מלכים ב : כג

Domini fa i iad fœdus excidit & ,columnam super rex stetit Et
3 ויעמד המלך על־העמוד ויכרת את־הברית לפני יהוה
,ejus testimonia & ,ejus præcepta custodiendum ad &,Dñm post eundum ad
ללכת אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת־עדותיו
verba stabiliendum ad ,anima tota in & ,corde toto in ejus decreta &
ואת־חקתיו בכל־לב ובכל־נפש להקים את־דברי
omnis stetit & :hoc libro super scripta quæ ,hujus fœderis
הברית הזאת הכתבים על־הספר הזה ויעמד כל־
,magno sacerdoti Chilchijahu rex præcepit Et.fœdere in populus
4 העם בברית׃ ויצו המלך את־חלקיהו הכהן הגדול
templo de educendum ad abaci custodibus & ,secundi sacerdotibus &
ואת־כהני המשנה ואת־שמרי הסף להוציא מהיכל
,Luco & ,Bahal ipsi facta vasa omnia ;Domini
יהוה את כל־הכלים העשוים לבעל ולאשרה
Jerusalaim extra ea combussit & :cœlorum militiæ universæ &
ולכל צבא השמים וישרפם מחוץ לירושלם
,el---Beth eorum pulverem tulit & ;Chidron campestribus in
בשדמות קדרון ונשא את־עפרם בית־אל׃
suffitu &, Jehudah reges dederant quos sacrificulos fecit cessare Et
5 והשבית את־הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר
& ,Jerusalaim circuitibus & ,Jehudah urbibus in excelsis in
בבמות בערי יהודה ומסבי ירושלם ואת־
militiæ omni & ,influentiis & ,Lunæ & ;Soli ,Bahal suffientes
המקטרים לבעל לשמש ולירח ולמזלות ולכל צבא
extra Domini domo è Lucum fecit educere Et ,cœlorum
6 השמים׃ ויצא את־האשרה מבית יהוה מחוץ
;Chidron valle in eum combussit & ,Chidron torrentem in Jerusalaim
לירושלם אל־נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון
sepulchrum super ejus pulverem projecit & :pulverem in comminuit et
וידק לעפר וישלך את־עפרה על־קבר
domo in qui prostibulorum domos diruit Et .populi filiorum
7 בני העם׃ ויתץ את־בתי הקדשים אשר בבית
.Luco domos ibi texentes mulieres quibus ;Domini
יהוה אשר הנשים ארגות שם בתים לאשרה׃
excelsa contaminavit &,Jehudah urbib⁹ de sacerdotes omnes eduxit Et
8 ויבא את־כל־הכהנים מערי יהודה ויטמא את־הבמות
destruxit & :sebah-Beer ad usq; Ghebah à sacerdotes illic suffiebant quibus
אשר קטרו־שמה הכהנים מגבע עד־באר שבע ונתץ
,civitatis principis Jehosuah portæ ostium ,quæ ,portarum excelsa
את־במות השערים אשר־פתח שער יהושע שר־העיר
ascendebant non Veruntamen.civitatis porta in viri sinistram ad quæ
9 אשר־על־שמאול איש בשער העיר׃ אך לא יעלו
comedebant quinimo,Jerusalaim in Dñi altare ad excelsorum sacerdotes
כהני הבמות אל־מזבח יהוה בירושלם כי אם־אכלו
valle in quod ,Topheth polluit Et.suorum fratrum medio in infermẽtata
10 מצות בתוך אחיהם׃ וטמא את־התפת אשר בגי
suam filiam & ,suum filium virum traducere non pro Hinnom filii
בני־הנם לבלתי להעביר איש את־בנו ואת־בתו
dederant quos ,equos fecit cessare Et .Molech ipsi ignem per
11 באש למלך׃ וישבת את־הסוסים אשר נתנו
cubiculum ad Domini domus introitu ab Soli Jehudah reges
מלכי יהודה לשמש מבא בית־יהוה אל־לשכת
Solis currus & ;suburbanis in quod eunuchi melech-Nethan
נתן־מלך הסריס אשר בפרורים ואת־מרכבות השמש
,Achaz cœnaculi tectū super quæ aras Et .igni in combussit
12 שרף באש׃ ואת־המזבחות אשר על־הגג עלית אחז
Menasseh fecerat quæ altaria & ,Jehudah reges fecerant quas
אשר־עשו מלכי יהודה ואת־המזבחות אשר־עשה מנשה
,inde cucurrit & ,rex destruxit,Domini domus atriis duobus in
בשתי חצרות בית־יהוה נתץ המלך וירץ משם
,Chidron torrentem in eorum pulverem fecit projicere &
והשליך את־עפרם אל־נחל קדרון׃

Versio VULG. LAT.

3 Stetitque rex super gradum: & fœdus percussit coram Domino, ut ambularent post Dominum, & custodirent præcepta ejus, & testimonia, & ceremonias, in omni corde, & in tota anima, & suscitarent verba fœderis hujus, quæ scripta erant in libro illo: acquievitq; popul⁹ pacto. 4 Et præcepit rex Helciæ pontifici, & sacerdotibus secundi ordinis, & janitoribus, ut projicerent de templo Domini omnia vasa, quæ facta fuerant Baal, et in luco, et universæ militiæ cœli: et combussit ea foris Jerusalē in convalle Cedron, & tulit pulverē eorum in Bethel. 5 Et delevit aruspices, quos posuerant reges Juda ad sacrificandum in excelsis per civitates Juda, & in circuitu Jerusalem: & eos, qui adolebant incensum Baal, & Soli, & Lunæ, & duodecim signis, & omni militiæ cœli. 6 Et efferri fecit lucū de domo Domini foras Jerusalem in convalle Cedron, & combussit eū ibi, & redegit in pulverem, et projecit sup sepulchra vulgi. 7 Destruxit quoque ædiculas effœminatorum, quæ erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant quasi domunculas luci. 8 Congregavitque omnes sacerdotes de civitatibus Juda: & contaminavit excelsa, ubi sacrificabant sacerdotes, de Gabaa usque Bersabee: & destruxit aras portarum in introitu ostii Josue principis civitatis, quod erat ad sinistram portæ civitatis. 9 Veruntamen non ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare Domini in Jerusalem: sed tantùm comedebāt azyma in medio fratrū suorum. 10 Contaminavit quoque Topheth, quod est in convalle filii Ennom: ut nemo consecraret filium suum aut filiam per ignē, Moloch. 11 Abstulit quoq; equos, quos dederant reges Juda, Soli, in introitu templi Domini juxta exedram Nathanmelech eunuchi, qui erat in Pharurim: currus autem Solis combussit igni. 12 Altaria quoque, quæ erant super tecta cœnaculi Achaz, quæ fecerant reges Juda, et altaria quæ fecerat Manasses in duobus atriis templi Domini, destruxit rex: et cucurrit indè, & dispersit cinerem eorum in torrentem Cedron.

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

3 Καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον κυρίου, τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου, (γ) τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τὸ βιβλίον τοῦτο. καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. 4 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ, καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς (δ) φυλάσσουσι τὸν σταθμὸν, τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ἱερουσαλὴμ ἐν σαδημὼθ Κέδρων, καὶ ἔλαβε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθήλ. 5 Καὶ κατέκαυσε τοὺς χωμαρεὶμ οὓς (ε) ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα (ζ) καὶ τοῖς περικύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας (η) τῷ Βάαλ, καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τοῖς μαζουρὼθ, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. 6 Καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου κυρίου ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάρρουν (θ) Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κέδρων, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν· καὶ ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. 7 Καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν (ι) καδησὶμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ χεττιεὶμ τῷ ἄλσει. 8 Καὶ ἀνήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ (†) πόλεων Ἰούδα, (κ) καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐθυμίασαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ (λ) Γαιβὰλ καὶ ἕως Βηρσαβεέ. καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν (μ) τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἄρχοντος (ν) τῆς πόλεως, τῶν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. 9 Πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ἐμίανε (ξ) τὸν Ταφὲθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ (ο) Ἐννὸμ, τοῦ (π) διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἄνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολὸχ ἐν πυρί. 11 Καὶ (ρ) κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάθαν βασιλέως τοῦ εὐνούχου (σ) ἐν φαρουρεὶμ. καὶ τὸ ἅρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσεν πυρὶ, 12 Καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερῴου Ἄχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα. καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου (τ) καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρριψεν τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων.

*3 Et stetit rex ad columnam: & disposuit testamentum coram Domino, eundi post Dominum, & custodiendi mandata ejus, & testimonia ejus, & justificationes ejus in omni corde, & in omni anima, erigendi verba testamenti hujus scripta super librum hunc. Et stetit omnis populus in testamento. 4 Et mandavit rex Chelciæ sacerdoti magno, & sacerdotibus * secundi ordinis, & custodibus liminis, educere è templo Domini omnia vasa facta Baal, & (a) luco, & omni virtuti cœli: & combussit ea extra Hierusalem in (b) Sademoth Cedron: & ejecit pulverem eorum in Bethel. 5 Et combussit (c) Chomarim, (quos dederant reges Juda, & adolebant in excelsis, & in civitatibus Juda, & quæ circa Hierusalem,) & eos qui adolebant Baal, & Soli, & Lunæ, & ipsis (d) Mazuroth, & universæ virtuti cœli. 6 Et extraxit lucum è domo Domini extra Hierusalem in torrentem Cedron: & combussit eum in torrente Cedron, & comminuit in pulverem: & projecit pulverem ejus in sepulchrum filiorum populi. 7 Et diruit domum ipsorum (e) Cadesim, qui in domo Domini, ubi mulieres texebant illic Chettiim luci. 8 Et eduxit omnes sacerdotes è civitatibus Juda: et contaminavit excelsa, ubi adolebant ibi sacerdotes, à Gæbal, & usq; Bersabee. Et diruit domum portarum, quæ juxta ostium portæ Jesu principis (g) civitatis, ex iis quæ à sinistris viri in (h) porta civitatis. 9 Veruntamen non ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare Domini in Hierusalem: (i) quoniā tantùm comedebant azyma in medio fratrum suorum. 10 Et contaminavit ipsum (k) Taphet, qui in valle filii Ennom, ad (l) traducendū virum filium suum, et virum filiam suam ipsi Moloch in igni. 11 Et combussit equos, quos dederant reges Juda Soli in introitu domûs Domini, in gazophylacium Nathan (m) regis Eunuchi in (n) Pharurim. Et currum Solis combussit igni. 12 Et altaria, quæ super solarium cœnaculi Achaz, quæ fecerant reges Juda. Et altaria, quæ fecerat Manasses in duobus atriis domûs Domini, diruit rex, et demolitus est indè: et projecit pulverem eorum in torrentem Cedron.*

MS.A. (γ) καὶ τοῦ (δ) φυλάσσουσιν, ἐξαγαγεῖν (ε) ἔδωκεν βασιλεὺς (ζ) καὶ ἐν τοῖς (η) τῇ Βάαλ, (θ) Κέδρων, * καὶ ἐλέπτυνεν (ι) καδησὶν (†) πόλεως (κ) καὶ ἐμίαναν (λ) Γαβαὰ (μ) τὸν παρὰ (ν) τῆς πύλης, τῆς (ξ) τὸν Θοφθὰ (ο) Ἐννομὸμ, (π) διάγειν (ρ) κατέκαυσαν τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκεν βασιλεὺς (σ) ὃς ἐν (τ) καὶ καθεῖλεν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

3 וקם מלכא על אסטונא וגזר ית קימא קדם יי למהך בתר פולחנא דיי ולמטר פקודוהי
וית סהדותוהי וית קימוהי בכל לבא ובכל נפש לקימא ית פתגמי קימא הדין דכתיבין
4 על ספרא הדין וקבילו כל עמא עליהון קימא׃ ופקיד מלכא ית חלקיהו כהנא רבא וית
סגן כהניא וית אמרכליא לאפקא מהיכלא דיי ית כל מניא דעבידין לבעלא ולאשירתא
ולכל חילי שמיא ואוקדנון מברא לירושלם במישר קדרון ואוביל ית עפרהון לביתאל׃
5 ובטיל ית כומריא די הבו מלכיא דבית יהודה ואסיקו בוסמין על במתא בקרויא דבית
יהודה ובסחרני ירושלם וית דאסיקו בוסמין לבעלא ולשמשא ולסהרא ולמולתא
6 ולכל חילי שמיא׃ ואפיק ית אשירתא מבית מקדשא דיי מברא לירושלם למישר קדרון
7 ואוקיד יתה בנחלא דקדרון ואדקה לעפרא ורמא ית עפרה לקברי בני גליא׃ ותרע ית
8 בתי הקדש טעותא די בבית מקדשא דיי די נשיא מחין תמן מכולין לאשירתא׃ ואיתי ית
כל כומריא מקרויא דבית יהודה וסאב ית במתא דאסיקו בוסמין תמן כומריא מגבע
עד באר שבע ותרע ית במת תרעיא די קדם תרע יהושע רב קרתא די על שמאלא גברא
9 במעליה תרע קרתא׃ ברם לא סלקין כהניא כומרי במתא לדבחא על מדבחא דיי
10 בירושלם אלהן אכלו פטיר בגו אחיהון׃ וסאב ית תופת די בחילת בר הנום בדיל דלא
11 לאעברא גבר ית בריה וית ברתיה בנורא למולך׃ ובטל ית סוסותא די יהבו מלכיא
דבית יהודה לשמשא מטעלנא דבית מקדשא דיי ללשכת נתן מלך גוזאה דבפרוריא
12 וית רתיכי שמשא אוקיד בנורא׃ וית אגוריא די על אגר עלית אחז דעבדו מלכיא דבית
יהודה וית אגוריא דעבד מנשה בתרתין דרת בית מקדשא דיי תרע מלכא וארחיק
מתמן ורמא ית עפרהון לנחלא דקדרון׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

3 Et stetit rex super gradum, & iniit fœdus ante Dominum, ut ambularent post cultum Domini, & ut custodirent præcepta ejus, & testimonia ejus, & decreta ejus in omni corde, & in omni anima, ad stabiliendum verba fœderis hujus, quæ scripta sunt in libro hoc: & susceperunt omnis populus super se fœdus. 4 Et præcepit rex Hhilkiahu sacerdoti magno, & vicario sacerdotum, & præfectis thesaurorum, ut proferrent de templo Domini omnia vasa quæ facta fuerant ipsi Baghla, & luco, & omnibus virtutibus cœlorum: & incendi fecit ea extra Jerusalem in *valle* Kidron, & detulit pulverem eorum in Bethel. 5 Et abstulit sacrificulos quos dederant reges domus Jehudah ut adolerent aromata super excelsa in urbib⁹ domus Jehudah, & in circuitibus Jerusalem, & etiam eos qui suffiebant aromata Baghla, & Soli, & Lunæ, & siderib⁹, & omnibus virtutibus cœlorum. 6 Et ejecit lucum de domo sanctuarii Dñi extra Jerusalem in *vallem* Kidron, & combussit eum in torrentem Kidron, & comminuit eum in pulverem, & projecit pulverem ejus in sepulchra filiorum Galia. 7 Et diruit domunculas *rerum consecratarum* idolis, quæ erant in domo sanctuarii Dñi, in qua mulieres texebant mensuras luco. 8 Et venire fecit omnes sacrificulos de urbibus dom⁹ Jehudah, & prophanavit excelsa ubi adolebant aromata sacrificuli à Ghebagh, usq; ad *Beer-sebagh*; & diruit excelsa janitorum quæ erant ante portam Jehosuagh magistri civitatis, quæ erant ad sinistram viri *cùm ingreditur portam* urbis. 9 Verùm non ascendebant *sacerdotes* sacrificuli excelsorum ut sacrificarent super altare Domini in Jerusalem, sed comedebant azymum in medio fratrum suorum. 10 Et prophanavit Thopheth quod erat in valle filii Hinom, ne transire faceret quisquam filium suum, & filiā suam per ignem ipsi Molech. 11 Et abstulit equos, quos dederant reges dom⁹ Jehudah Soli, *ab* introitu domus sanctuarii Dñi ad cubiculū Nathan-Melech eunuchi, quod erat in suburbanis: & currus Solis combussit igni. 12 Et aras quæ erant juxta tectū excelsum Ahhaz, quas fecerant reges domus Jehudah, & aras quas fecerat Manasseh in duob⁹ atriis dom⁹ sanctuarii Dñi, diruit rex & procul indè fecit: & projecit pulverē earū in torrentē Kidron.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܩܡ ܡܠܟܐ ܥܠ ܥܡܘܕܐ. ܘܐܩܝܡ ܩܝܡܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܡܗܠܟܘ ܒܬܪ ܡܪܝܐ. 3
ܘܠܡܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܘܣܗܕܘܬܗ ܘܢܡܘܣܘܗܝ. ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ.
ܕܢܩܝܡܘܢ ܦܬܓܡܐ ܕܩܝܡܐ ܗܢܐ. ܕܟܬܝܒܝܢ ܒܣܦܪܐ ܗܢܐ. ܘܩܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܒܩܝܡܐ.
* ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ ܠܚܠܩܝܐ ܟܗܢܐ ܪܒܐ. ܘܠܟܗܢܐ ܕܬܪܬܝܢ. ܘܠܢܛܪܝ ܬܪܥܐ. ܠܡܦܩܘ 4
ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܥܒܝܕܝܢ ܠܒܥܠܐ. ܘܠܐܣܬܪܬܐ. ܘܠܟܠܗ ܚܝܠܐ
ܕܫܡܝܐ. ܘܐܘܩܕ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܒܚܩܠܐ ܕܩܕܪܘܢ. ܘܫܩܠܗ ܠܥܦܪܗܘܢ ܠܒܝܬ
ܐܝܠ. * ܘܩܛܠܘ ܠܟܘܡܪܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܩܝܡܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܡܣܡ ܒܣܡܐ ܥܠ ܐܓܘܪܐ. 5
ܒܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܒܚܕܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܕܡܣܩܝܢ ܗܘܘ ܒܣܡܐ ܠܒܥܠܐ: ܘܠܫܡܫܐ
ܘܠܣܗܪܐ ܘܠܡܠܘܫܐ: ܘܠܟܠܗ ܚܝܠܐ ܕܫܡܝܐ. * ܘܐܦܩܗ ܠܐܣܬܪܬܐ ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 6
ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ. ܘܐܘܩܕܗ ܬܡܢ ܘܕܩܗ ܘܥܒܕܗ ܐܝܟ ܥܦܪܐ. ܘܫܕܐ ܠܥܦܪܗ ܥܠ
ܩܒܪܐ ܕܒܢܝ ܥܡܐ. * ܘܣܚܦ ܒܬܐ ܕܙܢܝܐ ܕܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܢܫܐ ܕܙܩܪܢ ܗܘܝ ܬܡܢ 7
ܠܦܬܟܪܐ ܕܬܡܢ. * ܘܐܝܬܝ ܟܠܗܘܢ ܟܘܡܪܐ ܡܢ ܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܛܢܦ ܠܐܓܘܪܐ ܕܡܣܩܝܢ 8
ܗܘܘ ܟܘܡܪܐ ܒܣܡܐ. ܡܢ ܕܢ ܘܥܕܡܐ ܠܒܝܪ ܫܒܥ. ܘܣܚܦ ܐܓܘܪܐ ܕܬܪܥܐ ܕܡܥܠܢܐ
ܕܬܪܥܗ ܕܝܫܘܥ ܪܒ ܡܕܝܢܬܐ. ܕܥܠ ܣܡܠܐ ܕܓܒܪܐ ܒܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. * ܒܪܡ ܠܐ ܣܠܩܝܢ 9
ܗܘܘ ܟܘܡܪܐ ܕܐܓܘܪܐ ܠܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܟܠܘ ܦܛܝܪܐ ܥܡ ܐܚܝܗܘܢ.
* ܘܣܚܦ ܐܓܘܪܐ ܕܒܬܘܦܬ ܕܒܚܩܠܐ ܕܒܪܗܢܘܡ. ܕܒܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܡܥܒܪܘ 10
ܓܒܪ ܒܪܗ ܘܒܪܬܗ ܒܢܘܪܐ ܠܡܠܟܘܡ. * ܘܒܛܠ ܠܣܘܣܘܬܐ ܕܝܗܒܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܫܡܫܐ 11
ܕܒܡܥܠܢܗ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܟܘܬܐ ܕܢܬܢ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܒܦܪܘܕܐ. ܘܠܡܪܟܒܬܐ
ܕܫܡܫܐ ܐܘܩܕ ܒܢܘܪܐ. * ܘܠܡܕܒܚܐ ܕܥܠ ܐܓܪܐ ܕܥܠܝܬܐ ܕܐܚܙ: ܕܥܒܕܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ: 12
ܘܠܡܕܒܚܐ ܕܥܒܕ ܡܢܫܐ ܒܬܪܬܝܢ ܕܪܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܣܚܦ ܡܠܟܐ. ܘܪܗܛ ܡܢ ܬܡܢ.
ܘܫܕܐ ܠܥܦܪܗܘܢ ܠܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ.

Deinde ſtetit rex ſuper columnam, & pactum 3
pepigit coram Domino ſecuturos ſe Dominum,
ejuſque præcepta, teſtimonia, atque
ſtatuta toto corde totóque animo ſervaturos,
exequendo ejus fœderis ſermones in eo libro
conſcriptos: & conſenſit univerſus populus
pacto. Tunc præcepit rex Helciæ ſacerdoti 4
magno, & ſacerdotibus poſterioris ordinis,
atque cuſtodibus januarum, ut efferrent è
domo Domini cuncta vaſa quæ facta fuerant
Baali & idolis,ac toti militiæ cœli; & combuſſerunt
ea extra Jeruſalem in valle Cedron,
& aſportari juſſit pulverem eorum in Beth-il.
Trucidârunt etiam ſacrificos illos quos inſtituerant 5
reges Judæ ad imponendum altaribus
thura in civitatibus Judæ & locis Jeroſolymæ
finitimis, quique thus adolebant Baali,ſoli,
lunæ, planetis, toti denique militiæ cœleſti.
Ejecit quoque idolum è domo Domini extra 6
Ieruſalem ad vallem Cedron, ibique combuſtū
redegit in pulverem,& projecit pulverem
ejꝰ ſuper ſepulchra filiorū populi. Evertit 7
domos ſcortatorum quæ erant in domo
Domini, & mulierum quæ texebant veſtes
idolis quæ illic erant. Adduxerunt omnes 8
ſacerdotes è civitatibus Iudæ, & polluerunt
altaria in quibus adoleverant ſacerdotes thura,
à Dan uſque ad Birſebaa. Diruit altaria
portarum, quæ erant ad oſtiū portæ Ieſu præfecti
urbis quæ erant ſitæ ad ſiniſtram viri in
porta urbis. Cæterùm non aſcendebant ſacerdotes 9
excelſorum ad altare Domini in Ieruſalem,
niſi priùs comederent azymum cum
fratribus ſuis. Evertit aras quæ erant in Taphath 10
quæ eſt in valle Bar-honum, quas ad
hoc extruxerant reges Iudæ,ut traduceret quis
filium ſuum & filiam ſuam per ignem Amelecho.
Interfecit equos quos dederant reges Iudæ 11
Soli qui erat in oſtio domûs Domini, in
hoſpitio Nathanis eunuchi regis, quod erat
in Peruda; currus verò Solis igni combuſſit.
Altare quod erat ſuper tectum cœnaculi 12
Ahazi, quod fecerant reges Iuda, & altaria
quæ fecerat Manaſſe in utroque atrio
domûs Domini; demolitus eſt rex, & inde
illico aſportavit, projecitque pulverem eorum
in torrentem Cedron.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقام الملك على المنبر * واقام ميثاقا قدام الرب ليسلكوا وري الرب * وليحفظوا وصاياه 3
وشهاداته وعهوده بكل قلوبهم وبكل نفوسهم * ليتمموا اقاويل هذا الميثاق المكتوب في هذا
السفر * وقام جميع الشعب بهذا الميثاق * وامر الملك حلقيا الكاهن الكبير * والكهنة الذين وراه * 4
وحفظة الابواب * ان يخرجوا من بيت الله جميع الادوات التي كانت عملت لباعل الصنم *
والانساك وبجميع جنود السماء * فاحرقوا خارجا من اورشليم في وادي قدرون * وطرح ترابها الى
بيت ايل * وقتل السدنة الذين اقاموهم ملوك يهودا ليصعدوا البخورات على الصواعد في قرى 5
يهودا وحوالي اورشليم * الذين كانوا يبخرون لباعل الصنم * وللشمس * والقمر * والكواكب وجميع
جنود السماء * واخرج النسكة من بيت الله خارجا من اورشليم الى وادي قدرون * فاحرقها 6
بالنار * وجعلها مثل التراب * وطرح ترابها على قبور بني الشعب * وقلع بيوت الزناة الذين في 7
بيت الرب * والنسوان اللذين كن ينسجن الثياب للانساك هناك * واتى بجميع الكهنة من 8
قرى يهودا * وقلع الصواعد التي جعلوا الكهنة فيها البخورات * من دان الى بير سبع * وقلع
الصاعدة التي في مدخل باب الخلاص * التي في المدينة * التي على شمال الرجل * ولم تكن 9
تصعد كهنة الصواعد الى مذبح الرب باورشليم * اذا ما اكلوا الفطير مع اخوتهم * وقلع 10
الصواعد التي صنع ملوك يهودا في تفات الذي في وادي جهنم * ليلقي الرجل ابنه وبنته
في النار لاملخ * وقتل الخيل التي اعطى ملوك يهودا للشمس * في مدخل البيت في خزانة 11
ناثان امين الملك الذي في فرودا * ومركبة الشمس احرقها بالنار * والمذبح الذي ذبح عليه 12
احاز ملك يهودا الذي صنع العجلين * والمذابح التي صنع منسا في كلتي داري بيت
الله * قلعها الملك * وذهب من هناك والقى ترابها في وادي قدرون *

Tum ſtans rex ſuper ſuggeſtum, fœdus 3
inivit coram Domino ſe Dominum ſecuturos,
ejúſque præcepta, teſtimonia, &
fœdera totis cordibus totiſque animis ſuis
ſervaturos, exequendo dicta hujus teſtamenti
in eo libro conſcripta: approbavitque
totus populus ejuſmodi fœdus. Deinde 4
præcepit rex Helciæ ſummo ſacerdoti,
& ſacerdotibus qui poſt eum erant,
atque portarum cuſtodibus, ut extraherent
è domo Domini cuncta inſtrumenta
quæ fabricata fuerant pro Baale ſimulacro,
idolis, & omnibus cœli exercitibus:
& combuſta fuerunt extra Jeruſalem
in valle Cedron, & pulvis eorum
projectus in Beth-il. Tum interfecit 5
miniſtros quos creaverant reges
Juda ut thura ſuperponerent aris in
civitatibus Juda & circum Jeruſalem,
qui adolebant Baali idolo, & ſoli, lunæ,
ſyderibus, cunctiſque cœli exercitibus.
Et extrahens idolum è domo 6
Dei extra Jeruſalem in vallem Cedron,
combuſſit illud igni, redegit in
pulverem, projecitque pulverem ejus
ſuper ſepulchra filiorum populi. Prætereà 7
extirpavit lupanaria quæ erant in
domo Dei, et mulieres quæ veſtes pro
idolis ibi texebant: Et adduxit omnes 8
ſacerdotes è civitatibus Juda. Aras
evulſit quibus imponebant thura ſacerdotes,
à Dan uſque ad Bir-ſabaa. Evulſit
etiam aram illam quæ erat in
ingreſſu portæ ſalutis, quæ erat in urbe
ad lævam hominis introeuntis.
Porrò non aſcendebant ſacerdotes excelſorum 9
ad altare Domini in Jeruſalem,
antequam comederent azymum
cum fratribus ſuis. Item evertit excelſa 10
quæ ad hoc fecerant reges Judæ
in Taphath quæ eſt in valle Gehennam,
ut in ignem projiceret quis filium
ſuum aut filiam ſuam Amalecho.
Interfecit equos quos obtulerant reges 11
Judæ Soli, in ingreſſu domûs, in cella
Nathanis regii in Pheruda curatoris:
& currum Solis igni combuſſit. Aram 12
ſuper quam ſacrificaverat Ahaz
rex Judæ, qui fabricaverat duos vitulos,
& aras quas extruxerat Manaſſe
in utroque atrio domûs Dei;
evertit rex, indéque profectus projecit
pulverem earum in vallem Cedron.

מלכים ב: כג

dextera à quæ Jeruſalaim *facies ad* quæ excelſa Et
13 וְאֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר מִימִין
Iſrael rex Selomoh ædificaverat quæ *deſtructionis* montis
לְהַר־הַמַּשְׁחִית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
,Moab abominationi Chemos & ,Sidoniorum abominationi Haſtoreth
לְעַשְׁתֹּרֶת ׀ שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב
cenſuit eſſe immunda ,Hammon filiorum abominationi Milchom &
וּלְמִלְכֹּם תּוֹעֲבַת בְּנֵי־עַמּוֹן טִמֵּא
, Lucos ſuccidit & , ſtatuas contrivit Et .rex
14 הַמֶּלֶךְ׃ וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיִּכְרֹת אֶת־הָאֲשֵׁרִים
etiam Et .hominum oſſibus eorum locum replevitque
15 וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם׃ וְגַם אֶת־
Jarobham fecerat quod excelſum ,el--Beth in quod altare
הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל הַבָּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם
altare etiam , Iſrael fecit peccare qui ,Nebat filius
בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
contrivit ,excelſum combuſſitque : deſtruxit excelſum & , ipſum
הַהוּא וְאֶת־הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבָּמָה הֵדַק
vidit & , Joſijahu ſe vertit Et .Lucum combuſſit & ,pulverem in
16 לְעָפָר וְשָׂרַף אֲשֵׁרָה׃ וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־
oſſa tulit & ,miſit & : monte in ibi quæ ſepulchra
הַקְּבָרִים אֲשֶׁר־שָׁם בָּהָר וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת
verbi juxta ,illud *contaminavit* & ,altare ſuper combuſſit & ,ſepulchris è
מִן־הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר
prædicavit qui , Dei vir prædicaverat quod ,Domini
יְהוָֹה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא אֶת־
ego quod hoc indicium Quid : ait Et .hæc *verba*
17 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוּן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי
viri Sepulchrum : civitatis viri eum ad dixerunt Et ? *videns*
רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ־
verba prædicavit & ,Jehudah de venit qui , Dei
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים
: Dixitque .el--Beth altare ſuper feciſti quæ , hæc
18 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבַּח בֵּית־אֵל׃ וַיֹּאמֶר
liberaverunt & : ejus oſſa moveat ne *Vir* .illum Dimittite
הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ
.Someron de venerat qui , prophetæ oſſa ,ejus oſſa
עַצְמֹתָיו אֵת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר־בָּא מִשֹּׁמְרוֹן׃
civitatibus in quæ , excelſorum domos omnes etiam Et
19 וְגַם אֶת־כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּעָרֵי
fecit removere ,irritandum ad Iſrael reges fecerant quas Someron
שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר
fecerat quæ opera omnia juxta eis Fecitque .Joſijahu
יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה
qui , excelſorum ſacerdotes omnes *mactavit* Et .el-Beth in
20 בְּבֵית־אֵל׃ וַיִּזְבַּח אֶת־כָּל־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־
: ea ſuper hominum oſſa combuſſit & , altaria ſuper ibi
שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת אָדָם עֲלֵיהֶם
: dicendo ,populo omni rex præcepit Et .Jeruſalaim eſt reverſus &
21 וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלָם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר
libro *ſuper* ſcriptum ſicut , veſtro Deo Domino Peſach Facite
עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר
, hoc Peſach ſicut eſt factum non Quoniam .hujus fœderis
22 הַבְּרִית הַזֶּה׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה
omnibus & ; Iſrael judicaverunt qui , Judicum diebus à
מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל
octavo *in Quinimo* .Jehudah regum & , Iſrael regum diebus
23 יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃ כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה
Domino hoc Peſach eſt factum ,Joſijahu regis anno decimo
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָֹה
.Jeruſalaim in
בִּירוּשָׁלָם׃

Verſio VULG. LAT.

13 Excelſa quoque, quæ erant in Jeruſalem ad dexteram partem montis Offenſionis, quæ ædificaverat Salomon rex Iſrael Aſtaroth idolo Sidoniorum, & Chamos offenſioni Moab, & Melchom abominationi filiorum Ammon, polluit rex. 14 Et contrivit ſtatuas, & ſuccidit lucos: replevítque loca eorum oſſibus mortuorum. 15 Inſuper & altare, quod erat in Bethel, & excelſum, quod fecerat Jeroboam filius Nabat, qui peccare fecit Iſrael: & altare illud, & excelſum deſtruxit, atque combuſſit, & comminuit in pulverem, ſuccenditque etiam lucum. 16 Et converſus Joſias, vidit ibi ſepulchra, quæ erant in monte: miſitque & tulit oſſa de ſepulchris, & combuſſit ea ſuper altare, & polluit illud juxta verbum Domini, quod locutus eſt vir Dei, qui prædixerat verba hæc. 17 Et ait; Quis eſt titulus ille, quem video? Reſponderúntque ei cives urbis illius; Sepulchrum eſt hominis Dei, qui venit de Juda, & prædixit verba hæc, quæ feciſti ſuper altare Bethel. 18 Et ait; Dimittite eum, nemo commoveat oſſa ejus. Et intacta manſerunt oſſa illius, cum oſſibus prophetæ qui venerat de Samaria. 19 Inſuper & omnia fana excelſorum quæ erant in civitatibus Samariæ, quæ fecerant reges Iſrael ad irritandum Dominũ, abſtulit Joſias: & fecit eis, ſecundùm omnia opera quæ fecerat in Bethel. 20 Et occidit univerſos ſacerdotes excelſorum, qui erant ibi ſuper altaria: & combuſſit oſſa humana ſuper ea: reverſúſque eſt Jeruſalem. 21 Et præcepit omni populo, dicens; Facite Phaſe Domino Deo veſtro, ſecundùm quod ſcriptum eſt in libro fœderis hujus. 22 Nec enim factum eſt Phaſe tale à diebus Judicum, qui judicaverunt Iſrael, & omnium dierum regum Iſrael, & regum Juda, 23 Sicut in octavo decimo anno regis Joſiæ factum eſt Phaſe iſtud Domino in Jeruſalem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ τὸν (υ) οἶκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλὴμ (φ) τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ (χ) Μοσθὰθ, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ (ψ) Χαμὼς προσοχθίσματι Μωὰβ, καὶ τῷ (ω) Μολὸχ βδελύγματι 14 υἱῶν Ἀμμὼν, ἐμίανεν ὁ βασιλεύς. Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ (α) ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση, καὶ ἔπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀ15στέων ἀνθρώπων. Καί γε τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καί γε τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο (β) τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ 16 κατέκαυσε τὸ ἄλσος. Καὶ ἐξένευσεν Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους (γ) τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων, καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐμίανεν αὐτὸ, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἑστάναι Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος 17 τοὺς λόγους τούτους. Καὶ εἶπεν, Τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὁρῶ; καὶ (δ) εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, Ὁ ἄνθρωπος τοῦ (ε) θεοῦ ὁ ἐξεληλυθὼς (ζ) ἐξ Ἰούδα, καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθήλ. 18 Καὶ εἶπεν, Ἄφετε αὐτὸν, ἀνὴρ μὴ (η) κινησάτωσαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. καὶ (θ) ἐρρύσθησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστῶν τοῦ προ19φήτου τοῦ ἥκοντος ἐκ Σαμαρείας. Καί γε (ι) πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζειν κύριον, ἀπέστησεν (κ) Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ (λ) ἐποίησεν ἐν 20 Βαιθήλ. Καὶ ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστᾶ τῶν ἀνθρώπων ἐπ᾽ αὐτὰ, καὶ ἐπεστράφη εἰς Ἱερουσαλήμ. 21 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ, λέγων, Ποιήσατε πάσχα τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται (μ) ἐπὶ 22 βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης. Ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ᾽ ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἳ (ν) ἔκρινον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ (ξ) πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα. 23 Ὅτι ἀλλ᾽ ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου ἐγενήθη τὸ πάσχα (ο) τῷ κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλήμ.

13 *Et domum, quæ ad faciem Hieruſalem, quæ à dextris montis Moſthath, quam ædificaverat Salomon rex Iſrael Aſtartæ offendiculo Sidoniorum, & Chamos offendiculo Moab, & Moloch abominationi filiorum Ammon, contaminavit rex.* 14 *Et contrivit ſtatuas: & exterminavit lucos, & implevit loca eorum oſſibus hominum.* 15 *Etiam altare, quod in Bethel, excelſum, quod fecerat Hieroboam filius Nabat, qui peccare fecit Iſrael, etiam altare illud excelſum demolitus eſt, & contrivit lapides ejus, & comminuit in pulverem, & combuſſit lucum.* 16 *Et vertit ſe Joſias, & vidit ſepulchra, quæ ibi in (o) civitate, & miſit, & tulit oſſa è ſepulchris, & combuſſit ſuper altare, et contaminavit illud juxta verbum Domini, quod locutus eſt homo Dei in ſtando Hieroboam in feſtivitate ad altare. Et converſus levavit oculos ſuos ad ſepulchrum hominis Dei, qui locutus fuerat verba hæc.* 17 *Et dixit; Quid (p) ſcopulus ille, quem ego video? Et dixerunt ei viri civitatis, Homo Dei, qui venit è Juda, & invocavit verba hæc, quæ invocavit ſuper altare Bethel.* 18 *Et dixit, Sinite eum. Vir non moveant oſſa ejus. Et ſalvata ſunt oſſa ejus, cum oſſibus prophetæ, qui venerat è Samaria.* 19 *Etiam omnes domos excelſorum, quæ in civitatibus Samariæ, quas fecerant reges Iſrael, ad irritandum Dominum, amovit Joſias: & fecit in eis omnia opera, quæ fecerat in Bethel.* 20 *Et immolavit omnes ſacerdotes excelſorum, qui erant ibi, ſuper altaria: & combuſſit oſſa hominum ſuper ea. Et reverſus eſt in Hieruſalem.* 21 *Et mandavit rex omni populo, dicens; Facite Paſcha Domino Deo noſtro: ſicut ſcriptum eſt ſuper librum teſtamenti hujus.* 22 *Quoniã non fuit factũ (q) Paſcha hoc à diebus Judicum, qui judicabant Iſrael, & omnibus diebus regum Iſrael, & regum Juda.* 23 *Sed tantùm octavo & decimo anno regis Joſiæ factum eſt Paſcha Domino in Hieruſalem.*

MS.A. (υ) οἶκον ἐπὶ (φ) ἐκ δεξιῶν (χ) Μοσθὸ, (ψ) * Μαχὼς (ω) Ἀμελχὸμ (α) ἐξωλέθρευσεν (β) καὶ τὸ (γ) οἱ ἐκεῖ (δ) εἶπαν (ε) θεοῦ ἐστιν ὁ (ζ) ἐκ τοῦ Ἰούδα, (η) κινησάτω τὰ (θ) * ἐρρύσθησαν (ι) εἰς πάντας (κ) Ἰωσίας βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ, καὶ *ἀπέστησεν ἐν αὐτοῖς (λ) ἐποίησε (μ) ἐπὶ βιβλίῳ (ν) ἔκριναν (ξ) πασῶν ἡμερῶν (ο) τοῦτο τῷ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 וְיַת בָּמָתָא דִּי עַל אַפֵּי יְרוּשְׁלֶם דִּמְדְּרוֹם לְטוּר זֵיתַיָּא דִּי בְנָא שְׁלֹמֹה מַלְכָּא
דְּיִשְׂרָאֵל לְעַשְׁתּוֹרֶת שִׁקּוּץ צִידוֹנָאֵי וְלִכְמוֹשׁ שִׁקּוּץ מוֹאֲבָאֵי וּלְמִלְכּוֹם רְחוּק בְּנֵי
14 עַמּוֹן סָאֵב מַלְכָּא׃ וְתַבַּר יַת קָמָתָא וְקַץ יַת אֲשֵׁירָתָא וּמַלֵּא יַת אַתְרֵיהוֹן גַּרְמֵי
15 אֱנָשָׁא׃ וְאַף יַת אֱגוֹרָא דִּי בְּבֵיתְאֵל בָּמְתָא דַּעֲבַד יָרָבְעָם בַּר נְבָט דְּחַיֵּיב יַת
יִשְׂרָאֵל אַף יַת אֱגוֹרָא הַהוּא וְיַת בָּמְתָא תְּרַע וְאוֹקִיד יַת בָּמְתָא אַדְּקַהּ לְעַפְרָא
16 וְאוֹקִיד אֲשֵׁירָתָא׃ וְאִתְפְּנִי יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲזָא יַת קִבְרַיָּא דְּתַמָּן בְּטוּרָא וּשְׁלַח וּנְסֵיב
יַת גַּרְמַיָּא מִן קִבְרַיָּא וְאוֹקִיד עַל אֱגוֹרָא וְסָאֲבֵיהּ כְּפִתְגָמָא דַּייָ דְּמַלֵּל נְבִיָּא
17 דַּייָ דְּאִתְנַבֵּי יַת פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין׃ וַאֲמַר מָה צִיּוּנָא הָדֵין דִּי אֲנָא חָזֵי וַאֲמַרוּ לֵיהּ
אֱנָשֵׁי קַרְתָּא קִבְרָא דִּנְבִיָּא דַּייָ דַּאֲתָא מִשִּׁבְטָא דִּיהוּדָה וְאִתְנַבֵּי יַת פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין
18 דַּעֲבַדְתָּא עַל אֱגוֹרַיָּא בְּבֵיתְאֵל׃ וַאֲמַר שְׁבוּקוּ מִנֵּיהּ אֱנָשׁ לָא יָנִיד גַּרְמוֹהִי
19 וְשֵׁיבוּ גַרְמוֹהִי עִם גַּרְמֵי נְבִיָּא שִׁקְרָא דַּאֲתָא מִשֹּׁמְרוֹן׃ וְאַף יַת כָּל בָּתֵּי בָמְתָא
דִּי בְקִרְוֵי שֹׁמְרוֹן דִּי עֲבַדוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְאַרְגָּזָא פַּלֵּי יֹאשִׁיָּהוּ וַעֲבַד לְהוֹן כְּכָל עֲבִידָא
20 דַּעֲבַד בְּבֵיתְאֵל׃ וּנְכַס יַת כָּל כּוּמְרֵי בָמְתָא דִּי תַמָּן עַל אֱגוֹרַיָּא וְאוֹקִיד יַת גַּרְמֵי
21 אֱנָשָׁא עֲלֵיהוֹן וְתָב לִירוּשְׁלֶם׃ וּפַקֵּיד מַלְכָּא יַת כָּל עַמָּא לְמֵימַר עֲבִידוּ פִּסְחָא
22 קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן כְּמָא דִּכְתִיב עַל סִפְרָא דִּקְיָמָא הָדֵין׃ אֲרֵי לָא אִתְעֲבֵיד כְּפִסְחָא
הָדֵין מִיּוֹמֵי נְגִידַיָּא דְּדָנוּ יַת יִשְׂרָאֵל וְכָל יוֹמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכַיָּא דְּבֵית
23 יְהוּדָה׃ אֱלָהֵן בִּתְמָנֵי עַסְרֵי שְׁנִין לְמַלְכָּא יֹאשִׁיָּהוּ אִתְעֲבֵד פִּסְחָא הָדֵין קֳדָם יְיָ
בִּירוּשְׁלֶם׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

13 Et excelſa quæ erant coram Jeruſalem, ab Auſtro montis olivarum, quæ ædificaverat Selomoh rex Iſrael Ghaſtoreth abominationi Tſidonæorum, & Chamos abominationi Moabæorum, & Milchom immunditiæ filiorum Ghamon, prophanavit rex. 14 Et fregit ſtatuas & ſuccîdit lucos, & implevit loca eorum oſſibus hominum. 15 Et etiam aram quæ erat in Bethel, excelſum quod fecerat Jarabgham filius Nebat qui peccare fecit Iſrael, etiam aram illam & excelſum avertit, & incendit excelſum, *comminuendo* in pulverem, & incendit lucum. 16 Et reſpexit Joſiahu, & vidit ſepulchra quæ ibi erant in monte; & miſit & accepit oſſa de ſepulchris, & incendit ſuper aram, & prophanavit eam juxta verbum Domini, quod *locutus fuerat* propheta Domini qui prophetârat res iſtas. 17 Et dixit, Quid titulus hic quem ego video? et dixerunt ei homines civitatis, Sepulchrum prophetæ Domini eſt, qui venerat de tribu Jehudah, et prophetaverat res iſtas quas feciſti contra *aras* in Bethel. 18 Et dixit, Sinite illum; homo non moveat oſſa ejus: et liberaverunt oſſa ejus cum oſſibus prophetæ mendacii, qui venerat de Somron. 19 Et etiam omnes domos excelſorum quæ erant in urbibus Somron, quas fecerant reges Iſrael ad irritandum Dñm extirpavit Joſiahu, et fecit illis juxta omnia opera quæ fecerat in Bethel. 20 Et jugulavit ſacrificulos excelſorum qui erant ibi ſuper aras, et combuſſit oſſa hominum ſuper eas, et rediit in Jeruſalem. 21 Et præcepit rex omni populo, dicendo: Facite PIZZHHA ante Dominum Deum veſtrum, ſicut ſcriptum eſt in libro fœderis hujus. 22 Quia non factum eſt PIZZHHA tale à diebus ducum qui judicaverunt Iſrael, et omnibus diebus regum Iſrael, et regum domus Jehudah. 23 Sed octavo decimo anno regis Joſiahu factum eſt PIZZHHA hoc ante Dominum in Jeruſalem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܡܕܒܚܐ ܕܩܕܡ ܐܘܪܫܠܡ ܀ ܕܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܛܘܪܐ ܡܚܒܠܢܐ : ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ 13
ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܥܣܬܪܘܬ ܐܠܗܬܐ ܕܨܝܕܢܝܐ : ܘܠܟܡܘܫ ܕܚܠܬܐ ܕܡܘܐܒ :
ܘܠܡܠܟܘܡ ܕܚܠܬܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ ܀ ܛܡܐ ܡܠܟܐ. * ܘܬܒܪ ܦܬܟܪܐ. ܘܦܣܩ ܕܚܠܬܐ. 14
ܘܡܠܐ ܐܬܪܘܗܝ ܓܪܡܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. * ܘܐܦ ܡܕܒܚܐ ܕܒܒܝܬ ܐܝܠ ܀ ܘܡܥܠܬܐ ܕܥܒܕ 15
ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ ܕܐܚܛܝ ܠܐܝܣܪܝܠ ܀ ܐܦ ܠܗ ܠܡܕܒܚܐ ܗܘ ܣܬܪ. ܘܡܥܠܬܐ.
ܘܐܘܩܕܗ ܠܡܥܠܬܐ. ܘܕܩܗ ܐܝܟ ܥܦܪܐ. ܘܐܘܩܕ ܕܚܠܬܐ. * ܘܐܬܦܢܝ ܝܘܫܝܐ. ܘܚܙܐ 16
ܬܡܢ ܩܒܪܐ ܕܒܛܘܪܐ. ܘܫܕܪ ܢܣܒ ܓܪܡܐ ܡܢ ܩܒܪܐ ܀ ܘܐܘܩܕ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܛܡܐܗ:
ܐܝܟ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ ܕܐܡܪ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ. * ܘܐܡܪ 17
ܡܠܟܐ. ܡܢܘ ܢܝܫܐ ܗܢܐ ܕܚܙܐ ܐܢܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܢܫܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܩܒܪܐ ܗܘ
ܕܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܝܗܘܕܐ ܀ ܘܐܡܪ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕܬ. ܥܠ ܡܕܒܚܐ
ܕܒܒܝܬ ܐܝܠ. * ܘܐܡܪ. ܫܒܘܩܘܗܝ. ܠܐ ܐܢܫ ܢܙܝܥ ܓܪܡܘܗܝ. ܘܫܒܩܘ ܓܪܡܘܗܝ 18
ܠܓܪܡܐ ܕܢܒܝܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܫܡܪܝܢ. * ܐܦ ܠܟܠܗܘܢ ܒܬܐ ܕܒܥܠܬܐ ܀ ܕܒܩܘܪܝܐ ܕܫܡܪܝܢ. 19
ܕܥܒܕܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܓܙܘܬܗ ܠܡܪܝܐ ܀ ܐܥܒܪ ܝܘܫܝܐ. ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ ܐܝܟ
ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܒܒܝܬ ܐܝܠ. * ܘܕܒܚ ܠܟܠܗܘܢ ܟܘܡܪܐ ܕܒܥܠܬܐ ܕܣܝܡܝܢ ܒܣܡܐ 20
ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܘܐܘܩܕ ܓܪܡܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܗܦܟ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ 21
ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܐܡܪ ܥܒܕܘ ܦܨܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܀ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܣܦܪܐ
ܕܩܝܡܐ ܗܢܐ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܥܒܕ ܐܝܟ ܦܨܚܐ ܗܢܐ ܀ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܕܕܝܢܐ ܕܕܢܘ 22
ܠܐܝܣܪܝܠ ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ ܘܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܐܠܐ 23
ܒܫܢܬ ܬܡܢܥܣܪܐ ܕܝܠܗ ܕܡܠܟܐ ܝܘܫܝܐ ܀ ܐܬܥܒܕ ܦܨܚܐ ܗܢܐ ܠܡܪܝܐ
ܒܐܘܪܫܠܡ:

13 Item altaria quæ erant ante Jeruſalem ad dexteram montis corrumpentis, quæ ſtruxerat Solomon rex Iſraelis, Eſtherothi deæ Sidoniorum, Chamoſo deo Moabitarum, & Malchomo deo filiorum Ammon; evertit rex: 14 Statuas confregit, deos concidit, & locum eorum oſſibus humanis implevit. 15 Altare quoque quod erat in Beth-il, & excelſa quæ fecerat Jerobaam Nabati filius qui peccare fecerat Iſraelem, illud etiam diruit unà cum excelſo; ſed excelſum combuſſit, & pulveris inſtar comminuit: deos etiam combuſſit. 16 Tum converſus Joſias vidit ibi ſepulchra quædam in monte, mittenſque tulit oſſa de ſepulchris, & combuſſit ſuper altare, & prophanavit illud, juxta ſermonem Domini, quem recitaverat propheta Dei, qui recitaverat hujuſmodi ſermones. 17 Deinde dixit rex, Quid eſt ſignum iſtud quod video? Dicunt ei cives urbis illius, Sepulchrum eſt prophetæ Dei, qui venerat ex Juda, & res iſtas quas feciſti, recitaverat de altari quod eſt in Beth-il. 18 Qui dixit, Sinite eum, nemo turbet ejus oſſa: ſic ſervaverunt ejus oſſa, *nempe* oſſa prophetæ qui venerat è Samaria. 19 Omnes denique ædes excelſorum, quæ erant in civitate Samariæ, quas fecerant reges Iſraelis ad irritandum Dominum; abſtulit Joſia, & fecit eis juxta factum quod fecerat in Beth-il. 20 Nam mactatis omnibus excelſorum ſacrificulis qui thura poſuerant ſuper altaria, oſſa humana ſuper his combuſſit. Tum Jeroſolymam reverſus, 21 Præcepit rex univerſo populo, dicens; Celebrate paſcha Domino Deo veſtro ſicut ſcriptum eſt in hoc fœderis libro. 22 Nunquam enim celebratum fuerat paſcha huic ſimile à tempore Judicum qui judicaverant Iſraelem, cunctis diebus regum Iſraelis & regum Judæ. 23 Sed anno decimo-octavo ipſius regis Joſiæ, celebratum fuit hoc paſcha Domino in Jeruſalem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * والصواعد التي قدام اورسليم من يمين الجبل المفسد الذي بناه* سليمان ملك اسرايل
لعسروث الهة الصيدانيين * ولكاموس نسيكة المواببين * وللكوم نسيكة بني عمون *
14 قلعها الملك يوسيا * وكسر الانصاب * وقطع الانساك * وملا اماكنها عظام الناس
15 * وايضا المذبح الذي في بيت ايل* والصواعد الذي صنع يوربعام بن ناباط * التي خطي
باسرايل * وايضا لذلك المذبح وتلك الصاعدة قلعها * واحرق الصاعدة ودقها مثل التراب *
16 واحرق الانساك * والتفت يوسيا فابصر قبور انساك في الجبل * فبعث واخذ العظام من
القبور* فاحرقها علي المذبح ونجسه * مثل قول الرب الذي قال نبي الله سمعيا الذي نادي
17 بهذا القول * فقال الملك * ما هذا المثال الذي اراه * فقالوا له اهل القرية بيت ايل * هذا
سمعيا نبي الله الذي جاء من يهودا * وقص جميع هذا القول الذي فعلته انت * ونادي
18 به علي مذبح بيت ايل * فقال اتركوه * لا يقترب احد الي قبره * ولا يحرك احد عظامه *
19 فبقي قبره سالما * وجسده فيه باقيا * وايضا جميع بيوت الصواعد التي في قري سمرين*
الذي صنعت ملوك اسرايل ليغضبوا الرب * ابعدها يوسيا * وصنع بها مثل ما صنع
20 في بيت ايل * وذبح جميع سدنة الصواعد الذين كانوا يصعدون البخورات علي
21 المذبح * واحرق عظام الناس عليها * ورجع الي اورسليم * وامر الملك جميع الشعب
22 وقال * اعملوا فصحا للرب الهكم * كما هو مكتوب في سفر هذا الميثاق * من
اجل انه لم يعمل مثل هذا الفصح من يوم القضاة الذين قضوا في اسرايل * ولا في
23 جميع ملوك اسرايل وملوك يهودا * الا في سنة ثمانية عشر للملك يوسيا عمل هذا
الفصح باورسليم للرب *

13 Excelſa quæ erant ante Jeruſalem ad dexteram montis exitialis quem ædificaverat Salomon rex Iſraelis Aſtarothi deæ Sidoniorum, & Chamoſo idolo Moabitarum, & Malchomo idolo filiorum Ammon; evertit rex Joſia, 14 Confractis ſtatuis, & conciſis idolis: & eorum loca humanis oſſibus impleri juſſit. 15 Aram etiam quæ erat in Beth-il, & excelſa quæ fecerat Jerobaam Nabathi filius, quibus peccaverat in Iſraelem; eam inquam aram, & illud excelſum evertit; excelſum autem igne cumbuſſit & pulveris inſtar comminuit: idola quoque ſuccendit. 16 Deinde converſus Joſia vidit in monte ſepulchra deorum: quare mittens tulit oſſa è ſepulchris, & combuſſit ea ſuper aram, & contaminavit illam, juxta Domini ſententiam quam dixerat propheta Dei Semeia qui hanc ſententiam prædicaverat. 17 Poſtea dixit rex, Quod eſt hoc ſimulachrum quod video? Reſponderunt ei cives urbis Beth-il, Hic eſt Semeia propheta Dei, qui veniens ex Juda narravit has res omnes quas tu feciſti, & prædicavit eas adverſùs aram Beth-il. 18 Dixit, Sinite eum, nemo ad ſepulchrum ejus accedat, nemoque ipſius oſſa loco moveat: quare ſepulchrum ejus intactum remanſit, & corpus ejus extat in illo. 19 Omnes item ædes excelſorum quæ erant in civitatibus Samariæ, quas extruxerant reges Iſraelis ut Dominum ad iram concitarent; ſummovit Joſia, fecitque eis quemadmodum fecerat in Beth-il. 20 Omnes denique excelſorum miniſtros qui thus offerebant ſuper altare, jugulavit; & oſſa humana ſuper illa combuſſit: deinde reverſus eſt in Jeruſalem. 21 Tum præcepit rex toti populo, & ait, Celebrate paſcha Domino Deo veſtro, quemadmodum ſcriptum eſt in libro fœderis hujus. 22 Non enim celebratum fuerat aliud huic paſchati ſimile à die Judicum qui judicaverant in Iſraele, neque ſub ullo regum Iſraelis et regum Judæ. 23 Sed anno decimo octavo Regis Joſiæ celebratum fuit illud paſcha Domino in Jeruſalem.

מלכים ב: כג

, Teraphim & , ſcicles & , pythones etiam Et
24 וְגַם אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים
conſpiciebantur quæ , abominationes omnes & , idola &
וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ
ſtatueret ut : Joſijahu *expurgavit* Jeruſalaim in & , Jehudah terra in
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים
invenit quem libro *ſuper* ſcripta legis verba
אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא
fuit non ipſe ſicut Et .DOMINI domo ſacerdos Chilchijahu
25 חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה׃ וְכָמֹהוּ לֹא־הָיָה
,ſuo corde toto in DOMINUM ad ſit reverſus qui rex *ejus facies ad*
לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ
legem omnem juxta ſua validitate tota in & , ſua anima tota in &
וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל תּוֹרַת
Veruntamen .ipſe ſicut ſurrexit non eum poſt & : Moſeh
26 מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ׃ אַךְ
eſt iratus quo magni ſui *naſi* ira ab DOMINUS eſt reverſus non
לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה
eum irritavit quibus , irritationes omnes *ſuper* , Jehudah *in* ejꝰ *naſus*
אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־הַכְּעָסִים אֲשֶׁר הִכְעִיסוֹ
deſuper removebo Jehudah Etiam : DOMINUS dixit Et .Menaſſeh
27 מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר מֵעַל
civitatem reprobabo & : Iſrael removi ſicut , *meis faciebus*
פָּנַי כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר
, dixi qua domum & , Jeruſalaim elegi quam , hanc
הַזֹּאת אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
quæ omnia & , Joſijahu *verborum reſiduum Et* .ibi meum nomen Erit
28 יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר
dierum verborum libro *ſuper* ſcripta ipſa nónne , fecit
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
rex Nechoh Parhoh aſcendit ejꝰ diebus In ? Jehudah regum
29 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ בְּיָמָיו עָלָה פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ
rex abiit & : Perath flumen *ſuper* Aſſur regem *ſuper* Ægypti
מִצְרַיִם עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ
Meghiddo in eum occidit & , ejus occurſum in Joſijahu
יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיְמִיתֵהוּ בִּמְגִדּוֹ
mortuum ſui ſervi eum fecerunt equitare Et .eum *ipſum videre ſecundùm*
30 כִּרְאֹתוֹ אֹתוֹ׃ וַיַּרְכִּבֻהוּ עֲבָדָיו מֵת
eum ſepelierunt & , Jeruſalaim eum adduxerunt & , Meghiddo è
מִמְּגִדּוֹ וַיְבִאֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיִּקְבְּרֻהוּ
Joſijahu filium Jehoachaz terræ populus Tulitque .ſuo ſepulchro in
בִּקְבֻרָתוֹ וַיִּקַּח עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
.ſuo patre pro eum conſtituerunt regem & , eum unxerunt &
וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו׃
ipſum regnando in Jehoachaz annorum trium & viginti Filius
31 בֶּן־עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ
ejus matris nomen Et .Jeruſalaim in regnavit menſibus tribus &
וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
,DOMINI oculis in malum Fecitque .Libnah de Irmejahu filia Chamutal
32 חֲמוּטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
Parhoh eum ligavit Et .ſui patres fecerunt quæ omnia juxta
33 כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ וַיַּאַסְרֵהוּ פַרְעֹה
dedit & : Jeruſalaim in *regnando in* , Chamath terra in Riblah in Nechoh
נְכֹה בְרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת בִּמְלֹךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיִּתֶּן־
.auri talentum & , argenti talenta centum terram ſuper mulctam
עֹנֶשׁ עַל־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב׃
pro Joſijahu filium Eljachim Nechoh Parhoh conſtituit regem Et
34 וַיַּמְלֵךְ פַּרְעֹה נְכֹה אֶת־אֶלְיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת
Jehoachaz & : Jehojachim ejꝰ nomen vertit & , ſuo patre Joſijahu
יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז
.ibi eſt mortuus & , Ægyptum venit & , tulit
לָקַח וַיָּבֹא מִצְרַיִם וַיָּמָת שָׁם׃

Verſio VULG. LAT.

24 Sed & pythones, & ariolos, &
figuras idolorum, & immunditias,
& abominationes, quæ
fuerant in terra Juda & Jeruſalem,
abſtulit Joſias: ut ſtatueret
verba legis, quæ ſcripta
ſunt in libro, quem invenit
Helcias ſacerdos in templo
25 Domini. Similis illi non fuit
ante eũ rex, qui reverteretur
ad Dominum in omni corde
ſuo, & in tota anima ſua, & in
univerſa virtute ſua, juxta
omnem legem Moyſi: neque
26 poſt eũ ſurrexit ſimilis illi. Veruntamen
non eſt averſus Dominus
ab ira furoris ſui magni,
quo iratus eſt furor ejus
contra Judam: propter irritationes,
quibus provocaverat
27 eum Manaſſes. Dixit itaq;
Dominus; Etiam Judam auferam
à facie mea, ſicut abſtuli
Iſrael: & projiciam civitatem
hanc, quam elegi, Jeruſalem,
& domum, de qua
dixi; Erit nomen meum ibi.
28 Reliqua autẽ ſermonũ Joſiæ,
et univerſa quæ fecit, nónne
hæc ſcripta ſunt in libro Verborum
dierum regum Juda?
29 In diebus ejꝰ aſcendit Pharao
Nechao rex Ægypti, contra
regem Aſſyriorum, ad flumen
Euphraten: & abiit Joſias rex
in occurſum ejus: & occiſus
eſt in Mageddo, cùm vidiſſet
30 eum. Et portaverunt eum ſervi
ſui mortuum de Mageddo:
& pertulerunt in Jeruſalem,
& ſepelierunt eum in ſepulchro
ſuo. Tulítque populus
terræ Joachaz filium Joſiæ: &
unxerunt eum, & conſtituerunt
eum regem pro patre
31 ſuo. Viginti trium annorum
erat Joachaz cùm regnare
cœpiſſet, & tribus menſibus
regnavit in Jeruſalem: nomen
matris ejus Amital, filia Ieremiæ,
32 de Lobna. Et fecit malum
coram Domino, juxta
omnia quæ fecerant patres
33 ejus. Vinxítque eum Pharao
Nechao in Rebla, quæ eſt in
terra Emath; ne regnaret in
Jeruſalẽ: & impoſuit mulctã
terræ, centũ talentis argenti,
34 & talento auri. Regémque
conſtituit Pharao Nechao Eliacim
filium Ioſiæ pro Joſia
patre ejus: vertítque nomen
ejus Ioakim: porrò Ioachaz
tulit, & duxit in Ægyptum,
& mortuus eſt ibi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

24 Καί γε τοὺς θελητάς, (π) καὶ τοὺς γνωριστάς, καὶ
τὰ θεραφίν, καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ πάντα τὰ
προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆρεν Ἰωσίας, ἵνα
στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου (ρ) τοὺς γεγραμμένους
ἐπὶ τοῦ βιβλίου, οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ
25 κυρίου. Ὅμοιος αὐτῷ οὐκ (σ) ἐγενήθη ἔμπροσθεν
αὐτοῦ βασιλεύς, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ,
καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον
(τ) Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος
26 αὐτῷ. Πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ θυμοῦ
τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἐθυμώθη (υ)
ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς,
27 οὓς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς. Καὶ
εἶπε κύριος, Καί γε (φ) τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ
τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραήλ,
καὶ (χ) ἀπώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην
τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον οὗ εἶπον,
28 Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ
ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων (ψ) ἡμερῶν
29 τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Ἐν ταῖς ἡμέραις
αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς
Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν
Εὐφράτην· καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας εἰς (ω) ἀπαντὴν
αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν (α) αὐτὸν Νεχαὼ
30 ἐν Μαγεδδὼ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ἐπεβίβασαν
(β) αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδώ,
καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔθαψαν
αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν
ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν
αὐτόν, καὶ (γ) ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ
31 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν
Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ (δ) τρίμηνον
ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα
τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ
32 (ε) Λοβνά. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς
κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες
33 αὐτοῦ. Καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ
ἐν (ζ) Ῥαβλαὰμ ἐν γῇ Ἐμὰθ τοῦ μὴ
βασιλεύειν (η) ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν ζημίαν
ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν
34 τάλαντα χρυσίου. Καὶ ἐβασίλευσε
Φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὶμ
υἱὸν (θ) Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ
Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπέστρεψε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. καὶ τὸν (ι) Ἰωάχαζ
ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

Etiam (r) Theletas, & cognitores, 24
& Theraphin, & idola,
& omnia offendicula, quæ fuerunt
in terra Juda, & in Hieruſalem,
ſuſtulit Joſias, ut firmaret
verba legis ſcripta ſuper
librum, quem invenit Chelcias
ſacerdos in domo Domini. Similis 25
ei non fuit ante eum rex:
qui revertit ad Dominum in toto
corde ſuo, & in tota anima
ſua, & in tota fortitudine ſua
ſecundùm omnem legem Moſi:
Et poſt eum non ſurrexit ſimilis
ei. Veruntamen non eſt aversus 26
Dominus à furore iræ
ſuæ magnæ, quo indignatus eſt
irâ ſuâ in Juda ſuper irritationes,
quibus irritavit eum Manaſſes.
Et dixit Dominus: Etiam 27
Judam removebo à facie
mea, ſicut removi Iſrael: &
abjiciam civitatem hanc, quam
elegeram, ipſam Hieruſalem, &
domum (ſ) quâ dixi, Erit nomen
meum ibi. Et reliqua verborum 28
Joſiæ, & omnia quæ fecit,
nónne hæc ſcripta in libro
Verborum dierum regibus Juda?
In diebus autem ejus aſcendit 29
Pharao Nechao rex Ægypti
ſuper regem Aſſyriorum
ſuper flumen Euphratem. Et ivit
Joſias in occurſum ejus, Et
interfecit eum Nechao in Mageddo,
in videndo eum. Et reportârunt 30
eum pueri ejus mortuum
de Mageddo, & adduxerunt
eum ~~in~~ Hieruſalem, &
ſepelierunt eum in ſepulchro
(t) ejus. Et ſumpſit populus
terræ Joachaz filium Joſiæ, &
unxerunt eum, & regem fecerunt
eum pro patre ejus. Filius 31
viginti & trium annorum erat
Joachaz in regnando ipſum, &
tres menſes regnavit in Hieruſalem:
& nomen matri ejus
Amital, filia Heremiæ de Lobna.
Et fecit malum in oculis Domini, 32
ſecundùm omnia, quæcunque
fecerant patres ejus. Et tranſtulit 33
eum Pharao Nechao in Rablaam
in terra Emath, ut non
regnaret in Hieruſalem: &
dedit mulctam ſuper terrã centum
talenta argenti, & (u) centum
talenta auri. Et regem fecit 34
Pharao Nechao ſuper eos
Eliacim filium Joſiæ regis Juda,
pro Joſia patre ejus: & convertit
nomen ejus Joacim. Et ipſũ
Joachaz cepit, & adduxit
in Ægyptum & mortuus eſt ibi.

MS. A. (π) καὶ γνωριστάς, καὶ θεραφείν, (ρ) τοῦ γεγραμμένου ἐπὶ τῷ βιβλίῳ, ᾧ εὗρεν (σ) ἐγενήθη (τ) Μωυσέως, (υ) ἐν τῇ ὀργῇ (φ) τὸν Ἰούδαν (χ) ἀπώσομαι (ψ) τῶν ἡμερῶν (ω) ἀπάντησιν αὐτῷ, (α) αὐτὸν ἐν Μαγεδδὼ (β) αὐτὸν νεκρὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐκ Μαγεδδώ, (γ) ἐβασίλευσεν (δ) τρεῖς μῆνας (ε) Λοβενά. (ζ) Δεβλαὰ ἐν γῇ Αἱμάθ (η) αὐτὸν ἐν (θ) Ἰωσίας (ι) Ἰωάχας.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

24 וְאַף יַת בִּדִּין וְיַת זְכוּרוּ וְיַת צַלְמַנַיָּא וְיַת טַעֲוָתָא וְיַת כָּל שִׁקּוּצַיָּא דְּאִתְחֲזִיאוּ בְּאַרְעָא דְּבֵית
יְהוּדָה וּבִירוּשְׁלֶם פַּלֵּי יֹאשִׁיָּה בְּדִיל לְקַיָּמָא יַת פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא דִּכְתִיבִין עַל סִפְרָא
25 דְּאַשְׁכַּח חִלְקִיָּה כַּהֲנָא בְּבֵית מַקְדְּשָׁא דַּייָ׃ וּכְוָתֵיהּ לָא הֲוָה קֳדָמוֹהִי מַלְכָּא דְּתָב לְפוּלְחָנָא
דַּייָ בְּכָל לִבֵּיהּ וּבְכָל נַפְשֵׁיהּ וּבְכָל נִכְסוֹהִי כְּכָל אוֹרַיְתָא דְּמֹשֶׁה וּבַתְרוֹהִי לָא קָם כְּוָתֵיהּ׃
26 בְּרַם לָא תָב יְיָ מִתְּקוֹף רוּגְזֵיהּ רַבָּא דִּתְקֵיף רוּגְזֵיהּ בִּדְבֵית יְהוּדָה עַל כָּל אַרְגָּזוּתָא דִּי
27 אַרְגֵּיז קֳדָמוֹהִי מְנַשֶּׁה׃ וַאֲמַר יְיָ אַף יַת דְּבֵית יְהוּדָה אַגְלֵי מֵאֲרַע בֵּית שְׁכִנְתִּי כְּמָא דְּאַגְלֵיתִי
יַת יִשְׂרָאֵל וְאַרְחֵיק יַת קַרְתָּא הָדָא דְּאִתְרְעֵיתִי בִּירוּשְׁלֶם וּבְבֵיתָא דַּאֲמַרִית יְהֵי שְׁמִי
28 תַּמָּן׃ וּשְׁאָר פִּתְגָּמֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל דִּי עֲבַד הֲלָא אִנּוּן כְּתִיבִין עַל סְפַר פִּתְגָּמֵי יוֹמַיָּא לְמַלְכַיָּא
29 דְּבֵית יְהוּדָה׃ בְּיוֹמוֹהִי סְלִיק פַּרְעֹה חֲגִירָא מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם עַל מַלְכָּא דְּאַתּוּר עַל נְהַר
30 פְּרָת וַאֲזַל מַלְכָּא יֹאשִׁיָּהוּ לִקְדָמוּתֵיהּ וְקַטְלֵיהּ בִּמְגִדּוֹ כַּד חֲזָא יָתֵיהּ׃ וְאַחֲתוּהִי עַבְדוֹהִי
כַּד מִית מִמְּגִדּוֹ וְאַיְתִיאוּהִי לִירוּשְׁלֶם וְקַבְרוּהִי בִּקְבוּרְתֵּיהּ וּדְבַר עַמָּא דְּאַרְעָא יַת יְהוֹאָחָז
31 בַּר יֹאשִׁיָּהוּ וּמְשַׁחוּ יָתֵיהּ וְאַמְלִיכוּ יָתֵיהּ תְּחוֹת אֲבוּהִי׃ בַּר עַסְרִין וּתְלָת שְׁנִין יְהוֹאָחָז כַּד
32 מְלַךְ וּתְלָתָא יַרְחִין מְלַךְ בִּירוּשְׁלֶם וְשׁוּם אִמֵּיהּ חֲמוּטַל בַּת יִרְמְיָה מִן לִבְנָה׃ וַעֲבַד
33 דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ כְּכָל דַּעֲבַדוּ אֲבָהָתוֹהִי׃ וְאַסְרֵיהּ פַּרְעֹה חֲגִירָא בְּרִבְלָה בְּאַרְעָא דַּחֲמָת
מִלְּמִמְלַךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְמָא מַגְבִּיתָא עַל עַמָּא דְּאַרְעָא מְאָה כַּכְּרֵי כַסְפָּא וְכַכְּרָא דִּדְהַבָא׃
34 וְאַמְלֵיךְ פַּרְעֹה חֲגִירָא יַת אֶלְיָקִים בַּר יֹאשִׁיָּהוּ תְּחוֹת יֹאשִׁיָּהוּ אֲבוּהִי וְשַׁוִּי יַת שְׁמֵיהּ
יְהוֹיָקִים וְיַת יְהוֹאָחָז דְּבַר וַאֲתָא לְמִצְרַיִם וּמִית תַּמָּן׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Etiam Pythones & divinatores, et ſimulachra, et idola, et cunctas abominationes 24
quæ videbantur in terra domꝰ Jehudah, et in Jeruſalem delevit
Joſiah, ut firmaret verba legis quæ ſcripta erant in libro quem invenerat
Hhilkiah ſacerdos in domo ſanctuarii Dñi. Et ſicut ille non fuit ante 25
eum rex qui rediret ad cultum Dñi in toto corde ſuo, et tota anima ſua,
et omnibus facultatibus ſuis, juxta omnem legem Moſeh; et poſt illum non
ſurrexit ſicut ille. Verùm non eſt reverſus Dñs à furore indignationis ſuæ 26
magnæ, quo invaluerat indignatio ejus contra [*populum*] *domus* Jehudah
propter omnem irritationem qua irritaverat eum Menaſſeh. Et dixerat 27
Dñs, Etiam homines domus Jehudah migrare faciam de terra domus majeſtatis
meæ, ſicut migrare feci Iſrael, et reprobabo civitatem hanc, in qua
mihi complacueram, *in* Jeruſalem, et *in domo* de qua dixeram, Erit nomen
meum ibi. Et reliquum verborum Joſiahu, et omnia quæ fecit; nónne ea 28
ſcripta ſunt in libro verborum dierum regum domus Jehudah? In diebus 29
illius aſcendit Parghoh claudus rex Miſzraim contra regẽ Athur ad fluvium
Perath, et ivit rex Joſiah in occurſum illius, et occîdit eum in Megido
quum vidiſſet eum. Et depoſuerunt eum ſervi ſui mortuum ex Megido, et 30
attulerũt illũ in Jeruſalem, et ſepelierunt eũ in ſepulchro ſuo, et accepit populꝰ
terræ Jehoahhaz filiũ Joſiahu, et unxerunt eũ, et regem conſtituerunt eũ
pro patre ſuo. Filiꝰ viginti et triũ annorũ erat Jehoahhaz quando regnavit, 31
et tribꝰ menſibus regnavit in Jeruſalem; et nomen matris ejus Hhamutal
filia Jermiah de Libnah. Et fecit quod malum erat ante Dñm, juxta omnia 32
quæ fecerant patres ejus. Et vinxit illum Parghoh claudꝰ in Riblah in terra 33
Hhamath ne regnaret ſuper Jeruſalem, et impoſuit mulctã ſuper populum
terræ centũ talenta argenti, et talentũ auri. Et regem conſtituit Parghoh 34
claudus Eljakim filium Joſiah pro Joſiah patre ejus, et poſuit nomen
ejus Jehojakim et ipſum Jehoahhaz accepit, et venit in Miſzraim, et
mortuus eſt ibi.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܐܦ ܐܣܘܬܐ ܘܚܪ̈ܫܐ: ܘܦܬܟܖ̈ܐ ܘܐܠܗ̈ܐ: ܘܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܕܐܬܚܙܝܬ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ
ܘܒܫܘܩ̈ܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܒܥܪ ܝܘܫܝܐ. ܡܛܠ ܕܢܩܝܡ ܦܬܓܡ̈ܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܐܘܪܝܬܐ 24
ܕܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܐܫܟܚ ܚܠܩܝܐ ܟܗܢܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܟܘܬܗ ܠܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ 25
ܩܕܡܘܗܝ. ܕܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܒܟܠܗ ܠܒܗ. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܗ. ܘܒܟܠܗ ܚܝܠܗ.
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܘܪܝܬܐ ܕܡܘܫܐ. ܘܒܬܪܗ ܠܐ ܩܡ ܐܟܘܬܗ. * ܒܪܡ ܠܐ ܐܬܦܢܝ ܪܘܓܙܗ 26
ܕܡܪܝܐ ܪܒܐ ܕܪܓܙ ܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܥܠ ܪܘܓܙܐ ܕܐܪܓܙܗ ܡܢܫܐ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܐܦ ܠܝܗܘܕܐ 27
ܡܥܒܪ ܐܢܐ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܐܝܟ ܕܐܥܒܪܬ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܣܠܝܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܕܓܒܝܬ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܡܪܬ ܕܢܗܘܐ ܫܡܝ ܬܡܢ. * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܝܘܫܝܐ. ܘܟܠ 28
ܡܕܡ ܕܥܒܕ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܣܦܪ ܕܘܒܪܝ ܝܘܡܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܒܝܘܡܘܗܝ ܣܠܩ 29
ܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܥܠ ܡܒܘܓ ܕܥܠ ܢܗܪܐ ܦܪܬ. ܘܐܙܠ ܡܠܟܐ ܝܘܫܝܐ
ܠܐܘܪܥܗ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܪܥܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܠܘܬܟ ܐܬܝܬ. ܗܦܘܟ ܡܢܝ.
ܘܠܐ ܫܡܥܗ ܠܦܪܥܘܢ. ܘܡܚܝܗܝ ܦܪܥܘܢ. ܘܩܛܠܗ ܒܡܓܕܘ. ܟܕ ܚܙܝܗܝ ܬܡܢ.
* ܘܫܩܠܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ ܟܕ ܡܝܬ ܡܢ ܡܓܕܘ. ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܩܒܪܘܗܝ 30
ܬܡܢ ܒܩܒܪܗ. ܘܕܒܪܘ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ ܠܝܗܘܐܚܙ ܒܪ ܝܘܫܝܐ. ܘܡܫܚܘܗܝ ܘܐܡܠܟܘܗܝ
ܚܠܦ ܐܒܘܗܝ. * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ ܗܘܐ ܝܗܘܐܚܙ. ܟܕ ܐܡܠܟ. ܘܬܠܬܐ ܝܪ̈ܚܝܢ
ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܗ ܕܐܡܗ ܚܡܛܠ ܒܪܬ ܐܪܡܝܐ ܡܢ ܠܒܢܐ. * ܘܥܒܕ ܒܝܫܐ 31
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܐܒܗܘܗܝ. * ܘܐܣܪܗ ܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ ܒܕܒܠܬ 32
ܒܐܪܥܐ ܕܚܡܬ. ܟܕ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܪܡܝ ܡܕܐܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܐܐ ܟܟܪ̈ܝܢ ܕܟܣܦܐ. 33
ܘܕܗܒܐ ܕܝܢ ܥܣܪ ܟܟܪ̈ܝܢ. * ܘܐܡܠܟ ܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ ܠܐܠܝܩܝܡ ܒܪ ܝܘܫܝܐ ܚܠܦ
ܝܘܫܝܐ ܐܒܘܗܝ. ܘܫܢܝ ܫܡܗ ܝܘܝܩܝܡ. ܘܠܝܗܘܐܚܙ ܕܒܪ. ܘܥܠ ܠܡܨܪܝܢ. 34
ܘܡܝܬ ܬܡܢ.

* Hariolos etiam, & pythones; & idola, at- 24
que deos, omnémque obſcœnitatem quæ viſa
eſt in terra Judæ, & in vicis Jeruſalem; peni-
tùs extirpavit Joſia, ut aſſereret ſermones
libri legis ſcriptos in libro quē invenit Hel-
cia ſacerdos in domo Domini. Demum par 25
illi non fuit rex ante ipſum, qui ſe converte-
rit ad Dominum toto corde, toto animo, to-
tíſque viribus ſuis, ut ſcriptum eſt in lege Mo-
ſis; nec poſt eum exortus eſt par ipſi. Atta- 26
men haud averſus eſt furor Domini magnus
quo concitatus fuerat contra Judam, propter
iram ad quam provocaverat eum Manaſſe:
Adeo ut diceret Dominus, Etiam Judam aufe- 27
ram à conſpectu meo, quemadmodum abſtu-
li Iſraelem: & deteſtabor hanc urbem quam
elegeram, *nempe* Jeruſalem, & domum de
qua dixeram fore ibi nomen meum. Reliqua 28
geſta Joſiæ, & quicquid fecit, ecce ſcripta ſunt
in libro annalium regum Juda. In diebus e- 29
jus aſcendit Pharaon claudꝰ rex Ægypti con-
tra Mabog quæ eſt ſecus fluvium Euphratem,
ivítque rex Joſia obviàm illi ut oppugnaret
eum. Dixit autem illi Pharaon, Nequaquam
adverſùs te veni, declina à me: ſed eo Pha-
raoni minimè acquieſcente, pcuſſit eum Pha-
raon, & occîdit eum in Mageddo cùm vidiſ-
ſet eum illic. Tulerúntque eum ſervi ipſius 30
mortuum è Mageddo, & vexerünt eum in Je-
ruſalem, ibíque ſepelierunt eum in ſepulchro
ipſius. Quarè populus terræ tulerunt Jehua-
hazem Joſiæ filiū, & unxerunt eum, regémq;
conſtituerunt eum loco patris ejus. Viginti 31
tres annos natꝰ erat Jehuahaz quando regna-
vit, & tribꝰ menſibꝰ regnavit in Jeruſalē: no-
men matris ejus erat Hamtol filia Jeremiæ, de
Lebna. Fecit quod malum erat corā Domino, 32
quemadmodum fecerant majores ejus. Hunc 33
vinxit Pharaon claudus rex Ægypti in Deb-
lath in regione Hemath, mox ut regnaverat in
Jeruſalem; & impoſuit mulctam regioni *ejus*,
centum talenta argenti, auri verò decem ta-
lenta. Et regem conſtituit Pharaon claudus 34
Eliacimum Joſiæ filium loco Joſiæ patris e-
jus: & vocavit nomen ejus Iojacimum. Ie-
huahazem verò abduxit & ingreſſus eſt Ægy-
ptum, ubi ille mortuus eſt.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وايضا السحرة والكراصين والعرافين * والاصنام والانساك * وجميع النجاسة التي ظهرت في ارض 24
يهودا * وفي اسواق اورسليم * اباذها يوسيا * لكي يقيم اقاويل الرب في سفر التورية المكتوبة في السفر
الذي وجد حلقيا الكاهن في بيت الله * ومثل يوسيا لم يكن قبله * لانه اقبل الي الله بجميع 25
قلبه وبجميع قوته * كما هو مكتوب في توراة موسي * وبعده لم يقم مثله * ولكن لم يرجع غضب 26
الرب العظيم الذي غضب علي يهودا * الغضب الذي اغضبه منسا * وقال الرب * وايضا يهودا 27
فاني ابعده من قدامي كما ابعدت اسرائيل * وارفض هذه المدينة التي احببت اورسليم * والبيت
الذي قلت ان يكون فيه اسمي * وساير امور يوسيا وكلما صنع * فانه مكتوب في سفر 28
بيامين الذي لملوك يهودا * وفي ايامه صعد فرعون الاعرج ملك مصر الي منبج الذي علي 29
نهر الفرات * فذهب الملك يوسيا نحوه ليقاتله * فقال له فرعون * اذهب ليس اليك جيت * وتنحي
عني واحذر هذا الاله العظيم الذي معي * فلم يسمع منه يوسيا * فضربه فرعون بسهم في
الترقوة * فقتله في مجدو حين ابصره هناك * فاخذوه عبيده لما مات في مجدو * وحملوه الي 30
اورسليم * وقبروه هناك في قبره * فاخذ شعب الارض ياهوحاز بن يوسيا * فمسحوه وملكوه عليهم
مكان ابيه * وهو ابن ثلاثة وعشرين سنة * واقام ملك باورسليم ثلاثة اشهر * واسم امه 31
حمطول ابنة ارميا من لبنا * فصنع السوء قدام الله * كما صنع منسا * فاسر فرعون 32 33
الاعرج ملك مصر في دبلات من ارض حماة لما ملك باورسليم * وطرح وظيفة علي
الارض مائة قنطار فضة وعشر قناطير ذهبا * وملك فرعون الاعرج الياقيم بن يوسيا 34
مكان يوسيا ابيه * وسمي اسمه يوياقيم * واما ياهوحاز فاخذه فرعون معه اسيرا * ودخل به الي
مصر * فمات هناك *

* *Atque etiam magos, obſervatores tempe-* 24
ſtatum, atque divinos, idola, & deos,
omnem denique turpitudinem quæ con-
ſpiciebatur in terra Juda & in vicis Je-
ruſalem; abolevit Joſia, ut exequeretur
dicta à Domino in libro legis ſcripta in
eo codice quem repererat Helcia ſacerdos
in domo Dei. Similis Joſiæ nemo rex 25
præceſſit (nam toto corde ſuo, totiſque
viribus ſuis ad Deum acceſſit, uti ſcri-
ptum eſt in lege Moſis) nemoque ſimilis
poſt illum ſucceſſit. Nihilominus haud 26
receſſit ingens furor Domini quo commo-
tus fuerat contra Judam, furor ad
quem cierat eum Manaſſe, E propter 27
quem *dixerat Dominus, Quin etiam*
Judam à me rejiciam quemadmodum
rejeci Iſraelem, & reſpuam hanc urbem
quam dilexeram Jeroſolymam, & ædem
in qua dixeram futurum nomen meum.
Reliquæ res geſtæ Joſiæ, & quicquid 28
fecit, ecce ſcripta ſunt in libro chroni-
corum regum Juda. In diebus autem 29
ejus aſcendente Pharaone claudo rege
Ægypti in Manbag quæ eſt ſecus fluviū
Euphratem, proceſſit ad eum Joſias rex
ut oppugnaret eum: & cùm dixiſſet ei
Pharaon, Ito, non veni contra te, re-
cede à me, & cave hinc deum maxi-
mum qui mecum eſt; Joſia tamen non
obtemperâſſet ei: Pharaon ſagittâ per-
cuſſit eum in gutture, & occîdit eum in
Mageddo, quum illic vidiſſet eum. Et 30
accipientes eum ſervi ſui cùm mortuus
eſſet in Mageddo, devexerunt eum
ad Jeruſalem, ibique ſepelierunt eum
in ſepulchro ipſius. Et populus ter-
ræ tulit Jehuhazem Joſiæ filium,
unxerunt eum, regemq; ſuper ſe creârunt
loco patris ejus, Dum vigeſimum ter- 31
tium annum ageret: manſitque rex in Je-
ruſalem tribus menſibus: nomen matris
ejus erat Hamtol filia Jeremiæ, de Lebna.
Hic ſceleratè ſe geſſit corā Deo, quemad- 32
modum ſe geſſerat Manaſſe. Et manci- 33
pavit illum ſibi Pharaon claudus rex Æ-
gypti in Deblath quæ eſt de regione Ha-
math, ubi regnâſſet in Jeruſalem: & impo-
ſuit mulctam regioni illi centum argenti
quintalia, & auri quintalia decem. Re- 34
gemque creavit Pharaon claudus Eliaci-
mum Joſiæ filium loco Joſiæ patris ejus, &
vocavit nomen ejus Jojacimum: Jehu-
hazem verò vinctū duxit ſecū Pharaon,
intulitq; in Ægyptum, ibiq; mortuus eſt.

מלכים ב : כד

fecit æſtimare Verũtamen .Parhoh ipſi Jehojachim dedit aurũ & argentũ Et
35 וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים לְפַרְעֹה אַךְ הֶעֱרִיךְ
viro : Parhoh os ſuper argentum dandum ad terram
אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַרְעֹה אִישׁ
populo aurum & ,argentum exigebat ſuã æſtimationẽ ſecundũ
כְּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם
annorum quinque & viginti Filius .Nechoh Parhoh dandum ad ,terræ
36 הָאָרֶץ לָתֵת לְפַרְעֹה נְכֹה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
:Jeruſalaim in regnavit annis undecim & ,ipſum regnando in Jehojachim
יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
Fecitque .Rumah de Pedaiah filia Zebudah ejus matris nomen &
37 וְשֵׁם אִמּוֹ זְבִידָּה בַת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה׃ וַיַּעַשׂ
.ejus patres fecerunt quæ omnia juxta ,DOMINI oculis in malum
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃

CAP. XXIV. כד

Jehojachim ei fuit & : Babel rex Nebuchadneſar aſcendit ej⁹ diebus In
1 בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים
DOMINUS miſit Et .eum in rebellavit &,eſt reverſus &,annis tribus ſervus
2 עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב וַיִּמְרָד־בּוֹ׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה ׀
, Moab agmina & , Aram agmina & , Chaſdim agmina eum in
בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֵת ׀ גְּדוּדֵי מוֹאָב
; eũ diſperdendum ad ,Jehudah in eos miſit & ,Hammõ filiorum agmina &
וְאֵת גְּדוּדֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ
.prophetarũ ſuorũ ſervorũ manu in fuerat locut⁹ quod,Domini verbũ juxta
כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃
deſuper removendum ad , Jehudah in fuit DOMINI os ſuper Veruntamen
3 אַךְ ׀ עַל־פִּי יְהוָה הָיְתָה בִּיהוּדָה לְהָסִיר מֵעַל
etiam Et .fecit quæ omnia ſecundũ ,Menaſſeh peccatis in ,ſuis faciebus
4 פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְגַם
ſanguine Jeruſalaim replevit & ; effudit quem ,innocentem ſanguinem
דַּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלִַם דָּם
,Jehojachim verborum reſiduum Et .parcere DOMINUS noluit & : innoxio
5 נָקִי וְלֹא־אָבָה יְהוָה לִסְלֹחַ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים
dierum verborũ libro ſuper ſcripta ipſa nónne , fecit quæ omnia &
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
regnavitque : ſuis patribus cum Jehojachim Jacuitque ? Jehudah regum
6 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ
, Ægypti rex ultra addidit non Et .eo pro ejus filius Jehojachin
7 יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלֹא־הֹסִיף עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם
Ægypti flumine à Babel rex tulerat quia : ſua terra de exeundum ad
לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם
Filius .Ægypti regis erat quicquid , Perath flumen ad uſque
8 עַד־נְהַר־פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ בֶּן־
menſibus tribus & ; ipſum regnando in Jehojachin annorum decem octo
שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
Elnathan filia Nechuſta ejus matris nomen & : Jeruſalaim in regnavit
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַת־אֶלְנָתָן
omnia juxta ,DOMINI oculis in malum Fecitque .Jeruſalaim de
9 מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל
ſervi aſcenderunt illo tempore In .ejus pater fecerat quæ
10 אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃ בָּעֵת הַהִיא עָלָה עַבְדֵי
.obſidionem in civitas venit & ,Jeruſalaim Babel regis Nebuchadneſar
נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר׃
conſtantes ej⁹ ſervi & : civitatẽ ſuper Babel rex Nebuchadneſar Venitque
11 וַיָּבֹא נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים
,Babel regem ad Jehudah rex Jehojachin eſt egreſſus Et .eam ſuper
12 עָלֶיהָ׃ וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל
.ejus eunuchi & ,ejus principes & ,ejus ſervi & ,ejus mater & ipſe
הוּא וְאִמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו
.eum regnandi octavo anno in , Babel rex eum ſuſcepit Et
וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ׃

Verſio VUL. LAT.

35 Argentum autem & aurũ de-
dit Joakim Pharaoni, cùm in-
dixiſſet terræ per ſingulos, ut
conferretur juxta præceptum
Pharaonis : & unumquemque
juxta vires ſuas exegit,tam ar-
gentum quàm aurum de po-
pulo terræ, ut daret Pharaoni
36 Nechao. Viginti quinque an-
norum erat Joakim cùm re-
gnare cœpiſſet : & undecim
annis regnavit in Jeruſalem :
nomen matris ejus Zebida fi-
37 lia Phadaia de Ruma. Et fecit
malum coram Domino, juxta
omnia quæ fecerant patres ej⁹.

CAP. XXIV.

1 IN diebus ejus aſcendit Na-
buchonodoſor rex Babylonis,
& fact⁹ eſt ei Joakim ſerv⁹ trib⁹
annis: & rurſũ rebellavit cõtra
2 eũ. Immiſitq; ei Dñs latruncu-
los Chaldæorũ, & latrunculos
Syriæ,& latrunculos Moab,&
latrunculos filiorum Ammon:
& immiſit eos in Judam, ut
diſperderent eum, juxta ver-
bum Domini , quod locutus
fuerat per ſervos ſuos pro-
3 phetas. Factum eſt autem hoc
per verbum Domini contra
Judam, ut auferret eum co-
ram ſe, propter peccata Ma-
4 naſſe univerſa quæ fecit, Et
propter ſanguinem innoxium,
quem effudit, & implevit Je-
ruſalem cruore innocentium :
& ob hanc rem noluit Do-
5 minus propitiari. Reliqua au-
tem ſermonum Joakim , &
univerſa quæ fecit , nónne
hæc ſcripta ſunt in libro Ser-
monum dierum regum Juda?
Et dormivit Joakim cum pa-
6 tribus ſuis : Et regnavit Joa-
7 chin filius ejus pro eo. Et
ultrà non addidit rex Ægypti,
ut egrederetur de terra ſua :
tulerat enim rex Babylonis, à
rivo Ægypti uſque ad fluvi-
um Euphraten , omnia quæ
8 fuerant regis Ægypti. Decem
& octo annorum erat Joachin
cùm regnare cœpiſſet, & tri-
bus menſibus regnavit in Je-
ruſalem : nomen matris ejus
Noheſta filia Elnathan de Je-
9 ruſalem. Et fecit malum corã
Domino, juxta omnia quæ fe-
10 cerat pater ej⁹. In tempore illo
aſcenderunt ſervi Nabucho-
donoſor regis Babylonis in
Jeruſalẽ , et circũdata eſt urbs
11 munitionibus. Venítq; Nabu-
chodonoſor rex Babylonis ad
civitatem cum ſervis ſuis , ut
12 oppugnarẽt eã. Egreſſúſq; eſt
Joachin rex Juda ad regẽ Ba-
bylonis,ipſe,et mater ej⁹,et ſer-
vi ej⁹, et principes ej⁹,et eunu-
chi ej⁹ : et ſuſcepit eũ rex Ba-
bylonis anno octavo regni ſui.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

35 Καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰω-
ακὶμ τῷ (κ) Φαραῷ, πλὴν ἐτιμογράφησε
τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος
Φαραώ· ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδω-
καν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς
36 γῆς (λ) τοῦ δοῦναι τῷ Φαραῷ Νεχαώ. Υἱὸς
εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύ-
ειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱ-
ερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδὰφ
37 θυγάτηρ (μ) Φαδαῒλ ἐκ Ῥυμά. Καὶ ἐποίη-
σε τὸ πονηρὸν (ν) ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ
πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

MS. A. (κ) Φαραῷ Νεχαὼ, πλὴν ἐτιμογράφησε (λ) δοῦναι (μ) Εἰεδδιλὰ ἐκ Ῥυμά. (ν) ἐνώπιον κυρίου,

Et argentum , & aurum dedit 35
Joacim Pharaoni. Veruntamen
æſtimari fecit terram ad dandũ
argentum (κ) ſuper os Pharaonis.
Vir ſecundùm æſtimationem ſuã
dabant argentum & aurum cum
populo terræ,ad dandum Phara-
oni Nechao. Filius viginti & 36
quinque annorum Joacim in re-
gnando ipſum : & undecim an-
nos regnavit in Hieruſalem : &
nomen matri ejus Jeldaph filia
Phadail de Rhuma. Et fecit ma- 37
lũ in oculis Domini, juxta omnia
quæcunq; fecerant patres ejus.

ΚΕΦ. κδʹ.

1 ἘΝ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονό-
σορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ
Ἰωακὶμ δοῦλος τρία ἔτη· καὶ ἐπέστρεψε καὶ
2 ἠθέτησεν (α) ἐν αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλε κύριος
αὐτῷ τοὺς (β) μονοζώνους τῶν Χαλδαίων, καὶ τοὺς
μονοζώνους Συρίας, καὶ τοὺς μονοζώνους
Μωὰβ, καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ
ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς (γ) ἐν τῇ γῇ Ἰούδα τοῦ
κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐλάλησεν
3 ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. Πλὴν
ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα, (δ) ἀπο-
στῆσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν ἁμαρ-
4 τίαις Μανασσῆ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε. Καί
γε (ε) τὸ αἷμα ἀθῷον ἐξέχεε, καὶ ἔπλησε τὴν
Ἰερουσαλὴμ αἵματος ἀθῴου, καὶ οὐκ ἠθέλησε
5 κύριος ἱλασθῆναι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
Ἰωακὶμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, (ζ) οὐκ ἰδοὺ
ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡ-
6 μερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Καὶ ἐκοιμή-
θη (η) Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβα-
σίλευσεν (θ) Ἰωαχὶμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
7 Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι (ι) βασιλεὺς Αἰγύπτου
ἐξελθεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς
Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου ἕως
τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βα-
8 σιλέως Αἰγύπτου. Υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν (κ)
Ἰωαχὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμη-
νον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα
τῇ μητρὶ αὐτοῦ (λ) Νέεσθα θυγάτηρ Ἐλλανα-
9 θὰμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονη-
ρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐ-
10 ποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
(μ) ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυ-
λῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν
11 περιοχῇ. Καὶ (ν) εἰσῆλθεν Ναβουχοδονόσορ
βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς (ξ) πόλιν, καὶ οἱ
12 παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν (ο) ἐπ' αὐτήν. Καὶ
ἐξῆλθεν (π) Ἰωαχὶμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βα-
σιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ,
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, (ρ) καὶ οἱ
εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν (σ) αὐτὸν βασιλεὺς
Βαβυλῶνος (τ) ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ.

MS. A. (α) αὐτῷ. Καὶ (β) μονοζώνους* Συρίας, (γ) ἐν γῇ (δ) ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου (ε) αἷμα (ζ) οὐχ (η) Ἰωακεὶμ μετὰ τῶν πατέρων, καὶ (θ) Ἰωακεὶμ (ι) βασιλεὺς* ἐξελθεῖν ἐκ γῆς (κ) Ἰωακεὶμ (λ) Ναίσθα θυγάτηρ Ἐλλαμαθὰμ (μ) ἀνέβη βασιλεὺς (ν) εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς (ξ) τὴν πόλιν, (ο) τὸ ἐπ' αὐτήν. (π) Ἰωακεὶμ (ρ) καὶ εὐνοῦχοι (σ) αὐτοὺς (τ) ἐν ἔτει ὀγδόῳ τῆς

CAP. XXIV.

IN diebus ejus aſcendit Nabu- 1
chodonoſor rex Babylonis. Et fa-
ctus eſt ei Joacim ſervus tribus
annis. Et revertit, & rebellavit in
eo. Et miſit Dominus ei accinctos 2
Chaldæorum, & accinctos Sy-
riæ, & accinctos Moab, & ac-
cinctos filiorum Ammon : & e-
miſit eos in terram Juda (a) ad
prævalendum juxta verbum Do-
mini, quod locutus eſt in manu
ſervorum ſuorum prophetarum.
Verùm (b) ſuper indignatio- 3
nem Domini fuit in Juda, ad re-
movendum eũ à facie ſua, in (c)
peccatis Manaſſe, juxta omnia
quæcunq; fecerat : (d) Etiam ſan- 4
guinem innocentem effuderat :
& impleverat Hieruſalẽ ſangui-
ne innoxio. Et noluit Dominus
propitiari. Et reliqua verborum 5
Joacim, & omnia quæcunque fe-
cit, nónne ecce hæc ſcripta in li-
bro Verborum dierũ regib⁹ Ju-
da? Et dormivit Joacim cum 6
patribus ſuis. Et regnavit Joa-
chim filius ejus pro eo. Et non ad- 7
jecit ultrà rex Ægypti exire de
terra ſua ; quoniam cepit rex
Babylonis à torrente Ægypti uſq;
ad flumen Euphratẽ, omnia quæ-
cunq; erant regis Ægypti. Filius 8
octo & decem annorum Joachim
in regnando ipſum : & tres men-
ſes regnavit in Hieruſalem, &
nomen matri ejus Neſtha filia El-
lanaſtham de Hieruſalem. Et fe- 9
cit malum in oculis Domini, jux-
ta omnia quæcunq; fecerat pa-
ter ejus. In tempore illo aſcendit 10
Nabuchodonoſor rex Babylonis in
Hieruſalem : & venit civitas in
clauſulam. (e) Et intravit Nabu- 11
chodonoſor rex Babylonis ad ci-
vitatem, & pueri ejus obſidebant
ſuper eam. Et egreſſus eſt Joa- 12
chim rex Juda ſuper regem Ba-
bylonis, ipſe, & pueri ejus, & ma-
ter ejus, & principes ejus, &
eunuchi ejus : Et cepit eum rex
Babylonis in octavo anno regni
ſui.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

35 וְכַסְפָּא וְדַהֲבָא יְהַב יְהוֹיָקִים לְפַרְעֹה בְּרַם רְמָא מַגְבֵּיתָא עַל עַמָּא דְאַרְעָא לְמִתַּן יָת כַּסְפָּא
עַל מֵימְרָא דְפַרְעֹה גְּבַר כַּד חֲזֵי טַקֵּיס יָת כַּסְפָּא וְיָת דַּהֲבָא מִן עַמָּא דְאַרְעָא לְמִתַּן לְפַרְעֹה
36 חֲגִירָא : בַּר עַשְׂרִין וְחַמֵשׁ שְׁנִין יְהוֹיָקִים כַּד מְלַךְ וְחַדָא עַסְרֵי שְׁנִין מְלַךְ בִּירוּשְׁלֵם וְשׁוּם
37 אִמֵּיהּ זְבוּדָה בַּת פְּדָיָה מִן רוּמָה : וַעֲבַד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ כְּכֹל דַּעֲבַדוּ אֲבָהָתוֹהִי :

כד

1 בְּיוֹמוֹהִי סְלִיק נְבוּכַד נֶאצַּר מַלְכָּא דְבָבֶל וַהֲוָה לֵיהּ יְהוֹיָקִים עַבְדָּא תְּלָת שְׁנִין וְתָב וּמְרַד
2 בֵּיהּ : וְגָרֵי יְיָ בֵּיהּ יָת מַשְׁרְיַת כַּסְדָּאֵי וְיָת מַשְׁרְיַת אֲרָם וְיָת מַשְׁרְיַת מוֹאָב וְיָת מַשְׁרְיַת בְּנֵי
3 עַמּוֹן וְגָרִנּוּן בִּדְבֵית יְהוּדָה לְאוֹבָדוּתְהוֹן כְּפִתְגָמָא דַיְיָ דִּי מַלֵּל בְּיַד עַבְדוֹהִי נְבִיַּיָא : בְּרַם עַל
דְּאַרְגִּיזוּ קֳדָם יְיָ הֲוָת דָּא בִּדְבֵית יְהוּדָה לְאַגְלָיוּתְהוֹן מֵאַרְעָא בֵּית שְׁכִנְתֵּיהּ בְּחוֹבֵי מְנַשֶּׁה
4 כְּכֹל דַּעֲבַד : וְאַף דַּם זַכַּי דַּאֲשַׁד וּמְלָא יָת יְרוּשְׁלֵם חוֹבַת דַּם זַכַּי הֲוָת רַעֲוָא קֳדָם יְיָ דְּלָא
5 לְמִשְׁבַּק : וּשְׁאָר פִּתְגָמֵי יְהוֹיָקִים וְכֹל דִּי עֲבַד הֲלָא אִנּוּן כְּתִיבִין עַל סְפַר פִּתְגָמֵי יוֹמַיָּא לְמַלְכֵי
6 דְבֵית יְהוּדָה : וּשְׁכֵיב יְהוֹיָקִים עִם אֲבָהָתוֹהִי וּמְלַךְ יְהוֹיָכִין בְּרֵיהּ תְּחוֹתוֹהִי : וְלָא אוֹסֵיף
7 עוֹד מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמִפַּק מֵאַרְעֵיהּ אֲרֵי נְסֵיב מַלְכָּא דְבָבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם עַד נְהַר פְּרָת
8 כֹּל דַּהֲוָה לְמַלְכָּא דְמִצְרַיִם : בַּר תַּמְנֵי עַסְרֵי שְׁנִין יְהוֹיָכִין כַּד מְלַךְ וּתְלָתָא יַרְחִין מְלַךְ
9 בִּירוּשְׁלֵם וְשׁוּם אִמֵּיהּ נְחֻשְׁתָּא בַּת אֶלְנָתָן מִירוּשְׁלֵם : וַעֲבַד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ כְּכֹל דַּעֲבַד
10 אֲבוּהִי : בְּעִדָּנָא הַהִיא סְלִיקוּ עַבְדֵי נְבוּכַד נֶאצַּר מַלְכָּא דְבָבֶל לִירוּשְׁלֵם וְעָלַת קַרְתָּא
11 בִּצְיָרָא : וַאֲתָא נְבוּכַד נֶאצַּר מַלְכָּא דְבָבֶל עַל קַרְתָּא וְעַבְדוֹהִי צָיְרִין עֲלַהּ : וּנְפַק יְהוֹיָכִין
12 מֶלֶךְ שִׁבְטָא דְבֵית יְהוּדָה עַל מַלְכָּא דְבָבֶל הוּא וְאִמֵּיהּ וְעַבְדוֹהִי וְרַבְרְבוֹהִי וְגִבָּרוֹהִי וּדְבַר
יָתֵיהּ מַלְכָּא דְבָבֶל בִּשְׁנַת תַּמְנֵי לְמַלְכוּתֵיהּ :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et argentum et aurum dedit Jehojakim ipſi Parghoh: verùm impoſuit tri- 35
butum ſuper populum terræ,ut daret argentum juxta dictum Parghoh,uni-
cuiq; prout viſum eſt,ordinavit argentum et aurum ex populo terræ ut da-
ret Parghoh claudo Filius viginti et quinq; annorũ erat Jehojakim quan- 36
do regnavit, et undecim annis regnavit in Jeruſalem,et nomen matris ejus
Zebudah filia Pedajah ex Rumah. Et fecit quod malum erat ante Domi- 37
num juxta omnia quæ fecerant patres ejus.

CAP. XXIV.

IN diebus ejus aſcendit Nebucadneſzar rex Babel, et fuit illi Jehojakim 1
ſervus tribus annis,ſed rediit et rebellavit in eum. Et immiſit Dominus in 2
eum exercitus Chazdæorum et exercitus Aram, et exercitus *Moab*,et ex-
ercitus filiorũ Ghamon;miſit eos,inquam, in homines domus Jehudah, ut
perderent eos,juxta verbum Dñi, ꝙ locutus fuerat per manũ ſervorũ ſuo-
rum prophetarum.Certè quod irritâſſent Dñm,fuit hoc in [*populo*] *domus* 3
Jehudah, ut migrare faceret eos de terra dom⁹ majeſtatis ſuæ, propter pec-
cata Menaſſeh juxta omnia quæ fecerat. Et etiam propter ſanguinẽ inno- 4
centẽ quem effuderat et impleverat Jeruſalem *reatu ſanguinis innocentis*,
fuit voluntas Dñi non parcere.Et reliquũ verborum Jehojakim, et omnia 5
quæ fecit; nónne illa ſcripta ſunt in libro verborũ dierum regum domus
Jehudah ? Et cubuit Jehojakim cum patribus ſuis, et regnavit Jehojachin 6
filius ejus pro eo.Et non addidit ampliùs rex Miſzraim exire de terra ſua, 7
quia ceperat rex Babel à fluvio Miſzraim uſq; ad fluvium Perath, omnia
quæ fuerant regis Miſzraim. Fili⁹ octodecim annorũ erat Jehojachin quan- 8
do regnavit, et tribus menſib⁹ regnavit in Jeruſalem,et nomen matris ejus
Nehhuſta filia Elnathan de Jeruſalem. Et fecit ꝙ malum erat ante Dñm, 9
juxta omnia quæ fecerat pater ejus. In tempore illo aſcenderunt ſervi Ne- 10
buchadneſzar regis Babel contra Jeruſalem, et venit civitas in obſeſſio-
nem. Et venit Nebuchadneſzar rex Babel contra urbem,et ſervi ejus obſi- 11
debant eam.Et exivit Jehojachin rex tribus domus Jehudah ad regem Ba- 12
bel,ipſe et mater ejus,et ſervi ejus,et magnates ejus,et barones ej⁹ : et ce-
pit illũ rex Babel anno octavo regni ejus.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

35 ܘܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܝܗܒ ܝܘܝܩܝܡ ܠܦܪܥܘܢ. ܒܪܡ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܐܘܣܦ ܥܠ ܐܪܥܐ. *
ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܦܘܡܗ ܕܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ. * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܗܘܐ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܝܘܝܩܝܡ. ܟܕ 36
ܐܡܠܟ. ܘܚܕܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܙܒܝܕܐ ܒܪܬ ܦܪܝܐ ܡܢ ܪܡܬܐ.
* ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܡܢܫܐ. * ܫܠܡܘ * ܩܕ * 37
* ܒܝܘܡܬܗܘܢ ܣܠܩ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܘܐ ܠܗ ܝܘܝܩܝܡ ܥܒܕܐ 1
ܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܘܗܦܟ ܘܡܪܕ ܒܗ. * ܘܓܪܝ ܒܗ ܡܪܝܐ ܓܝܣܐ ܕܟܠܕܝܐ: ܘܓܝܣܐ 2
ܕܐܕܘܡ: ܘܓܝܣܐ ܕܡܘܐܒ: ܘܓܝܣܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܓܪܝ ܐܢܘܢ ܒܝܗܘܕܐ. ܕܢܘܒܕܘܢ ܐܢܘܢ.
ܐܝܟ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ ܕܡܠܠ ܒܐܝܕܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܢܒܝܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܗܘܐ ܪܘܓܙܐ 3
ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܕܢܥܒܪ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܡܛܠ ܚܛܗܘܗܝ ܕܡܢܫܐ: ܘܡܛܠ ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ:
* ܐܦ ܕܡܐ ܙܟܝܐ ܕܐܫܕ. ܘܡܠܝܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܡܐ ܙܟܝܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܡܪܝܐ ܠܡܫܒܩ. * ܘܫܪܟܐ 4 5
ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܝܘܝܩܝܡ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܦܘܢܩܝܢ ܕܡܠܟܐ
ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܫܟܒ ܝܘܝܩܝܡ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܐܡܠܟ ܝܘܝܟܝܢ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ. * ܘܠܐ 6 7
ܐܘܣܦ ܬܘܒ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ ܠܡܦܩ ܡܢ ܐܪܥܗ. ܡܛܠ ܕܢܣܒ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܡܢ
ܢܗܪܐ ܕܡܨܪܝܢ ܘܥܕܡܐ ܠܢܗܪܐ ܦܪܬ. ܟܠ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܒܪ ܬܡܢܥܣܪܐ 8
ܗܘܐ ܫܢܝܢ ܝܘܝܟܝܢ ܟܕ ܐܡܠܟ. ܘܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ
ܢܚܫܬܐ ܒܪܬ ܐܠܝܬܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. * ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܐܒܘܗܝ. 9
* ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܣܠܩ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܬܚܒܫܬ ܡܕܝܢܬܐ 10
ܒܐܘܠܨܢܐ. * ܘܐܬܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܥܒܕܘܗܝ ܟܪܝܢ ܥܠܝܗ. * ܘܢܦܩ 11 12
ܝܘܝܟܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܗܘ. ܘܐܡܗ ܘܥܒܕܘܗܝ. ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ
ܘܡܗܝܡܢܘܗܝ. ܘܕܒܪܗ ܥܡܗ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܒܫܢܬܐ ܬܡܢܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ.

* Argentum & aurum illud pendit Jojacimus 35
Pharaoni, ſed idem argentum & aurum impoſuit regioni juxta verbum oris Pharaonis
claudi. Vigintiquinque natus erat annos Jo- 36
jacim quando regnavit, & undecim annis
regnavit in Jeruſalem : nomen matris ejus
fuit Zebida filia Perajæ, de Rama. Is ma- 37
lum fecit coram Domino, quemadmodum
fecerat Manaſſe.

CAP. XXIV.

In diebus ejus aſcendit Nebuchadnaſar rex 1
Babelis contra Jeruſalem, factúſque eſt ei Jo-
jacim ſervus annis tribus ; ſed verſus defecit
ab eo. Concitavit autem in eum Dominus 2
turmas Chaldæorum, turmas Adum, turmas
Moab, & turmas filiorum Ammon : hos inquam concitavit in Judam ut perderent eum,
ſecundùm ſermonem Domini quem locutus
fuerat per ſervos ſuos prophetas ex ore Do-
mini. Contigit autem hæc ira contra Judam 3
ut amoveret eos à ſe, propter peccata Manaſ-
ſis & omnia quæ perpetraverat, Et ſangui- 4
nem innoxium quem effuderat : implevit e-
nim Jeroſolymam ſanguine innoxio, ideo no-
luit Dominus parcere. Cætera geſtorum Jo- 5
jacimi, & quicquid fecit, ecce ſcripta ſunt in
libro annalium regum Judæ. Poſtquam oc- 6
cubuit Jojacim cum patribus ſuis, regnavit
Jojachin filius ejus poſt ipſũ. Porrò rex Ægy- 7
pti non eſt deinceps egreſſus è terra ſua, quia
rex Babelis occupaverat à fluvio Ægypti uſ-
que ad flumen Euphratem quicquid pertinebat ad regem Ægypti. Annos octodecim 8
natus erat Jojachin quando regnavit, & tri-
bus menſibus regnavit in Jeruſalem : nomen
matris ejus fuit Neheſta filia Elithanis, de Je-
ruſalem. Fecitque malum coram Domino, 9
quemadmodum fecerat pater ejus. Eo tem- 10
pore aſcendit Nebuchadnaſar rex Babelis
contra Jeruſalem, fuítque civitas arctè con-
cluſa. Et veniente Nebuchadnaſare rege Ba- 11
belis contra civitatem, dum ſervi ipſius obſi-
derent eam; Egreſſus eſt Jojachin rex Judæ 12
ad regem Babelis, ipſe & mater ipſius, ſervi,
magnates, & eunuchi ipſius: abduxítque eum
ſecum rex Babelis anno regni ſui octavo.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

35 والفضة والذهب اعطاها يوياقيم لفرعون* لانها اخذت من شعب الارض علي اسم فرعون من
كل واحد من الشعب* بقدر ما يحمل كذلك كانوا يعطون فضة وذهبا علي اسم فرعون الاعرج
36 وكان يوياقيم يوم ملكه فرعون ابن خمسة وعشرين سنة* واقام احدي عشر سنة ملكا
37 باورشليم* واسم امه زبيدا ابنة فرايا من الرامة* وصنع يوياقيم السو قدام الله كما عمل اباوه*

* الفصل الرابع والعشرون *

1 وفي ايامه صعد بختنصر ملك بابل علي اورشليم* فصار له يوياقيم عبدا ثلاثة سنين* ورجع
2 يوياقيم وتمرد عليه* واغري به الرب جيوش الكلدانيين* وجيوش ادوم* وجيوش مواب* وجيوش
بني عمون* وسلطهم علي يهودا ليهلكوهم كما قال الرب* وكالذي تكلم به علي ألسن عبيده
3 الانبياء من فم الرب* وكان غضب كبير علي يهودا ليبعدهم من قدامه* من اجل خطايا منسا
4 وكل شي صنع* والدم الزكي الذي اهرق وملا اورشليم دما زكيا* ولم يحب الرب ان يترك
5 انتقام الدماء التي اهرقها منسا* وساير امور يوياقيم وكل شي صنع* فانه مكتوب في سفر
6 7 بيامين الذي لملوك يهودا* واضطجع يوياقيم مع ابايه* وملك يوياخين بعده* ولم يعد ايضا
ملك مصر ان يخرج الي الشام* لان ملك بابل اخذ من نهر مصر الي نهر الفراة جميع الذي
8 كان لملك مصر* وكان يوياخين يوم ملك ابن ثمانية عشر سنة* واقام ملكا باورشليم ثلاثة
9 10 شهور* واسم امه نهشتا ابنة الياثان من اورشليم* فصنع السوء قدام الله كما صنع اباوه* وفي
11 ايامه ايضا صعد بختنصر ملك بابل الي اورشليم فحاصرها* واقام بختنصر ملك بابل علي الارض
12 وعبيده نزال علي اورشليم* فخرج يوياخين ملك يهودا الي ملك بابل هو وامه وعبيده وكبراوه
وامناوه* وساقه ملك بابل معه وسباه*

* *Argentum & aurum illud pendit Jojacim* 35
Pharaoni, quoniam exacta fuerunt à populo terræ nomine Pharaonis, ab unoquoq; ſcilicet *populi: prout ferre quiſque poterat,*
câdem ratione pendebant argentum et au-
rum nomine Pharaonis claudi. Erat au- 36
tem Jojacim quâ die regem creavit eum
Pharaon, natus annos vigintiquinq;: manſitque annis undecim rex in Jeruſalem :
nomen matris ejus fuit Zebida filia Pheraiæ, ex Rama. Sceleratè autem ſe geſſit 37
Jojacim coram Deo, quemadmodum ſe
geſſerant majores ejus.

CAP. XXIV.

Hujuſce temporibus aſcendit Bochtonaſſar rex Babelis contra Jeruſalem, fa- 1
ctuſque eſt illi Jojacim ſervus tribus an-
nis; ſed adverſùs Jojacim rebellavit in
eum. Laceſſivit autem in eum Dominus 2
turmas Chaldæorum, & turmas Edom,
turmas Moab, & turmas filiorum Ammon; & immiſit eos contra Judam ut
perderent eum, prout dixerat Dominus, & ut locutus fuerat per linguas
ſervorum ſuorum prophetarum ex ore
Domini. Erat enim ira maxima contra 3
Judam, ut removeret eos à ſe, propter
ſcelera Manaßis, & omnia quæ fecerat, Et 4
ſanguinem inſontem quem profuderat, implens Jeroſolymam ſanguine innoxio : nec
volebat Dominus prætermittere ultionem
ſanguinum quos effuderat Manaſſe. Reli- 5
quæ res geſtæ Jojacimi, & quicquid fecit,
ſcriptum eſt in libro chronicorũ regũ Ju-
da. Demum occumbente Jojacimo cum pa- 6
tribus ſuis, regnavit poſt eũ Jojachin. Nec 7
perrexit ampliùs rex Ægypti procedere
in Syriam, quia rex Babelis ceperat à flu-
mine Ægypti uſque ad flumen Euphratem
quicquid erat regis Ægypti. Erat autem 8
Jojachin quâ die regnavit, annos natus
decem & octo; manſitq; rex in Jeruſalem
tribus menſibus ; nomen matris ejus erat
Neheſta filia Eliathanis, de Jeruſalem.
Is ſceleratè ſe geßit coram Deo, uti ſe 9
geſſerant patres ejus. Hujus etiam diebus 10
aſcendens Bochtonaſſar rex Babelis in
Jeruſalem, obſedit eam ; Cúmque verſa- 11
retur Bochtonaſſar rex Babelis in ea regione dum ſervi ipſius obſiderent Jeroſo-
lymam, Prodivit Jojachin rex Judæ ad 12
regem Babelis unà cum matre ſua, ſervis
ſuis, principibus, & ſidentioribus ſuis :
abduxitque eum ſecum rex Babelis, &
in captivitatem adegit.

מלכים ב: כה

thesauros & , DOMINI domus thesauros omnes inde eduxit Et
13 ויוצא משם את־כל־אוצרות בית יהוה ואוצרות
Selomoh fecerat quæ aurea vasa universa concidit & : regis domus
בית המלך ויקצץ את־כל־כלי הזהב אשר עשה שלמה
.DOMINUS est locutus sicut ,DOMINI templo in Israel rex
מלך־ישראל בהיכל יהוה כאשר דבר יהוה:
& , principes universos & , Jerusalaim omnem transtulit &
14 והגלה את־כל־ירושלם ואת־כל־השרים ואת
,artificem omnem & : captivorum millia decem virtute fortes omnes
כל־גבורי החיל עשרת אלפים גולה וכל־החרש
transtulit Et .terræ populi tenuitatem præter remansit non : inclusorem &
15 והמסגר לא נשאר זולת דלת עם־הארץ: ויגל
, regis uxores & , regis matrem & : Babel in Jehojachin
את־יהויכין בבלה ואת־אם המלך ואת־נשי המלך
captivitatem fecit ire terræ arietes & , ejus eunuchos &
ואת־סריסיו ואת אולי הארץ הוליך גולה
septem virtutis viros omnes Et .Babel in Jerusalaim de
16 מירושלם בבלה: ואת כל־אנשי החיל שבעת
facientes fortes omnes , mille inclusorem & , artificem & , millia
אלפים והחרש והמסגר אלף הכל גבורים עשי
.Babel in captivitatem Babel rex eos adduxitque : bellum
מלחמה ויביאם מלך־בבל גולה בבלה:
: eo pro ejus patruum Matthaniah Babel rex constituit regem Et
17 וימלך מלך־בבל את־מתניה דדו תחתיו
unius & viginti Filius .Sidchijahu ejus nomen vertit &
18 ויסב את־שמו צדקיהו: בן־עשרים ואחת
regnavit annis undecim & : ipsum regnando in Sidchijahu anni
שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך
.Libnah de Irmejahu filia Chamutal ejꝰ matris nomen Et .Jerusalaim in
בירושלם ושם אמו חמיטל בת־ירמיהו מלבנה:
fecerat quæ omnia juxta , DOMINI oculis in malum fecit Et
19 ויעש הרע בעיני יהוה ככל אשר־עשה
,Jerusalaim in erat DOMINI naso super Quia .Jehojachim
20 יהויקים: כי על־אף יהוה היתה בירושלם
rebellavit & : suis faciebus desuper eos ipsum projicere donec,Jehudah in &
וביהודה עד־השלכו אתם מעל פניו וימרד
.Babel regem in Sidchijahu
צדקיהו במלך בבל:

CAP. XXV. כה

, decimo mense in , ejus regnandi nono anno in fuit Et
1 ויהי בשנת התשיעית למלכו בחדש העשירי
omnis & ipse , Babel rex Nebuchadnesar venit ,mensis decima in
בעשור לחדש בא נבכדנאצר מלך־בבל הוא וכל־
exstruxerunt & : eam super est castrametatus &,Jerusalaim super ejꝰ potentia
חילו על־ירושלם ויחן עליה ויבנו
, obsidione in civitas venit Et .undiquaque vallum eam super
2 עליה דיק סביב: ותבא העיר במצור
.Sidchijahu regis annum undecimum ad usque
עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו:
panis erat non & : civitate in fames prævaluit & , mensis nona In
3 בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא־היה לחם
belli viri omnes & ,civitas est erupta Et .terræ populo
4 לעם הארץ: ותבקע העיר וכל־אנשי המלחמה
: regium hortū juxta qui , muros duos inter portæ via nocte
הלילה דרך שער בין החמתים אשר על־גן המלך
planitiei via abiit & : circumquaque civitatem super Chasdim &
וכשדים על־העיר סביב וילך דרך הערבה:
comprehenderunt & , regem post Chasdim exercitus sunt persecuti Et
5 וירדפו חיל־כשדים אחר המלך וישגו
.eo desuper fiunt dispersi ejꝰ exercitus omnis & : Jericho campestribus in eum
אתו בערבות ירחו וכל־חילו נפצו מעליו:

Versio VULG. LAT.

13 Et protulit indè omnes thesauros domûs Domini, & thesauros domûs regiæ : & concidit universa vasa aurea, quæ fecerat Salomon rex Israel in templo Domini juxta verbum Domini. 14 Et transtulit omnem Jerusalem, & universos principes, & omnes fortes exercitûs, decem millia, in captivitatem ; & omnem artificem & clusorem: nihílque relictum est, exceptis pauperibus populi terræ. 15 Transtulit quoque Joachin in Babylonem, & matrem regis, & uxores regis, & eunuchos ejus: & judices terræ duxit in captivitatem de Jerusalem in Babylonem. 16 Et omnes viros robustos, septem millia, & artifices, & clusores mille, omnes viros fortes & bellatores : duxítque eos rex Babylonis captivos in Babylonē. 17 Et constituit Matthaniam patruū ejus pro eo : imposuítque nomen ei, Sedeciam. 18 Vigesimum & primum annum ætatis habebat Sedecias cùm regnare cœpisset, & undecim annis regnavit in Jerusalem : nomen matris ejus erat Amital, filia Jeremiæ, de Lobna. 19 Et fecit malum coram Domino, juxta omnia quæ fecerat Joakim. 20 Irascebatur enim Dominꝰ contra Jerusalem & contra Judā, donec projiceret eos à facie sua : recessítque Sedecias à rege Babylonis.

CAP. XXV.

1 FActum est autē anno nono regni ejus, mense decimo, decimâ die mensis, venit Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse & omnis exercitus ejus, in Jerusalem, & circumdederunt eam: & extruxerunt in circuitu ejus munitiones. 2 Et clausa est civitas atque vallata usque ad undecimum annū regis Sedeciæ, 3 Nonâ die mensis: prævaluítq; fames in civitate, nec erat panis populo terræ. 4 Et interrupta est civitas : & omnes viri bellatores nocte fugerūt, per viam portæ, quæ est inter duplicem murum ad hortum regis, (porrò Chaldæi obsidebant in circuitu civitatē:) fûgit itaque Sedecias ꝑ viā quæ ducit ad campestria solitudinis. 5 Et persecutus est exercitus Chaldæorum regem, comprehendítque eum in planitie Jericho: & omnes bellatores, qui erant cum eo, dispersi sunt, & reliquerunt eum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 Καὶ (υ) ἐξηνέγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, ϗ συνέκοψε πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σαλωμὼν (φ) ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. 14 Καὶ ἀπῴκισε (χ) τὴν Ἱερουσαλὴμ ϗ πάντας τοὺς ἄρχοντας ϗ τοὺς δυνατοὺς ἰσχύϊ αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας, ϗ πᾶν τέκτονα ϗ τὸν συγκλείοντα, ϗ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς. 15 Καὶ ἀπῴκισε τὸν (ψ) Ἰωακὶμ εἰς Βαβυλῶνα, ϗ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως, ϗ τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως, ϗ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ, ϗ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς (ω) ἀπήγαγεν εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα. 16 Καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους, ϗ τὸν τέκτονα ϗ τὸν συγκλείοντα χιλίους, πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον· ϗ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. 17 Καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν (α) Βατθανίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ, ϗ (β) ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, (γ) Σεδεκία. 18 Υἱὸς (δ) εἴκοσι ϗ ἑνὸς ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, ϗ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ (ε) Ἀμιτὰλ θυγάτηρ (ζ) Ἱερεμίου. 19 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν (η) ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωακίμ. 20 Ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ϗ ἐν τῷ Ἰούδα, (θ) ἕως ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ϗ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

13 *Et exportavit indè omnes thesauros domûs Domini, & thesauros domûs regis : & concidit omnia vasa aurea, quæ fecerat Salomon rex Israel in templo Domini, juxta verbum Domini. 14 Et transtulit ipsam Hierusalem, & omnes principes, & potentes fortitudine, (f) captivitatis decem millia captivans, & omnem fabrum & inclusorem: & non remansit, nisi mendici terræ. 15 Et transtulit ipsum Joachim in Babylonem, & matrem regis, & uxores regis, & eunuchos ejus : & fortes terræ abduxit in demigrationem è Hierusalem in Babylonem : 16 Et omnes viros virtutis, septem mille, & fabrum, & inclusorem, mille : omnes potentes facientes bellum. Et duxit eos rex Babylonis transmigrationem in Babylonem. 17 Et regem fecit rex Babylonis ipsum (g) Batthaniam filium ejus pro eo, & imposuit nomen ejus, Sedecia. 18 Filius viginti & unius annorum Sedecias in regnando ipsum: & undecim annos regnavit in Hierusalem : & nomen matri ejus Amital, filia Hieremiæ. 19 Et fecit malum in conspectu Domini, juxta omnia quæ fecerat Joacim. 20 Quoniam super indignationem Domini erat in Hierusalem, & in Juda ; quoadusque abjecit eos à facie sua. Et rebellavit Sedecias in rege Babylonis.*

MS. A. (υ) ἐξηνέγκεν πάντας (φ) βασιλεὺς (χ) πᾶσαν τὴν (ψ) Ἰωακεὶμ (ω) ἀπήγαγεν ἀποικεσίαν (α) Μεθθανίαν (β) ἔθηκεν (γ) Σεδεκίαν. (δ) εἴκοσι ἐτῶν Σεδεκίας (ε) Ἀμιτὰθ (ζ) Ἱηρεμίου ἀπὸ Λομνά. Καὶ (η) ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, (θ) ὡς

ΚΕΦ. κε'.

1 ΚΑὶ (α) ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ (β) ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ (γ) δεκάτῳ, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ (δ) ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ϗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· ϗ παρενέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὴν, ϗ ᾠκοδόμησεν ἐπ᾽ αὐτὴν περίτειχος κύκλῳ. 2 Καὶ ἦλθεν (ε) ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους τοῦ βασιλέως Σεδεκίου (ζ) 3 Ἐννάτῃ τοῦ μηνός. καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, ϗ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. 4 Καὶ ἐῤῥάγη ἡ πόλις, ϗ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης (η) τῆς ἀναμέσον τῶν τειχῶν, αὕτη (θ) ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, ϗ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ. ϗ ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν Ἀραβά. 5 Καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, ϗ κατέλαβον αὐτὸν ἐν (ι) Ἀραβὼθ Ἱεριχὼ, ϗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

CAP. XXV.

1 *ET factum est in anno nono regni ejus in mense (a) decimo, venit Nabuchodonosor rex Babylonis, & omnis virtus ejus super Hierusalem. Et castrametatus est super eam, & ædificavit super eam circummurale in circuitu. 2 Et venit civitas in clausuram usq; ad undecimum annum regis Sedeciæ. 3 Nonâ mensis. Et invaluit fames in civitate : & non erant panes populo terræ. 4 Et scissa est civitas : & omnes viri belli exierunt nocte viam portæ, quæ inter muros, (hæc est horti regis:) & Chaldæi super civitatem in circuitu. Et ivit viam (b) Araba : 5 Et persecuta est virtus Chaldæorum post regem : & cepit eum in Araboth Hiericho : & omnis virtus ejus dispersa est desuper eo.*

MS. A. (α) ἐγένετο (β) ἐνάτῳ (γ) * δευτέρῳ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθεν (δ) βασιλεὺς (ε) * εἰς πόλιν περιοχῆς (ζ) Ἐνάτῃ (η) τῆς ἀναμέσον (θ) ἡ ἐστιν (ι) Ῥαβὼθ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 ואפיק מתמן ית כל אוצרי בית מקדשא דיי וית אוצרי בית מלכא וקציץ ית כל מני דהבא דעבד שלמה מלכא דישראל בהיכלא דיי כמא די מליל יי: 14 ואגלי ית כל ירושלם וית כל רברביא וית כל גברי חילא עסרא אלפין בגלותא וכל אומניא ותרעיא לא אשתאר אלהן חשיכי עמא דארעא: 15 ואגלי ית יהויכין לבבל וית אמא דמלכא וית נשי דמלכא וית רברבנוהי וית רברבי ארעא אוביל בגלותא מירושלם לבבל: 16 וית כל גברי חילא שבעא אלפין אומניא ותרעיא אלפין כולהון גברין גברי עבדי קרבא ואיתינון מלכא דבבל בגלותא לבבל: 17 ואמליך מלכא דבבל ית מתניה אח אבוהי תחותוהי ושוי ית שמיה צדקיה: 18 בר עסרין וחדא שנין צדקיהו כד מלך וחדא עסרי שנין מלך בירושלם ושום אמיה חמוטל ברת ירמיהו מן לבנה: 19 ועבד דביש קדם יי ככל דעבד יהויקים: 20 ארי על דארגיזו קדם יי הות בירושלם וביהודה עד דאגלי יתהון מארעא בית שכנתיה ומריד צדקיהו במלכא דבבל:

כה

1 והוה בשתא תשיעיתא למלכיה בירחא עשיראה בעשרא לירחא אתא נבוכדנצר מלכא דבבל הוא וכל משריתיה על ירושלם ושרא עלה ובנו עלה כרקום סחור סחור: 2 ועלת קרתא בצירא עד חדא עשרי שנין למלכא צדקיהו: 3 בתשעא לירחא ותקיף כפנא בקרתא ולא הוה מיכל לעמא דארעא: 4 ואתרעת קרתא וכל גברי עבדי קרבא בליליא באורח תרעא בין שוריא די על גנתא דמלכא וכסדאי שרן על קרתא סחור סחור ואזל באורח מישרא: 5 ורדפו משרית כסדאי בתר מלכא וארביקו יתיה במישרי יריחו וכל משריתיה אתבדרת מניה:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

13 Et abstulit inde omnes thesauros domus sanctuarii Dñi , et thesauros domus regis; et confregit omnia vasa auri, quæ fecerat Selomoh rex Israel in templo Dñi, sicut fuerat locutus Dñs. 14 Et migrare fecit omnem Jerusalem, et omnes magnates, et omnes robustos robore decem millia in migrationem, et omnes artifices et janitores; non relicti sunt nisi pauperes populi terræ. 15 Et migrare fecit Jehojachin in Babel et matrem ipsius regis, et uxores regis, et principes ejus, et magnates terræ adduxit in captivitatem à Jerusalem in Babel. 16 Et omnes robustos exercitus septem millia, artifices , & janitores, mille; omnes istos viros robustos facientes bellū, adduxit, inquam, eos rex Babel in captivitatem in Babel. 17 Et regem constituit rex Babel Matthaniah patruum illius pro illo , et posuit nomen ejus Szidkiah. 18 Filius viginti et unius annorum Szidkiah quando regnavit, et undecim annis regnavit in Jerusalē: et nomen matris ejus Hhamutal filia Jirmiahu ex Libnah. 19 Et fecit ꝙ malum erat ante Dñm, juxta omnia quæ fecerat Jehojakim. 20 Nam propterea ꝙ provocaverunt ad indignationem Dñm, fuit hoc in Jerusalem, et Jehudah, quousque migrare fecit eos de terra domus majestatis suæ: et rebellavit Szidkiah in regem Babel.

CAP. XXV.

1 ET fuit anno nono regni ejus mense decimo, decima mensis venit Nebuchadneszar rex Babel, ipse et omnes exercitꝰ ejꝰ contra Jerusalē, et castrametatus est adversus eam, et ædificavit contra eam vallum in circuitu. 2 Et venit urbs in obsidionem usq; ad undecimū annum regis Szidkiahu. 3 Nona mensis invaluit fames in civitate, nec fuit victus populo terræ. 4 Et diruta est civitas, et omnes viri bellatores fugerunt nocte per viam portæ, inter muros juxta hortum regis : et Chazdæi castrametabantur contra urbem undique, et *abiit* per viam planitiei. 5 Et secuti sunt exercitus Chazdæorum post regem, et apprehenderunt eum in planitiebus Jerihho: & omnis exercitus ejus dispersus est ab eo.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 *ܘܐܦܩ ܡܢ ܬܡܢ· ܟܠܗ ܓܙܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܓܙܐ ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܦܫܚ ܟܠܗܘܢ
ܡܐܢ̈ܐ ܕܕܗܒܐ ܕܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ· ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ.
14 *ܘܐܓܠܝ ܠܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܘܪܒܢܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢ̈ܐ. ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ
15 ܠܫܒܝܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܢܓܘܫ̈ܐ ܘܪ̈ܗܛܐ. ܘܠܐ ܫܒܩ. ܐܠܐ ܡܣܟܢ̈ܐ ܕܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. *ܘܐܓܠܝ
ܠܝܘܝܟܝܢ ܠܒܒܠ. ܘܠܐܡܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܠܢܫ̈ܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. ܘܠܡܗܝܡܢ̈ܘܗܝ. ܘܠܪ̈ܘܪܒܢܐ
16 ܕܐܪܥܐ· ܐܘܒܠ ܫܒܝܐ ܠܒܒܠ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. *ܘܠܟܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢ̈ܐ
ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܢܓܘܫ̈ܐ ܘܪ̈ܗܛܐ ܐܠܦܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܥܒܕܝ ܩܪܒܐ· ܐܝܬܝ ܐܢܘܢ
17 ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܫܒܝܐ ܠܒܒܠ. *ܘܐܡܠܟ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܡܬܢܝܐ ܕܕܗ. ܚܠܦܘܗܝ.
18 ܘܫܢܝ ܫܡܗ ܨܕܩܝܐ. *ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܗܘܐ ܘܚܕܐ ܫ̈ܢܝܢ ܨܕܩܝܐ. ܟܕ ܐܡܠܟ. ܘܚܕܥܣܪܐ ܫ̈ܢܝܢ
19 ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܗ ܕܐܡܗ ܚܡܛܠ ܒܪܬ ܐܪܡܝܐ ܡܢ ܠܒܢܐ. *ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ
20 ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܝܘܝܩܝܡ. *ܘܗܘܐ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ··
ܥܕܡܐ ܕܫܕܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܡܪܕ ܨܕܩܝܐ ܥܠ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. *ܩܦܠܐܘܢ * ܟܗ *
1 *ܘܒܫܢܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. ܒܝܪܚܐ ܥܣܝܪܝܐ ܒܥܣܪܐ ܒܝܪܚܐ·· ܐܬܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ
ܕܒܒܠ. ܗܘ ܘܟܠܗ ܚܝܠܗ ܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܪܐ ܥܠܝܗ. ܘܒܢܐ ܥܠܝܗ ܩܠܩܘܡܐ
2 ܚܕܪܝܗ. *ܘܐܬܬ ܡܕܝܢܬܐ ܒܐܘܠܨܢܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܕܡܠܟܐ ܨܕܩܝܐ.
3 *ܘܒܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܕܡܠܟܐ ܨܕܩܝܐ. ܒܝܪܚܐ ܚܡܝܫܝܐ. ܒܬܫܥܐ ܒܗ ܒܝܪܚܐ ·· ܬܩܦ
4 ܟܦܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܚܡܐ ܠܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. *ܘܐܬܒܙܥܬ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܟܠܗܘܢ
ܓܒܪ̈ܐ ܩܪܒܬܢ̈ܐ. ܥܪܩܘ ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܒܠܠܝܐ: ܒܐܘܪܚܐ ܕܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܫܘܪ̈ܐ ܕܥܠ ܓܢܬ
5 ܡܠܟܐ. ܘܟܠܕܝ̈ܐ ܚܕܝܪܝܢ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܙܠܘ ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܪܒܬܐ. *ܘܪܕܦܘ ܚܝܠܐ ܕܟܠܕܝ̈ܐ
ܒܬܪ ܡܠܟܐ ·· ܘܐܕܪܟܘܗܝ ܒܥܪܒܬܐ ܕܐܝܪܝܚܘ. ܘܟܠܗ ܚܝܠܗ ܐܬܒܕܪ ܡܢܗ.

13 * Et extulit illinc totum theſaurum domûs Domini & theſaurum domûs regis, & concîdit omnia vaſa aurea quæ fecerat Salomon rex Iſraelis in templo Domini, juxta id quod prædixerat Dominus. 14 Tranſtulit etiam totam Jeroſolymam, cunctos magnates, omnéſque pollentes viribus, *nempe* decẽ millia, in captivitatẽ; omnéſq; ſatellites et curſores, nec reliquit niſi pauperes populi terræ. 15 Tranſtulit quoque Jojachinũ in Babelẽ: & matrẽ regis, & uxores regis, eunuchos ejus, & magnates terræ; captivos perduxit è Jeruſalem in Babelem. 16 Omnes etiam viros potentes, *nempe* ſeptem millia, & ſatellites atque curſores mille, omnes denique viros bellatores abduxit rex Babelis captivos in Babelem. 17 Regẽ autem conſtituit rex Babelis Methaniam patruũ ejus pro eo, & vocavit nomen ejus Sedeciam. 18 Annos vigintiunũ nat⁹ erat Sedecias quando regnavit, & undecim annis regnavit in Jeruſalem: nomen matris ejus erat Hamtol filia Jeremiæ, ex Lebna. 19 Fecítque quod malum erat coram Domino, quemadmodum fecerat Jojacim. 20 Quarè perſeveravit ira Domini contra Judam & contra Jeruſalem, donec projiceret eos à conſpectu ſuo. Sed rebellantẽ Sedeciâ contra regem Babelis,

CAP. XXV.

1 * ANno regni ſui nono, decimâ *die* menſis decimi; venit Nebuchadnaſar rex Babelis, ipſe cum omnibus copiis ſuis contra Jeruſalem, & caſtrametatus eſt circum eam, extructis undique adverſùs eam propugnaculis: 2 Adeóque arctè fuit obſeſſa civitas uſque ad annum undecimũ regis Sedeciæ. 3 Anno autẽ undecimo regis Sedeciæ, menſe quinto, nono *die* ejuſdem menſis; cùm invaluiſſet fames in civitate, nec eſſet panis populo terræ, 4 Et perrupta eſſet civitas; omnes viri bellatores fugerunt, & noctu ab urbe exeuntes per viam portæ murorum, quæ erat ſecus viridarium regis (Chaldæis interim civitatem obſidentibus) perrexerunt per viam planitiei. 5 Sed exercitus Chaldæorum regem perſequentes, apprehenderunt regem in planitie Jericho, totâ ſuâ militiâ ab eo diſperſâ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * وفي السنة الثامنة من ملك بختنصر * اخرج من ثم جميع ما في كنز بيت الرب * وما في كنز
بيت الملك * وقطع جميع آنية الذهب الذي كان سليمان ملك اسرائيل عملها لبيت الله * كما
14 قال الله * واجلى جميع اورشليم وجميع الرؤساء * وجميع جبابرة القوة عشرة آلاف رجل جلاهم
15 بختنصر * وجميع الاشراط * وجميع الرجال * ولم يترك الا مساكين الشعب وضعفاء الارض * واخذ
يوياخين الملك واجلاه الى بابل * وام الملك ونسوان الملك * وامنائه وكل كبراء الارض * ساقهم في
16 السبي من اورشليم الى بابل * وجميع رجال القوة سبعة آلاف * والحرس والاشراط الف * وجميع
17 الرجال المقاتلة * اتى بهم ملك بابل في السبي الى بابل * واخذ ملك بابل متنيا عم يوياخين *
18 فجعله ملكا مكانه على اورشليم * وسما اسمه صدقيا * وكان صدقيا يوم ملك ابن احدى وعشرين
19 سنة * واقام ملكا على اورشليم احدى عشر سنة * واسم امه حمطول ابنة ارميا من لبنا * فصنع
20 سوء قدام الله * كما صنع يوياقيم * وكان غضب الرب على يهودا وعلى اورشليم * حتى طردهم من
قدامه * وتمرد صدقيا على بختنصر ملك بابل * * الفصل الخامس والعشرون *
1 * وفي السنة التاسعة من مملكة صدقيا * في عشرة ايام من الشهر العاشر منها * صعد بختنصر
ملك بابل هو وكل جيوشه * فنزل على اورشليم وبنى عليها ابراجا من حولها * وحاصرها وضيق
2 عليها * واقام يحاصرها الى السنة الحادية عشر من ملك صدقيا الملك * وفي تسعة ايام من 3
4 الشهر الرابع منها * اشتد الجوع في اورشليم * ولم يقدر شعب الارض على طعام * فصوت جميع
الرجال المقاتلة * وهربوا وخرجوا من المدينة في الليل من الابواب التي الى جانب بستان الملك *
وخرج صدقيا الملك معهم * وكانوا رجال الكلدانيين محيطين بالمدينة * فانطلق الملك صدقيا
5 والرجال الذين معه في طريق السهل * وطرد جيش الكلدانيين خلف الملك * فادركوه في
غور اريحا وحده * وجميع جيشه قد افترق عنه *

13 * *Itaque anno regni ſui octavo depromſit indè Bochtonaſſar quicquid erat in theſauro dom⁹ Domini, et quicquid erat in theſauro domûs regiæ, conciditque omnia vaſa aurea quæ Salomon rex Iſraelis fabricaverat pro domo Dei, quemadmodum prædixerat Deus:* 14 *Et deportavit totã Jeroſolymam; & omnes principes, omnéſq; robore valentes,* nempe *decem millia virorum deportavit Bochtonaſſar cum omnib⁹ ſtipatoribus omnibúſque peditibus; nec niſi pauperrimam plebem, & imbecillimos regionis reliquit.* 15 *Cepit etiam Jojachinum regem, & deportavit eum in Babelem: matrem quoque regis, & uxores regis, confidentiores ejus, omnéſque regionis principes, captivos abduxit è Jeruſalem in Babelem.* 16 *Item viros omnes robuſtos,* nempe *ſeptem millia, & cuſtodes ac ſtipatores mille, omnes denique viros belligeros abduxit rex Babelis captivos in Babelem.* 17 *Deinde tulit rex Babelis Mathniam Jojachini patruum, & creavit eum loco ipſius regem ſuper Jeruſalem, imponens illi nomen Sedeciæ.* 18 *Erat autem Sedecia quo die regnavit, annos natus viginti unum; manſitque rex ſuper Jeruſalem annis undecim: nomen matris ejus erat Hamtol filia Jeremiæ, de Lebna.* 19 *Hic nephariè ſe geſſit coram Deo, quemadmodum ſe geſſerat Jojacim.* 20 *Quamobrem erat ira Domini contra Judam et contra Jeruſalem, ut abjiceret à ſe. Rebellavit autem Sedecia contra Bochtonaſſarem regem Babelis.*

CAP. XXV.

1 * *Quamobrem anno regni Sedeciæ nono, decimâ die menſis decimi ejuſdem anni aſcendens Bochtonaſſar rex Babelis unà cum omnibus turmis ſuis, caſtra poſuit circum Jeruſalem, & ædificatis circum eam turribus, obſedit ac preſſit eam;* 2 *Manſitque in ejus obſidione uſque ad undecimum annum regni Sedeciæ regis.* 3 *Die verò nonâ quarti menſis ejuſdem anni, fame ita crudeſcente in Jeruſalem ut populus terræ cibum habere non poſſent,* 4 *Obſtrepuerunt omnes viri bellatores, & fugientes exierunt ab urbe noctu per portas quæ erant ad latus horti regii, exivitq; Sedecia rex unà cum ipſis, dum milites Chaldæorum urbem obſiderent. Abeunte itaq; rege Sedeciâ, & viris qui erant cum ipſo per viam planitiei;* 5 *Perſecutus eſt Chaldæorum exercitus regem, & aſſecuti ſunt eum in planitie Jerichuntina ſolum, quòd univerſa turma ipſius jam eſſet ab eo diſſipata.*

מלכים ב׃ כה

regem ad eum fecerunt aſcendere & ,regem comprehenderunt Et
6 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ
filios Et ,judicium eo cum ſunt locuti & : Riblah in Babel
בָּבֶל רִבְלָתָה וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ וְאֶת־בְּנֵי 7
,cæcavit Sidchijahu oculos & : eius oculis in jugulaverunt Sidchijahu
צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ לְעֵינָיו וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר
menſe *in* Et .Babel eum adduxerunt & ,compedibus in eum vinxit &
וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ בָּבֶל׃ וּבַחֹדֶשׁ 8
decimus nonus annus ipſe ;menſis ſeptima *in* quinto
הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה
Nebuzaradan venit ;Babel regis Nebuchadneſar regis annus
שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן
combuſſit Et .Jeruſalaim Babel regis ſervus laniorum magiſter
רַב־טַבָּחִים עֶבֶד מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּשְׂרֹף 9
domos omnes & :regiam domum & ,Domini domum
אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי
Et .igni *in* combuſſit magnam domum omnem & ,Jeruſalaim
יְרוּשָׁלַםִ וְאֶת־כָּל־בֵּית גָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־ 10
Chaſdim exercitus omnis *deſtruxerunt circumquaque* Jeruſalaim muros
חוֹמֹת יְרוּשָׁלַםִ סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים
remanentium populi reſiduum Et .laniorum magiſtro qui
אֲשֶׁר רַב־טַבָּחִים׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים 11
,Babel regem ad *fuerant delapſi* qui *cadentium* & ,civitate in
בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עַל־הַמֶּלֶךְ בָּבֶל
.laniorum magiſter adan-Nebuzar tranſtulit ,multitudinis reſiduum &
וְאֵת יֶתֶר הֶהָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַר־אֲדָן רַב־טַבָּחִים׃
vinitores *in* laniorum magiſter reliquit terræ *tenuitate* de Et
וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים 12
,Domini domo quæ æreas columnas Et .agricolas *in* &
וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בֵּית־יְהוָה 13
domo in quod ,æreum mare & ,baſes &
וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־בְּבֵית
.Babel in eorum æs tulerunt & ,Chaſdim confregerunt ,Domini
יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃
& ,pſalteria & ,ſcopas & ,ollas Et
וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־ 14
,*eis in* miniſtrabant quibus ,ærea vaſa omnia & ,cochlearia
הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָם
: *aurum ,aurum in quod* : pelves & ,acerras Et .tulerunt
לָקָחוּ׃ וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב 15
Columnas .laniorum magiſter tulit : *argentum ,argentum quod* &
וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח רַב־טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים 16
Selomoh fecerat quas ,baſes & ,unum mare ,duas
שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה
vaſorum omnium æris pondus erat non : Domini *domui*
לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־הַכֵּלִים
,unius columnæ altitudo cubitorum decem Octo .iſtorum
הָאֵלֶּה׃ שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד 17
trium *coronamenti* altitudo & ,æreum eam ſuper *coronamentum* &
וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת שָׁלֹשׁ
coronamentum ſuper malogranata & ,retiaculum & ;cubitorum
אַמָּה וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכֹּתֶרֶת
ſuper ſecundæ columnæ iſta ſicut & ,ærea Omnia ;*circumquaque*
סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי עַל־
ſacerdotem Serajah ,laniorum magiſter tulit Et .retiaculum
הַשְּׂבָכָה׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן 18
tres & ,ſecundum ſacerdotem Sephaniahu & ,primum
הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת
.*abaci* cuſtodes
שֹׁמְרֵי הַסַּף׃

Verſio VULG. LAT.

6 Apprehenſum ergò regem du-
xérunt ad regem Babylonis in
Reblatha: qui locutus eſt cum
7 eo judicium. Filios autem
Sedeciæ occîdit coram eo, &
oculos ejus effôdit, vinxít-
que eum catenis, & addu-
8 xit in Babylonem. Menſe
quinto, ſeptimâ die menſis,
ipſe eſt annus nonus deci-
mus regis Babylonis: venit
Nabuzardan princeps exer-
citûs, ſervus regis Babylo-
9 nis, in Jeruſalem. Et ſuc-
cendit domum Domini, &
domum regis: & domos Je-
ruſalem, omnémque domum
10 combuſſit igni. Et muros
Jeruſalem in circuitu deſtru-
xit omnis exercitus Chaldæ-
orum, qui erat cum princi-
11 pe militum. Reliquam au-
tem populi partem, quæ re-
manſerat in civitate, & per-
fugas qui transfugerant ad
regem Babylonis, & reli-
quum vulgus, tranſtulit Nabu-
12 zardan princeps militiæ. Et
de pauperibus terræ reliquit
13 vinitores & agricolas. Co-
lumnas autem æreas, quæ
erant in templo Domini, &
baſes, & mare æreum, quod
erat in domo Domini, con-
fregerunt Chaldæi, & tranſ-
tulerunt æs omne in Babylo-
14 nem. Ollas quoque æreas,
& trullas, & tridentes, &
ſcyphos, & mortariola, &
omnia vaſa ærea, in quibus
15 miniſtrabant, tulerunt. Nec-
non & thuribula, & phia-
las, quæ aurea, aurea; &
quæ argentea, argentea; tu-
16 lit princeps militiæ: Id eſt,
columnas duas, mare unum,
& baſes quas fecerat Salo-
mon in templo Domini: non
erat pondus æris omnium
17 vaſorum. Decem & octo
cubitos altitudinis habebat
columna una: & capitellum
æreum ſuper ſe altitudinis
trium cubitorum: & retia-
culum, & malogranata ſu-
per capitellum columnæ, o-
mnia ærea: ſimilem & co-
lumna ſecunda habebat or-
18 natum. Tulit quoque prin-
ceps militiæ Saraiam ſacer-
dotem primum, & Sopho-
niam ſacerdotem ſecundum,
& tres janitores.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

6 Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς (κ) βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς
(λ) Ῥεβλαθά· καὶ ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ κρί-
7 σιν. Καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἔσφαξε κατ᾽
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σε-
δεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν
8 πέδαις, καὶ ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἐν
τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, (μ)
αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τῷ Να-
βουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, (ν) ἦλ-
θε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἑστὼς ἐν-
ώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσα-
9 λήμ. Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ
τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς
οἴκους Ἱερουσαλήμ, καὶ (ξ) πᾶν οἶκον ἐν-
10 ἐπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. Καὶ τὸ τεῖχος
Ἱερουσαλὴμ (ο) κυκλόθεν κατέσπασεν ἡ
11 δύναμις τῶν Χαλδαίων. Καὶ τὸ περισσὸν
τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει, καὶ
τοὺς ἐμπεπτωκότας οἳ (π) ἐνέπεσον πρὸς
τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν
τοῦ στηρίγματος μετῆρε (ρ) Ναβουζαρδὰν
12 ὁ ἀρχιμάγειρος. Καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς
γῆς ὑπέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμ-
13 πελουργοὺς καὶ εἰς (σ) γαβίν. Καὶ τοὺς
στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρί-
ου, καὶ (τ) τὰς μεχωνὼθ, καὶ τὴν θά-
λασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου
συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἦραν τὸν
14 χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ τοὺς
λέβητας, καὶ τὰ ἰαμὶν, καὶ τὰς φιάλας,
καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη
τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐ-
15 τοῖς, ἔλαβε· Καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς φιά-
λας (υ) τὰς χρυσᾶς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔ-
16 λαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, Στύλους δύο, καὶ
τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ (φ) τὰς μεχωνὼθ
ἃς ἐποίησε Σαλωμὼν τῷ οἴκῳ κυρίου. οὐκ
ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευ-
17 ῶν. Ὀκτωκαίδεκα (χ) πήχεων ὕψος
τοῦ στύλου τοῦ ἑνὸς, καὶ τὸ χωθὰρ ἐπ᾽
αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν· καὶ τὸ ὕψος τοῦ χω-
θὰρ τριῶν (ψ) πήχεων· Σαβαχὰ, καὶ
ῥοαὶ ἐπὶ (ω) τοῦ χωθὰρ κύκλῳ τὰ πάντα
χαλκᾶ, καὶ (†) κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ
18 δευτέρῳ ἐπὶ τοῦ Σαβαχά. Καὶ ἔλαβεν
ὁ ἀρχιμάγειρος (α) τὸν Σαραίαν ἱε-
ρέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν Σοφονί-
αν υἱὸν τῆς δευτερώσεως, καὶ τοὺς τρεῖς
τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμόν.

Et ceperunt regem, & duxe- 6
runt eum ad regem Babylonis in
(c) Rheblatha: Et locutus eſt
cum eo judicium. Et filios Se- 7
deciæ jugulavit ante oculos e-
jus: & oculos Sedeciæ ex-
cæcavit: & ligavit eum in
compedibus, & duxit in Ba-
bylonem. Et in menſe quinto, 8
ſeptimâ menſis (ipſe annus no-
nus & decimus Nabuchodo-
noſor regi Babylonis) venit
Nabuzardan (d) princeps co-
quorum ſtans coram rege Baby-
lonis, in Hieruſalem. Et in- 9
cendit domum Domini, & do-
mum regis, & omnes domos
Hieruſalem, & omnem (e) do-
mum incendit princeps co-
quorum. Et murum Hieruſa- 10
lem in circuitu diruit virtus
Chaldæorum. Et reſiduum po- 11
puli quod remanſerat in civi-
tate, & (f) eos, qui procubu-
erant, qui delapſi erant ad re-
gem Babylonis, & reliquum
(g) firmamenti tranſtulit Na-
buzardan princeps coquorum.
Et de mendicis terræ reliquit 12
princeps coquorum in vinitores,
& in (h) Gabin. Et columnas 13
æneas, quæ in domo Domini, &
ipſas (i) Mechonoth, & mare
æneum, quod in domo Domi-
ni, contriverunt Chaldæi: &
tulerunt æs eorum in Babylo-
nem. Et lebetes, & (k) Ja- 14
min, & phialas, & mortario-
la, & omnia vaſa ænea, in qui-
bus miniſtrant in eis, cepit: Et 15
thuribula, & phialas aureas,
& argenteas cepit princeps co-
quorum, Columnas duas, & 16
mare unum, & Mechonoth,
quas fecerat Salomon domui
Domini. Non erat pondus æris
omnium vaſorum. Octo & 17
decem cubitorum altitudo co-
lumnæ unius, & (l) Chothar
ſuper eam æneum: & altitudo
ipſius Chothar trium cubitorum;
(m) Sabacha, & mala puni-
ca ſuper Chothar in circuitu,
omnia ænea: & juxta hæc
columnæ ſecundæ ſuper Saba-
cha. Et tulit princeps coquo- 18
rum Saræam ſacerdotem pri-
mum, & Sophoniam (n) fili-
um ſecundi ordinis, & tres
qui cuſtodiebant limen.

MS. A. (κ) τὸν βασιλέα (λ) Δεβλαθά· (μ) αὐτὸς ἐννεακαιδέκατος τῷ (ν) καὶ ἦλθεν (ξ) πάντα οἶκον ἐνέπρησεν ἐν πυρί. Καὶ τὸ (ο) κύκλῳ κατέλυσαν πᾶσα εὐπορεία Χαλδαίων *ὁ ἀρχιμάγειρος. Καὶ τὸ περισσὸν (π) ἐνέπεσαν πρὸς βασιλέα (ρ) ὁ Ναβουζαρδὰν (σ) γηβείν. (τ) τοὺς μεχανὼθ, (υ) τὰς ἀργυρᾶς καὶ τὰς χρυσᾶς ἔλαβεν (φ) τὰ μεχωνὼθ ἃ ἐποίησεν (χ) πηχῶν (ψ) πηχῶν· Σαβὰχ, (ω) τοῦ (†) κατὰ τὰ αὐτὰ (α) τὸν Σαραία

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ואחדו ית מלכא ואסיקו יתיה לות מלכא דבבל לרבלת ומלילו עמיה פתגמי דינין׃ 6
וית בנוהי דצדקיהו נכיסו לעינוהי וית עיני צדקיהו עור ואסריה בשלשלן דנחש 7
ואוביליה לבבל׃ ובירחא חמשאה בשבעא לירחא היא שנת תשע עסרי שנין למלכא 8
נבוכד נצר מלכא דבבל אתא נבוזר אדן רב קטוליא עבדא דמלכא דבבל לירושלם׃
ואוקיד ית מקדשא דיי וית בית מלכא וית כל בתי ירושלם וית כל בתי רברביא אוקיד 9
בנורא׃ וית שורי ירושלם סחור סחור תרעו כל משרית כסדאי דעם רב קטוליא׃ וית 10
שאר עמא דאשתארו בקרתא וית שמיעיא דאשתמעו על מלכא דבבל וית שאר 11
המונא אגלי נבוזר אדן רב קטוליא׃ ומחשיכי עמא דארעא אשאר רב קטוליא למהוי 12
מפלחין בחקלין ובכרמין׃ וית עמודי נחשא דבבית מקדשא דיי וית בסיסיא וית ימא 13
דנחשא די בבית מקדשא דיי תברו כסדאי ואובילו ית נחשיהון לבבל׃ וית דודיא וית 14
מגרופיתא וית מזמריא וית בזיכיא וית כל מני נחשא דהוו משמשין בהון נסיבו׃ וית 15
מחתיתא וית מזרקיא די דהבא דהבא ודי כספא כספא נסיב רב קטוליא׃ עמודיא תרין 16
וימא חד ובסיסיא דעבד שלמה לבית מקדשא דיי לא הוה מתקל לנחשתהון דכל מניא
האלין׃ תמני עסרי אמין רומיה דעמודא חד וקרונתהון עלוהי דנחשא ורומא 17
דקרונתהון תלת אמין וסריגתא ורמוניא על קרונתהון סחור סחור כולא נחשא וכאלין
לעמודא תנינא על סריגתא׃ ודבר רב קטוליא ית שריה כהנא רבא וית צפניה סגן 18
כהניא וית תלתא אמרכליא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Comprehenderunt itaque regem, et adduxerunt illum ad regem Babel in 6
Riblath: et locutus eſt cum illo verba judiciorum. Et filios Szidkiahu jugu- 7
laverunt in oculis ejus, et oculos Szidkiahu excæcavit, et vinxit eum ca-
tenis æreis, et deduxit eum ad Babel. Et menſe quinto, ſeptima menſis, ipſe 8
eſt annus nonuſdecimus annorum Nebuchadneſzar regis Babel, venit Ne-
buzaradan magiſter homicidarum, ſervus regis Babel in Jeruſalem. Et in- 9
cendit *ſanctuarium* Domini, et domum regis, et omnes domos Jeruſalem,
et omnes domos magnatum incendit igni. Et muros Jeruſalem undique 10
diruit omnis exercitus Chazzdæorum qui erat cum magiſtro homicida-
rum. Et reliquum populi qui relicti fuerant in urbe, et transfugas qui ſeſe 11
dediderant regi Babel, et reliquum turbæ migrare fecit Nebuzaradan ma-
giſter homicidarum. Et de pauperibus populi terræ reliquit magiſter ho- 12
micidarum, ut colerent agros et vineas. Et columnas æreas in domo ſan- 13
ctuarii Domini, et baſes, & mare æreum, quod erat in domo ſanctuarii Do-
mini ruperunt Chazzdæi, et detulerunt æs eorum in Babel. Et ollas, et ſco- 14
pas, et pſalteria, & cochlearia, & omnia vaſa ærea in quibus miniſtrabant
ſacerdotes, abſtulerunt. Et thuribula, & pelves, quæ ex auro aurea, & quæ 15
ex argento argentea; tulit magiſter homicidarum. Columnas duas, mare 16
unum, et baſes quas fecerat Selomoh domui ſanctuarii Domini, non erat
pondus æri ipſorum omnium vaſorum illorum. Octodecim cubitorum erat 17
altitudo columnæ unius, et corona ejus ſuper eam ærea; et altitudo coro-
narum ſingularum, erat trium cubitorum, et retiaculum, et malogranata
ſuper coronas per circuitum, omnia ærea erant: & ſimilia his erant co-
lumnæ alteri ſuper retiaculum. Et cepit magiſter homicidarum Sara- 18
jah ſacerdotem magnum, et Szephania vicarium ſacerdotum, & tres cuſto-
des theſauri

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

6 * ܘܐܚܕܘܗܝ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܤܩܘܗܝ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܕܒܠܬ. ܘܡܠܠ
ܥܡܗ ܕܝܢܐ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܨܕܩܝܐ ܡܠܟܐ. ܢܟܤ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܥܝܢܘܗܝ. 7
ܘܥܝܢܘܗܝ ܕܨܕܩܝܐ ܥܘܪ. ܘܐܤܪܗ ܒܫܫܠܬܐ. ܘܐܘܒܠܗ ܠܒܒܠ. * ܒܝܪܚܐ ܚܡܝܫܝܐ 8
ܒܬܫܥܐ ܒܗ ܒܝܪܚܐ. ܗܝ ܫܢܬ ܬܫܥܤܪܐ ܠܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܐܬܐ
ܢܒܘܙܪܕܢ ܪܒ ܢܚܘܬܐ ܥܒܕܗ ܕܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܐܘܩܕ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 9
ܘܠܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܒܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܟܠ ܒܬܐ ܕܪܘܪܒܢܐ. ܐܘܩܕ ܒܢܘܪܐ.
ܘܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܣܚܦܘ ܟܠܗ ܚܝܠܐ ܕܟܠܕܝܐ ܕܥܡ ܪܒ ܢܚܘܬܐ. * ܘܫܪܟܐ 10 11
ܕܥܡܐ ܕܐܫܬܚܪܘ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܦܠܐ ܕܢܦܠܘ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ: ܘܫܪܟܐ ܕܚܝܠܐ.
ܐܓܠܝ ܢܒܘܙܪܕܢ ܪܒ ܢܚܘܬܐ. ܘܐܘܒܠ ܐܢܘܢ ܠܒܒܠ. * ܘܡܢ ܡܤܟܢܐ ܕܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. 12
ܫܒܩ ܢܒܘܙܪܕܢ ܪܒ ܢܚܘܬܐ ܠܟܪܡܐ ܘܠܦܠܚܐ. * ܘܠܥܡܘܕܐ ܕܢܚܫܐ ܕܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 13
ܘܟܘܪܐ: ܘܝܡܐ ܕܢܚܫܐ ܕܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܬܒܪܘ ܟܠܕܝܐ. ܘܫܩܠܘ ܢܚܫܗܘܢ.
ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܒܒܠ. * ܘܩܕܪܐ ܘܐܤܝܠܐ. ܘܡܓܪܦܬܐ ܘܡܙܠܓܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܢܚܫܐ 14
ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܗܘܢ ܢܤܒܘ. * ܘܡܚܬܝܬܐ ܘܦܝܠܘܬܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܤܐܡܐ. ܘܟܤܐ. ܢܤܒ 15
ܪܒ ܢܚܘܬܐ. * ܘܥܡܘܕܐ ܬܪܝܢ. ܘܝܡܐ ܚܕ. ܘܟܘܪܐ ܕܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ 16
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܬܬܩܠ ܢܚܫܗܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܗܠܝܢ.
* ܬܡܢܥܤܪܐ ܐܡܝܢ. ܪܘܡܗ ܕܥܡܘܕܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܟܘܬܪܬܐ ܥܠܘܗܝ ܕܢܚܫܐ. 17
ܘܪܘܡܗ ܕܟܘܬܪܬܐ ܬܠܬ ܐܡܝܢ. ܘܡܨܝܕܬܐ ܘܪܘܡܢܐ ܥܠ ܟܘܬܪܬܐ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܘܟܠܗ ܕܢܚܫܐ.
ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܠܥܡܘܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܟܠܗ ܕܢܚܫܐ. * ܘܕܒܪ ܪܒ ܢܚܘܬܐ ܠܤܪܝܐ ܟܗܢܐ ܪܝܫܐ. 18
ܘܠܨܦܢܝܐ ܟܗܢܐ ܬܢܝܢܐ. ܘܠܬܠܬܐ ܢܛܘܪܝ ܐܤܦܐ.

Et cùm apprehendiſſent regem, adduxerunt eum ad regem Babelis in Deblath: ubi rationibus cum eo ſubductis, 6 Filios quidem Sedeciæ regis jugulavit rex Babelis in præſentia ipſius; Sedeciæ verò excæcatis oculis, vinxit eum catenis, & perduxit in Babelem. 7 Menſe quinto, nono ejuſdem menſis *die* (is eſt annus decimus nonus Nebuchadnaſaris regis Babelis) venit Nebuzardan dux ſatellitum, ſervus regis Babelis Jeroſolymam, 8 Et ſuccendit domum Domini, & domum regis; & omnes domos Jeroſolymæ, cunctaſque domos magnatum igni ſuccendit. 9 Murum autem Jeroſolymæ per circuitum everterunt omnes Chaldæorum copiæ quæ erant cum duce ſatellitum. 10 Reliquum verò populum qui remanſerant in civitate, & defectores qui defecerant ad regem Babelis, necnon reliquum militiæ, tranſtulit Nebuzardan dux ſatellitum, perduxitque in Babelem. 11 Ex pauperibus autem populi terræ reliquit Nebuzardan dux ſatellitum, in vinitores & agricultores. 12 Porrò columnas æneas quæ erant in domo Domini, & labra, & mare æneum quæ erant in domo Domini, comminuerunt Chaldæi, & æs eorum acceperunt ac detulerunt in Babelem. 13 Item cacabos, lebetes, ahena, radulas, & omnia vaſa ænea quibus miniſtrabatur, acceperunt. 14 Thuribula verò, & acerras aureas & argenteas, atque crateres, tulit dux ſatellitum. 15 Tulit etiam columnas duas, & mare unum, ac labra, quæ fecerat rex Salomon pro domo Domini: non erat autem pondus æri omnium vaſorum iſtorum. 16 Octodecim cubitorum erat altitudo unius ex his columnis, eique *impoſita* erat lagena ænea: altitudo verò lagenæ trium erat cubitorum, & lagena quælibet cincta erat encarpis & malogranatis, totaque ænea: eodemque modo ſuper alteram columnam *extabat lagena* tota ænea. 17 Abduxit etiam dux ſatellitum Sariam ſummum ſacerdotem, & Sephaniam ſacerdotem ſecundum ab eo, & tres liminum cuſtodes. 18

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

6 * فاخذوا الملك واصعدوه الى بختنصر ملك بابل الى دبلث وكلمه بحجته * فاخذ بختنصر ملك 7
بابل اولاد صدقيا فذبحهم قدامه * ثم قلع عيني صدقيا واعماه * وربطه بالسلاسل الحديد
وحمله الى بابل * وجعله في منزل المطالبات الى يوم موته * وفي تسعة ايام من الشهر الخامس 8
من السنة التاسعة عشر من ملك بختنصر ملك بابل * جاء نبوزردان كبير الاشراط
عبد ملك بابل الى اورشليم * فاخذ واحرق بيت الله * وبيت الملك * وجميع بيوت اورشليم * 9
وكل منزل جليل * وجميع بيوت الكبراء احرقها بالنار * وقلع سور اورشليم مستديرا 10
ونقضوه جميع جيش الكلدانيين الذين مع كبير الشرط * واخذ كبير الشرط ساير الشعب 11
الذين بقوا في المدينة * والاساري الذين وقعوا لملك بابل * وساير الجيش الذي كان باورشليم
اجلاهم نبوزردان كبير الشرط الذي لملك بابل * وسباهم وساقهم الى بابل * وجعل 12
نبوزردان من مساكين الارض وضعفايها كرامين وفلاحين * والاعمدة النحاس الذي في 13
بيت الله * والسعول وبحر النحاس الذي في بيت الله كسره الكلدانيون * واخذوا جميع
النحاس * فحملوه وودوه الى بابل * والاقداس والمراجل * والقدور * والسكارج * وجميع ادوات 14
النحاس التي كانوا يستخدمون بها في بيت الله اخذوها * والمجامر * والادراج الذهب والفضة * 15
والكووس * واخذ كبير الشرط الاعمدة النحاس الاثنين * والبحر النحاس الواحد * والسعول التي 16
صنعهم سليمان الملك لبيت الله * ولم يكن وزنا يحصي لنحاس هذه الاواني * وهذه العمد كان 17
طول كل عمود ثمانية عشر ذراعا للواحد منها * وعليه اجانة من نحاس طولها ثلاثة
اذرع * ونخل ورمان على الاجانة حولها * وكلها نحاس * واخذ ايضا كبير الشرط 18
عبد بختنصر * ساريا كبير الكهنة * وصفنيا الكاهن الذي يصير من بعده * وثلاثة
حفظة الابواب *

Captum regem adduxerunt ad Bochtonaſſarem regem Babelis in Deblath: ubi cauſâ ipſius examinatâ, 6 *Accepit Bochtonaſſar rex Babelis filios Sedeciæ, & jugulavit eos in præſentia ipſius: tum effoſſis Sedeciæ oculis obcæcavit eum, ferreiſque catenis vinctum devexit captivum in Babelem, conjecitque in domum examinationum uſq; ad diem obitûs ejus.* 7 *Die nonâ menſis quinti anni decimi noni regni Bochtonaſſaris regis Babelis, Nebuzardan ſtipatorum præfectus apud regem Babelis venit in Jeruſalem,* 8 *Et accepit combuſſitque domum Dei, & domum regiam; omnes etiam domos Jeroſolymorum, cunctas ædes magnificas, omneſque domos magnatum igni combuſſit:* 9 *Muros Jeruſalem evulſerunt circumquaque & everterunt omnes Chaldæorum turmæ quæ erant cum præfecto ſtipatorum.* 10 *Deinde accipiens præfectus ſtipatorum reſiduum vulgus quod ſupererat in urbe, & mancipia quæ contigerant regi Babelis, & reliquas turmas quæ erant in Jeruſalem; deportavit eos Nebuzardan qui ſtipatorum præfectus erat apud regem Babelis, & captivos abduxit in Babelem.* 11 *Reliquit autem Nebuzardan ex pauperrimis ac tenuiſſimis terræ, vinitores & agricolas.* 12 *Præterea columnas æneas quæ erant in domo Dei, & baſes ac mare æneum quæ erant in domo Dei, fregerunt Chaldæi; & totum æs accipientes, vexerunt illud, ac miſerunt in Babelem.* 13 *Item lebetes, & ahena, ollas, & crateres, omniaque vaſa ænea quibus utebantur in domo Dei, abſtulerant:* 14 *Nec non thuribula, & acerras aureas atque argenteas, caliceſque.* 15 *Accepit etiam præfectus ſtipatorum columnas æneas duas, & mare æneum unum, ac baſes, quæ fecerat Salomon rex pro domo Dei: erat autem innumerabile pondus æris horum vaſorum.* 16 *Earum enim columnarum quælibet columna erat longitudinis decem & octo cubitorum, & cuique ſuperpoſita erat lagena ænea longitudinis trium cubitorum, et unaquæque lagena ſepta erat palmis et malis punicis; atque hæc omnia erant ænea.* 17 *Item cepit ſtipatorum præfectus, ſervus Bochtonaſſaris, Sariam ſacerdotem maximum, et Sephaniam ſacerdotem ſecundum ab ipſo, et tres liminum cuſtodes.* 18

מלכים ב : כה

super præfectus *ipse* qui ,unum eunuchum tulit civitate de Et
וּמִן־הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא־פָקִיד עַל־ 19
, regis *facies videntibus* ex viros quinque & , *belli* viros
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַחֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ
exercentem , militiæ principem scribam & ,civitate in sunt inventi qui
אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת הַסֹּפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא
inventos , terræ populo de viros sexaginta & ;terræ populum
אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים
fecit ire & ,laniorum magister Nebuzaradan eos tulit Et .civitate in
20 בָּעִיר׃ וַיִּקַּח אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ
, Babel rex eos percussit Et .Riblah in Babel regem *super* eos
21 אֹתָם עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל
Jehudah est translatus & ;Chamath terra in Riblah in eos interfecit &
וַיְמִיתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה
quem , Jehudah terra in *relicto* populo Et .sua terra *desuper*
22 מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ וְהָעָם הַנִּשְׁאָר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר
eis *super* præfecit & ,Babel rex Nebuchadnesar fecerat remanere
הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם אֶת
principes omnes audierunt Et .Saphan filii Achicham filium Ghedaliahu
23 גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי
Babel rex præfecisset quòd , viri & ipsi , *virtutum*
הַחֲיָלִים הֵמָּה וְהָאֲנָשִׁים כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־
filius Ismahel & ;Mispah in Ghedaliahu ad venerunt & ,Ghedaliahu
גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
Tanchumeth filius Serajah & ,Careah filius Jochanan & ,Nethaniah
נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת
.eorum viri & ipsi ,Mahachathi filius Jaazaniahu & ,Netophathites
הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃
Ne :eis dixitque ,eorum viris & ,Ghedaliahu eis juravit Et
24 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אַל־
regi servite & ,terra in Manete .Chasdim *servis* à timeatis
תִּירְאוּ מֵעַבְדֵי הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
Ismahel venit septimo mense in ,fuit Et .vobis erit bene & ,Babel
25 בָּבֶל וְיִטַב לָכֶם׃ וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל
viri decem & ,regni semine de Elisamah filii Nethaniah filius
בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים
, Jehudæos & ;est mortuus & ,Ghedaliahu percusseruntque ,eo cum
אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּמֹת וְאֶת־הַיְּהוּדִים
omnis *surrexerunt* Et .Mispah in eo cum erant qui , Chasdim &
26 וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקֻמוּ כָל־
venerunt & , *virtutum* principes & ,magnum ad usque *&* parvo à populus
הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים וַיָּבֹאוּ
trigesimo in ,fuit Et .Chasdim *faciebus* à timuerunt quia : Ægyptum
27 מִצְרָיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כַשְׂדִּים׃ וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים
, Jehudah regis Jehojachin transmigrationis anno septimo &
וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה
-Evil levavit , mensis septima & vigesima in ,mense duodecimo *in*
בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל
regis Jehojachin caput ,*ejus regnandi* anno *in* Babel rex merodach
מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מָלְכוֹ אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־
dedit & : bona eo cum est locutus Et .carceris domo de Jehudah
28 יְהוּדָה מִבֵּית כֶּלֶא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־
.Babel in secum qui , regum thronum *desuper* ejus thronum
כִּסְאוֹ מֵעַל כִּסֵּא הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃
ejus *facies ad* semper panem comedebat & ,ejus *carceris* vestes mutavit Et
29 וְשִׁנָּא אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו
dabatur *jugis* portio ejus *solita* portio Et .suæ vitæ diebus omnibus
30 כָּל־יְמֵי חַיָּו׃ וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־
.ejus vitæ diebus omnibus ,*suo die in* *diei* *res* rege à ei
לּוֹ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּו׃

Versio VULG. LAT.

19 Et de civitate eunuchum unũ, qui erat præfectus super bellatores viros: & quinque viros de his qui steterant coram rege, quos reperit in civitate: & Sopher principem exercitûs, qui probabat tyrones de populo terræ: & sexaginta viros è vulgo, qui inventi fuerant in civitate. 20 Quos tollens Nabuzardan princeps militum, duxit ad regem Babylonis in Reblatha. 21 Percussitq; eos rex Babylonis, & interfecit eos in Reblatha in terra Emath: & translatus est Juda de terra sua. 22 Populo autem qui relictus erat in terra Juda, quem dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis, præfecit Godoliam filium Ahicam filii Saphan. 23 Quod cùm audissent omnes duces militũ, ipsi & viri qui erant cũ eis, videlicèt, quòd constituisset rex Babylonis Godoliam: venerunt ad Godoliam in Maspha, Ismahel filius Nathaniæ, & Johanan filius Caree, & Saraia filius Thanehumeth Netophathites, & Jezonias filius Maachathi, ipsi & socii eorum. 24 Juravítque Godolias ipsis & sociis eorum, dicens; Nolite timere servire Chaldæis: manete in terra, & servite regi Babylonis, & benè erit vobis. 25 Factum est autem in mense septimo, venit Ismahel filius Nathaniæ, filii Elisama de semine regio, & decem viri cum eo: percusserúntque Godoliam, qui & mortuus est: sed & Judæos & Chaldæos, qui erant cum eo in Maspha. 26 Consurgénsque omnis populus à parvo usque ad magnum, & principes militum, venerunt in Ægyptum, timentes Chaldæos. 27 Factum est verò in anno trigesimo septimo transmigrationis Joachin regis Juda, mense duodecimo, vigesimâ septimâ die mensis: sublevavit Evilmerodach rex Babylonis, anno quo regnare cœperat, caput Joachin regis Juda de carcere. 28 Et locutus est ei benignè: & posuit thronum ejus super thronũ regũ, qui erant cum eo in Babylone. 29 Et mutavit vestes ejus, quas habuerat in carcere, & comedebat panem semper in conspectu ejus cunctis diebus vitæ. 30 Annonam quoque constituit ei sine intermissione, quæ & dabatur ei à rege per singulos dies, omnibus diebus vitæ suæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 Καὶ ἐκ τῆς πόλεως (β) ἔλαβον εὐνοῦχον ἕνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης (γ) τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, (δ) καὶ ἑξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει. 20 Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ (ε) ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς (ζ) Ῥεβλαθά. 21 Καὶ ἔπαισεν αὐτοὺς (η) ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς (θ) εἰς Ῥεβλαθὰ ἐν γῇ Αἱμάθ. καὶ ἀπῳκίσθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. 22 Καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς (ι) ἐν τῇ γῇ Ἰούδα οὓς κατέλιπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν (κ) ἐπ᾽ αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ (λ) υἱὸν Σαφάν. 23 Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως (μ) αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν, καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς (ν) Μασσηφάθ, καὶ Ἰσμαὴλ υἱὸς (ξ) Ναθανίου, καὶ (ο) Ἰωνὰ υἱὸς Καρήθ, καὶ Σαραίας υἱὸς (π) Θαναμὰθ ὁ Νετωφαθίτης, καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ (ρ) Μαχαθί, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. 24 Καὶ ὤμοσε (σ) Γοδολίας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ φοβεῖσθε πάροδον (τ) τῶν Χαλδαίων, καθίσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. 25 Καὶ ἐγενήθη (υ) ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμὰ ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ (φ) ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους, οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν Μασσηφά. 26 Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ (χ) ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες (ψ) τῶν δυνάμεων, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων. 27 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει (ω) τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωακὶμ βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ὕψωσεν (α) Εὐιλμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν (β) Ἰωακὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ. 28 Καὶ ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ ἀγαθά, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. 29 Καὶ (γ) ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ· καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. 30 Καὶ ἡ ἑστιατορία αὐτοῦ ἑστιατορία (δ) διαπαντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

19 Et de civitate tulerunt eunuchũ unum, qui erat præfectus virorum bellatorum, & quinque viros ex iis qui videbant faciem regis, inventos in civitate, & scribam principis virtutis, qui ordinabat populum terræ, & sexaginta viros de populo terræ inventos in civitate. 20 Et cepit eos Nabuzardan princeps coquorum: & duxit eos ad regem Babylonis in Rheblatha. 21 Et percussit eos rex Babylonis, & interfecit eos in Rheblatha in terra Æmath. Et translatus est Judas desuper terra sua. 22 Et (o) populus relictus in terra Juda, quos reliquit Nabuchodonosor rex Babylonis; & constituit super eos Godoliam filium Achicham (p) filium Saphan. 23 Et audierunt omnes principes virtutis: ipsi, & viri eorum, quia constituit rex Babylonis Godoliam: & venerunt ad Godoliã in Massephath, & Ismael filius Nathaniæ, & Jona filius Careth, & Saraas filius Thanamath Netophathites, & Jezonias filius Machathi, ipsi & viri eorum. 24 Et juravit Godolias eis, & viris eorum: & dixit eis, Nè timeatis (q) transitum Chaldæorum: Sedete in terra, & servite regi Babylonis: & benè erit vobis. 25 Et factum est, in septimo mense venit Ismael filius Nathaniæ filii Elisama de semine regum, & decem viri cum eo, & percussit Godoliam, (& mortuus est,) & Judæos, & Chaldæos, qui erant cum eo in Massepha. 26 Et surrexit omnis populus à parvo usq; ad magnum, & principes virtutum, & intrârunt in Ægyptum; quoniam timuerunt à facie Chaldæorũ. 27 Et factum est in trigesimo & septimo anno transmigrationis Joachim regis Juda in duodecimo mense, septimâ & vigesimâ mensis, exaltavit Euialmarodec rex Babylonis in anno regni sui caput Joachim regis Juda: & eduxit eum è domo custodiæ ejus. 28 Et locutus est cum eo bona: & dedit thronum ejus super thronos regum, qui cum ipso in Babylone. 29 Et mutavit vestimenta custodiæ ejus: & comedebat panem semper in conspectu ejus omnibus diebus vitæ suæ. 30 Et demensum ejus, demensum perpetuò dabatur ei è domo regis, (r) verbum diei in die suo, omnibus diebus vitæ ejus.

MS. A. (β) ἔλαβεν (γ) ἐπὶ τῶν (δ) καὶ * ἑπτὰ ἄνδρας (ε) ἀπήγαγεν (ζ) Δεβλαθά. (η) βασιλεὺς (θ) ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ Αἰθάμ. (ι) ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οὓς (κ) ἐπ᾽ αὐτῷ (λ) υἱοῦ (μ) αὐτοῦ (ν) Μασσηφά, (ξ) Μαθθανίου, (ο) Ἰωανὰ (π) Θανεμὰν ὁ Νεσωφαθείτης, (ρ) Μαχαθθεί, (σ) αὐτοῖς Γοδολίας καὶ (τ) Χαλδαίων, (υ) τῷ ἑβδόμῳ (φ) ἐπάταξαν (χ) καὶ ἕως (ψ) τῆς δυνάμεως, (ω) τῆς μετοικεσίας τοῦ Ἰωακεὶμ (α) Εὐειλαμαρωδὰχ (β) Ἰωακεὶμ βασιλέως (γ) ἠλλοίωσαν (δ) θεράποντος

Βασιλειῶν δ΄.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

19 ומן קרתא דבר גווא חד דהוא ממנא על גברי עבדי קרבא וחמשין גברין דחזן אפי
מלכא דאשתכחו בקרתא וית ספרא רב חילא דכניש ית עמא דארעא ושתין גברא מעמא
20 דארעא דאשתכחו בקרתא : ודבר יתהון נבוזר אדן רב קטוליא ואוביל יתהון לות
21 מלכא דבבל לרבלת : ומחא יתהון מלכא דבבל וקטלנון ברבלה בארעא דחמת וגלו
22 דבית יהודה מעל ארעהון : ועמא דאשתאר בארעא דבית יהודה דאשאר נבוכדנאצר
23 מלכא דבבל ומני עליהון ית גדליה בר אחיקם בר שפן : ושמעו כל רבני חילותא אנון
וגבריהון ארי מני עליהון מלכא דבבל ית גדליה ואתו לות גדליה למצפיא וישמעאל
בר נתניה ויוחנן בר קרח ושריה בר תנחומת דמנטופא ויאוניה בר מעכת אנון
24 וגבריהון : וקים להון גדליה ולגבריהון ואמר להון לא תדחלון מעבדי כסדאי תבו
25 בארעא ופלחו ית מלכא דבבל וייטב לכון : והוה בירחא שביעאה אתא ישמעאל בר
נתניה בר אלישמע מזרעא דמלכותא ועסרא גברין עמיה ומחו ית גדליה ומית וית
26 יהודאי וית כסדאי דהוו עמיה במצפיא : וקמו כל עמא מזעירא ועד רבא ורבני חילותא
27 ואתו למצרים ארי דחילו מן קדם כסדאי : והוה בתלתין ושבע שנין לגלות יהויכין
מלך שבטא דבית יהודה בתרי עשר ירחין בעשרין ושבעא לירחא רבי אויל מרודך
מלכא דבבל בשנת ממלכיה ית ריש יהויכין מלך שבטא דבית יהודה מבית אסירי :
28 ומליל עמיה פתגמין תקנין ויהב ית כורסיה עיל מן כורסי מלכיא די עמיה בבבל :
29 ושני ית לבושי אסוריה ואכיל לחמא תדירא קדמוהי כל יומי חיוהי : ושירותיה
30 שירות תדירא מתיהבא ליה מן קדם מלכא פתגם יום ביומיה כל יומי חיוהי :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

19 Et ex civitate accepit eunuchum unum qui erat præpositus super viros bellatores, & *quinquaginta* viros qui videbant faciem regis, qui inventi sunt in civitate; & scribam magistrum exercitus, qui congregabat populũ terræ; & sexaginta viros de populo terræ, qui inventi fuere in civitate. 20 Et accepit illos Nebuzaradan magister homicidarũ, & adduxit illos ad regem Babel in Riblath. 21 Et percussit illos rex Babel, & occîdit illos in Riblah in terra Hhamath, migravit igitur [*populus*] domus Jehudah de terra sua. 22 Et populo qui relictus fuerat in terra domus Jehudah, quem reliquerat Nebuchadneszar rex Babel, præfecit eis Gedaliah filiũ Ahhikã filii Saphan. 23 Et audierunt omnes magstri exercituũ ipsi & viri *eorum*, quòd præfecisset *eis* rex Babel Gedaliah, & venerunt ad Gedaliah in Miszpeia, & Jismaghel filius Nethaniah, & Johhanan filius Kareahh, & Serajah filius Thanhhumeth, qui erat ex Netopha, & Jaazaniah filius *Maghachath*, ipsi & viri eorum. 24 Et juravit illis Gedaliah & viris eorum, & dixit illis, Ne metuatis à servis Chazzdæorum: sedete in terra, & servite regi Babel, & bene erit vobis. 25 Et fuit mense septimo, venit Jismaghel filius Nethaniah filii Elisamagh ex semine regni, & decem viri cum eo, & percusserunt Gedaliah, & mortuus est, & Jehudæos & Chazzdæos, qui erant cum illo in Miszpeia. 26 Et surrexerunt omnis populus à parvo usque ad magnum, & magistri exercituum, & venerunt in Miszraim, quia timuerunt à Chazzdæis. 27 Et fuit tricesimo & septimo anno transmigrationis Jehojachin regis tribus domus Jehudah, duodecimo mense, vicesima & septima mensis magnificavit Evil-Merodach rex Babel anno regni sui caput Jehojachin regis tribus domus Jehudah de domo vinctorum. 28 Et locutus est cum eo verba recta, & posuit sedẽ ejus super sedes regum qui secum erant in Babel. 29 Et mutavit vestimenta carceris illius, & comedit panem jugiter coram illo omnibus diebus vitæ suæ. 30 Et victus ejus, victus perpetuus dabatur ei à rege portio per singulos dies omnibus diebus vitæ suæ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 *ܘܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܪ ܡܗܝܡܢܐ ܚܕ: ܕܦܩܝܕ ܗܘܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ: ܘܚܡܫܐ ܓܒܪܝܢ
ܡܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܕܐܫܬܟܚܘ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܣܦܪܐ. ܘܠܪ̈ܒܝ ܚܝܠܐ ܕܡܚܝܠܝܢ
ܗܘܘ ܠܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܫܬܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܕܐܫܬܟܚܘ. ܕܐܫܬܚܪܘ ܒܡܕܝܢܬܐ.
20 *ܘܕܒܪ ܐܢܘܢ ܢܒܘܙܪܕܢ ܪܒ ܚܝܠܐ. ܘܐܘܒܠ ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܕܒܠܬ. *ܘܩܛܠ
21 ܐܢܘܢ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ ܒܕܒܠܬ ܒܐܪܥܐ ܕܚܡܬ. ܘܓܠܐ ܝܗܘܕܐ ܡܢ ܐܪܥܗ.
*ܘܥܡܐ ܕܐܫܬܚܪ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܕܐܫܬܒܩ ܗܘܐ ܠܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. 22
ܐܩܝܡ ܥܠܝܗܘܢ ܠܓܕܠܝܐ ܒܪ ܐܚܝܩܡ ܒܪ ܫܦܢ. *ܘܫܡܥܘ ܟܠܗܘܢ ܪ̈ܒܝ ܚܝܠܐ ܗܢܘܢ
23 ܘܓܒܪܝܗܘܢ. ܕܐܩܝܡ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܠܓܕܠܝܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܓܕܠܝܐ ܠܡܨܦܝܐ. ܐܝܫܡܥܝܠ
ܒܪ ܢܬܢܝܐ. ܘܝܘܚܢܢ ܒܪ ܩܘܪܚ ܣܪܝܐ ܒܪ ܬܢܚܘܡܬ. ܛܘܒܝܐ. ܘܝܙܢܝܐ ܒܪ ܡܥܟܬ. ܗܢܘܢ
24 ܘܓܒܪܝܗܘܢ. *ܘܝܡܐ ܠܗܘܢ ܓܕܠܝܐ ܘܠܓܒܪܝܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܟܠܕܝܐ.
ܬܒܘ ܒܐܪܥܐ. ܘܦܠܘܚܘ ܠܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܘܢܛܐܒ ܠܟܘܢ. *ܘܒܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ.
25 ܐܬܐ ܐܝܫܡܥܝܠ ܒܪ ܢܬܢܝܐ ܒܪ ܐܝܫܡܥܝܠ ܡܢ ܙܪܥܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܥܣܪܐ ܓܒܪܝܢ ܥܡܗ.
ܘܡܚܐܘܗܝ ܠܓܕܠܝܐ ܘܡܝܬ. ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܟܠܕܝܐ ܕܗܘܘ ܥܡܗ ܒܡܨܦܝܐ.
26 *ܘܩܡܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܒܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܪ̈ܒܝ ܚܝܠܐ. ܘܥܠܘ
27 ܠܡܨܪܝܢ. ܡܛܠ ܕܕܚܠܘ ܡܢ ܟܠܕܝܐ. *ܘܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ ܫܢ̈ܝܢ ܠܓܠܘܬܗ
ܕܝܘܝܟܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܒܝܪܚܐ ܕܬܪܥܣܪ. ܒܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥܐ ܒܗ ܒܝܪܚܐ. ܐܪܝܡ ܐܘܠ
ܡܪܘܕܟ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܒܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܠܟܗ. ܪܫܗ ܕܝܘܝܟܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ.
28 ܘܐܦܩܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. *ܘܡܠܠ ܥܡܗ ܛܒܬܐ. ܘܐܪܝܡ ܟܘܪܣܝܗ ܠܥܠ ܡܢ
ܟܘܪ̈ܣܘܬܐ ܕܡܠ̈ܟܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܥܡܗ ܒܒܒܠ. *ܘܫܚܠܦ ܠܒ̈ܘܫܘܗܝ ܐܣܘܪ̈ܘܗܝ. ܘܐܟܠ
29 ܠܚܡܐ ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܝܢܐܝܬ. ܟܠ ܝܘܡ̈ܬܐ ܕܚܝܘܗܝ. *ܘܡܫܘܚܬܗ ܡܫܘܚܬܐ ܐܡܝܢܬܐ
ܡܬܝܗܒܐ ܗܘܬ ܠܗ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܒܟܠܝܘܡ. ܟܠ ܝܘܡ̈ܬܐ ܕܚܝܘܗܝ.

ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܣܦܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܝܗܘܕܐ.

19 Et ex urbe abduxit eunuchum unum qui præfectus erat viris bellatoribus, & quinque viros qui apparebant coram rege, qui inventi fuerunt in urbe; & ſcribam, & duces exercituum qui animos addebant populo terræ, & ſexaginta viros ex populo terræ, qui inventi ſunt, qui remanſerant in urbe. 20 Hos cùm abduxiſſet Nebuzardan dux ſatellitum, & perduxiſſet ad regem Babelis in Deblath; 21 Percuſſit rex Babelis, & interfecit eos in Deblath in terra Hemath. Itaque Juda è propria terra tranſlato, 22 Populo qui remanſerat in terra Judæ, quos reliquerat Nebuchadnaſar rex Babelis, præfecit Gedaljam filium Ahicem filii Saphan. 23 Audientes autem cuncti duces exercituum tam ipſi quàm milites eorum, quòd præfeciſſet rex Babelis Gedaljam, venerunt ad Gedaljam in Maſphjam Iſmael filius Nethanjæ, & Johannes filius Corah, Saria filius Tenahmath Tobia, & Jezanja filius Maathath, ipſi ac milites eorum. 24 Juravitque Gedalja tam ipſis quàm militibus eorum, & dixit eis, Ne metuatis Chaldæos, habitate in terra, & ſervite regi Babelis, & benè erit vobis. 25 Menſe autem ſeptimo venit Iſmael filius Nethanjæ filii Iſmaelis de ſemine regio unà cum viris decem, & percuſſerunt Gedaljam & mortuus eſt: tam Judæos quàm Chaldæos qui cum eo erant, *occiderunt* in Maſphja. 26 Tum ſurgentes totus terræ populus à minimo ad maximum, omneſque duces exercituum, ingreſſi ſunt Ægyptum; eò quòd Chaldæos metuiſſent. 27 Anno trigeſimo ſeptimo à tranſmigratione Jojachini regis Juda, menſe duodecimo, vigeſimo ſeptimo ejuſdem menſis *die*; elevavit Evel-merodach rex Babelis anno regni ſui primo, caput Jojachini regis Iuda. Eduxit enim illum è carcere, 28 Humaniter allocutus eſt eum, prætulitque ſolium ejus ſoliis regum qui ſecum erant in Babele: 29 Et immutatis veſtibus vinculorum ejus, panem coram eo ſemper comedebat cunctis diebus vitæ ſuæ: 30 Et dum ille veſceretur, ſemper cibus huic dabatur à conſpectu regis Babelis, quotidie, cunctis diebus vitæ ipſius.

Librorum voluminis regnorum filiorum
Iſraelis & Judæ
FINIS.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * ومن المدينة خادما واحدا الذي كان وكيل على ذوي الحرب * وسبعة رجال من
ناظري وجه الملك الذين وجدوا في القرية * وكاتب رئيس الجيش لجيش شعب الأرض * وتسعة
20 رجال من الرعية الموجودين في وسط المدينة * واخذهم نبوزردان كبير الشرط * وسار بهم إلى
21 ملك بابل * فاماتهم في دبلات في ارض حماة * واجلا اليهود عن ارضهم *

Ex urbe verò miniſtrum unum præpoſitum his qui rem bellicam profitebantur; ſeptem viros ex iis qui vultum regis aſpiciebant, qui inventi fuerunt in urbe; ſcribam principis exercitus, exercitus inquam populi terræ; & novem è plebe viros qui reperti ſunt intra urbem. 19 *His captos deduxit Nebuzardan præfectus ſtipatorum, ad regem Babelis:* 20 *Qui morte affecit eos in Deblath in terra Hamath. Sic migrârunt Judæi è terra ſua.* 21

* هذه الجملة *

Hæc eſt ſumma.

القوم الذي اجلا بختنصر في السنة السابعة من يهودا * ثلاثة الف وثلاثة وعشرون * وفي
سنة ثمانية عشر لبختنصر جلا من اوروشليم ثمان مئة واثنان وثلاثون * وفي سنة ثلاثة وعشرين
من ملك بختنصر اجلا نبوزردان كبير الشرط سبع مئة وخمسة واربعين * فذلك الجملة
27 اربعة الف وست مئة * ولما كان في سنة سبع وثلاثين لجلوة يوياخين ملك يهودا * في
الشهر الثاني في خمسة وعشرين منه * رفع اويل مروداخ ملك بابل في اول سنة ملكه يوياخين
28 ملك يهودا * واخرجه من الحبس * وخاطبه بخطاب حسن * وجعل كرسيه اعلا من كراسي
29 الملوك الذين معه في بابل * وغير ثياب حبسه * واكل طعام بختنصر دائما طول ايام حياته *
30 * ووظيفته وظيفة دائمة معطاة من عند الملك * رسم يوم بيومه طول ايام حياته *

Populus quem anno ſeptimo tranſtulit Bochtonaſſar è Juda, fuerunt ter mille & vigintitres. Anno decimo octavo Bochtonaſſaris migrârunt è Jeruſalem octingenti trigintaduo. Anno demum vigeſimotertio regni Bochtonaſſaris traduxit Nebuzardan ſtipatorum præfectus ſeptingentos quadragintaquinque. Harum ſumma eſt, quater mille ſexcenti. 27 *Anno autem trigeſimoſeptimo à tranſmigratione Jojachini regis Juda, menſe ſecundo, vigeſimaquintâ ejuſdem, exaltavit Avilmerodach rex Babelis primo regni ſui anno Jojachinum regem Judæ. Nam eduxit illum è carcere,* 28 *Blandis excepit eum verbis, & reddidit thronum ejus ſubliniorem thronis regum qui cum eo erant in Babele:* 29 *Et immutatis carceris ſui veſtibus, comedebat cibum Bochtonaſſaris ſemper cunctis diebus vitæ ſuæ.* 30 *Et demenſum ejus erat demenſum perpetuum à rege conceſſum ſtatis quibuſque diebus quandiu vixit.*

* كمل كتاب اسفار الملوك *

* ولله الشكر * والسبح * والمجد * والقدرة * والعظمة الى الابد *

Voluminis librorum Regum
FINIS.

Deo autem gratiarum actio, laus, gloria, poteſtas, atque majeſtas in perpetuum.

דברי הימים א: א

CAP. I. א

.Jepheth & , Cham , Sem ,Noach .Lemech ,Methuselach ,Chanoch .Jared , Mahalalel , Chenan .Enos ,Seth ,Adam
2 1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד׃ חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח לָמֶךְ׃ נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת׃
4 3 ,Aschenaz ,Ghomer filii Et .Tiras & ,Mesech & ,Tubal & ,Javan & ,Madai & ,Maghog & ,Ghomer ,Jepheth Filii
6 5 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז
,Misraim &,Chus ;Cham Filii .Dodanim & ,Chitthim , Tarsis & , Elisah , Javan filii Atque .Togharmah & ,Riphath &
8 7 וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים׃ בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם
.Dedan & , Seba ,Rahamah filii & :Sabthecha & ,Rahama & ,Sabtha & ,Chavilah & , Seba , Chus filii Et .Chenahan & , Put
9 פּוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃
, Ludim genuit Misraim Et .terra in potens esse cœpit Ipse .Nimrod genuit Chus Et
11 10 וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרוֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבּוֹר בָּאָרֶץ׃ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּים
inde sunt egressi quibus Chasluchim & , Patrusim Et .Naphtuchim & , Lehabim & ,Hanamim &
12 וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם
,Jebusæum Et .Cheth & ,suum primogenitum Sidon genuit Chenahan Et .Caphtorim & , Pelistim
14 13 פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי
& , Arvadæum Et .Sinæum & ,Harchæum & ,Chivvæum Et .Ghirgasæum & ,Emoræum &
16 15 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־
, Chul & , Hus & , Aram & , Lud & , Arpachsad & , Assur & , Heilam ; Sem Filii .Chamathæum & , Semaræum
17 הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל
: filii duo sunt nati Heber ipsi Et .Heber genuit Selach & : Selach genuit Arpachsad Et .Mesech & ,Ghether &
19 18 וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים
, Almodad genuit Joctan Et .Joctan ,ejus fratris nomen Et .terra est divisa ejus diebus in quia ,Pelegh unius nomen
20 שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד
Et .Diclah & , Usal & , Adoram Et .Jerach & ,Chasarmaveth & , Seleph &
22 21 וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־
filii isti Omnes .Jobab & , Chavilah & , Ophir Et .Seba & , Abimael & , Hebal
23 עֵיבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
ipse , Abram .Terach ,Nachor ,Serugh .Rehu ,Pelegh ,Heber .Selach , Arpachsad ,Sem .Joctan
25 24 יָקְטָן׃ שֵׁם אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ אַבְרָם הוּא
27 26 ,Chedar & ,Nebajoth , Ismael Primogenitus .eorum generationes Hæ .Ismael & ,Ischac ,Abraham Filii .Abraham
29 28 אַבְרָהָם׃ בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תֹּלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר
ipsi Isti .Chedmah & ,Naphis ,Jethur .Tema & ,Chadad ,Massa ,Dumah & ,Mismah .Mibsam & , Adbeel &
31 30 וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה אֵלֶּה הֵם
.Ismael filii
בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃

Versio VULG. LAT.

LIBER PRIMUS
PARALIPOMENON,
HEBRAICE
DIBREH AIAMIM.

CAP. I.

ADam, Seth, Enos, Cainan, Malaleel, Jared, 1 2
Henoch, Mathusale, Lamech, Noe, Sem, 3 4
Cham, & Japheth. Filii Japheth; Gomer, & Ma- 5
gog, & Madai, & Javan, Thubal, Mosoch, Thiras.
Porrò filii Gomer; Ascenez, & Riphath, & Tho- 6
gorma. Filii autem Javan; Elisa & Tharsis, Ce- 7
thim & Dodanim. Filii Cham; Chus, & Mesraim, 8
& Phut, & Chanaan. Filii autem Chus; Saba, & 9
Hevila, Sabatha, & Regma, & Sabathacha. Porrò
filii Regma; Saba, & Dadan. Chus autem genuit 10
Nemrod: iste cœpit esse potens in terra. Mesraim 11
verò genuit Ludim, & Anamim, & Laabim, et
Nephthuim, Phetrusim quoque et Casluim: de 12
quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphtorim.
Chanaan verò genuit Sidonem primogenitum 13
suum, Hethæum quoque, Et Jebusæum, et Amor- 14
rhæum, et Gergesæum, Heuæumque et Aracæum, 15
et Cinæum; Aradium quoque, et Samaræum, 16
et Hamathæum. Filii Sem; Ælam, et Assur, et Ar- 17
phaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Ge-
ther, et Mosoch. Arphaxad autem genuit Sale, 18
qui et ipse genuit Heber. Porrò Heber nati sunt 19
duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus ejus
divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan.
Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asar- 20
moth, et Jare; Adoram quoque, et Huzal, et De- 21
cla, Hebal etiam, et Abimael, et Saba, necnon Et 22 23
Ophir, et Hevila, et Jobab. Omnes isti filii Je-
ctan. Sem, Arphaxad, Sale, Heber, Phaleg, Ragau, 24 25
Serug, Nachor, Thare, Abram, iste est Abraham. 26 27
Filii autem Abraham, Isaac et Ismahel. Et hæ ge- 28 29
nerationes eorũ. Primogenitus Ismahelis, Naba-
joth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, Et Masma, 30
et Duma, Massa, Hadad, et Thema, Jetur, Naphis, 31
Cedma. Hi sunt filii Ismaelis.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

ܬܘܒ ܟܬܒܐ ܕܣܘܥܪ̈ܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܕܡܬܩܪܐ ܟܬܒܐ ܕܕܒܪܝܡܝܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

1 2 * ܐܕܡ : ܫܝܬ. ܐܢܘܫ. * ܩܝܢܢ : ܡܗܠܠܐܝܠ. ܝܪܕ. * ܚܢܘܟ. ܡܬܘܫܠܚ. ܠܡܟ.
3 4 * ܢܘܚ. ܫܝܡ. ܚܡ. ܘܝܦܬ. * ܒܢܝ̈ ܝܦܬ. ܓܡܪ. ܘܡܓܘܓ. ܘܡܕܝ. ܘܝܘܢ. ܘܬܘܒܠ.
5 6 ܘܡܫܟ. ܘܬܝܪܣ. * ܒܢܝ̈ ܓܡܪ. ܐܫܟܢܙ. ܘܕܝܦܪ. ܘܬܘܓܪܡܐ. * ܘܒܢܝ̈ ܝܘܢ. ܐܠܝܫܐ.
7 8 ܘܬܪܫܝܫ. ܘܟܬܝܡ. ܘܕܘܕܢܝܡ. * ܒܢܝ̈ ܚܡ. ܟܘܫ. ܘܡܨܪܝܢ. ܘܦܘܛ. ܘܟܢܥܢ.
9 * ܘܒܢܝ̈ ܟܘܫ. ܣܒܐ. ܘܚܘܝܠܐ. ܫܒܬܐ. ܘܪܥܡܐ. ܘܣܒܬܟܐ. ܘܒܢܝ̈ ܪܥܡܐ. ܫܒܐ.
10 11 ܘܕܪܢ. * ܘܟܘܫ ܐܘܠܕ ܠܢܡܪܘܕ. ܗܘ ܫܪܝ ܠܡܗܘܐ ܓܢܒܪܐ ܒܐܪܥܐ. * ܘܡܨܪܝܢ ܐܘܠܕ
12 ܠܠܘܕܝܡ. ܘܠܥܢܒܝܡ. ܘܠܠܗܒܝܡ. ܘܠܢܦܬܘܚܝܡ. * ܘܠܦܬܪܘܣܝܡ. ܘܠܟܣܠܘܚܝܡ.
13 ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܬܡܢ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܩܦܕܘܩܝܐ. * ܘܟܢܥܢ ܐܘܠܕ ܠܨܝܕܘܢ ܒܘܟܪܗ. ܘܠܚܬܝܐ.
14 15 * ܘܠܝܒܘܣܝܐ. ܘܠܐܡܘܪܝܐ. ܘܠܓܪܓܫܝܐ. * ܘܠܚܘܝܐ. ܘܠܥܪܩܝܐ. ܘܠܣܝܢܝܐ.
16 * ܘܠܐܪܘܕܝܐ. ܘܠܨܡܪܝܐ. ܘܠܚܡܬܝܐ. * ܒܢܝ̈ ܫܝܡ. ܥܝܠܡ. ܘܐܣܘܕ. ܘܐܪܦܟܫܪ.
17 18 ܘܠܘܕ. ܘܐܪܡ. ܘܥܘܨ. ܘܚܘܠ. ܘܓܬܪ. ܘܡܫ. * ܘܐܪܦܟܫܪ. ܐܘܠܕ ܠܫܠܚ ܘܫܠܚ
19 ܐܘܠܕ ܠܥܒܪ. * ܘܠܥܒܪ ܐܬܝܠܕܘ ܬܪܝܢ ܒܢܝ̈ܢ. ܫܡܗ ܕܚܕ ܦܠܓ. ܡܛܠ ܕܒܝܘܡܬܗ
20 ܐܬܦܠܓܬ ܐܪܥܐ. ܘܫܡܐ ܕܐܚܘܗܝ ܝܩܛܢ. * ܘܝܩܛܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܡܘܕܕ. ܘܠܫܠܦ
21 22 ܘܠܚܨܪܡܘܬ. ܘܠܝܪܚ. * ܘܠܗܕܘܪܡ. ܘܠܐܘܙܠ. ܘܠܕܩܠܐ. * ܘܠܥܘܒܠ. ܘܠܐܒܝܡܐܠ.
23 ܘܠܫܒܐ. * ܘܠܐܘܦܝܪ. ܘܠܚܘܝܠܐ. ܘܠܝܘܒܒ. ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܩܛܢ. * ܫܝܡ.
24 25 ܐܪܦܟܫܪ. ܫܠܚ. * ܥܒܪ. ܦܠܓ. ܐܪܥܘ. * ܣܪܘܓ. ܢܚܘܪ. ܬܪܚ. * ܐܒܪܡ ܕܗܘ
26 27 ܐܒܪܗܡ. * ܒܢܝ̈ ܐܒܪܗܡ. ܐܝܣܚܩ ܘܐܝܫܡܥܝܠ. * ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܒܘܟܪܗ
28 29 ܕܐܝܫܡܥܝܠ. ܢܒܝܘܬ. ܘܩܕܪ. ܘܐܪܒܝܠ. ܘܡܒܣܡ. * ܘܡܫܡܥ. ܘܪܘܡܐ. ܘܡܣܐ.
30 31 ܘܚܕܕ. ܘܬܝܡܢܐ. * ܘܢܛܘܪ. ܘܢܦܝܫ. ܘܩܕܡܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܝܫܡܥܝܠ.

SEQUITUR
LIBER RERUM ACTARUM
TEMPORIBUS REGUM JUDÆ,
Qui vocatur

DIBRE-JAMIN.

CAPUT PRIMUM.

ADam, Seth, Enos, Cainan, Mah- 1 2
lalael, Jared, Henoch, Mathusalah, 3
Lamech, Noe, Sem, Ham, Japhet. 4
Filii Japheth, Gomer, & Magog, & 5
Madai, & Javan, et Thubel, &
Mosoch, & Thiras. Filii Gomer, 6
Aschenez, Diphar, & Thogorma.
Filii verò Javan, Elisa, Tharsis, Chetim, 7
& Dodanim. Filii Ham, Chus, Mesraim, 8
Phut, & Chanaan. Filii Chus, Seda, He- 9
vila, Sebtha, Raama, Sabechta. Filii
Raama, Seba, & Daran. Chus genuit et- 10
iam Nemrod qui cœpit esse potens in
terra. Mesraim autem genuit Ludim, 11
Iaabim, Lahabim, Iaphtuhim, Phatrusim 12
& Chasluhim, unde egressi sunt Phili-
sthæi, & Cappadoces. Porrò Chanaan 13
genuit Saidon primogenitum suum, &
Hethæos, Iebusæos, Amoræos, Gergesæ- 14
os, Hevæos, Aracæos, Sinæos, Aradæos, 15 16
Semaræos, & Hamathæos. Filii Sem, 17
Ilam, Asud, Arphachsar, Lud, Aram, Us,
Hul, Gether, & Mas. Arphachsar ge- 18
nuit Saleh: Saleh autem genuit Aber.
Abero nati sunt duo filii: nomen unius 19
Phalegh, quia temporibus ejus divisa
fuit terra: nomen autem fratris ejus,
Iectan. Iectan verò genuit Elmodad, 20
Saleph, Hasarmoth, Iareh, Hadoram, 21
Uzel, Decla, Obal, Abimel, Seba, 22
Ophir, Hevila, Iobab: omnes isti sunt 23
filii Iectan. Sem, Arphachsar, Saleh, 24
Aber, Phalegh, Aru, Serugh, Nahor, 25 26
Tareh, Abram qui est Abraham. Filii 27 28
Abraham, Ishac, et Ismael; Quorum hæ 29
sunt genealogiæ. Primogenitus Ismae-
lis, Nabajoth, Cedar, Arbel, Mabsam,
Masinaa, Reuma, Masa, Hadad, Themna, 30
Netur, Nephes, et Acdama: hi sunt 31
filii Ismaelis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΈΝΩΝ Α΄.

ΚΕΦ. α΄.

1 2 Ἀδὰμ, Σὴθ, (α) Ἐνὼς, Καὶ Καϊνὰν, Μαλελεὴλ, Ἰάρεδ, Ἐνὼχ, Μαθουσάλα, Λάμεχ, Νῶε.
3 4 υἱοὶ Νῶε, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ. Υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμὲρ, (β) Μαγὼγ, Μαδαῒμ, Ἰωϋὰν, Ἐλισὰ, Θοβὲλ, Μο-
5 σὸχ, καὶ Θίρας. (γ) Καὶ οἱ υἱοὶ Γαμὲρ, (δ) Ἀσχανὰζ, καὶ Ῥιφὰθ, καὶ (ε) Θοργαμά. (ζ) Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωϋὰν, Ἐ-
6 7 λισὰ, καὶ Θαρσὶς, Κίτιοι, καὶ Ῥόδιοι. Καὶ υἱοὶ Χὰμ, Χοὺς, καὶ (η) Μεσραῒμ, Φοὺδ, καὶ Χαναάν. Καὶ υἱοὶ
8 9 Χοὺς, Σαβὰ, καὶ Εὐιλὰ, καὶ Σαβαθὰ, καὶ Ῥεγμὰ, καὶ Σεβεθαχά. καὶ υἱοὶ Ῥεγμὰ, Σαβὰ, καὶ Δαδάν. Καὶ
10 17 Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο (θ) εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς (ι) γῆς. Υἱοὶ Σὴμ,
27 28 Αἰλὰμ, καὶ Ἀσσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, Σάλα, Ἕβερ, Φαλὲγ, Ῥαγαὺ, Σερούχ, Ναχὼρ, Θάῤ-
29 ῥα, Ἀβραάμ. Υἱοὶ δὲ Ἀβραὰμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσμαήλ. Αὗται δὲ αἱ (κ) γενέσεις αὐτῶν· πρωτό-
30 τοκος Ἰσμαὴλ, Ναβαιὼθ, καὶ Κηδὰρ, (λ) Ναβδεὴλ, Μασσὰμ, Μασμὰ, (μ) Ἰδουμὰ, Μασσῆ, (ν) Χον-
31 δὰν, Θαιμὰν, (ξ) Ἰετοὺρ, Ναφὲς, (ο) Κεδμά· οὗτοί υἱοὶ Ἰσμαήλ.

PARALIPOMENON I.

CAP. I.

Adam, Seth, Enos, Et Cainan, Maleleel, Jared, Enoch, Mathu- 1 2
ſala, Lamech, Noe. (a) Filii Noe, Sem, Cham, Japheth. Filii Japheth; 3 4 5
Gamer, Magog, Madaim, Joyan, (b) Eliſa, Thobel, Moſoch, & Thi-
ras. Et filii Gamer, Aſchanaz, & Riphath, & Thorgama. Et filii 6 7
Joyan, (c) Eliſa, & Tharſis, Citii, & (d) Rhodii. Et filii Cham; 8
Chus, & Meſraim, Phud, & Chanaan. Et filii Chus; Saba, & Euila, 9
& Sabatha, & Regma, & Sebethacha. Et filii Regma; Saba, & Da-
dan. Et Chus genuit Nebrod. Hic cœpit eſſe gigas, (e) venator ſuper terrã. 10
(f) Filii Sem, Ælam, & Aſſur, & Arphaxad, Sala, Eber, Phaleg, 17
Ragau, Seruch, Nachor, Tharra, (g) Abraham. Filii autem Abra- 27 28
ham, Iſaac, & Iſmael. Hæ autem generationes eorum: Primogenitus
Iſmael, Nabaioth, & Cedar, Nabdeel, Maſſam, Maſma, Iduma, Maſſe, 29 30
Chondam, Thæman, Jettur, Naphes, Cedma. Hi filii Iſmael. 31

MS. A.

Παραλειπομένων βασιλέων Ἰούδα α΄. (α) Ἐνὼς, Καϊνὰν, (β) Μαγωγ, Μαδαΐ, (γ) Καὶ υἱοὶ (δ) Ἀσχενὲζ, (ε) Θοῤῥάμ. (ζ) Καὶ υἱοὶ (η) Μεσραεὶμ,
11 12 Φοὺδ, (θ) τοῦ εἶναι (ι) γῆς. Καὶ Μεσραὶμ ἐγέννησεν τοὺς Λωδιεὶμ, καὶ τοὺς Ἀναμιεὶμ, καὶ τοὺς Λαβεὶν, καὶ τοὺς * Νεφθαλὶμ, Καὶ τοὺς Πατροσωνιεὶμ καὶ τοὺς Χασλω-
13 14 νιεὶμ· ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιεὶμ, καὶ τοὺς Χαφθοριείμ. Καὶ Χαναὰν ἐγέννησεν τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον, καὶ τὸν Χετταῖον, Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμοῤ-
15 16 ῥαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, Καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον, Καὶ τὸν Ἀράδιον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί. Υἱοὶ Σὴμ, Αἰλὰμ,
17 18 καὶ Ἀσσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοὺδ, καὶ Ἀράμ. καὶ υἱοὶ Ἀράμ, Ὢς καὶ Οὖλ, καὶ Γαθὲρ, καὶ Μοσόχ. Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησεν τὸν Καϊνὰν, καὶ Καϊνὰν ἐγέννησεν
19 τὸν Σαλὰ, καὶ Σαλὰ ἐγέννησεν τὸν Ἕβερ. Καὶ τῷ Ἕβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνὶ Φαλέκ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ· καὶ ὄνο-
20 21 μα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰεκτάν. Καὶ Ἰεκτὰν ἐγέννησεν τὸν Ἐλμωδὰδ, καὶ τὸν Σαλὲφ, καὶ τὸν Ἀραμὼθ, Καὶ τὸν Κεδουρὰμ, καὶ τὸν Αἰζὴλ, καὶ τὸν Δεκλὰμ,
22 23 Καὶ τὸν Γεμιὰν, καὶ τὸν Ἀβιμεὴλ, καὶ τὸν Σαβὰν, Καὶ τὸν Οὐφεὶρ, καὶ τὸν Εὐὶ, καὶ τὸν Ὠβάμ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. Υἱοὶ Σὴμ, Αἰλὰμ, καὶ Ἀσσοὺρ,
24 25 καὶ Ἀρφαξὰδ, Σάλα, Ἕβερ, Φαλὲκ, Ῥαγαὺ, Σερούχ, Ναχὼρ, Θάρα, Ἀβρὰμ, αὐτὸς Ἀβραάμ. Υἱοὶ δὲ Ἀβραὰμ, (κ) γενέσεις πρωτοτόκου Ἰσμαὴλ,
26 27 28 (λ) καὶ Ναβδεὴλ, Μαβσὰμ, (μ) καὶ Ἰδουμὰ, (ν) Χοδδὰδ, (ξ) καὶ Ἰεττοὺρ, (ο) καὶ Κεδμά. οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بسم الله الرحمن الرحيم *

* السفر الاول من كتاب اخبار الايام الذي يسمى بالعبرانية دبرا هياميم *

1 2 3 * آدم * شيث * انوش * قينان * مهلاليل * يرد * اخنوخ * متوشلخ * لامخ * نوح * سام حام *
4 5 يافث * بنو يافث * الترك * وياجوج * وماهات * واليونانية * والصين * وخراسان * وفارس *
6 7 * وبنو الترك * الصقالبة * وافرنجة * والبرجان * وبنو اليونانية * المصيصة * وطرسوس * وقبرس *
8 وادنه * وبنو حام * الحبشة * ومصر * وقبط * وكنعان * وبنو كوش * سبا * وزويلة * وزغاوة *
9 10 والفاقوا * والدمس * وبنو الفاقوا * السند * والهند * وكوش اولد نمرود * وهو بدا ان يكون
11 جبارا في الارض * ومصرايم اولد الصعيديين * والبهنسيين * والتنيسيين * والفرمانيين *
12 13 * والبيميين * والاسكندرانيين * الذين خرجوا من ثم الفلسطينيون * والدمياطيون * وكنعان
14 15 اولد صيدون بكره * وحات * واليبوسيين * والاموريين * والجرجسانيين * والحويين *
16 17 والعرقيين * والاطرابلسيين * والارواديين * والصماريين * والحماويين * وبنو سام * خوزستان *
18 وارمن * وبنو ارمن * الغوطة والحولة * والغرامقة * وماس * والموصل * وارفخشد اولد شالح *
19 وشالح اولد عابر * واولد عابر ابنين * احدهما قاسم * من اجل ان في ايامه تقسمت اهل الارض *
20 21 واسم اخيه قحطان * واولد قحطان * المداد * وشالف * وحضرموت * ويارح * وهدورم * وازال *
22 23 ودقلا * واوبال * وابيمايل * وسبا * واوفير * وزويلة * ويوبب * فهاولاء كلهم ولد قحطان * وهذا ما
24 25 توالد لسام * ارفخشد اولد شالح * شالح اولد عابر * عابر اولد فالغ * فالغ اولد ارعوا * ارعو
26 27 28 اولد ساروغ * ساروغ اولد ناحور * ناحور اولد تارح * تارح اولد ابرم وهو ابراهيم * وبنو ابراهيم *
29 30 اسحق * واسمعيل * وبنو اسمعيل * نبيوت بكره * وقيدار * وادبل * ومبسم * ومسمع * ودوما *
31 ومسا * وحدد * وتيما * ويطور * ونفيس * وقدما * هاولاء بنو اسماعيل بن ابراهيم *

In nomine Dei Miſericordis Clementiſſimi.

LIBRI ANNALIUM,

qui Hebraicè vocatur

DIBRE-HAJAMIM,

Volumen Primum.

CAP. I.

ADAM, Seth, Enos, Cainan, 1
Mahalaleel, Jared, Enoch, Ma- 2
thuſalah, Lamech, Noe, Sam, Ham, 3
Japheth. Filii Japheth, Turchæ, 4
Jagog, Mahat, Græcia, Sin, Cho- 5
raſan, & Perſia. Filii Turcharum, 6
Slavonia, Francia, & Jargjan. Filii 7
Græciæ, Maſiſa, Tharſus, Cyprus,
& Adena. Filii Ham, Æthiopia, 8
Ægyptus, Coptitæ, & Chanaan.
Filii Chus, Saba, Zevila, Zoghava, 9
Alphacu, & Aldunis. Filii Alpha-
cu, Sindia, & Hindia. Præterea 10
Chus genuit Nemrodem: & is cepit
eſſe potens in terra. Meſraim genuit 11
Saydæos, Bahanſæos, Tenaſæos, Ca-
ramanæos, Alymanæos, & Ale- 12
xandrinos, è quibus prodiêre Paleſtini,
& Demiatæi. Chanaan genuit Saidon 13
primogenitum ſuum, & Heth, Et 14
Jebuſæos, Amoræos, Gergoſæos, He- 15
væos, Aracæos, Tripolitanos, Aru- 16
dæos, Semaritas, & Hamathenſes.
Filii Sem, Choraſtan, & Armenia. 17
Filii Armeniæ, Alghûta, Alhûla,
Gharamcca, Mas, & Mauſel. Ar- 18
phachſad genuit Saleh: Saleh genuit
Eber: Eber etiam genuit duos filios, 19
quorum alter eſt Caſem, quòd tempo-
ribus ejus diviſi fuerint incolæ ter-
ræ: nomen autem fratris ejus, Cahtan.
Genuitque Cahtan Elmodadum, Sa- 20
leph, Haſarmoth, Jarch, Hadoram, 21
Ozil, Decla, Obal, Abimael, Saba, 22
Ophir, Zevila, Jobab: omnes iſti ſunt 23
filii Cahtan. Hi verò ſunt qui proge- 24
niti fuerunt Samo: Arphachſad genuit
Saleh, Saleh genuit Eber, Eber genuit 25
Phalegh, Phalegh genuit Aru, Aru ge- 26
nuit Sarugh, Sarugh genuit Nahorem,
Nahor genuit Tareh, Tareh genuit 27
Abram, is eſt Abraham. Filii Abra- 28
hami, Iſhac, & Iſmael. Filii Iſmaelis, 29
Nabajoth primogenitus ejus, Cedar, Ad-
bal, Mabſam, Maſmaa, Duma, Ma- 30
ſa, Hadad, Tema, Netur, Nephis, 31
& Cadma: hi ſunt filii Iſmaelis filii
Abrahami.

דברי הימים א: ב

filii Et .Suah & ,Iſbach & ,Midian & ,Medan & ,Jochſan & ,Zimran peperit ;Abraham concubinæ Cheturah filii Et
32 ובני קטורה פילגש אברהם ילדה את־זמרן ויקשן ומדן ומדין וישבק ושוח ובני
filii iſti Omnes .Eldahah & ,Habidah & ,Chanoch & ,Hepher & ,Ephah ,Midian filii Et .Dedan & ,Seba ,Jochſan
33 יקשן שבא ודדן׃ ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל־אלה בני
,Jehus & ,Rehuel ,Eliphaz ,Heſau Filii .Iſrael & ,Heſau ,Iſchac Filii .Iſchac Abraham genuit Et .Cheturah
35 34 קטורה׃ ויולד אברהם את־יצחק בני יצחק עשו וישראל׃ בני עשו אליפז רעואל ויעוש
Filii .Hamalech & ,Timnah & ,Chenaz ,Ghahetham & ,Sephi ,Omar & ,Teman ,Eliphaz Filii .Corach & ,Jahalam &
37 36 ויעלם וקרח׃ בני אליפז תימן ואומר צפי וגעתם קנז ותמנע ועמלק׃ בני
,Eſer & ,Diſon & ,Hanah & ,Sibhon & ,Sobal & ,Lotan ,Sehir filii Et .Mizzah & ,Sammah ,Zerach ,Nachath ,Rehuel
38 רעואל נחת זרח שמה ומזה׃ ובני שעיר לוטן ושובל וצבעון וענה ודישן ואצר
,Hebal & ,Manachath & ,Haljan ,Sobal Filii .Timnah ,Lotan ſoror & :Homam & ,Chori ,Lotan filii Et .Diſan &
40 39 ודישן׃ ובני לוטן חורי והומם ואחות לוטן תמנע׃ בני שובל עלין ומנחת ועיבל
,Ithran & ,Eſban & ,Chamran ,Diſon filii & :Diſon ,Hanah Filii .Hanah & ,Ajah ,Sibhon filii & :Onam & ,Sephi
41 שפי ואונם׃ ובני צבעון איה וענה׃ בני ענה דישון ובני דישון חמרן ואשבן ויתרן
qui reges iſti Et .Aran & ,Hus ,Diſan Filii .Jahachan ,Zahavan & ,Bilhan ,Eſer Filii .Cheran &
43 42 וכרן׃ בני־אצר בלהן וזעון יעקן בני דישן עוץ וארן׃ ואלה המלכים אשר
ejus civitatis nomen & ,Bchor filius Belah :Iſrael filios *in rigem regnare ante* ,Edom terra in regnaverunt
מלכו בארץ אדום לפני מלך־מלך לבני ישראל בלע בן־בעור ושם עירו
regnavit & ,Jobab eſt mortuus Et :Boſrah de Zerach filius Jobab eo pro regnavit & ,Belah eſt mortuus Et .Dinhabah
45 44 דנהבה׃ וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן־זרח מבצרה׃ וימת יובב וימלך
Midian *percutiens* ,Bedad filius Hadad eo pro regnavit & ,Chuſam eſt mortuus Et .Temani terra de Chuſam eo pro
46 תחתיו חושם מארץ התימני׃ וימת חושם וימלך תחתיו הדד בן־בדד המכה את־מדין
.Maſrechah de Samlah eo pro regnavit & ,Hadad eſt mortuus Et .Havith ejus civitatis nomen Et .Moab agro in
47 בשדה מואב ושם עירו עוית׃ וימת הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה׃
Bahalchanan eo pro regnavit & ,Saul eſt mortuus Et .flumine Rechoboth de Saul eo pro regnavit & ,Samlah eſt mortuus Et
49 48 וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנהר׃ וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן
,ejus uxoris nomen & :Pahi ejus urbis nomen & ,Hadad eo pro regnavit & ,Bahalchanan eſt mortuus Et .Hachbor filius
50 בן־עכבור׃ וימת בעל חנן וימלך תחתיו הדד ושם עירו פעי ושם אשתו
dux ,Timnah *millenarius* ,Edom *millenarii* fuerunt Et .Hadad eſt mortuus Et .Mezahab filiæ Matred filia ,Mehetabel
51 מהיטבאל בת־מטרד בת מי זהב׃ וימת הדד ויהיו אלופי אדום אלוף תמנע אלוף
.Mibſar dux ,Teman dux ,Chenaz Dux .Pinon dux ,Elah dux ,Aholibamah Dux .Jetheth dux ,Haljah
53 52 עליה אלוף יתת׃ אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן׃ אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר׃
.Edom duces Iſti .Hiram dux ,Magdiel Dux
54 אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום׃

CAP. II. ב

.Zebulun & ,Iſſachar ;Jehudah & ,Levi ,Simhon ,Reuben :Iſrael filii Iſti
1 אלה בני ישראל ראובן שמעון לוי ויהודה יששכר וזבלון׃

Verſio VULG. LAT.

Filii autem Ceturæ concubinæ Abraham, quos 32
genuit; Zamran, Jecſan, Madan, Madian, Jesboc,
& Sue. Porrò filii Jecſan; Saba, & Dadan. Filii
autem Dadan; Aſſurim, & Latuſſim, & Laomim.
Filii autem Madian; Epha, & Epher, & Henoch, 33
& Abida, & Eldaa: omnes hi, filii Ceturæ.
Genuit autem Abraham Iſaac: cujus fuerunt filii, 34
Eſau & Iſrael. Filii Eſau; Eliphaz, Rahuel, 35
Jehus, Ihelom, & Core. Filii Eliphaz; Theman, 36
Omar, Sephi, Gathan, Cenez, Thamna, Amalec.
Filii Rahuel; Nahath, Zara, Samma, Meza. Filii 37 38
Seir; Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Diſon, Eſer,
Diſan. Filii Lotan; Hori, Homam. Soror autem 39
Lotan fuit Thamna. Filii Sobal; Alian, & Ma- 40
nahath, & Ebal, Sephi, & Onam. Filii Sebeon;
Aia & Ana. Filii Ana; Diſon. Filii Diſon; 41
Hamram, & Eſeban, & Jethran, & Charan. Filii 42
Eſer; Balaan, & Zauan, & Jacan. Filii Diſan;
Hus & Aran. Iſti ſunt reges, qui imperaverunt 43
in terra Edom, antequàm eſſet rex ſuper filios
Iſrael; Bale filius Beor: & nomen civitatis ejus,
Denaba. Mortuus eſt autem Bale, & regnavit 44
pro eo Iobab filius Zare de Boſra. Cúmque & 45
Iobab fuiſſet mortuus, regnavit pro eo Huſam de
terra Themanorum. Obiit quoque & Huſam, 46
& regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percuſ-
ſit Madian in terra Moab: & nomen civitatis
ejus, Auith. Cúmque & Adad fuiſſet mortuus, 47
regnavit pro eo Semla de Maſreca. Sed & 48
Semla mortuus eſt, & regnavit pro eo Saul de
Rohoboth, quæ juxta amnem ſita eſt. Mortuo 49
quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius
Achobor. Sed & hic mortuus eſt, & regnavit 50
pro eo Adad: cujꝰ urbis nomen fuit Phau, & ap-
pellata eſt uxor ejus Meetabel filia Matred filiæ
Mezaab. Adad autem mortuo, duces pro regibꝰ 51
in Edom eſſe cœperunt; dux Thamna, dux Alua,
dux Ietheth, Dux Oolibama, dux Ela, dux Phi- 52
non, Dux Cenez, dux Theman, dux Mabſar, 53
Dux Magdiel, dux Hiram. Hi duces Edom. 54

CAP. II.

Filii autem Iſrael; Ruben, Simeon, Levi, Iuda, 1
Iſſachar, & Zabulon,

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܒܢܝ̈ܗ ܕܩܛܘܪܐ ܕܪܒܝܬܗ ܕܐܒܪܗܡ ܀ ܙܡܪܢ. ܘܝܩܫܢ. ܘܡܕܢ. ܘܡܕܝܢ. ܘܫܒܩ.
32 ܘܫܘܚ. ܘܒܢܝ̈ܗܘܢ ܕܝܩܫܢ. ܫܒܐ. ܘܕܪܢ. * ܘܒܢܝ̈ ܡܕܝܢ. ܥܝܦܐ. ܘܥܦܪ. ܘܚܢܘܟ.
33 ܘܐܒܝܕܥ. ܘܐܠܕܥܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܐ ܕܩܛܘܪܐ. * ܘܐܘܠܕ ܐܒܪܗܡ ܠܐܝܣܚܩ.
34 ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܝܣܚܩ. ܥܣܘ. ܘܐܝܣܪܐܝܠ. * ܒܢܘܗܝ ܕܥܣܘ. ܐܠܝܦܙ. ܘܪܥܘܐܝܠ.
35 ܘܝܥܘܫ. ܘܝܥܠܡ. ܘܩܘܪܚ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܠܝܦܙ. ܬܝܡܢ. ܘܐܘܡܪ. ܘܨܦܘ. ܘܓܥܬܡ.
36 ܘܩܢܙ. ܘܬܡܢܥ. ܘܥܡܠܩ. * ܒܢܘܗܝ ܕܪܥܘܐܝܠ. ܢܚܬ. ܘܙܪܚ. ܘܫܡܐ. ܘܡܙܐ. * ܒܢܘܗܝ
37 38 ܕܣܥܝܪ. ܠܘܛܢ. ܘܫܘܒܠ. ܘܨܒܥܘܢ. ܘܥܢܐ. ܘܕܝܫܢ. ܘܐܨܪ. ܘܕܝܫܢ. * ܒܢܘܗܝ ܕܠܘܛܢ.
39 ܚܘܪܪ. ܘܗܘܡܡ. ܘܚܬܗ ܕܠܘܛܢ. ܬܡܢܥ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܫܘܒܠ. ܥܢܘܢ. ܘܡܢܚܬ.
40 ܘܥܘܒܠ. ܘܫܦܪ. ܘܐܘܢܡ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܨܒܥܘܢ. ܐܝܐ. ܘܥܢܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܥܢܐ.
41 ܕܝܫܘܢ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܕܝܫܘܢ. ܚܡܪܢ. ܘܐܫܟܢ. ܘܝܬܪܢ. ܘܟܪܢ. * ܒܢܘܗܝ ܕܐܨܪ. ܟܠܗܢ.
42 ܘܙܥܘܢ. ܘܝܥܩܢ. * ܒܢܘܗܝ ܕܕܝܫܢ. ܥܘܨ. ܘܐܪܡ. * ܘܗܠܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܠܟܘ ܒܐܪܥܐ
43 ܕܐܕܘܡ. ܥܕܠܐ ܢܡܠܟ ܡܠܟܐ ܥܠ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܐܡܠܟ ܒܐܕܘܡ. ܒܠܥ ܒܪ ܒܥܘܪ.
ܘܫܡܗ ܕܡܕܝܢܬܗ ܕܝܗܒ. * ܘܡܝܬ ܒܠܥ. ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܝܘܒܒ. ܒܪ ܙܪܚ ܡܢ ܒܘܨܪ.
44 * ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܚܫܘܡ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܬܝܡܢܐ. * ܘܡܝܬ ܚܫܘܡ. ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܗܕܪ ܒܪ
45 46 ܒܕܕ: ܕܩܛܠ ܠܐܕܘܡܝ̈ܐ. ܒܩܘܪܝܬܐ ܕܡܘܐܒܝ̈ܐ. ܘܫܡܗ ܕܡܕܝܢܬܗ ܓܘܝܬ. * ܘܡܝܬ ܗܕܪ.
47 ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܫܡܠܐ ܡܢ ܡܫܪܩܐ. * ܘܡܝܬ ܫܡܠܐ. ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܫܐܘܠ ܡܢ ܪܚܒܘܬ
48 ܢܗܪܐ. * ܘܡܝܬ ܫܐܘܠ. ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܒܥܠܚܢܢ ܒܪ ܥܟܒܘܪ. * ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܗܕܪ.
49 50 ܘܫܡܗ ܕܡܕܝܢܬܗ. ܦܥܘ. ܘܫܡܗ ܕܐܢܬܬܗ. ܡܗܝܛܒܐܝܠ. ܒܪܬ ܡܛܪܕ. ܒܪ ܡܝܙܗܒ.
ܘܡܝܬ ܗܕܪ. * ܘܗܘܘ ܪܫܢܐ ܕܐܕܘܡ. ܪܫܐ ܬܡܢܥ. ܪܫܐ ܥܠܘܐ. ܪܫܐ ܝܬܝܬ. * ܪܫܐ
51 52 ܐܗܠܝܒܡܐ. ܪܫܐ ܐܝܠܐ. ܪܫܐ ܦܝܢܘܢ. * ܪܫܐ ܩܢܙ. ܪܫܐ ܬܝܡܢ. ܪܫܐ ܡܒܨܪ. * ܪܫܐ
53 54 ܡܓܕܝܐܝܠ. ܪܫܐ ܓܝܪܡ. ܗܠܝܢ ܪܫܢܐ ܕܐܕܘܡ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ *

* ܘܗܠܝܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܪܘܒܝܠ. ܫܡܥܘܢ. ܠܘܝ. ܝܗܘܕܐ. ܐܝܣܟܪ. ܙܒܘܠܘܢ.

Filii Centuræ concubinæ Abrahami, 32
ſunt Zamran, Jacſan, Madan, Medjan,
Sebac, & Sevah. Filii Jacſan, Seba,
& Daran. Filii Medjan, Epha, & 33
Apher, Henoch, Abidan, & Eldaa:
hi omnes ſunt filii Centuræ. Genuit 34
ergò Abraham Iſhacum: filii verò
Iſhaci ſunt, Eſau, & Iſrael. Filii Eſau, 35
Eliphaz, Ravel, Jeus, Ilam, & Co-
rah. Filii Eliphaz, Theman, Omar, 36
Suph, Gaatham, Cenaz, Themnaa,
& Amalec. Filii Ravelis, Nahath, 37
Zerah, Sama, & Maza. Filii Seir, 38
Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Doſan,
Aſar, & Daiſan. Filii Lotanis, Horar, 39
& Homam; ſoror autem Lotanis,
Themna. Filii Sobal, Anuan, Man- 40
hath, Obal, Sophar, & Ojam. Filii
Sebeon, Ana, & Aana. Filii Aanæ, 41
Diſon. Filii Diſonis, Hamran, Aſcan,
Jethran, & Charan. Filii Aſar, 42
Chalhan, Zamon, & Jaacan. Filii
Diſon, Us, & Aram. Hi ſunt reges 43
qui regnârunt in terra Adum: ante-
quam regnaret rex ullus inter Iſrae-
litas, regnavit in Adum Balaa filius
Beor: & nomen civitatis ejus, Dai-
hab. Mortuo Balao, regnavit poſt 44
eum Jobab filius Zareh de Boſar. Poſt 45
hunc regnavit Heſom de terra Auſtra-
li. Mortuo Heſom, regnavit poſt 46
eum Hadad filius Badad, qui inter-
fecit Adumæos in campis Moabita-
rum: nomen civitatis ejus, Ga-
vith. Mortuo Hadade, regnavit poſt 47
eum Samla de Maſerca. Mortuo 48
Samla, regnavit poſt eum Saul de
Rahboth fluminis. Mortuo Saule, 49
regnavit poſt eum Beelhanan filius
Abchor. Poſt hunc regnavit Hadad: 50
& nomen civitatis ejus Phau: nomen
autem uxoris ejus, Mahetuael filia
Matrid filii Mizahab: deinde mor-
tuus eſt Hadad. Principes autem A- 51
dum fuerunt, princeps Tamna, prin-
ceps Anua, princeps Ithith, Princeps 52
Ahlibama, princeps Ila, princeps Phi-
non, Princeps Cenaz, princeps The- 53
man, princeps Mabſar, Princeps 54
Magdiel, princeps Ghiram: iſti ſunt
principes Adum.

CAP. II.

Hi ſunt filii Iſraelis: Rubil, Simeon, 1
Levi, Juda, Iſachar, Zebulon,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

32 Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ· ϗ ἔτεκεν (π) αὐτῷ τὸν Ζεμβράμ, Ἰεξάν, Μαδιάμ, Μαδάμ, Σοβάκ, Σωέ. ϗ υἱοὶ
33 (ρ) Ἰεξάν, Δαιδὰν ϗ Σαβαί. Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γεφὰρ, ϗ Ὀφὲρ, ϗ Ἐνὼχ, ϗ Ἀβιδὰ, ϗ (σ) Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι
34 35 υἱοὶ Χεττούρας. Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαάκ. ϗ υἱοὶ Ἰσαὰκ, (τ) Ἰακὼβ, ϗ Ἡσαῦ. Υἱοὶ Ἡσαῦ, Ἐλιφὰζ, ϗ Ῥαγουὴλ,
36 ϗ Ἰεοὺλ, ϗ Ἰεγλὰμ, ϗ Κορέ. Υἱοὶ Ἐλιφὰζ, Θαιμὰν, ϗ Ὠμὰρ, Σωφὰρ, ϗ (υ) Γοωθὰμ, ϗ (φ) Κενὲζ, ϗ
37 38 Θαμνὰ, ϗ Ἀμαλήκ. Καὶ υἱοὶ Ῥαγουὴλ, Ναχὲς, Ζαρὲ, (χ) Σομὲ, ϗ Μοζέ. Υἱοὶ Σηεὶρ, Λωτὰν, Σωβὰλ,
39 Σεβεγὼν, Ἀνὰ, Δησὼν, (ψ) Ὠσὰρ, ϗ Δισάν. Καὶ υἱοὶ Λωτὰν, Χορρὶ, ϗ Αἱμὰν, ἀδελφὴ δὲ Λωτὰν Θαμνά.
40 Υἱοὶ Σωβὰλ, (ω) Ἀλὼν, Μαχανὰθ, Ταιβὴλ, Σωφὶ, ϗ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγὼν, (α) Ἀιὰθ, ϗ Σωνάν.
41 42 υἱοὶ Σωνὰν, Δαισών. Υἱοὶ δὲ Δαισὼν, Ἐμερὼν, ϗ Ἀσεβὼν, ϗ Ἰεθρὰμ, ϗ Χαρράν. Καὶ υἱοὶ (β) Ὠσὰρ,
43 Βαλαὰμ, ϗ Ζουκὰμ, ϗ Ἀκάν. υἱοὶ Δισὰν, Ὢς, ϗ Ἀράν. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς (γ) αὐτῶν· Βαλὰκ
44 υἱὸς Βεὼρ, ϗ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δενναβά. Καὶ ἀπέθανε Βαλὰκ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἰωβὰβ
45 υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσόρρας. Καὶ ἀπέθανεν Ἰωβὰβ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἀσὸμ (δ) ἐκ γῆς Θαιμανῶν.
46 Καὶ ἀπέθανεν Ἀσὸμ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ, ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν
47 τῷ πεδίῳ Μωὰβ, ϗ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ (ε) Γεθαίμ. Καὶ ἀπέθανεν Ἀδὰδ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ (ζ)
48 Σεβλὰ ἐκ Μασεκκάς. (η) Καὶ ἀπέθανε Σεβλὰ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ (θ) Ῥωβὼθ τῆς
49 50 παρὰ ποταμόν. Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ (ι) Βαλαεννὼρ υἱὸς Ἀχοβώρ. Καὶ ἀπέθανε
(κ) Βαλαεννὼρ, ϗ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ (λ) Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ, ϗ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, (μ)
51 52 Φογώρ. Ἡγεμόνες Ἐδώμ· ἡγεμὼν Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλαδὰ, ἡγεμὼν (ν) Ἰεθὲρ, Ἡγεμὼν Ἐλιβαμᾶς,
53 54 ἡγεμὼν Ἠλᾶς, ἡγεμὼν Φινὼν, Ἡγεμὼν Κενὲζ, ἡγεμὼν Θαιμὰν, ἡγεμὼν (ξ) Βαβσὰρ, Ἡγεμὼν
Μαγεδιὴλ, ἡγεμὼν (ο) Ζαφωΐν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

Et filii Chetturæ concubinæ Abraham. Et genuit ei Zembram, Jexan, 32
Madiam, Madam, Sobac, Soe. Et filii Jexan, (h) Dædan, & Sabai. Et 33
filii Madiam, Gephar, & Opher, & Enoch, & Abida, & Eldada.
Omnes hi filii Chetturæ. Et genuit Abraham, Iſaac. Filii Iſaac; Jacob, 34
& Eſau. Filii Eſau, Eliphaz, & Riguel, & Jeul, & Jeglom, 35
& Core. Filii Eliphaz, Thaman, & Omar, Sophar, & Gootham, & 36
Cenez, & Thamna, & Amalec. Et filii Raguel, Naches, Zare, Some, 37
& Moze. Filii Seir, Lotan, Sobal, Sebegon, Ana, Deſon, Oſar, & 38
Diſan. Et filii Lotan, Chorri, & Æman: Soror autem Lotan Thamna. 39
Filii Sobal, Alon, Machanath, Tæbel, Sophi, & Onan. Filii autem Sebegon, 40
Æth, et Sonan. Filii Sonan, Dæſon. *Filii autem Dæſon, Emeron, & Aſebon,* 41
& Jethram, & Charran. Et filii Oſar, Balaam, & Zucam, & Acan. Filii 42
Diſan, Os, & Aran. Et hi (i) reges eorum. Balac filius Beor: & no- 43
men civitati ejus, Dennaba. Et mortuus eſt Balac: & regnavit pro eo 44
Jobab filius Zara de Boſorra. Et mortuus eſt Jobab: & regnavit pro eo 45
Aſom de terra Themanon. Et mortuus eſt Aſom, & regnavit pro eo 46
Adad filius Barad, qui percuſſit Madiam in campo Moab: & nomen
civitati ejus, Gethæm. Et mortuus eſt Adad: & regnavit pro eo 47
Sebla de Maſecca. *Et mortuus eſt Sebla: & regnavit pro eo Saul* 48
de Rooboth, qui trans flumen. Et mortuus eſt Saul: & regnavit pro 49
eo Balaennor filius Achobor. Et mortuus eſt Balaennor: et regnavit pro 50
eo (k) Adad filius Barad: et nomen civitati ejus, (l) Phogor. Duces Edom, 51
Dux Thamna, Dux Golada, Dux Jether: Dux Elibamas, Dux Elas, 52
Dux Phinon: Dux Cenez, Dux Theman, Dux Babſar: Dux Mage- 53 54
diel, Dux (m) Zaphoin. Hi duces Edom.

MS.A. (π) υἱὸν αὐτῷ τὸν Ζεμβρὰν, ϗ Ἰεκσὰν, ϗ Μαδὰν, ϗ Μαδιὰν, Ἰεσβὸκ, Σωυέ. (ρ) Ἰεκσὰν, Σαβὰ ϗ Δαιδάν. καὶ υἱοὶ Δαιδὰν, Ῥαγουὴλ, ϗ Ναβδαιὴλ, ϗ Ἀσουριεὶμ, ϗ Λατουσιεὶμ, ϗ Λοωμείν. Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γαιφὰρ, (σ) Ἐλδαά· (τ) ϗ Ἡσαῦ ϗ Ἰακώβ. (υ) Γοθὰμ, (φ) Κεζέζ. Θαμνὰ δὲ ἡ παλλακὴ Ἐλιφὰζ ἔτεκεν * αὐτῇ τὸν Ἀμαλήκ. Καὶ υἱοὶ Ῥαγουὴλ, Ναχὲθ, (χ) Σομμὲ, ϗ Μοζέ. Καὶ υἱοὶ (ψ) ϗ Ἀσὰρ, ϗ Ῥισών. (ω) Ἰωλὰμ, ϗ Μαναχὰθ, ϗ Γαοβὴλ, ϗ Σωφὰρ, (α) Αἰὰ, ϗ Ὠνάμ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνὰ, Δαισών. ϗ Ἐλιβαμὰ θυγάτηρ Ἀνά. Καὶ υἱοὶ Δαισὼν, Ἀμαδὰ, ϗ Ἰεσεβὰν, ϗ Ἰεθρὰν, (β) Ἀσὰρ, Βαλαὰν, ϗ Ἀζουκὰν, ϗ Ἰωακὰν, ϗ Οὐκάμ. υἱοὶ δὲ Δαισὰν, Ὢς, ϗ Ἀρράν. (γ) αὐτῶν, οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Βαλὰκ (δ) ἐκ τῆς γῆς (ε) Γεθθάμ. (ζ) Σαμαὰ ἐκ (η) Ἀπέθανεν δὲ Σαμαὰ, ϗ (θ) Ῥοωβὼθ (ι) Βαλαεννὼν υἱὸς Ἀχοβώρ. (κ) Βαλαεννὼν υἱὸς Ἀχοβὼρ, ϗ (λ) Ἀδὰδ, ϗ ὄνομα (μ) Φογὼρ, ϗ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβεὴλ θυγάτηρ Ματράδ. Καὶ ἀπέθανεν Ἀδὰδ, ϗ ἦσαν ἡγεμόνες Ἐδώμ· * Ἡγεμόνες Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλὰ, (ν) Ἰεθὲθ, (ξ) Μαβσὰρ, (ο) Ἠράμ· οὗτοι

ΚΕΦ. β΄.

1 (α) Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, (β) Ἰούδα, Ἰσσάχαρ, Ζαβουλὼν,

MS.A. (α) Καὶ ταῦτα (β) Ἰούδας,

CAP. II.

Hæc (a) nomina filiorum Iſrael: Ruben, Symeon, Levi, Juda, Iſſachar, Zabulon,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبنو قطورا من ابراهيم * زمران * ويقسان * ومدان * ومدين * ويسبق * وسوح * وبنو 32
يقسان * سبا * ودادان * وبنو ددان * اسوريم * ولطسيم * واميم * وبنو مدين * عفا * وعافر * 33
واخوح * وابيداع * والدعا * هولاء بنو قطورا امراة ابراهيم * واولد ابراهيم اسحاق * وبنو 34
اسحاق * عيص * ويعقوب وهو اسرايل * وبنو عيص * اليفار * رعوايل * يعوس * ويعلم * وقورح * 35
* وبنو اليفار * تيمن * واومر * وصفوا * وجعتم * وقنز * وتمنع كانت سرية لاليفار بن العيص 36
وولدت له عماليق * وبنو رعوايل * نحت * وزرح * وسما * ومزا * وبنو ساعير * لوطن * وسوبل * 37 38
وصبعون * واعنا * وديسون * اصر * ديسن * وبنو لوطن * حوري * وهومم * واخت لوطن 39
تمناع * وبنو سوبل * علوان * ومنحت * وعوبال وسفو * واونام * وبنو صبعون * آيا * واعنا * وهو 40
الذي استخرج البغال حين كان يرعى حمير ابيه صبعون في البرية * وبنو عانا * ديسون * 41
واهليبما * وبنو ديسون * حمدن * واسبن * ويثرن * وكرن * وبنو اصر بلهان وزعون * وعقن * 42
وبنو ديسن * عوص * واران *

Filii verò Centuræ ex Abrahamo geniti, 32
Zamran, Jecſan, Maddan, Medjan,
Jeſbac, & Suah. Filii Jecſan, Saba,
& Dedan. Filii Dedanis, Aſurim,
Lotſim, & Ommim. Filii Med- 33
janis, Epha, Apher, Enoch, Abidan, &
Eldaa: hi ſunt filii Centuræ uxoris
Abrahami. Genuit ergò Abrahamus Iſha- 34
cum: filii Iſhaci ſunt Eſau, & Jacob,
is eſt Iſrael. Filii Eſau, Eliphaz, Ra- 35
vael, Jeus, Jaalam, & Corah. Filii 36
Eliphaz, Teman, Omar, Saphu, Gaa-
tam, & Cenaz: Temnaa etiam quæ
erat concubina Eliphazi filii Eſau, pe-
perit ei Amalecum. Filii Ravaelis, 37
Nahath, Zerah, Samma, & Maza.
Filii Seir, Lotan, Sobal, Sebeon, Aena, 38
Diſon, Aſar, Daiſan. Filii Lotanis 39
Huri, Homam, & ſoror Lotanis Tem-
na. Filii Sobal, Alvan, Manahath, 40
Obal, Saphu, & Onam. Filii Sebeo-
nis, Ana, & Aena; is produxit mulos
cùm paſceret aſinos patris ſui Sebeonis
in deſerto. Filii Aenæ, Diſon, & 41
Ahlibama. Filii Diſonis, Hamdan,
Aſban, Jethran, & Charan. Filii Aſa- 42
ris, Belhan, Zaavan, & Acan. Filii
Daiſanis, Us, & Aran.

* وهولاء الملوك الذين ملكوا في ارض ادوم * قبل ان يملك ملكا لبني اسرايل * 43

Hi ſunt reges qui regno potiti ſunt in terra Edom, 43
antequam regnâſſet rex ullus
inter filios Iſraelis.

اول من ملك في ادوم * بالع بن باعور * واسم قريته دنهبه * * ومات بالع * وملك 44
بعده يوبب بن زرح من البصرة * ومات يوبب * وملك بعده حاسوم من ارض اليمن * ومات 45 46
حاسوم * وملك بعده هدد بن بدد الذي قتل المدينيين في ضياع مواب * واسم قريته عويت *
* ومات هدد * وملك بعده سملا من المشرق * ومات سملا * وملك بعده ساوول من رحبة 47 48
النهر * ومات ساوول * وملك بعده بعلحنن بن عكبور * ومات وملك بعده هدر * واسم 49 50
قريته فاعوا * واسم امراته مهطبال ابنة مطراد ابن ماء الذهب * ومات هدر * وهذه 51
اسماء صناديد ادوم * تمناع * علون * يتيت * اهليبما * ايلا * فينون * قنز * تيمن * مبصر * 52 53
* مغديال * عيرم *

Primus qui regnavit in Edom, fuit Balaa
filius Beoris: & nomen civitatis ejus
Denhaba. Mortuus eſt autem Balaa, 44
regnavitque poſt eum Jobab filius Zerah
è Baſra. Cúmque mortuus eſſet Jobab, 45
regnavit poſt eum Haſom è regione Al-
yaman. Mortuus eſt autem Haſom, regna- 46
vitque poſt eum Hadad filius Badadis,
qui Medjanitas peremit in pagis Moab:
& nomen civitatis ejus, Avith. Mor- 47
tuo Hadade, regnavit poſt eum Samla
è Maſrec. Mortuus eſt autem Samla, 48
regnavitque poſt eum Saul è Rehabath
fluvii. Cúmque mortuus eſſet Saul, re- 49
gnavit poſt eum Baalhanan filius Ach-
boris. Hoc mortuo regnavit poſt ipſum 50
Hadar: & nomen civitatis ejus, Phau:
nomen verò uxoris illius, Mahtael filia
Matrad filii Aquæ-aureæ. Deinde
mortuus eſt Hadar. Hæc autem ſunt 51
nomina nobilium Edom: Tamna, Alvan,
Jethith, Ahlibama, Ila, Phinon, 52
Cenaz, Teman, Mabſar, Maghdiel, 53
Iram.

* الفصل الثاني *

* وهولاء بنو يعقوب اسرايل * روبال * سمعون * لاوي * يهوذا * ايساخر * زبولون * 1

CAP. II.

Hi ſunt filii Jacobi Iſraelis: Ru- 1
bel, Simeon, Levi, Jehuda, Iſachar,
Zabulon,

דברי הימים א׃ ב

-Bath de ei sunt nati tres ,Selah & ,Onan & ,Her ;Jehudah Filii .Aser & ,Ghad ,Naphtali ,Binjamin & ,Joseph ,Dan
3 2 דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־
peperit ejus nurus Thamar Et .eum occidit & ,Domini oculis in malus Jehudah primogenitus Her fuit Et .Chenahanitide Suah
4 שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי ׀ עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃ וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה
,Zimri ,Zerah filii Et .Chamul & ,Chesron ,Peres Filii .quinque ,Jehudah filii Omnes .Zerah & ,Peres ei
6 5 לוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי
est prævaricatus qui ,Israel turbator Hachar ,Charmi filii Et .quinque ii omnes :Darah & ,Chalchol &,Heman & ,Ethan &
7 וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ וּבְנֵי כַּרְמִי עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל
.Chelubai & ,Ram & ,Jerachmeel ,ei sunt nati qui Chesron filii Et .Hazariah ,Ethan filii Et .anathemate in
9 8 בַּחֵרֶם׃ וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי׃
genuit Nachson Et .Jehudah filiorum principem Nachson genuit Haminadab & : Haminadab genuit Ram Et
11 10 וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה׃ וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד
Isai Et .Isai genuit Hobed & ,Hobed genuit Bohaz Et .Bohaz genuit Salma & ,Salma
13 12 אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ וְאִישַׁי
.quintum Raddai ; quartum Nethanel .tertium Simha & ; secundum Abinadab & ; Eliab suum primogenitum genuit
14 הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי׃ נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי׃
.tres Hasahel & ,Joab & ,Abisai ,Serujah filii Et .Abighail & Serujah ,eorũ sorores Et .septimum David ,sextum Osem
16 15 אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ וְאַחְיֹתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂה־אֵל שְׁלֹשָׁה׃
Hazubah genuit Chesron filius Chaleb Et .Ismahelita Jether Hamasa pater Et .Hamasa genuit Abighail Et
18 17 וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה
,Ephrath Chaleb sibi accepit & :Hazubah est mortua Et .Ardon & ,Sobab & ,Jeser ,ejus filii isti Et .Jerioth & ,mulierem
19 אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֵשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃ וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָלֵב אֶת־אֶפְרָת
ad Chesron est ingressus postea Et .Besalel genuit Uri & : Uri genuit Chur Et .Chur ei peperit &
21 20 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־
genuit Segub Et .Segub ei peperit & ,annorum sexaginta filius *ipse* & ,eam accepit ipse & ,Ghilhad patris Machir filiam
22 בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־שְׂגוּב׃ וּשְׂגוּב הוֹלִיד
:eis ab Jair *villas* ,Aram & ,Ghesur accepit Et .Ghilhad terra in civitates tres & viginti ei fuerunt & ; Jair
23 אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם אֶת־חַוֺּת יָאִיר מֵאִתָּם
Chaleb in Chesron *mori* *post* Et .Ghilhad patris Machir filii isti Omnes .civitates sexaginta ejus *filias* & ,Chenath
24 אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר אֲבִי־גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב
primogeniti Jerachmeel filii fuerunt Et .Tecoah patrem Aschur ei peperit & ,Abiah Chesron uxor & ,Ephrata
25 אֶפְרָתָה וְאֵשֶׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר
; Hatarah eius nomen & ,Jerachmeel ipsi altera uxor fuit Et .Achijah ,Osem & ,Oren & ,Bunah & ,Ram primogenitus ,Chesron
26 חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן וָאֹצֶם אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה
,Sammai Onam filii fuerunt Et .Hecher & Jamin & Mahas ,Jerachmeel primogeniti Ram filii fuerunt Et .Onam mater ipsa
28 27 הִיא אֵם אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין וָעֵקֶר׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי
.Molid & Achban ei peperit & : Abihail Abisur uxoris nomen Et .Abisur &,Nadab,Sammai filii & :Jadah &
29 וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיהָיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃

Verſio VULG. LAT.

Dan, Joſeph, Benjamin, Nephthali, Gad, et Aſer. Filii 2 3
Juda; Her, Onan, & Sela: hi tres nati ſunt ei de filia
Sue Chananitide. Fuit autẽ Her primogenitus Juda,
mal⁹ corã Dño, & occîdit eum. Thamar autẽ nur⁹ 4
ej⁹ peperit ei Phares & Zara. Omnes ergò filii Juda,
quinque. Filii autẽ Phares; Heſron & Hamul. Filii 5 6
quoq; Zaræ; Zamri, et Ethan, et Eman, Chalchal quoque,
& Dara, ſimul quinq;. Filii Charmi; Achar, qui 7
turbavit Iſrael, & peccavit in furto anathematis.
Filii Ethan; Azarias. Filii autem Heſron qui na- 8 9
ti ſunt ei; Jerameel, & Ram, & Calubi. Porrò 10
Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit
Nahaſſon, principem filiorum Juda. Nahaſſon 11
quoque genuit Salma, de quo ortus eſt Booz. Booz 12
verò genuit Obed, qui & ipſe genuit Iſai. Iſai au- 13
tem genuit primogenitũ Eliab, ſecundum Abinadab,
tertium Simmaa, Quartum Nathanael, quin- 14
tum Raddai, Sextum Aſom, ſeptimũ David. Quo- 15 16
rum ſorores fuerunt, Saruia, & Abigail. Filii
Saruiæ; Abiſai, Joab, & Aſael, tres. Abigail autẽ ge- 17
nuit Amaſa, cujus pater fuit Jether Iſmahelites.
Caleb verò filius Heſron accepit uxorem nomine 18
Azuba, de qua genuit Jerioth: fuerúntque filii ejus,
Jaſer, & Sobab, & Ardon. Cúmq; mortua fuiſſet 19
Azuba, accepit uxorem Caleb, Ephrata: quæ peperit
ei Hur. Porrò Hur genuit Uri: & Uri genu- 20
it Bezeleel. Poſt hæc ingreſſus eſt Heſron ad fili- 21
am Machir patris Galaad, & accepit eam cùm eſſet
annorum ſexaginta: quæ peperit ei Segub. Sed & 22
Segub genuit Jair, & poſſedit viginti tres civitates
in terra Galaad. Cepítque Geſſur, & Aram, op- 23
pida Jair, & Canath, & viculos ejus ſexaginta civitatũ:
omnes iſti, filii Machir patris Galaad. Cùm 24
autem mortuus eſſet Heſron, ingreſſus eſt Caleb ad
Ephrata. Habuit quoque Heſron uxorem Abia, quæ
peperit ei Aſhur patrem Thecuæ. Nati ſunt autem 25
filii Jerameel primogeniti Heſron; Ram primogenitus
ejus, & Buna, & Aram, & Aſom, & Achia. Duxit 26
quoque uxorem alterã Jerameel, nomine Atara, quæ
fuit mater Onam. Sed & filii Ram primogeniti 27
Jerameel, fuerunt Moos, Jamin, & Achar. Onam au- 28
tem habuit filios; Semei, & Jada. Filii autẽ Semei;
Nadab, & Abiſur. Nomen verò uxoris Abiſur, 29
Abihail, quæ peperit ei Ahobban, & Molib,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * ܕܢ. ܘܝܘܣܦ. ܘܒܢܝܡܝܢ. ܢܦܬܠܝ. ܓܕ. ܐܫܝܪ. * ܒܢܘܗܝ ܕܝܗܘܕܐ. ܥܝܪ. ܘܐܘܢܢ.
3 ܘܫܝܠܐ. ܬܠܬܝܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܡܢ ܒܬܫܘܥ ܟܢܥܢܝܬܐ. ܘܗܘܐ ܥܝܪ ܒܘܟܪܗ ܕܝܗܘܕܐ.
4 ܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܩܛܠܗ. * ܘܬܡܪ ܟܠܬܗ ܝܠܕܬ ܠܗ ܠܦܪܨ ܘܠܙܪܚ. ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ
5 6 ܝܗܘܕܐ ܚܡܫܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܦܪܨ. ܚܨܪܘܢ. ܘܚܡܘܐܝܠ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܙܪܚ. ܙܡܪܝ. ܐܝܬܢ.
7 ܘܗܝܡܢ. ܘܟܠܟܘܠ ܘܕܪܕܥ. ܟܠܗܘܢ ܚܡܫܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܟܪܡܝ. ܥܟܪ ܥܟܘܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ.
8 9 ܕܥܒܕ ܒܚܪܡܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܝܬܢ. ܥܙܪܝܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܚܨܪܘܢ ܕܐܬܝܠܕܘ ܠܗ. ܪܚܡܐܝܠ.
10 ܪܡ. ܘܣܠܟܝ. * ܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ. ܥܡܝܢܕܒ ܐܘܠܕ ܠܢܚܫܘܢ ܪܫܐ ܕܒܢܝ
11 12 ܝܗܘܕܐ. * ܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܫܠܡܐ. ܫܠܡܐ ܐܘܠܕ ܠܒܥܙ. * ܒܥܙ ܐܘܠܕ ܠܥܘܒܪ. ܥܘܒܪ
13 ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ. * ܐܝܫܝ ܐܘܠܕ ܠܒܘܟܪܗ ܠܐܠܝܒ. ܘܠܐܒܝܢܕܒ ܬܢܝܢܐ. ܘܫܡܥܐ ܬܠܝܬܝܐ.
14 15 * ܘܠܢܬܢܐܝܠ ܪܒܝܥܝܐ. ܘܕܪܝ ܚܡܝܫܝܐ. * ܘܐܘܣܡ ܫܬܝܬܝܐ. ܘܐܠܝܗܘ ܫܒܝܥܝܐ. ܘܕܘܝܕ
16 ܬܡܝܢܝܐ. * ܘܐܚܘܬܗܘܢ ܬܪܬܝܗܝܢ ܨܪܘܝܐ. ܘܐܒܝܓܠ. ܘܒܢܝܗ ܕܨܪܘܝܐ. ܐܒܝܫܝ. ܘܝܘܐܒ.
17 18 ܘܥܣܐܝܠ ܬܠܬܐ. * ܐܒܝܓܠ ܝܠܕܬ ܠܥܡܫܐ. ܘܐܒܘܗܝ ܕܥܡܫܐ ܝܬܪ. * ܘܟܠܒ
ܒܪ ܚܨܪܘܢ. ܐܘܠܕ ܡܢ ܥܪܘܒܐ ܐܢܬܬܗ ܠܝܕܝܥܘܬ. ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ. ܕܟܪ. ܐܫܝܪ. ܘܝܘܒܒ.
19 20 ܘܐܕܘܢ. * ܘܡܝܬܬ ܥܪܘܒܐ. ܘܢܣܒ ܠܗ ܟܠܒ ܠܐܦܪܬ. ܘܝܠܕܬ ܠܗ ܠܚܘܪ. * ܘܚܘܪ ܐܘܠܕ
21 ܠܐܘܪܝ. ܐܘܪܝ ܐܘܠܕ ܠܒܨܠܐܝܠ. * ܘܒܬܪܟܢ ܥܠ ܚܨܪܘܢ ܥܠ ܒܪܬܗ ܕܡܟܝܪ ܐܒܘܗܝ
ܕܓܠܥܕ. ܘܢܣܒܗ ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪ ܫܢܝܢ ܫܬܝܢ. ܘܝܠܕܬ ܠܗ ܠܣܓܘܒ.
22 * ܘܣܓܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܐܝܪ. ܘܗܘܝ ܠܗ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܩܘܪܝܢ ܒܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ.
24 * ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܡܝܬ ܚܨܪܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܟܠܒ ܒܐܦܪܬ. ܘܝܠܕܬ ܗܘܬ ܠܗ
25 ܒܢܝܐ. ܠܐܫܚܘܪ ܐܒܘܗܝ ܕܬܩܘܥ. * ܘܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܝܪܚܡܐܝܠ ܒܘܟܪܗ ܕܚܨܪܘܢ.
26 ܐܪܡ. ܘܒܥܢܐ. ܘܐܪܢ. ܘܐܘܣܡ ܚܬܗܘܢ. * ܘܗܘܬ ܐܢܬܬܐ ܐܚܪܬܐ ܠܝܪܚܡܐܝܠ. ܘܫܡܗ
27 ܥܛܪܐ. ܗܝ ܗܘܬ ܐܡܗ ܕܐܘܢܝܡ. * ܘܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܐܪܡ ܒܘܟܪܗ ܕܝܪܚܡܐܝܠ.
28 ܡܥܨ. ܘܢܒܝܢ. ܘܥܬܪ. * ܘܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܐܘܢܝܡ. ܫܒܝ. ܘܝܘܕܥ. ܘܒܢܝ
29 ܫܒܝ ܢܕܒ. ܘܐܒܝܫܘܪ. * ܘܫܡܗ ܕܐܢܬܬܗ ܕܐܒܝܫܘܪ. ܐܒܝܚܝܠ. ܘܝܠܕܬ ܠܗ
ܠܐܚܒܢ ܘܠܡܘܠܝܕ.

Dan, Joſeph, Benjamin, Nephtali, Gad, 2
Aſer. Filii Judæ, Ir, Onan, & Sila: 3
hi tres nati ſunt ei ex Bath-ſua Chananæa:
fuit autem Ir primogenitus Judæ nepharius coram Domino, quapropter
occîdit illum. Thamar autem nu- 4
rus illius peperit illi Phares, & Zarah:
omnes *itaque* filii Judæ fuerunt quinque.
Filii Phares, Heſron, & Hemuel. 5
Filii Zarahi, Zamri, Ethan, Heman, 6
Chalchol, & Dardaa: hi omnes, quinque.
Filii Charmi, Achar perturba- 7
tor Iſraelis, qui crimen commiſit in
anathemate. Filii Ethan, Azaria. Filii 8 9
Heſron, qui nati ſunt ei, Rahmael,
Ram, & Salchi. Ram genuit Amina- 10
dab: Aminadab autem genuit Nahſon
principem filiorum Iudæ. Nahſon ge- 11
nuit Salma: Salma genuit Booz.
Booz genuit Obar: Obar genuit Iſai. 12
Iſai genuit primogenitum ſuum Eli- 13
ab, Abinadab ſecundum, Sama tertium,
Nathanael quartum, Dari quin- 14
tum, Oſom ſextum, Elihu ſeptimum, 15
David octavum: Duas præterea ſoro- 16
res eorum, *nempe* Suriam, & Abigalem.
Filii Suriæ, Abiſai, Ioab, & Aſael,
tres. Abigal genuit Amaſam: pater 17
autem Amaſæ fuit Iether. Chaleb fi- 18
lius Heſronis genuit ex Aruba uxore
ſua Iediutham: & hi ſunt filii iſtius,
Dechar, Aſer, Iobab, & Adon. Mor- 19
tuâ verò Arubâ ſumpſit ſibi Chaleb
Ephratham quæ peperit illi Hu-
rem. Hur genuit Uri: Uri verò ge- 20
nuit Baſlielem. Poſthac congreſſus 21
eſt Heſron cum filia Machiris patris
Gelaad: accepit autem eam dum annum
ageret ſexageſimum, & pepere-
rat ei Segub. Segub genuit Iair, & 22
is habuit viginti tres civitates in terra
Gelaad. Poſthæc mortuus eſt Heſron 24
in terra Chaleb in Ephrath: pepe-
rerat ei quoque filios, Eſthoërem pa-
trem Thecoa. Filii Irahmelis primo- 25
geniti Heſronis, fuerunt Aram, Baana,
Aran, & Oſem ſoror eorum. Aliam 26
quoque uxorem habuit Irahmel, nomi-
ne Atra, eaque fuit mater Onim. Por- 27
rò filii Arami primogeniti Irahmelis,
fuerunt Maas, Nabin, & Otar. Filii 28
Onim fuerunt Sabi, & Ioda filii Sabi,
Nadab, & Abiſur. Nomen verò uxo- 29
ris Abiſuris, Abihel, quæ peperit ei
Ahban, & Molid.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 3 Δὰν, Ἰωσὴφ, (γ) Βενιαμὶν, Νεφθαλὶ, Γὰδ, Ἀσήρ. Υἱοὶ Ἰούδα, Ἢρ, Αὐνὰν, Σηλώμ· τρεῖς ἐγεννή-
θησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σαύας τῆς (δ) Χανανίτιδος. καὶ (ε) ἦν Ἢρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πο-
4 νηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρὲς, καὶ
5 6 τὸν Ζαρά. πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. Υἱοὶ Φαρὲς, Ἐσρὼμ, καὶ Ἰεμουήλ. Καὶ υἱοὶ Ζαρὰ, Ζαμβρὶ, καὶ
7 (ζ) Αἰθὰμ, καὶ Αἰμουὰν, καὶ Καλχὰλ, καὶ (η) Δαρὰδ, πάντες πέντε. Καὶ υἱοὶ Χαρμὶ, Ἀχὰρ ὁ ἐμποδο-
8 9 στάτης Ἰσραὴλ, ὃς ἠθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. Καὶ υἱοὶ (θ) Αἰθὰμ, Ἀζαρίας. Καὶ υἱοὶ Ἐσρὼμ οἳ ἐτέχθη-
10 σαν αὐτῷ, ὁ (ι) Ἱεραμεὴλ, καὶ ὁ (κ) Ἀρὰμ, καὶ ὁ (λ) Χαλέβ. Καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδὰβ, καὶ
11 Ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν Ναασσὼν ἄρχοντα (μ) οἴκου Ἰούδα, Καὶ Ναασσὼν ἐγέννησε τὸν (ν) Σαλμὼν,
12 καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε τὸν Βοὸζ, Καὶ Βοὸζ ἐγέννησε τὸν (ξ) Ὠβὴδ, καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσ-
13 σαὶ, Καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιὰβ, Ἀμιναδὰβ ὁ δεύτερος, (ο) Σαμαὰ ὁ
14 15 τρίτος, Ναθαναὴλ ὁ τέταρτος, (π) Ζαβδαῒ ὁ πέμπτος, (ρ) Ἀσὰμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἕβδομος.
16 (σ) Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουΐα, καὶ Ἀβιγαία. καὶ υἱοὶ (τ) Σαρουΐα, Ἀβισὰ, καὶ (υ) Ἰωὰβ, καὶ Ἀσα-
17 ὴλ, τρεῖς. Καὶ Ἀβιγαία ἐγέννησε τὸν (φ) Ἀμεσσὰβ. καὶ πατὴρ (χ) Ἀμεσσὰβ Ἰοθὸρ ὁ Ἰσμαηλίτης.
18 Καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἐσρὼμ ἔλαβε τὴν (ψ) Γαζουβὰ γυναῖκα, καὶ τὴν Ἱεριώθ· καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς,
19 (ω) Ἰασὰρ, καὶ Σουβὰβ, καὶ Ἀρδών. Καὶ ἀπέθανε Γαζουβὰ, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλὲβ τὴν (α)
20 Ἐφράθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὢρ· Καὶ Ὢρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί· καὶ Οὐρὶ ἐγέννησε τὸν Βεσελεήλ.
21 Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν (β) Ἐσρὼν πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχὶρ πατρὸς Γαλαὰδ, καὶ (γ) αὐτὸς ἔ-
22 λαβεν αὐτὴν, καὶ αὐτὸς (δ) ἑξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν (ε) Σερούχ. Καὶ Σεροὺχ
23 ἐγέννησε τὸν (ζ) Ἰαΐρ· καὶ ἦσαν αὐτῷ (η) εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαάδ. Καὶ ἔλαβε (θ)
Γεδσοὺρ καὶ Ἀρὰμ τὰς κώμας (ι) Ἰαῒρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἑξήκοντα πό-
24 λεις. πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχὶρ πατρὸς Γαλαάδ. Καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν (κ) Ἐσρὼν, ἦλθε Χαλὲβ
25 εἰς Ἐφραθά. καὶ ἡ γυνὴ (λ) Ἐσρὼν Ἀβιά· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν (μ) Ἀσχὼ πατέρα Θεκωέ. Καὶ
ἦσαν (ν) οἱ υἱοὶ Ἱεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἐσρὼν, ὁ πρωτότοκος Ῥὰμ, καὶ (ξ) Βαναὰ, καὶ Ἀρὰμ, καὶ
26 Ἀσὰν ἀδελφὸς αὐτοῦ. Καὶ ἦν γυνὴ ἑτέρα τῷ (ο) Ἱεραμεὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ (π) Ἀτάρα· αὕτη ἐστὶ
27 28 μήτηρ (ρ) Ὀζόμ. Καὶ ἦσαν υἱοὶ Ῥὰμ πρωτοτόκου (σ) Ἱεραμεὴλ, Μαὰς, καὶ (τ) Ἰαμὶν, καὶ Ἀκόρ. Καὶ ἦ-
29 σαν υἱοὶ (υ) Ὀζὸμ, Σαμαῒ, καὶ Ἰαδαέ. καὶ υἱοὶ (φ) Σαμαῒ, Ναδὰβ καὶ Ἀβισούρ. Καὶ ὄνομα τῆς γυναι-
κὸς Ἀβισοὺρ, (χ) Ἀβιχαία· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν (ψ) Ἀχαβὰρ, καὶ τὸν (ω) Μωήλ.

Dan, Joſeph, Benjamin, Nephthali, Gad, Aſer. Filii, Juda Er, Aynan, Selom: 2 3
tres nati ſunt ei ex filia Saue Chananitide. Et fuit Er primogenitus Juda
malus ante Dominum: & occidit eum. Et Thamar nurus ejus peperit 4
ei Phares, & Zara. Omnes filii Juda, quinque. Filii Phares; Eſrom, & 5
Jemuel. Et filii Zara; Zambri, & Æthan, & Æmuam, & Calchal, & 6
Darad, omnes quinque. Filii Charmi, Achar (b) impeditor Iſrael, qui præ- 7
varicatus eſt in anathema. Et filii Æthan, Azarias. Et filii Eſrom, qui 8 9
nati ſunt ei; Hieramael, & (c) Aram, & Chaleb. Et Aram genuit Amina- 10
dab; & Aminadab genuit Naaſſon, principem domûs Juda. Et Naaſſon 11
genuit Salmon. Et Salmon genuit Booz. Et Booz genuit Obed. Et Obed 12
genuit Jeſſæ. Et Jeſſæ genuit primogenitum ſuum Eliab: Aminadab, ſe- 13
cundus: Samaa, tertius: Nathanael, quartus: (d) Zabdai, quintus: Aſam, 14 15
ſextus: David, ſeptimus. Et ſoror eorum Saruia, & Abigæa. Et filii Sa- 16
ruiæ Abiſa, & Joab, et Aſael, tres. Et Abigæa genuit Ameſſalo, et pater 17
Ameſſalo Jothor Iſmaelita. Et Chaleb filius Eſron accepit Gazuba uxo- 18
rem, et Jerioth. Et hi filii ejus; Jaſar, et Subab, et Ardon. Et mortua eſt 19
Gazuba: et accepit ſibi Chaleb ipſam Ephrath: et peperit ei Or. Et Or ge- 20
nuit Uri. Et Uri genuit Beſeleel. Et poſt hæc intravit Eſron ad filiam 21
Machir patris Galaad: et ipſe accepit eam: et ipſe ſexaginta (e) quinque
annorum erat. Et peperit ei Seruch. Et Seruch genuit Jair. Et fuerunt ei 22
viginti et tres civitates in Galaad. Et accepit Gedſur et Aram (f) pa- 23
gos Jair ab eis, ipſum Chanath, et (g) pagos ejus, ſexaginta civitates. Omnes
hæ filiorum Machir patris Galaad. Et poſtquàm mortuus eſt Eſron, ve- 24
nit Chaleb in Ephratha. Et uxor Eſron Abia: et peperit ei Aſcho patrem
Thecoe. Et fuerunt filii Hierameel primogeniti Eſron; primogenitus 25
Rham, et Banaa, et Aram, (h) et Aſan frater ejus. Et fuit uxor alia ipſi 26
Hierameel: et nomen ei, Atara. Hæc eſt mater Ozom. Et fuerunt filii Rham 27
primogeniti Hierameel; Maas, et Jamin, et Acor. Et fuerunt filii Ozom; 28
Samai, et Jadae. Et filii Samai; Nadab, et Abiſur. Et nomen uxoris Abiſur, 29
Abichæa: et peperit ei Achabar, et Moel.

MS. A. (γ) Βενιαμεὶν, Νεφθαλείμ, (δ) Χαναανίτιδος. (ε) ἦν * ἀνὴρ ὁ (ζ) Λιθὰν, καὶ Λιμὰν, (η) Δαρὰ, (θ) Λιθὰν, (ι) Ἱεραμεὴλ, (κ) Ὀράμ, (λ) Χαλὲβ,
καὶ Ἀράμ. Καὶ Ἀρὰμ (μ) τοῦ οἴκου (ν) Σαλμὰν, καὶ Σαλμὰν (ξ) Ἰωβὴδ, καὶ Ἰωβὴδ (ο) Σαμαὰ (π) Ῥαδδαὶ (ρ) Ἀσὸμ (σ) Καὶ ἀδελφὴ (τ) Σαρουΐας, Ἀβισαὶ,
(υ) Ἰωάβ, (φ) Ἀμεσσά. (χ) Ἀμεσσὰ Ἰεθὲρ (ψ) Ἀζουβὰ (ω) Ἰωσαὴρ, καὶ Σωβὰβ, καὶ Ὀρνά. (α) Φραθ, (β) Ἐσρὼμ (γ) [illegible] (δ) ἦν ἑξήκοντα ἐτῶν· καὶ (ε) Σεγούβ.
Καὶ Σεγοὺβ (ζ) Ἀείρ· (η) εἴκοσι τρεῖς (θ) Γεσσοὺρ (ι) Ἰααρεὶρ (κ) Ἐσρὼμ, (λ) Ἐσρὼμ (μ) Ἀσδὼδ (ν) υἱοὶ Ἱερεμεὴλ * πρωτότοκος (ξ) Βαανὰ, καὶ Ἀρὰν, καὶ
Ἀσὸμ (ο) Ἱερεμιὴλ, (π) Ἑτέρα· (ρ) Ὠνομά. (σ) Ἱερεμεὴλ, (τ) Ἰαβείν, (υ) Ὠνομὰ, Σαμμαΐ, (φ) Σαμμαΐ, (χ) Ἀβιγαία· (ψ) Ὀζὰ, (ω) Μωδάδ· Υἱοὶ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

2 * يوسف * بنيامين * نفتالي * جاد * دان * اسير * وبنو يهودا * عير * اونان * شيلا * هاولاء الثلاثة
3 بنو يهودا من باتسوع الكنعانية * وعير بكر يهودا كان رديا قدام الله * فاماته * 4 وثامار
كنة يهودا ولدت له فارص * وزارح * فكل بني يهودا خمسة * وبنو فارص * حصرون *
5 وحمول * 6 وبنو زارح * زمري * واتان * وهامان وكالكال * وداريداع * هاولاء خمسة * 7 وبنو
كرمي * عاخر معكر اسرايل * الذي مكر بالحرم * 8 وبنو اتان * عاريا * 9 وبنو حصرون *
رحمايل * ورام * وسكلي * 10 ورام اولد عميناداب * وعميناداب * اولد نحشون الكبير في اولاد
يهودا * 11 ونحشون اولد سالاما * وسالاما اولد النعازار * 12 والنعازار اولد عوفار * وعوفار اولد
ايساء * 13 وايسي اولد اليف بكره * ابيناداب الثاني * شما الثالث * 14 نثنايل الرابع * اداري
الخامس * 15 اصوم السادس * اليهو السابع * داود الثامن * 16 واختاهم صوريا * وافيغال * وبنو
صوريا * ابيشاي اول * يواب الثاني * عسوايل الثالث * 17 وافيغال ولدت عمسا * وابو عمسا
يانور * 18 وكالاب بن حصرون اولد من عرفا امراته لياديعث * وهاولاء بنو داخار * اسير
ويوفاف * وادون * 19 ومات عرفا * فتزوج كالاب افرث * فولدت له الحور * 20 والحور اولد
اوري * واوري اولد بصليال * 21 وبعد ذلك حصرون تزوج بنت ماخير ابي جلعاد *
واتخذها له وكان ابن ستين سنة * فولدت له ساغب * 22 وساغب اولد ليايير * وصارت له
ثلاثة وعشرون ضيعة في ارض جلعاد * 23 واتخذ عاشور واران ضياع يايير * كلها ستون
ضيعة * كل هاولاء اولاد جلعاد * 24 ومن بعد ذلك مات حصرون في ارض كالاب بافرث * وكان
له اولاد اسدويار ابو تقع * 25 وكان بنو رحمايل بكر حصرون * ارام * وبعنا * واران *
واصوم اختهم * 26 وصار لارحاميل امراة اخرى * واسمها عطري * وهي ام اونام * 27 وكان
بنو ارام بكر ارحاميل * معاص * ويميان * وعاطا * 28 هاولاء بنو اونام * ساقي * ويوداع * وبنو
ساقي * ناداب * وافيسور * 29 واسم امراة افيسور افيخال * فولدت له الحابان * ولاموليد *

Joſeph, Benjamin, Nephtali, Gad, Dan, 2
Aſer. Filii Jehudæ, Ir, Onan, Sila: 3
iſti tres fuerunt filii Jehudæ ex Bathuſta Chananæa: cùmque Ir primogenitus Jehudæ flagitioſus eſſet coram
Deo, morte affecit eum. Thamar quoque 4
nurus Jehudæ peperit ei Phares, & Zarahum: omnes igitur filii Jehudæ
fuerunt quinque. Filii Phares, Heſron, 5
& Hemul. Filii Zarahi, Zamri, E- 6
than, Heman, Chalichal, & Daridaa; iſti quinque. Filii Charmi, Achar, 7
turbator Iſraelis, qui fraudem commiſit in anathemate. Filii Ethanis, 8
Azaria. Filii Heſronis, Rahmael, Ram, 9
& Sachli. Ram genuit Aminada- 10
bum: Aminadab genuit Nahſonem maximum inter natos Jehudæ. Nahſon 11
genuit Salmam: Salma genuit Eliazarum: Eliazar genuit Obar: Obar 12
genuit Iſai. Iſai genuit Eliabum pri- 13
mogenitum ſuum: Abinadab fuit ſecundus, Samma tertius, Nathanael 14
quartus, Adari quintus, Oſom ſextus, 15
Elihu ſeptimus, David octavus. Item duæ ſorores eorum fuère Suria, 16
& Abigal: filii Suriæ, Abiſai primus, Joab ſecundus, Aſael tertius. Abigal verò genuit Amaſam: 17
pater autem Amaſæ, Jetur. Porrò Cha- 18
leb filius Heſronis genuit ex Araba uxore ſuâ Jediathem. Et hi ſunt filii Decharis, Aſer, Jobab, & Adon. Mortuâ 19
Arabâ uxorem duxit Chaleb Ephratham quæ peperit ei Hurem. Hur genuit 20
Uri: Uri genuit Baſlielem. Deinde 21
Heſron uxorem duxit filiam Machiris patris Galaad: duxit autem illam cùm natus eſſet annos ſexaginta, peperitque ei Segbebum. Segbeb genuit Jairem, 22
cui fuerunt vigintitres civitates in terra Galaadis. Accepit etiam Giſſurem, 23
& Aranem civitates Jairis: fuerunt autem omnes ſexaginta civitates: Omnes iſti fuerunt filii Galaadis. Poſt 24
hæc mortuus eſt Heſron in terra Chaleb in Ephratha, fueruntque ei filii Eſtuer pater Tecoa. Filii Rahmaelis pri- 25
mogeniti Heſronis, fuerunt Aram, Baana, Aran, & Eſom ſoror eorum. Habuit 26
etiam Rahmael uxorem alteram, nomine Atra, quæ fuit mater Onami. Filii A- 27
rami primogeniti Rahmaelis fuerunt Maas, Nabian, & Aata. Hi ſunt filii 28
Onami, Sabi, & Joda. Filii Sabi, Nadab, & Abiſur. Nomen autem uxo- 29
ris Abiſuris, Abihel quæ peperit ei Habanem & Amolidum.

דברי הימים א: ג

.Seſan Iſchi filii Et .Iſchi Appaim filii Et .filiis abſque Seled eſt mortuus & : Appaim & ,Seled ;Nadab filii Et
31 30 וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפָּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים: וּבְנֵי אַפַּיִם יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן
filii Et .filiis abſque Jether eſt mortuus Et .Jonathan & ,Jether ,Sammai fratris Jadah filii Et .Achlai ; Seſan filii Et
33 32 וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי: וּבְנֵי יָדָע אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים: וּבְנֵי
Seſan ipſi & : filiæ *quinimo* ,filii Seſan ipſi fuerunt non Et .Jerachmeel filii fuerunt Iſti .Zaza & ,Peleth ,Jonathan
34 יוֹנָתָן פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל: וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן
.Hathai ei peperit & ; uxorem in ſuo ſervo Jarchah ſuam filiam Seſan dedit Et .Jarchah ejus nomen & ,Miſrita ſervus
35 עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע: וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתָּי:
.Hobed genuit Ephlal & ,Ephlal genuit Zabad Et .Zabad genuit Nathan & ,Nathan genuit Hathai Et
37 36 וְעַתַּי הוֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד: וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד:
.Elhaſah genuit Cheles & ,Cheles genuit Hazariah Et .Hazariah genuit Jehu & ,Jehu genuit Hobed Et
39 38 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה: וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חָלֶץ וְחֶלֶץ הוֹלִיד אֶת־אֶלְעָשָׂה:
genuit Jechamiah & ,Jechamiah genuit Sallum Et .Sallum genuit Siſmai & ,Siſmai genuit Elhaſah Et
41 40 וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמָי וְסִסְמַי הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם: וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וִיקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־
.Chebron patris Mareſah filii & : Ziph pater ipſe ; ejus primogenitus Meſah ,Jerachmeel fratris Chaleb filii Et .Eliſamah
42 אֱלִישָׁמָע: וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי חֶבְרוֹן:
genuit Rechem & :Jorcheham patrem Racham genuit Semah Et .Semah & ,Rechem &,Tappuach &,Chorach,Chebron filii Et
44 43 וּבְנֵי חֶבְרוֹן קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֶקֶם וָשָׁמַע: וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד
& ,Charan peperit Chaleb concubina Hephah Et .Bethſur pater Mahon & ; Mahon ,Sammai filius Et .Sammai
46 45 אֶת־שַׁמָּי: וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר: וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־
.Sahaph & ,Hephah & ,Pelet & ,Gheſan & ,Jotham & ,Reghem ,Jahdai filii Et .Ghazez genuit Charan & :Ghazez & ,Moſa
47 מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז: וּבְנֵי יָהְדָּי רֶגֶם וְיוֹתָם וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף:
,Machbenah patrem Seva ,Madmannah patrem Sahaph peperit Et .Tirchanah & ,Seber peperit ,Mahachah Chaleb Concubina
49 48 פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָה: וַתֵּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָה
.Chiriathjeharim pater Sobal ;Ephratha primogeniti Chur filii Chaleb filii fuerunt Iſti .Hachſah ,Chaleb filia & :Ghibha patrē &
50 וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָא: אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים:
.requietionū dimidiū *videnti* ,Chiriathjeharim patri Sobal filii fuerunt Et .Bethghader pater Chareph :Bethlechem pater Salma
52 51 שַׂלְמָא אֲבִי בֵּית־לָחֶם חָרֵף אֲבִי בֵית־גָּדֵר: וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת:
.Eſthaulithæus &,Sorhathæus ſunt egreſſi iſtis Ab .Miſraathæus &,Sumathæus &,Puthæus & ,Ithræus ,Chiriathjeharim familiæ Et
53 וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי:
ſcribarum familiæ Et .Sorhi *Manachti* dimidium & ,Joab domus coronæ Nethophathi & , Bethlechem , Salma Filii
55 54 בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי: וּמִשְׁפְּחוֹת סוֹפְרִים
.Rechab domus patris Chamath de *venientes* Chinim Iſti .Suchathim ,Simhathim ,Tirhathim ,Jahabes inhabitantium
יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׂוּכָתִים הֵמָּה הַקִּינִים הַבָּאִים מֵחַמַּת אֲבִי בֵית־רֵכָב:

CAP. III. ג

, Daniel ſecundus : *Izrehelitidi* Achinoham ,Amnon Primogenitus .Chebron in ei *eſt natus* qui ,David filii fuerunt iſti Et
1 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר אַמְנֹן לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל
.Chaghith filius Adoniah ,Quartus .Gheſur regis Talmai filiæ,Mahachah filius Abſalom Tertius .*Carmelitidi* Abigail *ipſi*
2 לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית: הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית:
ibi regnavit Et .Chebron in ei ſunt nati Sex .ſua uxore Heglah de ,Ithreham Sextus .Abital *ipſi* ,Sephatiah Quintus
4 3 הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְחֶבְרוֹן וַיִּמְלָךְ־שָׁם
.Jeruſalaim in regnavit annis tribus & , triginta & : menſibus ſex & ; annis ſeptem
שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם:

Verſio VULG. LAT.

Filii autem Nadab fuerunt;Saled,& Apphaim. Mortuus 30
eſt autem Saled abſque liberis. Filius verò Apphaim, 31
Jeſi :qui Jeſi genuit Seſan. Porrò Seſan genuit Oholai.
Filii autem Jada fratris Semei;Jether,& Jonathan.Sed et 32
Jether mortu⁹ eſt abſque liberis. Porrò Jonathan genuit 33
Phaleth,& Ziza.Iſti fuerunt filii Jerameel. Seſan autem 34
non habuit filios,ſed filias;& ſervum Ægyptium nomine
Jeraa. Dedítque ei filiam ſuam uxorem :quæ peperit ei 35
Ethei. Ethei autem genuit Nathan,et Nathan genuit Zabad. 36
Zabad quoque genuit Ophlal,& Ophlal genuit Obed, 37
Obed genuit Jehu,Jehu genuit Azariam, Azarias 38
genuit Helles,& Helles genuit Elaſa, Elaſa genuit Siſamoi, 39
Siſamoi genuit Sellum, Sellum genuit Icamiam, 40
Icamia autem genuit Eliſama. Filii autem Caleb fratris 41
Jerameel;Meſa primogenitus ejus.ipſe eſt pater Ziph:& 42
filii Mareſa patris Hebron. Porrò filii Hebron;Core,& 43
Taphua,& Recem,& Samma. Samma autem genuit Raham, 44
patrem Jercaam, & Recem genuit Sammai. Filius 45
Sammai,Maon:& Maon pater Bethſur. Epha autē concubina 46
Caleb peperit Haran, & Moſa,& Gezez.Porrò
Haran genuit Gezez. Filii autem Jahaddai;Regom, & 47
Joathan, & Geſan, & Phalet,& Epha,& Saaph. Concubina 48
Caleb Maacha peperit Saber, & Tharana. Genuit 49
autem Saaph pater Madmena,Sue patrem Machbena,
& patrem Gabaa. Filia verò Caleb, fuit Achſa. Hi 50
erant Caleb,filii Hur, primogeniti Ephrata,Sobal pater
Cariathiarim, Salma pater Bethlehem, Hariph pater 51
Bethgader. Fuerunt autem filii Sobal patris Cariathiarim, 52
Qui videbat dimidium requietionum. Et de cognatione 53
Cariathiarim;Jethrei,& Aphuthei,& Semathei,
& Maſerei. Ex his egreſſi ſunt Saraitæ, & Eſthaolitæ.
Filii Salma; Bethlehem, & Netophathi, Coronæ domûs 54
Ioab,& Dimidiū requietionis Sarai. Cognationes quoque 55
ſcribarum habitantium in Jabes,Canentes,atque Reſonantes,
& In tabernaculis commorantes. Hi ſunt
Cinæi, qui venerunt de Calore patris domûs Rechab.

CAP. III.

DAvid vero hos habuit filios, qui ei nati ſunt in Hebron; 1
primogenitum Amnon ex Achinoam Iezrahelitide;
ſecundum Daniel de Abigail Carmelitide, Tertium 2
Abſalom filium Maacha filiæ Tholmai regis Geſſur,
quartum Adoniam filium Aggith, Quintum Saphatiam 3
ex Abital,ſextum Jethraham de Egla uxore ſua. Sex ergò 4
nati ſunt ei in Hebron,ubi regnavit ſeptem annis, &
ſex menſibus. Triginta autem & tribus annis regnavit
in Jeruſalem.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

30 ܘܒܢܘܗܝ ܕܢܕܒ. ܣܠܕ. ܘܦܠܪܝܡ. ܡܝܬ ܗܘ ܣܠܕ ܕܠܐ ܒܢܝܢ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܦܠܪܝܡ. ܐܫܥܝܐ.
31 ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܫܥܝܐ ܫܘܫܢ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܫܘܫܢ ܐܚܠܝ.* ܘܒܢܘܗܝ ܕܝܘܝܕܥ ܐܚܘܗܝ ܕܫܒܝ
32 ܝܬܪ. ܘܝܘܢܬܢ. ܘܝܬܪ ܡܝܬ ܕܠܐ ܒܢܝܢ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܝܘܢܬܢ. ܠܦܬ. ܘܥܘܙܐ. ܗܠܝܢ ܗܘܘ
33 ܒܢܘܗܝ ܕܝܪܚܡܐܝܠ. * ܘܠܐ ܗܘܘ ܠܫܘܫܢ ܒܢܝܐ ܕܟܪܐ. ܐܠܐ ܒܢܬܐ ܢܩܒܬܐ. ܘܠܫܘܫܢ ܗܘܐ
34 ܠܗ ܚܬܢܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܫܡܗ ܝܪܕܚܐ. * ܘܝܗܒܗ ܫܘܫܢ ܠܒܪܬܗ ܠܐܢܬܘ.
35 ܘܝܠܕܬ ܠܗ ܠܥܬܝ. ܘܥܬܝ ܐܘܠܕ ܠܢܬܢ. ܘܢܬܢ ܐܘܠܕ ܠܕܒܝܪ. * ܘܕܒܝܪ ܐܘܠܕ ܠܐܦܝܠ.
36
37
38 ܘܐܦܝܠ ܐܘܠܕ ܠܝܘܒܒ. * ܘܝܘܒܒ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘ. ܘܝܗܘ ܐܘܠܕ ܠܥܙܪܝܐ. * ܘܥܙܪܝܐ ܐܘܠܕ
39
40 ܠܚܠܨ. ܘܚܠܨ ܐܘܠܕ ܠܐܠܥܣܐ. * ܘܐܠܥܣܐ ܐܘܠܕ ܠܫܡܫܝ. ܘܫܡܫܝ ܐܘܠܕ ܠܫܠܘܡ.
41 * ܘܫܠܘܡ ܐܘܠܕ ܠܐܠܩܡܝܐ. ܘܐܠܩܡܝܐ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܫܡܥ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܟܠܒ ܐܚܘܗܝ
42
43 ܕܝܪܚܡܐܝܠ. ܐܠܝܫܡܥ ܒܘܟܪܗ. ܗܘ ܗܘ ܐܒܘܗܝ ܕܙܝܦ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܡܪܝܫܐ ܐܒܘܗܝ ܕܚܒܪܘܢ.
44 ܩܘܪܚ ܘܬܦܘܚ. ܘܪܩܡ ܘܫܡܥ. * ܘܫܡܥ ܐܘܠܕ ܠܪܚܡ ܐܒܘܗܝ ܕܝܪܩܥܡ. ܘܝܪܩܥܡ
46 ܐܘܠܕ ܠܫܡܝ.** * ܘܥܦܢܐ ܦܠܓܫܬܗ ܕܟܠܒ. ܝܠܕܬ ܠܚܘܪܢ.
ܘܚܘܪܢ ܐܘܠܕ ܠܓܘܙܢ.**

50 * ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܟܠܒ ܒܪ ܚܘܪ ܒܘܟܪܗ ܕܐܦܪܬܐ. ܫܘܒܠ ܐܬܝܠܕ ܒܩܘܪܝܬܐ ܕܢܥܪܝܢ.
51 * ܫܡܠܐ ܐܬܝܠܕ ܒܒܝܬ ܠܚܡ. ܐܒܝ ܐܬܝܠܕ ܒܓܕܪ. * ܘܗܘܘ ܒܢܝܐ ܠܫܘܒܠ ܒܩܘܪܝܬܐ
52 ܕܢܥܪܝܢ. ܥܛܪܘܬ. ܝܘܒܠ. ܚܨܪܝ. ܣܦܪܝܡ. ܢܛܘܦܬ. ܫܡܠܐ. ܫܡܘܥܬܝܡ. ܣܟܒ. ܚܡܐ.
ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܗܘܘ ܠܫܘܒܠ ܒܩܘܪܝܬܐ ܕܢܥܪܝܢ. *ܦܣܘܩܐ * ܒ *

1 * ܗܠܝܢ ܒܢܝܐ ܗܘܘ ܠܕܘܝܕ ܒܚܒܪܘܢ. ܫܡܐ ܕܒܪܗ ܒܘܟܪܗ. ܐܡܢܘܢ ܡܢ ܐܚܝܢܥܡ
ܝܙܪܥܠܝܬܐ. ܬܢܝܢܐ ܟܠܒ. ܡܢ ܐܒܝܓܠ ܐܢܬܬܗ ܕܢܒܠ ܕܡܢ ܛܘܪ ܟܪܡܠܐ. * ܬܠܝܬܝܐ
2 ܐܒܫܠܘܡ. ܒܪ ܡܥܟܐ ܒܪܬ ܬܠܡܝ ܡܠܟܐ ܕܓܫܘܪ. ܪܒܝܥܝܐ ܐܕܘܢܝܐ ܒܪ ܚܓܝܬ.
3 * ܚܡܝܫܝܐ ܫܦܛܝܐ ܒܪ ܐܒܝܛܠ. ܫܬܝܬܝܐ ܐܝܬܪܥܡ. ܕܡܢ ܥܓܠܐ ܐܢܬܬܗ ܕܕܘܝܕ.
4 * ܗܠܝܢ ܒܢܝܐ ܫܬܐ. ܐܬܝܠܕܘ ܠܕܘܝܕ ܒܚܒܪܘܢ. ܘܐܡܠܟ ܬܡܢ ܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܫܬܐ
ܝܪܚܝܢ. ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ.

Filii Nadab,Saled, & Phelarim : mortu- 30
us eſt autem Saled ſine liberis. Filii 31
Phelarim , Eſaia : filii Eſaiæ, Suſan :
filii Suſanis, Ahli. Filii Jojadæ fratris 32
Sabi, Jether, & Jonathan : & Jether quidem
mortuus eſt ſine liberis : Filii verò 33
Jonathanis, Lapheth, & Uza : hi fuerunt
filii Irahmelis. Cæterùm Suſan non habuit 34
filios maſculos, ſed filias fœminas.
Fuitque Suſani gener vir quidam è
Meſra , Jardahus nomine. Huic enim 35
dedit Suſan filiam ſuam uxorem , quæ
peperit illi Athi. Athi genuit Nathanem 36
: Nathan genuit Dabir : Dabir 37
genuit Aphil : Aphil genuit Iobab :
Iobab genuit Iehu:Iehu genuit Azariam; 38
Azaria genuit Hales : Hales genuit Eleaſam 39
: Eleaſa genuit Samſi : Samſi genuit 40
Salum : Salum genuit Elcamjam : 41
Elcamja denique genuit Eliſemaum.
Verùm filii Chaleb fratris Irahmelis, fuerunt 42
Eliſemai primogenitus ejus , is eſt
pater Ziph. Filii Mareſæ patris Hebronis, 43
Corah, Taphuh, Recem, & Sema.
Sema genuit Rahamum patrem Ieracaam: 44
Ieracaam genuit Sami.

Præterea Ophna concubina Chalebi genuit 46
Horanem : Horan autem genuit
Gozan.

Iſti fuerunt filii Chalebi filii Hur primogeniti 50
Ephrathæ : Sobal natus eſt in civitate
Naarin. Samla natus eſt in Bethlehem. 51
Abi natus eſt in Gader. Sobal 52
autem *hos* habuit filios in civitate Naarin,
Atroth, Jobal, Haſri, Sepherjam, Netuphath,
Samla, Semuethim,Sechab,Hama:
hos omnes liberos habuit Sobal in civitate
Naarin.

CAP. III.

HOs autem habuit filios David in Hebron 1
: nomen filii ejus primogeniti,
Hamnon ex Ahineem Iezraelitide : ſecundi,
Chaleb ex Abigale uxore Nabalis
qui erat ex monte Charmelo : Tertii 2
Abiſalom filius Maachæ filiæ Tholmai
regis Geſſur: quarti, Adonia filius Hagith
: Quinti, Sephatja filius Aphitelis : 3
ſexti , Ithuream qui *natus eſt* ex Eghla
uxore Davidis. Hi ſex liberi nati ſunt 4
Davidi in Hebron, ubi regnavit ſeptem
annos & ſex menſes : triginta tres autem
annos regnavit in Jeruſalem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

30 31 Καὶ υἱοὶ Ναδὰβ, Σαλὰδ, ϗ (α) Ἀπφαίν. ϗ ἀπέθανε Σαλὰδ οὐκ ἔχων τέκνα. Καὶ υἱοὶ (β) Ἀπφαὶν, Ἰσεμιήλ.
32 ϗ υἱοὶ (γ) Ἰσεμιὴλ, Σωσάν. ϗ υἱοὶ Σωσὰν, (δ) Δαδαί. Καὶ υἱοὶ (ε) Δαδαὶ, Ἀχισαμὰς, Ἰεθὲρ, Ἰωνάθαν.
33 ϗ ἀπέθανεν Ἰεθὲρ οὐκ ἔχων τέκνα. Καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν, Φαλὲθ, ϗ (ζ) Ὀζάμ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ (η)
34 Ἱεραμεήλ. Καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσὰν υἱοὶ, ἀλλ᾽ ἢ θυγατέρες· ϗ τῷ Σωσὰν παῖς Αἰγύπτιος, ϗ ὄνομα αὐτῷ Ἰωχήλ.
35 Καὶ ἔδωκε Σωσὰν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ (θ) τῷ Ἰωχὴλ παιδὶ αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, ϗ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν (ι) Ἐθὶ,
36 37 Καὶ Ἐθὶ ἐγέννησε τὸν Ναθὰν, ϗ Ναθὰν ἐγέννησε τὸν Ζαβὲδ, Καὶ Ζαβὲδ ἐγέννησε τὸν (κ) Ἀφαμὴλ, ϗ
38 39 Ἀφαμὴλ ἐγέννησε τὸν (λ) Ὠβὴδ, Καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰηοὺ, ϗ Ἰηοὺ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, Καὶ Ἀζαρίας
40 ἐγέννησε τὸν Χελλὴς, ϗ Χελλὴς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασὰ, Καὶ Ἐλεασὰ ἐγέννησε τὸν Σοσομαΐ, ϗ Σοσομαΐ
41 ἐγέννησε τὸν (μ) Σαλοὺμ, Καὶ Σαλοὺμ ἐγέννησε τὸν (ν) Ἰεχεμίαν, ϗ Ἰεχεμίας ἐγέννησε τὸν (ξ) Ἐλισαμὰ, ϗ
42 Ἐλισαμὰ ἐγέννησε τὸν Ἰσμαήλ. Καὶ υἱοὶ Χαλὲβ ἀδελφοῦ (ο) Ἱεραμεὴλ, Μαρεισὰ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ· οὗτος πατὴρ
43 44 Ζίφ· ϗ υἱοὶ Μαρεισὰ πατρὸς Χεβρών. Καὶ υἱοὶ Χεβρὼν, Κορὲ, ϗ (π) Θαπφοὺς, ϗ Ῥεκὸμ, ϗ Σαμαά. Καὶ
45 Σαμαὰ ἐγέννησε τὸν Ῥαὲμ πατέρα (ρ) Ἰεκλὰν, ϗ Ἰεκλὰν ἐγέννησε (σ) τὸν Σαμαΐ. Καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μαών· ϗ
46 Μαὼν πατὴρ (τ) Βαιθσούρ. Καὶ Γαιφὰ ἡ παλλακὴ Χαλὲβ ἐγέννησε τὸν (υ) Ἀρὰμ, ϗ τὸν Μοσὰ, ϗ τὸν (φ) Γεζουέ.
47 48 Καὶ υἱοὶ Ἀδδαΐ, Ῥαγὲμ, ϗ Ἰωάθαμ, (χ) ϗ Σωγὰρ, ϗ Φαλὲκ, ϗ Γαιφὰ, ϗ (ψ) Σαγαέ. Καὶ ἡ παλλακὴ Χαλὲβ
49 Μωχὰ ἐγέννησε τὸν (ω) Σαβὲρ, ϗ τὸν Θαράμ. Καὶ ἐγέννησε (α) Σαγαὲ πατέρα Μαδμηνὰ, ϗ τὸν
50 (β) Σαοὺ πατέρα (γ) Μαχαβηνὰ, ϗ πατέρα (δ) Γαιβάλ. ϗ θυγάτηρ Χαλὲβ, (ε) Ἀχσά. Οὗτοι ἦσαν υἱοὶ
51 Χαλέβ. υἱοὶ Ὢρ πρωτοτόκου Ἐφραθά· Σωβὰλ πατὴρ Καριαθιαρεὶμ, Σαλωμὼν πατὴρ (ζ) Βαιθὰ, Λαμμὼν
52 πατὴρ Βαιθαλαὲμ, ϗ Ἀρεὶμ πατὴρ Βεθγεδώρ. Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβὰλ πατρὶ Καριαθιαρεὶμ, (η) Ἀραὰ,
53 ϗ Αἰσὶ, ϗ Ἀμμανὶθ, Καὶ οὐμασφαὲ, πόλεις Ἰαΐρ, Αἰθαλὶμ, ϗ Μιφιθὶμ, ϗ Ἡσαμαθὶμ, ϗ Ἡμασαραὶμ·
54 ἐκ τούτων ἐξήλθοσαν οἱ Σαραθαῖοι, (θ) ϗ υἱοὶ Ἐσθαάμ. Υἱοὶ Σαλωμὼν, (ι) Βαιθαλαὲμ ὁ
55 Νετωφατὶ, Ἀταρὼθ οἴκου (κ) Ἰωὰβ, ϗ ἥμισυ τῆς (λ) Μαλαθὶ, Ἡσαρεὶ, Πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες
ἐν (μ) Ἰάβις Θαργαθιὶμ, ϗ Σαμαθιὶμ, ϗ Σωχαθίμ. οὗτοι οἱ Κιναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἱμὰθ πατρὸς
οἴκου Ῥηχάβ.

Et filii Nadab; Salad, & Apphain. Et mortuus eſt Salad non habens filios. 30
Et filii Apphain, (i) Iſemiel. Et filii Iſemiel, Soſan. Et filii Soſan, Dadæ. 31
Et filii Dadæ; Achiſamas, Jether, Jonathan. Et mortuus eſt Jether non 32
habens filios. Et filii Jonathan; Phaleth, & Ozam. Hi fuerunt filii Hierameel. 33
Et non fuerunt Soſan filii, ſed filiæ. Et ipſi Soſan erat puer 34
Ægyptius: & nomen ei, (k) Jochel. Et Soſan dedit filiam ſuam Jochel 35
puero ſuo in uxorem: & peperit ei Ethi. Et Ethi genuit Nathan. Et Nathan 36
genuit Zabed. Et Zabed genuit (l) Aphamel. Et Aphamel genuit 37
Obed. Et Obed genuit Jeu. Et Jeu genuit Azariam. Et Azarias genuit 38 39
Chelles. Et Chelles genuit Elcaſa. Et Eleaſa genuit Soſomai. Et Soſomai 40
genuit Salum. Et Salum genuit Jechemiam. Et Jechemias genuit Eliſama. 41
Et Eliſama genuit Iſmael. Et filii Chaleb fratris Hierameel, (m) 42
Meriſa primogenitus ejus. Hic pater Ziph. Et filii Meriſa patris Chebron.
Et filii Chebron, Core, & Thapphus, & Recom, & Samaa. Et Samaa genuit 43 44
Raem patrem Jeclan. Et Jeclan genuit Samai. Et filius ejus Maon. 45
Et Maon pater Bethſur. Et Gepha concubina Chaleb genuit Aram, 46
& Moſa, & Gezue. Et filii Addai, Rhagem, & Joatham, 47
& Sagar, & Phalech, & Gepha, & (n) Sagae. Et 48
concubina Chaleb Mocha genuit Saber, & Tharam. Et genuit Sagae patrem 49
Madmena, & Sau patrem Machabena, & patrem Gebal. Et filia
Chaleb, Aſcha. Hi fuerunt filii Chaleb. Filii Or primogeniti Ephrata; Sobal 50
pater Cariathiarim, Salomon pater Betha, Lammon pater Bethalaem, 51
& Arim pater Bethgedor. Et fuerunt filii Sobal patri Cariathiarim; (o) 52
Araa, & Æſi, & Ammanith, Et (p) Umaſphae, civitates Jair, Æthalim, 53
& Mephithim, & Samathim, & Maſaraim. Ex his exierunt Sarathæi,
& (q) filii Eſthaam. Filii Salomon; Bethalaem, (r) Netophathi, Ataroth 54
domus Joab, (s) & dimidium Malathi, Eſari. (t) Cognationes ſcribarum 55
habitantes in Jabis, (u) Thargathiim, et Samathiim, & Sochathim. Hi ſunt
Cinæi, qui venerunt ex Hemath patre domus Rhecab.

MS. A. (α) Ἀφραίμ. (β) Ἀφφαὶμ, Ἰεσσεί. (γ) Ἰεσσεὶ, (δ) Ἀαδαί. (ε) Ἰεδδαοὺ, Ἀχισαμμὰ, καὶ Ἰεθὲρ, ϗ Ἰωνάθαν. (ζ) Ὀζαζά. (η) Ἱερεμεήλ. (θ) Ἰωχὴλ (ι) Ἰεθθὶ, Καὶ Ἰεθθεὶ (κ) Ὀφλὰδ, ϗ Ὀφλὰδ (λ) Ἰωβὴδ, Καὶ Ἰωβὴδ (μ) Σαλλοὺμ, Καὶ Σαλλοὺμ (ν) Ἰεκομίαν, ϗ Ἰεκομίας (ξ) Ἐλισαμά. Καὶ υἱοὶ Χαλὲμ (ο) Ἱερεμεὴλ, Μαρεισὰς πρωτότοκος (π) Θαφφὲ, ϗ Ῥοκὸμ, ϗ Σεμαά. *ἐγέννησεν (ρ) Ἰερκαὰν, ϗ Ἰερκαὰν (σ) Σαμμαΐ. (τ) Βηθσούρ. (υ) Ἀῤῥὰν, ϗ τὸν Ἰωσὰ, (φ) Γεζουέ. ϗ Ἀῤῥὰν ἐγέννησεν τὸν Γεζουέ. Καὶ υἱοὶ Ἰαδαΐ, Ῥεγὲμ, (χ) ϗ Γηρεὼμ, ϗ Φαλὲτ, (ψ) Σαγάφ. (ω) Σεβὲρ, ϗ τὸν Θαρχνά. (α) Σαγὰφ (β) Σαοὺλ (γ) Μαχαμηνὰ, (δ) Γαιβαά. (ε) Ἀχσά. (ζ) Βαιθλαμμὼν πατὴρ Βεθλεέμ. Ἀρεὶ (η) Ἀραὰ, Ἐσεὶ, Ἀμμανὶθ, Οὐμασφὰς, Καριαθιαρεὶμ, Αἰθαλεὶμ, ϗ Ἡφιθεὶν, ϗ Ἡσαμαθεὶν, ϗ Ἡμασαρεείν· (θ) ϗ οἱ Ἐσθαωλαῖοι. (ι) Βαιθλεὲμ ϗ Νετωφαθὶ, (κ) Ἰωβὰβ, (λ) Μανὰθ, Ἡσαρεὶ, (μ) Γάβης, Ἀργαθιεὶμ, ϗ Σαμαθιεὶμ, Σωκαθιείμ.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΚΑὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ οἱ τεχθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότοκος Ἀμνὼν τῇ Ἀχιναὰμ τῇ (α) Ἰεζραηλίτιδι·
2 ὁ δεύτερος (β) Δαμνιὴλ τῇ Ἀβιγαίᾳ τῇ Καρμηλίᾳ· Ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ, υἱὸς Μωχὰ
3 θυγατρὸς (γ) Θολμαΐ βασιλέως (δ) Γεδσούρ· ὁ τέταρτος Ἀδωνία υἱὸς Ἀγγίθ· Ὁ πέμπτος (ε) Σαφατία
4 τῆς Ἀβιτάλ· ὁ ἕκτος (ζ) Ἰεθραὰμ τῇ Ἀγλᾷ γυναικὶ αὐτοῦ. Ἓξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών.
ϗ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη, ϗ ἑξάμηνον· ϗ τριάκοντα ϗ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

MS. A. (α) Ἰσραηλίτιδι· (β) Δαλουΐα (γ) Θολμεΐ (δ) Γεσούρ· (ε) Σαφατίας (ζ) Ἰεθραάμ

CAP. III.

ET hi fuerunt filii David, qui nati ſunt ei in Chebron; Primogenitus 1
Amnon, Achinaam Jezraelitidi: ſecundus Damniel, Abigææ Carmeliæ:
Tertius Abeſſalom, filius Macha filiæ Tholmai regis Gedſur: quartus 2
Adonia, filius Angith: Quintus Saphatia, ipſius Abital: ſextus Jethraam, 3
ex Agla uxore ejus. Sex nati ſunt ei in Chebron: & regnavit ibi ſeptem 4
annos, & ſex menſes. Et triginta & tres annos regnavit in Hieruſalem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وبنو ناداب * سالد * وافليريم * ومات سالد بغير بنين * وبنو افليريم * اسعيا * وبنو 30 31
اسعيا * سوسان * وبنو سوسان * احلي * وبنو ياداع * احي * ساقي * ياثار ويوناثان * ومات 32
ياثار بلا بنين * وبنو يوناثان * لفث * واوزا * هاولاء كلهم بنو يرحاميل * ولم يكن 33 34
لسوسان اولاد ذكورة بل بنات * وصار لسوسان صهر من المصريين * واسمه يارداع * اعطاه 35
سوسان ابنته * فولدت له العاثي * والعاثي اولد ناثان * وناثان اولد ادبير * وادبير اولد 36 37
افيال * وافيال اولد ليوباف * واليوباف اولد ياهو * وياهو اولد عزريا * وعزريا اولد حالاص * 38 39
وحالاص اولد عسما * وعسما اولد سمسي * وسمسي اولد سالوم * وسالوم اولد القميا * والقميا 40 41
اولد اليسمع * وبنو كاليب اخي يرحاميل * السمي بكره وهو ابو زياف * وبنو مرسا ابي 42 43
حبرون * قرح * وتافوح * ورافام * واسمع * واسمع اولد راحام ابا ياريقعم * ويريقعم اولد 44
ساماي **

Filii Nadabi, Saled, & Ephlarim: ſed 30
mortuus eſt Saled abſque liberis. Filii 31
Ephlarimi, Eſaja: filii Eſajæ, Suſan:
filii Suſanis, Ahli. Filii Jadai, Achi, 32
Sabi, Jether, & Jonathan: mortuus eſt
autem Jether abſque liberis. Filii 33
Jonathanis, Lapheth, & Uza: hi omnes
ſunt filii Jerhamelis. Suſan non habuit 34
filios maſculos, ſed filias. Habuitque
Suſan generum ex Ægyptiis nomine
Jaredaum. Cui cùm dediſſet Suſan 35
filiam ſuam, peperit hæc illi Ati.
Ati genuit Nathanem: Nathan genuit 36
Adbir. Adbir genuit Aphielem: Aphiel 37
genuit Jobabum. Jobab genuit 38
Jehu: Jehu genuit Azariam. Azaria 39
genuit Haleſum: Hales genuit Aſmam.
Aſma genuit Samſam: Samſa genuit 40
Salumum. Salum genuit Elcimiam: 41
Elcimia genuit Eliſimaum. Porrò 42
filii Chalebi fratris Jerhamelis, Elſamma
primogenitus ejus; atque is eſt
pater Jezephi. Filii Mareſæ patris 43
Hebronis, Corah, Taphuh, Racam, &
Aſmaa. Aſmaa genuit Rahamum patrem 44
Jericaami: Jericaam genuit
Sami.

* وعوفينا جارية كالاب ولدت حوران * وحوران اولد غوزان ** 46

* Ophina quoque ancilla Chalebi peperit Horanem, Horan genuit Ghozanem. 46

* هاولاء بنو كالاب بن حور بكر افرث * سافل ولد في ضيعة نعران * وساملا ولد في 50 51
بيت لحم * ابي ولدوه في غادار * وصار بنون لسفال في ضيعة نعران * عطروث * ويوافيل * 52
وحصري * سافيريم ساحيف * حاما * هاولاء بنو سوفيل في ضيعة نعرين *

* Hi ſunt filii Chalebi filii Huris primogeniti 50
Ephrathæ: Sabel natus eſt in civitate
Naaran. Samla natus eſt in 51
Beth lehem: Abi genuerunt in Gadar.
Sabel autem hos habuit liberos 52
in civitate Naaran, Athrothem, Joabelem,
Haſii, Sapheriamum, Sachibum,
Hamam: hi fuerunt filii Sobelis in civitate
Naarin.

* الفصل الثالث *

* وبنو داود بحبرون * واسم ابنه بكره حمدون * من احينعام التي هي من ايزرعيل * 1
والثاني كالاب من ابيغال امراة نابال من جبل كرملا * والثالث ابيسالوم من معكا ابنة 2
ثولماي ملك غاسور * والرابع ادونيا من حاجيث * والخامس سافطيا من ابيطال * والسادس 3
ايثرعام الذي من حاجل امراة داود * هاولاء البنون الستة الذين ولدوا له في حبرون * وملك 4
هناك سبعة سنين وستة اشهر * وثلاثة وثلاثين سنة ملك باورشليم *

CAP. III.

* FIlii Davidis in Hebrone nati: nomen
filii ejus primogeniti, Hamnon ex Abinoame 1
quæ erat ex Jezraele: ſecundus
fuit Chaleb ex Abigale uxore Nabalis de
monte Charmelo. Tertius Abiſalom è
Maacha filia Tholmai regis Geſſur: 2
quartus Adonia è Gaithe. Quintus Sephatia
ex Abitale: ſextus Ethraam qui 3
natus eſt ex Hegla uxore Davidis. Hi
ſunt ſex filii qui nati ſunt ei in Hebrone: 4
Regnavit enim illic ſeptem annis, & ſex
menſibus: annis verò triginta tribus regnavit
in Jeruſalem.

Ibchar Et .Hammiel *filiæ* Bathſuah *ipſi* quatuor Selomoh & ,Nathan & ,Sobab & Simha : Jeruſalaim in ei ſunt nati iſti Et
6 5 וְאֵלֶּה נוּלְּדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־עַמִּיאֵל׃ וְיִבְחָר
filii Omnes .novem ,Eliphelet & ,Eljadah & ,Eliſamah Et .Japhiah & ,Nephegh & ,Noghah Et .Eliphelet & ,Eliſamah &
9 8 7 וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט׃ וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה׃ כֹּל בְּנֵי
,ejus filius Aſa ,ejus filius Abijah ,Rechabham ,Selomoh filius Et .eorũ ſororem Thamar & ,concubinarum filios præter David
10 דָּוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ
Jotham ,ejus filius Hazariah ; ejus filius Amaſiahu .ejus filius Joas ,ejus filius Achaziahu,ejus filius Joram .ejus filius Jehoſaphat
12 11 יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם
,Joſijahu filii Et .ejus filius Joſijahu ,ejus filius Amon .ejus filius Menaſſeh ,eius filius Chizchiiahu ,ejus filius Achaz .eius filius
15 14 13 בְּנוֹ׃ אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ׃ אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ׃ וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ
,eius filius Jechoniah ,Jehojachim filii Et .Sallum quartus ,Sidchijahu tertius ,Jehoiachim ſecundus ,Jochanan primogenitus
16 הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ
,Hoſamah ,Jechamiah ,Senazar & ,Pedaiah & ,Malchiram Et .eius filius Sealthiel ,Aſſir ,Jechoniah filii Et .eius filius Sidchijah
18 17 צִדְקִיָּה בְנוֹ׃ וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ׃ וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמָע
.eorum ſoror Selomith & ,Chananiah & ,Meſullam Zerubbabel filius & : Simhi & ,Zerubbabel ,Pedaiah filii Et .Nedabiah &
19 וּנְדַבְיָה׃ וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבֶן־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃
,Rephaiah filii : Jeſahaja & ,Pelatiah ,Chananiah filius Et .quinque cheſed-Juſab,Chaſadiah &,Berechiah & ,Ohel &,Chaſubah Et
21 20 וַחֲשֻׁבָה וָאֹהֶל וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד חָמֵשׁ׃ וּבֶן־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וִישַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה
,Bariah & ,Ighal & ,Chattus ,Semahajah filii Et .Semahajah ,Secheniah filii Et .Secheniah filii ,Obadiah filii , Arnan filii
22 בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה׃ וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ
; Hodaieuahu Eliohenai filii Et .tres Hazricam & ,Chizchijah & ,Eliohenai ,Nehariah filius Et .ſex ,Saphat & ,Nehariah &
24 23 וּנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ וּבֶן־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַיְוָהוּ
.ſeptem Hanani & ,Delaiah & ,Jochanan & ,Haccub & ,Pelaiah & , Eljaſib &
וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וּדְלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה׃

CAP. IV. ד

Jachath & : Jachath genuit ,Subal filius Reaiah Et .Sobal & ,Chur & ,Charmi & Cheſron ,Peres ; Jehudah Filii
2 1 בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ וּרְאָיָה בֶן־שׁוֹבָל הֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת
,Idbas & ,Iſma & ,Iſrehel ,Hetam *patris* hæc Et .Sorhathi familiæ Iſtæ .Lahad & ,Achumai genuit
3 הֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ
Ephratha primogeniti Chur filii Iſti .Chuſah pater Hezer & ,Ghedor pater Penuel Et .Selelphoni eorum ſororis nomen &
4 וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְלֶלְפּוֹנִי׃ וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר וְעֵזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה
,Naharah ei peperit Et .Naharah & ,Chelah ,uxores duæ fuerunt Tecoah patri Aſchur Et .Bethlechem patris
6 5 אֲבִי בֵּית לָחֶם׃ וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה וְנַעֲרָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־
,Jeſchar ,Sereth ,Chelah filii Et .Naharah filii Iſti .Haachaſtari & ,Temni & ,Chepher & ,Achuzam
7 אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יִצְחָר
honorabilis Jahabes fuit Et .Harum filii Acharchel familias & ; Haſobebah & ,Hanub genuit Chos Et .Ethnan &
9 8 וְאֶתְנָן׃ וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחוֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרוּם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד
.dolore cum peperi Quia : dicendo ,Jahabes eius nomen vocavit eius mater Et .ſuis fratribus *præ*
מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃

Verſio VULG. LAT.

Porrò in Jeruſalem nati ſunt ei filii; Simmaa, & So- 5
bab, & Nathan, & Salomon, quatuor de Bethſabee
filiâ Ammiel. Jebaar quoque, & Eliſama, Et Eli- 6 7
phaleth, & Noge, & Nepheg, & Japhia ; Necnon 8
Eliſama, & Eliada, & Elipheleth, novẽ : Omnes hi, 9
filii David, abſq; filiis concubinarũ : habuerúntque
ſororẽ Thamar. Filius autem Salomonis, Roboam: 10
cujus Abia fili⁹ genuit Aſa. De hoc quoque natus eſt
Joſaphat , Pater Joram: qui Joram genuit Ochoziã, 11
ex quo ortus eſt Ioas : Et huj⁹ Amaſias filius genuit 12
Azariam. Porrò Azariæ filius Ioathan Procreavit 13
Achaz patrẽ Ezechiæ, de quo nat⁹ eſt Manaſſes. Sed 14
& Manaſſes genuit Amon patrẽ Ioſiæ. Filii autem 15
Ioſiæ fuerunt, primogenit⁹ Iohanan, ſecund⁹ Ioakim,
terti⁹ Sedecias, quart⁹ Sellum. De Ioakim nat⁹ eſt Ie- 16
chonias, & Sedecias. Filii Iechoniæ fuerunt; Aſir, 17
Salathiel, Melchiram, Phadaia, Senneſer, & Iece- 18
mia, Sama, & Nadabia. De Phadaia orti ſunt Zoro- 19
babel & Semei. Zorobabel genuit Moſollam, Hana-
niam, & Salomith ſororẽ eorũ : Haſaban quoque, 20
& Ohol, & Barachian, et Haſadian, Ioſabheſed, quin-
que. Fili⁹ autẽ Hananiæ; Phaltias pater Ieſeiæ, cuj⁹ 21
filius, Raphaia. Huj⁹ quoque filius, Arnan, de quo na-
tu⁹ eſt Obdia, cuj⁹ fili⁹ fuit Sechenias. Filius Seche- 22
niæ, Semeia : cujus filii, Hattus, & Iegaal, & Baria, &
Naaria, & Saphat, ſex numero. Filius Naariæ; Eli- 23
oenai, & Ezechias, & Ezricam, tres. Filii Elioenai; 24
Oduia, & Eliaſub, & Pheleia, & Accub, & Iohanan,
& Dalaia, & Anani, ſeptem.

CAP. IV.

Filii Iuda; Phares, Heſron, & Charmi, & Hur, & So- 1
bal. Raia verò fili⁹ Sobal genuit Iahath, de quo na- 2
ti ſunt Ahumai & Laad. Hæ cognationes Sarathi.
Iſta quoq; ſtirps Etam ; Iezrahel, et Ieſema, & Iede- 3
bos. Nomen quoque ſororis eorum , Aſalelphuni.
Phanuel autem pater Gedor, & Ezer pater Hoſa. Iſti 4
ſunt filii Hur primogeniti Ephrata patris Bethlehem.
Aſſur verò patri Thecuæ erant duæ uxores, Halaa, et 5
Naara. Peperit autẽ ei Naara, Oozam, et Hepher, & 6
Themani, & Ahaſthari. Iſti ſũt filii Naara. Porrò filii 7
Halaa; Sereth, Iſaar, et Ethnan. Cos autẽ genuit Anon, 8
& Soboba, & cognationẽ Aharehel filii Arum. Fuit 9
autẽ Iabes inclytus præ fratribus ſuis, et mater ejus
vocavit nomen illius Iabes, dicens ; Quia peperi
eum in dolore.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

5 ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܒܢܝܐ ܕܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܫܡܘܥ. ܘܫܟܘܒ. ܘܢܬܢ.
6 ܘܫܠܝܡܘܢ. * ܘܝܒܚܪ. ܘܐܠܝܫܡܥ. ܘܐܠܝܕܥ. * ܘܐܠܝܦܠܛ. ܘܢܘܓܗ. ܘܢܦܓ.
7 8 * ܘܢܦܝܓ. ܘܐܠܝܫܥ. * ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. ܘܬܡܪ ܚܬܗܘܢ.
9 10 * ܘܒܢܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܪܚܒܥܡ ܒܪܗ. ܐܒܝܐ ܒܪܗ. ܐܣܐ ܒܪܗ. ܝܗܘܫܦܛ ܒܪܗ.
11 12 * ܝܘܪܡ ܒܪܗ. ܐܚܙܝܐ ܒܪܗ. ܝܘܐܫ ܒܪܗ. * ܐܡܘܨܝܐ ܒܪܗ. ܥܘܙܝܐ ܒܪܗ. ܝܘܬܡ ܒܪܗ.
13 14 * ܐܚܙ ܒܪܗ. ܚܙܩܝܐ ܒܪܗ. ܡܢܫܐ ܒܪܗ. * ܐܡܘܢ ܒܪܗ. ܝܘܫܝܐ ܒܪܗ. * ܘܒܢܘܗܝ
15 ܕܝܘܫܝܐ. ܒܘܟܪܗ. ܝܘܚܢܢ. ܝܘܝܩܝܡ. ܠܬܪܝܢ. ܨܕܩܝܐ. ܕܬܠܬܐ. ܫܠܘܡ ܕܐܪܒܥܐ.
16 17 * ܘܒܢܘܗܝ ܕܝܘܝܩܝܡ. ܝܘܟܢܝܐ ܒܪܗ. ܨܕܩܝܐ ܒܪܗ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܝܘܟܢܝܐ.
18 ܐܣܪܐܣܬܠ ܒܪܗ. * ܘܡܠܟܘܡ ܒܪܗ. ܘܦܪܝܐ ܒܪܗ. ܫܐܣܪ ܒܪܗ. ܘܢܩܡܝܐ ܒܪܗ.
19 ܫܡܘܥ ܒܪܗ. ܢܕܒܝܐ ܒܪܗ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܢܕܒܝܐ. ܙܪܘܒܒܠ ܘܫܡܥܝ. ܘܒܢܝ
20 ܙܪܘܒܒܠ. ܡܫܠܡ ܘܚܢܢܝܐ. ܘܫܠܟܬ ܚܬܗܘܢ. * ܘܚܫܝܒܐ. ܘܝܗܘܐܝܠ.
21 ܘܒܪܝܐ ܘܚܣܕܝܐ. * ܒܢܝ ܚܢܢܝܐ . ܦܠܛܝܐ. ܘܐܘܫܥܝܐ. ܐܪܦܝܐ ܒܪܗ. ܐܪܢܢ ܒܪܗ.
22 ܥܘܒܝܐ ܒܪܗ ܕܐܘܫܥܝܐ. * ܘܒܪܗ ܕܫܟܢܝܐ ܫܡܥܝܐ. ܘܒܪܗ ܕܫܡܥܝܐ ܚܛܘܫ.
23 ܘܢܓܐܝܠ. ܘܥܙܪܝܐ. ܘܚܙܩܝܐ. ܘܗܘܕܝܐ. * ܘܠܫܝܒ . ܘܦܠܝܐ. ܘܝܥܩܘܒ. ܘܝܘܚܢܢ.
ܘܕܠܝܐ. ܘܥܢܢ.

Atque hæc ſunt nomina liberorum 5
qui nati ſunt ei in Jeruſalem : Semu,
Sechob, Nathan, Salomon, Jebhar, 6
Eliſemaa , Elidaa , Eliphelet, No- 7
gah, Nepheg, Nephig, & Eliſaa. 8
Hi omnes fuerunt filii Davidis; et Tha- 9
mar ſoror eorum. Filii Salomonis, 10
Rehabaam fuit filius ejus, Abia fili-
us ejus, Aſa filius ejus, Joſaphat fili-
us ejus, Joram filius ejus, Ehazia fili- 11
us ejus, Joas, filius ejus, Amoſia fi- 12
lius ejus, Ozia filius ejus, Jotham
filius ejus, Ahaz filius ejus, Heze- 13
cia filius ejus, Manaſſe filius ejus,
Amon filius ejus, Joſia filius ejus. 14
Filii Ioſiæ, primogenitus ejus Ioha- 15
nan, ſecundus Iojacim, tertius Se-
decia, quartus Salum. Filii Iojaci- 16
mi, Iochania filius ejus, Sedecia fili-
us ejus. Filii Iochaniæ, Aſraſtel fi- 17
lius ejus, Malchom filius ejus, Phe- 18
raja filius ejus, Saaſar filius ejus, Ne-
camia filius ejus, Semu filius ejus,
Nedabia filius ejus. filii Nedabiæ, 19
Zorobabel, & Semei : Filii Zorobabe-
lis, Maſlam, Hanania, & Selcath ſo-
ror eorum : Item Heſiba, Iehuel, Be- 20
riaa, & Heſedia. Filii Hananiæ, Phe- 21
latia, Uſaja, Arphaja filius ejus, Ar-
non filius ejus, Ubia filius Uſaiæ. Fi- 22
lius Sechaniæ, Semaja ; filius Sema-
jæ, Hatus, & Negael, Azaria, Heze-
cia, Hodia, Leſib, Phelaja, Iacob, 23
Iohanan, Delaja, & Anan.

* ܦܘܠܓܐ * ܕ *

1 2 * ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܗܘܕܐ. ܦܪܨ. ܘܚܨܪܘܢ. ܘܟܪܡܝ. ܘܝܢܘܪ. ܘܫܘܒܠ. * ܘܠܐܝܐ ܒܪ
ܫܘܒܠ . ܐܘܠܕ ܠܢܚܬ . ܘܢܚܬ ܐܘܠܕ ܠܐܚܝܡܝ. ܘܠܐܝܕ. ܗܠܝܢ ܫܪܒܬܐ ܕܪܚܒܥܡ.
3 4 * ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܥܡܝܢܕܒ. ܐܚܝܙܪܥܐܝܠ . ܘܢܫܡܐ. ܘܕܝܒܫ. * ܘܦܓܘܐܝܠ . ܘܚܘܫܝܐ.
5 ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܚܘܪ ܒܘܟܪܗ ܕܐܦܪܬܐ ܕܗܘܐ ܐܒܘܗܝ ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ. * ܘܠܐܚܝܫܘܪ
6 ܐܒܘܗܝ ܕܬܩܘܥ . ܗܘܝ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܢܫܝܢ. * ܘܝܠܕܬ ܚܕܐ ܡܢܗܘܢ. ܠܐܚܝܪܡ. ܘܠܛܦܪ.
ܘܠܬܝܡܢ. ܘܠܚܪܫܬܪ. ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝܗ ܕܚܕܐ ܡܢܗܘܢ.
9 * ܘܗܘܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܚܒܝܒ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ. ܘܩܪܬ ܫܡܗ. ܥܝܢܝ.

CAP. IV.

Iſti verò ſunt filii Iudæ : Phares, 1
Heſron, Charmi, Ianor, & Sobal. Leja 2
filius Sobalis genuit Nahath ; Nahath
genuit Ahimi, et Ied : hæ ſunt genea-
logiæ Rehabaami. Atque hi ſunt filii 3
Aminadabi ; Ahizareel , Neſma , &
Dibas , Pheguel, & Huſia : hi ſunt 4
filii Huris primogeniti Ephrathæ, qui
fuit pater ipſius , ex Beth-lehem.
Ahiſur pater Tecue duas habuit vxo- 5
res ; Quarum una peperit Ahiram, 6
Tepher, Theman, & Hareſtar : hi ſunt
filii unius illarum.

Fuit autem unus ex iis charus patri 9
matrique ſuæ, & vocavit nomen ejus,
Oculi mei.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμαὰ, Σωβὰβ, Νάθαν, (η) ϗ Σαλωμών· τέσσαρες τῇ Βηρσαβεὲ θυ-
6 7 γατρὶ Ἀμιήλ· Καὶ (θ) Ἐβαὰρ, ϗ Ἐλισὰ, Καὶ Ἐλιφαλὴθ, ϗ Ναγαὶ, ϗ (ι) Ναφὲκ, ϗ Ἰαφιὲ, Καὶ Ἐλι-
8 σαμὰ, ϗ (κ) Ἐλιαδὰ, ϗ Ἐλιφαλὲτ, ἐννέα. Πάντες υἱοὶ Δαυὶδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν, ϗ Θήμαρ (λ)
9 ἀδελφὴ αὐτῶν. Υἱοὶ Σαλωμὼν, Ῥοβοὰμ, Ἀβιὰ (μ) υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωρὰμ
10 11 12 υἱὸς αὐτοῦ, (ν) Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ, (ξ) Ἰωάθαν υἱὸς
13 14 αὐτοῦ, Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, (ο) Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ, (π) Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ.
15 Καὶ υἱοὶ Ἰωσία, πρωτότοκος Ἰωανὰν, ὁ δεύτερος Ἰωακὶμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ τέταρτος (ρ) Σαλούμ.
16 17 Καὶ υἱοὶ Ἰωακὶμ, Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱοὶ (σ) Ἰεχονία, Ἀσὶρ, Σαλαθιὴλ υἱὸς αὐτοῦ,
18 19 Μελχιρὰμ, ϗ Φαδαΐας, ϗ Σανεσὰρ, ϗ (τ) Ἰεκιμία, ϗ Ὡσαμὰθ, ϗ Ναβαδίας. Καὶ υἱοὶ Φαδαΐας, Ζορο-
20 βάβελ, ϗ Σεμεΐ. ϗ υἱοὶ Ζοροβάβελ, (υ) Μοσολλὰμ, ϗ Ἀνανία, ϗ Σαλωμιθὶ ἀδελφὴ αὐτῶν, Καὶ (φ) Ἀσουβὲ,
21 ϗ Ὀὸλ, ϗ Βαραχία, ϗ Ἀσαδία, ϗ (χ) Ἀσοβὲδ, πέντε. Καὶ υἱοὶ Ἀνανία, (ψ) Φαλεττία, ϗ Ἰεσίας υἱὸς αὐ-
22 τοῦ, (ω) Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱὸς Σεχενία, Σα-
23 μαΐα· ϗ (†) υἱοὶ Σαμαΐα, (α) Χαττοὺς, ϗ Ἰωὴλ, (β) ϗ Βερρὶ, ϗ Νωαδία, ϗ (γ) Σαφὰθ, ἕξ. Καὶ υἱοὶ Νωαδία,
24 (δ) Ἐλιθενὰν, ϗ Ἐζεκία, ϗ (¨) Ἐζρικὰμ, τρεῖς. Καὶ υἱοὶ (ε) Ἐλιθενὰν, Ὀδολία, ϗ Ἐλιασεβὼν, ϗ Φα-
δαΐα, ϗ (ζ) Ἀκοὺβ, ϗ Ἰωανὰν, ϗ Δαλαΐα, ϗ Ἀνὰν, ἑπτά.

Et hi nati ſunt ei in Hieruſalem; Simai, Sobab, Nathan, & Salomon: 5
quatuor ipſi Berſabee filiæ Amiel. Et Ebaar, & Eliſa, Et Eliphaleth, 6 7
& Nagai, & Naphec, & Japhie, Et Eliſama, & Eliada, & Eliphalet, 8
novem. Omnes filii David, præter filios concubinarum: et Themar 9
ſoror eorum. Filii Salomon; (a) Roboam, Abia filius ejus, Aſa filius 10
ejus, Joſaphat filius ejus, Joram filius ejus, Ochozias filius ejus, Joas 11
filius ejus, Amaſias filius ejus, Azarias filius ejus, Joathan filius ejus, 12
Achaz filius ejus, Ezecias filius ejus, Manaſſes filius ejus, Amon filius 13 14
ejus, Joſia filius ejus. Et filii Joſia; primogenitus Joanan, ſecundus Joa- 15
cim, tertius Sedecias, quartus Salum. Et filii Joacim; Jechonias filius 16
ejus, Sedecias filius ejus. Et filii Jechoniæ; Aſir, Salathiel filius ejus, 17
Melchiram, & Phadaias, & Saneſar, & Jecimia, & Oſamath, & Na- 18
badias. Et filii Phadaias; Zorobabel, & Semei. Et filii Zorobabel; Mo- 19
ſollam, & Anania, & Salomethi ſoror eorum, Et Aſube, & Ool, et Bara- 20
chia, et Aſadia, et Aſobed, quinque. Et filii Anania; Phalettia, et Je- 21
ſias filius ejus, Raphal filius ejus, Orna filius ejus, Abdia filius ejus,
Sechenias filius ejus. Et filius Sechenia, Samaia. Et filii Sa- 22
maia; Chattus, et Joel, et Berri, et Noadia, et (b) Saphath, ſex.
Et filii Noadia; (c) Elithenan, et Ezecia, et Ezricam, tres. Et filii Elithenan; Odolia, et Eliaſebon, et Phadaia, et Acub, et Joanan, et Dalaia, et Anan, ſeptem. 23 24

MS.A. (η) Σαλωμών· (θ) Ἰεβαὰρ, ϗ Ἐλισαμὰ, Καὶ Ἐλιφαλὲτ, (ι) Ναφὲγ, (κ) Ἐλιεδὰ, ϗ Ἐλιφαλὲτ, (λ) ἡ ἀδελφὴ (μ) ὁ υἱὸς (ν) Ὀζίας (ξ) Ἰωνάθαν (ο) Ἀμὼς (π) Ἰωσίας (ρ) Σαλλήμ. (σ) Ἰεχονίου, (τ) Ἰεκενία, ϗ Ὡσαμὼ, ϗ Ναβαδίας. Καὶ υἱοὶ Σαλαθιὴλ, Ζοροβάβελ, ϗ Σεμεΐ. (υ) Μοσολλαμὸς, (φ) Ἀσεβὰ, (χ) Ἀσοβαὲδ, (ψ) Φαλεττία, ϗ Ἰεσεία (ω) Ῥαφαία (†) υἱὸς (α) Χεττοὺς, (β) Βερία, (γ) Σαφὰτ, (δ) Ἐλιωηναὶ, (¨) Ἐσρικὰμ, (ε) Ἐλιωνναὶ, Ὠδουΐα, ϗ Ἐλιασειβ, (ζ) Ἀκκοὺβ, ϗ Ἰωανὰμ, ϗ Δαλαΐα, ϗ Ἀνανὶ, ἑπτά.

ΚΕΦ. δ'.

1 2 (α) ΚΑὶ υἱοὶ Ἰούδα, Φαρὲς, Ἐσρὼμ, ϗ Χαρμὶ, ϗ Ὢρ, (†) Σουβὰλ, Καὶ (β) Ῥάδα υἱὸς αὐτοῦ. ϗ Σουβὰλ ἐγέν-
3 νησε τὸν Ἰεθ. ϗ Ἰεθ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμαὶ, ϗ τὸν (γ) Λαάδ· αὗται αἱ γενέσεις τῶν (δ) Ἀραθί. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰ-
4 τὰμ, (ε) Ἰεζραὴλ, ϗ Ἰεσμὰν, ϗ Ἰεβδάς· ϗ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν (ζ) Ἐσηλεββών. Καὶ Φανουὴλ πατὴρ
5 Γεδὼρ, ϗ (η) Ἰαζὴρ πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὢρ (θ) τοῦ πρωτοτόκου Ἐφραθὰ πατρὸς (ι) Βαιθλαέμ. Καὶ τῷ
6 (κ) Ἀσοὺρ πατρὶ (λ) Θεκωὲ ἦσαν δύο γυναῖκες, (μ) Ἀωδὰ, ϗ Θοαδά. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ (ν) Ἀωδὰ τὸν Ὠ-
7 χαία, ϗ τὸν Ἡφὰλ, ϗ τὸν Θαιμὰν, ϗ τὸν (ξ) Ἀασθήρ· πάντες οὗτοι υἱοὶ (ο) Ἀωδᾶς. Καὶ υἱοὶ (π) Θοαδᾶς, Σερὲθ,
8 ϗ Σαὰρ, ϗ (ρ) Ἐσθανάμ. Καὶ Κωὲ ἐγέννησε τὸν (σ) Ἐνὼβ, ϗ τὸν (τ) Σαβαθά. ϗ γενέσεις ἀδελφοῦ Ῥηχὰβ,
9 υἱοῦ (υ) Ἰαρίν. Καὶ ἦν Ἰγαβὴς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ϗ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ (φ)
Ἰγαβὴς, λέγουσα, Ἔτεκον ὡς γαβής.

MS.A. (α) Υἱοὶ Ἰούδα, (†) ϗ Σουβὰλ, (β) Ῥεϊὰ υἱὸς (γ) Λαάδ· (δ) Σαραθί. (ε) Ἰεζριὴλ, ϗ Ἰεσμὰ, ϗ Ἰγαβής· (ζ) Ἐσηλλεφών. (η) Ἐζὲρ (θ) πρωτοτόκου (ι) Βαιθλαέμ. (κ) Ἀχοὺρ (λ) Θεκωὴ (μ) Ἀλαὰ ϗ Νοορά. (ν) ἡ Νοορὰ τὸν Ὠχαζάμ, (ξ) Ἀθηρά· (ο) Νοορά. (π) Ἀλαὰ, Σαρὲθ, (ρ) Ἐθναδί. (σ) Ἐγνὼβ, (τ) Σωβηβά. (υ) Ἰαρείμ. (φ) Ἰαγβής,

CAP. IV.

ET filii Juda; Phares, Eſrom, et Charmi, et Or, Subal, Et (a) Rada filius 1 2
ejus: Et Subal genuit Jeth. Et Jeth genuit Achimai, et Laad. Hæ ſunt
(b) generationes ipſius Arathi. Et hi (c) filii Ætham; Jezrael, et Jeſman, 3
et Jebdas: et nomen ſororis eorum, (d) Eſelebbon. Et Phanuel pater Ge- 4
dor: et Jaſer pater Oſan. Hi filii Or primogeniti Ephratha patris Bætha-
laem. Et ipſi Aſur patri Thecoe fuerunt duæ uxores, (e) Aoda, & Tho- 5
ada. Et Aoda peperit ei Ochaa, & Ephal, & Thæman, et Aaſther. 6
Omnes hi filii Aodæ. Et filii Thoadæ; Sereth, et Saar, et Eſthanam. Et 7 8
Co. genuit Enob, et Sabatha, et (f) generationes fratris Rechab filii Ja-
rin. Et fuit (g) Igabes glorioſus ſuper fratres ſuos: & mater vocabat 9
nomen ejus, Igabes, dicens. Peperi, (h) ſicut Gabes.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وهذه أسماء الأولاد الذين ولدوا له بأورشليم * ساماع * واسكوف * وناثان * وسليمان * 5
هاولاء أربعة بنين من بتسبا ابنة عاماييل * ويوحافار * واليسمع * واليدع * والفلاط * 6 7
وحاء * وناغاه * ونافاغ * ويفياع * واليساع * هاولاء ايضا تسعة بنين لداود * وثامار 8 9
أختهم * وكل هاولاء تسعة عشر * وثامار * سوى بنات جواريه * وبنو سليمان * أرحبعام * 10
أبيا بن أرحبعام أسا بن أبيا * يوشافاط بن أسا * يورام بن يوشافاط * أحزيا بن يورام * يواش 11
بن أحزيا * أموصيا بن يواش * عوزيا بن أموصيا * يوثام بن عوزيا * أحاز بن يوثام * 12 13
حزقيا بن أحاز * منسا بن حزقيا * أمون بن منسا * يوشيا بن أمون * وبنو يوشيا باركهم 14 15
أبوهم وقال * الله يخلصكم من الشر ولا يسلط عليكم * ويعطيكم الله ما تسألوه *
بكره يوحنا * والثاني يواقيم * والثالث سدقيا * والرابع سالوم * بنو يواقيم * يوخنيا * 16
وصادقيا * وابن يوخنيا * اسباسول * وملكم * وفاريا * واسعاصار * ونقميا * واسموع * 17 18
ونادفيا * وبنو نادفيا * زروبابل * وشمعي * وبنو زروبابل ماسلام * وحانانيا * وطلعت أختهم * 19
وهي من المكتوبين * وهيبل * وباريعا * وحسدا * وبنو حنانيا * فالطيا * واسعيا * 20 21
وارفيا بنوه * ارنون ابنه * عوفديوا ابن اسعيا * وبنو سكنيا * سمعيا * وابن سمعيا * 22
حطوس * وناغاييل * وعازريا * وحارقيا * ويهودا * واليساف * وافليوا * ويعقوب * 23
ويوحانان * ودليو * وعنان *

Atque hæc ſunt nomina filiorum qui nati ſunt ei in Jeruſalem: Semaa, Eſchob, Nathan, Salomon: hos quatuor liberos habuit ex Berſabee filia Amielis: 5 *Item Jochabar, Eliſemaa, Elidaa,* 6 *Eliphelet, Hai, Neghah,* 7 *Nephegh, Japhiaa, & Eliſaa.* 8 *Hi quoque ſunt novem filii Davidis; &* 9 *Thamar ſoror eorum: omnes iſti ſunt novemdecim, & Thamar; præter filias ancillarum ejus. Filii Salomonis,* 10 *Arhabaam, Abia filius Arhabaami, Aſa filius Abiæ, Joſaphat filius Aſæ, Joram filius Joſaphati,* 11 *Ahazia filius Jorami, Joas filius Ahaziæ, Amaſia filius Joaſi,* 12 *Ozia filius Amoſiæ, Jotham filius Oziæ, Ahaz filius Jothami,* 13 *Hezecia filius Ahazi, Manaſſe filius Hezeciæ,* 14 *Amon filius Manaſſis, Joſia filius Amonis. Filiis Joſiæ benedixit pater eorum dicens;* 15 *Servet vos Deus à malo, ne dominetur in vos, detque vobis Deus quicquid petieritis ab eo: fuit autem primogenitus ejus Johannes, ſecundus Joacim, tertius Sedecia, quartus Salum. Filii Joacimi, Jochania, & Sedecia.* 16 *Filius Jochaniæ, Eſbeſol,* 17 *Malchom, Pharia, Eſaaſar, Necamia,* 18 *Aſmoa, & Nedabia. Filii Nedabiæ,* 19 *Zerobabel: & Semei: filii Zerobabelis, Maſlam, Hanania, & Taleat ſoror eorum, quæ eſt ex inſcriptis: Adhæc Jebael, Beriaa, & Heſda.* 20 *Filii Hananiæ, Phaltia, Aſejæ; Aphiæ verò filii, Arnon filius ejus: Obadia filius Aſejæ.* 21 *Filii Sechaniæ, Semaja: filius Semajæ, Hattus, Negael, Azaria,* 22 *Hezecia, Jehuda, Eliſab, Aphlio, Jacob, Johanan, Delio, & Anan.* 23

* الفصل الرابع *

* هاولاء بنو يهودا * فارص * وحصرون * وكرمي * وينوار * وسوابيل * وإليا بن 1 2
سوابيل أولد ناحات * ناحات أولد خامي * ولياد أولد أرحبعام * وهاولاء بنو عميناداب * 3
أحيزرعايال * نسما * ديبوس * رعوايل * حوسيا * هاولاء بنو حور بنو أفراث * الذين 4
كان أبوهم من بيت لحم * وأشحور أبو تقوع صار له امرأتان * فولدت الواحدة 5 6
حيرام * ولتافار * وليتمان * ولحستحار * وصار محبوبا من أمه وأبيه * 9
فسموا اسمه عيني *

CAP. IV.

HI ſunt filii Jehudæ, Phares, Heſron, Charmi, Jenuar, & Suabel. 1 *Porrò Elaja filius Suabelis genuit Nahathum; Nahath genuit Hami; & Lejad genuit Arhabaamum.* 2 *Hi ſunt filii Aminadabi, Abizariel, Neſma, Dibus, Raguel, & Huſia: hi ſunt filii* 3 *Huris filii Ephrathæ, quorum pater erat ex Beth-lehem.* 4 *Aſhari verò patri Tecue fuerunt uxores duæ.* 5 *Harum una peperit Hiramum, Taphare‌m, Temanem, & Haſtaharem.* 6
Fuit iſte dilectus à matre patreque ſuo, ideoque vocaverunt nomen ejus, Oculi mei: 9

דברי הימים א: ד

,meum terminum multiplicaveris & ,mihi benedixeris benedicendo Si :dicendo ,Israel Deum Jabahes invocavit Et
10 ויקרא יעבץ לאלהי ישראל לאמר אם־ברך תברכני והרבית את־גבולי
Chelub Et .petiit quod Deus attulit Et .*me dolere non pro* ,malo à feceris & ,mecum tua manus fuerit &
11 והיתה ידך עמי ועשית מרעה לבלתי עצבי ויבא אלהים את אשר־שאל: וכלוב
& ,Bethrapha genuit Esthon Et .Esthon pater Ipse .Mechir genuit ,Suchah frater
12 אחי־שוחה הוליד את־מחיר הוא אבי אשתון: ואשתון הוליד את־בית רפא ואת־
filii & :Seraiah & ,Hothniel ,Chenaz filii Et .Rechah viri Isti .Nachas urbis patrem Techinnah & Paseach
13 פסח ואת־תחנה אבי עיר־נחש אלה אנשי רכה: ובני קנז עתניאל ושריה ובני
quia ,artificum vallis patrem Joab genuit Seraiah Et .Hophrah genuit Mehonothai Et .Chethath ,Hothniel
14 עתניאל חתת: ומעונתי הוליד את־עפרה ושריה הוליד את־יואב אבי גיא חרשים כי
:Jehalelel filii Et .Chenaz & ,Elah filii & :Naham & Elah ,Hiru ,Jephunneh filii Chaleb filii Et .fuerunt artifices
16 15 חרשים היו: ובני כלב בן־יפנה עירו אלה ונעם ובני אלה וקנז: ובני יהללאל
,Miriam genuit & :Jalon & ,Hepher & ,Mered & ,Jether ,Hezrah filius Et .Asarel & ,Tiriah ;Ziphah & ,Ziph
17 זיף וזיפה תיריא ואשראל: ובן־עזרה יתר ומרד ועפר וילון ותהר את־מרים
Cheber & ,Ghedor patrem Jered peperit Jehudiah eius uxor Et .Esthemoah patrem Isbach & ,Sammai &
18 ואת־שמי ואת־ישבח אבי אשתמע: ואשתו היהדיה ילדה את־ירד אבי גדור ואת־חבר
filii Et .Mered accepit quam ,Parhoh filiæ Bithiah filii isti Et .Zanoach patrem Jechutiel & ,Socho patrem
19 אבי שוכו ואת־יקותיאל אבי זנוח ואלה בני בתיה בת־פרעה אשר לקח מרד: ובני
Rinnah &,Amnon ,Simon filii Et .Hamahachathi Esthemoah & ,Hagharmi ,Chehilah patris Nacham sororis Hodijah uxoris
20 אשת הודיה אחות נחם אבי קעילה הגרמי ואשתמע המעכתי: ובני שימון אמנון ורנה
,Lechah pater Her ,Jehudah filii Selah Filii .Zocheth-Ben & ,Zocheth ,Ishi filii Et .Tilon & ,Chanan filius
21 בן־חנן ותולון ובני ישעי זוחת ובן־זוחת: בני שלה בן־יהודה ער אבי לכה
,Joas & ,Chozeba viri & ,Jochim Et .Asbeah domo in byssini operis domus familiæ & :Maresah pater Lahadah &
22 ולעדה אבי מרשה ומשפחות בית־עבדת הבץ לבית אשבע: ויוקים ואנשי כזבא ויואש
habitatores & ,figuli Isti .antiqua verba & :Lechem *Jasubi* & ,Moab in sunt dominati qui ,Saraph &
23 ושרף אשר־בעלו למואב וישבי לחם והדברים עתיקים: המה היוצרים וישבי
,Zerah ,Jarib ,Jamin & ,Nemuel ,Simhon Filii .ibi habitaverunt suo opere in rege cum ;maceriæ & ,plantationum
24 נטעים וגדרה עם־המלך במלאכתו ישבו שם: בני שמעון נמואל וימין יריב זרח
,eius filius Zacchur,ejus filius Chamuel ,Mismah filii Et .ejus filius Mismah ,eius filius Mibsam ,eius filius Sallum .Saul
26 25 שאול: שלם בנו מבשם בנו משמע בנו: ובני משמע חמואל בנו זכור בנו
omnem & :multi filii non eius fratribus Et .sex filiæ & ,sexdecim filii Simhi ipsi Et .eius filius Simhi
27 שמעי בנו: ולשמעי בנים ששה עשר ובנות שש ולאחיו אין בנים רבים וכל
.Chasarsuhal & ,Moladah & ,Beersebah in habitaverunt Et .Jehudah filios ad usque multiplicaverunt non suam familiam
28 משפחתם לא הרבו עד־בני יהודה: וישבו בבאר־שבע ומולדה וחצר שועל:
,Chasarsusim in & ,Bethmarchaboth in Et .Sichlagh in & ,Chormah in & ,Bethuel in Et .Tolad in & ,Hesem in & ,Bilhah in Et
31 30 29 ובבלהה ובעצם ובתולד: ובבתואל ובחרמה ובצקלג: ובבית מרכבות ובחצר סוסים
,Rimmon ,Hain & ,Hetam eorum villæ Et .David *regnare usque* ,eorum civitates Hæ .Saharaim in & ,Bethbiri in &
32 ובבית בראי ובשערים אלה עריהם עד־מלך דויד: וחצריהם עיטם ועין רמון
Hec .Bahal ad usque istarum civitatum circuitibus qui earum viculi omnes Et .quinque civitates ,Hasan & ,Tochen &
33 ותכן ועשן ערים חמש: וכל־חצריהם אשר סביבות הערים האלה עד־בעל זאת
Josibiah filius Jehu & ,Joel Et .Amasiah filius Josah & ,Jamlech & ,Mesobab Et .ipsis eorum genealogia & ,eorum habitatio
35 34 מושבתם והתיחשם להם: ומשובב וימלך ויושה בן־אמציה: ויואל ויהוא בן־יושביה
Ziza Et .Benaiah & ,Jesimiel & ,Hadiel & ,Hasaiah & ,Jesochaiah & ,Jahacobah & ,Eliohenai Et .Hasiel filii Seraiah filii
37 36 בן־שריה בן־עשיאל: ואליועיני ויעקבה וישוחיה ועשיה ועדיאל וישימאל ובניה: וזיזא
.Semahaiah filii Simri filii Jedaiah filii ,Allon filii Siphhi filius
בן־שפעי בן־אלון בן־ידיה בן־שמרי בן־שמעיה:

Verſio VULG. LAT.

Invocavit verò Jabes Deum Iſrael,dicens; Si benedicens 10
benedixeris mihi,& dilataveris terminos meos,& fuerit
manus tua mecum,& feceris me à malitia non opprimi.
Et præſtitit Deus quæ precatus eſt. Caleb autem frater 11
Sua genuit Mahir, qui fuit pater Eſthon. Porrò Eſthon 12
genuit Bethrapha, & Pheſſe, & Tehinna patrem urbis
Naas:hi ſunt viri Recha. Filii autem Cenez;Othoniel, 13
& Saraia. Porrò filii Othoniel, Hatath, & Maonathi.
Maonathi genuit Ophra, Sarai autem genuit Joab patrẽ 14
Vallis artificum : ibi quippe artifices erant. Filii verò 15
Caleb filii Jephone, Hir, & Ela,& Naham.Filii quoque
Ela;Cenez. Filii quoque Jaleleel;Siph,& Zipha,Thiria, 16
& Aſrael. Et filii Ezra; Jether, & Mered, & Epher, & 17
Jalon, genuítq; Mariam,& Sammai,& Jesba patrem Eſthamo.
Uxor quoq; ejus Judaia, peperit Jared patrẽ Gedor, 18
& Heber patrem Socho, & Icuthiel patrem Zanoe.
Hi autem filii Bethiæ filiæ Pharaonis, quam accepit Mered.
Et filii uxoris Odaiæ ſororis Naham patris Ceila; 19
Garmi,& Eſthamo , qui fuit de Machati. Filii quoq; Simon; 20
Amnon,& Rinna filius Hanan,& Thilon. Et filii
Jeſi;Zoheth,& Benzoheth. Filii Sela,filii Juda; Her pater 21
Lecha, & Laada pater Mareſa,& cognationes domûs
operantium byſſum in domo juramenti. Et qui ſtare fecit 22
Solem,virique Mendacii,& Securus,& Incendens,qui
principes fuerunt in Moab,& qui reverſi ſunt in Lahem.
Hæc autem verba vetera. Hi ſunt figuli habitantes in 23
Plantationibus, & in Sepibus, apud regem in operibus
ejus, commoratíque ſunt ibi. Filii Simeon; Namuel & 24
Jamin, Jarib, Zara, Saul. Sellum filius ejus, Mapſam 25
filius ejus, Maſma filius ejus. Filii Maſma ; Hamuel 26
filius ejus, Zachur filius ejus , Semei filius ejus. Filii 27
Semei ſedecim, & filiæ ſex : fratres autem ejus non habuerunt
filios multos, & univerſa cognatio non potuit
adæquare ſummam filiorum Juda. Habitaverunt au- 28
tem in Berſabee,& Molada,& Haſarſuhal, Et in Bala, 29
& in Aſom,& in Tholad, Et in Bathuel,& in Horma, 30
& in Siceleg, Et in Bethmarchaboth , & in Haſarſu- 31
ſim, & in Bethberai, & in Saarim. Hæ civitates eorum
uſque ad regem David. Villæ quoque eorum;Etam, & 32
Aen, Remmon, & Thochen, et Aſan, civitates quinque.
Et univerſi viculi eorum per circuitum civitatum iſta- 33
rum uſque ad Baal. Hæc eſt habitatio eorum, et ſedium
diſtributio. Moſobab quoque, et Jemlech , et Joſa 34
filius Amaſiæ, Et Joel, et Jehu filius Joſabiæ filii Sa- 35
raiæ filii Aſiel, Et Elioenai, & Iacoba , & Iſuhaia, 36
et Aſaia, et Adiel, et Iſmiel, et Banaia, Ziza quoque 37
filius Sephei filii Allon filii Idaia filii Semri filii Samaia.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܒܪܟܘ ܢܒܪܟܟ ܡܪܝܐ. ܘܢܣܓܐ ܬܚܘܡܟ. ܘܬܗܘܐ ܐܝܕܗ ܥܡܟ.
10 ܘܢܦܨܝܟ ܡܢ ܒܝܫܬܐ. ܕܠܐ ܢܫܬܠܛܘܢ ܒܟ. ܘܢܬܠ ܠܟ ܡܕܡ ܕܫܐܠܬ ܐܢܬ ܠܗ. * ܘܟܠܒ
11 ܐܚܘܗܝ ܕܐܚܝܐ. ܐܘܠܕ ܠܡܚܝܪ. ܗܘ ܗܘܐ ܐܒܘܗܝ ܕܐܫܬܘܢ. * ܘܐܫܬܘܢ ܐܘܠܕ
12 ܠܪܘܦܐ. ܘܪܘܦܐ ܐܘܠܕ ܠܦܫܚܝ. ܘܦܫܚܝ ܐܘܠܕ ܠܬܚܝܐ. ܘܬܚܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܥܙܝܪ.**
* ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝܐ ܕܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܟܠܒ .. ܫܡ ܒܘܟܪܗ
15 ܐܝܠܐ. ܘܫܡܐ ܕܬܪܝܢܐ .. ܢܥܡ. ܘܫܡܗ ܕܬܠܝܬܝܐ. ܩܢܙ. ܘܫܡܗ ܕܪܒܝܥܝܐ.
ܐܣܝܦ. ܘܫܡܗ ܕܚܡܝܫܝܐ. ܝܡܘܐܝܠ. ܘܫܡܗ ܕܫܬܝܬܝܐ. ܝܗܪܘܒ. ܗܠܝܢ ܒܢܝܐ
ܗܘܘ ܕܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ.**
* ܘܒܢܝ ܐܢܬܬܗ ܕܐܘܪܝܐ : ܚܬܗ ܕܢܚܘܡ ܐܒܘܗܝ ܕܩܥܝܠܐ .. ܙܡܪܝ. ܘܐܫܬܡܘܥ.
19 ܘܡܟܝܬ. ܘܐܫܬܡܥܐ. ܘܐܫܝܡܘܢ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܫܝܡܘܢ .. ܐܡܘܢ. ܘܕܘܡܝܐ.
20 ܘܙܪܚ ܘܫܠܐ.**
* ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܗܘܕܐ. ܝܡܘܐܝܠ. ܘܝܡܝܢ. ܘܐܗܪ. ܘܝܟܝܢ. ܘܨܚܪ. ܘܪܝܒ. ܘܙܪܚ.
24 ܘܫܐܘܠ. * ܗܠܝܢ ܒܢܝܐ ܕܫܠܐ ܒܪܗ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ. ܡܒܣܡ ܒܪܗ.
25 ܡܫܡܥ ܒܪܗ. ܫܡܥܬܝ ܒܪܗ. ܚܡܝܠ ܒܪܗ. ܫܡܥܝ ܒܪܗ. * ܘܗܘܘ ܠܫܡܥܝ ܒܢܝܐ
26 ܫܬܬܥܣܪ. ܘܒܢܬܐ ܫܬ. ܘܠܐܚܘܗܝ ܠܐ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܟܠ ܫܪܒܬܗܘܢ ܠܐ
27 ܣܓܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬܗܘܢ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. * ܘܝܬܒܘ ܥܡܗܘܢ ܒܩܘܪܝܐ ܕܒܐܪ
28 ܫܒܥ. ܘܒܡܘܠܕܐ ܘܒܕܪܬ ܫܘܥ. * ܘܒܒܠܗܐ. ܘܒܥܨܡ. ܘܒܐܠܬܠܕ. * ܘܒܢܫܠ.
29 ܘܒܚܪܡܐ. ܘܒܚܨܪܓܕܐ. ܘܒܚܫܡܘܢ. ܘܒܚܬܦܠܛ. ܘܒܨܢܓܠܓ. * ܘܒܡܪܡܪܢܐ. ܘܒܫܡܫܠܐ.
30
31 ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܕܡܐ ܠܕܘܝܕ ܘܒܨܘܪܝܗܘܢ. * ܘܥܝܟܝܢ. ܘܥܝܢ. ܘܪܡܘܢ. ܘܐܬܟܢ.
32 ܘܐܥܫܢ. ܩܘܪܝܐ ܚܡܫ. * ܘܟܠ ܟܦܪܘܢܐ ܕܐܝܟ ܚܕܪܝܗܘܢ ܩܘܪܝܐ ܗܠܝܢ ܕܐܪܩܝܐ. ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ
33 ܕܡܘܬܒܗܘܢ. ܘܗܘܘ ܫܡܗܐ ܡܫܡܗܐ. ܘܡܘܬܒܐ ܒܣܝܡܐ. ܫܠܝܢ ܘܫܝܢܐ ܐܝܟ ܚܕܪܝܗܘܢ.
***

Et ait illi, Benedicendo benedicat ti- 10
bi Dominus , & terminum tuum amplificet :
ſit manus ejus tecum , ſervetque
te à malo , ne dominetur tui :
concedatque tibi quicquid rogaveris
eum. Verùm Chaleb frater Ahiæ 11
genuit Mehir qui fuit pater Eſtonis.
Eſton genuit Rupham , Rupha ge- 12
nuit Phaſhi, Phaſhi genuit Tehiam,
Tehia genuit Jaazir,

Hi fuerunt filii Chaleb filii Jophnæ : 15
primogeniti filiorum Chaleb nomen
erat Ela, nomen ſecundi Naam, nomen
tertii Cenaz , nomen quarti
Aſiph, nomen quinti Jemuel, nomen
ſexti Jaharob : hi fuerunt filii Chaleb
filii Jophnæ.

Filii uxoris Uriæ , ſororis Nahum 19
patris Ceilæ , fuerunt Zamri , Eſtemu,
Machith , Eſtemaa , & Aſimon.
Filii Aſimon,Amon,Dumia,Zarah, & 20
Sela.

Hi ſunt filii Judæ ; Iemuel , Iamin, 24
Ahar, Iachin, Sohar, Rib, Zarah, &
Saul. Hi ſunt filii Selæ filii Iudæ. 25
Filii Simeonis , Mebſam filius ejus, 26
Maſmaa filius ejus , Semaati filius
ejus, Hemel filius ejus , Semei filius
ejus. Habuit autem Semei filios ſex- 27
decim , & ſex filias : at frater ejus
haud multos habuit liberos : quapropter
omnes familiæ eorum non fuerunt
multæ quoad veniſſent ad eos
filii Judæ, Et habitâſſent cum eis in 28
civitatibus Bir-ſebaa , in Molada in
Dorath-ſue, Belha, Eſem, Elothlad, 29
Neſel, Herma, Haſar-geda, Haſmon, 30
Hethphelet , Seneglag, Marmarana, 31
& Samſala:has civitates *coluerunt* uſque
ad regem Davidem , cum pagis
earum. Item Ecim, & Ecin, Re- 32
mon,Atchen, & Aaſen civitates quinque :
Præterea pagos omnes circun- 33
jacentes civitatibus illis Aracæorum.
Iſtæ fuerunt civitates habitationis eorum ,
erantque celeberrimi nominis,
jucundiſſimæ habitationis , tranquillitate
ac pace undique fruentes.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ ἐπεκαλέσατο (χ) Ἰγαβὴς τ̃ θεὸν Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐὰν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, ϗ πληθύνῃς τὰ ὅριά μου,
ϗ (ψ) ᾖ ἡ χείρ σου μετ᾽ ἐμοῦ, ϗ (ω) ποιήσῃς γνῶσιν τ̃ μὴ ταπεινῶσαί με. ϗ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾐτήσα-
11 12 το. Καὶ Χαλὲβ πατὴρ (α) Ἀχὰ ἐγέννησε τ̃ Μαχὶρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθών. (β) Ἐγέννησε τ̃ Βαθραίαν, ϗ τ̃
13 Βεσηὲ, ϗ τ̃ Θαιμὰν πατέρα πόλεως Ναὰς ἀδελφοῦ Ἐσελὼμ τ̃ Κενεζί· οὗτοι ἄνδρες (γ) Ῥηχάβ. Καὶ υἱοὶ
14 Κενὲζ, Γοθονιὴλ, ϗ Σαραΐα. ϗ υἱοὶ Γοθονιὴλ, Ἀθάθ. Καὶ Μαναθὶ ἐγέννησε τ̃ (δ) Γοφερά. ϗ (ε) Σαραΐα ἐ-
15 γέννησε τ̃ (ζ) τ̃ Ἰωβὰβ, πατέρα Ἀγεαδδαὶρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. Καὶ υἱοὶ Χαλὲβ υἱοῦ Ἰεφοννῆ, (η) Ἢρ, Ἀδὰ,
16 17 ϗ Νοόμ. ϗ υἱοὶ (θ) Ἀδὰ, Κενέζ. (ι) Καὶ υἱοὶ Ἀλεὴλ, Ζὶβ, ϗ Ζεφὰ, ϗ Θιριὰ, ϗ Ἐσερϊήλ. Καὶ υἱοὶ Ἐσρὶ,
Ἰεθὲρ, Μωρὰδ, ϗ (κ) Ἄφερ, ϗ Ἰαμών· ϗ ἐγέννησεν Ἰεθὲρ τ̃ (λ) Μαρὼν, ϗ τ̃ Σεμεΐ, ϗ τ̃ Ἰεσβὰ πατέρα
18 Ἐσθαιμών. Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ αὕτη (μ) Ἀδία ἔτεκε τ̃ Ἰάρεδ πατέρα Γεδὼρ, ϗ τ̃ Ἀβὲρ πατέρα Σωχὼν, ϗ
19 τ̃ (ν) Χετιὴλ πατέρα Ζαμών. καὶ οὗτοι υἱοὶ (ξ) Βετθία θυγατρὸς Φαραὼ, ἣν ἔλαβε Μωρήδ. Καὶ υἱοὶ γυναι-
20 κὸς τ̃ (ο) Ἰδουΐας ἀδελφῆς Ναχαὶμ πατρὸς Κεϊλὰ, Γαρμὶ, ϗ Ἐσθαιμὼν, Νωχαθί. Καὶ υἱοὶ (π) Σεμὼν, Ἀ-
21 μνὼν, ϗ (ρ) Ἀνὰ υἱὸς Φανὰ, ϗ Ἰνών. ϗ υἱοὶ Σεΐ, Ζωὰν, ϗ υἱοὶ Ζωὰβ, Υἱοὶ Σηλὼμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἢρ πατὴρ (σ)
22 Ληχὰβ, ϗ Λααδὰ πατὴρ (τ) Μαρισά. ϗ γενέσεις οἰκείων (υ) Ἐφραθαβὰκ τῷ οἴκῳ Ἐσοβὰ, Καὶ Ἰωακὶμ, ϗ ἄν-
δρες Χωζηβὰ, ϗ Ἰωὰς, ϗ Σαράφ, οἳ κατῴκησαν ἐν Μωάβ· ϗ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς (χ) Ἀβεδηρὶν, ἀθουκιίμ.
23 Οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀταὶμ ϗ (ψ) Γαδιρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν,
24 25 ϗ (ω) κατῴκησαν ἐκεῖ. Υἱοὶ (α) Σεμεὼν, Ναμουὴλ, ϗ Ἰαμὶν, Ἰαρὶβ, (β) Ζαρὲς, Σαοὺλ, Σαλὲμ υἱὸς αὐτοῦ,
26 (γ) Μαβασὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβοὺδ υἱὸς αὐτοῦ, Ζακχοὺρ υἱὸς αὐτοῦ, Σε-
27 μεῒ υἱὸς αὐτοῦ. (δ) Τῷ Σεμεῒ υἱοὶ ἑκκαίδεκα, ϗ (ε) θυγατέρες ἕξ. ϗ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί.
28 ϗ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὡς υἱοὶ Ἰούδα. Καὶ κατῴκησαν ἐν Βηρσαβεὲ, (ζ) ϗ Μωλαδὰ,
29 30 ϗ ἐν Ἐσρσουὰλ, Καὶ ἐν Βαλαὰ, (η) ϗ ἐν Αἰσὲμ, ϗ ἐν Θωλάδ, Καὶ ἐν Βαθουὴλ, ϗ ἐν Ἑρμὰ, ϗ ἐν Σι-
31 κελὰγ, Καὶ ἐν (θ) Βαιθμαειμώθ, ϗ Ἡμισυσεωσὶν, ϗ οἴκου Βαρουσεωρίμ· αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν
32 ἕως βασιλέως Δαυίδ. Καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Αἰτὰν, ϗ Ἦν, (ι) Ῥεμνὼν, ϗ Θοκκὰ, ϗ Αἰσὰρ, πόλεις
33 πέντε. Καὶ πᾶσαι (κ) ἐπαύλεις αὐτῶν (λ) κύκλῳ τ̃ πόλεων τούτων ἕως Βάαλ· αὕτη (μ) κατάσχεσις αὐτῶν,
34 35 ϗ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. Καὶ Μοσωβὰβ, ϗ (ν) Ἰεμολὸχ, ϗ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία, Καὶ Ἰωὴλ, ϗ Ἰηοὺ
36 υἱὸς (ξ) Ἀσαβία, υἱὸς Σαραῦ, υἱὸς Ἀσιὴλ, Καὶ (ο) Ἐλιωναΐ, ϗ Ἰωκαβὰ, ϗ Ἰασουΐα, ϗ Ἀσαΐα, ϗ (π) Ἰεδι-
37 ὴλ, ϗ Ἰσμαὴλ, ϗ (ρ) Βαναίας, Καὶ Ζουζὰ υἱὸς (σ) Σαφαΐ, υἱοῦ Ἀλὼν, υἱοῦ Ἰεδιὰ, υἱοῦ Σεμρὶ, υἱοῦ Σαμαίου.

Et invocavit Igabes Deum Iſrael, dicens; Si benedicens benedixeris me, 10
& multiplicaveris fines meos, & fuerit manus tua mecū, & feceris cog-
nitionem ad non humiliandum me. Et adduxit Deus omnia, quæcunque
petiit. Et Chaleb pater Aſcha genuit Machir. Hic pater Aſſathon: (i) Genuit 11 12
Bathræam, & Beſſee, & Theman patrem civitatis Naas fratris Eſelom
Cenezi. Hi viri Rhecab. Et filii Cenez; Gothoniel, & Saraia. Et filii 13
Gothoniel, (k) Athath. Et Manathi genuit Gophera. Et Saraia genuit (l) 14
Jobab patrem Ageaddair: quoniam fabri erant. Et filii Chaleb filii Je- 15
phonne; Er, Ada, & Noom. Et filii Ada, Cenez. Et filii Aleel; Zib, & 16
Zepha, & Thiria, & Eſerel. Et filii Eſri; Jether, Morad, & Apher, & 17
Jamon. Et Jether genuit Maron, & Semei, et Jesba patrem Eſthæmon:
Et uxor ejus hæc Adia peperit Jared patrem Gedor, & Aber patrem So- 18
chon, & (m) Chetiel patrem Zamon. Et hi filii Betthia filiæ Pharao, quā
accepit Mored. Et filii uxoris Iduiæ ſororis Nachaim patris Ceila; Gar- 19
mi, & Eſthæmon Nochathi. Et filii Semon; Amnon, & Ana filius Phana, 20
& Inon. Et filii Sei, Zoan. Et filii Zoab, Filii Selom filii Juda; Er 21
pater Lechab, et Laada pater Mariſa. Et (n) generationes domeſticorum
Ephrathabac domui Eſoba, Et Joacim, et viri Chozeba, et Joas, et Sa- 22
raph, qui habitabant in Moab. Et reduxit eos (o) Abederim, Athuciim.
Hi figuli habitantes in Atain, et Gadira cum rege: in (p) regno ejus 23
invaluerunt, et habitârunt ibi. Filii Semeon, Namuel, et Jamin, Jarib, 24
Zares, Saul, Salem filius ejus, Mabaſam filius ejus, Maſma filius ejus, 25
Amuel filius ejus, Sabud filius ejus, Zacchur filius ejus, Semei filius ejus. 26
Ipſi Semei filii ſex et decem, et filiæ ſex. Et fratribus eorum non fuerunt 27
filii multi. Et omnes patriæ eorum non abundârunt, ut filii Juda. Et ha- 28
bitaverunt in Berſabee, et Molada, et in Eſerſual, Et in Balaa, et in Æſem, 29
et in Tholad, Et in Bathuel, et in Herma, et in Sicelag, Et in Bæthma-
rimoth, et Hemiſuſeoſim, et domū Baruſeorim. Hæ civitates eorum uſque 30 31
ad regem David. Et villæ eorum, Ætan, et En, Remmon, et Thocca, et 32
Æſar, civitates quinque: Et omnes villæ earum in circuitu civitatum 33
harū uſque Baal. Hæc poſſeſſio eorum, et diſtributio eorum. Et Meſobab, 34
et Jemoloch, et Joſia filius Amaſia, Et Joel, et Jeu filius Aſabia, filius Sa- 35
ray filius Aſiel, Et Elionai, et Jocaba, et Jaſuia, et Aſaia, et Jediel, et Iſmael, et Baneas,
Et Zuza filius Saphai, filii Alom, filii Jedia, filii Semri, filii Samææ. 36 37

MS.A. (χ) Γαβὴς (ψ) ἦν ἡ (ω) ποιήσεις (α) Ἀχᾶς (β) Καὶ Ἀσσαθὼν ἐγέννησεν τὸν Βαθρεφὰ, ϗ τὸν Φεσσὴ, καὶ τὸν Θαναὰ πατέρα (γ) Ῥηφά. (δ) Γοφερά. (ε) Σαρία (ζ) Ἰωὰβ, πατέρα Γησρασεὶμ, ὅτι (η) Ἠρὰ, Ἀλὰ, ϗ Ναάμ. (θ) Ἀλὰ, (ι) Καὶ υἱὸς Ἰαλελὴλ, Ζιφαὶ, ϗ Ζαιφὰ, ϗ Θηριὰ, ϗ Ἐσεραήλ. (κ) Γαφὲρ, ϗ Ἰαλών· (λ) Μαιὼν, ϗ τ̃ Σεμμαΐ, ϗ τὸν Ἰεσαβὰ (μ) Ἰδία (ν) Ἰεκθιὴλ (ξ) Βεθθία (ο) Ἰουδαίας ἀδελφῆς Ναχὲμ, ϗ Δαλὰ πατὴρ Κεϊλὰ, ϗ Σωμεὼν πατὴρ Ἰωμάμ. καὶ υἱοὶ Ναὴμ πατρὸς Κεϊλὰ, Ὀταρμὶ, ϗ Ἰεσθημωὴ Μαχαθά. Καὶ (π) Σεμεὼν, (ρ) Ῥαννὼν υἱὸς Ἀνὰν, ϗ Θιλών. ϗ υἱοὶ Ἐσζωχὰθ, ϗ υἱοὶ Ζωχάθ. Υἱοὶ Σηλὼμ * υἱοὶ (σ) Ληχὰδ, (τ) Μαρησά. (υ) Ἐβδαθαβεοὺς (χ) Ἀβεδδηρὶν, (ψ) Γαδηρὰ (ω) κατῴκησαν (α) Συμεὼν (β) Ζαρὰς, (γ) Μαβασὰν (δ) Καὶ τῷ (ε) θυγατέρες τρεῖς. ϗ (ζ) ϗ Σαμαὰ, ϗ Μωλαδὰ, ϗ Ἐσερσουὰλ, (η) ϗ Βοασὸμ, καὶ Θωλάδ, Καὶ Βαθοὺλ, ϗ Ἑρμὰ, (θ) Βαιθμαρχαβὼθ, καὶ Ἡμισουσωσὶμ, καὶ οἶκον Βαρουμσεωρείμ· αὗται πόλεις (ι) Ῥεμμὼν, καὶ Θοκκὰν, καὶ Αἰσὰν, (κ) αἱ ἐπαύλεις (λ) τῶν κύκλῳ (μ) ἡ κατάσχεσις (ν) Ἀμασὴκ, ϗ Ἰωσίας (ξ) Ἰσαβία, υἱὸς Σαραία, (ο) Ἐλιωνηὶ, ϗ Ἰακαβὰ, (π) Ἐδιὴλ, (ρ) Βαναία, (σ) Σεφεὴν, υἱοῦ Ἀλλὼν, υἱοῦ Ἐδιὰ, υἱοῦ Σαμαρὶ, υἱοῦ Σαμαίου.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * وقالوا له يباركك الرب * ويكثر قومك * ويكون يدك معك * لانك ولدت في بيت
11 12 لحم * وكالاب اخو احيا اولد ماحير * وهو ابو اسدون * واسدون اولد رافا * ورافا اولد فيساح *
وفيساح اولد تحيا * وتحيا اولد ياعازار **

Et dixerunt ei, Benedicat tibi Dominus, gentem tuam multiplicet, & adſit tibi manus ejus, eò quòd natus ſis in Bethlehem. 10 *Chaleb autem frater Abiæ genuit Mahirem qui fuit pater Eſtonis.* 11 *Eſton genuit Rapham, Rapha genuit Phiſahum, Phiſah genuit Tehiam, Tehia genuit Jaazorem.* 12

15 * هولاء بنو كالاب * بكرهم الا * والثاني نعم * والثالث قنز * والرابع اسيف * والخامس
يامييال * والسادس يهروف * هاولاء بنو كالاب بن يوفنا **

Hi ſunt filii Chalebi; primogenitus ejus Ela, ſecundus Naam, tertius Cenez, quartus Aſiph, quintus Jamiel, ſextus Jaharob; iſti ſunt filii Chalebi filii Jophennæ. 15

19 * وبنو امراه اوريا اخت ناحوم ابي قعيلا * زمري * واسمع وماكيث * واسميع * واسمون *
20 21 * وبنو اسمون * امون * وادعوا * وزاراح * وسالا * هولاء بنو يهودا اخي ناحوم * ابود
فعلو **

Filii uxoris Uriæ, ſororis Nahumi patris Ceilæ; Zimri, Eſtemaus, Machih, Aſmius & Aſimon. 19 *Filii Aſimonis, Amon, Adimus, Zarah, & Sela.* 20 *Hi ſunt filii Judæ fratris Nahumi; Abod, Phaalus.* 21

24 * وبنو شيلا بن يهودا * ياموييل * ويامين * وهار * وياخين * وصاحار * واراف * وزاراح *
25 26 وسافال * هولاء بنوا شيلا بن يهودا * وبنو سمعون * باسوم * ومسمع * وسمعت * وحامل *
27 وزكي * وسمعي * وكان لسمعي اولاد ستة عشر وستة بنات * وما كان لاخيه اولاد كثير *
28 ولا كانوا قومهم كثيرا * حتى جاوا اليهم بنو يهودا * وقعدوا معهم في قرى بير سبع *
29 30 وفي مولدا * وفي دار سوع * وفي بلها * وفي عاصم * وبالتلاد * واسال * واكرما * وبحاصر
31 عاد * وبخمسن * والخمعلط * سقالغ * وبمارمنا * واسوماسلا * هولاء الضياع حتى الى
32 ملك داود وبناهم * وعاقون * وعيقان * ورامون * وادكون * وعاسون * خمس ضياع *
33 * وكل المدن التي حوالي الضياع التي للعقرونيين * هاولاء الضياع واراطهم * وصار لهم
اسما كبيرا ومجالس حسنة * وهدو وسلام حولهم **

Filii Selæ filii Jehudæ, Jemuel, Jamin, Har, Jachin, Sahar, Ariab, Zarah, & Sebil. 24 *Iſti ſunt filii Sellæ filii Judæ.* 25 *Filii Simeonis, Baſum, Meſmaa, Semeath, Hemel, Zachai, & Semei.* 26 *Fuerunt autem Semei filii ſexdecim, & ſex filiæ: ſed ejus fratri non fuerunt multi filii, nec erat gens illorum copioſa, donec venirent ad eos filii Juda.* 27 *Et cum iis commorarentur in civitatibus Bir-ſebaa, & in Molada, in Daraib ſue,* 28 *In Belha, Eſem, Eltolad, Anſal, Horma, Haſar-geda, Hamſan, Heſphelet,* 29 30 *Seccleg, Maremana, & Aſumaſela: hæ ſunt civitates, & ſuburbana eorum uſque ad regnum Davidis.* 31 *Præterea Acon, Ican, Ramon, Adchon, & Aaſon, quinque civitates;* 32 *Cum ſuburbiis omnibus quæ erant circum civitates Acronæorum: hæ ſunt civitates & regiones eorum. Cæterùm habebant iſti nomen celebre, habitacula pulchra, & tranquillitatem ac pacem undequaque.* 33

prælati nominibus in venientes Isti
introitum ad abierunt Et ,multitudinem in eruperunt suorum patrum domo & ,suis familiis in
38 39 אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרוֹב׃ וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא
latam terram & ,bonum & ,pingue pascuum invenerunt Et *suo pecori pascuum quærendum ad* ,vallis orientem ad usque Ghedor
40 גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת
diebus in nomina per scripti isti venerunt Et .antè ibi habitantes Cham de quia : *tranquillam* & ,quietam & ,*manibus*
41 יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי
eos interfecerunt & , ibi sunt inventa quæ habitacula & ,eorum *tentoria* percusserunt & , Jehudah regis Jechizchijahu
יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעִינִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם
: eis pro habitaverunt & ,hanc diem ad usque
montē in abierunt Simhon filiis de eis ex Et .ibi *eorum pecori* pascuum quoniam
42 עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃ וּמֵהֶם מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר
perculserunt Et .eorum capite in Ishi filii Huzziel & ,Rephaiah & ,Nehariah & ,Pelatiah & : quingenti viri , Sehir
43 שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ וַיַּכּוּ
& :Hamalec *ipsi evasionis* residuum
.hanc diem ad usque ibi habitaverunt
אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. V. ה

filiis ejus primogenitura est data ,sui patris *strata ipsum violando in &* ,primogenit⁹ ipse quia : Israel primogeniti Reuben filii Et
1 וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי
primogenitura &,eo ex *ducē in suis fratrib⁹ in* fuit forti. Jehudah Quia,primogenitura in *genealogizandū ad* non & :Israel filii Joseph
2 יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה
Gogh ; ejus filius Semahajah .Joel Filii .Charmi & ,Chesron ,Pallu & Chanoch , Israel primogeniti Reuben Filii .Joseph ipsi
3 4 לְיוֹסֵף׃ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְנוֹ גּוֹג
Tilgath *transtulit* quem : ejus filius Beerah .ejus filius Bahal ; ejus filius Reaiah ; ejus filius Michah .ejus filius Simhi ; ejus filius
5 6 בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ מִיכָה בְנוֹ רְאָיָה בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְּגַת
,suas generationes per *genealogizando in* ,suas familias per ejus fratres Et .Reubenitæ ipsi *prælatus* ipse : Assur rex Pilneeser
7 פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָראוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם
.Behalmeon &,Nebo ad usq; &,Haroher in *sedens* ipse : Joel filii Semah filii Hazaz filius Belah Et .Zechariahu & ,Jehiel caput
8 הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃ וּבֶלַע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃
Ghilhad terra in fuerant *multiplicatæ* eorū *acquisitiones* quia : Perath flumine à deserti ingressum ad usque habitavit orientē ad Et
9 וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃
facibus super ,eorum *tentoriis* in habitaverunt & ; eorū manum per *ceciderunt* & ,Hageriim cum bellum fecerunt Saul diebus in Et
10 וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ בְּיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־
Sapham & , *caput* Joel .Salchah usque Basan terra in habitaverunt eorū regione è Ghad filii Et .Ghilhad ad orientis *faciebus*
11 12 פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃ וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם
,Sebah & ,Mesullam & ,Michael ,suorum patrum domum secundum eorum fratres Et .Basan in Saphat & ,Jahanai & : secundus
13 הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃ וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע
filii Michael filii ,Chilhad filii ,Jaroach filii ,Churi filii ,Abichail filii Isti .septem ,Heber & Ziah & ,Jahachan ,Jorai &
14 וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ וָעֵבֶר שִׁבְעָה׃ אֵלֶּה בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן
.suorum patrum domum per *caput* Guni filii Habdiel filius Achi .Buz filii ,Jachdo filii , Jesisai
15 יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז׃ אֲחִי בֶּן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃

Verſio V U L G. L A T.

Iſti ſūt nominati principes in cognationib⁹ ſuis,& in domo affinitatū ſuarū multiplicati ſūt vehementer. 38
Et profecti ſūt ut ingrederentur in Gador uſq; ad Orientē vallis, et ut quærerent paſcua gregib⁹ ſuis. 39
Inveneruntq; paſcuas uberes,& valdè bonas,& terrā latiſſimā et quietā et fertilē,in qua antè habitaverant de ſtirpe Cham. 40
Hi ergò venerūt,quos ſuprà deſcripſim⁹ nominatim,in diebus Ezechiæ regis Juda: & percuſſerūt tabernacula eorū,& habitatores qui inventi fuerant ibi, & deleverunt eos uſq; in præſentē diem : habitaveruntq; pro eis, quoniam uberimas paſcuas ibidem repererunt. 41
De filiis quoque Simeon abierunt in montem Seir viri quingenti,habentes principes Phalthiam & Naariam & Raphaiam & Oziel filios Jeſi : 42
Et percuſſerunt reliquias, quæ evadere potuerant, Amalecitarum,& habitaverunt ibi pro eis uſque ad diem hanc. 43

CAP. V.

Filii quoque Ruben primogeniti Iſrael; (ipſe quippè fuit primogenit⁹ ejus:ſed cùm violâſſet thorū patris ſui,data ſunt primogenita ejus filiis Joſeph,filii Iſrael,& non eſt ille reputatus in primogenitum. 1
Porrò Judas, qui erat fortiſſimus inter fratres ſuos,de ſtirpe ejus principes germinati ſunt : primogenita autem reputata ſunt Joſeph.) 2
Filii ergò Ruben primogeniti Iſrael ; Enoch, & Phallu,Eſron,& Carmi. 3
Filii Joel;Samia filius ejus, Gog filius ejus,Semei filius ejus, 4
Micha filius ejus,Reia filius ejus, Baal filius ejus, 5
Beera filius ejus,quem captivum duxit Thelgathphalnaſar rex Aſſyriorum,& fuit princeps in tribu Ruben. 6
Fratres autem ejus, & univerſa cognatio ejus, quando numerabantur per familias ſuas,habuerunt principes,Jehiel et Zachariam. 7
Porrò Bala filius Azaz, filii Samma, filii Joel, ipſe habitavit in Aroer uſque ad Nebo et Beelmeon. 8
Contra Orientalem quoque plagam habitavit uſque ad introitum eremi, et flumen Euphraten.Multum quippe jumentorū numerum poſſidebant in terra Galaad. 9
In diebus autē Saul præliati ſunt contra Agareos, et interfecerunt illos,habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorū,in omni plaga,quæ reſpicit ad Orientē Galaad. 10
Filii verò Gad è regione eorum habitaverunt in terra Baſan uſque Selcha : 11
Joel in capite,et Saphan ſecund⁹:Janai autē,et Saphat,in Baſan. 12
Fratres verò eorū ſecundū domos cognationū ſuarū;Michael,et Moſollā,et Sebe,et Jotai,et Jachan,et Zie,et Heber,ſeptē. 13
Hi filii Abihail,filii Huri,filii Jara,filii Galaad, filii Michael,filii Jeſeſi,filii Jeddo,filii Buz. 14
Fratres quoq; filii Abdiel,filii Guni,princeps domûs in familiis ſuis. 15

Verſio *S Y R I A C A* cum Interpretatione *L A T I N A*.

38 * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܪܘܪܒܢܐ ܕܗܘܘ ܬܡܢ. ܒܫܪܒܬܗܘܢ ܘܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܐܙܠܘ
39 40 ܠܡܥܠܢܐ ܕܓܕܪ. ܠܡܕܢܚܐ ܕܢܚܠܐ. ܠܡܒܥܐ ܪܥܝܐ ܠܥܢܗܘܢ. * ܘܐܫܟܚܘ
ܪܥܝܐ ܛܒܐ ܘܫܡܝܢܐ. ܘܐܪܥܐ ܪܘܝܚܬܐ ܘܛܒܬܐ. ܫܝܢܐ ܘܫܠܝܐ ܗܘܐ ܒܗ. ܡܛܠ ܕܐܢܘܢ ܒܩܕܡܝܢ
41 ܗܘܘ ܒܗ ܡܢ ܩܕܡܝܢ. * ܘܐܝܬܝܘ ܠܗܠܝܢ ܓܒܪܐ ܕܐܬܝܚܣܘ ܗܘܘ. ܒܝܘܡܝ ܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ
ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܚܪܒܘ ܠܗ ܡܫܟܢܝܗܘܢ. ܘܟܠ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ. ܘܣܟܪܘ
ܐܢܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܝܬܒܘ ܒܕܘܟܬܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܪܥܝܐ ܕܥܢܗܘܢ ܫܦܝܪ ܗܘܐ ܬܡܢ.
42 * ܘܡܢܗܘܢ ܘܡܢ ܒܢܝ ܫܡܥܘܢ. ܐܙܠܘ ܠܛܘܪܐ ܕܓܒܠ. ܓܒܪܐ ܚܡܫܡܐܐ. ܘܗܠܝܢ
ܫܡܗܝܗܘܢ ܕܓܒܪܐ ܕܐܙܠܘ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܦܠܛܝܐ. ܘܡܬܝܬܐ. ܘܪܦܝܐ. ܘܥܘܙܝܐܝܠ. ܗܠܝܢ ܐܪܒܥܐ
43 ܓܒܪܐ ܒܢܝ ܐܝܫܝ. ܐܙܠܘ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܩܛܠܘ ܟܠ ܫܪܟܐ ܕܐܫܬܚܪܘ ܠܥܡܠܩܝܐ.
ܘܝܬܒܘ ܒܕܘܟܬܗܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܗ *

1 * ܘܒܢܘܗܝ ܕܪܘܒܝܠ ܒܘܟܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܡܛܠ ܕܗܘ ܗܘܐ ܒܘܟܪܐ ܕܐܒܘܗܝ. ܘܟܕ ܛܢܦ
ܥܪܣܐ ܕܐܒܘܗܝ. ܐܬܝܗܒܬ ܒܘܟܪܘܬܗ ܠܝܘܣܦ ܐܚܘܗܝ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܠ ܗܠܝܢ
2 ܬܪܝܢܝܗܘܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢ ܝܗܘܕܐ ܢܦܘܩ ܡܠܟܐ
3 ܡܫܝܚܐ. ܘܒܘܟܪܘܬܐ ܬܬܝܗܒ ܠܝܘܣܦ. * ܒܢܘܗܝ ܕܪܘܒܝܠ ܒܘܟܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܚܢܘܟ.
4 ܘܦܠܘ. ܘܚܨܪܘܢ. ܘܟܪܡܝ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܟܪܡܝ. ܫܡܥܝܐ ܒܪܗ. ܘܕܘܐܓ ܒܪܗ. ܫܡܥܝܐ
5 6 ܒܪܗ. * ܡܝܟܐ ܒܪܗ. ܐܘܪܝܐ ܒܪܗ. ܒܥܠܐ ܒܪܗ. * ܥܒܕܝܐ ܒܪܗ. ܕܫܒܐ ܬܓܠܬܦܠܣܪ ܡܠܟܐ
7 ܕܐܬܘܪ. ܗܘ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܫܒܛܐ ܕܪܘܒܝܠ. * ܘܐܚܘܗܝ ܒܫܪܒܬܗܘܢ. ܟܕ ܐܬܝܠܕܘ
8 ܒܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܘܪܝܫܗܘܢ ܥܙܪܐܝܠ. ܘܬܪܝܢܐ ܙܟܪܝܐ. * ܘܒܥܠܐ ܒܪ ܥܘܙܝ. ܒܪ ܫܡܥܝ. ܒܪ
9 ܝܘܐܝܠ. ܗܘ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܥܪܘܥܝܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܢܒܘ. ܘܥܠ ܦܩܥܬܐ ܕܡܥܘܢ. * ܘܥܕܡܐ
ܠܡܕܢܚܗ. ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܬܚܡ. ܡܢ ܢܗܪܐ ܦܪܬ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܘ ܗܘܘ
10 ܘܩܢܝܢܝܗܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ. * ܘܒܝܘܡܝ ܫܐܘܠ. ܥܒܕܘ ܩܪܒܐ ܥܡ ܛܝܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܣܟܐ.
ܘܐܫܬܠܡܘ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܝܬܒܘ ܒܡܫܟܢܝܗܘܢ. ܥܠ ܟܠ ܐܦܝ ܡܕܢܚܐ
11 ܕܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܓܕ. ܝܬܒܘ ܠܘܩܒܠܗܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܡܬܢܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ
12 14 ܕܣܝܒܐ ܘܕܣܠܟܐ. * ܘܝܘܐܝܠ ܢܦܩ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܕܐܢ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܡܠܦ ܠܗܘܢ ܣܦܪܐ ܛܒ. ** ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ *
15 ܕܐܒܝܚܝܠ ܒܪ ܚܘܪܝ. ܒܪ ܙܪܚ. ܒܪ ܓܠܥܕ. ܒܪ ܡܟܝܪ. * ܒܪ ܥܒܕܐܝܠ. ܒܪ ܥܠܝ. ܘܪܝܫܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ

Atque hæc ſunt nomina magnatum qui erant ibi,juxta familias & domos eorum paternas. 38
Perrexerunt autem uſque ad aditum Gedar , uſque ad Orientalem partem vallis,ut quærerent paſcua ovibus ſuis. 39
Et cùm reperiſſent paſcua optima et pinguia , et regionem amplam et optimam,ubi pax cum tranquillitate vigebat(nam ipſimet fuerant olim in ea commorati) 40
Adduxerunt viros illos qui recenſiti fuerant temporibus Hezeciæ regis familiæ Judaicæ,et deſtructis habitationibus eorum, et cunctis aquæ ſcatebris quæ illic erant,ad hodiernum uſque diem obturatis, habitârunt loco eorum, eò quòd paſcua gregis illorum optima eſſent ibi. 41
Deinde tam ex illis, quàm è filiis Simeonis abierunt ad montem Gebel, viri quingenti (atque hæc ſunt nomina virorum qui præibant illis ; Phelatia, Mathitha, Rephaia, & Uziel : hi quatuor viri, filii Iſei præibant illis) 42
Et peremerunt ſuperſtites omnes qui remanſerant Amalecitis,et habitârunt loco illorum ad hunc uſque diem. 43

CAP. V.

Filii Rubil primogeniti Iſraelis(is enim erat primogenitus patris ſui, ſed cùm prophanâſſet torum patris ſui,data fuerunt ejus primogenita Joſepho fratri ipſius, filio Iſraelis. Et ſuper hos duos ex omnibus tribubus Iſraelis, veniūt benedictiones. 1
Ex Juda egredietur rex Chriſtus,& primogenita tradentur Joſepho) 2
Filii *inquam* Rubil primogeniti Iſraelis, Henoch,Phalu,Heſron,et Charmi. 3
Filii Charmi, Semaja filius ejus, Doeg filius ejus , Semaja filius ejus, 4
Micha filius ejus,Uria filius ejus,Balaa filius ejus, 5
Abdia filius ejus, quem captivum duxit Teglathpallſar rex Athur ; is erat princeps tribûs Rubelitarum. 6
Fratrū autem ejus per generationes ſuas, quum propagati eſſent per proſapias ſuas , princeps fuit Azrael,ſecundus Zacharia, 7
Et Balaa filius Uzi, filii Semei, filii Joelis : is habitabat in Aduir uſq; ad Nobu;& ſuper planitie Meonis. 8
Uſq; ad Orientales partes ipſius,uſque ad limitem fluvio Euphrate definitum. Nam multiplicati fuerant tam ipſi quàm poſſeſſiones eorum in terra Gelaad ; 9
Et temporibus Saulis bellum geſſêre cum Arabibus habitantibus in Sacca, traditique fuerunt in manus eorum ; adeoq; morati ſunt in tentoriis eorum ſuper totam ſuperficiem Orientalem terræ Gelaad. 10
Filii Gad habitaverunt ex adverſo illorū in terra Mathnin uſq; ad terminū Sibæ & Salchæ. 11
Et Joel prodibat in fronte eorū, jus dicebat eis, et libros apprimè docebat eos. 12
Iſti ſunt filii Abihel filii Huri,filii Zarah,filii Gelaad,filii Machir, 14
Filii Abdiel,filii Ili,primarii patrū ſuorū. 15

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

38 Οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν, ϗ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύν-
39 θησαν εἰς πλῆθος, Καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἐλθεῖν Γέραρα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαὶ, τοῦ ζητῆσαι νομὰς
40 τοῖς κτήνεσιν (τ) αὐτῶν. Καὶ εὗρον νομὰς πλείονας ϗ ἀγαθάς· ϗ ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν, ϗ εἰρήνη
41 ϗ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χὰμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. Καὶ ἦλθοσαν οὗτοι (υ) οἱ γεγραμμένοι ἐπ'
ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, ϗ ἐπάταξαν (φ) τοὺς οἴκους αὐτῶν ϗ τοὺς Μιναίους οὓς εὕρο-
σαν ἐκεῖ, ϗ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ϗ ᾤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν
42 αὐτῶν ἐκεῖ. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, ϗ (χ) Φα-
43 λαεττία, ϗ Νωαδία, ϗ Ῥαφαΐα, ϗ Ὀζιὴλ υἱοὶ Ἰεσὶ ἄρχοντες αὐτῶν· Καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους τοὺς
καταλειφθέντας τοῦ (ψ) Ἀμαλὴκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Hi ſunt qui tranſierunt in nominibus principum in generationibus ſuis: & 38
in domibus patriarum ſuarum multiplicati ſunt in multitudine: Et iverunt 39
runt uſque ad veniendum Gerara uſque ad Orientem Gai, ad quærendum
paſcua pecoribus ſuis. Et invenerunt paſcua plura, & bona: & terra 40
lata coram eis: & pax, & quies; quoniam ex filiis Cham habitantium ibi
antea. Et venerunt hi ſcripti ſuper nomen in diebus Ezeciæ regis Juda: & 41
percuſſerunt domos eorum, & Minæos, quos invenerunt ibi, & anathe-
matizaverunt eos uſque in diem hanc: & habitaverunt pro eis: quoniam pa-
ſcua pecoribus ſuis ibi. (q) Et ex eis de filiis Symeon iverunt in montē Seir 42
viri quingenti, & Phalaettia, & Noadia, & Rhaphaia, et Oziel filii
Jeſi principes eorum. Et percuſſerunt reſiduos, qui remanſerant de Amalec 43
(r) uſque in diem hanc.

MS. A. (τ) ἑαυτῶν. (υ) γεγραμμένοι (φ) τοὺς οἰκήτορας αὐτῶν (χ) Φαλεττία, (ψ) Ἀμαλὴκ, ϗ κατῴκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς

ΚΕΦ. έ.

1 ΚΑὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ· ὅτι οὗτος ὁ (α) πρωτότοκος, ϗ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔδωκε (β) τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ (γ) Ἰωσὴφ υἱῷ Ἰσραὴλ, ϗ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς
2 πρωτοτόκια, Ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύϊ ϗ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ϗ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, ϗ ἡ εὐλογία τοῦ
3 4 Ἰωσήφ· (δ) Υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ, Ἐνὼχ, ϗ Φαλλοὺς, (ε) Ἀσρὼμ, ϗ Χαρμί. Υἱοὶ Ἰωὴλ,
5 (ζ) Σεμεΐ, ϗ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. ϗ υἱοὶ Γοὺγ υἱοῦ (η) Σεμεΐ, Υἱὸς αὐτοῦ Μιχὰ, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχὰ, υἱὸς (θ) αὐτοῦ
6 7 Ἰωὴλ, Υἱὸς αὐτοῦ Βεὴλ, ὃν μετῴκισε Θαγλαφελλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσούρ· οὗτος ἄρχων τῶν Ῥουβήν. Καὶ
(ι) ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ (κ) πατριᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἄρχων Ἰωὴλ,
8 ϗ Ζαχαρία, Καὶ (λ) Βαλὲκ υἱὸς (μ) Ἀζοὺζ, υἱὸς Σαμὰ, υἱὸς Ἰωήλ· οὗτος κατῴκησεν ἐν Ἀροὴρ, ϗ ἐπὶ
9 Ναβαὺ, ϗ (ν) Βεελμαασών. Καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατῴκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐ-
10 φράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ. Καὶ ἐν ἡμέραις Σαοὺλ (ξ) ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς
παροίκους, ϗ ἔπεσον ἐν χερσὶν αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γα-
11 12 λαάδ. Υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατῴκησαν ἐν γῇ Βασὰν ἕως (ο) Σελά. Ἰωὴλ (π) πρωτότοκος,
13 ϗ Σαφὰμ ὁ δεύτερος, ϗ (ρ) Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πα-
τριῶν αὐτῶν, Μιχαὴλ, (σ) Μοσολλὰμ, ϗ Σεβεὲ, ϗ Ἰωρεὲ, ϗ (τ) Ἰωαχὰν, ϗ Ζουὲ, ϗ (†) Ὠβὴδ, ἑπτά.
14 Οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαία υἱοῦ Οὐρὶ, υἱοῦ (υ) Ἰδαΐ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μιχαὴλ, υἱοῦ (φ) Ἰεσαΐ, υἱοῦ Ἰεδδαΐ, υἱοῦ (χ) Βοὺζ
15 Ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιὴλ, υἱοῦ Γουνὶ, ἄρχων οἴκου πατριῶν.

CAP. V.

ET filii Ruben primogeniti Iſrael. Quoniam hic primogenitus: et in 1
aſcendendo ſuper cubile patris ſui, dedit benedictionem ejus filio (a) ſuo
Joſeph filio Iſrael: et non eſt in genealogia computatus in primogenitu-
ram: Quoniam Judas potens fortitudine, et in fratribus ſuis, et in du- 2
cem ex ipſo, et benedictio ipſius Joſeph. Filii Ruben primogeniti Iſrael; 3
Enoch, et Phallus, Aſrom, et Charmi. Filii Joel; (b) Semei, et Banæa filius 4
ejus. Et filii Gug filii Semei, Filius ejus Micha, filius ejus Recha, filius 5
ejus Joel, Filius ejus Beel; quem tranſtulit Thaglaphallaſar rex Aſſur. 6
Hic princeps eorum, qui ipſius Ruben. Et fratres ejus patriâ ſuâ in gene- 7
alogiis ſuis ſecundùm generationes ſuas; princeps Joel, et Zacharia, Et 8
Balec filius Azuz, filius Sama, filius Joel. Hic habitavit in Aroer, et ſu-
per Nabau, et Beelmaſſon: Et ad Orientem habitavit uſque ad contigua 9
deſerti, à flumine Euphrate, quoniam pecora eorum multa in terra Galaad.
Et in diebus Saul fecerunt bellum adverſus (c) incolas, et ceciderunt in 10
manus eorum ii, qui habitabant in tabernaculis ſuis, omnes ad Orientem
ipſius Galaad. Filii Gad è regione eorum habitârunt in terra Baſan uſq; 11
Sela. Joel primogenitus, et Saphan ſecundus: et Janin ſcriba in Baſan: Et 12 13
fratres eorum ſecundùm domos patriarum ſuarum; Michael, Moſollam,
et Sebee, et Joree, et Joachan, et Zue, et Obed, ſeptem. Hi filii Abichæa filii 14
Uri, filii Idai, filii Galaad, filii Michael, filii Jeſai, filii Jeddai, filii Buz, 15
Fratris filii Abdiel, filii Guni, princeps domûs patriarum,

MS. A. (α) πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ ἐν (β) εὐλογίαν (γ) τῷ Ἰωσὴφ (δ) Καὶ υἱοὶ (ε) Ἐσρὼν, (ζ) Σεμεῒν, (η) Σεμεεὶ, (θ) αὐτοῦ Βαὰλ, Υἱὸς αὐτοῦ Βεηρὰ, ὃν μετῴκισεν Θαγλαθφελνασὰρ (ι) οἱ ἀδελφοὶ (κ) πατριᾷ αὐτοῦ (λ) Βαλὲ (μ) Ὀζοὺζ, (ν) Βεελμαών. (ξ) ἐποιήσαντο (ο) Σελχά. (π) ὁ πρωτότοκος, (ρ) Ἰαναὶ (σ) ϗ Μοσολλὰμ, ϗ Σεβαθὲ, (τ) Ἰαχὰν, (†) Ἰωβὴδ, (υ) Ἀδαΐ, (φ) Ἰεσαΐ, (χ) Ἀχιβοὺζ, Υἱοῦ Ἀβδιὴλ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

38 * وهذه اسماء الكبراء الذين اصيبت اسماوهم *
39 40 * وجاوا الي دخول جادار حتي شرقي التخوم * وطلبوا رعي غنمهم * ووجدوا رعيا جيدا سمينا
في ارض كبيرة جيدة * وهدو وسلام كانوا هناك * لانهم كانوا جلسوا فيها قديما * فجاوا 41
هولاء الرجال الذين هم مكتوبون في زمان حزقيا ملك يهوذا * وخربوا فساطيطهم * وسدوا
مجاري الماء التي كانت ثم الي هذا اليوم * وقعدوا في مواضعهم لاجل رعي غنمهم *
42 * لانه كان حسنا خصيبا * ومنهم من بني شمعون مضوا الي جبل اغلف خمس مائة رجل
* وهذه اسماء الرجال مقدميهم *
43 فلطيا * ومانينا * ورافيا * وعوزاييل * هولاء اربعة من بني ايشع مضوا في تقدمتهم * وخربوا
كلما وجدوه للعمالقة * وقعدوا في مواضعهم الي هذا اليوم *

Hæc ſunt nomina principum quo- 38
rum deprehenſa ſunt nomina.
Et venerunt ad ingreſſum Gheder, uſque 39
ad Orientalem termini plagam, quærentes
paſcua pro ovibus ſuis. Invenerunt autem 40
paſcua optima & pinguia in regione ſpa-
tioſa & optima, ubi tranquillitas &
pax regnabant; quoniam ipſi quondam
illic habitaverant. Venerunt inquam, 41
viri iſti qui conſcripti fuerant tempore
Hezeciæ regis Judæ, & habitacula eo-
rum deſtruentes, & aquæ fluenta quæ
illic extabant, obſtruentes ad hunc uſque
diem; occupârunt loca eorum propter
paſcua ovium ſuarum: erant enim optima
& fertiliſsima. Præterea ex iis, nempè 42
è filiis Simeonis, perrexerunt ad montem
Aglaph quingenti viri,
(Atque hæc ſunt nomina viro-
rum, ducum eorum:
Phelatia, Mahiha, Raphia, & Uzael:
hi quatuor è filiis Iſeæ prodierunt in fron-
te illorum) Et deſtruxerunt quicquid ad 43
Amalecitas pertinere deprehenderunt, et
habitaverunt in regionibus eorum ad hunc
uſque diem.

* الفصل الخامس *

1 * وبنو روبيل بكر اسراييل * لانه كان بكر ابيه ونجس فراش ابيه * لاجل ذلك نقل البكورية
عنه ليوسف بن اسراييل * وعلي هذين الاثنين تجي البكورية من ساير اسباط بني اسراييل *
2 * ومن يهوذا يخرج الملك ماشيا * والبكورية اعطيت ليوسف * بنو روبيل بكر اسراييل * 3 4
5 6 احنوخ * وافولو * وحصرون * وكرمي * بنو كرمي * شمعيا * دواغ * ميخا * اوريا * بالاع * وافديا
الذي جلاه تغلث فلاسر ملك الموصل * هو صار ريس اسباط بني روبال * واخوته 7
بجموعهم حيث انتشروا باجمعهم * ورييسهم عزراييل * والثاني زكريا * وبالاع بن عوزي * بن 8
شمعي * بن يوال * هو الذي ملك في عدوعير الي تخوم ناوو * ودخل في برية دماعون * على 9
شرقيها حتي الي تخوم البرية من نهر الفرات * لانهم كثروا جدا ومواشيهم في ارض جلعاد *
10 * وبنو شاوول نصبوا الحرب مع سكان سقا * واعطوا بايديهم * وسكنوا في مواطنهم وساير
11 ارض المشرق التي في جلعاد * وبنو دان سكنوا تجاههم في ارض مثنين * حتي الي تخوم
12 سافيا وسلاخا * وطوبيل خرج من نسلهم * وصار يحكم عليهم ويعلمهم تعاليم حسنة **
14 15 * هولاء بنو جاد * ابيحايل بن حوري * بن زارح * بن جلعاد * بن مكير * بن عافاديل * بن
عالي * وهم روساء رهطهم *

CAP. V.

FIlii Rubilis primogeniti Iſraelis (nam 1
is erat quidem primogenitus patris ſui,
ſed quia polluit lectum patris ſui, hac de
cauſa tranſtulit ab eo primogenita ad
Joſephum Iſraelis filium: et his duobus
ex univerſis tribubus Iſraelitarum con-
tingunt primogenita. Nam ex Juda e- 2
greſſurus eſt rex Meſsia, et primogenita
data fuerunt Joſepho) Filii inquam Ru- 3
bilis primogeniti Iſraelis, fuerunt Eh-
noch, Apollo, Heſron, et Charmi; Filii 4
Charmi, Semaia, Doeg, Micha, Uria, 5
Balaus, Et Abedia quem captivum 6
abduxit Tiglath-palaſar rex Mauſelis:
idem fuit princeps familiarum Rubeli-
tarum, Omniumque fratrum ſuorum 7
quando ſeſe dilataverunt omnes: quo-
rum primus erat Azrail, ſecundus Za-
charia. Porrò Balaus filius Uzi, filii 8
Semei, filii Joelis, ipſe eſt qui regnavit
in Aduer uſque ad limites Nebu, et pene-
travit in ſolitudinem Maonis, Ad O- 9
rientalem ipſius plagam, uſque ad termi-
nos ſolitudinis à flumine Euphrate:
admodum enim creverant ipſi et
armenta eorum in terra Galaad.
Filii verò Saulis bellum commiſere cum 10
incolis Saccæ; cúmque traditi fuiſſent in
manus eorum, occupâverunt patriam il-
lorum, totamque terram Orientalem quæ
eſt in Galaad. Et filii Dan habitaverunt 11
è regione ipſorum in terra Mathnin uſq;
ad limites Sabiæ et Selachæ. Ex ho- 12
rum ſtirpe ortus eſt Tobil, imperabat
eis, et optimis documentis erudiebat
illos. Hi ſunt filii Gad, 14
Abihel filius Huri, filii Zareh, filii Ga-
laadis, filii Machiris, Filii Abdielis, 15
filii Eli. Hi erant primores familiarum
ſuarum,

ſunt genealogizati hi Omnes .eorum exitus ſuper Saron ſuburbanis univerſis in &,ejus filiis in &,Baſan in ,Ghilhad in habitaverũt Et
17 16 וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ
Menaſſeh tribus dimidiæ &,Ghaditæ & Reuben Filii .Iſrael regis Jarobham diebus in &,Jehudah regis Jotham diebus in
18 בִּימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה
,millia quatuor & quadraginta ,bellum doctis & ,arcum tendentib⁹ & ,gladiũ & ,ſcutum portantibus viris ,virtutis filiis de
מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף
ſunt adjuti Et .Nodab & ,Naphis & ,Jetur & ,Hageriim cum bellum fecerunt Et .pugnam egredientes ſexaginta & ,ſeptingenti &
20 19 וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ
fuit exorabilis & ,bello in clamaverunt Deum ad quia ;eis cum qui univerſi & ,Hageriim eorũ manu in ſunt traditique ,eis ſuper
עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר
,millia quinquaginta & ducentas pecudes & ,millia quinque eorũ camelos,eorũ poſſeſſiones captivaverunt Et .eo in ſperaverũt quia , eis
21 לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
: bellum Deo à quia ;corruerunt multi vulnerati Quia .millia centum hominis animam & ,millia duo aſinos &
22 וַחֲמוֹרִים אַלְפָּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה
,Chermon Bahal ad uſq; Baſan à,terra in habitaverũt Menaſſeh tribus dimidiæ filii Et.tranſmigrationẽ ad uſq; eis pro habitaverũt &
23 וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד־הַגֹּלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן
, Hazriel & , Eliel & ,Iſhi & ,Hepher & ,eorũ patrum domus capita iſti Et .fuerãt multiplicati ipſi : Chermon montẽ & ,Senir &
24 וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל
ſunt prævaricati Et .ſuorũ patrum domui capita ,nominum viri ,robore fortes viri Jachdiel & ,Hodaviah & ,Irmeiah &
25 וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ
ſuſcitavit Et .eorũ faciebus à Deus fecit diſperdere quos , terræ populorum deos poſt ſunt fornicati & ,ſuorũ patrum Deum in
25 בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר
,Reubeniten ,eos tranſtulit & : Aſſur regis Pilneſer Tilgath ſpiritum & ,Aſſur regis Pul ſpiritum Iſraelis Deus
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְּגַת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָראוּבֵנִי
.hanc diem ad uſque ,Ghozan fluvium & ,Harah & Chabor & ,Chalach in eos adduxit Et .Menaſſeh tribum dimidiã & ,Ghaditẽ &
וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. VI. ו

,Aharon ,Hamram filii Et .Huzziel & ,Chebron & ,Iſhar ,Hamram ,Chehath filii Et .Merari & ,Chehath ,Gherſon ;Levi Filii
3 1 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן
2 genuit Pinechas : Pinechas genuit Elhazar .Ithamar & ,Elhazar ,Abihu & Nadab,Aharon filii Et .Miriam & ,Moſeh &
4 וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הֹלִיד
Zerachiah & ,Zerachiah genuit Huzzi Et .Huzzi genuit Bucchi & :Bucchi genuit Abiſuah Et .Abiſuah
6 5 אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃ וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי׃ וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וּזְרַחְיָה
genuit Achitub Et .Achitub genuit Amariah & ,Amariah genuit Meraioth Meraioth genuit
8 7 הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת׃ מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד
Jochanan Et.Jochanan genuit Hazariah & : Hazariah genuit Achimahas Et .Achimahas genuit Sadoch & ; Sadoch
10 9 אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימָעַץ׃ וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן׃ וְיוֹחָנָן
Hazariah genuit Et .Jeruſalaim in Selomoh ædificavit quam ,domo in eſt functus ſacerdotio qui ipſe ; Hazariah genuit
11 הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה
.Achitub genuit Amariah & : Amariah
אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃

Verſio VULG. LAT.

Et habitaverunt in Galaad, & in Baſan, & in viculis 16
ejus, & in cunctis ſuburbanis Saron, uſque ad terminos.
Omnes hi numerati ſunt in diebus Joathan regis Juda, 17
& in diebus Jeroboam regis Iſrael. Filii Ruben, & 18
Gad, & dimidiæ tribûs Manaſſe, viri bellatores, ſcuta
portantes & gladios, & tendentes arcum, eruditíque ad
prælia, quadraginta quatuor millia et ſeptingenti ſexaginta,
procedentes ad pugnã. Dimicaverunt contra Agareos: 19
Ituræi verò, & Naphis, & Nodab, Præbuerũt eis auxiliũ. 20
Traditíq; ſunt in manus eorum Agarei, et univerſi qui fuerant
cum eis, quia Deum invocaverunt cùm præliarentur:
& exaudivit eos, eò quòd credidiſſent in eum.
Ceperúntque omnia quæ poſſederant, camelorum quinquaginta 21
millia, & ovium ducenta quinquaginta millia,
& aſinos duo millia, & animas hominum centum
millia. Vulnerati autem multi corruerunt: fuit enim 22
bellum Domini. Habitaverúntque pro eis uſque ad
tranſmigrationem. Filii quoque dimidiæ tribûs Manaſſe, 23
poſſederunt terram à finibus Baſan uſq; Baal, Hermon,
& Sanir, et montem Hermon: ingens quippe
numerus erat. Et hi fuerunt principes dom⁹ cognationis 24
eorum; Epher, et Jeſi, et Eliel, et Ezriel, et Jeremia,
et Odoia, et Jediel, viri fortiſſimi et potentes, et nominati
duces in familiis ſuis. Reliquerunt autem Deum 25
patrum ſuorum, et fornicati ſunt poſt deos populorũ terræ,
quos abſtulit De⁹ coram eis. Et ſuſcitavit Deus Iſrael 26
ſpiritum Phul regis Aſſyriorum, et ſpiritum Thelgathphalnaſar
regis Aſſur: et tranſtulit Ruben, et Gad, et dimidiam
tribum Manaſſe, et adduxit eos in Lahela, et in
Habor, et Ara, et fluvium Gozan, uſque ad diem hanc.

CAP. VI.

Filii Levi; Gerſon, Caath, et Merari. Filii Caath; 1
Amram, Iſaar, Hebron, et Oziel. Filii Amram; Aaron, 2
Moyſes, & Maria. Filii Aaron; Nadab et Abiu, 3
Eleazar et Ithamar. Eleazar genuit Phinees, et Phinees 4
genuit Abiſue, Abiſue verò genuit Bocci, et Bocci genuit 5
Ozi. Ozi genuit Zaraiam, et Zaraias genuit Meraioth. 6
Porrò Meraioth genuit Amariam, et Amarias 7
genuit Achitob, Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit 8
Achimaas, Achimaas genuit Azariam, Azarias genuit 9
Johanan, Johanan genuit Azariam: ipſe eſt qui 10
ſacerdotio functus eſt, in domo quam ædificavit Salomon
in Jeruſalem. Genuit autem Azarias Amariam, et 11
Amarias genuit Achitob,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 *ܘܝܬܒܘ ܒܡܬܢܝܢ. ܘܒܟܦܪ̈ܢܝܗ. * ܟܠܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܒܝܘ̈ܡܝ ܝܘܬܡ ܡܠܟܐ ܕܒܝܬ
17 ܝܗܘܕܐ. ܘܒܝܘ̈ܡܝ ܝܘܪܒܥܡ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܒܢܘ̈ܗܝ ܕܪܘܒܝܠ.
18 ܘܓܕ. ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ
ܕܡܢܫܐ. ܐܢܫܐ ܕܢܣܒܝܢ ܣܝ̈ܦܐ ܘܬܪ̈ܣܐ. ܘܫܕܝܢ ܒܩܫܬܐ. ܘܝܕܥܝ ܩܪܒܐ. ܐܪܒܥܝܢ
ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܬܐ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܢܦܩܘ ܠܩܪܒܐ. ܘܥܒܕܘ
19 ܩܪܒܐ ܥܡ ܥܡܘܪ̈ܝ ܣܩܐ. * ܘܐܫܬܠܡܘ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܡܪܝܐ ܒܥܘ ܒܩܪܒܐ.
20 ܘܫܡܥ ܩܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܬܟܠܘ ܥܠܘܗܝ. * ܘܫܒܘ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܘܒܥܝܪܐ. ܓܡܠܐ
21 ܚܡܫܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܥܢܐ. ܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܪ̈ܐ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܢܦܫܬܐ
ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܡܐܐ ܐܠܦܝܢ. * ܡܛܠ ܕܩܛܝ̈ܠܐ ܣܓܝܐܐ ܢܦܠܘ ܡܢ ܡܫܟܢܝܗܘܢ ܒܩܪܒܐ. ܘܝܬܒܘ
22 ܒܕܘܟܬܗܘܢ ܥܠ ܡܫܟܢܝܗܘܢ. * ܘܒܢܝ̈ ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܝܬܒܘ ܒܐܪܥܐ
23 ܕܡܬܢܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܦܩܥܬܐ ܕܛܘܪܐ ܕܚܪܡܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܚܪ. ܘܬܡܢ ܪܒܘ ܘܣܓܝܘ. * ܘܗܠܝܢ
24 ܪ̈ܫܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. ܥܦܐ. ܘܫܘܒ. ܘܐܠܕܥܐ. ܘܥܙܪܐܝܠ. ܘܐܕܘܡܝܐ. ܘܐܘܪܝܐ. ܘܚܙܐܝܠ.
ܓܒܪ̈ܐ ܓܢܒܪ̈ܐ ܚܝܠܐ. ܓܒܪ̈ܐ ܕܫܡܗܐ. ܕܗܘܘ ܪ̈ܫܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. * ܘܟܦܪܘ ܒܐܠܗܐ
25 ܕܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. ܘܛܥܘ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܕܥܡܡ̈ܐ ܕܐܪܥܐ ܕܐܘܒܕ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܥܝܪ ܡܪܝܐ
26 ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܗܘܢ ܠܪܘܚܗ ܕܬܓܠܬ ܦܠܣܪ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܫܒܐ ܠܫܒܛܐ ܕܒܝܬ
ܪܘܒܝܠ. ܘܠܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܓܕ. ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܘܐܝܬܝ ܐܢܘܢ ܠܚܠܚ
ܘܠܚܒܪ ܢܗܪܐ ܕܓܘܙܢ ܩܘܪ̈ܝܐ ܕܡܕܝ. ܘܬܡܢ ܝܬܒܝܢ ܐܢܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

1 * ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܠܘܝ. ܓܪܫܘܢ. ܘܩܗܬ. ܘܡܪܪܝ. * ܘܒܢܘ̈ܗܝ ܕܩܗܬ.
2 ܥܡܪܡ. ܘܐܝܨܗܪ. ܘܚܒܪܘܢ. ܘܥܘܙܝܐܝܠ. * ܘܒܢܘ̈ܗܝ ܕܥܡܪܡ. ܡܘܫܐ. ܘܐܗܪܘܢ. ܘܡܪܝܡ.
3 ܘܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܗܪܘܢ. ܢܕܒ. ܘܐܒܝܗܘ. ܘܐܠܥܙܪ. ܘܐܝܬܡܪ. * ܘܐܠܥܙܪ ܐܘܠܕ ܠܦܝܢܚܣ.
4 ܘܦܝܢܚܣ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܫܘܥ. * ܘܐܒܝܫܘܥ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܩܪ. ܘܐܒܝܩܪ ܐܘܠܕ ܠܥܙܝ. * ܘܥܙܝ ܐܘܠܕ
5 6 ܠܙܪܚܝܐ. ܘܙܪܚܝܐ ܐܘܠܕ ܠܡܪܘ. * ܘܡܪܘ ܐܘܠܕ ܠܐܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܝܐ ܐܘܠܕ ܠܐܚܝܛܘܒ. * ܘܐܚܝܛܘܒ
7 8 ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܘܨܕܘܩ ܐܘܠܕ ܠܐܚܝܡܥܨ. * ܘܐܚܝܡܥܨ ܐܘܠܕ ܠܥܙܪܝܐ. ܘܥܙܪܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܘܚܢܢ.
9 10 * ܘܝܘܚܢܢ ܐܘܠܕ ܠܥܙܪܝܐ. ܘܥܙܪܝܐ. ܗܘ ܫܡܫ ܒܒܝܬܐ ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܐܘܪܫܠܡ.
11 * ܘܐܘܠܕ ܥܙܪܝܐ ܠܐܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܝܐ ܐܘܠܕ ܠܐܚܝܛܘܒ.

Habitabant autẽ in Mathnin, & in pagis 16
ejus. Omnes iſti propagârunt ſeſe temporib⁹ 17
Jothami regis familiæ Judaicæ, et temporibus
Jerobaami regis Iſraelis. Et filii 18
Rubil, & Gad, & dimidiæ tribûs Manaſſis,
homines ferentes enſes & clypeos, jaculantes
arcu, gnari bellorum, quadraginta
quatuor millia, ſexcenti ſexaginta ſex: Omnes 19
iſti prodierunt ad bellum, & præliũ
geſſerunt contra habitatores Sacæ: Traditique 20
fuerunt in man⁹ eorũ, eò quòd Dominum
in bello deprecati ſunt, et audivit
clamorẽ eorũ, quia fiduciam collocârant
in eo. Prædatique ſunt opes multas et armenta: 21
camelorum *ſcilicet* quinquaginta
millia, ovium ducenta quinquaginta millia:
aſinorum duo millia, animarum deniq;
humanarum centũ millia: Nam interfecti 22
multi corruerant è tentoriis eorum in prælio:
ita habitaverunt loco illorũ, ſuper tentoriis
illorũ. Porrò filii dimidiatæ tribûs 23
Manaſſis habitaverunt in terra Mathnin
uſque ad planitiem montis Hermon,
uſq; ad Har; ibiq; creverunt et multiplicati
ſunt. Hi ſunt primarii domorum paternarum 24
eorum; Apha, Sob, Eldaa, Azriel,
Adumia, Uria, et Hezael, viri valentes
robore, viri celebres, qui erant primores
familiæ patrum ſuorum. Sed cùm 25
negâſſent Deum patrum ſuorum, et erráſſent
poſt deos gentium terræ, quas
conſumpſerat Dominus à conſpectu eorum;
Excitavit Dominus Deus Iſraelis in 26
eos ſpiritum Teglath-palſaris regis Athur,
qui captivam duxit tribum Rubelitarum,
et tribum Gaditarum, ac dimidiam tribum
Manaſſis, et aſportavit eos ad Helah,
et ad Hobar fluminis Gozan civitates Mediæ,
ubi commorantur ad hunc uſq; diem.

CAP. VI.

Filii Levi, Gerſon, Cahath, et Merari. 1
Filii Cahath, Amram, Ieſhar, Hebron, 2
et Uziel. Filii Amram, Moſe, Aharon, 3
et Mariam. Filii Aharonis, Nadab, Abihu,
Elazar, et Ithamar. Elazar genuit Phinehes, 4
Phinehes genuit Abiſuem, Abiſu 5
genuit Abicarem, Abicar genuit Azi, 6
Azi genuit Zerahiam, Zerahia genuit
Maru, Maru genuit Amariam, Amaria 7
genuit Ahitob, Ahitob genuit Sadoc, 8
Sadoc genuit Ahimees, Ahimees genuit 9
Azariam, Azaria genuit Johanan, Johanan 10
genuit Azariam, et Azarias iſte
miniſtravit in domo quam ædificavit Salomon
in Jeruſalem. Genuit autem 11
Azaria Amariam, Amaria genuit Ahitob.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

16 Κατῴκουν ἐν Γαλαὰδ, ἐν Βασὰν, ϗ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν, ϗ πάντα τὰ περίχωρα Σαρὼν ἕως ἐξ-
17 όδου. Πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις (ω) Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα, ϗ ἐν ἡμέραις Ἱερο-
18 βοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ. Υἱοὶ Ῥουβὴν (α) ϗ Γὰδ ϗ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄν-
δρες αἴροντες ἀσπίδας ϗ μάχαιραν, ϗ (β) τείνοντες τόξον, ϗ δεδιδαγμένοι πόλεμον, (γ) τεσσα-
19 ράκοντα ϗ τέσσαρες χιλιάδες ϗ ἑπτακόσιοι (δ) ϗ ἑξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν. Καὶ ἐποί-
20 ουν πόλεμον μετὰ τῶν (ε) Ἀγαραίων, ϗ Ἰτουραίων, ϗ Ναφισαίων, ϗ Ναδαβαίων, Καὶ κατίσχυ-
σαν ἐπ᾽ αὐτῶν· ϗ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν (ζ) Ἀγαραῖοι, ϗ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι
πρὸς τὸν θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, ϗ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ᾽ αὐτόν. Καὶ ᾐχμα-
21 λώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχιλίας, ϗ προβάτων διακοσίας πεντήκοντα χιλι-
22 άδας, ὄνους δισχιλίους, ϗ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας. Ὅτι τραυματίαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ
23 τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. ϗ κατῴκησαν ἀντ᾽ αὐτῶν ἕως (η) μετοικεσίας. Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασ-
σῆ κατῴκησαν (θ) ἀπὸ Βασὰν ἕως Βαὰλ, Ἑρμὼν, ϗ Σανὶρ, ϗ ὄρος Ἀερμών· ϗ ἐν τῷ Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐ-
24 πλεονάσθησαν. Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν· Ὀφὲρ, ϗ (ι) Σεῒ, ϗ Ἐλιὴλ, (κ) ϗ Ἱε-
ρεμία, ϗ Ὠδουΐα, ϗ Ἰεδιὴλ· ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοὶ, ἄρχοντες τῶν οἴκων πατρι-
25 ῶν αὐτῶν. Καὶ ἠθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν, ϗ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς,
26 οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα (λ) Φαλὼχ βα-
σιλέως Ἀσσοὺρ, ϗ τὸ πνεῦμα (μ) Θαγλαφελλασὰρ βασιλέως Ἀσσοὺρ, ϗ μετῴκισεν τὸν Ῥουβὴν,
ϗ τὸν Γαδδὶ, ϗ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, ϗ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς (ν) Χαὰχ, ϗ Χαβὼρ, ϗ ἐπὶ πο-
ταμὸν Γωζὰν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Habitabant in Galaad, in Baſan, & in pagis earum, (d) Et omnia adjacen- 16
tia Saron uſq; ad exitum. (e) Omnium computatio in diebus Joatham 17
regis Juda, & in diebus Hieroboam regis Iſrael. Filii Ruben, & Gad, 18
& dimidium tribûs Manaſſe ex filiis virtutis, viri levantes clypeos, &
gladiũ, & tendentes arcũ, & docti bellũ, quadraginta & quatuor mille,
& ſeptingenti et ſexaginta egredientes in aciẽ. Et faciebãt bellũ cum A- 19
garenis, & Ituræis, & Naphiſæis, et Nadabæis, Et invaluerunt ſuper eos. 20
Et dati ſunt in manus eorũ Agaræi, et omnia tabernacula eorũ: quoniã ad
Deũ clamaverunt in prælio: & exaudivit eos: quoniã ſperaverũt in eum:
Et captivârunt (f) apparatum eorum, camelos quinquies mille, & ovium 21
ducenta quinquaginta millia, aſinos bis mille, & animas virorum (g) cen-
tum millia: Quia cæſi multi ceciderunt, quoniam à Deo bellum. *(h) Et* 22
habitârunt pro eis uſque ad tranſmigrationem. Et dimidii tribûs Ma- 23
naſſe, habitârunt à Baſan uſque Baal, Ermon, & Sanir, & montem Aer-
mon. (i) Et in Libano ipſi abundârunt. Et hi principes domûs patriarum 24
eorum; Opher, & Sei, & Eliel, & Hieremia, & Oduia, & Jediel, viri
fortes virtute, viri nominati, principes domorum patriarum ſuarum. Et 25
prævaricati ſunt in Deum patrum ſuorum, & fornicati ſunt poſt deos po-
pulorum terræ, quos ſuſtulerat Deus à facie eorum. Et ſuſcitavit Deus 26
Iſrael ſpiritum Phaloch regis Aſſur & ſpiritum Thaglaphallaſar regis
Aſſur: & tranſtulit Ruben, & Gaddi, & dimidium tribûs Manaſſe:
& duxit eos in Chaach, & Chabor, & ſuper flumen Gozan uſque in
diem hanc.

MS. A. (ω) Ἰωθὰν (α) ϗ Γαδδὶ (β) ἐντείνοντες (γ) τέσσαρες ϗ τεσσεράκοντα χιλιάδες (δ) ἑξήκοντα (ε) Ἀγαραίων, (ζ) οἱ Ἀγαραῖοι, (η) τῆς μετοικεσίας. (θ) ἐν γῇ ἀπὸ (ι) Ἰεσεῒ, (κ) ϗ Ἰεζειὴλ, ϗ Ἱερεμία, (λ) Φαλὼς (μ) Θαγλαδφελνασὰρ (ν) Χαλὰ,

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 2 Υἱοὶ Λευὶ, Γεδσὼν, Καὰθ, ϗ Μεραρεί. Καὶ υἱοὶ Καὰθ, (α) Ἀμβρὰμ, ϗ Ἰσσαὰρ, Χεβρὼν, ϗ Ὀ-
3 ζιήλ. Καὶ υἱοὶ (β) Ἀμβρὰμ, Ἀαρὼν, ϗ Μωυσῆς, ϗ Μαριάμ. ϗ υἱοὶ Ἀαρὼν, Ναδὰβ, ϗ Ἀβιοὺδ,
4 5 Ἐλεάζαρ, ϗ Ἰθάμαρ. Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεὲς, Φινεὲς ἐγέννησε τὸν Ἀβισοὺ, Ἀβισοὺ ἐγέν-
6 νησε τὸν (γ) Βοκκὶ, ϗ Βοκκὶ ἐγέννησε τὸν Ὀζὶ, Ὀζὶ ἐγέννησε τὸν (δ) Ζαραΐα, Ζαραΐα ἐγέννησε
7 8 τὸν (ε) Μαριὴλ, Καὶ Μαριὴλ ἐγέννησε τὸν (ζ) Ἀμαρία, ϗ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτὼβ, Καὶ
9 Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, ϗ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμάας, Καὶ Ἀχιμάας ἐγέννησε τὸν Ἀ-
10 ζαρίαν, ϗ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωανὰν, Καὶ Ἰωανὰν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, οὗτος ἱεράτευσεν ἐν
11 τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλὴμ, Καὶ ἐγέννησε Ἀζαρίας τὸν (η) Ἀμαρία, ϗ Ἀμαρία
ἐγέννησε τὸν Ἀχιτὼβ,

CAP. VI.

Filii Levi; Gedſon, Caath, & Merari. Et filii Caath; Ambram, 1 2
& Iſaar, Chebron, & Oziel. Et filii Ambram; Aaron, & Moyſes, & 3
Maria. Et filii Aaron; Nadab, & Abiud, Eleazar, & Ithamar. Eleazar 4
genuit Phinees: Phinees genuit Abiſu: Abiſu genuit Bocci: & Bocci 5
genuit Ozi. Ozi genuit Zaræa: Zaræa genuit (a) Mariel: Et Mariel 6 7
genuit Amaria: & Amaria genuit Achitob: Et Achitob genuit Sadoc: 8
& Sadoc genuit Achimaas: Et Achimaas genuit Azariam: & Aza- 9
rias genuit Joanan: Et Joanan genuit Azariam. Hic ſacerdotio fun- 10
ctus eſt in domo, quam ædificavit Salomon in Hieruſalem. Et Azarias 11
genuit Amaria: & Amaria genuit Achitob:

MS. A. (α) Ἀμρὰμ, (β) Ἀμρὰμ, (γ) Βωκαὶ, καὶ Βωκαὶ (δ) Ζαραΐαν, Ζαρίας (ε) Μαραιὼθ, Καὶ Μαριὼθ, (ζ) Ἀμαρίαν, καὶ Ἀμαρίας (η) Ἀμαρίαν, ϗ Ἀμαρίας

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* فقعدوا بمثنان ومناها * كل هاولاء توالدوا في ايام يوثام ملك يهودا * وايام يوربعام ملك 16 17
اسرايل * وبنو روبال * وبنو جاد * ونصف سبط منسا * قوم محاربون بالسيوف والسلاح عارفون 18
بالحرب * وعددهم اربعة وثمانون الفا وسبع مائة وستون * هاولاء كلهم صنعوا الحرب مع 19
سكان ساقا * واسلموا بايديهم وسبوهم جميعهم * لانهم كانوا طايعين لله * وكان يسمع 20
صلاتهم لاتكالهم عليه * وغنموا اموالا كثيرة * جمالا خمسين الفا * غنما مايتي الف * 21
وخمسين الفا حميرا * اناسا مية الف * لان سقط قتلي كثير بالسيف * وقعدوا في مواطنهم 22
الي اليوم * لان الحرب كان من عند الله * ونصف سبط منسا قعدوا في ارض مثنان * 23
حتي الي البرية برية جبل حورين * ثم حتي الي زغر الجبل الكبير الذي بحرمون * حتي
الي هور * وكثروا وعظموا * وهاولاء روساء بيت ابايهم * عفي * باسو * الدعا * عزراييل * 24
اوذوميا * اوريا * حازاييل * رجال جبابرة رجال مسمون * وهم روساء بيت ابايهم * فكفروا 25
بالله اله ابايهم * وعبدوا الهة شعوب الارض الذين اهلكهم الله من بين ايديهم * فاثار الله 26
عليهم روح بالق ملك السريان * فاهلك سبط روبال * وسبط جاد ونصف سبط منسا *
وسباهم الي ارضه * واتي بهم الي حلح والي حافار خلف نهر كوزن * وضياع مادي *
وسكنوا فيها الي اليوم *

Et habitabant in Mathnan & ſuburbiis 16
ejus. Omnes iſti propagati ſunt diebus 17
Jothami regis Judæ, & diebus Jero-
baami regis Iſraelis. Filii Rubilis, & filii 18
Gadis, & dimidia tribus Manaſſis, gens
belligerans enſibus & armis, belli perita,
octoginta quatuor millia, ſeptingenti ac
ſexaginta numero; Hi omnes bello cum 19
incolis Saccæ commiſſo, Potiti ſunt 20
eorum, & prædati ſunt eos omnes: cùm
enim Deo obtemperarent, exaudiebat
preces eorum, ob eorum in ipſo fiduciam:
Et opima ceperunt ſpolia, nempe ca- 21
melorum quinquaginta millia, ovium
ducenta millia, quinquaginta millia aſino-
rum, hominum centum millia: Multi 22
quippe gladio confoſſi corruerant: &
occupaverunt patriam eorum ad hodier-
num uſque diem: à Deo namque erat
hoc prælium. Et verò dimidia tribus 23
Manaſſis habitârunt in terra Mathnan
uſque ad ſolitudinem, nempè ſolitudi-
nem montis Horin, & uſque ad Zogar
montem magnum qui eſt in Hermon,
uſque ad Hor; & ingenti numero cre-
verunt. Hi ſunt autem principes fami- 24
liarum patrum eorum: Epha, Baſu,
Eldaa, Ezrael, Odomia, Uria, & Hazael,
viri robuſtiſſimi, viri nominati, utpote
principes familiarum patrum ſuorum.
Verùm cùm negâſſent Deum, Deum pa- 25
trum ſuorum, & coluiſſent deos genti-
um terræ, quas Deus perdiderat à
conſpectu ipſorum; Suſcitavit Deus 26
adverſus eos ſpiritum Balac regis Syro-
rum, qui perdidit tribum Rubelis, tri-
bum Gadis, & dimidiam tribum Ma-
naſſis, & captivos abduxit eos in terram
ſuam, tranſtulitque eos ad Helah & ad
Haphar, cis flumen Chozan, aliaſque ci-
vitates Mediæ, in quibus habitârunt
ad hunc uſque diem.

* الفصل السادس *

1 * وبنو لاوي * جرسون * وقاهث * ومريري * وبنو قاهث عمرم * ويصهر * وحبرون * وعزاييل * 2
* وبنو عمرم * هرون * موسي * ومريم * وبنو هرون * ناداب * وابيهو * والبعازار * وايثمار * 3
* والبعازار اولد فنحاس * فنحاس اولد افيسوع * افيسوع اولد افيقار * افيقار اولد عوزا * 4 5
* عوزا اولد زرحيا * وزرحيا اولد ماروا * وماروا اولد امريا * وامريا اولد احيطوب * احيطوب 6 7 8
اولد صادوق * صادوق اولد احيمعص * احيمعص اولد عازريا * عازريا اولد يوحنا * يوحنا 9
اولد عازريا * عازريا كان يخدم بيت الله الذي بناه سليمان بن داود * واولد عازريا اميري * 10 11
اميري اولد احيطوب *

CAP. VI.

Filii Levi, Gerſon, Cahath, Merari. 1
Filii Cahath, Amram, Jeſhar, Hebron, 2
& Aziel. Filii Amrami, Haron, 3
Moſes, & Mariam. Filii Haronis,
Nadab, Abihu, Eliazar, & Ithamar.
Eliazar genuit Phenhaſum, Phenhas ge- 4
nuit Abiſuem, Abiſu genuit Abicarem, 5
Abicar genuit Ozam, Oza genuit Za- 6
rahiam, Zarahia genuit Maru, Maru 7
genuit Amariam, Amaria genuit Achi-
tobum, Achitob genuit Sadocum, Sadoc 8
genuit Achimaeſum, Achimaes genuit A- 9
zariã, Azaria genuit Johannem, Johannes 10
genuit Azariam; Azarias hic *miniſtra-*
bat domui Dei, quam ædificaverat Sa-
lomon filius Davidis. Genuit ergò 11
Azarias Amiram, Amira genuit Achi-
tobum,

דברי הימים א: ו

genuit Chilchijah &:Chilchijah genuit Sallum Et .Sallum genuit Sadoc & : Sadoc genuit Achitub Et
13 12 ואחיטוב הוליד את־צדוק וצדוק הוליד את־שלום׃ ושלום הוליד את־חלקיה וחלקיה הוליד את־
Dominus *transferendo in* abiit Jehosadac Et .Jehosadac genuit Seraiah & : Seraiah genuit Hazariah Et .Hazariah
15 14 עזריה׃ ועזריה הוליד את־שריה ושריה הוליד את־יהוצדק׃ ויהוצדק הלך בהגלות יהוה
filiorũ nomina hæc Et .Merari &,Chehath ,Ghersom : Levi Filii .Nesar-Nebuchad manũ per ,Jerusalaim & ,Jehudah
17 16 את־יהודה וירושלם ביד נבכדנאצר׃ בני לוי גרשם קהת ומררי׃ ואלה שמות בני
: Musi & ,Machali ,Merari Filii .Hazziel & ,Chebron & ,Ishar & ,Hamram ; Chehath filii Et .Simhi & ,Libni ; Ghersom
19 18 גרשום לבני ושמעי׃ ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל׃ בני מררי מחלי ומשי
Hiddo,ejus filius Joach .ej⁹ filius Zimmah,ej⁹ filius Jachath,ej⁹ filius Libni,Ghersom Ipsi *suos patres ad* Levi familiæ istæ &
21 20 ואלה משפחות הלוי לאבתיהם׃ לגרשום לבני בנו יחת בנו זמה בנו׃ יואח בנו עדו
Elchanah .ejus filius Assir ; ejus filius Corach,ejus filius Hamminadab,Cheath Filii .ejus filius Jeathrai :ej⁹ filius Zerach :ejus filius
23 22 בנו זרח בנו יאתרי בנו׃ בני קהת עמינדב בנו קרח בנו אסיר בנו׃ אלקנה
.ejus filius Saul & ,ejus filius Hazziah ,ejus filius Uriel ,ejus filius Tachath .ejus filius Assir & ;ejus filius Ebjasaph &,ejus filius
24 בנו ואביסף בנו ואסיר בנו׃ תחת בנו אוריאל בנו עזיה בנו ושאול בנו׃
,ejus filius Eliab .ejus filius Nachath &,ejus filius Sophai ,Elchanah filii : Elchanah .Achimoth &,Hamasai ,Elchanah filii Et
25 ובני אלקנה עמשי ואחימות׃ אלקנה בנו אלקנה צופי בנו ונחת בנו׃ אליאב בנו
27 26 ,ejus filius Libni ,Machali ,Merari Filii .Abijah & ,Vasni primogenitus ,Semuel filii Et .ejus filius Elchanah ,ejus filius Jerocham
29 28 ירחם בנו אלקנה בנו׃ ובני שמואל הבכר ושני ואביה׃ בני מררי מחלי לבני בנו
statuit quos isti Et .ejus filius Hasaiah ,ejus filius Chachijah ,ejus filius Simha .ejus filius Huzzah ,ejus filius Simhi
31 30 שמעי בנו עזה בנו׃ שמעא בנו חגיה בנו עשיה בנו׃ ואלה אשר העמיד
conventus tentorii tabernaculi facies ad ministrantes fuerunt Et .arcæ requie à ,Domini domus cantici *manus super* David
32 דויד על־ידי־שיר בית יהוה ממנוח הארון׃ ויהיו משרתים לפני משכן אהל־מועד
.suo *servitio super* suum *judicium* juxta steterunt & : Jerusalaim in Domini domum Selomoh *ædificare usque* ,cantico in
בשיר עד־בנות שלמה את־בית יהוה בירושלם ויעמדו כמשפטם על־עבודתם׃
Elchanah Filii .Semuel filii Joel filius cantor Heman ,Cheathitarum filiis de ; eorum filii & ,*stantes* isti Et
34 33 ואלה העמדים ובניהם מבני הקהתי הימן המשורר בן־יואל בן־שמואל׃ בן־אלקנה
Filii .Hamasai filii ,Machath filii ,Elchanah filii ,Suph Filii .Toach filii ,Eliel filii ,Jerocham filii
36 35 בן־ירחם בן־אליאל בן־תוח׃ בן־ציף בן־אלקנה בן־מחת בן־עמשי׃ בן־
,Ishar Filii .Corach filii ,Ebjasaph filii , Assir filii ,Tachath Filii .Sephaniah filii ,Hazariah filii ,Joel filii , Elchanah
38 37 אלקנה בן־יואל בן־עזריה בן־צפניה׃ בן־תחת בן־אסיר בן־אביסף בן־קרח׃ בן־יצהר
.Simha filii Berechiahu filius Asaph : ejus dexteram *super stans* Asaph ejus frater Et .Israel filii ,Levi filii ,Chehath filii
39 בן־קהת בן־לוי בן־ישראל׃ ואחיו אסף העמד על־ימינו אסף בן־ברכיהו בן־שמעא׃
,Zimmah filii ,Ethan Filii .Hadaiah filii ,Zerach filii ,Ethni Filii .Malcijah filii ,Bahaseiah filii ,Michael Filii
40 בן־מיכאל בן־בעשיה בן־מלכיה׃ בן־אתני בן־זרח בן־עדיה׃ בן־איתן בן־זמה
42 41 , Chisi filius Ethan :sinistram ad eorum fratres Merari filii Et .Levi filii ,Ghersom filii ,Jachath Filii .Simhi filii
44 43 בן־שמעי׃ בן־יחת בן־גרשם בן־לוי׃ ובני מררי אחיהם על־השמאול איתן בן־קישי
.Chilchijah filii , Amasiah filii , Chasabiah Filii .Malluch filii , Abdi filii
בן־עבדי בן־מלוך׃ בן־חשביה בן־אמציה בן־חלקיה׃
45

Verſio VULG. LAT.

Achitob genuit Sadoc, & Sadoc genuit Sellum, 12
Sellum genuit Helciam, & Helcias genuit Azariam, 13
Azarias genuit Saraiam, & Saraias genuit Joſedec. 14
Porrò Joſedec egreſſus eſt, quando tranſtulit Dominus 15
Judam & Jeruſalem per manus Nabuchodonoſor.
Filii ergò Levi; Gerſon, Caath, & Merari. Et hæc 16
nomina filiorum Gerſon; Lobni, & Semei. Filii Caath; 17
Amram, & Iſaar, & Hebron, & Oziel. Filii Merari; 18
Moholi & Muſi. Hæ autem cognationes Levi ſecundùm 19
familias eorum. Gerſom, Lobni filius ejus, Jahath 20
filius ejus, Zamma filius ejus, Joah filius ejus, Addo 21
filius ejus, Zara filius ejus, Jethrai filius ejus. Filii Caath; 22
Aminadab filius ejus, Core filius ejus, Aſir filius ejus,
Elcana filius ejus, Abiaſaph filius ejus, Aſir filius ejus, 23
Thahath filius ejus, Uriel filius ejus, Ozias filius 24
ejus, Saul filius ejus. Filii Elcana; Amaſai & Achimoth, 25
Et Elcana. Filii Elcana; Sophai filius ejus, 26
Nahath filius ejus, Eliab filius ejus, Jeroham filius 27
ejus, Elcana filius ejus. Filii Samuel; primogenitus 28
Vaſſeni, & Abia. Filii autem Merari, Moholi: Lobni 29
filius ejus, Semei filius ejus, Oza filius ejus, Sam- 30
maa filius ejus, Haggia filius ejus, Aſaia filius ejus.
Iſti ſunt, quos conſtituit David ſuper cantores domûs 31
Domini, ex quo collocata eſt arca: Et miniſtrabant 32
coram tabernaculo teſtimonii, canentes donec ædificaret
Salomon domum Domini in Jeruſalem: ſtabant
autem juxta ordinem ſuum in miniſterio. Hi verò 33
ſunt qui aſſiſtebant cum filiis ſuis: de filiis Caath; Heman
cantor filius Johel, filii Samuel, Filii Elcana, filii 34
Jeroham, filii Eliel, filii Thohu, Filii Suph, filii El- 35
cana, filii Mahath, filii Amaſai, Filii Elcana, filii 36
Johel, filii Azariæ, filii Sophoniæ, Filii Thahath, 37
filii Aſir, filii Abiaſaph, filii Core, Filii Iſaar, 38
filii Caath, filii Levi, filii Iſrael. Et frater ejus A- 39
ſaph, qui ſtabat à dextris ejus: Aſaph filius Barachiæ,
filii Samaa, Filii Michael, filii Baſaiæ, filii Mel- 40
chiæ, Filii Athanai, filii Zara, filii Adaia, Filii 41
Ethan, filii Zammi, filii Semei, Filii Jeth, filii Ger- 42
ſom, filii Levi. Filii autem Merari fratres eorum, 43
ad ſiniſtram; Ethan filius Cuſi, filii Abdi, filii Ma- 44
loch, Filii Haſabiæ, filii Amaſiæ, filii Hel- 45
ciæ,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * ܘܐܚܝܛܘܒ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܘܨܕܘܩ ܐܘܠܕ ܠܫܠܘܡ. * ܘܫܠܘܡ ܐܘܠܕ ܠܚܠܩܝܐ.
13 14 ܘܚܠܩܝܐ ܐܘܠܕ ܠܥܙܪܝܐ. * ܘܥܙܪܝܐ ܐܘܠܕ ܠܣܪܝܐ. ܘܣܪܝܐ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. * ܘܨܕܘܩ
15 ܐܫܬܒܝ ܕܝܢ ܟܕ ܐܓܠܝ ܡܪܝܐ ܠܐܢܫ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܠܐܘܪܫܠܡ. ܒܒܒܠ ܠܘܬ ܢܒܘܟܕܢܨܪ.
16 * ܒܢܘܗܝ ܕܠܘܝ ܓܪܫܘܢ. ܩܗܬ. ܘܡܪܪܝ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗ̈ܐ ܕܒܢܝ̈ ܓܪܫܘܢ. ܠܒܢܝ
17 18 ܘܫܡܥܝ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܩܗܬ. ܥܡܪܡ. ܘܝܫܗܪ. ܘܚܒܪܘܢ. ܘܥܘܙܝܐܝܠ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܡܪܪܝ
19 20 ܡܚܠܝ. ܘܡܘܫܝ. ܘܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܠܘܝ̈ܐ ܠܒܝܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. * ܓܪܫܘܢ ܒܪܗ. ܢܚܬ ܒܪܗ
21 ܙܡܐ ܒܪܗ. * ܝܘܐܚ ܒܪܗ. ܐܕܘ ܒܪܗ. ܝܬܘܪ ܒܪܗ. * ܒܢܘܗܝ ܕܩܗܬ. ܥܡܝܢܕܒ ܒܪܗ.
22 23 ܩܘܪܚ ܒܪܗ. ܐܣܝܪ ܒܪܗ. * ܘܐܠܩܢܐ ܒܪܗ. ܐܟܝܢܣܦ ܒܪܗ. * ܬܚܘܬ ܒܪܗ. ܐܘܪܝܐܝܠ ܒܪܗ.
24 25 ܥܘܙܝܐ ܒܪܗ. ܫܐܘܠ ܒܪܗ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܠܩܢܐ. ܥܡܣܝ. ܘܐܚܝܡܘܬ. * ܘܐܠܩܢܐ ܒܪܗ.
26 27 ܨܘܦ ܒܪܗ. ܢܚܬ ܒܪܗ. ܙܪܚ ܒܪܗ. ܫܡܥܐܝܠ ܒܪܗ. ܡܪܝ ܒܪܗ. * ܐܠܝܐܒ ܒܪܗ. ܓܕܝܐܝܠ
28 ܒܪܗ. ܘܐܠܩܢܐ ܒܪܗ. * ܘܒܢܝ̈ ܫܡܘܐܝܠ. ܒܪܗ ܒܘܟܪܐ ܝܘܐܝܠ. ܘܫܡܐ ܕܒܪܗ ܬܢܝܢܐ
29 ܐܒܝܐ. * ܘܒܢܝ̈ ܕܝܢ ܕܡܪܪܝ. ܡܚܠܝ ܒܪܗ. ܠܒܢܝ ܒܪܗ. * ܫܡܥܝ ܒܪܗ. ܥܙܐ ܒܪܗ. ܫܡܥܝܐ
30 31 ܒܪܗ. ܥܣܝܐ ܒܪܗ. * ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܕܐܩܝܡ ܕܘܝܕ. ܕܢܗܘܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܒܒܝܬܗ
32 ܕܡܪܝܐ: ܒܕܘܟܬܐ ܕܣܝܡܐ ܗܘܬ ܩܒܘܬܐ. * ܘܢܗܘܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ.
ܒܬܫܒܚܬܐ ܪܘܪܒܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܩܝܡ
33 ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܠܡܫܡܫܘܬܗܘܢ. ܠܐ ܒܡܢܝܢܗܘܢ. * ܘܗܠܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܗܢܘܢ ܘܒܢܝܗܘܢ. ܡܢ
34 ܒܢܝ̈ ܩܗܬ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܠܘܝ̈ܐ. ܗܝܡܢ. ܘܝܘܐܝܠ ܒܪ ܫܡܘܐܝܠ. * ܒܪ ܐܠܩܢܐ. ܒܪ
35 ܝܪܚܘܡ. ܒܪ ܐܠܝܐܝܠ. ܒܪ ܬܘܚ. * ܒܪ ܨܘܦ. ܒܪ ܐܠܩܢܐ. ܒܪ ܡܚܬ. ܒܪ ܡܘܫܝ. ܒܪ ܐܠܩܢܐ.
36 37 ܒܪ ܝܘܐܝܠ. ܒܪ ܥܙܪܝܐ ܒܪ ܨܦܢܝܐ. * ܒܪ ܬܚܬ. ܒܪ ܐܣܝܪ. ܒܪ ܐܟܫܝܦ. ܒܪ ܩܘܪܚ. * ܒܪ
38 39 ܝܫܗܪ. ܒܪ ܩܗܬ. ܒܪ ܠܘܝ. ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܚܘܗܝ ܐܣܦ ܕܩܐܡ ܥܠ ܝܡܝܢܗ ܕܐܣܦ ܒܪ
40 ܒܪܟܝܐ. ܒܪ ܫܡܥܝܐ. * ܒܪ ܡܝܟܐܝܠ. ܒܪ ܡܥܣܝܐ. ܒܪ ܡܠܟܝܐ. * ܒܪ ܐܬܢܝ. ܒܪ ܙܪܚ.
41 42 ܒܪ ܥܪܝܐ. * ܒܪ ܐܝܬܢ. ܒܪ ܙܡܐ. ܒܪ ܫܡܥܝ. * ܒܪ ܝܘܚܐ. ܒܪ ܓܪܫܘܢ. ܒܪ ܠܘܝ.
43 44 * ܒܢܘܗܝ ܕܡܪܪܝ ܐܚܘܗܘܢ. ܕܐܩܝܡ ܠܣܡܠܐ. ܐܝܬܢ ܒܪ ܩܝܫ. ܒܪ ܥܡܪ.
45 ܒܪ ܡܠܘܟ. * ܒܪ ܚܫܒܝܐ. ܒܪ ܐܡܘܨܝܐ. ܒܪ ܚܠܩܝܐ. ܒܪ ܢܛܘܪ.**

Ahitob genuit Sadoc, Sadoc genuit Sa- 12
lum, Salum genuit Helciam, Helcia ge- 13
nuit Azariam, Azaria genuit Seraiam, 14
Seraia genuit Sadoc. Captus autem fu- 15
it Sadoc quando tranſtulit Dominus ho-
mines Judæ, & Jeroſolymam, in Babe- 16
lem ad Nebuchadnaſarem. Filii Levi,
Gerſon, Cahath, & Merari. Atque hæc 17
ſunt nomina filiorum Gerſonis, Lebni,
& Semei. Filii verò Cahath, Amram, 18
Jeſhar, Hebron, & Uziel. Denique 19
filii Merari, Mahli, & Muſi. Hæ ſunt genealogiæ
Levitarum per patres ſuos:
Gerſon filius ejus, Nahath filius ejus, Ze- 20
ma filius ejus, Joah filius ejus, Adu filius 21
ejus, Jathur filius ejus. Filii Cahath, A- 22
minadab filius ejus, Corah filius ejus, Aſir
filius ejus, Helcana filius ejus, Achen- 23
ſaph filius ejus, Tahoth filius ejus, Uriel 24
filius ejus, Uzia filius ejus, Saul filius
ejus. Filii Helcanæ, Amſi, & Ahimoth; 25
Hujus filius Helcana, Soph filius ejus, Na- 26
hath filius ejus, Zarah filius ejus, Semala
filius ejus, Mari filius ejus, Eliab filius 27
ejus, Gadhiel filius ejus, Helcana filius
ejus. Filii Samuelis: filius ejus primo- 28
genitus, Joel: & nomen filii ejus ſecundi,
Abia. Filii verò Merari: Mahli filius 29
ejus, Lebni filius ejus, Semei filius ejus, 30
Aza filius ejus, Semaia filius ejus, Aſaia
filius ejus. Hi ſunt autem omnes quos 31
conſtituit David ut eſſent miniſtrantes in
domo Domini, in loco ubi poſita erat ar-
ca, Et miniſtrarent coram Domino in 32
tentorio temporis, magnis canticis, donec
ædificâſſet Salomon ædem Domini quæ
erat in Jeruſalem, & conſtituiſſet eos pro
dignitatibus ſuis in officiis ſuis. Hi ſunt 33
inquam miniſtri, tam ipſi quàm filii eorũ:
E filiis Cahath, è ſtirpe Levitarum, He-
man, & Joel filius Samuelis, Filii Helcanæ, 34
filii Jarhum, filii Eliel, filii Tohu, Filii 35
Soph, filii Helcanæ, filii Hamath, filii Mu-
ſi, Filii Helcanæ, filii Joel, filii Azariæ, 36
filii Sephaniæ; Filii Tahath, filii Aſir, 37
filii Achſiph, filii Corah, Filii Jeſhar, filii 38
Cahath, filii Levi, filii Iſraelis. Deinde 39
frater ejus Aſaph qui ſtabat ad dexteram
Aſaphi filii Barachiæ, filii Semaiæ, Filii 40
Michaelis, filii Maaſiæ, filii Malachiæ,
Filii Ethni, filii Zarah, filii Ariæ, 41
Filii Ethan, filii Zema, filii Semei, 42
Filii Johæ, filii Gerſonis, filii Levi. 43
Filii Merari fratris eorũ, quos ſtatuerat à ſi- 44
iſtra, Ethan fili⁹ Kiſi, filii Amar, filii Maluch,
Filii Haſabiæ, filii Amuſiæ, filii Helaciæ, 45
filii Natur,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 13 Καὶ Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν (θ) Σαλὼμ, Καὶ Σαλὼμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν,
14 καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, Καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν (ι) Σαραία, καὶ Σαραίας ἐγέννησε τὸν (κ) Ἰωσα-
15 16 δάκ. Καὶ Ἰωσαδὰκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα (λ) καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ. Υἱοὶ
17 Λευὶ, (μ) Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρεί. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν (ν) Γεδσὼν, Λοβενὶ, καὶ Σεμεΐ.
18 19 Υἱοὶ Καὰθ, (ξ) Ἀμβρὰμ, καὶ Ἰσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ Ὀζιήλ. Υἱοὶ Μεραρεὶ, Μοολὶ, καὶ ὁ Μουσί. καὶ αὗται
20 αἱ πατριαὶ τοῦ Λευὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν. (ο) Τῷ Γεδσὼν, τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ, Ἰεὲθ υἱὸς αὐτοῦ, (π) Ζαμ-
21 22 μὰθ υἱὸς αὐτοῦ, (ρ) Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. Υἱοὶ (σ)
23 Καὰθ, Ἀμιναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ υἱὸς αὐτοῦ, (τ) Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, (υ) Ἀβιασὰφ
24 υἱὸς αὐτοῦ, (φ) Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, (χ) Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ υἱὸς αὐ-
25 26 τοῦ. Καὶ υἱοὶ Ἐλκανὰ, (ψ) Ἀμεσσὶ, καὶ Ἀχιμὼθ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφὶ υἱὸς αὐτοῦ, (ω) Καιναὰθ
27 28 υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ. Υἱοὶ Σαμουὴλ, ὁ πρωτότοκος
29 30 Σανὶ, καὶ Ἀβιά. Υἱοὶ Μεραρὶ, Μοολὶ, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ, (α) Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ, (β) Σαμαὰ
31 υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, (γ) Ἀσαΐας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε Δαυὶδ ἐπὶ χεῖρας ᾀδόντων
32 ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. Καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς (δ) τοῦ μαρτυρίου
ἐν ὀργάνοις, ἕως οὗ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησαν (ε) κατὰ τὴν κρίσιν αὐ-
33 τῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. Καὶ οὗτοι οἱ ἑστηκότες, καὶ (ζ) υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καὰθ, Αἱμὰν
34 35 ὁ ψαλτῳδὸς υἱὸς Ἰωὴλ, υἱοῦ Σαμουὴλ, Υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ (η) Ἱεροβοὰμ, υἱοῦ Ἐλιὴλ, υἱοῦ (θ) Θοοὺ, Υἱοῦ
36 Σοὺφ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Μαὰθ, υἱοῦ (ι) Ἀμαθὶ, Υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἰωὴλ, υἱοῦ (κ) Ἀζαρία, υἱοῦ (λ) Σαφα-
37 38 νία, Υἱοῦ Θαὰθ, υἱοῦ (μ) Ἀσὴρ, υἱοῦ Ἀβιασὰφ, υἱοῦ Κορὲ, Υἱοῦ (ν) Ἰσαὰρ, υἱοῦ Καὰθ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ
39 40 Ἰσραήλ. (ξ) Καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἀσὰφ ὁ ἑστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσὰφ υἱὸς Βαραχία, υἱοῦ Σαμαὰ, Υἱοῦ
41 42 Μιχαὴλ, υἱοῦ Βαασία, υἱοῦ Μελχία, Υἱοῦ Ἀθανὶ, υἱοῦ (ο) Ζααραῒ, υἱοῦ (π) Ἀδαῒ, Υἱοῦ (ρ) Αἰ-
43 44 θὰμ, υἱοῦ (σ) Ζαμμὰμ, υἱοῦ Σεμεῒ, Υἱοῦ Ἰεὲθ, υἱοῦ (τ) Γεδσὼν, υἱοῦ Λευί. Καὶ υἱοὶ Μεραρὶ (υ) οἱ
45 ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· (φ) Αἰθὰμ υἱὸς (χ) Κισὰ, υἱοῦ (ψ) Ἀβαῒ, υἱοῦ Μαλὼχ, Υἱοῦ Ἀσεβὶ,

Et Achitob genuit Sadoc: & Sadoc genuit Salom: Et Salom genuit 12 13
Chelciam: & Chelcias genuit Azariam: Et Azarias genuit Sarea: 14
& Sareas genuit Joſadac. Et (b) Joſadac ivit in tranſmigratione 15
cum Juda, & Hieruſalem in manum Nabuchodonoſor. Filii Levi; Ged- 16
ſon, Caath, & Merari. Et hæc nomina filiorum Gedſon; Lobeni, & 17
Semei. Filii Caath; Ambram, & Iſſaar, Chebron, & Oziel. Filii Me- 18 19
rari; Mooli, & Muſi. Et hæ (c) patriæ Levi ſecundum patrias eorum.
Ipſi Gedſon, (d) ipſi Lobeni filio ejus, Jeth filius ejus, Zammath filius 20
ejus, Joab filius ejus, Addi filius ejus, Zara filius ejus, Jethri filius ejus. 21
Filii Caath; (e) Aminadab filius ejus, Core filius ejus, Aſer filius ejus, 22
Elcana filius ejus, Abiſaph filius ejus, Aſer filius ejus, *Thaath filius ejus,* 23 24
Uriel filius ejus, Ozia filius ejus, Saul filius ejus. Et filii Elcana; Ameſſi, & (f) 25
Achimoth, Helcana filius ejus, Suphi filius ejus, Cænaath filius ejus, 26
Eliab filius ejus, Hieroboam filius ejus, Elcana filius ejus. (g) Filii 27 28
Samuel; primogenitus Sani, & Abia. Filii Merari; Mooli, Lobeni filius 29
ejus, Semei filius ejus, Ozi filius ejus. Samaa filius ejus, Angia filius 30
ejus, Aſaias filius ejus. Et iſti, quos conſtituit David ſuper manus ca- 31
nentium in domo Domini in requietione arcæ. Et fuerunt miniſtrantes 32
coram tabernaculo teſtimonii in organis; quoadusque ædificavit Salo-
mon domum Domini in Hieruſalem. Et ſteterunt juxta judicium ſuum
ſuper miniſteria ſua. Et hi aſſiſtentes, & filii eorum de filiis Caath; 33
Æman cantor pſalmorum filius Joel, filii Samuel, Filii Elcana, filii Hie- 34
roboam, filii Eliel, filii Thou, Filii Suph, filii Elcana, filii Maath, filii 35
Amathi, Filii Elcana, filii Joel, filii Azaria, filii Saphania, Filii Thaath, 36 37
filii Aſer, filii Abiaſaph, filii Core, Filii Iſaar, filii Caath, *filii Levi, filii* 38
Iſrael. Et frater ejus Aſaph ſtans in dextera ejus: Aſaph filius Barachia, 39
filii Samaa, Filii Michael, filii Baaſia, filii Melchia, Filii Athani, filii 40 41
Zarai, filii Adai, Filii Æthan, filii Zammam, filii Semei, Filii Jeeth, filii 42 43
Gedſon, filii Levi. Et filii Merari fratres eorum
à ſiniſtris: Æham filius Ciſa, filii Abai, filii Maloch, Filii Aſebi, 44 45

MS.A. (θ) Σελλοὺμ, Καὶ Σελλοὺμ (ι) Σαραίαν, (κ) Ἰωσεδέκ. Καὶ Ἰωσεδὲκ (λ) καὶ * Ἰσραὴλ ἐν χερσὶν (μ) Γηρσὼν, (ν) Γηρσὼν, (ξ) Ἄμραμ, (ο) Τῷ Γηρσὼν, (π) Ζαμμὰ (ρ) Ἰωὰχ (σ) Καὰθ, Ἰσσαὰρ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ (τ) Ἀσεὶρ (υ) καὶ Ἀβισὰφ (φ) Ἀσεὶρ (χ) Ὀζίας (ψ) Ἀμασὶ, (ω) Κραὰθ * αὐτοῦ, (α) Ἀζὰ (β) Σαμὰ (γ) Ἀσαΐα (δ) οἴκου μαρτυρίου (ε) κατὰ τὴν * κρᾶσιν αὐτῶν (ζ) οἱ υἱοὶ (η) Ἱερεὰμ, (θ) Θοουὲ, (ι) Ἀμὰς, (κ) Ἀζαρίου, (λ) Σαφανίου, (μ) Ἀσεὶρ, (ν) Ἰσαὰρ, (ξ) Καὶ ἀδελφὸς (ο) Ἀζαρίου, (π) Ἀδαία, (ρ) Οὐρὶ, (σ) Ζαμμὰ, (τ) Γηρσὼν, (υ) ἀδελφοῦ αὐτῶν (φ) Αἰθὰν (χ) Κισὰν, (ψ) Ἀβδὶ,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

12 13 * أخيطوب اولد صادوق * صادوق اولد سالوم * سالوم اولد حلقيا * وحلقيا اولد
14 15 عزريا * عزريا اولد سرايا * سرايا اولد صادوق * صادوق سبي حيث سبي بختنصر بيت
16 17 يهودا بامر الله الي بابل * وبنو لاوي * جرسون * وقاهث * ومريري * وهاذه اسماء بني
18 19 جرسون * لافني * وسمعي * وبنو قاهث * عمرم ويصهر * وحبرون * وعاروييل * وبنو
20 مريري * ماحلي * وموسي * هاولاء نسل اللاويين لبيت اباهم * جرسون * ونحث * وراما *
21 22 23 * ويوح * ادول * زارح * ياثور * وبنو قاهث * عميناداب * قورح * واسير * وهلقانا * واكباسف *
24 * وناحث * زارح * سمويل * ماريثي **

Achitob genuit Sadocum, Sadoc ge- 12
nuit Salomum, Salom genuit Chelc- 13
ciam. Chelecia genuit Azariam,
Azaria genuit Seraiam, Seraia genuit 14
Sadocum, Sadoc abductus eſt in ca- 15
ptivitatem quando Bochtonaſſar per-
miſſu divino familiam Judæ capti-
vam duxit in Babelem. Filii Levi; 16
Gerſon, Cahath, & Meriri. Atque hæc 17
ſunt nomina filiorum Gerſonis; Lebni,
& Semei. Filii Cahathi; Amram, 18
Jeſhar, Hebron, & Azoel. Filii 19
Meriri; Mahali, & Muſi. Hi ſunt
ſoboles Levitica per familias eorum
paternas: Gerſon, Nahath, Zema, 20
Joah, Addo, Zarah, & Jathur. 21
Filii Cahathi, Aminadab, Co- 22
rah, Aſir, Helcana, Achneſeph, 23
Tahath, Zarah, Samuel, Mari, 24

27 28 * اليعب * قدحاييل * وبنو سمويل * ابنه بكره يوال * والثاني افيا * وبنو مريري * محلي *
29 30 لافني * سمعي * عازا * سمعيا * حاجيا * عاسيا * هاولاء كلهم اقامهم داود الملك بين
31 32 يدي المسبحين في بيت الله في موضع وقار صندوق العهد * يخدمون قدام الله في
مسكن خباء الحضر بتسبيحات عظيمة * حتي بني سليمان البيت في اورسليم * فاقامهم
33 علي نواميسهم * وعلي صنايعهم * وهولاء الخدام هم وبنوهم من بني قاهث من نسل
34 35 اللاويين * هامان * واويال بني سمويل * بن هلقانا * بن يرحوم * بن اليال * بن ناحور * بن
36 اصاف * بن هلقانا * بن حامث * بن موسي * بن هلقانا * بن يوال * بن عزريا * بن صفنيا *
37 38 * بن ناحاث * بن اسير * بن اكسيف * بن قورح * بن يصهر * بن قاهث * بن لاوي * بن
39 اسرايل * واخوهم اصاف * والذين يقومون علي اليمين * اصاف بن براخيا * بن سمعيا *
40 41 * بن ميكاييل * بن عمسا * بن ملكيا * بن ادي * بن زارح * بن عريا * بن اثان * بن
42 43 رما * بن سمعي * بن يوحا * بن جرسون * بن لاوي * وبنو مريري اخيهم الذين يقومون
44 45 علي الشمال * اثان بن قيس * بن عمري * بن مالوح * بن حاسفيا * بن اموصيا * بن
حلقيا * بن ناطور **

Eliab, Cadhael. Filii Samuelis: filius 27
ejus primogenitus Joel, ſecundus 28
Abia. Filii Meriri; Mahali, Lebni, 29
Semei, Aza, Semaia, Hagia, Aſia. 30
Hos omnes conſtituit David rex coram 31
canentibus in domo Dei, in loco re-
verentiæ arcæ fœderis; ut miniſtrarent 32
coram Deo in habitaculo tentorii con-
ventûs, magnis concentibus, donec æ-
dificaret Salomon ædem in Jeruſalem, &
ſtatueret eos juxta normas & functio-
nes eorum. Hi inquam ſunt miniſtri, 33
tam ipſi quàm filii eorum: E filiis Ca-
hathi de ſtirpe Levitarum, Haman,
& Ojel, uterque filius Samuelis, Filii 34
Helcanæ, filii Jarhumi, filii Elielis,
filii Nahoris, Filii Aſaphi, filii Hel- 35
canæ, filii Hamathi, filii Muſi, Filii 36
Helcanæ, filii Joelis, filii Azariæ,
filii Sephaniæ, Filii Tahathi, filii 37
Aſiris, filii Achſiphi, filii Corahi,
Filii Jeſharis, filii Cahathi, filii Levi, 38
filii Iſraelis. Item frater eorum Aſaph, 39
& ii qui ſtabant ad dexteram; Aſaph
filius Barachiæ, filii Semaiæ, Filii 40
Michaelis, filii Amaſæ, filii Malachiæ,
chiæ, Filii Aihnæ, filii Zarahi, filii 41
Ariæ, Filii Ethanis, filii Zemmæ, filii 42
Semei, Filii Jochæ, filii Gerſonis, filii 43
Levi. Filii verò Meriri fratris eorum, 44
qui ſtabant ad levam, Ethan filius
Cis, filii Amri, filii Maluchi, Filii 45
Haſabiæ, filii Amoſiæ, filii Helciæ, filii
Natoris,

eorum fratres Et .Levi filii ,Merari filii ,Muſi filii ,Machali Filii .Semer filii ,Bani filii ,Amſi Filii
46 47 48 בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃ וַאֲחֵיהֶם
,holocauſti altare ſuper *ſuffientes* ejus filii & ,Aharon Et .Dei domus *tabernaculi* miniſterium omne ad dati ,Levitæ
49 הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעוֹלָה
præceperat quæ omnia ſecundùm Iſrael *ſuper* expiandum ad & ,ſanctorum *ſanctitatis* opus omne ad ſuffimenti altare ſuper &
וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
Huzzi ,ej⁹ filius Bucchi.ejus filius Abiſuah,ejus filius Pinechas ,ejus filius Elhazar ,Aharon filii iſti Et .Dei ſervus Moſeh
51 50 מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ בֻּקִּי בְנוֹ עֻזִּי
Achimahas ,ejus filius Sadoc .ejus filius Achitub ,ejus filius Amariah ,ejus filius Meraioth .ejus filius Zerachiah ,ejus filius
53 52 בְנוֹ זְרַחְיָה בְנוֹ׃ מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃ צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ
erat ipſis quia ,Chehathi familiam per Aharon filiis ,eorum termino in ,eorum palatia per eorum habitacula iſta Et .ejus filius
54 בְּנוֹ׃ וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה
,urbis *agrum* Et .ejus circuitibus in ejus ſuburbana & ,Jehudah terra in Chebron eis dederunt Et .ſors
56 55 הַגּוֹרָל׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר
,Chebron ,*retractus* Jehudah urbes dederunt Aharon filiis Et .Jephunneh filio Chaleb dederunt ,eorum villas &
57 וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־עָרֵי יְהוּדָה הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן
: ejus ſuburbana & ,Chilen Et .ejus ſuburbana & ,Eſthemoah & ,Jatthir & ; ejus ſuburbana & ,Libnah &
58 וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חִילֵן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
tribu de Et .ejus ſuburbana & ,Bethſemes & : ejus ſuburbana & ,Haſan Et .ejus ſuburbana & ,Debir
60 59 אֶת־דְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה
Omnes .ejus ſuburbana & ,Hanathoth & : ejus ſuburbana & ,Hallemeth & : ejus ſuburbana & ,Ghebah Binjamin
בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־
tribu dimidia de ,tribus familia de reſiduis Chehath filiis Et .eorum *familiis in* urbes tredecim ,eorum urbes
61 עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם׃ וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה מִמַּחֲצִית מַטֵּה
, Aſer tribu de & , Iſaſchar tribu de ,ſuas familias per Gherſom filiis Et .decem urbes ,ſorte in Menaſſeh dimidii
62 חֲצִי מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר׃ וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר
tribu de ſuas familias per Merari Filiis .tredecim civitates ,Baſan in Menaſſeh tribu de & , Naphtali tribu de &
63 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה
Levitis Iſrael filii dederunt Et .duodecim civitates ,ſortem in Zebulun tribu de & ,Ghad tribu de & ,Reuben
64 רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
tribu ex & ,Simhon filiorum tribu ex & ,Jehudah filiorum tribu ex *ſorte in* dederunt Et .earum ſuburbana & ,civitates
65 אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ וַיִּתְּנוּ בַגּוֹרָל מִמַּטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה
fuerunt & : Chehath filiorum familiis de Et .nomina per *eas* vocabant quas ,has urbes ,Binjamin filiorum
66 בְּנֵי בִנְיָמִן אֵת הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֶתְהֶם בְּשֵׁמוֹת׃ וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיְהִי
,Ephraim monte in ejus ſuburbana & ,Sechem *retractus* urbes eis dederunt Et .Ephraim tribu de ſui termini urbes
67 עָרֵי גְבוּלָם מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרָיִם
.ejus ſuburbana & , Ghazer &
וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃

Verſio VULG. LAT.

Filii Amaſai , filii Boni , filii Somer, Filii Moholi, 46 47
filii Muſi, filii Merari, filii Levi. Fratres quoque eo- 48
rum Levitæ , qui ordinati ſunt in cunctum miniſterium
tabernaculi domûs Dñi. Aaron verò, et filii ej⁹ adolebant 49
incenſū ſup altare holocauſti, et ſup altare thymiamatis,
in omne opus Sancti ſanctorum: & ut precarentur pro
Iſrael, juxta omnia quæ præceperat Moyſes ſervus Dei. Hi 50
ſunt autem filii Aaron ; Eleazar filius ejus, Phinees
filius ejus, Abiſue filius ejus , Bocci filius ejus, 51
Ozi filius ejus , Zarahia filius ejus, Meraioth 52
filius ejus , Amarias filius ejus , Achitob filius
ejus, Sadoc filius ejus , Achimaas filius ejus. Et 53
hæc habitacula eorum per vicos atque confinia, 54
filiorum ſcilicet Aaron , juxta cognationes Caathitarum : ipſis enim ſorte contigerant. Dederunt igitur 55
eis Hebron in terra Juda, & ſuburbana ejus per circuitum : Agros autem civitatis, & villas, Caleb filio 56
Jephone. Porrò filiis Aaron dederunt civitates ad 57
confugiendum ; Hebron , & Lobna & ſuburbana ejus,
Jether quoque & Eſthemo cum ſuburbanis ſuis, Sed & 58
Helon & Dabir cum ſuburbanis ſuis, Aſan quoque 59
& Bethſemes & ſuburbana earum. De tribu autem 60
Benjamin ; Gabee & ſuburbana ejus , & Almath cum
ſuburbanis ſuis, Anathoth quoque cum ſuburbanis ſuis :
omnes civitates , tredecim , per cognationes ſuas.
Filiis autem Caath reſiduis de cognatione ſua , dede- 61
runt ex dimidia tribu Manaſſe in poſſeſſionem urbes
decem. Porrò filiis Gerſom per cognationes ſuas , de 62
tribu Iſſachar, & de tribu Aſer, & de tribu Nephthali, & de tribu Manaſſe in Baſan , urbes tredecim.
Filiis autem Merari per cognationes ſuas , de tribu Ru- 63
ben, & de tribu Gad, & de tribu Zabulon, dederunt
ſorte civitates duodecim. Dederunt quoque filii Iſrael 64
Levitis civitates , & ſuburbana earum : Dederúnt- 65
que per ſortem , ex tribu filiorum Juda, & ex tribu
filiorum Simeon, & ex tribu filiorum Benjamin, urbes has quas vocaverunt nominibus ſuis, Et his qui 66
erant de cognatione filiorum Caath, fuerúntque civitates in terminis eorum de tribu Ephraim. Dede- 67
runt ergò eis urbes ad confugiendum; Sichem cum
ſuburbanis ſuis in monte Ephraim, & Gazer cum ſuburbanis ſuis,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

47 *ܒܪ ܡܚܠܝ. ܒܪ ܡܘܫܝ. ܒܪ ܡܪܪܝ. ܒܪ ܠܘܝ. * ܘܐܚܝܗܘܢ ܠܘܝܐ ܕܫܪܟܐ ܗܘܘ ܡܩܪܒܝܢ
48 ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܡܫܟܢ ܒܝܬ ܡܪܝܐ. * ܘܐܗܪܘܢ ܘܒܢܘܗܝ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܡܩܪܒܝܢ ܥܠܘܬܐ.
49 ܘܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܦܝܪܘܡܐ ܕܒܣܡܐ . ܟܠ ܡܐܢܐ ܕܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ. ܠܡܚܣܝܘ ܥܠ
ܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ. ܐܠܝܥܙܪ 50
51 ܒܪܗ. ܐܒܝܫܘܥ ܒܪܗ. * ܒܩܝ ܒܪܗ. ܥܘܙܝ ܒܪܗ. ܙܪܚܝܐ ܒܪܗ.
52 * ܡܪܘ ܒܪܗ. ܐܡܪܝܐ ܒܪܗ. ܐܚܝܛܘܒ ܒܪܗ. * ܨܕܘܩ ܒܪܗ. ܐܚܝܡܥܨ ܒܪܗ.
53 * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܩܘܪܝܐ ܕܡܛܝ ܠ
54 ܥܡ ܬܚܘܡܝܗܝܢ. ܠܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ. ܠܫܪܒܬܐ ܕܩܗܬ. ܡܛܠ ܕܠܗܘܢ ܗܘܐ
ܦܣܐ ܩܕܡܝܐ. * ܘܝܗܒܘ ܠܗܘܢ ܚܒܪܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܟܦܪܢܝܗ ܕܚܕܪܝܗ
55 ܕܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܟܠܗܘܢ ܚܩܠܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܕܚܕܪܝܗ. ܝܗܒܘ ܠܟܠܒ ܒܪ
56 ܝܘܦܢܐ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ. ܝܗܒܘ ܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܡܥܘܪܩܝܐ. ܝܗܒܘ ܠܟܘܡܪܐ
57 ܚܒܪܘܢ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܠܒܢܐ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܝܬܪ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܠܚܡ
ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܐܫܬܡܘ ܘܟܦܪܢܝܗ. * ܘܕܒܝܪ ܘܟܦܪܢܝܗ. * ܘܥܫܢ
58 ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܥܬܪ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܒܝܬ ܫܡܫ ܘܟܦܪܢܝܗ. * ܘܡܢ ܫܒܛܐ
59 ܕܒܢܝܡܝܢ. ܝܗܒܘ ܓܒܥ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܥܠܡܘܬ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܥܢܬܘܬ ܘܟܦܪܢܝܗ.
60 ܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܬܠܬܥܣܪܐ. ܠܡܫܦܚܬܗܘܢ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܩܗܬ ܕܝܪܬܘ ܡܢ ܫܒܛܐ
61 ܕܫܪܒܬܐ ܕܡܢܫܐ. ܒܡܢܝܢܐ ܩܘܪܝܐ ܥܣܪ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܓܪܫܘܢ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܡܢ
62 ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܟܪ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܐܫܝܪ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ
ܢܦܬܠܝ. ܒܡܬܢܝܢ ܩܘܪܝܐ ܬܠܬܥܣܪܐ. * ܠܒܢܘܗܝ ܕܡܪܪܝ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܡܢ ܫܒܛܐ
63 ܕܒܢܝ ܪܐܘܒܝܠ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܕܢ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܙܒܘܠܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܩܘܪܝܐ
64 ܬܪܬܥܣܪܐ. * ܘܝܗܒܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܠܘܝܐ. ܩܘܪܝܐ ܗܠܝܢ ܘܟܦܪܢܝܗܝܢ. * ܘܝܗܒܘ
65 ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܫܡܥܘܢ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܩܘܪܝܐ
66 ܗܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܝܢ ܒܫܡ ܫܪܒܬܐ ܕܒܢܝ ܩܗܬ. * ܘܗܘܝ ܩܘܪܝܐ ܠܬܚܘܡܝܗܝܢ ܡܢ
67 ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. * ܘܝܗܒܘ ܠܗܘܢ ܩܘܪܝܐ ܕܡܥܘܪܩܝܐ. ܫܟܝܡ ܘܟܦܪܢܝܗ
ܒܛܘܪܐ ܕܫܒܛܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܝܥܙܝܪ ܘܟܦܪܢܝܗ.

Filii Mahli, fili Muſi, filii Merari, filii Levi. 47
Fratres autem eorum *reliqui* Levitæ offe- 48
rebant omnia utenſilia tabernaculi dom⁹
Dei. Aharon verò & filii ejus, ſuper al- 49
tare offerebant holocauſta ; & ſuper altare acetabulorum thuris , utenſilia quæque ſancti ſanctorum, ad expiandum Iſraelem, prout mandaverat Moſes ſervus Domini. Hi verò ſunt filii Aharonis, Elia- 50
zar filius ejus, Abiſu filius ejus, Baci fi- 51
lius ejus, Azi filius ejus, Zerahia filius ejus;
Maru filius ejus, Amaria filius ejus, Ahitob 52
filius ejus, Sadoc filius ejus , Ahimees 53
filius ejus. Hæc autem ſunt nomina ci- 54
vitatum quæ cum terminis ſuis contigerunt familiis filiorum Aharonis. Familiæ
Cahathi (his enim contigit ſors prima)
Dederunt Hebronem in terra Judæ cum 55
pagis omnibus illi circunjacentibus qui
erant in terra Judæ. Omnes autem a- 56
gros ejuſdem civitatis, & quotquot adjacebant ei, dederunt Chalebo Jophnæ filio. Itaque filiis Aharonis dederunt 57
omnes civitates effugii. Sacerdotibus dederunt Hebronem & pagos ejus, Lebnam
& pagos ejus, Jathar & pagos ejus,
Lehem & pagos ejus , Eſtemu &
pagos ejus , Debir & pagos ejus, 58
Aſan & pagos ejus, Etra & pagos ejus, 59
Bethſemes & pagos ejus. De tribu Ben- 60
jaminis dederunt Gebaa & pagos ejus,
Almoth et pagos ejus, Anathoth et pagos
ejus : omnes civitates tredecim per familias eorum. Filiis autem Cahath, qui 61
hæreditatem conſecuti ſunt à tribu familiæ Manaſſis, civitates numero decem.
Filii Gerſonis per familias ſuas , à tribu 62
Iſachar, à tribu Aſeritarum, à tribu Manaſſis, et à tribu Nephtalitarum *obtinuerunt* in Mathnin civitates tredecim. Filiis 63
Merari per familias ſuas, à tribu Rubelitarum, à tribu Danitarum, et à tribu Zebolonitarum *datæ fuerunt* duodecim numero civitates. Has civitates cum pagis 64
earum dederunt Iſraelitæ Levitis. De- 65
derunt autem è tribu domûs Judæ, è tribu
filiorum Simeon, et è tribu Benjamin,
civitates illas quas nuncupabant nomine
familiarum Cahathitarum. Præterea 66
iſtæ fuêre civitates cum limitibus ſuis è
tribu Aphremitarum : Dederunt enim 67
eis in urbes effugii, Sechim et pagos ejus
in monte tribûs Aphremitarum, et Jaazir
cum pagis ejus,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

45 47 48 Υἱοῦ (ω) Ἀμεσσία, υἱοῦ Βανὶ, υἱοῦ (α) Σεμὴρ, Υἱοῦ Μοολὶ, υἱοῦ (β) Μουσὶ, υἱοῦ Μεραρὶ, υἱοῦ Λευί. (γ) Καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, οἱ Λευῖται (δ) οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας
49 σκηνῆς οἴκου τοῦ Θεοῦ. Καὶ Ἀαρὼν καὶ (ε) υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων,
καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν (ζ) ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ,
50 κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρών· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεὲς υἱὸς
51 52 αὐτοῦ, Ἀβισοὺ υἱὸς αὐτοῦ, (η) Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, (θ) Σαραΐα υἱὸς αὐτοῦ, (ι) Μαριὴλ
53 54 υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτὼβ υἱὸς αὐτοῦ, Σαδὼκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ
αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν, ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῇ (κ)
55 πατριᾷ αὐτῶν τοῖς Κααθὶ, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρὼν ἐν γῇ
56 Ἰούδα, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. Καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς
57 ἔδωκαν τῷ Χαλὲβ υἱῷ Ἰεφοννή. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν
58 Χεβρὼν, καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, Καὶ τὴν (λ) Σηνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
τὴν Ἐσθαμὼ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν (μ) Ἰεθὰρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὶρ
59 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, Καὶ τὴν Ἀσὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθσαμὺς καὶ τὰ
60 περισπόρια (ν) αὐτῆς. Καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν τὴν Γαβαὶ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, (ξ) καὶ τὴν Γαλεμὰθ
καὶ τὰ περισπόρια (ο) αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθὼθ καὶ τὰ περισπόρια (π) αὐτῆς. πᾶσαι αἱ πόλεις
61 αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν. Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλοίποις ἐκ τῶν
62 πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, κλήρῳ πόλεις δέκα. Καὶ τοῖς υἱοῖς (ρ) Γεδσὼν
κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, (σ) ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλὶ, ἐκ φυλῆς
63 Μανασσῆ ἐν τῇ Βασὰν, πόλεις (τ) τρισκαίδεκα. Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς
64 Ῥουβὴν, ἐκ φυλῆς Γὰδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, κλήρῳ πόλεις δεκαδύο. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
65 τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. Καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα,
καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν (υ) Συμεὼν, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν τὰς πόλεις ταύτας ἃς ἐκάλεσαν αὐτὰς ἐπ'
66 ὀνόματος. Καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ.
67 Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχὲμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὄρει
Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γαζὲρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,

Filii Ameſſia, filii Bani, filii Semer, Filii Mooli, filii Muſi, filii Merari, filii 46 47
Levi. Et fratres eorum ſecundùm domos patriarum ſuarum, Levitæ dati 48
in (b) omnem operationem miniſterii tabernaculi domûs Dei. *Et Aaron,* 49
& filii ejus adolentes ſuper altare holocauſtomatum, & ſuper altare
thymiamatum in omnem operationem, (i) ſancta ſanctorum, & ad propitiandum
pro Iſrael juxta omnia, quæcunque mandavit Moyſes puer
Dei. Et hi filii Aaron; Eleazar filius ejus, Phinees filius ejus, Abiſu filius 50
ejus, Bocci filius ejus, Ozi filius ejus, Saraia filius ejus, Mariel filius 51 52
ejus, Amaria filius ejus, Achitob filius ejus, Sadoc filius ejus, Achimaas 53
filius ejus. Et hæ habitationes eorum in pagis eorum, in terminis eorum, 54
filiis Aaron, patriæ eorum, ipſis Caathi: quoniam ipſis facta eſt ſors. Et 55
dederunt eis Chebron in terra Juda, & (k) adjacentia ejus in circuitu
ejus. Et campos civitatis, & pagos ejus dederunt Chaleb filio Jephonne. 56
Et filiis Aaron dederunt civitates refugiorum; Chebron, & Lobna, & 57
adjacentia ejus, Et (l) Selna, & adjacentia ejus, & Eſthamo, & adjacentia 58
ejus, & Jethar, & adjacentia ejus, & Dabir, & adjacentia ejus, Et 59
Aſan, & adjacentia ejus, & Bethſamys, & adjacentia ejus. Et de tribu 60
Benjamin Gabai, & adjacentia ejus, & Galemath, & adjacentia ejus, et
Anathoth, et adjacentia ejus. Omnes civitates eorum, tres & decem civitates
ſecundùm patrias eorum. Et filiis Caath reliquis, (m) ex patriis, 61
ex tribu, ex dimidio tribûs Manaſſe, ſorte civitates decem. Et filiis 62
Gedſon ſecundùm patrias eorum de tribu Iſſachar, de tribu Aſer, de tribu
Nephthali, de tribu Manaſſe in Baſan civitates tres et decem. Et filiis 63
Merari ſecundùm patrias eorum de tribu Ruben, de tribu Gad, de tribu
Zabulon, ſorte civitates duodecim. Et dederunt filii Iſrael Levitis 64
civitates, et adjacentia earum. Et dederunt in ſorte de tribu filiorum 65
Juda, et de tribu filiorum Symeon, et de tribu filiorum Benjamin civitates
has: quas vocaverunt eas in nomine. Et de familiis filiorum 66
Caath, et fuerunt civitates finium eorum de tribu Ephræm. Et dederunt 67
eis civitates refugiorum, Sychem, et adjacentia ejus in monte Ephræm, et Gazer, et adjacentia ejus,

MS.A. (ω) Μαεσσία, υἱοῦ Χελκίου, υἱοῦ Ἀμασαὶ, υἱοῦ Βαανὶ, (α) Σεμμὴρ, (β) Ὁμουσὶ, (γ) Καὶ ἀδελφοὶ (δ) δεδομένοι (ε) οἱ υἱοὶ (ζ) ἁγίαν (η) Βωκαὶ (θ) Ζαραΐα (ι) Μεραὼθ (κ) πατριᾷ τοῦ Κααθὶ, (λ) Νηλὼν (μ) Ἰεθὲρ (ν) αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθθὴρ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Βενιαμεὶν τὴν Γαβεὲ (ξ) καὶ Γαλημὲθ (ο) αὐτῆς, καὶ τὴν Λαβεὲ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθὼθ (π) αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀγχὼς καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. πᾶσαι (ρ) Γηρσὼν (σ) ἐκ (τ) δεκατρεῖς. (υ) Συμεὼν τὰς πόλεις ταύτας

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

47 48 * بن ماحلي * بن موسي * بن مريري بن لاوي * واخوتهما اللاويون الذين يعطوهم
الصنايع في خباء المحضر التي في بيت الله * وهرون وبنوه يقربون الذبايح على المذبح * 49
وعلى مذبح الادراج البخور * وكل صنايع قدس القدس * للغفران على اسرايل * كما امر
50 51 موسي عبد الرب * وهاولاء بنو هرون * اليعازار ابنه * فنحاس * ابيسوع * فاقي * امريا *
52 53 احيطوب * عازي * زارحيا * صادوق * احيصمع * وهذه اسماء الضياع التي قسمت على
54 55 اسمايهم وتخومها * لبني هرون لامة قاهث * وهم الذين اعطوا الجزء الاول * اعطوا حبرون
56 بارض يهودا * وساير المي الذي حولها الذي في ارض يهودا * وساير الحقول التي حول
57 ضياعهم اعطوا لكالاب بن يوفنا * ولاولاد هرون اعطوا الضياع السفلية * واعطوا الايمة
حبرون ومناها * هذه الضياع الخمسة * وهي سمويل ومناها * والياتار ومناها * والاسيمع
ومناها **

Filii Mahalis, filii Muſi, filii Meriri, 47
filii Levi. Horum duorum fratres Levitæ, 48
erant qui dabant eis opera in tentorio conventûs, quod erat in domo
Dei. Haron & filii ejus offerebant 49
ſacrificia ſuper altare; & ſuper altare acerrarum, thus, & omnia opera ſancti
ſanctorum ad indulgentiam petendam pro Iſraele, quemadmodum præceperat
Moſes ſervus Domini. Hi ſunt filii Haronis, 50
Eliazar filius ejus, Phinhas, Abiſu, Bici, 51
Amaria, Achitob, Azi, Zerabia, 52
Sadoc, Achiſema. Hæc ſunt nomina 53
civitatum quæ cum ſuis limitibus diſtributæ 54
fuerunt inter gentem illorum.
Filiis Haronis, genti Cahathi (nam his
data fuit pars prima) Dederunt Hebronem 55
in terra Jehudæ cum ſuburbiis
omnibus quæ adjacebant illi, quæ erant
in terra Jehudæ. Omnia autem prædia 56
quæ circumjacebant civitatibus eorum,
dederunt Chalebo filio Jophennæ.
Filiis ergò Haronis dederunt civitates 57
inferiores: & dedêre ſacerdotibus Hebronem cum ſuburbiis ejus; has
etiam quinque civitates, nempe Samuelem cum ſuburbiis ejus, Jatharum cum
ſuburbiis ejus, Eſtemaum cum ſuburbiis
ejus,

59 60 * ولعسان ومناها * والايلام ومناها * والعطرا ومناها * وبيت شمس ومناها * ومن سبط
بنيامين اعطوا عامر ومناها * وعلموت ومناها * وعناتوت ومناها * ساير الضياع ثلاثة
61 عشر ضيعة لثلثة عشر امة * ولبني قاهث الذين ورثوا من سبط منسا * عدد الضياع
62 عشرة * وبني جرسون لاممهم من سبط ايساخر * وسبط اشير * ومن سبط منسا * ومن
63 سبط نفتالي * ثلاثة عشر ضيعة * ولبني مراري لاممهم من سبط روبال * ومن سبط
64 بني زبولون * اثنا عشر ضيعة * واعطوا بنو اسرايل اللاويين هذه الضياع ومناها *
65 * واعطوا لسبط بني يهودا * وسبط بني سمعون * وسبط بني بنيامين * الضياع التي كانوا
66 67 يسموها باسم بني قاهث * فكان الضياع وتخومها من سبط افرام * الضياع المنجية *
واسكيم ومناها في جبل سبط افرام * وليعازار ومناها *

Aſanem cum ſuburbanis ejus, Elihamum 59
cum ſuburbanis ejus: item Atram cum
ſuburbanis ejus, Beth-ſemes cum ſuburbanis ejus.
Ex tribu Benjaminis 60
dederunt Aberum & ſuburbia ejus,
Almoth & ſuburbia ejus, Anathoth
& ſuburbia ejus: omnes civitates tredecim pro tredecim familiis.
Filiis Cahathi, qui hæreditatem acceperunt à 61
tribu Manaßis, datæ fuerunt *civitates*
numero decem. Filiis Gerſonis in familias 62
ſuas, à tribu Iſacharis, à tribu Aſiris, tribu
Manaſsis, & tribu Nephtali; tredecim
civitates. Filiis Merari per familias 63
ſuas, à tribu Rubelis, & à tribu filiorum
Zabulonis; duodecim civitates. Dederunt 64
ergò Iſraelitæ Levitis has civitates
cum ſuburbiis earum. Dederunt autem 65
à tribu filiorum Judæ, tribu filiorum
Simeonis, & tribu filiorum Benjaminis,
civitates quas nuncupabant nomine Cahathitarum.
Fuerunt ergò civitates 66
cum terminis ſuis à tribu Aphrœmi,
Civitates nimirum *vindices, Sechim, e-* 67
juſque ſuburbia in monte tribûs Aphræmi,
Jaazer ejuſque ſuburbia,

,Ghatbrimmon & ; ejus ſuburbana & ,Ajalon Et .ejus ſuburbana & ,Bethchoron & ;ejus ſuburbana &,Jochmeham Et
69 68 וְאֶת־יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן
familiæ ;ejus ſuburbana & ,Bilham & ;ejus ſuburbana & ,Haner ,Menaſſeh tribu dimidia ex Et .ejus ſuburbana &
70 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת
& : ejus ſuburbana &,Baſan in Gholan ,Menaſſeh tribus dimidiæ familia de Gherſom Filiis *reſiduorum* Chehath filiorum
71 לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹם מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־
.ejus ſuburbana & ,Dobrath :ejus ſuburbana & ,Chedes Iſſaſchar tribu de Et .ejus ſuburbana & ,Haſtaroth
72 עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
& ; ejus ſuburbana & ,Maſal ,Aſer tribu de Et .ejus ſuburbana & ,Hanem & ;ejus ſuburbana & ,Ramoth Et
74 73 וְאֶת־רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֵם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מָשָׁל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־
Naphthali tribu de Et .ejus ſuburbana & ,Rechob & ;ejus ſuburbana & ,Chuchoch Et .ejus ſuburbana & ,Abdon
76 75 עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־
Filiis .ejus ſuburbana & ,Chiriathaim & : ejus ſuburbana & ,Chammon & ;ejus ſuburbana & ,Galil in Chedes
77 קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ לִבְנֵי
Jarden trans de Et .ejus ſuburbana & ,Thabor ;ejus ſuburbana & ,Rimmono ,Zebulun tribu de reſiduis Merari
78 מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלֻן אֶת־רִמּוֹנוֹ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
.ejus ſuburbana & ,Jahaſah & ;ejus ſuburbana & ,deſerto in Beſer ,Reuben tribu de ,Jarden orientem ad Jerecho
יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
& ,Ghilhad in Ramoth Ghad tribu de Et .ejus ſuburbana & ,Mephahath & ;ejus ſuburbana & ,Chedemoth Et
80 79 וְאֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־
.ejus ſuburbana & ,Jahazer & ,ejus ſuburbana & ,Cheſbon Et .ejus ſuburbana & ,Machanaim & ;ejus ſuburbana
81 מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃

CAP. VII. ז

,Jachamai & ,Jeriel & ,Rephaiah & ,Huzzi ,Tolah filii Et .quatuor ,Simron & ,Jaſub ,Puah & ,Tolah , Iſſachar filiis Et
2 1 וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשִׁיב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וִירִיאֵל וְיַחְמַי
diebus in eorum Numerus .ſuas generationes per robore fortes Tolah *Ipſi* .ſuorũ patrum domũ per *capita* Semuel & ,Ibſam &
וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי
,Hobadiah & ,Michael ,Izrachiah filii Et .Izrachiah Huzzi filii Et .ſexcenti & ,millia duo & viginti David
3 דָוִיד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּבְנֵי עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה
exercitus *turmæ* ſuorum patrum domum per ſuas generationes per eis *ſuper* Et .ipſi omnes *capita* quinque : Iſſiah ,Joel &
4 וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה חֲמִשָּׁה רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צְבָא
fortes Iſſachar familias omnes per eorum fratres Et .filios & ,uxores multiplicaverũt quia : millia ſex & ,triginta ,belli
5 מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים׃ וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי
,Belah filii Et .tres Jedihael &,Becher &,Belah,Binjamin .omnes per *eos genealogizando* millia ſeptem & octoginta ,viribus
7 6 חֲיָלִים שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בִּנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע
eos genealogizando & ;viribus potentes *patrum* domus *capita* quinque ,Hiri & ,Jeremoth &,Huzziel & ,Huzzi & ,Esbon
אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים וְהִתְיַחְשָׂם
.quatuor & ,triginta & ,millia duo & viginti
עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃

Verſio VULG. LAT.

Jecmaam quoque cum ſuburbanis ſuis, & Bethoron ſimiliter, 68
Necnon & Helon cum ſuburbanis ſuis, & Gethremmon 69
in eundem modum. Porrò ex dimidia tribu 70
Manaſſe; Aner & ſuburbana ejus, Baalam & ſuburbana
ejus : his videlicèt, qui de cognatione filiorum Caath
reliqui erant. Filiis autem Gerſom, de cognatione dimidiæ 71
tribûs Manaſſe, Gaulon in Baſan & ſuburbana
ejus, & Aſtharoth cum ſuburbanis ſuis. De tribu Iſſachar, 72
Cedes & ſuburbana ejus, & Dabereth cum ſuburbanis
ſuis, Ramoth quoq; & ſuburbana ejus, & Anem 73
cum ſuburbanis ſuis. De tribu verò Aſer; Maſal cum 74
ſuburbanis ſuis, & Abdon ſimiliter, Hucac quoque & 75
ſuburbana ejus, et Rohob cum ſuburbanis ſuis. Porrò 76
de tribu Nephthali; Cedes in Galilæa et ſuburbana ejus,
Hamon cum ſuburbanis ſuis, et Cariathaim et ſuburbana
ejus. Filiis autem Merari reſiduis : de tribu Zabulon; 77
Remmono et ſuburbana ejus, et Thabor cum ſuburbanis
ſuis : Trans Jordanem quoque ex adverſo Jericho 78
contra Orientem Jordanis, de tribu Ruben; Boſor in ſolitudine
cum ſuburbanis ſuis, et Jaſſa cum ſuburbanis
ſuis, Cademoth quoque et ſuburbana ejus, et Mephaat 79
cum ſuburbanis ſuis. Necnon et de tribu Gad; Ramoth 80
in Galaad et ſuburbana ejus, et Manaim cum ſuburbanis
ſuis, Sed et Heſebon cum ſuburbanis ſuis, et Jezer cum 81
ſuburbanis ſuis.

CAP. VII.

Porrò filii Iſſàchar; Thola, et Phua, Jaſub, et Simeron, 1
quatuor. Filii Thola; Ozi, et Raphaia, et 2
Jeriel, et Jemai, et Jebſem, et Samuel, principes per
domos cognationum ſuarum. De ſtirpe Thola viri fortiſſimi
numerati ſunt in diebus David, viginti duo millia
ſexcenti. Filii Ozi; Izrahia, de quo nati ſunt Michael, 3
et Obadia, et Johel, et Jeſia, quinque omnes principes.
Cúmque eis per familias et populos ſuos, accincti 4
ad prælium, viri fortiſſimi, triginta ſex millia :
multas enim habuerunt uxores, et filios. Fratres quoque 5
eorum per omnem cognationem Iſſachar, robuſtiſſimi ad
pugnandum, octoginta ſeptem millia numerati ſunt.
Filii Benjamin; Bela, et Bechor, et Jadiel, tres. Filii 6 7
Bela; Esbon, et Ozi, et Oziel, er Jerimoth, et Urai,
quinque principes familiarum, et ad pugnandum robuſtiſſimi
: numerus autem eorum, viginti duo millia et
triginta quatuor.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

68 ܘܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܘܐܝܠܘܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܘܓܬ ܪܡܘܢ
69 ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܘܡܢ ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܝܗܒܘ ܥܢܬ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇.
70 ܘܝܒܠܥܡ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܘܫܪ̈ܒܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܩܗܬ ܕܝܪܬܘ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܓܪܫܘܢ ܝܗܒܘ ܡܢ
71 ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܠܥܘܠܢ ܕܒܡܬܢܝܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܘܠܥܫܬܪ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇.
72 * ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܟܪ. ܪܩܡ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܕܒܪܬ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܥܝܠܡ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇.
73
74 * ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܫܪ. ܡܫܠ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܥܒܪܘܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܚܩܘܩ
75 ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܪܚܒ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܢܦܬܠܝ. ܪܩܡ ܕܒܓܠܝܠܐ
76 ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܘܚܡܘܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܩܘܪܝܬܝܡ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܡܪܪܝ.
77 ܕܝܪܬܘ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܙܒܘܠܘܢ. ܐܪܡܘܢܝ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܬܒܘܪ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܘܡܥܒܪܐ
78 ܕܝܘܪܕܢܢ ܕܐܝܪܝܚܘ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܪܘܒܝܠ. ܒܨܪ ܕܒܡܕܒܪܐ
ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܘܡܦܘܦܬ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܝܗܨ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܩܕܡܘܬ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܡܘܦܥܬ 79
80 ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܪܡܬ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. ܡܚܠܡ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇. * ܝܥܙܝܪ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇.
81 ܚܫܒܘܢ ܘܟܦܪ̈ܢܝܗ̇.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ *

1 * ܒܢܘܗܝ ܕܐܝܣܟܪ. ܬܘܠܥ.
2 ܘܦܘܐ. ܘܫܘܒ. ܘܫܡܪܘܢ ܐܪܒܥܐ ܒܢܘܗܝ. * ܒܢܝ̈ ܬܘܠܥ. ܥܙܝ. ܐܪܦܝܐ. ܝܘܐܝܠ.
ܠܚܡܝ. ܝܒܫܡ. ܘܫܡܘܐܝܠ ܪ̈ܫܝ ܒܝܬ ܐܒܗ̈ܬܗܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܬܘܠܥ.
ܓܢܒܪ̈ܝ ܚܝܠܐ. ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܘܗܘܘ ܒܝܘܡ̈ܝ ܕܘܝܕ. ܥܣܪܝܢ
3 ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܥܘܙ. ܐܙܪܚܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܙܪܚܝ. ܡܠܟܐܝܠ.
4 ܘܥܘܒܕܝܐ. ܘܝܘܐܝܠ. ܘܐܝܫܥܐ. * ܐܪܒܥܐ ܪ̈ܫܝ ܟܠܗܘܢ ܫܪ̈ܒܬܗܘܢ ܠܒܝܬ ܐܒܗ̈ܬܗܘܢ.
ܓܢܒܪ̈ܝ ܚܝܠܐ. ܘܓܢܒܪ̈ܝ ܩܪܒܐ. ܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܣܓܝܘ ܗܢܘܢ ܘܢܫܝ̈ܗܘܢ.
5 ܘܒܢܝ̈ܗܘܢ ܘܐܚܝ̈ܗܘܢ. * ܟܠ ܫܪܒܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܟܪ. ܓܢܒܪ̈ܝ ܚܝܠܐ. ܬܡܢܝܢ ܘܫܒܥܐ
6 ܐܠܦܝܢ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗ̈ܝܗܘܢ ܕܒܢܝ̈ ܒܢܝܡܝܢ. ܒܠܥ. ܘܐܟܒܪ. ܘܐܫܒܠ. ܓܪܐ. ܘܢܥܡܢ.
7 ܐܚܝ. ܐܪܘܫ. ܡܦܝܡ. ܚܬܝܡ. ܘܐܕܪ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܒܠܥ. ܐܨܒܘܢ. ܥܙܝ. ܘܙܐܝܠ.
ܝܪܡܘܬ. ܘܥܙܪܝ. ܚܡܫܐ ܪ̈ܫܝ ܒܝܬ ܐܒܗ̈ܬܐ. ܓܢܒܪ̈ܝ ܚܝܠܐ. ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܗܘܢ.
ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥܐ.

Beth-horon & pagos ejus, Ailon & 68
pagos ejus, Gethremon & pagos ejus. 69
Ex dimidia tribu Manaſſis dederunt A- 70
nath cum pagis ejus, & Jablin ac pagos
ejus. Familiæ filiorum Cahath, qui hæreditatem
conſecuti ſunt, Et filiis Ger- 71
ſonis, ex dimidia tribu Manaſſis *dederunt*
Olanem quæ eſt in Mathnin, & pagos
ejus, Aſtor & pagos ejus. Ex tribu Iſa- 72
char, Recem & pagos ejus, Debroth
& pagos ejus, Ilam & pagos ejus. 73
Ex tribu Aſeritarum, Maſal & pagos 74
ejus, Ebron et pagos ejus, Akic et pa- 75
gos ejus, Dahab et pagos ejus. A tribu 76
Nephtalitarum, Recem quæ eſt in Galilæa,
et pagos ejus, Hamon et pagos ejus, Curiathim
et pagos ejus. A tribu Merari- 77
tarum qui hæreditatem obtinuerunt à tribu
Zebolonitarum, Armoni, et pagos ejus,
Tabor et pagos ejus. Trans Jordanem 78
autem Jericho, ab Orientali ripa Jordanis,
à tribu Rubelitarum, Boſar quæ eſt in
deſerto, et pagos ejus, Mephophath et pagos
ejus, Jabas et pagos ejus, Kedmoth 79
et pagos ejus, Moaphath et pagos ejus,
Ramoth et pagos ejus, Mahalam et pagos 80
ejus, Jaazir et pagos ejus, Heſbon et pa- 81
gos ejus.

CAP. VII.

Filii Iſachar, Tola, Phua, Sub, et Semron : 1
hi quatuor filii ejus. Filii Tolai, 2
Azi, Arphia, Joel, Lehmi, Jebſam, et Samuel,
primores domorum paternarum
ſuarum : atque hi ſunt filii Tolai, valentes
robore, per familias et genealogias eorum,
juxta numerum eorum : erant autem
in diebus Davidis viginti duo millia, ſexcenti.
Filii Uz, Izarhon : filii Izarhonis, 3
Melchael, Obadia, Joel, et Iſua; Quatu- 4
or primores omnium familiarum ſuarum
per domos patrum ſuorum, valentium robore,
ac belligerorum, triginta ſex millium
: multiplicati ſunt enim ipſi et uxores
eorum, filii ac fratres eorum. Omnes 5
familiæ domûs Iſachar, valentes robore,
octoginta ſeptem millia. Hæc ſunt no- 6
mina filiorum Benjamin, Balaa, Achbar,
Aſchol, Gera, Naaman, Ahi, Arus, Maphi,
Hithim, et Adar. Filii Balai, Esbeon, 7
Azi, Zael, Jarmoth, et Azri; quinque principes
domorum paternarum, valentes robore
: fuitque numerus eorum viginti duorum
millium, triginta quatuor.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

68 69 Καὶ τὴν Ἰεκμαὰν καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθωρὼν καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, Καὶ τὴν (φ) Αἰλὼν
70 καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν Γεθρεμμὼν καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς· Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ
τὴν (χ) Ἀνὰρ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν (ψ) Ἰεμβλάαν καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, κατὰ (ω) πατρι-
71 ὰν τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλοίποις. Τοῖς υἱοῖς (α) Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσους φυλῆς (β) Μανασσῆ
τὴν (γ) Γωλὰν ἐκ τῆς Βασὰν καὶ τὰ (δ) περισπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν (ε) Ἀσηρὼθ καὶ τὰ περισπόλια αὐτῆς·
72 Καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν (ζ) Δεβρεὶ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς,
73 καὶ τὴν (η) Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, (θ) Καὶ τὴν Ῥαμώθ, καὶ τὴν Αἰνὰν καὶ τὰ περισπόρεια
74 αὐτῆς· Καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ τὴν (ι) Μαασὰλ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβδὼν καὶ τὰ περισπόρεια αὐ-
75 76 τῆς, Καὶ τὴν (κ) Ἀκὰκ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥοὼβ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς· Καὶ ἀπὸ
φυλῆς (λ) Νεφθαλὶ τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρεια αὐτῆς, καὶ τὴν (μ) Χαμὼθ καὶ τὰ πε-
77 ρισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαὶμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. Τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ τοῖς καταλοίποις
ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν (ν) τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
78 τῆς. (ξ) Ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τὴν Ἱεριχὼ κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν
79 Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, Καὶ τὴν (ο) Καδ-
80 μὼθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν (π) Μαεφλὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· (ρ) Ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν
81 (σ) Ῥαμμὼθ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαανάιμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, Καὶ
τὴν Ἐσεβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

Et Jecmaan, & adjacentia ejus, & Bæthoron, & adjacentia ejus, Et 68 69
Ælon, & adjacentia ejus, & Gethremmon, & adjacentia ejus: Et 70
de dimidio tribûs Manaſſe; Anar, & adjacentia ejus, & Jemblaan, &
adjacentia ejus, ſecundùm patriam filiis Caath reliquis. Filiis Gedſon 71
de familiis dimidiæ tribûs Manaſſe; Golan è Baſan, & ſuburbana e-
jus, & Aſeroth, & ſuburbana ejus: Et de tribu Iſſachar; Cedes, 72
& adjacentia ejus, & Deberi, & adjacentia ejus, & Dabor, &
adjacentia ejus, Et Ramoth, & Ænan, & adjacentia ejus: Et de tri- 73 74
bu Aſer; Maſaal, & adjacentia ejus, & Abdon, & adjacentia ejus,
Et Acac, & adjacentia ejus, & Roob, & adjacentia ejus: Et de 75 76
tribu Nephthali; Cedes in Galilæa, & adjacentia ejus, & Chamoth, &
adjacentia ejus, & Cariathaim, & adjacentia ejus. Filiis Merari re- 77
liquis de tribu Zabulon; Rhemmon, & adjacentia ejus, & Thabor, &
adjacentia ejus. De trans Jordanem Hiericho (n) ad Occidentem Jor- 78
danis: de tribu Ruben; Boſor in deſerto, & adjacentia ejus, & Jaſa,
& adjacentia ejus, Et Cadmoth, & adjacentia ejus, & Maephla, & 79
adjacentia ejus: De tribu Gad; Rhammoth Galaad, & adjacentia e- 80
jus, & Maanaim, & adjacentia eius, Et Eſebon & adjacentia eius, & 81
Jazer, & adjacentia ejus.

MS. A. (φ) Ἠλὼν (χ) Ἐνὴρ (ψ) Ἰβλάαμ (ω) πατριὰς (α) Γηρσὼν * ἡμίσους (β) Μανασσῆ (γ) Γαυλὼν (δ) περισπόρια (ε) Ῥαμὼθ καὶ τὰ περισπόρια (ζ) Γαδὲρ (η) Ἀ-
μὼς (θ) Καὶ τὴν Ἀνὰμ (ι) Μασὰλ (κ) Ἰακὰκ (λ) Νεφθαλεὶμ (μ) Χαμὼν (ν) τὴν Ἰεκομὰν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Κάδης καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥεμμὼθ
καὶ τὰ (ξ) Ἐν τῷ πέραν (ο) Καμηδὼθ (π) Φαὰθ (ρ) Καὶ ἐκ (σ) Ῥαμὼθ

ΚΕΦ. ζʹ.

1 2 (α) ΚΑὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ, Θωλὰ, καὶ Φουὰ, καὶ Ἰασοὺβ, καὶ (β) Σεμβρὼν, τέσσαρες. Καὶ υἱοὶ Θω-
λὰ Ὀζὶ, (γ) Ῥαφαΐα, καὶ Ἰριὴλ, καὶ (δ) Ἰαμαὶ, καὶ (ε) Ἰεμασὰν, καὶ Σαμουὴλ, ἄρχοντες (ζ)
οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλὰ, ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ,
3 εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. Καὶ υἱοὶ Ὀζὶ, (η) Ἰεζραΐα. καὶ υἱοὶ (θ) Ἰεζραΐα, Μιχαὴλ, (ι)
4 Ἀβδιοὺ, καὶ Ἰωὴλ, καὶ Ἰεσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. (κ) Καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν,
κατ᾽ οἴκους (λ) πατριῶν αὐτῶν, ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, τριάκοντα καὶ ἓξ χιλιάδες, ὅτι
5 ἐπλήθυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. Καὶ (μ) ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριὰς Ἰσσάχαρ, (ν) καὶ ἰσχυροὶ
6 δυνάμει, ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων. (ξ) Υἱοὶ Βενιαμὶν, καὶ Βα-
7 λὲ, καὶ Βαχὶρ, καὶ Ἰεδιὴλ, τρεῖς. Καὶ υἱοὶ Βαλὲ, (ο) Ἐσεβὼν, καὶ Ὀζὶ, καὶ Ὀζιὴλ, καὶ Ἰριμοὺθ, καὶ
Οὐρὶ, πέντε, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τρι-
άκοντα τέσσαρες.

CAP. VII.

ET filiis Iſſachar; Thola, & Phua, & Jaſub, & Semeron, quatuor. 1
Et filii Thola; Ozi, Raphaia, & Jeriel, & Jamai, & Jemaſan, & 2
Samuel, principes domorum patriarum ſuarum (a) ipſi Thola, fortes
virtute ſecundùm generationes ſuas: numerus eorum in diebus David,
viginti & duo millia, & ſexcenti. Et filii Ozi, Jezraia. Et filii Jezraia; 3
Michael, Abdiu, & Joel, & Jeſia, quinque, principes omnes. Et ſuper eos, 4
ſecundùm generationes ſuas, ſecundùm domos patriarum ſuarum,
fortes ad pugnandum in prælio, triginta & ſex millia: quoniam mul-
tiplicaverunt uxores, & filios. Et fratres eorum in omnes (b) patri- 5
as Iſſachar, & fortes virtute, octuaginta et ſeptem millia, (c) nu-
merus eorum omnium. Filii Benjamin; et Bale, et Bachir, et Jediel, 6
tres. Et filii Bale; Eſebon, et Ozi, et Oziel, et Jeremuth, et Uri, quin- 7
que: principes domorum patriarum, fortes virtute: et numerus eorum,
viginti et duo millia, et triginta quatuor.

MS. A. (α) Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἰσσάχαρ, (β) Σαμαρὰμ, (γ) καὶ Ῥαφαΐα, (δ) Ἰεμοὺ, (ε) Ἰεβασὰμ, (ζ) κατ᾽ οἶκον (η) Ἰεζριά. (θ) Ἰεζριὰ, (ι) καὶ Ὀβδιὰ, (κ) Καὶ μετ᾽ αὐ-
τῶν, (λ) πατρικοὺς αὐτῶν, (μ) οἱ ἀδελφοὶ (ν) ἰσχυροὶ δυνάμει, (ξ) * Βενιαμεὶν, καὶ Βοχὸρ, καὶ Ἰαδιὴλ, τρεῖς. (ο) Ἀσεβὼν,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

68 69 * وبيت حوريب ومناها * ولايلون * ولعاسرمون ومناهما * ولنصف سبط منسا * عناث *
70 71 ويافيلين * ومناهما * ولامة بني قاهث الذين اورثوا * لبني جرسون من نصف منسا *
72 عوالان التي في متنان * وعاسور * ومناهما * ومن سبط ايساخر * رقيم * ودبروث *
ومناهما * *

Beth-horeb ejuſque ſuburbia, Ailon, & 68
Gethremon cum utriuſque ſuburbiis. 69
A dimidia tribu Manaſſis, Anath, & 70
Jabilin cum utriuſque ſuburbanis. Fa-
miliæ filiorum Cahathi qui hæreditatem
reliquerunt Filiis Gerſonis, à dimidia 71
tribu Manaſſis, Olan quæ eſt in Mathnan, & Aſtor, earumque ſuburbiis.
A tribu Iſacharis, Recem, & Debroth 72
cum ſuburbiis earum.

74 75 * ومن سبط أشير * ماشل * وعبرون * وعاقق * وداهب * ومناها * ومن سبط نفتالي * رقيم
76 الذي في الجليل * وهامون * وقريثيم * ومناها * ومن سبط مراري الذين ورثوا من
77 78 سبط زبولون * ارمني * وتابور * ومناهما * وفي قرب اردن اريحوا ومن شرقي الاردن * من
79 80 سبط روبيل * بسرى التي في البرية * ومافوث * وياهص * وقرموث * ومعفث * ورموث *
81 ومحلب * ويعازير * وحسبون * ومناها *

A tribu Aſiris, Maſel, Ebron, 74
Acac, Dahab, earumque ſuburbia. 75
A tribu Nephtali, Recem quæ eſt in Ga- 76
lilæa, Hamon, & Cariathim cum ſub-
urbiis earum. A tribu Merari qui hæ- 77
reditatem aſſecuti ſunt à tribu Zabu-
lonis, Armoni, & Thabor, earumque
ſuburbia. Et ſecus Jordanem Jericho, 78
ab Orientali parte Jordanis; à tribu
Rubilis, Boſra quæ eſt in ſolitudine, & 79
Maphoth, & Jabas, Kermoth, Maa- 80
pheth, Remmoth, Mahalab, Jaazir, & 81
Heſbon, earumque ſuburbia.

* الفصل السابع *

1 2 * وبنو ايساخر * تولع * وفوا * وياسب * وسمرين * وهاولاء الاربعه بنوه * بنو تولع *
عازي * ارفيا * يوئاييل * لاحمي * ويوسام * وسمويل * روساء بيت اباهم * هاولاء بنو
3 تولع شديدوا القوه * وعددهم في ايام الملك داود اثنان وعشرون الفا وستماية * وبنو
4 عوزي * يزرحان * وبنو ازرحان * ميخاييل * وعوبديا * يوال * ايوشوا * اربعه روساء
لكل اسباط بيت اباهم * شديدوا القوه * وصناع في القتال * وعددهم سته وثلاثون
5 الفا * لانهم كثيرون هم ونساءهم وبنوهم واخوتهم * وكل امم بني ايساخر جبابره
6 في القوه * سبعه وثمانون الفا * وهذه اسماء بني بنيامين * بالع * اداخور * واشكل *
7 غارا * نعمن * اخي * رواس * مافي * حافيم * ادار * بنو بالع * اسواعون * وعازي *
وايزاييل * ويرموث * وعازاري * خمسه روساء بيت اباهم * شديدوا القوه * وعددهم *
اثنان وعشرون الفا واربعه وثلاثون *

CAP. VII.

FIlii Iſacharis, Tola, Phua, Jaſib 1
& Semrin: hi quatuor ſunt filii ejus.
Filii Tolai, Azi, Arphia, Joel, Le- 2
hemi, Joſam, & Samuel, principes
familiarum patrum ſuorum: hi ſunt
filii Tolai, ſtrenui ac robuſti; quorum
numerus in diebus Davidis erat vi-
ginti duorum millium, ſexcento-
rum. Filii Uzi, Jezrahan; filii 3
Ezrahan, Michael, Obadia, Joel,
Ajoſua, Quatuor principes omnium 4
familiarum domorum patrum ſuorum,
fortiſſimorum robore, & bellicæ artis
peritiſſimorum, triginta ſex millium
numero: plurimi enim erant ipſi &
mulieres, filii ac fratres eorum.
Omnes autem gentes filiorum Iſa- 5
charis erant valentes robore, octoginta
ſeptem millia. Hæc ſunt nomina fili- 6
orum Benjaminis, Balee, Adachor,
Aſchel, Ghera, Naaman, Ahi, Ruas,
Maphi, Haphim, Adar. Filii Balee, 7
Eſuaon, Azi, Izael, Jarmoth, &
Azari, quinque principes domûs pa-
ternæ, robore potentes: quorum nu-
merus erat viginti duorum millium, tri-
ginta quatuor.

דברי הימים א: ז

isti omnes : Halameth &,Hanathoth &,Abijah &,Jeremoth &,Homri &,Eliohenai &,Elihezer &,Johas &,Zemirah,Becher filii Et
וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וִירֵמוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעָלָמֶת כָּל־אֵלֶּה 8
filii Et .ducenta &,millia viginti ,robore fortes *suorum patrum* domus *capita* ſuas generationes p *eos genealogizando* Et .Becher filii
בְּנֵי־בָכֶר׃ וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי 9 10
filii iſti Omnes .Achiſachar & Tharſis &,Zethan &,Chenahanah &,Ebud &,Binjamin &,Jehus,Bilhan filii & : Bilhan ,Jedihael
יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי 11
,Suphim Et .bellum ad militiam egredientes ,ducenti & ,millia ſeptendecim , viribus fortes *patrum* principes Jedihael
יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שִׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃ וְשֻׁפִּם 12
Filii .Bilhah filii Sallum &,Jeſer &,Ghuni &,Jachaſiel , Naphthali Filii .Acher filii Chuſim Hir filii Chuppim &
וְחֻפִּם בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אַחֵר׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ בְּנֵי 13 14
uxorem accepit Machir Et .Ghilhad patrem Machir peperit Aramijah ej⁹ concubina : peperit quem Haſriel ,Menaſſeh
מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה 15
.filiæ Selophchad ipſi Fuerúntque .Selophchad ſecundi nomen Et .Mahachah ej⁹ ſororis nomen & ,Suphim &,Chuppim ipſi
לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתִּהְיֶנָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת׃
.Rechem & ,Ulam ej⁹ filii & ; Seres ej⁹ fratris nomen & , Peres ej⁹ nomen vocavit &,filium Machir uxor Mahachah peperit Et
וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שָׁרֶשׁ וּבָנָיו אוּלָם וָרָקֶם׃ 16
.Menaſſeh filii ,Machir filii , Ghilhad filii Iſti .Bedan Ulam filii Et
peperit , Molecheth ejus ſoror Et
וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה׃ וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־ 17 18
Ephraim filii Et .Aniham &,Licchi &,Sechem &,Achian ,Semidah filii fuerunt Et .Machalah &,Abihezer & ,Ishod
אִישְׁהוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן וָשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ וּבְנֵי אֶפְרַיִם 19 20
Suthelach &,ej⁹ filius Zabad Et .ej⁹ filius Tachath &,ej⁹ filius Elhadah & ,ej⁹ filius Tachath &,ej⁹ filius Bered & ; Suthelach
שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ׃ וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח 21
.eorũ *acquiſitiones capiendum ad* deſcenderant quia : terra in nati Ghath viri eos occiderunt Et .Elhad &,Hezer &,ej⁹ filius
בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוּם אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃
,ſuam uxorem ad eſt ingreſſus Et .eum conſolandũ ad ejus fratres venerunt & ,multis diebus eorum pater Ephraim luxit Et
וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ 22 23
ædificavit Et .Seerah ejus filia Et .ejus domo in fuit *malo in quia* ,Beribah ejus nomen vocavit & :filiũ peperit &,concepit &
וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃ וּבִתּוֹ שֶׁאֱרָה וַתִּבֶן 24
Tachã &,ejus filius Telach &,Reſeph &,ej⁹ fili⁹ Rephach Et .Seerah Uzen & ; ſuperiorem & ,inferiorem Bethchoron
אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֵת אֻזֵּן שֶׁאֱרָה׃ וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן 25
,eorũ poſſeſſio Et .ejus filius Jehoſuah ,ejus filius Non .ejus fili⁹ Eliſamah ,ejus filius Hammihud ,ejus filius Lahadan .ejus filius
בְּנוֹ׃ לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ נוֹן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ וַאֲחֻזָּתָם 26 27 28
,Hazah ad uſq; ej⁹ *filiæ* &,Sechem & ,ej⁹ *filiæ* &,Ghezer occidentẽ ad & ,Naharã orientẽ ad & ;ej⁹ *filiæ* & ,Beth-el eorũ habitationes &
וּמֹשְׁבוֹתָם בֵּית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ וּשְׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַיָּה
,Dor .ejus *filias* & ,Meghiddo .ejus *filias* & ,Tahanach .ejus *filias* & ,Beth-ſean Menaſſeh filiorum *manus ſuper* Et .ejus *filias* &
וּבְנֹתֶיהָ׃ וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר 29
.Iſrael filii , Joſeph filii habitaverunt his In .ejus *filias* &
וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃

Verſio VULG. LAT.

Porrò filii Bechor;Zamira,&Joas,&Eliezer,&Elioenai, 8
&Amri, & Jerimoth, & Abia,& Anathoth,& Almath :
omnes hi,filii Bechor. Numerati ſunt autem per familias 9
ſuas principes cognationum ſuarum, ad bella fortiſſimi,
viginti millia & ducenti. Porrò filii Jadihel, Balan. 10
Filii autem Balan ; Jehus, & Benjamin, & Aod,& Cha-
nana, & Zethan, & Tharſis, & Ahiſahar. Omnes hi 11
filii Jadihel, principes cognationum ſuarum, viri for-
tiſſimi, decem & ſeptem millia & ducenti, ad prælium
procedentes. Sepham quoque, & Hapham filii Hir : & 12
Haſim filii Aher. Filii autem Nephthali ; Jaſiel,& Guni, 13
& Jeſer, & Sellum, filii Bala. Porrò filius Manaſſe, 14
Eſriel : concubináque ejus Syra peperit Machir patrem
Galaad. Machir autem accepit uxores filiis ſuis Hap- 15
phim & Saphan : & habuit ſororem nomine Maacha :
nomen autem ſecundi, Salphaad, natæque ſunt Salphaad
filiæ. Et peperit Maacha uxor Machir filium, voca- 16
vítque nomen ejus, Phares : porrò nomen fratris ejus,
Sares : & filii ejus;Ulam,& Recen. Filius autem Ulam, 17
Badan. Hi ſunt filii Galaad,filii Machir, filii Manaſſe.
Soror autem ejus Regina peperit Virumdecorum, & 18
Abiezer, & Mohola. Erant autem filii Semida; Ahin, 19
& Sechem, & Leci, & Aniam. Filii autem Ephraim; 20
Suthala, Bared filius ejus, Thahath filius ejus,
Elada filius ejus, Thahath filius ejus, hujus filius
Zabad, Et hujus filius Suthala, & hujus filius 21
Ezer & Elad : occiderunt autem eos viri Geth in-
digenæ, quia deſcenderant ut invaderent poſſeſſiones
eorum. Luxit igitur Ephraim pater eorum multis die- 22
bus, & venerunt fratres ejus ut conſolarentur eum. In- 23
greſſúſque eſt ad uxorem ſuam : quæ concepit, & pepe-
rit filium, & vocavit nomen ejus Beria, eò quòd in ma-
lis domûs ejus ortus eſſet : Filia autem ejus fuit Sa- 24
ra, quæ ædificavit Bethoron inferiorem & ſuperiorem,
& Ozenſara. Porrò filius ejus Rapha, & Reſeph, & 25
Thale,de quo natus eſt Thaan, Qui genuit Laadan:Hu- 26
jus quoque filius Ammiud, qui genuit Elizama, De 27
quo ortus eſt Nun, qui habuit filium Joſue. Poſſeſſio 28
autem eorum & habitatio, Bethel cum filiabus ſuis, &
contra Orientem Noran, ac Occidentalem plagam Ga-
zer & filiæ ejus, Sichem quoque cum filiabus ſuis, uſque
ad Aza cum filiabus ejus. Juxta filios quoque Manaſſe, 29
Bethſan & filias ejus, Thanach & filias ejus, Mageddo
et filias ejus, Dor et filias ejus : in his habitaverunt filii
Joſeph, filii Iſrael.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܟܒܪܝܣ ․ ܙܡܘܪܐ. ܘܝܥܘܫ. ܘܐܠܝܥܙܪ: ܘܐܠܝܥܢܝ. ܘܥܡܪܝ. ܘܝܪܡܘܬ. ܘܐܒܝܐ. 8
ܘܥܢܬܘܬ. ܘܥܠܡܘܬ. ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܟܒܪܝܣ. * ܘܗܘܐ ܚܘܫܒܢܗܘܢ 9
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܒܪܫ ܒܝܬ ܐܒܗܬܗܘܢ. ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ: ܓܢܒܪܝ ܚܝܠܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ
ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܬܝܢ. * ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܫܟܘܠ. ܒܠܗܢ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܒܠܗܢ ․ ܝܥܘܫ. 10
ܘܒܢܝܡܝܢ. ܘܐܝܗܘܪ. ܘܟܢܥܢܝܐ. ܘܙܝܬܢ. ܘܬܪܫܝܫ. ܘܐܚܫܪܚ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ 11
ܕܐܫܟܘܠ. ܒܪܫ ܐܒܗܬܗܘܢ. ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܓܢܒܪܝ ܚܝܠܐ. ܫܒܥܬܥܣܪ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܬܝܢ:
ܢܦܩܝܢ ܒܚܝܠܐ ܠܩܪܒܐ. * ܘܫܦܡ ܘܚܦܝܫ ܒܢܘܗܝ ܕܥܘܕ. ܒܢܝ ܚܘܫܐ. * ܒܢܝ ܢܦܬܠܝ 12 13
ܝܫܐܝܠ. ܘܓܘܢܝ. ܘܝܨܪ. ܘܫܠܘܡ. ܗܠܝܢ ܒܢܝܗ ܕܒܠܗܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܡܢܫܐ ܕܝܠܕܬ ܠܗ 14
ܦܠܓܫܬܗ ․ ܐܣܪܟܐܝܠ ܘܐܕܘܢܝܐ. ܘܝܠܕܬ ܠܡܟܝܪ ܐܒܘܗܝ ܕܓܠܥܕ. * ܘܡܟܝܪ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ 15
ܚܕܐ ܒܪܬ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܫܡܐ ܕܚܬܗ ܡܥܟܐ. ܘܫܡܐ ܕܐܚܘܗܝ ܪܒܐ ܨܠܦܚܕ. ܘܨܠܦܚܕ ܠܐ
ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ․ ܐܠܐ ܒܢܬܐ. * ܘܬܘܒ ܡܥܟܐ ܐܡܗ ܕܡܟܝܪ ․ ܝܠܕܬ ܒܪܐ ܘܩܪܬ ܫܡܗ ܦܪܫ. 16
ܘܫܡܐ ܕܐܚܘܗܝ ܫܪܫ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܠܘܡ ܪܩܡ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܪܩܡ ܒܪܢ. ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ 17
ܕܓܠܥܕ ܒܪ ܡܟܝܪ ܒܪ ܡܢܫܐ. * ܘܚܬܗ ܡܥܟܐ ܝܠܕܬ ܠܐܫܝܪ. ܘܠܐܒܝܥܙܪ. * ܘܫܡܝܪܐ. 18 19
ܘܠܐܠܝܢܘܢ. ܘܫܝܡ. ܘܠܐܝܬܝܡ. *ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܦܪܝܡ ․ ܫܘܬܠܚ. ܘܒܟܪ ܒܪܗ. ܘܬܚܬ 20
ܒܪܗ. ܘܐܠܕܥܐ ܒܪܗ. ܘܐܚܬ ܒܪܗ.*ܘܙܒܘܪ ܒܪܗ. ܘܫܘܬܠܚ ܒܪܗ. ܘܠܥܙܪ ܒܪܗ. ܐܢܫܐ ܒܢܝ 21
ܓܬ ܕܐܬܝܠܕܘ ܒܐܪܥܐ ․ ܢܚܬܘ ܗܘܘ ܠܡܒܙ ܩܢܝܢܗܘܢ. * ܘܡܬܐܒܠ ܗܘܐ ܐܦܪܝܡ 22
ܐܒܘܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܬܘ ܗܘܘ ܐܚܘܗܝ ܠܡܒܝܐܘܬܗ. ܘܠܡܫܦܝܘ ܠܒܗ. *ܘܥܠ 23
ܠܘܬ ܐܢܬܬܗ. ܘܒܛܢܬ ܗܘܬ ܘܝܠܕܬ ܠܗ ܒܪܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܒܪܝܥܐ. ܡܛܠ ܕܒܝܫ ܗܘܐ ܠܗ
ܒܒܝܬܗ. * ܘܒܪܬܗ ܕܐܫܬܚܪܬ ܥܡ ܚܘܪܢ ܬܚܬܝܬܐ ܘܥܠܝܬܐ. ܘܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ 24
ܕܫܪܟܢܝܢ ․ ܐܣܝܐ ܒܪܬܗ. * ܡܛܠ ܕܐܣܝܬܐ ܗܘܬ ․ ܘܡܐܣܝܐ ܩܘܪܝܗܝܢ. * ܘܐܣܝܬܗ ܠܥܕܢ 25 26
ܒܪ ܥܡܝܗܘܕ. ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܢܘܢ ܐܒܘܗܝ ܕܗܘܫܥ.** *ܘܝܪܬܘܬܗܘܢ ܘܡܫܪܝܬܗܘܢ. 28
ܒܝܬ ܐܝܠ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܘܫܟܝܡ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܘܥܢܬ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. *ܥܠ ܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ 29
ܡܢܫܐ. ܒܝܬ ܫܟܝܡ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܬܥܢܟ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܘܡܓܕܘ ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܕܘܪ
ܘܟܦܪܘܢܝܗ. ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ ܐܬܝܫܒܘ ܒܢܝ ܝܘܣܦ ܒܪ ܐܝܣܪܐܝܠ.

Filii Achbaris, Zemora, Jaüs, Eliazar, 8
Elani, Amri, Jarmoth, Abia, Anathoth,
& Almoth : omnes iſti filii Achbaris:
Quorum cenſus per familias ſuas, per 9
primores paternæ familiæ ſuæ, per ge-
nerationes ſuas, valentium robore, fuit
viginti duorum millium, ducentorum. Hi 10
ſunt filii Aſcholis, Belhan : filii Belha-
nis, Jaüs, Benjamin, Ihur, Chanania,
Zeton, Tarſis, & Ahaſrah. Omnes iſti 11
ſunt filii Aſcholis per primores familia-
rum ſuarum paternarum, per generatio-
nes ſuas, valentes robore, ſeptendecim
millia ducenti, procedentes in exercitum
ad pugnam. Saphan, & Hephis, filii 12
Udis, filii Huſæ. Filii Nephtali, Jeſhael, 13
Guni, Jaſar, & Salum : iſti ſunt filii
Belhæ. Filii Manaſſis quos peperit ei 14
concubina ſua, Iſarchel, & Adonia : pe-
perit etiam Machir patrem Gelaad. Ma- 15
chir autem accepit uxorem unam filiam
magnatum, cujus ſororis nomen erat Maa-
cha ; nomen autem fratris ſui majoris erat
Salefhad, qui Salefhad non habuit filios,
ſed filias. Præterea Maacha mater Ma- 16
chiris peperit filium, vocavítque nomen
ejus Pheres, & nomen fratris ejus Seres.
Filii Alum, Recem : Filii Recem, Beran: 17
hi ſunt filii Geladis filii Machiris filii
Manaſſis. Soror autem ejus Maacha pe- 18
perit Aſher, Abiazar, Semira, Alinon, 19
Sim, et Itheam. Filii Aphremi, Suthe- 20
lah, et Bachar filius ejus, Tahath filius
ejus, Eldaa filius ejus, Ahath filius ejus,
Zabor filius ejus, Suthelah filius ejus,Laa- 21
zar filius ejus.Homines quidam incolæGath,
qui nati fuerant in terra illa,deſcenderunt ut
raperent facultates eorũ: Quapropter cùm 22
triſtatus eſſet Aphrem pater eorum diebus
multis, venerunt fratres ejus ad conſolan-
dum illum, et animum ejus dolore mitigan-
dum. Tum acceſſit ad uxorem ſuam, quæ 23
concipiens peperit ei filium, et vocavit no-
men ejus Beria, eò quòd improbus eſſet erga
illam in domo illius. Ejus autem filia quæ 24
remanſit, Beth-horoni inferiori ac ſuperiori
et reliquis omnibus *civitatibus* medebatur
eadem ejus filia; Quia medica erat,et mede- 25
batur civitatibus earum. Ipſáque curavit 26
Adanem filium Amihudi de filiis Anon pa-
tris Hoſeæ. Horum autẽ poſſeſſio & cu- 28
bilia erant Beth-il & oppida ejus, Sechim &
ej⁹ oppida, Anoth ejúſq; oppida, Sec⁹ termi- 29
num filiorũ Manaſſis:Beth-ſechim & oppida
ej⁹, Taanach et oppida ej⁹,Magedo et oppida
ej⁹, Dor & oppida ejus:hujuſmodi civitates
cultas reddidêre filii Joſephi filii Iſraelis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

8 Καὶ υἱοὶ (π) Βαχὶρ, Ζεμιρὰ, ϗ Ἰωὰς, ϗ Ἐλιέζερ, ϗ (ρ) Ἐλιθενὰν, ϗ Ἀμβρία, ϗ (σ) Ἰεειμοὺθ, ϗ Ἀβιοὺδ,
9 ϗ Ἀναθὼθ, ϗ (τ) Ἐλιεμέθ· πάντες οὗτοι υἱοὶ (υ) Βαχίρ. Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις
10 αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες ϗ διακόσιοι. Καὶ υἱοὶ (φ) Ἰεδιὴλ,
Βαλαάν. ϗ υἱοὶ Βαλαὰν, (χ) Ἰαὺς, ϗ Βενιαμὶν, ϗ (ψ) Ἀὼθ, ϗ Χανανὰ, ϗ Ζαιθὰν, ϗ Θαρσὶ, ϗ Ἀχι-
11 σαάρ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ (ω) Ἰεδιὴλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτακαίδεκα χιλιάδες ϗ δι-
12 ακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει (α) πολεμεῖν. Καὶ (β) Σαπφὶν, ϗ Ἀπφὶν, ϗ υἱοὶ Ὢρ, (γ) Ἀσὼμ,
13 υἱὸς αὐτοῦ Ἀέρ. Υἱοὶ Νεφθαλὶ, Ἰασιὴλ, (δ) Γωνὶ, ϗ Ἀσὴρ, ϗ Σελλοὺμ, (ε) υἱοὶ αὐτοῦ, Βαλαὰμ υἱὸς αὐτοῦ.
14 Υἱοὶ Μανασσῆ, Ἐσριὴλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, (ζ) ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχὶρ πατέρα Γαλα-
15 ἀδ. Καὶ Μαχὶρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ (η) Ἀπφὶν καὶ Σαπφίν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ (θ) Μωχὰ, ϗ ὄ-
16 νομα τῷ δευτέρῳ (ι) Σαπφαάδ. ἐγεννήθησαν δὲ τῷ Σαπφαὰδ θυγατέρες. Καὶ ἔτεκε (κ) Μωχὰ γυνὴ
Μαχὶρ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές· καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ (λ) Σοῦρος· υἱοὶ αὐτοῦ, Οὐλὰμ,
17 18 καὶ Ῥοκόμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχὶρ, υἱοῦ Μανασσῆ. Καὶ ἡ ἀδελ-
19 φὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχὲθ ἔτεκε τὸν (μ) Ἰσοὺδ, καὶ τὸν Ἀβιέζερ, καὶ τὸν (ν) Μαελά. Καὶ ἦσαν υἱοὶ
20 Σεμιρὰ, (ξ) Ἀΐμ, καὶ Συχὲμ, καὶ (ο) Λακὶμ, καὶ Ἀνιάν. Καὶ υἱοὶ Ἐφραΐμ, (π) Σωθαλὰθ, καὶ Βα-
ρὰδ (ρ) υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, (σ) Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, (τ) Σαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, (υ) καὶ Ζαβὰδ
21 υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελὲ υἱὸς αὐτοῦ, (φ) καὶ Ἀζὲρ, καὶ Ἐλεάδ. καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς (χ) οἱ ἄνδρες Γὲθ οἱ
22 τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν (ψ) τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν. Καὶ ἐπένθησεν Ἐφραΐμ (ω) ὁ πα-
23 τὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλάς· ϗ ἦλθον (α) ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ, ϗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ (β) Βεριὰ, ὅτι ἐν
24 κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. Καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ (γ) Σαρά· καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις.
25 καὶ ᾠκοδόμησε (δ) τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω. καὶ υἱοὶ † Ἀζὰν Σεηρὰ, Καὶ Ῥαφὴ υἱὸς
26 αὐτοῦ, (ε) Σαρὰφ καὶ Θαλεὲς υἱοὶ αὐτοῦ, Θαὲν υἱὸς αὐτοῦ. Τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ, υἱὸς Ἀμιοὺδ, υἱὸς Ἐ-
27 28 λισαμαῒ, Υἱὸς Νοὺν, υἱὸς Ἰησουὲ, υἱοὶ αὐτοῦ. Καὶ κατάσχεσις αὐτῶν ϗ κατοικία αὐτῶν Βαιθὴλ καὶ αἱ
κῶμαι αὐτῆς, (ζ) κατ᾽ ἀνατολὰς (η) Νοαρὰν, πρὸς δυσμαῖς Γάζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχὲμ
29 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γάζης, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Καὶ ἕως ὁρίων υἱῶν Μανασσῆ, (θ) Βαιθσα-
ὰν ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς, (ι) Θανὰχ καὶ αἱ κῶμαι (κ) αὐτῆς, Μαγεδδὼ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Δὼρ
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. (λ) ἐν ταύτῃ κατῴκησαν υἱοὶ Ἰωσὴφ υἱοῦ Ἰσραήλ.

Et filii Bachir; Zemira, & Joas, et Eliezer, & Elithenan, & Amaria, 8
& Jerimuth, & Abiud, & Anathoth, & Elesmeth: omnes hi filii Ba-
chir. Et numerus eorum ſecundùm generationes eorum, principes domo- 9
rum patriarum eorum, fortes virtute, viginti millia, et ducenti. Et filii 10
Jediel, Balaan. Et filii Balaan; Jaus, & Benjamin, & Aoth, et Chana-
na, et Zethan, & Tharſi, et Achiſaar. Omnes hi filii Jediel, principes 11
patriarum, fortes virtute, ſeptem & decem millia, & ducenti, egredien-
tes virtute ad bellandum. Et Sapphin, & Apphin, & filii Or, (d) Aſom 12
filius ipſius Aor. Filii Nephthali; Jaſiel, Goni, & Aſer, & Sellum, fi- 13
lii (e) ejus, Balam filius ejus. Filii Manaſſe, Eſriel, quem peperit con- 14
cubina ejus Syra: (f) peperit autem ei & Machir patrem Galaad. Et 15
Machir accepit uxorem ipſi Apphin, & Sapphin: & nomen ſororis
(g) ejus, Moocha: & nomen ſecundo, Sapphaad. Natæ autem
ſunt ipſi Sapphaad, filiæ. Et peperit Moocha uxor Machir fili- 16
um: & vocavit nomen ejus, Phares: & nomen fratris ejus, Su-
ros. Filii ejus, Ulam, & Rocom. Et filii Ulam, Badam. Hi filii Ga- 17
laad, filii Machir, filii Manaſſe. Et ſoror ejus Malecheth peperit Iſud, & 18
Abiezer, & Maela. Et fuerunt filii Semira; Aim, & Sychem, & La- 19
cim, & Anian. Et filii Ephraim, Sothalath, & Barad filius ejus, & 20
Thaath filius ejus, Elada filius ejus, Saath filius ejus, & Zabad filius
ejus, Sothele filius ejus, & Azer, & Elead. Et occiderunt eos viri 21
Geth, qui nati erant in terra: quoniam deſcenderant ad capiendum pe-
cora eorum. Et luxit Ephræm pater eorum dies multos: & venerunt 22
fratres ejus ad conſolandum eum. Et intravit ad uxorem ſuam: & 23
concepit in utero, & peperit filium: & vocavit nomen ejus, Beria;
quoniam in malis factus eſt in domo (h) mea. Et filia ejus Saraa & in 24
illis reſiduis. Et ædificavit Bethoron inferiorem, & ſuperiorem. (i) Et
filii Ozan; Seera, Et Raphe filius ejus, Saraph, & Thalees filii ejus, 25
Thaen filius ejus. Ipſi Laadan filio ejus, filius Amiud, filius Eliſa- 26
mai, Filius Naun, filius Jeſue; filii ejus. Et poſſeſſio eorum, & habi- 27 28
tatio eorum, Bethel & pagi ejus, ad Orientem Naaran: ad Occidentem,
Gazer & pagi ejus, & Sychem & pagi ejus, (k) uſque Gazam, Et 29
pagi ejus, Et uſque ad fines filiorum Manaſſe, Bethſan & pagi
ejus, Thanach et pagi ejus, Mageddo et pagi ejus, Dor et pagi ejus.
In (l) hac habitârunt filii Joſeph filii Iſrael.

MS. A. (π) Βοχὸρ, Ζαμιρίας, (ρ) Ἐλιωηναὶ, (σ) Ἰερειμὼθ, καὶ Ἀβιοὺ, (τ) Ἐλμεθέμ· (υ) Βοχόρ. (φ) Ἀδιὴλ, (χ) Ἰεὼς, (ψ) Ἀμειὸδ, ϗ Χαναναὰν, ϗ Ἠθὰν, ϗ Θαρ-
σεὶς, (ω) Ἀδιὴρ, (α) τοῦ πολεμεῖν. (β) Σαφεὶμ, ϗ Ἀφεὶμ, (γ) Ἀσσὸβ, (δ) ϗ Γωυνὶ, ϗ Σαὰρ, (ε) υἱοὶ Βαλαά. Υἱοὶ Μανασσῆ, (ζ) ἔτεκεν τὸν Μαχεὶρ (η) Ἀφφεὶμ καὶ
Σεφφείμ· (θ) Μοοχά, (ι) Σαλπαάδ. καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Σαλπαὰδ (κ) Μοοχὰ (λ) Σορός· υἱὸς αὐτοῦ, Οὐλάμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαδάν· (μ) Σοὺδ, (ν) Μοολά.
(ξ) Ἀείν, (ο) Λακειὰ, ϗ Ἀνιάμ. (π) Σωθαλὰ, (ρ) υἱοὶ (σ) Ἐλεαδὰ (τ) Νομεὲ (υ) Ζαβὲδ (φ) Ἔζερ υἱὸς αὐτοῦ, ϗ Ἐλεάδ. (χ) ἄνδρες Γαὶθ (ψ) λαβεῖν (ω) πατὴρ (α) οἱ
ἀδελφοὶ (β) Βαριὰ, (γ) Σααρά· (δ) Βαιθωρὼν † Ὀζὰν (ε) ϗ Ῥασὲφ, ϗ Θαλὲ υἱοὶ αὐτοῦ. Τῷ Γαλααδὰ υἱῷ αὐτοῦ, Καδαὰν υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμιοὺδ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλισαμὰ υἱὸς αὐτοῦ, Νοὺμ υἱὸς αὐ-
τοῦ, Ἰησουὲ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ κατάσχεσεις (ζ) κατὰ (η) Νααρὰν, (θ) Βαιθσὰν (ι) Θααναχ (κ) αὐτῆς, ϗ Βαλαὰδ ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδὼ (λ) ἐν ταύταις κατῴκησαν οἱ υἱοὶ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وبنو الكافر * رامور * ويوعاس * والبعازار * والعزي * وعمري * ويرموت * وابيا * وعاناثوت 8
وعالموث * كل هاولاء بنو الكافر * وعددهم بجملتهم وهم روساء بيت اباءهم ومواليدهم * 9
جبابرة القوة * اثنان وعشرون الفا ومايتان * وهاولاء بنو اشخل * بلهان * وبنو بلهان * 10
ياعوس * وبنيامين * واهور * واكنعنيا * وزاتون * وترساس * وحساس * هاولاء بنو اشخل 11
شديدوا القوة * سبعة وعشرون الفا ومايتان * يخرجون الي الحرب * وسافان * وحافاس * بنو عواد * 12
بنو حوسا * بنو نفتالي * ايصال * وعوني * وايصر * وسالوم * هاولاء بنو بلها * بنو منسا 13 14
الذين ولدت له جاريته * اسراحل * وادونيا * وولدت ماخير ابا جلعاد * وماخير اخذ امراة 15
واحدة ابنة قوم كبار * واسم اختها معكا * واسم اخيه الكبير صالفحاد * ولم يكن له
بنون الا بنات * ومعكا ايضا امه التي تزوجت * ولدت ابنا وسمت اسمه فارس * واسم اخيه 16
سرس * وبنو اوليم * ارقم * وبنو ارقم * برون * وهاولاء بنو جلعاد بن ماخير * بن منسا * واخته 17 18
معكا ولدت اشخور * وابيعازار * وسمريا * واعيلون * وسام * وانيعم * وبنو افرام * سوتالح * 19 20
وباحار ابنه * وتاحث ابنه * والدعا * واحات * وزابور * وسوتاح * والبعازار * وانسا بنو غات * 21
الذين ولدوا في الارض * وقتلهم اهل غات * واستعجلوا ونزلوا ياخذون اموالهم * وحزن ابوهم 22
افرايم اياما كثيرة * وعزوه اخوته وسلوا قلبه * ودخل علي زوجته * فحبلت وولدت ابنا * 23
واسمته بارياعا * لانه نهب بيته * وابنته وجدوها في بيت حورين السفلانية * وهاولاء الذين 24
وجدوا * اسيث ابنته * لانها كانت حكيمة تطبب اعلالهم * وطببت العادان بن عميهادان 25 26
من بني امون * واسم ابيه هوسع **

Filii Chabiris, Zamor, Juas, Eliazar, 8
Elazi, Amri, Jarmoth, Abia, Anathoth,
& Alimoth: omnes iſti filii Chaberis.
Numerus horum omnium qui principes 9
erant domorum ſuarum paternarum, eo-
rumque poſterorum ſtrenuorum ac forti-
um, erat viginti duorum millium, ac du-
centorum. Hi ſunt filii Aſchelis, Belhan: 10
filii Belhanis, Jaus, Benjamin, Ibur, Ach-
nania, Zaton, Tarſes, & Haſias: Iſti 11
ſunt filii Aſchelis, fortes ac robuſti, vi-
ginti ſeptem millia ducenti, exeuntes ad
prælium. Saphan, & Hiphas, filii Ova- 12
dis, filii Huſæ. Filii Nephtali, Ibaſel, Gu- 13
ni, Aiſar, & Salum: iſti ſunt filii Balhæ.
Filii Manaſſis, quos peperit ei ancilla ſua, 14
fuerunt Eſrachel, & Adonia: eadem pe-
perit Machirem patrem Galaadis. Porrò 15
Machir duxit uxorem quandam filiam
hominum magnatum; hujus ſororis no-
men erat Maacha, illius autem fratris
natu majoris nomen Saleſhad, qui non
habuit filios, ſed filias. Item Maacha ma- 16
ter ejus, quæ matrimonio conjuncta fuit,
peperit filium, & vocavit nomen ejus
Phereſum; nomen autem fratris ejus Se-
reſum. Filii Ulim, Arcam: filii Arca- 17
mi, Beron; atque hi ſunt filii Galaadis, fi-
lii Machiris, filii Manaſſis. Ejus autem 18
ſoror Maachi genuit Ashorem, Abiaza-
rem, Samariam, Ailonem, Samum, & 19
Aniamum. Filii Aphremi, Sutalah, & 20
Bachar filius ejus, Tabath filius ejus, El-
daa, Abath, Zabor, Sutah, Eliazar, & 21
Anſa, incolæ Gath, qui nati fuerant in
terra illa. Hos occiderunt incolæ Gath, &
illico deſcenderunt ad rapiendas opes eo-
rum: Quare contriſtatum patrem eorum 22
Ephraimum diebus multis, conſolati ſunt
fratres ejus, & demulſerunt cor ejus. De- 23
inde cum uxore ſua congreſſus eſt, quæ
concepit peperitque filium, vocavitque no-
men ejus Bariaa, quia ſuratus eſt domum
ejus; Et filiam ejus invenerunt in Beth- 24
horin inferiore: hi verò ſunt qui inventi
fuerunt, Oſiath ejus filia, quoniam erat 25
medica, & medebatur morbis eorum;
Eademque medicata eſt Eladani filio Am- 26
mihadanis de filiis Amon, cujus patris
nomen erat Hoſaa.

* وميراثهم ومواطنهم * بابيتيل * ونابلس * وعانات * ومبناها * وعلي تخوم منسا بيت نابلس * وتعنج * 28 29
ومعدو * ودوار * ومبناها * هذه الضياع التي سكن بنو يوسف بن اسرائيل فيها *

Horum hæreditas & regiones erant 28
Bethel, Neapolis, & Anath, cum ſubur-
biis earum; Et ſecus terminos Manaſſis, 29
Beth-neapolis, Taanach, Magheddo, Do-
var, earumque ſuburbia: hæ ſunt civita-
tes in quibus habitaverant filii Joſephi fi-
lii Iſraelis.

Verſio VULG. LAT.

Ipſe ,Malchiel & ,Chebet : Beriah filii Et .eorum ſoror , Serach & , Beribah & , Iſvi & ,Iſvah & ,Imnah ,Aſer Filii
31 30 בני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח אחותם: ובני בריעה חבר ומלכיאל הוא
,Paſach Japhlet filii Et .eorum ſororē Suha & ,Chotham & , Somer & ,Japhlet genuit Cheber Et .Birzavith pater
33 32 אבי ברזות: וחבר הוליד את־יפלט ואת־שומר ואת־חותם ואת שועא אחותם: ובני יפלט פסך
,ejus fratris Helem filius Et .Aram & ,Jechubbah,Rouhgah & , Achi ,Semer filii Et .Japhlet filii Iſti .Haſvath & ,Bimhal &
35 34 ובמהל ועשות אלה בני יפלט: ובני שמר אחי ורוהגה יחבה וארם: ובן־הלם אחיו
, Hod & ,Beſer .Imrah & ,Beri & ,Suhal & ,Charnepher & ,Suach ,Sophach Filii .Hamal & ,Seles & ,Imnah & ,Sophach
37 36 צופח וימנע ושלש ועמל: בני צופח סוח וחרנפר ושועל וברי וימרה: בצר והוד
,Channiel & ,Arach ,Hulla filii Et .Ara & ,Piſphah & ,Jephunneh , Jether filii Et .Beera & ,Ithran & ,Silſah & ,Sammah &
39 38 ושמא ושלשה ויתרן ובארא: ובני יתר יפנה ופספה וארא: ובני עלא ארח וחניאל
ces genealogizando & , *prælatorum* capita ,viribus fortes , electi familiarum domus *capita* Aſer filii iſti Omnes .Riſia &
40 ורציא: כל־אלה בני־אשר ראשי בית־האבות ברורים גבורי חילים ראשי הנשיאים והתיחשם
.millia ſex & , viginti viri eorum numerus : bello in militiam ad
בצבא במלחמה מספרם אנשים עשרים וששה אלף:

CAP. VIII. ח

Raphah & , quartum Nochah .tertium Achrach & ,ſecundum Asbel , ſuum primogenitum Belah genuit Binjamin Et
2 1 ובנימן הוליד את־בלע בכרו אשבל השני ואחרח השלישי: נוחה הרביעי ורפא
, Ghera Et .Achoach & ,Nahaman & , Abiſuah Et .Abiud & , Ghera & , Addar ,Belah ipſi filii fuerunt Et .quintum
4 3 החמישי: ויהיו בנים לבלע אדר וגרא ואביהוד: ואבישוע ונעמן ואחוח: וגרא
5 in eos tranſtulit & ,Ghebah habitantium familiarum *capita ipſi* iſti : Echud filii iſti Et .Churam & , Sephuphan &
6 ושפופן וחורם: ואלה בני אחוד אלה הם ראשי אבות ליושבי גבע ויגלום אל־
genuit Sacharaim Et .Achichud &,Huzzah genuit & ; eos tranſtulit ipſe : Gherah & ,Achijah &,Nahaman Et .Manachath
8 7 מנחת: ונעמן ואחיה וגרא הוא הגלם והוליד את־עזא ואת־אחיחד: ושחרים הוליד
, Sibiah & ,Jobab ,ſua uxore Chodes de genuit Et ſuas uxores Baharab & , Chuſim ipſas *cum mittendo à* ,Moab agro in
9 בשדה מואב מן־שלחו אתם חושים ואת־בערא נשיו: ויולד מן־חדש אשתו את־יובב ואת־צביא
genuit Chuſim de Et .*patrum capita* ejus filii iſti : Mirmah & , Sachiah & , Jebus Et .Malcham & ,Meſa &
11 10 ואת־מישא ואת־מלכם: ואת־יעוץ ואת־שכיה ואת־מרמה אלה בניו ראשי אבות: ומחשים הוליד
.ejus *filias* & ,Lod & ,Ono ædificavit Ipſe .Samed & ,Misham & ,Heber ,Elphahal filii Et .Elphahal & ,Abitub
12 את־אביטוב ואת־אלפעל: ובני אלפעל עבר ומשעם ושמד הוא בנה את־אונו ואת־לד ובנתיה:
,Achio Et .Ghath habitatores fugaverunt Ipſi .Ajalon habitantiū familiarum *capita* ipſi : Semah & ,Berihah Et
14 13 ובריעה ושמע המה ראשי האבות ליושבי אילון המה הבריחו את־יושבי גת: ואחיו
,Zebadiah Et .Berihah filii Jocha & ,Iſphah & ,Michael Et .Hader & ,Harad & ,Zebadiah Et .Jeremoth & , Saſac
16 15 ששק וירמות: וזבדיה וערד ועדר: ומיכאל וישפה ויוחא בני בריעה: וזבדיה
17 , Elihenai Et .Zabdi &,Zichri &,Jachim Et .Elphahal filii Jobab & , Izliah & ,Iſmeral Et .Cheber & ,Chizchi & ,Meſullam &
19 18 ומשלם וחזקי וחבר: וישמרי ויזליאה ויובב בני אלפעל: ויקים וזכרי וזבדי: ואליעיני
20 ,Habdon Et .Eliel & , Heber & , Iſphan Et .Simhi filii Simrath & ,Beraiah & ,Hadaiah Et .Eliel & , Sillethai &
22 21 וצלתי ואליאל: ועדיה ובראיה ושמרת בני שמעי: וישפן ועבר ואליאל: ועבדון
23 ,Samſerai Et .Saſac filii Peniel & ,Iphdeiah Et ,Hanthothijah & , Helam & , Chananiah Et .Chanan & , Zichri &
25 24 וזכרי וחנן: וחנניה ועילם וענתתיה: ויפדיה ופניאל בני ששק: ושמשרי
26 ,ſuas generationes *ad patrum capita Iſta* .Jerocham filii Zichri & ,Elijah & , Jahareſiah Et .Hathaliah & ,Sechariah &
28 27 ושחריה ועתליה: ויערשיה ואליה וזכרי בני ירחם: אלה ראשי אבות לתלדותם
.Mahach h ejus uxoris nomen & : ghibhon-Abi habitaverunt Ghibhon in Et .Jeruſalaim in habitaverunt *iſta Capita*
29 ראשים אלה ישבו בירושלם: ובגבעון ישבו אבי גבעון ושם אשתו מעכה:

Filii Aſer ; Jemna, & Jeſua, & Jeſſui, & Baria, & Sara 30
ſoror eorum. Filii autem Baria ; Heber, & Melchiel: 31
ipſe eſt pater Barſaith. Heber autem genuit Jephlat, 32
& Somer, & Hotham, & Suaa ſororem eorum. Filii 33
Jephlat ; Phoſech, & Chamaal, & Aſoth : hi filii
Jephlat. Porrò filii Somer ; Ahi, & Roaga, & Haba, 34
& Aram. Filii autē Helem fratris ejus; Supha, & Jemna, 35
& Selles, & Amal. Filii Supha ; Sue, Harnapher, 36
& Sual, & Beri, & Jamra, Boſor, & Hod, & 37
Samma, & Saluſa, & Jethran, & Bera. Filii Jether 38
; Jephone, & Phaſpha, & Ara. Filii autem 39
Olla ; Aree, & Haniel, & Reſia. Omnes hi filii 40
Aſer, principes cognationum, electi atque fortiſſimi
duces ducum : numerus autem eorum ætatis quæ
apta eſſet ad bellum, viginti ſex millia.

CAP. VIII.

BEnjamin autem genuit Bale primogenitum ſuum, 1
Asbel ſecundum, Ahara tertium, Nohaa quartum, 2
& Rapha quintum. Fuerúntque, filii Bale ; Addar, 3
& Gera, & Abiud, Abiſue quoque & Naaman, & 4
Ahoe, Sed & Gera, & Sephuphan, & Huram. Hi 5 6
ſunt filii Ahod, principes cognationum habitantium
in Gabaa, qui tranſlati ſunt in Manahath. Naman 7
autem, & Achia, & Gera, ipſe tranſtulit eos, & genuit
Oza, & Ahiud. Porrò Saharaim genuit in regione 8
Moab, poſtquàm dimiſit Huſim & Bara uxores ſuas.
Genuit autem de Hodes uxore ſua Jobab, & Sebia, 9
& Moſa, & Molchom, Jehus quoque, & Sechia, & 10
Marma. Hi ſunt filii ejus, principes in familiis ſuis.
Mehuſim verò genuit Abitob, & Elphaal. Porrò filii 11 12
Elphaal ; Heber, & Miſaam, & Samad : hic ædificavit
Ono, & Lod, et filias ejus. Baria autē et Sama, 13
principes cognationum habitantium in Aialon : hi
fugaverunt habitatores Geth. Et Ahio, & Seſac, et Jerimoth, 14
Et Zabadia, et Arod, et Heder, Michael 15 16
quoque, et Jeſpha, et Joha, filii Baria. Et Zabadia, 17
et Moſollam, et Hezeci, et Heber, Et Jeſamari, et 18
Jezlia, et Jobab filii Elphaal, Et Jacim, et Zechri, 19
et Zabdi, Et Elioenai, et Selethai, et Eliel, Et Adaia, 20 21
et Baraia, et Samarath, filii Semei. Et Jeſphan, 22
et Heber, et Eliel, Et Abdon, et Zechri, et Hanan, 23
Et Hanania, et Ælam, et Anathothia, Et Jephdaia, 24 25
et Phanuel, filii Seſac. Et Samſari, et Sohoria, et 26
Otholia, Et Jerſia, et Elia, et Zechri, filii Jeroham. 27
Hi patriarchæ, et cognationum principes, qui habitaverunt 28
in Jeruſalem. In Gabaon autem habitave- 29
runt Abigabaon, et nomen uxoris ejus, Maacha :

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 * ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܫܝܪ. ܝܡܢܐ. ܘܫܘܐ. ܘܫܘܝ. ܘܒܪܝܥܐ. ܘܣܪܚ ܚܬܗܘܢ. * ܘܒܢܝ̈
31 ܒܪܝܥܐ. ܚܒܪ. ܘܡܠܟܝܐܝܠ. ܕܗܘ ܐܒܘܗܝ ܕܒܪ ܙܝܬ. * ܘܚܦܪ ܐܘܠܕ ܠܦܠܛ. ܘܠܫܘܡܝܪ.
32 ܘܠܚܘܬܡ. ܘܠܫܘܐ ܚܬܗܘܢ. * ܘܒܢܝ̈ ܕܦܠܛ. ܦܣܟ. ܘܒܡܗܠ. ܘܥܣܘܬ. ܗܠܝܢ
33 ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܦܠܛ.**

* Filii Aſir, Jemna, Seva, Sevi, Beria, & Sarah ſoror eorum. 30 Filii Beriæ, Habar, & 31 Malchiel qui eſt pater Bar-zith. Haphar 32 genuit Phelet, Somir, Hothom, & Sue ſororē 33 eorum. Filii Pheleti, Phaſach, Bemhal, & Aſuth : hi ſunt filii Pheleti.

39 * ܐܪܚ. ܚܢܢܐܝܠ. * ܗܠܝܢ ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܫܝܪ. ܪ̈ܝܫܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗ̈ܬܗܘܢ. ܒܕܪ̈ܝܗܘܢ ܓܢܒܪ̈ܐ
40 ܚܝܠܐ. ܪ̈ܝܫܐ ܕܪ̈ܘܪܒܢܐ. ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܗܘܢ ܒܚܝܠܐ ܕܩܪܒܐ ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܥܣܪܝܢ
ܘܫܬܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܓܒܪ̈ܐ.

*ܦܣܘ̈ܩܐ * ܬ *

* Arah, Hananael. Hi ſunt filii Aſir, primores familiarum patrum ſuorum, ſuis ſeculis 39 40 valentiſſimi robore, principes magnatum : quorum cenſus in militia bellica ſecundùm numerum eorum, fuit viginti ſex millium virorum.

CAP. VIII.

1 * ܘܒܢܝܡܝܢ ܐܘܠܕ ܠܒܠܥ ܒܘܟܪܗ. ܘܠܟܒܪ ܬܪܝܢܐ. ܘܠܣܟܘܠ ܬܠܝܬܝܐ. * ܘܠܓܪܐ
2 ܪܒܝܥܝܐ. ܘܠܢܥܡܢ ܚܡܝܫܝܐ. ܘܠܐܚܝ ܫܬܝܬܝܐ. ܘܠܐܪܘܫ ܫܒܝܥܝܐ. ܘܠܡܘܬܝܡ ܬܡܝܢܝܐ.
ܘܠܚܘܫܝܡ ܬܫܝܥܝܐ. ܘܠܐܕܪ ܥܣܝܪܝܐ. * ܘܗܘܘ ܒܢܝ̈ܐ ܠܒܠܥ. ܥܒܕܐ. ܘܓܪܐ. ܘܐܒܝܗܘܪ.
3 4 * ܘܐܒܝܫܘܥ. ܘܢܥܡܢ. ܘܐܚܝܐ. * ܘܫܦܝܡ. ܘܚܘܦܡ. ܘܐܚܝܪܡ. * ܗܠܝܢ ܒܢܝ̈ܐ
5 6 ܕܐܒܝܗܘܪ. ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܪ̈ܝܫܐ ܕܐܒܗ̈ܬܗܘܢ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܘܫܢܝܘ ܠܡܕܒܪܐ ܕܢܥܡܢ.**

* BEnjamin autem genuit Balaa primogenitum ſuum, Chebar ſecundum, Sechol tertium, 1 Gera quartum, Naaman quintum, 2 Ahi ſextum, Arus ſeptimum, Mothim octavum, Hoſim nonum, & Adar decimum. Fuerunt 3 autem filii Balai, Abdo, Gera, Abihur, 4 Abiſu, Naaman, Ahia, Sophim, 5 Hopham, & Ahiram. Hi ſunt filii Abihuris, 6 & hi ſunt primores patrum ſuorum per familias ſuas : hi migrârunt in deſertum Naaman.

* ܘܐܘܠܕ ܡܢ ܚܪܫ ܐܢܬܬܗ. ܝܘܒܒ. ܘܨܒܝܐ. ܘܡܠܟܘܡ. * ܘܡܢܫܐ. 11
12 ܘܫܪܝܐ. ܘܝܪܡܢܐ. ܘܣܒܠܘܢ. ܗܠܝܢ ܒܢܘ̈ܗܝ. ܪ̈ܝܫܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ. * ܘܡܚܫܝܡ ܐܘܠܕ ܐܝܗܒܛ
13 14 ܘܐܠܝܦܠܓ. * ܘܒܢܝ̈ ܐܠܝܦܠܓ. ܥܘܒܝܪ. ܘܡܫܠܡ. ܘܫܘܡܝܪ. ܘܗܘ
15 16 ܒܢܐ ܠܝܘ ܘܠܠܘܕ ܘܠܟܦܪ̈ܢܝܗ. * ܘܗܘܐ ܪܝܫܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ. ܥܠ ܥܡܘ̈ܪܝ ܓܬ. * ܫܝܫܩ.
ܘܝܪܡܘܬ. * ܘܙܒܕܝܐ. ܘܥܙܘܪ. ܘܥܕܝ. * ܘܡܢܟܐܝܠ. ܘܐܢܣܝܦܝ. ܘܥܒܪܘܢ. ܘܙܒܕܝ.**

* Genuit inquam ex Haras uxore ſuâ, Jobabum, 9 Sebiam, Malchumum, Manaſſem, 10 Sariam, Jermonam, & Sebaſum : hi ſunt filii ejus, primores *familiarum* paternarum. Mahſim genuit Ihubat, & Eliphelegh. 11 Filii Elipheleghi, Obir, Maſſam, 12 & Somir : & is ædificavit Jo, Lud ac pagos ejus, 13 Fuitque princeps patrum ſuper 14 habitatores Gath. Siſac, Jermoth, Zebadia, 15 Azur, Adi, Manchel, Anſiphi, Ebron, 16 Zabdi,

24 25 ܘܚܢܢܝ. ܘܚܢܢܝܐ. ܘܥܘܠܡ. ܘܥܢܬܘܬ. * ܘܦܪܝܐ ܘܦܐܝܠ. ܘܒܢܝ̈ ܫܝܫܩ ܘܫܡܝܪܐ.**

Hanani, Hanania, Ulam, Anathoth, Pheraja, 24 & Phael, & filii Siſac, & Semiræ. 25

28 * ܗܠܝܢ ܪ̈ܝܫܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܩܕܡܝܢ ܗܘܘ ܥܡܘܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ.
29 * ܘܒܓܒܥܘܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܐܒܘܗܝ ܕܓܒܥܘܢ. ܘܫܡܐ ܕܐܢܬܬܗ. ܡܥܟܐ.

* Hi ſunt primores patrum per generationes 28 ſuas : hi ſunt qui antea habitabant in Jeruſalem. * In Gebaon autem habitabat pater Gebaonis, 29 cujus uxoris nomen erat Maacha.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

30 31 Υἱοὶ Ἀσὴρ, Ἰεμνὰ, ϗ (μ) Σουΐα, ϗ Ἰσουῒ, ϗ Βεριὰ, ϗ Σορὲ ἀδελφὴ αὐτῶν. Καὶ υἱοὶ (ν) Βεριὰ, Χάβερ,
32 ϗ Μελχιὴλ· (ξ) οὗτος πατὴρ Βερθαΐθ. Καὶ Χάβερ ἐγέννησε τὸν (ο) Ἰαφλὴτ, ϗ τὸν (π) Σαμὴρ, ϗ τὸν Χωθὰν,
33 34 ϗ τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. Καὶ υἱοὶ (ρ) Ἰαφλὴτ, Φασὲχ, ϗ Βαμαὴλ, ϗ Ἀσὶθ· οὗτοι υἱοὶ (σ) Ἰαφλήτ. Καὶ
35 υἱοὶ (τ) Σεμμὴρ, Ἀχὶ, ϗ Ῥοογὰ, ϗ Ἰαβὰ, ϗ Ἀρὰμ, Καὶ Βανὴ Ἐλὰμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, (υ) Σωφὰ, ϗ Ἰμανὰ, καὶ
36 37 Σελλὴς, ϗ Ἀμάλ. Υἱοὶ (φ) Σωφὰς, Σουὲ, ϗ Ἀρναφὰρ, ϗ (χ) Σουδὰ, ϗ Βαρὶν, ϗ Ἰμρὰν, Καὶ Βασὰν, ϗ
38 39 Ὠὰ, ϗ (ψ) Σαμὰ, ϗ Σαλισὰ, ϗ (ω) Ἰεθρὰ, ϗ Βεηρά. Καὶ υἱοὶ (α) Ἰεθὴρ, Ἰεφινὰ, ϗ Φασφὰ, ϗ Ἀρά. Καὶ
40 υἱοὶ (β) Ὀλὰ, Ὀρὲχ, (γ) Ἀνιὴλ, ϗ Ῥασιά. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσὴρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν, ἐκλεκτοὶ
ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἡγούμενοι. (δ) ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ (ε) πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν
ἄνδρες εἰκοσιὲξ χιλιάδες.

Filii Aſer, Jemna, & Suia, & Iſui, & Beria, & Sore ſoror eorum. 30
Et filii Beria; Chaber, & Melchiel. Hic pater Berthaith. Et Chaber ge- 31 32
nuit Japhlet, & Samer, & Chotham, & Sola ſororem eorum. Et filii 33
Japhlet; Phaſec, & Bamael, & Aſith. Hi filii Japhlet. Et filii Sem- 34
mer; Achi, et Rooga, & Jaba, & Aram, Et (m) Bane Elam fratris ejus, 35
Sopha, & Imana, & Selles, & Amal. Filii Sophas, Sue, & Arnaphar, 36
& Suda, & Barin, & Imran, Et Baſan, & Oa, & Sama, & Saliſa, 37
& Jethra, & Beera. Et filii Jether; Jephina, et Phaſpha, et Ara. Et 38 39
filii Ola; Orech, Aniel, & Raſia. Omnes hi filii Aſer, omnes principes 40
patriarum, electi, fortes virtute, (n) principes duces. Numerus eorum in
aciem ad pugnandum, numerus eorum viri viginti ſex millia.

MS. A. (μ) Ἰεσουὰ, ϗ Ἰεσουῒ, ϗ Βαριὰ, ϗ Σαρὰ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν. (ν) Βαριὰ, (ξ) αὐτὸς πατὴρ Βερζαΐέ. (ο) Ἰαφλὴτ, (π) Σωμὴρ, (ρ) Ἰαφαλὴτ, Φεσηχὲ, Βαμαὴλ, (σ) Ἰαφλήτ. (τ) Σωμὴρ, Ἀχιοὺ, Ῥαογὰ, ϗ Ὀβὰ, ϗ Ἀρὰμ, Καὶ υἱὸς Ἐλὰμ ἀδελφοῦ (υ) Σωφὰρ, (φ) Σωφὰ, Συὲ, Ἀρναφὰρ, (χ) Σουὰλ, ϗ Βαρὶ, ϗ Ἰεμρὰ, Καὶ Βασὰρ, (ψ) Σαμμὰ, (ω) Ἰεθὲρ, (α) Ἰεθὲρ, (β) Ὠλὰ, (γ) ϗ Ἀνιὴλ, (δ) ἀριθμὸς (ε) πολεμεῖν, ἄνδρες

ΚΕΦ. η΄.

1 ΚΑὶ Βενιαμὶν ἐγέννησε (α) Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, ϗ Ἀσβὴλ τὸν δεύτερον, (β) Ἀαρὰ τὸν τρίτον,
2 3 (γ) Νωὰ τὸν τέταρτον, ϗ (δ) Ῥαφὰ τὸν πέμπτον. Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλὲ, (ε) Ἀδὶρ, ϗ Γηρὰ, ϗ Ἀβιοὺδ,
4 5 6 Καὶ (ζ) Ἀβεσσουὲ, ϗ (η) Νοαμὰ, ϗ Ἀχιὰ, Καὶ Γηρὰ, ϗ Σεφουφὰμ, ϗ Οὐράμ. Οὗτοι υἱοὶ (θ) Ἀὼδ, οὗτοί
7 εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσι Γαβεέ· ϗ μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς (ι) Μαχαναθὶ, Καὶ Νοομὰ, καὶ
8 Ἀχιὰ, ϗ Γηρά· οὗτος (κ) ἰεγλαὰμ, ϗ ἐγέννησε τὸν Ἀζὰ, ϗ τὸν (λ) Ἰαχιχώ. Καὶ (μ) Σααρὶν ἐγέν-
9 νησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν (ν) Ὠσὶν ϗ τὴν Βααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ ἐγέννησεν
10 ἐκ τῆς Ἀδὰ γυναικὸς αὐτοῦ τὸν (ξ) Ἰωλὰβ, ϗ τὸν Σεβιὰ, ϗ τὸν (ο) Μισὰ, ϗ τὸν (π) Μελχὰς, Καὶ
11 τὸν (ρ) Ἰεβοὺς, ϗ τὸν (σ) Ζαβιὰ, ϗ τὸν Μαρμά· οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν. Καὶ ἐκ τῆς (τ) Ὠσὶν ἐγέννησε
12 τὸν (υ) Ἀβιτὼλ, ϗ τὸν Ἀλφαάλ. Καὶ υἱοὶ (φ) Ἀλφαὰλ, Ὠβὴδ, (χ) Μισαὰλ, Σεμμήρ· οὗτος ᾠκοδόμη-
13 σε τὴν (ψ) Ὠνὰν, ϗ τὴν (ω) Λὼδ, ϗ τὰς κώμας αὐτῆς· Καὶ (α) Βεριὰ, ϗ Σαμά· οὗτοι ἄρχοντες τῶν
14 πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν (β) Αἰλὰμ, ϗ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γέθ. Καὶ (γ) ἀδελφὸς αὐτοῦ
15 16 Σωσὴκ, ϗ (δ) Ἀριμὼθ, Καὶ Ζαβαδία, ϗ Ὠρὴδ, ϗ Ἔδερ, Καὶ Μιχαὴλ, ϗ (ε) Ἰεσφὰ, ϗ Ἰωδὰ, υἱοὶ
17 18 Βεριά. Καὶ Ζαβαδία, ϗ Μοσολλὰμ, ϗ Ἀζακὶ, ϗ Ἀβὰρ, Καὶ (ζ) Ἰσαμαρὶ, ϗ Ἰεζλίας, ϗ Ἰωβὰβ, υἱοὶ
19 20 Ἐλφαάλ. Καὶ Ἰακὶμ, ϗ (η) Ζαχρὶ, ϗ Ζαβδὶ, Καὶ (θ) Ἐλιωναῒ, ϗ Σαλαθὶ, ϗ Ἐλιηλὶ, Καὶ Ἀδαΐα,
21 22 23 ϗ (ι) Βαραΐα, ϗ Σαμαρὰθ, υἱοὶ (κ) Σαμαΐθ· Καὶ Ἰεσφὰν, ϗ Ὠβὴδ, ϗ Ἐλεὴλ, Καὶ Ἀβδὼν, ϗ (λ)
24 25 Ζεχρὶ, ϗ Ἀνὰν, Καὶ Ἀνανία, ϗ Ἀμβρὶ, ϗ (μ) Αἰλὰμ, ϗ Ἀναθὼθ, Καὶ Ἰαθὶν, ϗ Ἰεφαδίας, ϗ Φα-
26 27 νουὴλ, υἱοὶ Σωσήκ. Καὶ (ν) Σαμσαρὶ, ϗ Σααρίας, ϗ Γοθολία, Καὶ Ἰαρασία, ϗ (ξ) Ἐριὰ, ϗ Ζεχρὶ (ο)
28 υἱὸς Ἰεράμ. Οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν· (π) ἄρχοντες οὗτοι κατῴκησαν ἐν Ἰερουσαλήμ.
29 Καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε πατὴρ Γαβαών· ϗ ὄνομα (ρ) γυναικὶ αὐτοῦ (σ) Μοαχά.

CAP. VIII.

ET Benjamin genuit Bale primogenitum ſuum, & Asbel ſecundum, 1
Aara tertium, Noa quartum, & Rapha quintum. Et fuerunt filii Bale; 2 3
Adir, & Gera, & Abiud. Et Aveſſue, & Noama, (a) & Achia: Et Ge- 4 5
ra, & Sephupham, & Uram. Hi filii Aod: hi ſunt principes patriarum 6
habitantibus Gabee. Et tranſtulerunt eos in Machanathi. Et Nooma, & 7
Achia, & Gera: hic (b) Ieglaam: & genuit Aza, & Iachicho. Et Sa- 8
arin genuit in campo Moab, poſtquam ipſe dimiſit Oſin, et Baada (c) uxo-
rem ſuam. Et genuit ex Ada uxore ſua Iolab, & Sebia, & Miſa, & 9
Melchas, Et Jebus, & Zabia, & Marma. Hi principes patriarum. Et 10 11
(d) de Oſin genuit Abitol, & Alphaal. Et filii Alphaal; Obed, Miſaal, 12
Semmer. Hic ædificavit Onam, & Lod, & pagos ejus. Et Beria, & Sa- 13
ma: hi principes patriarum, habitantibus Ælam: & hi perſecuti ſunt
eos, qui habitabant Geth. Et (e) frater ejus Soſec, & Arimoth, Et Za- 14 15
badia, & Ored, & Eder, Et Michael, & Jeſpha, & Joda, filii Beria. 16
Et Zabadia, & Moſollam, & Azaci, & Abar, Et Iſamari, & Jezlias, et 17 18
Jobab, filii Elphaal. Et Jacim, & Zachri, & Zabdi, Et Elionai, et Sa- 19 20
lathi, et Elieli, Et Adaia, et Baraia, et Samarath, filii Samaith. Et Jeſ- 21 22
pham, et Obed, et Eleel, Et Abdon, et Zechri, et Anan, Et Anania, et Am- 23 24
bri, et Ælam, et Anathoth, Et Iathin, et Jephadias, et Phanuel, filii 25
Soſec. Et Samſari, et Saarias, et Gotholia, Et Iaraſia, et Eria, et Ze- 26 27
chri (f) filius Ieroam. Hi principes patriarum ſecundum generationes 28
ſuas: principes hi habitarunt in Hieruſalem. Et in Gabaon habitavit (g) pa- 29
ter Gabaon: et nomen uxori ejus, Moacha.

MS. A. (α) τὸν Βαλὲ (β) ϗ Ἀαρὰ (γ) Καὶ Νωὰ (δ) Ῥαφὴ (ε) Ἀρὲδ, (ζ) Ἀβισουὲ, (η) Μααμὰν, Καὶ Γηρὰ, ϗ Σωφὰν, ϗ Ἀχιρὰμ, ϗ Ἰωΐμ. Οὗτοι (θ) Ὠδ, (ι) Μαναχαθὶ, (κ) ἴσλααμ, (λ) Ἰαχιχάδ. (μ) Σααρὴμ (ν) Ὠσὶμ ϗ τὴν Βααρὰ (ξ) Ἰωβὰβ, (ο) Μωσὰ, (π) Μελχὰμ, (ρ) Ἰεοὺς, (σ) Σεβιὰ, (τ) Ὠσὶμ (υ) Ἀβιτὼβ, (φ) Ἀλφααὰ, (χ) ϗ Μισαὰλ, (ψ) Ὠνὼ, (ω) Λὸδ, (α) Βαριγὰ, (β) Ἀλὰμ, (γ) οἱ ἀδελφοὶ (δ) Ἰαριμοὺθ, Καὶ Ἀζαβαδία, ϗ Ἀρὼδ, ϗ Ὠδὲρ, (ε) Ἐσφὰχ, ϗ Ἰωαχὰ, ϗ Ἰεζιὰ, υἱοὶ Βαριγά. (ζ) Ἰεσαμαρὶ, ϗ Ἰεζλία, (η) Ζεχρὶ, (θ) Ἐλιωηναὶ, ϗ Σαλεὶ, Ἐλιηλὶ, (ι) Βεριγὰ, ϗ Βαραΐα, (κ) Σαμαΐ. Καὶ Ἐσφὰν, (λ) Ζοχρὶ, (μ) Ἀηλὰμ, ϗ Ἀναθωθιὰ, Καὶ Ἀθεὶν, καὶ (ω) Ἰεφαδία, (ν) Σαμσαρία, ϗ Σααρία, ϗ Γοθολίας, (ξ) Ἠλιὰ, (ο) υἱοὶ Ἰερωάμ. (π) ἀρχηγοὶ (ρ) τῇ γυναικὶ (σ) Μααχά. Καὶ υἱὸς αὐτῆς πρωτότοκος

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وَبَنُو اسِيرَ * يَمنَا * وَاسوَا * وَاسوِي * وَبَرِيَاعَا * وَسَرَاحُ اختُهُم * وَبَنُو بَرِيَاعَا * حَافَارُ * وَمِيكَايِيلُ 30 31
هُوَ ابُو بَرزِيَاتَ * وَاحفَرُ اولَدَ بَالِطَ * وَسَامِيرَ * وَحوثَامَ * وَايسُوعَ اختُهُم * وَبَنُو بَالِطَ * ارَاحُ * 32 33
حَانَانِيِيلُ **

Filii Aſiris, Jemna, Aſua, Aſui, Barjaa, 30
& Serah ſoror eorum. Filii Barjaæ, 31
Habar, & Michaël qui fuit pater Bar-
ziathæ. Abbar genuit Baletum, Semi- 32
rum, Hothamum, & Jeſuam ſororem
eorum. Filii Baleti, Arah, Hana- 33
nael.

* هَاوُلَاءِ كُلُّهُم بَنُو اسِيرَ رُوسَاءُ بَيتِ ابَايِهِم * وَعَدَدُهُم سِتَّة وَعِشرُونَ الفًا * 40

Omnes iſti ſunt filii Aſiris, principes fa- 40
miliarum ſuarum paternarum: quorum
numerus erat viginti ſex millium.

* الفَصلُ الثَّامِنُ *

* وَبِنيَامِينُ اولَدَ بَالِعَ بِكرَهُ * وَاحلَفِرَ * وَاشحُولَ * وَالعَارَ * وَالنَّعمَنَ * وَاخِي * وَارُسَ * 1 2
وَامتِيم * وَاحشِيم * وَاذَارَ * وَصَارَ لِبَالِعَ بَنِينَ * وَهُم افوَادُ * وَاعرَا * وَافِيهُودَ * وَافِسعُ * 3 4
وَنَعمَن * وَاحِيَا * وَسَافِيم * وَحوفِيم * وَاحِيرَام * وَهَاوُلَاءِ بَنُوا افِيهُودَ الرُّوسَاءُ عَلَى جَمِيعِهِم * 5 6
وَدَخَلُوا الَى بَرِّيَةِ نَعمَن **

CAP. VIII.

BEnjamin autem genuit Balaum pri- 1
mogenitum ſuum, & Ababerem, Eſcho-
lem, Gharem, Naamanem, Achium, 2
Arufum, Amtimum, Abiſimum, &
Adarem. Balaus habuit filios, & ſunt 3
Aphuad, Agra, Abihud, Abiſaa, 4
Naaman, Abia, Saphim, Hophim, & 5
Abiram. Hi ſunt autem filii Abihudis 6
principes omnium, & hi ingreſſi ſunt
deſertum Naamanem.

* وَاولَدَ افِيهُودَ مِن حَرَسَ امرَاتِهِ لِيُوبَابَ * لِصَافِيَا * وَلِملكُوم * ايُّوبَ * وَلِمنَاسَا * وَلِسَارِيَّا * 9 10
وَلِيَرمَانَا * وَلِيَاصِيفَس * هَاوُلَاءِ بَنُو رَيِيسِ الاَبَاءِ * مَحسِيمُ اولَدَ لِحَاطُوفَ * وَلِالِفَاعَ * وَبَنُو 11 12
الِالفَاعَ * عُوفِيرُ * وَمَسلَم * وَسَامِيرُ * وَهُوَ الَّذِي بَنَى لِابُوبَ * وَلِالِيُودَ * وَمَبَانَاهَا * وَصَارُوا رُوسَاءَ 13
امَّةِ ابَايِهِم * لِانَّهُم جَلَسُوا فِي غَزَّة * وَسِيسَاقُ * وَيَرمُوثُ * وَزَافدِيَّا * وَعَازُورُ * وَعَادِي 14 15
* وَمَانَاحِيلُ * وَنَسفِي * وَعَبرُونُ * وَزَبرِي ** 16

Genuit inquam Abihud ex Haraſe u- 9
xore ſua, Jobabum, Sebiam, Malchumum,
Jobum, Manaſſem, Sariam, Jerma- 10
nam, & Jaſibaſum: hi ſunt filii prin-
cipis patrum. Mahſim genuit Chato- 11
bum, et Eliphaghum. Filii Eliphaghi, 12
Obir, Maſlam, et Samir (atque is eſt qui
ædificavit Abubem, et Eliudem, earum-
que ſuburbia,) Factique ſunt principes 13
gentis patrum ſuorum; habitave-
runt enim in Gaza. Siſac autem, et 14
Jermoth, Zebadia, Azur, Adi, 15
Menachel, Neſiphi, Ebron, Zabri. 16

* وَحَانَانِي * وَحَنَانِيَا * وَعُولَام * وَعَانَاثُوث * وَفَرِيَّا * وَفِينَايِيل * بَنُو سِيسَاق * وَسَمرِيَّا ** 24 25

Hanani, Hanania, Ulam, Anathoth, 24
Pharia, et Phinael, filii Siſac, et Sa- 25
mariæ:

هُم رُوسَاءُ بَيتِ ابَايِهِم وَنَسلِهِم * وَهُم قَعَدُوا بِاُورُشَلِيمَ ابتِدَاءً * وَفِي قَبعُونَ قَعَدَ ابُو قَبَاعُونَ * 28 29
وَاسمُ امرَاتِهِ مَعكَا *

Iſti primores familiæ ſuæ paternæ, ſtir- 28
piſque ſuæ, commorati ſunt initio in
Jeruſalem. In Gabaone verò habitavit 29
pater Gabaonis: et nomen uxoris ejus,
Maacha.

דברי הימים א: ט

genuit Michloth Et .Zecher & ,Achio & ,Ghedor Et .Nadab & ,Bahal & ,Chis & ,Sur & ; Habdon primogenitus ejus filius Et
31 30 ובנו הבכור עבדון וצור וקיש ובעל ונדב: וגדור ואחיו וזכר: ומקלות הוליד
32 genuit Ner Et .ſuis fratribus cum Jeruſalaim in habitaverunt ſuorum fratrum regione è iſti etiam Et .Simeah
33 את־שמאה ואף המה נגד אחיהם ישבו בירושלם עם־אחיהם: ונר הוליד
.Eſbahal & ,Abinadab & , Malchiſuah & ,Jehonathan genuit Saul & : Saul genuit Chis & : Chis
את־קיש וקיש הוליד את־שאול ושאול הוליד את־יהונתן ואת־מלכי־שוע ואת־אבינדב ואת־אשבעל:
.Achaz & ,Taareah & ,Melech & ,Pithon : Michah filii Et .Michah genuit Meribbahal & : Meribbahal ,Jehonathan filius Et
35 34 ובן־יהונתן מריב בעל ומריב בעל הוליד את־מיכה: ובני מיכה פיתון ומלך ותארע ואחז:
.Moſa genuit Zimri Et .Zimri & ,Hazmaveth & ,Halemeth genuit Jehohaddah & :Jehohaddah genuit Achaz Et
36 ואחז הוליד את־יהועדה ויהועדה הוליד את־עלמת ואת־עזמות ואת־זמרי וזמרי הוליד את־מוצא:
iſta & ; filii ſex Aſel ipſi Et .ejus filius Aſel , ejus filius Elhaſah , ejus filius Raphah : Binha genuit Moſa Et
38 37 ומוצא הוליד את־בנעא רפה בנו אלעשה בנו אצל בנו: ולאצל ששה בנים ואלה
.Aſel filii iſti omnes .Chanan & ,Hobadiah & ,Sehariah & , Iſmahel & ; ejus primogenitus Hazricham : eorum nomina
שמותם עזריקם בכרו וישמעאל ושעריה ועבדיה וחנן כל־אלה בני אצל:
viri Ulam filii fuerunt Et .tertius Eliphelet & ,ſecundus Jehus ,ejus primogenitus Ulam : ejus fratris Heſech filii Et
40 39 ובני עשק אחיו אולם בכורו יעוש השני ואליפלט השלשי: ויהיו בני־אולם אנשים
.Binjamin filiis de iſti Omnes .quinquaginta & ,centum ,filiorum filios & ,filios multiplicantes & ,arcum tendentes robore fortes
גבורי־חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני בנים מאה וחמשים כל־אלה מבני בנימן:

CAP. IX. ט

Babel in ſunt tranſlati ;Jehudah & : Iſrael regum libro *ſuper* ſcripti ipſi ecce & ; *ſunt genealogizati* Iſrael omnis Et
1 וכל־ישראל התיחשו והנם כתובים על־ספר מלכי ישראל ויהודה הגלו לבבל
.Nethinim & ,Levitæ , ſacerdotes , Iſrael ,ſuis urbibus in ſua poſſeſſione in qui primi *habitantes* Et .*ſua prævaricatione in*
2 במעלם: והיושבים הראשנים אשר באחזתם בעריהם ישראל הכהנים הלוים והנתינים:
,Hammihud filius Huthai .Menaſſeh & ,Ephraim filiis de & ; Binjamin filiis de & ,Jehudah filiis de habitaverunt Jeruſalaim in Et
4 3 ובירושלם ישבו מן־בני יהודה ומן־בני בנימן ומן־בני אפרים ומנשה: עותי בן־עמיהוד
filiis de Et .ejus filii & ,primogenitus Haſaiah Siloni de Et .Jehudah filii Peres filiis de , Bani filii ,Imri filii ,Homri filii
6 5 בן־עמרי בן־אמרי בן־בנימן מן־בני־פרץ בן־יהודה: ומן־השילוני עשיה הבכור ובניו: ומן־בני
.Haſenuah filii , Hodaviah filii ,Meſullam filius Sallu ,Binjamin filiis de Et .nonaginta & ,ſexcenti eorū fratres & ,Jehuel ,Zerach
7 זרח יעואל ואחיהם שש־מאות ותשעים: ומן־בני בנימן סלוא בן־משלם בן־הודויה בן־הסנאה:
eorū fratres Et .Ibnijah filii , Rehuel filii ,Sephathiah filiꝰ Meſullam & ;Michri filii Huzzi filiꝰ Elah & :Jerocham filiꝰ Ibneiah Et
9 8 ויבניה בן־ירחם ואלה בן־עזי בן־מכרי ומשלם בן־שפטיה בן־רעואל בן־יבניה: ואחיהם
.ſuorū patrū domū *ad patrum capita* viri iſti Omnes .ſex & , quinquaginta & , nongenti ,ſuas generationes per
לתלדותם תשע מאות וחמשים וששה כל־אלה אנשים ראשי אבות לבית אבתיהם:
filii ,Meraioth filii,Sadoc filii,Meſullam filii,Chilchijah filiꝰ Hazariah Et .Jachin & ,Jehojarib & ,Jedahiah ſacerdotibus de Et
11 10 ומן־הכהנים ידעיה ויהויריב ויכין: ועזריה בן־חלקיה בן־משלם בן־צדוק בן־מריות בן־
filii , Hadiel filius Mahaſai & : Malchijah filii ,Paſchur filii ,Jerocham filius Adaiah Et .Dei domus ducis Achitub
12 אחיטוב נגיד בית האלהים: ועדיה בן־ירחם בן־פשחור בן־מלכיה ומעשי בן־עדיאל בן־
.Immer filii ,Meſillemith filii ,Meſullam filii ,Jachzerah
יחזרה בן־משלם בן־משלמית בן־אמר:

Verſio VULG. LAT.

Filiúſque ejus primogenitus Abdon, & Sur, & Cis, & 30
Baal, & Nadab. Gedor quoque,& Ahio,& Zacher,& 31
Macelloth. Et Macelloth genuit Samaa:habitaverúntque 32
ex adverſo fratrū ſuorum in Jeruſalē cum fratribus
ſuis. Ner autē genuit Cis,& Cis genuit Saul. Porrò Saul 33
genuit Jonathan,& Melchiſua, & Abinadab, & Eſbaal.
Filius autem Jonathan, Meribbaal : & Meribbaal genuit 34
Micha. Filii Micha; Phithon,& Melech,& Tharaa,& Ahaz. 35
Et Ahaz genuit Joada: & Joada genuit Alamath, et 36
Azmoth,& Zamri: porrò Zamri genuit Moſa, Et Moſa 37
genuit Baana, cujus filiꝰ fuit Rapha, de quo ortus eſt Elaſa,
qui genuit Aſel. Porrò Aſel ſex filii fuerunt his nominibus, 38
Ezricam, Bocru, Iſmael, Saria, Obdia, & Hanan:
omnes hi filii Aſel. Filii autē Eſec fratris ejus; Ulam primogenitus, 39
& Jehus ſecundus,& Eliphalet tertius. Fuerúntq; 40
filii Ulam viri robuſtiſſimi, et magno robore tendentes
arcum: et multos habentes filios ac nepotes, uſque
ad centum quinquaginta. Omnes hi, filii Benjamin.

CAP. IX.

UNiverſus ergò Iſrael dinumeratus eſt : & ſumma eorum 1
ſcripta eſt in libro Regum Iſrael, & Juda : tranſlatíque
ſunt in Babylonem propter delictum ſuum. Qui 2
autem habitaverunt primi in poſſeſſionibus, & in urbibus
ſuis ; Iſrael, & Sacerdotes, & Levitæ, & Nathinæi.
Commorati ſunt in Jeruſalem de filiis Juda, & de filiis 3
Benjamin, de filiis quoque Ephraim, & Manaſſe. Othei 4
filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni, de filiis
Phares filii Juda. Et de Siloni ; Aſaia primogenitus, 5
& filii ejus. De filiis autem Zara ; Jehuel, et fratres eorum, 6
ſexcenti nonaginta. Porrò de filiis Benjamin; Salo 7
filius Moſollam, filii Oduia, filii Aſana : Et Jobania filius 8
Jeroham : et Ela filius Ozi, filii Mochori : et Moſollam
filius Saphatiæ, filii Rahuel, filii Jebaniæ, Et fratres 9
eorum per familias ſuas, nongenti quinquagintaſex.
Omnes hi, principes cognationum per domos patrum
ſuorum. De ſacerdotibus autem ; Jedaia, Joiarib, et 10
Jachin : Azarias quoque filius Helciæ, filii Moſollam, 11
filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex domûs
Dei. Porrò Adaias filius Jeroham, filii Phaſſur, filii 12
Melchiæ : et Maaſai filius Adiel, filii Jezra, filii Moſollam,
filii Moſollamith, filii Emmer.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

30 * ܘܒܪܗ ܒܘܟܪܗ ܥܒܪܘܢ. ܘܩܝܫ. ܘܒܥܠܐ. ܘܢܕܒ. * ܘܓܘܕ ܘܐܚܝܒ. ܘܐܙܒܪ. ܘܡܩܠܘܬ.
31
32 * ܘܡܩܠܘܬ ܐܘܠܕ ܡܐܐ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠ ܐܚܝܗܘܢ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܝܪ
33 ܐܘܠܕ ܠܩܝܫ. ܘܩܝܫ ܐܘܠܕ ܠܫܐܘܠ. ܘܫܐܘܠ ܐܘܠܕ ܠܝܘܢܬܢ. ܘܠܡܠܟܝܫܘܥ. ܘܠܝܫܘܝ.
34 ܘܠܐܫܒܫܠܡ. * ܘܒܪܗ ܕܝܘܢܬܢ ܡܚܝܓ ܒܪܓܠܘܗܝ. ܘܝܫܘܝ ܗܘܐ ܠܗ ܒܪܐ. ܡܪܝܒܥܠ.
35 ܘܡܪܝܒܥܠ ܐܘܠܕ ܠܡܝܟܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܡܝܟܐ. ܦܬܝܘܢ. ܘܡܠܟ. ܘܬܪܥ. ܘܐܚܘܪ. ܘܐܪܢ.
36 * ܘܡܪܝܒܥܠ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܝܕܥ. ܘܝܗܘܝܕܥ ܐܘܠܕ ܠܥܠܡܘܬ. ܘܠܥܙܡܘܬ. ܘܠܙܡܪܝ. ܘܙܡܪܝ
37 ܐܘܠܕ ܠܡܘܫܝܐ. * ܘܡܘܫܝܐ ܐܘܠܕ ܠܟܢܢܝܐ. ܘܟܢܢܝܐ ܐܘܠܕ ܠܨܘܦܐ. ܘܐܠܥܫܐ ܒܪܗ.
38 ܐܨܠ ܒܪܗ. * ܘܠܐܨܠ ܗܘܘ ܫܬܐ ܒܢܝܢ. ܥܙܪܝ ܒܘܟܪܗ. ܟܝܡ ܬܢܝܢܐ. ܐܝܫܡܥܝܠ ܬܠܝܬܝܐ.
39 ܘܫܥܕܝܐ. ܘܥܒܕܝܐ. ܘܚܢܢ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܐܨܠ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܥܫܝܩ ܐܚܘܗܝ.
40 ܐܘܠܡ ܒܘܟܪܗ. ܝܥܘܫ ܬܢܝܢܐ. ܐܠܝܦܠܛ ܬܠܝܬܝܐ. * ܘܗܘܘ ܒܢܝܐ ܕܐܘܠܡ. ܓܢܒܪܐ
ܚܝܠܬܢܐ. ܐܚܝܕܝ ܩܫܬܐ. ܘܡܠܦܝܢ ܗܘܘ ܠܒܢܝܗܘܢ ܘܠܒܢܝ ܒܢܝܗܘܢ. ܡܐܐ
ܘܚܡܫܝܢ. ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܛ *

1 * ܘܐܬܚܫܒܘ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܥܘܠܐ. ܗܢܘܢ ܕܓܠܘ ܠܒܒܠ
2 ܡܛܠ ܥܘܠܗܘܢ. * ܘܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܝܬ ܒܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܘܒܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܐܝܣܪܝܠ ܘܟܗܢܐ
3 ܘܠܘܝܐ ܘܬܘܬܒܐ. * ܘܒܐܘܪܫܠܡ ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ : ܘܡܢ ܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܢ
4 ܒܢܝ ܐܦܪܝܡ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܡܢܫܐ. * ܙܥܘܪ ܒܪ ܥܡܝܗܘܕ. ܒܪ ܥܡܪܝ. ܒܪ ܐܡܪܝ. ܒܪ
5 ܒܢܝܡܝܢ. ܒܢܝ ܦܪܨ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. * ܘܡܢ ܐܬܪܐ ܕܫܝܠܘܢܝܐ. ܥܣܝܐ ܒܘܟܪܗ. ܘܒܣܝܐ
6 ܐܚܘܗܝ. * ܘܡܢ ܒܢܝ ܙܪܚ. ܝܥܘܐܝܠ. ܘܐܚܝܗܘܢ ܫܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ. * ܘܡܢ ܒܢܘܗܝ
7
8 ܕܒܢܝܡܝܢ. ܣܠܘ ܒܪ ܡܫܠܡ ܒܪ ܗܕܝܐ. ܒܪ ܝܗܒܢܐ. * ܘܝܘܚܢܝܐ ܒܪ ܝܪܚܡ. ܗܠܝܢ ܒܢܝ
ܥܙܝ ܒܪ ܡܟܝܪ. ܘܡܫܠܡ ܒܪ ܥܪܘܒܐܝܠ. ܒܪ ܐܝܟܢܝܐ. * ܘܐܚܝܗܘܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܬܫܥܡܐܐ
9 ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ. ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܪܫܝ ܡܐܘܬܐ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܘܢ.
10 * ܘܡܢ ܟܗܢܐ. ܝܘܢܕܒ. ܝܘܕܥ. ܝܟܝܢ. * ܘܥܙܪܝܐ ܒܪ ܚܠܩܝܐ. ܒܪ ܡܫܠܡ. ܒܪ ܨܕܘܩ. ܒܪ
11
12 ܡܙܘ. ܒܪ ܐܚܝܛܘܒ. ܕܒܝܬܗ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܥܙܪܝܐ ܒܪ ܝܪܚܘܡ.
ܒܪ ܦܫܚܘܪ. ܒܪ ܡܠܟܝܐ. ܘܡܢܫܐ ܒܪ ܥܘܕܝܐܝܠ. ܒܪ ܝܘܚܢܢ. ܒܪ ܡܫܠܡ. ܒܪ ܡܫܕܐܘܬ. ܒܪ ܐܡܪ.

Filius ejus primogenitus, Ebron, tum Cis, 30
Balaa, Nadab, Gud, Ahib, Izabar, & 31
Macloth. Macloth genuit centum ; & hi 32
quoque habitabant è regione fratrum ſuorum
in Jeruſalem. Præterea Mir genuit 33
Cis, Cis genuit Saulem, Saul genuit Jonathanem,
Malchiſuem, Jaſui, & Eſboſulem.
Filius autem Jonathanis claudus erat pedibus. 34
Jaſui filium habuit Merabeelem, &
Merabeel genuit Micham. Filii Michæ, Pethion, 35
Melech, Taraa, Ahor, & Aran. Merabeel 36
quoque genuit Jehujadaum, Jehujadaa
genuit Almoth, & Azmoth, & Zamri :
Zamri verò genuit Moſiam: Moſia genuit 37
Chenaniam, Chenania genuit Zopham; hujus
filius Elaſa, hujus filius Aſal. Aſal ſex habuit 38
liberos; Azri primogenitus ejus, Cim ſecundus,
Iſmael tertius, tum Seadia, Obadia, &
Hanan: hi ſunt omnes filii Aſalis. Filii verò 39
Eſiki fratris ejus, Ulam primogenitus ejus,
Jëus ſecundus, Eliphelet tertius. Filii Ulami 40
erant viri robuſtiſſimi, tenentes arcum: et
ipſi docebant filios ac nepotes ſuos centum
quinquaginta : omnes iſti ex tribu filiorum
Benjamin.

CAP. IX.

MAchinati ſunt autem omnes filii Iſraelis 1
& filii Juda iniquitatem, ii qui migraverunt
in Babelem propter iniquitatem ſuam: Qui 2
priùs ſedebant in hæreditate & in civitatibus
ſuis, Iſrael, ſacerdotes, Levitæ, & advenæ.
In Jeruſalem enim habitabant ex 3
Judæis, Benjaminitis, Aphremitis, & Manaſſitis ;
Zeüri filius Amihud, filii Aamri, 4
filii Emri, filii Benjamin, filiorum Phares,
filiorum Judæ. Item è regione Silonæa, 5
Aſaia primogenitꝰ ejꝰ, & Baſia frater ipſius.
Et è filiis Zarahi, Javael, & fratres eorum 6
ſexcenti nonaginta. E filiis verò Benjaminis, 7
Salu filius Maſlami, filii Hadiæ, filii Jahbanæ ;
Et Jochania filius Jarhumi: hi ſunt 8
filii Azi filii Machir. Præterea Maſlam filius
Arubelis filii Ichaniæ, Et fratres eorum per 9
generationes ſuas, nongenti nonaginta novem :
omnes iſti viri valentes robore, centuriones,
per familias ſuas. Item è ſacer- 10
dotibus, Jonadab, Jodaa, Zachim, Azaria 11
filiꝰ Helciæ, filii Maſlam, filii Sadoc, filii Mazu,
filii Ahitob cujus domus ſita erat ex adverſo
domûs Domini. Et Azaria filius Jarhum, filii 12
Phashur, filii Malachiæ : & Manſi filius Odiaelis,
filii Johanan, filii Maſlam, filii Maſdaoth,
filii Amar :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

30 Καὶ ὁ ὑιὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Ἀβδὼν, ϗ (τ) Σοὺρ, ϗ Κὶς, ϗ Βαὰλ, (υ) καὶ Ναδὰβ, ϗ Νὴρ,
31 32 Καὶ Γεδοὺρ, ϗ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ϗ Ζακχοὺρ, ϗ Μακελώθ. Καὶ Μακελὼθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά. καὶ
33 γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Καὶ Νὴρ
ἐγέννησε τὸν Κὶς, ϗ Κὶς ἐγέννησε τὸν Σαοὺλ, ϗ Σαοὺλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, ϗ τὸν Μελχισουὲ, ϗ
34 τὸν Ἀμιναδὰβ, ϗ τὸν (φ) Ἀσαβάλ. Καὶ ὑιὸς Ἰωνάθαν (χ) Μεριβαάλ. ϗ (ψ) Μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν
35 36 Μιχά. Καὶ ὑιοὶ Μιχὰ, Φιθὼν, ϗ (ω) Μελὰχ, ϗ Θαρὰχ, ϗ Ἀχάζ. Καὶ Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν (α)
Ἰαδά. ϗ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν (β) Σαλαιμὰθ, ϗ τὸν Ἀσμαὼθ, ϗ τὸν (γ) Ζαμβρί. ϗ Ζαμβρὶ ἐγέν-
37 νησε τὸν Μαισά. Καὶ Μαισὰ ἐγέννησε τὸν Βαανά· Ῥαφαία ὑιὸς αὐτοῦ, (δ) Ἐλασὰ ὑιὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ
38 ὑιὸς αὐτοῦ. Καὶ τῷ Ἐσὴλ ἓξ ὑιοί· ϗ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ (ε) πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ
39 Ἰσμαὴλ, καὶ Σαραία, ϗ Ἀβδία, ϗ (ζ) Ἀνὰν, ϗ Ἀσά. πάντες οὗτοι ὑιοὶ Ἐσήλ. Καὶ ὑιοὶ (η) Ἀσὴλ
40 ἀδελφοῦ αὐτοῦ, (θ) Αἰλὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ (ι) Ἰὰς ὁ δεύτερος, ϗ Ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. Καὶ ἦσαν
ὑιοὶ (κ) Αἰλὰμ ἰσχυροὶ ἄνδρες δυνάμει, τείνοντες τόξον, ϗ πληθύνοντες ὑιοὺς ϗ ὑιοὺς τῶν ὑιῶν, (λ) ἑκατὸν
πεντήκοντα. πάντες οὗτοι ἐξ ὑιῶν Βενιαμίν.

Et filius ejus primogenitus Abdon, & Sur, & Cis, & Baal, & Nadab, 30
& Ner, Et Gedur, & (b) frater ejus, & Zachur, & Maceloth. Et 31 32
Maceloth genuit Samaa: & quidem hi è regione fratrum ſuorum habi-
tårunt in Hieruſalem cum fratribus ſuis. Et Ner genuit Cis: & Cis 33
genuit Saul: & Saul genuit Jonathan, & Melchiſue, & Aminadab, &
Aſabal. Et filius Jonathan Meribaal: & Meribaal genuit Micha. 34
Et filii Micha; Phithon, et Melach, & Tharach, et Achaz. Et Achaz 35 36
genuit Jada. Et Jada genuit Salaimath, & Aſmoth, et Zambri. Et Zam-
bri genuit Meſa. Et Meſa genuit Baana: Raphaa filius ejus, Elaſa fi- 37
lius ejus, Eſel filius ejus. Et Eſel ſex filii: & hæc nomina eorum; 38
Ezricam primogenitus ejus, & Iſmael, & Saraia, & Abdia, & Anan,
& Aſa: omnes hi filii Eſel. Et filii Aſel fratris ejus; Ælam primo- 39
genitus ejus, & Jas ſecundus, & Eliphalet tertius. Et fuerunt filii
Ælam viri fortes potentiâ, tendentes arcum, & multiplicantes filios, & 40
filios filiorum, centum quinquaginta. Omnes hi ex filiis Benjamin.

MS. A. (τ) Ἰσοὺρ, (υ) καὶ Νὴρ, ϗ Ναδὰβ, Καὶ Γεδοὺρ, ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ζακχοὺρ, ϗ Μακελώθ. * ἐγέννησεν τὸν Σαμεά. ϗ οὗτοι (φ) Ἰεβαάλ. (χ) Μεφειβαάλ. (ψ) Μεφειβαὰλ (ω) Μηλὼθ, καὶ Θαρεὲ, ϗ Χαάζ, Καὶ Χαὰζ (α) Ἰωιαδά. ϗ Ἰωιαδὰ (β) Γημεμὰθ, (γ) Ζαμεί. ϗ Ζαμεὶ (δ) Ἐλεασὰ (ε) ὁ πρωτότοκος (ζ) Ἀνάν. πάντες (η) Ἐσελὲκ τοῦ ἀδελφοῦ (θ) Οὐλὰμ ὁ πρωτότοκος (ι) Ἰδιὰς (κ) Οὐλὰμ (λ) ἑκατὸν ἐνενήκοντα.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν· ϗ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ
2 ϗ Ἰούδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, Καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον
3 ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, ϗ οἱ δεδομένοι. Καὶ ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ κατῴκησαν ἀπὸ τῶν ὑιῶν Ἰούδα, ϗ ἀπὸ τῶν ὑιῶν Βενιαμὶν, ϗ ἀπὸ τῶν ὑιῶν Ἐφραὶμ, καὶ
4 (α) Μανασσῆ. Καὶ Γωθὶ, ϗ ὑιὸς Σαμιοὺδ, ὑιοῦ (β) Ἀμεὶ, ὑιοῦ Ἀμβραὶμ, ὑιοῦ Βουνὶ, ὑιοῦ ὑιῶν Φαρὲς,
5 6 ὑιοῦ Ἰούδα. Καὶ (γ) ἐκ τῶν Σηλωνὶ, Ἀσαία πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ (δ) οἱ ὑιοὶ αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ὑιῶν Ζα-
7 ρὰ, Ἰεὴλ, ϗ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑξακόσιοι ϗ (ε) ἐνενήκοντα. Καὶ ἐκ τῶν ὑιῶν Βενιαμὶν (ζ) Σαλὼμ ὑιὸς
8 Μοσολλὰμ, ὑιοῦ Ὠδουία, ὑιοῦ (η) Ἀσινοὺ, Καὶ (θ) Ἰεμναὰ ὑιὸς Ἰεροβοὰμ, καὶ Ἠλώ· οὗτοι ὑιοὶ Ὀζὶ ὑ-
9 ιοῦ Μαχίρ· ϗ Μοσολλὰμ ὑιὸς Σαφατία, ὑιοῦ Ῥαγουὴλ, ὑιοῦ (ι) Ἰεμναΐ, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ
γενέσεις αὐτῶν ἐννακόσιοι πεντηκονταὲξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐ-
10 11 τῶν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, Ἰωδαὲ, ϗ (κ) Ἰωαρὶμ, ϗ Ἰαχὶν, Καὶ (λ) Ἀζαρία ὑιὸς Χελκία, ὑιοῦ Μοσολ-
12 λὰμ, ὑιοῦ Σαδὼκ, ὑιοῦ (μ) Μαραϊὼθ, ὑιοῦ Ἀχιτὼβ (ν) ἡγουμένου οἴκου τοῦ Θεοῦ, Καὶ (ξ) Ἀδαΐα ὑιὸς Ἰ-
ραὰμ, ὑιοῦ Φασχὼρ, ὑιοῦ (ο) Μελχία, ϗ Μαασαία ὑιὸς Ἀδιὴλ, ὑιοῦ (π) Ἐζιρὰ, ὑιοῦ Μοσολλὰμ, ὑιοῦ (ρ) Μα-
σελμὼθ, ὑιοῦ Ἐμμήρ,

CAP. IX.

ET omnis Iſrael (a) computatio eorum: & hi deſcripti in libro regum 1
Iſrael, & Juda, cum iis qui tranſlati ſunt in Babylonem in ſuis iniqui-
tatibus, Et qui habitabant anteà in poſſeſſionibus eorum (b) in civi- 2
tatibus Iſrael, ſacerdotes, Levitæ, et dediti. Et in Hieruſa- 3
lem habitaverunt de filiis Juda, et de filiis Benjamin, et de filiis
Ephraim, et Manaſſe. (c) Et Gnothi, et filius Samiud, filii Amri, filii 4
Ambraim, filii Buni, (d) filii filiorum Phares, filii Judæ. Et de iis qui 5
Seloni; Aſaia primogenitus ejus, et filii ejus. De filiis Zara; Jeel, et 6
fratres (e) eorum ſexcenti et nonaginta. Et de filiis Benjamin; Salom 7
filius Moſollam, filii Oduia, filii Aſinu. Et Jemnaa filius Hieroboam, 8
et Elo. Hi filii Ozi, filii Machir. Et Moſollam filius Saphatia filii Ra-
guel, filii Jemnai, Et fratres eorum ſecundùm generationes ſuas nongen- 9
ti quinquaginta ſex: omnes (f) viri principes patriarum ſecundùm domos
patriarum ſuarum. Et de ſacerdotibus; Jodae, et Joarim, et Jachin, Et 10 11
Azaria filius Chelciæ, filii Moſollam, filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achi-
tob (g) ducis domûs Dei. Et Adaia filius Iraam, filii Phaſchor, filii Mel- 12
chiæ: et Maaſæa filius Adiel, filii Ezira, filii Moſollam, filii Maſelmoth,
filii Emmer:

MS. A. (α) Μανασσῆ. Γωθὶ ὑιὸς Ἀμιοὺδ, (β) Ἀμρὶ ὑιοῦ ὑιῶν Φαρὲς, (γ) ἀπὸ τοῦ Σηλωνὶ, Ἀσὰ ὁ πρωτότοκος (δ) ὑιοὶ αὐτοῦ. (ε) ἐνενήκοντα. (ζ) Σηλὼ (η) Ἀσανουὰ, (θ) Ἰεβναὰ ὑιὸς Ἰεραὰμ, ϗ Ἠλὰ ὑιὸς Ὀζὶ, ὑιοῦ Μοχορέ· ϗ Μασαλλὰμ (ι) Ἰεβαναὰ, (κ) Ἰωαρεὶβ, (λ) Ἀζαρίας ὑιὸς Χελκίου, (μ) Μαριὼθ, (ν) ἡγούμενος (ξ) Σαδίας ὑιὸς Ἰεραὰμ, (ο) Μηχὶς, ϗ Μασαὶ (π) Ἰεζρίου, (ρ) Μοσολλαμὼθ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وابنه بكره عبرون * وقيس * وبالاع * وناداب * وجاواد * واحياب * وازباد * ومقلاووث 30 31
* ومقلاووث اولد سمايه * وهم ايضا كانوا يسكنون بحادي اخوتهم في يروسليم * ونير اولد 32 33
قيس * وقيس اولد ساوول * ساوول اولد يوناثان * ولملكشوع * وليشوي * ولاسوبال * وابن 34
يوناثان مفيبوشت كان اعرج برجليه * وليشوي كان له ابنا اسمه مرباعل * ومرباعل اولد ميخا
* وبنو ميخا * فيثون * واملخ * وترع * واحور * واران * ومرباعيل اولد ياهوداع * وياهوداع اولد 35 36
لعلموث * ولعزموث * ولزمري * وزمري اولد اموصيا * اموصيا اولد احنعيا * احنعيا اولد ارفا * 37
والعسا ابنه واصل * واصل ابنه صار له ستة بنين * عزري * قيم * اسمعيل * سعديا * عوبديا * 38
حنان * هاولاء كلهم بنو اصل * وبنو اعساق اخيه * اولام * يوعس * والبفلط * وكان بنو اولام رجالا 39 40
جبابرة يرمون بالقسي * وكانوا يعلمون بنيهم وبني بنيهم مايه وخمسين * هاولاء من سبط
بنيامين *

Hujus filius primogenitus fuit Ebron, & 30
Cis, Balaa, Nadab, Gavad, Abiab, Ezbad, 31
& Maclaoth. Maclaoth autem genuit Se- 32
majam: & hi quoque habitabant ex ad-
verſo fratrum ſuorum in Jeruſalem. Ner 33
genuit Ciſum, Cis genuit Saulem, Saul ge-
nuit Jonathanem, Melechſuam, Jaſui, et
Aſubalem. Mephibbeſeth verò filius Jo- 34
nathanis claudus erat pedibus ſuis. Jeſui
etiam filium habuit nomine Merobbaalem,
Merobbaal genuit Micham. Filii Michæ, 35
Pethon, Amiech, Taraa, Abor, & Aran.
Merobbael etiam genuit Jehudaum, Je- 36
hudaa genuit Almothem, Azmothem, &
Zamri: Zamri genuit Amoſiam, Amoſia 37
genuit Achnaijam, Achnaija genuit Ar-
pham, cujus filius Elaaſa, & Aſal. Hu-
jus filius Aſal ſex habuit filios, nempe 38
Azri, Cimum, Iſmaelem, Saadiam, Oba-
diam, Hananem: hi omnes filii Aſalis.
Filii Aſacis fratris ejus, Ulam, Juhas, & 39
Eliphelet. Fuerunt autem filii Ulami, viri 40
fortiſſimi, jaculantes arcubus: docebantq;
filios ac nepotes ſuos centum quinqua-
ginta: iſti erant ex tribu Benjamin.

* الفصل التاسع *

* وفكر عليهم بنو اسرايل الشر * وهولاء هم الذين دخلوا الي بابل في نفاقهم * وكانوا يسكنون 1 2
اولا في ميراثهم وفي ضياعهم * اسرايل والايمة واللاويون والمجاورون * في يروسليم كانوا يقعدون * 3
من بني يهودا * ومن بني بنيامين * ومن بني افرام * ومن بني منسا * وزاعورا بن عميهود * بن 4
عمري * بن ماري * بن بنيامين * وبني فارص * بني يهودا * من بلد سلونيا جبابرة ابكاره * 5
وبصيا اخوه * ومن بني زارح * ياعويل * واخوتهم ستماية وتسعون * ومن بني بنيامين * سالوا 6 7
بن مسلم * بن يهودا * بن يهنيا * ويوحنيا بن اروحم * هاولاء بنو عازي * بن ميكار * ومسلم بن 8
ارعوفال * بن يوحنيا * واخوتهم وجماعتهم تسع مايه وتسع وتسعون * كلهم رجال اقوياء رؤساء 9
مييين لامهم * ومن الايمة يوناداب * ويوداع * وياكيم * وعازريا بن حلقيا * بن مسلم * بن 10 11
صادوق * بن مروا * بن حاطب الذي كان مسكنه بحادي مسكن بيت المقدس
* وعازريا بن ياروحام * بن فاسهور * بن ملكيا * ومنازي بن عوديال * بن يوحنا * بن مسلم * 12
بن ماسورات * بن آمر *

CAP. IX.

COmmenti ſunt autem in ſeipſos filii 1
Iſraelis malum: atque hi ſunt qui Babe-
lem ſunt ingreſſi propter ſcelus ſuum, Qui 2
priùs habitabant in poſſeſſione ſua & in
civitatibus ſuis. Iſrael, ſacerdotes, Levi-
tæ, & accolæ In Jeruſalem reſidebant, è 3
Judæis, è Benjaminitis, ex Aphremitis, &
ex Manaſſitis: Et Zaura filius Ammihu- 4
dis, filii Amri, filii Mari, filii Benjamin,
filiorum Phares, filiorũ Judæ E regione 5
Seloniæ, robuſtiſſimorum inter primogeni-
tos ejus: tum Baſia frater ejus. Item 6
è filiis Zarabi, Javel, & fratres eorum
ſexcenti nonaginta. Et è filiis Benja- 7
min, Salu filius Maſlami, filii Judæ, fi-
lii Jahbaniæ: Et Jochania filius Aru- 8
hami: hi ſunt filii Azi filii Michauis.
Item Maſlam filius Arubelis filii Jocha-
niæ: Et fratres eorum, quorum ſumma 9
erat nongentorum nonaginta novem: omnes
viri fortiſſimi, duces centum militũ per
gentes ſuas. E ſacerdotibus autem, Jo- 10
nadab, Jodaa, Jachim, Et Azaria 11
filius Helciæ, filii Maſlami, filii Sado-
ci, filii Maru, filii Chatebis, cujus ha-
bitaculum erat è regione domûs Sanctu-
arii. Deinde Azaria filius Jeroha- 12
mi, filii Phaſehuris, filii Malachiæ, &
Manazi filius Odielis, filii Johannis fi-
lii Maſlami, filii Maſurathæ, filii A-
meris:

דברי הימים א: ט

servitii opere robore fortes ;sexaginta & , septingenti &,mille suorum patrum domum per capita eorum fratres Et
ואחיהם ראשים לבית אבותם אלף ושבע מאות וששים גבורי חיל מלאכת עבודת 13
Bachbacchar Et .Merari filiis de Chasabiah filii ,Hazricham filii ,Chasub filius Semahajah ; Levitis de Et .Dei domus
בית האלהים: ומן הלוים שמעיה בן חשוב בן עזריקם בן חשביה מן בני מררי: ובקבקר 15 14
:Jeduthun filii ,Ghalal filii ,Semahajah filius Hobadiah Et .Asaph filii ,Zichri filii,Michah filius Matthaniah & ,Ghalal& artifex
חרש וגלל ומתניה בן מיכא בן זכרי בן אסף: ועבדיה בן שמעיה בן גלל בן ידותון 16
,Talmon & ,Haccub & ,Sallum ,janitores Et .Netophathi villis in habitantis ,Elchanah filii , Asa filius ,Berechiah &
וברכיה בן אסא בן אלקנה היושב בחצרי נטופתי: והשערים שלום ועקוב וטלמון 17
filiorum turmas per janitores ipsi ,orientem ad regis porta in huc usque Et .caput Sallum eorū fratres & ;Achiman &
ואחימן ואחיהם שלום הראש: ועד הנה בשער המלך מזרחה המה השערים למחנות בני 18
,servitii opus super Corchitæ , sui patris domū per ej' fratres & ,Corach filii ,Ebiasaph filii , Choræ filius Sallum Et .Levi
לוי: ושלום בן קורא בן אביסף בן קרח ואחיו לבית אביו הקרחים על מלאכת העבדה 19
Elhazar filius Pinechas Et .introitus custodes DOMINI turmam super eorum patres & : tabernaculi liminum custodes
שמרי הספים לאהל ואבתיהם על מחנה יהוה שמרי המבוא: ופינחס בן אלעזר 20
.conventus tentorio ostii janitor Messelemiah filius Zechariah .eo cum DOMINI facies ad eos super erat dux
נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו: זכריה בן משלמיה שער פתח לאהל מועד: 21
fundavit Ipsos .eos genealogizando suis villis cum Ipsi .duodecim & , ducenti liminibus in janitores in electi ii Omnes
כלם הברורים לשערים בספים מאתים ושנים עשר המה בחצריהם התיחשם המה יסד 22
tentorii domo in DOMINI domus portis super eorum filii & , ipsi Et .sua fide in Videns Semuel & , David
דויד ושמואל הראה באמונתם: והם ובניהם על השערים לבית יהוה לבית האהל 23
suis villis in eorum fratres Et .meridiem & ,aquilonem ,mare ,orientē ad ,janitores erant ventos quatuor Ad .custodias ad
למשמרות: לארבע רוחות יהיו השערים מזרח ימה צפונה ונגבה: ואחיהם בחצריהם 25 24
ipsi janitorum potentes quatuor isti fide in Nam .eis cum tempus ad tempore de dierum septimo in veniendo
לבוא לשבעת הימים מעת אל עת עם אלה: כי באמונה המה ארבעת גברי השערים הם 26
quia ;serviebant Dei domus circuitu Et .Dei domus thesauros super & ,cubicula super erant Et .Levitæ
הלוים והיו על הלשכות ועל האצרות בית האלהים: וסביבות בית האלהים ילינו כי 27
;ea inferebant numero in Quia .servitii vasa super ipsis ex Et .mane ad mane ad & clave super ipsi Et .custodia eos super
עליהם משמרת והם על המפתח ולבקר לבקר: ומהם על כלי העבודה כי במספר יביאום 28
,vini & ,similam super & ,sanctitatis vasa omnia super & ,vasa super erāt constituti ipsis ex Et .ea educebant numero in &
ובמספר יוציאום: ומהם ממנים על הכלים ועל כל כלי הקדש ועל הסלת והיין 29
Levitis de Mathitthiah Et .aromatici unguenti unguentarii sacerdotum filiis de Et .aromata & , thus & ,oleum &
והשמן והלבונה והבשמים: ומן בני הכהנים רקחי המרקחת לבשמים: ומתתיה מן הלוים 31 30
super ,eorū fratribus de Chehathitarum filiis de Et .sartaginum opus super fide in , Corchitæ Sallum primogenitus ipse
הוא הבכור לשלם הקרחי באמונה על מעשה החבתים: ומן בני הקהתי מן אחיהם על 32
.sabbatho sabbatho parandum ad ,dispositionis panem
לחם המערכת להכין שבת שבת:

Versio VULG. LAT.

Fratres quoque eorum principes per familias suas, mille 13
ſeptingenti ſexaginta,fortiſſimi robore ad faciendū opus
miniſterii in domo Dei. De Levitis autem; Semeia filius 14
Haſſub, filii Ezricam, filii Haſebia, de filiis Merari. Bac- 15
bacar quoque carpentarius, & Galal, & Mathania filius
Micha, filii Zechri, filii Aſaph : Et Obdia filius Semeiæ, 16
filii Galal, filii Idithun : & Barachia filius Aſa, filii Elca-
na, qui habitavit in atriis Netophati. Janitores autem; 17
Sellum, & Accub, & Telmon, et Ahimam, & frater eorum
Sellum princeps, Uſque ad illud temp^a; in porta regis ad 18
Orientem, obſervabant per vices ſuas de filiis Levi. Sel- 19
lum verò filius Core, filii Abiaſaph, filii Core, cum fra-
tribus ſuis, & domo patris ſui, hi ſunt Coritæ ſuper opera
miniſterii, cuſtodes veſtibulorum tabernaculi : & familiæ
eorum per vices caſtrorum Domini cuſtodientes introitū.
Phinees autē filius Eleazari, erat dux eorum coram Dño. 20
Porrò Zacharias filius Moſollamia, janitor portæ taber- 21
naculi teſtimonii. Omnes hi electi in oſtiarios per por- 22
tas, ducenti duodecim : & deſcripti in villis propriis :
quos conſtituerunt David, & Samuel Videns, in fide ſua,
Tam ipſos, quàm filios eorum, in oſtiis domûs Domini, 23
& in tabernaculo, vicibus ſuis. Per quatuor ventos e- 24
rant oſtiarii : id eſt, ad Orientem, & ad Occidentem, &
ad Aquilonem, & ad Auſtrum. Fratres autem eorum 25
in viculis morabantur, & veniebant in ſabbatis ſuis de
tempore uſque ad tempus. His quatuor Levitis credi- 26
tus erat omnis numerus janitorum, & erant ſuper exe-
dras, & theſauros domûs Domini. Per gyrum quoque 27
templi Domini morabantur in cuſtodiis ſuis : ut cùm
tempus fuiſſet, ipſi manè aperirent fores. De horum ge- 28
nere erant & ſuper vaſa miniſterii : ad numerum enim &
inferebantur vaſa, & efferebantur. De ipſis, & qui cre- 29
dita habebant utenſilia ſanctuarii, præerant ſimilæ, &
vino, & oleo, & thuri, & aromatibus. Filii autem ſa- 30
cerdotum unguenta ex aromatibus conficiebant. Et 31
Mathathias Levites primogenitus Sellum Coritæ, præ-
fectus erat eorum quæ in ſartagine frigebantur. Porrò 32
de filiis Caath fratribus eorum, ſuper panes erant pro-
poſitionis, ut ſemper novos per ſingula ſabbata præ-
pararent.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܐܚܝܗܘܢ ܪܝܫܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗܘܗܝ. ܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܕܥܒܕܝܢ 13
ܒܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.* ܘܡܢ ܠܘܝܐ. ܫܡܥܝܐ ܒܪ ܚܫܘܡ. ܒܪ ܥܙܪܩܝܡ. ܒܪ ܚܫܒܝܐ.* ܘܡܢ 14 15
ܒܢܝ ܡܪܪܝ. ܝܪܚܘܡ ܒܪ ܚܕܘܫ. ܒܪ ܐܠܠ. ܡܬܢܝܐ ܒܪ ܡܝܟܐ. ܒܪ ܙܒܕܝ. ܒܪ ܐܣܦ.* ܘܥܘܒܕܝܐ 16
ܒܪ ܫܡܥܝܐ. ܒܪ ܟܠܠ. ܒܪ ܝܪܬܘܢ. ܘܒܪܟܝܐ ܒܪ ܐܣܦ. ܒܪ ܚܠܩܢܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܪܡܬܐ.
* ܫܠܘܡ. ܘܝܥܩܘܒ. ܘܛܠܢ. ܘܚܡܢܘܢ. ܘܐܚܝܗܘܢ. ܘܫܠܘܡ. * ܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ ܬܪܥܐ 17 18
ܡܕܢܚܝܐ ܕܡܠܟܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܬܪܥܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܗܘܢ ܡܛܪܬܐ ܕܒܢܝ ܠܘܝ. * ܘܫܠܘܡ ܒܪ 19
ܩܘܪܐ. ܒܪ ܐܟܫܝܦ. ܒܪ ܩܘܪܚ. ܘܐܚܘܗܝ ܘܒܢܝ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ. ܕܡܫܡܫܝܢ ܥܠ ܥܒܕܐ.
ܘܢܛܪܝܢ ܬܪܥܗ ܕܡܫܟܢܐ. ܘܐܒܗܝܗܘܢ ܥܠ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܗܢܘܢ ܗܘܘ ܢܛܪܝܢ ܡܥܠܢܐ
ܘܡܦܩܢܐ. * ܘܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ. ܗܘܐ ܪܫܐ ܥܠܝܗܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܡܪܝܐ ܥܡܗ. 20
ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܡܫܠܡ. ܢܛܪ ܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܩܝܡܝܢ ܒܬܪܥܐ. ܒܡܐܬܝܢ 21
ܘܬܪܬܥܣܪ. ܗܠܝܢ ܐܬܡܢܝܘ ܒܕܪܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܣܡܘ ܕܘܝܕ ܘܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ 22
ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. * ܘܗܢܘܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗܠܝܢ ܘܠܒܢܝܗܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܢܛܪܝܢ 23
ܬܪܥܐ: ܗܠܝܢ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ : ܘܒܝܬ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܡܛܪܬܐ.* ܠܐܪܒܥ ܪܘܚܝܢ ܦܬܝܚܝܢ 24
ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܬܪܥܐ. ܠܡܕܢܚܐ ܘܠܡܥܪܒܐ. ܘܠܓܪܒܝܐ ܘܠܬܝܡܢܐ. * ܘܐܚܝܗܘܢ ܗܠܝܢ 25
ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܒܕܘܪܗܘܢ. ܘܠܐ ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ . ܐܠܐ ܚܕܐ ܠܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܡܢ ܙܒܢ ܠܙܒܢ.
* ܡܛܠ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܗܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܥܠ ܐܪܒܥ ܪܘܚܝܢ ܬܪܥܐ ܗܠܝܢ. 26
ܠܘܝܐ ܩܝܡܝܢ ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܗܢܘܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܥܒܕܝܢܐ. ܘܥܠ ܓܙܐ ܕܒܝܬܗ
ܕܡܪܝܐ. * ܘܡܚܕܪܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܝܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܡܛܪܬܗܘܢ ܥܠ 27
ܬܪܥܐ. * ܘܒܟܠ ܨܦܪ ܘܨܦܪ ܣܥܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ. ܡܛܠ ܕܒܡܢܝܢܐ 28
ܡܥܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. ܘܒܡܢܝܢܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. * ܘܡܢܗܘܢ ܡܢ ܠܘܝܐ. 29
ܡܬܒܛܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܐܢܐ. ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝ ܩܘܕܫܐ. ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܥܠ ܡܐܢܘܗܝ.
ܘܥܠ ܚܡܪܐ ܘܥܠ ܡܫܚܐ. ܘܥܠ ܠܒܘܢܬܐ ܘܥܠ ܒܣܡܐ ܕܟܝܐ. * ܘܡܢܗܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܟܗܢܐ 30
ܡܬܩܢܝܢ ܒܣܡܐ. ܠܡܩܛܪܘ. ܘܩܘܪܒܢܐ ܡܢ ܠܘܝܐ ܡܬܩܪܒ ܗܘܐ. * ܘܡܬܝܬܐ 31
ܡܢ ܠܘܝܐ. ܗܘܝܘ ܗܘܐ ܒܘܟܪܗ ܕܫܠܘܡ. ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܥܠ ܥܒܕܐ ܟܣܝܐ. * ܘܐܦ ܡܢ ܒܢܝ ܩܗܬ 32
ܡܬܒܛܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܚܝܗܘܢ. ܘܥܠ ܠܚܡܐ ܕܣܕܪܐ. ܠܡܬܩܢܘ ܡܐܟܘܠܬܐ ܫܒܬܐ ܒܫܒܬܐ.

Et fratres eorum primores paternæ familiæ 13
ſuæ, mille ſeptingenti ſexaginta, valentes ro-
bore, incumbentes operibus domûs Domini.
Item è Levitis, Semaia filius Heſom, filii E- 14
zarkim, filii Heſabiæ. E filiis Merari, Jar- 15
hum filius Hedos, filii Elal : Mathania filius
Michæ, filii Zabdi, filii Aſaph : Et Obadia 16
filius Semaiæ, filii Chelal, filii Irithun:
Barachia filius Aſaph, filii Helcanæ qui
habitabat in Rama : Salum, Jacob, Talan, 17
Hamnon, Ahihom, & Salum. Hucuſque 18
Orientalis janua regis: hæ ſunt januæ in qui-
bus ſtabant excubiæ filiorum Levi. Salum 19
verò filius Coræ, filii Achſiph, filii Corah,
& fratres ejus, & filii familiâs ejus paternæ,
præerant operibus, & obſervabant januam
tabernaculi : patres eorum præerant caſtris :
ipſi verò obſervabant ingreſſum & egreſſum:
Et Phinhes filius Eliazar erat olim dux eorū, 20
& Dominus aderat illi. Zacharia Maſlami 21
filius obſervabat oſtium tabernaculi tempo-
ris. Omnes iſti aſtabant januis, ducenti duo- 22
decim numero : hi recenſiti fuerant ſuo ſe-
culo : hi ſunt quos David ac Samuel prophe-
ta ſuâ fide ſtatuerant. Ipſi enim ſtatuerant 23
iſtos & filios eorum, ut cuſtodirent limina
domûs Domini, domum tabernaculi tempo-
ris, & excubias. Quatuor ventis patebant 24
ea limina; Orientali, Occidentali, Aquilona-
ri, & Auſtrali : Et fratres eorum prædicti 25
cuſtodiam agebant vice ſuâ, nec niſi ſemel
ſeptimo quoque die ſucceſſivis temporibus
ingrediebantur. Nam fideliter iſti iidem ſe 26
gerebant; quoniam ad quatuor ventos eo-
rum liminum ſtabant Levitæ, & cuſtodiam
agebant : iidémque præerant rebus agendis,
& ærario domûs Domini : Circunvalla- 27
bant domum Domini, & pernoctabant: hu-
juſmodi enim erat cuſtodia eorum ad limina.
Et ſingulis quibúſque matutinis inviſe- 28
bant omnia vaſa miniſterii, quia numerata
inferebant ea, & numerata depromebant:
Et quidam è Levitis curam habebant vaſo- 29
rum, & omnium operum Sanctuarii, altaris,
et inſtrumentorum *ejus*, vini & olei, thuris
et aromatum puriſſimorum. E filiis porrò 30
ſacerdotum quidam parabant aromata pro
acerris : munus autem à Levitis offerebatur.
Mathitha è Levitis (is erat primogenitus 31
Salumi) fideliter præerat operibus ſecretis.
Quidam etiam è filiis Cahath præerant fra- 32
tribus ſuis, et pani ordinum, ad præparan-
dum eſcam per ſingula ſabbatha.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ (σ) ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων (τ) πατριῶν αὐτῶν, χίλιοι ϗ ἑπτακόσιοι ϗ ἑξήκοντα, ἰσχυροὶ
14 δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς Ἀσὼβ, υἱοῦ Ἐζρι-
15 κὰμ, υἱοῦ (υ) Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί. Καὶ Βακβακὰρ, ϗ (φ) Ἀρὴς, ϗ Γαλαὰλ, ϗ Ματθανίας
16 υἱὸς Μιχὰ, υἱοῦ Ζεχρὶ, υἱοῦ Ἀσάφ· Καὶ (χ) Ἀβδία υἱὸς Σαμία, υἱοῦ Γαλαὰλ, υἱοῦ Ἰδιθοὺν, ϗ Βαρα-
17 χία υἱὸς Ὀσσὰ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμαις (ψ) Νωτεφατί. Οἱ πυλωροὶ, (ω) Σα-
18 λὼμ, Ἀκοὺμ, Τελμὼν, ϗ Διμὰν, ϗ ἀδελφοὶ αὐτῶν· Σαλὼμ ὁ ἄρχων, Καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύ-
19 λῃ τοῦ βασιλέως (ϡ) κατ' ἀνατολάς. (α) αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί. Καὶ (β) Σελλοὺμ υἱ-
ὸς Κορὲ, υἱοῦ Ἀβιασὰρ, υἱοῦ Κορέ· ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορῖται ἐπὶ τῶν
ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς Σκηνῆς· ϗ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβο-
10 λῆς κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν
21 κυρίου, ϗ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. Ζαχαρίας υἱὸς (γ) Μοσολλαμὶ πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς Σκηνῆς τοῦ μαρ-
22 τυρίου. Πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ (δ) ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις (ε) διακόσιοι ϗ δεκαδύο· οὗτοι ἐν
ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. τούτους ἔστησε Δαυὶδ ϗ Σαμουὴλ ὁ Βλέπων τῇ πί-
23 στει αὐτῶν. Καὶ οὗτοι ϗ (ζ) οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ (η) κυρίου, ϗ ἐν οἴκῳ τῆς
24 Σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. Κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατ' ἀνατολὰς, θάλασσαν, Βοῤῥᾶν,
25 Νότον. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ
26 εἰς καιρὸν, μετὰ τούτων· Ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. (θ) ϗ οἱ Λευῖται ἦ-
27 σαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, ϗ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ (ι) παρεμβάλλουσιν, Ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ
28 φυλακή· ϗ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρωῒ πρωῒ ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἐ-
29 πὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ (κ) εἰσοίσουσι, ϗ ἐν ἀριθμῷ (λ) ἐξοίσουσι. Καὶ ἐξ αὐ-
τῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, ϗ ἐπὶ πάντα (μ) σκεύη τὰ ἅγια, ϗ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως, τοῦ οἴ-
30 νου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ, ϗ τῶν ἀρωμάτων. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ
31 μύρου, ϗ εἰς τὰ ἀρώματα. Καὶ (ν) Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτοτόκος τῷ Σα-
32 λὼμ τῷ Κορίτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. Καὶ Βα-
ναίας ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἑτοιμάσαι σάββατον
κατὰ σάββατον.

Et fratres eorum principes domorum patriarum ſuarum, mille & ſe- 13
ptingenti & ſexaginta, fortes virtute ad operationem miniſterii domûs
Dei. Et de Levitis; Samæa filius Aſob, filii Ezricam, filii Aſabia, de fi- 14
liis Merari. Et Bacbacar, & Ares, & Galaal, & Mathanias fi- 15
lius Micha, filii Zecbri, filii Aſaph. Et Abdia filius Samia, filii Gala- 16
al, filii Idithun: Et Barachia filius Oſſa, filii Elcana, habitans in (b)
pagis Notephati. Janitores; Salom, Acum, Telmon, & Diman, & 17
fratres eorum: Salom princeps, Et uſque huc in porta regis ad Orien- 18
tem. (i) Hæ portæ caſtrorum filiorum Levi. Et Sellum filius Core, 19
filii Abiaſaph, filii Core: & fratres ejus ad (k) domum patris ejus, (l)
Coritæ ſuper opera miniſterii, cuſtodientes (m) cuſtodias tabernaculi.
Et (n) patres eorum ſuper caſtra Domini, cuſtodientes introitum. Et 20
Phinees filius Eleazari dux fuit ſuper eos ante Dominum. Et hi cum
eo: Zacharias filius Moſollami janitor portæ tabernaculi teſtimonii. 21
Omnes electi (o) ſuper portam in portis, ducenti & duodecim: hi in 22
villis ſuis: (p) computatio eorum. Hos ſtatuit David, & Samu-
el Videns, fide ipſorum. Et hi, & filii eorum ſuper portas in domo 23
Domini, & in domo tabernaculi ad (q) cuſtodiendum. Ad quatuor 24
ventos erant portæ, ad Orientem, Mare, Aquilonem, Auſtrum. Et 25
fratres eorum in villis ſuis ad ingrediendum ſecundùm ſeptem dies
à tempore in tempus cum his: Quoniam in fide ſunt quatuor po- 26
tentes (r) portarum. Et Levitæ erant ſuper paſtophoria, & ſuper
theſauros domûs Dei (ſ) caſtrametantur, Quoniam ſuper eos cuſtodia: 27
& hi ſuper claves, manè manè ad aperiendum portas templi. Et ex eis 28
ſuper vaſa miniſterii: quoniam in numero inferent, & in numero ef-
ferent. Et ex eis præfecti ſuper vaſa, & ſuper omnia vaſa ſancta, & 29
ſuper ſimilam, vinum, oleum, thus, & aromata. Et de filiis ſacer- 30
dotum erant unguentarii unguenti, & in (t) aromata. Et Mattha- 31
thias ex Levitis (hic primogenitus Salom Coritæ) in fide ſuper opera
ſacrificii ſartaginis (u) magni ſacerdotis. Et Banaias Caathita ex 32
fratribus eorum ſuper panes propoſitionis, ad præparandum, ſabbatum
per ſabbatum.

MS. A. (σ) οἱ ἀδελφοὶ (τ) πατριῶν, χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐνενήκοντα, (υ) Ἀσαβίου υἱοῦ υἱῶν Μεραρί. (φ) Ἀρὲς, ϗ Γωλὴλ, (χ) Ὀβδία υἱὸς Σαμίου, υἱοῦ Γωλὴλ, υἱοῦ Ἰδουθὼν, ϗ Βαραχίας υἱὸς Ἀσὰ, (ψ) Νετωφαθί. Καὶ οἱ (ω) Σαλώμ, ϗ Ἀκοὺβ, ϗ Τελμὰν, (ϡ) κατ' (α) αὗται πύλαι (β) Σαλὼμ υἱὸς Χωρὴ, (γ) Μοσολλὰμ (δ) ταῖς πύλαις ἐν ταῖς (ε) διακόσιοι δεκαδύο· (ζ) υἱοὶ αὐτῶν (η) κυρίου, ἐν (θ) οἱ Λευῖται (ι) παρεμβάλλουσιν, (κ) εἰσοίσουσιν αὐτά, ϗ (λ) ἐξοίσουσιν αὐτά. Καὶ (μ) τὰ σκεύη (ν) Ματταθίας

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

13 * واخوتهم روساء بيت اباىهم الف وسبع ماية وستون* رجال اقوياء* ويصنعون الصنايع في بيت
14 الله * ومن اللاويين* سمعيا بن حوسام* بن عزراقيم* بن حاسفيا* ومن بني مراري* ياروحاب بن 15
16 حادوس* بن عالال* ماتنين بن ماتيقا* بن زافدي* بن اصاف* وعقديا بن سمعيا* بن كالال* بن
17 ياروثون* وابرخيا بن اصاف* بن هلقانا الذي كان يسكن في رمثا* سالوم* ويعقوب* وطالين*
18 وحامون* واخوتهم* وسالوم* وماسكنين باب الملك الشرقي* هاولاء البوابين الذين كانوا يقومون
19 علي ساعات بني لاوي* وسالوم بن قورا* بن اكوسيف* بن قرح* واخوتهم روساء بيت اباىهم
الذين كانوا يقومون علي الصنايع* ويحفظون ابواب قبة الزمان* واباوهم علي الامة* وهم الذين
20 يحرسون المداخل والمخارج علي الصنايع* وفنحاس بن العازار كان مقدما عليهم من قديم
21 والله معه* وزكريا بن مسلم معه يحرس قبة الزمان* هاولاء الذين يقومون بوابين* وعددهم 22
ميتان واثنا عشر* وهولاء الذين احصيوا في زمانهم للخدمة* هاولاء الذين صنع داود
23 وسموييل النبي بامانتهم* وهم الذين قاموا اولادهم من بعدهم يحفظون ابواب بيت المقدس*
24 والمسكن والساعات* وكانت الابواب مفتوحة للشرق* والغرب* والبحري* والقبلة* واخوتهم 25
الذين كانوا يحرسون بعدهم* ما كانوا يمكنوهم ان يحرسوا الا يوما واحدا في كل اسبوع
26 * لانهم بالامانة كانوا يحرسون* لان علي الاربعة ابواب كانوا اللاويون يقومون يحرسون*
27 وهاولاء كانوا مسوليين علي الصنايع* وعلي بيت مال الله* وكانوا يدورون علي بيت الله
28 ويرقدون فيه* لان هذا حفظهم علي الابواب* وفي كل بكرة سحر يتفقدون جميع الانياب
29 التي تعمل* لانها كانت تدخل بعدد* وتخرج بعدد* وهم اللاويين المحكمين علي
الصنايع* وعلي الانياب* وعلي المذبح* وعلي انيابه* وعلي الخمر* وعلي الزيت* وعلي اللبان* وعلي
30 المعجونات الذكية* ومن بني الكهنة الذين كانوا يصنعون المعجونات التي هي بخور
31 المجامر* والتفرقه من كل شي كانت تفرق علي ايدي اللاويين* وابكار سالوم هم الذين
32 كانوا علي الصنايع المسدون* وايضا اولاد قاهث المسلطون علي اخوتهم* وعلي الخبز الذي
كان من سبت الي سبت*

Et fratres eorum principes familiæ ſuæ 13
paternæ, mille ſeptingenti ſexaginta, vi-
ri fortiſſimi, incumbentes operibus in do-
mo Dei. Præterea ex Levitis, Semeia, 14
filius Huſami, filii Azracimi, filii Haſa-
biæ. Et è filiis Merari, Jerohab filius 15
Hadoſi, filii Alelis: Mathnin filius
Mathicæ, filii Zabedi, filii Aſaphi:
Obadia filius Semeiæ, filii Chalelis, fi- 16
lii Jeruthunis: Abrachia filius Aſaphi,
filii Helcanæ qui habitabat in Ramatha:
Salum, Jacob, Talen, Hamon: & 17
fratres eorum, ac Salum, Qui occu- 18
pabant oſtium regis Orientale: hi erant
janitores qui præerant ſtatutis horis Le-
vitarum. Salum autem filius Coræ, fi- 19
lii Achuſiphi, filii Corahi, & fratres
eorum primores paternæ domûs ſuæ, erant
qui præerant operibus, & cuſtodiebant
limina teſtudinis temporis: patres eorum
præerant plebi, ipſi verò obſervabant
aditus per quos operarii ingrediebantur
& egrediebantur: Et Phinhas Eliaza- 20
ris filius fuerat olim anteſignanus eorum,
cui Deus aderat. Et Zacharia Meſla- 21
mi filius unà cum illo cuſtodiebat teſtu-
dinem temporis. Hi ſunt qui erant ja- 22
nitores, & numerus eorum, ducenti duo-
decim: & hi ſunt qui ſuo tempore nu-
merati fuerant ad miniſterium: hi ſunt
quos David ac Samuel propheta conſti-
tuerant in demandatis ſibi officiis. Hi 23
denique ſunt quorum poſteri ſucceſſerunt
eis in cuſtodia liminum Sanctuarii, ædis,
& horarum. Porrò limina aperta erant 24
versùs Orientem, Occidentem, Meridi-
em, & Aquilonem. Et horum fratres 25
qui cuſtodiã poſt eos obibant, non ſtatue-
bantur in cuſtodia, niſi unico die ſin-
gulis hebdomadis. Fideliter enim ex-
cubias obibant, quia ad prædicta quatu- 26
or limina ſtabant Levitæ in excubiis, &
iidem præerant operibus, et ærario Dei:
Circumdabant domum Dei, & cuba- 27
bant in ea; talis enim erat eorum cuſto-
dia ad portas. Et ſingulis diebus matu- 28
tinis recenſebant omnia vaſa quæ fiebant:
per numerum enim inferebantur, & per
numerum aſportabantur. Ipſique Levi-
tæ curam gerebant operum, ac vaſo- 29
rum, & altaris atque inſtrumentorum
ejus, vini, olei, thuris, & maſſarum
odoris puriſſimi. E filiis verò ſacerdo-
tum erant ii qui conficiebant maſſas odo- 30
rum, nempe thus pro aceris. Diſtri-
butio autem rerum omnium fiebat per
manus Levitarum. Primogeniti Salumi 31
erant qui præerant operibus ſecretis.
Filii denique Cahathi præerant fratribus
ſuis, & pani qui erat à ſabbatho ad 32
ſabbathum.

דברי הימים א׃ ט

ſervitii opere robore fortes ;ſexaginta & , ſeptingenti &,mille *ſuorum patrum* domum per *capita* eorum fratres Et
13 ואחיהם ראשים לבית אבותם אלף ושבע מאות וששים גבורי חיל מלאכת עבודת
Bachbacchar Et .Merari filiis de Chaſabiah filii ,Hazricham filii ,Chaſub filius Semahajah ;Levitis de Et .Dei domus
14 15 בית־האלהים׃ ומן־הלוים שמעיה בן־חשוב בן־עזריקם בן־חשביה מן־בני מררי׃ ובקבקר
:Jedutiun filii ,Ghalal filii ,Semahajah filius Hobadiah Et .Aſaph filii ,Zichri filii,Michah filius Matthaniah & ,Ghalal& ,*artifex*
16 חרש וגלל ומתניה בן־מיכא בן־זכרי בן־אסף׃ ועבדיה בן־שמעיה בן־גלל בן־ידותון
,Talmon & ,Haccub & ,Sallum ,janitores Et .Netophathi villis in *habitantis* ,Elchanah filii , Aſa filius ,Berechiah &
17 וברכיה בן־אסא בן־אלקנה היושב בחצרי נטופתי׃ והשערים שלום ועקוב וטלמון
filiorum turmas per janitores ipſi ,orientem ad regis porta in huc uſque Et .*caput* Sallum eorũ fratres & ;Achiman &
18 ואחימן ואחיהם שלום הראש׃ ועד־הנה בשער המלך מזרחה המה השערים למחנות בני
,*ſervitii* opus ſuper Corchitæ , ſui patris domũ per ejˀ fratres & ,Corach filii ,Ebiaſaph filii , Choræ filius Sallum Et .Levi
19 לוי׃ ושלום בן־קורא בן־אביסף בן־קרח ואחיו לבית־אביו הקרחים על מלאכת העבדה
Elhazar filius Pinechas Et .introitus cuſtodes DOMINI *turmam ſuper* eorum *patres* & : tabernaculi liminum cuſtodes
20 שמרי הספים לאהל ואבתיהם על־מחנה יהוה שמרי המבוא׃ ופינחס בן־אלעזר
.*conventus tentorio* oſtii janitor Meſſelemiah filius Zechariah .eo cum DOMINI *facies ad* eos ſuper erat dux
21 נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו׃ זכריה בן משלמיה שער פתח לאהל מועד׃
fundavit Ipſos .*eos genealogizando* ſuis villis cum Ipſi .duodecim & ,ducenti liminibus in janitores *in* electi ii Omnes
22 כלם הברורים לשערים בספים מאתים ושנים עשר המה בחצריהם התיחשם המה יסד
tentorii domo in DOMINI domus portis *ſuper* eorum filii & ,ipſi Et .ſua fide in Videns Semuel & , David
23 דויד ושמואל הראה באמונתם׃ והם ובניהם על־השערים לבית־יהוה לבית־האהל
ſuis villis in eorum fratres Et .meridiem & ,aquilonem ,*mare* ,orientẽ ad ,janitores erant *ventos* quatuor Ad .*cuſtodias ad*
24 25 למשמרות׃ לארבע רוחות יהיו השערים מזרח ימה צפונה ונגבה׃ ואחיהם בחצריהם
ipſi janitorum *potentes* quatuor *iſti* fide in Nam .eis cum tempus ad tempore de *dierum* ſeptimo in veniendo
26 לבוא לשבעת הימים מעת אל־עת עם־אלה׃ כי באמונה המה ארבעת גברי השערים הם
quia ;*pernoctabant* Dei domus *circuitum* Et .Dei domus theſauros ſuper & ,cubicula ſuper erant Et .Levitæ
27 הלוים והיו על־הלשכות ועל־האצרות בית האלהים׃ וסביבות בית־האלהים ילינו כי־
,ea inferebant numero in Quia .*ſervitii* vaſa ſuper ipſis ex Et .*mane ad mane ad &* *clave* ſuper ipſi Et .cuſtodia eos ſuper
28 עליהם משמרת והם על־המפתח ולבקר לבקר׃ ומהם על־כלי העבודה כי במספר יביאום
,vini & ,ſimilam ſuper & ,*ſanctitatis* vaſa omnia ſuper & ,vaſa ſuper erãt conſtituti ipſis ex Et .ea educebant numero in &
29 ובמספר יוציאום׃ ומהם ממנים על־הכלים ועל כל־כלי הקדש ועל־הסלת והיין
Levitis de Mathitthiah Et .aromatici unguenti unguentarii ſacerdotum filiis de Et .aromata & , thus & ,oleum &
30 31 והשמן והלבונה והבשמים׃ ומן־בני הכהנים רקחי המרקחת לבשמים׃ ומתתיה מן־הלוים
ſuper ,eorũ fratribus de Chehathitarum filiis de Et .ſartaginum opus ſuper fide in , Corchitæ Sallum primogenitus ipſe
32 הוא הבכור לשלם הקרחי באמונה על מעשה החבתים׃ ומן־בני הקהתי מן־אחיהם על־
.*ſabbatho ſabbatho* parandum ad ,diſpoſitionis panem
לחם המערכת להכין שבת שבת׃

Verſio VULG. LAT.

Fratres quoque eorum principes per familias ſuas, mille ſeptingenti ſexaginta, fortiſſimi robore ad faciendũ opus miniſterii in domo Dei. 13 De Levitis autem; Semeia filius Haſſub, filii Ezricam, filii Haſebia, de filiis Merari. 14 Bacbacar quoque carpentarius, & Galal, & Mathania filius Micha, filii Zechri, filii Aſaph: 15 Et Obdia filius Semeiæ, filii Galal, filii Idithun: & Barachia filius Aſa, filii Elcana, qui habitavit in atriis Netophati. 16 Janitores autem; Sellum, & Accub, & Telmon, et Ahimam, & frater eorum Sellum princeps. 17 Uſque ad illud tempᵃ; in porta regis ad Orientem, obſervabant per vices ſuas de filiis Levi. 18 Sellum verò filius Core, filii Abiaſaph, filii Core, cum fratribus ſuis, & domo patris ſui, hi ſunt Coritæ ſuper opera miniſterii, cuſtodes veſtibulorum tabernaculi: & familiæ eorum per vices caſtrorum Domini cuſtodientes introitũ. 19 Phinees autẽ filius Eleazari, erat dux eorum coram Dño. 20 Porrò Zacharias filius Moſollamia, janitor portæ tabernaculi teſtimonii. 21 Omnes hi electi in oſtiarios per portas, ducenti duodecim: & deſcripti in villis propriis: quos conſtituerunt David, & Samuel Videns, in fide ſua, 22 Tam ipſos, quàm filios eorum, in oſtiis domûs Domini, & in tabernaculo, vicibus ſuis. 23 Per quatuor ventos erant oſtiarii: id eſt, ad Orientem, & ad Occidentem, & ad Aquilonem, & ad Auſtrum. 24 Fratres autem eorum in viculis morabantur, & veniebant in ſabbatis ſuis de tempore uſque ad tempus. 25 His quatuor Levitis creditus erat omnis numerus janitorum, & erant ſuper exedras, & theſauros domûs Domini. 26 Per gyrum quoque templi Domini morabantur in cuſtodiis ſuis: ut cùm tempus fuiſſet, ipſi manè aperirent fores. 27 De horum genere erant & ſuper vaſa miniſterii: ad numerum enim & inferebantur vaſa, & efferebantur. 28 De ipſis, & qui credita habebant utenſilia ſanctuarii, præerant ſimilæ, & vino, & oleo, & thuri, & aromatibus. 29 Filii autem ſacerdotum unguenta ex aromatibus conficiebant. 30 Et Mathathias Levites primogenitus Sellum Coritæ, præfectus erat eorum quæ in ſartagine frigebantur. 31 Porrò de filiis Caath fratribus eorum, ſuper panes erant propoſitionis, ut ſemper novos per ſingula ſabbata præpararent. 32

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * ܘܐܚܝ̈ܗܘܢ ܪ̈ܫܝ ܕܒܝܬ ܐܒܗ̈ܘܗܝ. ܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܓܢܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢ̈ܐ. ܥܒܕ̈ܝ
14 ܒܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܡܢ ܠܘܝ̈ܐ. ܫܡܥܝܐ ܒܪ ܚܣܘܡ. ܒܪ ܥܙܪܩܝܡ. ܒܪ ܚܫܒܝܐ. * ܘܡܢ
15 ܒܢܝ̈ ܡܪܪܝ. ܝܪܚܘܡ ܒܪ ܚܕܘܣ. ܒܪ ܥܠܠ. ܘܡܬܢܝܐ ܒܪ ܡܝܟܐ. ܒܪ ܙܒܕܝ. ܒܪ ܐܣܦ. * ܘܥܘܒܕܝܐ
16 ܒܪ ܫܡܥܝܐ. ܒܪ ܟܠܠ. ܒܪ ܝܪܝܬܘܢ. ܘܒܪܟܝܐ ܒܪ ܐܣܦ. ܒܪ ܚܠܩܢܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܪܡܬܐ.
17 * ܫܠܘܡ. ܘܝܥܩܘܒ. ܘܛܠܢ. ܘܚܡܢܘܢ. ܘܐܚܝܗܘܡ. ܘܫܠܘܡ. * ܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ ܡܕܢܚܝܐ
18 ܕܡܠܟܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܬܪ̈ܥܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܗܘܢ ܡܛܪ̈ܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܠܘܝ. * ܘܫܠܘܡ ܒܪ
19 ܩܘܪܐ. ܒܪ ܐܟܫܝܦ. ܒܪ ܩܘܪܚ. ܘܐܚܘܗܝ ܘܒܢܝ̈ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ. ܕܩܝܡܝܢ ܥܠ ܥܒ̈ܕܐ.
ܘܢܛܪܝܢ ܬܪܥܗ ܕܡܫܟܢܐ. ܘܐܒܗ̈ܬܗܘܢ ܥܠ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܗܢܘܢ ܗܘܘ ܢܛܪܝܢ ܡܥܠܢܐ
20 ܘܡܦܩܢܐ. * ܘܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܥܙܪ. ܗܘܐ ܪܝܫܐ ܠܩܕܡܝܗܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܡܪܝܐ ܥܡܗ.
21 * ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܡܫܠܡ. ܢܛܪ ܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪ̈ܥܐ. ܒܡܐܬܝܢ
22 ܘܬܪܬܥܣܪ. ܗܠܝܢ ܐܬܡܢܝܘ ܒܕܪܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܐܩܝܡܘ ܕܘܝܕ ܘܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ
ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. * ܗܢܘܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗܠܝܢ. ܘܠܒܢܝ̈ܗܘܢ. ܕܢܛܪܘܢ ܬܪ̈ܥܐ
23 ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܒܝܬ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܡܛܪ̈ܬܐ. * ܠܐܪ̈ܒܥ ܪ̈ܘܚܝܢ ܦܬܝܚܝܢ
24 ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܬܪ̈ܥܐ. ܠܡܕܢܚܐ ܘܠܡܥܪܒܐ. ܘܠܓܪܒܝܐ ܘܠܬܝܡܢܐ. * ܘܐܚܝ̈ܗܘܢ ܗܠܝܢ
25 ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܒܙܒܢܗܘܢ. ܘܠܐ ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܐܠܐ ܚܕܐ ܒܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܡܢ ܙܒܢ ܠܙܒܢ.
26 * ܡܛܠ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܗܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܥܠ ܐܪ̈ܒܥ ܪ̈ܘܚܝܢ ܕܬܪ̈ܥܝܗܘܢ
ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܝ̈ܐ. ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܗܢܘܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܥܒ̈ܕܐ. ܘܥܠ ܓܙ̈ܐ ܕܒܝܬܗ
27 ܕܡܪܝܐ. * ܘܡܚܕܪܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܝܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܡܛܪܬܗܘܢ ܥܠ
28 ܬܪ̈ܥܐ. * ܘܒܟܠ ܨܦܪ ܘܨܦܪ ܣܥܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢ̈ܝ ܬܫܡܫܬܐ. ܡܛܠ ܕܒܡܢܝܢܐ
ܡܥܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. ܘܒܡܢܝܢܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ. * ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܠܘܝ̈ܐ.
29 ܡܬܒܛܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܐܢ̈ܐ. ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܥܠ ܡܐܢ̈ܘܗܝ.
30 ܘܥܠ ܚܡܪܐ ܘܥܠ ܡܫܚܐ. ܘܥܠ ܠܒܘܢܬܐ ܘܥܠ ܒܣ̈ܡܐ ܕܟܝ̈ܐ. * ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܟܗܢ̈ܐ
ܡܬܩܢܝܢ ܒܣ̈ܡܐ. ܠܡܩܛܪ̈ܐ. ܘܡܘܗܒܬܐ ܡܢ ܠܘܝ̈ܐ ܡܬܩܪܒܐ ܗܘܬ. * ܘܡܬܝܬܐ
31 ܡܢ ܠܘܝ̈ܐ. ܗܘܝܘ ܗܘܐ ܒܘܟܪܗ ܕܫܠܘܡ. ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܩܐܡ ܥܠ ܥܒ̈ܕܐ ܟܣ̈ܝܐ. * ܘܐܦ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܩܗܬ ܐܢܫܝܢ
32 ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܚܝ̈ܗܘܢ. ܘܥܠ ܠܚܡܐ ܕܣܕܪ̈ܐ ܠܡܛܝܒܘ ܡܐܟܘܠܬܐ ܒܫܒ̈ܐ ܫܒ̈ܐ.

Et fratres eorum primores paternæ familiæ ſuæ, mille ſeptingenti ſexaginta, valentes robore, incumbentes operibus domûs Domini. 13 Item è Levitis, Semaia filius Heſom, filii Ezarkim, filii Heſabiæ. 14 E filiis Merari, Jarhum filius Hedos, filii Elal? Mathania filius Michæ, filii Zabdi, filii Aſaph: 15 Et Obadia filius Semaiæ, filii Chelal, filii Irithun: Barachia filius Aſaph, filii Helcanæ qui habitabat in Rama: 16 Salum, Jacob, Talan, Hamnon, Ahihom, & Salum. 17 Hucuſque Orientalis janua regis: hæ ſunt januæ in quibus ſtabant excubiæ filiorum Levi. 18 Salum verò filius Coiæ, filii Achſiph, filii Corah, & fratres ejus, & filii familiâs ejus paternæ, præerant operibus, & obſervabant januam tabernaculi: patres eorum præerant caſtris: ipſi verò obſervabant ingreſſum & egreſſum: 19 Et Phinhes filius Eliazar erat olim dux eorũ, & Dominus aderat illi. 20 Zacharia Maſlami filius obſervabat oſtium tabernaculi temporis. 21 Omnes iſti aſtabant januis, ducenti duodecim numero: hi recenſiti fuerant ſuo ſeculo: hi ſunt quos David ac Samuel propheta ſuâ fide ſtatuerant. 22 Ipſi enim ſtatuerant iſtos & filios eorum, ut cuſtodirent limina domûs Domini, domum tabernaculi temporis, & excubias. 23 Quatuor ventis patebant ea limina; Orientali, Occidentali, Aquilonari, & Auſtrali: 24 Et fratres eorum prædicti cuſtodiam agebant vice ſuâ, nec niſi ſemel ſeptimo quoque die ſucceſſivis temporibus ingrediebantur. 25 Nam fideliter iſti iidem ſe gerebant; quoniam ad quatuor ventos eorum liminum ſtabant Levitæ, & cuſtodiam agebant: iidémque præerant rebus agendis, & ærario domûs Domini: 26 Circunvallabant domum Domini, & pernoctabant: hujuſmodi enim erat cuſtodia eorum ad limina. 27 Et ſingulis quibúſque matutinis inviſebant omnia vaſa miniſterii, quia numerata inferebant ea, & numerata depromebant: 28 Et quidam è Levitis curam habebant vaſorum, & omnium operum Sanctuarii, altaris, et inſtrumentorum *ejus*, vini & olei, thuris et aromatum puriſſimorum. 29 E filiis porrò ſacerdotum quidam parabant aromata pro acerris: munus autem à Levitis offerebatur. 30 Mathitha è Levitis (is erat primogenitus Salumi) fideliter præerat operibus ſecretis. 31 Quidam etiam è filiis Cahath præerant fratribus ſuis, et pani ordinum, ad præparandum eſcam per ſingula ſabbatha. 32

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ (σ) ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων (τ) πατριῶν αὐτῶν, χίλιοι ϗ ἑπτακόσιοι ϗ ἑξήκοντα, ἰσχυροὶ
14 δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα ὑιὸς Ἀσὼβ, ὑιοῦ Ἐζρι-
15 κὰμ, ὑιοῦ (υ) Ἀσαβία ἐκ τῶν ὑιῶν Μεραρί. Καὶ Βακβακὰρ, ϗ (φ) Ἀρὴς, ϗ Γαλαὰλ, ϗ Ματθανίας
16 ὑιὸς Μιχὰ, ὑιοῦ Ζεχρὶ, ὑιοῦ Ἀσάφ· Καὶ (χ) Ἀβδία ὑιὸς Σαμία, ὑιοῦ Γαλαὰλ, ὑιοῦ Ἰδιθοὺν, ϗ Βαρα-
17 χία ὑιὸς Ὀσσὰ, ὑιοῦ Ἐλκανὰ, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμαις (ψ) Νωτεφατί. Οἱ πυλωροὶ, (ω) Σα-
18 λὼμ, Ἀκοὺμ, Τελμὼν, ϗ Διμὰν, ϗ ἀδελφοὶ αὐτῶν· Σαλὼμ ὁ ἄρχων, Καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύ-
19 λῃ τοῦ βασιλέως (I) κατ' ἀνατολάς. (α) αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν ὑιῶν Λευί. Καὶ (β) Σελλοὺμ ὑι-
ὸς Κορὲ, ὑιοῦ Ἀβιασὰρ, ὑιοῦ Κορὲ· ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορῖται ἐπὶ τῶν
ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· ϗ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβο-
20 λῆς κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. Καὶ Φινεὲς ὑιὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν
21 κυρίου, ϗ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. Ζαχαρίας ὑιὸς (γ) Μοσολλαμὶ πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ-
22 τυρίου. Πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ (δ) ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις (ε) διακόσιοι ϗ δεκαδύο· οὗτοι ἐν
ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. τούτους ἔστησε Δαυὶδ ϗ Σαμουὴλ ὁ Βλέπων τῇ πί-
23 στει αὐτῶν. Καὶ οὗτοι ϗ (ζ) οἱ ὑιοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ (η) κυρίου, ϗ ἐν οἴκῳ τῆς
24 σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. Κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατ' ἀνατολὰς, θάλασσαν, Βοῤῥᾶν,
25 Νότον. Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ
26 εἰς καιρὸν, μετὰ τούτων· Ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. (θ) ϗ οἱ Λευῖται ἦ-
27 σαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, ϗ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ (ι) παρεμβάλλουσιν, Ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ
28 φυλακή· ϗ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρωῒ πρωῒ ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἐ-
29 πὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ (κ) εἰσοίσουσι, ϗ ἐν ἀριθμῷ (λ) ἐξοίσουσι. Καὶ ἐξ αὐ-
τῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, ϗ ἐπὶ πάντα (μ) σκεύη τὰ ἅγια, ϗ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως, τοῦ οἴ-
30 νου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ, ϗ τῶν ἀρωμάτων. Καὶ ἀπὸ τῶν ὑιῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ
31 μύρου, ϗ εἰς τὰ ἀρώματα. Καὶ (ν) Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σα-
32 λὼμ τῷ Κορίτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. Καὶ Βα-
ναίας ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἑτοιμάσαι σάββατον
κατὰ σάββατον.

Et fratres eorum principes domorum patriarum ſuarum, mille & ſeptingenti & ſexaginta, fortes virtute ad operationem miniſterii domûs Dei. 13
Et de Levitis; Samæa filius Aſob, filii Ezricam, filii Aſabia, de filiis Merari. 14
Et Bacbacar, & Ares, & Galaal, & Mathanias filius Micha, filii Zecbri, filii Aſaph. 15
Et Abdia filius Samia, filii Galaal, filii Idithun: Et Barachia filius Oſſa, filii Elcana, habitans in (h) pagis Notephati. 16
Janitores; Salom, Acum, Telmon, & Diman, & fratres eorum: Salom princeps, 17
Et uſque huc in porta regis ad Orientem. 18
(i) Hæ portæ caſtrorum filiorum Levi. Et Sellum filius Core, filii Abiaſaph, filii Core: & fratres ejus ad (k) domum patris ejus, (l) Coritæ ſuper opera miniſterii, cuſtodientes (m) cuſtodias tabernaculi. 19
Et (n) patres eorum ſuper caſtra Domini, cuſtodientes introitum. Et Phinees filius Eleazari dux fuit ſuper eos ante Dominum. Et hi cum eo: 20
Zacharias filius Moſollami janitor portæ tabernaculi teſtimonii. 21
Omnes electi (o) ſuper portam in portis, ducenti & duodecim: hi in villis ſuis: (p) computatio eorum. Hos ſtatuit David, & Samuel Videns, fide ipſorum. 22
Et hi, & filii eorum ſuper portas in domo Domini, & in domo tabernaculi ad (q) cuſtodiendum. 23
Ad quatuor ventos erant portæ, ad Orientem, Mare, Aquilonem, Auſtrum. 24
Et fratres eorum in villis ſuis ad ingrediendum ſecundùm ſeptem dies à tempore in tempus cum his: 25
Quoniam in fide ſunt quatuor potentes (r) portarum. Et Levitæ erant ſuper paſtophoria, & ſuper theſauros domûs Dei (ſ) caſtrametantur, 26
Quoniam ſuper eos cuſtodia: & hi ſuper claves, manè manè ad aperiendum portas templi. 27
Et ex eis ſuper vaſa miniſterii: quoniam in numero inſerent, & in numero efferent. 28
Et ex eis præfecti ſuper vaſa, & ſuper omnia vaſa ſancta, & ſuper ſimilam, vinum, oleum, thus, & aromata. 29
Et de filiis ſacerdotum erant unguentarii unguenti, & in (t) aromata. 30
Et Mathathias ex Levitis (hic primogenitus Salom Coritæ) in fide ſuper opera ſacrificii ſartaginis (u) magni ſacerdotis. 31
Et Banaias Caathita ex fratribus eorum ſuper panes propoſitionis, ad præparandum, ſabbatum per ſabbatum. 32

MS. A. (σ) οἱ ἀδελφοὶ (τ) πατριῶν, χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐνενήκοντα, (υ) Ἀσαβίου ὑιοῦ ὑιῶν Μεραρί. (φ) Ἀρὲς, ϗ Γωλὴλ, (χ) Ὀβδία ὑιὸς Σαμίου, ὑιοῦ Γωλὴλ, ὑιοῦ Ἰδουθὼν, ϗ Βαραχίας ὑιὸς Ἀσὰ, (ψ) Νετωφαθί. Καὶ οἱ (ω) Σαλλὼμ, ϗ Ἀκοὺβ, ϗ Τελμὰν, (I) κατ' (α) αὗται πύλαι (β) Σαλλὼμ ὑιὸς Χωρὴ, (γ) Μοσολλὰμ (δ) ταῖς πύλαις ἐν ταῖς (ε) διακόσιοι δεκαδύο· (ζ) ὑιοὶ αὐτῶν (η) κυρίου, ἐν (θ) οἱ Λευῖται (ι) παρεμβάλλουσιν, (κ) εἰσοίσουσιν αὐτὰ, ϗ (λ) ἐξοίσουσιν αὐτά. Καὶ (μ) τὰ σκεύη (ν) Ματταθίας

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

13 *واخوتهم روساء بيت اباىهم الف وسبع مائة وستون* رجال اقوياء* ويصنعون الصنايع في بيت
14 الله * ومن اللاويين* سمعيا بن حوسام* بن عزراقيم* بن حاسفيا * ومن بني مراري* ياروحاب بن 15
16 حادوس* بن عالل* ماثنين بن ماثيقا* بن زافدي* بن اصاف * وعفديا بن سمعيا* بن كالل* بن
17 يارثون* وابرخيا بن اصاف* بن هلقانا الذي كان يسكن في رمثا * سالوم * ويعقوب* وطالين *
18 وحامون* واخوتهم* وسالوم * وماسكنين باب الملك الشرقي* هاولاء البوابين الذين كانوا يقومون
19 علي ساعات بني لاوي * وسالوم بن قورا * بن اكوسيف * بن قرح * واخوتهم روساء بيت اباىهم
الذين كانوا يقومون علي الصنايع *ويحفظون ابواب قبة الزمان* واباوهم علي الامة* وهم الذين
20 يحرسون المداخل والمخارج علي الصناع * وفنحاس بن العازار كان مقدما عليهم من قديم
21 والله معه * وزكريا بن مسلم معه يحرس قبة الزمان *هاولاء الذين يقومون بوابين*وعددهم 22
ميتان واثنا عشر* وهولاء الذين احصيوا في زمانهم للخدمة* هاولاء الذين صنع داود
23 وسمويل النبي بامانتهم * وهم الذين قاموا اولادهم من بعدهم يحفظون ابواب بيت المقدس*
24 والمسكن والساعات * وكانت الابواب مفتوحة للشرق* والغرب* والبحري* والقبلة *واخوتهم 25
الذين كانوا يحرسون بعدهم* ما كانوا يتركونهم ان يحرسوا الا يوما واحدا في كل اسبوع
26 *لانهم بالامانة كانوا يحرسون * لان علي الاربعة ابواب كانوا اللاويون يقومون يحرسون*
27 وهاولاء كانوا مسوليين علي الصنايع * وعلي بيت مال الله * وكانوا يدورون علي بيت الله
28 ويرقدون فيه *لان هذا حفظهم علي الابواب* وفي كل بكرة سحر يتفقدون جميع الثياب
29 التي تعمل* لانها كانت تدخل بعدد * وتخرج بعدد * وهم اللاويين المحكمين علي
الصنايع * وعلي الثياب * وعلي المذبح * وعلي انيته* وعلي الخمر* وعلي الزيت* وعلي اللبان* وعلي
30 المعجونات الذكية * ومن بني الكهنة الذين كانوا يصنعون المعجونات التي هي بخور
31 المجامر* والتفرقة من كل شي كانت تفرق علي ايدي اللاويين *وابكار سالوم هم الذين
32 كانوا علي الصنايع المسدون *وايضا اولاد قاهث المسلطون علي اخوتهم* وعلي الخبز الذي
كان من سبت الي سبت *

Et fratres eorum principes familiæ ſuæ paternæ, mille ſeptingenti ſexaginta, viri fortiſſimi, incumbentes operibus in domo Dei. 13
Præterea ex Levitis, Semeia, filius Huſami, filii Azracimi, filii Haſabiæ. 14
Et è filiis Merari, Jerohab filius Hadoſi, filii Alelis: Mathnin filius Mathicæ, filii Zabedi, filii Aſaphi: 15
Obadia filius Semeiæ, filii Chalelis, filii Jeruthunis: Abrachia filius Aſaphi, filii Helcanæ qui habitabat in Ramatha: 16
Salum, Jacob, Talen, Hamon: & fratres eorum, ac Salum, 17
Qui occupabant oſtium regis Orient[illegible] hi erant janitores qui præerant ſtatutis horis Levitarum. 18
Salum autem filius Coræ, filii Achuſiphi, filii Corahi, & fratres eorum primores paternæ domûs ſuæ, erant qui præerant operibus, & cuſtodiebant limina teſtudinis temporis: patres eorum præerant plebi, ipſi verò obſervabant aditus per quos operarii ingrediebantur & egrediebantur: 19
Et Phinhas Eliazaris filius fuerat olim anteſignanus eorum, cui Deus aderat. 20
Et Zacharia Moſlami filius unà cum illo cuſtodiebat teſtudinem temporis. 21
Hi ſunt qui erant janitores, & numerus eorum, ducenti duodecim: & hi ſunt qui ſuo tempore numerati fuerant ad miniſterium: hi ſunt quos David ac Samuel propheta conſtituerant in demandatis ſibi officiis. 22
Hi denique ſunt quorum poſteri ſucceſſerunt eis in cuſtodia liminum Sanctuarii, ædis, & horarum. 23
Porrò limina aperta erant verſùs Orientem, Occidentem, Meridiem, & Aquilonem. 24
Et horum fratres qui cuſtodiã poſt eos obibant, non ſtatuebantur in cuſtodia, niſi unico die ſingulis hebdomadis. 25
Fideliter enim excubias obibant, quia ad prædicta quatuor limina ſtabant Levitæ in excubiis, & iidem præerant operibus, et ærario Dei: 26
Circumdabant domum Dei, & cubabant in ea; talis enim erat eorum cuſtodia ad portas. 27
Et ſingulis diebus matutinis recenſebant omnia vaſa quæ fiebant: per numerum enim inferebantur, & per numerum aſportabantur. 28
Ipſique Levitæ curam gerebant operum, ac vaſorum, & altaris atque inſtrumentorum ejus, vini, olei, thuris, & maſſarum odoris puriſſimi. 29
E filiis verò ſacerdotum erant ii qui conficiebant maſſas odorum, nempe thus pro acerris. 30
Diſtributio autem rerum omnium fiebat per manus Levitarum. Primogeniti Salumi erant qui præerant operibus ſecretis. 31
Filii denique Cahathi præerant fratribus ſuis, & pani qui erat à ſabbatho ad ſabbathum. 32

capita Iſti .opere in eos ſuper nocte & die quia ; *ſoluti* cubiculis in Levitarum *patrum* *capita* cantores iſti Et

33 ואלה המשררים ראשי אבות ללוים בלשכת פטורים כי־יומם ולילה עליהם במלאכה: אלה ראשי

,Ghibhon-Abi habitaverunt Ghibhon in Et .Jeruſalaim in habitaverunt Iſti .capita ſuas generationes per Levitis *patrum*

34 האבות ללוים לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם: ובגבעון ישבו אבי־גבעון

; Jehiel ,Ghedor Et .Nadab &,Ner &,Bahal &,Chis &,Sur & ;Habdon primogenitus ej' filius Et .Mahachah ej' ſororis nomen &

35 יעואל ושם אחתו מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור וקיש ובעל ונר ונדב: וגדור

36 Jeruſalaim in habitaverunt ſuos fratres contra ipſi etiam Et .Simam genuit Michloth Et .Michloth &,Zechariah &,Achio &

37 ואחיו וזכריה ומקלות: ומקלות הוליד את־שמאם ואף־הם נגד אחיהם ישבו בירושלם

38 & ,Malchiſuah &,Jehonathan genuit Saul & : Saul genuit Chis & ,Chis genuit Ner Et .ſui s fratrib' cū

עם־אחיהם: ונר הוליד את־קיש וקיש הוליד את־שאול ושאול הוליד את־יהונתן ואת־מלכי־שוע ואת־

39 ,Pithon ,Michah filii Et .Michah genuit Meribbahal & : Meribbahal Jehonathan filius Et .Eſbahal & ,Abinadab

אבינדב ואת־אשבעל: ובן־יהונתן מריב בעל ומרי־בעל הוליד את־מיכה: ובני מיכה פיתון

40 Zimri Et .Zimri & ,Hazmaveth & ,Halemeth genuit Jaharah & :Jaharah genuit Achaz Et .Tachreah & ,Melech &

41 ומלך ותחרע: ואחז הוליד את־יערה ויערה הוליד את־עלמת ואת־עזמות ואת־זמרי וזמרי

42 ſex Aſel ipſi Et .ej' filius Aſel ,ejus filius Elhaſah ,ej' filius Rephaiah & : Binha genuit Moſa Et .Moſa genuit

הוליד את־מוצא: ומוצא הוליד את־בנעא ורפיה בנו אלעשה בנו אצל בנו: ולאצל ששה

43 ;filii & eorum nomina iſta : Hazricham *Bochru* , & Iſmahel , & Sahariah , & Hobadiah , & Chanan . Iſti filii Aſel.

44 בנים ואלה שמותם עזריקם בכרו וישמעאל ושעריה ועבדיה וחנן אלה בני אצל:

CAP. X. יוד

.Ghilboah monte in vulnerati ceciderunt & ,Peliſtim *faciebus* à Iſrael vir fugit Et .Iſrael cum pugnaverunt Peliſtim Et

ופלשתים נלחמו בישראל וינס איש־ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים בהר גלבע: 1

Malchiſuah & ,Abinadab & ,Jonathan Peliſtim percuſſerūt & :ej' filios *poſt* & ,Saul *poſt* Peliſtim ſunt perſecuti Et

2 וידבקו פלשתים אחרי שאול ואחרי בניו ויכו פלשתים את־יונתן ואת־אבינדב ואת־מלכי־שוע

.jaculatoribus à eſt vulneratus & ,arcu in jacientes eum invenerunt & ,Saul contra bellum eſt aggravatum Et .Saul filios

3 בני שאול: ותכבד המלחמה על־שאול וימצאהו המורים בקשת ויחל מן־היורים:

.me in illudant & ,iſti incircuncisi veniant fortè ne ,eo in me perfode & ,tuū gladiū Evagina : *ſua vaſa ferentem* ad Saul Dixitque

4 ויאמר שאול אל־נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן־יבאו הערלים האלה והתעללו־בי

,*ejus vaſa ferens* vidit Et .eum ſuper *cecidit* & ,gladium Saul accepit Et .valde timebat quia : *ejus vaſa ferens* noluit Et

5 ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח שאול את־החרב ויפל עליה: וירא נשא־כליו

omnis & ,ejus filii tres & ,Saul eſt mortuus Et .eſt mortuus & ,gladium ſuper ipſe etiam *cecidit* & ,Saul eſſet mortuus quòd

6 כי־מת שאול ויפל גם־הוא על־החרב וימת: וימת שאול ושלשת בניו וכל־

,Saul eſſent mortui quòd & ,fugiſſent quòd valle in qui Iſrael viri omnes viderunt Et .ſunt mortui pariter ejus domus

7 ביתו יחדו מתו: ויראו כל־איש ישראל אשר־בעמק כי נסו וכי־מתו שאול

venerunt & .craſtino à fuit Et .eis in habitaverunt & ,Peliſtim venerunt Et .fugerunt atq; ,ſuas urbes dereliquerunt & :ejus filii &

8 ובניו ויעזבו עריהם וינסו ויבאו פלשתים וישבו בהם: ויהי ממחרת ויבאו

.Ghilboah monte in jacentes ejus filios & ,Saul invenerunt & ;cæſos expoliandum ad Peliſtim

פלשתים לפשט את־החללים וימצאו את־שאול ואת־בניו נפלים בהר גלבע:

Verſio VULG. LAT.

Hi ſunt principes cantorū per familias Levitarum,qui in 33
exedris morabantur, ut die ac nocte jugiter ſuo miniſte-
rio deſervirent. Capita Levitarum,per familias ſuas prin- 34
cipes, manſerunt in Jeruſalem. In Gabaon autem com- 35
morati ſunt, pater Gabaon Jehiel, & nomen uxoris ej',
Maacha. Filius primogenitus ejus Abdon, & Sur, & Cis, 36
& Baal, & Ner, & Nadab, Gedor quoque, & Ahio, & 37
Zacharias, & Macelloth. Porrò Macelloth genuit Sa- 38
maan : iſti habitaverunt è regione fratrum ſuorum in
Jeruſalem, cum fratribus ſuis. Ner autem genuit Cis : & 39
Cis genuit Saul: & Saul genuit Jonathan, & Melchiſua, &
Abinadab, & Eſbaal. Filius autem Jonathan, Meribbaal: 40
& Meribbaal genuit Micha. Porrò filii Micha; Phithon, 41
& Melech, & Tharaa, & Ahaz. Ahaz autē genuit Jara, & 42
Jara genuit Alamath, & Azmoth, & Zamri. Zamri autem
genuit Moſa. Moſa verò genuit Banaa : cujus filius Ra- 43
phaia, genuit Elaſa : de quo ortus eſt Aſel. Porrò Aſel 44
ſex filios habuit his nominibus; Ezricam, Bocru, Iſma-
hel, Saria, Obdia, Hanan. Hi ſunt filii Aſel.

CAP. X.

PHiliſthiim autem pugnabant contra Iſrael, fugerúnt- 1
que viri Iſrael Palæſthinos, & ceciderunt vulnera-
ti in monte Gelboe. Cùmque appropinquáſſent Phi- 2
liſthæi perſequentes Saul, & filios ejus, percuſſerunt
Jonathan, & Abinadab, & Melchiſua, filios Saul. Et ag- 3
gravatum eſt prælium contra Saul, invenerúntq; eum ſa-
gittarii, & vulneraverunt jaculis. Et dixit Saul ad armi- 4
gerum ſuum; Evagina gladium tuum, & interfice me:
ne forte veniant incircumciſi iſti, & illudant mihi. No-
luit autem armiger ejus hoc facere, timore perterritus:
arripuit ergò Saul enſem, & irruit in eum. Quod cùm 5
vidiſſet armiger ejus, videlicèt, mórtuum eſſe Saul, irruit
etiam ipſe in gladium ſuum, & mortuus eſt. Interiit 6
ergò Saul, & tres filii ejus, & omnis domus illius pari-
ter concidit. Quod cùm vidiſſent viri Iſrael, qui habi- 7
tabant in campeſtribus, fugerunt : & Saul ac filiis ejus
mortuis, dereliquerunt urbes ſuas, & huc illúcque di-
ſperſi ſunt : venerúntque Philiſthiim, & habitaverunt in
eis. Die igitur altero detrahentes Philiſthiim ſpolia 8
cæſorum, invenerunt Saul, & filios ejus jacentes in
monte Gelboe.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

33 * ܘܗܠܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܪܝܫ ܐܒܗܬܐ ܕܠܘܝܐ. ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܒܡܛܪܬܐ ܕܐܘܫܦܝܙܘܬܐ ܕܒܗܝܟܠܐ.
34 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܡܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܥܒܝܕܬܐ. ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ. * ܘܗܠܝܢ ܗܘܘ ܪܫܝ
35 ܐܒܗܬܐ ܕܠܘܝܐ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܒܓܒܥܘܢ ܝܬܒ
36 ܗܘܐ ܐܒܘܗܝ ܕܓܒܥܘܢ. ܘܫܡܐ ܕܒܪܗ ܒܘܟܪܗ ܝܘܐܝܠ. ܘܫܡܐ ܕܐܢܬܬܗ ܡܥܟܐ. * ܘܒܪܗ
37 ܬܢܝܢܐ ܥܒܪܘܢ. ܘܨܘܪ. ܘܩܝܣܘܢ. ܘܒܥܠܐ. ܘܢܝܪ: ܘܢܕܒ. * ܘܓܕܘܕ. ܘܐܚܝܐ. ܘܙܟܪܝܐ. ܘܡܩܠܘܬ.
38 * ܘܡܩܠܘܬ ܐܘܠܕ ܠܫܡܥܐ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܠܘܩܒܠ ܐܚܝܗܘܢ ܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܐܚܝܗܘܢ
39 ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܢܝܪ ܐܘܠܕ ܠܩܝܫ. ܘܩܝܫ ܐܘܠܕ ܠܫܐܘܠ. ܘܫܐܘܠ ܐܘܠܕ ܠܝܘܢܬܢ
40 ܘܠܡܠܟܝܫܘܥ. ܘܠܝܫܘܝ. ܘܠܐܫܒܫܘܠ. * ܘܝܫܘܝ ܗܘܐ ܠܗ ܒܪܐ. ܘܫܡܗ ܡܪܒܒܥܠ. ܘܡܪܒܒܥܠ
41 ܐܘܠܕ ܠܡܝܟܐ. * ܘܒܢܘܗܝ ܕܡܝܟܐ. ܦܝܬܘܢ. ܘܐܝܡܠܟ. ܘܐܚܙ. * ܘܐܚܙ ܐܘܠܕ ܠܝܙܢܝܐ.
42 ܘܝܙܢܝܐ ܐܘܠܕ ܠܥܠܡܘܬ. ܘܥܠܡܘܬ ܐܘܠܕ ܠܙܡܪܝ. ܘܙܡܪܝ ܐܘܠܕ ܠܡܘܣܐ. * ܘܡܘܣܐ
43 ܐܘܠܕ ܠܟܢܥܢܝܐ. ܐܪܦܝܐ ܒܪܗ. ܐܣܠ ܒܪܗ. ܐܠܥܣܐ ܒܪܗ. * ܘܐܣܠ ܗܘܘ ܠܗ ܫܬܐ ܒܢܝܢ.
44 ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ. ܥܙܝ ܒܘܟܪܗ. ܟܝܡ ܬܢܝܢܐ. ܐܣܡܥ ܒܪܗ. ܣܥܕܝܐ ܒܪܗ. ܥܒܕܝܐ
ܒܪܗ. ܚܢܢ ܒܪܗ. ܗܠܝܢ ܒܢܝ ܐܨܠ. * ܫܘܠܡܗ * ܝ * * ܘܦܠܫܬܝܐ ܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ 1
ܥܡ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܥܪܩܘ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܡܢ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܢܦܠܘ ܩܛܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܒܛܘܪܐ
2 ܕܓܠܒܘܥ. * ܘܐܕܪܟܘ ܦܠܫܬܝܐ ܠܫܐܘܠ ܘܠܒܢܘܗܝ. ܘܩܛܠܘ ܦܠܫܬܝܐ ܠܝܘܢܬܢ
3 ܘܠܝܫܘܝ. ܘܠܡܠܟܝܫܘܥ ܒܢܘܗܝ ܕܫܐܘܠ. * ܘܬܩܦ ܩܪܒܐ ܥܠ ܫܐܘܠ. ܘܐܫܟܚܘܗܝ
ܓܒܪܐ ܩܫܬܐ ܕܡܚܝܢ ܒܩܫܬܐ ܚܟܝܡܐ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܫܐܘܠ. ܕܚܠ ܛܒ ܡܢ ܩܕܡ ܡܚܝܢܘܗܝ.
4 * ܘܐܡܪ ܫܐܘܠ ܠܡܘܒܠ ܡܐܢܘܗܝ. ܫܡܛ ܣܝܦܟ. ܘܐܥܒܪܝܗܝ ܒܝ. ܥܕܠܐ ܢܐܬܘܢ ܥܪܠܐ
ܗܠܝܢ. ܘܢܩܛܠܘܢܢܝ ܘܢܫܬܥܒܕܘܢ ܒܝ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܡܘܒܠ ܡܐܢܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܕܚܠ ܛܒ.
5 ܘܫܡܛ ܫܐܘܠ ܣܝܦܗ. ܘܢܦܠ ܥܠܘܗܝ. * ܘܚܙܐ ܡܘܒܠ ܡܐܢܘܗܝ ܕܡܝܬ ܠܗ ܫܐܘܠ.
6 ܘܢܦܠ ܐܦ ܗܘ ܥܠ ܣܝܦܗ. ܘܡܝܬ ܥܡܗ. * ܘܡܝܬ ܫܐܘܠ: ܘܬܠܬܐ ܒܢܘܗܝ: ܘܟܠܗܘܢ
7 ܡܐܢܘܗܝ. ܘܟܠ ܓܢܒܪܘܗܝ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܐܟܚܕܐ. * ܘܚܙܘ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ
ܕܥܒܪܐ ܕܥܘܡܩܐ. ܘܕܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܕܥܪܩ ܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ.
8 ܘܕܐܬܩܛܠ ܫܐܘܠ ܘܒܢܘܗܝ. ܘܫܒܩܘ ܩܘܪܝܐ ܘܥܪܩܘ. ܘܐܬܘ ܦܠܫܬܝܐ ܘܝܬܒܘ ܒܗܝܢ.
* ܘܗܘܐ ܡܢ ܠܒܪ ܝܘܡܐ. ܘܐܬܘ ܦܠܫܬܝܐ ܠܡܫܠܚܘ ܩܛܝܠܐ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܫܐܘܠ
ܘܬܠܬܐ ܒܢܘܗܝ ܩܛܝܠܝܢ. ܘܪܡܝܢ ܒܛܘܪܐ ܕܓܠܒܘܥ.

Iſti miniſtri, præcipui patres Levitarum, ex- 33
cubias obibant in diverſoriis quæ erant cir-
cum ædem: quoniā ipſi præerant operib' diu
noctúque. Iidémque erant præcipui patres 34
Levitarum p genealogias ſuas: atque hi dege-
bant in Jeruſalem. In Gebeon autē degebat 35
pater Gebeonis: & nomen filii ejus primoge-
niti, Joel : nomen verò uxoris ejus, Maacha:
Filius ejus ſecundus, Ebron, tum Sur, Ciſon, 36
Balaa, Ner, Nadab, Gedod, Ahia, Zacharia, et 37
Macloth: Macloth genuit Samaū. Et hi quo- 38
que ex adverſo fratrū ſuorū habitabant cum
fratribus ſuis in Jeruſalē. Ner autem genuit 39
Cis, Cis genuit Saulem, Saul genuit Jonatha-
nem, Malchiſuem, Jaſui, & Eſboſulem. Jaſui 40
verò filium habuit nomine Merabeelem, &
Merabeel genuit Micham. Filii Michæ, Pi- 41
thon, Imelech, & Ahaz. Ahaz genuit Jaza- 42
niā, Jazania genuit Almoth, Almoth genuit
Zamri, Zamri genuit Moſam, Moſa genuit 43
Chanaaniam, cujus fili' Arphaia, hujus filius
Aſal, hujus filius Elaaſa. Aſal ſex habuit fi- 44
lios, quorum hæc ſunt nomina; Azi primoge-
nitus ejus, Cim ſecundus, Aſmaa filius ejus,
Seadia filius ejus, Obadia filius ejus, Hanan,
filius ejus : hi ſunt filii Aſalis.

CAP. X.

PHiliſthæis pugnantib' adverſus Iſraelitas, 1
fugerūt viri Iſraelitæ à Philiſthæis, & corrue-
runt interfecti multi in monte Gelboe. Tum 2
aſſecuti Philiſthæi Saulem ac filios ejus, tru-
cidārunt Philiſthæi Jonathanem, & Jeſui, &
Malchiſuem filios Saulis. Invaluit autem 3
prælium contra Saulem, et invenerunt eum
homines ſagittarii, arcu jaculandi artis peri-
tiſſimi; quos cùm vidiſſet Saul, & vehemen-
ter extimuiſſet eos, Ait Saul armigero ſuo, 4
Diſtringe gladium tuum, eóque me tranſver-
berato, antequam veniant præputiati iſti, me
trucident & excrucient: renuente verò armi-
gero ejus, quòd ſummo pavore correptus eſ-
ſet, exemit Saul gladium tuum, corruítque
ſuper eum. Videns autem armiger ejus 5
mortuum eſſe Saulem, corruit ipſe quoque
ſuper enſem ſuum, & mortuus eſt cum illo.
Sic mortuus eſt Saul cum tribus filiis ſuis, 6
& armigero ſuo; & ſtrenuiſſimi quique *mi-
lites* ejus eâdem die ſimul occubuerunt. Vi- 7
dentes igitur omnes Iſraelitæ qui erant in al-
tera convallis parte, quique erant trans Jor-
danem, terga dediſſe populum Iſraeliticum,
& Saulem ac filios ejus interfectos; derelictis
civitatibus fugerunt: venerúntque Philiſthæi,
& inhabitârunt eas. Accidit autem ut poſte- 8
ro die venientes Philiſthæi ad ſpoliandū in-
terfectos, invenirent Saulem & tres filios e-
jus cæſos ac proſtratos in monte Gelboe.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

33 Καὶ οὗτοι ψαλτῳδοὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμέναι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νὺξ
34 ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. Οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχον-
35 τες οὗτοι κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε πατὴρ Γαβαὼν (ξ) Ἰεήλ· καὶ ὄνο-
36 μα γυναικὸς αὐτοῦ Μοωχά. Καὶ (ο) υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Ἀβδὼν, καὶ (π) Σοὺρ, καὶ Κὶς, καὶ Βα-
37 38 αλ, καὶ Νὴρ, καὶ Ναδὰβ, Καὶ Γεδοὺρ, καὶ (ρ) ἀδελφὸς, καὶ Ζακχοὺρ, καὶ Μακελώθ. Καὶ Μακελὼθ ἐ-
γέννησε τὸν (σ) Σαμαά. καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ (τ) ἐν
39 μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Καὶ Νὴρ ἐγέννησε τὸν Κὶς, καὶ Κὶς ἐγέννησε τὸν Σαοὺλ, καὶ Σαοὺλ ἐ-
40 γέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουὲ, καὶ τὸν Ἀμιναδὰβ, καὶ τὸν (υ) Ἀσαβάλ. Καὶ υἱὸς Ἰωνά-
41 θαν (φ) Μεριβαάλ. καὶ Μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. Καὶ υἱοὶ Μιχὰ Φιθὼν, καὶ (χ) Μαλὰχ, καὶ
42 Θαράχ. Καὶ (ψ) Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά. καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Γαλεμὲθ, καὶ τὸν (ω) Γαζμὼθ, καὶ τὸν
43 Ζαμβρί. καὶ Ζαμβρὶ ἐγέννησε τὸν (α) Μασά. Καὶ Μασὰ ἐγέννησε τὸν (β) Βαανά, καὶ Ῥαφαΐα
44 υἱὸς αὐτοῦ, (γ) Ἐλασὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ τῷ Ἐσὴλ ἓξ υἱοί· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐ-
τῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ (δ) Σαραΐα, καὶ Ἀβδία, καὶ (ε) Ἀνὰν καὶ Ἀσά.
οὗτοι υἱοὶ Ἐσήλ.

Et hi cantores principes patriarum Levitarum (x) ordinatæ vices, quoni- 33
am dies ac nox ſuper eos in operibus. Hi principes patriarum Levita- 34
rum ſecundùm generationes ſuas, principes hi habitârunt in Hieruſa-
lem. Et in Gabaon habitavit pater Gabaon Jeel: & nomen uxoris 35
ejus, Moocha. Et filius ejus primogenitus Abdon, & Sur, & Cis, & 36
Baal, & Ner, & Nadab, Et Gedur, & (y) frater, & Zacchur, & Ma- 37
celoth. Et Maceloth genuit Samaa. Et hi in medio fratrum ſuorum ha- 38
bitârunt in Hieruſalem (z) in medio fratrum ſuorum. Et Ner genu- 39
it Cis: & Cis genuit Saul: & Saul genuit Jonathan, & Melchiſue,
& Aminadab, & Aſabal. Et filius Jonathan, Meribaal. Et Meriba- 40
al genuit Micha: Et filii Micha; Phithon, & Malach, & Tharach. 41
(aa) Et Achaz genuit Jada: & Jada genuit Galemeth, & Gaſmoth, 42
& Zambri. Et Zambri genuit Miſſa: Et Miſſa genuit Baana, & Ra- 43
phæa filius ejus, Elaſa filius ejus, Eſel filius ejus. Et Eſel ſex filii: & 44
hæc nomina eorum; Ezricam primogenitus ejus, & Iſmael, & Saraia,
& Abdia, & Anan, & Aſa: hi filii Eſel.

MS.A. (ξ) Ἰεϊήλ· (ο) ὁ υἱὸς (π) Ἰσεὶρ, (ρ) ἀδελφοὶ Ζαχχὴρ, (σ) Σαμά. (τ) μετὰ τῶν ἀδελφῶν (υ) Βαάλ. (φ) Μεχριβαάλ. καὶ Μεχριβαὰλ (χ) Μαλώχ, καὶ Θαρέ. (ψ) Χαὰζ (ω) Ἀζμώθ, (α) Μασά. Καὶ Μασὰ (β) Βανά, Ῥαφαΐα (γ) Ἐλεασὰ (δ) Σαρία (ε) Ἀμάν. οὗτοι

ΚΕΦ. Ι'.

1 ΚΑὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν (α) πρὸς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἔπεσον
2 τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουέ. Καὶ κατεδίωξαν (β) οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω (γ) τῶν υἱ-
ῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Μελχισουὲ υἱοὺς Σαούλ.
3 Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξόται (δ) ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπό-
4 νεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ, Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου,
καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἐμπαίξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο
ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα. καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν (ε), καὶ ἐπέπεσεν ἐπ'
5 αὐτήν. Καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἔπεσε (ζ) καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομ-
6 φαίαν (η) αὐτοῦ. Καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ πᾶς ὁ οἶκος
7 αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε. Καὶ εἶδε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραήλ, καὶ
ὅτι ἀπέθανε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλθον (θ) οἱ ἀλλόφυ-
8 λοι, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ, καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι τοῦ (ι) σκυλεύειν τοὺς
τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ.

CAP. X.

ET alienigenæ pugnaverunt adverſùs Iſrael. Et (a) fugerunt à facie 1
alienigenarum: & ceciderunt vulnerati in monte Gelbue. Et perſequu- 2
ti ſunt alienigenæ poſt Saul, & poſt filios ejus: & percuſſerunt alieni-
genæ Jonathan, & Aminadab, & Melchiſue filios Saul. Et ingravatum eſt 3
prælium ſuper Saul: & invenerunt eum ſagittarii in arcubus et laboribus:
& (b) laboraverunt ab arcubus. Et dixit Saul ei, qui portabat vaſa 4
ejus; Educ gladium tuum, & interfice me in eo; ne veniant incircum-
ciſi iſti, et illudant mihi. Et non voluit portans vaſa ejus, quoniam ti-
mebat valdè. Et cepit Saul gladium, & incubuit ſuper eum. Et vidit 5
portans vaſa ejus, quia mortuus eſt Saul: & cecidit etiam ipſe ſuper
gladium ſuum. Et mortuus eſt Saul: & tres filii ejus in die illa: & 6
univerſa domus ejus in idipſum mortua eſt. Et vidit omnis vir Iſrael, 7
qui in valle, quia fugit Iſrael, & quia mortuus eſt Saul, & filii ejus:
& dereliquerunt civitates ſuas, & fugerunt. Et venerunt alienigenæ,
& habitaverunt in eis. Et factum eſt ſequenti die, & venerunt alie- 8
nigenæ ad ſpoliandum cæſos: & invenerunt Saul, & filios ejus jacen-
tes in monte Gelbue.

MS. A. (α) πρὸς Ἰσραήλ, (β) ἀλλόφυλοι (γ) υἱῶν (δ) ἐν τοῖς τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσεν (ε) αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν (ζ) καί γε αὐτὸς (η) αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν. Καὶ ἀπέθανεν (θ) ἀλλόφυλοι, (ι) σκυλεῦσαι

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وهولاء خدام روساء اللاويين الذين يحرسون حوالي البيت * لانهم كانوا متحكمين علي 33
صنايع النهار والليل * وهولاء كانوا روساء اباء اللاويين في مواليدهم * وهم كانوا يسكنون 34
في اوروسليم * وفي جبعون كان يسكن ابو جبعون * واسم بكره يوال * وامراته معكا 35
* وابنه الثاني عبرون * وصور * وقيسون وبالع * ونير * وناداب * وقادود * واحيا * واشكريا * ومقالوث 36 37
* ومقالوث اولد لشاماص * وهولاء كانوا يسكنون مع اخوتهم في اوروسليم * ونير اولد قيس * 38 39
وقيس اولد ساوول * وساوول اولد يوناثان * ولملكيشع * وليوسوي * ولاشبوسالوا * ويوسوي 40
اولد ابنا وسماه مرباعيل * ومرباعيل اولد ميخا * وبنو ميخا * فادون * واملخ * واحاز * واحاز 41 42
اولد عازنيا * وعازنيا اولد لعلامث * اولد زمري * اولد امصيا * اولد كانيعنيا * وارفيا ابنه * 43
اعطادا اولد ابنه اصيل * واولد عمسا ابنه * وصار لاصيل ستة بنين * وهذه اسماوهم * عوزي * 44
قيم * اسمع * سعديا * عوبديا * حانان * هاولاء بنو اصيل *

Hi ergò erant miniſtri principum Levitarum, qui excubias agebant circa domum, quoniam ipſi præerant operibus diurnis nocturniſque. 33 Et iſti erant præcipui patres Levitarum in genealogiis ſuis, iidemque habitabant in Jeruſalem. 34 In Gabaone vero habitabat pater Gabaonis: & nomen primogeniti ejus, Joel; uxoris autem ejus, Maacha: 35 Filii ejus ſecundi, Ebron, & Sur, Ciſon, Balee, Ner, Nadab, Cadod, Ahia, Zacharia, & Macalath: 36 37 Macaloth genuit Samaſum. Hi quoque habitabant cum fratribus ſuis in Jeruſalem. 38 Ner genuit Cis, Cis genuit Saulem, Saul genuit Jonathanem, Melechiaſuem, Juſui, & Esboſilum. 39 Juſui genuit filium, & vocavit eum Merbaelem, Merbael genuit Micham: 40 Filii Michæ, Pheton, Amlach, & Ahaz: 41 Ahaz genuit Azniam, Azania genuit Alamethum, qui genuit Zamri, qui genuit Amaſiam: 42 Is genuit Chancaniam, & hujus filius fuit Arphia: Ettada genuit filium ſuum Aſilem, genuitque Amaſam filium ſuum. 43 Aſil ſex habuit filios, quorum hæc ſunt nomina; Uzi, Cim, Aſmaa, Saadia, Obadia, Hanan: hi ſunt filii Aſilis. 44

* الفصل العاشر *

* وكان الفلسطينيون يحاربون اسرائيل * فهرب رجال اسرائيل من الفلسطينيين * ووقع منهم 1
قتلاء كثير في جبل جلبوع * ولحق الفلسطينيون ساوول وبنيه فقتلوهم * وهم يوناثان * 2
وامينداب * وملكيشوع بنو ساوول * لان الحرب اشتدت علي ساوول * واصابته الرماة بسهامهم 3
فجرحوه * فلما جرح ساوول * قال لحامل سلاحه * جرد سيفك واقتلني به * لئلا يجيوا الغلف 4
فيهزاوا بي * ولم يرد حامل سلاحه ان يمد يده اليه * لانه كان يخوف جدا * فجرد ساوول سيفه
واتكا عليه فمات * فلما راي حامل سلاحه ان ساوول قد مات * القي هو ايضا نفسه علي 5
سيفه فمات معه * وفي ذلك اليوم قتل ساوول وبنوه الثلاثة * وحامل سلاحه معا * ولما 6 7
راوا بنو اسرائيل ومن في مخاض الاردن * ان قد هرب رجال اسرائيل * وقد مات ساوول
وبنوه * تركوا الضياع وهربوا * فجاوا الفلسطينيون وسكنوا فيها * ومن بعد ذلك 8
بيوم واحد جاوا الفلسطينيون ليسلبوا القتلاء * فوجدوا ساوول واولاده الثلاثة مقتولين
مطروحين في جلبوع *

CAP. X.

PRæliantibus autem Paleſtinis adverſùs Iſraelem, terga verterunt viri Iſraelitæ Paleſtinis, & occubuerunt ex eis cæſi multi in monte Gelboe. 1 Et aſſecuti Paleſtini Saulem & filios ejus; peremerunt eos; nempe Jonathanem, Aminadabum, et Malchiſuem filios Saulis. 2 Nam bello contra Saulem ingraveſcente, offenderunt eum ſagittarii, & vulnerârunt eum: cùmque vulneratus eſſet Saul, 3 Dixit ad armigerum ſuum, Exime gladium tuum, eoque me interfice, ne veniant incircumciſi, & illudant mihi. Sed cùm nollet armiger ejus manum ſuam extendere in eum, eò quòd vehementer exterritus eſſet; exemit Saul proprium enſem, eique innixus interiit. 4 Cùm autem vidiſſet armiger ejus Saulem jam interiiſſe, projecit ipſe quoque ſeipſum ſuper gladium ſuum, & mortuus eſt cum eo. 5 Eodem itaque die ſimul occubuerunt Saul, tres ejus filii, atque armiger ejus. 6 Cùm autem vidiſſent Iſraelitæ & qui erant in tractu vallis Jordanis, fugiſſe viros Iſraelitas, & mortuum eſſe Saulem ac filios ejus; derelictis civitatibus aufugerunt: venientes verò Paleſtini, habitârunt in eis. 7 Poſt exactum diem unum redeuntes Paleſtini ad ſpoliandos cæſos, repererunt Saulem treſque filios ejus occiſos projectos in monte Gelboe: 8

nunciandum ad ,undiquaque Pelistim terram in miserunt & ; *ejus vasa* & , ejus caput tulerunt & ,cum spoliaverunt Et
9 וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר
.Daghon domo *affixerunt ejus calvariam* & ,sui Dei domo ejus arma posuerunt Et .populo atque , suis *doloribus*
10 אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָקְעוּ בֵית דָּגוֹן׃
tulerunt & ,*virtutis vir omnis* surrexerunt Et .Saul ipsi Pelistim fecerunt quæ omnia Ghilhad Jabes *omnis* audierunt Et
12 11 וַיִּשְׁמְעוּ כֹּל יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ
:Jabes in quercum subter eorum *ossa* sepelierunt & ,Jabes in ea attuleruntque :ej⁹ filiorũ corpora & , Saul corpus
אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפֹת בָּנָיו וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ
verbum *super*,Dominum *in* est prævaricatus qua *sua prævaricatione in* Saul est mortuus Et .diebus septem jejunaverunt &
13 וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר
,ei interfecit & : *DOMINO in* quæsivit non Et .quærendum ad *pythone in interrogandum ad* etiam & : custodivit non quod DOMINI
14 יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ׃ וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ
.Isai filium David ad regnum convertit &
וַיַּסֵּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי׃

CAP. XI. יא

etiam ,heri Etiam *nos* tua caro & ,tuum os Ecce : dicendo ,Chebron in David ad Israel omnis sunt congregati Et
2 1 וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ גַּם־תְּמוֹל גַּם־
Tu : tibi tuus Deus DOMINUS Dixitque .Israel *introducens & educens* tu ,*regem* Saul *existendo in* etiã,nudiusterti⁹
שִׁלְשׁוֹם גַּם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה
ad Israel seniores omnes Veneruntque .Israel meũ populũ super dux eris tu & , Israel meũ populũ pasces
3 תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
regem in David Unxeruntque .DOMINI *facies ad* Chebron in fœdus David eis *excidit* & , Chebron in regem
הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ
ipsa ; Jerusalaim in Israel omnis & , David ivit Et .Semuel manum per DOMINI verbum juxta , Israel super
4 עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־שְׁמוּאֵל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הִיא
cepit Et .huc ingredieris Non : David ad Jebus habitatores Dixeruntque .terræ habitatores Jebusæi ibi & : Jebus
5 יְבוּס וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא תָבוֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד
erit ,*primo* in Jebusæum *percutiens* Omnis : David Dixitque .David civitas ipsa .Sion *munitionem* David
6 דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֵּה יְבוּסִי בָּרִאשׁוֹנָה יִהְיֶה
vocaverunt Idcirco.*munitione* in David habitavit Et .*caput in* fuit & .Seruiah filius Joab *primo* in ascendit Et.*principẽ in & caput in*
7 לְרֹאשׁ וּלְשָׂר וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בַּמְצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־
urbis residuum *vivificavit* Joab Et .gyrum ad usq; & *Millo* à *circuitu à* urbem Ædificavitq; .David Civitatem eam
8 לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר׃
[illegible] *[illegible]* ,David qui ,fortium *capita* isti Et .eo cum exercituũ Dominus & :crescendo & ,eundo David abiit Et
10 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ
qui fortium numerus iste Et .Israel super Domini verbã juxta ,eum *regnare faciendũ ad*,Israel omni cum ejus regno in
11 בְמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר
una vice in *occisa* trecentos contra suã hastã suscitavit Ipse .*triariorum caput* Chachmoni filius Jasobham:David ipsi
לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן־חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃

Verſio VULG. LAT.

Cúmq; ſpoliâſſent eum, & amputâſſent caput,armíſque 9
nudâſſent, miſerunt in terrã ſuã, ut circumferretur,& oſtenderunt idolorum templis, & populis : Arma autem 10
ejus conſecraverunt in fano dei ſui,& caput affixerunt in templo Dagon. Hoc cùm audîſſent viri Jabes Galaad, 11
omnia ſcilicèt quæ Philiſthiim fecerant ſup Saul, Conſurrexerunt ſinguli virorũ fortiũ, & tulerunt cadavera 12
Saul & filiorũ ej⁹ : attulerúntq; ea in Jabes, & ſepelierunt oſſa eorũ ſubter quercũ, quæ erat in Jabes, & jejunaverunt ſeptem diebus. Mortuus eſt ergò Saul propter 13
iniquitates ſuas, eò quòd prævaricatus ſit mandatũ Dñi ꝙ præceperat, & non cuſtodierit illud : ſed inſuper etiã pythoniſſam conſuluerit, Nec ſperaverit in Dño:propter 14
ꝙ interfecit eũ,& trãſtulit regnũ ej⁹ ad David filiũ Iſai.

CAP. XI.

COngregatus eſt igitur omnis Iſrael ad David in Hebron, dicens; Os tuũ ſumus,& caro tua. Herì quoq; & 1 2
nudiuſtertiùs, cùm adhuc regnaret Sául, tu eras qui educebas,& introducebas Iſrael : tibi enim dixit Dñs Deus tuus; Tu paſces populũ meũ Iſrael, & tu eris princeps ſup eũ. Venerunt ergò omnes majores natu Iſrael ad regem in Hebron,& iniit David cũ eis fœdus corã Dño : 3
unxerúntq; eum regẽ ſuper Iſrael , juxta ſermonẽ Dñi, quem locutus eſt in manu Samuel. Abiit quoq; David,& 4
omnis Iſrael, in Jeruſalem : hæc eſt Jebus, ubi erant Jebuſæi habitatores terræ. Dixerúntq; qui habitabant in 5
Jebus ad David , Non ingrediêris huc. Porrò David cepit arcem Sion, quæ eſt Civitas David, Dixítque; 6
Omnis qui percuſſerit Jebuſæũ in primis, erit princeps & dux. Aſcendit igitur primus Joab filius Saruiæ, & factus eſt princeps. Habitavit autẽ David in arce, & id- 7
circò appellata eſt, Civitas David. Ædificavítq; urbem in circuitu à Mello uſq; ad gyrũ,Joab autẽ reliqua 8
urbis extruxit. Proficiebátq; David vadens & creſcens, 9
& Dñs exercituum erat cum eo. Hi principes virorum 10
fortium David, qui adjuverunt eum ut rex fieret ſuper omnem Iſrael , juxta verbum Dñi, ꝙ locutus eſt ad Iſrael. Et iſte numerus robuſtorũ David ; Jeſbaam filius 11
Hachamoni princeps inter triginta : iſte levavit haſtam ſuam ſuper trecentos vulneratos unã vice.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Quarè capitibus eorum truncatis, veſtibúſq; 9
detractis,miſerunt in terram Philiſthæorũ,civitates,urbes,ac pagos,nuntiatũ in phanis ſuis & populo ſuo. Et veſtes quidẽ atque arma il- 10
lorum poſuerunt in phanis ſuis,corpora verò eorũ affixerunt muro Beth-jaſanis. Audien- 11
tes autẽ incolæ Jabes-gelaadis quod fecerant Philiſthæi Sauli, Surrexerunt omnes viri for- 12
titudine præditi, totâq; nocte pergentes abſtulerunt corpus Saulis & corpora filiorũ ejus à muro Beth-jaſanis,attulerunt in Jabes,ibíque cremârunt:deinde ſumentes oſſa eorum, ſepelierunt ſub terebintho quæ erat in Jabes, & jejunaverunt ſeptem diebus. Mortuus eſt 13
itaque Saul(eò quòd perfidè cum Dño ſe geſſiſſet, et ꝙ præceperat ei,minimè cuſtodîſſet: Præterea conſuluiſſet pythones, Dñm verò 14
Deum ſuum non conſuluiſſet) tranſlatúmque fuit regnum ejus ad Davidem filium Iſai.

CAP. XI.

ITaq; congregati ſunt omnes Iſraelitæ apud 1
Davidẽ in Hebron,et dixerunt ei;Sanguis tu⁹ ſum⁹ & caro tua. Tam herì quã nudiuſtertius, 2
quum Saul eſſet rex ſup nos, tu egrediebaris & ingrediebaris in fronte Iſraelis:tibíq; dixit Dñs, Vade,tu paſces populũ meum Iſraelem,tuque rector eris ſup omnes tribus Iſraelis. Quapropter accedentib⁹ cunctis Iſraeli- 3
tarũ ſenioribus ad regẽ in Hebron,ſacramento ſe obligavit eis rex David in Hebron corã Dño, ac tum conſtituerunt Davidem ut eſſet rex ſuper Iſraelẽ:ſic eventu comprobata ſunt verba Samuelis prophetæ, quæ locutus fuerat nomine Dñi. Deinde cùm profectus eſſet 4
David cum omnib⁹ Iſraelitis in Jeruſalẽ,quæ Jebus antea vocabatur,ubi erant Jebuſæi indigenæ regionis illius; Dixerũt homines de- 5
gentes in Jebus ad Davidẽ,Nequaquã ingredieris hûc. Attamen coacto David univerſo populo,expugnavit civitates Sionis : eæ ſunt quæ vocatæ fuerunt civitates Davidis. Tunc 6
edixit David, Quicunq; primus occiderit virũ Jebuſæũ,is caput erit et dux militiæ:quarè cùm prim⁹ aſcendiſſet Joab Suriæ filius,conſtituit eum rex David caput ac ducẽ militiæ. Habitavítque David in civitatibus Sionis,ac 7
proinde vocabãt eas,Civitates Davidis. Cin- 8
xítque David ædificio civitatẽ à foſſis exterioribus:præbuítq; David dexterã cæteris hominib⁹ qui erant in iis civitatibus.Sic David 9
proficiebat indies, ac diteſcebat, & Dñs potentiſſim⁹ aderat illi. Hi autẽ ſunt præcipui 10
inter viros Davidis, qui cum eo promovebãt regnũ ipſius,ut regem conſtituerent eum ſup univerſum Iſraelem, juxta verbum Domini quod pronuntiaverat de Iſraele. Hi ſunt *in-* 11
quam numeri virorum Davidis:Primã ſedem obtinens,caput triginta *virorum,* erat Gedehu ſtrenuiſſimus:is gladium exemit, trecentóſque viros unã horã interfecit.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἐξέδυσαν αὐτὸν, ϗ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ϗ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ϗ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύ-
10 λων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ϗ τῷ λαῷ. Καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν
11 οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν· ϗ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦν-
12 τες Γαλαὰδ (κ) ἅπαντα ἃ ἐποίησαν (λ) οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ ϗ τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἠγέρθησαν ἐκ
Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς, ϗ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ ϗ (μ) τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ϗ ἤνεγ-
καν αὐτὰ εἰς Ἰαβὶς, ϗ ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν Ἰαβίς· ϗ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέ-
13 ρας. Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἠνόμησε (ν) τῷ θεῷ κατὰ τὸν λόγον κυρίου, δι-
ότι οὐκ ἐφύλαξεν, ὅτι ἐπηρώτησεν Σαοὺλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, ϗ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προ-
14 φήτης, Καὶ οὐκ (ξ) ἐζήτησε κύριον. ϗ ἀπέκτεινεν (ο) αὐτὸν, ϗ ἐπέστρεψε τὴν βασιλείαν τῷ Δαυὶδ
υἱῷ Ἰεσσαί.

Et exuerunt eum: & tulerunt caput ejus, & vaſa ejus: & miſe- 9
runt in terram alienigenarum in circuitu ad evangelizandum (c) ido-
lis ſuis, & populo. Et poſuerunt vaſa eorum in domo dei ſui: 10
& caput ejus poſuerunt in domo Dagon. Et audierunt omnes ha- 11
bitantes (d) Galaad omnia, quæ fecerant alienigenæ ipſi Saul, &
Iſrael. Et ſuſcitati ſunt in Galaad omnis vir potens, & tulerunt 12
corpus Saul, & corpus filiorum ejus: & attulerunt ea in Jabis:
& ſepelierunt oſſa eorum ſub quercu in Jabis: & jejunârunt
ſeptem dies. Et mortuus eſt Saul in ſuis iniquitatibus, quibus iniquè 13
egit Deo, (e) ſuper verbum Domini: quoniam non obſervavit:
quia interrogavit Saul in ventriloquo ad quærendum, & reſpondit ei
Samuel propheta. Et non quæſivit Dominum: et interfecit eum, & 14
convertit regnum ad David filium Jeſſæ.

MS. A. (κ) πάντα (λ) ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ ἐν τῷ (μ) τὰ σώματα (ν) τῷ κυρίῳ κατὰ (ξ) ἐξεζήτησεν τὸν κύριον Σαούλ. ϗ (ο) αὐτὸν, καθότι οὐκ ἠρώτησεν ἐν κυρίῳ, ϗ ἐπέστρεψεν

ΚΕΦ. ιά.

1 ΚΑὶ ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρὼν, λέγοντες, Ἰδοὺ ὀστᾶ σου ϗ σάρκες σου ἡ-
2 μεῖς. Καὶ ἐχθὲς ϗ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων ϗ εἰσάγων τὸν Ἰσραήλ· ϗ (α)
εἶπεν Ἰσραὴλ κύριός σοι, Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, ϗ (β) σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐ-
3 πὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα (†) εἰς Χεβρών. ϗ διέθετο αὐ-
τοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἔναντι κυρίου· ϗ ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσ-
4 ραὴλ κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουήλ. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς ϗ (γ) ἄνδρες αὐτοῦ εἰς
5 Ἰερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβοὺς, ϗ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες τὴν (δ) γῆν. Εἶπον τῷ Δαυὶδ, Οὐκ
6 εἰσελεύσῃ ὧδε. ϗ προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιών· αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Πᾶς
τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, ϗ ἔσται εἰς ἄρχοντα ϗ εἰς στρατηγόν. ϗ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις
7 Ἰωὰβ υἱὸς (ε) Σαρουΐα, ϗ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκά-
8 9 λεσεν αὐτὴν, πόλιν Δαυίδ. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν (ζ) κύκλῳ. Καὶ ἐπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος
10 ϗ μεγαλυνόμενος, ϗ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν, οἳ ἦσαν
τῷ Δαυὶδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ, τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν
11 κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ Ἰσραήλ. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυίδ· (η) Ἰεσεβαδὰ
υἱὸς (θ) Ἀχαμὰν πρῶτος τῶν τριάκοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυμα-
τίας ἐν καιρῷ ἑνί.

CAP. XI.

ET venit omnis Iſrael ad David in Chebron, dicentes; 1
Ecce oſſa tua, & carnes tuæ nos. Et heri, & nudiuſterti- 2
ùs, cùm eſſet Saul rex, tu fuiſti educens, & introducens Iſrael.
Et dixit (a) Iſrael Dominus tibi, Tu paſces populum meum Iſra-
el: & tu eris in ducem ſuper Iſrael. Et venerunt omnes ſeniores 3
Iſrael ad regem in Chebron. Et diſpoſuit eis rex David teſtamen-
tum in Chebron ante Dominum: Et unxerunt David in regem ſuper
Iſrael juxta verbum Domini per manum Samuel. Et ivit rex, & 4
(b) viri ejus in Hieruſalem, (hæc Jebus:) & ibi Jebuſæi habi-
tantes terram (c) Dixerunt David, Non ingredièris huc. Et ce- 5
pit arcem Sion: hæc eſt civitas David. Et dixit David; Omnis 6
percutiens Jebuſæum in primis, & erit in principem, & in du-
cem. Et aſcendit ſuper eam in primis Joab filius Sarviæ: & fa-
ctus eſt in principem. Et ſedit David in arce. Propter hoc vo- 7
cavit eam, Civitatem David. Et ædificavit civitatem in (d) cir- 8
cuitu. Et procedebat David procedens, & creſcens: & Dominus omni- 9
potens cum eo. Et hi principes potentium, qui fuerunt ipſi David, 10
qui invaleſcebant cum eo in regno ejus cum omni Iſrael, ad facien-
dum regnare eum juxta verbum Domini ſuper Iſrael. Et hic nu- 11
merus potentium David; (e) Jeſebada filius Achaman primus ipſo-
rum triginta. Hic eduxit gladium ſuum (f) ſemel ſuper trecentos
vulneratos in tempore uno.

MS. A. (α) εἶπεν κύριος ὁ θεός σου σοί, (β) σὺ εἶ (†) ἐν (γ) ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, (δ) γῆν. Εἶπαν δὲ οἱ κατοικοῦντες Ἰεβοὺς τῷ Δαυὶδ, (ε) Σαρουΐας, (ζ) κύκλῳ. ϗ ἐπολέμησεν, ϗ ἔλαβεν τὴν πόλιν. Καὶ ἐπορεύετο (η) Ἰεβαδὰμ (θ) Ἀχαμανὶ * πρωτότοκος τῶν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

9 * فسلبوه ثيابه * واخذوا راسه وسلاحه * فارسلوها الي ارض فلسطين * والي الضياع والمدن والمي *
10 ليبشروا بيوت اصنامهم وامتهم * وجعلوا ثيابه وسلاحه في بيت اوثانهم * وجعلوا راسه في بيت
11 ياسان * فسمع اهل جلعاد ما صنع الفلسطينيون بشاوول وباسرائيل * فقام كل رجل قوي من
12 جلعاد * ومضوا واخذوا جسد شاوول واجساد اولاده * وجاوا بهم الي نابلس ودفنوهم هناك تحت
13 اللوز * وصاموا سبعة ايام * ومات شاوول بخطاياه التي اخطا قدام الله * كقول الرب * لانه لم يحفظ
14 ما وصاه به * ومضي وسال المتكهنة ولم يسل الله * ولم يسلك طريقه * كما قال له سموال النبي
فقتله * ورد الملك الي داود بن يسي *

* الفصل الحادي عشر *

1 2 * واجتمع كل رجال اسرائيل الي داود في حبرون * وقالوا نحن دمك ولحمك * من امس ومن اول
امس * وحين كان شاوول ملكا علينا * انت الذي كنت تدخل وتخرج امام بني اسرائيل *
3 وقال الله لك انك الذي تسوس اسرائيل شعبي * وتكون مقدما ومدبرا لاسرائيل * وجاوا الشيوخ
كلهم الي الملك الي حبرون فعاهدهم داود بين يدي الرب * ومسحوا داود ملكا علي اسرائيل *
4 كقول الرب من فم سموال النبي * ومضي داود وجميع رجاله الي يروشليم * وهي التي كانت
5 قديما تسمي يابوس * لان فيها كانوا يسكنون اليابوسيون في تلك الارض * وقال اناس من
سكان اورسليم لداود * لا تدخل لنا الي هاهنا * فجمع داود الامة كلها * وكبس ضيعة صيون
6 التي سميت ضيعة داود * وقال داود ايضا * كل من يحارب يابوس ويطلع وياخذها اولا * يكن
رييسا مقدما علي جيش اسرائيل * فطلع يواب بن صوريا اولا فاخذها * فاقامه داود الملك
7 8 رييسا علي الجيش * وقعد داود في صيون * ولاجل ذلك سميت ضيعة داود * وبني داود حوالي
9 الضيعة الي برا * واعطي داود امانا لساير الناس الذي في الضياع * وارتفع داود وعظم *
10 وكان الله معه ضابط الكل * وهاولاء روساء رجال داود الذين ملكوا بملكه * واقامهم
11 الملك علي ساير اسرائيل * مثل كلمة الله التي تكلم علي اسرائيل * وهذا عدد رجال داود *
يجلس في المجلس لاول رييس ثلاثين * وهو جدبوا الجبار الذي سل سيفه * وقتل ثلاثماية
رجل في ساعة واحدة *

Et exuentes veſtes ejus, tollenteſq; caput 9
& arma ipſius, miſerunt ea in terram
Palæſtinæ, & in civitates, urbes, & ſub-
urbia; ut annuntiarent ædibus idolorum
ſuorum & genti ſuæ. Veſtes & arma 10
ipſius collocârunt in æde ſimulachrorum
ſuorum, caput autem ipſius poſuerunt in
Beth-jaſan. Sed cùm audiſſent incolæ 11
Galaadis quod fecerant Palæſtini Sauli
& Iſraelitis, Surrexerunt viri quique 12
robuſtiſſimi Galaaditæ, & abeuntes tu-
lerunt corpus Saulis, & corpora filiorum
ejus; & aſportantes ea Neapolim, ibidem
ſepelierunt ea ſubter amygdalum, & je-
junaverunt ſeptem diebus. Sic mortuus 13
eſt Saul propter peccata ſua quæ perpe-
traverat coram Deo; ſecundùm ſermo-
nem Domini, quia non ſervaverat quæ
mandaverat ei; Et abiens conſuluerat 14
aſtrologam potiùs quàm Deum conſule-
ret; nec ambulaverat in via ejus, quem-
admodum dixerat ei Samuel propheta:
propterea interfecit eum, revolvitque re-
gnum ad Davidem filium Jeſſi.

CAP. XI.

COnvenientes enim cuncti viri Iſraelis 1
ad Davidem in Hebron, dixerunt, Nos
ſanguis tuus & caro tua ſumus. Ab 2
heri & nudiuſtertius, dumque regna-
ret Saul ſuper nos, tu eras qui ingredie-
baris & egrediebaris ante filios Iſraelis:
Deus etiam tibi dixit te recturum Iſrae-
lem populum meum, teque fore ducem ac
rectorem Iſraelis. Tum venientibus cun- 3
ctis ſenioribus ad regem in Hebron, fœdus
inivit cum eis David coram Domino, &
unxerunt Davidem in regem ſuper Iſrae-
lem, juxta ſermonem Domini ore Samue-
lis prophetæ prolatum. Poſt hæc abiit Da- 4
vid cum univerſis copiis ſuis in Jeruſa-
lem quæ olim vocabatur Jebus, quòd in
ea degerent Jebuſæi, in regione illa: Et 5
dixerunt quidam è civibus Jeruſalem
ad Davidem, Nequaquam ingredieris huc
ad nos. Sed collectâ David univerſâ ple-
be, ſubegit civitatem Sion, quæ nuncupa-
ta fuit, Civitas Davidis. Dixit præterea 6
David, Quicunque oppugnaverit Jebus,
& prior aſcendens ceperit eam, erit præ-
poſitus militiæ Iſraelis. Joab ergò Suriæ
filius aſcendit prior & cepit eam: ac pro-
inde creavit illum David rex imperato-
rem exercitûs. Habitavitque David in 7
Sion, quæ fuit ob id vocata, Civitas Da-
vidis. Struxitque David ædificium circa 8
civitatem extrinſecùs, deditque David
liberum commeatum cunctis hominibus
qui erant in oppidis. Et exaltatus eſt Da- 9
vid, ac magnificatus, & Deus omnite-
nens aderat ei. Hi ſunt capita heroum Da- 10
vidis, qui imperium obtinebant in regno
ipſius, quos conſtituerat rex ſuper univer-
ſum Iſraelem, juxta verbum Dei quod
locutus fuerat de Iſraele. Hic inquam 11
eſt numerus heroum Davidis: Primum
locum occupans, dux triginta, erat Gede-
bu gigas, qui diſtricto gladio ſuo trecen-
tos eâdem horâ viros interfecit.

דברי הימים א׃ יא

;dammim--Paſ in David cum fuit Iſte .potentes tres inter Ipſe .Achochitæ *Dodo* filius Elhazar eum poſt Et
13 12 ואחריו אלעזר בן־דודו האחוחי הוא בשלושה הגברים׃ הוא־היה עם־דויד בפס דמים
faciebus à *fugerant* populus & ,*hordeis* plena agri pars erat Et .prælium ad ibi erant congregati Peliſtim &
והפלשתים נאספו־שם למלחמה ותהי חלקת השדה מלאה שעורים והעם נסו מפני
.magna ſalute Dominus ſervavit & : Peliſtim percuſſerũt & ,eã liberaverũt & ,*partis* medio in ſteterunt Et : Peliſtim
14 פלשתים׃ ויתיצבו בתוך־החלקה ויצילוה ויכו את־פלשתים ויושע יהוה תשועה גדולה׃
Peliſtim *caſtrametatio* & : Hadullam ſpeluncam ad David ad ,petram ad *capitibus* triginta è tres deſcenderunt Et
15 וירדו שלושה מן־השלושים ראש על־הצר אל־דויד אל־מערת עדלם ומחנה פלשתים
,David deſideravit Et .Beth-lechem in tunc Peliſtim *præfectus* Et .arce in tunc David Et .Rephaim valle in *caſtrametans*
17 16 חנה בעמק רפאים׃ ודויד אז במצודה ונציב פלשתים אז בבית לחם׃ ויתאו דויד
caſtrametationem in tres irruperunt Et .porta in quæ ,Beth-lechem ciſterna de aquas mihi *propinabit Quis* : dixit &
18 ויאמר מי ישקני מים מבור בית־לחם אשר בשער׃ ויבקעו השלשה במחנה
noluit Et .David ad attulerunt & ,acceperunt & ;porta in quæ ,lechem-Beth ciſterna è aquas hauſerunt & , Peliſtim
פלשתים וישאבו־מים מבור בית־לחם אשר בשער וישאו ויבאו אל־דויד ולא־אבה
virorum ſanguinẽ Nunquid .hoc *faciendo à* ,meo Deo à mihi Abſit : dixit Et .Domino eas libavit ſed , eas bibere David
19 דויד לשתותם וינסך אתם ליהוה׃ ויאמר חלילה לי מאלהי מעשות זאת הדם האנשים
tres fecerunt Hæc .eas bibere voluit non & ,eas attulerunt *ſuis animabus in* Quia ? eorum *animabus in* bibam iſtorum
האלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו שלשת
trecentos contra ſuam lanceam ſuſcitavit ipſe & : trium *caput* erat ipſe Joab frater Abſai Et .potentes
20 הגבורים׃ ואבשי אחי־יואב הוא היה ראש השלושה והוא עורר את־חניתו על־שלש מאות
tres ad uſque *&* ,*principem in* eis fuit & ,glorioſus duos inter tribus Ex .tres inter nomen *non* & , *occiſos*
21 חלל ולא־שם בשלושה׃ מן־השלושה בשנים נכבד ויהי להם לשר ועד־השלשה
duos percuſſit ipſe : Cabſeel de operibus *multi* ,*virtutis* viri filii Jehojadah filius Benaiah .pervenit non
22 לא־בא׃ בניה בן־יהוידע בן־איש־חיל רב־פעלים מן־קבצאל הוא הכה את שני
virum percuſſit ipſe Et .nivis die in ciſternæ medio in leonem percuſſit & ,deſcendit ipſe Et .Moab *leones*
23 אריאל מואב והוא ירד והכה את־הארי בתוך הבור ביום השלג׃ והוא הכה את־האיש
eum ad deſcendit Et .texentium liciatorium ſicut lancea *Ægyptii* manu in Et .*cubito in* quinque menſuræ virum Ægyptium
המצרי איש מדה חמש באמה וביד המצרי חנית כמנור ארגים וירד אליו
.Jehojadah filius Benaiahu fecit Hæc .ejus lancea in eum occidit & ,Ægyptii manu è lanceam rapuit & ,virga cum
24 בשבט ויגזל את־החנית מיד המצרי ויהרגהו בחניתו׃ אלה עשה בניהו בן־יהוידע
.pervenit non tres ad Et .*ipſe glorioſus* ipſe ecce triginta Ex .potentes tres inter nomen ei Et
25 ולו־שם בשלושה הגברים׃ מן־השלושים הנו נכבד הוא ואל־השלושה לא־בא
.Beth-lechem de *Dodo* filius Elchanan , Joab frater Haſahel *virtutum* potentes Et .ſuũ auditum ad David eum poſuit Et
26 וישימהו דויד על־משמעתו׃ וגבורי החילים עשהאל אחי יואב אלחנן בן־דודו מבית לחם׃
Hilai ,Chuſathites Sibbechai .Hantothites Abihezer ,Techohites Hicches filius Hira .Pelonites Cheles ,Harodites Sammoth
29 28 27 שמות ההרורי חלץ הפלוני׃ עירא בן־עקש התקועי אביעזר הענתותי׃ סבכי החשתי עילי
.Netophathites Bahanah filius Cheled ,Netophathites Maharai .Achochites
30 האחוחי׃ מהרי הנטופתי חלד בן־בענה הנטופתי׃

Verſio VULG. LAT.

Et poſt eum Eleazar filius patrui ejus Ahohites, qui 12
erat inter tres potentes. Iſte fuit cum David in Pheſdomim, 13
quando Philiſthiim congregati ſunt ad locum
illum in prælium: & erat ager regionis illius plenus
hordeo, fugerátque populus à facie Philiſthinorum.
Hi ſteterunt in medio agri, et defenderunt eum: cúmq; 14
percuſſiſſent Philiſthæos, dedit Dominus ſalutem magnam
populo ſuo. Deſcenderunt autem tres de triginta 15
principibus ad petram, in qua erat David, ad
ſpeluncam Odollam, quando Philiſthiim fuerant caſtrametati
in valle Raphaim. Porrò David erat in præſidio, 16
et ſtatio Philiſthinorum in Bethlehem. Deſideravit 17
igitur David, et dixit; O ſi quis daret mihi aquã
de ciſterna Bethlehem, quæ eſt in porta. Tres ergò iſti 18
per media caſtra Philiſthinorum perrexerunt, & hauſerunt
aquam de ciſterna Bethlehem, quæ erat in porta,
& attulerunt ad David ut biberet: qui noluit, ſed
magis libavit illam Domino, Dicens; Abſit ut in conſpectu 19
Dei mei hoc faciam, & ſanguinem iſtorum virorum
bibam: quia in periculo animarum ſuarum attulerunt
mihi aquam. Et ob hanc cauſam noluit bibere.
Hæc fecerunt tres robuſtiſſimi. Abiſai quoque 20
frater Joab ipſe erat princeps trium, & ipſe levavit
haſtam ſuam contra trecentos vulneratos, & ipſe erat
inter tres nominatiſſimus, Et inter tres ſecundos inclytus, 21
& princeps eorum: veruntamen uſq; ad tres primos
non pervenerat. Banaias filius Joiadæ viri robuſtiſſimi, 22
qui multa opera perpetrârat, de Cabſeel: ipſe
percuſſit duos ariel Moab: & ipſe deſcendit, & interfecit
leonem in media ciſterna tempore nivis. Et ipſe 23
percuſſit virum Ægyptium, cujus ſtatura erat quinque
cubitorum, & habebat lanceam ut liciatorium texentium:
deſcendit igitur ad eum cum virga, & rapuit
haſtam, quam tenebat manu: & interfecit eum haſtâ
ſuâ. Hæc fecit Banaias filius Joiadæ, qui erat inter 24
tres robuſtos nominatiſſimus, Inter triginta primus, 25
veruntamen ad tres uſque non pervenerat: poſuit autem
eum David ad auriculam ſuam. Porrò fortiſſimi 26
viri in exercitu, Aſahel frater Joab, & Elchanan filius
patrui ejus de Bethlehem, Sammoth Arorites, 27
Helles Phalonites, Ira filius Acces Thecuites, Abiezer 28
Anathothites, Sobbochai Huſathites, Ilai Ahohites, 29
Maharai Netophathites, Heled filius Baana 30
Netophathites.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܒܬܪܗ ܗܘܐ ܐܠܝܥܙܪ ܒܪ ܕܕܗ ܡܢ ܕܗܘܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܗܘ ܗܘܐ ܥܠ ܬܠܬܡܐܐ ܓܒܪܝܢ. *ܟܕ 13 12
ܗܘܐ ܥܡ ܕܘܝܕ ܒܦܣܝ ܕܡܝܐ. ܘܦܠܫܬܝܐ ܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ ܩܪܒܐ. ܘܗܘܬ ܬܡܢ ܚܩܠܐ
ܙܪܝܥܐ ܣܥܪܐ. ܘܥܡܐ ܐܬܒܕܪ ܡܢ ܩܕܡ ܦܠܫܬܝܐ. * ܘܩܡܘ ܒܓܘ ܚܩܠܐ ܘܦܪܩܘܗ. ܘܩܛܠܘ 14
ܠܦܠܫܬܝܐ. ܘܥܒܕ ܡܪܝܐ ܦܘܪܩܢܐ ܪܒܐ. * ܘܢܚܬܘ ܬܠܬܐ ܡܢ ܓܢܒܪܐ ܠܘܬ ܕܘܝܕ ܠܡܥܪܬܐ 15
ܕܐܪܠܡ. ܘܡܫܪܝܬܐ ܕܦܠܫܬܝܐ ܫܪܝܐ ܗܘܬ ܒܦܩܥܬܐ ܕܓܢܒܪܐ. * ܘܕܘܝܕ ܫܪܐ ܗܘܐ 16
ܒܡܫܟܢܐ. ܘܓܒܪܐ ܕܦܠܫܬܝܐ ܒܒܝܬ ܠܚܡ. * ܘܐܬܪܓܝ ܕܘܝܕ. ܘܐܡܪ. ܡܢ ܝܗܒ ܢܫܩܝܢܝ 17
ܡܝܐ ܕܫܬܝܬ ܡܢ ܓܘܒܐ ܪܒܐ ܕܒܝܬ ܠܚܡ. ܕܐܝܬ ܒܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. * ܘܫܡܥܘ ܒܫܥܬܐ 18
ܗܠܝܢ ܬܠܬܐ ܓܢܒܪܐ. ܘܒܙܥܘ ܘܥܠܘ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܦܠܫܬܝܐ. ܘܐܙܠܘ ܘܡܠܘ ܡܝܐ ܡܢ ܓܘܒܐ
ܪܒܐ ܕܐܝܬ ܒܒܝܬ ܠܚܡ. ܒܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܣܒܘ ܘܐܝܬܝܘ. ܘܩܪܒܘ ܠܕܘܝܕ. ܘܠܐ ܨܒܐ
ܠܡܫܬܝܗ. ܘܐܫܕܗ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪ. ܚܣ ܠܝ ܡܢ ܡܪܝܐ ܕܐܥܒܕ ܗܕܐ ܩܕܡ 19
ܐܠܗܝ. ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܢܦܩܘ ܘܐܙܠܘ ܥܠ ܕܡܐ ܕܩܕܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܫܬܝܗ. ܗܠܝܢ
ܥܒܕܘ ܬܠܬܐ ܓܢܒܪܐ. * ܘܐܒܝܫܝ ܐܚܘܗܝ ܕܝܘܐܒ. ܗܘ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܬܠܬܝܢ: ܘܗܘ ܫܡܛ 20
ܣܦܣܪܗ ܥܠ ܬܠܬܡܐܐ ܩܛܝܠܝܢ. ܘܗܘ ܗܘܐ ܝܩܝܪ ܛܒ. * ܥܠ ܬܠܬܝܢ ܡܝܩܪ ܗܘܐ. ܘܗܘܐ 21
ܪܝܫܗܘܢ ܘܩܪܒܐ. ܐܟܘܬ ܬܠܬܝܢ ܥܒܕ ܗܘܐ. * ܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܓܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ ܚܣܝܢܐ. 22
ܕܡܝܬܪܝܢ ܗܘܘ ܥܒܕܘܗܝ. ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܩܒܨܐܝܠ. ܗܘ ܩܛܠ ܬܪܝܢ ܓܢܒܪܝܢ ܡܘܐܒܝܐ.
ܘܗܘ ܢܚܬ ܘܩܛܠ ܐܪܝܐ ܒܓܘ ܥܒܐ. ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܓܐ. * ܘܗܘ ܩܛܠ ܠܓܒܪܐ ܡܨܪܝܐ. 23
ܓܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܕܐܪܝܟ ܗܘܐ ܚܡܫ ܐܡܝܢ. ܘܒܐܝܕܗ ܕܡܨܪܝܐ ܗܘܐ ܪܘܡܚܐ ܕܗܘܐ ܗܘܐ ܥܒܝܐ
ܫܢܢܗ. ܐܝܟ ܢܘܠܐ ܕܓܪܕܝܐ. ܘܢܚܬ ܠܘܬܗ ܒܫܒܛܐ. ܘܚܛܦܗ ܪܘܡܚܐ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ
ܕܡܨܪܝܐ. ܘܩܛܠܗ ܒܪܘܡܚܗ. * ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܒܕ ܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܫܡܗ ܝܬܝܪ 24
ܗܘܐ ܡܢ ܬܠܬܐ ܓܢܒܪܐ. * ܘܥܠ ܬܠܬܐ ܗܘܐ ܡܝܩܪ. ܘܩܪܒܐ ܐܟܘܬ 25
ܬܠܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܘܐܩܝܡܗ ܕܘܝܕ ܢܛܘܪܐ ܠܙܝܢܗ. ܘܥܠ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ.
* ܥܣܗܐܝܠ ܐܚܘܗܝ ܕܝܘܐܒ. ܐܠܚܢܢ ܒܪ ܕܕܗ ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ. * ܫܡܘܬ ܡܢ ܛܘܪ ܡܠܟܘܬܐ. 27 26
ܚܠܨ ܡܢ ܦܠܛܘܢ. * ܥܝܪܐ ܒܪ ܥܩܫ ܡܢ ܬܩܘܥ. ܘܐܒܝܥܙܪ ܡܢ ܥܢܬܘܬ. * ܣܒܝ ܡܢ 29 28
ܚܫܘܒܬ. ܥܠܝ ܡܢ ܚܘܚ. * ܡܗܪܝ ܡܢ ܢܛܘܦܬ. ܚܠܕ ܒܪ ܒܥܢܐ ܡܢ ܢܛܘܦܬ. 30

Poſt hunc erat Eliazar filius patrui ejus, de 12
civitate Dahoh: is erat præfectus trecentorum
virorum. Quum eſſet cum Davide in 13
Phaſi aquarum, ubi Philiſthæi bellum gerebant,
eſſétque ibi ager conſitus hordeo, &
populus diſſipatus eſſet à conſpectu Philiſthæorum;
Stiterunt ſe in medio agro, & 14
vendicârunt eum, cæſis Philiſthæis: præſtitítque
Dominus victoriam magnam. Præterea 15
deſcendentibus tribus ex heroibus ad
Davidem in ſpeluncam Arlam, dum caſtra
Philiſthæorum poſita eſſent in planitie gigantum,
David autem habitaret in tentorio, 16
& viri Philiſthæorum in Beth-lehem;
Deſiderio motus David ait, Utinam præberet 17
aliquis mihi ex aqua quam bibi è ciſterna
illa magna Bethlehemitica quæ eſt in porta
civitatis! Statim atque id audiêre tres 18
illi viri, perruperunt ac penetrârunt acies
Philiſthæorum, & pergentes hauſerunt aquã
ex eadem ciſterna magna quæ erat in Bethlehem
in porta civitatis, acceptámque & allatam
obtulerunt Davidi: qui tamen noluit
eam bibere, ſed effudit eam coram Domino,
Dicens, Avertat à me Dominus ut id committam 19
coram Deo meo: homines iſti egreſſi
abierunt periculo ſanguinis propriæ cervicis:
noluítque eam bibere. Hæc præſtiterunt
tres illi heroes. Præterea Abiſai frater 20
Joabi: is erat dux triginta, idémque gladium
exemit adverſùs trecentos quos occîdit:
is erat honoratiſſimus. Majore habebatur 21
in honore quàm illi triginta quorum
dux erat, & bellum æquè ac triginta gerebat.
Benaja Jojadai filius, vir ſtrenuus ac 22
fortis, cujus præſtantiſſima erant facinora,
ex oppido Cabſiele: is interfecit duos gigantes
Moabitas: idémque deſcendit & occîdit
leonem in ſylva tempore nivis. Idem 23
etiam occîdit virum Ægyptium, virum robuſtiſſimum,
procerum quinque cubitorum:
cùm enim Ægyptius haſtam manu teneret,
cujus cuſpidis craſſities erat veluti jugi textorum;
deſcendit ad eum cum baculo, arreptâque
ex Ægyptii manibus haſtâ, confodit
eum propriâ ipſius haſtâ. Hæc omnia 24
præſtitit Benaja Jojadai filius, & nomen ejus
celebrius erat quàm illorum trium virorum:
Tribus quidem illis honoratior erat, & prælium 25
ut tres faciebat. Hunc conſtituit David
ut eſſet cuſtos lanceæ ſuæ, & heroum fortiſſimorum.
Aſael frater Joabi, Elhanan filiꝰ patrui 26
ejus, à Beth-lehem: Semoth è monte regio, 27
Halas è Palton: Ira filius Ecis è Tecoa, 28
& Abiazar ex Anathoth: Sabi ex Heſubath, 29
Ali ex Hoh: Mahri ex Netophath, 30
Halad filius Baanæ è Notphath:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 13 Καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαῒ ὁ Ἀχωχί· οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ (ι) δυνατοῖς. Οὗτος ἦν
μετὰ Δαυὶδ ἐν (κ) Φασοδομὶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀ-
14 γροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. Καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ
15 ἔσωσεν αὐτὴν, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. Καὶ κατέβησαν
(λ) τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλὰμ, καὶ (μ)
16 παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. Καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ (ν) τὸ
17 σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε (ξ) ἐν Βηθλεέμ. Καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ, καὶ εἶπε, Τίς ποτιεῖ με ὕ-
18 δωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; Καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύ-
λων· καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς
19 Δαυὶδ. καὶ οὐκ ἠθέλησε Δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτὸ, καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ, Καὶ εἶπεν, Ἵλεώς μοι ὁ
θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ψυχαῖς
20 αὐτῶν (ο) ἤνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. Καὶ (π) Ἀ-
βισὰ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, οὗτος ἦν ἄρχων (ρ) τῶν τριῶν· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ (σ) τρια-
21 κοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ (τ) ἑνὶ, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν τοῖς τρισίν. Ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς
22 δύο ἔνδοξος, καὶ ἦν (υ) αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο. Καὶ (φ) Βαναία υἱὸς Ἰ-
ωδαὲ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καβασαήλ· οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο ἀριὴλ Μωάβ,
23 καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος. Καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα
τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν, καὶ (χ) ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, καὶ
κατέβη ἐπ' αὐτὸν (ψ) Βαναία ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπ-
24 έκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. Ταῦτα ἐποίησε (ω) Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν
25 τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς. Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρ-
26 χετο· καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. Καὶ (α) δυνατοὶ τῶν δυνάμεων, Ἀσαὴλ
27 ἀδελφὸς Ἰωὰβ, Ἐλεανὰν υἱὸς (β) Δωδωὲ ἐκ Βηθλεὲμ, (γ) Σαμαὼθ ὁ Ἀρωεὶ, Χελλὴς ὁ (δ) Φελω-
28 29 νὶ, Ὠρὰ υἱὸς Ἐκκὶς ὁ Θεκωὶ, Ἀβιέζερ ὁ Ἀναθωθὶ, (ε) Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ, Ἠλὶ ὁ (ζ) Ἀχωνὶ,
30 Μαραῒ ὁ Νετωφαθὶ, (η) Χθαὸδ υἱὸς Νοοζὰ ὁ Νετωφαθὶ,

Et poſt eum Eleazar filius (g) Dodai, Achochi. Hic fuit in tribus po- 12
tentibus. Hic fuit cum David in Phaſodamin: & alienigenæ congre- 13
gati ſunt ibi ad prælium: & erat pars agri plena hordeorum: & populus
fugit à facie alienigenarum. Et ſtetit in medio partis, & ſalvavit eam, 14
& percuſſit alienigenas: & fecit Dominus ſalutem magnam. Et de- 15
ſcenderunt tres de triginta principibus in petram ad David in ſpeluncam
Odollam: & caſtra alienigenarum in valle gigantum. Et David 16
tunc in munitione: & ſtatio alienigenarum tunc in Bethleem. Et con- 17
cupivit David, & dixit; Quis potabit me aqua de ciſterna Bethleem,
quæ in porta? Et perruperunt illi tres caſtra alienigenarum, & aquati 18
ſunt aquam de ciſterna, quæ in Bethleem, quæ erat in porta. Et tulerunt,
& venerunt ad David. Et noluit David bibere illam, & libavit illam
Domino, Et dixit; Propitius mihi Deus à faciendo verbum hoc. Si 19
ſanguinem virorum horum bibam in animabus eorum? quoniam in ani-
mabus ſuis attulerunt. Et noluit bibere illam. Hæc fecerunt tres poten-
tes. Et Abiſa frater Joab hic fuit princeps trium: hic eduxit gladium 20
ſuum ſuper trecentos vulneratos in tempore uno: & hic fuit nominatus
in tribus: De tribus ſuper duos glorioſus, & fuit eis in principem: 21
& uſque ad tres non pervênit. Et Banea filius Jodae filius viri po- 22
tentis: multa opera ejus de Cabaſael. Hic percuſſit duos Ariel Moab:
& hic deſcendit, & percuſſit leonem in ciſterna in die nivis. Et hic 23
percuſſit virum Ægyptium hominem (h) conſpicuum quinque cubito-
rum: & in manu Ægyptii lancea tanquam liciatorium texentium, &
deſcendit ſuper eũ Banea in virga: & abſtulit de manu Ægyptii lanceã,
& interfecit eum in lancea ejus. Hæc fecit Banea filius Jodae, & huic 24
nomen in tribus potentibus: Super triginta fuit honoratus hic: & ad 25
tres non pervênit. Et conſtituit eum David ſuper patriam ſuam. Et 26
potentes virtutum; Aſael frater Joab, Elcanan filius Dodoe de Beth-
leem, Samaoth Arori, Chelles Pheloni, Ora filius Eccis Thecoi, Abi- 27 28
ezer Anathothi, Sobochæ Uſathi, Eli Achoni, Marai Netophathi, 29 30
Chaod filius Nooza Netophathi,

MS. A. (ι) δυνατός. (κ) Φασοδομὶν, (λ) οἱ τρεῖς (μ) ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων παρεμβεβλήκει ἐκ τῇ (ν) τὸ ὑπόστεμα τῶν (ξ) ἐν τῇ Βηθλεέμ. (ο) ἤνεγκαν * αὐτόν· καὶ οὐκ (π) Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς (ρ) τῶν * τριῶν· οὗτος (σ) ἑξακοσίους (τ) ἑνὶ, οὗτος (υ) αὐτὸς εἰς (φ) Βαναίας (χ) ἐν τῇ χειρὶ (ψ) Βαναίας (ω) Βαναίας (α) οἱ δυνατοὶ (β) Δωδωαὶ (γ) Σαμὼθ Θαδὶ, (δ) Φαλλωνὶ, Ὠραὶ υἱὸς Ἐκκὴς (ε) καὶ Σοββαχαὶ ὁ Ἀσωθὶ, (ζ) Ἀχὼχ, Μοοραὶ (η) Ἐλλὰδ υἱὸς Βαανὰ ὁ Νετωφαθὶ, Ἠθοὺ υἱὸς Ῥηβαὶ ἐκ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 13 * وبعد صار العازار بن داود من دحوح * وهو صار رييسا علي ثلاثماية رجل * وهو كان مع
داود بن ايسي * وهو الذي اتى اليه بالماء من جب بيت لحم * والفلسطينيون يحاربون داود كان
14 هناك حقل واحد مزروعة شعيرا * فلما تبدد الامة من قدام الفلسطينيين * قام هذا الرجل
15 في الحقل * وخلص داود * واهلك الفلسطينيين * وصنع الله به خلاصا عظيما * ونزل ثلاثة من
الثلاثين رييسا من عند داود من الصخر الي مغارة عرلم * وعسكر الفلسطينيين قعود في برية
16 17 الجبابرة * وداود نازل في المسكن * والرجال الفلسطينيون في بيت لحم * فاشتهي داود وقال * من
18 يعطيني من الجب الكبير الذي في بيت لحم في باب الضيعة ماء اشربه * فسمعه من ساعته
الثلاثة الرجال الابطال * فنزلوا من عنده * وشقوا عسكر الفلسطينيين * ومضوا وملوا الماء من
الجب الكبير الذي في باب بيت لحم * واخذوه وجاوا به * واعطوه لداود * فلم يشا داود ان
19 يشربه * وسكبه قدام الله * وقال حاش لي ان افعل هذا الفعل قدام الاهي * لان هذا دم هاولاء
20 الرجال الذين اتوه بانفسهم * ولم يشربه * هذا صنع الثلاثة رجال الابطال * وهذه اسماوهم *
ابيشاي اخو يواب بن صوريا * وهو رييس في الثلاثة * وهو جرد سيفه علي ثلاثماية رجل * فقتلهم
21 في ساعة واحدة * وله اسم في الثلاثة روساء * وهو اعظم من الاثنين * ورييس عليهما * ولم
22 يات الي الثلاثة * وبنايا بن يوياداع بن ايشاي * جبار قوي ويحسن في صناعته اكثر من
قافصيال * وهو الذي قتل الجبارين * وهما مواب وارسل * وهو الذي نزل الي الجب * وقتل
23 السبع في يوم الثلج * وقتل الرجل المصري الذي كان طويلا * وطوله خمسة اذرع * وفي
يد المصري رمح غلظ سنانه مثل نول الحياك * فاتى اليه بنايا بن يوياداع بعصاة * فاخذ الرمح
24 من يده وقتله برمحه * هذا صنيع بنايا * وله كان اسم اكبر من ثلاثة رجال * وما كان
25 26 يحصر الي الثلاثة * واقامه داود علي كل ماله * وهاولاء علي الاقوياء * عسايل اخو يواب *
27 والحنين بن عمه * وداود من بيت لحم * واسموت من جبل الملك * وحالص الذي من
28 29 فلطون * وعيرا بن عاقيس الذي من تقوع * وافيعزار الذي من عناتوت * وسابي
30 الذي من حسبون * وعالي الذي من حوح * ومهري الذي من نوطافة * وخلد بن
بعني الذي من نوطافة *

Poſt hunc erat Eliazar filius Davidis è 12
Dahdah, qui erat dux trecentorũ virorum:
Is erat cum Davide filio Iſai, atq; is eſt 13
qui attulit ei aquam è ciſterna Bethlehe-
mitica. Præterea Paleſtinis bellum cum
Davide gerentibus, erat illic ager qui-
dam hordeo conſitus; cúmque diſperſus
populus à conſpectu Paleſtinorum, Stitit 14
ſe vir iſte in agro illo, Davidem eri-
puit, ac perdidit Paleſtinos: fecitque
per eum Deus ſalutem magnam.
Item cùm ex illis triginta ducibus tres 15
deſcendiſſent à Davide, è petra ad ſpe-
luncam Arlam, copiis Paleſtinorum ſe-
dentibus in deſerto gigantum, Davide 16
autem habitante in domicilio, & viris
Paleſtinis in Beth-lehem; Deſiderio mo- 17
tus David ait, Quis det mihi è ciſterna
magna quæ eſt in Beth-lehem in porta
civitatis, aquam bibendam? Hoc itaque 18
ſtatim audito à tribus illis ſtrenuiſſimis
viris, deſcenderunt ab eo, & perruptis co-
piis Paleſtinorum abierunt, hauſerunt a-
quam è ciſterna magna quæ erat in por-
ta Beth-lehem, & ſumentes eam attule-
runt dederuntque Davidi: noluit autem
David eam bibere, ſed effudit eam coram
Deo, Et ait, Abſit à me ut tantum faci- 19
nus perpetrem coram Deo meo: hæc enim
ſanguis eſt horum virorum qui vitæ ſuæ
periculo attulerunt eam: quare non bi-
bit illam. Hoc fecerunt tres illi ſtrenuiſſi-
mi viri. Hæc autem ſunt nomina eorum; 20
Abiſai frater Joabi, filius Suriæ, idemque
præcipuus erat inter hos tres. Idem quo-
que ſtrinxit gladium ſuum adverſùs tre-
centos viros, & unicâ horâ trucidavit
illos: quare inter tres hos duces celeber-
rimum conſecutus eſt nomen, Et præſtan- 21
tior erat reliquis duobus, ac princeps
amborum: attamen ad tres illos non per-
venit. Deinde Benaja filius Jojadai fi- 22
lii Iſai, gigas fortiſſimus, & in arte ſua
præſtantiùs ſe gerens quàm Cabſiel: is
etiam trucidavit duos gigantes, nempe
Moabum, & Arſalem: idemque deſcen-
dit in foveam, & occîdit leonem in
diebus nivis. Præterea occîdit virum 23
Ægyptium qui procerus erat, longitudo
enim ejus erat quinque cubitorum: &
quidem licèt Ægyptius lanceam manu
geſtaret, cujus craſſitudo mucronis erat
inſtar jugi textoris, aggreſſus tamen eſt
eum Benaja Jojadai filius baculo, ra-
puit lanceam ex ejus manu, eumque pro-
priâ lanceâ confodit. Hoc fuit præ- 24
clarum Benajæ facinus: adeoque cele-
brius obtinuit nomen præ tribus hiſce
viris, tametſi ad tres illos non pervene-
rit: Quamobrem præpoſuit eum David 25
cunctis opibus ſuis. Hi quoque præpo- 26
ſiti erant robuſtiſſimis: Aſael frater Joabi,
Elhanin filius patrui ipſius, & David
Bethlehemita: Aſmoth è monte regio, 27
& Halas Phaltonenſis: Ira Abiſi fi- 28
lius Tecuita, Abiazar qui ex Ana-
thoth: Sabi ex Hasbon, & Ali ex Hoh: 29
Mahri è Notapheth, & Haled filius Baa- 30
ni Notaphites:

דברי הימים א: יב

31 32 .Harbathites Abiel , Ghahas torrentibus de Churai .Pirhatonites Benaiah , Binjamin filiorum Ghibbath de Ribai filius Ithai
איתי בן־ריבי מגבעת בני בנימן בניה הפרעתוני: חורי מנחלי געש אביאל הערבתי:

33 34 Achiam .Hararites Saghe filius ,Jonathan ,Ghizonites Hasem Filii .Sahalbonites Eliachba , Bacharumites Hazmaveth
עזמות הבחרומי אליחבא השעלבני: בני השם הגזוני יונתן בן־שגא ההררי: אחיאם

35 36 Naharai ,Charmelites Chesro .Pelonites Achijah , Mecherathites Chepher .Ur filius Eliphal ,Hararites Sachar filius
בן־שכר ההררי אליפל בן־אור: חפר המכרתי אחיה הפלני: חצרו הכרמלי נערי

37 38 Joab vasa ferens Berothites Nacharai , Hammonites Selech .Geri filius Mibchar , Nathan frater Joel .Ezbai filius
בן־אזבי: יואל אחי נתן מבחר בן־הגרי: צלק העמוני נחרי הברתי נשא כלי יואב

39 40 , Reubenites Siza filius Hadina .Achlai filius Zabad ,Chittæus Urijah .Ithræus Ghareb , Ithræus Hirah .Serujah filii
בן־צרויה: עירא היתרי גרב היתרי: אוריה החתי זבד בן־אחלי: עדינא בן־שיזא הראובני

41 42 .Samah : Hasterathites Huzziah .Mithnites Josaphath &,Mahachah filius Chanan .triginta eo *super* & , Reubenitæ ipsi *caput*
ראש לראובני ועליו שלשים: חנן בן־מעכה ויושפט המתני: עזיא העשתרתי שמע

43 44 .Haroherites Chotham filii Jehiel & , Jeribai & , Machavites Eliel .Tisites ejus frater Jocha & , Simri filius Jedihael
ויעואל בני חותם הערערי: ידיעאל בן־שמרי ויוחא אחיו התיצי: אליאל המחוים ויריבי

45 46 .Mesobaiah Jahasiel & , Hobed & , Eliel .Moabites Ithmah & , Elnaham filii Jehosaviah &
ויושויה בני אלנעם ויתמה המואבי: אליאל ועובד ויעשיאל המצביה:

47

C A P. XII. יב

.lelli auxiliatores potentes inter ipsi Et .Chis filii Saul *faciebus* à clausum adhuc Siclagh in David ad *venientes* hi Et
1 ואלה הבאים אל־דויד לציקלג עוד עצור מפני שאול בן־קיש והמה בגבורים עזרי המלחמה:

, Achihezer *Caput* .Binjamin de Saul fratribus de , arcu *in sagittis in &* , *lapidibus in* , *sinistrantes &* , *dextrantes* arcu Armati
2 נשקי קשת מימינים ומשמאלים באבנים ובחצים בקשת מאחי שאול מבנימן: הראש אחיעזר

3 Ismahaiah Et .Hantothites Jehu & ,Berachah & , Hazmaveth filii Phelet & , Jeziel & , Ghibhathites Semahah filii Joas &
ויואש בני השמעה הגבעתי ויזואל ופלט בני עזמות וברכה ויהוא הענתתי: וישמעיה

4 , Elhuzai .Ghederathites Jozabad & , Jochanan & ,Jachaziel & ,Irmeiah & : triginta super & ,triginta inter fortis Ghibhonites
הגבעוני גבור בשלשים ועל־השלשים וירמיה ויחזיאל ויוחנן ויוזבד הגדרתי: אלעוזי

5 Chorchites Jasobham &,Johezer & Hazarel & ,Ijjahu &,Elchanah .Charuphites Sephathiahu &,Semariahu & ,Behaliah &,Jerimoth &
וירימות ובעליה ושמריהו ושפטיהו החרופי: אלקנה וישיהו ועזראל ויועזר וישבעם הקרחים:

6 fortes ,deserto in munitione ad David ad sunt divisi Ghadi de Et .Ghedor de Jerocham filii Zebadiah & , Johelah Et
ויועאלה וזבדיה בני ירחם מן־הגדור: ומן־הגדי נבדלו אל־דויד למצד מדברה גברי

7 8 montes super capræ sicut & : eorum facies leonis facies & ,*clypeum &* , *scutum disponentes* , bellum ad militiæ viri , *virtute*
החיל אנשי צבא למלחמה ערכי צנה ומגן ופני אריה פניהם וכצבאים על־ההרים

.tertius Eliab , secundus Hobadiah *:caput* Hezer .festinandum ad
9 למהר: עזר הראש עבדיה השני אליאב השלשי:

Versio VULG. LAT.

Ethai filius Ribai de Gabaath filiorum Benjamin, Banaia Pharatonites, 31 Hurai de torrente Gaas, Abiel 32 Arbathites, Azmoth Bauramites, Eliaba Salabonites. Filii Assem Gezonites, Jonathan filius Sage Ararites, 33 Ahiam filius Sachar Ararites, 34 Eliphal filius Ur, 35 Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites, 36 Hesro Carmelites, 37 Narai filius Asbai, 38 Joël frater Nathan, Mibahar filius Agarai, 39 Selec Ammonites, Naarai Berothites armiger Joab filii Saruiæ. 40 Ira Jethræus, Gareb Jethræus, 41 Urias Hethæus, Zabad filius Oholi, 42 Adina filius Siza Rubenites princeps Rubenitarum, & cum eo triginta: 43 Hanan filius Maacha, & Josaphat Mathanites, 44 Ozia Astarothites, Samma & Jehiel filii Hotham Arorites, 45 Jedihel filius Samri, & Joha frater ej' Thosaites, 46 Eliel Mahumites, & Jeribai & Josaia filii Elnaem, & Jethma Moabites, Eliel, & Obed, & Jasiel de Masobia.

CAP. XII.

1 Hi quoque venerunt ad David in Siceleg, cùm adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant fortissimi & egregii pugnatores, 2 Tendentes arcum, & utrâque manu fundis saxa jacientes, & dirigentes sagittas: de fratribus Saul ex Benjamin 3 Princeps Ahiezer, & Joas, filii Samaa, Gabaathites, & Jaziel & Phallet filii Azmoth, & Baracha, & Jehu Anathotites. 4 Samaias quoq; Gabaonites fortissimus inter triginta & sup triginta. Jeremias, Jeheziel, & Johanan, & Jesabad Gaderothites. 5 Et Eluzai, & Jerimuth, & Baalia, & Samaria, & Saphatia Haruphites. 6 Elcana, & Jesia, & Azareel, & Joëzer, & Jesbaam de Carehim: 7 Joëla quoque, & Zabadia, filii Jeroham de Gedor. 8 Sed & de Gaddi transfugerunt ad David, cùm lateret in deserto, viri robustissimi, & pugnatores optimi, tenentes clypeũ & hastam: facies eorum quasi facies leonis, & veloces quasi capreæ in montibus; 9 Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

31 * ܐܝܬܝ ܒܪ ܪܒܝ ܕܡܢ ܓܒܥܬ ܕܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܒܢܝܐ ܒܪ ܦܪܥܬܘܢ. * ܚܕܝ ܕܡܢ
32 ܢܚܠܓܝܣ. ܐܒܝܐܝܠ ܒܪ ܥܪܒܬܘܢ. * ܥܙܒܢ ܕܡܢ ܡܪܚܡ. ܐܠܝܦܐ ܕܡܢ ܫܠܒܡ.
33 34 * ܒܢܝ ܫܡ ܕܡܢ ܥܙܘܢ. ܝܘܢܬܢ ܒܪ ܫܓܐ ܕܡܢ ܛܘܪ ܟܪܡܠܐ. * ܐܚܝܪܡ ܒܪ ܣܟܡܝ ܕܡܢ
35 36 ܛܘܪ ܒܝܬܐ. ܐܠܝܦܘܢ ܒܪ ܐܘܪ ܕܡܢ ܒܓܪܬܘܢ. * ܚܦܪ ܕܡܢ ܡܟܪܬܝܡ. ܐܚܝܐ ܕܡܢ ܚܣܪ.
37 38 * ܚܨܪܝ ܕܡܢ ܟܪܡܠܐ. ܠܥܙܪ ܕܡܢ ܥܘܒܝ. * ܝܘܐܝܠ ܐܚܘܗܝ ܕܝܘܢܬܢ. ܡܟܕ ܕܡܢ ܓܕ.
39 40 * ܨܠܩ ܥܡܘܢܝܐ. ܡܚܙܝ ܒܪܘܬܝܐ. ܫܩܘܠ ܡܐܢܝ ܩܪܒܐ ܕܝܘܐܒ ܒܪ ܨܪܘܝܐ. * ܥܝܪܐ ܕܡܢ ܝܬܝܪ.
41 42 ܥܪܒ ܕܡܢ ܝܬܪ. * ܐܘܪܝܐ ܚܬܝܐ. * ܥܕܝܢܘ ܒܪ ܣܪܐ ܕܡܢ ܫܒܛܐ ܕܪܘܒܝܠ. ܘܗܢܘ
43 ܡܫܠܛ ܗܘܐ ܠܬܠܬܝܢ ܓܒܪܝܢ. * ܚܢܢ ܒܪ ܡܥܟܐ. ܥܙܝ ܕܡܢ ܥܢܬܘܬ. * ܝܘܫܦܛ ܕܡܢ
44 45 ܥܫܬܪܘܬ. ܫܡܥ ܘܥܡܐܝܠ ܒܢܝ ܚܘܬܡ ܕܡܢ ܥܪܗܪܘܬ. * ܝܕܥܐܝܠ ܒܪ ܫܡܪܝ. ܘܝܘܚܐ
46 ܐܚܘܗܝ. * ܥܡܘܙܘܬ ܘܥܢܐܝܠ. ܡܚܘܡ. ܡܘܫܝܐܝܠ. ܘܪܝܒܝ ܘܐܣܘܐ ܒܪܗ. ܐܚܡܐܝܠ ܘܝܬܡܐ
47 ܡܘܐܒܝܐ. * ܐܠܝܐܝܠ. ܘܝܬܡܐ. ܘܥܘܒܝܪ. ܠܫܐܝܠ. ܘܐܫܝܪ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܒ *

1 * ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܒܩܪܒܐ. ܘܗܠܝܢ ܥܠܘ ܥܡ
ܕܘܝܕ ܠܨܢܩܠܓ ܡܕܝܢܬܐ. ܟܕ ܥܪܩ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܫܐܘܠ ܒܪ ܩܝܫ. ܘܗܢܘܢ ܒܓܢܒܪܘܬܐ.
ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܠܘܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܐܠܘ ܨܒܐ. ܩܛܠܝܢ ܗܘܘ ܠܫܐܘܠ ܒܪ ܩܝܫ.
ܡܛܠ ܕܓܢܒܪܐ ܗܘܘ. ܘܓܒܪܐ ܕܩܪܒܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܕܘܝܕ ܠܡܫܒܩܘ ܐܢܘܢ
2 ܕܢܩܛܠܘܢ ܠܫܐܘܠ. * ܡܛܠ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܩܫܬܬܐ ܒܣܡܠܝܗܘܢ. ܘܣܦܣܝܪܐ
ܒܝܡܝܢܗܘܢ. ܘܩܫܬܬܗܘܢ ܡܛܝܒܢ ܗܘܝ ܒܓܐܪܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܕܘܝܕ ܕܢܩܛܘܠ ܠܫܐܘܠ.
3 ܕܗܘ ܗܘܐ ܪܝܫܐ. ܘܪܫ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܓܢܒܪܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܕܗܘܘ
ܥܡܗ. ܐܚܝܥܙܪ ܘܝܘܐܫ ܒܪܗ. ܘܝܘܐܝܠ ܕܡܢ ܡܟܫܐ. ܫܡܥܝܐ ܕܡܢ ܓܒܥܬ. ܦܠܛ ܘܒܪܟܝܐ
4 ܒܢܝ ܥܪܒܘܬ. ܝܗܘ ܕܡܢ ܥܢܬܘܬ. * ܫܡܥܝܐ ܕܡܢ ܓܒܥܘܢ. ܗܘ ܗܘܐ ܡܫܠܛ ܥܠ
5 ܬܠܬܝܢ. ܘܡܩܪܒ ܗܘܐ ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ. ܐܪܡܝܐ. ܢܚܙܐܝܠ. ܙܒܘܪ. ܥܙܪ. * ܓܕܝ. ܝܪܡܘܬ.
6 ܒܥܠܝܐ. ܥܙܪܝ. ܫܡܪܝܐ. ܫܦܛܝܐ. ܚܒܪ. * ܐܠܩܢܐ. ܝܫܘܥ. ܥܙܪܐܝܠ. ܫܒܢܐ. ܐܣܦ.
7 8 * ܝܘܐܚ. ܙܟܪܝܐ. ܒܢܘܗܝ ܕܝܪܚܘܡ ܕܡܢ ܓܕܪ. * ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܓܕ. ܐܬܦܪܫܘ
ܠܘܬܗ. ܕܢܦܩܘܢ ܥܡܗ ܠܡܨܪܘܬ ܕܒܡܕܒܪܐ. ܓܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ ܒܚܝܠܐ. ܘܪܘܪܒܝ ܒܩܘܡܬܐ.
ܓܒܪܐ ܕܩܪܒܐ ܚܝܠܬܢܐ ܒܩܪܒܐ. ܐܚܝܕܝ ܣܦܣܪܐ ܘܬܪܣܐ. ܦܪܨܘܦܗܘܢ ܐܝܟ ܕܐܪܝܘܬܐ. ܘܐܠܘ
ܘܡܬܟܬܫܝܢ ܥܡ ܛܘܪܐ. ܥܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. * ܥܙܪܐ. ܪܝܫܐ ܕܓܢܒܪܐ. ܥܘܒܕܝܐ. ܬܪܝܢܐ. ܐܠܝܐܒ. ܬܠܝܬܝܐ. 9

* Athi filius Rabai ex Gebaath Benjaminitarum, 31 Benaia filius Peraaton: 32 Hadi è Nehelghis, Abiel filius Arabton: 33 Uzban è Merham, Elipha è Salbam: 34 Filii Sem ex Azon, Jonathan Sagæ filius è monte Charmelo: 35 Ahiram Sachami filius è monte Baita, Eliphon Uri filius è Begarton: 36 Haphar è Mechartim, Ahia ex Hasar: 37 Hesri à Charmelo, Laazar ex Ubai: 38 Joel frater Jonathanis, Mechad è Gad: 39 Salac Ammonites, Mahzi Berothites portitor instrumentorum bellicorum Joabi filii Suriæ: 40 Ira de Jathir, Arab ex Jather: 41 Uria, Hethæus, 42 Adinu filius Sara è tribu Rubelitarum, & iste præpositus erat triginta viris: 43 Hanan filius Maachæ, Azi ex Anathoth: 44 Josaphat ex Astaroth, Sama & Amael filii Hotham ex Arharoth: 45 Jedael filius Samri, & Joha frater ejus: 46 Amuzoth, & Anael, Moham, Mosiel, Ribai, & Asua filius ejus, Ahmael, & Jethma Moabitæ. 47 Eliel, & Jethma, & Obir, Lasael, & Aschir.

CAP. XII.

1 Omnes isti Davidis heroes aderant cum eo in bello, & isti ingressi sunt cum Davide civitatem Senaclag, cùm fugeret à conspectu Saulis filii Cis: hi inquam cum fortitudine aderant omnes Davidi; qui, si voluisset, occidissent Saulem filium Cis, quippe qui gigantes essent & viri bello assueti: at noluit David permittere eis ut occiderent Saulem. 2 Arcus enim lævâ, gladios dexterâ suâ tenebant, & arcus eorum instructi erant sagittis: noluit autem David occidere Saulem, eò quòd esset caput ac princeps tribûs Benjaminitarum. 3 Atque hæc sunt nomina heroum Davidis qui erant cum ipso; Ahiazar, & Joas filius ejus, Joël qui erat è Machsa, Semeia qui è Gebeath, Pelet & Barachia filii Arbothis, Jehu qui ex Anathoth, 4 Semeia qui è Gebeone: is erat præfectus triginta, & bellum æquè ac omnes gerebat: Eremia, Nahzael, Zabor, Azar: 5 Gadi, Jarmuth, Bealia, Azri, Semaria, Sephatia, Heber: 6 Elcana, Jesua, Azrael, Sebna, Asaph: 7 Joah, Zacharia, filii Iarhum qui erat è Gedar. 8 E tribu quoque Gaditarum selecti fuerunt à Davide ut secum procederent ad Masroth quæ est in solitudine, viri valentissimi robore, & ingentis staturæ; viri in bello strenuissimi, enses clypeósque ferentes, quorum species speciem leoninam referebat; qui, si contra montem certâssent, eradicâssent eum. 9 Ezra caput horum gigantum, Obadia secundus, Eliab tertius,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

31 31 Αἰρὶ υἱὸς Ῥεβιὲ ἐκ βουνοῦ Βενιαμὶν, Βαναίας ὁ Φαραθωνὶ, Οὐρὶ ἐκ (θ) Ναχαλὶ Γάας, Ἀβιὴλ ὁ (ι)
33 Γαραβαιθὶ, Ἀζβὼν ὁ Βαρωμὶ, Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνὶ, (κ) Υἱὸς Ἀσὰμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς
34 (λ) Σωλὰ ὁ Ἀραρὶ, (μ) Ἀχὶμ υἱὸς Ἀχὰρ ὁ Ἀραρὶ, (ν) Ἐλφὰτ υἱὸς Θυροφὰρ Ὁ Μεχωραθὶ,
35 36 Ἀχία ὁ Φελλωνὶ, (ξ) Ἠσερὲ ὁ Χαρμαδαΐ, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαὶ, Ἰωὴλ (ο) υἱὸς Νάθαν, (π) Με-
37 39 βαὰλ υἱὸς Ἀγαρὶ, Σελὴ ὁ Ἀμμωνὶ, (ρ) Ναχὼρ ὁ Βηρωθὶ, αἴρων σκεύη (σ) υἱῷ Σαρυίας, Ἰρὰ ὁ Ἰε-
40 θρὶ, Γαρὴβ ὁ Ἰεθρὶ, Οὐρία ὁ Χεττὶ, Ζαβὲτ υἱὸς Ἀχαΐα, Ἀδινὰ υἱὸς (τ) Σαιζὰ τοῦ Ῥουβὴν ἄρχων,
41 42 καὶ (†) ἐπ᾽ αὐτῷ τριάκοντα, Ἀνὰν υἱὸς (υ) Μωχὰ, καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ (φ) Ματθανὶ, Ὀζία ὁ Ἀσταρωθὶ, (χ)
43 44 Σαμαθὰ καὶ Ἰειὴλ υἱοὶ Χωθὰμ τοῦ Ἀραρὶ, Ἰεδιὴλ υἱὸς (ψ) Σαμερὶ, καὶ Ἰωζαὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαΐ,
45 46 (ω) Ἐλιὴλ ὁ Μαωὶ, καὶ Ἰαριβὶ, καὶ Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ, (α) Ἐλλαὰμ, καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, (β) Δαλιὴλ,
καὶ Ὠβὴθ, καὶ Ἰεσσιὴλ ὁ Μεσωβία.

Æri filius Rebie de (i) colle Benjamin, Banæas Pharathoni, Uri de 31 32
Nachali Gaas, Abiel Garabæthi, Azbon Baromi, Eliaba Salaboni, Filius 33
Aſam Gizonitæ, Jonathan filius Sala Arari, Achim filius Achar Arari, 34
Elphat filius Thyrophar Mechorathri, Achia Phelloni, Eſere Charmadai, 35 36
Naaræ filius Azobæ, Joel filius Nathan, Mebaal filius Agari, Sele Am- 37 38
moni, Nachor Berothi, portans vaſa (k) filio Sarviæ, Ira Jethri, Gaber Je- 39 40
thri. Uria Chetti, Zabet filius Achaia, Adina filius Saza (l) ipſius 41 42
Ruben princeps, & ſuper eum triginta, Anan filius Moocha, & Joſa- 43
phat Matthani, Ozia Aſtarothi, Samatha, & Jeiel filii Chotham A- 44
rari, Jediel filius Semeri, & Jozae frater ejus Thoſai, Eliel Maoi, 45 46
& Jaribi, & Joſia filius ejus, Ellaam, & Jethama Moabites, Daliel,
& Obeth, & Jeſſiel Meſobia.

MS.A. (θ) Ναχαλὶ (ι) Σαραβεθθεὶ, Ἀζμὼθ ὁ Βαρσαμὶ, (κ) Υἱοὶ Ἀσὰμ ὁ Γωΰνὶ, (λ) Σαγὴ (μ) Ἀχιὰμ υἱὸς Σαχὰρ (ν) Ἐλιφαὰλ υἱὸς Ὠραφὲρ Ὁ Μεχουραθὶ, Ἀχία (ξ) Ἀσαραὶ ὁ Καρμηδὶ, Νοορὰ υἱὸς Ἀζβὶ, (ο) ἀδελφὸς (π) Μαβὰρ υἱὸς Ἀγαραὶ, Σελλὴκ ὁ (ρ) Νααραὶ ὁ Βηρωθ, (σ) Ἰωὰβ υἱοῦ Σαρυίας, Ἰρὰς ὁ Ἰεθερὶ, Γαρὴβ ὁ Ἰεθερὶ, Οὐρίας Χετθὶ, Σαβὰτ υἱὸς Ὀλὶ, (τ) Σεχὰ (†) ἐπὶ (υ) Μαχὸ, (φ) Μαθθανὶ, (χ) Σαμμὰ (ψ) Σαμαρὶ, καὶ Ἰωαζαὲ (ω) Ἰελιὴλ ὁ Μαωεὶν, καὶ Ἰαειβαὶ, (α) Ἐλναὰμ, καὶ Ἰεθεμὰ (β) Ἀλιὴλ, καὶ Ἰωβὴδ, καὶ Ἐασιὴλ ὁ

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ, ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ υἱοῦ Κὶς·
2 καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, Καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σφενδονῆ
3 ἐν λίθοις καὶ τόξοις. ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενιαμὶν (α) Ὁ ἄρχων Ἀχιέζερ, καὶ (β) Ἰωὰς υἱὸς
(γ) Ἀσμὰ τοῦ Γαβαθίτου, καὶ Ἰωὴλ, καὶ Ἰωφαλὴτ υἱοὶ Ἀσμὼθ, καὶ (δ) Βερχία, καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθὶ,
4 Καὶ Σαμαΐας ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα (ε) Ἱερεμία, καὶ Ἰεζιὴλ,
5 καὶ Ἰωανὰν, καὶ (ζ) Ἰωαζαβὰθ ὁ Γαδαραθιΐμ, Ἀζαῒ, καὶ Ἀριμοὺθ, καὶ Βαλιὰ, καὶ (η) Σαμαραΐα, καὶ
6 Σαφατίας ὁ Χαραιφιὴλ, Ἐλκανὰ, καὶ Ἰησουνὶ, καὶ Ὀζριὴλ, καὶ Ἰωζαρὰ, καὶ Σοβοκὰμ, καὶ οἱ Κορῖται,
8 Καὶ Ἰελία, καὶ Ζαβαδία υἱοὶ (θ) Ἰροὰμ, καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. Καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδδὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ
7 (ι) ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου, αἴροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσω-
9 πον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων (κ) τῷ τάχει· Ἀζὰ ὁ
ἄρχων, Ἀβδία ὁ δεύτερος, Ἐλιὰβ ὁ τρίτος,

CAP. XII.

Et hi, qui venerunt ad David in Sicelag: cùm adhuc comprimere- 1
tur à facie Saul filii Cis. Et hi in potentibus, adjuvantes in bello, (a) Et 2
arcu à dextris, & à ſiniſtris, & funditores in lapidibus, & arcubus:
De fratribus Saul de Benjamin Princeps Achiezer, & Joas filius Aſ- 3
ma Gabathitæ, & Joel, & Jophalet filii Aſmoth, & Berchia, &
Jeul Anathothi, Et Samaias Gabaonites potens in triginta, & ſuper 4
triginta, Heremia, & Jeziel, & Joanan, & Joazabath Gadarathiim,
Azai, & Arimuth, & Balia, & Samaraia, & Saphatias, Charæphiel, 5
Elcana, & Jeſuni, & Ozriel, & Jozara, & Sobocam, & (b) Cori- 6
tæ, Et Jelia, & Zabadia filii Iroam, (c) & qui ipſius Gedor. Et 7 8
de Gaddi diſceſſerunt ad David à (d) deſerto fortes, potentes, viri aciei
belli, levantes clypeos, & lanceas, & facies leonis facies earum, & leves,
ſicut capreæ ſuper montes, velocitate; Aza princeps, Abdia ſecundus, 9
Eliab tertius,

MS.A. (α) Ἀρχηὶ (β) Ἰωρὰς (γ) Σαμαὰ τοῦ Ταβαθίτου, καὶ Ἀζιὴλ, καὶ Φαλὴτ (δ) Βαραχία, (ε) καὶ Ἱερεμίας, (ζ) Ἰωζαβὰδ ὁ Γαδηρωθὶ, Ἐλιωζὶ, καὶ Ἰαριμοὺθ, (η) Σαμαρία, καὶ Σαφατία ὁ Ἀρυφὶ, Ἠλκανὰ, καὶ Ἰεσιὰ, καὶ Ἐλιὴλ, καὶ Ἰωζαὰρ, καὶ Ἰεσβαὰμ, οἱ Κορῖται, Καὶ Ἰωηλὰ, (θ) Ἰεροὰμ, υἱοὶ τοῦ Γεδώρ. (ι) ἐπὶ τ (κ) ἐν τάχει· Ἀζὲρ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

31 * أثي بن رائي الذي من فقعي من بني بنيامين وبنيا بن فرعتون * وحادي الذي من
32 33 34 نحلطوس * وافيال بن عرفاتون * وعوزيفان الذي من ارحم * والافيا الذي من سالافم * وبني
35 سيم الذي من عارون * ويوناثن بن ساغا الذي من طور كرملا * واحاريم بن سكن الذي من
36 جبل بيتا والِيفون بن اور الذي من بعرتون * وحافار الذي من مكرتيم * واحيا الذي من
37 38 حاصبار * وحصري الذي من كرملا * ولاعارار الذي من اوبي * ويوال اخو ناثان * ومكحد الذي
39 من غدو * وضالع الذي من امينا * ونحاري الذي من بريتيا حامل سلاح يواب بن صوريا *
40 41 * وغير الذي من يايين * وعارب الذي من يائار * واوريا الحاثاني * وعاديتوا بن سارا من سبط
42 43 روبال * هاولاء كانوا روساء على ثلثين ثلثين * حانان بن معكا * عازي الذي من عناثوث *
44 45 * يوشافاط الذي من عستروث * سامع * وعامائيل ابنا حوثام الذي من عرعروث * ياديعيل
46 بن شمري * ويوخيا اخوه * عامروث * وعانيال * وماواحيم * وماصوييل * رباني * ويشوا ابنه * احمائيل *
47 ويثما * ومافيا * والِيئل * ويثموا * وعوفير * وعسايئيل * وإسكار *

* الفصل الثاني عشر *

1 * هاولاء كلهم جبابرة داود الذين كانوا يقومون معه في الحرب * وهم الذين دخلوا مع داود
الى صقلاغ الضيعة * حيث كان هاربا من قدام ساوول بن قيس * وهم في جبروتهم كانوا
يقومون بين يدي داود * ولو اراد داود لقتلوا ساوول بن قيس * لانهم كانوا جبابرة صناعا في
2 الحرب * لكن لم يدعهم داود يقتلوا ساوول * وكانوا يرمون بالقسي بشمالهم * والسيوف
بيمينهم * وقسيهم مملوة سهاما * ولم يرد داود ان يقتل ساوول * هاولاء روساء على سبط بيت
3 بنيامين * وهذه اسماء رجال داود الذين كانوا معه * احيعزار * يواش ابنه * يوال الذي من
4 مكسا * شمعيا الذي من جباعات * بالاط * وابرخيا بنو عاروث * ياهو الذي من عناثوث * شمعيا
الذي من فقعون * هاولاء روساء على ثلاثين * وصناع الحرب مثل الجماعة * ارميا * حازاييل *
5 6 رافود * عادر * عادي * يرموث * باعليا * عازري * شمريا * شافطيا * حافار * الفانا * يشوا * عزرائيل * سقنا *
7 8 اسبق * نوح * اسخريا * بنو يرحوم الذي من عادار * ومن سبط جاد تبع داود وخرج معه الى
مصروث التي في البرية * رجال اقوياء شديدوا البأس * طوال القامة * اصحاب حرب ومجاهدات *
حاملين الدرق والسيوف * مثل الاسود في مناظرهم * سريعين مثل الغزلان على الجبال في
9 سرعتهم * عزريا رئيسهم * عوبديا * الياب *

Athi filius Rabi Gabaathites de filiis 31
*Benjamin, & Bania filius Pharatonis *
Hidi Nabaltoſites, & Abiel filius Ar- 32
batonis. Uzivan ex Arham, & Ela 33
phia è Salabame: Filii Sem qui erat 34
ex Azone, & Jonathan Saghæ filius
è monte Charmelo: Ahaim Sachani 35
filius è monte Baita, & Eliphon Uri fi-
lius è Bagartone: Haphar è Machar- 36
tim, & Ahia ex Haſare: Haſri è 37
Charmelo, & Laazar ex Ubai: Joel 38
frater Nathanis, & Machad è Ghaddo:
Salaa ex Amina, & Mahazi è Barihia, 39
armiger Joabi filii Suriæ: Ir ex Ja- 40
thire, & Areb ex Jathare: Uria Ge- 41
theus: Et Adinu Saræ filius è tribu 42
Rubelis. Hi erant præpoſiti tricenis vi-
ris; Hanan Maachæ filius, Azi qui 43
ex Anathoth: Joſaphat qui ex Aſta- 44
roth; Sameus; & Amael filii Hothamis, ex Arbaroth: Jaduel Samri fili- 45
us, & Johia frater ejus: Amezoth, 46
Aniel, Manahim, Maſuiel, Rejaba, &
Jeſua filius ejus, Ahmael, Jethma, &
Mabia: Eliel, Jethmu, Obir, Aſa- 47
el, & Eſchar.

CAP. XII.

Omnes iſti ſunt gigantes Davidis, 1
qui aſſiſtebant ei in bello, iidemque in-
greſſi ſunt cum Davide civitatem Si-
ccleg, ubi profugus erat à conſpectu
Saulis filii Cis: iidem quoque aſtabant
cum fortitudine ſua Davidi, & ſi an-
nuiſſet David, occidiſſent quidem Sau-
lem filium Cis; quoniam gigantes erant,
& bellicæ artis peritiſſimi: at non per-
miſit illis David necem Saulis. Arcu- 2
bus levâ jaculabantur, & gladios dex-
terâ ſuâ tenebant, ac eorum quidem ar-
cus pleni erant ſagittis: verùm noluit
David interficere Saulem. Hi ſunt præ-
fecti tribûs Benjaminitarum. Et hæc 3
ſunt nomina virorum Davidis, qui comi-
tabantur eum: Ahiazir, Joas filius
ejus, Joel qui è Machſa, Semeia qui
è Gabaath, Balat, & Abrachia filii
Arcboth, Jehu qui ex Anathoth, Se- 4
meia qui è Gabaone: hi erant præfe-
cti ſuper triginta, & bellicoſi ut reli-
qui omnes, Eremia, Hazael, Zabod,
Adar: Adi, Jarmuth, Baalia, Az- 5
ri, Samaria, Sephatia, Heber: Elcana, 6
Jeſua, Azrael, Sebna, Aſaph: Nub, 7
Iſcharia, filii Jarhum qui erat è Gedar.
Ex tribu Gad ſecuti ſunt Davidem, 8
& exierunt cum eo ad Maſroth quæ eſt
in deſerto, viri fortiſſimi atque gene-
roſiſſimi, proceri ſtaturâ, belli ac cer-
taminis arte præditi, ſcutis enſibuſque
inſtructi, leonibus aſpectu ſimiles, ce-
leritate veloces ſicut cervi ſuper mon-
tes. Horum caput Azria: Obadia, Eliab, 9

דברי הימים א׃ יב

.nonus Elzabad ,octavus Jochanan .ſeptimus Eliel ,ſextus Hatthai .quintus Irmejah ,quartus Miſmannah
10 11 מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִישִׁי׃ עַתַּי הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃
major & ,minor centum ad unus ;exercitus capita,Ghad filiis de Iſti .undecimus Machbanai ,decimus Irmejahu
13 14 יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׁתֵּי עָשָׂר׃ אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל
fugaverunt & ,ſuas ripas omnes ſuper replens ipſe & , primo menſe in Jarden tranſierunt qui ipſi Iſti .mille ad
15 לָאָלֶף׃ אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־כָּל־גְּדִיֹתָיו וַיַּבְרִיחוּ
.David ad munitionem ad Jehudah & ,Binjamin filiis de venerunt Et.occidentem ad & ,orientem ad valles omnes
16 אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה עַד־לַמְצַד לְדָוִיד׃
vos ſuper mihi ſit ,me juvandum ad me ad veniſtis pacem ad Si :eis dixit & ,reſpondit &,eorũ facies ad David eſt egreſſus Et
17 וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יִהְיֶה־לִּי עֲלֵיכֶם
.increpet & ,noſtrorum patrum Deus videat,meis volis in iniquitate abſq; meis anguſtiatoribus me decipiendũ ad ſi Sed .pariter cor
לֵבָב לְיָחַד וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יֵרֶא אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃
quia,tuo adjutori pax & ,tibi pax pax ,Iſai fili tecum &,David Tui .triariorum caput Hamaſai induit ſpiritus Et
18 וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי
cum cum veniendo in,David ſuper ſunt delapſi Menaſſeh de Et .agminis capitã in eos dedit &,David eos ſuſcepit &:tuus Deus te juvat
19 עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ עִם
noſtris capitibꝰ In:dicendo ,Peliſtim ſatrapæ eũ dimiſerunt conſilio in quia;eos juverũt non & :prælium in Saul contra Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרָאשֵׁינוּ
,Michael &,Jedihael &,Jozabad &,Hadnah,Menaſſeh de eum ad ſunt delapſi Siclagh ad ipſum eundo In .Saul ſuum dñm ad cadet
20 יִפּוֹל אֶל־אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל וּמִיכָאֵל
quia ,turmam contra David cum ſunt auxiliati hi Et .Menaſſeh in qui millium capita ,Sillethai & ,Elihu &,Jozabad &
21 וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתָי רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־הַגְּדוּד כִּי־
ad uſq; ,ei auxiliandũ ad David ad veniebant diem in diei tempus ad Quia .exercitu in principes fuerunt & :hi omnes virtute fortes
22 גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־
,Chebron in David ad venerunt ,militiam ad expediti capitum numeri iſti Et .Dei caſtrametationem quaſi magnam caſtrametationẽ
23 לְמַחֲנֶה גָדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה
.octin & millia ſex ,haſtam &,clypeũ portantes Jehudah Filii .Domini os juxta eum ad Saul regnum convertendum ad
24 לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמֹנֶה
.Levi filiis De .centum & ,millia ſeptem ,pugnam ad virtute fortes Simhon filiis De .exercitus expediti genti
25 26 מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃ מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי
.ſeptingenti & ,millia tria eo cum & ,Aharon ipſi dux Jehojadah Et .ſexcenti & ,millia quatuor
27 אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃

Verſio VULG. LAT.

10 Maſmana quartus, Jeremias quintus, 11 Ethi ſextus, Eliel ſeptimus, 12 Johanan octavꝰ, Elzebad nonus, 13 Jeremias decimꝰ, Machbanai undecimus. 14 Hi de filiis Gad principes exercitꝰ: noviſſimus centũ militibus præerat, & maximꝰ, mille. 15 Iſti ſunt qui tranſierunt Jordanẽ menſe primo, quando inundare conſuevit ſup ripas ſuas: & omnes fugaverũt qui morabantur iñ vallibus ad Orientalẽ plagam, & Occidentalẽ. 16 Venerunt autẽ & de Benjamin, & de Juda, ad præſidiũ in quo morabatur David. 17 Egreſſúſque eſt David obviàm eis, & ait; Si pacificè veniſtis ad me ut auxiliemini mihi, cor meũ jungatur vobis: ſi autẽ inſidiamini mihi pro adverſariis meis, cùm ego iniquitatẽ in manibus non habeã, videat Deus patrum noſtrorũ, & judicet. 18 Spiritꝰ verò induit Amaſai principẽ inter triginta, & ait; Tui ſumꝰ, ô David, & tecũ, fili Iſai: pax, pax tibi, et pax adjutoribꝰ tuis: te enim adjuvat Deꝰ tuꝰ. Suſcepit ergò eos David, & cõſtituit principes turmæ. 19 Porrò de Manaſſe transfugerũt ad David, quando veniebat cum Philiſthiim adverſꝰ Saul, ut pugnaret: & non dimicavit cum eis; quia inito conſilio remiſerunt eum principes Philiſthinorum, dicentes; Periculo capitis noſtri revertetur ad dominũ ſuũ Saul. 20 Quando igitur reverſꝰ eſt in Siceleg, transfugerũt ad eum de Manaſſe, Ednas, & Jozabad, & Jedihel, & Michael, & Ednas, & Jozabad, & Eliu, & Salathi, principes milliũ in Manaſſe. 21 Hi præbuerunt auxiliũ David adverſꝰ latrunculos: omnes enim erant viri fortiſſimi, & facti ſunt principes in exercitu. 22 Sed & p ſingulos dies veniebãt ad David ad auxiliandũ ei, uſque dum fieret grandis numerꝰ, quaſi exercitꝰ Dei. 23 Iſte quoq; eſt numerus principũ exercitûs, qui venerũt ad David, cùm eſſet in Hebron, ut transferrent regnũ Saul ad eum, juxta verbũ Dñi. 24 Filii Judá portantes clypeũ & haſtã, ſex millia octingenti expediti ad præliũ. 25 De filiis Simeon, virorũ fortiſſimorũ ad pugnandũ, ſeptẽ millia centũ. 26 De filiis Levi, quatuor millia ſexcenti. 27 Joiada quoque princeps de ſtirpe Aaron, & cũ eo tria millia ſeptingenti.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 ܐܫܘܪ ܪܒܝܥܝܐ. ܐܪܡܝܐ ܚܡܝܫܝܐ. * ܥܬܪ ܫܬܝܬܝܐ. ܐܠܝܐܝܠ ܫܒܝܥܝܐ. * ܝܘܚܢܢ
11 ܬܡܝܢܝܐ. ܐܠܝܙܒܪ ܬܫܝܥܝܐ. * ܐܪܡܝܐ ܥܣܝܪܝܐ. ܫܦܛܝܐ ܚܕܥܣܪ. * ܘܗܠܝܢ ܡܢ ܒܢܝ ܓܕ
12 13 ܗܘܘ ܪ̈ܝܫܝ ܚܝܠܐ. ܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܠ ܡܐܐ ܘܪ̈ܒܐ ܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܠܦ.
14 * ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܥܒܪܘܗܝ ܠܝܘܪܕܢܢ. ܒܝܪܚ ܢܝܣܢ. ܟܕ ܡܠܐ ܥܠ ܟܐܦܘܗܝ. ܘܠܟܠܗ
15 ܡܫܪܝܬܐ ܕܫܪܝܐ ܗܘܬ ܒܡܕܒܪܐ. ܠܡܕܢܚܐ ܘܠܡܥܪܒܐ ܥܪܩܘ. * ܘܗܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܕܪ̈ܝܫܝ ܚܝܠܐ.
ܕܐܬܘ ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬ ܕܘܝܕ ܠܚܒܪܘܢ. ܠܡܫܠܡܘ ܠܗ ܡܠܟܘܬܗ ܕܫܐܘܠ. ܘܠܡܫܠܡܘ ܡܠܬܗ
ܕܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ. ܕܡܠܠ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܬܘ ܡܢ ܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܢ ܒܢܝ 16
ܝܗܘܕܐ. ܟܕ ܡܛܘ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܘܬ ܕܘܝܕ. * ܘܢܦܩ ܕܘܝܕ ܠܐܘܪܥܗܘܢ. ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪ 17
ܠܗܘܢ. ܐܢ ܗܘ ܕܒܫܠܡܐ ܐܬܝܬܘܢ ܠܡܥܕܪܢܝ. ܢܦܪܘܥ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܥܦܝܦ ܡܐ ܕܒܠܒܟܘܢ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܘܐܢ ܕܠܡܢܟܠܘܬܝ ܐܬܝܬܘܢ. ܠܡܫܠܡܘܬܢܝ ܠܒܥܠܕܒܒܝ. ܟܕ ܠܐ ܕܚܛܝܬ ܠܐ
ܣܟܠܬ ܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܒܝܫ ܐܝܬ ܒܐܝܕܝ ܗܘ ܝܕܥ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܬܝ. ܘܗܘ ܢܟܣ
18 ܟܠ ܡܢ ܕܡܣܟܠ ܒܚܒܪܗ. * ܘܪܘܚܐ ܕܓܢܒܪܘܬܐ ܠܒܫܬ ܠܥܡܣܐ ܒܪ ܝܬܪ ܪܫܐ
ܕܬܠܬܝܢ. ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܕܘܝܕ. ܬܐ ܕܘܝܕ. ܬܐ ܒܪ ܐܝܫܝ. ܐܢܐ ܥܡܟ. ܫܠܡܐ ܠܟ.
ܠܐ ܬܕܚܠ. ܘܫܠܡܐ ܝܗܝܒ ܠܟ ܡܢ ܡܥܕܪܢܟ. ܡܛܠ ܕܡܥܕܪܢܟ ܒܟܠ ܥܕܢ.
19 ܐܠܗܟ ܗܘ. ܘܩܒܠ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ. ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ ܒܪܝܫܐ ܕܚܝܠܐ. * ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝ
ܡܢܫܐ ܐܬܘ ܠܘܬ ܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܡܩܪܒ ܩܪܒܐ ܥܡ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܥܡ ܫܐܘܠ ܠܐ ܨܒܘ
ܗܘܘ ܠܡܐܙܠ ܠܩܪܒܐ ܠܡܥܕܪܘܬܗ ܕܫܐܘܠ. ܡܛܠ ܕܣܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܐܬܚܫܒܘ
ܥܡ ܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܦܠܫܬܝܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܩܕܡܝܐ ܐܙܠܝܢܢ ܘܢܦܠܝܢ ܥܠ ܫܐܘܠ
20 ܡܪܢ. ܟܕ ܐܙܠ ܠܨܝܩܠܓ. ܘܢܟܪܟܝܘܗܝ. ܘܢܐܚܕܝܘܗܝ ܟܕ ܚܝ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ.
21 ܥܕܐ. ܘܙܒܘܪ. ܝܕܝܐܝܠ. ܡܢܚܝܐܝܠ. ܐܠܝܗܘ. ܘܝܘܙܒܪ. ܪ̈ܝܫܝ ܐܠܦܐ ܕܒܝܬ ܡܢܫܐ. * ܘܗܢܘܢ
ܐܙܠܘ ܗܘܘ ܘܥܕܪܘ ܠܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܥܠ ܓܝܣܐ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܚܝܠܬܢܝܢ ܗܘܘ
ܒܚܝܠܗܘܢ. ܘܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܟܠܗ ܚܝܠܐ. ܘܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ. ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܒܗ.
22 * ܘܒܟܠܗ ܝܘܡ: ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܕܘܝܕ. ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ ܩܕܡܘܗܝ ܒܚܕܐ. ܡܛܠ
24 ܕܪܚܝܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܛܒ ** * ܘܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܢܣܒܝ ܣܝܦܐ ܘܐܚܝܕܝ ܪܘܡܚܐ. ܫܬܐ
25 ܐܠܦܝܢ ܘܬܡܢܡܐܐ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ. * ܘܡܢ ܒܢܝ ܫܡܥܘܢ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ ܠܩܪܒܐ. ܬܡܢܝܐ
26 27 ܐܠܦܝܢ ܘܫܒܥܡܐܐ. * ܘܡܢ ܒܢܝ ܠܘܝ. ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. * ܝܗܘܝܕܥ ܪܫܐ
ܗܘܐ ܕܒܝܬ ܐܗܪܘܢ. ܘܕܥܡܗ. ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܒܥܡܐܐ.

10 Aſur quartus, Eremia quintus, Athar ſextus, 11 Eliel ſeptimus, Johanan octavus, 12 Elizabar nonus, Eremia decimus, Sephatia undecimus. 13 Iſti de filiis Gad erant duces militiæ; 14 quorum quidam imperabant centum, alii vero imperabant mille *viris*. 15 Hi ſunt qui trajecerunt Jordanem menſe Niſan quum ad labra uſque plenus eſſet: & totum exercitum qui caſtrametabatur in deſerto, Orientem & Occidentem verſùs fugârunt. Hi ergò ſunt numeri ducum exercitûs, qui venientes contulerant ſeſe ad Davidem in Hebron, ut traderent ei regnum Saulis: quatenus impleretur verbum Samuelis prophetæ, quod locutus fuerat ex ore Domini. 16 Venerunt etiam quidam ex filiis Benjamin, & ex filiis Juda: quibus, cùm ad caſtra perveniſſent apud Davidem, 17 Obviàm egreſſus David, benedixit eis, & ait illis, Si pacis animo & ad auxilium nobis ferendum veniſtis, duplum rependat vobis Dominus, pro re quam habetis in animo. Verùm ſi ad decipiendum me veniſtis, ut me tradatis hoſtibus meis (quum nullam in vos culpam commiſerim, nihílque inhoneſtum ſit in manibus meis: novit hoc enim Deus patrum meorum) ipſe corripiat è nobis eum qui ſocio ſuo injurius eſt. 18 Tum ſpiritus fortitudinis induit Amaſam filium Jetheris ducem triginta, & reſpondens dixit Davidi, Veni David, veni fili Iſai; ego ſum tecum, pax tibi, ne timeto: pax etiam tibi data eſt ab adjutore tuo: nam adjutor quidem tuus omni momento, Deus tuus eſt. Suſcepit ergò eos David, & ſtatuit eos David in fronte exercitûs. 19 Ex tribu verò filiorum Manaſſe ad Davidem confluxerunt *ii qui*, cùm proceſſiſſet ad bellum gerendum cum Philiſthæis, noluerant ad bellum procedere cum Saule ad auxiliandum Sauli, quia odio perſequebantur eum: hi enim conſpiraverant cum principibus Philiſthæorum, & dixerant eis, Nos primi ibimus, & irruemus in Saulem dominum noſtrum euntem in Senaclag, obſidebimus eum, vivúmque capiemus. 20 Et hæc ſunt nomina eorum; Ada, Zabor, Jadiel, Manchiel, Elihu, & Jozabar, tribuni Manaſſitarum. 21 Iidem iſti abierant opémque tulerant Davidi, quando proceſſit adverſùs turmam: omnes enim erant valentiſſimi robore, imperabant toti exercitui, eóque pro ut volebant, utebantur: 22 Et ſingulis diebus ingrediebantur apud Davidem, ut pane coram eo veſcerentur; quia ſummo eos proſequebatur amore.

24 Filii Judæ gladios ferentes, & lanceas geſtantes, erant ſexies mille octingenti robore validiſſimi. 25 E filiis Simeon, ſtrenuiſſimi bellatores, octies mille ſeptingenti. 26 E filiis Levi, quater mille ſexcenti. 27 Jehojada princeps erat familiæ Aharonis: & qui comitabantur eum, erant ter mille ſeptingenti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 11 (λ) Μασμανὰ ὁ τέταρτος, (μ) Ἱερεμίας ὁ πέμπτος, (ν) Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, (ξ) Ἐλιὰβ ὁ ἕβδο-
12 13 μος, (ο) Ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, (π) Ἐλιαζὲρ ὁ ἔννατος, Ἱερεμία ὁ δέκατος, (ρ) Μελχαβαναὶ
14 ὁ ἑνδέκατος. Οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἷς τοῖς ἑκατὸν μικρὸς, καὶ μέγας τοῖς
15 χιλίοις. Οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ· καὶ οὗτος πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶ-
σαν κρηπῖδα αὐτοῦ· καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν.
16 17 Καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυίδ. Καὶ Δαυὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπ-
άντησιν (σ) αὐτῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ εἰς εἰρήνην ἥκατε πρός με, (τ) εἴη μοι καρδία
καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ἴδοι ὁ θεὸς
18 τῶν πατέρων (υ) ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο. Καὶ πνεῦμα (φ) ἐνέδυσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριά-
κοντα, καὶ εἶπεν, (χ) Πορεύου καὶ ὁ λαός σου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ, εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη
τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ θεός σου. καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ κατέστησεν
19 αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων. Καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς
ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρα-
τηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων, Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύ-
20 ριον αὐτοῦ Σαούλ. Ἐν τῷ (ψ) πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μα-
νασσῆ, Ἐδνὰ, καὶ (ω) Ἰωζαβὰθ, καὶ Ῥωδιὴλ, καὶ Μιχαὴλ, καὶ (α) Ἰωσαβαὶθ, καὶ
21 Ἐλιμοὺθ, καὶ Σεμαθὶ, ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶ τοῦ Μανασσῆ. Καὶ (†) αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυ-
ὶδ ἐπὶ τὸν γεδδοὺρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες· καὶ ἦσαν ἡγούμενοι (β) ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ
22 δυνάμει, Ὅτι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς (γ) δύναμις τοῦ
23 θεοῦ. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν τοῦ
24 (δ) ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου. Υἱοὶ Ἰούδα (ε) θυρεοφό-
25 ροι καὶ δορατοφόροι, ἓξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρατάξεως. Τῶν υἱῶν Συμεὼν, δυνα-
26 τοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν, ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. (ζ) Τῶν υἱῶν Λευὶ, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι.
27 Καὶ (η) Ἰωαδὰς ὁ ἡγούμενος (θ) τῷ Ἀαρὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

Maſmana quartus, Hieremias quintus; Jethi ſextus, Eliab ſeptimus; 10 11
Joanan octavus, Eliazer nonus; Hieremia decimus, Melchabanai un- 12 13
decimus. Hi ex filiis Gad principes militiæ, unus ipſis centum par- 14
vus, & magnus ipſis mille. Hi, qui tranſierunt Jordanem in menſe 15
primo, (& hic repletus ſuper omnem crepidinem ſuam,) & perſequuti
ſunt omnes habitantes vallium ab Oriente uſque ad Occidentem. Et ve- 16
nerunt de filiis Benjamin, & Juda, in auxilium David. Et Da- 17
vid exivit in obviam eorum, & dixit eis; Si ad pacem veniſtis
ad me; (e) ſit mihi cor per ſe ſuper vos: & ſi ad tradendum me
inimicis meis non in veritate manûs; videat Deus patrum (f) ve-
ſtrorum, & arguat. Et ſpiritus induit ipſum Amaſæ principem 18
triginta, & dixit; Vade, (g) & populus tuus David filius Jeſſæ,
pax, pax tibi, & pax auxiliatoribus tuis: quoniam auxilia-
tus eſt tibi Deus tuus. Et ſuſcepit eos David, & conſtituit
eos principes virtuum. Et de Manaſſe acceſſerunt ad David, 19
(h) in veniendo alienigenas ſuper Saul ad bellum. Et non ad-
juvit eos: quoniam in conſilio (i) factum eſt à ducibus alieni-
genarum dicentium; In capitibus virorum iſtorum revertet ad
dominum ſuum (k) Saul. In eundo David in Sicelag, acceſſerunt 20
ei de Manaſſe, Edna, & Jozabath, & Rodiel, & Michael, &
Joſabæth, & Elimuth & Semathi, principes millium ſunt ipſius
Manaſſe. Et ipſi pugnârunt unà cum David ſuper (l) Geddur: 21
quoniam potentes fortitudinis omnes. Et fuerunt duces (m) in ex-
ercitu, in virtute: Quoniam (n) diem ex die veniebant ad David, 22
ad virtutem magnam, ſicut virtus Dei. Et hæc nomina princi- 23
pum militiæ, qui venerunt ad David in Chebron ad convertten-
dum regnum Saul ad eum, juxta verbum Domini. Filii Juda ſcu- 24
tiferi, & haſtiferi, ſex mille, & octingenti, potentes aciei. De 25
filiis Symeon potentes fortitudinis in aciem, ſeptem millia, & centum.
De filiis Levi, quatuor mille, & ſexcenti. Et Joadas dux ipſi Aaron, 26 27
& cum eo tria millia, & ſeptingenti.

MS.A. (λ) Μασμὰν (μ) Ἱερεμία (ν) Ἐθθεὶ (ξ) Ἐλιὴλ (ο) Ἰωνὰν (π) Ἐλεζαβὰδ ὁ ἔνατος, Ἱερεμίας (ρ) Μαχαβαναὶ (σ) αὐτοῖς, (τ) εἰ ἐμοὶ (υ) ἡμῶν καὶ ἐλέγξαι. (φ) ἐνεδυνάμωσεν τὸν Ἀμασαὶ τὸν ἄρχοντα (χ) Πορεύου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ὁ λαός σου, εἰρήνη εἰρήνη σοι, εἰρήνη (ψ) πορευθῆναι αὐτὸν εἰς (ω) Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἰεδιὴλ; (α) Ἰωζαβὲδ, καὶ Ἐλιοὺδ, καὶ Γαλαθὶ, (†) οὗτοι (β) ἐπὶ τῇ στρατιᾷ, Ὅτι (γ) δύναμις θεοῦ. (δ) ἐπιστρέψαι (ε) θυρεοφόροι, ἓξ (ζ) Καὶ υἱῶν (η) Ἰωδαὲ (θ) τῶν Ἀαρὼν,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* أمانا * مانا * ارميا * الي * الالاب * يونا * العازر * ارميا * ملخيا * أحد عشرهم هاولاء 10 11
من بني جاد * روساء الحرب * كل واحد على ألف * وهم الذين عبروا الاردن في شهر 12 13
نيسان * اذ هو ممتلي الي شطيه * وهزموا ساير العساكر الذين كانوا في البرية * في 14 15
الشرق والغرب * وهاولاء روساء الجند الذي اجتمعوا عند داود في قرية حبرون * ليجعلوه
ملكا بعد موت ساوول * ليتم كلمة صموييل النبي التي تكلم بها من فم الرب * فجاوا 16
بنو بنيامين وبنو يهودا حتي بلغوا عسكر داود * فخرج داود اليهم يحاربهم * فبارك عليهم 17
وقال لهم * ان كان جيتم للسلم ولمعونتنا * فان الرب يعطيكم اثنين بواحد على كل ما
في قلوبكم * وان كنتم جيتم لتضروا بنا وتسلمونا الى اعداينا * فاني لم أخطي اليكم
ولا عملت سيا قبيحا * الله اله اباي يعلم ذلك * وهو يحكم بيننا * ومن يخطي على صاحبه *
* وروح الجبرية ألبسه الله لعمسا بن ناثان ريس ثلاثين * فالتفت وقال لداود * تعال يا داود * 18
تعال يا ابن ايسي * وانا معك * السلم لك * لا تخف * والسلم اعطي لك من معينك * لان معينك
في كل وقت الاهك * فقبلهم داود واقامهم روساء على الجيش * ومن سبط منسا خرج مع 19
داود حين خرج الي حرب الفلسطينيين * ولم يخرجوا مع ساوول * ومضوا عقدوا مع كبراء
الفلسطينيين وقالوا لهم * نحن نمضي قبلكم * ونقع على ساوول حين يمضي الي صقلاغ
ونهاجم ونقبض عليه وهو حي * وهذه اسماوهم * عدا * وزافور * وايداعيل * ومانكال * والهو * 20
ويورافار روساء الوف بيت منسا * هاولاء مضوا الي داود * واعانوه حين مضي الي الحرب * لان 21
جميعهم كانوا جبابرة جدا * وهم صاروا متحكمين على الجيش * ويصنعون ما يريدون *
* وكانوا كل يوم ياكلون على مايدة داود * لانه كان يحبهم جدا * ** * وبنو 23 24
يهودا كانوا حاملين رماحا وسيوفا * ستون الفا وثمان مايه جبابرة اقوياء * ومن بني شمعون 25
جبابرة في القوة * ثمانية الف وسبع مايه * ومن بني لاوي * اربعة الف وست مايه * ويوياداع 26 27
الكبير الذي كان من قسمة هرون * كان معه ثلاثة الاف وتسع مايه *

Amana, Mana, Eremia, Ali, Ela- 10
lab, Jona, Elazar, Eremia, Ma- 11
lachia: Hi undecim erant è filiis Gad, 12
belli præfecti, quorum quilibet imperabat 13
mille viris. Hi ſunt qui trajicientes 14
Jordanem menſe Niſan dum plenus 15
erat uſque ad labra, acies omnes quæ
erant in deſerto, fugaverunt ad Ori-
entem & Occidentem. Hi ſunt duces
militum qui confluxerant ad Davidem
in civitatem Hebron, ut regem crea-
rent eum poſt mortem Saulis: ut ex-
pleretur verbum Samuelis prophetæ,
quod prædixerat ex ore Domini. Ve- 16
nientibus ergò filiis Benjamin & filiis
Judæ, adeóque ad caſtra Davidis per-
venientibus, Egreſſus David ut op- 17
pugnaret eos, benedixit eis, & ait
illis; Si pacis cauſâ & in auxilium
noſtrum venitis, duplam Dominus red-
dat vobis mercedem pro quacunque re
quam animo verſatis: ſin autem ve-
nitis animo lædendi nos, & tradendi
nos inimicis noſtris, quum nullam vobis
injuriam intulerim, nec quicquam turpe
egerim (novit hoc Deus, Deus patrum
meorum) ipſemet judicet inter nos, &
puniat eum qui peccat in ſodalem ſu-
um. Tunc ſpiritu fortitudinis induit 18
Deus Amaſam filium Nathanis du-
cem triginta, & converſus dixit Da-
vidi, Venias O David, venias O fili
Iſai: ego quoque ſum à partibus tuis;
pax tibi, ne metuas: & pax tibi da-
ta eſt ab adjutore tuo: tuus enim per-
petuus adjutor, Deus tuus eſt. Qua-
re excepit eos David, & conſtituit e-
os principes exercitûs. Ex tribu Ma- 19
naſſe illi prodiêre cum Davide quan-
do proceſſit ad oppugnandos Palæſtinos,
(non enim prodierunt cum Saule, ſed
euntes conſpirârunt cum Palæſtinorum
ducibus, & dixerunt eis, Nos antece-
demus vos, & aggrediemur Saulem
euntem in Siceleg, & irruentes vi-
vum capiemus) Quorum hæc ſunt 20
nomina; Ada, Zabor, Idael, Manchel,
Elihu, & Jozabar, tribuni Manaſſi-
tarum. Hi contulerunt ſeſe ad Davi- 21
dem, opemque tulerunt ei quando pro-
ceſſit ad bellum: omnes enim erant
valentiſſimi, ipſique imperabant mili-
tiæ, & agebant quicquid libebat: Et 22
ſingulis diebus comedebant ſuper menſa
Davidis, quia ſummoperè diligebat eos.
Filii Judæ lanceas gladióſque geſtan- 24
tes, erant ſexaginta millia octingenti
ſtrenuiſſimi & fortiſſimi. E filiis Si- 25
meonis, valentiſſimorum robore octo
millia ſeptingenti. E filiis Levi, qua- 26
tuor millia ſexcenti. Cum Jojadaë 27
magno, qui erat ex ſorte Haronis, e-
rant tria millia nongenti.

Saul fratribus Binjamin filiis de Et .duo & ,viginti principes ejus patris domus & *robore* fortis adoleſcens Sadoc Et
29 28 וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל
,millia viginti ,Ephraim filiis de Et .Saul domus cuſtodiam *cuſtodientes* eorum multitudo adhuc uſque Et .millia tria
30 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית שָׁאוּל: וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף
,millia decem octo Menaſſeh tribu dimidia ex Et .*ſuorum patrum* domo in *nominum* viri ,robore fortes ,octingenti &
31 וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם: וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף
temporibꝰ in intelligentiā ſcientes Iſſachar filiis de Et .David *faciendum regnare ad veniendum ad* ,nomina per ſunt *nuncupati* qui
32 אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים
exercitus egredientes Zebulun De .eorum *os ſuper* eorū fratres omnes Et .*ducenta* eorum *capita* ,Iſrael faceret quid *ſciendum ad*
33 לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם: מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא
Naphthali de Et .corde & corde non in *aciē ſtruendā* ad &,millia quinquaginta bellicis inſtrumentis omnibꝰ cum bellum *diſponentes*
34 עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלַעֲדֹר בְּלֹא־לֵב וָלֵב: וּמִנַּפְתָּלִי
octo & viginti ,prælium *ordinantes* Danitis de Et .millia ſeptem & triginta ,*lancea* & clypeo cum eis cum & ,mille principes
35 שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף: וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה
de ,Jarden trans *de* Et .millia quadraginta ,bellum diſponendum ad *exercitus* egredientes Aſer de Et .ſexcenti & ,millia
37 36 אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף: וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־
viri iſti Omnes .millia viginti & ,centum *belli militiæ vaſis* omnibꝰ *in* Menaſſeh tribu dimidia &,Ghaditis &,Reubenitis
38 הָרֻאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל כְּלֵי צְבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף: כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי
etiam & ,Iſrael univerſum ſup David regē conſtituendū ad,Chebron in venerūt perfecto corde in aciei inſtructores *belli*
מִלְחָמָה עֹדְרֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם
,comedentes tribus diebus David cum ibi fuerunt Et .David *regnare faciendum ad* ,uno corde Iſrael reſiduum omne
39 כָּל־שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים
adferentes Naphthali & ,Zebulun &,Iſſaſchar ad uſque eis propinqui etiam Et .eorum fratres eis præparaverāt quia:bibentes &
40 וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם: וְגַם הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים
pecus &,boves &,oleū &,vinū &,paſſas uvas & ,palathas ,*farinæ* eſcam ,bobus *in* & ,mulis *in* & ,camelis *in* & ,aſinis *in* panem
לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים וּבַבָּקָר מַאֲכָל קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן
.Iſrael in lætitia quia :multitudine in
לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל:

CAP. XIII. יג

: Iſrael *concionem* omnem ad David ait Et .*ducem omnem ad centenorum & millium principibus* cum David conſilium iniit Et
2 1 וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכֹל קְהַל יִשְׂרָאֵל
.Iſrael terras omnes in *reſiduos* noſtros fratres ad mittamus ,*dividemus* ,noſtro Deo Domino à & ,bonum vobis *ſuper* Si
אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל
.nos ad congregentur & ,ſuorum ſuburbanorum urbibus in Levitas & ,ſacerdotes eis cum Et
וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ:

Verſio VULG. LAT.

Sadoc etiam puer egregiæ indolis,& domus patris ejus, 28
principes viginti duo. De filiis autem Benjamin fratribus 29
Saul, tria millia: magna enim pars eorum adhuc ſequebatur
domū Saul. Porrò de filiis Ephraim,viginti 30
millia octingenti,fortiſſimi robore,viri nominati in cognationibus
ſuis. Et ex dimidia tribu Manaſſe,decem & 31
octo millia, ſinguli per nomina ſua venerunt ut conſtituerent
regem David. De filiis quoque Iſſachar viri eruditi, 32
qui noverant ſingula tempora ad præcipiendū quid
facere deberet Iſrael, principes ducenti: omnis autem
reliqua tribus,eorum conſilium ſequebatur. Porrò de Zabulon 33
qui egrediebantur ad prælium, & ſtabant in acie
inſtructi armis bellicis, quinquaginta millia venerunt in
auxiliū, non in corde duplici. Et de Nephthali,principes 34
mille: & cum eis inſtructi clypeo & haſtâ, triginta
& ſeptem millia. De Dan etiam præparati ad prælium, 35
viginti octo millia ſexcenti. Et de Aſer egredientes ad 36
pugnā,& in acie provocantes,quadraginta millia. Trans 37
Jordanem autem de filiis Ruben, & de Gad, & dimidia
parte tribûs Manaſſe,inſtructi armis bellicis, centum viginti
millia. Omnes iſti viri bellatores expediti ad pugnandum, 38
corde perfecto venerunt in Hebron, ut conſtituerent
regem David ſuper univerſum Iſrael: ſed & omnes
reliqui ex Iſrael, uno corde erant, ut rex fieret David.
Fuerúntque ibi apud David tribus diebus comedentes 39
& bibentes, præparaverant enim eis fratres ſui.
Sed & qui juxta eos erant uſque ad Iſſachar,& Zabulon, 40
& Nephthali, afferebant panes in aſinis, & camelis, &
mulis, & bobus, ad veſcendum: farinam,palathas,uvam
paſſam, vinum, oleum,boves, arietes,ad omnem copiam:
gaudium quippe erat in Iſrael.

CAP. XIII.

INiit autem conſilium David cum tribunis,& centurionibus, 1
& univerſis principibus, Et ait ad omnem cœtum 2
Iſrael; Si placet vobis, & à Domino Deo noſtro
egreditur ſermo, quem loquor: mittamus ad fratres
noſtros reliquos in univerſas regiones Iſrael, & ad
Sacerdotes, & Levitas, qui habitant in ſuburbanis urbium,
ut congregentur ad nos.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 29 [illegible]
[illegible]
[illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]
[illegible]
[illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
[illegible]
38 [illegible]
[illegible]
39 [illegible]
[illegible]
40 [illegible]
[illegible]
[illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Et Sadoc juvenis generoſiſſimus, & domus 18
ejus paterna ac fratres ejus, viginti duo
principes. E Benjaminitis fratribus Saulis, 29
tria millia: & hi uſque ad diem quo occiſus
fuit Saul, obſervabant cuſtodiam domûs
Saulis. E filiis Aphrem, viginti millia octingenti 30
viri valentiſſimi robore, viri celeberrimi,
per familias ac domos paternas
eorum. Ex dimidia tribu Manaſſe, decem 31
& octo millia virorum, qui celebri nomine
pollebant: atque hi primi venerunt ad Davidem
in regno ſtatuendum. E filiis Iſſachar, 32
ducenti principes ſapientiâ peritiſſimi in ævo
ſuo, & optima rectáque opera facientes
coram Domino: quorum fratres omnes illud
agebant, quod ii præcipiebant. Ex tribu 33
Zebolonitarum egreſſa ſunt virorum valentiſſimorum
robore, bellum toto animo
atque inſtrumentis ſuis bellicis gerentium,
quinquaginta millia, ad inferendum bellum
iis qui in dubium revocabant regnum Davidis.
E filiis Nephtali, principes mille, 34
ducentes ſecum viros clypeis & gladiis inſtructos
triginta ſeptem millia. E Danitis 35
egreſſa ſunt virorum belligerorum vigirti
octo millia ſexcenti. Ex Aſiritis prodiére 36
virorum bello gerendo ſtrenuiſſimorum quadraginta
millia. Ex transjordaninis autem, 37
de tribu Rubelitarum, è Gaditis, & ex dimidia
tribu Manaſſe, bellicis armis inſtructorum
centum viginti millia. Omnes iſti 38
viri robore valentiſſimi corde integro deſcenderunt
ab bellum, & venerunt in Hebron
ad initiandum regno Davidem ſuper
univerſum Iſraelem: quin & omnes principes
Iſraelis candidâ mente venerunt ad
conſtituendum Davidem regem ſuper Iſraelem:
Et manſerunt ibi apud Davidem tribus 39
diebus edentes & bibentes: nam fratres
eorum præbebant eis annonam. Atque 40
hæc ſunt nomina tribuum quæ afferebant eis
annonam, quippe quæ vicinæ eis eſſent;
tribus Iſacharitarum, Zebolonis, & Nephtalitarum,
aſinis, camelis, ac mulis advehebant
eis panem, farinam, palathas, cartallos
uvarum, vinum, oleum, oves, ac boves, ſummâ
copiâ: maxima enim lætitia erat apud
Iſraelem.

CAP. XIII.

DEinde conſilium iniit David cum tribunis 1
& centurionibus, cunctíſque magnatibus
& præfectis Iſraelis: Dixítque David 2
cunctis cœtibus Iſraelis, Si vobis conſentaneum
videtur, rogemus Dominum Deum
noſtrum, & reſtauremus nobis labes
fratrum noſtrorum exiſtentium in cunctis
civitatibus Iſraelis, & collocemus cum eis
ſacerdotes & Levitas in civitatibus & oppidis
eorum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

28 29 Καὶ Σαδὼκ νέος δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες (ι) εἰκοσιδύο. Καὶ τῶν υἱῶν Βενια-
μὶν τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ, τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν (†) φυλακὴν οἴκου Σαούλ.
30 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραὶμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πα-
31 τριῶν αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, δεκαοκτὼ (κ) χιλιάδες, καὶ οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνό-
32 ματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυίδ. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσσάχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς,
33 γινώσκοντες τί ποιῆσαι (λ) Ἰσραὴλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ Ζαβου-
λὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ
34 Δαυὶδ οὐ χεροκένως. Καὶ ἀπὸ (μ) Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι,
35 τριακονταεπτὰ χιλιάδες. Καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον, (ν) εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες
36 καὶ ὀκτακόσιοι. Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον, (ξ) τεσσαράκοντα χιλιάδες.
37 Καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν, καὶ Γαδδὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι
38 σκεύεσι πολεμικοῖς, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. Πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παρά-
ταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ· καὶ ἦλθον εἰς Χεβρὼν τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. καὶ ὁ
39 κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ (ο) μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυίδ. Καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθί-
40 οντες καὶ πίνοντες, ὅτι (π) ἡτοίμασαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. Καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς ἕως Ἰσσάχαρ
καὶ Ζαβουλὼν καὶ (ρ) Νεφθαλὶ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων
καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, οἶνον, καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα
εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰσραήλ.

Et Sadoc juvenis potens fortitudine, & de paterna domo ejus principes 28
viginti duo. Et de filiis Benjamin fratribus Saul, tria millia: & adhuc 29
(o) plurima pars eorum intendebat in cuſtodiam domûs Saul. Et de filiis 30
Ephræm, viginti millia, & octingenti, potentes fortitudine, viri nomi-
nati per domos patriarum ſuarum. Et de dimidio tribûs Manaſſe, de- 31
cem octo millia, et qui nominati fuerunt in nomine ad faciendum regnare
ipſum David. Et de filiis Iſſachar, cognoſcentes intelligentiam in (p) 32
tempora, cognoſcentes, quid faciat Iſrael, (q) ducenti, & omnes fratres
eorum cum eis. Et de Zabulon procedentes in aciem belli in omnibus va- 33
ſis bellicis, quinquaginta millia ad auxiliandum David (r) non manibus
vacuis. Et de Nephthali, principes mille, & cum eis in ſcutis & lanceis 34
triginta ſeptem millia. Et de Danitis inſtructi ad bellum, viginti octo 35
millia, & octingenti. Et de Aſer ingredientes auxiliari in bello, qua- 36
draginta millia. Et de trans Jordanem de Ruben, & Gaddi, & de di- 37
midio tribûs Manaſſe in omnibus vaſis bellicis, centum viginti millia.
Omnes hi viri bellatores inſtruentes aciem in animo pacifico. Et venerunt 38
in Chebron ad faciendum regnare David ſuper omnem Iſrael. Et reſi-
duus Iſrael anima una ad faciendum regnare David. Et fuerunt ibi die- 39
bus tribus comedentes, & bibentes: quoniam præparârant fratres eo-
rum. Et confines eis uſq; ad Iſſachar, & Zabulon, & Nephthali af- 40
ferebant eis ſuper camelos, & aſinos, & mulos, & ſuper vitulos ciba-
ria, farinas, palathas, uvas paſſas, vinum, & oleum, vitulos, & oves
in multitudine: quoniam lætitia in Iſrael.

MS.A. (ι) εἴκοσι καὶ δύο. Καὶ ἐκ τῶν (†) φυλὴν (κ) χιλιάδες, οἱ (λ) Ἰσραὴλ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῶν, διακόσιοι, (μ) Νεφθαλεὶμ (ν) εἴκοσι καὶ ὀκτὼ (ξ) τεσσαράκοντα (ο) μία. Καὶ ἦσαν (π) ἡτοίμασαν αὐτοῖς οἱ (ρ) Νεφθαλείμ,

ΚΕΦ. ιγ.

1 2 ΚΑὶ ἐβουλεύσατο Δαυὶδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων, παντὶ ἡγουμένῳ. Καὶ εἶπε
Δαυὶδ (α) πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ, Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ κυρίου (β) τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εὐο-
δωθῇ, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν
οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς,

CAP. XIII.

ET conſultavit David cum chiliarchis, & centurionibus, omni duci. 1
Et dixit David univerſæ Eccleſiæ Iſrael; Si ſuper vos bonum, & à 2
Domino Deo noſtro proſperabitur; mittamus ad fratres noſtros reliquos
in omni terra Iſrael: & cum eis ſacerdotes Levitæ in civitatibus
poſſeſſionis ſuæ: & congregabuntur ad nos.

MS.A. (α) τῇ πάσῃ (β) Θεοῦ ὑμῶν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وصادوق الشاب جبار في الجيوش * وبيت ابيه واخوته روساء * اثنان وعشرون رييسا من 28
بيت ابيه * ومن بني بنيامين اخوة شاوول * ثلاثة الف * وهم كانوا الي يوم قتل شاوول 29
يحرسون بيته * ومن بني افريم * عشرون الفا وثمان مائة رجالا جبابرة رجالا معروفين * ومن 30
نصف سبط منسا * ثمانية عشر الف * رجال صاروا معروفين * لانهم الذين اتوا ليجعلوا 31
داود ملكا * ومن بني ايساخر * روساء عارفون بالحكمة في زمانهم * وصناع صنايع حسنة 32
مستوية قدام الله * مايتان * وساير اخوتهم كانوا يصنعون كلما يامرونهم به * ومن سبط 33
زابلون * منهم جبابرة في القوة * وصناع في الحرب بكل سلاح * خمسون الفا * ليقيموا الحرب
على كل من يخالف في ملك داود * ومن بني نفتالي * الروساء الف رييس * ومعهم رجال 34
متسلحين بالدرق والرماح * سبعة وثلاثون الفا * ومن سبط اشير الذين خرجوا ليعضدوا 36
داود في الحرب * رجال جبابرة اربعون الفا * ومن سبط دان خرج رجال صانعي الحروب * 35
ثمانية وعشرون الفا وتسع مائة * ومن عدوة الاردن * من بني رؤبال وبني جاد ونصف 37
سبط منسا * مربيين بكل سلاح مائة وعشرون الفا * هاولاء الذين خرجوا للحرب رجال اقوياء 38
بقلوب ذكية * فجاوا الي حبرون * واقاموا لداود الملك على ساير بني اسراييل * وعلي كبراء
اسراييل * وكان جميعهم بقلوب ذكية * ليقيموا داود ملكا على اسراييل * واقاموا عند داود 39
ثلاثة ايام ياكلون ويشربون * لان اخوتهم اعطوهم الطعام * وهذه اسماء الاسباط الذين كانوا 40
يجيئون اليهم ويقدمون اليهم * سبط ايساخر * زابلون * نفتالي * هاولاء كانوا ياتونهم بالخبز
على حمير * وجمال * وبغال * ودقيقا * وقواسير عنب * وخمرا * وزيتا * وغنما * وبقرا كثيرا * لان
فرحا كثيرا كان في اسراييل *

Et Sadoc juvenis inter bellatores for- 28
tiſſimus, & familia patris ejus, ac
fratres ejus principes, viginti duo ſcilicet
principes ex ejus paterna domo. Ex 29
Benjaminitis fratribus Saulis, tria mil-
lia; qui uſq; ad diem quo interfectus
fuit Saul cuſtodiebant domum ejus. Ex 30
Ephraimitis, viginti millia octingenti,
viri fortiſſimi, viri celeberrimi. E di- 31
midia tribu Manaſſis, octodecim millia
virorum, qui celebres inde facti ſunt,
quòd venerint ad creandum Davidem
regem. Ex filiis Iſacharis, principes 32
ſuis temporibus ſapientiſſimi, & bo-
nis coram Deo rectiſque actionibus in-
ſtantes, ducenti: quorum reliqui fratres
exequebantur quicquid ii præcipiebant.
Ex tribu Zabolonis prodierunt valenti- 33
um robore, & bellum quovis armo-
rum genere gerentium, quinquaginta mil-
lia; ut bellum inferrent iis omnibus qui
adverſarentur regno Davidis. Princi- 34
pes è Nephtalitis erant mille principes,
quos comitabantur triginta ſeptem millia
virorum ſcutis & lanceis inſtructorum.
Ex tribu Aſir, qui egreſſi ſunt ad opem 36
Davidi ferendum in bello, fuerunt vi-
ri robuſtiſſimi quadragies mille. Ex 35
tribu Dan prodiere virorum bellicoſo-
rum viginti octo millia nongenti. Ex 37
his autem qui erant trans Jordanem,
è Rubelitis, Gaditis, & dimidiâ tri-
bu Manaſſis, centum viginti millia
omni armorum genere inſtructa. Hi ſunt 38
qui ſinceris cordibus exierunt ad bellum,
viri fortiſſimi; & venientes in Hebron
confirmârunt Davidi regnum ſuper o-
mnes Iſraelitas, & ſuper omnes ma-
gnates Iſraelis: venerunt inquam ſin-
ceris cordibus ut crearent Davidem re-
gem ſuper Iſraelem. Et triduo manſe- 39
runt apud Davidem edentes & biben-
tes; quoniam fratres eorum ſuppedita-
bant eis cibum. Atque hæc ſunt nomina 40
tribuum quæ advehebant & offerebant
eis; tribus Iſacharis, Zabolonis, Neph-
tali: hæ aſinis, camelis, ac mulis adve-
hebant illis panem, farinam, uvarum ca-
niſtra, vinum, oleum, oves, ac boves
plurimos: maximum enim gaudium erat
in Iſraele.

* الفصل الثالث عشر *

* فملك داود على كبراء الوف ومئين * وساير الكبراء والمدبرين * والحكماء في اسراييل * فقال 1
داود لساير بني اسراييل * ان كان حسن في اعينكم * ان نجمع وننفذ الينا صندوق عهد الله 2
ونطلب منه ان يزيد لنا في وصايف اخوتنا الذين يسكنون في ضياع اسراييل * وياتي
يوياداف الكاهن معهم * وكهنة ولاويون * بقراهم وساير مدنهم *

CAP. XIII.

Cum ergò regnâſſet David ſuper 1
tribunos, & centuriones, omnéſque
principes, rectores; ac judices in Iſ-
raele; Dixit David cunctis Iſraeli- 2
tis, Si congruum vobis videtur, col-
ligamus & adducamus ad nos ar-
cam fœderis Dei, & obſecremus eum
ut augeat agmina fratrum noſtrorum
habitantium in oppidis Iſraelis veniátq;
cum eis Jojadac ſacerdos, & ſacer-
dotes ac Levitæ unà cum civitatibus
& cunctis oppidis eorum.

:sic faciendum ad ,coetus omnis dixerunt Et .Saul diebus in eam requisivimus non quia :nos ad nostri Dei arcam reducemus Et
ונסבה את־ארון אלהינו אלינו כי־לא דרשנהו בימי שאול: ויאמרו כל־הקהל לעשות כן 3 4
introitum ad usq; & Ægypti Sichor à Israel omnem David congregavit Et .populi omnis oculis in verbū fuit rectū quia
כי־ישר הדבר בעיני כל־העם: ויקהל דויד את־כל־ישראל מן־שיחור מצרים ועד־לבוא 5
·Chiriath in Bahalathah Israel omnis &,David ascendit Et.Chiriathjeharim è Dei arcam adducendum ad,Chamath
חמת להביא את־ארון האלהים מקרית יערים: ויעל דויד וכל־ישראל בעלתה אל־קרית 6
.nomē est invocatū quam ,Cherubim sedentis Domini Dei arcam indè faciendū ascēdere ad,Jehudah in quæ ,jeharim
יערים אשר ליהודה להעלות משם את־ארון האלהים יהוה יושב הכרבים אשר־נקרא שם:
.plaustro in ducentes ejus frater &,Huzzah & :Abinadab domo è novum plaustrum super Dei arcam equitare fecerunt Et
וירכיבו את־ארון האלהים על־עגלה חדשה מבית אבינדב ועזא ואחיו נהגים בעגלה: 7
.psalteriis in & ,citharis in & ,canticis in & ,fortitudine omni in Dei facies ad ludentes Israel omnis &,David Et
ודויד וכל־ישראל משחקים לפני האלהים בכל־עז ובשירים ובכנרות ובנבלים 8
continendum ad ,suam manum Huzzah misit &,Chidon aream ad usq; venerunt Et .tubis in & ,cymbalis in & ,tympanis in &
ובתפים ובמצלתים ובחצצרות: ויבאו עד־גרן כידן וישלח עזא את־ידו לאחז 9
:arcam ad suam manum misit quòd eò eum percussit &,Huzzah in Dñi nasus est iratus Et .boves labascebant quia ,arcam
את־הארון כי שמטו הבקר: ויחר־אף יהוה בעזא ויכהו על אשר־שלח ידו על־הארון 10
Peres ipsum locum vocavit & :Huzzah in divisionē Dominus divisit quia ,David fuit ira Et .Dei facies ad ibi est mortu⁹ &
וימת שם לפני אלהים: ויחר לדויד כי־פרץ יהוה פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ 11
arcam me ad introducam Quomodo :dicendo ,illa die in Deum David timuit Et .hanc diem ad usq;Huzzah
עזא עד היום הזה: וירא דויד את־האלהים ביום ההוא לאמר היך אביא אלי את ארון 12
edom-Hobed domum ad eā fecit declinare sed:David civitatem ad se ad arcam David fecit declinare non Et ?Dei
האלהים: ולא־הסיר דויד את־הארון אליו אל־עיר דויד ויטהו אל־בית עבד־אדם 13
Dominus benedixit Et ,mensibus tribus ejus domo in ,edom-Hobed domo cum Dei arca mansit Et .Ghittai
הגתי: וישב ארון האלהים עם־בית עבד־אדם בביתו שלשה חדשים ויברך יהוה את־ 14
.ei quæ omnibus & ,edom-Hobed domui
בית עבד־אדם ואת־כל־אשר־לו:

CAP. XIV.

ei ædificandum ad,lignorum artifices &,parietis artifices & ,cedrina ligna & ,David ad nuncios Sor rex Chiram misit Et
וישלח חירם מלך־צר מלאכים אל־דויד ועצי ארזים וחרשי קיר וחרשי עצים לבנות לו 1
propter ejus regnum desuper esset elevatum quòd ,Israel super regem Dñs eum confirmâsset quòd ,David Cognovitque.domum
בית: וידע דויד כי־הכינו יהוה למלך על־ישראל כי־נשאת למעלה מלכותו בעבור 2
nomina ista Et .filias &.filios adhuc David genuit Et.Jerusalaim in uxores adhuc David accepit Et .Israel suum populum
עמו ישראל: ויקח דויד עוד נשים בירושלם ויולד דויד עוד בנים ובנות: ואלה שמות 3 4
.Elphelet & ,Elisuah & ,Ibchar Et .Selomoh &,Nathan :Sobab & ,Sammuah ;Jerusalaim in ei fuerunt qui natorum
הילודים אשר היו־לו בירושלם שמוע ושובב נתן ושלמה: ויבחר ואלישוע ואלפלט: 5
David esset unctus quòd Pelistim audierunt Et .Eliphelet & ,Beheljadah & ,Elisamah Et .Japhiah &,Nephegh &,Noghah Et
ונגה ונפג ויפיע: ואלישמע ובעלידע ואליפלט: וישמעו פלשתים כי־נמשח דויד 6 8
... faciem ad est egressus &,David audivit Et.David quærendum ad Pelistim omnes ascenderunt Et .Israel omnem super regem in
למלך על־כל־ישראל ויעלו כל־פלשתים לבקש את־דויד וישמע דויד ויצא לפניהם: 7

Versio VULG. LAT.

Et reducamus arcam Dei nostri ad nos, non enim requi- 3
ſivimus eam in diebus Saul. Et reſpondit univerſa mul- 4
titudo ut ita fieret: placuerat enim ſermo omni populo.
Congregavit ergò David cunctum Iſrael, à Sihor Ægy- 5
pti, uſque dum ingrediaris Emath, ut adduceret arcam
Dei de Cariathiarim. Et aſcendit David, & omnis vir 6
Iſrael, ad collem Cariathiarim, qui eſt in Juda, ut affer-
ret indè arcam Domini Dei ſedentis ſuper Cherubim, ubi
invocatum eſt nomen ejus. Impoſuerúntque arcam Dei 7
ſuper plauſtrum novum, de domo Abinadab: Oza au-
tem, & frater ejus, minabant plauſtrum. Porrò David, 8
& univerſus Iſrael, ludebant coram Deo omni virtute in
canticis, & in citharis, & pſalteriis, & tympanis, & cym-
balis, & tubis. Cùm autem perveniſſent ad Aream 9
Chidon, tetendit Oza manum ſuam, ut ſuſtentaret ar-
cam: bos quippe laſciviens paululùm inclinaverat eam.
Iratus eſt itaque Dominus contra Ozam, & percuſſit 10
eum, eò quòd tetigiſſet arcam: & mortuus eſt ibi co-
ram Domino. Contriſtatúſque eſt David, eò quòd di- 11
viſiſſet Dominus Ozam: vocavítque locum illum; Di-
viſio Ozæ, uſque in præſentem diem. Et timuit Deum 12
tunc temporis, dicens; Quomodò poſſum ad me intro-
ducere arcam Dei? Et ob hanc cauſam non adduxit 13
eam ad ſe, hoc eſt, in civitatem David, ſed avertit in
domum Obededom Gethæi. Manſit ergò arca Dei in 14
domo Obededom tribus menſibus: & benedixit Domi-
nus domui ejus, & omnibus quæ habebat.

CAP. XIV.

Miſit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad David, & 1
ligna cedrina, & artifices parietum, lignorúmque: ut
ædificarent ei domum. Cognovítque David quòd con- 2
firmâſſet eum Dominus in regem ſuper Iſrael, & ſuble-
vatum eſſet regnum ſuum ſuper populum ejus Iſrael.
Accepit quoque David alias uxores in Jeruſalem: ge- 3
nuítque filios, & filias. Et hæc nomina eorum, qui na- 4
ti ſunt ei in Jeruſalem; Samua, & Sobad, Nathan, &
Salomon, Jebahar, & Eliſua, & Eliphalet, Noga 5
quoque, & Napheg, & Japhia, Eliſama, & Baaliada, 6 7
& Eliphalet. Audientes autem Philiſthiim eò quòd 8
unctus eſſet David in regem ſuper univerſum Iſrael, a-
ſcenderunt omnes ut quærerent eum: quod cùm audiſ-
ſet David, egreſſus eſt obviàm eis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܘܢܐܬܘܢ ܠܘܬܢ. ܘܢܒܥܐ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܢܬܟܫܦ ܩܕܡܘܗܝ ܥܠ ܚܛܗܝܢ. 3
ܡܛܠ ܕܠܐ ܨܠܝܢ ܗܘܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܒܝܘܡܬܗ ܕܫܐܘܠ. * ܘܐܡܪܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܠܡܥܒܕ 4
ܗܟܢܐ. * ܘܟܢܫ ܕܘܝܕ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܢܗܪܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܗ 5
ܕܐܢܛܝܘܟܝ. ܠܡܝܬܝܘ ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܢܥܪܝܢ. * ܘܣܠܩ ܕܘܝܕ ܘܟܠܗ 6
ܐܝܣܪܝܠ ܠܩܪܝܬܐ ܢܥܪܝܢ ܕܐܝܬܝܗ ܒܬܚܘܡ ܐܪܥܐ ܕܫܒܛܗ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܡܣܩܘ ܡܢ ܬܡܢ
ܠܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܪܘܒܐ ܪܡܐ. ܕܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܫܩܠܘ 7
ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܥܓܠܬܐ ܚܕܬܐ ܣܝܡܐ ܘܡܫܩܠܐ. ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܒܝܬ ܐܒܝܢܕܒ. ܘܥܙܐ ܘܐܚܘܗܝ
ܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܥܓܠܬܐ. * ܘܕܘܝܕ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܒܬܫܒܚܬܐ 8
ܘܒܩܝܬܪܐ ܘܒܢܒܠܐ ܘܒܨܠܨܠܐ. ܘܒܛܦܝܐ. * ܘܟܕ ܡܛܘ ܠܐܕܪܐ ܕܪܡܝܢ. ܘܐܘܫܛ ܥܙܐ 9
ܐܝܕܗ. ܠܡܣܡܟܗ ܠܩܒܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܪܗܛܘ ܗܘܘ ܬܘܪܐ ܠܐܕܪܐ. * ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ 10
ܥܠ ܥܙܐ. ܘܡܚܝܗܝ ܬܡܢ. ܥܠ ܕܐܘܫܛ ܐܝܕܗ ܥܠ ܩܒܘܬܐ. ܘܡܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܩܕܡ
ܩܒܘܬܐ. * ܘܒܐܫ ܠܗ ܠܕܘܝܕ. ܡܛܠ ܕܬܒܪ ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܬܒܪܐ ܒܥܙܐ. ܘܐܬܩܪܝ 11
ܗܘ ܐܬܪܐ ܬܒܪܗ ܕܥܙܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܕܚܠ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܒܝܘܡܐ ܗܘ 12
ܘܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܐܥܠ ܠܘܬܝ ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܕܬܥܘܠ ܠܘܬܗ ܩܒܘܬܐ 13
ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܕܢܥܠܘܢܗ ܠܒܝܬܗ ܕܥܘܒܕܐܕܘܡ ܓܬܝܐ. * ܘܝܬܒܬ 14
ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܥܘܒܕܐܕܘܡ ܓܬܝܐ ܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ. ܘܒܪܟ ܡܪܝܐ ܠܒܝܬܗ ܕܥܘܒܕ
ܐܕܘܡ ܓܬܝܐ. ܘܠܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܕ * * ܘܫܕܪ ܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ 1
ܐܝܙܓܕܐ ܠܘܬ ܕܘܝܕ. ܘܫܕܪ ܠܗ ܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܢܓܪܐ ܕܟܐܦܐ. ܘܢܓܪܐ ܕܩܝܣܐ ܠܡܒܢܐ ܠܗ
ܒܝܬܐ. * ܘܐܪܓܫ ܕܘܝܕ ܕܓܒܝܗܝ ܡܪܝܐ ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܬܪܝܡܬ 2
ܡܠܟܘܬܗ ܠܥܠ. ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܥܡܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܢܣܒ ܕܘܝܕ ܢܫܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. 3
ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܐ ܡܢ ܚܒܪܘܢ. ܘܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܘܒܢܬܐ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܒܢܝܐ 4
ܕܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܫܡܘܥ. ܫܘܟܘܒ. ܘܢܬܢ. ܘܫܠܝܡܘܢ. * ܘܝܒܚܪ. ܘܐܠܝܫܥ. 5
ܘܐܠܝܦܠܛ. * ܘܢܝܚ. ܘܢܦܓ. ܘܢܦܝܐ. * ܘܐܠܝܫܡܥ. ܘܐܠܝܕܥ. ܘܐܠܝܦܠܛ. * ܘܫܡܥܘ 6 7
ܦܠܫܬܝܐ. ܕܐܬܡܫܚ ܕܘܝܕ ܕܢܡܠܟ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܠܩܘ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ 8
ܦܠܫܬܝܐ ܕܢܒܥܘܢ ܠܕܘܝܕ. ܘܫܡܥ ܕܘܝܕ. ܘܢܦܩ ܠܐܘܪܥܗܘܢ.

Congregentur etiam & confluant ad nos, ro- 3
gentque Dominum Deum noſtrum, & de-
precemur eum pro peccatis noſtris; cùm non
oraverimus eum diebus Saulis. Dicentibus 4
autem cunctis cœtibus ita faciendum eſſe,
Congregavit David omnes Iſraelitas à fluvio 5
Ægypti uſque ad ingreſſum Antiochiæ, ut ad-
ducerent arcam Domini de civitate Naarin.
Aſcendit igitur David cum univerſo Iſraele 6
in civitatem Naarin quæ eſt in termino terræ
tribûs Judæ, ut aſportarent inde arcam Do-
mini Dei ſedentis ſuper Cherubinos excelſos,
ſuper quos invocatum fuerat nomen ejus. Et 7
arcâ Domini plauſtro novo impoſitâ & ſub-
latâ, exierunt è domo Abinadab. Et Aza 8
quidem ac fratres ejus plauſtrum ducebant;
David autem & omnes Iſraelitæ magnificè
canebant coram Domino cantica, adhibitis
citharis, nablis, cymbalis, ac ſiſtris. Cúm- 9
que perveniſſent ad aream Remin, extendit
Aza manum ſuam ad fulciendam arcam, eò
quòd cucurriſſent boves ad aream. Quare 10
percitus irâ Dominus in Azam, percuſſit eum
ibi, quòd manum ſuam extendiſſet ſuper ar-
cam, & mortuus eſt ibidem coram arca. Diſ- 11
plicuit autem Davidi, quòd ruinâ labefa-
ctâſſet Dominus Azam: quapropter vocatus
fuit locus ille, Ruina Azæ, in hunc uſque di-
em. Timuitque David Dominum die illo, 12
& ait, Quomodo introducerem ad me ar-
cam Domini? Nec voluit ut intraret ad ſe 13
arca, in civitatem Davidis: ſed dixit Da-
vid ut aſportarent eam in domum Obar-
edom Gethæi. Conſidente autem arcâ Do- 14
mini in domo Obar-edom Gethæi tribus
menſibus, benedixit Dominus domum Obar-
edom Gethæi, & cuncta quæ poſſidebat.

CAP. XIV.

Miſit autem Hiram rex Sur legatos ad Da- 1
videm, miſitque ad eum ligna cedrina, fabros
murarios, & fabros lignarios, ut ædificarent
ei domum. Tunc ſentiens David electum ſe 2
à Domino ut eſſet rex ſuper Iſraelem, re-
gnumque ſuum ſublimè elatum, adeo ut eſſet
rex ſuper populum ejus Iſraelem; Duxit Da- 3
vid uxores de Jeruſalem poſt adventum ſu-
um ex Hebron, natique ſunt ei filii ac filiæ.
Atque hæc ſunt nomina filiorum qui nati 4
ſunt ei in Jeruſalem, Somua, Sochub, Na-
than, Salomon, Jebhar, Eliſaa, Eliphelet, 5
Nih, Nepheg, Nephia, Eliſemaa, Elidaa, & 6
Eliphelet. Audientes autem Philiſthæi un- 7
ctum fuiſſe Davidem ut regnaret ſuper uni- 8
verſum Iſraelem, aſcenderunt omnes Phili-
ſthæi quæſitum Davidem. Quo audito Da-
vid, proceſſit obviàm illis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ (†) ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαούλ.
4 Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι (γ) εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ
5 λαοῦ. Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὁρίων Αἰγύπτου καὶ (δ) ἕως εἰσόδου Ἡμὰθ
6 τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρίμ. Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυίδ· καὶ πᾶς Ἰσ-
ραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυίδ, ἣ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου
7 καθημένου ἐπὶ (ε) χερουβὶμ, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ (ζ) ἐπ'
8 ἅμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὀζὰ ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον τὴν ἅμαξαν. Καὶ Δαυὶδ
ϗ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλτῳδοῖς, ϗ ἐν κινύραις,
9 ϗ ἐν νάβλαις, (η) ἐν τυμπάνοις, ϗ ἐν κυμβάλοις, ϗ ἐν σάλπιγξι. Καὶ ἤλθοσαν ἕως τῆς (θ)
ἅλωνος· ϗ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μό-
10 σχος. Καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὀζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα
11 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. Καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ, ὅτι διέκοψε
κύριος διακοπὴν ἐν Ὀζὰ, καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον, Διακοπὴ Ὀζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
12 Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Πῶς εἰσοίσω (ι) τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ
13 πρὸς ἐμαυτόν; Καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν (κ) εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ
14 ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδαρὰ τοῦ (λ) Γεθαίου. Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδαρὰ
(μ) τρεῖς μῆνας. ϗ εὐλόγησεν ὁ θεὸς (ν) Ἀβεδδαρὰ, ϗ πάντα τὰ αὐτοῦ.

Et transferamus arcam Dei noſtri ad nos; quoniam non (a) quæſierunt 3
eam à diebus Saul. Et dixit univerſa Eccleſia facere ſic; quoniam re- 4
ctum fuit verbum in oculis univerſi populi. Et convocavit David omnem 5
Iſrael à finibus Ægypti, & uſque ad introitum Hemath ad inferendum
arcam Dei è civitate Jarin. Et (b) adduxit eam David: & omnis Iſ- 6
rael aſcendit in civitatem David, quæ erat ipſius Juda, ad educendum
indè arcam Dei Domini ſedentis ſuper Cherubim, ubi invocatum eſt no-
men ejus. Et impoſuerunt arcam Dei ſuper plauſtrum novum è domo 7
Aminadab. Et Oza, & fratres ejus ducebant plauſtrum. Et David, & 8
omnis Iſrael ludentes ante Deum in omni virtute, & in (c) cantoribus,
& in citharis, & in nablis, in tympanis, & in cymbalis, & in tubis.
Et venerunt uſque ad (d) aream: & extendit Oza manum ſuam ad 9
ſuſtentandam arcam, quoniam inclinaverat eam vitulus. Et indignatus 10
eſt Dominus irâ ſuper Oza, & percuſſit eum ibi, proptereà quòd exten-
diſſet manum ſuam ſuper arcam: & mortuus eſt ibi ante Deum. Et tri- 11
ſtatus eſt David, quia diſcidit Dominus ſciſſuram in Oza, & vocavit
locum illum, Sciſſura Oza, uſque in diem hanc. Et timuit David Deum 12
in die illa, dicens; Quomodò introducam arcam Dei ad me? Et non 13
fecit divertere David arcam ad ſe in civitatem David, & fecit eam de-
clinare in domum (e) Abeddara Gethæi. Et ſedit arca Dei in domo 14
Abeddara tres menſes. Et benedixit Deus Abeddara, & omnia ejus.

MS.A. (†) ἐξεζήτησαν (γ) εὐθὴς (δ) ἕως Ἡμάθ (ε) Χρουβεὶν, (ζ) ἐπὶ (η) ϗ ἐν (θ) ἅλωνος Χειδών· καὶ (ι) πρὸς ἐμαυτὸν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ; Καὶ οὐκ (κ) εἰς τὴν πόλιν (λ) Χετταίου. (μ) τρεῖς * ἡμέρας. (ν) τὸν Ἀβεδδαρὰ,

ΚΕΦ. ιδ'.

1 Καὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ (α) οἰκοδό-
2 μους, καὶ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον. Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν (β)
κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ηὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσ-
3 ραήλ. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ· ϗ (γ) ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ ϗ θυγατέ-
4 ρες. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· (δ) Σαμαὰ,
5 6 Σωβὰβ, Νάθαν, ϗ Σαλωμὼν, Καὶ (ε) Βαὰρ, ϗ Ἐλισὰ, ϗ Ἐλιφαλὴθ, Καὶ Ναγὲθ, ϗ (ζ)
7 8 Ναφὰθ, ϗ Ἰαφιὲ, Καὶ (η) Ἐλισαμαὲ, ϗ Ἐλιαδὲ, ϗ Ἐλιφαλά. Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐ-
χρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ· ϗ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν (θ)
Δαυίδ. ϗ ἤκουσε Δαυὶδ, ϗ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς.

CAP. XIV.

Et miſit Chiram rex Tyri nuntios ad David, & ligna cedrina, & ædi- 1
ficatores, & fabros lignorum ad ædificandam ei domum. Et novit 2
David, quia paravit eum Dominus in regem ſuper Iſrael: quoniam au-
ctum eſt in altitudinem regnum ſuum propter populum ejus Iſrael. Et 3
accepit David adhuc uxores in Hieruſalem, & nati ſunt David adhuc
filii, & filiæ. Et hæc nomina eorum, qui nati ſunt, (a) qui fuerunt ei in 4
Hieruſalem; Samaa, Sobab, Nathan, & Salomon, Et Baar, & Eliſa, & 5
Eliphaleth, Et Nageth, & Naſbab, & Japhie, Et Eliſamae, & 6 7
Eliade, & Eliphala. Et audierunt alienigenæ, quia unctus eſt David 8
rex ſuper omnem Iſrael. Et aſcenderunt omnes alienigenæ ad quæren-
dum David. Et audivit David, & egreſſus eſt in occurſum eis.

MS.A. (α) οἰκοδόμους τοίχων, ϗ (β) κύριος ἐπὶ Ἰσραὴλ, (γ) ἐτέχθησαν αὐτῷ ἔτι (δ) Σαμμαοὺ, ϗ Σωβὰβ, (ε) Ἰεβαὰρ, ϗ Ἐλισαοὺ, ϗ Ἐλιφαλὲτ, (ζ)
(ζ) Ναφὰγ, (η) Ἐλισαμὰ, ϗ Βαλλιαδὰ, ϗ Ἐλιφαλέτ. (θ) Δαυίδ. Καὶ ἐξῆλθεν Δαυὶδ ὡς ἤκουσεν εἰς ὑπάντησιν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* ويأتون الينا يصلّون قدام الله * ونطلب منه من اجل ذنوبنا * لانهم لم يطلبوا الصندوق 3
ولم يطلبوا قدامه في ايام شاوول * فقال ساير الاسباط * نفعل هكذا * لان هذا الكلام مستقيم 4
في اسرايل جميعه * فخرج داود وساير بني اسرايل من بحر مصر حتى اتوا تخوم انطاكية * 5
ليجيبوا صندوق عهد الله من ضيعة نعريم * وطلعوا الى ضيعة نعرين التي في بيت لحم 6
وسبط يهودا * ليطلعوا من هناك صندوق عهد الله الاله والرب الجالس على الكروبين التي
عليها سمي سمه * ووضعوا صندوق عهد الله على عجلة جديدة * واخرجوه من بيت 7
امناداب * وكان عازا واخوته يدبرون العجلة * وكان داود وجميع بني اسرايل يسبحون 8
قدام الرب بكل قوة بتسبيحات * وبعيدان * وصنوج * وصلاصل * ومزاهر * فلما جاوا الى اندر 9
رامين جرت الثيران الى الاندر * فمد عازا يده ليسند الصندوق * فغضب الله على عازا * فضربه 10
هناك فقتله * لانه بسط يده على الصندوق * ومات هناك قدام صندوق عهد الله * وحزن داود 11
ان الله فتح ثلمة بموت عازا وسمي ذلك المكان ثلمة عازا * وفزع داود من الله في ذلك اليوم 12
وقال * كيف يدخل صندوق الله الي * وما احب داود ان يدخل اليه صندوق الله * ولا الي 13
ضيعة داود * وقال داود * امضوا به الى بيت عافور الادومي القبلي * فمضوا به اليه * ومكث 14
فيه ثلاثة شهور * وبارك الله في بيت عافور وكل من كان فيه *

Veniant inquam ad nos, oréntque coram 3
Deo, & rogemus eum pro peccatis noſtris:
quoniam non requiſiverunt arcam, nec
oraverunt coram ea in diebus Saulis.
Dixerunt omnes tribus, Ita faciemus: 4
nam hujuſcemodi verba conſentanea fue-
runt apud univerſum Iſraelem. Egreſſi 5
ſunt ergò David & omnes Iſraelitæ, à
mari Ægyptiaco donec pervenerunt ad li-
mites Antiochiæ, ut afferrent arcam fœde-
ris Dei ex oppido Naarim. Et aſcendentes 6
ad oppidũ Naarin quod ſitum eſt in Beth-
lehem & tribu Juda, ut inde transferrent
arcam fœderis Dei, Dei inquam ac Domini
inſidentis Cherubinis à quibus nomen ſuũ
accepit; Impoſuerunt arcam fœderis Dei 7
plauſtro novo, & eduxerunt eam è domo
Aminadabi. Et Aza ac fratres ejus rege-
bant plauſtrum; David autem & omnes 8
Iſraelitæ totis viribus canebant coram Do-
mino laudes, adhibitis fidibus, cymbalis,
tintinnabulis, & citharis. Cùm autem per- 9
veniſſent ad aream Ramin, cucurrerunt
boves ad aream: quapropter extendit Aza
manum ſuã ut ſuſtentaret arcam. At ira- 10
tus in Azam Deus, percuſſit eum illic, &
morte affecit, eò quòd manum ſuam exten-
diſſet ad arcam; et mortuus eſt ibi coram
arca fœderis Dei. Et contriſtatus eſt Da- 11
vid, quòd ruptionem aperuiſſet Deus morte
Azæ: vocatúſque fuit locus ille, Ruptio
Azæ. Extimuítque David Deum eo die, 12
& ait; Quomodò ingrederetur ad me arca
Dei? Idcóque noluit David ut ingredere- 13
tur arca Dei ad ſe, neque in civitatem Da-
vidis; ſed dixit David, Ducite eam in
domum Aboris Edomæi Auſtralis: & du-
xerunt eam illuc. Ubi cùm manſiſſet tri- 14
bus menſibus, benedixit Deus domui Abo-
ris, & omnibus qui degebant in ea.

* الفصل الرابع عشر *

* فبعث حيرام ملك صور 1
رسلا الى داود * وخشب الارز * وصناعا نقاشين * ونجارين الخشب ليبنوا له بيتا * ولذلك عرف داود 2
ان الله معه * واختاره ان يكون ملكا على اسرايل * ورفع ملكه * واخذ داود نسا من اورسليم 3
بعد ما اتى من حوريب * واولد له بنين وبنات * وهذه اسماء بنيه المولودين له باورسليم * 4
ساموع * وسوبب * وناثان * وسليمان * ويافيحار * واليسع * والفليط * وانيح * ونافع * ونافاع * واليسمع * 5 6
واليداع * واليلفاط * وسمع الفلسطينيون ان داود قد مسح ليملك على اسرايل * فطلع 7 8
جميعهم ليحاربوه * فسمع داود وخرج يحاربهم *

CAP. XIV.

Miſit autem Hiram rex Tyri nuntios 1
ad Davidem, et ligna cedrina, & artifices
ſculptores, fabróſque lignarios, ut ædifi-
carent ei domum. Quapropter cognoſcens 2
David quòd adeſſet ſibi Deus, & elegiſſet
eum ut eſſet rex ſuper Iſraelem, & exal-
táſſet regnum ejus; Duxit ſibi David u- 3
xores de Jeruſalem poſt reditum ſuum ex
Horeb, genuitque ſibi filios & filias. At- 4
que hæc ſunt nomina filiorũ qui nati ſunt
ei in Jeruſalem. Samua, Sobab, Nathan, et
Salomon: Jebihar, Eliſaa, Elphalit, Anih, 5
Naphegh, Naphaa, Eliſemaa, Elidaa, & 6
Elilaphat. Audientes autem Palæſtini 7
quòd David unctus jam eſſet ut regnaret 8
ſuper Iſraelem, aſcenderunt omnes ut op-
pugnarent eum: quod audiens David, e-
greſſus eſt ad eos oppugnandos.

דברי הימים א: טו

,Peliſtim ad aſcendam Num :dicendo ,*Deo in* David *interrogavit* Et.Rephaim valle in ſunt diffuſi &,venerunt Peliſtim Et

10 9 וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־פְּלִשְׁתִּים

ibi eos percuſſit Et.peraſim-Bahal in aſcenderūt Et.tua manu in eos tradam &,Aſcende:Dominꝰ ei dixit Et?mea manu in eos trades &

11 וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ׃ וַיַּעֲלוּ בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם

loci nomen vocaverunt Idcirco .aquæ diviſionem ſecundùm meā manū per meos inimicos Deus *Rupit* :David dixit & :David

דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם

,Peliſtim adhuc addiderūt Et.igne in *ſunt combuſti* &,David dixit Et .ſuos deos ibi Dereliqueruntq; .Peraſim Bahal ipſius

13 12 הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃ וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּסִיפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים

,eos *deſuper* circunda :eos poſt aſcendes Non ;Deus ei dixit Et *:Deo in* David adhuc *interrogavit Et* .valle in ſunt diffuſi &

14 וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק׃ וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הָסֵב מֵעֲלֵיהֶם

:prælium in egredieris tunc *,mororum* capitibus in greſſus ſonitum *te audire circa*,erit Et *.mororum* adverſo ex eos ad venies &

15 וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא בַמִּלְחָמָה

,Deus ei præcepit queādmodū David fecit Et .Peliſtim *caſtrametationem percutiendum ad tuas facies ad* Deus eſt egreſſus quia

16 כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים

.terras univerſas in David nomen eſt egreſſum Et.Ghazerah ad uſque & Ghibhon à Peliſtim *caſtrametationem* percuſſerunt &

17 וַיַּכּוּ אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזְרָה׃ וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת

.gentes omnes ſuper ejus pavorem dedit Dominus Et

וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃

CAX. XV. טו

portandū ad Non:David dixit Tunc .tentorium ei tetendit & ,Dei *arcæ* locum paravit &,David civitate in domos ſibi fecit Et

2 1 וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֶּט־לוֹ אֹהֶל׃ אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת

in uſq; ei miniſtrandum ad & ,Dei arcam portandum ad Dn̄s elegit *eis in quia*:Levitæ niſi Dei arcam

אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּלְשָׁרְתוֹ עַד־

quem ſuum locum in Domini arcam *faciendum aſcendere ad* ,Jeruſalaim in Iſrael omnem David Congregavitq; .ſeculum

3 עוֹלָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־

.viginti & centum ejus fratres &,princeps Uriel ,Chehath filiis .Levitas & ,Aharon filios David *collegit* Et .ei paraverat

5 4 הֵכִין לוֹ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם׃ לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים׃

.triginta & centum ejus fratres &,princeps Joel,Gherſom filiis .viginti & ducenti ejꝰ fratres &,princeps Haſaiah,Merari filiis

7 6 לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים׃

filiis .octoginta ejus fratres &,princeps Eliel ,Chebron filiis .ducenti ejus fratres &,princeps Semahaiah,Eliſaphan filiis

10 8 לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃ לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ לִבְנֵי

9 ,Levitas & ;ſacerdotes Ebjathar & ,Sadoc David Vocavitque .duodecim & centū ejꝰ fratres &,princeps Hamminadab,Huzziel

11 עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם

.Levitis *patrum* capita Vos :eis dixit Et .Hamminadab & ,Eliel & ,Semahaiah ,Joel Et ,Haſaiah ,Uriel

12 לְאוּרִיאֵל עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם

Quia .ei præparavi ad Iſrael Dei Domini arcam facietis aſcendere & ,veſtri fratres & ,vos Sanctificamini

13 הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הֲכִינוֹתִי לוֹ׃ כִּי

.judicium ſecundùm eum quæſivimus non quia ,nobis in noſter Deus Dominus *rupit* vos non principio à

לְמַבָּרִאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃

Verſio VULG. LAT.

Porrò Philiſthiim venientes, diffuſi ſunt in valle Raphaim. 9 Conſuluítque David Dominum,dicens;Si aſcendam 10 ad Philiſthæos, & ſi trades eos in manu mea? Et dixit ei Dominus;Aſcende,& tradam eos in manu tua. Cúmque 11 illi aſcendiſſent in Baalpharaſim,percuſſit eos ibi David, & dixit; Diviſit Deus inimicos meos per manum meam, ſicut dividuntur aquæ: & idcircò vocatum eſt nomen illius loci,Baalpharaſim. Dereliquerúntque ibi deos ſuos, 12 quos David juſſit exuri. Aliâ etiam vice Philiſthiim 13 irruerunt, & diffuſi ſunt in valle. Conſuluítque rurſum 14 David Deum, & dixit ei Deus; Non aſcendas poſt eos, recede ab eis, & venies contra illos ex adverſo pyrorum. Cúmque audieris ſonitum gradientis in cacumine 15 pyrorum, tunc egrediêris ad bellum. Egreſſus eſt enim Deus ante te, ut percutiat caſtra Philiſthiim. Fecit ergò David ſicut præceperat ei Deus, & percuſſit 16 caſtra Philiſthinorum,de Gabaon uſque Gazera. Divulgatúmque 17 eſt nomen David in univerſis regionibus, & Dominus dedit pavorem ejus ſuper omnes gentes.

CAP. XV.

Fecit quoque ſibi domos in civitate David :& ædificavit 1 locum arcæ Dei, tetendítque ei tabernaculum. Tunc dixit David ; Illicitum eſt ut à quocunque portetur 2 arca Dei niſi à Levitis, quos elegit Dominus ad portandum eam, & ad miniſtrandum ſibi uſque in æternum. Congregavítque univerſum Iſrael in Jeruſalem, ut afferretur 3 arca Dei in locum ſuum, quem præparaverat ei. Necnon & filios Aaron, & Levitas. 4 De filiis Caath, Uriel princeps fuit; & fratres ejus centum viginti. 5 De filiis Merari, Aſaia princeps; & fratres ejus ducenti 6 viginti. De filiis Gerſom, Joël princeps; & fratres ejus 7 centum triginta. De filiis Eliſaphan,Semeias princeps; 8 & fratres ejus ducenti. De filiis Hebron, Eliel princeps; 9 & fratres ejus octoginta. De filiis Oziel,Aminadab 10 princeps; & fratres ejus centum duodecim. Vocavítque 11 David Sadoc & Abiathar ſacerdotes, & Levitas, Uriel,Aſaiam, Joël, Semeiam, Eliel, & Aminadab: Et dixit ad eos; Vos qui eſtis principes familiarum Leviticarum, 12 ſanctificamini cum fratribus veſtris, & afferte arcam Domini Dei Iſrael, ad locum qui ei præparatus eſt: Ne ut à principio, quia non eratis præſentes, percuſſit 13 nos Dominus; ſic & nunc fiat, illicitum quid nobis agentibus.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 10 * ܘܦܠܫܬܝܐ ܐܬܘ. ܘܫܪܘ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܓܢܒܪܐ. * ܘܫܐܠ ܕܘܝܕ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܐܣܩ
11 ܠܘܬ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܬܬܠ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܩ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝܟ. * ܘܣܠܩ
ܠܡܫܪܐ ܕܬܘܪܥܬܐ. ܘܚܪܒ ܐܢܘܢ ܬܡܢ ܕܘܝܕ. ܘܐܡܪ. ܬܪܥ ܡܪܝܐ ܠܒܥܠܕܒܒܝ ܩܕܡܝ. ܐܝܟ
12 ܬܘܪܥܬܐ ܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܩܪܘ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. ܡܫܪܐ ܕܬܘܪܥܬܐ. * ܘܫܒܩܘ ܬܡܢ
ܦܬܟܪܝܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܓܢܒܪܘܗܝ. ܐܘܩܕܘ ܐܢܘܢ ܒܢܘܪܐ. ܘܕܪܘ ܠܥܦܪܗܘܢ ܒܪܘܚܐ.
13 14 * ܘܐܘܣܦܘ ܬܘܒ ܦܠܫܬܝܐ ܠܡܣܩ. ܘܫܪܘ ܗܘܘ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܓܢܒܪܐ. * ܘܫܐܠ ܬܘܒ
ܕܘܝܕ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܣܩ. ܐܬܦܢܝ ܡܢ ܒܣܬܪܗܘܢ. ܘܙܠ ܩܒܠ ܐܢܘܢ ܡܢ
15 ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܡܐ ܕܫܡܥܬ ܩܠܐ ܕܝܠܠܬܐ ܒܪܝܫܗ ܕܛܘܪܐ. ܗܝܕܝܢ ܬܦܘܩ ܠܩܪܒܐ. ܡܛܠ
16 ܕܗܝܕܝܢ ܗܘ ܢܦܩ ܡܪܝܐ ܩܕܡܝܟ. ܠܡܚܪܒܘ ܠܡܫܪܝܬܐ ܕܦܠܫܬܝܐ. * ܘܥܒܕ ܕܘܝܕ
ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܗ ܡܪܝܐ. ܘܚܪܒ ܠܡܫܪܝܬܐ ܕܦܠܫܬܝܐ. ܡܢ ܓܒܥܘܢ ܘܥܕܡܐ
17 ܠܓܕܪ. * ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܠܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܪܝܐ ܝܗܒ ܕܚܠܬܗ ܥܠ ܟܠܗܘܢ
1 ܥܡܡܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܗ * ܘܒܢܐ ܗܘܐ ܠܗ ܐܦܕܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܒܢܐ ܗܘܐ
2 ܕܘܟܬܐ ܠܩܒܘܬܐ ܕܡܪܝܐ ܘܠܡܐܢܘܗܝ ܕܡܫܟܢܐ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܠܠܘܝܐ ܠܡܫܩܠ
ܠܩܒܘܬܐ ܕܡܪܝܐ ܘܠܡܐܢܘܗܝ ܕܡܫܟܢܐ. ܡܛܠ ܕܒܗܘܢ ܠܠܘܝܐ ܓܒܐ ܡܪܝܐ. ܠܡܫܡܫܘ
3 ܘܠܡܫܩܠ ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܘܠܡܫܡܫܘܬܗ ܠܥܠܡ. * ܘܟܢܫ ܕܘܝܕ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ
4 ܠܐܘܪܫܠܡ. ܠܡܥܒܪܘܗ ܠܩܒܘܬܐ ܕܡܪܝܐ ܠܕܘܟܬܐ ܕܒܢܐ ܠܗ.* ܘܟܢܫ ܕܘܝܕ ܠܒܢܘܗܝ
5 ܕܐܗܪܘܢ. ܘܠܠܘܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܩܗܬ. ܠܐܘܪܝܐܝܠ ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܡܐܐ
6 ܘܥܣܪܝܢ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܡܪܪܝ. ܠܥܣܐܝܠ ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܡܐܬܝܢ ܘܥܣܪܝܢ. * ܠܒܢܘܗܝ
7 8 ܕܓܪܫܘܢ. ܠܝܘܐܝܠ ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ. * ܘܠܒܢܘܗܝ ܕܐܠܝܨܦܢ. ܠܫܡܥܝܐ
9 ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܡܐܬܝܢ. * ܠܒܢܘܗܝ ܕܚܒܪܘܢ. ܠܐܠܝܒ ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܬܡܢܝܢ.
10 * ܠܒܢܘܗܝ ܕܥܘܙܝܐܝܠ. ܠܥܡܝܢܕܒ ܩܫܝܫܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܡܐܐ ܘܬܪܥܣܪ. * ܘܩܪܐ ܕܘܝܕ ܠܨܕܘܩ
11 ܟܗܢܐ. ܘܠܐܒܝܬܪ ܘܠܠܘܝܐ. ܘܠܐܘܪܝܐܝܠ ܘܠܥܡܣܐ. ܘܠܝܘܐܝܠ ܘܠܥܣܝܐ. ܘܠܫܡܥܝܐ. ܘܠܐܘܪܝܐܝܠ.
12 ܘܠܥܡܝܢܕܒ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܪܫܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܠܘܝܐ. ܐܬܩܕܫܘ ܐܢܬܘܢ ܘܐܚܝܟܘܢ.
ܘܐܣܩܘܗ ܠܩܒܘܬܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܢܐ ܗܘܬ ܠܗ ܡܢ ܩܕܝܡ.
13 * ܕܠܐ ܢܬܪܘܥ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܥܝܢܝܗܝ ܐܝܟ ܕܙܕܩ.

* Venientibus ergò Philiſthæis, & caſtra figentibus 9 in convalle gigantum,Conſuluit David 10 Dominum; & ait, Aſcendámne contra Philiſthæos,& trades eos in manus meas? Reſpondit ei, Aſcende tradámque eos in manus tuas. Aſcendit ergò ad Planitiem ruptionis,ibique 11 profligavit eos David; ac dixit, Perrupit Dominus hoſtes meos coram me quaſi ruptionem aquarum. Propterea vocaverunt nomen loci illius, Planitiem ruptionis. Reliquerunt autem 12 illic idola ſua; dixítque David heroibus ſuis, Comburite illa igni,& pulverem eorum per ventum ſpargite. Iterùm quoque Philiſthæis 13 aſcendentibus, & caſtra in convalle gigantum figentibus, Denuo conſuluit David 14 Dominum: qui dixit illi, Ne aſcendas; reflecte ab eis, & vade, occurre illis à fronte: Cúmq; audieris rumorem ululatûs in vertice 15 montis,tunc prodibis ad certamen; tunc enim egredietur Dominus ante te,ad profligandas acies Philiſthæorum. Fecítque David eo modo 16 quo præceperat ei Dominus,profligavítq; acies Philiſthæorū à Gebeon ad Gedar uſque. Deinde egreſſus eſt David ad omnes urbes,indidítque 17 Dn̄s pavorem ejus cunctis gentibus.

CAP. XV.

Cumque ædificâſſet ſibi palatia in civitatibus 1 Davidis, ſtruxiſſétq; locum pro arca Domini & vaſis tabernaculi; Tunc dixit David 2 Levitis ut ferrent arcam Domini & vaſa tabernaculi; Levitas enim Dominus elegerat ad miniſtrandum, & portandum arcam Domini, eique perpetuò miniſtrandum. Et convocavit 3 David univerſum Iſraelem in Jeruſalem, ut transferrent arcam Domini ad locum quem ædificaverat ei. Convocavit quoq; David 4 filios Aharonis & Levitas, dixítque eis, Ac filiis Cahath, Urieli ſeniori, & fratribus 5 ejus centum viginti: Et filiis Merari, Aſaeli 6 ſeniori, & fratribus ejus ducentis viginti: Filiis Gerſon, Joeli ſeniori, & fratribus ejus 7 centum triginta: Filiis Eliſaphan, Semeiæ 8 ſeniori, & fratribus ejus ducentis: Filiis 9 Hebron,Eliabo ſeniori,& fratribus ejus octoginta: Filiis Uziel, Aminadabo ſeniori, & 10 fratribus ejus centum duodecim. Convocavit 11 etiam David Sadoc ſacerdotem, & Abitharem, ac Levitas, Urielem,& Amaſam, Joelem, Aſaiam, Semeiam, Urielem, & Aminadabum: Et dixit eis,Vos præcipui patres Levitarū 12 ſanctificate voſipſos & fratres veſtros, ut transferatis arcam Domini Dei Iſraelis in locum qui jamdudum extructus eſt ei: Ne ruptionem faciat Dominus Deus noſter, 13 eò quòd non quæſiverimus eum pro debito.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 10 Καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον, ϗ (ι) συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ θεοῦ,
λέγων, Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, ϗ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; ϗ εἶπεν (κ) αὐτῷ κύριος,
11 Ἀνάβηθι, ϗ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. Καὶ ἀνέβη εἰς Βαὰλ Φαρασὶν, ϗ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ
Δαυίδ. ϗ εἶπε Δαυίδ, Διέκοψεν ὁ θεὸς τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρί μου, ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο
12 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Διακοπὴ Φαρασίν. Καὶ (λ) ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν οἱ
13 ἀλλόφυλοι· ϗ εἶπε Δαυὶδ κατακαῦσαι (†) ἐν πυρί. Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι, ϗ συνέπεσαν (μ) ἔτι ἐν
14 τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ ἔτι ἐν θεῷ. ϗ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς, Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω
15 αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, ϗ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν
φωνὴν τοῦ (ν) συσσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε (ξ) εἰσπορεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ
16 θεὸς ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ
17 ὁ θεός. ϗ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γαζηρά. Καὶ ἐγένετο (ο) ὄνομα
Δαυὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ϗ κύριος ἔδωκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

Et alienigenæ venerunt, & (b) conſederunt in valle Gigantum. Et in- 9 10
terrogavit David per Deum, dicens; Si aſcendero ſuper alienigenas,
& dabis eos in manus meas? Et dixit ei Dominus; Aſcende, & dabo eos
in manus tuas. Et aſcendit in Baal Pharaſin: & percuſſit eos ibi Da- 11
vid. Et dixit David; Conſcidit Deus inimicos meos in manu mea, tan-
quam ſciſſuram aquæ. Propterea vocavit nomen loci illius, Sciſſura Pha-
raſin. Et dereliquerunt ibi deos ſuos alienigenæ. Et dixit David com- 12
burere in igne. Et adjecerunt adhuc alienigenæ, & conſederunt adhuc 13
in valle Gigantum. Et interrogavit David adhuc in Deo. Et dixit 14
ei Deus; Non ibis poſt eos: avertere ab eis, & aderis eis prope pyros.
Et erit in audiendo te vocem concuſſionis ipſarum ſummitatum pyrorum, 15
tunc ingredieris in prælium: quoniam egreſſus eſt Deus ante te ad per-
cutiendũ caſtra alienigenarũ. Et fecit, ſicut mandavit ei Deus: & percuſ- 16
ſit caſtra alienigenarum à Gabaon uſq; Gazera. Et factum eſt nomen Da- 17
vid in univerſa terra: & Dominus dedit timorem ejus ſuper omnes gentes.

MS.A. (ι) συνέπεσον (κ) αὐτῷ, Ἀνάβηθι, (λ) ἐγκατέλειπεν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν· ϗ εἶπεν (†) αὐτοὺς ἐν (μ) ἐκεῖ ἐν (ν) συνσεισμοῦ τοῦ ἄκρου τοῦ (ξ) ἐξελεύσῃ (ο) τὸ ὄνομα

ΚΕΦ. ιε'.

1 Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυὶδ, ϗ ἡτοίμασε τὸν τόπον (α) τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ, ϗ ἐποί-
2 ησεν αὐτῇ σκηνήν. Τότε εἶπε Δαυὶδ, Οὐκ ἔστιν ἆραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἢ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐ-
3 τοὺς ἐξελέξατο κύριος αἴρειν τὴν κιβωτὸν κυρίου, ϗ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. (β) Καὶ ἐξεκκλησίασε
Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ (γ) ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ (δ) ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν (ε) κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν
4 5 ἡτοίμασεν αὐτῇ. Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν (ζ) τοὺς Λευίτας. Τῶν υἱῶν Κααθ Οὐριὴλ ὁ
6 ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν εἴκοσι. Τῶν υἱῶν Μεραρὶ (η) Ἀσαΐα ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, (θ)
7 8 διακόσιοι εἴκοσι. Τῶν υἱῶν (ι) Γεδσὼν Ἰωὴλ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν (κ) τριάκοντα. Τῶν
9 υἱῶν (λ) Ἐλισαφὰτ Σεμεῒ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι. Τῶν υἱῶν (μ) Χεβρὼμ Ἐλιὴλ ὁ ἄρχων
10 11 ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὀγδοήκοντα. Τῶν υἱῶν Ὀζιὴλ Ἀμιναδὰβ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν δεκαδύο. Καὶ
ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ ϗ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, ϗ τοὺς Λευίτας, τὸν Οὐριὴλ, Ἀσαΐαν, ϗ Ἰωὴλ, ϗ
12 (ν) Σεμαΐαν, ϗ Ἐλιὴλ, ϗ Ἀμιναδὰβ, Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἁγνί-
13 σθητε ὑμεῖς ϗ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, ϗ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἡτοίμασα αὐτῇ. Ὅτι οὐκ
ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι, διέκοψεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ (ξ) ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι.

CAP. XV.

Et fecit ſibi domos in civitate David; & paravit locum arcæ Dei: 1
& fecit ei tabernaculum. Tunc dixit David; Non eſt tollere arcam Dei, 2
niſi Levitas: quoniam eos elegit Dominus tollere arcam Domini, & mi-
niſtrare ſibi uſque in ſeculum. Et convocavit David omnem Iſrael in 3
Hieruſalem ad adducendum arcam Domini in locum, quem paraverat
ei. Et congregavit David filios Aaron (a) Levitas: De filiis Caath, 4 5
Uriel princeps, & fratres ejus, centum viginti. De filiis Merari, A- 6
ſaia princeps, & fratres ejus, ducenti (b) viginti: De filiis Gedſon, 7
Joel princeps, & fratres ejus, centum triginta. *De filiis Eliſaphat,* 8
Semei princeps, & fratres ejus, ducenti. De filiis Chebron, Eliel princeps, 9
& fratres ejus, octuaginta. De filiis Oziel, Aminadab princeps, & fra- 10
tres ejus, centum duodecim. Et vocavit David Sadoc, & Abiathar ſa- 11
cerdotes, & Levitas, Uriel, Aſaiam, & Joel, & Semæam, & Eliel, &
Aminadab: Et dixit eis; Vos principes patriarum Levitarum: Purifica- 12
mini vos & fratres veſtri, & efferetis arcam Dei Iſrael, ubi paravi ei:
Quoniam eò quòd anteà vos non (c) fuiſtis, diſcidit Deus noſter in nobis: 13
quoniam non exquiſivimus in judicio.

MS.A. (α) τῆς κιβωτοῦ (β) Καὶ συνήγαγεν Δαυὶδ (γ) εἰς (δ) ἀνενεγκεῖν (ε) τοῦ θεοῦ εἰς (ζ) ϗ τοὺς (η) Ἀσαΐας (θ) διακόσιοι ϗ πεντήκοντα. Τῶν (ι) * Βηρσὼν (κ) ϗ τεσσαράκοντα. (λ) Ἐλισαφὰν Σεμαΐα (μ) Χεβρὼν (ν) Σεμεΐαν, (ξ) ἐζητήσαμεν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

9 10 * وجاوا الفلسطينيون الي برية الجبابرة * فسال داود الله وقال * اطلع الي الفلسطينيين
11 تسلمهم في يدي * فقال له الرب * انا فاعل ذلك * فطلع داود الي برية تعرف بثلمة * وقتلهم
هناك وقال * قد اثلم الله اعداءنا قدامنا كمثل ثلمة الماء * ومن اجل ذلك سمي الموضع
12 برية الثلمة * وخلوا اوثانهم هناك * فقال داود لرجاله * احرقوهم بالنار واذروا ترابهم في الريح *
13 14 * ثم عاد الفلسطينيون * وطلعوا وجلسوا في برية الجبابرة * فسال داود الرب * فقال لا تطلع
15 اليهم * بل ارجع عنهم واسبقهم من قدامهم * وحين تسمع صوت الجلبة في الغيضة اخرج
16 للحرب * فاني قدامك لاهلك جماعة الفلسطينيين * فعمل داود كما امره الله * واهلك جماعة
17 الفلسطينيين من جبعون الي غادار * وخرج اسم داود في جميع الارض * وملك داود ساير
المدن * وجعل الله خوفه وهيبته في قلوب الامم *

Cùm itaque veniſſent Paleſtini ad de- 9
ſertum gigantum, Conſuluit David 10
Deum, ac dixit, Si aſcendero ad Pale-
ſtinos; tradéſne illos in manus meas?
Ait illi Dominus, Hoc ſum præſtiturus.
Quare David aſcendit in deſertum quod 11
vocatur Ruptionis, ibique trucidavit eos,
& ait; Perrupit jam Deus inimicos
noſtros ante nos, ut perrumpitur aqua:
& hac de cauſa vocatus eſt locus ille,
Deſertum ruptionis. Reliquerant autem 12
ibi ſimulacbra ſua, dixitque David co-
piis ſuis, Succendite ea igni, & pulverem
eorum per ventum ſpargite. Denuo aſcen- 13
dentes Paleſtini, caſtrametati ſunt in de-
ſerto gigantum. Quare David Dominum 14
conſuluit: qui dixit, Ne aſcendas ad eos,
ſed diverte ab eis, & à fronte præveni
eos: Utque audieris vocem clamoris in 15
ſylva, egredere ad bellum; nam te præce-
dam ut perdam cœtum Paleſtinorum. Fe- 16
cit ergò David quemadmodum præcepit
ei Deus, perdiditque cœtum Paleſtino-
rum, à Gabaone ad Gadarem uſque. Et 17
divulgatum eſt nomen Davidis per uni-
verſam terram: & potitus eſt David o-
mnium urbium: imbuitque Deus timore
ac terrore ejus animos gentium.

* الفصل الخامس عشر *

1 * وبني داود له بيوتا في مدينته * واعد مواضع لصندوق عهد الرب ولثياب قبة الزمان *
2 * وقال داود * ليس من ياخذ صندوق الله الا اللاويين * لانهم الذين اختارهم للخدمة
3 قدامه الي الابد * فجمع داود جميع اسرايل الي اورشليم * ليطلعوا صندوق عهد الله الي
4 5 الموضع الذي بناه له * وجمع داود بني هرون واللاويين * وبني قاهث * وقال لهم * ولاوريال
6 الكبير واخوته * وهم مايه وعشرون * ولبني مريري * عسايل الكبير واخوته * وهم ميتان وعشرون *
7 8 * ولبني جرسون * يوال الكبير واخوته * وهم ميه وثلاثون * ولبني اليصفن * سمعيا الكبير واخوته *
9 10 وهم ميتان * ولبني حبرون * الياب الكبير واخوته * وهم ثمانون * ولبني عوزاييل * عميناداب
11 واخوته * وهم مايه واثنا عشر * ودعي داود صادوق وابيثار الكاهنين * واللاويين * اوريال *
12 وعمسا * ويوال * وعسيا * وسمعيا * الياب * وعميناداب * وقال لهم * انتم روساء اباء اللاويين *
فتطهروا انتم واخوتكم * واطلعوا بصندوق عهد الله اله اسرايل الي المكان الذي اعد له *
13 * ولا يثلمنا الرب الاهنا * لانه لم يدنا مثل ذنوبنا *

CAP. XV.

Adhæc ædificavit ſibi David ædes in 1
civitate ſua, locáque paravit pro arca
fœderis Domini, & pro inſtrumentis te-
ſtudinis temporis. Tum dixit David, Ne- 2
mo præter Levitas portabit arcam Dei;
quoniam ipſos elegit ad miniſtrandum co-
ram ſe in æternum. Congregavit ergò 3
David omnes Iſraelitas in Jeruſalem, ut
adducerent arcam fœderis Dei ad locum
quem extruxerat illi. Et collegit David 4
filios Haronis, ac Levitas, Et filios Ca- 5
hath; dixitque ad eos, & ad Urielem pri-
matem, ac fratres ejus qui erant centum
viginti: Et ad filios Meriri, Iſaelem 6
primatem, & fratres ejus qui erant du-
centi viginti: Ad filios Gerſonis, Joe- 7
lem primatem, & fratres ejus qui erant
centum triginta: Ad filios Eliſaphanis, 8
Semeiam primatem, & fratres ejus qui e-
rant ducenti: Ad filios Hebronis, Elia- 9
bum primatem, ac fratres ejus qui erant
octoginta. Ad filios denique Uzaelis, 10
Amminadabum, & fratres ejus qui erant
centum duodecim. Præterea convocavit 11
David Sadocum & Abitharem ſacerdo-
tes, necnon Levitas Urielem, Amaſam,
Joelem, Aſiam, Semeiam, Eliabum, &
Amminadabum; Dixitque ad eos, Vos 12
præcipui patres Levitarum, ſanctificate
vos & fratres veſtros, ut adducatis ar-
cam fœderis Dei, Dei Iſraelis ad locum
illi paratum: Ne labefactet nos Domi- 13
nus Deus noſter, néve judicet nos ſecun-
dùm delicta noſtra.

דברי הימים א: טו

Levi filii tulerunt Et .Iſrael Dei Domini arcam *faciẽdũ aſcendere ad* ,Levitæ &,ſacerdotes ſunt ſanctificati Et
15 14 וַיִּֽתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׂאוּ בְנֵֽי־הַלְוִיִּם אֶת
David Dixitque .ſe ſuper *perticis* in ſuo humero in ,Domini verbũ juxta Moſeh præcepit quemadmodum ,Dei arcam
16 אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בִּכְתֵפָם בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד
,facientes audire ,cymbalis & ,citharis & ,pſalteriis ,*cantici vaſis in* cantores ſuos fratres *ſtatuendum ad* ,Levitarum principib⁹
לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעִים
filiis de & ,Berechiahu filiũ Aſaph ej⁹ fratrib⁹ de & ,Joel filium Heman Levitæ ſtatuerunt Et .lætitia in *voce in* exaltando
17 לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׂמְחָה׃ וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֵת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמִן־אֶחָיו אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן־בְּנֵי
,Semiramoth & ,Jahaziel & ,Ben ,Zechariahu ſecundi eorum fratres eis cum Et .Chuſaiahu filium Ethan eorum fratribus Merari
18 מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ׃ וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֵּן וְיַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת
Jehiel & ,Hobededom & ,Michneiahu & ,Eliphelehu & ,Mattithiahu & ,Mahaſeiahu & ,Benaiahu & ,Eliab ,Hunni & ,Jechiel &
וִיחִיאֵל וְעֻנִּי אֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל
,Semiramoth & ,Haziel & ,Zechariah Et .*faciendũ audire ad* ,æneis cymbalis in Ethã & ,Aſaph ,Heman cantores Et .janitores
20 19 הַשֹּׁעֲרִים׃ וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ׃ וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת
,Michneiahu & ,Eliphelehu & ,Mathithiahu Et .Halamoth ſuper *nablis* in,Benaiahu &,Mahaſeiahu &,Eliab &,Hunni &,Jechiel &
21 וִיחִיאֵל וְעֻנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל־עֲלָמוֹת׃ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ
,*exaltatione* in Levitarum princeps Chenaniahu Et .Lenaſeah Haſeminith ſuper citharis in ,Hazaziahu & ,Jehiel & ,edom-Hobed &
22 וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ׃ וּכְנַנְיָהוּ שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא
,Jehoſaphat & ,Sebaniahu Et .arcæ janitores Elchanah & ,Berechiah Et .*ipſe* intelligens quia,*exaltatione in præerat*
24 23 יָסֹר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא׃ וּבֶרֶכְיָה וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט
: Dei *arcæ facies ad* tubis *in* *tubicinantes* ſacerdotes Elihezer & ,Benaiahu & ,Zechariahu &,Hamaſai &,Nethanel &
וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי וּזְכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
faciendum aſcendere ad euntes ,millium principes & ,Iſrael ſeniores &,David fuit Et .arcæ janitores Jechijah & ,edom-Hobed &
25 וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ וַיְהִי דָוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת
portantes Levitas *Deum adjuvando in* ,fuit Et .lætitia in edom-Hobed domo è Domini fœderis arcam
26 אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מִן־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם בְּשִׂמְחָה׃ וַיְהִי בֶּעְזֹר הָאֱלֹהִים אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי
Levitæ omnes & ,byſſino pallio *in* amictus David Et .arietes ſeptem &,*juvencos* ſeptem immolabant & ,Domini fœderis arcam
27 אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ וְדָוִיד מְכֻרְבָּל בִּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם
omnis Et .lineum Ephod David ſuper & : cantores ,*elevationis* princeps Chenaniah & ,cantores & ,arcam portantes
28 הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה הַשַּׂר הַמַּשָּׂא הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד׃ וְכָל־
facientib⁹ audire cymbalis in & ,tubis in & ,buccinæ ſonitu in & ,jubilo in Domini fœderis arcam *facientes* aſcendere Iſrael
יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִעִים
Saul filia Michal & ,David civitatem ad uſq; veniente Domini fœderis arca ,fuit Et .citharis & ,*nablis* in
29 בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת׃ וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בָּא עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל
.ſuo corde in eum deſpexit & ;ludentem & ſaltantem David regem vidit & ,feneſtram per *ſe præbebat conſpicuam*
נִשְׁקְפָה בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃

Verſio VULG. LAT.

14 Sanctificati ſunt ergò Sacerdotes, & Levitæ, ut portarent arcam Domini Dei Iſrael. 15 Et tulerunt filii Levi arcam Dei, ſicut præceperat Moyſes juxta verbum Domini, humeris ſuis, in vectibus. 16 Dixítque David principibus Levitarum, ut conſtituerent de fratribus ſuis cantores in organis muſicorum, nablis videlicèt, & lyris, & cymbalis, ut reſonaret in excelſis ſonitus lætitiæ. 17 Conſtituerúntque Levitas; Heman filium Joel, & de fratribus ejus, Aſaph filium Barachiæ: de filiis verò Merari, fratribus eorum, Ethan filium Caſaiæ. 18 Et cum eis fratres eorum: in ſecundo ordine, Zachariam, & Ben, & Jaziel, & Semiramoth, & Jahiel, & Ani, Eliab, & Banaiam, & Maaſiam, & Mathathiam, & Eliphalu, & Maceniam, & Obededom, & Jehiel, janitores. 19 Porrò cantores; Heman, Aſaph, & Ethan, in cymbalis æneis concrepantes. 20 Zacharias autem, & Oziel, & Semiramoth, & Jahiel, & Ani, & Eliab, & Maaſias, & Banaias, in nablis arcana cantabant. 21 Porrò Mathathias, & Eliphalu, & Macenias, & Obededom, & Jehiel, & Ozaziu, in citharis pro octava canebant epinicion. 22 Chonenias autem princeps Levitarum, prophetiæ præerat, ad præcinendam melodiam: erat quippe valdè ſapiens. 23 Et Barachias, & Elcana, janitores arcæ. 24 Porrò Sebenias, & Joſaphat, & Nathanael, & Amaſai, & Zacharias, & Banaias, & Eliezer, ſacerdotes, clangebant tubis coram arca Dei: & Obededom, et Jehias, erant janitores arcæ. 25 Igitur David, et omnes majores natu Iſrael, et tribuni, ierunt ad deportandam arcam fœderis Domini de domo Obededom, cum lætitia. 26 Cúmque adjuviſſet Deus Levitas, qui portabant arcam fœderis Domini, immolabantur ſeptem tauri, et ſeptem arietes. 27 Porrò David erat indutus ſtolâ byſſinâ, et univerſi Levitæ qui portabant arcam, cantoréſque, et Chonenias princeps prophetiæ inter cantores: David autem etiam indutus erat ephod lineo. 28 Univerſúſque Iſrael deducebant arcam fœderis Domini in jubilo, et ſonitu buccinæ, et tubis, et cymbalis, et nablis, et citharis concrepantes. 29 Cúmque perveniſſet arca fœderis Domini uſque ad civitatem David, Michol filia Saul proſpiciens per feneſtram, vidit regem David ſaltantem atque ludentem, et deſpexit eum in corde ſuo.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 ܘܐܬܩܕܫܘ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܠܡܫܩܠܗ ܠܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܩܠܘ ܠܘܝܐ
15 ܠܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܫܩܠܘ ܗܢܘܢ ܒܟܬܦܬܗܘܢ.
16 * ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܪܝܫܢܐ ܕܠܘܝܐ. ܠܡܩܡܘ ܠܐܚܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܒܡܐܢܝ
ܙܡܪܐ. ܒܢܒܠܐ ܘܒܟܢܪܐ ܘܨܠܨܠܐ. ܕܢܗܘܘܢ ܡܫܡܥܝܢ ܒܡܪܝܡܘܬ ܩܠܗܘܢ ܒܚܕܘܬܐ.
17 * ܘܐܩܝܡܘ ܠܘܝܐ ܠܗܝܡܢ ܒܪ ܝܘܐܝܠ. ܘܡܢ ܐܚܘܗܝ ܠܐܣܦ ܒܪ ܒܪܟܝܐ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܡܪܪܝ.
18 ܐܚܝܗܘܢ. ܠܐܝܬܢ ܒܪ ܩܘܫܝܗܘ. * ܘܥܡܗܘܢ ܐܚܘܗܘܢ ܬܢܝܢܐ. ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܢܥܝܐܝܠ. ܘܝܘܚܝܐܝܠ
ܘܐܠܝܐܒ. ܘܒܢܝܐ ܘܐܣܐ ܘܡܬܝܬܐ. ܘܐܠܝܦܠܗܘ ܘܡܩܝܗܘ. ܘܥܒܕ ܐܕܘܡ ܘܝܘܥܐܝܠ.
19 * ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ ܘܡܫܒܚܝܢ. ܗܝܡܢ ܘܐܣܦ ܘܐܝܬܢ. * ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ
20 ܡܫܒܚܝܢ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܡܐܢܝ ܢܚܫܐ ܒܟܢܪܐ. ܥܙܪܝܐ ܥܙܝܐܝܠ ܘܝܘܚܝܐܝܠ. ܘܝܥܢܝ
21 ܘܐܠܝܐܒ. ܘܡܥܣܝܐ ܘܒܢܝܐ. * ܘܕܡܫܒܚܝܢ ܒܡܐܢܝ ܙܡܪܐ. ܡܬܝܬܐ ܘܡܩܝܗܘ. ܘܥܒܕ
ܐܕܘܡ ܘܥܘܙܝܐܝܠ ܘܥܘܙܢܝܐ. ܗܠܝܢ ܡܫܒܚܝܢ ܒܟܢܪܐ. ܟܠ ܝܘܡ ܘܝܘܡ. ܒܫܥܝܢ ܬܠܬ
22 ܘܫܬ ܘܬܫܥ. * ܘܒܢܝܐ ܪܒܐ ܕܠܘܝܐ ܫܩܠܐ ܟܠ ܝܘܡ ܡܛܠ ܕܐܬܪܐ ܡܛܝܒ
23 ܗܘܐ ܠܗ. * ܘܒܪܟܝܐ ܘܐܠܩܢܐ. ܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܠܩܒܘܬܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ ܠܗ. * ܘܫܒܢܝܐ
24 ܘܝܘܫܦܛ. ܘܢܬܢܐܝܠ ܘܥܡܣܝ. ܘܙܟܪܝܐ ܘܒܢܝܐ. ܘܐܠܝܥܙܪ. ܗܠܝܢ ܟܗܢܐ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ
25 ܒܚܨܘܨܪܬܐ ܩܕܡ ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܒܕ ܐܕܘܡ ܘܐܚܝܐ ܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܠܩܒܘܬܐ. * ܘܗܘܐ
ܕܘܝܕ ܘܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܐܠܦܐ. ܐܙܠܝܢ ܠܡܣܩܘ ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ
26 ܕܡܪܝܐ: ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܥܘܒܕ ܐܕܘܡ ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܥܕܪ ܡܪܝܐ
ܠܠܘܝܐ. ܕܫܩܠܝܢ ܩܒܘܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. ܕܒܚܘ ܫܒܥܐ ܬܘܪܝܢ. ܘܫܒܥܐ
27 ܕܟܪܝܢ. * ܘܕܘܝܕ ܠܒܝܫ ܗܘܐ ܢܚܬܐ ܕܒܘܨܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܠܘܝܐ ܕܫܩܠܝܢ ܩܒܘܬܐ. ܠܒܝܫܝܢ ܐܦ
ܗܢܘܢ ܢܚܬܐ ܕܒܘܨܐ. ܘܥܠ ܡܐܢܝ ܢܚܬܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܕܒܘܨܐ. ܠܒܝܫ ܗܘܐ ܐܦܘܕܐ ܕܒܘܨܐ.
28 * ܘܕܘܝܕ ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܝܬܝܢ ܠܩܒܘܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ.
ܒܬܫܒܚܬܐ. ܘܒܩܠܐ ܕܩܪܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܡܥܩܡܬܐ. ܘܡܪܝܡܝܢ ܩܠܗܘܢ ܥܕܡܐ
29 ܠܫܡܝܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܛܬ ܩܒܘܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܩܪܒܬ ܘܥܠܬ
ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܠܟܝܠ ܒܪܬ ܫܐܘܠ ܐܕܝܩܬ ܡܢ ܟܘܬܐ. ܘܚܙܬܗ ܠܡܠܟܐ ܕܘܝܕ
ܕܡܫܬܥܐ. ܘܐܫܬܛܬ ܠܗ ܒܠܒܗ.

14 Itaque ſanctificârunt ſe ſacerdotes & Levitæ, ut transferrent arcam Domini Dei Iſraelis: 15 Et portârunt Levitæ arcã Dñi, quemadmodum præceperat Moſes ex edicto Domini, ipſi inquam portârunt humeris ſuis. 16 Præcepit inſuper David principibus Levitarum, ut conſtituerent fratres ſuos qui vivi erant & canebant inſtrumentis muſicis, nablis *ſcilicet*, citharis, ac cymbalis, ad reſonandum ſublatis cum lætitia vocibus. 17 Conſtituerunt autem Levitæ Hemanem filium Joelis, & è fratribus ejus Aſaphum filium Barachiæ; & è filiis Merari fratribus ſuis, Ethanem filium Caſiahu: 18 Et cum iis fratrem ſuum ſecundum Zachariam filium Neaelis, & Johielem, & Eliabum, Benaiam, Aſam, Mathitham, Eliphelehum, Mekiahum, Obar-edom, & Joaelem. 19 Omnes iſti præerant januis, & canebant; Heman, Aſaph, & Ethan. 20 Omnes iſti canebant pſalteriis inſtrumentorum æneorũ in miniſterium, Azaria, Aziael, Johiel, Jaani, Eliab, Maaſia, & Benaia. 21 Qui autem inſtrumentis muſicis canebant, Mathitha, Mekiahu, Obar-edom, Uziael, & Uzania: omnes iſti fidibus canebant ſingulis quibúſque diebus, horâ tertiâ, ſextâ, & nonâ. 22 Benaia verò princeps Levitarum onus quotidie portabat, quia locus erat ei paratus. 23 Barachia, & Helcana providebant arcæ quicquid illi neceſſarium erat. 24 Sebna autem, & Joſaphat, Nathaniel, Amſi, Zacharia, Benaia, & Eliazar, hi ſacerdotes erant tubis canentes ante arcã Domini. Obar-edom, & Ahia erant inſpectores arcæ. 25 David autem, & ſeniores Iſraelis, atque tribuni, procedebant ad adducendam arcam fœderis Domini de domo Obar-edom ad civitatẽ Davidis, magna cum lætitia. 26 Cúmque opem tuliſſet Dominus Levitis portantibus arcam in qua erat fœdus Domini, immolaverunt ſeptem boves & ſeptem arietes. 27 Porrò David indutus erat veſtibus lineis, & omnes Levitæ qui portabant arcam, induti quoque erant veſtibus lineis: & ſuper veſtimenta ſua David linea indutus erat ephod lineo. 28 Itaque David & omnes Iſraelitæ deducebant arcam in qua erat fœd⁹ Domini, cum canticis, & ſonitu buccinarum rectarum et inflexarum, vocem attollentes in cœlum uſque. 29 Accidit autem ut cùm arca in qua erat fœdus Domini, propiùs acceſſiſſet, & ingreſſa eſſet ac perveniſſet in civitatem Davidis; Malchel filia Saulis proſpiceret per feneſtram, videretque Davidem regem ludentem, ac proinde deſpiceret eum in corde ſuo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

14 15 Καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῗται, τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν (ο) θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἔλαβον
οἱ υἱοὶ τῶν Λευϊτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ θεοῦ κατὰ τὴν γραφὴν,
16 ἐν ἀναφορεῦσιν (π) ἐπ' αὐτούς. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἄρχουσι τῶν Λευϊτῶν, Στήσατε τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτῶν τοὺς ψαλτῳδοὺς ἐν (ρ) ὀργάνοις, νάβλαις, κινύραις, ϗ κυμβάλοις τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος
17 ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῗται τὸν Αἰμὰν υἱὸν Ἰωὴλ ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσὰφ
18 υἱὸς Βαραχία· ϗ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθὰν υἱὸς Κισαίου. Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτῶν οἱ δεύτεροι, Ζαχαρίας, ϗ (σ) Ὀζιὴλ, ϗ Σεμιραμὼθ, ϗ Ἰεϊὴλ, ϗ (τ) Ἐλιωὴλ,
ϗ Ἐλιὰβ, ϗ Βαναία, ϗ (υ) Μαασαία, ϗ Ματταθία, ϗ Ἐλιφενὰ, ϗ Μακελλία, ϗ Ἀβδεδὸμ,
19 ϗ Ἰεϊὴλ, ϗ Ὀζίας, οἱ πυλωροί. Καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ, Αἰμὰν, Ἀσὰφ, ϗ Αἰθὰν ἐν κυμβάλοις χαλ-
20 κοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι. Ζαχαρίας, ϗ Ὀζιὴλ, Σεμιραμὼθ, Ἰεϊὴλ, (φ) Ὠνὶ, Ἐλιὰβ, Μαασαίας,
21 Βαναίας ἐν νάβλαις ἐπὶ (χ) ἀλαιμώθ. Καὶ Ματταθίας, ϗ (ψ) Ἐλιφαλὰ, ϗ Μακενία, ϗ Ἀβδε-
22 δὸμ, ϗ Ἰεϊὴλ, ϗ Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμασενὶθ τοῦ ἐνισχῦσαι. Καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευϊτῶν ἄρ-
23 24 χων τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν. Καὶ Βαραχία ϗ (ω) Ἐλκανὰ πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ. Καὶ (α)
Σομνία, ϗ Ἰωσαφὰτ, ϗ Ναθαναὴλ, ϗ Ἀμασαῒ, ϗ (β) Ζαχαρία, ϗ Βαναία, ϗ Ἐλιέζερ
οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ Ἀβδεδὸμ, ϗ (γ) Ἰεΐα
25 πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. Καὶ ἦν Δαυὶδ ϗ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ ϗ οἱ χιλίαρχοι (δ) οἱ πο-
26 ρευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης (ε) ἐξ οἴκου Ἀβδεδὸμ ἐν εὐφροσύνῃ. Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευῗτας αἴροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ (ζ)
27 ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους, (η) ϗ ἀν' ἑπτὰ κριούς. Καὶ Δαυὶδ περιεζωσμένος (θ) ἐν στολῇ βυσσίνῃ,
ϗ πάντες οἱ Λευῗται αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, ϗ οἱ ψαλτῳδοὶ, ϗ (ι) Χωνενίας ὁ
28 ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν ᾀδόντων, ϗ ἐπὶ Δαυὶδ στολὴ βυσσίνη. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κι-
βωτὸν διαθήκης κυρίου ἐν σημασίᾳ, καὶ ἐν φωνῇ σωφὲρ, καὶ ἐν σάλπιγξι, ϗ ἐν κυμβάλοις,
29 (κ) ἀναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. Καὶ ἐγένετο (λ) ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου, καὶ
ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυίδ. καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν
βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον ϗ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

Et purificati ſunt ſacerdotes & Levitæ ad efferendam arcam Dei Iſrael. 14
Et tulerunt filii Levitarum, arcam Dei, ſicut mandaverat Moyſes in 15
verbo Dei ſecundùm ſcripturam, in ſupportatoriis (d) ſuper ſe. Et 16
dixit David principibus Levitarum; Conſtituite fratres veſtros can-
tores in organis, nablis, citharis, & cymbalis ad reſonandum in ſub-
lime in voce lætitiæ. Et conſtituerunt Levitæ Æman (e) filium Joel: 17
de fratribus ejus Aſaph filius Barachia: & de filiis Merari fratribus
ejus Æthan filius Ciſæi: Et cum eis fratres eorum, (f) ſecundi, 18
Zacharias, & Oziel, & Semiramoth, & Jeiel, & Elioel, & E-
liab, & Banaa, & Maaſaia, & Matthathia, & Eliphena, &
Macellia, & Abdedom, & Jeiel, & Ozias, janitores. Et pſal- 19
morum cantores, Æman, Aſaph, & Æthan in cymbalis æneis ad
faciendum audiri: Zacharias, & Oziel, & Semiramoth, Jeiel, 20
Oni, Eliab, Maaſæas, Banæas in nablis ſuper (g) Alæmoth. Et 21
Mattathias, & Eliphalu, & Macenia, & Abdedom, & Jeiel,
& Ozias in citharis (h) Amaſenith ad vincendum. Et Chonenia 22
princeps Levitarum (i) princeps cantorum; quoniam intelligens erat.
Et Barachia, & Elcana janitores arcæ. Et Somnia, & Joſaphat, 23 24
& Nathanael, & Amaſai, & Zacharia, & Banaia, & Eliezer
ſacerdotes clangentes tubis ante arcam Dei. Et Abdedom, & Ibia
janitores arcæ Dei. Et erat David, & ſeniores Iſrael, & Chili- 25
archi procedentes ad educendam arcam teſtamenti è domo Abdedom
in lætitia. Et factum eſt in confortando Deum Levitas levantes 26
arcam teſtamenti Domini, & immolaverunt ſeptem vitulos, &
ſeptem arietes. Et David indutus in ſtola byſſina, & omnes Levitæ 27
levantes arcam teſtamenti Domini, & pſalmorum cantores, & Chone-
nias princeps cantorum canentium. Et ſuper David (k) ſtola byſſina.
Et omnis Iſrael educentes arcam teſtamenti Domini in ſignificatione, 28
& in voce (l) Sopher, & in tubis, et in cymbalis, reſonantes in na-
blis, et in citharis. (m) Et factum eſt, arca teſtamenti Domini, et 29
venit uſque ad civitatem David. Et Melchol filia Saul proſpexit per
ſeneſtram, et vidit regem David ſaltantem, et ludentem: et ſprevit eum in anima ſua.

MS.A. (ο) τοῦ κυρίου θεοῦ (π) ἐφ' ἑαυτούς. (ρ) ὀργάνοις ᾠδῶν, νάβλαις, καὶ κινύραις, (σ) Ἰουὴλ, καὶ Σιμιραμὼθ, (τ) Ἀνὶ, (υ) Μαασία, καὶ Ματταθίας, καὶ Ἐλιφαλὰ, καὶ Μακενία, (φ) καὶ Ἀνανὶ, καὶ Ἐλιὰβ, καὶ Μαασίας, καὶ Βαναίας (χ) ἀλημώθ. (ψ) Ἐλιφαλαίας, καὶ Μακενίας. (ω) Ἠλκανὰ (α) Σωβενία, (β) Ζαχαρίας, ϗ Βαναὶ, (γ) Ἰεαία (δ) πορευόμενοι (ε) κυρίου ἐξ (ζ) ἔθυσαν ἑπτὰ (η) ϗ ἑπτὰ (θ) στολῇ (ι) Χενενίας (κ) ἀναφωνοῦνται νάβλαις (λ) κιβωτὸς τῆς διαθήκης

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فتطهروا الكهنة ليطلعوا بصندوق عهد الله * واخذ اولاد اللاويين صندوق الله * كما 14 15
امر موسي بكلمة الله * كما هو مكتوب * ليحملوه بتسابيح * فقال داود لروساء الكهنة 16
اللاويين * اقيموا اخوتكم مسبحين باواني التسبيح * ويكونوا يعلوا اصواتهم بالفرح *
* فاقام اللاويون لهامان بن يوال من اخوتهم * واصاف بن برخيا * ومن بني مريري ايثان 17
بن كيسا * واخوتهم معهم * وزخريا بن ناعاييل * ويوحاييل * والياال * وبانيا * واسا * ومانيتا * 18
والينليهو * ومافيهو * وعافور * وادوم * ويوعاييل * هولاء كلهم الذين يقومون على الابواب 19
ويسبحون * وهامان * واصاف * وايثان * هاولاء كلهم يسبحون بسبحات انية النحاس * 20
وللخدمة * عاريا * وعراييل * ويوحاييل * وعافار * والياب * ومعسيا * وبانيا * يسبحون الله *
* ومانيثا * ومافيهو * وعافور * وادوم * وعراييل * وعوزيا * هاولاء يسبحون بالبوقات كل يوم في 21
ثلاثة ساعات * وستة ساعات * وتسعة ساعات * وكبراء اللاويين كانوا ياخذون نوبا في 22
كل يوم * لان لهم مواضع مصلحة * ويوحنا وهلقانا يتفقدون التابوت في كل ما يصلح 23
له * وسابينا * ويوساطف * ونانانييل * وعمسيا * وزخريا * وبنيا * والنعازار * هاولاء الكهنة الذين 24
كانوا يضربون بالقرون قدام صندوق الله * وعافور * وادوم * واحيا * كانوا يتفقدون
التابوت * وداود والكهنة وكبراء الالاف * طلعوا بالتابوت من بيت عافور الادومي الي 25
ضيعة داود بفرح عظيم * وحين اعان الله اللاويين الذين اطلعوا صندوق العهد * 26
ذبحوا سبع ثيران ذكور * وكان داود لابس ثيابا فاخرة * واللاويون والمسبحون نحو مايتين 27
كانوا لابسين ثيابا فاخرة * وكان فوق ثياب داود ميزرة فاخرة * واطلع داود وجميع 28
بني اسرايل صندوق عهد الرب بتسبيحات وباصوات القرون مبسوطات وملويات * وكانوا
يرفعون اصواتهم الي العلو * وحين دخل صندوق الله الي ضيعة داود * تطلعت ملكال ابنة 29
ساوول امراته * فابصرت داود يطرب قدامه * فاستهزت به في نفسها *

Sanctificârunt ergò ſe ſacerdotes, ut ad- 14
ducerent arcam fœderis Dei. Et tule- 15
runt filii Levitarum arcam Dei, ut præ-
ceperat Moſes ex edicto Dei, quemadmo-
dum ſcriptum eſt; ut geſtarent eam cum
canticis. Tum dixit David ad principes ſa- 16
cerdotii Levitas, Inſtituite fratres veſtros
ut canant inſtrumentis muſicis, attollántq;
voces ſuas cum gaudio. Inſtituerunt 17
ergò Levitæ Hemanem filium Joelis è fra-
tribus ſuis, & Aſaphum filium Barachiæ:
& è filiis Meriri, Ethanem filium Chiſæ;
fratréſque eorum cum ipſis: Zachariam 18
filium Naaelis, & Johaelem, Elielem,
Banaiam, Aſam, Mathitham, Eliphli-
hum, Makihum, Aborem, Edomum, &
Joaelem: Omnes iſti præerant januis, 19
& canebant. Heman, Aſaph, & Ethan,
Hi omnes canebant muſicam inſtrumen- 20
torum æneorum, & ad miniſterium a-
ptorum. Azaria, Azael, Johael, Aphar,
Eliab, Maaſia, & Banaia Deum celebra-
bant. Mathitha, Makihu, Abor, E- 21
dom, Azael, & Vzania; hi buccinis
canebant ſingulis diebus horâ tertiâ,
horâ ſextâ, & horâ nonâ. Prin- 22
cipes Levitarum alternis utebantur ſingu-
lis diebus, quoniam loca erant eis parata.
Johannes, & Helcana proſpiciebant 23
arcæ in omnibus illi requiſitis. Sabina, 24
Joſataph, Nathanael, Amaſia, Zacha-
ria, Bania, & Eliazar; hi erant ſa-
cerdotes buccinis clangentes coram arca
Dei. Abor, Edom, & Achia proſpi-
ciebant arcæ. Denique David, ſacer- 25
dotes, atque tribuni educebant arcam
è domo Aboris Edomæi ad civitatem
Davidis ingenti cum lætitia. Et ubi 26
adjuvit Deus Levitas qui eduxerant ar-
cam fœderis, mactaverunt ſeptem bo-
ves maſculos. Cæterùm David indu- 27
tus erat veſtibus præſtantiſſimis; & Le-
vitæ atque cantores ducenti circiter, erant
induti veſtibus præſtantiſſimis: & ſuper
veſtes Davidis erat pallium præſtantiſ-
ſimum. Sic deducebat David omneſ- 28
que Iſraelitæ arcam fœderis Domini
cum canticis & vocibus tubarum pla-
narum & inflexarum, & attollebant
voces ſuas ad excelſum uſque. Cúm- 29
que ingreſſa eſſet arca Dei civitatem
Davidis, proſpiciens Melchal filia Sau-
lis, uxor ipſius, vidit Davidem ge-
ſtientem coram illa, & deriſit eum a-
pud ſemetipſam.

דברי הימים א: יו

CAP. XVI. יו

,*aſcenſiones appropinquare fecerũt* &:David ei tetenderat quod ,*tentorii* medium in eam *conſtituerunt* & ,Dei arcam attulerunt Et

וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת 1

.Domini nomine in populo benedixit & :pacifica & ,*aſcenſione faciẽdo aſcendere ab* David cõplevit Et .*Dei facies ad* pacifica &

וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיְכַל דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ 2

.*lagenam* &,*pulchrum* carnis fruſtũ &,panis placentam unicuique ,mulierem ad uſq; & viro à ,Iſrael viro omni diviſit Et

וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה׃ 3

Deum Dominum laudandum ad &,confitendum ad &,recordandum ad & ,miniſtros Levitis de Domini *arcæ facies ad dedit* Et

וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי 4

,Benajahu &,Eliab &,Mathithiah & ,Jechiel & ,Semiramoth & ,Jehiel ;Zechariah ejus ſecundus & ,*caput* Aſaph .Iſrael

יִשְׂרָאֵל׃ אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ 5

Jachaziel & Benajahu Et .faciens audire cymbalis in Aſaph & ,citharis in & ,*nablorum vaſis in* Jehiel & , Edom-Hobed &

וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעַ׃ וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל 6

Domino confitendũ ad ,*caput in* David *dedit* tunc ipſa die In .Dei fœderis *arcæ facies ad* jugiter tubis in ,ſacerdotes

הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהֹדוֹת לַיהוָה 7

,ei Cantate .ejus *adinventiones* populis in notificate,ejus *nomine in* invocate ,Domino Confitemini.ejus fratrum &,Aſaph manum per

בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו׃ הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃ שִׁירוּ לוֹ 8 9

Quærite .Dominum quærentium cor Lætetur.ejus *ſanctitatis* nomine in Laudamini .ejus mirabilibꝰ omnibꝰ *in meditamini* :ei pſallite

זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ 10 11

.ejus oris judiciorum &,ejus prodigiorũ;fecit quæ ejꝰ mirabiliũ Recordamini.ſemper ejus *facies* quærite:ejus fortitudinẽ &,Dñm

יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃ 12

Recordamini .ejus judicia terra univerſa in,noſter Deus Dominus Ipſe .ejus electi Jahacob filii,ejus ſervi Iſrael Semen

זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זִכְרוּ 13 14 15

illud ſtatuit Et.Iſchac ad ſui juramenti &,Abraham cum *excidit* Quod .generationibus mille præcepit *verbum*,ejus pacti ſeculum in

לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃ וַיַּעֲמִידֶהָ 16 17

.veſtræ hæreditatis *funiculum* Chenahan terram dabo Tibi :Dicendo ,*ſeculi* pactum Iſraeli ,præceptum in Jahacob ipſi

לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ 18

populum ad regno de &,gentem ad gente de ambulaverunt Et .ea in peregrinantes & ,*parùm* quaſi ,*numeri viros vos exiſtendo In*

בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם 19 20

ne meis prophetis in &,meos *unctos in* tangatis Ne .reges eis *ſuper* corripuit &,*eos opprimendũ ad* homini permiſit Non .alterum

אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־ 21 22

,ejus gloriam gentibus in Narrate .ejus *ſalutem* diem in die de *evangelizate* :terra omnis Domino Cantate .malignemini

תָּרֵעוּ׃ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ 23 24

.deos omnes ſuper ipſe terribilis & ,valde laudabilis & ,Dominus magnus Quia .ejus mirabilia populis omnibus in

בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ 25

.fecit cœlos Dominus Et .*vana populorum* dii omnes Nam

כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ 26

Verſio VULG. LAT.

CAP. XVI.

ATtulerunt igitur arcam Dei, & conſtituerunt eam in 1 medio tabernaculi, quod tetenderat ei David: & obtulerunt holocauſta, & pacifica coram Deo. Cúmque com- 2 plêſſet David offerens holocauſta, & pacifica, benedixit populo in nomine Domini. Et diviſit univerſis per ſin- 3 gulos, à viro uſque ad mulierem, tortam panis, & partem aſſæ carnis bubalæ, & frixam oleo ſimilam. Conſti- 4 tuítque coram arca Domini de Levitis, qui miniſtrarent, & recordarentur operum ejus, & glorificarent atque laudarent Dominum Deum Iſrael; Aſaph principem, & 5 ſecundum ejus Zachariam: Porrò Jahiel, & Semiramoth, & Jehiel, & Mathathiam, & Eliab, & Banaiam, & Obededom: Jehiel ſuper organa pſalterii, & lyras: Aſaph autem ut cymbalis perſonaret: Banaiam verò & Jaziel 6 ſacerdotes, canere tubâ jugiter coram arca fœderis Domini. In illo die fecit David principem ad confitendum 7 Domino, Aſaph, & fratres ejus. Confitemini Domino, 8 & invocate nomen ejus: notas facite in populis adinventiones ejus. Cantate ei, & pſallite ei: & narrate omnia 9 mirabilia ejus. Laudate nomen ſanctum ejus: lætetur 10 cor quærentium Dominum. Quærite Dominum, & vir- 11 tutem ejus: quærite faciem ejus ſemper. Recordamini 12 mirabilium ejus, quæ fecit: ſignorum illius, & judiciorum oris ejus. Semen Iſrael ſervi ejus: filii Jacob electi ejus. 13 Ipſe Dominus Deus noſter: in univerſa terra judicia ejus. 14 Recordamini in ſempiternum pacti ejus: ſermonis, quem 15 præcepit in mille generationes. Quem pepigit cum A- 16 braham: & juramenti illius cum Iſaac. Et conſtituit il- 17 lud Jacob in præceptum: & Iſrael in pactum ſempiternum, Dicens; Tibi dabo terram Chanaan: funiculum 18 hæreditatis veſtræ. Cùm eſſent pauci numero: parvi 19 & coloni ejus. Et tranſierunt de gente in gentem: & 20 de regno ad populum alterum. Non dimiſit quemquam 21 calumniari eos: ſed increpavit pro eis reges. Nolite tan- 22 gere chriſtos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Cantate Dño omnis terra: annuntiate ex die in diẽ ſalu- 23 tare ejus. Narrate in gentibus gloriã ejus: in cunctis po- 24 pulis mirabilia ejus. Quia magnus Dñs, & laudabilis 25 nimis: & horribilis ſuper omnes deos. Omnes enim 26 dii populorum, idola: Dominus autem cœlos fecit.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܘ *

* ܘܐܝܬܝܘܗ ܠܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܣܡܘܗ ܒܕܘܟܬܗ. ܒܓܘ ܡܫܟܢܐ ܕܢܨܒ ܠܗ ܕܘܝܕ. 1
ܘܩܪܒ ܥܠܘܬܐ ܘܢܟܣܬܐ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܕܘܝܕ ܠܡܩܪܒܘ ܥܠܘܬܐ ܘܢܟܣܬܐ. ܒܪܟ ܠܥܡܐ 2
ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ. * ܘܦܠܓ ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ 3
ܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܢ ܓܒܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܢܫܐ. ܘܡܢ ܥܠܝܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܝܢܘܩܐ. ܠܟܠ ܚܕ
ܓܪܝܨܐ ܕܠܚܡܐ ܚܕܐ. ܘܡܢܬܐ ܚܕܐ. ܘܓܠܝܨܐ ܚܕܐ. ܘܐܙܠ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܢܫ ܠܒܝܬܗ.
* ܘܐܩܝܡ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܘܝܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܘܡܟܪܙܝܢ ܘܡܘܕܝܢ 4
ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. * ܐܣܦ ܪܫܗܘܢ. ܬܢܝܢܗ ܙܟܪܝܐ. ܘܝܘܐܝܠ 5
ܘܢܘܚܐܝܠ. ܘܡܬܝܬܐ ܘܐܠܝܐܒ. ܘܒܢܝܐ ܘܐܣܦ. ܘܥܡܝܢܕܒ ܘܐܣܦ. ܘܢܚܙܐܝܠ ܘܐܣܦ.
* ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܟܗܢܐ ܕܩܪܝܢ ܒܫܝܦܘܪܐ. ܐܡܝܢܐܝܬ ܩܕܡ ܐܪܘܢܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܦܬܚ 6
ܦܘܡܗ ܕܘܝܕ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܗܘ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܠܡܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ. 7
ܥܠ ܢܛܪܐ ܕܐܣܦ ܘܕܐܚܘܗܝ. ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܪܫܝ ܬܫܒܚܬܐ ܕܐܡܪ ܕܘܝܕ. ܩܕܡ ܐܪܘܢܗ ܕܡܪܝܐ.
ܒܝܘܡܐ ܗܘ. * ܐܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܘܩܪܘ ܒܫܡܗ. ܐܘܕܥܘ ܒܥܡܡܐ ܥܒܕܘܗܝ. * ܫܒܚܘ ܠܗ. 8 9
ܘܐܘܕܘ ܠܗ. ܐܫܬܥܘ ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܗ. * ܐܫܬܒܗܪܘ ܒܫܡܐ ܕܩܘܕܫܗ. ܢܚܕܐ ܠܒܐ ܕܟܠ 10
ܕܒܥܝܢ ܠܡܪܝܐ ܘܠܪܒܘܬܗ. * ܒܥܘ ܡܢܗ ܐܡܝܢܐܝܬ. * ܐܬܕܟܪܘ ܬܕܡܪܬܗ ܕܥܒܕ. 11 12
ܬܕܡܪܬܗ ܘܕܝܢܐ ܕܦܘܡܗ. * ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܗ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܓܒܝܐ ܕܓܒܐ. 13
* ܗܘܝܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܕܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܢܡܘܣܘܗܝ. * ܐܬܕܟܪܘ ܒܟܠܙܒܢ ܕܝܬܩܗ ܕܝܠܗ. 14 15
ܡܠܬܐ ܕܦܩܕ ܠܐܠܦ ܕܪܝܢ. * ܕܝܡܐ ܠܐܒܪܗܡ. ܘܕܝܬܩܐ ܕܝܗܒ ܠܒܢܘܗܝ ܕܐܝܣܚܩ. ܘܓܙܪܗ 16
ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܠܥܠܡ. * ܠܐܝܣܪܐܝܠ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܕܝܬܩܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ 17 18
ܠܟܘܢ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ. ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܦܣܬܐ ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ. * ܟܕ ܗܘܝܬܘܢ ܐܢܫܐ ܡܢܝܢܐ. 19
ܙܥܘܪܐ ܘܬܘܬܒܐ ܒܗ. * ܘܐܫܬܒܝܬܘܢ ܡܢ ܥܡܐ ܠܥܡܐ. ܘܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܠܡܠܟܘܬܐ 20
ܐܚܪܬܐ. * ܠܐ ܫܒܩ ܠܫܠܝܛܢܐ ܕܢܣܪܘܢܟܘܢ. ܘܐܦ ܡܠܟܐ ܡܛܠܬܟܘܢ ܟܣܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 21
* ܠܐ ܬܬܩܪܒܘܢ ܠܡܫܝܚܝ. ܘܠܢܒܝܝ ܠܐ ܬܐܒܫܘܢ. * ܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. 22 23
ܣܒܪܘ ܒܟܠܝܘܡ ܦܘܪܩܢܗ. * ܐܫܬܥܘ ܒܥܡܡܐ ܐܝܩܪܗ. * ܡܛܠ ܕܪܒ ܗܘ 24 25
ܡܪܝܐ ܘܡܫܒܚ ܛܒ. ܘܕܚܝܠ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. * ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܦܬܟܪܐ ܕܥܡܡܐ 26
ܨܠܡܐ ܐܢܘܢ. ܘܡܪܝܐ ܫܡܝܐ ܥܒܕ.

CAP. XVI.

ITaque adduxerunt arcam Domini, & po- 1 ſuerunt eam in loco ſuo, intra tabernaculum quod fixerat ei David: ac tum obtulit holocauſta & pacifica. Cúmque finem feciſſet Da- 2 vid offerendi holocauſta & pacifica, benedixit populo Iſraelitico in nomine Domini potentiſſimi. Tum diſtribuit univerſo populo, cun- 3 ctis Iſraelitis, tam viris quàm mulieribus, tam adoleſcentibus quàm ubera ſugentibus, cuique placentam panis unam, partem unam, & laganum unum: tum abierunt totus populus, quiſque domum ſuam. Deinde inſtituit ante 4 arcam Domini Levitas miniſtrantes coram Domino, prædicantes, & gratias ac laudem Domino Deo Iſraelis agentes. Horum præci- 5 puus erat Aſaph, ſecundus Zacharia, tum Joijel, Nuhiel, Mathitha, Eliab, Benaia, Aſaph, Aminadab, Aſaph, Nehzael, & Aſaph. Omnes 6 iſti erant ſacerdotes qui buccinis clangebant jugiter coram arca Domini. Tunc aperuit os 7 ſuum David eo die, ipſe ac principes omnes ſacerdotum & Levitarum, ad laudandum Dominũ pro tutela Aſaphi & fratrũ ejus: atq; hæc ſunt *præcipua* capita laudationum quas eo die protulit David coram arca Domini. Gratias 8 agite Domino, & invocate nomen ejus: vulgate inter populos opera ejus. Celebrate eum, 9 & gratias agite illi: narrate univerſa portenta ipſius. Gloriamini in nomine ſanctitatis ejus: 10 lætetur cor omnium expetentium Dominum & amplitudinem ejus. Precamini eum aſſidué. 11 Memoriâ repetite prodigia quæ fecit, porten- 12 ta ejus, & judicia oris ejus. O ſemen Abrahæ 13 ſervi ejus, & filii Jacob, electi quos elegit: Ipſe Dominus Deus noſter, cujus leges in uni- 14 verſa terra. Memores ſemper eſtote fœderis 15 ejus, verbi quod præcepit in mille ſæcula, Quod jurejurando aſſeruit Abrahæ: & fœ- 16 deris quod dedit filiis Iſahac, & excîdit cum Jacobo in ſempiternum. Iſraelitis dedit fœ- 17 dus in ſeculum ſeculorum. Et ait illis, Vobis 18 daturus ſum terram Chanaan ſortem hæreditatis veſtræ. Cùm eſſetis *exigui* numeri ho- 19 mines, pauci, & advenæ in illa; Et capti- 20 vi abduceremini à populo ad populum, & à regno ad regnum aliud: Non permiſit prin- 21 cipibus lædere vos; imò reges propter vos caſtigavit, & dixit eis: Ne accedatis ad un- 22 ctos meos, & prophetis meis ne officiatis. Canite Domino omnis terra, evangelizate 23 ſingulis diebus ſalutem ejus. Narrate inter 24 populos gloriam ejus: Quoniam magnus eſt 25 Dominus, & ſummè laudandus, & tremendus præ cunctis regibus. Omnia enim idola 26 gentium ſunt ſimulachra; Dominus autem cœlum condidit.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιϛ'.

1 ΚΑὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρείσαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ,
2 καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον (α) τοῦ θεοῦ. Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρων ὁλοκαυτώ-
3 ματα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου. Καὶ διεμέρισε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνδρὸς
4 καὶ ἕως γυναικὸς, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπικὸν, καὶ ἀμορίτην. Καὶ ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβω-
τοῦ διαθήκης κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν (β) κύ-
5 ριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ· Ἀσὰφ ὁ ἡγούμενος, καὶ (γ) δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, (δ) Ἰεϊὴλ, Σεμι-
ραμὼθ, (ε) καὶ Ἰεϊὴλ, Ματταθίας, Ἐλιὰβ, καὶ Βαναίας, καὶ Ἀβδεδὸμ· καὶ Ἰεϊὴλ ἐν ὀργάνοις,
6 (ζ) νάβλαις, κινύραις, καὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν· Καὶ Βαναίας, καὶ Ὀζιὴλ οἱ ἱερεῖς ἐν
7 ταῖς σάλπιγξι διαπαντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τότε
8 ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσὰφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ὨΔΗ'. Ἐξομολογεῖ-
9 σθε τῷ κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. Ἄσατε
10 αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ, διηγήσασθε πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε κύριος. Αἰνεῖτε ἐν ὀνό-
11 ματι ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. Ζητήσατε τὸν κύριον καὶ ἰσχύ-
12 σατε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός. (η) Μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε,
13 τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. Σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
14 15 Αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. (θ) Μνημονεύομεν εἰς αἰῶνα διαθή-
16 κης αὐτοῦ, λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεὰς, Ὃν διέθετο τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐ-
17 18 τοῦ τῷ Ἰσαάκ. Ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακὼβ εἰς πρόσταγμα, τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον, Λέγων,
19 Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. Ἐν τῷ (ι) γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθ-
20 μῷ, (κ) ὡς ἐσμικρύνθησαν, καὶ παρῴκησαν ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀπὸ
21 βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. Οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἤλεγξε (λ) περὶ αὐτῶν
22 23 βασιλεῖς. Μὴ ἅψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε. Ἄσατε τῷ κυ-
24 ρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν (μ) σωτηρίαν αὐτοῦ. Ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνε-
25 σι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. Ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφό-
26 δρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς. Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἴδωλα, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν
(ν) οὐρανοὺς ἐποίησε.

CAP. XVI.

ET attulerunt arcam Dei, & conſtituerunt eam in medio tabernaculi, 1
quod fixerat ei David: & obtulerunt holocauſtomata, & (a) ſalutaris
ante Deum. Et conſummavit David offerens holocauſtomata, & (b) ſalu- 2
taris: & benedixit populum in nomine Domini. Et diſtribuit omni viro 3
Iſrael à viro, & uſque ad mulierem, viro (c) panem unum piſtum, &
(d) amoritem. Et conſtituit ad faciem arcæ teſtamenti Domini de Le- 4
vitis miniſtrantes, reſonantes, & ad confitendum, & laudandum
Dominum Deum Iſrael: Aſaph dux, & ſecundus ei Zacharias, Jei- 5
el, Semiramoth, & Jeiel, Mattathias, Eliab, & Banæas, & Ab-
dedom: & Jeiel in organis, nablis, citharis: & Aſaph in cymbalis re-
ſonans. Et Banæas, & Oziel ſacerdotes in tubis perpetuò ante arcam 6
teſtamenti Dei. In die illâ tunc conſtituit David in principio ad lau- 7
dandum Dominum in manu Aſaph, & fratrum ejus. CANTI-
CUM. Confitemini Domino: invocate eum in nomine ejus: notas fa- 8
cite in populis adinventiones ejus. Cantate ei, & hymnum dicite ei: nar- 9
rate omnibus mirabilia ejus, quæ fecit Dominus. Laudate in nomine ſan- 10
cto ejus: lætabitur cor quærens beneplacitum ejus. Quærite Domi- 11
num, & confortamini: quærite faciem ejus ſemper. Mementote mi- 12
rabilium ejus, quæ fecit: prodigiorum, & judiciorum oris ejus. Semen 13
Iſrael, pueri ejus: filii Jacob, electi ejus. Ipſe Dominus Deus noſter: 14
in univerſa terra judicia ejus. (e) Memores ſimus in ſeculum teſta- 15
menti ejus: verbi ejus, quod mandavit in mille generationes: Quod 16
diſpoſuit ad Abraham: & juramentum ſuum Iſaac. Statuit illud Ja- 17
cob in præceptum: Iſrael (f) teſtamentum æternum, Dicens; Tibi da- 18
bo terram Chanaan, funiculum hereditatis veſtræ. Cùm eſſent ipſi pau- 19
ci numero, (g) quaſi parvi facti ſunt, & incoluerunt in ea: Et 20
iverunt de gente in gentem: & de regno ad populum alterum. Non per- 21
miſit virum opprimere eos: & corripuit pro eis reges. Nolite tange- 22
re Chriſtos meos: & in prophetis meis nolite malignari. Cantate Do- 23
mino omnis terra: annuntiate de die in diem (h) ſalutem ejus. Nar- 24
rate in gentibus gloriam ejus: in omnibus populis mirabilia ejus. Quo- 25
niam magnus Dominus, & laudabilis valdè: terribilis eſt ſuper omnes
deos. Quoniam omnes dii gentium idola: & Deus noſter cælos fecit. 26

MS.A. (α) τοῦ κυρίου. Καὶ (β) τὸν κύριον θεὸν (γ) δεύτερος ὢν αὐτῷ (δ) ὁ Ἰεϊὴλ, (ε) Ἰαθιὴλ, (ζ) ἐν νάβλες, καὶ κινύραις, (η) Μνημονεύσατε (θ) Μνημονεύων εἰς (ι) λέγεσθαι αὐτοὺς (κ) ἕως (λ) ὑπὲρ αὐτῶν (μ) τὸ σωτήριον αὐτοῦ. * Ὅτι μέγας κύριος (ν) οὐρανὸν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل السادس عشر *

* وجاوا بالصندوق ووضعوه في وسط القبة في الموضع الذي أسسه له داود * وقدموا ذبائح 1
محرقات قدام صندوق الله * فلما فرغ داود بتقدمة الذبائح بارك الشعب * وقسم لهم 2 3
لجميعهم رغيفا واحدا لكل نفس وجزءا من اللحم * ومضى كل واحد منهم إلى بيته *
* وولي اللاويون الخدمة قدام تابوت عهد الله * وسبحوا الرب إله إسرائيل * وآصاف رئيسهم 4 5
وزكريا * ويواعيل * ويواحيل * وماثوبا * والياب * وبنيا * وآصاف * وعميناداب * وسيف * ونحزيال *
وآسيف * هؤلاء كلهم الكهنة الذين يضربون بالقرون قدام صندوق عهد الرب * وبعد 6 7
ذلك فتح داود فاه هو وكل رؤساء الكهنة واللاويين * وسبحوا الرب على حفظ آصاف وإخوته *
وهم رؤساء التسبيحات التي قالها داود قدام صندوق الله في ذلك اليوم * وقال اشكروا 8
الرب وأثنوا على اسمه * عرفوا بين الأمم صنائعه * سبحوا له ومجدوه * وحدثوا بسائر جبروته * 9
* سبحوا لاسم قدسه * يفرح قلب كل من يريد الرب * اطلبوا قوة الرب * صلوا قدامه دائما * 10 11
* اذكروا جبروته الذي صنع * وأحكام فمه * ذرية إبراهيم عبيده * بنو يعقوب الذي اختار 12 13
* هو الرب إلهنا * ونواميسه في سائر الأرض * اذكروا إلى الأبد عهده * كلمته التي أمر بها إلى 14 15
ألف جيل * الذي عاهد إبراهيم عليها * وأقسم لإسحق * وجعله ليعقوب إلى الأبد * ولإسرائيل 16 17
أعطاهم عهدا إلى أبد الآبدين * قال * لكم أعطي أرض كنعان نحلة ميراث * لكم إذ 18 19
كنتم أناس قليلي العدد * وسكانا فيها * وكنتم من أمة إلى أمة * ومن ملك إلى 20
ملك * ولم أعطي المسلطين عليكم أن يؤذوكم * ولأجلكم أهبطت الملوك * وقلت 21
لهم * لا تتقدموا إلى مسحاي * ولا تصنعوا سوءا بأنبيائي * سبحوا الرب كل الأرض * 22 23
بشروا كل يوم بيوم خلاصه * حدثوا في الأمم كرمه * لأن الله عظيم ومسبح جدا * 24 25
وهو مخوف أكثر من سائر الملوك * لأن جميع آلهة الأمم أشباح * والله صنع 26
السماء *

CAP. XVI.

ALlatâ itaque arcâ, & in medio 1
teſtudinis, in loco quem fundaverat ei
David, collocatâ; obtulerunt ſacrificia
cremata coram arca Dei. Et cùm ab- 2
ſolviſſet David oblationem ſacrificio-
rum, benedixit populo: Et eorum o- 3
mnium unicuique diſtribuit panem unum,
& fruſtum carnis; & abierunt ſingu-
li domum ſuam. Tunc aggreſſi ſunt 4
Levitæ miniſterium coram arca fœde-
ris Dei, & laudaverunt Dominum De-
um Iſraelis. Aſaph erat princeps eo- 5
rum; tum Zacharia, Joel, Joahel,
Mathuba, Eliab, Bania, Aſaph, Am-
minadab, Siph, Nahziel, & Aſiph:
Hi omnes erant ſacerdotes illi, qui tu- 6
bis canebant coram arca fœderis Do-
mini. Poſthæc aperuit David os ſuum, 7
ipſe & omnes principes ſacerdotum &
Levitarum, & laudaverunt Dominum
ob conſervationem Aſaphi & fratrum
ejus, qui erant præfecti canticorum
quæ protulit David coram arca Dei eo
die. Dixit autem, Gratias agite Do- 8
mino, & celebrate nomen ejus: præ-
dicate inter gentes præclara facta ipſi-
us. Laudate eum, & glorificate eum, 9
& narrate omnem potentiam ejus. Lau- 10
date ſanctum nomen ejus: lætetur cor
omnium amantium Dominum, petite ro-
bur Domini. Aſſiduas coram eo fun- 11
dite preces. Mementote fortitudinis quam 12
præſtitit, & judiciorum oris ejus.
Progenies Abrahæ, ſervi ejus; filii 13
Jacob quem elegit: Ipſe eſt Dominus 14
Deus noſter, cujus leges in tota terra.
Memores in perpetuum eſtote fœderis ejus, 15
verbi ejus quod præcepit mille æva:
De quo pactum inivit cum Abraha- 16
mo, & juravit Iſhaco; quódque ſta-
tuit Jacobo in ſempiternum. Cum Iſ- 17
raelitis etiam pepigit fœdus æternò du-
raturum, Dicens, Vobis dabo terram 18
Chanaan poſſeſſionem hæreditariam:
Vobis inquam cùm eſſetis homines pau- 19
ci numero; & inquilini in ea: Et 20
itaretis à gente ad gentem, & à re-
gno ad regnum. Nec permiſi his qui 21
vobis imperabant, nocere vobis: &
cauſâ veſtri deturbavi reges, & di-
xi eis; Ne accedatis ad unctos me- 22
os, neque injuriam inferatis prophe-
tis meis. Laudate Dominum univerſa 23
terra, prædicate ſingulis diebus ſa-
lutem ejus. Narrate inter gentes ma- 24
jeſtatem ejus: Quoniam Deus maxi- 25
mus eſt & glorioſiſſimus, & ipſe ter-
ribilis eſt præ omnibus regibus. Omnes 26
enim dii gentium, idola; Deus autem
cœlum fecit.

דברי הימים א: יז

,gloriam Domino *tribuite* : populorum familiæ Domino *Tribuite* .ejus loco in lætitia & ,fortitudo ;eo coram *elegantia &* ,Decor
28 27 הוד והדר לפניו עז וחדוה במקמו : הבו ליהוה משפחות עמים הבו ליהוה כבוד
.sanctitatis decore in Domino vos incurvate :ej' *facies ad* venite & ,*munus* levate :ej' nominis gloriā Domino *Tribuite* .*fortitudinem* &
29 ועז : הבו ליהוה כבוד שמו שאו מנחה ובאו לפניו השתחוו ליהוה בהדרת־קדש ;
,gentibus in dicant & : terra exultet & ,cœli Lætentur .*mutet* ne ,*orbis firmabitur* etiam : *terra omnis ejus faciebus* à Pavete
31 30 חילו מלפניו כל־הארץ אף־תכון תבל בל־תמוט : ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים
faciebus à sylvæ ligna *personabunt* Tunc .eo in quod omne & ,ager exultet :ejus plenitudo & ,mare Tonet .regnavit Dominus
33 32 יהוה מלך : ירעם הים ומלואו יעלץ השדה וכל־אשר־בו : אז ירננו עצי היער מלפני
,dicite Et .ejus misericordia seculum in quoniam ,bonus quoniā Domino Confitemini .terram judicare venit quia ,*Domini*
35 34 יהוה כי־בא לשפוט את־הארץ : הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו : ואמרו
gloriandum ad ,*tuæ sanctitatis* nomini *gratias agendum ad* ,gentibus de nos erue & ,nos congrega & ,nostra salus Deus nos Serva
הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן־הגוים להודות לשם קדשך להשתבח
: Amen ,populus omnis dicant Et .seculum in usque & ,seculo à Israel Deus Dominus Benedictus .tua laude in
36 בתהלתך : ברוך יהוה אלהי ישראל מן־העולם ועד־העלם ויאמרו כל־העם אמן
jugiter arca coram *ministrandum ad* ,ej' fratres & ,Asaph Domini fœderis *arcæ facies ad* ibi dereliquit Et .Dominum *laude* &
37 והלל ליהוה : ויעזב־שם לפני ארון ברית־יהוה לאסף ולאחיו לשרת לפני הארון תמיד
.janitores ,Chosah &,Jedithun fili' ,edom-Hobed & :octo & sexaginta eorū fratres & ,edom-Hobed Et .*suo die in diei rem in*
38 לדבר־יום ביומו : ועבד אדם ואחיהם ששים ושמונה ועבד אדם בן־ידיתון וחסה לשערים ;
ascensiones faciendum ascendere Ad. Ghibbon in quod excelso in Domini *tabernaculi facies ad* sacerdotes ejus fratres &,sacerdotē Sadoc Et
40 39 ואת צדוק הכהן ואחיו הכהנים לפני משכן יהוה בבמה אשר בגבעון : להעלות עלות
.Israel *super* præcepit quam Domini lege in scriptum omne juxta & :*vespera in* & ,mane in jugiter *ascensionis* altare super Domini
ליהוה על־מזבח העלה תמיד לבקר ולערב ולכל־־הכתוב בתורת יהוה אשר צוה על־ישראל:
seculum in Quoniam :Domino confitendum ad ,nomina per sunt *nuncupati* qui ,*purorum* residuum & ,Jeduthū & ,Heman eis cum Et
41 ועמהם הימן וידותון ושאר הברורים אשר נקבו בשמות להודות ליהוה כי לעולם
filii Et .Dei cantici instrumentis & ,*facientes audire* ,cymbalis & ,tubis Jeduthun & Heman eis cum Et .ejus misericordia
42 חסדו : ועמהם הימן וידותון חצצרות ומצלתים למשמיעים וכלי שיר האלהים ובני
.suæ domui benedicendum ad David *circuivit* & :suam domum in unusquisque populus omnis abierunt Et .portam ad Jeduthun
43 ידותון לשער : וילכו כל־העם איש לביתו ויסב דויד לברך את־ביתו ;

CAP. XVII. יז

,cedrina domo in *habitans* ego Ecce : prophetam Nathan ad David dixit & ,sua domo in David habitaret cùm ,fuit Et
1 ויהי כאשר ישב דויד בביתו ויאמר דויד אל־נתן הנביא הנה אנכי יושב בבית הארזים
.tecum Deus quia : fac tuo corde in quod Omne : David ad Nathan dixit Et .cortinis sub Domini fœderis arca &
2 וארון ברית־יהוה תחת יריעות : ויאמר נתן אל־דויד כל אשר בלבבך עשה כי האלהים עמך ;

Verſio VULG. LAT.

Confeſſio & magnificentia coram eo : fortitudo & gaudium in loco ejus. 17 Afferte Domino familiæ populorum: 28 afferte Domino gloriam & imperium. Date Domino 29 gloriam, nomini ejus, levate ſacrificium, & venite in conſpectu ejus: & adorate Dominū in decore ſancto. Commoveatur 30 à facie ejus omnis terra: ipſe enim fundavit orbem immobilem. Lætentur cœli, & exultet terra: & 31 dicant in nationibus, Dominus regnavit. Tonet mare, 32 & plenitudo ejus: exultent agri, & omnia quæ in eis ſunt. Tunc laudabunt ligna ſaltûs coram Domino: quia venit 33 judicare terram. Confitemini Domino, quoniam bonus: 34 quoniam in æternum miſericordia ejus. Et dicite, 35 Salva nos Deus ſalvator noſter: & congrega nos, & erue de gentibus, ut confiteamur nomini ſancto tuo, & exultemus in carminibus tuis. Benedictus Dominus 36 Deus Iſrael ab æterno uſque in æternum: & dicat omnis populus; Amen, & hymnum Domino. Reliquit 37 itaque ibi coram arca fœderis Domini, Aſaph & fratres ejus, ut miniſtrarent in conſpectu arcæ jugiter, per ſingulos dies, & vices ſuas. Porrò Obededom, 38 & fratres ejus ſexaginta octo; & Obededom filium Idithun, & Hoſa, conſtituit janitores. Sadoc autem ſacerdotem, 39 & fratres ejus ſacerdotes, coram tabernaculo Domini in excelſo, quod erat in Gabaon, Ut offerrent 40 holocauſta Domino ſuper altare holocautomatis jugiter, manè & veſperè, juxta omnia quæ ſcripta ſunt in lege Domini, quam præcepit Iſraeli. Et poſt eum Heman, 41 & Idithun, & reliquos electos, unumquemque vocabulo ſuo ad confitendum Domino: Quoniam in æternum miſericordia ejus. Heman quoque & Idithun canentes tubâ, 42 & quatientes cymbala, & omnia muſicorum organa, ad canendum Deo; filios autem Idithun fecit eſſe portarios. Reverſúſque eſt omnis populus in domum ſuam: 43 & David, ut benediceret etiam domui ſuæ.

CAP. XVII.

Cum autem habitaret David in domo ſua, dixit ad 1 Nathan prophetam; Ecce ego habito in domo cedrina: arca autem fœderis Domini ſub pellibus eſt. Et ait 2 Nathan ad David; Omnia, quæ in corde tuo ſunt, fac: Deus enim tecum eſt.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 28 * ܬܫܒܘܚܬܐ ܘܫܘܦܪܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܥܘܫܢܐ ܘܪܒܘܬܐ ܒܡܩܕܫܗ. * ܐܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܫܪܒܬܐ
29 ܕܥܡܡܐ. ܐܘܕܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܐܝܩܪܐ ܘܒܥܘܫܢܐ. * ܐܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܒܐܝܩܪܐ ܕܫܡܗ. ܩܘܪܒܢܐ
ܩܪܒܘ. ܘܐܘܕܘ ܩܕܡܘܗܝ ܒܨܠܘܬܐ ܕܦܘܡܟܘܢ. ܘܣܓܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܒܬܫܒܚܬܐ ܕܩܘܕܫܐ.
30 31 * ܬܙܘܥ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܬܬܩܢ ܬܐܒܝܠ ܕܠܐ ܬܙܘܥ * ܢܚܕܘܢ ܫܡܝܐ ܘܬܫܒܚ ܐܪܥܐ.
32 ܘܢܐܡܪܘܢ ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܡܪܝܐ ܐܡܠܟ. * ܢܫܒܚ ܝܡܐ ܒܡܠܝܘܬܗ. ܘܢܚܕܘܢ ܚܩܠܬܐ ܘܟܠ
33 ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ. * ܗܝܕܝܢ ܢܫܒܚܘܢ ܐܝܠܢܐ ܕܥܒܐ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܕܐܬܐ ܠܡܕܢܗ ܠܐܪܥܐ. ܢܕܘܢ
34 ܬܐܒܝܠ ܒܟܐܢܘܬܐ. ܘܢܟܣ ܠܥܡܡܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. * ܘܐܡܪ. ܐܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܕܛܒ ܗܘ. ܘܠܥܠܡ
35 ܛܝܒܘܬܗ. * ܦܪܘܩܝܢ ܡܪܝܐ ܦܪܘܩܝܢ. ܘܟܢܘܫܝܢ ܘܦܪܘܩܝܢ ܡܢ ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܠܡܘܕܝܘ
36 ܠܫܡܟ ܩܕܝܫܐ. ܘܠܡܫܒܚܘ ܬܫܒܘܚܬܟ. * ܒܪܝܟ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܆ ܡܢ ܥܠܡܐ
ܘܥܕܡܐ ܠܥܠܡܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ ܐܡܝܢ. ܒܦܘܡܐ ܒܣܝܡܐ ܘܕܟܝܐ. ܢܫܒܚܘܢ
37 ܠܐܠܗܗܘܢ. * ܘܫܒܩ ܬܡܢ ܩܕܡ ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܐܣܦ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܠܡܫܡܫܘ
38 ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܡܝܢܐܝܬ. ܐܢܫ ܐܢܫ ܒܝܘܡܗ. * ܘܥܘܒܕ ܐܕܘܡ ܘܐܚܘܗܝ. ܫܬܝܢ ܘܬܡܢܝܐ.
39 ܘܥܘܒܕ ܐܕܘܡ ܙܥܘܪܐ. ܒܪܗ ܕܝܘܬܡ. ܘܚܣܘ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܢܛܪܝ ܬܪܥܐ ܒܪܝܐ. * ܘܨܕܘܩ
ܟܗܢܐ. ܘܐܚܘܗܝ ܟܗܢܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܟܗܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܩܕܡ ܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ.
40 ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܥܘܢ. * ܟܕ ܡܩܪܒܝܢ ܥܠܬܐ ܠܡܪܝܐ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܥܠܬܐ.
ܐܡܝܢܐܝܬ ܒܨܦܪܐ ܘܒܪܡܫܐ. ܘܥܒܕܝܢ ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ: ܕܝܗܒ ܠܗ
41 ܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ: ܠܡܠܦܘ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܓܒܪܐ ܕܩܝܡܝܢ
ܒܬܫܒܘܚܬܐ. ܗܝܡܢ ܘܐܪܝܬܘܢ. ܘܫܪܟܐ ܕܓܢܒܪܐ ܕܟܐܢܐ ܕܠܐ ܝܕܝܥܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ.
42 ܠܡܘܕܝܘ ܠܡܪܝܐ ܕܠܥܠܡ ܛܝܒܘܬܗ. * ܘܗܢܘܢ ܗܠܝܢ ܓܢܒܪܐ ܟܐܢܐ. ܡܫܒܚܝܢ
ܗܘܘ. ܠܐ ܗܘܘ ܒܡܐܢܝ ܙܡܪܐ. ܘܠܐ ܒܬܦܐ. ܘܠܐ ܒܨܢܨܠܐ. ܘܠܐ ܒܩܪܢܬܐ ܘܫܝܦܘܪܐ. ܘܐܦܠܐ
ܒܨܠܨܠܐ. ܐܠܐ ܒܦܘܡܐ ܒܣܝܡܐ ܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ. ܘܒܨܠܘܬܐ ܕܟܝܬܐ
ܘܡܫܡܠܝܬܐ. ܘܒܟܐܢܘܬܐ ܘܬܡܝܡܘܬܐ. ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܡܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܪܐ
43 ܕܟܠܗܘܢ ܥܒܕܐ. * ܘܫܪܐ ܕܘܝܕ ܠܥܡܐ. ܘܐܙܠ ܥܡܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܠܒܝܬܗ. ܠܡܒܪܟܘ
ܠܒܢܝ ܒܝܬܗ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܙ * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܝܬܒ ܕܘܝܕ ܒܒܝܬܗ. 1
ܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܚܙܝ ܕܐܝܟܢܐ ܝܬܒ ܐܢܐ ܒܒܝܬܐ ܕܡܛܠܠ ܒܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ
2 ܫܪܝܐ ܓܘ ܡܫܟܢܐ ܕܣܥܪܐ. * ܘܐܡܪ ܢܬܢ ܠܕܘܝܕ. ܟܠ ܡܐ ܕܒܠܒܟ. ܙܠ ܥܒܕ.

Laus & decentia corā ipſo, fortitudo & magnificentia in ſanctuario ejus. 27 Gratias agite 28 Domino nationes gentium, fatemini coram Domino honorem & fortitudinem ejus. Fatemini 29 Domino laudem nominis ejus. Ferte oblationes, & gratias agite coram eo oratione oris veſtri: adorate Dominum laudibus ſanctis. Tremat à conſpectu ejus univerſa 30 terra, & firmetur orbis ne nutet. Lætentur 31 cœli, & laudem dicat terra: dicántque inter gentes, Dn̄s regnavit. Laudem canat mare 32 cum plenitudine ſua, & lætentur agri, & quicquid eſt in eis. Tunc laudem dicent arbores 33 ſylvæ coram Domino qui venturus eſt ad judicandū terram. Judicabit orbem cum æquitate, & arguet populos cum fide. Dixit etiam, 34 Gratias agite Domino, quia bonus eſt, & in perpetuum bonitas ejus. Serva nos Domine, 35 ſerva nos: & congrega nos, & coge nos de medio gentium, ut gratias agamus nomini tuo ſancto, & canamus laudes tuas. Benedictus 35 ſit Dominus dominorum Iſraelis à ſeculis uſque ad ſecula: & dicat univerſus populus, Amen. Ore jucundo & puro celebrent Deum ſuum. Reliquit autem ibi coram arca 37 fœderis Domini Aſaphum & fratres ejus, ut aſſiduè miniſtrarent coram Domino, ſuo quiſque die: Et Obar-edom ac fratres ejus ſexaginta 38 octo: & Obar-edom *natu* minorem, Jothami filium, & Haſu: omnes iſti erant cuſtodes januarum exteriorum. Sadoc autē ſacerdos, 39 & fratres ejus ſacerdotes, omnes iſti erant ſacerdotes qui miniſtrabant coram tabernaculo Dn̄i ſumma cum jucunditate, in civitate Gebeon; Aſſiduè offerentes holocauſta 40 Domino ſuper altare holocauſti, manè ac veſperè; & agentes quicquid ſcriptum eſt in lege Domini, quam dederat per manum Moſis, ut docerent filios Iſraelis. Atq; hæc ſunt 41 nomina virorum qui inſtabant laudibus, Heman, & Erithun, aliique probi homines quorum ignota ſunt nomina; ut gratias agerent Dn̄o, quòd in æternum ſit bonitas ejus. Iidē 42 autem iſti probi homines, nequaquam inſtrumentis muſicis, neque tympanis, neque ſiſtris, neque tubis rectis aut inflexis, neque cymbalis canebant: ſed ore jucundo, & oratione purâ atque perfectâ, cum innocentia & integritate canebāt Dn̄o Deo fortiſſimo, Domino Iſraelis, omnium ſervorū Domino. Deniq; dimiſit 43 David populū, & abierunt popul⁹, quiſque domum ſuam, ad benedicendum familiæ ſuæ.

CAP. XVII.

Contigit autē ut cùm reſediſſet David domi ſuæ, 1 diceret David Nathani prophetæ, Vide quomodo ego habitem in domo trabibus cedrinis laqueata; arca verò Dn̄i habitet intra tabernaculū villoſum. Dixit Nathan Davidi, 2 Quicquid eſt in corde tuo, vade, fac.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

27 28 Δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν (ξ) τόπῳ αὐτοῦ. Δότε τῷ κυρίῳ αἱ πα-
29 τριαὶ τῶν ἐθνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν. Δότε τῷ κυρίῳ δόξαν (ο) ὀνόματι αὐτοῦ· λάβετε
30 δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε (π) κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ. Φοβηθήτω
31 ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, κατορθωθήτω ἡ γῆ, καὶ μὴ σαλευθήτω. Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς,
32 καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, Κύριος (ρ) βασιλεύων. Βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν
33 τῷ πληρώματι, καὶ ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. Τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ
34 προσώπου κυρίου, ὅτι ἦλθε κρῖναι τὴν γῆν. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰ-
35 ῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ εἴπατε, Σῶσον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας (σ) ἡμῶν, καὶ ἄθροισον ἡμᾶς,
καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου.
36 Εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, Ἀ-
37 μήν. καὶ ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ. Καὶ (τ) κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν Ἀσὰφ καὶ τοὺς
38 ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαπαντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Καὶ (υ) Ἀβ-
δεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ (φ) Ἀβδεδὸμ υἱὸς (χ) Ἰδιθὼν, καὶ Ὀσὰ, εἰς τοὺς
39 πυλωρούς. Καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον (ψ) τῆς σκηνῆς κυ-
40 ρίου ἐν Βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν, Τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλο-
καυτωμάτων διαπαντὸς τοπρωῒ καὶ τοεσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου ὅσα ἐνε-
41 τείλατο (ω) ἐφ᾽ υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ. Καὶ μετ᾽ αὐτοῦ Αἱμὰν καὶ (α) Ἰδι-
θὼν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ᾽ ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
42 Καὶ μετ᾽ αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ, (β) οἱ δὲ υἱοὶ
43 Ἰδιθὼν εἰς τὴν πύλην. Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ
τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Gloria, & laus ad faciem ejus: fortitudo, & gloriatio in (i) loco ejus. Date 27 28
Domino patriæ gentium: date Domino gloriam, & fortitudinem. Date 29
Domino gloriam nomini ejus: (k) Sumite dona, & afferte ad faciem
ejus: & adorate Dominum in (l) atriis ſanctis ejus. Timeat à facie 30
ejus omnis terra: (m) dirigatur terra, & non commoveatur. Læte- 31
tur cœlum, & exultet terra: & dicant in gentibus, Dominus regnans.
Tonabit mare (n) cum plenitudine: & lignum agri, & omnia quæ in eo. 32
Tunc lætabuntur ligna ſylvæ à facie Domini: quoniam venit judicare 33
terram. Confitemini Domino, quoniã bonũ: quoniam in ſeculum miſeri- 34
cordia ejus. Et dicite, Salva nos Deus ſalutis noſtræ, & collige nos, & 35
erue nos de gentibus: ad laudandum nomen ſanctum tuum, & gloriandum
in laudationibus tuis. Benedictus Dominus Deus Iſrael à ſeculo, & 36
uſque in ſeculum: & dicet omnis populus, Amen. Et laudem de-
derunt Domino. Et (o) reliquerunt ibi ante arcam teſtamenti Domi- 37
ni Aſaph, & fratres ejus ad miniſtrandum ante arcam ſemper, quod
diei in diem. (Et Abdedom & fratres ejus, ſexaginta & octo. 38
Et Abdedom filius Idithun, & Oſa, in janitores.) Et Sadoc ſacerdo-
tem, & fratres ejus ſacerdotes ante tabernaculum Domini in Bama, 39
quæ in Gabaon, Ad offerendum holocauſtomata Domino ſuper altare 40
holocauſtomatum ſemper manè, & veſperè, & ſecundùm omnia ſcri-
pta in lege Domini, quæcunque mandavit ſuper filios Iſrael in manu
Moyſi ſervi Dei. Et cum eo Æman, & Idithun, & reliqui electi in 41
nomine ad laudandum Dominum; quoniam in ſeculum miſericordia
ejus. Et cum eis tubæ, & cymbala ad reſonandum, & organa canto- 42
rum Dei. Filii autem Idithun ad portam. Et ivit omnis populus, unuſ- 43
quiſque ad domũ ſuam. Et revertit David ad benedicendũ domum ſuam.

MS.A. (ξ) τῷ τόπῳ (ο) ὀνόματος (π) τῷ κυρίῳ (ρ) ἐβασίλευσεν. Βοήσει θάλασσα (σ) ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ (τ) κατέλειπεν ἐκεῖ ἐναντίον (υ) Ἀβδοδὸμ (φ) Ἀβ-
δοδὸμ (χ) Ἰδιθοὺμ, καὶ Ὠσηὲ, εἰς πυλωρούς. (ψ) σκηνῆς (ω) ἐφ᾽ υἱοὺς (α) Ἰδιθοὺμ, (β) καὶ οἱ υἱοὶ

· ΚΕΦ. ιζʹ.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ὡς κατῴκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην, Ἰ-
2 δοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ὑποκάτω δέρρεων. Καὶ εἶπε
Νάθαν πρὸς Δαυὶδ, Πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποίει, ὅτι (α) θεὸς μετὰ σοῦ.

MS.A. (α) ὁ θεὸς

CAP. XVII.

ET factum eſt, ut habitavit David in domo ſua, & dixit David ad 1
Nathan prophetam; Ecce ego habito in domo cedrina: & arca teſta-
menti Domini ſub pellibus. Et dixit Nathan ad David; Omne quod in 2
anima tua, fac: quoniam Deus tecum.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* المجد قدامه * العظمة والكبرياء في قدسه * اشكروا الرب جميع الامم * اشكروا قدام الرب بكرمه 27 28
وقوته * اشكروا الرب بكريم اسمه * خذوا القرابين واشكروا قدامه بصلوات افواهكم * اسجدوا 29
للرب بتسبيحات القدس * تفزع من قدامه كل الارض * خلق الدنيا بلا خوف * تفرح 30 31
السماء * وتسبح الارض * ويقول الامم الرب قد ملك * يسبح البحر بما فيه * وتفرح الحقول وكل ما 32
عليها * ويسبح ايضا الشجر الذي في الغياض قدام الرب الذي ياتي ليدين الارض * ويدين 33
الدنيا بالحق * ويوبخ الامم على الامانة * هللويا * ثم قال * اشكروا الرب بالحسنى * والي الابد رافته * 34
* وقال نجنا يا الله خلاصنا * وخلصنا من الامم * لنشكر اسمك القدوس * ونسبح تسابيحك * 35
* باركوا الله اله اسرائيل من الان وكل اوان * والي ابد الابدين * يقول الشعب امين * بفم طيب 36
ذكي سبحوا الاهكم * فلما ادوا الصلاة تركوا اصاف واخوته بين يدي صندوق عهد 37
الله * ليخدموا قدام الله دائما * كل انسان في يومه * وعابور الادومي * واخوته ثمانية وستون * وابنه 38
الصغير يوثم * وحاسو * هولاء يحفظون الابواب البرانية * وصادوق الكاهن واخوته يخدمون بين 39
يدي صندوق عهد الله * في فسحة كبيرة في ضيعة جبعون * يقدمون الذبائح لله على مذبح 40
القدس دائما باكرا ومساء * ويكملون كل ما هو مكتوب في شريعة الله * الذي امر به موسى
بني اسرائيل عن امر الله * وهذه اسماء الرجال الذين كانوا يقدمون التسابيح * هامان * واريثون * 41
وجماعة اناس صالحين قد شذت اسماوهم * وكانوا يشكرون الله لان الي الابد رافته * وهاولاء 42
الناس الصالحون كانوا يسبحون * ليس بآنية التسبيحات * لا بالمزاهر ولا بالطبول * ولا بالقرون
الملتويات ولا بالمبسوطات * بل كانوا يسبحون بالفم الطيب * بالصلوات المقبولة والاتضاع
يمجدون الله * واطلق داود الشعب * ومضى كل انسان الي بيته * ورجع داود الي بيته ليباركهم * 43

Gloria coram ipſo eſt, majeſtas & fa- 27
ſtus in ſanctuario ejus. Gratias agite 28
Domino gentes univerſæ, gratias agite
coram Domino ob honorem & fortitudi-
nem ejus. Gratias agite Domino ob ho- 29
norem nominis ejus: tollite oblationes,
eique gratias agite precibus oris veſtri:
adorate Dominum canticis ſanctis. Ti- 30
meat eum tota terra: condidit orbem ſi-
ne timore. Lætetur cœlum, concinat ter- 31
ra: dicántque populi, Regnavit jam Do-
minus. Laudem dicat mare cum his 32
quæ continentur in eo: geſtiant campi &
quicquid ſuper iis exiſtit. Laudem quo- 33
que dicant arbores quæ ſunt in ſylvis,
coram Domino qui venturus eſt ad judi-
candam terram. Terram veritate judica-
bit, & gentes arguet de fide. Alleluja.
Præterea dixit, Gratias agite Domino 34
pro benignitate, & clementiâ ejus in per-
petuum duraturâ. Dixit etiam, Libera 35
nos O Deus ſalus noſtra, & eripe nos à
gentibus, ut gratias agamus nomini tuo
ſanctiſſimo, laudéſque tuas canamus.
Benedicite Deo, Deo Iſraelis, è nunc, & 36
omni momento, & in ſempiterna ſecula:
dicat populus, Amen; ore jucundo & pu-
ro canite Deo veſtro. Abſolutâ oratio- 37
ne, dimiſerunt Aſaphum & fratres ejus
ante arcam fœderis Dei, ut jugiter coram
Deo miniſtrarent, quilibet ſuo die. A- 38
bor autem Edomæus, et fratres ejus ſexa-
ginta octo, & Jotham filius ejus natu
minimus, & Haſu; iſti cuſtodiebant ja-
nuas exteriores. Sadoc ſacerdos & fra- 39
tres ejus miniſtrabant coram arca fœderis
Dei in ampliſſima platea, in oppido Ga-
baone: Sacrificia Deo aſſiduè offeren- 40
tes ſuper altare ſanctuarii, manè ac ve-
ſperè: & peragentes quicquid ſcriptum
eſt in lege Dei, quicquid præceperat Mo-
ſes Iſraelitis ex edicto Dei. Porrò hæc 41
ſunt nomina virorum qui laudes offere-
bant, Heman, & Erithun, & copia pro-
borum virorum, quorum ſuppreſſa ſunt no-
mina: gratias autem Deo agebant, quòd
in æternum benignitas ejus. Homines ve- 42
rò iſti probi canebant, non inſtrumentis
muſicis, non fidibus, neque tympanis, neque
cornibus rectis aut inflexis; ſed canebant
ore jucundo, precibus acceptabilibus &
humilitate Deum glorificabant. Tum di- 43
miſit David populum, & diſceſſit quili-
bet domum ſuam: & David reverſus eſt
domum ſuam, ut benediceret eis.

* الفصل السابع عشر *

* ولما وصل الي بيته * قال لناثان النبي * الا ترى اني ساكن في بيت مظلل مصنوع 1
بالارز * وصندوق عهد الله ساكن في قبة الزمان الشعر * وكانت قبة الزمان ثلاثة طبقات
بعضها فوق بعض * الواحدة منسوجة بالذهب والديباج * والثانية ادم وكيمخت * والثالثة
شعر * فقال ناثان النبي * كل ما في نفسك اصنعه * فان الله معك * 2

CAP. XVII.

CUmque perveniſſet domum ſuam, di- 1
xit ad Nathanem prophetam; Annon a-
nimadvertis quomodo ego habitem in æde
tecta, cedris elaboratâ; arca verò fœde-
ris Dei habitet in pilea teſtitudine tem-
poris? (Conſtabat enim teſtudo temporis
tribus contignationibus ſibi invicem im-
minentibus, quarum una erat auro & ſe-
rico raſo contexta, ſecunda ex pelle &
ſacrino, tertia ex pilis. Reſpondit Nathan 2
propheta, Quicquid habes in animo fac,
quia Deus tecum eſt.

דברי הימים א׳ יז

Sic : meum ſervum David ad *dices* & ,Vade : dicendo ,Nathan ad Dei verbum fuit & ,ipſa nocte in fuit Et
4 3 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה
qua die à domo in habitavi non Quia .habitandum ad domum mihi ædificabis tu Non : Dominus dixit
5 אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר
ambulavi quibus omnibus In .*tabernaculo de & ,tentorium in tentorio de* fui & : hanc diem ad uſque Iſrael feci aſcendere
6 הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי
: dicendo ,meũ populum *paſcendum ad* præcepi quibus Iſrael *judicum* uni ſum locutus verbũ nunquid : Iſrael omni cum
בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר
: exercituum Dominus dixit Sic : David meo ſervo dices ſic nunc Et ? cedrinam domum mihi ædificâſtis non quid Ut
7 לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
omnibus in tecum fui Et .Iſrael meũ populum ſuper *ducem exiſtendum ad ,pecore poſt de caula* è te tuli Ego
8 אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל
.terra in qui magnorum nomen juxta nomen tibi feci & :*tuis faciebus* à tuos inimicos omnes ſuccidi & *ivisti* quæ
אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃
filii addent non & :ultrà commovebitur non & ,*ſe ſub* habitabit & ,eum plantavi & ,Iſrael meo populo locum poſui Et
9 וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ בְנֵי־
,Iſrael meum populum ſuper judicibus præcepi quibus diebus à Et .principio in quemadmodum ,eum *atterere* ,iniquitatis
10 עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִיָּמִים אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
,tui dies fuerint completi cum ,erit Et .Dominus tibi ædificabit domum & :tibi annunciavi & ,tuos inimicos omnes humiliavi &
11 וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ וָאַגִּד לָךְ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה׃ וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ
.ejus regnum ſtabiliam & ;tuis filiis de erit quod ,te poſt tuum ſemen ſuſcitabo & ,tuis patribus cum *eundum ad*
לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃
:filium in mihi erit ipſe & ,patrem in ei ero Ego .ſeculum in uſque ejus ſolium firmabo & ,domum mihi ædificabit Ipſe
13 12 הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן
meo regno in & ,mea domo in eum ſtatuam Et .te ante fuit qui eo ab removi ſicut ,eo *cum à* removebo non meã miſericordiã &
14 וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃ וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי
ſic ,hanc viſionem univerſam juxta & ,hæc verba omnia Juxta .ſeculum in uſq; firmus erit ejus thronus & : ſeculum in uſque
15 עַד־הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן
quæ & ,Deus Domine ego Quis : dixit & ,*Domini facies ad* ſedit & ,David rex venit Et .David ad Nathan eſt locutus
16 דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהִים וּמִי
,longinquã ad tui ſervi domum ſuper es locutus & ,Deus tuis oculis in hoc fuit parum Et ?hucuſq; me venire feciſti quia ,mea domus
17 בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק
glorificandum ad ,te ad David ultrà addet Quid .Deus Domine *excellentiæ* hominis diſpoſitionem ſecundùm me vidiſti &
18 וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃ מַה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכָבוֹד
omnem feciſti tuum cor ſecundùm & ,tuum ſervum propter Domine .nôſti tuum ſervum tu Et ? tuum ſervum
19 אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃ יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־
.*magnificentias* omnia *notificandum ad* ,hanc magnitudinem
הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃

Verſio VULG. LAT.

Igitur nocte illâ factus eſt ſermo Dei ad Nathan, dicens; 3
Vade, & loquere David ſervo meo. Hæc dicit Dominus; 4
Non ædificabis tu mihi domum ad habitandum. Neque 5
enim manſi in domo, ex eo tempore quo eduxi Iſrael,
uſque ad diem hanc : ſed fui ſemper mutans loca taber-
naculi, & in tentorio Manens cum omni Iſrael. Num- 6
quid locutus ſum ſaltem uni Judicum Iſrael, quibus præ-
ceperá ut paſcerent populum meũ, & dixi; Quarè non æ-
dificâſtis mihi domum cedrinam? Nunc itaque ſic lo- 7
quêris ad ſervum meum David, Hæc dicit Dominus
exercituum; Ego tuli te, cùm in paſcuis ſequereris gre-
gem, ut eſſes dux populi mei Iſrael. Et fui tecum quo- 8
cunque perrexiſti : & interfeci omnes inimicos tuos co-
ram te, fecíque tibi nomen quaſi unius magnorum, qui
celebrantur in terra. Et dedi locum populo meo Iſrael: 9
plantabitur, & habitabit in eo, & ultrà non commove-
bitur : nec filii iniquitatis atterent eos, ſicut à principio,
Ex diebus quibus dedi Judices populo meo Iſrael, & hu- 10
miliavi univerſos inimicos tuos. Annuntio ergò tibi, ꝙ
ædificaturus ſit tibi Dñs domũ. Cúmq; impleveris dies 11
tuos, ut vadas ad patres tuos, ſuſcitabo ſemen tuũ poſt te,
quod erit de filiis tuis : & ſtabiliam regnum ejus. Ipſe 12
ædificabit mihi domum, & firmabo ſolium ejus uſque
in æternum. Ego ero ei in patrem, & ipſe erit mihi in 13
filium: & miſericordiam meam non auferam ab eo, ſic-
ut abſtuli ab eo qui ante te fuit. Et ſtatuam eum in 14
domo mea, & in regno meo uſque in ſempiternum : &
thronus ejus erit firmiſſimus in perpetuum. Juxta omnia 15
verba hæc, & juxta univerſam viſionem iſtam, ſic locutus
eſt Nathan ad David. Cúmque veniſſet rex David, & 16
ſediſſet coram Domino, dixit; Quis ego ſum, Domine
Deus, & quæ domus mea, ut præſtares mihi talia? Sed 17
& hoc parum viſum eſt in conſpectu tuo, ideóque locu-
tus es ſuper domum ſervi tui etiam in futurum : & feci-
ſti me ſpectabilem ſuper omnes homines, Domine Deus.
Quid ultrà addere poteſt David, cùm ita glorificaveris 18
ſervum tuum, & cognoveris eum? Domine, propter 19
famulum tuum juxta cor tuum feciſti omnem magnificen-
tiam hanc, & nota eſſe voluiſti univerſa magnalia.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 * ܘܗܘܐ ܒܠܠܝܐ ܗܘ. ܘܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܗܘܬ ܥܠ ܢܬܢ ܢܒܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܙܠ ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ
4 ܠܥܒܕܝ ܕܘܝܕ. ܕܐܢܬ ܠܐ ܬܒܢܐ ܠܝ ܒܝܬܐ ܠܡܥܡܪ ܒܗ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܡܪܬ ܒܒܝܬܐ. ܡܢ
5 ܝܘܡܐ ܕܐܦܩܬ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܗܘܝܬ ܡܫܢܐ ܡܢ ܡܫܟܢܐ
6 ܠܡܫܟܢܐ. * ܗܐ ܟܡܐ ܕܗܠܟܬ ܒܝܢܬ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܟܡܐ ܡܠܬܐ ܐܡܪܬ
ܠܚܕ ܡܢ ܕܝܢܐ. ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܦܩܕܬ ܠܗܘܢ ܠܡܕܢ ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ.
7 ܕܠܡܢܐ ܠܐ ܒܢܝܬܘܢ ܠܝ ܒܝܬܐ ܕܡܛܠܠ ܒܐܪܙܐ. * ܗܫܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܥܒܕܝ ܕܘܝܕ.
ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܐܢܐ ܕܒܪܬܟ ܡܢ ܕܝܪܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܥܢܐ: ܠܡܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ
8 ܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܝܬ ܥܡܟ ܒܟܠ ܐܬܪ ܕܐܙܠܬ. ܘܐܘܒܕܬ ܠܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟ
9 ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܥܒܕܬ ܠܟ ܫܡܐ ܪܒܐ. ܐܝܟ ܫܡܐ ܕܪܘܪܒܢܐ ܕܐܝܬ ܒܐܪܥܐ. * ܘܐܣܝܡ ܕܘܟܬܐ
ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܢܨܒܝܘܗܝ. ܘܢܬܒ ܒܕܘܟܬܗ. ܘܠܐ ܢܙܘܥ ܬܘܒ ܘܠܐ ܢܘܣܦܘܢ ܒܢܝ
10 ܥܘܠܐ ܠܡܫܒܝܘܬܗ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ. * ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܐܩܝܡܬܟ ܕܝܢܐ ܥܠ ܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ.
ܘܐܢܝܚܬܟ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܘܚܘܝܟ ܡܪܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܡܩܝܡܐ ܠܟ ܠܥܠܡ.
11 * ܘܟܕ ܢܫܠܡܘܢ ܝܘܡܝ ܚܝܝܟ. ܘܬܐܙܠ ܘܬܬܟܢܫ ܠܘܬ ܐܒܗܝܟ. ܘܐܩܝܡ ܙܪܥܟ ܡܢ ܒܬܪܟ.
12 ܕܢܦܩ ܡܢ ܚܨܟ. ܘܐܬܩܢ ܡܠܟܘܬܗ. * ܗܘ ܢܒܢܐ ܠܝ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. ܘܐܬܩܢ
13 ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܠܥܠܡ. * ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ ܐܒܐ. ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܒܪܐ. ܘܛܝܒܘܬܝ
14 ܠܐ ܢܥܒܪܢ ܡܢ ܠܘܬܗ. ܐܝܟ ܕܐܥܒܪܬ ܡܢ ܫܐܘܠ ܕܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. * ܘܐܩܝܡܝܘܗܝ
ܒܒܝܬܝ ܘܒܡܠܟܘܬܝ. ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܘܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܢܗܘܐ ܡܬܩܢ ܠܗ
15 ܠܥܠܡ. * ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܝܟ ܟܠܗ ܚܙܘܐ ܗܢܐ. ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܢܬܢ
16 ܢܒܝܐ ܥܡ ܕܘܝܕ. * ܘܐܬܐ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܝܬܒ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܫܘܝܬ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟ
17 ܡܪܝܐ ܡܪܘܬܐ. ܘܡܢܘ ܒܝܬܝ. ܕܐܣܓܝܬ ܠܝ ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ. * ܕܠܡܐ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܒܥܝܢܝܟ
ܡܪܝܐ ܡܪܘܬܐ. ܕܡܠܠܬ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܥܒܕܟ ܡܢ ܠܩܘܕܡܝܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܕܦܠܚܝܢ
18 ܠܟ ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ. ܡܦܩ ܐܢܬ ܡܢ ܚܫܘܟܐ ܠܢܘܗܪܐ ܡܪܝܐ ܡܪܘܬܐ. * ܘܡܢܐ
ܡܫܬܒܗܪ ܬܘܒ ܕܘܝܕ ܠܡܡܠܠܘ ܩܕܡܝܟ. ܝܕܝܥܝܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܥܒܕܟ. ܡܪܝܐ ܡܪܘܬܐ.
19 * ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܬ. ܡܢܐ ܐܝܬ ܒܠܒܗ ܕܥܒܕܟ. ܥܒܕܬ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܬܐ
ܗܠܝܢ. ܠܡܪܘܪܒܘ ܠܥܒܕܟ.

Sed eâdem nocte factum eſt verbum Domini 3
ad Nathanem prophetam, & dixit ad eum;
Vadas, ac talia dicas ſervo meo Davidi; Tu 4
non extrues mihi ædem ad habitandũ in ea:
Non enim habitavi domum ab eo die quo e- 5
duxi Iſraelem ex Ægypto ad hunc uſque
diem, ſed itabam à tentorio in tentorium.
Ecce quandiu ambulavi inter omnes Iſraeli- 6
tas, nunquid ullum verbum feci ulli ex judi-
cibus Iſraelitarum, quos præfeci ad judican-
dum populum meum Iſraelem, & dixi eis;
Quarè non extruitis mihi ædẽ cedro laquea-
tam? Igitur ſic dices ſervo meo Davidi, Sic 7
dicit Dominus potentiſſimus, Ego te duxi è
tugurio à ſequendis ovibus, ut eſſes rex ſuper
populum meum Iſraelem: Et fui tecum quo- 8
cunque perrexiſti, perdidi omnes hoſtes tuos
à conſpectu tuo, fecíque tibi nomen celebre,
par nomini maximorũ qui ſunt in terra. Et 9
locum figam populo meo Iſraeli, & habitare
faciam eum, ſedebítque in loco ſuo, nec mo-
vebitur ampliùs, nec ultrà captivum abdu-
cent eum ſcelerati ut antea. Ab eo die quo 10
te judicem conſtitui ſuper populum meum Iſ-
raelem, pacatum etiam te reddidi ab omnib⁹
inimicis tuis, & indicavit tibi Dñs regnum
perpetuò tibi duraturum. Et cùm exacti fue- 11
rint dies vitæ tuæ, ieris, teque receperis ad pa-
tres tuos; erigam poſt te ſemen tuum quod
prodibit è dorſo tuo, ſtabiliámq; regnũ tuũ.
Is ædificabit mihi ædem nomini meo, & fir- 12
mabo ſolium regni ejus in æternum. Ego 13
ero illi ceu pater, & ipſe erit mihi ceu filius,
& beneficia mea non recedent ab eo, quem-
admodum amovi à Saule qui te præceſſit:
Sed præficiã eum domui meæ & regno meo, 14
in ſeculum ſeculorum; & ſolium regni ejus
erit illi ſtabile in perpetuum. Juxta omnes 15
ſermones iſtos, & ſecundùm totam hanc vi-
ſionem, ita locutus eſt Nathan propheta cum
Davide. Quamobrem veniens rex David, 16
ſedit coram Domino, & ait; Cujus momenti
ſum ego apud te Domine dominorum, &
quid eſt domus mea, ut tantopere me promo-
veris? Parúmne tibi videtur dominorum 17
Domine, quod jamdudum locutus es de do-
mo ſervi tui? An verò omnes homines qui
cultum tuum toto animo exercent, è tenebris
in lucem profers O Domine dominorum?
Quid verò glorietur ulteriùs David loqui 18
coram te? nota ſunt opera ſervi tui Domine
dominorum. Quia nôſti quid inſit animo 19
ſervi tui, has omnes illi magnificentias com-
parâſti, ad extollendum ſervum tuum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς (β) Νάθαν· Πορεύου καὶ εἶπον
πρὸς Δαυὶδ (γ) τὸν δοῦλόν μου, Οὕτως εἶπε κύριος, Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ
5 κατοικῆσαί με ἐν αὐτῷ. Ὅτι οὐ κατῴκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως
6 τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν (δ) καλύμματι. Ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ
Ἰσραὴλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν (ε) φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ οἷς ἐνετειλάμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν
7 λαόν μου, λέγων, Ὅτι οὐκ (ζ) ᾠκοδομήσατέ μοι οἶκον κέδρινον; Καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ
μου Δαυὶδ, Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, (η) Ἐγὼ ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν
8 ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ· Καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης,
καὶ (θ) ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα
9 κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραήλ, καὶ
καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ (ι) προσθήσει υἱὸς
10 ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς (κ) ἀρχῆς, Καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν
λαόν μου Ἰσραήλ· καὶ ἐταπείνωσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε, (λ) καὶ οἶκον οἰκοδομήσει
11 σοι κύριος. Καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν (μ) ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων
σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν
12 13 βασιλείαν αὐτοῦ. Αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Ἐγὼ
ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ,
14 ὡς ἀπέστησα ἀπὸ (ν) τῶν ὄντων ἔμπροσθέν σου. Καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ
15 αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται (ξ) ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος. Κατὰ πάντας τοὺς
16 λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. Καὶ
ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι κυρίου, καὶ εἶπε, Τίς εἰμι ἐγὼ κύριε ὁ θεός; καὶ
17 τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος; Καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ
ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπεῖδές με ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ὕψωσάς
18 με κύριε ὁ θεός. Τί προσθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σὲ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας,
19 Καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην.

Et factum eſt in nocte illa, & factum eſt verbum Domini ad Nathan; 3
Vade, & dic ad David ſervum meum; Sic dixit Dominus, Non tu 4
ædificabis mihi domum, ad habitandum me in ea. Quoniam non habitavi 5
in domo, à die quâ eduxi Iſrael, uſque in diem hanc, & fui in (a) tabernaculo,
& in tegmine, In omnibus quæ tranſivi in omni Iſrael: Si loquens 6
locutus ſum ad unam tribum Iſrael, quibus mandaveram paſcere populum
meum, dicens; Quia non ædificâſtis mihi domum cedrinam? Et nunc 7
ita dices ſervo meo David, Hæc dicit Dominus omnipotens; Ego aſſumpſi
te de mandra de poſt greges, ut eſſes in ducem ſuper populum
meum Iſrael: Et fui tecum in omnibus, quibus iviſti: & exterminavi 8
omnes inimicos tuos à facie tua: & feci tibi nomen juxta nomen magnorum,
qui ſuper terram. Et ponam locum populo meo Iſrael; & plantabo 9
eum, & habitabit apud ſe: & non (b) ſolicitabitur ultrà: & non
adjiciet filius iniquitatis humiliare eum, ſicut (c) principio, Et à diebus, 10
quibus conſtitui Judices ſuper populum meum Iſrael. Et humiliavi
omnes inimicos tuos: & augebo te: & domum ædificabit tibi Dominus.
Et erit, quando impleti fuerint dies tui, & dormieris cum patribus tuis; 11
& ſuſcitabo ſemen tuum poſt te, qui erit de ventre tuo: & parabo
regnum ejus. Ipſe ædificabit mihi domum: & erigam thronum ejus 12
uſque in ſeculum. Ego ero ei in patrem, & ipſe erit mihi in filium. Et 13
miſericordiam meam non removebo ab eo, ſicut removi ab iis qui erant
ante eum. (d) Et fideliter ſtatuam eum in domo mea, & in regno ſuo uſq; 14
in ſeculum: & thronus ejus erit erectus uſque in ſeculum. Secundùm 15
omnia verba hæc, & ſecundùm omnem viſionem hanc, ſic locutus eſt
Nathan ad David. Et venit rex David, & ſedit è regione Domini, & 16
dixit; Quis ſum ego, Domine Deus? & quæ domus mea, quia dilexiſti
me uſque in ſeculum? Et facta ſunt parva hæc coram te, Deus: & locutus 17
es ſuper domum pueri tui (e) à longinquis, & inſpexiſti me, tanquam
viſio hominis: Et exaltâſti me, Domine Deus. Quid adjiciet ultrà David 18
ad te, ad (f) glorificandum? Et tu ſervum tuum nôſti: Et (g) juxta 19
cor tuum feciſti omnem magnificentiam.

MS.A. (β) Νάθαν, λέγων, Πορεύου (γ) τὸν παῖδά μου, (δ) καταλύματι (ε) φυλὴν Ἰσραήλ, ἑνὶ τῶν κριτῶν Ἰσραὴλ οἷς (ζ) ᾠκοδομήκατέ (η) Ἔλαβόν σε (θ) ἐξωλέθρευσα (ι) προσθήσει ἀδικία τοῦ (κ) ἀπ' ἀρχῆς, (λ) καὶ * οἰκοδομήσει (μ) αἱ ἡμέραι σου κοιμηθήσῃ (ν) τῶν ἔμπροσθέν (ξ) ἀνορθωμένος.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فلما كان في تلك الليلة حلت كلمة الله على ناثان النبي * وقال له * قل لداود عبدي * 3 4
هكذا أمر الله * انك لا تبني بيتا أسكن فيه * لاني ما سكنت بيتا منذ اطلعت 5
اسرايل من مصر * بل كنت ساكنا في موضع راحة * وكنت امشي فيها في ساير 6
بني اسرايل * فهل قلت كلمة لواحد من حكماء بني اسرايل امرته ان يدين بني اسرايل *
او قلت لهم * لم لا تبنوا لي بيتا مظللا بخشب الصنوبر * والان هكذا قل لعبدي 7
داود * انا اخذتك من خلف الغنم لتكون ملكا على بني اسرايل شعبي * وكنت معك 8
في كل بلد تمر به * واهلكت ساير اعدايك من قدامك * وصنعت لك اسما كبيرا كاسم
الكبراء التي في الارض * فاغرس موضعا لبني اسرايل واحلهم يسكنون فيه * ولا تخاف 9
قلوبهم * ولا يصنعون نفاقا مثل الزمان الاول * ومن يوم جعلتك حاكما على بني اسرايل * 10
ونجيتك من ساير اعدايك * والرب يعرفك انك لا تبني له بيتا * بل اذا تمت ايامك 11
لتضطجع مع اباءك * انا اقيم من نسلك بعدك الذي يكون من صلبك * واثبت
ملكه * وهو يبني لي بيتا * واثبت كرسيه الى الابد * وانا اكون له ابا * وهو يكون لي 12 13
ابنا * وخيراتي لا ازيلها عنه كما ازلتها عن غيره * واسلطه في بيتي وملكي الى ابد 14
الابدين * وكرسي ملكه يكون دايما الى الابد * بساير هذا الكلام كلم ناثان النبي 15
داود * فجاء داود * وجلس بين يدي الله وقال * من هو انا يا رب * ومن هو بيتي * حتى 16
احببتني الى الابد * انا صغير قدامك يا رب يا الله * ان تتكلم على بيت عبدك من 17
قديم * ونظرت على مثل رويا انسان * واعليتني يا رب الارباب * لانك انت الذي تخرج
من الظلام الى النور * فماذا يفتخر داود قدامك * وماذا يصنع من التسابيح والمجد لك * 18
* انت الذي تعرف ما في قلب عبدك * وصنعت له جميع العظايم * 19

Eâdem verò nocte advenit verbum Dei 3
Nathani prophetæ, dixitque ad eum;
Dicito Davidi ſervo meo, Ita præcepit 4
Dominus, Tu ne ædifices domum in
qua habitem: Quia nullam inhabitavi 5
domum è quo Iſraelem eduxi ex Ægypto;
ſed habitabam in loco quietis,
Et in ea ambulabam inter omnes filios 6
Iſraelis. Num ullum verbum dixi cuiquam
ex Judicibus Iſraelitarum, quos
præfeceram ad jus dicendum Iſraelitis?
aut dixi eis, Quare non ædificatis
mihi domum lignis tectam abiegnis?
Nunc ergò, ſic dicito ſervo meo Davidi, 7
Ego te aſſumpſi à ſequendis ovibus,
ut eſſes rex ſuper filios Iſraelis
populum meum: Et adfui tibi in omni 8
regione ad quam perrexiſti, & exterminavi
omnes hoſtes tuos à conſpectu
tuo, & comparavi tibi nomen maximum,
par nomini magnatum qui ſunt
in terra. Et locum defigam Iſraelitis, 9
& collocabo eos ut habitent in eo, nec
trepident corda eorum, nec impiè ſe
gerant ut priſtino tempore. Et ab eo 10
die quo ſtatui te judicem ſuper Iſraelitas,
ſimul te liberavi ab omnibus inimicis
tuis. Itaque notum facit tibi
Dominus te non ædificaturum ſibi domum;
Sed cùm finierint dies tui, ut 11
occumbas cum patribus tuis, ego poſt te
ſuſcitabo è ſtirpe tua eum qui futurus
eſt è dorſo tuo, ejuſque regnum
firmabo, Et ipſe ædificabit mihi domum, 12
ſtabiliamque thronum ejus in
æternum. Et ego ero illi pater, & ipſe 13
erit mihi filius, & beneficia mea non
amovebo ab eo, quemadmodum amovi
ab aliis. Domui meæ & regno meo præficiam 14
eum in ſecula ſempiterna, &
thronus regni ejus erit in æternum perennis.
Omnia verba iſta cùm retuliſſet 15
Nathan propheta Davidi, Venit David, 16
ſedit coram Deo, & ait, Quis ego ſum
O Domine mi, & quæ domus mea,
ut in ſeculum uſque me dilexeris?
Minimus (i. indignus) ego ſum coram 17
te O Domine Deus, ut multò antè loquaris
de domo ſervi tui, & humano intuitu
me reſpexeris, meque evexeris O Domine
dominorum. Tu enim es qui è tenebris
ad lucem producis: Qua ergò de re 18
gloriabitur ante te David? & quaſnam
tibi laudes atque glorias componat?
Tu nôſti quid lateat in corde ſervi tui. 19
Omnigenis autem magnificentiis cumulâſti
eum,

,Iſraelſtuus populus ſicut quis Et .noſtris aurib' in audivimus quos omnes juxta ,te præter Deus nec ,tu ſicut non Domine
יְהוָה אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל
21 20 אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנֵינוּ : וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
,terribilia & ,magnitudines ,nomen tibi ponendum ad ,populum ſibi redimendum ad ,Deus perrexit quam terra in una gens
גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנֹרָאוֹת
populum in tibi Iſrael tuum populum dediſti Et .gentes ,Ægypto ex redemiſti quem tui populi faciebus à expellendum ad
22 לְגָרֵשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם : וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְךָ לְעָם
,tuo ſervo ſuper es locutus quod verbum ,Domine nunc Et .Deum in eis fuiſti Domine tu Et .ſeculum in uſque
23 עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים : וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ
,ſeculum in uſque tuũ nomen magnificetur & ,permaneat Et .es locutus ſicut fac Et .ſeculũ in uſq; confirmetur ej' domo ſuper &
24 וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ : וְיֵאָמֵן וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם
tu Etenim .tuas facies ad firma tui ſervi David domus & : Iſraeli Deus ,Iſrael Deus exercituum Dominus ,dicendo
25 לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ : כִּי אַתָּה
Domine nunc Et .tuas facies ad orandum ad ,tuus ſervus invenit Ideo .domum ei ædificandũ ad ,tui ſervi aurem revelâſti me' De'
26 אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ : וְעַתָּה יְהוָה
,tui ſervi domui benedicere cœpiſti nunc Et .hoc bonum tuo ſervo ſuper es locutus & : Deus ipſe tu
27 אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת : וְעַתָּה הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ
.ſeculum in benedicta & ,benedixiſti Domine tu Quia .tuas facies ad ſeculum in exiſtendum ad
לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃

CAP. XVIII. יח

percuſſit Et .Peliſtim manu de ejus filias & ,Ghath tulit Et .eos humiliavit & ,Peliſtim David percuſſit & ,ſic poſt fuit Et
2 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־גַּת וּבְנֹתֶיהָ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים : וַיַּךְ אֶת־
ipſum eundo in,Chamath in Sobah regem Hadarhezer David percuſſit Et .munus deferentes ,David ſervi Moabitæ fuerũt &,Moab
3 מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עֲבָדִים לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה : וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ
millia viginti & ,equites millia ſeptem & ,currus mille eo ab David accepit Et .Perath flumine in ſuã manum ſtatuendũ ad
4 לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת : וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
juvandum ad ,Darmeſec Aram venit Et .currus centum eo ex reſervavit & ,currum omnem David ſubnervavit & :peditũ virorũ
5 אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב : וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר
fuit & ;Darmeſec Aram in David poſuit Et .virorum millia duo & viginti Aram in David percuſſit & ,Sobah regem Hadarheſer
6 לַהֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ : וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי
clypeos David tulit Et .perrexit quò omnibus in David Dominus ſervavit Et .munus deferentes ,ſervi Davidi Aram
7 אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ : וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת שִׁלְטֵי
Hadarhezer urbibus Chun de & Tibchath de Et .Jeruſalaim eos adduxit & : Hadarhezer ſervis ſuper erant qui , aureos
8 הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל עַבְדֵי הֲדַרְעָזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם : וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַרְעֶזֶר
.ænea vaſa & ,columnas & , æneum mare Selomoh fecit eo in : valde multum æs David tulit
לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃

Verſio VULG. LAT.

Domine, non eſt ſimilis tui : & non eſt alius Deus abſque te, ex omnibus, quos audivimus auribus noſtris. 20 Quis enim eſt alius,ut populus tuus Iſrael, gens una in 21 terra, ad quam perrexit Deus, ut liberaret, & faceret populum ſibi, & magnitudine ſuâ atque terroribus ejiceret nationes à facie ejus, quem de Ægypto liberârat ? Et poſuiſti populum tuum Iſrael tibi in populum uſque 22 in æternum, & tu,Domine, factus es Deus ejus. Nunc 23 igitur,Domine, ſermo, quem locutus es famulo tuo, & ſuper domum ejus, confirmetur in perpetuum,& fac ſicut locutus es. Permaneátque & magnificetur nomen 24 tuum uſque in ſempiternum : & dicatur; Dominus exercituum,Deus Iſrael, & domus David ſervi ejus permanens coram eo. Tu enim,Domine Deus meus,reve- 25 lâſti auriculam ſervi tui, ut ædificares ei domum : & idcircò invenit ſervus tuus fiduciam , ut oret coram te. Nunc ergò,Domine,tu es Deus : & locutus es ad ſervum 26 tuum tanta beneficia. Et cœpiſti benedicere domui 27 ſervi tui,ut ſit ſemper coram te : te enim,Domine,benedicente,benedicta erit in perpetuum.

CAP. XVIII.

FActum eſt autem poſt hæc , ut percuteret David Phi- 1 liſthiim, & humiliaret eos, et tolleret Geth , et filias ejus, de manu Philiſthiim, Percuterétque Moab , et 2 fierent Moabitæ ſervi David, offerentes ei munera. Eo 3 tempore percuſſit David etiam Adarezer regem Soba regionis Hemath , quando perrexit ut dilataret imperium ſuum uſque ad flumen Euphraten. Cepit ergò 4 David mille quadrigas ej',et ſeptẽ millia equitũ,ac viginti millia virorũ peditũ, ſubnervavitq; omnes equos curruũ, exceptis centũ quadrigis, quas reſervavit ſibi. Superve- 5 nit autem et Syrus Damaſcen',ut auxiliũ præberet Adarezer regi Soba : ſed et hujus percuſſit David viginti duo millia virorum. Et poſuit milites in Damaſco, ut Syria 6 quoque ſerviret ſibi, et offerret munera. Adjuvítque eum Dominus in cunctis , ad quæ perrexerat. Tulit 7 quoque David pharetras aureas, quas habuerant ſervi Adarezer,et attulit eas in Jeruſalem. Necnon de The- 8 bath et Chun , urbibus Adarezer , æris plurimum, de quo fecit Salomon mare æneum, et columnas, et vaſa ænea.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܪܝܐ ܗܘܐ ܝܕܥܬ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ · ܡܪܝܐ ܕܠܝܬ ܐܟܘܬܟ. ܘܠܝܬ ܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܬ. 20
ܐܝܟ ܟܠ ܡܐ ܕܫܡܥܢ ܒܐܕܢܝܢ. * ܘܡܢܘ ܐܝܬ ܥܡܐ ܐܝܟ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ · ܒܥܡܐ ܚܕ ܒܐܪܥܐ. 21
ܐܬܓܠܝܬ ܠܗ ܡܢ ܫܡܝܐ · ܘܦܪܩܬ ܐܢܘܢ. ܘܡܛܠܬܗܘܢ ܥܒܕܬ ܢܓܘܕܐ ܪܘܪܒܐ ܘܕܚܝܠܐ :
ܘܡܚܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܥܠ ܡܨܪܝܐ. ܕܬܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܘܐܬܩܢܬ ܠܟ 22
ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܗܘܐ ܠܟ ܥܡܐ ܠܥܠܡ ܠܥܠܡܝܢ. ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ
ܐܠܗܐ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ · ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܥܠ ܥܒܕܟ ܘܥܠ ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܩܝܡ ܠܥܠܡ. 23
ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܕܡܠܠܬ. * ܘܢܫܬܪܪܘܢ ܥܒܕܝܟ ܠܥܠܡ. ܘܢܫܬܒܚ ܫܡܟ ܠܥܠܡ ܒܬܒܝܠ 24
ܟܠܗ. ܘܢܗܘܘܢ ܐܡܪܝܢ. ܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܝܬܗ
ܕܕܘܝܕ ܥܒܕܟ · ܢܗܘܐ ܩܝܡ ܩܕܡܝܟ ܠܥܠܡ. * ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܐܠܗܝ ܓܠܝܬ ܐܪܙܐ 25
ܠܥܒܕܟ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܟ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܫܪ ܥܒܕܟ ܒܠܒܗ. ܠܡܨܠܝܘ
ܨܠܘܬܐ ܗܕܐ ܩܕܡܝܟ. * ܡܟܝܠ ܡܪܝܐ ܐܢܬܘ ܐܠܗܝ. ܘܟܠܗܝܢ ܡܠܝܟ ܬܪܝܨܢ ܕܡܠܠܬ 26
ܠܥܒܕܟ · ܛܒܬܐ ܐܢܝܢ. * ܘܡܟܝܠ ܐܬܪܥܐ ܠܡܒܪܟܘ ܠܒܝܬܗ ܕܥܒܕܟ · ܕܢܗܘܐ 27
ܩܕܡܝܟ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܬܘ ܡܪܝܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܡܠܠܬ. ܘܡܢ ܒܘܪܟܬܟ
ܡܬܒܪܟܝܢ ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܕܙܕܝܩܐ ܠܥܠܡ. * [illegible] * [illegible] * ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ 1
ܗܠܝܢ · ܘܚܪܒ ܕܘܝܕ ܠܦܠܫܬܝܐ. ܘܐܟܦܢ ܐܢܘܢ. ܘܢܣܒ ܕܘܝܕ ܚܒܠܐ ܕܡܫܘܚܬܐ · ܡܢ
ܐܝܕܐ ܕܦܠܫܬܝܐ. ܘܢܣܒ ܐܦ ܠܓܬ ܘܠܟܦܪܘܢܝܗ ܘܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܗ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢ
ܦܠܫܬܝܐ. * ܘܚܪܒ ܠܡܘܐܒܝܐ. ܘܗܘܘ ܡܘܐܒܝܐ ܥܒܕܐ ܡܫܩܠܝ ܡܕܐܬܐ. * ܘܩܛܠ ܕܘܝܕ 2 3
ܠܗܕܪܥܙܪ ܡܠܟܐ ܕܢܨܝܒܝܢ. ܟܕ ܐܙܠ ܣܡ ܬܚܘܡܐ ܒܢܗܪܐ ܦܪܬ. * ܘܕܒܪ ܕܘܝܕ ܡܢܗ 4
ܐܠܦ ܪܟܫܐ. ܘܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܦܪܫܝܢ. ܘܥܩܪ ܕܘܝܕ ܠܟܠܗܘܢ ܪܟܫܐ. ܘܫܒܩ ܡܢܗܘܢ
ܡܐܐ ܪܟܫܝܢ. * ܘܐܬܘ ܐܢܫܐ ܕܐܕܘܡ ܘܕܪܡܣܘܩ. ܠܡܥܕܪܗ ܠܗܕܪܥܙܪ ܡܠܟܐ ܕܢܨܝܒܝܢ. 5
ܘܩܛܠ ܕܘܝܕ ܡܢ ܐܕܘܡ · ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. * ܘܐܩܝܡ ܕܘܝܕ ܫܠܝܛܢܐ 6
ܒܕܪܡܣܘܩ. ܘܗܘܘ ܕܪܡܣܘܩܝܐ ܥܒܕܐ ܠܕܘܝܕ. ܡܫܩܠܝ ܡܕܐܬܐ. ܘܦܪܩܗ ܡܪܝܐ ܠܕܘܝܕ.
ܒܟܠ ܕܘܟܐ ܕܐܙܠ. * ܘܫܩܠ ܕܘܝܕ ܫܠܛܐ ܕܕܗܒܐ ܕܗܘܘ ܬܠܝܢ ܥܠ ܪܟܫܐ ܕܥܒܕܘܗܝ 7
ܕܗܕܪܥܙܪ. ܘܐܝܬܝ ܐܢܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܢ ܛܒܚ ܘܡܢ ܒܪܘܬܝ ܩܘܪܝܐ ܕܗܕܪܥܙܪ · ܢܣܒ 8
ܕܘܝܕ ܢܚܫܐ ܣܓܝܐ ܛܒ. ܘܥܒܕ ܡܢܗ ܕܘܝܕ · ܝܡܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܥܡܘܕܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܬܘܪܐ
ܕܢܚܫܐ. ܘܡܐܢܐ ܢܚܫܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ.

Inde autem nôſti dominorũ Domine, quia 20 non eſt ſimilis tui,neq; eſt Deus niſi tu, juxta omnia quæ audivimus auribus noſtris. Et quis unquã in terra populus apud te eſt 21 ſicut popul' tuus Iſrael?quos ut ſalvares,apparuiſti de cœlo:quorũ gratiâ calamitates maximas et horrendas,et flagella graviſſima fabricâſti contra Ægyptios,quoad educeres eos è medio eorũ : Et populũ tuũ Iſraelẽ 22 tibi diſpoſuiſti ut eſſet tibi populus in æva ſempiterna : & tu Domine,Deum eorum te reddidiſti. Itaque Domine, verbum quod 23 protuliſti de ſervo tuo deq; filiis dom' ejus, aſſere in ſempiternum uſque,et fac ut locutus es. Et vera comprobentur opera tua in 24 perpetuũ,nomenq; tuum ſemper glorificetur in orbe : ſintq; dicentes,Dñs potentiſſimus, dominorum Dominus, Deus Iſraelis eſt : & domus Davidis ſervi tũi firma ſit coram te in ſempiternum. Quandoquidem tu 25 Deus meus,ſecretum revelâſti ſervo tuo, & dixiſti ei;Extrue tibi domum;propterea ſervus tuus animo deſtinavit orationem iſtam coram te fundere. Denique Domine, tu 26 Deus meus es; & omnia verba tua recta quæ dixiſti ſervo tuo, ſunt optima. Exhibe te 27 igitur ad benedicendum domui ſervi tui, ut permaneat coram te in ſeculum ſeculorum : quandoquidem tu Domine, dominorum Dominus,locutus es; et ex benedictione tua benedicuntur dom' juſtorum in perpetuum.

CAP. XVIII.

Contigit his geſtis , ut vaſtaret David 1 Philiſthæos,et peſſumdaret eos,caperetque David lineam dimenſionis è manu Philiſthæorum : caperet etiam Gath et oppida ejus parva ipſi adjacentia, à Philiſthæis. Vaſtavit quoque Moabitas, factique ſunt 2 Moabitæ ſervi tributarii. Præterea interfe- 3 cit David Hadarezerem regem Niſibin, quum abiit, et in fluvio Euphrate limitem præſcripſit. Cepitque David ab eo mille 4 currus, et ſeptem millia equitum: et extirpatis David omnibus curribus, reliquit ex eis centum currus. Cúmque veniſſent cives 5 Adum et Damaſci ad opem ferendam Hadarezeri regi Niſibin , trucidavit David ex Adumæis viginti duo millia virorum. Et 6 conſtituit David præfectos in Damaſco, factiq; ſunt Damaſceni ſervi Davidis ferentes vectigal: & ſervavit Dñs Davidem in omni loco ad quem perrexit. Accepit autem Da- 7 vid umbulos aureos qui appenſi erant equis ſervorũ Hadarezeris, et attulit eos in Jeruſalem. Et ex Tebah, et Beruthi civitatibus 8 Hadarezeris accepit David æris quamplurimum,ex quo confecit David mare æneum, columnas æneas, boves æneos, plurimaque vaſa ænea.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 21 Κύριε οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι, καὶ οὐκ (ο) ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ, κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ὠσὶν ἡμῶν. Καὶ
οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ (π) ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὡδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι (ρ) λαὸν ἑαυτῷ, τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανὲς, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ
22 σου (σ) οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. Καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως
23 αἰῶνος, καὶ σὺ (τ) κύριος ἐγενήθης αὐτοῖς εἰς θεόν. Καὶ νῦν κύριε ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας
πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως (υ) αἰῶνος· καὶ ποίησον καθὼς ἐλάλησας,
24 Καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος, λεγόντων, Κύριε κύριε παντοκράτωρ
25 (φ) θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παιδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου. Ὅτι (χ) σὺ
κύριος ὁ θεός μου ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός σου (ψ) τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον, διὰ τοῦτο εὗρεν
26 ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. Καὶ νῦν κύριε σὺ εἶ αὐτὸς (ω) θεὸς, καὶ ἐλάλησας
27 ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. Καὶ νῦν (α) ἤρξαι τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός
σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σὺ κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν
αἰῶνα.

Domine, non eſt ſimilis tibi: & non eſt Deus præter te, juxta omnia quæ- 10
cunque audivimus in auribus noſtris: Et non eſt, ſicut populus tuus 21
Iſrael, gens ultrà ſuper terram, quomodò (b) deduxit ſe Deus ad redimendum
populum ſibi, ad ponendum ſibi nomen magnum, & illuſtre, ad
ejiciendum à facie populi tui quos redemiſti ex Ægypto, gentes. Et dediſti 22
populum tuum Iſrael tibi ipſi populum uſque in ſeculum: & tu Dominus
factus es eis in Deum. Et nunc, Domine, verbum tuum, quod locutus 23
es ad puerum tuum, & ſuper domum ejus, fidele ſit uſque in ſeculum.
Et fac, ſicut locutus es: Et fidele ſit, & magnificetur nomen tuum 24
uſque in ſeculum, dicentibus; Domine, Domine omnipotens Deus Iſrael,
& domus David pueri tui erecta coram te. Quoniam tu Dominus Deus 25
meus (i) aperuiſti aurem pueri tui ad ædificandum ei domum; propter
hoc invenit puer tuus deprecari ad faciem tuam. Et nunc, Domine, tu es 26
ipſe Deus: & locutus es ſuper ſervum tuum bona hæc. Et nunc incipe 27
benedicere domum pueri tui, ut ſit in ſeculum coram te. Quoniam tu,
Domine, benedixiſti; (k) & benedic in ſeculum.

MS. A. (ο) ἔστιν πλὴν (π) ἔθνος ἐπὶ (ρ) ἑαυτῷ λαὸν, τοῦ (σ) οὗ (τ) κύριε αὐτοῖς (υ) αἰῶνος. * λεγόντων, (φ) ὁ θεὸς (χ) σὺ κύριε ἤνοιξας (ψ) οἰκοδομῆσαι
(ω) ὁ θεὸς, (α) ἤρξω

ΚΕΦ. ιη'.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς, καὶ ἔλαβε τὴν Γὲθ
2 καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. Καὶ ἐπάταξε τὴν Μωὰβ, καὶ ἦσαν (α) Μωὰβ παῖδες τῷ
3 Δαυὶδ φέροντες δῶρα. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν (β) Ἀδρααζὰρ βασιλέα Σουβὰ Ἡμὰθ, πορευομένου
4 αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ (γ) αὐτῶν χίλια
ἅρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν. καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ
5 ἅρματα, καὶ ὑπελείπετο ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἅρματα. Καὶ ἦλθε Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι (δ) Ἀ-
6 δρααζὰρ βασιλεῖ Σουβὰ, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. Καὶ ἔθετο
Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκὸν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα. καὶ
7 (ε) ἔσωσε κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς οἳ
8 ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας (ζ) Ἀδρααζὰρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκ τῆς (η) Ματαβὲθ
καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν (θ) Ἀδρααζὰρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐξ
αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.

CAP. XVIII.

Et factum eſt poſt hæc, & percuſſit David alienigenas, & fugavit eos, 1
& cepit Geth, & pagos ejus de manu alienigenarum; Et percuſſit Moab, 2
& fuerunt (a) Moab pueri David, ferentes munera. Et percuſſit David 3
Adraazar regem Suba (b) Emath, eunte illo ſtatuere manum ſuam ſuper
flumen Euphratem. Et cepit David de eis mille currus, & ſeptem 4
millia equorum, et viginti millia virorum peditum. Et diſſolvit David
omnes currus: & reliquit ex eis centum currus. Et venit Syrus è Da- 5
maſco ad auxiliandum Adraazar regi Suba. Et percuſſit David in
Syro viginti & duo millia virorum. Et poſuit David præſidium in 6
Syria, quæ ad Damaſcum: & fuerunt David in pueros ferentes munera.
Et ſalvavit Dominus David in omnibus ad quæ ivit. Et cepit David 7
torques aureos, qui fuerant ſuper pueros Adraazar, & attulit eos in Hie-
ruſalem. Et de Matabath, & de electis civitatibus, quæ Adraazar, 8
cepit David æs multum valdé. Ex eo fecit Salomon mare æneum, &
columnas, et vaſa ænea.

MS. A. (α) Μωαβῖται (β) Ἀδραζὰρ (γ) αὐτῷ (δ) Ἀδρααζὰρ (ε) ἔσωζεν κύριος τὸν Δαυὶδ (ζ) Ἀδρααζὰρ, (η) Ματεβὲθ (θ) Ἀδρααζὰρ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

20 * لاني عرفت ان ليس مثلك يا رب الارباب* ولا اله الا انت كما سمعنا باذاننا * واي شعب مثل
21 شعبك اسرايل على الارض* انت تجليت من السماء ونجيتهم* ومن اجلهم صنعت بالمصريين
22 ضربات كثيرة* حتى نجيتهم من بينهم * واعددت لك شعب اسرايل* ليكون لك شعبا الى
23 الابد* وانت يا رب صرت لهم الها * والان الكلمة التي قلت يا رب على عبدك وعلى بيته
24 تكون حتى الى الابد* ويكون كما قلت * وتحقق امورك الى ابد الابدين * ويتمجد اسمك
الى الابد في الدنيا يا رب يا ضابط الكل* ويقولون الرب القوي رب الارباب اله اسرايل *
25 وبيت داود عبدك يكون مستقيما قدامك الى الابد * لانك الاله الذي كشفت السر
لعبدك * لتبني له بيتا * من اجل هذا طهر عبدك قلبه ليصلي هذه الصلوة قدامك *
26 * لانك انت الرب * وجميع قولك حق* الذي وعدت عبدك بالخيرات * وانا اسالك يا رب ان
27 تبارك بيت عبدك * وليكن قدامك الى ابد الابدين * لانك انت رب الارباب الذي
باركت * وقلت ان من بركاتك تتبارك بيوت الصالحين الى ابدا *

Quia novi neminem eſſe tui ſimilem O 20
Domine dominorum; nec eſſe Deum præ-
ter te, quemadmodum percepimus auribus
noſtris. At quis populus compareretur 21
populo tuo Iſraeli ſuper terram? Tu de
cœlo apparuiſti, & liberâſti eos: &
propter illos exercuiſti in Ægyptios mul-
ta flagella, donec eripueris eos è medio
illorum. Et parâſti tibi populum Iſrae- 22
liticum, ut eſſet tibi populus in ſempiter-
num uſque, & tu O Domine factus es
ipſis Deus. Nunc itaque, verbum quod 23
dixiſti O Domine, de ſervo tuo & de
domo ipſius, perſiſtat in æternum uſque,
& ſit ut dixiſti. Pateat veritas actio- 24
num tuarum in ſeculum ſeculorum: &
in æternum glorificetur in orbe nomen
tuum O Domine omnia tenens: & di-
cant, Dominus fortis, Dominus domi-
norum, eſt Deus Iſraelis. Domus autem
Davidis ſervi tui, recta ſemper exiſtat
coram te: Quandoquidem tu es Deus 25
qui ſecretum revelâſti ſervo tuo de ædi-
ficanda ei domo. Hanc ob cauſam mun-
davit ſervus tuus cor ſuum, ut hujuſ-
modi oratione te deprecaretur. Quia 26
tu Dominus es, & omnia verba tua
vera, qui ſervo tuo bona pollicitus es;
Rogo te mi Domine, ut benedicas do- 27
mum ſervi tui, & perſiſtat coram te in
æterna ſecula: quoniam tu es, Domine
dominorum, qui benedixiſti, & aſſeruiſti
tuis benedictionibus jugiter eſſe benedi-
cendas proborum domos.

* الفصل الثامن عشر *

1 * ومن بعد ذلك اهلك داود الفلسطينيين * واخذ منهم غزة ومدنها * واباد مواب* وصاروا
2 عبيدا لداود يعطوه الخراج * وقتل داود هدد بن عزر ملك نصيبين * حين لم يدع
3 من يجوز نهر الفرات * واخذ داود منه الف مركب * وسبعة الف فارس * وعشرين الف رجل*
4 وحل داود المراكب * واختار منها مية مركب * وجاء سيرس ملك دمشق ليعين هدد بن
5 عزر ملك نصيبين * فقتل داود من رجال سيرس * وهم السريان* اثنين وعشرين الف رجل*
6 * واقام داود العمال والحارس في دار دمشق * وصاروا عبيدا لداود يعطوه الخراج * وكان
7 الرب ينجي داود من كل موضع يتوجه اليه * واخذ داود صفايح ذهب كانت معلقة
8 على خيل عبيد هدد بن عزر* واحضرها الى اورسليم * واخذ من حمص وبعلبك ضياع
هدد بن عزر نحاسا كثيرا * ومنه صنع داود ابحر نحاس * وانية نحاس كثيرة جدا *

CAP. XVIII.

Poſthæc deſtruxit David Paleſtinos, 1
& cepit ab eis Gazam cum ſuburbiis
ejus. Conſumpſit etiam Moabitas, facti- 2
que ſunt ſervi Davidi; pendentes ei
vectigal. Item occidit David Hada- 3
dum filium Ezeris, regem Niſibin, quan-
do nemini permittebat trajicere fluvium
Euphratem. Cepitque David ab eo mille 4
currus, ſeptem millia equitum, & vi-
ginti millia peditum: Et diſſolutis
David reliquis curribus, reſervavit ex
eis centum currus. Veniente autem Cy- 5
ro rege Damaſci ut præſidio eſſet Ha-
dado filio Ezeris regi Niſibin, interfecit
David è militibus Cyri, nempe Syris, vi-
gintiduo millia virorum. Tum conſti- 6
tuit David actores & cuſtodes in urbe
Damaſcena, factique ſunt ſervi Da-
vidis pendentes ei vectigal: & Dominus
eripiebat Davidem ex omni loco ad
quem pergebat. Abſtulit autem David 7
laminas aureas quæ appenſæ erant equis
ſervorum Hadadi filii Ezeris, & aſpor-
tavit eas in Jeruſalem. Abſtulit etiam 8
ex Hemes & Baalbec oppidis Hadadi
filii Ezeris, copiam æris, ex quo confecit
David maria ænea, & alia permulta vaſa
ænea.

David percussisset quòd ,Chamath rex Tohu audivit Et
misit Et .Sobah regis Hadarhezer exercitum omnem
וישמע תעו מלך חמת כי הכה דויד את־כל־חיל הדרעזר מלך־צובה׃ וישלח את־ 9 10
Hadarhezer cum pugnavit quòd eò ,ei benedicendũ ad & , pacem *ad ei optandum ad* ,David regem ad suũ filium Adoram
הדורם־בנו אל־המלך דויד לשאול־לו לשלום ולברכו על אשר נלחם בהדרעזר
ipsa Etiam .ænea & ,argentea & aurea vasa omnia & : Hadarhezer erat Tohu bellorum vir quia ; eã percussit &
ויכהו כי־איש מלחמות תעו היה הדרעזר וכל כלי זהב וכסף ונחשת׃ גם־אתם 11
filiis de & ,Moab de & ,Edom de ; gentibus universis ex tulerat quod ,auro & argento cum Domino David rex fecit sanctificare
הקדיש המלך דויד ליהוה עם־הכסף והזהב אשר נשא מכל־הגוים מאדום וממואב ומבני
decim--octo ,salis Valle in Edom percussit Serujah filius Absai Et .Hamalec de & ,Pelistim de & ,Hammon
עמון ומפלשתים ומעמלק׃ ואבשי בן־צרויה הכה את־אדום בגיא המלח שמונה עשר 12
omnibus in David Dominus servavit & : David servi Edomæi omnes fuerunt & ; *præsides* Edom in posuit Et .millia
אלף׃ וישם באדום נציבים ויהיו כל־אדום עבדים לדויד ויושע יהוה את־דויד בכל 13
Joab Et .suo populo omni justitiam & ,judicium *faciens erat* & ; Israel universum super David Regnavitque .perrexit quæ
אשר הלך׃ וימלך דויד על־כל־ישראל ויהי עשה משפט וצדקה לכל־עמו׃ ויואב 14 15
Ebjathar filius Abimelech & , Achitub filius Sadoc Et .*commemorans* Achilud filius Jehosaphat & ,exercitum super Serujah filius
בן־צרויה על־הצבא ויהושפט בן־אחילוד מזכיר׃ וצדוק בן־אחיטוב ואבימלך בן־אביתר 16
.regis manũ ad primi David filii Et .Pelethi &,Cherethi super Jehojadah filius Benaiahu Et .scriba Sausah & ; sacerdotes
כהנים ושושא ספר׃ ובניהו בן־יהוידע על־הכרתי והפלתי ובני־דויד הראשנים ליד המלך׃ 17

CAP. XIX. יט

Faciam : David Dixitque .eo pro ejus filius regnavit & ,Hammon filiorum rex Nachas est mortuus & ,hæc post fuit Et
ויהי אחרי־כן וימת נחש מלך בני־עמון וימלך בנו תחתיו׃ ויאמר דויד אעשה 1 2
eũ consolandũ ad nuntios David Misitque .misericordiã mecum ejus pater fecit etenim : Nachas filio Chanun cum misericordiã
חסד עם־חנון בן־נחש כי־עשה אביו עמי חסד וישלח דויד מלאכים לנחמו
principes dixerunt Et .cum *consolandum ad* ,Chanun ad Hammon filiorum terram in David servi venerunt Et .suo patre super
על־אביו ויבאו עבדי דויד אל־ארץ בני־עמון אל־חנון לנחמו׃ ויאמרו שרי 3
propterea Nonne ? consolantes te ad misit quia ,tuis oculis in tuum patrem David *honorans* Nũquid : Chanun ad Hammon filiorũ
בני־עמון לחנון המכבד דויד את־אביך בעיניך כי־שלח לך מנחמים הלא בעבור
,eos rasit &,David servos Chanun tulit Et ? te ad ejus servi venerunt,terram *pedib⁹ lustrandũ ad & subvertendũ ad & inquirendũ ad*
לחקר ולהפך ולרגל הארץ באו עבדיו אליך׃ ויקח חנון את־עבדי דויד ויגלחם 4
.viros *super* David ipsi nunciaverũt & ,abierunt Et .eos dimisit & : *podicem* ad usque mediũ per eorum tunicas præscidit &
ויכרת את־מדויהם בחצי עד־המפשעה וישלחם׃ וילכו ויגידו לדויד על־האנשים 5
germinet donec ,Jericho in Manete : rex dixit Et (.valde affecti ignominia viri erant quia) :eorũ occursũ in misit Et
וישלח לקראתם כי־היו האנשים נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו עד אשר־יצמח
mille Hammon filii & ,Chanun misit & : David cum fœtuissent quòd Hammon filii viderunt Et .revertemini & ,vestra barba
זקנכם ושבתם׃ ויראו בני עמון כי התבאשו עם־דויד וישלח חנון ובני עמון אלף 6
.equites & *currum*,Sobah de &,Mahachah Aram de & ,*Naharaim* Aram de sibi mercede *conducendum ad* ,argenti talenta
ככר־כסף לשכר להם מן־ארם נהרים ומן־ארם מעכה ומצובה רכב ופרשים׃

Versio VULG. LAT.

Quod cùm audîsset Thou Rex Hemath, percussisse videlicèt David omnem exercitum Adarezer regis Soba, 9 Misit Adoram filium suum ad regem David, ut postularet ab eo pacem, & congratularetur ei, quòd percussisset & expugnâsset Adarezer : adversarius quippè erat Thou Adarezer. 10 Sed & omnia vasa aurea, & argentea, & ænea, 11 consecravit David rex Domino, cum argento & auro, quod tulerat ex universis gentibus, tam de Idumæa, & Moab, & filiis Ammon, quàm de Philisthiim & Amalec. Abisai verò filius Saruiæ percussit Edom in valle 12 Salinarum, decem & octo millia : Et constituit in Edom 13 præsidium, ut serviret Idumæa David : salvavítque Dominus David in cunctis, ad quæ perrexerat. Regnavit 14 ergò David super universum Israel, & faciebat judicium atque justitiam cuncto populo suo. Porrò Joab 15 filius Saruiæ erat super exercitum, & Josaphat filius Ahilud à commentariis. Sadoc autem filius Achitob, 16 & Ahimelec filius Abiathar, sacerdotes : & Susa, scriba. Banaias quoque filius Joiadæ super legiones 17 Cerethi, & Phelethi : porrò filii David, primi ad manum regis.

CAP. XIX.

Accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum Ammon, 1 & regnaret filius ejus pro eo. Dixítque David, 2 Faciam misericordiam cum Hanon filio Naas : præstitit enim mihi pater ejus gratiam. Misítque David nuntios ad consolandum eum super morte patris sui. Qui cùm pervenissent in terram filiorum Ammon, ut consolarentur Hanon ; Dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon ; Tu forsitan putas, quòd David honoris causâ 3 in patrem tuum miserit qui consolentur te : nec animadvertis, quòd ut explorent, & investigent, & scrutentur terram tuam, venerint ad te servi ejus. Igitur Hanon 4 pueros David decalvavit, & rasit, & præcîdit tunicas eorum à natibus usque ad pedes, & dimisit eos. Qui 5 cùm abiissent, & hoc mandâssent David, misit in occursum eorum, (grandem enim contumeliam sustinuerant,) & præcepit ut manerent in Jericho, donec cresceret barba eorum, & tunc reverterentur. Videntes au- 6 tem filii Ammon, quòd injuriam fecissent David, tam Hanon, quàm reliquus populus, miserunt mille talenta argenti, ut conducerent sibi de Mesopotamia, & de Syria Maacha, & de Soba, currus & equites.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
[illegible] 11
[illegible]
[illegible] 12
[illegible]
[illegible]
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible]

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible]
[illegible] 6
[illegible]
[illegible]

Audiens autem Phul rex Antiochenorum, 9 quòd cæde vastâsset David copias Hadarezeris regis Nisibin ; Misit Joram filium 10 suum ad regem Davidem, ut precaretur ei salutem, & benediceret ei, quòd cum Hadarezere decertâsset, & percussisset eum : erat enim Hadarezer vir bellicosissimus. Tulerat autem Joram manu suâ, vasa argentea, vasa aurea, & vasa ænea : E qui- 11 bus etiam *quadam* rex David Domino consecravit unà cum argento & auro ꝙ abstulerat ab omnib⁹ gentib⁹ quas subjugârat ; ab Adumæis, ab Ammonitis, à Moabitis, à Philisthæis, & ab Amalecitis. Et verò Abi- 12 sai filius Suriæ, frater Joabi, trucidavit *ex* Adumæis in valle Salis decem & octo millia virorum. Adeoque præfectos consti- 13 tuit David super Adumæos, factique sunt omnes Adumæi servi Davidi : servabat autem Dominus Davidem quocunque proficiscebatur. Itaque regnavit David 14 super totum Israelem, et exercebat David judicium & justitiam in totum populum. Porrò Joab Suriæ filius imperabat univer- 15 sis copiis : Jehosaphat Ahiludis filius erat gubernator : Sadoc filius Ahitobi, & 16 Ahimelech filius Abitharis erant sacerdotes : Saria, scriba : Benaia Jojadai filius 17 præerat sagittariis et fundibulariis : filii verò Davidis erant principes.

CAP. XIX.

Contigit posthæc ut moreretur Nahas 1 rex Ammonitarum, regnaretque post eum Hanon filius ejus. Quare dixit David, 2 Sanè beneficio prosequar Hanonem filium Nahasi, quemadmodum beneficio prosequutus est me pater ejus : misitque David consolatum eum de patre ipsius. Cùm ergò pervenissent servi Davidis in terram Ammonitarum ad Hanonem, ut consolarentur eum ; Dixerunt magnates Ammonitarum 3 ad Hanonem dominum suum, Summo quidem prosequebatur honore David patrem tuum dum viveret, ut jam mittat tibi consolatores : animo explorandi urbem, et exitûs aditûsque recognoscendi, misit David servos suos ad nos. Tollens igitur 4 Hanon servos Davidis, rasit dimidias barbas et dimidia capita eorum, et tunicas eorum totondit ad imos usque umbilicos eorum, tum dimisit illos. Quod cùm in- 5 dicâssent Davidi, misit obviàm viris (erant enim rubore suffusi) et ait illis rex, Manete in Jericho donec repullulent barbæ vestræ, tum revertemini. Videntes autem 6 Ammonitæ se deliquisse in servos Davidis, miserunt Hanon et Ammonitæ ad conducendum sibi mille talentis argenteis ex Aram interamni, ex Haran, è Nisibin, et ex Adum, currus et equites :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἤκουσε (ι) Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν (κ) Ἀδρααζὰρ βασι-
10 λέως Σουβά· Καὶ ἀπέστειλε τὸν (λ) Ἀδουρὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι
αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, ϗ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν (μ) Ἀδρααζὰρ, ϗ ἐπάταξεν αὐτὸν,
11 ὅτι ἀνὴρ πολέμιος (ν) Θωὰ ἦν τῷ (ξ) Ἀδρααζάρ. Καὶ πάντα τὰ σκεύη (ο) τὰ χρυσᾶ, ϗ τὰ
ἀργυρᾶ, ϗ τὰ χαλκᾶ, καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου ϗ τοῦ
χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας, ϗ Μωὰβ, ϗ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν, ϗ ἐκ τῶν
12 ἀλλοφύλων, ϗ ἐξ Ἀμαλήκ. Καὶ (π) Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν
13 ἁλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. Καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουρὰς, ϗ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖ-
14 δες Δαυίδ. ϗ ἔσωζε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάν-
15 τα Ἰσραὴλ, ϗ ἦν ποιῶν (ϙ) κρίμα ϗ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ
16 τῆς στρατιᾶς, ϗ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοὺδ ὁ ὑπομνηματογράφος, Καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ ϗ Ἀχιμέ-
17 λεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ (ρ) οἱ ἱερεῖς, ϗ Σουσὰ γραμματεὺς, Καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ (σ) Χερεθὶ
ϗ ἐπὶ τοῦ Φελεθί· ϗ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

MS.A. (ι) Θωῦ (κ) Ἀδραζὰρ (λ) Δουρὰμ (μ) Ἀδραζὰρ, (ν) Θωῦ (ξ) Ἀδραζάρ. (ο) χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, ϗ ταῦτα ἡγίασεν Δαυὶδ τῷ (π) Ἀβισαὶ (ϙ) κρίματα (ρ) ἱερεῖς, (σ) Χερηθὶ ϗ τοῦ Φαλεθθί·

Et audivit Thoa rex Emath, quia percuſſit David omnem virtutem 9
Adraazar regis Suba: Et miſit Aduram filium ſuum ad regem Da- 10
vid ad interrogandum eum, quæ ad pacem, & ad benedicendum eum
pro eo quòd impugnavit Adraazar, & percuſſit eum: quoniam vir (e)
hoſtilis Thoa erat ipſi Adraazar. Et omnia vaſa aurea, & argentea, & 11
ænea, & hæc ſanctificavit rex David Domino cum argento, & auro, quod
ceperat ex omnibus gentibus, ex Idumæa, & Moab, & ex filiis Ammon,
& ex alienigenis, & ex Amalec. Et Abeſa filius Sarviæ percuſſit 12
Idumæam in valle Salinarum, octo & decem millia. Et poſuit in valle 13
præſidia: & fuerunt omnes Idumæi pueri David. Et ſalvavit Domi-
nus David in omnibus ad quæ ibat. Et regnavit David ſuper omnem 14
Iſrael: & erat faciens judicium & juſtitiam omni populo ſuo. Et Joab 15
filius Sarviæ ſuper militiam: & Joſaphat filius Achilud à commenta-
riis: Et Sadoc filius Achitob, & Achimelech filius Abiathar, ſacerdotes: 16
& Suſa ſcriba: Et Banæas filius Jodae ſuper Cherethi, & ſuper Phe- 17
lethi. Et filii David primi (d) vicarii regis.

ΚΕΦ. ιθʹ.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν, ϗ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐ-
2 τοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ναὰς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
μετ' ἐμοῦ ἔλεος. ϗ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ϗ ἦλ-
3 θον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν (α) Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. Καὶ εἶπον (β) ἄρ-
χοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν, Μὴ δοξάζων Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου, ἀπέστειλέ σοι
παρακαλοῦντας; (γ) οὐχὶ, ὅπως ἐξερευνήσωσι τὴν (δ) πόλιν, ϗ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες
4 αὐτοῦ πρὸς σέ; Καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας Δαυὶδ, ϗ ἐξύρησεν αὐτοὺς, ϗ ἀφεῖλε τῶν μαν-
5 δυῶν αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, ϗ ἀπέστειλεν αὐτούς. Καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ
τῶν ἀνδρῶν· ϗ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα. ϗ εἶπεν ὁ βασι-
6 λεὺς, Καθίσατε ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, ϗ ἀνακάμψατε. Καὶ εἶδον (ε) οἱ
υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι ᾐσχύνθη λαὸς Δαυὶδ, ϗ ἀπέστειλεν Ἀνὰν ϗ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν χίλια τάλαντα ἀργυρίου
τοῦ μισθώσασθαι (ζ) ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας ϗ ἐκ Συρίας (η) Μααχὰ ϗ παρὰ Σωβὰλ ἅρμα-
τα ϗ ἱππεῖς.

MS. A. (α) Ἀμμὼν τοῦ (β) οἱ ἄρχοντες Ἀμμὼν (γ) οὐχ ὅπως ἐραυνήσουσιν (δ) πόλιν, τοῦ (ε) υἱοὶ (ζ) αὐτοὺς ἐκ (η) Μαχὰ ϗ ἐκ Σουβὰ

CAP. XIX.

Et factum eſt poſt hæc, mortuus eſt Naas rex filiorum Ammon: et 1
regnavit Anan filius ejus pro eo. Et dixit David, Faciam miſericor- 2
diam cum Anan filio Naas: ſicut fecit pater ejus mecum miſericordiam.
Et miſit nuntios David ad conſolandum eum de patre ejus. Et venerunt 3
pueri David in terram filiorum Ammon ad Anan ad conſolandum eum.
Et dixerunt principes filiorum Ammon ad Anan; Nunquid glorificans
David patrem tuũ corã te miſit tibi, qui conſolentur? Nónne, ut explorent
civitatem, et ad ſpeculandam terram venerunt pueri ejus ad te? Et cepit 4
Anan pueros David, et raſit eos, et abſtulit de mantellis eorum dimidium
uſque ad (a) tunicam: et dimiſit eos. Et venerunt annuntiare David de 5
viris: et miſit in obviàm eis; quia erant inhonorati valdè: et dixit rex;
Sedete in Hiericho, donec exoriantur barbæ veſtræ: et revertite. Et vi- 6
derunt filii Ammon, quia confuſus eſt populus David: & miſit Anan, et
filii Ammon, mille talenta argenti, ad conducendum mercede ſibi è
Syria Meſopotamiæ, & è Syria Maacha, et à Sobal, currus et
equites.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * وَسَمِعَ فَاوِيلُ مَلِكُ انْطَاكِيَةَ انَّ دَاوُدَ اهْلَكَ جَمِيعَ جُنُودِ هَدَدَ بْنِ عَزَرَ مَلِكِ نَصِيبِينَ *
10 * فَبَعَثَ ابْنَهُ يُورَامَ إِلَى عِنْدِ دَاوُدَ ٱلْمَلِكِ يَسْأَلُهُ ٱلصُّلْحَ وَٱلسَّلَامَةَ وَأَنْ يُبَارِكَ عَلَيْهِ * مِنْ
أَجْلِ انَّهُ حَارَبَ هَدَدَ بْنَ عَزَرَ وَقَتَلَهُ * لِانَّهُ كَانَ يُنَاصِبُ هَدَدَ بْنَ عَزَرَ * فَانْفَذَ مَعَ يُورَامَ
11 آنِيَةَ ٱلذَّهَبِ * وَٱلْفِضَّةِ * وَٱلثِّيَابَ ٱلْمُذَهَّبَاتِ * وَآنِيَةَ ٱلنُّحَاسِ * وَهُمْ قَدَّسَ ٱلْمَلِكُ دَاوُدُ
ٱلرَّبَّ مَعَ ٱلْمَالِ وَٱلْفِضَّةِ ٱلَّتِي أَخَذَ مِنْ جَمِيعِ ٱلْأُمَمِ ٱلَّذِينَ مَلَكَهُمْ * مِنَ ٱلْأَدُومِيِّينَ *
12 وَمِنَ ٱلْمُوَابِيِّينَ * وَبَنِي عَمُّونَ * وَٱلْفَلَسْطِينِيِّينَ * وَٱلْعَمَالِقِيِّينَ * وَأَبِيشَاي أَخُو يُوآبَ
13 قَتَلَ ٱلْأَدُومِيِّينَ بِعَسْكَرٍ صَغِيرٍ * ثَمَانِيَةَ عَشَرَ أَلْفَ رَجُلٍ * وَأَقَامَ دَاوُدُ عَلَى ٱلْأَدُومِيِّينَ
14 مُسَلَّطِينَ وَعُمَّالًا * وَصَارُوا عَبِيدًا لَهُ * وَنَجَّاهُ ٱللهُ فِي كُلِّ مَوْضِعٍ يَسِيرُ إِلَيْهِ * وَمَلَكَ
15 عَلَى إِسْرَائِيلَ * وَكَانَ يَعْمَلُ بِٱلْحَقِّ وَٱلصِّدْقِ فِي جَمِيعِ شَعْبِهِ * وَكَانَ يُوآبُ بْنُ صُورِيَّا
16 مُسَلَّطًا عَلَى ٱلْجُيُوشِ كُلِّهَا * وَيُوسَافَاطُ بْنُ أَخِيلُودَ مُدَبِّرًا * وَصَادُوقُ بْنُ أَخِيطُوبَ
17 وَأَخِيمَلِكُ بْنُ أَبِيثَارَ كَاهِنَيْنِ * وَسَارِيَا ٱلْمُعَلِّمُ * وَبَنُو يُويَادَاعَ عَلَى ٱلرُّمَاةِ بِٱلْقَوْسِ وَٱلْمِقْلَاعِ *
وَبَنُو دَاوُدَ كَانُوا كُبَرَاؤُهُمْ *

Cúmque audiſſet Thauil rex Antiochiæ 9
interemptos à Davide omnes milites
Hadadi filii Ezeris regis Niſibin, Miſit 10
filium ſuũ Joramum ad Davidem regem,
fœdera pacemque ab eo poſtulatum, eique
gratulatum, quòd Hadadum filium
Ezeris oppugnâſſet & occidiſſet (erat
enim infenſus Hadado filio Ezeris) &
cum Joramo filio ſuo miſit aurum, ar-
gentum, veſtes auratas, & vaſa ænea.
Et tam his David rex Dominum ſancti- 11
ficavit, quàm opibus & argento quod
abſtulerat ab omnibus gentibus quarum
potitus fuerat, nempe ab Edomæis, à
Moabitis, Ammonitis, Paleſtinis, &
Amalecitis. Porrò Abiſai frater Jo- 12
abi exiguo exercitu interfecit Edo-
mæos, nempe decem & octo millia
virorum. Et conſtituit David ſuper 13
Edomæos, præfectos & actores, factique
ſunt ei ſervi: ſalvabat enim illum Deus
in quocunque loco ad quem pergebat.
Demum regnavit ſuper Iſraelem, & jus 14
ac veritatem decernebat univerſo populo
ſuo. Joab autem Suriæ filius præerat 15
omnibus copiis: Joſaphat Achiludis
filius erat gubernator: Sadoc filius A- 16
chitobi, et Achimelech filius Abitharis,
ambo ſacerdotes: Saria, doctor. De- 17
nique filii Joiadai præerant jaculantibus
arcu et fundâ: filii verò Davidis erant
eorum principes.

* ٱلْفَصْلُ ٱلتَّاسِعَ عَشَرَ *

1 2 * وَبَعْدَ هٰذَا مَاتَ نَاحَاشُ مَلِكُ بَنِي عَمُّونَ * وَمَلَكَ عَمُّونُ ابْنُهُ * فَقَالَ دَاوُدُ * سَأَصْنَعُ
جَمِيلًا مَعَ عَمُّونَ بْنِ نَاحَاشَ * كَمَا صَنَعَ أَبُوهُ مَعِي مَعْرُوفًا * فَأَرْسَلَ دَاوُدُ عَبِيدَهُ لِيُعَزُّوهُ
3 فِي أَبِيهِ * فَمَضَوْا إِلَيْهِ * فَقَالُوا كُبَرَاءُ بَنِي عَمُّونَ لِعَمُّونَ * أَتُرَى كَانَ دَاوُدُ يُكْرِمُ
أَبَاكَ فِي حَيَاتِهِ * حَتَّى يُنْفِذَ إِلَيْكَ مُعَزِّينَ * لَيْسَ ٱلْأَمْرُ كَذٰلِكَ * وَإِنَّمَا بَعَثَ لِيَجُسَّ
4 ٱلْمَدِينَةَ * وَيَعْرِفَ مَدْخَلَهَا وَمَخْرَجَهَا * فَأَخَذَ عَمُّونُ عَبِيدَ دَاوُدَ * حَلَقَ لِحَاهُمْ * وَخَرَقَ
5 ثِيَابَهُمْ وَأَرْسَلَهُمْ * فَعَرَّفُوا دَاوُدَ بِذٰلِكَ * فَبَعَثَ دَاوُدُ لَهُمْ رُسُلًا قَالُوا لَهُمْ * ٱلْمَلِكُ يَقُولُ
6 لَكُمْ * اقْعُدُوا فِي أَرِيحَا حَتَّى تَنْبُتَ لِحَاكُمْ * وَتَدْخُلُونَ ٱلْمَدِينَةَ * ثُمَّ رَأَى بَنُو عَمُّونَ أَنَّهُمْ
قَدْ أَخْطَأُوا إِلَى عَبِيدِ دَاوُدَ * فَبَعَثَ عَمُّونُ أَلْفَ بَدْرَةٍ إِلَى أَرَامَ نَهْرَيْمَ * وَإِلَى مَلِكِ حَرَّانَ * وَإِلَى
نَصِيبِينَ وَأَدُومَ *

CAP. XIX.

Poſt hæc mortuo Nahaſo rege Ammoni- 1
tarum, et Ammone filio ejus regnum oc-
cupante, Dixit David, Beneficio utar 2
erga Ammonem filium Nahaſi, quemad-
modum uſus eſt pater ejus erga me be-
neficio. Quapropter miſit David ſervos
ſuos ut conſolarentur eum de patre
ipſius; qui cùm adiiſſent illum, Dixerunt 3
magnates Ammonitarum ad Ammonem,
Putáſne Davidem adeò honorâſſe pa-
trem tuum dum viveret, ut mitteret ad
te conſolatores? non ita ſe res habet;
imò verò miſit exploratum urbem, et
cognitum ingreſſum et egreſſum ejus.
Quare accipiens Ammon ſervos Davidis, 4
raſit barbas eorum, et laceravit veſtes
eorum, et amandavit illos. Quod 5
cùm ſignificâſſent Davidi, miſit ad eos
David legatos qui dixerunt eis, Regis
mandatum eſt ut maneatis in Jericho
donec renaſcantur barbæ veſtræ, tum
urbem ingrediamini. Deinde animad- 6
vertentibus Ammonitis injuriam ſe intu-
liſſe ſervis Davidis, miſit Ammon cen-
tum talenta ad Aram-naharaim, ad
regem Harran, ad Niſibin, et E-
dom;

דברי הימים א: כ

ſunt caſtrametati & venerunt Et.ejus populum & ,Mahachah regem &,curruum millia triginta & duo ſibi mercede conduxerũt Et
וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ 7
& ,Joab miſit &,David audivit Et .bellum ad venerunt &,ſuis urbibus de ſunt congregati Hammon filii Et .Medba *facies ad*
לִפְנֵי מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת 8
ſeorſum venerunt qui reges & : urbis *oſtio* prælium diſpoſuerunt & ,Hammon filii ſunt egreſſi Et. fortium exercitum omnem
כָּל־צְבָא הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם 9
aciem direxit &,Iſrael in *electo omni* ex elegit & ; retro & *facies ſe ad* prælii facies eſſet quòd ,Joab vidit Et .agro in
בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ 10
.Hammon filiorum occurſum in aciem direxerunt &,ſui fratris Abſai manu in dedit populi reſiduum Et .Aram occurſum in
לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ 11
.te ſervabo & ,te *præ* fuerint *fortes* Hammon filii ſi Et .ſalutem in mihi eris & , Aram me *præ* fuerit *fortis* Si :Dixitque
וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ 12
.faciat ſuis oculis in bonum Dominus Et .noſtri Dei urbibus pro & ,noſtro populo pro confortemur & ,Confortare
חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ 13
quòd viderũt Hammon filii Et .ejus *faciebus* à fugerũt & :prælium in Aram *facies ad*,eo cum qui populus &,Joab appropinquavit Et
וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־ 14 15
vidit Et .Jeruſalaim Joab eſt ingreſſus Et .civitatẽ ſunt ingreſſi &,ejus fratris Abſai *faciebus* à ipſi etiam fugerunt & ,Aram fugiſſet
נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּרְא 16
Sophach & : flumen trans qui *Aram* eduxerunt & ,nuncios miſerunt & , Iſrael *facies ad* eſſent cæſi quòd , *Aram*
אֲרָם כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ
, Jarden tranſivit & , Iſrael omnem congregavit & ,Davidi eſt nunciatum Et .eos ante Hadarhezer exercitus princeps
שַׂר־צְבָא הֲדַרְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן 17
fugit Et .eo cum pugnaverũt &,prælium in Aram occurſum in David aciem direxit Et .eos contra aciem direxit &,eos ad venit &
וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס 18
& ; peditum virorũ millia quadraginta & ,curruum millia ſeptem Aram de David occidit Et .Iſrael *faciebus* à Aram
אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֵת
cum fecerunt pacem & , Iſrael *facies ad* eſſent cæſi quòd ,Hadarhezer ſervi viderunt Et .interemit exercitus principem Sophach
שׁוֹפַךְ שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃ וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁלִימוּ עִם־ 19
.ultrà Hammon filios ſervare Aram noluit Et .ei ſervierunt &,David
דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ וְלֹא־אָבָה אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃

CAP. XX. כ

terram *corrupit* & ,militiæ robur Joab duxit & , reges *egrediendi* tempore , anni reverſionis tempore fuit Et
וַיְהִי לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת צֵאת הַמְּלָכִים וַיִּנְהַג יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצָּבָא וַיַּשְׁחֵת אֶת־אֶרֶץ 1
.eam deſtruxit &,Rabbah Joab percuſſit Et .Jeruſalaim in *manens* David & :Rabbah obſedit & ,venit & ; Hammon filiorũ
בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם וַיַּךְ יוֹאָב אֶת־רַבָּה וַיֶּהֶרְסֶהָ׃
: precioſum lapidem ea in & ,auri talenti pondus *eam* invenit & : ejus capite *deſuper* eorum regis coronam David tulit Et
וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאָהּ מִשְׁקַל כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה 2
.valde *multum* eduxit urbis *ſpolium* & : David caput ſupra fuit &
וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃

Verſio VULG. LAT.

Conduxerúntque triginta duo millia curruum, & regem 7
Maacha cum populo ejus. Qui cùm veniſſent, caſtrametati ſunt è regione Medaba. Filii quoque Ammon congregati de urbibus ſuis, venerunt ad bellum. Quod cùm 8
audiſſet David, miſit Joab, & omnem exercitum virorum fortium: Egreſſíque filii Ammon, direxerunt aciem jux- 9
ta portam civitatis: reges autem, qui ad auxilium ejus venerant, ſeparatim in agro ſteterunt. Igitur Joab, in- 10
telligens bellum ex adverſo & poſt tergum contra ſe fieri, elegit viros fortiſſimos de univerſo Iſrael, & perrexit contra Syrum. Reliquam autem partem populi 11
dedit ſub manu Abiſai fratris ſui: & perrexerunt contra filios Ammon. Dixítque; Si vicerit me Syrus, auxilio 12
eris mihi: ſi autem ſuperaverint te filii Ammon, ero tibi in præſidium. Confortare: et agamus viriliter pro po- 13
pulo noſtro, & pro urbibus Dei noſtri: Dominus autem, quod in conſpectu ſuo bonum eſt, faciet. Perrexit ergò 14
Joab, & populus qui cum eo erat, contra Syrum ad prælium: & fugavit eos. Porrò filii Ammon videntes 15
quòd fugiſſet Syrus, ipſi quoque fugerunt Abiſai fratrem ejus, & ingreſſi ſunt civitatem, reverſúſque eſt etiam Joab in Jeruſalem. Videns autem Syrus quòd 16
cecidiſſet coram Iſrael, miſit nuntios, & adduxit Syrum, qui erat trans fluvium: Sophach autem princeps militiæ Adarezer, erat dux eorum. Quod cùm nuntiatum 17
eſſet David, congregavit univerſum Iſrael, & tranſivit Jordanem, irruítque in eos, & direxit ex adverſo aciem, illis contrà pugnantibus. Fûgit autem Syrus Iſrael: 18
& interfecit David de Syris ſeptem millia curruum, & quadraginta millia peditum, et Sophach exercitûs principem. Videntes autem ſervi Adarezer ſe ab Iſrael eſſe 19
ſuperatos, transfugerunt ad David, & ſervierunt ei: noluítque ultrà Syria auxilium præbere filiis Ammon.

CAP. XX.

FActum eſt autem poſt anni circulum, eo tempore, quo 1
ſolent reges ad bella procedere, congregavit Joab exercitum, et robur militiæ, et vaſtavit terram filiorum Ammon; perrexítque et obſedit Rabba: porrò David manebat in Jeruſalem, quando Joab percuſſit Rabba, et deſtruxit eam. Tulit autem David coronam Melchom de 2
capite ejus, et invenit in ea auri pondo talentum, et pretioſiſſimas gemmas, fecítque ſibi indè diadema: manubias quoque urbis plurimas tulit:

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܓܪܘ ܠܗܘܢ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܦܪܫܝܢ. ܘܡܠܟܐ ܕܚܪܢ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. 7
ܘܡܠܟܐ ܕܐܪܡ ܢܗܪܝܢ. ܘܡܠܟܐ ܕܢܨܝܒܝܢ. ܥܡ ܡܫܪܝܬܗܘܢ. ܘܐܬܘ ܘܫܪܘ ܩܕܡ ܡܕܒܐ.
ܘܒܢܝ ܥܡܘܢ ܐܬܟܢܫܘ ܡܢ ܩܘܪܝܗܘܢ. ܘܐܬܘ ܠܩܪܒܐ. * ܘܫܡܥ ܕܘܝܕ. ܘܫܕܪ ܠܝܘܐܒ 8
ܘܠܟܠܗ ܚܝܠܐ ܕܓܢܒܪܐ. * ܘܢܦܩܘ ܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܣܕܪܘ ܩܪܒܐ ܩܕܡ ܬܪܥܐ. ܘܗܢܘܢ 9
ܡܠܟܐ ܗܢܘܢ ܘܡܫܪܝܬܗܘܢ. ܫܪܝܢ ܗܘܘ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܚܩܠܬܐ. * ܘܚܙܐ ܝܘܐܒ ܕܚܣܝܢ 10
ܥܠܘܗܝ ܩܪܒܐ. ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܡܢ ܒܣܬܪܗ. ܘܓܒܐ ܠܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܕܪ ܩܪܒܐ ܠܘܩܒܠ ܐܕܘܡ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܝܗܒ ܒܐܝܕ ܐܒܝܫܝ 11
ܐܚܘܗܝ. ܘܣܕܪ ܠܘܩܒܠ ܒܢܝ ܥܡܘܢ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܢܬܚܝܠܘܢ ܥܠܝ 12
ܐܕܘܡ. ܬܐܬܐ ܠܬܦܨܝܢܝ. ܘܐܢ ܒܢܝ ܥܡܘܢ ܢܬܚܝܠܘܢ ܥܠܝܟ. ܐܬܐ ܘܐܦܨܝܟ ܡܢܗܘܢ.
* ܐܬܥܫܢ ܘܢܬܥܫܢ ܥܠܝܗܘܢ. ܥܠ ܐܦܝ ܥܡܢ. ܘܥܠ ܐܦܝ ܩܘܪܝܐ ܕܐܠܗܢ. ܘܡܪܝܐ 13
ܢܥܒܕ ܡܕܡ ܕܫܦܝܪ ܒܥܝܢܘܗܝ. * ܘܩܪܒ ܝܘܐܒ ܘܥܡܐ ܕܥܡܗ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ 14
ܐܕܘܡ. ܘܥܪܩܘ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܒܢܝ ܥܡܘܢ ܚܙܘ ܕܥܪܩܘ ܐܕܘܡ. ܘܥܪܩܘ ܐܦ ܗܢܘܢ 15
ܡܢ ܩܕܡ ܐܒܝܫܝ ܐܚܘܗܝ. ܘܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܦܟ ܝܘܐܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܚܙܘ ܐܕܘܡ ܕܐܬܬܒܪܘ 16
ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܕܪܘ ܐܝܙܓܕܐ. ܘܐܦܩܘ ܠܐܕܘܡ: ܕܐܝܬ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ. ܘܐܬܘ
ܠܚܝܠܡ. ܘܫܘܒܟ ܪܒ ܚܝܠܗ ܕܗܕܪܥܙܪ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܬܚܘܝ ܠܕܘܝܕ. ܘܟܢܫ ܠܟܠܗ 17
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܣܕܪ ܕܘܝܕ ܠܘܩܒܠ ܐܕܘܡ ܩܪܒܐ. ܘܐܬܟܬܫ ܥܡܗܘܢ.
* ܘܥܪܩܘ ܐܕܘܡܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܛܠ ܕܘܝܕ ܡܢ ܐܕܘܡܝܐ. ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܪܟܒܐ. 18
ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܓܢܒܪܐ. ܘܫܘܒܟ ܪܒ ܚܝܠܗ ܕܗܕܪܥܙܪ. ܐܬܩܛܠ ܬܡܢ. * ܘܚܙܘ 19
ܥܒܕܘܗܝ ܕܗܕܪܥܙܪ ܕܐܬܬܒܪܘ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܫܠܡܘ ܠܕܘܝܕ. ܘܦܠܚܘܗܝ. ܘܠܐ
ܨܒܘ ܐܕܘܡܝܐ ܠܡܥܕܪܘ ܬܘܒ ܠܒܢܝ ܥܡܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟ *

* ܘܗܘܐ ܠܫܢܬܐ ܐܚܪܬܐ ܒܙܒܢܐ ܕܢܦܩܝܢ ܡܠܟܐ. ܘܟܢܫ ܝܘܐܒ ܚܝܠܘܬܐ. ܘܐܬܐ ܘܫܪܐ 1
ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܐܚܕ ܠܗ. ܘܨܪ ܥܠ ܪܒܬ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܪܒܬܐ. ܘܕܘܝܕ ܝܬܒ ܗܘܐ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܚܕ ܝܘܐܒ ܠܪܒܬ ܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܘܚܪܒܗ. * ܘܢܣܒ ܕܘܝܕ ܠܬܐܓܐ ܕܡܠܟܗܘܢ 2
ܡܢ ܪܫܗ. ܘܬܩܠܗ. ܘܐܫܟܚ ܒܗ ܡܬܩܠܐ ܕܟܟܪܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܟܐܦܐ ܛܒܬܐ.
ܘܣܡܗ ܕܘܝܕ ܒܪܫܗ. ܘܡܛܥܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܐܦܩ ܣܘܓܐܐ ܕܛܒ.

Et conduxerunt ſibi trigintaduo millia equi- 7
tum, & regem Haran, regem Adum, regem Aram interamnis, et regem Niſibin, cum exercitibus eorum: qui venientes caſtrametati ſunt ante Madabam: Ammonitæ quoq; congregati ſunt de civitatibus ſuis, & venerunt ad prælium. David his auditis, miſit Joabum & 8
omnes copias ſtrenuiſſimorum. Et Ammoni- 9
tæ quidem aciem inſtruxerunt ante portam: illi verò reges, tam ipſi quàm exercitus eorũ, caſtra habebant ſeorſim in campis. Animad- 10
vertens autem Joab validum eſſe contra ſe præliũ à fronte & à tergo, ſelegit ſibi ex omnibus robuſtiſſimis Iſraelis, & bellũ inſtruxit adverſùs Adumæos: Reliquum verò popu- 11
lum commiſit Abiſaio fratri ſuo, qui *aciem* inſtruxit adverſùs Ammonitas. Et ait illi, Si 12
validiores me fuerint Adumæi, venies ut eripias me: ſin Ammonitæ validiores te fuerint, veniam, & eripiam te ab eis: Forti ſis animo, 13
et prævalebis eis: pro populo noſtro, et pro civitatib⁹ Dei *res agitur*: cæterùm Dñs faciat ꝙ bonum ſibi videbitur. Itaq; accedente 14
Joabo & populo quem ſecum habebat, ut dimicaret adverſùs Adumæos, fugerunt à conſpectu illius. Et Ammonitæ videntes quòd 15
terga dediſſent Adumæi, fugerunt ipſi quoq; à conſpectu Abiſai fratris illius, & receperunt ſe in urbem: Joab autem reverſus eſt Jeroſolymam. Sed videntes Adumæi fractos 16
ſe eſſe corã Iſraelitis, miſerunt nuntios, & eduxerunt Adumæos qui erant trans flumen, & venerunt in Hilam, Seboch Hadarezeris militiæ duce eos præcedente. Hoc cùm nuntiatũ 17
eſſet Davidi, congregavit univerſum Iſraelẽ, & venit ad eos, & inſtructâ David contra Adumæos acie, prælioque cum eis commiſſo; Fugerunt Adumæi à conſpectu Iſraelitarum: 18
interfecitq; David ex Adumæis ſeptem millia curruum, et quatuor millia virorum peditum: et Seboch dux militiæ Hadarezeris fuit ibidem occiſus. Quare videntes ſervi Hadare- 19
zeris fractos ſe eſſe corã Iſraelitis, man⁹ dedêre Davidi, et obſequium præſtiterunt ei: nec voluerunt Adumæi auxilio eſſe ampliùs Ammonitis.

CAP. XX.

COntigit autẽ anno ſequenti, ſub id temp⁹ 1
quo ſolent reges egredi, et coactis Joab copiis veniret & caſtrametaretur adverſùs terram Ammonitarũ, & concluderet illã. Tũ obſedit Rabath urbẽ illorũ maximam (Davide interim Jeroſolymis ſedente) tandem cepit Joab Rabath urbẽ illorum, eamq; funditùs evertit. Porrò David accepit coronam regis eorũ de 2
capite ej⁹, eâq; ponderatâ, invenit in ea pondus talenti aurei; erant etiam in ea gemmæ optimæ: & impoſuit eam David capiti ſuo: prædã quoq; urbis quamplurimã aſportavit.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα (ϑ) Μααχὰ καὶ τὸν
λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι (ι) Μηδαβά. καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων
8 αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι. Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν
9 στρατιὰν τῶν δυνατῶν. Καὶ ἐξῆλθον (κ) οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν
10 πυλῶνα τῆς πόλεως. καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ᾽ ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. Καὶ εἶδεν Ἰωὰβ
ὅτι (λ) γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο
11 ἐκ παντὸς (μ) νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ
12 ἔδωκεν ἐν χειρὶ (ν) Ἀβεσαὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ (ξ) παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών. Καὶ εἶπεν,
Ἐὰν (†) κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμὲ ὁ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν (ο) οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν κρατήσωσιν
13 ὑπὲρ σὲ, καὶ σώσω σε. Ἀνδρίζου, καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
14 καὶ κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει. Καὶ παρετάξατο Ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ
15 κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον (π) ἀπ᾽ αὐτῶν. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον (ρ) οἱ
Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ (σ) προσώπου Ἀβεσαὶ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἰωὰβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ (τ) ἦλθον εἰς τὴν
16 πόλιν. καὶ ἦλθεν Ἰωὰβ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἶδεν (υ) ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν
ἀγγέλους· καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ (φ) Σωφὰθ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως
17 (χ) Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ
διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ παρετάξατο (ψ) ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ παρατάσσεται
18 Δαυὶδ ἐξεναντίας τοῦ (ω) Σύρου εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. Καὶ ἔφυγε Σύρος ἀπὸ (α)
προσώπου Ἰσραήλ. καὶ ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ (β) τεσσαράκοντα
19 χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν (γ) Σωφὰθ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως (δ) ἀπέκτεινε. Καὶ εἶδον
παῖδες (ε) Ἀδρααζὰρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυὶδ, καὶ ἐδούλευσαν
αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν ἔτι.

Et mercede conduxerunt ſibi duo & triginta millia curruum, & regem 7
Maacha, & populum ejus. Et venerunt, & caſtrametati ſunt è regione
Medaba. Et filii Ammon congregati ſunt ex civitatibus ſuis: & venerunt
ad bellandum. Et audivit David, & miſit Joab, & omnem militiam 8
potentium. Et exierunt filii Ammon: & aciem inſtruunt in prælium 9
apud portã civitatis. Et reges, qui venerant, caſtrametati ſũt per ſe in campo.
Et vidit Joab, quia facti ſũt adverſis faciebꝰ ad præliandũ adverſùs 10
ſe ad faciẽ, et à tergo: et elegit ex omni juvene ex Iſrael: et (b) aciem ſtruxerũt
adverſùs Syrũ: Et reſiduũ populi dedit in manu Abeſai fratris ſui: et 11
(c) ſtruxerunt aciem ex adverſo filiorũ Ammon. Et dixit; Si invaluerit ſuper 12
me Syrus; & eris mihi in ſalutem: &, ſi filii Ammon invaluerint ſuper
te; & ſalvabo te. Viriliter age: & confortemur pro populo noſtro, & 13
pro civitatibus Dei noſtri: & Dominus, quod bonum in oculis ſuis, faciet.
Et aciem ſtruxit Joab, & populus, qui cum eo, contra Syros in prælium: 14
& fugerunt ab eis. Et filii Ammon viderunt, quia fugerunt Syri: et fugerunt 15
etiam ipſi à facie Abeſai, (d) et à facie Joab fratris ejus: et venerunt
in civitatem. Et venit Joab in Hieruſalem. Et vidit Syrus quia fugavit 16
eum Iſrael: & miſit nuntios, et eduxerunt Syrum de trans flumine:
et Sophath princeps militiæ virtutis Adraazar ante eos. Et annuntiatum 17
eſt David: et congregavit omnem Iſrael: et tranſivit Jordanem,
et venit ſuper eos: et inſtruxit aciem ſuper eos. Et ſtruit aciem David
ex adverſo Syri in prælium: (e) et impugnaverunt eum. Et 18
fugit Syrus à facie Iſrael: & occîdit David de Syro ſeptem millia curruum,
& quadraginta millia peditum: & Sophath principem militiæ virtutis
interfecit. Et viderunt pueri Adraazar, quia ceciderunt à facie 19
Iſrael: & diſpoſuerunt cum David, et ſervierunt ei. Et noluit Syrus
auxiliari filiis Ammon ultrà.

MS.A. (ϑ) Μωχὰ (ι) τοῦ Μηδαβά. καὶ υἱοὶ (κ) υἱοὶ (λ) γέγοναν (μ) νεανίου Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξατο (ν) Ἀβεσσὰ (ξ) παρετάξατο (†) κρατήσει (ο) υἱοὶ (π) ἀπ᾽ αὐτοῦ. (ρ) Σύροι, (σ) προσώπου Ἰωὰβ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ (τ) εἰσῆλθον (υ) Σύρος (φ) Σωφὰχ (χ) Ἀδρεαζὰρ (ψ) πρὸς αὐτούς· (ω) Σύρου, καὶ ἐπολέμησεν (α) προσώπου Δαυίδ. καὶ (β) τεσσεράκοντα (γ) Σωβὰχ τὸν ἀρχιστράτηγον (δ) ἀπέκτειναν. (ε) Ἀδραζὰρ

ΚΕΦ. κ΄.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων, καὶ ἤγαγεν Ἰωὰβ πᾶσαν τὴν δύναμιν
τῆς στρατιᾶς, καὶ ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Ἀμμών. καὶ (α) ἦλθε καὶ περιεκάθισε τὴν (β) Ῥαββὰ· καὶ Δαυὶδ (γ)
2 ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπάταξεν Ἰωὰβ τὴν (δ) Ῥαββὰ, καὶ κατέσκαψεν αὐτήν. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν στέφανον
Μολχὸμ (ε) τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὑρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ ἐν αὐτῷ
λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυίδ· καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα.

CAP. XX.

ET factum eſt in ſequenti anno in exitu regum, et duxit Joab omnem 1
virtutem militiæ, et corruperunt regionem filiorum Ammon. Et venit,
et obſedit Rabba. Et David ſedit in Hieruſalem. Et percuſſit Joab Rabba,
et diruit eam. Et cepit David coronam (a) Molchom regis eorum de 2
capite ejus: et inventum eſt pondus ejus talentum auri: et in ea lapis
pretioſus: et fuit ſuper caput David. Et ſpolia civitatis extulit multa
valdè:

MS.A. (α) ἦλθαν καὶ περιεκάθισεν (β) Ῥαββάθ· (γ) ἐκάθητο (δ) Ῥαββὰθ, (ε) βασιλέως

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* يكتروا لهم مراكب وفرسانا اثنين وثلاثين الفا * واجتمعوا جميعهم الى بني عمون * وجاؤوا 7
الى الحرب * وسمع داود بذلك * فارسل يواب بن صوريا * وساير الاجناد الجبابرة * وخرج بنو 8
عمون وصفوا الحرب قدام باب المدينة * وساير الملوك واجنادهم كانوا جلوسا معهم وحدهم في 9
الحقل * فنظر يواب ان الحرب قد اشتد عليه * فانتخب له من كل رجال اسرائيل * وصف 10
الحرب حذاء ادوم * ودفع بقية العسكر لابيشاي اخيه * ونصب الحرب مع بني عمون * وقال 11 12
لاخيه ابيشاي * ان اشتد الحرب علي تنجدني وتغيثني * وان اشتد عليك جئت اليك * وتشدد 13
ونحارب لاجل قومنا وضياع الهنا * والله يصنع ما يعلم انه الصلاح * وتقدم يواب والشعب 14
الذين معه لمحاربة الادوميين * وهربوا من قدامه * ولما راوا بنو عمون انه قد هرب 15
الادوميون * هربوا هم ايضا من قدام ابيشاي اخيه وعادوا الى الضيعة * ورجع يواب الى
يروشليم * فلما راوا الادوميون انهم قد تبددوا قدام بني اسرائيل * بعثوا الرسل واخرجوا 16
الادوميين الذين في عدوة النهر * وجاؤوا الى حيلام * وشفح رئيس عسكر هدد بن عزر
قدامهم * وعرفوا داود بذلك * فجمع ساير اسرائيل وعدا الاردن وجاء عليهم * واجتمع 17
العسكريون بين يدي الادوميين وحاربهم * فهربوا من بين يديه * وقتل منهم سبعة 18
الف مركب * واربعين الف رجل * وقتل شفح رئيس عسكر هدد بن عزر * فلما نظروا 19
عبيد ذلك تعبدوا لداود * ولم ترجع الادوميون لمعونة بني عمون *

ut conducerent ſibi curruum et equitum 7
triginta duo millia: qui omnes Ammonitis
adſtipati venerunt ad bellum. His 8
à Davide auditis, expedivit Joabum
filium Suriæ cum robuſtiſſimis quibuſque
militibus. Prodeuntes igitur Ammonitæ 9
diſpoſuêre bellum ante portam urbis, reliqui
autem reges cum ſuis copiis caſtrametati
ſunt non procul ab eis ſeorſim in
campo. Videns autem Joab urgeri ſe 10
bello, delegit ſibi quoſdam ex omnibus viris
Iſraelitis, aciemque compoſuit è regione
Edomæorum: Reliquum verò exercitum 11
tradidit Abiſaio fratri ſuo, qui
pugnam conſeruit cum Ammonitis.
Dixerat autem fratri ſuo Abiſaio, Si 12
bello premar, adeſto in ſubſidium meum:
ſin tu premaris, adero tibi. Cæterùm 13
forti animo ſimus, & pugnemus pro gente
noſtra, & civitatibus Dei noſtri: faciatque
Deus quod expedire noverit. Tum 14
accedente Joabo & populo qui erat cum
ipſo, ad certamen cum Edomæis committendum,
eo conſpectu fugerunt. Itidemque 15
videntes Ammonitæ terga vertiſſe
Edomæos, fugerunt ipſi quoque à
conſpectu Abiſai fratris ejus, reverſique
ſunt in urbem: Joab autem reverſus eſt
Jeroſolymam. Videntes Edomæi ſe 16
diſperſos ante Iſraelitas, miſſis nuntiis
evocârunt Edomæos qui erant citra fluvium,
tum venerunt ad Hilam, Sebcho
duce militiæ Hadadi filii Ezeris eos præcedente.
Quod cùm ſignificatum eſſet 17
Davidi, collegit omnes Iſraelitas, &
trajecto Jordane proceſſit adverſùs eos:
& compoſitis militibus ex adverſo
Edomæorum, manuque cum eis conſertâ,
Fugerunt à conſpectu ejus: peremitque 18
ex eis ſeptem millia curruum, & quadraginta
millia peditum; & occîdit
Sebchum ducem exercitûs Hadadi filii
Ezeris. Hujus ſervi cùm id vidiſſent, 19
ſubdidêre ſe Davidi; nullamque impoſterum
Edomæi opem tulerunt Ammonitis.

* الفصل العشرون *

* وفي ثاني سنة في زمان خروج الملوك * جمع يواب العساكر كلها * واهلك ارض عمون * 1
وجلس على مدينتهم الكبيرة * وداود جالس في يروشليم * فملك يواب مدينتهم واخربها
* واخذ داود تاج ملكم الههم من على راسه * وكان وزنه قنطار ذهب * وكان فيه جواهر 2
فاخرة لا تعرف قيمتها * فتركه داود على راسه والسبي الذي اخذ من المدينة
كان عظيما *

CAP. XX.

ANno ſecundo, tempore egreſſûs regum, 1
congregavit Joab omnes exercitus,
& deſtruxit terram Ammonitarum, obſeditque
urbem illorum maximam, Davide
Jeroſolymis interim ſedente: Cùmq;
potitus eſſet Joab urbis eorum, & evertiſſet
eam; Tollens David diadema 2
Melechi dei ipſorum ex ejus capite (erat
autem centum librarum auri pondo, præſtantiſſimis
& ignoti pretii conſertũ gemmis)
impoſuit David capiti ſuo. Spolia
quæ diripuit ex urbe, fuerunt opima:

urbibus univerſis David fecit ſic Et .ferris in & ,ferreis *tribulis* in & ,ſerra in ſerravit & ,eduxit ,ea in qui populum Et
3 וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשַׂר בַּמְּגֵרָה וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת וְכֵן יַעֲשֶׂה דָוִיד לְכֹל עָרֵי
cum Ghezer in bellum ſtetit & ,poſtea fuit Et .Jeruſalaim populus omnis & ,David eſt reverſus & : Hammon filiorum
4 בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה בְּגֶזֶר עִם־
cum bellum adhuc fuit Et .ſunt humiliati & ,*gigantis* natis de Sippai Chuſathites Sibbechai percuſſit Tunc .Peliſtim
5 פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי מִילִדֵי הָרְפָא וַיִּכָּנֵעוּ׃ וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־
liciatorium velut ejus haſtæ lignum & :Ghittæum Gholiath fratrem Lachmi Jahir filius Elchanan percuſſit & ,Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעוּר אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָּלְיַת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר
ipſe etiam Et .quatuor & viginti ,ſex & ſex ejus digiti & ,menſuræ vir erat & ,Ghath in bellum adhuc fuit Et .texentiū
6 אֹרְגִים׃ וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי אִישׁ מִדָּה וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא
ſunt nati Iſti .David fratris Simha filius Jehonathan eum percuſſit & : Iſrael probris afficiebat Et .Rapha ipſi erat natus
8 7 נוֹלַד לְהָרָפָא׃ וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ אֵל נוּלְּדוּ
.ejus ſervorum manum per & ,David manum per ceciderunt Et .Ghath in Rapha ipſi
לְהָרָפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו׃

CAP. XXI. כא

principes ad & ,Joab ad David Dixitque .Iſrael *numerandum ad* David incitavit & ; Iſrael contra *ſatan* ſtetit Et
2 1 וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי
: Joab Dixitque .eorū numerum ſciam ut ,me ad afferte &:Dan ad uſq;& Sebah--Beer à Iſrael numerate,Ite :populi
3 הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב
quid ut ? *ſerves in* meo domino ipſi omnes rex mi dñe non Nunquid .vicibus centum *ipſi* ſicut ſuo populo *ſuper* Dominus Addat
יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה
,Joab eſt egreſſus Et .Joab *ſuper* prævaluit regis verbum Et ? Iſraeli delictum ad erit quid ut ? meus dñs hoc *quæret*
4 יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ חָזַק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב
omnis fuit Et .David *ad* populi *cenſus* numerum Joab Deditque .Jeruſalaim venit & ,Iſrael univerſum per ambulavit &
5 וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־
educentiū virorū millia ſeptuaginta & quadringenta Jehudah Et .gladiū *educentis viri* millia centum & ,millia mille Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף
oculis in *fuit malum* Et .Joab ipſi regis verbum fuit abominabile quia :eorū medio in *recenſuit* non Binjamin & Levi Et .gladiū
7 6 חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי
feci quia ,valde Peccavi : Deum ad David Dixitque .Iſrael percuſſit & : hoc verbum *ſuper* Dei
8 הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־
Ghad ad Dominus eſt locutus Et .valde egi inſipienter quia ,tui ſervi iniquitatem obſecro fac tranſire nunc & : hanc rem
9 הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲווֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־גָּד
tibi elige :te ſuper *extendens* ego Tria : Dominus dixit Sic :dicendo ,David ad *loquêris* & ,Vade : dicendo David videntem
10 חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ
.tibi Recipe ,Dominus dixit Sic : ei dixitque ,David ad Ghad venit Et .tibi faciam & ,his ex unum
11 אַחַת מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃

Verſio VULG. LAT.

Populum autem, qui erat in ea, eduxit: & fecit ſuper 3
eos tribulas, & trahas, & ferrata carpenta tranſire, ita
ut diſſecarentur, & contererentur: ſic fecit David cunctis
urbibus filiorum Ammon: & reverſus eſt cum omni
populo ſuo in Jeruſalem. Poſt hæc initum eſt bellum 4
in Gazer adverſùm Philiſthæos: in quo percuſſit Sobochai
Huſathites, Saphai de genere Raphaim, & humiliavit
eos. Aliud quoque bellum geſtum eſt adverſùs 5
Philiſthæos, in quo percuſſit Adeodat' filius Saltus Bethlehemites
fratrem Goliath Gethæi, cujus haſtæ lignum
erat quaſi liciatoriū texentium. Sed & aliud bellum accidit 6
in Geth, in quo fuit homo longiſſim', ſenos habens
digitos, id eſt, ſimul viginti quatuor: qui & ipſe de Rapha
fuerat ſtirpe generat'. Hic blaſphemavit Iſrael: & percuſſit 7
eum Jonathan filius Samaa fratris David. Hi ſunt
filii Rapha in Geth, qui ceciderunt in manu David &
ſervorum ejus.

CAP. XXI.

COnſurrexit autem Satan contra Iſrael: & concitavit 1
David ut numeraret Iſrael. Dixitq; David ad Joab, & 2
ad principes populi; Ite, & numerate Iſrael à Berſabee
uſque Dan: & afferte mihi numerum ut ſciam. Reſpondítque 3
Joab; Augeat Dominus populum ſuum centuplùm,
quàm ſunt: nónne, domine mi rex, omnes ſervi tui
ſunt? quarè hoc quærit dominus meus, quod in peccatum
reputetur Iſraeli? Sed ſermo regis magis prævaluit: 4
egreſſúſque eſt Joab, & circuivit univerſum Iſrael; & reverſus
eſt Jeruſalem: Dedítque Davidi numerum eorū, 5
quos circuierat: & inventus eſt omnis numerus Iſrael,
mille millia & centum millia virorū educentium gladiū:
de Juda autem quadringenta ſeptuaginta millia bellatorum.
Nam Levi, & Benjamin non numeravit: eò quòd 6
Joab invitus exequeretur regis imperiū. Diſplicuit autem 7
Deo quod juſſum erat: & percuſſit Iſrael. Dixítque 8
David ad Deum, Peccavi nimis ut hoc facerem: obſecro,
aufer iniquitatem ſervi tui, quia inſipienter egi. Et locutus 9
eſt Dñs ad Gad Videntem Davidis, dicens; Vade, & 10
loquere ad David, & dic ei; Hæc dicit Dominus, Trium
tibi optionem do: unum, quod volueris, elige, & faciam
tibi. Cúmque veniſſet Gad ad David, dixit ei; Hæc 11
dicit Dominus, Elige quod volueris:

Verſio *SIRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

3 ܘܒܩܘܦܠܐ. ܘܥܡܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܐܦܩ ܐܢܘܢ. ܘܐܣܪ ܐܢܘܢ ܒܫܫܠܬܐ ܘܒܩܘܠܪܐ ܕܦܪܙܠܐ *
ܘܒܩܘܪܩܣܐ. ܘܐܣܪ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܕܐܫܬܟܚܘ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܠܐ ܩܛܠ ܡܢܗܘܢ. ܐܠܐ ܐܘܬܒ ܐܢܘܢ ܒܩܘܪܝܐ ܕܐܪܥܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܦܟ ܕܘܝܕ ܘܟܠ ܕܥܡܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܬܘܒ ܗܘܬ ܩܪܒܐ 4
ܒܥܙܐ ܥܡ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܩܛܠ ܣܒܟܝ ܕܡܢ ܚܡܣܬ ܠܣܘܦܝ ܕܡܢ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ.
* ܘܗܘܐ ܬܘܒ ܩܪܒܐ ܥܡ ܦܠܫܬܝܐ. ܘܩܛܠ ܐܠܚܢܢ ܒܪ ܝܥܝܪ ܠܠܚܡܝ ܕܡܢ ܒܢܝ ܓܕܦܐ 5
ܡܨܥܪܢܝܬܐ ܐܚܘܗܝ ܕܓܘܠܝܕ ܓܢܒܪܐ ܓܬܝܐ. ܕܩܢܝܐ ܕܪܘܡܚܗ ܥܒܐ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܢܝܪܐ ܕܡܙܩܘܪܐ. * ܘܗܘܐ ܬܘܒ ܩܪܒܐ ܒܓܬ. ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܓܢܒܪܐ ܚܕ ܕܡܫܘܚܬܐ. 6
ܘܨܒܥܬܐ ܕܐܝܕܘܗܝ ܘܕܪܓܠܘܗܝ. ܗܘܝ ܫܬ ܫܬ. ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥ ܒܡܢܝܢܐ. ܘܐܦ ܗܘ
ܐܬܝܠܕ ܠܡܨܥܪܢܝܬܐ. * ܘܚܣܕ ܗܘܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܛܠܗ ܝܘܢܬܢ ܒܪ ܫܡܥܐ ܐܚܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. 7
* ܐܪܒܥܐ ܗܠܝܢ ܐܬܝܠܕܘ ܠܡܨܥܪܢܝܬܐ ܒܓܬ. ܘܐܬܬܒܪܘ ܒܐܝܕܐ ܕܕܘܝܕ ܘܒܐܝܕܐ ܕܥܒܕܘܗܝ. 8
* ܫܠܡ * ܟܐ * ܘܩܡ ܣܛܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܦܪܩ ܠܕܘܝܕ ܠܡܡܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. 1
* ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܝܘܐܒ ܒܪ ܨܪܘܝܐ ܘܠܪܘܪܒܢܘܗܝ ܕܥܡܐ. ܙܠܘ ܡܢܘ ܠܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ 2
ܒܝܪܫܒܥ ܘܥܕܡܐ ܠܕܢ. ܘܬܘ ܠܘܬܝ. ܘܐܕܥ ܡܢܝܢܗ ܕܥܡܐ. * ܘܐܡܪ ܝܘܐܒ ܠܕܘܝܕ ܡܠܟܐ. 3
ܢܘܣܦ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܥܡܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܐܐ ܙܒܢܝܢ. ܘܥܝܢܘܗܝ ܕܡܪܝ
ܡܠܟܐ ܚܙܝܢ. ܘܡܛܠ ܕܥܒܕܘܗܝ ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܘܡܢܐ ܡܪܢ ܡܠܟܐ ܒܥܐ ܠܡܥܒܕ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ. * ܘܡܠܬܗ ܕܡܠܟܐ ܐܬܥܫܢܬ ܥܠ ܝܘܐܒ. ܘܢܦܩ ܝܘܐܒ ܘܗܕܟ ܒܟܠܗ 4
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܦܟ ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܝܗܒ ܝܘܐܒ ܡܢܝܢܐ ܘܫܘܡܢܐ ܕܥܡܐ ܠܕܘܝܕ. ܘܗܘܐ 5
ܫܘܡܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܠܦ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܪܓܠܝܐ ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ.
ܘܫܪܒܬܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܗܘܘ ܒܡܢܝܢܐ. ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܫܠܝܦܝ
ܣܝܦܐ. * ܘܠܘܝܐ ܘܟܗܢܐ. ܘܫܪܒܬܐ ܕܒܝܬ ܒܢܝܡܝܢ. ܠܐ ܐܬܡܢܝܘ ܥܡܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܣܠܝ 6
ܝܘܐܒ ܦܬܓܡܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܝܘܐܒ ܠܡܡܢܐ ܐܢܘܢ. * ܘܐܬܒܐܫ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. 7
ܕܡܢܐ ܕܘܝܕ ܠܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܣܓܝ ܚܛܝܬ ܒܗܕܐ ܕܥܒܕܬ ܒܨܒܘܬܐ ܗܕܐ. 8
ܘܗܫܐ ܐܥܒܪ ܣܟܠܘܬܗ ܕܥܒܕܟ. ܡܛܠ ܕܣܓܝ ܐܣܟܠܬ. * ܘܩܡ ܕܘܝܕ ܒܨܦܪܐ. ܘܡܠܬܗ 9
ܕܡܪܝܐ ܗܘܬ ܥܠ ܓܕ ܢܒܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܙܠ ܐܡܪ ܠܕܘܝܕ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܬܠܬ ܡܚܘܢ 10
ܡܝܬܐ ܐܢܐ ܥܠܝܟ. ܓܒܝ ܠܟ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ. ܘܐܥܒܕ ܠܟ. * ܘܐܬܐ ܓܕ ܢܒܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܩܒܠ ܠܟ.

Populum verò qui erat in ea, eduxit, et vinxit 3
eos catenis & vinculis ferreis, ſeris atq;
carceribus; adeoque conſtrinxit omnes: eodemque
modo fecit omnib' hominibus qui
inventi ſunt in civitatibus Ammonitarum:
& neminé ex iis interfecit, ſed abiens habitare
fecit eos in pagis terræ Iſraelis. Deinde
reverſus eſt David & omnes qui erant cum
illo, in Jeruſalé. Poſthæc iterū commiſſum 4
fuit præliū in Aza cum Philiſthæis, ac tunc
Sabchi qui erat ex Hamſath, interfecit Suphi
qui erat è filiis gigantū. Inito rurſum 5
bello cū Philiſthæis, Elhanan Jairi filius interfecit
Lahmi qui erat è filiis Gedphæ Contumelioſæ,
fratrē Goliadis gigantis Gethæi,
cuj' lanceæ cuſpis craſſa erat ceu jugū textorum.
Rurſus factum eſt bellū in Gath, & 6
erat ibi vir quidam gigas *monſtruoſæ* molis,
qui ſenos habebat digitos in manib' pedibuſque,
videlicet vigintiquatuor numero:
Et hic nat' erat Contumelioſæ. Hunc, quòd 7
contumeliis affeciſſet Iſraelē, occîdit Jonathan
filius Samæ fratris Davidis. Quatuor 8
iſti nati erant Contumelioſæ in Gath, fractique
ſunt per manum Davidis & manū ſervorum
ejus.

CAP. XXI.

SUrrexit auté Satan Iſraeli, & præcipitem 1
tulit Davidé ad numerandū Iſraelé. Dixit 2
enim David Joabo Suriæ filio & primorib'
populi, Ite numerate populū Iſraeliticum è
Bir-ſebaa uſque ad Dan, & redite ad me, ut
ſciā numerū populi. Dixit Joab Davidi regi, 3
Augeat Dñs De' tu' populū ſuū tantundem
centū vicib', oculis dñi mei regis cernentibus:
at quandoquidem ſervi tui ſunt
omnes, ad quid dñs noſter rex vellet hoc negotiū?
Sed cùm regis imperiū prævaluiſſet 4
Joabo, egreſſus Joab obivit totū Iſraelem,
tum rediit Jeroſolymā: Deditq; Joab Davidi 5
numerū & cenſum populi. Fuit autem
ſumma Iſraelitarū, millies mille, & centum
millia virorū peditū ſtringentiū gladium:
et tribus familiæ Judæ fuerunt numero quadringenta
ſeptuaginta millia virorū ſtringentium
gladiū. Levitæ verò et ſacerdotes, 6
necnon trib' Benjaminitarum non fuerunt
numerati cum eis: quia ſprevit Joab juſſum
regis, nec voluit Joab numerare eos. Inviſa 7
fuit ea res Dño, quòd numeràſſet David
Iſraelem. Quapropter dixit David Dño, 8
Graviter peccavi in re quam feci hoc in negotio:
ſed nunc aufer delicta ſervi tui, quoniā
graviter offendi. Cúmq; manè prætervertiſſet 9
David, factum eſt verbum Dñi ad
Gad prophetā, et ait illi; Vade dictū Davidi, 10
Sic ait Dñs; Tria tibi mala ſum illatur',
elige tibi unum ex iis quod tibi faciam.
Veniens itaque Gad propheta, dixit illi, 11
Sic ait Dominus; Accipe tibi,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ (ζ) ἐξήγαγε, καὶ διέπρισε πρίοσι, καὶ ἐν σκεπάρνοις (η) σιδηροῖς, καὶ ἐν διαχίζοισι·
καὶ οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ (θ) τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Ἀμμών. καὶ ἀνέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς
4 αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζὲρ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων·
τότε ἐπάταξε (ι) Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφοὺτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων, καὶ ἐταπείνωσεν
5 αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς (κ) Ἰαῒρ τὸν
6 Λαχμὶ ἀδελφὸν Γολιὰθ τοῦ (λ) Γετθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. Καὶ ἐγένετο
ἔτι πόλεμος ἐν Γὲθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἓξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες, καὶ
7 οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων· Καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς (μ) Σαμαὰ
ἀδελφοῦ Δαυίδ. οὗτοι (ν) ἐγένοντο τῷ Ῥαφὰ ἐν Γὲθ, πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ (ξ) ἔπεσον
ἐν χειρὶ Δαυὶδ, καὶ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

Et populum, qui in ea, eduxit, & diſſecuit ſerris, & in aſciis ferreis, & 3
in (b) tribulis. Et ſic fecit David omnibus filiis Ammon. Et revertit
David, & omnis populus ejus in Hieruſalem. Et factum eſt poſt hæc, & 4
factum eſt adhuc bellum in Gazer cum alienigenis. Tunc percuſſit Sobochai
Soſathi ipſum Saphut de filiis gigantibus: & humiliavit eum.
Et factum eſt adhuc prælium cum alienigenis: & percuſſit Elcanan filius 5
Jair ipſum Lachmi fratrem Goliath Gethæi: & lignum lanceæ ejus,
tanquam liciatorium texentium. Et factum eſt adhuc prælium in Geth: 6
& fuit vir ſupra modum magnus, & digiti ejus, ſex, & ſex, viginti
quatuor: & hic erat prognatus ex gigantibus: Et exprobravit Iſrael. 7
Et percuſſit eum Jonathan filius Samaa fratris David. Hi fuerunt ipſi
Rapha in Geth: omnes erant quatuor gigantes: & ceciderunt in manu
David, & in manu puerorum ejus.

MS. A. (ζ) ἐξήνεγκεν, (η) σιδηροῖς· καὶ οὕτως (θ) πᾶσιν ταῖς πόλεσιν υἱῶν (ι) Σοββοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ τὸν Σεφφὶ (κ) Ἀδεὶρ τὸν Λεεμεὶ (λ) Γεθθαίου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος (μ) Σαμαὰς υἱὸς ἀδελφοῦ (ν) ἐγένοντο Ῥαφὰ (ξ) ἔπεσαν

ΚΕΦ. κα'.

1 2 Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ἰσραήλ. Καὶ (α) εἶπεν
ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, Πορεύθητε, ἀριθμήσατε τὸν
3 Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ καὶ ἕως Δὰν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μὲ, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Καὶ εἶπεν
Ἰωὰβ, Προσθείη κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ (β) ὀφθαλμοὶ τοῦ
κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου παῖδες. ἱνατί ζητεῖ (γ) κύριός
4 μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν (δ) τῷ Ἰσραήλ. Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ (ε) βασιλέως ἴσχυσεν ἐπὶ
5 Ἰωὰβ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωὰβ, καὶ διῆλθεν ἐν (ζ) παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔδωκεν Ἰωὰβ
τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ. καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιάδες καὶ ἑκατὸν
χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν· (η) καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρακόσιαι (θ) καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες
6 ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. Καὶ τὸν Λευὶ καὶ τὸν Βενιαμὶν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν,
7 (ι) ὅτι κατίσχυσε λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ. Καὶ πονηρὸν (κ) ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος
8 τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεὸν, Ἡμάρτηκα σφόδρα, ὅτι
9 ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα. Καὶ
10 ἐλάλησε κύριος πρὸς (λ) Γὰδ τὸν ὁρῶντα, λέγων, Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυίδ, λέγων, (μ) Οὕτω
11 λέγει κύριος, Τρία αἴρω ἐγὼ ἐπὶ σὲ, (ν) ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. Καὶ ἦλθε
Γὰδ πρὸς Δαυίδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Οὕτως λέγει κύριος, Ἔκλεξαι σεαυτῷ

CAP. XXI.

Et (a) ſtetit diabolus in Iſrael: & incitavit David ad numerandum 1
Iſrael. Et dixit rex David ad Joab, & ad principes virtutis; Ite, 2
numerate Iſrael à Berſabee, & uſque Dan: & afferte ad me: &
cognoſcam numerum eorum. Et dixit Joab; Adjiciat Dominus ad 3
populum ſuum, ſicut ipſi, centupliciter: & oculi domini mei regis videntes:
(b) omnes domino meo pueri. ut quid quærit dominus meus hoc?
ut non fiat in peccatum ipſi Iſrael. Verbum autem regis valuit ſuper 4
Joab. Et exivit Joab, & tranſiit in omni Iſrael, & venit in Hieruſalem.
Et dedit Joab numerum viſitationis populi ipſi David. Et fuit omnis 5
Iſrael mille millia, & centum millia virorum educentium gladium.
Et filii Juda, quadringenta & ſeptuaginta millia virorum educentium
gladium. Et ipſum Levi, & Benjamin non numeravit in medio eorum: 6
quia (c) oppreſſerat verbum regis ipſum Joab. Et malum (d) coram 7
Deo de re hac: & percuſſit Iſrael. Et dixit David ad Deum; Peccavi 8
valdè, quia feci rem hanc: & nunc aufer, quæſo, malum pueri tui;
quoniam deſipui valdé. Et locutus eſt Dominus ad Gad videntem, dicens; 9
Vade, & loquere ad David, dicens; Sic dicit Dominus, Tria 10
feram ego ſuper te: elige tibi unum ex eis, & faciam tibi. Et venit 11
Gad ad David, & dixit ei; Sic dicit Dominus, Elige tibi

MS. A. (α) εἶπεν Δαυὶδ (β) ὀφθαλμοὶ * κυρίου (γ) ὁ κύριός (δ) τῷ λαῷ Ἰσραήλ. (ε) βασιλέως ἐκραταιώθη ἐπὶ τῷ Ἰωὰβ, (ζ) παντὶ ὁρίῳ Ἰσραὴλ, (η) καὶ Ἰούδας (θ) καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες (ι) ὅτι προσώχθισεν ὁ λόγος (κ) ἐφάνη ἐναντίον (λ) Γὰδ ὁρῶντα Δαυὶδ, λέγων, (μ) Οὕτως (ν) καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν αὐτῶν,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

3 * والشعب الذي كان فيها اخرجهم وشدهم بالسلاسل جميعهم * وكذلك صنع بسائر بني
عمون * ولم يقتل انسانا منهم * ورجع داود وكل من معه الى يروشليم * وبعد ذلك كان الحرب 4
بغزة مع الفلسطينيين * وقتل سبخي الذي من حمسث من اولاد الجبابرة * وكان ايضا 5
الحرب معهم * وقتل فلياد بن يائير اخو فلياد الفلسطيني الجلعادي الذي من غزة * فكان
سنان رمحه غليظا مثل نول النساج * وصار ايضا حرب في غزة * وكان هناك رجل جبار عدد 6
اصابعه ستة ستة * وكان من بني الجبابرة * عدد اصابع يديه ورجليه اربعة وعشرون * وهو 7
ايضا عير اسرائيل * فقتله يوناداب بن شاما اخي داود * والذين افتروا بغزة * هلكوا 8
بيد داود وعبيده *

Populum verò qui erat in ipſa, eduxit, 3
& catenis ligavit omnes: idemque fecit
omnibus Ammonitis, neminem ex eis interficiens.
Deinde reverſus eſt David &
omnes qui erant cum eo, Jeroſolymam.
Poſthæc factum eſt bellum in Gaza contra 4
Palæſtinos, & occiſus fuit Sabchi qui
erat ex Hamſath, de filiis gigantum.
Rurſus bello cum iiſdem commiſſo, interfectus 5
fuit Goliad filius Jairi, frater Goliadis
Palæſtini Galaaditis qui erat è Gaza,
cujus lanceæ mucro erat craſſius velut
jugum textoris. Fuit etiam prælium in 6
Gaza, eratque ibi vir quidam gigas, qui
digitos habebat numero ſenos, eratque de
filiis gigantum, adeoque numerus digitorum
manuum ac pedum ejus erat viginti
quatuor. Hunc etiam quòd probris affeciſſet 7
Iſraelem, interfecit Jonadab filius
Sammæ fratris Davidis. Sic omnes 8
qui blaſphemaverant in Gaza, perierunt
per manum Davidis & ſervorum ejus.

* الفصل الحادي والعشرون *

1 * وقام شيطان لاسرائيل * وحرك قلب داود ليحصي اسرائيل كله * فقال داود الملك ليوآب
2 بن صوريا رئيس القوة * امضوا واحصوا بني اسرائيل من دان الى بير سبع * وائتوني باحصائهم
لاعرف عددهم * فقال يوآب لداود * الرب الاله يضاعف امته مثلهم ومثلهم مئة مرة * 3
وعينا سيدي ترى الكل * لان جميعهم عبيدك * فلماذا امر سيدي بهذا العدد * واخاف
ان يكون هذا خطيئة في اسرائيل * وشقت كلمة الملك على يوآب * فخرج هو والقوم 4
الذين معه كما امر الملك * واحصوا جميع اسرائيل * ورجع يوآب الى يروشليم * واعطى 5
داود حساب عدد امة بيت اسرائيل خاصة * فكان عددهم ثمانية مئة الف يتقلدون
السيوف * وسبط يهوذا خمس مئة الف رجل متقلدين بالسيوف * واللاويين والكهنة وسبط 6
بنيامين لم يعدهم * لان يوآب خالف كلام الملك ولم يرد ان يعدهم فغضب الرب وضرب 7
الشعب * لاجل ان داود عد اسرائيل * فقال داود اخطات جدا بما فعلت من ذلك * اغفر الان 8
9 لعبدك ذنوبه * وكلم الله جاد النبي وقال * امض الى داود وقل له * هكذا قال الله * ثلاثة 10
ضربات احل بك * فاختر منها واحدة * فجاء جاد النبي ودخل الى داود وقال له * كذا وكذا 11
يقول الله * اختر لك واحدة منها *

CAP. XXI.

Exurgens autem Satan contra Iſraelem, 1
movit animum Davidis ad recenſendos
omnes Iſraelitas. Dixitque David 2
rex ad Joabum filium Suriæ principem
militiæ, Ite, recenſete Iſraelitas à Dan
uſque ad Bir-ſebaa, & afferte mihi ſummam
eorum, ut ſciam numerum eorum.
Dixit Joab Davidi, Dominus Deus tuus 3
centuplicatam reddat plebem ſuam, &
oculi domini mei videant omnes: quandoquidem
omnes ſunt ſervi ejus, quorſum
præcepit dominus meus enumerationem
iſtam? timeo enim ne id peccato
vertatur in Iſraele. At dureſcente ſermone 4
regis in Joabum, egreſſus eſt ipſe &
turba quæ erat cum eo, quemadmodum
præcepit rex; numeratiſque omnibus Iſraelitis,
reverſus eſt Joab in Jeruſalem,
Deditque Davidi ſummam numeri plebis 5
præſertim Iſraeliticæ: fuit autem numerus
eorum, octingenta millia præcinctorum
gladiis: tribus verò Juda, quingenta
millia virorum præcinctorum gladiis.
Levitas autem & ſacerdotes, atque 6
tribum Beniamin, nequaquam numeravit;
quia Joab neglexit juſſum regis, nec
voluit recenſere eos. Quamobrem iratus 7
Dominus percuſſit populum, eò quòd
David numeràſſet Iſraelem. Et dixit 8
David, Graviter peccavi id agendo: condona
jam ſervo tuo culpas ſuas. Deus 9
autem Gadem prophetam allocutus, ait,
Vade ad Davidem, & dic illi, Sic dicit 10
Deus, E tribus flagellis quæ ſum immiſſurus
in te, unum elige. Venit igitur 11
Gad propheta, & ingreſſus ad Davidem
ait illi, Talia ac talia dicit Deus; opta
tibi unum ex his:

דברי הימים א : כא

.*apprehendenti in* tuorũ inimicorũ gladiũ &,tuorũ hostiũ *faciebus* à esse deficiens mensibus tribus *si Et*: famem annis tribus *Si*
12 אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ לְמַשֶּׂגֶת
.Israel termino omni in *corrumpentem* DOMINI angelum &,terra in pestem &,DOMINI gladium diebus tribus *si Et*
וְאִם־שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָֹה וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָֹה מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
quæso Incidam .*valde* mihi Angustia : Ghad ad David dixit Et .verbum me mittenti respondebo quid vide nunc Et
13 וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד אֶפְּלָה־נָּא
pestilentiam DOMINUS dedit Et .incidam ne *hominis* manũ in & , valde ejꝰ miserationes multæ quia ,DOMINI manum in
14 בְיַד־יְהוָֹה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָֹה דֶּבֶר
:eam *corrumpendum ad*,Jerusalaim in angelum Deus misit Et .virorum millia septuaginta Israel de *cecidit* & : Israel in
15 בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מַלְאָךְ לִירוּשָׁלַםִ לְהַשְׁחִיתָהּ
.*tuã manũ remitte* nunc : *Multum : corrumpenti* angelo dixit Et .malo super est *ductꝰ pœnitudine* &,DOMINUS vidit ,*corrumpere secundũ* &
וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָֹה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ
Domini angelum vidit &,suos oculos David levavit Et .Jebusæi Ornan aream juxta *stans* DOMINI angelus Et
16 וּמַלְאַךְ יְהוָֹה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָֹה
,David cecidit Et .Jerusalaim contra extentum ,ejus manu in evaginatum ejꝰ gladium & ; cœlos inter & , terram inter stantem
עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלָםִ וַיִּפֹּל דָּוִיד
: *populo in numerandum ad* , dixi ego Nonne : Deum ad David dixit Et .suas facies super , saccis in operti seniores &
17 וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בַּשַּׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בָּעָם
quæso sit ,meus Deus Domine ? fecerunt quid oves istæ Et .malefeci malefaciendo & : peccavi qui ipse ego Et
וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָֹה אֱלֹהַי תְּהִי נָא
,David ad *dicendũ ad*,Ghad ad dixit Domini angelus Et .*plagam in* non tuũ populũ in & ,mei patris domũ in & ,me in tua manus
18 יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ וּמַלְאַךְ יְהוָֹה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד
est locutus quod ,Ghad *verbo in* David ascendit Et .Jebusæi Ornan area in Domino altare erigendum ad David ascenderet quòd
19 כִּי יַעֲלֶה דָוִיד לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָֹה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד אֲשֶׁר דִּבֶּר
triturabat Ornan Et .se *abscondentes* eo cum ejꝰ filii quatuor & , angelum vidit & ,Ornan est conversus Et .Domini nomine in
20 בְּשֵׁם יְהוָֹה׃ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ
David ipsi se incurvavit & , area de est egressus Et .David vidit & , Ornan aspexit & ,Ornan ad David venit Et .*tritica*
21 חִטִּים׃ וַיָּבֹא דָוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד
pleno argento In .Domino altare eo in ædificabo & , areæ locum mihi Da : Ornan ad David Dixitque .terram in *facies*
22 אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִּי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָֹה בְּכֶסֶף מָלֵא
bonum rex meus dominꝰ faciat & ,tibi Tolle : David ad Ornan dixit Et .populo *desuper* plaga *restinguetur* &,mihi eum da
23 תְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַח־לָךְ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב
Dixitque .dedi omnia : *munus in tritica* & , *ligna in* tribulas & , *ascensiones ad* bovem dedi , Vide .suis oculis in
24 בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִּים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי׃ וַיֹּאמֶר
ascendere faciendo & ,Domino ,tibi quod *tollam* non quia : pleno argento in emam emendo sed,Nequaquam :Ornan ad David rex
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָֹה וְהַעֲלוֹת
.*sexcentorum pondere* aureos seclos , loco in Ornan ipsi David dedit Et .gratis *ascensionem*
25 עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שִׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃

Verſio VULG. LAT.

Aut tribus annis famem : aut tribus menſibus te fugere 12
hoſtes tuos, & gladium eorum non poſſe evadere : aut
tribus diebus gladium Domini, & peſtilentiam verſa-
ri in terra, & angelum Domini interficere in univerſis
finibus Iſrael : nunc igitur vide quid reſpondeam ei, qui
miſit me. Et dixit David ad Gad ; Ex omni parte me an- 13
guſtiæ premunt : ſed melius mihi eſt, ut incidam in
manus Domini, quia multæ ſunt miſerationes ejus,quàm
in manus hominum. Miſit ergò Dominus peſtilentiam 14
in Iſrael : & ceciderunt de Iſrael ſeptuaginta millia vi-
rorum. Miſit quoque angelum in Jeruſalem, ut percu- 15
teret eam : cúmque percuteretur, vidit Dominus, & mi-
ſertus eſt ſuper magnitudine mali : & imperavit ange-
lo, qui percutiebat ; Sufficit, jam ceſſet manus tua. Por-
rò angelus Domini ſtabat juxta aream Ornan Jebuſæi.
Levánſque David oculos ſuos, vidit angelum Domini 16
ſtantem inter cœlum & terram, & evaginatum gladium
in manu ejus, & verſum contra Jeruſalem : & cecide-
runt, tam ipſe quàm majores natu veſtiti ciliciis, proni
in terram. Dixítque David ad Deum ; Nonne ego ſum, 17
qui juſſi ut numeraretur populus? Ego, qui peccavi ; ego
qui malum feci : iſte grex quid commeruit? Domine De-
us meus, vertatur,obſecro,manus tua in me,& in domum
patris mei : populus autem tuus non percutiatur. Ange- 18
lus autem Domini præcepit Gad, ut diceret Davidi ut
aſcenderet, extruerétque altare Domino Deo in area Or-
nan Jebuſæi. Aſcendit ergò David juxta ſermonem Gad, 19
quem locutus ei fuerat ex nomine Domini. Porrò Or- 20
nan cùm ſuſpexiſſet, & vidiſſet angelum, quatuórque fi-
lii ejus cum eo, abſconderunt ſe : nam eo tempore tere-
bat in area triticum. Igitur cùm veniret David ad Or- 21
nan, conſpexit eum Ornan, & proceſſit ei obviàm de
area, & adoravit eum pronus in terram. Dixítque ei Da- 22
vid ; Da mihi locum areæ tuæ, ut ædificem in ea altare
Domino : ita ut quantum valet argenti accipias, & ceſ-
ſet plaga à populo. Dixit autem Ornan ad David ; Tol- 23
le, & faciat dominus meus rex quodcunq; ei placet : ſed
& boves do in holocauſtum, & tribulas in ligna, & tri-
ticum in ſacrificium : Omnia libens præbebo. Dixítque 24
ei rex David ; Nequaquàm ita fiet, ſed argentum dabo
quantum valet : neque enim tibi auferre debeo, & ſic
offerre Domino holocauſta gratuita. Dedit ergò David 25
Ornan pro loco ſiclos auri juſtiſſimi ponderis ſexcentos.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܐܘ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܒܟܦܢܐ ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܐܘ ܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ ܠܡܣܟܢܘ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܟ܂ ܘܗܘ ܢܗܘܐ 12
ܪܕܦ ܠܟ܂ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܫܠܝܛ ܒܟ܂ ܐܘ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܚܪܒܗ ܕܡܪܝܐ ܒܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܗܫܐ
ܬܩܘܠ ܐܢܬ ܘܚܙܝ܂ ܡܢܐ ܦܬܓܡܐ ܬܬܠ ܠܗ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܠܘܬܟ܂ *ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܓܕ܂ 13
ܥܩܬ ܠܝ ܛܒ܂ ܢܫܬܠܡ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܕܣܓܝܐܝܢ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܛܒ܂ ܘܒܐܝܕܝ ܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܠܐ ܢܫܬܠܡ܂ *ܘܣܡ ܡܪܝܐ ܡܘܬܢܐ ܒܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܢܦܠܘ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܫܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ 14
ܓܒܪܐ܂ *ܘܫܕܪ ܡܪܝܐ ܡܠܐܟܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܡܚܒܠܘܬܗ܂ ܘܟܕ ܡܚܒܠ ܠܗ܂ ܚܙܝܗ 15
ܡܪܝܐ܂ ܘܐܬܦܝܣ ܡܢ ܒܝܫܬܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܡܠܐܟܐ ܕܡܚܒܠ܂ ܣܦܩ ܚܒܠܬ܂ ܟܠܝ ܐܝܕܟ
ܗܫܐ܂ ܘܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܕܪܗ ܕܐܪܢ ܝܒܘܣܝܐ܂ *ܘܐܪܝܡ ܕܘܝܕ ܥܝܢܘܗܝ܂ ܘܚܙܐ 16
ܠܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܩܐܡ ܒܝܬ ܫܡܝܐ ܠܐܪܥܐ܂ ܘܣܝܦܗ ܫܠܝܦ ܒܐܝܕܗ܂ ܘܦܫܝܛ ܥܠ ܐܘܪ
ܫܠܡ܂ ܘܢܦܠ ܕܘܝܕ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܗ ܗܘܘ ܟܣܝܢ ܣܩ̈ܐ܂ ܘܢܦܠܘ ܥܠ
ܐܦܝܗܘܢ܂ *ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܡܪܝܐ܂ ܐܢܐ ܚܛܝܬ܂ ܘܣܓܝܐܐ ܗܝ ܣܟܠܘܬܐ ܕܣܟܠܬ܂ 17
ܘܗܠܝܢ ܕܝܢ ܥܢ̈ܐ ܬܡܝ̈ܡܬܐ ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ܂ ܬܗܘܐ ܐܝܕܟ ܒܝ ܘܒܒܝܬܗ ܕܐܒܝ܂
ܘܡܢ ܥܡܐ ܢܬܟܠܐ ܡܘܬܢܐ܂ *ܘܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܐܡܪ ܠܓܕ܂ ܣܩ ܐܡܪ ܠܕܘܝܕ ܕܢܣܩ ܢܒܢܐ 18
ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ܂ ܒܐܕܪܗ ܕܐܪܢ ܝܒܘܣܝܐ܂ *ܘܣܠܩ ܕܘܝܕ ܐܝܟ ܦܬܓܡܗ ܕܓܕ ܕܐܡܪ ܒܫܡܗ 19
ܕܡܪܝܐ܂ *ܘܚܙܐ ܕܘܝܕ ܠܡܠܐܟܐ ܕܡܚܒܠ ܒܥܡܐ܂ ܕܟܠܝ ܐܝܕܗ܂ ܘܠܐ ܚܒܠ ܬܘܒ܂ *ܘܐܬܐ 20 21
ܕܘܝܕ ܠܘܬ ܐܪܢ܂ ܘܐܬܦܢܝ ܐܪܢ ܘܚܙܐ ܠܕܘܝܕ܂ ܘܣܓܕ ܠܕܘܝܕ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܠܐܪܥܐ܂ ܘܢܦܩ
ܐܪܢ ܡܢ ܐܕܪܗ܂ *ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܐܪܢ܂ ܗܒ ܠܝ ܕܘܟܬܐ ܕܐܕܪܐ ܗܢܐ܂ ܘܐܒܢܐ ܒܗ ܡܕܒܚܐ 22
ܠܡܪܝܐ܂ ܒܟܣܦܐ ܘܒܕܡܝܐ ܛܒܐ ܗܒܝܗܝ ܠܝ܂ ܕܢܬܟܠܐ ܡܘܬܢܐ ܡܢ ܥܡܐ܂ *ܘܐܡܪ ܐܪܢ 23
ܠܕܘܝܕ܂ ܣܒ ܠܟ ܡܪܝ ܡܠܟܐ܂ ܘܢܥܒܕ ܡܪܝ ܡܠܟܐ ܟܡܐ ܕܫܦܪ ܒܥܝܢܘܗܝ܂ ܐܢܐ
ܬܘܪ̈ܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܥܠܬܐ܂ ܘܓܪܓܪܐ ܠܩܝܣܐ܂ ܘܚܛܐ ܠܩܘܪܒܢܐ܂ ܘܟܠ ܡܕܡ
ܕܡܬܒܥܐ܂ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ܂ *ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ ܠܐܪܢ܂ ܚܣ ܠܝ܂ ܡܙܒܢ ܙܒܢ 24
ܐܢܐ ܡܢܟ ܒܟܣܦܐ ܘܒܕܡܝܐ ܐܝܟ ܕܫܘܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ ܕܝܠܟ܂ ܘܡܩܪܒ
ܐܢܐ ܠܡܪܝܐ ܥܠܬܐ ܕܡܓܢ܂ *ܘܙܒܢ ܕܘܝܕ ܡܢ ܐܪܢ܂ ܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܐܕܪܐ܂ ܒܚܡܫܝܢ 25
ܐܣܬܪܝܢ

Aut tres annos cum fame ſuper terram ; aut 12
tribus menſibus miſerum eſſe coram inimico
tuo, ita ut perſequatur te & potiatur tui ; vel
tribus diebus gladium Domini in Iſraele :
perpende jam & diſpice quod reſponſũ red-
diturus ſis ei qui me miſit ad te. Dixit Da- 13
vid ad Gad, Vehementer angor : tradamur in
manus Domini, quoniam multæ ſunt miſera-
tiones ejus valdè ; in manum autem hominum
non tradamur. Poſuit ergò Dominus mor- 14
talitatem in Iſrael, & ceciderunt ex Iſraele ſe-
ptuaginta millia virorum. Miſit etiam Do- 15
minus angelum in Jeruſalem ad vaſtandam
eam : cúmque vaſtaret eam, vidit eum Domi-
nus, & ſatisfactus de malo *commiſſo* dixit an-
gelo vaſtanti ; Satis vaſtâſti, corripe jam ma-
num tuam. Angelus autem Domini conſtite-
rat prope aream Aran Jebuſæi : Quare ſub- 16
latis David oculis, viſóque angelo Domini
inter cœlum ac terram conſiſtente, & gladi-
um ſuum diſtrictum manu tenente, & Jeroſo-
lymis imminente ; procidit David & ſenio-
res qui erant cum ipſo, tecti ciliciis procide-
runt in facies ſuas. Dixítque David ad Do- 17
minum, Ego quidem peccavi, & graviſſima
eſt ſtultitia quam commiſi ; oves verò iſtæ
ſimplices quid fecerunt Domine Deus meus?
ſit manꝰ tua contra me & contra domum pa-
tris mei, à populo verò ceſſet mortalitas.
Tunc angelus Dñi dixit Gadi ; Aſcende, dic 18
Davidi ut aſcendat extruátque aram Domi-
no in area Aran Jebuſæi. Aſcendit ergò Da- 19
vid juxta ſermonem Gadis, quem retulerat
nomine Domini ; Vidítque David angelum 20
qui vaſtabat in populo, jam corripuiſſe ma-
num ſuam, nec ampliùs vaſtare. Cúmque 21
veniſſet David ad Aran, & converſus Aran
vidiſſet Davidem, adoravit Davidem vultu
ad terram uſque *demiſſo*, & egreſſus eſt Aran
ex area ſua. Tum dixit David Arani, Da 22
mihi locum hujus areæ, ut extruam in eo arã
Domino : pecuniâ & bono pretio da mihi
eum, ut ceſſet mortalitas à populo. Dixit 23
Aran Davidi, Accipe tibi Domine mi rex, fa-
ciátque dominus meus rex quicquid ſibi pla-
cuerit. Ego boves do in holocauſtum, plau-
ſtrum in ligna, & frumentum in oblationem ;
quicquid tandem requiritur, ego dabo. Ait 24
autem rex David Arani, Abſit, omnino à te
emam pecuniâ & pretio æquipollenti : non
enim accipiam quod tuum eſt, offerámque
Domino holocauſtum gratìs *acquiſitum*. E- 25
mit ergò David ab Arane illum areæ locum
quinquaginta ſtateribus :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 Ἢ τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου, ϗ (ξ) μάχαιρα ἐχθρῶν σου
τοῦ (ο) ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν κυρίου ϗ θάνατον ἐν τῇ γῇ, ϗ ἄγγελος κυρίου
(π) ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραήλ. ϗ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ (ρ) ἀποστείλαντι λό-
13 γον. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γάδ, Στενά μοι ϗ τὰ (σ) τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖ-
14 ρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, ϗ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. Καὶ ἔ-
15 δωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραήλ, ϗ (τ) ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. Καὶ ἀπ-
έστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ (υ) ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν. ϗ ὡς (φ) ἐξωλόθρευεν, εἶδε
κύριος, ϗ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ· ϗ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ (χ) ἐξολοθρεύοντι, Ἱκανούσθω σοι,
16 ἄνες τὴν χεῖρά σου. ϗ ὁ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐν τῷ ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. Καὶ ἐπῆρε Δαυ-
ὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ϗ εἶδε τὸν ἄγγελον κυρίου ἑστῶτα ἀναμέσον τῆς γῆς (ψ) ϗ τοῦ οὐρανοῦ,
ϗ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ϗ ἔπεσε Δαυὶδ ϗ
17 οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν,
Οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; ϗ ἐγώ εἰμι ὁ ἁμαρτών, κακοποιῶν ἐκακοποίησα, ϗ ταῦ-
τα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; κύριε ὁ θεός, γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐν ἐμοί, ϗ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα-
18 τρός μου, ϗ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, κύριε. Καὶ ἄγγελος (ω) κυρίου εἶπε τῷ Γὰδ τοῦ
19 εἰπεῖν πρὸς Δαυίδ, ἵνα ἀναβῇ τοῦ στῆσαι θυσιαστήριον (α) κυρίῳ ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. Καὶ
20 ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γάδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου. Καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ
εἶδε τὸν βασιλέα, (β) ϗ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεθ' ἀχαβίν. ϗ Ὀρνὰ ἦν ἀλοῶν πυρούς.
21 Καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, ϗ Ὀρνὰ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἅλω ϗ προσεκύνησε τῷ Δαυὶδ τῷ προσ-
22 ώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἅλω, ϗ οἰκοδομήσω
ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, ϗ παύσεται ἡ (γ) πληγὴ ἐκ
23 τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυίδ, Λάβε σεαυτῷ, ϗ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ
ἀγαθὸν ἐναντίον (δ) ἑαυτοῦ· ἴδε, δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὁλοκαύτωσιν, ϗ τὸ (ε) ἄροτρον εἰς ξύλα, ϗ τὸν
24 σῖτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα (ζ) δέδωκα. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὀρνᾷ, Οὐχί, ὅτι ἀγο-
ράζων (η) ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἅ ἐστί σοι κυρίῳ, τοῦ ἀνενέγκαι (θ) ὁλοκαύ-
25 τωσιν δωρεὰν κυρίῳ. Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὀρνᾷ (ι) ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσίου ὁλκῆς ἑξ-
ακοσίους.

Vel tres annos famis, vel tres menſes fugere te à facie inimico- 12
rum tuorum, (& (e) gladius inimicorum tuorum ad exterminan-
dum,) vel tres dies gladium Domini, & mortem in terra: &
angelus Domini exterminans in omni hæreditate Iſrael. Et nunc
vide, quod reſpondeam ei, qui me miſit, verbum. Et dixit David 13
ad Gad; Anguſta mihi (f) etiam tria iſta valdè. Incidam
nunc in manus Domini; quoniam multæ miſerationes ejus valdè: &
in manus hominum non incidam. Et dedit Dominus mortem in 14
Iſrael: & ceciderunt ex Iſrael ſeptuaginta millia virorum. Et miſit 15
Deus angelum in Hieruſalem ad exterminandam eam: & ut ex-
terminabat, vidit Dominus, & pœnituit ſuper malo: & dixit an-
gelo exterminanti, Sufficiat tibi; remitte manum tuam. Et ange-
lus Domini ſtans in area Orna Jebuſæi. Et elevavit David ocu- 16
los ſuos, & vidit angelum Domini ſtantem inter terram & cœ-
lum: & gladius ejus eductus in manu ejus, extentus ſuper Hieru-
ſalem. Et cecidit David, & ſeniores induti in ſaccis, ſuper faci-
em ſuam. Et dixit David ad Deum; Nónne ego dixi ad nume- 17
randum in populo? Et ego ſum qui peccavi: malefaciens male-
feci: & hæ oves quid fecerunt? Domine Deus, fiat manus tua in
me, & in domo patris mei, & non in populo tuo ad perditionem, (g)
Domine. Et angelus Domini dixit ipſi Gad, ut diceret ad David, 18
ut aſcenderet ad ſtatuendum altare Domino in area Orna Jebuſæi.
Et aſcendit David juxta verbum Gad, quod locutus eſt in nomi- 19
ne Domini. Et convertit ſe Orna, & vidit regem, & quatuor fi- 20
lios ejus cum eo (h) cum Hachabin: & Orna erat triturans frumen-
ta. Et venit David ad Orna: & (i) Orna exiit ex area, & adora- 21
vit David facie ſuper terram. Et dixit David ad Orna, Da mihi lo- 22
cum tuum areæ: & ædificabo ſuper illum altare Domino: in argen-
to digno da mihi illum: & ceſſabit plaga de populo. Et dixit Orna 23
ad David, Accipe tibi: & faciat dominus meus rex, quod bonum
coram ſe. Vide, dedi juvencos in holocauſtoſim, & (k) aratrum in
ligna, & frumentum in ſacrificium: omnia dedi. Et dixit rex David 24
ad Orna, Nequaquàm: quoniam emens emam in argento digno: quo-
niam non ſumam, quæ ſunt tibi, Domino, ad offerendum holocauſtoſim
gratìs Domino. Et dedit David Orna (l) in loco ejus ſiclos auri ponderis ſexcentos. 25

MS.A. (ξ) μάχαιραν (ο) ἐξολεθρεῦσαι, (π) ἐξολεθρεύων πάσῃ (ρ) ἀποστείλαντί με λόγον. (σ) τρία ταῦτα σφόδρα· (τ) ἔπεσαν (υ) ἐξολεθρεῦσαι (φ) ἐξωλέθρευσεν, (χ) ἐξολεθρεύοντι, (ψ) ϗ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, (ω) κυρίου τῷ Γὰδ εἶπεν τῷ εἰπεῖν (α) τῷ κυρίῳ (β) ϗ τέσσαρες υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ κρυβόμενοι. καὶ Ὀρνὰ (γ) πληγὴ τοῦ (δ) αὐτοῦ· ἰδοὺ, (ε) ἄροτρον ϗ τὰς ἁμάξας εἰς ξύλα, (ζ) ἔδωκα. (η) ἀγοράζω (θ) εἰς ὁλοκαύτωσιν (ι) περὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

12 * اما ثلاثة سنين جوع في ارضك * واما ثلاثة شهور تكون مطرودا قدام اعدايك * واما
ثلاثة ايام يكون موت بارضك * وسيف الله بيد ملاكه يقتل في بني اسرايل * فانظر الان
13 ماذا تجيب الذي ارسلني اليك * فقال داود * ان الثلاثة لشديدة علي جدا من كل وجه *
14 ولاكن اقع بيد الله * ولا اقع بيد الناس * لان رحمته كثيرة جدا * فبعث الله موتا في
15 اسرايل * فمات منهم سبعون الف رجل * وبعث الله ملاكا الي يروسليم ليهلكها * فلما
اهلك فيها نظر الله واسف علي الشر * فقال الله للملاك الذي يهلك اكفف يدك عن
16 القتل * وكان ملاك الله قايما عند اندر اران اليابوسي * فرفع داود عينيه * فراي
ملاك الله قايما بين السماء والارض * وبيده سيف مجرد وهو يشير به الي اروسليم * فوقع
17 داود والكهنة لابسين المسوح الي الارض * وقال داود للرب * انا فعلت هذا واخطات
وصنعت الشر * فهولاء الخراف ما الذي صنعوا يا رب * تكون يدك في وفي بيت ابي *
18 ولا تهلك شعبك * فقال ملاك الله لجاد النبي * قل لداود اطلع وابن مذبحا لله في
19 اندر اران اليابوسي * فطلع داود كما امر جاد النبي * الذي تكلم بامر الله
20 21 * ونظر داود الملاك الذي كان يهلك الامة * قد كف يده وما اهلك شي اخر * فجاء
داود الي عند اران * فالتفت اران * فراي الملك داود واربعة من اولاده معه * وسجد
22 له علي الارض * وخرج اليه من اندر * وكان حنطة * فقال له * اعطني مكان هذا
23 الاندر ابنيه مذبحا لله * لينقطع الموت من الشعب * فقال له * خذه يا سيدي * واصنع
كلما حسن عندك * وخذ هذه الثيران للذبيحة * والمحاريث للحطب * والحنطة للقربان *
24 وكل شي انا دافعه لك * فقال له * لست افعل هذا * لكن اشتريها منك بالثمن الذي
25 ترضاه * لاني لا اخذ لك شي باطلا فاصنعه قربانا لله * ودفع له الثمن مايتي استير
من ذهب *

Vel triennium famis in terra tua; vel 12
tribus menſibus expelli coram hoſtibus tu-
is; vel triduo graſſari peſtem in terra tua,
& gladium Dei per manum Angeli ſui
ſtragem in Iſraelitis edere: vide jam
quid reſpondeas ei qui me miſit ad te.
Dixit David, Equidem tria mihi ſunt 13
undique graviſſima: verùm incidam in
manum Dei, & non incidam in manum
hominum, quia plurima eſt miſericordia
ipſius. Immiſit ergò Deus peſtilentiam in 14
Iſraelem, mortuique ſunt ex eis ſeptua-
ginta millia virorum. Miſitq; Deus angelum 15
in Jeroſolymam ut perderet eam: ſed cùm per-
didiſſet aliquot *eorum, reſpexit Deus, &*
diſplicuit ei tantum *malum; quare di-*
xit Deus ad angelum qui perdebat, Co-
hibe manum tuam à cæde: ſtabat au-
tem angelus Dei prope aream Aranis
Jebuſæi. Sublatis itaque David ocu- 16
lis ſuis, vidit angelum Dei ſtantem in-
ter cœlum ac terram, enſem diſtrictum
manu tenentem, eoque Jeroſolymam ver-
sùs innuentem: quapropter David ac
ſacerdotes ciliciis induti in terram ce-
cidere. Dixitque David ad Dominum, 17
Ego id feci, peccavi, & culpam com-
miſi: iſti vero agnelli quid fecerunt
O Domine? vertatur manus tua in me
& in domum patris mei, populum ve-
rò tuum ne perdas. Tum dixit ange- 18
lus Dei Gadi prophetæ; Dic Davidi,
Aſcende, & extrue altare Dei in area
Aranis Jebuſæi. Aſcendens itaque 19
David prout mandaverat illi Gad pro-
pheta, qui locutus fuerat ex præcepto
divino; Vidit David angelum illum 20
qui populum perdebat, jam cohibuiſſe
manum ſuam, & nihil ampliùs perdi-
didiſſe. Cùm demum pervenisſet Da- 21
vid ad Aranem, converſus Aran, vi-
denſque regem Davidem & quatuor
è filiis ejus cum ipſo, adoravit eum in
terram uſque, tum egreſſus eſt ex area
ſua quæ erat triticea. Dixit autem 22
ad eum, Da mihi hunc areæ locum ut
ædificem illud altare Deo, quatenus
ceſſet peſtis à populo. Qui reſpondit 23
ei, Accipe illum O domine mi, &
fac quicquid libuerit: accipe etiam hos
boves pro victima, aratra pro lignis, &
triticum pro oblatione; omnia enim do
tibi. At ille, Non faciam hoc, ſed 24
quo libuerit pretio à te emam illa: ni-
hil enim à te gratìs accipiam, ut offe-
ram inde ſacrificium Deo. Quare ſo- 25
luto illi pretio nempe *ducentis auri*
ſtateribus,

דברי הימים א׳: כב

ei reſpondit & ,DOMINUM ad clamavit & : pacifica & ,*aſcenſiones* obtulit & ,DOMINO altare David ibi ædificavit Et
26 וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ
.*aſcenſionis* altare ſuper cœlis è igne in
בָּאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
.ſuâ vaginam in ſuum gladium convertit & , angelo DOMINUS Dixitque
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נְדָנָהּ׃
.ibi immolavit & ,Jebuſæi Ornan area in DOMINUS eum exaudivit quòd ,David *videndo in* ,illo tempore In
28 בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם׃
.Ghibhon in Bamah in ,illo tempore in holocauſti altare & ,deſerto in Moſeh fecit quod DOMINI tabernaculum Et
29 וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן׃
.DOMINI angeli *gladii faciebus à* erat territus quia : Deum *quærendum ad* ,illud ante ire David potuit non Et
וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה׃ 30

CAP. XXII. כב

.Iſraeli *aſcenſionem* in altare hoc & ,Dei DOMINI domus *ipſa* Hæc : David Dixitque
congregandum ad,David dixit Et
1 וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִכְנוֹס
.Dei domum *ædificandum ad* ,Ghaſith lapides cædendū ad latomos ſtatuit Et .Iſrael terra in qui peregrinos
2 אֶת־הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֹצְבִים לַחְצוֹב אַבְנֵי גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃
.pondus non multitudine in æs & : David præparavit *juncturas* ad & , portarum *fores* ad clavos ad multitudine in ferrum Et
3 וּבַרְזֶל לָרֹב לַמִּסְמְרִים לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל׃
dixit Et .David ad multitudine in cedrina ligna *Sorim* & ,Sidonim attulerunt quia ,numero abſque cedrina ligna Et
4 וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד׃ וַיֹּאמֶר
DOMINO *ædificandum ad* domus & : tenellus & ,puer meus filius Selomoh : David
nomen ad ,excellentiam ad;*magnificandum* ad ,
5 דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל לְמַעְלָה לְשֵׁם
Selomoh vocavit Et .ſuam mortē ante multitudine in David paravit Et .ei nunc parabo : terris omnibus in ,gloriam *ad* &
6 וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אָכִינָה נָּא לוֹ וַיָּכֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה
.Iſrael Deo DOMINO domum *ædificandū ad* ei præcepit & ,ſuum filium
,Ego ;ſuum filium Selomoh ad David Dixitque
7 בְּנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ אֲנִי
.mei Dei DOMINI nomini domum *ædificare* ,meo corde *cum* fuit
multitudine in Sanguine:dicendo,DOMINI verbū me *ſuper* fuit Et
8 הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב
meas facies ad terram in effudiſti *multos ſanguines* quia , meo nomini domū ædificabis non : feciſti magna bella & , effudiſti
שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָּמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לְפָנָי׃
erit Selomoh quia : circuitu à ſuis inimicis omnib⁹ ab *ei requiem dabo* & , *quietis* vir erit ipſe ,tibi natus filius Ecce
9 הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִיחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה
,filium in mihi erit ipſe & ,meo nomini domum ædificabit Ipſe .ej⁹ dieb⁹ in Iſrael ſuper dabo quietem & ,pacem & ,ej⁹ nomen
10 שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ הוּא־יִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן
,tecum DOMINUS erit mi fili Nunc .ſeculum in uſque Iſrael ſuper ejus regni ſolium firmabo & : patrem in ei ego &
11 וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ
.te ſuper eſt locutus quemadmodum ,tui Dei DOMINI domum ædificabis & ,proſperabis &
וְהִצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ׃

Verſio VULG. LAT.

26 Et ædificavit ibi altare Domino : obtulítque holocauſta, & pacifica, & invocavit Dominum, & exaudivit eum in igne de cœlo ſuper altare holocauſti. 27 Præcepítque Dominus angelo : & convertit gladium ſuum in vaginam. 28 Protinus ergò David, videns quòd exaudîſſet eum Dominus in area Ornan Jebuſæi, immolavit ibi victimas. 29 Tabernaculum autem Domini, quod fecerat Moyſes in deſerto, & altare holocauſtorum, eâ tempeſtate erat in excelſo Gabaon. 30 Et non prævaluit David ire ad altare, ut ibi obſecraret Deum : nimio enim fuerat in timore perterritus, videns gladium angeli Domini.

CAP. XXII.

1 DIxítque David ; Hæc eſt domus Dei, & hoc altare in holocauſtum Iſrael. 2 Et præcepit ut congregarentur omnes proſelyti de terra Iſrael, & conſtituit ex eis latomos ad cædendos lapides & poliendos, ut ædificaretur domus Dei. 3 Ferrum quoque plurimum ad clavos januarum, & ad commiſſuras atque juncturas præparavit David : & æris pondus innumerabile. 4 Ligna quoque cedrina non poterant æſtimari, quæ Sidonii & Tyrii deportaverant ad David. 5 Et dixit David ; Salomon filius meus puer parvulus eſt & delicatus : domus autem, quam ædificari volo Domino, talis eſſe debet ut in cunctis regionibus nominetur : præparabo ergò ei neceſſaria. Et ob hanc cauſam ante mortem ſuam omnes præparavit impenſas. 6 Vocavítque Salomonem filium ſuum : & præcepit ei ut ædificaret domum Domino Deo Iſrael. 7 Dixítque David ad Salomonem; Fili mi, voluntatis meæ fuit ut ædificarem domum nomini Domini Dei mei : 8 Sed factus eſt ſermo Domini ad me, dicens ; Multum ſanguinem effudiſti, & plurima bella bellâſti : non poteris ædificare domum nomini meo, tanto effuſo ſanguine coram me : 9 Filius, qui naſcetur tibi, erit vir quietiſſimus : faciam enim eum requieſcere ab omnibus inimicis ſuis per circuitum : & ob hanc cauſam Pacificus vocabitur : & pacem & otium dabo in Iſrael cunctis diebus ejus. 10 Ipſe ædificabit domum nomini meo, & ipſe erit mihi in filium, & ego ero illi in patrem : firmabóque ſolium regni ejus ſuper Iſrael in æternum. 11 Nunc ergò, fili mi, ſit Dominus tecum, & proſperare, & ædifica domum Domino Deo tuo, ſicut locutus eſt de te.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 * ܘܒܢܐ ܕܘܝܕ ܬܡܢ ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܐܣܩ ܥܠܘܬܐ ܘܢܟܣܬܐ ܐܡܪܐ. ܘܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
27 ܘܥܢܝܗܝ. ܘܢܚܬܬ ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܐܟܠܬ ܥܠܘܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܝ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. * ܘܐܡܪ
28 ܡܪܝܐ ܠܡܠܐܟܐ ܟܕ ܚܙܐ. ܗܦܘܟ ܣܦܣܪܟ ܠܬܟܝܠܬܗ. * ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܟܕ ܚܙܐ ܕܘܝܕ ܕܥܢܝܗܝ
29 ܡܪܝܐ. ܘܕܒܚ ܬܡܢ ܕܒܚܐ ܪܘܪܒܐ. * ܘܨܠܝ ܬܡܢ ܩܕܡ ܡܫܟܢܐ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܡܘܫܐ
30 ܒܡܕܒܪܐ. ܒܡܦܩܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. * ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܕܚܠ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܛܒ.
ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ ܠܡܨܠܝܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܣܝܦܐ
ܕܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܒ *

1 * ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ. ܕܗܢܘ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܗܢܘ ܡܕܒܚܐ ܕܥܠܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ
2 ܕܘܝܕ ܠܡܟܢܫܘ ܠܟܠܗܘܢ ܬܘܬܒܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܩܝܡܘ ܡܢܗܘܢ
3 ܦܣܠܐ. ܘܢܦܣܠܘܢ ܟܐܦܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܩܝܡܘ ܡܢܗܘܢ ܢܦܚܐ ܠܡܥܒܕ
ܦܪܙܠܐ. ܠܡܢܦܚ ܢܪܓܐ. ܘܡܩܒܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܛܝܒ ܕܘܝܕ. ܘܢܚܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܠܝܬ
4 ܠܗ ܡܬܩܠܐ. * ܘܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܘ ܨܝܕܢܝܐ ܘܨܘܪܝܐ.
5 ܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ ܣܓܝܐܐ ܠܘܬ ܕܘܝܕ. * ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ. ܫܠܝܡܘܢ ܒܪܝ. ܥܕܟܝܠ ܛܠܝܐ ܙܥܘܪܐ ܗܘ
ܒܣܦܪܐ. ܘܡܬܟܬܒ ܥܠܘܗܝ ܕܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܕܢܪܘܡܝܘܗܝ ܠܥܠ.
ܠܫܡܐ ܘܠܪܒܘܬܐ ܘܠܫܘܒܚܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܛܝܒ ܠܗ ܗܟܝܠ ܟܠ ܡܕܡ
6 ܕܡܬܒܥܐ ܠܗ ܠܒܝܬܐ. ܘܕܠܐ ܢܚܣܪ. * ܘܩܪܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܐܢܬ
7
8 ܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܡܛܠ ܕܫܕܪ ܠܘܬܝ ܒܝܕ ܢܒܝܐ.
ܘܐܡܪ ܠܝ. ܕܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܕܬ. ܘܩܪܒܐ ܪܘܪܒܐ ܥܒܕܬ. ܐܢܬ ܠܐ ܬܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ.
9 ܡܛܠ ܕܕܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܕܬ ܥܠ ܐܪܥܐ ܩܕܡܝ. * ܒܪܐ ܕܝܢ ܕܡܬܝܠܕ ܠܟ. ܗܘ ܢܗܘܐ ܓܒܪܐ
ܢܝܚܐ. ܘܐܢܝܚ ܠܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܚܕܪܝܢ ܠܗ. ܫܠܝܡܘܢ ܢܗܘܐ
10 ܫܡܗ. ܘܫܠܡܐ ܘܫܝܢܐ ܢܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܒܝܘܡܬܗ. * ܘܗܘ ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ
ܠܫܡܝ. ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܒܪܐ. ܘܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ ܐܒܐ. ܘܐܩܝܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ
11 ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. * ܘܗܫܐ ܒܪܝ. ܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡܟ. ܘܬܨܠܚ ܘܬܒܢܐ
ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ.

26 Et extruxit ibi David aram Domino, obtulitque holocauſta & pacifica, agnos : & oravit Dominum, et exaudivit eum; & deſcendens ignis de cœlo, devoravit holocauſta quæ erāt ſuper altari. 27 Dixítque Dominus ad Angelū, cùm *hæc* vidiſſet, Repone gladiū tuum in vaginam ſuam. 28 Eodem tempore, cùm vidiſſet David quòd exaudîſſet eum Dominus, mactavit ibi victimas magnas : 29 Et oravit illic ante tabernaculum quod fecerat Moſes in deſerto, in exitu filiorum Iſrael ex Ægypto. 30 Eodem tempore vehementer expavit David, nec poterat ire oratum coram Domino ; eò quòd extimuiſſet gladium angeli Domini.

CAP. XXII.

1 DIxítque David, Hæc eſt domus Domini Dei, & hæc ara holocauſtorū Iſraelis. 2 Tum edixit David ut convocarent omnes advenas qui erant in terra Iſraelitica, & ex iis conſtituerent latomos qui cæderent lapides pro domo Domini : 3 Alios conſtituerent fabros ferrarios, ad conflandum bipennes, ſcalpra, vectéſque ferreos. Paravit quoque David æs plurimum cui non erat pondus, 4 Et ligna cedrina quibus non erat numerus : nam Tyrii & Sidonii quamplurima ligna cedrina adduxerant ad Davidem. 5 Dicebat enim David, Salomon filius meus adhuc puer eſt parvulus, de ipſo autem dicitur in libro quòd ſit ædificaturus ædem Dño, quódque ſit eum ſublimè exaltaturus ad nomen, majeſtatem, atque gloriam ſuper univerſas urbes : parabo ergò ei quicquid requiritur pro domo, ut nil deſit. 6 Deinde vocavit Salomonem filium ſuum, & ait illi ; 7 Tu ædificaturus es ædem Domino Deo, Domino dominorum Iſraelis. 8 Miſit enim ad me per prophetam, & dixit mihi ; Multum ſanguinem fudiſti, & certamina magna geſſiſti : tu non ædificabis ædem nomini meo, quia ſanguinem multum fudiſti ſuper terram coram me. 9 Verùm filius qui naturus eſt tibi, ipſe erit vir pacificus ; pacificum enim reddam eum ab omnibus inimicis qui circundant eum : Salomon erit nomen ejus, & pax atque tranquillitas erit ſuper totum Iſraelem in diebus ejus. 10 Et ipſe ædificabit ædem nomini meo, ipſéque erit mihi ceu filius, & ego ero illi ceu pater : & firmabo ſoliū regni ejus ſuper Iſraelē in ſeculū ſeculorum, 11 Nunc ergò fili mi, ſit Dominus tecum, proſperè agas, & ædifices ædem Domino Deo tuo, quemadmodum dixit mihi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

26 Καὶ ᾠκοδόμησεν (κ) ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, ϗ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα ϗ σωτηρίου. καὶ
ἐβόησε πρὸς κύριον, ϗ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως,
27 ϗ (λ) κατηνάλωσε τὴν ὁλοκαύτωσιν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον· ϗ (μ) κατέθηκε
28 τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν (ν) κολεὸν αὐτῆς. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι (ξ) ἐπήκουσεν
29 αὐτῷ κύριος ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου, ϗ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. Καὶ σκηνὴ κυρίου ἣν ἐποίησε
Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ϗ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμὰ (ο) ἐν Γαβαών.
30 Καὶ οὐκ (†) ἐδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν (π) αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεὸν, (ϱ) ὅτι οὐ
κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου κυρίου.

Et ædificavit ibi David altare Domino: & obtulit holocauſtomata, & 26
ſalutaris. Et clamavit ad Dominum: & exaudivit eum in igne de cælo
ſuper altare holocauſtoſis: (m) & conſumpſit holocauſtoſim. Et dixit 27
Dominus ad angelum: & depoſuit gladium in vaginam ejus. In 28
tempore illo in videndo David, quia exaudivit eum Dominus in area
Orna Jebuſæi, & immolavit ibi. Et tabernaculum Domini quod fecerat 29
Moyſes in deſerto, & altare holocauſtomatum in tempore illo in Bama
in Gabaon. Et non potuit David ire ante illud ad exquirendum 30
Deum; quoniam (n) non feſtinâſſet à facie gladii angeli Domini.

MS. A. (κ) Δαυὶδ ἐκεῖ (λ) κατανάλωσεν (μ) καθῆκεν (ν) κολεόν. Ἐν τῷ (ξ) εἰσήκουσεν (ο) τῇ ἐν Γαβαωνί. (†) ἠδύνατο (π) αὐτοῦ ζητῆσαι (ϱ) ὅτι κατέσπευσεν

ΚΕΦ. κβ'.

1 Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Οὗτός ἐστιν ὁ (α) οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ, ϗ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὁλοκαύτωσιν
2 τῷ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς (β) προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ, ϗ
3 κατέστησε λατόμους λατομῆσαι λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ. Καὶ σίδηρον πολὺν εἰς
τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων ϗ τῶν πυλῶν, καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασε Δαυὶδ ϗ χαλκὸν εἰς πλῆθος,
4 οὐκ ἦν σταθμός· Καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός· ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι ϗ οἱ Τύριοι ξύλα
5 κέδρινα εἰς πλῆθος τῷ Δαυίδ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Σαλωμὼν ὁ υἱός μου παιδάριον ἁπαλὸν, ϗ
ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα ϗ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν·
6 ἑτοιμάσω αὐτῷ. ϗ ἡτοίμασε Δαυὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσε Σαλωμὼν
7 τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ϗ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον (γ) τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπεν
Δαυὶδ Σαλωμὼν, Τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ.
8 Καὶ (δ) ἐγένετό μοι λόγος κυρίου, λέγων, Αἷμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας, ϗ πολέμους μεγάλους ἐποίησας,
οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας (ε) ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον
9 ἐμοῦ. Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, ϗ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν
ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμὼν ὄνομα αὐτῷ, ϗ εἰρήνην ϗ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς
10 ἡμέραις αὐτοῦ. Οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ϗ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν, κἀγὼ (ζ) αὐτῷ εἰς
11 πατέρα, ϗ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. Καὶ νῦν υἱέ μου ἔσται μετὰ
σοῦ κύριος, ϗ εὐοδώσει, καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησε περὶ σοῦ.

CAP. XXII.

ET dixit David, Hæc eſt domus Domini Dei: & hoc altare in holocauſtoſim 1
ipſi Iſrael. Et dixit David congregare omnes proſelytos, qui 2
in terra Iſrael: & conſtituit lapicidas ad cædendum lapides politos
ad ædificandam domum Deo. Et ferrum multum ad clavos oſtiorum, 3
& portarum, & (a) juncturas paravit David: & æs in multitudine,
non erat pondus: Et ligna cedrina, non erat numerus: quoniam 4
afferebant Sidonii & Tyrii ligna cedrina in multitudine ipſi David.
Et dixit David; Salomon filius meus, puerulus tener eſt: & domus 5
ædificanda Domino ad magnificentiam ſurſum, ad nomen, & ad
gloriam in omnem terram: parabo ei. Et paravit David in multitudine
ante finem ſuum. Et vocavit Salomon filium ſuum: & mandavit 6
ei ædificare domum Domino Deo Iſrael. Et dixit David ad Salomon; 7
Fili, mihi fuit in animo ædificare domum nomini Domini Dei. Et factum 8
eſt mihi verbum Domini, dicens; Sanguinem in multitudine effudiſti,
& bella magna feciſti: non ædificabis domum nomini meo: quoniam
ſanguines multos effudiſti ſuper terram coram me. Ecce filius naſcitur 9
tibi: hic erit vir quietis: & quieſcere cum faciam ab omnibus
inimicis ſuis in circuitu: quoniam Salomon nomen ei, & pacem &
quietem dabo ſuper Iſrael in diebus ejus. Hic ædificabit domum nomini 10
meo: & hic erit mihi in filium: & ego ei in patrem: & erigam
thronum regni ejus in Iſrael uſque in ſeculum. Et nunc, fili mi, (b) erit 11
tecum Dominus, & (c) proſperabit: & ædificabis domum Domino Deo tuo; quomodò locutus eſt de te.

MS. A. (α) οἶκος τοῦ θεοῦ, (β) προσηλύτους ἐν (γ) τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. (δ) ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ λόγος (ε) ἐπὶ τῆς γῆς (ζ) αὐτῷ ἔσομαι εἰς

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وبناه مذبحا للرب * واصعد عليه الذبايح المحرقه * خرفانا بالسلامة والخلاص * وصلي قدام 26
الله * فاستجاب له * ونزلت نار واكلت الذبايح * وقال الله للملاك * ارجع ورد سيفك * وفي 27 28
ذلك الزمان لما راي داود ان الله استجاب له في اندر اران اليابوسي * ذبح هناك ذبايح كثيرين
* وصلي قدام الله في قبة الزمان التي صنعها موسي في البرية عند خروج بني اسرايل من 29
مصر * ومذبح القرابين كان بكاباون في ذلك الزمان * وخاف داود ولم يمض هناك * لانه كان يخاف 30
من سيف ملك الرب *

Ædificavit locum illum in altare Domino, 26
obtulitque ſuper illud victimas crematas,
nempe agnos, pro incolumitate
& ſalute: oravitque Deum, & exaudivit
illum: deſcenditque ignis, & victimas
devoravit. Dixitque Deus angelo, 27
Recede, & repone gladium tuum.
Eodem tempore cùm vidiſſet David ſe à 28
Deo exauditum in area Aranis Jebuſæi,
permultas mactavit ibi victimas;
Preceſque fudit coram Deo in teſtudine 29
temporis, quam fecerat Moſes in deſerto
cùm egreſſi eſſent Iſraelitæ ex Ægypto.
Altare verò oblationum erat tunc
temporis in Gabaone; Timuitque David 30
eò ſe conferre, quippe qui timeret
gladium angeli Domini.

* الفصل الثاني والعشرون *

* فقال * هذا يكون بيت الله الاهي * وهذا المذبح لذبايح اسرايل * وجمع داود ساير الغرباء 1 2
الذين كانوا في اسرايل * وامر ان يميز منهم قطاعين للحجر ليقطعوا الحجارة لبناء
بيت الله * وان يميز منهم حدادين * ليصنعوا معاول لقطع الحجارة * واسيد وكلبي * 3
وهياء داود نحاسا كثيرا ما لا وزن له * ومن خشب الارز ما لا عدد له * وكذلك من 4
الصنوبر * لان الصوريين والصيدانيين اتوا الي داود بخشب الارز * وقال داود * ابني 5
سليمان الي الان صبي صغير * وفيه قال الكتاب انه يبني بيت الله * وان الله يعظمه
فوق الصفة * ويجله علي ساير المدن * وينبغي ان اعد له كلما يحتاج اليه في حياتي *
فاستعد داود كلما يحتاج اليه البيت * حتي لم يعوز شي * ودعي سليمان ابنه * وقال 6
له * انت تبني بيتا لله الاله رب الارباب * لانه ارسل الي علي لسان جاد النبي قايلا * ان 7 8
دما كثيرا سفكت وحروبا كثيرين صنعت * فانت من اجل ذلك لا تبني لي بيتا لاسمي *
لان دما كثيرا دفقت علي الارض قدامي * لكن الابن المولود لك يكون فطنا * واريحه 9
من ساير اعدايه الذي حواليه * ويكون اسمه سليمان * لان سلامة وراحة تكون لساير
اسرايل في ايامه * وهو يبني بيتا لاسمي * ويكون لي كالولد * وانا اكون له مثل اب * واثبت 10
كرسي ملكه الي ابد الابدين * والان يا ابني يكون الله معك * وتبني بيتا للرب 11
الهك * كما قال لي *

CAP. XXII.

ET ait; Hæc erit domus Dei, Dei 1
mei; & hoc altare pro ſacrificiis Iſraelis.
Collectis igitur David omnibus advenis 2
qui erant in Iſraele, præcepit ut
ex iis deſtinarentur cæſores lapidum, ad
cædendos lapides pro ædificio domûs Dei:
Et ut ex iiſdem deſtinarentur fabri ferrarii 3
ad conficiendum bipennes ad cædendos
lapides, & ſcalpra, vecteſque.
Paravitque David æris quamplurimum
abſque pondere, Et ligna cedrina innumera, 4
eodémque modo abietes: quoniam
Tyrii & Sidonii attulerunt Davidi
ligna cedrina. Dicebat enim David, 5
Filius meus Salomon eſt adhuc puer
parvulus, déque ipſo affirmat ſcriptura
quòd is ædificaturus eſt ædem
Dei, quódque Deus magnificaturus eſt
eum ſuprà quàm quod narrari queat, &
glorioſum redditurus ſuper omnes urbes:
oportet itaque præparem illi, dum vivo,
quicquid neceſſarium eſt: paravitque David
quicquid neceſſarium erat ædi, ita
ut nihil ei deſideraretur. Tum advocato 6
Salomone filio ſuo, dixit ei; Tu 7
ædificaturus es ædem Deo, Deo inquam
dominorum Domino. Nam ipſe miſit 8
ad me per linguam Gadis prophetæ, dicens,
Quia multum ſanguinem fudiſti,
& multa bella geſſiſti; tu propterea non
extrues mihi ædem nomini meo: quia
multum ſanguinis profudiſti ſuper terram
in conſpectu meo. Sed filius tibi 9
genitus prudens erit, cumque tranquillum
reddam à cunctis hoſtibus ejus qui
circumjacent illi: Salomon erit nomen
ejus, quia pax & tranquillitas erit toti
Iſraeli in diebus ejus; Et is ædificabit 10
domum nomini meo. Erit mihi ceu
filius, & ego ero illi ceu pater: & firmabo
ſolium regni ejus in ſempiterna ſecula.
Quare fili mi, adſit tibi Deus 11
ut extruas domum Domino Deo tuo,
quemadmodum dixit mihi;

.tui Dei DOMINI legem custodiendū ad & ,Israel super tibi præcipiat &,intelligētiā &,intellectū Dominus tibi det Veruntamē

אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֶׂכֶל וּבִינָה וִיצַוְּךָ

12 עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמוֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

.Israel super Moseh DOMINUS præcepit quæ judicia & ,statuta faciendū ad custodieris si,prosperabis Tunc

13 אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל

centum talenta auri DOMINI domui præparavi mea afflictione in ecce Et ,paveas ne & ,timeas ne ; roborare &,Confortare

חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים מֵאָה

;præparavi lapides & ,ligna Et ,fuit multitudine in quia ,pondus non ferro & ,æri Et ,talenta millia mille argēti & ,millia

14 אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי

omni in ſapiens omnis & ; ligni & ,lapidis ſculptores & , cæſores , opificum facientes multitudine in tecum Et .addes eis ſuper &

וַעֲלֵיהֶם תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־

Præcepitque .tecum DOMINUS erit & ,fac & ,Surge .numerus non ferro & ,æri & ,argento ,Auro .opificio

15 מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר

.ſuo filio Selomoh juvandum ad ,Iſrael principibus cunctis David

16 קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו

17 requiem dabit Et ? vobiſcum veſter Deus DOMINUS Nonne

18 דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ

Nunc .ejus populi facies ad & ,DOMINI facies ad terra eſt ſubjecta & ,terræ habitatores mea manu in dedit quia ,circuitu à vobis

לָכֶם מִסָּבִיב כִּי נָתַן בְּיָדִי אֵת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ עַתָּה

DOMINI ſanctuarium ædificate & ,ſurgite Et .veſtrum Deum DOMINUM quærendū ad veſtrā animā &,veſtrū cor præbete

19 תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה

.DOMINI nomini ædificatæ ,domui Dei ſanctitatis vaſa & ,DOMINI fœderis arcam introducendū ad ,Dei

הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה׃

CAP. XXIII. כג

.Iſrael ſuper ſuū filium Selomoh cōſtituit regem & ;dierum ſatur' &,ſenex David Et

,Iſrael principes omnes cōgregavit Et

1 וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל

2 .ſua capita per eorū numerus fuit Et ,ſupra & ,annorum triginta filio à Levitæ ſunt numerati Et .Levitas & ,ſacerdotes &

וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם

3 opus ſuper urgendū ad ipſis Ex .millia octo & triginta viros per

;præfecti & ;millia quatuor & viginti ,DOMINI domus

לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף וְשֹׁטְרִים

4 quæ vaſis in DOMINUM laudantes millia quatuor & ,janitores millia quatuor Et ,millia ſex ,judices &

5 וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר

.Simhi & ,Lahadan ,Gherſuni Ipſi .Merari &,Chehath ,Gherſon ipſi Levi filiis partitiones David eos eſt partitus Et .laudandū ad feci

6 עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃

7 capita Iſti .tres Haran &,Chaziel &,Selomith ,Simhi Filii .tres Joel &,Zetham &,Jechiel caput Lahadan Filii

8 בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמוֹת וַחֲזִיאֵל וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי

.Lahadan ipſi patrum

9 הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃

Verſio VULG. LAT.

Det quoque tibi Dominus prudentiam & ſenſum, ut re- 12
gere poſſis Iſrael,& cuſtodire legem Dñi Dei tui. Tunc 13
enim proficere poteris, ſi cuſtodieris mandata, & judicia,
quæ præcepit Dominus Moyſi ut doceret Iſrael: confor-
tare & viriliter age, ne timeas, neque paveas. Ecce ego 14
in paupertate mea præparavi impenſas domûs Domini,
auri talenta centum millia, & argenti mille millia talen-
torum: æris verò & ferri non eſt pondus, vincitur enim
numer' magnitudine: ligna & lapides præparavi ad uni-
verſa impendia. Habes quoque plurimos artifices, lato- 15
mos, & cæmentarios, artificeſque lignorum, & omnium
artium ad faciendum opus prudentiſſimos, In auro & 16
argento & ære & ferro, cujus non eſt numerus. Surge
igitur, & fac, & erit Dominus tecum. Præcepit quoque 17
David cunctis principibus Iſrael, ut adjuvarent Salomo-
nem filium ſuum. Cernitis, inquiens, quòd Dominus 18
Deus veſter vobiſcum ſit, & dederit vobis requiem per
circuitum, & tradiderit omnes inimicos veſtros in manus
veſtras, & ſubjecta ſit terra coram Domino, & coram po-
pulo ejus. Præbete igitur corda veſtra & animas ve- 19
ſtras, ut quæratis Dominum Deum veſtrum: & conſur-
gite, & ædificate ſanctuarium Domino Deo, ut introdu-
catur arca fœderis Domini, & vaſa Domino conſecrata,
in domum, quæ ædificatur nomini Domini.

CAP. XXIII.

IGitur David ſenex & plenus dierum, regem conſtituit 1
Salomonem filium ſuum ſuper Iſrael. Et congregavit 2
omnes principes Iſrael, & Sacerdotes atque Levitas.
Numeratique ſunt Levitæ, à triginta annis, & ſuprà: & 3
inventa ſunt triginta octo millia virorum. Ex his electi 4
ſunt, & diſtributi in miniſterium domûs Domini, viginti
quatuor millia: præpoſitorum autem & judicum ſex
millia. Porrò quatuor millia janitores: & totidem 5
pſaltæ canentes Domino in organis, quæ fecerat ad ca-
nendum. Et diſtribuit eos David per vices filiorum Le- 6
vi; Gerſon videlicèt, & Caath, et Merari. Filii Gerſon; 7
Leedan, et Semei. Filii Leedan; princeps Jahiel, et Ze- 8
than, et Joel, tres. Filii Semei; Salomith, et Hoſiel, et 9
Aran, tres: iſti principes familiarum Leedan.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܘ ܢܬܠ ܠܟ ܚܟܡܬܐ ܘܢܒܝܘܬܐ. ܘܢܫܠܛܟ ܥܠ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܬܛܪ ܢܡܘܣܘܗܝ ܕܡܪܝܐ 12
ܐܠܗܟ. ܐܝܟ ܕܦܩܕܟ. ܘܗܝܕܝܢ ܬܨܠܚ. * ܐܢ ܬܛܪ ܘܬܥܒܕ ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ 13
ܘܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܠܡܠܦܘ ܠܐܝܣܪܐܝܠ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܝܠ
ܘܐܬܠܒܒ. ܠܐ ܬܕܚܠ. ܘܠܐ ܬܬܪܗܒ. * ܘܡܕܡ ܗܐ ܛܝܒܬ ܠܟ. ܟܠܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ 14
ܠܒܢܝܢܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܛܝܒܬ ܠܟ ܟܟܪܐ ܕܕܗܒܐ ܡܐܐ ܐܠܦܝܢ. ܛܝܒܬ ܠܟ ܣܐܡܐ
ܐܠܦ ܐܠܦܝܢ ܟܟܪܝܢ. ܘܢܚܫܐ ܘܦܪܙܠܐ ܛܝܒܬ ܠܟ. ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢܝܢܐ. ܡܛܠ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܐ ܡܨܝܢ ܠܡܚܫܒ ܚܘܫܒܢܐ ܕܡܬܩܠܝܗܘܢ. ܡܛܠ
ܕܣܓܝܐܐ ܗܘ. ܩܝܣܐ ܘܟܐܦܐ ܛܝܒܬ ܠܟ. ܘܥܠܝܗܘܢ ܬܘܣܦ. * ܘܐܣܓܐ ܥܒܕܝ ܥܒܕܐ 15
ܦܣܠܐ ܘܐܪܕܟܠܐ. ܘܢܓܪܐ ܕܩܝܣܐ. * ܘܥܒܕܝ ܕܗܒܐ. ܘܥܒܕܝ ܣܐܡܐ. ܘܥܒܕܝ ܢܚܫܐ. ܘܥܒܕܝ 16
ܦܪܙܠܐ. ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ. ܐܬܚܝܠ ܘܥܒܕ. ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܠܡܥܕܪܢܟ. * ܘܦܩܕ ܕܘܝܕ 17
ܠܟܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܥܕܪܘ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܝ. * ܡܛܠ ܕܗܐ ܡܪܝܐ 18
ܐܠܗܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܘܡܥܕܪ ܠܟܘܢ. ܘܡܛܫܐ ܠܟܘܢ. ܘܗܐ ܡܫܠܡ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝ. ܘܗܘܐ
ܐܪܥܐ ܩܕܡܝܟܘܢ: ܘܬܬܟܒܫ ܐܪܥܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܘܩܕܡ ܥܡܗ.
* ܘܗܫܐ ܗܒܘ ܠܒܟܘܢ ܘܢܦܫܟܘܢ. ܠܡܒܥܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܩܘܡܘ ܒܢܘ 19
ܡܩܕܫܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܐܥܠܘ ܠܗ ܠܩܒܘܬܐ ܕܒܗ ܣܝܡܐ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܡܐܢܝ
ܩܘܕܫܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܒܢܘ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܪܒܐ ܕܐܬܩܪܝ ܥܠܝܢ

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܓ *

* ܘܕܘܝܕ ܣܒ ܘܣܒܥ ܝܘܡܬܐ. ܘܐܡܠܟ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ ܒܡܠܟܘܬܐ ܥܠ ܐܝܣܪܐܝܠ. * ܘܟܢܫ 1
ܠܟܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܠܘܝܐ. * ܘܐܬܡܢܝܘ ܠܘܝܐ ܡܢ ܒܪ ܬܠܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. 2
ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܠܪܝܫ ܪܝܫ. ܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܐܠܦܝܢ. * ܘܐܩܝܡ ܡܢܗܘܢ ܕܘܝܕ 3
ܡܕܒܪܢܐ ܥܠ ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܓܒܪܝܢ. ܥܠ ܐܠܦܐ. ܘܕܝܢܐ 4
ܘܣܦܪܐ. ܫܬܐ ܫܬܐ ܥܠ ܡܐܐ. * ܕܢܗܘܘܢ ܚܙܝܢ ܒܢܝܢܐ. ܘܡܬܚܦܛܝܢ ܒܥܘܕܪܢܗܘܢ.
ܘܒܩܢܝܢܗܘܢ. ܘܒܦܠܚܘܬܗܘܢ. ܘܒܚܘܫܒܢܝܗܘܢ. ܘܒܡܘܬܪܢܗܘܢ. ܘܒܙܕܩܬܐ ܕܢܗܘܘܢ 5
ܡܦܪܢܣܝܢ ܡܣܟܢܐ. ܘܐܩܝܡ ܕܘܝܕ ܥܠ ܡܣܟܢܐ ܘܥܠ ܒܨܝܪܐ. ܡܦܪܢܣܢܐ: ܘܪܝܫܢܐ
ܕܢܗܘܘܢ ܙܐܢܝܢ ܘܡܦܪܢܣܝܢ ܡܣܟܢܐ. ܚܕ ܥܠ ܥܣܪܐ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܡܬܚܣܪܝܢ ܗܘܘ.
* ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ ܒܦܠܓܘܬܗܘܢ. ܠܒܢܝ ܠܘܝ ܠܓܪܫܘܢ. ܘܠܩܗܬ. ܘܠܡܪܪܝ. 6
ܘܡܢ ܓܪܫܘܢ. * ܠܠܥܕܢ. ܘܫܡܥܝ. * ܒܢܘܗܝ ܕܠܥܕܢ. ܪܝܫܐ ܢܚܠܐܝܠ. ܘܝܘܬܡ 7 8
ܘܝܘܐܝܠ. ܬܠܬܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܫܡܥܝ. ܫܠܡܘܬ ܘܚܙܐܝܠ. ܘܗܪܢ. ܬܠܬܐ. ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܪܫܝ ܐܒܗܬܐ ܕܫܡܥܝ. 9

Et ipſe tibi largiatur ſapientiam & propheti- 12
am, præficiátque te Iſraeli, & cuſtodias leges
Domini Dei tui, quemadmodum præcepit ti-
bi: tunc enim proſperè tibi cedet. Nam ſi cu- 13
ſtodieris & feceris hæc mandata, & leges, at-
que judicia, quemadmodum præcepit Domin'
Moſi ut doceret Iſraelem; tunc forti atque vi-
rili ſis animo, ne timeas, neque formides. Cæ- 14
terùm, ecce omnia paravi tibi, quicquid *vi-
delicet* requiritur ad ſtructuram domus Domi-
ni. Paravi tibi talentorũ auri centum millia:
paravi tibi argenti millies mille talenta: æris
autẽ ac ferri paravi tibi quod non habet nu-
merum: nullus enim hominum qui gradiun-
tur ſuper terrã, nôſſet ſupputare ſummam li-
brarum ejus, eò quòd plurima ſit. Ligna quo-
que & lapides paravi tibi, quibus adjicies.
Auge etiam *numerum* operariorum, lapicida- 15
rum, murariorum, & fabrorum lignariorum,
Opificum auri, & opificum argenti, artificum 16
æris, & artificum ferri, quibus non eſt nume-
rus: forti ſis animo, & fac, erítque Dñs in au-
xilium tuum. Monuit præterea David omnes 17
ſeniores Iſraelis, et ait illis; Opẽ ferte Salomo-
ni filio meo, Quoniam ecce Dñs Deus veſter 18
adeſt vobis, et auxiliatur vobis, protegítque
vos undequaque; & ecce tradidit corã vobis
omnes habitatores terræ, & ſubigetur terra
coram Dño et coram populo ejus. Quapro- 19
pter parate cor veſtrũ et animam veſtram ad
preces coram Dño Deo veſtro fundendas: &
ſurgentes ædificate Sanctuariũ Dño Deo,
que inferte arcã in qua repoſitũ eſt fœd' Dñi
Dei noſtri, & vaſa ſanctuarii Domini Dei no-
ſtri; et ædem extruite pro auguſtiſſimo no-
mine ipſius, quod invocatum eſt ſuper nos.

CAP. XXIII.

DAvid ſenio confectus et ſatur dierũ, Sa- 1
lomonem filium ſuum initiavit regno ſup Iſ-
raelem. Tum convocavit omnes ſacerdotũ 2
ac Levitarum ſeniores: Et cùm numerati 3
fuiſſet Levitæ à nato triginta annos et ſupra,
fuit numerus virorum per ſingula capita, tri-
ginta octo millia. Ex his conſtituit David præ- 4
fectos operibus domûs Domini, viginti qua-
tuor viros ſuper ſingulis quibuſque millenis;
& ſenos judices atq; ſcribas ſingulis quibuſ-
que centenis: Ut curã haberent ædificii, et 5
inſtarent ac ſatagerent auxilii eorum, poſſeſſi-
onum, agriculturæ, ſupputationũ, et opum eo-
rum: necnon eleemoſynarũ, ut proſpicerent
pauperibus: creavit enim David ſup paupe-
res et inopes, œconomos et præfectos, ut ale-
rent, proſpicerẽntque pauperibus, unum ſup
denos quóſque, et nihil eis deeſſe paterentur.
Et ſtatuit eos David omnes in munerib' eo- 6
rum: è filiis Levi, Gerſonẽ, Cahathum, et Me-
rari. E Gerſonitis, Laadanẽ, et Semei. Filii 7
Laadanis, primogenit' ej' Nahlael, Jotham, et 8
Joel, tres. Filii Semajæ, Selmoth, Hezael, et 9
Aran, tres: hi erant præcipui patres Semei.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 Ἀλλ' ἢ δῴη Ϲοι Ϲοφίαν καὶ Ϲύνεσιν κύριος καὶ κατισχῦσαι Ϲε ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ
13 τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Τότε (η) εὐοδώσει ἐὰν φυλάξῃς τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα
καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ἰσραήλ. ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ
14 πτοηθῇς. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον κυρίου χρυσίου ταλάντων
ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ Ϲίδηρον, οὗ οὐκ ἔστι σταθμὸς,
15 ὅτι εἰς πλῆθός ἐστι· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθες. Καὶ μετὰ σοῦ πρόσθες
εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων, καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ πᾶς Ϲοφὸς
16 ἐν παντὶ ἔργῳ, Ἐν χρυσίῳ (θ) καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν Ϲιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ἀνάστηθι
17 καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ Ϲοῦ. Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ (ι) τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι
18 τῷ Σαλωμὼν υἱῷ αὐτοῦ. Οὐχὶ κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν
(κ) ἐν χερσὶν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον κυρίου καὶ
19 ἐναντίον (†) λαοῦ αὐτοῦ. Νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν,
καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα (λ) τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης
κυρίου, καὶ Ϲκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

MS. A. (η) εὐοδωθήσει (θ) ἐν ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ καὶ Ϲιδήρῳ, (ι) τοῖς παισὶν ἄρχουσιν (κ) ἐν χειρὶ ὑμῶν (†) τοῦ λαοῦ (λ) κυρίῳ τῷ θεῷ

Sed det tibi ſapientiam, & intellectum Dominus, & confortet te ſuper 12
Iſrael, & ad cuſtodiendum, & faciendum legem Domini Dei tui.
Tunc (d) proſperabit, ſi obſervaveris facere præcepta, & judicia quæ mandavit 13
Dominus Moyſi ſuper Iſrael. Viriliter age, & confortare: ne timeas,
neque paveas. Et ecce ego ſecundùm inopiam meam paravi in 14
domum Domini, auri talentorum centum millia, & argenti talentorum
mille millia, & æs, & ferrum, cujus non eſt pondus, quoniam in multitudine
eſt: & ligna, & lapides paravi, (e) & ad hæc adde. Et tecum 15
adde, in multitudine de facientibus opera, artifices, & ædificatores
lapidum, & fabri lignorum, & omnis ſapiens in omni opere, In auro, 16
& argento, ære, & in ferro, (f) non eſt numerus: Surge, & fac: &
Dominus tecum. Et mandavit David omnibus principibus Iſrael adjuvare 17
Salomon filium (g) ſuum: Nonne Dominus vobiſcum? & requieſcere 18
fecit vos in circuitu: quia dedit in manus (h) veſtras habitantes
terram: & ſubjecta eſt terra ante Dominum, & ante populum
ejus. Nunc date corda veſtra, & animas veſtras ad quærendum Domino 19
Deo veſtro: & ſuſcitamini, & ædificate ſanctificationem Deo
veſtro, ad inferendum arcam teſtamenti Domini, & vaſa ſancta Dei in
domum ædificatam nomini Domini.

ΚΕΦ. κγ'.

1 ΚΑὶ Δαυὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ (α) ἀνθ'
2 αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. Καὶ συνήγαγε (β) τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας.
3 Καὶ ἠρίθμησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ
4 κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας. (γ) Ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα (δ) οἴκου
5 κυρίου εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξακισχίλιοι. Καὶ τέσσαρες χιλιάδες
πυλωροὶ, καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ κυρίῳ (ε) ἐν ὀργάνοις οἷς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ.
6 7 Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευὶ, τῷ (ζ) Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρί. Καὶ τῷ (η)
8 9 Γεδσὼν, Ἐδὰν, καὶ Σεμεΐ. Υἱοὶ τῷ Ἐδὰν, ἄρχων Ἰεὴλ, καὶ (θ) Ζηθὰν, καὶ Ἰωὴλ, τρεῖς. (ι) Υἱοὶ
Σεμεΐ, Σαλωμὶθ, (κ) Ἰεὴλ, καὶ Δὰν, τρεῖς. οὗτοι ἄρχοντες (λ) πατριῶν τῶν Ἐδάν.

MS. A. (α) ἀντ' αὐτοῦ (β) πάντας τοὺς (γ) Ἀπὸ τούτων ἐργοδιῶκται ἐπὶ (δ) οἴκου εἰκοσιτέσσαρες (ε) ἐν τοῖς ὀργάνοις οἷς ἐποίησαν (ζ) Γηρσὼν, Καὰθ, Μεραρί. (η) Γηρσὼν, τῷ Λααδὰν, καὶ τῷ Σεμεΐ Υἱῷ Λααδὰν, ὁ ἄρχων (θ) Ζαιθὸμ, (ι) Καὶ υἱοὶ (κ) καὶ Ἀζιὴλ, καὶ Ἀράν, (λ) τῶν πατριῶν τῷ Λααδάν.

CAP. XXIII.

ET David ſenex, & plenus dierum: & regnare fecit Salomon filium 1
ſuum pro ſe ſuper Iſrael. Et congregavit omnes principes Iſrael, 2
& ſacerdotes & Levitas. Et (a) numeraverunt Levitæ à trigeſimo 3
anno, & ſuprà: & factus eſt numerus eorum per caput
eorum in viros triginta, & octo mille. De (b) iis qui urgerent opera, 4
ſuper opera domûs Domini, viginti quatuor mille: & ſcribæ, & judices,
ſex mille: Et quatuor mille janitores: & quatuor mille laudantes Dominum 5
in organis, quæ fecerat ad laudem dicendam Domino. Et diſtribuit 6
eos David, diurnas (c) vices filiis Levi, Gedſon, Caath, & Merari.
Ipſi Gedſon, Edan, & Semei. Filii Edan; princeps Jiel, & Zethan, 7 8
& Joel, tres. Filii Semei; Salomith, Jiel, & Dan, tres. Hi 9
principes patriarum Edan.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

12 * وهو يعطيك الحكمة والنبوة * وتملك على اسرائيل * وتحفظ شرائع الله الهك مثل ما امرت
13 * بعد ذلك تصلح انت ان حفظت الوصايا والشرائع والاحكام * كما امر الرب لموسى ان يعلم
14 اسرائيل * تتعظم وتتجبر * ولا تخاف ولا ترعب * وهوذا كل شي قد اعددته لك كما يراد لبناء
البيت * ببدرات ذهب الف بدرة * وفضة الف بدرة * ونحاسا وحديدا لا عدد له * وسائر
الناس الذين على الارض لا يعرفون يحسبون وزن ارطالها لكثرتها * وخشبا وحجارة * فتضيف
15 اليها مثلها من عندك * واكثر صناع الصنائع * قاطعين الحجر * والبنائين * ونجارين
16 الخشب * وصناع الذهب * والفضة * والنحاس * والحديد * حتى لا يكون لهم عدد *
17 18 واثبت واعمل * والله معك * وقال داود لسائر بني اسرائيل * اعينوا سليمان ابني * فان
الرب معكم * ويحفظكم من يد اعدائكم الذين حولكم * وهوذا قد ملككم
19 سائر سكان الارض * والان فصلوا واصلحوا قلوبكم قدام الله * وقوموا وابنوا مقدسا
لاسمه * وضعوا تابوت عهد الله الهنا * وانية القدس للرب الهنا * وابنوا بيتا على اسمه
العظيم الذي سمي علينا *

Ipſéque tibi det ſapientiam atque prophetiam, regnes ſuper Iſraelem, & obſerves leges Dei, Dei tui, ut tibi jubetur. 12
Poſthæc tu proſper eris, ſi obſerves mandata, leges, ac judicia, quemadmodum præcepit Dominus Moſi ut doceret Iſraelem; magnificentiam & vires acquires, & non metues neque formidabis. 13
En autem omnia tibi paravi, prout requiritur ad extruendam domum, auri talenta mille, & argenti mille talenta: æs autem ac ferrum innumerabile, adeo ut omnes homines qui ſunt ſuper terram, nequeant ſupputare pondus librarum eorum, præ multitudine: ligna præterea, ac lapides. His totidem à te ipſo adjicies; 14
Et multiplica artifices, nempe lapicidas, fabros murarios, & lignarios, 15
Et auri, argenti, æris, ac ferri opifices, ita ut numerum excedant. Firmo itaque ſis animo, & fac: & Deus tecum ſit. 16
Tum dixit David omnibus Iſraelitis, 17
Adjuvate Salomonem filium meum: Dominus enim aderit vobis, & ſervabit vos è manu hoſtium veſtrorum qui circa vos ſunt: & ecce jam poſſediſtis omnes habitatores terræ. 18
Nunc ergò orate, & componite corda veſtra coram Deo: & ſurgentes ædificate Sanctuarium nomini ejus: & arcam fœderis Dei, Dei noſtri, & vaſa Sanctuarii, collocate Domino Deo noſtro: & ædificate domum ſub nomine ipſius maximo quod invocatum eſt ſuper nos. 19

* الفصل الثالث والعشرون *

1 * وشاخ داود وشبع من ايامه * واقام سليمان ابنه ملكا على اسرائيل * وجمع سائر كهنة 2
الرب واللاويين * وعدهم الرجال من ابن اثنين وثلاثين سنة الى فوق ذلك * فكان عدد 3
الروساء ثمانية وثلاثين الفا * واقام داود فيهم روساء على صنائع بيت الله اربعة وعشرين الفا * 4
وديانين ومعلمين ستة الف * يكونون يشرفون على البناء * ويسعون بقوتهم واموالهم 5
وصدقاتهم للمساكين * وافكارهم واقوالهم * واقام داود على المساكين والفقراء مدبرين
وقومة * يكونون مدبرين وحافظين * لكل عشرة واحدا * حتى لا يعوزهم شي * اقامهم 6
من سائر مقدمي بني لاوي * جرسون * وقاهث * ومراري * وجرسون * والعادان * وشمعي * ومن 7 8
بني عادان * كبيرهم واحاييل * ويوثام * ويوييل ثلاثة * ومن بني شمعيا * شمعوث * وحزائيل * 9
واران * هولاء روساء بيت شمعيا *

CAP, XXIII.

CUm ſenuiſſet David, & ſaturatus eſſet diebus ſuis, Salomonem filium ſuum conſtituit regem ſuper Iſraelem. 1
Deinde congregans omnes Domini ſacerdotes ac Levitas, 2
Numeravit eos, nempe viros à nato triginta duos annos & deinceps: fuitque numerus præcipuorum, triginta octo millia. 3
Inter quos conſtituit David præpoſitos operibus domûs Dei, viginti quatuor millia; judicum verò atque præceptorum ſex millia: 4
ut præeſſent ædificio; & viribus, pecuniis, eleemoſynis, cogitationibus ac verbis ſuis, curam agerent pauperum. 5
Præpoſuitque David pauperibus et egenis gubernatores et præfectos, ut regerent ac tuerentur eos; denis quibuſque unum, ut nil ipſis deeſſet. Præpoſuit autem eos ex omnibus præcipuis filiis Levi, Gerſone, Cabathe, et Merari. 6
Et quidem è Gerſone, Eladanem, et Semei. 7 8
E filiis Adanis, Vachaelem natu majorem, Jothamum, et Joelem, tres. E filiis Semaiæ, Semanthem, Hazaelem, et Aranem: hi erant capita familiæ Semaiæ. 9

Jehus & ;ſecundus Zizah & ,*caput* Jachath fuit Et .quatuor Simhi filii Iſti .Berihah &,Jehus &,Zinah ,Jachath,Simhi filii Et
10 ובני שמעי יחת זינא ויעוש ובריעה אלה בני־שמעי ארבעה׃ ויהי־יחת הראש וזיזה השני ויעוש
11 ,Huzziel &,Chebron ,Iſhar ,Hamram ,Chehath Filii .una *viſitatione* in patris domui fuerunt Et .filios multiplicaverũt non Berihah &
ובריעה לא־הרבו בנים ויהיו לבית אב לפקדה אחת׃ בני קהת עמרם יצהר חברון ועזיאל
12 ejus filii & ,ipſe ſanctitatum ſanctitatẽ *ipſum ſanctificandum ad* Aharon eſt ſeparatus Et .Moſeh & ,Aharon ,Hamram Filii .quatuor
ארבעה׃ בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים הוא־ובניו
13 viri Moſeh Et .ſeculum in uſque ejus nomine in *benedicendũ ad &* ,*ipſum miniſtrandum ad Domini facies ad ſuffiendum ad* ,ſeculum in uſque
עד־עולם להקטיר לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד־עולם׃ ומשה איש
14 .*caput* Sebuel ,Gherſom Filii .Elihezer & ,Gherſom ,Moſeh Filii .Levi tribu *ſuper* vocabuntur ejus filii Dei
האלהים בניו יקראו על־שבט הלוי׃ בני משה גרשום ואליעזר׃ בני גרשום שבואל הראש׃
15 16 Filii .ſuprà ſũt multiplicati Rechabiah filii & : alii filii Elihezer ipſi *fuit* non Et .*caput* Rechabiah ,Elihezer filii fuerũt Et
17 ויהיו בני־אליעזר רחביה הראש ולא־היה לאליעזר בנים אחרים ובני רחביה רבו למעלה׃ בני
18 Filii .quartus Jechamham & ,tertius Jachaziel ,ſecundus Amariah ,*caput* Jerijahu :Chebron Filii .*caput* Selomith ,Iſhar
יצהר שלמית הראש׃ בני חברון יריהו הראש אמריה השני יחזיאל השלישי ויקמעם הרביעי׃ בני
19 20 ,Elhazar eſt mortuus Et .Chis & ,Elhazar ,Machali Filii .Muſi & ,Machali ,Merari Filii .ſecundus Iſijah & ,*caput* Michah , Huzziel
21 עזיאל מיכה הראש וישיה השני׃ בני מררי מחלי ומושי בני מחלי אלעזר וקיש׃ וימת אלעזר
22 ,Jeremoth & ,Heder & ,Machali ,Muſi Filii .earum fratres Chis filii eas *tulerunt* Et .filiæ *quinimo* , filii ei fuerunt non &
ולא־היו לו בנים כי אם־בנות וישאום בני־קיש אחיהם׃ בני מושי מחלי ועדר וירמות
23 ,ſua capita per nominum *numero in ſuis viſitationibus patrum capita* ,*ſuorum patrum domui* Levi filii Iſti .tres
שלושה׃ אלה בני־לוי לבית אבתיהם ראשי האבות לפקודיהם במספר שמות לגלגלתם
24 Dominus *requiem Dedit* :David dixit Quoniam .ſuprà & ,annorum viginti filio à ,Domini domus *ſervitium ad opificium faciens*
עשה המלאכה לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה ומעלה׃ כי אמר דויד הניח יהוה
25 & ,tabernaculum portare non Levitis etiam Et .ſeculum in uſque Jeruſalaim in habitavit & ,*ſuo populo* Iſrael Deus
אלהי־ישראל לעמו וישכן בירושלם עד־לעולם׃ וגם ללוים אין־לשאת את־המשכן ואת־
26 ,annorum viginti filio à ,Levi filiorum numerus *ipſi poſterioribus* David *verbis in* Quia .ejus *ſervitium* ad ejus vaſa omnia
כל־כליו לעבדתו׃ כי בדברי דויד האחרונים המה מספר בני־לוי מבן עשרים שנה
27 in & ,cubiculis in & ,atriis in Domini domus .*ſervitio* in Aharon filiorum manũ ad eorum *ſtatio* Quia .ſuprà &
ולמעלה׃ כי מעמדם ליד בני־אהרן לעבדת בית יהוה על־החצרות ועל־הלשכות ועל־
28 laganis in & ,*munere* in ,ſimila in & ,*diſpoſitionis* pane in Et .Dei domus *ſervitii* opere & ,ſanctitate omni in ,munditia
טהרת לכל־קדש ומעשה עבדת בית האלהים׃ וללחם המערכת ולסלת למנחה ולרקיקי
29 laudandũ ad &,confitendũ ad *mane in mane in* ſtandũ ad Et ,*menſuratione* &,menſura omni in & ,*frixo* in & ,ſartagine in &,infermẽtatorũ
המצות ולמחבת ולמרבכת ולכל־משורה ומדה׃ ולעמד בבקר בבקר להדות ולהלל
30 ,*numero in* ,ſolennitates ad & ,*neomenias* ad ,ſabbatha ad ,Domino *aſcenſiones facere aſcendere* omne ad Et .veſperi ſic & ,Dominum
ליהוה וכן לערב׃ ולכל העלות עלות ליהוה לשבתות לחדשים ולמעדים במספר
31 ,*ſanctitatis* cuſtodiam & ,*conventus tentorii* cuſtodiam cuſtodient Et .*Domini facies ad* jugiter eis ſuper *normam* juxta
כמשפט עליהם תמיד לפני יהוה׃ ושמרו את־משמרת אהל־מועד ואת משמרת הקדש
32 .Domini domus *ſervitio* in ,ſuorum fratrum Aharon filiorum cuſtodiam &
ומשמרת בני אהרן אחיהם לעבדת בית יהוה׃

Verſio VULG. LAT.

10 Porrò filii Semei;Leheth,& Ziza,& Jaus,& Baria:iſti filii
11 Semei,quatuor. Erat autem Leheth prior, Ziza ſecundus:
porrò Jaus et Baria non habuerunt plurimos filios,et
12 idcircò in una familia,unâq; domo,computati ſunt. Filii
Caath ; Amram,& Iſaar,Hebron, & Oziel, quatuor.
13 Filii Amram ;Aaron, & Moyſes.Separatúſque eſt Aaron
ut miniſtraret in Sancto ſanctorum, ipſe & filii ejus in
ſempiternum, & adoleret incenſum Dño ſecundùm ritũ
14 ſuũ,ac benediceret nomini ejus in perpetuũ. Moyſi quoque
15 hominis Dei filii annumerati ſunt in tribu Levi. Filii
16 Moyſi ;Gerſom,& Eliezer. Filii Gerſom ;Subuel primus.
17 Fuerunt autem filii Eliezer ;Rohobia primus: &
non erant Eliezer filii alii. Porrò filii Rohobia multiplicati
18 ſunt nimis. Filii Iſaar ;Salomith primus. Filii Hebron
19 ;Jerian primus,Amarias ſecundus, Jahaziel tertius,
20 Jecmaam quartus. Filii Oziel;Micha primus,Jeſia ſecundus.
21 Filii Merari ;Moholi,& Muſi.Filii Moholi ;Eleazar,
22 & Cis. Mortuus eſt autem Eleazar, & non habuit filios,
23 ſed filias:acceperúntque eas filii Cis fratres earum. Filii
24 Muſi ;Moholi,& Eder,& Jerimoth,tres. Hi filii Levi in
cognationibus & familiis ſuis, principes per vices,& numerum
capitum ſingulorum,qui faciebant opera miniſterii
25 domûs Dñi,à viginti annis & ſuprá. Dixit enim David
;Requiem dedit Dñs Deus Iſrael populo ſuo, & habitationem
26 Jeruſalẽ uſque in æternum. Nec erit officii Levitarum
ut ultrà portent tabernaculum, & omnia vaſa ejus
27 ad miniſtrandum. Juxta præcepta quoque David noviſſima,
ſupputabitur numerus filiorũ Levi à viginti annis
28 & ſuprá. Et erunt ſub manu filiorum Aaron in cultum
domûs Domini,in veſtibulis,& in exedris, & in loco
purificationis, & in ſanctuario, & in univerſis operibus
29 miniſterii templi Domini. Sacerdotes autem,ſuper panes
propoſitionis,et ad ſimilæ ſacrificiũ,& ad lagana azyma,
& ſartaginem,& ad torrendum, & ſuper omne pondus
30 atque menſuram. Levitæ verò,ut ſtent manè ad confitendum
& canendum Domino:ſimilitérque ad veſperã,
31 Tam in oblatione holocauſtorũ Dñi, quàm in ſabbatis &
Calendis & ſolennitatibus reliquis, juxta numerum, &
32 ceremonias uniuſcujuſque rei,jugiter coram Domino. Et
cuſtodiant obſervationes tabernaculi fœderis, & ritum
ſanctuarii, & obſervationem filiorũ Aaron fratrum ſuorum,
ut miniſtrent in domo Domini.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ܒܢܘܗܝ ܕܫܡܥܝ. ܢܚܬ. ܙܒܕܐ. ܝܥܘܫ. ܒܪܝܥܐ. ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܫܡܥܝ ܐܪܒܥܐ. * ܘܗܘܐ
11 ܢܚܬ ܩܫܝܫܐ. ܘܙܒܕܐ ܬܢܝܢܐ. ܘܝܥܘܫ ܘܒܪܝܥܐ. ܘܒܪܝܥܐ ܠܐ ܐܣܓܝ ܠܗ ܒܢܝܐ. ܘܗܘܐ
12 ܠܒܝܬ ܐܒܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܚܕܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܩܗܬ. ܥܡܪܡ ܘܝܫܗܪ. ܘܚܒܪܘܢ ܘܥܘܙܝܐܝܠ.
13 ܐܪܒܥܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܥܡܪܡ. ܐܗܪܘܢ ܘܡܘܫܐ. ܘܐܬܓܒܝ ܐܗܪܘܢ ܠܡܫܡܫܘ ܒܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ.
ܗܘ ܘܒܢܘܗܝ. ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. ܠܡܩܪܒܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܦܝܪܡܐ ܕܒܣܡܐ. ܘܠܡܫܡܫܘܬܗ
14 ܘܠܡܒܪܟܘ ܒܫܡܗ. ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. * ܘܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ. ܐܬܩܪܝ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܠܘܝ.
15 16 * ܒܢܘܗܝ ܕܡܘܫܐ. ܓܪܫܘܡ. ܘܐܠܝܥܙܪ. * ܒܢܘܗܝ ܕܓܪܫܘܡ. ܫܡܘܐܝܠ ܒܘܟܪܗ. * ܘܗܘܘ
17 ܒܢܘܗܝ ܕܐܠܝܥܙܪ. ܐܪܚܝܡܐ ܒܘܟܪܗ. ܘܠܐ ܗܘܘ ܠܐܠܝܥܙܪ ܒܢܝܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܐܪܚܝܡܐ.
18 19 ܪܒܝ ܒܘܟܪܗ. * ܒܢܘܗܝ ܕܝܫܗܪ. ܫܠܡܘܬ ܒܘܟܪܗ. * ܒܢܘܗܝ ܕܚܒܪܘܢ. ܝܗܘܕܐ ܒܘܟܪܗ.
20 ܐܡܪܝܐ ܬܢܝܢܐ. ܢܚܙܐܝܠ ܬܠܝܬܝܐ. ܢܩܡܥܡ ܪܒܝܥܝܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܥܙܝܐܝܠ. ܡܝܟܐ
21 ܒܘܟܪܗ. ܫܘܚ ܬܢܝܢܐ. * ܒܢܘܗܝ ܕܡܪܪܝ. ܡܚܠܝ ܘܡܘܫܝ. ܒܢܘܗܝ ܕܡܚܠܝ. ܐܠܝܥܙܪ.
22 ܘܩܝܫ. * ܘܡܝܬ ܐܠܝܥܙܪ. ܘܠܐ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ. ܐܠܐ ܒܢܬܐ. ܘܢܣܒܘ ܐܢܝܢ ܒܢܘܗܝ
23 ܕܩܝܫ. * ܒܢܘܗܝ ܕܡܘܫܝ. ܡܚܠܝ. ܘܐܕܪ. ܘܝܪܡܘܢ. ܬܠܬܐ. * ܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܠܘܝ
24 ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܪܝܫܝ ܐܒܗܬܐ ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܝܗܘܢ. ܠܓܒܪܝܗܘܢ
ܥܒܕܝ ܥܒܕܐ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. * ܡܛܠ ܕܐܡܪ
25 ܕܘܝܕ. ܐܢܝܚ ܡܪܝܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܥܡܗ. ܘܥܡܪ ܒܐܘܪܫܠܡ ܡܢ ܗܫܐ ܘܥܕܡܐ ܠܥܠܡ.
26 * ܘܐܦ ܠܠܘܝܐ ܠܡܫܩܠ ܡܫܟܢܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܝ ܬܫܡܫܬܗ. * ܡܛܠ ܕܒܦܘܩܕܢܗ
27 28 ܕܕܘܝܕ ܐܚܪܝܐ. ܐܫܬܠܡ ܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝ ܠܘܝ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. * ܡܛܠ
ܕܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܥܠ ܝܕ ܒܢܝ ܐܗܪܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܡܫܠܛܝܢ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܩܪܝܢ ܒܩܪܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܥܩܝܡܬܐ. ܘܥܠ ܒܝܬ ܓܙܐ ܕܣܝܡܝܢ ܒܗܘܢ ܡܐܢܝ ܩܘܕܫܐ
29 ܕܡܪܝܐ. * ܘܠܠܚܡܐ ܕܣܕܪܐ. ܘܠܣܡܝܕܐ. ܘܠܓܪܝܣܐ ܦܛܝܪܐ. ܘܥܠ ܕܡܫܒܚܝܢ ܘܡܘܕܝܢ.
30 * ܕܢܗܘܘܢ ܩܝܡܝܢ ܟܠ ܨܦܪ ܘܨܦܪ. ܘܡܘܕܝܢ ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܘܐܦ ܟܠ ܪܡܫ ܘܪܡܫ.
31 * ܘܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܒܫܒܐ. ܘܒܪܝܫ ܝܪܚܐ ܘܒܥܐܕܐ ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܙܕܩ ܠܗܘܢ.
32 ܐܡܝܢܐܝܬ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܢܗܘܘܢ ܢܛܪܝܢ ܡܛܪܬܐ ܕܡܐܢܝ ܡܫܟܢܐ. ܘܡܐܢܝ ܩܘܕܫܐ. ܢܗܘܘܢ
ܢܛܪܝܢ ܡܛܪܬܐ ܕܒܢܝ ܐܗܪܘܢ ܐܚܝܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܡܬܒܥܝܢ ܠܡܫܡܫܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.

10 Filii Semei, Nahath, Zebda, Jeus, Beria:
11 hi ſunt filii Semei, quatuor: Inter quos
Nahath erat natu maximus, Zebda ſecundus,
tum Jeus, & Beria. Beria verò haud plures
habuit liberos, unde paternæ domûs eorum
12 unica erat familia. Filii Cahath, Amram,
13 Jeshar, Hebron, & Uziel, quatuor. Filii
Amram, Aharon, & Moſe: & quidem Aharon
electus fuit ad miniſtrandum in ſancto
ſanctorum,ipſe & filii ejus in æternum uſque,
ad offerendum coram Domino acerras thuris,
ad miniſtrandum ei,et benedicendum nomen
14 ejus in ſempiternum uſque: Moſe verò propheta
Domini appellatus eſt, Tribus Levitarum:
15 Filii Moſis, Gerſom, & Eliazar.
16 Filii Gerſom, Semuel primogenitus ejus.
17 Fuerunt autem filii Eliazar, Arhima primogenitus
ejus, nec alios Eliazar habuit filios.
18 Filii Arhimæ,Ribi primogenitus ejus. Filii
19 Jeshar, Selmoth primogenitus ejus. Filii
Hebron,Juda primogenitus ejus, Amaria ſecundus,
Nehzael tertius, Necmaem quartus.
20 Filii Azjaelis,Micha primogenitus ejus,Suah
21 ſecundus. Filii Merari, Mahli, & Muſi.Filii
22 Mahli, Eliazar, & Cis. Mortuus eſt autem
Eliazar, nec habuit filios, ſed filias, quas duxerunt
23 filii Cis. Filii Muſi, Mahli, Adar, &
24 Jermon, tres. Iſti ſunt filii Levi per domos
ſuas paternas, præcipui patres juxta numerum
ſuum, ſecundùm numerum nominum
ſuorum viritìm,præpoſiti operibus domûs
25 Domini, ab annis viginti & ſuprá. Dixit
enim David,Requiem dedit Dominus dominorum
Iſraeli populo ſuo, & habitavit in
26 Jeruſalem ex nunc in ſeculum uſque. Iiſdẽ
quoque Levitis portandum erit tabernaculũ
27 & omnia vaſa miniſteriorum ejus. Nam poſtremo
Davidis imperio abſolutus fuerat numerus
filiorum Levi,à nato viginti annos &
28 deinceps. Statuit enim illos ad latus filiorũ
Aharonis, ut præeſſent in domo Domini iis
qui clangebant tubis rectis & curvis;& cellis
in quib⁹ condebant vaſa Sanctuarii Domini,
29 Pani ordinum, ſimilæ, placentis azymis: omnibúſque
canentibus, & gratias agentibus,
30 Ut eſſent aſſidui ſingulis matutinis, & gratias
agerent, laudaréntque Dominum;eodémque
31 modo ſingulis veſperis: Ut offerrent holocauſta
Domino ſabbathis,Kalendis menſium,
ac feſtis, pro ipſorum numero ac ritu debito,
32 *idque* jugiter coram Domino: Obſervarent
cuſtodiam vaſorum tabernaculi, & vaſorum
Sanctuarii: *denique* obſervarent cuſtodiam
filiorum Aharonis fratrum ſuorum, quoties
res exigebat ut miniſtrarent in domo Domini.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 11 Καὶ τοῖς ὑοῖς Σεμεῒ, Ἰὲθ, καὶ (μ) Ζιζὰ, καὶ Ἰωὰς, καὶ Βεριά· οὗτοι ὑοὶ Σεμεῒ τέσσαρες. Καὶ
ἦν Ἰὲθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζὰ ὁ δεύτερος. καὶ Ἰωὰς, καὶ (†) Βεριὰ οὐκ ἐπλήθυναν ὑὲς, καὶ ἐγένοντο
12 εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. Ὑιοὶ Καὰθ, (ν) Ἀμβρὰμ, Ἰσαὰρ, Χεβρὼν, (ξ) Ὀζιὴλ,
13 τέσσαρες. Ὑιοὶ (ο) Ἀμβρὰμ, Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς. καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἁγίων,
αὐτὸς καὶ οἱ ὑοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾷν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι
14 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὑοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν
15 16 εἰς φυλὴν τοῦ Λευῒ. Ὑιοὶ Μωυσῆ, Γηρσὰμ, καὶ Ἐλιέζερ. Ὑιοὶ Γηρσὰμ, Σουβαὴλ ὁ ἄρχων.
17 Καὶ ἦσαν ὑοὶ τῷ Ἐλιέζερ, (π) Ῥαβιὰ ὁ ἄρχων. καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ἐλιέζερ ὑοὶ ἕτεροι· καὶ ὑοὶ
18 19 (ρ) Ῥαβιὰ ηὐξήθησαν εἰς ὕψος. Ὑιοὶ (σ) Ἰσαὰρ, Σαλωμὼθ ὁ ἄρχων. Ὑιοὶ Χεβρὼν, Ἰερια ὁ
20 ἄρχων, Ἀμαρια ὁ δεύτερος, (τ) Ἰεζιὴλ ὁ τρίτος, Ἰεκεμίας ὁ τέταρτος. Ὑιοὶ Ὀζιὴλ, Μιχὰ
21 ὁ ἄρχων, καὶ (υ) Ἰσιὰ ὁ δεύτερος. Ὑιοὶ Μεραρὶ, Μοολὶ, (φ) καὶ ὁ Μουσί. ὑοὶ Μοολὶ, Ἐλεάζαρ,
22 καὶ Κίς. Καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ· καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ ὑοὶ, ἀλλ᾽ ἢ θυγατέρες· καὶ
23 24 ἔλαβον αὐτὰς ὑοὶ Κὶς ἀδελφοὶ αὐτῶν. Ὑιοὶ Μουσὶ, Μοολὶ, καὶ Ἐδὲρ, καὶ Ἰαριμὼθ, τρεῖς. Οὗτοι
ὑοὶ Λευῒ κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν,
κατὰ τὸν ἀριθμὸν (χ) ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργείας
25 οἴκου κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. Ὅτι εἶπε Δαυὶδ, Κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς (ψ)
26 Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. Καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἴροντες
27 τὴν σκηνὴν (ω) καὶ τὰ πάντα σκεύη αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργείαν αὐτῆς· Ὅτι ἐν τοῖς λόγοις
28 Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ (α) ἀριθμὸς ὑῶν Λευῒ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω· Ὅτι ἔστησεν
αὐτοὺς (β) ἐπὶ χειρὶ Ἀαρὼν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς, καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια,
καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου τοῦ (γ) θεοῦ,
29 Καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς (δ) προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα
30 τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην, καὶ εἰς πᾶν μέτρον, Καὶ τοῦ στῆναι πρωῒ τοῦ
31 (ε) αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ (ζ) οὕτω τὸ ἑσπέρας, Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων
ὁλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς (η) νουμηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς,
32 κατὰ ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς διαπαντὸς τῷ κυρίῳ. Καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς σκηνῆς
τοῦ (θ) μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς ὑῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ
λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου.

Et (d) filii Semei; Jeth, & Ziza, & Joas, & Beria: hi filii Semei 10
quatuor. Et fuit Jeth princeps, & Ziza ſecundus. Et Joas, & Beria 11
non multiplicaverunt filios: & facti ſunt in domum patriæ in computationem
unam. Filii Caath; Ambram, Iſaar, Chebron, Oziel, quatuor. 12
Filii Ambram; Aaron, & Moyſes. Et ſeparatus eſt Aaron ad 13
ſanctificandum ſancta ſanctorum, ipſe, & filii ejus uſque in ſeculum,
ad adolendum ante Dominum, miniſtrandum, & deprecandum in nomine
ejus uſque in ſeculum. Et Moyſes homo Dei: filii ejus vocati 14
ſunt in tribum Levi. Filii Moyſi; Gerſam, & Eliezer. Filii Gerſam, 15 16
Subael princeps. Et fuerunt filii Eliezer, Rabia princeps. Et non 17
fuerunt Eliezer filii alii. Et filii Rabia aucti ſunt in ſublime. Filii 18
Iſaar, Salomoth princeps. Filii Chebron; Hieria princeps, Amaria ſecundus, 19
Jeziel tertius, Jecemias quartus. Filii Oziel; Micha princeps, 20
& Iſia ſecundus. Filii Merari; Mooli & Muſi. Filii Mooli; 21
Eleazar, & Cis. Et mortuus eſt Eleazar: & non fuerunt ei filii, ſed 22
filiæ. Et acceperunt eas filii Cis fratres earum. Filii Muſi; Mooli, & 23
Eder, & Jarimoth, tres. Hi filii Levi ſecundùm domos patriarum ſuarum, 24
principes patriarum ſuarum ſecundùm recognitionem ſuam, juxta
numerum nominum ſuorum, juxta caput ipſorum; facientes opera
miniſterii domûs Domini, à vigeſimo anno, & ſuprà. Quoniam 25
dixit David; Requiem dedit Dominus Deus Iſrael populo ſuo: &
habitavit in Hieruſalem uſque in ſeculum. Et Levitæ non erant levantes 26
tabernaculum, & omnia vaſa ejus ad miniſterium ejus; Quoniam 27
in ſermonibus David noviſſimis eſt numerus filiorum Levi à vigeſimo
anno, & ſuprà: Quoniam ſtatuit eos in manu Aaron ad miniſtrandum 28
in domo Domini in atriis, & in paſtophoriis, & in purgatione omnium
ſanctorum, & in operibus miniſterii domûs Dei, Et in panibus propoſitionis, 29
& in ſimila ſacrificii, & in laganis azymis, & in ſartagine,
& in conſperſa, (e) & in omni menſura, Et ad ſtandum manè ad 30
laudandum, & confitendum Domino, & ſic veſperè, Et ſuper omnia, 31
quæ offeruntur holocauſta Domino in ſabbathis, & in Neomeniis, & in
feſtivitatibus, juxta numerum, juxta judicium ſuper eis ſemper Domino.
Et cuſtodient cuſtodias tabernaculi teſtimonii, & cuſtodiam ſancti, 32
& cuſtodias filiorum Aaron fratrum ſuorum, ad miniſtrandum in
domo Domini.

MS. A. (μ) Ζιζὰ, * οὗτοι (†) Βαριὰ (ν) Ἀμρὰμ, καὶ Ἰσσαὰρ, (ξ) καὶ Ὀζιὴλ, (ο) Ἀμρὰμ, (π) Ῥααβιὰ (ρ) Ῥααβιὰ (σ) Ἰσσαὰρ, Σαλουμὼθ (τ) Ἰαζιὴλ (υ) Ἰεσσιὰ (φ) καὶ Μουσί. (χ) ὀνομάτων, κατὰ (ψ) τῷ Ἰσραὴλ λαῷ (ω) καὶ πάντα τὰ σκεύη (α) ἀριθμὸς τῶν * Λευιτῶν Λευῒ (β) ἐπὶ χεῖρα (γ) θεοῦ, Εἰς (δ) προθέσεως, εἰς (ε) αἰνεῖν, ἐξομολογεῖσθαι (ζ) οὕτως (η) νεομηνίαις (θ) μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς ὑῶν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 11 * ومن بني سمعوث * ناحث * زبدا * يعوس * برياعا * ولم يكن لبرياعا بنين * وكان لبيت
12 13 ابيهم امة واحدة * وبنو قاهث عمرم * ايصهر * حبرون * عزاييل * اربعة * وبنو عمرم * هرون *
وموسي * ومريم اختهم * واختير هرون ان يخدم في قدس القدس هو وبنوه الي ابدا * ويبخروا
14 ويصعدوا الذبايح قدام الله * ويدعوا باسمه * وموسي نبي الله وسموا بنيه باسم سبط لاوي
15 16 * وبنو موسي * جرسوم * واليعازار * وبنو جرسوم * اسمويل * وصار له بنون * وصار ابن
17 لاليعازار * وهو ارحيما الجليل * ولم يكن لليعازر ولد اخر * وبنو ارحيما * رابيفي ابنه
18 19 الجليل * وابن ايصاهر * سلموث * وابن حبرون * يودا * امريا * حازاييل * نعومنيم * بنو
20 21 حازاييل * ميخا * سوح * بنو مراري * محالي * وموسي * بنو محالي * اليعازار * وقيس * ومات
22 اليعازار ولم يكن له بنون * الا بنات واخذ بناته لبني قيس * وبنو موسي * محلي *
23 24 وعادار * واريموث * هاولاء بنو لاوي لبيت ابايهم * وروساوهم * فهذه اسماوهم * كل انسان
25 يقوم على خدمته من ابن عشرين سنة الي فوق * لان داود قال * ان الله رب اسراييل
26 يريح * شعبه * ويكون في اوروسليم الي الابد * واللاويون كانوا يرفعون قبة الشهادة والاتها
27 كلها * وان عدد اللاويين كان مكتوبا في الفاظ داود الاخيرة * من ابن عشرين
28 سنة الي فوق ذلك * لانه اقامهم بجانب بني هرون ليخدموا بيت الرب على الابواب * وقوم
منهم يضربون بالقرون * وقوم على الصناديق الذي كان يوضع فيها ثياب قدس الرب
29 30 * وعلي خبز الموجه * وكلها للخدمة * وعلي كل من يسبح الرب * يكونوا يقومون في كل
31 بكرة يسبحون الرب * وفي كل عشية * وعلي كل شي ياتون به لذبايح الرب في السبوت وروس
32 الشهور والاعياد * علي عددهم وكاحكامهم * كما يصلح لهم دايما قدام الله * ويكونوا
يحفظون باب قبة الشهادة * وباب القدس * وثياب بني هرون اخوتهم اذا طلبوهم لخدمة
بيت الرب *

E filiis Semaothis, Nahethum, Zebdam, 10
Jeuſem, & Bariaam. Nullos autem habuit 11
Bariaa filios, quapropter unica fuit
gens domûs eorum paternæ. Filii Cahathu, 12
Amram, Iſahar, Hebron, Azael,
quatuor. Filii Amrami, Haron, & Moſes, 13
ac Mariam ſoror eorum. Haron electus
eſt ut miniſtraret in ſancto ſanctorum,
tam ipſe quàm filii ejus in æternum,
utque thus adolerent, offerrent
ſacrificia coram Deo, & invocarent nomen
ejus. Filios verò Moſis prophetæ 14
Dei, vocaverunt nomine tribûs Levi.
Filii Moſis, Gerſom, & Eliezer. Filii 15 16
Gerſomis, Samuel qui plures habuit
filios. Eliazar filium habuit, nempe 17
Arhimam præclarum, nec alios habuit
Elazar filios. Filii Arhimæ, Raibi filius
ejus præcipuus. Filius Iſaharis, Selmoth. 18
Filius Hebronis. Juda, Amaria, 19
Hazael, Necomim. Filii Hazaelis, Micha, 20
Suah. Filii Merari, Mahali & Muſi. 21
Filii Mahali, Eliazar, & Cis. Mortuus 22
eſt autem Eliazar, nec habuit filios
ſed filias, ductæque fuerunt ejus filiæ
in uxores à filiis Cis. Filii Muſi, Mahli, 23
Adar, & Arimoth. Hi ſunt filii 24
Levi per domos paternas & capita eorum,
& hæc ſunt nomina eorum; quorum
quilibet fungebatur officio ſuo, à
nato viginti annos & deinceps. Dixit 25
enim David, Deus Dominus Iſraelis requiem
dabit populo ſuo, & erit Jeroſolymis
in perpetuum. Levitæ quoque ferebant 26
teſtudinem fœderis & omnia vaſa
illius. Numerus autem Levitarum 27
ſcriptus erat in poſtremis eloquiis Davidis;
à nato viginti annos & deinceps.
Statuerat enim eos ad latus filiorum Haronis, 28
ut miniſtrarent domui Domini ad
januas: & quidam ex eis clangebant
buccinis: alii verò præpoſiti erant arcis
in quibus reponebantur vaſa Sanctuarii
Domini, Et panibus propoſitis, & rebus 29
omnibus quæ pertinebant ad miniſterium:
& omnibus iis qui Dominum celebrant,
ut ſurgentes ſingulis matutinis laudarent 30
Dominum, & ſingulis veſperis: Omnibus 31
deniq; rebus quæ afferebantur pro
ſacrificiis Domini, ſabbathis, initiis
menſium, & feſtis, ſecundùm numerum
ac leges eorum, prout decebat eos, jugiter
coram Deo: Et ut cuſtodirent oſtium 32
teſtudinis fœderis, januam Sanctuarii,
& veſtes filiorum Haronis fratrum ſuorum,
ſiquando poſtularent eas pro miniſterio
domûs Domini.

דברי הימים א: כד

CAP. XXIV. כד

,sui patris facies ad Abihu &,Nadab est mortu° Et.Ithamar &,Elhazar,Abihu &,Nadab,Aharon filii,eorũ partitiones Aharon filiis Et
1 ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: וימת נדב ואביהוא לפני אביהם
2 Achimelech &,Elhazar fil is de Sadoc &,David eos divisit Et .Ithamar &,Elhazar sunt functi sacerdotio & .eis fuerũt non filii &
3 ובנים לא־היו להם ויכהנו אלעזר ואיתמר: ויחלקם דויד וצדוק מן־בני אלעזר ואחימלך
filiis præ virorum capitibus in plures Elhazar filii sunt inventi Et .eorum ministerio in eorum *visitationem ad*,Ithamar filiis de
4 מן־בני איתמר לפקדתם בעבדתם: וימצאו בני־אלעזר רבים לראשי הגברים מן־בני
.octo *fuerunt patrum domui* Ithamar filiis & :sedecim *patrum domui capita* Elhazar filiis :eos diviserunt & ;Ithamar
איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית־אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שמונה:
, Elhazar filiis de ; Dei principes & ,sanctitatis principes fuerunt quia ;istis cum istos , sortibus in eos diviserunt Et
5 ויחלקום בגורלות אלה עם־אלה כי־היו שרי־קדש ושרי האלהים מבני אלעזר
,sacerdote Sadoc &,principibus & , rege coram Levi de scriba Nethanel filius Semahaiah eos descripsit Et .Ithamar filiis *in* &
6 ובבני איתמר: ויכתבם שמעיה בן־נתנאל הסופר מן־הלוי לפני המלך והשרים וצדוק הכהן
juncta juncta & , Elhazar ipsi *adjuncta* una patris domus : Levitarũ & , sacerdotum *patrum capitibus* &,Abiathar filio Achimelech &
ואחימלך בן־אביתר וראשי האבות לכהנים וללוים בית־אב אחד אחז לאלעזר ואחז אחז
7 .quarta Sehorim ipsi , tertia Charim Ipsi .secunda Jedahaiah ipsi ,Jehojarib ipsi prima sors exivit Et .Ithamar ipsi
8 לאיתמר: ויצא הגורל הראשון ליהויריב לידעיה השני: לחרם השלישי לשערים הרבעי:
9 .decima Sechaniah , nona Jesuah .octava Abijah , septima Hacchos Ipsi .sexta Mijamin , quinta Malchijah Ipsi
10 למלכיה החמישי למימן הששי: להקוץ השבעי לאביה השמיני: לישוע התשעי לשכניהו העשרי:
11 Bilghah .quartadecima Jesebab , decimatertia Chuppah .duodecima Jachim , undecima Eljasib
12 לאלישיב עשתי עשר ליקים שנים עשר: לחפה שלשה עשר לישבאב ארבעה עשר: לבלגה
13 , decima nona Pethaciah .octavadecima Pisses , septimadecima Chezir .sextadecima Immer , quintadecima
14 חמשה עשר לאמר ששה עשר: לחזיר שבעה עשר להפצץ שמנה עשר: לפתחיה תשעה עשר
15 Mahaziahu , vigesima & tertia Deliahu .vigesima & secunda Ghamul , vigesima & una Jachin .vigesima Jechezchel
16 ליחזקאל העשרים: ליכין אחד ועשרים לגמול שנים ועשרים: לדליהו שלשה ועשרים למעזיהו
17 Aharon *manu in eorum normam* secundũ Domini domum ad *ingrediendũ ad* ,eorũ *servitio* in eorum *revisio Isti* .vigesima & quarta
18 ארבעה ועשרים: אלה פקדתם לעבדתם לבוא לבית־יהוה כמשפטם ביד אהרן
19 .Subael , Hamram fil is ; *residuis* Levi *filiis* Et .Israel Deus Dominus ei præcepit quemadmodum ,eorum patris
אביהם כאשר צוהו יהוה אלהי ישראל: ולבני לוי הנותרים לבני עמרם שובאל
20 .Jachath , Selomoth filiis .Selomoth ,Ishari *Ipsi* .Jesiah *caput* , Rechabiahu filiis , Rechabiahu .Jechdeiahu ,Subael filiis
21 לבני שובאל יחדיהו: לרחביהו לבני רחביהו הראש ישיה: ליצהרי שלמות לבני שלמות יחת:
22 Frater .Samir , Michah filiis .Michah Huzziel filii .quartus Jechamam , tertius Jachaziel ,secund° Amariahu ,Jerijahu filii Et
23 ובני יריהו אמריהו השני יחזיאל השלישי יקמעם הרביעי: בני עזיאל מיכה לבני מיכה שמור: אחי
24 ,Beno , Jahaziahu ,Merari Filii .Beno ,Jahaziahu Filii .Musi & ,Machali ,Merari Filii .Zechariahu ,Jesijah filiis :Jesijah ,Michah
25 מיכה ישיה לבני ישיה זכריהו: בני מררי מחלי ומושי בני יעזיהו בנו: בני מררי ליעזיהו בנו
26 .Jerachmeel Chis filii , Chis Ipsi .filii ei *fuit* non & ,Elhazar Machali .Hibri & ,Zacchur & ,Soham &
27 ושהם וזכור ועברי: למחלי אלעזר ולא־היה לו בנים: לקיש בני־קיש ירחמאל:
28
29

Versio VULG. LAT.

CAP. XXIV.

Porrò filiis Aaron hæ partitiones erãt: Filii Aaron; 1 Nadab, & Abiu, & Eleazar, & Ithamar. Mortui sunt 2 autem Nadab & Abiu ante patrem suum absque liberis: sacerdotióque functus est Eleazar, & Ithamar. Et divisit eos David, id est, Sadoc de filiis Eleazari, 3 & Ahimelech de filiis Ithamar, secundũ vices suas & ministeriũ. Inventíque sunt multò plures filii Eleazar 4 in principib⁹ viris, quã filii Ithamar. Divisit autẽ eis, hoc est, filiis Eleazar, principes p familias sedecim: et filiis Ithamar per familias & domos suas octo. Porrò 5 divisit utrasque inter se familias sortib⁹: erant enim principes sanctuarii, & principes Dei, tam de filiis Eleazar quã de filiis Ithamar. Descripsitq; eos Semeias 6 fili⁹ Nathanael scriba Levites, coram rege & principibus, & Sadoc sacerdote, & Ahimelech filio Abiathar, principib⁹ quoque familiarum sacerdotalium & Leviticarum: unam domũ, quæ cæteris præerat, Eleazar: & alteram domum, quæ sub se habebat cæteros, Ithamar. Exivit autem sors prima Joiarib, secunda Je- 7 dei, Tertia Harim, quarta Seorim, Quinta Melchia, sex- 8 9 ta Maiman, Septima Accos, octava Abia, Nona Jesua, 10 11 decima Sechenia, Undecima Eliasib, duodecima Ja- 12 cim, Tertiadecima Hoppha, decimaquarta Isbaab, De- 13 14 cimaquinta Belga, decimasexta Emmer, Decimase- 15 ptima Hezir, decimaoctava Aphses, Decimanona Phe- 16 teia, vigesima Hezechiel, Vigesimaprima Jachin, vi- 17 gesimasecunda Gamul, Vigesimatertia Dalaiau, vige- 18 simaquarta Maaziau. Hæ vices eorum secundùm mi- 19 nisteria sua, ut ingrediantur domũ Domini, & juxta ritũ suum sub manu Aaron patris eorum: sicut præceperat Domin⁹ De⁹ Israel. Porrò filiorũ Levi, qui reli- 20 qui fuerant, de filiis Amram erat Subael, & de filiis Subael, Jehedeia. De filiis quoq; Rohobiæ princeps Je- 21 sias. Isaari verò filius Salemoth, filiúsque Salemoth 22 Jahath: Filiúsq; ejus Jeriau primus, Amarias secund⁹, 23 Jahaziel tertius, Jecmaan quartus. Filius Oziel, Mi- 24 cha: filius Micha, Samir. Frater Micha, Jesia: filiúsq; 25 Jesiæ, Zacharias. Filii Merari; Moholi & Musi. Filius 26 Oziau, Benno. Filius quoque Merari; Oziau & So- 27 am & Zachur & Hebri. Porrò Moholi filius, Elea- 28 zar, qui non habebat liberos. Filius verò Cis, Jera- 29 meel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܟܕ*

1 *ܘܠܒܢܝ̈ܗܘܢ ܕܐܗܪܘܢ. ܦܠܓܘܬܗܘܢ. ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܗܪܘܢ.. ܢܕܒ ܘܐܒܝܗܘ. ܘܐܠܝܥܙܪ
2 ܘܐܝܬܡܪ. *ܘܡܝܬܘ ܢܕܒ ܘܐܒܝܗܘ ܒܚܝܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ ܐܒܘܗܘܢ.. ܘܒܢܝ̈ܐ ܠܐ ܗܘܘ ܠܗܘܢ.
ܘܫܡܫܘ ܐܠܝܥܙܪ ܘܐܝܬܡܪ. *ܘܦܠܓ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ. ܨܕܘܩ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܠܝܥܙܪ.. ܘܐܚܝܡܠܟ 3
ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܬܡܪ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ ܘܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. *ܘܐܫܬܟܚܘ ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܠܝܥܙܪ 4
ܣܓܝܐܝܢ ܒܪܫ ܐܢܫ. ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܬܡܪ. ܘܦܠܓ ܐܢܘܢ ܠܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܠܝܥܙܪ ܒܪܫ ܐܢܫ
ܠܒܝܬ ܐܒܗܘܬܗܘܢ. ܘܗܘܘ ܒܡܢܝܢܐ ܫܬܬܥܣܪ. ܘܠܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܝܬܡܪ ܠܒܝܬ
ܐܒܗܘܬܗܘܢ.. ܒܪܫ ܐܢܫ ܬܡܢܝܐ. *ܘܦܠܓ ܐܢܘܢ ܒܦܨ̈ܐ. ܐܟܚܕܐ ܗܠܝܢ ܥܡ ܗܠܝܢ. ܡܢ ܒܢܘ̈ܗܝ 5
ܕܐܠܝܥܙܪ. ܘܡܢ ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܝܬܡܪ. *ܘܟܕ ܟܬܒ ܐܢܘܢ ܫܡܥܝܐ ܒܪ ܡܬܢܝܐܝܠ ܣܦܪܐ ܡܢ ܠܘܝ̈ܐ.. 6
ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ.. ܘܩܕܡ ܩܫܝ̈ܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܨܕܘܩ ܟܗܢܐ ܘܐܚܝܡܠܟ ܒܪ ܐܒܝܬܪ.. ܪ̈ܝܫܐ
ܕܟܗܢ̈ܐ ܘܕܠܘܝ̈ܐ. ܒܝܬ ܐܒܐ ܚܕ ܪܝܫܐ ܚܕ. ܠܐܠܝܥܙܪ. ܘܚܕ ܐܚܪܢܐ ܠܐܝܬܡܪ. *ܘܢܦܩ 7
ܦܨܐ ܩܕܡܝܐ ܠܝܗܘܝܕܥ. ܬܪܝܢܐ ܠܝܕܥܝܐ. *ܬܠܝܬܝܐ ܠܚܪܡ. ܪܒܝܥܝܐ ܠܣܥܘܪܝܡ. 8
*ܚܡܝܫܝܐ ܠܡܠܟܝܐ. ܫܬܝܬܝܐ ܠܡܝܡܝܢ. *ܫܒܝܥܝܐ ܠܩܘܨ. ܬܡܝܢܝܐ ܠܐܒܝܐ. 9 10
*ܬܫܝܥܝܐ ܠܐܠܝܫܥ. ܥܣܝܪܝܐ ܠܫܟܢܝܐ. *ܚܕܥܣܪ ܠܐܠܝܫܒ. ܬܪܥܣܪ ܠܐܠܝܩܪܒ. 11 12
*ܬܠܬܥܣܪ ܠܚܘܦܐ. ܐܪܒܥܬܥܣܪ ܠܐܚܙܝܐ. *ܚܡܫܬܥܣܪ ܠܒܓܠܐ. ܫܬܬܥܣܪ ܠܦܬܚܝܐ. 13 14
ܫܒܥܬܥܣܪ ܠܐܚܙܝܐ. *ܬܡܢܬܥܣܪ ܠܦܣܝܢ. *ܬܫܥܬܥܣܪ ܠܦܬܚܝܐ. ܥܣܪܝܢ ܠܚܙܩܝܐܝܠ. 15 16
ܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܠܝܟܝܢ. *ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܠܓܡܘܠ. *ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܠܕܠܝܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܠܡܥܕܝܐ. 17 18
*ܗܠܝܢ ܒܡܢܝܢܗܘܢ ܘܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܢܡܘ̈ܣܝܗܘܢ 19
ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ. ܒܡܠܟܗ ܕܐܗܪܘܢ ܐܒܘܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܐ ܡܪ̈ܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܘܥܠ ܒܢܝ̈ ܠܘܝ ܕܐܫܬܚܪܘ. *ܡܢ ܒܢܝ̈ ܥܡܪܡ ܫܒܘܠ. ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܫܒܘܠ ܝܚܕܝܐ. ܘܐܪܚܒܝܐ. 20
ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܪܚܒܝܐ. *ܒܘܟܪܗ ܝܫܘܥ. ܘܨܚܪ ܘܫܠܡܘܬ. *ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܫܠܡܘܬ ܢܚܬ. ܘܐܪܡܝܐ. 21 22
ܘܚܙܐܝܠ. ܘܢܫܡܝܡ. *ܒܢܝ̈ ܥܙܐܝܠ ܡܝܟܐ. *ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܡܝܟܐ ܫܡܪ. ܘܝܫܘܥ. 23
*ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܝܫܘܥ ܙܟܪܝܐ. *ܒܢܝ̈ ܡܪܪܝ. ܡܚܠܝ ܘܡܘܫܝ. 24 25
26 *****. ܘܡܘܫܝ. ܡܚܠܝ. ܒܢܝ̈ ܡܪܪܝ. *ܒܢܝ̈ܗܘܢ ܕܡܪܪܝ.

CAP. XXIV.

Filiorum verò Aharonis, *hæc fuit* distributio: Filii Aharonis, Nadab, & Abihu, Eliazar, & Ithamar. 1 Sed cùm mortui essent 2 Nadab & Abihu vivente Aharone patre suo, nec habuissent filios, ministerio functi sunt Eliazar & Ithamar. Itaque distribuit 3 eos David; Sadocum *quidem* è filiis Eliazar, Ahimelechum verò de filiis Ithamar, pro numero & officio eorum: Et inventi sunt 4 filii Eliazar plures, quoad hominum capita, quàm filii Ithamar: nam filii Eliazar per hominum capita, juxta domos paternas eorum distributi, fuerunt sexdecim numero: filii verò Ithamar juxta domos eorum paternas, per hominum capita, octo. Distribuit autem 5 illos sortib⁹ promiscuè, tam de filiis Eliazar quàm de filiis Ithamar. Cùm enim Semaia 6 filius Mathnielis, scriba de *genere* Levitarum, descripsisset eos coram rege Davide, & coram senioribus Israelis; Sadoc sacerdote, & Ahimelech filio Abitharis præcipuis sacerdotum ac Levitarum patribus, *nempe* domum patriarchæ unam Eliazaris, & unam alteram Ithamaris; Ascendit sors prior Jehujadao, 7 secunda Jedaiæ, Tertia Haramo, quarta 8 Seorimo, Quinta Melechiæ, sexta Miamini, 9 Septima Acoso, octava Abiæ, 10 Nona Elisao, decima Sechaniæ, Undecima 11 Elisabo, duodecima Elicarabo. 12 Decima tertia Huphæ, decima quarta Ehaziæ, 13 Decima quinta Beghlæ, decima sexta Pethihæ, 14 Decima septima Ehaziæ, decima octava Pasino. 15 Decima nona Pethihæ, vigesima 16 Hezechieli, Vigesima prima Jachimo, vigesima 17 secunda Ghemuli, Vigesima tertia 18 Delaiæ, vigesima quarta Meadiæ. Isti secun- 19 dùm numerum & officia eorum, ingrediebantur domum Domini, juxta leges eorum prout tenebantur, ex consilio Aharonis patris eorum: quemadmodum præceperat Dominus dominorum Israelis. Quod autem ad 20 filios Levi residuos; è filiis quidem Amrami, Sebol: è filiis Sebol, Jahdia, & Arhabia. E filiis Arhabiæ, primogenitus ejus 21 Jesua, tum Sahar, & Selmoth. E filiis Sel- 22 moth, Nahath, Eremia, Hezael, & Nesamim. 23 Filii Azaelis, Micha. E filiis Michæ, Samar, 24 & Jesua. E filiis Jesuæ, Zacharia. 25 Filii Merari, Mahli, & Musi. 26

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. κδ'.

Καὶ (α) τοὺ υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, (β) καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. Καὶ ἀπέθανε Να-
1 2 δὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ
3 υἱοὶ Ἀαρών. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ (†) Ἀχιμέλεχ ἐκ τῶν υἱῶν
4 Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. Καὶ εὑ-
ρέθησαν (γ) οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ. καὶ διεῖλεν
αὐτοὺς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκκαίδεκα, (δ) τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴ-
5 κους πατριῶν ὀκτώ. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁ-
6 γίων, καὶ ἄρχοντες κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ. Καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς (ε)
Σαμαΐας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σα-
δὼκ (ζ) ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ (η) υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευι-
7 τῶν οἴκου πατριᾶς, εἷς εἷς τῷ Ἐλεάζαρ, καὶ εἷς εἷς τῷ Ἰθάμαρ. Καὶ ἐξῆλθεν (ϊ) ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος
8 9 τῷ (θ) Ἰωαρὶμ, τῷ Ἰεδίᾳ ὁ δεύτερος, Τῷ (ι) Χαρὶβ ὁ τρίτος, (κ) τῷ Σεωρὶμ ὁ τέταρτος, Τῷ
10 11 Μελχίᾳ ὁ πέμπτος, τῷ Μεϊαμὶν ὁ ἕκτος, (λ) Τῷ Κὼς ὁ ἕβδομος, τῷ Ἀβίᾳ ὁ ὄγδοος, Τῷ Ἰ-
12 ησοῦ ὁ (μ) ἔννατος, τῷ Σεχενίᾳ ὁ δέκατος, Τῷ (ν) Ἐλιαβὶ ὁ ἑνδέκατος, τῷ (ξ) Ἰακὶμ ὁ δω-
13 14 δέκατος, Τῷ (ο) Ὀπφᾶ ὁ τρισκαιδέκατος, τῷ (π) Ἰεσβαὰλ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος, Τῷ Βελγὰ
15 ὁ πεντεκαιδέκατος, τῷ Ἐμμὴρ ὁ ἑκκαιδέκατος, Τῷ (ρ) Χηζὶν ὁ ἑπτακαιδέκατος, τῷ (σ) Ἀφεσὴ
16 17 ὁ ὀκτωκαιδέκατος, Τῷ (τ) Φεταΐᾳ ὁ ἐννεακαιδέκατος, τῷ Ἐζεκιὴλ ὁ εἰκοστὸς, Τῷ (υ) Ἀχὶμ ὁ εἷς καὶ
18 εἰκοστὸς, τῷ (φ) Γαμοὺλ ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστὸς, Τῷ (χ) Ἀδαλλαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστὸς, τῷ (ψ) Μαασαὶ
19 ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶ-
κον κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κύριος ὁ θε-
20 ὸς Ἰσραήλ. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς (ω) Ἀμβρὰμ, Σωβαήλ. τοῖς υἱοῖς Σω-
21 22 βαὴλ, Ἰεδία, Τῷ Ῥααβίᾳ ὁ ἄρχων. Καὶ τῷ Ἰσααρὶ, Σαλωμώθ. τοῖς υἱοῖς Σαλωμὼθ, (α) Ἰ-
23 24 άθ. Υἱοὶ Ἐκδιοῦ, Ἀμαδία ὁ δεύτερος, Ἰαζιὴλ ὁ τρίτος, (β) Ἰεκμοὰμ ὁ τέταρτος. (γ) Τοῖς
25 26 υἱοῖς Ὀζιὴλ, Μιχά. υἱοὶ Μιχὰ, Σαμήρ. (δ) Ἀδελφὸς Μιχὰ, Ἰσία. υἱὸς Ἰσία, Ζαχαρία. Υἱοὶ Μερα-
27 ρὶ, Μοολὶ (ε) καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ (ζ) Ὀζία Τοῦ Μεραρὶ τῷ Ὀζία· υἱοὶ αὐτοῦ (η) Ἰσοὰμ, καὶ Σακχοὺρ,
28 29 καὶ Ἀβαΐ. Τῷ Μοολὶ (θ) Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. Τῷ Κὶς,
υἱοὶ τοῦ Κὶς, Ἰραμεήλ.

CAP. XXIV.

Et filios (a) Aaron diſtributione, Nadab, & Abiud, & Eleazar, & 1
Ithamar. Et mortuus eſt Nadab, & Abiud, ante patrem ſuum: & filii non 2
fuerunt eis. Et ſacerdotio functus eſt Eleazar, & Ithamar, filii Aaron. Et 3
diſtribuit eos David, & Sadoc de filiis Eleazari et Achimelech de filiis
Ithamar, ſecundùm recognitionem eorum, ſecundùm miniſterium eorum,
ſecundùm domos patriarum ſuarum. Et inventi ſunt filii Eleazar plures 4
in principes potentum præ filiis Ithamar. Et diſtribuit eos, filiis Eleazar
principes in domibus patriarum, ſex & decem: filiis Ithamar ſecundùm
domos patriarum, octo. Et diſtribuit eos per ſortes hos ad hos: quoniam 5
fuerunt principes ſanctorum, & principes Domini in filiis Eleazar, &
in filiis Ithamar. Et ſcripſit eos Samaias filius Nathanael ſcriba de Levi 6
coram rege, & principibus: & (b) Sadoc ſacerdos, & Achimelech filius
Abiathar, & principes patriarum ſacerdotum, & Levitarum: de (c)
domo patriæ, una una Eleazaro, & una una Ithamar. Et exiit ſors 7
prima Joarim, Jedia ſecunda, Charib tertia, Seorim quarta, Mel- 8 9
chiæ quinta, Meciamin ſexta, Cos ſeptima, Abiæ octava, Jeſu nona, 10 11
Sechen iæ decima, Eliabi undecima, Jacim duodecima, Oppha tertiade- 12 13
cima, Jesbaal quartadecima, Belga quintadecima, Emmer ſextadecima, 14
Chezin ſeptimadecima, Aphese octavadecima, Phetææ decimanona, 15 16
Ezecel vigeſima, Achim una & vigeſima, Gamul ſecunda & vigeſima, 17
Adallai tertia & vigeſima, Maaſæ quarta & vigeſima. Hæc recogni- 18 19
tio eorum juxta miniſterium eorum ad ingrediendum in domum Domini
juxta judicium eorum per manum Aaron patris eorum, ſicut mandavit
Dominus Deus Iſrael. Et filiis Levi reſiduis, filiis Ambram, Sobael: 20
filiis Sobael, Jedia, (d) Ipſi Raabia princeps. Et ipſi Iſaari, Sala- 21 22
moth: filiis Salamoth, Jath, Filii Ecdiu, Amadia ſecundus, Jaziel 23
tertius, Jecmoam quartus. Filiis Oziel, Micha: filii Micha, Samer: 24
Frater Micha, Iſia: filius Iſia, Zacharia. Filii Merari, Mooli, & Muſi. 25 26
(e) Filii Ozia Ipſius Merari ipſi Ozia. Filii ejus; Iſoam, & Sacchur, 27
& Abai. Ipſi Mooli; Eleazar, & Ithamar. Et mortuus eſt Eleazar: & 28
non fuerunt ei filii. Ipſi Cis; filii Cis, Hieramel. 29

MS.A. (α) τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν διαιρέσεις· υἱοὶ Ἀαρὼν, Ναδὰβ, (β) Ἐλεάζαρ (†) Ἀχιμέλεκ (γ) υἱοὶ (δ) καὶ τοῖς (ε) Σαμμαΐας (ζ) τοῦ ἱερέως, (η) υἱοῦ (ϊ) ὁλόκληρος (θ) Ἰαρεὶβ, τῷ Ἰδείᾳ (ι) Χαρὴμ (κ) τῷ Σεωεὶν (λ) Τῷ Ἀκκὼς (μ) ἔνατος, (ν) Ἐλιασεὶβ (ξ) Ἐλιακεὶμ (ο) Ὀφφᾶ (π) Ἰεβαὰλ (ρ) Ἰεζεὶρ (σ) Ἀφεσσὴ (τ) Φεθεΐα (υ) Ἰαχεὶν (φ) Γαμουὴλ (χ) Δαλαΐα (ψ) Μοοζὰλ (ω) Ἀμβρὰμ, Σουβαὴλ, Ἰαδαΐα, Ἀραδεία. Τῷ Ῥααβίᾳ ὁ ἄρχων Ἰεσίας. Καὶ τῷ Ἰσσααρὶ, (α) Ἰνάθ. Καὶ υἱοὶ Ἰεδιοῦ, Ἀμαρίας ὁ δεύτερος, (β) Ἰεκεμία (γ) Υἱοὶ Ὀζιὴλ, (δ) Ἀδελφοῖς Μιχὰ, Ἀσία. υἱοὶ Ἰσία, Ζαχαρίας. (ε) καὶ Μουσί. (ζ) Ὀζία, υἱοὶ Βοννὶ, Υἱοὶ Μεραρὶ τῷ Ὀζία· (η) Ἰσοὰμ, καὶ Ζακχοὺρ, καὶ Ὠβδί. (θ) Ἐλεάζαρ. * Τῷ Κεὶς, υἱοὶ τοῦ Κεὶς, Ἰεραμαήλ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْفَصْلُ الرَّابِعَ وَالْعِشْرُونَ *

* ولبني هرون بقسمهم * وبنو هرون ايضا ناداب * وابيهوا والعازار * وايثامار * ومات ناداب 1 2
وابيهوا قدام هرون ابيهما في حياته * ولم يكن لهما اولاد * وصار العازار وايثامار بنو هرون
كاهنين * فقسم داود خدمة الكهنوت على صادوق من بني العازار * واحيملك من بني 3
ايثامار * وعددهم والمتكلمين عليهم * كعددهم من بنيهم * وبنو العازار اكثر من بني 4
ايثامار * فقسم بني العازار على رياسة بيت ابايهم * وكان بنو العازار ستة عشر رييسا * وبنو
ايثامار ثمانية * وقسمهم بالقرعة * وصار هاولاء كبراء في القدس * ورؤساء من الله متكلمين على 5
الكهنة بني العازار وبني ايثامار * وكتبهم شمعيا بن نثانييل الحاذق في بني لاوي * قدام 6
الملك والرؤساء والكهنة * وصادوق الكاهن * واحيملك بن ابيثار * ورؤساء الكهنة واللاويين من
بيت الاباء الاول العازار والثاني ايثامار * فطلعت القرعة الاولى ليهوياداع * الثانية لادعيا 7
* الثالثة لحارام * الرابعة لسعوريم * الخامسة لملكيا * السادسة لميمين * السابعة لاقوص * 8 9
الثامنة لابيا * التاسعة لاليشع * العاشرة لاشكنيا * الحادية عشر لالياسب * الثانية عشر 10 11
لاليعرف * الثالثة عشر لحوفا * الرابعة عشر لاحديا * الخامسة عشر لبعلا * السادسة عشر 12 13
لامير * السابعة عشر لاحزيا * الثامنة عشر لفاصين * التاسعة عشر لفاتحيا * العشرون 14 15 16
لحزقيال * الحادية والعشرون لياخيم * الثانية والعشرون لعامل * الثالثة والعشرون 17 18
لدالايا * الرابعة والعشرون لمعديا * هذه عددهم وصنايعهم التي يدخلون فيها الى 19
بيت الرب كقسمهم من يد هرون ابيهم * كما امر الله اله اسراييل * وبنو لاوي 20
الذين وجدوا في ذلك الوقت * من بني عمرم * سوبل * ومن بني سوبل * يحديا *
واحبيا * ومن بني احبيا * كبيرهم يوسيا * يصهار * صلموث * ومن بني صلموث * 21 22
ناحات * ورميا * وحازاييل * وناقوميم * من بني عازاييل * ميخا * ومن بني ميخا * 23 24
سامر * ويوسا * ومن بني يوسا * زكري * ومن بني مريري * محلي * وموسي * 25 26
وفارس * وداود *

***

CAP. XXIV.

Quod autem ad filios Haronis, & diſtributionem eorum; filii quoq; Haronis fuerunt Nadab, Abihu, Eliazar, & Ithamar. 1 *Quia verò mortui ſunt Nadab & Abihu ante Haronem patrem ſuum, ipſo vivente, nec habuerunt liberos; facti ſunt Eliazar & Ithamar filii Haronis, ſacerdotes.* 2 *Diſtribuit enim David miniſterium ſacerdotii inter Sadocum de filiis Eliazaris, & Achimelechum de filiis Ithamaris, & inter numerum ac præpoſitos eorum, juxta numerum, de poſteris eorum.* 3 *At filii Eliazaris plures erant quàm filii Ithamaris: cùm enim diſtribuiſſet filios Eliazaris ſecundùm principatum familiarum eorum paternarum, fuerunt filii Eliazaris ſexdecim principes, filii verò Ithamaris, octo.* 4 *Diſtribuit autem illos ſorte: & facti ſunt iſti præcipui in Sanctuario, & principes à Deo, præpoſiti ſacerdotibus filiis Eliazaris & filiis Ithamaris.* 5 *Nam Semaija filius Nathanielis peritiſſimus inter Levitas deſcripſit eos coram rege, principibus, ſacerdotibus, Sadoco ſacerdote, Achimelecho filio Abiatharis, & præcipuis inter domos paternas ſacerdotum & Levitarum; Eliazarem priorem, ſecundum Ithamarem:* 6 *Aſcenditq; ſors prior Jehujadao, ſecunda Edaiæ,* 7 *Tertia Haramo, quarta Souramo,* 8 *Quinta Melchiæ, ſexta Miamini,* 9 *Septima Acoſo, octava Abiæ,* 10 *Nona Eliſao, decima Aſchaniæ,* 11 *Undecima Eliſabo, duodecima Elicarabo,* 12 *Decima tertia Huphæ, decima quarta Abadiæ,* 13 *Decima quinta Beghlæ, decima ſexta Omairo,* 14 *Decima ſeptima Abaziæ, decima octava Phaſeno,* 15 *Decima nona Phatahiæ, vigeſima Hezechieli,* 16 *Vigeſima prima Jachimo, vigeſima ſecunda Ghameli,* 17 *Vigeſima tertia Daliæ, vigeſima quarta Meadiæ.* 18 *Hæc ſunt eorum numerus & officia pro quibus ingrediebantur domum Domini, prout diſtributi fuerant per manum Haronis patris eorum, quemadmodum præceperat Deus, Deus Iſraelis.* 19 *Porrò filii Levi, qui tunc temporis aderant; è filiis Amrami, Sobal: è filiis Sobal, Jahdia, & Achabia:* 20 *E filiis Achabiæ, major natu Joſia,* 21 *Jeshar, Selmoth: E filiis Selmoth, Nahath,* 22 *Ramia, Hazael, & Nacomim: De filiis Azaelu, Micha:* 23 *de filiis Michæ, Samer, & Joſa.* 24 *De filiis Joſæ, Zachri.* 25 *De filiis Meriri, Mahli, Muſi, Phares, & David.* 26

sortes ipsi etiam projecerunt Et ‚suorum patrum domum per Levitarum filii Isti .Jeremoth & ‚Heder & ‚Machali ‚Musi filii Et
30 31 וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת
patrum ;Levitarum & sacerdotum patrum capitum & ‚Achimelech & ‚Sadoc & regis David facies ad Aharon filios suos fratres contra
לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת
.minorem suum fratrem contra caput
הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטָן׃

CAP. XXV. כה

.cymbalis in & ‚nablis in ‚citharis in prophetantes Jeduthū & ‚Hemā & ‚Asaph filios servitium in exercitus principes & David divisit Et
1 וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן הַנְּבִיאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם
;Asaph filii ‚Asarelah & ‚Nethaniah & ‚Joseph & ‚Zacchur : Asaph filiis :suum servitium ad operis viri eorum numerus fuit &
2 וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃ לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף
Matthithiahu & ‚Chasabiahu ‚Jesaiahu & ‚Seri & ‚Ghedaliahu ‚Jeduthū Filii .Jeduthun .regis manus ad prophetantis‚Asaph manum ad
3 עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ
‚Heman filii :Heman Ipsi .Dominum laudandum & confitendum ad prophetantis ‚cithara in Jeduthun eorum patris manus ad sex
4 שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא עַל־הֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן
‚Mallothi‚ Josbechasah‚Ezer-Romāthi &‚Ghiddalthi‚Eliathah‚Chanani‚Chananiah‚Jeremoth et‚Sebuel‚Huzziel‚Mathaniahu‚Bucchijahu
בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי
Deus Deditque .cornu exaltandum ad Dei verbis in regis videntis Heman filii isti Omnes .Machazioth ‚Hothir
5 הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל־אֵלֶּה בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
‚nablis ‚cymbalis in ‚Domini domus cantico in‚sui patris manus ad isti Omnes .tres filias & ‚quatuordecim filios Heman
6 לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים
suis fratribus cum eorum numerus fuit Et .Heman & ‚Jeduthun & ‚Asaph ‚regis manus ad ‚Dei domus servitium ad citharis &
7 וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃ וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם
:regione è custodiam ‚sortes projecerunt Et .octo & octoginta ducenti intelligentis omnis ‚Domini canticum doctis
8 מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנָה׃ וַיַּפִּילוּ גּוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת
Ghedaliahu ; Joseph Ipsi .Asaph ipsi prima sors est egressa Et .discipulo cum faciens intelligere ‚magnus sic parvus sicut
9 כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ
‚ejus filiis ‚Isri ipsi Quarta .duodecim ejus fratres & ‚ejus filii ‚Zacchur Tertia .duodecim ejus filii & ‚ej' fratres & ipse ;secunda
10 11 הַשֵּׁנִי הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי לַיִּצְרִי בָּנָיו
ej' fratrib' & ejus filiis ‚Bucchijahu Sexta .duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Nethaniahu Quinta .duodecim ejus fratribus &
12 13 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו
.duodecim ‚ejus fratribus & ejus filiis ‚Jesaiahu Octava .duodecim ejus fratribus & ejus filiis ‚Jesarelah Septima .duodecim
14 15 שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁבִעִי יְשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ; Simhi Decima .duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚ Matthaniahu Nona
16 17 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis‚Chasabiah Duodecima .duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Hazarel Undecima
18 19 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Matthithiahu Quartadecima .duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Subael Tertiadecima
20 21 לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Chananiahu Sextadecima .duodecim ejus fratribus &‚ejus filiis ‚Jeremoth Quintadecima
22 23 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis‚Chanani Octavadecima .duodecim ejus fratribus &‚ej' filiis ‚Josbechasah Septimadecima
24 25 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
.duodecim ejus fratribus & ‚ejus filiis ‚Eliathah Vigesima .duodecim ejus fratribus &‚ejus filiis ‚Mallothi Nonadecima
26 27 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְעֶשְׂרִים לֶאֱלִיָּתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

Versio VULG. LAT.

Filii Musi;Moholi,Eder,& Jerimoth. Isti filii Levi se- 30
cundū domos familiarū suarum. Miserúntque & ipsi 31
sortes contra fratres suos filios Aaron,corā David re-
ge, & Sadoc, & Ahimelech, & principibus familia-
rum Sacerdotalium & Leviticarum, tā majores quàm
minores: omnes sors æqualiter dividebat.

CAP. XXV.

IGitur David & magistratus exercit',segregaverunt 1
in ministerium filios Asaph, & Heman, & Idithun:
qui prophetarent in citharis,& psalteriis,et cymbalis,
secundùm numerū suū dedicato sibi officio servientes.
De filiis Asaph; Zacchur, & Joseph, & Nathania, & 2
Asarela, filii Asaph: sub manu Asaph prophetantis
juxta regē. Porrò Idithun: filii Idithun;Godolias,So- 3
ri, Jeseias, & Hasabias, & Mathathias,sex, sub manu
patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat super
confitentes & laudantes Dñm. Heman quoque: filii 4
Heman; Bocciau, Mathaniau, Oziel,Subuel,& Jeri-
moth,Hananias,Hanani, Eliatha, Geddelthi, & Ro-
memthiezer,& Jesbacassa, Mellothi, Othir, Mahazi-
oth: Omnes isti filii Heman Videntis regis in sermoni- 5
b' Dei,ut exaltaret cornu: dedítq; Deus Heman filios
quatuordecim, & filias tres. Universi sub manu patris 6
sui ad cantandū in templo Domini distributi erant,in
cymbalis, & psalteriis, & citharis, in ministeria do-
mûs Domini juxta regē: Asaph, videlicèt,& Idithun,
& Heman. Fuit autem numer' eorum cum fratribus 7
suis, qui erudiebant canticū Domini, cuncti docto-
res, ducenti octogintaocto. Miserúntque sortes per 8
vices suas, ex æquo tam major quàm minor, doctus
pariter,& indoctus. Egressáq; est sors prima Joseph, 9
qui erat de Asaph. Secunda Godoliæ, ipsi & filiis e-
jus, & fratribus ejus duodecim. Tertia Zachur, filiis 10
& fratrib' ejus duodecim. Quarta Isari, filiis & fra- 11
tribus ejus duodecim. Quinta Nathaniæ, filiis & fra- 12
tribus ejus duodecim.Sexta Bocciau, filiis & fratribus 13
ejus duodecim. Septima Isreela, filiis & fratribus e- 14
j' duodecim.Octava Jesaiæ,filiis & fratribus ej' duo- 15
decim.Nona Mathaniæ,filiis & fratrib' ej' duodecim. 16
Decima Semeiæ,filiis & fratribus ejus duodecim.Un- 17 18
decima Azareel, filiis & fratribus ejus duodecim.
Duodecima Hasabiæ, filiis & fratribus ejus duode- 19
cim. Tertiadecima Subael,filiis et fratribus ejus duo- 20
decim. Quartadecima Mathathiæ, filiis & fratrib' e- 21
j' duodecim. Quintadecima Jerimoth, filiis & fratri- 22
b' ejus duodecim. Sextadecima Hananiæ, filiis & fra- 23
tribus ejus duodecim. Septimadecima Jesbacassæ,fi- 24
liis & fratribus ejus duodecim. Octavadecima Ha- 25
nani, filiis & fratribus ejus duodecim. Nonadecima 26
Mellothi, filiis & fratribus ejus duodecim. Vigesima 27
Eliatha, filiis & fratribus ejus duodecim.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * ܘܦܠܓ * ܕܘܝܕ * ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ * ܣܝܥܐ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܣܦ. ܘܗܝܡܢ.
ܘܐܝܪܬܘܢ. ܒܢܝܗܘܢ ܕܥܙܪܡ ܒܪܗ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܒܢܝ ܠܘܝܐ ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ
ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ. ܠܘܩܒܠ ܐܚܝܗܘܢ ܒܢܝ ܐܗܪܘܢ. ܩܕܡ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ. ܘܨܕܘܩ ܘܐܚܝܡܠܟ
ܪܝܫ ܐܒܗܬܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܠܘܝܐ. ܒܡܢܝܢܐ ܘܒܡܢܝܢܐ. ܙܥܘܪܐ ܐܝܟ ܐܚܘܗܝ ܪܒܐ. ܘܗܘܐ
2 ܐܬܡܢܝܘ. ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܥܒܕܝ ܥܒܕܐ ܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. *ܡܢ ܒܢܝ ܐܣܦ. ܙܟܘܪ.
ܘܝܘܣܦ. ܘܢܬܢܝܐ. ܘܐܣܪܐܝܠ. ܘܒܢܝ ܐܣܦ ܕܐܫܠܡ ܡܠܟܐ ܠܐܝܪܘܬܢ ܠܡܫܒܚܘ.
3 *ܒܢܝ ܐܝܪܘܬܢ. ܥܙܪܝܐ. ܘܐܫܥܝܐ. ܚܫܒܝܐ. ܘܡܬܝܬܐ. ܘܐܝܪܘܬܢ. ܗܠܝܢ ܫܬܐ ܐܫܬܠܡܘ
4 ܠܐܝܪܘܬܢ ܐܒܘܗܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܡܙܡܪܝܢ ܒܟܢܪܐ. ܘܡܘܕܝܢ ܠܡܪܝܐ. *ܡܢ ܒܢܝ ܗܝܡܢ.
7 ܒܩܝܐ. ܡܬܢܝܐ. ܥܙܐܝܠ. ܫܒܘܐܝܠ. ܝܪܡܘܬ. ܚܢܢܝܐ.** *ܘܗܘܘ ܡܢܝܢܗܘܢ ܥܡ
ܐܚܝܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܒܬܫܒܚܬܐ. ܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܗܠܝܢ ܡܫܒܚܢܐ.
8 9 ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. *ܙܥܘܪܐ ܐܝܟ ܩܫܝܫܐ ܐܬܡܢܝ. ܬܠܡܝܕܐ ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ. *ܘܢܦܩ
ܦܣܐ ܩܕܡܝܐ ܠܐܣܦ. ܠܝܘܣܦ. ܕܬܪܝܢ. ܠܓܕܠܝܐ. ܗܘ ܘܐܚܘܗܝ ܘܒܢܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
10 11 *ܬܠܝܬܝܐ. ܠܙܥܘܪܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܪܒܝܥܝܐ ܠܢܨܪܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
12 13 *ܚܡܝܫܝܐ ܠܠܬܢܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܫܬܝܬܝܐ ܠܒܩܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ
14 15 ܬܪܥܣܪ. *ܫܒܝܥܝܐ ܠܣܪܝܐܝܠ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܬܡܝܢܝܐ ܠܐܫܥܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ
16 17 ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܬܫܝܥܝܐ ܠܡܬܢܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܥܣܝܪܝܐ ܠܫܡܥܝܠ.
18 19 ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܚܕܥܣܪ ܠܥܙܐܝܠ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܬܪܥܣܪ
20 ܠܚܫܒܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܬܠܬܥܣܪ ܠܫܘܒܐܠ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
21 22 *ܐܪܒܥܥܣܪ ܠܡܬܝܬܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܚܡܫܥܣܪ ܠܝܪܡܘܬ. ܘܒܢܘܗܝ
23 24 ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܫܬܬܥܣܪ ܠܚܢܢܝܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܫܒܥܬܥܣܪ
25 26 ܠܐܠܝܫܒܥ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܬܡܢܬܥܣܪ ܠܚܢܢܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
27 *ܬܫܥܬܥܣܪ ܠܡܠܘܬܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. *ܥܣܪܝܢ ܠܐܠܝܐܒ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.

CAP. XXV.

SEgregavit quoque David cum principibus 1
suis subsidia pro officiis filiorum Asaphi,
Hemanis, & Irithunis, *nempe* filios Azrami
filii ejus (hi sunt filii Levitarū per domos eo-
rum paternas) Atque hi etiam sortes jecerunt
è regione fratrum suorum filiorum Aharonis
coram David rege, & Sadoco atque Ahime-
lecho primis patribus sacerdotum & Levita-
rum, censu ac numero: minor æquè ac frater
ejus major, ita numerati fuêre. Fuítque nu-
merus virorum exercentium ministerium se-
cundùm officia sua; De filiis Asaph, Za- 2
churi, Joseph, Nethania, & Israel; necnon
filii Asaph quos tradiderat rex Iruthani ad
canendum. De filiis Iruthan, Azaria, Esaja, 3
Hesabia, Mathitha, & Iruthan: hi sex tra-
diti fuerant Iruthani patri suo, ut canerent
fidibus, & gratias agerent Domino. De fi- 4
liis Heman, Becaia, Methania, Ezael, Se-
bul, Jermoth, Hanania: Isti connumerati 7
fuerunt cum fratribus suis, & canticis Do-
minum celebrabant. Fuit inquam numerus
horum cantorum, ducenti octoginta octo.
Junior æquè ac senior numeratus fuit, di- 8
scens æquè ac docens. Et prodiit sors pri- 9
ma in Asaphum Josepho: secunda Gedaliæ,
qui cum fratribus & filiis suis erant duode-
ni: Tertia Zeuri,& filiis ac fratrib' ejus duo- 10
decim: Quarta Nasri,& filiis ac fratribus e- 11
jus duodecim: Quinta Lethaniæ,& filiis ac 12
fratribus ejus duodecim: Sexta Becaiæ,& fi- 13
liis ac fratribus ejus duodecim: Septima Sa- 14
rieli,& filiis ac fratrib' ej' duodecim: Octa- 15
va Esaiæ, & filiis ac fratribus ejus duodecim:
Nona Methaniæ,& filiis ac fratrib' ejus duo- 16
decim: Decima Semaeli, & filiis ac fratrib' 17
ejus duodecim: Undecima Azaeli,& filiis ac 18
fratrib' ejus duodecim: Duodecima Hesabiæ, 19
& filiis ac fratribus ejus duodecim: Decima 20
tertia Subali,et filiis ac fratrib' ej' duodecim:
Decima quarta Mathithæ,& filiis ac fratribus 21
ejus duodecim: Decima quinta Jermoth, & 22
filiis ac fratribus ejus duodecim: Decima sex- 23
ta Hanania,et filiis ac fratrib' ejus duodecim:
Decima septima Elisabo, & filiis ac fratribus 24
ej' duodecim: Decima octava Hanani,& fi- 25
liis ac fratrib' ejus duodecim: Decima nona 26
Maluthi,& filiis ac fratribus ejus duodecim:
Vigesima Eliabo, & filiis ac fratribus ejus 27
duodecim:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

30 Καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσὶ, Μοολὶ, ϗ Ἐδὲρ, ϗ Ἰερειμώθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.
31 Καὶ ἔλαβον ϗ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν, ἐναντίον τοῦ βασιλέως, ϗ Σαδὼκ, ϗ Ἀχιμέλεχ, (ι) ϗ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων ϗ τῶν Λευιτῶν (κ) πατριάρχαι Ἀραὰβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

MS. A. (ι) ϗ ἀρχόντων πατριῶν (κ) * πατριαὶ Ἀρὼς,

ΚΕΦ. κέ.

1 ΚΑὶ ἔστησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ϗ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς Ἀσὰφ, ϗ Αἱμὰν,
ϗ (α) Ἰδιθοὺν, τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις, ϗ ἐν νάβλαις, ϗ ἐν κυμβάλοις. ϗ ἐγένετο
2 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν· Υἱοὶ Ἀσὰφ, (β)
3 Σακχὺρ, Ἰωσὴφ, ϗ Ναθανίας, ϗ (γ) Ἐραὴλ· υἱοὶ Ἀσὰφ (δ) ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. Τῷ (ε) Ἰδιθὼν,
υἱοὶ Ἰδιθὼν, Γοδολίας, (ζ) ϗ Σουρὶ, ϗ Ἰσέας, ϗ Ἀσαβίας, ϗ Ματταθίας, ἓξ μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθὼν,
4 ἐν κινύρᾳ ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν ϗ αἴνεσιν τῷ κυρίῳ. Τῷ Αἱμὰν, υἱοὶ Αἱμὰν, (η) Βουκίας,
ϗ Ματθανίας, ϗ Ὀζιὴλ, ϗ Σουβαὴλ, ϗ (θ) Ἰερειμὼθ, ϗ Ἀνανίας, ϗ (ι) Ἀνὰν, ϗ Ἐλιαθὰ, ϗ
5 (κ) Γοδολλαθὶ, ϗ Ῥωμεττιέζερ, ϗ Ἰεσβασακὰ, ϗ Μελληθὶ, ϗ Ὠθηρὶ, ϗ Μεαζώθ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ
τῷ Αἱμὰν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ, ὑψῶσαι κέρας. ϗ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αἱμὰν
6 υἱοὺς (λ) τεσσαρεσκαίδεκα, ϗ θυγατέρας τρεῖς. Πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνῳδοῦντες ἐν
(μ) οἴκῳ θεοῦ, ἐν κυμβάλοις, ϗ ἐν νάβλαις, ϗ ἐν (ν) κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ, ἐχόμενα
7 τοῦ βασιλέως, ϗ Ἀσὰφ, ϗ Ἰδιθὼν, ϗ Αἱμάν. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν (ξ) μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς
8 αὐτῶν δεδιδαγμένοι ᾄδειν κυρίῳ πᾶς συνιῶν, διακόσιοι (ο) ὀγδοήκοντα ϗ ὀκτώ. Καὶ ἔβαλον ϗ αὐτοὶ κλήρους
9 ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν ϗ κατὰ τὸν μέγαν τελείων ϗ μανθανόντων. Καὶ ἐξῆλθεν (†) ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος
υἱῶν αὐτοῦ ϗ ἀδελφῶν αὐτοῦ, τῷ Ἀσὰφ τῷ Ἰωσὴφ, Γοδολίας· ὁ δεύτερος (π) Ἡνία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ
10 11 αὐτοῦ δεκαδύο· Ὁ τρίτος Ζακχὺρ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ρ) δεκαδύο· Ὁ τέταρτος (σ) Ἰεσρὶ,
12 υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (τ) δεκαδύο· Ὁ πέμπτος (υ) Νάθαν, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (φ) δεκαδύο·
13 14 Ὁ ἕκτος (χ) Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ψ) δεκαδύο· Ὁ ἕβδομος (ω) Ἰσεριὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ
15 16 ἀδελφοὶ αὐτοῦ (α) δεκαδύο· Ὁ ὄγδοος (β) Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (γ) δεκαδύο· Ὁ ἔννατος
17 Ματθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (δ) δεκαδύο· Ὁ δέκατος (ε) Σεμεΐα, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ
18 19 ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ζ) δεκαδύο· Ὁ ἑνδέκατος (η) Ἀσεριὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (θ) δεκαδύο· Ὁ δωδέκατος
20 Ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ι) δεκαδύο· Ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ
21 22 αὐτοῦ (κ) δεκαδύο· Ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος (λ) Ματταθίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (μ) δεκαδύο· Ὁ
23 πεντεκαιδέκατος Ἰερειμὼθ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ν) δεκαδύο· Ὁ ἑκκαιδέκατος (ξ) Ἀνανία, υἱοὶ
24 αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ο) δεκαδύο· Ὁ ἑπτακαιδέκατος (π) Ἰεσβασακὰ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ρ) δεκαδύο·
25 26 Ὁ ὀκτωκαιδέκατος (σ) Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (τ) δεκαδύο· Ὁ ἐννεακαιδέκατος
27 (υ) Μελληθὶ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (φ) δεκαδύο· Ὁ εἰκοστὸς (χ) Ἐλιαθὰ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
(ψ) δεκαδύο·

Et filii Muſi, Mooli, & Eder, & Jerimoth. Hi filii Levitarum 30
ſecundum domos patriarum ſuarum. Et acceperunt etiam ipſi ſortes 31
ſicut fratres eorum filii Aaron coram rege, & Sadoc, & Achimelech,
& principes patriarum ſacerdotum, & Levitarum, (ſ) patriarchæ
Araab; ſicut fratres ejus juniores.

CAP. XXV.

ET ſtatuit David rex, & principes virtutis, ad opera filios Aſaph 1
& Æman, & Idithum (a) prophetantes in citharis, & in nablis, &
in cymbalis. Et fuit numerus eorum juxta caput eorum, qui operabantur
in operibus ſuis: Filii Aſaph, Saccur, Joſeph, & Nathanias, & Erael: 2
filii Aſaph (b) adhærentes regi. Ipſi Idithum: filii Idithum; Godolias, 3
& Suri, & Iſaas, & Aſabias, & Matthathias, ſex (c) poſt patrem
ſuum Idithum, in cithara pulſantes confeſſionem & laudem Domino.
Ipſi Æman: filii Æman; Bucias, & Matthanias, & Oziel, & Subael, 4
& Jerimoth, & Ananias, & Anan, & Heliatha, & Godollathi,
& Romethiezer, & Jesbaſaca, & Mallithi, & Otheri, & Meazoth.
Omnes hi filii Æman (d) pulſanti ad regem in verbis Dei ad 5
exaltandum cornu. Et dedit Deus ipſi Æman filios quatuordecim, &
filias tres. Omnes hi cum patre ſuo cantantes hymnos in domo Dei, in 6
cymbalis, & in nablis, & in citharis, ad ſervitutem domûs Dei, juxta
regem, & Aſaph, & Idithum, & Æman. Et fuit numerus eorum 7
(e) poſt fratres ſuos, docti cantare Domino, omnis intelligens, ducenti
octuaginta & octo. Et jecerunt & ipſi ſortes vicium diurnarum jux- 8
ta parvum, & juxta magnum, perfectorum, & diſcentium. Et ex- 9
iit ſors prima filiorum ejus, & fratrum ejus ipſi Aſaph ipſius Joſeph,
Godolias: ſecundus Henia, filii ejus, & fratres ejus duodecim: Ter- 10
tius Zacchur, filii ejus, et fratres ejus duodecim: Quartus Jeſri, fi- 11
lii ejus, & fratres ejus duodecim: Quintus Nathan, filii ejus, & fra- 12
tres ejus duodecim: Sextus Bucias, filii ejus, & fratres ejus duode- 13
cim: Septimus Iſeriel, filii ejus, & fratres ejus, duodecim: Octavus 14 15
Joſia, filii ejus, & fratres ejus duodecim: Nonus Matthanias, filii 16
ejus, et fratres ejus duodecim: Decimus Semeia, filii ejus, et fratres 17
ejus duodecim: Undecimus Aſriel, filii ejus, et fratres ejus duodecim: 18
Duodecimus Aſabia, filii ejus, et fratres ejus duodecim: Tertiuſdeci- 19 20
mus Subael, filii ejus, et fratres ejus, duodecim: Quartuſdecimus 21
Matthathias, filii ejus, et fratres ejus duodecim: Quintuſdecimus Je- 22
rimoth, filii ejus, et fratres ejus duodecim: Decimus ſextus Anania, fi- 23
lii ejus, et fratres ejus duodecim: Decimus ſeptimus Jesbaſaca, filii 24
ejus, et fratres ejus duodecim: Decimus octavus Ananias, filii ejus, 25
et fratres ejus duodecim: Decimus nonus Mallithi, filii ejus, et fra- 26
tres ejus duodecim: Vigeſimus Heliatha, filii ejus, et fratres ejus duodecim: 27

MS. A. (α) Ἰδιθοὺμ, (β) Ζακχοὺρ, ϗ Ἰωσὴφ, (γ) Ἰεσιὴλ· (δ) ἐχόμενα (ε) Ἰδιθοὺμ, υἱοὶ Ἰδιθοὺμ, (ζ) Σουρὶ, ϗ Ἰεσιὰ, ϗ Σεμεῒ, ϗ Ἀσαβίας, ϗ Ματταθίας, ἓξ (η) Βοκκίας, (θ) Ἰεριμοὺθ, (ι) Ἀνανὶ, (κ) Γεδολλαθὶ, ϗ Ῥωμεμθιέζερ, ϗ Σεβακαιτὰν, ϗ Μελλωθὶ, ϗ Ἰωεθιρὶ, ϗ Μααζιώθ. (λ) δεκατέσσαρες, (μ) οἴκῳ κυρίου, (ν) κινύραις, * ἐχόμενα (ξ) μετὰ τῶν ἀδελφῶν (ο) ὀγδοηκονταοκτώ. (†) ὁλόκληρος (π) Ἡνία, ἀδελφοὶ αὐτοῦ ϗ υἱοὶ αὐτοῦ δώδεκα· (ρ) δώδεκα· (σ) Ἰεσδρὶ, (τ) δώδεκα· (υ) Ναθανίας, (φ) δώδεκα· (χ) Κοκκίας, (ψ) δώδεκα· (ω) Ἰσρεηλὰ, (α) δώδεκα· (β) Ἰσίας, (γ) δώδεκα· Ὁ ἔνατος (δ) δώδεκα· (ε) Σεμεῒ, (ζ) δώδεκα· (η) Ἐζειὴλ, (θ) δώδεκα· (ι) δώδεκα· (κ) δώδεκα· (λ) Ματθίας, (μ) δώδεκα· (ν) δώδεκα· (ξ) Ἀνανίας, (ο) δώδεκα· (π) Ἰεσβακατὰν, (ρ) δώδεκα· (σ) Ἀνανὶ, (τ) δώδεκα· (υ) Μελληθὶ, (φ) δώδεκα· (χ) Ἐλιαθὰ, (ψ) δώδεκα·

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وكبراء المقدمين في الصنايع بنو اصاف * هامان * ويارونان * وابنه عزرام * هاولاء بنو لاوي 30
* وطرحوا هم ايضا القرعة مثل اخوتهم قدام داود الملك * وصادوق * واحيملخ رييس اباء الكهنة 31
رووس بيوت اللاويين رووساء اباهم * وكان عدد الكبار مثل الشباب *

* الفصل الخامس والعشرون *

* واقام داود ورووساء القوة * بني اصاف على صنايع المسبحين بالالات والصلاصل وغيرها * 1
وصار عددهم كرووسايهم يصنعون اعمالهم * وبنو اصاف * زكري * ويوسف * وناثنيا * 2
واسراييل * وبنو اصاف قريبين من داود الملك * وبنو اديدون * دوفيا * وسور * ياسا * وساماي * 3
وساويا * ومطاتيس * وهم سبعة مع ابيهم اديدون * يسبحون بالقيثارات ويشكرون الله * وبنو هامان * 4
بقعيا * ومثنيا * وعازاريل * وسابول * ولصوري * ويارامات * وحانيا * والياقات * وجادولات * وكلياس
من بني عوث * وتاماسكان * ومبني * وعون * ومارون * هاولاء بنو هامان الذي تحرك الملك من 5
كلام الله ليعلو قرنه * ووهب الله لهامان اربعة عشر بنين وثلاثة بنات * وكانوا مع ابيهم 6
يسبحون الله في بيته بالارغن وغيره عند داود الملك * مع اصاف * وهامان * واديدون * وكان 7 8
عددهم بعدد اخوتهم * وهم كلهم متعلمين يسبحون الله * وكانوا مايتين وثمانية وثمانين 9 10 11
* وتقارعوا على مراتبهم الصغير والكبير * كاملين ويعرفون بفهم * فطلعت القرعة الاولى 12 13
لاصاف وبنيه اثنا عشر * قادليا وبنيه اثنا عشر * ساخور وبنيه اثنا عشر * نصاري وبنيه 14 15 16
اثنا عشر * ناثان واخوته وبنيه اثنا عشر * بقعيا وبنيه اثنا عشر * يسراييل وبنيه اثنا عشر 17 18
* اسعيا وبنيه واخوته اثنا عشر * مثنيا وبنيه اثنا عشر * سامعي وبنيه اثنا عشر * عازاييل 19 20
وبنيه اثنا عشر * حاصريا وبنيه اثنا عشر * سوبل وبنيه اثنا عشر * متثيا وبنيه اثنا عشر 21 22 23
* يرموث وبنيه اثنا عشر * حننيا وبنيه اثنا عشر * الفص وبنيه اثنا عشر * حناني وبنيه 24 25 26
اثنا عشر * ماروث وبنيه اثنا عشر * الياف وبنيه اثنا عشر * 27

Præcipui inter præpoſitos officiis erant 30
filii Aſaph, Heman, & Jeruthan, & filius
ejus Azram: hi ſunt filii Levi. Atque hi 31
etiam ſortem jecerunt ut fratres ſui coram
Davide rege, Sadoco, & Achimelecho
patriarchâ ſacerdotum qui erant princi-
pes familiarum Leviticarum, primarii pa-
trum ſuorum: fuit autem numerus ma-
jorum ut juniorum.

CAP. XXV.

PRæterea David & principes militiæ 1
præfecerunt filios Aſaphi officiis ca-
nentium inſtrumentis, tympanis, aliiſ-
que: fuitque numerus eorum juxta
præfectos eorum, & fungebantur mune-
ribus ſuis. Filii Aſaphi, Zachri, & 2
Joſeph, Nethania, & Iſrael: & filii
Aſaphi propiores erant Davidi regi.
Filii Idithunis, Dophia, Sur, Jaſa, Semei, 3
Seona, & Matathis, qui cum patre ſuo
Idithune ſeptem erant, citharis canebant,
& Deo gratias agebant. Filii He- 4
manis, Becaia, Methania, Ezeriel, Sebul,
Leſſuri, Jeremath, Hanania, Eliaphath,
Gedulath, Kelias de filiis Aueth, Ta-
meſcan, Mebni, Aven, & Maroth. Hi 5
ſunt filii Hemanis, ad cujus cornu ele-
vandum motus fuit rex verbis divinis:
dederat enim Deus Hemani quatuorde-
cim filios, & tres filias: Qui cum pa- 6
tre ſuo Deum laudabant in æde ipſius,
organo cæteriſque inſtrumentis, apud Da-
videm regem, unà cum Aſapho, Hemane,
& Idithune: Et aſcripti erant in nu- 7
merum fratrum ſuorum, et erant omnes
edocti, Deumque laudabant. Erant au-
tem ducenti octoginta octo: Et ſortiti 8
ſunt dignitates ſuas parvus ac magnus,
perfectè periti ac perſpicaces. Et prima 9
quidem ſors prodiit Aſapho et filiis ejus
duodecim: Gedaliæ et filiis ejus duo-
decim: Zachuri et filiis ejus duode- 10
cim: Naſari et filiis ejus duodecim: 11
Nathani et fratribus ac filiis ejus duo- 12
decim: Becaiæ & filiis ejus duode- 13
cim: Jeſraeli & filiis ejus duodecim: 14
Eſajæ & filiis ac fratribus ejus duode- 15
cim: Methaniæ & filiis ejus duode- 16
cim: Semei & filiis ejus duodecim; 17
Azaeli & filiis ejus duodecim: Haſariæ 18
& filiis ejus duodecim: Subali & fi- 19
liis ejus duodecim: Mathithæ & filiis 20
ejus duodecim: Jermotho & filiis ejus 21
duodecim: Hananiæ & filiis ejus duo- 22
decim: Eliphaſo & filiis ejus duodecim: 23
Hanani & filiis ejus duodecim: Ma- 24
rothi & filiis ejus duodecim: Eliabo 25
& filiis ejus duodecim: 26
27

ej' fratribus & ,ejus filiis ,Ghiddalti vigesima & Secunda ..duodecim ejus fratribus & ,ejus filiis ,Hothir ipsi vigesima & Una
28 לאחד ועשרים להותיר בניו ואחיו שנים עשר: לשנים ועשרים לגדלתי בניו ואחיו
, Romamthiezer vigesima & Quarta .duodecim ejus fratribus & ,ejus filiis ,Machazioth vigesima & Tertia .duodecim
29 30 שנים עשר: לשלשה ועשרים למחזיאות בניו ואחיו שנים עשר: לארבעה ועשרים לרוממתי עזר
.duodecim ejus fratribus & ,ejus filiis
31 בניו ואחיו שנים עשר:

CAP. XXVI. כו

Zechariahu ,filii Meselemiahu ipsi Et .Asaph filiis de Core filius Meselemiahu Chorchim janitorum *Partitionibus*
1 למחלקות לשערים לקרחים משלמיהו בן־קרא מן־בני אסף: ולמשלמיהו בנים זכריהו
Eliohenai ,sextus Jehochanan ,quintus Helam .quartus Jathniel ,tertius Zebadiahu ,secundus Jedihael ,primogenitus
2 הבכור ידיעאל השני זבדיהו השלישי יתניאל הרביעי: עילם החמישי יהוחנן הששי אליהועיני
Nethanel & ,quartus Sachar & ,tertius Joach ,secūdus Jehosabad ,primogenitus Semahiah ,filii Edom-Hobed ipsi Et .septimus
3 השביעי: ולעבד אדם בנים שמעיה הבכור יהוזבד השני יואח השלישי ושכר הרביעי ונתנאל
ejus filio Semahiah Et .Deus ei benedixit quia ; octavus Pehullethai ,septimus Issaschar ,sextus Hammiel .quintus
4 החמישי: עמיאל הששי יששכר השביעי פעלתי השמיני כי ברכו אלהים: ולשמעיה בנו
Elzabad Hobed & ,Rephael & ,Hothni ,Semahiah Filii .*ipsi virtute fortes quia* : sui patris domui dominantes filii sunt nati
5 6 נולד בנים הממשלים לבית אביהם כי־גבורי חיל המה: בני שמעיה עתני ורפאל ועובד אלזבד
vir eorū fratres & ,eorū filii & ipsi :edom-Hobed filiis de isti Omnes .Semachiahu & ,Elihu ;*virtutis* filii ,ej' fratres
7 אחיו בני־חיל אליהו וסמכיהו: כל־אלה מבני עבד אדם המה ובניהם ואחיהם איש
.decem octo *virtutis* filii fratres & ,filii Meselemiahu Et .edom-Hobed duo & sexaginta ,*servitium* ad fortitudine in *virtutis*
8 חיל בכח לעבדה ששים ושנים לעבד אדם: ולמשלמיהו בנים ואחים בני־חיל שמונה עשר:
.*caput in* suus pater eum posuit & ,primogenitus fuerat non nam :*caput* Simri filii Merari filiis de Chosah ipsi Et
9 ולחסה מן־בני־מררי בנים שמרי הראש כי לא־היה בכור וישמהו אביהו לראש:
Istis .tredecim Chosah ipsi fratres & ,filii Omnes .quartus Zechariahu ,tertius Tebaliahu ,secundus Chilchijahu
10 חלקיהו השני טבליהו השלישי זכריהו הרביעי כל־בנים ואחים לחסה שלשה עשר: לאלה
projecerunt Et .Domini domo in ministrandū ad ; suos fratres contra *custodiæ* virorum *capitibus* ,janitorum *partitiones*
11 12 מחלקות השערים לראשי הגברים משמרות לעמת אחיהם לשרת בבית יהוה: ויפלו
: Selemiahu ipsi orientē ad sors cecidit Et .*portæ & portæ suorum patrum* domum per magnus sic ,parvus Sicut : sortes
13 גורלות כקטן כגדול לבית אבותם לשער ושער: ויפל הגורל מזרחה לשלמיהו
,austrū ad edom-Hobed Ipsi .aquilonem ad ejus sors est egressa & ,sortes projecerunt intellectu *in* cōsiliario ej' filio Zechariahu &
14 וזכריהו בנו יועץ בשכל הפילו גורלות ויצא גורלו צפונה: לעבד אדם נגבה
contra custodia ,ascensionis *strata in projectionis* porta cum occidentē ad Chosah & ,Suppim Ipsi .*collectionum* domus ej' filiis &
15 ולבניו בית האספים: לשפים ולחסה למערב עם שער שלכת במסלה העולה משמר לעמת
.duo *duo collectiones* ad & ,quatuor diem per meridiē ad ,quatuor diem per aquilonē ad ,sex Levitæ orientē Ad .custodiam
16 משמר: למזרח הלוים ששה לצפונה ליום ארבעה לנגבה ליום ארבעה ולאספים שנים שנים:
filiorum & ,Chorchitarum filiorum janitorū *partitiones* Istæ .*cellulæ* duo ,*stratæ* quatuor occidentē ad *cellulam* Ad
17 18 לפרבר למערב ארבעה למסלה שנים לפרבר: אלה מחלקות השערים לבני הקרחי ולבני
: Gersunitarum filii Lahadan Filii .sanctitatum thesauros & ,Dei domus thesauros super Achiah ,Levitæ Et .Merari
19 20 מררי: והלוים אחיה על־אוצרות בית האלהים ולאצרות הקדשים: בני לעדן בני הגרשני
domus thesauros super ,ejus frater Joel & ,Zetham ,Jechieli Filii .Jechieli ,*Gersunni* ,Lahadan *patrum capita* Lahadan *Ipsi*
21 22 ללעדן ראשי האבות ללעדן הגרשני יחיאלי: בני יחיאלי זתם ויואל אחיו על־אצרות בית
.thesauros super dux Mosch filii Gersom filius Sebuel Et ; Hozzieli *ipsi* ,Chebroni *ipsi* ,Ishari *ipsi* Hamrami .Domini
23 24 יהוה: לעמרמי ליצהרי לחברוני לעזיאלי: ושבאל בן־גרשום בן־משה נגיד על־האצרות:
.ejus filius Selomith & ,ejus filius Zichri & ,ejus filius Joram & ,ejus filius Jesajahu & ,ejus filius Rechabiahu ,Eliezer ejus fratres Et
25 ואחיו לאליעזר רחביהו בנו וישעיהו בנו וירם בנו וזכרי בנו ושלמות בנו:
, *patrum capita* & ,rex David fecit sanctificare *quas sanctitatum* thesauros omnes super ej' fratres & Selomith Ipse
26 הוא שלמות ואחיו על כל־אצרות הקדשים אשר הקדיש דויד המלך וראשי האבות
.exercitus principes & ,*centuriarum &* ,*millium principes ad*
לשרי־האלפים והמאות ושרי הצבא:

Versio VULG. LAT.

Vigeſimaprima Othir, filiis & fratribus ejus duodecim. 28
Vigeſimaſecunda Geddelthi, filiis & fratribus ejus duodecim. 29
Vigeſimatertia Mahazioth, filiis & fratribus ejus duodecim. 30
Vigeſimaquarta Romemthiezer, filiis & fratribus ejus duodecim. 31

CAP. XXVI.

DIviſiones autem janitorum; de Coritis Meſelemia, 1
filius Core, de filiis Aſaph. Filii Meſelemiæ; Zacharias 2
primogenitus, Jadihel ſecundus, Zabadias tertius, Jathanael quartus, Ælam quintus, Johanan ſextus, Elioenai 3
ſeptimus. Filii autem Obededom; Semeias primogenitus, 4
Jozabad ſecundus, Joaha tertius, Sachar quartus, Nathanael quintus, Ammiel ſextus, Iſſachar ſeptim⁹, Phol- 5
lathi octavus: quia benedixit illi Domin⁹. Semeiæ autem 6
filio ejus nati ſunt filii, præfecti familiarum ſuarum: erant
enim viri fortiſſimi. Filii ergò Semeiæ; Othni, & Ra- 7
phael, & Obed, Elzabad, fratres ejus viri fortiſſimi: Eliu
quoque, & Samachias. Omnes hi, de filiis Obededom: 8
ipſi, & filii, & fratres eorum fortiſſimi ad miniſtrandum,
ſexaginta duo de Obededom. Porrò Meſelemiæ filii, & 9
fratres eorum robuſtiſſimi, decem & octo. De Hoſa au- 10
tem, id eſt, de filiis Merari; Semri princeps, (non enim habuerat primogenitum, & idcircò poſuerat eum pater e-
jus in principem,) Helcias ſecundus, Tabelias tertius, 11
Zacharias quartus: omnes hi filii, & fratres Hoſa, tredecim. Hi diviſi ſunt in janitores, ut ſemper principes cu- 12
ſtodiarum, ſicut & fratres eorum, miniſtrarent in domo
Dñi. Miſſæ ſunt ergò ſortes ex æquo, & parvis, & ma- 13
gnis, per familias ſuas, in unamquamque portarum. Ce- 14
cidit ergò ſors Orientalis, Selemiæ. Porrò Zachariæ filio
ejus, viro prudentiſſimo, & erudito, ſortitò obtigit pla-
ga Septentrionalis. Obededom verò & filiis ejus ad 15
Auſtrum: in qua parte domûs erat ſeniorum concilium.
Sephim & Hoſa ad Occidentem, juxta portam, quæ du- 16
cit ad viam aſcenſionis: cuſtodia contra cuſtodiam. Ad 17
Orientem verò Levitæ ſex: & ad Aquilonem quatuor
per diem: atque ad Meridiem ſimiliter in die quatuor:
& ubi erat concilium, bini & bini. In cellulis quoque 18
janitorum ad Occidentem quatuor in via, biníque per
cellulas. Hæ ſunt diviſiones janitorum, filiorum Core 19
& Merari. Porrò Achias erat ſuper theſauros domûs Dei, 20
& vaſa ſanctorum. Filii Ledan, filii Gerſonni: de Ledan 21
principes familiarum, Ledan, & Gerſonni, Jehieli. Filii 22
Jehieli; Zathan, & Joel fratres ejus, ſuper theſauros domûs Domini, Amramitis, et Iſaaritis, et Hebronitis, 23
et Ozihelitis. Subael autem filius Gerſon, filii Moyſi, 24
præpoſitus theſauris. Fratres quoque ejus Eliezer, cu- 25
jus filius Rahabia, et hujus filius Iſaias, et hujus filius Joram, hujus quoque filius Zechri, et hujus filius Selemith.
Ipſe Selemith, et fratres ejus, ſuper theſauros ſanctorum, 26
quæ ſanctificavit David rex, et principes familiarum, et
tribuni, et centuriones, et duces exercitûs,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 * ܕܚܕ ܘܥܣܪܝܢ ܠܝܬܪܝ. ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܠܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. * ܕܬܪܝܢ ܘܥܣܪܝܢ ܠܪܒܝ.
29 ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܠܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. * ܕܬܠܬܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܡܚܙܝܘܬܐ. ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܠܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
30 * ܕܐܪܒܥܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܪܘܡܢܝ. ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܠܐܚܘܗܝ ܬܪܥܣܪ.
31

* Vigeſima prima Jathari, & filiis ac fratribus ejus duodecim: Vigeſima ſecunda Rabai, et 28 29
filiis ac fratribus ejus duodecim: Vigeſima 30
tertia Mehaziotho, & filiis ac fratribus ejus
duodecim: Vigeſima quarta Romani, & 31
* filiis ac fratribus ejus duodecim.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܘ *

* ܦܠܓܘܬܐ ܕܬܪܥܐ ܕܐܩܝܡ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܢܛܘܪܐ. ܡܫܠܡܐ ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܘܣܦ. 1
* ܘܠܡܫܠܡܝܐ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܕܟܪܐ ܫܒܥܐ. ܙܟܪܝܐ ܒܘܟܪܗ. ܝܕܝܥܐܝܠ ܬܢܝܢܐ. ܘܙܟܪܝܐ 2
ܬܠܝܬܝܐ. ܢܬܢܐܝܠ ܪܒܝܥܝܐ. * ܥܝܠܡ ܚܡܝܫܝܐ. ܝܘܚܢܢ ܫܬܝܬܝܐ. ܝܕܝ 3
ܫܒܝܥܝܐ. * ܘܠܥܒܕܐܕܘܡ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ. ܫܡܥܝܐ ܒܘܟܪܗ. ܝܗܘܙܒܢ ܬܢܝܢܐ. 4
ܝܘܐܚ ܬܠܝܬܝܐ. ܣܒܪ ܪܒܝܥܝܐ. ܡܬܠܠ ܚܡܝܫܝܐ. * ܓܡܝܐܝܠ ܫܬܝܬܝܐ. ܐܝܣܟܪ 5
ܫܒܝܥܝܐ. ܦܥܠܝ ܬܡܝܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܒܪܟܗ ܡܪܝܐ. * ܘܠܫܡܥܝܐ ܒܪܗ ܐܬܝܠܕܘ 6
ܒܢܝܐ ܕܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܒܒܝܬ ܐܒܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ ܗܘܘ. * ܒܢܘܗܝ ܕܫܡܥܝܐ 7
ܓܬܐܝܠ. ܘܟܕܐܝܠ. ܘܥܘܒܕܐܝܠ. ܘܙܟܪܝܐ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܘܐܠܝܐ. ܘܣܡܟܝܐ.
* ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܥܒܕܐܕܘܡ. ܗܢܘܢ ܘܒܢܝܗܘܢ ܘܐܚܝܗܘܢ. ܓܢܒܪܐ 8
ܚܝܠܐ. ܕܚܝܠܬܢܝܢ ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܒܝܬ ܡܩܕܫܐ. ܫܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܥܒܕܐܕܘܡ. * ܘܠܡܫܠܡܝܐ 9
ܒܪܗ ܒܘܟܪܐ ܒܢܝܐ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ ܠܬܡܢܬܥܣܪ. * ܘܠܚܘܣܐ ܡܢ ܒܢܝ ܡܪܪܝ. ܒܢܝܐ 10
ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ. ܘܒܪܗ ܒܘܟܪܐ ܡܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܐܩܝܡ ܐܒܘܗܝ ܠܬܢܝܢܐ ܪܝܫܐ. ܘܠܐ
ܩܪܝܗܝ ܒܫܡܐ ܕܒܘܟܪܘܬܐ. * ܚܠܩܝܐ ܬܢܝܢܐ. ܛܒܠܝܐ ܬܠܝܬܝܐ. ܙܟܪܝܐ ܪܒܝܥܝܐ. ܟܠܗܘܢ 11
ܒܢܘܗܝ ܘܐܚܘܗܝ ܕܚܘܣܐ ܠܬܠܬܥܣܪ. * ܠܗܠܝܢ ܐܬܦܠܓܘ ܬܪܥܐ. ܠܟܠ ܚܕ ܢܛܘܪܬܗ 12
ܠܘܩܒܠ ܐܚܘܗܝ. ܕܢܗܘܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܒܒܝܬ ܡܩܕܫܐ. ******

CAP. XXVI.

* DIſtributiones janitorum quos conſtituit 1
rex David cuſtodes: Meſalia de filiis Joſeph.
* Meſalia ſeptem habuit filios maſculos, Za- 2
chariam primogenitum ſuum, Jedielem ſecundum, Zachariam tertium, Nathanielem
quartum, Ilam quintum, Johanan ſextum, 3
Jadei ſeptimum. Obar-edom quoque fi- 4
lios habuit, Semaiam primogenitum ſuum,
Jehozaban ſecundum, Joah tertium, Sabar
quartum, Matlal quintum, Gamiel ſextum, 5
Iſachar ſeptimum, Poali octavum: nam benedixerat illi Dominus. Semaiæ filio ejus 6
nati ſunt filii, qui auctoritate pollebant in
familia ſua paterna, eò quòd eſſent valentes
robore. Filii Semaiæ, Gathael, Chadhael, 7
Obdael, Zacharia ſtrenuiſſimus heros, Elia,
& Semachia. Omnes iſti de filiis Obar- 8
edom, tam ipſi quàm filii & fratres eorum
fortitudine pollentes, fortitudine inquam ad
obeunda munera Sanctuarii; erant ſexaginta
duo filii Obar-edom. Meſaliæ filio ejus na- 9
tu maximo fuerunt filii valentes robore decem & octo. Hoſa quoque de filiis Merari, 10
filios habuit valentes robore: & quia filius
ejus natu maximus mortuus fuerat, pater e-
jus natu ſecundum ſubſtituit caput; ſed non
inſignivit eum nomine primogenituræ. Hel- 11
cia ſecundus, Tebalia tertius, Zacharia quartus: omnes filii & fratres Hoſæ, tredecim.
In hos diſtributæ fuerunt januæ, *certa* uni- 12
cuique cuſtodia ex adverſo fratrum ſuorum,
ut eſſent miniſtrantes in Sanctuario.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

28 29 Ὁ εἰκοστὸς (ω) πρῶτος Ὠθηεί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (α) δεκαδύο· Ὁ εἰκοστὸς δεύτερος (β) Γοδολλαθί,
30 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (γ) δεκαδύο· Ὁ εἰκοστὸς τρίτος Μεαζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (δ) δεκα-
31 δύο· Ὁ εἰκοστὸς τέταρτος Ῥωμετθιέζρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ (ε) ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

Vigeſimus primus Otheri, filii ejus, & fratres ejus duodecim: Vi- 28 29
geſimus ſecundus Godollathi, filii ejus, & fratres ejus duodecim:
Vigeſimus tertius Meazoth, filii ejus, & fratres ejus duodecim: Vi- 30 31
geſimus quartus Romeibiezer, filii ejus, & fratres ejus duodecim.

MS. A. (ω) καὶ πρῶτος Ἰεθιρί, (α) δώδεκα· (β) Γεδδελαθί, (γ) δώδεκα· Ὁ τρίτος καὶ εἰκοστὸς Μααζιώθ, (δ) δώδεκα· Ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστὸς Ῥωμθιέζερ, (ε) οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δώδεκα.

ΚΕΦ. κϛʹ.

1 2 (α) ΚΑὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν, υἱοὶ Κορεὶμ Μοσελλεμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ. Καὶ τῷ (β) Μοσελ-
λεμίᾳ υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιὴλ ὁ δεύτερος, (γ) Ζαβαδία ὁ τρίτος, (δ) Ἰενουὴλ ὁ
3 τέταρτος, (ε) Ἰωλὰμ ὁ πέμπτος, (ζ) Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, (η) Ἐλιωναὶ ὁ ἕβδομος, Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγ-
4 δοος. Καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ υἱοί, (θ) Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, (ι) Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, (κ) Ἰωὰθ ὁ τρί-
5 τος, (λ) Σαχὰρ ὁ τέταρτος, Ναθαναὴλ ὁ πέμπτος, Ἀμιὴλ ὁ ἕκτος, Ἰσσάχαρ ὁ ἕβδομος, (μ) Φε-
6 λαθὶ ὁ ὄγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. Καὶ τῷ (ν) Σαμαίᾳ υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ (ξ) τοῦ πρω-
7 τοτόκου Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. Υἱοὶ (ο) Σαμαΐ, Ὠθνί, καὶ
Ῥαφαήλ, καὶ (π) Ὠβήδ, καὶ Ἐλζαβάθ, καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοί, Ἐλιού, καὶ Σαβαχία, καὶ Ἰσ-
8 βακώμ. Πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδόμ, αὐτοὶ (ρ) καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποι-
9 οῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες ἑξηκονταδύο τῷ (σ) Ἀβδεδόμ. Καὶ τῷ (τ) Μοσελλε-
10 μίᾳ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ (υ) δεκαοκτὼ δυνατοί. Καὶ τῷ Ὀσᾷ (φ) τῶν υἱῶν Μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες
τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν (χ) πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρχοντα τῆς διαιρέ-
11 σεως τῆς δευτέρας. Χελκίας ὁ δεύτερος, (ψ) Ταβλαὶ ὁ τρίτος, Ζαχαρίας ὁ τέταρτος. πάντες οὗ-
12 τοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὀσᾷ (ω) τρισκαίδεκα. Τούτοις (α) αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι
13 τῶν δυνατῶν ἐφημερίαι, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ ἔβαλον κλήρους κα-
14 τὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. Καὶ ἔπε-
σεν ὁ κλῆρος τῶν (β) πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμίᾳ, καὶ Ζαχαρίᾳ. (γ) υἱοὶ Σωὰζ τῷ Μελχίᾳ ἔβα-
15 16 λον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος Βορρᾶ. Τῷ (δ) Ἀβδεδὸμ Νότον κατέναντι οἴκου (ε) Ἐσεφίμ. Εἰς
δεύτερον τῷ Ὀσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην (ζ) παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέν-
17 αντι φυλακῆς. Πρὸς ἀνατολὰς ἓξ τὴν ἡμέραν· Βορρᾶ τῆς ἡμέρας (η) τέσσαρες· Νότον τῆς ἡμέ-
18 ρας τέσσαρες· καὶ εἰς τὸν Ἐσεφὶμ δύο Εἰς διαδεχομένοις· καὶ τῷ (θ) Ὀσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ
τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡ-
μέρας ἕξ, καὶ τῷ Βορρᾶ τέσσαρες, καὶ τῷ Νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφὶμ δύο εἰς διαδεχομένοις, καὶ (ι)
19 πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὴν τρίβον δύο διαδεχομένους. Αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν
20 τοῖς (κ) υἱοῖς τοῦ Κορὲ, καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί. Καὶ οἱ Λευῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν
21 οἴκου κυρίου, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθηγιασμένων. Υἱοὶ (λ) Λαδὰν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί·
22 τῷ (μ) Λαδὰν ἄρχοντες πατριῶν τῷ (ν) Λαδὰν, τῷ Γηρσωνὶ Ἰειήλ. (ξ) Υἱοὶ Ἰειήλ, Ζεθὸμ, καὶ
23 Ἰωήλ, (ο) οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου. Τῷ (π) Ἀμβρὰμ, καὶ Ἰσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ
24 25 Ὀζιήλ. Καὶ Σουβαὴλ ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωυσῆ (ρ) ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. Καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ (σ) Ἐ-
26 λιέζερ Ῥαβίας (τ) υἱὸς, καὶ Ἰωσίας, καὶ Ἰωρὰμ, καὶ Ζεχρί, καὶ Σαλωμώθ. Αὐτὸς Σαλωμὼθ καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν,
χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως,

CAP. XXVI.

ET ad diſtributiones portarum, filii (a) Coreim Moſellemia de 1
filiis Aſaph. Et Moſellemiæ filius Zacharias primogenitus, Jadiel 2
ſecundus, Zabadia tertius, Jenuel quartus, Jolam quintus, Jo- 3
nathan ſextus, Elionai ſeptimus, Abdedom octavus. Et ipſi Abde- 4
dom filii, Sameas primogenitus, Jozabath ſecundus, Joath tertius,
Sachar quartus, Nathanael quintus, Amiel ſextus, Iſſachar ſepti- 5
mus, Phelathi octavus: quoniam benedixit eum Deus. Et Sameæ 6
filio ejus nati ſunt filii (b) ipſius primogeniti Rhoſæ in domum
paternam ejus: quoniam potentes fuerunt. Filii Samai, Othni, & 7
Raphael, & Obed, & Elzabath, & Achiud, filii potentes, Eliu, &
Sabachia, & Isbacom. Omnes de filiis Abdedom, ipſi, & filii eo- 8
rum, & fratres eorum facientes potenter in operatione, omnes ſexa-
ginta duo ipſi Abdedom. Et Moſellemiæ filii, & fratres decem 9
& octo potentes. Et ipſi Oſa de filiis Merari filii cuſtodientes prin- 10
cipatum, quoniam non fuit primogenitus. Et fecit eum pater ejus
(c) principem diſtributionis ſecundæ, Chelchias ſecundus, Tablai 11
tertius, Zacharias quartus. Omnes hi filii, & fratres Oſa, trede-
cim: His diſtributiones portarum principibus potentum (d) diur- 12
næ vices, ſicut fratres eorum ad miniſtrandum in domo Domi-
ni. Et miſerunt ſortes juxta parvum & juxta magnum ſecun- 13
dum domos patriarum eorum ad portam, & portam. Et cecidit 14
ſors earum, quæ ad Orientem, Selemiæ, (e) & Zachariæ. Filii So-
az ipſi Melchiæ jecerunt ſortes, & exiit ſors ad Aquilonem:
Ipſi Abdedom Auſtrum è regione domûs (f) Eſephim. In ſecun- 15 16
do, ipſi Oſa ad Occidentem (g) poſt portam paſtophorii (h) aſcen-
ſionis, cuſtodia è regione cuſtodiæ: Ad Orientem (i) ſex die, A- 17
quiloni die quatuor, Auſtrum die quatuor: & ad Eſephim (k)
duo. In excipientibus: & ipſi Oſa ad Occidentem poſt portam pa- 18
ſtophorii tres: cuſtodia è regione cuſtodiæ aſcenſionis, ad Orientem
die ſex, & Aquiloni quatuor, & Auſtro quatuor, & Eſephim duo
(l) in excipientibus, & ad Occidentem quatuor, & ad ſemitam
duo excipientes. Hæ diſtributiones janitorum filiis Core, & filiis 19
Merari. Et Levitæ fratres eorum ſuper theſauros domûs Domini, 20
& ſuper theſauros ſanctificatorum. Filii Ladan hi: filii ipſi Ger- 21
ſoni, ipſi Ladan principes patriarum Ladan ipſi Gerſoni Jiel. Filii 22
Jiel Zethom, & Joel, fratres ſuper theſauros domûs Domini. Ipſi 23
Ambram; & Iſſaar, Chebron, & Oziel. Et Subael, qui Gerſam, 24
qui Moyſi ſuper theſauros. Et fratri ejus Eliezer Rabias filius, & 25
Joſias, et Joram, et Zechri, et Salamoth: Ipſe Salamoth, et fra- 26
tres ejus ſuper omnes theſauros ſanctorum, quæ ſanctificavit Da-
vid rex, & principes patriarum, chiliarchi et centuriones, et duces virtutis:

MS. A. (α) Καὶ διαίρεσις τῶν πυλῶν υἱοῖς Κορὲ, Μοσολλὰμ υἱὸς Κωρηὲ ἐκ τῶν (β) Μασελλαμίᾳ υἱοὶ (γ) Ζαβαδίας (δ) Ναθανὰ (ε) Ἰενουηλωλὰμ (ζ) Ἰωνὰν (η) Ἐλιωηναὶ ὁ ἕβδομος. Καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ (θ) Σαμείας (ι) Ἰωζαβὰδ (κ) Ἰωαὰ (λ) Σαχὰρ (μ) Φολλαθὶ (ν) Σαμείᾳ (ξ) τῷ πρωτοτόκῳ (ο) Σεμεΐα, Γοθνί, (π) Ἰωβὴδ, καὶ Ἐλζαβὰδ, καὶ Ἀχιοῦ, υἱοὶ δυνατοὶ ἰσχύϊ, Ἐλιοῦ, καὶ Σαμαχίας, καὶ Ἰεβακώβ. (ρ) καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ υἱοὶ αὐτῶν ποιοῦντες (σ) Ἀβδοδόμ. (τ) Μεσολλεμίᾳ (υ) δεκαοκτὼ καὶ δυνατοί. (φ) ἀπὸ τῶν (χ) αὐτῷ πρωτότοκος· (ψ) Ταβελίας (ω) δεκατρεῖς. (α) ἡ διαίρεσις (β) κατὰ ἀνατολὰς (γ) υἱῷ Ἰωίας (δ) Ἀβδοδὸμ (ε) Ἀσαφείν. Τῷ Σεφιείμ, τῷ Ὠσᾷ πρὸς δυσμὰς (ζ) τοῦ παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως* φυλακῆς. Κατ' ἀνατολὰς (η) τέσσαρες·* καὶ εἰς τὸ Ἀσαφεὶν δύο δύο (θ) Ἰὰς (ι) πρὸς δυσμὰς (κ) υἱοῖς Κορὲ, (λ) Λεδὰν, υἱοὶ (μ) Λεδὰν (ν) Λααδὰν, (ξ) Καὶ υἱοὶ Ἰειὴλ, Ζοθὸμ, (ο) ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐπὶ (π) Ἀμβραμὶ, καὶ Ἰσααρὶ, (ρ) ἡγούμενος ἐπὶ (σ) τῷ Ἐλιέζερ (τ) υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ὠσαίας,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

28 29 *آثار وبنيه اثنا عشر *يا اروب وبنيه اثنا عشر *محزيوث وبنيه اثنا عشر *روماني وبنيه
30 31 اثنا عشر *وعددهم اربعه وعشرون رييسا *

Athari & filiis ejus duodecim: 28
Jaarobo & filiis ejus duodecim: 29
Mehazjotho & filiis ejus duodecim: 30
Romani & filiis ejus duodecim: ho- 31
rum numerus, viginti quatuor præfecti.

* الفصل السادس والعشرون *

1 *ودخل في قسمة اولاد قورح اجزاء البوابين الذين اقامهم داود الملك حراسا * ماسليا بن
2 يوسف من بني اساف * وصار لماسليا سبعة بنين * زخريا بكره * يوديعيل * زخريا
3 4 ناثنيل * عاليم * يوحنا * يودع السابع *وكذلك عافار ادوم * وكان له ثمانيه اولاد * سمعيا
5 بكره * يهوزابان * يوآب * سافر * مطلال * عماييل * ايساخر * فاعالي الثامن * لان الله
6 7 باركه *سمعيا ابنه ولد له اولاد اقوياء جبابرة * ومتحكمين على بيت ابيهم * وبنو سمعيا *
8 عاثييل * وكاداحيل وعوفيديل * وزخريا * جبابرة اقوياء * والبا ايضا * وسمكيا *هاولاء
كلهم من بني عافار الادومي * وهم واخوتهم اثنان وستون * شديدي القوة * مقدمين
9 على صنايع بيت المقدس * كلهم بنو عافار الادومي *وماسليا بنوه واخوته جبابرة القوة
10 ثمانيه عشر * والحاسا من بني مريري له اولاد جبابرة القوة * وابنه الكبير مات * واقام ابوه
11 اخاه الذي بعده رييسا * وما اسماه باسم الميت * حلقيا الثاني * طوبلايا الثالث * زخريا
12 الرابع * كل بنيه واخوته الذين كانوا ثلاثة عشر *يقومون على الابواب رؤساء * يخدمون
في بيت الله *

******

CAP. XXVI.

PRæterea ingreſſæ ſunt in portionem 1
filiorum Corahi diſtributiones janito-
rum quos David rex conſtituerat cu-
ſtodes; Meſalia filius Joſephi, de
filiis Aſaphi. Fueruntque Meſaliæ ſe- 2
ptem filii, Zacharia primogenitus ejus,
Jodiael, Zacharia, Nathanael, Alim, 3
Johannes, Jodaa ſeptimus. Eodemque 4
modo Abar-edom, qui octo filios ha-
bebat, nempe Semajam primogenitum
ſuum, Jehuzaban, Joab, Saber, Mat-
lal, Gamael, Iſachar, Phaali octa- 5
vus; quoniam Deus benedixerat illi.
Semajæ filio ipſius nati ſunt filii fortes, 6
gigantes, & imperium habentes ſuper
domum patris ſui. Filii Semajæ, Ga- 7
athiel, Cadahiel, Obediel, & Za-
charia, gigantes robuſti; item Elia, &
Semachia. Omnes iſti erant de filiis 8
Abar-Edomæi, & hi cum fratribus ſu-
is erant ſexaginta duo, ſtrenui ac robu-
ſti, præpoſiti operibus Sanctuarii: omnes
inquam filii Abaris Edomæi. Meſaliæ 9
quoque filii ac fratres, erant gigantes
fortiſſimi decem & octo. Elhaſa quo- 10
que de filiis Meriri, filios habebat gi-
gantes robuſtiſſimos: & hujus filio
natu maximo defuncto, primarium ſub-
ſtituit pater ejus fratrem ipſius natu
ſecundum: at non vocavit eum nomine
defuncti. Helcia erat ſecundus Tubi- 11
laia tertius, Zacharia quartus; omnes
filii et fratres quos habebat Haſa,
tredecim erant, Præſidentes januis ut 12
præpoſiti, miniſtrantes in domo Dei.

דברי הימים א׃ כו

Semuel sanctificavit quod omne Et .DOMINI domum roborandum ad,fecerunt sanctificare *spolio* de & , bellis De
27 מן־המלחמות ומן־השלל הקדישו לחזק לבית יהוה׃ וכל ההקדיש שמואל
, Selomith *manum super sanctificans omnis* : Seruiah filius Joab & , Ner filius Abner & , Chis filius Saul & , Videns
28 הראה ושאול בן־קיש ואבנר בן־נר ויואב בן־צרויה כל המקדיש על יד־שלמית
.judices & , *præfectos in* Israel super *externo operi* ejus filii & , Chenaniahu Isbari *Ipsi* .ejus fratrum &
29 ואחיו׃ ליצהרי כנניהו ובניו למלאכה החיצונה על־ישראל לשטרים ולשפטים׃
: occidentē ad Jarden trans à , Israel *præfectura* super septingenti & mille ,*virtutis filii* ejꝰ fratres & ,Chasabiahu Chebroni
30 לחברוני חשביהו ואחיו בני־חיל אלף ושבע־מאות על פקדת ישראל מעבר לירדן מערבה
ejꝰ generationes *ad* Chebroni ipsi , *caput* Jerijah Chebroni *Ipsi* .*regis servitium* ad & ,DOMINI opus omne ad
31 לכל מלאכת יהוה ולעבדת המלך׃ לחברוני יריה הראש לחברוני לתלדתיו
.Ghilhad Jahazer in *virtute* fortes eis in *sunt* inventi & ,sunt quæsiti David regni quadragesimo anno In .*patres* per
לאבות בשנת הארבעים למלכות דויד נדרשו וימצא בהם גבורי חיל ביעזיר גלעד׃
,Ghaditas &,Reubenitas super rex David eos constituit & : familiarum *capita* septingenti & , mille *virtutis* viri ejus fratres Et
32 ואחיו בני־חיל אלפים ושבע מאות ראשי האבות ויפקידם דויד המלך על־הראובני והגדי
.regis *verbum* & , Dei *verbum omne* ad Menassitarum tribum dimidiam &
וחצי שבט המנשי לכל־דבר האלהים ודבר המלך׃

Versio VULG. LAT.

De bellis, & manubiis præliorum, quæ conſecrave- 27
rant ad inſtaurationem, & ſupellectilem templi Do-
mini. Hæc autem univerſa ſanctificavit Samuel Vi- 28
dens, & Saul filius Cis, & Abner filius Ner, & Joab
filius Saruiæ : omnes, qui ſanctificaverant ea per
manum Selemith, & fratrum ejus. Iſaaritis verò 19
præerat Chonenias, & filii ejus, ad opera forinſecùs
ſuper Iſrael, ad docendum & judicandum eos. Por- 30
rò de Hebronitis Haſabias, & fratres ejus viri fortiſ-
ſimi, mille ſeptingenti, præerant Iſraeli trans Jorda-
nem contra Occidentem, in cunctis operibus Domi-
ni, & in miniſterium regis. Hebronitarum autem 31
princeps fuit Jeria, ſecundùm familias & cognatio-
nes eorū. Quadrageſimo anno regni David recenſiti
ſunt, & inventi ſunt viri fortiſſimi in Jazer Galaad,
Fratréſque ejus robuſtioris ætatis, duo millia ſeptin- 32
genti principes familiarum. Præpoſuit autem eos Da-
vid rex Rubenitis, & Gadditis, & dimidiæ tribui Ma-
naſſe, in omne miniſterium Dei, & regis.

CAP. XXVII. כז

eorum præfecti & , *centuriarum &* , *millium principesque* , *patrum capita* , ſuum numerum ſecundùm Iſrael filii Et
1 ובני ישראל למספרם ראשי האבות ושרי האלפים והמאות ושטריהם
.anni menſes omnes per *menſe in menſe egredientis & ,ingredientis* , diviſionum rem omnem *ad* regi miniſtrantes
המשרתים את־המלך לכל דבר המחלקות הבאה והיצאת חדש בחדש לכל חדשי השנה
filius Jaſobeham primo menſe in prima diviſione Super .millium quatuor & viginti , una Diviſio
2 המחלקת האחת עשרים וארבעה אלף׃ על המחלקת הראשונה לחדש הראשון ישבעם בן־
menſe in exercituum principum cunctorū *caput* Peres filiis De .millia quatuor & viginti ejꝰ diviſione *ſuper* & , Zabdiel
3 זבדיאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ מן־בני־פרץ הראש לכל־שרי הצבאות לחדש
ejꝰ diviſione *ſuper* & :dux Micloth & ; ejꝰ diviſio & , Achochites Dodai ſecundi menſis *partitione* ſuper Et .primo
4 הראשון׃ ועל מחלקת החדש השני דודי האחוחי ומחלקתו ומקלות הנגיד ועל מחלקתו
; *caput* ſacerdotis Jehojadah filius Benaiahu , tertio menſe tertii exercitus Princeps .millia quatuor & viginti
5 עשרים וארבעה אלף׃ שר הצבא השלישי לחדש השלישי בניהו בן־יהוידע הכהן ראש
ejus *partitio* & : triginta ſuper & , triginta fortis Benaiahu Ipſe .millia quatuor & , viginti ejus diviſione *ſuper* &
6 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ הוא בניהו גבור השלשים ועל־השלשים ומחלקתו
.eum poſt ejus filius Zebadiah & , Joab frater Hazael quarto menſe in Quarti .ejus filius Hammizabad
7 עמיזבד בנו׃ הרביעי לחדש הרביעי עשהאל אחי יואב וזבדיה בנו אחריו
.Iſrach Sambuth princeps quinto menſe in Quinti .millia quatuor & viginti ejus diviſione in Et
8 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ החמישי לחדש החמישי השר שמהות היזרח
in & : Tecohites Hicches filius Hira ſexto menſe Sexti .millia quatuor & viginti ejus diviſione in Et
9 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ הששי לחדש הששי עירא בן־עקש התקועי ועל
; Ephraim filiis de Pelonites Cheles , ſeptimo menſe in Septimi .millia quatuor & viginti ,ejꝰ diviſione
10 מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ השביעי לחדש השביעי חלץ הפלוני מן־בני אפרים
; Zarchi Chuſathites Sibbechai , octavo menſe in Octavi .millia quatuor & viginti , ejus diviſione in &
11 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ השמיני לחדש השמיני סבכי החשתי לזרחי
Hannethotites Abihezer , nono menſe in Noni .millia quatuor & viginti , ejus diviſione in &
12 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ התשיעי לחדש התשיעי אביעזר הענתתי
Netophathites Maharai , decimo menſe in Decimi .millia quatuor & viginti ejus diviſione in & ; *Benjamitæ*
13 לבנימיני ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ העשירי לחדש העשירי מהרי הנטופתי
Benaiah , menſe undecimo in Undecimi .millia quatuor & viginti ejus diviſione in & ; Zarchi
14 לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ עשתי־עשר לעשתי עשר החדש בניה
duodecimo Duodecimi .millia quatuor & viginti ejus diviſione in & ; Ephraim filiis de Pirhathonites
15 הפרעתוני מן־בני אפרים ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ השנים עשר לשנים עשר
tribus ſuper Et .millia quatuor & viginti ejus diviſione in & , Hothniel , Netophathites Cheldai ,menſe
16 החדש חלדי הנטופתי לעתניאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ ועל שבטי
Chaſabiah Levi .Mahachah filius Sephatiahu , *Simeonitæ* : Zichri filius Elihezer , dux *Reubenitæ* ; Iſrael
17 ישראל לראובני נגיד אליעזר בן־זכרי לשמעוני שפטיהו בן־מעכה׃ ללוי חשביה
.Michael filius Homri Iſſaſchar .David fratribus de Elihu Jehudah .Sadoc Aharon .Chemuel filius
18 בן־קמואל לאהרן צדוק׃ ליהודה אליהו מאחי דויד ליששכר עמרי בן־מיכאל׃
Hoſeah Ephraim *Filiis* .Hazriel filius Jeremoth Naphthali *Ipſi* : Hobadiahu filius Iſmahajahu Zebulun *Ipſi*
19 לזבולן ישמעיהו בן־עבדיהו לנפתלי ירימות בן־עזריאל׃ לבני אפרים הושע
20 filius Iddo , Ghilhadah Menaſſeh *Dimidiæ* .Pedaiahu filius Joel Menaſſeh *tribus Dimidiæ* .Hazaziahu filius
21 בן־עזזיהו לחצי שבט מנשה יואל בן־פדיהו׃ לחצי המנשה גלעדה ידו בן־
.Iſrael tribuum principes Iſti .Jerocham filius Hazarel Dan *Ipſi* .Abner filius Jahaſiel Binjamin .Zechariahu
22 זכריהו לבנימן יעשיאל בן־אבנר׃ לדן עזראל בן־ירחם אלה שרי שבטי ישראל׃
multiplicandum ad DOMINUS dixit quia : infra & annorum viginti filio à eorum numerum David levavit non Et
23 ולא־נשא דויד מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר יהוה להרבות
fervor hoc *in* fuit & ; complevit non & , numerare cœpit Seruiah filius Joab .cœlorum ſtellas veluti Iſrael
24 את־ישראל ככוכבי השמים׃ יואב בן־צרויה החל למנות ולא כלה ויהי בזאת קצף
theſauros ſuper Et .David regis dierum verborum numerum in numerus aſcendit non & : Iſrael ſuper
25 על־ישראל ולא עלה המספר במספר דברי הימים למלך דויד׃ ועל אצרות
filius Jehonathan turribus in & , villis in & , urbibus in , *agro* in theſauros ſuper & : Hadiel filius Hazmaveth regis
המלך עזמות בן־עדיאל ועל־האצרות בשדה בערים ובכפרים ובמגדלות יהונתן בן־
ſuper Et .Chelub filius Heſri , terræ cultura in agri opus facientes ſuper Et .Huzzijahu
26 עזיהו׃ ועל עשי מלאכת השדה לעבדת האדמה עזרי בן־כלוב׃ ועל־
27 ſuper Et .Siphmites Zabdi , vini cellaria *in* vineis in quæ ſuper Et .Ramathites Simhi vineas
28 הכרמים שמעי הרמתי ועל שבכרמים לאצרות היין זבדי השפמי׃ ועל־
ſuper Et .Johas olei cellaria ſuper & : Ghederites Bahalcanan , *planicie* in quæ ſycomoros & oliveta
29 הזיתים והשקמים אשר בשפלה בעל חנן הגדרי ועל־אצרות השמן יועש׃ ועל־
camelos ſuper Et .Hadlai filius Saphat ,vallibus in boves ſuper & : Saronites Sitrai ,Saron in *paſcentes* boves
30 הבקר הרעים בשרון שטרי השרוני ועל־הבקר בעמקים שפט בן־עדלי׃ ועל־הגמלים
iſti Omnes .Hagherites Jaziz *pecus* ſuper Et .Meronothites Jechdeiahu aſinas ſuper & : Iſmehelites Obil
31 אוביל הישמעלי ועל־האתנות יחדיהו המרנתי׃ ועל־הצאן יזיז ההגרי כל־אלה
: ipſe ſcriba & ,intelligens vir conſiliarius David patruus Jehonathan Et .David regi quæ ſubſtantiæ principes
32 שרי הרכוש אשר למלך דויד׃ ויהונתן דוד־דויד יועץ איש־מבין וסופר הוא
.regis *ſocius* Archites Chuſai & , regis conſiliarius Achithophel Et .regis filiis cum Chachmoni filius Jechiel &
33 ויחיאל בן־חכמוני עם־בני המלך׃ ואחיתפל יועץ למלך וחושי הארכי רע המלך׃
.Joab regis exercitus princeps & ,Ebjathar & ,Benaiahu filius Jehojadah Achithophel poſt Et
34 ואחרי אחיתפל יהוידע בן־בניהו ואביתר ושר־צבא למלך יואב׃

CAP. XXVII.

Filii autem Iſrael ſecundùm numerum ſuum, princi- 1
pes familiarum, tribuni, & centuriones, & præfecti,
qui miniſtrabant regi juxta turmas ſuas, ingredientes
& egredientes per ſingulos menſes in anno, viginti
quatuor millibus ſinguli præerant. Primæ turmæ in 2
primo menſe Jesboam præerat filius Zabdiel, & ſub
eo viginti quatuor millia. De filiis Phares, prin- 3
ceps cunctorum principum in exercitu menſe primo.
Secundi menſis habebat turmam Dudia Ahohites, & 4
poſt ſe alter nomine Macelloth, qui regebat partem
exercitûs, vigintiquatuor millium. Dux quoque tur- 5
mæ tertiæ in menſe tertio, erat Banaias filius Joiadæ
ſacerdos : & in diviſione ſua vigintiquatuor millia.
Ipſe eſt Banaias fortiſſimus inter triginta, & ſuper 6
triginta : præerat autem turmæ ipſius Amizabad filius
ejus. Quartus, menſe quarto, Aiahel frater Joab, 7
& Zabadias filius ejus poſt eum : & in turma ejus vi-
gintiquatuor millia. Quintus, menſe quinto, prin- 8
ceps Samaoth Jezerites : & in turma ejus viginti-
quatuor millia. Sextus, menſe ſexto, Hira filius 9
Acces Thecuites : & in turma ejus vigintiquatuor
millia. Septimus, menſe ſeptimo, Helles Phallo- 10
nites de filiis Ephraim : & in turma ejus vigintiqua-
tuor millia. Octavus, menſe octavo, Sobochai Hu- 11
ſathites de ſtirpe Zarahi : & in turma ejus viginti-
quatuor millia. Nonus, menſe nono, Abiezer Ana- 12
thothites de filiis Jemini : & in turma ejus vigin-
tiquatuor millia. Decimus, menſe decimo, Marai, 13
& ipſe Netophathites, de ſtirpe Zarai : & in turma
ejus vigintiquatuor millia. Undecimus, menſe un- 14
decimo, Banaias Pharathonites de filiis Ephram :
& in turma ejus vigintiquatuor millia. Duodeci- 15
mus, menſe duodecimo, Holdai Netophathites, de
ſtirpe Gothoniel : & in turma ejus vigintiquatuor
millia. Porrò tribubus præerant Iſrael ; Rubenitis, 16
dux Eliezer filius Zechri : Simeonitis, dux Saphatias
filius Maacha. Levitis, Haſabias filius Camuel : 17
Aaronitis, Sadoc. Juda, Eliu frater David : Iſ- 18
ſachar, Amri filius Michael. Zabulonitis, Jeſmaias 19
filius Abdiæ : Nephthalitibus, Jerimoth filius Oz-
riel. Filiis Ephraim, Oſee filius Oraziu : dimidiæ 20
tribui Manaſſe, Joel filius Phadaiæ. Et dimidiæ 21
tribui Manaſſe in Galaad, Jaddo filius Zachariæ :
Benjamin autem, Jaſiel filius Abner. Dan verò, 22
Ezrihel filius Jeroham : hi principes filiorum Iſrael.
Noluit autem David numerare eos à viginti annis in- 23
feriùs : quia dixerat Dominus ut multiplicaret Iſrael
quaſi ſtellas cœli. Joab filius Saruiæ cœperat nu- 24
merare, nec complevit : quia ſuper hoc ira irruerat
in Iſrael : & idcircò numerus eorum qui fuerant
recenſiti, non eſt relatus in faſtos regis David. Su- 25
per theſauros autem regis fuit Azmoth filius Adiel.
His autem theſauris, qui erant in urbibus, & in vi-
cis, & in turribus, præſidebat Jonathan filius O-
ziæ. Operi autem ruſtico, & agricolis qui exerce- 26
bant terram, præerat Ezri filius Chelub. Vinea- 27
rúmque cultoribus, Semeias Romathites : cellis
autem vinariis, Zabdias Aphonites. Nam ſuper 28
oliveta & ficeta, quæ erant in campeſtribus, Ba-
lanan Gederites : ſuper apothecas autem olei, Jo-
as. Porrò armentis, quæ paſcebantur in Saron, 29
præpoſitus fuit Setrai Saronites : & ſuper boves in
vallibus, Saphat filius Adli : Super camelos ve- 30
rò, Ubil Iſmahelites : & ſuper aſinos, Jadias Me-
ronathites. Super oves quoque, Jaziz Agareus : 31
omnes hi, principes ſubſtantiæ regis David. Jo- 32
nathan autem patruus David, conſiliarius, vir pru-
dens & literatus : Ipſe & Jahiel filius Hachamoni
erant cum filiis regis. Achitophel etiam conſili- 33
arius regis, & Chuſai Arachites amicus regis. Poſt 34
Achitophel fuit Joiada filius Banaiæ, & Abiathar.
Princeps autem exercitûs regis erat Joab.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

27 Ἃ ἔλαβεν (υ) ἐκ πόλεων ϗ ἐκ τῶν λαφύρων, ϗ ἡγίασεν ἀπ᾽ αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν
28 οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν (φ) ἁγίων τοῦ θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, καὶ
Σαοὺλ τοῦ Κὶς, ϗ Ἀβεννὴρ τοῦ Νὴρ, ϗ Ἰωὰβ τοῦ (χ) Σαρουΐα, πᾶν ὃ ἡγίασαν διὰ χειρὸς Σα-
29 λωμὼθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Τῷ (ψ) Ἰσσααρὶ Χωνενία, ϗ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ
30 τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεύειν ϗ διακρίνειν. Τῷ Χεβρωνὶ Ἀσαβίας ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνα-
τοὶ χίλιοι ϗ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς, εἰς
31 πᾶσαν λειτουργίαν (ω) κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. (α) Τοῦ Χεβρωνὶ Οὐρίας ὁ ἄρχων
(β) τῶν Χεβρωνὶ κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς, ἐν τῷ (γ) τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασι-
32 λείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, ϗ εὑρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζὴρ τῆς Γαλααδίτιδος. Καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ (δ) δισχίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, ϗ κατέστησεν
αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβὴν, ϗ Γαδδὶ, ϗ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ (ε) εἰς πᾶν
πρόσταγμα κυρίου ϗ λόγον βασιλέως.

Quæ (m) cepit ex civitatibus, & de ſpoliis, & ſanctificavit de ipſis, 27
ut non deficeret ædificatio domûs Dei: Et ſuper omnia ſancta Dei (n) 28
Samuel prophetæ, & Saul filii Cis, & Abenner filii Ner, & Joab filii
Saruiæ, omne quod ſanctificaverant per manum Salomoth, & fra-
trum (o) ejus. Ipſi Iſſaari Chonenia, & (p) filii operationis, quæ ex- 29
trà, ſuper Iſrael, ad ſcribendum, & dijudicandum. Ipſi Chebroni Aſa- 30
bias, & fratres ejus, filii potentes, mille & ſeptingenti ſuper recognitio-
nem Iſrael, trans Jordanem ad Occidentem, in omne miniſterium Domini,
& operationem regis. Ipſius Chebroni Urias princeps eorum, qui Chebroni 31
ſecundùm generationes eorum. ſecundùm patrias, in quadrageſimo anno
regni ejus (q) recogniti ſunt, & inventus eſt vir potens in eis in Jazer
Galaaditidis, Et fratres ejus filii potentes bis mille ſeptingenti, principes 32
patriarum: & conſtituit eos David rex ſuper Rubeni, & Gaddi, & di-
midium tribûs Manaſſe ad omne præceptum Domini, & verbum regis.

MS.A. (υ) ἐκ τῶν πολέμων (φ) ἁγίων Σαμουὴλ (χ) Σαρουΐας, (ψ) Ἰσααρὶ Χωχενίας, ϗ υἱοὶ αὐτοῦ τῆς (ω) τῷ κυρίῳ ϗ (α) τῷ Χεβρωνὶ Ἰωρίας (β) τῷ Χεβρωνὶ (γ) τεσσαρακοστῷ (δ) χίλιοι ἑπτακόσιοι ἄρχοντες-πατριῶν, (ε) εἰς πάντα λόγον τοῦ θεοῦ, ϗ λόγον

ΚΕΦ. κζ'.

1 ΚΑὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλίαρχοι ϗ ἑκατόνταρχοι, ϗ
γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες (α) τῷ βασιλεῖ ϗ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, (β)
πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου ϗ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνὸς, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ,
2 διαίρεσις μία εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ
πρώτου, (γ) Ἰσβοὰζ ὁ τοῦ Ζαβδιὴλ, (δ) ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλι-
3 άδες· Ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς, ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.
4 Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδία (ε) ὁ ἐκ Χὼκ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως (ζ)
αὐτοῦ, ϗ Μακελλὼθ ὁ ἡγούμενος, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες
5 ἄρχοντες δυνάμεως. Ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων,
6 καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (η) εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Αὐτὸς Βαναίας (θ) ὁ δυνα-
τώτερος τῶν τριάκοντα ϗ ἐπὶ τῶν τριάκοντα· καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως (ι) αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς
7 αὐτοῦ. Ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαὴλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, καὶ (κ) Ζαβαδίας
8 υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (λ) εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ
πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαὼθ (μ) ὁ Ἰεσραὲ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐ-
9 τοῦ εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ ἕκτος (ν) τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ (ξ) Ὀδουίας ὁ τοῦ Ἐκκὴς
10 ὁ Θεκωΐτης, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ ἕβδομος τῷ μηνὶ
τῷ ἑβδόμῳ Χελλὴς ὁ ἐκ Φελλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (ο) εἴκοσι
11 ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ ὄγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ (π) Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ τῷ Ζαραὶ, ϗ
12 ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (ρ) εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ (σ) ἔννατος τῷ μηνὶ τῷ (τ)
ἐννάτῳ Ἀβιέζερ ὁ ἐξ Ἀναθὼθ (υ) ὁ ἐκ γῆς Βενιαμὶν, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσα-
13 ρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. Ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ (φ) Μεηρὰ ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Ζα-
14 ραὶ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (χ) εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ ἑνδέκατος τῷ μηνὶ
τῷ ἑνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ Φαραθὼν (†) ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (ψ)
15 εἴκοσι ϗ τέσσαρες χιλιάδες. Ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον (ω) Χολδία ὁ ἐκ
16 Νετωφαθὶ τῷ Γοθονιὴλ, ϗ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ (α) εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. Καὶ
ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τῷ Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Ζεχρί. τῷ Συμεὼν, Σαφατίας ὁ
17 18 τοῦ Μααχά. Τῷ Λευὶ, Ἀσαβίας ὁ τοῦ Καμουήλ. τῷ Ἀαρὼν, Σαδώκ. Τῷ Ἰούδα, Ἐλιὰβ τῶν
19 ἀδελφῶν Δαυίδ. τῷ Ἰσσάχαρ, (β) Ἀμβρὶ ὁ τοῦ Μιχαήλ. Τῷ Ζαβουλὼν, Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδίου.
20 τῷ Νεφθαλὶ, (γ) Ἰριμὼθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ. Τῷ Ἐφραὶμ, Ὡσηὲ ὁ τοῦ Ὀζίου. τῷ ἡμίσει φυλῆς
21 Μανασσῆ, Ἰωὴλ (δ) υἱὸς Φαδαΐα. Τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ τῷ (ε) ἐν γῇ Γαλαὰδ,
22 Ἰαδαὶ ὁ τοῦ (ζ) Ζαδαίου. τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν, (η) Ἰασιὴλ ὁ τοῦ Ἀβεννήρ. Τῷ Δὰν,
23 (θ) Ἀζαριὴλ ὁ τοῦ (ι) Ἰρωάβ. οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραήλ. Καὶ οὐκ ἔλαβε
Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι (κ) εἶπε κύριος πληθῦναι
24 τὸν Ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ Ἰωὰβ (λ) ὁ τοῦ Σαρουΐα ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ
λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε. καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὀργὴ (μ) ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ
25 ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυίδ. Καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως,
Ἀσμὼθ ὁ τοῦ Ὀδιήλ, ϗ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ ϗ ἐν ταῖς κώμαις ϗ ἐν τοῖς ἐποικίοις ϗ
26 ἐν τοῖς πύργοις, Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου. (ν) Καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐρ-
27 γαζομένων (ξ) Ἐσδρὶ ὁ τοῦ Χελούβ. Καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων, Σεμεῒ (ο) ὁ ἐκ Ῥαὴλ, καὶ
28 θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου, Ζαβδὶ ὁ τοῦ Σεφνί. Καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων, καὶ
ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ, (π) Βαλλανὰν ὁ Γεδωρίτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν
29 τοῦ ἐλαίου, Ἰωάς. Καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρὼν, Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης·
30 ϗ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλῶσι, Σωφὰτ ὁ τοῦ (ρ) Ἀδλί. Ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων, (σ)
31 Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης· ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, Ἰαδίας ὁ ἐκ (τ) Μεραθών. Καὶ ἐπὶ τῶν προβά-
32 των, (υ) Ἰαζὶζ ὁ Ἀγαρίτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. Καὶ Ἰω-
νάθαν ὁ πατράδελφος Δαυὶδ σύμβουλος, ἄνθρωπος (φ) συνετός· ϗ Ἰεὴλ ὁ τοῦ (χ) Ἀχα-
33 μὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. (ψ) Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, ϗ Χουσὶ (ω) ὁ πρῶ-
34 τος φίλος τοῦ βασιλέως. Καὶ (α) μετὰ τοῦτον Ἀχιτόφελ ἐχόμενος (β) Ἰωδαὲ ὁ τοῦ Βαναίου, καὶ
Ἀβιάθαρ· καὶ Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

CAP. XXVII.

ET filii Iſrael juxta numerum ſuum principes patriarum, chiliarchi, & 1
centuriones, & ſcribæ miniſtrantes regi, & ad omne verbum regis ſe-
cundùm diſtributiones, (a) omne verbum, ingredientis, & egredientis,
menſem ex menſe, in omnes menſes anni, diſtributio una viginti & qua-
tuor millia. Et ſuper diſtributionem primam menſis primi, Isboaz filius 2
Zabdiel, ſuper diſtributionem ejus, viginti & quatuor millia: De filiis 3
Phares, princeps omnium principum virtutis, menſis primi. Et ſuper 4
diſtributionem menſis ſecundi Dodia, qui de Choc: & (b) ſuper diſtributi-
onem ejus, & Macelloth præfectus, & ſuper diſtributionem ejus viginti
& quatuor millia, principes virtutis. Tertius menſe tertio Banaias 5
filius Jodae (c) ſacerdos princeps: & ſuper diſtributionem ejus viginti &
quatuor millia. Ipſe Banaias potentior triginta, & ſuper triginta: & 6
ſuper diſtributionem ejus Zabad filius ejus. Quartus in menſem quar- 7
tum Aſael frater Joab, & Zabadias filius ejus, & fratres: & ſuper
diſtributionem ejus viginti & quatuor millia. Quintus menſi quinto 8
præfectus Samaoth filius Jeſrae: & ſuper diſtributionem ejus viginti
& quatuor millia. Sextus menſi ſexto Oduias filius Ecces Thecoita: 9
& ſuper diſtributionem ejus viginti & quatuor millia. Septimus men- 10
ſi ſeptimo Chelles, qui de Phallus, de filiis Ephræm: & ſuper diſtribu-
tionem ejus viginti & quatuor millia. Octavus menſi octavo Sobochai 11
Uſathi ipſi Zarai: & ſuper diſtributionem ejus viginti & quatuor
millia. Nonus menſi nono Abiezer, qui ex Anathoth, qui de terra 12
Benjamin: & ſuper diſtributionem ejus quatuor, & viginti millia.
Decimus menſi decimo Meera, qui ex Netophathi, ipſi Zarai, & ſuper di- 13
ſtributionem ejus viginti & quatuor millia. Undecimus menſi undeci- 14
mo Banaias, qui ex Pharathon, de filiis Ephræm: & ſuper diſtributio-
nem ejus, viginti & quatuor millia. Duodecimus in menſem duodeci- 15
mum, Choldia, qui ex Netophathi, ipſi Gothoniel: & ſuper diſtribu-
tionem ejus viginti & quatuor millia. Et ſuper tribus Iſrael, ipſi 16
Ruben præfectus Eliezer, qui ipſius Zechri: Ipſi Symeon, Saphatias,
qui ipſius Maacha: Ipſi Levi, Aſabias, qui ipſius Chamuel: Ipſi 17
Aaron, Sadoc: Ipſi Juda, Eliab de fratribus David: Ipſi Iſſachar, 18
Ambri, qui ipſius Michael: Ipſi Zabulon, Samaias, qui Abdiæ: Ipſi 19
Nephthali, Jerimoth, qui ipſius Oziel: Ipſi Ephræm, Oſe, qui Oziæ: Dimi- 20
dio tribûs Manaſſe, Joel filius Phadaia: Dimidio tribûs Manaſſe, quod 21
in terra Galaad, Jadai, qui Zadæi: Filiis Benjamin, Jaſiel, qui ipſius
Abenner: Ipſi Dan, Azariel, qui ipſius Iroab. Hi patriarchæ tribuum Iſ- 22
rael. Et non cepit David numerum eorum à viginti annis, & infra: quo- 23
niam dixerat Dominus multiplicare Iſrael, ſicut aſtra cœli. Et Joab Sa- 24
ruiæ cœpit numerare in populo, & non conſummavit, & facta eſt in
his ira ſuper Iſrael: & non eſt relatus numerus in librum ver-
borum dierum regis David. Et ſuper theſauros regis, Aſmoth, 25
qui ipſius Odiel: & ſuper theſauros, qui in agro, & in pagis,
& in villis, & in turribus, Jonathan, qui Oziæ: Et ſuper 26
agricolas terram operantes, Eſdri, qui ipſius Chelub. Et ſuper 27
(d) cellas, Semei, qui de Rael: & ſuper theſauros, qui in
cellis vini, Zabdi, qui ipſius Sephni. Et ſuper oliveta, & ſu- 28
per ſycomoros, quæ in campeſtri, Ballanan Gedorita: ſuper the-
ſauros autem olei, Joas. Et ſuper boves paſcuales, qui in Sa- 29
ron, Satrai Saronita: & ſuper boves, qui in vallibus, Sophat,
qui ipſius Adli. Super camelos autem, Abias Iſmaelita. Super 30
aſinos autem Jadias, qui de Merathon. Et ſuper oves, Ja- 31
ziz Agarita. Omnes hi præfecti ſubſtantiæ David regis. Et Jo- 32
nathan patruus David conſiliarius, homo intelligens. Et Jeel,
qui ipſius Achami, cum filiis regis. Achitophel conſiliarius regis: 33
& Chuſi (e) primus amicus regis: Et (f) poſt hunc Achito- 34
phel, ſequens Jodae, qui Banææ, & Abiathar, & Joab
princeps militiæ regis.

MS.A. (α) τῷ λαῷ ϗ εἰς πᾶν λόγον (β) εἰς πάντα λόγον (γ) Ἰσβοὰμ (δ) ϗ ἐπὶ (ε) ὁ Ἀωθὶ, ϗ (ζ) αὐτοῦ * εἴκοσι (η) τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. (θ) δυνατώτερος (ι) αὐτῶν Ἀμιραζὰθ υἱὸς (κ) Ζαβδίας ὁ υἱὸς (λ) τέσσαρες ϗ εἴκοσι (μ) ὁ Ἰεζραὲλ, (ν) μηνὶ (ξ) Εἰρὰ υἱὸς Ἐκκὴς (ο) τέσσαρες ϗ εἴκοσι (π) Σοβοχαὶ, καὶ ἐπὶ τῆς (ρ) τέσσαρες καὶ εἴκοσι (σ) ἔνατος (τ) ἐνάτῳ (υ) ἐκ γῆς (φ) Μοοραὶ ὁ ἐκ Νετουφὰτ (χ) τέσσαρες καὶ εἴκοσι (†) τῶν (ψ) τέσσαρες ϗ εἴκοσι (ω) Χολδαὶ ὁ ἐκ Νετωφατὶ (α) τέσσαρες ϗ εἴκοσι (β) Ἀμαρὶ (γ) Ἰριμὼθ (δ) ὁ τοῦ Φαδαΐα. (ε) ἐν Γαλαὰδ, Ἰαδδαὶ (ζ) Ζαβδίου. (η) Ἀσιὴλ (θ) Ἐζριὴλ (ι) Ἰωράμ. (κ) κύριος εἶπεν πληθῦναι (λ) ὁ τῆς Σαρουΐα (μ) ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· (ν) Ἐπὶ δὲ τῶν (ξ) Ἐζραὶ (ο) ὁ Ῥαμαθαῖος, ϗ (π) Βαλανὰ ὁ Γεδώρ· (ρ) Ἀδαί. (σ) Οὐβίας (τ) Μαραθών. (υ) Ἰωζίζ (φ) συνετὸς, ϗ γραμματεὺς αὐτοὺς· ϗ Ἰεριὴλ (χ) Ἀχαμανὶ (ψ) Καὶ Ἀχιτόφελ (ω) πρῶτος (α) μετ᾽ αὐτὸν (β) Ἰωαδαὲ

דברי הימים א׃ כח

CAP. XXVIII. כח

principes &,regi miniſtrantium diviſionum principes &,tribuum principes ,Iſrael principes omnes David congregavit Et
1 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי
omnem *ad* & ,potentibus & eunuchis cum ejus filiorũ &,regis poſſeſſionis &,ſubſtãtiæ omnis principes &,*centuriarũ principes &*,millium
הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־
meo corde *cum Ego*:meꝰ populꝰ & mei fratres me Audite:ait &,ſuos pedes ſuper rex David ſurrexit Et .Jeruſalaim in *virtute* fortem
2 גִּבּוֹר חָיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־לְבָבִי
:mihi dixit Deus Et .ædificandum ad præparavi &,noſtri Dei pedum ſcabello &,Domini fœderis arcæ quietis domum *ædificare*
3 לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי
omni ex me *in* Iſrael Deus Dominus elegit Et .effudiſti *ſanguines* & ,tu bellorum vir quia:meo nomini domum ædificabis Non
4 לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל
,mei patris domũ Jehudah domo *in* &,ducem *in* elegit Jehudah *in* nam:ſeculum in Iſrael ſuper *regem in exiſtendum ad*,mei patris domo
בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי
(Dñs mihi dedit filios multos nam) meis filiis omnibꝰ ex Et.Iſrael univerſum ſup *faciendũ regnare ad* voluit me *in* mei patris filiis *in* &
5 וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה
ipſe,tuus filius Selomoh :mihi Dixitque .Iſrael ſuper Domini regni thronum ſuper *ſedendum ad*,meũ filium Selomoh *in* elegit &
6 וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־
uſque ejus regnum firmabo Et .patrem in illi ero ego &,filiũ in mihi eum *in* elegi quia :mea atria &,meam domũ ædificabit
7 יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ עַד־
cœtus Iſrael omnis oculis in nunc Et .hanc diem ſecundùm mea judicia &,mea præcepta faciendũ ad fuerit robuſtꝰ ſi ,ſeculum in
8 לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־
,bonam terram poſſideatis ut :veſtri Dei Domini mandata cuncta quærite & cuſtodite noſtri Dei auribꝰ in &,Domini
יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
corde in ei ſervi &,tui patris Deum ſcito mi fili Selomoh tu Et .ſeculum in uſque vos poſt veſtros filios faciatis hæreditare &
9 וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב
,eum quæſieris Si .*intelligens* cogitationum *figmentum omne* &,Dominus *inquirens* corda omnia etenim :*voluntaria anima* in & ,perfecto
שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ
:ſanctuario domum *ædificandũ ad* te *in* elegit Dominus quòd nunc Vide .æternum in te *execrabitur*,eum dereliqueris ſi &;tibi invenietur
10 יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃ רְאֵה עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ
,ejus cœnaculorũ &,ejꝰ cellariorũ &,ejus domorum & ,porticus *exemplar* ſuo filio Selomoh David dedit Et .fac & confortare
11 חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגַנְזַכָּיו וַעֲלִיֹּתָיו
,Domini domus atriis in eo cum ſpiritu in fuerat quod omnis *exemplar* Et.propitiatorii domus &,intrinſecorum ejus cubiculorum &
12 וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה
ſacerdotum diviſionibus in Et .ſanctitatum theſauris in & ,Dei domus theſauris in,*undiquaque* cubiculis omnibus in &
13 וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ וּלְמַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים
pondere in ,auro In .Domini domus *ſervitii* vaſis omn ibus in &:Domini domus *ſervitii* opere omni in & ,Levitarum &
14 וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל
.*ſervitii* & *ſervitii* vaſis omnibus in ,pondere in argenteis vaſis omnibus in ;*ſervitii* & *ſervitii* vaſis omnibus in ,auri
לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXVIII.

Convocavit igitur David omnes principes Iſrael, duces 1
tribuum, & præpoſitos turmarum, qui miniſtrabant
regi : tribunos quoque & centuriones, & qui præerant
ſubſtantiæ & poſſeſſionibus regis, filióſque ſuos cum eunuchis,
& potentes, & robuſtiſſimos quoſque in exercitu,
Jeruſalem. Cúmque ſurrexiſſet rex, & ſtetiſſet, ait; 2
Audite me fratres mei, & populus meus : Cogitavi ut ædificarem
domum, in qua requieſceret arca fœderis Domini,
& ſcabellum pedum Dei noſtri: & ad ædificandum,
omnia præparavi. Deus autem dixit mihi ; Non ædificabis 3
domum nomini meo, eò quòd ſis vir bellator, & ſanguinem
fuderis. Sed elegit Dominus Deus Iſrael me de 4
univerſa domo patris mei , ut eſſem rex ſuper Iſrael
in ſempiternum : de Juda enim elegit principes : porrò
de domo Juda , domum patris mei : & de filiis
patris mei, placuit ei ut me eligeret regem ſuper cunctum
Iſrael. Sed & de filiis meis (filios enim mihi multos 5
dedit Dominus) elegit Salomonem filium meum, ut
ſederet in throno regni Dñi ſuper Iſrael. Dixítque mihi; 6
Salomon filius tuus ædificabit domũ meam, & atria mea:
ipſum enim elegi mihi in filiũ, & ego ero ei in patrẽ. Et 7
firmabo regnum ejus uſque in æternum, ſi ꝑſeveraverit facere
præcepta mea, & judicia, ſicut & hodié. Nunc ergò 8
coram univerſo cœtu Iſrael, audiente Deo noſtro, cuſtodite
& perquirite cuncta mandata Domini Dei noſtri: ut
poſſideatis terram bonam, & relinquatis eam filiis veſtris
poſt vos uſque in ſempiternum. Tu autem, Salomon fili 9
mi, ſcito Deum patris tui, & ſervito ei corde perfecto, &
animo voluntario: omnia enim corda ſcrutatur Dominus,
& univerſas mentium cogitationes intelligit. Si quæſieris
eum, invenies : ſi autem dereliqueris eum, projiciet
te in æternum. Nunc ergò quia elegit te Dominus ut ædificares 10
domum Sanctuarii, confortare, & perfice. Dedit 11
autem David Salomoni filio ſuo deſcriptionem porticûs,
& templi, et cellariorum, et cœnaculi, et cubiculorum
in adytis, & domûs propitiationis, Necnon & omnium 12
quæ cogitaverat atriorum, et exedrarum per circuitum
in theſauros domûs Domini, et in theſauros ſanctorum,
Diviſionúmque Sacerdotalium et Leviticarum 13
in omnia opera domûs Domini, et in univerſa vaſa miniſterii
templi Domini. Aurũ in pondere per ſingula vaſa 14
miniſterii. Argenti quoque pondus pro vaſorum et operum
diverſitate.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܚ *

* ܘܟܢܫ ܕܘܝܕ ܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ : ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܫܒ̈ܛܐ : ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܦܠܓ̈ܘܬܐ 1
ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܡܠܟܐ : ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܐܠܦ̈ܐ . ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܡܐܐ̈ . ܘܕܫܠܝܛܝܢ ܥܠ ܩܢܝܢܐ .
ܘܒܥܝܪܐ ܕܡܠܟܐ : ܘܕܒܢܘܗܝ : ܡܗܝܡܢ̈ܐ : ܘܓܢܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢ̈ܐ . ܘܐܬܘ ܟܠܗܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ .
* ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܫܡܥܘܢܝ ܐܚܝ ܘܥܡܝ . ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܠܒܝ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ 2
ܕܢܝܚܐ . ܠܩܘܒܠ ܐܪܘܢܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ . ܘܠܐܬܪܐ ܕܡܫܪܝܬܗ ܕܐܠܗܢ . ܘܟܠܗܝܢ ܛܝܒܬ ܟܠ ܗܘܐ
ܠܡܒܢܝܢܐ ܒܝܬܐ . * ܘܡܪܝܐ ܐܡܪ ܠܝ . ܠܐ ܬܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ . ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ ܩܪܒܬܢܐ . 3
ܘܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ ܕܕܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܕܬ . * ܘܓܒܐ ܒܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ . 4
ܡܢ ܟܠܗ ܒܝܬ ܐܒܝ . ܕܐܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ . ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ
ܝܗܘܕܐ . ܓܒܐ ܠܗ ܡܠܟܐ . ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ . ܓܒܐ ܠܗ ܒܝܬ ܐܒܝ . ܘܡܢ ܒܝܬ
ܐܒܝ . ܒܝ ܨܒܐ ܕܐܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ . * ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ . ܕܣܓܝܐܝܢ ܒܢܝܐ 5
ܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ . ܓܒܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܝ . ܕܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܪܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ .
* ܘܐܡܪ ܠܝ . ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪܟ . ܗܘ ܢܒܢܐ ܒܝܬܝ ܘܕܪܬܝ . ܡܛܠ ܕܒܗ ܓܒܝܬ ܕܢܗܘܐ ܠܝ 6
ܒܪܐ . ܘܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܐܒܐ . * ܘܐܩܝܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܠܥܠܡ . ܘܐܢܗܘ ܕܠܐ ܢܨܒܐ ܠܡܥܒܕ 7
ܦܘܩܕܢܝ ܘܕܝܢܝ . ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ . * ܘܗܫܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܐ ܕܡܪܝܐ . ܘܩܕܡ 8
ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ . ܛܪܘ ܘܒܥܘ ܦܘܩܕܢܘܗܝ . ܕܬܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ ܗܕܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ .
ܘܬܘܪܬܘܢܝܗ ܠܒܢܝܟܘܢ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ . ܘܠܐ ܬܬܚܪܒ . * ܘܐܢܬ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪܝ . ܝܠܦ ܟܠܡܕܡ 9
ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ . ܘܦܠܘܚܝܘܗܝ ܒܠܒܐ ܫܠܡܐ . ܘܒܪܥܝܢܐ ܕܢܦܫܐ ܕܠܐ ܩܛܝܪܐ .
ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܐܝܬ ܒܠܒܐ . ܝܕܥ ܡܪܝܐ . ܘܟܠ ܕܡܬܪܥܝܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܒܪܥܝܢܝܗܘܢ .
ܡܣܬܟܠ . ܐܢ ܬܒܥܝܘܗܝ . ܢܫܬܟܚ ܠܟ : ܘܐܢ ܬܫܒܩܝܘܗܝ ܢܘܒܕܟ . * ܚܙܝ ܘܣܒܪ ܕܡܪܝܐ 10
ܓܒܟ . ܠܡܒܢܝܘ ܒܝܬܐ ܠܫܡܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝܐ . ܐܬܚܝܠ ܘܐܬܓܒܪ ܘܥܒܕ . * ܘܝܗܒ 11
ܕܘܝܕ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ . ܕܡܘܬܐ ܕܐܣܛܘܢܐ . ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܒܝܬܐ . ܘܕܐܣܛܘܐ . ܘܕܥܠܝܬܐ .
ܘܕܐܣܛܘܢܐ ܓܘܝܐ . ܘܕܐܣܛܘܢܐ ܒܪܝܐ . ܘܕܥܠܝܐ ܘܕܬܚܬܝܐ . * ܘܕܒܝܬ ܓܙܐ . ܘܕܒܝܬ ܥܒܕܐ 12
ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ . ܘܕܒܝܬ ܛܒܚܐ . ܘܕܒܝܬ ܫܩܝܐ . ܘܕܒܝܬ ܢܛܪܝ ܫܪܓܐ .****

CAP. XXVIII.

Poſt hæc convocavit David cunctos principes 1
Iſraelis, & primores tribuum, duces turmarum,
qui miniſtrabant regi, chiliarchas,
centuriones, & eos qui præerant poſſeſſionibus
& pecuariæ regis & filiorum ejus, eunuchos,
& robore valentes. Qui cùm veniſſent
omnes in Jeruſalem, Dixit eis; Audite me fratres 2
mei, & popule mi. Equidem ſtatueram
apud meipſum ædificare domum quietis pro
arca fœderis Domini, & in locum habitationis
Dei noſtri ; & omnia paraveram ad extruendam
domum. Sed Dominus dixit mihi, 3
Ne ædifices domum nomini meo, quia vir es
bellator, & quia vir es qui multum ſanguinem
fudiſti. Me quidem elegit Dominus Deus Iſraelis 4
ex toto domo patris mei, ut ſim rex ſuper
Iſraelem in æternum : nam ex tribu domûs
Judæ elegit ſibi regem, & ex tribu domûs
Judæ elegit ſibi domum patris mei, è domo
verò patris mei elegit me ut rex eſſem ſuper
Iſraelem. Item ex omnibus filiis meis (multos 5
enim filios dedit mihi Dominus) elegit
Salomonem filium meum ut ſederet ſuper ſolium
excelſi regni Iſraelis : Et dixit mihi, Salomon 6
filius tuus ipſe ædificabit domum meam,
& atrium meum, nam ipſum elegi ut ſit
mihi filius, & ego ero illi pater : Et ſtabiliam 7
ſolium regni ejus in æternum, etiamſi noluerit
exercere præcepta & judicia mea, ut hodie.
Nunc igitur præſente univerſo Iſraele populo 8
Domini, & in præſentia Domini Dei noſtri
cuſtodite & quærite præcepta ejus; ut vos hæreditariò
poſſideatis terram hanc in perpetua
ſecula, & poſſidendam tradatis filiis veſtris in
ſeculum ſeculorum, & non vaſtetur. Tu quoq; 9
Salomon fili mi, diſce quicquid præcepit mihi
Dominus Deus; eúmque cole corde integro,
voluntariè, ſine coactu; nam quicquid eſt in
corde, novit Dominus; & quicquid mortales
animis concipiunt, intelligit. Si quæſieris
eum, præſtò erit tibi; quòd ſi dereliqueris
eum, perdet te. Scito & conſidera quòd Dominus 10
elegit te ad ædificandum domum nomini
ſanctiſſimo Domini; forti ac virili ſis
animo, & fac. Tum dedit David Salomoni 11
filio ſuo exemplar paraſtadum, & menſuram
domûs, et xyſti, et cœnaculorum, porticum
interiorum, et porticum exteriorum, ſuperiorum
et inferiorum, Gazophylacii, officinæ 12
domûs Domini, coquinæ, domûs pincernarum,
et domûs tuentium lucernas,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. κη'.

1 ΚΑὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραήλ, ἄρχοντας τῶν κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας
τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς
γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων (α) αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
2 Σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔστη (β) Δαυὶδ ἐν μέσῳ
τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατέ μου (γ) ἀδελφοί μου, καὶ λαός μου· ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον
ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου, καὶ στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν
3 ἐπιτήδεια. Καὶ ὁ θεὸς εἶπεν, Οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ,
4 ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστὴς εἶ σύ, καὶ (δ) αἷμα ἐξέχεας. Καὶ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ
ἀπὸ παντὸς οἴκου (ε) πατρός μου εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν Ἰούδᾳ ᾑρέτικε τὸ βασίλειον,
καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου, ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ
5 γενέσθαι (ζ) με εἰς βασιλέα ἐπὶ παντὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπὸ πάντων (η) τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς (θ)
ἔδωκέ μοι κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου
6 (ι) ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπέ μοι ὁ θεός, Σαλωμὼν ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν
7 μου, ὅτι ᾑρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναί μου υἱόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα· Καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ
8 ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ κρίματά μου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ νῦν κατὰ
πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου, καὶ ἐν ὠσὶ θεοῦ ἡμῶν, (κ) φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολὰς
κυρίου (λ) τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ (†) κατακληρονομήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ'
9 ὑμᾶς ἕως αἰῶνος. Καὶ νῦν Σαλωμὼν (μ) υἱέ, γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ
καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας (ν) ἐτάζει κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει. ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν,
10 εὑρεθήσεταί σοι, καὶ ἐὰν (ξ) καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. Ἴδε νῦν, ὅτι κύριος ᾑρέτικέ
11 σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἁγίασμα, ἴσχυε καὶ ποίει. Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ
παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ, (ο) καὶ τῶν ζακχῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερῴων, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων, καὶ
12 τοῦ οἴκου τοῦ ἐξιλασμοῦ, Καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφορίων
13 τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, Καὶ τῶν (π) καταλυμάτων, καὶ τῶν ἐφημεριῶν
τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίμων
14 σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου. Καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὁλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν,

CAP. XXVIII.

ET evocavit David omnes principes Iſrael, principes (a) judicum, & 1
omnes principes diurnarum vicium, quæ circa corpus regis, & principes
millium, & centuriarum, & (b) cuſtodes theſauri, & eos, qui ſuper
ſubſtantiam ipſius, & omnem poſſeſſionem regis, & filiorum
ejus, cum eunuchis, & potentes, & bellatores militiæ in
Hieruſalem. Et ſtetit David in medio Eccleſiæ, & dixit; 2
Audite me, fratres mei, & populus meus. Mihi factum eſt ſuper
cor ædificare domum requietis arcæ teſtamenti Domini, & (c) ſtationem
pedum Domini noſtri: & paravi quæ ad habitationem apta. Et 3
Deus dixit; Non ædificabis mihi domum, ad cognominandum nomen
meum in ea: quoniam homo bellator es tu, & ſanguinem effudiſti.
Et elegit Dominus Deus Iſrael in me, de omni domo patris mei, eſſe 4
regem ſuper Iſrael in ſeculum: & in Juda elegit (d) regnum, & de domo
Juda domum patris mei. Et in filiis patris mei, in me voluit: ut eſſem
ego in regem ſuper omnem Iſrael. Et de omnibus filiis meis, (quia 5
multos filios dedit mihi Dominus) elegit in Salomon filio meo, ſedere
ipſum ſuper thronum regni Domini ſuper Iſrael. Et dixit mihi Deus; 6
Salomon filius tuus ædificabit domum meam, & atrium meum: quoniam
elegi in eo, eſſe meum filium, & ego ero ei in patrem: Et dirigam 7
regnum ejus uſque in ſeculum; ſi invaluerit ad cuſtodiendum mandata
mea, & judicia mea, ſicut dies hæc. Et nunc (e) ad faciem univerſæ eccleſiæ 8
Domini, & in auribus Dei noſtri, obſervate, et quærite omnia mandata
Domini Dei noſtri, ut hæreditetis terram bonam, & in hæreditatem tradatis
filiis veſtris poſt vos uſque in ſeculum. Et nunc, Salomon fili, noſce 9
Deum patrum tuorum, & ſervi ei in corde perfecto, & animâ volente:
quoniam omnia corda ſcrutatur Dominus, & omnem (f) cogitationem
cognoſcit. Si quæſiveris eum, invenietur tibi: & ſi deliqueris eum,
dereliquet te in finem. Vide nunc, quia Dominus elegit te ædificare 10
ſibi domum in ſanctificationem. Confortare, & fac. Et dedit David Salomon 11
filio ſuo exemplar (g) templi, & domorum ejus, & (h) Zacchon
ejus, & cœnaculorum, & apothecarum interiorum, & domûs (i)
propitiationis: Et exemplar, quod habuit in ſpiritu ſuo, atriorum domûs 12
Domini, & omnium paſtophoriorum, quæ in circuitu, quæ ad apothecas domûs Domini, & apothecarum ſanctorum, (k) Et diverſoriorum, & vicium ſacerdotum, & Levitarum, 13
ad omnem operationem miniſterii domûs Domini, et apothecarum miniſterialium vaſorum cultûs domûs Domini: (l) Et menſuram ponderis eorum, et aureorum, et argenteorum: 14

MS.A. (α) αὐτοῦ, * καὶ τοὺς δυνάστας (β) Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐμ μέσῳ (γ) ἀδελφοί, καὶ (δ) αἵματα (ε) τοῦ πατρός (ζ) με βασιλέα ἐπὶ τῷ παντὶ (η) υἱῶν (θ) δέδωκέν (ι) ἐπὶ Ἰσραήλ. (κ) φυλάσσεσθαι (λ) θεοῦ (†) κατακληρονομήσεται (μ) υἱέ μου, (ν) ἐξετάζει (ξ) καταλείψεις (ο) καὶ ζακχῶν (π) καταλυμάτων, τῶν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثامن والعشرون *

1 * وجمع داود سائر روساء بني اسرائيل * وكبراء الحكام والاسباط * والالاف * والمئين *
2 والمتحكمين على المواشي * واولاده الموتمنين * شديدي القوة الذين باورشليم * ووقف داود في
وسط الجماعة وقال لهم * اسمعوا مني يا قومي ويا اخوتي * انا كان في قلبي ان ابني بيتا * موضع
راحة لصندوق عهد الله * موضع مسكن الهنا * واستعددت كل شي لبناء البيت *
3 4 * فقال لي الرب * لا تبني بيتا لاسمي * لانك رجل جري دفقت دماء كثيرة * والرب اله
اسرائيل اختارني من جميع بيت ابي * لاكون ملكا على اسرائيل الى الابد * لانه من بيت
يهوذا اختار له ملكا * ومن امة يهوذا اختار له بيتا * وهو بيت ابي * ومن بيت ابي اختارني ملكا
5 على اسرائيل * ومن جميع اولادي الكثيرين الذين وهبهم الله لي * اختار سليمان ابني
6 ليجلس على كرسي الملك العظيم الذي للرب على اسرائيل * وقال الله لي * ان سليمان
ابنك هو الذي يبني لي بيتا ويبني صحنه * لاني اصطفيته ان يكون لي ابنا وانا اكون
7 8 له ابا * واثبت كرسي ملكه الى الابد * اذا حفظ وصاياي واحكامي كمثل اليوم * وقال
داود * الان قدام سائر اسرائيل جماعة الله تشكرون الله الهنا وتحفظون وصاياه * لكي ترثوا
انتم ايضا هذه الارض الى ابد الابدين * ويرثوها اولادكم بعدكم الى ابد الابدين * اذ
9 هم لم يفسدوا * وانت يا ابني سليمان * تكون تعرف كل ما اوصانا الرب الاله به * فاعبده
بقلب سليم ونفس مستقيمة بغير ضجر * لان الله يفحص كل قلب ويعرف كل فكر * واذا
10 طلبته وجدته * واذا اخليته رفضك الى الابد * انظر الان * الرب قد اختارك لتبني له
11 بيتا وموضع قدس الله * فتقوا واعمل * واري داود سليمان ابنه مثال الهيكل كله *
ومقدار الرواقات الفوقانية * والاسطوانات الجوانية * والبيت الذي لغفران الخطايا *
12 * والاسطوانات البرانية * والفوقانية والتحتانية * والبيت الذي يوضع فيه اواني بيت الله *
وبيت الطبخ * وبيت السقايين والمسارج *

* *

CAP. XXVIII.

Congregatis itaque David cunctis 1
proceribus filiorum Iſraelis, ſuperioribus rectorum atque tribuum, chiliarchis,
centurionibus, præfectis armentorum, ſuis denique filiis arcanorum participibus,
ſtrenuis ac generoſis, qui erant in Jeruſalem; Stetit David in media concione, 2
& ait illis, Audite me O popule mi,
& O fratres mei. Erat mihi in animo
ædificare domum, locum quietis pro arca
fœderis Dei, locum habitationis Dei noſtri;
& omnia paraveram pro ſtructura
domûs: Verùm dixit mihi Dominus, 3
Nequaquam ædificabis domum nomini
meo, quoniam es vir generoſus, & multos
ſanguines fudiſti. Dominus autem 4
Deus Iſraelis, cùm elegerit me ex tota
domo patris mei, ut ſim rex ſuper Iſraelem
in æternum (nam è domo Judæ
eligens ſibi regem, & è gente Judæ eligens
ſibi domum, eámque domum patris
mei; ex mea domo paterna me regem
elegit ſuper Iſraelem) Ex omnibus filiis 5
meis, qui plures ſunt, quos conceſſit
mihi Deus, elegit Salomonem filium
meum ut inſideret ſolio auguſtiſſimi imperii
quod Dominus habet ſuper Iſraelem.
Dixitque mihi Deus, Salomon 6
filius tuus ipſe quidem eſt qui ædificaturus
eſt mihi domum, & ædificaturus
atrium ejus: nam ipſum elegi ut ſit
mihi filius, & ego ero illi pater: Et 7
confirmabo ſolium regni ejus in æternum,
dummodò cuſtodiat præcepta mea & judicia
mea, ſicut hodie. Tum dixit David, 8
Itaque coram univerſo Iſraele cœtu
Dei gratias agetis Deo, Deo noſtro,
ejuſque mandata ſervabitis; ut hæreditario
jure poſſideatis etiam vos terram
iſtam in ſeculum ſeculorum, & poſſideant
eam filii veſtri poſt vos in ſecula
ſempiterna, modò non depraventur.
Tu quoque O fili mi Salomon, ediſce 9
omnia quæ præcepit nobis Dominus Deus,
eumque corde ſincero & rectâ
mente cole, ſine tædio: nam Deus omnia
corda ſcrutatur, & novit omnes
cogitationes: cùm quæſieris eum, invenies
illum; cùm verò deſerueris eum, reſpuet
te in æternum. Adverte jam, Dominus 10
elegit te ut ædificares ipſi domum &
locum Sanctuarii Dei: ſume igitur animos
& perfice. Deinde oſtendit David 11
Salomoni filio ſuo typum totius templi,
& menſuram porticuum ſuperiorum,
& clathrorum interiorum, &
domûs remiſſionis peccatorum: Item 12
clathrorum exteriorum, tam ſuperiorum
quàm inferiorum, & domûs in qua ponebantur
vaſa domûs Dei, & coquinæ,
& domûs pincernarum, & lucernarum.

דברי הימים א׃ כט

argenteis candelabris & :ej⁹ lucernarũ & candelabri & candelabri pondere in ,aureis eorũ lucernis & ,aureis candelabris in pond⁹ Et
וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף 15
,*dispositionis* mensis pondus auri Et .candelabri *& candelabri servitium* secundùm,ejus lucernis & candelabro pondere in
בְּמִשְׁקָל לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבוֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל לְשֻׁלְחֲנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת 16
aureis crateribus & ,mundũ aurum *mediis calamis* & ,*sparsoriis* & ,*tridentibus* Et .argenteis mensis argentum &;*mensæ* & *mensæ*
לְשֻׁלְחַן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף׃ וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַזָּהָב 17
purificatum aurum suffimenti altari Et *crateri & crateri* pondere in argenteis crateribus & ,*crateri* & *crateri* ,pondere in
בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר׃ וּלְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק 18
Omnia .Domini fœderis arcam super tegentib⁹ & expandentib⁹ aurum Cherubim quadrigæ *exemplari* & ,pondere in
בַּמִּשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרֻבִים זָהָב לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ הַכֹּל 19
:suo filio Selomoh David Dixitque .*exemplaris* opera omnia ,fecit intelligere me super Domini manu de scriptura in
בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה עָלַי הִשְׂכִּיל כֹּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ 20
te derelinquet non & ,*te debilitabit* non ,tecum meus Deus Deus Dñs quia :*consterneris* ne & ,timeas ne ,fac & roborare & ,Confortare
חֲזַק וֶאֱמַץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ
servitium omne in,Levitarum & sacerdotum divisiones ecce Et .Domini domus *servitii* opus omne *conficere ad usque*
עַד־לִכְלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וְהִנֵּה מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבוֹדַת 21
omnibus popul⁹ omnis &,principes & ,*servitio* omni sapientia in spontaneo omni opere omni in tecum & ;Dei domus
בֵּית הָאֱלֹהִים וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־עֲבוֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־
.tuis verbis
דְּבָרֶיךָ׃

CAP. XXIX. כט

;grande *opificium* &:tenellũ &,puerum ,Deus *eo in* elegit unum meũ filiũ Selomoh :cœtum omnẽ ad rex David dixit Et
וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־בּוֹ אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְדוֹלָה 1
:aurum ad ,aurum mei Dei domui præparavi *mea fortitudine omni in* Et .*Deo Domino* sed ,ædes *homini* non quia
כִּי לֹא לְאָדָם הַבִּירָה כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־אֱלֹהַי הַזָּהָב לַזָּהָב 2
,*variegationis* et,*fuci* lapides,*impletionũ* et ,*onychis* lapides ,ligna ad ,ligna et :ferrum ad ferrum :æs ad æs et :argentum ad argentũ et
וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה
peculiare mihi est,mei Dei domum erga *mea voluntate in* adhuc Et.multitudine in marmoreos lapides & ,pretiosum lapidem omnem &
וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב׃ וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה 3
talenta millia Tria .sanctuarii domui præparavi omnibus ex ,*supra* mei Dei domui dedi ;argentum & ,aurum
זָהָב וָכָסֶף נָתַתִּי לְבֵית־אֱלֹהַי לְמַעְלָה מִכָּל־הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כִּכְּרֵי 4
,aurum ad aurum *Ad* .domorum parietes *liniendum ad* purgati argenti talenta millia septem & ,Ophir auro de auri
זָהָב מִזְּהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף מְזֻקָּק לָטוּחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב 5
hodie suam manum *complendum ad*,offert sponte quisquis et :artificum manum per opus omne ad et ,argentum ad argentum *ad* &
וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאוֹת יָדוֹ הַיּוֹם
centariarum et ,*millium principes* et ,Israel tribuum principes et ,familiarum principes obtulerunt sponte Et .Domino
לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת 6
.regis operis principes in et
וּלְשָׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃

Versio VULG. LAT.

Sed & in candelabra aurea, & ad lucernas eorum, aurum pro mensura uniuscujusque candelabri & lucernarum. Similiter & in candelabra argentea, & in lucernas eorum, pro diversitate mensuræ, pondus argenti tradidit. 15 Aurũ quoq; dedit in mensas propositionis pro diversitate mensarũ: similiter & argentũ in alias mensas argenteas. 16 Ad fuscinulas quoque, & phialas, et thuribula ex auro purissimo, et leunculos aureos, pro qualitate mensuræ pond⁹ distribuit in leunculũ & leunculũ. Similiter & in leones argenteos diversum argenti pondus separavit. 17 Altari autẽ, in quo adoletur incensũ, aurum purissimũ dedit: ut ex ipso fieret similitudo quadrigæ cherubim, extendentiũ alas, & velantiũ arcã fœderis Dñi. 18 Omnia, inquit, venerũt scripta manu Dñi ad me, ut intelligerẽ universa opera exemplaris. 19 Dixit quoque David Salomoni filio suo; Viriliter age, & confortare, & fac: ne timeas, & ne paveas: Dñs enim Deus meus tecũ erit, & non dimittet te, nec derelinquet, donec ꝑficias omne op⁹ ministerii domûs Dñi. 20 Ecce divisiones Sacerdotũ & Levitarum, in omne ministeriũ domûs Dñi assistunt tibi, & parati sunt, & noverunt tam principes quàm popul⁹ facere omnia præcepta tua. 21

CAP. XXIX.

LOcutúsque est David rex ad omnẽ ecclesiã; Salomonem filium meum unum elegit Deus, adhuc puerum, & tenellum: opus namq; grande est, neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo. 1 Ego autem totis viribus meis præparavi impensas domûs Dei mei: aurũ ad vasa aurea, & argentum in argentea, æs in ænea, ferrum in ferrea, ligna ad lignea: & lapides onychinos, & quasi stibinos, & diversorum colorum, omnémque pretiosum lapidem, & marmor Parium abundantissimé. 2 Et super hæc, quæ obtuli in domum Dei mei de peculio meo aurum & argentum, do in templum Dei mei, exceptis his, quæ præparavi in ædem sanctã. 3 Tria millia talenta auri de auro Ophir: & septem millia talentorũ argenti probatissimi ad deaurandos parietes templi. 4 Et, ubicunque opus est aurum de auro, & ubicunque opus est argentum de argento, opera fiant per manus artificum: & si quis spontè offert, impleat manum suam hodiè, & offerat quod voluerit Domino. 5 Polliciti sunt itaque principes familiarum, & proceres tribuum Israel, tribuni quoque, & centuriones, & principes possessionum regis. 6

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܕܘܟܬܐ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܡܢܪ̈ܬܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܫܪ̈ܓܝܗܘܢ ܕܕܗܒܐ. ܥܡ ܦܬܝ̈ܠܬܗܘܢ ܘܨܒܬܗܘܢ 15
ܘܡܐ̈ܢܝܗܘܢ ܕܡܫܚܐ. ܟܠܗܝܢ ܟܬܒ ܕܘܝܕ. ܘܝܗܒ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. * ܦܬܘܪ̈ܐ ܕܣܐܡܐ. 16
ܘܦܬܘܪ̈ܐ ܕܕܗܒܐ. ܦܝ̈ܠܐ ܕܣܐܡܐ ܘܦܝ̈ܠܐ ܕܕܗܒܐ. * ܡܓܪ̈ܦܬܐ ܘܡܙܪ̈ܩܝܬܐ. ܘܡܨܠܝ̈ܬܐ ܕܣܐܡܐ. ܠܐ ܗܘܐ 17
ܡܢܝܢܐ ܠܡܬܩܠܗ ܕܕܗܒܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܡܐܢ̈ܐ. ** * ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. ܚܝܠ 20
ܘܐܬܠܒܒ. ܘܥܒܕ. ܘܠܐ ܬܕܚܠ. ܘܠܐ ܬܙܘܥ. ܡܛܠ ܕܡܪܐ ܡܪ̈ܘܬܐ ܥܡܟ. ܠܐ ܢܫܒܩܟ ܘܠܐ
ܢܫܒܩܟ. ܥܕܡܐ ܠܡܫܠܡ ܐܢܬ ܠܥܒܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܬܫܡܫ̈ܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܗܐ 21
ܦܠܓ̈ܘܬܐ ܕܟܗ̈ܢܐ ܘܕܠܘ̈ܝܐ. ܐܩܝܡܬ ܐܢܘܢ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܬܫܡܫ̈ܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܡܟ
ܐܢܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܡܫܠܛܝܢ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܬܫܡܫ̈ܬܐ. ܘܗܢܘܢ ܥܒܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܚܟܡܬܐ. ܟܠ
ܬܫܡܫ̈ܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܗܐ ܐܩܝܡܬ ܥܠܝܗܘܢ ܠܬܫܡܫ̈ܬܐ ܫܠܝ̈ܛܢܐ
ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ. ܕܗܢܘܢ ܢܐܨܦܘܢ ܘܢܥܒܕܘܢ. ܟܠ ܥܒ̈ܕܐ ܕܡܬܒܥܝܢ. * ܦܘܠܓܗ * ܟܛ *

* ܘܐܡܪ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܟܢܘ̈ܫܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܫܠܝܡܘܢ ܗܢܐ ܒܪܝ. ܛܠܝܐ ܗܘ 1
ܙܥܘܪܐ. ܘܠܗ ܓܒܐ ܡܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ. ܡܛܠ ܕܛܠܝܐ ܚܟܝܡ ܘܡܣܬܟܠܢܐ ܗܘ.
ܘܥܒܕܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܠܡ ܠܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܙܥܘܪܐ. ܐܠܐ ܪܒܐ. ܡܛܠ ܕܠܒܪܢܫܐ ܠܐ ܐܫܬܠܡ
ܗܟܢܐ. ܐܬܚܝܠܘ ܘܐܬܠܒܒܘ ܒܗ. ܡܛܠ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܚܐܪ. * ܟܠ ܩܢܝܢܝ ܘܟܠ 2
ܢܟܣܝ ܛܝܒܬ. ܟܠܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. ܕܗܒܐ ܠܕܗܒܐ. ܘܣܐܡܐ
ܠܣܐܡܐ. ܘܢܚܫܐ ܠܢܚܫܐ. ܘܦܪܙܠܐ ܠܦܪܙܠܐ. ܘܩܝܣܐ ܠܩܝܣܐ. ܘܐܪܙܐ ܠܐܪܙܐ. ܟܐܦܐ
ܛܒܬܐ ܘܡܪܓܢܝܬܐ. * ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ ܠܗ ܠܒܝܬܐ. ܛܝܒܬ ܘܐܬܩܢܬ ܠܗ 3
ܡܢ ܡܣܟܢܘܬܝ. ܘܟܣܦܐ ܛܝܒܬ ܠܢܦܩܬܗ ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܝ. ܡܢ ܡܣܟܢܘܬܝ.
* ܐܠܦ ܐܠܦܝܢ ܟܟܪܝܢ ܕܕܗܒܐ. ܡܢ ܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܘܬܪܝܢ ܐܠܦ ܐܠܦܝܢ ܟܟܪܝܢ 4
ܕܣܐܡܐ. ܠܡܛܫܝܘ ܫܘܪ̈ܐ ܕܒܝܬܐ. * ܐܬܪܐ ܕܡܬܒܥܐ ܕܗܒܐ. ܢܬܦܩ ܕܗܒܐ. ܘܐܬܪܐ ܕܡܬܒܥܐ 5
ܣܐܡܐ. ܢܬܦܩ ܣܐܡܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܐ. ܕܢܫܬܠܡ ܥܒܕܐ ܒܝܪܚܐ ܩܒܝܥܐ. ܥܒܕܐ
ܠܐ ܢܬܥܘܩ. ܐܠܐ ܢܫܬܠܡ ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܝܐ ܠܗ ܠܬܫܒܘܚܬܗ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܘܪܒܢܐ 6
ܕܐܒܗ̈ܬܐ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܫܒ̈ܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܐܠܦ̈ܐ ܘܕܡܐܘ̈ܬܐ. ܘܕܒܪ̈ܝܢ
ܕܡܕܒܪܝܢ ܥܠ ܥܒ̈ܕܐ ܕܡܠܟܐ.

Et loci in quo posita erant candelabra aurea, & lucernæ eorum aureæ, cum ellychniis, ornamentis, & vasis olei eorum. 15 Omnia scripsit David, dedítque Salomoni filio suo. Quoad mensas argenteas, & mensas aureas, 16 pelves argenteas, & pelves aureas, Radulas, fuscinulas, & cola argentea; innumerum erat pondus auri istorum vasorum. 17

Dixit ergò David Salomoni filio suo, Forti ac virili sis animo, & fac: ne timeas, neque formides: quia Dominus dominorum tecum est, non deseret te, neque derelinquet donec absolveris fabricam omnium ministeriorum domûs Dñi. 20 Ecce autem distributiones sacerdotum & Levitarum: eos præfeci omnibus officiis domûs Domini: penes te sunt: ipsique sapienter facient omnia opera quæ pertinent ad ministerium domûs Domini. Et ecce præfeci eisdem *ministeriis* præpositos ac principes, ut ipsi curam habeant, & agant omnia opera quæ requiruntur. 21

CAP. XXIX.

PRæterea dixit David rex ad omnes cœtus Israelis, Salomon hic filius meus, puer parvus est; ipsum tamen elegit Domin⁹ ex omnibus filiis meis, quòd puer sit sapiens ac prudens. Opus autem hujusmodi quod commissum est ei, nequaquam parvi est momenti, imò maximi; quandoquidem nulli mortalium tale quid demandatum est. Forti igitur atque virili animo estote in hoc *opere*, quoniam Dominum Deum nostrum respicit. 1 Omnes facultates meas & opes meas paravi, quicquid *scilicet* requiritur pro domo Domini Dei mei; aurum ad aurea, argentum ad argentea, æs ad ærea, ferrum ad ferrea, lignum ad lignea, cedrum ad cedrina; lapides optimos, & margaritas. 2 Et quicquid necessarium est ipsi domui, jam apparavi & instruxi ex paupertate mea: pecuniam denique pro sumptibus domûs Dei mei, ex paupertate mea præparavi; 3 *Nempe* millies mille talenta auri, auri *inquam* optimi, & bis millies mille talenta argenti ad obducendum parietes domûs. 4 Ubi necessarium erit aurum, insumetur aurum; & ubi necessarium erit argentum, insumetur argentum; & *id* quidem ad quælibet opera: ut absolvatur opus mense statuto, nec retardetur opus, sed perficiatur prout exigit dignitas ejus. 5 Tum congregati primates patrum, & principes tribuum Israelis, chiliarchi, centuriones, & *præpositi* eorum qui administrabant negotia regis; 6

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 16 Λυχνιῶν τῆς ὁλκῆς ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τῶν λύχνων. Ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπεζῶν τῆς προθέσεως,
17 ἑκάστης τραπέζης χρυσῆς, καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν. Καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν· καὶ τὸν
18 σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν (ρ) ἀργυρῶν, καὶ θυΐσκων κεφουρὲ, ἑκάστου σταθμοῦ. Καὶ (σ) τὸ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσίου δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἅρματος τῶν (τ) χερουβὶμ τῶν διαπε-
19 πετασμένων ταῖς πτέρυξι, καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. Πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς κυρίου ἔδωκε
20 Δαυὶδ Σαλωμὼν, κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος. Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ, Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς, ὅτι κύριος ὁ θεός μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει (υ) σε καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ ἕως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. καὶ (φ) ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ζακχῶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑπερῷα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας, καὶ
21 τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου κυρίου. Καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν (χ) οἴκου κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

Candelabrorum pondus dedit ei: & lucernarum. Dedit ei ſimiliter pon- 15 16
dus menſarum propoſitionis, cujuſq; menſæ aureæ, & ſimiliter argentea-
rum. Et fuſcinularum, & libatoriorum, & phialarum aurearum: & (m) 17
pondus aureorum, & argenteorum, & thuribulorum Cephure, cujuſq;
ponderis. Et (n) altaris thymiamatum ex auro probato, pondus oſtendit 18
ei; & exemplar currûs ipſorum Cherubim expanſorum alis, & obumbran-
tium ſuper arcam teſtamenti Domini. Omnia in ſcriptura (o) manûs Do- 19
mini dedit David Salomon, ſecundùm aſſiſtentem ſibi intelligentiam (p)
confectionis exemplaris. Et dixit David Salomon filio ſuo; Confortare, et 20
viriliter age, & fac: ne timeas, neq; paveas: quoniam Dominus Deus meus
tecum: non dimittet te, et non derelinquet, quoadusq; tu conſummes omnē
operationem miniſterii dom⁹ Domini. (q) Et ecce exemplar templi, et dom⁹
ej⁹, et Zaccho ej⁹, et cœnacula, et apothecas interiores, et domū propitiatio-
nis, & exemplar domûs Domini. Et ecce vices ſacerdotum, & Levitarum 21
ad omne miniſterium domûs Domini; & tecum in (r) omni tractatione,
& omnis promptus in ſapientia ſecundùm omnem artem, & principes, & omnis populus ad omnia verba tua.

MS.A. (ρ) ἀργυρῶν, κεφφουρὲ, (σ) τὸ τοῦ (τ) χερουβεὶν (υ) σε οὐδ᾽ οὐ μή σε ἐγκαταλείπῃ ἕως τοῦ συντελέσαι (φ) εἶδον (χ) οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ

ΚΕΦ. κθʹ.

1 Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, Σαλωμὼν ὁ υἱός μου εἰς ὃν ἡρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος,
2 νέος καὶ ἁπαλὸς, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ (β) ἀνθρώπῳ, ἀλλ᾽ ἢ κυρίῳ θεῷ. Κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκὸν, σίδηρον, ξύλα, λίθους (γ) Σοὰμ, καὶ πληρώσεως (δ) λίθους
3 πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καὶ Πάριον πολύν. Καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου, ἔστι μοι ὃ περιπεποίημαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς
4 ὧν ἡτοίμακα (ε) εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων, Τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφὶρ, καὶ ἑπτακισχίλια τάλαν-
5 τα ἀργυρίου δοκίμου, (ζ) ἐξαλειφθῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους (η) τοῦ ἱεροῦ, Εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν· καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι
6 τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; Καὶ (θ) προεθυμήθησαν ἄρχοντες (ι) πατριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ (κ) οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως.

CAP. XXIX.

Et dixit David rex omni Eccleſiæ; Salomon filius meus, in quem elegit 1
in eo Dominus, juvenis, & tener: & opus magnum: quoniam non (a) homi-
ni, ſed Domino Deo. Juxta omnem potentiam paravi in domum Dei mei, 2
(b) aurum, argentum, æs, ferrum, ligna, lapides (c) Soam, & plenitudinis,
lapides pretioſos, & varios, et omnem lapidem pretioſum, (d) & Parium
multum. Et ultrà in benè ſentiendo me in domo Dei mei, eſt mihi quod re- 3
ſervavi aurum & argentum, & ecce dedi in domum Dei mei in altitudi-
nem, præter ea, quæ paravi in domum ſanctorum, Ter mille talenta 4
auri è Suphir, & ſeptem millia talenta argenti probati, ad liniendum in
eis parietes templi, In aurum auro, & in argentum argento: & in omne 5
opus per manum artificum. Et quis (e) promptus implere manus ſuas hodiè 6
Domino? Et prompti fuerunt principes patriarum, & principes filiorū Iſ-
rael, et Chiliarchi, et centuriones, et præſides operū, et (f) ædificatores regis.

MS.A. (β) ἀνθρώπῳ ἡ οἰκοδομὴ, ἀλλ᾽ ἢ (γ) Σοόμ, (δ) καὶ λίθους (ε) εἰς οἶκον (ζ) ἐξαλειφθῆναι (η) τοῦ ἱεροῦ, * διὰ χειρὸς τεχνιτῶν· (θ) προεθυμώθησαν (ι) τῶν πατριῶν, (κ) οἰκονόμοι τοῦ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * وموضع المناير الذهب وأعشيتها * وأواني الرب * وكل شي كتبه داود وأعطاه سليمن ابنه *
16 * وموايد الفضة * وموايد الذهب * وقصع الفضة والذهب * ومعارف * ومناشل * والصفيات الفضة
17 الذي يروق بها * كل ذلك فوق العدد وزن ذهبهم * وكذلك الثياب * وكذلك موايد الخبز * جميعها
18 ذهب * وكذلك الفضة * والكاسات الذهب والفضة * ووزن فضة وذهب كل واحد منها * وكذلك الذي
لمذبح البخور الذي من ذهب خالص * ومثال الدارات التي للكروبين التي اجنحتها مبسوطة
19 تظلل تابوت عهد الله * المكتوبة كلها من عند الله * واوري داود سليمن ابنه مثال ما يعمل *
20 بالفهم الذي صار فيه * وقال داود لسليمن ابنه تقوى وتثبت واعمل ولا تخف * لأن الله الهي
معك * لا يخليك ولا يضيعك * حتى تكمل كل شي من بناء بيت الله * والآن فقد أريتك كل
21 شي * وكل مثالات الهيكل واسطواناته * وما فوقه وداخله * وبيت الصندوق * ومثال بيت الله * والآن
هذه مراتب الكهنة واللاويين ليخدموا في بيت الله * ومعك يكونون جميع المراتب * كل من
فيه حكمة بكل الصنايع * والروساء والشعب كله يمسكون كل ما تقوله وتأمر به *

* Et loci candelabrorum aureorum, et operculorum eorum, & vaſorū Domini. Quæ omnia ſcriptis mandavit David, deditque Salomoni filio ſuo. 15
* Menſas item argenteas & menſas aureas, pelves argenteas & aureas, Cochlearia, fuſcinulas, & phialas argenteas quibus libabatur: quæ omnia auri ſui pondere numerum excedebant. Sic etiam reliqua vaſa, eodémque modo menſas panis totas aureas, ſic etiam argenteas, tum crateres aureos & argenteos, & pondus argenti vel auri ſingulorum ex iis. 16 17
Sic ea quæ ſpectabant altare ſuffitûs, quod erat ex auro puro; & exemplar atriorum pro Cherubinis quorum alæ erant extenſæ ut protegerent arcā fœderis Dei: 18
Quæ quidem omnia ſcripta fuerant ex mandato divino. Oſtendit ergò David Salomoni filio ſuo figuram agendorum, eo ſenſu quo extructa fuerunt: 19
Tum dixit David Salomoni filio ſuo, Forti atque conſtanti ſis animo, fac, & ne timeto; quia Deus, Deus meus tecum eſt, & non deſeret nec perdet te, donec perfeceris omnia quæ pertinent ad ædificium domûs Dei. Jam oſtendi tibi omnia, tam figuras omnes templi & clathrorum ejus, externa quæque & interna ipſius, quàm domûs arcæ, & figuram domûs Dei. 20
Jam verò hæ ſunt recenſiones ſacerdotum & Levitarum, ut miniſtrent in domo Dei: & penes te erunt omnes recenſiones omniū qualiſcunque artis ſcientiâ peritorum: denique principes & univerſus populus obtemperabunt omnibus dictis & imperatis tuis. 21

* الفصل التاسع والعشرون *

1 * وقال داود الملك لجماعة اسرائيل * ان سليمان ابني هذا الذي اصطفاه الله من جميع بني
صبي صغير * والامر الذي اختاره الله له ليس بصغير بل هو كبير عظيم * وما اعطاه امر هذه
البنية الا لانه شاب حكيم عارف * وهو الذي يتقوى ويثبت على عمل هذا * لانها ليست
2 للناس بل للرب الاله * وبقوتي كلها اعددت ساير ما اقتنيته * وكل مالي الذي جمعته لبيت
الله * ذهب على ذهب * وفضة على فضة * ونحاس على نحاس * وحديد على حديد * وخشب على خشب *
وارز على ارز * وحجارة رفيعة * ولولو * وحجارة كبار معتبرة ليس لها قيمة ولا مثل * وكل حجر رفيع *
3 * وكل ما يحتاج اليه البيت اعددته بضعفي * ومال جمعته بمسكنتي للنفقة في بيت الله المقدس *
4 * الف الف بدرة من الذهب المصفى الصافي * والفي الف بدرة مال لاذهاب حيطان البيت *
5 * الموضع الذي للذهب يذهب * والفضة تعمل لموضع يصلح لها * وهذه الصنايع تحكم صنعتها
6 في شهرها * ولا يتأخر صنعه * الا تحكم على ما يصلح بحسابها * وجمع داود الكتاب * كبراء
الاباء * وروساء اسباط اسرائيل * وروس الالوف والميين * وقوما يتولون صنايع الملك *

CAP. XXIX.

Tum dixit David rex cœtui Iſraelis, Salomon filius meus iſte quem Deus elegit inter omnes filios meos, puer quidē parvus eſt, & negotium ad quod elegit eum Deus, haud exiguum, ſed magnum eſt & arduum: nec tamen commiſit ei negotium tanti ædificii, niſi quia adoleſcens eſt ſapiens ac peritus: ipſéque fortis & conſtans erit in hoc agendo; quoniam id non homines, ſed Dominum Deum ſpectat. 1
Ego quidem pro omnibus viribus meis, quicquid poſſidebam, et omnes opes meas quas collegeram, præparavi pro domo Dei. Aurum auro accumulavi, argentum argento, æs æri, ferrum ferro, ligna lignis, cedros cedris: lapillos quoque præſtantes & uniones, lapidéſque prægrandes ac raros, inæſtimabilis pretii & incomparabiles, omnémque lapidem præſtantiſſimum; 2
Omnia denique neceſſaria domui, ego pro imbecillitate mea et opibus quas meâ paupertate collegi, paravi ut impenderentur in ædem Dei ſacroſanctam: 3
Millies mille talenta auri purgati ac puri, & bis mille millia talentorum argenti, ad inaurandos parietes ædis. 4
Locus inaurandus, aurabitur; argentum verò adhibebitur in loco ipſi congruente, atque horum quidem artificiorum opus debito menſe abſolvatur, nullúmque retardetur opus, ſed debito modo & numero abſolvatur. 5
Deinde congregavit David ſcribas patriarchas, & primates tribuum Iſraelis, tribunos, centuriones, & eos qui curam gerebant operum regis: 6

decem talenta argenti &,millia decem solidos & ,millia quinque talenta auri ,Dei domus *servitium* ad dederunt Et
7 וַיִּתְּנוּ לַעֲבֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת
dederunt,lapides *eo cum inventum* Et .talenta millia centum ferri & ;talenta millia octo & millia decem æris & ,millia
8 אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ
perfecto corde in quia :*ipsorū offerre sponte super* populus sunt lætati Et .Ghersunitæ Jechiel manum *super* ,Domini domus thesaurum in
9 לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל־יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בְּלֵב שָׁלֵם
.concionis omnis oculis in Domino David benedixit Et .magna lætitia est lætatus rex David etiam & :Domino obtulerunt sponte
10 הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל
,potentia & ,magnificentia Dñe Tibi .seculum in usq; & seculo à nostri patris Israel Deus Domine tu Benedictus:David ait Et
11 וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה
;divitiæ Et ,*caput omne ad exaltans* & regnum Domine *tibi* ,terra in &,cœlis in cuncta quia :*decor* & ,victoria & , gloria &
12 וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר
.omnia confortare &,magnificare tua *manu* in in &:fortitudo & virtus,tua *manu* in Et.*omnes in dominans* tu & ,*tuis faciebus* à gloria &
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃
obtineamus quod,me⁹ popul⁹ quis &,ego quis Etenim .tuæ gloriæ nomen *laudantes* & ,tibi *nos confitentes* noster Deus nunc Et
13 14 וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־נַעְצֹר
,*tuas facies ad nos* peregrini Nam .tibi dedimus tua manu de &,omnia te à nam ?hoc secundùm offerendum sponte ad potentiā
15 כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ
,hæc copia omnis noster Deus Domine.expectatio non & ,terram super nostri dies umbra sicut:nostri patres omnes sicut advenæ &
16 וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה
probans tu quod,mi Deus novi Et .omnia *tibi* &,*illud* tua manu de,*tuæ sanctitatis* nomini domum tibi ædificandum ad paravimus quam
17 אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיאוּ לְךָ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹּחֵן
vidi ,hic sunt reperti qui,tuū populū nunc & ,hæc universa obtuli sponte mei cordis rectitudine in Ego .voles rectitudines & ,cor
לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי
[illegible] ad seculum in hoc custodi,nostrorū patrū Israel & ,Ischac, Abraham Deus Domine.tibi offerendū sponte ad gaudio cum
18 בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֶּב־לָךְ׃ יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר
,tuæ præcepta *custodiendum ad*,perfectum cor da meo filio Selomoh Et .te ad eorum cor para &,tui populi cordis cogitationum
19 מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ
:ecclesiæ universæ David dixit Et .præparavi quam ædem *ædificandum ad* & ,omnia *faciendum ad* &,tua statuta &,tua testimonia
20 עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֲכִינוֹתִי׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל
,se inclinaverunt Et .suorum patrum Deo Domino ecclesia omnis benedixerūt Et .vestro Deo Domino quæso Benedicite
בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ
.regi & ,Domino se *incurvaverunt* &
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃

Versio VULG. LAT.

7 Dederúntq; in opera domûs Dei auri talenta quinq; millia,& solidos decẽ millia: argenti talenta decẽ millia: & æris talenta decẽ & octo millia: ferri quoque centū millia talentorū. 8 Et apud quemcunq; inventi ſunt lapides, dederunt in theſauros domûs Dñi, per manum Jahiel Gerſonitis. 9 Lætatúſque eſt populus, cùm vota ſpontè promitterent: quia corde toto offerebant ea Dño: ſed & David rex lætatus eſt gaudio magno. 10 Et benedixit Dño coram universa multitudine, & ait; Benedict⁹ es, Dñe De⁹ Iſrael patris noſtri, ab æterno in æternum. 11 Tua eſt, Dñe, magnificentia, & potentia, & gloria, atq; victoria: & tibi laus: cuncta enim quæ in cœlo ſunt, & in terra, tua ſunt: tuum Dñe regnū, & tu es ſup omnes principes. 12 Tuæ divitiæ, & tua eſt gloria: tu dominaris omniū, in manu tua virtus & potentia: in manu tua magnitudo, & imperiū omnium. 13 Nunc igitur, Deus noſter, confitemur tibi, & laudam⁹ nomen tuum inclytū. 14 Quis ego, & quis popul⁹ me⁹, ut poſſimus hæc tibi univerſa promittere? tua ſunt omnia: & quæ de manu tua accepimus, dedimus tibi. 15 Peregrini enim ſumus coram te, & advenæ, ſicut omnes patres noſtri. Dies noſtri quaſi umbra ſup terrā, & nulla eſt mora. 16 Dñe Deus noſter, omnis hæc copia, quam paravimus ut ædificaretur domus nomini ſancto tuo, de manu tua eſt, & tua ſunt omnia. 17 Scio, Deus meus, ꝙ probes corda, & ſimplicitatẽ diligas, undè & ego in ſimplicitate cordis mei lætus obtuli univerſa hæc: & populū tuum, qui hîc repertus eſt, vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. 18 Dñe Deus Abrahā, & Iſaac, & Iſrael, patrum noſtrorū, cuſtodi in æternū hanc voluntatẽ cordis eorū, & ſemper in venerationẽ tuî mens iſta ꝑmaneat. 19 Salomoni quoq; filio meo da cor perfectū, ut cuſtodiat mandata tua, teſtimonia tua, & ceremonias tuas, & faciat univerſa: & ædificet ædem, cujus impenſas paravi. 20 Præcepit autẽ David univerſæ eccleſiæ; Benedicite Dño Deo noſtro. Et benedixit omnis eccleſia Domino Deo patrum ſuorum: & inclinaverunt ſe, & adoraverunt Deum, & deinde regem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * Obtulerunt pro operibus domûs Domini, auri talenta quinque millia: ſtanni optimi pro aquæductibus ducenta millia: argenti talenta viginta millia: æris Corinthii talenta ſeptuaginta millia: ferri centies mille talenta. 8 Argentum denique & aurum, quantum neceſſarium erat ipſi *domui*, intulerunt in theſaurum domûs Domini per manum Gerſonis theſaurarii. 9 Et gaviſus eſt univerſus populus Iſraelis muneribus iſtis, quoniam corde perfecto obtulit ea David coram Domino.

Canticum Davidis.

David etiam gaviſus eſt ingenti gaudio, cecinitque cantica ſolennia Domino: 10 Et benedixit David Domino coram omnibus cœtibus Iſraelis, dixítque David; Benedictus ſis Dominus Deus Iſraelis patris noſtri, à ſeculis ad ſecula: Tua eſt enim Domine, majeſtas, & fortitudo, gloria, & decus, faſtus, & honor: quia tu imperas cœlo ac terræ. 11 Tuum Domine eſt regnum, & ſapientia, robur, & ſcientia: 12 Divitiæ & honor à te ſunt, tuque rebus omnibus dominaris: tua eſt potentia & fortitudo, tuque attollis & magnificas omnes creaturas quas condidiſti. 13 Nunc igitur Domine Deus noſter, gratias agimus tibi, & laudamus nomen majeſtatis tuæ. 14 Quid enim ſum ego, & quid populus meus? nam pluſquam omnes docentes me didici quia via vitæ tua opem tulit mihi, & tu es ſpes noſtra Domine Deus noſter. 15 Nos enim ſimiles ſumus vapori ollæ, & advenæ ſumus coram te, exigui in mundo: tu tamen dominatus es jampridem patribus noſtris, & hortatus es eos quânam viâ ambulandum erat eis ut ſervarentur. 16 Teque celebramus Domine Deus noſter, ut liberes nos ab omnibus lædentibus nos: nam probro nos afficiunt gentes, & dicunt nobis, Ubi eſt Deus noſter quem colitis? 17 Novi Domine mi, quòd tu cor ſcrutaris, & fide tu placaris: unde ego in fide cordis mei hæc omnia cecini. Quin etiam nunc populus tuus qui iſtic adeſt, vides quod magna cum lætitia te celebrant ac dicunt; 18 Domine Deus Abrahæ, Iſahac, & Iſraelis patrum noſtrorum, conſerva in perpetuum ea omnia quæ pollicitus es nobis, & reflecte cor noſtrum ad timorem tuum. 19 Ego David talia effatus loquor; Domine mi Deus, etiam Salomoni filio meo da cor perfectum, ut cuſtodiat præcepta & teſtimonia tua, pactúmque tuum; & peragat quicquid præcepiſti, & ædificet ædem quam præparavi: ut ſanctificetur nomen tuum magnum, & celebretur in mundo quem condidiſti ob oculos *(i. ad uſum)* timentium te. 20 Deinde dixit David toti populo Iſraelitico, Benedicite Dominum Deum veſtrum: ſic benedixit totus populus Domino Deo patrum ſuorum, & procidentes adoraverunt Dominum, & benedixerunt etiam regi Davidi:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια, καὶ χρυσοῦς μυρίους, καὶ ἀργυρίου
ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκα-
8 τόν. Καὶ οἷς εὑρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ἰειὴλ τοῦ
9 (λ) Γεδσωνί· Καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθη-
σαν τῷ κυρίῳ. καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως· Καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν κύ-
10 ριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, λέγων, Εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰ-
11 ῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Σοὶ κύριε ἡ μεγαλωσύνη, καὶ ἡ δύναμις, καὶ τὸ καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ
ἡ ἰσχὺς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις· ἀπὸ προσώπου σου ταράσσε-
12 ται πᾶς βασιλεὺς, καὶ ἔθνος. Παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις κύριε, ὁ ἄρ-
χων πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρί σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρί (μ) σου παντοκράτωρ μεγαλῦναι
13 14 καὶ κατισχῦσαι τὰ πάντα. Καὶ νῦν κύριε ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχήσεώς σου. Καὶ
τίς εἰμι ἐγὼ, καὶ τίς ὁ λαός (ν) μου ὅτι ἰσχύσαμεν προθυμηθῆναί σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ
15 πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι. Ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ παροικοῦντες ὡς
16 πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν. ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι ἡμῶν (ξ) ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπομονή. Κύριε ὁ
θεὸς ἡμῶν, (ο) πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὃ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁ-
17 γίῳ σου, ἐκ χειρός σου ἐστὶ, καὶ σοὶ τὰ πάντα. Καὶ ἔγνων κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάζων καρδί-
ας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς. ἐν ἁπλότητι καρδίας προεθυμήθην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν
18 λαόν σου τὸν εὑρεθέντα ὧδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ,
καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσραὴλ, τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου
19 εἰς τὸν (π) αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. Καὶ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου
δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου, καὶ τὰ προστάγματά σου,
20 καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ,
Εὐλογήσατε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία (ρ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πα-
τέρων αὐτῶν· καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν (σ) κυρίῳ, καὶ τῷ βασιλεῖ.

Et dederunt in opera domûs Domini talenta auri quinque mille, & 7
aureos decem mille, & argenti talentorum decem millia, & æris
talenta decem & octo mille, & ferri talentorum millia centum :
Et quibus inventus eſt apud eos lapis; dederunt in apothecas do- 8
mûs Domini per manum Jiel Gedſoni. Et lætatus eſt populus 9
pro promptitudine : quoniam in corde pleno prompti fuerunt Domi-
no. Et David rex lætatus eſt magnoperè : Et benedixit rex David 10
Dominum in conſpectu Eccleſiæ, dicens; Benedictus es, Domine Deus
Iſrael pater noſter, à ſeculo & uſque in ſeculum. Tibi, Domine, 11
magnificentia, & virtus, & gloriatio, & (g) victoria, & fortitudo :
quoniam tu omnium, quæ in cælo, & quæ ſuper terram, domina-
ris. (h) A facie tua turbatur omnis rex, & gens. A te divitiæ, 12
& (i) gloria : tu omnium principaris, Domine, princeps omnis prin-
cipatûs : & in manu tua, fortitudo, & potentatus : & in manu
tua (k) omnipotens, magnificare, & confortare omnia. Et nunc, 13
Domine, confitemur tibi, & laudamus nomen gloriationis tuæ. Et 14
quis ſum ego, & quis populus meus, quia valuimus prompti eſſe
tibi juxta hæc? Quoniam tua ſunt omnia : & de tuis dedimus
tibi. Quoniam incolæ ſumus ante te, & peregrinantes, ſicut 15
omnes patres noſtri. Tanquam umbra, dies noſtri ſuper terram :
& non eſt dilatio. Domine Deus noſter, (m) ad omnem multi- 16
tudinem hanc, quam paravi ad ædificandum domum nomini ſancto tuo,
de manu tua eſt, & tibi omnia. Et novi, Domine, quia tu es ſcru- 17
tans corda, & juſtitiam diligis. In ſimplicitate cordis prom-
ptè obtuli omnia hæc : & nunc populum tuum inventum hîc vidi
in lætitia promptè offerentem tibi. Domine Deus Abraam, & 18
Iſaac, & Iſrael patrum noſtrorum, cuſtodi (n) hæc in cogitatione
cordis populi tui in ſeculum : & dirige corda eorum ad te. Et 19
Salomon filio meo da cor bonum ad faciendum mandata tua, &
teſtimonia tua, & præcepta tua, & ad perducendum ad finem
(o) apparatum domûs tuæ. Et dixit David omni Eccleſiæ; Be- 20
nedicite dominum Deum noſtrum. Et benedixit univerſa Eccleſia Dominum Deum patrum ſuorum. Et flectentes genua adoraverunt Dominum, & regem.

MS. A. (λ) Γηρσωνί· Καὶ ηὐφράνθη (μ) σου ἔλαιος· παντοκράτωρ (ν) σου (ξ) ἐπὶ τῆς γῆς, (ο) πρὸς τὸ (π) αἰῶνα, κατεύθυνον (ρ) τὸν κύριον θεὸν τῶν (σ) τῷ κυρίῳ,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* فدفعوا لصناع بيت الله خمسين الف بدرة ذهب * وعشرين الف فضة * وقصطيرا 7
ورصاصا جيدا للمجاري * من الاندلس من سوس جابوه * ميتي الف بدرة * وكل 8
من وجد عنده حجر رفيع دفعه لبيت الله * والمال والذهب بحيث يصلح له * وجعل
بيت مال الله لجرسون الجربي * وفرح جميع شعب الله بهذه العطايا التي اعطاها داود 9
قدام الله * وفرح داود فرحا عظيما * لانه بقلب مستقيم كامل اعطاها * وسبح 10
تسبيحات عظيمة لله قدام جميع الشعب * وقال * تباركت يا رب اله اسرايل ابينا الي
ابد الابدين * لان لك يا رب العظمة * والقوة * والتسبحة * والجلالة * والكرامة * لانك يا 11
رب المسلط على السموات والارض السفلي * ومن وجهك يا رب تقلق الملوك والشعوب *
ويسبحك كل فم * وعندك الغناء والمجد * وانت المسلط على كل شي وعلي 12
الروساء * بيدك القوة والجبروت * ترفع وتضع * وتقوت الكل * والان نشكرك يا الهنا * 13
ونسبح اسم مجدك * فاي شي انا * وما هو هذا الشعب * دفعنا هذه الاشياء لك والكل 14
لك * وانما دفعنا لك من ما لك * لانا غرباء قدامك مثل ابائنا كلهم * الذين كالفي 15
على الارض * لان ليس لنا ثبات * يا ربنا والاهنا * اعددت كثيرا ليبني بيت لاسمك 16
المقدس * والكل من عندك * علمت يا رب انك فاحص كل القلوب وتحب العدل * 17
بسلامة قلبي دفعت هذه الاشياء * والذي وجد شعبك اليوم دفعوه هاهنا بفرح * الله 18
اللهم اله ابائنا ابراهيم واسحق ويعقوب * احفظ هذه الافكار الحسنة الذي في قلب هذا
الشعب لك * واجعل قلوبهم مستقيمة لك في كل زمان * واجعل لسليمان ابني قلبا 19
صالحا * ليحفظ وصاياك وشرايعك واوامرك * ويبني البيت ليقدس اسمك العظيم *
ويسبح في الدنيا التي خلقت قدام اصفيائك * ثم قال داود * كل جماعة 20
اسرايل سبحوا الله الهنا * فسبحوا كلهم لله الاههم * وسجدوا للرب الاله * وباركوا داود
الملك *

Dederúntque artificibus domûs Dei quin- 7
quaginta millia talentorum auri, viginti
millia argenti; ſtanni ac plumbi opti-
mi pro canalibus, quod ex Andalos è
Sus attulerunt, ducenta millia talento-
rum. Et quiſquis habebat lapidem præ- 8
ſtantem, dedit illum domui Dei; nec-
non argentum & aurum ubicunque re-
quirebatur. Demandatus autem fuit the-
ſaurus Dei Gerſoni Gezbaræo. Cæte- 9
rùm gaviſus eſt univerſus Dei popu-
lus ejuſmodi muneribus quæ David ob-
tulit coram Domino : & gaviſus eſt
David gaudio magno; recto enim &
perfecto corde obtulerat ea. Quam- 10
obrem ſummis Deum laudibus celebra-
vit coram univerſo populo, & ait;
Benedictus ſis O Domine Deus Iſraelis
patris noſtri, in ſecula ſeculorum : Tua 11
eſt enim O Domine, magnificentia, ro-
bur, laus, majeſtas, & honor; quia
tu O Domine, dominaris in cœlum ac
terram hanc infimam; & vultum tu-
um O Domine, formidant reges & po-
puli; & omne os te celebrat. Penes 12
te ſunt divitiæ & gloria, túque in
res omnes & in principes dominaris :
in manu tua eſt robur & potentia :
attollis, ac deprimis, ac omnia nutris.
Itaque gratias agimus tibi O Deus no- 13
ſter, & nomen gloriæ tuæ laudamus.
Quid ſum ego, & quid eſt hic po- 14
pulus? has quidem res tibi dedimus;
at cùm omnia tua ſint, tibi ſanè de-
dimus ex eo quod tuum eſt. Nos 15
enim peregrini ſumus coram te ſicut
omnes majores noſtri, ſimiles umbræ
ſuper terram, quia nulla nobis eſt con-
ſiſtentia. O Domine ac Deus noſter, 16
multa quidem paravi ut ædificetur do-
mus nomini tuo ſacroſancto; ſed o-
mnia à te ſunt. Novi O Domine, te 17
eſſe ſcrutatorem omnium cordium, &
rectitudine oblectari : in ſinceritate
cordis mei obtuli res iſtas; & quæ re-
perit hodie populus tuus, hæc tibi cum
hilaritate obtulerunt. Deus, O Deus, 18
Deus patrum noſtrorum Abrahami, Iſ-
haci, & Jacobi, conſerva has bonas
cogitationes, quas in corde ſuo populus
hic habet erga te, et mentes eorum effice
rectas erga te omni tempore. Et inde Sa- 19
lomoni filio meo mentem bonam, ut cu-
ſtodiat præcepta, leges, et mandata tua;
ædificetque domum, ut ſanctificetur no-
men tuum maximum et glorificetur in
mundo quem creâſti coram electis tuis.
Dixit præterea David, univerſa con- 20
gregatio Iſraelis, laudate Deum, Deum
noſtrum : et laudaverunt omnes Deum,
Deum ſuum, et adoraverunt Dominum
Deum; et benedixerunt Davidi regi.

דברי הימים ב׃ א

arietes ,mille juvenos illius diei crastino in Domino ascensiones fecerunt ascendere & ,victimas Domino Immolaveruntque
21 ויזבחו ליהוה זבחים ויעלו עלות ליהוה למחרת היום ההוא פרים אלף אילים
die in Domini facies ad biberũt & ,comederũt Et .Israel omni multitudine in victimas &,eorũ libamina & ,mille agnos ,mille
22 אלף כבשים אלף ונסכיהם וזבחים לרב לכל־ישראל׃ ויאכלו וישתו לפני יהוה ביום
Sadoc & ,ducem in Domino unxerunt & ,David filium Selomoh secundò regẽ constituerunt & ,magna lætitia in illa
ההוא בשמחה גדולה וימליכו שנית לשלמה בן־דויד וימשחו ליהוה לנגיד ולצדוק
omnis eum ad audierunt Et.est prosperatus &,suo patre David pro regem in Domini solium super Selomoh Seditque .sacerdotem in
23 לכהן׃ וישב שלמה על־כסא יהוה למלך תחת־דויד אביו ויצלח וישמעו אליו כל־
.rege Selomoh sub manum dederunt David regis filii omnes etiam & ,potentes & ,principes universi Et .Israel
24 ישראל׃ וכל־השרים והגברים וגם כל־בני המלך דויד נתנו יד תחת שלמה המלך׃
fuit non qui regni decorem eum super dedit Et .Israel omnis oculis in excellentia in Selomoh Dominus magnificavit Et
25 ויגדל יהוה את־שלמה למעלה לעיני כל־ישראל ויתן עליו הוד מלכות אשר לא־היה
super regnavit quibus dies Et .Israel universum super regnavit Isai filius David Et .Israel super eum ante rege omni super
27 26 על־כל־מלך לפניו על־ישראל׃ ודויד בן־ישי מלך על־כל־ישראל׃ והימים אשר מלך על־
est mortuus Et .tribus & triginta regnavit Jerusalaim in & ,annis septem regnavit Chebron In .anni quadraginta , Israel
28 ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלוש׃ וימת
regis David verba Et .eo pro ejus filius Selomoh regnavitque :gloria & ,opulentia ,diebus saturus ,bona canitie in
29 בשיבה טובה שבע ימים עשר וכבוד וימלך שלמה בנו תחתיו׃ ודברי דויד המלך
verbis in & ,prophetæ Nathan verbis in & ,videntis Semuel verbis in scripta ipsa ecce ,postrema & prima
הראשנים והאחרנים הנם כתובים על־דברי שמואל הראה ועל־דברי נתן הנביא ועל־דברי
super & ,Israel super &,eum super transierunt quæ temporum &,ejus fortitudine &,ejus regno omni Cum .videntis Ghad
30 גד החזה׃ עם כל־מלכותו וגבורתו והעתים אשר עברו עליו ועל־ישראל ועל
.terrarum regna universa
כל־ממלכות הארצות׃

Verſio VULG. LAT.

Immolaverúntque victimas Domino : & obtulerunt 21
holocauſta die ſequenti, tauros mille, arietes mille, agnos
mille, cum libaminibus ſuis, & univerſo ritu abundan-
tiſſimè in omnem Iſrael. Et comederunt, & biberunt 22
coram Domino in die illo cum grandi lætitia. Et unxe-
runt ſecundò Salomonem filium David. Unxerunt autem
eum Domino in principem, & Sadoc in pontificem. Se- 23
dítque Salomon ſuper ſolium Domini in regem pro Da-
vid patre ſuo, & cunctis placuit : & paruit illi omnis
Iſrael. Sed & univerſi principes, & potentes, & cuncti 24
filii regis David dederunt manum, & ſubjecti fuerunt Sa-
lomoni regi. Magnificavit ergò Dominus Salomonem 25
ſuper omnem Iſrael : & dedit illi gloriam regni, qualem
nullus habuit ante eum rex Iſrael. Igitur David filius 26
Iſai regnavit ſuper univerſum Iſrael. Et dies, quibus 27
regnavit ſuper Iſrael, fuerunt quadraginta anni : in He-
bron regnavit ſeptem annis, & in Jeruſalem annis tri-
gintatribus. Et mortuus eſt in ſenectute bona, plenus 18
dierum, & divitiis, & gloriâ : & regnavit Salomon fi-
lius ejus pro eo. Geſta autem David regis priora, & 19
noviſſima, ſcripta ſunt in libro Samuelis Videntis, &
in libro Nathan prophetæ, atque in volumine Gad Vi-
dentis : Univerſique regni ejus, & fortitudinis, & tem- 30
porum, quæ tranſierunt ſub eo, ſive in Iſrael, ſive in cun-
ctis regnis terrarum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܕܒܚܘ ܕܒܚܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܣܩܘ ܥܠܘܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܒܬܪ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܬܘܪܐ ܐܠܦ. 21
ܘܕܟܪܐ ܐܠܦ. ܘܐܡܪܐ ܐܠܦ. ܘܢܘܣܟܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܕܒܚܘ ܕܒܚܬܐ ܣܓܝܐܐ ܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܟܠܘ ܘܐܫܬܝܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܠܟܘ 22
ܒܡܠܟܘܬܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܠܨܕܘܩ ܐܩܝܡܘ ܟܗܢܐ. * ܘܝܬܒ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ 23
ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܠܡܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܚܠܦ ܕܘܝܕ. ܘܐܨܠܚ. ܘܐܫܬܡܥ ܠܗ
ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܟܠ ܒܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܐܫܬܥܒܕܘ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. * ܘܐܘܪܒܗ 24
25 ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܠܥܠ. ܩܕܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܗܒ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.
ܕܐܢܫ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠܝܐ ܕܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ. ܠܐ ܫܘܝ. * ܘܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܝܫܝ. ܐܡܠܟ 26
ܒܡܠܟܘܬܗ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܝܘܡܬܐ ܕܐܚܕ ܕܘܝܕ ܡܠܟܘܬܐ 27
ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܒܚܒܪܘܢ ܐܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܒܐܘܪܫܠܡ
ܐܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܘܝܗܘܕܐ. * ܘܡܝܬ ܕܘܝܕ ܒܪܗ 28
ܕܐܝܫܝ ܒܣܝܒܘܬܐ ܛܒܬܐ. ܣܐܒ ܘܣܒܥ ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܘܗܝ. ܘܝܬܪ ܒܥܘܬܪܐ ܘܒܫܘܒܚܐ ܕܥܠܡܐ. ܘܚܠܦܘܗܝ.
ܘܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ ܒܬܪܗ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 29
ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. ܟܬܝܒܝܢ ܒܬܫܥܝܬܐ ܕܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ. ܘܒܬܫܥܝܬܗ ܕܢܬܢ
ܢܒܝܐ. ܘܒܬܫܥܝܬܗ ܕܓܕ ܢܒܝܐ. * ܥܡ ܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ ܘܓܢܒܪܘܬܗ. ܘܙܒܢܐ ܕܥܒܪܘ 30
ܥܠܘܗܝ ܘܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܠ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ. ܥܒܕ ܓܝܪ ܕܘܝܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܥܒܪ ܡܢ ܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕܗ. ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܘܗܝ.

Et mactaverunt victimas coram Domino, & 21
obtulerunt holocauſta coram Dño poſt diem
illum; boves mille, arietes mille, agnos mille,
multáq; libamina : plurima quoque ſibimet-
ipſis immolaverunt ſacrificia filii Iſraelis : Et 22
comederunt ac biberunt eâ die coram Domi-
no magna cum lætitia, & regno inaugurârunt
Salomonem filium Davidis, & Sadocum con-
ſtituerunt ſacerdotem. Sedítque Salomon ſu- 23
per ſolium regni Domini, ut regno ſuccederet
loco Davidis : & proſperè egit; nam obedi-
vit ei totus Iſrael, Omnéſque filii regis Da- 24
vidis manus dedêre Salomoni filio ejus. Et 25
ſublimè evexit Dominus Salomonem coram
univerſo Iſraele, dedítq; ei majeſtatem regni,
quam nemo regum Iſraelitarum qui præceſ-
ſerant eum, adæquârat. Itaque David filius 16
Iſai inſtituit in regno ſuo Salomonem filium
ſuum ſuper univerſum Iſraelem. Dies autem 17
quibus David regnum occupavit ſuper uni-
verſum Iſraelem, fuerunt anni quadraginta :
nam in Hebron regnum exercuit ſeptem an-
nis, & in Jeruſalem regnũ exercuit triginta tri-
bus annis ſup univerſum Iſraelem & Judam :
Deinde mortuus eſt David filius Iſai in ſe- 18
nectutibus bonis: ſenuit, & ſatiatus eſt diebus
vitæ ſuæ, & divitiis atque gloriâ mundi ex-
celluit : ſucceſsítque in regnum Salomon fi-
lius ejus poſt ipſum. Res autem geſtæ Davi- 19
dis regis Iſraelitarum, tam priores quàm po-
ſteriores, ſcriptæ ſunt in hiſtoria Samuelis
prophetæ, in hiſtoria Nathanis prophetæ, &
in hiſtoria Gadis prophetæ; Unà cum toto 30
regno & fortitudine ipſius, & temporum *vi-
ciſſitudinibus* quæ tum ipſi, tum Iſraeli, to-
tíque regno terræ ſuæ contigerunt : fecit enim
David quod bonum erat coram Domino, &
cunctis diebus vitæ ſuæ nihil prætergreſſus
eſt ex iis omnibus quæ præcepit ei.

דברי הימים ב׃ א

CAP. I. א

Dixitque .ſublime in eum magnificavit & ,eo cum ejus Deus Dominus & :ſuo regno ſuper David filius Selomoh ſe roboravit Et
2 1 ויתחזק שלמה בן־דויד על־מלכותו ויהוה אלהיו עמו ויגדלהו למעלה׃ ויאמר
capitibus Iſrael omni prælato omni & ,judicibus & ,centuriarum & millium principibus ,Iſrael univerſo Selomoh
שלמה לכל־ישראל לשרי האלפים והמאות ולשפטים ולכל נשיא לכל־ישראל ראשי
; Dei conventus tentorium erat ibi nam:Ghibhon in quod,excelſum in eo cum concio omnis & ,Selomoh ierunt Et .patrum
3 האבות׃ וילכו שלמה וכל־הקהל עמו לבמה אשר בגבעון כי־שם היה אהל מועד האלהים
.deſerto in Domini famulus Moſeh fecit quod
אשר עשה משה עבד־יהוה במדבר׃

Verſio VULG. LAT.

Liber ſecundus PARALIPOMENON, Hebraicè
DIBRE HAIAMIM.

CAP. I.

COnfortat' eſt ergò Salomon fili' David in regno ſuo, 1
& Dominus Deus ejus erat cum eo, & magnificavit eum
in excelſum. Præcepítque Salomon univerſo Iſraeli, tri- 2
bunis, & centurionibus, & ducibus, & judicibus omnis
Iſrael, & principibus familiarum: Et abiit cum univerſa 3
multitudine in Excelſum Gabaon, ubi erat tabernaculum
fœderis Dei, ꝙ fecit Moyſes famulus Dei in ſolitudine.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܣܦܪܐ ܬܢܝܢ ܕܕܒܪܝܡܝܢ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܘܐܫܬܪܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܡܠܟܘܬܗ. ܘܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܥܡܗ. ܘܐܘܪܒܗ ܠܥܠ ܡܢ 1
ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ: ܠܪܘܪܒܢܐ ܕܐܠܦܐ ܘܕܡܐܬܐ: 2
ܘܠܕܝܢܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܐ ܪܫܐ ܕܐܒܗܬܐ. * ܘܐܙܠ ܫܠܝܡܘܢ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܬ ܥܡܗ. 3
ܠܡܫܬܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܗܘܬ ܒܓܒܥܘܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܬܡܢ ܓܝܪ ܗܘܐ ܡܫܟܢܐ ܕܥܐܕܐ ܕܡܪܝܐ.
ܕܥܒܕ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܠܘܩܒܠ ܩܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ.

Liber ſecundus

PARALIPOMENON.

CAPUT I.

QUum itaque ſe confirmâſſet Salomon fili' 1
Davidis in regno ſuo, & Dñs Deus aſſiſtens ei
magnificâſſet eum præ omnibus regib' terræ;
Dixit Salomon cunctis Iſraelitis, tribunis, cen- 2
turionibus, judicibus, & omnibus principi-
bus primis patribus : Abierúntque Salomon 3
& totus populus qui erat cum eo, ad convivi-
um magnum quod erat in Gebeone civitate :
illic enim erat tabernaculum feſtivitatis Do-
mini, quod fecerat Moſes ſervus Domini in
deſerto, è regione arcæ Domini,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

21 Καὶ ἔθυσε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, ϗ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα τῷ θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας μόσχους
22 χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους, ϗ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, ϗ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραήλ. Καὶ
ἔφαγον ϗ ἔπιον ἐναντίον (τ) τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χαρᾶς. ϗ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμὼν
23 υἱὸν Δαυὶδ, ϗ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλέα, ϗ Σαδὼκ εἰς ἱερωσύνην. Καὶ ἐκάθισε Σαλωμὼν ἐπὶ θρόνου
24 Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ϗ (υ) εὐδοκήθη, ϗ ἐπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ἰσραήλ. Οἱ ἄρχοντες, ϗ οἱ δυνάσται, ϗ
25 πάντες υἱοὶ (φ) Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ. Καὶ ἐμεγάλυνε κύριος τὸν Σαλωμὼν
ἐπάνωθεν (χ) παντὸς Ἰσραήλ, ϗ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως, ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσ-
26 27 θεν αὐτοῦ. Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ Ἔτη (ψ) τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρὼν ἔτη ἑπτὰ,
28 ϗ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριακοντατρία. Καὶ ἐτελεύτησεν ἐν (ω) γήρᾳ καλῷ, πλήρης ἡμερῶν, πλούτῳ ϗ δόξῃ, ϗ ἐβα-
29 σίλευσε Σαλωμὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι ϗ οἱ ὕστεροι, γε-
γραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος, ϗ ἐπὶ λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, ϗ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ
30 βλέποντος, Περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ϗ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, ϗ οἱ καιροὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ, ϗ ἐπὶ τὸν
Ἰσραὴλ, ϗ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

Et ſacrificavit David Domino ſacrificia, & obtulit holocauſtomata Deo 21
craſtinâ primæ diei, vitulos mille, arietes mille, agnos mille, & libami-
na eorum, & ſacrificia in multitudine univerſo Iſrael. Et comederunt, 22
& biberunt ante Dominum in illa die cum gaudio: & regem fecerunt
ſecundò Salomon filium David: & unxerunt eum Domino in regem, &
Sadoc in ſacerdotium. (p) Et ſedit Salomon ſuper thronum David pa- 23
tris ſui, & (q) beneplacuit: & obedierunt ei omnis Iſrael. Principes, 24
& potentes, & omnes filii David regis patris ſui ſubjecti fuerunt ei. Et 25
magnificavit Dominus Salomon (r) deſuper omni Iſrael: & dedit ei
gloriam (ſ) regis; quod non fuit ſuper omnem regem ante eum. Et David 26
filius Jeſſæ regnavit ſuper Iſrael Annos quadraginta: in Chebron annos 27
ſeptem, & in Hieruſalem annos triginta tres. Et obiit in ſenectute bo- 28
na, plenus diebus, divitiis, & gloriâ. Et regnavit Salomon filius ejus
pro eo. Reliqua autem verba regis David priora, & poſteriora, ſcripta 29
ſunt in verbis Samuel Videntis, & ſuper verba Nathan prophetæ, & ſu-
per verba Gad Videntis De omni regno ejus, & potentatu ejus, & 30
(t) tempora, quæ fuerunt ſuper eum, & ſuper Iſrael, & ſuper omnia regna terræ.

MS.A. (τ) κυρίου ἐν (υ) ηὐδοκήθη, ϗ ὑπήκουσεν (φ) τοῦ βασιλέως Δαυὶδ παιδὸς (χ) ἐναντίον παντὸς (ψ) τεσσεράκοντα, (ω) γήρει   MS.A. Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα, α'.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وذبح الملك ذبائح لله من بعد ذلك اليوم * وهي الف ثور * والف كبش * والف خروف * وسميذ 21
كثير * وذبائح كثيرة للشعب * فاكلوا وشربوا قدام الله بفرح كثير عظيم * واقام داود 22
سليمن ابنه بعده ملكا * ومسح سليمن ملكا قدام الله بفرح عظيم * واقام صادوق للكهنوت *
* وجلس سليمن على كرسي داود ابيه * وسمع له واطاعه ساير اسرايل والجبابرة ذوي القوة * 23
* واطاعوه جميع بني داود اخوته * وكل بني المملكة * وعظم الله سليمن قدام بني اسرايل * 24 25
واعطاه من بهاء الملك ما لم يعطه احد ملوك بني اسرايل الذين كانوا قبله * وملك داود 27
ملك اربعين سنة * ملك بحبرون سبع سنين * وباوروسليم ثلاثة وثلاثين سنة ملك على ساير
اسرايل ويهودا * ومات داود بن ايسي بشيخوخة صالحة * بعد ان شاخ وشبع من ايامه بغناء 28
ومجد كبير * وقام في الملك ابنه سليمن بعده * والفاظ داود ملك اسرايل الاولة والاخيرة 29
هي مكتوبة في كتاب شموال النبي * وفي الفاظ ناثان النبي * والفاظ جاد النبي * وساير 30
ملكه وجبروته * والدهور التي عبرت عليه وعلى كل ملوك نسله *

Poſtero die immolavit rex ſacrificia Deo, 21
nempe mille tauros, mille arietes, mille
agnos, & ſimilaginem plurimam: permul-
tæ quoque victimæ fuerunt à populo;
unde comederunt ac biberunt coram Deo 22
magnâ & ingenti lætitiâ. Conſtituitque
David Salomonem filium ſuum poſt ſe
regem, unxitque Salomonem in regem co-
ram Deo ſumma cum exultatione, &
Sadocum ad ſacerdotium obeundum con-
ſtituit. Seditque Salomon ſuper thro- 23
num Davidis patris ſui, & obſequium
atque obedientiam præſtiterunt ei omnes
Iſraelitæ, & gigantes virtute præditi:
Obtemperaverunt etiam ei omnes filii Da- 24
vidis, fratres ipſius, omnéſque regnicolæ.
Et magnificavit Deus Salomonem 25
coram filiis Iſraelis, talémque largitus
eſt ei regni ſplendorem, qualem non con-
ceſſerat ulli regum Iſraelitarum qui præ-
ceſſerant eum. Exercuit autem David 27
regnum annis quadraginta: regnavit He-
brone ſeptem annis, Jeroſolymis verò tri-
ginta tribus annis regnavit ſuper univer-
ſum Iſraelem & Judam. Mortuo Da- 28
vide filio Iſai in ſenectute bona, poſt-
quam ſenuerat & ſaturatus fuerat die-
bus ſuis, magna cum opulentia &
gloriâ; ſucceſſit ei in regno Salomon filius
ejus. Porrò acta Davidis regis Iſraeli- 29
tarum, tam priora quàm poſteriora, ſcri-
pta ſunt in libro Samuelis prophetæ, &
in geſtis Nathanis prophetæ, & geſtis Ga-
dis prophetæ, Cum toto regno & poten- 30
tiâ ipſius, & temporum varietatibus quæ
contigerunt ipſi & omnibus regibus pro-
ſapiæ ipſius.

* تم سفر الاول من كتاب بريوميين * الذي يسمي بالعبرانية
دبراهياميم * الذي تفسيرها اخبار الايام *

* ولله واهب العقل السبح * والمجد * والكرامة * الى ابد الابدين *

Finis libri primi Barjomin, qui vo-
catur Hebraicè Dibre-haja-
mim, hoc eſt, Hiſtoriæ
dierum.

Deo autem largitori intellectûs,
laus, gloria, & honor in ſe-
cula ſeculorum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕ'ΝΩΝ Β'.

ΚΕΦ. α'.

1 ΚΑὶ ἐνίσχυσε Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ϗ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ϗ
2 ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. Καὶ εἶπε Σαλωμὼν πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις, ϗ τοῖς ἑκα-
3 τοντάρχοις, ϗ τοῖς κριταῖς, ϗ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. Καὶ ἐπο-
ρεύθη Σαλωμὼν ϗ πᾶσα ἡ ἐκκλησία (α) εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου
τοῦ θεοῦ, ἣν ἐποίησε Μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ.

PARALIPOMENON LIBER II.

CAP. I.

ET confortatus eſt Salomon filius David ſuper regnum ſuum: & Do- 1
minus Deus ejus cum eo: & magnificavit eum in altitudinem. Et 2
(a) dixit Salomon ad omnem Iſrael, Chiliarchis, & centurionibus, &
judicibus, & omnibus principibus coram Iſrael, principibus patriarum.
Et ivit Salomon, & univerſa Eccleſia, ad (b) excelſam, quæ in Ga- 3
baon, ubi erat ibi tabernaculum teſtamenti Dei, quod fecit Moyſes puer
Domini in deſerto.

MS.A. Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα β'.   (α) μετ' αὐτοῦ εἰς

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بسم الله الرحمن الرحيم *
السفر الثاني من كتاب اخبار الايام *
* الفصل الاول *

* وتحكم سليمان بن داود في ملكه * والرب الهه معه * وعظمه فوق ساير ملوك الارض * 1
* وقال سليمان لساير كبراء الالوف والميين * والروساء * والحكماء * وروس الاباء * وكل الامة * 2
* ان يمضوا الى وليمة عظيمة صنعها في جبعون الصنيعة * لان هناك اصلح عيدا للرب * 3
وكذلك موسي صنع عيدا للرب في البرية قدام صندوق العهد *

IN NOMINE DEI
Piiſſimi Clementiſſimi.

VOLUMEN SECUNDUM
libri Hiſtoriarum dierum.

CAP. I.

AMplificatus Salomon filius Davidis 1
in regno ſuo (Dominus enim Deus ejus
aderat illi, & magnificaverat eum præ
omnibus regibus terræ) Dixit Salomon 2
ad omnes chiliarchos, & centuriones,
principes ac judices, & capita patrum,
totámque plebem, ut abirent ad con- 3
vivium ſplendidum quod inſtruxerat in
Gabaone civitate; illic enim paraverat
feſtum Domino (pari modo Moſes feſtum
Domino celebraverat in deſerto coram ar-
ca fœderis,

דברי הימים ב׃ א

.Jeruſalaim in tabernaculum ei extendit nam:David ei *præparando in*,Chiriathjeharim de David fecerat aſcendere Dei Arcam Sed
4 אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל בִּירוּשָׁלִָם׃
, Selomoh illud requiſivit & :*Domini tabernaculi facies ad* ibi ,Chur filii Uri filius Beſalel fecit quod æneum altare Et
5 וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה
illud ſuper obtulit & :*conventus tentorio in* quod ,*Domini facies ad* æneum altare ad illuc Selomoh Aſcenditque .cœtus &
6 וְהַקָּהָל׃ וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו
Selomoh Dixitque .tibi dem quod Poſtula :ei dixitque ;Selomoni Deus *eſt viſus* ipſa nocte In .mille *aſcenſiones*
7 8 עֹלוֹת אָלֶף׃ בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה
,Deus Domine Nunc .eo pro me feciſti regnare & ,magnam miſericordiam meo patre David cum feciſti Tu :Deo
9 לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו׃ עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים
,ſapientiã Nunc .terræ pulverem ſicut,multum populũ ſuper me feciſti regnare tu quia:meo patre David cum tuũ verbum *ſit verum*
10 יֵאָמֵן דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃ עַתָּה חָכְמָה
?magnum hunc tuum populum judicabit quis quoniam :ingrediar & ,*iſtius populi facies ad* egrediar ut ,mihi da ſcientiam &
וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃
animam &,gloriam &,ſubſtantias,*opulentiam* poſtulâſti non &,tuo corde cum hoc fuit quod Pro :Selomoh ad Deus dixit Et
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־לְבָבֶךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵת נֶפֶשׁ
quem ,meum populum judices *quo* ,ſcientiam &,ſapientiam tibi petiſti & ,poſtulâſti non multos dies etiam &,te habentium odio
שֹׂנְאֶיךָ וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר
regibus ſic fuerit non ut ,tibi dabo gloriã &,ſubſtantias & *opulentiã* &:tibi data ſcientia & ,Sapientia *illũ ſuper* te feci regnare
12 הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו׃ הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֶּן־לָךְ אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כֵן לַמְּלָכִים
:*conventionis tentorii faciebus* à Jeruſalaim ,Ghibhon in quod excelſo Selomoh venit Et .ſic erit non te poſt & ,te ante qui
13 אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלִַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד
duodecim & ,currus quadringenti & mille ei *fuit* & :equites & ,*currum* Selomoh congregavit Et .Iſrael ſuper regnavit &
14 וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר
aurum & argentum rex Præbuitque .Jeruſalaim in rege cum & ,*currus* urbibus in eos collocavit &;equites mille
15 אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב
Selomoni qui ,equorum exitũ Et.multitudine in *planitie* in quæ,ſycomoros ſicut dedit cedros & ,lapides ſicut Jeruſalaim in
16 בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה
quadrigam Ægypto ex educebant &,aſcendebant Et.precio in accipiebant *congregationem*,regis *negotiatorum congregationẽ* &:Ægypto ex
17 מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵא סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵא יִקְחוּ בִּמְחִיר׃ וַיַּעֲלוּ וַיּוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה
.educebãt eorũ manum per ,Aram regibus & Chittim regibus univerſis ſic &:centum & quinquaginta *in* equũ &,argenteis ſexcentis in
בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ׃

CAP. II. ב

.ſuo regno domum & ;DOMINI nomini domum *ædificandum ad* Selomoh dixit &
1 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim, in 4
locum quem præparaverat ei, & ubi fixerat illi tabernaculum,
hoc eſt,in Jeruſalem. Altare quoque æneum,quod 5
fabricatus fuerat Beſeleel filius Uri filii Hur, ibi erat coram
tabernaculo Domini : quod & requiſivit Salomon,
& omnis eccleſia. Aſcenditque Salomon ad altare æneum, 6
coram tabernaculo fœderis Domini,& obtulit in eo
mille hoſtias. Ecce autem in ipſa nocte apparuit ei Deus, 7
dicens; Poſtula quod vis, ut dem tibi. Dixitque Salomon 8
Deo ; Tu feciſti cum David patre meo miſericordiã
magnam : & conſtituiſti me regem pro eo. Nunc ergò, 9
Domine Deus, impleatur ſermo tuus, quem pollicitus es
David patri meo : tu enim me feciſti regem ſuper populum
tuum multum, qui tam innumerabilis eſt, quàm pulvis
terræ. Da mihi ſapientiam & intelligentiam, ut ingrediar 10
& egrediar coram populo tuo : quis enim poteſt
hunc populum tuum dignè,qui tam grandis eſt, judicare?
Dixit autem Deus ad Salomonem ; Quia hoc magis placuit 11
cordi tuo, & non poſtulâſti divitias, & ſubſtantiam,
& gloriam, neque animas eorum qui te oderant,ſed nec
dies vitæ plurimos : petiſti autem ſapientiam & ſcientiam,
ut judicare poſſis populum meum, ſuper quem conſtitui
te regem : Sapientia & ſcientia data ſunt tibi : 12
divitias autem & ſubſtantiam & gloriam dabo tibi,ita ut
nullus in regibus nec ante te nec poſt te fuerit ſimilis tui.
Venit ergò Salomon ab Excelſo Gabaon in Jeruſalem coram 13
tabernaculo fœderis,& regnavit ſuper Iſrael. Congregavítque 14
ſibi currus & equites, & facti ſunt ei mille
quadringenti currus, & duodecim millia equitum : &
fecit eos eſſe in urbibus quadrigarum, & cum rege in
Jeruſalem. Præbuítque rex argentum & aurum in Jeruſalem 15
quaſi lapides, & cedros quaſi ſycomoros, quæ
naſcuntur in campeſtribus multitudine magnâ. Adducebantur 16
autem ei equi de Ægypto, & de Coa, à negotiatoribus
regis, qui ibant, & emebant pretio, Quadrigam 17
equorum ſexcentis argenteis, & equum centum
quinquaginta : ſimiliter de univerſis regnis Hethæorum,
& à regibus Syriæ, emptio celebrabatur.

CAP. II.

DEcrevit autem Salomon ædificare domum nomini 1
Domini, & palatium ſibi.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * ܘܐܪܘܢܗ ܗܘܐ ܕܐܝܬܝ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܟܦܪܢܐ. ܠܬܡܢ ܐܝܟܐ ܕܛܝܒ ܗܘܐ ܠܗ ܕܘܝܕ ܕܘܟܬܐ. ܡܛܠ ܕܢܨܒ
5 ܗܘܐ ܠܗ ܡܫܟܢܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܕܒܚܐ ܕܢܚܫܐ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܒܨܠܐܝܠ ܒܪ ܐܘܪܝ ܒܪ ܚܘܪ.
ܣܝܡ ܗܘܐ ܩܕܡ ܡܫܟܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܥܝܗ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
6 * ܘܐܣܩ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܬܡܢ ܠܡܕܒܚܐ ܕܢܚܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ: ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܫܟܢܐ ܕܙܒܢܐ.
7 ܘܐܣܩ ܥܠܘܗܝ ܥܠܘܬܐ ܐܠܦ. * ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܐܬܚܙܝ ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܚܠܡܐ
8 ܕܠܠܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܫܐܠ ܡܕܡ ܕܐܬܠ ܠܟ. * ܘܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܐܢܬ
9 ܥܒܕܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ ܚܣܕܐ ܪܒܐ. ܘܐܩܝܡܬܢܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܚܠܦܘܗܝ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ. ܢܫܪܪܘܢ ܡܠܝܟ ܕܡܠܠܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܐܡܠܟܬܢܝ
10 ܥܠ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܕܣܓܝ ܗܘ ܐܝܟ ܥܦܪܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܗܫܐ ܗܒ ܠܝ ܚܟܡܬܐ ܘܝܕܥܬܐ ܘܐܥܘܠ.
ܘܐܦܘܩ ܩܕܡ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܡܢܘ ܡܨܐ ܕܢܕܘܢ ܠܥܡܟ ܗܢܐ
11 ܪܒܐ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܚܠܦ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܒܠܒܟ. ܘܠܐ ܫܐܠܬ ܠܟ ܢܟܣܐ
ܘܐܝܩܪܐ. ܘܠܐ ܢܦܫܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܘܠܐ ܫܐܠܬ ܠܟ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ ܕܬܚܐ ܒܗܘܢ.
12 ܫܐܠܬ ܠܟ ܚܟܡܬܐ ܘܝܕܥܬܐ. ܕܬܕܘܢ ܒܗܝܢ ܠܥܡܝ ܕܐܡܠܟܬܟ ܥܠܘܗܝ. * ܘܐܦ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܐܠܬ. ܗܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟ ܚܟܡܬܐ ܘܝܕܥܬܐ. ܘܥܘܬܪܐ ܘܢܟܣܐ ܘܐܝܩܪܐ. ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܟܘܬܟ
13 ܒܡܠܟܐ ܟܠܗܘܢ ܕܩܕܡܘ ܩܕܡܝܟ. ܘܒܬܪܟ ܠܐ ܢܩܘܡ ܐܟܘܬܟ. * ܘܐܬܐ ܫܠܝܡܘܢ
ܠܡܫܬܝܐ ܕܐܝܬ ܒܓܒܥܘܢ ܡܕܝܢܬܐ: ܕܒܡܕܢܚܐ ܕܐܘܪܫܠܡ: ܩܕܡ ܡܫܟܢܐ
14 ܕܙܒܢܐ. ܘܐܡܠܟ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܟܢܫ ܫܠܝܡܘܢ ܪܟܒܐ ܘܦܪܫܐ. ܘܗܘܘ ܠܗ ܐܠܦ
ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܪܟܒܝܢ. ܘܬܪܥܣܪ ܐܠܦܝܢ ܦܪܫܝܢ. ܘܐܫܪܝ ܐܢܘܢ ܒܩܘܪܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܢܗܘܢ.
15 ܗܘܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܝܗܒ ܡܠܟܐ ܟܣܦܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܟ ܟܐܦܐ. ܘܐܪܙܐ.
16 ܝܗܒ ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܬ ܝܡܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܪܟܫܐ ܗܘܘ ܕܝܠܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ.
17 ܘܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܦܠܛܝܐ. ܬܓܪܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܦܠܛܝܐ ܙܒܢܝܢ. * ܘܡܣܩܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܒܫܬܡܐܐ ܕܟܣܦܐ. ܘܣܘܣܝܐ ܒܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. ܘܗܟܢܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܡܠܟܐ ܚܬܝܐ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܒܐܝܕܝܗܘܢ ܡܦܩܝܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ *

1 * ܘܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܒܢܝܘ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ.

Quam David aſportari curaverat è civitate 4
pagorum,*illuc* ubi David locum paraverat ei;
fixerat enim illi tentorium in Jeruſalem. Et 5
altare æneum quod fecerat Baſiel filius Uri
filii Hur,poſitum erat ante tabernaculum Domini :
hoc petiit Salomon totúſque cœtus
Iſraelis, Obtulítque Salomon ibi coram Domino 6
ſuper altare æneum quod erat in tabernaculo
feſtivitatis,obtulit inquam ſuper illud
holocauſta mille. Eâdem nocte apparuit Dominus 7
Salomoni in ſomnio nocturno, dixitq;
ad eum Dominus, Pete aliquid ut dem tibi.
Reſpondit Salomon Domino, Tu maximã 8
clementiã uſus es erga Davidem patrem meum,
méque in regno ſubſtituiſti loco ipſius.
Itaque Domine Deus meus,veritate jam comprobentur 9
verba tua quæ locutus es cum Davide
patre meo. Quandoquidem præpoſuiſti
me huic populo qui plurimus eſt ut pulvis terræ,
Da mihi quæſo ſapientiam & ſcientiam, 10
ut ingredi & egredi poſſim in fronte hujus
populi : alioquin quis poſſit judicare populum
tuum hunc magnum ? Dixit Dominus Salomoni, 11
Quandoquidem fuit hoc in animo
tuo, & non poſtulâſti tibi opes & honorem,
nec animas inimicorum tuorum, nec petiſti
tibi longos dies quibus vivas, ſed petiſti tibi
ſapientiam & ſcientiam ad judicandum populum
meum ſuper quem te conſtitui in regno;
Etiam quod non petiiſti do tibi,ſapientiam,& 12
ſcientiã,divitias,opes,& honorem; ita ut non
fuerit tibi ſimilis inter omnes reges qui te præceſſerunt,
nec ſimilis tibi ſit ſucceſſurus. Cùm 13
ergò veniſſet Salomon ad convivium magnũ
quod erat in Gebeone civitate ſitã ad Orientalem
plagam Jeroſolymorũ è regione tabernaculi
feſtivitatis, regnavit ſuper univerſum
Iſraelem.Deinde congregavit Salomon currus 14
& equites, habuítque mille quadringentos
currus, & duodecim millia equitum : & currus
quidem collocavit in civitatibus, aliquot
verò apud regem erant Jeroſolymis. Et reddidit 15
rex argentum in Jeruſalem quaſi lapides,
& cedros reddidit quaſi arenam quæ eſt in litore
maris, *ſummâ* copiâ. Equos autem Salomoni 16
ex Ægypto & ex urbe Aphelitarum
mercatores regis ex Aphelitarum urbe *oriundi*,
pretio emebant. Aſcendebant enim, & 17
currum emebant ex Ægypto ſexcentis argenteis,
equum verò centũ quinquaginta:idemq;
præſtabant pro omnibus regibus Hithæis, &
regibus Edom, ſuíſque manibus educebant.

CAP. II.

CUm autem decreviſſet Salomon ædificare 1
domum nomini Domini, & domum ſuam
regiam;

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

4 Ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθιαρείμ, ὅτι ἡτοίμασεν (β) αὐτῇ Δαυίδ,
5 ὅτι ἔπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου
6 υἱοῦ Ὢρ, ἐκεῖ ἦν ἔναντι τῆς σκηνῆς κυρίου· ϗ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμὼν ϗ ἡ (γ) ἐκκλησία, Καὶ ἀ-
νήνεγκε Σαλωμὼν ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, ϗ (δ) ἤνεγκεν ἐπ'
7 αὐτῷ ὁλοκαύτωσιν χιλίαν. Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη (ε) θεὸς τῷ Σαλωμὼν, ϗ εἶπεν αὐτῷ, Αἴτησαι τί
8 σοι δῶ. Καὶ εἶπε Σαλωμὼν πρὸς τὸν θεὸν, Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, ϗ ἐβασί-
9 λευσάς με ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς, (ζ) πιστωθήτω δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ (η) τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ
10 ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν, ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς. Νῦν σοφίαν ϗ σύνεσιν δός μοι, ϗ ἐξελεύσομαι ἐνώπιον τοῦ
11 λαοῦ τούτου ϗ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τοῦτον; Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλω-
μὼν, Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ϗ οὐκ ᾐτήσω πλοῦτον χρημάτων, οὐδὲ δόξαν, (θ) οὐδὲ τὴν
ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, ϗ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ᾐτήσω, ϗ ᾔτησας σεαυτῷ σοφίαν ϗ σύνεσιν, ὅπως κρίνῃς
12 τὸν λαόν μου, ἐφ' ὃν (ι) ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐτὸν, Τὴν σοφίαν, ϗ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, ϗ πλοῦτον
(κ) ϗ χρήματα ϗ δόξαν δώσω σοι, (λ) ὡς οὐκ ἐγενήθη ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμπροσθέν σου,
13 ϗ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. Καὶ ἦλθε Σαλωμὼν ἐκ Βαμὰ τῆς ἐν Γαβαὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ (μ) πρὸ προσώπου τῆς
14 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ϗ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραήλ. Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἅρματα ϗ ἱππεῖς, ϗ ἐγέ-
νοντο αὐτῷ χίλια ϗ τετρακόσια ἅρματα, ϗ δώδεκα χιλιάδες (ν) ἱππέων· ϗ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πό-
15 λεσι τῶν ἁρμάτων, ϗ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως (ξ) ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς (ο) τὸ ἀργύ-
ριον ϗ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, ϗ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνους (π) τὰς ἐν τῇ
16 πεδινῇ εἰς πλῆθος. Καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων (ρ) Σαλωμὼν ἐξ Αἰγύπτου, ϗ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ
17 βασιλέως πορεύεσθαι, (σ) ϗ ἠγόραζον, Καὶ ἀνέβαινον ϗ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἓν ἑξακοσίων
ἀργυρίου, (τ) ϗ ἵππον πεντήκοντα ϗ ἑκατὸν ἀργυρίου. ϗ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι (υ) τῶν Χετταίων
ϗ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

Sed arcam Dei eduxerat David de civitate Cariathiarim, quoniam 4
paravit ei David: quoniam fixit ei tabernaculum in Hieruſalem.
Et altare æneum, quod fecit Beſeleel filius Uriæ filii Or, ibi erat 5
ante tabernaculum Domini. Et exquiſivit illud Salomon, & Eccle-
ſia: Et obtulit Salomon ibi ſuper altare æneum coram Domino, 6
quod in tabernaculo: & obtulit ſuper illud holocauſtoſim millena-
riam. In nocte illa apparuit Deus Salomoni, & dixit ei; Poſtu- 7
la, quid tibi dem. Et dixit Salomon ad Deum, Tu feciſti cum 8
David patre meo miſericordiam magnam: & regnare feciſti me
pro eo. Et nunc, Domine Deus, fidele ſit, quæſo, (c) nomen tuum 9
ſuper David patre meo: quoniam tu regnare feciſti me ſuper po-
pulum multum, tanquàm pulvis terræ. Nunc ſapientiam, & intel- 10
lectum da mihi: & egrediar coram populo hoc, & ingrediar:
quoniam, quis judicabit populum tuum magnum hunc? Et dixit 11
Deus ad Salomon; Pro eo, quòd factum eſt hoc in corde tuo, & non
poſtulâſti divitias (d) pecuniarum, neq; gloriam, neque animam ad-
verſariorum, & dies multos non poſtulâſti, & poſtulâſti tibi ſapien-
tiam, & intellectum, ut judices populum meum, ſuper quem regnare
feci te ſuper eum; Sapientiam & intellectum do tibi: & divitias, 12
& pecunias, & gloriam dabo tibi, quomodò non fuit ſimilis tibi in
regibus, qui ante te, & poſt te non erit ità. Et venit Salomon de Ba- 13
ma, quæ in Gabaon, in Hieruſalem (e) ante faciem tabernaculi teſti-
monii: & regnavit ſuper Iſrael. Et congregavit Salomon currus, 14
& equites: & fuerunt ei mille, & quadringenti currus, & duode-
cim millia equitum. Et reliquit ea in civitatibus curruum, & (f)
populus cum rege in Hieruſalem. Et poſuit rex argentum & aurum 15
in Hieruſalem, tanquàm lapides; & cedros in Judæa, tanquàm ſyco-
moros quæ in campeſtri, in multitudine. Et exitus equorum Salomon 16
ex Ægypto: & pretium mercatorum regis (g) ad eundum, & e-
mebant, Et aſcendebant, & educebant ex Ægypto, currum unum ſexcentis argenti, & equum quinquaginta & centum argenti. Et ſic omnibus regibus Chettæorum, & regibus 17
Syriæ, in manibus ſuis afferebant.

MS.A. (β) αὐτῇ σκηνὴν Δαυὶδ εἰς Ἱερουσαλήμ. (γ) ἐκκλησία ὅλη, Καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖ Σαλωμὼν ἐπὶ (δ) ἀνήνεγκαν ἐπ' αὐτοῦ (ε) ὁ θεὸς (ζ) πιστωθήτω τὸ (η) πατέρα μου, (θ) οὐδὲ ψυχὴν (ι) ἐβασίλευσας ἐπ' (κ) ϗ δόξαν, ϗ χρήματα (λ) ὡς σὺ οὐκ (μ) ἀπὸ (ν) ἵππων· (ξ) Ἱερουσαλήμ. (ο) τὸ χρυσίον ϗ τὸ ἀργύριον ἐν (π) ἐν τῇ (ρ) τῶν Σαλωμὼν (σ) ἠγόραζον, Καὶ (τ) ϗ ἵππων ἑκατὸν ϗ πεντήκοντα. ϗ οὕτως (υ) τῶν Γεθθαίων ϗ βασιλεῦσι

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑὶ εἶπε Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου, ϗ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

CAP. II.

ET dixit Salomon ædificare domum nomini Domini, & domum re- 1
gno ſuo.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* واطلعه داود من الضيعة ومن ساير المني * الي الموضع الذي كان اصلح فيه داود 4
مكانا * وبني له مجلسا في اورسليم * ومذبح نحاس الذي عمله باصلاييل بن اوري بن حور * 5
وجعله قدام قبة الزمان * وطلب ساير الشعب * ان يصنع سليمان هناك على مذبح النحاس 6
قدام الله الذبايح * فقدم عليه في تلك الليلة الف ذبيحة * وتجلي الله على سليمان في الرويا 7
في تلك الليلة وقال له اطلب * وكل شي تطلبه انا اعطيك * قال سليمان لله * انت اعطيت 8
داود ابي انعاما كثيرة * واقمتني على الملك * والان يا ربي والهي ثبت ما قلت لداود ابي * 9
لانك اجلستني ملكا على هذه الامة * وهم كثير قدامك مثل تراب الارض * فاعطني الحكمة 10
والمعرفة اكون ادخل واخرج في هذه الامة * لانه من يقدر يحكم على هذه الامة العظيمة *
* فقال الله له * لاجل انك طلبت هذا * ولم تطلب مالا ولا كبريا * ولا نفوس اعدايك * ولا 11
طلبت حياة ايام كثيرة * بل طلبت حكمة ومعرفة لتدبير الامة التي اقمتك عليها ملكا *
* انا اعطيتك ما لم تطلبه مني * حكمة ومعرفة * ومالا ومواشي * ومملكة لم تكن لساير 12
الملوك الذين قبلك * وبعدك لا يكون مثلك * واتي سليمان الي الوليمة العظيمة التي 13
كانت في فعون الضيعة شرقي يروسليم قدام قبة العيد * وملك سليمان على بني اسرايل *
* وجمع رجاله وخيله * فصار له الف واربع ماية زوجا * واثنا عشر خيالة * واقامهم على 14
الضياع اثنين اثنين * ومنهم من اقام مع الملك في يروسليم * وحمل سليمن الي اورسليم 15
ذهبا مثل الحجارة * ومن خشب الارز عدد الرمل الذي على شاطي البحر * وكانوا يشترون 16
لسليمان خيلا من مصر * ومن مدينة القبليين تجار الملك * ومن المدن القبلية تشتري بمال *
* وكانوا يطلعون في الاوقات فهم يشترون الزوج من مصر بستماية مثقال ذهب * ويشترون 17
الفرس بماية وخمسين مثقالا * وكذلك ملوك الحثيين وملوك ادوم بايديهم كان يشتري
الامتعة *

Quam David eduxerat ex urbe & ex o- 4
mnibus ſuburbiis, ad locum in quo David
ſtationem paraverat: nam domicilium ex-
truxerat ei in Jeruſalem: Et aram æne- 5
am, quam fecerat Beſelael filius Uri filii
Hur, & collocârat coram teſtudine tem-
poris) Et cùm poſtulâſſet univerſus popu-
lus ut faceret ibi Salomon ſuper illam 6
aram æneam ſacrificia coram Deo; obtu-
lit ſuper eam nocte illâ mille victimas.
Et apparuit Deus Salomoni in ſomnio eâ- 7
dem nocte, dixitque ad eum; Pete, &
quicquid petieris, dabo tibi. Dixit Sa- 8
lomon Deo, Tu largitus es Davidi patri
meo beneficia plurima, et me in regno con-
ſtituiſti: Nunc igitur O Domine & Deus 9
meus; confirma quæ dixiſti Davidi patri
meo. Quandoquidem collocâſti me regem
ſuper hanc plebem quæ copioſiſſima eſt co-
ram te, ceu pulvis terræ; Da mihi ſapi- 10
entiam & ſcientiam quâ ingredi & egre-
di poſſim inter hanc plebem: quis enim re-
gere valeat plebem tam ingentem? Ait 11
illi Deus, Quoniam id poſtulâſti, & non
poſtulâſti opes, neque magnificentiam, ne-
que animas inimicorum tuorum, neque
poſtulâſti vitam multorum dierum, ſed
poſtulâſti ſapientiam & ſcientiam ad re-
gendam plebem ſuper quam conſtitui te re-
gem; Ego tibi do quod à me non poſtu- 12
lâſti, ſapientiam, & ſcientiam, opes, &
armenta, & regnum quale non fuit ulli
regum qui te præceſſerunt, & poſt te nul-
lus erit tibi ſimilis. Venit itaque Salo- 13
mon ad convivium ſplendidum quod fie-
bat in Gabaone civitate ad Orientalem Je-
roſolymorum plagam ſitâ coram teſtudine
feſti: regnavitque Salomon ſuper filios
Iſraelis; Et coactis peditibus & equiti- 14
bus ſuis, fuerunt ei mille quadringentæ
bigæ, & duodecim millia equitum quos
civitatibus præfecit binos, nonnullis apud
regem manentibus in Jeruſalem. Adve- 15
xitque Salomon ad Jeruſalem aurum
quaſi lapides, & è lignis cedrinis ut nu-
merum arenæ quæ adjacet litori maris.
Emebant quoque Salomoni equos ex 16
Ægypto & ex urbe Auſtralium, merca-
tores regis: & quidem ex urbibus Auſtra-
libus emebantur pecuniâ. Et aſcende- 17
bant interdum nonnulli, & par equorum
emebant ex Ægypto ſexcentis auri talen-
tis & equum emebant centum quinqua-
ginta talentis. Similiter per manus regum
Hithæorum & regum Edomæorum eme-
bat ſupellectilia.

* الفصل الثاني *

* وامر سليمان ببناء بيت لاسم الله * وبيت لملكه * 1

CAP. II.

DEinde præcepit Salomon ædificium 1
domûs nomini Dei, & domûs ſuæ regiæ.

eos ſuper *confortantes* &, monte in cædentiū virorū millia octoginta &, *bajulationis* virorum millia ſeptuaginta Selomoh numeravit Et
וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם 2
David cum feciſti Sicut : dicendo ,*Sor* regem Churam ad Selomoh miſit Et .ſexcentos & millia tria
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד 3
,mei Dei Domini nomini domum *ædificans* ego Ecce .ea in habitandū ad domum ſibi *ædificandū ad* ,cedros ei miſiſti & ,meo patre
אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי 4
, ſabbathis ,veſpere & mane *aſcenſiones* & ,jugem diſpoſitionē & ,aromaticū ſuffimentū *ejus facies ad* ſuffiendū ad ,eam ſanctificandū ad
לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת
quippe : magna ,*ædificans* ego quam domus Et .Iſrael ſuper hoc ſeculum in :noſtri Dei Domini ſolennitatibꝰ & ,*menſibus* &
וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־ 5
non cœlorum cœli & ,cœli *Nam* ? domū ei ædificandū ad *poteſtatem* obtinebit quis Et .diis omnibus præ noſter Deꝰ magnus
גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ וּמִי יַעֲצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא 6
ſapientem virum mihi mitte nunc Et .*ejus facies ad* ſuffiendū ad *quinimo* ? domū ei ædificem ut ,ego quis & : eū *comprehendent*
יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם 7
cum ,*aperturas aperire* ſcientē & ,hyacintho & ,coccino & ,purpura in & ,ferro in & ,ære in & ,argento in & ,auro in faciendū ad
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגְּוָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־
, abiegna , cedrina ligna mihi mitte Et .meus pater David præparavit quos ,Jeruſalaim in & ,Jehudah in mecū qui ſapientibus
הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃ וּשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים 8
.tuis ſervis cum mei ſervi ecce Et .Lebanon ligna cædere *ſcientes* tui ſervi quòd novi ego nam :Lebanon de *breſilia* &
וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃
ligna ſcindentibus cæſoribus ecce Et .mirabilis & magna ,*ædificans* ego quam domus quia, multitudinē in ligna mihi parandū ad Et
וּלְהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכֹרְתֵי הָעֵצִים 9 10
,millia viginti batos vini & ;millia viginti coros hordeorū & :millia viginti coros tuis ſervis percuſſorum triticorū dedi
נָתַתִּי חִטִּים מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אָלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף
,*ſuo populo cum Domini amore in* :Selomoh ad miſit & ,*ſcriptura in* Sor rex Churam dixit Et .millia viginti batos olei &
וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ 11
: terram & , cœlos fecit qui , Iſrael Deus Dominꝰ Benedictus:Churam Dixitque .regem eos ſuper te *dedit*
נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ 12
.*ſuo regno* domum & ,Domino domum ædificaret ut ,intelligentiā & ,intellectū ſcientē ,ſapientē filiū regi David dedit qui
אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃
,*Soræus vir* ejus pater & ,Dan filiabus de mulieris Filium ;mei patris Churam intelligentiā ſcientē ſapientē virum miſi nunc Et
וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי 13 14
,coccino *in* & ,byſſo *in* & ,hyacintho *in* ,purpura *in* ;lignis *in* & ,lapidibus *in* ,ferro *in* ,ære *in* ,argento in & ,auro in facere ſcientem
יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל
David mei dñi ſapientibus & tuis ſapientibus cum ei dabitur quæ ,cogitationē omnē cogitandū ad & ,*aperturā omnem aperiendū ad* &
וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשָׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד
.tuis patris
אָבִיךָ׃

Verſio VULG. LAT.

Et numeravit ſeptuaginta millia virorum portantium humeris, 2
& octoginta millia qui cæderent lapides in montibus,
præpoſitóſque eorum tria millia ſexcentos. Miſit 3
quoque ad Hiram regem Tyri, dicens; Sicut egiſti cum
David patre meo, & miſiſti ei ligna cedrina ut ædificaret
ſibi domum, in qua & habitavit: Sic fac mecum, ut ædificem 4
domum nomini Dñi Dei mei, ut conſecrem eam ad
adolendum incenſum coram illo, & fumiganda aromata,
& ad propoſitionem panum ſempiternam, & ad holocautomata
manè, & veſperè, ſabbatis quoque, & neomeniis;
& ſolennitatibus Domini Dei noſtri in ſempiternum,
quæ mandata ſunt Iſraeli. Domus enim, quam 5
ædificare cupio, magna eſt: magnus eſt enim Deus noſter
ſuper omnes deos. Quis ergò poterit prævalere, ut ædificet 6
ei dignam domum? ſi cœlum, & cœli cœlorum
capere eum nequeunt: quantus ego ſum, ut poſſim ædificare
ei domum? ſed ad hoc tantùm, ut adoleatur incenſum
coram illo. Mitte ergò mihi virum eruditum, qui 7
noverit operari in auro, & argento, ære, & ferro, purpurâ,
coccino, & hyacintho, & qui ſciat ſculpere cælaturas,
cum his artificibus, quos mecum habeo in Judæa &
Jeruſalem, quos præparavit David pater meus. Sed & 8
ligna cedrina mitte mihi, & arceuthina, & pinea de Libano:
ſcio enim quòd ſervi tui noverint cædere ligna de
Libano, & erunt ſervi mei cum ſervis tuis, Ut parentur 9
mihi ligna plurima. Domus enim, quam cupio ædificare,
magna eſt nimis, & inclyta. Prætereà operariis, 10
qui cæſuri ſunt ligna, ſervis tuis dabo in cibaria tritici
coros viginti millia, & hordei coros totidem, & vini viginti
millia metretas, olei quoque ſata viginti millia.
Dixit autem Hiram rex Tyri per literas quas miſerat Salomoni; 11
Quia dilexit Dominus populum ſuum, idcircò
te regnare fecit ſuper eum. Et addidit, dicens; Benedictus 12
Dominus Deꝰ Iſrael, qui fecit cœlū & terram, qui
dedit David regi filium ſapientem & eruditum & ſenſatum
atque prudentem, ut ædificaret domum Domino, &
palatium ſibi. Miſi ergò tibi virum prudentem & ſcientiſſimum 13
Hiram, patrem meum, Filium mulieris de filiabus 14
Dan, cujus pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro,
& argento, ære, & ferro, & marmore, & lignis, in
purpura quoque, & hyacintho, & byſſo, & coccino: &
qui ſcit cælare omnem ſculpturam, & adinvenire prudenter
quodcunq; in opere neceſſarium eſt, cum artificibus
tuis, & cum artificibus domini mei David patris tui.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܡܢܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܫܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܫܩܘܠܝ ܩܘܦܐ. ܘܬܡܢܝܢ ܐܠܦܝܢ 2
ܓܒܪܐ ܦܣܘܠܝ ܒܛܘܪܐ. ܘܡܕܒܪܝܢ ܥܠܝܗܘܢ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. * ܘܫܕܪ ܫܠܝܡܘܢ 3
ܠܘܬ ܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ ܛܝܒܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܫܕܪܬ ܠܗ
ܐܪܙܐ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܠܡܥܡܪ ܒܗ. * ܘܗܫܐ ܐܢܐ ܒܢܐ ܐܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ 4
ܐܠܗܝ. ܠܡܩܕܫܘܬܗ ܠܗ. ܘܠܡܩܪܒܘ ܠܗ ܡܚܬܝܬܐ ܕܒܣܡܐ. ܠܡܢܗܪܘ ܫܪܓܐ
ܐܡܝܢܐܝܬ. ܘܕܒܚܐ ܠܡܩܪܒܘ ܨܦܪܐ ܥܡ ܪܡܫܐ. ܒܫܒܬܐ ܘܒܪܝܫ ܝܪܚܐ. ܘܒܥܐܕܐ ܕܡܪܝܐ
ܐܠܗܢ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܦܩܝܕܐ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܒܝܬܐ ܕܐܢܐ ܒܢܐ ܐܢܐ ܢܗܘܐ ܪܒ. ܡܛܠ ܕܪܒ ܗܘ 5
ܓܝܪ ܐܠܗܢ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. * ܘܡܢܘ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܠܐ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ. 6
ܡܛܠ ܕܫܡܝܐ ܘܫܡܝ ܫܡܝܐ ܠܐ ܡܣܝܦܩܝܢ ܠܗ. ܘܡܢܐ ܣܟܝ ܐܢܐ ܕܐܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ.
ܐܘ ܕܐܣܩ ܠܗ ܡܚܬܝܬܐ ܕܒܣܡܐ. * ܘܗܫܐ ܫܕܪ ܠܝ ܓܒܪܐ ܚܕ ܚܟܝܡܐ. ܕܝܕܥ ܠܡܥܒܕ 7
ܒܕܗܒܐ. ܘܣܐܡܐ. ܘܢܚܫܐ ܘܦܪܙܠܐ. ܘܐܪܓܘܢܐ ܘܨܒܥܐ ܬܟܠܬܐ ܘܙܗܘܪܐ. ܘܒܘܨܐ. ܘܕܝܕܥ ܠܡܥܒܕ ܩܠܝܕܐ
ܥܡ ܚܟܝܡܐ ܕܐܝܬ ܒܝܗܘܕܐ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. ܕܐܛܝܒ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. * ܘܫܕܪ ܠܝ ܩܝܣܐ 8
ܕܐܪܙܐ ܘܕܦܩܘܩܐ ܘܕܒܪܘܬܐ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܥܒܕܝܟ ܚܟܝܡܝܢ ܠܡܦܣܩ
ܐܪܙܐ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܘܗܐ ܥܒܕܝ ܥܡ ܥܒܕܝܟ. * ܢܝܬܘܢ ܠܝ ܩܝܣܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ 9
ܕܒܝܬܐ ܕܒܢܐ ܐܢܐ. ܢܗܘܐ ܪܒ ܘܬܡܝܗܐ ܗܘ. * ܘܐܢܐ ܡܝܬܐ ܐܢܐ ܢܓܪܐ ܕܝܕܘܥܝܢ. ܘܐܢܐ 10
ܝܗܒ ܐܢܐ ܡܝܢܬܐ ܠܥܒܕܝܟ. ܚܛܐ ܟܘܪܝܢ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܣܥܪܐ ܟܘܪܝܢ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ.
ܘܚܡܪܐ ܪܒܥܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܡܫܚܐ ܪܒܥܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. * ܘܐܡܪ ܚܝܪܡ ܡܠܟܐ 11
ܕܨܘܪ ܒܟܬܒܐ. ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܐܚܒ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ. ܐܩܝܡܟ
ܡܠܟܐ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܚܝܪܡ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܒܪܐ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ: 12
ܘܝܗܒ ܠܕܘܝܕ ܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܘܝܕܘܥܐ ܘܡܣܬܟܠܢܐ. ܕܡܢ ܪܥܝܢܗ. ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ
ܠܡܪܝܐ. ܘܒܝܬܐ ܠܡܠܟܘܬܗ. * ܘܗܫܐ ܫܕܪܬ ܠܟ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ ܚܕ ܡܣܬܟܠܢܐ. 13
ܠܚܝܪܡ. * ܒܪ ܐܢܬܬܐ ܗܘ ܐܪܡܠܬܐ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܕܢ. ܘܐܒܘܗܝ ܓܒܪܐ ܗܘܐ ܚܟܝܡܐ ܕܝܕܥ ܠܡܥܒܕ 14
ܒܕܗܒܐ ܘܒܣܐܡܐ. ܘܒܢܚܫܐ. ܘܒܦܪܙܠܐ. ܘܒܟܐܦܐ ܘܒܩܝܣܐ. ܘܒܐܪܓܘܢܐ ܘܒܙܗܘܪܐ ܘܒܒܘܨܐ
ܘܬܟܠܬܐ ܘܙܚܘܪܐ. ܘܠܡܥܒܕ ܩܠܝܕܐ ܠܬܪܥܐ. ܘܠܡܥܒܕ ܟܠ ܐܘܡܢܘܬܐ.
ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܡܢ ܚܟܝܡܝܟ. ܘܚܟܝܡܘܗܝ ܕܡܪܝ ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ.

* Numeravit Salomon ſeptuaginta millia virorum 2
bajulantium vectes, & octoginta millia
virorum cædentium lapides in monte, quibus
præerant tria millia ſexcenti. Miſitque 3
Salomon ad Hiram regem Sur, & ait illi;
Quemadmodum exhibuiſti erga Davidem patrem
meum beneficium maximum, & miſiſti
ei cedros ad ædificandum ſibi domum in qua
habitaret; Ita nunc (cùm ego ædificaturus 4
ſim domum nomini Domini Dei mei ad ſanctificandum
eum, & offerendum ei acerras
thuris, ad accendendas jugiter lucernas, &
ad offerendum ſacrificia tum matutino cùm
veſpertino tempore, ſabbathis, initiis menſium,
& feſtis Domini Dei noſtri: hoc *enim*
præſcriptum eſt toti Iſraeli: Et Domûs quam 5
ego ædificaturus ſum, maxima futura ſit; quia
maximus quidem eſt Deus noſter omnium
regum; Et quis obtineat vim ædificandi ei 6
domum, quandoquidem cœlum & cœli cœlorum
non ſufficiunt illi? & quanti ſum ego
ut ædificem ei domum, aut offeram ei acerras
thuris?) Mitte mihi virum aliquem induſtrium 7
qui *ſciat* operari in auro, argento,
ære, ferro, purpurâ, *pannis* ianthini & flavi
coloris, & byſſo; quique ſciat claves componere
unà cum peritis qui ſunt in Juda &
Jeruſalem, quos paravit David pater meus.
Mitte quoque mihi ligna cedrina, pinea, & 8
abiegna è Libano; ſcio enim ſervos tuos
gnaros eſſe cædendi cedros è Libano: &
ecce ſervi mei cum ſervis tuis. Afferent mihi 9
ligna multa, quia domus quam ædificaturus
ſum, maxima futura eſt & admiranda.
Ego verò adducam lignarios peritos, & ego 10
in alimentum ſervorum tuorum dabo tritici
coros vicies mille, hordei vicies mille,
vini quadrantes vicies mille, & olei quadrantes
vicies mille. Reſpondit Hiram rex Sur 11
per ſcriptum, miſitque Salomoni, et ait illi;
Quia dilexit Dominus populum ſuum, conſtituit
te regem ſuper eos. Dicebat etiam 12
Hiram, Benedictus ſit Dominus dominorum
Iſraelis, qui creavit cœlum ac terram, dedítque
Davidi filium ſapientem, ſcientem,
et prudentem, qui ſuopte ingenio
ſtatuit ædificare domum Domino, et domum
pro regno ſuo. Nunc itaque mitto 13
tibi virum ſapientem, ſagacitate præditum,
Hiramum: Is filius eſt mulieris cujuſdam 14
viduæ de familia Dan, pater autem ejus
erat vir induſtrius, ſciens operari in auro,
argento, ære, ferro, lapidibus, lignis, purpurâ,
flavo ſerico, byſſo, ianthino, et rubro
colore; componere claves pro foribus,
et exercere omnem artem à Domino ſibi conceſſam;
eſt autem de peritis tuis et peritis
domini noſtri patris tui.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατό-
μων ἐν τῷ ὄρει, ϗ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ
3 βασιλέα Τύρου, λέγων, Ὡς ἐποίησας (α) μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰ-
κοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ· Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ (β) ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυ-
4 ρίου θεοῦ μου, ἁγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾷν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόθεσιν διαπαντὸς, καὶ
τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα διαπαντὸς τοπρωῒ καὶ τοδείλης, ϗ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς (γ)
5 νουμηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς (δ) τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν· εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ὁ οἶ-
6 κος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας, ὅτι (ε) μέγας κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. Καὶ τίς ἰσχύ-
σει (ζ) οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς, καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι (η) τὴν δόξαν αὐτοῦ·
7 καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμιᾷν κατέναντι αὐτοῦ. Καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι
ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, ϗ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, ϗ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ,
καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, ϗ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον (θ) γλύψαι γλυφὴν μετὰ
8 τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, (ι) ἃ ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. Καὶ ἀπό-
στειλόν μοι ξύλα κέδρινα ϗ ἀρκεύθινα ϗ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἴδασι
9 κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. ϗ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μετὰ τῶν παίδων μου Πορεύσονται ἑτοιμάσαι μοι ξύ-
10 λα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας καὶ ἔνδοξος. Καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς
κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισί σου (κ) κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας,
καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου (λ) μέτρων εἴκοσι
11 χιλιάδας. Καὶ εἶπε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς (μ) Σαλωμὼν, λέγων, Ἐν
12 τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς (ν) βασιλέα. Καὶ εἶπε Χιρὰμ, Εὐλο-
γητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασι-
λεῖ υἱὸν σοφὸν, καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ, καὶ οἶκον τῇ
13 βασιλείᾳ (†) αὐτοῦ. Καὶ νῦν (ξ) ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν ϗ εἰδότα σύνεσιν, (ο) Χιρὰμ τὸν πατέρα
14 μου, Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δὰν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ,
καὶ ἐν ἀργυρίῳ, ϗ ἐν χαλκῷ, ϗ ἐν σιδήρῳ, ϗ ἐν λίθοις, ϗ ξύλοις, ϗ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ, ϗ ἐν τῇ
ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, ϗ γλύψαι γλυφὰς, ϗ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα
ἂν δῷς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, ϗ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου (π) πατρός σου.

Et congregavit Salomon ſeptuaginta millia virorum portantium humeris, 2
& octuaginta millia lapicidarum in monte: & præſides ſuper eos ter
mille ſexcenti. Et miſit Salomon ad Chiram regem Tyri, dicens; Sicut 3
feciſti cum David patre meo, & miſiſti ei cedros ad ædificandum ſibi
domum ad habitandum in ea: Et ecce ego filius ejus ædifico domum 4
nomini Domini Dei mei, ad ſanctificandum illam ei, ad adolendum co-
ram eo (a) thymiama, & propoſitionem perpetuò, & ad offerendum
holocauſtomata ſemper, manè, & veſperè, & in ſabbatis, & in Neome-
niis, & in feſtivitatibus Domini Dei noſtri: in ſeculum hoc ſuper Iſra-
el. Et domus, quam ego ædifico, magna: quoniam magnus Dominus 5
Deus noſter ſupra omnes deos. Et quis valebit ædificare ei domum? 6
quoniam cœlum, & cœlum cœli non ferunt gloriam ejus. Et quis ego æ-
dificans ei domum? ſed tantùm ad adolendum coram eo. Et nunc 7
mitte mihi virum ſapientem, & ſcientem facere in auro, & in argento,
& in ære, & in ferro, & in purpura, & in coccino, & in hyacintho,
& ſcientem ſculpere ſculpturam cum ſapientibus, qui mecum in Juda,
& in Hieruſalem, (b) quæ paravit David pater meus. Et mitte mihi ligna 8
cedrina, & arceuthina, et pinea de Libano: quoniam ego novi quia ſervi 9
tui nôrũt cædere ligna de Libano. Et ecce pueri tui cum pueris meis Ibunt
parare mihi ligna in multitudine: quoniã dom⁹ quam ego ædifico, magna,
& glorioſa. Et ecce operantibus, cædentibus ligna, in cibaria dedi frumen- 10
tum, in data pueris tuis, cororum tritici viginti millia, & hordeorum, co-
rorum viginti millia, & vini menſurarum viginti millia, & olei
menſurarum viginti millia. Et dixit Chiram rex Tyri, in ſcri- 11
ptura, & miſit ad Salomon, dicens; In diligendo Dominum popu-
lum ſuum, dedit te ſuper eos regem. Et dixit Chiram; Benedi- 12
ctus Dominus Deus Iſrael, qui fecit cœlum, & terram, qui dedit Da-
vid regi filium (c) ſapientem, & ſcientem ſcientiam, & intellectum,
qui ædificabit domum Domino, & domum regno ſuo. Et nunc 13
miſi tibi virum ſapientem, & ſcientem intellectum, Chiram
(d) patrem meum, (Mater ejus de filiabus Dan; & pater ejus 14
vir Tyrius,) ſcientem facere in auro, & in argento, & in ære, & in fer-
ro, & in lapidibus, & lignis, & texere in purpura & in hyacyntho, &
in byſſo, & in coccino, & ſculpere ſculpturas, & excogitare omnem excogitationem, quæcunque dederis ei cum ſapientibus tuis, et ſapientibus David domini mei patris tui.

MS.A. (α) μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυὶδ, καὶ (β) υἱὸς (γ) νεομηνίαις, (δ) κυρίου τοῦ θεοῦ (ε) μέγας ὁ θεὸς (ζ) αὐτῷ οἰκοδομῆσαι οἶκον; (η) αὐτοῦ τὴν δόξαν· ϗ (θ) τοῦ γλύψαι (ι) ὧν (κ) πυροῦ κόρων εἴκοσι (λ) κάδων εἴκοσι (μ) Σαλωμὼν, Ἐν τῷ (ν) εἰς βασιλέα. (†) ἑαυτοῦ. (ξ) ἀπέσταλκά (ο) τὸν Χειρὰμ τὸν παῖδά μου, (π) τοῦ πατρός

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

2 * فبناهما سليمان * واقام عمالين على البناء سبعين الفا * وقطاعين الحجر في الجبل ثمانين
3 الفا * ورؤساء عليهم ثلاثة الف وستماية * وبعث سليمان الى عند حيرام ملك صور * وقال له
كما عملت مع داود ابي معروفا كبيرا * فارسلت اليه خشب الارز حتى بنا له بيتا ليسكنه *
4 * انا ايضا اريد ان ابني بيتا لاسم الله الهي * يقدس له فيه * ويقرب قدامه ادراج البخور *
ويسرج سرجا دايما * وذبايح تقرب باكرا ومساء * وفي السبوت * وروس الشهور * والاعياد * لله الاهنا الى
5 الابد * هذا الامر على ساير بني اسرايل * والبيت الذي انا ابنيه كبير جدا * لان الاهنا
6 اعظم من ساير الملوك * ومن له قوة ان يبني له بيتا * لان السماء وسماء السماء لا تسعه * ومن
7 انا حتى ابني له بيتا * واطلع ادراج البخور * والان ابعث لي رجلا حكيما يعمل لي الذهب *
والفضة * والنحاس * والحديد * والديباج * والسوسجرد * ونسيج الذهب والحرير * ويعرف عمل المثالات
8 بحكمة * التي في يهودا وفي يروسليم * التي كان عملها ابي * وابعث لي خشب الارز * والصنوبر *
والاشكر الذي في لبنان * لاني اعلم ان عبيدك يعرفون يقطعون خشب الارز * وها عبيدي
9 مع عبيدك * حتى ياتوني بخشب كثير * لان البيت كبير * وهو عجيب * وانا اتي بنجارين 10
صناع * واعطي حنطة قوتا لعبيدك عشرين الف كر * وشعيرا عشرين الف كر * وخمرا
11 عشرين الف كيل * وعشرين الف ربع زيت * فبعث حيرام الملك الى سليمن في كتابه *
12 من اجل محبة الله في امته اقامك عليهم ملكا * تبارك رب الارباب اله اسرايل * الذي خلق
السموات والارض * الذي اعطى داود ابنا حكيما له معرفة وتبيان * فهو من معرفته بنا
13 بيتا لله وبيتا لملكه * والان قد بعثت اليك رجلا حكيما عارفا بالصنايع * لحيرام بن 14
امراة ارملة من بيت دان * وابوه كان رجلا صانعا * وكان يعرف يصنع الذهب * والفضة *
والنحاس * والحديد * والحجارة * والخشب * والارجوان * والثياب المطرز * والسوسجرد * ويصنع
مفاتيح الابواب * ويعمل ساير الصنايع التي قد اعطيها من الله في الحكماء * وهو من حكماء
سيدي داود ابيك *

Et ædificium utriuſque aggreſſus Salo- 2
mon, adhibuit operarios pro ædificio
ſeptuaginta millia, cædentes lapidem in
monte octoginta millia, præfectóſque
ſuper eos ter mille ſexcentos. Tum 3
miſit Salomon ad Hiramum regem Ty-
ri, dixitque ad eum; Quemadmodum
uſus es cum Davide patre meo bene-
ficentiâ magnâ, & miſiſti ei ligna ce-
drina ut extrueret ſibi domum quam
inhabitaret: Ita volenti mihi domum 4
ædificare nomini Dei, Dei mei, in qua
ſacra celebrentur ei, offerantur coram
eo thuris acerræ, lucernæ perpetuò ac-
cendantur, & ſacrificia matutino ve-
ſpertinóque tempore, & ſabbathis, Ka-
lendis menſium, & diebus feſtis Deo,
Deo noſtro in perpetuum offerantur
(huic enim præcepto tenentur omnes Iſ-
raelitæ) Et cùm domus quam ego 5
ædificatura ſum, maxima futura ſit,
eò quòd Deus noſter ſit omnium re-
gum maximus; (Quis autem poſſit 6
ei domum ædificare, quem cœlum &
cœli cœlum non capit? proinde quis
ego ſum ut ædificem illi domum, &
offeram, thuris acerras?) Mitte quæ- 7
ſo mihi virum cordatum, qui faciat
mihi aurum, argentum, æs, ferrum,
ſericum raſum, ſericum pictum, &
textum aureum ſericumque; & nove-
rit prototypa cum ſagacitate formare,
quæ ſunt in Juda & in Jeruſalem,
quæ formari juſſerat pater meus. Mit- 8
te etiam mihi ligna cedrina, abiegna,
& pinea quæ ſunt in Libano; novi
enim ſervos tuos peritos eſſe ſecandi
ligna cedrina. Et ecce ſervi mei comi-
tabuntur ſervos tuos, ut adducant ad me 9
ligna multa, quia domus maxima erit &
admiranda. Cæterùm ego adducam 10
fabros lignarios, dabóque alimentum
ſervis tuis, tritici coros viginti millia,
hordei viginti millia cororum, vini vi-
ginti millia menſurarum, & viginti mil-
lia quadrantium olei. Reſpondit Hiram 11
rex Salomoni per epiſtolam ſuam; Ex
amore Dei erga plebem ſuam regem te
conſtituit ſuper eam. Benedictus ſit Do- 12
minus dominorum Deus Iſraelis, qui cre-
avit cœlos ac terram, qui conceſſit Da-
vidi prolem ſapientem, ſcientiâ & in-
tellectu præditam, quæ ſuâpte ſcientiâ
domum extruxit Deo, & domum pro
regno ſuo. Cæterùm mitto ad te virum 13
cordatum artium peritum, Hiramum fi- 14
lium cujuſdam mulieris viduæ, de fa-
milia Danis: pater ejus homo erat arti-
fex, & ſciebat elaborare aurum, argen-
tum, æs, ferrum, lapides, ligna, purpu-
ram, veſtes acupictas, & ſericum pictum,
claves januarum conflare, demùm exer-
cere omnes artes à Deo ſibi conceſſas in-
ter ſapientes: eſtque de ſapientibus do-
mini mei Davidis patris tui.

דברי הימים ב: ב

eos super *confortantes* & ,monte in cædentiū virorū millia octoginta & ,*bajulationis* virorum millia septuaginta Selomoh numeravit Et

2 ויספר שלמה שבעים אלף איש סבל ושמונים אלף איש חצב בהר ומנצחים עליהם

David cum fecisti Sicut : dicendo ,*Sor* regem Churam ad Selomoh misit Et .sexcentos & millia tria

3 שלשת אלפים ושש מאות: וישלח שלמה אל־חורם מלך־צר לאמר כאשר עשית עם־דויד

,mei Dei Domini nomini domum *ædificans* ego Ecce .ea in habitandū ad domum sibi *ædificandū ad* , cedros ei misisti & ,meo patre

4 אבי ותשלח־לו ארזים לבנות־לו בית לשבת בו: הנה אני בונה־בית לשם יהוה אלהי

, sabbathis ,vespere & mane *ascensiones* & ,jugem dispositionē &,aromaticū suffimentū *ejus facies ad* suffiendū ad ,eam sanctificandū ad

להקדיש לו להקטיר לפניו קטרת־סמים ומערכת תמיד ועלות לבקר ולערב לשבתות

quippe : magna ,*ædificans* ego quam domus Et .Israel super hoc seculum in :nostri Dei Domini solennitatib⁹ & , *mensibus* &

5 ולחדשים ולמועדי יהוה אלהינו לעולם זאת על־ישראל: והבית אשר־אני בונה גדול כי־

non cœlorum cœli & , cœli *Nam* ? domū ei ædificandū ad *potestatem* obtinebit quis Et .diis omnibus præ noster De⁹ magnus

6 גדול אלהינו מכל־האלהים: ומי יעצר־כח לבנות־לו בית כי השמים ושמי השמים לא

sapientem virum mihi mitte nunc Et .*ejus facies ad* suffiendū ad *quinimo* ? domū ei ædificem ut , ego quis & : eū *comprehendent*

7 יכלכלהו ומי אני אשר אבנה־לו בית כי אם־להקטיר לפניו: ועתה שלח־לי איש־חכם

cum ,*aperturas aperire* scientē &,hyacintho & ,coccino & ,purpura in & ,ferro in & ,ære in & ,argento in & ,auro in faciendū ad

לעשות בזהב ובכסף ובנחשת ובברזל ובארגון וכרמיל ותכלת וידע לפתח פתוחים עם־

, abiegna , cedrina ligna mihi mitte Et .meus pater David præparavit quos ,Jerusalaim in & ,Jehudah in mecū qui sapientibus

8 החכמים אשר עמי ביהודה ובירושלם אשר הכין דויד אבי: ושלח־לי עצי ארזים ברושים

.tuis servis cum mei servi ecce Et .Lebanon ligna cædere *scientes* tui servi quòd novi ego nam :Lebanon de *bresilia* &

ואלגומים מהלבנון כי אני ידעתי אשר עבדיך יודעים לכרות עצי לבנון והנה עבדי עם־עבדיך:

ligna scindentibus cæsoribus ecce Et .mirabilis & magna ,*ædificans* ego quam domus quia,multitudinē in ligna mihi parandū ad Et

10 9 ולהכין לי עצים לרב כי הבית אשר־אני בונה גדול והפלא: והנה לחטבים לכרתי העצים

,millia viginti batos vini & ;millia viginti coros hordeorū & :millia viginti coros tuis servis percussorum triticorū dedi

נתתי חטים מכות לעבדיך כרים עשרים אלף ושערים כרים עשרים אלף ויין בתים עשרים אלף

,*suo populo cum Domini amore in* :Selomoh ad misit & ,*scriptura in* Sor rex Churam dixit Et .millia viginti batos olei &

11 ושמן בתים עשרים אלף: ויאמר חורם מלך־צר בכתב וישלח אל־שלמה באהבת יהוה את־עמו

: terram & , cœlos fecit qui , Israel Deus Domin⁹ Benedictus:Churam Dixitque .regem eos super te *dedit*

12 נתנך עליהם מלך: ויאמר חורם ברוך יהוה אלהי ישראל אשר עשה את־השמים ואת־הארץ

.*suo regno* domum & ,Domino domum ædificaret ut ,intelligentiā &,intellectū scientē ,sapientē filiū regi David dedit qui

אשר נתן לדויד המלך בן חכם יודע שכל ובינה אשר יבנה־בית ליהוה ובית למלכותו:

,*Soræus vir* ejus pater & ,Dan filiabus de mulieris Filium ;mei patris Churam intelligentiā scientē sapientē virum misi nunc Et

14 13 ועתה שלחתי איש־חכם יודע בינה לחורם אבי: בן־אשה מן־בנות דן ואביו איש־צרי

,coccino *in* & ,bysso *in* & ,hyacintho *in* ,purpura *in* ;lignis *in* &,lapidibus *in* ,ferro *in* ,ære *in* ,argento in & ,auro in facere scientem

יודע לעשות בזהב־ובכסף בנחשת בברזל באבנים ובעצים בארגמן בתכלת ובבוץ ובכרמיל

David mei dñi sapientibus & tuis sapientibus cum ei dabitur quæ ,cogitationē omnē cogitandū ad & ,*aperturā omnem aperiendū ad* &

ולפתח כל־פתוח ולחשב כל־מחשבת אשר ינתן־לו עם־חכמיך וחכמי אדני דויד

.tuis patris

אביך:

Versio VULG. LAT.

Et numeravit septuaginta millia virorum portantium humeris, & octoginta millia qui cæderent lapides in montibus, præpositósque eorum tria millia sexcentos. Misit 2 3
quoque ad Hiram regem Tyri, dicens; Sicut egisti cum
David patre meo, & misisti ei ligna cedrina ut ædificaret
sibi domum, in qua & habitavit: Sic fac mecum, ut ædificem 4
domum nomini Dñi Dei mei, ut consecrem eam ad
adolendum incensum coram illo, & fumiganda aromata,
& ad propositionem panum sempiternam, & ad holocautomata
manè, & vesperè, sabbatis quoque, & neomeniis;
& solennitatibus Domini Dei nostri in sempiternum,
quæ mandata sunt Israeli. Domus enim, quam 5
ædificare cupio, magna est: magnus est enim Deus noster
super omnes deos. Quis ergò poterit prævalere, ut ædificet 6
ei dignam domum? si cœlum, & cœli cœlorum
capere eum nequeunt: quantus ego sum, ut possim ædificare
ei domum? sed ad hoc tantùm, ut adoleatur incensum
coram illo. Mitte ergò mihi virum eruditum, qui 7
noverit operari in auro, & argento, ære, & ferro, purpurâ,
coccino, & hyacintho, & qui sciat sculpere cælaturas,
cum his artificibus, quos mecum habeo in Judæa &
Jerusalem, quos præparavit David pater meus. Sed & 8
ligna cedrina mitte mihi, & arceuthina, & pinea de Libano:
scio enim quòd servi tui noverint cædere ligna de
Libano, & erunt servi mei cum servis tuis, Ut parentur 9
mihi ligna plurima. Domus enim, quam cupio ædificare,
magna est nimis, & inclyta. Præterea operariis, 10
qui cæsuri sunt ligna, servis tuis dabo in cibaria tritici
coros viginti millia, & hordei coros totidem, & vini viginti
millia metretas, olei quoque sata viginti millia.
Dixit autem Hiram rex Tyri per literas quas miserat Salomoni; 11
Quia dilexit Dominus populum suum, idcircò
te regnare fecit super eum. Et addidit, dicens; Benedictus 12
Dominus De⁹ Israel, qui fecit cœlū & terram, qui
dedit David regi filium sapientem & eruditum & sensatum
atque prudentem, ut ædificaret domum Domino, &
palatium sibi. Misi ergò tibi virum prudentem & scientissimum 13
Hiram, patrem meum, Filium mulieris de filiabus 14
Dan, cujus pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro,
& argento, ære, & ferro, & marmore, & lignis, in
purpura quoque, & hyacintho, & bysso, & coccino: &
qui scit cælare omnem sculpturam, & adinvenire prudenter
quodcunq; in opere necessarium est, cum artificibus
tuis, & cum artificibus domini mei David patris tui.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 ܘܡܢܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܫܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܫܩܠܝ ܡܘܛܐ. ܘܬܡܢܝܢ ܐܠܦܝܢ *
3 ܓܒܪܝܢ ܦܣܘܠܝ ܒܛܘܪܐ. ܘܡܥܠܝܢ ܥܠܝܗܘܢ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. * ܘܫܕܪ ܫܠܝܡܘܢ
ܠܘܬ ܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ ܛܝܒܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܫܕܪܬ ܠܗ
4 ܐܪܙܐ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܠܡܥܡܪ ܒܗ ܀ * ܘܗܐ ܐܢܐ ܒܢܐ ܐܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ
ܐܠܗܝ. ܠܡܩܕܫܘ ܠܗ. ܘܠܡܩܪܒܘ ܩܕܡܘܗܝ ܩܛܘܪܐ ܕܒܣܡܐ. ܠܡܢܗܪܘ ܫܪܓܐ
ܐܡܝܢܐܝܬ. ܘܕܒܚܐ ܠܡܩܪܒܘ ܨܦܪܐ ܘܪܡܫܐ. ܒܫܒܐ ܘܒܪܝܫ ܝܪܚܐ. ܘܒܥܐܕܐ ܕܡܪܝܐ
5 ܐܠܗܢ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܟܬܝܒܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܒܝܬܐ ܕܐܢܐ ܒܢܐ ܐܢܐ ܪܒ ܢܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܪܒ ܗܘ
6 ܓܝܪ ܡܪܢ ܐܠܗܢ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. * ܘܡܢܘ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܠܐ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ.
ܡܛܠ ܕܫܡܝܐ ܘܫܡܝ ܫܡܝܐ ܠܐ ܡܣܝܦܩܝܢ ܠܗ. ܘܡܢܐ ܚܫܝܒ ܐܢܐ ܕܐܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ.
7 ܐܘ ܕܐܣܝܡ ܠܗ ܩܛܘܪܐ ܕܒܣܡܐ. * ܡܛܠ ܫܕܪ ܠܝ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ . ܕܝܕܥ ܠܡܥܒܕ
ܒܕܗܒܐ ܘܒܣܐܡܐ. ܘܒܢܚܫܐ ܘܒܦܪܙܠܐ. ܘܒܐܪܓܘܢܐ ܘܨܒܥܐ ܕܬܟܠܬܐ ܘܒܘܨܐ. ܘܚܟܝܡ ܠܡܥܒܕ ܩܠܝܕܐ
8 ܥܡ ܚܟܝܡܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܒܝܗܘܕܐ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. ܕܐܛܝܒ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. * ܘܫܕܪ ܠܝ ܩܝܣܐ
ܕܐܪܙܐ ܘܕܫܘܪܒܝܢܐ ܘܕܒܪܘܬܐ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܥܒܕܝܟ ܚܟܝܡܝܢ ܠܡܦܣܩ
9 ܐܪܙܐ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܘܗܐ ܥܒܕܝ ܥܡ ܥܒܕܝܟ. * ܢܝܬܘܢ ܠܝ ܩܝܣܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ
10 ܕܒܝܬܐ ܕܒܢܐ ܐܢܐ. ܪܒ ܢܗܘܐ ܘܡܬܕܡܪܢܐ. * ܘܐܢܐ ܡܝܬܐ ܐܢܐ ܢܓܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܘܐܢܐ
ܝܗܒ ܐܢܐ ܬܪܣܝܬܐ ܠܥܒܕܝܟ. ܟܘܪܐ ܕܚܛܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܟܘܪܐ ܕܣܥܪܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ.
11 ܘܚܡܪܐ ܪܒܥܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܡܫܚܐ ܪܒܥܐ ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. * ܘܐܡܪ ܚܝܪܡ ܡܠܟܐ
ܕܨܘܪ ܒܟܬܒܐ. ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܪܚܡ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ. ܐܩܝܡܟ
12 ܡܠܟܐ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܚܝܪܡ. ܒܪܝܟܘ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܒܪܐ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ :
ܘܝܗܒ ܠܕܘܝܕ ܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܘܝܕܘܥܐ ܘܡܬܒܝܢܢܐ. ܘܗܘܐ ܡܢ ܪܥܝܢܗ . ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ
13 ܠܡܪܝܐ ܘܒܝܬܐ ܠܡܠܟܘܬܗ. * ܘܗܫܐ ܫܕܪܬ ܠܟ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ ܚܪܝܦ ܒܡܕܥܗ.
14 ܠܚܝܪܡ. * ܒܪ ܐܢܬܬܐ ܗܘ ܐܪܡܠܬܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܕܢ. ܘܐܒܘܗܝ ܓܒܪܐ ܗܘܐ ܚܪܝܦܐ ܘܝܕܥ ܠܡܥܒܕ
ܒܕܗܒܐ ܘܒܣܐܡܐ. ܘܒܢܚܫܐ. ܘܒܦܪܙܠܐ. ܘܒܟܐܦܐ. ܘܒܩܝܣܐ. ܘܒܐܪܓܘܢܐ. ܘܒܫܐܪܐ
ܘܒܒܘܨܐ. ܘܒܬܟܠܬܐ. ܘܒܙܚܘܪܝܬܐ. ܠܡܥܒܕ ܩܠܝܕܐ ܠܬܪܥܐ. ܘܠܡܥܒܕ ܟܠ ܐܘܡܢܘܬܐ.
ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܥܡ ܚܟܝܡܝܟ. ܘܚܟܝܡܘܗܝ ܕܡܪܢ ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ.

Numeravit Salomon septuaginta millia virorum 2
bajulantium vectes, & octoginta millia
virorum cædentium lapides in monte, quibus
præerant tria millia sexcenti. Misitque 3
Salomon ad Hiram regem Sur, & ait illi;
Quemadmodum exhibuisti erga Davidem patrem
meum beneficium maximum, & misisti
ei cedros ad ædificandum sibi domum in qua
habitaret; Ita nunc (cùm ego ædificaturus 4
sim domum nomini Domini Dei mei ad sanctificandum
eum, & offerendum ei acerras
thuris, ad accendendas jugiter lucernas, &
ad offerendum sacrificia tum matutino cùm
vespertino tempore, sabbathis, initiis mensium,
& festis Domini Dei nostri: hoc *enim*
præscriptum est toti Israeli: Et Domus quam 5
ego ædificaturus sum, maxima futura sit; quia
maximus quidem est Deus noster omnium
regum; Et quis obtineat vim ædificandi ei 6
domum, quandoquidem cœlum & cœli cœlorum
non sufficiunt illi? & quanti sum ego
ut ædificem ei domum, aut offeram ei acerras
thuris?) Mitte mihi virum aliquem industrium 7
qui *sciat* operari in auro, argento,
ære, ferro, purpurâ, *pannis* ianthini & flavi
coloris, & bysso; quique sciat claves componere
unà cum peritis qui sunt in Juda &
Jerusalem, quos paravit David pater meus.
Mitte quoque mihi ligna cedrina, pinea, & 8
abiegna è Libano; scio enim servos tuos
gnaros esse cædendi cedros è Libano: &
ecce servi mei cum servis tuis. Afferent mihi 9
ligna multa, quia domus quam ædificaturus
sum, maxima futura est & admiranda.
Ego verò adducam lignarios peritos, & ego 10
in alimentum servorum tuorum dabo tritici
coros vicies mille, hordei vicies mille,
vini quadrantes vicies mille, & olei quadrantes
vicies mille. Respondit Hiram rex Sur 11
per scriptum, misitque Salomoni, et ait illi;
Quia dilexit Dominus populum suum, constituit
te regem super eos. Dicebat etiam 12
Hiram, Benedictus sit Dominus dominorum
Israelis, qui creavit cœlum ac terram, deditque
Davidi filium sapientem, scientem,
et prudentem, qui suopte ingenio
statuit ædificare domum Domino, et domum
pro regno suo. Nunc itaque mitto 13
tibi virum sapientem, sagacitate præditum,
Hiramum: Is filius est mulieris cujusdam 14
viduæ de familia Dan, pater autem ejus
erat vir industrius, sciens operari in auro,
argento, ære, ferro, lapidibus, lignis, purpurâ,
flavo serico, bysso, ianthino, et rubro
colore; componere claves pro foribus,
et exercere omnem artem à Domino sibi concessam;
est autem de peritis tuis et peritis
domini nostri patris tui.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων
ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ᾽ αὐτῶν τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ
3 βασιλέα Τύρου, λέγων, Ὡς ἐποίησας (α) μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι
4 ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ· Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ (β) ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου
θεοῦ μου, ἁγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾷν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόθεσιν διαπαντὸς, καὶ
τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα διαπαντὸς τοπρωῒ καὶ τοδείλης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς (γ)
5 νουμηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς (δ) τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν· εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ὁ οἶκος
6 ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας, ὅτι (ε) μέγας κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. Καὶ τίς ἰσχύσει
(ζ) οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς, καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι (η) τὴν δόξαν αὐτοῦ·
7 καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ᾽ ἢ τοῦ θυμιᾷν κατέναντι αὐτοῦ. Καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι
ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ,
καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον (θ) γλύψαι γλυφὴν μετὰ
8 τῶν σοφῶν τῶν μετ᾽ ἐμοῦ ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ, (ι) ἃ ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. Καὶ ἀπόστειλόν
μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἴδασι
9 κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μετὰ τῶν παίδων μου Πορεύσονται ἑτοιμάσαι μοι ξύλα
10 εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας καὶ ἔνδοξος. Καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς
κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισί σου (κ) κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας,
καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου (λ) μέτρων εἴκοσι
11 χιλιάδας. Καὶ εἶπε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς (μ) Σαλωμὼν, λέγων, Ἐν
12 τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ᾽ αὐτοὺς (ν) βασιλέα. Καὶ εἶπε Χιρὰμ, Εὐλογητὸς
κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ
υἱὸν σοφὸν, καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ, καὶ οἶκον τῇ
13 βασιλείᾳ (†) αὐτοῦ. Καὶ νῦν (ξ) ἀπέστειλά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν, (ο) Χιρὰμ τὸν πατέρα
14 μου, Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δὰν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ,
καὶ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν σιδήρῳ, καὶ ἐν λίθοις, καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῇ
ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφὰς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα
ἂν δῷς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου (π) πατρός σου.

Et congregavit Salomon ſeptuaginta millia virorum portantium humeris, 2
& octuaginta millia lapicidarum in monte: & præſides ſuper eos ter
mille ſexcenti. Et miſit Salomon ad Chiram regem Tyri, dicens; Sicut 3
feciſti cum David patre meo, & miſiſti ei cedros ad ædificandum ſibi
domum ad habitandum in ea: Et ecce ego filius ejus ædifico domum 4
nomini Domini Dei mei, ad ſanctificandum illam ei, ad adolendum coram
eo (a) thymiama, & propoſitionem perpetuò, & ad offerendum
holocauſtomata ſemper, manè, & veſperè, & in ſabbatis, & in Neomeniis,
& in feſtivitatibus Domini Dei noſtri: in ſeculum hoc ſuper Iſrael.
Et domus, quam ego ædifico, magna: quoniam magnus Dominus 5
Deus noſter ſupra omnes deos. Et quis valebit ædificare ei domum? 6
quoniam cælum, & cælum cæli non ferunt gloriam ejus. Et quis ego ædificans
ei domum? ſed tantùm ad adolendum coram eo. Et nunc 7
mitte mihi virum ſapientem, & ſcientem facere in auro, & in argento,
& in ære, & in ferro, & in purpura, & in coccino, & in hyacintho,
& ſcientem ſculpere ſculpturam cum ſapientibus, qui mecum in Juda,
& in Hieruſalem, (b) quæ paravit David pater meus. Et mitte mihi ligna 8
cedrina, & arceuthina, et pinea de Libano: quoniam ego novi quia ſervi 9
tui nôrũt cædere ligna de Libano. Et ecce pueri tui cum pueris meis Ibunt
parare mihi ligna in multitudine: quoniã domꝰ quam ego ædifico, magna,
& glorioſa. Et ecce operantibus, cædentibus ligna, in cibaria dedi frumentum, 10
in data pueris tuis, cororum tritici viginti millia, & hordeorum, cororum
viginti millia, & vini menſurarum viginti millia, & olei
menſurarum viginti millia. Et dixit Chiram rex Tyri, in ſcriptura, 11
& miſit ad Salomon, dicens; In diligendo Dominum populum
ſuum, dedit te ſuper eos regem. Et dixit Chiram; Benedictus 12
Dominus Deus Iſrael, qui fecit cælum, & terram, qui dedit David
regi filium (c) ſapientem, & ſcientem ſcientiam, & intellectum,
qui ædificabit domum Domino, & domum regno ſuo. Et nunc 13
miſi tibi virum ſapientem, & ſcientem intellectum, Chiram
(d) patrem meum, (Mater ejus de filiabus Dan; & pater ejus 14
vir Tyrius,) ſcientem facere in auro, & in argento, & in ære, & in ferro,
& in lapidibus, & lignis, & texere in purpura & in hyacyntho, &
in byſſo, & in coccino, & ſculpere ſculpturas, & excogitare omnem excogitationem, quæcunque dederis ei cum ſapientibus tuis, et ſapientibus David domini mei patris tui.

MS.A. (α) μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυὶδ, καὶ (β) υἱὸς (γ) νεομηνίαις, (δ) κυρίου τοῦ θεοῦ (ε) μέγας ὁ θεὸς (ζ) αὐτῷ οἰκοδομῆσαι οἶκον; (η) αὐτοῦ τὴν δόξαν· καὶ (θ) τοῦ γλύψαι (ι) ὧν (κ) πυροῦ κόρων εἴκοσι (λ) κάδων εἴκοσι (μ) Σαλωμὼν, Ἐν τῷ (ν) εἰς βασιλέα. (†) ἑαυτοῦ. (ξ) ἀπέσταλκά (ο) τὸν Χειρὰμ τὸν παῖδά μου, (π) τοῦ πατρὸς

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

2 * فبناهما سليمان * واقام عاملين على البناء سبعين الفا * وقطاعين الحجر في الجبل ثمانين
3 الفا * ورؤساء عليهم ثلاثة الف وستماية * وبعث سليمان الى عند حيرام ملك صور * وقال له
كما عملت مع داود ابي معروفا كبيرا * فارسلت اليه خشب الارز حتى بنى له بيتا ليسكنه *
4 * انا ايضا اريد ان ابني بيتا لاسم الله الهي * يقدس له فيه * ويقرب قدامه ادراج البخور
ويسرج سراجا دائما * وذبائح تقرب باكرا ومساء * وفي السبوت * ورؤوس الشهور * والاعياد * لله الاهنا الى
5 الابد * هذا الامر على ساير بني اسرائيل * والبيت الذي انا ابنيه كبير جدا * لان الاهنا
6 اعظم من ساير الملوك * ومن له قوة ان يبني له بيتا * لان السماء وسماء السماء لا تسعه * ومن
7 انا حتى ابني له بيتا * واطلع ادراج البخور * والان ابعث لي رجلا حكيما يعمل لي الذهب *
والفضة * والنحاس * والحديد * والديباج * والسوسجرد * ونسج الذهب والحرير * ويعرف عمل المثالات
8 بحكمة * التي في يهودا وفي يروسليم * التي كان عملها ابي * وابعث لي خشب الارز * والصنوبر *
والاشكر الذي في لبنان * لاني اعلم ان عبيدك يعرفون يقطعون خشب الارز * وها عبيدي
9 10 مع عبيدك * حتى ياتوني بخشب كثير * لان البيت كبير * وهو عجيب * وانا اتي بنجارين
صناع * واعطي حنطة قوتا لعبيدك عشرين الف كر * وشعيرا عشرين الف كر * وخمرا
11 عشرين الف كيل * وعشرين الف ربع زيت * فبعث حيرام الملك الى سليمن في كتابه *
12 من اجل محبة الله في امته اقامك عليهم ملكا * تبارك رب الارباب اله اسرائيل * الذي خلق
السموات والارض * الذي اعطى داود ابنا حكيما له معرفة وتبيان * فهو من معرفته بنا
13 14 بيتا لله وبيتا لملكه * والان قد بعثت اليك رجلا حكيما عارفا بالصنايع * بحيرام بن
امراة ارملة من بيت دان * وابوه كان رجلا صايغا * وكان يعرف يصنع الذهب * والفضة *
والنحاس * والحديد * والحجارة * والخشب * والارجوان * والثياب المطرزة * والسوسجرد * ويصنع
مفاتيح الابواب * ويعمل ساير الصنايع التي قد اعطيها من الله في الحكماء * وهو من حكماء
سيدي داود ابيك *

Et ædificium utriuſque aggreſſus Salomon, 2
adhibuit operarios pro ædificio
ſeptuaginta millia, cædentes lapidem in
monte octoginta millia, præfectóſque
ſuper eos ter mille ſexcentos. Tum 3
miſit Salomon ad Hiramum regem Tyri,
dixitque ad eum; Quemadmodum
uſus es cum Davide patre meo beneficentiâ
magnâ, & miſiſti ei ligna cedrina
ut extrueret ſibi domum quam
inhabitaret: Ita volenti mihi domum 4
ædificare nomini Dei, Dei mei, in qua
ſacra celebrentur ei, offerantur coram
eo thuris acerræ, lucernæ perpetuò accendantur,
& ſacrificia matutino veſpertinóque
tempore, & ſabbathis, Kalendis
menſium, & diebus feſtis Deo,
Deo noſtro in perpetuum offerantur
(huic enim præcepto tenentur omnes Iſraelitæ)
Et cùm domus quam ego 5
ædificatura ſum, maxima futura ſit,
eò quòd Deus noſter ſit omnium regum
maximus; (Quis autem poſſit 6
ei domum ædificare, quem cælum &
cæli cælum non capit? proinde quis
ego ſum ut ædificem illi domum, &
offeram, thuris acerras?) Mitte quæſo 7
mihi virum cordatum, qui faciat
mihi aurum, argentum, æs, ferrum,
ſericum raſum, ſericum pictum, &
textum aureum ſericumque; & noverit
prototypa cum ſagacitate formare,
quæ ſunt in Juda & in Jeruſalem,
quæ formari juſſerat pater meus. Mitte 8
etiam mihi ligna cedrina, abiegna,
& pinea quæ ſunt in Libano; novi
enim ſervos tuos peritos eſſe ſecandi
ligna cedrina. Et ecce ſervi mei comitabuntur
ſervos tuos, ut adducant ad me 9
ligna multa, quia domus maxima erit &
admiranda. Cæterùm ego adducam 10
fabros lignarios, dabóque alimentum
ſervis tuis, tritici coros viginti millia,
hordei viginti millia cororum, vini viginti
millia menſurarum, & viginti millia
quadrantium olei. Reſpondit Hiram 11
rex Salomoni per epiſtolam ſuam; Ex
amore Dei erga plebem ſuam regem te
conſtituit ſuper eam. Benedictus ſit Dominus 12
dominorum Deus Iſraelis, qui creavit
cælos ac terram, qui conceſſit Davidi
prolem ſapientem, ſcientiâ & intellectu
præditam, quæ ſuâpte ſcientiâ
domum extruxit Deo, & domum pro
regno ſuo. Cæterùm mitto ad te virum 13
cordatum artium peritum, Hiramum filium 14
cujuſdam mulieris viduæ, de familia
Danis: pater ejus homo erat artifex,
& ſciebat elaborare aurum, argentum,
æs, ferrum, lapides, ligna, purpuram,
veſtes acupictas, & ſericum pictum,
claves januarum conflare, demùm exercere
omnes artes à Deo ſibi conceſſas inter
ſapientes: eſtque de ſapientibus domini
mei Davidis patris tui.

ligna cædemus nos Et .ſuis ſervis mittat ,meus dominus dixit quæ ,vinum & oleum ,*hordea* & ,*tritica* nunc Et
15 וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר־אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים
16 .Jeruſalaim *in* ea facies aſcendere tu & :Japho mare *ſuper ratibus* tibi ea afferemus & ,*tuā neceſſitatē omnē ſecundū* ,Lebanon de
מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלָֽםִ׃
David eos dinumeravit qua dinumerationem poſt Iſrael terra in qui peregrinos viros omnes Selomoh numeravit Et
17 וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּיּוֹרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסְּפָר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד
millia ſeptuaginta eis ex Fecitque .ſexcenti & millia tria & ,millia quinquaginta & ,centum ſunt inventi & :ſuus pater
18 אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף
.populum operari faciendum ad *confortantes* ſexcenti & millia tria & :monte in cæſores millia octoginta &,*bajulationis*
סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

CAP. III. ג

quando ,ſuo patri David fuerat *viſus* qui ,Moriah monte in Jeruſalaim in Domini domum ædificare Selomoh cœpit Et
1 וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר
.ſui regni quarto anno *in* ,ſecundo in ,ſecundo menſe in ædificare cœpit Et .Jebuſæi Ornan area in David loco in paravit
2 הֵכִין בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ׃
;ſexaginta cubitorum ,prima menſura in ,cubitorum longitudo .Dei domum *ædificandum ad* ,Selomoh *eſt fundatus iſte* Et
3 וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים
altitudo & :viginti cubitorum,dom⁹ latitudinis *facies ſuper* longitudinis *facies ſuper* quæ porticus Et .viginti cubitorum latitudo &
4 וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֹרֶךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ
:bono auro eam texit & ,abiegnis lignis texit magnam domum Et .mundo auro intrinſecus eam texit & :viginti & centum
5 מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ וְאֵת הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה עֵץ בְּרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב
Texitque .Parvaim aurum aurum & :gloriam ad precioſo lapide domum texit Et .catenas & ,palmas eā ſuper fecit aſcēdere &
6 וַיַּעַל עָלָיו תִּמֹרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃ וַיְחַף
7 ſanctitatis domum Fecitque .parietibus in Cherubim *aperuit* & :auro ejus *fores* &,ejus parietes & ,*limina* ,trabes ,domum
8 אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ
bono auro eam texit & :viginti cubitorum ej⁹ latitudo & ,viginti cubitorum ,domus *latitudinis facies ſuper* ej⁹ longitudo : ſanctitatum
הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב
domo in Fecitque .auro texit cœnacula & ,auri quinquaginta ſeclorum clavorum pondus Et .ſexcentis talentis
9 לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמִשְׁקָל לְמִסְמְרוֹת לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בְּבֵית־
10 *carum* longitudo Cherubim alarum Et .auro eos texerunt & :puerorum opere duos Cherubim ſanctitatum ſanctitatis
11 קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב׃ וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם
alam *ad attingens* quinq; cubitorum altera ala & :domus parietem *tangens* ,quinque cubitorum una Ala .viginti cubitorum
אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף
adhærens quinque cubitorum altera ala & :dom⁹ parietē ad *tangens*,quinq; cubitorum unius Cherub ala Et .alterius Cherub
12 הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבָּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה
eorum facies & ,ſuos pedes ſuper *ſtantes* ipſi & :viginti cubitos expanſæ iſtorum Cherubim Alæ .alterius Cherub alæ
13 לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם
.Cherubim *illud ſuper fecit aſcendere* & :byſſo & ,cocco & ,purpura & ,hyacintho velum Fecitque .domum *ad*
14 לַבָּיִת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃

Verſio VULG. LAT.

Triticum ergò,& hordeū,& oleum,& vinum,quæ pollicitus 15
es,domine mi,mitte ſervis tuis. Nos autē cædem⁹ 16
ligna de Libano,quot neceſſaria habueris,& applicabim⁹
ea ratib⁹ ꝑ mare in Joppe:tuū autē erit transferre ea in
Jeruſalē. Numeravit igitur Salomon omnes viros proſelytos, 17
qui erant in terra Iſrael, poſt dinumerationē, quam
dinumeravit David pater ej⁹,& inventi ſunt centū quinquaginta
millia, & tria millia ſexcenti. Fecitque ex eis 18
ſeptuaginta millia,qui humeris onera portarent,& octoginta
millia,qui lapides in montibus cæderent:tria autem
millia & ſexcentos præpoſitos operum populi.

CAP. III.

ET cœpit Salomon ædificare domum Dñi in Jeruſalē in 1
monte Moria, qui demonſtrat⁹ fuerat David patri ejus,in
loco,quē paraverat David in area Ornan Jebuſæi.Cœpit 2
autē ædificare menſe ſecundo,anno quarto regni ſui. Et 3
hæc ſunt fundamenta,quæ jecit Salomon,ut ædificaret domū
Dei,longitudinis cubitos in menſura prima ſexaginta,
latitudinis cubitos viginti.Porticū verò ante frontē, quæ 4
tendebatur in longū juxta menſurā latitudinis domûs, cubitorū
viginti : porrò altitudo centū viginti cubitorū erat:
& deauravit eam intrinſec⁹ auro mundiſſimo. Domū 5
quoque majorem texit tabulis ligneis abiegnis,& laminas
auri obryzi affixit ꝑ totū:ſculpſitq; in ea palmas,& quaſi
catenulas ſe invicē complectentes. Stravit quoque pavimentū 6
templi pretioſiſſimo marmore,decore multo. Porrò 7
aurū erat probatiſſimū,de cujus laminis texit domū,et
trabes ejus,& poſtes,& parietes,& oſtia:& cælavit Cherubim
in parietib⁹. Fecit quoque domū Sancti ſanctorum: 8
longitudinē juxta latitudinē domûs, cubitorū viginti:
& latitudinē ſimiliter viginti cubitorū:& laminis aureis
texit eam, quaſi talentis ſexcentis. Sed & clavos fecit 9
aureos,ita ut ſinguli clavi ſiclos quinquagenos appenderent:
cœnacula quoque texit auro. Fecit etiam in domo 10
Sancti ſanctorū Cherubim duos, opere ſtatuario: & texit
eos auro. Alæ Cherubim viginti cubitis extendebantur, 11
ita ut una ala haberet cubitos quinque, & tangeret parietem
domûs:& altera quinque cubitos habens, alam tangeret
alterius Cherub. Similiter Cherub alteri⁹ ala,quinque 12
habebat cubitos, & tangebat parietem:& ala ejus altera
quinq; cubitorū, alam Cherub alterius contingebat.
Igitur alæ utriuſque Cherubim expanſæ erant, & extendebantur 13
per cubitos viginti : ipſi autem ſtabant erectis
pedibus, & facies eorum erant verſæ ad exteriorem domum.
Fecit quoque velum ex hyacintho, purpura, 14
cocco, & byſſo : & intexuit ei Cherubim.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

15 * ܘܗܫܐ ܚܛܐ ܘܣܥܪܐ ܘܚܡܪܐ. ܘܡܫܚܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝ ܠܡܫܕܪܘ ܠܥܒܕܘܗܝ ܢܫܕܪ.
16 * ܘܚܢܢ ܢܦܣܘܩ ܐܪ̈ܙܐ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܐܝܟ ܨܒܝܢܟ: ܘܐܝܟ ܡܫܘܚܬܟ. ܘܢܝܬܐ ܐܢܘܢ ܠܟ.
17 ܘܢܪܡܐ ܐܢܘܢ ܒܝܡܐ ܕܣܘܦ. ܘܐܢܬ ܬܣܩ ܐܢܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܟܢܫ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ
18 ܓܝܘܪ̈ܐ ܕܗܘܘ ܒܐܬܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܬܪ ܡܢܝܢܐ ܕܡܢܐ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܘܐܫܟܚ
ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܐܠܦܝܢ ܫܩܠܝ ܩܘܦܐ. ܘܬܡܢܝܢ ܐܠܦܝܢ ܦܣܘܠܝ ܕܒܛܘܪܐ. ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ
1 ܘܫܬܡܐܐ ܦܩܘܕ̈ܐ. ܕܡܫܥܒܕܝܢ ܠܥܡܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܓ * ܘܫܪܝ ܫܠܝܡܘܢ
ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܒܛܘܪܐ ܕܐܡܘܪ̈ܝܐ. ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܛܝܒ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ ܒܐܕܪܐ
2 ܕܙܒܢ ܡܢ ܐܪܢ ܝܒܘܣܝܐ. * ܘܫܪܝ ܠܡܒܢܝܢܐ ܒܝܪܚܐ ܕܬܪ̈ܝܢ. ܒܫܢܬܐ ܕܐܪܒܥ
3 ܠܡܠܟܘܬܗ. * ܘܗܠܝܢ ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܫܚ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܐܘܪܟܗ
ܕܒܝܬܐ. ܫܬܝܢ ܐܡܝܢ. ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܪܘܡܗ ܬܠܬܝܢ ܐܡܝܢ. ܘܦܬܝܗ ܥܣܪܝܢ
4 ܐܡܝܢ. * ܘܐܣܛܘܐ ܥܒܕ ܠܘܬ ܐܦܘܗܝ. ܐܘܪܟܗ ܠܘܬ ܐܦܝ ܦܬܝܗ ܕܒܝܬܐ. ܐܡܝܢ ܥܣܪܝܢ.
5 ܘܚܦܝܗ ܡܢ ܠܓܘ ܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. * ܘܒܝܬܐ ܪܒܐ ܛܠܠ ܒܩܝܣܐ ܕܫܘܪܒܝܢܐ. ܘܚܦܝܗ ܠܫܡܝܐ
6 ܕܒܝܬܐ ܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܘܨܪ ܥܠܘܗܝ ܕܡܘܬܐ ܕܕܩܠܐ ܘܕܫܘܫܢܐ. * ܘܩܒܥ ܒܗ ܒܒܝܬܐ ܟܐܦܐ
7 ܛܒܬܐ ܠܡܫܘܒܚܘܬܐ. ܘܚܦܝܗ ܠܟܠܗ ܕܗܒܐ ܛܒܐ. * ܘܚܦܝܗ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܐܦܘܗܝ
ܕܐܣܛܘܐ. ܫܘܪ̈ܘܗܝ. ܘܦܪܣܛܕ̈ܘܗܝ. ܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܘܨܪ ܥܠܘܗܝ ܕܡܘܬܐ ܕܕܩܠܐ ܘܕܫܘܫܢܐ.
8 * ܘܥܒܕ ܒܝܬ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ. ܐܘܪܟܗ ܠܘܬ ܐܦܝ ܦܬܝܗ ܕܒܝܬܐ. ܐܡܝܢ ܥܣܪܝܢ. ܘܦܬܝܗ
10 ܐܡܝܢ ܥܣܪܝܢ. ܘܚܦܝܗ ܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܡܢ ܫܬܡܐܐ ܟܟܪ̈ܝܢ. ** * ܘܥܒܕ ܒܒܝܬ ܩܘܕܫܐ
11 ܟܪ̈ܘܒܐ ܬܪ̈ܝܢ. ܒܥܒܕܐ ܡܥܫܢܐ. ܘܚܦܐ ܐܢܘܢ ܕܗܒܐ. * ܘܓܦܝܗܘܢ ܕܟܪ̈ܘܒܐ. ܐܘܪܟܗܘܢ ܥܣܪܝܢ
ܐܡܝܢ. ܓܦܐ ܚܕܐ ܚܡܫ ܐܡܝܢ. ܡܛܝܐ ܠܫܘܪܗ ܕܒܝܬܐ. ܘܓܦܐ ܐܚܪܬܐ ܚܡܫ ܐܡܝܢ.
12 ܡܛܝܐ ܠܓܦܗ ܕܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ. * ܘܓܦܐ ܕܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ ܚܡܫ ܐܡܝܢ. ܡܛܝܐ ܠܫܘܪܗ
13 ܕܒܝܬܐ. ܘܓܦܐ ܐܚܪܬܐ ܚܡܫ ܐܡܝܢ. ܡܛܝܐ ܠܓܦܗ ܕܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ. * ܓܦܝܗܘܢ
ܕܟܪ̈ܘܒܐ ܗܠܝܢ. ܦܪܝܣܢ ܐܡܝܢ ܥܣܪܝܢ. ܘܗܢܘܢ ܩܝܡܝܢ ܥܠ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ. ܘܐܦܝܗܘܢ
14 ܠܓܘ. * ܘܥܒܕ ܦܪܘܣܬܐ ܬܟܠܬܐ ܘܐܪܓܘܢܐ ܘܙܚܘܪܝܬܐ ܘܒܘܨܐ. ܘܐܩܝܡ ܥܠܝܗ ܟܪ̈ܘܒܐ.
ܘܣܡ ܒܓܘܗ ܩܒܘܬܐ.

Cæterùm triticum, & hordeum, vinum, & 15
oleum quæ Dominus meus mittere decrevit
ſervis ſuis, mittat : Et nos cædemus cedros è 16
Libano pro voluntate tua & pro menſuris à
te *præſcriptis*, & adducemus tibi : ponemus
enim eas in mare Suph, tu verò devehi curabis
in Jeruſalem. Itaque congregavit Salomon 17
omnes viros advenas qui erant in regione
Iſraelitica, poſt cenſum quo numeraverat
eos David pater ejus; Et invenit centum quinquaginta 18
millia bajulantium vectes, & octoginta
millia ſecantium lapides in monte, &
tria millia ſexcenta præpoſitorum qui populum
ad opus urgebant.

CAP. III.

COepitque Salomon ædificare domum Domini 1
in Jeruſalem, in monte Amoræorum, in
loco quem paraverat David pater ejus in area
quam emerat ab Arane Jebuſæo. Cœpit autem 2
ſtructuram ædificii menſe ſecundo, anno
quarto regni ſui. Hæ verò ſunt menſuræ 3
quas menſus eſt Salomon ad ædificandā domum
Domini : longitudo domûs erat ſexaginta
cubitorum , menſurâ Sanctuarii: altitudo
ejus, triginta cubitorum : latitudo verò,
viginti cubitorum. Deinde porticum fecit 4
à fronte ipſius, cujus longitudo à fronte latitudinis
domûs erat viginti cubitorum ; & obduxit
eam intrinſecùs auro mundo. Domum 5
majorem laqueavit lignis abiegnis,& cœlum
domûs obduxit auro optimo,pinxítque ſuper
illud figuras palmarum & liliorum. In eadem 6
domo inſeruit gemmas optimas ad decorem,
totámque obduxit auro optimo. Denique tam 7
domum inde à fronte porticûs,quàm parietes
& paraſtades ejus obduxit auro optimo, pinxítq;
ſuper illud figuras palmarū & liliorum.
Fecit etiam domum ſancti ſanctorum, cujus 8
longitudo reſpondens latitudini domûs erat
viginti cubitorum,& latitudo viginti cubitorum,
& obduxit eam ſexcentis auri optimi talentis.
Fecit quoq; in Sanctuario duos Cherubinos 10
opere firmo,& obduxit illos auro.Longitudo 11
alarum Cherubinorum erat viginti cubitorum:
ala una quinq; cubitorū pertingebat
parietem domûs,& ala altera quinq; cubitorū
pertingebat alā alterius Cherubini. Sic alterius 12
Cherubini ala quinq; cubitorum pertingebat
parietem dom⁹, & ala altera quinq; cubitorum
pertingebat alam alterius Cherubini.
Horum Cherubinorum alæ pandebant ſe 13
in cubitos viginti:ipſi verò ſtabant pedibus
ſuis, et vultus eorum erant introrſum *verſi*.
Fecit præterea velum ex hyacintho, purpurâ, 14
coccino, ex byſſo, impoſuítque ei Cherubinos,
et arcam intra illud collocavit.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ νῦν τὸν σῖτον ϗ τὴν κριθὴν, ϗ τὸ ἔλαιον, ϗ τὸν οἶνον (ρ) ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστειλάτω τοῖς παισὶν
16 αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρείαν σου, ϗ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ
17 θάλασσαν Ἰόππης, ϗ (σ) σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς
προσηλύτους (τ) τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ϗ
18 εὑρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες ϗ τρισχίλιοι (υ) ἑξακόσιοι. Καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων, ϗ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, ϗ τρισχιλίους ἑξακοσίους (φ) ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

Et nunc frumentum, & hordeum, & oleum, & vinum, quæ dixit dominus meus, mittat pueris ſuis. Et nos cædemus ligna de Libano juxta 15 16
omnem uſum tuum, & adducemus ea ratibus ad mare Joppes: & tu adduces ea in Hieruſalem. Et congregavit Salomon omnes viros proſelytos, qui in terra Iſrael poſt numerum, quo numeravit eos David pater 17
ejus: & inventi ſunt centum quinquaginta millia, & ter mille ſexcenti. Et fecit ex eis ſeptuaginta millia portantium humeris, & octuaginta millia lapicidarum, & ter mille ſexcentos exactores operum ſuper populum. 18

MS.A. (ρ) ὃν εἶπεν (σ) συνάξεις (τ) ἐν γῇ (υ) ϗ ἑξακόσιοι. (φ) τοὺς ἐργοδιώκτας

ΚΕΦ. γʹ.

1 Καὶ ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ (α) Ἀμωρία, οὗ ὤφθη
2 κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοίμασε Δαυὶδ ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. Καὶ ἤρξατο
3 οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πήχεων ἡ διαμέτρησις ἡ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα,
4 ϗ εὖρος πήχεων εἴκοσι. Καὶ αιλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, ϗ ὕψος (β) πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, ϗ κατεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ.
5 Καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, ϗ κατεχρύσωσε χρυσίῳ καθαρῷ, ϗ ἔγλυψεν
6 7 ἐπ᾽ αὐτοῦ φοίνικας ϗ χαλαστά. Καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς δόξαν· (γ) Καὶ ἐχρύσωσε χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουΐμ· καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον, ϗ τοὺς (δ) τοίχους αὐτοῦ, ϗ τοὺς πυλῶνας, ϗ
8 τὰ ὀροφώματα, ϗ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, ϗ ἔγλυψε (ε) χερουβὶμ ἐπὶ τῶν τοίχων. Καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ (ζ) πρόσωπον πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, ϗ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, ϗ ἐχρύ-
9 σωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς (η) χερουβὶμ εἰς τάλαντα ἑξακόσια. Καὶ ὁλκὴ τῶν ἥλων, ὁλκὴ τοῦ
10 ἑνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσίου, καὶ τὸ ὑπερῷον ἐχρύσωσε (θ) χρυσίῳ. Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ
11 τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων (ι) χερουβὶμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων· καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, ϗ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, ϗ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ (κ) χερουβὶμ τοῦ ἑτέρου.
13 (λ) Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμέναι πήχεων εἴκοσι, ϗ αὐτὰ ἑστηκότα ἐπὶ
14 τοὺς πόδας αὐτῶν, ϗ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. Καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα (μ) ὑακίνθου, ϗ πορφύρας, ϗ κοκκίνου, ϗ βύσσου, ϗ ὕφανεν ἐν αὐτῷ (ν) χερουβίμ.

CAP. III.

Et cœpit Salomon ædificare domum Domini in Hieruſalem in monte (a) ipſius Amoria, ubi apparuerat Dominus David patri ejus, in loco, quem paravit David, in area Orna Jebuſæi. Et cœpit ædificare in 1 2
menſe ſecundo, in anno quarto regni ſui. Et hæc incœpit Salomon ad ædificandam domum Dei: (b) longitudo cubitorum, menſura prima cubitorum ſexaginta: & latitudo cubitorum viginti. Et Ælam ad faciem 3 4
domûs: longitudo ſuper faciem latitudinis domûs cubitorum viginti: & altitudo cubitorum centum viginti: & deauravit eam ab intùs auro mundo. Et domum magnam texit lignis cedrinis, & deauravit auro 5
mundo: & ſculpſit ſuper eam palmas, & (c) catenas dependentes. Et ornavit domum lapidibus pretioſis ad gloriam: Et deauravit auro, de 6 7
auro, quod de Pharuim. Et deauravit domum, & parietes ejus, & poſtes, & tecta, & oſtia, auro: & ſculpſit Cherubim ſuper parietes. Et fecit 8
domũ ſancti ſanctorũ: longitudo ejus ad faciẽ (d) latitudinem domûs cubitorũ viginti: et longitudo cubitorũ viginti: & deauravit eam auro mundo in Cherubim ad talenta ſexcenta. Et pondus clavorum, pondus unius, 9
quinquaginta ſicli auri: Et (e) cœnaculum deauravit auro. Et fecit in domo, ſancto ſanctorum, Cherubim duo, opus ex lignis: & deauravit ea 10
auro: Et alæ ipſorum Cherubim, longitudo cubitorum viginti; & ala una cubitorum quinq; tangens parietem domûs: & ala altera cubitorum quinq; tangens alam Cherubim alterius. Et alæ Cherubim horum 11
expanſæ, cubitorum viginti: & ipſa ſtantia ſuper pedes ſuos: & 13
facies eorum ad domum. Et fecit velum de hyacintho & purpura, & coccino, & byſſo: & texuit in eo Cherubim. 14

MS. A. (α) Ἀμορία, (β) πήχεων * εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν. Καὶ (γ) Καὶ χρυσίῳ χρυσοῦ τοῦ ἐκ Φαρουαΐμ· (δ) τοίχους, καὶ τοὺς (ε) Χερουβεὶν (ζ) πρόσωπον πλάτους πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος πήχεων εἴκοσι, ϗ κατεχρύσωσεν αὐτὸ (η) χερουβεὶν (θ) ἐν χρυσίῳ. (ι) χερου-
12 βεὶν (κ) χερουβ (λ) Καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβ τοῦ ἑνὸς πήχεων πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, ϗ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβ τοῦ ἑτέρου. Καὶ πτέρυγες τῶν χερουβεὶν διαπεπετασμέναι (μ) ἐξ ὑακίνθου, (ν) χερουβείν.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

15 * واما الحنطة والشعير وما امر به سيدي فيرسله * ونحن نقطع له خشب الارز كما يريد
16 ومثل تقدير ما يحتاج ونأتي به اليه * ونرميه في بحر سوف وتطلع انت به الى بيت المقدس *
17 * فجمع سليمان كل الرجال المجاورين في ارض اسرائيل بعد العدد الذي عدهم ابوه * فوجدهم
18 مئة الف وثلاثة وخمسين الفا وستماية * منهم سبعون الفا عتالين * وثمانون الفا قطاعين في
الجبل * وثلاثة الف وستماية رؤساء على البناء *

Quod autem ad triticum, hordeum, & reliqua quæ præcepit dominus meus, mittat ea: Et nos cædemus ei ligna cedrina prout cupit, & pro ea quam requirit menſura, & ad eum afferemus; projiciemus enim ea in mare Suph, tu verò aſportari curabis ad domum ſacroſanctam. Congregavit igitur Salomon omnes viros qui coloni erant in terra Iſraelis, poſt numerum quo numeraverat eos pater ejus; Inveníque eos centum millia, & quinquaginta tria millia, ſexcenta; è quibus ſeptuaginta millia erant bajuli, octoginta millia cæſores in monte, & tria millia ſexcenta præpoſiti ædificio. 15 16 17 18

* الفصل الثالث *

1 * وابتدا سليمان ببناء البيت في جبل الاموريين * في الموضع الذي رسمه داود ابوه *
2 في الاندر الذي اشتراه من اران اليابوسي * وابتدى فيه البناء في الشهر الثاني من
3 السنة الرابعة من ملكه * وهذا قياس المكان الذي قاسه سليمان ليبني فيه البيت
المقدس للرب * طوله ستون باعا بمساحة القدس * وعلوه ثلاثون باعا * وعرضه عشرون باعا *
4 * والرواق الذي جعل امام وجهه * طوله على عرض البيت عشرون باعا * وعلوه عشرون
5 باعا * واذهبها من داخل ومن خارج * والبيت اسقفه خشب الارز * واذهب سماء البيت
6 بذهب جيد * وصور عليه شبه النخل والنيلوفر * واصلح فيه جواهر رفيعة بذهب
7 جيد * واذهب البيت من داخل حيطانه واسكفاته ذهبا جيدا * وصور عليه شبه
8 النخل والنيلوفر * وصنع بيت قدس القدس * طوله على قياس عرض البيت عشرون
10 باعا * وعرضه عشرون باعا * وصفحه بذهب جيد من ستماية بدرة * وصنع فيه كروبيين
11 12 اثنين * صنعة متقنة مصفحة بذهب * * طول اجنحتهم عشرون باعا * كل جناح
13 خمسة باعات * متصلة بحائط البيت مظللة * وهما قيام على ارجلهما * ووجوههما الى داخل *
14 * وصنع سترا على المذبح * وفيه صنع الارجوان والالوان الحمر وغيرها * والابريسم معزولا
بالذهب * وصور فيه شبه الكروبيين * وجعل صندوق العهد من داخله *

CAP. III.

Deinde aggreſſus eſt Salomon ædificium domûs in monte Amorræorum, in loco quem deſtinârat David pater ejus, in area quam emerat ab Arane Jebuſæo. 1
Aggreſſus eſt autem ædificium ejus ſecundo menſe anni quarti regni ſui. 2
Atque hæc eſt dimenſio loci quem menſus eſt Salomon ut ædificaret in eo domum ſanctam Domino. Longitudo ejus erat ſexaginta ulnarum, menſurâ Sanctuarii: altitudo ejus, triginta ulnarum: & latitudo ejus, viginti ulnarum. 3
Longitudo verò porticûs quæ ante frontem ejus extructa fuit, reſpondebat latitudini domûs, erátque viginti ulnarum, & altitudo viginti ulnarũ: & inauravit eã intrinſecùs & extrinſecùs. 4
Domum texit lignis cedrinis, & laqueare domûs auravit auro optimo, pinxitque ſuper illud figuras palmarum & nymphææ. 5
Et aptavit in eo gemmas præſtantiſſimas auro optimo inſertas: 6
Et tam domum intùs, quàm parietes ac limina ejus inauravit auro optimo, pinxitque ſuper illud ſpecies palmarum & nymphææ. 7
Deinde fecit domum ſancti ſanctorum, cujus longitudo reſpondebat menſuræ latitudinis domûs, nempe viginti ulnarum; & latitudo ejus viginti ulnarum: & obduxit eam laminis auri optimi, talentis ſcilicet ſexcentis. 8
Fecitq; in ea Cherubinos duos ſtabilis artificii, aureis laminis opertos: 10
Quorum longitudo alarum erat viginti ulnarum, quælibet ala quinque ulnarum, pertingens ad parietem domûs, & obumbrans. 11 12
Stabat uterque pedibus & facies utriuſque erat introrſum verſa. 13
Fecit quoque velum ſuper altare, fecítque in eo purpuram, & rubeos aliόſque colores, & ſericum auro contextum, depinxit in eo formas Cherubinorum, & in illud intulit arcam fœderis. 14

cubitorum ,ejus caput ſuper quod,operimentū &,longitudine quinq; & triginta cubitorum duas columnas domum ante fecit Et
15 וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת
.catenis in dedit & ,centum malogranata Fecitque .columnarum caput ſuper dedit & ,oraculo in catenas fecit Et .quinque
16 חָמֵשׁ׃ וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃
nomen &,Jachin dexteræ nomen Vocavitque .ſiniſtra à unam & ,dextera à unam ,palatii facies ſuper columnas ſtatuit Et
17 וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמִינִי יָכִין וְשֵׁם
.Bohaz ſiniſtræ
הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז׃

CAP. IV. ד

.ejus ſtatura cubitorum decem & ,ejus latitudo cubitorum viginti & ,ejus longitudo cubitorum viginti :æneum altare fecit Et
1 וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃
,ejus ſtatura cubito in quinque & :circuitu rotundum ejus labium ad ejus labio à cubito in decem ,fuſile mare Fecitque
2 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ עָגוֹל סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ
decem illud circundantium circum circum illud ſubter boum imago Et .circùm illud circundabat cubito in triginta linea &
3 וְקָו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סָבִיב סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר
:boves duodecim ſuper Stans .illius fuſura in fuſorum bovis ordines duo :circùm mare ambientes , cubito in
4 בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃ עוֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עָשָׂר בָּקָר
,orientem ad reſpicientes : tres & ,meridem ad reſpicientes tres & ,mare ad reſpicientes tres & ,aquilonem ad reſpicientes tres
שְׁלֹשָׁה פֹנִים צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פֹּנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה
labii opus ſicut ejus labium & ,palmi ejᵘ denſitas Et .intrinſecus eorū poſteriora omnia & : deſuper eos ſuper mare &
5 וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־
,dextera à quinque dedit & ,decem conchas fecit Et .complebat millia tria battos comprehendens :lilii floris calicis
6 כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃ וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין
.eo in ſacerdotibus ſe lavandum ad mare & :eas in impellebant aſcenſionis opus ,eis in lavandum ad ſiniſtra à quinque &
וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול לְרָחְצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יָדִיחוּ בָם וְהַיָּם לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃
fecit Et .ſiniſtra à quinque &,dextra à quinque templo in dedit &,eorū normā ſecundùm decem aurea candelabra fecit Et
8 7 וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃ וַיַּעַשׂ
atrium fecit Et .centum aureas crateras fecit & :ſiniſtra à quinque & ,dextera à quinque ,templo in repoſuit &,decem menſas
9 שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה׃ וַיַּעַשׂ חֲצַר
dextero humero ab dedit mare Et .ære texit eorum fores & ,atrio ipſi fores & ,magnum auxilii atriū &,ſacerdotū
10 הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית
facere Churam complevit & :pelves & ,ſcopas & ,lebetes Churam fecit Et.meridiē ad regione ē orientē ad
11 קֵדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃ וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־
caput ſuper coronas & ,orbes & ,duas Columnas .Dei domo in Selomoh regi fecit quod opificium
12 הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ
.columnarum caput ſuper quæ ,coronarum orbes duos operiendum ad duo retiacula &,duarum columnarum
הָעַמֻּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃
operiendum ad uni retiaculo malogranatorum ordines Duo .retiaculis duobus in quadringenta malogranata Et
13 וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת
ſuper fecit conchas & ,fecit baſes Et .columnarum facies ſuper quæ coronarum orbes duos
14 אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־
,tridentes & ,ſcopas & ,lebetes Et .illud ſubter duodecim boves & ,unum Mare .baſes
16 15 הַמְּכֹנוֹת׃ אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת
planitie In .terſo ære Domini domo in Selomoh regi ejus pater Churam fecit eorum vaſa omnia &
17 וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם אָבִיו לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק׃ בְּכִכַּר
vaſa omnia Selomoh fecit Et .Seredathah inter & ,Succoth inter ,terræ denſitatibus in rex ea fudit Jarden
18 הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים
.æris pondus inveſtigabatur non nam :valde multudine in hæc
הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃

Verſio VULG. LAT.

Ante fores etiam templi duas columnas, quæ triginta & quinque cubitos habebant altitudinis: porrò capita earum, quinque cubitorum. 15 Necnon & quaſi catenulas in oraculo, & ſuperpoſuit eas capitibus columnarum: malogranata etiam centum, quæ catenulis interpoſuit. 16 Ipſas quoque columnas poſuit in veſtibulo templi, unam à dextris, & alteram à ſiniſtris: eam, quæ à dextris erat, vocavit Jachin; & quæ ad lævam, Booz. 17

CAP. IV.

FEcit quoque altare æneum viginti cubitorum longitudinis, & viginti cubitorum latitudinis, & decem cubitorum altitudinis. 1 Mare etiam fuſile decem cubitis à labio uſque ad labium, rotundum per circuitum: quinque cubitos habebat altitudinis, & funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum ejus. 2 Similitudo quoque boum erat ſubter illud, & decem cubitis quædam extrinſecùs cælaturæ, quaſi duobus verſibus alvum maris circuibant. Boves autem erant fuſiles: 3 Et ipſum mare ſuper duodecim boves impoſitum erat, quorum tres reſpiciebant ad Aquilonem, & alii tres ad Occidentem: porrò tres alii Meridiem, & tres qui reliqui erant, Orientem, habentes mare ſuperpoſitum: poſteriora autem boum erant intrinſecùs ſub mari. 4 Porrò vaſtitas ejus habebat menſuram palmi, & labium illius erat quaſi labium calicis, vel repandi lilii: capiebátque tria millia metretas. 5 Fecit quoque conchas decem: & poſuit quinque à dextris, & quinque à ſiniſtris, ut lavarent in eis omnia, quæ in holocauſtum oblaturi erant: porrò in mari ſacerdotes lavabantur. 6 Fecit autem & candelabra aurea decem, ſecundùm ſpeciem quâ juſſa erant fieri: & poſuit ea in templo, quinque à dextris, & quinque à ſiniſtris. 7 Necnon & menſas decem: & poſuit eas in templo, quinque à dextris, & quinq; à ſiniſtris: phialas quoque aureas centum. 8 Fecit etiam atrium ſacerdotum, & baſilicam grandem: & oſtia in baſilica, quæ texit ære. 9 Porrò mare poſuit in latere dextro contra Orientem ad Meridiem. 10 Fecit autem Hiram lebetes, & creagras, & phialas: & complevit omne opus regis in domo Dei: 11 Hoc eſt, columnas duas, & epiſtylia, & capita, & quaſi quædam retiacula, quæ capita tegerent ſuper epiſtylia. 12 Malogranata quoque quadringenta, & retiacula duo, ita ut bini ordines malogranatorum ſingulis retiaculis jungerentur, quæ protegerent epiſtylia, & capita columnarum. 13 Baſes etiam fecit, & conchas, quas ſuperpoſuit baſibus: 14 Mare unum, boves quoque duodecim ſub mari. 15 Et lebetes, & creagras, & phialas. Omnia vaſa fecit Salomoni Hiram pater ejus in domo Domini ex ære mundiſſimo. 16 In regione Jordanis fudit ea rex in argilloſa terra, inter Sochot & Saredatha. 17 Erat autem multitudo vaſorum innumerabilis, ita ut ignoraretur pondus æris. 18

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܥܒܕ ܩܕܡܘܗܝ ܕܒܝܬܐ ܪܒܐ. ܬܪܝܢ ܥܡܘܕܐ. ܐܘܪܟܗܘܢ ܬܡܢܥܣܪܐ ܐܡܝܢ. ܘܪܘܡܐ ܕܥܠ 15
ܩܘܒܥܝܗܘܢ. ܚܡܫ ܐܡܝܢ ܗܘܬ. * ܘܥܒܕ ܫܫܠܬܐ. ܐܡܝܢ ܚܡܫܝܢ. ܘܣܡ ܐܢܝܢ ܥܠ ܪܝܫܐ 16
ܕܥܡܘܕܐ. ܘܥܒܕ ܪܘܡܢܐ ܡܐܐ. ܘܐܣܪ ܐܢܘܢ ܒܫܫܠܬܐ. * ܘܐܩܝܡ ܥܡܘܕܐ ܩܕܡ ܗܝ 17
ܟܠܐ. ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܕܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܝܟܝܢ.
ܘܫܡܗ ܕܗܘ ܕܡܢ ܣܡܠܐ. ܒܥܙ.
* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ * * ܘܥܒܕ ܡܕܒܚܐ ܕܢܚܫܐ. 1
ܥܣܪ ܐܡܝܢ ܐܘܪܟܗ. ܘܥܣܪ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܥܣܪ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ. * ܘܥܒܕ ܝܡܐ ܕܢܣܟܐ. 2
ܥܣܪ ܐܡܝܢ ܡܢ ܣܦܬܗ ܠܣܦܬܗ. ܡܪܒܥ ܡܢ ܚܘܕܪ. ܘܚܡܫ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ. ܘܚܘܛܐ
ܕܬܠܬܝܢ ܐܡܝܢ ܚܕܪ ܠܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܓܒܘܗܝ.** * ܘܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܬܪܥܣܪ ܬܘܪܝܢ. 4
ܬܠܬܐ ܚܝܪܝܢ ܠܓܪܒܝܐ. ܘܬܠܬܐ ܚܝܪܝܢ ܠܡܥܪܒܐ. ܘܬܠܬܐ ܚܝܪܝܢ ܠܬܝܡܢܐ. ܘܬܠܬܐ
ܚܝܪܝܢ ܠܡܕܢܚܐ. ܘܝܡܐ ܥܠܝܗܘܢ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܚܨܝܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܠܓܘ.
* ܘܥܒܝܘܬܗ ܦܫܟ. ܘܣܦܬܗ ܕܝܡܐ ܐܝܟ ܣܦܬܗ ܕܟܣܐ ܚܕܪܢܝܐ. ܘܗܘܐ ܫܦܝܪ ܛܒ. 5
ܘܥܒܕ ܩܘܦܐ ܥܣܪܐ. ܘܣܡ ܚܡܫܐ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܡܫܐ ܡܢ ܣܡܠܐ. ܘܢܛܠܘܢ ܒܗܘܢ
ܡܕܒܚܐ ܕܥܠܬܐ. * ܘܥܒܕ ܟܝܘܪܐ ܥܣܪܐ. ܘܣܡ ܚܡܫܐ ܡܢ ܝܡܝܢܐ: ܘܚܡܫܐ ܡܢ 6
ܣܡܠܐ. ܠܡܣܚܝܘ ܒܗܘܢ ܟܗܢܐ ܐܝܕܝܗܘܢ ܘܪܓܠܝܗܘܢ. * ܘܥܒܕ ܡܢܪܬܐ ܕܕܗܒܐ ܥܣܪ. 7
ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܝܢ. ܘܣܡ ܐܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܚܡܫ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܡܫ ܡܢ ܣܡܠܐ.
* ܘܐܦ ܥܒܕ ܦܬܘܪܐ ܥܣܪܐ. ܚܡܫܐ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܡܫܐ ܡܢ ܣܡܠܐ. ܘܥܒܕ ܡܫܝܠܐ 8
ܕܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. * ܘܥܒܕ ܕܪܬܐ ܚܕܐ ܪܒܬܐ ܠܟܗܢܐ ܘܠܠܘܝܐ. ܘܬܪܥܝܗ 9
ܘܚܩܘܦܝܐ. ܢܚܫܐ. * ܘܝܡܐ ܣܡ ܡܢ ܓܒܐ ܕܓܪܒܝܐ: ܘܚܙܐ ܠܪܘܚ ܬܝܡܢܐ.**** 10
* ܘܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܗܠܝܢ ܕܣܓܝܐܝܢ ܛܒ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܬܝܕܥ ܡܬܩܠܐ 18
ܕܢܚܫܐ ܕܡܐܢܐ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ.

Item fecit ante domum majorem duas columnas longitudine cubitorum decem & octo; & altitudo capitellorum quæ erant ſuper verticem illarum, erat quinquè cubitorum. 15 Fecit etiam catenas cubitorum quinquaginta, quas impoſuit vertici columnarum: fecítque malogranata centum, quæ vinxit iiſdem catenis. 16 Duas autem columnas iſtas erexit ante templum, unam à dextera, alteram à ſiniſtra: & vocavit nomen ejus quam erexit à dextera, Jachin; nomen verò ejus quam à ſiniſtra, Booz. 17

CAP. IV.

ITem fecit altare æneum, cujus longitudo erat decem cubitorum, latitudo decem cubitorum, & decem cubitorū altitudo. 1 Fecit quoq; mare fuſum, decem habens cubitos à labro ad labrum, circunquaque quadratum, quinque cubitorum altitudine, quod linea triginta cubitorum cingebat ex omnibus lateribus. 2 Stabat hoc ſuper duodecim boves quorum tres reſpiciebant ad Aquilonem, tres reſpiciebant ad Occidentem, tres reſpiciebant ad Auſtrum, & tres reſpiciebant ad Orientem; mare autem ſuper eos impoſitum erat, & poſteriora eorum omnia erant introrſus. 4 Craſſities ejus palmaris erat, & labrū maris ut labrum calicis rotundi, erátque pulcherimum. 5 Fecit præterea decem vectes, & poſuit quinq; à dextera, & quinq; à ſiniſtra, quibus portaretur altare holocauſti. 6 Fecit inſuper labra decem, & poſuit quinq; à dextera, & quinq; à ſiniſtra, ut in iis lavarent ſacerdotes manus ac pedes ſuos. 7 Fecit quoq; aurea candelabra decem, debitâ formâ, poſuítq; ea in templo, quinque à dextera, & quinque à ſiniſtra. Præterea fecit menſas decem, quinque à dextera, & quinque à ſiniſtra. 8 Fecítque cola ex auro puriſſimo centum viginti. Item fecit atrium unum ingens pro ſacerdotibus & Levitis, & januas ſeráſque obduxit ære. 9 Porrò mare collocavit à latere partis Aquilonaris, & reſpiciebat ad ventum Auſtralem. 10 Fecit ergò Salomon hæc omnia vaſa, quæ plurima erant: nec ſupputari poterat pondus æris vaſorum illorum quæ fecit Salomon. 18

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πήχεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, ϗ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχε-
16 ων πέντε. Καὶ ἐποίησε (ξ) Σερσερὼθ ἐν τῷ δαβὶρ, ϗ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων· ϗ ἐποίησε ῥοΐσκους
17 ἑκατὸν, ϗ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἕνα ἐκ δεξιῶν, (ο) ϗ τὸν
ἕνα ἐξ εὐωνύμων· ϗ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν, Κατόρθωσις, ϗ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν, Ἰσχύς.

MS.A. (ξ) Σερσερὼθ ἐν τῷ δαβεὶρ, ϗ ἔθηκεν ἐπὶ (ο) ϗ ἕνα.

ΚΕΦ. δ'.

1 Καὶ ἐποίησε (α) θυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων (β) τὸ μῆκος, ϗ εἴκοσι πήχεων τὸ εὖρος, ϗ δέκα
2 πήχεων τὸ ὕψος. Καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν, (γ) δέκα πήχεων τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυ-
3 κλόθεν, ϗ πέντε πήχεων τὸ ὕψος, ϗ τὸ κύκλωμα (δ) τριάκοντα πήχεων. Καὶ ὁμοίωμα μόσχων (ε) ὑποκά-
τω αὐτῆς κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν· δέκα πήχεις (ζ) περιέχουσι τὸν λουτῆρα κυκλόθεν· δύο γένη ἐχώνευσαν
4 τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν ἣ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες Βορρᾶν, ϗ οἱ (η)
τρεῖς δυσμὰς, ϗ οἱ τρεῖς Νότον, ϗ οἱ τρεῖς κατ᾽ ἀνατολὰς, ϗ ἡ θάλασσα ἐπ᾽ αὐτῶν ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια
5 αὐτῶν ἔσω. Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστὴς, ϗ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, (θ)
6 χωροῦσα μετρητὰς τρισχιλίους. ϗ ἐξετέλεσε. Καὶ ἐποίησε λουτῆρας δέκα, ϗ (ι) ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν
καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὁλοκαυτωμάτων ϗ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, ϗ ἡ
θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐ-
7
8 τῶν, ϗ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν ϗ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. Καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα, ϗ ἔθηκεν ἐν
9 τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν ϗ πέντε ἐξ εὐωνύμων, ϗ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν. Καὶ ἐποίησε τὴν αὐ-
10 λὴν τῶν ἱερέων, ϗ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, ϗ (†) θύρας τῇ αὐλῇ, ϗ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. Καὶ
11 τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι. Καὶ ἐποίησε Χιρὰμ τὰς κρε-
άγρας, ϗ τὰ πυρεῖα, ϗ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου, ϗ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. ϗ συνετέλεσε Χιρὰμ ποι-
12 ῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε (κ) Σαλωμὼν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, Στύλους δύο, ϗ ἐπ᾽ αὐ-
τῶν γωλὰθ τῇ χωθαρὲθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, ϗ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρὲθ
13 ἅ ἐστιν (λ) ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, Καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, ϗ δύο γένη ῥο-
14 ΐσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλὰθ τῶν χωθαρὲθ ἅ ἐστιν ἐπάνω τῶν στύλων· Καὶ (¨) τοὺς
15 μεχωνὼθ ἐποίησε δέκα, ϗ τοὺς λουτῆρας ἐποίησεν ἐπὶ (μ) τοὺς μεχωνὼθ, Καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, ϗ τοὺς
16 μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς, Καὶ τοὺς ποδιστῆρας, ϗ τοὺς (ν) ἀναλημπτῆρας, ϗ τοὺς λέβητας, ϗ τὰς
κρεάγρας, ϗ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιρὰμ, ϗ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου χαλκοῦ κα-
17 θαροῦ. Ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχὼθ ϗ ἀναμέσον
18 (ξ) Σαρηδαθά. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλῆθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλιπεν ὁλκὴ τοῦ χαλκοῦ.

Et fecit ante domum columnas duas: cubitorum triginta quinq; altitudo, & capita earum, cubitorum quinque. Et fecit (f) Serſeroth in Dabir: & dedit ſuper capita columnarum. Et fecit malogranata centum: & poſuit ſuper catenas dependentes. Et ſtatuit columnas ad faciem templi, unam à dextris, & unam à ſiniſtris: & vocavit nomen ejus, quæ à dextris, Directio; & nomen ejus, quæ à ſiniſtris, Fortitudo. 15 16 17

CAP. IV.

ET fecit altare æneum: viginti cubitorum longitudo, & viginti cubitorum latitudo, & decem cubitorum altitudo. Et fecit mare fuſile, decem cubitorum (a) diametrum, rotundum in circuitu, & quinq; cubitorum altitudinem: & ambitus triginta (b) cubitorum. Et ſimilitudo vitulorum ſubter illud in circuitu circundant illud, decem cubiti ambiunt luterem in circuitu: duo (c) genera fuderunt vitulos in fuſura ipſorum, Quâ fecerunt eos duodecim vitulos: tres ſpectantes Aquilonem, & tres Occidentem, & tres Auſtrum, & tres ad Orientem: Et mare ſuper eos ſurſum: erant poſteriora eorum intùs. Et craſſities ejus palmaris, & labium ejus, tanquam labium calicis, (d) ſculpta germinibus lilii, capiens metretas ter mille. Et (e) conſummavit. Et fecit luteres decem: & poſuit quinque à dexteris, & quinque à ſiniſtris, ad lavandum in eis opera holocauſtomatum, & abſtergendum in eis: & mare ad lavandum ſe ſacerdotes in eo. Et fecit candelabra aurea decem juxta judicium ſuum, & poſuit in templo, quinq; à dextris, & quinque à ſiniſtris. Et fecit menſas decem, & poſuit in templo, quinque à dextris, & quinque à ſiniſtris. Et fecit phialas aureas centum. Et fecit atrium ſacerdotum, & atrium magnum, & portas atrio, & poſtes earum inæratas ære. Et mare poſuit ab angulo domûs à dextris (f) tanquam ad Orientem è regione. Et fecit Chiram (g) fuſcinulas, & thuribula, & focum altaris, & omnia vaſa ejus. Et conſummavit Chiram facere omne opificium, quod fecit Salomoni (h) regi in domo Dei, columnas duas, & (i) ſuper eas Golath ipſi Chothareth ſuper capita columnarum duo, & retiacula duo ad cooperiendum (k) capita ipſarum Chothareth, quæ ſunt ſuper capita columnarum, Et (l) tintinnabula aurea quadringenta ad duo retiacula, & duo genera malogranatorum in retiaculo uno ad cooperiendum ambas Golath ipſarum Chothareth, quæ ſunt deſuper columnas. Et fecit Mechonoth decem: & luteres fecit ſuper Mechonoth: Et mare unum, & vitulos duodecim ſubter illud: Et (m) podiſteras, et analempteras, et lebetes, & fuſcinulas, & omnia vaſa eorum, quæ fecit Chiram, & obtulit regi Salomon in domo Domini de ære puro. In adjacente Jordanis fudit ea rex in craſſitie terræ in domo Socchoth, et inter Saredatha. Et fecit Salomon omnia vaſa hæc in multitudine valdè: quoniam non (n) defecit pondus æris. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

MS. A. (α) τὸ θυσιαστήριον (β) μῆκος * ϗ τὸ εὖρος πήχεων δέκα. Καὶ (γ) πήχεων δέκα τὴν (δ) πήχεων τριάκοντα. Καὶ (ε) ὑποκάτωθεν (ζ) περιέχουσαι τὸν (η) τρεῖς βλέποντες δυσμὰς, ϗ οἱ τρεῖς βλέποντες Νότον, ϗ οἱ τρεῖς βλέποντες κατὰ ἀνατολὰς, (θ) χωροῦσα (ι) ἐπέθηκεν (†) τὰς θύρας (κ) ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ (λ) ἐπάνω τῶν, (¨) τὰς (μ) τῶν μεχωνὼθ, (ν) ἀναλήμπτορας, (ξ) Σαδαθά.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وصنع قدام البيت عمودين طولهما ثمانية عشر ذراعا * وراس العمود خمسة باعات * 15
* وعمل سلاسل خمسين باعا * وعلقها براس الاعماد * وصنع مائة رمانة في السلاسل * 16
* واقام عمودين اخرين قدام الهيكل * واحدا عن اليمين * والاخر عن الشمال * واسم الذي 17
عن اليمين يخان * واسم الذي عن الشمال باعاز *

Ante domum fecit duas columnas, quarum longitudo erat octodecim cubitorum; capitellum verò columnæ erat quinque ulnarum. Fecitque catenas quinquaginta ulnarum, & appendit eas capitello columnarum: & in catenis fecit centum mala punica. Erexit etiam duas alias columnas ante templum, unam à dextera, alteram à ſiniſtra: nomen ejus quæ erat à dextera, Jachan; nomen verò illius quæ à ſiniſtra, Booz. 15 16 17

* الفصل الرابع *

CAP. IV.

* وصنع مذبح نحاس * طوله عشر باعات * وعرضه عشرة * وارتفاعه عشرة * وصنع بحر 1 2
الذبيحة مثله * عشر باعات من شفته الى شفته مربعا كما يدور * وسمكه خمسة باعات *
ويحيط بالبحر خيط فيه ثلثون باعا * **

PRæterea fecit altare æneum, cujus longitudo erat decem ulnarum, decem latitudo, & decem altitudo. Et fecit mare ſacrificii illi ſimile, decem ulnarum à labio uno ad labium alterum, circunquaque quadratum: profunditas ejus erat quinque ulnarum, & linea triginta ulnarum hoc mare cingebat: 1 2

* وهو منصوب على اثني عشر ثورا * من كل جانب ثلاثة * والبحر من فوقهم * 4
واطرافهم كلها من داخل * وشفة البحر مثل شفة الكاس المدور * وهو حسن جدا * 5
وجعل عشر حمالين * من اليمين خمسة * ومن الشمال خمسة * يحملون المذبح الذي
للذبيحة * وصنع عشر قصاري * من اليمين خمسة * ومن الشمال خمسة * تكون 6
مملوة ماء لغسل ايدي الكهنة وارجلهم * وصنع عشر منابر ذهب كناموسهم * ووضعهم 7
في الهيكل يمينا وشمالا * وعمل ايضا عشر موايد * ووضعهم في الهيكل * خمسة عن 8
اليمين وخمسة عن الشمال * وعمل مصفيات ذهب نقي مية وعشرين * وصنع صحنا 9
كبيرا للكهنة واللاويين * وصفح الابواب والمغالق بالنحاس * ووضع البحر من الجانب 10
البحري * ينظر الى جانب القبلة *

******

Erectumque erat ſuper duodecim boves ex omni plaga ternos, & mare impoſitum erat eis; omnium autem poſtremæ partes introrſum verſæ erant: Labium verò maris erat inſtar labii crateris rotundi, & erat pulcherrimum. Fecit etiam decem bajulos, à dextris quinque, & à ſiniſtris quinque, ut portarent altare ſacrificii. Fecit quoque decem labra, à dextera quinque, & à ſiniſtra quinque, ut plena eſſent aquâ pro lotione manuum ac pedum ſacerdotum. Item fecit decem candelabra aurea ſecundùm debitam ipſis normam, & collocavit ea in templo ad dexteram & ad ſiniſtram. Et fecit menſas decem, & poſuit eas in templo, quinque ad dexteram, & quinque ad ſiniſtram. Fecitque phialas ex auro mundo centum viginti. Fecit præterea atrium maximum pro ſacerdotibus ac Levitis, & tam januas quàm ſeras æneis laminis contexit. Mare illud collocavit ad latus marinum, & reſpiciebat ad plagam Meridionalem. 4 5 6 7 8 9 10

* وعمل سليمان جميع هذه الاواني كثيرة جدا * فوق العدد والوزن من النحاس 18
والثياب الذي صنع في بيت الله *

Itaque fecit Salomon omnia vaſa iſta quamplurima, præter numerum ac pondus æris & vaſorum quæ fecit in domo Dei. 18

facien eas super & ,mensas & ,aureum altare & ; Dei domus quæ vasa omnia Selomoh fecit Et
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וַעֲלֵיהֶם לֶחֶם 19
.concluso auro oraculi facies ad judicium secundum eas succendendum ad ,eorum lucernas & ,candelabra Et .facierum
הַפָּנִים׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר׃ 20
auro acerras & ,cochlearia & ,pelves & ,psalteria Et .auri perfectiones hoc auro forcipes & ,lucernas & ,florem Et
וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם זָהָב הוּא מִכְלוֹת זָהָב׃ וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב 21 22
.auro templo ipsi domus fores & ,sanctitatum sanctitati ipsi interiores ejus fores domus ostium & :concluso
סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃

CAP. V. ה

:sui patris David sanctificationes Selomoh intulit & : Domini domo in Selomoh fecit quod opus omne est perfectũ Et
וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי ׀ דָּוִיד אָבִיו 1
Selomoh congregavit Tunc .Dei domus thesauris in dedit vasa omnia & ,aurum & ,argentum &
וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה 2
faciendum ascendere ad ,Jerusalaim in Israel filiis patrum prælatos ,tribuum capita omnia & ,Israel seniores
אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־
,solemnitate in Israel viri omnes regem ad sunt congregati Et .Sijon ipsa :David civitate è Domini fœderis arcam
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בֶּחָג 3
, arcam fecerunt ascendere Et .arcam Levitæ sustulerunt & ,Israel seniores omnes venerũt Et .septimi mensis ipsa
הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן 4 5
rex Et .Levitæ sacerdotes ea fecerunt ascendere tentorio in quæ sanctitatis vasa omnia & ,conventus tentorium &
וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ 6
non & ,numerabantur non qui ,bovem & ,pecus immolantes ,arcam ante eum ad condicti ,Israel cœtus omnis & ,Selomoh
שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא
ad ,domus oraculum ad ,suum locum ad Domini fœderis arcam sacerdotes adduxerunt Et .multitudine præ supputabantur
יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־ 7
, arcæ locum super alas expandentes Cherubim fuerunt Et .Cherubim alas subter ad ,sanctitatum sanctitatem
קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן 8
de vectium capita videbantur & ,vectes elongaverunt Et .desuper ejus vectes super & ,arcam super Cherubim tegebant &
וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־ 9
duæ nisi arca in Non .hanc diem ad usque ibi fuit Et .forinsecus apparebant non & ,oraculi facies super arca
הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי 10
fuit Et .Ægypto ex eos egrediendo in Israel filiis cum Dominus excidit quas ,Choreb in Moseh dedit quas , tabulæ
הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיְהִי 11
Levitæ Et .partitiones observare non (:se sanctificaverũt inventi sacerdotes omnes nam):sanctitate de sacerdotes egrediendo in
בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר לְמַחְלְקוֹת׃ וְהַלְוִיִּם 12
, cymbalis in , bysso induti ,eorum fratribus & ,eorum filiis & ,Idithun ipsi ,Heman ipsi ,Asaph ipsi ,ipsis omnibus cantores
הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידֻתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם
.tubis in buccinantes viginti & centum ad sacerdotes eis cum & : altaris orientem ad stantes ,citharis & ,psalteriis in &
וּבִנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרָח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃
vocem elevare circa & ,Domino confitendo & laudando ,unam vocem faciendum audire ad ,cantantib' & ,buccinantibus unus veluti erat Et
וַיְהִי כְאֶחָד לַמְחַצְּרִים וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל 13
domus & :ej' misericordia seculum in quoniã ,bonus quoniã ,Dominum laudando in & ,cantici vasis in & ,cymbalis in & , tubis cum
בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת
impleverat quippe :nubis faciebus à ministrandũ ad stare sacerdotes poterant non Et .Domini domus nube est impleta
מָלֵא עָנָן בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא 14
.Dei domum Domini gloria
כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃

CAP. VI. ו

.caligine in habitandum ad dixit Dominus : Selomoh ait Tunc
אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכּוֹן בָּעֲרָפֶל׃ 1

Versio VULG. LAT.

Fecítque Salomon omnia vasa dom' Dei, & altare aureum, & mensas, & super eas panes propositionis : Candelabra quoque cum lucernis suis, ut lucerent ante oraculum juxta ritum, ex auro purissimo : Et florentia quædã, & lucernas, & forcipes aureos : omnia de auro mundissimo facta sunt. Thymiateria quoque, & thuribula, & phialas, & mortariola, ex auro purissimo. Et ostia cælavit templi interioris, id est, in Sancta sanctorum : & ostia templi forinsecùs aurea. Sícque completum est omne opus, quod fecit Salomon in domo Domini. 19 20 21 22

CAP. V.

INtulit igitur Salomon omnia, quæ voverat David pater suus: argentũ, & aurũ, & universa vasa posuit in thesauris dom' Dei. Post quæ congregavit majores natu Israel, & cunctos principes tribuum, & capita familiarũ de filiis Israel in Jerusalem, ut adducerent arcam fœderis Domini de civitate David, quæ est Sion. Venerunt itaque ad regem omnes viri Israel in die solenni mensis septimi. Cúmq; venissent cuncti seniorũ Israel, portaverunt Levitæ arcam, Et intulerunt eam, & omnem paraturam tabernaculi. Porrò vasa sanctuarii, quæ erant in tabernaculo, portaverunt Sacerdotes cum Levitis. Rex autem Salomon, & universus cœtus Israel, & omnes qui fuerunt congregati ante arcam, immolabant arietes, & boves absque ullo numero: tanta enim erat multitudo victimarũ. Et intulerunt Sacerdotes arcã fœderis Dñi in locũ suum, id est, ad oraculũ templi, in Sancta sanctorũ subter alas Cherubim: Ita ut Cherubim expanderent alas suas super locũ, in quo posita erat arca, & ipsam arcã tegerent cum vectib' suis. Vectium autẽ, quib' portabatur arca, quia paululùm longiores erant, capita patebant ante oraculũ: si verò quis paululùm fuisset extrinsecùs, eos videre non poterat. Fuit itaq; arca ibi usq; in præsentẽ diem. Nihilque erat aliud in arca, nisi duæ tabulæ, quas posuerat Moyses in Horeb, quando legẽ dedit Dñs filiis Israel egredientib' ex Ægypto. Egressis autẽ Sacerdotib' de sanctuario, (omnes enim Sacerdotes, qui ibi potuerant inveniri, sanctificati sunt: nec adhuc in illo tempore vices, & ministeriorũ ordo inter eos divisus erat,) Tam Levitæ quàm cantores, id est, et qui sub Asaph erant, & qui sub Eman, et qui sub Idithun, filii, et fratres eorũ, vestiti byssinis, cymbalis, et psalteriis, et citharis concrepabant, stantes ad Orientalẽ plagã altaris, et cum eis Sacerdotes centũ viginti canentes tubis. Igitur cunctis pariter, et tubis, et voce, et cymbalis, et organis, et diversi generis musicorum concinentib', et vocẽ in sublime tollentib'; longè sonitus audiebatur, ita ut cùm Dñm laudare cœpissent et dicere; Confitemini Dño quoniam bon', quoniã in æternũ misericordia ej'; impleretur dom' Dei nube, Nec possent Sacerdotes stare & ministrare propter caliginem. Compleverat enim gloria Domini domum Dei. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

CAP. VI.

TUnc Salomon ait, Dominus pollicitus est ut habitaret in caligine : 1

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܗ *

1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ * [illegible]

[illegible]

CAP. V.

ABsoluto autem toto opere quod fecerat Salomon in domo Domini, attulit Salomon sacra Davidis patris sui, argentum, aurum, & vasa; & congregans ea intulit condiditque in ærario Domini. Tunc convocavit Salomon omnes seniores Israelis, capita tribuum, & præcipuos patres filiorum Israelis; & convenerunt regem Salomonem Jerosolymis, ut adducerent arcam in qua erat fœd' Dñi, è civitate Davidis, quæ est Hebron. Congregati sunt igitur, & venerunt ad regem Salomonem in Jerusalem, mense frugum festi tabernaculorum, nempe mense septimo. Venerunt inquam, omnes seniores Israelis, tuleruntque sacerdotes arcam; Et adduxerunt arcam Domini cum tabernaculo festi, cunctisque vasis Sanctuarii quæ erant in tabernaculo; adduxerunt autem ea sacerdotes & Levitæ. Interim rex Salomon totusque populus Israelis qui se paraverant, stabant coram arca, & sacrificabant oves ac boves quæ præ multitudine nec numerari nec supputari *poterant*. Attulerunt autem sacerdotes arcam Domini, & collocârunt arcam in loco suo, in domo sancti sanctorum sub alis Cherubinorum. Erant enim Cherubini expansi super locum arcæ, tegebantque Cherubini supernè tam arcam quàm vectes ejus. Porrò vectes longi erant, & conspiciebantur foris : & fuerant illic in hodiernum usque diem. Nihil erat in arca præter duas tabulas lapideas quas ibi collocârat Moses, quas detulerat è monte Sinai, videlicet fœd' quod dederat Dominus filiis Israel, quando egressi sunt ex Ægypto. Factumq; est ut cùm exirent sacerdotes è domo ministerii (omnes enim sacerdotes qui aderant ibi, ingressi fuerant domum ministerii) Non potuerint sacerdotes perseverare ad ministrandum, propter nubem : impleta enim fuerat domus Domini splendore habitationis ejus. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 14

Primæ partis Chronicorum finis.

Secunda pars libri Chronicorum.

CAP. VI.

TUnc ait Salomon, Domine, tu dixisti te habitare in nebula. 1

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

19 Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς
20 τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως, Καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ
21 κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσίου καθαροῦ, Καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν,
22 καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τὰ πυρεῖα χρυσίου καθαροῦ, Καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσω-
τέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, (ο) ϗ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ
ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου.

MS. A. (ο) εἰς τὰς

Et fecit Salomon omnia vaſa domûs Domini, & altare aureum, & men- 19
ſas, (& ſuper eas panes propoſitionis,) Et candelabra, & lucernas lu- 20
minis juxta judicium, & ad faciem Dabir, de auro mundo; Et anſulæ 21
earum, & lucernæ eorum: & phialas, & mortariola, & thuribula de
auro mundo: Et oſtium domûs interius in ſancta ſanctorum, & januas 22
domûs templi aureas. Et conſummatum eſt omne opificium quod fecit
Salomon in domo Domini.

ΚΕΦ. ε'.

1 Καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, (α) ϗ
2 τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρίου. Τότε ἐξεκκλησίασε (β) Σαλωμὼν πάντας τοὺς
πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους (γ) πατριῶν υἱῶν Ἰσ-
3 ραὴλ εἰς Ἰερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη Σιών. Καὶ
4 ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα (δ) πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἕβδομος. Καὶ ἦλ-
5 θον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν (ε) κιβωτόν; Καὶ τὴν
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱ-
6 ερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ φοβούμενοι,
καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους ϗ πρόβατα, οἳ οὐκ (ζ) ἀριθμηθή-
7 σονται καὶ οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυ-
ρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὑποκάτω τῶν πτερύγων
8 τῶν χερουβίν. Καὶ ἦν τὰ χερουβὶν διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβω-
9 τοῦ, καὶ συνεκάλυπτε τὰ χερουβὶν ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν, Καὶ
(η) ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον
10 τοῦ δαβὶρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν
δύο πλάκες ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρὴβ, ἃ διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξελθεῖν
11 (θ) αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ
12 ἱερεῖς οἱ εὑρεθέντες ἡγιάσθησαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. Καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλ-
τῳδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς (ι) Ἀσὰφ τῷ Αἰμὰν τῷ Ἰδιθοὺν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
(κ) αὐτοῦ τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἑστηκότες
(λ) κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν (μ) εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγ-
13 ξι. Καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτῳδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ
τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. ϗ ὡς ὕψωσε (†) φωνὴν ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, ϗ ἐν
ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν, ϗ ἔλεγον, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ ὁ
14 οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης κυρίου. Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στῆναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώ-
που τῆς (ν) νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

MS.A. (α) ϗ τὰ σκεύη ἔδωκεν (β) Σαλωμὼν τοὺς (γ) τῶν πατριῶν (δ) πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ (ε) κιβωτὸν, Καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν ϗ τὴν σκηνὴν τοῦ (ζ) ἀριθμήσονται οὐδὲ λογισθήσονται (η) προεῖχον (θ) αὐτοὺς (ι) τῷ Ἀσὰφ (κ) αὐτῶν (λ) κατὰ ἀνατολὰς τοῦ (μ) ϗ εἴκοσι σαλπίζοντες σάλπιγξιν. (†) τὴν * φωνὴν (ν) νεφέλης δόξης κυρίου, ὅτι ἐνέπλησεν ἡ δόξα

CAP. V.

ET intulit Salomon ſancta David patris ſui, argentum, & aurum, & 1
vaſa, (a) quæ dederat in theſaurum domûs Domini. Tunc convocavit 2
Salomon omnes ſeniores Iſrael, et omnes principes tribuum, duces patria-
rum filiorum Iſrael in Hieruſalem ad educendam arcam teſtamenti Do-
mini è civitate David: hæc eſt Sion. Et convenerunt ad regem uni- 3
verſus Iſrael in feſtivitate: hic eſt menſis ſeptimus. Et venerunt omnes 4
ſeniores Iſrael: & tulerunt (b) omnes Levitæ arcam, (c) Et tabernacu- 5
lum teſtimonii, & omnia vaſa ſancta, quæ in tabernaculo: & eduxerunt
eam ſacerdotes, & Levitæ. Et rex Salomon, & omnis ſynagoga Iſrael, 6
& (d) qui timebant, & qui adhæſerant eis, ante arcam immolantes vitu-
los, & oves, (e) qui non numerabuntur, & qui non computabuntur præ
multitudine. Et introduxerunt ſacerdotes arcam teſtamenti Domini in 7
locum ſuum, in Dabir domûs, in ſancta ſanctorum, ſubter alas Cherubim.
Et erant Cherubim expandentia alas ſuas ſuper locum arcæ: & coope- 8
riebant Cherubim ſuper (f) arcam, & ſuper geſtatoria ejus deſuper: Et 9
eminebant geſtatoria: et aſpiciebantur capita geſtatoriorum è ſanctis in
faciem Dabir: non aſpiciebantur extrà: & fuerunt ibi uſque in diem
hanc. Non erat in arca, niſi duæ tabulæ, quas poſuit Moyſes in Choreb, 10
quæ diſpoſuit Dominus cum filiis Iſrael, in exeundo eos de terra Ægypti.
Et factum eſt in exeundo ſacerdotes è ſanctis, (quoniam omnes ſacerdo- 11
tes, qui inventi ſunt, erant ſanctificati, non erant diſpoſiti per vicem,) Et 12
Levitæ pſalmorum cantores omnes (g) filiis Aſaph, ipſi Æman, ipſi Idithum,
& filiis ejus, & fratribus ejus, qui induti erant ſtolas byſſinas, in cym-
balis, & in nablis, & in citharis, ſtantes è regione altaris, & cum eis ſa-
cerdotes centum viginti clangentes tubis. Et facta eſt una vox in clan- 13
gendo, & in canendo, & in reſonando, voce unâ ad confitendum, & lau-
dandum Dominum. Et dum elevarent vocem in tubis, & in cymbalis, & in
organis canticorum; & dicebant; Confitemini Domino, quoniam bonum;
quoniam in ſeculum miſericordia ejus. Et domus impleta eſt nube (h) 14
gloriæ Domini. Et non poterant ſacerdotes ſtare ad miniſtrandum à facie
nubis: quoniam impleverat gloria Domini domum Dei.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 Τότε εἶπε Σαλωμὼν, Κύριος εἶπε (α) τοῦ κατασκηνῶσαι ἐν γνόφῳ,

MS.A. (α) τοῦ κατοικῆσαι ἐν

CAP. VI.

Tunc dixit Salomon; Dominus dixit habitare in caligine: 1

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الخامس *

1 * وأتى سليمان بحرمة داود أبيه * بمال وذهب وثياب قد جمعها * وأدخلها بيت الله * وبعد 2
ذلك جمع سائر كهنة بني إسرائيل ورؤساهم * فحضروا إليه بأورشليم ليطلعوا صندوق
عهد الرب من صيعة داود التي هي حبرون * واجتمعوا في الشهر الكبير في عيد المظال * وهو 3
الشهر السابع لإسرائيل * وجاؤا إليه * وأخذوا الكهنة الصندوق * وأطلعوه إلى بيت الرب * 4 5
وفيه آنية القدس بكمالها التي كانت في قبة الزمان * طلع بها اللاويون والكهنة * والملك 6
سليمان * وأمة إسرائيل كلهم الذين حضروا قدام الصندوق * وذبحوا غنما وثيرانا لا عدد لها ولا
حساب من كثرتها * وأتوا بالصندوق * وأطلعوه إلى قدس القدس تحت أجنحة الكروبين * 7
* لأنهم مظللون على موضع الصندوق * وكانوا يغطوه والخشب الذي يحمل به الحمالون 8
من فوق * وكان خشبه طوالا * وكان رؤسها ترى من تحت الصندوق من داخل البيت * وما 9
كانوا يروا من برا * وصار ذلك هناك إلى هذه الغاية * وما كان في الصندوق إلا لوحي 10
الشهادة الذي جعلهما موسى فيه * اللذين أخذهما من طور سينا * وهذا العهد الذي
أعطاه الله لبني إسرائيل حين خرجوا من أرض مصر * ولما خرجوا الكهنة من بيت 11
الخدمة * * *

* لم تطلق سائر الكهنة الذين دخلوا هناك إلى بيت الخدمة أن يقربوا من بهاء الضباب، 14
لأنه امتلى بيت الله من بهجته ومن مجده *

CAP. V.

POſthæc attulit Salomon votum Davi- 1
dis patris ſui, monetam, aurum, &
vaſa quæ collegerat, & intulit ea in do-
mum Dei. Deinde congregavit omnes 2
ſacerdotes filiorum Iſraelis, & proceres
eorum: qui convenerunt cum in Jeruſa-
lem, ut deducerent arcam fœderis Do-
mini è civitate Davidis, quæ eſt Hebron.
Congregati ſunt, inquam, menſe maxi- 3
mo, feſto tabernaculorum (is eſt menſis
ſeptimus apud Iſraelitas) Et cùm 4
veniſſent ad eum, acceperunt ſacerdotes
arcam, Et deduxerunt eam in domum 5
Domini, in qua jam erant vaſa Sanctu-
arii univerſa quæ erant in teſtudine
temporis. Deportârunt ea Levitæ, & ſa-
cerdotes, Rex Salomon, & univerſa 6
plebs Iſraelitarum qui aderant coram ar-
ca: & immolaverunt oves ac boves qui-
bus nullus erat numerus aut ſupputatio
præ multitudine. Attulerunt itaque ar- 7
cam, & deduxerunt eam ad ſanctum
ſancti ſub alas Cherubinorum: Obum- 8
brabant enim locum arcæ, & tam eam
quàm ligna quibus geſtabant eam bajuli,
ſupernè tegebant. Hæc verò ligna lon- 9
ga erant, & capita eorum conſpicieban-
tur ex inferiori parte arcæ ab his qui
erant intra domum; non autem conſpici-
ebantur ab his qui erant foris: & manſe-
runt hæc ibi ad præſens uſque tempus.
Nihil autem erat in arca, niſi duæ tabulæ 10
fœderis, quas poſuerat in ea Moſes,
quaſque acceperat è monte Sinai: atque
hoc eſt fœdus quod dederat Deus filiis
Iſrael, cùm exiiſſent è terra Ægypti.
Et cum egreſſi eſſent ſacerdotes è domo 11
miniſterii,

Nulli ſacerdotum qui ingreſſi fuerant 14
illuc in domum miniſterii, permiſſum
fuit ſacrificare, ob ſplendorem nebulæ:
impleta enim fuerat domus Dei majeſtate
& gloriâ ipſius.

* الفصل السادس *

1 * وقال سليمان * رب أنت قلت أن أسكن بالزوبعة *

CAP. VI.

Tum dixit Salomon; Domine mi, 1
tu dixiſti, Habitabo in turbine;

benedixit & suas facies rex convertit Et .secula tuæ sessioni locum & ,tibi habitaculum ,domum ædificavi ego Et
2 3 וַאֲנִי בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ
qui ,Israel Deus Dominus Benedictus : ait Et stans Israel concio omnis Et .Israel ecclesiæ universæ
4 אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
eduxi qua die A : dicendo ,complevit ejus manus per & ,meo patri David suo ore in est locutus
5 דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
existendum ad ,domum ædificandum ad Israel tribubus cunctis è civitatem in elegi non ,Ægypti terra è meū populum
אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת
existendum ad ,Jerusalaim in elegi Et .Israel meū populum super ducem existendum ad ,virum in elegi non & : ibi meū nomen
6 שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹת
,mei patris David corde cum fuit Et .Israel meū populum super existendum ad David in elegi & ,ibi meum nomen
7 שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי
quod Pro : meum patrem David ad Dominus dixit Et .Israel Dei Domini nomini domum ædificandum ad
8 לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר
ædificabis non tu Sed .tuo corde cum fuit quia ,benefecisti ,meo nomini domum ædificandum ad ,tuo corde cum fuit
9 הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה
suum verbum Dominus statuit Et .meo nomini domum ædificabit ipse ,tuis lumbis de egrediens ,tuus filius sed ,domum
10 הַבָּיִת כִּי בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ
ædificavi & ,Dominus est locutus sicut ,Israel thronum super sedi & ,meo patre David pro surrexi & ,fuerat locutus quod
אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה
quod ,Domini pactum ibi quia arcam ibi posui Et .Israel Dei Domini nomini domum
11 הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
.suas volas extendit & ,Israel concionem omnem contra Domini altaris facies ad stetit Et .Israel filiis cum exciderat
12 כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃
quinque & ,ejus longitudo cubitorum quinque , auxilii loci medio in illam dedit & , æris concham Selomoh fecit Quoniam
13 כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ
omnem contra sua genua super se genuflexit & ,illud super Stetitque .ejus statura trium cubitorum & ,ejus latitudo cubitorum
אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־
Deus tu sicut non ,Israel Deus Domine : ait Et ,cœlos ad suas palmas extendit & , Israel concionem
14 קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים
custodisti Qui .suo corde toto in tuas facies ad ambulantibus tuis servis misericordiā &,pactum custodiens :terra in &,cœlis in
15 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ
.hanc diem secundùm implêsti tua manu in & ,tuo ore in es locutus & ,ei es locutus quod meo patri David tuo servo
לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃
Non : dicendo ,ei es locutus quod ,meo patri David tuo servo custodi Israel Deus DOMINE nunc Et
16 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
suam viam tui filii custodierint si tantùm ,Israel thronum super sedens ,meis faciebus à vir tibi excidetur
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם
.meæ facies ad ambulâsti quemadmodum ,mea lege in ambulandum ad
לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃

Verſio VULG. LAT.

Ego autem ædificavi domum nomini ejus, ut habitaret 2 ibi in perpetuum. Et convertit rex faciem ſuam, 3 & benedixit univerſæ multitudini Iſrael, (nam omnis turba ſtabat intenta,) & ait; Benedictus Dominus 4 Deus Iſrael, qui quod locutus eſt David patri meo, opere complevit, dicens; A die, quâ eduxi populum 5 meum de terra Ægypti, non elegi civitatem de cunctis tribubus Iſrael, ut ædificaretur in ea domus nomini meo: neque elegi quemquam alium virum, ut eſſet dux in populo meo Iſrael, Sed elegi Jeruſalem, ut ſit nomen 6 meum in ea, & elegi David, ut conſtituerem eum ſuper populum meum Iſrael. Cúmque fuiſſet voluntatis 7 David patris mei, ut ædificaret domum nomini Domini Dei Iſrael, Dixit Dominus ad eum; Quia hæc fuit vo- 8 luntas tua, ut ædificares domum nomini meo, benè quidem feciſti hujuſcemodi habere voluntatem: Sed non 9 tu ædificabis domum: verùm filius tuus, qui egredietur de lumbis tuis, ipſe ædificabit domum nomini meo. Complevit ergò Dominus ſermonem ſuum, quem lo- 10 cutus fuerat: & ego ſurrexi pro David patre meo, & ſedi ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus: & ædificavi domum nomini Domini Dei Iſrael. Et poſui 11 in ea arcam, in qua eſt pactum Domini, quod pepigit cum filiis Iſrael. Stetit ergò coram altari Domini ex 12 adverſo univerſæ multitudinis Iſrael, & extendit manus ſuas. Siquidem fecerat Salomon baſim æneam, & 13 poſuerat eam in medio baſilicæ, habentem quinque cubitos longitudinis, & quinque cubitos latitudinis, & tres cubitos altitudinis: ſtetítque ſuper eam: & deinceps flexis genibus contra univerſam multitudinē Iſrael, & palmis in cœlum levatis, Ait; Domine Deus Iſrael, 14 non eſt ſimilis tuî Deus in cœlo & in terra: qui cuſtodis pactum & miſericordiam cum ſervis tuis, qui ambulant coram te in toto corde ſuo: Qui præſtitiſti ſer- 15 vo tuo David patri meo quæcunque locutus fueras ei: et quæ ore promiſeras, opere complêſti, ſicut & præſens tempus probat. Nunc ergò, Domine Deus Iſrael, imple 16 ſervo tuo patri meo David quæcunque locutus es, dicens; Non deficiet ex te vir coram me, qui ſedeat ſuper thronum Iſrael: ita tamen ſi cuſtodierint filii tui vias ſuas, et ambulaverint in lege mea, ſicut et tu ambulâſti coram me.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * ܘܐܢܐ ܡܒܢܐ ܒܢܝܬ ܒܝܬܐ ܠܟ. ܘܕܘܟܬܐ ܠܡܥܡܪܟ ܠܥܠܡܝܢ. * ܘܐܗܦܟ ܡܠܟܐ
3 ܦܪܨܘܦܗ. ܘܒܪܟ ܠܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܩܝܡܝܢ.
* ܘܐܡܪ. ܒܪܝܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܗ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܒܡܠܬܗ
4 ܐܫܪ ܡܕܡ ܕܐܡܪ. * ܕܡܢ ܝܘܡܐ ܕܐܦܩܬ ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܠܐ ܓܒܝܬ
5 ܠܝ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ. ܕܢܗܘܐ ܫܡܝ ܬܡܢ.
6 * ܐܠܐ ܓܒܝܬ ܠܕܘܝܕ ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ ܒܠܒܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܝ.
7 ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܛܠ ܕܗܘܐ
8 ܒܠܒܟ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܬ ܕܗܘܐ ܒܠܒܟ. * ܐܢܬ ܕܝܢ ܠܐ ܬܒܢܐ
9 ܒܝܬܐ. ܐܠܐ ܒܪܟ ܕܢܦܩ ܡܢ ܚܨܟ. ܗܘ ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܦܬܓܡܘܗܝ
10 ܕܡܠܠ. ܘܩܡܬ ܡܢ ܒܬܪ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܝܬܒܬ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܥܡܝ
ܡܪܝܐ. ܘܒܢܝܬ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܩܢܬ ܕܘܟܬܐ ܠܐܪܘܢܐ
11 ܕܬܡܢ ܣܝܡܐ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. ܕܝܗܒ ܠܐܒܗܬܢ. ܟܕ ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܘܩܡ
12 ܫܠܝܡܘܢ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܪܣ ܐܝܕܘܗܝ
ܠܘܬ ܫܡܝܐ. * ܥܒܕ ܓܝܪ ܫܠܝܡܘܢ ܐܣܛܘܢ ܚܕ ܕܢܚܫܐ. ܘܐܩܝܡܗ ܗܘܐ ܒܡܨܥܬ ܕܪܬܐ. ܘܚܡܫ
13 ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ. ܘܦܬܝܗ ܬܪܬܝܢ ܐܡܝܢ. ܘܣܠܩ ܗܘܐ ܘܩܡ ܒܗ. ܘܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ.
ܘܚܙܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܪܣ ܐܝܕܘܗܝ ܒܨܠܘܬܐ. ܩܕܡ ܥܡܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܫܡܝܐ. * ܘܨܠܝ. ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܝܬ ܐܟܘܬܟ. ܐܢܬ ܗܘ
14 ܡܪܝܐ ܕܨܒܝܢܝܟ ܐܢܬ ܝܬܒ ܒܫܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܡܢ ܠܬܚܬ.
ܕܢܛܪ ܐܢܬ ܕܝܬܩܐ ܘܚܣܕܐ ܠܥܒܕܝܟ. ܕܡܗܠܟܝܢ ܩܕܡܝܟ ܒܬܪܝܨܘܬܐ ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ.
15 * ܕܢܛܪܬ ܠܕܘܝܕ ܥܒܕܟ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܠܗ. ܘܡܠܠܬ ܒܦܘܡܟ ܘܫܡܠܝܬ ܒܨܒܝܢܟ
16 ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ. * ܘܗܫܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܛܪ ܠܥܒܕܟ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ
ܠܗ. ܕܠܐ ܢܬܒܨܪ ܠܟ ܒܪܐ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܕܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܠܚܘܕ ܐܢ ܢܛܪܘܢ
ܒܢܝܟ ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܩܕܡܝ ܒܬܪܝܨܘܬܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܗܠܟܬ ܐܢܬ ܩܕܡܝ.

Et ego ædificans ædificavi domum tibi, lo- 2 cum habitationis tuæ perpetuæ. Deinde con- 3 verſâ rex facie, benedixit omnibus cœtibus Iſraelis (omnes enim cœtus Iſraelis aderant) Et ait, Benedictus Dominus Deus Iſraelis, 4 qui Davidem patrem meum ore proprio eſt allocutus, & verbo ſuo confirmavit quod dixit: Quòd *ſcilicet* ab eo die quo eduxi po- 5 pulum meum Iſraelem è terra Ægypti, non elegi mihi civitatem ullam ex omnibus tribubus Iſraelis ad ædificandum domum ut eſſet ibi nomen meum; Sed elegi Davidem ut 6 eſſet rex ſuper populum meum Iſraelem. Cúmq; David pater meus animo concepiſſet 7 ædificare domum nomini Dñi Dei Iſraelis, Dixit Davidi patri meo, Quandoquidem a- 8 nimo ſtatuiſti ædificare domum nomini meo, rectè feciſti quòd id animo ſtatueris: Tu 9 tamen non ædificabis domum, ſed filius tuus qui è dorſo tuo proditurus eſt, ipſe ædificabit domum nomini meo. Et quidem confir- 10 mavit Dominus ſermones ſuos quos dixerat: nam ſurgens loco Davidis patris mei, & inſidens ſolio Iſraelis, quemadmodum dixerat mihi Dominus; ædificavi domum nomini Domini Dei Iſraelis, Et locum paravi arcæ 11 in qua repoſitum eſt fœdus Domini quod dederat majoribus noſtris cùm eduxiſſet eos è terra Ægypti. Deinde ſtetit Salomon ante 12 altare Domini coram univerſis cœtibus Iſraelis, & expandit manus ſuas cœlum verſús. (Fecerat enim Salomon podium quoddam 13 æneum, & erexerat illud in medio atrio, quinque cubitorum altitudine, & duorum cubitorum latitudine) Hoc conſcendens ſtetit ſuper illud; tum flexis genibus, ſpectante eum toto populo Iſraelis; manibuſque in oratione coram populo Iſraelitico cœlū verſùs expanſis, Oravit, ac dixit; Dñe dominorum 14 Iſraelis, non eſt tui ſimilis. Tu es Dominus, cujus voluntates, dum ſedes in cœlo ſurſum, fiunt ſuper terram deorſum: qui ſervas fœdus & clementiam ſervis tuis rectè coram te ambulantibus toto corde ſuo: Qui Davidi ſer- 15 vo tuo patri meo præſtitiſti quod dixeras ei; & quæ ore tuo locutus fueras, tuâ voluntate perfeciſti, ut hodierno die. Nunc ergò Do- 16 mine dominorum Iſraelis, ſerva ſervo tuo Davidi patri meo quod pollicitus es illi, non defuturum tibi filium à conſpectu meo, qui ſedeat ſuper ſoliū Iſraelis; dummodo obſervent filii tui vias ſuas, ambulando coram me legitimè, quemadmodum ambulâſti tu coram me.

Verſio GRÆCA · LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ ἐγὼ ᾠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι ϗ ἕτοιμον (β) τοῦ κατασκηνῶσαι εἰς τοὺς αἰῶνας.
3 Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ϗ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραήλ, ϗ πᾶσα
ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρειστήκει. καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, (†) ὃς ἐλάλησεν ἐν
4 στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων, Ἀπὸ τῆς ἡμέρας
5 ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ,
τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ (γ) εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, ϗ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον
6 ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ ἐξελεξάμην (δ) τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, ϗ ἐξελεξάμην
7 ἐν Δαυὶδ (ε) τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός
8 μου, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ (ζ) πατέρα
μου, Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι
9 ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. Πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται
10 ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. Καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν (η) λόγον
τοῦτον, ὃν ἐλάλησε, ϗ ἐγενήθην ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραήλ, καθὼς
11 ἐλάλησε κύριος· καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, Καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν
12 κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου
13 ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, ϗ διεπέτασε τὰς χεῖρας (θ) αὐτοῦ. Ὅτι ἐποίησε Σαλωμὼν βάσιν
χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ
πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς, ϗ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὰ γόνατα (ι) ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν,
14 Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων
τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισί σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ·
15 Ἃ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ (κ) ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων· ϗ ἐλάλησας ἐν στόματί
16 σου, ϗ ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ παιδί
σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος
ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ
μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου.

Et ego ædificavi domum nomini tuo ſanctam tibi, & paratam ad habitandum 2
in ſecula. Et convertit rex faciem ſuam, & benedixit omnem 3
Eccleſiam Iſrael, (& omnis Eccleſia Iſrael adſtabat,) & dixit; Benedictus 4
Dominus Deus Iſrael, quomodò locutus eſt in ore ſuo ad David
patrem meum, & in manibus ſuis implevit, dicens; A die, quâ eduxi 5
populum meum è terra Ægypti, non elegi in civitate de omnibus tribubus
Iſrael, ad ædificandam domum, ut eſſet nomen meum ibi: & non
elegi in viro, ut eſſet in ducem ſuper populum meum Iſrael. Et elegi 6
Hieruſalem, ut fieret nomen meum ibi: & elegi in David, ut eſſet ſuper
populum meum Iſrael. Et factum eſt ſuper cor David patris mei, ædificare 7
domum nomini Domini Dei Iſrael. Et dixit Dominus ad David 8
patrem meum; Quoniam factum eſt ſuper cor tuum ædificare domum
nomini meo, rectè feciſti, quoniam factum eſt ſuper cor tuum.
Veruntamen tu non ædificabis domum: quoniam filius tuus, qui egredietur 9
de lumbo tuo, hic ædificabit domum nomini meo. Et ſuſcitavit 10
Dominus verbum hoc, quod locutus eſt. Et factus ſum pro David patre
meo: & ſedi ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus: &
ædificavi domum nomini Domini Dei Iſrael: Et poſui ibi arcam; in 11
qua ibi teſtamentum Domini, quod diſpoſuit ipſi Iſrael. Et ſtetit è regione 12
altaris Domini ante omnem Eccleſiam Iſrael, & expandit manus
ſuas. Quoniam fecerat Salomon baſim æneam: & poſuerat eam in 13
medio atrii ipſius templi: quinque cubitorum longitudo ejus, et quinque cubitorum
latitudo ejus, & (a)trium cubitorum altitudo ejus: & ſtetit
ſuper eam: & cecidit ſuper genua coram omni Eccleſia Iſrael. Et expandit
manus ſuas ad cœlum, Et dixit; Domine Deus Iſrael, non eſt ſimilis 14
tibi Deus in cœlo, & ſuper terram, cuſtodiens teſtamentum, & miſericordiam
pueris tuis ambulantibus ante te in toto corde: Quæ cuſtodiſti 15
puero tuo David patri meo, quæ locutus es ei, dicens: Et locutus es
in ore tuo: & in manu tua impleviſti, ſicut dies hæc. Et nunc, Domine 16
Deus Iſrael, cuſtodi puero tuo David patri meo, quæ locutus es ei, dicens;
Non deficiet tibi vir à facie mea ſedens ſuper thronum Iſrael, tantùm
ſi cuſtodierint filii tui viam ſuam, ambulando in lege mea, ſicut ambulâſti coram me.

MS.A. (β) τοῦ κατοικῆσαι εἰς (†) ὃς (γ) εἶναι ὄνομα (δ) ἐν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι * τοῦ εἶναι τὸ ὄνομα (ε) ὥστε εἶναι ἐπὶ τοῦ λαοῦ (ζ) τὸν πατέρα (η) λόγον αὐτοῦ, ὃν (θ) ἑαυτοῦ. (ι) αὐτοῦ ἔναντι (κ) ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وأنا أبني لك مسكنا * وأهيّ لك موضعا لسكناك الي الآبد * والتفت سليمان وبارك 2 3
علي جموع بني إسرائيل * وكان قائما معهم * وقال * تبارك الرب اله اسرائيل * الذي تكلم 4
مع داود أبي * وحقق كل شي وقال * من يوم اخرجت امتي اسرائيل من مصر * 5
ما اخترت لي ضيعة من كل اسباط بني اسرائيل * لابني هناك بيتا لاسمي * واخترت 6
داود ليكون ملكا علي امتي * وكان في قلب داود ابي ليبني لاسم الله اله اسرائيل 7
بيتا * فقلت له * اذ كنت قد نويت بقلبك ان تبني بيتا لاسمي * قبلت منك 8
اذ نويت بقلبك * وانت لا تبني لي بيتا لاسمي * لكن ابنك الذي يخرج من 9
صلبك هو يبني بيتا لاسمي * وحققت يا رب قولك الذي قلته لداود ابي * وجلست 10
علي كرسي اسرائيل كما امرتني * وبنيت بيتا لاسم الرب * وجددت موضعا لصندوق 11
عهدك الذي اعطيته لآبائنا * حين اخرجتهم من ارض مصر * وقام سليمان قدام 12
مذبح الله بحضرة جميع بني اسرائيل * وبسط يديه الي السماء * وكان قد صنع 13
عمودا واحدا * واقامه في وسط الدار * ارتفاعه خمسة باعات * وعرضه باعان *
فطلع فجلس عليه وجثي علي ركبتيه * وكانوا جميع بني اسرائيل ينظرون
اليه * وبسط يديه للصلاة * وساير بني اسرائيل ينظرونه * وصلي وقال * رب 14
الارباب اله اسرائيل * ليس مثلك يا رب * الذي مسكنك في علو السماء * وارادتك تصنع
في اسفل الارض * الذي حفظت وصايا عبيدك الذين يمشون امامك بكل قلوبهم
* وحفظت لداود عبدك ابي * وتقدمت وقلت له * وكلمته بفمك * وبارادتك اتممت له في هذا 15
اليوم * والآن يا رب الارباب اله اسرائيل * تمم لعبدك داود ما قلته له * انه لا يزول لك من 16
قدامي ابن يجلس علي كرسي اسرائيل * ان حفظ بنوك عهدي ومشوا بنواميسي * كما
مشيت انت قدامي *

Et ego ædificarem tibi domicilium, & 2
pararem tibi locum pro habitatione tua
ſempiterna? Deinde converſus Salomon 3
benedixit cœtibus filiorum Iſraelis, cum
quibus aſtabat, Et ait; Benedictus ſit 4
Dominus Deus Iſraelis, qui locutus eſt
cum Davide patre meo, & omnia eventu
comprobavit, ac dixit; Ab eo die quo 5
eduxi plebem meam Iſraelem ex Ægypto,
non elegi mihi civitatem ullam ex
omnibus tribubus Iſraelitarum, ut extruerem
ibi domum nomini meo: Et 6
elegi Davidem ut eſſet rex ſuper plebem
meã. Et cùm eſſet in animo Davidis patris 7
mei ædificare nomini Dei, Dei Iſraelis,
domum; Dixiſti ei, Quandoquidem 8
animo tuo decreviſti ædificare domum
nomini meo, gratum habui cùm id animo
decreviſti: Tu tamen nequaquam ædificabis 9
mihi domum nomini meo; ſed
filius tuus qui egredietur è dorſo tuo, is
ædificabit domum nomini meo. Jam 10
verò exitu comprobâſti O Domine mi,
ſermonem tuum quem dixiſti Davidi patri
meo; & cùm ſediſſem ſuper ſolio
Iſraelis, ut præcepiſti mihi, ædificavi domum
nomini Domini, Et renovavi locum 11
arcæ fœderis tui quod dediſti parentibus
noſtris cùm eduxiſti eos de terra
Ægypti. Stetitque Salomon ante aram 12
Dei, in præſentia omnium Iſraelitarum,
extenditque manus ſuas cœlum verſùs,
(Fecerat enim columnam quandam, & 13
erexerat eam in medio atrio; cujus altitudo
erat quinque ulnarum, latitudo
verò duarum ulnarum: hanc conſcendens
ſedit ſuper eam, tum in genua procubuit
intuentibus eum omnibus Iſraelitis)
extendit inquam manus ſuas ad
orandum, videntibus eum omnibus
Iſraelitis, Et oravit, ac dixit; Domine 14
dominorum, Deus Iſraelis, non eſt tui
ſimilis O Domine mi, cujus habitatione
in ſummo cœlo exiſtente, tua tamen voluntas
fit in ima terra: qui ſervas teſtamenta
ſervorum tuorum qui ſincerè coram
te ambulant integris mentibus: Et 15
promiſſa præſtitiſti Davidi ſervo tuo patri
meo; prædixiſti ei, ore proprio allocutus
es eum, tuâque voluntate hodie
perſolviſti ei. Itaque O Domine dominorum, 16
Deus Iſraelis, reipſâ comproba
ſervo tuo Davidi quod pollicitus es ei,
non defuturum tibi à conſpectu meo
filium ſedentem ſuper ſolium Iſraelis;
dummodo cuſtodiant filii tui pactum meũ,
& ambulent in legibus meis quemadmodum
tu ambulâſti coram me.

benedixit & ,ſuas facies rex convertit Et .ſecula tuæ ſeſſioni locum & ,tibi habitaculum ,domum ædificavi ego Et
• 3 2 וַאֲנִי בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ
qui ,Iſrael Deus Dominus Benedictus : ait Et ſtans Iſrael concio omnis Et .Iſrael eccleſiæ univerſæ
4 אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
eduxi qua die A : dicendo ,complevit ejus manus per & ,meo patri David ſuo ore in eſt locutus
5 דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
exiſtendum ad ,domum ædificandum ad Iſrael tribubus cunctis è civitatem in elegi non ,Ægypti terra è meũ populum
אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת
exiſtendum ad ,Jeruſalaim in elegi Et .Iſrael meũ populum ſuper ducem exiſtendum ad ,virum in elegi non & : ibi meũ nomen
6 שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹת
,mei patris David corde cum fuit Et .Iſrael meũ populum ſuper exiſtendum ad David in elegi & ,ibi meum nomen
7 שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי
quod Pro : meum patrem David ad Dominus dixit Et .Iſrael Dei Domini nomini domum ædificandum ad
8 לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר
ædificabis non tu Sed .tuo corde cum fuit quia ,benefeciſti ,meo nomini domum ædificandum ad ,tuo corde cum fuit
9 הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה
ſuum verbum Dominus ſtatuit Et .meo nomini domum ædificabit ipſe ,tuis lumbis de egrediens ,tuus filius ſed ,domum
10 הַבַּיִת כִּי בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ
ædificavi & ,Dominus eſt locutus ſicut ,Iſrael thronum ſuper ſedi & ,meo patre David pro ſurrexi & ,fuerat locutus quod
אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה
quod ,Domini pactum ibi quia arcam ibi poſui Et .Iſrael Dei Domini nomini domum
11 הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
.ſuas volas extendit & ,Iſrael concionem omnem contra Domini altaris facies ad ſtetit Et .Iſrael filiis cum exciderat
12 כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃
quinque & ,ejus longitudo cubitorum quinque ,auxilii loci medio in illam dedit & ,æris concham Selomoh fecit Quoniam
13 כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ
omnem contra ſua genua ſuper ſe genuflexit & ,illud ſuper Stetitque .ejus ſtatura trium cubitorum & ,ejus latitudo cubitorum
אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־
Deus tu ſicut non ,Iſrael Deus Domine : ait Et .cœlos ad ſuas palmas extendit & ,Iſrael concionem
14 קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים
cuſtodiſti Qui .ſuo corde toto in tuas facies ad ambulantibus tuis ſervis miſericordiã & ,pactum cuſtodiens :terra in & ,cœlis in
15 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ
.hanc diem ſecundùm impleſti tua manu in & ,tuo ore in es locutus & ,ei es locutus quod meo patri David tuo ſervo
לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃
Non : dicendo ,ei es locutus quod ,meo patri David tuo ſervo cuſtodi Iſrael Deus DOMINE nunc Et
16 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר לֹא־
ſuam viam tui filii cuſtodierint ſi tantùm ,Iſrael thronum ſuper ſedens ,meis faciebus à vir tibi excidetur
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם
.meæ facies ad ambulâſti quemadmodum ,mea lege in ambulandum ad
לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃

Verſio VULG. LAT.

Ego autem ædificavi domum nomini ejus, ut habitaret 2
ibi in perpetuum. Et convertit rex faciem ſuam, 3
& benedixit univerſæ multitudini Iſrael, (nam omnis
turba ſtabat intenta,) & ait; Benedictus Dominus 4
Deus Iſrael, qui quod locutus eſt David patri meo,
opere complevit, dicens; A die, quâ eduxi populum 5
meum de terra Ægypti, non elegi civitatem de cunctis
tribubus Iſrael, ut ædificaretur in ea domus nomini
meo: neque elegi quemquam alium virum, ut eſſet dux
in populo meo Iſrael, Sed elegi Jeruſalem, ut ſit nomen 6
meum in ea,& elegi David, ut conſtituerem eum ſuper
populum meum Iſrael. Cúmque fuiſſet voluntatis 7
David patris mei, ut ædificaret domum nomini Domini
Dei Iſrael, Dixit Dominus ad eum; Quia hæc fuit vo- 8
luntas tua,ut ædificares domum nomini meo, benè quidem
feciſti hujuſcemodi habere voluntatem: Sed non 9
tu ædificabis domum: verùm filius tuus, qui egredietur
de lumbis tuis, ipſe ædificabit domum nomini meo.
Complevit ergò Dominus ſermonem ſuum, quem lo- 10
cutus fuerat: & ego ſurrexi pro David patre meo, &
ſedi ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus:&
ædificavi domum nomini Domini Dei Iſrael. Et poſui 11
in ea arcam, in qua eſt pactum Domini, quod pepigit
cum filiis Iſrael. Stetit ergò coram altari Domini ex 12
adverſo univerſæ multitudinis Iſrael, & extendit manus
ſuas. Siquidem fecerat Salomon baſim æneam, & 13
poſuerat eam in medio baſilicæ, habentem quinque cu-
bitos longitudinis, & quinque cubitos latitudinis, &
tres cubitos altitudinis: ſtetítque ſuper eam: & dein-
ceps flexis genibus contra univerſam multitudinẽ Iſrael,
& palmis in cœlum levatis, Ait; Domine Deus Iſrael, 14
non eſt ſimilis tuî Deus in cœlo & in terra: qui cu-
ſtodis pactum & miſericordiam cum ſervis tuis, qui am-
bulant coram te in toto corde ſuo: Qui præſtitiſti ſer- 15
vo tuo David patri meo quæcunque locutus fueras ei:
et quæ ore promiſeras, opere complêſti, ſicut & præſens
tempus probat. Nunc ergò, Domine Deus Iſrael, imple 16
ſervo tuo patri meo David quæcunque locutus es,
dicens; Non deficiet ex te vir coram me, qui ſedeat ſu-
per thronum Iſrael: ita tamen ſi cuſtodierint filii tui vias
ſuas, et ambulaverint in lege mea, ſicut & tu ambulâſti
coram me.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܢܐ ܡܒܢܐ ܒܢܝܬ ܒܝܬܐ ܠܟ. ܘܕܘܟܬܐ ܠܡܥܡܪܘܬܟ ܠܥܠܡܝܢ. * ܘܐܦܢܝ ܡܠܟܐ 2
ܐܦܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܠܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܩܝܡܝܢ. 3
* ܘܐܡܪ. ܒܪܝܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܗ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܒܡܠܬܗ 4
ܐܫܪ ܡܕܡ ܕܐܡܪ. * ܕܡܢ ܝܘܡܐ ܕܐܦܩܬ ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܠܐ ܓܒܝܬ 5
ܠܝ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ. ܕܢܗܘܐ ܫܡܝ ܬܡܢ.
* ܘܓܒܝܬ ܠܕܘܝܕ ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ ܒܠܒܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܝ. 6
ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܛܠ ܕܗܘܐ 7 8
ܒܠܒܟ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܬ ܕܗܘܐ ܒܠܒܟ. * ܐܠܐ ܐܢܬ ܠܐ ܬܒܢܐ 9
ܒܝܬܐ. ܐܠܐ ܒܪܟ ܕܢܦܩ ܡܢ ܚܨܟ. ܗܘ ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܦܬܓܡܘܗܝ 10
ܕܐܡܪ. ܘܩܡܬ ܡܢ ܒܬܪ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܝܬܒܬ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ
ܡܪܝܐ. ܘܒܢܝܬ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܩܢܬ ܕܘܟܬܐ ܠܩܒܘܬܐ 11
ܕܒܗ ܣܝܡܐ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. ܕܝܗܒ ܠܐܒܗܬܢ ܟܕ ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܘܩܡ 12
ܫܠܝܡܘܢ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܪܣ ܐܝܕܘܗܝ
ܠܥܠ ܫܡܝܐ. * ܘܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܐܣܛܘܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܐܩܝܡܗ ܗܘܐ ܒܡܨܥܬ ܕܪܬܐ. ܘܚܡܫ 13
ܪܘܡܗ ܐܡܝܢ. ܘܦܬܝܗ ܬܪܬܝܢ ܐܡܝܢ. ܘܣܠܩ ܗܘܐ ܘܩܡ ܥܠܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ.
ܘܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܪܣ ܐܝܕܘܗܝ ܒܨܠܘܬܐ. ܩܕܡ ܥܡܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠ ܫܡܝܐ. * ܘܨܠܝ. ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܝܬ ܐܟܘܬܟ. ܐܢܬ ܗܘ 14
ܡܪܝܐ ܕܨܒܝܢܝܟ ܐܝܬ ܒܫܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܡܬܥܒܕܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܡܢ ܠܬܚܬ.
ܕܢܛܪ ܐܢܬ ܩܝܡܐ ܘܚܢܢܐ ܠܥܒܕܝܟ. ܕܡܗܠܟܝܢ ܩܕܡܝܟ ܒܬܪܝܨܘܬܐ ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ.
* ܕܢܛܪܬ ܠܕܘܝܕ ܥܒܕܟ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܠܗ. ܘܡܠܠܬ ܒܦܘܡܟ ܘܒܨܒܝܢܟ ܫܠܡܬ. 15
ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ. * ܘܗܫܐ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܛܪ ܠܥܒܕܟ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ 16
ܠܗ. ܕܠܐ ܢܬܒܨܪ ܠܟ ܒܪܐ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܕܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܠܚܘܕ ܐܢܗܘ
ܕܢܛܪܘܢ ܒܢܝܟ ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܩܕܡܝ ܒܬܪܝܨܘܬܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܗܠܟܬ ܐܢܬ ܩܕܡܝ.

Et ego ædificans ædificavi domum tibi, lo- 2
cum habitationis tuæ perpetuæ. Deinde con- 3
verſâ rex facie, benedixit omnibus cœtibus
Iſraelis (omnes enim cœtus Iſraelis aderant)
Et ait, Benedictus Dominus Deus Iſraelis, 4
qui Davidem patrem meum ore proprio eſt
allocutus, & verbo ſuo confirmavit quod di-
xit: Quòd ſcilicet ab eo die quo eduxi po- 5
pulum meum Iſraelem è terra Ægypti, non
elegi mihi civitatem ullam ex omnibus tri-
bubus Iſraelis ad ædificandum domum ut eſ-
ſet ibi nomen meum; Sed elegi Davidem ut 6
eſſet rex ſuper populum meum Iſraelem.
Cúmq; David pater meus animo concepiſſet 7
ædificare domum nomini Dñi Dei Iſraelis,
Dixit Davidi patri meo, Quandoquidem a- 8
nimo ſtatuiſti ædificare domum nomini meo,
rectè feciſti quòd id animo ſtatueris: Tu 9
tamen non ædificabis domum, ſed filius tuus
qui è dorſo tuo proditurus eſt, ipſe ædifica-
bit domum nomini meo. Et quidem confir- 10
mavit Dominus ſermones ſuos quos dixerat:
nam ſurgens loco Davidis patris mei, & in-
ſidens ſolio Iſraelis, quemadmodum dixerat
mihi Dominus; ædificavi domum nomini
Domini Dei Iſraelis, Et locum paravi arcæ 11
in qua repoſitum eſt fœdus Domini quod de-
derat majoribus noſtris cùm eduxiſſet eos è
terra Ægypti. Deinde ſtetit Salomon ante 12
altare Domini coram univerſis cœtibus Iſ-
raelis, & expandit manus ſuas cœlum verſùs.
(Fecerat enim Salomon podium quoddam 13
æneum, & erexerat illud in medio atrio,
quinque cubitorum altitudine, & duorum
cubitorum latitudine) Hoc conſcendens ſtetit
ſuper illud; tum flexis genibus, ſpectante e-
um toto populo Iſraelis; manibuſque in ora-
tione coram populo Iſraelitico cœlũ verſùs
expanſis, Oravit, ac dixit; Dñe dominorum 14
Iſraelis, non eſt tui ſimilis. Tu es Dominus,
cujus voluntates, dum ſedes in cœlo ſurſum,
fiunt ſuper terram deorſum: qui ſervas fœdus
& clementiam ſervis tuis rectè coram te am-
bulantibus toto corde ſuo: Qui Davidi ſer- 15
vo tuo patri meo præſtitiſti quod dixeras ei;
& quæ ore tuo locutus fueras, tuâ voluntate
perfeciſti, ut hodierno die. Nunc ergò Do- 16
mine dominorum Iſraelis, ſerva ſervo tuo
Davidi patri meo quod pollicitus es illi, non
defuturum tibi filium à conſpectu meo, qui
ſedeat ſuper ſoliũ Iſraelis; dummodo obſer-
vent filii tui vias ſuas, ambulando coram me
legitimè, quemadmodum ambulâſti tu co-
ram me.

Verſio GRÆCA · LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ ἐγὼ ᾠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι καὶ ἕτοιμον (β) τοῦ κατασκηνῶσαι εἰς τοὺς αἰῶνας.
3 Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραήλ, καὶ πᾶσα
4 ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρειστήκει. καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, (†) ὃς ἐλάλησεν ἐν
5 στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων, Ἀπὸ τῆς ἡμέρας
ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ,
τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ (γ) εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον
6 ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ· Καὶ ἐξελεξάμην (δ) τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην
7 ἐν Δαυὶδ (ε) τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός
8 μου, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ (ζ) πατέρα
μου, Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι
9 ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. Πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται
10 ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. Καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν (η) λόγον
τοῦτον, ὃν ἐλάλησε, καὶ ἐγενήθην ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραήλ, καθὼς
11 ἐλάλησε κύριος· καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, Καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν
12 κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου
13 ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας (θ) αὐτοῦ. Ὅτι ἐποίησε Σαλωμὼν βάσιν
χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ
πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὰ γόνατα (ι) ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν,
14 Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων
τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισί σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ·
15 Ἃ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ (κ) ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων· καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί
16 σου, καὶ ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ παιδί
σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος
ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ
μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου.

Et ego ædificavi domum nomini tuo ſanctam tibi, & paratam ad habitandum 2
in ſecula. Et convertit rex faciem ſuam, & benedixit omnem 3
Eccleſiam Iſrael, (& omnis Eccleſia Iſrael adſtabat,) & dixit ; Benedictus 4
Dominus Deus Iſrael, quomodò locutus eſt in ore ſuo ad David
patrem meum, & in manibus ſuis implevit, dicens ; A die, quâ eduxi 5
populum meum è terra Ægypti, non elegi in civitate de omnibus tribubus
Iſrael, ad ædificandam domum, ut eſſet nomen meum ibi : & non
elegi in viro, ut eſſet in ducem ſuper populum meum Iſrael. Et elegi 6
Hieruſalem, ut fieret nomen meum ibi : & elegi in David, ut eſſet ſuper
populum meum Iſrael. Et factum eſt ſuper cor David patris mei, ædificare 7
domum nomini Domini Dei Iſrael. Et dixit Dominus ad David 8
patrem meum ; Quoniam factum eſt ſuper cor tuum ædificare domum
nomini meo, rectè feciſti, quoniam factum eſt ſuper cor tuum.
Veruntamen tu non ædificabis domum : quoniam filius tuus, qui egredietur 9
de lumbo tuo, hic ædificabit domum nomini meo. Et ſuſcitavit 10
Dominus verbum hoc, quod locutus eſt. Et factus ſum pro David patre
meo : & ſedi ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus : &
ædificavi domum nomini Domini Dei Iſrael : Et poſui ibi arcam ; in 11
qua ibi teſtamentum Domini, quod diſpoſuit ipſi Iſrael. Et ſtetit è regione 12
altaris Domini ante omnem Eccleſiam Iſrael, & expandit manus
ſuas. Quoniam fecerat Salomon baſim æneam : & poſuerat eam in 13
medio atrii ipſius templi: quinque cubitorum longitudo ejus, et quinque cubitorum
latitudo ejus, & (a)trium cubitorum altitudo ejus : & ſtetit
ſuper eam : & cecidit ſuper genua coram omni Eccleſia Iſrael. Et expandit
manus ſuas ad cælum, Et dixit ; Domine Deus Iſrael, non eſt ſimilis 14
tibi Deus in cælo, & ſuper terram, cuſtodiens teſtamentum, & miſericordiam
pueris tuis ambulantibus ante te in toto corde : Quæ cuſtodiſti 15
puero tuo David patri meo, quæ locutus es ei, dicens : Et locutus es
in ore tuo : & in manu tua impleviſti, ſicut dies hæc. Et nunc, Domine 16
Deus Iſrael, cuſtodi puero tuo David patri meo, quæ locutus es ei, dicens ;
Non deficiet tibi vir à facie mea ſedens ſuper thronum Iſrael, tantùm
ſi cuſtodierint filii tui viam ſuam, ambulando in lege mea, ſicut ambulâſti coram me.

MS.A. (β) τοῦ κατοικῆσαι εἰς (†) ὃς (γ) εἶναι ὄνομά (δ) ἐν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι * τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά (ε) ὥστε εἶναι ἐπὶ τοῦ λαοῦ (ζ) τὸν πατέρα (η) λόγον αὐτοῦ, ὃν (θ) ἑαυτοῦ. (ι) αὐτοῦ ἔναντι (κ) ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

2 * وأنا أبني لك مسكنا * وأهيّ لك موضعا لسكناك إلي الأبد * والتفت سليمان وبارك 3
علي جموع بني إسرائيل * وكان قائما معهم * وقال * تبارك الرب إله إسرائيل * الذي تكلم 4
مع داود أبي * وحقق كل شي وقال * من يوم أخرجت أمتي إسرائيل من مصر * 5
ما اخترت لي ضيعة من كل أسباط بني إسرائيل * لأبني هناك بيتا لاسمي * واخترت 6
داود ليكون ملكا علي أمتي * وكان في قلب داود أبي ليبني لاسم الله إله إسرائيل 7
بيتا * فقلت له * إذ كنت قد نويت بقلبك أن تبني بيتا لاسمي * قبلت منك 8
إذ نويت بقلبك * وأنت لا تبني لي بيتا لاسمي * لكن ابنك الذي يخرج من 9
صلبك هو يبني بيتا لاسمي * وحققت يا رب قولك الذي قلته لداود أبي * وجلست 10
علي كرسي إسرائيل كما أمرتني * وبنيت بيتا لاسم الرب * وجددت موضعا لصندوق 11
عهدك الذي أعطيته لآبائنا * حين أخرجتهم من أرض مصر * وقام سليمان قدام 12
مذبح الله بحضرة جميع بني إسرائيل * وبسط يديه إلي السماء * وكان قد صنع 13
عمودا واحدا * وأقامه في وسط الدار * ارتفاعه خمس باعات * وعرضه باعان *
فطلع فجلس عليه وجثي علي ركبتيه * وكانوا جميع بني إسرائيل ينظرون
إليه * وبسط يديه للصلاة * وسائر بني إسرائيل ينظرونه * وصلي وقال * رب 14
الأرباب إله إسرائيل * ليس مثلك يا رب * الذي مسكنك في علو السماء * وإرادتك تصنع
في أسفل الأرض * الذي حفظت وصايا عبيدك الذين يمشون بالحق قدامك بكل قلوبهم
* وحفظت لداود عبدك أبي * وتقدمت وقلت له * وكلمته بفيك * وبإرادتك أتممت له في هذا 15
اليوم * والآن يا رب الأرباب إله إسرائيل * تمم لعبدك داود ما قلته له * أنه لا يزول لك من 16
قدامي ابن يجلس علي كرسي إسرائيل * إن حفظ بنوك عهدي ومشوا بنواميسي * كما
مشيت أنت قدامي *

Et ego ædificarem tibi domicilium, & 2
pararem tibi locum pro habitatione tua
ſempiterna? Deinde converſus Salomon 3
benedixit cœtibus filiorum Iſraelis, cum
quibus aſtabat, Et ait ; Benedictus ſit 4
Dominus Deus Iſraelis, qui locutus eſt
cum Davide patre meo, & omnia eventu
comprobavit, ac dixit ; Ab eo die quo 5
eduxi plebem meam Iſraelem ex Ægypto,
non elegi mihi civitatem ullam ex
omnibus tribubus Iſraelitarum, ut extruerem
ibi domum nomini meo : Et 6
elegi Davidem ut eſſet rex ſuper plebem
meã. Et cùm eſſet in animo Davidis patris 7
mei ædificare nomini Dei, Dei Iſraelis,
domum ; Dixiſti ei, Quandoquidem 8
animo tuo decreviſti ædificare domum
nomini meo, gratum habui cùm id animo
decreviſti : Tu tamen nequaquam ædificabis 9
mihi domum nomini meo ; ſed
filius tuus qui egredietur è dorſo tuo, is
ædificabit domum nomini meo. Jam 10
verò exitu comprobâſti O Domine mi,
ſermonem tuum quem dixiſti Davidi patri
meo ; & cùm ſediſſem ſuper ſolio
Iſraelis, ut præcepiſti mihi, ædificavi domum
nomini Domini, Et renovavi locum 11
arcæ fœderis tui quod dediſti parentibus
noſtris cùm eduxiſti eos de terra
Ægypti. Stetitque Salomon ante aram 12
Dei, in præſentia omnium Iſraelitarum,
extenditque manus ſuas cœlum verſùs,
(Fecerat enim columnam quandam, & 13
erexerat eam in medio atrio ; cujus altitudo
erat quinque ulnarum, latitudo
verò duarum ulnarum : hanc conſcendens
ſedit ſuper eam, tum in genua procubuit
intuentibus eum omnibus Iſraelitis
) extendit inquam manus ſuas ad
orandum, videntibus eum omnibus
Iſraelitis, Et oravit, ac dixit ; Domine 14
dominorum, Deus Iſraelis, non eſt tui
ſimilis O Domine mi, cujus habitatione
in ſummo cœlo exiſtente, tua tamen voluntas
fit in ima terra : qui ſervas teſtamenta
ſervorum tuorum qui ſincerè coram
te ambulant integris mentibus : Et 15
promiſſa præſtitiſti Davidi ſervo tuo patri
meo ; prædixiſti ei, ore proprio allocutus
es eum, tuâque voluntate hodie
perſolviſti ei. Itaque O Domine dominorum, 16
Deus Iſraelis, reipſâ comproba
ſervo tuo Davidi quod pollicitus es ei,
non defuturum tibi à conſpectu meo
filium ſedentem ſuper ſolium Iſraelis ;
dummodo cuſtodiant filii tui pactum meũ,
& ambulent in legibus meis quemadmodum
tu ambulâſti coram me.

habitabit verè *nunquid* Nam ,David tuo ſervo es locutus quod ,tuum verbum *ſit verum* ,Iſrael Deus Domine nunc Et
26 17 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב
hæc domus *quia etiam* ,te *ſuſtinebunt* non cœlorum cœli & cœli Ecce ? terram ſuper homine cum Deus
אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה
ad audiendum ad ,meus Deus Domine ejus deprecationem ad & ,tui ſervi orationem ad reſpicias Et ? ædificavi quam
19 אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־
iſtam domum *ad apertos tuos oculos exiſtendos Ad* .*tuas facies ad* orat tuus ſervus quam ;orationem *ad* & ,*præconium*
20 הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה
orabit quam orationem *ad audiendum ad* ,*ibi* tuum nomen *ponendum ad* dixiſti quo locum *ad* ,nocte ac die
יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל
in oraverint quam ,Iſrael tui populi & tui ſervi *deprecationes ad* exaudias Et .iſto loco in tuus ſervus
21 עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־
quiſpiam peccaverit Si .parces & ,exaudies & ,cœlis è tuæ *ſeſſionis* loco è exaudies tu & : iſto loco
22 הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ
tu Et : iſta domo in tuo altari coram juramentū venerit & : eū *faciendum jurare ad* ,juramentum eo *in tulerit* & ,ſuum *ſocium* in
23 לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה
juſtificando & ; ejus caput in ejus viam dando ,impio reddendo ,tuos ſervos judicabis & ,facies & ,cœlis de audies
תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק
,tibi peccaverint cum ,*inimici facies ad* Iſrael tuus populus fuerit cæſus ſi Et .ejus juſtitiam ſecundùm ei dando ,juſtum
24 צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ
audies tu Et ; iſta domo in *tuas facies ad* fuerint deprecati & ,oraverint & ,tuum nomen fuerint confeſſi & ,fuerint converſi &
25 וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע
,eis dediſti quam ,terram ad eos reduces & ,Iſrael tui populi peccato parces & ,cœlis de
מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם
,iſto loco in oraverint & ,tibi peccaverint cùm ,pluvia fuerit non & ,*cœlos detineri In* .eorum patribus &
26 וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃ בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
peccato parces & ,cœlis exaudies tu Et : eos affixeris cùm ,fuerint converſi ſuo peccato à ,tuū nomen fuerint confeſſi &
27 וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת
ſuper pluviam dabis & : *ea in* ambulent quam bonam viam *ad* eos docebis nam : Iſrael tui populi & ,tuorum ſervorum
עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־
ſegetum percuſſio ,fuerit *cùm* peſtis ,terra in fuerit *cùm* Fames .hereditatem in tuo populo dediſti quam ,tuam terram
28 אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן
omniſque ,plaga omnis ; *ſuarum portarum* terra in ejus inimicus *ei dederit anguſtiam cùm* : fuerit cùm bruchus & ,locuſta ,rubigo &
וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אוֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־
cognoverint *cùm* ,Iſrael tuo populo omni & ,homini omni fuerit quæ ,deprecationem omnem ,orationem Omnem : infirmitas
29 מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ
: iſtam domum ad ſuas volas expanderit & ,ſuum dolorem & ,ſuam plagam unuſquiſque
אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Et nunc, Domine Deus Iſrael, firmetur ſermo tuus, 17
quem locutus es ſervo tuo David. Ergóne credibile 18
eſt ut habitet Deus cum hominibus ſuper terram? Si
cœlum & cœli cœlorum non te capiunt, quantò magis
domus iſta, quam ædificavi? Sed ad hoc tantùm facta 19
eſt, ut reſpicias orationem ſervi tui, & obſecrationem
ejus, Domine Deus meus: & audias preces, quas fundit famulus tuus coram te: Ut aperias oculos tuos ſu- 20
per domum iſtam diebus ac noctibus, ſuper locum,
in quo pollicitus es ut invocaretur nomen tuum, Et 21
exaudires orationem, quam ſervus tuus orat in eo: &
exaudias preces famuli tui, & populi tui Iſrael. Quicunque oraverit in loco iſto, exaudi de habitaculo tuo,
id eſt, de cœlis, & propitiare. Si peccaverit quiſpiam 22
in proximum ſuum, & jurare contra eum paratus venerit, ſéque maledicto conſtrinxerit coram altari in domo iſta: Tu audies de cœlo, & facies judicium ſervo- 23
rum tuorum, ita ut reddas iniquo viam ſuam in caput
proprium, & ulciſcaris juſtum, retribuens ei ſecundùm
juſtitiam ſuam. Si ſuperatus fuerit populus tuus Iſrael 24
ab inimicis, (peccabunt enim tibi,) & converſi egerint
pœnitentiam, & obſecraverint nomen tuum, & fuerint
deprecati in loco iſto, Tu exaudies de cœlo, & propi- 25
tiare peccato populi tui Iſrael, & reduc eos in terram,
quam dediſti eis, & patribus eorum. Si clauſo cœlo, 26
pluvia non fluxerit propter peccata populi, & deprecati te fuerint in loco iſto, et confeſſi nomini tuo, & converſi à peccatis ſuis, cùm eos afflixeris, Exaudi de 27
cœlo, Domine, & dimitte peccata ſervis tuis & populi tui Iſrael, & doce eos viam bonam, per quam ingrediantur: et da pluviam terræ, quam dediſti populo tuo
ad poſſidendum. Fames ſi orta fuerit in terra, et pe- 28
ſtilentia, ærugo, et aurugo, et locuſta, et bruchus; et
hoſtes, vaſtatis regionibus, portas obſederint civitatis, omníſque plaga et infirmitas preſſerit: Si quis 29
de populo tuo Iſrael fuerit deprecatus, cognoſcens plagam et infirmitatem ſuam, et expanderit manus ſuas in
domo hac,

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

17 [illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
[illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
[illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Nunc etiã Dñe Deus Iſraelis, rati nunc ſint 17
ſermones tui quos locut' es ad Davidem
patrem meum ſervum tuum. Quandoquidẽ 18
verè collocavit Dñs habitationẽ ſuã cum
populo ſuo Iſraele ſuper terrã (ſanè cœlũ et
cœli cœlorũ non capiunt te, quantò minùs
hæc domus quam ædificavi?) Converteris 19
igitur ad orationem ſervi tui, & ad precationem ejus Domine Deus, ut audias orationem & obſecrationem quam ſervus tuus
fundit coram te hodie. Fiat quæſo, coram 20
te, ut audias voces orationis ej' qui venerit
& oraverit coram te in domo iſta nocte
dieque, in loco iſto in quo habitationem
tuam te collocaturum dixiſti: Ut audias 21
orationem ſervi ac populi tui Iſraelis, quam
orabit coram te in loco iſto: tu inquam
audias è loco manſionis tuæ, de cœlo; audias, & parcas. Si quis injuriam ſocio ſuo 22
intulerit, & is præſcripſerit illi juramentũ
ut eum jurare faciat; ille verò venerit ac
juraverit coram altari tuo in domo iſta: Tu 23
exaudies vocem orationis ejus è loco tuo,
de cœlo; & annuens judicabis ſervos tuos,
condemnans reum, et reflectens viam ejus
in caput ipſius: juſtum verò innocentem
declarans, eique rependens ſecundùm juſtitiam ejus. Item ſi fractus fuerit populus 24
tuus Iſrael ab hoſtibus tuis, cùm peccaverint coram te; ad te autem converſi confiteantur nomini tuo magno, et orent obſecrentque te in domo iſta: Tu exaudies è 25
cœlo, et condonabis peccata populi tui
Iſraelis, et reduces eos in terram quam dediſti eis et patribus eorum. Cùm præcluſi 26
fuerint cœli, nec fuerit pluvia, ipſis in te
peccantib'; oraverint autem coram te in loco iſto, confeſſi fuerint nomini tuo magno,
et à peccatis ſuis ſeſe converterint ut præſtò
ſis eis: Tu quoque exaudies vocem orati- 27
onis eorum de cœlo, et remittes peccata
ſervi et populi tui Iſraelis; quaten' doceas
eos viam tuam optimam per quam ambulent: et dabis pluviam benedictionis ſuper
terram quam dediſti hæreditariam populo
tuo. Cùm fuerit fames in terra, cùm fuerit 28
mortalitas, ulc' atq; cruciatus; et locuſta volitans aut bruch' cùm acciderit; cùmq; infeſtárint eos hoſtes in terra et civitatib' eorũ;
quæcunque demũ calamitas, et quicunque
dolores: Omnem orationem et obſecra- 29
tionem quæ erit à quibuſcunq; hominibus,
ab univerſo populo tuo Iſraele, iis *nimirum*
quorum quiſque cordis ſui dolorem patiens
veniet, manuſq; ſuas in domo iſta expandet:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

17 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυίδ.
18 Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει (†) θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ
19 ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα; Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ
ἐπὶ τὴν δέησίν μου κύριε ὁ θεὸς, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου
20 προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, Τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας
καὶ νυκτὸς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευ-
21 χῆς (λ) ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον· Καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου,
καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς
22 κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἵλεως ἔσῃ. Ἐὰν ἁμάρτῃ ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ
λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴ-
23 κῳ τούτῳ, Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου, τοῦ ἀποδοῦ-
ναι τῷ ἀνόμῳ, καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν (μ) αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον, τοῦ ἀ-
24 ποδοῦναι (ν) αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ
ἐχθροῦ, ἐὰν ἁμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ (ξ) ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ (ο)
25 προσεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις (π) λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας
26 αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἁμαρ-
τήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁ-
27 μαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς, Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως
ἔσῃ (ρ) ταῖς ἁμαρτίαις τῶν παίδων καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν
τὴν ἀγαθὴν, ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ
28 σου εἰς κληρονομίαν. Λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφθορία καὶ
ἴκτερος, ἀκρὶς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, (σ) καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν
29 πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν (τ) καὶ πάντα πόνον, Καὶ πᾶσα προσευχὴ, καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἐὰν
γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γνῷ ἄνθρωπος τὴν ἁφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μα-
λακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον,

Et nunc, Domine Deus Iſrael, fidele ſit, quæſo, verbum tuum, quod 17
locutus es puero tuo David. Quoniam ſi verè habitabit Deus cum ho- 18
minibus ſuper terram? Si cœlum, & cœlum cœli non ſufficient tibi;
& quæ domus hæc, quam ædificavi? Et inſpicies ſuper deprecati- 19
onem pueri tui, & ſuper orationem meam, Domine Deus, ad exaudien-
dum orationem, & deprecationem, quam puer tuus deprecatur ante
te hodiè; ut ſint oculi tui aperti ſuper domum hanc die ac nocte, ad lo- 20
cum hunc, quem dixiſti invocari nomen tuum ibi, ad audiendum de-
precationem, quam deprecatur puer tuus in loco hoc. Et audies orati- 21
onem pueri tui, & populi tui Iſrael, quæcunque deprecati fuerint in
loco hoc. Et tu exaudies (b) in loco habitationis tuæ è cœlo: & audies,
& propitius eris. Si peccaverit vir proximo ſuo, & ſumpſerit ſuper 22
eum maledictionem ad maledicendum ei, & venerit, & maledixerit
coram altari in domo hac, Et tu exaudies de cœlo, & facies, & ju- 23
dicabis ſervos tuos ad retribuendum iniquo, & retribuendum vias
ejus in caput ejus, & ad juſtificandum juſtum, ad retribuendum ei ſe-
cundùm juſtitiam ejus. Et, ſi percuſſus fuerit populus tuus Iſrael co- 24
ram inimico, (ſi peccaverint tibi,) & reverterint, & confeſſi fuerint
nomini tuo, & deprecati fuerint, & oraverint ante te in domo hac;
Et tu exaudies de cœlo, & propitius eris peccatis populi tui Iſrael: & 25
reduces eos in terram, quam dediſti eis, & patribus eorum. Cùm co- 26
hibitum fuerit cœlum, & non fuerit pluvia, (quoniam peccabunt tibi,) &
deprecabuntur in loco hoc, & laudabunt nomen tuum, & à peccatis
ſuis revertent, quoniam humiliabis eos; Et tu exaudies de cœlo, & 27
propitius eris peccatis (c) puerorum, & populi tui Iſrael: quia mani-
feſtabis eis viam bonam, in qua ibunt in ea: & dabis pluviam ſuper
terram tuam, quam dediſti populo tuo in hæreditatem. Fames ſi facta 28
fuerit ſuper terram, mors ſi facta fuerit, aeris corruptio, et icteritia, locu-
ſta, & bruchus ſi fuerit, & ſi tribulaverit eum inimicus coram civi-
tatibus ipſorum, ſecundùm omnem plagam, & omnem laborem, Et (d) 29
omnis deprecatio, & omnis oratio, quæcunque facta fuerit omni homi-
ni, & omni populo tuo Iſrael, ſi noverit homo tactum ſuum, & lan-
guorem ſuum, & expanderit manus ſuas ad domum hanc;

MS.A. (†) ὁ θεὸς (λ) ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται εἰς (μ) αὐτοῦ, τοῦ (ν) ἑκάστῳ κατὰ (ξ) ἐξομολογήσονται (ο) προσεύξονται (π) τοῦ λαοῦ (ρ) τῶν ἁμαρτιῶν τῶν παίδων σου καὶ (σ) ἐὰν θλίψῃ (τ) καὶ πᾶν πόνον,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * وايضا يا رب حقق قولك الذي تكلمت به معه * لان بالامانة صنع الله مسكنه 18
مع شعبه على الارض * ها السماء وسماء السماء لا تستطيع لعظمتك * لكن هذا البيت
19 الذي بنيته لك * تلتفت فيه لصلاة عبدك وطلبته * يا ربي والهي اسمع الصلاة
20 التي يصلي بها امامك في هذا اليوم * وها يكون امامك ان تسمع صلاة كل
من ياتي اليك في هذا البيت ليلا ونهارا * في هذا الموضع الذي سكنت قدسك *
21 * اسمع صلوات شعبك وعبيدك الذين يصلون قدامك في هذا الموضع * وانت تسمع
22 من السماء ومن علو قدسك ومسكنك * وتستجيب وتغفر * ان كان انسان يخطي
على صاحبه * ويقطع عليه ايمانا ويحلفه * ويجي يحلف قدام مذبحك في هذا البيت *
23 * وانت تسمع صلاتهم من مسكنك في السماء * وتدين عبيدك * وتجازي المجرم على
24 قدر افعاله * وان انكسر شعبك قدام اعدايهم * اذا اخطوا قدامك * فيرجعوا اليك
25 ويامنوا باسمك العظيم * ويطلبوا اسمك في هذا البيت * وانت تسمع من السماء * وتغفر
26 خطايا شعبك وتردهم الى الارض التي اعطيتها لابايهم * واذا منعت السماء المطر * اذا اخطوا
قدامك * ويصلون في هذا الموضع * ويشكرون اسمك العظيم * ويرجعون عن خطاياهم *
27 * فانت تستجيب لهم * وتسمع صوت صلواتهم من السماء * وتغفر خطايا عبيدك وشعبك
اسرايل * وتعلمهم طرقك الحسنة ليسعوا فيها * وتحوط بركاتك الارض التي اعطيتها
28 لعبيدك ميراثا * واذا كان جوع في الارض * او موت * او عفور وعذاب * وجراد وطير يهلك
29 الزرع * واذا اضطهدهم اعداوهم في ارضهم وضياعهم * بكل عذاب ووجع * فكل
صلاة وطلبة تكون للبشريين * تكون لشعبك ليحمل كل رجل وجع قلبه * ويجي
ويبسط يديه في هذا البيت *

Ratum fac etiam O Domine mi, ſermo- 17
nem tuum quem habuiſti cum eo. Quan- 18
doquidem certiſſimè fecit habitationem
ſuam Deus cum populo ſuo ſuper ter-
ram, (en tamen cœlum & cœli cœlum
impar eſt majeſtati tuæ) ergò in domo
iſta quam ædificavi tibi, Converteris 19
ad orationem & petitionem ſervi tui: O
Domine & Deus meus, audi orationem
quam fundit coram te hodiè. Et fiat 20
coram te quæſo, ut audiatur oratio cu-
juſcunque ad te accedentis in domum
iſtam noctu diuque, locum videlicet
iſtum in quo collocâſti Sanctuarium tuum.
Exaudi orationes populi tui & ſervorum 21
tuorum qui coram te orabunt hoc in lo-
co: tu inquam audias è cœlo, ab ex-
celſo Sanctuario & habitaculo tuo, ex-
audias, & parcas. Si quopiam in ami- 22
cum ſuum peccante, is juramentum illi
præſcribat, eumque ad jurandum co-
gat; illeque veniens juret ante aram
tuam in domo iſta: Tu exaudies o- 23
rationem eorum ex habitaculo tuo in cœlo,
jus dices ſervis tuis, & reum pro ratione
actuum ejus remunerabis. Si profliga- 24
tus fuerit populus tuus coram hoſtibus
tuis, quòd in te peccaverint; ad te au-
tem converſi credant in nomen tuum
maximum, & quærant nomen tuum in
hac domo: Tu quoque audies è cœlo, 25
& dimittes peccata populi tui, & re-
duces eos in terram quam dediſti patri-
bus eorum. Cùm cœlum retinuerit 26
pluviam, quòd in te peccaverint; ſi
orent in loco iſto, gratias agant nomini
tuo magno, retrahantque ſe à peccatis
ſuis: Tu exaudies eos, & audies vocem 27
precum eorum de cœlo, dimitteſque pec-
cata ſervorum tuorum, & populi tui
Iſraelis, & docebis eos vias tuas
bonas ut ambulent in eis, & comple-
ctentur benedictiones tuæ terram quam
dediſti ſervis tuis hæreditatem. Cùm 28
fuerit fames in terra, aut mortalitas,
aut ulcera & cruciatus, aut locuſta
& volucre ſeminibus pernicioſum:
cúmque perſecuti fuerint eos inimici
eorum in terra & civitatibus eorum:
demum inſtante quovis cruciatu ac
dolore: Quæcunque oratio & petitio 29
fiet à mortalibus, fiet à populo tuo ad hoc
ut toleret unuſquiſque dolorem cordis
ſui, accedendo & expandendo manus
ſuas in hac domo:

דבר הימים ב: ז

:eius cor *noſces* quia,ſuas vias omnes juxta unicuiq; dabis &,parces & ,tuæ ſeſſionis *parato loco* ,cœlis de exaudies tu Et
וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ 30
quibus ,diebus omnibus tuis viis in *ambulandū ad* te timeant Ut .hominum filiorum cor noſti tu ſolus tu nam
כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־ 31
Iſrael tuo populo de non qui alienigenam ad etiam Et .noſtris patribus dediſti quam ,terræ facies ſuper *viventes* ipſi
הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל 32
,extentum tuum brachium & ,robuſtam tuam manum & ,magnum tuum nomen propter longinqua terra è veniens & ,ipſe
הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה
omnia ſecundū facies & ; tuæ ſeſſionis *parato loco* de cœlis de exaudies tu Et .iſta domo in oraverint & venerint &
וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל 33
tuus populus ſicut , te *timendum ad* & ,tuum nomen terræ populi omnes ſciant ut ; alienigena te *ad clamaverit* quibus
אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ
tuus populus fuerit egreſſus *Cùm* .ædificavi quam hanc domum ſuper eſt invocatum tuum nomen quòd *ſciendum ad* & ; Iſrael
יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ 34
; *ea in* elegiſti quam ,hujus civitatis via te ad oraverint & ; eos miſeris qua viam per ſuos inimicos contra bellum ad
לַמִּלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ
facies & ; eorum deprecationē & ,eorum orationem cœlis de exaudies Et .tuo nomini ædificavi quam domus &
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ 35
eos tradideris & ,eos contra fueris *exacerbatus* & (peccet non qui homo non nam) ; tibi peccaverint *Cùm* .eorū judicium
מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם 36
ad *reverſi fecerint* Et : propinquam vel longinquam terram ad eos ducentes captivos ,eos duxerint captivos & ,*inimici facies ad*
לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל־ 37
: dicendo ,ſuæ captivitatis terra in te ad oraverint & ,fuerint converſi & ,*illuc* fuerint ducti captivi *quò* ,terra in ſuum cor
לְבָבָם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם לֵאמֹר
ſuæ captivitatis terra in ſua anima tota in & ſuo corde toto in te ad fuerint converſi Et .egim⁹ impiè &,egimus iniquè,Peccavim⁹
חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם 38
quam domus & ,elegiſti quam civitatis &,eorū patribus dediſti quam ,eorū terræ via oraverint & ; eos duxerūt captivos quam
אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־
:eorū judiciū facies & ; eorum *preces* & ,eorū orationem ,tuæ ſeſſionis *loco parato* de ,cœlis de exaudies Et .tuo nomini ædificavi
בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם 39
orationē ad intentæ tuæ aures & ,aperti tui oculi quæſo ſint meus Deus Nunc .tibi peccaverunt qui ,tuo populo parces &
וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃ עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת 40
induantur Deus Dñe tui Sacerdotes.tuæ fortitudinis arca & tu ,tuā requiē in Deus Domine ſurge nunc Et .hujus loci
הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ 41
.tui ſervi David miſericordiarū memento :tui Chriſti *facies* avertas ne Deus Domine .bono in lætentur tui *pii* & ,ſalute
תְּשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי דָּוִיד עַבְדֶּךָ׃ 42

CAP. VII.

Domini gloria & ; victimas & ,*aſcenſionem comedit* & ,cœlis è deſcendit ignis & ,orare Selomoh *complere ſecundùm* Et
וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה 1
.domum replevit
מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃

Verſio VULG. LAT.

Tu exaudies de cœlo, de ſublimi ſcilicèt habitaculo 30
tuo, & propitiare, & redde unicuique ſecundùm vias
ſuas, quas nôſti eum habere in corde ſuo :(tu enim
ſolus nôſti corda filiorum hominum:) Ut timeant te, 31
& ambulent in viis tuis cunctis diebus, quibus vivunt
ſuper faciem terræ,quam dediſti patribus noſtris. Ex- 32
ternū quoque,qui non eſt de populo tuo Iſrael,ſi vene-
rit de terra longinqua, propter nomen tuum magnum,
& propter manum tuam robuſtam,& brachium tuum
extentum, & adoraverit in loco iſto, Tu exaudies de 33
cœlo firmiſſimo habitaculo tuo, & facies cuncta, pro
quibus invocaverit te ille peregrinus : ut ſciant omnes
populi terræ nomen tuum, & timeant te ſicut populus
tuus Iſrael: & cognoſcant, quia nomen tuum invocatum
eſt ſuper domum hanc, quam ædificavi. Si egreſſus fu- 34
erit populus tuus ad bellum contra adverſarios ſuos
per viam in qua miſeris eos, adorabunt te contra viam,
in qua civitas hæc eſt, quam elegiſti, & domus, quam
ædificavi nomini tuo : Tu exaudies de cœlo preces 35
eorum,& obſecrationem, & ulciſcaris. Si autem pec- 36
caverint tibi,(neque enim eſt homo, qui non peccet,)
& iratus fueris eis, & tradideris hoſtibus, et captivos
duxerint eos in terram longinquam, vel certè quæ juxtà
eſt, Et converſi in corde ſuo, in terra, ad quam captivi 37
ducti fuerant,egerint pœnitentiam, et deprecati te fue-
rint in terra captivitatis ſuæ, dicentes;Peccavimus,ini-
què fecimus, injuſtè egimus : Et reverſi fuerint ad te in 38
toto corde ſuo,et in tota anima ſua,in terra captivitatis
ſuæ,ad quam ducti ſunt, adorabunt te contra viam ter-
ræ ſuæ, quam dediſti patribus eorum,. et urbis, quam
elegiſti, & domûs, quam ædificavi nomini tuo : Tu 39
exaudies de cœlo, hoc eſt, de firmo habitaculo tuo, pre-
ces eorum, et facias judicium, et dimittas populo tuo,
quamvis peccatori : Tu es enim Deus meus : aperian- 40
tur, quæſo, oculi tui, et aures tuæ intentæ ſint ad oratio-
nem quæ fit in loco iſto. Nunc igitur conſurge,Domine 41
Deus, in requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuæ : Sa-
cerdotes tui, Domine Deus,induantur ſalutem, et ſancti
tui lætentur in bonis.Dñe De⁹,ne averteris faciem chri- 42
ſti tui : memento miſericordiarum David ſervi tui.

CAP. VII.

Cumq; complêſſet Salomon fundens preces, ignis de- 1
ſcendit de cœlo,et devoravit holocauſta et victimas : et
majeſtas Domini implevit domum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܠܩܠܐ ܕܨܠܘܬܗܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܬܫܒܘܩ ܚܘܒܝܗܘܢ.. ܘܬܦܪܘܥ ܠܟܠ ܓܒܪ 30
ܐܝܟ ܟܠܗܝܢ ܐܘܪܚܬܗ.. ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܠܒܗ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܝܕܥ ܐܢܬ ܒܠܚܘܕܝܟ ܠܒܗܘܢ
ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܕܚܠܘܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܩܕܡܝܟ ܒܐܘܪܚܬܟ .. ܟܠܗܘܢ 31
ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ. * ܐܦ ܠܢܘܟܪܝܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܡܟ 32
ܐܝܣܪܝܠ . ܘܢܐܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܪܚܝܩܬܐ ܡܛܠ ܫܡܟ. ܡܛܠ ܕܢܫܡܥܘܢ ܫܡܥܗ ܕܫܡܟ
ܪܒܐ. ܘܢܐܬܘܢ ܘܢܨܠܘܢ ܩܕܡܝܟ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܒܒܝܬܐ ܗܢܐ. * ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ ܕܘܟܬܟ 33
ܡܢ ܫܡܝܐ .. ܘܬܥܒܕ ܐܝܟ ܕܢܨܠܐ ܩܕܡܝܟ ܢܘܟܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ
ܕܐܪܥܐ ܫܡܟ. ܘܢܕܚܠܘܢ ܩܕܡܝܟ ܐܝܟ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ . ܘܢܕܥܘܢ ܕܫܡܟ ܐܬܩܪܝ ܥܠ ܒܝܬܐ
ܗܢܐ ܕܒܢܝܬ. * ܘܡܐ ܕܢܦܩ ܥܡܟ ܠܩܪܒܐ ܥܠ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܒܐܘܪܚܐ ܕܬܫܕܪ ܐܢܘܢ .. 34
ܘܢܨܠܘܢ ܩܕܡܝܟ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ .. ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܝܬ ܠܟ .. ܘܒܝܬܐ
ܕܒܢܝܬ ܠܫܡܟ .. * ܘܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܨܠܘܬܗܘܢ ܘܒܥܘܬܗܘܢ .. ܘܬܥܒܕ ܕܝܢܗܘܢ. * ܘܡܐ 35 36
ܕܚܛܘ ܩܕܡܝܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܚܛܐ. ܘܬܪܓܙ ܥܠܝܗܘܢ .. ܘܬܫܠܡ ܐܢܘܢ
ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ : ܘܢܫܒܘܢ ܐܢܘܢ ܫܒܝܗܘܢ ܠܐܪܥܐ ܪܚܝܩܬܐ ܐܘ ܩܪܝܒܬܐ.
* ܘܢܨܠܘܢ ܩܕܡܝܟ : ܘܢܬܘܒܘܢ : ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܕܫܒܝܗܘܢ ܢܐܡܪܘܢ. ܕܚܛܝܢ ܘܐܪܓܙܢ 37
ܘܐܥܘܠܢ : * ܘܢܬܘܒܘܢ ܠܘܬܟ ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ. ܒܡܕܝܢܬܐ 38
ܕܫܒܝܗܘܢ ܕܫܒܘ ܐܢܘܢ : ܘܢܨܠܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ .. ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܝܬ
ܠܟ. ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܝܬ ܠܫܡܟ. * ܘܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ ܕܘܟܬܟ. ܨܠܘܬܗܘܢ ܘܒܥܘܬܗܘܢ .. 39
ܘܬܥܒܕ ܕܝܢܗܘܢ. ܘܬܫܒܘܩ ܠܥܡܟ ܕܚܛܐ ܩܕܡܝܟ. * ܘܡܟܝܠ ܐܠܗܝ . ܢܗܘܘܢ ܥܝܢܝܟ 40
ܦܬܝܚܢ. ܘܐܕܢܝܟ ܨܝܬܢ ܠܨܠܘܬܐ ܕܐܬܪܐ ܗܢܐ. * ܘܡܟܝܠ ܩܘܡ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܠܡܢܝܚܬܟ .. 41
ܐܢܬ ܘܐܪܘܢܐ ܕܥܘܫܢܟ. ܟܗܢܝܟ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ ܢܠܒܫܘܢ ܦܘܪܩܢܐ . ܘܙܕܝܩܝܟ ܢܚܕܘܢ ܒܛܒܬܟ. 42
* ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ . ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܘܗܝ ܕܡܫܝܚܟ. ܐܬܕܟܪ ܛܝܒܘܬܗ ܕܥܒܕܟ ܕܘܝܕ.
* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ * * ܘܟܕ ܓܡܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܨܠܝܘ .. ܢܘܪܐ ܢܚܬܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. 1
ܘܐܟܠܬ ܥܠܘܬܐ ܘܕܒܚܐ. ܘܐܝܩܪܐ ܕܫܟܝܢܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܬܡܠܝ ܒܝܬܐ.

Tu audies vocē orationis eorum de cœlo,& 30
remittes culpas eorum, & rependes unicuiq;
ſecundùm omnes vias ſuas, utpote cogno-
ſcens cor ejus:tu enim ſolus nôſti cor cujuſli-
bet hominis.Hac ratione timebunt ita ut am- 31
bulent coram te in viis tuis quandiu vixerint
ſuper terram quam dediſti patribus eorum.
Præterea, quoad alienum qui non fuerit ex 32
populo tuo Iſraele, tamen advenerit è lon-
ginquis urbibus propter nomen tuum (audi-
ent enim famam nominis tui magni, & veni-
entes orabunt coram te eo die in domo iſta)
Tu exaudies è loco tuo, de cœlo, & facies 33
prout orabit coram te alienus ille: ut cogno-
ſcant omnes terræ gentes nomen tuum, ut re-
vereantur te ſicut populus tuus Iſrael, & ſci-
ant nomen tuum invocatum eſſe ſup domum
iſtam quam ædificavi. Cùm prodierit popu- 34
lus tuus ad bellum contra hoſtes ſuos,viâ quâ
mittes eos; & oraverint coram te in itinere
ſuſcepto prò terra quam dediſti patribus eo-
rum, civitate quam elegiſti tibi, & domo
quam ædificavi nomini tuo : Audies è cœlo 35
orationem & precationem eorum, & expe-
dies cauſam illorum. Cùm peccaverint in te 36
(quandoquidem nullus eſt qui non peccet)
& iratus contra eos tradideris eos coram ho-
ſtibus eorum ; & qui ceperint eos abducant
illos in regionē longinquā ſive propinquam:
Oraverint autem corā te, reſipuerint, & in 37
urbibus eorum qui captivos duxerunt eos di-
xerint, Peccavimus,iram excitavimus,& de-
liquimus : Et ex toto corde ſuo totâque ani- 38
mâ ſuâ ad te converſi in urbibus eorum qui
captivos duxerunt eos, oraverint verſùs ter-
ram quam dediſti patribus eorum, civitatem
quam elegiſti tibi, & domum quam ædificavi
nomini tuo : Exaudies è cœlo, de loco tuo 39
orationem & petitionem eorum, perageſque
cauſam eorum, & dimittes populo tuo qui
peccaverit in te. Denique Deus meus, ſint 40
oculi tui aperti, & aures tuæ intentæ ad ora-
tionem hujus loci. Tum demum exurge Do- 41
mine dominorum in requiem tuam, tu & ar-
ca fortitudinis tuæ : ſacerdotes tui Domine
dominorum, induas ſalute, & juſti tui fruan-
tur bonis tuis. Domine dominorum, ne re- 42
pellas faciem uncti tui : recordare benefa-
ctorum ſervi tui Davidis.

CAP. VII.

Cum autem Salomon finem feciſſet oran- 1
di, ignis è cœlo deſcendit, & holocauſta at-
que ſacrificia devoravit; & gloriâ habitatio-
nis Domini impleta eſt domus,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

30 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, (υ) καὶ ἱλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς
31 αὐτοῦ, ὡς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι (φ) μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων, Ὅπως (χ) φοβῶνται
πάσας ὁδούς σου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν (ψ) ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν
32 ἡμῶν. Καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτὸς, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ
ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν, (ω) καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλὸν, καὶ ἔλθωσι καὶ
33 (α) προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, (β) Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου,
καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά
σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαί σε, ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γνῶναι (γ) ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ
34 τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ
ἀποστελεῖς αὐτοὺς, καὶ (δ) προσεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ,
35 καὶ οἴκου οὗ (†) ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, Καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (ε) τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς
36 δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν. Ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ
ἁμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν, καὶ (ζ) αἰχμαλωτιοῦσιν
37 αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγὺς, Καὶ (η) ἐπιστρέψωσι καρδίαν
αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καί γε (θ) ἐπιστρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν,
38 λέγοντες, (ι) Ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν, Καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ (κ) καρδίᾳ καὶ
ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων (λ) αὐτοὺς, ὅπου ᾐχμαλώτευσαν αὐτοὺς, καὶ προσεύξωνται ὁδὸν
γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ (μ) ᾠκοδόμησα
39 τῷ ὀνόματί σου, Καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ
40 τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα, καὶ ἵλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ (ν) ἁμαρτάνοντί σοι. Καὶ νῦν κύριε,
41 ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου. Καὶ νῦν
ἀνάστηθι κύριε ὁ θεὸς εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. (ξ) ἱερεῖς σου κύριε ὁ θεὸς
42 ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοί σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς. Κύριε ὁ θεὸς, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον
τοῦ χριστοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

Et tu exaudies de cælo, de parato habitaculo tuo, & propitiaberis, & 30
dabis viro juxta vias ejus, ſicut cognoveris cor ejus, (quoniam ſolus cognoſcis
cor filiorum hominum,) ut (e) timeant omnes vias tuas omnibus 31
diebus, quibus ipſi vixerint ſuper faciem terræ, quam dediſti patribus
noſtris. Et omnis alienus, qui non de populo tuo Iſrael eſt ipſe, & venerit 32
de terra longè propter nomen tuum magnum, & manum tuam validam,
& brachium tuum excelſum, & venerint, & deprecati fuerint
in loco hoc; Et tu exaudies de cælo, de parato habitaculo tuo: & facies 33
juxta omnia quæcunque invocaverit te alienus: ut cognoſcant omnes
populi terræ nomen tuum, & (f) ad timendum te, ſicut populus tuus Iſrael,
& ad cognoſcendum, quia nomen tuum invocatum eſt ſuper domum
hanc, quam ædificavi. Si autem exiverit populus tuus in bellum ſuper 34
inimicos ſuos in via, quâ miſeris eos, & deprecati fuerint ad te ad viã civitatis
hujus, quam elegiſti in ea, & domûs, quam ædificavi nomini tuo:
Et audies de cælo deprecationem eorum, & orationem eorum: & facies 35
juſtificationem eorum. Quoniam peccabunt tibi, (quia non erit homo, 36
qui non peccabit,) & (g) percuties eos, & trades eos ad faciem inimicorum,
& captivabunt eos, captivos abducentes eos in terram inimicorum,
in terram longinquam, vel propè, Et converterint cor ſuum in terra eorum, 37
quò tranſlati fuerint illuc, & converterint ſe, & oraverint te in
captivitate ſua, dicentes, Peccavimus, iniquè egimus, injuſtè fecimus,
Et reverterint ad te in toto corde, et in tota anima ſua in terra captivantium 38
eos, quò captivos abduxerunt eos, & deprecati fuerint viam terræ
ſuæ, quam dediſti patribus ipſorum, & civitatis, quam elegiſti, &
domûs, quam ædificavi nomini tuo; Et audies de cælo, de parato habitaculo 39
tuo, deprecationem eorum, & orationem eorum: & facies judicia:
& propitius eris populo peccanti tibi. Et nunc, Domine, ſint, 40
quæſo, oculi tui aperti, & aures tuæ exaudientes ad orationem loci hujus.
Et nunc exurge, Domine Deus, in requiem tuam, tu, & arca fortitudinis
tuæ. Sacerdotes tui, Domine Deus, induantur ſalutem: & (h) filii 41
tui lætentur in bonis: Domine Deus, ne avertas faciem chriſti tui: recordare miſericordias David ſervi tui. 42

MS.A. (υ) καὶ ἰάσῃ, καὶ (φ) μονώτατος (χ) φοβοῦνται τὰς ὁδούς σου πάσας (ψ) ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς (ω) καὶ βραχίονα (α) προσεύξονται (β) Καὶ εἰσακούσῃ (γ) ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπὶ (δ) προσεύξονται (†) ᾠκοδόμησα (ε) τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ (ζ) αἰχμαλωτεύσουσιν οἱ αἰχμαλωτεύοντες εἰς (η) ἐπιστρέψουσιν (θ) ἐπιστρέψουσιν (ι) Ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, Καὶ ἐπιστρέψουσιν (κ) καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν (λ) αὐτοὺς, καὶ προσεύξωνται (μ) οἰκοδόμησα (ν) ἁμαρτόντι σοι. Νῦν κύριε, (ξ) οἱ ἱερεῖς

ΚΕΦ. ζʹ.

1 ΚΑὶ ὡς συνετέλεσε (α) Σαλωμὼν προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου ἔπλησε τὸν οἶκον.

MS. A. (α) Σολομὼν

CAP. VII.

ET ut conſummavit Salomon deprecans; & ignis deſcendit de cælo: 1
& devoravit holocauſtomata, & ſacrificia: & gloria Domini implevit domum:

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

30 * وأنت تسمع صوت صلواتهم من السماء * وتغفر ذنوبهم وتكافي الرجل مثل طرايقه * لانك
31 انت الذي تعرف وحدك طريق كل البشر * لاجل ذلك يخافون * ويمشون بين يديك في
32 طرايقك كل ايام حياتهم علي الارض التي اعطيت لابايهم * وايضا الغريب الذي ليس هو
من شعبك اسرايل الذي ياتي من ارض بعيدة من اجل سماعهم باسمك العظيم ويدك
33 وذراعك العالي * وياتون ويصلون قدامك في هذا البيت * وانت تسمع من مكانك المقدس *
وتصنع للغريب مثل ما يصلي بين يديك * لتعرف كل شعوب الارض اسمك * ويطيعوا
34 قدامك مثل شعبك اسرايل * وتعرف ان اسمك سمي على هذا البيت الذي بنيته * واذا
خرج شعبك للحرب لاعدايهم في الطريق الذي توجههم فيها * يصلون بين يديك في الارض
35 التي ورثها لابايهم * والقرية * التي اخترت ان تكون لك * والبيت الذي لاسمك * تسمع
36 من السماء دعاهم وصلاتهم * وتصنع حكمهم * لانهم قد يخطيون امامك * لان ليس ذي لحم
37 الا ويخطي * فتسخط عليهم وتسلمهم في ايدي اعدايهم * ويسبوهم الي ارض بعيدة * ويصلون
38 قدامك ويرجعون اليك في مدن سبيهم * ويقولون اخطانا واجرمنا واسخطناك * فيرجعون
اليك من كل قلوبهم ومن كل نفوسهم في مكان سبيهم * ويصلون اليك في طريق الارض
39 التي اعطيت لابايهم * والقرية التي اخترت ان تكون لك * والبيت الذي لاسمك * فتسمع
40 من السماء صلاتهم ودعاهم واصنع حكمهم * وتسمح لشعبك الذي اخطا قدامك * وايضا
41 يا رب تكون عيناك مفتوحتين * واذناك تنصت لصلاة هذا الموضع * وايضا تقوم يا رب
42 الارباب لنياحك انت وانية عظمتك * كهنتك يا رب الارباب البسهم خلاصك * ويفرحون
بخيراتك * لا ترد وجه مسيحك * واذكر فضايل عبدك *

Tu audies vocem orationum eorum de 30
cælo, & dimittes culpas eorum, & remunerabis
quemlibet ſecundùm vias ejus;
quia tu ſolus es qui noſti viam omnium
mortalium. Hac de cauſa timebunt, 31
& ambulabunt coram te in viis tuis
cunctis diebus quibus vivent ſuper terram
quam dediſti patribus eorum. Quin 32
etiam extraneum qui non fuerit de populo
tuo Iſraele, tamen venerit è terra
longinqua eò quòd audierit de nomine
tuo maximo, & manu brachióque tuo
ſublimi; venerint inquam, & oraverint
coram te in domo iſta: Tu audies è loco 33
tuo ſancto, facieſque extraneo ſecundùm
id quod orabit coram te; ut cognoſcant
omnes populi terræ nomen tuum, &
obedientiam tibi præſtent ſicut populus
tuus Iſrael; & ſciant invocatum eſſe
nomen tuum ſuper hanc domũ quam ædificavi.
Cùm exiturus popul⁹ tuus pugnatum 34
adverſùs inimicos ſuos, in quãcunque
viam miſeris eos; orabunt coram te
in terra quam dediſti hæreditariam patribus
eorum, & civitate quam elegiſti
ut eſſet tua, et domo quæ nomini tuo dicata
eſt. Audies è cælo clamorem et 35
orationem eorum, et jus dices eis. Quoniam 36
in te quandoque peccabunt (nullus
eſt enim carne præditus qui non peccet)
unde iratus eis trades eos in manus inimicorum
eorum, qui captivos abducent
eos in regionem longinquam: Si te oraverint, 37
et convertantur ad te in urbibus
captivitatis ſuæ, dixerintque, Peccavimus,
deliquimus, teque ad iram provocavimus:
Convertantur inquam, ad te 38
totis cordibus totiſque animis ſuis in loco
captivitatis ſuæ, teque orent cauſâ terræ
quam dediſti patribus eorum, et civitatis
quam elegiſti ut eſſet tua, et domûs
quæ nomini tuo dicata eſt: Audies è 39
cælo orationem et clamorem eorum, jus
dices eis, et parces populo tuo qui peccaverit
in te. Præterea O mi Domine, 40
ſint oculi tui aperti, et aures tuæ auſcultantes
orationem hujus loci. Adhæc exurges 41
O Domine dominorum, ad requiem
tuam, tu et vaſa majeſtatis tuæ: ſacerdotes
tuos, O Domine dominorum, indue
tuâ ſalute, gaudeántque bonis tuis.
Ne des repulſam uncto tuo, ſed recordare 42
virtutum ſervi tui.

* الفصل السابع *

1 * ولما تم سليمان صلاته * نزلت نار من السماء * واكلت الذبايح * وكرامة سكينة
الله ملت البيت *

CAP. VII.

Cumque abſolviſſet Salomon orationem 1
ſuam, deſcendit ignis de cælo, devoravitque ſacrificia, et gloria habitationis
Dei replevit domum,

דברי הימים ב : ז

2 ולא יכלו הכהנים לבוא אל־בית יהוה כי־מלא כבוד־יהוה את־בית יהוה:
3 וכל בני ישראל ראים ברדת האש וכבוד יהוה על־הבית ויכרעו אפים ארצה על־הרצפה וישתחוו והודות ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו:
4 והמלך וכל־העם זבחים זבח לפני יהוה:
5 ויזבח המלך שלמה את־זבח הבקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את־בית האלהים המלך וכל־העם:
6 והכהנים על־משמרותם עמדים והלוים בכלי־שיר יהוה אשר עשה דויד המלך להדות ליהוה כי־לעולם חסדו בהלל דויד בידם והכהנים מחצצרים נגדם וכל־ישראל עמדים:
7 ויקדש שלמה את־תוך החצר אשר לפני בית־יהוה כי־עשה שם העלות ואת חלבי השלמים כי־מזבח הנחשת אשר־עשה שלמה לא יכול להכיל את־העלה ואת־המנחה ואת־החלבים:
8 ויעש שלמה את־החג בעת ההיא שבעת ימים וכל־ישראל עמו קהל גדול מאד מלבוא חמת עד־נחל מצרים:
9 ויעשו ביום השמיני עצרת כי חנכת המזבח עשו שבעת ימים והחג שבעת ימים:
10 וביום עשרים ושלשה לחדש השביעי שלח את־העם לאהליהם שמחים וטובי לב על־הטובה אשר עשה יהוה לדויד ולשלמה ולישראל עמו:
11 ויכל שלמה את־בית יהוה ואת־בית המלך ואת כל־הבא על־לב שלמה לעשות בבית־יהוה ובביתו הצליח:
12 וירא יהוה אל־שלמה בלילה ויאמר לו שמעתי את־תפלתך ובחרתי במקום הזה לי לבית זבח:
13 הן אעצר השמים ולא־יהיה מטר והן־אצוה על־חגב לאכול הארץ ואם־אשלח דבר בעמי:
14 ויכנעו עמי אשר נקרא־שמי עליהם ויתפללו ויבקשו פני וישבו מדרכיהם הרעים ואני אשמע מן־השמים ואסלח לחטאתם וארפא את־ארצם:
15 עתה עיני יהיו פתחות ואזני קשבות לתפלת המקום הזה:

Verſio VULG. LAT.

Nec poterant ſacerdotes ingredi templum Domini, eò 2 quòd impleſſet majeſtas Domini templum Domini. Sed 3 & omnes filii Iſrael videbant deſcendentem ignem, & gloriam Domini ſuper domum: & corruentes proni in terram ſuper pavimentum ſtratum lapide, adoraverunt, & laudaverunt Dominum; Quoniam bonus, quoniam in ſeculum miſericordia ejus. Rex autem, & omnis 4 populus, immolabant victimas coram Domino. Macta- 5 vit igitur rex Salomon hoſtias, boum viginti duo millia, arietum centum viginti millia: & dedicavit domum Dei rex, & univerſus populus. Sacerdotes autem ſta- 6 bant in officiis ſuis: & Levitæ in organis carminũ Domini, quæ fecit David rex ad laudandum Dominum; Quoniam in æternum miſericordia ejus, hymnos David canentes per manus ſuas: porrò ſacerdotes canebant tubis ante eos, cunctúſque Iſrael ſtabat. Sanctificavit 7 quoque Salomon medium atrii ante templum Domini: obtulerat enim ibi holocauſta & adipes pacificorũ: quia altare æneum, quod fecerat, non poterat ſuſtinere holocauſta, & ſacrificia, & adipes. Fecit ergò Salomon 8 ſolennitatem in tempore illo ſeptem diebus, & omnis Iſrael cum eo, eccleſia magna valdè, ab introitu Emath uſque ad torrentem Ægypti. Fecítque die octa- 9 vo collectam, eò quòd dedicaſſet altare ſeptem diebus, & ſolennitatem celebràſſet diebus ſeptem. Igitur in 10 die vigeſimotertio menſis ſeptimi dimiſit populos ad tabernacula ſua, lætantes atque gaudentes ſuper bono, quod fecerat Dominus Davidi, & Salomoni, & Iſraeli populo ſuo. Complevítque Salomon domum Domini, 11 & domum regis, & omnia quæ diſpoſuerat in corde ſuo, ut faceret in domo Domini, & in domo ſua, & proſperatus eſt. Apparuit autem ei Dominus nocte, & ait; 12 Audivi orationem tuam, et elegi locum iſtum mihi in domum ſacrificii. Si clauſero cœlum, et pluvia non 13 fluxerit, et mandavero et præcepero locuſtæ, ut devoret terram, et miſero peſtilentiam in populum meum; Converſus autem populus meus, ſuper quos invocatum 14 eſt nomen meum, deprecatus me fuerit, et exquiſierit faciem meam, et egerit pœnitentiam à viis ſuis peſſimis: et ego exaudiam de cœlo, et propitius ero peccatis eorum, et ſanabo terram eorum. Oculi quoque mei e- 15 runt aperti, et aures meæ erectæ ad orationem ejus, qui in loco iſto oraverit.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Nec poterant ſacerdotes ingredi domũ Do- 2 mini, quòd impleta eſſet ipſa domus gloriâ habitationis Domini. Omnes autem Iſrae- 3 litæ videntes ignem deſcendiſſe, & gloriã habitationis Domini repletam eſſe domum, humi procubuerunt in facies ſuas ſuper pavimentum, & adorârunt; dicebántque alter ad alterum, Gratias agite Domino, quoniam bonus eſt, & in æternum benignitas ejus. Rex 4 verò & totus populus ſacrificabant ſacrificia Domino. Et rex quidem Salomon ſacrifica- 5 vit *hæc* ſacrificia; boum viginti duo millia, & ovium centum viginti millia: & renovârunt domũ Dñi Salomon rex & popul⁹ univerſus. Interea ſacerdotes fungebantur muneribus 6 ſuis, & Levitæ inſtrumentis muſicis canebant coram Domino, & ita dicebant canticis ſuis; Gratias agite Domino, quoniam bonus eſt, & in æternũ benignitas ejus; *& reliqua, ut* in canticis Davidis: ſacerdotes verò canebãt tubis rectis & inflexis, aſtante univerſo populo Iſraelis. Conſecravítque Salomon in- 7 ternam partem atrii quod erat ante domum Domini, quoniam illic obtulit ſacrificia & adipem pacificorum; eò quòd altare æneum quod fecerat Salomon, parvum eſſet, nec poſſet capere ſacrificia, ſimilaginem, & adipem pacificorum. Celebravit etiam Salomon eo- 8 dem tempore feſtum, ſeptem diebus (totus autem Iſrael erat cum eo, cœtus ingentes *qui affluxerant* ab Antiochia uſque-ad fluvium Ægypti) coram Domino Deo noſtro: Septẽ 9 dies feſtivitatis, & ſeptem dies renovationis domûs, qui ſimul collecti componebant numerum quatuordecim dierum. Die demum 10 plenilunii menſis Teſri (*Octobris*) dimiſit rex populum: ſic populus, benedicto rege, redierunt in civitates ſuas læti & hilares animo, gratias agentes, laudéſque dicentes pro cunctis beneficiis quæ contulerat Dominus Davidi ſervo ſuo, Salomoni ejus filio, & Iſraeli populo ſuo. Factúmque eſt ut cùm abſolviſ- 11 ſet rex Salomon ædificium domûs Domini & domûs regiæ; & quicquid decreverat Salomon facere in domo Domini & domo regiâ, proſperè ſucceſſiſſet; Apparuit Dominus 12 Salomoni eâdem nocte, & dixit ei; Audivi orationem tuam, & locum hunc elegi mihi pro domo ſacrificiorum. Si me cœlum clau- 13 dere volente quin decidat pluvia, ſi me locuſtæ præcipere volente ut terram exedat, ſi me peſtilentiam in populum meum excitare volente; Reſipiſcant populus meus ſuper quos 14 invocatum eſt nomen meum, orent ac deprecentur me, ſeſéque convertant à viis ſuis pravis: ego quoque audiam è cœlo, dimittam peccata eorum, & curabo terram eorum. Jam ergò oculi mei erunt aperti, & aures 15 meæ attentæ orationi hujus loci.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησε δόξα κυ-
3 ρίου τὸν οἶκον. Καὶ (β) πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ
τὸν οἶκον· καὶ (γ) ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ᾔνουν
4 τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύον-
5 τες θύματα ἔναντι κυρίου. Καὶ (δ) ἐθυσίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ
δύο χιλιάδας, (ε) βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασι-
6 λεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός. Καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς (ζ) αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀρ-
γάνοις ᾠδῶν κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἔναντι κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ
ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναν-
7 τίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἑστηκώς. Καὶ ἡγίασε Σαλωμὼν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρί-
ου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλ-
κοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν, (η) οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα.
8 Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέραις, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ,
9 ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἰμὰθ καὶ ἕως χειμάρρου Αἰγύπτου. Καὶ ἐποίησε ἐν τῇ ἡμέ-
10 ρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου (θ) ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτήν. Καὶ ἐν
τῇ τρίτῃ (ι) καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραι-
νομένους, καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ, καὶ (κ) τῷ Σαλωμῶντι, καὶ
11 τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ συνετέλεσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασι-
λέως. καὶ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμὼν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ
12 αὐτοῦ, (λ) εὐωδώθη. Καὶ (μ) ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἤκουσα τῆς
13 προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμαυτῷ εἰς (ν) οἶκον θυσίας. Ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν
καὶ μὴ γένηται ὑετὸς, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστείλω θά-
14 νατον ἐν τῷ λαῷ μου, Καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου ἐφ᾽ (ξ) οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐ-
τοὺς, καὶ προσεύξωνται καὶ (ο) ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν
τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ
15 ἰάσομαι τὴν γῆν (π) αὐτῶν. Καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα
τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου.

Et non poterant ſacerdotes intrare in domum Domini in tempore illo : 2
quoniam impleverat gloria Domini domum. Et omnes filii Iſrael vi- 3
debant deſcendentem ignem : (& gloria Domini ſuper domum :) &
ceciderunt in faciem ſuper terram, ſuper pavimentum ſtratum lapide, &
adoraverunt, & laudaverunt Dominum, quoniam bonum, quoniam in
ſeculum miſericordia ejus. Et rex, & omnis populus immolantes vi- 4
ctimas ante Dominum. Et ſacrificavit rex Salomon ſacrificium vitu- 5
lorum viginti & duo millia, pecorum centum & viginti millia. Et de-
dicavit domum Dei rex, & omnis populus. Et ſacerdotes ſtantes ſuper 6
cuſtodias ſuas, & Levitæ in organis canticorum Domini, (a) ipſius David
regis, ad confitendum ante Dominum, quoniam in ſeculum miſericordia
ejus, in hymnis David per manum ipſorum. Et ſacerdotes clangentes tu-
bis ante eos, & omnis Iſrael ſtans. Et ſanctificavit Salomon medium 7
atrii, quod in domo Domini : quoniam fecit ibi holocauſtomata, &
adipes ſalutarium : quoniam altare æneum, quod fecerat Salomon, non
ſufficiebat capere holocauſtomata, & (b) Manaa, & adipes. Et fecit 8
Salomon feſtivitatem in tempore illo ſeptem dies : & omnis Iſrael cum
eo, Eccleſia magna valdè ab introitu Æmath, & uſque ad torrentem
Ægypti. Et fecit in die octava Exodion : quoniam dedicationem al- 9
taris fecit ſeptem diebus (c) feſtivitatem. Et in tertia & vigeſima 10
menſis ſeptimi miſit populum ad tabernacula eorum lætantes, & bono
corde ſuper bonis, quæ fecerat Dominus ipſi David, & Salomoni, &
Iſrael populo ſuo. Et conſummavit Salomon domum Domini, & do- 11
mum regis, & omnia quæcunque voluit in animo Salomon facere in do-
mo Domini, & in domo ſua, proſperatus eſt. Et apparuit Dominus 12
ipſi Salomon nocte, & dixit ei; Audivi deprecationem tuam, & ele-
gi in loco hoc mihi in domum ſacrificii. Si cohibuero cœlum, & non 13
fuerit facta pluvia, & ſi mandavero locuſtæ devorare lignum, et ſi
miſero mortem in populo meo: Et (d) ſi confuſus fuerit populus meus, 14
ſuper quos invocatum eſt nomen meum ſuper eos, et deprecati fuerint, et
quæſierint faciem meam, et averterint ſe à viis ſuis malis ; et ego exau-
diam de cœlo, et propitius ero peccatis eorum, et ſanabo terram eorum.
Et nunc oculi mei erunt aperti, et aures meæ exaudientes ad deprecatio- 15
nem loci hujus.

MS. A. (β) πάντες υἱοὶ (γ) ἔπεσαν (δ) ἐθυσίασεν Σολομὼν τὴν (ε) καὶ βοσκημάτων (ζ) ἑαυτῶν (η) οὐκ ἐποίει δέξασθαι (θ) ἑπτὰ ἡμέρας ἐποίησεν ἑορτήν. (ι) καὶ εἰκάδι τοῦ (κ) τῷ Σαλωμὼν, καὶ τῷ (λ) εὐοδώθη. (μ) ὤφθη ὁ θεὸς τῷ (ν) οἶκον τοῦ θυσιάσαι. Ἐὰν συσχῶ (ξ) οὓς τὸ ὄνομά μου ἐπικέκληται ἐπ᾽ (ο) ζητήσωσιν (π) αὐτῶν. Νῦν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وما كان الكهنة يستطيعون يدخلون بيت الله * لانه امتلي من وقار الله * وكل 2 3
بني اسرائيل ابصروا النار اذ نزلت * وبهجة سكينة الله شملت البيت * ووقعوا علي
وجوههم علي الارض علي الرصيف وسجدوا * وقال كل منهم لصاحبه * اشكروا الله المحمود
والي الابد رافته * **

* وذبح سليمن ذبائح كثيرة * ثيرانا اثنين وعشرين الفا * وغنما مية الف وعشرين الفا * 5
وجدد بيت الله * وكان الملك والكهنة وال اسرائيل قياما علي تسابيحهم * واللاويون بثياب 6
التسبحة * وكانوا يسجدون قدام الله * وكانوا يقولون في تسابيحهم تسابيح داود * اشكروا
الرب والي الابد رحمته * وكانوا يسبحون بالقرون المبسوطة والملتوية * والشعب قيام * وقدس 7
سليمان داخل الدار التي قدام بيت الله * لانه رفع هناك ذبائح وشحم التمام * لان مذبح
النحاس الذي صنعه سليمان كان صغيرا * لم يسع الذبائح والسميذ وشحم التمام * وصنع 8
في ذلك الزمان سبعة ايام عيد * وكل جموع اسرائيل من انطاكية الي تخوم مصر * قدام
الله * سبعة ايام عيد وسبعة تجديد البيت * وجميع حسابهم اربعة عشر يوما * وفي 9 10
نصف الشهر من تشرين بعث الملك الشعب * وبارك عليهم وصرفهم الي ديارهم وهم فرحون
القلب * ويشكرون ويسبحون الله علي كل الخيرات التي صنع لداود عبده * ولسليمن
ابنه * ولاسرائيل شعبه * ولما كمل سليمان بيت الله وبيت الملك * وكل شي صنعه في 11
بيت الله وبيت الملك كان مستقيما * تجلي الله له وقال * قد سمعت صلاتك * واخترت هذا 12
البيت للذبيحة * ان اردت ان امنع السماء الا تمطر * والجراد ان ياكل الارض * او 13
وجهت الموت علي امتي * ويفكر شعبي الذي سمي اسمي عليه * يصلون 14
ويطلبون بين يدي * ويرجعون عن طرقهم الردية * وانا اسمع واغفر خطاياهم *
واطب ارضهم * والان تكون عيناي مفتوحتين * واذناي ناصتتين لصلوات 15
هذا الموضع *

* *Nec poterant ſacerdotes ingredi domum* 2
Dei, eò quòd impleta eſſet gloriâ Dei.
Omnes autem Iſraelitæ videntes ignem 3
cùm deſcenderet, & domum ſplendore
habitationis Dei circumfuſam; proni cor-
ruerunt in terram ſuper pavimentum, &
adoraverunt, unoquoque ad ſocium ſuum
dicente, Gratias agite Deo laudando cu-
jus æterna eſt clementia.

* *Deinde immolavit Salomon ſacrificia* 5
quamplurima, nempe *boum viginti duo*
millia, pecudum verò centum viginti mil-
lia. Et renovata fuit domus Dei; Re- 6
ge, ſacerdotibus, & gente Iſraeliticâ ſu-
is canticis inſtantibus; & Levitis in-
ſtrumenta muſica pulſantibus, *Deumque*
adorantibus. Dicebant autem in ſuis can-
ticis, canticis nimirum *Davidis, Grati-*
as agite Domino cujus æterna eſt miſeri-
cordia : canebant etiam tubis rectis &
curvis, aſtante populo. Et ſanctificavit 7
Salomon internam partem atrii quod erat
ante ædem Dei : illic enim obtulit ſacrifi-
cia & adipes perfectorum, quoniam al-
tare æneum quod fecerat Salomon, par-
vum erat, incapax victimarum, ſimila-
ginis, & adipis perfectorum. Eodem 8
tempore celebravit ſeptem dies feſtos unà
cum omnibus congregationibus Iſraelis,
ab Antiochia uſque ad terminos Ægypti,
coram Deo : Septem dies feſtos, & ſe- 9
ptem dies renovationis templi, quorum
ſumma univerſa fuit quatuordecim die-
rum. Medio menſe Teſrin dimiſit rex 10
populum, & benedixit eis, remiſitque
eos in patrias eorum, hilares corde, grati-
as agentes, & laudantes Deum pro
cunctis beneficiis in Davidem ſervum ſu-
um, Salomonem filium ejus, & Iſrae-
lem populum ſuum collatis. Cùm abſol- 11
viſſet Salomon domum Dei & domum
regiam; & quicquid fecerat in domo
Dei & domo regiâ, aptiſſimum eſſet;
Apparuit ei Deus, & dixit, Jam audi- 12
vi orationem tuam, & elegi domum iſtam
pro ſacrificio. Si voluero impedire cœ- 13
lum quin pluat, & ut locuſta terram de-
voret, vel, immittam mortalitatem in
plebem meam; Populus autem meus ſu- 14
per quem invocatum eſt nomen meum, re-
cogitaverit, oraverint ac ſupplicaverint
me, & abſtinuerint à viis ſuis pravis :
ego etiam audiam, & condonabo culpas
eorum, & medebor terræ eorum. De- 15
nique erunt oculi mei aperti, & aures
meæ auſcultantes preces hujus loci.

meũ cor & ;mei oculi erunt Et .ſeculum in uſque ibi meũ nomẽ *exiſtendum ad* ,hanc domum ſanctificavi & ,elegi nunc Et
וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לִהְיוֹת־שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי 16
quæ ,omnia juxta *faciendum ad &*,tuus pater David ambulavit ſicut ,*meas facies ad* ambulaveris ſi tu Et .diebus cunctis ibi
שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר 17
,tuo patri David *excidi* quemadmodum ,tui regni ſolium ſuſcitabo Et :cuſtodieris mea judicia & ,mea ſtatuta & ,tibi præcepi
צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמוֹר׃ וַהֲקִימוֹתִי אֵת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ 18
,mea præcepta & ,mea ſtatuta dereliqueritis &,vos fueritis averſi ſi Et .Iſrael in dominans vir tibi ſuccidetur Non : dicendo
לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי 19
deſuper eos evellam Et .eis vos incurvaveritis & ,alienis diis ſervieritis & ,ambulaveritis & :*veſtras facies ad* dedi quæ
אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וּנְתַשְׁתִּים מֵעַל 20
,parabolã in eã dabo & ;*meis facieb⁹ deſuper* projiciã ,meo nomini ſanctificavi quam iſtam domum & ,eis dedi quam ,mea terra
אַדְמָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל
fecit *quo In* ,dicet & ,erit ſtupori ,eam *ſuper* tranſeunti omni excelſa fuit quæ iſta domus Et .populis cunctis *in dicteria in* &
וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה 21
ſuorũ patrum Deum DOMINUM dereliquerint quòd Eo :dicent Et ?huic domui & huic terræ ſic DOMINUS
יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם 22
idcirco :eis ſerv erint & ,eis ſe incurvaverint & ,alienos Deos *in* apprehenderint & ,Ægypti terra è eos eduxit qui
אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן
.hoc malum omne eos ſuper adduxit
הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃

CAP. VIII. ח

quas civitates Et :ſuam domum &,DOMINI domum Selomoh ædificavit quibus ,annorum viginti fine à fuit Et
וַיְהִי מִקֵּץ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר 1
Chamath Selomoh abiit Et .Iſrael filios ibi fecit habitare & ;eas Selomoh ædificavit ,Selomoni Churam dedit 2
נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת 3
.Chamath in ædificavit quas *fiſcorum* urbes univerſas &,deſerto in Tadmor ædificavit Et .eam *ſuper prævaluit* & ;Sobah
צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת׃ 4
vectis & ,*portarum* ,*murorum* ,*munitionis* civitates ,inferiorem Beth-choron & ,ſuperiorem Beth-choron ædificavit Et
וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ 5
omne & ,equitum urbes & ,*currus* urbes omnes & ,Selomoni fuerũt quæ *fiſcorum* urbes omnes &,Bahalath Et
וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת כָּל־ 6
de *reſiduum* populum Omnem.ſuæ *ditionis* terra univerſa in & ,Lebanõ in &,Jeruſalaim in ædificare *deſideravit* quod Selomoh *deſideriũ*
חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַםִ וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־ 7
remanſerant qui eorum filiis de :*ipſi* Iſrael de non qui ,Jebuſæis & ,Chivvæis & ,Perizæis & ,Emoræis & ,Chittæis
הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ 8
.hanc diem in uſq; *tributum in* Selomoh *eos fecit aſcendere &* :Iſrael filii *eos* conſumpſerunt non quos ,terra in eos poſt
אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Elegi enim, & ſanctificavi locum iſtum, ut ſit nomen 16
meum ibi in ſempiternum, & permaneant oculi mei,
& cor meum, ibi cunctis diebus. Tu quoque ſi ambulaveris 17
coram me, ſicut ambulavit David pater tuus, &
feceris juxta omnia quæ præcepi tibi, & juſtitias meas
judiciáque ſervaveris: Suſcitabo thronum regni tui, ſicut 18
pollicitus ſum David patri tuo, dicens; Non auferetur
de ſtirpe tua vir, qui ſit princeps in Iſrael. Si autem 19
averſi fueritis, & dereliqueritis juſtitias meas, &
præcepta mea, quæ propoſui vobis, & abeuntes ſervieritis
diis alienis, & adoraveritis eos, Evellam vos de 20
terra mea, quam dedi vobis: & domum hanc, quam ſanctificavi
nomini meo, projiciam à facie mea, & tradam
eam in parabolam, & in exemplum cunctis populis. Et 21
domus iſta erit in proverbium univerſis tranſeuntibus;
& dicent, ſtupentes; Quarè fecit Dominus ſic terræ
huic, & domui huic? Reſpondebúntque; Quia dereliquerunt 22
Dominum Deum patrum ſuorum, qui eduxit
eos de terra Ægypti, & apprehenderunt deos alienos,
& adoraverunt eos, & coluerunt: idcircò venerunt ſuper
eos univerſa hæc mala.

CAP. VIII.

EXpletis autem viginti annis, poſtquàm ædificavit Salomon 1
domum Domini & domum ſuam: Civitates, 2
quas dederat Hiram Salomoni, ædificavit, & habitare
ibi fecit filios Iſrael. Abiit quoque in Emath Suba, 3
& obtinuit eam. Et ædificavit Palmiram in deſerto, 4
& alias civitates munitiſſimas ædificavit in Emath.
Extruxítque Bethoron ſuperiorem, & Bethoron 5
inferiorem, civitates muratas habentes portas &
vectes & ſeras: Balaath etiam & omnes urbes firmiſſimas, 6
quæ fuerunt Salomonis, cunctáſque urbes
quadrigarum, & urbes equitum: omnia quæcunque voluit
Salomon atque diſpoſuit, ædificavit in Jeruſalem,
& in Libano, & in univerſa terra poteſtatis ſuæ. Omnem 7
populum, qui derelictus fuerat de Hethæis, &
Amorrhæis, & Pherezæis, & Heuæis, & Jebuſæis, qui
non erant de ſtirpe Iſrael, De filiis eorum, & de poſteris, 8
quos non interfecerant filii Iſrael, ſubjugavit Salomon
in tributarios, uſque in diem hanc.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܗܫܐ ܓܒܝܬ ܠܝ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܢܗܘܐ ܒܗ ܡܥܡܪܝ ܠܥܠܡ. ܘܢܗܘܘܢ ܛܒܘܬܝ 16
ܥܡܝܪܐ. ܘܨܒܝܢܝ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ. ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. * ܘܐܢܬ ܐܢ ܬܗܠܟ ܩܕܡܝ. 17
ܐܝܟ ܕܗܠܟ ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ: ܒܬܡܝܡܘܬܐ ܕܠܒܐ ܘܒܬܪܝܨܘܬܐ. ܘܬܥܒܕ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܦܩܕܬܟ. ܘܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ ܬܛܪ. * ܐܫܪܪܝܘܗܝ ܠܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܟ ܠܥܠܡ. 18
ܐܝܟ ܕܝܡܝܬ ܠܕܘܝܕ ܐܒܘܟ ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܕܠܐ ܢܬܓܙܪ ܠܟ ܒܪܐ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܕܩܐܡ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܢ ܡܬܗܦܟܘ ܬܬܗܦܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܒܢܝܟܘܢ ܡܢ ܐܘܪܚܬܝ. ܘܠܐ ܬܛܪܘܢ 19
ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ ܕܣܡܬ ܩܕܡܝܟܘܢ: ܘܬܦܠܚܘܢ ܠܦܬܟܪܐ ܕܥܡܡܐ. ܘܬܣܓܕܘܢ
ܠܗܘܢ. * ܐܒܕܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܗܕܐ ܕܝܗܒܬ ܠܟܘܢ. ܘܠܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܩܕܫܬ ܠܫܡܝ. 20
ܐܥܩܪܝܘܗܝ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܘܢܗܘܐ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܬܠܐ ܘܠܡܫܥܝܬܐ ܒܝܬ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.
* ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܚܪܒ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܥܒܪ ܥܠܘܗܝ. ܢܬܕܡܪ ܘܢܢܝܕ ܪܫܗ. ܘܢܢܩܘܫ 21
ܒܐܝܕܗ. ܘܢܐܡܪ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܗܟܢܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܪܒܬܐ. ܘܠܒܝܬܐ ܗܢܐ.
* ܘܢܐܡܪܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܒܩܘ ܕܝܬܝܩܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. ܕܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ 22
ܕܡܨܪܝܢ: ܘܐܙܠܘ ܦܠܚܘ ܠܕܚܠܬܐ ܕܥܡܡܐ: ܘܦܠܚܘ ܠܗܘܢ. ܘܣܓܕܘ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܝܬܝ ܥܠܝܗܘܢ ܡܪܝܐ ܒܝܫܬܐ ܗܕܐ.

* ܦܘܠܓܐ * ܚ *

* ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. 1
* ܘܩܘܪܝܐ ܕܝܗܒ ܚܝܪܡ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܒܢܐ ܐܢܝܢ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܘܬܒ ܒܗܝܢ ܠܒܢܝ 2
ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܙܠ ܫܠܝܡܘܢ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܘܨܪ ܥܠܝܗ. ܘܚܪܒܗ. * ܘܒܢܐ ܠܬܕܡܘܪ 3 4
ܕܚܪܒܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܡܕܒܪܐ. ܘܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܐܘܨܪܐ. * ܘܒܢܐ ܠܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܥܠܝܬܐ. ܘܠܒܝܬ 5
ܚܘܪܘܢ ܬܚܬܝܬܐ. * ܘܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܐܘܨܪܐ. ܕܗܘܝ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܘܩܘܪܝܐ ܕܪܟܫܐ. 6
ܘܩܘܪܝܐ ܕܦܪܫܐ. ܘܟܠܡܐ ܕܨܒܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܕܢܒܢܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܒܠܒܢܢ
ܘܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܫܘܠܛܢܗ. * ܘܟܠ ܥܡܐ ܕܐܫܬܚܪ ܡܢ ܐܡܘܪܝܐ. ܘܚܬܝܐ ܘܦܪܙܝܐ. ܘܚܘܝܐ 7
ܘܝܒܘܣܝܐ. ܕܠܐ ܗܘܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܒܢܝܗܘܢ ܕܐܫܬܚܪܘ ܡܢ ܒܬܪܗܘܢ ܒܐܪܥܐ: ܕܠܐ 8
ܐܫܟܚܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܫܡܠܝܘ ܐܢܘܢ. ܫܥܒܕ ܐܢܘܢ ܫܠܝܡܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗ ܥܒܕܐ.
ܘܦܠܚܐ ܘܡܫܬܥܒܕܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

Jam etiam elegi mihi domum iſtam, ut ſit in 16
ea habitatio mea ſempiterna; & benefacta
mea & voluntates meæ exerceantur in ea
cunctis diebus. Quod autem ad te, Si ambulaveris 17
coram me quemadmodum ambulavit
David pater tuus, in ſinceritate cordis &
rectitudine, faciendo quicquid præcepi tibi,
& præcepta legéſque meas cuſtodieris; Confirmabo 18
ſolium regni tui in æternum, quemadmodum
juravi Davidi patri tuo dicens ei,
Non deficiet tibi filius à conſpectu meo ſtans
ſuper ſolium Iſraelis. Quòd ſi averſi omnino 19
fueritis vos & filii veſtri à viis meis, nec
cuſtodieritis præcepta mea & leges meas
quas propoſui vobis; colueritis idola gentiũ,
& adoraveritis ea; Diſperdam vos de terra 20
iſta quam dedi vobis; & domũ iſtam quam
conſecravi nomini meo, evellam è conſpectu
meo; erítque Iſrael in proverbium & fabulam
inter omnes gentes: Domus hæc evertetur, 21
& quiſquis præterierit juxta eam, conſiſtet,
caput agitabit, manúque ſignum edet,
ac dicet; Quam ob cauſam ſic fecit Dominus
magnæ huic civitati, & domui iſti? Et reſpondebitur, 22
Quia dereliquerunt teſtamentũ
Domini Dei patrum ſuorum, qui eduxerat
eos de terra Ægypti, & abeuntes coluerunt
deos gentium, ſervierunt eis, & adoraverunt
eos; hac de cauſa induxit ſuper eos Dominus
hujuſmodi miſerias.

CAP. VIII.

FUit præterea, exactis viginti annis quibus 1
ædificavit Salomon domum Domini & domum
ſuam regiam; Ut civitates illas quas 2
dederat Hiram Salomoni, extrueret Salomon,
& collocaret in eis filios Iſraelis. Deinde 3
profectus eſt Salomon Antiochiam, obſedit
eam, & funditùs evertit. Tum ædificavit 4
Thadmorem quæ deſerta erat ceu ſolitudo,
& omnes civitates horreorum. Ædificavit 5
etiam Beth-horonem ſuperiorem, &
Beth-horonem inferiorem, Omnes civitates 6
horreorum quæ erant Salomonis, civitates
curruum, & civitates equitum: quicquid
denique pro voto ſuo Salomon ædificare voluit
in Jeruſalem, & in Libano, & in tota terra
imperii ſui. Omnem populum qui ſupererat 7
ex Amoræis, Hethæis, Pherezæis, Hevæis,
& Jebuſæis, qui non erant ex Iſraelitis; (Filios 8
ſcilicet eorum, qui remanſerant poſt eos
in terra, quos Iſraelitæ conſumere non potuerant)
adegit Salomon ut eſſent ſibi ſervi, agricolæ,
& tributarii in hunc uſque diem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

16 Καὶ νῦν ἐξελεξάμην ϗ ἡγίακα τὸν οἶκον τοῦτον, τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ (ρ) ἕως αἰῶνος, ϗ ἔσονται
17 οἱ ὀφθαλμοί μου ϗ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐναντίον μου
ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ϗ ποιήσῃς κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην (σ) σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου
18 ϗ τὰ κρίματά μου φυλάξῃ, Καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί
19 σου, λέγων, Οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι (τ) ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ἐὰν ἀποστρέψητε ὑμεῖς,
ϗ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου ϗ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, ϗ πορευθῆτε
20 ϗ λατρεύητε θεοῖς ἑτέροις ϗ προσκυνήσητε αὐτοῖς, Καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς·
καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν (υ) ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω (φ) ἐκ προσώπου μου, καὶ
21 δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλὸς πᾶς ὁ
διαπορευόμενος (χ) αὐτὸν ἐκστήσεται, ϗ ἐρεῖ, Χάριν τίνος ἐποίησε κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ
22 οἴκῳ τούτῳ; Καὶ ἐροῦσι, Διότι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα
αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ϗ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων, ϗ προσεκύνησαν αὐτοῖς, ϗ ἐδούλευσαν
(ψ) αὐτοῖς, ϗ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

Et nunc elegi, & ſanctificavi domum hanc, ut ſit ibi nomen meum uſque 16
in ſeculū: & erunt oculi mei, & cor meum ibi omnibus diebus. Et tu, 17
ſi ambulaveris coram me, ſicut David pater tuus, & feceris ſecundùm
omnia, quæ mandavi tibi, & præcepta mea, & judicia mea cuſtodieris;
Et ſuſcitabo thronum regni tui, ſicut diſpoſui David patri tuo, 18
dicens; Non auferetur tibi dux vir in Iſrael. Et, ſi averteritis vos, & 19
dereliqueritis præcepta mea, & mandata mea, quæ dedi ante vos, &
iveritis, & ſervieritis diis aliis, & adoraveritis eos; Et auferam vos de 20
terra, quam dedi (e) eis: & domum hanc, quam ſanctificavi nomini
meo, avertam à facie mea, & dabo eam in parabolam, & in narrationem
in omnibus gentibus. Et domus hæc excelſa, omnis tranſiens eam 21
ſtupebit, & dicet; Cujus gratiâ fecit Dominus terræ huic, & domui
huic? Et dicent; Quoniam dereliquerunt Dominum Deum patrum 22
ſuorum, qui eduxit eos è terra Ægypti: & ſuſceperunt deos alios, &
adoraverunt eos, & ſervierunt eis: & propter hoc induxit ſuper eos
omne malum hoc.

MS. A. (ρ) ἐπ᾽ αἰῶνος, (σ) σοι, ϗ τὰ κρίματά μου φυλάξῃς, Καὶ ἀναστήσω (τ) ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν (υ) ἡγίακα (φ) ἀπὸ προσώπου (χ) πρὸς αὐτὸν (ψ) αὐτοῖς, διὰ τὸ ἐπήγαγεν

ΚΕΦ. η´.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσιν ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου, ϗ τὸν οἶκον (α) αὐτοῦ,
2 Καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν Χιρὰμ τῷ (β) Σαλωμὼν, ᾠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμὼν, ϗ κατῴκισεν
3 4 ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθε Σαλωμὼν (γ) εἰς Βαισωβὰ, ϗ κατίσχυσεν αὐτήν. Καὶ ᾠκοδόμησε
5 τὴν (δ) Θοεδμὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ϗ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ἃς ᾠκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. Καὶ
ᾠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω, πόλεις ὀχυράς· τείχη, πύλαι,
6 ϗ μοχλοί· Καὶ τὴν (ε) Βαλαὰθ, ϗ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν, καὶ
πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, (ζ) ϗ τὰς πόλεις τῶν ἱππέων· ϗ ὅσα ἐπεθύμησε Σαλωμὼν
κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ ἐν τῷ Λιβάνῳ, ϗ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.
7 Πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου, ϗ τοῦ Ἀμορραίου, ϗ τοῦ Φερεζαίου, ϗ τοῦ Εὐαίου,
8 ϗ τοῦ Ἰεβουσαίου οἳ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ (η) Ἰσραὴλ, Ἀλλ᾽ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων
μετ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ (θ) ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ϗ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν
εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

CAP. VIII.

ET factum eſt poſt viginti annos, in quibus ædificavit Salomon domum 1
Domini, & domum ſuam: Et civitates quas dedit Chiram Sa- 2
lomoni, ædificavit eas Salomon, & habitare fecit ibi filios Iſrael. Et 3
venit Salomon in (a) Bæſoba, & obtinuit eam. Et ædificavit Thoed- 4
mor in deſerto, & omnes civitates munitas, quas ædificavit in He-
math. Et ædificavit Bæthoron ſuperiorem, & Bæthoron inferi- 5
orem, civitates munitas, (b) mœnia, portæ, & vectes: Et ipſam 6
Balaath, & omnes civitates munitas, quæ erant Salomoni: & omnes
civitates curruum, & civitates equitum: & quæcunque concupivit
Salomon ſecundùm (c) deſiderium ædificare in Hieruſalem, & in Li-
bano, & in omni regno ſuo. Omnis populus reſiduus de Chettæo, & 7
Amorrhæo, & Pherezæo, & Eueo, & Jebuſæo, qui non ſunt de Iſra-
el, Sed erant de filiis eorum, qui remanſerant poſt eos in terra, quos 8
non exterminaverant filii Iſrael; & adduxit eos Salomon in tributum
uſque in diem hanc.

MS. A. (α) ἑαυτοῦ, (β) Σαλωμὼν, * ϗ κατῴκησεν (γ) εἰς Αἱμὰθ Σωβὰ, ϗ (δ) Θεδμὸρ (ε) Βααλὰθ, (ζ) ϗ πάσας τὰς (η) Ἰσραὴλ, Ἦσαν (θ) ἐξωλέθρευσαν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

16 * أَنَا ٱلَّذِي ٱخْتَرْتُ هٰذَا ٱلْبَيْتَ لِيَكُونَ فِيهِ مَسْكَنِي * وَٱلْأَعْمَالَ ٱلْحَسَنَةَ وَإِرَادَتِي تَصْنَعُونَ فِيهِ
17 كُلَّ ٱلْأَيَّامِ * وَإِنْ أَنْتَ مَشَيْتَ قُدَّامِي كَمَا مَشَى دَاوُدُ أَبُوكَ بِسَلَامَةِ قَلْبٍ وَبِٱلْاِسْتِوَاءِ * وَتَصْنَعُ كُلَّمَا
18 وَصَّيْتُكَ * وَتَحْفَظُ أُمُورِي وَنَوَامِيسِي * أُثَبِّتُ كُرْسِيَّ مُلْكِكَ إِلَى ٱلْأَبَدِ * كَمَا حَلَفْتُ لِدَاوُدَ
19 أَبِيكَ * وَقُلْتُ لَا يَزُولُ وَلَدٌ لَكَ مِنْ قُدَّامِي مَلِكًا لِإِسْرَائِيلَ * فَإِنْ رَدَدْتَ وَجْهَكَ أَنْتَ وَأَوْلَادُكَ
عَنْ طَرِيقِي * وَلَا تَحْفَظُوا نَوَامِيسِي وَوَصَايَايَ ٱلَّتِي أَعْطَيْتُ قُدَّامَكُمْ * وَتَعْبُدُوا أَوْثَانَ ٱلْأُمَمِ
20 وَتَسْجُدُوا لَهَا * أُبَدِّدُكُمْ مِنْ هٰذِهِ ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِي أَعْطَيْتُهَا لَكُمْ * وَهٰذَا ٱلْبَيْتُ ٱلَّذِي قَدَّسْتُهُ
21 لِٱسْمِي أَقْلَعُهُ مِنْ قُدَّامِي * وَيَكُونُ إِسْرَائِيلُ مَثَلًا وَحَدِيثًا بَيْنَ كُلِّ ٱلْأُمَمِ * وَهٰذَا ٱلْبَيْتُ يَكُونُ
خَرَابًا * وَكُلُّ مَنْ يَعْبُرُ عَلَيْهِ يَقِفُ وَيُحَرِّكُ رَأْسَهُ * وَيَقُولُ لِمَ صَنَعَ ٱللهُ هٰذَا بِهٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلْعَظِيمَةِ
22 وَبِهٰذَا ٱلْبَيْتِ * فَيُقَالُ * لِأَجْلِ تَخْلِيَتِهِمْ عُهُودَ ٱللهِ إِلٰهِ آبَائِهِمُ ٱلَّذِي أَخْرَجَهُمْ مِنْ أَرْضِ مِصْرَ *
وَعَبَدُوا أَوْثَانَ ٱلْأُمَمِ وَسَجَدُوا لَهَا * مِنْ أَجْلِ ذٰلِكَ أَنْزَلَ ٱللهُ بِهِمْ هٰذَا ٱلْبَلَاءَ *

Ego ſum qui elegi domum iſtam, ut in ea 16
ſit habitatio mea; et bona opera, meamque
voluntatem exerceatis in ea cunctis die-
bus. Et ſi tu ambulaveris coram me, 17
quemadmodum ambulavit David pater
tuus, integro et recto animo, feceris
quicquid præcepi tibi, et mandata mea
legeſque meas ſervaveris; Stabiliam 18
thronum regni tui in æternum, quemad-
modum juravi Davidi patri tuo, et di-
xi, Non deerit tibi proles à conſpectu
meo regens Iſraelem. Sin autem faciem 19
tuam averteris tu et filii tui à via mea,
nec ſervaveritis leges et præcepta mea
quæ propoſui vobis; ſed colueritis idola
gentium, et adoraveritis ea: Diſperdam 20
vos de terra iſta quam dedi vobis; et
domum iſtam quam conſecravi nomini
meo, extirpabo à conſpectu meo; eritque
Iſrael proverbium et fabula inter omnes
gentes: Domus iſta deſtruetur, et qui- 21
cunque tranſierit juxta eam, ſe ſiſtet,
caputque ſuum movebit, ac dicet; Cur
fecit hoc Deus huic magnæ civitati, et
huic domui? Reſpondebitur, Quia de- 22
reliquerunt fœdera Dei, Dei majorum
ſuorum, qui eduxerat eos è terra Ægyp-
ti, coluerunt idola gentium, et adora-
verunt ea; idcirco immiſit in eos Deus
tantam miſeriam.

* ٱلْفَصْلُ ٱلثَّامِنُ *

1 2 * وَكَانَ بَعْدَ عِشْرِينَ سَنَةً * لَمَّا بَنَى سُلَيْمَانُ بَيْتَ ٱللهِ وَبَيْتَ مُلْكِهِ * وَٱلضِّيَاعُ ٱلَّتِي أَعْطَى
3 حِيرَامُ لِسُلَيْمَانَ بَنَاهَا سُلَيْمَانُ * وَأَسْكَنَ فِيهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ * وَمَرَّ سُلَيْمَانُ إِلَى أَنْطَاكِيَةَ *
4 5 وَنَزَلَ عَلَيْهَا وَقَلَعَهَا * وَبَنَى تَدْمُرَ ٱلَّتِي كَانَتْ خَرَابًا فِي ٱلْبَرِّيَّةِ * وَبَنَى ضِيَاعَهَا كُلَّهَا * وَبَنَى
6 حُورِينَ ٱلْفَوْقَانِيَّةَ * وَحُورِينَ ٱلسُّفْلَانِيَّةَ * وَكُلَّ ٱلضِّيَاعِ وَٱلْمَخَازِنِ ٱلَّتِي كَانَتْ لِسُلَيْمَانَ *
وَضِيَاعٌ مُزَوَّجَةٌ * وَضِيَاعٌ مُفْرَدَةٌ * وَكُلُّ شَهَوَاتٍ ٱشْتَهَاهَا سُلَيْمَانُ * بَنَاهَا فِي ٱلْبَيْتِ ٱلْمُقَدَّسِ
7 وَفِي لُبْنَانَ * وَكُلِّ أَرْضٍ تَحْتَ سُلْطَانِهِ * وَكُلُّ أُمَّةٍ فَضَلَتْ مِنَ ٱلْأَمُورِيِّينَ * وَٱلْحِيثِيِّينَ *
وَٱلْفَرِزِيِّينَ * وَٱلْحِوِيِّينَ * وَٱلْيَبُوسِيِّينَ * ٱلَّذِينَ مَا كَانُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ * ٱلَّذِينَ بَقُوا مِنْ
8 بَعْدِهِمْ فِي ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِي لَمْ يَقْدِرُوا بَنُو إِسْرَائِيلَ يُهْلِكُوهُمْ * جَعَلَهُمْ سُلَيْمَانُ عَبِيدًا * وَيُؤَدُّونَ
ٱلْجِزْيَةَ إِلَى هٰذَا ٱلْيَوْمِ *

CAP. VIII.

Poſt annos viginti, quum ædificâſſet 1
Salomon domum Dei, et domum regni ſui,
Oppida quæ dederat Hiram Salomoni, 2
ædificavit Salomon, et habitatores col-
locavit in eis Iſraelitas. Deinde per- 3
rexit Salomon Antiochiam, obſidit eam,
et extirpavit illam. Ædificavit etiam 4
Tadmirem quæ diruta jacebat in deſer-
to, et ædificavit omnia ipſius oppida.
Ædificavit quoque Horanem ſuperio- 5
rem, et Horanem inferiorem, Omnia
oppida et horrea quæ habebat Sa- 6
lomon, oppida duplicia, oppidaque ſim-
plicia; quicquid denique placuit Salo-
moni, ædificavit in domo ſancta, in Li-
bano, et quacunque regione ditioni ſuæ
ſubdita. Item plebem univerſam quæ 7
ſupererat ex Amoræis, Hethæis, Phere-
zæis, Hevæis, et Jebuſæis, qui non erant
ex Iſraelitis, qui remanſerant poſt eos
in terra, quos filii Iſrael perdere non
potuerant; Servos reddidit Salomon, 8
et vectigal in hunc uſque diem pende-
bant.

דברי הימים ב: ט

,ejus triarierũ principes & ,belli viri ipſi nam : ſuo opere in ſervos in Selomoh dedit non quos Iſrael filiis de Et
9 ומן־בני ישראל אשר לא־נתן שלמה לעבדים למלאכתו כי־המה אנשי מלחמה ושרי שלישיו
dominantes ,ducenti & quinquaginta ,Selomoh regi qui adſtantes principes iſti Et .ejus equitũ & ,ejus currus principes &
10 ושרי רכבו ופרשיו׃ ואלה שרי הנציבים אשר־למלך שלמה חמשים ומאתים הרדים
habitabit Non : dixit Etenim .ei ædificavit quam domũ in David civitate de Selomoh fecit aſcendere Parhoh filiam Et .populũ in
11 בעם׃ ואת־בת־פרעה העלה שלמה מעיר דויד לבית אשר בנה־לה כי אמר לא־תשב
fecit aſcendere Tunc .Domini arca eas ad eſt ingreſſa quas ;ipſæ ſanctitas quia : Iſrael regis David domo in mihi uxor
12 אשה לי בבית דויד מלך־ישראל כי־קדש המה אשר־באה אליהם ארון יהוה׃ אז העלה
faciendũ aſcendere ad ,die in diei verbo in Et : porticus facies ad ædificavit quod ,Domini altare ſuper ,Domino aſcenſiones Selomoh
13 שלמה עלות ליהוה על מזבח יהוה אשר בנה לפני האולם׃ ובדבר־יום ביום להעלות
,infermentatorũ ſollennitate in : annum per vicibus tribus ſollennitatibus & ,noviluniis & ,ſabbathis in Moſeh præceptum juxta
כמצות משה לשבתות ולחדשים ולמועדות שלוש פעמים בשנה בחג המצות
ſacerdotum diviſiones ſui patris David judicium juxta ſtatuit Et .tabernaculorũ ſollennitate in & ,hebdomadarũ ſollennitate in &
14 ובחג השבעות ובחג הסכות׃ ויעמד כמשפט דויד־אביו את־מחלקות הכהנים
janitores & ,ſuo die in diei verbo in ſacerdotibus coram miniſtrandũ ad & ,laudandũ ad ,ſuis cuſtodiis ſuper Levitas & ,ſuo ſervitio ſuper
על־עבדתם והלוים על־משמרותם להלל ולשרת נגד הכהנים לדבר־יום ביומו והשוערים
ſuper regis præcepto à declinaverũt non Et .Dei viri David præceptũ ſic quia : portam & portam ad ſuis diviſionibus in
15 במחלקותם לשער ושער כי כן מצות דויד איש־האלהים׃ ולא סרו מצות המלך על־
,Domini domus eſt fundata diem in uſq; Selomoh opus omne fuit paratũ Et .theſauris in & ,re omni in Levitis & ,ſacerdotib⁹
16 הכהנים והלוים לכל־דבר ולאצרות׃ ותכן כל־מלאכת שלמה עד־היום מוסד בית־יהוה
maris labium ſuper Eloth in & ,Heſiongheber in Selomoh ivit Tunc .Domini domus perfecta fuit : eũ complere ad uſque &
17 ועד־כלתו שלם בית יהוה׃ אז הלך שלמה לעציון־גבר ואל־אילות על־שפת הים
Selomoh ſervis cum venerunt & ,maris gnaros ſervos & ,naves ſuorũ ſervorũ manũ per Churam eũ ad miſit Et .Edom terram in
18 בארץ אדום׃ וישלח־לו חורם ביד־עבדיו אניות ועבדים יודעי ים ויבאו עם־עבדי שלמה
.Selomoh regem ad attulerunt & ; auri talenta quinquaginta & quadringenta inde tulerunt & : Ophir in
אופירה ויקחו משם ארבע־מאות וחמשים ככר זהב ויביאו אל־המלך שלמה׃

CAP. IX. ט

gravi virtute in Jeruſalaim in ænigmatib⁹ in Selomoh ; tentandũ ad venit & ,Selomoh auditum audivit Seba regina Et
1 ומלכת־שבא שמעה את־שמע שלמה ותבוא לנסות את־שלמה בחידות בירושלם בחיל כבד
quicquid eo cum eſt locuta & ,Selomoh ad venit & : precioſum lapidẽ & ,multitudine in aurũ & ,aromata portãtib⁹ camelis & ,valde
מאד וגמלים נשאים בשמים וזהב לרב ואבן יקרה ותבוא אל־שלמה ותדבר עמו את כל־אשר
.ei indicaverit non quod ,Selomoh à verbum latuit non & :ejus verba omnia Selomoh ei indicavit Et .ſuo corde cum erat
2 היה עם־לבבה׃ ויגד־לה שלמה את־כל־דבריה ולא־נעלם דבר משלמה אשר לא הגיד לה׃
aſſiſtentia & ,ej⁹ ſervorũ habitationẽ & ,ej⁹ menſæ cibum Et :ædificaverat quam domũ & ,Selomoh ſapientiam Seba regina vidit Et
4 3 ותרא מלכת־שבא את חכמת שלמה והבית אשר בנה׃ ומאכל שלחנו ומושב עבדיו ומעמד
.ſpirit⁹ ea in ultrà erat non & :Domini domũ aſcẽdebat quo ,ej⁹ aſcenſũ & ,eorũ veſtimẽta & ,ej⁹ pincernas & ,eorũ veſtimẽta & ,ej⁹ miniſtrorũ
משרתיו ומלבושיהם ומשקיו ומלבושיהם ועליתו אשר יעלה בית יהוה ולא־היה עוד בה רוח׃

Verſio VULG. LAT.

Porrò de filiis Iſrael non poſuit ut ſervirent operibus regis: ipſi enim erant viri bellatores, et duces primi, & principes quadrigarũ & equitũ ejus. 9
Omnes autẽ principes exercitûs regis Salomonis fuerunt ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum. 10
Filiã verò Pharaonis tranſtulit de civitate David, in domũ quam ædificaverat ei. Dixit enim rex; Non habitabit uxor mea in domo David regis Iſrael, eò ꝙ ſanctificata ſit: quia ingreſſa eſt in eam arca Dñi. 11
Tunc obtulit Salomon holocauſta Dño ſuper altare Dñi, quod extruxerat ante porticũ, 12
Ut ꝑ ſingulos dies offerretur in eo juxta præceptũ Moyſi in ſabbatis & in calendis, et in feſtis diebus ter ꝑ annum, id eſt, in ſolennitate azymorũ, & in ſolennitate hebdomadarũ, & in ſolennitate tabernaculorũ. 13
Et conſtituit juxta diſpoſitionẽ David patris ſui, officia Sacerdotũ in miniſteriis ſuis: & Levitas in ordine ſuo, ut laudarent, & miniſtrarent corã Sacerdotib⁹, juxta ritum uniuſcujuſq; diei: & janitores in diviſionibus ſuis ꝑ portã & portã: ſic enim præceperat David homo Dei. 14
Nec prætergreſſi ſunt de mandatis regis, tam Sacerdotes quàm Levitæ, ex omnib⁹ quæ præceperat, & in cuſtodiis theſaurorũ. 15
Omnes impenſas præparatas habuit Salomon, ex eo die quo fundavit domum Dñi, uſq; in diẽ quo ꝑfecit eam. 16
Tunc abiit Salomon in Aſiongaber, & in Ailath ad oram Maris rubri, quæ eſt in terra Edom. 17
Miſit autẽ ei Hiram ꝑ manus ſervorũ ſuorum naves, & nautas gnaros maris, & abierunt cum ſervis Salomonis in Ophir, tulerúntq; indè quadringenta quinquaginta talenta auri, & attulerunt ad regem Salomonem. 18

CAP. IX.

REgina quoque Saba, cùm audîſſet famam Salomonis, venit ut tentaret eum in ænigmatibus in Jeruſalem, cum magnis opibus, & camelis qui portabant aromata, & auri plurimum, gemmáſque pretioſas. Cúmque veniſſet ad Salomonem, locuta eſt ei quæcunque erant in corde ſuo. 1
Et expoſuit ei Salomon omnia quæ propoſuerat: nec quidquam fuit, quod non perſpicuum ei fecerit. 2
Quæ poſtquàm vidit, ſapientiam, ſcilicèt, Salomonis, & domum quam ædificaverat, 3
Necnon & cibaria menſæ ejus, & habitacula ſervorum, & officia miniſtrorum ejus, & veſtimenta eorum, pincernas quoque & veſtes eorum, & victimas quas immolabat in domo Domini: non erat præ ſtupore ultrà in ea ſpiritus. 4

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܥܒܕ̈ܐ ܒܡܠܟܘܬܗ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܗܘܘ ܓܒܪ̈ܐ
10 ܥܒ̈ܕܝ ܩܪܒܐ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܪ̈ܟܒܘܗܝ. ܘܦܪ̈ܫܘܗܝ. *ܘܗܢܘܢ ܫܠܝܛܢܐ ܘܦܩܘ̈ܕܐ ܕܦܩܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ. ܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ. ܕܡܫܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ. ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ
11 ܒܥܒܝܕܬܐ. *ܘܒܪܬ ܦܪܥܘܢ ܐܣܩ ܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܠܒܝܬܐ ܕܒܢܐ
ܠܗ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܗܘܐ. ܠܐ ܬܥܡܪ ܐܢܬܬܐ ܥܡܝ ܒܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ
12 ܕܩܕܝܫܐ ܗܝ. ܕܥܠ ܠܗ ܐܪܘܢܗ ܕܡܪܝܐ. *ܗܝܕܝܢ ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠܘ̈ܬܐ ܠܡܪܝܐ.
13 ܘܢܟܣ̈ܬܐ. ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܕܒܢܐ ܩܕܡ ܐܣܛܘܐ. *ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܟܠ ܝܘܡ ܡܩܪܒ ܗܘܐ.
ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܘܫܐ. ܒܫܒ̈ܬܐ ܘܒܥܐܕ̈ܐ. ܬܠܬ ܙܒܢܝ̈ܢ ܒܫܢܬܐ. ܒܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ. ܘܒܥܐܕܐ
14 ܕܨܘܡܐ. ܘܒܥܐܕܐ ܕܡܛܠ̈ܠܐ. *ܘܐܩܝܡ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܟܗ̈ܢܐ ܥܠ ܬܫܡܫܬܗܘܢ.
ܘܠܘܝ̈ܐ ܥܠ ܡܛܪ̈ܬܗܘܢ. ܠܫܘܒܚܐ ܘܠܬܫܡܫܬܐ ܩܕܡ ܟܗ̈ܢܐ. ܘܬܪ̈ܥܐ ܐܝܟ
ܙܕܩܗܘܢ. ܘܠܡܛܪ ܐܝܟ ܬܪ̈ܥܐ. ܠܬܪ̈ܥܐ ܝܘܡ ܒܝܘܡ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ
15 ܦܩܕ ܗܘܐ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. *ܘܠܐ ܣܛܘ ܡܢ ܦܘܩܕܢܗ
16 ܕܦܩܕ ܡܠܟܐ. ܥܠ ܟܗ̈ܢܐ ܘܥܠ ܠܘܝ̈ܐ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܐ. *ܘܐܬܩܢ ܗܘܝ
ܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܐܬܪܡܝܘ ܫܬܐܣ̈ܘܗܝ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
17 ܕܐܫܬܠܡ ܟܠܗ ܥܒܕܗ. *ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܥܣܝܘܢܓܒܪ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
18 ܠܘܩܒܠ ܐܝܠܬ. ܥܠ ܣܦܬ ܝܡܐ ܒܐܪܥܐ ܕܐܕܘܡ. *ܘܫܕܪ ܚܝܪܡ ܒܐܠܦ̈ܐ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ.
ܓܒܪ̈ܐ ܡܠܚ̈ܐ ܕܝܕܥܝܢ ܠܡܕܒܪܘ ܐܠܦ̈ܐ ܕܝܡܐ. ܥܡ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܙܠܘ
ܠܐܘܦܝܪ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܣܒܘ ܡܢ ܬܡܢ ܐܪܒܥܡܐܐ ܟܟܪ̈ܝܢ ܕܕܗܒܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܠܡܠܟܐ
ܫܠܝܡܘܢ.

ܛ ܦܘܠܓܗ*

1 *ܘܡܠܟܬ ܫܒܐ ܫܡܥܬ ܫܡܥܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܬܬ ܠܡܢܣܝܘܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ
ܒܐܘܚܕ̈ܬܐ. ܘܐܬܬ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܒܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܘܓܡܠ̈ܐ ܕܛܥܝܢܝܢ ܒܣܡ̈ܐ. ܘܕܗܒܐ
ܣܓܝ ܛܒ. ܘܟܐܦ̈ܐ ܛܒ̈ܬܐ. ܘܐܬܬ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܓܠܬ ܠܗ ܟܠ ܕܒܠܒܗ.
2 *ܘܚܘܝ ܠܗ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܐܦ ܪܐܙ ܠܒܗ. ܘܠܐ ܐܬܟܣܝ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܠܐ ܚܘܝܗ.
3 *ܘܚܙܬ ܡܠܟܬ ܫܒܐ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܐ. *ܘܡܐܟܘܠܬ ܦܬܘܪܗ:
4 ܘܡܘܬܒ ܥܒ̈ܕܘܗܝ: ܘܩܝܡ ܡܫܡܫ̈ܢܘܗܝ ܘܡܠܒܫ̈ܝܗܘܢ: ܘܡܫܩ̈ܝܢܘܗܝ ܘܡܠܒܫ̈ܝܗܘܢ:
ܘܕܒܚ̈ܐ ܕܡܕܒܚ ܗܘܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܗܘܬ ܒܗ ܪܘܚܐ ܬܘܒ ܠܡܚܙܐ.

Ex Iſraelitis autem nullos fecit Salomon ſervos in regno ſuo; quoniam hi erant viri bellum exercentes, præfecti curruum, & equites ejus: 9
Iidémque præpoſiti erant & curatores qui pro rege Salomone curabant, ducenti quinquaginta, qui ad opus adigebant populum operibus occupatum. 10
Porrò filiam Pharaonis tranſtulit Salomon è civitate Davidis in domum quam ædificaverat ei: dixerat énim, Non habitabit mulier mecum in domo Davidis regis Iſrael, quum ſancta ſit eò quòd in eam ingreſſa ſit arca Domini. 11
Tunc offerebat Salomon ſacrificia Domino & pacifica ſuper altare Domini, quod extruxerat ante porticum. 12
Pro debito ſingulorum dierum offerebat, ſecundùm præceptum Moſis, ſabbathis, & diebus feſtis; ter *ſcilicet* in anno, *nempe* in feſto die azymorum, in feſto jejunii, & in feſto tabernaculorum. 13
Et juxta legem Davidis patris ſui, conſtituit ſacerdotes in officiis ſuis: & Levitas in cuſtodiis ſuis, ad laudandum & miniſtrandum coram ſacerdotibus, ut quæque dies expoſcebat: & janitores juxta debitum ſuum, ut cuſtodirent januas ſingulis quibúſque diebus: quoniam ita præceperat David rex Iſraelis, qui regnum obtinuerat à Domino. 14
Nec uſpiam deflexit ab his quæ præceperat ei rex de ſacerdotibus, de Levitis, deque univerſo miniſterio domûs. 15
Et ad rem ſucceſſerunt omnia opera Salomonis ab eo die quo jacta fuêre fundamenta domûs Domini, uſque ad diem quo abſolutum fuit totum opus ejus. 16
Tunc profectus eſt Salomon ad Iſinu-geber civitatem quæ erat è regione Eloth, ſecus littus maris, in terra Edom. 17
Miſítque Hiram in navibus ſervos ſuos viros nautas, peritos gubernandi navigia marina, unà cum ſervis Salomonis; qui abierunt in urbem Ophir, tulerunt indè quadringenta auri talenta, & advexerunt ad regem Salomonem. 18

CAP. IX.

REgina quoque Sabæ, auditâ famâ Salomonis, venit ad probandum Salomonem ænigmatibus: venit, inquam in Jeruſalem maximo cum exercitu, & camelis aromatibus, auro plurimo, optimíſque gemmis onuſtis. Adivit ergò regem Salomonem, & aperuit ei quicquid habebat in animo ſuo: 1
Cui rex Salomon omnia, adeóque ſecretum cordis ejus indicavit: nihilque regem latuit, quin indicaret ei. 2
Cúmque vidiſſet regina Sabæ ſapientiam Salomonis, domum quam ædificaverat, 3
Cibum menſæ ipſius, conditionem ſervorum ejus, ſtatum miniſtrorum & veſtes eorum, pincernas & veſtes eorum, & victimas quas immolabat in domo Domini; non fuit ampliùs in ea ſpiritus ad videndum. 4

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· (ι) ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες
10 πολεμισταὶ ϗ ἄρχοντες, (κ) ϗ οἱ δυνατοὶ ϗ ἄρχοντες ἁρμάτων ϗ ἱππέων. Καὶ οὗτοι ἄρχοντες (λ) τῶν
11 προστατῶν βασιλέως Σαλωμὼν, πεντήκοντα ϗ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. Καὶ τὴν θυγατέρα
Φαραὼ (μ) ἀνήγαγε Σαλωμὼν ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν, Οὐ
κατοικήσει (ν) ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς
12 κυρίου. Τότε ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ (ξ) θυσιαστήριον, ὃ ᾠκοδόμησε κυρίῳ
13 ἀπέναντι τοῦ ναοῦ (ο) Κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς
σαββάτοις, ϗ ἐν τοῖς μησὶ, ϗ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, ϗ ἐν
14 τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, ϗ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. Καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν (π) Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων, (ρ) ϗ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· ϗ οἱ Λευῖται (σ) ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν,
τοῦ αἰνεῖν ϗ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· ϗ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς
15 διαιρέσεις αὐτῶν εἰς πύλην ϗ πύλην, ὅτι οὕτως (τ) ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. Οὐ παρῆλθον τὰς
16 ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων ϗ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον, ϗ εἰς τοὺς θησαυρούς. (υ) Καὶ ἡτοιμάσθη
17 πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου. Τότε ᾤχετο
18 Σαλωμὼν εἰς Γασιὼν Γαβὲρ, ϗ εἰς τὴν (φ) Αἰλὰθ τὴν παραθαλασσίαν (†) ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ. Καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ
ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα ϗ παῖδας εἰδότας θάλασσαν, ϗ ᾤχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμὼν εἰς
(χ) Σωφειρὰ, ϗ ἔλαβον ἐκεῖθεν (ψ) τὰ τετρακόσια ϗ πεντήκοντα τάλαντα χρυσίου, ϗ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

Et de filiis Iſrael non dedit Salomon in pueros (d) regno ſuo: quoniam 9
ecce viri bellatores, & (e) principes, & potentes, & principes curruum, & equitum. Et hi principes ex iis qui adſtabant regi Salomon, 10
quinquaginta & ducenti exactores operum in populo. Et filiam Pha- 11
raonis adduxit Salomon de civitate David in domum quam ædificaverat
ei: quoniam dixit; Non habitabit uxor mea in civitate David regis Iſ-
rael, quoniam (f) ſancta eſt, quo intravit illuc arca Domini. Tunc ob- 12
tulit Salomon holocauſtomata Domino ſuper altare, quod ædificavit Do-
mino è regione templi Juxta verbum diei in die, ad offerendum juxta 13
mandata Moyſi in ſabbatis, & in menſibus, & in feſtivitatibus, tribus
temporibus anni, in feſtivitate azymorum, & in feſtivitate hebdomadarum, & in feſtivitate tabernaculorum. Et ſtatuit juxta judicium 14
David patris ſui diſtributiones ſacerdotum; (g) & ſecundùm miniſteria eorum. Et Levitæ ſuper cuſtodias ſuas, ad laudandum, & mini-
ſtrandum coram ſacerdotibus juxta verbum diei in die. Et janitores ſe-
cundùm diſtributiones ad portam, & portam: quoniam ita mandata Da-
vid hominis Dei. Non tranſgreſſi ſunt mandata regis de ſacerdotibus 15
& Levitis in omni verbo, & in theſauris. Et paratum fuerat omne opi- 16
ficium, à qua die fundata eſt, (h) quoadusque perfecit Salomon domum
Domini. Tunc abiit Solomon in Gaſion Gaber, & in Ælath maritimam 17
in terra Idumæa. Et miſit Chiram in manu puerorum ſuorum navigia, 18
& pueros ſcientes mare: & abierunt cum pueris Salomon in Sophira:
& tulerunt indè quadringenta & quinquaginta talenta auri: & (i) venerunt ad regem Salomon.

MS. A. (ι) ὅτι αὐτοὶ ἄνδρες (κ) ϗ δυνατοὶ (λ) τῶν * προσταγμάτων τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν, (μ) Σαλωμὼν ἀνήγαγεν ἐκ (ν) γυνή μου (ξ) θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ᾠκοδόμησεν ἀπέναντι (ο) Καὶ κατὰ (π) Δαυὶδ τὰς (ρ) κατὰ τὰς (σ) κατὰ τὰς (τ) ἐντολὴ (υ) Καὶ * ἡτοίμασεν πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας * ἐτελειώθη ἕως οὗ ἐτέλεσεν Σαλωμὼν (φ) Αἰλὰμ (†) ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. (χ) Σωφηρὰ, (ψ) τετρακόσια ϗ

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν, ϗ ἦλθε τοῦ πειράσαι Σαλωμὼν ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα, ϗ κάμηλοι αἴρουσαι (α) ἀρώματα εἰς πλῆθος, ϗ χρυσίον, ϗ λίθον τίμιον.
2 ϗ ἦλθε πρὸς Σαλωμὼν, ϗ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν πάντα (β) ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. Καὶ ἀνήγγειλεν
αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, ϗ οὐ παρῆλθε λόγος ἀπὸ Σαλωμὼν ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ.
3 4 Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν σοφίαν Σαλωμὼν ϗ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, Καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν,
ϗ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, ϗ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, ϗ ἱματισμὸν (γ) αὐτῶν, ϗ οἰνοχόοις αὐτοῦ, ϗ στολισμὸν αὐτῶν, ϗ τὰ ὁλοκαυτώματα ἃ (δ) ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, ϗ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο·

CAP. IX.

ET regina Saba audivit nomen Salomon, & venit ad tentandum Sa- 1
lomon in ænigmatibus in Hieruſalem in virtute gravi valdè: & cameli
portantes aromata in multitudine, & aurum, & lapidem pretioſum. Et 2
venit ad Salomon, & locuta eſt ad eum omnia quæcunque erant in ani-
ma ſua. Et annuntiavit ei Salomon omnia verba ejus: & non præteriit
verbum à Salomon, quod non annuntiârit ei. Et vidit regina Saba ſapi- 3
entiam Salomon, & domum quam ædificavit, Et cibaria menſarum, 4
& ſeſſionem puerorum ejus, & ſtationem miniſtrorum ejus, & veſtem
eorum, & pincernas ejus, & ornatum eorum, & holocauſtomata, quæ
offerebat in domo Domini: (a) & extra ſe facta eſt.

MS.A. (α) ἀρώματα ϗ χρυσίον εἰς πλῆθος, ϗ λίθον (β) ὅσα ἐν (γ) αὐτοῦ, (δ) ἀνέφερον

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ومن بني اسرائيل ما عمل سليمان عبيدا لملكه * لانهم الذين يصنعون الحرب في الحروب * 9
وهم كبراء اجناده وفرسانه * وهولاء المملكون الذين كانوا يعضدون سليمان الملك * 10
مايتان وخمسون الذين كانوا يعملون الصنايع * وسليمان اطلع بنت فرعون من قرية داود 11
الي البيت الذي بناه لملكه * لانه قال لا تقعد معي امراة في بيت داود * لانه مقدس قد
دخل اليه صندوق عهد الله * وبعد ذلك قرب سليمان ذبايح على مذبح الله الذي بناه قدام 12
المذبح * وحساب كل يوم كان يطلع مثل ما امر موسي * في السبوت والاعياد * ثلاثة مرات 13
في السنة * في عيد الفطير * وعيد الصيام * وعيد المظلة * مثل ناموس داود ابيه * الكهنة على 14
مراتبهم * واللاويون علي عوايدهم يسبحون ويمجدون قدام الكهنة * حساب اليوم في يومه *
والبوابون علي حقوقهم يكونوا * يحفظوا الابواب * لان هكذا امر داود ملك اسرايل * الذي
قام بالملك قدام الله * ولم يمل عن ما امر به الملك على الكهنة وعلي اللاويين وعلي كل 15
خدمة البيت * وصنع سليمان كل الصنايع من يوم طرح اساس البيت الي يوم تممه كل 16
اعماله * وبعد ذلك مر سليمان الضيعة الذي كانت تحاذي الوث على شاط البحر بارض ادوم 17
وهدمها * وبعث حيرام عبيده في سفن * وهم رجال سفينيون ممن يعرف تدبيرها في البحر * مع 18
عبيد سليمان * فذهبوا الي اوفير مدينة الذهب * واخذوا من هناك اربعماية بدرة ذهبا *
وسلموها لسليمان *

Ex Iſraelitis autem non fecit Salomon 9
ſervos regni ſui, quoniam ipſi bellum
gerebant in prælis, ipſique erant principes
roboris ejus & equitum ejus: Et iidem 10
iſti erant dominatores qui opitulabantur
Salomoni regi, ducenti quinquaginta,
qui negotia peragebant. Salomon etiam 11
deduxit filiam Pharaonis è civitate Da-
vidis in ædem quam extruxerat in
Regiam ſuam: dixerat enim, Non habi-
tabit mecum mulier in domo Davidis,
quoniam ſancta eſt ob ingreſſum arcæ
fœderis Dei. Poſthæc obtulit Salomon 12
ſacrificia ſuper illud altare Dei, quod
extruxerat ante aram. Et cenſum diur- 13
num offerebat, quemadmodum præcepe-
rat Moſes, ſabbathis, & diebus feſtis;
ter quotannis, in feſto azymorum, feſto
jejunii, & feſto tabernaculorum. Juxta 14
legem Davidis patris ejus, ſacerdotes,
in officiis ſuis, & Levitæ ſecundùm con-
ſuetudines ſuas, laudabant & glorifi-
cabant coram ſacerdotibus, prout quæq;
dies expoſtulabat: Janitores etiam cu-
ſtodiebant januas ſecundùm ritus eorum,
quoniam ita præceperat David rex
Iſraelis, qui regnum exercuerat coram
Deo. Non deflexit ab his quæ manda- 15
verat ei rex quoad ſacerdotes, quoad
Levitas, & quoad omne miniſterium
domûs: Sed fecit Salomon quæcunque 16
agenda erant, ab eo die quo jecit funda-
menta domûs, ad eum uſque diem quo
abſolvit omnia ejuſdem opera. Poſthæc 17
perrexit Salomon ad oppidum illud
quod erat ex adverſo Eloth, prope littus
maris, in terra Edom, & deſtruxit
illud. Miſitque Hiram in navibus ſer- 18
vos ſuos, qui quidem erant viri nautæ ex
his qui callebant artem gubernandi eas
in mari, unà cum ſervis Salomonis; qui
abeuntes ad Ophir urbem auri, tulerunt
inde quadringenta auri talenta, dederunt-
que Salomoni.

* الفصل التاسع *

* وسمعت ملكة سبا خبر سليمان * فجات لامتحان سليمان في الاسرار * بقوة عظيمة جدا * وجمال 1
محملة عطرا وذهبا كثيرا * وفصوصا وجواهر واهدية لسليمان الملك * وكشفت له كل ما في 2
قلبها * ولم تخف عنه سرها * وسمعت ملكة سبا حكمة سليمان * ورات البيت الذي بناه * وموايد 3 4
طعامه * وعبيده وخدامه ولباسهم * والبوابين ولباسهم * والمذبح الذي يذبح عليه في
بيت الله * وما اطاقت روحها ان ترى شيا آخر *

CAP. IX.

AUdiens autem regina Sabæ famam 1
Salomonis, tentatum venit Salomonem
quæſtionibus abſtruſis, copioſiſſimo cum
comitatu, camelis onuſtis thure, auro plu-
rimo, lapillis, gemmis, ac muneribus pro
Salomone rege: Aperuit illi quicquid 2
habebat in animo, nec celavit ei ſecretum
ſuum. Et cùm audîſſet regina Sabæ 3
ſapientiam Salomonis, vidiſſetque domum
quam extruxerat, Menſas cibi illius, 4
ſervos ac miniſtros & veſtimenta eo-
rum, janitores & veſtimenta eorum, &
aram ſuper quam ſacrificabat in domo
Dei, impatiens videndi res alias,

דברי הימים ב: ט

credebam non Et .tua ſapientia *ſuper* & ,tuis *verbis ſuper* ,mea terra in audivi quod verbum *Veritas* : regem ad Dixitque
וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי 5 6
.tuæ ſapientiæ multitudinis dimidium mihi fuit indicatũ non ecce Et :mei oculi viderent & , venirem donec , eorum verbis
לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ
audientes & ,ſemper *tuas facies ad ſtantes* , iſti tui ſervi beati & , tui viri Beati .audivi quam *auditione ſuper* Addidiſti
יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים 7
Domino regem in ſuũ thronũ ſuper te *dandum ad* te *in* voluit qui ,benedictus tuus Deus DOMINUS Sit .tuã ſapientiam
אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה 8
.juſtitiam &,judicium faciendũ ad regem in eos ſuper te *dedit* &,ſeculũ in eũ *ſtabiliendũ ad* ,Iſrael *erga* *tui Dei* *amore in* : tuo Deo
אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃
aroma ſicut fuit non Et .*precioſum lapidem* & ,valde multitudinẽ in aromata & , auri talenta viginti & , centum regi dedit Et
וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם 9
aurum attulerunt qui Selomoh ſervi & , Churam ſervi etiam Et .Selomoh regi Seba regina dedit quod , iſtud
הַהוּא אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם־עַבְדֵי חוּרָם וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב 10
domo in *elevationes* *coralliorum* lignis rex fecit Et .*precioſum lapidem* & , *coralliorum* ligna attulerunt , Ophir de
מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי אַלְגּוּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת לְבֵית־ 11
.Jehudah terra in antè ipſa ſicut viſa ſunt non Et .cantoribus *nabla* & , citharas & , regia domo in &,DOMINI
יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃
,eſt reverſa Et .regem ad attulerat quod præter ,poſtulavit quam ,ejᵘ volũtatẽ omnẽ Sebah reginæ dedit Selomoh rex Et
וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ 12
ſexcenta , *uno anno* in Selomoh ad veniebat quod auri pondus erat Et .ejus ſervi & , ipſa ſuã terram in abiit &
וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת 13
comites & , Harab reges omnes & ,adducentes *circumeuntes* & , *perveſtigantes* viros Præter .auri talenta ſex & ſexaginta &
וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכְּרֵי זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב וּפַחוֹת 14
ſexcenti : *protenſo* auro ſcuta ducenta Selomoh rex fecit Et .Selomoni argentum & , aurum adducentes , terræ
הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת 15
aſcendebat *auri* trecenti ; ductili auro clypeos trecentos Et .*uno* ſcuto ſuper *aſcendebat* *protenſo* *auro*
זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה 16
auro illud texit & ;grande *dentis* ſolium rex fecit Et .Lebanon ſaltus domo in rex eos *dedit* & : *uno* clypeo ſuper
עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב 17
: ſeſſionis locum ad inde & hinc manus & , *apprehenſa* ſolio ipſi *auro in ſcabellum* & , ſolio gradus ſex Et .mundo
טָהוֹר׃ וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב לַכִּסֵּא מָאֳחָזִים וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת 18
.inde & hinc gradus ſex *ſuper ibi ſtantes* · leones duodecim Et .manus juxta ſtantes leones duo &
וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה 19
Lebanon ſaltus domus vaſa omnia & ; aurea Selomoh regis potus vaſa omnia Et .*regno omni* ſic eſt factum Non
לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃ וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן 20
.quicquam *in* Selomoh diebus in reputabatur argentũ Non .*concluſo* auro
זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃

Verſio VULG. LAT.

Dixítque ad regem ; Verus eſt ſermo, quem audieram in 5
terra mea de virtutibus & ſapientia tua. Non credebam 6
narrantibus, donec ipſa veniſſem,& vidiſſent oculi mei,
& probâſſem vix medietatem ſapientiæ tuæ mihi fuiſſe
narratam : viciſti famam virtutibus tuis. Beati viri tui, 7
& beati ſervi tui, qui aſſiſtunt coram te omni tempore,&
audiunt ſapientiam tuam. Sit Dominus Deus tuus be- 8
nedictus, qui voluit te ordinare ſuper thronum ſuum,
regem Domini Dei tui. Quia diligit Deus Iſrael, & vult
ſervare eum in æternum, idcircò poſuit te ſuper eum re-
gem, ut facias judicia atque juſtitiam. Dedit autem re- 9
gi centum viginti talenta auri, & aromata multa nimis,
& gemmas pretioſiſſimas : non fuerunt aromata talia ut
hæc, quæ dedit regina Saba regi Solomoni. Sed & ſer- 10
vi Hiram cum ſervis Salomonis attulerunt aurum de O-
phir, & ligna thyina, & gemmas pretioſiſſimas : De 11
quibus fecit rex, de lignis ſcilicèt thyinis, gradus in do-
mo Domini, & in domo regia, citharas quoque,& pſal-
teria cantoribus : nunquam viſa ſunt in terra Juda li-
gna talia. Rex autem Salomon dedit reginæ Saba cun- 12
cta quæ voluit, & quæ poſtulavit, & multò plura quàm
attulerat ad eum: quæ reverſa,abiit in terrã ſuã cum ſervis
ſuis. Erat autem pondus auri, quod afferebatur Salo- 13
moni per ſingulos annos, ſexcenta ſexaginta ſex talenta
auri : Exceptâ eâ ſummâ, quam legati diverſarum gen- 14
tium, & negotiatores afferre conſueverant, omnéſque
reges Arabiæ, & ſatrapæ terrarum, qui comportabant
aurum & argentum Salomoni. Fecit igitur rex Salomon 15
ducentas haſtas aureas de ſumma ſexcentorum aureorum,
qui in ſingulis haſtis expendebantur. Trecenta quoque 16
ſcuta aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur
ſingula ſcuta : poſuítque ea rex in armamentario, quod
erat conſitum nemore. Fecit quoque rex ſolium ebur- 17
neum grande, & veſtivit illud auro mundiſſimo. Sex 18
quoque gradus, quibus aſcendebatur ad ſolium, & ſca-
bellum aureum, & brachiola duo altrinſecùs, & duos
leones ſtantes juxta brachiola, Sed & alios duodecim 19
leunculos ſtantes ſuper ſex gradus ex utraque parte:non
fuit tale ſolium in univerſis regnis. Omnia quoque va- 20
ſa convivii regis erant aurea, & vaſa domûs ſaltûs Liba-
ni ex auro puriſſimo. Argentum enim in diebus illis
pro nihilo reputabatur.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܐܡܪܬ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܫܪܝܪܐ ܗܘܬ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܬ ܗܘܝܬ ܒܡܕܝܢܬܝ. ܥܠ ܨܒܘܬܟ 5
ܘܥܠ ܚܟܡܬܟ. *ܘܠܐ ܗܝܡܢܬ ܗܘܝܬ. ܥܕܡܐ ܠܐܬܝܬ ܘܚܙܝ ܥܝܢܝ. ܘܗܐ ܠܐ ܚܘܝܘܢܝ 6
ܦܠܓܗ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܚܟܝܡ ܐܢܬ. ܘܝܬܝܪܬ ܥܠ ܫܘܡܥܐ ܕܫܡܥܬ. *ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܝܟ ܗܠܝܢ 7
ܕܩܝܡܝܢ ܩܕܡܝܟ ܐܡܝܢܐܝܬ. ܘܫܡܥܝܢ ܚܟܡܬܟ. *ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܗܘ ܡܒܪܟܐ. ܗܘ ܕܓܒܟ 8
ܘܐܘܬܒܟ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܪܚܡ ܡܪܝܐ ܠܐܝܣܪܝܠ.
ܐܩܝܡܟ ܡܠܟܐ ܥܠܝܗܘܢ ܠܥܠܡ. ܠܡܥܒܕ ܕܝܢܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ. *ܘܝܗܒܬ ܠܡܠܟܐ ܡܐܐ 9
ܘܥܣܪܝܢ ܟܟܪܝܢ ܕܕܗܒܐ. ܘܒܣܡܐ ܣܓܝܐܐ ܕܛܒ. ܘܟܐܦܐ ܛܒܬܐ. ܘܠܐ ܐܬܚܙܝܘ ܐܝܟ ܒܣܡܐ
ܗܠܝܢ ܒܥܠܡܐ: ܕܝܗܒܬ ܡܠܟܬ ܫܒܐ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. *ܘܬܘܒ ܥܒܕܘܗܝ ܕܚܝܪܡ. 10
ܘܥܒܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܐܝܬܝܘ ܕܗܒܐ ܡܢ ܐܘܦܝܪ. *ܘܐܝܬܝܘ ܩܝܣܐ ܕܐܒܢܘܣܐ. 11
ܠܣܩܘܦܬܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܒܝܬܗ ܕܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܟܢܪܐ ܠܡܫܒܚܢܐ. ܘܠܐ
ܐܬܚܙܝܘ ܐܟܘܬܗܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. *ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܝܗܒ ܠܡܠܟܬ ܫܒܐ. 12
ܟܠ ܡܕܡ ܕܫܐܠܬܗ. ܠܒܪ ܡܢ ܕܝܗܒ ܠܗ. ܘܓܠܐ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܒܠܒܗ.
ܘܩܡܬ ܐܙܠܬ ܠܡܕܝܢܬܗ. ܗܝ ܘܥܒܕܝܗ. *ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܕܗܒܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ 13
ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܫܢܬܐ. ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܬ ܟܟܪܝܢ ܕܕܗܒܐ. *ܠܒܪ ܡܢ ܡܟܣܐ 14
ܕܡܕܝܢܬܐ: ܘܡܘܒܠܐ ܕܬܓܪܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܥܪܒܝܐ. ܘܫܠܝܛܢܐ ܕܐܪܥܐ. ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ
ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܠܫܠܝܡܘܢ. *ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܐܬܝܢ ܬܪܝܣܝܢ ܕܕܗܒܐ ܛܒܐ. 15
ܘܡܐܬܝܢ ܡܢܝܢ ܕܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܦܫܛ ܒܬܪܝܣܐ ܚܕ. *ܘܬܠܬܡܐܐ ܡܓܢܝܢ ܕܕܗܒܐ ܛܒܐ. 16
ܘܬܠܬܐ ܡܢܝܢ ܕܕܗܒܐ. ܒܟܠ ܩܒܬ ܡܓܢ ܐܝܟ ܕܡܫܘܚܬܐ ܚܕܐ. ܘܣܡ ܐܢܘܢ ܡܠܟܐ ܒܒܝܬ
ܥܒܐ ܕܠܒܢܢ. *ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܢܐ ܪܒܐ. ܘܚܦܝܗ ܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. *ܫܬܐ 17 18
ܕܪܓܝܢ ܠܟܘܪܣܝܐ. ܘܣܦܬܗ ܕܟܘܪܣܝܐ ܚܕܪܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ. ܘܐܝܕܘܬܐ ܡܟܐ ܘܡܟܐ.
ܥܠ ܐܬܪܐ ܕܡܘܬܒܐ. ܘܬܪܝܢ ܐܪܝܘܬܐ ܩܝܡܝܢ ܒܣܬܪ ܐܝܕܘܬܐ. *ܘܬܪܥܣܪ ܐܪܝܘܬܐ ܩܝܡܝܢ 19
ܬܡܢ. ܥܠ ܫܬܐ ܕܪܓܝܢ. ܡܟܐ ܘܡܟܐ. ܘܠܐ ܐܬܥܒܕ ܗܟܢܐ ܒܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ.
*ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܬܫܡܫܬܗ ܕܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܕܕܗܒܐ. ܘܟܠ ܡܐܢܐ ܕܒܝܬ ܓܙܐ 20
ܕܡܠܟܐ. ܕܕܗܒܐ ܚܡܝܪܐ. ܘܟܣܦܐ ܠܐ ܚܫܝܒ ܗܘܐ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ ܐܝܟ ܡܕܡ.

Dixítque regi Salomoni, Verum erat verbum 5
quod audiveram in urbe mea de rebus tuis
& de ſapientia tua : Fidem tamen non ad- 6
hibui, donec venirem, viderentque oculi
mei, ſed ecce non indicârunt mihi dimidium:
ampliore *quidem* ſapientiâ polles, & ſuperas
famam quam audiveram. Beati ſervi tui iſti 7
qui ſtant coram te jugiter, & audiunt ſapien
tiam tuam. Sitque Dominus ille Deus tuus 8
benedictus, qui te elegit,teque collocavit ſu-
per ſolium regni Iſraelis. Certè quia diligit
Dominus Iſraelem , ſtatuit te regem ſuper
eos in æternum, ad exercendum judicium &
juſtitiam. Deditque regi centum viginti au- 9
ri talenta, aromata plurima ,& gemmas opti-
mas : nec viſa ſunt in orbe aromata ſimilia
his quæ dedit regina Sabæ regi Salomoni.
Adhæc ſervi Hirami & ſervi regis Salomonis 10
advexerunt aurum ex Ophir, Et advexerunt 11
ligna hebeni ad *conficiendos* cancellos domûs
Domini & domûs regis Salomonis, & citha-
ras pro cantoribus ; quibus ſimilia non fue-
rant conſpecta in terra Judæ. Rex quoque 12
Salomon dedit reginæ Sabæ quicquid ab eo
petiit, præter ea quæ ipſe *ſuâpte munificen-
tiâ* dederat illi, & declaravit ei quicquid a-
nimo ipſa conceperat : tum ſurgens reverſa
eſt in urbem ſuam cum ſervis ſuis. Porrò nu- 13
merus auri quod annuatim redibat ad Salo-
monem, erat ſexcentorum ſexaginta ſex auri
talentorum , Præter vectigalia urbium, 14
& ſarcinas mercatorum : Sed & omnes
Arabum reges , & principes terræ affe-
rebant argentum & aurum Salomoni. Fecit 15
quoque Salomon ducentos clypeos ex auro
optimo, & ducentis auri optimi talentis ob-
duxit unumquemque clypeum : Et trecenta 16
auri optimi ſcuta, & tres auri minæ colloca-
tæ fuerant in manubrio cujuſlibet ſcuti : re-
poſuitque ea rex in domo ſaltûs Libani. Fe- 17
cit prætereà rex ſolium eburneum ingens, &
obduxit illud auro mundo. Sex gradus ha- 18
bebat ſolium illud, & ſolii margo rotunda
erat à tergo : fulcra manuaria hinc inde im-
minebant loco ſeſſionis, & bini leones ſta-
bant ponè fulcra manuaria : Duodeni quo- 19
que leones ſtabant illic ſuper ſex illos gradus
hinc inde ; hujuſmodi non factum fuit in ul-
lo regno. Omnia vaſa miniſterii regis Salo- 20
monis erant aurea, & omnia vaſa ærarii re-
gis ex auro puriſſimo : Argentum verò die-
bus Salomonis nullius erat pretii.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου, καὶ
6 περὶ τῆς σοφίας σου. Καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ
ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἥμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου, (ε) προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα.
7 Μακάριοι οἱ (ζ) ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ (η) παῖδές οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διαπαντὸς
8 (θ) καὶ ἀκούοντες τὴν σοφίαν σου. Ἔστω κύριος ὁ θεός σου (ι) εὐλογημένος, ὃς (κ) ἠθέλησεν ἐν
σοὶ τοῦ δοῦναί σε (λ) ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς (μ) βασιλέα κυρίῳ θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν
θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στῆσαι αὐτὸν (ν) εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι
9 (ξ) κρίμα καὶ δικαιοσύνην. Καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ ἀρώματα,
εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ λίθον τίμιον, καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα
10 Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. Καὶ οἱ παῖδες Σαλωμὼν καὶ οἱ παῖδες Χιρὰμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμὼν
11 ἐκ Σουφὶρ, καὶ ξύλα πεύκινα, καὶ λίθον τίμιον. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ
πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ᾠδοῖς,
12 καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ
Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾔτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἤνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών,
13 καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν (ο) αὐτῆς. Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμὼν
14 ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ, ἑξακόσια ἑξηκονταὲξ τάλαντα χρυσίου, Πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων
(π) καὶ τῶν ἐμπορευομένων ὧν ἔφερον. καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν
15 τῆς (ρ) γῆς, πάντες ἔφερον χρυσίον καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς
Σαλωμὼν διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατοὺς, ἑξακόσιοι χρυσοῖ (σ) καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν
16 ἕνα θυρεόν. Καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα
17 ἑκάστην, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ (τ) δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς
18 θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. Καὶ ἓξ ἀναβαθμοὶ
τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο
19 λέοντες ἑστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας, Καὶ δώδεκα λέοντες ἑστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ
20 ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν (υ) πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. Καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν χρυσία,
καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ (φ) κατειλημμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν
ἡμέραις Σαλωμὼν εἰς οὐθέν.

Et dixit ad regem; Verus eſt ſermo, quem audivi in terra (b.) mea de 5
verbis tuis, & de ſapientia tua. Et non credidi ſermonibus, quoadusq; 6
veni, & viderunt oculi mei: & ecce non eſt annuntiatum mihi dimidium
multitudinis ſapientiæ tuæ: adjeciſti ſuper auditionem, quam audiveram.
(c) Beati viri tui, beati pueri hi, qui aſſiſtunt tibi ſemper, & 7
audiunt ſapientiam tuam. Sit Dominus Deus tuus benedictus; qui voluit 8
in te, ad dandum te ſuper thronum ſuum in regem Domino Deo
tuo. In diligendo Dominum Deum tuum, ipſum Iſrael, ad ſtatuendum
eum in ſeculum, & dedit te ſuper eos in regem, ad faciendum judicium,
& juſtitiam. Et dedit regi centum viginti talenta auri, & aromata 9
in multitudine plurima, & lapidem pretioſum. Et non fuit juxta aromata
illa, quæ dedit regina Saba regi Salomon. Et pueri Salomon, & 10
pueri Chiram afferebant aurum Salomoni de Suphir, & ligna (d) pinea,
& lapidem pretioſum. Et fecit rex ligna pinea, aſcenſiones domui Domini, 11
& domui regis, & citharas, & nablas cantoribus. Et non apparuerant
talia antea in terra Juda. Et rex Salomon dedit reginæ Saba 12
omnia deſideria ejus, quæ poſtulavit, præter omnia quæ attulerat regi
Salomon. Et revertit in terram ſuam. Et fuit pondus auri allati ad Salomon 13
in anno uno, ſexcenta ſexaginta talenta auri Præter viros ſubjectos, 14
& mercatorũ, (e) quæ afferebant. Et de omnibus regibus Arabiæ, et ſatraparũ
terræ, omnes afferebant aurum et argentũ regi Salomon. Et fecit rex 15
Salomon ducenta ſcuta aurea ductilia: ſexcenti aurei puri inerant 16
in uno ſcuto: Et trecentos clypeos ductiles aureos, (f) trecentorum
aureorum aſcendebat ſuper clypeum unumquemque. Et dedit eos rex
in domo ſylvæ Libani. Et fecit rex thronum de elephantinis dentibus 17
magnum: & deauravit eum auro probato: Et ſex gradus throno (g) illigati 18
auro, & brachiola hinc & hinc ſuper thronum ſeſſionis: & duo leones
ſtantes apud brachiola: Et duodecim leones ſtantes ibi ſuper ſex 19
gradus hinc & hinc. Non factum eſt ſic in omni regno. Et omnia vaſa 20
regis Salomon ex auro, & omnia vaſa domûs ſylvæ Libani auro
incluſa. Non fuit argentum reputatum in diebus Salomon ad quicquam.

MS. A. (ε) καὶ προσέθηκας (ζ) ἄνδρες, μακάριοι (η) παῖδές σου οὗτοι (θ) καὶ ἀκούουσιν σοφίαν (ι) ηὐλογημένος, (κ) ἠθέλησέν σοι τοῦ (λ) ἐπὶ θρόνου (μ) βασιλέα τῷ λαῷ σου· ἐν (ν) εἰς τὸν αἰῶνα, (ξ) κρίσιν καὶ (ο) ἑαυτῆς. (π) καὶ ἐμπορευομένων (ρ) γῆς, ἔφερον (σ) καθαροὶ [* τῷ ἑνὶ θυρεῷ. ἑξακόσιοι χρυσοῖ] ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν. Καὶ (τ) τοῦ δρυμοῦ (υ) πάσῃ βασιλείᾳ. (φ) κατειλημμένα. καὶ οὐκ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

5 6 وقالت * حقا سمعت ورأيت * وما كنت أصدق حتي جيت وابصرت بعيني * وما رأيت *
7 نصف حكمتك * وقد زاد ذلك علي ما سمعته * فطوبي لعبيدك القيام بين يديك في
8 كل يوم * ويسمعون حكمتك * والرب الهك مبارك الذي اصطفاك واجلسك
علي كرسي ملك اسرائيل * ولان الله احب اسرائيل * فاقامك عليهم الي الابد * لتعمل
9 عليهم الحكم والصدق والحق * واعطته ميه وعشرين بدرة ذهب * وبخورات كثيرة
10 جيدة * ودرا وجواهر لم ير مثلها قط في الدنيا الذي اعطته لسليمان * وكذلك عبيد
11 سليمان وعبيد حيرام * اتوا اليه بذهب من اوفير * وبخشب الساج لقوايم بيت الله وبيت
12 ملك سليمان * واناييب الصفارات للتسبيح * لم ير مثلها في ارض يهودا * واعطي الملك
سليمان لملكة سابا كل ما ارادت * وكشف لها اسرار قلبها * وانصرفت هي وعبيدها الي
13 مدينتها * وصار عدد الذهب الذي حصل لسليمان في سنة واحدة * ستماية وستة وستين
14 بدرة ذهب * غير مكوس المدن ودخل التجار * وكل ملوك العرب وسلاطين الارض كانوا
15 يأتون الي سليمان باموال وذهب * وصنع ميتي درقة كبارا وتراسا ذهبا جيدا * والبس
16 كل درقة ستماية مثقال ذهب * وثلاث ماية درقة ذهب جيد * وصنع مقبض كل درقة
17 ثلاثة امنان ذهب * واعطاها الملك لبني غابات لبنان * وصنع له كرسيا عظيما *
18 واكساه بالذهب النقي * وعمل له ست درجات * وحافات الكرسي معوجة الي خلف *
19 ويداه من الجانبين علي متكي المجلس فيهما سبعان قايمان بين يديه * واثنا عشر
سبعا قيام علي ستة درجات من ههنا ومن ههنا * ولم يصنع احد من ساير ملوك الارض مثله
20 * وكان آنية الملك كلها ذهبا * وكل آنية خزاينه ذهب كلها * وما كانت الفضة
تعد في ايامه *

Dixit, Vera audiveram, & vidi; Sed 5
non credebam, donec venirem & propriis 6
oculis cernerem: & licèt non viderim dimidiam
partem ſapientiæ tuæ, id tamen
ſuperat quæ audiveram. Beati ſervi tui 7
ſtantes coram te quotidie, & ſapientiã tuam
audientes. Sitque benedictus Dominus 8
Deus tuus qui te elegit, & collocavit
ſuper ſolium regni Iſraelis.
Sanè quia Deus diligit Iſraelem, te
præpoſuit eis in æternum ut exerceres in
eos judicium, æquitatem, & veritatem.
Deinde dedit ei centum viginti 9
talenta auri, odoramenta plurima et
optima, uniones, ac gemmas, nil unquam
tale viſum eſt in orbe, qualia erant
quæ dedit Salomoni. Pari modo ſervi 10
Salomonis et ſervi Hirami attulerunt
ei aurum ex Ophir, Et ligna braſilica 11
ad conficiendas columnas domûs Dei
et domûs regis Salomonis, et fiſtulas
tibiarum muſicarum; quibus ſimilia nondum
viſa fuerant in terra Juda. Viciſſim 12
rex Salomon dedit reginæ Sabæ
quicquid optavit, et indicavit ei ſecreta
cordis ejus; deinde rediit ipſa
cum ſervis ſuis in urbem ſuam. Erat 13
autem numerus auri quod unico anno
proveniebat Salomoni, ſexcentorum ſexaginta
ſex auri talentorum, Exceptis 14
urbium tributis, et negotiatione mercatorum.
Omnes etiam reges Arabum
et imperatores terræ afferebant Salomoni
argentum et aurum. Fecit autem 15
ducenta ſcuta magna ſeu clypeos ex auro
optimo, et ſingulos clypeos obtexit
ſexcentis auri talentis: Et trecentas 16
parmas ex auro optimo, fecitque manubrium
cujuſlibet parmæ è tribus auri minis;
et dedit eas rex filiis Abathis è Libano.
Fecit quoque ſibi ſolium maximum, 17
et texit illud auro puro: Fecit 18
illi ſex gradus: oræ ejuſdem ſolii erant
reflexæ: in brachiis ejus ab utraque latere
ſuper ſedis fulcrum, duo ſtabant leones
ab anteriori parte: Duodecim ſtabant 19
leones ſuper ſex illos gradus hinc
inde: nemo regum terræ fecit huic ſimile.
Præterea cuncta regis vaſa erant 20
aurea, et omnia vaſa theſaurorum ejus
aurea erant: argentum verò in diebus
ejus nihili æſtimabatur.

aurum portantes Tarſis naves veniebant annis tribus in ſemel : Churam ſervis cum Tarſis euntes regis naves Nam
21 כי־אניות למלך הלכות תרשיש עם עבדי חורם אחת לשלוש שנים תבואנה אניות תרשיש נשאות זהב
ſapientia in terræ regibus omnibus præ Selomoh rex eſt magnificatus Et .pavos & ,ſimias & ,elephantum dentes, argentum &
22 וכסף שנהבים וקופים ותוכיים: ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ לעשר
ej⁹ corde in Deus dedit quam ,ej⁹ ſapientiã audiendũ ad, Selomoh facies quærentes terræ reges omnes Et .ſapientia &
23 וחכמה: וכל מלכי הארץ מבקשים את־פני שלמה לשמע את־חכמתו אשר־נתן האלהים בלבו:
;mulos & ,equos ,aromata & armaturam ,veſtes & ,aurea vaſa & ,argentea vaſa ,ſuum munus vir deferentes ipſi Et
24 והם מביאים איש מנחתו כלי כסף וכלי זהב ושלמות נשק ובשמים סוסים ופרדים
.equitum millia duodecim & ,curruum & ,equorum ſtabula millia quatuor Selomoni fuit Et .anno in anni verbum
25 דבר־שנה בשנה: ויהי לשלמה ארבעת אלפים אריות סוסים ומרכבות ושנים־עשר אלף פרשים
ad uſque & flumine à ,regibus omnibus in dominans fuit Et .Jeruſalaim in rege cum & ;currus urbibus in eos dimiſit Et
26 ויניחם בערי הרכב ועם־המלך בירושלם: ויהי מושל בכל־המלכים מן־הנהר ועד־
præbuit cedros & ,lapides ſicut Jeruſalaim in argentũ rex præbuit Et .Ægypti terminũ ad uſque & ,Peliſtim terram
27 ארץ פלשתים ועד גבול מצרים: ויתן המלך את־הכסף בירושלם כאבנים ואת־הארזים נתן
.terris cunctis de & ,Selomoh ad Ægypto ex equos educentes Et .multitudine in planitie in quæ ,ſycomoros quaſi
28 כשקמים אשר־בשפלה לרב: ומוציאים סוסים ממצרים לשלמה ומכל־הארצות:
prophetia in & ,prophetæ Nathan verbis ſuper ſcripta ipſa nonne ,noviſſimorum & ,primorum Selomoh verborũ reſiduum Et
29 ושאר דברי שלמה הראשנים והאחרונים הלוא־הם כתובים על־דברי נתן הנביא ועל־נבואת
omnẽ ſuper Jeruſalaim in Selomoh regnavit Et ? Nebat filium Jarobham ſuper videntis Iheddi viſionibus in & ,Silonitæ Achijah
30 אחיה השילוני ובחזות יעדי החזה על־ירבעם בן־נבט: וימלך שלמה בירושלם על־כל־
regnavitque :ſui patris David civitate in eũ ſepelierunt & ;ſuis patribus cum Selomoh dormivit Et .annis quadraginta Iſrael
31 ישראל ארבעים שנה: וישכב שלמה עם־אבתיו ויקברהו בעיר דויד אביו וימלך
.eo pro ejus filius Rechabham
רחבעם בנו תחתיו:

CAP. X. יוד

Jarobham audire circa ,fuit Et .eum faciendum regnare ad ,Iſrael omnis venerant Sechem quia ;Sechem in Rechabham abiit Et
1 וילך רחבעם שכמה כי שכם באו כל־ישראל להמליך אתו: ויהי כשמע ירבעם
2 ,miſerunt Et .Ægypto de Jarobham eſt reverſus & ;regis Selomoh faciebus à fugerat qui Ægypto in ipſe & ,Nebat filius
בן־נבט והוא במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך וישב ירבעם ממצרים: וישלחו
3 tuus Pater :dicendo ,Rechabham ad ſunt locuti & :Iſrael omnis & ,Jarobham venit & ;eum vocaverunt &
ויקראו־לו ויבא ירבעם וכל־ישראל וידברו אל־רחבעם לאמר: אביך
4 ,nos ſuper dedit quod ,gravi ejus jugo de & ,dura tui patris ſervitute de allevia nunc & ,noſtrũ jugũ aggravavit
הקשה את־עלנו ועתה הקל מעבדת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר־נתן עלינו
rex conſuluit Et .populus abiit & :me ad revertimini & ,dies tres Adhuc ,eos ad dixit Et .tibi ſerviemus &
5 ונעבדך: ויאמר אלהם עוד שלשת ימים ושובו אלי וילך העם: ויועץ המלך
6 conſulentes vos Quomodo :dicendo,vivum ipſum exiſtendo in ,ej⁹ patris Selomoh facies ad ſtantes fuere qui ſenes Rechabham
רחבעם את־הזקנים אשר־היו עמדים לפני שלמה אביו בהיתו חי לאמר איך אתם נועצים
;eis placueris & ,huic populo bono in fueris Si :dicendo,eum ad ſunt locuti Et ?verbum huic populo reſpondendum ad
7 להשיב לעם־הזה דבר: וידברו אליו לאמר אם־תהיה לטוב להעם הזה ורציתם
quod ,ſenum conſilium reliquit Et .diebus omnibus ſervi tibi erunt & :bona verba eos ad fueris locutus &
8 ודברת אלהם דברים טובים והיו לך עבדים כל־הימים: ויעזב את־עצת הזקנים אשר
.ejus facies ad ſtantes ,eo cum evaſerant grandes qui adoleſcentes conſuluit Et .ei cõſuluerant
יעצהו ויועץ את־הילדים אשר גדלו אתו העמדים לפניו:

Verſio VULG. LAT.

Siquidem naves regis ibant in Tharſis cum ſervis Hiram, ſemel in annis tribus: & deferebant indè aurum & argentum, & ebur, & ſimias, & pavos. 21 Magnificatus eſt igitur Salomon ſuper omnes reges terræ præ divitiis & gloriâ. 22 Omnéſq; reges terrarum deſiderabãt videre faciem Salomonis, ut audirent ſapientiam, quam dederat Deus in corde ejus: 23 Et deferebant ei munera, vaſa argentea, & aurea, & veſtes, & arma, & aromata, equos, & mulos, per ſingulos annos. 24 Habuit quoque Salomon quadraginta millia equorum in ſtabulis, & curruũ equitúmque duodecim millia, conſtituítque eos in urbibus quadrigarum, & ubi erat rex in Hieruſalem. 25 Exercuit etiam poteſtatem ſuper cunctos reges, à flumine Euphrate uſque ad terram Philiſthinorum, & uſque ad terminos Ægypti. 26 Tantámque copiam præbuit argenti in Jeruſalem quaſi lapidum; & cedrorum tantam multitudinem velut ſycomororũ, quæ gignuntur in campeſtribus. 27 Adducebantur autem ei equi de Ægypto, cunctíſque regionibus. 28 Reliqua autem operum Salomonis priorum & noviſſimorum, ſcripta ſunt in verbis Nathan prophetæ, & in libris Ahiæ Silonitis, in viſione quoque Addo Videntis, contra Jeroboam filium Nabat. 29 Regnavit autem Salomon in Jeruſalem ſuper omnem Iſrael quadraginta annis. 30 Dormivítque cum patribus ſuis, & ſepelierunt eum in civitate David: regnavítque Roboam filius ejus pro eo. 31

CAP. X.

PRofectus eſt autem Roboam in Sichem: illuc enim cunctus Iſrael convenerat, ut conſtituerent eum regem. 1 Quod cùm audîſſet Jeroboam filius Nabat, qui erat in Ægypto, (fugerat quippè illuc ante Salomonem,) ſtatim reverſus eſt. 2 Vocaverúntque eum, & venit cum univerſo Iſrael, & locuti ſunt ad Roboam, dicentes; 3 Pater tuus duriſſimo jugo nos preſſit, tu leviora impera patre tuo, qui nobis impoſuit gravem ſervitutem, & paululùm de onere ſubleva, ut ſerviamus tibi. 4 Qui ait, Poſt tres dies revertimini ad me. 5 Cúmque abiiſſet populus, Iniit conſilium cum ſenibus, qui ſteterant coram patre ejus Salomone dũ adhuc viveret, dicens; Quid datis conſilii ut reſpondeam populo? 6 Qui dixerunt ei; Si placueris populo huic, & leniveris eos verbis clementibus, ſervient tibi omni tempore. 7 At ille reliquit conſilium ſenum, & cum juvenibus tractare cœpit, qui cum eo nutriti fuerant, & erant in comitatu illius. 8

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
[illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

Siquidem naves habebat Salomon rex, quæ proficiſcebantur in Tharſis unà cum ſervis Hirami, & ſemel ternis quibuſque annis revertebantur: naves autem quæ proficiſcebantur in Tharſis, onuſtæ erant argento & auro, elephantis, ſimiis, & pavonibus. 21 Sic antecelluit rex Salomon omnes reges terræ, divitiis & ſapientiâ. 22 Et omnes reges terræ cupiebant videre faciem Salomonis, & audire ſapientiam quam Dominus indiderat in cor ejus: 23 Iidémque afferebant ei quiſque munus ſuum, vaſa argentea & aurea, veſtes, myrrham, & aromata, equos, & mulos, ordinatim ſingulis annis. 24 Erátque Salomon dominans in omnia regna, à fluvio Euphrate uſque ad terram Paleſtinorum, & uſque ad limitem Ægyptiorum. 26 Et reddidit rex Salomon argentum Jeroſolymis ut lapides; cedróſque reddidit ut arenam quæ eſt ſecus littus maris, quamplurimas. 27 Emebant etiam equos Salomoni ex Ægypto & ex omnibus urbibus. 28 Regnavit autem Salomon ſuper Jeruſalem & ſuper Iſraelem annis quadraginta. 30 Et cùm occubuiſſet Salomon cum patribus ſuis, & ſepelîſſent eum in civitate Davidis patris ejus, regnavit Rehabaam filius ejus poſt ipſum. 31

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]

CAP. X.

ABiit autem Rehabaam in Sechim, quoniam ad Sechim abierat univerſus Iſrael ad conſtituendum eum regem. 1 2 Quod cùm audîſſent Jerobaam & totus Iſrael, venerunt, & dixerunt ad Rehabaam filium Salomonis; 3 Pater tuus nimiâ nos preſſit ſervitute; tu ergò remitte ſervitutem patris tui prædurам, & dominium ejus aſperum, & ſerviemus tibi. 4 Quibus ille dixit, Ite, & hinc ad tres dies revertimini ad me. 5 Cùm itaque reverſus eſſet ad eum populus, (Interea conſuluerat rex Rehabaam ſenes qui ſerviebant Salomoni patri ſuo dum viveret, & dixerat; Quodnam conſilio veſtro reſponſum reddemus huic populo? 6 Qui eum allocuti ſunt dicentes, Si benignè reſpondeas huic populo, hilarem te præbeas eis, lenibúſque verbis excipias eos; erunt tibi ſervi boni & miniſtri cunctis diebus vitæ tuæ. 7 Is autem ſpreto ſenum conſilio quod ei dederant, abiens conſuluit pueros qui cum eo adoleverant, quique aſſiſtebant ei; 8

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

21 Ὅτι ναῦς τῷ (χ) βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων Χιρὰμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν
ἤρχετο (ψ) πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ (ω) γέμοντα χρυσίου καὶ ἀργυρείου, καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων,
22 23 καὶ πιθήκων. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. Καὶ
πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμὼν ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἧς ἔδωκεν ὁ
24 Θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ
25 ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, (α) ἵπποις καὶ ἡμιόνοις, (β) τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν
(γ) τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο
26 αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων
27 τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως (†) γῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἕως (δ) ὁρίων Αἰγύπτου. Καὶ ἔδωκεν
ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύρειον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους
28 τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. Καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμὼν καὶ ἐκ πάσης
29 τῆς γῆς. Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμὼν οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι (ε) ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι
ἐπὶ τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου, καὶ ἐν ταῖς
30 ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. Καὶ ἐβασίλευσεν (ζ) Σαλωμὼν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ
31 (η) τεσσαράκοντα ἔτη. Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμὼν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Quoniam navis regi ibat in Tharſis cum pueris Chiram: ſimel per tres 21
annos veniebant navigia è Tharſis regi referta auro, & argento, & dentibus
elephantinis, & (h) ſimius. Et magnificatus eſt Salomon ſuper 22
omnes reges & divitiis, & ſapientiâ. Et omnes reges terræ quærebant 23
faciem Salomon, ad audiendum ſapientiam ejus, quam dederat Deus
in corde ejus. Et ipſi afferebant unuſquiſque dona ſua, vaſa argentea, 24
& vaſa (i) aurea, & veſtem, ſtacten, & ſuavitates, equos, & mulos,
quod per annũ annũ. Et fuerunt Salomoni quatuor mill. fœminæ equæ 25
ad currus, & duodecim millia equitum: & poſuit eos in civitatibus
curruum, & cum rege in Hieruſalem. Et fuit dux omnium regum à 26
flumine, & uſque ad terram alienigenarum; & uſque ad fines Ægypti.
Et dedit rex (k) aurum & argentum in Hieruſalem, tanquam lapides; 27
& cedros, tanquam ſycomoros, quæ in campeſtri, in multitudine. Et 28
exitus equorum ex Ægypto ipſi Salomon, & ex omni terra. Et reliqua 29
verba Salomon prima & noviſſima, ecce hæc ſcripta in ſermonibus
Nathan prophetæ, et in ſermonibus Achia Selonitæ, & in viſionibus Joel
Videntis contra Hieroboam filium Nabat. Et regnavit Salomon ſuper 30
omnem Iſrael quadraginta annos. Et dormivit (l) Salomon: & ſepelierunt 31
eum in civitate David patris ejus. Et regnavit Roboam filius
ejus pro eo.

MS. A. (χ) βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐπορεύετο (ψ) πλοῖον (ω) γέμον χρυσίου (α) καὶ ἵπποις (β) τὸ κατ' ἐνιαυτόν. Καὶ (γ) τέσσαρες μυριάδες θήλειαι ἵππων εἰς (†) τῆς γῆς (δ) ὁρίου (ε) ἰδοὺ γεγραμμένοι (ζ) Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ (η) τεσσεράκοντα

ΚΕΦ. ι'.

1 2 Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Συχὲμ, ὅτι εἰς Συχὲμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. Καὶ ἐγένετο
ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμὼν τοῦ
3 βασιλέως, καὶ κατῴκησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἀπέστειλαν
4 καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ (α) ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοὰμ, λέγοντες, Ὁ
πατήρ σου ἐσκλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς,
5 καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορεύεσθε
6 ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρός μέ. καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ
τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἑστηκότας (β) ἐναντίον τοῦ Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν,
7 λέγων, Πῶς ὑμεῖς (γ) βουλεύεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ, λέγοντες,
Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκήσῃς, καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους
8 ἀγαθοὺς, καὶ ἔσονταί σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων,
οἳ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ· καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ'
αὐτοῦ τῶν ἑστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ.

C A P. X.

Et venit Roboam in Sychem: quoniam in Sychem veniebat universus 1
Iſrael ad regem faciendum eum. Et factum eſt, ut audivit 2
Hieroboam filius Nabat, (& ipſe in Ægypto, ſicut fugerat
à facie Salomon regis, & habitaverat Hieroboam in Ægypto,) & revertit
Hieroboam ex Ægypto. Et miſerunt, & vocaverunt eum. Et venit 3
Hieroboam, & omnis Eccleſia ad Roboam, dicentes; Pater tuus 4
induravit jugum noſtrum: & nunc remitte de ſervitute patris tui dura,
& de jugo ejus gravi, quod dedit ſuper nos: & ſerviemus tibi. Et dixit 5
eis; Ite uſque ad tres dies, & venite ad me. Et abiit populus. Et congregavit 6
rex Roboam ſeniores, qui ſtabant coram Salomon patre ejus, in
vivendo eum, dicens; Quomodò vos conſultis reſpondere populo huic
verbum? Et locuti ſunt ei dicentes; Si hodiè fueris ad bonum populo 7
huic, & benè placueris, & locutus fueris eis verba bona; & erunt tibi
pueri omnibus diebus. Et reliquit conſilium ſeniorum, qui conſuluerant 8
ei: & conſuluit cum pueris, qui nutriti fuerant cum eo, qui ſtabant coram
eo.

MS. A. (α) ἐκκλησία Ἰσραὴλ πρὸς βασιλέα Ῥοβοὰμ, (β) ἐναντίον Σαλωμὼν (γ) βούλεσθε

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

21 * لانه سفن كانت له تمضي الي ترسيس مع عبيد حيرام * وفي كل ثلاثة سنين تجي * وتمر
22 الي ترسيس * وتاتي محملة ذهبا وفضة * وافيلة وقرود وطواويسا * وتعظم سليمان اكثر
23 من ساير ملوك الارض بالغناء والحكمة * وكان كل ملوك الارض يشتهون ان يبصروه *
24 وان يسمعوا حكمته التي جعلها الله في قلبه * وكانوا يحملون اليه الهدايا * ثيابا * وفضة *
ومرا * وبخورا * وعطرا * وخيلا * وبغالا * حساب كل سنة * *

Naves enim habebat quæ proficiſcebantur 21
ad Tarſis unà cum ſervis Hirami, &
ternis quibuſque annis revertebantur:
abibant inquam, ad Tarſis, & redibant
onuſtæ auro & argento, elephantibus,
ſimiis, & pavonibus. Et major factus 22
eſt Salomon cunctis regibus terræ, divitiis
& ſapientiâ: Ita ut omnes reges 23
terræ optarent eum videre, & audire ſapientiam
ejus, quam Deus poſuerat in cor
ipſius: Et ferrent ei munera, veſtes, argentum, 24
myrrham, thus, aromata, equos,
& mulos, annuo cenſu.

26 27 * وصار سليمان متحكما علي ساير الملوك * من بحر الفرات الي ارض الفلسطينيين * وصير في
28 اورشليم مالا مثل الحجارة * وخشب الارز مثل الرمل الذي علي شاط البحر * وكانوا يشترون
له من مصر ومن ساير المدن خيلا * *

Et factus eſt Salomon poteſtatem exercens 26
in omnes reges, à fluvio Eufrate uſque
ad terram Palæſtinorum. Et poſuit in 27
Jeruſalem argentum ceu lapides, & ligna
cedrina inſtar arenæ quæ eſt ſecus littus
maris. Emebant autem ei ex Ægypto 28
& ex omnibus urbibus equos.

30 31 * وملك علي اورشليم واسرائيل اربعين سنة * ومات سليمان مثل ابايه * ودفنوه في صنيعة
داود ابيه * وملك بعده رحبعام *

Regnavit verò ſuper Jeruſalem & Iſraelem 30
annis quadraginta. Tum Salomone, 31
ut patribus ſuis, mortuo, & in civitate
Davidis patris ſui ſepulto; regnavit
poſt eum Rehabaamus.

* الفصل العاشر *

1 2 * ومر رحبعام الي نابلس * لان اسرائيل كله مضي الي نابلس ليقيموا لهم ملكا * * ولما
3 سمع يوربعام بموت سليمان عاد من ارض مصر * لانه كان هرب من سليمان اليها * ومكث
4 هناك زمانا * فاجتمع يوربعام مع اسرائيل * وقالوا لرحبعام * ان اباك شد علينا اصره *
والان خفف انت عنا من تعب ابيك العظيم ومن سلطنته العظيمة * ونحن نطيعك
5 6 * فقال لهم * امضوا * من الساعة الي ثلاثة ايام تعالوا الي * وشاور الملك الكهنة
الذين كانوا لمشورة سليمن ابيه اذا كان حيا * وقال لهم * ما تقولوا في هذه الامة
7 * فقالوا له * ان كنت تصنع خيرا تخاطبهم بالفاظ جميلة * فهم يصيروا لك عبيدا جيادا *
8 وخداما كل ايام حياتك * فترك مشورة الشيوخ الكهنة الذين يقفون قدامه * ومضي
شاور الشبان الذين تربوا معه *

C A P. X.

Deinde profectus eſt Rehabaamus Neapolim; 1
omnes enim Iſraelitæ Neapolim
ſe contulerant ut regem ſibi crearent,
Quare Jerobaamus auditâ morte 2
Salomonis, remeavit è terra Ægypti 3
(in eam enim fugerat à Salomone, ibique
longo tempore moratus fuerat) & initâ
Jerobaamus cum Iſraelitis concione, dixerunt
Rehabaamo; Pater quidem tuus 4
grave nobis impoſuerat onus; tu jam
leva nos labore patris tui qui graviſſimus
fuit tempore regni ipſius præduri, et nos
obediemus tibi. Dixit eis, Ite, hinc ad 5
tres dies redite ad me. Conſuluit autem 6
rex ſacerdotes illos qui erant à conſiliis
Salomonis patris ſui dum viveret, et
dixit eis; Quid dicitis de hac turba?
Reſponderunt ei, Si rectè agas, blandis 7
eos verbis alloquêris; et ipſi tibi erunt boni
ſervi ac miniſtri cunctis diebus vitæ
tuæ. Ille verò derelicto conſilio ſenum 8
ſacerdotum qui aſtabant ei, abiit et conſuluit
adoleſcentes qui educati fuerant
cum eo,

דברי הימים ב : יא

verbum reſpondebimus & ,conſulentes vos Quid : eos ad dixit Et
Allevia : dicendo ,me ad ſunt locuti qui ,huic populo
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה־אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב
9 דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל־
Sic : dicendo ,eo cum evaſerant grandes qui adoleſcentes eo cũ ſunt locuti Et ? nos ſuper tuus pater dedit quod jugo de
10 מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה
ſic ; nobis deſuper allevia tu & ,noſtrum jugum aggravavit tuus Pater : dicendo ,te ad ſunt locuti qui populo dices
תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה
addam ego & ,grave jugũ vos ſuper fecit onerare me⁹ pater nunc Et .mei patris lumbis præ eſt groſſus meus Parvus : eos ad dices
11 תֹאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף
ad populus omnis & ,Jarobham venit Et aculeatis flagris in ego & ,flagellis in vos caſtigavit meus pater : veſtro jugo ſuper
12 עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־
eis Reſponditque .tertio die in me ad Revertimini : dicendo ,rex fuerat locut⁹ quemadmodũ ,tertio die in Rechabham
13 רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעֲנֵם
,adoleſcentum conſilium juxta eos ad eſt locutus Et .ſenum conſilium Rechabham rex dereliquit & : durum rex
14 הַמֶּלֶךְ קָשָׁה וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים
ego & ,flagellis in vos caſtigavit meus pater :illud ſuper addam ego & ,veſtrum jugum aggravavit meus Pater : dicendo
לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי
DOMINUS firmaret ut ,Deo cum à cauſatum erat nam :populum ad rex audivit non Et aculeatis flagris in
15 בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן הָקִים יְהוָה
quod Iſrael omnis Et .Nebat filium Jarobham ad Silonitæ Achijahu manũ per fuerat locutus quod ,ſuũ verbum
16 אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי
hæreditas non Et ? David in pars nobis Quæ : dicendo ,regi populus reſponderunt & ,eis rex audiſſet non
לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה
filios Et .ſua tentoria in Iſrael omnis abiit Et .David tuæ domui provide nunc :Iſrael tua tentoria in Vir .Iſai filio in
17 בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ וּבְנֵי
qui Hadoram Rechabham rex miſit Et .Rechabham eos ſuper regnavit & ,Jehudah urbibus in habitantes Iſrael
18 יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר
aſcendendum ad ſe roboravit Rechabham rex & :eſt mortuus & ,lapide Iſrael filii eũ in lapidaverunt & ,tributum ſuper
עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת
.hanc diem ad uſque David domum in Iſrael ſunt prævaricati Et .Jeruſalaim fugiendum ad currum in
19 בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. XI. יא

.bellum facientis electi millia octoginta & centum ,Binjamin & ,Jehudah domum congregavit & ,Jeruſalaim Rechabham venit Et
1 וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַםִ וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה
.Dei virum Semahiahu ad DOMINI verbum fuit Et .Rechabham ad regnum reſtituendum ad ,Iſrael cum bellandum ad
2 לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים
: dicendo ,Binjamin & ,Jehudah in Iſrael univerſum ad & ,Jehudah regem Selomoh filium Rechabham ad Dic : dicendo
3 לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃

Verſio VULG. LAT.

Dixítque ad eos ; Quid vobis videtur ? vel reſpondere 9
quid debeo populo huic, qui dixit mihi ; Subleva jugum
quod impoſuit nobis pater tuus ? At illi reſponde- 10
runt ut juvenes, & nutriti cum eo in deliciis, atque dixe-
runt ; Sic loquêris populo, qui dixit tibi ; Pater tuus
aggravavit jugum noſtrum, tu ſubleva : & ſic reſponde-
bis ei ; Minimus digitus meus groſſior eſt lumbis patris
mei. Pater meus impoſuit vobis grave jugum, & ego 11
majus pondus apponam : pater meus cecîdit vos flagel-
lis, ego verò cædam vos ſcorpionibus. Venit ergò Je- 12
roboam, & univerſus populus, ad Roboam die tertio,
ſicut præceperat eis. Reſpondítque rex dura, derelicto 13
conſilio ſeniorum : Locutúſque eſt juxta juvenum vo- 14
luntatem ; Pater meus grave vobis impoſuit jugum,
quod ego gravius faciam : pater meus cecîdit vos fla-
gellis, ego verò cædam vos ſcorpionibus. Et non acqui- 15
evit populi precibus : erat enim voluntatis Dei, ut com-
pleretur ſermo ejus, quem locutus fuerat per manum
Ahiæ Silonitis ad Jeroboam filium Nabat. Populus au- 16
tem univerſus, rege duriora dicente, ſic locutus eſt ad
eum ; Non eſt nobis pars in David, neque hæreditas in
filio Iſai. Revertere in tabernacula tua Iſrael, tu autem
paſce domum tuam David. Et abiit Iſrael in tabernacu-
la ſua. Super filios autem Iſrael, qui habitabant in ci- 17
vitatibus Juda, regnavit Roboam. Miſítque rex Ro- 18
boam Aduram, qui præerat tributis, & lapidaverunt
eum filii Iſrael, & mortuus eſt : porrò rex Roboam cur-
rum feſtinavit aſcendere, & fûgit in Jeruſalem. Receſ- 19
ſitque Iſrael à domo David, uſque ad diem hanc.

CAP. XI.

VEnit autem Roboam in Jeruſalem, et convocavit uni- 1
verſam domum Juda & Benjamin, centum octoginta
millia electorum atque bellantium, ut dimicaret contra
Iſrael, & converteret ad ſe regnum ſuum. Factúſque 2
eſt ſermo Domini ad Semeiam hominem Dei, dicens;
Loquere ad Roboam filium Salomonis regem Juda, & 3
ad vniverſum Iſrael, qui eſt in Juda & Benjamin;

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܕܐܗܦܘܟ ܦܬܓܡܐ ܠܥܡܐ ܗܢܐ. ܕܡܠܠܘ
10 ܥܡܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܝ: ܕܐܩܠ ܡܢܢ ܫܘܥܒܕܐ ܕܫܥܒܕܢ ܐܒܘܟ. ܘܢܦܠܚܘܟ. * ܘܡܠܠܘ
ܥܡܗ ܛܠܝܐ ܕܪܒܘ ܥܡܗ ܒܦܠܛܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܥܡܐ ܕܡܠܠܘ ܥܡܟ.
ܘܐܡܪܝܢ ܠܟ. ܕܐܒܘܟ ܛܒ ܐܥܫܢ ܫܘܥܒܕܢ. ܘܐܢܬ ܐܩܠ ܡܢ ܫܘܥܒܕܢ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
11 ܕܨܒܥܝ ܙܥܘܪܐ ܥܒܝܐ ܡܢ ܒܘܗܢܗ ܕܐܒܝ. * ܘܗܫܐ ܐܒܝ ܫܥܒܕܟܘܢ ܫܘܥܒܕܐ ܩܫܝܐ. ܘܐܢܐ
ܡܘܣܦ ܐܢܐ ܥܠ ܫܘܥܒܕܟܘܢ. ܐܒܝ ܪܕܝܟܘܢ ܒܫܒܛܐ. ܘܐܢܐ ܪܕܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܥܪܩܬܐ.
12 * ܘܐܬܐ ܝܘܪܒܥܡ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܐܠ ܡܢܗܘܢ ܙܒܢܐ. ܘܐܡܪ
13 ܠܗܘܢ. ܕܬܘ ܠܘܬܝ ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ. * ܘܥܢܐ ܐܢܘܢ ܡܠܟܐ ܡܠܐ ܩܫܝܬܐ. ܘܫܒܩ ܡܠܟܐ
14 ܪܚܒܥܡ ܡܠܟܐ ܕܣܒܐ ܕܡܠܟܘܗܝ. * ܘܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܐ ܕܛܠܝܐ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܒܝ ܐܣܓܝ ܫܘܥܒܕܟܘܢ. ܘܐܢܐ ܡܘܣܦ ܐܢܐ ܥܠ ܫܘܥܒܕܟܘܢ. ܐܒܝ ܪܕܝܟܘܢ
15 ܒܫܒܛܐ. ܘܐܢܐ ܪܕܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܥܪܩܬܐ. * ܘܠܐ ܫܡܥ ܥܡܐ ܡܢ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܗܘܬ
ܗܦܟܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܕܢܩܘܡ ܡܠܬܗ ܕܐܚܝܐ ܢܒܝܐ ܕܡܢ ܫܝܠܘ. ܥܠ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ
16 ܢܒܛ. * ܘܚܙܘ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܠܐ ܫܡܥ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܐܗܦܟܘ ܥܡܐ ܦܬܓܡܐ
ܠܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܝܢ. ܠܝܬ ܠܢ ܡܢܬܐ ܒܕܘܝܕ. ܘܠܐ ܝܪܬܘܬܐ ܥܡ ܒܪ ܐܝܫܝ. ܐܢܫ ܠܒܝܬܗ
17 ܙܠܘ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܫܐ ܚܙܝ ܒܝܬܟ ܕܘܝܕ. ܘܐܙܠܘ ܐܝܣܪܝܠ ܠܒܬܝܗܘܢ. * ܘܕܝܬܒܝܢ
18 ܒܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܐܡܠܟܘ ܥܠܝܗܘܢ ܠܪܚܒܥܡ. * ܘܫܕܪ ܥܠܝܗܘܢ ܡܠܟܐ ܪܚܒܥܡ
ܠܐܕܘܢܝܪܡ ܕܫܠܝܛ ܗܘܐ ܥܠ ܡܦܩܝ ܡܕܐܬܐ. ܘܪܓܡܘܗܝ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܒܟܐܦܐ.
19 ܘܡܝܬ. ܘܡܠܟܐ ܪܚܒܥܡ. ܣܠܩ ܘܝܬܒ ܒܗ ܒܪܕܝܐ. ܠܡܥܪܩ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܪܕܘ
ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܐ *

1 * ܘܐܬܐ ܪܚܒܥܡ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܢܫ ܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ ܘܥܒܕܝ ܩܪܒܐ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ.
2 ܘܠܡܗܦܟܘ ܡܠܟܘܬܐ ܠܪܚܒܥܡ ܒܪܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. * ܘܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܕܡܪܝܐ ܥܠ
3 ܫܡܥܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܐܡܪ ܠܪܚܒܥܡ ܒܪܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܘܠܟܠ ܫܒܛ
ܕܒܢܝܡܝܢ: ܘܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ: ܘܠܟܠ ܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

Et ait illis, Quod reſponſum veſtro conſilio 9
reddemus huic populo qui me ſunt allocuti
dicentes, Leva nos ſervitute quâ nos oppreſ-
ſit pater tuus, & ſerviemus tibi ? Tum allo- 10
cuti ſunt eum pueri illi qui cum ipſo nutriti
fuerant in aulis, & dixerunt ei; Sic dices po-
pulo qui te ſunt allocuti, dicentes; Pater tuus
nimis oppreſſit nos, tu jam remitte oppreſſi-
onem noſtram : ſic *inquam* dices eis, Digi-
tus meus minimus craſſior eſt pollice patris
mei. Jam ergò, pater meus durâ ſervitute 11
vos oppreſſit, ego augebo oppreſſionem ve-
ſtram: pater meus ferulis vos punivit, ego ve-
rò puniam vos loris) Cùm inquam, rever- 12
ſus eſſet Jerobaam totuſque populus die ter-
tio, quemadmodum poſtulaverat ab eis tem-
pus, ac dixerat, Revertimini ad me die ter-
tio ; Reſpondit eis rex verba acerba : Nam 13
rex Rehabaam ſpreto conſilio quod ſenes de-
derant ei, Allocutus eſt eos juxta verba pu- 14
erorum, & ait illis; Pater meus multùm ſub-
jecit vos, ego augebo ſubjectionem veſtram:
pater meus puniit vos ferulis, ego puniam
vos loris. Non obedivit ergò populus regi 15
(contigit enim iſta rebellio permiſſu divino,
ut veritate probaretur verbum Ahiæ pro-
phetæ Silonitis de Jerobaamo Nabati filio)
Sed videntes omnes Iſraelitæ non acquieviſ- 16
ſe ſibi regem, reſponderunt populus regi. &
dixerunt, Nulla nobis eſt ſors in Davide, ne-
que hæreditas cum filio Iſai : quiſque domum
ſuam redite Iſrael : jam proſpice domui tuæ
David. Sic redierunt Iſraelitæ domos ſuas :
Et qui ſedebant in civitatibus Juda, regem 17
creârunt ſuper ſe Rehabaamum. Cúmque 18
miſiſſet ad eos rex Rehabaam Aduniramum
præfectum reddentium tributa, obruerunt
eum omnes Iſraelitæ lapidibus, & mortuus
eſt : quamobrem rex Rehabaam conſcenſo
curru ſedit in eo ut fugeret in Jeruſalem.
Sic defecerunt Iſraelitæ à domo Davidis in 19
hunc uſque diem.

CAP. XI.

Cum ergò veniſſet Rehabaam in Jeruſa- 1
lem, congregavit ex Judæis & tribu Benja-
min centum octoginta millia virorum ſtrin-
gentium gladium & bellicoſorum, ut pugna-
rent contra Iſraelitas, & regnum reducerent
ad Rehabaamum filium Salomonis. Sed fu- 2
it ſermo Domini ad Semajam, dixitque ad
eum; Dic Rehabaamo filio Salomonis, regi 3
Juda; Benjaminitis quoque, toti Iſraeli, &
reliquo populo dicito,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμεῖς (δ) βουλεύεσθε, καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἳ ἐλάλησαν
10 πρός με, λέγοντες, Ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ᾽ ἡμᾶς; Καὶ ἐλάλησαν
αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ᾽ (ε) αὐτοῦ, λέγοντες, Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι
πρὸς σέ, λέγων, Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ σὺ ἄφες ἀφ᾽ ἡμῶν· οὕτως
11 ἐρεῖς, Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου. Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν
ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, (ζ) κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν
12 ὑμᾶς ἐν μάστιξι, (η) κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. Καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς
πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεύς, λέγων, Ἐπιστρέψατε πρὸς (θ) μὲ ἐν
13 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν
14 βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων, λέγων, Ὁ
πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, (ι) καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ᾽ αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν
15 ὑμᾶς ἐν (κ) μάστιξι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ,
ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ τοῦ θεοῦ, λέγων, Ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιὰ
16 τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ Καὶ παντὸς Ἰσραήλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν.
καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, (λ) Τίς ἡμῶν ἡ μερὶς ἐν Δαυὶδ καὶ κληρονομία
ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; (μ) εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραήλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου Δαυίδ.
17 καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. Καὶ ἄνδρες (ν) Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες
18 ἐν πόλεσιν (ξ) Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ᾽ αὐτῶν Ῥοβοάμ. Καὶ (ο) ἀπέστειλεν ἐπ᾽ αὐτοὺς Ῥοβοὰμ
ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίθοις, καὶ
ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἅρμα, τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.
19 Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Et dixit eis; Quid vos conſulitis, & reſpondebo verbum populo 9
huic, qui locuti ſunt ad me, dicentes; Remitte de jugo, quod dedit
pater tuus ſuper nos? Et locuti ſunt ei pueri enutriti cum eo, 10
dicentes; Sic loquêris populo, qui locutus eſt ad te, dicens; Pater
tuus aggravavit jugum noſtrum, & tu remitte à nobis: Sic dices;
Parvus digitus meus craſſior lumbo patris mei. Et nunc pater 11
meus caſtigavit vos jugo gravi; & ego adjiciam ſuper jugum
veſtrum. Pater meus caſtigavit vos flagellis; & ego caſtigabo
vos in ſcorpionibus. Et venit Hieroboam, & omnis populus ad 12
Roboam, die tertiâ, ſicut locutus fuerat rex, dicens; Revertite
ad me in die tertia. Et reſpondit rex dura: & dereliquit rex 13
Roboam conſilium ſeniorum: Et locutus eſt ad eos juxta conſilium 14
juniorum, dicens; Pater meus aggravavit jugum veſtrum; &
ego adjiciam ſuper illud: Pater meus caſtigavit vos in flagellis;
& ego caſtigabo vos in ſcorpionibus. Et non audivit rex populum: 15
quoniam erat everſio à Deo, (a) dicens; Suſcitavit Dominus
verbum ſuum, quod locutus eſt in manu Achiæ Selonitæ de
Hieroboam filio Nabat, Et (b) omni Iſrael: quoniam non audivit 16
rex eos. Et reſpondit populus ad regem, dicens; Quæ noſtra
pars in David, & hæreditas in filio Jeſſæ? Ad tabernacula tua
Iſrael. Nunc vide domum tuam David. Et ivit omnis Iſrael ad
tabernacula ſua. Et viri Iſrael (c) & habitantes in civitatibus 17
Juda, & (d) regem fecerunt ſuper ſe Roboam. Et miſit 18
ſuper eos Roboam rex Adoniram, qui ſuper tributum: & lapidaverunt
eum filii Iſrael lapidibus: & mortuus eſt. Et rex Roboam
feſtinavit aſcendere in currum, ad fugiendum in Hieruſalem. Et 19
prævaricatus eſt Iſrael in domo David uſq; in diem hanc.

MS. A. (δ) βούλεσθε, καὶ ἀποκριθήσομαι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον, (ε) αὐτοῦ, Οὕτως (ζ) καὶ ἐγὼ (η) καὶ ἐγὼ (θ) με τῇ (ι) κἀγὼ (κ) μάστιξιν, ἐγὼ (λ) Τίς ἡμῖν μέρος (μ) ἀπότρεχε εἰς τὰ (ν) Ἰσραὴλ οἱ (ξ) Ἰούδα ἐβασίλευσαν ἐφ᾽ ἑαυτῶν τὸν Ῥοβοάμ. (ο) ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ

ΚΕΦ. ιαʹ.

1 Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα
χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν (α) βασιλείαν τῷ
2 3 Ῥοβοάμ. Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, λέγων, Εἶπον πρὸς Ῥοβοὰμ
τὸν τοῦ Σαλωμὼν (β) καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμίν, λέγων,

MS. A. (α) βασιλείαν ἑαυτῷ. Καὶ ἐγένετο (β) καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα

CAP. XI.

Et venit Roboam in Hieruſalem, & convocavit Judam, & Benjamin 1
centum octuaginta millia juvenum facientium bellum: (a) Et
bellabat adverſus Iſrael ad reſtituendum regnum ipſi Roboam. Et 2
factum eſt verbum Domini ad Samæam hominem Dei, dicens; Dic 3
ad Roboam filium Salomon, & omnem Judam, & Benjamin, dicens;

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وقال لهم * ما ترون فيما نقوله لهذه الامة * فانهم قالوا خفف عنا تعب ابيك * فقالوا له 9 10
الشباب الذين تربوا معه في الاسواق * هكذا تقول لهم * خنصري اعظم من ابهام ابي
* والآن ابي اتعبكم تعبا عظيما * انا اضعف تعبكم * ابي ساقكم بقضيب * انا اسوقكم 11
بسوط * فلما جاوا الى الملك رحبعام يوربعام والامة كلها في اليوم الثالث * كما كان قال 12
لهم * فقال لهم الملك الفاظا صعبة * وخلا مشورة الشيوخ التي اشاروا بها عليه * وخاطبهم 13 14
بالفاظ الصبيان * وقال لهم الملك رحبعام * ابي عظم خدمتكم * وانا اريد على
عبوديتكم * ابي ادبكم بالقضيب * انا اودبكم بالسياط * فلم يسمع الشعب من 15
الملك * لان كلماته كانت مردودة بين يدي الله * ليصدق قول احيا النبي الذي
من شيلوا * على يوربعام بن ناباط * وراى كل اسرائيل ان الملك لم يطعهم * فاجاب 16
الشعب الملك جوابا وقالوا له * ما لنا نصيب في داود * ولا وراثة مع ابن ايشي * ومضوا
الى بيوتهم قايلين * انظر الآن بيتك يا داود * ومضوا الى منازلهم * وبنو اسرائيل الذين كانوا 17
ساكنين في قرى يهودا ملكوا عليهم يوربعام * وبعث اليهم رحبعام ادونيرام الذي 18
يحكم على مودي الخراج * فرجموه كل اسرائيل بالحجارة ومات * فلما راى الملك ذلك
صعد ليجلس في عماريته وهرب الى يروسليم * ونافق بنو اسرائيل على بيت داود الى 19
هذه الغاية *

Et dixit eis, Quid cenſetis reſpondendum 9
huic plebi? dicunt enim, Leva nos
labore patris tui. Dixerunt ei adoleſcentes 10
qui cum eo educati fuerant in
aulis, Sic reſpondebis eis; Digitus meus
parvus major eſt pollice patris mei. Nunc 11
autem pater meus gravi vos labore fatigavit,
ego duplicabo laborem veſtrum:
pater meus virgâ vos rexit, ego loris
vos regam. Cùm itaque Jerobaamus 12
& plebs tota veniſſent ad regem Rehabaamum
die tertiâ, prout dixerat eis;
Duris excepit eos rex verbis, & derelicto 13
ſenum conſilio quod dederant ei,
Allocutus eſt eos verbis adoleſcentium: 14
dixitque ad eos rex Rehabaam, Pater
meus magnum reddiderat miniſterium
veſtrum, ego augebo ſervitutem veſtram:
pater meus caſtigavit vos virgâ, ego
caſtigabo vos loris. Itaque non obtemperavit 15
populus regi, quoniam verba
ejus rejecta erant coram Domino, ut verax
eſſet ſermo Achiæ prophetæ qui erat
è Silo, de Jerobaamo Nabati filio.
Videns enim totus Iſrael quòd rex non 16
auſcultaret ſibi, reſpondit populus regi
in hunc modum, & dixerunt, Non eſt
nobis ſors in Davide, neque hæreditas
cum filio Iſai: ſicque rediêre domos
ſuas, dicentes, Proſpice jam domui tuæ
O David: Et cùm profecti eſſent ad
domicilia ſua, Et Iſraelitæ qui degebant 17
in civitatibus Judæ, regem ſibi
conſtituiſſent Jerobaamum; Miſit ad 18
eos Rehabaamus Adoniramum qui præfectus
erat reddentium tributa: ſed obruerunt
eum omnes Iſraelitæ lapidibus,
& mortuus eſt. Quod cùm vidiſſet rex,
aſcendit ut ſederet in auriga ſua, fugeretque
in Jeruſalem. Defecerunt itaque 19
Iſraelitæ à domo David in hoc
uſque tempus.

* الفصل الحادي عشر *

CAP. XI.

* وجاء رحبعام الى يروسليم * وجمع سبط يهودا وبنيامين * مية الف وثمنين الفا مجردين 1
السيوف للحرب * ليحاربوا اسرائيل كي يردوا الى الملك رحبعام * فحلت كلمة الله على 2
شمعيا * وقال * قل لرحبعام ملك يهودا وسبط بنيامين * وكل اسرائيل * والامة كلها * 3
فقال لهم *

Rehabaamus Jeroſolymam perveniens, 1
congregavit tribum Judæ & Benjaminis,
centum octoginta millia ſtringentium
gladios, ad bellum; ut pugnarent
contra Iſraelitas, & reducerent
eos ad regem Rehabaamum. Verùm 2
adfuit verbum Dei Semaiæ, & ait;
Dic Rehabaamo regi Judæ & tribûs 3
Benjaminis, omnibus Iſraelitis, totique
plebi. Qui cùm dixiſſet eis,

דברי הימים ב: יב

Versio VULG. LAT.

verbū est factū me à quia,suā domū in unusquisq;ı evertimini :vestris fratrib' cum pugnabitis non & ,ascendetis Non:Domin' dixit Sic
4 כה אמר יהוה לא־תעלו ולא־תלחמו עם־אחיכם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה הדבר
urbes ædificavit & :Jerusalaim in Rechabham habitavit Et .Jarobhā contra *eundo ab* sunt reversi & ,Domini verba audierunt Et .hoc
5 הזה וישמעו את־דברי יהוה וישבו מללכת אל־ירבעם: וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים
& ,Socho & ,sur-Beth Et .Techoah & ,Hetham & ,lechem-Beth ædificavit Et .Jehudah in munitionem ad
6 7 למצור ביהודה: ויבן את־בית־לחם ואת־עיטם ואת־תקוע: ואת־בית־צור ואת־שוכו ואת־
& ,Sochah Et .Hazechah & ,Lachis & ,Adoraim Et .Ziph & ,Maresah & ,Ghath Et .Hadullam
8 9 עדלם: ואת־גת ואת־מרשה ואת־זיף: ואת־אדורים ואת־לכיש ואת־עזקה: ואת־צרעה ואת־
,duces eis in *dedit &* ,munita roboravit Et .munitas urbes ,Binjamin in & ,Jehudah in quæ ,Chebron & ,Ajalon
10 11 אילון ואת־חברון אשר ביהודה ובבנימן ערי מצורות: ויחזק את־המצורות ויתן בהם נגידים
,Jehudah sibi fuit Et .valde multum *ad* eas roboravit & ;hastas & ,scuta *urbe & urbe omni* in Et .vini & ,olei & ,cibi cellaria &
12 ואצרות מאכל ושמן ויין: ובכל־עיר ועיר צנות ורמחים ויחזקם להרבה מאד ויהי־לו יהודה
dereliquerunt Quoniam .*suo termino cuncto* de eum *super* steterunt ,Israel universo in qui Levitæ & ,sacerdotes Et .Binjamin &
13 14 ובנימן: והכהנים והלוים אשר בכל־ישראל התיצבו עליו מכל־גבולם: כי־עזבו
ejus filii & ,Jarobham eos *fecit elongare* quia ;Jerusalaim in & ,Jehudah in ierunt et : suam possessionem et ,sua suburbana Levitæ
הלוים את־מגרשיהם ואחזתם וילכו ליהודה ולירושלם כי־הזניחם ירבעם ובניו
cunctis de *eos* post Et .fecit quos vitulis et ,*pilosis* et ,excelsis sacerdotes sibi constituit Et .Domino *fungendo sacerdotio* à
15 16 מכהן ליהוה: ויעמד־לו כהנים לבמות ולשעירים ולעגלים אשר עשה: ואחריהם מכל
Domino immolandum ad,Jerusalaim veniebant ,Israel Deum Dominum *quærendum ad* ,suum cor *dantibus* ,Israel tribubus
שבטי ישראל הנתנים את־לבבם לבקש את־יהוה אלהי ישראל באו ירושלם לזבוח ליהוה
nam ;tribus annis Selomoh filium Rechabham *fortificaverunt* & ,Jehudah regnum roboraverunt Et .suorum patrum Deo
17 אלהי אבותיהם: ויחזקו את־מלכות יהודה ויאמצו את־רחבעם בן־שלמה לשנים שלוש כי
filii Jerimoth filiam Machalath uxorem Rechabham sibi accepit Et .tribus annis ,Selomoh & ,David via in ambulaverunt
18 הלכו בדרך דויד ושלמה לשנים שלוש: ויקח־לו רחבעם אשה את־מחלת בן־ירימות בן־
accepit eam post Et .Zaham et ,Semariah et ,Jehus ,filios ei peperit Et .Isai filii Eliab filiam Abihail ,David
19 20 דויד אביהיל בת־אליאב בן־ישי: ותלד לו בנים את־יעוש ואת־שמריה ואת־זהם: ואחריה לקח
Mahachah Rechabham amavit Et .Selomith et ,Ziza et ,Hatthai et ,Abijah ei peperit et :Absalom filiam Mahachah
21 את־מעכה בת־אבשלום ותלד לו את־אביה ואת־עתי ואת־זיזא ואת־שלמית: ויאהב רחבעם את־מעכה
viginti genuit Et .sexaginta côcubinas & ,*sumpsit* decem octo uxores quia:suis *pellicib'* &,suis uxorib' omnib' præ Absalom filiam
בת־אבשלום מכל־נשיו ופילגשיו כי נשים שמונה־עשרה נשא ופילגשים ששים ויולד עשרים
quia ,ejus fratres inter ducem in Mahachah filium Abijah Rechabham *caput* in constituit Et .filias sexaginta & ,filios octo &
22 ושמונה בנים וששים בנות: ויעמד לראש רחבעם את־אביה בן־מעכה לנגיד באחיו כי
urb b' cunctis in:Binjamin&,Jehudah terris cunctis in suis filiis omnib' de dispergebat & ,faciebat *instruere* Et .eū *faciendū* regnare ad
23 להמליכו: ויבן ויפרץ מכל־בניו לכל־ארצות יהודה ובנימן לכל ערי
.uxorum *turbam* petivit & ;*multitudine in* escam eis dedit & ,munitis
המצרות ויתן להם המזון לרב וישאל המון נשים:

CAP. XII. יב

,fuit Et .eo cum Israel omnis & ,DOMINI legem dereliquit ,illud roborâsset cū & ,Rechabhā regnum *cōfirmare secundū* fuit Et
1 ויהי כהכין מלכות רחבעם וכחזקתו עזב את־תורת יהוה וכל־ישראל עמו: ויהי
mille In .Dominū in fuerāt prævaricati nā:Jerusalaim cōtra Ægypti rex Sisac ascēdit ,Rechabhā regis quinto anno in
2 3 בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך־מצרים על־ירושלם כי מעלו ביהוה: באלף
.Chusim &,Succhiim,Lubim,Ægypto ex eo cū venerāt qui populi numer' non & :equitū millib' sexaginta in &,currib' ducentis &
ובמאתים רכב ובששים אלף פרשים ואין מספר לעם אשר־באו עמו ממצרים לובים סכיים וכושים:

Hæc dicit Dñs;Non ascendetis,neque pugnabitis contra 4
fratres vestros : revertatur unusquisque in domū suā,quia
meâ hoc gestū est voluntate. Qui cùm audissent sermonē
Dñi,reversi sunt,nec perrexerunt contra Jeroboā. Habi- 5
tavit autem Roboam in Jerusalē, & ædificavit civitates
muratas in Juda. Extruxitque Beth-lehem, & Etam, & 6
Thecue, Bethsur quoque, & Socho,& Odollā, Necnon 7
& Geth,& Maresa,& Ziph, Sed & Aduram,& Lachis,et 8
Azeca, Saraa quoque,& Aialon,& Hebron,quæ erant in 9
Juda et Benjamin,civitates munitissimas.Cúmq; clausisset 10
eas muris, posuit in eis principes,ciborúmq; horrea, hoc 11
est,olei,& vini. Sed & in singulis urbib' fecit armamen-
tarium scutorū & hastarū,firmavítq, eas summā diligen- 12
tiâ,& imperavit super Judā & Benjamin.Sacerdotes autē 13
& Levitæ,qui erant in universo Israel,venerunt ad eum
de cunctis sedib' suis, Relinquentes suburbana & posses- 14
siones suas,& transeuntes ad Judam & Jerusalē:eò quòd
abjecisset eos Jeroboā, & posteri ejus, ne sacerdotio Dñi
fungerentur. Qui constituit sibi sacerdotes excelsorū, & 15
dæmoniorū, vitulorúmq; quos fecerat. Sed & de cunctis 16
tribub' Israel, quicunque dederant cor suū ut quærerent
Dñm Deum Israel, venerunt in Jerusalē ad immolandum
victimas suas coram Dño Deo patrū suorum. Et robora- 17
verunt regnū Juda,& confirmaverunt Roboam filiū Salo-
monis p tres annos : ambulaverunt enim in viis David &
Salomonis, annis tantùm tribus. Duxit autē Roboam u- 18
xorem Mahalath, filiam Jerimoth, filii David : Abihail
quoque filiam Eliab filii Isai, Quæ peperit ei filios, Je- 19
hus, & Somoriam, & Zoom. Post hanc quoque accepit 20
Maacha filiam Absalom, quæ peperit ei Abia, & Ethai,
& Ziza, & Salomith. Amavit autem Roboam Maa- 21
cha filiam Absalom, super omnes uxores suas & con-
cubinas : nam uxores decem & octo duxerat, concubi-
nas autem sexaginta : & genuit viginti octo filios & sex-
aginta filias. Constituit verò in capite, Abiam filium 22
Maacha, ducem super omnes fratres suos : ipsum enim
regem facere cogitabat, Quia sapientior fuit,& poten- 23
tior super omnes filios ejus, & in cunctis finibus Juda &
Benjamin, & in universis civitatibus muratis : præbuit-
que eis escas plurimas, & multas petivit uxores.

CAP. XII.

Cúmque roboratum fuisset regnum Roboam & con- 1
fortatum, dereliquit legem Domini, & omnis Israel cum
eo. Anno autem quinto regni Roboam, ascendit Sesac 2
rex Ægypti in Jerusalem (quia peccaverant Domino)
Cum mille ducentis curribus, & sexaginta millibus e- 3
quitum : nec erat numerus vulgi quod venerat cum eo
ex Ægypto,Libyes scilicèt, & Troglodytæ, & Æthiopes.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܠܐ ܬܣܩܘܢ. ܘܠܐ ܬܬܟܬܫܘܢ. ܗܦܘܟܘ ܓܒܪ ܠܒܝܬܗ. ܡܛܠ ܕܡܢܝ 4
ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܫܡܥܘ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܗܦܟܘ ܠܡܐܙܠ ܐܢܫ ܠܒܝܬܗ.

Quæ sequuntur discrepant ab Hebr. excerpta sunt autem partim ex 12. partim 14. cap. lib. 3. Regum.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]

Sic dicit Dominus, Ne ascendatis, néve pu- 4
gnetis;revertimini quisque domū suam,quo-
niam à me facta est res ista:qui auscultantes
verbo Domini,reversi sunt ut abirent quisque
domum suam. Ædificavit autem Jerobaamus 5
Sechim in monte tribûs Aphremitarū,& ha-
bitavit in ea. Indéque egressus ædificavit
Phenuelem. Et dixit Jerobaam in corde suo, 6
Revertetur regnum ad domum Davidis, Si 7
populus hic ascendat ad facienda sacrificia in
domo Domini in Jerusalem:nam reconcilia-
bitur animus populi hujus cum domino suo,
interficient me,& restituent regnū Rehabaa-
mo filio Salomonis. Quamobrem cogitavit 8
rex,fecítque duos vitulos aureos,& dixit eis;
Superfluuum vobis esset ascendere:quorsum
ascenderetis,& descenderetis in Jerusalem ?
Isti sunt dii tui Israel,qui eduxerūtte de terra
Ægypti. Et collocavit unum in Beth-il, al- 9
terum verò collocavit in Dan. Fuítque res 10
ista causa peccati : nam populus abibat co-
ram vitulo usque ad Dan:fuitque res ista tan-
to crimini,ut totam Jerobaami domum extir-
paret perderétque de terra. Eodem tempo- 11
re morbo laboravit Abiamus Jerobaami fi-
lius : quarè dixit Jerobaam uxori suæ, Surge
quæso,téque simula quasi mulierē plebeiam,
ita ut nesciant te esse uxorem Jerobaam, &
vade in Silo : ecce ibi est Ahia propheta qui
prædixit mihi quando præficiend' essem huic 12
populo. Ipsum adibis, aperiétque tibi quid
eventurum sit huic puero. Verùm à Domino 13
dictum jam fuerat ad Ahiam,Ecce uxor Jero-
baami venit postulatum à te oraculum de filio
suo qui ægrotus est; talia ac talia dices ei:in
suo autem ingressu aliam se simulat. Cùm 14
igitur audîsset Ahia strepitum pedum ejus in-
troeuntis in januam, dixit ad eam ;Ingredere
uxor Jerobaami, cur aliam te simulas?ego ve-
rò missus sum ad pronuntiandum contra te
verba dura. Vade dictum Jerobaamo ; Sic 15
dicit Dominus dominorum Israelis, Ego te
evexi è plebe, téque regem posui super po-
pulum meum Israelem: Abstuli regnum de 16
domo Davidis, & dedi tibi : tu verò non
fuisti sicut David servus meus qui custodivit
præcepta mea, & ambulavit in legibus meis
integro corde, faciens quod rectum erat co-
ram me. Imò tu pejus fecisti quàm omnes 17
reges qui te præcesserunt, & abiens fecisti
tibi idola gentium & simulachra ad blasphe-
mandum coram me; cultum verò meum pro-
jecisti post collum tuum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

4 Τάδε λέγει κύριος, Οὐκ (γ) ἀναβήσεσθε, καὶ οὐ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· (δ) ἀποστρέφετε
ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ᾽ ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ (ε) ἐπήκουσαν τοῦ λόγου κυρίου,
5 καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ. Καὶ κατῴκησε Ῥοβοὰμ (ζ) εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
6 ᾠκοδόμησε πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν (η) Βηθλεέμ, καὶ Αἰτάν, καὶ Θεκωὲ,
7 8 Καὶ Βαιθσουρὰ, καὶ τὴν (θ) Σοχὼθ, καὶ τὴν Ὀδολλὰμ, Καὶ τὴν Γὲθ, καὶ τὴν Μαρισὰν, καὶ τὴν Ζίφ,
9 10 Καὶ τὴν (ι) Ἀδωραὶ, καὶ Λαχὶς, καὶ τὴν Ἀζηκὰ, Καὶ τὴν Σαραὰ, καὶ τὴν (κ) Αἰλὼμ, καὶ τὴν
11 Χεβρὰν, ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, πόλεις τειχήρεις. Καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς (λ) τειχήρεις, καὶ ἔδωκεν
12 ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, Κατὰ (μ) πόλιν καὶ κατὰ
πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ
13 Βενιαμίν. Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἳ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων
14 τῶν ὁρίων· Ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν
πρὸς (ν) Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ (ξ) μὴ λειτουργεῖν
15 (ο) κυρίῳ. Καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ
16 τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοάμ. Καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, οἳ ἔδωκαν καρδίαν (π)
αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι (†) κύριον θεὸν Ἰσραήλ· καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ θῦσαι κυρίῳ (ρ) θεῷ τῶν πατέρων
17 αὐτῶν. Καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε (σ) Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμὼν
18 εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη (τ) ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν ἔτη τρία. Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοὰμ
γυναῖκα τὴν (υ) Μοολὰθ θυγατέρα (φ) Ἰριμοὺθ υἱοῦ Δαυὶδ, καὶ (χ) Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἐλιὰβ
19 20 τοῦ Ἰεσσαί. Καὶ (ψ) ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεοὺς, καὶ τὸν Σαμορία, καὶ τὸν Ζαάμ. Καὶ μετὰ
ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιὰ, καὶ τὸν (ω) Ἰετθὶ,
21 καὶ τὸν Ζιζὰ, καὶ τὸν Σαλημώθ. Καὶ ἠγάπησε Ῥοβοὰμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ ὑπὲρ
πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτὼ εἶχε καὶ παλλακὰς ἑξήκοντα·
22 καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς (α) εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ θυγατέρας ἑξήκοντα. Καὶ κατέστησεν εἰς (β) ἄρχοντα Ἀβιὰ
23 τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. Καὶ ηὐξήθη
παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς, καὶ
ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλῆθος πολὺ, καὶ ᾐτήσατο πλῆθος γυναικῶν.

Hæc dicit Dominus; Non aſcendetis, & non bellabitis adverſùs fratres 4
veſtros. Revertite unuſquiſque in domum ſuam: quoniam à me factum
eſt verbum hoc. Et obedierunt verbo Domini, & converſi ſunt à non eundo
ſuper Hieroboam. Et habitavit Roboam in Hieruſalem: & ædificavit 5
civitates munitas in Judæa. Et ædificavit Bethleem, & Ætan, 6
& Thecoe, Et Bethſura, & Sochoth, & Odollam, Et Geth, & Mariſan, 7 8
& Ziph, Et Adoræ, & Lachis & Azeca, Et Saraa, & 9 10
Alom, & Chebron, quæ eſt Juda & Benjamin, civitates muratas.
Et munivit ipſas muratas, & dedit in eis duces, & cellaria cibariorum, 11
oleum, & vinum, Ad civitatem & ad civitatem ſcuta, & lanceas. 12
Et confortavit eas in multitudine valdè. Et fuerunt ei Juda,
& Benjamin. Et ſacerdotes, & Levitæ, qui erant in omni Iſrael, convenerunt 13
ad eum ex omnibus finibus: Quoniam dereliquerunt Levitæ 14
tabernacula poſſeſſionis ſuæ, & iverunt ad Juda in Hieruſalem: quoniam
ejecit eos Hieroboam, & filii ejus, ad non miniſtrandum Domino.
Et conſtituit ſibi ſacerdotes excelſorum, & idolis, & vanis, & (b) vitulis, 15
quæ fecit Hieroboam. Et ejecit (c) eos de tribubus Iſrael, qui 16
dederant cor ſuum ad quærendum Dominum Deum Iſrael. Et venerunt
in Hieruſalem ſacrificare Domino Deo patrum ſuorum: Et confortaverunt 17
regnum Juda. Et confortavit Roboam (d) filium Salomon ad
annos tres: quoniam ivit in viis David & Salomon, annos tres. Et 18
accepit ſibi Roboam uxorem Moolath filiam Hieremuth filii David, et
Abigaam filiam Heliab, qui ipſius Jeſſæ. Et peperit ei filios, Jeus, 19
et Samoria, et Zaam. Et poſt hæc accepit ſibi Maacha filiam Abeſſalom: 20
& peperit ei Abia, et Jetthi, & Zeza, et Salemoth. Et dilexit Roboam 21
Maacha filiam Abeſſalom ſuper omnes uxores ſuas, et concubinas ſuas:
quoniam uxores decem octo habuit, et concubinas ſexaginta. Et genuit
filios viginti et octo, et filias ſexaginta. Et conſtituit in principem Abia 22
filium Maacha, in ducem in fratribus ejus: quoniam regem facere
cogitabat eum. Et crevit ſupra omnes filios ejus (e) in omnibus finibus 23
Juda, et Benjamin, et in civitatibus munitis: et dedit (f) eis alimenta,
multitudinem plurimam: et petivit multitudinem uxorum.

MS. A. (γ) ἀναβήσεται, οὐδὲ πολεμήσεται πρὸς (δ) ἀποστρέφητε (ε) ὑπήκουσαν (ζ) ἐπὶ (η) Βαιθσεὲμ, καὶ τὴν Αἰτανὶ, καὶ τὴν Θεκωὲ, Καὶ τὴν Βαιθσουρὰ, (θ) Σοκχὼθ, (ι) Ἀδωραὶμ (κ) Αἰαλὼν, (λ) τείχεσιν, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς (μ) πόλιν θυρεοὺς (ν) Ἰούδαν (ξ) τοῦ μὴ (ο) τῷ κυρίῳ. (π) ἑαυτῶν (†) τὸν κύριον (ρ) τῷ θεῷ (σ) Ῥοβοὰμ ὁ τοῦ Σαλωμὼν (τ) ταῖς ὁδοῖς (υ) Μολαθ (φ) Ἐρμοὺθ (χ) Ἀβιαίλ (ψ) ἔτεκον αὐτῷ υἱοὺς, * καὶ τὸν Σαμαρίαν, καὶ τὸν Ζαλάμ. (ω) Ἰεθθὶ, καὶ τὸν Ζιζὰ, καὶ (α) εἰκοσιοκτὼ, (β) ἄρχοντα Ῥοβοὰμ τὸν Ἀβιὰ τὸν

ΚΕΦ. ιβ΄.

1 Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ, καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπε τὰς ἐντολὰς κυρίου,
2 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν (α) τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ, ἀνέβη
3 Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου (β) ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου, Ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις
ἅρμασι καὶ ἑξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ᾽ αὐτοῦ ἐξ
Αἰγύπτου, Λίβυες, (γ) Τρωγοδύται, καὶ Αἰθίοπες.

MS.A. (α) τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς (β) ἐπὶ * Ἰσραήλ, ὅτι (γ) Τρωγλοδύται,

CAP. XII.

Et factum eſt, ut paratum fuit regnum Roboam, et ut invaluit; 1
dereliquit mandata Domini, et omnis Iſrael cum eo. Et factum eſt in 2
anno quinto regni Roboam, aſcendit Suſacim rex Ægypti ſuper Hieruſalem,
(quoniam peccaverunt coram Domino,) In mille et ſexcentis 3
curribus, et ſexaginta millibus equorum. Et non erat numerus multitudinis,
quæ venit cum eo de Ægypto, Libyes, (a) Trogodytæ, et Æthiopes.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* هكذا قال الرب * لا تطلعوا ولا تحاربوا * بل يرجع كل رجل الي بيته * لان من بين 4
يدي كان هذا الامر * وسمعوا كلمة الله من فم النبي * ومضي كل انسان الي بيته
* وبني يوربعام نابلس في جبل سبط بيت افرام وجلس هناك * وخرج من هناك وبنا فنويل 5
* وقال يوربعام في قلبه * ان صعدت هذه الامة لتصنع ذبايح في بيت الله في اروشليم * 6 7
رجع الملك الي رحبعام بن سليمان * وفكر الملك وعمل عجلين ذهبا * وقال لهم * تتعبون 8
وتطلعون وتنزلون الي اروشليم * ها الاهك يا اسرايل اللذان اطلعاك من مصر * وجعل 9
احدهما في بيت ايل * والاخر في دان * فصارت هذه الكلمة للخطية * ومر الشعب عند 10
العجل الواحد الي دان * وكانت الخطية لكل بيت يوربعام ليقلع اصله من الارض
* وفي ذلك الزمان مرض ابيم بن يوربعام * فقال يوربعام لامراته * قومي متنكرة كمثل 11
امراة فقيرة * ولا يعلم احد انك امراتي * وامضي الي سيلوا * فان ثم احيا النبي * هو
قال لي انك تصير ملكا علي هذه الامة * فيكشف لك ما يكون من امر هذا الصبي 12
* وحلت كلمة الله علي احيا النبي * ها امراة يوربعام تجي اليك تسال منك كلمة الله لاجل 13
ابنها انه مريض * قل لها هكذا وكذا * وهي تدخل اليك متنكرة * فحين سمع احيا 14
صوت رجليها في مدخل الباب * قال لها * ادخلي يا امراة يوربعام * لماذا تتنكري * وانا اقول
لك الفاظا صعبة * امضي وقولي ليوربعام * يقول رب الارباب اله اسرايل * انا رفعتك عن 15
الشعب * وجعلتك ملكا عليهم * واخذت الملك من بيت داود * واعطيتك اياه * وما صرت 16
مثل داود عبدي * ولا حفظت وصاياي * ولا مشيت في نواميسي بقلبك كله
لتعمل حسنا بين يدي * بل عملت السيات اكثر من كل الملوك الذين 17
مضوا قدامك * وصنعت لك اوثانا واصناما تجدفون بين يدي * وطرحت مخافتي
خلفك *

Sic ait Dominus, Ne aſcendatis, neve 4
pugnetis, ſed revertatur unuſquiſque domum
ſuam, quoniam à me fuit res iſta;
acquieverunt verbo Dei prophetico ore
prolato, & abiit quiſque domum ſuam.
Deinde ædificavit Jerobaamus Neapolim 5
in monte tribûs Aphremiticæ, ibique
commoratus eſt. Inde egreſſus ædificavit
Phenuelem. 6 *Dixit autem*
Jerobaam apud ſemetipſum, Si aſcenderit 7
populus hic ad agenda ſacrificia in
domo Dei in Jeruſalem, revolvetur
regnum ad Rehabaamum filium Salomonis.
Quare cogitavit rex, fecitque 8
duos vitulos aureos, & ait illis; Fatigamini
aſcendendo & deſcendendo in
Jeruſalem: ecce duo dei tui O Iſrael
qui te extraxerunt ex Ægypto. Poſuitque 9
alterum eorum in Beth-il, alterum
in Dan. Quæ res ceſſit in peccatum; 10
quoniam populus vitulum unum conveniebat
in Dan uſque: & hujus peccati
cauſa fuit tota domus Jerobaami,
ut radicitùs evelleretur è terra. Eodem 11
quoque tempore ægrotante Abiamo
Jerobaami filio, dixit Jerobaam uxori
ſuæ, Surge, & pauperculæ mulieris
inſtar larvata, ut nemo percipiat te eſſe
uxorem meam, vade in Silo: ibi enim
eſt Achia propheta qui prædixerat mihi
futurum me regem ſuper hunc populum:
Is indicabit tibi quid futurum ſit de re 12
hujus pueri. Interim advenit verbum 13
Dei ad Achiam prophetam dicentis, *En*
uxor Jerobaami te adit petitura à te
oraculum divinum de filio ſuo, eſt enim
ægrotus: talia ac talia dicas ei: ingredietur
autem ad te ſimulata. Quamobrem 14
ſtatim atque percepit Achia
ſtrepitum pedum ejus ad ingreſſum oſtii,
dixit ad eam, Ingredere O uxor Jerobaami,
cur aliam te ſimulas? equidem
ſententias acerbas ſum tibi dicturus.
Vade dictum Jerobaamo; Dicit Dominus 15
dominorum Deus Iſraelis, Ego prætuli
te populo, teque regem conſtitui
ſuper eos; Abſtuli regnum à domo Davidis, 16
& tradidi tibi: tu verò non fuiſti
ſimilis Davidi ſervo meo, nec ſervâſti
mandata mea, nec ambulâſti in
legibus meis toto corde tuo, ut rectè te
gereres coram me: Sed plura commiſiſti 17
ſcelera quàm omnes reges qui te præceſſerunt,
compoſuiſti tibi ſimulachra &
idola blaſphemantia coram me, & timorem
meum retro abjeciſti.

דברי הימים ב: יג

ad venit propheta Semahaiah Et .Jeruſalaim ad uſque venit & : Jehudah in quæ munitas urbes cepit Et
5 4 וילכד את־ערי המצרות אשר ליהודה ויבא עד־ירושלם׃ ושמעיה הנביא בא אל־
dixit Sic : eos ad dixit & : Siſac *faciebus* à Jeruſalaim in erant congregati qui ,Jehudah principes & ,Rechabham
רחבעם ושרי יהודה אשר־נאספו אל־ירושלם מפני שישק ויאמר להם כה־אמר
,Iſrael principes ſe humiliaverunt Et. .Siſac manu in vos dereliqui ego etiam & ,me dereliquiſtis Vos : Dominus
6 יהוה אתם עזבתם אתי ואף־אני עזבתי אתכם ביד־שישק׃ ויכנעו שרי־ישראל
,Semahaiah ad Domini verbum fuit ,ſe humiliaſſent quòd ,*Dominum videndo in* Et .Dominus Juſtus : dixerunt & ,rex &
7 והמלך ויאמרו צדיק יהוה׃ ובראות יהוה כי נכנעו היה דבר־יהוה אל־שמעיה
Jeruſalaim contra meus furor ſtillabit non & ,*evaſionem ad paululū quaſi* eis daboque : eos *corrumpā* non ,ſunt Humiliati :dicendo
לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפליטה ולא תתך חמתי בירושלם
aſcendit Et .terrarum regnorum ſervitutem & ,meam ſervitutem ſcient & ,*ſervos in* ei erunt *Quoniam* .Siſac manum per
9 8 ביד־שישק׃ כי יהיו־לו לעבדים וידעו עבודתי ועבודת ממלכות הארצות׃ ויעל
,regiæ domus theſauros & ,Domini domus theſauros tulit & , Jeruſalaim contra Ægypti rex Siſac
שישק מלך־מצרים על־ירושלם ויקח את־אצרות בית־יהוה ואת־אצרות בית המלך
eis pro Rechabham rex fecit Et .Selomoh fecit quos ,aureos clypeos tulit Et .tulit omnia
10 את־הכל לקח ויקח את־מגני הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש המלך רחבעם תחתיהם
tempore à ,erat Et .*regis* domus oſtium *cuſtodientium* ,curſorum principum manum ad conſtituit & : æneos clypeos
11 מגני נחשת והפקיד על־יד שרי הרצים השמרים פתח בית המלך׃ ויהי מדי־
ſe *humiliādo in* Et .curſorum thalamum ad eos referebant & ,eos tollebant & , curſores veniebant ,Domini domum *regem ingredi*
12 בוא המלך בית יהוה באו הרצים ונשאום והשבום אל־תא הרצים׃ ובהכנעו
.bona *verba fuit* Jehudah in etiam Et .conſumptionē ad *corrumpendum* ad non & ,Domini ira eo ab eſt averſa
שב ממנו אף־יהוה ולא להשחית לכלה וגם ביהודה היה דברים טובים׃
ipſum regnando in ,Rechabham anni unius & quadraginta filius quia : regnavit & ,Jeruſalaim in Rechabham rex ſe roboravit Et
13 ויתחזק המלך רחבעם בירושלם וימלך כי בן־ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו
tribubus omnibus ex ibi ſuum nomen *ponendum ad* ,Dominus elegit quam urbe Jeruſalaim in regnavit annis decim-ſeptem &
ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר־בחר יהוה לשום את־שמו שם מכל שבטי
.Dominum *quærendum ad* ,ſui cor præparavit non quia ,malum fecit Et .Hammonitis Nahamah ejus matris nomen Et .Iſrael
14 ישראל ושם אמו נעמה העמנית׃ ויעש הרע כי לא הכין לבו לדרוש את־יהוה׃
videntis Iddo & ,prophetæ Semahaiah verbis in ſcripta *ipſa* nonne ,noviſſima & prima Rechabham verba Et
15 ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים הלא־הם כתובים בדברי שמעיה הנביא ועדו החזה
eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Rechabham dormivit Et .diebus omnibus Jarobham & ,Rechabham bella & ? *genealogizando in*
16 להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל־הימים׃ וישכב רחבעם עם־אבתיו ויקבר
.eo pro ejus filius Abijah regnavit & : David civitate in
בעיר דויד וימלך אביה בנו תחתיו׃

CAP. XIII. יג

nomen Et .Jeruſalaim in regnavit annis Tribus .Jehudah ſuper Abijah regnavit & ,Jarobham regis decimo octavo anno In
2 1 בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על־יהודה׃ שלוש שנים מלך בירושלם ושם
Abijah junxit Et .Jarobham inter & ,Abijah inter fuit bellum Et .Ghibhah de Uriel filia ,Michaiahu ejus matris
3 אמו מיכיהו בת־אוריאל מן־גבעה ומלחמה היתה בין אביה ובין ירבעם׃ ויאסר אביה
bellum eo cum diſpoſuit Jarobham Et .*electi viri* millium quadringenta *bello potentium* fortitudine in bellum
את־המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע־מאות אלף איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה
, Ephraim monte in qui ,Semaraim monte *deſuper* Abijah ſurrexit Et .*virtute potente* ,*electo viro* millibus octingentis cum
4 בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל׃ ויקם אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים
regnum dedit Iſrael Deus Dominus quòd ſcire *vobis* Nonne .Iſrael omnis & ,Jarobham ,me Audite : dixit &
5 ויאמר שמעוני ירבעם וכל־ישראל׃ הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ישראל נתן ממלכה
Selomoh ſervus Nebat filius Jarobham ſurrexit Et ? ſalis pacto ejus filiis & ,ipſi ,ſeculum in Iſrael ſuper David
6 לדויד על־ישראל לעולם לו ולבניו ברית מלח׃ ויקם ירבעם בן־נבט עבד שלמה
.ſuum dominum contra *rebellavit* & ; David filii
בן־דויד וימרד על־אדניו׃

Verſio VULG. LAT.

Cepitque civitates munitiſſimas in Juda, & venit uſque 4
in Jeruſalem. Semeias autem propheta ingreſſus eſt ad 5
Roboam, & principes Juda, qui congregati fuerant in
Jeruſalem, fugientes Seſac, dixitque ad eos; Hæc dicit
Dominus; Vos reliquiſtis me, & ego reliqui vos in manu
Seſac. Conſternatique principes Iſrael & rex dixe- 6
runt; Juſtus eſt Dominus. Cúmque vidiſſet Dominus, 7
quòd humiliati eſſent, factus eſt ſermo Domini ad Semeiam,
dicens; Quia humiliati ſunt, non diſperdam eos,
dabóque eis pauxillum auxilii, & non ſtillabit furor meus
ſuper Jeruſalem per manum Seſac. Veruntamen ſervi- 8
ent ei, ut ſciant diſtantiam ſervitutis meæ, & ſervitutis
regni terrarum. Receſſit itaque Seſac rex Ægypti ab 9
Jeruſalem, ſublatis theſauris domûs Domini, & domûs
regis, omniáque ſecum tulit, & clypeos aureos, quos
fecerat Salomon, Pro quibus fecit rex æneos, & tradi- 10
dit illos principibus ſcutariorum, qui cuſtodiebant veſtibulum
palatii. Cúmque introiret rex domum Domi- 11
ni, veniebant ſcutarii, & tollebant eos, iterúmque refe-
rebant eos ad armamentarium ſuum. Veruntamen quia 12
humiliati ſunt, averſa eſt ab eis ira Domini, nec deleti
ſunt penitùs: ſiquidem & in Juda inventa ſunt opera
bona. Confortatus eſt ergò rex Roboam in Jeruſalem, 13
atque regnavit: quadraginta autem & unius anni erat
cùm regnare cœpiſſet, & decem & ſeptem annis regnavit
in Jeruſalem, urbe, quam elegit Dominus, ut confirmaret
nomen ſuum ibi, de cunctis tribubus Iſrael:
nomen autem matris ejus Naama Ammanitis. Fecit au- 14
tem malum, & non præparavit cor ſuum ut quæreret Dominum.
Opera verò Roboam prima & noviſſima, ſcri- 15
pta ſunt in libris Semeiæ prophetæ, & Addo Videntis,
& diligenter expoſita: pugnaverúntque adverſùm ſe
Roboam & Jeroboam cunctis diebus. Et dormivit Ro- 16
boam cum patribus ſuis, ſepultúſque eſt in civitate David.
Et regnavit Abia filius ejus pro eo.

CAP. XIII.

ANno octavodecimo regis Jeroboam, regnavit Abia 1
ſuper Judam. Tribus annis regnavit in Jeruſalem, no- 2
ménque matris ejus Michaia, filia Uriel de Gabaa: &
erat bellum inter Abiam & Jeroboam. Cúmque iniiſ- 3
ſet Abia certamen, & haberet bellicoſiſſimos viros, &
electorum quadringenta millia: Jeroboam inſtruxit econtrà
aciem octingenta millia virorum, qui & ipſi electi
erant, & ad bella fortiſſimi. Stetit ergò Abia ſuper 4
montem Semeron, qui erat in Ephraim, & ait; Audi Je-
roboam, & omnis Iſrael. Num ignoratis quòd Domi- 5
nus Deus Iſrael dederit regnum David ſuper Iſrael in
ſempiternum, ipſi & filiis ejus in pactum ſalis? Et ſur- 6
rexit Jeroboam filius Nabat, ſervus Salomonis filii David;
& rebellavit contra dominum ſuum.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

Ex CAPITE XII.

*ܘܐܬܚܝܠ ܪܚܒܥܡ ܡܠܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܐܡܠܟ. ܒܪ ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕܐ 13
ܫܢܝܢ ܪܚܒܥܡ ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܫܒܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܓܒܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܫܪܝܘ ܫܟܝܢܬܗ ܬܡܢ. ܘܫܡܐ
ܕܐܡܗ ܢܥܡܐ ܕܡܢ ܥܡܘܢ. *ܘܥܒܕ ܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܐܬܩܢ ܠܒܗ ܠܕܚܠܬܗ 14
ܕܡܪܝܐ. ܠܡܒܥܝܘ ܒܟܠܗ ܠܒܗ. *ܘܗܠܝܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܪܚܒܥܡ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. 15
ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܪܚܒܥܡ ܒܪܗ
ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܒܝܬ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ. ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܘܗܝ ܚܝܘܗܝ. *ܘܫܟܒ 16
ܪܚܒܥܡ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܐܬܩܒܪ ܒܩܪܝܬܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܐܒܝܐ ܒܪܗ ܒܬܪܗ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܓ *

*ܒܫܢܬ ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ. ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܐܒܝܐ ܥܠ 1
ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. *ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܡܥܟܐ 2
ܒܪܬ ܐܘܪܝܐܝܠ ܡܢ ܪܡܬܐ. *ܘܐܣܪ ܐܒܝܐ ܓܢܒܪܐ ܕܩܪܒܐ. ܐܪܒܥܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ 3
ܥܠܝܡܐ ܕܩܪܒܐ. ܐܝܟ ܕܢܫܩܠܘܢ ܡܫܩܠܐ ܕܐܙܠܐ ܘܕܩܪܒܐ ܥܡ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ
ܢܒܛ. ܘܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ ܟܢܫ ܠܗ ܚܝܠܐ. ܘܐܬܐ ܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ ܥܡ ܬܡܢܐܐ
ܐܠܦܝܢ ܥܠܝܡܐ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. *ܘܩܡ ܐܒܝܐ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܨܡܪܝܢ ܕܥܠ ܬܚܘܡܐ 4
ܕܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ ܘܐܡܪ. ܫܡܥܘ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ. ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. *ܠܡܐ ܝܕܥܝܢ 5
ܗܘܝܬܘܢ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܝܗܒ ܡܠܟܘܬܐ ܠܕܘܝܕ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ.
ܠܗ ܘܠܒܢܘܗܝ. ܒܩܝܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. *ܘܩܡ ܝܘܪܒܥܡ ܥܒܕܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ 6
ܕܕܘܝܕ. ܘܡܪܕ ܥܠ ܡܪܗ.

Ex CAPITE XII.

Confirmavit autem ſe rex Rehabaam filius 13
Salomonis in Jeruſalem, & regnavit: natus
erat annos quadraginta unū Rehabaam quando
inauguratus eſt regno, & ſeptemdecim annis
regnavit in Jeruſalem civitate quam elegerat
ſibi Dominus ex omnibus tribubus Iſraelis
ad collocandum ibi habitaculum ſuum:
nomen matris ejus erat Naama quæ fuit Am-
monitis. Fecit autem malum coram Domi- 14
no, nec comparavit animum ſuum ad timorem
Domini, exquirendo eum toto corde
ſuo. Atque hæc fuerunt geſta Rehabaami 15
tam priora quàm poſteriora, committere
malum coram Domino Deo Iſraelis. Fuit etiam
bellum inter Rehabaamum filium Salomonis,
& inter Jerobaamum Nabati filium
omnibus diebus ejus. Denique cùm occu- 16
buiſſet Rehabaam cum patribus ſuis, & ſepultus
eſſet in civitate Davidis, regnum occupavit
Abia filius ejus poſt ipſum.

CAP. XIII.

ANno decimo octavo regni Jerobaami fi- 1
lii Nabati regnum occupavit Abia ſuper tri-
bum Judæ. Tribus annis regnavit in Jeru- 2
ſalem: nomen matris ejus, Maacha filia Urie-
lis de Rama. Conſtrinxit autem Abia viros 3
belligeros, quadringenta millia virorum ju-
venum, adeo ut ſuſciperent onus eundi &
bellum gerendi contra Jerobaamum Nabati
filium. Quare Jerobaam Nabati filius collectis
ſibi copiis, venit ad bellum gerendum
cum octingentis millibus juvenibus robuſtiſſimis.
Tum ſurgens Abia è monte Sema- 4
riam ſito in confinibus montis Aphremi, di-
xit; Audi Jerobaam fili Nabat, & omnis Iſ-
rael: Fortè ſciebatis Dominum Deum Iſ- 5
raelis dediſſe regnum Davidis ſuper Iſraelem
in æternum, tum ipſi tum filiis ejus, pacto re-
gio: Jerobaamum verò ſervum Salomonis 6
filii Davidis ſurrexiſſe, & contra dominum
ſuum rebellâſſe,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

4 5 Καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν, αἳ ἦσαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ Σαμαίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου Σουσακίμ, ϗ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος, Ὑμεῖς (δ) ἐγκατελίπετέ με, καὶ
6 ἐγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. Καὶ ᾐσχύνθησαν οἱ (ε) ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασι-
7 λεὺς, καὶ εἶπαν, Δίκαιος ὁ κύριος. Καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν, λέγων, Ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μι-
8 κρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμός μου ἐν Ἱερουσαλήμ, Ὅτι ἔσονται εἰς παῖδας, ϗ γνώσονται
9 τὴν δουλείαν μου, ϗ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς. Καὶ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς (ζ) Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ϗ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως,
10 τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών. Καὶ (η) ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακὶμ ἄρχοντας παρατρε-
11 χόντων, τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες, ϗ οἱ παρατρέχοντες, ϗ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρα-
12 τρεχόντων. Καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι αὐτὸν, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ (θ) ὀργὴ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθο-
13 ρὰν εἰς τέλος· καὶ γὰρ (ι) ἐν Ἰούδα ἦσαν λόγοι (κ) ἀγαθοί. Καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλήμ, ϗ ἐβασίλευσεν. καὶ (λ) τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ πόλει ᾗ ἐξελέξατο κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν (μ) φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομ-
14 μὰ ἡ Ἀμμανῖτις. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν (ν) αὐτοῦ ἐκζητῆσαι
15 τὸν κύριον. Καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ (ξ) ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφήτου, καὶ Ἀδδὼ τοῦ ὁρῶντος, καὶ (ο) πράξεις αὐτοῦ; (π) καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ
16 τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέθανε (ρ) Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et obtinuerunt civitates munitas, quæ erant in Juda, & venerunt in 4
Hieruſalem. Et Sameas propheta venit ad Roboam, & ad principes 5
Juda, qui congregati fuerant in Hieruſalem à facie Suſacim: & dixit eis, Sic dixit Dominus; Vos dereliquiſtis me: & ego derelinquam
vos in manu Suſacim. Et confuſi ſunt principes Iſrael, & rex, & di- 6
xerunt; Juſtus eſt Dominus. Et cùm videret Dominus, quia confuſi 7
ſunt; & factum eſt verbum Domini ad Samaam, dicens; Confuſi ſunt, non diſperdam eos: & dabo (b) eos, quaſi paululùm ad ſalutem: &
non ſtillabit furor meus in (c) Hieruſalem: Quoniam erunt in (d) pue- 8
ros: & cognoſcent ſervitutem meam, & ſervitutem regni terræ. Et 9
aſcendit Suſacim rex Ægypti ſuper Hieruſalem: & cepit theſauros qui in domo Domini, & theſauros qui in domo regis, omnia cepit.
Et cepit ſcuta aurea, quæ fecerat Salomon. Et fecit rex Roboam ſcuta 10
ænea pro eis: & conſtituit ſuper eum (e) Suſacim principes curſorum,
cuſtodientes portam regis. Et fiebat, in ingrediendo regem in domum 11
Domini, ingrediebantur cuſtodes, & curſores, & qui revertebant in
obviàm curſorum. Et cùm ipſe confuſus eſſet, averſus eſt ab eo furor 12
Domini, & non ad perditionem in finem. Nam & in Juda fuerunt
verba bona. Et invaluit rex Roboam in Hieruſalem, & regnavit. Et 13
quadraginta & unius annorum Roboam, cùm ipſe regnavit: & ſeptem & decem annos regnavit in Jeruſalem, in civitate, quam elegit Dominus ad cognominandum nomen ſuum ibi de omnibus tribubus filiorum
Iſrael. Et nomen matris ejus Noomma Ammanites. Et fecit malum; 14
quoniam non direxit cor ſuum ad exquirendum Dominum. Et verba 15
Roboam prima & noviſſima, nonne ecce ſcripta in Verbis Sameæ prophetæ, & Addo (f) Videntis, & actiones ejus? Et Roboam impugnavit
Hieroboam omnibus diebus. Et mortuus eſt Roboam cum patribus ſuis: 16
& ſepultus eſt in civitate David. Et regnavit Abia filius ejus pro eo.

MS.A. (δ) ἐγκατελείπετέ με, κἀγὼ (ε) ἄρχοντες Ἰούδα ϗ ὁ (ζ) Αἰγύπτου, ϗ ἔλαβεν (η) ἐποίησεν Ῥοβοὰμ θυρεοὺς (θ) ἡ ὀργὴ (ι) ἐν τῷ Ἰούδα (κ) ἀγαθοὶ ϗ ἀρεστοὶ ἐν πᾶσιν. Καὶ κατίσχυσεν Ῥοβοὰμ ἐν (λ) τεσσαράκοντα (μ) φυλῶν Ἰσραὴλ, ϗ ὄνομα (ν) ἑαυτοῦ ἐκζητῆσαι κύριον. (ξ) οἱ ἔσχατοι (ο) αἱ πράξεις (π) ϗ ἀπολέμει Ῥοβοὰμ πρὸς Ἱεροβοὰμ (ρ) Ῥοβοὰμ, ϗ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων ἑαυτοῦ ἐν πόλει

ΚΕΦ. ιγ'.

1 2 ἘΝ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ ἐπὶ Ἰούδαν. Τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Οὐριὴλ ἀπὸ Γαβαών. καὶ πό-
3 λεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιὰ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοάμ. Καὶ παρετάξατο (α) Ἀβιὰ ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πό-
4 λεμον ἐν ὀκτακοσίαις (β) χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως. Καὶ ἀνέστη Ἀβιὰ ἀπὸ τοῦ ὄρους
5 Σομόρων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραήλ· Οὐχ ὑμῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ (γ) ἔδωκε βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ
6 Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, (δ) διαθήκη ἁλός; Καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμὼν (ε) τοῦ Δαυὶδ, ϗ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου (ζ) αὐτοῦ·

CAP. XIII.

IN octavo & decimo anno regni Hieroboam regnavit Abia ſuper Ju- 1
dam: Tres annos regnavit in Hieruſalem: & nomen matri ejus Maacha 2
filia Uriel de Gabaon. Et bellum fuit inter Abia, & inter Hieroboam.
Et inſtruxit (a) Abia in virtute, bellatoribus virtutis, quadringentis mil- 3
libus virorum potentium. Et Hieroboam inſtruxit adverſùs eum prælium in octingentis millibus: potentes bellatores virtutis. Et ſurrexit 4
Abia à monte Somoron, qui eſt in monte Ephræm, & dixit; Audite
Jeroboam, & omnis Iſrael; Nonne vobis noſſe, quia Dominus Deus 5
Iſrael dedit regem ſuper Iſrael in ſeculum ipſi David, & filiis ejus,
(b) teſtamento ſalis? Et ſurrexit Jeroboam filius Nabat, puer Salomo- 6
nis ipſius David: & receſſit à domino ſuo.

MS.A. (α) Ἀβιὰ τὸν πόλεμον ἐν (β) χιλιάσιν δυνατῶν πολεμιστῶν δυνάμεως. (γ) δέδωκεν (δ) διαθήκην (ε) τῷ Δαυὶδ, (ζ) ἑαυτοῦ·

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

Ex Cap. XII.

13 * وتعظم رحبعام بن سليمان في اورسليم وتملك * وكان لما جلس في الملك ابن احدي
واربعين سنة * وملك سبعة وعشرين سنة في اورسليم التي اختارها الله من ساير اسباط
14 اسرايل ليسكن نوره * واسم ام رحبعام نعما من بني عمون * وصنع رحبعام السوء قدام
15 الله * ولم يصلح قلبه بمخافة الله * ولا طلبه بقلبه * وهذه الفاظ رحبعام الاولة
والاخيرة * وعمل السيات قدام الله * وكان القتال بين رحبعام بن سليمان * وبين يوربعام بن
16 ناباط كل ايام حياتهما * ومات رحبعام مثل ابايه * ودفن في قرية داود * وقام في الملك بعده
ابيا ابنه في سنة ثمانية عشر لملك يوربعام بن ناباط *

Ex CAPITE XII.

Porrò magnificatus eſt Rehabaam filius 13
Salomonis in Jeruſalem, & regnavit: erat autem, cùm ſedit in regno, natus annos quadraginta unum: & annos viginti ſeptem regnavit in Jeruſalem quam Deus elegerat ex omnibus tribubus Iſraelis ut habitare faceret lumen ſuum: nomen matris Rehabaami erat Naama de
filiis Ammon. Perpetravit autem ſcelus 14
Rehabaam coram Deo, neque ſincera fuit mens ejus in timore Dei, neque eum ex
animo quæſivit. Hæ ſunt res geſtæ Re- 15
habaami priores ac poſteriores: perpetravit autem ſcelera coram Deo: & fuit bellum inter Rehabaamum filium Salomonis, & inter Jerobaamum Nabati fi-
lium quandiu vixerunt. Demum Reha- 16
baamo ut patribus ſuis mortuo, & in civitate Davidis ſepulto, ſucceſſit in regno poſt ipſum Abia filius ejus, anno decimo octavo regni Jerobaami filii Nabati.

* الفصل الثالث عشر *

1 2 * وقام ابيا بالملك على سبط بيت يهوذا * وملك ثلاثة سنين في اورسليم * واسم امه
3 معكا ابنة اوريال من رمثا * وجمع ابيا رجالا شديدي الحرب اربعماية الف رجل
شبابا * فقاموا ومضوا ليصنعوا الحرب مع يوربعام بن ناباط * فجمع يوربعام عسكرا عظيما *
4 وجاء للمحاربة في ثمان ماية الف رجل شبابا شديدي القوة * فقام ابيا من الجبل الذي
5 في صمريم * الذي في تخوم افرام * وقال * اسمع يا يوربعام بن ناباط * وساير اسرايل * اما
تعلمون ان الله اله اسرايل اعطا الملك لداود عليكم الي الابد * ولبنيه اعطا عهد
6 الملك * وقام يوربعام بن ناباط عبد سليمان * فعصي على مولاه *

CAP. XIII.

ITaque cùm inauguratus eſſet Abia re- 1
gno ſuper tribum domûs Judæ. Et tri- 2
bus annis regnâſſet in Jeruſalem; (hujus matris nomen erat Maacha filia Urielis è Ramatha) Collegit Abia viros 3
bello potentes, quadringenties mille viros juvenes, qui ſurgentes abierunt ad bellum gerendum contra Jerobaamum Nabati filium. Jerobaam verò magno exercitu coacto venit ad pugnam cum octingentis
millibus viris juvenibus robuſtiſſimis. Et 4
exurgens Abia è monte qui eſt in Samarim, qui eſt in terminis Aphrem, dixit; Audi O Jerobaam fili Nabati, & omnis
Iſrael: Annon ſcitis quod Deus, Deus 5
Iſraelis dederit regnum Davidi ſuper vos in perpetuum, & filiis ejus dederit
pactum regni? Jerobaamus autem Na- 6
bati filius, ſervus Salomonis ſurgens defecit ab hero ſuo;

דברי הימים ב: יג

,puer erat Rechabham Et .Selomoh filium Rechabham contra ſe roboraverunt & ,*Belial* filii ,vacui viri eum ad ſe cõgregaverũt Et

7 וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר

:David filiorũ manu in,Domini *regni facies ad* vos roborari *dicentes* vos nunc Et .*eorum facies ad* ſe roboravit non &,corde tener &

8 וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד

,Domini ſacerdotes expuliſtis Nõne .*deos in* Jarobham vobis fecit quos ,aurei vituli vobiſcum & ,*multa turba vos &*

9 וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה

filio tauro cum,ſuam manũ *implendum ad veniens* Omnis ?terrarum populi ſicut ſacerdotes vobis feciſtis & ,Levitas & ,Aharon filios

אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־

miniſtrantes ſacerdoteſq; :eũ dereliquim' non &,noſtri Dei Dñi nos Et .*diis* non ſacerdos erit & ,ſeptem arietibus & ,bovis

10 בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים

ſuffimentum &;*veſpera in veſpera in & ,mane in mane in aſcenſiones* Domino *ſuffientes* Et .opere in Levitæ & ,Aharon filii Domino

11 לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־

:*veſpera in veſpera in* accendendum ad,ejus lucernæ &,aureum candelabrum & ,mundam menſam ſuper panis propoſitio & ,*aromatum*

סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב

,Deus *caput in* nobiſcum ecce Et .eum dereliquiſtis vos & :noſtri Dei Domini cuſtodiam nos *cuſtodientes nam*

12 כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים

Deo Domino cum pugnetis ne ,Iſrael Filii .vos contra taratantarizandũ ad vociferationis tubæ & ,ejus ſacerdotes &

וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־

,Jehudah *facies ad* eſſent &,*eorum poſterioribus à veniendum ad*,*inſidiam* fecit circuire Jarobham Et.proſperabimini non quia,veſtrorum patrũ

13 אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה

:Dominum ad clamaverunt & ;retro & ,ante bellum eis ecce & ,Jehudah reſpexerunt Et .eorum *poſterioribus à inſidia* &

14 וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה

percuſſit Deus & ,Jehudah viro *vociferando in* fuit Et.Jehudah viri ſunt vociferati Et .tubis in *tubicinantes* ſacerdotes &

15 וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־

Deus eos tradidit &,Jehudah *faciebus* à Iſrael filii Fugeruntque .Jehudah & Abijah *facies ad* Iſrael univerſum & ,Jarobham

16 יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים

virorum millia quingenta ,Iſrael ex vulnerati ceciderũt Et.*multa* plaga ej' popul' &,Abijah,eos *in* percuſſerunt Et.eorũ manu in

17 בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ

Deo Domino ſuper ſunt innixi quia ,Jehudah filii ſunt roborati & ;illo tempore in Iſrael filii ſe humiliaverũt Et.electorum

18 בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי

,Jeſanah & ;ejus *filias* & ,el--Beth ;civitates ,eo ab cepit & ,Jarobham poſt Abijah eſt perſecutus Et .ſuorum patrum

19 אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה

,Dñs eum percuſſit Et Abijah diebus in amplius Jarobham fortitudinẽ retinuit non Et .ejus *filias* & ,Ephron & ;ejus *filias* &

20 וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה

.filias ſedecim & ,filios duos & viginti genuit & :quatuordecim uxores ſibi accepit & ,Abijah ſe roboravit Et.eſt mortuus &

21 וַיָּמֹת׃ וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃

.Hiddo prophetæ *diſſertatione* in ſcripta ,ejus verborum &,ejus viarum &,Abijah *verborum reſiduum* Et

22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

Congregatiq; ſunt ad eum viri vaniſſimi,& filii Belial: & 7
prævaluerunt contra Roboam filiũ Salomonis: porrò Roboam
erat rudis,& corde pavido,nec potuit reſiſtere eis.
Nunc ergò vos dicitis ꝙ reſiſtere poſſitis regno Dñi, ꝙ 8
poſſidet per filios David, habetiſque grandẽ populi multitudinẽ,
atque vitulos aureos,quos fecit vobis Jeroboam
in deos. Et ejeciſtis Sacerdotes Dñi, filios Aaron, atque 9
Levitas : & feciſtis vobis Sacerdotes ſicut omnes populi
terrarũ : quicunque venerit,& initiaverit manũ ſuam in
tauro de bobus, & in arietibus ſeptẽ, fit ſacerdos eorum
qui non ſunt dii. Noſter autem Dñs,Deus eſt, quem non 10
relinquim',Sacerdoteſq; miniſtrant Dño de filiis Aaron,
& Levitæ ſunt in ordine ſuo: Holocauſta quoque offerũt 11
Dño ꝑ ſingulos dies manè & veſperè, & thymiama juxta
legis præcepta confectũ,& proponuntur panes in menſa
mundiſſima, éſtque apud nos candelabrum aureum,& lucernæ
ejus,ut accendantur ſemper ad veſperã: nos quippe
cuſtodimus præcepta Dñi Dei noſtri,quem vos reliquiſtis.
Ergò in exercitu noſtro dux Deus eſt, & Sacerdotes ejus, 12
qui clangunt tubis, & reſonant contra vos: filii Iſrael nolite
pugnare contra Dñm Deum patrum veſtrorum, quia
non vobis expedit. Hæc illo loquente, Jeroboam retrò 13
moliebatur inſidias. Cúmque ex adverſo hoſtium ſtaret,
ignorantem Judam ſuo ambiebat exercitu. Reſpiciénſq; 14
Judas vidit inſtare bellum ex adverſo & poſt tergum, &
clamavit ad Dominum : ac Sacerdotes tubis canere cœperunt.
Omnéſque viri Juda vociferati ſunt : & ecce 15
illis clamantibus, perterruit Deus Jeroboam, & omnem
Iſrael qui ſtabat ex adverſo Abia, & Juda. Fugerúntque 16
filii Iſrael Judam : & tradidit eos Deus in manu
eorum. Percuſſit ergò eos Abia & populus ejus, plagâ 17
magnâ : & corruerunt vulnerati ex Iſrael quingenta
millia virorum fortium. Humiliatíque ſunt filii Iſrael 18
in tempore illo, & vehementiſſimè confortati filii Juda,
eò quòd ſperâſſent in Domino Deo patrum ſuorum.
Perſecutus eſt autem Abia fugientem Jeroboam, & cepit 19
civitates ejus, Bethel & filias ejus, & Jeſana cum filiabus
ſuis, Ephron quoque & filias ejus : Nec valuit 20
ultrà reſiſtere Jeroboam in diebus Abia : quem percuſſit
Dominus, & mortuus eſt. Igitur Abia, confortato imperio 21
ſuo, accepit uxores quatuordecim : procreavítque
viginti duos filios,& ſedecim filias. Reliqua autem 22
ſermonum Abia,viarúmque et operum ejus, ſcripta ſunt
diligentiſſimè in libro Addo Prophetæ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܓܒܪܐ ܪܫܝܥܐ ܘܒܢܝ ܥܘܠܐ. ܘܐܬܚܝܠܘ ܥܠ ܪܚܒܥܡ ܒܪܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. 7
ܘܪܚܒܥܡ ܛܠܝܐ ܗܘܐ. ܘܪܟܝܟ ܫܢܝܐ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܕܡ ܠܡܐܡܪ. ܘܠܐ ܠܡܒܝܐܘ ܠܥܡܐ ܥܠ
ܫܥܒܕܘܬܐ ܕܫܥܒܕ ܐܢܘܢ ܫܠܝܡܘܢ ܐܒܘܗܝ. * ܘܗܫܐ ܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܙܠܬܘܢ 8
ܫܕܝܬܘܢ ܡܢܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܒܝܬ ܕܘܝܕ. ܘܐܙܠܬܘܢ ܘܦܠܚܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܡܝܬܐ. ܘܐܢܐ ܥܠ
ܫܒܛܐ ܚܕ ܫܠܝܛ ܐܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܣܓܝܐܐ ܫܒܛܐ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܥܓܠܐ
ܕܕܗܒܐ. ܕܥܒܕ ܠܟܘܢ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ. * ܘܐܢܬܘܢ ܛܪܕܬܘܢ ܟܗܢܐ ܒܢܝ ܐܗܪܘܢ 9
ܘܠܘܝܐ. ܘܥܒܕܬܘܢ ܠܟܘܢ ܟܘܡܪܐ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܐܬܐ ܠܡܩܪܒܘ
ܩܘܪܒܢܐ. ܢܣܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢܗ ܬܘܪܐ ܒܪ ܬܘܪܐ: ܘܫܒܥܐ ܕܟܪܐ. ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܟܘܡܪܐ ܠܐ
ܐܠܗܝܢ. * ܘܚܢܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܠܐ ܫܒܩܢ. ܘܟܗܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܒܢܘܗܝ ܐܢܘܢ 10
ܕܐܗܪܘܢ. ܘܠܘܝܐ ܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. * ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܕܒܚܐ. ܒܟܠ ܨܦܪ ܘܨܦܪ. ܘܒܟܠ 11
ܪܡܫ ܘܪܡܫ. ܘܦܛܪܘܣܐ ܕܒܣܡܐ. ܘܣܕܪܐ ܕܠܚܡܐ ܥܠ ܦܬܘܪܐ ܕܟܝܐ. ܘܡܢܪܬܐ ܕܕܗܒܐ
ܘܫܪܓܝܗܝܢ. ܘܛܠܝܐ ܕܥܠ ܫܪܓܐ ܡܕܠܩ ܒܟܠ ܪܡܫ ܘܪܡܫ. ܘܚܢܢ ܢܛܪܝܢ
ܢܛܘܪܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. * ܘܐܢܬܘܢ ܫܒܩܬܘܢܝܗܝ. ܘܐܙܠܬܘܢ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܡܝܬܐ. 12
ܘܦܠܚܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܣܓܕܬܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܫܒܩܬܘܢܝܗܝ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܡܛܠ

Et adſcitis ſibi viris impiis *ac* flagitioſis fortificâſſe 7
ſe contra Rehabaamum filium Salomonis,
dum Rehabaam puer eſſet ac teneræ
ætatis , nec quicquam dicere nôſſet, aut populum
conſolari de ſervitute quâ preſſerat eos
Salomon pater ipſius. Jam verò quid diceretis 8
? abeuntes rejeciſtis à vobis regnum domûs
Davidis, & abeuntes coluiſtis deos mortuos.
Uni ego tribui impero, vos autem plures
eſtis tribus, & habetis inter vos vitulum
aureum quem fecit vobis Jerobaam Nabati
filius. Vos depuliſtis ſacerdotes filii Aharonis, 9
ac Levitas, & feciſtis vobis ſacerdotes
è plebe terræ : & quicunque ingrediebatur
ad offerendum munus, accipiebatis ab eo juvencum
bovinum, & ſeptem arietes, fiebátq;
ſacerdos eorũ qui non ſunt dii. Nos verò Dominum 10
Deum noſtrum non dereliquimus; &
ſacerdotes qui Domino miniſtrant, filii ſunt
Aharonis ; & Levitæ ſunt in muneribus ſuis :
Offeruntque Domino ſacrificia quolibet 11
mane & quolibet veſpere, acerras aromatum,
& ordines panis ſuper menſas puras : candelabra
aurea & lucernas eorum puer præpoſitus
lucernis accendit quolibet veſpere : nos
denique obſervamus obſervationes Domini
Dei noſtri : Vos autem dereliquiſtis eum, & 12
ſecuti eſtis deos mortuos, coluiſtis & adorâſtis
eos, & Dominum Deum majorum veſtrorum
deſeruiſtis ; ideò vos haud proſperè agetis
in mundo.

ܗܢܐ ܠܐ ܡܨܠܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܠܡܐ.** * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܪܝܡܘ ܩܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. 15
ܘܬܒܪ ܡܪܝܐ ܠܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ ܘܠܐܝܣܪܐܝܠ. ܩܕܡ ܝܗܘܕܐ ܘܩܕܡ ܐܒܝܐ. * ܘܥܪܩܘ ܒܢܝ 16
ܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. * ܘܚܪܒ ܐܢܘܢ ܐܒܝܐ ܚܪܒܐ ܪܒܐ. ܘܢܦܠܘ ܓܒܪܐ ܡܢ 17
ܐܝܣܪܐܝܠ. ܚܡܫܬ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܥܠܝܡܐ. * ܘܐܬܬܒܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. 18
ܘܐܬܚܝܠܘ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ. ܣܡܘܟܢܢ ܥܠ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ.
* ܘܪܕܦ ܐܒܝܐ ܒܬܪ ܝܘܪܒܥܡ. ܘܟܒܫ ܡܢܗ ܩܘܪܝܐ ܪܘܪܒܬܐ. ܒܝܬ ܐܝܠ ܘܩܘܪܝܬܗ. ܫܠܡ 19
ܘܩܘܪܝܬܗ. ܘܥܦܪܘܢ ܘܩܘܪܝܬܗ. * ܘܐܬܒܨܪ ܬܘܒ ܚܝܠܗ ܕܝܘܪܒܥܡ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܐܒܝܐ. 20
ܘܡܚܝܗܝ ܡܪܝܐ ܠܝܘܪܒܥܡ ܘܡܝܬ. * ܘܐܬܚܝܠ ܐܒܝܐ. ܘܢܣܒ ܠܗ ܢܫܐ ܐܪܒܥܣܪܐ. 21
ܘܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܕܟܪܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܫܬܐ. ܘܒܢܬܐ ܢܩܒܬܐ ܫܬܬܥܣܪܐ. * ܘܫܪܟܐ 22
ܕܥܒܕܘܗܝ. ܘܐܘܪܚܬܗ. ܗܐ ܟܬܝܒܢ ܒܡܕܪܫܐ ܕܥܕܘ ܢܒܝܐ.

Et factum eſt ut cùm extuliſſent vocem ſuam 15
viri domûs Judæ , profligaret Dominus Jerobaamum
Nabati filium & Iſraelem coram
Juda & coram Abia. Fugerunt enim Iſraelitæ 16
à conſpectu filiorum Judæ ; Vaſtavítque 17
eos Abia dirâ clade, & ceciderunt ex Iſraelitis
quinque millia virorum juvenum. Adeóque 18
confracti ſunt Iſraelitæ eo tempore, Judæi
verò fortificati, quia dicebant, Adminiculum
noſtrum in Domino Deo majorum noſtrorum
eſt. Et perſecutus eſt Abia Jerobaamum, 19
cepítque ab eo civitates magnas, Bethil
cum ruribus ejus, Selam cum ruribus ejus,
& Ephronem cum ruribus ejus. Et imminutæ 20
ſunt adhuc Jerobaami vires in diebus Abiæ :
percuſsítque Dominus Jerobaamum, & mortuus
eſt. Abia autem corroboratus eſt, duxítque 21
ſibi quatuordecim uxores, & nati ſunt
ei filii mares viginti ſex, & filiæ fœminæ ſexdecim.
Reliquæ res geſtæ & viæ ejus ecce 22
ſcriptæ ſunt in diſſertationibus Addo prophetæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ (η) ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ
Σαλωμὼν, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐ-
8 τοῦ. Καὶ νῦν (θ) ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυίδ.
καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ, καὶ μεθ' ὑμῶν (ι) μόσχοι χρυσοῖ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεούς.
9 Ἢ οὐκ (κ) ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευΐτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς
ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς (λ) γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας (μ) ἐν μόσχῳ
10 ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτὰ, καὶ ἐγένετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. Καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν
οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ (ν) οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται,
11 καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις (ξ) αὐτῶν θυμιῶσι τῷ κυρίῳ (ο) ὁλοκαύτωμα πρωῒ καὶ δείλης, καὶ θυ-
μίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ
καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν
12 πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς
αὐτοῦ, (π) καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' (ρ) ἡμᾶς. οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ μὴ πο-
13 λεμήσητε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ (σ) εὐοδωθήσεται ὑμῖν. Καὶ Ἱεροβοὰμ
ἀπέστρεψε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὄπισθε, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ
14 τῶν ὄπισθεν. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ (τ) αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθε καὶ ἐκ
15 τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. Καὶ ἐβόησαν ἄν-
δρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσ-
16 ραὴλ ἐναντίον Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. Καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν
17 αὐτοὺς κύριος (υ) εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. Καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν
18 μεγάλην· καὶ (φ) ἔπεσον τραυματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. Καὶ ἐτα-
πεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ κύ-
19 ριον θεὸν τῶν πατέρων (†) αὐτῶν. Καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω Ἱεροβοὰμ, καὶ προκατελάβετο παρ'
(χ) αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν (ψ) Ἰεσυνὰ καὶ τὰς κώ-
20 μας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρὼν καὶ (ω) τὰς κώμας αὐτῆς. Καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχὺν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας
21 τὰς ἡμέρας Ἀβιὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐτελεύτησε. Καὶ κατίσχυσεν Ἀβιὰ, καὶ ἔ-
λαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο (α) καὶ ἑκκαίδεκα θυγατέρας.
22 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιὰ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προ-
φήτου Ἀδδώ.

Et congregati ſunt ad eum viri peſtilentes, filii iniqui, & (c) ſurrexit 7
adverſùs Roboam, qui Salomonis: & Roboam erat junior, & timidus
corde: & non reſtitit ad faciem ejus. Et nunc vos dicitis reſiſtere ad 8
faciem regni Domini per manum filiorum David. Et vos multitudo plu-
rima: & vobiſcum (d) vituli aurei, quos fecit vobis Hieroboam in de-
os. Annon ejeciſtis ſacerdotes Domini filios Aaron, & Levitas, & fe- 9
ciſtis vobis ſacerdotes de populo terræ (e) univerſæ? Qui accedit im-
plere manus in vitulo de bobus, & arietibus ſeptem; & factus eſt in
ſacerdotem ei, qui non eſt Deus. Et nos Dominum Deum noſtrum non 10
dereliquimus: & ſacerdotes ejus miniſtrant Domino, filii Aaron & Le-
vitæ: & in vicibus ſuis Adolent Domino holocauſtoma (f) manè & ve- 11
ſperì, & thymiama compoſitionis, & propoſitiones panum ſuper menſam
mundam: & candelabrum aureum, & lucernæ (g) accenſionis ad ac-
cendendum veſperì: quoniam cuſtodimus nos cuſtodias Domini Dei
patrum noſtrorum. Et vos dereliquiſtis eum. Et ecce nobiſcum in 12
principio Dominus, & ſacerdotes ejus, & tubæ ſignificationis ad ſigni-
ficandum ſuper (h) nos. Filii Iſrael nolite bellare adverſùs Dominum
Deum patrum noſtrorum, quia non proſperè ſuccedet vobis. Et Hiero- 13
boam (i) convertit inſidias ad veniendum ei à poſterioribus, & fa-
ctus eſt ante Juda, & inſidiæ à poſterioribus. Et convertit ſe Judas, 14
& ecce eis prælium ab anterioribus, & à poſterioribus, & clamaverunt
ad Dominũ: & ſacerdotes clanxerunt tubis. Et (k) clamaverunt viri Juda.
Et factum eſt in clamando viros Juda, & Dominus percuſſit Hieroboam 15
& Iſrael coram Abia, & Juda. Et fugerunt filii Iſrael à facie Juda; 16
& tradidit eos Domin⁹ in manus eorum: Et percuſſit in eis Abia, & po- 17
pulus ejus, plagam magnam: & ceciderunt vulnerati de Iſrael quingenta
millia viri potentes. Et humiliati ſunt filii Iſrael in die illa: et invaluerunt 18
filii Juda, quoniam ſperaverunt ſuper Dominum Deum patrum ſuorum.
Et perſecutus eſt Abia poſt Hieroboam: & cepit ab eo civitates, Bethel 19
& pagos ejus, & Jeſyna & pagos ejus, & Ephron & pagos ejus.
Et non habuit fortitudinem Hieroboam ultrà omnibus diebus Abia, et per- 20
cuſſit eum Dominus, et mortuus eſt. Et invaluit Abia, et accepit ſibi uxo- 21
res quatuordecim: & genuit filios viginti duos, & ſexdecim filias.
Et reliqua verba Abia, & actiones ejus, & verba ejus, ſcripta (l) in 22
libro prophetæ Addo.

MS.A. (η) ἀντέστη πρὸς Ῥοβοὰμ υἱὸν Σαλωμὼν, (θ) λέγετε ὑμεῖς (ι) μόσχοι * πολλοὶ οὓς (κ) ἐξεβάλετε (λ) γῆς; πᾶς ὁ προσπορευόμενος (μ) ἐξ μόσχοις ἐκ βοῶν, καὶ κριοῖς (ν) υἱοὶ (ξ) ἑαυτῶν (ο) ὁλοκαυτώματα (π) καὶ σάλπιγγες (ρ) ὑμᾶς. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ πολεμήσεται (σ) εὐοδωθήσεται (τ) ὁ πόλεμος αὐτοῖς ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν (υ) εἰς χεῖρας (φ) ἔπεσαν (†) ἑαυτῶν. (χ) αὐτοῦ πόλεις, (ψ) Ἀνὰ (ω) τὰς θυγατέρας αὐτῆς. (α) καὶ θυγατέρας δεκαέξ. Καὶ οἱ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وجمع اليه رجالا منافقين بني السوء * وتعظم على رحبعام بن سليمان * وكان طفلا 7
قليل الايام * فلم يعرف ما يقول * ولم يعر الشعب على الخدمة التي اتعبهم بها سليمان
ابوه * والان فماذا تقولون * نافقتم وابعدتم عنكم ملك بيت داود * ونصبتم آلهة 8
ميتة وعبدتموها * وانا ملكي سبط واحد * وانتم اسباط كثيرة * وابعدتم عنكم 9
الكهنة بني هرون واللاويين * وصنعتم لكم خدام الاوثان مثل شعوب الارض * وكل
من يدخل يقرب قربانا تاخذون منه ثورا من الوايلة وسبعة ذكور * وصار الخدام
ليس لله * ونحن لم نترك الله الهنا * والكهنة الذين يخدمون الله هم اولاد هرون * 10
* واللاويون باعمالهم يرفعون لله الذبائح في كل غداة وغداة ومساء ومساء * وادراج البخور * 11
وصفوف الخبز على الموائد الذكية * والمناير الذهب وسرجها * والصبي خادم النور
يقدها في كل عشية * ونحن نحفظ المحفوظات للرب الهنا * وانتم خليتموه وضللتم وراء الالهة 12
الميتة * وعبدتموها وسجدتم لها وخليتم الله اله ابائكم * لا افلحتم في الدنيا * * *

Et collectis ad ſe viris impiis atque faci- 7
noroſis, ſuperbivit in Rehabaamum filium
Salomonis dum puer eſſet paucorum die-
rum; qui neſciens quid diceret, negavit
populo ſolatium ſervitutis quâ vexave-
rat eos Salomon pater ejus. Jam verò 8
quid dicitis? deſciviſtis, & repuliſtis à
vobis regnum domûs Davidis: erexiſtis
deos mortuos, & adorâſtis eos: regnum
quidem meum eſt unica tribus, vos au-
tem plures eſtis tribus. Ejeciſtis à vobis 9
ſacerdotes filios Haronis, atque Levitas,
& creâſtis vobis idolorum miniſtros mo-
re gentium terræ: à quocunque ingredi-
ente ad offerendum ſacrificium, accipi-
tis taurum bubulcum & ſeptem arietes,
fiúntque miniſtri alterius quàm Dei. Nos 10
autem non dereliquimus Deum, Deum no-
ſtrum; & ſacerdotes qui Deo miniſtrant,
ſunt filii Haronis: Et Levitæ, pro mu- 11
neribus ſuis, offerunt Deo ſacrificia quo-
libet matutino ac veſpertino tempore, acer-
ras thuris, ordines panis ſuper menſas
mundas, & candelabra aurea, & lucer-
nas eorum, & puer lucis miniſter accen-
dit eas quolibet veſpere: nos demum ſer-
vamus quæ ſervanda ſunt erga Dominum
Deum noſtrum. Vos autem eo derelicto 12
aberrâſtis poſt deos mortuos, coluiſtis &
adorâſtis eos, Deum verò Deum patrum
veſtrorum dereliquiſtis: non proſperè
cedet vobis in hoc mundo.

* ولما رفعوا آل يهودا اصواتهم للرب * كسر رجال بيت يوربعام بن ناباط واسرائيل قدام يهودا 15
وقدام ابيا * وهربوا بنو اسرائيل قدام بني يهودا * واهلكهم ابيا هلاكا كبيرا * فوقع من 16 17
رجال اسرائيل خمسمائة الف رجل شباب * وانكسروا بنو اسرائيل في ذلك اليوم * وتعظم بنو 18
يهودا * لانهم كانوا يقولون اعتضادنا بالله اله ابائنا * وانهزم يوربعام قدام ابيا * وسار في 19
اثره * واخذ منه ضياعا كثيرة * بيت ايل وما حواليها * عفرون وما حواليها * سالا وما
حواليها * زاغار وما حواليها * وضعفت جنود يوربعام في ايام ابيا * وضرب الرب يوربعام فمات * 20
* وتجبر ابيا * واتخذ له نساء اربعة عشر * وولدن له بنين ستة وعشرين وبنات ستة عشر * 21
* وسائر الفاظه مكتوبة فيما جمع الانبياء * 22

Cúmque extuliſſet ſtirps Judæ voces ſu- 15
as ad Dominum, profligavit copias do-
mûs Jerobaami filii Nabati & Iſraelis
in conſpectu Judæ & in conſpectu Abiæ.
Et aufugerunt Iſraelitæ coram filiis Ju- 16
dæ: Conſumpſitque eos Abia ſtrage 17
magnâ; ceciderunt enim è copiis Iſrae-
liticis quingenta millia virorum juve-
num. Adeóque contriti fuerunt eâ die 18
Iſraelitæ, Judæi verò corroborati, eò
quòd dicerent, Subſidium noſtrum con-
ſiſtit in Deo, Deo patrum noſtrorum.
Præterea cùm profligatus eſſet Jero- 19
baamus coram Abia, inſecutus eſt eum,
cepitque ab eo oppida multa, Bethel eique
adjacentia, Ephronem eique adjacentia,
Selam eique adjacentia, Zagharem eique
adjacentia. Itaque enervatæ ſunt copiæ 20
Jerobaami diebus Abiæ: Dominus in-
ſuper percuſſit Jerobaamum, & mortuus
eſt. Abia verò corroboratus eſt, du- 21
xitque ſibi uxores quatuordecim, quæ pe-
pererunt ei filios viginti ſex, filias autem
ſexdecim. Reliqua geſta ipſius ſcripta 22
ſunt in his quæ congeſſerunt prophetæ.

דברי הימים ב: יד

CAP. XIV. יד

terra requievit ejꝰ diebus In eo pro ejꝰ filius Aſa regnavit Et .David civitate in eum ſepelierūt &,ſuis patribꝰ cum Abijah *jacuit* Et
1 וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ
:excelſa & ,aliena altaria removit Et .ſui Dei Domini oculis in rectum & bonum Aſa fecit Et .annis decem
2 3 עֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת
,ſuorum patrum Deum Dominum *quærendum ad* ,Jehudah dixit Et .lucos ſuccidit & ,ſtatuas confregit &
4 וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
regnum requievit & :*apricationes* & ,excelſa Jehudah urbibꝰ cunctis de removit Et .præceptū & ,legem *faciendum ad* &
5 וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה
dedit requiem quia ,iſtis annis in bellum eo cum non & ,terra requievit quia,Jehudah in *munitionis* urbes ædificavit Et.*ejus facies ad*
6 לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ
adhuc ,vectibus & ,*foribus* ,turribus & ,muro vallemus & ,has civitates Ædificemus :Jehudah ad dixit Et .*ei* Dominus
7 יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה נִבְנֶה אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ
,ædificaverunt Et .undique nos fecit requieſcere &,quæſivimus:noſtrum Deum Dominum ,quæſivimus quia ,*noſtras facies ad* terra *ipſa*
הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ
portantium Binjamin de &;millia trecenta Jehudah de haſtam & ,ſcutum portans exercitus Aſa fuit Et .ſunt proſperati &
8 וַיַּצְלִיחוּ׃ וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא צִנָּה וָרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי
Æthiops Zerach eos contra eſt egreſſus Et .*virtute fortes* iſti omnes :millia octoginta & ducenta ,arcum tendentiū &,clypeū
9 מָגֵן וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי
diſpoſuerunt & :*ejus facies ad* Aſa eſt egreſſus Et .Mareſah ad uſq; venit & :trecentis curribus & ,millium mille exercitu cum
10 בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ
auxiliandum ad tecum non Domine :ait & ,ſuum Deum Dominum ad Aſa clamavit Et .Mareſah *ad* Sephathah valle in bellum
11 מִלְחָמָה בְּגֵיא צְפַתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין־עִמְּךָ לַעְזוֹר
Dominus .hanc *turbam ſuper* venimus tuo nomine in &,innitimur *te ſuper nam* ;noſter Deus Dñe nos adjuva:*fortitudini non* ,*multum inter*
בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ בָאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה
:Jehudah coram & ,Aſa *facies ad* Æthiopes Dominus percuſſit Et .*mortalis tecum dominetur* non :tu noſter Deus
12 אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יַעְצֹר עִמְּךָ אֱנוֹשׁ׃ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה
non ad Æthiopibus de cecidit & :Gherar ad uſque eo cum qui populus & ,Aſa eos eſt perſecutus Et .Æthiopes fugerunt &
13 וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין
percuſſerunt Et.valde *multum ſpolium* tulerunt Et .ejus *caſtrametationis facies ad* & ,*Domini facies ad* ſunt contriti quia ,vita eis
14 לָהֶם מִחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיַּכּוּ אֵת
multa præda quia ,urbes omnes diripuerunt Et .eos ſuper Domini pavor fuit quia ,Gherar *circuitibus* civitates omnes
כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה
;camelos & , multitudine in *ſecum duxerunt captivum* & ;percuſſerunt *acquiſitionis tentoria* etiam Et .eis in erat
15 הָיְתָה בָהֶם׃ וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים
.Jeruſalaim in ſunt reverſi &
וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XIV.

Dormivit autem Abia cum patribus ſuis, & ſepelie- 1
runt eum in civitate David: regnavítque Aſa filius ejus
pro eo, in cujus diebus quievit terra annis decem. Fecit 2
autem Aſa quod bonum & placitum erat in conſpectu
Dei ſui, & ſubvertit altaria peregrini cultûs, & ex-
celſa, Et confregit ſtatuas, lucóſque ſuccidit: Et 3
præcepit Judæ ut quæreret Dominum Deum patrum ſuo- 4
rum, & faceret legem, & univerſa mandata: Et abſ- 5
tulit de cunctis urbibus Juda aras, & fana, & regnavit
in pace. Ædificavit quoque urbes munitas in Juda, 6
quia quietus erat, & nulla temporibus ejus bella ſurrexe-
rant, pacem Domino largiente. Dixit autem Judæ; 7
Ædificemus civitates iſtas, & vallemus muris, & robo-
remus turribus, & portis, & ſeris, donec à bellis quieta
ſunt omnia, eò quòd quæſierimus Dominum Deum pa-
trum noſtrorum, & dederit nobis pacem per gyrum.
Ædificaverunt igitur, & nullum in extruendo impedi-
mentum fuit. Habuit autem Aſa in exercitu ſuo por- 8
tantium ſcuta & haſtas de Juda trecenta millia, de Ben-
jamin verò ſcutariorum & ſagittariorum ducenta octo-
ginta millia: omnes iſti viri fortiſſimi. Egreſſus eſt au- 9
tem contra eos Zara Æthiops cum exercitu ſuo, decies
centena millia, & curribus trecentis: & venit uſque
Mareſa. Porrò Aſa perrexit obviàm ei, & inſtruxit a- 10
ciem ad bellum in valle Sephata, quæ eſt juxta Mareſa:
Et invocavit Dominum Deum, & ait; Domine, non eſt 11
apud te ulla diſtantia, utrùm in paucis auxilieris, an in
pluribus: adjuva nos, Domine Deus noſter: in te enim,
& in tuo nomine habentes fiduciam, venimus contra
hanc multitudinem. Domine, Deus noſter tu es, non
prævaleat contra te homo. Exterruit itaque Dominus 12
Æthiopes coram Aſa & Juda: fugerúntque Æthiopes.
Et perſecutus eſt eos Aſa, & populus qui cum eo erat, 13
uſque Gerara: & ruerunt Æthiopes uſque ad internecio-
nem, quia Domino cædente contriti ſunt, & exercitu il-
lius præliante: Tulerunt ergò ſpolia multa. Et percuſ- 14
ſerunt civitates omnes per circuitum Geraræ: grandis
quippe cunctos terror invaſerat: & diripuerunt urbes,
& multam prædam aſportaverunt. Sed & caulas ovi- 15
um deſtruentes, tulerunt pecorum infinitam multitudi-
nem, & camelorum: reverſique ſunt in Jeruſalem.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible]

CAP. XIV.

Cum occubuiſſet Abia cum majoribus ſuis, 1
& ſepultus eſſet in civitate Davidis, occupa-
vit regnum ejus Aſa filius ejus poſt ipſum.
Hujus tempore quievit terra à tumultibꝰ, an-
nis viginti. Fecítque Aſa quod bonum & re- 2
ctum erat coram Dño Deo ſuo: Extirpavit 3
enim aras deorum exterorum, & excelſa; con-
fregit ſtatuas, idola concîdit. Tum dixit Ju- 4
dæis, Venite, oremus ante Dñm Deum majo-
rum noſtrorum: Et evulſit ex omnibꝰ civita- 5
tibꝰ Judæorum excelſa & ſimulachra: quie-
vítque regnum ejus in diebꝰ ejus, & ex omni-
bus finium accolis nullum habebat inimicum.
Ædificavit quoque civitates munitas in terra 6
Judæ; cùm enim terra quieviſſet, & nemo
eſſet qui bellum gereret contra eum iis annis
(ſiquidem pacatum reddiderat eum Dominꝰ)
Dixit Judæis, Venite, extruamus civitates iſtas, 7
& circundemus eas muris ac turribus, portis
ac ſeris, tantiſper dum terra quieſcit à tumul-
tu: quia Dñm Deum noſtrum quæſivimꝰ, ipſe
viciſſim quæſivit nos, ſuâ nos eripuit clemen-
tiâ ab omnibus iis qui circum nos ſunt, con-
ſolatus eſt nos, & liberavit nos. Habebat au- 8
tem Aſa virorum robore valentium, gladios
lanceaſq; ferentium trecenta millia de domo
Judæ; et de domo Benjaminis ducēta octoginta
millia loricatorū tendentium arcum: hi omnes
erant robuſtiſſimi. Contra hos prodiit Zarah 9
Indus plurimo cum exercitu millies milliū, &
curribꝰ trecentis millibus; qui venientes per-
venerunt ad Mareſam uſque. Proceſſit & Aſa 10
contra eum, prælíumq; cum eo commiſit in
valle Mareſæ. Oravitque Aſa Dñm Deum ſu- 11
um, & ait; Tu Domine noſter, adjutor es po-
puli tui: cùm tradideris exercitum copioſum
in manus paucorum, cognoſcent omnes orbis
incolæ nos æquo jure tibi fidere: adjuva nos
Domine Deus noſter, adjuva nos, quia in tuo
nomine aggredimur exercitū hunc magnum:
Domine noſter, Deus noſter, ne remoretur
potentia tua à nobis. Statim atque finem fe- 12
cit Aſa fundendi preces ſuas, profligavit An-
gelus Domini Indos coram Aſa, & coram Ju-
da, & fugæ ſe dederunt Indi. At perſecutus 13
eſt eos Aſa & populus qui erat cum eo uſque
in Gadar, corruerúntque ex Indis innumeri,
quoniam confracti fuerant coram Domino &
coram copiis ejus. Ita tulerunt iſti ceperúntq;
prædam multam: Vaſtârunt oppida quæque 14
Gadari circunjacentia, quia pavor Domini
invaſerat illos: diripuerunt omnes civitates, 15
& quidem ſpolia multa erant eis. Tentoria
quoque Arabum abduxerunt, & diripuerunt
oves quamplurimas, atque camelos, & ab-
duxerunt in Jeruſalem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιδʹ.

1 Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσὰ
2 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα (α) δέκα ἔτη. Καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν
καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ (β) αὐτοῦ. καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλά,
3 4 Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα ἐκζητῆσαι (γ) τὸν κύριον θεὸν
5 τῶν πατέρων (δ) αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. Καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν (ε)
6 πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ εἰρήνευσεν Πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσεν (ζ) κύριος αὐτῷ.
7 Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα, Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλούς, (η) ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν (θ) κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐξ-
8 εζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν, καὶ (ι) εὐώδωσεν ἡμῖν. Καὶ ἐγένετο (κ) δύναμις τῷ Ἀσὰ ὁπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν
9 πελτασταὶ καὶ τοξόται (λ) διακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως. Καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρὲ (μ) ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἅρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλ-
10 θεν ἕως Μαρισά. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀσὰ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγ-
11 γι κατὰ Βορρᾶν Μαρισά. Καὶ ἐβόησεν Ἀσὰ πρὸς κύριον θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σώζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις, κατίσχυσον ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθαμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν μὴ κατι-
12 σχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος. Καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον (ν)
13 Αἰθίοπες. Καὶ (ξ) κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ. καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ (†) ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
14 καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. Καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις
15 κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. Καί γε σκηνὰς (ο) κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

CAP. XIV.

ET (a) mortuus eſt Abia cum patribus ſuis: & ſepelierunt eum in 1
civitate David. Et regnavit Aſa filius ejus pro eo. In diebus Aſa quievit terra Juda decem annos. Et fecit bonum, & rectum coram Domi- 2
no Deo ſuo: Et removit altaria alienorum, & excelſa, Et contrivit 3
ſtatuas, & excidit lucos, Et dixit ipſi Juda exquirere Dominum De- 4
um patrum ſuorum, & facere legem & mandata. Et removit de omni- 5
bus civitatibus Juda altaria, & idola. Et pacem habuit* Civitates 6
munitas in terra Juda, (c) quoniam pacem habuit terra: & non fuit ipſi prælium in annis his: quoniam quietem dedit Dominus ei. Et dixit 7
ad Judam; Ædificemus civitates has, & faciamus mœnia, & turres, & portas, & ſeras, (d) coram terra dominabimur: quoniam ſicut exquiſivimus Dominum Deum noſtrum, exquiſivit nos: & quieſcere fecit nos in circuitu, & (e) proſperè fecit nobis. Et fuit virtus ipſi Aſa 8
armigerorum levantium clypeos, & lanceas in terra Juda trecenta millia, & in terra Benjamin peltati, & ſagittarii, ducenta & octuaginta millia: omnes hi bellatores virtutis. Et egreſſus eſt ſuper eos Zare Æthiops in 9
virtute in mille millibus, & curribus trecentis: & venit uſque Mareſa. Et exivit Aſa in occurſum ei: & inſtruxit prælium in valle ad 10
Aquilonem Mareſa. Et clamavit Aſa ad Dominum Deum ſuum, & 11
dixit; Domine, non eſt impoſſibile apud te ſalvare in multis, & in paucis. (f) Conforta nos, Domine Deus noſter, quoniam in te confidimus: & in nomine tuo venimus ſuper multitudinem plurimam hanc. (g) Domine Deus noſter, non prævaleat adverſùs te homo. Et percuſſit Dominus 12
Æthiopes coram Juda: & fugerunt Æthiopes: Et perſequutus eſt eos 13
Aſa, & populus ejus uſque (h) Gedor. Et ceciderunt Æthiopes, ita ut non eſſet in eis reſiduum: quoniam contriti ſunt coram Domino, & coram virtute ejus. Et deprædati ſunt ſpolia multa: Et exciderunt 14
pagos eorum in circuitu Gedor: quoniam factus eſt pavor Domini ſuper eos. Et deprædati ſunt omnes civitates eorum, quoniam multa ſpolia fuerunt eis. Etiam tabernacula (i) poſſeſſionum, & ipſos Alimazones exciderunt, & ceperunt oves multas, & camelos: & reverterunt in Hieruſalem. 15

MS. A. (α) ἔτη δέκα. Καὶ (β) ἑαυτοῦ. (γ) κύριον τὸν θεὸν τῶν (δ) ἑαυτῶν, (ε) τῶν πόλεων (ζ) αὐτῷ κύριος. Καὶ (η) ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριευόμεν· (θ) κύριον θεὸν (ι) εὐόδωσεν (κ) τῷ Ἀσὰ δύναμις (λ) διακόσιαι πεντήκοντα χιλιάδες, (μ) Αἰθίοψ ἐν (ν) οἱ Αἰθίοπες. (ξ) κατεδίωξεν Ἀσὰ καὶ (†) ἐνώπιον τῆς (ο) κτήσεων, τοὺς Ἀμαζονεῖς

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْفَصْلُ الرَّابِعَ عَشَرَ *

1 وَمَاتَ أَبِيَّا مِثْلَ آبَائِهِ وَدُفِنَ فِي قَرْيَةِ دَاوُدَ * وَمَلَكَ بَعْدَهُ أَسَا ابْنُهُ * وَفِي أَيَّامِهِ اسْتَرَاحَتِ
2 3 الْأَرْضُ عِشْرِينَ سَنَةً مِنَ الْحَرْبِ * وَصَنَعَ حَسَنًا قُدَّامَ اللهِ إِلَهِهِ * وَخَرَّبَ مَذَابِحَ الْآلِهَةِ
4 5 الْغَرِيبَةِ * وَكَسَّرَ قَوَالِبَ الْأَصْنَامِ * وَقَالَ لِيَهُوذَا * تَعَالَوْا نُصَلِّي قُدَّامَ اللهِ إِلَهِنَا * وَخَرَّبَ مِنْ
سَائِرِ ضِيَاعِ يَهُوذَا جَمِيعَ مَذَابِحِ الْأَوْثَانِ * وَهَدَأَ الْمُلْكُ فِي أَيَّامِهِ * وَلَمْ يَبْقَ لَهُ فِي تُخُومِهِ
6 عَدُوٌّ * وَبَنَى ضِيَاعًا كِبَارًا فِي أَرْضِ يَهُوذَا * لِأَنَّ الْأَرْضَ اسْتَرَاحَتْ فِي أَيَّامِهِ * وَمَا كَانَ إِنْسَانٌ
7 يَصْنَعُ مَعَهُ حَرْبًا فِي هٰذِهِ سِنِينَ * لِأَنَّ اللهَ أَرَاحَهُ * وَقَالَ لِبَنِي يَهُوذَا * تَعَالَوْا نَبْنِي هٰذِهِ الضِّيَاعَ *
وَنُحَصِّنُهَا بِأَسْوَارٍ * وَجَوَاسِقَ * وَأَبْوَابٍ * وَأَغْلَاقٍ كِبَارٍ مُحَصَّنَةٍ * مَا دَامَتِ الْأَرْضُ هَادِيَةً مِنَ
8 الْحَرْبِ * لِأَنَّ طَلَبْنَا اللهَ إِلَهَنَا وَهُوَ طَلَبَنَا أَكْثَرَ مِنْ كُلِّ مَنْ حَوَالَيْنَا * وَعَزَّانَا وَنَجَّانَا * وَصَارَ
لِأَسَا رِجَالًا حَامِلِينَ السُّيُوفَ وَالرِّمَاحَ مِنْ بَيْتِ يَهُوذَا ثَلَاثَمِائَةِ أَلْفٍ * وَمِنْ بَيْتِ بِنْيَامِينَ
9 لَابِسِينَ الْحَدِيدَ وَرُمَاةً بِالْقِسِيِّ مِائَتَا أَلْفٍ * كُلُّ هَؤُلَاءِ جَبَابِرَةُ الْقُوَّةِ * فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ
زَرَحُ مَلِكُ الْهِنْدِ فِي قُوَّةٍ عَظِيمَةٍ أَلْفِ أَلْفِ نَفْسٍ * وَبِكَامِلِ ثَلَثِينَ أَلْفًا * وَجَاؤُوا وَبَلَغُوا إِلَى
10 ضَيْعَةٍ تُسَمَّى مَرِسَا * فَخَرَجَ أَسَا مَلِكُ يَهُوذَا إِلَيْهِ * وَصَنَعَ مَعَهُ حَرْبًا عَظِيمًا فِي وَادِي
11 مَرِسَا * وَصَلَّى أَسَا قُدَّامَ اللهِ وَقَالَ * يَا رَبِّ أَعِنْ شَعْبَكَ حَتَّى تُسَلِّمَ أُمَّةً عَظِيمَةً فِي أَيْدِي
الصِّغَارِ * لِتَعْرِفَ سُكَّانُ الدُّنْيَا أَنَّا نَحْنُ مُتَوَكِّلُونَ عَلَيْكَ * أَعِنَّا يَا رَبِّ وَاعْضُدْنَا * لِأَنَّا عَلَى
12 اسْمِكَ خَرَجْنَا إِلَى هٰذَا الْجَيْشِ الْعَظِيمِ * لَا تُبْعِدْ جَبَرُوتَكَ مِنَّا * وَحِينَ تَمَّ صَلَاتَهُ كَسَرَ
13 مَلَاكُ الرَّبِّ الْهِنْدِيِّينَ مِنْ قُدَّامِهِ وَهَرَبُوا * وَاضْطَهَدَهُمْ أَسَا هُوَ وَالْجَيْشُ الَّذِينَ مَعَهُ إِلَى
14 غَادَارَ * وَقَتَلَ مِنْهُمْ بِلَا عَدَدٍ * لِأَنَّ اللهَ كَسَرَهُمْ قُدَّامَ عَبِيدِهِ * وَأَخَذَ سَبْيًا عَظِيمًا * وَخَرَّبَ
سَائِرَ الضِّيَاعِ الَّتِي حَوْلَ غَادَارَ * لِأَنَّ مَخَافَةَ الرَّبِّ صَارَتْ عَلَيْهِمْ عَظِيمَةً * وَنَهَبَ سَائِرَ الضِّيَاعِ *
15 وَأَخَذَ مِنْهَا غَنِيمَةً عَظِيمَةً كَانَتْ فِيهَا * وَسَائِرَ خِيَامِ الْعَرَبِ * وَسَبَى غَنَمًا وَجِمَالًا كَثِيرِينَ لَا عَدَدَ
لَهَا * وَمَضَى بِهَا إِلَى أُورُشَلِيمَ *

CAP. XIV.

MOrtuo Abiâ ut majoribus ſuis, & in 1
civitate Davidis ſepulto, regnavit poſt eum Aſa filius ejus, cujus tempore terra viginti annis quievit à bello. Is rectè ſe geſſit coram Deo, Deo ſuo: A- 2 3
ras enim deorum alienigenarum evertit, idolorum typos confregit; Dixitque Ju- 4
dæis, Venite, oremus coram Domino Deo noſtro. Deſtruxit in omnibus oppidis 5
Judæ cunctas idolorum aras, quievitque regnum temporibus ejus, nec ullus remanſit ei in ſuis finibus hoſtis. Ædificavit 6
civitates magnas in terra Judæ: nam tranquillâ factâ temporibus ejus terrâ, nemineque iis annis cum ipſo bellum gerente (quippe cui Deus quietem dediſſet) Dixit Judæis, Venite, ædificemus 7
has civitates, & muris, turribus, januis, & magnis ſolidiſque ſeris muniamus eas, quamdiu terra eſt bello exempta. Quia Deum, Deum noſtrum quæſivimus, ipſe quoque nos quæſivit præter omnes qui circumjacent nobis, conſolatus eſt nos, & liberavit nos. Habebat autem Aſa ex 8
Judæis trecenta millia virorum gladios & ſpicula geſtantium, & ex Benjaminitis ducenta millia indutorum ferro & jaculantium arcubus: hi omnes erant robore valente. Adversùs hos cùm prodiiſſet 9
Zarah rex Indiæ ingenti robore, nempe millies millibus animabus, & trecentis millibus vehiculis ſtipatus, & perveniſſent ad civitatem quandam quæ vocatur Mareſa; Prodiit ad eum Aſa rex 10
Judæ, & graviſſimum cum eo bellum inivit in valle Mareſæ. Oravit autem 11
Aſa Deum, ac dixit; O mi Domine, fer opem populo tuo ita ut gentem magnam tradas in manus puſillorum: quatenus agnoſcant habitatores orbis nos te fretos eſſe: adjuva nos mi Domine, & opitulare nobis, quia nomine tuo freti proceſſimus contra exercitum hunc ingentem: ne procul amoveas à nobis fortitudinem tuam. Ejus oratione abſolutâ, profliga- 12
vit Angelus Domini Indos ante eum, & fugerunt: Sed perſecutus eſt eos Aſa 13
& exercitus qui cum eo erat, ad Gadarem uſque, & innumeros ex eis occidit (nam Deus profligaverat eos ante ſervos ſuos) tulitque ſpolia opima: Deſtruxit 14
omnia oppida quæ adjacebant Gadari, quia maximus Domini metus invaſerat eos: cuncta ſpoliavit oppida, cepitque ex eis prædam magnam in iis contentam, Et 15
omnia Arabum tentoria: plurimas & innumeras pecudes & camelos diripuit, abduxitque in Jeruſalem.

CAP. XV. טו

Jehudah omnis & ,Aſa ,me Audite ei dixit & ,Aſa ante eſt egreſſus Et .Dei ſpiritus *eum ſuper* fuit ,Hoded *filius* Haſariahu Et
1 וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה 2
vos dereliquet ,eū dereliqueritis ſi & :vobis invenietur ,eum quæſieritis ſi Et .eo cum *vos exiſtendo in* ,vobiſcum Dominus.Binjamin &
וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃
Domini ad *ſibi* anguſtia in revertetur Et .lege abſque &,doctore ſacerdote abſq; & ,*veritatis* Deo abſque Iſraeli multi dies Et
3 וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי אֱמֶת וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה וּלְלֹא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה 4
multæ *conturbationes* ſed:ingredienti &,egredienti pax non illis temporibus in Et .eis invenietur &,eum quærent & :Iſrael Deum
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת 5
vos Et .anguſtia omni in eos conturbavit Deus quia,civitatē in civitas &,*gente in* gēs *ſunt contritæ* Et .terrarum habitatoribus cunctis in
עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ וְאַתֶּם 6 7
Hoded prophetiam & ,hæc verba Aſa *audire ſecundùm* Et .veſtro operi merces eſt quia:veſtræ manus *remittantur* ne &,cōfortamini
חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם׃ וְכִשְׁמֹעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד 8
monte de cepit quas urbibus de & ,Binjamin & ,Jehudah terra omni de abominationes fecit tranſire &,eſt confortatus,prophetæ
הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר
advenas &;Binjamin &,Jehudah univerſum congregavit Et .Domini *porticus facies ad* quod ,Domini altare *innovavit* & :Ephraim
אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים 9
.eo cū ej⁹ Deus Dñs quod ,*eos videndo in*,multitudinē in Iſrael de eū ad *ſunt delapſi* quia :Simhon de & ,Menaſſeh & ,Ephraim de ,eis cum
עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃
illo die in Domino immolaverunt Et .Aſa regni decimo quinto anno in ,tertio menſe in,Jeruſalaim ſunt cōgregati Et
10 וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַםִ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא 11
,ſuorū patrū Deum Dominum *quærendum ad*,pactū in venerunt Et .millia ſeptem oves & ,ſeptingentos boves ;adduxerant *ſpolio* de
מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָּקָר שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם 12
ad uſq; & parvo à ,moriatur ,Iſrael Deum Dominum quæſierit non qui omnis Et .ſua anima tota in & ,ſuo corde toto in
בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־ 13
ſunt lætati Et .buccinis & ,tubis in & ,jubilo in & ,magna voce in Domino Juraveruntque .mulierem ad uſq; & viro à ,magnum
גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃ וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃ וַיִּשְׂמְחוּ 14 15
:eis eſt inventus & ;eum quæſierunt ſua voluntate tota in & ,juraverunt ſuo corde toto in quia :juramento ſuper Jehudah omnis
כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם
luco fecit quia ,*hera* ab eam removere fecit rex Aſa matrem Mahachah etiam Et .*circuitu à* eis Dñs requiē præſtitit &
וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה 16
.Iſrael de *receſſerunt* non excelſa Et .Chidron torrente in combuſſit & ,contrivit & ,ejus ſimulachrum Aſa excidit Et.*pavorem*
מִפְלֶצֶת וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל 17
domum ,ſuas ſanctificationes & ,ſui patris ſanctificationes intulit Et .ſuis diebus omnibus perfectum fuit Aſa cor Attamen
רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית 18
.Aſa regni quintum & trigeſimum annum ad uſque fuit non bellum Et .vaſa & ,aurum & ,argentum ;Dei
הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃ 19

Verſio VULG. LAT.

CAP. XV.

AZarias autē fili⁹ Oded,facto in ſe ſpiritu Dei,Egreſſ⁹ 1
eſt in occurſū Aſa,& dixit ei;Audite me Aſa & omnis Ju- 2
da & Benjamin:Dñs vobiſcū,quia fuiſtis cū eo. Si quæſi-
eritis eū,invenietis:ſi autē dereliqueritis eū,derelinquet
vos.Tranſibūt autē multi dies in Iſrael abſq; Deo vero,et 3
abſq; ſacerdote doctore,& abſq; lege.Cúmq; reverſi fue- 4
rint in anguſtia ſua ad Dñm Deū Iſrael,et quæſierint eum,
reperient eū.In tempore illo non erit pax egredienti, & 5
ingredienti,ſed terrores undiq; in cunctis habitatorib⁹ ter-
rarū: Pugnabit enim gens contra gentē, & civitas contra 6
civitatē,quia Dñs conturbabit eos in omni anguſtia. Vos 7
ergò confortamini,& non diſſolvantur manus veſtræ : erit
enim merces operi veſtro. Quod cùm audiſſet Aſa,verba 8
ſcilicèt & prophetiā Azariæ filii Oded prophetæ,confor-
tatus eſt,& abſtulit idola de omni terra Juda,& de Benja-
min,& ex urbib⁹,quas ceperat,montis Ephraim,& dedi-
cavit altare Dñi ꝙ erat ante porticū Dñi. Congregavítq; 9
univerſū Judā et Benjamin,et advenas cū eis de Ephraim,
et de Manaſſe,& de Simeon:plures enim ad eū confuge-
rant ex Iſrael,videntes quòd Dñs Deus illi⁹ eſſet cum eo.
Cúmque veniſſent in Jeruſalē menſe tertio,anno decimo- 10
quinto regni Aſa, Immolaverunt Dño in die illa,de ma- 11
nubiis & præda quam adduxerant,boves ſeptingentos,&
arietes ſeptē millia. Et intravit ex more ad corroboran- 12
dum fœd⁹, ut quærerent Dñm Deum patrū ſuorū in toto
corde,& in tota anima ſua. Si quis autē,inquit,non quæ- 13
ſierit Dñm Deum Iſrael,moriatur,à minimo uſque ad ma-
ximū,à viro uſque ad mulierē. Juraverúntque Dño voce 14
magnâ in jubilo,& in clangore tubæ, & in ſonitu bucci-
narum, Omnes qui erant in Juda cum execratione : in o- 15
mni enim corde ſuo juraverūt,& in tota voluntate quæ-
ſierunt eum,& invenerunt:præſtitítque eis Dñs requiem
per circuitū. Sed & Maacham matrē Aſa regis ex augu- 16
ſto depoſuit imperio,eò quòd feciſſet in luco ſimulacrum
Priapi:ꝙ omne contrivit, & in fruſta comminuens com-
buſſit in torrente Cedron. Excelſa autem derelicta ſunt 17
in Iſrael : attamen cor Aſa erat perfectum cunctis diebus
ejus. Eáque quæ voverat pater ſuus, & ipſe, intulit in 18
domum Domini, argentum, & aurum, vaſorúmque di-
verſam ſupellectilem. Bellum verò non fuit uſque ad 19
trigeſimum quintum annum regni Aſa.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܝܗ *
1 *ܘܥܙܪܝܐ ܒܪ ܥܙܘܪ. ܢܒܝܐ ܠܒܫܬܗ ܪܘܚܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ:
2 *ܘܢܦܩ ܩܕܡ ܐܣܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܡܥܘܢܝ ܐܣܐ ܘܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܘܒܢܝܡܝܢ ·· ܡܪܝܐ
ܥܡܟܘܢ ܗܘ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܐܢ ܬܒܥܘܢܝܗܝ. ܢܫܬܟܚ ܠܟܘܢ. ܘܐܢ ܬܫܒܩܘܢܝܗܝ
ܢܫܒܘܩܟܘܢ. *ܘܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܕܠܐ ܦܠܚܘ ܠܐܠܗܗܘܢ ܒܩܘܫܬܐ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ 3
ܡܢ ܟܗܢܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܢܡܘܣܝܗܘܢ. ܘܐܫܬܠܡܘ ܠܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ. * ܘܟܕ ܐܥܩ 4
ܠܗܘܢ. ܨܠܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܥܐܘܗܝ. ܘܐܫܬܟܚ ܠܗܘܢ. *ܘܒܙܒܢܐ 5
ܗܠܝܢ ܩܕܡܝܐ. ܟܕ ܠܐܠܗܢ ܠܐ ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܫܠܡܐ. ܠܐ ܠܢܦܩܝܢ. ܘܠܐ
ܠܥܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܫܓܘܫܝܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ. * ܘܐܬܒܕܪܢ 6
ܒܟܠ ܥܡ ܘܥܡ. ܘܒܝܢܬ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܝܢܬ ܩܘܪܝܐ. *ܡܛܠ ܕܫܒܩܢ ܗܘܝܢ ܠܡܪܝܐ 7
ܐܠܗܢ.. ܘܠܐ ܨܒܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܫܡܥ ܒܩܠܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܢܒܝܐ. ܘܐܦ ܗܘ ܦܪܥ ܠܢ ܐܓܪܐ
ܕܥܒܕܝܢ. * ܘܟܕ ܫܡܥ ܐܣܐ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܕܥܙܪܝܐ ܒܪ ܥܙܘܪ ܢܒܝܐ. ܐܬܚܝܠ. ܘܐܥܒܪ 8
ܦܬܟܪܐ. ܡܢ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܢ ܩܘܪܝܐ ܕܐܚܕ ܒܐܪܥܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܚܕܬ
ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܕܗܘܐ ܩܕܡ ܐܣܛܘܐ. * ܘܟܢܫ ܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. 9
ܘܡܢ ܩܘܪܝܐ ܕܐܚܕ ܒܐܪܥܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܬܘܬܒܐ ܕܥܡܗܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. ܘܡܢ ܒܝܬ
ܡܢܫܐ. ܘܡܢ ܒܝܬ ܫܡܥܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܬܟܢܫܘ ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ.
ܟܕ ܚܙܘ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܥܡܗ. *ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܝܪܚܐ ܬܠܝܬܝܐ. ܒܫܢܬ 10
ܚܡܫܬܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܣܐ. *ܘܕܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܕܒܚܐ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܡܢ ܒܙܬܐ ܕܐܝܬܝܘ. 11
ܬܘܪܐ ܫܒܥܡܐܐ. ܘܥܪܒܐ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. * ܘܝܡܘ ܡܘܡܬܐ ܕܢܨܠܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ 12
ܕܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ. * ܘܟܠܡܢ ܕܠܐ ܢܨܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ 13
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ·. ܢܡܘܬ. ܐܢ ܙܥܘܪܐ. ܘܐܢ ܪܒܐ. ܘܐܢ ܓܒܪܐ. ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ.
14 *ܘܝܡܘ ܠܡܪܝܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܘܒܩܪܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܥܩܝܡܬܐ. *ܘܚܕܝܘ ܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ
15 ܝܗܘܕܐ. ܥܠ ܫܘܡܥܐ ܗܢܐ ܕܫܡܥܘ. ܡܛܠ ܕܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ ܨܠܝܘ. ܘܒܟܠܗ
ܢܦܫܗܘܢ ܒܥܐܘܗܝ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܐܫܬܟܚ ܠܗܘܢ. ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝ
ܚܕܪܝܗܘܢ. * ܘܐܦ ܠܡܥܟܐ ܐܡܗ ܕܐܣܐ. ܐܥܒܪܗ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܬ ܥܐܕܐ 16
ܠܦܬܟܪܝܗ. ܘܦܣܩ ܐܣܐ ܠܦܬܟܪܝܗ. ܘܐܘܩܕ ܐܢܘܢ ܒܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ. * ܘܡܕܒܚܐ ܠܐ ܥܒܪܘ ܡܢ 17
ܐܝܣܪܝܠ. ܒܪܡ ܠܒܗ ܕܐܣܐ. ܫܠܡ ܗܘܐ ܒܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܚܝܘܗܝ. * ܘܐܥܠ ܩܘܕܫܐ ܕܐܒܘܗܝ ܘܩܘܕܫܘܗܝ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܘܡܐܢܐ. 18

CAP. XV.

POrrò Azaria filius Azor ſpiritu Domini 1
afflatus, Prodiit ad Aſam, & dixit ei ; Audi 2
me Aſa & omnis Juda & Benjamin, Domi-
nus vobiſcum eſt in ſecula perpetua : ſi quæ-
ratis eum,invenietur à vobis: ſi derelinquatis
eum,derelinquet vos. Multis retrò diebus 3
Iſraelitæ, cùm Deum ſuum reverà non cole-
rent,ſacerdotes ſuos non auſcultarent, nec le-
gibus eorum acquieſcerent ; tradebantur in
manum inimicorum : Sed cùm anguſtiâ pre- 4
mebantur, orabant Dñm Deum Iſraelis ; &
quærebant eum, & inveniebatur ab eis. Et 5
præteritis quidem illis vicibus,quandiu Deum
noſtrum non colebamus, nulla pax erat egre-
dienti, neque ingredienti,quia ſummum ma-
lum invaſerat omnes incolas terræ. Et diſper- 6
debamur inter omnigenas gentes,inter oppi-
da,& inter urbes. Quia relinquebamus Dñm 7
Deum noſtrum, & vocem ſervorum ejus pro-
phetarum audire nolebamus ; ipſe quoque
reddebat nobis mercedem operum noſtro-
rum. Cùm ergò audiſſet Aſa hos Azariæ filii 8
Azor prophetæ ſermones, confortatus eſt, &
abolevit idola ex omni terra Judæ, & Benja-
minis, & ex civitatibus quas ceperat in ter-
ra Aphrem : & renovavit altare Domini
quod erat ante porticum. Tum congregavit 9
omnes Judæos & Benjaminitas, & ex civita-
tibus quas ceperat in terra Aphremitica, &
advenas qui inter ipſos erant ex Aphremitis,
Manaſſitis , & Simeonitis : multi enim ex
Iſraelitis congregati venerunt ad eum viden-
tes quòd Dominus Deus ejus aderat illi. Hi 10
Jeroſolymis congregati menſe tertio , anno
quintodecimo regni Aſæ ; Victimas eâ die 11
Domino mactaverunt è ſpoliis quæ adduxe-
rant, boves ſeptingentos, & pecudum ſex
millia. Deinde jurejurando ſe aſtrinxerunt 12
oraturos ſe coram Domino Deo majorum ſu-
orum, toto corde totâque animâ ſuâ : Et 13
quicunque non oraret coram Domino Deo
Iſraelis, moreretur, ſive parvus eſſet, ſive
magnus, vir vel mulier. Juraverunt autem 14
Domino altâ voce, tubis inflexis & rectis *ad-
hibitis*. Et gaviſi ſunt omnes Judæi de fama 15
iſta quam audierunt, quòd *ſcilicet* cùm quæ-
ſiſſent eum toto corde ſuo, totoque animo
ſuo orâſſent coram eo, inventus eſſet ab eis,
& eripuiſſet eos ab omnibus finitimis. Quin- 16
etiam Maacham matrem Aſæ proprio abdi-
cavit regno, quòd feſtum celebrâſſet idolis
ſuis : & diſſecuit Aſa idola ejus, combuſ-
ſitque ea in valle Cedron. Altaria quidem 17
non ſunt amota ex Iſraele, veruntamen ani-
mus Aſæ ſincerus fuit in timore Domini Dei
ſui cunctis diebus vitæ ipſius. Intulítque ſa- 18
cra patris ſui & ſacra ſua in domum Domini,
argentum, aurum, & vaſa.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιε΄.

1 2 Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς (α) Ὠδὴδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀ-
σὰ ϗ παντὶ Ἰούδα ϗ Βενιαμὶν, ϗ εἶπεν, Ἀκούσατέ μου Ἀσὰ, καὶ πᾶς (β) Ἰούδα ϗ Βενιαμίν· κύ-
ριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτὸν, εὑρεθήσεται ὑμῖν, ϗ ἐὰν ἐγ-
3 καταλείπητε αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ, ϗ οὐχ
4 ἱερέως (γ) ὑποδεικνύντος, ϗ ἐν οὐ νόμῳ. Καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, ϗ εὑ-
5 ρεθήσεται αὐτοῖς. Καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν (δ) εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰ-
6 σπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. Καὶ πολεμήσει
7 ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. Καὶ
8 ὑμεῖς ἰσχύσατε, ϗ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. Καὶ ἐν τῷ ἀ-
κοῦσαι τοὺς λόγους τούτους ϗ τὴν προφητείαν (ζ) Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, ϗ κατίσχυσε ϗ ἐξέβαλε τὰ
βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν ϗ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν (η) κατέσχεν Ἱεροβοὰμ
9 ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, ϗ ἐνεκαίνισε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. Καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν
Ἰούδαν ϗ Βενιαμὶν ϗ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ ϗ ἀπὸ Μανασσῆ ϗ ἀ-
πὸ Συμεὼν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς
10 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ (θ) ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ
11 τῆς βασιλείας Ἀσά. Καὶ (ι) ἔθυσε τῷ κυρίῳ (κ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν,
12 (λ) μόσχους ἑπτακοσίους ϗ πρόβατα ἑπτακισχίλια. Καὶ διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν
13 πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ϗ ἐξ ὅλης τῆς (μ) ψυχῆς αὐτῶν. Καὶ πᾶς (ν) ὃς ἐὰν μὴ ἐκ-
ζητήσῃ (ξ) τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, (ο) ἀπὸ ἀνδρὸς
14 15 ἕως γυναικός. Καὶ (π) ὤμοσαν ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ ϗ ἐν σάλπιγξι ϗ ἐν κερατίναις. Καὶ
(ρ) εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς (σ) ψυχῆς ὤμοσαν, ϗ ἐν πάσῃ θελήσει
16 ἐζήτησαν αὐτὸν, ϗ εὑρέθη αὐτοῖς, ϗ κατέπαυσε (τ) κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν. Καὶ τὴν Μααχὰ
τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησε (υ) τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, ϗ κατέκοψε τὸ εἴδωλον, ϗ
17 κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κέδρων. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ (φ) οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν (χ) τῷ Ἰσ-
18 ραήλ. ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. Καὶ εἰσήνεγκεν τὰ ἅγια Δαυὶδ
19 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ϗ τὰ ἅγια οἴκου (ψ) τοῦ θεοῦ, ἀργύριον ϗ χρυσίον ϗ σκεύη. Καὶ πόλεμος οὐκ
ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου ϗ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

CAP. XV.

ET Azarias filius (a) Oded: factus eſt ſuper eum ſpiritus Domini: 1
Et egreſſus eſt in obviam Aſa, & omni Juda, & Benjamin, & dixit; 2
Audite me Aſa, & omnis Juda, & Benjamin: Dominus vobiſcum,
dum vos eſtis cum eo. Et ſi exquiſieritis eum, invenietur vobis: ac,
ſi dereliqueritis eum, derelinquet vos. Et dies multi ipſi Iſrael (b) in 3
non Deo vero, & non ſacerdote monſtrante, & in non lege. (c) Et con- 4
vertet eos ad Dominum Deum Iſrael: & invenietur eis. Et in illo 5
(d) tempore non eſt pax egredienti, & ingredienti: quoniam pavor (e)
Domini ſuper omnes qui habitant regiones. Et bellabit gens adversùs 6
gentem, & civitas adversùs civitatem: quoniam Deus conturbavit eos
in omni tribulatione. Et vos confortamini, & non diſſolvantur (f) ma- 7
nus veſtræ: quoniam eſt merces operationi veſtræ. Et in audiendo 8
verba hæc, & prophetiam (g) Adad prophetæ, & confortatus
eſt, & ejecit abominationes ab omni terra Juda, & Benjamin, &
à civitatibus, quas (h) tenuerat Hieroboam in monte Ephræm:
& dedicavit altare Domini, quod erat ante templum Domini.
Et convocavit Judam, & Benjamin, & proſelytos habitantes cum eo, 9
de Ephræm, & de Manaſſe, & de Symeon: quoniam appoſiti fuerant ad
cum multi de Iſrael, in videndo ipſos, quia Dominus Deus ejus cum eo.
Et congregati ſunt in Hieruſalem in menſe tertio in anno quinto & deci- 10
mo regni Aſa. Et ſacrificavit Domino in die illa de ſpoliis, quæ tulerant, 11
vitulos ſeptingentos, & oves ſeptem millia. Et (i) tranſivit in teſtamen- 12
tum quærere Dominum Deum patrum ſuorum, ex toto corde, & ex tota
anima ſua: Et omnis, quicunq; non exquiſierit Dominum Deum Iſrael, 13
morietur, à juniore uſq; ad ſeniorem, à viro uſq; ad mulierem. Et ju- 14
raverunt in Domino in voce (k) magna, & in tubis, & in corneis. Et 15
lætati ſunt omnis Juda de juramento: quoniam ex tota anima juràrunt:
& in omni voluntate quæſierunt eum, & inventus eſt eis: & dedit qui-
etem Dominus eis in circuitu. Et Maacha matrem ſuam removit, ut 16
non eſſet miniſtrans ipſi Aſtartæ, & concîdit idolum, & combuſſit in
torrente Cedron. Tantummodò excelſa non removerunt: adhuc ſubſi- 17
ſtebant in Iſrael. Sed cor Aſa fuit (l) plenum omnibus diebus ejus. Et 18
intulit ſancta (m) David patris ſui, & ſancta domûs Dei, argentum, &
aurum, & vaſa. Et bellum non fuit cum eo uſq; ad quintum & trigeſimum annum regni Aſa. 19

MS. A. (α) Ἀδὰδ, (β) Ἰούδας (γ) ὑποδεικνύοντος, (δ) εἰρήνη τῷ * εἰσπορευομένῳ, ὅτι (ζ) Ἀζαρίου τοῦ (η) κατέσχεν ἐν ὄρει (θ) ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς (ι) ἔθυσαν (κ) ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ (λ) μόσχους * ἑπτὰ κριοὺς ϗ πρόβατα ἑπτὰ χιλιάδας. Καὶ (μ) ψυχῆς. Καὶ (ν) ὃ ἐὰν (ξ) κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, (ο) ϗ ἀπὸ (π) ὤμοσεν ἐν τῷ κυρίῳ (ρ) ηὐφράνθησαν (σ) ψυχῆς αὐτῶν ὤμοσαν, (τ) αὐτοῖς κύριος (υ) τοῦ εἶναι (φ) οὐκ ἐξῆραν, ἔτι (χ) τῷ Ἰούδα, ϗ Ἰσραήλ. (ψ) κυρίου τοῦ θεοῦ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

ألفصل الخامس عشر

1 2 * وعزريا بن عزار حلت عليه روح من قدام الله * فخرج من قدام أسا * وقال * اسمع يا أسا
ويهودا وبنيامين * الله معكم الى الابد * ان كنتم تطيعوه فانكم تجدوه * وان كنتم تخلوه
3 فهو يخذلكم * لان اسرايل من ايام كثيرة لم يعبد الهه الحق * ولم يقبل من كهنته *
4 ولا اطاع نواميسه * فاسلمه الله في ايدي الاعداء * وحين ضاق بهم صلوا قدام الله اله
5 اسرايل * وطلبوه ووجدوه * ومرارا كثيرة اذ لم يعبدوا الههم * ما كان سلامة للمار ولا للجاي *
ولا للذي يخرج ولا للذي يدخل * وجات عليهم حروب كثيرة من كل سكان الارض *
6 7 * فتبددوا في مواضع سبي * وعمرت الضياع والمدن التي للاعداء * لانا خلينا الرب الهنا *
8 وما كنا نسمع لصوت عبيدك الانبياء * وهو ايضا كافانا بافعالنا * فلما سمع اسا هذه الالفاظ
تقوى * ونفى الاصنام من ساير ارض يهودا وبنيامين ومن افرايم * وفرحوا في مذبح الله الذي
9 كان في سروج * وجمع ساير يهودا وبنيامين * الضياع التي كانت من ارض افريم وتجاورها *
ومن بني منسا وبني سمعون * لان كثيرا من بني اسرايل اجتمعوا وجاوا اليه * حين راوا ان الله
10 11 الهه معه * واجتمعوا في اروشليم في الشهر الثالث * في السنة الخامسة عشر من ملك اسا * وذبحوا
12 لله في ذلك اليوم من الغنيمة * ثيرانا سبع ماية وغنما ستة الف * وحلفوا بايمان انهم يصلوا قدام
13 الله اله اباهم * من خالص قلوبهم ونفوسهم * وان كل من لا يصلي يموت * من الصغار الى
14 الكبار ومن الرجال الى النساء * وحلفوا للرب بصوت عال * وسبحوا بقرون مبسوطات ومعوجات *
15 * وفرح ساير بني يهودا بهذا الخبر الذي سمعوه يوميذ * لان من قلبهم كله طلبوا الله *
ومن كل نفوسهم صلوا قدامه ووجدوه * ونجاهم وخلصهم من ساير اعدايهم الذين حول
16 تخومهم * وطرد اسا معكا امه من ملكه * لانها صنعت عيدا للاصنام * وكسر اصنامها
17 ودفنهم في وادي قدرون * والمذابح ما زالت في اسرايل * وكان قلبه منقادا بمخافة الله ساير
18 ايام حياته * وجا بانية لبيت قدس الله ذهبا وثيابا *

* *

CAP. XV.

AZariam autem Azariæ filium divino 1
ſpiritu invadente, Egreſſus eſt è con- 2
ſpectu Aſæ, & dixit; Audi O Aſa, O Ju-
da, atque Benjamin, Adſit vobis Deus
in perpetuum: ſi obediatis ei, inve-
nietis eum: ſi derelinquatis eum, de-
relinquet vos. Quoniam Iſrael multis 3
abhinc diebus non adoravit Deum ſuum
verum, ſacerdotibus ejus non acquievit,
nec obedivit legibus ejus; propterea tra-
didit illum Deus in manus inimicorum.
At cum in anguſtia verſarentur, depre- 4
cati ſunt Deum, Deum Iſraelis, & quæ-
ſierunt eum, & invenerunt. Sæpiùs et- 5
iam cùm non adorarent Deum ſuum, nul-
la ſecuritas erat eunti aut venienti, neq;
egredienti aut ingredienti: imò pluri-
mis infeſtabantur bellis ab omnibus inco-
lis terræ; Ita ut illi in varia diſper- 6
gerentur loca, oppida verò & urbes ini-
micorum eſſent frequentia. Quia nimi- 7
rum Dominum Deum noſtrũ derelinque-
bamus, nec auſcultabamus voci ſervorũ ejus
prophetarum; ipſe quoque noſtris nos re-
munerabat actionibus. Hujuſmodi ſer- 8
mones cum audiſſet Aſa, corroboratus
eſt, & abolevit idola ex tota terra Ju-
dæ ac Benjaminis, & ex Ephraimo: &
gaviſi ſunt de ara Dei quæ erat in Sa-
rug. Deinde congregavit univerſum 9
Judam & Benjaminem, civitates quæ
erant de terra Ephraimi, & oppida cir-
cumjacentia, è filiis Manaſſis, & è filiis
Simeonis: quia multi ex Iſraelitis con-
gregati fuerant & confluxerant ad eum,
cùm vidiſſent Deum, Deum ipſius illi
adeſſe. Itaque congregati ſunt in Je- 10
ruſalem menſe tertio, anno quintodecimo
regni Aſæ: Et ſacrificaverunt Deo co- 11
dem die de ſpoliis, boves ſeptingentos, &
ſexies mille oves. Et jurejurando affir- 12
mârunt ſe oraturos coram Deo, Deo pa-
trum ſuorum, integris animis ac menti-
bus: Et quiſquis non oràſſet, morte af- 13
fectum iri, tam parvos quam magnos,
tam viros quam mulieres. Juràrunt 14
autem Domino elatâ voce, laudéſque ce-
lebrârunt buccinis rectis & curvis. Et 15
lætati ſunt omnes Judæi ob ejuſmodi ru-
morem quem audierunt eo die: nam
cum toto corde ſuo Deum quæſiviſſent,
totiſque menſibus apud eum oràſſent, in-
venerunt eum; liberavit, & eripuit eos
ab omnibus inimicis eorum, qui erant cir-
cum limites eorum. Aſa etiam Maacham 16
matrem ſuam expulit è regno ſuo, eò
quòd feſtum celebràſſet idolis; confre-
git ejus idola, & ſepelivit ea in valle
Cedron. Et licèt altaria non ceſſarent 17
in Iſraele, tamen cor ejus pronum fuit ad
timorem Dei cunctis diebus vitæ ſuæ.
Præterea intulit vaſa in ædem ſacram 18
Dei aurum & veſtes.

דברי הימים ב: יו

CAP. XVI. יו

non pro ,Ramah ædificavit &,Jehudah contra Iſrael rex Bahaſa aſcendit Aſa regni ſexto & trigeſimo anno In
1 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי
, Domini domus theſauris de aurum &,argentum Aſa protulit Et .Jehudah *regi* Aſa ingredientem & ,egredientem *dare*
2 תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה
inter &,te inter & me inter Fœdus :dicendo ,Darmeſec in *habitantem* ,Aram regem hadad-Ben ad miſit & :regiæ domus &
3 וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
,Iſrael rege Bahaſa cum tuum fœdus irrita,Vade.aurum &,argentum te ad miſi ecce :tuum patrem inter & meum patrẽ
אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
.Iſrael urbes ad ,ſibi qui exercituum principes miſit & :Aſa regem ad hadad--Ben audivit Et .me *deſuper aſcendat* &
4 וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל
, Bahaſa *audire juxta* ,fuit Et .Naphtali urbium theſauros omnes & ;maim--Abel & ,Dan & ,Hijon percuſſerunt &
5 וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא
tulerunt & ,Jehudah univerſum aſſumpſit rex Aſa Et .ſuum opus ceſſare fecit & ,Ramah *ædificando ab* deſiit &
6 וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֵּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ
illo tempore in Et .Miſphah & ,Ghebah eis *in* ædificavit &:Bahaſa ædificabat quibus ,ejus ligna & ,Ramah lapides
7 אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ וּבָעֵת הַהִיא
Domino *ſuper* es innixus non &,Aram *rege ſuper te innitendo In* :eum ad dixit & :Jehudah regem Aſa ad videns Chanani venit
בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה
;multitudine in exercitu in fuerunt Lubim & ,Æthiopes Nonne .tua manu de Aram regis exercitus evaſit idcirco :tuo Deo
8 אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ׃ הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב
ejus oculi Domini Quia ?tua manu in eos tradidit ,Domino *ſuper te innitendo in* & ,valde multiplicandum ad ,equitibus in & ,*curru in*
9 לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ כִּי יְהוָה עֵינָיו
tecum erunt *tunc à quia* ;hoc in egiſti Stulte .eum erga perfecto *ſuo corde cum ſe roborandum ad* ,terram totam *per perluſtrantes*
מְשֹׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ
Aſa *confregit* & :hoc propter eo cum ira in quia ,*ſubverſionis* domo eum *dedit* &,videntem adverſus Aſa eſt iratus Et .bella
10 מִלְחָמוֹת׃ וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ אָסָא
regum libro in ſunt ſcripta ipſa ecce ,noviſſima & prima Aſa verba ecce Et .illo tempore in populo de
11 מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים
etiã Et.ejꝰ ægrotatio *ſupra* ad uſque,ſuis pedibus in ,ſui regni nono & ,trigeſimo anno in Aſa ægrotavit Et .Iſrael & ,Jehudah
12 לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־
uno & quadrageſimo anno in eſt mortuꝰ & :ſuis patribꝰ cum Aſa *jacuit* Et .medicis *in quia* ,Dominum quæſivit non ſua *ægritudine* in
13 בְחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת
impleverat quem lecto in eũ fecerunt accumbere Et.David civitate in ſibi foderat *quæ* .*ſuis ſepulchris* in eũ ſepelierunt Et .*ſui regnare*
14 לְמָלְכוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא
.valde uſque magna combuſtione eum combuſſerunt & :opere *pigmentario in pigmentatis* ,*odoramentis omnimodis* & aromatibus
בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XVI.

ANno autem trigeſimo ſexto regni ejus,aſcendit Baaſa rex Iſrael in Judam, & muro circumdabat Rama, ut nullus tutè poſſet egredi & ingredi de regno Aſa. 1 Protulit ergò Aſa argentum & aurum de theſauris domûs Domini, & de theſauris regis, miſítque ad Benadad regem Syriæ, qui habitabat in Damaſco, dicens; 2 Fœdus inter me & te eſt, pater quoque meus & pater tuus habuére concordiam: quam ob rem miſi tibi argentum & aurum, ut rupto fœdere, quod habes cum Baaſa rege Iſrael,facias eum à me recedere. 3 Quo comperto,Benadad miſit principes exercituum ſuorum ad urbes Iſrael: qui percuſſerunt Ahion, & Dan, & Abel-maim, & univerſas urbes Nephthali muratas. 4 Quod cùm audîſſet Baaſa, deſiit ædificare Rama, & intermiſit opus ſuum. 5 Porrò Aſa rex aſſumpſit univerſum Judam, & tulerunt lapides de Rama, & ligna quæ ædificationi præparaverat Baaſa, ædificavítque ex eis Gabaa, & Maſpha. 6 In tempore illo venit Hanani propheta ad Aſa regem Juda, & dixit ei; Quia habuiſti fiduciam in rege Syriæ, & non in Domino Deo tuo, idcircò evaſit Syriæ regis exercitus de manu tua. 7 Nónne Æthiopes & Libyes multò plures erant, quadrigis & equitibus, & multitudine nimiâ: quos, cùm Domino credidiſſes, tradidit in manu tua? 8 Oculi enim Domini contemplantur univerſam terram, & præbent fortitudinem his, qui corde perfecto credunt in eum. Stultè igitur egiſti, & propter hoc ex præſenti tempore adverſùm te bella conſurgent. 9 Iratúſque Aſa adverſus Videntem, juſſit eum mitti in nervum: valdè quippè ſuper hoc fuerat indignatus: & interfecit de populo in tempore illo plurimos. 10 Opera autem Aſa prima & noviſſima, ſcripta ſunt in libro regum Juda & Iſrael. 11 Ægrotavit etiam Aſa anno trigeſimo nono regni ſui, dolore pedum vehementiſſimo, & nec in infirmitate ſua quæſivit Dominum, ſed magis in medicorum arte confiſus eſt. 12 Dormivítque cum patribus ſuis: & mortuus eſt anno quadrageſimo primo regni ſui. 13 Et ſepelierunt eum in ſepulchro ſuo quod foderat ſibi in civitate David: poſuerúntque eum ſuper lectum ſuum, plenum aromatibus & unguentis meretriciis, quæ erant pigmentariorum arte confecta, & combuſſerunt ſuper eum ambitione nimiâ. 14

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܘ *

1 * ܘܩܪܒܐ ܗܘܐ ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܣܐ.
ܘܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܫܬ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܣܐ. ܣܠܩ ܒܥܫܐ ܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܥܠ ܕܒܝܬ
ܝܗܘܕܐ. ܘܒܢܐ ܠܪܡܬܐ: ܥܠ ܕܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܗܘܘ ܠܡܦܩ ܘܠܡܥܠ ܠܐܣܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ.
2 * ܘܐܦܩ ܐܣܐ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܡܢ ܓܙܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܢ ܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܫܕܪ ܠܒܪ ܗܕܪ
3 ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ: ܕܝܬܒ ܒܕܪܡܣܘܩ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܡܘܡܬܐ ܐܝܬ ܒܝܢܝ ܘܒܝܢܟ. ܘܒܝܬ ܐܒܝ
ܘܒܝܬ ܐܒܘܟ. ܗܐ ܫܕܪܬ ܠܟ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܙܠ ܫܪܝ ܡܘܡܬܐ ܕܝܡܝܬ ܥܡ ܒܥܫܐ ܡܠܟܐ
4 ܕܝܣܪܝܠ. ܘܢܫܬܢܐ ܡܢܝ. * ܘܫܡܥ ܒܪ ܗܕܪ ܠܡܠܟܐ ܐܣܐ. ܘܫܕܪ ܪܒܝ ܚܝܠܐ ܕܐܝܬ ܠܗ.
ܘܐܬܘ ܘܟܒܫܘ ܠܩܘܪܝܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܘܐܚܕܘ ܠܥܝܘܢ ܘܠܐܒܠ ܒܝܬ ܡܥܟܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ
5 ܐܘܨܪܐ ܕܩܘܪܝܐ ܕܒܝܬ ܢܦܬܠܝ. * ܘܟܕ ܫܡܥ ܒܥܫܐ ܫܠܝ. ܦܫ ܗܘܐ ܡܢ ܠܡܒܢܝܗ
6 ܠܪܡܬܐ. ܘܫܒܩܗ ܗܘܐ ܠܟܠܗ ܒܢܝܢܗ. * ܘܐܣܐ ܡܠܟܐ ܟܢܫ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ
ܝܗܘܕܐ. ܘܢܣܒ ܠܟܐܦܝܗ ܕܪܡܬܐ ܘܠܩܝܣܐ ܕܡܬܩܢܝܢ ܗܘܘ ܕܢܒܢܝܘܢܗ ܒܒܥܫܐ. ܘܒܢܐ
7 ܒܗܘܢ ܡܠܟܐ ܐܣܐ. ܪܡܬܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܨܦܐ ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܐܬܐ ܚܢܢ
ܢܒܝܐ ܠܘܬ ܐܣܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܠܦ ܕܐܬܬܟܠܬ ܥܠ ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܠܐ
8 ܐܬܬܟܠܬ ܥܠ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܥܪܘܩ ܚܝܠܐ ܕܐܕܘܡ ܡܢܟ. * ܘܐܙܠܘ
ܘܐܬܚܠܛܘ ܥܡ ܗܢܕܘܝܐ. ܘܥܡ ܡܠܟܐ ܕܐܝܬ ܥܡܗܘܢ. ܘܢܬܚܫܒܘܢ ܒܚܝܠܐ ܘܒܪܟܒܐ ܘܦܪܫܐ
9 ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܟܕ ܬܒܥܐ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܢܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝܟ. * ܡܛܠ ܕܥܝܢܘܗܝ
ܕܡܪܝܐ ܚܝܪܢ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܐܬܚܝܠܘ ܘܢܗܘܐ ܠܒܟܘܢ ܫܠܡ ܒܕܚܠܬܗ. ܘܐܣܬܟܠܘ
10 ܒܟܠܗܘܢ ܬܕܡܪܬܗ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܥܒܕ ܚܠܦܝܟܘܢ ܩܪܒܐ. * ܘܪܓܙ ܐܣܐ ܥܠ
ܚܙܝܐ: ܘܚܒܫܗ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܚܙܐ ܗܘܐ. ܘܡܫܓܫ ܗܘܐ: ܘܡܕܚܠ ܗܘܐ
11 ܠܒܗ ܕܥܡܐ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܢܦܠ ܠܗ ܐܣܐ ܡܢ ܠܒܐ ܗܘ. ܡܢ ܥܡܐ. * ܘܗܐ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܐܣܐ
12 ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܟܪܝ ܐܣܐ
13 ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ ܠܡܠܟܘܬܗ. ܘܐܬܟܪܝ ܘܫܟܒ ܒܝܬܗ. * ܘܫܟܒ ܐܣܐ ܥܡ
14 ܐܒܗܘܗܝ: ܘܐܬܩܒܪ ܒܡܕܝܢܬܗ. ܘܡܝܬ ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕܐ ܠܡܠܟܘܬܗ. * ܘܐܬܩܒܪ
ܒܩܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܐܪܡܝܘܗܝ ܒܥܪܣܐ ܕܡܠܝܐ ܒܣܡܐ. ܘܐܘܩܕܘ ܢܘܪܐ ܪܒܐ ܛܒ.

CAP. XVI.

COntigit autem bellum anno trigeſimo quinto regni Aſæ, & anno trigeſimo ſexto regni Aſæ aſcendit Baaſa rex Iſraelis contra Judæos, & ædificavit Ramatham eo conſilio ne egredi aut ingredi permitterent Aſæ regi Judæ. 1 Quamobrem depromens Aſa argentum & aurum ex ærario Domini & è domo regia,miſit filio Hadadis regi Adum qui reſidebat Damaſci, dixítque ad eum; 2 Juramentum eſt inter me & te, & inter patrem meum & patrem tuum: ecce miſi ad te argentum & aurum: vade, rumpe fœdus quod jurejurando iniiſti cum Baaſa rege Iſraelis,ut abſcedat à me. 3 Et acquievit filius Hadadis regi Aſæ, miſítque duces copiarum ſuarum;qui venientes, & civitates Iſraelis obſidentes, ceperunt Inonem, Abel-Beth-maachæ, & omnia horrea civitatum domûs Nephtali. 4 Tunc cùm audîſſet Baaſa, deſtitit ab ædificanda Ramatha, & intermiſit totum ædificium ſuum. 5 Aſa autem rex, collectis omnibus Judæis, accepit lapides Ramathæ,& ligna quæ parata fuerant ad ædificandam illam pro Baaſa iiſque ædificavit rex Aſa Ramatham Benjaminis, & Maſphiam civitatem. 6 Eodem tempore venit Hanan propheta ad Aſam regem Judæ, & dixit ad eum; Quia innixus es regi Adum, & non es innixus Domino Deo tuo; propterea fugiet exercitus Adum à te, 7 Et euntes coibunt cum Indis & regibus qui ſunt cum eis, componéntque ſe in exercitus, currus, & equites quamplurimos. At cùm rogaveris Dominum Deum, tradet illos in manus tuas; 8 Quoniam oculi Domini rimantur univerſam terram. Itaque confortamini, ſitque cor veſtrum integrum in timore ejus, & intelligite omnia miracula ejus; Dominus enim Deus veſter bellum gerit pro vobis. 9 Tunc indignatus Aſa contra Videntem, conjecit eum in carcerem, quia res quas non viderat, narrabat, & cor populi terrebat: verùm hac de cauſa excidit Aſa tunc temporis ex *animo* populi. 10 En autem res geſtæ Aſæ priores ac poſteriores, en *inquam* ſcriptæ ſunt in libro regum Judæ & Iſraelis. 11 Demum afflictatus Aſa anno trigeſimo nono regni ſui, ægrotavit, jacuítque domi ſuæ: 12 Et occubuit Aſa cum patribus ſuis, & ſepultus eſt in civitate ſua: mortuus eſt autem anno quadrageſimo primo regni ſui, 13 Et ſepultus eſt in ſepulchro Davidis: poſuerunt eum in lecto aromatum pleno, & rogum accenderunt perquam maximum. 14

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιϛ'.

1 Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ϗ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσὰ, ἀνέβη (α) βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν,
2 ϗ ᾠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον ϗ εἴσοδον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα. Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ (β)
ἀργύριον ϗ χρυσίον ἐκ θησαυρῶν οἴκου κυρίου ϗ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἄδερ
3 βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ, λέγων, Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ (γ) ϗ
σοῦ, ϗ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου ϗ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου. ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον ϗ ἀργύριον·
4 δεῦρο ϗ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασὰ βασιλέα Ἰσραὴλ, ϗ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ
τοῦ βασιλέως Ἀσὰ, ϗ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, ϗ ἐπάταξε
5 τὴν Αἰὼν, ϗ τὴν Δὰν, ϗ τὴν Ἀβελμαΐν, ϗ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
6 ἀκοῦσαι Βαασὰ, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, ϗ κατέπαυσε τὸ ἔργον (δ) αὐτοῦ. Καὶ Ἀσὰ
(ε) βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, ϗ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ ϗ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ᾠκοδόμησε
7 Βαασὰ, ϗ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαὲ ϗ τὴν Μασφά. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφήτης (ζ)
πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰούδα, ϗ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, ϗ μὴ (η) πεποιθέναι σε
8 ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. Οὐχ οἱ Αἰθίοπες ϗ Λίβυες ἦσαν εἰς
δύναμιν πολλὴν, εἰς θάρσος εἰς ἱππεῖς εἰς πλῆθος σφόδρα; ϗ ἐν τῷ (†) πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν
9 εἰς τὰς χεῖράς σου; Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχῦσαι ἐν
10 πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν. (¨) ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. Καὶ
ἐθυμώθη Ἀσὰ τῷ προφήτῃ, ϗ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, ϗ ἐλυμήνατο
11 Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσὰ οἱ πρῶτοι ϗ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι
12 ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσὰ (θ) ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ ϗ τριακοστῷ
τῆς βασιλείας (ι) αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· ϗ ἐν τῇ μαλακίᾳ (κ) αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε
13 τὸν κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων (λ) αὐτοῦ, ϗ ἐτελεύτησεν
14 ἐν τῷ (μ) τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὤρυξεν ἑαυτῷ
ἐν πόλει Δαυὶδ, ϗ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, ϗ (ν) ἔπλησαν ἀρωμάτων ϗ γένη μύρων
μυρεψῶν, ϗ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

CAP. XVI.

ET in octavo & trigeſimo anno regni Aſa, aſcendit rex Iſraël ſuper 1
Judam: & ædificavit Rama ad non dandum exitum & introitum
Aſa regi Juda. Et cepit Aſa argentum & aurum de theſauris domûs 2
Domini, & domûs regis, & miſit ad filium Ader (a) regis Syriæ habitantem
in Damaſco, dicens; Diſpone teſtamentum inter me & te, 3
& inter patrem meum & inter patrem tuum. Ecce miſi tibi aurum, &
argentum: Veni, & (b) diſſipa à me Baaſa regem Iſrael, & abeat à me.
Et audivit filius Ader regem Aſa: & miſit principes virtutis ſuæ 4
ſuper civitates Iſrael: & percuſſit Aion, & Dan, & Abelmain, &
omnia adjacentia Nephthali. Et factum eſt in audiendo Baaſa, deſtitit 5
ab ædificando ampliùs Rhama, & omiſit opus ſuum. Et Aſa rex accepit 6
omnem Judam, & cepit lapides Rhama, & ligna ejus, quæ ædificârat
Baaſa, & ædificavit in eis Gabae, & Maſpha. Et in tempore illo venit 7
Anani propheta ad Aſa regem Juda, & dixit ei; In eo, quod confidiſti tu
ſuper regem Syriæ, & non confidiſti tu ſuper Dominum Deum tuum; propterea
ſalvata eſt virtus Syriæ à manu tua. Nonne Æthiopes, & Libyes 8
erant in virtute multa, (c) in confidentia, in equitibus in multitudine
plurima? Et in confidendo te ſuper Dominum tradidit eos in manus
tuas? Quoniam oculi Domini reſpiciunt in omnem terram ad confortandũ 9
in (d) omni corde pleno erga eum: Ignorâſti in hoc: amodò erit
tecum bellum. Et Aſa indignatus eſt prophetæ: & depoſuit eum in 10
cuſtodiam: quoniam iratus eſt in hoc. Et vaſtavit Aſa in populo in
tempore illo. Et ecce verba Aſa prima, & noviſſima, ſcripta in libro 11
regum Juda, & Iſrael. Et languit Aſa in anno nono & trigeſimo regni 12
ſui pedibus, (e) uſque valdè languit: & in languore ſuo non quæſivit
Dominum, ſed medicos. Et dormivit Aſa cum patribus ſuis: & 13
obiit in quadrageſimo anno regni ſui. Et ſepelierunt eum in monumento, 14
quod foderat ſibi in civitate David: & accumbere fecerunt eum ſuper
lectum, & impleverunt aromatibus, & genera unguentorum unguentariorum:
& fecerunt ei funus magnum (f) uſque valdè.

MS.A. (α) Βαασὰ βασιλεὺς (β) χρυσίον ϗ ἀργύριον ἐκ (γ) ϗ ἀναμέσον σου, (δ) ἑαυτοῦ. (ε) ὁ βασιλεὺς ἤγαγεν πάντα (ζ) πρὸς βασιλέα Ἰούδα Ἀσὰ, ϗ (η) πεποιθέναι ἐπὶ (†) πεποιθέναι ἐπὶ (¨) καὶ νῦν ἠγνόηκας (θ) ἐν τῷ ἐνάτῳ ϗ τριακοστῷ ἔτι τῆς (ι) ἑαυτοῦ (κ) ἑαυτοῦ οὐκ ἐξεζήτησεν κύριον, (λ) ἑαυτοῦ, (μ) τεσσαρακοστῷ καὶ ἑνὶ ἔτι (ν) ἐπλήρωσαν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل السادس عشر *

* وكان حرب عظيم في سنة خمس وثلثين لملك اسا * وفي سنة ست وثلثين لملكه طلع 1
بعشا ملك اسرائيل على بيت يهودا * وبني رامات * وما كانوا يخلوا لاسا ملك يهودا دخولا
ولا خروجا * فاخرج مالا وذهبا من بيت مال الرب * وبعث به لابن هدد ملك ادوم 2
الذي بدمشق * وقال له * ان بيني وبينك وبين ابي وابيك ايمانا * وهوذا قد بعثت 3
اليك مالا * امض وبطل الايمان التي حلفت بها مع بعشا ملك اسرائيل * لانه تجبر على *
* فسمع ابن هدد للملك اسا * وبعث عظماه وكبراه فجاوا ونزلوا على ضياع بني اسرائيل * 4
واخذوا العيون ولافيل وبيت معكا * وكل خازن بيت نفتالي * فلما سمع بعشا تنحى 5
وما بنى رامات * وبطل بناه * وامر اسا الملك فجمع ساير بني يهودا * واخذ حجارة رامات 6
وخشبها التي كان بعشا يريد يبنيها * فبناها هو لبنيامين * ومصفيا الضيعة * وفي ذلك 7
الزمان جاء صافان النبي الى اسا ملك يهودا * وقال له * لاجل اتكالك على ملك ادوم *
ولم تتكل على الله الهك * من اجل ذلك تهرب منك قوة ادوم * ويتجبرون هم والهنديون 8
والملوك الذين معهم * فيكونون عساكر وازواجا وخيلا كثيرة عظيمة * واذا طلبت
من الله الهك يسلمهم في يديك * لان عيني الرب تنظر في الارض كلها * تقوى 9
ويكون قلبك بمخافة الرب * وامش في ساير طرقه * فان الله الهكم صنع لكم الحرب *
* فغضب اسا على صافان النبي * ورماه في الحبس * لان شيا لم يراه لفظ به * وخوف قلب 10
الشعب * ومن اجل ذلك طيب اسا قلب الشعب * وساير الفاظه وحروبه مكتوبة في سفر 11
ملوك يهودا واسرائيل * ووجع اسا في تسعة وثلثين سنة لملكه * واعتل ووقع في بيته * 12
* واضطجع مع ابايه * ومات في السنة احدى واربعين لملكه * ودفن في قرية داود ووضع 13 14
فوق سرير مملوء عطرا * واوقدوا قدامه وقودا كثيرا عظيما *

CAP. XVI.

Fuit autem bellum atrox anno trigeſimo 1
quinto regni Aſæ, & anno trigeſimo ſexto
regni ipſius aſcendit Baaſa rex Iſraelis
contra domum Judæ, extruxitque Ramatham,
& precluſerunt Aſæ regi Judæ
ingreſſum & egreſſum. Sed proferens 2
argentum & aurum è theſauro Domini,
miſit illud filio Hadadis regi
Adum qui erat in Damaſco, dixitque ad
eum; Præterquam quòd inter me & 3
inter te, inter patrem meum patrémque
tuum interceſſit juramentum, en etiam
pecuniam mitto tibi: Vade, & irritum
fac juramentum quo te aſtrinxiſti cum
Baaſa rege Iſraelis, invaluit enim contra
me. Itaque auſcultans filius Hadadis 4
regi Aſæ, expedivit principes ac magnates
ſuos; qui venientes & caſtra ponentes
adverſùs civitates Iſraelitarum, ceperunt
Inonem, Aphelem, Beth-maacham, &
omnia armamentaria domûs Nephtali.
Quod cùm audiſſet Baaſa, receſſit, nec 5
ædificavit Ramatham, ſed deſtitit ab ædificio
ſuo. Tum præcepit rex Aſa, & 6
congregavit omnes Judæos, tulitque lapides
& ligna Ramathæ quam Baaſa ædificare
volebat, extruxitque eam ipſe pro
Benjamine, necnon Maſphiam civitatem.
Sub idem tempus accedens Saphan propheta 7
ad Aſam regem Judæ, dixit ei;
Quia fiduciam tuam collocâſti in rege
Adum, & non es confiſus in Deo, Deo
tuo; idcircò fugiet à te robur Adum,
Et fortificabunt ſe unà cum Indis & regibus 8
qui ſunt cum eis; fientque exercitus,
quadrigæ, & equi multi ac magni.
Sed cùm rogaveris Deum, Deum tuum,
tradet eos in manus tuas: Nam oculi 9
Domini totam terram contemplantur.
Fortis ſis animo, ſitque mens tua in timore
Domini, & ambula in omnibus viis
ejus; quia Deus, Deus veſter belligerat
pro vobis. Iratus autem Aſa contra 10
Saphanem prophetam, conjecit eum in
carcerem, quia quæ non viderat, locutus
fuerat, & animum populi terruerat: &
hac ratione refecit Aſa animum populi.
Reliqua geſta ipſius & prælia, ſcripta 11
ſunt in libro regum Judæ & Iſraelis.
Denique Aſa trigeſimo nono regni ſui anno 12
doloribus occupatus ægrotavit, ceciditque
in domo ſua; Et occubuit cum 13
patribus ſuis: mortuus eſt autem anno
quadrageſimo primo regni ſui, Et ſepultus 14
eſt in civitate Davidis: impoſitus
fuit lecto odoribus pleno, & combuſſerunt
ante eum uſtrinam magnam & ingentem.

דברי הימים ב: יז

CAP. XVII. יז

dedit & ,munitis Jehudah urbibus cunctis in exercitum *dedit* & .Israel contra invaluit &,eo pro ejus filius Jehosaphat regnavit Et
1 2 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֶּן־חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן
ambulavit quia,Jehosaphat cum Dominus fuit Et.ejus pater Asa ceperat quas ,Ephraim urbibus in & ,Jehudah terra in *præsides*
3 נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃ וַיְהִי יְהוָה עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ
non & ,ambulavit ej⁹ præceptis in &,quæsivit sui patris Deum Sed .Behalim quæsivit non & ,primis sui patris David viis in
4 בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו הָלָךְ וְלֹא
fuit & :Jehosaphat ipsi *munus* Jehudah omnis dederunt &,ej⁹ manu in regnum Dominus Confirmavitq; .Israel opus secundùm
5 כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־
.Jehudah de lucos & ,excelsa fecit removere adhuc &,Domini viis in suũ cor elevavit Et.*multitudine in* gloria &,*opulentia ei*
6 לוֹ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד לָרֹב׃ וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה׃
docendum ad,Michaiahu & ,Nethanel & ,Zechariah & ,Hobadiah & ,chail--Ben suos principes misit ,*eo regnando* tertio anno in Et
7 וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיָהוּ לְלַמֵּד
,Adonijahu &,Jehonathan &,Semiramoth &,Hasael &,Zebadiahu &,Nethaniahu &,Semaiahu ,Levitas eis cum Et.Jehudah civitatib⁹ in
8 בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ וַעֲשָׂהאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ
legis liber eis cum Et.Jehudah in docuerũt Et .sacerdotes Jehoram & ,Elisamah eis cum & :Levitas,Thobadonijah &,Tobijahu &
9 וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃ וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת
quæ terrarum regna omnia super Dñi pavor fuit Et .*populo in* docebant & ,Jehudah urbes universas *in* circuierunt Et .Dñi
10 יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָּעָם׃ וַיְהִי פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
.vectigal argenti &,munus Jehosaphat ad *adducentes* Pelistim de Et .Jehosaphat cum pugnaverunt non &,Jehudah *circuitus*
11 סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ עִם־יְהוֹשָׁפָט׃ וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מַשָּׂא
.septingentos & ,millia septem hircos & ,septingentos & ,millia septem arietes *pecoris* ei *adducentes* Harabes Etiam
גַּם הָעַרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃
fuit multum opus Et .*fiscorum* urbes & ,ædes Jehudah in ædificavit Et .sublime ad usq; *grandescens* &,vadens Jehosaphat fuit Et
12 13 וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמָעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃ וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה
principes Jehudah In.suorũ patrũ domũ per eorum *census hic* Et .Jerusalaim in *virtute* potentes ,*belli* viri & ,Jehudah urbib⁹ in ei
14 לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חַיִל בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְאֵלֶּה פְקֻדָּתָם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי
octoginta & ducenti eo cũ &,princeps Jehochanan ej⁹ manũ ad Et.millia trecenta ,*virtute* potentes eo cũ &,princeps Hadnah,milliũ
15 אֲלָפִים עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים
,Binjamin de Et .*virtute potentis* millia ducenta eo cum & ;Domino *se devovens* Zichri filius Hamasaiah ejus manum ad Et .millia
16 17 אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה בֶן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל׃ וּמִן־בִּנְיָמִן
octoginta & centum eo cum &,Jehozabad ejus manũ ad Et.millia ducenta,clypeo & arcu armati eo cum &,Eljadah *virtute* potens
18 גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן מָאתַיִם אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים
.Jehudah omni in *munitionis* urbibus in rex *dabat* quos præter ,*regi* *ministrantes* Hi .*exercitus expediti* millia
19 אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XVII.

1 Regnavit autem Josaphat filius ejus pro eo, & invaluit contra Israel. 2 Constituítq; militũ numeros in cunctis urbib⁹ Juda, quæ erant vallatæ muris. Præsidiáque disposuit in terra Juda, & in civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater ejus. 3 Et fuit Dñs cum Josaphat, quia ambulavit in viis David patris sui primis: & non speravit in Baalim, 4 Sed in Deo patris sui, & perrexit in præceptis illius, & non juxta peccata Israel. 5 Confirmavitque Dñs regnũ in manu ej⁹, & dedit omnis Juda munera Josaphat: factæque sunt ei infinitæ divitiæ, & multa gloria. 6 Cúmq; sumpsisset cor ejus audaciã propter vias Dñi, etiam excelsa & lucos de Juda abstulit. 7 Tertio autẽ anno regni sui, misit de principibus suis Benhail, & Obdiam, et Zachariam, et Nathanael, & Michæam, ut docerent in civitatibus Juda: 8 Et cum eis Levitas, Semeiam, & Nathaniam, et Zabadiam, Asael quoque, & Semiramoth, & Jonathan, Adoniámque & Thobiam, & Thobadoniam, Levitas; & cum eis, Elisama & Joran, Sacerdotes: 9 Docebántq; populũ in Juda habentes librũ legis Dñi, & circuibant cunctas urbes Juda, atque erudiebant populũ. 10 Itaq; fact⁹ est pavor Dñi sup omnia regna terrarũ, quæ erant p gyrum Juda, nec audebant bellare contra Josaphat. 11 Sed & Philisthæi Josaphat munera deferebant, & vectigal argenti: Arabes quoq, adducebant pecora, arietũ septem millia septingenta, et hircorũ totidem. 12 Crevit ergò Josaphat, & magnificatus est usq; in sublime: atque ædificavit in Juda domos ad instar turriũ, urbésq; muratas. 13 Et multa opera paravit in urbibus Juda: viri quoq; bellatores, & robusti erant in Jerusalem, 14 Quorũ iste numerus p domos atque familias singulorum: In Juda principes exercitûs, Ednas dux, & cum eo robustissimi viri trecenta millia. 15 Post hunc Johanan princeps, & cum eo ducenta octoginta millia. 16 Post istũ quoque Amasias fili⁹ Zechri, consecratus Dño, & cum eo ducenta millia virorũ fortiũ. 17 Hunc sequebatur robustus ad prælia Eliada, & cum eo tenentiũ arcum & clypeũ ducenta millia. 18 Post istũ etiã Jozabad, & cum eo centũ octoginta millia expeditorũ militũ. 19 Hi omnes erant ad manum regis, exceptis aliis, quos posuerat in urbibus muratis, in universo Juda.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
[illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
[illegible]

CAP. XVII.

1 Jehosaphat filius ejus regno post ipsum potitus, munivit se adversùs Israelem: 2 Stationarios enim collocavit viros strenuissimos in munitiorib⁹ quibusque civitatibus Judæorũ, & posuit præsidia in terra Judæ, & in terra Aphremi, quam ceperat Asa pater ipsius. 3 Erátque Dominus cum Jehosaphato, quia ambulabat in pristinis Davidis patris sui viis, nec orabat idola. 4 Quia Dominũ Deum patris sui oravit, in mandatis ejus ambulavit, leges ejus servavit, nec imitatus est opera Israelis: 5 Ideo confirmavit Dominus regnum in manu ejus, & dederunt omnes Judæi munera Jehosaphato; ita ut plurimis abundaret divitiis & honore, 6 Et confortatum esset cor ejus in viis Domini. Præstereà avulsit aras & excelsa quæ erant in finibus Judæorum. 7 Anno regni sui tertio mittens convocavit principes suos & duces exercituum, Obadiam, Zachariam, Mathnaelem, & Malachiam, ad docendũ per civitates Judæ: 8 Et unà cum eis Levitas, Semaiam, Nethaniam, Zachariam, Asaelem, Netoram, Jonathanem, Adoniam, & Tobiam, omnes hos Levitas; quibuscum erant Elisemaa & Jehoram sacerdotes. 9 Hi docebant in tota terra Judæ, habentes secum librum legis Domini: obibant omnes Judæ civitates, & docebant populum. 10 Pervasítque terror Domini cuncta regna & urbes circunjacentes Judæ, ne pugnarent contra Jehosaphatum. 11 Imò ex urbibus Palestinorum afferebant Josaphato argentum, munera, & vectigalia: Et Arabes etiam pecudes afferebant, arietes septies mille septingentos, & hircos septies mille septingentos uno anno. 12 Ita Jehosaphat promovebatur & ditescebat, adeo ut vehementer ditatus ædificârit in Juda palatia & civitates armamentariorum; 13 Haberétque in terra Judæ supellectilem maximam, & viros bellatores fortissimos in Jerusalem, 14 Quorum hic est numerus per paternas eorum domos: De domo Iudæ, tribuni erant Adinu strenuissimus, cui obsequebantur heroum fortium trecenta millia: 15 Iohanan dux, cui obsequebantur heroum fortium ducenta octoginta millia: 16 Post hunc, Semei Zarahi filius, qui Domino placuit, cum quo erant ducenta millia robustorum. 17 De domo verò Benjaminis, heroes strenuissimi; is cui erat nomen Elidaa, cui obsequebantur virorum arcu jaculantium & scuta tenentium ducenta millia: 18 Et Iehuzabar strenuissimus, cui obsequebantur centum octoginta millia bellatorum. 19 Hi omnes famulabantur regi Iehosaphato, præter eos quos collocaverat rex in civitatibus munitis per totam terram Judæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιζʹ.

1 2 Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἔδωκε
δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, ϗ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν
3 Ἰούδα, ϗ ἐν πόλεσιν Ἐφραὶμ, ἃς προκατελάβετο Ἀσὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ἰωσαφὰτ,
4 ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς (α) αὐτοῦ ταῖς πρώταις, ϗ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἴδωλα, Ἀλλὰ
κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς (β) αὐτοῦ ἐξεζήτησε, ϗ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς (γ) αὐτοῦ ἐπορεύθη, ϗ
5 (δ) οὐκ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς
6 Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφὰτ, ϗ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος ϗ δόξα πολλή. Καὶ ὑψώθη (ε) ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ
7 κυρίου, (ζ) ϗ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ ϗ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. Καὶ (η) ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει
τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους (θ) αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδίαν, ϗ (ι) Ζαχαρίαν,
8 ϗ Ναθαναὴλ, ϗ Μιχαίαν, (κ) τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. Καὶ μετ᾽ αὐτῶν οἱ Λευῖται, (λ) Σαμαίας,
ϗ Ναθανίας, ϗ Ζαβδίας, ϗ (μ) Ἀσιὴλ, ϗ Σεμιραμὼθ, ϗ Ἰωνάθαν, ϗ (ν) Ἀδωνίας, ϗ Τωβίας, ϗ
9 Τωβαδωνίας, Λευῖται, ϗ οἱ μετ᾽ αὐτῶν Ἐλισαμὰ, ϗ Ἰωρὰμ, οἱ ἱερεῖς. Καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, ϗ μετ᾽ αὐτῶν
10 βίβλος νόμου κυρίου, ϗ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, ϗ ἐδίδασκον τὸν λαόν. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις
11 κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς (ξ) κύκλῳ Ἰούδα, ϗ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ. Καὶ ἀπὸ τῶν
ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφὰτ δῶρα ϗ ἀργύριον ϗ δόματα· ϗ οἱ Ἄραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων
12 ἑπτακισχιλίους (ο) ἑπτακοσίους. Καὶ ἦν Ἰωσαφὰτ πορευόμενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, ϗ ᾠκοδόμησεν (π) ἐν τῇ
13 Ἰουδαίᾳ οἰκήσεις ϗ πόλεις ὀχυράς. Καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ϗ (ρ) ἄνδρες πολεμισταὶ
14 δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ (σ) οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν· ϗ τῷ Ἰούδα
15 χιλίαρχοι, (τ) Ἔδνας ὁ ἄρχων, ϗ μετ᾽ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιαι χιλιάδες· Καὶ μετ᾽ αὐτὸν
16 Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, ϗ μετ᾽ αὐτοῦ διακόσιαι ὀγδοήκοντα χιλιάδες· Καὶ μετ᾽ αὐτὸν (υ) Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαρὶ,
17 ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, ϗ μετ᾽ αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. Καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν
18 δυνατὸς (φ) δυνάμεως ϗ Ἐλιαδὰ, ϗ μετ᾽ αὐτοῦ τοξόται ϗ πελτασταὶ διακόσιαι χιλιάδες. Καὶ μετ᾽
19 αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, ϗ μετ᾽ (χ) αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. Οὗτοι (ψ) οἱ λειτουργοῦντες
τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν (ω) ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

CAP. XVII.

Et regnavit Joſaphat filius ejus pro eo: & invaluit Joſaphat ſuper 1
Iſrael. Et dedit virtutem in omnibus civitatibus Juda munitis: & 2
conſtituit duces in omnibus civitatibus Juda, & in civitatibus Ephræm,
quas ceperat Aſa pater ejus. Et fuit Dominus cum Joſaphat: quia am- 3
bulavit in (a) viis patris ſui primis: & non exquiſivit idola: Sed Do- 4
minum Deum patris ſui quæſivit: & in mandatis patris ſui ambulavit,
& non (b) ſicut opera Iſrael. Et direxit Dominus regnum in manu ejus: 5
& dedit omnis Juda munera ipſi Joſaphat: & factæ ſunt ei divitiæ,
& gloria multa. Et exaltatum eſt cor ejus in via Domini: & ſuſtulit 6
excelſa, & lucos de terra Juda. Et in anno tertio anno regni ſui, miſit 7
duces ſuos, & filios potentum, Abdiam, & Zachariam, & Nathanael,
& Michæam, ad docendum in civitatibus Juda. Et cum eis Levitæ, 8
Sameas, & Nathanias, & Zabdias, & Aſiel, & Semiramoth, & Jonathan,
& Adonias, & Tobias, & Tobadonias, Levitæ; & (c) qui cum
eis, Eliſama, & Joram, ſacerdotes. Et docuerunt in Juda: & cum eis 9
liber legis Domini: & tranſierunt in civitates Juda: & docebant populum.
Et factus eſt pavor Domini ſuper omnia regna terræ in circui- 10
tu Juda: & non bellabant adverſus Joſaphat. Et ab alienigenis affe- 11
rebant ad Joſaphat munera, & (d) argentum, & dona. Et Arabes affe-
rebant ei arietes ovium ſeptem millia (e) ſeptingentos. Et fuit Joſaphat 12
procedens (f) major uſq; in ſublime: & ædificavit in Judæa habita-
tiones, & civitates munitas. Et opera multa facta ſunt ei in Judæa. Et 13
viri bellatores, potentes, fortes in Hieruſalem. Et hic numerus eorum 14
ſecundùm domos patriarum ſuarum. Et ipſi Juda Chiliarchi, Ednas
princeps, & cum eo filii potentes virtutis, trecenta millia. Et poſt (g) 15
eum Joanan dux: & cum eo ducenta octuaginta millia. Et poſt eum 16
Amaſias, qui ipſius Zari, (h) promptè ſe offerens Domino: & cum eo
ducenta millia, potentes virtutis. Et de Benjamin potens virtutis & (i) 17
Eliada, & cum eo ſagittarii, & peltati, ducenta millia. Et poſt eum 18
Jozabad, & cum eo centum octuaginta millia, potentes belli. Hi mi- 19
niſtrantes regi, abſq; iis, quos dedit rex in civitatibus munitis in omni Juda.

MS.A. (α) ἑαυτοῦ (β) ἑαυτοῦ (γ) ἑαυτοῦ (δ) οὐχ ὡς τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα. Καὶ κατηύθυνεν (ε) καρδία (ζ) ϗ ἔτι ἐξῆρεν (η) ἐν τῷ τρίτῳ ἔτι τῆς (θ) ἑαυτοῦ (ι) τὸν Ζαχαρίαν, ϗ τὸν Ναθαναὴλ, (κ) διδάσκειν (λ) Σαμουίας, (μ) Ἰασιὴλ, (ν) Ἀδωνίαν, ϗ Τωβαδωνίαν, (ξ) τῆς κύκλῳ (ο) ἑπτακοσίους, τράγους ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. Καὶ (π) οἰκήσεις. ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ϗ (ρ) ἄνδρες δυνατοὶ πολεμισταὶ ἰσχύοντες (σ) οὗτος ἀριθμὸς (τ) Ἐδνὰς (υ) Μασαίας ὁ τοῦ Ζαχρὶ, (φ) δυνάμεως Ἐλιαδὰ, (χ) αὐτοῦ ὀγδοήκοντα (ψ) λειτουργοῦντες (ω) δέδωκεν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الفصل السابع عشر *

1 2 * وملك بعده يوسافاط ابنه * فتجبر على اسرايل * وسلط رجالا على ضياع بيت يهودا * واقام
3 سلاطين في ارض يهودا * وفي ارض افرايم التي اخذها اسا ابوه * وكان الله مع يوسافاط *
4 لانه مشي في طرق داود ابيه * ولم يصلي للاصنام * بل صلي للرب اله ابيه * ومشي في
5 وصاياه * ونواميسه حفظ * ولم يصنع مثل افعال اسرايل * واصلح الرب الملك بيده * واعطا
6 بيت يهودا قرابين ليوسافاط * فصار له غناء وكرامات كثيرة * وتقوي قلبه في طرق الله *
وقلع ايضا مذابح ومواضع القرابين للاصنام التي كانت في حدود يهودا * وجدد الناموس
7 بعد اندراسه * وفي السنة الثالثة من ملكه انفذ دعا كبرايه وعظمايه * عوباديا * اشكريا *
8 ماثانايل * ومالاخيا الذين يعلمون في ضياع يهودا * ومعهم اللاويين سمعيا * ومانانيا * وزخريا *
9 وعسويال * ونطورا * ويوناثان * وادنيا * وطوبيا * وكان معهم اليسمع ويهورم الكهنة * وكانوا
يعلمون في ارض يهودا كلها * وكان معهم سفر ناموس الرب * وكانوا يدورون في ساير ضياع
10 يهودا ويعلمون الشعب * وكانت مخافة الله على كل المدن التي حول يهودا * وما كانوا
11 يحاربون يوسافاط * ومن مدن الفلسطينيين كانوا ياتون اليه بالمال والقرابين * وكذلك
ايضا العرب يجلبون غنما ذكورا كباشا سبعة الف وسبع مية * وتيوسا مثلها في كل سنة *
12 13 * وصار غنيا جدا * وبني في يهودا قصورا وضياعا للمخازن * واعمال عظيمة صارت له في
14 ارض يهودا * ورجالا محاربين قويين للحرب في اورشليم * وهذا عددهم لبيت ابايهم * من
بيت يهودا عظماء الالوف عدينوا الجبار * وله كان يخدم عظماء جبابرة ثلاثماية الف *
15 16 * ويوحنا الكبير وله كان يخدم جبابرة اقوياء مايتان وثمنون الفا * وسمعي بن زارح الذي
17 كان احسن قدام الله * معه مايتا الف اقوياء جبابرة * ومن بيت بنيامين عظماء القوة
18 البداع * وكان يخدم قدامه الذين يرمون بالقسي ويحاربون بالاتراس مايتا الف * ويهورافار
19 الجبار * وله كان يخدم مية الف وثمنون الفا * وهاولاء كلهم خدام يوسافاط الملك * غير
ما ولي في ضياع عظام في ساير ارض يهودا *

CAP. XVII.

Poſt eum regnavit Joſaphat filius ejus, 1
& invaluit contra Iſraelem: Præ- 2
poſuitque viros oppidis domûs Judæ, &
præſidia collocavit in terra Judæ, & in
terra Ephraimi, quam ceperat Aſa pater
ejus. Aderat enim Dominus Joſapha- 3
to, eò quòd ambularet in viis Davidis pa-
tris ſui, nec oraret idola; Sed oraret 4
Dominum Deum patris ſui, ambularet in
præceptis ejus, leges ejus cuſtodiret, nec
faceret ſecundùm opera Iſraelis. Quare 5
florentiſſimum reddidit Dominus regnum
in manu ejus: & dederunt Judæi mune-
ra Joſaphato, & acquiſivit opes & ho-
norem permultum. Cùmque firmum eſſet 6
cor ejus in viis Dei, extirpavit etiam al-
taria & loca ubi ſacrificabatur idolis, quæ
erant intra limites Judæ; & legem reà-
integravit quæ jam detrita fuerat. An- 7
no regni ſui tertio miſit vocatum proce-
res ac magnates ſuos, Obadiam, Sechari-
am, Mathanaelem, & Malachiam, qui
docebant per oppida Judæ: Et unà 8
cum eis Levitas Semaiam, Mathaniam,
Zachariam, Iſuelem, Netoram, Jonatha-
nem, Adoniam, & Tobiam: cum quibus
erant etiam Eliſemaus & Jehoramus ſa-
cerdotes. Iſti docebant per totam terram 9
Judæ, habentes ſecum librum legis Do-
mini: obibant inquam, omnia oppida Ju-
dæ, & docebant populum. Irruit ergò 10
pavor Dei ſuper omnes urbes quæ erant
circum Judam, ita ut bellum non infer-
rent Joſaphato. Quin etiam ex urbibus 11
Philiſthæorum afferebant ei argentum &
munera: eodémque modo Arabes addu-
cebant oves maſculas, ~~nempe~~ arietes, ſe-
pties mille ſeptingentos, totidémque hir-
cos ſingulis annis: Adeóque ſummè di- 12
ves evaſit, & ædificavit in Juda ca-
ſtra & oppida armamentariorum: Et 13
negotia magna fuerunt ei in terra Ju-
dæ; & viri bellatores ad pugnam for-
tiſſimi, in Jeruſalem: Atque hic eſt nu- 14
merus eorum per familias paternas; è
domo Judæ, chiliarchi erant Adinu gi-
gas, cui miniſtrabant heroes valentiſſimi
tercentum mille: Johannes magnus, cui 15
miniſtrabant heroes fortiſſimi ducenti
octoginta mille: Et Semei filius Zara- 16
hi, qui rectè ſe geſſerat coram Deo,
quem comitabantur bis centum mille he-
roes fortiſſimi. E domo verò Benjami- 17
nis, potentes robore Elidaus, coram quo
miniſtrabant ii qui jaculabantur arcu-
bus, & cum clypeis pugnabant, bis
centum mille: Et Jehozabar gigas, cui 18
miniſtrabant centum octoginta mille. Hi 19
omnes erant miniſtri Joſaphati regis:
præter eos quibus demandaverat civita-
tes majores in totâ terrâ Judæ.

דברי הימים ב: יח

CAP. XVIII. יח

,Someron in Achab ad annorum fine in Descenditque .Achab *est factus gener* &:*multitudine in* gloria &,*opulentis* Jehosaphat ipsi *fuit* Et
1 2 וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד לְקֵץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן
Dixitque.Ghilhad Ramoth in *ascendere* ei persuasitque :eo cum qui populo &,*multitudine in* boves &,*pecus* Achab ei mactavit &
3 וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר
,ego Sicut :ei dixit Et ?Ghilhad Ramoth mecum perges Nunquid :Jehudah regem Jehosaphat ad Israel rex Achab
אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי
hodie *ut* quæso *Inquire* :Israel regem ad Jehosaphat Dixitque .bello in tecum & :meus populus,tuus popul⁹ sicut &:tu sicut
4 כָּמוֹךָ וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם
Ramoth in *ibimus* Num :eos ad dixit & ,viros quadringentos prophetas .Israel rex congregavit Et.Domini verbum
5 אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת
hic Num :Jehosaphat Dixitque .regis manu in Deus tradet &,Ascende :dixerunt Et ?*cessabo* an ,bellum ad Ghilhad
6 גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה
requirendum ad unus vir Adhuc :Jehosaphat ad Israel rex ait Et ?eo ab requiramus ut ,adhuc Domini propheta
7 נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרֹשׁ
Ipse malum *in* suis diebus omnibus sed ,bonum *in me super* . *vaticinans* ipse non quia ;eum odi ego *&* ,eo ab Dominum
אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא
:dixit & ,unum eunuchum *ad* Israel rex Vocavitque .sic rex dicat Ne:Jehosaphat Dixitque .Imla filius Michajehu
8 מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר
,suum solium super unusquisque *sedentes*. Jehudah rex Jehosaphat & ,Israel rex Et .Imla filium Michajehu Festina
9 מַהֵר מִיכְהוּ בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ
sibi fecit Et .*eorum facies ad vaticinantes* prophetæ omnes & ,Someron portæ ostium area in *sedentes* & ,vestibus induti
10 מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים וְיוֹשְׁבִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ
.eos *consumere ad usque* *Aram* *cornupetes* illis In :Dominus dixit Sic :dixit & ,ferrea cornua Chenahanah filius Sidchijahu
צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃
.regis manu in Dominus dabit &,*prosperare* & ,Ghilhad Ramoth Ascende :dicendo ,sic *prophetantes* prophetæ omnes Et
11 וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
ad bonum uno ore prophetarum verba Ecce :dicendo,eum ad est locutus,Michajehu vocandum ad perrexerat qui nuncius Et
12 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־
quod quia Dominus *Vivus* :Michajehu Dixitque .bonum loquaris & ,eis ex unum sicut tuum verbũ obsecro Sitque .*regem*
13 הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־
Ghilhad Ramoth in *ibimus* num Michah :eum ad rex Dixitque .regem ad venit Et .loquar illud ,meus Deus dixerit
14 יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
quot ad Usque :rex eum ad dixit Et .vestra manu in tradetur &,prosperabimini &,Ascendite:dixit Et ?*abstinebo* an ,bellum ad
15 לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה
? Domini nomine in veritatem nisi me ad loquaris non *quòd* ;te *adjurans* ego vices
פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XVIII.

Fuit ergò Josaphat dives & inclytus multùm, & affini- 1
tate conjunctus est Achab. Descendítque post annos ad 2
eum in Samariam : ad cujus adventum mactavit Achab
arietes & boves plurimos, ipsi, & populo qui venerat
cum eo : persuasítque illi ut ascenderet in Ramoth Ga-
laad. Dixítque Achab rex Israel ad Josaphat regem Ju- 3
da, Veni mecum in Ramoth Galaad. Cui ille respondit;
Ut ego, & tu : sicut populus tuus, sic & populus meus :
tecúmque erimus in bello. Dixítque Josaphat ad regem 4
Israel; Consule,obsecro,impræsentiarum sermonem Do-
mini. Congregavit igitur rex Israel prophetarum qua- 5
dringentos viros, & dixit ad eos; In Ramoth Galaad ad
bellandum ire debemus an quiescere ? At illi; Ascende,
inquiunt, & tradet Deus in manu regis. Dixítque Jo- 6
saphat; Numquid non est hìc prophetes Domini, ut ab
illo etiam requiramus : Et ait rex Israel ad Josaphat; 7
Est vir unus, à quo possumus quærere Domini volunta-
tem : sed ego odi eum,quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore:est autem Michæas filius Jemla.
Dixítque Josaphat, Ne loquaris rex hoc modo. Voca- 8
vit ergò rex Israel unum de eunuchis, & dixit ei; Voca
citò Michæam filium Jemla. Porrò rex Israel, & Josa- 9
phat rex Juda, uterque sedebant in solio suo, vestiti cul-
tu regio : sedebant autem in area juxta portam Samariæ,
omnésque prophetæ vaticinabantur coram eis. Sede- 10
cias verò filius Chanaana fecit sibi cornua ferrea, & ait;
Hæc dicit Dominus; His ventilabis Syriam, donec con-
teras eam. Omnésque prophetæ similiter prophetabant, 11
atque dicebant; Ascende in Ramoth Galaad, & prospe-
raberis, & tradet eos Dominus in manu regis. Nun- 12
tius autem, qui ierat ad vocandum Michæam, ait illi;En
verba omnium prophetarum uno ore bona regi annun-
tiant : quæso ergò te ut & sermo tuus ab eis non dissen-
tiat, loquarísque prospera. Cui respondit Michæas; 13
Vivit Dominus,quia quodcunq; dixerit mihi Deus meus,
hoc loquar. Venit ergò ad regem. Cui rex ait;Michæa, 14
ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an quie-
scere ? Cui ille respondit; Ascendite : cuncta enim pro-
spera evenient, & tradentur hostes in manus vestras. Di- 15
xítque rex; Iterùm atque iterùm te adjuro, ut mihi non
loquaris, nisi quod verum est, in nomine Domini.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 ܘܐܬܩܪܒ. ܘܗܘܐ ܠܝܗܘܫܦܛ ܥܘܬܪܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝ ܛܒ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܚ *
2 ܠܘܬ ܐܚܐܒ. * ܘܒܬܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܢܚܬ ܠܘܬ ܐܚܐܒ ܠܫܡܪܝܢ. ܘܢܟܣ ܠܗ ܐܚܐܒ.
3 ܚܝܠܐ ܕܥܡܗ ܕܒܚܐ ܥܢܐ ܘܬܘܪܐ ܒܣܓܝܐܘܬܐ. ܘܡܠܟܗ ܕܢܣܩ ܠܪܡܬ ܓܠܥܕ. * ܘܐܡܪ
ܐܚܐܒ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܝܗܘܫܦܛ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܬܣܩ ܥܡܝ ܠܪܡܬ ܓܠܥܕ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܠܩ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ. ܘܥܡܝ ܐܝܟ ܥܡܟ. ܘܪܟܫܝ ܐܝܟ ܪܟܫܟ. ܘܥܡܟ ܐܙܠ ܐܢܐ
4 ܠܩܪܒܐ. * ܘܐܡܪ ܝܗܘܫܦܛ ܠܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܫܐܠ ܗܫܐ ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ. ܦܬܓܡܗ
5 ܕܡܪܝܐ. * ܘܟܢܫ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܢܒܝܐ ܐܝܟ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܓܒܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܙܠ
ܠܩܪܒܐ ܠܪܡܬ ܓܠܥܕ. ܐܘ ܠܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܣܩ. ܕܡܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟ
6 ܒܐܝܕܝܟ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܝܗܘܫܦܛ. ܠܐ ܐܝܬ ܗܪܟܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ ܕܫܪܪܐ. ܘܢܫܐܠ
7 ܡܢܗ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܥܘܕ ܐܝܬ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܒܐܝܕܗ ܢܫܐܠ ܡܠܬܗ
ܕܡܪܝܐ. ܘܐܢܐ ܣܢܐ ܐܢܐ ܠܗ. ܕܠܐ ܡܬܢܒܐ ܥܠܝ ܛܒܬܐ. ܐܠܐ ܒܝܫܬܐ. ܡܝܟܐ ܒܪ
8 ܝܡܠܐ ܫܡܗ. ܘܐܡܪ ܝܗܘܫܦܛ. ܠܐ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܗܟܢܐ. * ܘܩܪܐ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
9 ܠܡܗܝܡܢܐ ܚܕ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܪܗܒ ܐܝܬܐ ܠܝ ܠܡܝܟܐ ܒܪ ܝܡܠܐ. * ܘܡܠܟܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܗܘܫܦܛ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܝܬܒܝܢ ܟܠ ܚܕ ܒܟܘܪܣܝܗ. ܘܠܒܝܫܝܢ
ܠܒܘܫܐ ܨܒܝܥܐ. ܘܝܬܒܝܢ ܒܬܪܥܐ ܕܫܡܪܝܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܡܬܢܒܝܢ ܗܘܘ
10 ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܨܕܩܝܐ ܒܪ ܟܢܥܢܝܬܐ. ܩܪܢܬܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܘܗܟܢܐ
ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܒܗܠܝܢ ܬܢܓܚ ܠܐܕܘܡܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܬܫܠܡ ܐܢܘܢ. ܘܬܓܡܪ ܠܐܕܘܡ ܕܬܚܪܒ
11 ܐܢܘܢ. * ܘܗܟܢܐ ܡܬܢܒܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ. ܘܐܡܪܝܢ. ܣܩ ܠܪܡܬ ܓܠܥܕ. ܘܟܒܘܫܝܗ.
12 ܘܢܫܠܡ ܡܪܝܐ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܒܐܝܕܝܟ ܡܠܟܐ. * ܘܐܝܙܓܕܐ ܕܐܙܠ ܠܡܩܪܐ ܠܡܝܟܐ. ܡܠܠ
ܥܡܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܡܠܝܗܘܢ ܕܢܒܝܐ ܕܓܠܐ. ܫܘܝܢ ܒܡܣܒܪܢܘܬܐ ܐܝܟ ܚܕ ܠܡܠܟܐ
ܥܡ ܡܠܟܐ. ܢܗܘܘܢ ܦܬܓܡܝܟ ܒܣܝܡܝܢ ܐܝܟ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܐܝܟ
13 ܛܒܬܐ. * ܘܐܡܪ ܡܝܟܐ. ܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܢܪܡܐ ܐܠܗܐ ܒܠܒܝ. ܗܘ
14 ܐܡܠܠ. * ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܡܝܟܐ. ܢܐܙܠ ܠܪܡܬ ܓܠܥܕ. ܐܘ ܠܐ.
15 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܩ. ܘܟܒܘܫܝܗ. ܘܡܫܬܠܡܝܢ ܒܐܝܕܝܟ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܠܟܡܐ ܙܒܢܝܢ
ܐܢܐ ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܠܐ ܬܡܠܠ ܥܡܝ. ܐܠܐ ܫܪܪܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.

CAP. XVIII.

Cum ergò Josaphat divitiis & gloriâ ve- 1
hementer abundâsset, accessit ad Ahabum.
Cúmque post biennium descendisset ad Aha- 2
bum in Samaria, mactavit illi Ahab & co-
piis quæ cum eo erant, victimas, oves ac bo-
ves ingenti copiâ; deinde consilio persuasit
ei ut ascenderet in Ramath-gelaad. Dicen- 3
te enim Ahabo rege Israelis ad Jehosaphatum
regem Judæ, Ascendésne mecum ad Ramath-
gelaad ? respondit illi,Ascendam æquè ac tu,
& populus meus æquè ac populus tuus, &
equi mei ac equi tui; tecumque ibo ad bel-
lum. Dixit insuper Jehosaphat ad regẽ Isra- 4
elis, Consule quæso ut hodie sermonem Do-
mini. Quarè convocatis rex Israel prophe- 5
tis, quadringentis circiter viris; ait illis,Ibi-
músne ad bellum in Ramath-gelaad, annon?
Responderunt, Ascende; traditurus est enim
Dominus hostes tuos in manus tuas. Rur- 6
sus dixit rex Jehosaphat, Annon extat hîc ul-
lus propheta Domini verus quem consula-
mus ? Respondit rex Israel Jehosaphato, 7
Extat adhuc homo quidam per quem consula-
mus verbum Dñi:at ego odi eum, quòd non
bonum sed malum in me prophetet; Micha
Jemlæ filius est nomen ejus. Ait Jehosaphat,
Ne sic loquatur rex. Tunc accersito rex Is- 8
raelis quodam eunucho, dixit; Festina,adduc
ad me Micham Jemlæ filium. Interim rex 9
Israelis & Jehosaphat rex Judæ sedebãt uter-
que in solio suo, vestibus induti versicolori-
bus;sedebant,inquam,ad portam Samariæ,&
omnes illi prophetæ falsi prophetabant co-
ram eis. Adhæc fecit sibi Sedecia filius Cha- 10
nanææ cornua ferrea, & dicebat ei; Sic dicit
Dominus, His feries Adumæos, donec absu-
mas illos, penitúsque conficias. Eodem mo- 11
do vaticinabantur omnes prophetæ,& dice-
bant;Ascende contra Ramath-gelaad, eámq;
vincito : tradet enim Dominus hostes tuos in
manus tuas O rex. Núntius autem qui abie- 12
rat accersitum Micham, locutus est ad eum,&
ait illi;Ecce verba prophetarum falsorũ con-
sentiunt omnia in faustis regi prædicendis :
sint sermones tui jucundi:ut uni⁹ illorũ, & tu
quoque fausta prædicas. Respondit Micha, 13
Per Dominum Deum vivum,nihil aliud præ-
ter id quo Deus imbuerit cor meum,eloquar.
Cùm regem adiisset, ait illi rex; Micha, ibi- 14
músne contra Ramath-gelaad, annon ? Re-
spondit ei, Ascende, & vince eam;tradentur
enim in manus tuas. Dixit ad eum rex,Quo- 15
ties tandem adjuraturus sum te, ne mecum
loquaris nisi vera in nomine Domini ?

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιη'.

1 2 Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφὰτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. Καὶ
κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαὰβ εἰς Σαμάρειαν· καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαὰβ πρόβατα καὶ μόσχους
πολλοὺς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς (α) Ῥαμὼθ
3 τῆς Γαλααδίτιδος. Καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα (β) Ἰούδα,
Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς (γ) Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὡς ἐγὼ, (†) οὕτω καὶ
4 σύ· ὡς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ,
5 Ζήτησον δὴ σήμερον τὸν κύριον. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφήτας τετρακοσίους
ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ πορευθῶ εἰς (δ) Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ
6 εἶπαν, Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ, Οὐκ ἔστιν
7 ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι, καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ,
Ἔτι ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων
περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακὰ, οὗτος Μιχαίας υἱὸς (ε) Ἰεμβλά.
8 καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ, Μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ (ζ) βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα,
9 καὶ εἶπε, Τάχος Μιχαίαν υἱὸν (η) Ἰεμβλά. Καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα
καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας
10 πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται (θ) προεφήτευον ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ
Σεδεκίας υἱὸς (ι) Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἐν τούτοις κερατιεῖς
11 τὴν Συρίαν (κ) ἕως ἂν συντελεσθῇ. Καὶ πάντες οἱ προφῆται (λ) προεφήτευον οὕτω, λέγοντες, Ἀνάβαινε
12 εἰς (μ) Ῥαμὼθ Γαλαὰδ, καὶ εὐοδωθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ
ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέ[illegible] Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται
ἐν στόματι ἑνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἑνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις
13 14 ἀγαθά. Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ζῇ κύριος, ὅτι ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς πρὸς μὲ, αὐτὸ λαλήσω. Καὶ
ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Μιχαία, (ν) εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ
εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν, Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν.
15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ποσάκις ὁρκίζω σε ἵνα μὴ (ξ) λαλήσῃς πρὸς μὲ πλὴν τὴν ἀλήθειαν
ἐν ὀνόματι κυρίου;

CAP. XVIII.

Et factæ ſunt ipſi Joſaphat adhuc divitiæ, & gloria multa: & 1
contraxit affinitatem in domo Achaab. Et deſcendit in fine annorum 2
ad Achaab in Samariam. Et immolavit ei Achaab oves, & vitulos
multos, & populo qui cum eo: & (a) diligebat eum, ut ſimul aſcenderet
ſecum in Rhamoth Galaaditidis. Et dixit Achaab rex Iſrael, 3
ad Joſaphat regem Juda; Si ibis mecum in Rhamoth Galaaditidis?
Et dixit ei; (b) Sicut ego, ita & tu: ſicut populus tuus, & populus
meus tecum ad bellum. Et dixit Joſaphat ad regem Iſrael, 4
Quære nunc hodiè Dominum. Et congregavit rex Iſrael prophetas 5
quadringentos viros: & dixit eis; Si ibo in Rhamoth Galaad ad
bellum, an ceſſabo? Et dixerunt, Aſcende: & dabit Deus in manus
regis. Et dixit Joſaphat; Non eſt hîc propheta Domini adhuc, & 6
inquiremus ab eo? Et dixit rex Iſrael ad Joſaphat; Adhuc vir 7
unus ad quærendum Dominum per eum, & ego odi illum: quoniam
non eſt prophetans de me in bona: quoniam omnes dies ejus in
mala. Hic Michæas filius Jembla. Et dixit Joſaphat, Ne loquatur
rex ita. Et vocavit rex eunuchum unum, & dixit; (c) Citò 8
Michæam filium Jembla. Et rex Iſrael, & Joſaphat rex Juda, 9
ſedentes unuſquiſque ſuper thronum ſuum, & induti ſtolas, ſedentes
in platea oſtii portæ Samariæ. Et omnes prophetæ prophetabant coram
eis. Et fecit ſibi Sedecias filius Chanaan cornua ferrea, & dixit; 10
Hæc dicit Dominus; In his cornupetes Syriam, quoaduſque conſummata
fuerit. Et omnes prophetæ prophetabant ſic dicentes; Aſcende 11
in Rhamoth Galaad, & proſperaberis, & dabit Dominus in manus
regis. Et nuntius, qui iverat ad vocandum Michæam, locutus 12
eſt ei, dicens; Ecce locuti ſunt prophetæ in ore uno bona de rege.
Et ſint nunc verba tua, ſicut unius eorum, & loquêris bona. Et 13
dixit Michæas; Vivit Dominus, quoniam quicquid dixerit Dominus
ad me, id loquar. Et venit ad regem: & dixit ei rex; Michæa, 14
ſi vadam in Rhamoth Galaad ad bellum, an ceſſem? Et dixit;
Aſcende & proſperabis, & dabuntur in manus veſtras. Et dixit 15
ei rex; Quoties adjuro te, ut non loquaris ad me, niſi veritatem in
nomine Domini?

MS. A. (α) Ῥαμμὼθ (β) Ἰούδα, Πορεύσῃ (γ) Ῥαμμὼθ (†) οὕτως (δ) Ῥαμμὼθ (ε) Ἰεμλά. (ζ) βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον (η) Ἰεμλά. (θ) ἐπροφήτευον (ι) Χανανὰ (κ) ἕως συντελεσθῇ. (λ) ἐπροφήτευον οὕτως, (μ) Ῥαμμὼθ (ν) εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμμὼθ (ξ) λαλήσεις πρὸς ἐμὲ πλὴν ἀλήθειαν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* ٱلفصل ٱلثامن عشر *

1 2 * وصار له غنا ونعمة عظيمة * فتقدم الي لحاب ملك سمرين * ونزل بعد سنتين الي
عند احاب * فذبح له غنما وثيرانا * وللاجناد الذين معه * واشار عليه ان يطلع الي رامة
3 جلعاد * فقال احاب ملك اسرايل ليوسافاط ملك يهودا * تطلع معي الي رامة جلعاد *
فقال له * انا اطلع مثلك * وقومي مثل قومك * وفرساني مثل فرسانك * ومعك اخرج الي
4 5 الحرب * وقال يوسافاط لملك اسرايل * سل اليوم قولا من عند الله * فجمع ملك اسرايل
رجالا اربعماية انبياء * وقال لهم * نسير الي الحرب لرامة جلعاد ام لا * فقالوا له * اطلع والرب
6 7 يسلم اعداك في يديك * فقال يوسافاط * اتري ههنا نبي حق * فقال ملك اسرايل *
ههنا رجل واحد نسال كلمة الله منه * وانا ابغضه * لانه ما يتنبا علي خيرا بل شرا *
8 اسمه ميخا بن يملا * فقال يوسافاط * لا يقول الملك هذا * وارسل واحدا وقال له * استعجل
9 لي ميخا * وكان الملكان جلوسا علي كراسيهما * لابسين لباسا عظيما في باب سمرين *
10 وساير الانبياء الكذبة يتنبون قدامهما * وصنع صدقيا بن الكنعانية له قرونا من
11 حديد * وقال * هكذا يقول رب الارباب * بهولاء تنطح الادوميين حتي تفنيهم * وكان
كل الانبياء يتنبون هكذا ويقولون * تطلع الي رامة جلعاد وتغلب * ويسلم الله اعداك
12 في يديك * والرسول الذي مضي الي ميخا كلمه وقال له * هذه الفاظ الانبياء الكذبة
13 الذين قالوا خيرا قدام الملك * فتنبا له بخير * وتكون الفاظك جيدة قدامه * فقال
14 ميخا * حي هو الله انني ما انطق الا بما يطرحه الله في قلبي فانا اقوله * ومر ميخا الي
عند الملك * فقال له نطلع الي رامة جلعاد ام لا * فقال له * اطلع وانت تغلبها
15 ويغلبون بيدك * فقال له الملك * كم من مرة احلفك باسم الرب ان لا تكلمني
الا بالحقات *

CAP. XVIII.

Ingentibus itaque divitiis & opibus 1
acquiſitis, neceſſitudine ſe conjunxit cum
Achabo rege Samariæ. Cúmque biennio 2
pòſt deſcendiſſet ad Achabum, mactavit
illi & militibus qui cum eo erant
oves & boves: tum conſilium dedit ei
ut aſcenderet ad Ramat-galaadis. Dixit 3
enim Achab rex Iſraelis ad Joſaphatum
regem Judæ; Aſcendas quæſo mecum
ad Ramat-galaadis. Reſpondit ei,
Ego aſcendam ſicut tu, & gens mea ſicut
gens tua, & equites mei ſicut equites
tui, tecúmque ad bellum procedam.
Deinde dixit Joſaphat regi Iſraelis, Pete 4
hodiè oraculum à Deo. Quamobrem 5
collectis rex Iſrael quadringentis viris
prophetis, dixit eis; Proficiſcemúrne ad
bellum contra Ramat-galaadis, annon?
Reſponderunt ei; Aſcende, tradétque
Dominus hoſtes tuos in manus tuas. Di- 6
xit Joſaphat, Eſtne hîc aliquis propheta
verus? Reſpondit rex Iſraelis, Eſt 7
hîc homo quidam à quo peti poteſt oraculum
divinum: ſed ego odio proſequor
eum, quia non prædicit mihi fauſta ſed
infauſta: vocatur autem Micha filius
Jemlæ. Dixit Joſaphat, Ne dicat hoc
rex. Tum miſit quendam hiſce mandatis, 8
Fac citò veniat ad me Micha. In- 9
tereà ſedebat uterque rex in ſolio ſuo,
veſtibus uterque præclaris indutus, in
porta Samariæ; & omnes illi prophetæ
mendaces vaticinabantur coram eis: Et 10
Sedecia Chananææ filius adhibitis ſibi cornibus
ferreis, dicebat; Sic dicit Dominus
dominorum, His feries Adumæos donec
conficias eos. Eâdem quoque ratione 11
omnes illi prophetæ vaticinabantur, &
dicebant; Aſcendes ad Ramat-galaadis,
& vinces; tradétque Deus hoſtes tuos in
manus tuas. Nuntius autem qui abierat 12
ad Micham, allocutus eſt eum, & dixit
illi; Hi ſunt ſermones falſorum prophetarum
qui fauſta prædixerunt regi: prædic
igitur ei fauſta, ſintque ſermones
tui apud eum jucundi. Reſpondit Mi- 13
cha, Per Deum vivum, nil proferam
niſi quod injecerit Deus in cor meum, illúdque
idem dicam. Cùm itaque Mi- 14
cha ad regem perveniſſet, ait illi; Aſcendemúſne
ad Ramat-galaadis, annon?
Dixit illi; Aſcende, tu enim victurus es,
& illi manu tuâ ſuperandi. Dixit ei 15
rex, Quoties adjurabo te per nomen Domini
ut non niſi vera loquaris mihi?

Non :Dominus dixit Et .pastor *eis* non *cui* ,*pecus* sicut ,montes super dispersos Israel universum Vidi :ait Et
16 ויאמר ראיתי את־כל־ישראל נפוצים על־ההרים כצאן אשר אין־להן רעה ויאמר יהוה לא־
,te ad dixi Nonne :Jehosaphat ad Israel rex ait Et .pace in suam domum in *vir revertantur* :istis domini
17 אדנים לאלה ישובו איש־לביתו בשלום: ויאמר מלך־ישראל אל־יהושפט הלא אמרתי אליך
sedentem Dominum Vidi .Domini verbum audite Ideo :dixit Et ?malum *in quinimo* ,bonum *me super* vaticinabitur non
18 לא־יתנבא עלי טוב כי אם־לרע: ויאמר לכן שמעו דבר־יהוה ראיתי את־יהוה יושב
decipiet Quis :Dominus dixit Et .ejus sinistram & ,ejus dexteram juxta *stantes* cœlorum exercitum omnem & ,suum solium super
19 על־כסאו וכל־צבא השמים עמדים על־ימינו ושמאלו: ויאמר יהוה מי יפתה
est egressus Et .sic dicente illo & ,sic dicente isto *dixit* Et ?Ghilhad Ramoth in corruat & ,ascendat ut ,Israel regem Achab
20 את־אחאב מלך־ישראל ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר זה אמר ככה וזה אמר ככה: ויצא
ero & ,Egrediar :dixit Et ?quo In :eum ad Dominus dixit Et .eum decipiã Ego :ait & ,*Domini facies ad* stetit & ,spiritus
21 הרוח ויעמד לפני יהוה ויאמר אני אפתנו ויאמר יהוה אליו במה: ויאמר אצא והייתי
dedit ecce nunc Et .ita fac & ,Egredere .prævalebis etiam & ,Decipies :dixit Et .ejus prophetarum omnium ore in *falsitatis spiritum in*
22 לרוח שקר בפי כל־נביאיו ויאמר תפתה וגם־תוכל צא ועשה־כן: ועתה הנה נתן
filius Sidchijahu accessit Et .malum te contra est locutus Dominus & ,istorum tuorum prophetarum ore in *falsitatis* spiritum Dominus
23 יהוה רוח שקר בפי נביאיך אלה ויהוה דבר עליך רעה: ויגש צדקיהו בן־
? *te alloquendum ad* ,me à Domini spiritus transivit *via Quanam* :ait & ,maxillam super Michajehu percussit & ,Chenahanah
כנענה ויך את־מיכיהו על־הלחי ויאמר אי זה הדרך עבר רוח־יהוה מאתי לדבר אתך:
rex Dixitque .te *abscendendum ad* cubiculum per cubiculum ingredieris quo ,illo die in *videns* tu Ecce :Michajehu Dixitque
24 25 ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום ההוא אשר תבוא חדר בחדר להחבא: ויאמר מלך
Sic :dicetis Et .regis filium Joas ad & ,civitatis principem Amon ad eum reducite & ,Michajehu Tollite :Israel
26 ישראל קחו את־מיכיהו והשיבהו אל־אמון שר־העיר ואל־יואש בן־המלך: ואמרתם כה
.pace in *me reverti ad usque* ,*oppressionis* aquam & ,*oppressionis* panem eum facite comedere & ,carceris domo hunc Ponite :rex dixit
אמר המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו לחם לחץ ומים לחץ עד שובי בשלום:
.universi populi Audite :ait Et .me per Dominus est locutus non ,pace in fueris reversus revertendo Si[illegible]chajehu dixit Et
27 ויאמר מיכיהו אם־שוב תשוב בשלום לא־דבר יהוה בי ויאמר שמעו עמים כלם:
:Jehosaphat ad Israel rex Dixitque .Ghilhad Ramoth in Jehudah rex Jehosaphat & ,Israel rex ascendit Et
28 29 ויעל מלך־ישראל ויהושפט מלך־יהודה אל־רמת גלעד: ויאמר מלך ישראל אל־יהושפט
rex Et .prælium in sunt ingressi Et .Israel rex se mutavit Et .tuis vestibꝰ te indue tu & ;prælium *in eundum* & ,*est Mutandum*
30 התחפש ובוא במלחמה ואתה לבש בגדיך ויתחפש מלך ישראל ויבאו במלחמה: ומלך
rege cum *quinimo* ,magno *cum* ,parvo cum pugnabitis Non :dicendo ,sibi qui *currus* principibus præceperat Aram
ארם צוה את־שרי הרכב אשר־לו לאמר לא תלחמו את־הקטן את־הגדול כי אם־את־מלך
sunt versi Et .*ipse* Israel Rex :dixerunt ipsi & ,Jehosaphat *currus* principes *videre secundũ* ,fuit Et .tantùm Israel
31 ישראל לבדו: ויהי כראות שרי הרכב את־יהושפט והמה אמרו מלך־ישראל הוא ויסבו
.eo ab Deus illos *incitavit* & ,ei est auxiliatus Dominus & ,Jehosaphat clamavit Et .pugnandum ad eum contra
עליו להלחם ויזעק יהושפט ויהוה עזרו ויסיתם אלהים ממנו:

Versio VULG. LAT.

16 At ille ait; Vidi universum Israel dispersum in montibus, sicut oves absque pastore: & dixit Dominus, Non habent isti dominos: revertatur unusquisque in domum suam in pace. 17 Et ait rex Israel ad Josaphat; Nónne dixi tibi, quòd non prophetaret iste mihi quidquam boni, sed ea quæ mala sunt? 18 At ille, Idcircò, ait, audite verbum Domini: Vidi Dominum sedentem in solio suo, & omnẽ exercitum cœli assistentem ei à dextris & à sinistris. 19 Et dixit Dominus; Quis decipiet Achab regem Israel, ut ascendat & corruat in Ramoth Galaad? Cúmque diceret unus hoc modo, & alter alio: 20 Processit spiritus, & stetit coram Domino, & ait; Ego decipiam eum. Cui Dominus; In quo, inquit, decipies? 21 At ille respondit; Egrediar, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Dixítque Dominus; Decipies, & prævalebis: egredere, & fac ita. 22 Nunc igitur, ecce Dominus dedit spiritum mendacii in ore omnium prophetarum tuorum, & Dominus locutus est de te mala. 23 Accessit autem Sedecias filius Chanaana, & percussit Michææ maxillam, & ait; Per quam viam transivit Spiritus Domini à me, ut loqueretur tibi? 24 Dixítque Michæas; Tu ipse videbis in die illo, quando ingressus fueris cubiculum dé cubiculo ut abscondaris. 25 Præcepit autem rex Israel, dicens; Tollite Michæam, & ducite eum ad Amon principem civitatis, & ad Joas filium Amelech. 26 Et dicetis, Hæc dicit rex; Mittite hunc in carcerem, & date ei panis modicum, & aquæ pauxillum, donec revertar in pace. 27 Dixítque Michæas; Si reversus fueris in pace, non est locutus Dominus in me. Et ait; Audite omnes populi. 28 Igitur ascenderunt rex Israel & Josaphat rex Juda in Ramoth Galaad. 29 Dixítque rex Israel ad Josaphat; Mutabo habitum, & sic ad pugnam vadam, tu autem induere vestibus tuis. Mutatóque rex Israel habitu, venit ad bellum. 30 Rex autem Syriæ præceperat ducibus equitatûs sui, dicens; Ne pugnetis contra minimum, aut contra maximum, nisi contra solum regem Israel. 31 Itaque cùm vidissent principes equitatûs Josaphat, dixerunt; Rex Israel est iste. Et circumdederunt eum dimicantes: at ille clamavit ad Dominum, & auxiliatus est ei, atque avertit eos ab illo.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * ܘܐܡܪ. ܚܙܐ ܗܘܝܬ ܠܗ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܕܡܒܕܪܝܢ ܒܝܬ ܛܘܪܐ. ܘܕܡܝܢ ܠܥܢܐ ܕܠܝܬ
ܠܗ ܪܥܝܐ. ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܠܝܬ ܡܠܟܐ ܠܗܠܝܢ. ܢܗܦܟܘܢ ܓܒܪ ܠܒܝܬܗ ܒܫܠܡܐ.
17 * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟ. ܕܠܐ ܡܬܢܒܐ ܥܠܝ ܗܢܐ ܛܒܬܐ.
18 ܐܠܐ ܠܝ ܒܝܫܬܐ. * ܘܐܡܪ ܡܝܟܐ. ܡܛܠܗܕܐ ܫܡܥܘ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܚܙܝܬ ܠܡܪܝܐ ܝܬܒ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܗ. ܘܟܠܗ ܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܝܡܝܢ ܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܘܡܢ ܣܡܠܗ. * ܘܐܡܪ 19
ܡܪܝܐ. ܡܢܘ ܢܦܬܝܘܗܝ ܠܐܚܐܒ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܣܩ ܘܢܦܠ ܒܪܡܬܗ ܕܓܠܥܕ. ܘܚܕ
ܐܡܪ ܡܦܬܐ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ. ܡܦܬܐ ܐܢܐ ܠܗ. * ܘܢܦܩ ܪܘܚܐ ܘܩܡ ܩܕܡ 20
ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܡܦܬܐ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ ܒܡܢܐ. * ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܐܦܘܩ 21
ܘܐܗܘܐ ܪܘܚܐ ܕܓܠܐ ܒܦܘܡܐ ܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܦܬܐ ܐܢܬ ܠܗ. ܘ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܗ. ܦܘܩ. ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. * ܘܗܫܐ ܗܐ ܝܗܒ ܡܪܝܐ ܪܘܚܐ 22
ܕܓܠܐ ܒܦܘܡܐ ܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝܝܟ ܗܠܝܢ. ܘܡܪܝܐ ܦܣܩ ܥܠܝܟ ܒܝܫܬܐ. * ܘܩܪܒ ܨܕܩܝܐ 23
ܒܪ ܟܢܥܢܝܬܐ. ܘܡܚܝܗܝ ܠܡܝܟܐ ܥܠ ܦܟܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܐܡܬܝ ܥܒܪܬ.
ܡܢܝ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܟ. * ܘܐܡܪ ܡܝܟܐ. ܗܐ ܚܙܐ ܐܢܬ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. 24
ܕܥܐܠ ܐܢܬ ܬܘܢܐ ܒܬܘܢܐ ܠܡܛܫܝܘ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܒܪܘ ܠܡܝܟܐ. 25
ܘܐܚܕܘ ܥܠܘܗܝ ܒܝܬ ܐܡܘܢ ܪܒܗ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܒܝܬܗ ܕܝܘܐܫ ܒܪ ܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪܘܢ. 26
ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܪܡܐܘܗܝ ܠܗܢܐ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܘܟܠܘܗܝ ܠܚܡܐ. ܠܡܚܝܐ ܢܦܫ.
ܘܐܫܩܐܘܗܝ ܡܝܐ ܠܡܚܝܐ ܢܦܫ. ܥܕܡܐ ܕܐܗܦܘܟ ܒܫܠܡܐ. * ܘܐܡܪ ܡܝܟܐ. ܐܢ 27
ܡܗܦܟ ܗܦܟ ܐܢܬ. ܘܐܬܐ ܐܢܬ ܒܫܠܡܐ. ܠܐ ܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡܝ. ܘܐܡܪ. ܫܡܥܘ ܥܡܡܐ
ܟܠܟܘܢ. * ܘܣܠܩ ܝܗܘܫܦܛ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܐܚܐܒ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܪܡܬܗ ܕܓܠܥܕ. 28
* ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܐܙܕܝܢ ܘܐܬܐ ܘܐܩܘܡ ܒܣܕܪܐ ܕܩܪܒܐ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܠܒܫ 29
ܡܐܢܝ ܙܝܢܟ. ܘܐܙܕܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܡ ܒܣܕܪܐ ܕܩܪܒܐ. * ܘܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡܝܐ. 30
ܦܩܕ ܠܪܒܝ ܡܪܟܒܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܬܟܬܫܘܢ. ܠܐ ܥܡ
ܙܥܘܪܐ. ܘܠܐ ܥܡ ܪܒܐ. ܐܠܐ ܥܡ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܚܙܘ ܪܒܝ ܡܪܟܒܬܐ 31
ܠܝܗܘܫܦܛ. ܐܡܪܝܢ. ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܗܘܢܘ. ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܠܡܩܪܒܘ ܥܡܗ.
ܘܟܕ ܙܥܩ ܝܗܘܫܦܛ. ܡܪܝܐ ܥܕܪܗ. ܘܐܗܦܟ ܐܢܘܢ ܡܢܗ.

16 Tum dixit, Videbam universum Israelem dispersum inter montes, & similem ovibus pastore carentibus: dicebátque Dominus, Non habent hi regem, revertatur quisque domum suam in pace. 17 Tunc dixit rex Israelis ad Jehosaphatum, Nónne dixeram tibi quòd iste non fausta sed infausta de me prophetet? 18 Tum dixit Micha, Propter hoc audi sermonem Domini; Vidi Dominum sedentem super solium suum, & omnes cœlestes exercitus astantes à dexteris & à sinistris ejus: 19 Et cùm diceret Dominus, Quis pelliciet Ahabum regem Israelis, ut ascendat & occidatur in Ramath-gelaadis? unus dicebat, Ego pelliciam eum, alter aiebat, Ego pelliciam eum. 20 Tandem prodiit spiritus quidam, stetítque coram Domino, & ait; Ego pelliciam eum. Cui dicente Domino, Per quid? 21 Ego, inquit, egrediar, eróque spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Ait illi, Pellicies eum, & valebis in eum; egredere, & fac ut dixisti. 22 Quarè ecce Dominus indidit spiritum mendacem in os omnium tuorum prophetarum istorum, & Dominus decrevit contra te malum. 23 Tunc accedens Sedecia filius Chananææ, percussit Micham in maxillam, & dixit ei; Quoto ab hinc tempore transivit à me spiritus Domini ut alloqueretur te? 24 Respondit Micha, Ecce deprehendes eo die quo ingredieris conclave conclavi interius ad abdendum te. 25 Ait autem rex Israelis, Ducite Micham, & præcludite eum domi Amonis præfecti civitatis, & domi Joasi filii regis: 26 Et dicetis, Ita præcepit rex, Conjicite hunc in carcerem, & alite eum pane ad conservationem *tantùm* vitæ, & date ei bibendum aquam ad conservationem vitæ, quousque redeam incolumis. 27 Dixit Micha, Si planè redieris & veneris incolumis, nequaquam locutus est mecum Dominus: tum subjunxit; Audite populi omnes. 28 Cùm igitur ascendisset Jehosaphat rex Judæ & Ahab rex Israelis ad Ramath-gelaad, 29 Dixit rex Israelis ad Jehosaphat, Armis instruar, & veniens me sistam in acie bellica: tu quoque induere instrumentis tuis bellicis. Sic rex Israelis armatus processit, stitítque se in acie bellica. 30 Rex autem Adumæorum præceperat præfectis curruum suorum triginta duobus, & dixerat eis; Ne conseratis manus neque cum parvo, neque cum magno, sed cum solo rege Israelis. 31 Contigit ergò ut cùm viderent præfecti curruum Jehosaphatum, dicerent; Rex Israelis est iste; & invaderent eum ad oppugnandum ipsum: sed ululanti Jehosaphato auxiliatus est Dominus, avertítque eos ab ipso:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

16 Καὶ εἶπε, Εἶδον (ο) τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶ-
πε κύριος, Οὐκ ἔχουσιν (π) ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.
17 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, Οὐκ (ρ) εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ
18 ἀλλ' ἢ κακά; Καὶ εἶπε, Οὐχ οὕτως· ἀκούσατε λόγον κυρίου, (σ) Εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου
19 αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρειστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύ-
ριος, Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν (τ) Ῥαμὼθ Γα-
20 λαάδ; (υ) καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. Καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ
21 εἶπεν, Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος, Ἐν τίνι; Καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα
ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, Ἀπατήσεις (φ) καὶ δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποίη-
22 σον (χ) οὕτω. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι (ψ) τῶν προφητῶν σου τούτων,
23 καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά. Καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς (†) Χαναάν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ
τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, (ω) Ποίᾳ τῇ ὁδῷ παρῆλθε πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι πρὸς
24 σέ; Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἰδοὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ (α) ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ
25 κατακρυβῆναι. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραήλ, Λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς (β) Ἐμὴρ
26 ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωὰς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως, Καὶ ἐρεῖτε, Οὕτως εἶπεν ὁ βα-
σιλεύς, Ἀποθέσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ
27 ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. Καὶ εἶπεν Μιχαίας, Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος
28 ἐν (γ) ἐμοί. καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε λαοὶ πάντες. Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ Ἰωσαφὰτ βασι-
29 λεὺς Ἰούδα εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, Κατακάλυψόν με,
καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ συνεκαλύψατο (δ) βασι-
30 λεὺς Ἰσραήλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρ-
μάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων, Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσ-
31 ραὴλ μόνον. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν, Βα-
σιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν. καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφάτ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐ-
τόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ.

Et dixit; Vidi Iſrael diſperſos in montibus, tanquam oves, quibus 16
non eſt paſtor. Et dixit Dominus, Non habent ducem iſti: revertant
unuſquiſque in domum ſuam in pace. Et dixit rex Iſrael ad Joſaphat; 17
Non dixi tibi, quia non prophetat de me bona, ſed mala? Et dixit, 18
Non ſic: Audite verbum Domini, Vidi Dominum ſedentem ſuper thro-
num ſuum: & omnis virtus cœli aſſiſtebat à dextris ejus, & à ſini-
ſtris ejus. Et dixit Dominus; Quis decipiet Achaab regem Iſrael, 19
& aſcendet, & cadet in Rhamoth Galaad? Et hic dixit ſic, & iſte
dixit ſic. Et egreſſus eſt ſpiritus, & ſtetit in conſpectu Domini, & di- 20
xit; Ego decipiam eum. Et dixit Dominus, In quo? Et dixit; Exi- 21
bo, & ero ſpiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Et dixit;
Decipies, & poteris: egredere, & fac ita. Et nunc ecce dedit Domi- 22
nus ſpiritum mendacem in ore prophetarum tuorum horum: & Domi-
nus locutus eſt ſuper te mala. Et appropinquavit Sedecias filius Chana- 23
an, & percuſſit Michæam ſuper maxillam, & dixit ei; Quali viâ tranſ-
ivit ſpiritus Domini à me ad loquendum ad te? Et dixit Michæas; 24
Ecce videbis in die illa, in qua ingredieris cubiculum è cubiculo ad la-
tendum. Et dixit rex Iſrael, Capite Michæam: & reducite ad Emer 25
principem civitatis, & ad Joas principem filium regis: Et dicetis; Sic 26
dixit rex, Deponite hunc in domū cuſtodiæ: & comedat panē tribulationis,
& aquā tribulationis, quoadusq; revertam ego in pace. Et dixit Michæas; Si 27
revertens reverteris in pace, non eſt locutus Dominus in me. Et dixit, Au-
dite populi omnes. Et aſcendit rex Iſrael, & Joſaphat rex Juda in Rha- 28
moth Galaad. Et dixit rex Iſrael ad Joſaphat; (d) Cooperi me, & in- 29
grediar in prælium: & tu induere veſtimentum (e) meum. Et (f) coope-
ruit ſe rex Iſrael, & intravit in prælium. Et rex Syriæ mandavit prin- 30
cipibus curruum, qui ſecum, dicens; Ne impugnetis parvum, & ma-
gnum, ſed regem Iſrael ſolum. Et factum eſt, ut viderunt principes 31
curruum Joſaphat; & ipſi dixerunt, Rex Iſrael eſt. Et circumdede-
runt eum ad impugnandum. Et clamavit Joſaphat: & Dominus ſal-
vavit eum: & avertit eos Deus ab eo.

MS. A. (ο) διεσπαρμένοις τὸν Ἰσραὴλ ἐν (π) ἡγούμενον, ἀναστρεφέτω ἕκαστος (ρ) εἶπά σοι, Οὐ (σ) Εἶδον κύριον (τ) Ῥαμμὼθ (υ) καὶ * εἶπεν, Οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ (φ) καί γε δυνήσει, (χ) οὕτως. (ψ) πάντων τῶν (†) Χαναναί, (ω) Ποίᾳ ὁδῷ (α) ταμεῖον ἐκ ταμείου (β) Σεμμὴρ τὸν ἄρχοντα (γ) ἐμοί, ἀκούσατε (δ) ὁ βασιλεὺς

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

16 * فقال النبي * نظرت اسرايل مبددا بين الجبال * وهم مثل غنم ليس لها راع * فقال الرب
17 ليس لهاولاء ملك * يرجع كل رجل الي بيته بسلم * فقال ملك اسرايل ليوسافاط *
18 اما قلت لك انه ما يتكلم بخير * فقال ميخا * لاجل هذا اسمع قول الرب * رايت الرب
19 جالسا علي كرسيه * وساير اجناد السماء قياما عن يمينه ويساره * فقال الرب * من الذي
يحبب لاحاب ملك اسرايل ان يصعد ويقتل في رامة جلعاد * فقال واحد انا احبب له *
20 واخر قال انا الطف به * فخرج روح من قدام الله وقال * انا احبب له * فقال له الرب * باي
21 شي * فقال * انا اخرج واصير روحا كذابا في فم ساير انبيايه * فقال له الرب * انت
22 تقدر * اخرج اصنع كما قلت * فاعطي الرب روحا كذابا في فم ساير انبيايك * والرب
23 قطع عليك شرا * فتقدم صدقيا بن الكنعانية * فضرب ميخا علي فكه * وقال له * متي
24 عبر روح الله عني وكلمك * فقال ميخا النبي * نظرت في ذلك اليوم حين تدخل
25 الي البيت الداخلاني * وداخل البيت بيتا لتختبا * وامر احاب ملك اسرايل ان يحبس
26 ميخا النبي في بيت امون ريس الضيعة * في بيت يواس بن ملكي * وقال * قولوا *
كذا قال السيد الملك * اطرح هذا في بيت الحبس * واطعمه خبزا بقدر حفظ نفسه *
27 واسقه ماء بقدر * حتي ارجع بالسلامة * فقال ميخا * ان انت رجعت سالما * فليس الله تكلم
28 فيّ * ثم قال * اسمعوا يا معشر الامم هذا * فطلع يوسافاط ملك يهودا واحاب ملك
29 اسرايل الي رامة جلعاد * فقال ملك اسرايل ليوسافاط * البس سلاحي واقف في مصاف
30 الحرب * والبس انت لباس الحرب * وتزين ملك اسرايل ووقف في الحرب * وملك الادوميين
امر المحاربين المعروفين بروح روح * وعدتهم اثنان وثلاثون * وقال لهم * لا تحاربوا كبيرا
31 ولا صغيرا * الا ملك اسرايل وحده * فلما نظروا المحاربون المسمون بالارواح ليوسافاط *
قالوا * ملك اسرايل هذا * وجاوا ليحاربوه * فمال يوسافاط * واعانه الله وخلصه منهم *

Reſpondit propheta, Vidi Iſraelē diſper- 16
ſum inter montes, iique ſimiles erant ovi-
bus quibus non eſt paſtor: dicebátque Do-
minus, Non habent hi regem, redeat unuſ-
quiſque domum ſuam incolumis. Dixit 17
autem rex Iſraelis ad Joſaphatum, Nónne
dixeram tibi quòd is non eſſet fauſta lo-
cuturus? Tum dixit Micha, Propterea 18
audi oraculum Domini, Vidi Dominum
ſedentem in ſolio ſuo, totámque cœli mi-
litiam aſtantem à dextris & à ſiniſtris
ejus: Dicebátque Dominus, Quis eſt 19
qui perſuadeat Achabo regi Iſraelis ut
aſcendat et occidatur in Ramat-galaadis?
& dicente uno, Ego perſuadebo ei; alte-
ro dicente, Ego blandiar ei: Prodiit 20
ſpiritus quidam è conſpectu Dei, & ait;
Ego perſuadebo illi. Tum dicente Do-
mino, Quâ ratione? Reſpondit, Ego e- 21
grediar, & fiam Spiritus mendax in ore
omnium prophetarum ejus. Ait illi Do-
minus, Tu poteris; egredere, fac ut dixi-
ſti, Quocirca indidit Dominus ſpiritum 22
mendacem in os omnium prophetarum tuo-
rum, & Dominus decrevit in te malum.
Tunc accedens Sedecia Chananææ filius 23
percuſſit Micham in maxillam ejus, &
ait illi; Quandonam tranſiit à me ſpiri-
tus Domini, & allocutus eſt te? Reſpon- 24
dit Micha propheta, Videbis eo die, cùm
ingredieris domum intimam, & ultra
hanc domum, domum alteram, ut abſcon-
daris. Tunc præcepit Achab rex Iſrae- 25
lis ut carceribus detineretur Micha pro-
pheta in domo Amonis præfecti civita-
tis, in domo ſcilicet Joaſi filii Malchi: Di- 26
cens; Dicite, Sic ait dominus rex; Con-
jice hunc in carceres, eique tantum panis
præbe quantum ſufficit ad ejus vitam
conſervandam, & præbe aquam cum men-
ſura, donec revertar incolumis. Dixit 27
Micha, Si tu ſalvus revertaris, nequa-
quam locutus eſt per me Deus: tum ſub-
didit, Audite hoc O cœtus populorum. A- 28
ſcendit ergò Joſaphat rex Judæ, & A-
chab rex Iſraelis, ad Ramath-galaadis: Di- 29
xítque rex Iſraelis ad Joſaphatum, Meis
armis induar, & inter acies belli me ſi-
ſtam: induere tu quoque veſtimentis bel-
licis: armavítque ſe rex Iſraelis, & in
bello ſe ſtitit. Porrò rex Adumæorum 30
præceperat militibus qui vocabantur Bini,
bini, quorum numerus erat triginta duo;
& dixerat eis, Ne pugnetis contra ma-
gnum aut parvum, ſed contra ſolum
regem Iſraelis. Videntes itaque milites 31
illi qui vocabantur Bini, Joſaphatum;
dixerunt, Rex Iſraelis eſt hic, & venerunt
pugnatum contra eum. Declinavit autem
Joſaphat, opémque tulit ei Deus, eripuít-
que eum ab ipſis.

,sua simplicitate in arcu in traxit vir Et .eum post à sunt aversi ,Israel rex esset non quòd ,currus principes videre secundùm,fuit Et
וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשֻׁבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ 32 33
,castrametatione de me educes & ,tuā manum Verte :aurigæ ait Et .loricam inter & ,juncturas inter Israel regem percussit &
וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדֶיךָ וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַמַּחֲנֶה
.vesperam ad usq; Aram contra curru in stare se faciens erat Israel rex & ,illo die in bellum ascendit Et.sum infirmus quia
כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעָרֶב 34
.solem occidere tempore in est mortuus Et
וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃

CAP. XIX יט

,videns Chanani filius Jehu ejus facies ad est egressus Et.Jerusalaim in pace in suam domum ad Jehudah rex Jehosaphat est reversus Et
וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחֹזֶה 1 2
faciebus à fervor te super hoc in Et ?diliges Dominum habentes odio &,auxiliandum impio Nunquid :Jehosaphat regem ad dixit &
וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וּלְשֹׂנְאֵי יְהוָה תֶּאֱהָב וּבָזֹאת עָלֶיךָ קֶּצֶף מִלִּפְנֵי
,terra de lucos abstulisti quia,tecum sunt inventa bona verba Sed .Domini
.Deum requirendum ad,tuum cor præparâsti &
יְהוָה׃ אֲבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ 3
ad eos reduxit &,Ephraim montem ad usq; Beer-sebah à populo cū est egressus &,est reversus &:Jerusalaim in Jehosaphat habitavit Et
וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלִָם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־ 4
ad dixit Et.civitate & civitate in,munitis Jehudah civitatib⁹ cunctis in,terra in judices Constituitque .suorum patrum Deum Dñm
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֵד שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ 5 6
pavor sit nunc Et .judicii verbo in vobiscum &:Domino sed,judicabitis homini non quia ;facientes vos quid Videte :judices
הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בִּדְבַר מִשְׁפָּט׃ וְעַתָּה יְהִי פַחַד־ 7
etiam Et .muneris acceptio & ,facierum assumptio & ,iniquitas nostro Deo Domino cum non quia ;facite & ,custodite :vos super Domini
יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשֹּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ וְגַם 8
,litem ad & ,Dñi judicium ad Israel patrum capitibus de & ,sacerdotibus & ,Levitis de Jehosaphat constituit Jerusalaim in
בִּירוּשָׁלִַם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב
omnem Et .perfecto corde in & ,fide in ,Domini timore in agetis Sic :dicendo eis super præcepit Et .Jerusalaim sunt reversi &
וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃ וְכָל־ 9 10
,præceptum ad legem inter ,sanguinem & sanguinem inter suis urbibus in habitantibus vestris fratribus de vos super venerit quæ litem
רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה
,facietis sic:vestros fratres super &,vos super ira erit & ,Dominum in delinquēt non & ,eos præmonebitis & ,judicia & ,statuta
לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן
dux Ismahel filius Zebadiahu &,Domini verbo omni in ,vos super caput sacerdos Amariahu ecce Et .delinquetis non &
וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם לְכֹל דְּבַר־יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד 11
.bono cum Dominus erit &;facite &,Confortamini.vestras facies ad Levitæ præfecti & ,regis verbo omni in Jehudah domus
לְבֵית־יְהוּדָה לְכֹל דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה עִם־הַטּוֹב׃

CAP. XX. כ

.prælium ad Jehosaphat contra Hammonitis de eis cum & ,Hammon filii & ,Moab filii venerunt ,hæc post fuit Et
וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעִמָּהֶם מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ 1

Versio VULG. LAT.

Cùm enim vidissét duces equitatûs,ꝙ non esset rex Israel, reliquerũt eum. 32 Accidit autẽ ut un⁹ è populo sagittã in incertũ jaceret,& ꝑcuteret regẽ Israel inter cervicẽ & scapulas:at ille aurigæ suo ait;Converte manũ tuã, et educ me de acie,quia vulnerat⁹ sum. 33 Et finita est pugna in die illo: porrò rex Israel stabat in curru suo contra Syros usque ad vesperam,& mortuus est occidente Sole. 34

CAP. XIX.

REvers⁹ est autẽ Josaphat rex Juda in domũ suam pacificè in Jerusalẽ. 1 Cui occurrit Jehu filius Hanani Videns,& ait ad eum;Impio præbes auxiliũ,& his qui oderunt Dñm amicitiâ jungeris, & idcircò irã quidẽ Dñi merebaris: 2 Sed bona opera inventa sunt in te,eò quòd abstuleris lucos de terra Juda,et præparaveris cor tuũ ut requireres Dñm Deum patrũ tuorũ. 3 Habitavit ergò Josaphat in Jerusalẽ: rursúmq; egressus est ad populũ de Bersabee usq; ad montẽ Ephraim, et revocavit eos ad Dñm Deũ patrũ suorũ. 4 Constituítq; judices terræ in cunctis civitatib⁹ Juda munitis ꝑ singula loca, 5 Et præcipiens judicib⁹, Videte,ait,quid faciatis: non enim hominis exercetis judiciũ,sed Dñi: & quodcunq; judicaveritis, in vos redundabit. 6 Sit timor Dñi vobiscum,& cum diligentia cuncta facite:non est enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas,nec personarum acceptio, nec cupido munerum. 7 In Jerusalem quoque constituit Josaphat Levitas,& Sacerdotes, & principes familiarum ex Israel,ut judicium & causam Domini judicarent habitatoribus ejus. 8 Præcepítque eis,dicens; Sic agetis in timore Domini fideliter & corde perfecto. 9 Omnem causam, quæ venerit ad vos fratrum vestrorum,qui habitant in urbibus suis inter cognationem & cognationem, ubicunq; quæstio est de lege, de mandato, de ceremoniis, de justificationibus:ostendite eis,ut non peccent in Dñm,& ne veniat ira super vos & super fratres vestros: sic ergò agentes non peccabitis. 10 Amarias autem sacerdos & pontifex vester, in his,quæ ad Deum pertinent, præsidebit:porrò Zabadias filius Ismahel,qui est dux in domo Juda,super ea opera erit, quæ ad regis officium pertinent:habetísque magistros Levitas coram vobis. Confortamini, & agite diligenter, & erit Dominus vobiscum in bonis. 11

CAP. XX.

POst hæc congregati sunt filii Moab, & filii Ammon, & cum eis de Ammonitis,ad Josaphat,ut pugnarẽt contra eũ. 1

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܚܙܘ ܪܒܝ ܡܪܟܒܬܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܦܟܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܬܪܗ. 32
* ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܗܘܐ ܢܓܕ ܒܩܫܬܐ ܒܬܡܝܡܘܬܗ. ܘܡܚܝܗܝ ܠܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܬ 33
ܦܘܪܩܐ ܕܫܪܝܢܗ. ܘܐܡܪ ܠܡܕܒܪܢܗ. ܗܦܘܟ ܐܝܕܟ. ܘܐܦܩܝܢܝ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܡܛܠ
ܕܡܚܘܬܐ ܕܡܘܬܐ ܡܚܝܬ ܐܢܐ. * ܘܬܩܢܬ ܩܪܒܐ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܝܬܒ ܗܘܐ 34
ܒܪܕܝܬܐ: ܘܡܬܟܬܫ ܗܘܐ ܥܡ ܐܕܘܡܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܘܡܝܬ ܥܡ ܡܥܪܒܝ ܫܡܫܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܛ *

* ܘܗܦܟ ܝܗܘܫܦܛ ܠܒܝܬܗ ܘܥܡܗ ܠܥܕܢ ܪܡܫܐ ܒܫܠܡܐ 1
ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܢܦܩ ܠܐܘܪܥܗ ܒܪ ܚܢܢ ܚܙܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܡܠܟܐ ܝܗܘܫܦܛ. ܠܡܥܕܪܘ ܠܪܫܝܥܐ 2
ܐܙܠܬ. ܘܠܣܢܐܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܪܚܡܬ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܪܓܙ ܡܪܝܐ ܥܠܝܟ. * ܐܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. 3
ܕܨܒܘܬܐ ܛܒܬܐ ܐܫܬܡܥܘ ܡܢܟ. ܡܛܠ ܕܕܡܐ ܙܟܝܐ ܠܐ ܐܫܕܬ ܒܐܪܥܐ. ܘܐܬܩܢܬ ܠܒܟ
ܠܡܨܠܝܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܩܘܫܬܐ. * ܘܟܕ ܝܬܒ ܝܗܘܫܦܛ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܦܟ ܢܦܩ. ܡܢ ܒܝܬ 4
ܫܒܥ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܛܐ ܠܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܐܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܡܦܠܚܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܝܢ. * ܘܐܩܝܡ ܕܝܢܐ ܒܐܪܥܐ: ܒܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ ܪܘܪܒܬܐ: ܘܩܘܪܝܐ ܚܣܝܢܬܐ. 5
* ܘܐܡܪ ܠܕܝܢܐ. ܚܙܘ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ 6
ܥܠ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. * ܐܬܚܝܠܘ ܘܕܘܢܘ ܕܝܢܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ ܠܥܠܡ. ܘܛܪܘ 7
ܘܥܒܕܘ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܥܘܠܐ. ܘܡܣܒ ܒܐܦܐ. ܘܡܩܒܠ ܫܘܚܕܐ.
* ܘܐܦ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܩܝܡ ܝܗܘܫܦܛ ܡܢ ܠܘܝܐ ܘܡܢ ܟܗܢܐ: ܘܡܢ ܪܝܫܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܒܢܝ 8
ܐܝܣܪܝܠ ܠܕܝܢܐ ܕܡܪܝܐ. * ܘܗܦܟ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܬܥܒܕܘܢ 9
ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܒܠܒܐ ܫܠܡܐ. * ܘܟܠ ܕܝܢܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܡܢ 10
ܐܚܝܟܘܢ ܕܝܬܒܝܢ ܒܩܘܪܝܗܘܢ. ܒܝܢ ܕܡܐ ܠܕܡܐ. ܘܒܝܢ ܢܡܘܣܐ ܠܦܘܩܕܢܐ ܘܠܕܝܢܐ.
ܘܐܙܗܪܘܢ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܣܟܠܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ: ܘܢܪܓܙ ܥܠܝܗܘܢ ܘܥܠ ܐܚܝܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ
ܬܥܒܕܘܢ. ܘܠܐ ܬܣܟܠܘܢ. * ܗܐ ܐܩܝܡܬ ܥܠܝܟܘܢ ܟܗܢܐ ܕܢܕܘܢܘܢ ܕܝܢܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܘܕܝܢܐ 11
ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܙܟܪܝܐ ܒܪ ܫܡܥܝܐ: ܚܘܝ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ.
ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. ܘܚܘܝ ܠܣܦܪܐ ܘܠܠܘܝܐ. ܘܩܪܐ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܠܗ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܬܚܝܠܘ ܘܥܒܕܘ. ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܒܥܘܕܪܢܟܘܢ. ܠܥܠܡ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟ *

* ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܐܬܘ ܒܢܝ ܡܘܐܒ 1
ܘܒܢܝ ܥܡܘܢ: ܘܥܡܗܘܢ ܓܒܪܐ ܡܩܛܠܢܐ. ܠܡܩܪܒ ܩܪܒܐ ܥܡ ܝܗܘܫܦܛ.

Nam cùm vidissent præfecti curruum eum non esse regem Israelis,destiterunt ab eo persequendo. 32 Interea quidam arcu jaculatus ante se nullâ deditâ operâ, feriit regem Israelis inter commissuras loricæ ejus: quapropter dixit aurigæ suo, Reflecte manum tuam,& educ me extra castra, quia lethali vulnere sum saucius. 33 Quoniam autem invalescebat eo die bellum, rex Israelis sedens in curru dimicabat adversùs Adumæos ad vesperam usque, & mortuus est tempore occasûs solis. 34

CAP. XIX.

IEhosaphato domum suam sub vesperam incolumi in Jerusalem reverso, 1 Egressus est obviàm ei filius Hanani Videns,& dixit regi Josaphato;Ad juvandos impios ivisti, & osores Domini dilexisti: propterea indignatus est in te Dominus. 2 Credo tamen res bonas à te auditas esse,quia sanguinem innoxium in terram non fudisti,& disposuisti cor tuum ad orandũ coram Domino in veritate. 3 Cùm autem sedisset Josaphat in Jerusalem, iterum egressus est ex urbe Birsebaa, & pervenit ad montem Aphremi,reduxítq; eos ad colendum Dominum Deum patrum nostrorum: 4 Constituit judices in terra,in cunctis civitatib⁹ Judæ majoribus, & urbibus munitioribus: 5 Dixítque judicibus, Videte quid agatis; non enim pro hominibus judicatis,sed pro Domino Deo nostro: 6 Fortes estote, & decernite judiciũ verum,sítque Dominus vobiscum in æternum: observate,& facite, quia nulla est apud Dominum Deum nostrum iniquitas,aut assentatio,aut muneris acceptio. 7 Jerosolymis etiam constituerat Josaphat è Levitis, & è sacerdotibus, & è præcipuis patribus Israelitarum, ad judicium Domini. 8 Tum Jerosolymam reversus hortabatur eos, & dicebat eis, Ita exercebitis timorem Domini cum fide & corde integro: 9 Et in quacunque lite, quæ pervenerit ad vos à fratribus vestris qui commorantur in civitatib⁹ vestris, inter sanguinem & sanguinem,& inter legem & præceptum atque judicium; moneatis eos ne delinquant coràm Domino, ne irascatur eis & fratribus eorum: sic facientes, non delinquetis. 10 Ecce præposui vobis sacerdotes, ut decernant judicium verum & judicium fidele juxta præceptum Domini. 11 Tum Zacharia filius Semaiæ patefecit omnibus Judæis cuncta regis imperata, patefecit quoque Scribis ac Levitis: omnia recitavit in præsentia eorum, & dixit eis, Fortes estote, & facite,& Dominus perpetuò sit in auxilium vestrum.

CAP. XX.

HIs peractis, contigit ut Moabitæ & Ammonitæ venirent stipati viris bellatoribus ad pugnandum contra Josaphatum. 1

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

31 33 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων, ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραήλ, (ε) καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ
ἀνὴρ (ζ) ἔτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος.
34 καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ, Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, (η) ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. Καὶ ἐτροπώθη
ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ (θ) ἅρματος ἐξεναντίας
Συρίας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου.

MS. A. (ε) ἀπέστρεψαν ἀπ᾽ (ζ) ἐνέτεινεν (η) καὶ ἐξάγαγέ (θ) ἅρματος ἕως ἑσπέρας ἐξεναντίας Συρίας, καὶ

Et factū eſt, ut viderunt principes curruum, quia non erat rex Iſrael; & 32
averterunt ſe ab eo. Et vir tetendit arcum benè collimans, & percuſſit 33
regem Iſrael inter pulmonem & inter thoracem. Et dixit aurigæ, Con- 34
verte manū tuam : educ me de prælio, quoniam (g) laboravi. Et profligatum
eſt prælium in die illa : & rex Iſrael erat ſtans ſuper currum ex
adverſo Syriæ uſque ad veſperam : & mortuus eſt occidente Sole.

ΚΕΦ. ιθʹ.

1 2 ΚΑὶ ἐπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον (α) αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν
αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν αὐτῷ, (β) Βασιλεῦ Ἰωσαφάτ, εἰ ἁμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς,
3 ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ παρὰ (γ) κυρίου. Ὅτι ἀλλ᾽ ἢ λόγοι ἀγαθοὶ (δ)
ηὑρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ (ε) κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι
4 τὸν κύριον. Καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφὰτ (ζ) εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως
5 ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κατέστησε (η) τοὺς κριτὰς
6 ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, ἐν πόλει καὶ πόλει. Καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς, Ἴδετε τί ὑμεῖς
7 ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ᾽ ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ᾽ ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. Καὶ νῦν γενέσθω
φόβος κυρίου ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ (θ) ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ (ι) ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυμάσαι
8 πρόσωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. (κ) Καί γε ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν
9 καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου, καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐνετείλατο
10 πρὸς αὐτοὺς, λέγων, (λ) Οὕτω ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, (μ) καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ. Πᾶς ἀνὴρ κρίσιν
τὴν ἐλθοῦσαν (ν) ἐφ᾽ ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν (ξ) τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν (ο) ἀναμέσον αἵματος
αἵματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα, καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ
οὐχ ἁμαρτήσονται (π) τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται (ρ) ὀργὴ ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· (σ) οὕτω ποιήσετε, καὶ
11 οὐχ ἁμαρτήσεσθε. Καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ᾽ ὑμᾶς (τ) εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς
Ἰσμαὴλ (υ) ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα (φ) πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ
προσώπου ὑμῶν. ἰσχύσατε (χ) καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

CAP. XIX.

ET revertit Joſaphat rex Juda ad domum ſuam in Hieruſalem. Et exi- 1 2
vit in occurſum ejus Jehu, qui ipſius Anani, propheta. Et dixit ei; (a) Rex
Joſaphat; ſi peccatori tu auxiliaris, vel ei, qui odio habetur à Domino,
amicitiam jungis? Propter hoc facta eſt ſuper te ira Domini. Verun- 3
tamen verba bona inventa ſunt in te, quoniam ſuſtuliſti lucos à facie
Juda, & direxiſti cor tuum ad exquirendum Dominum. Et habitavit 4
Joſaphat in Hieruſalem : & rurſus exiit ad populum à Berſabee uſque
ad montem Ephræm : & redire fecit eos ad Dominum Deum patrum
eorum. Et conſtituit judices in omnibus civitatibus Juda munitis, in 5
civitate, & civitate. Et dixit judicibus; Videte, quid vos facitis : 6
quoniam non homini vos judicatis, ſed Domino, & vobiſcum verba
judicii. Et nunc fiat timor Domini ſuper vos, et obſervate, et facite: quia 7
non eſt cum Domino Deo noſtro injuſtitia, neq; admirari perſonam, neq;
accipere dona. Et etiam in Hieruſalem conſtituit Joſaphat de ſacerdotibus, 8
& de Levitis, & de patriarchis Iſrael ad judicium Domini, & ad
judicandum habitantes in Hieruſalem. Et mandavit ad eos, dicens; Sic 9
facietis in timore Domini, in veritate, & in pleno corde, Omnis vir, ju- 10
dicium quod venit ſuper vos fratrum veſtrorum habitantium in civitatibus
ſuis, inter (b) ſanguinem ſanguinis, & inter præceptum, & mandatum,
& juſtificationes, & judicia : & diſtinguetis eos : & non peccabunt
Domino : & non erit ira ſuper vos, et ſuper fratres veſtros. Sic
facietis, et non peccabitis. Et ecce Amarias ſacerdos dux ſuper vos in 11
omne verbum Domini : et Zabdias filius Iſmael dux in domum Juda
ad omne verbum regis : et (c) ſcribæ, et Levitæ ante faciem veſtram. (d)
Confortamini, et facite : et erit Dominus cum bono.

MS. A. (α) ἑαυτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς (β) Βασιλεῦ (γ) κυρίου. Ἀλλ᾽ ἢ (δ) εὑρέθησαν (ε) κατεύθυνας (ζ) ἐ[illegible] κριτὰς ἐν (θ) ποιήσετε, (ι) ὑμῶν (κ) Καί γε ἐν (λ) Οὕτως (μ) καὶ πλήρεις καρδίας (ν) πρὸς ὑμᾶς (ξ) κατοικούντων ἐν (ο) ἀναμέσον αἵματος ἅμα καὶ ἀναμέσον προστάγματος (π) τῷ θεῷ, καὶ (ρ) ἐφ᾽ ὑμᾶς ὀργὴ, καὶ (σ) οὕτως (τ) εἰς πᾶν λόγον (υ) ἡγούμενος (φ) πρὸς πᾶν λόγον (χ) ποιήσατε,

ΚΕΦ. κʹ.

1 ΚΑὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ (α) υἱοὶ Μωὰβ, καὶ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον.

MS. A. (α) υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μωὰβ, καὶ μετ᾽

CAP. XX.

ET poſt hæc venerunt filii Moab, et filii Ammon, et cum eis de (a) 1
Minæis adverſùs Joſaphat ad bellum.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فلما راى المحاربون انه ليس ملك اسرايل رجعوا الى خلف * وان رجلا يرمي عن 32 33
قوس قوي جدا * فجذبه وضرب ملك اسرايل بين كتفيه في سرباله * فقال لغلامه
اخرجني من العسكر الى برا * فان ضربة الموت ضربت * واشتد الحرب في ذلك اليوم * 34
وكان ملك اسرايل جالسا في الزوج * ومكث يحارب الادوميين الى العشاء * فمات عند
غروب الشمس *

* الفصل التاسع عشر *

* ورجع يوشافاط الى بيته الى يروشليم * وخرج صفنيا النبي تلقاءه فقال له * مضيت 1 2
لتعين المنافق * ولعدو الله احببت * من اجل ذلك تغضب الله عليك * ولكن امن 3
ان الفاظا جيادا سمعت عنك * لانك لم تهرق دما زكيا على الارض * واصلحت قلبك *
وصليت قدام الله ربك بالحق * وجلس الملك في المدينة * ثم رجع خرج الى بير سبع * 4
وبلغ الى جبل افرام * وردهم ليعبدوا الرب اله اسرايل اله ابايهم * واقام الحقوق في ساير 5
ضياع يهوذا العظيمات وقرى الجبابرة * وقال للديانين * ابصروا ما تصنعون * فليس 6
للناس تدينون بل للرب الهنا * واشتدوا واحكموا بالحق * ويكون الرب معكم الى الابد * 7
واحفظوا واعملوا * لان ليس عند الله شر * ولا اخذا بالوجوه * ولا اخذ البرطيل * واقام 8
في بيت الله من اللاويين والكهنة * ورؤساء بني اسرايل لدين الله * ورجع الى يروشليم 9
وامرهم * هكذا تفعلون بمخافة الله وبالامانة وبقلب سليم * كل حكم يجي اليكم بين 10
اخوتكم الجالسين في قراكم * بين الدم والدم * وبين الناموس والامر * وحذروهم ان
لا يخطوا بين يدي الله ليلا يسخط عليهم * وهاذا قد اقمت عليكم كهنة ليدينوا 11
دينونة الحق بالامانة كما امر الرب * وزخريا بن شمعيا اوري لساير الاحبار واللاويين
كل شي * وقال * اشتدوا واعملوا ويكون الله معينكم الى الابد *

* الفصل العشرون *

* ومن بعد ذلك جاوا بنو مواب وبنو عمون ومعهم رجال شجعان * ليصنعوا الحرب مع يوشافاط * 1

Quare videntes illi milites quòd non 32
eſſet rex Iſraelis, retrogreſſi ſunt. Qui- 33
dam autem qui arcu fortiſſimo jaculabatur,
intendens eum, percuſſit regem
Iſraelis inter utrumque humerum in loricam
ejus : unde dixit puero ſuo, Educ
me de caſtris foràs, quia plagâ mortali
ſum vulneratus. At invaleſcente eâ 34
die bello, rex Iſrael ſedens in curru
perſtitit pugnans adverſùs Adumæos ad
veſperam uſque; & mortuus eſt ſub ſolis
occubitum.

CAP. XIX.

VErùm Joſaphato domum ſuam in 1
Jeruſalem reverſo, Egreſſus eſt Saphania 2
propheta in occurſum ejus, & dixit
illi, Abiiſti ad auxiliandum impio, &
inimicum Dei dilexiſti : propterea indignatus
eſt in te Deus. Credo tamen 3
bonas de te res auditas eſſe, eò quòd
ſanguinem innocentem nequaquam ſuderis
ſuper terram, cor tuum rectè diſpoſueris,
& coram Deo Domino tuo candidè
oraveris. Sedit ergò rex in urbe, 4
tum converſus exiit ad Bir-ſabaa, pervenitque
ad montem Aphremi, ubi reduxit
eos ad cultum Domini Dei Iſraelis,
Dei majorum ſuorum : Et redinte- 5
gravit ſtatuta in cunctis civitatibus
Judeæ majoribus, & oppidis gigantum :
Dixitque judicibus, Conſiderate quid a- 6
gatis, quandoquidem non hominibus judicatis,
ſed Domino Deo noſtro: Forti 7
animo eſtote, & judicate cum veritate,
ſitque Dominus ob oculos veſtros in
æternum: ſervate, & facite, quia nulla
eſt apud Deum nequitia, neque perſonarum
acceptio, neque muneris acceptio.
Conſtituerat etiam in domo Dei è 8
Levitis, ſacerdotibus, & præcipuis Iſraelitarum,
ad judicium Dei. Deinde re- 9
diens in Jeruſalem præcepit eis, dicens,
Ita dirimetis cum timore Dei, cum fide,
& mente ſincerâ, Omnem cauſam quæ 10
vobis occurret inter fratres veſtros habitantes
in oppidis veſtris de diſcrimine
inter ſanguinem & ſanguinem, & inter
conſuetudinem ac præceptum : & hortamini
eos ut non peccent coram Deo, ne
ſuccenſeat eis. Ecce jam præfeci vobis 11
ſacerdotes, ut verum judicium fideliter
ferant, quemadmodum præcepit Dominus.
Adhæc Zacharia Semajæ filius
omnia declaravit omnibus ſacerdotibus
ac Levitis; & dixit, Forti animo eſtote,
& facite, ſitque Deus adjutor veſter in
perpetuum.

CAP. XX.

POſthæc venerunt Moabitæ & Am- 1
monitæ, & unà cum eis viri ſtrenui, ad
bellum gerendum cum Joſaphato.

,Chaſeſonthamar in *ipſi* ecce & ; Aram de ,mare trans de *multa turba te ſuper* Venit : dicendo , Jehoſaphat *indicaverunt* &,venerũt Et

2 וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הָמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם וְהִנָּם בְּחַצְצוֹן תָּמָר

.Jehudah univerſo *ſuper* jejunium prædicavit &,Dominum quærendũ ad *ſuas facies* Jehoſaphat *dedit* &,timuit Et .Henghedi ipſa

3 הִיא עֵין גֶּדִי׃ וַיִּרָא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה׃

.Dominum quærendũ ad venerunt Jehudah urbibus univerſis de etiam : *Domino à* quærendũ ad Jehudah ſunt congregati Et

4 וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃

Domine : ait Et *novi atrii facies ad* ,Domini domo in ,Jeruſalaim & ,Jehudah *concione* in Jehoſaphat ſtetit Et

6 5 וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה

tua manu in &,gentium *regna cunctis in dominans tu* & : cœlis in Deus ipſe tu nonne,noſtrorũ patrum Deus

אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ

hujus terræ habitatores expuliſti noſter Deus tu Nonne *? conſiſtendum ad tecum* non &,potentia &,fortitudo

7 כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃ הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת

ea in tibi ædificaverũt &,ea in habitaverũt Et ? ſeculum in tui amici Abraham ſemini eã dediſti & ,Iſrael tui populi *faciebus* à

8 מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ לְעוֹלָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ בָּהּ

domus facies ad ſtabimus ,fames & ,peſtilentia & ,*judicandi* gladius ,malũ nos ſuper venerit Si : dicendo ,tuo nomini ſanctuarium

9 מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר׃ אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב נַעַמְדָה לִפְנֵי הַבַּיִת

.facies ſalvos & ,exaudies & ,*noſtra anguſtia præ* te ad clamabimus Et .hac domo in tuum nomen quia ,*tuas facies ad &* , *hujus*

הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃

terra è *eos veniendo in* ,*eos per venire* Iſrael *dediſti* non quos ,Sehir mons & ,Moab & ,Hammon filii ecce nunc Et

10 וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ

nos ejiciendũ ad veniendo ,nobis *ſuper retribuentes* ipſi ecce Et .eos diſperdiderũt non & ,eis *deſuper* declinaverunt quia , Ægypti

11 מִצְרָיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ

facies ad fortitudo nobis in non nam ? eos *in* judicabis nonne ,noſter Deus .nos feciſti accipere hæreditate quam ,tua hæreditate de

12 מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ לִפְנֵי

ſtantes Jehudah omnis Et .noſtri oculi te in ſed ,faciamus quid neſcimus nos Et .nos contra *venientis* ,*hujus multæ turbæ*

13 הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים

filii , Jehiel filii Benaiah filii Zechariahu filius Jachaziel Et .eorum filii ,eorum uxores ,eorum *pubes* etiam ,*Domini facies ad*

14 לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃ וְיַחֲזִיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל בֶּן

,Jehudah omnis Attendite : ait Et .*concionis* medio in Domini ſpiritus eum ſuper fuit ,Aſaph filiis de Levites Mathaniah

15 מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה

turbæ faciebus à conſternemini ne & ,timeatis ne Vos : vobis Dominus dixit Sic :Jehoſaphat rex ô & ,Jeruſalaim habitatores &

וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן

aſcenſionem per *aſcendentes* ipſi Ecce .eos contra deſcendite Cras .Deo ſed , bellum vobis non quia ,hujus *multæ*

16 הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה

.Jeruel *deſertum verſus* torrentis fine in eos invenietis & , Sis

הַצִּיץ וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃

Verſio VULG. LAT.

Venerúntque nuntii, & indicaverunt Joſaphat, dicentes ; 2
Venit contra te multitudo magna, de his locis quæ
trans mare ſunt, & de Syria, & ecce conſiſtunt in Aſaſonthamar,
quæ eſt Engaddi. Joſaphat autem timore 3
perterritus, totum ſe contulit ad rogandum Dominum,
& prædicavit jejunium univerſo Juda. Congregatúſque 4
eſt Judas ad deprecandum Dominum : ſed & omnes
de urbibus ſuis venerunt ad obſecrandum eum. Cúmque 5
ſtetiſſet Joſaphat in medio cœtu Juda, & Jeruſalem,
in domo Domini ante atrium novum, Ait ; Domine 6
Deus patrum noſtrorum, tu es Deus in cœlo, & dominaris
cunctis regnis gentium, in manu tua eſt fortitudo
& potentia, nec quiſquam tibi poteſt reſiſtere.
Nónne tu, Deus noſter, interfeciſti omnes habitatores 7
terræ hujus coram populo tuo Iſrael, & dediſti eam ſemini
Abraham amici tui in ſempiternum ? Habitaverúntque 8
in ea, & extruxerunt in illa Sanctuarium nomini
tuo, dicentes ; Si irruerint ſuper nos mala, gladius 9
judicii, peſtilentia, & fames, ſtabimus coram domo hac
in conſpectu tuo, in qua invocatum eſt nomen tuum ;
& clamabimus ad te in tribulationibus noſtris, & exaudies,
ſalvóſque facies. Nunc igitur ecce filii Ammon, 10
& Moab, & mons Seir, per quos non conceſſiſti Iſrael
ut tranſirent quando egrediebantur de Ægypto, ſed
declinaverunt ab eis, et non interfecerunt illos : Econtrariò 11
agunt, et nituntur ejicere nos de poſſeſſione, quam
tradidiſti nobis. Deus noſter, ergò non judicabis eos ? 12
In nobis quidem non eſt tanta fortitudo, ut poſſimus
huic multitudini reſiſtere, quæ irruit ſuper nos. Sed
cùm ignoremus quid agere debeamus, hoc ſolùm habemus
reſidui, ut oculos noſtros dirigamus ad te. Omnis 13
verò Juda ſtabat coram Domino, cum parvulis, et uxoribus,
et liberis ſuis. Erat autem Jahaziel filius Zachariæ, 14
filii Banaiæ, filii Jehiel, filii Mathaniæ, Levites
de filiis Aſaph, ſuper quem factus eſt Spiritus Domini
in medio turbæ, Et ait ; Attendite omnis Juda, et 15
qui habitatis Jeruſalem, et tu rex Joſaphat : Hæc dicit
Dominus vobis ; Nolite timere, nec paveatis hanc
multitudinem : non eſt enim veſtra pugna, ſed Dei.
Cras deſcendetis contra eos : aſcenſuri enim ſunt per 16
clivum nomine Sis, et invenietis illos in ſummitate torrentis,
qui eſt contra ſolitudinem Jeruel.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
[illegible]
[illegible]
10 [illegible]
[illegible]
[illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Quòd, cùm veniſſent *quidam* & indicâſſent 2
Ioſaphato, dicentes, Venit contra te exercitus
copioſus ex ulteriori parte maris rubri,
ecce caſtrametantur in Iericho, quæ eſt
Ingod, Extimuit, erexitque Ioſaphat vultum 3
ſuum ut deprecaretur Dominum : & indixit
jejunium omnibus Iudæis, dixitque
eis ; Congregamini, & venite oremus Dominum 4
Deum noſtrum. Itaque congregati
ſunt & venerunt omnes Iudæi etiam è civitatibus
remotis ; venerunt inquam, ad
precandum Dominum. Tunc ſtans Joſaphat 5
in medio populi Judaici, in domo
Domini quæ erat in Jeruſalem, ante portam
novam ; Oravit his verbis : Domine Deus 6
patrum noſtrorum, tu es Deus in cœlo,
tu dominaris in omnia mundi regna, tuumque
eſt robur & fortitudo : ego jam ante
te ſtans oro. Tu quidem Deus noſter, conſumpſiſti 7
habitatores hujus terræ coram populo
tuo Iſraele, & dediſti eam ſemini Abrahami
amici tui, in æternum ; Habitârunt 8
in ea, & ædificârunt in ea Sanctuarium
nomini tuo, dicentes ; Cùm jam Sanctuarium 9
ſit inter nos, nullum invadet nos malum,
neque gladius, neque judicium, neque
mortalitas, neque fames : ſtantibus enim
nobis ante domum iſtam & coram te (ſiquidem
nomen tuum invocatum eſt in domo
iſta) & venientibus atque orantibus coram
te in domo iſta, exaudies vocem orationis
noſtræ, & liberabis nos. Nunc ergò ecce 10
Ammonitæ, & Mons Gebel, atque Moab,
quibuſcum habere conſortium non permiſiſti
Iſraelitis ; quia de terra Ægypti eduxiſti
eos, & amoviſti ſervitutem Ægyptiorum
ab eis, En ipſi par pari nobis referunt, 11
& veniunt ad ejiciendum nos ex
hæreditate tua quam tribuiſti nobis poſſidendam.
Domine Deus noſter, præbe te, 12
& judica eos, quia non ſuppetunt nobis
vires ad reſiſtendum eis : adduc ſuper eos
gladium judicii tui, cùm nos ignoremus
quid agendum ſit : nam oculi noſtri ſunt in 13
te defixi. Interea omnes Judæi ſtabant coram
Dño unà cum parvulis & mulieribus
eorũ, & filiis ac filiab' eorũ. Tunc ſuper 14
Hazaelem filium Zachariæ, filii Benajæ, filii
Jojadai, filii Mathaniæ Levitæ, de filiis
Aſaphi ; deſcendit ſpiritus fortitudinis à
Dño dum ſtaret coram populo Iſraelitico,
Et dixit ; Audite omnes Judæi, & habitatores 15
Jeruſalem, & rex Joſaphat : Sic dicit Dominus
Deus veſter ; Vos ne timeatis neque
formidetis exercitum hunc copioſum : non
enim veſtrum eſt prælium, ſed Dñi ſanè prælium
eſt : Properate, & deſcendite adverſus 16
eos, en ipſi aſcendunt per clivũ matutini, et
invenietis eos in rupe vallis ex adverſo deſerti :
aſcendũt enim pugnaturi contra vos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ ἦλθον ϗ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφάτ, λέγοντες, Ἥκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ (β) ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης
3 ἀπὸ Συρίας, ϗ ἰδού εἰσιν ἐν (γ) Ἀσασὰν Θαμὰρ, αὕτη ἐστὶν (†) Ἐγγαδί. Καὶ ἐφοβήθη, ϗ ἔδωκε
4 Ἰωσαφὰτ (δ) πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, ϗ (ε) ἐκήρυξεν νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδᾳ. Καὶ
συνήχθη (ζ) Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, ϗ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον.
5 Καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς
6 τῆς καινῆς, Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων (η) μου, οὐχὶ σὺ εἶ (θ) θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω,
ϗ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; ϗ ἐν τῇ χειρί σου ἰσχὺς δυναστείας, ϗ οὐκ ἔστι
7 πρὸς σὲ ἀντιστῆναι; Οὐχὶ (ι) σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ
προσώπου (κ) τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ϗ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ ἠγαπημένῳ σου εἰς τὸν
8 9 αἰῶνα; Καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, ϗ ᾠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου, λέγοντες, Ἐὰν
ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμὸς, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου ϗ ἐναντίον
σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, ϗ βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, ϗ ἀκούσῃ
10 ϗ σώσεις. Καὶ νῦν ἰδοὺ (λ) οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, ϗ Μωὰβ, ϗ ὄρος Σηεὶρ εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ
διελθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν, ϗ οὐκ (μ)
11 ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· Καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς (ν) ἀπὸ
12 τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκας ἡμῖν. Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν (ξ)
ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ' ἡμᾶς, ϗ οὐκ οἴδαμεν τί ποιήσωμεν
13 αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Καὶ πᾶς (ο) Ἰούδα ἑστηκὼς (π) ἔναντι κυρίου, ϗ
14 τὰ παιδία αὐτῶν, ϗ αἱ (ρ) γυναῖκες αὐτῶν. Καὶ τῷ Ὀζιὴλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου, τῶν υἱῶν Βαναίου,
τῶν υἱῶν (σ) Ἐλεϊὴλ, τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευίτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσὰφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου
15 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, Καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε πᾶς Ἰούδα ϗ οἱ (τ) κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ϗ ὁ βασιλεὺς
Ἰωσαφάτ· τάδε λέγει κύριος ὑμῖν αὐτοῖς, Μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ (υ) πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ
16 ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. Αὔριον κατάβητε ἐπ' αὐτούς·
ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν (φ) Ἀσεῖς, ϗ εὑρήσετε αὐτοὺς ἐπ' (χ) ἄκρου ποταμοῦ τῆς
ἐρήμου Ἱεριήλ.

Et venerunt, & indicârunt ipſi Joſaphat, dicentes; Venit ſuper te 2
multitudo plurima de trans mare à Syria: & ecce ſunt in Aſaſan Thamar,
hæc eſt Engadi. Et timuit, & dedit Joſaphat faciem ſuam ad 3
exquirendum Dominum: & prædicavit jejunium in omni Juda. Et 4
congregatus eſt Juda ad exquirendum Dominum: & de omnibus civitatibus
Juda venerunt quærere Dominum. Et ſurrexit Joſaphat in Eccleſia 5
Juda in Hieruſalem in domo Domini ad faciem atrii novi, Et dixit; 6
Domine Deus patrum meorum, nónne tu es Deus in cælo ſurſum, & tu
dominaris omnium regnorum gentium, & in manu tua fortitudo potentatûs,
& non eſt adverſùs te reſiſtere? Nónne tu Dominus, qui exterminâſti 7
habitantes terram hanc à facie populi tui Iſrael, & dediſti eam
ſemini Abraham (b) dilecto tuo in ſeculum? Et habitârunt in ea, & 8
ædificârunt in ea ſanctificium nomini tuo, dicentes; Si ſupervenerint 9
ſuper nos mala, gladius, judicium, mors, fames; ſtabimus coram domo
hac, & coram te, quia nomen tuum in domo hac, & clamabimus ad
te de tribulatione, & audies, & ſalvabis. Et nunc ecce filii Ammon, 10
& Moab, & mons Seir, (in quos non dediſti ipſi Iſrael tranſire per eos;
exeuntibus ipſis de terra Ægypti, quoniam declinaverunt ab eis, et non
exterminaverunt eos:) Et nunc ecce ipſi aggrediuntur ſuper nos exire 11
ad ejiciendum nos ab hæreditate noſtra, quam dediſti nobis. Domine 12
Deus noſter, non judicabis in eis? Quoniam non eſt nobis fortitudo reſiſtendi
adverſùs multitudinem plurimam hanc venientem ſuper nos: &
non novimus quid faciamus eis, ſed ſuper te oculi noſtri. Et omnis 13
Juda ſtans ante Dominum, & pueri eorum, & uxores (c) eorum. Et 14
(d) ipſi Oziel filio Zachariæ, de filiis Banææ, de filiis Eliel, Matthaniæ
Levitæ de filiis Aſaph, factus eſt ſuper eum ſpiritus Domini in Eccleſia,
Et dixit; Audite omnis Juda, & habitantes in Hieruſalem, & rex 15
Joſaphat: Hæc dicit Dominus vobis ipſis; Ne timeatis, neque paveatis
à facie turbæ multæ hujus: quoniam non vobis eſt prælium, ſed Deo.
Cras deſcendite ſuper eos. Ecce aſcendunt ſecundùm aſcenſionem Aſis: 16
& invenietis eos ſuper extremum fluvii deſerti Jeriel.

MS.A. (β) ἐκ τοῦ πέραν (γ) Ἀνασὰν (†) Ἐνγαδδί. (δ) τὸ πρόσωπον (ε) ἐκήρυξαν (ζ) Ἰούδας (η) ἡμῶν, οὐχὶ (θ) ὁ θεὸς ἐν οὐρανῷ, ϗ (ι) σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ἐξολεθρεύσας (κ) λαοῦ σου (λ) υἱοὶ (μ) ἐξωλέθρευσαν (ν) ἐκ τῆς (ξ) ἰσχὺς ἡμῖν τοῦ (ο) Ἰούδας (π) ἐναντίον (ρ) γυναῖκας. Καὶ τῷ (σ) Ἐλεϊὴλ, (τ) κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ (υ) πτοηθῆτε (φ) Ἀσαὲ, (χ) ἄκρου τῆς ἐρήμου

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

فجاوا قوم واخبروه بذلك * وقالوا * قد حضر اليك قوة عظيمة من مجاز البحر الاحمر * 2
وهودا هم نازلون على يريحا * وهي عنغاد * وفزع والتفت بوجهه الى الحائط * وصلى 3
قدام الله * وفرض صوما على بيت يهودا * وقال تعالوا نطلب من الله الهنا * فاجتمعوا 4
وجاوا بيت يهودا وسائر الضياع البعيدة * وطلبوا من الرب * فقام يوسافاط في وسط 5
شعب يهودا في داخل بيت الله الذي باورشليم * قدام باب الجديد * وصلى وقال * 6
يا رب اله ابائنا انت اله السماوات * وانت متحكم على سائر الملوك الذين في الارض *
ولك القوة والجبروت * وانا قائم بين يديك اصلي * وانت يا رب ابدت كل سكان 7
هذه الارض بين يدي شعبك اسرائيل * واعطيتها لزرع ابرهيم حبيبك الى الابد *
وجلسوا فيها * وبنوا فيها قدسا لاسمك * ويقولون * ما دام بيننا لا يجي علينا شر 8 9
ولا حكم ولا موت ولا جوع * وكل من يجي ويقوم قدام هذا البيت قدامك من
اجل اسمك الذي دعي على هذا البيت * ويصلي قدامك في هذا البيت * اسمع
صوت صلاته ونجيه * والان ها بني عمون * وجبل اغلف * ومواب * الذي امرت 10
اسرائيل ان لا يختلط بهم * لان من مصر اخرجتهم ونجيتهم من عبودية المصريين * وهاهم 11
يكافوننا على ما فعلناه بهم * وقد اتوا لاخراجنا من ميراثنا الذي اورثتنا اياه * ربنا والهنا 12
تجلى واحكم عليهم * فليس لنا طاقة نقف قدامهم * انزل عليهم حرب حكمك *
ونحن لا ندري ما نصنع * واعيننا اليك شاخصة * وسائر بيت يهودا قيام قدامك 13
يا رب * وشبانهم ونساوهم وبنوهم وبناتهم * وحزاييل بن زكريا * بن بنيو * بن يوياداع * بن 14
متونيدوا من اللاويين * من بني اساف * حلت عليه روح الجبروة من قدام الله *
فقام وقال * اسمع يا سائر يهودا * وسكان يروشليم ويوسافاط * هكذا قال الرب الهكم * 15
انتم لا تفزعوا * ولا تخافوا من هذا الجيش * لان ليس هذا الحرب لكم بل لله * عجلوا 16
وانزلوا عليهم * وهم يطلعون يحاربونكم مع طلوع الفجر * وتجدونهم مع انف الوادي
الذي بين يدي البرية *

Venientes autem quidam indicârunt hæc 2
illi, dicentes, Jam advenêre contra te
copiæ maximæ ex ulteriori parte maris
Rubri, & ecce obſident Jericho, quæ
eſt Ingad. Quare pavore correptus, 3
vertit faciem ſuam ad parietem, &
oravit ad Dominum: tum indicto Judæis
jejunio, dixit; Venite, rogemus Deum,
Deum noſtrum. Cùm itaque congregati 4
veniſſent Judæi & oppida quæque
remota, Dominumque rogaviſſent;
Surrexit Joſaphat in medio populo Judaico 5
intra domum Dei quæ erat in Jeruſalem,
ante oſtium novum, Et oravit, 6
ac dixit; O Domine Deus patrum noſtrorum,
tu es Deus cælorum, tuque dominium
habes in omnes reges qui ſunt
in terra, & tuum eſt robur & potentia:
& ego ſtans coram te oro. Tu O Domine 7
extinctis omnibus hujus terræ
incolis coram populo tuo Iſraele, dediſti
eam ſemini Abrahæ dilecti tui,
in ſempiternum: Adeoque habitârunt 8
in ea, & extruxerunt in ea Sanctuarium
nomini tuo; & dicunt, Quandiu 9
inter nos erit, nullum obveniet nobis malum,
neque judicium, neque mortalitas,
neque fames: & quicunque venerit,
ſteteritque ante domum iſtam coram te
propter nomen tuum quod invocatum eſt
ſuper hanc domum, & oraverit coram
te in domo iſta; audi vocem orationis ejus,
& liberes eum. Jam verò ecce Ammonitæ, 10
& mons præputiatus, atque Moabitæ,
de quibus præceperas Iſraeli ne ſe
commiſceret cum eis, quòd ex Ægypto
eduxeris eos, & aſſerueris eos à ſervitute
Ægyptiorum: En, inquam, iſti rependunt 11
nobis pro iis quæ fecimus ipſis,
& venerunt ad deturbandum nos ex
hæreditate noſtra quam dediſti nobis.
Domine ac Deus noſter, fac conſpiciaris, 12
& judica eos; quia non poſſumus reſiſtere
eis: immitte in eos bellum judicii
tui: quid nobis agendum ſit neſcimus:
oculi noſtri in te ſunt intenti, Et tota 13
domus Judæ ſtat coram te O Domine,
cum juvenibus & uxoribus ſuis, & filiis
ac filiabus ſuis. Tunc in Hazaelem filium 14
Zachariæ, filii Benajæ, filii Jojadai,
filii Mathaniæ de Levitis, de filiis
Aſaphi; deſcendit ſpiritus fortitudinis
à Deo: Qui ſurgens dixit, Audite O 15
omnes Judæi, cives Jeroſolymorum,
& Joſaphat: Sic dicit Dominus Deus
veſter, Vos ne metuite, neque pertimeſcite
exercitum iſtum, quia bellum hoc non
veſtrum ſed Dei eſt. Feſtini deſcendite 16
ad eos: aſcenſuri ſunt ipſi ut pugnent
contra vos ad ortum auroræ: & reperietis
eos ad Luus vallis quæ eſt contra
deſertum:

דברי הימים ב: כ

,timeatis ne' ,Jeruſalaim & Jehudah vobiſcum Domini ſalutem videte & ,ſtate *conſiſtite* : hoc in pugnandã *ad* vobis Non

לא לכם להלחם בזאת התיצבו עמדו וראו את־ישועת יהוה עמכם יהודה וירושלם אל־תיראו 17

,Jehudah omnis & :terram in *facies* Jehoſaphat *verticẽ flexit* Et .vobiſcum Dominus &,*eorũ facies ad* egredimini Cras .*confirmemini* ne &

ואל־תחתו מחר צאו לפניהם ויהוה עמכם: ויקד יהושפט אפים ארצה וכל־יהודה 18

de &,Chehathitarum filiis de Levitæ ſurrexerunt Et .Domino ſe incurvando ,*Domini facies ad ceciderunt* Jeruſalaim habitatores &

וישבי ירושלם נפלו לפני יהוה להשתחות ליהוה: ויקמו הלוים מן־בני הקהתים ומן־ 19

ſunt egreſſi & ,mane *in manicârunt* Et .*excellentiã* in magna voce in Iſrael Deum Dominum laudandum ad ,Corchitarum filiis

בני הקרחים להלל ליהוה אלהי ישראל בקול גדול למעלה: וישכימו בבקר ויצאו 20

Dominũ in Credite .Jeruſalaim habitatores &,Jehudah me Audite : dixit & ,Jehoſaphat ſtetit,*eos egrediẽdo in* Et.Tecoah deſertũ per

למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה וישבי ירושלם האמינו ביהוה

,Domino cantores conſtituit &,*populum ad* eſt conſiliatus Et .*proſperemini* & ,ejus prophetis *in* credite : *eſtote fideles* & ,veſtrũ Deum

אלהיכם ותאמנו האמינו בנביאיו והצליחו: ויועץ אל־העם ויעמד משררים ליהוה 21

.ej' miſericordia ſeculũ in quoniã ,Domino Confitemini : *dicentes &* ,*expediti facies ad egrediendo in* :ſanctitatis decore in laudantes &

ומהללים להדרת־קדש בצאת לפני החלוץ ואמרים הודו ליהוה כי לעולם חסדו:

venientes ,Sehir montem & ,Moab ,Hammon filios contra *inſidiantes* Dominus *dedit* ,laude & ,*præconio* cum cœperunt tempore in Et

ובעת החלו ברנה ותהלה נתן יהוה מארבים על־בני עמון מואב והר־שעיר הבאים 22

.*diſperdendũ ad &* ,*anathematizandũ ad* ,Sehir montis habitatores contra Moab &,Hãmon filii ſteterunt Et .ſe ꝑcuſſerũt &,Jehudah cõtra

ליהודה וינגפו: ויעמדו בני עמון ומואב על־ישבי הר־שעיר להחרים ולהשמיד 23

ſpeculam ad venit Jehudah Et.*vaſtationem* ad ſuo proximo *in* unuſquiſq; ſunt auxiliati,Sehir habitatores *in ipſos conſũmare ſecundũ* Et

וככלותם ביושבי שעיר עזרו איש ברעהו למשחית: ויהודה בא על־המצפה 24

ejus populus & ,Jehoſaphat venit Et .evaſio non & ,terra in *cadentis* cadavera *ipſi* ecce & , *turbam* ad reſpexerũt & ,*deſertum in*

למדבר ויפנו אל־ההמון והנם פגרים נפלים ארצה ואין פליטה: ויבא יהושפט ועמו 25

abſque ſibi diripuerũt & ,*deſideriorum vaſa* & ,cadavera &,ſubſtantiã &,*multitudine in* eis in inveneruntque :eorũ *ſpolium* diripiendũ ad

לבז את־שללם וימצאו בהם לרב ורכוש ופגרים וכלי חמדות וינצלו להם לאין

,Berachah valle in ſunt congregati quarta die in Et .*ipſum multiplex* quia ,*ſpolium* *prædantes* tribus diebus *fuerunt* Et .*onere*

משא ויהיו ימים שלושה בזזים את־השלל כי רב־הוא: וביום הרבעי נקהלו לעמק ברכה 26

ſunt reverſi Et .*hodie* uſque ,Berachah vallem illius loci nomen vocaverunt idcirco :Domino benedixerunt ibi quia

כי־שם ברכו את־יהוה על־כן קראו את־שם המקום ההוא עמק ברכה עד־היום: וישבו 27

Dominus eos lætificavit Quoniã .lætitia *in* Jeruſalaim in *redeundũ ad* ,eorũ capite in Jehoſaphat &,Jeruſalaim & Jehudah vir omnis

כל־איש יהודה וירושלם ויהושפט בראשם לשוב אל־ירושלם בשמחה כי שמחם יהוה

Dei pavor fuit Et .Domini domum in ,tubis in & ,citharis *in* & ,*nablis in* Jeruſalaim ſunt ingreſſi Et .ſuis inimicis de

מאויביהם: ויבאו ירושלם בנבלים ובכנרות ובחצצרות אל־בית יהוה: ויהי פחד אלהים 28 29

,Jehoſaphat regnum Quievitq; .Iſrael inimicis cum Dominus pugnâſſet quòd *eos audiendo in* ,terrarum regna omnia ſuper

על כל־ממלכות הארצות בשמעם כי נלחם יהוה עם אויבי ישראל: ותשקט מלכות יהושפט 30

.*ipſum regnando in* annorum quinque & triginta *Filius*.Jehudah ſuper Jehoſaphat regnavit Et .undique *ab* ſuus Deus *ei dedit requiem* &

וינח לו אלהיו מסביב: וימלך יהושפט על־יהודה בן־שלשים וחמש שנה במלכו 31

.Silchi filia Hazubah ejus matris nomen & ,Jeruſalaim in regnavit annis quinque & viginti &

ועשרים וחמש שנה מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת־שלחי:

Verſio VULG. LAT.

Non eritis vos qui dimicabitis,ſed tantummodò confidenter 17
ſtate,& videbitis auxiliũ Dñi ſuꝑ vos, ô Juda, & Jeruſalẽ:nolite timere,nec paveatis: cras egrediemini contra
eos, & Dñs erit vobiſcum. Joſaphat ergò,& Juda,& 18
omnes habitatores Jeruſalem,ceciderunt proni in terram
corã Dño, & adoraverunt eum. Porrò Levitæ de filiis 19
Caath,& de filiis Core, laudabant Dñm Deũ Iſrael voce
magnâ,in excelſũ. Cúmq; manè ſurrexiſſent,egreſſi ſunt 20
per deſertum Thecue : profectíſque eis, ſtans Joſaphat in
medio eorũ,dixit; Audite me viri Juda,& omnes habitatores
Jeruſalẽ:credite in Dño Deo veſtro,& ſecuri eritis:
credite prophetis ej',& cuncta evenient proſpera.Dedítque 21
conſiliũ populo,& ſtatuit cantores Dñi,ut laudarent
eum in turmis ſuis,& antecederent exercitũ,ac voce conſonâ
dicerent ; Confitemini Dño, quoniam in æternum
miſericordia ej'. Cúmq; cœpiſſent laudes canere, vertit 22
Dñs inſidias eorũ in ſemetipſos, filiorũ ſcilicèt Ammon,
& Moab & montis Seir, qui egreſſi fuerant ut pugnarent
contra Judam, & percuſſi ſunt. Namque filii Ammon, & 23
Moab,conſurrexerunt adverſũ habitatores montis Seir,ut
interficerent & delerent eos:cúmq; hoc opere perpetrâſſent,
etiã in ſemetipſos verſi,mutuis concidêre vulnerib'.
Porrò Juda cùm veniſſet ad ſpeculã, quæ reſpicit ſolitudinẽ, 24
vidit procul omnẽ latè regionẽ plenã cadaveribus,
nec ſupereſſe quemquã,qui necẽ potuiſſet evadere. Venit 25
ergò Joſaphat, & omnis populus cum eo, ad detrahenda
ſpolia mortuorũ : inveneruntque inter cadavera variam
ſupellectilẽ,veſtes quoque,et vaſa pretioſiſſima,et diripuerunt,
ita ut omnia portare non poſſent, nec per tres dies
ſpolia auferre præ prædæ magnitudine. Die autem quarto 26
congregati ſunt in Valle benedictionis : etenim quoniam
ibi benedixerant Dño, vocaverunt locũ illum,Vallis benedictionis
uſq; in præſentẽ diem.Reverſúſque eſt omnis 27
vir Juda, et habitatores Jeruſalem,et Joſaphat ante eos,
in Jeruſalẽ cum lætitia magna, eò quòd dediſſet eis Dñs
gaudium de inimicis ſuis. Ingreſsíque ſunt in Jeruſalem 18
cum pſalteriis,et citharis,et tubis,in domum Dñi. Irruit 29
autem pavor Dñi ſuper univerſa regna terrarum,cùm audîſſent
quòd pugnâſſet Dñs contra inimicos Iſrael. Quievítque 30
regnum Joſaphat. et præbuit ei Deus pacem per
circuitum. Regnavit igitur Joſaphat ſuper Judam,et erat 31
triginta quinque annorum cùm regnare cœpiſſet : viginti
autem et quinque annis regnavit in Jeruſalem, et
nomen matris ejus Azuba filia Selahi.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܝܕܝܢ ܩܘܡܘ. ܘܚܙܘ ܦܘܪܩܢܐ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ. ܝܗܘܕܝܐ ܘܥܡܘܪܘܗ̇ 17
ܕܐܘܪܫܠܡ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܘܠܐ ܬܙܘܥܘܢ. ܡܚܪ ܦܘܩܘ ܠܘܩܒܠܗܘܢ. ܘܐܕܘܢܝ ܡܪܐ ܡܪܘܬܐ
ܢܗܘܐ ܒܥܘܕܪܢܟܘܢ. * ܘܢܦܠ ܝܗܘܫܦܛ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܣܓܕ. ܘܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ 18
ܘܥܡܘܪܘܗ̇ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܩܡܘ ܠܘܝܐ ܡܢ ܒܢܝ ܩܗܬ. 19
ܘܡܢ ܒܢܝ ܩܘܪܚ. ܠܡܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. * ܘܩܕܡܘ ܒܨܦܪܐ. 20
ܘܢܦܩܘ ܠܡܕܒܪܐ ܕܬܩܘܥ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ. ܩܡ ܝܗܘܫܦܛ ܘܐܡܪ. ܫܡܥܘܢܝ ܝܗܘܕܝܐ
ܘܥܡܘܪܘܗ̇ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܗܝܡܢܘ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܬܬܗܝܡܢܘܢ. ܘܗܝܡܢܘ
ܒܢܒܝܘܗܝ. ܘܬܬܦܪܩܘܢ. * ܘܩܡ ܒܡܨܥܬܐ ܕܥܡܐ ܘܐܡܪ. ܬܘ ܢܘܕܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܢܫܒܚ 21
ܠܗܕܪܐ ܕܩܘܕܫܗ. ܟܕ ܢܦܩ ܩܕܡ ܚܝܠܢ. ܘܢܓܚ ܠܢ ܩܪܒܐ ܥܡ ܒܥܠܕܒܒܝܢ.
ܘܐܡܪܝܢ. ܐܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܕܛܒ ܗܘ ܘܠܥܠܡ ܛܝܒܘܬܗ. ܘܫܪܝܘ ܪܡܬܐ ܠܡܫܒܚܘ. ܘܛܘܪܐ ܫܪܝܘ
ܠܡܪܩܕ. ** ܘܟܕ ܐܬܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܛܘܪܐ ܕܕܘܩܐ ܕܡܕܒܪܐ. ܘܚܪܘ. ܘܗܐ ܟܠܗܘܢ ܦܓܪܝܗܘܢ 24
ܡܝܬܝܢ. ܘܪܡܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܕܦܠܛ ܡܢܗܘܢ. * ܘܐܬܐ ܝܗܘܫܦܛ ܘܥܡܐ 25
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܒܙ ܒܙܬܗܘܢ. ܘܐܫܟܚܘ ܒܗܘܢ ܒܙܬܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܝܟ. ܘܩܢܝܢܐ ܘܦܓܪܐ.
ܘܪܟܫܐ ܘܡܐܢܐ ܕܪܓܬܐ. ܘܫܩܠܘ ܠܗܘܢ ܟܡܐ ܕܨܒܘ. * ܘܗܘܐ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܟܕ 26
ܒܙܘ ܒܙܬܐ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܬܟܢܫܘ ܠܦܩܥܬܐ ܕܒܘܪܟܬܐ.
ܡܛܠ ܕܬܡܢ ܒܪܟܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܒܘܪܟܬܐ.
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܗܦܟܘ ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܝܗܘܫܦܛ ܒܪܝܫܗܘܢ. 27
ܡܛܠ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܕܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܚܕܝ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ.
* ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܬܫܒܚܬܐ ܘܒܟܢܪܐ. ܘܒܩܪܢܬܐ ܟܦܝܦܬܐ ܘܦܫܝܛܬܐ. ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܗ 28
ܕܡܪܝܐ. * ܘܢܦܠܬ ܙܘܥܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܥܠ ܡܠܟܘܬܗܝܢ. ܟܕ 29
ܫܡܥܘ ܕܡܪܝܐ ܡܬܟܬܫ ܥܡ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܫܬܠܝܬ ܡܠܟܘܬܗ 30
ܕܝܗܘܫܦܛ. ܘܐܢܝܚܗ ܡܪܝܐ ܡܢ ܚܕܪܘܗܝ. * ܘܐܡܠܟ ܝܗܘܫܦܛ ܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܒܪ ܬܠܬܝܢ 31
ܗܘܐ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܝܗܘܫܦܛ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ. ܐܡܠܟ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ. ܥܙܘܒܐ ܒܪܬ ܫܠܚܝ.

Tunc conſiſtite , & videte ſalutem quam 17
Dominus facturus eſt vobiſcum. Judæi &
habitatores Jeruſalem ne metuatis , neque
formidetis : cras prodite in conſpectum
eorum , & Adonai Dominus dominorum
erit in patrocinium veſtrum. Tunc corruit 18
Joſaphat pronus ſuper terram,& adoravit
: omnes quoque Judæi & habitatores
Jeruſalem procidentes adoravêre Dominũ.
Et ſurrexerunt Levitæ de filiis Cahath & 19
de filiis Corah,ad laudandum Dominũ Deum
Iſraelis altâ voce. Deinde manè prætervertentes 20
egreſſi ſunt ad deſertum Tecue:
& cùm egrederentur , ſtetit Joſaphat , ac
dixit;Audite me Iudæi, et habitatores Ieruſalem,
Credite in Dominum Deum veſtrum,
& fides ſervabitur vobis : credite prophetis
ejus,& ſervabimini.Tum ſtetit in medio 21
populi, & ait ; Venite,gratias agamus Domino
, & laudemus majeſtatem ſanctitatis
ejus,dum egredietur ante copias noſtras,&
bellũ geret pro nobis contra hoſtes noſtros;
& dicam', Gratias agite Dño,quoniam bonus
eſt,& in æternum bonitas ejus : colles
cœperunt laudare,& montes cœperunt exultare.
Cùm itaq; perveniſſent Judæi 24
ad montẽ ſpecularũ deſerti,& reſpexiſſent;
ecce omnia corpora illorum erant mortua,
& humi proſtrata,nemine ex eis evadente.
Quapropter venit Joſaphat & populus Iſraeliticus 25
ad diripiendum ſpolia eorum : et
invenientes inter eos ſpolia quamplurima,
facultates, habenas, et equos, ſupellectiles
deniq; optabiles, acceperunt ſibi quicquid
voluerunt. Factumque eſt triduo poſtquam 26
ſpolia diripuerunt (erant enim perquamplurima
)ut quarto die congregati in planitie
Benedictionis (quoniam illic Dominum
Deum benedixerant,iccirco vocatum fuerat
nomen ejus loci, Benedictio, ad hunc uſque
diem,) Redirent omnes Judæi Jeroſolymã, 27
et Joſaphat in fronte eorum;quippe qui Jeroſolymam
cum gaudio redirent : nam lætificaverat
eos Dominus de hoſtibus eorum.
Et Jeroſolymam pervenientes cum canticis, 28
et citharis,atque buccinis inflexis et rectis ;
adierunt domum Domini. Inceſſitque pavor 29
Domini urbes omnes et regna earum,
cùm audîſſent Dominum pugnare contra
hoſtes Iſraelis. Ita quievit regnũ Joſaphati, 30
quietẽ largiente ei Dño à conterminis ejus;
Regnavitque Joſaphat ſuper Judam.Annos 31
triginta quinque natus erat Joſaphat quando
potitus eſt regno, et annis viginti quinque
regnavit in Jeruſalem : nomen matris
ejus Aruba filia Selhi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

17 Οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε, ϗ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν Ἰούδα ϗ Ἱερουσαλήμ.
μὴ (ψ) φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε αὔριον ἐξελθεῖν εἰς (ω) ἀπάντησιν αὐτοῖς, ϗ κύριος μεθ' ὑμῶν.
18 Καὶ κύψας Ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον (α) αὐτοῦ ϗ πᾶς Ἰούδα ϗ οἱ κατοικοῦντες (β) Ἱερουσαλήμ, ἔπεσον
19 (γ) ἔναντι κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάθ, ϗ ἀπὸ τῶν
20 υἱῶν Κορὲ, αἰνεῖν κυρίῳ (δ) θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος. Καὶ ὤρθρισαν (ε) πρωῒ, ϗ ἐξῆλθον
εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ. ϗ ἐν τῷ (ζ) ἐξελθεῖν αὐτοὺς, ἔστη Ἰωσαφὰτ ϗ ἐβόησε, ϗ εἶπεν,
Ἀκούσατέ μου Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐμπιστεύσατε (η) ἐν κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ
21 ἐμπιστωθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεσθε. Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ,
ϗ ἔστησε ψαλτῳδοὺς καὶ (θ) αἰνοῦντας, ἐξομολογεῖσθαι ϗ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς
22 δυνάμεως, καὶ ἔλεγον, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ (ι)
ἄρξασθαι αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως, ἔδωκε κύριος πολεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ
23 Μωὰβ καὶ ὄρος Σηεὶρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, ϗ ἐτροπώθησαν. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν
καὶ Μωὰβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεὶρ, (κ) ἐξολοθρεῦσαι ϗ ἐκτρῖψαι αὐτούς. ϗ ὡς συνετέλεσαν
24 τοὺς κατοικοῦντας Σηεὶρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ (λ) ἐξολοθρευθῆναι. Καὶ Ἰούδας ἦλθεν
ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες
25 ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. Καὶ (μ) ἐξῆλθεν Ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦσαι
τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκῦλα, καὶ σκεύη ἐπιθυμητὰ,
καὶ ἐσκύλευσαν (ν) ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα,
26 ὅτι πολλὰ ἦν. (ξ) Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας,
ἐκεῖ γὰρ ηὐλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κοιλὰς Εὐλογίας
27 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, ϗ Ἰωσαφὰτ ἡγούμενος
28 αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι (ο) εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Καὶ εἰσῆλθον
29 εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις ϗ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ
πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς (π) ὅτι κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους
30 Ἰσραήλ. Καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφὰτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν.
31 Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν (ρ) Ἰούδαν, ὢν ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι
αὐτὸν, καὶ (σ) εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, ϗ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ
θυγάτηρ Σαλί.

Non vobis eſt (e) bellare. Hæc intelligite, & videte ſalutem Domini vobiſcum, 17
Juda, et Hieruſalem. Ne timeatis, (f) neque paveatis cras exire
in occurſum eis: et Dominus vobiſcum. Et procumbens Joſaphat in faciem 18
ſuam, et omnis Juda, et habitantes Hieruſalem, ceciderunt ante
Dominum adorare Dominum. Et ſurrexerunt Levitæ de filiis Caath, et 19
de filiis Core, laudem dicere Domino Deo Iſrael in voce magna in ſublime.
Et evigilârunt manè, et exierunt in deſertum Thecoe. Et in exeundo 20
ipſos, ſtetit Joſaphat, et clamavit, et dixit; Audite me Juda, et habitantes
in Hieruſalem: Confidite in Domino Deo noſtro, et fideles eritis:
confidite in (g) propheta ejus, et proſperabimini. Et conſuluit cum populo: 21
et ſtatuit pſalmorum cantores, et laudantes, ad confitendum et laudandũ
ſancta in exeundo ante virtutem: et dicebant; Confitemini Domino,
quoniam in ſeculum miſericordia ejus. Et in incipiendo eos laudationem, 22
et confeſſionem, dedit Dominus (h) pugnare filios Ammon ſuper
Moab, et montem Seir, qui egreſſi fuerant ſuper Judam: et in fugam
verſi ſunt. Et ſurrexerunt filii Ammon, et Moab, ſuper habitantes montem 23
Seir, ad exterminandum, et atterendum eos. Et, ut conſummaverunt
habitantes Seir; ſurrexerunt in ſe mutuò (i) ad exterminandum. Et Judas 24
venit ſuper ſpeculam deſerti, & inſpexit, & vidit multitudinem: et
ecce omnes mortui jacentes ſuper terram: non erat ſalvus. Et exiit 25
Joſaphat et populus ejus prædari ſpolia eorum: et invenerunt pecora
multa, & apparatum, & ſpolia, & vaſa deſiderabilia: & prædati ſunt
in eis. Et facti ſunt dies tres, prædantibus ipſis ſpolia; quoniam multa
fuerunt. Et factum eſt die quartâ, coadunati ſunt in Vallem benedictionis: 26
ibi enim benedixerunt Dominum. Propter hoc vocaverunt nomen
loci illius, Vallis benedictionis uſque in diem hanc. Et revertit omnis vir 27
Juda in Hieruſalem, & Joſaphat dux eorum in lætitia magna; quoniam
lætificavit eos Dominus de inimicis eorum. Et ingreſſi ſunt in Hieruſalem 28
in nablis, & citharis, & in tubis in domum Domini. Et factus
eſt pavor Domini ſuper omnia regna terræ in audiendo eos, quia Dominus 29
pugnavit in adverſarios Iſrael. Et pacem habuit regnum Joſaphat: 30
& quietem dedit ei Deus ejus in circuitu. Et regnavit Joſaphat ſuper 31
Judam, cùm eſſet annorum triginta quinque in regnando ipſum: & viginti
& quinque annos regnavit in Hieruſalem: & nomen matri ejus
Azuba filia Sali.

MS. A. (ψ) φοβεῖσθαι, (ω) ἀπάντησιν, ϗ κύριος (α) ἑαυτοῦ (β) ἐν Ἱερουσαλήμ, (γ) ἐναντίον (δ) τῷ θεῷ (ε) τοπρωῒ, (ζ) ἐξελθεῖν, ἔστη (η) κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, (θ) αἰνοῦντας, * Ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, ὅτι (ι) ἐνάρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ, τῆς ἐξομολογήσεως, (κ) ἐξολεθρεῦσαι καὶ ἐκτρῖψαι. καὶ ὡς (λ) ἐξολεθρευθῆναι. (μ) ἦλθεν (ν) ἑαυτοῖς· καὶ (ξ) Καὶ τῇ ἡμέρᾳ (ο) ηὔφρανεν (π) ὅτι * πεπολέμησεν κύριος πρὸς (ρ) Ἰούδαν, ἐτῶν τριάκοντα ἐν τῷ (σ) εἰκοσιπέντε

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وفي تلك الساعة قفوا انظروا الخلاص الذي يصنعه الله * يا بيت يهودا وسكان اروسليم 17
لا تخافوا ولا تجزعوا * غدا أخرج قدامكم * فادوناي رب الارباب يعضدكم * فوقع 18
يوسافاط على وجهه وسجد لله * وكل بيت يهودا وسكان يروسليم سجدوا للرب * وقام 19
اللاويون * وبنو قاهث * وبنو قورح * ومجدوا الرب اله اسرائيل بصوت عال * وبكروا 20
وخرجوا الى برية تقوع * ولما خرجوا قام يوسافاط وقال * اسمع يا بيت يهودا وسكان اروسليم *
آمنوا بالله الهكم وبالانبياء تخلصوا * وقال وسط الامة * هلم نشكر الرب ونمجد مجد 21
قدسه * وحين خرجت العساكر ليصنعوا الحرب مع أعدائهم * قالوا * نشكر الرب
والى الابد رحمته * الروابي ابتدوا يسبحون الرب والجبال بدوا يفرحون * **

Tunc conſiſtite, & videte ſalutem quam 17
facturus eſt Deus. O domus Judæ, &
cives Jeroſolymorum, ne metuite, neque
perimeſcite: cras proceſſurus ſum
ante vos, & Adonai Dominus dominorum
opitulabitur vobis. Procidit ergò 18
Joſaphat in faciem ſuam, & adoravit:
& omnes Judæi atque cives Jeroſolymorum
adoravêre Dominum. Et ſurgentes 19
Levitæ, & filii Cahathi, ac filii
Corahi, glorificavêre Dominum Deum
Iſraelis altâ voce. Tum manè ſurgentes 20
exierunt ad deſertum Tecuæ;
& cùm exirent, ſtetit Joſaphat, &
dixit; Audi O domus Judæ, & cives
Jeroſolymorum: Credite Domino Deo
veſtro & prophetis, & ſervabimini.
Dixit etiam in medio populi; Agite, 21
gratias reddamus Domino, & celebremus
gloriã ſanctitatis ejus. Et cùm proceſſiſſent
exercitus ad bellum gerendum cum
hoſtibus ſuis, dixerunt; Gratias agimus
Domino, & in æternum miſericordia
ejus: colles cœperunt laudare Dominum,
& montes exultare cœperunt.

* ويهودا جاء الى جبال دوقي الذين في البرية * ونظروا فاذا ساير جثثهم مرمية على 24
الارض * ولم ينج واحد منهم * فجاء يوسافاط وشعب اسرائيل يغنم غنيمتهم * فوجد 25
غنيمة عظيمة ومواشي وثيابا فاخرة * فاخذوا لهم كل ما ارادوا * ولما كان بعد 26
ثلاثة ايام حين غنموا * اجتمعوا في اليوم الرابع الى بقعة المباركة وباركوا الله الههم
هناك لاجل ذلك سمي ذلك الموضع البركة الى هذا اليوم * ورجع ساير بني يهودا 27
الى يروسليم * ويوسافاط يقدمهم بفرح * لان الله نجاهم من أعدائهم * بتسابيح 28
وصفارات * وقرون ملتويات ومبسوطات * وجاوا الى بيت الله * ووقع خوف الله على ساير 29
المدن والملوك * حين سمعوا ان الله حارب أعداء بني اسرائيل * واستراح ملك يوسافاط 30
من الحرب * واراحه من ساير اعدائه الذين في تخومه * وكان حين ملك ابن 31
خمس وثلاثين سنة * وملك باورسليم خمسا وعشرين سنة * واسم امه عزبا ابنة
سلحي *

Itaque Judæi ad montes Dauca qui 24
ſunt in deſerto pervenientes, proſpexerunt,
& ecce omnia illorum cadavera
jacebant humi, nemine ex iis excepto.
Quare veniens Joſaphat cum populo 25
Iſraelitico ad capiendam prædam illorum,
invenit prædam ingentem, armenta,
& veſtes præcellentes, & acceperunt
ſibi quicquid voluerunt. Triduo poſtquàm 26
prædam cepiſſent, quarto die convenerunt
in planitie Benedictionis, &
benedixerunt ibi Deum, Deum ſuum
(hac de cauſa vocatus eſt locus ille,
Benedictio, ad hunc uſque diem.) Deinde 27
redeuntes omnes Judæi Jeroſolymam,
Joſaphato eos præcedente, cum gaudio,
eò quòd liberâſſet eos Deus ab hoſtibus
eorum, Cum canticis, fiſtulis, et buccinis 28
tam curvis quàm rectis; adierunt templum
Dei. Et cecidit timor Dei ſuper 29
omnes civitates et reges, cùm audîſſent
quòd Deus expugnâſſet hoſtes filiorum
Iſraelis. Tranquillum itaque fuit regnum 30
Joſaphati à bello, et requiem
dedit illi ab omnibus inimicis ejus qui
erant in limitibus ejus. Erat autem, 31
quando regnavit, annos natus triginta
quinque; et regnavit Jeroſolymis annos
viginti quinque: nomen matris ejus
erat Arcba filia Selbi.

דברי הימים ב: כא

non excelsa Veruntamen .Domini oculis in rectum faciendo , ea ab declinavit non & , Asa sui patris via in ambulavit Et
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־ 32 33
, primorum Jehosaphat *verborum residuum* Et .suorum patrum Deo suum cor *præparaverant* non populus adhuc & : *recesserunt*
סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים 34
post Et .Israel regum librum *super est factum ascendere qui* ,Chanani filii Jehu . verbis in scripta *ipsa* ecce ,novissimorũ &
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרֵי־ 35
,*secum illum* junxit Et .faciendo fecit impiè ipse : Israel rege Achaziah cum Jehudah rex Jehosaphat se junxit *sic*
כֵן אֶתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ וַיְחַבְּרֵהוּ עִמּוֹ 36
Maresah de Dodavahu filius Elihezer est vaticinatus Et .Hesionghaber in naves fecerunt & :Tarsis in eundum ad naves *faciendum ad*
לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה 37
non & ,naves sunt contritæ & ,tua opera Dominus interrupit ,Achaziahu cum *te jungere Juxta* : dicendo ,Jehosaphat *super*
עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא
.Tarsis in ire *obtinuerunt*
עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

CAP. XXI. כא

.eo pro ejus filius Jehoram regnavit Et .David civitate in suis patribus cum est sepultus & ,suis patribus cum Jehosaphat *jacuit* Et
וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 1
filii isti omnes : Sephatiahu & ,Michael & ,Hazariahu & ,Zechariahu & ,Jechiel & ,Hazariahu ,Jehosaphat filii fratres ei Et
וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה וִיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי 2
urbibus cum ,preciosorum & ,auri & ,argenti multa dona eorum pater eis dedit Et .*Israel* regis Jehosaphat
יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם ׀ אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי 3
regnum super Jehoram surrexit Et .primogenitus ipse quia ,Jehoram dedit regnum Et .Jehudah in *munitionum*
מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃ וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת 4
annorũ duorum & triginta Filius .Israel principibus de etiam &,gladio in suos fratres omnes occidit & ,se roboravit & ,sui patris
אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה 5
fecerunt quemadmodum ,Israel regum viam per Ambulavitque .Jerusalaim in regnavit annis octo & ,*ipsum regnando in* Jehoram,
יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ 6
corrumpere Dominus noluit Et .Domini oculis in malum fecit & : uxor ei fuit Achab filia nam;Achab domus
בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה לּוֹ אִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־ 7
.diebus omnibus ejus filiis &,lucernam ei *dandum ad*,dixerat quemadmodum & ,David *exciderat* quod ,fœdus propter David domũ
בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃
,suis principibꝰ cũ Jehorã transivit Et .regem se super fecerunt regnare &,Jehudah *manu sub de* ,Edom *est prævaricatus* ejus diebus In
בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו 8 9
est prævaricatꝰ Et .*currus* principes & ,eum *ad circuitantem* ,Edom percussit & ,nocte *surgens fuit* Et .eo cum curru omni &
וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרָכֶב׃ וַיִּפְשַׁע 10
quia ; ejus *manu sub à* ,ipso tempore in Libnah *est prævaricata* Tunc .hanc diem ad usque Jehudah *manu sub de* Edom
אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי
.suorum patrum Deum Dominum dereliquit
עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃

Versio VULG. LAT.

Et ambulavit in via patris sui Asa, nec declinavit ab ea, faciens quæ placita erant coram Domino. 32 Veruntamen excelsa non abstulit, & adhuc populus non direxerat cor suum ad Dominum Deum patrum suorum. 33 Reliqua autem gestorum Josaphat priorum & novissimorum, scripta sunt in verbis Jehu filii Hanani, quæ digessit in Libros regum Israel. 34 Post hæc iniit amicitias Josaphat rex Juda cum Ochozia rege Israel, cujus opera fuerunt impiissima. 35 Et particeps fuit ut facerent naves, quæ irent in Tharsis: fecerúntque classem in Asiongaber. 36 Prophetavit autem Eliezer filius Dodau de Maresa ad Josaphat, dicens; Quia habuisti fœdus cum Ochozia, percussit Dominus opera tua: contritæque sunt naves, nec potuerunt ire in Tharsis. 37

CAP. XXI.

Dormivit autem Josaphat cum patribus suis, & sepultus est cum eis in civitate David: regnavítque Joram filius ejus pro eo. 1 Qui habuit fratres, filios Josaphat, Azariam, & Jahiel, & Zachariam, & Azariam, & Michael, & Saphatiam: omnes hi, filii Josaphat regis Juda. 2 Dedítque eis pater suus multa munera argenti, & auri, & pensitationes, cum civitatibus munitissimis in Juda: regnum autem tradidit Joram, eò quòd esset primogenitus. 3 Surrexit ergò Joram super regnum patris sui: cúmque se confirmâsset, occîdit omnes fratres suos gladio, & quosdam de principibus Israel. 4 Triginta duorum annorum erat Joram cùm regnare cœpisset: & octo annis regnavit in Jerusalem. 5 Ambulavítque in viis regum Israel, sicut egerat domus Achab: filia quippe Achab erat uxor ejus, & fecit malum in conspectu Domini. 6 Noluit autem Dominus disperdere domum David, propter pactum quod inierat cum eo: & quia promiserat ut daret ei lucernam, & filiis ejus omni tempore. 7 In diebus illis rebellavit Edom, ne esset subditus Judæ, & constituit sibi regem. 8 Cúmque transisset Joram cum principibus suis, & cuncto equitatu qui erat secum, surrexit nocte, & percussit Edom qui se circumdederat, & omnes duces equitatûs ejus. 9 Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione Juda, usque ad hanc diem: eo tempore & Lobna recessit ne esset sub manu illius. Dereliquerat enim Dominum Deum patrum suorum: 10

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܗܠܟ ܒܟܠܗܘܢ ܐܘܪܚܬܗ ܕܐܣܐ ܐܒܘܗܝ. ܘܠܐ ܣܛܐ ܡܢܗܘܢ ܠܡܥܒܕ ܕܬܪܝܨ ܩܕܡ 32
ܡܪܝܐ. * ܒܪܡ ܒܢܝܬܐ ܠܐ ܐܥܒܪ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܘܥܡܐ ܠܐ ܬܩܢܘ ܠܒܗܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ 33
ܕܐܒܗܘܗܝ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܕܝܗܘܫܦܛ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܥܒܕܘܗܝ 34
ܕܝܗܘܐ ܒܪ ܚܢܢ. ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ ܒܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ. * ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܩܪܒ
ܝܗܘܫܦܛ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܘܬ ܐܚܙܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ ܗܘ ܥܘܠܐ. ܕܐܣܓܝ ܠܡܥܒܕ 35
ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܩܪܒ ܠܘܬܗ ܠܡܥܒܕ ܣܦܝܢܐ ܕܢܐܙܠܢ 36
ܠܬܪܫܝܫ. ܘܥܒܕܘ ܣܦܝܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܥܨܝܘܢܓܒܪ. * ܘܐܬܢܒܝ ܐܠܝܥܙܪ ܒܪ ܕܕܗ 37
ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܪܫܐ ܥܠ ܝܗܘܫܦܛ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܛܠ ܫܘܬܦܘܬܟ ܕܥܡ ܐܚܙܝܐ. ܙܥܙܥ ܡܪܝܐ
ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝܟ. ܘܐܬܬܒܪܝ ܣܦܝܢܐ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܝ ܠܡܐܙܠ ܠܬܪܫܝܫ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܐ * ܘܫܟܒ ܝܗܘܫܦܛ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܐܬܩܒܪ ܠܘܬ ܐܒܗܘܗܝ 1
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ ܝܗܘܪܡ ܒܪܗ ܒܬܪܗ. * ܘܗܘܘ ܠܗ ܐܚܐ ܒܢܝ 2
ܝܗܘܫܦܛ. ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ. ܥܙܪܝܐ. ܢܚܝܐܝܠ. ܙܟܪܝܐ. ܥܙܪܝܐ. ܡܠܟܐܝܠ. ܫܦܛܝܐ.
ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܗܘܫܦܛ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܒܘܗܘܢ ܡܘܗܒܬܐ 3
ܣܓܝܐܐ. ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܡܘܗܒܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܩܘܪܝܐ ܚܣܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܡܠܟܘܬܐ
ܝܗܒ ܠܝܗܘܪܡ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܗܘܐ ܒܪܗ ܒܘܟܪܐ. * ܘܩܡ ܝܗܘܪܡ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ 4
ܕܐܒܘܗܝ. ܘܐܬܚܝܠ ܘܩܛܠ ܠܟܠܗܘܢ ܐܚܘܗܝ ܒܩܪܒܐ. ܘܐܦ ܡܢ ܣܒܐ ܕܝܣܪܝܠ
ܩܛܠ. * ܒܪ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܗܘܐ ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ 5
ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܘ ܕܒܝܬ ܐܚܐܒ. ܡܛܠ 6
ܕܚܬܗ ܕܐܚܐܒ ܗܘܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܠܐ ܨܒܐ ܡܪܝܐ ܠܡܚܒܠܘܗ 7
ܠܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܛܠ ܡܘܡܬܐ ܕܝܡܐ ܠܕܘܝܕ. ܕܢܬܠ ܠܗ ܫܪܓܐ ܢܗܝܪܐ ܘܠܒܢܘܗܝ.
ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. * ܒܝܘܡܘܗܝ ܡܪܕܘ ܐܕܘܡܝܐ. ܡܢ ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܩܝܡܘ 8
ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. * ܘܥܒܪ ܝܗܘܪܡ ܥܡ ܪܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܪܟܒܘܗܝ ܥܡܗ. 9
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܩܡ ܒܠܠܝܐ. ܩܛܠ ܠܐܕܘܡܝܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܪܘܪܒܢܐ ܕܪܟܒܐ. * ܘܡܪܕܘ ܐܕܘܡܝܐ 10
ܡܢ ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܡܪܕܘ ܐܕܘܡܝܐ ܕܥܡܪܝܢ
ܒܠܒܢܐ. ܡܢ ܫܘܠܛܢܗ. ܡܛܠ ܕܫܒܩ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܘܗܝ.

Et ambulavit in omnibus viis Asæ patris sui, nec recessit ab eis, faciens quod rectum erat coram Domino. 32 Verùm excelsa non aboleverat hucusque, & populus non composuerant cor suum erga Deum patrum suorum. 33 Reliqua gesta Jehosaphati, cùm priora tum posteriora, ecce scripta sunt inter gesta Jehu filii Hananis, de quo scriptũ est in libro regum Israelis. 34 Post hæc accessit Josaphat rex Judæ ad Ehaziam regem Israelis illum flagitiosum, qui plura scelera commisit quàm omnes reges Israelis: 35 Accessit inquam, ad eum ut naves componeret quæ proficiscerentur in Tharsis: composuerunt autem naves in urbe Isinu-geber. 36 Et prophetavit Eliazar filius patrui ejus in urbe Maresa de Josaphato, & dixit ei; Propter tuum cum Ehazia consortium, concussit Dominus omnia opera tua, ita confractæ sunt naves, nec potuerunt proficisci in Tharsis. 37

CAP. XXI.

Postquam occubuit Josaphat cum patribus suis, & sepultus fuit penes patres suos in civitate Davidis, successit in regno Jehoram filius ejus. 1 Hic fratres habebat filios Josaphati, quorum hæc sunt nomina: Azaria, Nahiael, Zacharia, Azaria, Melchael, Sephatia: hi omnes erant filii Josaphati regis Judæ. 2 His dederat pater eorum dona multa, argentum & aurum, multaque munera, & civitates Judæ munitas: Jehoramo verò datum fuit regnum, quippe qui esset filius ejus natu maximus. 3 Cùm ergò Jehoram patris sui regnum suscepisset, seseque confirmâsset, interfecit omnes fratres suos in bello, simulq; *quosdam* è senioribus Israelis interfecit. 4 Natus erat annos trigintaduos cùm regnum occupavit, & octo annos regnavit in Jerusalem. 5 Ambulavit in viis regum Israelis, quemadmodum fecerant Ahabitæ; soror enim Ahabi erat ejus uxor. 6 Et quanvis malè se gessisset coram Domino, Noluit tamen Dominus extinguere domum Davidis, propter jusjurandum quod juraverat Davidi, daturum se *scilicet* ipsi & filiis ejus lucernam splendentem cunctis diebus. 7 In diebus ejus defecerunt Adumæi ab obedientia Judæ, & constituerunt sibi regem. 8 Quapropter transivit Jehoram cum suis ducibus, stipatus omnibus curribus suis: & factum est ut nocte surgens perimeret Adumæos, deficerentque ad eum duces curruum. 9 Nihilominus rebellârunt Adumæi ne essent sub ditione Iudæ, in hunc usque diem. 10 Eodem tempore defecerunt Adumæi qui habitabant in Lebna, ab ipsius imperio; quia dereliquerat Dominum Deum patrum suorum:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

32 Καὶ (τ) ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (υ) Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
33 κυρίου. (φ) Ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν (χ) καρδίαν αὐτῶν πρὸς
34 κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (ψ) αὐτῶν. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφὰτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ
35 γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰοὺ τοῦ Ἀνανί, ὃς κατέγραψε βιβλίον (ω) βασιλέων Ἰσραήλ. Καὶ μετὰ ταῦ-
36 τα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς (α) Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν, Ἐν
τῷ ποιῆσαι καὶ (β) πορευθῆναι πρὸς αὐτόν, τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησε
37 πλοῖα ἐν Γασίων Γαβέρ. Καὶ (γ) προεφήτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ (δ) Δωδία ἀπὸ Μαρισῆς ἐπὶ Ἰω-
σαφάτ, λέγων, Ὡς ἐφιλίασας τῷ Ὀχοζίᾳ, ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά
σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη (ε) πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

Et ambulavit in viis patris ſui Aſa: & non declinavit à faciendo 32
rectum coram Domino. Sed & excelſa adhuc ſubſiſtebant: & ad- 33
huc populus non direxit cor ſuum ad Dominum Deum patrum ſuorum.
Et reliqua verba Joſaphat prima & ultima, ecce ſcripta in ſermonibus 34
Jehu filii Anani, (k) qui conſcripſit librum regum Iſrael. Et poſt hæc 35
communicavit Joſaphat rex Judæ erga Ochoziam regem Iſrael: Et 36
(l) hic iniquè fecit In faciendo, & (m) eundo ad eum, ad faciendum
navigia ad eundum in Tharſis. Et fecit navigia in Gaſion Gaber. Et 37
prophetavit Eliezer filius Dodia de Mariſa ſuper Joſaphat, dicens;
Sicut amicitiam junxiſti Ochoziæ; (n) quaſſavit Dominus opus tuum,
& contrita ſunt navigia tua: & non potuerunt ire in Tharſis.

MS.A. (τ) ἐπορεύθη τῇ (υ) Ἀσά, οὐκ (φ) Ἀλλὰ τὰ (χ) καρδίαν πρὸς κύριον θεὸν (ψ) ἑαυτῶν. (ω) βασιλέως (α) * Ὀζίαν (β) πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησεν πλοῖα (γ) ἐπροφήτευσεν (δ) Ὠδία (ε) τοῦ πορευθῆναι

ΚΕΦ. κα'.

1 ΚΑὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων (α) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ
2 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ ἕξ, Ἀζαρίας, καὶ Ἰεϊήλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρί-
3 ας, (β) καὶ Μιχαήλ, καὶ Ζαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πα-
τὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα (γ) μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα,
4 καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωράμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. Καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν
αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσ-
5 ραήλ. (δ) Ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν (ε) αὐτοῦ, καὶ
6 ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραήλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος
7 Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαὰβ ἦν αὐτοῦ (ζ) γυνή, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. Καὶ οὐκ ἐ-
βούλετο κύριος (η) ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυίδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυίδ, καὶ ὡς
8 εἶπεν αὐτῷ, δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
9 ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ (θ) ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα. Καὶ ᾤχετο Ἰωρὰμ μετὰ
τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν
10 κυκλοῦντα αὐτόν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. Καὶ
ἀπέστη (ι) ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἀπέστη (κ) Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε (λ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (μ) αὐτοῦ.

CAP. XXI.

ET dormivit Joſaphat cum patribus ſuis, & ſepultus eſt in civitate 1
David. Et regnavit Joram filius ejus pro eo. Et ei fratres, filii Jo- 2
ſaphat (a) ſex: Azarias, & Jeiel, & Zacharias, & (b) Azarias,
& Michael, & Zaphatias. Omnes hi filii Joſaphat regis Juda. Et 3
dedit eis pater eorum dona multa, argentum, & aurum, & arma cum
civitatibus muratis in Juda: & regnum dedit ipſi Joram, quoniam
hic primogenitus. Et ſurrexit Joram ſuper regnum (c) ſuum: & in- 4
valuit, & occîdit omnes fratres ſuos in gladio, & de principibus Iſrael.
Cùm eſſet ipſe triginta & duorum annorum, conſtitutus eſt Joram 5
ſuper regnum ſuum: & octo annos regnavit in Hieruſalem. Et am- 6
bulavit in via regum Iſrael, ſicut fecerat domus Achaab: quoniam filia
Achaab erat ejus uxor. Et fecit malum coram Domino. Et noluit Do- 7
minus exterminare domum David, propter teſtamentum quod diſpo-
ſuerat ipſi David, et (d) ſicut dixerat ei, dare ei lucernam, & filiis ejus
omnes dies. In dieb' illis receſſit Edom à Juda: & regnare fecerũt ſuper 8
ſe regem. Et abiit Joram cum (e) principibus, & omnis equitatus cum eo. 9
Et factum eſt, & ſurrexit nocte, & percuſſit Edom, qui circumde-
derat eum, & principes curruum: & fugit populus ad tabernacula
ſua. Et receſſit à Juda Edom uſque in diem hanc. Tunc receſſit 10
Lomna in tempore illo de manu ejus: quoniam dereliquit Dominum Deum patrum ſuorum.

MS.A. (α) ἑαυτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν ἑαυτοῦ ἐν (β) καὶ Μισαήλ, καὶ Σαφατίας· (γ) μετὰ πόλεων (δ) Ὢν αὐτὸς τριάκοντα (ε) ἑαυτοῦ, (ζ) ἡ γυνή, (η) ἐξολεθρεῦσαι (θ) ἐβασίλευσεν (ι) Ἐδὼμ ἀπὸ χειρὸς Ἰούδα ἕως (κ) Λοβνὰ (λ) τὸν κύριον θεὸν (μ) ἑαυτοῦ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

32 33 * ومشي في طرق أسا أبيه * ولم يرجع عن فعل الحسنات قدام الله * غير ان مذابح
34 الأصنام لم يقلعها الى هلك الغاية * ولم يصلح الشعب قلوبهم لإله آبائهم * وسائر الفاظ
يوسافاط الأولى والأخيرة * ها هي مكتوبة في الفاظ ياهو بن صفنيا النبي * في كتاب سفر
35 ملوك بني اسرائيل * وبعد ذلك تقدم يوسافاط الى عند أحزيا ملك بني اسرائيل ذلك المنافق *
36 الذي صنع كل شر أكثر من سائر ملوك اسرائيل * فتقدم اليه أن يصنع سفنا في عصيون
37 المدينة * ليمروا الى ترسيس * وتنبأ العازار بن عمه في مريشا مدينته وتنبي على يوسافاط
وقال * لأجل اختلاطك مع أحزيا محق الرب سائر أعمالك * والسفن تنكسر ولا تقدر تمضي
الى ترسيس *

Ambulavit in viis Aſæ patris ſui, nec 32
deſtitit ab agendis bonis operibus coram
Deo: Excepto tamen quòd altaria ido 33
lorum non avulſerat ad id uſque tem-
poris, neque diſpoſuerat populus cor ſuum
erga Deum majorum ſuorum. Reliquæ 34
res geſtæ Joſaphati priores ac poſterio-
res, ecce ſcriptæ ſunt inter res geſtas
Jehu filii Sephaniæ prophetæ, in libro
tomi regum Iſraelitarum. Poſtea con- 35
ſociavit ſe Joſaphat cum Ahazia rege
illo Iſraelitarum impiiſſimo, qui omnia
iniquitatum genera plùs commiſit quàm
omnes reges Iſraelis: Conſociavit, in- 36
quam, ſe ei, ad faciendum naves in
urbe Eſion, ut irent in Tharſis. Qua- 37
propter prophetavit Eliazar filius pa-
trui ejus in urbe ſua Maſria: prophe-
tavit, inquam, contra Joſaphatum, &
ait; Ob tuum cum Ahazia commerci-
um, irrita fecit Dominus cuncta opera
tua, & naves frangentur, nec poterunt
ire in Tharſis.

* الفصل الحادي والعشرون *

1 * واضطجع يوسافاط مع آبائه * ودفن عند أبيه في قرية داود * وملك بعده يورام
2 ابنه * وكان له اخوة * وهذه أسماؤهم * عزريا * ميخائيل اشعريا * عزريو * مالاخائيل *
3 سفطيا * هؤلاء بنو يوسافاط ملك يهوذا * وأعطاهم أبوهم مواهب كثيرة وضياعا عظيمة
4 في يهوذا * وأعطى يورام ابنه الملك لأنه الكبير * فقام بملك أبيه وتجبر * وقتل سائر
5 اخوته في الحرب * وأيضا من كهنة بني اسرائيل * وكان حين ملك ابن اثنين
6 وثلاثين سنة * وملك بأورشليم ثمانية سنين * ومشي في طرق ملوك اسرائيل * كما صنع
7 بيت أحاب * لأن أخت أحاب كانت امرأته * وصنع السوء قدام الله * ولم يشأ أن يهلك
بيت داود * لأجل العهود التي عاهد بها داود * أن يعطيه سراجا نيرا * ولأولاده سائر أيامه *
8 9 * وفي أيامه نافق الأدوميون من تحت يد ملوك يهوذا * وأقاموا عليهم ملكا * فعبر يورام
مع عظمائه وسائر كبرائه * وهو قام في الليل فحرب الأدوميين * فجاء اليه كبراء المتعظمين *
10 * ونافقوا الأدوميون الذين في لبنان في ذلك الزمان من تحت يده * لأنه خلا الله
اله آبائه *

CAP. XXI.

DEmum Joſaphato cum majoribus 1
ſuis occumbente, & in civitate Davidis
prope patrem ſuum ſepulto, regnavit poſt
eum Joram filius ejus. Huic erant 2
fratres, quorum hæc ſunt nomina:
Azaria, Michael, Iſcharia, Azario, Ma-
lachael, Saphatia: hi erant filii Joſa-
phati regis Judæ. His dedit pater eo- 3
rum munera permulta, & civitates ma-
gnas in Juda; Joramo verò filio ſuo
dedit regnum, quia erat natu maximus.
Is regno patris ſui potitus & firmatus, 4
occîdit omnes fratres ſuos in bello, &
aliquos etiam è ſacerdotibus Iſraelita-
rum. Erat autem cùm regnavit, natus 5
annos triginta duos; & regnavit in
Jeruſalem annis octo. Ambulavit in 6
viis regum Iſraelis, quemadmodum
fecerat familia Achabi; nam Achabi ſo-
ror erat uxor illius: denique ſcelératè
ſe geſſit coram Deo, Qui tamen no- 7
luit perdere domum Davidis propter fœ-
dera quæ pepigerat cum Davide, daturum
ſe lucernam fulgentem ipſi & filiis
ejus, cunctis diebus. Hujuſce tempori- 8
bus ſubtraxerunt ſe Edomæi ab imperio
regum Judæ, creato ſibi rege. Quamo- 9
brem profectus Joram cum magnatibus
omnibuſque proceribus ſuis, & noctu
ſurgens, deprædatus eſt Edomæos, &
ad eum ſe contulerunt maximi magna-
tum. Eodem tempore ſubtraxerunt ſe 10
Edomæi qui erant in Libano, ab ipſius
imperio; eò quòd dereliсto Deo, Deo
majorum ſuorum,

Et Jehudah compulit & ,Jerusalaim habitatores fecit fornicari &,Jehudah montibus in excelsa fecit ipse Etiam
12 11 גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיֶּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ וַיָּבֹא
ambulasti non quod Pro : tui patris David Deus Dominus dixit Sic : dicendo ,propheta Elijahu ab scriptura eum ad
אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ
,Jehudah fecisti fornicari & ,Israel regum via in ambulasti Et .Jehudah regis Asa viis in &,tui patris Jehosaphat viis in
13 בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה
.occidisti te *præ* bonos tui patris *domum* ,tuos fratres etiam & ,Achab *domus fornicari secundū* ,Jerusalaim habitatores &
וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃
tu Et .*tuam substantiam omnem* & ,tuas uxores *in* & ,tuos filios *in* & ,tuū populum *in* magna *percussione percutiens* Dominus Ecce
15 14 הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ וְאַתָּה
suscitavit Et .*diebus super diebus* infirmitate præ tua intestina egrediātur donec,tuorū *intestinorū* infirmitate in,multis infirmitatibꝰ in
16 בָּחֳלָיִם רַבִּים בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃ וַיָּעַר
,eū sciderūt &,Jehudah in ascenderūt Et .Æthiopum *manum super* qui ,Harabum & , Pelistim spiritum Jehoram *super* Dominꝰ
17 יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֵת רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ
Jehoachaz nisi ,filius ei remansit non & ;ejꝰ uxores &,ejꝰ filios etiā & , regia domo in *inventam* substantiā omnē *captiverūt* &
וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז
dies ad fuit Et .*sanitatem* non *ad* ,infirmitate ejꝰ intestinis in Dominus eū percussit hoc totum post Et .ejus *filiorum* minor
19 18 קְטֹן בָּנָיו׃ וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ יְהוָה בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיְהִי לְיָמִים
infirmitatibꝰ in est mortuꝰ &,ejꝰ infirmitate cum ejꝰ intestina sūt egressa,duorū annorū dierum finis *egrediēdi tempꝰ secundū* &,diebꝰ ex
מִיָּמִים וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים שְׁנַיִם יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת בְּתַחֲלֻאִים
octo & ,*ipso regnando in* erat duorū & triginta *Filius* .suorū patrū cōbustionē secūdm combustionē ejꝰ populꝰ ei fecerūt non Et .malis
20 רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה
.regum sepulchris in non sed ,David civitate in eū sepelierūt Et .desiderio absq; ambulavitque :Jerusalaim in regnavit annis
שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃

CAP. XXII. כב

agmen occiderat primos omnes nam : eo pro *parvum* ejus filium Achazjahu Jerusalaim habitatores regē constituerūt Et
1 וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי כָל־הָרִאשֹׁנִים הָרַג הַגְּדוּד
duorum & quadraginta Filius .Jehudah regis Jehoram filius Achazjahu regnavit Et .*castrametationē* ad Harabibus cum *veniens*
2 הַבָּא בָעַרְבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
Etiam .Homri filia Hathaljahu ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit uno anno &,*ipso regnando in* Achazjahu annorum
3 שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי׃ גַּם־
oculis in malum fecit Et .*faciendum impiè ad ,ejus consiliaria fuerat* ejus mater nam :Achab domus viis in ambulavit ipse
4 הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
.ei *corruptionem* ad ejus *patris mortem post* ,consiliarii ei fuerunt ipsi quippe : Achab domus sicut ,DOMINI
יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי־הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ׃
Aram regem Ghazael *super* ,bellum ad Israel rege Achab filio Jehoram cum perrexit & : ambulavit eorū consilio in Etiam
5 גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם
.Joram Aramæi percusserunt Et .Ghilhad Ramoth in
בְּרָמוֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃

Versio VULG. LAT.

Insuper & excelsa fabricatꝰ est in urbibꝰ Juda,& fornicari fecit habitatores Jerusalē,& prævaricari Judam. 11 Allatæ sunt autem ei literæ ab Elia propheta, in quibus scriptū erat; Hæc dicit Dn̄s Deꝰ David patris tui; Quoniam non ambulâsti in viis Josaphat patris tui,& in viis Asa regis Juda, 12 Sed incessisti per iter regū Israel,& fornicari fecisti Judā,& habitatores Jerusalē,imitatꝰ fornicationē domꝰ Achab;insuper et fratres tuos,domū patris tui, meliores te, occidisti : 13 Ecce Dn̄s percutiet te plagâ magnâ,cum populo tuo,& filiis, & uxoribꝰ tuis,universâque substantiâ tuâ. 14 Tu autē ægrotabis pessimo languore uteri tui, donec egrediantur vitalia tua paulatim per singulos dies. 15 Suscitavit ergò Dn̄s contra Joram spiritū Philisthinorum,& Arabū, qui confines sunt Æthiopibꝰ. 16 Et ascenderunt in terrā Juda,& vastaverunt eam,diripuerúntque cunctam substantiam, quæ inventa est in domo regis,insuper & filios ejꝰ, & uxores : nec remansit ei filius,nisi Joachaz, qui minimus natu erat. 17 Et super hæc omnia,percussit eum Dn̄s alvi languore insanabili. 18 Cúmque diei succederet dies, & temporū spatia volverentur, duorū annorum expletus est circulus : & sic longâ consumptus tabe, ita ut egereret etiam viscera sua, languore pariter et vitâ caruit. Mortuúsq; est in infirmitate pessima, & non fecit ei populus secundùm morem combustionis, exequias,sicut fecerat majoribꝰ ejus. 19 Trigintaduorū annorū fuit,cùm regnare cœpisset,et octo annis regnavit in Jerusalē. Ambulavítque non rectè,& sepelierunt eum in civitate David : veruntamen non in sepulchro regum. 20

CAP. XXII.

COnstituerunt autem habitatores Jerusalem Ochoziam filium ejus minimum, regem pro eo : omnes enim majores natu, qui ante eum fuerant, interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in castra : regnavítque Ochozias filius Joram regis Juda. 1 Quadraginta duorum annorum erat Ochozias cùm regnare cœpisset, & uno anno regnavit in Jerusalem, & nomen matris ejus Athalia filia Amri. 2 Sed & ipse ingressus est per vias domûs Achab : mater enim ejus impulit eum ut impiè ageret. 3 Fecit igitur malum in conspectu Domini, sicut domus Achab : ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui, in interitum ejus. 4 Ambulavítque in consiliis eorum. 5 Et perrexit cum Joram filio Achab rege Israel, in bellum contra Hazael regem Syriæ in Ramoth Galaad : vulneraverúntque Syri Joram.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܐܦ ܗܘ ܥܒܕ ܒܡܬܐ ܒܛܘܪܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܫܩܝ ܚܡܪܐ ܠܢܙܝܪ̈ܘܗܝ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܕܪ
12 ܠܝܗܘܕܝܐ. * ܘܐܬܝܗܒ ܠܘܬܗ ܡܢ ܦܬܓܡ̈ܐ ܕܐܠܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ
ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܟ. ܚܠܦ ܕܠܐ ܗܠܟܬ ܒܐܘܪܚܬܗ ܕܝܗܘܫܦܛ ܐܒܘܟ:
13 ܘܒܐܘܪܚܬܗ ܕܐܣܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ:* ܘܗܠܟܬ ܒܐܘܪܚܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܛܥܝܬ
ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܥܡܘܪ̈ܝ ܐܘܪܫܠܡ: ܒܙܢܝܘܬܐ ܕܒܝܬ ܐܚܒ. ܘܐܦ ܠܐܚ̈ܝܟ ܒܢ̈ܝ ܐܒܘܟ ܕܛܒܝܢ
14 ܡܢܟ ܩܛܠܬ. * ܗܐ ܡܪܝܐ ܡܚܐ ܠܟ ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܠܥܡܟ ܘܠܒܢ̈ܝܟ ܘܠܢܫ̈ܝܟ.
15 ܘܠܟܠܗܘܢ ܢܟܣ̈ܝܟ. * ܘܐܢܬ ܒܟܘܪܗܢܐ ܢܓܝܪܐ ܬܡܘܬ. ܘܒܬܫܢܝܩܐ ܒܝܫܐ ܬܐܒܕ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܗܕܐ
16 ܢܦܩܘܢ ܡܥ̈ܝܟ. ܡܢ ܟܘܪܗܢܟ. ܘܫܢ̈ܝܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܒܬܫܢܝܩܐ ܬܬܪܡܐ. * ܘܢܥܝܪ ܡܪܝܐ
17 ܥܠ ܝܗܘܪܡ ܪܘܚܐ ܕܦܠܫܬܝ̈ܐ ܘܕܥܪ̈ܒܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܬ ܗܢܕܘܝ̈ܐ: * ܘܢܣܩܘܢ ܥܠ ܝܗܘܕܐ:
ܘܢܚܪܒܘܢ ܐܢܘܢ: ܘܢܫܒܘܢ ܟܠܗ ܒܙܬܐ ܕܡܫܬܟܚܐ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܐܦ ܒܢܘ̈ܗܝ
18 ܘܢܫ̈ܘܗܝ. ܘܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ ܒܪܐ ܕܟܪܐ. ܐܠܐ ܠܐܚܙܝܐ ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ. * ܡܢ ܒܬܪ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ. ܡܚܘܬܐ ܬܗܘܐ ܒܡܥ̈ܘܗܝ. ܘܒܟܘܪܗܢܐ ܢܓܝܪܐ ܢܡܘܬ. ܘܐܣܝܘܬܐ ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܗ.
19 ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܟܕ ܫܠܡܬ ܡܠܬܗ ܕܢܒܝܐ ܠܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ. ܢܦܩܘ
ܡܥ̈ܘܗܝ ܡܢ ܟܘܪܗܢܗ. ܘܡܝܬ ܒܟܘܪܗܢܐ ܒܝܫܐ. ܘܠܐ ܥܒܕ ܠܗ ܥܡܐ ܐܝܩܪܐ. ܐܝܟܢܐ
20 ܕܥܒܕܘ ܠܐܒܗ̈ܘܗܝ. * ܒܪ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܗܘܐ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ
ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܙܠ ܕܠܐ ܪܓܬܐ: ܘܐܬܩܒܪ ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܘܠܐ ܒܩܒܘܪܐ
ܕܡܠܟ̈ܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܒ *

1 * ܘܐܡܠܟܘ ܥܡܘܪ̈ܝ ܐܘܪܫܠܡ. ܠܐܚܙܝܐ ܒܪܗ ܒܕܘܟܬܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܩܫܝܫ̈ܐ. ܩܛܠ
ܐܢܘܢ ܓܝܣܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܘ ܥܪ̈ܒܝܐ. ܘܚܪܒܘ ܡܫܪܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܠܟ ܐܚܙܝܐ ܒܪ ܝܗܘܪܡ
2 ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܗܘܐ ܐܚܙܝܐ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܫܢܬܐ ܚܕܐ
3 ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܥܬܠܝܐ ܒܪܬ ܥܡܪܝ. * ܘܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܐ ܕܒܝܬ ܐܚܒ.
4 ܡܛܠ ܕܒܪ ܚܬܗ ܗܘܐ ܕܐܚܒ. * ܘܐܦ ܗܘ ܐܣܓܝ ܒܚܛܗ̈ܝܐ. ܘܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
ܐܝܟ ܒܝܬܗ ܕܐܚܒ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܡܠܟܢ̈ܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܐܒܘܗܝ.
5 ܠܡܘܒܕܢܗ. ܡܛܠ ܕܒܡܠܟܗܘܢ ܡܗܠܟ ܗܘܐ. * ܘܐܙܠ ܥܡ ܝܘܪܡ ܒܪ ܐܚܒ ܡܠܟܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܩܪܒ ܩܪܒܐ ܥܡ ܚܙܐܝܠ ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܒܪܡܬ ܓܠܥܕ. ܘܡܚܘ ܐܕܘܡܝ̈ܐ ܠܝܘܪܡ.

Is etiam fecerat excelsa in monte Judæ,vino potavit Nazaræos Jerosolymorū,& dispersit Judæos. 11 Quamobrem delatꝰ fuit ad eum de sermonibꝰ Eliæ prophetæ *quidā* quo sic eū alloquebatur; Ita dicit Dn̄s Deꝰ Davidis patris tui,Quia non ambulâsti in viis Jehosaphati patris tui,& in viis Asæ regis Judæ: 12 Sed ambulâsti in viis regū Israelis,& seduxisti Judā & habitatores Jerusalem scortatione domꝰ Achabi; fratres quoq; tuos, filios patris tui, qui te meliores erant,occidisti : 13 Ecce Dn̄s percussurus te est plagâ magnâ, & populum tuum, filios tuos , uxores tuas, omnesque facultates tuas. 14 Et tu diuturno morbo morieris,& cruciatu gravissimo peribis; adeo ut præ morbo tuo affluant viscera tua:& multis quidē annis in cruciatu jacebis. 15 Excitabit quoque Dn̄s contra Jehoramum, spiritum Palestinorum & Arabum commorantium inter Indos : 16 Qui ascendentes contra Judam,vastabunt eos, & abducent totam prædam quæ reperietur in domo regis, adeoque filios ejus, & uxores; nec relinquetur ei filius masculus, præter Ehaziam filium ejus natu minimum. 17 Post hæc omnia vulnus erit in visceribus ejus, & morbo diuturno morietur , nullumque erit ei medicamentum. 18 Contigit autem post multos dies , ut prophetæ verbo post biennium expleto , effluerent viscera ejus præ morbo ipsiꝰ,& diro morbo moreretur, nullosque præstaret ei populus honores, quemadmodum præstiterant patribus ejus. 19 Natus erat annos triginta duos cùm est regno potitus,& octo annis regnavit in Jerusalem, periitque nemine dolente, & sepultus fuit in civitate Davidis patris ejus, non tamen in monumento regum. 20

CAP. XXII.

CIves autem Jerusalem regem inaugurârunt Ehaziam filium ejus loco ipsius : nam omnes natu majores interfecerat turma; venientes enim Arabes peremerunt castra Israelis : sicque regnavit Ehazia filius Jehorami regis Judæ. 1 Natus erat annos vigintiduos Ehazia cùm inauguratus est regno,et anno uno regnavit in Jerusalem:nomen matris ejus Athalia filia Amri. 2 Incessit hic in viis Ahabitarum, quippe qui filius esset sororis Ahabi. 3 Idemque peccata cumulavit , & scelera perpetravit coram Dn̄o sicut domus Ahabi : ipsi enim erant ei consultores post mortem patris ejus,ad perditionem ipsius ; quoniā ex eorum consilio se gerebat. 4 Profectꝰ est cum Joramo Ahabi filio rege Israelis,ad bellum gerendum cum Hazaele rege Adum in Ramat-gelaad, ubi vulnerârunt Adumæi Joramum. 5

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ (ν) ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας (ξ)
12 ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν. Καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου,
λέγων, Τάδε λέγει κύριος (ο) θεὸς Δαυὶδ τοῦ (π) πατρός σου, Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ
13 Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, Καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας (ρ) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἐξεπόρνευσεν (σ)
14 οἶκος Ἀχαὰβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας, Ἰδοὺ κύ-
ριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ἐν γυναιξί σου, καὶ ἐν
15 πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. Καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου
16 μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. Καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλοις, καὶ τοὺς
17 Ἄραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπ-
έστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέ-
18 ρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς, ἀλλ' ἢ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ (τ)
19 ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλίαν (υ) μαλακίαν ᾗ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. Καὶ ἐγένετο
ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ὡς ἦλθεν (φ) καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ με-
τὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν, καθὼς ἐκ-
20 φορὰν πατέρων αὐτοῦ. Ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὅτε (χ) ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευ-
σεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις
τῶν βασιλέων.

Nam & ipſe fecit excelſa in civitatibus Juda : & fornicari fecit habi- 11
tantes in Hieruſalem : & errare fecit Judam. Et venit ei (f) in ſcri- 12
ptura ab Eliu propheta, dicens; Hæc dicit Dominus Deus David patris
tui; Pro eo, quòd non ambulâſti in via Joſaphat patris tui, & in viis
Aſa regis Juda, Et ambulâſti in viis regum Iſrael, & fornicari feciſti 13
Judã, & habitantes in Hieruſalẽ, ſicut exfornicata eſt domus Achaab, &
fratres tuos filios patris tui bonos ſuper te occidiſti: Ecce Dominus percu- 14
tiet te plagâ magnâ in populo tuo, & in filiis tuis, et in uxoribus tuis, &
in omni apparatu tuo : (g) Et tu in languore malo, in morbo ventris; 15
quoadusque egrediatur venter tuus cum languore ex diebus in dies. Et 16
ſuſcitavit Dominus ſuper Joram alienigenas, & Arabas, & confines
Æthiopum. Et aſcenderunt ſuper Judam, & (h) oppreſſerunt : & 17
averterunt omnem apparatum, quem invenerunt in domo regis, &
filios ejus, & filias ejus, et non remanſit ei filius, niſi (i) Ochozias minimus
filiorum ejus. Et poſt hæc omnia, percuſſit eum Dominus in ventrem 18
languore, cui non eſt curatio. Et factum eſt ex diebus in dies, & 19
quando venit tempus (k) dierum, duos dies, exivit (l) venter ejus cum
morbo ; & mortuus eſt in languore malo. Et non fecit populus ejus (m)
funus, ſicut funus patrum ejus. Fuit triginta & duorum annorum, 20
quando regnavit : et octo annos regnavit in Hieruſalem. Et ambulavit non
in laude : & (n) ſepultus eſt in civitate David, & non in ſepulchris
regum.

MS.A. (ν) ἐν πόλεσιν (ξ) Ἱερουσαλὴμ, καὶ (ο) ὁ θεὸς (π) πατρός σου * καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ (ρ) Ἱερουσαλὴμ, ὡς (σ) ὁ οἶκος (τ) ταῦτα ἐπάταξεν (υ) μαλακίᾳ ἐν ᾗ οὐκ (φ) ὁ καιρὸς (χ) ἐβασίλευσεν * ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη ἐν οὐκ ἐπαίνῳ, καὶ

ΚΕΦ. κβ'.

1 ΚΑὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν (α) υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐ-
τοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε (β) τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς λῃστήριον, οἱ Ἄραβες καὶ
2 οἱ Ἀλιμαζονεῖς. καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ (γ) βασιλέως Ἰούδα. (δ) Ὢν ἐτῶν εἴκοσι
Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γο-
3 θολία θυγάτηρ (ε) Ἀμβρί. Καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαὰβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος
4 τοῦ ἁμαρτάνειν. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς (ζ) οἶκος Ἀχαὰβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν (η)
5 αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, Καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς
αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ (θ) Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ
βασιλέα Συρίας εἰς (ι) Ῥαμὼθ Γαλαάδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ.

CAP. XXII.

ET regem fecerunt habitantes in Hieruſalem Ochoziam filium ejus 1
parvum pro eo : quoniam omnes ſeniores occiderat ſuperveniens ſuper
eos agmen latronum, Arabes, & (a) Alimazones. Et regnavit Ocho- 2
zias filius Joram regis Juda : Cùm eſſet annorum (b) viginti Ochozias,
regnavit: & annum unum regnavit in Hieruſalem: Et nomen matri ejus
Gotholia filia Ambri. Et hic ambulavit in via domûs Achaab : quoni- 3
am mater ejus erat conſiliaria peccandi. Et fecit malum coram Domi- 4
no, ſicut domus Achaab : quoniam ipſi erant ei conſiliarii, poſtquàm pa-
ter ejus mortuus fuerat, ad exterminandum eum. Et in conſiliis eorum 5
ambulavit. Et ivit cum Joram filio Achaab rege Iſrael ad bellum ſuper
Azael regẽ Syriæ in Rhamoth Gilaad. Et percuſſerunt ſagittarii Joram:

MS. A. (α) τὸν υἱὸν (β) τὸ λῃστήριον τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς, οἱ (γ) βασιλεὺς (δ) Ὢν εἴκοσι ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας, καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν ἐβασίλευσεν (ε) Ζαμβρί. (ζ) ὁ οἶκος (η) αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, σύμβουλοι, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι (θ) * Ἀχαὰμ εἰς πόλεμον (ι) Ῥεμμώθ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 * وصنع اوثانا في جبل يهودا * وسقا خمرا الخيارين من بيت المقدس * وبدد بيت يهودا
12 * فبلغه الفاظ من ايليا النبي * وقال * هكذا يقول الله اله داود ابيك * اذ لم تسلك في
13 طرق يوشافاط ابيك وفي طرق اسا ملك يهودا * ومشيت في طرق ملوك اسرايل * واطغيت
يهودا وسكان اورشليم بزنا بيت احاب * وكذلك قتلت اخوتك الذين كانوا اخير منك
14 15 * والله اليوم يضربك ضربة عظيمة * ولامتك * ولبنيك * ولنسايك * ولساير ما لك * وانت
16 في علة عظيمة تموت * وتخرج امعاوك من جوفك * وتقع في عذاب سنين كثيرين * ويثير
17 الله عليك روح الفلسطينيين * والعربانيين الذين يسكنون مجاورين الهند * ويطلعون
على يهودا * ويحربونهم ويردون ساير السبي الذي في بيت الملك * وكذلك بنيه ونسايه *
18 ولا يخلى له ابن ذكر الا احزيا ابنه الصغير فقط * ومن بعد هذه كلها ضربة تكون
19 في امعايه * وبوجع عظيم يموت * ولا يكون له عافية * وكان بعد ايام كثيرين حين
كمل كلام النبي * خرج امعاوه من جوفه * ومات بعلة عظيمة * ولم يكرمه الشعب كما
20 صنعوا لابيه * وكان ابن اثنين وثلاثين سنة حين جلس في الملك * وملك في
اورشليم ثمانية سنين * ومضى بغير رحمة * ودفن في قرية داود ابيه * وليس في قبور
الملوك *

Idola feciſſet in monte Judæ, vinum 11
bibere compuliſſet electos ex æde ſacro-
ſancta, & domum Judæ diſſipâſſet.
Hac de cauſa pervenerunt ad eum ſer- 12
mones ab Elia propheta in hanc ſententi-
am; Sic dicit Deus, Deus Davidis pa-
tris tui : Cùm non ambulaveris in
viis Joſaphati patris tui, & in viis
Aſæ regis Judæ; Sed ambulaveris in 13
viis regum Iſraelis, & ſeduxeris Ju-
dam ac cives Jeroſolymorum ſcortatio-
nibus domûs Achabi; præterea occide-
ris fratres tuos qui te meliores erant:
Idcirco Deus hodie te, populumque tu- 14
um, filios tuos, uxores tuas, & quic-
quid tuum eſt, ſævâ plagâ percutiet : Et 15
tu graviſſimo morbo morieris, adeo ut in-
teſtina tua diffluant è ventre tuo, & in
cruciatum incidas annis multis. Et ex- 16
citabit in te Deus ſpiritum Philiſthæo-
rum, & Arabum qui habitant in confini-
bus Indiæ: Qui aſcendent contra Ju- 17
dæos, prædabuntur eos, & reducent o-
mnia ſpolia quæ extant in domo regis,
eodemque modo filios & uxores ejus;
nec relinquetur ei filius maſculus, præ-
ter ſolum Ahaziam filium ejus natu
minimum. Poſt hæc omnia, plaga erit 18
in viſceribus ejus, & in graviſſimo atque
incurabili dolore morietur. Itaque con- 19
tigit poſt multos dies, cum expleta jam
eſſent verba prophetæ, ut inteſtina ejus
exirent è ventre ipſius, & graviſſimo
morbo moreretur, nullumque ei populus
honorem exhiberet quemadmodum fece-
rant patri ipſius. Trigeſimum ſecun- 20
dum agebat annum cùm ſediſſet in regno,
& annis octo regnavit in Jeruſalem; de-
mum interiit abſque ulla commiſeratio-
ne, & ſepultus eſt in civitate Davidis
patris ſui, ſed non in ſepulchris regum.

* الفصل الثاني والعشرون *

1 * وجلس احزيا ابنه بعده باورشليم * لان اخوته ابادهم الحرب * لان العرب جاوا واخربوا ساير
2 اسرايل * وملك احزيا بن يورام ملك يهودا وهو ابن اثنين وعشرين سنة * وملك باورشليم
3 4 سنة واحدة * واسم امه عثليا ابنة عمري * * ومشي في طرق بيت احاب * واخطا خطايا
كثيرة * وصنع الشر قدام الله مثل بيت احاب * لانهم كانوا مشورته بعد موت ابيه
5 وافسدوه * لانه كان يمشي في مشورتهم * ومضى مع يورام بن احاب ملك اسرايل * ليحارب
حازايل ملك ادوم في رامة جلعاد * فضرب الادوميون ليورام *

CAP. XXII.

THronum occupavit poſt eum Ahazia 1
filius ejus in Jeruſalem ; nam fratres e-
jus bello conſumpti fuerant, eò quod Ara-
bes veniſſent, totumque Iſraelem vaſtâſ-
ſent. Itaque cùm regnâſſet Ahazia fili- 2
us Jorami regis Judæ dum annum age-
ret vigeſimum ſecundum, (regnavit au-
tem in Jeruſalem anno uno : & nomen
matris ejus, Athalia filia Amri)
Ambulavit in viis domûs Achabi, & 3
commiſit peccata multa, fecitque malum 4
coram Deo ſicut domus Achabi; quoni-
am iſti, ut erant conſiliarii ejus poſt mor-
tem patris ejus, vitiaverunt eum : u-
pote qui conſilium eorum ſequeretur. Cùm 5
autem abiiſſet cum Joramo filio Achabi
rege Iſraelis, ad pugnandum contra Ha-
zaelem regem Edom in Ramath-galaadis,
ſauciaverunt Edomæi Joramum :

Hazariahu Et .Aram rege Chazael cum *ipso pugnãdo in* Ramah in eã pcusserũt quib° ,plagæ quia ,Izrehel in *se curandũ ad* est reversus Et
6 וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ
Deo à Et .*ipse ægrotans* quia , Izrehel in Achab filium Jehoram *videndum ad* descendit Jehudah regis Jehoram filius
7 בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ וּמֵאֱלֹהִים
quem , Nimsi filium Jehu *ad* Jehoram cum est egressus ,*ipso veniendo in* Et .Joram ad *veniendũ ad*,Achaziahu *destructio* erat
הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר
,Jehudah principes invenit & ,Achab domo cum Jehu *faciendo jus in* ,fuit Et .Achab domũ *succidendũ ad* ,Dominus eũ unxit
8 מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־בֵּית אַחְאָב׃ וַיְהִי בְּהִשָּׁפֵט יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה
ipse &) ,eũ cõprehenderũt &,Achaziahu quæsivit Et .illos interfecit &,Achaziahu ipsi ministrantes Achaziahu fratrum filios &
9 וּבְנֵי אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם׃ וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֻהוּ וְהוּא
quæsivit qui ,*ipse* Jehosaphat Filius,dixerunt nam:eũ sepelierũt &,eũ interemerũt & ,Jehu ad eũ adduxerũt &(,Someron in *latitans*
מִתְחַבֵּא בְשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־יֵהוּא וַיְמִתֻהוּ וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ
quod ,vidit Achaziahu mater Athaliahu Et .regnum *ad potentiã cõtinendũ* ad,Achaziahu domui non &,suo corde toto in Dominum
10 אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ לְמַמְלָכָה׃ וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי־
regis filia Jehosabhath accepit Et .Jehudah domus *regni* semen omne interfecit & ,surrexit & :su° fili° esset mortuus
11 מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת־כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
conclavi in ejus *lactatricem* & eum *dedit &* , *interfectorum* , regis filiorum medio è eum est furata & ,Achaziahu filium Joas
אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר
facieb° à ;Achaziahu soror erat ipsa nam;sacerdotis Jehojadah uxor ,Jehoram regis filia Jehosabhath eũ abscondit & : lectorum
הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֵהוּ יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי
.terram super *regnans* Hathaliah & : annis sex absconditus Dei domo in eis cum fuit Et .eũ interemit non & ,Hathaliahu
12 עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃

CAP. XXIII. כג

filium Ismael & ,Jerocham filium Hazariahu ,*centuriarum principes* assumpsit &,Jehojadah est confortat° septimo anno in Et
1 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזַּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְרֹחָם וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
.fœdere in secum Zichri filium Elisaphat & ,Hadaiahu filium Mahaseiahu & , Hobed filium Hazariahu & ,Jehochanan
יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַבְּרִית׃
in venerunt & ;Israel *patrum capita* & , Jehudah urbib° cunctis de Levitas congregaverunt &,Jehudah per circuiverunt Et
2 וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־
est locut° sicut regnabit regis fili° Ecce ; eos ad dixitque : rege cum Dei domo in fœdus *concio* omnis *excidit* Et.Jerusalaim
3 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּכְרֹת כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
janitoribus,Levitis &,sacerdotib° sabbathũ *venientibus* vobis ex pars Tertia : facietis quod *verbum* Hoc .David filios super,Dominus
4 יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי
.Domini domus atriis in populus omnis & ; fundamenti porta in pars tertia & , regis domo in pars tertia Et .liminum
5 הַסִּפִּים׃ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
omnis Et .*ipsi* sanctitas quia ,ingrediantur ipsi , Levitis ministri & ,sacerdotes nisi DOMINI domum *ingrediatur* ne Et
6 וְאַל־יָבוֹא בֵית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־
.DOMINI custodiam observent populus
הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃

Versio VULG. LAT.

Qui reversus est ut curaretur in Jezrahel : multas enim 6
plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur Ochozias
filius Joram rex Juda, descendit ut inviseret Joram
filium Achab in Jezrahel ægrotantem. Voluntatis quippè 7
fuit Dei adversus Ochoziam , ut veniret ad Joram :
& cùm venisset, & egrederetur cum eo adversum Jehu
filium Namsi, quem unxit Dominus ut deleret domum
Achaab. Cùm ergò everteret Jehu domum Achaab,invenit 8
principes Juda, & filios fratrum Ochoziæ, qui ministrabant
ei, & interfecit illos. Ipsum quoque perquirens 9
Ochoziam, comprehendit latitantem in Samaria :
adductúmque ad se, occidit, & sepelierunt eum:
eò quòd esset filius Josaphat,qui quæsierat Dominum in
toto corde suo: nec erat ultrà spes aliqua , ut de stirpe
quis regnaret Ochoziæ. Siquidem Athalia mater ejus, 10
videns quòd mortuus esset filius suus, surrexit, & interfecit
omnem stirpem regiam domûs Joram, Porrò Josabeth 11
filia regis tulit Joas filium Ochoziæ, & furata est
eum de medio filiorum regis, cùm interficerentur : absconditque
eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorũ:
Josabeth autem , quæ absconderat eum , erat filia regis
Joram, uxor Joiadæ pontificis, soror Ochoziæ, & idcircò
Athalia non interfecit eum. Fuit ergò cum eis in 12
domo Dei absconditus sex annis, quibus regnavit Athalia
super terram.

CAP. XXIII.

ANno autem septimo confortatus Joiada, assumpsit 1
centuriones, Azariam videlicèt filium Jeroham, & Ismahel
filium Johanan, Azariam quoque filium Obed,
& Mahasiam filium Adaiæ, & Elisaphat filium Zechri:
& iniit cum eis fœdus. Qui circumeuntes Judam,congregaverunt 2
Levitas de cunctis urbibus Juda, & principes
familiarum Israel, venerúntque in Jerusalem. Iniit 3
ergò omnis multitudo pactum in domo Dei cum rege:
dixítque ad eos Joiada, Ecce filius regis regnabit: sicut
locutus est Dominus super filios David. Iste est ergò 4
sermo quem facietis : Tertia pars vestrûm qui veniunt 5
ad Sabbatum, Sacerdotum, & Levitarum, & janitorum,
erit in portis : tertia verò pars ad domum regis : & tertia
ad portam, quæ appellatur Fundamenti : omne verò
reliquũ vulgus sit in atriis domûs Domini. Nec quispiam 6
alius ingrediatur domum Domini, nisi sacerdotes,& qui
ministrant de Levitis : ipsi tantummodò ingrediantur,
quia sanctificati sunt : & omne reliquum vulgus observet
custodias Domini.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * ܘܗܦܟ ܠܡܬܐܣܝܘ ܒܐܝܙܪܥܝܠ. ܡܢ ܡܚܘܬܐ ܕܡܚܐܘܗܝ ܒܪܡܬܐ. ܟܕ ܡܬܟܬܫ ܥܡ
7 ܚܙܐܝܠ ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܐܚܙܝܐ ܢܚܬ ܠܡܚܙܝܗ ܠܝܘܪܡ ܒܪܗ ܕܐܚܐܒ ܒܐܝܙܪܥܝܠ. * ܘܡܢ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܡܦܘܠܬܗ ܕܐܚܙܝܐ. ܠܡܐܬܐ ܠܘܬ ܝܘܪܡ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܢܦܩ ܥܡ ܝܘܪܡ ܠܘܬ ܝܗܘ
8 ܒܪ ܢܡܫܝ. ܕܡܫܚܗ ܡܪܝܐ ܠܡܘܒܕܘ ܠܒܝܬܗ ܕܐܚܐܒ. * ܘܗܘܐ ܟܕ ܕܐܢ ܝܗܘ
ܥܡ ܒܝܬܗ ܕܐܚܐܒ. ܐܫܟܚ ܠܪܘܪܒܢܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܘܠܒܢܝ ܐܚܘܗܝ ܕܐܚܙܝܐ. ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ
9 ܠܐܚܙܝܐ. ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ. * ܘܒܥܐ ܠܐܚܙܝܐ. ܘܐܚܕܘܗܝ ܘܗܘ ܡܛܫܐ ܗܘܐ ܒܫܡܪܝܢ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬܗ.
ܘܩܛܠܗ ܘܩܒܪܗ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ. ܕܒܪ ܝܗܘܫܦܛ ܗܘ. ܗܘ ܕܒܥܐ ܠܡܪܝܐ ܒܟܠܗ ܠܒܗ. ܘܠܐ
10 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܒܝܬܗ ܕܐܚܙܝܐ. ܠܡܦܢܝܘ ܚܝܠܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. * ܘܥܬܠܝܐ ܐܡܗ ܕܐܚܙܝܐ. ܚܙܬ
11 ܕܡܝܬ ܒܪܗ. ܩܡܬ ܘܐܘܒܕܬ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܠܟܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. * ܘܕܒܪܬܗ ܝܗܘܫܒܥ
ܒܪܬܗ ܕܡܠܟܐ. ܠܝܘܐܫ ܒܪ ܐܚܙܝܐ. ܘܓܢܒܬܗ ܡܢ ܒܝܬ ܒܢܝ ܡܠܟܐ ܕܡܬܩܛܠܝܢ ܗܘܘ.
ܘܛܫܝܬܗ ܘܠܡܪܒܝܢܝܬܗ ܒܩܝܛܘܢܐ ܕܡܫܟܒܗ. ܘܛܫܝܬܗ ܝܗܘܫܒܥ ܒܪܬ ܡܠܟܐ
ܝܘܪܡ. ܐܢܬܬܗ ܕܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܗܝ ܗܘܬ ܚܬܗ ܕܐܚܙܝܐ. ܡܢ ܩܕܡ ܥܬܠܝܐ. ܘܠܐ
12 ܩܛܠܬܗ. * ܘܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܫܬ ܫܢܝܢ. ܘܥܬܠܝܐ ܐܡܠܟܬ ܥܠ
ܐܪܥܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܓ *

1 * ܒܫܢܬܐ ܫܒܝܥܝܬܐ. ܐܬܥܫܢ ܝܘܝܕܥ. ܘܕܒܪ ܪܘܪܒܢܐ ܕܡܐܘܬܐ. ܠܥܙܪܝܐ ܒܪ ܝܪܚܡ.
ܘܠܐܫܡܥܝܠ ܒܪ ܝܘܚܢܢ. ܘܠܥܙܪܝܐ ܒܪ ܥܘܒܕ. ܘܠܫܡܥܝܐ ܒܪ ܥܕܘ. ܘܠܐܠܝܫܦܛ ܒܪ ܙܟܪܝ.
2 * ܘܟܠܗܘܢ ܗܘܘ ܘܐܚܕܝܢ ܒܡܘܡܬܐ. ܕܢܬܟܪܟܘܢ ܒܝܗܘܕܐ. ܘܟܢܫܘ ܠܗܘܢ ܠܠܘܝܐ. ܡܢ
3 ܟܠܗܘܢ ܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܘܪܝܫܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܝܡܘ ܟܠܗ
ܥܡܐ ܒܡܘܡܬܐ. ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܒܪ ܡܠܟܐ. ܗܘ
4 ܢܥܒܪ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܕܘܝܕ ܥܒܕܗ. * ܗܢܐ ܦܬܓܡܐ ܕܬܥܒܕܘܢ.
5 ܦܠܓܗ ܡܢܟܘܢ ܒܡܥܠܢܝ ܫܒܬܐ ܕܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܘܢܛܘܪܝ ܬܪܥܐ. * ܘܬܘܠܬܐ ܒܒܝܬ
6 ܡܠܟܐ. ܘܬܘܠܬܐ ܒܬܪܥܐ ܕܛܒܚܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܢܛܪܘܢ ܒܕܪܬܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝܐ. * ܘܠܐ ܢܥܘܠ
ܐܢܫ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܠܐ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܗܢܘܢ ܢܥܠܘܢ. ܡܛܠ ܕܩܕܝܫܝܢ ܐܢܘܢ.
ܘܟܠܗ ܥܡܐ. ܢܛܪܘܢ ܡܛܪܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.

Et cùm reversus esset ad curandum se in Jez- 6
rael à vulnere quo sauciaverant eum in Ramatha
dum pugnaret cum Hazaele rege Adum,descendit
Ehazia ad invisendum Joramum
Ahabi filium in Jezraele. Et quidem à 7
Domino fuit ruina Ehaziæ,ut veniret ad Joramũ:cùm
enim venisset,egressus est cum Joramo
ad Jehu filium Iamsi, qui unctus fuerat
jussu Domini ad perdendam domum Ahabi.
Tunc cùm disceptaret Jehu cum gente Ahabi, 8
invenit magnates Judæ,& filios fratrum Ehaziæ,
qui ministrabant Ehaziæ, & interfecit
eos.Deinde quæsivit Ehaziam, & apprehendit 9
eum dum delitesceret in Samaria, & ad se
perductum occidit ac sepelivit,quia dicebat,
Filius Josaphati illius est qui Deum oravit
toto corde suo : nec erat domui Ehaziæ *facultas*
restituendi robur regni. Porrò Athalia 10
mater Ehaziæ,videns mortuum esse filium
suum,surrexit, & perdidit omnem prolem regiam
domûs Judæ. Verùm Jehusebaa filia regis 11
tulit Joasam filium Ehaziæ,& è medio filiorum
regis qui interficiebantur surreptum,
abscondit unà cum nutrice ipsius in cubiculo
lecti sui : abscondit, inquam, eum Jehosebaa
filia regis Jorami,uxor Iojadai sacerdotis
(ipsa enim erat soror Ehaziæ) à conspectu Athaliæ,
& non fuit occisus. Fuit autem abs- 12
consus apud illam in domo Domini, sex annos;
Athaliâ interim super terram regnante.

CAP. XXIII.

ANno septimo animosior factus Iojada, 1
adduxit centuriones, Azariam Iarhumi filium,
Ismaelem filium Iohannis, Azariam filium
Obedi, Semaiam filium Addo, & Elisaphatum
filium Zechri : Qui omnes juramen- 2
to conspirârunt se Iudam perobituros. Quare
cùm ex omnibus Iudæ civitatibus congregâssent
Levitas & præcipuos patres Israelis,
& Ierosolymam venissent, Totusque popu- 3
lus ille jurejurando se astrinxissent in domo
Domini coram rege : dixit eis, Ecce filius regis,
ipse præerit vobis,quemadmodum locutus
est Dominus cum Davide servo suo. Hæc 4
res facienda vobis est: Dimidia pars vestrûm
ingredere sabbatho sacerdotum, Levitarum,
& custodum januarum : Tertia pars in 5
domo regis : tertia pars in porta coquorum :
totus denique populus in atrio domûs Domini,
excubias agant. Nemo ingrediatur do- 6
mum Domini, præter sacerdotes & Levitas;
hi ingredientur, quia sancti sunt : at totus
popul° observent custodiam domûs Domini.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

6 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς (κ) Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι
ἐν (λ) Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας. καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰούδα
7 κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ εἰς (μ) Ἰεζράελ, ὅτι ἠρρώστει. Καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο
καταστροφὴ Ὀχοζίᾳ ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ. καὶ ἐν τῷ (ν) ἐλθεῖν αὐτὸν, ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωρὰμ πρὸς Ἰηοὺ
8 υἱὸν Ναμεσσὶ χριστὸν (ξ) κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοὺ τὸν οἶκον Ἀχαάβ,
καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς (ο) Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζίᾳ, καὶ ἀπέκτεινεν
9 αὐτούς. Καὶ εἶπεν τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς Ἰηοὺ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν, Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, ὃς (π) ἐζήτησε
τὸν κύριον ἐν (ρ) ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζίᾳ κατισχῦσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας.
10 Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ (σ) Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν (τ) ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν
11 τὸ σπέρμα τῆς (υ) βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. Καὶ ἔλαβεν (φ) Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωὰς
υἱὸν (χ) Ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου (ψ) υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν
αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ (ω) εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν (α) Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ
τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ (β) Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ
12 προσώπου (γ) τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ ἦν (δ) μετ' αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος
ἓξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

Et reverſit Joram, ut curaretur in Jezrael à plagis, quibus percuſſerunt 6
eum Syri in Rhamoth, in pugnando ipſum adverſùs Azael regem
Syriæ. Et Ochozias filius Joram rex Juda deſcendit ad viſendum Joram
filium Achaab in Jezrael, quoniam ægrotabat. Et à Deo facta eſt 7
ſubverſio Ochoziæ, ut veniret ad Joram. Et in veniendo ipſum, exiit
cum eo Joram ad Jehu filium Nameſſi (c) unctum Domini in domum
Achaab. Et factum eſt, quando ultus eſt Jehu domum Achaab; & 8
invenit principes Juda, & fratres Ochoziæ miniſtrantes Ochoziæ, &
interfecit eos. Et dixit quærere Ochoziam: & ceperunt eum curantem ſe 9
in Samaria: & duxerunt eum ad Jehu: & interfecit eum: & ſepelierunt
eum, quoniam (d) dixerunt; Filius Joſaphat eſt, qui exquiſivit Dominum
in toto corde ſuo. Et non erat in domo Ochoziæ ad obtinendam
virtutem pro regno. Et Gotholia mater Ochoziæ vidit, quia mortuus eſt 10
filius ſuus, & ſurrexit, & perdidit omne ſemen regni in domo Juda.
Et tulit Joſabeeth filia regis ipſum Joas filium Ochoziæ, & furata eſt 11
eum de medio filiorum regis, qui interficiebantur, & dedit eum, & nutricem
ejus in cubiculum lectorum: & occultavit eum Joſabeeth filia
regis Joram, ſoror Ochoziæ, uxor Jodae ſacerdotis: & occultavit eum
à facie Gotholiæ: & non interfecit eum. Et fuit (e) cum eo in domo Dei 12
abſconditus ſex annos: & Gotholia regnavit ſuper terram.

MS. A. (κ) Ἰζράελ (λ) Ῥαμᾶ (μ) Ἰζράελ, (ν) ἐξελθεῖν, ἐξῆλθεν (ξ) κυρίου. Καὶ ἐγένετο (ο) Ὀχοζία, καὶ (π) * ἐκζητήσει (ρ) ὅλῃ καρδίᾳ (σ) Ὀχοζίᾳ (τ) αὐτῆς ὁ υἱὸς, καὶ (υ) βασιλείας αὐτοῦ ἐν (φ) Ἰωσαβὲθ ἡ θυγάτηρ (χ) Ὀχοζία, (ψ) τῶν υἱῶν (ω) εἰς τὸ ταμεῖον (α) Ἰωσαβὲθ (β) Ἰωιαδὰ (γ) Γοθολίας, καὶ (δ) μετ' αὐτοῦ ἐν

ΚΕΦ. κγ'.

1 ΚΑὶ ἐν τῷ ἔτει (α) τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς (β) ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν
υἱὸν Ἰωράμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν (γ) Ὠβὴδ, καὶ τὸν (δ) Μαασαίαν
2 υἱὸν (ε) Ἀδία, καὶ τὸν (ζ) Ἐλισαφὰν υἱὸν Ζαχαρίου, (η) μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ ἐκύκλωσαν
τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας (θ) πατριῶν τοῦ
3 Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ διέθεντο (ι) πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν οἴκῳ
τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὁ υἱὸς
4 τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. Νῦν ὁ λόγος οὗτος, ὃν ποιήσετε.
5 Τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύλας
τῶν εἰσόδων, Καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς
6 ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. Καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον κυρίου, ἐὰν μὴ (κ) οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται
καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς (λ) φυλασσέτω
φυλακὰς κυρίου.

CAP. XXIII.

ET in anno (a) octavo confortatus eſt Jodae, & aſſumpſit centuriones, 1
Azariam filium Joram, & Iſmael filium Joanan, & Azariam
filium Obed, & Maaſæam filium Adia, & Eliſaphan filium Zachariæ,
ſecum in domum (b) Domini: Et circumierunt Judam, & congregaverunt 2
Levitas de omnibus civitatibus Juda, & principes patriarum Iſrael,
et venerunt in Hieruſalem. Et diſpoſuerunt omnis Eccleſia Juda teſtamentum 3
in domo Dei cum rege. Et (c) oſtendit eis filium regis, et
dixit eis; Ecce filius regis regnet, ſicut locutus eſt Dominus, ſuper domum
David. Nunc verbum hoc eſt, quod facietis. Tertia pars ex vobis 4 5
ingrediantur ſabbatum ſacerdotum, et Levitarum, (d) et ad portas introituum:
et tertia pars in domo regis: et tertia in porta media: et omnis
populus in atriis domûs Domini. Et non ingrediatur in domum Domini, 6
niſi ſacerdotes, et Levitæ, & miniſtrantes (e) Levitarum. Hi ingrediuntur,
quoniam ſancti ſunt: et omnis populus cuſtodiat cuſtodias
Domini.

MS.A. (α) τῷ ἑβδόμῳ (β) ἑκατοντάρχας, (γ) Ἰωβὴδ, (δ) Μασίαν (ε) Ἀδαία, (ζ) Ἐλισαφὰτ (η) μετ' αὐτοῦ (θ) τῶν πατριῶν (ι) πᾶσα ἐκκλησία (κ) ὁ ἱερεὺς (λ) φυλασσέτω

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * فرجع يتطبب في ايزرعال من الضربة التي ضرب في الرامة وهو يحارب حزايل ملك ادوم *
7 ونزل احزيا الي يورام * لانه كان من الرب رجوع احزيا لياتي الي يورام * وحين جاء خرج مع
8 يورام عند ياهو بن نماسي * وكان موهوبا من قدام الله ليهلك بيت احاب * وحين كان
9 يحارب ياهو مع بيت احاب * وجد روساء يهودا وبني اخي احزيا يخدمونه وقتلهم * وطلب
احزيا واستملكه * وكان مرذولا في سمرين * فجاوا به اليه فقتله ودفنه * لانه قال انه ابن
يوسافاط الذي صلي قدام الله من قلبه كله * وما كان لبيت احزيا اعتضادا بقوة الملك
10 11 * فلما رات عثليا ام احزيا ان ابنها قد مات * نهضت وقتلت كل اولاد ملوك يهودا * واخذت
ياهوسبع ابنة يورام الملك * يواس بن احزيا * وسرقته من اولاد الملوك * واخفته هو ومرضعته
في مجلس بيتها * وخبت يهوسبع ابنة يورام الملك امراة يوياداع الكاهن يواس * لانها كانت
12 اخت احزيا * من قبل عثليا * بل كان مخبيا عندها في بيت الله ست سنين * وملكت
عثليا على الارض *

Ideoque reverſus eſt ut curaret ſe 6
in Jezraele à vulnere quod inflictum
fuerat ei in Rama dum pugnaret contra
Hazaelem regem Edom, deſcenditque
Abazia ad Joramum: (Fuit autem à 7
Domino hæc Abaziæ reverſio animo veniendi
ad Joramum) & cùm perveniſſet,
egreſſus eſt cum Joramo ad Jehu
filium Jamſi, cui commiſſa fuerat à
Deo deſtructio domûs Achabi. Dum 8
ergò pugnabat Jehu cum domo Achabi,
invenit principes Judæ & nepotes Abaziæ
miniſtrantes ei, & occidit illos. Deinde 9
quæſivit Abaziam, & potitus eſt
ejus: cùm enim eſſet in Samaria deſpectus,
adduxerunt eum ad ipſum, & occidit
illum, tum ſepelivit (dicebat enim,
Quia filius eſt Joſaphati qui Deũ oravit
ex toto animo ſuo) nullumque fuit domui
Abaziæ ſubſidium à potentia regni. Cùm 10
autem vidiſſet Athalia mater Abaziæ
quòd mortuus jam eſſet filius ſuus, ſurgens
trucidavit omnes filios regum Judæ.
Sed accipiens Jehuſebaa filia regis 11
Jorami Joaſum Abaziæ filium, eumque
furtim ſurripiens è filiis regum, abdidit
eum & nutricem ejus in cubiculo
domûs ſuæ. Jehuſebaa, inquam, filia
regis Jorami, uxor Jojadæ ſacerdotis,
eò quod eſſet ſoror Abaziæ, abſcondit
Joaſum à cæde Athaliæ, nec fuit interfectus:
Sed manſit abſconſus apud eam 12
in domo Dei ſex annos, dum regnaret
Athalia ſuper terram.

* الفصل الثالث والعشرون *

1 * وفي السنة السابعة من ملكها كبر يواس * فجمع يوياداع الكاهن العظماء * وهم عازريوا بن
2 يرحوم * واسماعيل بن يوحنا * وعازير بن عوبيد * وسمعان بن عادو * ويوسافاط بن لاوي * وحلفهم
3 بايمان * وامرهم ان يدوروا في يهودا * ويجمعوا اللاويين وروساء اباء اسرائيل ليحلفوا * فحلف
الامة كلها ايمانا في بيت الله قدام الملك * وقال لهم * هذا ابن الملك * وهو يملك عليكم *
4 كما قال الله لداود عبدك * وهذا الكلام تصنعون * النصف منكم يكون في طريق مدخل
5 السبت * كهنة ولاويون وحراس الابواب * والثلث في بيت الملك * والسدس على بيت الطباخين *
6 وساير الامة والذين يحرسون في بيت الله * لا يدخل احد الي بيت الله * الا الكهنة واللاويين *
لانهم مقدسون *

CAP. XXIII.

ANno autem ejus regni ſeptimo, 1
cùm grandior factus eſſet Joas, convocavit
Jojada ſacerdos magnates, nempe
Azariam filium Jarhumi, Iſmaelem filium
Johannis, Azirum filium Obedi, Simeonem
filium Addo, & Joſaphatum
filium Levi; Et juramento aſtrictis 2
præcepit ut Judam circumirent, & congregarent
Levitas & præcipuos patres
Iſraelis ad præſtandum juramentum.
Poſtquam ergò totam illam turbam ad 3
jusjurandum adegiſſet in domo Dei coram
rege, dixit eis; Hic eſt filius regis,
& hic regnaturus eſt ſuper vos, quemadmodum
dixit Deus Davidi ſervo ſuo.
Hæc igitur agenda ſunt vobis: Media 4
pars veſtrûm ſiſtat ſe in via introitûs ſabbathi,
tam ſacerdotes & Levitæ, quàm
cuſtodes portarum: Tertia pars in domo 5
regis: ſexta pars ad domum coquorum:
reliqua vero turba cum iis qui excubias
agunt, in domo Dei. Nemo Dei 6
templum ingrediatur, niſi ſacerdotes &
Levitæ, quoniam ii ſunt ſancti.

,rege cum eſtote Et .moriatur, domum in veniens & :ſua manu in ſua vaſa & unuſquiſq; undiq; regem Levitæ circundent Et
וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ 7
vir aſſumpſerunt Et.ſacerdos Jehojadah præcepit quæ oïa juxta,Jehudah univerſꝰ et ,Levitæ fecerūt Et.illū egrediendo et,illū intrando in
בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־ 8
dedit Et .diviſiones ſacerdos Jehojadah aperuerat non nam :ſabbathum egredientibꝰ cum ſabbathū ad venientes ſuos viros
אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא־פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת׃ וַיִּתֵּן 9
domo quæ ,David regis quæ peltas & ,clypeos & ,lanceas centuriarum principibus ſacerdos Jehojadah
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית
domus humerum ad uſque ,dextero domus humero ab ,ſua manu in ſuum miſſile vir & ,populū omnē conſtituit Et .Dei
הָאֱלֹהִים׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת 10
ornamentum & ,ſeparationem eū ſuper dederunt & ,regis filium eduxerunt Et .circumquaq; regem ſuper ,domui & ,altari ſiniſtrum
הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת 11
,currentiū populi vocem Hathaliahu audivit Et .rex Vivat:dixerunt atq; ,ejꝰ filii &,Jehojadah eū unxerūt &,eum cōſtituerūt regē Et
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים 12
,introitu in ſuam columnam ſuper ſtans rex ecce & ,vidit Et .Domini domum populum ad venit & :regem laudantium &
וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתֵּרֶא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ בַּמָּבוֹא 13
,cantici inſtrumentis cū cantores & ,tubis in clangens & ,lætans terræ populus omnis & ,regem juxta tubæ & ,principes &
וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר
ſacerdos Jehojadah fecit egredi Et.conjuratio,Conjuratio:dixit & ,ſua veſtimenta Hathaliahu ſcidit & :laudare ſcientes &
וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־ 14
quoniā;gladio in moriatur, eam poſt veniens & ,ordines extra ad illā Educite :eos ad dixit &,exercitus præfectos centuriarū principes
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת פְּקוּדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמַת בֶּחָרֶב כִּי
.regis domus equorum portæ introitum ad venit & :manus ei impoſuerunt Et .Domini domo eā interficiatis Non :ſacerdos dixit
אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ 15
.Domino populū in exiſtendū ad ,regem inter & populum univerſū inter & ,ſe inter fœdus Jehojadah excidit Et .ibi eā interfecerūt &
וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃ 16
ſacerdotē Mathan & :cōfregerunt ejꝰ ſimulachra & ,ejus altaria & ,eā deſtruxerunt & ,Bahal domum populus omnis ſunt ingreſſi Et
וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבֵּרוּ וְאֵת מַתָּן כֹּהֵן 17
eſt partitus quos ;Levitarū ſacerdotū manū per Domini domus præfectos Jehojadah poſuit Et .altarium facies ad occiderunt Bahal
הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חָלַק 18
.David manꝰ juxta cantico in & lætitia in ,Moſeh lege in ſcriptū ſicut ,Domini aſcenſiones aſcendere faciendū ad Domini domo in David
דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי דָוִיד׃
,centuriarum principes Aſſumpſitq; .verbo omni in immundꝰ ingrediebatur nō &:Domini domus portas ſuper janitores conſtituit Et
וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבוֹא טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת 19 20
introierūt & ,Domini domo de regem fecit deſcendere & :terræ populū omnē & ,populo in dominantes & ,illuſtres &
וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֵת כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ
,terræ populus omnis ſunt lætati Et .regni ſolium ſuper regem fecerunt ſedere et :regis domum ſuperioris portæ medio in
בְּתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ 21
.gladio in interfecerunt Hathaliahu Et .quievit urbs et
וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃

Verſio VULG. LAT.

Levitæ autē circumdent regē,habentes ſinguli arma ſua: 7
(& ſi quis aliꝰ ingreſſꝰ fuerit templū,interficiatur:)ſint-
que cū rege & intrante & egrediente. Fecerunt ergò Le- 8
vitæ, & univerſꝰ Juda, juxta oïa quæ præceperat Joiada
pontifex:& aſſumpſerunt ſinguli viros qui ſub ſe erant,et
veniebāt ꝑ ordinē ſabbati,cū his qui impleverant ſabba-
tū,et egreſſuri erant:ſiquidē Joiada pontifex non dimiſe-
rat abire turmas, quæ ſibi ꝑ ſingulas hebdomadas ſucce-
dere conſueverant.Dedítq; Joiada ſacerdos centurionibꝰ 9
lanceas,clypeóſq; et peltas regis David,quas conſecrave-
rat in domo Dñi.Conſtituítq; omnē populū tenentiū pu- 10
giones, à parte templi dextra, uſq; ad partē templi ſini-
ſtrā,corā altari,& templo,ꝑ circuitū regis. Et eduxerunt 11
filiū regis,& impoſuerunt ei diadema, & teſtimoniū,de-
derúntq; in manu ejꝰ tenendā legē,& conſtituerunt eum
regē:unxit quoq; illū Joiada pontifex,& filii ejꝰ:impre-
catíq; ſunt ei, atq;dixerunt;Vivat rex.Quod cū audiſſet 12
Athalia, vocē ſcilicèt currentiū atq; laudantiū regē, in-
greſſa eſt ad populū in templū Dñi.Cúmq; vidiſſet regē 13
ſtantē ſuꝑ gradū in introitu,& principes, turmáſq; circa
eū,omnémq; populū terræ gaudentē, atq; clangentē tu-
bis, & diverſi generis organis concinentem, vocémque
laudantium,ſcidit veſtimenta ſua, & ait; Inſidiæ, inſi-
diæ. Egreſſus autem Joiada pontifex ad centuriones, & 14
principes exercitûs, dixit eis ; Educite illam extra ſepta
templi, & interficiatur foris gladio. Præcepítque ſa-
cerdos ne occideretur in domo domini. Et impoſuerunt 15
cervicibus ejus manus : cúmque intrâſſet portam equo-
rum domûs regis, interfecerunt eam ibi. Pepigit autem 16
Joiada fœdus inter ſe, univerſúmque populum , & re-
gem, ut eſſet populus Domini. Itaq; ingreſſus eſt omnis 17
populus domum Baal, & deſtruxerunt eam : & altaria
ac ſimulacra illius confregerunt : Mathan quoque ſacer-
dotem Baal interfecerunt ante aras. Conſtituit autem 18
Joiada præpoſitos in domo Domini,ſub manibus Sacer-
dotum,& Levitarum,quos diſtribuit David in domo Do-
mini : ut offerrent holocauſta Domino, ſicut ſcriptum eſt
in lege Moyſi , in gaudio & canticis, juxta diſpoſitionē
David. Conſtituit quoque janitores in portis domûs 19
Domini, ut non ingrederetur eam immundus in omni
re. Aſſumpſitq; centuriones, & fortiſſimos viros ac 20
principes populi,& omne vulgus terræ, & fecerunt de-
ſcendere regem de domo Domini , & introire per me-
dium portæ ſuperioris in domū regis, & collocaverunt
eum in ſolio regali. Lætatúſque eſt omnis populus terræ, 21
& urbs quievit : porrò Athalia interfecta eſt gladio.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
[illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
[illegible]

Circundabunt Levitæ regem undequaque, 7
unoquoque inſtrumenta ſua bellica manute-
nente, ut quiſquis ædem internam ingredi
tentârit, morte afficiatur : eſtote ergò prope
regem dum ingredietur & dum egredietur.
Itaque fecerunt Levitæ & omnes Judæi pro- 8
ut præceperat eis Jojada ſacerdos, aſſumens
quilibet ſodalem ſuum, tam hi qui excubias
agebant incipiente ſabbatho, quàm qui ex-
cubias agebant expirante ſabbatho:nam Jo-
jada ſacerdos dimittebat eos à ſtationibus
eorum. Dedit præterea Jojada ſacerdos cen- 9
turionibus lanceas, clypeos, & pharetras re-
gis Davidis, quæ erant in domo Domini:Ste- 10
títque totus populus, quiſque à latere domûs
ſiniſtro verſùs altare & domum : tum cinxe-
runt regem, Et eduxerunt filium regis, & 11
impoſuerunt capiti ejus diadema et coronam,
inaugurârunt eum regno, ungentibus eum
Jojada & filiis ejus, & dixerunt ; Vivat rex.
Audiens autem Athalia clamorem populi ge- 12
ſtientis & regem laudibus celebrantis,venit
ad regem in domum Domini. Ubi videns 13
quòd ecce rex ſtabat ſuper columnam juxta
conſuetudinem regum, & buccinæ curvæ ac
rectæ reſonabant coram rege, & totus popu-
lus lætꝰ clangebat tubis, & inſtrumentis mu-
ſicis canebat;laceravit Athalia veſtes ſuas, &
ait;Mendaciū,mendaciū.Tunc præcepit Joja- 14
da ſacerdos centurionibꝰ qui præpoſiti erant
copiis, & ait illis ;Educite eam extra ordi-
nes,& quicunque introierit poſt eam, gladio
trucidetur:dixerat enim ſacerdos, Ne moria-
tur in domo Domini. Itaque parârunt ei lo- 15
cum, ad quem ingreſſa per viam introitûs e-
quorum,ibidem affecta fuit morte. Deinde 16
juramento ſe aſtringente Jojadâ & univerſo
populo erga Dñm, Ingreſſus eſt univerſus 17
populus Iſraelis ædē Baalis,& funditùs ever-
terant eam, aras ejus minutatim confrege-
runt, ſtatuas comminuerunt, & ſacerdotem
Baalis ante aram trucidârunt. Deinde con- 18
ſtituit Jojada præfectos in domo Domini, &
ſacerdotes ac Levitas quos diſtribuerat Da-
vid, ut eſſent cuſtodes domûs Domini, ut of-
ferrent holocauſta ſicut ſcriptum eſt in cere-
moniis Moſis, cum gaudio & canticis per
Davidem *diſpoſitis* ; Et cuſtodes liminum 19
ſtarent ad limina in domo Domini, ne ingre-
derentur illuc immundi. Adduxit præterea 20
centuriones, præfectos populi, totúmque
terræ populum : qui cùm veniſſent per por-
tam ſuperiorem domûs regiæ collocârunt re-
gem in ſolio regni : Et lætabantur univer- 21
ſus terræ populus, tubíſque canebant : Atha-
liam autem gladio interfecerunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ (†) ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος
8 εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως (μ) ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου αὐτοῦ. Καὶ
ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα (ν) ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς· καὶ ἔλαβεν
ἕκαστος τοὺς ἄνδρας (ξ) αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν (ο) Ἰωδαὲ
9 ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας. Καὶ (π) ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως
10 Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. Καὶ (ρ) ἔστησε τὸν λαὸν πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις (σ) αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμίας
τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ.
11 Καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσαν
12 καὶ ἔχρισαν αὐτὸν (τ) Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεύς. Καὶ ἤκουσε Γοθολία
τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ (υ) τρεχόντων, καὶ ἐξομολογουμένων, καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν
13 βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες
καὶ αἱ (φ) σάλπιγγες· καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ (χ) λαὸς τῆς γῆς ηὐφράνθη, καὶ ἐσάλπισαν
(ψ) ταῖς σάλπιγξι, καὶ οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις ᾠδοί, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέρρηξε Γοθολία
14 τὴν στολὴν (ω) αὐτῆς, καὶ (α) ἐβόησε, Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς, καὶ ἐνετείλατο
Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐκβάλετε αὐτὴν
ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ (ˮ) εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεύς, Μὴ ἀποθανέτω
15 ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ
16 ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. Καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, εἶναι λαὸν
17 τῷ κυρίῳ. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ (β) θυσιαστήρια
αὐτοῦ, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν (γ) ἱερέα Βάαλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων
18 αὐτοῦ. Καὶ (δ) ἐνεχείρησεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ (ε) Λευιτῶν, καὶ
ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν (ζ) Λευιτῶν, ἃς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου, καὶ (η) ἀνενέγκαι
ὁλοκαυτώματα (θ) κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυίδ.
19 Καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα.
20 Καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας, καὶ τοὺς δυνατούς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ (ι)
ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
21 ἐκάθισαν τὸν βασιλέα (κ) ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. Καὶ ηὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε,
καὶ τὴν Γοθολίαν (λ) ἐθανάτωσαν.

Et circumdabunt Levitæ regem in circuitu, (f) viri vas, vas in manu ejus: 7
Et ingrediens in domum morietur: & erunt cum rege, egrediente & ingrediente
eo. Et fecerunt Levitæ, & omnis Juda juxta omnia quæcunque 8
mandavit eis Jodae ſacerdos. Et aſſumpſerunt unuſquiſque
viros ſuos, à principio ſabbati uſque ad exitum ſabbati: quoniã
non dimiſerat Jodae ſacerdos vices. Et dedit Jodae (g) gladios, 9
& clypeos, & arma, quæ erant regis David in domo (h) Dei:
Et ſtatuit populum omnem, unumquemque in armis ſuis, ab humero domûs 10
dextro uſque ad humerum (i) ſiniſtrum altaris & domûs, ſuper
regem in circuitu. Et eduxit filium regis, & dedit ſuper eum 11
inſigne regale, & (k) teſtimonia: & regem fecerunt, & unxerunt
eum Jodae ſacerdos, & filii ejus: & dixerunt; Vivat rex. Et audivit 12
Gotholia vocem populi, currentium, & confitentium, & laudantium
regem. Et intravit ad regem in domum Domini. Et vidit: & 13
ecce rex ſuper ſtationem ſuam, & ſuper introitum principes, & tubæ,
& principes circa regem: & omnis populus terræ lætatus eſt,
& clanxerunt tubis: & canentes in organis cantores, & celebrantes
laudem. Et diſcidit Gotholia ſtolam ſuam, & clamavit, (l) Conjurantes
conjuratis. Et exivit Jodae ſacerdos: & mandavit 14
Jodae ſacerdos centurionibus, & ducibus virtutis, & dixit eis; Ejicite
eam extra domum, & intrate poſt eam, & moriatur gladio:
quoniam dixit ſacerdos, Non moriatur in domo Domini. Et (m) dederunt 15
ei ſpatium: & tranſivit per portam equitum domûs regis: &
interfecerunt eam ibi. Et diſpoſuit Jodae teſtamentum inter ſe, & 16
populum, & regem, ut ſit populus Domino. Et intravit omnis populus 17
terræ in domum Baal, & diruerunt eam, & altaria ejus, et
(n) idola ejus comminuerunt, et Matthan ſacerdotem Baal interfecerunt
ante altaria ejus. Et aggreſſus eſt Jodae ſacerdos (o) opera 18
domûs Domini per manum ſacerdotum, et Levitarum: et ſuſcitavit
vices ſacerdotum, et Levitarum, quas diſtinxit David ſuper domum
Domini, (p) et ad offerendum holocauſtomata Domino, ſicut ſcriptum
eſt in lege Moyſi in lætitia, et in canticis per manum David. Et 19
ſteterunt janitores ſuper portas domûs Domini: et non ingredietur immundus
ad omnem rem. Et aſſumpſit patriarchas, et potentes, et 20
principes populi, et omnem populum terræ: et aſcendere fecerunt regem
in domum Domini: et intravit per portam interiorem in domum regis: et ſedere fecerunt regem
ſuper thronum regni. Et lætatus eſt omnis populus terræ: et civitas quievit: et Gotholiam (q) interfecerunt. 21

MS. A. (†) ἀνδρὸς σκεῦος ἐν (μ) εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου. Καὶ (ν) ἐνετείλατο Ἰωδαὲ (ξ) ἑαυτοῦ (ο) Ἰωδαὲ τὰς (π) ἔδωκεν τοῖς (ρ) ἔστησεν πάντα τὸν λαὸν ἕκαστον (σ) ἑαυτοῦ, (τ) Ἰωδαὲ καὶ οἱ (υ) τῶν τρεχόντων, (φ) σάλπιγγες· ἄρχοντες (χ) λαὸς ηὐφράνθη, (ψ) ἐν σάλπιγξιν, (ω) ἑαυτῆς, (α) ἐβόησεν, καὶ εἶπεν, Ἐπιτιθέμενοι (ˮ) ἐξέλθατε (β) θυσιαστήρια, καὶ τὰ (γ) τὸν ἱερέα τῆς Βάαλ (δ) ἐνεχείρησεν (ε) τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησεν (ζ) Λευιτῶν διέστειλεν (η) ἀνήνεγκαν (θ) τῷ κυρίῳ, (ι) ἀνεβίβασαν (κ) ἐπὶ τὸν θρόνον (λ) ἐθανάτωσαν μαχαίρᾳ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * واللاويون يتبعون الملك وهم حواليه * وكل رجل سلاحه بيده * وكل من يدخل الى بيت
8 الله الجواني يقتل * ويكونون معه في دخوله وخروجه * فصنعوا كما امرهم * ومضي الرجال
واصحابهم الذين يحرسون دخول السبت وخروجه * لان يوياداع الكاهن كان يصرفهم في اوقاتهم
9 * واعطي يوياداع لرؤساء المئين رماح وتراس وسيوف داود الملك * التي كانت في بيت الله
10 * ووقف الشعب كله كل رجل في جنب بيت الشمال الذي للمذبح والبيت * وهم حوالي الملك
11 * واخرجوا ابن الملك * وجعلوا التاج على راسه * واقاموه ملكا * ومسحه يوياداع الكاهن
12 وبنوه * وقالوا له * يعيش الملك * فسمعت عثليا صوت الشعب يفرحون ويعظمون الملك *
13 فجاءت الى بيت الله الى الملك * فنظرت فاذا الملك قايما على العمود كمثل رسوم الملوك *
وقرون مبسوطات وقرون ملتويات تضرب قدام الملك * وساير الشعب يفرحون ويطربون
14 لصوت القرون ويسبحون بتسابيح * فخرقت عثليا ثيابها وقالت * كذب كذب * فامر
يوياداع رؤساء المئين ان يخرجوها الى برا من بين الصفوف * ومن يدخل خلفها يقتل *
15 لانه قال * لا تقتل في بيت الله * فاصلحوا لها موضعا * وادخلت في طريق مدخل
16 الخيل * فقتلت هناك * وحلف يوياداع بايمان بحضرة الشعب والملك * بان يكون ساير بني
17 اسرايل لله * ودخل الى بيت باعل الصنم وخربه * وكسر مذابحه * ودق اصنامه * وقتل
18 كهنته قدام مذبحه * وصنع يوياداع في بيت الله حكاما كهنة ولاويين * الذي وسم
داود ان يكونوا حفاظا على بيت الله * ليصعدوا الذبايح كما هو مكتوب في توراة موسي *
19 بالتسابيح والفرح على يدي داود * ويقيموا بوابين على ابواب بيت الله * ولا تدخل
20 هناك الانجاس * واخذ رؤساء المئين * سلاطين الشعب * وساير امة الارض * وجاوا الى
21 الباب الفوقاني * واجلسوا الملك على كرسي المملكة * وفرح كل شعب الارض وقتلوا
عثليا بحربة *

Levitæ regem comitentur cingentes eum: 7
& unuſquiſque arma ſua manu teneat,
ut ſiquis interiorem Dei ædem ingredi
velit, occidatur: comitentur autem
illum in ingreſſu & egreſſu ipſius. Fecerunt 8
ergò quemadmodum præcepit eis,
& abierunt viri illi cum ſodalibus
ſuis qui cuſtodiebant ingreſſum &
egreſſum ſabbathi: nam Jojada ſacerdos
dimittebat eos præſcriptis temporibus.
Deditque Jojada centurionibus 9
haſtas, clypeos, & enſes Davidis regis,
quæ extabant in domo Dei. Et cùm 10
collocâſſet univerſum populum, quemque
virum ad latus ædis quod erat à
ſiniſtra altaris & ædis, regemque cinxiſſent;
Produxerunt filium regis, 11
& impoſito diademate capiti ejus, creârunt
eum regem, unxitque eum Jojada
ſacerdos & filii ejus, dixeruntque ei,
Vivat rex. Audiens autem Athalia 12
vocem populi geſtientis & magnificantis
regem, venit domum Dei ad regem:
Et reſpiciens, ecce ſtabat rex ſuper columnam 13
de more regum, & tubæ porrectæ
tubæque inflexæ perſonabant coram
rege, totus denique populus lætabatur
& concinebat ad voces tubarum,
laudeſque canebat: quapropter conſcidit
Athalia veſtimenta ſua, & dixit; Fallacia,
fallacia. Juſſit autem Jojada 14
centurionibus ut educerent eam foras è
medio acierum, & quicunque poſt eam
ingrederetur, occideretur: dicebat enim,
Ne trucidetur in templo Dei. Et parârunt 15
ei locum, in quem introducta per
viam introitûs equorum, fuit illic interfecta.
Poſthæc Jojada ſacramento affirmavit, 16
annuente populo & rege, omnes
Iſraelitas fore Dei ſervos. Tum ingreſſus 17
in phanum Baalis idoli, deſtruxit
illud, aras ejus confregit, ſtatuas
comminuit, & ſacrificos ejus trucidavit
ante aram ipſius. Statuitque Jojada in 18
templo Dei præfectos, ſacerdotes ac Levitas
quos diſtribuerat David, ut eſſent
cuſtodes templi Dei, ut offerrent ſacrificia
prout ſcriptum eſt in lege Moſis,
cum canticis & gaudio, per manum Davidis;
Et janitores præficerent januis 19
templi Dei, ne ingrederentur illuc immundi.
Deinde aſſumpſit centuriones, 20
imperatores populi, totamque terræ gentem;
& portam ſuperiorem adeuntes,
collocârunt regem in ſolio regni. Et 21
lætatus eſt totus populus terræ, poſtquam
Athaliam haſtâ trucidârunt.

דברי הימים ב׃ כד

CAP. XXIV. כד

.sebah-Beer de Sibiah ej° matris nomē Et .Jeruſalaim in regnavit annis quadraginta & ,ipſum regnando in Joas annorum ſeptem Filius
בן־שבע שנים יואש במלכו וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבע׃
genuit & : duas uxores Jehojadah ei tulit Et .ſacerdotis Jehojadah diebus omnibus ,DOMINI oculis in rectum Joas fecit Et
2 ויעש יואש הישר בעיני יהוה כל־ימי יהוידע הכהן׃ וישא־לו יהוידע נשים שתים ויולד
,ſacerdotes congregavit Et .DOMINI domum innovandum ad ,Joas corde cum fuit ;hoc poſt fuit Et .filias & ,filios
3 4 בנים ובנות׃ ויהי אחרי־כן היה עם־לב יואש לחדש את־בית יהוה׃ ויקבץ את הכהנים
domum roborandum ad argentum Iſrael univerſo de cōgregate & ,Jehudah civitates ad Egredimini : eis dixit & , Levitas &
והלוים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מכל־ישראל כסף לחזק את־בית
Jehojadah rex vocavit Et .Levitæ feſtinaverunt non & : rem ad feſtinabitis vos & ; anno in anni tempore à veſtri Dei
6 אלהיכם מדי שנה בשנה ואתם תמהרו לדבר ולא מהרו הלוים׃ ויקרא המלך ליהוידע
ſervi Moſch munus Jeruſalaim de & , Jehudah de afferendum ad , Levitis ſuper quæſiſti non Cur : ei dixit & , caput
הראש ויאמר לו מדוע לא־דרשת על־הלוים להביא מיהודה ומירושלם את־משאת משה עבד־
: Dei domum diruperunt ej° filii , impia Hathaliahu Quia ? teſtimonii tentorium in , Iſrael concione & ,DOMINI
7 יהוה והקהל לישראל לאהל העדות׃ כי עתליהו המרשעת בניה פרצו את־בית האלהים
porta in cā dederunt & ,unam arcam fecerunt & : rex dixit Et .Behalim ipſi fecerunt DOMINI domus ſanctificationes oēs etiam &
8 וגם כל־קדשי בית־יהוה עשו לבעלים׃ ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער
ſervi Moſch donum DOMINO afferendum ad ,Jeruſalaim in & ,Jehudah in vocem dederunt Et .forinſecus DOMINI domus
9 בית־יהוה חוצה׃ ויתנו־קול ביהודה ובירושלם להביא ליהוה משאת משה עבד־
.arcam in projecerunt &,attulerunt & : populus omnis &,principes omnes ſunt lætati Et .deſerto in Iſrael ſuper Dei
10 האלהים על־ישראל במדבר׃ וישמחו כל־השרים וכל־העם ויביאו וישליכו לארון
quod ,eos videre ut & ,Levitarū manum per , regis præfecturam ad arcam afferebat tempore in ,erat Et .complendum ad uſque
11 עד־לכלה׃ ויהי בעת יביא את־הארון אל־פקדת המלך ביד הלוים וכראותם כי־
cā reſtituebat &,cā portabāt &,arcam evacuabant & : capitis ſacerdotis præpoſitus & ,regis ſcriba ingrediebatur &,argentū multū
רב הכסף ובא סופר המלך ופקיד כהן הראש ויערו את־הארון וישאהו וישבהו
facientium ad Jehojadah & , rex illud dedit Et .multitudine in argentū collegerunt & :die in diem ad fecerunt Sic .ſuo loco in
12 אל־מקמו כה עשו ליום ביום ויאספו כסף לרב׃ ויתנהו המלך ויהוידע אל־עושה
fabros etiam & ; Domini domū innovandū ad ,artifices & cæſores mercede conducentes fuerunt Et .Domini domus ſervitutis opus
מלאכת עבודת בית־יהוה ויהיו שכרים חצבים וחרשים לחדש בית יהוה וגם לחרשי
:eorū manū per opus ad medicina aſcendit & , opus facientes fecerunt Et .Domini domū fortificandū ad , æris & ferri
13 ברזל ונחשת לחזק את־בית יהוה׃ ויעשו עשי המלאכה ותעל ארוכה למלאכה בידם
regis facies ad attulerunt,eos cōſummare ſecundū Et .eā roboraverūt & :ſuā rectitudinē ſuper , Dei domum fecerunt ſtare &
14 ויעמידו את־בית האלהים על־מתכנתו ויאמצהו׃ וככלותם הביאו לפני המלך
.argētea & aurea vaſa &,cochlearia &,mortaria &,miniſterii vaſa ,Domini domus vaſa illud fecerūt & ,argenti reſiduū Jehojadah &
ויהוידע את־שאר הכסף ויעשהו כלים לבית־יהוה כלי שרת והעלות וכפות וכלי זהב וכסף
,diebus eſt ſaturatus & ,Jehojadah ſenuit Et .Jehojadah diebus cunctis jugiter Domini domo in aſcenſiones aſcendere facientes fuerunt Et
15 ויהיו מעלים עלות בבית־יהוה תמיד כל ימי יהוידע׃ ויזקן יהוידע וישבע ימים
bonum fecit quia , regibus cum David civitate in eū ſepelierunt Et .ipſum moriendo in annorū triginta & centū Filius .eſt mortu° &
16 וימת בן־מאה ושלשים שנה במותו׃ ויקברהו בעיר־דויד עם־המלכים כי־עשה טובה
.regi ſe incurvaverunt & ,Jehudah principes venerunt ,Jehojadah mori poſt Et .ejus domo & , Deo cum & ,Iſrael in
17 בישראל ועם־האלהים וביתו׃ ואחרי מות יהוידע באו שרי יהודה וישתחוו למלך
.eos ad rex audivit Tunc
אז שמע המלך אליהם׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXIV.

SEptem annorum erat Joas cùm regnare cœpiſſet : & 1
quadraginta annis regnavit in Jeruſalem, nomen matris
ejus Sebia de Berſabee. Fecítq; quod bonum eſt coram 2
Dño cunctis diebus Joiadæ ſacerdotis. Accepit autem ei 3
Joiada uxores duas, è quibus genuit filios & filias. Poſt 4
quæ placuit Joas ut inſtauraret domum Dñi. Congregavítq; 5
Sacerdotes, & Levitas,& dixit eis; Egredimini ad
civitates Juda, & colligite de univerſo Iſrael pecuniam
ad ſartatecta templi Dei veſtri, per ſingulos annos,feſtinatóq;
hoc facite: porrò Levitæ egêre negligentiùs.Vocavítq; 6
rex Joiadam principem, & dixit ei ; Quarè tibi
non fuit curæ , ut cogeres Levitas inferre de Juda & de
Jeruſalem pecuniam, quæ conſtituta eſt à Moyſe ſervo
Dñi, ut inferret eam omnis multitudo Iſrael in tabernaculum
teſtimonii ? Athalia enim impiiſſima, & filii ejus, 7
deſtruxerunt domum Dei ; & de univerſis, quæ ſanctificata
fuerant in templo Dñi, ornaverunt fanum Baalim.
Præcepit ergò rex, & fecerunt arcam : poſuerúntq; eam 8
juxta portam domûs Dñi forinſecùs.Et prædicatum eſt in 9
Juda et Jeruſalem, ut deferrent ſinguli pretium Domino,
quod conſtituit Moyſes ſervus Dei ſuper omnem Iſrael
in deſerto. Lætatíque ſunt cuncti principes, & omnis 10
populus : & ingreſſi contulerunt in arcam Domini, atque
miſerunt ita ut impleretur. Cúmque tempus eſſet 11
ut deferrent arcam coram rege per manus Levitarum,
(videbant enim multam pecuniam,)ingrediebatur ſcriba
regis, & quem primus ſacerdos conſtituerat : effundebántque
pecuniam quæ erat in arca : porrò arcam reportabant
ad locum ſuum : ſicque faciebant per ſingulos
dies , & congregata eſt infinita pecunia. Quam dederunt 12
rex & Joiada his,qui præerant operibus domûs Dñi:
at illi conducebant ex ea cæſores lapidum, & artifices operū
ſingulorum,ut inſtaurarent domū Dñi: fabros quoque
ferri & æris, ut quod cadere cœperat, fulciretur.
Egerúntque hi qui operabantur induſtriè, & obducebatur 13
parietum cicatrix per manus eorum, ac ſuſcitaverunt
domum Domini in ſtatum priſtinum,& firmiter eam ſtare
fecerunt. Cúmque compléſſent omnia opera,detulerunt 14
coram rege & Joiada reliquam partem pecuniæ : de qua
facta ſunt vaſa templi in miniſterum, & ad holocauſta,
phialæ quoque, & cætera vaſa aurea & argentea : & offerebantur
holocauſta in domo Domini jugiter cunctis
diebus Joiadæ. Senuit autem Joiada plenus dierum, & 15
mortuus eſt cùm eſſet centum triginta annorum. Sepelierúntque 16
eum in civitate David cum regibus , eò quòd
feciſſet bonum cum Iſrael, & cum domo ejus. Poſtquàm 17
autem obiit Joiada,ingreſſi ſunt principes Juda, & adoraverunt
regē:qui delinitus obſequiis eorū,acquievit eis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܟܕ *

* ܒܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܝܘܐܫ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. 1
ܘܫܡܗ ܕܐܡܗ ܙܘܒܐ. ܡܢ ܒܝܪ ܫܒܥ ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܥܒܕ ܝܘܐܫ ܕܬܪܝܨ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܟܠ 2
ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܘܗܝ ܕܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. * ܘܢܣܒ ܠܗ ܝܘܝܕܥ ܢܫܐ ܬܪܬܝܢ. ܘܐܘܠܕ ܠܗ ܒܢܝܐ 3
ܘܒܢܬܐ. * ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܗܘܐ ܠܒܗ ܥܡ ܝܘܐܫ ܒܐܪܙܐ. ܠܡܚܕܬܘ ܒܝܬܗ 4
ܕܡܪܝܐ. ܘܠܡܬܩܢܘ ܒܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ. * ܘܟܢܫ ܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. ܠܟܗܢܐ ܘܠܠܘܝܐ 5
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܘܩܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܟܢܫܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܬܩܢܘ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܟܘܢ ܫܢܐ ܒܫܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܐܣܬܪܗܒܘ ܠܡܫܠܡܘܬܗ
ܕܨܒܘܬܐ. * ܘܩܪܐ ܡܠܟܐ ܠܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܐܠܨܬ ܠܠܘܝܐ. 6
ܕܢܐܙܠܘܢ ܘܢܝܬܘܢ ܡܢ ܝܗܘܕܐ ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܡܘܗܒܬܐ ܕܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܟܕ ܟܢܫܘ
ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܡܫܟܢܐ ܕܥܐܕܐ. * ܘܥܬܠܝܐ ܓܝܪ ܗܘܬ ܒܥܝܢ ܥܘܠܐ. ܛܢܦܬ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 7
ܘܟܠ ܩܕܝܫܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪܐ. * ܘܐܡܪ 8
ܡܠܟܐ. ܘܥܒܕܘ ܩܒܘܬܐ ܚܕܐ. ܘܣܡܘܗ ܠܬܪܥܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܠܒܪ. * ܘܐܟܪܙܘ 9
ܒܝܗܘܕܐ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. ܕܢܝܬܘܢ ܠܡܪܝܐ ܡܢܬܐ ܕܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܦܩܕ
ܒܡܕܒܪܐ. * ܘܚܕܝܘ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪ ܕܥܒܕܘ ܩܒܘܬܐ ܚܕܐ ܘܣܡܘܗ. 10
ܘܪܡܝܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܕܡܠܬ. * ܘܟܕ ܚܙܘ ܕܣܓܝ ܟܣܦܐ ܒܗܝ ܩܒܘܬܐ. ܥܐܠ ܗܘܐ ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ: 11
ܘܪܒ ܒܝܬܗ ܕܟܗܢܐ ܪܒܐ. ܘܡܢܝܢ ܘܨܪܝܢ ܟܣܦܐ. * ܘܝܗܒܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܕܝ ܥܒܝܕܬܐ 12
ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܓܪܝܢ ܠܗܘܢ ܦܣܠܐ ܘܢܓܪܐ. ܕܢܬܩܢܘܢ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܦ
ܢܦܚܐ ܕܦܪܙܠܐ ܘܕܢܚܫܐ. ܠܡܬܩܢܘ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ** ܘܣܒ ܝܘܝܕܥ ܘܣܒܥ ܝܘܡܬܐ. ܘܡܝܬ. 15
ܒܪ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܫܢܝܢ. * ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ ܒܩܒܘܪܬܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܘ. ܗܟܢܐ 16
ܡܬܦܪܥ ܡܢ ܕܥܒܕ ܛܒܬܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܦ ܥܡ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܣܓܝ ܝܨܦ ܗܘܐ.
* ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܝܘܝܕܥ. ܐܬܘ ܪܘܪܒܢܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܣܓܕܘ ܠܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܫܡܥ ܐܢܘܢ. 17

CAP. XXIV.

NAtus erat ſeptem annos Joas cum regno 1
potiretur, & annis quadraginta regnavit in
Jeruſalem, nomen matris ejus, Soba ex urbe
Bir-ſebaa. Fecítque Joas quòd rectum erat 2
coram Domino,omnibus diebus vitæ Jojadæ
ſacerdotis. Accepit autem illi Jojada uxores 3
duas, quæ genuerunt ei filios & filias.
Poſt hæc factum eſt ut ſecretò conveniret 4
cum Joaſo de renovando domum Domini,&
reparando in ea quicquid neceſſarium erat.
Quare congregatis Jojada ſacerdos ſacerdotibus 5
& Levitis, dixit ; Exite ad civitates domûs
Judæ,et colligite ex omnibus civitatibus
Iſraelis argentum & aurum,ut quotannis reparetis
domum Dei veſtri:& vos feſtinate ad
perficiendum *negotium*. Vocavit autem rex 6
Jojadam ſacerdotem, & dixit ei ; Quare non
urges Levitas ut eant afferántque à Juda &
Jeruſalem dona Moſis ſervi Domini?Et cùm
congregâſſent Iſraelem ad tentorium feſti,
(Porrò Athalia oculo impietatis imbuta labefactârat 7
domum Domini;& omnes ſanctos
qui erant in domo Domini, reddiderat cultores
idolorum) Præcepit rex, & fecerunt 8
arcam quandam,poſuerúntque ad oſtium domûs
Domini,forís. Et promulgârunt in Juda 9
& Jeruſalem ut afferrent Domino portionem
Moſis ſervi Domini, quam præceperat
in deſerto : Et lætati ſunt cuncti principes, 10
totúſque populus.Afferebant ergò,poſtquam
fecerant arcam quandam & poſuerant eam,
& injiciebant donec impleretur. Cúmque 11
viderent multam eſſe pecuniam in arca illa,
ingrediebatur ſcriba regis & œconomus
ſummi ſacerdotis,numerabant et colligabant
pecuniam, Dabántque eam agentibus negotia 12
domûs Domini ; qui conducebant ſibi
latomos & fabros lignarios, ut repararent
ædem Domini ; & fabros ferrarios & ærarios,
ut reſtaurarent ædem Dñi. Senio autem 15
confectus Jojada,& ſatur dierum, mortuus
eſt annos natus centum triginta: Et ſepeliērūt 16
eum in civitate Davidis,in ſepulchro
regū,& dixerunt;Hoc modo præmiatur is qui
beneficia præſtat Iſraeli:& quidē ergà domū
Dñi magnas adhibuerat curas. Mortuo Jojadâ, 17
venerunt proceres Judæ,& adoraverūt
regem eò quòd auſcultâſſet eis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. κδʹ.

1 ΩΝ (α) ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ (β) τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱε-
2 ρουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ (γ) Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεέ. Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπι-
3 ον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως. Καὶ (δ) ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῷ, καὶ ἐ-
4 γέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωὰς ἐπισκευάσαι
5 τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐξέλθατε εἰς τὰς
πόλεις Ἰούδα, καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχῦσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐνιαυτὸν
6 κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι. καὶ οὐκ (ε) ἔσπευσαν οἱ Λευῖται. Καὶ ἐκάλεσεν (ζ) ὁ βασι-
λεὺς Ἰωὰς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Διατί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ
εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, (η) ὅτι
7 ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; Ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
8 τῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· (θ) καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν (ι) ταῖς Βααλίμ. Καὶ εἶπεν ὁ βασι-
9 λεὺς, Γενηθήτω γλωσσόκομον, καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἔξω. Καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν
10 Ἱερουσαλὴμ, (κ) εἰσενέγκαι κυρίῳ καθὼς εἶπεν Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ
11 ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἰσέφερον καὶ (λ) ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. Καὶ
ἐγένετο ὡς (μ) εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶ-
δον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου,
καὶ ἐξεκένωσαν (ν) τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας,
12 καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολύ. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα (ξ) εἰς
ἐργασίαν οἴκου κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμοις καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν (ο) οἶκον κυρίου, καὶ χαλ-
13 κεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆ-
14 κος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνίσχυσαν. Καὶ ὡς
συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη
εἰς οἶκον κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυΐσκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ (π) ἀνήνεγκαν ὁ-
15 λοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ κυρίου διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ. Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὲ πλήρης ἡμερῶν, καὶ
16 (ρ) ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷν αὐτόν. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυ-
17 ὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο
μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαὲ εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα. τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς
ὁ βασιλεύς.

CAP. XXIV.

ERat (a) ſeptem annorum Joas in regnando ipſum : & quadraginta 1
annos regnavit in Hieruſalem : & nomen matri ejus Sabia de Berſabee.
Et fecit Joas rectum coram Domino omnibus diebus Jodae ſacerdotis. 2
Et accepit Jodae duas uxores ſibi : & genuerunt filios, & filias. Et 3 4
factum eſt poſt hæc, & factum eſt ſuper cor Joas inſtaurare domum Do-
mini. Et congregavit ſacerdotes & Levitas, & dixit eis ; Exite in 5
civitates Juda, & congregate ab omni Iſrael argentum ad confirman-
dam domum Domini, (b) annum per annum : & feſtinate loqui. Et
non feſtinaverunt Levitæ. Et vocavit rex Joas ipſum Jodae princi- 6
pem, & dixit ei; Cur non viſitâſti de Levitis, ad inferendum à Ju-
da, & Hieruſalem, quod (c) decretum fuit à Moyſe homine Dei, (d)
quia convocavit ipſum Iſrael in tabernaculum teſtimonii? Quoniam 7
Gotholia erat iniqua, & filii ejus diruerant domum Dei. Nam & ſan-
cta domus Domini fecerunt ipſis Baalim. Et dixit rex; Fiat capſula, 8
& ponatur in porta domûs Domini forinſecùs. Et prædicent in Juda, 9
& in Hieruſalem, inferre Domino, ſicut dixit Moyſes puer Dei ſuper
Iſrael in deſerto. Et (e) dederunt omnes principes, & omnis populus, 10
& intulerunt, & immiſerunt in capſulam, quoadusque impleta eſt.
Et factum eſt, (f) ut inferebant capſulam ad præſides regis per manum 11
Levitarum, & ut viderunt, quia abundavit argentum; & venit ſcri-
ba regis, & præſes ſacerdotis magni, et evacuaverunt (g) capſulam,
et reſtituerunt in loco ejus. Sic faciebant diem ex die: et congregaverunt
argentum multũ. Et dedit illud rex, et Jodae ſacerdos facientibus ope- 12
ra ad operationem domûs Domini. Et mercede conducebant lapicidas,
et fabros, ad inſtaurandam domum Domini, et fabros ferri et æris, ad
inſtaurandam domum Domini. Et faciebant facientes opera : et aſcen- 13
debat longitudo operum in manibus eorum : et ſuſcitaverunt domum Do-
mini ſuper ſtationem ejus, et confirmârunt. Et, ut conſummaverunt, 14
attulerunt ad regem, et ad Jodae, reſiduum argenti: et fecerunt vaſa
ad domum Domini, vaſa miniſtratoria holocauſtomatum, et mortariola
aurea, et argentea: et obtulerunt holocauſtoſes in domo Domini perpetuò
omnibus diebus Jodae. Et ſenuit Jodae plenus dierum : et obiit cùm eſſet 15
centum et triginta annorum in obeundo ipſum. Et ſepelierunt eum in 16
civitate David cum regibus : quoniam fecerat bonitatem cum Iſrael, et 17
cum Deo, et domo ejus. Et factum eſt poſt obitum Jodae, intrârunt
principes Juda, et adoraverunt regem. Tunc exaudivit eos rex :

MS. A. (α) ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν (β) τεσσεράκοντα (γ) Ἀβιὰ (δ) ἔλαβεν ἑαυτῷ Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας, καὶ (ε)* ἐπίστευσαν (ζ) Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς τοῦ (η) ὅτε (θ) καὶ τὰ (ι) τοῖς Βααλείμ. (κ) εἰσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ (λ) ἐνέβαλλον (μ) ἔφερον (ν) τὸ γλωσσόκομον, (ξ) εἰς τὴν ἐργασίαν (ο) οἴκου κυρίου ,* Καὶ ἐποίουν (π) ἀνήνεγκεν ὁλοκαύτωσιν (ρ) ἐτελεύτησεν ὢν ἐτῶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع والعشرون *

1 * وكان يواس ابن سبع سنين حين جلس ملكا * واقام ملكا في اروسليم اربعين سنه * 1
2 واسم امه صوبا من بير سبع المدينة * وعمل يواس حسنات قدام الله * كل ايام حياة
3 4 يوياداع الكاهن * وتزوج يوياداع امراتين * وولد له بنون وبنات * ومن بعد ذلك كان
يوياداع بقلبه في سر مع الملك يواس على بني بيت الله * وان يصلح فيه كلما يجب
5 * فجمع يوياداع الكاهن اللاويين * وقال لهم * امضوا الي قري يهودا * واجمعوا من ساير قري
اسرايل مالا وذهبا * واعمروا بيت ربكم * واعتنوا ببيت الهكم مثل كل سنة * واستعجلوا اسم
6 الي التمام * واستدعي الملك يوياداع وقال * لم لا تطلب من اللاويين ان يمضوا ويجمعوا
7 من يهودا ومن اروسليم مواهب موسي عبد الرب * ويجمعوا لاسرايل لمسكن العيد * لان
عثليا كانت علمت بني النفاق * واخربت بيت الله * وجعلت ساير القديسين الذين كانوا
8 في بيت الله يعبدون الاوثان * فامر الملك ان يصنع صندوقا * وجعله في بيت الله عند الباب
9 10 من برا * وامر الملك ليهودا ويروسليم * ان يجيبوا لله نصيبا مثل امر موسي * ففرح جميع
11 الروساء * وجابوا حتي امتلي الصندوق * ولما نظروا ان المال كثير في الصندوق *
12 دخل مشير الملك والكبير من بيت الكهنوة * ووزنوا المال وصروه صررا * واعطوا الصناع
الذين يعملون في بيت الله * وكانوا يكترون لهم قطاعين الحجارة ونجارين * ويبتاعون
حديدا ونحاسا * وفي بيت الرب يعملون *

* *

15 16 * وشبع يوياداع الكاهن من ايامه * ومات ابن مائة وثلاثين سنه * ودفن في ضيعة داود
17 في مدفن الملوك * وقالوا هكذا يكافي الله كل من يعمل الحسنات في اسرايل * وهو كان
تعب في بيت الله تعبا كثيرا * ومن بعد موت يوياداع * جاوا كبراء يهودا * وسجدوا
للملك *

CAP. XXIV.

AGebat autem Joas annum ſepti- 1
mum, quando ſedit rex, manſitque rex
in Jeruſalem annis quadraginta, no-
men verò matris ejus erat Soba, ex urbe
Bir-ſebaa. Bona fecit opera Joas co- 2
ram Deo, quandiu vixit Jojada ſacer-
dos. Duxitque Jojada uxores duas, 3
natique ſunt ei filii & filiæ. Poſt hæc 4
decrevit apud ſe Jojada, quòd & oc-
cultè cum rege Joaſo tractabat, reæ-
dificare domum Dei, et reficere in ea
quicquid oportebat. Quapropter con- 5
gregavit Jojada ſacerdos Levitas, &
ait illis, Ite in civitates Juda, & ex
omnibus civitatibus Iſraelis cogite ar-
gentum & aurum, & reficite domum
Domini veſtri, & curam gerite do-
mûs Dei veſtri, ut ſolebatis ſingu-
lis annis : & accelerate vos executio-
nem. Advocavit etiam rex Jojadam, 6
& ait, Quare non rogas Levitas ut
abeant colligantque à Juda & Jeru-
ſalem dona Moſis ſervi Domini, &
congregent Iſraelem ad habitaculum
feſti? Nam Athalia homines impios do- 7
cuerat, & deſtruxerat domum Dei;
& ſanctos omnes qui erant in domo
Dei, adegerat ad colendum idola. Tum 8
juſſit rex ut fieret arca, & collocavit
eam in domo Dei prope januam, foris.
Præcepitque rex Judæ & Jeroſolymæ 9
ut Deo partem afferrent, quemadmo-
dum juſſerat Moſis. Qua de re ga- 10
viſi ſunt omnes principes, et attulerunt
adeo ut impleretur arca. Quoties au- 11
tem videbant multam eſſe pecuniam in
arca, ingrediebatur conſiliarius regis et
is qui maximus erat in domo ſacerdotii,
pendebant argentum, & colligabant
in faſciculos, Dabantque artificibus 12
qui operabantur in domo Dei; & con-
ducebant eis lapidum cæſores & fa-
bros lignarios, emebantque ferrum &
æs, ut laborarent in domo Domini.

Interim Jojada ſacerdos diebus ſuis 15
ſaturatus obiit natus annos centum
triginta, Et ſepultus eſt in civitate 16
Davidis in ſepulchro regum: & dixe-
runt, Ita remunerat Deus quemcunque
beneficia contulerit in Iſraelem : mul-
tum enim laborem impenderat in domo
Dei. Poſt mortem Jojadæ venerunt 17
principes Judæ, & adoraverunt re-
gem ;

דברי הימים ב : כה

Jehudah cõtra ira fuit Et .doloribus & ,lucis ſervierũt & ,ſuorũ patrũ Dei DOMINI domum dereliquerũt Et
וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה 18
non & ,eos in ſunt teſtificati & : DOMINUM ad eos convertendũ ad , prophetas eos in miſit Et .hoc eorum delicto in Jeruſalaim &
וִירוּשָׁלַ͏ִם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא 19
: eis dixit & ,populum deſuper ſtetit & ,ſacerdotis Jehojadah filiũ Zechariah induit Dei ſpiritus Et .aurib⁹ perceperunt
הֶאֱזִינוּ׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם 20
,Dominũ dereliquiſtis quia :proſperabimini non Et ? Domini mandata tranſgredientes vos quid Ut :Deus dixit Sic
כֹּה אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֺת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה
non Et .DOMINI domus atrio in ,regis præcepto in ,lapide eũ obruerunt & ,eũ adverſus cõjuraverunt Et .vos derelinquet &
וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בַּחֲצַר בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־ 21 22
: dixit ,cum mori ſecundũ Et .ej⁹ filium interfecit & ,eo cum ej⁹ pater Jehojadah fecit quam miſericordiæ rex Joas eſt recordat⁹
זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר
,Jeruſalaim & ,Jehudah in venerunt & ,Aram exercitus eũ cõtra aſcendit , anni revolutione in ,fuit Et .requirat &,Dominus Videat
יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ וַיְהִי לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם 23
venerunt hominum pauco in Quia .Darmeſec regem ad miſerunt eorũ ſpolium omne & ; populo è populi principes omnes corruperunt &
וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמָשֶׂק׃ כִּי בְּמִצְעַר אֲנָשִׁים בָּאוּ 24
:ſuorũ patrũ Deum Dominum dereliquerũt quia :vehemẽti multitudine in exercitũ eorũ manu in tradidit Dominus &,Aram exercit⁹
חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרֹב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
ſui ſervi eũ cõtra ſe colligãrunt : multis languoribus in eum dereliquerũt quia ,eo ab ipſis eundo in Et .judicia fecerunt Joas cum &
וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃ וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלוּיִם רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו 25
non & : David civitate in cum ſepelierunt & :eſt mortuus &,ſuo lecto ſuper eũ occiderũt & ,ſacerdotis Jehojadah filiorum ſanguinib⁹ in
בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא
filius Jehozabad & ,Hammonites Simhath filius Zabad :eum contra ſeſe colligantes iſti Et .regum ſepulchris in eum ſepelierunt
קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־ 26
ſcripta ipſi ecce : Dei domus fundamẽtum & ,eum ſuper onus fuerit multiplicatũ ,ejus filii Et .Moabites Simrith
שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים 27
.eo pro ej⁹ filius Amaſiahu regnavit Et .regum libri Midras in
עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXV. כה

Jehohaddan ej⁹ matris nomẽ Et .Jeruſalaim in regnavit annis novẽ & viginti Et .Amaſiahu regnavit annorum quinque & viginti Filius
בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן 1
,ſe ſuper regnum eſſet roboratum cùm fuit Et .perfecto corde in non veruntamẽ ;Domini oculis in rectum Fecitque .Jeruſalaim de
מִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו 2 3
,Moſch libro in , lege in ſcriptũ ſicut quia : interemit non eorũ filios Et .ſuum patrẽ regem percutientes,ſuos ſervos occidit &
וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה בְּסֵפֶר מֹשֶׁה 4
.morientur ſuo peccato in vir ſed ;patrib⁹ ſuper morietur non filii & , filiis ſuper patres morietur Non :dicẽdo,Dominus præcepit quòd
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יָמֻתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃

Verſio VULG. LAT.

Et dereliquerunt templum Domini Dei patrum ſuorum, 18
ſervierúntque lucis & ſculptilibus, & facta eſt ira contra
Judam & Jeruſalem propter hoc peccatum. Mittebátque 19
eis prophetas ut reverterentur ad Dominum: quos proteſtantes, illi audire nolebant. Spiritus itaque Dei in- 20
duit Zachariam filium Joiadæ ſacerdotem, & ſtetit in conſpectu populi, & dixit eis; Hæc dicit Dominus Deus;
Quarè tranſgredimini præceptum Domini, quod vobis
non proderit, & dereliquiſtis Dominum ut derelinqueret vos? Qui congregati adverſus eum, miſerunt lapides 21
juxta regis imperium in atrio domûs Domini.— Et non 22
eſt recordatus Joas rex miſericordiæ, quam fecerat Joiada
pater illius ſecum, ſed interfecit filium ejus. Qui cùm moreretur ait; Videat Dominus, & requirat. Cúmque 23
evolutus eſſet annus, aſcendit contra eum exercitus Syriæ: venítque in Judam & Jeruſalem, & interfecit cunctos principes populi, atque univerſam prædam miſerunt
regi in Damaſcum. Et certè cùm permodicus veniſſet 24
numerus Syrorum, tradidit Dominus in manibus eorum
infinitam multitudinem, eò quòd dereliquiſſent Dominũ
Deum patrum ſuorum: in Joas quoque ignominioſa exercuêre judicia. Et abeuntes dimiſerunt eum in langoribus magnis: ſurrexerunt autem contra eum ſervi ſui, in 25
ultionem ſanguinis filii Joiadæ ſacerdotis, & occiderunt
eum in lectulo ſuo, & mortuus eſt: ſepeliéruntque eum
in civitate David, ſed non in ſepulchris regum. Inſidiati 26
verò ſunt ei, Zabad filius Semmaath Ammanitidis, & Jozabad filius Semarith Moabitidis. Porrò filii ejus ac ſum- 27
ma pecuniæ quæ adunata fuerat ſub eo, & inſtauratio
domûs Dei, ſcripta ſunt diligentiùs in Libro regum: regnavit autem Amaſias filius ejus pro eo.

CAP. XXV.

Vigintiquinque annorum erat Amaſias cùm regnare 1
cœpiſſet, & vigintinovem annis regnavit in Jeruſalem,
nomen matris ejus Joadan de Jeruſalem. Fecítque bo- 2
num in conſpectu Domini: veruntamen non in corde
perfecto. Cúmque roboratum ſibi videret imperium, 3
jugulavit ſervos, qui occiderant regem patrem ſuum,
Sed filios eorum non interfecit, ſicut ſcriptum eſt in li- 4
bro legis Moyſi, ubi præcepit Dominus, dicens; Non occidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus ſuis,
ſed unuſquiſque in ſuo peccato morietur.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܫܒܩܘ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܐܙܠܘ ܦܠܚܘ ܠܦܬܟܪܐ ܘܠܨܠܡܐ. 18
ܘܗܘܐ ܪܘܓܙܐ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܣܟܠܘ ܣܟܠܘܬܐ ܗܕܐ. * ܘܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܒܝܕ 19
ܢܒܝܐ. ܠܡܦܢܝܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ. ܘܐܣܗܕ ܒܗܘܢ. ܘܠܐ ܩܒܠܘ.
* ܘܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܠܒܫܬ ܠܙܟܪܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. ܘܣܠܩ ܘܩܡ ܥܠܠ ܡܢ ܥܡܐ ܘܐܡܪ 20
ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܠܡܢܐ ܥܒܪܬܘܢ ܥܠ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܠܐ ܬܟܫܪܘܢ. ܡܛܠ
ܕܫܒܩܬܘܢ ܐܘܪܚܝ. ܐܦ ܐܢܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ. ܘܪܓܡܘܗܝ 21
ܒܟܐܦܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ. ܒܕܪܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܠܐ ܐܪܓܫ ܝܘܐܫ ܡܠܟܐ. ܒܛܝܒܘܬܐ 23
ܕܥܒܕ ܥܡܗ ܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ ܐܒܘܗܝ. ܐܠܐ ܩܛܠ ܠܒܢܘܗܝ ܡܢ ܒܬܪܗ. ܘܒܢܘܗܝ ܟܕ
ܡܬܩܛܠܝܢ ܗܘܘ ܐܡܪܝܢ. ܢܚܙܐ ܡܪܝܐ ܘܢܬܒܥ. * ܘܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܫܢܬܐ. ܣܠܩ ܥܠܘܗܝ 23
ܚܝܠܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܐܬܘ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܚܒܠܘ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܕܥܡܐ. ܘܟܠ
ܥܕܛܠܗܘܢ. ܫܕܪܘ ܠܡܠܟܐ ܕܕܪܡܣܘܩ. * ܡܛܠ ܕܒܨܝܪܝܢ ܗܘܘ ܓܒܪܐ ܕܐܬܘ ܥܡ ܚܝܠܐ 24
ܕܐܕܘܡ. ܘܡܪܝܐ ܐܫܠܡ ܒܐܝܕܗܘܢ ܚܝܠܐ ܕܣܓܝ ܛܒ. ܡܛܠ ܕܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܡܛܠ ܕܥܒܕ ܝܘܐܫ. ܐܣܬܢܝܘܗܝ ܕܝܢܐ. ܟܕ ܐܙܠܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܠܘܬܗ.
* ܡܛܠ ܕܫܒܩܘܗܝ ܗܘܘ ܒܟܘܪܗܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܐܬܢܟܠܘ ܥܠܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ. ܡܛܠ 25
ܕܡܗܘܢ ܕܒܢܘܗܝ ܕܝܘܝܕܥ ܟܗܢܐ. ܘܩܛܠܘܗܝ ܥܠ ܥܪܣܗ. ܘܡܝܬ. ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ
ܐܒܘܗܝ. ܘܠܐ ܩܒܪܘܗܝ ܒܩܒܘܪܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܓܒܪܐ ܕܐܬܢܟܠܘ ܥܠܘܗܝ. ܙܒܘܪ 26
ܒܪ ܫܡܥܬ ܥܡܘܢܝܬܐ. ܘܝܗܘܙܒܪ ܒܪ ܢܛܘܪܬ ܡܘܐܒܝܬܐ. ܘܥܡ ܒܢܝܗܘܢ. ܘܥܡ ܣܓܝܐܐ ܕܐܢܫܐ
ܕܐܬܢܟܠܘ ܥܠܘܗܝ. * ܘܫܪܟܐ ܕܚܛܗܘܗܝ ܕܥܒܕ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܗܐ ܐܢܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܥܠ 27
ܦܘܫܩܐ ܕܣܦܪ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܠܟ ܐܡܘܨܝܐ ܒܪܗ ܒܬܪܗ. * ܫܘܠܡܗ * ܕܟܠܗ * ܒܪ ܥܣܪܝܢ 1
ܗܘܐ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܐܡܘܨܝܐ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܬܫܥ ܘܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܝܗܘܥܕܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. * ܘܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܒܪܡ 2
ܠܐ ܒܠܒܐ ܫܠܡܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܫܬܪܪܬ ܡܠܟܘܬܐ ܒܐܝܕܗ. ܩܛܠ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܩܛܠܘ 3
ܠܡܠܟܐ ܐܒܘܗܝ. * ܘܠܒܢܝܗܘܢ ܕܩܛܘܠܐ ܠܐ ܩܛܠ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ 4
ܕܡܘܫܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܕܠܐ ܢܡܘܬܘܢ ܐܒܗܐ ܚܠܦ ܒܢܝܐ. ܘܒܢܝܐ
ܠܐ ܢܡܘܬܘܢ ܚܠܦ ܐܒܗܐ. ܐܢܫ ܒܚܛܗܘܗܝ ܢܡܘܬ.

Et deſerentes domum Dñi Dei patrũ ſuorum, 18
abierunt & coluerunt idola & ſimulachra:
fuítque indignatio ſuper Judã & ſuper Jeruſalẽ, eò quòd tantum ſcelus perpetráſſent. Et 19
quanvis miſiſſet ad eos p prophetas ut revocaret eos à viis eorum, tamen non audierunt:
obteſtatus eſt eos, tamen non acquieverunt.
Tunc ſpiritus Dñi induit Zachariam filiũ Jo- 20
jadæ ſacerdotis, qui aſcendens, populóque eminens dixit eis; Sic dicit Dominus, Quare
tranſgreſſi eſtis mandata Domini? infauſti eritis: quia deſeruiſtis viam meam, ego quoque
deſero vos. At illi conſpirantes in eũ obrue- 21
runt eum lapidib⁹, ex præcepto regis, in atrio
domûs Domini. Et non ſenſit rex Joas be- 22
neficia quæ contulerat in eum Jojada ſacerdos pater ejus: imò interfecit filios ejus poſt
mortem ipſius: & filii ejus cùm interficerentur, dicebant; Inſpiciat Dominus, et rependat.
Contigit ergò ut anno vertente aſcenderet 23
contra eum exercit⁹ Adumæorũ, & venientes
contra Judam & contra Jeruſalem, extinguerent omnes populi principes, totámque prædam eorum mitterent ad regem Damaſci.
Quanvis pauci eſſent homines qui venerant 24
cum exercitu Adumæorum, tamen Dominus
tradidit eis exercitum multò numeroſiorem;
eò quòd dereliquiſſent Dominum Deum patrum ſuorum. Ob id autem quod fecerat Joas,
deteſtati ſunt eum judices: & cùm ab eo diſceſſiſſent, (Reliquerant autem illum multis 25
in morbis) dolum ſtruxerunt in eum ſervi ipſius propter ſanguinem filiorum Jojadæ ſacerdotis, & interfecerunt eum ſuper lectum
ipſius; & cùm mortu⁹ eſſet, ſepeliverunt eum
in civitate Davidis patris ejus; at non ſepeliverunt eum in ſepulchro regum. Hæc 26
verò ſunt nomina illorum hominũ qui dolum
ſtruxerunt in eum; Zabor filius Semeath Ammonitidis, Iehuzabar filius Neturuth Moabitidis, cum filiis ſuis, aliiſque permultis qui
dolum ſtruxerant in eum. Reliqua peccata 27
quæ commiſerat in domo Dei, en ſcripta ſunt
in commentario libri regũ: regnavítque Amoſia filius ejus poſt ipſum.

CAP. XXV.

ANnos vigintiquinque natus erat Amoſia 1
cùm inauguratus eſt regno, & vigintinovem
annis regnavit in Ieruſalem: nomen autem
matris ejus fuit Iehuadan ex Ieruſalem. Fe- 2
cit quod rectum erat coram Domino, ſed non
integro corde. Fuit enim, cùm firmatum eſ- 3
ſet regnum in manu ipſius, interfecit ſervos
ſuos qui occiderant regem patrem ſuum; Fi- 4
lios autẽ homicidarũ illorum non interfecit,
quoniam ita ſcriptum eſt in libro legis Moſis,
quam præcepit Dñs dicens; Non morientur
patres pro filiis, et filii non morientur pro patribus; quiſque pro peccatis ſuis morietur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ (σ) ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον (τ) ταῖς Ἀστάρταις
19 καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ ἀπέστειλε
πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον, ϗ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ
20 οὐκ (υ) ὑπήκουσαν. Καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα, ϗ ἀνέστη ἐπάνω
τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν, Τάδε λέγει κύριος, Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου; καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθε·
21 ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν κύριον, ϗ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, ϗ ἐλιθοβόλησαν
22 αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωὰς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. Καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωὰς τοῦ ἐλέους οὗ (φ)
ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ϗ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ϗ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν,
23 Ἴδοι κύριος ϗ (χ) κρινάτω. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις
Συρίας, ϗ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ (ψ) κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας
24 τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν (†) ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. Ὅτι ἐν ὀλίγοις
ἀνδράσι (ω) παρεγένετο δύναμις Συρίας, ϗ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν
σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων (¨) αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρίματα.
25 Καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις,
ϗ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, ϗ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς
κλίνης αὐτοῦ, ϗ ἀπέθανε· ϗ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, ϗ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων.
26 Καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν (α) Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαὰθ ὁ Ἀμμανίτης, ϗ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ (β)
27 Σαμβρὴθ ὁ Μωαβίτης, Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, ϗ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. ϗ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα
(γ) ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων. ϗ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et dereliquerunt domum Domini Dei patrum ſuorū: et ſerviebant Aſtartibus, 18
& idolis. Et facta eſt ira ſuper Judam, & ſuper Hieruſalem in
(h) die iſta. Et miſit ad eos prophetas ad reducendum ad Dominum: 19
& non audierunt. Et conteſtatus eſt eis: & non obedierunt. Et ſpiritus 20
Dei induit (i) Azariam filium Jodae ſacerdotem: & ſurrexit ſupra
populum, & dixit; Hæc dicit Dominus, Quid tranſgredimini
mandata Domini? & non proſperabimini: quoniam dereliquiſtis Dominum,
& derelinquet vos. Et irruerunt in eum, & lapidaverunt eum 21
per mandatum Joas regis in atrio domûs Domini. Et Joas non eſt 22
recordatus miſericordiæ, quam fecerat Jodae pater ejus ſecum: & interfecit
filium ejus. Et, dum moriebatur, dixit; Videat Dominus, &
judicet. Et factum eſt poſt conſummationem anni, aſcendit ſuper eum 23
virtus Syriæ, & venit ſuper Judam, & ſuper Hieruſalem: & corruperunt
omnes principes populi in populo: & omnia ſpolia eorum miſerunt
regi Damaſci: Quoniam in paucis viris advênit virtus Syriæ: & 24
Deus tradidit in manus eorum virtutem multam valdé: quoniam dereliquerunt
Dominum Deum patrum ſuorum: Et cum Joas (k) fecit judicium.
Et poſtquàm ipſi abierunt ab eo, in relinquendo eum in languoribus 25
magnis; & conjuraverunt in eum pueri ejus in ſanguinibus filii Jodæ
ſacerdotis: & interfecerunt eum ſuper lectum ejus: & mortuus eſt:
& ſepelierunt eum in civitate David: & non ſepelierunt eum in ſepulchro
regum. Et conjurantes ſuper eum, Zabed (l) ipſius Samaath Ammanites, 26
& Jozabed ipſius Samareth Moabites. Et filii ejus omnes, 27
& acceſſerunt ei (m) quinque. Et reliqua ecce ſcripta ſuper ſcripturam
regum. Et regnavit Amaſias filius ejus pro eo.

MS.A. (σ) ἐγκατέλειπον κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, (τ) τοῖς εἰδώλοις ϗ ταῖς Ἀστάρταις, (υ) ἤκουσαν. (φ) ἐποίησεν μετ' αὐτοῦ Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ϗ (χ) κρινέτω. (ψ) κατέφθειρεν (†) ἀπέστειλεν (ω) παρεγίνετο (¨) ἑαυτῶν· (α) Ζαβὲθ ὁ τοῦ Σαμαὰθ (β) Σαμβρὶθ (γ) ἐπὶ γραφὴν

ΚΕΦ. κέ.

1 ὮΝ (α) εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, ϗ (β) εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ,
2 ϗ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ (γ) Ἰωαδαὲν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου,
3 ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. Καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ (δ) αὐτοῦ, ϗ ἐθανάτωσε
4 τοὺς παῖδας (δ) αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ· Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε,
κατὰ τὴν διαθήκην (ε) τοῦ νόμου κυρίου, καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων,
Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, ϗ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἢ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ
ἁμαρτίᾳ (ζ) ἀποθανοῦνται.

CAP. XXV.

Cum eſſet viginti & quinque annorum, regnavit Amaſias: & viginti 1
novem annos regnavit in Hieruſalem: & nomen matri ejus Joadien
de Hieruſalem. Et fecit rectum in conſpectu Domini, ſed non in corde 2
pleno. Et factum eſt, ut conſtitutum eſt regnum in manu ipſius; & 3
interfecit pueros ſuos, qui occiderant regem patrem ipſius: Et filios 4
eorum non interfecit, juxta teſtamentum legis Domini; ſicut (a) ſcriptum
eſt, quomodò mandavit Dominus, dicens; Non morientur patres
pro filiis; & filii non morientur pro patribus: ſed unuſquiſque ſuo ipſius
peccato morientur.

MS. A. (α) πέντε ϗ εἴκοσι ἐτῶν (β) εἴκοσι ϗ ἐννέα (γ) Ἰωαδὲν (δ) ἑαυτοῦ, (ε) νόμου κυρίου, (ζ) ἀποθανεῖται.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* لانه سمع عنهم انهم خلّوا بيت الله اله اباىهم * وعبدوا الاصنام * وجاء سخط عظيم على 18
يهودا واورسليم * لما اخطوا هذه الخطية * وبعث اليهم من الانبياء * ليردوهم عن طرقهم 19
فلم يسمعوا * واشهد عليهم فلم يقبلوا * وروح الله حلّت على زخريا بن يوياداع * فقام وطلع 20
فوق عمود وقال للشعب * هكذا قال الله * لم خالفتم وصاياه * ليس تفلحون * لانكم تركتم
طرقه قال الرب وانا اخليكم ايضا * فتوافقوا عليه ورجموه بامر الملك في دار بيت الله 21
* ولم يعمل الملك يواس معه الخير كما صنع معه ابوه * وقتل بنيه من بعده * ولما 22
كانوا اولاده يقتلون كانوا يقولون * ينظر الرب ويطلب * وفي اخر السنة طلعت 23
عليه جيوش ادوم * وجاوا على يهودا وعلى اورسليم * واهلكوا ساير عظماء الشعب *
وسبيهم كله انفذوه الى ملك دمشق * لان رجالا قليلا جاوا من ادوم * واسلم الله 24
اليهم جيشا عظيما جدا * لانهم خلّوا الله اله اباىهم * ولسوء اعمال يواس تنقصوا به
الديانون * ولما مضوا من عنده تركوه في مرض عظيم * فنكثت عليه عبيده لاجل 25
دم بني يوياداع الكاهن * فقتلوه ودفنوه في قرية داود * ولم يدفنوه في مدفن الملوك
* وهذه اسماء من نكث عليه من عبيده * زابور بن سمعث العمونية * يهوزابار بن ناطروث 26
الموابية * وبنوه وكبراء الناس الذين نكثوا عليه * وساير الذنوب الذي صنع * 27
مكتوبة في اسفار الملوك *

Et quòd audiſſet de iis quòd derelictâ domo 18
Dei, Dei majorum ſuorum, adoráſſent
idola. Venit autem ira maxima in
Judam & Jeruſalem, cùm peccatum
iſtud commiſiſſent: Miſitque ad eos 19
quoſdam prophetas ut revocarent eos à
viis eorum, at non acquieverunt; & conteſtatus
eſt eos, at non obtemperaverunt.
Et cùm ſpiritus Dei deſcendiſſet ſuper 20
Zachariam Jojadæ filium, & ſurgens et
columnam conſcendens dixiſſet ad populum,
Sic dicit Deus, Quare violáſtis
præcepta ejus? haud proſperè cedet vobis:
quia dereliquiſtis vias ejus, dicit
Dominus, ego etiam vos derelinquam:
Conjurârunt in eum, & præcipiente rege 21
lapidaverunt eum in atrio domûs Dei.
Nec uſus eſt in eum rex Joas beneficentiâ 22
quâ uſus fuerat in eum Jojada pater
ejus; imo trucidavit liberos ejus poſt ipſum:
cùm autem trucidarentur filii ejus,
dicebant, Videat Dominus, et exigat. Anno 23
exacto aſcenderunt contra eum copiæ
Edomæorum, & venientes contra Judam
& contra Jeruſalem, & perdiderunt
præcipuos quoſque in populo, & omnia
eorum ſpolia miſerunt ad regem
Damaſci. Et verò pauci viri venerant 24
ex Edom, Deus tamen tradidit eis exercitum
quammaximum, quia dereliquerant
Deum, Deum majorum ſuorum. Præterea
ob turpitudinem operum Joaſi,
ſpreverunt eum judices: Et cùm diſceſſiſſent 25
ab eo, reliquerunt eum in morbo
graviſſimo. Et conjurantes in eum ſervi
ipſius propter ſanguinem filiorum Jojadæ
ſacerdotis, occiderunt eum, & ſepelierunt
in civitate Davidis, ſed non ſepelierunt
eum in ſepulchro regum. Atque hæc 26
ſunt nomina ſervorum ejus, qui conjuraverant
in eum; Zabor filius Semeath
Ammonitidis, Jehuzabar filius Naterith
Moabitidis, cum filiis ſuis, & præcipui
quique conjuraverant in eum. Cætera 27
autem flagitia quæ perpetravit, ſcripta
ſunt in libris regum.

* الفصل الخامس والعشرون *

* وملك بعده اموصيا ابنه وهو ابن خمسة عشر سنة * وجلس في اورسليم ملكا تسعة 1
وعشرين سنة * وصنع حسنات قدام الله غير انه * لم يكن بقلب نقي * ولما تمكنت 2 3
يده في الملك قتل عبيده الذين قتلوا اباه * ولم يقتل اولادهم * لانه مكتوب في ناموس 4
موسي الذي امر به الله * لا تموت الاباء بسبب البنين * ولا البنون بسبب الاباء * بل كل
نفس توخذ بذنوبها *

CAP. XXV.

Poſt hunc regnavit Amoſia filius ejus 1
annum agens decimum quintum, ſeditque
rex in Jeruſalem vigintinovem annis.
Bona præſtitit opera coram Deo: verùm 2
id non fiebat corde puro. Cùm firmata 3
eſſet manus ejus in regno, trucidavit ſervos
ſuos qui interfecerant patrem ſuum:
Filios autem illorum non trucidavit, 4
quia ſcriptum eſt in lege Moſis, quam Deus
præcepit; Non morientur parentes
cauſâ filiorum, neque filii cauſâ parentum,
ſed quælibet anima proprias ob culpas
auferetur.

:Binjamin et,Jehudah omī in,centuriarū principes in &,millium principes in patrum domū per eos cōstituit &,Jehudah Amasiahu cōgregavit Et
5 ויקבץ אמציהו את־יהודה ויעמידם לבית־אבות לשרי האלפים ולשרי המאות לכל־יהודה ובנימן
,hastam tenentis exercitum egredientis electi millia trecenta eos invenitque ;supra & annorum viginti filio à eos recensuit &
ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש־מאות אלף בחור יוצא צבא אחז רמח
6 ,eum ad venit Dei vir Et .argenti talentis centum in robore fortium millia centum Israel de mercede cōduxit Et .clypeum &
7 וצנה: וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל במאה ככר־כסף: ואיש האלהים בא אליו
,tu ingredere Quoniam .Ephraim filiis omnib⁹ ,Israel cum Dominus non quia : Israel exercit⁹ tecū veniat ne Rex : dicēdo
8 לאמר המלך אל־יבוא עמך צבא ישראל כי אין יהוה עם־ישראל כל בני אפרים: כי אם־בא אתה
.facienda corruere & ,adjuvandū ad Deo in fortitudo est nam :inimici facies ad Deus te corruere faciet :bellum ad roborare ,fac
עשה חזק למלחמה יכשילך האלהים לפני אויב כי יש־כח באלהים לעזור ולהכשיל:
vir dixit Et ? Israel agmini dedi quæ talentis centum faciendum quid Et ; Dei hominem ad Amasiahu Dixitque
9 ויאמר אמציהו לאיש האלהים ומה־לעשות למאת הככר אשר נתתי לגדוד ישראל ויאמר איש
eundū ad ,Ephraim de se ad venerat quod agmen in Amasiahu eos separavit Et .eo præ multum tibi dandū ad Domino Est :Dei
10 האלהים יש ליהוה לתת לך הרבה מזה: ויבדילם אמציהו להגדוד אשר־בא אליו מאפרים ללכת
,est roboratus Amasiahu Et .nasi ira in suum locū ad sunt reversi & ,Jehudah contra valde eorū nasus est iratus Et .suum locum ad
11 למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישובו למקומם בחרי־אף: ואמציהו התחזק
duxerunt captivos vivos millia decem Et .millia decem Sehir filios percussit & : salis vallem abiit & ,suū populū eduxit &
12 וינהג את־עמו וילך גיא המלח ויך את־בני־שעיר עשרת אלפים: ועשרת אלפים חיים שבו
fecit reverti quos agminis filii Et .sunt rupti hi omnes & ,petræ capite à eos projecerunt & :petræ caput ad eos adduxerūt &,Jehudah filii
13 בני יהודה ויביאום לראש הסלע וישליכום מראש הסלע וכלם נבקעו: ובני הגדוד אשר השיב
tria eis ex pcusserūt & :choron-Beth ad usq; & Someron à Jehudah urbes in sunt diffusi & , bellum ad secum eundo ab ,Amasiahu
אמציהו מלכת עמו למלחמה ויפשטו בערי יהודה משמרון ועד־בית חורון ויכו מהם שלשת
filiorum deos adduxit & ,Edomæos cædendo à Amasiahu venire post ,fuit Et .multam prædā diripuerunt & ,millia
14 אלפים ויבזו בזה רבה: ויהי אחרי בוא אמציהו מהכות את־אדומים ויבא את־אלהי בני
misit & ;Amasiahu in Domini nasus est iratus Et .suffivit eis & ,se incurvavit eorū facies ad & ,deos in sibi eos statuit & ,Sehir
15 שעיר ויעמידם לו לאלהים ולפניהם ישתחוה ולהם יקטר: ויחר־אף יהוה באמציהו וישלח
,fuit Et ? tua manu è suum populum eruerunt non qui ,populi deos quæsisti quid Ut : eum ad dixit & ,prophetā eum ad
16 אליו נביא ויאמר אליו למה דרשת את־אלהי העם אשר לא־הצילו את־עמם מידך: ויהי
: dixit & ,propheta cessavit Et ?te pcutient quid ut ,tibi Cessa ?te dederunt regis consiliariū Nunquid :ei dixit & ,eum ad ipsum loquendo in
בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל־לך למה יכוך ויחדל הנביא ויאמר
,Jehudah rex Amasiahu est consiliat⁹ Et .meo consilio audisti non & ,hoc fecisti quia ;te corrūpendū ad Deus consiliū ceperit ꝙ ,Novi
17 ידעתי כי־יעץ אלהים להשחיתך כי־עשית זאת ולא שמעת לעצתי: ויועץ אמציהו מלך יהודה
Israel rex Joas misit Et .faciebus nos videam⁹,Ito :dicendo ,Israel regem Jehu filii Jehoachaz filiū Joas ad misit &
18 וישלח אל־יואש בן־יהואחז בן־יהוא מלך ישראל לאמר לך נתראה פנים: וישלח יואש מלך־ישראל
tuam filiam Da :dicendo ,Lebanon in quæ cedrum ad misit ,Lebanon in qui Paliurus :dicendo ,Jehudah regem Amasiahu ad
אל־אמציהו מלך־יהודה לאמר החוח אשר בלבנון שלח אל־הארז אשר בלבנון לאמר תנה את־בתך
.paliurum conculcavit & ,Lebanon in quæ agri bestia transivit Et .uxorem in meo filio
לבני לאשה ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס את־החוח:

Versio VULG. LAT.

Congregavit igitur Amasias Judam,& constituit eos per 5
familias, tribunósq; & centuriones in universo Juda &
Benjamin: & recensuit à viginti annis suprà, invenítque
trecenta millia juvenū, qui egrederentur ad pugnam, &
tenerent hastam & clypeum. Mercede quoque conduxit 6
de Israel centū millia robustorū, centū talentis argenti.
Venit autem homo Dei ad illum,& ait; O rex, ne egre- 7
diatur tecū exercitus Israel: non est enim Dominus cum
Israel,& cunctis filiis Ephraim: Quòd si putas in robore 8
exercitûs bella consistere, superari te faciet Deus ab ho-
stibus: Dei quippe est adjuvare,& in fugam convertere.
Dixitq; Amasias ad hominē Dei; Quid ergò fiet de cen- 9
tum talentis, quæ dedi militibus Israel? Et respondit
ei homo Dei; Habet Domin⁹ undè tibi dare possit multò
his plura. Separavit itaq; Amasias exercitum, qui vene- 10
rat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur in locum suū: at
illi contra Judam vehementer irati, reversi sunt in regi-
onem suam. Porrò Amasias confidenter eduxit populum 11
suum,& abiit in vallem Salinarū, percussitq; filios Seir
decem millia. Et alia decem millia virorum ceperunt filii 12
Juda, & adduxerunt ad præruptum cujusdam petræ, præ-
cipitaveruntq; eos de summo in præceps, qui universi
crepuerunt. At ille exercitus, quē remiserat Amasias ne 13
secum iret ad prælium, diffusus est in civitatibus Juda, à
Samaria usq; ad Bethoron, & interfectis tribus millibus,
diripuit prædā magnam. Amasias verò post cædem Idu- 14
mæorū,& allatos deos filiorū Seir, statuit illos in deos si-
bi,& adorabat eos,& illis adolebat incensum. Quam ob 15
rem irat⁹ Domin⁹ contra Amasiam, misit ad illū prophe-
tā, qui diceret ei; Cur adorâsti deos, qui non liberave-
runt populum suū de manu tua? Cūmq; hæc ille loquere- 16
tur, respondit ei; Num consiliarius regis es? quiesce ne
interficiā te. Discedénsq; propheta, Scio, inquit, quòd
cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc malū,& in-
super non acquievisti consilio meo. Igitur Amasias rex 17
Juda inito pessimo consilio, misit ad Joas filium Joachaz
filii Iehu, regem Israel, dicens; Veni, videamus nos mu-
tuò. At ille remisit nuntios, dicens; Carduus qui est in Li- 18
bano, misit ad cedrū Libani, dicens; Da filiā tuā filio meo
uxorē: & ecce bestiæ, quæ erant in sylva Libani, transie-
runt, & conculcaverunt carduum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 *ܘܟܢܫ ܐܡܘܨܝܐ ܠܝܗܘܕܝ̈ܐ ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܒܫܪ̈ܒܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. ܒܪ̈ܒܝ ܐܠܦ̈ܐ
ܘܒܪ̈ܒܝ ܡܐܘ̈ܬܐ. ܘܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܘܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܢܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ
ܘܠܥܠ. ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܠܬܠܬܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܝܢ ܥܠܝܡ̈ܐ ܢܦܩܝ ܩܪܒܐ: ܐܚܝܕܝ ܣܝܦ̈ܐ
6 ܘܐܚܝܕܝ ܬܪ̈ܣܐ. *ܘܐܓܪ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝ̈ܢ ܓܢܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢ̈ܐ. ܒܡܐܐ ܟܟܪ̈ܝܢ
7 ܕܟܣܦܐ. *ܘܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܡܠܟܐ. ܠܐ ܢܐܙܠ ܥܡܟ ܟܠܗ ܚܝܠܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܡܪܝܐ ܥܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܦܪܝܡ.
8 *ܡܛܠ ܕܐܢ ܐܙܠ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ. ܢܣܚܦܟ ܡܪܝܐ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝ̈ܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܚܬ
9 ܠܡܪܝܐ. ܕܗܘܝܘ ܥܕܘܪܐ ܘܡܪܝܡܢܐ.*ܘܐܡܪ ܐܡܘܨܝܐ ܠܢܒܝܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢܐ ܚܛܝܬ ܒܟܟܪ̈ܐ.
ܗܠܝܢ ܡܐܐ ܕܝܗܒܬ ܠܓܒܪ̈ܐ ܐܝܣܪܝܠܝ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܢܒܝܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܬ ܠܡܪܝܐ
10 ܐܠܗܟ. ܠܡܬܠ ܠܟ ܣܓܝ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܐܥܦܐ ܥܠ ܡܐ ܕܝܗܒܬ. *ܘܦܪܫ ܐܢܘܢ ܐܡܘܨܝܐ
ܠܓܒܪ̈ܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. ܠܡܐܙܠ ܠܐܬܪܗܘܢ. ܘܐܬܚܡܬ ܚܡܬܗ ܣܓܝ.
11 ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܐܬܪܗܘܢ ܒܚܡܬܐ ܕܪܘܓܙܗ. *ܘܐܡܘܨܝܐ ܐܬܚܝܠ. ܘܕܒܪ
ܠܥܡܗ. ܘܐܙܠ ܠܚܝܠܐ ܕܡܠܚܐ. ܘܩܛܠ ܘܚܪܒ ܒܥܡܡܐ ܕܛܘܪܐ ܕܓܒܠܐ. ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ.
12 *ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܝܢ. ܫܒܘ ܐܢܘܢ ܒܢ̈ܝ ܝܗܘܕܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܪܝܫ ܟܐܦ̈ܐ. ܘܟܠܗܘܢ
13 ܐܬܘ ܟܕ ܐܣܝܪܝܢ ܒܫܫܠܬܐ. *ܘܒܢ̈ܝ ܓܢܒܪ̈ܐ ܕܫܒܐ ܐܡܘܨܝܐ ܟܕ ܐܙܠ ܠܩܪܒܐ. ܐܫܠܛ ܐܢܘܢ
ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܫܡܪ̈ܝܐ ܘܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܥܡܡ̈ܐ. ܘܚܪܒܘ ܡܕܝܢ̈ܬܗܘܢ ܡܢ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ.
14 ܘܒܙܘ ܒܙܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. *ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܐ ܐܡܘܨܝܐ. ܟܕ ܗܦܟ ܡܢ ܩܛܠܐ ܕܐܕܘܡܝ̈ܐ. ܐܝܬܝܘ
ܠܗ ܠܐܠܗ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝ ܛܘܪܐ ܕܓܒܠܐ. ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܣܓܕ ܠܗܘܢ. ܘܥܠܝܗܘܢ
15 ܐܣܩ ܩܛܘܪܬܐ ܕܒܣܡ̈ܐ. *ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ ܥܠ ܐܡܘܨܝܐ. ܘܫܕܪ ܠܘܬܗ ܢܒܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
16 ܠܡܢܐ ܒܥܝܬ ܩܕܡ ܐܠܗ̈ܐ ܕܥܡܡ̈ܐ. ܕܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܨܝܘ ܠܦܠܚܝ̈ܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝܟ. *ܘܗܘܐ
ܟܕ ܡܡܠܠ ܥܡܗ ܢܒܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ. ܣܓܕܬܐ ܕܩܝ̈ܣܐ ܠܡܠܟ̈ܐ ܐܬܝܗܒܬ. ܘܦܢܐ ܠܗ ܢܒܝܐ
ܡܢܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܘܝ ܠܟ. ܕܗܐ ܐܬܡܠܟ ܥܠܝܟ ܡܪܝܐ ܡܠܟܐ ܒܝܫܐ ܠܡܘܒܕܘܬܟ. ܕܠܐ
17 ܫܡܥܬ ܠܩܠܝ. *ܘܐܬܡܠܟ ܐܡܘܨܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝ̈ܐ. ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܝܘܐܫ ܒܪ ܝܗܘܐܚܙ ܒܪ
18 ܝܗܘ. ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܬܐ ܢܚܙܐ ܐܦ̈ܝ ܚܕ ܒܚܕ. *ܘܫܕܪ ܝܘܐܫ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
ܠܘܬ ܐܡܘܨܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܘܚܐ ܕܐܝܬ ܒܠܒܢܢ ܫܕܪ ܠܘܬ ܐܪܙܐ ܕܐܝܬ ܒܠܒܢܢ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܒ ܒܪܬܟ ܠܒܪܝ ܠܐܢܬܬܐ. ܘܥܒܪܬ ܚܝܘܬܐ ܕܐܝܬ ܒܠܒܢܢ. ܘܕܫܬܗ ܠܚܘܚܐ.

Deinde congregavit Amosia Judæos, & con- 5
stituit eos per familias paternas, in tribunos
& centuriones; omnémque Judam et Benja-
minem: & recensens eos à nato viginti an-
nos & deinceps, invenit eos esse trecenta mil-
lia virorum juvenum bello aptorum, gladios
stringentium, & clypeos tenentium. Ex Is- 6
raelitis quoque mercede conduxit centum
millia virorum strenuissimorum, centum ta-
lentis argenti. Venit autem ad eum prophe- 7
ta Domini, dixitque regi, Ne pergat tecum
totus exercitus Israelis, quia non est Dominus
cum toto Israele, neque cum omnibus Aphre-
mitis. Quia si tu pergas ad bellum geren- 8
dum, prosternet te Dominus coram hostibus
tuis; quia non glorificâsti Dominum qui est
adjutor & elator. Dixit Amosia ad prophe- 9
tam Domini, Quod crimen commisi centum
hæc talenta dando viris Israelitis? Ait illi
propheta Dei, Est apud Dominum Deum
tuum *facultas* reddendi tibi his plura, duplo
plura quàm quæ dedisti. Separavit igitur 10
Amosia viros qui venerant ad eum ex Aphre-
mitis, ut abirent in locum suum; & excan-
duit furor ejus vehementer in Israelitas, remi-
sitque eos in locū eorum *Deus* irâ furoris sui.
Proinde Amosia corroboratus duxit populum 11
suum, abiitque ad vallem Salis, & occidit ac
trucidavit ex incolis montis Gebel decem
millia: Et decem millia virorum ceperunt 12
filii Judæ, & adduxerunt eos ad caput lapi-
dum: venerunt autem omnes vincti catenis.
Filios autem gigantū quos captivos adduxe- 13
rat Amosia quando profectus est ad bellum,
præfecit civitatibus Judæ, Samaritanis, & ci-
vitatibus gentium: & vastatis earundem ci-
vitatum tribus millibus, diripuerunt prædam
plurimam. Postquàm verò venisset Amosia, 14
cùm rediret à cæde Adumæorum, attulerunt
ei deos incolarum montis Gebel: ipse autem
erigens eos ante se, adoravit illos, & obtulit
eis acerras thuris. Quamobrem iratus Domi- 15
nus in Amosiam, misit ad eum prophetam
qui dixit illi, Cur orâsti coram diis genti-
um, qui non potuerunt eripere cultores suos
è manibus tuis? Contigit autem ut cùm al- 16
locutus esset eum propheta, ille responderet,
Adoratio lignorum regibus concessa est. Tunc
propheta recedens ab eo, dixit illi, Væ tibi;
quoniam ecce inivit contra te Dominus con-
silium perniciosum de perdendo te, quia non
acquievisti voci meæ. Tunc inito consilio 17
Amosia rex Judæorum, misit ad Joasum filium
Jehuahazi, filii Jehu, regem Israelis; & dixit
ei, Age, alter alterius faciem videamus. Mi- 18
sit verò Joas rex Israelis ad Amosiam regem
Judæ, & ait illi, Prunus quæ est in Libano,
misit ad cedrum quæ est in Libano, & dixit
ad eam; Da filiam tuam filio meo uxorem:
interea præteriens bestia quæ est in Libano,
conculcavit prunum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους
καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω,
καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας (η) ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς, κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρεόν.
6 7 Καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατοὺς ἰσχύϊ ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. Καὶ
ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, λέγων, Βασιλεῦ, οὐ (θ) πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι
8 οὐκ ἔστι κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. Ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις, καὶ
9 (ι) τροπώσεταί σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἔστι παρὰ κυρίου (κ) καὶ ἰσχῦσαι καὶ τροπῶσαι. Καὶ
εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραήλ;
10 καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, Ἔστι τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων. Καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας
τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον (λ) αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθησαν
11 σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ (μ) ἀπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον (ν) αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. Καὶ Ἀμασίας
κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν (ξ) αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάταξεν
12 ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεὶρ, δέκα χιλιάδας. Καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς
ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ (ο) κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διερρήγνυντο.
13 Καὶ (π) υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ᾽ αὐτοῦ εἰς πόλεμον,
(ρ) καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών· καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς
14 τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν (σ) πατάξαντος
τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς (τ) αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηεὶρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς (υ) αὐτῷ
15 εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, (φ) καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔθυε. Καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ
(χ) Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ (ψ) προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ,
16 οἳ οὐκ (ω) ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρός σου; Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆσαι (α) αὐτῷ πρὸς
αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; (β) πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῇς.
καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν, Ὅτι γινώσκω, ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι ἐποίησας
17 τοῦτο, καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. Καὶ ἐβουλεύσατο (γ) Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα,
καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰοὺ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, (δ) Δεῦρο, καὶ ὀφθῶμεν
18 προσώποις. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, Ὁ (ε) ἀκχοὺχ
ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων, Δὸς τὴν θυγατέρα σου
τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ. καὶ (ζ) ἦλθον τὰ θηρία,
καὶ κατεπάτησαν τὸν (η) ἀκχούχ.

Et congregavit Amaſias domum Juda, & erexit eos ſecundùm domos 5
patriarum eorum in Chiliarchos, et centuriones in omni Juda, & (b) Hieruſalem.
Et numeravit eos à vigeſimo anno, & ſuprà: & invenit eos
trecenta millia ad exeundum in prælium potentes, tenentes haſtam, &
clypeum. Et mercede conduxit de Iſrael centum millia, potentes fortitudine, 6
centum talentis argenti. Et homo Dei venit ad eum, dicens; 7
Rex, non ibit tecum virtus Iſrael: quoniam non eſt Dominus cum Iſrael,
omnibus filiis Ephræm: Quoniam ſi exiſtimâris prævalere (c) in his; & 8
in fugam vertet te Dominus coram inimicis: quoniam eſt (d) à Domino
et prævalere, & in fugam verti. Et dixit Amaſias homini Dei; Et 9
quid faciam centum (e) talenta, quæ dedi virtuti Iſrael? Et dixit homo
Dei; Eſt Domino dare tibi plura his. Et diſtinxit Amaſias (f) 10
virtuti quæ venerat ad ſe de Ephræm, abire in locum ipſorum. Et indignati
ſunt valdè ſuper Judam: & reverterunt ad locum ſuum in ira indignationis.
Et Amaſias confortatus eſt, & aſſumpſit populum ſuum, 11
& ivit in vallem Salinarum: & percuſſit ibi filios Seir, decem millia.
Et decem millia ceperunt vivos filii Juda, & ducebant ſuper ſummitatem 12
præcipitii, & præcipitabant eos à ſummitate præcipitii: & omnes
diſrupti ſunt. Et filii virtutis, quos redire fecit Amaſias, ne irent ſecum 13
ad bellum, & impetum fecerunt ſuper civitates Juda à Samaria uſque
Bethoron: & percuſſerunt in eis tria millia: & prædati ſunt ſpolia
multa. Et factum eſt, poſtquàm venit Amaſias percuſſâ Idumeâ; & 14
attulit ad ſe deos filiorum Seir: & ſtatuit eos ſibi in deos: & coram
eis adorabat, & ipſe eis adolebat. Et facta eſt ira Domini ſuper Amaſiam; 15
& miſit ei prophetam: & dixit ei, Quid quæſiviſti deos populi,
qui non exemerunt populum ſuum de manu tua? Et factum eſt, 16
cùm is loqueretur ad ipſum; & dixit ei, Nunquid conſiliarium regis
dedi te? (g) Attende ne flagelleris. Et tacuit propheta, & dixit; (h)
Quoniam cognoſco, quia voluit ſuper te ad diſperdendum te, quia feciſti
hoc, & non exaudîſti conſilium meum. Et conſultavit Amaſias 17
rex Juda, & miſit ad Joas filium Joachaz filii Jehu regem Iſrael,
dicens; Veni, & conſpiciamur faciebus. Et miſit Joas rex Iſrael ad 18
Amaſiam regem Juda, dicens; (i) Anchuch, qui in Libano, miſit ad
cedrum, quæ in Libano, dicens; Da filiam tuam filio meo in uxorem:
& ecce venient beſtiæ agri, quæ in Libano. Et venerunt beſtiæ, & conculcârunt Anchuch.

MS. A. (η) δυνατοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον, κρατοῦντας (θ) παρελεύσεται μετὰ σοῦ (ι) τροπώσεται κύριος ἔναντι τῶν (κ) κατισχῦσαι ἐν τούτοις καὶ τροπώσασθαι. (λ) ἑαυτῶν· (μ) ὑπέστρεψεν (ν) ἑαυτῶν (ξ) ἑαυτοῦ, (ο) κατεκρήμνισεν (π) οἱ υἱοὶ (ρ) ἐπέθεντο ἐπὶ (σ) πατάξαντα (τ) αὐτοὺς τοὺς (υ) ἑαυτῷ (φ) καὶ αὐτοῖς αὐτὸς ἔθυεν. (χ) Ἀμεσίαν, (ψ) προφήτας, καὶ εἶπον αὐτῷ, (ω) ἐξείλαντο (α) αὐτῷ, καὶ εἶπεν (β) πρόσεχε μὴ (γ) Ἀμασίας, καὶ ἀπέστειλεν (δ) Δεῦρο, ὀφθῶμεν (ε) ὀχὸζ ὁ (ζ) ἦλθαν (η) Ἀχούχ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وجمع اموصيا بيت يهودا * واقامهم في بيت ابايهم * ورؤساء الالوف والمئين * وكل يهودا 5
وبنيامين * وعدهم من ابن عشرين سنه الي فوق * فوجدوهم ثلاثمايه الف رجل شبان
يخرجون الي الحرب ماسكي السيوف * واكترى من اسرايل مية الف رجل عظيمي القوة 6
مية بدرة مال * وجاء نبي الله وقال له * لا تمض بكل جيش اسرايل * لان الله ليس هو معكم 7
ولا مع ساير بني افريم * لانك ان تصنع الحرب يهبطك الرب قدام اعدايك * لانك لم 8
تمجد الله الذي هو المعين الرافع * فقال اموصيا لنبي الله * ما هي خطيتي التي عملتها 9
لاجل مية بدرة دفعتها لبني اسرايل * فقال له نبي الله * ربك يعطيك اضعافا على ما اعطيت
* وافرد اموصيا الرجال الذين جاوا اليه من بيت افريم ليمضوا الي مواضعهم * واشتد غضب 10
الله على بيت اسرايل جدا * وردهم الي مواضعهم بحنق وسخط * وتجبر اموصيا واخذ جيشه معه 11
ومضى الي وادي الملح * وقتل واهلك من اهل جبل اغلف عشر الف * واسر عشر الف * وجاوا 12
بهم بنو يهودا الي راس الحجر وكلهم مربوطين بالسلاسل * وبنو الجبابرة الذين سبا اموصيا 13
سلطهم في قرى يهودا والسامرة وفي ضياع الامم * وخرب من الضياع ثلاثة الاف * وغنم غنيمة
عظيمة * وكان من بعد ان جاء اموصيا من حرب الادوميين * جاوا اليه بالهة من جبل اغلف * 14
ووقفهم بين يديه وسجد قدامهم * واطلع لهم ادراج البخور * فسخط الله علي اموصيا * وبعث 15
اليه النبي فقال له * لم صليت قدام الهة الامم الذين لم يقدروا يخلصون من كان يعبدهم
من يديك * ولما كلمه النبي قال له * سجدت للخشب * وانا ادفعك للملوك * وافترق 16
النبي منه * ثم قال له * الويل لك * قد قطع الرب عليك ليهلكك * لانك لم
تسمع كلامي * وشاور الملك اموصيا مع بيت يهودا * وبعث الي يواس بن ياهو 17
ملك اسرايل وقال * تجي ليري كل منا صاحبه * فبعث يواس الي اموصيا وقال له * 18
البروا الذي في لبنان بعث الي الارز وقال له * اعط ابنتك لابني زوجة * فجاز وحش
جبل لبنان فداسها *

Præterea congregavit Amoſia Judæos, 5
& diſpoſuit illos per domos eorum paternas
ſub chiliarchis & centurionibus;
omnem inquam, Judam & Benjaminem:
& numerans eos à nato viginti
annos & ſupra, invenerunt eos eſſe
trecenta millia virorum juvenum prodeuntium
ad militiam, prendentium gladios.
Inſuper mercede conduxit ex Iſraelitis 6
centum millia ſummæ fortitudinis
virorum, centum talentis argenteis.
Veniens autem ad eum propheta Dei, 7
dixit illi; Ne ducas omnes copias Iſraelis,
quia Deus non eſt vobiſcum neque
cum omnibus filiis Ephraimi. Nam ſi 8
bellum geſſeris, præcipitabit te Dominus
coram hoſtibus tuis, eò quòd non glorificaveris
Deum qui adjutor eſt & exaltator.
Dixit Amoſia ad prophetam 9
Dei; Quodnam eſt peccatum meum quod
commiſi ob centum talenta quæ dedi Iſraelitis?
Ait illi propheta Dei, Dominus
tuus reddet tibi multò plura quàm quæ
dediſti. Itaque ſegregavit Amoſia viros 10
qui venerant ad ſe ex Ephraimitis,
ut redirent ad loca ſua: & vehementer
exæſtuans ira Dei in Iſraelitas, remiſit
eos in regiones ſuas cum violentia &
furore. Quare ſumptis animis Amoſia, 11
duxit copias ſuas ſecum; & profectus
ad vallem Salis, peremit ac perdidit ex
incolis montis Aglaph decem millia;
Cepitque decem millia captivorum, quos 12
omnes catenis vinctos adduxerunt Judæi
ad caput lapidis. Filios autem gigantum, 13
quos ceperat Amoſia, conſtituit
præfectos in civitatibus Judæ & Samariæ,
& in oppidis gentium; vaſtavitque
oppidorum tria millia, cepitque
ſpolia maxima. Deinde contigit ut poſtquam 14
rediiſſet Amoſia è bello Edomæorum,
offerrent ei deos incolarum montis
Aglaph; ipſeque ſtatuens eos ante ſe,
adoraret eos, & offerret eis acerras thuris.
Unde iratus in Amoſiam Deus, miſit 15
illi prophetam qui diceret ei, Quorſum
oráſti coram diis gentium, qui non
valuerunt liberare de manibus tuis eos qui
colebant ipſos? Tum allocutus eum 16
propheta, dixit illi; Tu adoráſti ligna, et
ego tradam te regibus: ſic receſſit ab eo
propheta: tum dixit illi, Væ tibi; jam
decrevit Dominus te perdere, quòd non
audieris verba mea. Inivit autem conſilium 17
rex Amoſia cum domo Judæ, miſitque
ad Joaſum filium Jehu regem Iſraelis,
& ait, Venias ut videamus nos
mutuò. Remittens verò Joas ad Amoſiam, 18
dixit ei; Abies quæ eſt in Libano
mittens ad cedrum, dixit ei; Da filiam
tuam filio meo uxorem: præteriens autem
fera montis Libani, conculcavit illam:

,malum in *te immiscebis* quid ut : tua domo in sede Nunc .honorificandũ ad tuũ cor te levavit & ,Edom percussisti Ecce : Dixisti
19 אמרת הנה הכית את־אדום ונשאך לבך להכביד עתה שבה בביתך למה תתגרה ברעה
quæsierunt quia : manu in eos *dandum ad* ,illud Deo à quia ,Amasiahu audivit non Et ? tecum Jehudah & ,tu cadas &
20 ונפלת אתה ויהודה עמך: ולא־שמע אמציהו כי מהאלהים היא למען תתם ביד כי דרשו את
quæ ,semes-Beth in ,Jehudah rex Amasiahu & ,ipse ,*faciebus* se viderunt & , Israel rex Joas ascendit Et .Edom deos
21 אלהי אדום: ויעל יואש מלך־ישראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מלך־יהודה בבית שמש אשר
filium Jehudah regem Amasiahu Et .sua *tentoria* ad unusquisque fugerunt & , Israel *facies ad* Jehudah est cæsus Et .Jehudah
22 23 ליהודה: וינגף יהודה לפני ישראל וינסו איש לאהליו: ואת אמציהו מלך־יהודה בן־
porta à Jerusalaim *muro in* rupit & , Jerusalaim eũ adduxit & :semes-Beth in Israel rex Joas cepit , Jehoachaz filii Joas
יואש בן־יהואחז תפש יואש מלך־ישראל בבית שמש ויביאהו ירושלם ויפרץ בחומת ירושלם משער
domo in inventa vasa omnia & ,argentum & ,aurum omne Et .cubitis quadringentis *respicientis* portam ad usque Ephraim
24 אפרים עד־שער הפונה ארבע מאות אמה: וכל־הזהב והכסף ואת כל־הכלים הנמצאים בבית־
filius Amasiahu vixit Et .Someron *rediit* & , *arrhabonum* filios & , regis domus *thesauros* & ,edom Hobed *cum* Dei
25 האלהים עם־עבד אדום ואת־אוצרות בית המלך ואת בני התערבות וישב שמרון: ויחי אמציהו בן־
Amasiahu *verborum residuum* Et .annis quindecim , Israel *regis* Jehoachaz *filii* Joas *mortem post* Jehudah rex Joas
26 יואש מלך יהודה אחרי מות יואש בן־יהואחז מלך ישראל חמש עשרה שנה: ויתר דברי אמציהו
recessit quo tempore à Et ? Israel & ,Jehudah regum libro in scripta *ipsa* ecce nonne , novissimorum & , primorum
27 הראשנים והאחרונים הלא הנם כתובים על־ספר מלכי־יהודה וישראל: ומעת אשר־סר
, Lachis in eum post miserunt & : Lachis in fugit & ,Jerusalaim in *ligationem* eum contra *ligaverunt* & ,*DOMINUM post* à Amasiahu
אמציהו מאחרי יהוה ויקשרו עליו קשר בירושלם וינס לכישה וישלחו אחריו לכישה
.Jehudah civitate in sui patribus cum eum sepelierunt & , equos super eũ portaverunt Et .ibi eũ interfecerunt &
28 וימיתהו שם: וישאהו על־הסוסים ויקברו אתו עם־אבתיו בעיר יהודה:

CAP. XXVI. כו

suo patre pro eum constituerunt regẽ & (,annorum sedecim filius ipse &) Huzzijahu Jehudah populus omnis *ceperunt* Et
1 ויקחו כל־עם יהודה את־עזיהו והוא בן־שש עשרה שנה וימליכו אתו תחת אביו
sedecim Filius .suis patribus cum rex *jacuit* postquam,Jehudah ipsi eam restituit & ,Eloth ædificavit Ipse .Amasiahu
2 3 אמציהו: הוא בנה את־אילות וישבה ליהודה אחרי שכב־המלך עם־אבתיו: בן־שש עשרה
de Jecholiah ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis duobus & quinquaginta &,*ipsum regnando in* Huzzijahu annorum
שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכיליה מן־
Deum *quærendum ad* ,fuit Et .ejus pater Amasiahu fecit quæ omnia juxta : DOMINI oculis in rectum fecit Et .Jerusalaim
4 5 ירושלם: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר־עשה אמציהו אביו: ויהי לדרש אלהים
.Deus cum prosperari fecit DOMINUM *eum quærere* diebus in & : Dei *visionibus in* intelligentis Zechariahu diebus in
בימי זכריהו המבין בראות האלהים ובימי דרשו את־יהוה הצליחו האלהים:
ædificavit & ; Asdod murum & , Jabneh murum & ,Ghath murum rupit & , Pelistim *in* pugnavit & est egressus Et
6 ויצא וילחם בפלשתים ויפרץ את־חומת גת ואת חומת יבנה ואת חומת אשדוד ויבנה
Gurbahal in *habitantes* Harabas contra & , Pelistim contra Deus eũ adjuvit Et .Pelistim in & Asdod in urbes
7 ערים באשדוד ובפלשתים: ויעזרהו האלהים על־פלשתים ועל־הערבים היושבים בגור־בעל
fuit robustus quia ,Ægypti introitum ad usque ej' nomẽ ivit & : Huzzijahu ipsi munus Hammonitæ dabant Et .Mehunim &
8 והמעונים: ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו עד־לבוא מצרים כי החזיק
.*sublimitatem* in usque
עד־למעלה:

Versio VULG. LAT.

Dixisti; Percussi Edom, & idcircò erigitur cor tuum in superbiam: sede in domo tua, cur malum adversùm te provocas, ut cadas & tu, & Juda tecum? 19 Noluit audire Amasias, eò quòd Domini esset voluntas ut traderetur in manus hostium propter deos Edom. 20 Ascendit igitur Joas rex Israel, & mutuos sibi præbuêre conspectus: Amasias autem rex Juda erat in Bethsames Judæ: 21 Corruitque Juda coram Israel, & fugit in tabernacula sua. 22 Porrò Amasiam regem Juda, filium Joas filii Joachaz, cepit Joas rex Israel in Bethsames, & adduxit in Jerusalem: destruxitque murum ejus à porta Ephraim usque ad portam anguli, quadringentis cubitis. 23 Omne quoque aurum, & argentum, & universa vasa, quæ repererat in domo Dei, & apud Obededom, in thesauris etiam domûs regiæ, necnon & filios obsidum, reduxit in Samariam. 24 Vixit autem Amasias filius Joas rex Juda, postquàm mortuus est Joas filius Joachaz rex Israel, quindecim annis. 25 Reliqua autem sermonum Amasiæ priorum & novissimorum, scripta sunt in libro regum Juda & Israel. 26 Qui postquàm recessit à Domino, tetenderunt ei insidias in Jerusalem. Cùmque fugisset in Lachis, miserunt, & interfecerunt eum ibi. 27 Reportantésque super equos, sepelierunt eum cum patribus suis in civitate David. 28

CAP. XXVI.

Omnis autem populus Juda, filium ejus Oziam annorum sedecim constituit regem pro Amasia patre suo. 1 Ipse ædificavit Ailath, & restituit eam ditioni Juda, postquàm dormivit rex cum patribus suis. 2 Sedecim annorum erat Ozias cùm regnare cœpisset, & quinquaginta duobus annis regnavit in Jerusalem, nomen matris ejus Jechelia de Jerusalem. 3 Fecitque quod erat rectum in oculis Domini, juxta omnia quæ fecerat Amasias pater ejus. 4 Et exquisivit Dominum in diebus Zachariæ intelligentis & videntis Deum: cùmq; requireret Dominum, direxit eum in omnibus. 5 Denique egressus est, & pugnavit contra Philisthiim, et destruxit murũ Geth, et murum Jabniæ, murúmque Azoti: ædificavit quoque oppida in Azoto, & in Philisthiim. 6 Et adjuvit eum Deus contra Philisthiim, & contra Arabes, qui habitabant in Gurbaal, & contra Ammonitas. 7 Appendebántque Ammonitæ munera Oziæ: & divulgatum est nomen ejus usq; ad introitum Ægypti propter crebras victorias. 8

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

19 * ܐܡܪܬ ܡܚܝܬ ܠܐܕܘܡܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܪܝܡ ܠܒܟ. ܐܫܬܒܗܪ ܘܬܒ ܒܒܝܬܟ. ܘܠܡܢܐ
20 ܡܬܓܪܐ ܐܢܬ ܠܟ ܒܒܝܫܬܐ. ܕܬܦܠ ܐܢܬ. ܘܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܥܡܟ. * ܘܠܐ ܫܡܥ ܐܡܘܨܝܐ
31 ܘܣܠܩ ܝܘܐܫ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܘܨܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܣܠܩܘ ܘܚܙܘ ܐܦܐ ܚܕ
ܕܚܕ. ܒܒܝܬ ܫܡܫ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܬܚܘܡ ܐܪܥܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. **
23 * ܘܐܚܕ ܝܘܐܫ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐܡܘܨܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܒܒܝܬ ܫܡܫ ܡܕܝܢܬܐ.
ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܬܪܥ ܒܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ
24 ܕܙܘܝܬܐ. ܐܪܒܥܡܐܐ ܐܡܝܢ. * ܘܢܣܒ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܐܫܬܟܚܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.
ܥܡ ܡܐܢܝܗܘܢ ܕܥܒܕܐܕܘܡ. ܘܓܙܐ ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܡܐܢܐ
25 ܕܕܗܒܐ. ܘܗܦܟ ܠܫܡܪܝܢ. * ܘܚܝܐ ܐܡܘܨܝܐ ܒܪ ܝܘܐܫ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ
26 ܝܘܐܫ ܒܪ ܝܗܘܐܚܙ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܚܡܫܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ. * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܐܡܘܨܝܐ
27 ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܢ
ܒܬܪ ܕܥܒܪ ܐܡܘܨܝܐ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܬܢܟܠܘ ܥܠܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܒܐܘܪܫܠܡ.
28 ܘܥܪܩ ܠܠܟܝܫ. ܘܫܕܪܘ ܒܬܪܗ ܠܠܟܝܫ. ܘܩܛܠܘܗܝ ܬܡܢ. * ܘܐܫܩܠܘܗܝ ܥܠ ܪܟܫܐ.
ܘܩܒܪܘܗܝ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܘ *

1 * ܘܕܒܪܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܥܘܙܝܐ ܒܪܗ. ܟܕ ܒܪ ܫܬܥܣܪܐ ܗܘܐ ܫܢܝܢ. ܘܐܡܠܟܘܗܝ
2 ܒܡܠܟܘܬܐ ܚܠܦ ܐܡܘܨܝܐ ܐܒܘܗܝ. * ܗܘ ܒܢܐ ܠܐܝܠܬ. ܘܐܦܢܝܗ ܠܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܡܢ ܒܬܪ
3 ܕܫܟܒ ܡܠܟܐ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. * ܒܪ ܫܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܚܡܫܝܢ
4 ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܐܠܝܫܥ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. * ܘܥܒܕ
5 ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܘܗܘܐ ܡܨܠܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܒܝܘܡܘܗܝ
ܕܙܟܪܝܐ ܕܗܘܐ ܡܠܦ ܠܗ ܒܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܗܘܐ ܡܪܝܐ ܡܬܩܢ ܐܘܪܚܬܗ.
6 * ܘܢܦܩ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܦܠܣܛܝܐ. ܘܬܪܥ ܫܘܪܐ ܕܓܬ ܘܕܥܙܐ ܘܕܐܫܕܘܕ. **
8 ܘܗܘܐ ܢܦܩ ܫܡܗ ܥܕܡܐ ܠܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܡܛܠ ܕܡܣܓܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ.

Cæde vastâsti Adumæos, iccircò elatus est animus tuus? gloriare, & maneto domi tuæ: quorsum te provocas ad malum, ut cadas tu & totus Juda tecum? 19 Sed cùm non acquievisset Amosia, ascendit Joas rex Israelis, & Amosia rex Judæ; 20 Ascenderunt inquam, & alter alterius faciem viderunt in Beth-semes civitate *sitâ* in termino terræ Judæorum. 21

Et apprehendens Joas rex Israelis Amosiam regẽ Judæ in civitate Beth-semes, adduxerunt eum in Jerusalem: perrupitque in muro Jerosolymæ à porta Aphremi usque ad portam anguli quadringentos cubitos: 23 Et ablatis argento & auro, & vasis quæ reperiebantur in domo Domini, cum vasis Obaredomi, thesauris domûs regiæ, & vasis domûs regiæ, & vasis aureis; reversus est Samariam. 24 Vixit verò Amosia filius Joasi rex Juda, post mortem Joasi filii Jehuahazi regis Israelis, quindecim annis. 25 Reliquæ res gestæ Amosiæ priores ac posteriores, ecce scriptæ sunt in libro regum Judæ & Israelis. 26 Postquam recessit Amosia à timore Domini, dolum struxerunt in eum servi ipsius in Jerusalem: 27 cùmque fugisset in Lachis, miserunt post eum in Lachis, & interfecerunt eum illic: Et equis deportatum sepelierunt cùm patribus ejus in civitate Davidis. 28

CAP. XXVI.

Tunc assumens universus populus Judaicus Oziam filium ejus (natus erat annos sexdecim) statuerunt eum in regno post Amosiam patrem ejus. 1 Is ædificavit Iltan quam recuperaverat Judæis postquam occubuisset rex cum patribus suis. 2 Itaque Ozia sexdecim natus annos cùm regno potitus esset, quinquaginta duobus annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus erat Elaasa, de Jerusalem. 3 Fecit quod rectum erat coram Domino, quemadmodum fecerat David pater ejus; 4 Eúmque deprecatus est quandiu vixit Zacharia qui instruebat eum in timore Domini: & Dominus dirigebat omnes vias ejus. 5 Nam egressus pugnavit contra Palestinos, rupitque murum Gath, Azæ, & Asdod. 6 Et divulgatum est nomen ejus usque ad terram Ægypti, propter frequentia bella quæ gerebat. 8

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

19 Εἶπας, Ἰδοὺ (ϑ) ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει ϲε ἡ (ι) καρδία ϲου ἡ βαρεῖα· νῦν (κ)
20 κάθισον ἐν οἴκῳ ϲου, καὶ ἱνατί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ ϲὺ καὶ Ἰούδας μετὰ ϲοῦ; Καὶ οὐκ ἤκουσεν
Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς
21 τῶν Ἰδουμαίων. Καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς
22 Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς, ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα. Καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ (λ) ἔφυγεν
23 ἕκαστος εἰς τὸ ϲκήνωμα αὐτοῦ. Καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ (μ) Ἰωὰς υἱοῦ Ἰωάχαζ
κατέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέσκαψεν
ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραὶμ ἕως πύλης γωνίας (ν) τετρακοσίους πήχεις.
24 Καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ ϲκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ παρὰ τῷ
Ἀβδεδὸμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.
25 Καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ
26 βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ
27 γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ; Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ
κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν κατόπιθεν
28 αὐτοῦ εἰς Λαχὶς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

Dixiſti; Ecce percuſſi Idumæam, & extollit te cor tuum grave. Nunc 19
ſede in domo tua: et ut quid conjicis in malum, & cades tu, & Judas
tecum? Et non audivit Amaſias: quoniam à Domino factum eſt ad tradendum 20
eum in (k) manus: quoniam exquiſivit deos Idumæorum. Et 21
aſcendit Joas rex Iſrael: & conſpecti ſunt ſibi invicèm, ipſe, & Amaſias
rex Juda in Bethſamys, quæ eſt ipſius Juda. Et corruit Judas ad 22
faciem Iſrael, & fugit unuſquiſque in tabernaculum ſuum. Et Amaſiam 23
regem Juda filium Joas filii Joachaz cepit Joas rex Iſrael, in Bethſamys:
& induxit eum in Hieruſalem, & deſtruxit de muro Hieruſalem
à porta Ephræm uſque ad portam anguli, quad ingentos cubitos: Et 24
omne aurum, & argentum, & omnia vaſa inventa in domo Domini, &
apud Abdedom, & theſauros domus regis, & filios (l) commiſtionum:
& revertit in Samariam. Et vixit Amaſias filius Joas rex Juda, poſtquàm 25
mortuus eſt Joas filius Joachaz rex Iſrael, annos decem &
quinque. Et reliqua verba Amaſiæ prima, & ultima, nónne ecce 26
ſcripta ſuper librum regum Juda, & Iſrael? Et in tempore, quo receſſit 27
Amaſias à Domino, et (m) conjurârunt ſuper eum conjurationē, &
fúgit è Hieruſalem in Lachis: & miſerunt poſt eum in Lachis, & interfecerunt
eum ibi. Et aſſumpſerunt eum ſuper equos, & ſepelierunt 28
eum cum patribus ejus in civitate David.

MS.A. (ϑ) ἐπάταξας (ι) καρδία ἡ βαρεῖα, (κ) κάθησο ἐν (λ) ἔφυγον ἕκαστος (μ) Ἰωὰς * βασιλεὺς Ἰσραὴλ (ν) τετρακοσίους

ΚΕΦ. κϛʹ.

1 ΚΑὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ (α) αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν
2 αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Αἰλὰθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ
3 Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Υἱὸς (β) ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐβασίλευσεν
Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία
4 ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ
5 πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ ϲυνιόντος ἐν φόβῳ κυρίου,
6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν κύριον, καὶ εὐόδωσεν αὐτῷ κύριος. Καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε
πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσκαψε τὰ τείχη Γὲθ, καὶ (γ) τὰ τείχη Ἰαβνὴρ, καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου, καὶ
7 ᾠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους,
8 καὶ ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους. Καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα
τῷ Ὀζίᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω.

CAP. XXVI.

ET ſumpſit omnis populus terræ Oziam, (& ipſe filius ſexdecim annorum,) 1
& regnare fecerunt eum pro patre ſuo Amaſia. Ipſe ædificavit 2
Ælath: ipſe reſtituit eam Juda; poſtquàm dormivit rex cum patribus
ſuis. Filius ſexdecim annorum regnavit Ozias: & quinquaginta 3
& duos annos regnavit in Hieruſalem: & nomen matri ejus Jechelia
de Hieruſalem. Et fecit rectum in conſpectu Domini juxta omnia quæcunque 4
fecerat Amaſias pater ejus. Et fuit exquirens Dominum in diebus 5
Zachariæ (a) intelligentis in timore Domini: & in diebus ejus quæſivit
Dominum: & proſperavit eum Dominus. Et exiit, & bellavit adversùs 6
alienigenas: & demolitus eſt mœnia Geth, & mœnia Jabner,
& mœnia Azoti: & ædificavit civitates Azoti, & in alienigenis. Et 7
confortavit eum Dominus ſuper alienigenas, & ſuper Arabas habitantes
ſuper petram, & ſuper Minæos. Et dederunt Minæi dona Oziæ: & 8
fuit nomen ejus uſque ad introitum Ægypti: quoniam prævaluit uſque
ſurſum.

MS. A. (α) αὐτὸς δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν, (β) δεκαὲξ ἐτῶν (γ) τὰ τείχη Ἰαβεὶς,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 وانت لما غلبت الادوميين ارتفع قلبك * وانا اشير عليك ان تقعد في بيتك
20 ولا تطلب الشر * لئلا تقع انت وبيت يهوذا معك * فلم يسمع اموصيا * فطلع يواس
21 ملك اسرائيل * ونظر كل منهما وجه صاحبه في بيت شمس الضيعة التي في تخوم
ارض يهوذا *

* *Sic tu cùm viceris Edomæos, elevatum* 19
eſt cor tuum. Ego verò conſilium do tibi
ut te contineas domi tuæ, nec quæras
malum, ne ſuccumbas tu & domus
Judæ tecum. Verùm Amoſiâ non obtemperante, 20
aſcendit Joas rex Iſraelis.
Cúmque alter alterius faciem vidiſſet 21
in Beth-ſemes civitate quæ jacet in limitibus
terræ Judæ,

23 * واخذ يواس ملك اسرائيل اموصيا ملك يهوذا في بيت شمس الضيعة * واتى به الى يروشليم *
24 وثلم ثلمة عظيمة في سورها * من باب افريم الى باب الزاوية * مقدار اربعماية باع * واخذ
منها مالا وذهبا وثيابا الذي وجد في بيت الله * وجميع ثياب عابور بن ادوم * وخزائن
25 الملك وثياب الملك * واواني الذهب الكثيرة * ورجع الى شمرين * وعاش اموصيا
26 ملك يهوذا بعد موت يواس بن ياهوحاز ملك اسرائيل خمسة عشر سنة * وهذه الفاظ
27 اموصيا الاولة والاخيرة * مكتوبة في سفر ملوك يهوذا واسرائيل * ومن بعد ان غير اموصيا
مخافة الله * نافقوا عليه عبيده نفاقا في اروشليم * فهرب الى لخيس * فطلبوه فذهب الى نابلس *
28 فوجهوا الى نابلس واخذوه * وقتلوه هناك * وحملوه على مركوب * ودفنوه مع ابائه في
قرية داود *

* *Prehendit Joas rex Iſraelis Amoſiam* 23
regem Judæ in Beth-ſemes civitate, &
adduxit eum Jeroſolymam, labemque
magnam perrupit in muro ejus, à porta
Ephraimi ad portam angularem uſque,
ſpatium videlicet quadringentorum cubitorum.
Tulitque ab ea argentum, aurum, 24
& veſtes quas reperit in domo
Dei, & omnes veſtes Aboris filii Edom,
æraria regis, veſtes regis, & vaſa
aurea permulta; & reverſus eſt Samariam.
Vixit autem Amoſia rex Judæ 25
poſt obitum Joaſi filii Jehuhazi regis
Iſraelis, quindecim annis. Hæc Amoſiæ 26
geſta priora ac poſteriora, ſcripta
ſunt in libro regum Judæ & Iſraelis.
Et poſtquam mutavit Amoſia timorem 27
Dei, conſtârunt in eum ſervi ipſius conjurationem
in Jeruſalem, fugitque in
Lachis: ubi cùm quæſîſſent eum, abiit
Neapolim: ſed mittentes Neapolim
tenuerunt eum, ibique interfecerunt:
Tum jumento vexerunt, & ſepelierunt 28
cum patribus ejus in civitate Davidis.

* الفصل السادس والعشرون *

1 * واخذ سائر شعب يهوذا عوزيا ابنه وهو ابن ستة عشر سنة * وملكوه ملكا بعد موت ابيه
2
3 * فبنى ايلات وردها الى بيت يهوذا * من بعد ان مات الملك ابوه * وملك باروشليم اثنين
4
5 وخمسين سنة * واسم امه العاسو * وصنع حسنات قدام الله * كما صنع ابوه داود * وهكذا صلى
قدامه في ايام زكريا الكاهن الذي كان يجذبه الى مخافة الله * واصلح الله سائر طرقه
6
* وحارب الفلسطينيين * واخرب سور جات وغزة واردود *
8
* وبلغ اسمه الى ارض مصر * لانه كان يكثر الحروب *

CAP. XXVI.

* *DEinde ſumpſit univerſus Judæ populus* 1
Oziam filium ejus dum annum ageret
decimum ſextum, & unxerunt eum
* *regem poſt mortem patris ejus. Extruxit* 2
Ilatham, & reduxit eam ad
domum Judæ poſtquam mortuus eſſet
rex pater ejus. Regnavit autem in Jeruſalem 3
quinquaginta duobus annis:
& nomen matris ejus fuit Elaaſu: Et 4
rectè ſe geſſit coram Deo, quemadmodum
fecerat David pater ipſius: Atque 5
ita oravit coram illo in diebus Zachariæ
ſacerdotis qui trahebat eum ad timorem
* *Dei; & Deus dirigebat omnes*
vias ejus. Oppugnavit Philiſthæos, 6
evertitque murum Geth, Gazæ, & Azdodis:
* *Pervenitque fama ejus in terram Ægypti,* 8
quia frequentia bella gerebat.

דברי הימים ב: כו

.eas roboravit & : angulum ſuper & , vallis portam ſuper & ,anguli portam ſuper Jeruſalaim in turres Huzzijahu ædificavit Et
9 וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַםִ עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃
agricolæ ,planitie in & ,*humili loco* in & ,ei erat *multa acquiſitio* quia ,multas ciſternas *excidit* & ,deſerto in turres extruxit Et
10 וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַּב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים
egredientiũ bellum facientiũ exercitus Huzzijahu ipſi fuit Et .*erat humum diligens* quia ,Carmel in & ,montibus in vinitores &
11 וְכֹרְמִים בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה׃ וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֵׂה מִלְחָמָה יוֹצְאֵי
principibus de Chananiahu manũ ad ,præfecti Mahaſeiahu & ,ſcribæ Jehihel manũ per eorum *cenſus numero in agmen in exercitum*
צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר פְּקֻדָּתָם בְּיַד יְעִואֵל הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי
militiæ exercitus eorũ manũ ad Et .ſexcenti & millia duo ,*virtute* fortium *patrum capitum* numerus Omnis .regis
13 12 הַמֶּלֶךְ׃ כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְגִבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא
contra regi auxiliandũ ad ,roboris fortitudine cũ bellum facientiũ quingentorũ & ,millium ſeptem & ,millium trecentorum
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חָיִל לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־
lapides & , arcus & , loricas & , galeas & ,haſtas & , clypeos exercitui cuncto Huzzijahu eis præparavit Et .inimicum
14 הָאוֹיֵב׃ וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגִנִּים וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיֹנוֹת וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי
jaciendũ ad angulis in & , turribus *ſuper exiſtendũ ad ,cogitantis excogitationem* machinas Jeruſalaim in fecit Et .fundarum
15 קְלָעִים׃ וַיַּעַשׂ בִּירוּשָׁלַםִ חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירוֹא
.eſt roboratus donec ,*ſe juvandũ ad* mirificavit quia , procul *ad uſque* ejus nomen eſt egreſsũ & :*grandibus lapidibus in &* ,*ſagittis in*
בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֵרָחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃
,Domini templũ in eſt ingreſſus & :ſuũ Deũ Dñm contra eſt prævaricat⁹ & ,corrumpendũ ad ,ejus cor eſt elevatũ ,*ſe roborare juxta* Et
16 וּכְחֶזְקָתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה
.*virtutis* filii octoginta Domini ſacerdotes eo cum & :ſacerdos Hazariahu eum poſt *venit* Et .ſuffimenti altare ſuper *ſuffiendum ad*
17 לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה שְׁמוֹנִים בְּנֵי־חָיִל׃
Aharon filiorum ſacerdotum ſed ,Domino ſuffire Huzzijahu *tibi* Non : ei dixerunt & ,regem Huzzijahu contra ſteterunt Et
18 וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן
,Huzziahu *ſævit Et* .Deo Domino à gloriã ad tibi non &,es prævaricat⁹ quia ,ſanctuario de Egredere .ſuffire *ſanctificatorum*
19 הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ
ſacerdotum facies ad ejus fronte in eſt orta lepra & ,ſacerdotibus cum *ipſum ſæviendo in* Et .*ſuffiendum ad* ſuffimentũ ſua manu in &
וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים
ecce & ,ſacerdotes omnes & , *caput* ſacerdos Hazzariahu eum *ad* reſpexit Et .ſuffimenti altare *deſuper* Domini domo in
20 בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־
.Dominus eum percuſſit quia , egredi *eſt compulſus* ipſe etiam Et .inde eũ feſtinare fecerunt & ,ſua fronte in leproſus ipſe
הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ יְהוָה׃
domo è fuerat exciſus quia ,leproſus *libera* domo habitavit & ,*ſuæ mortis* diem ad uſque leproſus rex Huzzijahu fuit Et
21 וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית הַחָפְשׁוּת מְצֹרָע כִּי נִגְזַר מִבֵּית
primorum ,Huzzijahu *verborum reſiduum* Et .terræ populum *judicans* , regis domum ſuper ejus filius Jotham Et .Domini
22 יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים
cum eum ſepelierunt Et .ſuis patribus cum Huzzijahu dormivit Et .propheta Amos filius Jeſahjahu ſcripſit ,noviſſimorum &
23 וְהָאַחֲרֹנִים כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־
.eo pro ejus filius Jotham regnavit Et .*ipſe* Leproſus : dixerunt nam ;regibus qui , ſepulchri agro in ſuis patribus
אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצוֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXVII. כז

,ejus matris nomen Et .Jeruſalaim in regnavit annis ſedecim & : *ipſo regnando in* ,Jotham annorum quinque & viginti Filius
1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ
.Sadoc filia Jeruſah
יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃

Verſio VULG. LAT.

Ædificavítque Ozias turres in Jeruſalem ſuper portam anguli, & ſuper portam vallis, & reliquas in eodem muri latere, firmavítque eas. 9 Extruxit etiam turres in ſolitudine, & effodit ciſternas plurimas, eò quòd haberet multa pecora, tam in campeſtribus, quàm in eremi vaſtitate : vineas quoque habuit & vinitores in montibus, & in Carmelo : erat quippe homo agriculturæ deditus. 10 Fuit autem exercitus bellatorum ejus, qui procedebant ad prælia, ſub manu Jehiel ſcribæ, Maaſiæque doctoris, & ſub manu Hananiæ, qui erat de ducibus regis. 11 Omníſque numerus principum per familias virorum fortium, duorum millium ſexcentorum. 12 Et ſub eis univerſus exercitus, trecentorum & ſeptem millium quingentorum : qui erant apti ad bella, & pro rege contra adverſarios dimicabant. 13 Præparavit quoque eis Ozias, id eſt, cuncto exercitui, clypeos, & haſtas, & galeas, & loricas, arcúſque & fundas ad jaciendos lapides. 14 Et fecit in Jeruſalem diverſi generis machinas, quas in turribus collocavit & in angulis murorum, ut mitterent ſagittas, & ſaxa grandia : egreſſúmque eſt nomen ejus procul, eò quòd auxiliaretur ei Dominus, & corroboráſſet illum. 15 Sed cùm roboratus eſſet, elevatum eſt cor ejus in interitum ſuum, & neglexit Dominum Deum ſuum : ingreſſúſque templum Domini, adolere voluit incenſum ſuper altare thymiamatis. 16 Statímque ingreſſus poſt eum Azarias ſacerdos, & cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortiſſimi: 17 Reſtiterunt regi, atque dixerunt ; Non eſt tui officii Ozia, ut adoleas incenſum Domino, ſed Sacerdotum, hoc eſt, filiorum Aaron, qui conſecrati ſunt ad hujuſcemodi miniſterium : egredere de ſanctuario, ne contempſeris : quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. 18 Iratúſque Ozias, tenens in manu thuribulum, ut adoleret incenſum, minabatur Sacerdotibus. Statímque orta eſt lepra in fronte ejus coram Sacerdotibus, in domo Domini ſuper altare thymiamatis. 19 Cúmque reſpexiſſet eum Azarias pontifex, & omnes reliqui Sacerdotes, viderunt lepram in fronte ejus, & feſtinatò expulerunt eum. Sed & ipſe perterritus acceleravit egredi, eò quòd ſenſiſſet illicò plagam Domini. 20 Fuit igitur Ozias rex leproſus uſque ad diem mortis ſuæ, & habitavit in domo ſeparata plenus leprâ, ob quam ejectus fuerat de domo Domini. Porrò Joatham filius ejus rexit domum regis, & judicabat populum terræ. 21 Reliqua autem ſermonum Oziæ priorum & noviſſimorum, ſcripſit Iſaias filius Amos, propheta. 22 Dormivítque Ozias cum patribus ſuis, & ſepelierunt eum in agro regalium ſepulchrorũ, eò quòd eſſet leproſus : regnavítq; Joatham filius ejus pro eo. 23

CAP. XXVII.

Vigintiquinque annorum erat Joatham cùm regnare cœpiſſet, & ſedecim annis regnavit in Jeruſalem : nomen matris ejus Jeruſa filia Sadoc. 1

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܒܢܐ ܠܗ ܥܘܙܝܐ ܡܓܕܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ܂ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܙܘܝܬܐ܂ ܘܥܠ ܬܪܥܐ ܡܥܪܒܝܐ܂ 9
ܘܚܙܩ ܐܢܝܢ ܒܩܪܢܬܗܘܢ ܒܚܒܟܐ ܕܦܪܙܠܐ܂ * ܘܒܢܐ ܡܓܕܠܐ ܣܓܝܐܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܝ ܠܗ܂ 10
ܘܥܒܕ ܠܗ ܓܘܒܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܡܛܠ ܕܒܥܝܪܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܘܒܦܩܥܬܐ ܘܒܛܘܪܐ܂
ܐܟܪܐ ܘܦܠܚܐ ܗܘܘ ܠܗ܂ ܡܛܠ ܕܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ ܠܗ܂ * ܘܗܘܘ ܠܥܘܙܝܐ܂ ܓܒܪܐ 11
ܓܢܒܪܐ ܥܒܕܝ ܩܪܒܐ܂ * ܒܡܢܝܢܐ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ܂ * ܘܐܚܪܢܐ 12 13
ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܕܥܡܪܝܢ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܬܠܬܡܐܐ ܐܠܦܝܢ܂ ܘܓܒܪܐ ܐܣܝܪܝ ܣܝܦܐ ܗܘܘ ܠܗ ܫܒܥܐ
ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ܂ * ܕܗܘܘ ܩܝܡܝܢ ܟܠܝܘܡ܂ ܘܢܛܪܝܢ ܠܡܠܟܐ܂ * ܘܢܦܩ ܫܡܗ 14 15
ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܐܬܥܬܪ ܗܘܐ ܛܒ܂ * ܘܟܕ ܥܬܪ ܗܘܐ ܒܩܢܝܢܐ܂ ܐܬܪܝܡ ܠܒܗ 16
ܘܐܫܬܢܝ ܛܒ܂ ܘܟܕܒ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܗ܂ ܘܥܠ ܗܘܐ ܠܗܝܟܠܐ ܕܡܪܝܐ ܠܡܩܪܒܘ ܒܘܣܡܐ
ܒܦܝܪܡܐ܂ * ܘܥܠ ܒܬܪܗ ܥܘܙܝܐ ܟܗܢܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ * ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܟ ܡܠܟܐ ܐܬܪܐ ܗܢܐ܂ 17 18
ܘܐܦ ܠܐ ܕܝܠܟ܂ ܕܬܣܩ ܒܘܣܡܐ ܥܠ ܡܕܒܚܐ܂ * ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܬܚܡܬ ܥܘܙܝܐ ܡܠܟܐ 19
ܥܠ ܟܗܢܐ܂ ܘܦܩܕ ܕܢܦܩܘܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܡܩܕܫܐ܂ ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ܂ ܓܪܒܐ ܢܦܩ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܩܕܫܐ܂ ܘܢܦܠ ܥܠ ܒܝܬ ܥܝܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܥܘܙܝܐ܂ ܟܕ ܥܠ ܠܡܩܪܒܘ ܒܘܣܡܐ
ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ܂ * ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬܗ ܥܘܙܝܐ ܟܗܢܐ ܘܫܪܟܐ ܕܟܗܢܐ܂ ܘܚܙܘ ܕܡܣܬܪܗܒ ܗܘܐ 20
ܠܡܦܩ܂ ܡܛܠ ܕܚܙܐ ܕܐܬܡܚܝ ܡܢ ܡܪܝܐ܂ * ܘܗܘܐ ܥܘܙܝܐ ܡܠܟܐ܂ ܝܬܒ ܒܓܪܒܗ܂ ܥܕܡܐ 21
ܠܝܘܡܐ ܕܡܘܬܗ܂ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܒܒܝܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܟܕ ܓܪܝܒ܂ ܡܛܠ ܕܓܕܦ ܗܘܐ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ܂
ܘܝܘܬܡ ܒܪܗ܂ ܡܕܒܪ ܗܘܐ ܒܝܬܗ ܕܡܠܟܐ܂ ܘܕܐܢ ܗܘܐ ܠܥܡܐ ܕܐܪܥܐ܂ * ܘܫܪܟܐ 22
ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܥܘܙܝܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ܂ ܗܐ ܗܢܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܒܐܫܥܝܐ ܒܪ ܐܡܘܨ ܢܒܝܐ܂
* ܘܫܟܒ ܥܘܙܝܐ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ܂ ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ ܠܐ ܒܩܒܘܪܬܐ ܕܡܠܟܐ܂ ܡܛܠ 23
ܕܐܡܪܝܢ ܕܓܪܝܒ ܗܘ܂ ܘܐܡܠܟ ܝܘܬܡ ܒܪܗ ܒܬܪܗ܂

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܙ *

* ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܝܘܬܡ܂ ܟܕ ܡܠܟ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ܂ ܘܫܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ܂ ܐܡܠܟ 1
ܒܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ܂ ܝܪܘܫܐ ܒܪܬ ܨܕܘܩ܂

Ædificavit quoque ſibi Ozia turres in Jeruſalem ſuper portam angularem & ſuper portam Occidentalem, & cinxit eas in angulis earum fibulis ferreis. 9 Multas etiam turres ædificavit in civitatibus quæ pertinebant ad eum : fecítque ſibi multos puteos, quòd plurimos greges haberet : & in planitiebus ac montib⁹ aratores & agricolas habebat, quòd multa prædia poſſideret. 10 Habebat etiam Ozia viros fortiſſimos bellatores, 11 Numerò triginta duorum millium ſexcentorũ. 12 Alios etiã habebat commorantes in deſerto, *nempe* trecenta millia ; & viros gladio præcinctos habebat ſepties mille quingentos, 13 Qui ſingulis diebus aderant, & regem cuſtodiebant. 14 Pervulgatum eſt ergò nomen ejus in omnes urbes, adeóque ditiſſimus evaſit. 15 Cùm autem factus eſſet dives opum, extulit ſe animus ejus admodum, & ementitus eſt Dominum Deum ſuum : ingreſſus enim eſt in templum Domini ad offerendum acerras thuris. 16 Ingreſſus verò poſt eum Ozia ſacerdos, ait illi; 17 Non eſt tuus O rex, locus iſte ; neque tui muneris eſt incenſum offerre ſuper altare. 18 Tunc iratus Ozia rex contra ſacerdotes, juſſit eos ejici è Sanctuario : at eodem tempore egreſſa lepra è Sanctuario, cecidit ſup frontem regis Oziæ, cùm ingreſſus eſſet ad offerenda thura in domo Domini. 19 Et converſus ad eum Ozia ſacerdos cæteríque ſacerdotes, viderunt eum properantem ad egrediendum ; quippe qui ſenſiſſet ſe à Domino percuſſum : 20 Sic manſit rex Ozia ſedens in lepra ſua uſque ad obitum ſuum : ſedebat ergò in domo ſolitaria leproſus, eò quòd blaſphemâſſet domum Domini : & Jotham filius ejus curam habebat domûs regiæ, & judicabat populum terræ. 21 Reliqua geſta Oziæ tam priora quàm poſteriora, ecce ſcripta ſunt in Eſaia filio Amos propheta. 22 Cùm occubuiſſet Ozia cum patribus ſuis, ſepelierunt eum in *communi* loco ſepulchrorum, non in ſepultura regum : (dicebant enim quòd leproſus eſſet) & regnavit Jotham filius ejus poſt ipſum. 23

CAP. XXVII.

Natus erat annos vigintiquinque Jotham cùm regno potitus eſſet, & ſexdecim annos regnavit in Jeruſalem : nomen matris ejus erat Jeruſa filia Sadoci. 1

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ᾠκοδόμησεν Ὀζίας (δ) πύργους ἐν Ἱερουσαλήμ, ϗ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας ϗ ἐπὶ τὴν πύλην
10 τῆς φάραγγος, ϗ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, ϗ κατίσχυσε. Καὶ ᾠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, ϗ ἐλατόμησε
λάκκους πολλοὺς, ὅτι κτήνη πολλὰ (ε) ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφηλᾷ ϗ ἐν τῇ πεδινῇ, ϗ ἀμπελουργοὶ
11 ἐν τῇ ὀρεινῇ ϗ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι (ζ) γεωργὸς ἦν. Καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζίᾳ (η) δύναμις ποιοῦσα πόλεμον,
ϗ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον ϗ εἰσπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν· ϗ ἦν
ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειὴλ τοῦ γραμματέως, ϗ (θ) Μαασίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου
12 τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. Πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δισχίλιοι ἑξακόσιοι,
13 Καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ, τριακόσιαι χιλιάδες (ι) ϗ ἑπτακισχίλιοι, ϗ πεντακόσιοι·
14 οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. Καὶ (κ)
ἡτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς ϗ δόρατα ϗ περικεφαλαίας ϗ θώρακας ϗ τόξα (λ)
15 ϗ εἰς λίθους σφενδόνας. Καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ
τῶν πύργων ϗ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, βάλλειν βέλεσι ϗ λίθοις μεγάλοις. ϗ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως
16 πόῤῥω· ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθηθῆναι ἕως οὗ κατίσχυσε. Καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ
τοῦ καταφθεῖραι· ϗ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ (μ) αὐτοῦ, ϗ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου θυμιάσαι
17 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. Καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, ϗ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς
18 τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, ϗ (ν) εἶπαν αὐτῷ,
Οὐ σοὶ Ὀζία θυμιάσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ' ἢ τοῖς ἱερεῦσιν (ξ) υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις (ο) θῦσαι.
ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου· ϗ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου
19 θεοῦ. Καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, ϗ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ (π) ναῷ· καὶ
ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν
20 ἱερέων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. Καὶ ἐπέστρεψε (ρ) πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας
ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος, ϗ οἱ ἱερεῖς, ϗ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν
21 ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν κύριος. (σ) Καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς
ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφφουσὼθ ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη
ἀπὸ οἴκου κυρίου. καὶ (τ) Ἰωάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.
22 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι (υ) Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, (φ) γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσσίου τοῦ προφήτου.
23 Καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων (χ) αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν
τῷ πεδίῳ (ψ) τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν, Ὅτι λεπρός ἐστι. καὶ ἐβασίλευσεν (ω) Ἰωάθαμ υἱὸς
αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et ædificavit Ozias turres in Hieruſalem, & ſuper portam anguli, & 9
ſuper portam vallis; & ſuper angulos, & (b) confirmavit. Et ædificavit
turres in deſerto: & effodit ciſternas multas: quoniam pecora multa 10
erant ei in Sephela, & in campeſtri, & (c) vinitores in montana, & in
Carmelo: quoniam (d) agricultor erat. Et fuit Oziæ virtus faciens bellum,
& egrediens in aciem ad prælium, & (e) ingrediens in aciem ad 11
numerum: & fuit numerus eorum per manum Jiel ſcribæ, & Maaſiæ
judicis, per manum Ananiæ vicarii regis. Omnis numerus patriarcharum
potentium ad bellum, bis mille ſexcenti, Et cum eis virtus bellatrix 12
trecenta millia, & ſeptem mille & quingenti. Hi facientes bellum 13
in virtute fortitudinis ad auxiliandum regi ſuper adverſarios. Et paravit
eis Ozias, omni virtuti clypeos, & haſtas, & galeas, & thoraces, 14
& arcus, & ad lapides fundas. Et fecit in Hieruſalem machinas
fabrefactas (f) excogitantis, ut eſſent ſuper turres, & ſuper angulos, 15
ad jaciendum jaculis, & ſaxis magnis. Et auditus eſt apparatus eorum
uſque longè: quoniam mirificatus eſt habendo auxilium, quoadusque confortatus
eſt. Et poſtquàm confortatus eſt; exaltatum eſt cor ejus ad
corrumpendum. Et injuſtè fecit in Dominum Deum ſuum: & intravit 16
in templum Domini ad adolendum ſuper altare thymiamatum. Et intravit
poſt eum Azarias ſacerdos, et cum eo ſacerdotes Domini octuaginta 17
filii potentes: Et (g) ſteterunt ſuper Oziam regem, et dixerunt ei;
Non tibi Ozia, adolere Domino, ſed ſacerdotibus filiis Aaron ſanctificatis 18
adolere. Egredere è ſanctuario, quoniam receſſiſti à Domino: et non erit
tibi hoc ad gloriam à Domino Deo. Et indignatus eſt Ozias: et in manu
ejus thuribulũ ad adolendũ thymiama in templo. Et in iraſcendo eum 19
adverſùs ſacerdotes, et lepra exorta eſt in fronte ejus coram ſacerdotibus
in domo Domini ſuper altare thymiamatum. Et convertit ſe ad eum Azarias
ſacerdos primus, et ſacerdotes, et ecce ipſe leproſus in fronte. Et (h) 20
feſtinare fecerunt eum indè: nam et ipſe feſtinavit exire, quoniam arguerat
eum Dominus. Et Ozias rex fuit leproſus uſque ad diem obitûs ſui: et
in domo (i) Apphuſoth ſedit leproſus; quoniam abſciſſus fuerat à domo 21
Domini. Et Joatham filius ejus ſuper regnum ejus, judicans populum
terræ. Et reliqua verba Oziæ prima, et noviſſima, ſcripta à (k) Jeſſia
propheta. Et dormivit Ozias cum patribus ſuis: et ſepelierunt eum cum 22
patribus ejus in campo ſepulturæ regum: quoniam dixerunt, Quia leproſus 23
eſt. Et regnavit Joatham filius ejus pro eo.

MS. A. (δ) πύργον (ε) ὑπῆρχον (ζ) φιλογεωργὸς (η) δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον, ϗ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν * εἰς ἀριθμόν· ϗ ὁ ἀριθμὸς (θ) Μασσαίου
(ι) ϗ ἑπτὰ χιλιάδες, ϗ πεντακόσιοι· (κ) ἡτοίμαζεν (λ) ϗ σφενδόνας εἰς λίθους. Καὶ (μ) ἑαυτοῦ, (ν) εἶπον (ξ) τοῖς υἱοῖς (ο) θυμιάσαι. (π) ναῷ· ἐν τῷ (ρ) ἐπ'
αὐτὸν ὁ ἱερεὺς (σ) Καὶ ἦν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς λεπρὸς ἕως τῆς ἡμέρας τῆς (τ) Ἰωάθαμ (υ) Ὀζίου τοῦ βασιλέως οἱ (φ) ἰδοὺ εἰσὶν γεγραμμένοι (χ) ἑαυτοῦ, (ψ) μετὰ
τῆς (ω) * Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς

ΚΕΦ. κζ'.

1 (α) Υἱὸς εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, ϗ (β) ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσὰ θυγάτηρ Σαδώκ.

MS.A. (α) Εἴκοσι ϗ πέντε (β) δεκαέξ

CAP. XXVII.

Filius viginti et quinque annorum Joatham in regnando ipſum: et
ſex et decem annos regnavit in Hieruſalem: et nomen matris ejus Hieruſa filia Sadoc: 1

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * وبني عوزيا له جواسق في اورسليم على باب الركن وعلى باب الغرب * وسدد في اركانها
10 مفاتيح الحديد * وجواسق كثيرة بناها في القري * وصنع له مشرعات كثيرة * لان صار
11 له مالا عظيما * وكان له في البراري والجبال اجراء * وفلاحين * ومواشي كثيرة * وكان له
12 13 جيوش جبابرة * وعددهم اثنان وثلاثون الفا وستماية * واخرون سكان في البراري كانوا
14 ثلاثماية الف * ورجال متقلدون السيوف سبعة الف وخمسماية * وكل يوم يجيون ويخدمون
15 16 الملك * وشاع اسمه في ساير المدن * وصار غنيا جدا * وحين كثرت امواله نفخ جدا *
17 وكذب قدام الله الاله * ودخل هيكل الله ليطلع البخور * فدخل عوزيا الكاهن خلفه *
18 وقال له * ليس هذا موضعك * ولا يجب ان تتعدي على رتبة الكهنوت * وتطلع بخورا
19 على مذبح الله * وفي تلك الساعة انتهره * وامر باخراجه من بيت القدس * ووقع بين
20 عيني الملك برص حين دخل يقدم البخور في بيت الله * فالتفت عوزيا الكاهن والشعب *
21 وراوا انه مستعجل الخروج * لانه عرف ان الله ضربه * ومكث ابرص الي يوم وفاته * وكان
مقيما في بيته وحده حين تبرص * لانه جدف على بيت الله * واقام يوثام ابنه على
22 الملك * وكان يحكم على الشعب * وساير الفاظه الاولي والاخيرة مكتوبة في سفر
23 اشعيا النبي * ومات عوزيا ودفن في قبر * وليس في قبور الملوك * لانهم قالوا
انه تبرص *

Præterea ædificavit ſibi Ozia propugnacula 9
in Jeruſalem ad portam angularem
& ad portam Occidentalem, & firmavit
pilas eorum fibulis ferreis.
Arces quoque multas ædificavit in civitatibus, 10
fecitque ſibi aquaria multa,
quia maximas habebat opes: & in deſertis
ac montibus operarios, & aratores,
plurimaque armenta poſſidebat.
Habebat etiam copias gigantum, 11
Eratque numerus eorum triginta duo 12
millia, ſexcenti: Alios quoque habebat 13
degentes in deſertis, erantque trecenta
millia: & virorum enſibus accinctorum
ſeptem millia quingenta; Qui quotidie 14
venientes miniſtrabant regi. Pervulgata 15
eſt igitur fama ejus in omnes urbes,
& factus eſt admodum dives.
Et cùm abundâſſent opes ejus, intumuit 16
vehementer, & mentitus eſt coram Deo,
Deo ſuo: ingreſſus eſt enim templum
Dei ut offerret incenſum. At ingreſſus 17
poſt eum Ozia ſacerdos, dixit ei; Non 18
eſt hic locus tuus, nec decet te uſurpare
officium ſacerdotale, & incenſum offerre
ſuper altare Dei. Eodem tempore 19
interminatus eſt illi rex, præcepitque
eum ejici è Sanctuario. Sed decidit
inter oculos regis lepra, cùm ingreſſus
eſſet ad offerendum incenſum in domo
Dei: Et reſpicientes Ozia ſacerdos ac 20
populus, viderunt eum accelerantẽ egreſſum,
eò quòd ſenſiſſet à Deo ſe percuſſum.
Manſit autem leproſus uſque 21
ad diem obitûs ſui, & morabatur domi
ſuæ ſolus, poſtquam factus eſt leproſus
quia blaſphemaverat in domum Dei,
præfecitque Jothamum filium ſuum regno,
ut populum judicaret. Reliqua ipſius 22
geſta priora & poſteriora, ſcripta
ſunt in libro Eſaiæ prophetæ. Tandem 23
mortuus eſt Ozia, & in ſepulchro peculiari,
non in ſepulchris regum ſepultus:
dixerunt enim, Leproſus erat.

* الفصل السابع والعشرون *

CAP. XXVII.

1 * وملك يوثام ابنه بعده وهو ابن خمسة وعشرين سنة * واقام ملكا ستة عشر سنة *
واسم امه يروسا ابنة صادوق *

Poſt hunc regnavit Jotham filius ejus, annos natus vigintiquinque, 1
manſitque rex ſexdecim annos: nomen matris ejus fuit Jeruſa filia
Sadoci.

.Domini templum in est ingressus non veruntamē :ej⁹ pater Huzzijahu fecit quæ omnia juxta DOMINI oculis in rectum Fecitque
ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר־עשה עזיהו אביו רק לא־בא אל־היכל יהוה 2
.multum *ad* ædificavit *loci alii* muro in & ,excelsam Domini domus portam ædificavit Ipse .*corrumpentes* populus adhuc &
ועוד העם משחיתים׃ הוא בנה את־שער בית־יהוה העליון ובחומת העפל בנה לרב׃ 3
filiorum rege cum pugnavit ipse Et .turres & ,palatia ædificavit saltibus in & , Jehudah monte in ædificavit Urbésque
וערים בנה בהר־יהודה ובחרשים בנה בירניות ומגדלים׃ והוא נלחם עם־מלך בני־ 4 5
coros millia decem & ,argenti talenta centum ipso anno in Hāmon filii ei dederunt Et .eos super est roborat⁹ & ,Hāmon
עמון ויחזק עליהם ויתנו־לו בני־עמון בשנה ההיא מאה ככר־כסף ועשרת אלפים כרים
,Jotham est roboratus Et .tertio & , secundo anno in & ,Hāmon filii ei reddiderunt Hoc .millia decem *hordeorum &* ,*triticorum*
חטים ושעורים עשרת אלפים זאת השיבו לו בני עמון ובשנה השנית והשלשית׃ ויתחזק יותם 6
scripta *ipsa* ecce ,ejus viæ & ,ejus bella omnia & ,Jotham *verborū residuum* Et .*sui Dei* DOMINI *facies ad* suas vias præparavit quia
כי הכין דרכיו לפני יהוה אלהיו׃ ויתר דברי יותם וכל־מלחמתיו ודרכיו הנם כתובים 7
regnavit annis sedecim & ,*ipsum regnando in* erat annorū quinque & viginti Filius .Jehudah & , Israel regum libro in
על־ספר מלכי־ישראל ויהודה׃ בן־עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש־עשרה שנה מלך 8
.eo pro ej⁹ filius Achaz regnavit & : David civitate in eum sepelierūt & ,suis patribus cum Jotham *Jacuitque* .Jerusalaim in
בירושלם׃ וישכב יותם עם־אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אחז בנו תחתיו׃ 9

CAP. XXVIII. כח

Domini oculis in rectum fecit non & : Jerusalaim in regnavit annis sedecim & ,*ipsum regnando in* Achaz annorum viginti Filius
בן־עשרים שנה אחז במלכו ושש־עשרה שנה מלך בירושלם ולא־עשה הישר בעיני יהוה 1
valle in suffivit ipse Et .Behalim ipsi fecit *conflatilia* etiam & : Israel regum *viis in* abiit Et .ejus pater David sicut
כדויד אביו׃ וילך בדרכי מלכי ישראל וגם מסכות עשה לבעלים׃ והוא הקטיר בגיא 2 3
.Israel filiorum *faciebus* à Dominus expulit quas gentium abominationes juxta igni in suos filios cōbussit & : hinnom-Ben
בן־הנם ויבער את־בניו באש כתעבות הגוים אשר הריש יהוה מפני בני ישראל׃
manu in ejus Deus Dominus eum Tradiditque .*frondoso* ligno omni sub & ,colles super & ,excelsis in suffiebat &,immolabat Et
ויזבח ויקטר בבמות ועל־הגבעות ותחת כל־עץ רענן׃ ויתנהו יהוה אלהיו ביד 4 5
regis manu in etiam & ,Darmesec adduxerunt & ,magnam *captivitatem* eo ex *captivaverunt* & ,eū *in* pcusserunt & , Aram regis
מלך ארם ויכו־בו וישבו ממנו שביה גדולה ויביאו דרמשק וגם ביד־מלך
millia viginti & centum Jehudah in Remaljahu filius Pecach occidit Et .magna plaga *eo in* percussit & ,est traditus Israel
ישראל נתן ויך־בו מכה גדולה׃ ויהרג פקח בן־רמליהו ביהודה מאה ועשרים אלף 6
Ephraim potens Zichri occidit Et .suorum patrum Deum Dominum *ipsos deserendo in* ; *virtutis* filios omnes , uno die in
ביום אחד הכל בני־חיל בעזבם את־יהוה אלהי אבותם׃ ויהרג זכרי גבור אפרים את־ 7
Israel filii *duxerunt captivos* Et .*regis* secundum Elchanah & ; domus ducem Hazricham & ,regis filium Mahasejahu
מעשיהו בן־המלך ואת־עזריקם נגיד הבית ואת־אלקנה משנה המלך׃ וישבו בני־ישראל 8
.Someron in *spolium* adduxerūt Et .eis ab diripuerūt *multū spolium* etiā & ; filiarū &,filiorū:mulierū millia ducenta suis fratrib⁹ de
מאחיהם מאתים אלף נשים בנים ובנות וגם־שלל רב בזזו מהם ויביאו את־השלל לשמרון׃
excandescentia in Ecce : eis dixitque,Someron in *venientis exercitus facies ad* est egress⁹ &,ej⁹ nomē Hoded Domini propheta erat ibi Et
ושם היה נביא ליהוה עדד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון ויאמר להם הנה בחמת 9
.*pertingit* cœlos ad usque ,*sævitia* in *eis m* occidistis & : vestra manu in eos tradidit ,Jehudah cōtra vestrorū patrū Dei Domini
יהוה אלהי־אבותיכם על־יהודה נתנם בידכם ותהרגו־בם בזעף עד לשמים הגיע׃

Verſio VULG. LAT.

Fecítque quod rectum erat coram Dño, juxta omnia quæ fecerat Ozias pater ſuus, excepto quòd non eſt ingreſſus templum Domini, & adhuc populus delinquebat. Ipſe ædificavit portam domûs Domini excelſam, & in muro Ophel multa conſtruxit. Urbes quoq; ædificavit in montibus Juda, & in ſaltibus caſtella & turres. Ipſe pugnavit contra regem filiorũ Ammon, & vicit eos, dederúntque ei filii Ammon in tempore illo centum talenta argenti, & decem millia coros tritici, ac totidem coros hordei: hæc ei præbuerũt filii Ammon, in anno ſecundo & tertio. Corroboratúſq; eſt Joatham, eò quòd direxiſſet vias ſuas coram Dño Deo ſuo. Reliqua autem ſermonũ Joatham, & omnes pugnæ ejus, & opera, ſcripta ſunt in libro regum Iſrael & Juda. Vigintiquinque annorum erat cùm regnare cœpiſſet, & ſedecim annis regnavit in Jeruſalem. Dormivítque Joatham cum patribus ſuis, & ſepelierunt eum in civitate David: & regnavit Achaz fili⁹ ej⁹ pro eo. 2 3 4 5 6 7 8 9

CAP. XXVIII.

Viginti annorũ erat Achaz cùm regnare cœpiſſet: & ſedecim annis regnavit in Jeruſalem: non fecit rectum in conſpectu Dñi ſicut David pater ejus: Sed ambulavit in viis regũ Iſrael, inſuper & ſtatuas fudit Baalim. Ipſe eſt, qui adolevit incenſũ in valle Benennom, & luſtravit filios ſuos in igne, juxta ritum gentiũ, quas interfecit Dñs in adventu filiorum Iſrael. Sacrificabat quoque, & thymiama ſuccendebat in excelſis, & in collibus, & ſub omni ligno frondoſo. Tradidítque eum Dñs Deus ejus in manu regis Syriæ, qui pcuſſit eum, magnámq; prædam cepit de ejus imperio, & adduxit in Damaſcũ: manib⁹ quoque regis Iſrael tradit⁹ eſt, & pcuſſus plagâ grandi. Occidítq; Phacee, filius Romeliæ, de Juda centũ viginti millia in die uno, omnes viros bellatores: eò ꝙ reliquiſſent Dñm Deum patrũ ſuorum. Eodem tempore occidit Zechri, vir potens ex Ephraim, Maaſiã filiũ regis, & Ezricam ducẽ domûs ejus, Elcanam quoque ſecundũ à rege. Ceperúntq; filii Iſrael de fratribus ſuis ducenta millia mulierum, puerorum, & puellarũ, & infinitam prædam: ptulerúntque eam in Samariam. Eâ tempeſtate erat ibi propheta Dñi, nomine Oded: qui egreſſus obviàm exercitui venienti in Samariã, dixit eis; Ecce iratus Dñs Deus patrum veſtrorum contra Juda, tradidit eos in manibus veſtris, & occidiſtis eos atrociter, ita ut ad cœlum pertingeret veſtra crudelitas. 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕ ܥܘܙܝܐ ܐܒܘܗܝ. ܒܪܡ ܠܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ 2
ܕܡܪܝܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܥܡܐ ܡܚܒܠܝܢ ܗܘܘ. * ܗܘܝܘ ܒܢܐ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ 3
ܥܠܝܐ. ܘܐܦ ܒܫܘܪܐ ܕܐܫܬܪܝ ܒܢܐ ܣܓܝ ܛܒ. * ܘܩܘܪܝܐ ܒܢܐ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܒܚܪܫܬ 4
ܒܢܐ ܒܝܪܬܐ ܘܡܓܕܠܐ. * ܗܘܝܘ ܐܬܟܬܫ ܥܡ ܥܡܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܐܬܚܝܠ ܥܠܝܗܘܢ. 5
ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܒܢܝ ܥܡܘܢ ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܀ ܡܐܐ ܟܟܪܝܢ ܕܣܐܡܐ. ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܟܘܪܝܢ
ܕܚܛܐ. ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܟܘܪܝܢ ܕܣܥܪܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗ ܡܘܗܒܬܐ ܀ ܚܫܒܘ ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܒܢܝ
ܥܡܘܢ. * ܘܒܫܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܘܕܬܠܬ ܀ ܐܬܚܝܠ ܝܘܬܡ. ܡܛܠ ܕܬܩܢ ܐܘܪܚܬܗ ܩܕܡ ܡܪܝܐ 6
ܐܠܗܗ. * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܝܘܬܡ. ܘܟܠܗܘܢ ܩܪܒܘܗܝ ܘܐܘܪܚܬܗ. ܗܐ ܟܬܝܒܢ 7
ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܘܕܝܗܘܕܐ. * ܘܫܟܒ ܝܘܬܡ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ ܀ ܘܐܬܩܒܪ
ܒܩܘܪܝܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܐܡܠܟ ܐܚܙ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܚ * * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܗܘܐ 9 1
ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܐܚܙ ܟܕ ܐܡܠܟ. ܘܫܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܥܒܕ ܕܫܦܝܪ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܐܝܟ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܘܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܦ ܡܕܒܚܐ 2
ܥܒܕ ܠܦܬܟܪܐ. * ܘܐܣܩ ܦܝܪܡܐ ܕܒܣܡܐ ܒܢܚܠܐ ܪܘܪܒܐ. ܘܐܥܒܪ ܒܪܗ ܒܢܘܪܐ. ܐܝܟ 3
ܢܡܘܣܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܘܒܕ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ. * ܘܕܒܚ ܘܐܣܩ ܦܝܪܡܐ ܕܒܣܡܐ. 4
ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܥܠ ܪܡܬܐ. ܘܬܚܝܬ ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܫܦܝܪܐ. * ܘܐܫܠܡܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܒܐܝܕܐ 5
ܕܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܩܛܠܘ ܡܢܗ ܩܛܠܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܫܒܘ ܡܢܗ ܫܒܝܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܬܘ ܠܕܪܡܣܘܩ.
ܘܐܦ ܒܐܝܕܝ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܐܫܠܡܗ. ܘܩܛܠܘ ܡܢܗ ܩܛܠܐ ܪܒܐ. * ܘܩܛܠ ܦܩܚ ܒܪ 6
ܪܡܠܝܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܒܝܘܡܐ ܚܕ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܐ
ܚܝܠܬܢܐ. ܥܠ ܕܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܩܛܠ ܙܟܪܝ ܓܢܒܪܐ ܕܐܦܪܝܡ 7
ܐܦܪܝܡ. ܘܠܡܥܣܝܐ ܒܪ ܡܠܟܐ. ܘܠܥܙܪܝܩܡ ܪܒ ܒܝܬܐ. ܘܠܐܠܩܢܐ ܬܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܫܒܘ 8
ܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ ܡܢ ܐܚܝܗܘܢ. ܡܐܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܢܫܐ ܒܢܝܗܘܢ ܘܒܢܬܗܘܢ. ܘܐܦ
ܒܙܬܐ ܣܓܝܐܐ ܒܙܘ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܝܬܝܘܗ ܠܒܙܬܐ ܠܫܡܪܝܢ. * ܘܬܡܢ ܗܘܐ ܢܒܝܐ 9
ܕܡܪܝܐ ܥܘܕܕ ܫܡܗ. ܘܢܦܩ ܩܕܡ ܚܝܠܐ ܕܐܬܐ ܠܫܡܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܪܘܓܙܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܝܢ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܗܘܐ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝܟܘܢ. ܘܩܛܠܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܚܣܬܘܢ ܥܠܝܗܘܢ.

Fecit quod bonum erat coram Dño, quemadmodum fecerat Ozia pater ejus: verùm non eſt ingreſſus domum Dñi, & adhuc populus corruptis erat moribus. Is ædificavit portam domûs Dñi ſuperiorem; & in muro qui abſolutus fuit, plurimùm ædificavit. Civitates ædificavit in terra Judæ: & in Harſath ædificavit palatia, & turres. Idem pugnavit contra populum Ammonitarum, & ſuperavit eos: dederuntq; ei Ammonitæ eo anno centum talenta argenti, decies mille coros tritici, & decies mille coros hordei: totum hoc munus computaverunt et obtulerunt ei Ammonitæ. Anno ſecundo & tertio confirmavit ſe Jotham, quia rectè compoſuerat vias ſuas coram Dño Deo ſuo. Reliqua geſta Jothami, omnia bella, & viæ ejus, ſcripta ſunt in libro regum Iſraelis & Judæ. 2 3 4 5 6 7

Occumbente demum Jothamo cum majoribus ſuis, & in civitate Davidis ſepulto, regnavit Ahaz filius ejus poſt ipſum. 9

CAP. XXVIII.

Vigintiquinque natus erat annos Ahaz cùm regnavit, & ſexdecim annis regnavit in Jeruſalem. Non fecit quod bonum erat coram Dño Deo ſuo, ſicut David pater ejus: Sed ambulavit in viis regum Iſraelis: tum enim aras fecit idolis, Tum obtulit acerras thuris in vallibus magnis, tum filium ſuum traduxit per ignem ſecundùm conſuetudinẽ gentium quas perdiderat Dñs à conſpectu filiorum Iſraelis: Deniq; ſacrificavit & obtulit acerras thuris ſuper aras & ſuper excelſa, & ſubter quaſcunq; pulchras arbores. Quapropter tradidit eum Dñs Deus in manum regis Adumæorum, qui, multis ex ejus *populo* cæde mactatis, & magnâ ab eo captâ prædâ, redière Damaſcum. Traditus etiam fuit in manus regis Iſraelitarum, qui magnâ *gentem* ejus nece confecit. Nam Pecahus Romeliæ filius uno die trucidavit è *gente* regis Judæorum centum viginti millia, qui omnes erant viri fortiſſimi; eò quòd deſeruiſſent Dñm Deum patrum ſuorum. Interfecit etiam Zachri gigantẽ Aphremiticum, & Maaſiam regis filium, Ezarchi œconomum, & Elcanam ſecundum à rege. Et Iſraelitæ captivos duxerunt è fratribus ſuis hominum ducenta millia, cum filiis & filiabus eorum; plurimamq; prædam diripuerunt ab eis, et advexerunt prædam in Samariam. Erat autem ibi propheta Domini, cujus nomen erat Addo, qui egreſſus obviàm exercitui, venit Samariam, et dixit; Quòd irâ percitus Dominus Deus patrum noſtrorum contra Judæos, tradiderit eos in manus veſtras; *ideo* trucidâſtis eos, nec pepercıſtis eis. 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα (γ) ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν
3 εἰς τὸν ναὸν κυρίου, ϗ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου (δ) κυρίου τὴν
4 ὑψηλὴν, καὶ ἐν (ε) τείχει Ὀπὲλ ᾠκοδόμησε πολλὰ, (ζ) Ἐν ὄρει Ἰούδα, ϗ ἐν τοῖς δρυμοῖς ϗ
5 οἰκήσεις ϗ πύργους. Αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, ϗ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν. ϗ ἐδίδουν
αὐτῷ οἱ υἱοὶ (η) Ἀμμὼν ϗ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, ϗ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ,
ϗ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ
6 ἔτει (θ) ϗ ἐν τῷ δευτέρῳ ϗ τῷ τρίτῳ. Κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἡτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον
7 κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ (ι) οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ ϗ ὁ πόλεμος ϗ αἱ πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ (κ) γεγραμμέναι
9 ἐπὶ (λ) βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα ϗ (μ) Ἰσραήλ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων (ν) αὐτοῦ,
ϗ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, ϗ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et fecit rectum in conſpectu Domini: juxta omnia quæ fecerat Ozias pater 2
ejus : ſed non intravit in templum Domini : & adhuc populus corrumpebatur.
Hic ædificavit portam domûs Domini excelſam : & in 3
muro (a) Opel ædificavit multa, In monte Juda, & in ſaltibus, (b) 4
& habitationes, & turres. Hic pugnavit adverſùs regem filiorum 5
Ammon : & prævaluit ſuper eum. Et dabant ei filii Ammon (c) &
per annum centum talenta argenti, & decem millia cororum tritici, &
hordeorum decem millia. Hæc afferebat ei rex filiorum Ammon per annum
in primo anno, & in ſecundo, & tertio. Confortatus eſt 6
Joatham, quoniam paravit vias ſuas coram Domino Deo ſuo. Et reliqua 7
verba Joatham, & bellum, & actiones ejus, ecce ſcripta in libro regum
Juda, & (d) Iſrael. Et dormivit Joatham cum patribus ſuis : & ſepultus 9
eſt in civitate David. Et regnavit Achaz filius ejus pro eo.

MS. A. (γ) ὅσα (δ) κυρίου ϗ τὴν (ε) τείχη τοῦ Ὀφλὰ ᾠκοδόμησεν (ζ) Καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει (η) Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν (θ) καὶ δευτέρῳ (ι) οἱ λόγοι Ἰωάθαμ
8 οἱ λοιποὶ ϗ (κ) γεγραμμένοι (λ) βιβλίων (μ) Ἰσραήλ. Καὶ εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν ἦν βασιλεύσας ϗ ἓξ ϗ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ
(ν) ἑαυτοῦ,

ΚΕΦ. κη'.

1 ΥἹὸς (α) εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ (β) βασιλεύειν αὐτὸν, ϗ (γ) ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν
2 ἐν Ἱερουσαλήμ· ϗ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη κατὰ
3 τὰς ὁδοὺς (δ) βασιλέων Ἰσραήλ· ϗ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, Καὶ τοῖς εἰδώλοις (ε) αὐτῶν ἐν γῇ Βενεννόμ·
ϗ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα (ζ) τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξωλόθρευσε κύριος
4 ἀπὸ προσώπου (η) υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, ϗ ἐπὶ τῶν δωμάτων, ϗ ὑποκάτω παντὸς
5 ξύλου ἀλσώδους. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, ϗ ἐπάταξεν ἐν
αὐτῷ ϗ ᾐχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν, ϗ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· ϗ εἰς (†) χεῖρας βασιλέως
6 Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτὸν, ϗ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. Καὶ ἀπέκτεινε Φακεὲ ὁ τοῦ
(θ) Ῥομελία βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ,
7 ἐν τῷ (ι) καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ ἀπέκτεινε (κ) Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς
τοῦ Ἐφραὶμ τὸν (λ) Μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ϗ τὸν Ἐζρικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ϗ τὸν Ἐλκανὰ
8 τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. Καὶ (μ) ᾐχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας
χιλιάδας, (ν) γυναῖκας ϗ υἱοὺς ϗ θυγατέρας· ϗ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, ϗ ἤνεγκαν
9 τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν. Καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὠδὴδ ὄνομα αὐτῷ· ϗ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν
τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, ϗ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων
ὑμῶν (ξ) ἐπὶ Ἰούδαν, ϗ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, ϗ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, ϗ ἕως
τῶν οὐρανῶν ἔφθακε.

CAP. XXVIII.

Filius viginti (a) & quinque annorum erat Achaz in regnando ipſum : 1
& ſexdecim annos regnavit in Hieruſalem : & non fecit rectum in conſpectu
Domini, ſicut David pater ejus : Et ambulavit ſecundùm vias 2
regum Iſrael. Etenim ſculptilia fecit, Et idolis eorum in (b) Ge Benennon : 3
& traduxit filios ſuos per ignem ſecundùm abominationes gentium,
quas exterminaverat Dominus à facie filiorum Iſrael. Et adolebat 4
ſuper excelſa, & ſuper ſolaria, & ſub omni ligno frondoſo. Et 5
tradidit eum Dominus Deus ejus (c) per manum regis Syriæ : & percuſſit
in eo, & captivavit de eis captivitatem multam, & adduxit in
Damaſcum. Et in manus regis Iſrael tradidit eum : & percuſſit in eo
plagam magnam. Et interfecit Phacee filius Romeliæ rex Iſrael in Juda 6
in una die centum viginti millia virorum potentium fortitudine, in relinquendo
eos Dominum Deum patrum ſuorum. Et interfecit Zechri potens 7
ex Ephræm Maaſiam filium regis, & Ezrican præfectum domûs ejus,
& Elcana (d) vicarium regis. Et captivaverunt filii Iſrael de fratribus 8
ſuis (e) trecenta millia, mulieres, & filios, & filias. Et ſpolia multa
prædati ſunt ex eis : & attulerunt ſpolia in Samariam. Et ibi erat 9
propheta Domini : Oded nomen ei. Et exiit in occurſum virtutis venientium
in Samariam, & dixit eis ; Ecce ira Domini Dei patrum veſtrorum
ſuper Judam : & tradidit eos in manus veſtras : & interfeciſtis in eis
in ira : & uſque ad cælos pervenit.

MS.A. (α) εἴκοσι ἐτῶν Ἄχαζ (β) βασιλεῦσαι (γ) δεκαὲξ ἐβασίλευσεν (δ) τῶν βασιλέων (ε) αὐτῶν ἔθυεν ἐν γῇ Βεεννόμ· (ζ) πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἀπεριτμήτων τούτων,
ϗ ὧν ἐξωλέθρευσεν (η) τῶν υἱῶν (†) τὰς χεῖρας (θ) Ῥομελίου (ι) αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεὸν (κ) Ἐζεχρὶ (λ) Μασίαν (μ) ᾐχμαλώτευσαν (ν) γυναῖκας, υἱοὺς (ξ) ἐπὶ τὴν Ἰούδαν,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وصنع حسنا قدام الله مثل ما صنع عوزيا ابوه * ولكن لم يدخل بيت الله * والي هلك 2
الغاية كان الشعب فاسدا * وهو بني باب بيت الله الفوقاني * والسور الذي كان قد 3
اندرس بناه * وبني ضياعا بارض يهوذا * وفي حرست بني منتزهات وجواسق * وهو كان 4 5
يحارب بني عمون * ويقوي عليهم * فاعطاه بنو عمون في سنة واحدة مية بدرة مالا *
وعشرة الف كر حنطة * ومثلها شعيرا * هذه كلها هدايا قربها له بنو عمون * وتعظم 6
يوثام * لانه اصلح طرقه قدام الله * وساير افعاله كلها الاولي والاخيرة مكتوبة في سفر 7
*
ملوك اسرايل ويهوذا *

Is benè ſe geſſit coram Deo, uti fecerat 2
Ozia pater ejus: attamen non eſt ingreſſus
templum Dei, & ad hoc uſque tempus
depravatus erat populus. Is etiam ædificavit 3
portam domûs Dei ſupremam, &
murum qui attritus jam erat, reædificavit.
Præterea ædificavit oppida in 4
terra Judæ, & in Harſath ædificavit
loca amœna & arces. Idem quoque 5
bellum intulit Ammonitis, & prævaluit
eis, adeóque dederunt ei Ammonitæ eodem
anno centum talenta pecuniæ, &
decies mille coros tritici, totidémque hordei :
omnia hæc munera obtulerant ei
Ammonitæ. Quare magnificatus eſt Jotham, 6
quia vias ſuas coram Deo dirigebat.
Reliqua omnia ipſius geſta priora 7
& poſteriora, ſcripta ſunt in libro regum
Iſraelis & Judæ.

* ومات يوثام مع اباييه * وقبر في ضيعة داود * 9

Deinde mortuus eſt Jotham cum majoribus 9
ſuis, & ſepultus in civitate Davidis.

* الفصل الثامن والعشرون *

* وملك احاز ابنه بعده وهو ابن خمس وعشرين سنة * واقام ملكا ست عشر سنة * 1
* ومشي في طرق ملوك اسرايل * وبنا مذابح للاوثان * وقدم البخور في اودية كبار * 2 3
واحرق ابنه بالنار مثل عادة الامم الذين اهلكهم الله من قدام بني اسرايل * واطلع 4
الذبايح والبخور للاوثان تحت كل الاشجار الحسان * فاسلمه الله في يد ملك ادوم * 5
فاهلك من الشعب * واخرب خرابا عظيما * وسبي منهم سبيا عظيما * واتي بالسبي الي دمشق *
وايضا اسلمه الله بيد ملك اسرايل * خرب خرابا * وقتل فاقاح بن روميلا من ملك يهوذا 6
مية وعشرين الفا في يوم واحد * لاجل تخليتهم الله اله اباءهم * وقتل زكري من بيت 7
افريم * ولمعسوا بن ملكا * ولعزرقي وكيل البيت * والقنيا ثاني الملك * وسبي بنو اسرايل من 8
اخوتهم مايتي الف * وبنيهم وبناتهم * وجاوا بالغنيمة الي سمرين * وكان ثم نبي الله اسمه 9
عادوا * فخرج للقاء الجيش الذي جاء الي سمرين * وقال * سخط الله علي بيت يهوذا واورشليم *
واسلمهم في ايديكم * فحربتموهم وما رحمتموهم *

CAP. XXVIII.

Poſt hunc regnavit Achaz filius ejus annos 1
natus vigintiquinque, manſitque rex
ſexdecim annis. Ambulavit in viis regum 2
Iſraelis : nam ædificavit aras idolis :
Obtulit incenſum in vallibus magnis : 3
filium ſuum igne combuſſit more
gentium quas Deus extinxerat è conſpectu
Iſraelitarum : Obtulit ſacrificia & 4
incenſum idolis ſub omnibus pulchris arboribus.
Quamobrem tradidit illum Deus 5
in manum regis Edom, qui multis è
populo cæſis, ingenti vaſtatione factâ, &
captâ ab eis prædâ copioſâ ; prædam abduxit
in Damaſcum. Tradidit eum quoq;
Deus in manum regis Iſraelitarum, qui
& vaſtationem intulit. Trucidavit enim 6
Pecahus Romeliæ filius de regno Judæ
centum viginti millia uno die ; ob
derelictum ab eis Deum, Deum majorum
ſuorum : Et occidit Zichri de domo 7
Ephraimi, Amaſum filium Malchæ,
Azarchi præfectum domûs, & Elcaniam
ſecundum à rege: Et adduxerunt Iſraelitæ 8
de fratribus ſuis ducenta millia
captivorum unà cum filiis & filiabus eorum,
& prædam intulerunt in Samariam :
Ubi exiſtens propheta Dei, cujus 9
nomen erat Addo, egreſſus eſt obviàm
exercitui qui venerat ad Samariam, &
ait ; Iratus Deus domui Judæ, & Jeroſolymæ,
tradidit eos in manus veſtras ;
& vos eos depopulati eſtis, nulla erga
eos commiſeratione commoti :

vos tantùm Nonne .vobis ancillas in & ,servos in subjicere dicentes vos Jerusalaim & Jehudah filios nunc Et
10 ועתה בני־יהודה וירושלם אתם אמרים לכבש לעבדים ולשפחות לכם הלא רק־אתם
duxistis captivam quam captivitatem reducite & ,me audite nunc Et ? vestro Deo Domino delicta vobiscum
11 עמכם אשמות ליהוה אלהיכם: ועתה שמעוני והשיבו השביה אשר שביתם
filius Hazariahu ,Ephraim filiorum capitibus de viri surrexerunt Et .vos super Domini nasi ira quia ; vestris fratribus de
12 מאחיכם כי חרון אף־יהוה עליכם: ויקמו אנשים מראשי בני־אפרים עזריהו בן־
militia e venientes contra ,Chadlai filius Hamasa &,Sallum filius Jechizchijahu &,Mesillemoth filius Berechiahu ,Jehochanan
יהוחנן ברכיהו בן־משלמות ויחזקיהו בן־שלם ועמשא בן־חדלי על־הבאים מן־הצבא:
super addere dicentes Vos .nos super Domini delictum in quia ,huc captivitatem adducetis Non :eis dixerunt Et
13 ויאמרו להם לא־תביאו את־השביה הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף על־
captivitatem expeditus reliquit Et .Israel super nasi ira & ,nobis delictum multum nam :nostra delicta super &,nostra peccata
14 חטאתינו ועל־אשמתנו כי־רבה אשמה לנו וחרון אף על־ישראל: ויעזב החלוץ את־השביה
apprehenderunt & ;nomina per sunt nuncupati qui viri surrexerunt Et .concionis totius & ,principum facies ad ,prædam &
15 ואת־הבזה לפני השרים וכל־הקהל: ויקמו האנשים אשר־נקבו בשמות ויחזיקו
,eos fecerunt comedere &,eos fecerūt calceare &,eos fecerunt vestire & spoliis de vestierunt eorum nudos omnes & ,captivitatem in
בשביה וכל־מערמיהם הלבישו מן־השלל וילבשום וינעלום ויאכלום
apud palmarum civitatem Jericho eos adduxerūt &,impingentem omnem asinis in eos duxerunt &,eos unxerunt &,eos fecerunt bibere &
וישקום ויסכום וינהלום בחמרים לכל־כושל ויביאום ירחו עיר־התמרים אצל
adhuc Et .ibi auxiliandum ad ,Assur reges ad Achaz rex misit illo tempore In .Someron sunt reversi & : eorum fratres
16 17 אחיהם וישובו שמרון: בעת ההיא שלח המלך אחז על־מלכי אשור לעזר לו: ועוד
meridiem & ,planiciei urbes per se diffuderunt Pelistim Et .captivitatem duxerūt captivā &,Jehudah de percusserunt &,venerunt Edomæi
18 אדומים באו ויכו ביהודה וישבו־שבי: ופלשתים פשטו בערי השפלה והנגב
,ejus filias & ,Timnah & ;ejus filias & ,Socho & ,Ghederoth & ,Ajalon & ,semes-Beth ceperunt & :Jehudah
ליהודה וילכדו את־בית־שמש ואת־אילון ואת־הגדרות ואת־שוכו ובנותיה ואת־תמנה ואת־בנותיה
quia :Israel regem Achaz propter Jehudah Dominus humiliavit Nam .ibi habitaverunt & ,ejus filias & ,Ghimzo &
19 ואת־גמזו ואת־בנתיה וישבו שם: כי־הכניע יהוה את־יהודה בעבור אחז מלך־ישראל כי
,ei fuit angustiæ & ,Assur rex pilneser-Tilgath eum super venit Et .Dñm in prævaricatione prævaricando & ,Jehudah in feriari fecerat
20 הפריע ביהודה ומעול מעל ביהוה: ויבא עליו תלגת פלנאסר מלך אשור ויצר לו
non & ,Assur regi dedit & :principum & ,regis domum & ,Domini domum Achaz fuerat partitus Etenim.eū roboravit non &
21 ולא חזקו: כי־חלק אחז את־בית יהוה ואת־בית המלך והשרים ויתן למלך אשור ולא
diis immolavit Et .Achas rex ipse ,Dominum in prævaricari addidit & sibi esse angustiæ tempore in Et .sibi auxilium ad
22 23 לעזרה לו: ובעת הצר לו ויוסף למעול ביהוה הוא המלך אחז: ויזבח לאלהי
:me adjuvabunt &,immolabo eis ,eos adjuvantes ipsi Aram regum dii Quoniam ;dixit & :eum in percutientibᵒ Darmesec
דרמשק המכים בו ויאמר כי אלהי מלכי־ארם הם מעזרים אתם להם אזבח ויעזרוני
vasa quassavit & ,Dei domus vasa Achaz collegit Et .Israel omni & ,eum faciendum ruere ad ei fuerunt ipsi &
24 והם היו־לו להכשילו ולכל־ישראל: ויאסף אחז את־כלי בית־האלהים ויקצץ את־כלי
omni in Et .Jerusalaim in angulo omni in altaria sibi fecit & ;Domini domus fores clausit & ,Dei domus
25 בית־האלהים ויסגר את־דלתות בית־יהוה ויעש לו מזבחות בכל־פנה בירושלם: ובכל־
.suorum patrum Deum Dominum fecit irasci & ;alienis diis suffiendum ad ,excelsa fecit Jehudah urbe & urbe
עיר ועיר ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחרים ויכעס את־יהוה אלהי אבתיו:
.Israel & ,Jehudah regum libro in scripta ipsa ecce ,novissimorum & primorum ,ejus viarū omniū & ,ejus verborū residuū Et
26 ויתר דבריו וכל־דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כתובים על־ספר מלכי־יהודה וישראל:

Versio VULG. LAT.

10 Insuper filios Juda & Jerusalem vultis vobis subjicere in servos & ancillas : quod nequaquàm facto opus est : peccâstis enim super hoc Domino Deo vestro. 11 Sed audite consilium meum, & reducite captivos, quos adduxistis de fratribus vestris, quia magnus furor Domini imminet vobis. 12 Steterunt itaque viri de principibus filiorum Ephraim, Azarias filius Johanan, Barachias filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum, & Amasa filius Adali, contra eos qui veniebant de prælio, 13 Et dixerunt eis; Non introducetis huc captivos : ne peccemus Domino. Quarè vultis adjicere super peccata nostra, & vetera cumulare delicta ? grande quippè peccatum est, & ira furoris Domini imminet super Israel. 14 Dimiserúntque viri bellatores prædam, & universa quæ ceperant, coram principibus,& omni multitudine. 15 Steterúntq; viri,quos suprà memoravimᵒ,& apprehendentes captivos omnésq; qui nudi erant, vestierunt de spoliis : cúmq; vestissent eos, & calceâssent, & refecissent cibo ac potu, unxisséntq; propter laborem, & adhibuissent eis curam : quicunque ambulare non poterant, & erant imbecillo corpore, imposuerunt eos jumentis, & adduxerunt Jericho Civitatem palmarum ad fratres eorum, ipsíque reversi sunt in Samariam. 16 Tempore illo misit rex Achaz ad regem Assyriorum, postulans auxilium. 17 Venerúntque Idumæi, & percusserunt multos ex Juda, & ceperunt prædam magnam. 18 Philisthiim quoque diffusi sunt per urbes campestres, & ad Meridiem Juda : ceperúntque Bethsames, & Aialon,& Gaderoth, Socho quoque,& Thamnan, & Gamzo, cum viculis suis, & habitaverunt in eis. 19 Humiliaverat enim Dominus Judam propter Achaz regem Juda, eò quòd nudâsset eum auxilio, & contemptui habuisset Dominum. 20 Adduxítq; contra eum Thelgathphalnasar regem Assyriorum, qui & afflixit eum, & nullo resistente vastavit. 21 Igitur Achaz, spoliatâ domo Domini, & domo regum ac principum, dedit regi Assyriorum munera, & tamen nihil ei profuit. 22 Insuper & tempore angustiæ suæ auxit contemptum in Dominum, ipse per se rex Achaz, 23 Immolavit diis Damasci victimas percussoribus suis, & dixit; Dii regum Syriæ auxiliantur eis, quos ego placabo hostiis, & aderunt mihi, cùm econtrariò ipsi fuerint ruinæ ei, & universo Israel. 24 Direptis itaque Achaz omnibus vasis domûs Dei, atque confractis, clausit januas templi Dei, & fecit sibi altaria in universis angulis Jerusalem. 25 In omnibus quoque urbibus Juda extruxit aras ad cremandum thus, atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suorum. 26 Reliqua autem sermonum ejus, & omnium operum suorum priorum & novissimorum, scripta sunt in libro regum Juda & Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ܘܐܦ ܗܫܐ ܡܬܟܬܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ ܘܐܡܗܬܐ. ܘܐܦ ܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
11 ܚܟܝܡ ܐܢܬܘܢ ܕܚܛܗܐ ܗܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܚܛܝܬܘܢ. * ܐܦ ܗܫܐ ܫܡܥܘܢܝ.
ܘܫܒܘܩܘ ܫܒܝܬܐ ܕܫܒܝܬܘܢ ܡܢ ܐܚܝܟܘܢ. ܕܠܡܐ ܕܝܢ ܢܬܚܡܐ ܚܡܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܟܘܢ.
12 13 * ܘܩܡܘ ܓܒܪܐ ܡܢ ܪܫܐ ܕܒܢܝ ܐܦܪܝܡ. ܥܙܪܝܐ ܘܝܘܚܢܢ. ܘܒܪܟܝܐ ܒܪ ܡܟܪܝܐ. * ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܫܒܝܬܐ ܗܠܝܢ ܠܗܪܟܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܚܛܐ ܬܘܒ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ.
ܘܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܢܘܣܦ ܥܠ ܚܘܒܝܢ ܘܥܠ ܚܛܗܝܢ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܢܝܢ.
14 15 ܗܟܢ. * * ܘܫܒܩܘ ܟܠܗ ܫܒܝܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܐܙܠ ܒܟܕܒܘܬܗ ܒܡܪܝܐ
23 ܠܡܟܦܪ. ܗܘ ܡܠܟܐ ܐܚܙ. ܘܕܒܚ ܠܐܠܗܐ ܕܕܪܡܣܘܩ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ
ܐܠܗܝ ܘܡܪܝ. ܠܟܘܢ ܦܠܚ ܐܢܐ. ܘܠܟܘܢ ܡܕܒܚ ܐܢܐ. ܘܗܘ ܗܘܐ ܬܘܩܠܬܐ ܠܝܗܘܕܐ.
24 ܘܐܚܛܝ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܝܗܘܕܝܐ. * ܘܬܘܒ ܟܢܫ ܐܚܙ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ
ܕܡܪܝܐ. ܘܩܨܨ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܚܕ ܬܪܥܐ ܓܘܝܐ ܘܒܪܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ
25 ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܡܕܒܚܐ ܒܟܠ ܙܘܝܬܐ ܕܐܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܟܠ ܩܪܝܐ
16 ܕܐܝܬ ܒܝܗܘܕܐ. ܘܥܒܕ ܗܘܐ ܕܒܚܐ ܠܡܕܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ. * ܒܗܘ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܫܕܪ
17 ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܐܚܙ. ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܠܡܥܕܪܘܬܗ. * ܘܬܘܒ ܐܕܘܡܝܐ ܐܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܚܪܒܘ
18 ܒܝܗܘܕܐ. ܘܫܒܘ ܡܢܗܘܢ ܫܒܝܬܐ. * ܘܦܠܫܬܝܐ ܐܬܘ ܘܫܪܘ ܥܠ ܩܘܪܝܐ ܕܦܩܥܬܐ
ܘܥܠ ܩܘܪܝܐ ܬܝܡܢܝܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܚܕܘ ܠܒܝܬ ܫܡܫ ܩܪܝܬܐ. ܘܠܐܝܠܘܢ ܩܪܝܬܐ.
19 ܘܠܨܥܘܪܬ ܩܪܝܬܐ. ܘܣܘܒ ܘܟܦܪܢܝܗ. ܘܠܓܪܡ ܘܟܦܪܢܝܗ. * ܡܛܠ ܕܬܒܪ ܡܪܝܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܡܛܠ ܚܛܗܘܗܝ ܕܐܚܙ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܕܐܣܓܝ ܒܒܝܬܗ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܟܕܒ
20 ܟܕܒܘܬܐ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. * ܘܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܬܓܠܬ ܦܠܐܣܪ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܫܪܐ ܥܠܘܗܝ.
21 ܘܐܥܩܬ ܠܗ ܛܒ. * ܘܫܩܠ ܡܠܟܐ ܐܚܙ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܐܢܐ
ܕܗܘܘ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܒܒܬܐ ܥܬܝܪܐ. ܘܝܗܒ ܠܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܕܠܐ ܢܚܪܒܝܘܗܝ
26 ܒܙܒܢܐ ܕܐܘܠܨܢܗ.***** * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܐܚܙ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܘܪܚܬܗ
ܩܕܡܝܬܐ ܘܐܚܪܝܬܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܐܝܣܪܝܠ.

10 Imò nunc contenditis ut sint vobis servi & ancillæ : & vos quidem nôstis tantum vos crimen coram Domino Deo vestro commisisse. 11 Jam ergò audite me, & remittite captivos quos cepistis de fratribus vestris, ne fortè excitetur in vos ira Domini. 12 Tunc surgentes viri quidam ex principibus Aphremitarum, *nempe* Azaria, & Johana, atque Barachia filius Machariæ; 13 Dixerunt eis, Ne introducatis hos captivos huc, ne adhuc peccemus coram Domino Deo nostro : vos autem dicitis, Adjiciamus ad culpas nostras & peccata nostra, quandoquidem plurima sunt. 14 Remiserunt ergò omnes captivos in Jerusalem. 15 23 Pergens autem ipse rex Ahaz mendaciis Dominum negare, sacrificavit diis Damasci, & dicebat eis; Vos estis dii ac domini mei, vos colo, & vobis sacrifico : sic fuit ipse offendiculo Judæ, & peccare fecit totum populum Judæum. 24 Adhæc congregavit Ahaz omnia vasa quæ erant in domo Domini, & concîdit vasa quæ erant in domo Domini, clausítque januas interiores & exteriores quæ erant in domo Domini : 25 Et fecit sibi altaria in omnibus angulis qui erant in Jerusalem, & quâcunque civitate quæ erat in Juda : fecerátq; sacrificia ad immolandum diis alienis. 16 Eodem tempore misit rex Ahaz ad regem Athur ut opem sibi ferret. 17 Nam adhuc Adumæi veniebant, & stragem faciebant in Judæis, & abducebant ex eis captivos : 18 Et Palestini venientes obsederant civitates planitiei, & civitates Meridionales Judæorum, ceperántq; civitatem Beth-semes, & civitatem Ilon, & civitatem Zeorath, Sob & viculos ejus, Garam & viculos ejus. 19 Fregerat enim Dominus Judæos propter peccata Ahazi regis Judæ, quæ multiplicaverat in domo Judæ, graviter mentitus in Dominum Deum suum. 20 Item veniente contra eum Teglathpalasare rege Athur, eúmque obsidente, & summâ angustiâ premente; 21 Tulit rex Ahaz vasa quæ erant in domo Domini, & vasa quæ erant in domo regum prædecessorum, & in domibus opulentis; deditque regi Athur, ne læderet eum tempore angustiæ suæ.

26 Reliqua gesta Ahazi, & omnes viæ ejus priores ac posteriores; ecce scripta sunt in libro regum Judæ & Israelis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε (ο) κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας. (π) οὐκ ἰδοὺ εἰ-
11 μι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ (ρ) θεῷ ὑμῶν; Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλω-
12 σίαν ἣν (σ) ᾐχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. Καὶ ἀνέστησαν ἄρ-
χοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, (τ) Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ (υ) Μοσολαμὼθ, καὶ
13 Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλὴμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ (φ) Ἐλδαῒ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, Καὶ
εἶπαν αὐτοῖς, Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ
κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε (χ) προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν (ψ) ἄγνοιαν ἡμῶν,
14 ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ
15 τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἀνέστησαν
ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς
(ω) περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν
καὶ ἀλείψασθαι, καὶ (α) ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς
16 εἰς Ἱεριχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ (β) ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. Ἐν τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ (γ) ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοὺρ βοηθῆσαι αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ,
17 18 (δ) Ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ (ε) ᾐχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. Καὶ
οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ Λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν (ζ)
Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν
τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλὼν, καὶ τὴν Γαδηρὼ, καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, (η) καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ
19 τὴν (θ) Γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. Ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ
20 Ἄχαζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν (ι) Θαλγαφελλασὰρ
21 βασιλεὺς Ἀσσοὺρ, (κ) καὶ ἔθλιψεν αὐτόν. Καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴ-
κῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσούρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν (λ) αὐτῷ
22 ἦν, Ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ (μ) βασι-
23 λεὺς Ἄχαζ, Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν, Ὅτι θεοὶ βασιλέως
Συρίας αὐτοὶ (ν) κατισχύουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήψονταί μου. καὶ αὐτοὶ ἐγένον-
24 το αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστησεν Ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ κατέκο-
ψεν αὐτὰ, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν (ξ) ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ (ο) γω-
25 νίᾳ ἐν Ἰερουσαλὴμ, Καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα (π) ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾷν θεοῖς ἀλ-
26 λοτρίοις, καὶ παρώργισαν (ρ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (σ) αὐτῶν. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐ-
τοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ
Ἰσραήλ.

Et nunc filios Juda, & Hieruſalem vos dicitis poſſidere in ſervos, & 10
ſervas. Nonne ecce ego ſum vobiſcum ad conteſtandum Domino Deo
(f) veſtro? Et nunc audite me; & reſtituite captivitatem, quam 11
captivâſtis de fratribus veſtris: quoniam ira furoris Domini ſuper vos.
Et ſurrexerunt principes de filiis Ephræm, (g) Udias filius Joanu, & Ba- 12
rachias filius Moſolamoth, & Ezecias filius Sellem, & Amaſias filius
Eldai ſuper advenientes è bello, Et dixerunt eis; Non introducite ca- 13
ptivitatem huc ad nos: quoniam ad peccandum Domino ſuper nos, vos
dicitis adjicere ſuper peccata noſtra, & ſuper ignorantiam noſtram:
quoniam multum eſt peccatum noſtrum, & ira furoris Domini ſuper
Iſrael. Et dimiſerunt bellatores captivitatem, & ſpolia ante principes, 14
& omnem eccleſiam. Et ſurrexerunt viri invocati in nomine, & 15
ſuſceperunt captivitatem, & omnes nudos veſtiverunt de ſpoliis: & indue-
runt eos, et calceaverunt eos, et dederunt (h) comedere, et ungi: & ſuſcepe-
runt etiam in ſubjugalibus omnem infirmum: & collocaverunt eos in Hie-
richo civitate palmarum apud fratres eorum: & reverterunt in Samariam.
In tempore illo miſit rex Achaz ad regem Aſſur ad auxiliandum ſibi 16
et in (i) hoc: Quoniam Idumæi invaſerunt, & percuſſerunt in Juda, 17
& captivârunt captivitatem. Et alienigenæ invaſerunt ſuper civitates 18
campeſtris, & ab Africo Juda: & ceperunt Beithſamys, & (k) (quæ
in domo Domini, & quæ in domo regis, & principum, & dederunt
regi) Ailon, & (l) Gadero, & Socho, et pagos ejus, et Thamna, et
pagos ejus, et Gamzo, et pagos ejus: Et habitaverunt illic. Quoni- 19
am humiliavit Dominus Judam propter Achaz regem Juda: (m) quo-
niam diſceſſit diſceſſione à Domino. Et venit ſuper eum Thalga Phel- 20
laſar rex Aſſur, et tribulavit eum. Et cepit Achaz quæ in domo Domini, 21
et quæ in domo regis, et principum, et dedit regi Aſſur: et non ad au-
xilium ei fuit, Sed ut ipſe tribularetur. Et adjicit recedere à Domino: 22
et dixit rex Achaz; Exquiram deos Damaſci, qui verberant me. Et 23
dixit; Quoniam dii regis Syriæ ipſi (n) confortant eos: ipſis igitur ſa-
crificabo, et ſuſcipient me. Et ipſi fuerunt ei in ſcandalum, et omni
Iſrael. Et removit Achaz vaſa domûs Domini: et concidit ea: et clauſit 24
januas domûs Domini: et fecit ſibi altaria in omni angulo in Hieruſalem:
Et in omni civitate et civitate in Juda fecit excelſa ad adolendum diis 25
alienis. Et irritaverunt Dominum Deum patrum ſuorum. Et reliqua 26
verba ejus, et actiones ejus primæ, et noviſſimæ, ecce ſcripta in libro
regum Juda et Iſrael.

MS.A. (ο) κατακτήσεσθε (π) οὐχ (ρ) τῷ θεῷ ὑμῶν; Νῦν (σ) αἰχμαλωτεύσατε (τ) Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανὰν, (υ) Μοσολλαμὼθ, (φ) Ἀδδὶ (χ) προσθεῖναι (ψ) ἄγνοιαν, ὅτι (ω) περιέβαλον (α) ἀντελάβοντο ἐν (β) ὑπέστρεψαν (γ) ἀπέστειλεν Ἄχαζ (δ) Ὅτι Ἰδουμαῖοι (ε) ᾐχμαλώτευσαν (ζ) Βαιθσαμὺς, καὶ τὴν Αἰλὼν, καὶ τὴν Γαδηρὼθ, (η) καὶ Θαμνὰ (θ) Γαμαιζαὶ (ι) Θαγλαθφελλασὰρ (κ) καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. (λ) αὐτῷ, Ἀλλ' ἢ (μ) βασιλεὺς, Ἐκζητήσω (ν) κατισχύσουσιν, αὐτοῖς (ξ) αὐτῷ (ο) γωνίᾳ Ἰερουσαλὴμ, (π) ἐποίησαν (ρ) κύριον θεὸν (σ) ἑαυτῶν.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 11 * والآن تجهدون ان يكونوا لكم عبيدا * وهذه خطيه قدام الله * فاسمعوا مني * ردوا
12 ما اخذتم من اخوتكم * ليلا يكون غضب الرب عليكم * فقال رجال من رؤساء
13 بيت افريم * وهم عزريا بن يوحنا * وبرخيا بن مقري * لا تدخلوا هذا السبي الي هاهنا *
ليلا نخطي قدام الله * وانتم تقولون انا نضاعف جورنا على خطايانا * لانها كثيرة جدا *
14 15 * فردوا ساير السبي الي يروشليم * وازداد الملك احاز كذبا قدام الله * وذبح لالهة
23 دمشق * وقال لهم * انتم الهي ولكم اعبد * وصار عثرة ليهودا * واخطا ساير امة
24 يهودا * وجمع احاز ساير الثياب التي في بيت الله * وقصص الثياب التي في بيت الله *
25 واغلق الابواب الجوانيه والبرانيه * وصنع له مذابح في كل زوايا اورشليم وفي ضياع
16 بيت يهودا للالهة الغريبة * وفي ذلك الزمان بعث الي عند ملك الموصل ان يجي
17 18 لينجده * والي هذه الغاية اتوا الادوميون * وضربوا بيت يهودا * وسبوا منهم سبيا * ونزلوا
في ضياع البرية * وعلى الضياع اليمانية في بيت يهودا * واخذوا بعلبك الضيعة *
19 والايلون * والعرروب القرية * وسواب * ويفيع * وغرام * لان الله كسر بيت يهودا * لاجل
20 خطايا احاز ملكهم * لانها كثرت في بيت يهودا قدام الله * فجاء عليه سنحاريب ملك
21 الموصل * ونزل عليه وضغطه ضغطا عظيما * فاخذ الملك احاز الثياب التي في بيت
الله وبيوت الملوك الاولين * وما في بيوت الاغنياء * واعطاها لملك الموصل * حتى لا يضره
في ذلك الزمان *

Et nunc contenditis eos eſſe vobis ſer- 10
vos: at hoc peccatum eſt coram Deo.
Acquieſcite ergò mihi, & remittite 11
quos cepiſtis de fratribus veſtris, ne vos
invadat ira Domini. Tunc dixerunt 12
quidam è primoribus domûs Ephraimi,
nempe Azria filius Johannis, & Ba-
rachia filius Macri; Ne introducatis 13
prædam iſtam huc, ne peccemus coram
Deo: An verò diceretis, Accumulabi-
mus crimen noſtrum peccatis noſtris quæ
quidem perquam multa ſunt? Remiſe- 14
runt ergò totam prædam in Jeruſalem. 15
Nihilominùs rex Ahaz perrexit mentiri 23
coram Deo: ſacrificavit enim diis Da-
maſci, & dixit eis; Vos eſtis dii mei,
vos adoro: factúſque eſt offendiculo
Judæ, & peccare fecit totam gentem
Judæ. Prætereà collegit Ahaz omnia 24
vaſa quæ erant in templo Dei, & con-
cidit vaſa quæ erant in templo Dei, &
occluſit fores internas & externas. Fe- 25
citque ſibi aras in omnibus angulis Je-
roſolymæ & in oppidis domûs Judæ, pro
diis alienis. Eodem tempore miſit ad 16
regem Mauſel ut veniret in auxilium
ſuum. (Quoniam tunc temporis vene- 17
rant Edomæi, & depopulati fuerant
Judæos, & captivos duxerant ex eis:
Et caſtra ponentes in oppidis campeſtri- 18
bus, & contra oppida Meridionalia
quæ ſunt in domo Judæ, ceperant Ba-
albeccam civitatem, & Ilonem, & ci-
vitatem Azoth, & Soab, & Japhiaa
& Garam. Deus enim depreſſerat do- 19
mum Judæ propter peccata Ahazi regis
eorum, quoniam multiplicata fuerant in
domo Judæ coram Deo) Verùm San- 20
herib rex Mauſel venit contra eum, ob-
ſedit illum, & ſummâ anguſtiâ co-
arctavit. Quare accipiens rex Ahaz 21
vaſa quæ erant in domo Dei, & do-
mibus regum præteritorum, & quicquid
erat in domibus divitum, deditque ea
regi Mauſel, ut ne eſſet ſibi damno tunc
temporis.

***

26 * وساير الفاظ احاز الاولى والاخيرة مكتوبة في سفر ملوك يهودا واسرايل *

Reliquæ autem res Ahazi priores ac po- 26
ſteriores, ſcriptæ ſunt in libro regum Ju-
dæ & Iſraelis.

vos tantum Nonne .vobis ancillas in & ,ſervos in ſubjicere *dicentes* vos Jeruſalaim & Jehudah filios nunc Et
10 ועתה בני־יהודה וירושלם אתם אמרים לכבש לעבדים ולשפחות לכם הלא רק־אתם
duxiſtis captivam quam captivitatem reducite & ,me audite nunc Et ? veſtro Deo Domino delicta vobiſcum
11 עמכם אשמות ליהוה אלהיכם: ועתה שמעוני והשיבו השביה אשר שביתם
filius Hazariahu ,Ephraim filiorum *capitibus* de viri ſurrexerunt Et .vos ſuper Domini *naſi* ira quia ; veſtris fratribus de
12 מאחיכם כי חרון אף־יהוה עליכם: ויקמו אנשים מראשי בני־אפרים עזריהו בן־
militia è venientes contra ,Chadlai filius Hamaſa &,Sallum filius Jechizchijahu &,Meſillemoth filius Berechiahu ,Jehochanan
יהוחנן ברכיהו בן־משלמות ויחזקיהו בן־שלם ועמשא בן־חדלי על־הבאים מן־הצבא:
ſuper addere *dicentes* Vos .nos ſuper *Domini* delictum *in* quia ,huc captivitatem adducetis Non :eis dixerunt Et
13 ויאמרו להם לא־תביאו את־השביה הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף ע־־
captivitatem *expeditus* reliquit Et .Iſrael ſuper *naſi* ira & ,nobis delictum *multum* nam :noſtra delicta ſuper &,noſtra peccata
14 חטאתנו ועל־אשמתנו כי־רבה אשמה לנו וחרון אף על־ישראל: ויעזב החלוץ את־השביה
apprehenderunt & ;nomina per *ſunt nuncupati* qui viri ſurrexerunt Et .*concionis totius & ,principum facies ad* ,prædam &
15 ואת־הבזה לפני השרים וכל־הקהל: ויקמו האנשים אשר־נקבו בשמות ויחזיקו
,eos fecerunt comedere &,eos fecerũt calceare &,eos fecerunt veſtire & ſpoliis de veſtierunt eorum nudos omnes & ,captivitatem *in*
בשביה וכל־מערמיהם הלבישו מן־השלל וילבשום וינעלום ויאכלום
apud palmarum civitatem Jericho eos adduxerãt &,*impingentem* omnem aſinis in eos duxerunt & ,eos unxerunt &,eos fecerunt bibere &
וישקום ויסכום וינהלום בחמרים לכל־כושל ויביאום ירחו עיר־התמרים אצל
adhuc Et .ibi *auxiliandum ad* ,Aſſur reges ad Achaz rex miſit illo tempore In .Someron ſunt reverſi & : eorum fratres
16 17 אחיהם וישובו שמרון: בעת ההיא שלח המלך אחז על־מלכי אשור לעזר לו: ועוד
meridiem & ,planiciei urbes per ſe diffuderunt Peliſtim Et .captivitatem *duxerũt captivã* &,Jehudah de percuſſerunt &,venerunt Edomæi
18 אדומים באו ויכו ביהודה וישבו־שבי: ופלשתים פשטו בערי השפלה והנגב
,ejus *filias* & ,Timnah & ;ejus *filias* & ,Socho & ,Ghederoth & ,Ajalon & ,ſemes-Beth ceperunt & :Jehudah
ליהודה וילכדו את־בית־שמש ואת־אילון ואת־הגדרות ואת־שוכו ובנותיה ואת־תמנה ואת־בנותיה
quia :Iſrael regem Achaz propter Jehudah Dominus humiliavit Nam .ibi habitaverunt & ,ejus *filias* & ,Ghimzo &
19 ואת־גמזו ואת־בנתיה וישבו שם: כי־הכניע יהוה את־יהודה בעבור אחז מלך־ישראל כי
,*et fuit anguſtiæ* & ,Aſſur rex pilneſer-Tilgath eum *ſuper* venit Et .Dñm in prævaricatione *prævaricando* & ,Jehudah *in feriari fecerat*
20 הפריע ביהודה ומעול מעל ביהוה: ויבא עליו תלגת פלנאסר מלך אשור ויצר לו
non & ,Aſſur regi *dedit* & :principum & ,regis domum & ,Domini domum Achaz *fuerat partitus Etenim*.eũ roboravit non &
21 ולא חזקו: כי־חלק אחז את־בית יהוה ואת־בית המלך והשרים ויתן למלך אשור ולא
diis immolavit Et .Achas rex ipſe ,Dominum in *prævaricari* addidit & *ſibi eſſe anguſtiæ* tempore in Et .ſibi auxilium ad
22 23 לעזרה לו: ובעת הצר לו ויוסף למעול ביהוה הוא המלך אחז: ויזבח לאלהי
:me adjuvabunt &,immolabo eis ,eos *adjuvantes ipſi* Aram regum dii Quoniam ;dixit & :eum *in* percutientibꝰ Darmeſec
דרמשק המכים בו ויאמר כי אלהי מלכי־ארם הם מעזרים אתם להם אזבח ויעזרוני
vaſa *quæſivit* & ,Dei domus vaſa Achaz *collegit* Et .Iſrael omni & ,eum faciendum ruere ad ei fuerunt ipſi &
24 והם היו־לו להכשילו ולכל־ישראל: ויאסף אחז את־כלי בית־האלהים ויקצץ את־כלי
omni in Et .Jeruſalaim in angulo omni in altaria ſibi fecit & ;Domini domus *fores* clauſit & ,Dei domus
25 בית־האלהים ויסגר את־דלתות בית־יהוה ויעש לו מזבחות בכל־פנה בירושלם: ובכל־
.ſuorum patrum Deum Dominum fecit iraſci & ;alienis diis ſuffiendum ad ,excelſa fecit Jehudah *urbe & urbe*
עיר ועיר ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחרים ויכעס את־יהוה אלהי אבתיו:
.Iſrael & ,Jehudah regum libro in ſcripta *ipſa* ecce ,noviſſimorum & primorum ,ejus viarũ omniũ & ,ejus *verborũ reſiduũ* Et
26 ויתר דבריו וכל־דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כתובים על־ספר מלכי־יהודה וישראל:

Verſio VULG. LAT.

Inſuper filios Juda & Jeruſalem vultis vobis ſubjicere in 10
ſervos & ancillas : quod nequaquâm facto opus eſt : pec-
câſtis enim ſuper hoc Domino Deo veſtro. Sed audite 11
conſilium meum, & reducite captivos, quos adduxiſtis
de fratribus veſtris, quia magnus furor Domini imminet
vobis. Steterunt itaque viri de principibus filiorum 12
Ephraim, Azarias filius Johanan, Barachias filius Mo-
ſollamoth, Ezechias filius Sellum, & Amaſa filius Adali,
contra eos qui veniebant de prælio, Et dixerunt eis;
Non introducetis huc captivos : ne peccemus Domino.
Quarè vultis adjicere ſuper peccata noſtra, & vetera cu- 13
mulare delicta ? grande quippè peccatum eſt, & ira fu-
roris Domini imminet ſuper Iſrael. Dimiſerúntque viri 14
bellatores prædam, & univerſa quæ ceperant, coram
principibus,& omni multitudine. Steterúntq; viri,quos 15
ſuprà memoravimꝰ,& apprehendentes captivos omnéſq;
qui nudi erant, veſtierunt de ſpoliis : cúmq; veſtiſſent
eos, & calceâſſent, & refeciſſent cibo ac potu, unxiſ-
ſéntq; propter laborem, & adhibuiſſent eis curam : qui-
cunque ambulare non poterant, & erant imbecillo cor-
pore, impoſuerunt eos jumentis, & adduxerunt Jericho
Civitatem palmarum ad fratres eorum, ipsíque reverſi
ſunt in Samariam. Tempore illo miſit rex Achaz ad re- 16
gem Aſſyriorum, poſtulans auxilium. Venerúntque Idu- 17
mæi, & percuſſerunt multos ex Juda, & ceperunt præ-
dam magnam. Philiſthiim quoque diffuſi ſunt per urbes 18
campeſtres, & ad Meridiem Juda : ceperúntque Beth-
ſames, & Aialon,& Gaderoth, Socho quoque,& Tham-
nan, & Gamzo, cum viculis ſuis, & habitaverunt in eis.
Humiliaverat enim Dominus Judam propter Achaz re- 19
gem Juda, eò quòd nudâſſet eum auxilio, & contem-
ptui habuiſſet Dominum. Adduxítq; contra eum Thel- 20
gathphalnaſar regem Aſſyriorum, qui & afflixit eum, &
nullo reſiſtente vaſtavit. Igitur Achaz, ſpoliatâ domo 21
Domini, & domo regum ac principum, dedit regi Aſſy-
riorum munera, & tamen nihil ei profuit. Inſuper & 22
tempore anguſtiæ ſuæ auxit contemptum in Dominum,
ipſe per ſe rex Achaz, Immolavit diis Damaſci victi- 23
mas percuſſoribus ſuis, & dixit; Dii regum Syriæ auxi-
liantur eis, quos ego placabo hoſtiis, & aderunt mihi,
cùm econtrariò ipſi fuerint ruinæ ei, & univerſo Iſrael.
Direptis itaque Achaz omnibus vaſis domûs Dei, atque 24
confractis, clauſit januas templi Dei, & fecit ſibi altaria
in univerſis angulis Jeruſalem. In omnibus quoque ur- 25
bibus Juda extruxit aras ad cremandum thus, atque ad
iracundiam provocavit Dominum Deum patrum ſuo-
rum. Reliqua autem ſermonum ejus, & omnium operum 26
ſuorum priorum & noviſſimorum, ſcripta ſunt in libro
regum Juda & Iſrael.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * ܘܐܦ ܗܫܐ ܡܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ ܘܐܡܗܬܐ. ܘܐܦ ܗܫܐ ܐܢܬܘܢ
11 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܛܗܐ ܗܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܚܛܝܬܘܢ. * ܘܐܦ ܗܫܐ ܫܡܥܘܢܝ.
ܘܐܗܦܟܘ ܫܒܝܬܐ ܕܫܒܝܬܘܢ ܡܢ ܐܚܝܟܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܬܥܝܪ ܚܡܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝܟܘܢ.
12 13 * ܘܩܡܘ ܓܒܪܐ ܡܢ ܪܫܐ ܕܒܢܝ ܐܦܪܝܡ. ܥܙܪܝܐ ܘܝܘܚܢܢ. ܘܒܪܟܝܐ ܒܪ ܡܟܪܝܐ. * ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܫܒܝܬܐ ܗܕܐ ܠܗܪܟܐ. ܕܠܐ ܢܚܛܐ ܬܘܒ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ.
ܘܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܢܘܣܦ ܥܠ ܚܘܒܝܢ ܘܥܠ ܚܛܗܝܢ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܢܝܢ.
14 15 ܠܟ. * * ܘܫܒܩܘ ܟܠܗ ܫܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܐܙܠ ܒܕܓܠܘܬܐ ܠܡܟܦܪܘ ܒܡܪܝܐ
23 ܒܕܓܠܘܬܐ. ܗܘ ܡܠܟܐ ܐܚܙ. ܘܕܒܚ ܠܐܠܗܐ ܕܕܪܡܣܘܩ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ
ܐܠܗܝ ܘܡܪܝ. ܠܟܘܢ ܦܠܚ ܐܢܐ. ܘܠܟܘܢ ܡܕܒܚ ܐܢܐ. ܘܗܘ ܗܘܐ ܠܬܘܩܠܬܐ ܠܝܗܘܕܐ.
24 ܘܐܚܛܝ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܟܢܫ ܐܚܙ ܠܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ
ܕܡܪܝܐ. ܘܩܨܨ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܚܕ ܬܪܥܐ ܓܘܝܐ ܘܒܪܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ
25 ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܡܕܒܚܐ ܒܟܠ ܙܘܝܬܐ ܕܐܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܟܠ ܩܪܝܐ ܘܩܪܝܐ
16 ܕܐܝܬ ܒܝܗܘܕܐ. ܘܥܒܕ ܗܘܐ ܕܒܚܐ ܠܡܕܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ. * ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܫܕܪ
17 ܡܠܟܐ ܐܚܙ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܠܡܥܕܪܘܬܗ. * ܘܥܕܟܝܠ ܐܕܘܡܝܐ ܐܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܚܝܢ
18 ܒܝܗܘܕܝܐ ܗܘܘ. ܘܫܒܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ ܫܒܝܬܐ. * ܘܦܠܣܛܝܐ ܐܬܘ ܘܐܚܕܘ ܥܠ ܩܘܪܝܐ ܕܫܦܠܬܐ
ܘܥܠ ܩܘܪܝܐ ܕܬܝܡܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܚܕܘ ܒܝܬ ܫܡܫ ܩܪܝܬܐ. ܘܠܐܝܠܘܢ ܩܪܝܬܐ.
19 ܘܠܙܥܘܪܬ ܩܪܝܬܐ. ܘܠܣܘܟܘ ܘܠܟܦܪܢܝܗ. ܘܠܓܡܪ ܘܠܟܦܪܢܝܗ. * ܡܛܠ ܕܬܒܪ ܡܪܝܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ. ܡܛܠ ܚܛܗܘܗܝ ܕܐܚܙ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܕܐܣܓܝ ܒܒܝܬܗ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܟܕܒ
20 ܟܕܒܘܬܐ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. * ܘܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܬܓܠܬ ܦܠܐܣܪ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܐܥܝܩ ܠܗ ܠܚܕܐ.
21 ܘܠܩܒܠܗ ܘܐܥܝܩܗ ܛܒ. * ܘܫܩܠ ܡܠܟܐ ܐܚܙ ܡܐܢܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܐܢܐ
ܕܗܘܘ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܒܒܬܐ ܥܬܝܪܐ. ܘܝܗܒ ܠܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܕܠܐ ܢܚܒܠܝܘܗܝ
26 ܒܙܒܢܐ ܕܐܘܠܨܢܗ. **** * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܐܚܙ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܘܪܚܬܗ
ܩܕܡܝܬܐ ܘܐܚܪܝܬܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܝܢ ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܐܝܣܪܝܠ.

Imò nunc contenditis ut ſint vobis ſervi & 10
ancillæ : & vos quidem nôſtis tantum vos
crimen coram Domino Deo veſtro commi-
ſiſſe. Jám ergò audite me, & remittite capti- 11
vos quos cepiſtis de fratribus veſtris, ne fortè
excitetur in vos ira Domini. Tunc ſurgen- 12
tes viri quidam ex principibus Aphremita-
rum, *nempe* Azaria, & Johana, atque Bara-
chia filius Machariæ ; Dixerunt eis, Ne in- 13
troducatis hos captivos huc, ne adhuc pecce-
mus coram Domino Deo noſtro : vos autem
dicitis, Adjiciamus ad culpas noſtras & pec-
cata noſtra,quandoquidem plurima ſunt. Re- 14
miſerunt ergò omnes captivos in Jeruſalem. 15
Pergens autem ipſe rex Ahaz mendaciis Do- 23
minum negare, ſacrificavit diis Damaſci, &
dicebat eis; Vos eſtis dii ac domini mei, vos
colo, & vobis ſacrifico : ſic fuit ipſe offen-
diculo Judæ, & peccare fecit totum populum
Judæum. Adhæc congregavit Ahaz omnia 24
vaſa quæ erant in domo Domini, & concîdit
vaſa quæ erant in domo Domini, clauſítque
januas interiores & exteriores quæ erant in
domo Domini : Et fecit ſibi altaria in omni- 25
bus angulis qui erant in Jeruſalem, & quâ-
cunque civitate quæ erat in Juda : fecerátq;
ſacrificia ad immolandum diis alienis. Eo- 16
dem tempore miſit rex Ahaz ad regem Athur
ut opem ſibi ferret. Nam adhuc Adumæi ve- 17
niebant, & ſtragem faciebant in Judæis, &
abducebant ex eis captivos : Et Paleſtini 18
venientes obſederant civitates planitiei, &
civitates Meridionales Judæorum,ceperántq;
civitatem Beth-ſemes, & civitatem Ilon, &
civitatem Zeorath, Sob & viculos ejus, Ga-
ram & viculos ejus. Fregerat enim Domi- 19
nus Judæos propter peccata Ahazi regis Ju-
dæ, quæ multiplicaverat in domo Judæ,
graviter mentitus in Dominum Deum ſu-
um. Item veniente contra eum Teglath- 20
palaſare rege Athur, eúmque obſidente, &
ſummâ anguſtiâ premente ; Tulit rex Ahaz 21
vaſa quæ erant in domo Domini, & vaſa quæ
erant in domo regum predeceſſorum, & in
domibus opulentis ; dedítque regi Athur, ne
læderet eum tempore anguſtiæ ſuæ.

Reliqua geſta Ahazi, & omnes viæ ejus prio- 26
res ac poſteriores ; ecce ſcripta ſunt in libro
regum Judæ & Iſraelis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε (ο) κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας. (π) οὐκ ἰδοὺ εἰμι
11 μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ (ρ) θεῷ ὑμῶν; Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν
12 ἣν (σ) ᾐχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, (τ) Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ (υ) Μοσολαμὼθ, καὶ
13 Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλὴμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ (φ) Ἐλδαῒ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, Καὶ
εἶπαν αὐτοῖς, Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ
κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε (χ) προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν (ψ) ἄγνοιαν ἡμῶν,
14 ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ
15 τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἀνέστησαν
ἄνδρες οἳ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς
(ω) περιεβάλοντο ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν
καὶ ἀλείψασθαι, καὶ (α) ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς
16 εἰς Ἱεριχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ (β) ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. Ἐν τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ (γ) ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοὺρ βοηθῆσαι αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ,
17 18 (δ) Ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ (ε) ᾐχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. Καὶ
οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ Λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν (ζ)
Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν
τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλὼν, καὶ τὴν Γαδηρὼ, καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, (η) καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ
19 τὴν (θ) Γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. Ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ
20 Ἄχαζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν (ι) Θαλγαφελλασὰρ
21 βασιλεὺς Ἀσσοὺρ, (κ) καὶ ἔθλιψεν αὐτόν. Καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ
τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσούρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν (λ) αὐτῷ
22 ἦν, Ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ (μ) βασιλεὺς
23 Ἄχαζ, Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν, Ὅτι θεοὶ βασιλέως
Συρίας αὐτοὶ (ν) κατισχύουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήψονταί μου. καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο
24 αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστησεν Ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ κατέκοψεν
αὐτὰ, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν (ξ) ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ (ο) γωνίᾳ
25 ἐν Ἰερουσαλὴμ, Καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα (π) ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾷν θεοῖς ἀλλοτρίοις,
26 καὶ παρώργισαν (ρ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (σ) αὐτῶν. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ
καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ
Ἰσραήλ.

Et nunc filios Juda, & Hieruſalem vos dicitis poſſidere in ſervos, & 10
ſervas. Nonne ecce ego ſum vobiſcum ad conteſtandum Domino Deo
(f) veſtro? Et nunc audite me; & reſtituite captivitatem, quam 11
captivâſtis de fratribus veſtris: quoniam ira furoris Domini ſuper vos.
Et ſurrexerunt principes de filiis Ephræm, (g) Udias filius Joanu, & Barachias 12
filius Moſolamoth, & Ezecias filius Sellem, & Amaſias filius
Eldai ſuper advenientes è bello, Et dixerunt eis; Non introducite captivitatem 13
huc ad nos: quoniam ad peccandum Domino ſuper nos, vos
dicitis adjicere ſuper peccata noſtra, & ſuper ignorantiam noſtram:
quoniam multum eſt peccatum noſtrum, & ira furoris Domini ſuper
Iſrael. Et dimiſerunt bellatores captivitatem, & ſpolia ante principes, 14
& omnem eccleſiam. Et ſurrexerunt viri invocati in nomine, & 15
ſuſceperunt captivitatem, & omnes nudos veſtiverunt de ſpoliis & induerunt
eos, et calceaverunt eos, et dederunt (h) comedere, et ungi: & ſuſceperunt
etiam in ſubjugalibus omnem infirmum: & collocaverunt eos in Hiericho
civitate palmarum apud fratres eorum: & reverterunt in Samariam.
In tempore illo miſit rex Achaz ad regem Aſſur ad auxiliandum ſibi 16
et in (i) hoc: Quoniam Idumæi invaſerunt, & percuſſerunt in Juda, 17
& captivârunt captivitatem. Et alienigenæ invaſerunt ſuper civitates 18
campeſtris, & ab Africo Juda: & ceperunt Bethſamys, & (k) (quæ
in domo Domini, & quæ in domo regis, & principum, & dederunt
regi) Ailon, & (l) Gadero, & Socho, et pagos ejus, et Thamna, et
pagos ejus, et Gimzo, et pagos ejus: Et habitaverunt illic. Quoniam 19
humiliavit Dominus Judam propter Achaz regem Juda: (m) quoniam
diſceſſit diſceſſione à Domino. Et venit ſuper eum Thalga Phellaſar 20
rex Aſſur, et tribulavit eum. Et cepit Achaz quæ in domo Domini, 21
et quæ in domo regis, et principum, et dedit regi Aſſur: et non ad auxilium
ei fuit, Sed ut ipſe tribularetur. Et adjecit recedere à Domino: 22
et dixit rex Achaz; Exquiram deos Damaſci, qui verberant me. Et 23
dixit; Quoniam dii regis Syriæ ipſi (n) confortant eos: ipſis igitur ſacrificabo,
et ſuſcipient me. Et ipſi fuerunt ei in ſcandalum, et omni
Iſrael. Et removit Achaz vaſa domûs Domini: et concidit ea: et clauſit 24
januas domûs Domini: et fecit ſibi altaria in omni angulo in Hieruſalem:
Et in omni civitate et civitate in Juda fecit excelſa ad adolendum diis 25
alienis. Et irritaverunt Dominum Deum patrum ſuorum. Et reliqua 26
verba ejus, et actiones ejus primæ, et noviſſimæ, ecce ſcripta in libro
regum Juda et Iſrael.

MS.A. (ο) κατακτήσασθε (π) οὐχ (ρ) τῷ θεῷ ὑμῶν; Νῦν (σ) αἰχμαλωτεύσατε (τ) Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανὰν, (υ) Μοσολλαμὼθ, (φ) Ἀδδὶ (χ) προσθεῖναι (ψ) ἄγνοιαν, ὅτι (ω) περιεβάλοντο (α) ἀντελάβοντο ἐν (β) ὑπέστρεψαν (γ) ἀπέστειλεν Ἄχαζ (δ) Ὅτι Ἰδουμαῖοι (ε) ᾐχμαλώτευσαν (ζ) Βαιθσαμὺς, καὶ τὴν Αἰλὼν, καὶ τὴν Γαδηρὼθ, (η) καὶ Θαμνὰ (θ) Γαμαιζαὶ (ι) Θαγλαθφελνασὰρ (κ) καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. (λ) αὐτῷ, Ἀλλ' ἢ (μ) βασιλεὺς, Ἐκζητήσω (ν) κατισχύσουσιν, αὐτοῖς (ξ) αὐτῷ (ο) γωνίᾳ Ἰερουσαλήμ, (π) ἐποίησαν (ρ) κύριον θεὸν (σ) ἑαυτῶν.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 11 * والآن تجهدون ان يكونوا لكم عبيدا * وهذه خطية قدام الله * فاسمعوا مني * ردوا
12 ما أخذتم من إخوتكم * ليلا يكون غضب الرب عليكم * فقال رجال من رؤساء
13 بيت أفريم * وهم عزريا بن يوحنا * وبرخيا بن مقري * لا تدخلوا هذا السبي الى هاهنا *
ليلا نخطي قدام الله * وأنتم تقولون انا نضاعف فجورنا على خطايانا * لانها كثيرة جدا *
14 15 * * فردوا سائر السبي الى يروشليم * وازداد الملك أحاز كذبا قدام الله * وذبح لآلهة
23 دمسق * وقال لهم * أنتم آلهتي ولكم أعبد * وصار عثرة ليهودا * وأخطأ سائر أمة
24 يهودا * وجمع أحاز سائر الثياب التي في بيت الله * وقصص الثياب التي في بيت الله *
25 وأغلق الابواب الجوانية والبرانية * وصنع له مذابح في كل زوايا أروشليم وفي ضياع
16 بيت يهودا للآلهة الغريبة * وفي ذلك الزمان بعث الى عند ملك الموصل ان يجي
17 18 لينجدك * والى هذه الغاية أتوا الادوميون * وضربوا بيت يهودا * وسبوا منهم سبيا * ونزلوا
في ضياع البرية * وعلى الضياع اليمانية في بيت يهودا * وأخذوا بعلبك الضيعة *
19 ولأيلون * ولعزروث القرية * وسواب * ويفيع * وعرام * لان الله كسر بيت يهودا * لأجل
20 خطايا أحاز ملكهم * لانها كثرت في بيت يهودا قدام الله * فجاء عليه سنحاريب ملك
21 الموصل * ونزل عليه وضغطه ضغطا عظيما * فأخذ الملك أحاز الثياب التي في بيت
الله وبيوت الملوك الاولين * وما في بيوت الأغنياء * وأعطاها لملك الموصل * حتى لا يضره
في ذلك الزمان *

Et nunc contenditis eos eſſe vobis ſervos: at hoc peccatum eſt coram Deo. 10
Acquieſcite ergò mihi, & remittite quos cepiſtis de fratribus veſtris, ne vos 11
invadat ira Domini. Tunc dixerunt quidam è primoribus domûs Ephraimi, 12
nempe Azaria filius Johannis, & Barachia filius Macri; Ne introducatis 13
prædam iſtam huc, ne peccemus coram Deo: An verò diceretis, Accumulabimus
crimen noſtrum peccatis noſtris quæ quidem perquam multa ſunt? Remiſerunt 14
ergò totam prædam in Jeruſalem. 15
Nihilominùs rex Ahaz perrexit mentiri coram Deo: ſacrificavit enim diis Damaſci, 23
& dixit eis; Vos eſtis dii mei, vos adoro: factúſque eſt offendiculo
Judæ, & peccare fecit totam gentem Judæ. Prætereà collegit Ahaz omnia 24
vaſa quæ erant in templo Dei, & concidit vaſa quæ erant in templo Dei, &
occluſit fores internas & externas. Fecitque ſibi aras in omnibus angulis Jeroſolymæ 25
& in oppidis domûs Judæ, pro diis alienis. Eodem tempore miſit ad 16
regem Mauſel ut veniret in auxilium ſuum. (Quoniam tunc temporis venerant 17
Edomæi, & depopulati fuerant Judæos, & captivos duxerant ex eis:
Et caſtra ponentes in oppidis campeſtribus, & contra oppida Meridionalia 18
quæ ſunt in domo Judæ, ceperant Baalbeccam civitatem, & Ilonem, & civitatem
Azroth, & Soab, & Japhiaa & Garam. Deus enim depreſſerat domum 19
Judæ propter peccata Ahazi regis eorum, quoniam multiplicata fuerant in
domo Judæ coram Deo) Verùm Sanherib rex Mauſel venit contra eum, obſedit 20
illum, & ſummâ anguſtiâ coarctavit. Quare accipiens rex Ahaz 21
vaſa quæ erant in domo Dei, & domibus regum præteritorum, & quicquid
erat in domibus divitum, deditque ea regi Mauſel, ut ne eſſet ſibi damno tunc
temporis.

***

26 * وسائر ألفاظ أحاز الاولى والأخيرة مكتوبة في سفر ملوك يهودا واسرائيل *

Reliquæ autem res Ahazi priores ac poſteriores, ſcriptæ ſunt in libro regum Judæ & Iſraelis. 26

:Israel regum sepulcra ad eum adduxerunt non quia;Jerusalaim in,civitate in eum sepelierunt &,suis patribus cum Achaz *jacuit* Et
וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל 27
.eo pro ejus filius Jechizchijahu regnavit &
וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXIX. כט

,ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis novem & viginti & :annorum quinque & viginti filius regnavit Jechizchijahu
1 יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
primo anno in Ipse .ejus pater David fecerat quæ omnia juxta,Domini oculis in rectum Fecitque .Zechariahu filia Abijah
2 3 אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא בַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה
:Levitas atque ,sacerdotes Adduxitque-eas roboravit &,Domini domus valvas aperuit ,primo mense in,*eum regnandi*
4 לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם
Domini domum sanctificate &,vos sanctificate Nunc .Levitæ me Audite :eos ad Dixitque .orientalem plateam ad eos *collegit* &
5 וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה
oculis in malum fecerunt &,nostri patres sunt prævaricati Quia .sanctitate de immunditiam educite & ;vestrorum patrum Dei
6 אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי
fores clauserunt Etiam .cervicem dederunt &,Domini tabernaculo à suas facies verterunt &:eum dereliquerũt &,nostri Dei Domini
7 יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת
.Israel Deo sanctitate in *ascendere fecerunt non ascensionem* & ;suffierunt non suffimentum & ,lucernas extinxerunt &,porticus
הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
vos quemadmodum ,sibilum in & ,*stuporem* in,commotionem in eos tradiditque:Jerusalaim & Jehudah super Domini ira fuit Et
8 וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזַעֲוָה לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם
captivitatem in nostræ uxores & ,nostræ filiæ & ,nostri filii & ;gladio in nostri patres corruerunt en Et .vestris oculis in *videntes*
9 רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי
mei Filii.sui *nasi* iram nobis à avertet & :Israel Deo Domino fœdus *pangere* meo corde *cum* Nunc .hoc *super*
10 11 עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־לְבָבִי לִכְרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ׃ בָּנַי
ministrantes ei existendum ad &,ei ministrandum ad *ejus facies ad standum ad*,Dominus elegit *vobis in quia :sitis securi* ne nunc
עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים
Merari filiis de & ,Chahathi filiis de Hazariahu filius Joel & ,Hamasai filius Machath ,Levitæ surrexerunt Et .*suffientes &*
12 וּמַקְטִרִים׃ וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי
filiis de Et .Joach filius Heden & ,Zimmah filius Joach ,Ghersunitis de Et :Jehallelel filius Hazariahu & ,Habdi filius Chis
13 קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃ וּמִן־בְּנֵי
,Jeduthun filiis de & :Simhi & ,Jechiel,Heman filiis de Et .Mathaniahu & ,Zechariahu ,Asaph filiis de & :Jehiel & ,Simri ,Elisaphan
14 אֱלִיצָפָן שִׁמְרִי וִיעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ׃ וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל וְשִׁמְעִי וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן
,Domini *verbis in* regis mandatum juxta sunt ingressi & ,sunt sanctificati & ,suos fratres *Collegeruntque* .Huzziel & , Semahiah
15 שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ וַיַּאַסְפוּ אֶת־אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי יְהוָה
,immunditiam omnem eduxerunt & ;mundandũ ad,Domini domum intra sacerdotes sunt ingressi Et .Dñi domum mundandum ad
16 לְטַהֵר בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה
cœperunt Et .foras Chidron torrentẽ ad *educendum ad*,Levitæ *susceperunt* Et.Domini dom⁹ atrio in,Domini templo in invenerunt quam
17 אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לְנַחַל־קִדְרוֹן חוּצָה׃ וַיָּחֵלּוּ
Domini domum sanctificaverunt &,Domini porticũ ad sunt ingressi mensis octava die in & ,sanctificare primi mensis una in
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית־יְהוָה
: dixerunt & ,regem Chizchijahu ad interius sunt ingressi Et.perfecerunt primi mensis sextadecima die in & : octo diebus
18 לְיָמִים שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן כִּלּוּ׃ וַיָּבוֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
.ejus vasa omnia & ,dispositionis mensam & ,ejus vasa omnia & ,*ascensionis* altare & ,Domini domum omnem Mundavimus
טִהַרְנוּ אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה אֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃
ipsa ecce &,*sanctificavimus &,præparavimus ,ipsum prævaricando in* ,suo regno in Achaz rex fecerat elongare quæ vasa omnia Et
19 וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ הֵכַנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם
adduxerunt Et.Domini domum ascendit &,civitatis principes *collegit* & ,rex Jechizchijahu *manicavit* Et .Domini *altaris facies ad*
20 21 לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֵת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבִיאוּ
,*sanctuario super* & ,regno *super* ,peccato pro septem caprarum *capreolos* & ,septem agnos & ,septem arietes & ,septem *juvencos*
פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ
.Domini altare super *faciendum ascendere ad* ,sacerdotibus Aharon filiis dixitque :Jehudah *super &*
וְעַל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃

Versio VULG. LAT.

Dormivítque Achaz cum patrib⁹ ſuis, & ſepelierunt eum in civitate Jeruſalẽ: neque enim receperunt eum in ſepulchra regũ Iſrael. Regnavítque Ezechias filius ejus pro eo. 27

CAP. XXIX.

IGitur Ezechias regnare cœpit, cùm vigintiquinque eſſet annorum, & vigintinovem annis regnavit in Jeruſalem: nomen matris ejus Abia, filia Zachariæ. 1 Fecítque quod erat placitũ in conſpectu Domini, juxta omnia quæ fecerat David pater ejus. 2 Ipſe anno & menſe primo regni ſui, aperuit valvas domûs Domini, & inſtauravit eas. 3 Adduxítque Sacerdotes atque Levitas, & congregavit eos in plateam Orientalem. 4 Dixítque ad eos; Audite me Levitæ, & ſanctificamini, mundate domum Domini Dei patrum veſtrorum, & auferte omnem immunditiam de ſanctuario. 5 Peccaverunt patres noſtri, & fecerunt malum in conſpectu Domini Dei noſtri, derelinquentes eum: averterunt facies ſuas à tabernaculo Domini, & præbuerunt dorſum. 6 Clauſerunt oſtia, quæ erant in porticu, & extinxerunt lucernas, incenſúmque non adoleverunt, & holocauſta non obtulerunt in ſanctuario Deo Iſrael. 7 Concitatus eſt itaque furor Domini ſuper Judam & Jeruſalem, tradidítque eos in commotionem, & in interitum, & in ſibilum, ſicut ipſi cernitis oculis veſtris. 8 En, corruerunt patres noſtri gladiis; filii noſtri, & filiæ noſtræ, & conjuges captivæ ductæ ſunt, propter hoc ſcelus. 9 Nunc ergò placet mihi ut ineamus fœdus cum Domino Deo Iſrael, & avertet à nobis furorem iræ ſuæ. 10 Filii mei, nolite negligere: vos elegit Dominus ut ſtetis coram eo, & miniſtretis illi, colatíſque eum, & cremetis ei incenſum. 11 Surrexerunt ergò Levitæ; Mahath filius Amaſai, & Joel filius Azariæ, de filiis Caath: Porrò de filiis Merari, Cis filius Abdi, & Azarias filius Jalaleel. De filiis autem Gerſom, Joah filius Zemma, & Eden filius Joah. 12 At verò de filiis Eliſaphan, Samri & Jahiel. 13 De filiis quoque Aſaph, Zacharias, & Mathanias: 14 Necnon de filiis Heman, Jahiel, & Semei: Sed & de filiis Idithun, Semeias, & Oziel. Congregaverúntque fratres ſuos, & ſanctificati ſunt, & ingreſſi ſunt juxta mandatũ regis & imperium Domini, ut expiarent domũ Dei. 15 Sacerdotes quoque ingreſſi templum Domini ut ſanctificarent illud, extulerunt omnem immunditiam, quam intrò repererant in veſtibulo domûs Domini: quam tulerunt Levitæ, & aſportaverunt ad torrentem Cedron forás. 16 Cœperunt autem primâ die menſis primi mundare, & in die octavo ejuſdem menſis ingreſſi ſunt porticum templi Domini, expiaverúntque templum diebus octo, & in die ſextadecima menſis ejuſdem, quod cœperant impleverunt. 17 Ingreſſi quoque ſunt ad Ezechiam regem, & dixerunt ei; Sanctificavimus omnem domum Domini, & altare holocauſti, vaſáque ejus, necnon & menſam propoſitionis cum omnibus vaſis ſuis, 18 Cunctámque templi ſupellectilem, quam polluerat rex Achaz in regno ſuo, poſtquàm prævaricatus eſt: & ecce expoſita ſunt omnia coram altare Domini. 19 Conſurgénſque diluculò Ezechias rex, adunavit omnes principes civitatis, & aſcendit in domum Domini: 20 Obtulerúntque ſimul tauros ſeptem, & arietes ſeptem, agnos ſeptem, & hircos ſeptem pro peccato, pro regno, pro ſanctuario, pro Juda: dixítque ſacerdotibus filiis Aaron ut offerrent ſuper altare Domini. 21

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܫܟܒ ܐܚܙ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ . ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܥܠܘܗܝ ܠܩܒܪܐ 27
ܕܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܠܟ ܚܙܩܝܐ ܒܪܗ ܒܬܪܗ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܛ *
* ܚܙܩܝܐ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. 1
ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ ܫܢܝܢ. ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܐܢܝ ܒܪܬ ܙܟܪܝܐ. * ܘܥܒܕ ܕܬܪܝܨ 2
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܒܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ . ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. 3
ܦܬܚ ܬܪ̈ܥܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܚܕܬ ܐܢܘܢ. * ܘܐܝܬܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܘ̈ܝܐ. ܘܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܓܘ 4
ܕܪܬܐ ܕܡܩܕܫܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܠܘ̈ܝܐ . ܘܗܫܐ ܐܬܩܕܫܘ. ܘܩܕܫܘ 5
ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗ̈ܝܢ. ܘܐܪܚܩܘ ܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܒܝ̈ܫܐ ܡܢ ܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܠܐ ܢܥܒܕ 6
ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܐܒܗ̈ܝܢ. ܕܥܒܕܘ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܫܒܩܘܗܝ. ܘܐܦܢܝܘ
ܐܦܝܗܘܢ ܡܢ ܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܝܗܒܘ ܩܕܠܗܘܢ. ܘܒܣܘܗܝ. * ܘܐܦ ܐܚܕܘ ܬܪ̈ܥܐ 7
ܕܐܣܛܘܐ. ܘܐܛܦܘ ܫܪ̈ܓܐ. ܘܒܣ̈ܡܐ ܠܐ ܐܣܩܘ ܒܡܕܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ 8
ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܠܘܛܬܐ. ܘܠܚܘܪܒܐ. ܘܠܡܘܬܐ.
ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܗܐ ܢܦܠܘ ܐܒܗ̈ܝܢ ܒܚܪܒܐ. ܘܒܢ̈ܝܢ ܘܒܢ̈ܬܢ 9
ܒܫܒܝܐ. ܘܐܦ ܗܫܐ ܕܛܥܝܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܫܒܩܢ ܕܝܬܩܐ ܕܝܗܒ ܠܐܒܗ̈ܝܢ.
ܐܦ ܗܘ ܫܒܩܢ. **** * ܘܩܕܡ ܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ. ܘܟܢܫ ܠܣܒ̈ܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܠ 20
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܬܘܪ̈ܐ ܫܒܥܐ. ܘܐܡܪ̈ܐ ܫܒܥܐ. ܘܕܟܪ̈ܐ ܫܒܥܐ. ܘܨܦܝ̈ܪܐ 21
ܕܥܙ̈ܐ ܫܒܥܐ. ܠܡܚܣܝܘ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܘܥܠ ܡܩܕܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܒܢܘܗܝ
ܕܐܗܪܘܢ ܟܗ̈ܢܐ. ܕܢܣܩܘܢ ܥܠܬܐ ܥܠ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ:

Denique cùm occubuiſſet Ahaz cum patribus ſuis, ſepelierunt eum in Jeruſalem (non enim perduxerunt eum ad ſepulchra regum Iſraelis) & regnavit Hezecia filius ejus poſt ipſum. 27

CAP. XXIX.

HEzecia regno potitus, (natus autem erat annos vigintiquinq; cùm potitus eſt regno) vigintinovem annos regnavit in Jeruſalem: nomen matris ejus erat Ani filia Zachariæ. 1 Fecit is quod rectum erat coram Domino, quemadmodum fecerat David pater ejus. 2 Primo regni ſui anno, menſe primo, aperuit januas domûs Domini, & reſtauravit eas: 3 Et adductis ſacerdotibus ac Levitis, iiſque intus atrium Sanctuarii congregatis, 4 Dixit, Audite me Levitæ, & ſanctificamini nunc, atque ſanctificate domum Domini Dei majorum noſtrorum, & abdicate opera veſtra mala è mentibus veſtris: 5 Et ne faciamus quemadmodum fecerunt patres noſtri, qui fecerunt quod malum erat coram Domino Deo noſtro, & dereliquerunt eum; & averſis à tabernaculo Dñi faciebus, verterunt & præbuerunt ei cervices ſuas: 6 Quin etiam occluſerunt fores porticûs, extinxerunt lucernas, & acerras non obtulerunt ad altare Dei Iſraelis. 7 Quamobrem invaſit ira Domini Judam & Jeruſalem, adeóque tradidit eos maledictioni, deſolationi, atque neci, quemadmodum cernitis oculis veſtris. 8 Nam ecce corruerunt patres noſtri gladio, & filii filiæque noſtræ in captivitatem *abductæ ſunt*. Quoniam demum aberravimus à Domino Deo noſtro, & dereliquimus teſtamentum quod dederat majorib⁹ noſtris; ipſe quoque dereliquit nos. 9 Deinde manè ſurgens Hezecia rex, congregavit ſeniores Jeroſolymorum, & ingreſſus eſt domum Domini. 20 Et cum adduxiſſent ei ſeptem boves, agnos ſeptem, arietes ſeptem, & hircos caprarum ſeptem ad expiandum pro regno, pro Juda, & pro Sanctuario; dixit ad filios Aharonis ſacerdotes ut offerrent holocauſta ſuper altare Domini. 21

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

27 Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων (τ) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, ὅτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτὸν
εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραήλ, ϗ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

MS. A. (τ) ἑαυτοῦ,

Et dormivit Achaz cum patribus ſuis: & ſepultus eſt in civitate David: quoniam non intulerunt eum in ſepulchra regum Iſrael. Et regnavit Ezecias filius ejus pro eo. 27

ΚΕΦ. κθʹ.

1 ΚΑὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὢν εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν, ϗ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ,
2 καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιὰ θυγάτηρ Ζαχαρίου. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα
3 ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ (α) μηνὶ
4 τῷ πρώτῳ ἀνέῳξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου ϗ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἱερεῖς ϗ τοὺς
5 Λευίτας, ϗ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούσατε οἱ
Λευῖται, νῦν ἁγνίσθητε, ϗ ἁγνίσατε τὸν οἶκον κυρίου (β) θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, ϗ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν
6 ἐκ τῶν ἁγίων. Ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον (γ) κυρίου
θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ (δ) πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς
7 κυρίου, ϗ ἔδωκαν αὐχένα, Καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα
8 οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὁλοκαυτώματα οὐ (ε) προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραήλ. Καὶ (ζ) ὠργίσθη
ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν (η) ϗ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς
9 ἀφανισμὸν ϗ εἰς (θ) συρισμὸν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. Καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες (ι)
ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ, ϗ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ϗ αἱ θυγατέρες ὑμῶν ϗ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ (κ) οὐκ
10 αὐτῶν, ὃ ϗ νῦν ἐστιν. Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστιν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ
11 Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. Καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ἡρέτικε
12 κύριος στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. Καὶ ἀνέστησαν
οἱ Λευῖται, (λ) Μαὰθ ὁ τοῦ Ἀμασὶ, ϗ Ἰωὴλ ὁ τοῦ (μ) Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ· καὶ ἐκ
τῶν υἱῶν Μεραρὶ, Κὶς ὁ τοῦ Ἀβδὶ, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ (ν) Ἰαλλεήλ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν (ξ) Γεδσωνὶ,
13 Ἰωδαὰδ ὁ τοῦ Ζεμμὰθ, καὶ (ο) Ἰωαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά. Καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφὰν, (π) Ζαμβρὶ,
14 καὶ Ἰειήλ· καὶ τῶν υἱῶν Ἀσὰφ, Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας· Καὶ τῶν υἱῶν Αἱμὰν, Ἰειὴλ καὶ
15 Σεμεΐ· καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθοὺν, (ρ) Σαμαίας, καὶ Ὀζιήλ. Καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, ϗ
ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου, καθαρίσαι τὸν οἶκον κυρίου.
16 Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἁγνίσαι, καὶ (σ) ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθεῖσαν
ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου. καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρουν
17 Κέδρων ἔξω. Καὶ ἤρξαντο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνίᾳ (τ) τοῦ πρώτου μηνὸς ἁγνίσαι, ϗ τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν (υ) κυρίου, καὶ ἥγνισαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις
18 ὀκτὼ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ (φ) τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν. Καὶ (χ) εἰσῆλθαν
ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν, Ἡγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον
τῆς ὁλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς,
19 Καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν (ψ) ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ
20 ἀποστασίᾳ (ω) αὐτοῦ, ἡτοιμάκαμεν καὶ (α) ἡγνίσαμεν, ἰδού ἐστιν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. Καὶ
ὤρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου.
21 Καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἀμνοὺς ἑπτὰ, (β) χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ
τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, ϗ περὶ Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου.

CAP. XXIX.

ET Ezecias regnavit, cùm eſſet viginti & quinque annorum: & 1
viginti novem annos regnavit in Hieruſalem: & nomen matri ejus
Abia filia Zachariæ. Et fecit rectum in conſpectu Domini ſecundùm 2
omnia, quæ fecit David pater ejus. Et factum eſt, ut ſtetit ſuper regnum 3
ſuum, in menſe primo aperuit januas domûs Domini, & inſtauravit
eas. Et introduxit Sacerdotes & Levitas: & conſtituit eos 4
in latere, quod ad Orientem, Et dixit eis; (a) Audite Levitæ: Nunc 5
purificamini, & purificate domum Domini Dei patrum veſtrorum: &
ejicite immunditiam è ſanctis: Quoniam rebellârunt patres noſtri, & 6
fecerunt malum ante Dominum Deum noſtrum, & dereliquerunt eum, &
averterunt faciem ſuam à tabernaculo Domini, & dederunt cervicem,
Et clauſerunt januas templi, & extinxerunt lucernas; & thymiama 7
non adoluerunt, & holocauſtomata non obtulerunt in ſancto, Deo Iſrael.
Et iratus eſt irâ Dominus ſuper Judam & Hieruſalem, & dedit eos 8
in ecſtaſim, & in perditionem, & in ſibilum, ſicut vos videtis oculis
veſtris. Et ecce (b) percuſſi ſunt patres veſtri in gladio: et filii veſtri, & 9
filiæ veſtræ, & uxores veſtræ in captivitate in terra non ſua: (c) quod
& nunc eſt. Pro his nunc eſt ſuper cor diſponere teſtamentum meum, 10
teſtamentum Domini Dei Iſrael: & avertet iram furoris ſui à nobis. Et 11
nunc non omittatis; quoniam in vobis elegit Dominus ad ſtandum ante
ſe ad miniſtrandum, & ut ſint ſibi miniſtrantes, & adolentes. Et ſurrexerunt 12
Levitæ, Maath filius Amaſi, & Joel filius Azariæ de filiis Caath: & de filiis Merari, Cis filius Abdi, & Azarias filius Ilaelel: &
de filiis Gedſoni, Jodaad filius Zemmath, & (d) Joadan: hi filii Joacha.
Et de filiis Eliſaphan, Zambri, & Jeiel: Et de filiis Aſaph, Zacharias, 13
& Matthanias. Et de filiis Hæman, Jeiel, & Semei: & 14
de filiis Iduhum, Samæas, & Oziel. Et congregaverunt fratres ſuos: 15
& purificati ſunt juxta mandatum regis per præceptum Domini, ad mundandam
domum Domini. Et ingreſſi ſunt ſacerdotes intùs in domum 16
Domini ad purificandam: & ejecerunt omnem immunditiam inventam
in domo Domini: & (e) in atrium domûs Domini. Et ſuſceperunt Levitæ
ejicere in torrentem Cedron forás. Et cœperunt die primâ, neomeniâ 17
primi menſis purificare: & die octavâ menſis intraverunt in templum
Domini: & purificaverunt domum Domini in diebus octo: & die (f)
tertiadecimâ menſis primi conſummaverunt. Et ingreſſi ſunt intùs ad 18
Ezeciam regem, & dixerunt; Purificavimus omnia quæ in domo Domini,
altare holocauſtoſis, & vaſa ejus, et menſam propoſitionis, et vaſa
ejus: Et omnia vaſa quæ polluerat rex Achaz in regno ſuo in rebellione 19
ſua, paravimus, & purificavimus: ecce ſunt ante altare Domini. Et 20
ſurrexit manè Ezecias rex, & congregavit principes civitatis, & aſcendit
in domum Domini. Et obtulit vitulos ſeptem, arietes ſeptem, agnos 21
ſeptem, hircos caprarum ſeptem pro peccato, pro regno, et pro ſanctis, et pro
Iſrael. Et dixit filiis Aaron ſacerdotibus aſcendere ſuper altare Domini.

MS.A. (α) πρώτῳ μηνὶ (β) θεοῦ πατέρων (γ) κυρίου, καὶ ἐγκατέλιπον (δ) πρόσωπον ἀπὸ (ε) προσήνεγκαν τῷ (ζ) ὠργίσθη θυμῷ κύριος (η) ϗ ἐπὶ τὴν (θ) συριγμὸν (ι) ὑμῶν μαχαίρᾳ, (κ) οὐχ αὐτῶν, (λ) Μαὲθ (μ) Ζαχαρίου (ν) Ἰαλλήλ. (ξ) Γεδσὼν, Ἰωὰ (ο) Ἰωδὰν ὁ τοῦ Ἰωαχά. (π) Σαμβρὶ, (ρ) Σαμείας, (σ) ἐξέβαλαν (τ) τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἁγνίσαι, (υ) τοῦ κυρίου, (φ) τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τοῦ (χ) εἰσῆλθον (ψ) Ἄχαζ ὁ βασιλεὺς ἐν (ω) ἑαυτοῦ, (α) ἡγνίκαμεν, (β) χειμάρρους

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

27 وماة أحاز مع آبائه * ودفنوه بأورشليم * ولم يبعث إلى مدفن ملوك إسرائيل *

* الفصل التاسع والعشرون *

1 * وملك بعده حزقيا ابنه * وكان ابن خمسة وعشرين سنة * وملك بأورشليم تسعة وعشرين
2 سنة * واسم أمه أبي بنت زكريا * وصنع حسنات قدام الله * كما صنع أبوه داود * وفي
3 السنة الأولى من ملكه في الشهر الأول فتح أبواب بيت الله وجددهم * وأتى بالكهنة 4
5 واللاويين * وجمعهم إلى داخل الدار المقدسة * وقال لهم * اسمعوا يا لاويون * تطهروا وقدسوا
6 بيت الله إله آبائكم * وتنحوا عن أعمالكم السوء وأفكاركم السيئة * ولا نصنع كما صنع
آباؤنا الذين صنعوا الشر قدام الله إلهنا * وتركوه وردوا وجوههم عن مسكن الرب *
7 وعوجوا رقابهم * وغلقوا أبواب الطلبة * وأطفوا السرج * ولم يحملوا البخور إلى مذبح إله
8 إسرائيل * فصار سخط الله على يهودا وأورشليم * وأسلمهم إلى اللعنة والضيق والخراب *
9 كما ترون بعيونكم * ووقع آباؤنا في الحرب * وبنونا وبناتنا في السبي * فظللنا الآن نحن
من قدام الله * وخلينا العهد الذي أعطا الله لآبائنا * فتركنا هو أيضا *

Tandem mortuus eſt Ahaz cum majoribus ſuis, & ſepelierunt eum in Jeruſalem: non fuit enim miſſus ad ſepulturam regum Iſraelis. 27

CAP. XXIX.

POſt hunc regnavit Hezecia filius ejus, 1
annum agens vigeſimum quintum; regnavitq; in Jeruſalem viginti novem an-
nis: nomen matris ejus fuit Ani filia Zachariæ. Bonas fecit actiones coram Deo, 2
quemadmodum fecerat pater ejus David.
Nam primo regni ſui anno, menſe primo, 3
aperuit oſtia domûs Dei, & reſtauravit
ea. Et adducens ſacerdotes ac Levitas, 4
congregavit eos in atrium ſanctum, Et 5
dixit eis; Audite O Levitæ: Mundate
vos, & ſanctificate domum Dei, Dei patrum
veſtrorum, & abſtinete ab operibus
veſtris malis, & pravis cogitationibus
veſtris: Et ne faciamus uti fecerunt 6
majores noſtri, qui ſceleratè ſe geſſerunt
coram Deo, Deo noſtro, derelinquentes
eum; & avertentes faciem ſuam ab æde
Domini, obliquantes cervices ſuas, Portas 7
orationis occludentes, lucernas extinguentes,
& incenſum ad aram Dei
Iſraelis minimè ferentes, Adeò ut efferveſcente 8
irâ Dei in Judam, & Jeruſalem, tradiderit eos maledictioni, anguſtiæ,
& vaſtitati, ut aſpicitis oculis
veſtris; Corruerint in bello parentes noſtri, 9
& filii filiæque noſtræ in captivitatem ſint abductæ. Quoniam ergò nos aberravimus
à Deo, & dereliquimus fœdus quod dederat Deus majoribus noſtris;
ipſe quoque nos dereliquit.

* * * * * * * * * *

20 * ثم بكر حزقيا الملك * وجمع كهنة أورشليم * ودخل إلى بيت الله * وجابوا إليه
21 سبعة ثيران ذكور * وسبعة خراف * وسبعة جداء * غفرانا للملك يهودا * وأمر بإصعاد الذبائح
على مذبح الله *

Tum Hezecia rex manè conſurgens congregavit ſacerdotes Jeruſalem, & ingreſſus eſt domum Dei: Et adductis 20
ad eum ſeptem bobus maſculis, ſeptem agnis, & ſeptem hœdis in expiationem 21
pro rege Judæ; præcepit ut efferrentur ſacrificia ſuper altare Dei.

asperserunt & ,arietes mactaverunt & ;altare super asperserunt & ,sanguinem sacerdotes susceperunt & ,*bovem* mactaverunt Et
וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ 22
facies ad peccati hircos applicuerunt Et .altare super sanguinem asperserunt & ,*agnos* mactaverunt & ,altare super sanguinem
הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּגִּישׁוּ אֶת־שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי 23
, altare super eorum sanguinem expiaverunt & ,sacerdotes eos mactaverunt Et .eos super suas manus *fulcierunt & :concionis & ,regis*
הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃ וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה 24
domo Levitas statuit Et .*peccatum & ,ascensionem* rex *indixit* Israel omni quia ,Israel universum *super* expiandum ad
לְכַפֵּר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית 25
manum per quia :prophetæ Nathan & ,regis videntis Ghad & ,David *præcepto in* ,citharis *in &* ,*nablis in* ,cymbalis cum Domini
יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי בְיַד־
dixit Et .tubis cum sacerdotes & ,David *vasis in* Levitæ Steteruntque .ejus prophetarum manum per præceptum Domini
יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד־נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר 26 27
,tubæ & ,Domini canticum cœpit ,holocaustum cœpit tempore in Et .altare *ad ascensionem ascendere faciendum ad*,Chizchijahu
חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת
,*buccinantes* tubæ & ,cantoris canticum & ,*se incurvantes concio* omnis Et .Israel regis David *vasorum* manus *super* &
וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְצְרִים 28
.*se incurvaverũt* &,eo cum inventi omnes & ,rex ,*poplites flexerunt,facere ascendere complere secundum* Et.*ascensionem complendum ad usq;* omnes
הַכֹּל עַד לִכְלוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 29
laudaverunt Et .videntis Asaph & ,David verbis in ,Dominum *laudandum ad* ,Levitis principes & rex Jechizchijahu dixit Et
וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחֹזֶה וַיְהַלְלוּ 30
:Domino vestram manum *implêstis* Nunc :dixit & ,Jechizchijahu respondit Et .*se incurvaverunt & ,cervicem flexerũt* &,lætitiam ad usque
עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה 31
corde voluntarius omnis & ,*confessiones* & ,victimas *concio* attulerunt Et .Domini domum in *confessiones* & ,victimas adducite &,accedite
גֹּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב לֵב
ascensionem in,ducentos agnos ,centum arietes ,septuaginta boves ,*concio* attulerunt quod holocausti numerus fuit Et.holocausta
עֹלוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה 32
,*parum* in erant sacerdotes Veruntamen .millia tria pecudes & ,sexcentos boves ,sanctificationes Et .hæc omnia Domino
לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ וְהַקֳּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט 33 34
donec & ,opus *consummari ad usq;* Levitæ eorum fratres eos *roboraverũt* & :holocausta omnia *expoliare* poterant non &
וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־
multitudine in holocaustum etiam Et .sacerdotibus præ se *sanctificandum ad*,corde recti Levitæ nam :sacerdotes sanctificarent se
יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ וְגַם־עֹלָה לָרֹב 35
,Jechizchijahu est lætatus Et .Domini domus *servitium* est præparatum & :*ascensionem* ad libaminibus in & ,pacificorum adipibus cum
בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ 36
.res fuit *subito in quia* :populo Deus præparâsset quod *super* ,populus omnis &
וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃

Versio VULG. LAT.

Mactaverunt igitur tauros, & susceperunt sanguinem sa- 22
cerdotes, & fuderunt illũ super altare: mactaverunt etiam
arietes, & illorum sanguinẽ super altare fuderunt: immo-
laveruntque agnos, & fuderunt super altare sanguinem.
Applicuerunt hircos pro peccato, coram rege & universa 23
multitudine, imposueruntque manus suas super eos: Et 24
immolaverunt illos Sacerdotes, & asperserunt sanguinem
eorum coram altare pro piaculo universi Israelis: pro
omni quippe Israel præceperat rex ut holocaustum fieret;
& pro peccato. Constituit quoque Levitas in domo 25
Domini, cum cymbalis, & psalteriis, & citharis, secun-
dùm dispositionem David regis, & Gad Videntis, &
Nathan prophetæ: siquidem Domini præceptum fuit
per manum prophetarum ejus. Steteruntque Levitæ te- 26
nentes organa David, & Sacerdotes tubas. Et jussit Eze- 27
chias ut offerrent holocausta super altare: cúmque of-
ferrentur holocausta, cœperunt laudes canere Domino,
& clangere tubis, atque in diversis organis, quæ David
rex Israel præparaverat, concrepare. Omni autem tur- 28
bâ adorante, cantores, & ii qui tenebant tubas, erant in
officio suo, donec compleretur holocaustum. Cúmque 29
finita esset oblatio, incurvatus est rex, & omnes qui erant
cum eo, & adoraverunt. Præcepítque Ezechias & prin- 30
cipes Levitis, ut laudarent Dominum sermonibus David,
& Asaph Videntis: qui laudaverunt eum magnâ lætitiâ,
& incurvato genu adoraverunt. Ezechias autem etiam 31
hæc addidit; Implêstis manus vestras Domino: accedite,
& offerte victimas, & laudes in domo Domini. Obtulit
ergò universa multitudo hostias, & laudes, & holocausta
mente devotâ. Porrò numerus holocaustorum, quæ 32
obtulit multitudo, hic fuit; Tauros septuaginta, arietes
centum, agnos ducentos. Sanctificaveruntque Domino 33
boves sexcentos, & oves tria millia. Sacerdotes verò 34
pauci erant, nec poterant sufficere ut pelles holocausto-
rum detraherent: undè & Levitæ fratres eorum adjuve-
runt eos, donec impleretur opus, & sanctificarentur anti-
stites: Levitæ quippe faciliori ritu sanctificantur, quàm
Sacerdotes. Fuerunt ergò holocausta plurima, adipes 35
pacificorum, & libamina holocaustorum: & completus
est cultus domûs Domini. Lætatúsque est Ezechias, & 36
omnis populus, eò quòd ministerium Domini esset exple-
tum. De repentè quippè hoc fieri placuerat.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܢܟܣܘܢ ܬܘܪܐ: ܘܢܩܒܠܘܢ ܟܗܢܐ ܕܡܗܘܢ. ܘܢܙܪܩܘܢ ܥܠ ܩܪܢܬܐ ܕܡܕܒܚܐ. 22
* ܘܢܩܪܒܘܢ ܨܦܝܪܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܩܕܡ ܥܡܐ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܣܡܟܘܢ 23
ܐܝܕܝܗܘܢ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܢܢܟܣܘܢ ܐܢܘܢ ܟܗܢܐ. ܘܢܙܪܩܘܢ ܕܡܗܘܢ ܥܠ ܩܪܢܬܐ ܕܡܕܒܚܐ. 24
ܘܢܚܣܘܢ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܦܩܕ ܡܠܟܐ. ܕܢܝܬܘܢ ܥܠܘܬܐ
ܘܕܒܚܐ. * ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܠܠܘܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܒܡܫܡܥܬܐ ܒܩܠܐ ܕܟܢܪܐ. 25
ܘܒܡܫܒܚܬܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܒܡܫܒܚܬܗ ܕܓܕ ܢܒܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܕܢܬܢ ܢܒܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ.
ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܕܘܝܕ ܡܫܒܚ ܠܬܫܒܚܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܢܒܝܐ.
* ܘܟܕ ܩܡܘ ܠܘܝܐ ܒܡܫܒܚܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܟܗܢܐ ܡܙܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܩܪܢܬܐ ܟܦܝܦܬܐ 26
ܘܦܫܝܛܬܐ. * ܘܐܡܪ ܚܙܩܝܐ ܕܢܣܩܘܢ ܥܠܘܬܐ ܠܡܕܒܚܐ. ܘܟܕ ܫܪܝܘ ܥܠܘܬܐ ܠܡܣܩ. 27
ܫܪܝ ܚܙܩܝܐ ܠܡܫܒܚܘ ܬܫܒܚܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܒܚܝܢ ܒܡܫܒܚܬܐ. ܘܡܙܝܥܝܢ ܗܘܘ 28
ܒܩܪܢܬܐ ܟܦܝܦܬܐ ܘܦܫܝܛܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡܘ ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ. * ܘܟܕ ܫܠܡܘ 29
ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ. ܒܪܟ ܡܠܟܐ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܕܐܫܬܟܚܘ ܥܡܗ. ܢܦܠܘ
ܘܣܓܕܘ. * ܘܐܡܪܘ ܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ ܘܪܘܪܒܢܐ ܠܠܘܝܐ. ܠܡܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ. 30
ܒܡܠܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܘܕܐܣܦ ܢܒܝܐ. ܘܫܒܚܘ ܥܡ ܚܕܘܬܐ. ܘܢܦܠܘ ܘܣܓܕܘ. * ܘܥܢܐ 31
ܚܙܩܝܐ ܘܐܡܪ. ܗܫܐ ܩܪܒܬܘܢ ܠܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܩܪܒܘ ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܒܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ.
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܥܡܐ ܕܒܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܠܒܗܘܢ.
ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ. * ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܥܠܘܬܐ ܕܐܝܬܝܘ ܥܡܐ. ܬܘܪܐ ܫܒܥܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܡܐܐ. 32
ܘܐܡܪܐ ܡܐܬܝܢ. ܠܥܠܬܐ ܕܡܪܝܐ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܩܕܫܘ. ܬܘܪܐ ܫܬܡܐܐ. ܘܥܢܐ 33
ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ. * ܟܕ ܕܝܢ ܟܗܢܐ ܙܥܘܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܡܣܬܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܬܫܡܫܬܐ 34
ܕܟܠܗܘܢ ܥܠܘܬܐ. ܘܥܕܪܘ ܐܢܘܢ ܐܚܝܗܘܢ ܠܘܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܐܫܬܠܡ ܟܠܗ ܥܒܕܐ.
ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܩܕܫܘ ܢܦܫܗܘܢ ܟܗܢܐ. ܠܘܝܐ ܓܝܪ ܡܟܝܟܝܢ ܗܘܘ ܒܪܥܝܢܗܘܢ
ܠܡܬܩܕܫܘ ܡܢ ܟܗܢܐ. * ܘܬܘܒ ܥܠܘܬܐ ܒܣܘܓܐܐ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܬܪܒܐ ܕܡܫܡܠܝܐ ܘܐܡܪܐ 35
ܠܥܠܘܬܐ. ܘܫܠܡ ܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܚܕܝ ܚܙܩܝܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 36
ܥܠ ܕܫܠܡ ܥܒܕܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܠܝ ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ.

Boves mactarent, exciperéntque sacerdotes 22
sanguinem eorum, & spargerent super cor-
nua altaris. Tum admoverent hircos ante 23
Dominum, ante regem, & ante populum,
populum *inquam* Israelis, manibus inniteren-
tur eis, Et jugularent eos sacerdotes, spar- 24
gerent sanguinem eorum super cornua alta-
ris, & expiarent pro toto Israele: quia cun-
ctis Israelitis præceperat rex ut afferrent ho-
holocausta & sacrificia. Et constituit Levi- 25
tas in domo Domini cum *instrumentis* musi-
cis & sono fidium, cum canticis Davidis, &
canticis Gad prophetæ regis Davidis, & Na-
than prophetæ regis Davidis: David enim
canebat laudes Domini Dei sui, quasi ex ore
prophetarum. Surgentibus itaque Levitis 26
cum canticis Davidis, & modulantibus sa-
cerdotibus buccinis curvis ac rectis; Dixit 27
Hezecia ut offerrentur holocausta ad altare:
cúmque cœpissent offerri holocausta, cœ-
pit Hezecia canere laudes Domini, ut ab
ore Davidis regis Israelis. Universus etiam 28
populus Israelis adorabant, laudes canebant,
& clangebant tubis inflexis & rectis, donec
absolverent oblationem holocaustorum. Et 29
cùm absolvissent oblationem holocaustorum,
procubuit rex in genua; & quotquot exta-
bant apud eum, procidentes adoraverunt.
Dixerúntque Hezecia rex & principes Levi- 30
tis, ut laudarent Dominum sermonibus Da-
vidis & Asaphi prophetæ: quibus diu cum
lætitia canentibus, procidebant & adora-
bant. Tunc respondens Hezecia dixit, Nunc 31
quidem accessistis ad viam Dei: agite *jam*,
afferte mihi sacrificia & gratiarum actionem
in domum Domini: attuleruntque populus
sacrificia & gratiarum actionem; & quic-
quid libebat animo eorum, afferebant:
Adeò ut esset numerus holocaustorum quæ 32
attulit populus, boves septuaginta, arietes
centum, & agni ducenti, in holocaustum Do-
mino. Omnia quæ consecrata sunt, fuerunt 33
boves sexcenti, & oves ter mille. Verùm 34
quia sacerdotes pauciores erant, nec sufficie-
bant ad ministerium omnium holocaustorum;
juverunt eos Levitæ fratres eorum, donec ab-
solverentur totum illud opus. Postea verò
cùm sanctificassent se sacerdotes (nam Levitæ
humilioris fuerant animi ad sanctificandum
se, quàm sacerdotes) Rursus *oblata fuerunt* 35
holocausta magnâ copiâ, ut *etiam* adeps
perfectorum & agnorum ad holocausta: sic
absolutum fuit opus domûs Domini. Et 36
lætatus est Hezecia totúsque populus Isra-
elis, quòd absolutum esset opus templi:
nam repentinum fuerat hoc negotium.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

22 Καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ (γ) προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ
ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνοὺς,
23 καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ. Καὶ προσήγαγον τοὺς (δ) χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας
ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας (†) αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.
24 Καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο
περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, (ε) ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὁλοκαύτωσις, καὶ τὰ περὶ
25 ἁμαρτίας. Καὶ ἔστησε τοὺς Λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις
κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γὰδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου,
26 ὅτι (ζ) διὰ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις
27 Δαυὶδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνενέγκαι τὴν ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ
τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὁλοκαύτωσιν, ἤρξαντο ᾄδειν (η) κυρίῳ, καὶ
28 σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραήλ. Καὶ (θ) πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει,
29 καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες, καὶ (¨) σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὁλοκαύτωσις. Καὶ ὡς
συνετέλεσαν ἀναφέροντες, (ι) ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες, καὶ προσεκύνησαν.
30 Καὶ εἶπεν (κ) Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευίταις, ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις
31 Δαυὶδ καὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου. καὶ ὕμνουν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ (λ) ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. Καὶ
ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε, Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε
θυσίας (μ) αἰνέσεως εἰς οἶκον (ν) κυρίου. καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον
32 κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὁλοκαυτώσεις. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως
ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἀμνοὶ διακόσιοι· εἰς ὁλοκαύτωσιν κυρίῳ
33 34 πάντα ταῦτα. Καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια. Ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς
(ξ) ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἠδύναντο (ο) ἐκδεῖραι τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς· ὅτι οἱ
35 Λευῖται (π) προθύμως ἥγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς
τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὁλοκαυτώσεως. καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ
36 κυρίου. Καὶ ηὐφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς, διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

Et ſacrificaverunt vitulos: & ſuſceperunt ſacerdotes ſanguinem, & 22
effuderunt ſuper altare. Et immolaverunt arietes, *& effundebant ſanguinem*
ſuper altare. Et immolaverunt agnos, & circumfuderunt ſanguinem
altari. Et adduxerunt hircos, qui pro peccato, ante regem, & 23
Eccleſiam: & impoſuerunt manus ſuas ſuper eos. Et ſacerdotes immolaverunt 24
eos, & expiaverunt ſanguinem eorum ad altare, & expiaverunt
pro omni Iſrael: quoniam dixit rex, Pro omni Iſrael (g) holocauſtoſis,
& quæ pro peccato. Et ſtatuit Levitas in domo Domini in cymbalis, 25
& in nablis, & in citharis juxta mandatum David regis, & Gad,
qui erat Videns regi, & Nathan prophetæ: quoniam per mandatum
Domini (h) præceptum in manu prophetarum. Et ſteterunt Levitæ in 26
organis David, & ſacerdotes tubis. Et dixit Ezecias, offerre holocauſtoſim 27
ſuper altare. Et in incipiendo offerre holocauſtoſim, cœperunt cantare
Domino, & tubæ ad organa David regis Iſrael. Et univerſa eccleſia adorabat, 28
& cantores cantantes, & tubæ clangentes; quoaduſque conſummata
eſt holocauſtoſis. Et ut conſummaverunt offerentes; flexit ſe 29
rex, & omnes (i) inventi; & adoraverunt. Et dixit Ezecias rex, & 30
principes, Levitis, laudare Dominum in ſermonibus David, & Aſaph
prophetæ. Et laudabant in lætitia, & procubuerunt, & adoraverunt.
Et reſpondit Ezecias, & dixit; Nunc implêſtis manus veſtras Domino: 31
adducite, & afferte ſacrificia (k) laudationis in domum Domini. Et
obtulit eccleſia ſacrificia, & laudationes in domum Domini, & omnis
promptus corde holocauſtoſes. Et fuit numerus holocauſtoſis, quam obtulit 32
Eccleſia, vituli ſeptuaginta, arietes centum, agni ducenti: in holocauſtoſim
Domino omnia hæc. Et ſanctificati vituli ſexcenti, oves ter 33
mille. Sed ſacerdotes fuerunt pauci, et non potuerunt excoriare holocauſtoſim: 34
et adjuverunt eos fratres eorum Levitæ: quoaduſque
conſummatum eſt opus, et quoaduſque purificati ſunt ſacerdotes: quoniam
Levitæ promptè (l) purificabant præ ſacerdotibus. Et holocauſtoſis 35
multa in adipibus conſummationis ipſius ſalutaris, et libaminum holocauſtoſis.
Et directum eſt opus in domo Domini. Et lætatus eſt Ezecias, 36
et omnis populus, quia paraverat Deus populo. Nam ſubitò factum
eſt verbum.

MS. A. (γ) προσέχεον (δ) χειμάρροις (†) ἑαυτῶν (ε) ὅτι περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ (ζ) δι' ἐντολῆς (η) τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ σάλπιγγες (θ) πᾶσα ἐκκλησία προσεκύνει, ψαλτῳδοὶ (¨) αἱ σάλπιγγες (ι) καὶ ἔκαμψεν (κ) ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καὶ πάντες οἱ (λ) ἔπεσαν (μ) καὶ αἰνέσεως (ν) κυρίου. καὶ * πᾶς πρόθυμος (ξ) ὀλίγοι ἦσαν, καὶ (ο) δεῖραι (π) ἡγνίσθησαν προθύμως παρὰ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* * * وأن يرشوا من دمائها على قرون المذبح * وينضحوا دماءها ويستغفروا لإسرائيل 22 23
كله * وأقام اللاويين في بيت الله بتسابيح داود * وتسابيح جاد النبي الذي كان 24 25
للملك داود * وناثان النبي الذي كان للملك داود أيضا * لأن داود كان يسبح
كمثل أفواه الأنبياء * فقاموا اللاويون بتسابيح داود * والكهنة يضربون بالقرون 26
الملتويات والمبسوطات * وأمر الملك بإصعاد الذبائح على المذبح * وحين ابتدوا بذلك 27
بدأ حزقيا يمجد الله كمثل داود * وكل شعب إسرائيل سجدوا لله * ومجدوا الله * 28
* فلما فرغوا جثى حزقيا الملك على ركبتيه * وكل من حواليه سجدوا للرب * وقال 29 30
الملك حزقيا لكبراء اللاويين * مجدوا الله بألفاظ داود النبي وآصاف النبي * فسجدوا جدا
ووقعوا ساجدين * فقال حزقيا * الآن جئتم في طريق الرب * قوموا وهاتوا لي ذبائح لبيت 31
الله * وكلما أراد قلبه كانوا يأتون به إليه * وصار عدد الذبائح التي حضرت بها 32
الأمة سبعون ثورا * وكباش ذكور مئة * وخراف مائتان لجلال الله * فجميع الثيران التي 33
قدسوها ستمائة * وغنم ثلاثة آلاف * غير أن الكهنة كانوا قليلين ما يستطيعون 34
خدمة الذبائح * فأعانهم إخوتهم اللاويون حتى تمت الخدمة كلها * ومن بعد ذلك تقدس
الكهنة * لأن اللاويين كانوا خائفين في قلوبهم أن يتقدسوا قبل الكهنة * والقرابين 35
الكثيرة مثل شحم التمام وخرفان الذبيحة * وكملت خدمة بيت الله * وفرح حزقيا وسائر 36
شعب إسرائيل * وكملت صنعة البيت * لأن بسرعة تم الأمر *

Et ut ſpargerent ex eorum ſanguine 22
ſuper cornua altaris, ſpargeréntque 23
ſanguinem eorum, et indulgentiam 24
poſtularent pro toto Iſraele. Deinde 25
cùm ſtatuiſſet Levitas in domo
Dei ad canendos *hymnos Davidis,*
et hymnos Gadis prophetæ qui
erat apud regem Davidem, et Nathanis
prophetæ qui erat etiam apud
regem Davidem (nam David hymnos
componebat ut ora prophetarum)
Cœpiſſéntque Levitæ canere *hymnos* 26
Davidis, et ſacerdotes clangere tubis
inflexis et rectis; Juſſit rex 27
offerri ſacrificia ſuper altare. Quod
cùm aggreſſi eſſent, cœpit Hezecia
Deum laudare more Davidis, Et 28
totus populus Iſraelis adorabat Deum,
et glorificabat Deum. Cúmque 29
abſolviſſent, procubuit Hezecia rex
in genua ſua, et quotquot aſtabant
illi, adoravêre Dominum. Dixit etiam 30
rex Hezecia præcipuis inter Levitas,
Laudate Deum verbis Davidis
prophetæ, et Aſaphi prophetæ:
quibus diu laudantibus, et cum adoratione
procumbentibus, Dixit Hezecia, 31
Jam ad Domini viam rediiſtis:
ſurgite, afferte mihi ſacrificia
in domum Dei: et quicquid expetivit
animus ejus, attulerunt ei. Fuitque 32
numerus ſacrificiorum quæ attulit
populus, ſeptuaginta boves, arietes
mares centum, et agni ducenti
in honorem Dei. Omnes itaq; 33
boves quos conſecrârunt, fuerunt
ſexcenti, et oves ter mille. At cùm 34
ſacerdotes pauci eſſent, nec ſufficerent
ad functionem ſacrificiorum;
opem tulerunt eis fratres eorum Levitæ,
quoad abſolveretur totum officium
(Poſt hæc ſanctificaverunt
ſe ſacerdotes; Nam Levitæ verebantur
apud ſemetipſos ſanctificare
ſe ante ſacerdotes) Et ſacrificia 35
quæ multa erant ut &
adeps perfectionis, et agni victimæ:
ita fuit abſolutum miniſterium templi
Dei. Et lætatus eſt Hezecia 36
totúſque populus Iſraeliticus abſoluto
opere templi; nam brevi abſolutum
fuit negotium.

דִּבְרֵי הַיָּמִים ב: ל

CAP. XXX. ל

domum ad *veniendum ad* ,Menaſſeh & ,Ephraim ad ſcripſit epiſtolas etiam &;Jehudah & ,Iſrael omnem ad Jechizchijahu miſit Et
1 וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־
cœtus omnis & ejus principes & ,rex eſt conſiliatus Et .Iſrael Deo Domino Peſach *faciendum ad* ,Jeruſalaim in Domini
2 יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל
non ſacerdotes quia ;ipſo tempore in illud facere potuerunt non Nam .ſecundo menſe in Peſach *faciendum ad* ,Jeruſalaim in
3 בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי: כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־
omnis oculis in & ,regis oculis in verbum *fuit rectum* Et .Jeruſalaim in *ſunt collecti* non populus &,ſufficientiam ad erant ſanctificati
4 הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם: וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־
faciendū ad *veniendum ad* ,Dan uſque & ſebah--Beer à Iſrael univerſum in vocem *faciendū* tranſire *ad* ,verbum ſtatuerunt Et .*concionis*
5 הַקָּהָל: וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת
curſores Perrexeruntque :eſt ſcriptum ſicut ,fecerunt *multitudine in* non quia :Jeruſalaim in Iſrael Deo Domino Peſach
6 פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב: וַיֵּלְכוּ הָרָצִים
Iſrael Filii :dicendo ,regis præceptum juxta & :Jehudah & ,Iſrael univerſum in ejus principum & ,regis manu de epiſtolis cum
בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
regum *vola* è vobis *relictam* *evaſionem* ad revertetur Et.Iſrael & ,Iſchac ,Abraham Deum Dominum ad revertimini
שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי
eos tradidit & ,ſuorum patrum Deum Dominum in ſunt prævaricati qui,veſtri fratres *ſicut* &,veſtri patres ſicut ſitis ne Et .Aſſur
7 אַשּׁוּר: וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם
venite & ,Domino manum date:veſtri patres ſicut,veſtram cervicē induretis ne Nunc .*videntes* vos quemadmodum ,*ſtuporem* in
8 לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים: עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ
Quia.ejus *naſi* ira vobis à avertetur & ,veſtro Deo Domino ſervite & ;ſeculum in ſanctificavit quod ,ejus ſanctuarium ad
9 לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ: כִּי
quia ,hanc terram ad *redeundum ad & eos captivantium facies ad miſerationes in* veſtri filii & ,veſtri fratres ,Dominum ad .*vos convertendo in*
בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־
tranſeuntes curſores *fuerunt* Et .eum ad reverſi fueritis ſi ,vobis à *facies* removebit non & ,veſter Deus Dominus miſericors & ,*gratioſus*
10 חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו: וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים
.*eos in ſubſannantes &* ,*eis ſuper* *deridentes* *fuerunt* Et .Zebulun ad uſq; & Menaſſeh & Ephraim terram per civitatem in civitate de
מֵעִיר לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם:
manus fuit Jehudah in Etiam .Jeruſalaim in venerunt &,ſe humiliaverūt Zebulun de & ,Menaſſeh &,Aſer de viri Attamen
11 12 אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם: גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד
Jeruſalaim in ſunt *collecti* Et .Domini *verbo in* principum & ,regis præceptum faciendum ad ,unum cor eis *dandum ad* ,Dei
13 הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה: וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם
,ſurrexerunt Et .valde *multitudinem ad* cœtus ,ſecundo menſe in infermentatorum ſollennitatem faciendum ad ,multus populus
14 עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד: וַיָּקֻמוּ
.Chidron torrentem in projecerunt &,removerunt *ſuffimenti vaſa omnia* & ,Jeruſalaim in quæ altaria removerunt &
וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם וְאֵת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן:

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXX.

Miſit quoque Ezechias ad omnem Iſrael & Judam : 1
ſcripſitq; epiſtolas ad Ephraim & Manaſſen, ut venirent
ad domum Domini in Jeruſalem, & facerent Phaſe Domino
Deo Iſrael. Inito ergo conſilio regis & principum, 2
& univerſi cœtus Jeruſalem, decreverunt ut facerent
Phaſe menſe ſecundo. Non enim potuerant facere
in tempore ſuo, quia ſacerdotes, qui poſſent ſufficere, 3
ſanctificati non fuerant, & populus nondum congregatus
fuerat in Jeruſalem. Placuitque ſermo regi, & omni 4
multitudini. Et decreverunt ut mitterent nuntios 5
in univerſum Iſrael, de Berſabee uſque Dan, ut venirent,
& facerent Phaſe Domino Deo Iſrael in Jeruſalem : multi
enim non fecerant ſicut lege præſcriptum eſt. Perrexeruntque 6
curſores cum epiſtolis ex regis imperio, &
principum ejus, in univerſum Iſrael & Judam, juxta id, quod
rex juſſerat, prædicantes ; Filii Iſrael revertimini ad Dominũ
Deum Abraham, & Iſaac, & Iſrael : & revertetur ad
reliquias, quæ effugerunt manum regis Aſſyriorum. Nolite 7
fieri ſicut patres veſtri & fratres, qui receſſerunt à
Domino Deo patrum ſuorũ, qui tradidit eos in interitum,
ut ipſi cernitis. Nolite indurare cervices veſtras, ſicut 8
patres veſtri : tradite manus Domino ; & venite ad ſanctuarium
ejus, quod ſanctificavit in æternum : ſervite Domino
Deo patrum veſtrorum, & avertetur à vobis ira furoris ejus.
Si enim vos reverſi fueritis ad Dñm : fratres veſtri, 9
& filii habebunt miſericordiam coram dominis ſuis, qui
illos duxerunt captivos, & revertentur in terram hanc :
pius enim & clemens eſt Dominus Deus veſter, & non
avertet faciem ſuam à vobis, ſi reverſi fueritis ad eum.
Igitur curſores pergebant velociter de civitate in civitatem, 10
per terram Ephraim & Manaſſe uſque ad Zabulon,
illis irridentibus & ſubſannantibus eos. Attamen quidam 11
viri ex Aſer, & Manaſſe, & Zabulon, acquieſcentes
conſilio, venerunt Jeruſalem. In Juda verò facta eſt manus 12
Domini ut daret eis cor unum, ut facerent juxta præceptum
regis, & principum, verbum Domini. Congregatique 13
ſunt in Jeruſalem populi multi, ut facerent ſolennitatem
azymorum, in menſe ſecundo : Et ſurgentes 14
deſtruxerunt altaria, quæ erant in Jeruſalem, atque univerſa,
in quibus idolis adolebatur incenſum, ſubvertentes,
projecerunt in torrentem Cedron.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠ *

1 * ܘܫܕܪ ܚܙܩܝܐ ܠܘܬ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܘܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܐܦ
ܐܓܪܬܐ ܟܬܒ ܠܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. ܘܠܒܝܬ ܡܢܫܐ. ܠܡܐܬܐ ܠܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ.
2 ܠܡܥܒܕ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܡܠܟ ܡܠܟܐ ܥܡ ܪܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܥܡ ܟܠܗ
3 ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܠܡܥܒܕ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܪܚܐ ܬܢܝܢܐ. * ܡܛܠ
ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܥܒܕܗ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܟܗܢܐ ܠܐ ܐܬܩܕܫܘ ܗܘܘ.
4 ܘܡܠܦܢܘܗܝ ܕܥܡܐ. ܠܐ ܐܬܟܢܫܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܫܦܪ ܦܬܓܡܐ ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ.
5 ܘܒܥܝܢܘܗܝ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܩܡܘ ܘܩܝܡܘ ܦܬܓܡܐ ܠܡܥܒܕܗ. ܘܐܥܒܪܘ
ܩܠܐ ܒܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܒܝܪ ܫܒܥ ܘܥܕܡܐ ܠܕܢ. ܠܡܐܬܐ ܘܠܡܥܒܕ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ
6 ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܣܓܝ ܗܘܐ ܥܘܬܪܗܘܢ ܛܒ. * ܘܐܙܠܘ
ܫܠܝܚܐ ܥܡ ܐܓܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܕܪܘܪܒܢܘܗܝ. ܒܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܘܝܗܘܕܐ. ܘܒܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ
ܘܐܡܪܝܢ. ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܬܘܒܘ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܕܐܝܣܚܩ ܘܕܐܝܣܪܝܠ.
7 ܘܢܗܦܘܟ ܫܪܟܐ ܕܐܫܬܚܪ ܡܢܟܘܢ. ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. * ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܐܝܟ
ܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܐܝܟ ܐܚܝܟܘܢ. ܕܟܕܒܘ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ. ܘܫܡܗܘܢ ܐܢܘܢ ܠܠܘܛܬܐ. ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ
8 ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܗܫܐ ܠܐ ܬܩܫܘܢ ܩܕܠܟܘܢ. ܐܝܟ ܐܒܗܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܥܘܠܘ ܠܡܩܕܫܐ
9 ܕܐܬܩܕܫ ܠܥܠܡ. ܘܦܠܘܚܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ: ܕܢܗܦܘܟ ܡܢܟܘܢ ܚܡܬܐ ܕܪܘܓܙܗ. * ܡܛܠ
ܕܢܬܚܙܐ ܠܟܘܢ ܘܠܐܚܝܟܘܢ. ܘܠܒܢܝܟܘܢ. ܘܗܘ ܢܬܠܟܘܢ ܠܪܚܡܐ ܩܕܡ
ܫܒܝܟܘܢ. ܘܢܗܦܟܘܢ ܠܐܪܥܐ ܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܚܢܢܐ ܘܡܪܚܡܢܐ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܠܐ
10 ܢܗܦܘܟ ܐܦܘܗܝ ܡܢܟܘܢ. ܐܢ ܬܬܦܢܘܢ ܠܘܬܗ. * ܘܟܕ ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܫܠܝܚܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܚܙܩܝܐ.
11 ܡܢ ܩܪܝܐ ܠܩܪܝܐ. ܒܐܪܥܐ ܕܐܦܪܝܡ ܘܕܡܢܫܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܙܒܘܠܘܢ. * ܘܗܘܘ
ܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܡܒܣܪܝܢ ܒܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܒܛܝܠܐ: ܕܐܝܬ ܒܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܐܫܝܪ.
12 ܘܒܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. ܘܒܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܡܢܫܐ. ܘܒܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܙܒܘܠܘܢ. * ܘܫܪܟܐ
ܕܫܒܛܐ ܐܬܟܢܥܘ ܒܠܒܗܘܢ. ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܠܘܬ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܗܘܬ
ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܠܒܐ ܚܕ: ܠܡܥܒܕ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ
13 ܘܕܪܘܪܒܢܘܗܝ. ܐܝܟ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܥܒܕ ܥܐܕܐ
14 ܕܦܛܝܪܐ. ܒܝܪܚܐ ܬܢܝܢܐ. ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ. * ܘܩܡܘ ܘܥܩܪܘ ܡܕܒܚܐ ܕܐܝܬ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܩܪܘ ܟܠܗܘܢ ܪܡܬܐ ܕܦܬܟܪܐ. ܘܫܕܘ ܐܢܘܢ ܒܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ.

CAP. XXX.

Deinde miſit Hezecia ad omnes Iſraelitas 1
& Judæos, & literas ſcripſit ad Aphremitas
& Manaſſitas, ut venirent in templum
Domini quod eſt in Jeruſalem, ad celebrandum
feſtum Domino Deo Iſraelis. Inierat 2
autem conſilium rex cum magnatibus ſuis &
toto cœtu qui erat in Jeruſalem, de celebrando
feſto Domino Deo Iſraelis menſe ſecundo : 3
Non enim poterant illud celebrare
eodem tempore, quia ſacerdotes nondum ſe
ſanctificaverant, & populi doctores nondum
ſe congregaverant in Jeruſalem. Cúmque 4
placuiſſet hæc res in oculis regis, & oculis totius
populi Iſraelitici ; Surgentes, rem 5
comprobârunt, ut exequerentur eam. Itaque
promulgârunt per totum Iſraelem, à Birſebaa
uſque ad Dan, ut venirent celebratum
feſtum Domino Deo Iſraelis in Jeruſalem,
quia multùm creverant divitiæ eorum. Nam 6
euntes tabellarii cum epiſtolis regis & magnatum
ejꝰ, & cum juſſu regis, per totũ Iſraelem
& Judam, dicebant ; Filii Iſrael revertimini
ad Dominum Deum Abrahæ & Iſahac
& Iſraelis, & revertatur qui veſtrûm ſuperſtes
reperitur de manu regis Athur. Ne ſitis 7
ſimiles patribus & fratribus veſtris, quos,
quia mentiti ſunt in Dñm Deum majorum
noſtrorum, expoſuit maledictioni, ut vos ipſi
cernitis. Itaque ne obduretis cervicem veſtram 8
ſicut patres veſtri, ſed ingredimini
Sanctuarium quod ſanctificatum eſt in perpetuum,
& colite Dominum Deum veſtrum,
ut avertat à vobis æſtum iræ ſuæ. Nam conſpiciendum 9
ſe præbebit vobis & fratribus ac
filiis veſtris, & ipſe gratioſos reddet vos apud
eos qui vos detinent captivos, & revertentur
ad terram iſtam : ſiquidem clemens eſt
ac miſericors Dominus Deus veſter, & non
avertet faciem ſuam à vobis, dummodò convertamini
ad eum. Tabellariis itaque regis 10
Hezeciæ tranſeuntibus de civitate in civitatem
per regionem Aphremi & Manaſſis ad
Zebulonem uſque ; Deridebant & contemnebant 11
eos perditi homines qui erant in tribu
Aſeritarum, in tribu Aphremitarum, in tribu
Manaſſitarum, & in tribu Zebolonitarum.
Reliquæ verò tribus contriverunt ſe 12
in corde ſuo, & venerunt in Jeruſalem apud
tribum Judæorum : fuítque manus Domini
ſuper eos, ut inderet eis cor unum ad exequendum
mandatum regis & principum ejus,
juxta verbum Domini. Et congregati ſunt 13
in Jeruſalem populus copioſus, ad celebrandum
feſtum azymorum menſe ſecundo, populus
inquam copioſiſſimus. Et ſurgentes 14
funditùs everterunt aras quæ erant in Jeruſalem
; & omnia ſimulacrorum excelſa
deſtruentes projecerunt in torrentem Cedron.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. λʹ.

1 ΚΑὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ϗ Ἰούδα, ϗ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ ϗ Μα-
2 νασσῆ, ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἐβουλεύ-
σατο ὁ βασιλεὺς ϗ οἱ ἄρχοντες ϗ πᾶσα ἡ ἐκκλησία (α) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ μηνὶ τῷ
3 δευτέρῳ. Οὐ γὰρ (β) ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ ἡγιάσθησαν ἱκα-
4 νοὶ, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως ϗ ἐναντίον
5 τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως Δὰν, ἐλ-
θόντας ποιῆσαι τὸ φασὲκ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ (※) εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γρα-
6 φήν. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ϗ τῶν ἀρχόντων εἰς
πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, (γ) λέγοντες, Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέ-
ψατε πρὸς κύριον θεὸν Ἀβραὰμ ϗ Ἰσαὰκ ϗ (δ) Ἰσραὴλ, ϗ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους
7 τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ. Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν ϗ οἱ ἀ-
δελφοὶ ὑμῶν, οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων (∴) αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν
8 καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. Καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε (ε) τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δό-
ξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ (†) εἰσέλθετε εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ϗ δουλεύ-
9 σατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, ϗ ἀποστρέψει ἀφ᾽ ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. Ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς
κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν ϗ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἔναντι (ζ) πάντων τῶν αἰχμαλω-
τισάντων αὐτοὺς, καὶ (η) ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ θεὸς
10 ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ (θ) ἀφ᾽ ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. (ι) Καὶ
ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, ϗ ἕως Ζα-
11 βουλὼν· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ καταμωκώμενοι. Ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ
12 Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, ϗ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ (κ) καὶ εἰς Ἰούδα. Καὶ ἐγένετο
χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν, τοῦ ποιῆσαι (λ) κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως ϗ
13 τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ (μ) λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι
14 τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. Καὶ ἀνέστησαν, καὶ
καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν ϗ
ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων.

CAP. XXX.

ET miſit Ezecias ad omnem Iſrael, & Juda : & epiſtolas ſcripſit 1
ad Ephræm, & Manaſſe, ut venirent in domum Domini in Hieruſalem,
ad faciendum Phaſec Domino Deo Iſrael. Et conſilium iniit rex, & 2
principes, & omnis Eccleſia in Hieruſalem facere Phaſec menſe ſe-
cundo. Non enim potuerant facere illud in tempore illo; quoniam ſa- 3
cerdotes non erant ſanctificati ſufficientes : & populus non convenerat
in Hieruſalem. Et placuit verbum coram rege, & coram Eccleſia. Et 4 5
ſtatuerunt verbum ad tranſmittendum præconium in omnem Iſrael, à
Berſabee uſque Dan, ut venientes facerent Phaſec Domino Deo Iſrael
in Hieruſalem : quoniam multitudo non fecerat ſecundùm ſcripturam.
Et iverunt curſores cum epiſtolis à rege, & principibus, in omnem 6
Iſrael & Judam, juxta præceptum regis, dicentes; Filii Iſrael, re-
vertite ad Dominum Deum Abraham, & Iſaac, & Iſrael: & (a)
redire facite eos, qui evaſerunt, qui relicti ſunt à manu regis Aſſur.
Et nolite fieri ſicut patres veſtri, & fratres veſtri, qui receſſerunt à 7
Domino Deo patrum ſuorum: & tradidit eos in deſolationem, ſicut
vos videtis. Et nunc nolite obdurare (b) corda veſtra, ſicut patres 8
veſtri: date gloriam Domino Deo: & introite in ſanctuarium ejus,
quod ſanctificavit in ſeculum: & ſervite Domino Deo veſtro: &
avertet à vobis furorem iræ. Quoniam in revertendo vos ad Domi- 9
num, fratres veſtri & filii veſtri erunt in miſerationibus coram o-
mnibus, qui captivârunt eos, & redire faciet in terram hanc: quo-
niam miſericors & miſerator Dominus Deus noſter: & non avertet
faciem ſuam (c) à vobis, ſi reverterimus ad eum. Et fuerunt cur- 10
ſores tranſeuntes civitatem è civitate in montem Ephræm, & Manaſ-
ſe, & uſque Zabulon. Et fuerunt ſicut irridentes eos, & ſubſan-
nantes. Sed viri Aſer, & de Manaſſe, & de Zabulon confuſi ſunt: 11
& venerunt in Hieruſalem, & in Juda. Et facta eſt manus Do- 12
mini ad dandum eis cor unum veniendi, ad faciendum ſecundùm
præcepta regis, & principum in verbo Domini. Et congregati ſunt in 13
Hieruſalem populus multus ad faciendum feſtivitatem azymorum in
menſe ſecundo, eccleſia multa valdé. Et ſurrexerunt, & diruerunt 14
altaria, quæ in Hieruſalem: & omnia in quibus adolebant falſis, demoliti ſunt, & projecerunt in torrentem Cedron.

MS.A. (α) ἡ ἐν (β) ἐδυνάσθησαν (※) ἐν (γ) λέγοντες, Υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς θεὸν (δ) Ἰακὼβ, ϗ ἐπιστρέψει (∴) ἑαυτῶν, (ε) τοὺς τραχήλους ὑμῶν, δότε (†) εἰσέλθατε (ζ) πάντων αἰχμαλωτισάντων (η) ἐπιστρέψει (θ) ἀφ᾽ ἡμῶν, (ι) Καὶ οἱ τρέχοντες ἦσαν (κ) ϗ Ἰούδα. (λ) κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ (μ) πολὺς λαὸς τοῦ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثلثون *

* وبعث حزقيا الي ساير اسرايل * الي بيت افريم * والي بيت منسا * ان يجيوا الي بيت الله 1
بيروسليم * وان يصنعوا العيد عيد الله القوي اله اسرايل * وفكر الملك والعظما 2
ان يصنعوا عيد الله في الشهر الثاني * لانهم ما كانوا يستطيعون ان يصنعوه في ذلك 3
الزمان * لان الكهنة ما كانوا مقدسين * ومعلمي الامة ما اجتمعوا الي يروسليم * وحسن 4
القول في عيني الملك وفي عيون ساير الشعب * فابتدوا ان يصنعوا العيد * وسمع القول 5
في اسرايل من بير سبع الي دان * ليجيوا ويصنعوا العيد عيد الرب في يروسليم * لان
مالهم كثر جدا * ومضي اهل طبرية في رسايل الملك وساير كبرايه الي ساير اسرايل 6
ويهودا * وقال لبني اسرايل * توبوا الي الله اله ابراهيم واسحق ويعقوب * ليرد البقية التي
بقيت منكم من يد ملك الموصل * ولا تكونوا مثل ابايكم واخوتكم عصاة * 7
فيصيركم لعنة مثلهم * والان لا تغلظوا قلوبكم مثلهم * وادخلوا الي القدس 8
المقدس الي ابدا * واطيعوا الله الهكم ليرد عنكم سخط رجزه * لانه قد تجلي 9
عليكم وعلي اخوتكم * وهو يعطيكم الرحمة * وترجعون الي هذه الارض * والله لا يرد
وجهه عنكم اذ رددتم وجوهكم اليه * وكانوا مبشرو الملك حزقيا يعبرون من 10
ضيعة الي ضيعة في ارض افريم ومنسا وارض زابلون * وكان يستهزا بهم رجال منافقون * 11
من سبط اشير وافريم ومنسا وسبط زابلون * وساير هذه الاسباط دهشوا بقلوبهم * وجاوا 12
الي يروسليم مع سبط بيت يهودا * وكانت يد الله عليهم * واعطاهم قلبا واحدا ان يعملوا
كوصية الملك وكبرايه مثل كلمة الرب * واجتمع الي يروسليم امة عظيمة * ليصنعوا 13
عيد الفطير في الشهر الثاني * وقلعوا ساير مذابح الاوثان من اروسليم * وطرحوها في 14
وادي قدرون *

CAP. XXX.

PRæterea miſit Hezecia ad univerſum 1
Iſraelem, ad domum Ephraimi, & ad
domum Manaſſis, ut venirent ad tem-
plum Dei in Jeruſalem, & feſtum ce-
lebrarent, feſtum Dei potentiſſimi, Dei
Iſraelis. Cogitaverat enim rex atque 2
principes de celebrando Dei feſto in
menſe ſecundo, Quia non poterant 3
illud celebrare tunc temporis, eò quòd
ſacerdotes nondum ſanctificati eſſent,
necdum præceptores populi conveniſſent
in Jeruſaem. Cúmque rectum viſum 4
eſſet conſilium iſtud regi & toti po-
pulo, Cœperunt agere feſtum: & pro- 5
mulgatum fuit per totum Iſraelem à
Bir-ſebaa Danem uſque, ut venirent,
& feſtum agerent, feſtum inquam Do-
mini, in Jeruſalem; quoniam opes co-
rum admodum multiplcatæ fuerant. Abi- 6
erunt itaque cives Tyberiadis cum epi-
ſtolis regis & omnium principum ejus
ad univerſum Iſraelem & Judam, &
dicebant Iſraelitis, Revertimini ad Deum,
Deum Abrahæ, Iſahac, & Jacobi; ut
reducat reliquias quæ ſuperſunt ex vo-
bis, de manu regis Mauſel. Et ne ſi- 7
tis ut patres ac fratres veſtri, rebel-
les; ne vos efficiat maledictum ſicut
ipſos. Ne igitur protervo ſitis animo ſicut 8
ipſi, ſed ingredimini Sanctuarium per-
petuò ſacroſanctum, & obedite Deo,
Deo veſtro, ut amoveat à vobis iram
furoris ſui. Nam ipſe vobis apparebit 9
& fratribus veſtris, ipſéque miſericor-
diam largietur vobis, ut redeatis ad
hanc regionem; & non avertet fa-
ciem ſuam Deus à vobis, ſi conver-
teritis ad eum facies veſtras. Cùm 10
autem præcones regis Hezeciæ tranſi-
rent ex oppido in oppidum per terram
Ephraimi atque Manaſſis, & terram
Zebolonis; Irridebant eos impii qui- 11
dam homines de tribu Aſer, & E-
phraim, & Manaſſe, & tribu Zebo-
lon: Reliquum autem harum tribuū 12
corde paveſcentes, contulerunt ſe Je-
ruſalem apud tribum Judæorum: fuit-
que manus Dei ſuper eos, & dedit
illis cor unum, ut facerent ſecundùm
præceptum regis & principum ejus,
juxta verbum Domini. Et congrega- 13
ta eſt gens plurima in Jeruſalem ad
celebrandum feſtum azymorum menſe
ſecundo. Et evulſis omnibus idolorum 14
altaribus è Jeruſalem; projecerunt ea
in vallem Cedron:

,ſe ſanctificaverunt & ,erant affecti pudore Levitæ & ,ſacerdotes Et .ſecundi menſis decima quarta in Peſach immolaverunt Et
15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ
ſacerdotes ,Dei viri Moſeh legē ſcdm ,ſuā *judiciū* ſcdm *ſua ſtatione ſuper* ſteterūt Et .Domini domum *aſcenſiones* adduxerūt &
16 וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים
immolatione ſuper Levitæ & :ſe ſanctificaverāt non qui *,concione in multitudo* Nam .Levitarum manu de ſanguinem *ſpargentes*
17 זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃ כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת
,Iſſaſchar ,Menaſſeh & ,Ephraim de multitudo ,populi multitudo Quia .Domino ſanctificandū ad mundo non omni Peſachim
18 הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר
: dicendo , eis *ſuper* Jechizchijahu oravit Sed .ſcriptum *ſicut non in* Peſach comederunt Sed .ſe mundaverūt non ,Zebulun &
וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר
purificationē ſcdm non *&*,ſuorū patrū Deum Dominū ,Deum quærendū ad paravit ſuū cor Omne .*propter* expiabit bonus Domin'
19 יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃ כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת
,Jeruſalaim in inventi Iſrael filii Feceruntque .populum ſanavit & ,Jechizchijahu *ad* Dñs exaudivit Et .ſanctitatis
20 21 הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלִַם
ſacerdotes & Levitæ *die in die* Dominum *laudantes* & :magna lætitia cum diebus ſeptem infermentatorū ſolennitatem
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים
,Domino bonum intellectū intelligentium Levitarum omnium cor ad Jechizchijahu eſt Locutuſque .Domino *fortitudinis vaſis in*
22 בִּכְלֵי־עֹז לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה
.ſuorum patrum Deo Domino ſe confitentes & ,pacificorum victimas immolantes ,diebus ſeptem *indictum* comederunt &
וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃
Chizchijahu Quia .*lætitiam* diebus ſeptem fecerunt & : aliis diebus ſeptem *faciendum ad* , *concio* omnis inierunt conſiliū Et
23 24 וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים שִׂמְחָה׃ כִּי חִזְקִיָּהוּ
,mille *juvencos* cœtui *elevaverunt* principes Et .ovium millia ſeptem & ,*juvencos* mille *concioni elevare fecit* Jehudah rex
מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים אֶלֶף
,Levitæ & ,ſacerdotes & ,Jehudah cœtus omnis ſunt lætati Et .multitudine in ſacerdotes ſe ſanctificaverūt Et .millia decem oves &
25 וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
lætitia fuit Et .Jehudah in habitantes & , Iſrael terra de *venientes* peregrini Et .Iſrael de *venientes* cœtus omnis &
26 וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה׃ וַתְּהִי שִׂמְחָה
ſurrexerunt Et .Jeruſalaim in *hæc ſicut* non , Iſrael regis ,David filii Selomoh diebus à quia ,Jeruſalaim in magna
27 גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִָם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיָּקֻמוּ
.cœlos ad cj' ſanctitatis habitaculū ad eorū oratio venit & ,eorū *voce in auditum eſt* & ,populo benedixerūt & ,Levitæ ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם׃

CAP. XXXI. לא

ſucciderunt & , ſtatuas fregerunt & ,Jehudah urbibus in inventi qui Iſrael omnis ſunt egreſſi ,hoc totum *perficere ſecundùm* Et
1 וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ
ad uſque ,Menaſſeh &,Ephraim in &,Binjamin &,Jehudah univerſo de altaria & , excelſa ſunt demoliti & , lucos
הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־
.ſuas urbes ad ,ſuam poſſeſſionem ad unuſquiſque , Iſrael filii omnes ſunt Reverſique *.conſumendum*
לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם׃

Verſio VULG. LAT.

Immolaverunt autem Phaſe quartadecimâ die menſis ſecundi. Sacerdotes quoque atque Levitæ tandem ſanctificati, obtulerunt holocauſta in domo Dñi: 15
Steterúntque in ordine ſuo, juxta diſpoſitioné & legem Moyſi hominis Dei: Sacerdotes verò ſuſpiciebant effundendum ſanguinem de manibus Levitarum, 16
Eò quòd multa turba ſanctificata non eſſet: & idcircò immolarent Levitæ Phaſe his, qui non occurrerant ſanctificari Domino. 17
Magna etiam pars populi de Ephraim, & Manaſſe, & Iſſachar, & Zabulon, quæ ſanctificata non fuerat, comêdit Phaſe, non juxta quod ſcriptum eſt: & oravit pro eis Ezechias, dicens; Dominus bonus propitiabitur 18
Cunctis, qui in toto corde requirunt Dñm Deum patrū ſuorū: & non imputabit eis quòd minùs ſanctificati ſunt. 19
Quem exaudivit Dñs, & placatus eſt populo. 20
Fecerúntque filii Iſrael, qui inventi ſunt in Jeruſalé, ſolennitatem azymorū ſeptem diebus in lætitia magna, laudantes Dñm per ſingulos dies: Levitæ quoque & Sacerdotes, p organa, quæ ſuo officio congruebant. 21
Et locutus eſt Ezechias ad cor omniū Levitarum, qui habebant intelligentiā bonam ſuper Dño: & comederunt ſeptem diebus ſolennitatis, immolantes victimas pacificorū, & laudantes Dñm Deum patrū ſuorum. 22
Placuítq; univerſæ multitudini ut celebrarent etiā alios dies ſeptem: qđ & fecerunt cum ingenti gaudio. 23
Ezechias enim rex Juda præbuerat multitudini mille tauros, & ſeptem millia ovium: principes verò dederant populo tauros mille, & oves decem millia: ſanctificata eſt ergò ſacerdotum plurima multitudo. 24
Et hilaritate perfuſa omnis turba Juda, tam Sacerdotum & Levitarum, quàm univerſæ frequentiæ, quæ venerat ex Iſrael; proſelytorū quoque de terra Iſrael, & habitantium in Juda. 25
Factáque eſt grandis celebritas in Jeruſalem, qualis à diebus Salomonis filii David regis Iſrael in ea urbe non fuerat. 26
Surrexerunt autem Sacerdotes atque Levitæ benedicentes populo: & exaudita eſt vox eorum: pervenítque oratio in habitaculum ſanctum cœli. 27

CAP. XXXI.

Cumque hæc fuiſſent ritè celebrata, egreſſus eſt omnis Iſrael, qui inventus fuerat in urbibus Juda, & fregerunt ſimulacra, ſucciderúntque lucos, demoliti ſunt excelſa, & altaria deſtruxerunt, non ſolùm de univerſo Juda & Benjamin, ſed & de Ephraim quoque & Manaſſe, donec penitùs everterent: reverſique ſunt omnes filii Iſrael in poſſeſſiones & civitates ſuas. 1

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 ܘܥܒܕܘ ܦܨܚܐ ܒܐܪܒܥܣܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܒܝܪܚܐ ܬܪܝܢܐ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܐܬܩܕܫܘ. ܘܐܝܬܝܘ *
16 ܩܘܪܒܢܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܩܡܘ ܥܠ ܐܬܪܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܡܬܚܙܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ
17 ܕܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ. ܟܗܢܐ ܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܕܡܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܠܘܝܐ. * ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ
ܗܘܘ ܒܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ ܕܠܐ ܐܬܩܕܫܘ. ܘܠܘܝܐ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܢܟܣܬܐ ܕܐܡܪܐ. ܘܦܪܫܝܢ
18 ܟܠ ܚܕ ܕܕܟܐ ܠܡܬܩܕܫܘ ܠܡܪܝܐ. * ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ ܒܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ ܡܢ ܕܒܝܬ
ܐܦܪܝܡ ܘܡܢܫܐ. ܘܐܝܣܟܪ ܘܙܒܘܠܘܢ. ܐܪܒܥܐ ܫܒܛܝܢ. ܕܠܐ ܐܬܕܟܝܘ. ܡܛܠ
ܕܐܟܠܘ ܦܨܚܐ ܕܠܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܡܛܠ ܕܨܠܝ ܚܙܩܝܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܠܗܐ ܛܒܐ
19 ܢܚܣܐ ܥܠ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ. * ܡܛܠ ܕܐܬܩܢܢ ܠܒܢ ܠܡܨܠܝܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
20 ܕܐܒܗܝܢ. ܩܘܕܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܟܐ ܠܢ. * ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܒܩܠܗ ܕܚܙܩܝܐ. ܘܐܣܝܗ ܠܥܡܐ.
21 * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ ܘܟܠ ܕܐܫܬܟܚܘ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ.
ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܟܠ ܝܘܡ ܝܘܡ. ܠܘܝܐ ܒܬܫܒܚܬܐ ܕܦܘܡܗܘܢ.
22 ܘܟܗܢܐ ܒܬܫܒܚܬܐ. * ܘܡܠܠ ܚܙܩܝܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܠܘܝܐ ܕܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܒܬܫܒܚܬܐ
ܛܒܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܟܠܘ ܗܘܘ ܓܒܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܡܕܒܚܝܢ ܗܘܘ ܕܒܚܐ ܫܠܡܐ
23 ܠܡܪܝܐ. ܘܡܘܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܘܗܝ. * ܘܐܬܡܠܟ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ.
24 ܠܡܥܒܕ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܐܚܪܢܝܢ. ܘܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܕܚܕܘܬܐ. * ܡܛܠ ܕܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ
ܕܝܗܘܕܐ. ܐܦܪܫ ܘܝܗܒ ܠܥܡܐ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܚܝܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܘܙܥܘܪܬܐ. ܘܐܦܪܫ ܘܝܗܒ
25 ܠܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܬܘܪܐ ܐܠܦ. ܘܥܢܐ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܬܩܕܫܘ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܚܕܝ
ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܠ ܥܡܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܘܓܝܘܪܐ ܕܐܬܘ
26 ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܘܕܝܬܒܝܢ ܒܝܗܘܕܐ. * ܘܗܘܬ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܡܢ
27 ܝܘܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܗܕܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܡܘ
ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܒܪܟܘ ܠܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ. ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܒܩܠܗܘܢ. ܘܥܠܬ ܨܠܘܬܗܘܢ
1 ܠܟܘܪܣܝܐ ܕܩܘܕܫܗ ܠܫܡܝܐ. * ܫܠܡܘ * ܟܕ * ܘܟܕ ܫܠܡ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ.
ܢܦܩܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ ܕܐܫܬܟܚܘ. ܠܩܘܪܝܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܬܒܪܘ ܩܝܡܬܐ. ܘܦܪܥܘ
ܢܡܪܐ. ܘܣܚܦܘ ܡܕܒܚܐ ܕܐܝܬ ܒܝܗܘܕܐ ܘܒܒܢܝܡܝܢ. ܘܒܐܦܪܝܡ ܘܒܡܢܫܐ. ܟܕ ܗܦܟܘ ܠܗ
ܕܝܢ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. ܘܗܦܟܘ ܟܠܗܘܢ ܠܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܘܥܠܘ ܒܫܠܡܐ ܠܩܘܪܝܗܘܢ.

Deinde celebrârunt Paſcha quarto decimo *die* ſecundi menſis, ſeptem diebus, & ſacerdotes ac Levitæ ſanctificati attulerunt oblationes in domum Domini: 15
Et ſteterunt in ſtatione ſua prout conſpicuum erat, quemadmodum præſcribitur in lege Moſis prophetæ Domini: ſacerdotes accipiebant ſanguinem de manu Levitarum. 16
Quia enim multi erant in populo Iſraelitico qui non ſanctificaverant ſe; ideò Levitæ incumbebāt jugulationi agnorum, ut diſcernerent quicunque mundus eſſet ad conſecrandum Domino. 17
Nam multi erant in populo Iſraelitico ex Aphremitis, Manaſſitis, Iſacharitis, & Zebulonitis, quatuor hiſce tribubus; qui nondum mundaverant ſeſe, quum comediſſent Paſcha præter legem. Etenim oravit Hezecia pro eis, & dixit eis; Deus optimus expiet pro toto populo Iſraelitico: 18
Quandoquidem præparavimus cor noſtrum ad orandum Dominum Deum majorum noſtrorum, ſacrum hoc non eſt purius nobis. 19
Et exaudiens Dominus vocem Hezeciæ, ſanavit populum. 20
Itaque celebrârunt Iſraelitæ & omnes ii qui aderant Jeroſolymis, feſtum Azymorum ſeptem diebus: magna cum lætitia laudabant Dominum ſingulis diebus, Levitæ quidem canticis oris ſui, et ſacerdotes canticis. 21
Et allocutus eſt Hezecia Levitas omnes illos qui canebant cantica jucunda corā Domino: & comederunt viri illi ſeptem diebus, & ſacrificabant ſacrificia perfecta Domino: & gratias agebant Domino Deo majorum ſuorum. 22
Continuit etiam ſe totus popul' Iſraeliticus ad celebrandū ſepté dies alios, & ſepté dies lætitiæ. 23
Nam Hezecia rex Judæ ſepoſuerat ac dederat populo ſeptē millia animantiū tam magnorū quàm parvorū; & ſegregaverat ac dederat populo Iſraelitico boves mille, & ovium decem millia: ſanctificaverant autem ſe ſacerdotes multi. 24
Et lætatus eſt univerſus populus Judæ, & ſacerdotes ac Levitæ, totus populus qui venerant è gente Iſraelitica, & advenæ qui venerant de terra Iſraelitica, & qui degebant in Judæa. 25
Fuitq; lætitia magna in Jeruſalem, quoniam à diebus Solomonis filii Davidis regis Iſrael non facta fuerat hujuſmodi res in Jeruſalem. 26
Deniq; ſurgentes ſacerdotes & Levitæ benedixerunt populum Iſraelis, audivítque Dominus vocem eorum, & introivit oratio eorum ad ſolium ſanctitatis ejus, in cœlum. 27

CAP. XXXI.

His omnibus abſolutis, egreſſus eſt omnis populus Iſraelitarum qui aderant, ad civitates domûs Judæ, & fregerunt ſtatuas, comminuerunt tigres, & demoliti ſunt altaria quæ erant in Juda, in Benjamen, in Aphrem, & in Manaſſe: tum demum redeuntes Iſraelitæ, reverſi ſunt omnes ad poſſeſſionem ſuam, ingreſſique ſunt incolumes in civitates ſuas. 1

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῗται ἐνετράπησαν
16 καὶ (υ) ἥγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα (ξ) ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν
στάσιν (ο) αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα (π) αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ οἱ ἱερεῖς
17 ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευϊτῶν. Ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευῗται
18 ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασὲκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἁγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. Ὅτι (ρ) πλεῖστον τοῦ λαοῦ
ἀπὸ Ἐφραῒμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσσάχαρ, καὶ Ζαβουλὼν, οὐχ (σ) ἥγνισαν, ἀλλ᾽ ἔφαγον τὸ φασὲκ, παρὰ
τὴν (τ) γραφήν. τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν, λέγων, (υ) Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω
19 Ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (φ) αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ
20 21 τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων. Καὶ ἐπήκουσε κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. Καὶ ἐποίησαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ
22 καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ᾽ ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῗται ἐν ὀργάνοις τῷ κυρίῳ. Καὶ
ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευϊτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ.
καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας, θύοντες (χ) θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐξομολογούμενοι
23 (ψ) τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων (ω) αὐτῶν. Καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι
24 ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ· Ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο τῷ Ἰούδᾳ τῇ
ἐκκλησίᾳ (α) χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους
25 χιλίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. Καὶ ηὐφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία
οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῗται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὑρεθέντες (β) ἐξ Ἱερουσαλὴμ,
26 καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες (γ) Ἰούδα. Καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη
μεγάλη ἐν Ἱερουσαλήμ· (δ) ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμὼν υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο
27 τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς (ε) οἱ Λευῗται καὶ (ζ) εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ
ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς
τὸν οὐρανόν.

Et immolaverunt Phaſec quartadecimâ menſis ſecundi. Et ſacerdotes, et 15
Levitæ confuſi ſunt, & (d) purificaverunt, & intulerunt holocauſtomata
in domum Domini. Et ſteterunt ſuper ſtationem ſuam, juxta judiciū ſuū, 16
juxta mandatum Moyſi hominis Dei. Et ſacerdotes accipiebant ſanguines
de manu Levitarum. Quoniam multitudo Eccleſiæ non erat purificata; 17
& Levitæ fuerunt ad immolandum Phaſec omni qui non potuerat
purificari Domino. Quoniam plurima pars populi ab Ephræm, & 18
Manaſſe, & Iſſachar, & Zabulon, non purificaverunt, ſed manducaverunt
Phaſec, (e) præter Scripturam. (f) Hoc & deprecatus eſt
Ezecias pro eis, dicens; Dominus bonus propitietur Pro omni corde 19
dirigente ad exquirendum Dominum Deum patrum ſuorum, & non ſecundùm
purificationem ſanctorum. Et exaudivit Dominus Ezeciam, 20
& ſanavit populum. Et fecerunt filii Iſrael, qui inventi ſunt in Hieruſalem, 21
feſtivitatem azymorum ſeptem diebus in lætitia magna, & hymnos
dicentes Domino, diem per diem: & ſacerdotes, & Levitæ
in (g) organis Domino. Et locutus eſt Ezecias ad omne cor Levitarum, 22
& intelligentium intellectum bonum Domino. Et conſummaverunt
feſtivitatem azymorum ſeptem diebus; ſacrificantes ſacrificium ſalutaris,
& confitentes Domino Deo patrum ſuorum. Et deliberavit 23
Eccleſia ſimul facere ſeptem dies alios. Et fecerunt ſeptem dies in lætitia:
Quoniam Ezecias primitias obtulit ipſi Juda, ipſi Eccleſiæ 24
mille vitulos, & ſeptem mille oves: & principes obtulerunt primitias
populo vitulos mille, & oves decem mille, & (h) ſancta ſacerdotum
in multitudine. Et lætata eſt omnis Eccleſia, ſacerdotes, & Levitæ, 25
& omnis Eccleſia Juda, & qui inventi ſunt de (i) Hieruſalem, &
proſelyti qui venerant de terra Iſrael, & habitantes Juda. Et facta 26
eſt lætitia magna in Hieruſalem. A diebus Salomon filii David regis
Iſrael non facta eſt talis feſtivitas in Hieruſalem. Et ſurrexerunt ſa- 27
cerdotes Levitæ; & benedixerunt populum: & audita eſt vox eorum:
& venit deprecatio eorum ad habitaculum ſanctum ejus in cœlum.

MS.A. (υ) ἡγνίσθησαν, (ξ) εἰς οἶκον κυρίου. (ο) ἑαυτῶν, (π) ἑαυτῶν, (ρ) τὸ πλεῖστον (σ) ἡγνίσθησαν, ἀλλὰ (τ) γραφήν. καὶ προσηύξατο (υ) Κύριος ὁ ἀγαθὸς (φ) ἑαυτοῦ, (χ) θυσίας (ψ) κυρίῳ θεῷ (ω) ἑαυτῶν. (α) μόσχοις χιλίους καὶ (β) ἐξ Ἰσραὴλ, (γ) ἐν Ἰούδα. (δ) ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Σαλωμὼν (ε) καὶ οἱ (ζ) ηὐλόγησαν

ΚΕΦ. λα'.

1 ΚΑὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας, καὶ (α) ἔκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ (β) πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἐξ Ἐφραῒμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος. καὶ (γ) ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν (†) αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις (δ) αὐτῶν.

CAP. XXXI.

ET poſtquàm conſummata ſunt omnia hæc; egreſſus eſt omnis Iſrael, 1
qui inventi ſunt in civitatibus Juda: & contriverunt ſtatuas, & exciderunt
lucos, & diruerunt excelſa, & aras de omni Judæa, & Benjamin,
& de Ephræm, & de Manaſſe uſque in finem. Et reverterunt
omnis Iſrael, unuſquiſque ad hæreditatem ſuam, & ad civitates ſuas.

MS.A. (α) ἐξέκοψαν (β) πάσης Ἰουδαίας (γ) ἐπέστρεψεν (†) ἑαυτοῦ, (δ) ἑαυτῶν.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * وجعلوا الفصح في اربعة عشر يوما في الشهر الثاني سبعة ايام * والكهنة واللاويون تقدسوا
16 وجاوا الى بيت الله * واقاموا على مواضعهم يرون * كما هو مكتوب في ناموس موسى * والكهنة
17 يقبلون الدم من ايدي اللاويين * لانهم كانوا كثيرين في شعب اسرايل * لكنهم لم
يكونوا مقدسين * فقام اللاويون على ذبيحة الخراف * وكانوا ينظرون كل ذكي يقدس لله *
18 * لانهم كثيرين في امة اسرايل من بيت افريم ومنسا * وايساخر وزابلون هذه الاسباط لم
يكونوا اطهارا * لانهم اكلوا الفصح بلا ناموس * وصلى حزقيا عليهم وقال لهم * اله الخير
19 20 يغفر لامة اسرايل * لانه اصلح قلوبنا لنصلي لله اله ابائنا * فسمع الله صوت حزقيا *
21 وابرا الشعب * وصنع بنو اسرايل الذين وجدوا في اورشليم عيد الفطير سبعة ايام
بفرح عظيم * يسبحون الله في كل يوم * واللاويون بتسبحة افواههم * والكهنة ايضا *
22 * وقال حزقيا لساير اللاويين الذين كانوا يسبحون بتسبيحات حسنة قدام الله * وكانوا
23 يذبحون ذبايح التمام لله * وكانوا يشكرون الله اله ابايهم * واستمع ساير الشعب ان يعملوا
24 سبعة ايام اخرى * وسبعة ايام الفرح * لاجل حزقيا ملك يهودا * لانه افرد واعطى الشعب
سبعة الف حيوان كبارا ودقاقا * واعطى امة اسرايل ثيرانا الفا * وغنما عشرة الف * وتقدس
25 كهنة كثيرة * وفرح شعب يهودا كله والكهنة واللاويون * وكل الامة التي جاءت
26 من ساير ارض اسرايل * والسكان في يهودا * وكان فرح عظيم باورشليم * لان من ايام
27 سليمان بن داود لم يكن مثل هذا باورشليم * وبارك الكهنة واللاويون على شعب اسرايل *
وسمع الله صوتهم * ودخلت صلاتهم الى مجلس قدسه في السماء *

Deinde celebrârunt Paſcha quartodecimo 15
die menſis ſecundi, ſeptem diebus. Et ſacerdotes
ac Levitæ ſanctificati, adierunt
domum Dei: Et ſtantes in ſtationibus 16
ſuis, aſpiciebant, quemadmodum ſcriptum
eſt in lege Moſis: iidemque ſacerdotes
excipiebant ſanguinem de manibus Levitarum.
Quanvis enim multi eſſent in populo 17
Iſraelitico, nondum tamen ſanctificaverant
ſeſe: ideò incumbebant Levitæ
ſacrificio agnorum, & examinabant omne
mundum quod conſecrabatur Deo. Siquidem 18
multi erant in gente Iſraelitica, de
domo Ephraimi, Manaſſis, Iſacharis, &
Zebolonis, his inquam tribubus, qui non
erant mundi; eò quòd Paſcha abs lege
comediſſent. Oravit autem Hezecia pro
ipſis, & dixit eis; Deus bonitatis parcat
genti Iſraeliticæ; Quandoquidem 19
ipſe præparavit corda noſtra ad orandum
Deum, Deum patrum noſtrorum. Audivitque 20
Deus vocem Hezeciæ, & ſanavit
populum. Itaque celebrârunt Iſraelitæ 21
qui præſentes erant in Jeruſalem,
feſtum azymorum ſeptem diebus magno
gaudio, Deum laudantes ſingulis diebus,
& Levitæ concentu oris ſui, & ſacerdotes
pari ratione. Cùm autem allocutus 22
eſſet Hezecia omnes Levitas qui optimos
concentus coram Deo canebant, quique
perfectas victimas Deo ſacrificabant, &
gratias agebant Deo, Deo patrum ſuorum;
Continuit ſe populus univerſus ad celebrandum 23
ſeptem dies alios, ſeptémque dies
Lætitiæ, propter Hezeciam regem Judæ.
Is enim ſegregaverat dederátque populo 24
ſeptem millia animantium tam magnorum
quàm exiguorum, dederátque populo
Iſraelitico boves mille, & ovium
decem millia: & ſacerdotes permulti
ſanctificaverant ſeſe. Lætatus igitur eſt 25
totus populus Judaicus, & ſacerdotes
ac Levitæ; tam gens illa quæ venerat ex
univerſa regione Iſraelitica, quàm incolæ
Judæ. Fuit inquam ſumma lætitia in 26
Jeruſalem, quoniam inde à diebus Salomonis
filii Davidis nil tale factum fuerat
in Jeruſalem. Deinde benedixerunt 27
ſacerdotes & Levitæ populo Iſraelitico,
audivitque Deus vocem eorum, & ingreſſa
eſt oratio eorum ad thronum ſanctitatis
ejus, in cœlum.

* الفصل الحادي والثلثون *

1 * ولما تم هذا جميعه مضى شعب اسرايل الى ضياع بيت يهودا * وهدموا عوالي النمور *
وقلعوا المذابح التي في يهودا وبنيامين وافرايم ومنسا * حتى رجع اسرايل وعادوا كلهم الى
وراثتهم * ودخلوا بسلام الى قراهم *

CAP. XXXI.

Cum autem abſoluta fuiſſent hæc omnia, 1
abiens populus Iſraeliticus ad oppida
domûs Judæ, evertebant excelſa
pardorum, & extirpabant altaria quæ
erant in Juda, Benjamine, Ephraimo, &
Manaſſe; donec rediiſſent Iſraelitæ, &
remeâſſent omnes in hæreditatem ſuam,
& ingreſſi eſſent incolumes in civitates
ſuas.

,ſacerdotes ,ſui ſervitii os ſecundum virum ,ſuis diviſionibus ſuper Levitarum & ,ſacerdotum diviſiones Jechizchijahu ſtatuit Et
וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ ׀ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים 2
regis pars Et .Domini caſtrorum portis in laudandum & ,confitendum ad & miniſtrandum ad;pacifica &,holocauſtum ad Levitas &
וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃ וּמְנָת הַמֶּלֶךְ 3
ſcriptum ſicut ,ſolennitatibus & ,menſibus in & ,ſabbathis in aſcenſiones & ,veſpere & mane ,aſcenſiones aſcenſiones ad ,ejus ſubſtantia de
מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים כַּכָּתוּב
confortarentur ut ,Levitarum & ,ſacerdotum partem dandum ad ,Jeruſalaim habitatoribus populo dixit Et .Domini lege in
בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ 4
omnis &,mellis & recentis olei & ,muſti ,frumenti initium Iſrael filii multiplicaverunt,rem exuperare ſecundum Et.Domini lege in
בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וְכִפְרֹץ הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל 5
,Jehudah urbibus in habitantes ,Jehudah & ,Iſrael filii Et .adduxerunt multitudinem in omnium decimam & ,agri proventus
תְּבוּאַת שָׂדֶה וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה 6
acervos dederunt &,adduxerunt ,ſuo Deo Domino ſanctificatum ,ſanctitatum decimam &,pecudū &,boum decimam ipſi etiam
גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר קֳדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת
,Jechizchijahu venerunt Et .conſummaverunt ſeptimo menſe in & ,fundare acervos cœperunt tertio menſe In .acervos
עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסּוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ 7 8
inquiſivit Et .Iſrael ejus populo & ,DOMINO benedixerunt & ,acervos viderunt & ,principes &
וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּדְרֹשׁ 9
primus ſacerdos Hazariahu eum ad dixit Et .acervis ſuper Levitis & ſacerdotibus ſuper Jechizchijahu
יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ 10
ſuperrelinquere & ,ſaturari & ,edere DOMINI domum adducere oblationem incipiendo Ab :dixit & ,Sadoc domus
לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר
dixit Et .huic turbæ reſiduæ & ,ſuo populo benedixit DOMINUS quia ,multitudinem ad uſque
עַד־לָרוֹב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֶהָמוֹן הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר 11
, decimam & ,elevationem adduxerunt Et .paraverunt & :DOMINI domo in cellas parandum ad , Jechizchijahu
יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר 12
, Jechiel Et .ſecundus ejus frater Simhi & , Levita Cananjahu dux ea ſuper Et .fide in ſancta &
וְהַקֳּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּונַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃ וִיחִיאֵל 13
,Benajahu & ,Machath & ,Iſmachiahu & ,Eliel & ,Joſabad & ,Jerimoth & ,Hazahel & ,Nachath & ,Hazarjahu &
וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ
domus ducis Hazariahu & ,regis Jechizchijahu mandato in ejus fratris Simhi & ,Cananiahu manu de præpoſiti
פְּקִידִים מִיַּד כָּונַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־
elevationem dandum ad ,Dei devotiones ſuper orientem ad janitor Levites Imnah filius Chore Et .Dei
הָאֱלֹהִים׃ וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת 14
.ſanctificationum ſanctificationes & DOMINO
יְהוָה וְקָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים׃

Verſio VULG. LAT.

Ezechias autem conſtituit turmas Sacerdotales & Leviti- 2
cas per diviſiones ſuas,unumquemque in officio proprio,
tam Sacerdotum videlicèt quàm Levitarum, ad holocau-
ſta, & pacifica, ut miniſtrarent & confiterentur, cane-
réntque in portis caſtrorum Domini. Pars autem regis 3
erat,ut de propria ejus ſubſtantia offerretur holocauſtum,
manè ſemper & veſperé. Sabbatis quoque, & Calen-
dis, & ſolennitatibus cæteris, ſicut ſcriptum eſt in lege
Moyſi. Præcepit etiam populo habitantium Jeruſalem, 4
ut darent partes Sacerdotibus, & Levitis, ut poſſent va-
care legi Domini. Quod cùm percrebruiſſet in auribus 5
multitudinis, plurimas obtulêre primitias filii Iſrael fru-
menti, vini, & olei, mellis quoque: & omnium, quæ
gignit humus, decimas obtulerunt. Sed & filii Iſrael 6
& Juda, qui habitabant in urbibus Juda, obtulerunt de-
cimas boum & ovium, decimáſque ſanctorum, quæ vo-
verant Domino Deo ſuo: atque univerſa portantes, fe-
cerunt acervos plurimos. Menſe tertio cœperunt acer- 7
vorum jacere fundamenta, & menſe ſeptimo comple-
verunt eos. Cúmque ingreſſi fuiſſent Ezechias & prin- 8
cipes ejus,viderunt acervos, & benedixerunt Domino ac
populo Iſrael. Interrogavítque Ezechias Sacerdotes & 9
Levitas, cur ita jacêrent acervi. Reſpondit illi Azarias 10
Sacerdos primus de ſtirpe Sadoc, dicens; Ex quo cœ-
perunt offerri primitiæ in domo Domini, comedimus, &
ſaturati ſumus, & remanſerunt plurima, eò quòd bene-
dixerit Dominus populo ſuo: reliquiarum autem copia
eſt iſta, quam cernis. Præcepit igitur Ezechias ut præ- 11
pararent horrea in domo Domini. Quod cùm feciſſent,
Intulerunt,tam primitias, quàm decimas, & quæcunque 12
voverant, fideliter. Fuit autem præfectus eorum Cho-
nenias Levita, & Semei frater ejus, ſecundus, Poſt 13
quem Jahiel, & Azarias, & Nahath, & Aſael, & Jeri-
moth, Jozabad quoque, & Eliel, & Jeſmachias, &
Mahath, & Banaias, præpoſiti ſub manibus Chone-
niæ, & Semei fratris ejus, ex imperio Ezechiæ regis &
Azariæ pontificis domûs Dei, ad quos omnia perti-
nebant. Core verò filius Jemna Levites & janitor 14
Orientalis portæ, præpoſitus erat iis quæ ſponte of-
ferebantur Domino, primitiiſque & conſecratis in
Sancta ſanctorum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܩܝܡ ܚܙܩܝܐ ܡܛܪܬܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܠܘܝܐ. ܥܠ ܡܛܪܬܗܘܢ. ܓܒܪ ܐܝܟ ܦܘܠܚܢܗ. 2
ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܥܠܘܬܐ ܘܡܫܡܠܝܬܐ. ܠܡܫܡܫܘ ܘܠܡܘܕܝܘ ܘܠܡܫܒܚܘ ܒܬܪܥܐ
ܕܡܪܝܐ. * ܘܝܗܒ ܡܠܟܐ ܡܢ ܢܟܣܘܗܝ. ܥܠܘܬܐ ܕܬܘܪܐ ܕܨܦܪܐ ܘܕܪܡܫܐ. ܘܥܠܘܬܐ 3
ܕܫܒܬܐ. ܘܕܪܝܫ ܝܪܚܐ ܘܕܥܐܕܐ. * ܘܐܡܪ ܠܥܡܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ. 4
ܘܐܡܪ ܠܐܝܣܪܝܠ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܠܡܬܠ ܙܕܩܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܠܘܝܐ. ܡܛܠ
ܕܚܝܠ ܐܢܘܢ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܟܕ ܐܣܓܝ ܦܬܓܡܐ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ 5
ܪܫܝܬܐ ܕܥܒܘܪܐ ܘܕܚܡܪܐ ܘܕܡܫܚܐ. ܘܡܢ ܒܥܝܪܗܘܢ. ܘܡܢ ܥܠܠܬܐ ܕܚܩܠܐ. ܘܚܕ ܡܢ
ܥܣܪܐ. ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܟܢܝܫ. * ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܝܗܘܕܐ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܒܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ. 6
ܐܦ ܗܢܘܢ ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܡܢ ܟܠܡܕܡ. ܘܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ
ܠܐܠܗܗܘܢ. ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܪܫܝܬܐ ܕܥܒܘܪܐ ܘܕܚܡܪܐ ܘܕܡܫܚܐ. ܘܡܢ
ܒܥܝܪܗܘܢ. ܘܡܢ ܥܠܠܬܐ ܕܚܩܠܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܩܕܫܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܪܝܐ ܠܐܠܗܗܘܢ. * ܘܒܝܪܚܐ ܬܠܝܬܝܐ. ܐܫܬܟܚܘ ܪܫܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܛܒ. ܘܒܝܪܚܐ 7
ܫܒܝܥܝܐ. ܢܣܒ ܚܙܩܝܐ ܘܦܠܓ ܐܢܝܢ ܠܟܗܢܐ ܘܠܠܘܝܐ. * ܘܚܙܐ ܚܙܩܝܐ ܘܪܘܪܒܢܐ 8
ܕܣܓܝܐܬܐ ܗܝ ܕܟܗܢܐ ܪܫܝܬܐ ܛܒ. ܘܒܪܟܘ ܠܡܪܝܐ. ܘܨܠܝܘ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܨܠܝ 9
ܚܙܩܝܐ ܥܠ ܟܗܢܐ ܘܥܠ ܠܘܝܐ. ܥܠ ܪܫܝܬܐ ܕܣܓܝܐܬܐ. * ܘܩܪܐ ܠܗ ܠܥܙܪܝܐ ܟܗܢܐ 10
ܪܒܐ ܡܢ ܒܝܬ ܨܕܘܩ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܝܛܐ ܠܟܘܢ ܪܫܝܬܐ ܗܕܐ ܠܡܐܟܠ.
ܡܛܠ ܕܐܬܝܬ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܟܘܠܘ ܘܣܒܥܘ. ܘܕܝܬܪ ܡܢܗ ܗܒܘ ܠܡܣܟܢܐ
ܘܠܡܚܝܠܐ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܒܪܟ ܠܥܡܗ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܗܢܐ ܣܘܓܐܐ. ܘܕܝܬܪ ܟܠܗ
ܠܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܝܗܒܘܗ. * ܘܐܡܪ ܚܙܩܝܐ ܠܡܛܝܒܘ ܬܘܢܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 11
ܘܐܛܝܒܘ. * ܘܐܥܠܘ ܪܫܝܬܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ. ܘܩܘܕܫܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܥܠܝܗܘܢ 12
ܐܝܬ ܗܘܐ ܫܠܝܛܐ. ܟܢܢܝܐ ܠܘܝܐ. ܘܫܡܥܝ ܐܚܘܗܝ ܬܢܝܢܐ. * ܘܢܚܐܝܠ. 13
ܘܥܘܙܝܐ. ܘܢܚܬ. ܘܥܣܐܝܠ. ܘܝܪܡܘܬ. ܘܝܘܙܒܪ. ܘܐܠܝܐܝܠ. ܘܫܡܟܝܐ. ܘܡܚܬ. ܘܒܢܝܐ
ܘܫܡܥܝܐ ܐܚܘܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܝܕܐ ܕܟܢܢܝܐ. ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ. ܘܕܥܙܪܝܐ ܪܒܒܝܬܗ ܕܡܠܟܐ. * ܘܩܪܝܐ ܒܪ ܝܡܝܢܐ ܠܘܝܐ. ܢܛܪ ܬܪܥܐ 14
ܡܕܢܚܝܐ. ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܠ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ.

Porrò Hezecia reſtituit excubias ſacerdotum 2
& Levitarum, per excubias eorum, quemque
pro officio ſuo: ſacerdotes *inquam* & Levi-
tas, holocauſta, & perfecta; ad miniſtran-
dum, gratias agendum, & laudandum in por-
ta Domini. Dedítque rex è propriis facul- 3
tatibus holocauſta boum matutina & veſper-
tina, & holocauſta ſabbathorum, neomenia-
rum, & feſtorum. Dixítque populo, quem- 4
admodum præſcriptum eſt in lege Domini;
dixit inquam Iſraelitis qui degebant in Je-
ruſalem, ut ſolverent jus ſacerdotum & Le-
vitarum: confirmavit enim eos *ad hoc* ex
lege Domini. Cúmque longum ſermonem 5
habuiſſet ad Iſraelitas, afferebant primitias
frumentorum, vinorum, & oleorum; & ex
animantibus ſuis, & ex proventibus agri;
decimas quoque confertim afferebant. Et 6
tam filii Iſraelis quàm Judæ, qui degebant
in civitatibus Judæ; ipſi quoque decimas af-
ferebant, *id eſt*, unam è denis quibuſque *re-
bus*; afferebant inquam, & offerebant Do-
mino Deo ſuo. Cúmque primitias frumenti,
vini, & olei acervatim afferrent; & ex ani-
mantibus ſuis & proventibus agri decimas
quoque afferrent; & Domino Deo ſuo con-
ſecrarent; Menſe tertio inventæ ſunt pri- 7
mitiæ quamplurimæ: menſe autem ſeptimo
accipiens *eas* Hezecia, diſtribuit eas inter
ſacerdotes & Levitas. Et videntes Hezecia 8
ac principes quòd permultæ eſſent illæ ſacer-
dotum primitiæ, benedixerunt Domino, &
oraverunt pro Iſraele: Oravítque Hezecia 9
pro ſacerdotibus & pro Levitis, propter pri-
mitias quæ plurimæ erant. Et accerſito A- 10
zariâ ſummo ſacerdote de familia Sadoci,
dixit eis; Licitum eſt vobis primitias iſtas
comedere, quoniam illatæ ſunt in domum
Domini: comedite ergò, & ſaturamini; &
quod ex iis ſupererit, date pauperibus &
egenis; quandoquidem benedixit Dominus
populo ſuo, & largitus eſt eis tantam abun-
dantiam: Quicquid ergò ſuperfuit, totum
dederunt populo Iſraelis. Edixit etiam He- 11
zecia ut pararentur cellæ in domo Domini,
& parârunt; Intulerúntque primitias, de- 12
cimas, & res conſecratas, cum fidelitate:
iiſque præerant Chanania Levita, & Semei
frater ejus ſecundus; Et Nehael, & Ozia, 13
Nahath, Aſael, Jermoth, Jozabar, Eliel, Se-
machia, Mathah, Benaia, & Semaia frater
ejus: hi omnes præpoſiti erant ſub manu
Chananiæ, juxta imperium Hezeciæ regis,
& Azariæ præfecti domûs regiæ. Caria ve- 14
rò filius Jeminæ, Levita, cuſtos portæ Orien-
talis, præpoſitus erat ſacrificiis Domini, &
Sancto ſanctorum:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν ἑαυ-
τοῦ λειτουργίαν, τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτη-
ρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν (ε) ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου
3 κυρίου. Καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις τὴν πρωϊνὴν καὶ
τὴν (ζ) δειλινὴν, καὶ ὁλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς
4 τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. Καὶ (η) εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ,
δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως (θ) κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου
5 κυρίου. Καὶ ὡς προσέταξε τὸν λόγον, (ι) ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἴνου, καὶ
ἐλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν (κ) γέννημα ἀγροῦ, καὶ ἐπιδέκατα (λ) πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγ-
6 καν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπι-
δέκατα μόσχων καὶ προβάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν τῷ κυρίῳ Θεῷ (μ) αὐτῶν· καὶ
7 εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς. Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν
8 (ν) τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν. Καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, (ξ) καὶ εἶδον
9 τοὺς σωροὺς, καὶ ηὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν
10 ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶ-
κον (ο) Σαδὼκ, καὶ εἶπεν, Ἐξ οὗ ἦρκται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ
ἐπίομεν καὶ (π) κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι κύριος (ρ) ηὐλόγησε τὸν λαὸν (σ) αὐτοῦ,
11 καὶ κατελίπομεν (τ) ἔτι τὸ πλῆθος τοῦτο. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἑτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον
12 κυρίου. καὶ ἡτοίμασαν. Καὶ (υ) ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει· καὶ ἐπ'
13 αὐτῶν ἐπιστάτης (φ) Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεῒ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος. Καὶ Ἰειὴλ,
καὶ (χ) Ὀζίας, καὶ Ναὲθ, καὶ Ἀσαὴλ, καὶ Ἱεριμὼθ, καὶ (ψ) Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἐλιὴλ, καὶ
ὁ Σαμαχία, καὶ Μαὰθ, καὶ Βαναίας, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ (ω) Χωνενίου καὶ Σεμεῒ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν (α) Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυ-
14 ρίου. Καὶ (β) Κορὴ ὁ τοῦ Ἰεμνὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς (γ) κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν (δ) δομά-
των, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων,

Et ordinavit Ezecias vices ſacerdotum, & Levitarum, & vices 2
cujuſque juxta ſuum miniſterium, ſacerdotibus, & Levitis, ad holo-
cauſtoſim, & ad ſacrificium ſalutaris, & ad laudandum, & con-
fitendum, & miniſtrandum in portis in (a) atriis domûs Domini.
Et portio regis de ſubſtantia ejus ad holocauſtoſes, matutinam, & 3
veſpertinam, & holocauſtoſes in ſabbata, & in Neomenias, & in
feſtivitates ſcriptas in lege Domini. Et (b) dixerunt populo, ha- 4
bitantibus in Hieruſalem, dare portionem ſacerdotum, & Levita-
rum, ut confortentur in miniſteria domûs Domini. Et poſtquàm 5
conſtituit (c) verbum, abundanter dedit Iſrael primitias frumenti,
& vini, & olei, & mellis: & omne genimen agri, & decimas
omnes in multitudine attulerunt filii Iſrael, & Juda. Et habi- 6
tantes in civitatibus Juda etiam ipſi attulerunt decimas vitulorum,
& ovium, & decimas (d) caprarum: & ſanctificaverunt Domi-
no Deo ſuo. Et intulerunt, & poſuerunt acervos acervos. In men- 7
ſe tertio cœperunt acervi fundari: & in menſe ſeptimo conſum-
mati ſunt. Et venit Ezecias, & principes, & viderunt acervos, 8
& benedixerunt Dominum, & populum ejus Iſrael. Et percun- 9
ctatus eſt Ezecias ſacerdotes, & Levitas ſuper acervis. Et dixit 10
ad eum Azarias ſacerdos princeps in domo Sadoc, & dixit; Ex
quo cœperunt primitiæ afferri in domum Domini; manducavimus,
& bibimus, & reliquimus uſque ad multitudinem: quoniam Do-
minus benedixit populum ſuum: (e) & reliquimus ad multitudinem
hanc. Et dixit Ezecias adhuc parare paſtophoria in domo Domini. 11
Et paraverunt. Et attulerunt illuc primitias, & decimas in fide: 12
& ſuper eos præſes Chonenias Levita, et Semei frater ejus ſucce-
dens, Et Jeiel, et Ozias, et Naeth, et Aſael, et Jerimoth, et Jo- 13
zabad, et Eliel, et Samachia, et Maath, et Banaias, et filii ejus
conſtituti per Chonenjam, et Semei fratrem ejus; ſicut ordinavit
Ezecias rex, et Azarias dux domûs Domini. Et Core filius Je- 14
mna Levita janitor ad Orientem ſuper dona ad dandum primiti-
as Domini, et ſancta ſanctorum,

MS. A. (ε) ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου (ζ) δειλινὴν, ὁλοκαυτώσεις εἰς σάββατα, (η) εἶπεν (θ) κατισχύσοισιν (ι) ἐπλεόνασαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (κ) γέννημα (λ) πάντα ἤνεγκαν εἰς πλῆθος οἱ (μ) ἑαυτῶν· (ν) τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ (ξ) καὶ εἰδόντες τοὺς (ο) Σαδὼκ, Ἐξ οὗ (π) κατελείπομεν, ὅτι (ρ) εὐλόγησεν (σ) ἑαυτοῦ, (τ) ἔτι τὸ (υ) εἰσήνεγκαν (φ) Χωχενίας (χ) Ὀζαζὰς, (ψ) Ἰωζαβὰθ, καὶ Ἰειὴλ, καὶ Σαμαχία, (ω) Χωχενίου (α) ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καὶ (β) Κωρὴ (γ) κατ' ἀνατολὰς (δ) * δωμάτων,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وأقام حزقيا على أوقات الكهنة كل رجل مثل عمله * للكهنة واللاويين للمذبح 2
ليخدموا ويشكروا ويسبحوا في باب الرب * وأعطى الملك من ماله ذبائح ثيرانا للغداة 3
وللمساء* وذبائح السبوت ورؤوس الشهور والأعياد * وقال للشعب * كما هو مكتوب في ناموس 4
الله اصنعوا* وقال للذين يسكنون أورشليم من إسرائيل أن يعطوا حق الكهنة واللاويين*
لأن به أومر في ناموس الله * وحين كثر الكلام على إسرائيل كانوا يجيبون واجبات 5
القمح والخمر والزيت * ومن البهائم والغلات التي من حقولهم واحدا من عشرة * وكانوا 6
يجيبون كبراء بني إسرائيل ويهوذا الذين كانوا يسكنون في ضياع يهوذا* وهم أيضا كانوا
يجيبون العشر واحدا من عشرة ويقربون لله إلههم * وكانوا يجيبون واجبات على واجبات
من القمح والخمر والزيت ومن الحيوان ومن غلات حقولهم واحدا من عشرة * وفي الشهر 7
الثالث وجدت واجبات كثيرة عظيمة * وفي الشهر السابع أخذها حزقيا * وقسمها على
الكهنة واللاويين * ونظر حزقيا أن واجبات الكهنة عظيمة جدا * وشكروا الله وباركوا 8
إله إسرائيل * وصلى حزقيا على الكهنة واللاويين * وعلى الواجبات التي كثرت * فقال 9 10
لهم عوزيا الكاهن الكبير الذي من بيت صادوق * حلال لكم هذه الواجبات أن
تأكلوها* لأنها لبيت الله دخلت* فكلوا واشبعوا وما فضل منها أعطوه للضعفاء والمساكين*
لأن الله بارك شعبه * وأعطاهم هذه البركة والكثرة * وما فضل منها أعطوه لإسرائيل
كله * فقال حزقيا * اصنعوا في بيت الله صفوفا * فصنعوا * وجاؤوا بالواجبات واحدا من 11 12
عشرة ومقدسات بالأمانة * وكان المحكمون عليها من بني لاوي * الكناني وشمعي
أخوه * وباحايل * وعوزيا * ونحات * وعاسوييل * ويرموث * ويوزافاد واليال* واسمخيوا وماناث* 13
وبنيا * وشمعيا أخوه * هؤلاء كلهم محكمون على يد الكناني مثل ما أمر حزقيا الملك*
وعزريو نقيه بيت الله * وقاريا بن يامنيا من بني لاوي يحفظ الباب الشرقي مما يلي 14
القرابين لله وقدس المقدسين*

Poſthæc deſtinavit Hezecia ad vices 2
ſacerdotales unumquenque ſecundùm
proprium munus; ſacerdotes & Levi-
tas ad altare, ut miniſtrarent, & gra-
tias laudéſque dicerent in foribus Do-
mini. Dedit quoque rex è facultatibus 3
ſuis victimas, nempe boves pro matu-
tino & veſpertino tempore, & victi-
mas ſabbathorum, principiorum menſi-
um, & feſtorum. Dixitque populo, 4
Prout ſcriptum eſt in lege Dei, facite:
iis autem Iſraelitis qui habitabant Je-
roſolymis, dixit ut ſolverent jus ſacer-
dotum & Levitarum, cùm id præci-
piatur in lege Dei. Et poſtquam lon- 5
gam habuit orationem ad Iſraelitas,
afferebant legitima tritici, vini, & o-
lei; & ex pecoribus & proventibus
agrorum ſuorum, unum ex decem. Af- 6
ferebant quoque magnates filiorum Iſ-
raelis & Judæ, qui commorabantur in
oppidis Judæ; ipſi quoque decimas af-
ferebant, unum ex decem, & offere-
bant Deo, Deo ſuo. Cùm ergò legiti-
ma acervatim afferrent ex tritico, vino,
& oleo; & ex pecoribus atque pro-
ventibus agrorum ſuorum, unum ex de-
cem: Menſe demum tertio inventa 7
fuerunt multa magnáque legitima; quæ
menſe ſeptimo accipiens Hezecia, diſtri-
buit inter ſacerdotes & Levitas. Videns 8
autem Hezecia quòd legitima ſacerdo-
tum eſſent admodum ingentia, gratias
egerunt Deo, & benedixerunt Deum
Iſraelis: Oravitque Hezecia pro ſa- 9
cerdotibus & Levitis, & pro legi-
timis quæ multa erant. Tum dixit 10
eis Ozia ſummus ſacerdos qui erat ex
familia Sadoci, Licet vobis comedere
legitima iſta, quandoquidem in domum
Dei ſunt ingreſſa: comedite ergò ea,
& ſaturamini; & quod ex iis ſuper-
erit, date tenuibus & pauperibus. De-
us enim benedixit populo ſuo, & lar-
gitus eſt eis tantam benedictionem &
abundantiam: quod ergò ex iis ſuper-
erit, totum date Iſraelitis. Quapro- 11
pter dixit Hezecia, Facite in domo Dei
ordines, & fecerunt: Intuleruntque 12
fideliter legitima, nempe decimas, &
res conſecratas; iiſque præerant ex fi-
liis Levi, Chanani & Semei frater
ejus, Nahael, Ozia, Nahath, Aſael, 13
Jermoth, Jozabar, Eliel, Semachio,
Mathah, Bania, & Semeia frater e-
jus: hi omnes erant præpoſiti ſub ma-
nu Chanani, prout mandaverat Hezecia
rex. Azaria tutor erat domûs Dei:
Carik verò Jaminæ filius, de filiis 14
Levi, cuſtodiebat portam Orientalem
contiguam ſacrificiis Dei & ſancto
ſanctorum.

dandum ad ,*fide in* ſacerdotum civitatibus in Secanjahu & ,Amariahu ,Semahjahu &,Jeſuah &,Miniamin & ,Heden ejus manum ad Et
וְעַל־־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת 15
omni ,ſupra & ,annorum trium filio à maſculis *eorum genealogizare* Præter .parvo ſic magno ſicut ,*diviſionibus in* ſuis fratribus
לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה לְכָל־ 16
genealogizare Et *.ſuæ diviſiones juxta* eorum *obſervationibus in* ,eorum *ſervitium in* ,*ejus die in diei verbo in* ,Domini domo in ingredienti
הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וְאֵת הִתְיַחֵשׂ 17
.ſuis diviſionibus in *ſuis obſervationibus in* ,ſupra & ,annorum viginti filio à,Levitarum &,ſuorũ patrum domum per ſacerdotum
הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃
ſe ſanctificabant eorum fide in quia*:concioni* omni ,eorum filiabus & ,eorum filiis & ,eorum uxoribus,eorum *jube cuncta in genealogizare* Et
וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי בֶאֱמוּנָתָם יִתְקַדְּשׁוּ־ 18
,nomina per ſunt nominati qui viri ,*civitate & civitate omni* in ,eorum urbium *ſuburbii agris* in ſacerdotibus Aharon filiis Et.ſanctitate
קֹדֶשׁ׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת 19
: Jehudah omni in Jechizchijahu *hoc ſicut* fecit Et .Levitis *in genealogizare omne ad* &,ſacerdotibus *in* ,maſculo omni partes *dandum ad*
לָתֵת מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם׃ וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה 20
,Dei domus *ſervitio* in cœpit quod ,opere omni in Et *.ſui Dei Domini facies ad veritatem* & ,rectum &,bonum fecit &
וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וּבְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל ׀ בַּעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים 21
.eſt proſperatus & ,fecit ſuo corde toto in ,ſuum Deum *quærendum ad* ,præcepto in & ,lege in &
וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ׃

CAP. XXXII. לב

civitates contra eſt caſtrametatus &,Jehudah in eſt ingreſſus &,Aſſur rex Sancherib venit ,horum veritatem & ,*verba* Poſt
אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים 1
contra bellum ad ejus facies & ,Sancherib venit quòd ,Jechizchijahu vidit Et .ſe ad eas *perrumpendum ad* ,dixit & : munitas
הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבִקְעָם אֵלָיו׃ וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה עַל־ 2
:civitatem extra qui ,fontium aquas *obturandum ad*,ſuis potentibus &,ſuis principibus cum conſilium iniit Et .Jeruſalaim
יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּוָּעַץ עִם־־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לִסְתּוֹם אֶת־מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר 3
, terræ medio in inundantem torrentem & ,fontes omnes *obturarunt* &,multus populus ſunt congregati Et.eum adjuverũt &
וַיַּעְזְרוּהוּ׃ וַיִּקָּבְצוּ עַם־רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ 4
,*diruptum* murum omnem ædificavit & ,eſt confortatus Et ?multas aquas invenient &,Aſſur reges venient quid Ut :dicendo
לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ מַיִם רַבִּים׃ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה 5
,multitudinẽ in *miſſile* fecit & ,David urbem Millo roboravit & : alium murum forinſecus & ,turres *ſuper aſcendere fecit &*
וַיַּעַל עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב
ad eſt locutus &,civitatis portæ plateam ad ,ſe ad eos congregavit &:populum ſuper bellorum principes *dedit* Et .clypeos &
וּמָגִנִּים׃ וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־ 6
univerſæ *faciebus* à & ,Aſſur regis *faciebus à conſternemini* ne & ,timeatis ne ,roboremini & Confortamini :dicendo , eorum cor
לְבָבָם לֵאמֹר׃ חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־ 7
.illo cum *præ multa* nobiſcum quia ,eo cum quæ ,*turbæ*
הֶהָמוֹן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

Et ſub cura ejus Eden, & Benjamin, Jeſue, & Semeias, 15
Amarias quoque & Sechenias, in civitatibus Sacerdotũ,
ut fideliter diſtribuerent fratribus ſuis partes, minoribus
atque majoribus : Exceptis maribus ab annis tribus & 16
ſuprà, cunctis qui ingrediebantur templum Domini, &
quidquid per ſingulos dies conducebat in miniſterio, at-
que obſervationibus juxta diviſiones ſuas, Sacerdotibus 17
per familias, & Levitis à vigeſimo anno & ſuprà per or-
dines & turmas ſuas, Univerſæque multitudini, tam u- 18
xoribus, quàm liberis eorũ utriuſque ſexûs, fideliter cibi,
de his quæ ſanctificata fuerant, præbebantur. Sed & fi- 19
liorum Aaron per agros, & ſuburbana urbium ſingularũ,
diſpoſiti erant viri, qui partes diſtribuerent univerſo ſexui
maſculino de Sacerdotibus & Levitis. Fecit ergò Eze- 20
chias univerſa quæ diximus in omni Juda : operatúſque
eſt bonum & rectum & verum, coram Domino Deo ſuo,
In univerſa cultura miniſterii domûs Dñi, juxta legem & 21
ceremonias, volens requirere Deum ſuum in toto corde
ſuo : fecítque & proſperatus eſt.

CAP. XXXII.

Poſt quæ & hujuſcemodi veritaté, venit Sennacherib 1
rex Aſſyriorũ, & ingreſſus Judã, obſedit civitates muni-
tas, volens eas capere. Quod cùm vidiſſet Ezechias, ve- 2
niſſe ſcilicèt Sennacherib, & totum belli impetum verti
contra Jeruſalem, Inito cum principibus conſilio, viríſq; 3
fortiſſimis, ut obturarent capita fontium, qui erant extra
urbem: & hoc omnium decernente ſententiâ, Congrega- 4
vit plurimam multitudinem, & obturaverunt cunctos fon-
tes, & rivum qui fluebat in medio terræ, dicentes; Ne ve-
niant reges Aſſyriorum, & inveniant aquarum abundan-
tiam. Ædificavit quoque, agens induſtriè, omnem mu- 5
rum, qui fuerat diſſipatus, et extruxit turres deſupèr, & fo-
rinſecùs alterum murum: inſtauravítque Mello in civitate
David, et fecit univerſi generis armaturã et clypeos: Con- 6
ſtituítque principes bellatorũ in exercitu : & convocavit
univerſos in platea portæ civitatis, ac locutus eſt ad cor
eorum dicens; Viriliter agite, et confortamini : nolite 7
timere, nec paveatis regem Aſſyriorum, & univerſam
multitudinem, quæ eſt cum eo : multò enim plures no-
biſcum ſunt, quàm cum illo.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܠܗ ܡܫܬܡܥܝܢ ܗܘܘ ܐܕܘܢ ܘܒܢܝܡܝܢ. ܘܝܫܘܥ ܘܫܡܥܝܐ. ܘܐܡܘܪܝܐ. ܘܫܟܢܝܐ ܒܩܘܪܝܐ 15
ܕܟܗܢܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܠܡܬܠ ܠܐܚܝܗܘܢ ܦܠܓܘܬܐ. ܪܒܐ ܐܝܟ ܙܥܘܪܐ. * ܠܒܪ ܡܢ ܕܙܕܩ. 16
ܠܕܟܪܐ ܡܢ ܒܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܠܟܠܡܢ ܕܥܐܠ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܣܘܥܕܢ ܝܘܡ 17
ܒܝܘܡܗ. ܒܦܘܠܚܢܗܘܢ. ܒܡܛܪܬܗܘܢ. ܒܦܠܓܘܬܗܘܢ. ܘܡܫܚܐ ܘܚܡܪܐ ܡܬܝܗܒ
ܠܟܗܢܐ ܘܠܠܘܝܐ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܒܡܛܪܬܗܘܢ
ܒܦܠܓܘܬܗܘܢ. * ܘܡܫܚܐ ܡܬܝܗܒ ܠܫܪܓܝܗܘܢ. ܘܠܢܫܝܗܘܢ. ܘܠܒܢܝܗܘܢ 18
ܘܠܒܢܬܗܘܢ. ܘܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܩܕܫܝܢ ܗܘܘ. * ܡܛܠ 19
ܕܩܕܝܫܝܢ ܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܩܕܝܫ ܗܘܐ ܒܣܪܗܘܢ. ܘܠܘܬ ܢܫܐ ܠܐ ܡܬܩܪܒܝܢ
ܗܘܘ. ܘܡܬܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠ ܩܪܝܐ ܘܩܪܝܐ ܓܒܪܐ ܕܝܕܝܥܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ. ܕܢܬܠܘܢ
ܕܝܢܐ. ܠܟܠ ܕܟܪܐ ܕܐܝܬ ܒܟܗܢܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܕܠܘܝܐ. * ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ ܚܙܩܝܐ 20
ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܥܒܕ ܕܛܒ ܘܬܪܝܨ. ܘܗܠܟ ܒܟܐܢܘܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܒܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ 21
ܕܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܢܡܘܣܐ ܘܒܦܘܩܕܢܐ. ܠܡܒܥܐ ܠܐܠܗܗ ܒܟܠܗ
ܠܒܗ. ܥܒܕ ܘܐܨܠܚ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܒ * * ܒܬܪ ܡܠܐ ܗܠܝܢ 1
ܘܩܘܫܬܐ ܕܥܒܕ ܚܙܩܝܐ. ܐܬܐ ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܫܪܐ ܥܠ ܝܗܘܕ. ܥܠ ܚܨܢܐ
ܚܣܝܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܒܢܝ ܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܩܒܠܘ ܝܡܝܢܐ. ܘܬܘ ܠܘܬܝ. * ܘܚܙܐ ܚܙܩܝܐ ܕܐܬܐ 2
ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܚܝܠܘܬܗ. ܠܡܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܐܬܡܠܟ ܥܡ 3
ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܘܥܡ ܓܢܒܪܘܗܝ. ܠܡܣܟܪ ܡܝܐ ܕܡܥܝܢܬܐ ܕܐܝܬ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ.
ܘܥܕܪܘܗܝ ܪܘܪܒܢܘܗܝ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܡܐ ܕܝܣܪܝܠ ܟܢܫܐ ܪܒܐ. ܘܣܟܪܘ 4
ܟܠܗܘܢ ܡܥܝܢܬܐ ܘܢܚܠܐ ܪܘܪܒܐ ܕܐܝܬ ܒܓܘ ܐܪܥܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ.
ܕܠܡܐ ܢܐܬܐ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܢܫܟܚܘܢ ܡܝܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܐܬܚܝܠܘ ܘܒܢܘ 5
ܫܘܪܐ ܠܘܩܒܠ ܫܘܪܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܢܛܡܘܢ ܚܦܘܪܬܐ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ. ܘܥܒܕ ܚܙܩܝܐ
ܙܝܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܬܪܣܐ ܘܪܘܡܚܐ. * ܘܐܩܝܡ ܓܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ ܥܠ ܥܡܐ. ܚܕ 6
ܥܠ ܥܣܪܐ. ܘܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ. ܠܫܘܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܠܠ ܥܡ ܟܠܗܘܢ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. * ܐܬܚܝܠܘ ܘܐܬܟܬܫܘ. ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܘܠܐ ܬܙܘܥܘܢ. ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ 7
ܕܐܬܘܪ. ܘܡܢ ܩܕܡ ܚܝܠܘܬܐ ܕܐܬܘ ܥܡܗ. ܥܡܢ ܕܝܢ ܣܓܝܐܝܢ ܡܢ ܕܥܡܗ.

Eíque fideliter obſequebantur Adon, & 15
Benjamen, Ieſus, Semaia, Amuria, & Secha-
nia in civitatibus ſacerdotum, dando fratri-
bus ſuis diſtributiones, magno æquè ac par-
vo, (Præter id quod debebatur) maſculo 16
cuilibet à nato tres annos & deinceps, omni
ingredienti domum Domini. Et demenſum 17
cujuſlibet diei, pro officio, excubiis, & por-
tionibus eorum, necnon oleum & vinum,
dabatur ſacerdotibus atque Levitis per fa-
milias eorum paternas, à nato viginti annos
& deinceps, ſecundùm excubias eorum, &
portiones eorum. Oleum quoque dabatur 18
laternis eorum, uxoribus, filiis, & filiabus
eorum, toti denique populo Iſraelitico qui
fideliter ſe ſanctificabant. Quoniam verò 19
ſancti erant filii Aharonis, ſanctæ erant car-
nes eorum, & ad mulieres non accedebant;
cicumibant per ſingulas civitates viri quidam
quorum nota ſunt nomina, ut jus rèdderent
cuique mari inter ſacerdotes exiſtenti, &
omnibus familiis Levitarum. Sic fecit He- 20
zecia in toto Iuda, fecítque quod bonum &
rectum erat, & juſtè ambulavit coram Do-
mino. In omnibus operibus ſuis quæ cœpe- 21
rat facere in domo Domini, & in lege, atque
præcepto; quærens Deum ſuum toto corde
ſuo, fecit, & proſperè ceſſit.

CAP. XXXII.

Poſt res iſtas & æquitatem quam præſtite- 1
rat Hezecia, venit Sanherib rex Athur, poſi-
tíſque caſtris adverſùs Judæ propugnacula
munitiſſima, dicebat habitatoribus eorum,
Suſcipite dexteram, & venite ad me. Videns 2
autem Hezecia quòd veniſſet Sanherib rex
Athur cum copiis ſuis ad oppugnandum Je-
ruſalem, Conſilium inivit cum principibus 3
heroibus ſuis de obturandis aquis fontium
qui erant extra urbem. Opem ergò tulerunt
ei principes ejus, Et populus Iſraeliticus in- 4
genti multitudine congregatus, obturârunt
omnes fontes & torrentes magnos qui erant
in medio regionis. Dicebant enim, Ne fortè
veniat rex Athur, & invenientes aquas mul-
tas, Corroborent ſeſe, & ædificent murum 5
alium adverſùs murum *noſtrum*, obturéntq;
foſſas quas fecerat David. Fecit quoque He-
zecia arma multa, & clypeos, ac lanceas :
Et conſtituit viros bellicoſos ſuper populum, 6
unum ſuper denos quoſque : iiſque ad ſe con-
gregatis in plateam civitatis, locutus eſt cum
omnibus, & dixit eis; Forti animo eſtote, 7
& pugnate; & ne timeatis, neque formide-
tis regem Athur neque copias quæ venerunt
cum eo : nobiſcum enim plures habemus
quàm ii quos habet ſecum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Διὰ χειρὸς Ὀδὸμ, καὶ Βενιαμὶν, καὶ (ε) Ἰησοῦς, ϗ Σεμεῒ, ϗ (ζ) Ἀμαρίας, ϗ Σεχονίας, διὰ χειρὸς
τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν (η) ϗ τὸν
16 μικρὸν, Ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς ϗ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον
17 κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργείαν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν. Οὗτος ὁ καταλοχισμὸς
τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατριῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς
18 ϗ ἐπάνω ἐν διατάξει, (θ) Ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν ϗ θυγατέρων αὐτῶν εἰς
19 (ι) πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει (κ) ἥγνισαν τὸ ἅγιον. Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, ϗ οἱ ἀπὸ
τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει ϗ πόλει ἄνδρες οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ
20 ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, ϗ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας
21 ἐν παντὶ Ἰούδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν ϗ τὸ εὐθὲς (λ) ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐν παντὶ
ἔργῳ (μ) ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε
τὸν θεὸν (ν) αὐτοῦ ἐξ ὅλης (ξ) ψυχῆς αὐτοῦ, ϗ ἐποίησε, καὶ εὐοδώθη.

(f) Per manum Odom, & Benjamin, & Jeſus, & Semei, & Amarias, 15
& Sechonias (g) per manum ſacerdotum in fide, ad dandum
fratribus ſuis ſecundùm vices, juxta magnum, & parvum,
(Præter fœturam maſculinorum à triennio, & ſuprà) omni ingredienti 16
in domum Domini, in verbo dierum in die ad miniſterium vicibus
ordinationis ſuæ. Hæc diſtributio ſacerdotum ſecundùm domos 17
patriarum: & Levitæ in vicibus ſuis à vigeſimo anno, & ſuprà,
in ordinatione, (h) Ad diſtribuendum in omni fœtura filiorum 18
ſuorum, & filiarum ſuarum, in omnem multitudinem: quoniam
in fide purificaverant ſanctum. Filiis (i) Aaron fungentibus ſacerdotio, 19
& qui de civitatibus eorum in omni civitate, & civitate, viri,
qui nominati ſunt in nomine, ad dandum partem omni maſculino in
ſacerdotibus, & omni adnumerato in Levitis. Et fecit ſic Ezechias in 20
omni Juda, & fecit bonum, & (k) rectum coram Domino Deo
ſuo. Et in omni opere, quod cœpit in opificio in domo Domini, & 1
in lege, & in præceptis exquiſivit Deum ſuum ex tota anima ſua: & fecit, & proſperatus eſt.

MS.A. Ἰησοῦ, (ζ) Μαρίας, (η) καὶ κατὰ τὸν (θ) Ἐν καταλοχίαις ἐν πάσῃ (ι) πᾶν τὸ πλῆθος, (κ) ἥγνισαν τὸν ἅγιον. (λ) ἐναντίον κυρίου (μ) ἐν ᾧ (ν) ἑαυτοῦ (ξ) τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐποίησεν

ΚΕΦ. λβ'.

1 ΚΑὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ϗ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθεν Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν
ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις, ϗ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς.
2 Καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἥκει Σενναχηρὶμ, (α) καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.
3 Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων (β) αὐτοῦ ϗ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ
4 ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. Καὶ συνήγαγε λαὸν πολὺν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα
τῶν πηγῶν, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων, Μὴ ἔλθῃ (γ) βασιλεὺς
5 Ἀσσοὺρ, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολὺ, καὶ κατισχύσῃ. Καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, ϗ ᾠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος
τὸ (δ) κατεσκαμμένον, καὶ πύργους, καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα (ε)
6 τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. Καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαὸν,
καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν (ζ) ἐπὶ τὴν πλατεῖαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ
7 (η) καρδίαν αὐτῶν, λέγων, Ἰσχύσατε καὶ (θ) ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου
βασιλέως Ἀσσοὺρ, ϗ ἀπὸ προσώπου (ι) παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἢ (κ) μετ' αὐτοῦ.

CAP. XXXII.

ET poſt verba hæc, & veritatem hanc, venit Sennacherim rex Aſſyriorum; 1
& venit ſuper Judam: & caſtrametatus eſt ſuper civitates muratas; & dixit capi eas. Et vidit Ezechias, quia venit Sennacherim, 2
& facies ejus ad bellandum ſuper Hieruſalem. Et iniit conſilium 3
cum ſenioribus ſuis, & potentibus, obſtruere aquas fontium, quæ
erant extra civitatem: & ſimul confortaverunt eum. Et congregavit 4
populum multum, & obſtruxit aquas fontium, et fluvium
diſtinguentem per civitatem, dicens; Ne veniat rex Aſſur,
& inveniat aquam multam, (a) & confortetur. Et confortatus eſt 5
Ezechias, & ædificavit omnem murum dirutum, & turres, & foris
antemurale aliud: & firmavit plenitudinem civitatis David, & apparavit
arma multa. Et poſuit principes belli ſuper populum, & 6
congregati ſunt ad eum ſuper plateam portæ vallis, & locutus eſt ad
cor eorum, dicens; Confortamini, & viriliter agite, & ne timeatis, 7
neque paveatis à facie regis Aſſur, et à facie univerſæ gentis, quæ
cum eo: quoniam nobiſcum plures, quàm cum eo.

MS.A. (α) κατὰ πρόσωπον (β) ἑαυτοῦ καὶ δυνατῶν, (γ) ὁ βασιλεὺς (δ) κατεσπασμένον, (ε) πόλεως (ζ) εἰς τὴν (η) τὴν καρδίαν (θ) ἀνδρίζεσθαι, μὴ πτοηθῆτε ἀπὸ (ι) παντὸς ἔθνους (κ) μετ' αὐτοῦ. * βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * وكانوا يطيعون عادون * وبنيامين * ويسوع * وشمعيا * وامريا * وشكنيا في ضياع الكهنة
16 موكلين على اعطاء اخوتهم القسم * الكبير مثل الصغير * وليعطوا الذكور من ابناء
17 ثلاثة سنين الى فوق * لكل من يدخل بيت الله * حسابهم يوم بيوم * وانصبتهم في
كل يوم * زيت وخمر يعطا للكهنة واللاويين لبيوت اباءهم من اولاد عشرين سنة الى
18 فوق * من اوقافهم ومن مناصفاتهم * والزيت يعطي لجميعهم * ولنسائهم ولبنيهم وبناتهم
19 ولكل امة بني اسرائيل الذين في الامانة مقدسون * لان بني هرون كانوا مقدسين
الاجساد * ولم يكونوا يقربوا النساء * بل كانوا يدورون من ضيعة الى ضيعة رجال
20 معروفو الاسماء * ويعطون * الواجبات لكل رجل في الكهنة وكل اللاويين * وصنع حزقيا
21 ذلك في ساير يهوذا * وعمل جميلا * ومشي بالحق بين يدي الله * في كل الاعمال التي ابتداء
ان يعمل في بيت الله * وفي الناموس والوصايا * وطلب الله الهه بكل قلبه * وعمل
واصلح *

* Obtemperabant etiam eidem præcepto Addon, Benjamin, Jeſus, Semeia, Amaria, & Sechania, quibus & demandata fuerat in oppidis ſacerdotum cura diſtribuendi partes fratribus ſuis, ut majori, ita minori: Et ut darent maſculis, ab annos tres nato & ſuprà, omni ingredienti domum Dei, Dimenſum eorum diurnum, & partes eorum per ſingulos dies. Oleum & vinum dabatur ſacerdotibus & Levitis per domos eorum paternas, à natis annos viginti & ultrà, ex demenſis & partibus eorum: Oleum autem dabatur non ſolùm iis omnibus, ſed & uxoribus, & filiis atque filiabus eorum, totique turbæ filiorum Iſraelis qui erant in rei veritate ſancti. Nam filii Haronis erant ſancti corporibus ita ut non tangerent mulieres; ſed oppidatim circumeuntes viri quidam celebris nominis, diſtribuebant legitima omnibus viris ſacerdotibus, omnibúſque Levitis. Hoc idem præſtitit Hezecia in toto Juda, rectéque ſe geſſit, & ſincerè ambulavit coram Deo. In cunctis operibus quæ facienda ſuſcepit in domo Dei, in lege, & præceptis: quæſivit Deum, Deum ſuum toto corde ſuo: fecit, et proſperatus eſt.

15 16 17 18 19 20 21

* الفصل الثاني والثلثون *

1 * وبعد ذلك جاء سنحاريب ملك الموصل بجيش عظيم على يهوذا وعلى حصون عظيمة *
2 وقال لسكانها * اقبلوا مني وتعالوا الي * فنظر حزقيا ان سنحريب ملك الموصل قد جاء
3 وساير جيوشه للحرب على اوروشليم * فشاور هو وعظماوه وجبابرته في ردم ماء العيون
4 التي برا من المدينة * فاطاعوه كبراوه * واجتمع الشعب وغطوا العيون والاودية العظيمة
5 التي في جوف الارض * لانهم قالوا * لا يكون ملك الموصل يجي فيجد ماء * فبني
برجا جانب السور * وايضا ينجسون مجاري المياه * وصنع حزقيا سلاحا كثيرا وتراسا ورماحا *
6 * واقام رجالا يصنعون الحرب على الامة * واحدا على العشرة * وجمعهم اليه الى عند مجمع
7 المدينة * وكلمهم وقال لهم * تعظموا وخاصموا * ولا تخافوا ولا تفزعوا من قدام ملك
الموصل * فان معنا نحن اكثر مما معهم *

CAP. XXXII.

* Poſt hæc venit Sanherib rex Muſel ingenti cum exercitu contra Judam & contra munitas arces, dixitque incolis earum, Acquieſcite mihi, & venite ad me. 1 Videns ergò Hezecia veniſſe jam Sanherib regem Muſel cum univerſis copiis ſuis pugnaturum contra Jeruſalem, 2 Conſilium inivit cum magnatibus & heroibus ſuis de obturandis aquis fontium qui erant extra urbem: & obtemperaverunt ei magnates ejus. 3 Quare coacto populo, obturârunt fontes & fluvios magnos qui erant in centro terræ: Dicebant enim, Ne veniens rex Muſel reperiat aquam, 4 Extruatque propugnaculum prope murum, vel etiam polluant alveos aquarum. Deinde fabricavit Hezecia arma permulta, et clypeos, & lanceas: 5 Præfecitque populo viros belligeros, unum denis quibuſque: tum convocans eos ad ſe ad comitium urbis, allocutus eſt eos dicens; 6 Confortamini, et dimicate; et ne metuatis, neque formidetis regem Muſel; quia nobiſcum plures ſunt quàm cum ipſis. 7

דברי הימים ב:לב

super populus *sunt innixi* Et .nostra bella *pugnandum ad* & ,nos *juvandũ ad* ,noster De' Dominus nobiscum & ,carnis brachiũ ipso Cum
עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־ 8
ipse Et .Jerusalaim in suos servos Assur rex Sancherib misit hac Post .Jehudah regis Jechizchijahu verba
דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיְמָה וְהוּא 9
: dicendo ,Jerusalaim in qui Jehudah omnem ad & ,Jehudah regem Jechizchijahu ad;illo cũ ej' potestas omnis &,Lachis contra
עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם לֵאמֹר׃
Jechizchijahu Nonne ? Jerusalaim in obsidione in *sedentes &* ,*confidentes vos quod* Super : Assur rex Sancherib dixit Sic
כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלִָם׃ הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ 10 11
? Assur regis *vola* è nos eruet noster Deus Dominus :dicendo ,siti in & ,fame in moriendũ ad vos *dandum ad* ,vos *incitans*
מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
altaris facies Ad : dicendo ,Jerusalaim & ,Jehudah ipsi dixit & ,ejus altaria & ,ejus excelsa removit Jechizchijahu ipse Nonne
הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ 12
? terrarum populis omnibus mei patres & ,ego feci quid ,*cognoscetis* Nonne ? suffietis illud super & ,*vos incurvabitis unius*
אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תַּקְטִירוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתַי לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת 13
,istarum gentium deos universos inter Quis ? mea manu è suam terram eruere terrarum gentium dii potuerunt *valendo an*
הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה 14
vos eruere vester Deus possit ut ,mea manu è suum populum eruere potuerit qui,mei patres *exterminio deleverunt* quas
אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם
poterit non *Quia* .ei credatis ne & ,*hæc sicut vos* incitet ne & ,Chizchijahu vos seducat ne nunc Et ? mea manu è
מִיָּדִי׃ וְעַתָּה אַל־יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל 15
vos *eruent non vester Deus quia etiam* ,meorum patrum manu è &,mea manu è suum populũ eruere regnum & gens omnis ,deus omnis
כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם
scripsit epistolas Et .ejus servum Jechizchijahu contra & ,Deum Dominum contra ejus servi sunt locuti adhuc Et ? mea manu è
מִיָּדִי׃ וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ וּסְפָרִים כָּתַב 16 17
eruerunt non qui ,terrarum Gentium dii Sicut : dicendo ,eum contra dicendo & ,Israel Deum Dominum afficiendo probris
לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ
Jehudaicè magna voce in clamaverunt Et .mea manu è suum populum Jehizchijahu Deus eruet non sic ,mea manu è suum populum
עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית 18
sunt locuti Et .civitatem caperent ut ,*eos turbandum ad* & ,*eos timere faciendũ ad* ,murum super qui Jerusalaim populũ contra
עַל־עַם יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃ וַיְדַבְּרוּ 19
filius Jesahiahu & ,rex Jechizchijahu oravit Et .hominis manuum opus ,terræ populorum deos contra sicut,Jerusalaim Deum *ad*
אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלִַם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ בֶן־ 20
,ducem & ,*virtutis* potentem omnem excidit & ,angelum Dominus misit Et .cœlos ad sunt vociferati & :hoc *super* propheta Amos
אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד 21
egressi & ,sui Dei domum est ingressus & ; suam terram in *facierum pudore in* est reversusq; :Assur regis *castrametatione* in principem &
וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵו
.gladio in eum *corruere fecerunt* ibi ,ejus *viscera*
מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב׃

Versio VULG. LAT.

Cum illo enim eſt brachiũ carneũ : nobiſcũ Dñs Deus 8
noſter, qui auxiliator eſt noſter, pugnátque pro nobis.
Confortatúſq; eſt popul⁹ hujuſcemodi verbis Ezechiæ regis
Juda. Quæ poſtquàm geſta ſunt, miſit Sennacherib rex 9
Aſſyriorũ ſervos ſuos in Jeruſalẽ (ipſe enim cum univerſo
exercitu obſidebat Lachis) ad Ezechiam regẽ Juda, & ad
omnẽ populum qui erat in urbe, dicens; Hæc dicit Sennacherib 10
rex Aſſyriorũ, In quo habentes fiduciã ſedetis
obſeſſi in Jeruſalẽ? Num Ezechias decipit vos, ut tradat 11
morti in fame & ſiti, affirmans quòd Dñs Deus veſter liberet
vos de manu regis Aſſyriorũ? Numquid non iſte eſt 12
Ezechias, qui deſtruxit excelſa illius, & altaria, & præcepit
Juda & Jeruſalẽ, dicens; Corã altari uno adorabitis, &
in ipſo comburetis incenſũ? An ignoratis quæ ego fecerim, 13
& patres mei, cunctis terrarũ populis? numquid prævaluerunt
dii gentiũ, omniúmque terrarũ, liberare regionem
ſuã de manu mea? Quis eſt de univerſis diis gentiũ 14
quas vaſtaverũt patres mei, qui potuerit eruere populum
ſuum de manu mea, ut poſſit etiam Deus veſter eruere vos
de hac manu? Non vos ergò decipiat Ezechias, nec vanâ 15
pſuaſione deludat, neque credatis ei. Si enim nullus potuit
deus cunctarũ gentiũ atque regnorũ liberare populũ ſuũ
de manu mea, & de manu patrũ meorũ, conſequenter nec
Deus veſter poterit eruere vos de manu mea. Sed & alia 16
multa locuti ſunt ſervi ejus contra Dñm Deum, & contra
Ezechiam ſervum ejus. Epiſtolas quoque ſcripſit plenas 17
blaſphemiæ in Dñm Deum Iſrael, & locutus eſt adverſus
eum; Sicut dii gentium cæterarũ non potuerunt liberare
populũ ſuum de manu ſua, ſic et Deus Ezechiæ eruere non
poterit populum ſuum de manu iſta. Inſupèr & clamore 18
magno, linguâ Judaicâ, contra populum qui ſedebat in
muris Jeruſalem, perſonabat, ut terreret eos, & caperet
civitatem. Locutúſque eſt contra Deum Jeruſalem, ſicut 19
adverſùm deos populorum terræ, opera manuum hominum.
Oraverunt igitur, Ezechias rex, & Iſaias filius 20
Amos prophetes, adverſùm hanc blaſphemiam, ac vociferati
ſunt uſque in cœlum. Et miſit Dominus angelum, 21
qui percuſſit omnem virum robuſtum, & bellatorem, &
principem exercitûs regis Aſſyriorum : reverſúſque eſt
cum ignominia in terram ſuam. Cúmque ingreſſus eſſet
domum dei ſui, filii qui egreſſi fuerant de utero ejus,
interfecerunt eum gladio.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܥܡܗ ܚܝܠܐ ܕܒܣܪܐ. ܥܡܢ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܕܢܥܕܪܢ ܘܢܬܟܬܫ ܒܩܪܒܢ. ܘܐܬܠܒܒ 8
ܥܡܐ ܗܟܢܐ. ܡܛܠ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. * ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܫܕܪ 9
ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܠܪܒܫܩܐ. ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܒܕܘܗܝ ܥܡܗ. ܘܗܘ ܫܪܐ ܗܘܐ ܥܠ
ܠܟܝܫ ܘܫܠܝܛܢܘܗܝ ܥܡܗ. ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܥܠ ܡܢ ܬܘܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܝܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ 10
ܒܡܚܒܘܫܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܗܘ ܚܙܩܝܐ ܡܛܥܐ ܠܟܘܢ. ܠܡܫܠܡܘܬܟܘܢ ܠܡܘܬܐ 11
ܒܟܦܢܐ ܘܒܨܗܝܐ. ܘܡܛܥܐ ܠܟܘܢ. ܘܐܡܪ. ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܢܦܨܝܢ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ
ܕܐܬܘܪ. * ܐܝܟܘ ܚܙܩܝܐ. ܕܥܒܪ ܒܝܬ ܦܘܠܚܢܐ ܘܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܘܠܡܥܡܪܢܝܗ 12
ܕܐܘܪܫܠܡ. ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܚܕ ܬܣܓܕܘܢ. ܘܥܠܘܗܝ ܬܣܩܘܢ ܒܣܡܐ. * ܘܕܠܡܐ ܝܕܝܥ 13
ܠܟܘܢ ܕܡܐ ܕܥܒܕܬ ܐܢܐ ܘܐܒܗܝ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܐܠܗܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ
ܗܠܝܢ. ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܡܢܘ ܗܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܠܗܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ 14
ܗܠܝܢ ܕܚܪܒܘ ܐܒܗܝ. ܕܐܫܟܚ ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܘܗܫܐ ܠܐ 15
ܢܛܥܝܟܘܢ ܚܙܩܝܐ. ܘܠܐ ܢܬܟܠܟܘܢ ܥܠ ܗܕܐ. ܘܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢܝܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ
ܐܠܗܟܘܢ ܠܡܦܨܝܘܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܨܝܘ
ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܐܒܗܝ. ܐܦ ܐܠܗܟܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܨܝܘܬܟܘܢ
ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܗܠܝܢ ܡܠܠܘ ܥܒܕܘܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܕܡ ܚܙܩܝܐ 16
ܥܒܕܗ. * ܘܟܬܒ ܐܓܪܬܐ ܠܡܚܣܕܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܡܐܡܪ ܠܗ ܠܥܡܐ 17
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܐܠܗܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܘܩܪܘ 18
ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܒܠܫܢܐ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܥܡܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܕܢܕܚܠܘܢ ܐܢܘܢ.
ܘܢܒܗܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܢܐܚܕܘܢ ܫܘܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. * ܘܡܠܠܘ ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. 19
ܘܥܠ ܐܠܗܐ ܕܡܬܩܪܐ ܐܘܪܫܠܡ. ܕܗܘ ܢܦܪܘܥ ܐܢܘܢ ܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ. * ܘܨܠܝ ܚܙܩܝܐ 20
ܘܐܫܥܝܐ ܒܪ ܐܡܘܨ ܢܒܝܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ. ܘܫܡܥ ܩܠܐ ܕܨܠܘܬܗܘܢ ܡܪܝܐ. * ܘܫܕܪ ܡܪܝܐ 21
ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܩܛܠ ܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܝ ܚܝܠܐ. ܘܡܠܟܐ ܘܫܠܝܛܢܐ ܕܗܘܘ
ܒܡܫܪܝܬܗ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܗܦܟ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܒܒܗܬܬܐ ܕܐܦܘܗܝ ܠܡܕܝܢܬܗ.
ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܐܠܗܘܗܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܥܘܗܝ. ܬܡܢ ܩܛܠܘܗܝ ܒܣܝܦܐ.

Secum habet exercitum carneum, nobiſcum 8
verò habemus Dominum Deum noſtrum, qui
nobis erit auxilio, & pugnabit in certamine
noſtro: ſic animoſus factus eſt populus propter
ſermones Hezeciæ regis Judæorum. Poſt hæc 9
miſit Sanherib rex Athur Rabſacem, qui veniens
Jeroſolymam ſtipatus ſervis ſuis (illo
interim obſidente Lachis unà cum ſuis principibus)
contra omnes Judæos qui erant in Jeruſalem,
dixit eis : Sic dicit Sanherib rex Athur, 10
Cuinam confiditis, quòd in carcere ſedetis
intra Jeruſalem? Iſte Hezecia ſeducit 11
vos, ut tradet vos ad hoc ut moriamini fame
& ſiti : ſeducit, inquam, vos dicens; Dominus
Deus noſter liberabit nos è manibus regis Athur.
Ubinam eſt Hezecia qui ablatis excelſis 12
& aris, dixit domui Judæ & civib⁹ Jeruſalem,
Ante unum altare adorabitis, & ſuper idem
offeretis incenſum? Fortè nota ſunt vobis 13
quæ feci ego & patres mei omnibus gentibus
quæ erant in urbibus, abſque eo quòd potuerint
dii gentium illarum ſalvare civitates ſuas
è manibus meis? Quis enim eſt ex omnibus 14
diis earum gentium quas peremerunt patres
mei, qui liberare potuerit urbes ſuas
de manibus meis? Ne ergò ſeducat vos Hezecia, 15
neque fiduciam veſtram hac in re collocet,
néve credatis ei; non enim poteſt Deus
veſter liberare vos è manibus meis. Nullæ
gentes aut regna liberare potuerũt urbes ſuas
è manib⁹ meis, & è manu patrũ meorum, igitur
nec Deus veſter liberare vos poterit è manibus
meis. Hæc locuti ſunt ſervi illius coram 16
Domino Deo Iſraelis, & coram Hezecia
ſervo ipſius. Adhæc ſcripſerat epiſtolas ad 17
probris afficiendum Dominum Deum Iſraelis,
& ad dicendum ipſi populo Iſraelitico
quòd urbium illarum dii liberare non potuerint
urbes ſuas è manibus meis. Altâ 18
quoque voce clamaverunt linguâ Judaicâ
contra populum ſedentem ſuper murum Jeruſalem,
ut terrerent & conturbarent eos,
ſicque murum urbis occuparent. Et oblocuti 19
ſunt de diis gentium terræ, deque Deo
Jeroſolymorum tutelari, qui *precor* reddat
eis opera manuum ipſorum. Oravit ergò 20
Hezecia & Eſaia filius Amoſi prophetæ gratiâ
hujus rei, audivítque vocem orationis
eorum Dominus. Mittens enim Dominus 21
Angelum à conſpectu ſuo, interfecit robuſtiſſimos
quoſque, & reges, ac principes
qui erant in caſtris regis Athur : rex autem
Athur reverſus cum pudore vultûs ſui in urbem
ſuam, adivit ædem deorum ſuorum;
ubi filii ipſius, qui prodierant è viſceribus
ejus, gladio peremerunt eum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

8 Μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πό-
9 λεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπ-
έστειλε Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχὶς, καὶ
πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα (λ) Ἰούδα τὸν
10 ἐν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, Οὕτως λέγει Σενναχηρεὶμ (μ) βασιλεὺς Ἀσσυρίων, (ν) Ἐπὶ τί ὑμεῖς (ξ) πε-
11 ποίθατε, καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι
ὑμᾶς εἰς θάνατον (ο) καὶ εἰς λιμὸν καὶ (π) εἰς δίψαν, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς (ρ) ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ
12 χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ. Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ,
καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς (σ) κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσ-
13 κυνήσετε, καὶ (†) ἐπ' αὐτῷ θυμιάσετε; Οὐ γνώσεσθε (τ) ὅ,τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς
λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι (υ) ἠδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐ-
14 τῶν ἐκ χειρός μου; Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὓς (φ) ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες
μου; μὴ (χ) ἐδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν (ψ) αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι
15 ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; (ω) Νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦ-
τα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν
(α) αὐτοῦ ἐκ χειρός μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, (β) ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς
16 17 μου. Καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ (γ) ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν, καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ. Καὶ
βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίζειν τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων, (δ) Ὡς οἱ θεοὶ τῶν
ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξείλαντο (ε) λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέληται ὁ θεὸς Ἐζεκίου
18 λαὸν (ζ) αὐτοῦ ἐκ χειρός μου. Καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ (η) ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν
19 ἐπὶ τοῦ τείχους, τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς, καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. Καὶ ἐλά-
20 λησεν ἐπὶ (θ) θεὸν Ἱερουσαλὴμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσηύ-
ξατο Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρα-
21 νόν. Καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον, καὶ ἐξέτριψε πάντα (ι) δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρα-
τηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσούρ. καὶ (κ) ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυ-
τοῦ, καὶ (λ) ἦλθεν εἰς οἶκον (μ) θεοῦ αὐτοῦ. καὶ τῶν ἐξελθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν
ῥομφαίᾳ.

Cum eo brachia carnea: nobiſcum autem Dominus Deus noſter ad ſal- 8
vandum, & præliandum prælium noſtrum. Et fiduciam cepit populus
ſuper verba Ezeciæ regis Juda. Et poſt hæc miſit Sennacherim rex 9
Aſſyriorum pueros ſuos ſuper Hieruſalem: & ipſe ſuper Lachis, &
omnis exercitus cum eo. Et miſit ad Ezeciam regem Juda, & ad omnem
Juda, qui in Hieruſalem, dicens; Sic dicit Sennacherim rex Aſſyri- 10
orum; Super quo vos confiſi eſtis, & ſedebitis in obſidione in Hieruſa-
lem? Nónne Ezecias decipit vos ad tradendum vos in mortem, & in 11
famem, & in ſitim, dicens; Dominus Deus noſter ſalvabit nos de manu
regis Aſſur? Nónne hic eſt Ezecias, qui circumabſtulit altaria ejus, 12
& excelſa ejus, & dixit ipſi Juda, & habitantibus in Hieruſalem,
dicens; Ante altare hoc adorabitis, & in eo adolebitis? Nónne cog- 13
noſcetis, quicquid feci ego, & patres mei omnibus populis regionum?
Nunquid valentes valuerunt dii gentium omnis terræ ſalvare populum
ſuum de manu mea? Quis in omnibus diis gentium harum, quas ex- 14
terminârunt patres mei? (b) Nunquid potuerunt ſalvare populum ſuum
de manu mea, quia poterit Deus veſter ſalvare vos de manu mea?
Nunc igitur ne decipiat vos Ezecias, & ne confidere vos faciat (c) ſe- 15
cundùm hæc, & ne credatis ei: quia non (d) poterit Deus omnis gentis
& regni ſalvare populum ſuum de manu mea, & de manu patrum me-
orum: quia Deus veſter non ſalvabit vos de manu mea. Et adhuc 16
locuti ſunt pueri ejus ſuper Dominum Deum, & ſuper Ezeciam pue-
rum ejus. Et librum ſcripſit ad exprobrandum Dominum Deum Iſrael, 17
& dixit de eo, dicens; Sicut dii gentium terræ non eruerunt populos
ſuos de manu mea; ſic non eruet Deus Ezeciæ populum ſuum de manu
mea. Et clamavit voce magnâ Judaicè ad populum Hieruſalem, qui 18
ſuper murum ad (e) auxiliandum ipſis, & dejiciendum, ut capiant ci-
vitatem. Et locutus eſt ſuper Deum Hieruſalem, ſicut & ſuper deos 19
populorum terræ, opera manuum hominum. Et deprecatus eſt Ezecias 20
rex, & Eſaias filius Amos propheta pro his: & clamaverunt in cœlum.
Et miſit Dominus angelum, & attrivit omnem potentem, & bellato- 21
rem, & principem, & ducem in caſtris regis Aſſur. Et revertit cum con-
fuſione faciei in terram ſuam: & venit in domum dei ſui. Et de iis
qui exierant de ventre ejus, dejecerunt eum in gladio.

MS.A. (λ) Ἰούδαν (μ) ὁ βασιλεὺς (ν) Ἐπὶ τίνι (ξ) πεποίθατε, καθῆσθαι (ο) καὶ λιμὸν (π) εἰς θλίψιν, λέγων, (ρ) ὑμῶν σώσει ὑμᾶς (σ) κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, (†) ἐπ' αὐτοῦ (τ) τί ἐγὼ ἐποίησα καὶ (υ) ἐδύναντο (φ) ἐξωλέθρευσαν (χ) ἠδύναντο (ψ) ἑαυτῶν (ω) Νῦν μὴ (α) ἑαυτοῦ (β) ὅτι θεὸς (γ) ἐπὶ κύριον (δ) Ὡς θεοὶ (ε) τοὺς λαοὺς ἑαυτῶν (ζ) ἑαυτοῦ (η) ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐπὶ (θ) τὸν θεὸν (ι) δυνατὸν πολεμιστὴν (κ) ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον μετὰ αἰσχύνης εἰς τὴν (λ) εἰσῆλθεν (μ) τοῦ θεοῦ ἑαυτοῦ.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

8 * لان معه قوة الجند * ومعنا الله الهنا يحارب عنا * فتقوى قلب الشعب بكلام حزقيا ملك
9 يهوذا * وبعد ذلك بعث سنحاريب جيشا الى يروسليم ومعه عبيده * وكان هو جالسا على الوادي
10 وكبراوه معه * على سائر بني يهوذا الذين كانوا في اوروسليم * وقال لهم * هكذا امر سنحاريب
11 ملك الموصل قائلا * على من تتوكلون لانكم جالسون محبوسون في اوروسليم * وحزقيا يطغيكم
ويسلمكم للموت والجوع والعطش * ويسخر بكم ويقول لكم * ان الله الهنا يخلصنا من يد
12 ملك الموصل * اين هو حزقيا الذي افنى المذابح والذبائح * وقال لبيت يهوذا وسكان
13 اوروسليم * اسجدوا قدام مذبح واحد * واطلعوا عليه البخور * فلعل تعرفون ما صنعته انا
14 واباي في سائر شعوب المدن * ولم يقدروا آلهة الشعوب ان يخلصوهم من ايادينا * هل
15 قدروا ان ينجوا من يدي مدنهم * فكيف يقدر الله ان ينجيكم من يدي * والآن فلا
يطغيكم حزقيا * ولا يتكلكم الى هذا * ولا تامنوه * فليس يقدر الهكم ينجيكم من يدي كل
الشعوب وكل الممالك ما قدروا ان يخلصوا مدنهم من يدي ولا من ايدي اباي * وايضا
16 الهكم ما يقدر يخلصكم من يدي * هذا ما قاله عبيده قدام الرب الاله * وقدام حزقيا
17 عبده * وكتب ايضا رسائل يعير بها الله اله اسرائيل * ويقول لشعب اسرائيل * ان آلهة هذا
المدن لم يقدروا ينجوا مدنهم من يدي * فكذا ايضا حزقيا لا يقدر ان ينجي مدينته
18 من يدي * وصاحوا بصوت عال باللغة العبرانية للشعب الجالس على سور اوروسليم ليفزعوهم
19 ويرعبوهم * رجاء ان ياخذوا سور المدينة * وحلفوا بآلهة شعوب الارض وبالاله المسلط على
20 اوروسليم * انه يكافيهم على اعمال ايديهم * فصلى حزقيا الملك واشعياء النبي قدام الله *
21 ولاجل هذا سمع الله صلاتهما * وبعث الله ملكا من قدامه * فاهلك سائر جبابرة القوة *
والملوك والمسلطين الذين كانوا من جيش ملك الموصل * ورجع ملك الموصل الى
مدينته خازي الوجه * وجاء الى بيت آلهته * وهناك قتلوه بنوه الذين خرجوا من
ضلعه بحربته *

Nam cum ipſo eſt robur militiæ, at no- 8
biſcum eſt Deus, Deus noſter pugnans
pro nobis: confortatum eſt ergò cor po-
puli verbis Hezeciæ regis Judæ. Poſt- 9
ea miſit Sanherib exercitum in Jeruſa-
lem, & cum eo miniſtros ſuos (ipſe
verò aſſidebat valli unà cum magnati-
bus ſuis) contra omnes Judæos qui e-
rant in Jeruſalem, & dixit eis; Sic 10
jubet Sanherib rex Mauſel dicens, Quo-
nam freti eſtis, quòd clauſi deſidetis in
Jeruſalem? Hezecia quidem vos ſedu- 11
cit, traditque vos morti, fami, ac ſi-
ti; deridetque vos dicens, Procul
dubio Deus, Deus noſter erepturus eſt
nos è manu regis Mauſel. Ubinam 12
eſt Hezecia qui aboletis altaribus atque
ſacrificiis, dixit domui Judæ & inco-
lis Jeroſolymæ, Adorate coram altari
uno, & ſuper idem offerte incenſum?
Fortè non ignoratis quæ fecerim ego 13
& majores mei cunctis populis urbium,
& quomodo non potuerint dii populo-
rum illorum eripere eos è manibus no-
ſtris. Num potuerunt aſſerere de ma- 14
nibus meis urbes ſuas? quomodo ergò
poterit Deus aſſerere vos de manibus
meis? Igitur ne ſeducat vos Heze- 15
cia, nec hujuſmodi ſpe vos lactet, ne-
vé credatis ei; non enim poterit Deus
veſter aſſerere vos è manibus meis.
Nullus populus, nullumque regnum aſ-
ſerere potuit urbes ſuas è manibus
meis aut è manibus majorum me-
orum, igitur neque Deus veſter aſſere-
re vos poterit è manibus meis. Hæc 16
ſunt quæ dixerunt ſervi ejus coram Do-
mino Deo, & coram Hezecia ſervo i-
pſius. Scripſit etiam epiſtolas quibus 17
convitiabatur Deo, Deo Iſraelis; dice-
batque populo Iſraelitico, Quemadmo-
dum urbium iſtarum dii urbes ſuas è
manibus meis aſſerere non potuerunt, ita
neque Hezecia poterit urbem ſuam è ma-
nibus meis aſſerere. Tum altâ voce ex- 18
clamârunt linguâ Hebraicâ contra popu-
lum qui inſidebat muro Jeroſolymæ, ut
terrerent eos pavidoſque redderent, cum
ſpe capiendi murum urbis: Jurantes 19
per deos gentium terræ perque Deum præ-
ſidentem Jeroſolymæ, remuneraturum
eos regem pro factis manuum eorum. O- 20
raverunt ergò Hezecia rex & Eſaia pro-
pheta Deum, & propter hoc audivit Deus
orationem utriuſque: Miſitque Deus 21
Angelum à conſpectu ſuo; qui perdidit
robuſtiſſimos quoſque, & reges, atque
præfectos qui erant de exercitu regis
Mauſel: rex verò Mauſel urbem ſu-
am cum ignominia reverſus, adivit pha-
num deorum ſuorum, ibique lanceâ con-
foderunt eum filii ſui qui egreſſi fue-
rant è coſta ejus.

דברי הימים ב: לג

,Assur regis Sancherib manu è Jerusalaim habitatores & ,Jechizchijahu Dominus Servavitque
eos *deduxit* & :omnium manu è &
וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל וַיְנַהֲלֵם 22
omniū oculis in est exaltat' & :Jehudah regi Chizchijahu preciosa & ,Jerusalaim in Domino *munus adferentes* multi Et .circuitu à
מִסָּבִיב׃ וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלִַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל־ 23
portentum & ,ei *dixit* Et .Dominum ad oravit & ;mortē ad usq; Jechizchijahu ægrotavit illis diebus In .postbac gentium
הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת 24
,Jehudah contra & ,ira eū contra fuit & :ej' cor est elevatū quia,Jechizchijahu reddidit ,*se super* retributionē secundū non Et .ei dedit
נָתַן לוֹ׃ וְלֹא־כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה 25
Domini ira eos super venit non & : Jerusalaim habitatores & ,ipse ,sui cordis elatione *in* Jechizchijahu se humiliavit Et .Jerusalaim &
וִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה 26
, auri & ,argenti sibi fecit thesauros & :valde *multum* gloria & ,*opulentia* Jechizchijahu ipsi *fuit* Et .Jechizchijahu diebus in
בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה־לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב 27
,*recentis* olei &,*musti* & ,frumenti *proventui* *cellaria* Et .*desiderii* vasorū omniū & ,clypeorum & ,aromatum & ,*preciosi lapidis* &
וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר 28
:multitudinē in boves & ,*pecoris acquisitionem* & ,sibi fecit urbes Et .*stabula* ad *greges* & ;jumento & jumento cuivis *stabula* &
וְאֻרָוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים לָאֲוֵרוֹת׃ וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב 29
,superiorem Ghichon aquarum exitum obturavit Jechizchijahu ipse Et .valde multam substantiam Deus ei dedit nam
כִּי נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן 30
Babel principū *interpretibus in* sic Et .suo opere omni in Jechizchijahu est prosperat' & :David urbis occidentē ad subter eas direxit &
וַיַּשְּׁרֵם לְמַטָּה־מַּעְרָבָה לְעִיר דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי שָׂרֵי בָבֶל 31
.ej' corde in oīa *sciendum ad*,eum *tentandum ad* ,Deus eum dereliquit ,terra in fuerat quod ,*portentum* quærendū ad,eum ad *missis*
הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃
,Jehudah regum libro in ,prophetæ Amos filii Jesahjahu visione in scripta ipsa ecce ,ej' misericordiæ &,Jechizchijahu *verborū residuum* Et
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה 32
ei fecerunt gloriam & ,David filiorū *sepulcrorum sublimitate* in eū sepelierunt & ,suis patrib' cum Jechizchijahu *jacuit* Et .Israel &
וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ־לוֹ 33
.eo pro ejus filius Menasseh regnavit Et .Jerusalaim habitatores & ,Jehudah omnis ipso *moriendo in*
בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXXIII. לג

oculis in malum fecit Et .Jerusalaim in regnavit annis quinq; & quinquaginta &:*ipsum regnando in* Menasseh annorū duodecim Filius
בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי 1
excelsa ædificavit & ,est conversus Et .Israel filiorū *faciebus* à Dominus expulit quas ,gentiū abominationes juxta ,Domini 2
יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת 3
.cœlorum militiæ omni se incurvavit & ,lucos fecit & ,Behalim ipsi aras erexit Et .ejus pater Jechizchijahu diruerat quæ
אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
.seculum in meum nomen erit Jerusalaim In :Dominus dixerat qua ,Domini domo in altaria ædificavit Et .eis servivit &
וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם יִהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם׃ 4
.Domini domus atriis duobus in ,cœlorum exercitui cuncto altaria ædificavit Et
וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמָיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ 5

Verſio VULG. LAT.

Salvavítque Dominus Ezechiam & habitatores Jeruſalem de manu Sennacherib regis Aſſyriorum, & de manu omnium, & præſtitit eis quietem per circuitum. 22 Multi etiam deferebant hoſtias & ſacrificia Domino in Jeruſalem, & munera Ezechiæ regi Juda: qui exaltatus eſt poſt hæc coram cunctis gentibus. 23 In diebus illis ægrotavit Ezechias uſque ad mortem, & oravit Dominum: exaudivítque eum, & dedit ei ſignum. 24 Sed non juxta beneficia, quæ acceperat, retribuit, quia elevatum eſt cor ejus: & facta eſt contra eum ira, & contra Judam & Jeruſalem. 25 Humiliatúſque eſt poſteà, eò quòd exaltatum fuiſſet cor ejus, tam ipſe, quàm habitatores Jeruſalem: & idcircò non venit ſuper eos ira Domini in diebus Ezechiæ. 26 Fuit autem Ezechias dives, & inclytus valdè, & theſauros ſibi plurimos congregavit argenti, & auri, & lapidis pretioſi, aromatum, & armorum univerſi generis, & vaſorum magni pretii. 27 Apothecas quoque frumenti, vini, & olei, & præſepia omnium jumentorum, cauláſque pecorum, 28 Et urbes ædificavit ſibi: habebat quippè greges ovium & armentorum innumerabiles, eò quòd dediſſet ei Dominus ſubſtantiam multam nimis. 29 Ipſe eſt Ezechias, qui obturavit ſuperiorem fontem aquarum Gihon, & avertit eas ſubtèr ad Occidentem Urbis David: in omnibus operibus ſuis fecit proſperè quæ voluit. 30 Attamen in legatione principum Babylonis, qui miſſi fuerant ad eum, ut interrogarent de portento, quod acciderat ſuper terram, dereliquit eum Deus ut tentaretur, & nota fierent omnia quæ erant in corde ejus. 31 Reliqua autem ſermonum Ezechiæ, & miſericordiarum ejus, ſcripta ſunt in viſione Iſaiæ filii Amos prophetæ, & in libro regum Juda & Iſrael. 32 Dormivitq; Ezechias cum patribus ſuis, & ſepelierunt eum ſup ſepulchra filiorū David: et celebravit ej' exequias univerſ' Juda, et omnes habitatores Jeruſalē: regnavitq; Manaſſes fili' ej' pro eo. 33

CAP. XXXIII.

DUodecim annorū erat Manaſſes cùm regnare cœpiſſet, et quinquaginta quinq; annis regnavit in Jeruſalem, 1 Fecit autē malū coram Dn̄o, juxta abominationes gentiū, quas ſubvertit Dn̄s corā filiis Iſrael: 2 Et converſ' inſtauravit excelſa, quæ demolit' fuerat Ezechias pater ej': conſtruxítq; aras Baalim, et fecit lucos, et adoravit omnē militiā cœli, & coluit eam. 3 Ædificavit quoq; altaria in domo Dn̄i, de qua dixerat Dn̄s; In Jeruſalem erit nomen meum in æternum. 4 Ædificavit autem ea cuncto exercitui cœli, in duobus atriis domûs Domini. 5

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

22 * ܘܦܪܩ ܡܪܝܐ ܠܚܙܩܝܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ ܡܕܝܢܬܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ ܕܣܢܚܪܝܒ
ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠ ܫܒܒܘܗܝ. * ܘܣܓܝܐ̈ܐ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܝܣܪܝܠ. ܡܩܪܒܝܢ 23
ܗܘܘ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܠܡܪܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܝܗܒܝܢ ܗܘܘ ܡܘܗܒܬܐ ܠܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ
ܕܝ̈ܐ. ܘܐܬܪܘܡ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ ܐܬܟܪܗ
ܚܙܩܝܐ ܥܕܡܐ ܠܡܡܬ. ܘܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܣܘܥܪ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܒܕܬ ܥܡܝ. 24
ܘܠܐ ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܝܕܝ ܦܪܥܬ ܠܝ. * ܗܘܐ ܟܘܪܗܢܐ ܕܐܬܟܪܗ ܚܙܩܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܪܝܡ 25
ܠܒܗ. ܘܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܪܘܓܙܐ ܕܡܪܝܐ ܘܥܠ ܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. * ܘܐܬܟܪܗ ܚܙܩܝܐ. ܡܛܠ 26
ܕܐܬܪܝܡ ܠܒܗ ܗܘ ܘܒܢܝ̈ ܡܕܝܢܬܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܐܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܪܘܓܙܐ ܕܡܪܝܐ ܒܝܘܡܘܗܝ
ܕܚܙܩܝܐ. * ܘܗܘܐ ܠܚܙܩܝܐ ܥܘܬܪܐ ܘܐܝܩܪܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܥܒܕ ܠܗ ܒܝ̈ܬ ܓܙܐ. ܠܟܣܦܐ 27
ܘܠܕܗܒܐ. ܘܠܟܐܦ̈ܐ ܝܩܝܪ̈ܬܐ. ܘܠܒܣ̈ܡܐ. ܘܠܬܪ̈ܣܐ. ܘܠܡܐܢ̈ܐ ܪܓܝܓ̈ܐ ܕܪܓܬܐ. * ܘܒܝ̈ܬ ܐܘ 28
ܨܪ̈ܐ ܠܥܠܠܬܐ ܕܥܒܘܪܐ. ܘܕܚܡܪܐ ܘܕܡܫܚܐ. ܘܐܘܪ̈ܝܐ ܠܟܠ ܒܥܝܪܐ. * ܘܩܘܪ̈ܝܐ
ܠܒܥܝܪܐ ܘܠܥܢܐ ܘܠܬܘܪ̈ܐ ܘܠܚܝ̈ܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܝܗܒ ܠܗ ܡܪܝܐ ܩܢܝ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܛܒ. * ܗܘ ܚܙܩܝܐ 29 30
ܣܟܪ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝ̈ܐ ܕܥܝܢܐ ܥܠܝܬܐ. ܘܫܕܐ ܐܢܘܢ ܠܓܘܡܐ ܡܥܪܒܝܐ ܕܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ.
ܘܐܨܠܚ ܚܙܩܝܐ ܒܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ. * ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܠܝܛ 31
ܗܘܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܝܕܥ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܠܒܗ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܚܙܩܝܐ. 32
ܘܛܝܒܘܬܗ. ܘܐܘܪ̈ܚܬܗ ܬܪ̈ܝܨܬܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܢ ܒܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܒܪ ܐܡܘܨ
ܢܒܝܐ. ܒܣܦܪܐ ܕܡܠ̈ܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܝܣܪܝܠ. * ܘܫܟܒ ܚܙܩܝܐ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܩܒܪܘܗܝ 33
ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܐܝܩܪܐ ܒܡܘܬܗ. ܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ: ܘܗܦܟܘ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܡܠܟ ܡܢܫܐ ܒܪܗ ܒܬܪܗ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠܓ *

* ܒܪ ܬܪܬܥܣܪܐ ܗܘܐ ܫܢܝ̈ܢ ܡܢܫܐ ܟܕ ܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܗ. ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝ̈ܢ. ܐܡܠܟ 1
ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܐ ܕܥܡܡ̈ܐ ܕܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ 2
ܩܕܡ ܒܢܝ̈ ܝܣܪܝܠ. * ܘܗܦܟ ܘܒܢܐ ܡܕܒ̈ܚܐ ܕܣܚܦ ܚܙܩܝܐ ܐܒܘܗܝ. ܘܐܩܝܡ ܡܕܒ̈ܚܐ 3
ܠܦܬܟܪ̈ܐ. ܘܥܒܕ ܢܡܪ̈ܐ. ܘܣܓܕ ܠܗܘܢ. ܘܣܓܕ ܠܟܠܗ ܚܝܠܐ ܕܫܡܝܐ. ܒܬܪ̈ܬܝܢ
ܕܪ̈ܬܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝܐ.

* Sic eripuit Dominus Hezeciam & omnes cives Jeruſalem de manibus Sanherib regis Athur, & de manu omnium conterminorum ejus. 22 Adeo ut multi ex Iſraelitis afferrent oblationes Domino in Jeruſalem, darentq; munera Hezeciæ regi Judæorum, & exaltatus eſſet ſuper omnes populos. 23 Poſt hæc iiſdem diebus ægrotavit Hezecia ad mortem uſque: quapropter Dn̄m precatus ait, Multa præclara facinora erga me geſſiſti, neque ſecundùm opus manuum mearum rependiſti mihi. 24 (Hic autem morbus quo ægrotavit Hezecia, *contigit*, quoniam elatus fuerat animus ejus, ideóque venerat ſuper eum ira Domini, & ſuper domum Judæ.) 25 Ægrotavit inquam, Hezecia, eò quòd elatus eſſet animus cùm ipſius tum civium Jeruſalem: attamen non venit ſuper eos ira Domini in diebus Hezeciæ. 26 Acquiſiverat autem Hezecia divitias & honorem quamplurimum, feceratque ſibi cellas pro argento et auro, lapidibus pretioſis, odoribus, clypeis, & vaſis curioſorum curioſitate *dignis*: 27 Cellas etiam ad proventus frumenti, vini, & olei: & præſepia pro omnigenis jumentis: 28 Et rura pro jumentis, ovibus, bobus, & animantibus: dederat enim ei Dominus armenta quamplurima. 29 Idem Hezecia obturavit ſcaturiginem aquarum fontis ſuperioris, & rejecit eas in foveam Occidentalem civitatis Davidis: denique proſperè ceſſit Hezeciæ in cunctis operibus ſuis. 30 Quæſivit enim legem Domini quantùm ei licebat in terra, novitque *Deus* quicquid erat in animo ipſius. 31 Reliqua geſta Hezeciæ, bonæ actiones, & rectæ viæ ipſius, ecce ſcripta ſunt in prophetia Eſaiæ filii Amos prophetæ, in libro regum Judæ & Iſraelis. 32 Tandem occubuit cum patribus ſuis: & cùm ſepeliſſent eum in civitate Davidis, & ſummum exhibuiſſent ei honorem in morte ejus omnes Judæi; reverſi ſunt Jeroſolymam: regnavitque Manaſſe filius ejus poſt ipſum. 33

CAP. XXXIII.

NAtus erat annos duodecim Manaſſe, cùm regno potitus eſſet, & annis quinquaginta quinque regnavit in Jeruſalem. 1 Fecit autem quod malum erat coram Deo, ſecundùm opera gentium quas Dominus perdiderat à conſpectu Iſraelitarum. 2 Reædificavit enim aras quas demolitus fuerat Hezecia pater ejus, & erexit altaria idolis, fabricavit tigres, & adoravit eas, adoravitque omnes cœli copias in utroque atrio domûs Domini. 3

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

22 Καὶ ἔσωσε (ν) κύριος τὸν Ἐζεκίαν ϗ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρεὶμ βασιλέως
23 (ξ) Ἀσσοὺρ, ϗ ἐκ χειρὸς πάντων, ϗ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. Καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ
εἰς Ἱερουσαλὴμ, ϗ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, ϗ (ο) ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν
24 (π) ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, ϗ προσηύξατο πρὸς
25 κύριον· ϗ ἐπήκουσεν (†) αὐτῷ, ϗ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν
Ἐζεκίας, (ρ) ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, ϗ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ ϗ ἐπὶ Ἰούδαν ϗ Ἱερουσαλήμ.
26 Καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας (σ) αὐτοῦ αὐτὸς ϗ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ,
27 ϗ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. Καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ
πλοῦτος ϗ δόξα πολλὴ σφόδρα· ϗ θησαυροὺς ἐποίησεν (τ) αὐτῷ ἀργυρίου ϗ χρυσίου ϗ τοῦ λίθου
28 τοῦ τιμίου, ϗ εἰς τὰ ἀρώματα, ϗ ὁπλοθήκας, ϗ εἰς σκεύη ἐπιθυμητὰ, Καὶ πόλεις εἰς τὰ (υ)
γεννήματα τοῦ σίτου ϗ οἴνου ϗ ἐλαίου, ϗ κώμας ϗ φάτνας παντὸς κτήνους, ϗ μάνδρας εἰς τὰ
29 ποίμνια, Καὶ πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν (φ) αὐτῷ, ϗ ἀποσκευὴν προβάτων ϗ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι
30 ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. Αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος Γιῶν
τὸ ἄνω, ϗ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς Λίβα τῆς πόλεως Δαυίδ. ϗ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι
31 τοῖς ἔργοις (χ) αὐτοῦ. Καὶ οὕτως τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος, τοῖς ἀποσταλεῖσι
πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, (ψ) ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος τοῦ
32 πειράσαι αὐτὸν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου, ϗ τὸ ἔλεος
αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαΐου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ προφήτου, ϗ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα
33 ϗ Ἰσραήλ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων (ω) αὐτοῦ, ϗ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων
υἱῶν Δαυίδ· ϗ δόξαν ϗ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα, ϗ οἱ κατοικοῦντες ἐν
Ἱερουσαλήμ. ϗ ἐβασίλευσεν Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et ſalvavit Dominus Ezeciam, & habitantes in Hieruſalem, de manu 22
Sennacherim regis Aſſur, & de manu omnium: & requiem dedit eis
in circuitu. Et multi afferebant dona Domino in Hieruſalem, & munera 23
Ezeciæ regi Juda. Et exaltatus eſt ad oculos omnium gentium poſt
hæc. In diebus illis ægrotavit Ezecias uſque ad mortem, & deprecatus 24
eſt ad Dominum; & exaudivit eum: & ſignum dedit ei. Et non 25
ſecundùm retributionem, quam dederat ei, retribuit Ezecias: ſed exaltatum
eſt cor ejus: & facta eſt ſuper eum ira, & ſuper Judam, &
Hieruſalem. Et humiliatus eſt Ezecias ab altitudine cordis ſui, ipſe, & 26
habitantes Hieruſalem. Et non ſupervenit ſuper eos ira Domini in diebus
Ezeciæ. Et factæ ſunt Ezeciæ divitiæ, & gloria multa valdè. 27
Et theſauros fecit ſibi argenti, & auri, & lapidis pretioſi, & ad aromata,
& (f) armamentaria, & ad vaſa deſiderabilia, Et civitates 28
ad genimina frumenti, & vini, & olei, & pagos, & præſepia omnis
pecoris, & mandras ad greges, Et civitates, quas ædificavit ſibi, & 29
apparatum ovium, & boum in multitudine: quoniam dedit ei Dominus
apparatum multum valdè. Ipſe Ezecias obſtruxit exitum aquæ Gion 30
ſuprà: & direxit eas deorſum ad Africum civitatis David. Et proſperatus
eſt Ezecias in omnibus operibus ſuis. Et ſic (h) legatis principum 31
de Babylone, qui miſſi fuerant ad eum ad percunctandum ab eo prodigium,
quod factum fuerat ſuper terram, dereliquit eum Dominus ad tentandum
eum, ad ſciendum quæ in corde ejus. Et reliqua verborum 32
Ezeciæ, & miſericordia ejus, ecce ſcripta ſunt in prophetia Eſaiæ filii
Amos prophetæ, & in libro regum Juda, & Iſrael. Et dormivit 33
Ezecias cum patribus ſuis: & ſepelierunt eum in aſcenſione ſepulchrorum
filiorum David. Et gloriam & honorem dederunt ei in morte ejus
omnis Juda, & habitantes in Hieruſalem. Et regnavit Manaſſes filius ejus pro eo.

MS. A. (ν) κύριος Ἐζεκίαν ϗ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ (ξ) Ἀσσυρίων, (ο) ὑπερήρθη (π) ἐθνῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς (†) αὐτοῦ, (ρ) ἀλλ' ὑψώθη (σ) ἑαυτοῦ ϗ οἱ (τ) ἑαυτῷ (υ) γεννήματα σίτου ϗ ἐλαίου ϗ οἴνου, ϗ κώμας, φάτνας (φ) ἑαυτῷ, (χ) ἑαυτοῦ. (ψ) ϗ ἐγκατέλιπεν (ω) ἑαυτοῦ,

ΚΕΦ. λγ'.

1 ΩΝ (α) δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, ϗ (β) πεντηκονταπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν
2 ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν (γ) ἐναντίον κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν,
3 οὓς (δ) ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐπέστρεψε ϗ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ, ἃ
κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ϗ ἔστησε στήλας (ε) τοῖς Βααλὶμ, ϗ ἐποίησεν ἄλση, ϗ προσεκύνησε πάσῃ
4 τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ. ϗ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. Καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν κύριος, Ἐν Ἱερουσαλὴμ
5 ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς
δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου.

CAP. XXXIII.

ERat duodecim annorum Manaſſes in regnando ipſum: & quinquaginta 1
quinque annos regnavit in Hieruſalem. Et fecit malum in conſpectu 2
Domini de omnibus abominationibus gentium, quos exterminavit
Dominus à facie filiorum Iſrael. Et revertit, et ædificavit excelſa, 3
quæ diruerat Ezecias pater ejus, et erexit ſtatuas ipſis Baalim, et fecit
lucos, et adoravit omnem militiam cœli, et ſervivit eis. Et ædificavit 4
altaria in domo Domini, ubi dixit Dominus, In Hieruſalem erit nomen
meum in ſeculum. Et ædificavit altaria omni militiæ cœli in ambobus 5
atriis domûs Domini.

MS.A. (α) δέκα ϗ δύο ἐτῶν ἐν τῷ (β) πεντήκοντα ἔτη (γ) ἐνώπιον (δ) ἐξωλέθρευσεν (ε) ταῖς Βααλεὶμ,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

22 * ونجا الله حزقيا وسكان اورسليم من يدي سنحاريب ملك الموصل * ومن يد كل من
23 حواليهم * وكثير من بني اسرائيل جاوا قرابين لله الى اورسليم * واعطوا هدايا لحزقيا
24 الملك الذي في بيت يهودا * وارتفع حزقيا الى فوق اعظم من سائر ملوك الشعوب * ومن
بعد ذلك اعتل حزقيا حتى الى الموت * فصلى قدام الله وقال * مرارا كثيرة صنعت لي * وليس
25 مثل ما صنعت يداي كافيتني * وهذه العلة اعتلها * لان سببها انه تكبر في قلبه * فجاء
26 عليه السخطة * وعلى بيت يهودا * وعلى سكان اورسليم * فاعتل حزقيا لما تكبر قلبه هو
27 وسكان اورسليم * ولم يجي عليهم غضب الله في ايام حزقيا * وكان له مالا ووفرا عظيما *
28 29 ومخازن للمال * والجواهر * والبخور * والدرق * والثياب * والغلات * والخمر * والزيت * ومعالف
30 للغنم * والثيران * والبهايم * والحيوان * لان الله اعطاه قنية كثيرة * وكان قد سد عيون
الماء العالية عن جهتها * وصرفها الى الجب الغربي الذي في ضيعة داود *
31 واستقام في سائر اعماله * وطلب ناموس الله الذي اعطاه في الارض * وعرف
32 كل شي في قلبه * وسائر الفاظ حزقيا وخيراته وطرقه الحسنة * مكتوبة في
33 نبوة شعياء النبي * وفي سفر ملوك يهودا واسرائيل * واضطجع حزقيا مع ابائه *
وقبر في قرية داود بكرامة عظيمة ووقار صنعوا له بنو يهودا في موته * ورجعوا الى
اورسليم *

Atque ita liberavit Deus Hezeciam & incolas 22
Jeruſalem de manu Sanherib regis
Mauſel, et de manu omnium qui circum
eos erant. Et multi ex Iſraelitis attulérunt 23
munera Deo in Jeruſalem, et dona
dederunt Hezeciæ regi qui erat in domo
Judæ; ita ut ſuperexaltatus Hezecia
ſuperaret omnes reges populorum. Poſt 24
hæc ægrotavit Hezecia ad mortem uſque:
quamobrem Deum oravit, ac dixit, Sæpè
jam benefeciſti mihi, neque ſecundùm
id quod operatæ ſunt manus meæ, retribuiſti
mihi. Hoc autem morbo laboravit 25
ea de cauſa, quòd cùm ſuperbiviſſet
in corde ſuo, venit indignatio ſuper eum,
ſuper domum Judæ, et ſuper incolas
Jeruſalem. Ægrotavit igitur Hezecia 26
ubi ſuperbiſſet animus ejus et incolarum
Jeruſalem; at ſuper hos non
venit indignatio Dei in diebus Hezeciæ.
Habebat enim opes et gloriam ingentem, 27
et apothecas pro pecunia, gemmis, thure,
clypeis, et veſtibus, Annonâ, vino, 28
et oleo: Et ſtabula pro pecudibus, bobus, 29
jumentis, et animantibus: Deus enim
dederat ei poſſeſſionem copioſam.
Impediverat etiam ſuperiores aquæ fontes 30
ab alveo ſuo, et diverterat eos ad
puteum Occidentalem, qui eſt in civitate
Davidis. Itaque proſper fuit in omnibus
operibus ſuis, Quæſivit legem Dei 31
quam dederat ei in terra, et cognovit
quicquid erat in corde ipſius. Reliquæ 32
res geſtæ Hezeciæ, bona opera, rectæque
viæ ejus, ſcripta ſunt in prophetia Eſaiæ
prophetæ, et in libro regum Judæ
et Iſraelis. Demum occubuit Hezecia 33
cum majoribus ſuis, et ſepultus eſt in
civitate Davidis magna cum pompa et
honore, quem exhibuerunt ei filii Judæ
in morte ipſius, tum reverſi ſunt
Jeroſolymam.

* الفصل الثالث والثلثون *

1 * وملك منسا ابنه بعده * وكان ابن اثني عشر سنة * وملك باورسليم خمسة وعشرين
2 سنة * وصنع السوء قدام الله مثل اعمال الشعوب الذين كانوا مقلوعين من قدام بني اسرائيل
3 * ورجع بنى مذابح الاصنام التي قلعها حزقيا ابوه * واقام نجد الاوثان * وصنع نمورا
وسجد لها ولجميع نجوم السماء في داري بيت الله * **

CAP. XXXIII.

POſt hunc regnavit Manaſſe filius ejus 1
annum agens duodecimum: regnavitque
in Jeruſalem annis vigintiquinque.
Malum deſignavit coram Deo, 2
ſecundùm opera gentium quæ extirpatæ
fuerant à conſpectu filiorum Iſraelis.
Nam rurſus ædificatis altaribus idolorum 3
quæ funditùs everterat Hezecia
pater ejus, inſtituit cultum idolorum,
pardos fecit, et eos omneſque cœli
ſtellas adoravit in utroque atrio domûs
Dei:

, præſtigiis utebatur &, augurabatur &, obſervabat tempora & : Hinnom filii valle in ignem per ſuos filios fecit tranſire ipſe Et

וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן־הִנֹּם וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף 6

.fecerat quod *ſimulacri dolatile* poſuit Et .eū irritandū ad Domini oculis in malū *faciendū ad* multiplicavit *ſciolum & pythonē* fecit &

וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל אֲשֶׁר עָשָׂה 7

elegi quam Jeruſalaim in & ,hac domo In : ejꝰ filiū Selomoh ad & ,David ad Deus dixit qua , Dei domo in

בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי

humo deſuper Iſrael pedem removere addam non Et .ſeculum in meū nomen ponam ,Iſrael tribubus cunctis de

מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעֵילוֹם׃ וְלֹא אוֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה 8

ſtatuta & ,legem omnem ,eis præcepi quæ omnia *faciendum ad* cuſtodierint ſi duntaxat : veſtris patribꝰ ſtatui quam

אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם רַק אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים

præ malum *faciendum ad* ,Jeruſalaim habitatores & , Jehudah ipſum Menaſſeh errare fecit Et .Moſeh manum per judicia &

וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־ 9

non & ,ejꝰ populū ad & ,Menaſſeh ad Dominus eſt locutus Et .Iſrael filiorum *faciebus* à Dominus fecit perdere quas , gentibus

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא 10

; *compedibus* in Menaſſeh ceperunt & , Aſſur regi qui exercitus principes eos ſuper Dominus adduxit Et .attenderunt

הִקְשִׁיבוּ׃ וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים 11

ſe humiliavit & ,ſui Dei Domini *facies* oravit , *ei eſſe anguſtia ut* Et .Babel in eū fecerunt abire & ,*catenis duabus* in eū vinxerunt &

וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃ וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע 12

Jeruſalaim eū reduxit & ,ejꝰ deprecationē exaudivit & ,ei exorabilis fuit & ,eum ad oravit Et .ſuorū patrū Dei *faciebus* à valde

מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַם 13

David *civitati exteriorem* murum ædificavit hoc poſt Et .Deus ipſe Dominus quòd Menaſſeh cognovit & : ſuū regnū in

לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה לְעִיר־דָּוִיד 14

exercitꝰ principes poſuit & ;valde eā exaltavit & ,*altum locū ad circuivit* & ,piſcium porta in *intrandū* ad & ,torrēte in Ghichon occidentē ad

מַעְרָבָה לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל

aras omnes & ,Domini domo è ſimulachrū & ,*alienigenæ* deos removit Et .Jehudah in munitis civitatibus cūctis in

בְּכָל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת 15

immolavit & ,Domini altare *reparavit* Et .urbem extra projecit & : Jeruſalaim in & ,Domini domus mōte in ædificaverat quæ

אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ וַיִּכֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח 16

populus adhuc Attamen .Iſrael Deo Domino *ſerviendum ad* ,Jehudah dixitque :confeſſionē & ,pacificorū victimas illud ſuper

עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל עוֹד הָעָם 17

dicentium verba & ,ſuū Deum ad ejꝰ oratio & ,Menaſſeh verborū reſiduum Et .ſuo Deo Domino duntaxat ,excelſis in *immolantes*

זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים 18

, ei *eſſe exorabilem* & ,ejus oratio Et .Iſrael regum verbis in *ipſa* ecce , Iſrael Dei Domini nomine in eum ad *loquentium*

הַמְדַבְּרִים אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר־לוֹ 19

ante , ſculptilia & , lucos ſtatuit & ,excelſa *eis in* ædificavit quibus loca & , ejꝰ prævaricatio & ,ejꝰ peccatū omne &

וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי

.Chozai verbis in ſcripta ipſa ecce : *eum humiliari*

הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃

Verſio VULG. LAT.

Tranſiréq; fecit filios ſuos p ignem in valle Benennom: 6
obſervabat ſomnia, ſectabatur auguria, maleficis artibus
inſerviebat, habebat ſecū magos, & incantatores: multáq; mala operatꝰ eſt corā Domino, ut irritaret eum. Scul- 7
ptile quoque & conflatile ſignum poſuit in domo Dei, de
qua locutus eſt Deus ad David, & ad Salomonem filium
ejus, dicens; In domo hac & in Jeruſalem, quam elegi de 8
cunctis tribubus Iſrael, ponam nomen meū in ſempiternum. Et moveri non faciam pedem Iſrael de terra, quam
tradidi patribꝰ eorum: ita duntaxàt ſi cuſtodierint facere
quæ præcepi eis, cunctámq; legem & ceremonias, atque
judicia per manum Moyſi. Igitur Manaſſes ſeduxit Judā, 9
& habitatores Jeruſalem, ut facerent malū ſuper omnes
gentes, quas ſubverterat Dominꝰ à facie filiorum Iſrael.
Locutúſq; eſt Dominꝰ ad eum, & ad populum illius, & 10
attendere noluerunt. Idcircò ſuperinduxit eis principes 11
exercitûs regis Aſſyriorum: ceperúntque Manaſſen, &
vinctum catenis atque compedibus duxerunt in Babylonem. Qui poſtquàm coanguſtatus eſt, oravit Dominum 12
Deum ſuum: & egit pœnitentiam valdè coram Deo patrum ſuorum. Deprecatúſq; eſt eum, & obſecravit intenté: 13
& exaudivit orationem ejus, reduxitque eum in Jeruſalem in regnum ſuum, & cognovit Manaſſes quòd Dominus ipſe eſſet Deus. Poſt hæc ædificavit murum extra 14
civitatem David, ad Occidentem Gihon in convalle, ab
introitu portæ piſcium per circuitum uſque ad Ophel, &
exaltavit illum vehementer: conſtituítque principes exercitûs in cunctis civitatibus Juda munitis: Et abſtulit 15
deos alienos, & ſimulacrum de domo Domini; aras quoque, quas fecerat in monte domûs Domini, & in Jeruſalem, & projecit omnia extra urbem. Porrò inſtauravit 16
altare Domini, & immolavit ſuper illud victimas, & pacifica, & laudem: præcepítque Judæ ut ſerviret Domino Deo Iſrael. Attamen adhuc populus immolabat in ex- 17
celſis Domino Deo ſuo. Reliqua autem geſtorum Manaſ- 18
ſe: & obſecratio ejus ad Deum ſuum: verba quoque Videntium, qui loquebantur ad eū in nomine Domini Dei
Iſrael, continentur in ſermonibus regum Iſrael. Oratio 19
quoq; ejꝰ & exauditio, & cuncta peccata atq; contemptꝰ,
loca etiā in quibus ædificavit excelſa, & fecit lucos &
ſtatuas, antequàm ageret pœnitentiam, ſcripta ſunt in
ſermonibus Hozai.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܦ ܗܘ ܐܥܒܪ ܒܪܗ ܒܢܘܪܐ ܒܢܚܠܐ ܪܒܐ. ܘܐܚܕ ܥܝ̈ܢܐ. ܘܢܚܫ ܢܚ̈ܫܐ. ܘܥܒܕ ܚܪ̈ܫܐ. 6
ܘܫܐܠ ܒܟܠܕ̈ܝܐ ܘܒܚܪ̈ܫܐ. ܘܐܣܓܝ ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܡܪܓܙ ܗܘܐ ܩܕܡܘܗܝ.
* ܘܨܠܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܦ̈ܝܢ ܕܥܒܕ. ܣܡܗ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܕܘܝܕ 7
ܘܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. ܕܒܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܕܓܒܝܬ ܠܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒ̈ܛܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܫܪܐ ܫܟܝܢܬܝ ܠܥܠܡ. * ܘܠܐ ܐܘܣܦ ܬܘܒ ܠܡܦܩܘ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܪܥܐ 8
ܗܕܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗ̈ܘܗܝ. ܐܠܘ ܢܛܪܘܢ ܘܢܥܒܕܘܢ ܟܠ ܕܦܩܕܬ ܐܢܘܢ.
ܘܟܠܗ ܢܡܘܣܐ: ܘܦܘܩ̈ܕܢܝ ܘܕܝ̈ܢܝ. ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ ܥܒܕܝ ܡܘܫܐ. * ܘܐܛܥܝ ܡܢܫܐ 9
ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܒ̈ܢܝ ܐܘܪܫܠܡ. ܠܡܥܒܕ ܥܒ̈ܕܐ ܒܝ̈ܫܐ. ܐܝܟ ܥܡ̈ܡܐ ܕܐܘܒܕ ܡܪܝܐ
ܡܢ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܢܫܐ ܘܥܡ ܥܡܗ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ. 10
* ܘܐܝܬܝ ܡܪܝܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܪ̈ܒܝ ܚܝܠܐ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܐܚܕܘ ܠܡܢܫܐ ܒܚܝ̈ܘܗܝ. 11
ܘܐܣܪܘܗܝ ܒܫܫ̈ܠܬܐ. ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܒܒܠ. * ܘܟܕ ܐܬܐܠܨ ܠܗ. ܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. 12
ܘܕܚܠ ܛܒ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗ̈ܘܗܝ. * ܘܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܫܡܥ ܩܠܗ. ܘܩܒܠ 13
ܨܠܘܬܗ. ܘܐܗܦܟܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܡܠܟܘܬܗ. ܘܝܕܥ ܡܢܫܐ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܐܠܗܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ 14
ܒܢܐ ܫܘܪܐ ܒܪܝܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܢ ܡܥܪܒܐ ܕܓܝܚܘܢ ܢܗܪܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܐ ܕܬܪܥܐ ܕܨܝ̈ܕܐ.
ܘܐܚܕܪܗ ܠܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ. ܫܘܪܐ ܒܪܝܐ. ܘܐܪܝܡܗ ܛܒ. ܘܐܩܝܡ ܪ̈ܒܝ ܚܝܠܐ. ܒܟܠܗܝܢ
ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܥܠܝ̈ܬܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. * ܘܐܥܒܪ ܐܠܗ̈ܐ ܢܘܟ̈ܪܝܐ: ܘܨܠ̈ܡܐ ܓܠܝ̈ܦܐ ܕܗܘܘ ܒܒܝܬܗ 15
ܕܡܪܝܐ: ܘܟܠܗܘܢ ܡܕܒ̈ܚܐ ܕܒܢܐ ܗܘܐ ܒܛܘܪܗ ܕܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܕܐ ܐܢܘܢ ܠܒܪ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܒܢܐ ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܕܒܚ ܥܠܘ̈ܬܐ ܘܕܒ̈ܚܐ ܡܫܠܡ̈ܐ ܘܬܘܪ̈ܐ. ܘܐܡܪ 16
ܠܝܗܘܕܐ ܠܡܥܒܕ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܕܒ̈ܚܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܥܠܘ̈ܬܐ ܠܐ 17
ܬܣܩܘܢ. ܐܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܕܡܢܫܐ ܘܨܠܘܬܗ ܕܨܠܝ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. 18
ܘܦܬܓ̈ܡܐ ܕܢܒ̈ܝܐ ܕܐܬܢܒܝܘ ܥܠܘܗܝ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܐ ܗܢܘܢ
ܟܬܝܒܝܢ ܒܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܕܡܠܟ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܕܝܗܘܕܐ. * ܘܨܠܘܬܗ ܕܐܫܬܡܥܬ ܒܩܠܗ. 19
ܘܟܠܗܘܢ ܚܛܗ̈ܘܗܝ ܘܥܘܠܗ. ܘܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܒܢܐ ܒܗܘܢ ܡܕܒ̈ܚܐ: ܘܐܩܝܡ ܟܘܡ̈ܪܐ:
ܘܥܒܕ ܒܝ̈ܬ ܦܬܟ̈ܪܐ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܒܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܕܚܢܢ ܢܒܝܐ.

Is etiam traduxit filium ſuum per ignem in 6
valle maxima, faſcinavit oculis, præſtigiis &
veneficiis uſꝰ eſt, conſuluit Chaldæos & divinos, denique plurima perpetravit coram Domino flagitia, quibus iram ejus provocavit. Et 7
quadrifrontem figuram quam fecerat, collocavit in domo Domini, de qua dixerat Dominus Davidi & Salomoni filio ejus; In domo
iſta in Jeruſalem quam elegi mihi ex omnibus
tribubus Iſraelis, collocabo habitationem meā
in perpetuum: Nec adjiciam ulteriùs educe- 8
re Iſraelem ex hac terra quam dedi patribus
eorum, ſi modò obſervent & faciant quæcunque præcepi eis, totámque legem, & ſtatuta
atque judicia mea quæ mandavit eis ſervus
meus Moſes. Itaque in errorem abduxit Ma- 9
naſſe Judam & cives Jeroſolymitanos, ut facerent opera mala ſicut gentes quas perdiderat Dominus à conſpectu filiorum Iſraelis. Et 10
cùm allocutus eſſet Dominus Manaſſem & populum ejus, nec acquieviſſent; Adduxit in 11
eos Dominus principes exercitûs regis Athur,
qui ceperunt Manaſſem vivum, & catenis vinctum abduxerunt in Babelem. Ubi anguſtiis 12
oppreſſus, oravit Dominum Deum ſuum, multóque timore veneratus eſt Dominum Deum
patrum ſuorum. Et cùm oráſſet Dominum, 13
audivit clamorem ejus, & orationem ejus accepit, reduxítque eum Jeroſolymam in regnū
ſuum: tum cognovit Manaſſe Dominum eſſe
Deum. Poſt hæc autem ædificavit murum 14
exteriorem civitati Davidis, ab Occidentali
parte fluminis Gihon uſque ad introitum portæ piſcatorum: totámque Jeroſolymam cinxit muro externo, quem & valdè extulit: &
conſtituit duces exercitûs in omnibus ſuperioribus civitatibus domûs Judæ. Et amotis 15
diis alienis & figuris ſculptis quæ erant in
domo Domini, & omnibus aris quas ædificaverat in monte domûs Dei & in Jeruſalem,
iiſque extra civitatem projectis; Ædificavit 16
altare Domino, & ſacrificavit holocauſta, victimas perfectas, ac boves. Tum dixit Judæ ut
feſtū quoque celebrarent Domino Deo Iſraelis; Et alia ſacrificia aut holocauſta ne offe- 17
ratis, præterquam Domino Deo veſtro. Re- 18
liqua geſta Manaſſis, ejus oratio quam *fudit*
coram Deo, & ſermones prophetarum qui de
ipſo vaticinati ſunt nomine Domini Dei Iſraelis; ecce ſcripta ſunt in rebus geſtis regum
Iſraelis & Judæ. Oratio quoque ipſius, quæ 19
exaudita fuit ad clamorem ejus, omnia peccata ipſius, & iniquitas ejus, & loca in quibus
aras extruxit, creavit ſacrificulos, & phana
fecit ſimulacris; ecce ſcripta ſunt in rebus
geſtis Hanan prophetæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

6 Καὶ αὐτὸς (ζ) διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ (η) ἐν γὲ Βενεννόμ· καὶ ἐκληδονίζετο, καὶ οἰωνίζετο,
καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ (θ) ἐπαοιδούς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ
7 πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν, (ι) τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἣν
ἐποίησεν, ἐν (κ) οἴκῳ θεοῦ, οὗ εἶπε θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν υἱὸν αὐτοῦ, Ἐν τῷ οἴκῳ
τούτῳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, (λ) θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα·
8 Καὶ οὐ προσθήσω σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν
ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν (μ) νόμον καὶ τὰ προστάγματα
9 καὶ τὰ κρίματα (ν) ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας
ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ (ξ) ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου
10 (†) υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ (ο) ἐπήκουσαν.
11 Καὶ ἤγαγε κύριος (π) ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας (ρ) τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσοὺρ, καὶ (σ)
12 κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ
ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον (τ) θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου
13 (υ) θεοῦ πατέρων (φ) αὐτοῦ, Καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν· καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς
βοῆς (χ) αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι
14 κύριος αὐτός ἐστι (ʺ) θεός. Καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ Λιβὸς
κατὰ Νότον ἐν τῷ χειμάῤῥῳ, καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς (ψ) ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων
τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπὲλ, καὶ ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς
15 δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς τειχήρεσιν ἐν Ἰούδᾳ. Καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους
καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου κυρίου (ω)
16 καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ (α) ἔξωθεν τῆς πόλεως. Καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν
ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. (β)
17 18 Πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ,
καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ (γ) λόγοι τῶν ὁρώντων (δ) τῶν λαλούντων πρὸς
19 αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι (ε) θεοῦ Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς (ζ) αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ
πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ (η) καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς (θ) ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς
τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται (ι) ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων.

Et ipſe traduxit filios ſuos in igne *in Ge Benennom. Et obſervabat* 6
vaticinationes, & augurabatur, & inſerviebat veneficiis: & fecit
ventriloquos, & incantatores: & multiplicavit ad faciendum malum
ante Dominum, ad irritandum eum. Et poſuit ſculptile, fuſile, imaginem, 7
quam fecit in domo Dei, ubi dixit Deus ad David, & ad Salomon
filium ejus, In domo hac, & Hieruſalem, quam elegi ex omnibus
tribubus Iſrael, ponam nomen meum in ſeculum: Et non adjiciam 8
commovere pedem Iſrael de terra, quam dedi patribus eorum;
tantummodò ſi cuſtodierint facere omnia quæ mandavi eis ſecundùm
cunctâ legem, & præcepta, & judicia in manu Moyſi. Et 9
ſeduxit Manaſſes Judam, & habitantes in Hieruſalem, ad faciendum
malum ſuper omnes gentes, quas abſtulit Dominus à facie filiorum
Iſrael. Et locutus eſt Dominus ad Manaſſe, & ad populum 10
ſuum: & non exaudierunt. Et adduxit Dominus ſuper eos 11
principes virtutis regis Aſſur: & ceperunt Manaſſe in vinculis,
& ligaverunt eum in compedibus, & adduxerunt in Babylonem.
Et ut tribulatus eſt, exquiſivit faciem Dei Domini ſui: & humiliatus 12
eſt valdè à facie Dei patrum ſuorum. Et deprecatus eſt ad eum: &
exaudivit eum, & exaudivit clamorem ejus, & reduxit eum in Hieruſalem 13
in regnum ipſius. Et cognovit Manaſſes, quia Dominus ipſe eſt
Deus. Et poſt hæc ædificavit murum extra civitatem David, ab Africo 14
(a) ad Auſtrum in torrente, & ad introitum, qui per portam piſcium
(b) egredientibus portam in circuitu, & in Opel, & exaltavit valdé:
& conſtituit principes virtutis in omnibus civitatibus muratis
in Juda. Et circumabſtulit deos alienos, & ſculptile, è domo 15
Domini, & omnia altaria, quæ ædificaverat in monte domûs Domini,
& in Hieruſalem, & (c) extra civitatem. Et inſtauravit altare 16
Domini, & ſuper illud ſacrificavit ſacrificium ſalutaris, & laudationis.
Et dixit ad Judam, ſervire Domino Deo Iſrael. Veruntamen 17
adhuc populus ſuper excelſa ſacrificabat, duntaxàt Domino
Deo ſuo. Et reliqua verborum Manaſſe, & deprecatio ejus ad Deum, 18
& verba Videntium, qui loquebantur ad eum in nomine Dei Iſrael,
Ecce ſuper verba (d) deprecationis ejus, & exaudivit eum, & omnia 19
peccata ejus, & rebelliones ejus, & loca in quibus ædificavit
in eis excelſa, & ſtatuit ibi lucos, et ſculptilia, antequàm reverteret,
ecce ſcripta ſunt ſuper ſermones Videntium.

MS. A. (ζ) διῆγεν (η) ἐν γῇ Βεεννόμ· (θ) ἐπαοιδοὺς ἐποίησεν, τοῦ ποιῆσαι (ι) καὶ τὸ (κ) οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν ὁ θεὸς (λ) * σωθήτω τὸ (μ) νόμον τὰ (ν) καὶ δικαιώματα ἐν (ξ) ἐξῆρεν * ἀπὸ (†) τῶν υἱῶν (ο) ἤκουσαν. (π) ἐπ' αὐτὸν (ρ) τῆς δυναστείας βασιλέως (σ) κατελάβοντο Μανασσῆ (τ) κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, (υ) τοῦ θεοῦ (φ) ἑαυτοῦ, (χ) αὐτοῦ, * καὶ ἔγνω Μανασσῆ (ʺ) ὁ θεός. (ψ) ἰχθυϊκῆς, καὶ περιεκύκλωσεν τὸ ἄδυτον καὶ πορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ * εἰς αὐτὸ Ὀφλὰ, καὶ ὕψωσεν σφόδρα, καὶ (ω) καὶ Ἱερουσαλὴμ, (α) ἔξω τῆς (β) Πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν *, πλὴν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. Καὶ (γ) οἱ λόγοι (δ) λαλούντων πρὸς (ε) κυρίου θεοῦ (ζ) αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐπήκουσεν (η) καὶ αἱ ἀποστασίαι αὐτοῦ, (θ) ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ, (ι) ἐπὶ λόγων

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وأحرق ابنه بالنار * وأخذ بالعيون * وسعود السعودات * وصنع السحر * وقال بقول 6
الكلدانيين والعرافات * وصنع نجسا كثيرا قدام الله * فأسخط الرب بأعماله * ووضع صنما 7
له اربعة أروس بأربعة وجوه في بيت الله * في المكان الذي قال الله لداود ولسليمان ابنه *
هذا البيت الذي اخترته لي من سائر أسباط بني اسرائيل ليسكنه وقاري * ويكون
فيه نوري الي ابدا * ولا أعود أخرج من بين بني اسرائيل * من هذه الارض التي أعطيتها 8
لآبائهم * إن حفظوا وصنعوا كما أمرتهم به من سائر الناموس الذي أمرت به عبدي موسي
* وأطغا منسا يهودا وسكان أورسليم * ليصنعوا الشر مثل الشعوب الذين أبادهم الله من 9
قدامهم * وكلم الله منسا وقومه * فلم يقبلوا * فأرسل الله عليهم ملوك الموصل * فأخذوا منسا 10 11
حيا * وشدوه بالسلاسل ومروا به الي بابل * وحين ضاق به الامر صلي قدام الله إلهه * وفزع 12
جدا بين يدي الرب اله آبائه * فلما صلي سمع الله صلاته * ورده الي أورسليم الي ملكه * 13
وعرف منسا أن الله معه * وهو الاله الحق * ومن بعد ذلك بني سورا برانيا علي قرية داود 14
من غربي جيحان النهر في مدخل باب الصيادين * وحصن أورسليم كلها بسور براني وعلاه
جدا * وأقام كبراء الحرب في سائر ضياع الرامة التي في يهودا * وأبعد الآلهة الغريبة 15
والأصنام المنحوتة التي كانت في بيت الله * وسائر المذابح التي بناها في الجبل وفي بيت الله
بأورسليم * وطرحها الي برا من القرية * وبني مذبح الله * وذبح الذبائح المقبولة ثيرانا * وقال 16
ليهودا أن يصنع لله اله اسرائيل عيدا * وذبائح لا تطلعوا علي المذابح * الا قدام الله الهكم 17
* وسائر ألفاظ منسا وصلاته التي صلي قدام الله إلهه * وألفاظ الأنبياء الذين تنبوا 18
عليه باسم الله * مكتوبة في أسفار الملوك الذي ليهودا واسرائيل * وصلواته التي سمعت * 19
وخطاياه وذنوبه * والمواضع التي بنا فيها المذابح * وأقام الكهنة للأوثان * مكتوبة في
صافان النبي *

Filium ſuum igne combuſſit, oculis faſcinabat, 6
præſtigias & magiam exercebat,
verbis Chaldæorum & pythoniſſarum
utebatur; in ſumma, turpitudines multas
coram Deo commiſit, adeoque
Dominum provocavit ad iram ſuis operibus:
Et ſtatuam quatuor habentem capita 7
cum quatuor faciebus collocavit in
domo Dei, in eo ſcilicet *loco, de quo*
dixerat Deus Davidi & Salomoni filio
ejus, Hæc eſt ædes quam elegi mihi ex
omnibus tribubus filiorum Iſraelis, ut
habitet in ea mea majeſtas, maneatque
lumen meum in ſeculum uſque: Haud 8
egreſſurus inpoſterum è medio filiorum
Iſraelis, ex hac terra quam dedi majoribus
eorum: dummodo obſervent &
faciant quomodo præcepi eis, totam legem
quam præſcripſi ſervo meo Moſi.
Seduxit ergò Manaſſe Judam & incolas 9
Jeroſolymorum, ut ſceleratè ſe gererent
ſicut gentes quas deleverat Deus
à conſpectu eorum. Et quamvis alloqueretur 10
Deus Manaſſem & gentem ipſius,
non tamen acquieverunt. Quamobrem 11
miſit in illos Deus reges Mauſel,
qui Manaſſem vivum captum, vinculiſque
conſtrictum abduxerunt in Babelem.
Quibus rebus cùm excruciaretur, 12
Deum, Deum ſuum precatus eſt,
multùmque veritus coram Domino Deo
majorum ſuorum. Cùmque precatus eſſet, 13
audivit Deus obſecrationem ejus,
& reduxit eum Jeroſolymam in regnum
ejus; ac tum cognovit Manaſſe
adeſſe ſibi Deum, & ipſum eſſe Deum
verum. Poſt hæc ædificavit murum 14
extimum circum civitatem Davidis ab
Occidentali parte fluvii Gihonis, in aditu
portæ venatorum; totamque Jeruſalem
munivit mœnibus exterioribus admodum
altis: & collocavit duces exercitûs
in omnibus oppidis Ramæ quæ eſt
in Juda. Et amotis diis peregrinis & 15
idolis ſculptis quæ erant in domo Dei, &
cunctis altaribus quæ extruxerat in
monte & in domo Dei in Jeruſalem,
iiſque extra civitatem projectis; Extruxit 16
aram Dei, & mactavit hoſtias
acceptas, boves; dixitque ad Judam ut
ſolennitatem celebrarent Deo, Deo Iſraelis:
Et ſacrificia ne offeratis ſuper altaria, 17
niſi coram Deo, Deo veſtro. Omnes 18
autem res geſtæ Manaſſis, & oratio
quâ Deum, Deum ſuum obſecravit, item
ſermones prophetarum qui de ipſo vaticinati
ſunt nomine Dei; ſcripta ſunt
in libris regum Judæ & Iſraelis. Orationes 19
autem ejus quæ exauditæ fuerunt,
peccata & ſcelera ipſius, & loca in quibus
ædificavit altaria, & conſtituit ſacerdotes
idolis; ſcripta ſunt apud Saphanem prophetam.

annorũ duorum & viginti Filius .eo pro ejꝰ filius Amon regnavit & :ſua domo eũ ſepelierũt &,ſuis patribꝰ cum Menaſſeh *Jacuitque*

וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה 20 21

:ejꝰ pater Menaſſeh fecerat quẽadmodũ,Domini oculis in malum fecit Et.Jeruſalaim in regnavit annis duobus &:*ipſum regnãdo in* Amon

אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו 22

,Domini *facie ab* à ſe humiliavit non Et .eis ſervivit & ,Amon immolavit ,ejꝰ pater Menaſſeh fecerat quæ ſculptilibus cunctis &

וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זִבַּח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה 23

.ſua domo in eũ interfecerũt &,ejꝰ ſervi eũ cõtra *colligarũt* Et.delictũ multiplicavit Amon ipſe ſed:ejꝰ pater Menaſſeh ſe humiliaverat ſicut

כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ 24

.eo pro ejꝰ filiũ Joſijahu terræ populꝰ fecerũt regnare &:Amon regem contra *colligantes* omnes terræ populꝰ pcuſſerunt Et

וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ 25

CAP. XXXIV. לד

,Domini oculis in rectum fecit Et .Jeruſalaim in regnavit anno uno & triginta & :*ipſum regnando in* Joſijahu annorũ octo *Filius*

בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה 1 2

puer ille adhuc ipſe &: ejus regnare annorum octavo in Et .ſiniſtram & dexterã declinavit nõ &,ſui patris David viis in ambulavit &

וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר 3

,excelſis ab Jeruſalaim & ,Jehudah mundare cœpit anno duodecimo in & : ſui patris David Deum quærere cœpit

הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם מִן־הַבָּמוֹת

ſublime in quæ *apricationes* & ; Behalim aras *ejus facies ad* Deſtruxerũntque .*conflatilibus* & ,ſimulachris & , lucis &

וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת׃ וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה 4

.eis *immolantium* ſepulchrorũ *faciebꝰ ſuper* ſparſit &,cõminuit & cõtrivit , *conflatilia &* ,*ſculptilia* & , lucos & : *abſcidit* , *eis deſuper*

מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם׃

, Ephraim & ,Menaſſeh urbibus in Et .Jeruſalaim & , Jehudah mundavitque : corũ altaria ſuper cõbuſſit ſacerdotum oſſa Et

וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם 5

6 contrivit *ſculptilia* & , lucos & , altaria eſt demolitus Et *undiquaque ſuis locis deſolatis in* ,Naphtali ad uſque & Simhon &

וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי בְּחַרְבֹתֵיהֶם סָבִיב׃ וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתַּת 7

decimo octavo anno in Et .Jeruſalaim eſt reverſus & : Iſrael terra omni in excidit ſimulachra omnia & ,comminuendo

לְהֵדַק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה 8

Joach & ,civitatis principẽ Mahaſejahu & ,Aſaljahu filium Saphan miſit ;domum & , terram *mundando* ,*cum regnandi*

לְמָלְכוֹ לְטַהֵר הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־הָעִיר וְאֵת יוֹאָח

,magnum ſacerdotem Chilchijahu ad venerunt Et .ſui Dei Domini domum roborandũ ad ,*commonefacientem* Joachaz filium

בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל 9

, Ephraim & , Menaſſeh manu de *abaci* cuſtodes Levitæ congregaverãt quod , Dei domum illatum argentum dederunt &

וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם

facientis manum ſuper tradiderunt Et .Jeruſalaim *ſunt reverſi* & : Binjamin & ,Jehudah omni ab & , Iſrael reſiduo univerſo de &

וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂה 10

.DOMINI domo in *facientes* qui operis factores illud tradiderunt & : DOMINI domo in *præpoſitorum* , opus

הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה

.domum *roborandum ad &,inſtaurandum ad*

לִבְדוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃

Verſio VULG. LAT.

Dormivit ergò Manaſſes cum patribus ſuis,& ſepelierunt 20
eum in domo ſua : regnavítque pro eo filius ejus Amon.
Vigintiduorum annorum erat Amon cùm regnare cœpiſ- 21
ſet,& duobus annis regnavit in Jeruſalem. Fecítque ma- 22
lum in conſpectu Domini, ſicut fecerat Manaſſes pa-
ter ejus : & cunctis idolis, quæ Manaſſes fuerat fa-
bricatus, immolavit atque ſervivit. Et non eſt reveritus 23
faciem Domini, ſicut reveritus eſt Manaſſes pater ejus :
& multò majora deliquit. Cúmque conjurâſſent adver- 24
ſùs eum ſervi ſui, interfecerunt eum in domo ſua. Porrò 25
reliqua populi multitudo, cæſis iis, qui Amon percuſſe-
rant, conſtituit regem Joſiam filium ejus pro eo.

CAP. XXXIV.

OCto annorum erat Joſias cùm regnare cœpiſſet, 1
& triginta & uno anno regnavit in Jeruſalem. Fe- 2
cítque quod erat rectum in conſpectu Domini, & am-
bulavit in viis David patris ſui:non declinavit neque ad
dextram, neque ad ſiniſtram. Octavo autem anno re- 3
gni ſui, cùm adhuc eſſet puer, cœpit quærere Deum pa-
tris ſui David : & duodecimo anno poſtquàm regnare
cœperat, mundavit Judam & Jeruſalem ab excelſis, &
lucis, ſimulacríſque & ſculptilibus. Deſtruxerúntque 4
coram eo aras Baalim : & ſimulacra, quæ ſuperpoſita
fuerant, demoliti ſunt : lucos etiam, & ſculptilia ſuc-
cîdit atque comminuit : & ſuper tumulos eorum, qui
eis immolare conſueverant, fragmenta diſperſit. Oſſa 5
præter eà ſacerdotum combuſſit in altaribus idolorum,
mundavítque Judam & Jeruſalem. Sed & in urbibus 6
Manaſſe, & Ephraim, & Simeon, uſque Nephthali,cun-
cta ſubvertit. Cúmque altaria diſſipâſſet, & lucos, & 7
ſculptilia contriviſſet in fruſta, cunctáque delubra demo-
litus eſſet de univerſa terra Iſrael, reverſus eſt in Jeruſa-
lem. Igitur anno octavodecimo regni ſui, mundatâ jam 8
terrâ,& templo Dñi,miſit Saphan filiũ Eſeliæ, & Maaſiã
principem civitatis, & Joha filium Joachaz à commenta-
riis, ut inſtaurarent domum Domini Dei ſui. Qui vene- 9
runt ad Helciam Sacerdotem magnum : acceptámque
ab eo pecuniam, quæ illata fuerat in domum Domini,
& quam congregaverant Levitæ, & janitores, de Ma-
naſſe, & Ephraim, & univerſis reliquiis Iſrael, ab
omni quoque Juda, & Benjamin, & habitatoribus Je-
ruſalem, Tradiderunt in manibus eorum qui præerant 10
operariis in domo Domini , ut inſtaurarent templum,
& infirma quæque ſarcirent.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܫܟܒ ܡܢܫܐ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ . ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܒܝܬܗ ܒܓܢܬܐ ܕܓܙܐ . ܘܐܡܠܟ ܐܡܘܢ 20
ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ . * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܐܡܘܢ ܟܕ ܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܐ . ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ 21
ܒܐܘܪܫܠܡ . * ܘܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܡܢܫܐ ܐܒܘܗܝ . ܘܠܟܠܗܘܢ 22
ܨܠܡܐ ܘܦܬܟܪܐ ܕܥܒܕ ܡܢܫܐ ܐܒܘܗܝ . ܕܒܚ ܐܡܘܢ ܘܣܓܕ . * ܘܠܐ ܐܬܕܚܠ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ 23
ܐܠܗܗ . ܡܛܠ ܕܡܢܫܐ ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ . ܡܛܠ ܕܗܘ ܗܘܐ ܐܡܘܢ ܐܣܓܝ 24
ܗܘܐ ܚܛܗܐ . * ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܠܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ . ܘܩܛܠܘܗܝ ܒܒܝܬܗ . * ܘܩܛܠܘ ܥܡܐ 25
ܕܐܪܥܐ ܠܟܠ ܡܢ ܕܐܬܟܬܫܘ ܥܠ ܡܠܟܐ ܐܡܘܢ . ܘܐܡܠܟܘ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ ܠܝܘܫܝܐ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ .

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠܕ *

* ܒܪ ܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܝܘܫܝܐ ܟܕ ܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܐ . ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ 1
ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ . * ܘܥܒܕ ܕܬܪܝܨ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܘܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ . 2
ܘܠܐ ܣܛܐ ܡܢܗܘܢ ܠܝܡܝܢܐ ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ . * ܘܒܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ . ܟܕ ܛܠܝܐ 3
ܒܥܘܕܗ ܛܠܝܐ ܗܘܐ ܙܥܘܪܐ . ܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܬܟܫܦܘ ܠܐܠܗܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ . ܘܒܫܢܬ
ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ . ܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܕܟܝܘ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܒܢܝ ܐܘܪܫܠܡ . ܘܫܪܝ ܗܘܐ
ܠܡܣܚܦܘ ܠܡܕܒܚܐ ܘܦܬܟܪܐ . ܘܢܡܪܐ ܘܣܓܕܬܐ . * ܘܡܢܩܝܐ ܘܙܓܐ . ܘܟܠܗ ܐܝܠܢܐ ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ 4
ܠܦܬܟܪܐ . ܬܒܪ ܘܕܩ . ܘܕܪܐ ܩܛܡܗܘܢ ܒܝܬ ܩܒܪܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܡܕܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ .
* ܘܓܪܡܐ ܕܟܘܡܪܐ ܕܦܠܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ . ܦܠܛܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܒܪܝܗܘܢ . ܘܐܝܬܝܘ ܘܐܘܩܕܘ 5
ܐܢܘܢ . ܘܕܟܝ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܘܪܫܠܡ . * ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܡܢܫܐ ܘܕܒܝܬ ܐܦܪܝܡ . ܘܕܫܡܥܘܢ 6
ܘܕܢܦܬܠܝ . ܒܫܘܩܝܗܘܢ ܚܕܪܝܗܘܢ . * ܘܣܚܦ ܡܕܒܚܐ . ܘܦܬܟܪܐ ܬܒܪ ܐܝܟ ܕܢܕܩ ܐܢܘܢ ܐܝܟ 7
ܥܦܪܐ . ܘܕܪܐ ܐܢܘܢ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܝܣܪܝܠ . ܘܗܦܟ ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ . * ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܥܣܪܐ 8
ܫܢܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ . ܟܕ ܐܪܥܐ ܕܝܣܪܝܠ ܘܒܝܬܗ . ܫܕܪ ܠܫܦܢ ܒܪ ܐܠܝܐ . ܘܠܡܥܣܝܐ
ܣܦܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ . ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܙܠܘ ܘܚܕܬܘ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ . * ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܚܠܩܝܐ 9
ܟܗܢܐ ܪܒܐ . ܘܝܗܒܘ ܟܣܦܐ ܕܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ : ܕܟܢܫܘ ܠܘܝܐ ܢܛܘܪܝ ܬܪܥܐ : ܡܢ ܐܝܕܐ
ܕܡܢܫܐ ܘܕܐܦܪܝܡ . ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ : ܘܡܢ ܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܘܒܢܝܡܝܢ . ܘܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܘܪܫܠܡ . * ܘܝܗܒܘܗܝ ܠܐܝܕܐ ܕܥܒܕܝ ܥܒܕܐ ܕܡܫܠܛܝܢ ܒܒܝܬܗ 10
ܕܡܪܝܐ . ܘܝܗܒܝܢ ܟܣܦܐ ܠܥܒܕܝ ܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ . ܠܡܒܢܐ ܘܠܡܫܥܥܘ ܒܝܬܐ .

Cùm demum occubuiſſet Manaſſe cum patri- 20
bus ſuis, & ſepelîſſent eum in domo ipſius, in
viridario theſauri ; regnavit Amon filius ejus
poſt ipſum. Natus erat annos vigintiduos 21
Amon, cùm regno potitus eſt: & biennio re-
gnavit in Jeruſalem. Is mala perpetravit co- 22
ram Domino, quemadmodum fecerat Manaſſe
pater ejus : omnibus enim ſimulachris & ido-
lis quæ fecerat Manaſſe pater ejus, victimas &
adorationem adhibuit Amon ; Nec veritus 23
eſt Dominum Deum ſuum: nam Manaſſe veri-
tus eſt aliquando Dominum Deum ſuum, at
Amon iſte accumulavit peccata. Conſpirâ- 24
runt autem adverſùs eum ſervi ipſius, & oc-
ciderunt eum in domo ipſius. Populus verò 25
terræ interfectis omnibus iis qui conſpirârant
in regem Amon, idem terræ populus regem
creârunt Joſiam filium ejus poſt ipſum.

CAP. XXXIV.

OCtavum annum agebat Joſia cùm regno 1
potitus eſt, & annos triginta unum regnavit
in Jeruſalem. Is fecit quod rectum erat co- 2
ram Domino, & ambulavit in viis Davidis pa-
tris ſui, haud deflectens ab eis dextrorſum ne-
que ſiniſtrorſum. Nam octavo regni ſui an- 3
no, dum adhuc puer eſſet parvulus, cœpit o-
rare Deum Davidis patris ſui: anno verò duo-
decimo cœpit mundare Judam & cives Jeru-
ſalem, cœpitque deſtruere aras, idola, tigres,
& phana : Et torques, atque tintinnabula, 4
omnéſque arbores quas conficiebant idolis,
fregit & comminuit, ſparſitque cinerem eorũ
inter ſepulchra hominum qui ſacrificaverant
eis. Oſſa quoque ſacrificulorum qui colebant 5
ea, exhumârunt è ſepulchris eorum, attule-
runt,& combuſſerunt: ſic mundavit Judam &
Jeruſalem, Et civitates domûs Manaſſis, & 6
domûs Aphrem, Simeon, & Nephtali, in pla-
teis eorum circunquaque. Itaque aras ever- 7
tit, & idola ita perfregit, ut comminuerit ea
ſicut pulverem,& ſparſerit per totam terrã Iſ-
raelis : tum reverſus recepit ſe in Jeruſalem.
Anno regni ſui decimo octavo, quum expur- 8
gâſſet terram Iſraelis & domum ejus,miſit Sa-
phanem Elſiæ filiũ,et Maaſiam ſcribam urbis,
& dixit eis;Ite,reſtaurate domum Domini Dei
veſtri. Qui venientes ad Helciam ſummũ ſa- 9
cerdotem,dederunt ei pecuniã quæ illata fue-
rat in domum Dñi,quam Levitæ cuſtodes por-
tarũ collegerant de manu Manaſſis & Aphre-
mi, & de manu totius Iſraelis, à toto Juda &
Benjamen,et ab omnibꝰ civibus Jeruſalẽ. Tum 10
dederunt eam in manum curatorũ operis, qui
præpoſiti erant in domo Domini : hi verò pe-
cuniam tradebant opificibus domûs Domini,
pro reparatione & trulliſſatione domûs :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

20 Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων (κ) αὐτοῦ, ϗ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ. καὶ
21 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ (λ) Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ. Ὢν ἐτῶν εἴκοσι ϗ δύο (μ) Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν,
22 ϗ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς ἐποίησε
Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ϗ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε (ν) Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυεν Ἀμὼν
23 ϗ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ
24 αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ (ξ) Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ϗ ἐπάταξαν
25 αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς (ο) ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα (π) Ἀμών,
ϗ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et dormivit Manaſſes cum patribus ſuis : & ſepelierunt eum in horto 20
domus ejus. Et regnavit pro eo Amon filius ejus. Erat annorum viginti 21
& duorum Amon in regnando ipſum : & duos annos regnavit in Hieruſalem.
Et fecit malum in conſpectu Domini, ſicut fecerat Manaſſes pater 22
ejus: & omnibus idolis, quæ fecerat Manaſſes pater ejus, immolabat Amon,
& ſervivit eis. Et non eſt humiliatus ante Dominum, ſicut humiliatus eſt 23
Manaſſes pater ejus : quoniam filius ejus Amon multiplicavit delictum.
Et conjurârunt in eum pueri ejus, & percuſſerunt eum in domo ejus. Et 24 25
percuſſit populus terræ eos, qui conjurârant ſuper regem Amon: & regnare
fecit populus terræ Joſiam filium ejus pro eo.

MS. A. (κ) ἑαυτοῦ, (λ) Ἀμὼς (μ) Ἀμὼς (ν) ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μανασσῆς, ἔθυεν Ἀμὼς ϗ ἐδούλευεν (ξ) Ἀμὼς (ο) ἐπιτιθεμένοις (π) Ἀμώς,

ΚΕΦ. λδ'.

1 ὪΝ ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ (α) βασιλεῦσαι αὐτὸν, ϗ (β) τριάκοντα ϗ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν
2 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου, ϗ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς (γ) αὐτοῦ, ϗ οὐκ
3 ἐξέκλινε δεξιὰ (δ) ϗ ἀριστερά. Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ϗ αὐτὸς ἔτι παιδάριον
ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ϗ (ε) ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας
αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ἰούδαν ϗ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, ϗ τῶν ἄλσεων, ϗ
4 (ζ) ἀπὸ τῶν περιβωμίων, ϗ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. Καὶ κατέσκαψε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ (η) θυσιαστήρια
τῶν Βααλίμ, ϗ τὰ (θ) ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν· ϗ ἔκοψε τὰ ἄλση ϗ τὰ γλυπτὰ, ϗ τὰ χωνευτὰ
5 συνέτριψε, ϗ ἐλέπτυνε ϗ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. Καὶ ὀστᾶ
6 ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, ϗ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν ϗ τὴν Ἱερουσαλήμ, Καὶ ἐν πόλεσι
7 (ι) Μανασσῆ, ϗ Ἐφραὶμ, ϗ Συμεὼν, ϗ (κ) Νεφθαλὶ, ϗ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ. Καὶ κατέσκαψε
(λ) τὰ θυσιαστήρια, ϗ τὰ ἄλση, ϗ εἴδωλα κατέκοψε λεπτὰ, ϗ πάντα τὰ ὑψηλὰ (μ) ἔκοψεν ἀπὸ πάσης
8 τῆς γῆς Ἰσραήλ, ϗ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ (ν) ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας
(ξ) αὐτοῦ τοῦ καθαρίσαι τὴν γῆν ϗ τὸν (ο) οἶκον, ἀπέστειλε τὸν Σαφὰν υἱὸν (π) Ἐσελία, ϗ
τὸν (ρ) Μαασὰ ἄρχοντα (σ) τῆς πόλεως, ϗ τὸν (τ) Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον
9 (υ) αὐτοῦ, κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ (φ) αὐτοῦ. Καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν,
ϗ (χ) ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς (ψ) οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες
τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ ϗ Ἐφραὶμ, ϗ τῶν ἀρχόντων, ϗ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου (ω) ἐν Ἰσραὴλ,
10 ϗ υἱῶν Ἰούδα ϗ Βενιαμὶν, ϗ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ
ἔργα, οἱ (α) καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, ϗ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἳ ἐποίουν ἐν οἴκῳ κυρίου,
(β) ἐπισκευάσαι ϗ κατισχῦσαι τὸν οἶκον.

CAP. XXXIV.

ERat octo annorum Joſias in regnando ipſum : & triginta & unum 1
annum regnavit in Hieruſalem. Et fecit rectum coram Domino, & 2
ambulavit in viis David patris ſui, & non declinavit dextrorſum, &
ſiniſtrorſum. Et in octavo anno regni ſui (& ipſe adhuc puerulus) 3
cœpit exquirere Dominum Deum David patris ſui. Et in duodecimo anno
regni ſui cœpit mundare Judam, & Hieruſalem, ab excelſis, & lucis,
& ab (a) aris, & à ſculptilibus. Et diruit, quæ ad faciem ejus, altaria 4
ipſorum Baalim, & excelſa, quæ ſuper ea : & excîdit lucos, &
ſculptilia, & fuſilia contrivit, & comminuit, & projecit ſuper faciem
monumentorum ſacrificantium eis. Et oſſa ſacerdotum combuſſit ſuper 5
altaria : & mundavit Judam, & Hieruſalem, Et in civitatibus Manaſſe, 6
& Ephræm, & Symeon, & Nephthali, et locis eorum in circuitu:
Et diruit altaria, et lucos, et idola concîdit comminuta, et omnia excel- 7
ſa excîdit ab omni terra Iſrael : et revertit in Hieruſalem. Et in anno 8
decimo octavo regni ſui (b) mundando terram, et domum, miſit Saphan
filium Eſelia, et Maaſa principem civitatis, et Jouach filium Joachaz à
commentariis ipſius, ad fulciendam domum Domini Dei ſui. Et venerunt 9
ad Chelciam ſacerdotem magnum : et dederunt argentum illatum
in domum Dei, quod congregârunt Levitæ cuſtodientes portam de manu
Manaſſe, et Ephræm, et principum, et de omni reſiduo in Iſrael, et de filiis
Juda, et Benjamin, et habitantibus in Hieruſalem. Et dederunt il- 10
lud in manum facientium opera, qui præfecti in domo Domini : et dederunt
illud facientibus opera, qui faciebant in domo Domini ad parandam
et firmandam domum.

MS. A. (α) βασιλεύειν (β) τριακονταὲν (γ) ἑαυτοῦ, (δ) ἢ ἀριστερά. (ε) ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει (ζ) ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. Καὶ * κατέστρεψαν κατὰ πρόσωπον (η) τὰ θυσιαστήρια (θ) ὑψηλὰ ἐπ' (ι) Ἐφραὶμ ϗ Μανασσῆ, ϗ (κ) Νεφθαλείμ, (λ) τὰ ἄλση, ϗ τὰ θυσιαστήρια, ϗ τὰ εἴδωλα (μ) κατέκοψεν ἀπὸ τῆς (ν) ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς (ξ) αὐτοῦ ὅτε συνετέλεσεν τοῦ καθαρίσαι (ο) οἶκον τῆς βασιλείας, ἀπέστειλεν (π) Σελία, (ρ) Μαασίαν (σ) τῆς δυνάμεως, ϗ (τ) Ἰωὰς (υ) ἑαυτοῦ, (φ) ἑαυτοῦ. (χ) ἔδωκαν (ψ) οἶκον κυρίου, ὃ (ω) ἐν * Ἱερουσαλὴμ, ϗ υἱῶν Ἰούδα * ϗ Ἰσραὴλ ϗ Βενιαμείν, ϗ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. (α) καθεστάμενοι (β) ἐπισκευάσαι κατισχῦσαι

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

20 * وَاضْطَجَعَ مَنَسَّا مَعَ آبَائِهِ * وَدُفِنَ فِي بَيْتِهِ فِي بُسْتَانِ عَازَا * وَمَلَكَ أَمُونُ ابْنُهُ بَعْدَهُ * وَكَانَ 21
ابْنَ اثْنَيْنِ وَعِشْرِينَ سَنَةً * وَمَلَكَ بِأُورُوشَلِيمَ سَنَتَيْنِ * وَصَنَعَ الشَّرَّ قُدَّامَ اللّٰهِ كَمَا صَنَعَ أَبُوهُ * 22
وَلِسَائِرِ الْأَصْنَامِ وَالْأَوْثَانِ سَجَدَ * وَلَمْ يَخَفْ مِنَ اللّٰهِ كَمَا خَافَ أَبُوهُ مِنْ قُدَّامِ اللّٰهِ * لَكِنَّهُ أَكْثَرَ 23
الْخَطَايَا * فَتَمَاكَرُوا عَلَيْهِ عَبِيدُهُ * وَقَتَلُوهُ فِي بَيْتِهِ * ثُمَّ قَتَلُوا شَعْبَ الْأَرْضِ الَّذِينَ 24 25
تَمَاكَرُوا عَلَيْهِ *

Tandem occubuit Manaſſe cum majoribus 20
ſuis, & ſepultus eſt in æde ſua, in
horto Gaze : regnavitque Amon filius
ejus poſt ipſum, Dum annum ageret 21
vigeſimum ſecundum. Regnavit autem
in Jeruſalem duobus annis ; Et ſcele- 22
ratè ſe geſſit coram Deo, quemadmodum
fecerat pater ipſius : omnia idola & ſimulacra
adoravit : Nec veritus eſt 23
Deum quemadmodum veritus Deum erat
pater ejus, imò auxit peccata. Quare 24
dolum ſtruentes in eum ſervi ipſius, interfecerunt
eum domi ſuæ. Tum popu- 25
lus terræ peremerunt eos qui dolum ſtruxerant
in illum.

* الْفَصْلُ الرَّابِعُ وَالثَّلٰثُونَ *

1 * وَمَلَكَ يُوشِيَّا ابْنُهُ بَعْدَهُ * وَكَانَ ابْنَ ثَمَانِ سِنِينَ * وَمَلَكَ بِأُورُوشَلِيمَ إِحْدَى وَثَلَاثِينَ سَنَةً
2 * وَعَمِلَ حَسَنَاتٍ قُدَّامَ اللّٰهِ * وَسَلَكَ فِي طَرِيقِ دَاوُدَ أَبِيهِ * وَلَمْ يَنْحَرِفْ عَنْهَا يَمِينًا وَلَا شِمَالًا * وَفِي 3
ثَمَانِ سِنِينَ لِمُلْكِهِ * حَتَّى إِلَى هٰذِهِ الْغَايَةِ * إِذْ كَانَ صَبِيًّا ابْتَدَأَ يُصَلِّي لِإِلٰهِ دَاوُدَ أَبِيهِ * وَفِي
سَنَةِ اثْنَيْ عَشَرَ ابْتَدَى يُزَكِّي لِيَهُوذَا وَلِسُكَّانِ أُورُوشَلِيمَ * وَابْتَدَى يَقْلَعُ مِنْ بَيْنِهِمُ
الْمَذَابِحَ * وَالْأَوْثَانَ وَالصُّوَرَ * وَسَائِرَ مَا صُنِعَ * وَسَحَقَهُمْ وَذَرَّى رَمَادَهُمْ بَيْنَ مَقَابِرِ النَّاسِ 4
الَّذِينَ كَانُوا يَعْبُدُونَهُمْ * وَأَبَادَ الْكَهَنَةَ الَّذِينَ كَانُوا يَخْدُمُونَهُمْ * وَنَبَشَهُمْ مِنْ قُبُورِهِمْ وَأَحْرَقَهُمْ 5
بِالنَّارِ * وَطَهَّرَ يَهُوذَا وَأُورُوشَلِيمَ * وَبَيْتَ مَنَسَّا * وَبَيْتَ أَفْرَامَ * وَبَيْتَ شَمْعُونَ * وَبَيْتَ نَفْتَالِي * 6
وَالْأَسْوَاقَ حَتَّى حَذْرُوثَ * وَقَلَّعَ الْمَذَابِحَ * وَكَسَّرَ الْأَوْثَانَ * وَسَحَقَهُمْ مِثْلَ التُّرَابِ وَأَذْرَاهُمْ فِي 7
أَرْضِ إِسْرَائِيلَ * وَجَاءَ إِلَى يَرُوشَلِيمَ * وَفِي سَنَةِ ثَمَانِي عَشَرَ لِمُلْكِهِ طَهَّرَ أَرْضَ إِسْرَائِيلَ وَبَيْتَهُ * 8
وَبَعَثَ سَافَانَ بْنَ الصِّيَا * وَالْعَمَسَا مُعَلِّمَ الصَّنِيعَةِ * وَقَالَ لَهُ * سِرْ وَطَهِّرْ بَيْتَ اللّٰهِ إِلٰهِكُمْ * وَأَحْضَرَ 9
حَلْقِيَا الْكَاهِنَ الْكَبِيرَ * وَأَعْطَاهُ الْمَالَ الَّذِي دَخَلَ إِلَى بَيْتِ اللّٰهِ مِنْ يَدِ مَنَسَّا وَأَفْرِيمَ * وَمِنْ يَدِ
سَائِرِ الْأُمَّةِ الَّتِي لِإِسْرَائِيلَ * وَمِنْ سَائِرِ يَهُوذَا وَبِنْيَامِينَ * وَسَائِرِ سُكَّانِ أُورُوشَلِيمَ * وَجَمَعَ 10
اللَّاوِيِّينَ حُرَّاسَ الْأَبْوَابِ * وَأَعْطَى عَلَى يَدِ صُنَّاعِ الصَّنَائِعِ الْمُتَحَكِّمِينَ فِي بَيْتِ اللّٰهِ * وَأَعْطَا
مَالًا لِيُنْفَقَ لِتَجْدِيدِ الْبَيْتِ *

CAP. XXXIV.

HUic ſucceſſit in regno Joſia filius 1
ejus octo natus annos ; & regnavit in
Jeruſalem annis triginta & uno. Bona 2
fecit opera coram Deo, & ambulavit in
via Davidis patris ſui, non deflectens
ab ea dextrorſum neque ſiniſtrorſum.
Anno regni ſui octavo (ad hanc uſque 3
metam) dum eſſet puellulus, cœpit orare
Deum Davidis patris ſui : & anno
duodecimo cœpit expiare Judam & habitatores
Jeruſalem, cœpitque extirpare
de medio eorum altaria, idola, pardos,
& quicquid fabrefactum fuerat :
Et contudit ea, ſparſitque cinerem eorum 4
inter ſepulchra hominum qui coluerant
ea. Sacerdotes verò qui miniſtrabant 5
eis, delevit, exhumans eos è ſepulchris
eorum, ignéque comburens. Sic purgavit
Judam & Jeruſalem, Domum 6
Manaſſis, domum Aphremi, domum
Simeonis, domum Nephtali, necnon
plateas, ad Hadaroth uſque. Evulſis 7
altaribus, & confractis idolis, iiſque
pulveris inſtar comminutis, & per terram
Iſraeliticam ſparſis ; rediit in Jeruſalem.
Anno regni ſui decimo octa- 8
vo, purgatâ jam terrâ & domo Iſraelis,
miſit Saphanem Elſiæ filium unà cum
Amaſa urbis doctore, dixitque ei ; Vade
mundatum domum Dei, Dei veſtri.
Is ergò accerſito Helciâ ſacerdote magno, 9
tradidit ei pecuniam illatam in domum
Dei per manum Manaſſis & Ephraimi,
& per manum totius plebis Iſraeliticæ,
& ab univerſo Juda & Benjamine, &
omnibus habitatoribus Jeruſalem. Et 10
convocatis Levitis cuſtodibus liminum,
tradidit in manum opificum præpoſitorum
in domo Dei, tradidit inquam pecuniam,
ut impenderetur in renovationem
domûs.

quas , domos contignandā ad & ;commiſſuras ad ligna & ,*excisionis* lapides *emendū ad* ,*ædificatoribus* & ,artificibus dederūt Et
11 ויתנו לחרשים ולבנים לקנות אבני מחצב ועצים למחברות ולקרות את־הבתים אשר
Levitæ Hobadiahu &,Jachath conſtituti eos ſuper & ,opere in *fide in facientes* viri Et .Jehudah reges *corruperunt*
12 השחיתו מלכי יהודה: והאנשים עשים באמונה במלאכה ועליהם מפקדים יחת ועבדיהו הלוים
ſuper Et .muſices *vaſis in habens* peritiā *omnis* ,Levitæ & : *vincendū ad* Chehathim filiis de Meſullam &,Zechariah &,Merari filiis de
13 מן־בני מררי וזכריה ומשלם מן־בני הקהתים לנצח והלוים כל־מבין בכלי־שיר: ועל
.janitores & ,præfecti & , ſcribæ Levitis de & ;*opere &* *opere* in opus facientem omnem ,ſollicitatores & , bajulos
הסבלים ומנצחים לכל־עשה מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים סופרים ושטרים ושוערים:
.Moſch *manum* Domini legis librum ſacerdos Chilchijahu reperit ,Domini domum illatum argentum *eos educendo in* Et
14 ובהוציאם את־הכסף המובא בית יהוה מצא חלקיהו הכהן את־ספר תורת־יהוה ביד־משה:
Chilchijahu tradidit Et .Domini domo in reperi legis Librum : ſcribam Saphan ad dixit & ,Chilchijahu reſpondit Et
15 ויען חלקיהו ויאמר אל־שפן הסופר ספר התורה מצאתי בבית יהוה ויתן חלקיהו את־
quod Omne :dicendo ,verbum regi adhuc retulit & ,regem ad librum Saphan adduxit Et .Saphan ad librum
16 הספר אל־שפן: ויבא שפן את־הספר אל־המלך וישב עוד את־המלך דבר לאמר כל אשר־
manum ſuper illud tradiderūt &,Domini domo in inventum argentū conflaverūt Et .*facientes* ipſi ,tuorū ſervorū manu in eſt datū
17 נתן ביד־עבדיך הם עשים: ויתיכו את־הכסף הנמצא בבית־יהוה ויתנוהו על־יד
Chilchijahu mihi dedit Librum : dicendo ,regi ſcriba Saphan nunciavit Et .opus facientiū *manū ſuper* & ,præpoſitorum
18 המפקדים ועל־יד עושי המלאכה: ויגד שפן הסופר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיהו
.ſua veſtimenta ſcidit & , legis verba rex *audire ſecundùm* fuit Et .*regis facies ad* Saphan eo in legit Et .ſacerdos
19 הכהן ויקרא־בו שפן לפני המלך: ויהי כשמע המלך את דברי התורה ויקרע את־בגדיו:
& , ſcribæ Saphan & ,Michah filio Habdon & ,Saphan filio Achicham & ,Chilchijahu rex præcepit Et
20 ויצו המלך את־חלקיהו ואת־אחיקם בן־שפן ואת־עבדון בן־מיכה ואת שפן הסופר ואת
ſuper Jehudah in & , Iſrael in reſiduo pro & ,me pro Dominum quærite Ite : dicendo , regis ſervo Haſaiah
21 עשיה עבד־המלך לאמר: לכו דרשו את־יהוה בעדי ובעד הנשאר בישראל וביהודה על־
noſtri patres cuſtodierūt non quòd eo ,nos in ſtillavit qui ,Domini furor magnus quia :eſt repertus qui libri verbis
דברי הספר אשר נמצא כי־גדולה חמת־יהוה אשר נתכה בנו על אשר לא־שמרו אבותינו
Chuldah ad regis qui & ,Chilchijahu abiit Et .hoc libro in ſcriptum omne juxta *faciendū ad* ,Domini verbum
22 את־דבר יהוה לעשות ככל־הכתוב על־הספר הזה: וילך חלקיהו ואשר המלך אל־חלדה
ſunt locuti & :Secunda in Jeruſalaim in *habitans* ipſa & ,veſtium cuſtodis ,Chaſrah filii ,Tochhath filii Sallum uxorem propheten
הנביאה אשת שלם בן־תוקהת בן־חסרה שומר הבגדים והיא יושבת בירושלם במשנה וידברו
.re ad vos miſit qui viro Dicite : Iſrael Deus Dominus dixit Sic : eis dixit Et .hoc juxta eam ad
23 אליה כזאת: ותאמר להם כה־אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר־שלח אתכם אלי:
execrationes omnes : ejus habitatores ſuper & ,iſtum locum ſuper malum *adducens* ego Ecce : Dominus dixit Sic
24 כה אמר יהוה הנני מביא רעה על־המקום הזה ועל־יושביו את כל־האלות
diis ſuffiverunt & ,me dereliquerūt quòd eo Pro .Jehudah *regis facies ad* legerunt quem ,libro *ſuper* *ſcriptas*
25 הכתובות על־הספר אשר קראו לפני מלך יהודה: תחת אשר עזבוני ויקטירו לאלהים
.extinguetur non & , iſto loco in meus furor ſtillabit & : ſuarū manuū operibus cunctis in me irritārent ut , alienis
אחרים למען הכעיסני בכל מעשי ידיהם ותתך חמתי במקום הזה ולא תכבה:

Verſio VULG. LAT.

At illi dederunt eam artificibus, & cæmentariis, ut emerent 11
lapides de lapicidinis, & ligna ad commiſſuras ædificii, & ad contignationem domorum, quas deſtruxerant
reges Juda. Qui fideliter cuncta faciebant. Erant 12
autem præpoſiti operantium, Jahath & Abdias de filiis
Merari, Zacharias & Moſollam de filiis Caath, qui urgebant
opus: omnes Levitæ ſcientes organis canere. Super 13
eos verò, qui ad diverſos uſus onera portabant, erant ſcribæ,
& magiſtri de Levitis janitores. Cúmque efferrent 14
pecuniam, quæ illata fuerat in templum Dñi, reperit Helcias
ſacerdos Librum legis Dñi per manum Moyſi. Et ait 15
ad Saphan ſcribam, Librum legis inveni in domo Dñi:
et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regem, & nunciavit 16
ei, dicens; Omnia quæ dediſti in manu ſervorum
tuorum, ecce complentur. Argentum, quod repertum eſt 17
in domo Domini, conflaverunt: datúmque eſt præfectis
artificum, & diverſa opera fabricantium. Præterea tradidit 18
mihi Helcias ſacerdos hunc librum. Quem cùm rege
præſente recitâſſet, Audiſſétque ille verba legis, ſcidit 19
veſtimenta ſua: Et præcepit Helciæ, & Ahicam filio Saphan, 20
& Abdon filio Micha, Saphan quoque ſcribæ, &
Aſaæ ſervo regis, dicens; Ite, & orate Dominum pro me, 21
& pro reliquiis Iſrael & Juda, ſuper univerſis ſermonibus
Libri iſtius, qui repertus eſt: magnus enim furor Domini
ſtillavit ſuper nos, eò quòd non cuſtodierint patres
noſtri verba Domini, ut facerent omnia quæ ſcripta ſunt
in iſto volumine. Abiit ergò Helcias, & hi qui ſimul à 22
rege miſſi fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem Sellum
filii Thecuath, filii Haſra cuſtodis veſtium: quæ habitabat
in Jeruſalem in Secunda: & locuti ſunt ei verba,
quæ ſuprà narravimus. At illa reſpondit eis, Hæc dicit 23
Dominus Deus Iſrael; Dicite viro, qui miſit vos ad
me, Hæc dicit Dominus; Ecce ego inducam mala 24
ſuper locum iſtum, & ſuper habitatores ejus, cunctáque
maledicta, quæ ſcripta ſunt in Libro hoc,
quem legerunt coram rege Juda. Quia dereliquerunt 25
me, & ſacrificaverunt diis alienis, ut me ad iracundiam
provocarent in cunctis operibus manuum ſuarum,
idcirco ſtillabit furor meus ſuper locum iſtum, & non
extinguetur.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܘܝܗܒܘܢ ܠܢܓܪ̈ܐ ܘܠܒܢܝ̈ܐ. ܘܙܒܢܘ ܟܐܦ̈ܐ ܝܩܝܪ̈ܬܐ ܘܩܝܣ̈ܐ . ܠܡܥܒܕܗ ܘܠܡܛܫܘ
12 ܕܒܝܬܐ ܕܚܒܠܘ ܡܠܟ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܓܒܪ̈ܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܥܒܕ̈ܐ ܕܩܘܕܫܐ.
ܘܥܠܝܗܘܢ ܡܦܩܕܝܢ ܗܘܘ . ܢܚܬ ܘܥܘܒܕܝܐ ܒܢ̈ܝ ܡܪܪܝ. ܘܙܟܪܝܐ ܘܫܠܘܡ ܒܢ̈ܝ ܩܗܬ.
13 ܘܡܫܒܚܢ̈ܐ ܘܠܘܝ̈ܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܐܢ̈ܝ ܙܡܪܐ. * ܘܟܠ ܥܒܕ̈ܝ
14 ܥܒܝܕܬܐ ܠܥܒܝܕ̈ܬܐ. ܘܡܢ ܠܘܝ̈ܐ ܣܦܪ̈ܐ ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܘܬܪ̈ܥܐ. * ܘܟܕ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ ܟܣܦܐ
ܕܥܐܠ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܫܟܚ ܗܘܐ ܚܠܩܝܐ ܟܗܢܐ ܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܐܬܝܗܒ
15 ܗܘܐ ܥܠ ܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ. * ܘܥܢܐ ܚܠܩܝܐ ܟܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܫܦܢ ܣܦܪܐ. ܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ
16 ܐܫܟܚܬ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܝܗܒ ܚܠܩܝܐ ܣܦܪܐ ܠܫܦܢ. * ܘܐܡܪ ܫܦܢ ܣܦܪܐ ܠܡܠܟܐ.
ܟܠܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܗ ܚܠܩܝܐ. ܘܐܬܒܥܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܫܠܡܬ
17 ܒܐܝܕܐ ܕܥܒܕ̈ܝܟ. ܗܢܘܢ ܥܒܕܝܢ. * ܘܡܬܬܣܝܡ ܟܣܦܐ ܠܬܘܩܢܗ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.
18 ܘܝܗܒܝܢ ܚܘܫܒܢܐ ܠܦܩܘܕ̈ܐ ܘܠܥܒ̈ܕܝ ܥܒܝܕܬܐ. * ܘܚܘܝ ܫܦܢ ܣܦܪܐ ܠܡܠܟܐ.
19 ܘܐܡܪ. ܣܦܪܐ ܝܗܒ ܠܝ ܚܠܩܝܐ ܟܗܢܐ. ܘܩܪܐ ܒܗ ܫܦܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܡܥ
20 ܡܠܟܐ ܦܬܓܡ̈ܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ. ܨܪܐ ܢܚܬ̈ܘܗܝ. * ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ ܠܚܠܩܝܐ. ܘܠܐܚܝܩܡ
ܒܪ ܫܦܢ. ܘܠܥܒܟܘܪ ܒܪ ܡܝܟܐ. ܘܠܫܦܢ ܣܦܪܐ. ܘܠܐܣܝܐ ܪܒ ܒܝܬܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ
21 ܠܗܘܢ. * ܙܠܘ ܒܥܘ ܡܢ ܡܪܝܐ ܥܠܝ. ܘܥܠ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܥܠ
ܦܬܓܡ̈ܘܗܝ ܕܣܦܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܟܚ. ܣܓܝܐܐ ܗܝ ܚܡܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܗܝ ܐܬܝܐ ܥܠܝܢ.
ܥܠ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܐܒܗ̈ܬܢ ܦܬܓܡ̈ܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܠܡܥܒܕ ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ܠܢ ܒܣܦܪܐ
22 ܗܢܐ. * ܘܐܙܠ ܚܠܩܝܐ ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܕܫܕܪ ܡܠܟܐ . ܠܘܬ ܚܘܠܕܐ ܢܒܝܬܐ. ܐܢܬܬܗ
ܕܫܠܘܡ ܒܪ ܬܩܘܗ ܒܪ ܚܣܕܐ ܢܛܪ ܡܐܢ̈ܐ. ܘܗܝ ܝܬܒܐ ܗܘܬ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܝܬ ܝܘܠܦܢܐ.
23 ܘܡܠܠܘ ܥܡܗ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܐ ܡܪ̈ܘܬܐ
24 ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܡܪܘ ܠܓܒܪܐ ܕܫܕܪܟܘܢ ܠܘܬܝ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܗܐ ܡܝܬܐ ܐܢܐ ܒܝܫܬܐ
ܥܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ. ܘܥܠ ܥܡܘܪ̈ܘܗܝ. ܟܠܗܝܢ ܠܘ̈ܛܬܐ ܕܟܬܝ̈ܒܢ ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܩܪܘ ܩܕܡ ܡܠܟܐ
25 ܕܝܗܘܕܐ. * ܡܛܠ ܕܫܒܩܘܢܝ. ܘܦܠܚܘ ܠܐܠܗ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܘܐܪܓܙܘܢܝ ܒܥܒܕ̈ܐ ܕܐܝܕ̈ܝܗܘܢ.
ܘܬܐܬܐ ܚܡܬܝ ܥܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܬܕܥܟ.

* Tradebántque fabris lignariis & murariis, 11
& emptoribus lapillorum pretioſorum atque
lignorum, pro inſtauratione & trulliſſatione
domûs quam reges Judæ vaſtârant.
Et hi quidem homines bonâ fide faciebant 12
opera Sanctuarii: iiſque præpoſiti erant
Nahath & Obadia filii Merari, & Zacharia
atque Salom filii Cahath, & cantores atque
Levitæ qui canebant inſtrumentis muſicis:
Omnes denique curatores operis, pro *varietate* 13
officiorum: & è Levitis, ſcribæ,
præfecti, & janitores. Cùm autem depromerent 14
pecuniam illatam in domum Domini,
invenit Helcia ſacerdos librum legis
Domini, qui traditus fuerat per manum
Moſis. Et locutus Helcia ſacerdos, dixit 15
ad Saphanem ſcribam, Librum legis inveni
in domo Domini: dedítque Helcia librum
Saphani. Itaque Saphan ſcriba regi retulit 16
quicquid ei dixerat Helcia, & reſponſum
dedit illi dicens; Quicquid commiſiſti
curæ ſervorum tuorum, ipſi perficiunt:
Inſumunt enim pecuniam in reparationem 17
domûs Domini, tum rationem reddunt præpoſitis
& curatoribus operis. Deinde indicavit 18
Saphan ſcriba regi, & ait; Librum
dedit mihi Helcia ſacerdos: legítque in
eo Saphan coram rege. Ubi verò rex audîſſet 19
ſermones legis, diſcidit veſtimenta
ſua; Præcepítque rex Helciæ, & Ahicomo 20
filio Saphanis, Abachori filio Michæ,
Saphani ſcribæ, & Aſiæ regis œconomo;
& dixit eis: Ite oratum pro me Dominum, 21
pro populo Iſraelis, & pro Juda,
ſuper ſermones hujus libri qui inventus eſt:
multa eſt enim ira Domini quæ ventura eſt
ſuper nos, eò quòd non audierint patres
noſtri ſermones Domini, ut agerent quicquid
præſcribitur nobis in hoc libro. Abiit 22
itaque Helcia cum his omnibus quos rex
miſerat, ad Holdi prophetiſſam uxorem Salomis
filii Tecuæ, filii Heſdæ cuſtodis veſtium
(habitabat autem illa in Jeruſalem,
in *loco* diſciplinæ) & allocuti ſunt eam
juxta mandatum regis. Quæ dixit eis, Ita 23
dicit Dominus dominorum Iſraelis, Dicite
viro illi qui vos miſit ad me; Sic dicit 24
Dominus, Ecce inducturus ſum malum
contra locum iſtum & contra habitatores
ejus, omnes maledictiones ſcriptas in libro
quem legerunt coram rege Judæ: Quia 25
dereliquerunt me, & coluerunt deos alios,
& irritaverunt me opere manuum ſuarum:
veniet autem æſtus meus contra locum
iſtum, & non extinguetur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, (γ) ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στε-
12 γάσαι τοὺς οἴκους, οὓς (δ) ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. Καὶ οἱ (ε) ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔρ-
γων· καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐπίσκοποι, Ἰὲθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρί, καὶ Ζαχαρίας καὶ
13 Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς (ζ) Λευίτης, καὶ πᾶς συνιῶν ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν. Καὶ
ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ· καὶ ἀπὸ τῶν
14 Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. Καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν (η) αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδι-
15 ασθὲν εἰς οἶκον κυρίου, εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. Καὶ ἀπεκρί-
θη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφὰν τὸν (θ) γραμματέα, Βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδω-
16 κε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ (ι) Σαφάν. Καὶ εἰσήνεγκε Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπ-
έδωκεν (κ) ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον, Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν (λ) ποιούν-
17 των. Καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων,
18 καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων (μ) τὴν ἐργασίαν. Καὶ ἀπήγγειλε Σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ (ν) βασιλεῖ λό-
γον, λέγων, Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως.
19 20 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ (ξ) νόμου, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἐνε-
τείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφὰν καὶ τῷ (ο) Ἀβδὼμ υἱῷ Μιχαία καὶ τῷ Σα-
21 φὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως, λέγων, Πορεύθητε, ζητήσατε τὸν κύριον περὶ
ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς (π) τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ (ρ) Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ
εὑρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν
22 τῶν λόγων κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Καὶ ἐπορεύ-
θη (σ) Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεύς, πρὸς Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλὴμ υἱοῦ (τ) Θε-
κωὲ υἱοῦ Ἀρὴς, φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν (υ) μασαναί, καὶ ἐλά-
23 λησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Εἴπατε τῷ ἀν-
24 δρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ, (φ) Οὕτω λέγει κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω (χ) ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ-
τον κακά, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέ-
25 ως Ἰούδα, Ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ (ψ) ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶ-
σι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν (ω) αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ σβε-
σθήσεται.

Et dederunt fabris & ædificatoribus ad emendum lapides quatuor pe- 11
dum, & ligna in trabes ad tegendum domos, quas exterminârant reges
Juda. Et viri in (c) fide ſuper opera: & ſuper eos viſitatores Jeth, 12
& Abdias, Levitæ ex filiis Merari, & Zacharias, & Moſollam, ex fi-
liis Caath, (d) ad viſitandum, & omnis Levita, & omnis intelligens
in organis canticorum. Et ſuper bajulos, & ſuper omnes facientes o- 13
pera, (e) opificio, & opificio. Et ex Levitis ſcribæ, & judices, & jani-
tores. Et in efferendo ipſos argentum illatum in domum Domini, inve- 14
nit Chelcias ſacerdos librum legis Domini per manum Moyſi. Et reſpon- 15
dit Chelcias, & dixit ad Saphan ſcribam; Librum legis inveni in do-
mo Domini. Et dedit Chelcias librum ipſi Saphan. Et intulit Saphan li- 16
brum ad regem: & retulit adhuc regi (f) verbum; Omne quod da-
tum eſt argentum in manu puerorum tuorum, qui faciunt, Et fuderunt 17
argentum inventum in domo Domini, & dederunt in manum viſitatorum,
& in manū facientiū opificiū. Et annuntiavit Saphan ſcriba regi ver- 18
bum, dicens: Librum dedit mihi Chelcias ſacerdos. Et legit illum Saphan
coram rege. Et factum eſt, ut audivit rex verba legis; & diſcidit ve- 19
ſtimenta ſua: Et mandavit rex Chelciæ, & Achicam filio Saphan, & 20
Abdom filio Michææ, & ipſi Saphan ſcribæ, & Aſaia puero regis, di-
cens; Ite, quærite Dominum, pro me, & pro omni qui remanſit in 21
Iſrael, & Juda, de verbis libri inventi: quoniam magnus furor Do-
mini accenſus eſt in nobis; eò quòd non exaudierunt patres noſtri verba
Domini ad faciẽdum ſecundùm omnia, quæ ſcripta ſunt in libro hoc. Et 22
ivit Chelcias, & quibus dixit rex, ad Oldam prophetiſſam uxorem Sel-
lem filii Thecoe filii Aras, (g) cuſtodientem mandata: & ipſa habita-
bat in Hieruſalem in Maſanæ: & locuti ſunt ei ſecundùm hæc. Et 23
dixit eis, Sic dixit Dominus Deus Iſrael; Dicite viro, qui miſit vos ad
me; Sic dicit Dominus; Ecce ego induco ſuper locum hunc mala, o- 24
mnia verba ſcripta in libro aperto coram rege Juda; Pro eo quòd dereli- 25
querunt me, & ſacrificaverunt diis alienis, ut irritarent me in omnibus
operibus manuum ſuarum. Et accenſus eſt furor meus in locum iſtum,
& non extinguetur.

MS. A. (γ) καὶ ἀγοράσαι λίθους (δ) ἐξωλέθρευσαν (ε) ἄνδρες πίστει (ζ) Λευίτης συνιῶν (η) αὐτοὺς ἀργύριον (θ) γραμματέαν, (ι) * Ἀσάφ. (κ) ἐπὶ τῷ (λ) ποιούντων τὸ ἔργον. Καὶ (μ) ἐργασίαν. Καὶ (ν) βασιλεῖ, λέγων, Βιβλίον νόμου ἔδωκέν μοι (ξ) νόμου, διέρρηξεν (ο) Ἀβδὼν (π) τοῦ περιλειφθέντος ἐν (ρ) ἐν Ἰούδα (σ) Χελκείας οἷς (τ) Θακουὰθ υἱοῦ Ἐσρῆ, (υ) μεσαναί, (φ) Οὕτως (χ) κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τοὺς (ψ) ἔθυσαν θεοῖς ἑτέροις, ἵνα (ω) ἑαυτῶν·

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* والنجارين والبنائين * والذين يشترون الجواهر والخشب * لعمارة البيت الذي اخربه ملوك 11
يهوذا * والرجال الذين كانوا يصنعون بالامانة صنائع القدس * وهم كلهم حكماء واسماوهم 12
ناحات وعوبديا من بني مراري * وزكريا وسالوم من بني قاهت والمتقدمون واللاويون الذين
كانوا يسبحون * وساير صناع الصنايع * حين كانوا يخرجون المال الذي كان يدخل الي 13 14
بيت الله * وجد حلقيا الكاهن سفر توراة الله * الذي كان اعطاه على يد موسي * فقال 15
حلقيا الكاهن لسافان السافر * قد وجدت سفر التورية في بيت الله * واعطي حلقيا الكاهن
السفر لسافان * فقال سافان السافر للملك ما قاله حلقيا * وان كل شي اعطيت بيد عبيدك 16
الذين يصنعون * ويخرجون المال لعمارة بيت الله * يعطون الحساب للقومة ولصانعي 17
الصنايع * واوري سافان السافر للملك السفر * وقال * هذا اعطاه حلقيا الكاهن * وقري فيه 18
سافان قدام الملك * فلما سمع الملك الفاظ الناموس شق ثيابه * وامر الملك حلقيا * 19 20
واحيقوم بن سافان * وعاباذور بن ميخا * وسافان المعلم * واسيا ثقة بيت المال * وقال
لهم * امضوا صلوا قدام الله عني * وعلى امة بني اسرائيل وعلى يهوذا * لاجل الفاظ هذا 21
السفر الذي وجدناه * لان سخط الرب الذي ياتي علينا عظيم * وما سمع اباونا الفاظ
الرب المكتوبة علينا في هذا السفر * فمضي حلقيا والذين معه من قدام الملك 22
الي عند خلدي النبية امراة سالوم ابنة زمري بن حردا حارس الثياب * وكانت
باورشليم تعلم * وكلموها كما امر الملك * فقالت لهم * هكذا يقول رب الارباب اله 23
اسرائيل * قولوا للرجل الذي بعثكم * ها اجي بسخطة على هذا البلد وعلى سكانها * 24
وكل اللعنات المكتوبة في السفر * واجري عددها على ملك يهوذا * لانهم تركوني 25
وعبدوا الالهة الغريبة * واسخطوني بما صنعت ايديهم * وسوف يجي سخطي علي هذا
البلد وعلي اهله *

Et pro fabris lignariis atque murariis, & 11
iis qui emebant gemmas & ligna ad re-
ædificandam domum quam deſtruxerant
reges Judæ. Porrò viri qui fideliter 12
agebant opera Sanctuarii, erant omnes
ſapientes: Et nomina eorum ſunt, Na-
hath & Obadia de filiis Merari, &
Sacharia & Salum de filiis Cahath.
Dum ergò præpoſiti Levitæ qui laudes
canebant, Omneſque artifices 13
Evacuarent pecuniam quæ ingreſſa fue- 14
rat in domum Dei; invenit Helcia ſa-
cerdos librum legis Dei, quem dede-
rat per manum Moſis. Quapropter di- 15
xit Helcia ſacerdos ad Saphanem ſcri-
bam, Inveni librum legis in domo Dei:
deditque Helcia ſacerdos librum Sapha-
ni. Retulit ergò Saphan ſcriba regi quæ 16
dixerat Helcia, & ait, De rebus omni-
bus quas dediſti in manū ſervorum tu-
orum qui operantur, Quique pecuni- 17
am impendunt in ædificium domûs Dei;
rationem reddunt præpoſitis & operum
curatoribus. Tum oſtendit Saphan re- 18
gi librum illum, & ait, Hunc dedit Hel-
cia ſacerdos: legitque in eo Saphan co-
ram rege. Cùm ergò rex audiſſet ſer- 19
mones legis, laceravit veſtes ſuas;
Præcepitque rex Helciæ & Ahicomo 20
filio Saphanis, Abachori filio Michæ,
Saphani doctori, & Aſiæ theſaurario, &
dixit eis; Ite, Deumque precamini pro 21
me, pro populo Iſraelitico, & pro Ju-
da causâ ſermonum hujus libri quem
invenimus: nam ira Domini quæ ven-
tura eſt ſuper nos, maxima eſt: nec au-
dierunt majores noſtri ſermones Domi-
ni præſcriptos nobis in hoc libro. Profe- 22
cti igitur Helcia & hi qui erant cum
eo, à præſentia regis ad Choldam pro-
phetiſſam uxorem Salomis, filiam Zamri
filii Hezdæ cuſtodis veſtium (erat au-
tem illa docens in Jeruſalem) allocuti
ſunt eam prout præceperat rex. Quæ 23
reſpondit eis, Sic dicit Dominus domi-
norum Deus Iſraelis; Dicite viro qui
vos miſit, Ecce adducturus ſum iram 24
adverſùs regionem iſtam & adverſùs
incolas ejus: & omnes execrationes
ſcriptas in eo libro: & efficiam ut com-
plures earum contingant regno Judæ.
Eò quòd me derelicto adoraverunt deos 25
extraneos, & me provocaverunt ad i-
ram operibus manuum ſuarum; idcirco
invadet ira mea regionem iſtam & inco-
las ejus.

דברי הימים ב : לה

Deus DOMINUS dixit Ita : *eum ad* dicetis sic ,*DOMINO in* inquirendum ad vos *mittentem* Jehudah regem ad Et

26 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי

te audiendo in , *Dei faciebus à* te humiliâsti & ,tuum cor est emollitum *ea Propter* .audisti quæ verba ,Israel

27 יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־

flevisti & ,tua vestimenta scidisti & ,*meas facies ad* te humiliâsti & ,ej⁹ habitatores contra & , istum locum contra ejus verba

דְּבָרָיו עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ

tua sepulchra ad te congregabis & ,tuos patres ad te colligam ego Ecce .DOMINUS dixit , audivi ego etiam & : *meas facies ad*

28 לְפָנָי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ

retulerunt Et .ej⁹ habitatores côtra &,istum locum côtra *adducens* ego quod malum omne *in* tui oculi videbunt non & , pace in

בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ

domum rex ascendit Et .Jerusalaim &,Jehudah seniores omnes congregavit & ,rex misit Et .verbum regi

29 אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־

30 magno à ,populus omnis & , Levitæ & , sacerdotes & , Jerusalaim habitatores & , Jehudah vir omnis & ,DOMINI

יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל

stetit Et .DOMINI domo *reperti* ,fœderis libri verba omnia eorū auribus in legit & : parvum ad usque &

31 וְעַד־קָטָן וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד

,ej⁹ præcepta *custodiendū ad* &,DOMINUM post *ambulandū ad* ,*DOMINI facies ad* fœdus *exciditque* ,suo *stare super* rex

הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמוֹר אֶת־מִצְוֹתָיו

.hoc libro in scripta fœderis verba *faciendū ad* ,sua anima tota in & ,suo corde toto in ej⁹ statuta &,ej⁹ testimonia &

וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃

.suorū patrū Dei ,Dei pactum juxta Jerusalaim habitatores fecerūt & :Binjamin &,Jerusalaim in *repertum* omnē fecit stare Et

32 וַיַּעֲמֵד אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃

repertum omnem fecit servire & , Israel filiorum quæ , terris universis de abominationes omnes Josijahu removit Et

33 וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֵת כָּל־הַנִּמְצָא

.suorū patrū *Deum* DOMINUM *post* à recesserunt non suis diebus cunctis : suo Deo DOMINO *serviendum ad* , Israel in

בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃

CAP. XXXV. לה

constituit Et .primi mensis decima quarta in Pesach immolaverunt & : DOMINO Pesach Jerusalaim in Josijahu fecit Et

1 וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד

2 facientibus intelligere Levitis Dixitque .DOMINI domus *servitium ad* eos confortavit & : suis custodiis in sacerdotes

3 הַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְּבוֹנִים

;Israel rex David filius Selomoh ædificavit quam domo in *sanctitatis* arcam *Date* : DOMINO *sanctis* , Israel universum

לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל

domum per vos præparate Et .Israel ejus populo & ,vestro Deo Domino servite nunc :humero in onus vobis non

4 אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וְהָכִינוּ לְבֵית־

state Et .ejus filii Selomoh *scriptura in* & , Israel *regis* David *scriptura in* , *vestras divisiones secundùm vestrorum patrum*

5 אֲבוֹתֵיכֶם כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ וְעִמְדוּ

.Levitarum patris domus divisionem & , populi filiorum vestrorum fratrum patrum domus *divisiones ad sanctitate* in

בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃

Versio VULG. LAT.

25 Ad regē autē Juda, qui misit vos pro Domino deprecando, sic loquimini; Hæc dicit Dominus Deus Israel; 27 Quoniā audisti verba voluminis, Atque emollitum est cor tuum, & humiliatus es in conspectu Dei, super his quæ dicta sunt contra locum hunc, & habitatores Jerusalem, reveritúsque faciem meam, scidisti vestimenta tua, & flevisti coram me: ego quoque exaudivi te, dicit Dominus. 28 Jam enim colligam te ad patres tuos, & inferēris in sepulchrum tuum in pace: nec videbunt oculi tui omne malum, quod ego inductūrus sum super locum istum, & super habitatores ejus. Retulerunt itaque regi cuncta quæ dixerat. 29 At ille convocatis universis majoribus Juda & Jerusalem, 30 Ascendit in domum Domini, unàque omnes viri Juda & habitatores Jerusalem, Sacerdotes & Levitæ, & cunctus populus à minimo usque ad maximum. Quibus audientibus in domo Domini, legit rex omnia verba voluminis: 31 Et stans in tribunali suo, percussit fœdus coram Domino, ut ambularet post eum, & custodiret præcepta, & testimonia, & justificationes ejus, in toto corde suo, & in tota anima sua, facerétque quæ scripta sunt in volumine illo, quod legerat. 32 Adjuravit quoque super hoc omnes, qui reperti fuerant in Jerusalem & Benjamin: & fecerunt habitatores Jerusalem juxta pactum Domini Dei patrum suorum. 33 Abstulit ergò Josias cunctas abominationes de universis regionibus filiorum Israel: & fecit omnes, qui residui erant in Israel, servire Domino Deo suo. Cunctis diebus ejus non recesserunt à Domino Deo patrum suorum.

CAP. XXXV.

1 Fecit autem Josias in Jerusalem Phase Domino, quod immolatum est quartadecimā die mensis primi: 2 Et constituit Sacerdotes in officiis suis, hortatúsque est eos ut ministrarent in domo Domini. 3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem omnis Israel sanctificabatur Domino, locutus est; Ponite arcam in sanctuario templi, quod ædificavit Salomon filius David rex Israel, nequaquàm enim eam ultrà portabitis: nunc autem ministrate Domino Deo vestro, & populo ejus Israel. 4 Et præparate vos per domos & cognationes vestras, in divisionibus singulorum, sicut præcepit David rex Israel, & descripsit Salomon filius ejus. 5 Et ministrate in sanctuario per familias turmásque Leviticas,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 * ܘܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܕܫܕܪܟܘܢ ܠܡܬܒܥܐ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܗܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ

ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܦܬܓܡܐ ܕܫܡܥܬ. ܚܠܦ ܕܐܬܬܒܪ ܠܒܟ ܘܕܚܠܬ ܡܢ ܩܕܡ 27

ܡܪܝܐ. ܟܕ ܫܡܥܬ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܕܡܝܬܐ ܐܢܐ ܥܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ ܘܥܠ ܥܡܘܪܘܗܝ.

ܘܐܬܬܒܪܬ ܩܕܡܝ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܫܡܥܬ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܐ ܐܢܐ ܟܢܫ ܠܟ 28

ܠܘܬ ܐܒܗܝܟ. ܘܬܬܟܢܫ ܠܩܒܪܟ ܒܫܠܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܙܝܢ ܥܝܢܝܟ ܒܟܠܗ ܒܝܫܬܐ ܕܡܝܬܐ

ܐܢܐ ܥܠ ܐܬܪܐ ܗܢܐ ܘܥܠ ܥܡܘܪܘܗܝ. ܘܐܗܦܟܘ ܠܡܠܟܐ ܦܬܓܡܐ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ. 29

ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܣܒܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܐܘܪܫܠܡ. * ܘܣܠܩ ܡܠܟܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 30

ܘܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ.

ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܒܐ. ܘܩܪܐ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ ܕܣܦܪܐ ܕܕܝܬܩܐ ܗܢܐ.

ܕܐܫܬܟܚ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܩܡ ܡܠܟܐ ܥܠ ܕܘܟܬܗ. ܘܝܡܐ ܡܘܡܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. 31

ܕܢܐܙܠ ܒܬܪ ܡܪܝܐ. ܒܐܘܪܚܬܗ ܘܒܦܘܩܕܢܘܗܝ. ܘܒܢܡܘܣܘܗܝ ܘܒܣܗܕܘܬܗ

ܘܢܛܪܘܢ. ܒܟܠܗ ܠܒܐ ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܐ. ܠܡܥܒܕ ܦܬܓܡܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܟܬܝܒܝܢ

ܒܣܦܪܐ ܗܢܐ. * ܘܩܡ ܟܠ ܕܐܫܬܟܚ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܒܒܢܝܡܝܢ. ܘܥܒܕܘ ܥܡܘܪܝ 32

ܐܘܪܫܠܡ ܟܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܐܥܒܪ ܝܘܫܝܐ ܥܒܕܐ ܣܢܝܐ ܕܐܥܒܪ 33

ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܒܕ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܫܬܟܚ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܠܚܘ

ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܘܠܐ ܣܛܘ ܡܢ ܒܬܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠܗ *

* ܘܥܒܕ ܝܘܫܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܥܒܕ ܥܐܕܐ ܕܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. 1

* ܘܐܩܝܡ ܟܗܢܐ ܥܠ ܡܛܪܬܗܘܢ. ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪ 2 3

ܠܠܘܝܐ ܕܡܬܩܕܫܝܢ ܒܟܠܗ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܬܩܕܫܘ ܠܡܪܝܐ. ܘܣܝܡܘ ܩܒܘܬܐ ܕܩܘܕܫܐ ܒܒܝܬܐ

ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܬܡܢ ܠܡܫܩܠܗ ܒܟܬܦܬܟܘܢ.

ܗܫܐ ܦܠܘܚܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܠܥܡܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܬܩܢܘ ܠܒܟܘܢ. ܘܠܒܐ 4

ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܟܬܒ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܝܟ ܕܟܬܒ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ.

* ܘܩܘܡܘ ܒܡܩܕܫܐ ܒܦܠܓܘܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܐܚܝܟܘܢ ܒܢܝ ܥܡܐ. ܒܦܠܓܘܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܕܠܘܝܐ. 5

26 Quod autem ad regem Judæ qui misit vos ad consulendum Dominum, ita dicetis ei; Sic dicit Dominus Deus Israelis: 27 Quoad sermones quos audisti, quia contritum est cor tuum, & extimuisti Dominum cùm audisti sermones illos quos inductūrus sum contra locum istum & contra habitatores illius, contritus inquam es coram me; ego etiam audivi, dicit Dominus: 28 Ac proinde aggregaturus sum te ad patres tuos, & aggregaberis ad sepulturam tuam in pace, & non videbunt oculi tui omne malum quod inductūrus sum contra locum istum & contra habitatores ejus. Et retulerunt regi responsum. 29 Mandante præterea rege, congregati sunt ad eum omnes seniores Judæ & Jerusalem. 30 Deinde ascendit rex in domum Domini, simúlque omnes Judæi, omnésque habitatores Jerusalem, sacerdotes, Levitæ, totúsque popul⁹ à minori usque ad majorem: & recitavit coram eis omnes sermones libri hujus testamenti, qui inventus fuerat in domo Domini. 31 Tum stetit rex in statione sua, & juramento se obstrinxit coram Domino, secuturum se Dominum, ambulaturum in viis ejus, præcepta, leges, & testimonia ejus toto corde totóque animo observaturum, & perfecturum sermones testamenti scriptos in hoc libro. 32 Steterunt etiam quotquot reperiebantur in Jerusalem & in Benjamen, & subierunt habitatores Jerusalem fœd⁹ Domini Dei patrum suorum. 33 Amovítque Josia opera abominanda quæ Dominus aboleverat à conspectu filiorum Israelis: *quod* & executus est universus popul⁹ qui inventus est in Israele, et coluerunt Dominū Deum suum, neque deflexerunt à vestigiis Domini Dei patrū suorum.

CAP. XXXV.

1 Celebravit etiam Josia in Jerusalem festum Domino, & festum decimæ quartæ *diei* celebravit mense primo. 2 Constituit sacerdotes in custodiis eorum, & constituit eos in officiis domûs Domini. 3 Levitis existentibus inter omnes filios Israel dixit, Sanctificamini Domino, & collocate arcam sanctitatis in domo quam ædificavit Salomon Davidis filius, rex Israelis: nihil est vobis illic gestandū humeris vestris; ideo servite Domino Deo vestro et populo ejus Israeli: 4 Et disponite cor vestrum & cor patrum vestrorū, quemadmodum scripsit David rex Israelis, & quemadmodum scripsit Salomon filius ejus. 5 State in Sanctuario juxta divisionem familiarum vestrarum paternarum, & fratres vestri populares juxta divisionem domûs paternæ Levitarum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

26 Καὶ ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, (α) Οὕ-
27 τω λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, Καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, ϗ ἐταπει-
νώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον ϗ ἐπὶ τοὺς κα-
τοικοῦντας αὐτὴν, ϗ ἐταπεινώθης ἐναντίον (β) μου, ϗ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου, ϗ ἔκλαυσας κατεν-
28 αντίον (γ) μου, ϗ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ κύριος. Ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, ϗ προσ-
τεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, ϗ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ
29 ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, ϗ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. ϗ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. Καὶ ἀπ-
30 έστειλεν ὁ βασιλεὺς, ϗ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα ϗ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέβη ὁ (δ) βασι-
λεὺς εἰς οἶκον κυρίου, ϗ πᾶς Ἰούδα, ϗ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, ϗ οἱ ἱερεῖς, ϗ οἱ Λευῖται, καὶ
πᾶς ὁ λαὸς (ε) ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας λόγους (ζ) βιβλίου τῆς
31 διαθήκης (η) τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ (θ) ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον, ϗ διέθετο δια-
θήκην ἐναντίον κυρίου, τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν (ι) τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ μαρ-
τύρια, ϗ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ϗ ἐν ὅλῃ (κ) ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθή-
32 κης τοὺς (λ) γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ
ϗ Βενιαμίν· ϗ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες (μ) Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου θεοῦ πατέρων
33 (ν) αὐτῶν. Καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας (ξ) τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ (ο) πάσης τῆς γῆς, ἣ ἦν υἱῶν Ἰσρα-
ήλ, ϗ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ϗ ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ (π)
αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας (ρ) αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὄπισθε κυρίου θεοῦ πατέρων (σ) αὐτοῦ.

Et ad regem Juda, qui miſit vos ad exquirendum Dominum, ſic dice- 26
tis ei; Sic dicit Dominus Deus Iſrael; Verba quæ audiſti, Et confu- 27
ſum eſt cor tuum, & humiliatus es à facie mea, in audiendo te verba
mea ſuper locum iſtum, & ſuper habitantes eum, & humiliatus es ante
me, & diſcidiſti veſtimenta tua, & ploráſti coram me; & ego audivi,
dicit Dominus. Ecce appono te ad patres tuos: et apponêris ad monu- 28
menta tua in pace: & non videbunt oculi tui in omnibus malis, quæ e-
go induco ſuper locum iſtum, & ſuper habitantes eum. Et retulerunt
regi ſermonem. Et miſit rex, & congregavit ſeniores Juda, & Hieru- 29
ſalem. Et aſcendit rex in domum Domini, & omnis Juda, & ha- 30
bitantes Hieruſalem, & ſacerdotes, & Levitæ, & omnis populus à par-
vo uſque ad magnum: & legit in auribus eorum omnia verba libri te-
ſtamenti (h) inventa in domo Domini. Et ſtetit rex ſuper columnam, 31
& diſpoſuit teſtamentum coram Domino, ambulandi in conſpectu Domi-
ni, cuſtodiendi mandata ejus, & teſtimonia, & præcepta ejus in toto cor-
de, & in tota anima, ad faciendum verba teſtamenti ſcripta in libro iſto.
Et fecit ſtare omnes inventos in Hieruſalem, & Benjamin: & fece- 32
runt inhabitantes Hieruſalem, teſtamentum in domo Domini Dei patrum
ſuorum. Et circumabſtulit Joſias omnes abominationes de omni terra, 33
quæ erat filiorum Iſrael: & fecit omnes inventos in Hieruſalem, et in
Iſrael, ſervire Domino Deo ipſorum, omnibus diebus ipſius, non declina-
vit à poſt Dominum Deum patrum ipſius.

MS. A. (α) Οὕτως (β) ἐμοῦ, (γ) ἐμοῦ, (δ) βασιλεὺς Ἰούδα εἰς (ε) ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ, ϗ (ζ) βιβλίου διαθήκης (η) τοῦ εὑρεθέντος (θ) ἀνέστη (ι) ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια αὐτοῦ, ϗ τὰ προστάγματα (κ) ψυχῇ τοὺς λόγους (λ) ἐγγεγραμμένους (μ) εἰς Ἱερουσαλὴμ (ν) ἑαυτῶν. (ξ) πάντα τὰ (ο) πάσης γῆς, (π) ἑαυτῶν (ρ) ἑαυτοῦ, (σ) ἑαυτοῦ.

ΚΕΦ. λέ.

1 ΚΑὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ (α) αὐτοῦ, ϗ ἔθυσε τὸ φασὲκ τῇ (β) τεσσαρεσκαιδε-
2 κάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς (γ) αὐτῶν, ϗ κατίσχυσεν
3 αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. Καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῦ ἁγιασθῆ-
ναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ. καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν
υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ. ϗ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Οὐκ ἔστιν (δ) ὑμῖν ἐπ᾽ ὤμων ἆραι οὐδέν·
4 νῦν οὖν λειτουργήσατε (ε) τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, (ζ) ϗ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἑτοιμάσθητε κατ᾽
οἴκους πατριῶν ὑμῶν, ϗ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ
5 διὰ χειρὸς (η) Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς
ἀδελφοῖς ὑμῶν (θ) υἱοῖς τοῦ λαοῦ, ϗ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις.

CAP. XXXV.

ET fecit Joſias (a) Phâſec Domino Deo ſuo: & immolavit Phaſec 1
quartadecimâ die menſis primi. Et ſtatuit ſacerdotes ſuper cuſtodias 2
ipſorum: & confortavit eos ad opera domûs Domini. Et dixit Levi- 3
tis potentibus in omni Iſrael, ut ipſi ſanctificarentur (b) Domino. Et poſu-
erunt arcam ſanctam in domum, quam ædificaverat Salomon filius Da-
vid regis Iſrael. Et dixit rex, Non eſt vobis ſuper humeros tollere
quicquam. Nunc igitur miniſtrate Domino Deo veſtro, & populo ejus Iſ-
rael: Et paramini ſecundùm domos patriarum veſtrarum, & ſecun- 4
dùm vices veſtras, juxta ſcripturam David regis Iſrael, & per manum
Salomon filii ejus. Et ſtate in domo ſecundùm diviſiones domorum pa- 5
triarum veſtrarum fratribus veſtris filiis populi, & pars domûs patriæ
ipſis Levitis.

MS. A. (α) ἑαυτοῦ, ϗ ἔθυσαν (β) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς (γ) ἑαυτῶν, (δ) ὑμῖν ἐπᾶραι ἐπ᾽ ὤμων οὐθέν· (ε) κυρίῳ θεῷ (ζ) καὶ λαῷ (η) βασιλέως Σαλωμὼν (θ) τοῖς υἱοῖς

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ولكن ملك يهودا الذي ابعثكم تطلبون من الله كذا تقولون له * هكذا امر الله اله 26
اسرايل * لما سمعت الالفاظ التي تاتي على هذا البلد وعلى سكانها حزنت وانكسرت قدامي * 27
وسعيت ثيابك وبكيت قدامي * وانا ايضا قد سمعت صلاتك * ومن اجل ذلك انا ارفعك 28
الى اباىك * لتدفن في قبرك بسلام * ولا ترى عيناك شي من السخطة التي ارسلها على
هذ البلد وعلى سكانها * فابلغوا الملك الجواب * فارسل الملك وجمع يهودا وسكان اورشليم 29
* وطلع الملك الى بيت الله * وساير يهودا وسكان يروشليم * والكهنة واللاويون * وساير 30
الامة كبيرهم وصغيرهم * وقرى قدامهم ساير الفاظ سفر الوصية هذ التي وجدت في بيت
الله * ووقف الملك في موضعه * وحلف بالايمان قدام الله ان يمضي تابعا للرب * ويسالك 31
ساير طرقه * ويحفظ وصاياه ونواميسه وشهاداته من كل قلبه * ومن كل نفسه يصنع هذ
الوصية المكتوبة في هذا السفر * قدام كل من وجد في اورشليم وفي بنيامين * وصنع 32
سكان اورشليم عهدا لله اله اباىهم * ونحى يوشيا الافعال الفاحشة التي اهلك الله بها 33
الشعوب من قدام بني اسرايل * وعبد ايضا ساير شعب الارض وامنوا لله الههم * ولم يميلوا
من قدام اله اباىهم *

At verò regi Judæ qui miſit vos conſul- 26
tum Deum, ſic dicetis; Ita præcepit De-
us, Deus Iſraelis. Quia, auditis rebus 27
quæ venturæ ſunt contra regionem iſtam
& contra habitatores ejus, contriſtatus
& confractus es coram me, veſtes tuas
laceráſti, & fleviſti coram me; ego et-
iam exaudivi orationem tuam: Et hac 28
de cauſa tollam te ad majores tuos, ut
pacificè ſepeliaris in ſepulchro tuo, nec
cernant oculi tui quicquam indignationis
quam immiſſurus ſum contra hanc regio-
nem & incolas ejus: & retulerunt regi
reſponſum. Tum mittens rex, congre- 29
gavit Judam & cives Jeruſalem; Et 30
aſcendens rex in domum Dei unà cum
toto Juda, civibus Jeruſalem, ſacerdo-
tibus, Levitis, & univerſâ plebe tam
magno quam parvo; legit, iis præſentibus,
cunctos ſermones libri mandati illius
quod repertum fuerat in domo Domini.
Deinde ſtetit rex in ſtatione ſua, & ju- 31
ramentum fecit coram Deo ſectaturum ſe
Dominum, ambulaturum in omnibus viis
ejus, præcepta, leges, & teſtimonia ejus
toto corde obſervaturum, toto denique a-
nimo perfecturum mandatum iſtud ſcri-
ptum in hoc libro, Coram omnibus qui 32
extabant in Jeruſalem & in Benjamin:
pariter fœdus pepigêre cives Jeruſalem
cum Deo, Deo majorum ſuorum. Ab- 33
olevit quoque Joſia turpes actiones pro-
pter quas perdiderat Deus gentes à con-
ſpectu filiorum Iſraelis: & ſubmiſit et-
iam ſe totus terræ populus, et dediderunt
ſe Deo, Deo ſuo, neque declinaverunt à
conſpectu Dei majorum ſuorum.

* الفصل الخامس والثلثون *

* وصنع يوشيا باورشليم عيدا لله * عمله في اربعة عشر من الشهر الاول * واقام الكهنة على 1 2
مراتبهم * وقال للاويين القايمين في ساير بني اسرايل * تقدسوا لله * واعطوا صندوق القدس 3
في البيت الذي بناه سليمان بن داود * ولا تحملوا على اكتافكم * بل اخدموا الله الهكم
ولشعبه اسرايل * واصلحوا قلوبكم كما كتب داود ملك اسرايل * وكما كتب سليمان ابنه 4
* وقدسوا بالطهارة في الجز الذي في بيت اباىكم واخوتكم بني الشعب * والاخر 5
الذي في بيت اللاويين *

CAP. XXXV.

CElebravit autem Joſia in Jeruſa- 1
lem feſtum Domino, celebravit inquam
illud decimâ quartâ menſis primi. Tum 2
conſtituit ſacerdotes in officiis eorũ: Di- 3
xitque Levitis qui aderant inter omnes Iſ-
raelitas, Sanctificamini Deo, & arcam
ſanctitatis ponite in domo quam ædifica-
vit Salomon filius Davidis: ne portetis
ſuper humeros veſtros, ſed Deo ſervite,
Deo veſtro, et populo ejus Iſraeli. Diſ- 4
ponite corda veſtra quemadmodum præ-
ſcripſit David rex Iſraelis, et quemadmo-
dum præſcripſit Salomon filius ejus. Et 5
ſacra facite cum puritate, tam in ea par-
te quæ eſt in domo patrum veſtrorum &
fratrum veſtrorum popularium, quàm in
altera quæ eſt in domo Levitarum.

דברי הימים ב : לה

.Mosen manum per ,DOMINI verbum juxta *faciendum ad* , vestros fratres præparate & ,vos sanctificate & , Pesach immolate Et
וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 6
, millia triginta numerum *ad* , *reperto* omni Pesachim omnia ,caprarum filios & ,agnorum *pecus* populi filiis Josijahu *extulit* Et
וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף 7
: *elevaverunt* Levitis & ,sacerdotibus , populo *devotionem ad* ej⁹ principes Et .regis substantia de hæc : millia tria boum &
וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ 8
boves & , sexcenta & ,millia duo Pesachim dederunt sacerdotibus , Dei domus duces Jechiel & ,Zechariahu & ,Chilchijahu
חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר
, Levitarũ principes Jozabad & ,Jehiel & ,Chasabiahu & , ej⁹ fratres Nethanel & Semahiahu & ,Chonaniahu Et .trecentos
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ וְכוֹנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וִיעִיאֵל וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם 9
sacerdotes steterunt & : *servitium* est præparatum Et .quingentos boves & millia quinque Pesachim pro Levitis *elevaverunt*
הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים 10
sacerdotes *asperserunt* & ,Pesach immolaverunt Et .regis præceptum juxta ,suis divisionibus in Levitæ & ,*suo stare super*
עַל־עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפָּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים 11
filiis familiarum domus divisiones *ad ea dandum ad* , *ascensionem removerunt Et* *spoliantes* Levitæ & , eorũ *manu de*
מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים׃ וַיָּסִירוּ הָעֹלָה לְתִתָּם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי 12
: normam juxta igne in Pesach coxerunt Et .*bovi* sic Et .Moseh libro in scriptũ sicut DOMINO *applicandum ad* ,populi
הָעָם לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר׃ וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט 13
paraverunt postea Et .populi filios universos ad fecerũt currere & ,lebetib⁹ in &,abenis in & , ollis in coxerunt sancta &
וְהַקֳּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם׃ וְאַחַר הֵכִינוּ 14
paraverunt Levitæ & : noctem ad usque , adipes & , *ascensionẽ faciendo ascendere* in Aharon filii sacerdotes nam : sacerdotib⁹ & ,sibi
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ
,Heman & , Asaph & ,David præceptum juxta , *sua statione super* Asaph filii cantores Et .Aharon filiis sacerdotibus & , eis
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְהַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף וְהֵימָן 15
Levitæ eorum fratres quia , suo *servitio desuper* recedendum eis non *:porta & porta* in janitores & , regis *videntis* Jeduthun &
וִידֻתוּן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם
faciendum ascendere & , Pesach *faciendum ad* , illa die in DOMINI *servitium* omne est paratum Et .eis paraverunt
הֵכִינוּ לָהֶם׃ וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת 16
Pesach , reperti ,Israel filii Feceruntque .Josijahu regis præceptum juxta ,DOMINI altare super *ascensiones*
עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח 17
, Israel in *illud sicut* Pesach est factum non Et .diebus septem infermentatorum solennitatem & , illo tempore in
בָּעֵת הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל 18
, Levitæ et sacerdotes et ,Josijahu fecit quod ,Pesach sicut fecerunt non Israel reges omnes Et .vatis Semuel diebus à
מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
est factum , Josijahu regni anno decimo octavo In .Jerusalaim habitatores et , *inventus* , Israel et , Jehudah omnis et
וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה 19
.hoc Pesach
הַפֶּסַח הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Et ſanctificati immolate Phaſe: fratres etiam veſtros, ut 6 poſſint juxta verba quæ locutus eſt Dominus in manu Moyſi facere, præparate. Dedit prætereà Joſias omni 7 populo, qui ibi fuerat inventus in ſolennitate Phaſe, agnos & hœdos de gregibus, & reliqui pecoris triginta millia, boum quoque tria millia: hæc de regis univerſa ſubſtantia. Duces quoque ejus, ſponte quod voverát, ob- 8 tulerunt, tam populo, quàm Sacerdotibus & Levitis. Porrò Helcias, & Zacharias, & Jahiel, principes domûs Domini, dederunt Sacerdotibus ad faciendum Phaſe pecora commixtim duo millia ſexcenta, & boves trecentos. Chonenias autem, & Semeias, etiam Nathanael, fra- 9 tres ejus, necnon Haſabias, & Jehiel, & Joſabad, principes Levitarum, dederunt cæteris Levitis ad celebrandum Phaſe quinque millia pecorum, & boves quingentos. Præparatúmque eſt miniſterium, & ſteterunt ſacerdotes 10 in officio ſuo: Levitæ quoque in turmis, juxta regis imperium. Et immolatum eſt Phaſe: aſperſerúntq; Sacer- 11 dotes manu ſuâ ſanguinem, & Levitæ detraxerunt pelles holocauſtorum: Et ſeparaverunt ea ut darent per do- 12 mos & familias ſingulorum, & offerrentur Domino, ſicut ſcriptum eſt in libro Moyſi: de bobus quoque fecerunt ſimiliter. Et aſſaverunt Phaſe ſuper ignẽ, juxta quod in le- 13 ge ſcriptum eſt: pacificas verò hoſtias coxerunt in lebetibus, & cacabis, & ollis, & feſtinatò diſtribuerunt univerſæ plebi: Sibi autẽ & Sacerdotibus poſteà paraverunt: 14 nam in oblatione holocauſtorum & adipum uſq; ad noctem Sacerdotes fuerunt occupati: undè Levitæ ſibi, & Sacerdotibus filiis Aaron paraverunt noviſſimis. Porrò 15 cantores filii Aſaph ſtabant in ordine ſuo, juxta præceptũ David, & Aſaph, & Heman, & Idithun, prophetarũ regis: Janitores verò per portas ſingulas obſervabant, ita ut nec puncto quidem diſcederent à miniſterio: quam ob rẽ & fratres eorum Levitæ paraverunt eis cibos. Omnis igi- 16 tur cultura Domini ritè completa eſt in die illa, ut facerẽt Phaſe, & offerrent holocauſta ſup altare Dñi, juxta præceptũ regis Joſiæ. Fecerúntq; filii Iſrael, qui reperti fue- 17 rant ibi, Phaſe in tempore illo, & ſolennitatẽ azymorũ ſeptem diebus. Non fuit Phaſe ſimile huic in Iſrael à die- 18 b⁹ Samuelis prophetæ: ſed nec quiſquam de cunctis regibus Iſrael fecit Phaſe ſicut Joſias, Sacerdotibus, & Levitis, & omni Judæ, & Iſrael qui repertus fuerat, & habitantibus in Jeruſalem. Octavodecimo anno regni Jo- 19 ſiæ hoc Phaſe celebratum eſt.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܟܘܣܘ ܦܨܚܐ. ܘܐܬܩܕܫܘ. ܘܬܩܢܘ ܠܒܐ ܕܐܚܝܟܘܢ. ܕܢܥܒܕܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ 6
ܥܡ ܡܘܫܐ. * ܘܦܪܫ ܝܘܫܝܐ ܠܒܢܝ ܥܡܐ. ܥܢܐ ܘܐܡܪܐ ܘܓܕܝܐ ܕܥܙܐ. ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ 7
ܠܦܨܚܐ. ܠܟܠ ܕܐܫܬܟܚܘ. ܒܡܢܝܢܐ ܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܘܪܐ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܗܠܝܢ
ܡܢ ܩܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ ܦܪܫܘ ܠܥܡܐ ܠܟܗܢܐ ܘܠܠܘܝܐ. ܘܦܪܫܘ ܚܠܩܝܐ 8
ܘܙܟܪܝܐ ܘܢܚܐܝܠ . ܪܘܪܒܢܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܠܟܗܢܐ. ܘܝܗܒܘ ܠܦܨܚܐ. ܥܢܐ ܬܪܝܢ
ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. ܘܬܘܪܐ ܬܠܬܡܐܐ. * ܘܟܢܢܝܐ ܘܫܡܥܝܐ ܒܪ ܐܚܘܗܝ. ܘܚܫܒܝܐ ܘܝܚܝܐܝܠ. 9
ܦܪܫܘ ܠܠܘܝܐ ܠܦܨܚܐ. ܥܢܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܘܪܐ ܚܡܫܡܐܐ. * ܘܐܬܛܝܒܬ ܬܫܡܫܬܐ. 10
ܘܩܡܘ ܟܗܢܐ ܥܠ ܡܩܝܡܝܗܘܢ. ܘܠܘܝܐ ܥܠ ܡܩܝܡܝܗܘܢ. * ܘܢܟܣܘ ܦܨܚܐ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ 11
ܕܡܠܟܐ. ܘܙܪܩܘ ܟܗܢܐ ܡܢ ܕܡܐ. * ܘܠܘܝܐ ܢܫܠܚܝܢ ܘܦܠܓܝܢ ܥܠܘܬܐ ܠܦܠܓܘܬܐ 12
ܕܐܒܗܝܗܘܢ ܕܒܢܝ ܥܡܐ. ܠܡܩܪܒܘ ܠܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ.
ܘܗܟܢܐ ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠ ܨܦܪ ܘܨܦܪ. * ܘܒܫܠܘ ܦܨܚܐ ܒܢܘܪܐ ܐܝܟ ܕܫܠܝܛ ܠܗܘܢ. 13
ܘܩܘܕܫܐ ܒܫܠܘ ܒܢܘܪܐ. ܒܩܕܪܐ ܘܒܠܒܝܬܐ ܘܒܩܡܩܡܐ. ܘܪܗܛܘ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܥܡܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪ 14
ܗܠܝܢ. ܛܝܒܘ ܟܗܢܐ ܠܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܟܗܢܐ ܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ
ܥܠܘܬܐ ܘܬܪܒܐ ܥܕܡܐ ܠܠܘܝܐ. ܘܠܘܝܐ ܛܝܒܘ ܠܗܘܢ ܘܠܟܗܢܐ ܒܢܘܗܝ ܕܐܗܪܘܢ ܕܡܫܡܫܝܢ.
* ܒܢܘܗܝ ܕܐܣܦ. ܥܠ ܡܩܝܡܝܗܘܢ. ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܒܬܪܟܢ ܗܝܡܢ ܘܐܝܪܬܘܢ ܚܙܘܝܐ 15
ܕܡܠܟܐ ܘܢܛܘܪܐ ܕܬܪܥܐ. ܕܒܟܠ ܬܪܥ ܘܬܪܥ. ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܡܒܛܠ ܠܗܘܢ ܡܢ ܟܠ
ܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܚܝܗܘܢ ܛܝܒܘ ܠܗܘܢ. * ܘܐܬܛܝܒܬ ܟܠܗ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܪܝܐ 16
ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܠܡܥܒܕ ܦܨܚܐ. ܘܥܠܘܬܐ ܐܣܩܘ ܥܠ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ: ܐܝܟ
ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܠܟܐ ܝܘܫܝܐ. * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܐܫܬܟܚܘ. ܦܨܚܐ. ܒܗ 17
ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܘܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. * ܘܠܐ ܐܬܥܒܕ ܥܐܕܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܝܟ 18
ܗܢܐ. ܡܢ ܝܘܡܘܗܝ ܕܫܡܘܐܝܠ ܢܒܝܐ. ܘܟܠ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܥܒܕܘ ܐܝܟ
ܗܢܐ ܦܨܚܐ ܕܥܒܕ ܝܘܫܝܐ. ܥܡ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܘܐܝܣܪܝܠ. ܕܐܫܬܟܚܘ
ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܒܬܡܢܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܝܘܫܝܐ. ܐܬܥܒܕ ܥܐܕܐ ܗܢܐ. 19

Mactate Paſcha, & ſanctificamini, & diſponite cor fratrum veſtrorum ut faciant quemadmodum locutus eſt Dominus cum Moſe. 6 Segregavit autem Joſia pro popularibus omnibus qui aderant, oves, agnos, & hœdos caprarum (omnia hæc ad Paſcha) numero triginta millia, boum verò tria millia; eáque de facultatibus regis. 7 Principes quoque ejus ſegregaverunt pro populo, ſacerdotibus, & Levitis: item Helcia, Zacharia, & Nehaël præfecti domûs Domini ſegregaverunt pro ſacerdotibus, dederúntque ad Paſcha oves bis mille ſexcentas, & boves trecentos. 8 Chanania verò, & Semaia nepos illius, Heſabia, & Jediel, ſegregaverunt pro Levitis ad Paſcha, oves quinquies mille, & boves quingentos. 9 Rebus itaque paratis, ſteterunt ſacerdotes in ſtationibus ſuis, & Levitæ in ſtationibus ſuis; 10 Et mactaverunt Paſcha juxta præceptum regis, ſparſerúntque ſacerdotes de ſanguine. 11 Levitæ verò pelles detrahebant, & holocauſta diſtribuebant juxta partitiones patrum filiorum populi, ut offerrent Domino, quemadmodum ſcriptum eſt in libro legis Moſaicæ: atque hoc pacto offerebant ſingulis matutinis. 12 Paſcha etiam igne coxerunt, prout fas erat: ſacrum autem ipſius *Paſchatis* igne coxerunt in ollis, lebetibus, & caldariis: & quidem accurrebant omnes filii populi. 13 Poſt hæc paraverunt ſibi ſacerdotes quod ſuum erat: nam ſacerdotes filii Haronis portabant holocauſta & adipem uſque ad Levitas, Levitæ verò parabant ſibi & ſacerdotibus filiis Haronis qui miniſtrabant; 14 Filiis Aſaph *interea ſtantibus* in ſtatione ſua, ſecundùm præceptum Davidis. Deinde Heman & Irithun congregaverunt Videntes regis, & cuſtodes liminum qui erant in ſingulis januis: nihil enim erat quod avocaret eos ab ullis muneribus eorum; quoniam fratres eorum paraverant eis. 15 Itaque paratum fuit totum Domini miniſterium in die illa, ut facerent Paſcha: & holocauſta obtulerunt ſuper altare Domini, juxta præceptum regis Joſiæ: 16 Et filii Iſraelis qui præſentes erant, Paſcha celebrârunt eodem tempore, & feſtum azymorum ſeptem diebus. 17 Neque celebratum fuit feſtum in Iſraele huic ſimile, à diebus Samuelis prophetæ: nec ullus regum Iſraelis celebravit par illi Paſchati quod celebravit Joſia cum ſacerdotibus & Levitis, totóque Judâ & Iſraele qui aderant in Jeruſalem. 18 Anno decimo octavo regni Joſiæ celebratum fuit hoc feſtum. 19

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

6 Καὶ θύσατε τὸ φασὲκ, (ι) καὶ ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς
7 Μωυσῆ. Καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν
αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασὲκ, καὶ πάντας τοὺς εὑρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς
8 χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι
(κ) καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεϊὴλ οἱ (λ) ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου θεοῦ, καὶ
9 ἔδωκαν εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους δισχίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους. Καὶ (μ)
Χωνενίας, καὶ Βαναίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ (ν) ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ (ξ) Ἀσαβίας, καὶ Ἰεϊὴλ, καὶ
Ἰωζαβὰδ, ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μόσχους
10 πεντακοσίους. Καὶ (ο) κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν (π) αὐτῶν, καὶ οἱ
11 Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ, καὶ προσέχεαν
12 οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν. Καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὁλοκαύτωσιν παραδοῦναι
αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται
13 ἐν (ρ) βίβλῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ ὤπτησαν τὸ φασὲκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ
ἅγια ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ (σ) εὐωδώθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ
14 λαοῦ. Καὶ μετὰ τὸ ἑτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν (τ) τὰ ὁλοκαυτώματα
15 καὶ τὰ στέατα ἕως νυκτὸς, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. Καὶ
οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ Ἀσὰφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ, καὶ Ἀσὰφ, καὶ Αἱμὰν, καὶ (υ)
Ἰδιθὼμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ (φ) πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς
κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας (χ) τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς.
16 Καὶ κατωρθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασὲκ, καὶ ἐνεγκεῖν
17 τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως (ψ) Ἰωσίου. Καὶ ἐποίησαν
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες τὸ φασὲκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας.
18 Καὶ οὐκ ἐγένετο φασὲκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ (ω) παντὸς
βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν τὸ φασὲκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, (α) καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς
19 Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὑρεθεὶς, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, τῷ κυρίῳ. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει
τῆς βασιλείας (β) Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασὲκ τοῦτο. μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἔδρασεν Ιωσίας ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ
τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ (γ) θεραφὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ τὰ (δ) καρησὶμ ἃ ἦν (ε) ἐν γῇ
Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους
(ζ) ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν
αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (η) αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ (θ) αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη (ι) ὅμοιος. πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς
θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδα, ἐπὶ πάντα τὰ (κ) παροργίσματα αὐτοῦ
ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος, Καί γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς
ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν
εἶπα, Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.

Et immolate Phaſec, (c) & præparate fratribus veſtris ad faciendum 6
juxta verbum Domini per manum Moyſi. Et primitias dedit Joſias filiis 7
populi, oves, & agnos, & hædos de filiis caprarũ, omnia ad Phaſec, & (d)
omnes inventos ad numerũ, triginta millia, et vitulorũ tria millia. Hæc de
ſubſtantia regis. Et principes ejus dederunt primitias populo, & ſacerdotibꝰ 8
& Levitis. Dedit autem Chelcias, & Zacharias, & Jeiel principes (e) ſacerdotibus domûs Dei, & dederunt in Phaſec oves, & agnos, & hædos
duo millia ſexcenta, & vitulos trecentos. Et Chonenias, & Banæas, et 9
Samæas, et Nathanael frater ejus, & Aſabias, & Jeiel, & Jozabad,
principes Levitarum, dederunt primitias Levitis in Phaſec, oves quinque
millia, & vitulos quingentos. Et directum eſt miniſterium: & ſteterunt 10
ſacerdotes ſuper ſtationẽ ſuã, & Levitæ ſuper diviſiones ſuas juxta
mandatum regis. Et immolaverunt Phaſec, & effundebant ſacerdotes 11
ſanguinem de manu eorum, & Levitæ excoriabant. Et paraverunt holocauſtoſim 12
ad tradendum eis ſecundùm diviſionem per domos familiarum filiis populi, ad offerendum Domino, ſicut ſcriptum eſt in libro Moyſi.
Et ſic in mane. Et aſſaverunt Phaſec in igni juxta judicium: & 13
ſancta coxerunt in æneis, & in lebetibus: & proſperatum eſt: & currere fecerunt ad omnes filios populi. Et (f) poſtquàm paraverunt ſibi, 14
& ſacerdotibus: quoniam ſacerdotes in offerendo holocauſtomata & adipes uſque ad noctem: & Levitæ paraverunt eis, & fratribus ipſorum
filiis Aaron. Et pſalmorum cantores filii Aſaph ſuper ſtationem ſuam 15
ſecundùm mandata David, & Aſaph, & Æman, & Idithom (g) prophetæ regis. Et principes, & janitores portæ, & portæ: non erat eis
moveri à miniſterio ſanctorum: quoniam fratres eorum Levitæ paraverant eis. Et directum eſt, (h) et paratum eſt omne miniſterium Domini in 16
die illa ad faciendum Phaſec, & offerendum holocauſtomata ſuper altare Domini juxta mandatum regis Joſiæ. Et fecerunt filii Iſrael, qui 17
inventi ſunt, Phaſec in tempore illo, & feſtivitatem azymorum ſeptem
diebus. Et non eſt factum Phaſec ſimile ei in Iſrael: à diebus Samuel 18
prophetæ, & (i) omnis regis Iſrael non fecerunt Phaſec, quod fecit
Joſias, & ſacerdotes, & Levitæ, & omnis Juda, & Iſrael, qui inventus eſt, & habitantes in Hieruſalem, Domino. Decimo octavo anno 19
regni Joſiæ factum eſt Phaſec hoc. (k) Poſt hæc omnia, quæ fecit
Joſias in domo, & ventriloquos, & gnoſtas, & Theraphim, & idola,
et Careſim, quæ erant in terra Juda, et in Hieruſalem, combuſſit rex
Joſias, ut ſtatueret verba legis ſcripta ſuper librum, quem invenit Chelcias ſacerdos in domo Domini. Similis ei non fuit ante eum, qui revertit
ad Dominum in toto corde ſuo, et in tota anima ſua, et in tota fortitudine ſua ſecundùm omnem legem Moyſi: et poſt eum non ſurrexit ſimilis.
Veruntamen non eſt averſus Dominus ab ira furoris ſui magni, quo iratus erat furore Dominus in Juda ſuper omnes irritationes ejus, quibus
irritavit Manaſſes. Et dixit Dominus; Etiam Judam amovebo à facie
mea, ſicut amovi Iſrael: et repuli civitatem, quam elegeram, Hieruſalem, et domum, quam dixeram, Erit nomen meum illic.

MS.A. (ι) καὶ τὰ ἅγια ἑτοιμάσατε (κ) καὶ Λευίταις· καὶ ἔδωκεν Χελκίας (λ) ἄρχοντες οἴκου τοῦ θεοῦ τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ (μ) Χωχενίας, (ν) ὁ ἀδελφὸς (ξ) Ἀσαβία, (ο) κατωρθώθη (π) ἑαυτῶν, (ρ) βιβλίῳ* νόμῳ Μωυσῆ· (σ) εὐοδώθη, (τ) τὰ στέατα καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἕως (υ) Ἰδιθοὺν (φ) τῆς πύλης (χ) ἁγίων, ὅτι ἀδελφοὶ (ψ) Ἰωσία. (ω) πάντες βασιλεῖς Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν ὡς τὸ (α) καὶ Λευῖται, (β) Ἰωσία. καὶ τοὺς ἐνγαστριμύθους (γ) θεραφεὶμ (δ) καρασεὶμ (ε) ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνεπύρισεν (ζ) ἐπὶ βιβλίου (η) ἑαυτοῦ (θ) ἑαυτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ ἑαυτοῦ (ι) ὅμοιος αὐτῷ. πλὴν (κ) παροργίσματα ἃ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وافصحوا فصحا * واصلحوا قلوب اخوتكم * ليصنعوا كما امر الله * وافرد يوشيا للشعب 6 7
غنما وخرافا وجديا ومعزا للفصح * لكل من حضر * عددها ثلاثون الفا * هذه من عند الملك
* وكبراؤه افرد للامة والكهنة واللاويين * حلقيا وزكريا ويحاييل * وكبراء بيت الله * واعطي 8
للفصح غنما الفين وستماية * وبقرا ثلاثماية * وكنينا وشمعيا بن اخيه * وحشبيا ويدعاييل * 9
افردوا للاويين للفصح غنما خمسة الف * وبقرا خمس ماية * وانصلحت الصنعة * وقام 10
الكهنة في مواضعهم * واللاويون على مراتبهم * وذبحوا الفصح كما امر الله * ونضحوا الكهنة 11
من الدم * وكان اللاويون يسلخون * ويعطون الذبائح اجزاء لاباءهم * والشعب يقدمون لله * 12
كما هو مكتوب في ناموس موسي * كذا كانوا يقربون في كل غداة باكرا * وطبخوا الفصح 13
بالنار مثل ما يراد له في قدور نحاس وفي مراجل * وجرى سائر بني اسرائيل * ومن 14
بعد ذلك اصلح الكهنة حالهم وهم بنو هرون * وهم الذين كانوا يطلعون الذبائح
والشحم حذاء اللاويين * واللاويون صنعوا لهم والكهنة وبنو هرون خداما * بنو 15
اصاف على مواضعهم * كما امر داود * وجمع هامان ويدتون مطالعين الملك * وحراس
الابواب كل بواب وبابه * لانه ليس لهم شي يبطلهم من صنايعهم * لان اخوتهم استعدوا
لهم * واستعدت صناعة الله في ذلك اليوم ليصنع فيه الفصح * والذبائح قدموها على مذبح 16
الله * كما امر الملك يوشيا صنع بنو اسرائيل * ومثل ذلك الفصح من ايام صموئيل النبي 17 18
لم يصنع سائر ملوك اسرائيل مثل ذلك الفصح الذي صنعه يوشيا والكهنة واللاويون
وسائر يهودا واسرائيل الذي كانوا موجودين في اورشليم * وفي السنة الثامنة عشر من 19
ملك يوشيا صنع هذا العيد *

Paſcha celebrate, & diſponite corda fratrum veſtrorum ad agendum juxta præceptum Dei. Deſtinavit autem Joſia 6 7
populo oves, agnos, hædos, & capras pro Paſchate (omnibus ſcilicet præſentibus)
numero triginta millia: hæc ex munificentia regis. Similiter principes ejus 8
deſtinârunt populo, & ſacerdotibus, atque Levitis, Helciæ, Zachariæ, Nahiëli, & primatibus domûs Dei, dederuntque pro Paſchate oves bis mille ſexcentas, boves autem trecentos. Chanania verò & Semeia filius fratris ejus, 9
Haſabia & Jedaël deſtinârunt Levitis pro Paſchate, ovium quinque millia,
boves autem quingentos. Rebus jam 10
præparatis, ſteterunt ſacerdotes in locis ſuis, & Levitæ in officiis ſuis: Tum 11
mactaverunt Paſcha prout præcepit Deus, & ſacerdotes de ſanguine ſparſerunt. Levitæ pelles detrahebant, & ſa- 12
crificia per partes diſtribuebant patribus ſuis, populus autem Deo offerebant: ſicut ſcriptum eſt in lege Moſis, ita offerebant ſingulis matutinis temporibus.
Denique Paſcha igne coxerunt debito 13
modo in ollis æneis & in cacabis: currebant autem omnes filii Iſraelis. Poſt 14
hæc ſacerdotes, nempe filii Haronis, ii qui ſacrificia & adipem offerebant Levitis; rem ſuam paraverunt: & tam Levitæ quàm ſacerdotes & filii Haronis
fecerunt ſibi miniſtros. Filii Aſaph 15
erant in ſtationibus ſuis, prout mandaverat David: Heman & Jerithun congregaverunt Videntes regis: & cuſtodes portarum, quilibet janitor portam ſuam custodiebat*; quia nihil erat quod eos avocaret ab officiis eorum: nam fratres*
eorum parabant eis. Itaque paratum 16
fuit eâ die opus Dei, ut in eadem celebraretur Paſcha: & ſacrificia oblata
fuerunt ſuper altare Dei. Quemadmo- 17
dum præcepit rex Joſia, fecerunt filii
Iſraelis. Par illi Paſchati, à diebus 18
Samuelis prophetæ, nulli reges Iſraelis celebrârunt par illi Paſchati quod celebravit Joſia cum ſacerdotibus & Levitis, & univerſo Judâ et Iſraele qui reperiebantur in Jeruſalem. Anno de- 19
cimo octavo regni Joſiæ celebratum fuit hoc Paſcha.

: Perath juxta ,Charchemis in *bellandum ad* ,Ægypti rex Necho aſcendit ,domum Joſijahu præparavit quod ,hoc totum Poſt
אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־פְּרָת 20
? Jehudah rex ,tibi & mibi Quid :dicendo ,nuncios eum ad miſit Et .Joſijahu ej⁹ occurſum in eſt egreſſus &
וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה 21
qui Deo à *tibi* deſine : *me feſtinandum ad* ; dixit Deus & ; *mei belli* domum contra ſed ,hodie *tu* te contra non
לֹא עָלֶיךָ אַתָּה הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־
audivit non & :ſe mutavit ,eo cum *pugnandum ad* ſed ,eo ab *ſuas facies* Joſijahu avertit non Et .te *corrumpat* non ut ,me cum
עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ וְלֹא־הֵסֵב יֹאשִׁיָּהוּ פָּנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֶם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע 22
.Joſijahu regem *in jaculatores ſunt jaculati* Et .Meghiddo campo in *pugnandum ad* venit Et .Dei ore ex Necho *verba ad*
אֶל־דִּבְרֵי נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃ וַיֹּרוּ הַיֹּרִים לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ 23
,curru de ejus ſervi eum fecerunt tranſire Et .admodum *langui* quia ,me facite Tranſire : ſuis ſervis rex Dixitque
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי מְאֹד׃ וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה 24
ſepulchris in eſt ſepultus & ,eſt mortuus & ,Jeruſalaim eum fecerunt *ire* & , ei qui ſecundum currum ſuper eũ fecerunt equitare &
וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל רֶכֶב הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת
.Joſijahu ſuper Irmejahu eſt lamentatus Et .Joſijahu ſuper *lugentes* Jeruſalaim & Jehudah omnis & : ſuorũ patrum
אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ 25
ſtatutum in ea dederunt & :hodie uſque Joſijahu ſuper ſuis lamentationibus in cantatrices & ,cantores omnes dixerunt Et
וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים ׀ וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנוּם לְחֹק
lege in ſcriptum ſicut ,ejus pietates & ,Joſijahu *verborum reſiduum* Et .lamentationibus in ſcripta ipſa ecce Et .Iſrael ſuper
עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲסָדָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת 26
.Jehudah & , Iſrael regum libro in ſunt ſcripta ipſa ecce ,noviſſimæ & primæ ejus res Et .DOMINI
יְהוָה׃ וּדְבָרָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ 27

CAP. XXXVI. לו

.Jeruſalaim in ſuo patre pro eũ conſtituerunt regem & , Joſijahu filium Jehoachaz terræ populus tulerunt Et
וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ תַחַת־אָבִיו בִּירוּשָׁלִָם׃ 1
.Jeruſalaim in regnavit menſibus tribus & : *ipſum regnando in* , Jehoachaz annorum viginti & trium Filius
בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 2
.auri talento & ,argenti talentis centum terram *multavit* & , Jeruſalaim in Ægypti rex eum amovit Et
וַיְסִירֵהוּ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעֲנֹשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב׃ 3
ejus nomen vertit Et .Jeruſalaim & , Jehudah ſuper ejus fratrem Eljachim Ægypti rex regem conſtituit Et
וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ 4
quinque & viginti *Filius* .Ægyptum in eum adduxit & , Necho tulit ejus fratrem Jehoachaz & : Jehojachim
יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח נְכוֹ וַיְבִיאֵהוּ מִצְרָיְמָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ 5
DOMINI oculis in malum fecit & : Jeruſalaim in regnavit annis undecim & ,*ipſum regnando in* Jehojachim annorum
שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
eum *jaciendum ire ad* ,compedibus æreis in eum vinxit & ; Babel rex Nebuchadneſar aſcendit eum Contra .ſui Dei
אֱלֹהָיו׃ עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְהֹלִיכוֹ 6
.Babel in
בָּבֶלָה׃

Verſio VULG. LAT.

Poſtquàm inſtauraverat Joſias templũ, aſcendit Nechao 20 rex Ægypti ad pugnandum in Charcamis juxta Euphraten : & proceſſit in occurſum ejus Joſias. At 21 ille, miſſis ad eum nuntiis, ait ; Quid mihi & tibi eſt, rex Juda ? non adverſùm te hodiè venio, ſed contra aliam pugno domum, ad quam me Deus feſtinatò ire præcepit : deſine adverſùm Deum facere, qui mecum eſt, ne interficiat te. Noluit Joſias re- 22 verti, ſed præparavit contra eum bellum, nec acquievit ſermonibus Nechao ex ore Dei : Verùm perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. Ibíque 23 vulneratus à ſagittariis, dixit pueris ſuis ; Educite me de prælio, quia oppidò vulneratus ſum. Qui 24 tranſtulerunt eum de curru in alterum currum, qui ſequebatur eum more regio, & aſportaverunt eum in Jeruſalem, mortuúſque eſt, & ſepultus in mauſoleo patrum ſuorum : & univerſus Juda & Jeruſalem luxerunt eum : Jeremias maximè : cujus omnes 25 cantores atque cantatrices, uſque in præſentem diem, lamentationes ſuper Joſiam replicant ; & quaſi lex obtinuit in Iſrael : Ecce ſcriptum fertur in lamentationibus. Reliqua autem ſermonum Joſiæ & miſe- 26 ricordiarum ejus, quæ lege præcepta ſunt Domini, 27 Opera quoque illius prima & noviſſima, ſcripta ſunt in libro regum Juda & Iſrael.

CAP. XXXVI.

Tulit ergò populus terræ Joachaz filium Joſiæ, & 1 conſtituit regem pro patre ſuo in Jeruſalem. Viginti 2 trium annorum erat Joachaz cùm regnare cœpiſſet, & tribus menſibus regnavit in Jeruſalem. Amovit 3 autem eum rex Ægypti cùm veniſſet in Jeruſalem, & condemnavit terram centum talentis argenti, & talento auri. Conſtituítque pro eo regem, Eliakim 4 fratrem ejus, ſuper Judam & Jeruſalem : & vertit nomen ejus Joakim : ipſum verò Joachaz tulit ſecum, & abduxit in Ægyptum. Vigintiquinque annorum 5 erat Joakim cùm regnare cœpiſſet, & undecim annis regnavit in Jeruſalem : fecítque malum coram Domino Deo ſuo. Contra hunc aſcendit Nabucho- 6 donoſor rex Chaldæorum, & vinctum catenis duxit in Babylonem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܒܬܪ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܬܩܢ ܝܘܫܝܐ ܨܒܘܬܗ ܕܒܝܬܐ . ܣܠܩ ܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ ܡܠܟܐ 20
ܕܡܨܪܝܢ. ܠܡܩܪܒܘ ܥܠ ܡܒܘܓ ܕܥܠ ܦܪܬ. ܘܢܦܩ ܝܘܫܝܐ ܠܐܘܪܥܗ. * ܘܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ 21
ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܠܝܟ ܐܬܐ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ.
ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܠܝܟ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܡܩܪܒܘ. ܡܪܝܐ ܐܡܪ ܠܟ .
ܠܡܙܝܥܘܬܝ. ܦܪܘܫ ܠܟ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܥܡܝ . ܕܠܐ ܢܚܒܠܟ. * ܘܠܐ ܐܗܦܟ ܐܦܘܗܝ 22
ܡܢܗ ܝܘܫܝܐ. ܡܛܠ ܕܠܡܩܪܒܘ ܘܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ ܢܦܩ ܗܘܐ. ܘܠܐ ܫܡܥ ܠܦܬܓܡܘܗܝ
ܕܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܘܫܝܐ ܕܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܗܘܬ. ܘܢܦܩ ܠܡܩܪܒܘ
ܥܡܗ . ܒܒܩܥܬܐ ܕܡܓܕܘ. * ܘܡܚܝܗ ܦܪܥܘܢ ܚܓܝܪܐ ܠܝܘܫܝܐ ܒܬܪܬܝܢ ܓܐܪܝܢ. ܘܐܡܪ 23
ܡܠܟܐ ܐܥܒܪܘܢܝ. ܡܛܠ ܕܡܚܘܬܐ ܕܡܘܬܐ ܡܚܝܬ ܐܢܐ. * ܘܐܥܒܪܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ ܡܢ 24
ܡܪܟܒܬܐ . ܘܐܪܟܒܘܗܝ ܒܡܪܟܒܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ . ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܝܬ.
ܘܐܬܩܒܪ ܒܩܒܪܐ ܕܐܒܗܘܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܘܥܡܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ . ܢܛܪܝܢ
ܗܘܘ ܐܒܠܐ ܥܠ ܝܘܫܝܐ. * ܘܐܦ ܐܪܡܝܐ ܐܠܝ ܥܠ ܝܘܫܝܐ ܘܐܡܪ. ܟܠ ܙܕܝܩܐ ܘܙܕܝܩܬܐ ܒܐܘܠܝܬܟܘܢ 25
ܥܠ ܝܘܫܝܐ ܒܟܘ. ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܝܗܒ ܐܢܝܢ ܠܢܡܘܣܐ ܕܐܝܣܪܝܠ . ܘܗܢܝܢ ܟܬܝܒܢ
ܒܣܦܪ ܐܘܠܝܬܐ. * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܝܘܫܝܐ. ܘܛܝܒܘܬܗ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ 26
ܕܡܪܝܐ. * ܘܦܬܓܡܘܗܝ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܒܣܦܪ ܡܠܟܐ 27
ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܕܝܗܘܕܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܗ *

* ܘܕܒܪܘ ܥܡܐ ܠܝܗܘܐܚܙ ܒܪ ܝܘܫܝܐ. ܘܐܩܝܡܘܗܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܚܠܦ ܐܒܘܗܝ ܒܐܘܪܫܠܡ. 1
* ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ ܝܗܘܐܚܙ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܡܠܟ ܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ ܗܘܐ 2
ܒܐܘܪܫܠܡ . * ܘܐܥܒܪܗ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܘܐܩܝܡ ܠܐܠܝܩܝܡ ܐܚܘܗܝ. ܥܠ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. 3 4
ܘܥܠ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܝܘܝܩܝܡ. ܘܠܝܗܘܐܚܙ ܐܚܘܗܝ ܕܒܪ ܦܪܥܘܢ
ܚܓܝܪܐ. ܘܐܘܒܠܗ ܠܡܨܪܝܢ. ܘܬܡܢ ܡܝܬ. * ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܝܘܝܩܝܡ. ܟܕ ܩܡ 5
ܒܡܠܟܘܬܐ. ܘܚܕܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ.
* ܥܠܘܗܝ ܣܠܩ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܘܐܣܪܗ ܒܫܝܫܠܬܐ ܠܡܘܒܠܘܬܗ ܠܒܒܠ. 6

Poſt omnia iſta, cùm diſpoſuiſſet Joſia res do- 10 mûs, aſcendit Pharaon Claud⁹ rex Ægypti ad oppugnandum Mabog quæ ſita eſt ſecus Euphratem : aſcendítque Joſia obviàm ei. Ille 11 verò miſſis ad hunc legatis, dixit ei ; Quid negotii mihi tecum eſt rex Judæ ? nequaquam contra te veni hodiè rex Judæ, non enim contrà te veni præliaturus. An Dominus tibi dixit ut me terreres ? recede à Deo qui mecum eſt, ne te perdat. Verùm non avertit ab eo 11 faciem ſuam Joſia, quoniam ad pugnandum et bellum gerendum abierat. Cùm ergò non obtemperâſſet ſermonibus Pharaonis Claudi (ignorabat autem Joſia quòd *id* eſſet à Domino) ſed egreſſus eſſet ad pugnandum contra eum in valle Mageddo ; Feriit Pharaon Clau- 13 dus Joſiam duabus ſagittis : Quare dixit rex, Transferte me, quia lethali vulnere ſum ſaucius. Tranſtulerunt igitur eum ſervi ſui de 14 curru, & impoſuerunt eum carrucæ ipſius regiæ, perduxerúntque in Jeruſalem, ubi mortuus eſt, & ſepultus in ſepulchro patrum ſuorum : omnes autem Judæi & habitatores Jeruſalem conſervabant luctum propter Joſiam. Jeremia quoque lamentatus eſt Joſiam : & di- 15 xit ; Omnes juſti & juſtæ, lamentationibus veſtris flete Joſiam, & ad hunc uſque diem dedit eas *lamentationes* in ſtatutum Iſraeli : ſcriptæ ſunt autem in libro lamentationum. Reliquæ res geſtæ Joſiæ, bona ipſius opera 16 qualia præſcribuntur in lege Domini, Et 17 res geſtæ priores ac poſteriores ; ecce ſcriptæ ſunt in libro regum Iſraelis & Judæ.

CAP. XXXVI.

Accipientes autem populus Jehuahazem 1 Joſiæ filium, ſubſtituerunt eum in regno patri ſuo in Jeruſalem. Natus erat annos 2 viginti tres Jehuahaz cùm regno potitus eſt. Cúmque tres menſes regnâſſet in Jeruſalem, Amovit eum rex Ægypti, Et Elia- 3 4 cimum fratrem ejus præfecit Judæis & habitatoribus Jeruſalem, vocavítque nomen ejus Jojacimum : Jehuahazem verò fratrem ejus aſſumpſit Pharaon Claudus, & deduxit in Ægyptum, ubi mortuus eſt. Natus erat 5 annos vigintiquinque Joiacim cùm regno inauguratus eſt, & undecim annis regnavit in Jeruſalem : fecítque quod malum erat coram Domino Deo ſuo. Contra hunc a- 6 ſcendit Nebuchadnoſar rex Babelis, & vinxit eum catenis ut abduceret eum in Babelem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων (λ) ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην,
21 ϗ ἐπορεύθη (μ) βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους,
λέγων, Τί ἐμοὶ ϗ σοὶ βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σήμερον πόλεμον (ν) πολεμῆσαι· καὶ ὁ Θεὸς
22 (ξ) εἶπε τοῦ κατασπεῦσαί με. πρόσεχε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. Καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν
Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, ϗ οὐκ (ο) ἤκουσε τῶν λόγων
23 Νεχαὼ διὰ στόματος Θεοῦ, ϗ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ (π) Μαγεδδώ. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται
ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν. ϗ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν (ρ) αὐτοῦ, Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα.
24 Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, ϗ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτερεῦον ὃ
ἦν αὐτῷ, ϗ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ϗ ἀπέθανε, ϗ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων (σ) αὐτοῦ· καὶ
25 πᾶς Ἰούδα ϗ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν. Καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, ϗ εἶπαν πάντες
οἱ ἄρχοντες ϗ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον· ϗ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα ἐπὶ
26 (τ) Ἰσραὴλ, ϗ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων. Καὶ ἦσαν (υ) οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσίου ϗ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γεγραμμένα
27 ἐν νόμῳ κυρίου, (φ) Καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι ϗ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων
Ἰσραὴλ ϗ Ἰούδα.

Et aſcendit Pharao Nechao rex Ægypti ſuper regem Aſſyriorum ad flumen 20
(l) Euphratem. Et ivit rex Joſias in occurſum ei. Et miſit ad eum 21
nuntios, dicens; Quid mihi, & tibi, rex Juda? Non ſuper te venio
hodiè (m) ad bellandum bellum : & Deus dixit feſtinare me. (n)
Attende à Deo, qui mecum, nè corrumpat te. Et non avertit Joſias 22
faciem ſuam ab eo : ſed ad impugnandum eum confortatus eſt : & non
audivit verba Nechao per os Dei: & venit ad pugnandum in campo Mageddo.
Et ſagittaverunt ſagittarii ſuper regem Joſiam. Et dixit rex 23
pueris ſuis; Educite me, quoniam laboravi valdè. Et eduxerunt eum 24
pueri ejus de curru: & aſcendere fecerunt eum ſuper currum ſecundum,
qui erat ei: & adduxerunt eum in Hieruſalem: & mortuus eſt,
& ſepultus eſt cum patribus ſuis. Et omnis Juda, & Hieruſalem luxerunt
ſuper Joſiam. Et lamentatus eſt Hieremias ſuper Joſiam: & 25
dixerunt omnes principes, & dominatrices, lamentationem ſuper Joſiam
uſque hodiè: & dederunt eam in præceptum ſuper Iſrael : & ecce
ſcripta eſt ſuper lamentationes. Et fuerant reliqua verba Joſiæ, & (o) 26
ſpes ejus ſcripta in lege Domini : Et verba ejus prima, & noviſſima, ecce 27
ſcripta in libro regum Iſrael, & Juda.

MS.A. (λ) ϗ ἐπὶ (μ) ὁ βασιλεὺς (ν) ποιῆσαι· ϗ (ξ) εἶπεν κατασπεῦσαί (ο) ἤκουεν (π) Μαγεδών. (ρ) ἑαυτοῦ, (σ) ἑαυτοῦ· (τ) Ἰσραήλ· ἰδοὺ (υ) οἱ λόγοι Ἰωσία (φ) Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι

ΚΕΦ. λϛʹ.

1 ΚΑὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, ϗ ἔχρισαν (α) αὐτὸν, ϗ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ
2 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. Υἱὸς εἴκοσι ϗ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν,
ϗ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά.
ϗ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ϗ ἔδησεν αὐτὸν
3 Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ Αἰμὰθ, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ μετήγαγεν αὐτὸν
ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, ϗ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου ϗ τάλαντον χρυσίου.
4 Καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου (β) βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
ϗ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. ϗ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ· καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον (γ) ἔδωκε τῷ Φαραῷ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι
τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραώ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῄτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ
5 χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, (δ) δοῦναι Φαραῷ Νεχαῷ. Ὢν εἴκοσι ϗ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν
αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ (ε) Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νηρίου
ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ (ζ) ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη,
καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. ϗ ἀπέστειλε κύριος (η) ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, ϗ (θ) λῃστήρια Σύρων, ϗ λῃστήρια
Μωαβιτῶν, ϗ υἱῶν Ἀμμὼν, ϗ τῆς Σαμαρείας, ϗ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυρίου
ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν, τοῦ (ι) ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ
προσώπου (κ) αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἵματι ἀθῴῳ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακὶμ,
6 καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθῴου, ϗ οὐκ ἠθέλησε κύριος (λ) ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. Καὶ ἀνέβη
ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ϗ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις, ϗ (μ) ἀπήγαγεν αὐτὸν
εἰς Βαβυλῶνα.

CAP. XXXVI.

ET aſſumpſit populus terræ Joachaz filium Joſiæ, & unxerunt eum, 1
& conſtituerunt eum pro patre ejus in regem ſuper Hieruſalem. Filius 2
viginti & trium annorum Joachaz in regnando ipſum : & tres menſes
regnavit in Hieruſalem: & nomen matris ejus Amital filia Hieremiæ
de Lobna. Et (a) fecit malum in conſpectu Domini ſecundùm omnia
quæ fecerant patres ejus. Et ligavit eum Pharao Nechao in Deblatha in
terra Æmath, ut non ille regnaret in Hieruſalem. Et tranſtulit eum 3
rex in Ægyptum, & impoſuit tributum ſuper terram centum
talenta argenti, & talentum auri. Et conſtituit Pharao Nechao 4
ipſum Eliacim filium Joſiæ regem ſuper Juda pro Joſia
patre ejus : & commutavit nomen ejus Joacim. Et ipſum Joachaz
fratrem ejus cepit Pharao Nechao, & introduxit eum in Ægyptum,
& (b) mortuus eſt ibi. Et argentum & aurum dedit Pharaoni. Tunc cœpit
terra exigi tributum *ad dandum argentum ſuper os Pharaonis,* Et
unuſquiſque ſecundùm poteſtatem : exigebat argentum & aurum à populo
terræ, ad dandum Pharaoni Nechao. *Erat viginti & quinque annorum* 5
Joacim in regnando ipſum, & undecim annos regnavit in Hieruſalem.
Et nomen matris ejus Zechora filia Neriæ de Rhama. Et fecit
malum coram Domino juxta omnia, quæcunque fecerant patres ejus. In
diebus ejus venit Nabuchodonoſor rex Babylonis in terram : & fuit ei
ſerviens tres annos : & rebellavit ab eo. Et miſit ſuper eos Dominus
Chaldæos, et agmina latronum Syrorum, et agmina latronum Moabitarum,
et filiorum Ammon, et Samariæ: et receſſerunt poſt verbum hoc juxta
verbum Domini in manu puerorum ejus prophetarum. Veruntamen furor
Domini erat ſuper Judam ad removendum eum à facie ſua propter
peccata Manaſſe, in omnibus quæ fecerat, & in ſanguine innocente, quem
effudit Joacim, & implevit Hieruſalem ſanguine innocente : et non
voluit Dominus exterminare eos. Et aſcendit ſuper eum Nabuchodonoſor rex Babylonis : et ligavit eum in æreis compedibus, et abduxit eum in Babylonem. 6

MS.A. (α) αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. (β) βασιλέα Ἰούδα (γ) ἔδωκαν τῷ Φαραῷ. ϗ ἕκαστος κατὰ (δ) δοῦναι αὐτὸ Φαραῷ (ε) Ζεχωρὰ (ζ) βασιλεὺς (η) ἐπ' αὐτοὺς τοὺς (θ) λῃστήρια Μωαβιτῶν, ϗ υἱῶν (ι) ἀποστῆσαι (κ) ἑαυτοῦ (λ) ἐξολεθρεῦσαι (μ) ἀνήγαγεν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

20 * وبعد كل هذا الذي صنع يوسيا وصنع آنية بيت الله * طلع فرعون الاعرج ملك مصر
21 من مصر ليحارب منبج التي على الفرات * فخرج يوسيا اليه ليحاربه * فبعث اليه ملك مصر رسلا
وقال له * اي شي لي معك يا ملك يهودا * ليس اليك جيت * فتنح عني وارجع * ليلا تهلكك
22 الالهة الذين معي * فلم يرد يوسيا وجهه عنه * لانه للقتال مضي وللحرب استعد * ولم يسمع
لالفاظ فرعون الاعرج * ولم يعلم يوسيا ان من قدام الله كان هذا * فخرج لمحاربته في برية
23 مجديا * فضرب فرعون الاعرج يوسيا بسهمين * فقال لعبيده * نحوني فان ضربة الموت ضربني
24 * فاجاروه عبيده من العمارية * واجلسوه على فرس مملكته * ومروا به الي يروسليم * فمات وقبروه
25 في قبور ابائه * وحزن سائر يهودا وسكان اروسليم الحزن الشديد على يوسيا * وناح ارميا النبي
على يوسيا * وكان سائر الصالحين والصالحات ينوحون عليه ويبكون الي هذه الغاية * وجعلوها
26 سنة لاسرائيل * وها هي مكتوبة في سفر التواريخ * وسائر الفاظ يوسيا * وحسناته مثل ما هو
27 مكتوب في ناموس الله * والفاظه الاولة والاخيرة * هي مكتوبة في سفر ملوك اسرائيل ويهودا *

* الفصل السادس والثلثون *

1 2 * واخذ شعب الارض يوحاز بن يوسيا * وملكوه بعد ابيه * وكان ابن اثني عشر سنة * وملك
3 4 باروسليم ثلاثة شهور * ثم عزله ملك مصر * واقام الياقيم اخاه علي بيت يهودا وعلي سكان
اروسليم * وسمي اسمه يوياقيم * واخذ فرعون الاعرج يوحاز اخاه * ومضي به الي مصر * ومات
5 هناك * وكان يوياقيم ابن خمسة وعشرين سنة حين قام بالملك * وملك باروسليم احدي
6 عشر سنة * وصنع الشر قدام الله الهه * وفي ايامه طلع بختنصر ملك بابل * واخذه وشده
بالسلاسل * ومضي به الي بابل *

Poſtquam hæc omnia feciſſet Joſia, feciſſetque 20
vaſa domûs Dei; Pharaon Claudus
rex Ægypti aſcendit ex Ægypto ut oppugnaret
Manbeg quæ eſt ſecus Euphratē:
proceſſitque Joſia contra eum ut oppugnaret
eum. Quapropter miſit ad eum rex Ægypti 21
nuntios, & dixit illi; Quid rei
mihi tecum eſt O rex Judæ? nequaquam
contra te veni: deflecte igitur à me, &
revertere, ne te perdant dii qui mecū ſunt.
Verùm non avertit Joſia faciem ſuam ab 22
eo, ſed ad pugnam prodiit, & ad bellum
ſeſe accinxit, nec auſcultavit ſermonibus
Pharaonis Claudi : neſciebat autem Joſia
id accidiſſe permiſſu divino. Cùm ergò
prodiiſſet ad oppugnandum eum in deſerto
Magdiæ, Percuſſit Pharaon Claudus Joſiam 23
duabus ſagittis: quare dixit is ſervis
ſuis, Amovete me, quia mortifero vulnere
me percuſſit. Itaque tranſtulerunt eum ſervi 24
ipſius è curru, & equo ipſius regio impoſitum
vexerunt in Jeruſalem; ubi cum
mortuus eſſet, ſepelierunt eum in ſepulchris
patrum ejus: & contriſtatus eſt univerſus
Juda et cives Jeruſalem vehementi
mœrore propter Joſiam. Lamentatus eſt 25
etiam Jeremia propheta Joſiam: & omnes
probi atque probæ lamentabantur eum &
lugebant ad hoc uſque tempus: & ſtatuerunt
hoc in legem Iſraeli, & ecce ſcripta
eſt in libro chronicorum. Reliqua autem 26
geſta Joſiæ, & bonæ ipſius actiones conformes
iis quæ ſcripta ſunt in lege Dei,
Et geſta ejuſdem priora & poſteriora; 27
ſcripta ſunt in libro regum Iſraelis &
Judæ.

CAP. XXXVI.

Tulit autem populus terræ Johazem 1
Joſiæ filium, & regem conſtituerunt eum
poſt patrem ipſius, Dum annum ageret 2
duodecimum : regnavitque in Jeruſalem
tribus menſibus. Tum abdicans eum rex 3
Ægypti, Conſtituit Eliacimum fratrem 4
ejus ſuper domum Judæ & ſuper cives
Jeruſalem, vocavitque nomen ejus Joacimum:
Johazem verò fratrem ejus accepit
Pharaon Claudus, abduxitque in
Ægyptum, & mortuus eſt ibi. Vigeſimum 5
quintum annum agebat Joacim
cùm regno potiretur : regnavitque in Jeruſalem
undecim annis; et iniquè ſe geſſit
coram Deo, Deo ſuo. Et in diebus ejus 6
aſcendit Bochtonaſſar rex Babelis, apprehendit
eum, & catenis vinctum abduxit
in Babelem.

דברי הימים ב: לו

Jehojachim verborum reſiduum Et ,Babel in ſuo templo in ea dedit & ,Babel in Nebuchadneſar adduxit DOMINI domus vaſis ex Et
וּמִכְּלֵי בֵּית יְהוָה הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים 7
8 Jehojachin regnavit & ;Jehudah & ,Iſrael regum libro in ſcripta ipſa ecce ,eo ſuper inventa & ,fecit quas ej' abominationes &
וְתֹעֲבֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין
.Jeruſalaim in regnavit ,diebus decem & ,menſibus tribus & ,ipſum regnando in Jehojachin annorū octo Filius .eo pro ej' filius
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם 9
cum Babel in eū fecit adducere & ,Nebuchadneſar rex miſit anni reverſione in Et .Domini oculis in malum fecit Et
וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־ 10
Filius .Jeruſalaim & ,Jehudah ſuper ej' fratrem Sidchijahu regem conſtituit & :Domini domus deſiderii vaſis
כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בֶּן־ 11
malum fecit Et .Jeruſalaim in regnavit annis undecim & :ipſum regnando in Sidchijahu anni unius & viginti
עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע 12
Nebuchadneſar regē contra etiam Et .Domini ore ex propheta Irmejahu faciebus à ſe humiliavit nec ;ſui Dei Domini oculis in
בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר 13
ad redeundo à ,ſuum cor roboravit & ,ſuā cervicem induravit & :Deum per eum jurare fecerat qui ,rebellavit
מָרָד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־
prævaricationem prævaricari multiplicaverunt populus & ,ſacerdotum principes univerſi Etiam .Iſrael Deum Dominum
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעוֹל־מַעַל 14
miſit Et .Jeruſalaim in ſanctificaverat quam ,Domini domum polluerunt & ,gentium abominationes omnes juxta
כְּכֹל תֹּעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁלַח 15
ſuper &,ſuo populo ſuper pepercit quia ;mittendo &,manicando ſuorū nunciorū manum per eos ad eorū patrum Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־
,ejus prophetis in illudentes & ,ejus verba ſpernentes & ,Dei nuncios in ſubſannantes fuerunt Et .ſuo habitaculo
מְעוֹנוֹ׃ וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִאָיו 16
Chaſdiim regem eos contra fecit aſcendere Et .curationem non ad uſque ej' populo in Domini excandeſcentiam aſcendere ad uſque
עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים 17
Omnes decrepito & ſeni ,virgine & ,electo ſuper pepercit non & ,eorū ſanctuarii domo in gladio in eorum electos occidit &
וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשֵׁשׁ הַכֹּל
,Domini domus theſauros & ,parva & ,magna Dei domus vaſa univerſa Et .ejus manum in tradidit
נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵּית הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה 18
murum deſtruxeruntque ;Dei domum incenderunt Et .Babel in abduxit omnia ,ej' principum & ,regis theſauros &
וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת 19
reſiduum fecit tranſmigrare Et .corrumpendo ej' deſideriorum vaſa omnia & ,igne in combuſſerunt ejus palatia omnia & :Jeruſalaim
יְרוּשָׁלִָם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית 20
ore in Domini verbum explendum Ad .Paras regnum regnare ad uſque ,ſervos in ejus filiis & ei fuerunt Et .Babel in gladio à
מִן־הַחֶרֶב אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס׃ לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי 21
.annos ſeptuaginta complendum ad ,ceſſavit deſolari diebus omnibus ,ſua ſabbatha terra voluit donec ,Irmejahu
יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃

Verſio VULG. LAT.

Ad quam & vaſa Domini tranſtulit, & poſuit ea in tem- 7
plo ſuo. Reliqua autem verborum Joakim,& abomina- 8
tionum ejus, quas operatus eſt,& quæ inventa ſunt in eo,
continentur in libro regum Juda & Iſrael. Regnavit
autem Joachin filius ejus pro eo. Octo annorum erat 9
Joachin cùm regnare cœpiſſet, & tribus menſibus, ac
decem diebus regnavit in Jeruſalem, fecitque malum in
conſpectu Domini. Cúmque anni circulus volveretur, 10
miſit Nabuchodonoſor rex, qui adduxerunt eum in Ba-
bylonem, aſportatis ſimul pretioſiſſimis vaſis domûs Do-
mini. Regem verò conſtituit Sedeciam patruum ejus ſu-
per Judam & Jeruſalem. Viginti & unius anni erat Se- 11
decias cùm regnare cœpiſſet, & undecim annis regna-
vit in Jeruſalem. Fecítque malum in oculis Domini 12
Dei ſui,nec erubuit faciem Jeremiæ prophetæ, loquentis
ad ſe ex ore Domini. A rege quoque Nabuchodonoſor 13
receſſit, qui adjuraverat eum per Deum : & induravit
cervicem ſuam & cor, ut non reverteretur ad Dominum
Deum Iſrael. Sed & univerſi principes ſacerdotum, & 14
populus, prævaricati ſunt iniquè juxta univerſas abomi-
nationes gentium, & polluerunt domum Domini, quam
ſanctificaverat ſibi in Jeruſalem. Mittebat autem Do- 15
minus Deus patrum ſuorum ad illos per manum nuntio-
rum ſuorum, de nocte conſurgens, & quotidie commo-
nens : eò quòd parceret populo & habitaculo ſuo. At 16
illi ſubſannabant nuntios Dei, & parvipendebant ſer-
mones ejus, illudebántque prophetis, donec aſcenderet
furor Domini in populum ejus, & eſſet nulla curatio.
Adduxit enim ſuper eos regem Chaldæorum, & interfe- 17
cit juvenes eorum gladio in domo ſanctuarii ſui : non
eſt miſertus adoleſcentis,& virginis, & ſenis, nec decre-
piti quidem, ſed omnes tradidit in manibus ejus. Uni- 18
verſáque vaſa domûs Domini, tam majora, quàm mino-
ra, & theſauros templi, & regis, & principum, tranſtulit
in Babylonem. Incenderunt hoſtes domum Dei,deſtru- 19
xeruntque murum Jeruſalem, univerſas turres combuſſe-
runt, & quidquid pretioſum fuerat, demoliti ſunt. Si 20
quis evaſerat gladium, ductus in Babylonem ſervivit re-
gi & filiis ejus,donec imperaret rex Perſarum, Et com- 21
pleretur ſermo Domini ex ore Jeremiæ,& celebraret ter-
ra ſabbata ſua : cunctis enim diebus deſolationis egit
ſabbatum, uſque dum complerentur ſeptuaginta anni.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]

Ex omnibus etiam vaſis templi deportavit 7
Nebuchadnaſar in Babelem, & repoſuit ea in
templo ſuo in Babele. Reliqua geſta Jojaci- 8
mi, & abominationes quas fecit ; ecce ſcripta
ſunt in libro regum Judæ & Iſraelis: regnavit-
que Jojachin filius ejus poſt ipſum. Natus 9
erat annos octodecim Jojachin cùm regno
potitus eſt: & centum diebus regnavit in Jeru-
ſalem; fecitque quod malum erat coram Domi-
no. Anno vertente miſit contra eum Nebu- 10
chadnaſar rex, deportavítque eum in Babelē,
eum *inquam* et vaſa optabilia quæ erant in do-
mo Domini : & regem conſtituit Sedeciam
patruum ejus ſuper Judam & ſuper Jeruſalem.
Natus erat annos viginti unum Sedecia cùm 11
regno inauguratus eſt, & annos undecim re-
gnavit in Jeruſalem. Fecit autem quod ma- 12
lum erat coram Domino Deo ſuo, nec veritus
eſt Jeremiam prophetā qui prophetabat quaſi
ex ore Domini. Quin etiam in Nebuchadna- 13
ſarem rebellavit, cui juraverat per nomen Do-
mini : & obduravit cervicem ſuam, obdura-
vítque cor ſuum, nec voluit orare coram Dño
Deo Iſraelis. Omnes etiam ſeniores ſacerdo- 14
tum & Levitarū & populi addiderūt præva-
ricari prævaricatione ſecundùm omnes actio-
nes gentium, & polluerunt domum Domini
ſanctam in Jeruſalem. Miſit autem Dominus 15
Deus patrum eorum ad eos per nuntios ſuos
manè et veſperè accedentes: miſerebatur enim
populi ſui & gregis Dñi. At illi ridebant 16
nuntios Dñi, & contemnebant verba eorum,
& deridebant prophetas ejus : donec aſcen-
deret ira Domini in populum ſuum, adeo ut
nullum eſſet eis remedium. Adduxit enim 17
contra eos regem Chaldæorum, qui juvenes
eorum gladio trucidavit in Sanctuario ipſo-
rum: & non pepercit adoleſcentibus, nec vir-
ginibus, nec ſenibus, imò neque lac ſugenti-
bus, *ſed* omnes tradidit in manū ejus. Omnia 18
deniq; vaſa domûs Domini tam magna quàm
parva, theſaurum domûs Domini, & theſaurū
regis ac principum ejus univerſum, deporta-
vit in Babelem. Domum Domini combuſſit, 19
muros Jeruſalem funditùs evertit, omnia pala-
tia ejus igne ſuccendit, & omnia vaſa optabi-
lia vaſtaverunt. Captivos abduxerunt eos 20
qui gladium effugerant, in Babelem, factique
ſunt ei & filiis ejus ſervi, donec tradidiſſet re-
gnum Perſis: Ut perficeretur verbum Do- 21
mini, quod locutus fuerat Jeremia propheta:
Quatenus oblectaretur terra ſabbathis ſuis,
cunctis diebus quibus deſolanda erat, donec
abſolverentur ſeptuaginta anni.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ (υ) αὐτοῦ ἐν
8 Βαβυλῶνι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ
λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων (ξ) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν
9 (ο) γανοζαὴ μετὰ τῶν πατέρων (π) αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. (ρ) Ὀκτὼ ἐτῶν
Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ
10 πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. Καὶ (σ) ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ (τ)
εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου· καὶ ἐβασίλευσεν (υ) Σεδεκίαν ἀδελφὸν
11 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. (φ) Ἐτῶν εἴκοσιν υἱὸς καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐ-
12 τὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐν-
13 ετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου. Ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβου-
χοδονόσορ ἀθετῆσαι, ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν (χ)
14 αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ. Καὶ πάντες οἱ ἔνδοξοι Ἰούδα, καὶ οἱ ἱερεῖς,
καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς (ψ) ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυ-
15 ρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν (ω) χειρὶ τῶν προ-
φητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους (α) αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ (β) αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁ-
16 γιάσματος αὐτοῦ. Καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες (γ) τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ,
καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη (δ) ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴα-
17 μα. Καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ
ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἠλέησε, καὶ τοὺς πρε-
18 σβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. Καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου (ε) τοῦ
θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ, καὶ τοὺς (ζ) θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς (η) τοῦ βασι-
19 λέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ κατ-
έσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ὡραῖον εἰς
20 ἀφανισμόν. Καὶ ἀπῴκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δού-
21 λους ἕως βασιλείας Μήδων, Τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι
τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας (θ) ἐρημώσεως αὐτῆς (ι) σαββατίσαι εἰς
συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

Et partem vaſorum domûs Domini aſportavit in Babylonem, & poſuit 7
ea in templo ſuo in Babylone. Et reliqua verborum Joacim, & omnia quæ 8
fecit, nónne ecce hæc ſcripta in libro Verborum dierum regibus Juda?
Et (c) dormivit Joacim cum patribus ſuis; & ſepultus eſt in Ganozæ
cum patribus ſuis. Et regnavit Jechonias filius ejus pro eo. Octo anno- 9
rum Jechonias in regnando ipſum: & tres menſes, & decem dies re-
gnavit in Hieruſalem. Et fecit malum in conſpectu Domini. Et vertente 10
anno miſit rex Nabuchodonoſor, & intulit eum in Babylonem cum vaſis
deſiderabilibus domûs Domini: & regnare fecit Sedeciam fratrem patris
ejus ſuper Judam, & Hieruſalem. Annorum viginti filius, & unius an- 11
ni Sedecias in regnando ipſum: & undecim annos regnavit in Hieruſa-
lem. Et fecit malum in conſpectu Domini Dei ſui: non eſt confuſus à 12
facie Hieremiæ prophetæ, & ex ore Domini, In faciendo irrita erga 13
regem Nabuchodonoſor ea, quæ adjuraverat eum per Deum: & indura-
vit cervicem ſuam, & cor ſuum confortavit ad non revertendũ ad Do-
minum Deum Iſrael. Et omnes glorioſi Juda, & ſacerdotes, & populus 14
terræ multiplicârunt prævaricare prævaricationes abominationum genti-
um: & polluerunt domum Domini, quæ in Hieruſalem. Et miſit Domi- 15
nus Deus patrum eorum in manu prophetarum ſuorum, ſurgens diluculò,
& mittens nuntios ſuos, quoniam erat parcens populo ſuo, & ſanctua-
rio ſuo. Et erant ſubſannantes nuntios ejus, & ſpernentes verba ejus, 16
& illudentes in prophetis ejus; donec aſcendit furor Domini in populum
ſuum; quoadusq; non fuit curatio. Et adduxit ſuper eos regem Chaldæo- 17
rum: et occîdit juvenes eorum in gladio in domo ſanctuarii ejus: et non
pepercit (d) Sedeciæ; et virginum eorum non eſt miſertus: et ſeniores
eorum abduxit: omnia tradidit in manibus eorum. Et omnia vaſa domûs 18
Dei, magna et parva, et theſauros domûs Domini, et omnes theſauros re-
gis, et magnatum, omnia intulit in Babylonem. Et incendit domum Domi- 19
ni, et demolitus eſt murum Hieruſalem, et palatia ejus incendit in igni, et
omne vas ſpecioſum in perditionem. Et tranſtulit reſiduos in Babylonē, 20
et fuerunt ei, et filiis ejus in ſervos uſque ad regnum Medorum, Ad im- 21
plendum verbum Domini per os Hieremiæ; donec ſuſciperet terra ſab-
bata ſua ad ſabbatizandum, omnibus diebus deſolationis ſuæ (e) ſabbati-
zare in completionem annorum ſeptuaginta.

MS. A. (υ) ἑαυτοῦ (ξ) ἑαυτοῦ, (ο) γανοζὰν (π) ἑαυτοῦ, (ρ) Υἱὸς ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν (σ) ἐπιστραφέντος (τ) εἰσήγαγεν αὐτὸν (υ) τὸν Σεδεκίαν (φ) Ἐτῶν εἰκοσιενὸς Σεδεκίας (χ) ἑαυτοῦ (ψ) ἐπλήθυνεν (ω) χειρὶ προφητῶν, ὀρθρίζων (α) ἑαυτοῦ, (β) ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιάσματος. Καὶ (γ) ἀγγέλους (δ) θυμὸς (ε) θεοῦ (ζ) θησαυροὺς * καὶ πάντας (η) βασιλέως καὶ μεγιστάνων, (θ) τῆς ἐρημώσεως (ι) ἐσαββάτισεν

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وأخذ جميع آنية بيت الله * وجاء بها الى بابل * وسائر الفاظ يوياقيم * والسيئات التي 7 8
صنعها * مكتوبة في سفر ملوك اسرائيل ويهودا * وملك يواخين ابنه بعده * وكان 9
يواخين ابن ثماني عشرة سنة حين قام بالملك * وملك في يروسليم مئة يوم * وصنع
الشر قدام الله * وفي آخر السنة بعث اليه بختنصر * وجاء به الى بابل هو والثياب الفاخرة التي 10
كانت بقيت في بيت الله * وأقام بختنصر مكانه صدقيا في الملك على يهودا وعلى
يروسليم * وكان صدقيا ابن احدى وعشرين سنة حين قام بالملك * وملك باروسليم 11
احدى عشرة سنة * وصنع الشر قدام الله إلهه * ولم يفزع من ارمياء النبي الذي 12
كان يتنبأ بكلمة فم الرب * وعصى على بختنصر * وكان قد حلف له باسم الله 13
اله اسرائيل * وغلظ رقبته وقلبه * ولم يصلي قدام الله اله اسرائيل * وكل الكهنة 14
واللاويين والشعب صنعوا الكذب كمثل سائر الأمم * ونجسوا بيت المقدس في اروسليم *
* فبعث الله اله آبائهم الملائكة * وكانوا يباكرون ويماسون * ليترحم على الأمة التي 15
اصطفا * وكانوا يضحكون بملائكة الله * ويهزون بألفاظهم * ويضحكون بالأنبياء * 16
حتى طلعت سخطة الله على أمته * فلم يكن لهم شفا * فأطلع الله عليهم ملك 17
الكلدانيين الموصلي * فقتل شبانهم في الحرب في بيت قدسهم * ولم يترحم على الأطفال *
ولا على العذارى * ولا على الشيوخ * ولا على راضعين اللبن * وكلهم سلمهم في يديه *
* وسائر آنية بيت الله كبار وصغار * وخزاين كبراء الملك كلهم سباهم الى بابل * وأحرق 18 19
بيت الله * وقلع أسوار بيت المقدس * وسائر الضياع أحرقها بالنار * وجميع الثياب
الفاخرة أبادها * وأخذ السبي الذي كان فضل من القتل * ومضى به الى بابل * 20
فصاروا له عبيدا ولدولته * حتى في ملك الفرس * وتمت كلمة الله الذي تكلم في ارمياء 21
النبي * الى أن تستريح الأرض بسبتها سائر الأيام * حتى يتم سبعون سنة *

Abſtulit etiam cuncta vaſa domûs Dei, 7
& aſportavit ea in Babelem. Reliquæ 8
res geſtæ Jojacimi, & flagitia quæ per-
petravit, ſcripta ſunt in libro regum Iſ-
raelis & Judæ: Regnavit autem Joachin
filius ejus poſt ipſum. Decimum octa- 9
vum annum agebat Joachin, cùm regnum
ſuſcepit: regnavítque in Jeruſalem cen-
tum diebus: & ſceleratè ſe geſſit coram
Deo. Sub anni finem miſit ad eum Boch- 10
tonaſſar, & tam ipſum quàm veſtes præ-
ſtantiſſimas quæ remanſerant in domo
Dei, abduxit in Babelem: & ejus loco ſub-
ſtituit Bochtonaſſar Sedeciam in regno
ſuper Judam & ſuper Jeruſalem. Erat 11
autem Sedecia natus annos viginti unum,
cùm regnum ſuſcepit: regnavítque in Je-
ruſalem annis undecim. Malè ſe geſſit 12
coram Deo, Deo ſuo, nec veritus eſt Je-
remiam prophetam qui prophetabat ver-
bum oris Dei. Rebellavit contra Bochto- 13
naſſarem; licèt jurâſſet ei per nomen Dei,
Dei Iſraelis: denique cervicem animúm-
que ſuum obduravit, nec oravit coram
Deo, Deo Iſraelis. Omnes etiam ſacer- 14
dotes & Levitæ, atque populus menda-
cium fecerunt more cæterarum gentium,
& contaminaverunt ædem ſacroſanctam
in Jeruſalem. Miſit ergò illis Deus, De- 15
us patrum eorum Angelos, qui cùm mane
tum veſpere adibant eos, ut clementer age-
ret cum plebe quam elegerat. Illi verò 16
Dei Angelos ridebant, illudebant ſermo-
nibus eorum, & prophetas irridebant; ita
ut excitaretur furor Dei in plebem ſuam,
nec ulla ſupereſſet eis medela. Adduxit 17
ergò Deus in eos regem Chaldæorum Ba-
bylonicum, qui juvenes eorum gladio
peremit intra ædem ipſorũ ſacroſanctam:
nec miſertus eſt infantium, neque virgi-
num, neque ſenum, neque lac ſugentium;
ſed omnes tradidit in manus ejus. Et 18
omnia vaſa domûs Dei tam magna quàm
parva, omnéſque theſauros principum
regni cepit in Babelem. Dei ædem com- 19
buſſit, ſacroſanctæ urbis mœnia deſtruxit,
omnia oppida igne combuſſit; veſtes quaſ-
cunque precioſas perdidit, Et captivos 20
qui cædem evaſerant, cepit abduxitque in
Babelem, & facti ſunt ei & ſucceſſori-
bus ejus ſervi uſque ad exitium regni
Perſarum. Atque ita eventu comproba- 21
tum fuit verbum Dei quod pronuntiave-
rat per Jeremiam prophetam: quoad ter-
ra ceſſatione ſuâ quieſceret cunctis diebus,
donec explerentur ſeptuaginta anni.

עזרא : א

Chores ſpiritum Dominus ſuſcitavit ,Irmejahu os per Domini verbum explendum ad ,Paras regis Chores uno anno in Et

22 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ

Chores dixit Sic : dicendo ,ſcripturam per etiam & ,ſuum regnum univerſum per vocem fecit tranſire & ,Paras regis

23 מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ

domum ei ædificandum ad me ſuper demandavit ipſe & ,cœlorum Deus Dominus mihi dedit terræ regna Omnia : Paras rex

מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת

.aſcendat &,eo cum ſuus Deus Dominus,ejus populo omni de vobis in quis :Jehudah in quæ,Jeruſalaim in

בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

Verſio VULG. LAT.

Anno autem primo Cyri regis Perſarum, ad explendum ſermonem Domini, quem locutus fuerat per os Jeremiæ, ſuſcitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſarum : qui juſſit prædicari in univerſo regno ſuo, etiam per ſcripturam, dicens; Hæc dicit Cyrus rex Perſarum; 22 Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipſe præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jeruſalem, quæ eſt in Judæa : quis ex vobis eſt in omni populo ejus? ſit Dominus Deus ſuus cum eo, & aſcendat. 23

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܕܢܫܬܠܡ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܦܘܡܗ ܕܐܪܡܝܐ 22
ܢܒܝܐ. ܐܥܝܪ ܡܪܝܐ ܪܘܚܗ ܕܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܘܐܥܒܪ ܩܠܐ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ. ܘܐܦ
ܒܟܬܒܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܫܡܗ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܟܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ 23
ܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܗܘ ܦܩܕ ܠܝ ܕܐܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܕܒܝܗܘܕ.
ܡܢܘ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܗ. ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܪܥܐ ܒܗ. ܢܣܩ ܘܢܐܬܐ ܠܘܬܝ.

Anno primo Cyri regis Perſæ, ut conſummaretur verbum Domini per os Jeremiæ prophetæ *prolatum*, excitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſæ, qui promulgavit per totum regnum ſuum, & in diplomate expreſſum erat nomen ejus. Sic dicit Cyrus rex Perſa; Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipſe commiſit mihi ut ædificem illi domum in Jeruſalem quæ eſt in Juda : quiſquis veſtrûm eſt de toto populo, qui gratus ſit Domino Deo ſuo, aſcendat & veniat ad me. 22 23

* ܫܠܡ ܣܦܪ ܕܒܪܝܡܝܢ. ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܬܓܡܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܐ *

Finis libri dibre-jamin, in quo continentur verſus quinquies mille ſexcenti tres.

עזרא : א

CAP. I. א

Dominus ſuſcitavit ,Irmeiah ore ex Domini verbum perficiendum ad ,Paras regis Chores uno anno in Et

1 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־

Chores dixit Sic : dicendo ſcriptura in etiam & ,ſuum regnum omne in vocem fecit tranſire & ,Paras regis Chores ſpiritum

2 רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ

ædificandum ad ,me ſuper mandavit ipſe Et .cœli Deus Dominus mihi dedit terræ regna Omnia : Paras rex

מֶלֶךְ פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־

aſcendat & : eo cum ejus Deus Sit ? ejus populo univerſo de vobis in Quis .Jehudah in quæ ,Jeruſalaim in domum ei

3 לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃ מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל

.Jeruſalaim in qui Deus Ipſe .Iſrael Dei Domini domum ædificet & ; Jehudah in quæ ,Jeruſalaim in

לִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃

,auro in & ,argento in ſui loci viri eum ſublevabunt *ibi peregrinans* ipſe quibus ,locis omnibus ex *reliquum* omnem Et

4 וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב

,Jehudah patrum *capita* ſurrexerũt Et .Jeruſalaim in quæ ,Dei domui *devotione cum* ,*jumento* in & ,ſubſtãtia in &

5 וּבִרְכוּשׁ וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה

,Domini domum ædificandum ad *aſcendendũ ad* ,*ejus* ſpiritum Deus ſuſcitavit *omni* ,Levitæ & ,ſacerdotes & ,Binjamin &

וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה

,*jumento* in & ,ſubſtantia in ,*auro* in ,argenteis vaſis in eorum manus *in* roboraverunt eorum *circuitus* omnes Et .Jeruſalaim in quæ

6 אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִידֵיהֶם בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה

.oblatum ſponte omne *ſuper* præter ,*rebus* precioſis &

וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב׃

LIBER PRIMUS

ESDRÆ.

CAP. I.

IN anno primo Cyri regis Perſarum, ut compleretur verbum Domini ex ore Jeremiæ, ſuſcitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſarum : & traduxit vocem in omni regno ſuo, etiam per ſcripturam, dicens; 1 Hæc dicit Cyrus rex Perſarum; Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipſe præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jeruſalem, quæ eſt in Judæa. 2 Quis eſt in vobis de univerſo populo ejus? Sit Deus illius cum ipſo. Aſcendat in Jeruſalem, quæ eſt in Judæa, & ædificet domum Domini Dei Iſrael, ipſe eſt Deus qui eſt in Jeruſalem. 3 Et omnes reliqui in cunctis locis ubicunque habitant, adjuvent eum viri de loco ſuo, argento & auro, & ſubſtantiâ, & pecoribus, excepto quod voluntariè offerunt templo Dei, quod eſt in Jeruſalem. 4 Et ſurrexerunt principes patrum de Juda, & Benjamin, & Sacerdotes, & Levitæ, & omnis cujus Deus ſuſcitavit ſpiritum, ut aſcenderent ad ædificandum templum Domini, quod erat in Jeruſalem. 5 Univerſique qui erant in circuitu, adjuverunt manus eorum in vaſis argenteis & aureis, in ſubſtantia & jumentis, in ſupellectili, exceptis his quæ ſponte obtulerant. 6

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܒܐ ܕܥܙܪܐ ܢܒܝܐ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܠܡܫܠܡܘ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܦܬܓܡܗ 1
ܕܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ. ܐܥܝܪ ܡܪܝܐ ܪܘܚܗ ܕܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܘܐܥܒܪ ܩܠܐ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ
ܘܐܦ ܒܟܬܒܐ ܐܡܪ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܝܗܒ ܠܝ 2
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܦܩܕ ܠܝ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕ.
* ܡܢܘ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܐܠܗܗ ܥܡܗ. ܢܣܩ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܝܗܘܕ. 3
ܘܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܟܠ ܕܫܪܟ ܡܢ 4
ܟܠ ܐܬܪܘܬܐ ܕܗܘܐ ܬܡܢ ܬܘܬܒܐ. ܢܕܒܪܘܢܝܗ ܐܢܫܐ ܕܐܬܪܗ. ܒܟܣܦܐ ܘܒܕܗܒܐ
ܘܒܩܢܝܢܐ ܘܒܒܥܝܪܐ. ܥܡ ܦܘܪܫܢܐ. ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܡܘ ܪܫܐ 5
ܕܐܒܗܬܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܠ ܕܐܥܝܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܗ. ܠܡܣܩ
ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܟܠ ܕܚܕܪܝܗܘܢ. ܐܚܕܘ ܒܐܝܕܝܗܘܢ 6
ܒܡܐܢܝ ܕܟܣܦܐ ܘܕܕܗܒܐ. ܘܒܩܢܝܢܐ ܘܒܒܥܝܪܐ ܘܒܡܘܗܒܬܐ ܣܓܝ. ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܪܥܝܘ.

LIBER EZRÆ
PROPHETÆ.

CAP. I.

ANno primo Cyri regis Perſidis, ad hoc ut compleretur ſermo Domini ex dicto Jeremiæ prophetæ; excitavit Dominus ſpiritum regis Perſidis, adeo ut edictum promulgaret per totum regnum ſuum, atque etiam ſcripto diceret: 1 Sic dicit Cyrus rex Perſidis, Regnum terræ dedit mihi Dominus De⁹ cœli, præcepitque mihi ut ædificarem illi domum in Jeruſalem civitate quæ eſt Judæa. 2 Quicunq; inter vos eſt ex univerſo populo, cum quo De⁹ ſu⁹ adeſt; aſcendat Jeroſolymã quæ eſt in Judæa, & ædificet ædem Dño Deo Iſraelis, illi Deo qui eſt in Jeruſalé. 3 Quicunq; ſuperſtes eſt ubicunq; locorum in quib⁹ fuerit inquilinus, abducant eum populares ej⁹ unà cum argento, auro, poſſeſſione, atque jumentis (*diſcretè tamen*) in domũ Dei quæ eſt in Jeruſalé. 4 Quamobré ſurrexerunt præcipui patres Judæ et Benjaminis, necnon ſacerdotes ac Levitæ, & omnes illi quorũ ſpiritũ excitaverat De⁹; ut aſcenderent ad ædificandũ ædé Dño Deo qui eſt in Jeruſalem. 5 Et omnes ii qui circa illos erant, ſuſtentaverũt illos vaſis argenteis & aureis, facultatibus, & jumentis, multiſque muneribus; quicunque *ſcilicet* voluerunt. 6

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

22 Ἔτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε (κ) κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασι-
23 λείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ, λέγων, Τάδε λέγει Κῦρος βασιλεὺς (λ) Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, Ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι (μ) οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται (ν) θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

Τέλος τῶν Παραλειπομένων.

MS. A. (κ) τοῦ κηρύξαι αὐτοὺς ἐν (λ) Περσῶν, Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέν μοι (μ) αὐτῷ οἶκον ἐν (ν) ὁ θεὸς
Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα β'.

Anno primo Cyri regis Perſarum, poſtquàm impletum eſt verbum Domini per os Hieremiæ, ſuſcitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſarum: & juſſit prædicari in omni regno ſuo in ſcripto, dicens; Hæc dicit 22
Cyrus rex Perſarum omnibus regnis terræ; Dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipſe mandavit mihi ædificare domum ei in Hieruſalem in Judæa. Quis ex vobis ex omni populo ejus? erit Deus ejus cum eo, & aſcendat. 23

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وَفِي ٱلسَّنَةِ ٱلْأُولَى لِكُورَشَ مَلِكِ ٱلْفُرْسِ * لِتَتِمَّ كَلِمَةُ ٱللّٰهِ فِي فَمِ إِرْمِيَاءَ ٱلنَّبِيِّ * فَأَثَارَ ٱللّٰهُ رُوحَ 22
كُورَشَ مَلِكِ ٱلْفُرْسِ وَنَادَى فِي سَائِرِ مَمْلَكَتِهِ * وَكَتَبَ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُ ٱسْمِهِ يَقُولُ
كَذَٰلِكَ * كُورَشُ مَلِكُ ٱلْفُرْسِ أَمَرَ كُلَّ مَمْلَكَاتِ ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِي أَعْطَانِي ٱللّٰهُ * إِلٰهُ ٱلسَّمَاءِ هُوَ 23
ٱلَّذِي أَمَرَ أَنْ أَبْنِيَ لَهُ بَيْتًا فِي أُورُشَلِيمَ ٱلَّتِي فِي يَهُودَا * فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مِنْ سَائِرِ شَعْبِ
ٱللّٰهِ ٱلْإِلٰهِ يُرِيدُ أَنْ يَطْلُعَ فَيَجِيءُ *

* كَمُلَ بِعَوْنِ ٱللّٰهِ وَحُسْنِ تَوْفِيقِهِ كِتَابُ أَسْفَارِ ٱلْمُلُوكِ * وَكِتَابُ فَضَلَاتِ ٱلْمُلُوكِ *

* وَلِوَاهِبِ ٱلْعَقْلِ ٱلْحَمْدُ إِلَى ٱلْأَدْهَارِ آمِينَ *

Anno primo Cyri regis Perſarum, ut concluderetur verbum Dei per os Jeremiæ prophetæ prolatum, excitavit Deus ſpiritum Cyri regis Perſarum, ut promulgaret per totum regnum ſuum, & ſcriberet epiſtolam in qua mentio fiebat nominis 22
ejus hiſce verbis: Cyrus rex Perſarum hæc mandat omnibus regnis terræ quæ dedit mihi Deus: Deus cœli eſt qui præcepit ut extruerem ſibi domum in Jeruſalem quæ eſt in Juda: quiſquis ergò veſtrûm de toto populo Domini Dei voluerit aſcendere, veniat. 23

Abſolutus eſt cum Auxilio & optimâ Dei providentiâ liber voluminum regum, & liber ſupplementorum regum:

Largitori autem intellectûs, honor in ſæcula, Amen.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

(†) ἜΣΔΡΑΣ Α'.

ESDRAS LIB. I.

Notandum, primum hunc Eſdræ librum, Septuaginta Interpretibus ſecundum eſſe.

ΚΕΦ. α'.

1 Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ
2 αὐτοῦ, καί γε ἐν γραπτῷ, λέγων, Οὕτως εἶπε Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν, Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ (α) οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ
3 ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ (β) τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον θεοῦ Ἰσραήλ,
4 αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πᾶς ὁ καταλειπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, (γ) καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποσκευῇ, καὶ κτή-
5 νεσι μετὰ τοῦ ἑκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰούδα καὶ (δ) Βενιαμίν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀ-
6 ναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν (ε) ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν (ζ) αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, (η) ἐν ἀποσκευῇ, καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξενίοις, (θ) πάρεξ τῶν ἑκουσίων.

MS. A. (†) .... ἱερεύς. (α) οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν (β) ἢ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, (γ) καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν ἀποσκευῇ, (δ) Βενιαμείν, καὶ οἱ Λευῖται, πάντες ὧν (ε) ἴσαν (ζ) ἑαυτῶν (η) καὶ ἐν ἀποσκευῇ, (θ) πάρεξ τῶν ἐν ἑκουσίοις.

CAP. I.

ET in primo anno Cyri regis Perſarum, ut compleretur verbum Domini ex ore Hieremiæ, ſuſcitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſarum, & tranſmiſit vocem in omni regno ſuo, etiam in ſcriptura, 1
dicens; Sic dixit Cyrus rex Perſarum, Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipſe requiſivit ſuper me, ad ædificandum ipſi domum in Hieruſalem, quæ in Judæa. 2
Quis in vobis de univerſo populo ejus? Et erit Deus illius cum eo, & aſcendet in Hieruſalem, quæ in Judæa, & ædificet domum Dei Iſrael: ipſe eſt Deus, qui in Hieruſalem. 3
Et omnis reſiduus ex omnibus locis, ubi ipſe habitat ibi, & ſument eum viri loci ejus in argento, & auro, & (a) apparatu, & pecoribus unà cum voluntario in domum Dei, quæ in Hieruſalem. 4
Et ſurrexerunt principes patriarum Juda, & Benjamin, & ſacerdotes, & Levitæ, omnes quorum ſuſcitavit Deus ſpiritum eorum aſcendere ad ædificandam domum Domini, quæ in Hieruſalem. 5
Et omnes, qui in (b) circuitu, confortaverunt in manibus eorum in vaſis argenti, in auro, in apparatu, et in pecoribus, & in xeniis præter voluntaria. 6

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ٱلسِّفْرُ ٱلْأَوَّلُ لِعَزْرَا ٱلْكَاتِبِ قَارِي ٱلنَّامُوسِ *

* ٱلْفَصْلُ ٱلْأَوَّلُ *

* فَلَمَّا كَانَ فِي أَوَّلِ سَنَةٍ مِنْ سِنِي قُورَشَ مَلِكِ فَارِسَ * عِنْدَ تَمَامِ كَلَامِ ٱلرَّبِّ عَلَى فَمِ إِرْمِيَاءَ
نَبَّهَ ٱلرَّبُّ رُوحَ قُورَشَ مَلِكِ فَارِسَ * فَأَمَرَ بِأَمْرٍ فِي جَمِيعِ مُلْكِهِ * وَكَتَبَ قَائِلًا * هٰذَا مَا 2
يَقُولُ قُورَشُ مَلِكُ فَارِسَ * إِنَّ ٱلرَّبَّ إِلٰهَ ٱلسَّمَاءِ قَدْ أَعْطَانِي مُلْكَ جَمِيعِ ٱلْأَرْضِ * وَأَمَرَنِي أَنْ
أَبْنِيَ لَهُ بَيْتًا فِي بَيْتِ ٱلْمَقْدِسِ ٱلَّذِي فِي ٱلْيَهُودِيَّةِ * فَمَنْ كَانَ فِيكُمْ مِنْ جَمِيعِ شَعْبِهِ 3
ٱللّٰهُ مَعَهُ * فَلْيَصْعَدْ إِلَى أُورُشَلِيمَ ٱلْيَهُودِيَّةِ * وَلْيَبْنِي بَيْتَ إِلٰهِ إِسْرَائِيلَ وَٱللّٰهِ ٱلَّذِي فِي بَيْتِ
ٱلْمَقْدِسِ * وَكُلُّ مَنْ بَقِيَ مِنْ جَمِيعِ ٱلْأَمَاكِنِ * وَحَيْثُ مَا كَانَ سَاكِنًا فِيهِ فَيَأْخُذُوهُ 4
أَهْلُ ٱلْمَكَانِ بِفِضَّةٍ وَذَهَبٍ وَمَتَاعٍ وَدَوَابَّ بِطِيبَةِ نَفْسٍ إِلَى بَيْتِ ٱللّٰهِ ٱلَّذِي فِي أُورُشَلِيمَ * فَقَامَ 5
أَرَاكِنَةُ قَبَائِلِ يَهُودَا وَبِنْيَامِينَ * وَٱلْكَهَنَةُ وَٱللَّاوِيُّونَ * وَكُلُّ مَنْ حَرَّكَ ٱللّٰهُ رُوحَهُ * لِيَصْعَدَ
إِلَى بِنَاءِ بَيْتِ ٱلرَّبِّ ٱلَّذِي فِي بَيْتِ ٱلْمَقْدِسِ * وَكُلُّ مَنْ كَانَ حَوْلَهُمْ قَوَّوْهُمْ بِٱلْفِضَّةِ 6
وَٱلذَّهَبِ وَٱلْمَتَاعِ وَٱلدَّوَابِّ وَٱلْهَدَايَا * سِوَى مَنْ كَانَتْ نَفْسُهُ طَيِّبَةً *

LIBER PRIMUS EZRÆ SACERDOTIS LEGISPERITI.

CAPUT. I.

VErtente primo anno ex annis Cyri regis Perſidis, ad complementum verborum Domini per os Jeremiæ, excitavit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſidis, ut edicto juberet in toto regno ſuo, ſcriberetque dicens: 1
Hoc eſt quod edicit Cyrus rex Perſidis; Dominus quidem Deus cœli tradidit mihi regnum totius terræ, præcepitque mihi ut ædem extruerem ei in Jeruſalem quæ eſt in Judæa. 2
Icciro quiſquis inter vos eſt ex univerſo populo ipſius, cui Deus adſit; aſcendat Jeroſolymam Judææ, extruatque ædem Dei Iſraelis, & Dei qui eſt in Jeruſalem. 3
Et quicunque ſuperſtes eſt ubique locorum, ubicunque colonus fuerit; ducant eum cives loci illius cum argento, auro, ſupellectile, & jumentis, libenti animo, in domum Dei qui eſt in Jeruſalem. 4
Itaque ſurrexerunt baſes familiarum Judæ & Benjaminis, ſacerdotes ac Levitæ, & omnes ii quorum ſpiritum moverat Deus; ut aſcenderent ad extruendam ædem Dei qui eſt in Jeruſalem. 5
Et eos omnes qui circum ipſos erant, confortaverunt argento, auro, ſupellectile, jumentis, atque muneribus; præter illos quibus ſpontanea erat voluntas. 6

עזרא : ב

domo in ea *dederat* &, Jerusalaim de Nebuchadnesar eduxerat quæ, Domini domus vasa protulit Chores rex Et
7 וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלִַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית

.Jehudah *prælato* Sesbassar ipsi ea numeravit &, thesaurarii Mithredath manû *super* Paras rex Chores ea eduxit Et. *suorũ Deorum*
8 אֱלֹהָיו׃ וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃

auri Expiatoria .viginti & novem cultri : mille *argenti pollubra* , triginta *auri pollubra* , *eorum numerus* isti Et
10 9 וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אָלֶף מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ כְּפוֹרֵי זָהָב

, *argenti & auri* vasa Omnia .mille alia vasa : decem & quadringenta , *secunda* argentea *expiatoria* : triginta
11 שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף׃ כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף

.Jerusalaim in Babel è captivitatem *fieri* ascendere cum , Sesbasar fecit ascendere Omnia .quadringenta & , millia quinque
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הֵעָלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלִָם׃

CAP. II. ב

.Babel in Babel rex Nebuchadnesar fecit transmigrare quam , transmigrationis captivitate de ascendentes provinciæ filii isti Et
1 וְאֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל

, Seraiah , Nechemiah , Jesuah , Zerubbabel cum venerunt Qui .suâ civitatẽ in unusquisque , Jehudah & , Jerusalaim in sunt reversi Et
2 וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה

, millia duo Parhos Filii .Israel populi virorum numerus ; Bahanah , Rechum , Bigvai , Mispar , Bilsan , Mordochai , Rehelaiah
3 רְעֵלָיָה מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם

quinque septingenti , Arach Filii .duo & septuaginta trecenti , Sephatiah Filii .duo & septuaginta centum
5 4 מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה

, Helam Filii .duodecim & octingenti millia duo , Joab , Jesuah filiorum , moab-Pachat Filii .septuaginta &
7 6 וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם

, Zacchai Filii .quinque & quadraginta & nongenti , Zattu Filii .quatuor & , quinquaginta , ducenti mille
9 8 אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי

.tres & viginti sexcenti , Bebai Filii .duo & quadraginta sexcenti , Bani Filii .sexaginta & septingenti
11 10 שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃

, Bigvai Filii .sex & sexaginta sexcenti , Adonicam Filii .duo & viginti ducenti mille , Hasghad Filii
14 12 בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוָי

13 Chizchijah ipsi Ather Filii .quatuor & quinquaginta quadringenti , Hadin Filii .sex & quinquaginta , millia duo
16 15 אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עָדִין אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה

.duodecim & centum , Jorah Filii .tres & viginti trecenti , Besai Filii .octo & nonaginta
18 17 תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃

centum , lechem-Beth Filii .quinque & nongenti Ghibbar Filii .tres & viginti ducenti , Chasum Filii
21 19 בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי בֵית־לָחֶם מֵאָה

20 Hasmaveth Filii .octo & viginti centum , Hanathoth Viri .sex & quinquaginta Netophah Viri .tres & viginti
24 22 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְמָוֶת

23 Ramah Filii .tres & quadraginta & septingenti Beeroth & , Chephirah harim-Chiriath Filii .duo & quadraginta
26 25 אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה

.duo & viginti centum Michmas Viri .unus & viginti sexcenti Ghabah &
27 וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃

Versio VULG. LAT.

Rex quoq; Cyrus protulit vaſa templi Dñi, quæ tulerat 7
Nabuchodonoſor de Jeruſalẽ, & poſuerat ea in templo
dei ſui. Protulit autem ea Cyr' rex Perſarum per ma- 8
nũ Mithridatis filii Gazabar, & annumeravit ea Saſſa-
baſar principi Juda. Et hic eſt numerus eorum: Phia- 9
læ aureæ triginta, phialæ argenteæ mille, cultri viginti-
novem, ſcyphi aurei triginta, Scyphi argentei ſecundi 10
quadringenti decem: vaſa alia mille. Omnia vaſa au- 11
rea & argentea, quinque millia quadringenta: univerſa
tulit Saſſabaſar, cum his qui aſcendebant de tranſmi-
gratione Babylonis in Jeruſalem.

CAP. II.

HI ſunt autem provinciæ filii, qui aſcenderunt de 1
captivitate, quam tranſtulerat Nabuchodonoſor
rex Babylonis in Babylonem, & reverſi ſunt in
Jeruſalem & Judam, unuſquiſque in civitatem
ſuam. Qui venerunt cum Zorobabel; Joſue, Ne- 2
hemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belſan,
Meſphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus vi-
rorum populi Iſrael: Filii Pharos, duo millia cen- 3
tum ſeptuagintaduo. Filii Sephatia, trecenti ſeptua- 4
gintaduo. Filii Area, ſeptingenti ſeptuaginta quinque. 5
Filii Phahath Moab, filiorũ Joſue Joab, duo millia o- 6
ctingenti duodecim. Filii Ælam, mille ducenti quin- 7
quaginta quatuor. Filii Zethua, nongenti quadraginta- 8
quinque. Filii Zachai, ſeptingenti ſexaginta. Filii Ba- 9 10
ni, ſexcenti quadragintaduo. Filii Bebai, ſexcenti vigin- 11
titres. Filii Azgad, mille ducenti vigintiduo. Filii A- 12 13
donicam, ſexcenti ſexagintaſex. Filii Beguai, duo mil- 14
lia quinquagintaſex. Filii Adin, quadringenti quin- 15
quagintaquatuor. Filii Ather, qui erant ex Ezechia, 16
nonagintaocto. Filii Beſai, trecenti vigintitres. Filii 17 18
Jora, centum duodecim. Filii Haſum, ducenti viginti- 19
tres. Filii Gebbar, nonagintaquinque. Filii Bethlehem, 20 21
centum vigintitres. Viri Netupha, quinquagintaſex. 22
Viri Anathoth, centũ vigintiocto. Filii Azmaueth, qua- 23 24
dragintaduo. Filii Cariathiarim, Cephira, et Beroth, 25
ſeptingenti quadragintatres. Filii Rama & Gabaa, 26
ſexcenti vigintiunus. Viri Machmas, centum vigin- 27
tiduo.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܡܠܟܐ ܟܘܪܫ ܐܦܩ ܡܐܢ̈ܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܂ ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ ܡܢ 7
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܥܠ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬ ܐܠܗܘܬܗ. * ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ ܥܠ ܐܝܕܐ 8
ܕܡܗܕܪܬ ܓܙܒܪܐ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܠܫܫܡܨܪ ܪܫܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܗܢܘܢ ܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܓܢ̈ܐ 9
ܕܕܗܒܐ ܬܠܬܝܢ. ܘܐܓܢ̈ܐ ܕܣܐܡܐ ܐܠܦ. ܐܣܛܠܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ. * ܩܢܛܪ̈ܐ ܕܣܐܡܐ 10
ܥܦܝܦܐ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܐ. ܬܘܒ ܩܢܛܪ̈ܐ ܕܕܗܒܐ ܬܠܬܝܢ. ܘܡܐܢ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܠܦ. * ܟܠ 11
ܡܐܢ̈ܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ ܂ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܣܩ ܐܢܘܢ ܫܫܡܨܪ ܥܡ
ܡܐܢ̈ܝ ܫܒܝܬܐ ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܒܒܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܫܠܡ * ܒ *

* ܘܗܠܝܢ ܒܢ̈ܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܫܒܝܐ ܕܫܒܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ 1
ܘܐܓܠܝ ܐܢܘܢ ܠܒܒܠ. ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܠܝܗܘܕ. ܘܐܙܠܘ ܐܢܫ ܠܡܕܝܢܬܗ. * ܕܥܠܘ 2
ܥܡ ܙܘܪܒܒܠ ܂ ܝܫܘܥ. ܢܚܡܝܐ. ܫܪܝܐ. ܐܪܥܠܝܐ. ܡܪܕܟܝ. ܒܠܫܢ. ܡܢܝܢܐ. ܒܓܘܝ.
ܐܪܚܘܡ. ܒܥܢܐ. * ܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܢ̈ܝ ܦܪܥܘܫ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܐ 3
ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܫܦܛܝܐ ܂ ܬܠܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܐܪܚ. ܫܒܥܡܐܐ 4 5
ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܒܢ̈ܝ ܫܘܠܛܢܐ ܕܡܘܐܒ. ܒܢ̈ܝ ܝܫܘܥ ܘܝܘܐܒ ܂ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ 6
ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܪܬܥܣܪ. * ܒܢ̈ܝ ܥܝܠܡ ܂ ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢ̈ܝ ܙܬܐ. 7 8
ܬܫܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܒܢ̈ܝ ܙܟܝ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܒܢܝ. ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ 9 10
ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܒܟܝ ܫܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܓܕܪ. ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܥܣܪܝܢ 11 12
ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܐܕܘܢܝܩܡ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܒܓܘܝ ܂ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ 13 14
ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܥܕܘܢ. ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢ̈ܝ ܐܛܪ ܕܡܢ ܚܙܩܝܐ. 15 16
ܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܒܢ̈ܝ ܒܙܪ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܝܗܘܕܐ. ܡܐܐ ܘܬܪܬܥܣܪ. 17 18
* ܒܢ̈ܝ ܚܫܡ. ܡܐܬܝܢ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܓܕ. ܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܒܢ̈ܝ ܒܝܬ 19 20
ܠܚܡ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܐܢܫܐ ܕܢܛܘܦܐ. ܚܡܫܝܢ ܘܫܬܐ. * ܐܢܫܐ ܕܥܢܬܘܬ. 21 22
ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܐܢܫܐ ܕܥܙܡܘܬ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܩܘܪܝܬ ܢܥܪܝܢ. 23
ܘܟܦܝܪܐ. ܘܒܝܪܐ. ܘܬܫܒܝܐ. ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܒܢ̈ܝ ܪܡܬܐ ܘܓܒܥܐ. ܫܒܥܡܐܐ 24 25
ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܕ. * ܐܢܫܐ ܕܡܟܡܣ ܂ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ. 26 27

Et rex Cyrus produxit vaſa domûs Domini, 7
quæ eduxerat Nebuchadnoſar rex Babelis è
Jeruſalem, intuleratque in domum numinis
ſui: Produxit inquam illa Cyrus rex Perſidis 8
per Mehderatem theſaurarium, tradiditque
Seſmaſari principi Judæ. Illorum autem nu- 9
merus is erat: Lagenæ aureæ triginta, lagenæ
argenteæ mille, ſtolæ viginti novem: Quin- 10
talia argenti duplicati quadringenta & de-
cem, item quintalia auri triginta, aliaque
vaſa mille. Omnia vaſa aurea & argentea, 11
quinquies mille quadringenta: omnia iſta aſ-
portavit Seſmaſar unà cum vecta ſupellecti-
le captivorum qui aſcenderunt è Babele in
Jeruſalem.

CAP. II.

ATque hi ſunt cives qui aſcenderunt è ca- 1
ptivitate quam abduxerat Nebuchadnoſar
rex Babelis & aſportaverat in Babelem, re-
verſique ſunt in Jeruſalem & Judæam, & ab-
ierunt quiſque in urbem ſuam. Qui ingreſſi 2
ſunt cum Zorbabele, *fuerunt* Jeſus, Nehemia,
Saria, Arelaia, Mordechai, Beliſan, Meniana,
Baguai, Arhum, Baana. Numerus hominum 3
Iſraelitarum *is eſt*: filii Pharhoſi, duo millia
centum ſeptuagintaduo. Filii Sephatiæ, tre- 4
centi ſeptuagintaduo. Filii Arahi, ſeptingen- 5
ti ſeptuaginta quinque: Filii dominii Moa- 6
bi, filii Jeſu & Joabi, duo millia octingenti
duodecim: Filii Ilami, mille ducenti quin- 7
quaginta quatuor: Filii Zathiæ, nongenti 8
quadraginta quinque: Filii Zachæi, ſeptin- 9
genti ſexaginta: Filii Bani, centum quadra- 10
ginta duo: Filii Bachi, ſexcenti viginti tres: 11
Filii Godar, mille ducenti viginti duo: 12
Filii Adonicom, ſexcenti ſexaginta ſex: 13
Filii Baguai, bis mille quinquaginta ſex: 14
Filii Addon, quadringenti ſexaginta qua- 15
tuor: Filii Ataris ex Hezecia, nona- 16
ginta octo: Filii Boſaris, trecenti vi- 17
ginti tres: Filii Judæ, centum duo- 18
decim: Filii Hoſam, ducenti viginti 19
tres: Filii Gad, nonaginta quin- 20
que: Bethlehemitæ, centum viginti 21
tres: Cives Notaphæ, quinquaginta 22
ſex: Cives Anathoth, centum viginti 23
octo: Cives Azmoth, quadraginta duo: 24
Cives Kuriath-naarin, Chepiræ, Biræ, & 25
Teſbais; centum quadraginta tres: Cives 26
Ramathæ & Gabaæ, ſeptingenti viginti u-
nus: Cives Machmas, centum viginti 27
duo:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ ἔλαβεν Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔθη-
8 κεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ· Καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ (ι) Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα (†) Μιθραδάτου
9 γασβαρηνοῦ, καὶ ἠρίθμησεν αὐτὰ (κ) τῷ Σασαβασὰρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν·
ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα, καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῖ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, (λ) κεφφουρῆς
10 11 χρυσοῖ τριάκοντα, Καὶ (μ) ἀργυροῖ διπλοῖ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. Πάντα τὰ σκεύη τῶν χρυ-
σῶν καὶ τῶν ἀργύρων πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα (ν) ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασὰρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ
Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

Et rex Cyrus protulit vaſa domus Domini, quæ tulerat Nabuchodono- 7
ſor de Hieruſalem, & dederat ea in domo dei ſui. Et protulit ea Cy- 8
rus rex Perſarum ſuper manum Mithradatis Gasbareni. Et numeravit
ea ipſi Saſabaſar principi Judæ. Et hic numerus eorum: Phialæ aureæ 9
triginta, & phialæ argenteæ mille, mutatoria novem & viginti, (c)
Cephures aurei triginta, Et argentei duplices quadringenta decem, & 10
vaſa alia mille: Omnia vaſa auro & argento quinque millia quadrin- 11
genta: omnia (d) aſcendentia cum Saſabaſar à tranſmigratione è Baby-
lone in Hieruſalem.

MS. A. (ι) Κύρος βασιλεὺς (†) Μιθριδάτου γαρβαρηνοῦ, (κ) τῷ Σασαβασάρῳ (λ) χερφουρῆ χρύσοι (μ) ἀργυροῖ, Σκεύη ἕτερα (ν) τὰ ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ

ΚΕΦ. β'.

1 Καὶ εἰσὶν οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπῴκισε Ναβουχοδονόσορ
2 βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ· Οἳ ἦλ-
θον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραίας, Ῥεελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασὰν, Μασφὰρ, Βαγουαὶ, Ῥε-
3 4 οὺμ, Βαανά· ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ (α) Φαρὲς, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ
5 7 Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε. Υἱοὶ Φαὰθ Μωὰβ
8 9 τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωὰβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο. Υἱοὶ Αἰλὰμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντα-
10 11 τέσσαρες. Υἱοὶ (β) Ζατθουὰ, ἐννακόσιοι (γ) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ (δ) Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα.
12 Υἱοὶ Βανοὶ, ἑξακόσιοι (ε) τεσσαρακονταδύο. Υἱοὶ Βαβαὶ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (ζ) Ἀσγὰδ, χί-
13 14 λιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο. Υἱοὶ Ἀδωνικὰμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταέξ. Υἱοὶ (∴) Βαγοῦ, δισχίλιοι πεντη-
15 16 κονταέξ. Υἱοὶ Ἀδδὶν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐνενηκοντα-
17 18 19 ὀκτώ. Υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Ἰωρὰ, ἑκατὸν δεκαδύο. Υἱοὶ Ἀσοὺμ, διακό-
20 21 σιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Γαβὲρ, ἐνενηκονταπέντε. Υἱοὶ Βεθλαὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (η)
22 23 24 Νετωφὰ, πεντηκονταέξ. Υἱοὶ Ἀναθὼθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ Ἀζμὼθ, (θ) τεσσαρακοντα-
25 26 τρεῖς. Υἱοὶ Καριαθιαρὶμ, (ι) Χαφιρὰ, καὶ Βηρὼθ, ἑπτακόσιοι (κ) τεσσαρακοντατρεῖς. Υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ
27 Γαβαὰ, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς. Ἄνδρες (λ) Μαχμὰς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.

CAP. II.

Et hi filii provinciæ, aſcendentes de captivitate tranſmigrationis, 1
quam tranſmigrare fecerat Nabuchodonoſor rex Babylonis in Babylonem;
& reverſi ſunt in Hieruſalem, & Juda, vir in civitatem ſuam. Qui 2
venerunt cum Zorobabel; Jeſus, Neemias, Saraias, Reelias, Mardo-
chæus, Balaſan, Miſphar, Bague, Reum, Baana. Virorum numerus populi
Iſrael: Filii Phares, duo millia centum ſeptuaginta duo: Filii Sa- 3 4
phatia, trecenti ſeptuaginta duo: Filii Ares, ſeptingenti ſeptuaginta 5
quinque: Filii Phaath Moab de filiis Jeſue Joab, duo millia octingen- 6
ti duodecim: Filii Ailam, mille ducenti quinquaginta quatuor. Filii 7 8
Zathua, nongenti quadraginta quinque: Filii Zacchu, ſeptingenti ſexa- 9
ginta: Filii Banni, ſexcenti quadraginta duo: Filii Babai, ſexcenti 10 11
viginti tres: Filii Aſgad, mille ducenti viginti duo: Filii Adonicam, 12 13
ſexcenti ſexaginta ſex: Filii Bague, duo millia quinquaginta ſex: Filii 14 15
Addin, quadringenti quinquaginta quatuor: Filii Ater ex Ezecia, no- 16 17
naginta octo: Filii Baſſa, trecenti viginti tres: Filii Jora, centum duo- 18 19
decim: Filii Aſum, ducenti viginti tres: Filii Gaber, nonaginta quin- 20 21
que: Filii Bethlaem, centum viginti tres: Filii Netopha, quinquaginta 22 23
ſex: Filii Anathoth, centum viginti octo: Filii Aſmoth, quadraginta tres: Filii Cariathiarim, Caphira, & Beroth, 24 25
ſeptingenti quadraginta tres: Filii Rama, & Gabaa, ſexcenti viginti unus: Viri Machmas, centum viginti duo: 26 27

MS. A. (α) Φορὸς, (β) Ζαθθουὰ, (γ) τεσσαρακονταπέντε. (δ) Ζακχὰν, (ε) τεσσαράκοντα δύο. (ζ) Ἀβγὰδ, (∴) Βαγουὰ, (η) Νεφωτὰ, (θ) τεσσαρακονταδύο. (ι) Καφιρὰ, (κ) τεσσαρακονταπρεῖς. (λ) Χαμμὰς,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وَٱلْمَلِكُ قُورُسُ أَخْرَجَ ٱلْآنِيَةَ ٱلَّتِي كَانَتْ لِبَيْتِ ٱلرَّبِّ * ٱلَّتِي أَخَذَ بُخْتُنَصَّرُ مِنْ بَيْتِ 7
ٱلْمَقْدِسِ وَجَعَلَهَا فِي بَيْتِ آلِهَتِهِ * وَأَجْرَاهَا قُورُسُ مَلِكُ فَارِسَ عَلَى يَدَيْ مِثْرِيدَاطَ ٱلْعِبْرَانِيِّ * 8
وَعَدَّهَا لِسَابَاسَارَا أَرْكُونِ يَهُوذَا * وَهٰذَا عَدَدُهَا * ثَلٰثِينَ بَرَادَةَ ذَهَبٍ * وَأَلْفَ بَرَادَةِ فِضَّةٍ * 9
وَتِسْعَةً وَعِشْرِينَ مُبَدَّلَةً * وَثَلٰثِينَ سَارُورِيَ ذَهَبٍ وَمِنَ ٱلْفِضَّةِ ٱلضِّعْفَ * وَسِوَى ذٰلِكَ مِنَ 10
ٱلْآنِيَةِ أَلْفٌ * فَكُلُّمَا كَانَ مِنْ آنِيَةِ ٱلذَّهَبِ وَٱلْفِضَّةِ خَمْسَةُ آلَافٍ وَأَرْبَعِمَايَةٍ * كُلُّمَا 11
صَعِدَ مَعَ سَبَاسَارَا مِنْ رَجْعَةِ بَابِلَ إِلَى أُورُشَلِيمَ *

Et rex Cyrus protulit vaſa quæ pertine- 7
bant ad domum Domini, quæ abſtulerat
Bachtonaſſar ab Jeruſalem, poſueratque
in æde deorum ſuorum; Diſpenſavit- 8
que ea Cyrus rex Perſidis per manum
Methridatis Hebræi, qui numeravit ea
Sabaſaræ principi Judæ. Et hic eſt nu- 9
merus eorum: triginta phialæ aureæ,
& mille phialæ argenteæ, & viginti-
novem mutatoria. Triginta auri cra- 10
teres, argenti verò duplum, & alia præ-
ter hæc vaſa mille. Adeoque omnia va- 11
ſa aurea & argentea, erant quinquies
mille quadringenta, quæcunque ſcilicet
aſcenderunt cum Sabaſara è reditu ex
Babele in Jeruſalem.

* ٱلْفَصْلُ ٱلثَّانِي *

* وَهٰؤُلَاءِ بَنِي ٱلْكُورَةِ ٱلَّذِينَ صَعِدُوا مِنَ ٱلسَّبْيِ * ٱلنَّقْلَةِ ٱلَّتِي نَقَلَهُمْ بُخْتُنَصَّرُ مَلِكُ بَابِلَ * 1
وَرَجَعُوا إِلَى بَيْتِ ٱلْمَقْدِسِ إِلَى يَهُوذَا * كُلُّ رَجُلٍ إِلَى مَدِينَتِهِ * ٱلَّذِينَ جَاؤُوا مَعَ زَرُبَابِلَ 2
وَيَسُوعَ * نَحَامِيَاسُ * وَسَارَايَاسُ * مَرْدَخَايَهْ * بَالَاسَانُ * مَسْفَارُ * بَغْوَاءُ * رَاوُمُ * بَاءَانَا * إِحْصَاءُ رِجَالِ 3
قَوْمِ إِسْرَائِيلَ * بَنِي فُورِسَ أَلْفَيْ وَمِائَةٍ وَٱثْنَيْنِ وَسَبْعِينَ * بَنِي سَافَاطِيَا * ثَلٰثُمِايَةٍ وَٱثْنَيْنِ 4
وَسَبْعِينَ * بَنِي أَرَسَ سَبْعُمَايَةٍ وَخَمْسَةٍ وَسَبْعِينَ * بَنِي فَاثَ مُوَابَ * لِبَنِي يُوسَانِيَا * أَلْفَيْ 5 6
ثَمَانِمَايَةٍ وَٱثْنَيْ عَشَرَ * بَنِي أَيْلَامَ * أَلْفٌ وَمَايَتَيْنِ أَرْبَعَةٍ وَخَمْسِينَ * بَنِي زَتْوَاءَ * تِسْعُ مِايَةٍ 7 8
وَخَمْسَةٍ وَأَرْبَعِينَ * بَنِي زَكِّي سَبْعُمَايَةٍ وَسِتِّينَ * بَنِي بَنْوِي * سِتُّمَايَةٍ وَثَلٰثَةٍ وَعِشْرِينَ * 9 10 11
* بَنِي بَابِي * سِتُّمَايَةٍ وَثَلٰثَةٍ وَعِشْرِينَ * بَنِي أَسْجَادَ أَلْفٌ وَمِايَتَيْنِ وَٱثْنَيْنِ وَعِشْرِينَ * بَنِي 12 13
أَدَايُواقَامَ * سِتُّمَايَةٍ سِتَّةٍ وَسِتِّينَ * بَنِي بَاغْوَا * أَلْفَيْنِ وَسِتَّةٍ وَخَمْسِينَ * بَنِي أَدِيمَ * أَرْبَعُمَايَةٍ وَأَرْبَعَةٍ 14 15
وَخَمْسِينَ * بَنِي أَطِيرَ حَزْقِيَا * تِسْعَةٍ وَتِسْعِينَ * بَنِي يَسْوَاءَ * ثَلٰثُمَايَةٍ وَثَلٰثَةٍ وَعِشْرِينَ * بَنِي 16 17 18
يَهُوذَا * مِايَةٍ وَٱثْنَيْ عَشَرَ * بَنِي أَسُومَ مِايَتَيْنِ وَثَلٰثَةٍ وَعِشْرِينَ * بَنِي جَابِرَ * خَمْسَةٍ وَتِسْعِينَ * 19 20
* بَنِي بِثْلَايِمَ * مِايَةٍ ثَلٰثَةٍ وَعِشْرِينَ * بَنِي نَطُوفَا * سِتَّةٍ وَخَمْسِينَ * بَنِي أَنَاثُوثَ * مِايَةٍ 21 22
وَثَمَانِيَةٍ وَعِشْرِينَ * بَنِي يَسْمُوثَ * ٱثْنَيْنِ وَأَرْبَعِينَ * بَنِي قَارِيَاثِيَارِيمَ * حَفِيرَا * وَبِيرُوثَ * 23 24 25
سَبْعُمَايَةٍ ثَلٰثَةٍ وَأَرْبَعِينَ * بَنِي رَامَا وَغَابَايِ * سِتُّمَايَةٍ وَاحِدٍ وَعِشْرِينَ * رِجَالُ مَخْمَاسَ * مِايَةٍ 26 27
وَٱثْنَيْنِ وَعِشْرِينَ *

CAP. II.

Atque hi ſunt filii provinciæ, qui 1
aſcenderunt è captivitate, deportatione
videlicet illâ, quâ deportaverat eos
Bachtonaſſar rex Babelis, & rediêre Je-
roſolyma in Judæam, quiſque in urbem
ſuam. Qui venerunt cum Zorbabele 2
& Jeſu, Nehemias, Sarias, Mardochai,
Balaſan, Maſphar, Baguai, Reum, Baana.
Numerus virorum turbæ Iſraeliticæ: 3
Filii Phores, bis mille centum ſeptuaginta
duo. Filii Sephatiæ, trecenti ſeptuagin- 4
ta duo. Filii Ares, ſeptingenti ſeptua- 5
ginta quinque. Filii Phaath-Moab; 6
de filiis Joſaniæ, bis mille octingenti
duodecim. Filii Ailam, mille ducenti 7
quinquaginta quatuor. Filii Zutua, 8
nongenti quadraginta quinque. Filii 9
Zacchi, ſeptingenti ſexaginta. Filii 10
Banui, ſexcenti viginti tres. Filii 11
Babi, ſexcenti viginti tres. Filii 12
Aſgad, mille ducenti viginti duo.
Filii Adajoacam, ſexcenti ſexaginta 13
ſex. Filii Baguæ, bis mille quinqua- 14
ginta ſex. Filii Addim, quadringen- 15
ti quinquaginta quatuor. Filii Atir ex 16
Hezecia, nonaginta octo. Filii Jeſuæ, 17
trecenti viginti tres. Filii Judæ, cen- 18
tum duodecim. Filii Aſum, ducenti 19
viginti tres. Filii Gaber, nonaginta 20
quinque. Filii Bethlæem, centum vi- 21
ginti tres. Filii Netophæ, quinqua- 22
ginta ſex. Filii Anathoth, centum 23
viginti octo. Filii Jeſmoth quadra- 24
ginta duo. Filii Cariathiarim, Chephiræ, 25
& Biroth ſeptingenti quadraginta tres.
Filii Rama & Gabaa, ſexcenti viginti 26
unus. Viri Machmas, centum vigin- 27
ti duo.

עֶזְרָא : ב

quinquaginta centum Megbis Filii .duo & quinquaginta Nebo Filii .tres & viginti ducenti Hai & ,Bethel Viri

28 29 30 אַנְשֵׁי בֵיתְאֵל וְהָעָי מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים

Filii .viginti & trecenti Charim Filii .quatuor & quinquaginta ducenti mille ,alterius Helam Filii .ſex &

31 32 33 וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־

Filii .quinque & quadraginta trecenti ,Jerecho Filii .quinque & viginti ſeptingenti ,Ono & ,Chadid ,Lod

34 35 לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי

ſeptuaginta nongenti ,Jeſuah domui Jedahiah filii : Sacerdotes .triginta & ſexcenti & millia tria ,Senaah

36 סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים

,Charim Filii .ſeptem & quadraginta ducenti mille ,Paſchur Filii .duo & quinquaginta mille ,Immer Filii .tres &

37 38 39 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם

: Cantores .quatuor & ſeptuaginta Hodaviah filiis Chadmiel & ,Jeſuah filii : Levitæ .decem ſeptem & mille

40 41 אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים

filii ,Hacab filii ,Talmon filii ,Ather filii ,Sallum filii ,Janitorum Filii .octo & viginti centum ,Aſaph filii

42 בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי

.Tabaoth filii ,Chaſupha filii ,Sichah filii : Nethinim .novem & triginta centum omnes ,Sobai filii ,Chathitah

43 חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃

,Samlai filii ,Chaghab Filii .Haccub filii ,Chaghabah filii ,Lebanah Filii .Padon filii ,Sihaha filii ,Cheros Filii

44 45 46 בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־שַׁמְלַי

filii ,Huzza Filii .Ghaſam filii ,Nechoda filii ,Reſin Filii .Reaiah filii ,Ghachar filii ,Ghiddel Filii .Chanan filii

47 48 49 בְּנֵי חָנָן׃ בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי־רְאָיָה׃ בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ בְּנֵי־עֻזָּא בְנֵי־

.Charchur filii ,Chachupha filii ,Bachbuch Filii .Nephuſim filii ,Mehunim filii ,Aſnah Filii .Beſai filii ,Paſeach

50 51 פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי׃ בְּנֵי־אַסְנָה בְנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִיסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃

filii ,Netſiach Filii .Tamach filii ,Siſera filii ,Barchos Filii .Charſa filii ,Mechida filii ,Baſluth Filii

52 53 54 בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי

,Darcon filii ,Jahalah Filii .Peroda filii ,Sophereth filii ,Sothai filii : Selomoh ſervorum Filii .Chatipha

55 56 חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי־יַעְלָה בְנֵי־דַרְקוֹן

ſervorum filii & ,Nethinim Omnes .Ami filii ,Haſebaim Pochereth filii ,Chattil filii ,Sephatiah Filii .Ghiddel filii

57 58 בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמִי׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי

.Immer ,Addan ,Cherub ,charſa--Tel ,malach-Tel de aſcendentes iſti Et .duo & ,nonaginta trecenti ; Selomoh

59 שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן אִמֵּר

,Nechoda filii ,Thobijah filii ,Delaiah Filii .*ipſi* Iſrael ex an ,ſuũ ſemen & ,ſuorũ patrũ domum indicare potuerunt non Et

60 וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא

accepit qui ,Barzillai filii ,Chos filii ,Chabaiah filii ,ſacerdotum filiis de Et .duo & quinquaginta ,ſexcenti

61 שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח

,*genealogizantium* ,ſuam ſcripturam quæſierunt Hi .earum nomine ſuper eſt vocatus & ,uxorem Ghilhaditis Barzillai filiabus de

62 מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם הַמִּתְיַחְשִׂים

.ſacerdotio à ſunt *abdicati* & ,*ſunt inventi* non &

וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃

Verſio VULG. LAT.

Viri Bethel & Hai, ducenti vigintitres. Filii 28 29
Nebo, quinquagintaduo. Filii Megbis, centum 30
quinquagintaſex. Filii Ælam alterius, mille ducenti 31
quinquagintaquatuor. Filii Harim, trecenti viginti. 32
Filii Lod, Hadid, & Ono, ſeptingenti vigintiquinque. 33
Filii Jericho, trecenti quadragintaquinque. Filii 34 35
Senaa, tria millia ſexcenti triginta. Sacerdotes: 36
Filii Jadaia in domo Joſue, nongenti ſeptuagintatres.
Filii Emmer, mille quinquagintaduo. Filii Pheſhur, 37 38
mille ducenti quadragintaſeptem. Filii 39
Harim, mille decem & ſeptem. Levitæ: Filii 40
Joſue & Cedmihel filiorum Odouiæ, ſeptuagintaquatuor.
Cantores: Filii Aſaph, centum vigintiocto. 41
Filii Janitorum: filii Sellum, filii 42
Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita,
filii Sobai: univerſi centum trigintanovem. Nathinæi: 43
filii Siha, filii Haſupha, filii Tabbaoth,
Filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, Filii 44 45
Lebana, filii Hagaba, filii Accub, Filii Hagab, 46
filii Semlai, filii Hanan, Filii Gaddel, filii Gaher, 47
filii Raaia, Filii Raſin, filii Necoda, filii 48
Gazam, Filii Aza, filii Phaſea, filii Beſee, 49
Filii Aſena, filii Munim, filii Nephuſim, Filii 50 51
Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur, Filii Beſluth, 52
filii Mahida, filii Harſa, Filii Bercos, 53
filii Siſara, filii Thema, Filii Naſia, filii Hatipha, 54
Filii ſervorum Salomonis: filii Sotai, filii 55
Sopheret, filii Pharuda, Filii Jala, filii Dercon, filii 56
Geddel, Filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, 57
qui erant de Aſebaim, filii Ami. Omnes Nathinæi, 58
& filii ſervorum Salomonis, trecenti nonagintaduo.
Et hi qui aſcenderunt de Thelmala, 59
Thelharſa, Cherub, & Adon, & Emer: & non
potuerunt indicare domum patrum ſuorum & ſemen
ſuum, utrùm ex Iſrael eſſent. Filii Dalaia, 60
filii Tobia, filii Necoda, ſexcenti quinquagintaduo.
Et de filiis Sacerdotum: Filii Hobia, 61
filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus
Berzellai Galaaditis uxorem, & vocatus eſt
nomine eorum: Hi quæſierunt ſcripturam genealogiæ 62
ſuæ, & non invenerunt, & ejecti ſunt de
ſacerdotio.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

28 29 * ܐܢܫܐ ܕܒܝܬ ܐܝܠ ܘܥܝ. ܡܐܬܝܢ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ. * ܒܢܝ ܢܒܘ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ.
30 31 * ܒܢܝ ܡܓܕܣ. ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܬܐ. * ܒܢܝ ܥܝܠܡ. ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ
32 ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢܝ ܚܪܘܡ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. * ܒܢܝ ܠܘܕ ܘܚܕܪ ܘܐܝܢܘ. ܫܒܥܡܐܐ
33 34 ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܒܢܝ ܐܝܪܝܚܘ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܒܢܝ ܣܢܐܐ. ܬܠܬܐ
35 36 ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ. * ܟܗܢܐ ܒܢܝ ܝܕܥܝܐ ܕܒܝܬܐ ܕܝܫܘܥ. ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ
37 38 ܘܬܠܬܐ. * ܒܢܝ ܐܡܝܪ. ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܦܫܚܘܪ. ܐܠܦ
39 40 ܘܡܐܬܝܢ ܘܫܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢܝ ܚܪܘܡ. ܐܠܦ ܘܫܒܥܣܪ. * ܠܘܝܐ ܒܢܝ ܝܫܘܥ
41 ܘܩܕܡܝܐ. ܘܒܢܝ ܗܘܕܝܐ. ܫܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܗܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ. ܒܢܝ ܐܣܦ. ܡܐܐ
42 ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܐ. * ܒܢܝ ܬܪܗܠܝܣ. ܘܒܢܝ ܫܠܘܡ. ܒܢܝ ܐܛܪ. ܒܢܝ ܐܠܛܡܢ. ܒܢܝ
43 ܥܩܘܒ. ܒܢܝ ܚܛܘܛܐ. ܒܢܝ ܫܒܝ. ܟܠܗܘܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥܐ. * ܢܬܝܢܐ. ܒܢܝ
44 ܨܝܚܐ. ܒܢܝ ܚܣܘܒܐ. ܒܢܝ ܛܒܥܘܬ. * ܒܢܝ ܩܕܘܣ. ܒܢܝ ܣܝܠܐ. ܒܢܝ ܦܪܘܢ.
45 46 * ܒܢܝ ܠܒܝܐ. ܒܢܝ ܚܓܒܐ. ܒܢܝ ܥܩܘܦ. * ܒܢܝ ܚܓܒ. ܒܢܝ ܫܠܡܝ. ܒܢܝ
47 48 ܚܢܢ. * ܒܢܝ ܓܙܠ. ܒܢܝ ܚܓܪ. ܒܢܝ ܕܝܐ. * ܒܢܝ ܕܝܫܘܢ. ܒܢܝ ܕܒܘܪܐ. ܒܢܝ ܓܙܡ.
49 * ܒܢܝ ܥܙܐ. ܒܢܝ ܦܬܚ. ܒܢܝ ܒܣܙ. * ܒܢܝ ܐܣܝܐ. ܒܢܝ ܡܬܢܝܢ. ܒܢܝ ܢܦܘܣܝܢ.
50 51 * ܒܢܝ ܒܩܒܘܩ. ܒܢܝ ܚܩܘܦܐ. ܒܢܝ ܚܕܘܪ. * ܒܢܝ ܒܫܠܐܘܬ. ܒܢܝ ܡܚܝܪܐ. ܒܢܝ ܚܪܫܐ.
52 53 * ܒܢܝ ܩܪܩܘܣ. ܒܢܝ ܣܝܣܪܐ. ܒܢܝ ܬܡܢܝ. * ܒܢܝ ܢܨܝܚ. ܒܢܝ ܚܛܘܦܐ. * ܒܢܝ ܥܒܪ.
54 55 ܒܢܝ ܫܠܝܡ. ܒܢܝ ܣܘܛܝܡ. ܒܢܝ ܐܣܦܪܘܬ. ܒܢܝ ܦܪܘܕܐ. * ܒܢܝ ܥܠܐ. ܒܢܝ ܫܦܛܝܐ.
56 57 ܒܢܝ ܛܪܩܘܢ. ܒܢܝ ܓܕܠ. * ܒܢܝ ܚܛܘܠ. ܒܢܝ ܒܩܪܘܬ. ܒܢܝ ܚܠܛܐ. ܒܢܝ ܐܡܪ.
58 59 * ܟܠܗܘܢ ܢܬܝܢܐ. ܘܒܢܝ ܥܒܪ ܘܫܠܝܡ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ
ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܬܠܡܚܠܐ ܠܬܠܥܒܒ ܘܟܪܘܒܝ. ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܦܩܕ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܚܘܝܘ
60 ܫܪܒܬܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ ܘܝܚܘܣܝܗܘܢ. ܐܠܐ ܕܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܘܢ. * ܒܢܝ ܕܠܝܐ. ܒܢܝ ܛܘܒܝܐ.
61 ܒܢܝ ܢܩܪܝܐ. ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܚܒܝܐ. ܒܢܝ ܩܗܘܣ. ܒܢܝ ܒܪܙܠܝ ܕܢܣܒ
62 ܡܢ ܒܢܬܗ ܕܒܪܙܠܝ ܓܠܥܕܝܐ ܐܢܬܬܐ. ܘܐܬܩܪܝ ܒܫܡܗܘܢ. * ܘܗܠܝܢ ܟܕ ܒܥܘ ܒܟܬܒܐ
ܕܝܚܘܣܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ. ܘܐܬܪܚܩܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܟܗܢܘܬܐ.

Cives Bethel & Aai, ducenti viginti 28
tres: Filii Nobu, quinquaginta duo: 29
Filii Megdas, centum quinquaginta ſex: 30
Filii Ilam, mille ducenti quinquaginta 31
quatuor: Filii Horom, trecenti viginti: 32
Filii Lud, Hodar, & Ino; ſeptingenti viginti 33
quinque. Jerichuntini, trecenti quadraginta 34
quinque: Filii Senaæ, ter mille ſexcenti 35
triginta. Sacerdotes filii Idaiæ, ex familia 36
Jeſu, nongenti ſeptuaginta tres: Filii 37
Amir, mille ducenti quinquaginta duo:
Filii Phaſhar, mille ducenti ſeptuaginta 38
quatuor: Filii Harum, mille ſeptemdecim: 39
Levitæ filii Jeſu & Cadmiæ, necnon filii 40
Hodiæ, ſeptuaginta quatuor: Hi ſunt qui 41
miniſtrabant: filii Aſaph, centum viginti
octo: Filii Tarhelis, filii Salum, filii 42
Atar, filii Alteman, filii Jacob, filii Hatotæ,
filii Sabi: hi omnes centum triginta
novem. Nethanæi; filii Siniæ, filii Hoſbæ, 43
filii Tabeoth, Filii Cados, filii Sillæ, 44
filii Pharon, Filii Lebiæ, filii Hagbæ, 45
filii Acuph, Filii Hagab, filii Salmi, filii 46
Hanan, Filii Gazal, filii Hagar, filii 47
Dajæ, Filii Diſon, filii Deboræ, filii 48
Gazam, Filii Azæ filii Pathah, filii Baſaz, 49
Filii Aſiæ, filii Mathnin, filii Nephoſin, 50
Filii Bacbuc, filii Hacophæ, filii Hadhor, 51
Filii Beſlaoth, filii Mehiræ, filii Harſæ; 52
Filii Carcos, filii Siſræ, filii 53
Tamnai, Filii Neſih, filii Hatophæ, 54
Filii Eber, filii Salim, filii Sotim, filii Eſpheroth, 55
filii Perudæ, Filii Alæ, filii Sephatiæ, 56
filii Tarcon, filii Gadal, Filii Hatul,
filii Bacroth, filii Hiltæ, filii Amar: 57
Omnes Nethanæi, & filii Eber ac Salim; 58
trecenti nonaginta duo. Hi ſunt prætereà 59
qui aſcenderunt è Telmahala ad Telaabam
& Chorbi. Tunc edictum fuit:
ſed non potuerunt oſtendere familias patrum
ſuorum & genealogias ſuas, ſed
tantùm quòd ex Iſraelitis eſſent. Filii 60
Delaiæ, filii Tobiæ, filii Necariæ; ſexcenti
quinquaginta duo: Filii Habiæ, 61
filii Kehos, filii Barzelai, qui quòd è filiabus
Barzelai Galaaditis uxorem duxiſſet,
vocatus fuerat de nomine illorum. Hi 62
cùm quæſiviſſent in libro familiarum ſuarum,
nec inveniſſent, abdicati fuerunt à
ſacerdotio.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

28 29 Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀϊὰ, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (μ) Ναβοῦ, πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Μαγεβὶς,
30 ἑκατὸν πεντηκονταέξ. Υἱοὶ Ἠλαμὰρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ (ν) Ἠλὰμ, τρι-
31 32 ακόσιοι εἴκοσιν. Υἱοὶ (ξ) Λοδαδὶ καὶ Ὠνὼ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε. Υἱοὶ Ἱεριχὼ, τριακόσιοι (ο)
33 34 τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ (†) Σεναὰ, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. Καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ (π) Ἰεδουὰ τῷ
35 36 οἴκῳ (ρ) Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς. Υἱοὶ Ἐμμὴρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. Υἱοὶ (σ) Φασ-
37 38 σοὺρ, χίλιοι διακόσιοι (τ) τεσσαρακονταεπτά. Υἱοὶ Ἠρὲμ, χίλιοι ἑπτά. Καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ
39 40 καὶ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς Ὠδουΐα, ἑβδομηκοντατέσσαρες. Οἱ ᾄδοντες υἱοὶ Ἀσὰφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.
41 Υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σηλοὺμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελμὼν, υἱοὶ (υ) Ἀκοὺβ, υἱοὶ Ἀτιτὰ, υἱοὶ Σωβαΐ,
42 οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα. Οἱ Ναθινὶμ, υἱοὶ (φ) Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφὰ, υἱοὶ Ταβαὼθ, Υἱοὶ
43 44 Κάδης,, υἱοὶ Σιαὰ, υἱοὶ Φαδὼν, Υἱοὶ Λαβανὼ, υἱοὶ Ἀγαβὰ, υἱοὶ Ἀκοὺβ, Υἱοὶ Ἀγὰβ, υἱοὶ Σελα-
45 46 μὶ, υἱοὶ Ἀνὰν, Υἱοὶ Γεδδὴλ, υἱοὶ Γαὰρ, υἱοὶ Ῥαΐα, Υἱοὶ Ῥασὼν, υἱοὶ (χ) Νεκωδὰ, υἱοὶ
47 48 Γαζὲμ, Υἱοὶ Ἀζὼ, υἱοὶ Φασὴ, υἱοὶ Βασὶ, Υἱοὶ Ἀσενὰ, υἱοὶ Μοουνὶμ, υἱοὶ Νεφουσὶμ, Υἱοὶ Βακ-
49 50 51 βοὺκ, υἱοὶ Ἀκουφὰ, υἱοὶ Ἀροὺρ, Υἱοὶ Βασαλὼθ, υἱοὶ (ψ) Μαουδὰ, υἱοὶ Ἀρσὰ, Υἱοὶ Βαρκὸς, υἱοὶ
52 53 54 55 Σισάρα, υἱοὶ Θεμὰ, Υἱοὶ (ω) Νασθιὲ, υἱοὶ (α) Ἀτουφά· Υἱοὶ δούλων Σελωμὼν, υἱοὶ Σωταΐ,
56 57 υἱοὶ (β) Σεφηρὰ, υἱοὶ Φαδουρὰ, Υἱοὶ (γ) Ἰεηλὰ, υἱοὶ Δαρκὼν, υἱοὶ (δ) Γεδδὴλ, Υἱοὶ Σαφατία,
58 υἱοὶ (ε) Ἀτὶλ, υἱοὶ (ζ) Φαχεράθ, υἱοὶ Ἀσεβωεὶμ, υἱοὶ Ἠμεΐ. Πάντες οἱ Ναθανὶμ, καὶ υἱοὶ Ἀβδη-
59 σελμὰ, τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο. Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ (η) Θελμελὲχ, Θελαρησὰ, Χεροὺβ,
Ἠδὰν, Ἐμμὴρ, καὶ οὐκ (θ) ἐδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ
60 ἐξ Ἰσραὴλ εἰσιν· Υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ Βουὰ, υἱοὶ Τωβίου, υἱοὶ Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο.
61 Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ (ι) Λαβεία, υἱοὶ Ἀκκοὺς, υἱοὶ Βερζελλαΐ, ὃς ἔλαβεν (κ) ἀπὸ τῶν
62 θυγατέρων Βερζελλαΐ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν. Οὗτοι ἐζήτησαν
γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσὶμ, καὶ οὐχ εὑρέθησαν, καὶ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας.

Viri Bethel, & Aia, quadringenti viginti tres: Filii Nabu, quinquaginta 28 29
duo: Filii Magebis, centũ quinquaginta ſex: Filii (a) Elamar, mille ducenti 30 31
quinquaginta quatuor: Filii Elam, trecenti viginti: Filii Lodadi, et Ono, ſe- 32 33
ptingenti viginti quinque: Filii Hiericho, trecenti quadraginta quinque: Fi- 34 35
lii Senaa, tria millia ſexcenti triginta. Et ſacerdotes filii Jedua, de domo 36
Jeſu, nongenti ſeptuaginta tres: Filii Emmer, mille quinquaginta 37
duo: Filii Phaſſur, mille ducenti quadraginta ſeptem: Filii Erem, 38 39
(b) mille ſeptem. Et Levitæ filii Jeſu, & Cadmiel ex filiis Oduia, ſe- 40
ptuaginta quatuor. Cantores filii Aſaph, centum viginti octo. Filii 41 42
Janitorum, filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Acub, filii A-
tita, filii Sobai, omnes centum triginta novem. Nathinæi, filii Suthia, 43
filii Aſupha, filii Tabaoth, Filii Cades, filii Siaa, filii Phadon, Filii 44 45
Libano, filii Agaba, filii Acub, Filii Agab, filii Selami, filii Anan, 46
Filii Geddel, filii Gaar, filii Raia, Filii Raſon, filii Necoda, filii 47 48
Gazem, Filii Azo, filii Phaſe, filii Baſi, Filii Aſena, filii Mounim, 49 50
filii Nephuſin, Filii Bacbuc, filii Acupha, filii Arur, Filii Baſaloth, 51 52
filii Mauda, filii Arſa, Filii Barcos, filii Siſara, filii Thema, Filii 53 54
Naſthie, filii Atupha, Filii ſervorum Salomon, filii Sotai, filii Sephera, 55
filii Phadura, Filii Jeela, filii Darcon, filii Gediel, Filii Saphatia, 56 57
filii Atil, filii Phacherath, filii Aſeboim, filii Hemei: Omnes Nathinæi, 58
& filii (c) Abdeſelma, trecenti nonaginta duo. Et hi, qui aſcen- 59
derunt de Thelmelech, Thelareſa, Cherub, Hedan, Emmer, & non
potuerunt indicare domum patriæ ſuæ, & ſemen ſuum, ſi ex Iſrael
ſunt, Filii Dalaia, filii Bua, filii Tobiæ, filii Necoda, ſexcenti quinqua- 60
ginta duo: Et de filiis ſacerdotum, filii (d) Labia, filii Acchus, filii 61
Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditæ uxorem, & vo-
catus eſt in nomine eorum. Hi quæſierunt ſcripturam ſuam (e) Methoe- 62
ſim, & non ſunt inventi, & (f) abdicati ſunt à ſacerdotio.

MS.A. (μ) Ναβὼ, (ν) Ἠράμ, (ξ) Λυδδὼν, Λοδαδὶδ καὶ Ὠνὼ, (ο) τεσσερακονταπέντε. (†) Σενναὰ, (π) Ἰεδδουὰ (ρ) Ἰησοῦ, (σ) Φασοὺρ, (τ) τεσσερακονταεπτά. (υ) Ἀκοὺμ, (φ) Σουαὰ υἱοῦ Ἀσουφὰ, (χ) Νεκωδὰν, (ψ) Μειδὰ, (ω) Νεθιὲ, (α) Ἀλιφά· (β) Ἀσεφορὰθ, (γ) Ἰηλὰ, (δ) Γεδδὴλ, (ε) Ἀτὶλ, (ζ) Φακραθ, (η) Θημεχὲλ, (θ) ἠδυνήθησαν (ι) Ὀβδία (κ) ἀπὸ θυγατέρων

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

28 29 * رجال بيتيل وايا * اربعماية ثلثه وعشرين * بني نابوا * اثنين وخمسين * بني ماجب ماية *
30 31 وستة وخمسين * بني الامر * الف ومايتين واربعه وخمسين * بني ارام * ثلثماية وعشرين * بني
32 33 لوداد واون * سبعماية وخمسه وعشرين * بني يريحا * ثلثماية خمسه واربعين * بني سناء * ثلثه
35 36 الاف وستماية وثلثين * الكهنه بني يادوا لبيت يسوع * ستماية وثلثه وسبعين * بني امير * الف
37 38 39 وثلثه وخمسين * بني فاسور الف ومايتين سبعه واربعين * بني ابرام * الف وسبعه واربعين *
40 41 * اللاويين بني يسوع وقدميل * لبني بنيادويا سبعه واربعين * بني اساف المسبحين *
42 مايه وثمانيه وعشرين * بني البوابين * بني سالوم * بني اطير * بني طلمون * بني
43 يافوم * بني اطيطا * بني سباي * جميعهم مايه تسعه وثلثين * النثينين * بني سوثال *
44 45 بني اسوفا * بني طاباوث * بني قادس * بني سياء * بني فادون * بني لابانا * بني اجابا *
46 47 بني اقوب * بني اغاب * بني سالامي * بني اان * بني جديل * بني جاار * بني رايا *
48 49 * بني راسون * بني ناقود * بني عزام * بني ارا * بني فاسي * بني باسي * بني اسنا * بني
50 51 مويونين * بني نافوسين * بني بقبوق * بني اقوفا * بني ارور * بني بسالوث * بني
52 53 54 ميدا * بني ارسا * بني بروس * بني سيسار * بني ثاما * بني نستيا * بني اطيفا * بني
55 56 عبيد سليمن * بني سوطان * بني اسافيراط * بني فادور * بني يالا * بني درقون * بني
57 58 جديل * بني سافاطيا * بني اطيل * بني فاسارات اسبايويم * بني عماي * جميع
59 النثانيين وبني ابديسلما * ثلثماية واثنين وتسعون * هولاء لما صعدوا من تلملح *
تالاريسا * ساروب * ايدان * امير * ولم يستطيعوا ان يخبروا بنسبة قبايلهم وزرعهم من
60 61 اسرايل * بني دالايا * بني طوبيوا * بني ناقود ستماية واثنين وخمسين * ومن الكهنه *
بني ايليا * بني ناقوس * بني برزلاي الذي اخذ من بنات برزلاي الجلعدي مرءة
62 وسمي على اسمايهم * هاولاء طلبوا كتابا لهم مادويسين فلم يجدوا * فصدت قرابيهم
الي الكهنوت *

Viri Beth-il & Aia, quadringenti 28
viginti tres. Filii Nabu, quinqua- 29
ginta duo. Filii Mageb, centum quin- 30
quaginta ſex. Filii Elamar, mille 31
ducenti quinquaginta quatuor. Filii 32
Aram, trecenti viginti. Filii Lo- 33
dad & On, ſeptingenti vigintiquin-
que. Filii Jericho, trecenti qua- 34
draginta quinque. Filii Senaa, ter 35
mille ſexcenti triginta. Sacerdotes filii 36
Jadua, de domo Jeſu, ſexcenti nona-
ginta tres. Fil: Emmir, mille quin- 37
quaginta tres. Filii Phaſſur, mille du- 38
centi quadraginta ſeptem. Filii Abram, 39
mille quadraginta ſeptem. Levitæ fi- 40
lii Jeſu & Cadmielis, de filiis Ben-
jaduya, quadraginta ſeptem. Cantores 41
filii Aſaph, centum viginti octo.
Filii janitorum: filii Salum, filii Atir, 42
filii Talmon, filii Jacum, filii Atita,
filii Sobai: omnes iſti, centum trigin-
ta novem. Nathenæi; filii Suthel; 43
filii Aſupha, filii Tabeoth, Filii Ca- 44
des, filii Siaa, filii Phadon, Filii 45
Libana, filii Agaba, filii Acub, Filii 46
Agab, filii Salami, filii Anan, Filii 47
Geddil, filii Gaar, filii Raja, Filii 48
Raſon, filii Nacod, filii Gazam, Filii 49
Aſa, filii Phaſa, filii Baſi, Filii 50
Aſna, filii Mojunim, filii Nephuſin, Filii 51
Bubuc, filii Acupha, filii Arur, Filii 52
Baſaloth, filii Maida, filii Arſa, Filii 53
Bircos, filii Siſar, filii Tama, Filii 54
Naſtia, filii Atipha, Filii ſervorum 55
Salomonis, filii Sotan, filii Aſaphirat,
filii Padur, Filii Jeela, filii Darcon, 56
filii Geddil, Filii, Saphatia, filii Attil, 57
filii Phachurath Aſbaim, filii Emei.
Omnes Nathenæi, & filii Abdiſelma, 58
trecenti nonaginta duo. Hi cùm a- 59
ſcendiſſent è Telmelah, Telariſa, Che-
rub, Idan, Emmir; non potuerunt in-
dicare ductum familiarum ſuarum &
ſeminis ſui ex Iſraele. Filii Delaia, 60
filii Tobio, filii Necod, ſexcenti quin-
quaginta duo. Et è ſacerdotibus; filii 61
Eliæ, filii Necus, filii Berzellai qui
duxit è filiabus Berzellai Galaaditæ
uxorem, & vocatus eſt de nomine
eorum. Iſti quæſiverunt ſcripturam 62
ſuam Mathoeſia (corrupta vox Hebræa
mithiahaſim, i. genealogicam), & non
invenerunt; ideoque interdictus fuit eis
acceſſus ad ſacerdotium.

·perfectionibus in & *illuſtrationib⁹* in *ſacerdotem ſtare* uſque ; ſanctitarũ ſanctitate de comederent non ut ,eos ad Tirſatha dixit Et
ויאמר התרשתא להם אשר לא־יאכלו מקדש הקדשים עד עמד כהן לאורים ולתמים: 63
,eorum ancillas &,eorum ſervos Præter .ſexaginta trecenti millia duo ,millia decem quater ,unus tanquam *concio* Omnis
כל־הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש־מאות ששים: מלבד עבדיהם ואמהתיהם 64 65
eorum Equi .ducenti cantatrices & ,cantores eis Et .ſeptem & triginta trecenti millia ſeptem ipſi
אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות מאתים: סוסיהם 66
triginta quadringenti eorum Cameli .quinque & quadraginta ducenti eorum muli ; ſex & triginta ſeptingenti
שבע מאות שלשים וששה פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה: גמליהם ארבע מאות שלשים 67
quæ Domini domum in *eos intrando in* ,patrum *capitibus* de Et .viginti & ſeptingenti millia ſex Aſini .quinque &
וחמשה חמרים ששת אלפים שבע מאות ועשרים: ומראשי האבות בבואם לבית יהוה אשר 68
dederunt *ſuam poteſtatē* Secundùm .ſuo *ſtabilimento* in eã ſtare *faciendum ad* ,Dei domum ad ſe ſponte obtulerũt ,Jeruſalaim in
בירושלם התנדבו לבית האלהים להעמידו על־מכונו: כחם נתנו 69
ſacerdotum tunicas & ,millia quinque minas argenti & ,mille & ,millia decem ſexies drachmas auri ,operis theſaurũ in
לאוצר המלאכה זהב דרכמונים שש־רבאות ואלף וכסף מנים חמשת אלפים וכתנת כהנים
omnis & ;ſuis urbibus in Nethinim & ,janitores & ,cantores & ,populo de & ,Levitæ & ,ſacerdotes habitaverunt Et .centum
מאה: וישבו הכהנים והלוים ומן־העם והמשררים והשוערים והנתינים בעריהם וכל־ 70
.ſuis urbibus in Iſrael
ישראל בעריהם:

CAP. III. ג

Jeſuah ſurrexit Et .Jeruſalaim in unus vir tanquã popul⁹ ſunt cõgregati Et .urbibus in Iſrael filii & ,ſeptimus menſis attigit Et
ויגע החדש השביעי ובני ישראל בערים ויאספו העם כאיש אחד אל־ירושלם: ויקם ישוע 1 2
,Iſrael Dei altare ædificaverunt & ;ejus fratres & ,Sealthiel filius Zerubabel & ,ſacerdotes ejus fratres & ,Joſadach filius
בן־יוצדק ואחיו הכהנים וזרבבל בן־שאלתיאל ואחיו ויבנו את־מזבח אלהי ישראל
ſuis ſtabilimentis in altare firmaverũt Et .Dei viri Moſeh lege in ſcriptũ ſicut ,*aſcenſiones* illud ſuper *aſcendere faciendũ ad*
להעלות עליו עלות ככתוב בתורת משה איש־האלהים: ויכינו המזבח על־מכונתו 3
fecerunt Et .veſpere & ,mane holocauſta,Domino *aſcenſiones* illud ſuper obtulerũt Et .terrarum populis à *eos ſuper terrore in quia*
כי באימה עליהם מעמי הארצות ויעל עליו עלות ליהוה עלות לבקר ולערב: ויעשו 4
poſtea Et *ſuo die in diei rem* conſuetudinẽ ſecũdum numero in *die in die aſcenſionẽ* in & ,ſcriptũ ſicut tabernaculorũ ſolennitatem
את־חג הסכות ככתוב ועלת יום ביום במספר כמשפט דבר־יום ביומו: ואחרי־כן 5
.Domino ſpontaneũ offerenti ſpontaneè omni & ,ſanctificatis Domini ſolẽnitatib⁹ omnibus in & ,*menſibus* in & ,juge holocauſtũ
עלת תמיד ולחדשים ולכל־מועדי יהוה המקדשים ולכל מתנדב נדבה ליהוה:
argentũ dederũt Et .erat fundatũ non Domini templũ Et .Dño *aſcenſiones facere aſcendere* cœperunt ſeptimi menſis *uno* die A
מיום אחד לחדש השביעי החלו להעלות עלות ליהוה והיכל יהוה לא יסד: ויתנו כסף 6 7
,Jappo mare ad Lebanon de cedrina ligna *adducendũ ad* ,Sorim & ,Sidoniis oleum & ,potum & ,cibum & ; *artificibus & cæſoribus*
לחצבים ולחרשים ומאכל ומשתה ושמן לצדנים ולצרים להביא עצי ארזים מן־הלבנון אל־ים יפוא
menſe in ,Jeruſalaim in Dei domum ad eorũ adventus ſecundo anno in Et .eis Paras regis Chores *permiſſionẽ* juxta
כרשיון כורש מלך־פרס עליהם: ובשנה השנית לבואם אל־בית האלהים לירושלם בחדש 8
tenentes omnes & ,Levitæ & ,ſacerdotes eorũ *fratrum reſiduum* & ,Joſadach filius Jeſuah & ,Sealthiel filius Zerubabel cœperũt ,ſecundo
השני החלו זרבבל בן־שאלתיאל וישוע בן־יוצדק ושאר אחיהם הכהנים והלוים וכל־הבאים
.Domini domus *opere ſuper urgendum ad* ,ſupra & ,annorum viginti filio à Levitas ſtatuerunt & ,Jeruſalaim captivitate de
מהשבי ירושלם ויעמידו את־הלוים מבן עשרים שנה ומעלה לנצח על־מלאכת בית־יהוה:

Verſio VULG. LAT.

Et dixit Atherſatha eis, ut non comederent de Sancto 63
ſanctorum, donec ſurgeret ſacerdos doctus atque perfectus. Omnis multitudo quaſi unus, quadragintaduo millia 64
trecenti ſexaginta.: Exceptis ſervis eorum, & ancillis, 65
qui erant ſeptẽ millia trecenti trigintaſeptem: & in ipſis
cantores atque cantatrices ducenti. Equi eorum, ſeptingenti trigintaſex, muli eorum, ducenti quadragintaquinque, 66
Cameli eorum, quadringenti trigintaquinque, 67
aſini eorum, ſex millia ſeptingenti viginti. Et de principibus patrum, 68
cùm ingrederentur templũ Dñi, quod eſt
in Jeruſalem, ſponte obtulerunt in domũ Dei ad extruendam eam in loco ſuo. Secundùm vires ſuas dederunt 69
impenſas operis, auri ſolidos ſexaginta millia & mille,
argenti mnas quinque millia, & veſtes ſacerdotales centum. Habitaverunt ergò Sacerdotes, et Levitæ, & de 70
populo, & cantores, & janitores, & Nathinæi, in urbibus
ſuis, univerſuſque Iſrael in civitatibus ſuis.

CAP. III.

Jamque venerat menſis ſeptimus, & erant filii Iſrael in 1
civitatibus ſuis: congregatus eſt ergò populus quaſi vir
unus in Jeruſalem. Et ſurrexit Joſue filius Joſedec, & 2
fratres ejus ſacerdotes, & Zorobabel filius Salathiel, &
fratres ejus, & ædificaverunt altare Dei Iſrael, ut offerrent in eo holocautomata, ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi viri Dei: Collocaverunt autem altare Dei ſuper baſes ſuas, 3
deterrentibus eos per circuitum populis terrarum, & obtulerunt ſuper illud holocauſtum Dño manè &
veſperè: Feceruntque ſolennitatem tabernaculorum, 4
ſicut ſcriptum eſt, & holocauſtum diebus ſingulis per ordinem ſecundùm præceptum op⁹ diei in die ſuo. Et poſt 5
hæc holocauſtum juge, tam in Calendis quàm in univerſis
ſolennitatibus Dñi, quæ erant conſecratæ, & in omnib⁹
in quibus ultrò offerebatur munus Dño. A primo die 6
menſis ſeptimi cœperunt offerre holocauſtum Domino:
porrò templum Dei nondum fundatum erat. Dederunt 7
autem pecunias latomis & cæmentariis: cibum quoque,
& potum, & oleum, Sidoniis Tyriiſque, ut deferrent ligna cedrina de Libano ad mare Joppe, juxta quod præceperat Cyrus rex Perſarum eis. Anno autem ſecundo 8
adventûs eorum ad templum Dei in Jeruſalem, menſe ſecundo, cœperunt Zorobabel filius Salathiel, & Joſue filius Joſedec, & reliqui de fratribus eorum Sacerdotes, &
Levitæ, et omnes qui venerant de captivitate in Jeruſalem, et conſtituerunt Levitas à viginti annis et ſuprà, ut
urgerent opus Domini.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܪ̈ܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܠܐ ܢܐܟܠܘܢ ܡܢ ܩܘܕܫ ܩܘܕ̈ܫܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܩܘܡ ܟܘܡܪܐ 63
ܪܒܐ ܘܢܒܥܐ ܘܢܚܙܐ. * ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܐܟܚܕܐ. ܐܪܒܥ ܪ̈ܒܘܢ. ܘܐܠܦܝܢ ܬܪܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ 64
ܘܫܬܝܢ. * ܣܛܪ ܡܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܘܐܡ̈ܗܬܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ 65
ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥܐ. ܘܡܫܡܫܢ̈ܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܗܘܢ ܡܐܬܝܢ. ܘܣܘ̈ܣܘܬܗܘܢ ܫܒܥܡܐܐ
ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ. * ܟܘܕ̈ܢܘܬܗܘܢ ܡܐܬܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܓܡ̈ܠܝܗܘܢ ܐܪܒܥܡܐܐ 66 67
ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫܐ. ܚܡܪ̈ܐ ܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. *ܘܡܢ ܪ̈ܫܝ ܐܒ̈ܗܬܐ. ܟܕ 68
ܥܠܘ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܬܪܥܝܘ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܩܡܘ ܘܗܘܘ ܡܬܚܝܠܝܢ.
* ܘܝܗܒܘ ܠܓܙܐ ܕܥܒܕܐ ܕܥܒܝܕܬܐ. ܕܗܒܐ ܕܝܢܪ̈ܐ. ܫܬܐ ܪ̈ܒܘܢ ܘܐܠܦܐ ܚܕ. ܘܟܣܦܐ 69
ܡܢܝܢ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܟܘܬܝܢ̈ܬܐ ܠܟܗ̈ܢܐ ܡܐܐ. * ܘܗܦܟܘ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܘܝ̈ܐ. ܘܡܢ 70
ܥܡܐ. ܘܡܢ ܡܫܡܫܢ̈ܐ. ܘܡܢ ܬܪ̈ܥܐ ܘܢܬܝܢ̈ܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܒܩܘܪ̈ܝܗܘܢ. ܘܟܠܗ
ܐܝܣܪܝܠ ܒܩܘܪ̈ܝܗܘܢ. * ܘܡ̈ܠܘܗܝ * ܠ * * ܘܟܕ ܡܛܐ ܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ. ܘܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ 1
ܒܩܘܪ̈ܝܗܘܢ. ܐܬܟܢܫܘ ܥܡܐ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܚܕ. ܠܡܣܩ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܡܘ ܝܫܘܥ ܒܪ 2
ܝܘܙܕܩ ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܘܙܘܪܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ ܘܐܚ̈ܘܗܝ. ܘܒܢܘ ܡܕܒܚܐ ܠܐܠܗܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܗܝ ܥܠܘ̈ܬܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ.
* ܘܐܬܩܢ ܡܕܒܚܐ ܥܠ ܡܟܘܢܬܗ. ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܗܘܬ ܥܠܝܗܘܢ. ܡܢ ܥܡܡ̈ܐ 3
ܕܥܡܪܝܢ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ. ܘܐܣܩܘ ܥܠܘܗܝ ܥܠܘ̈ܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܥܠܬܐ ܕܨܦܪܐ ܘܕܪܡܫܐ. *ܘܥܒܕܘ 4
ܥܐܕܐ ܕܡܛܠ̈ܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܘܥܠܘ̈ܬܐ ܝܘܡ ܒܝܘܡ ܒܡܢܝܢܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ. ܨܒܘܬ ܝܘܡ
ܒܝܘܡܗ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܥܠܬܐ ܐܡܝܢܬܐ ܒܝܪ̈ܚܐ. ܘܒܟܠܗܘܢ ܥ̈ܐܕܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܡܩܕܫ̈ܐ. 5
ܘܒܟܠ ܡܢ ܕܨܒܐ ܢܕܒܬܐ ܕܡܪܝܐ. * ܡܢ ܚܕ ܒܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ ܫܪܝܘ ܠܡܩܪܒܘ ܥܠܬܐ ܠܡܪܝܐ. 6
ܘܗܝܟܠܐ ܕܡܪܝܐ ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܐܫܬܟܠܠ. * ܘܝܗܒܘ ܟܣܦܐ ܠܦܣܘܠ̈ܐ ܘܠܢ̈ܓܪܐ. ܘܡܐܟܘܠܬܐ 7
ܘܡܫܬܝܐ. ܘܡܫܚܐ ܠܨܘܪ̈ܝܐ ܘܠܨܝܕܢ̈ܝܐ: ܕܢܝܬܘܢ ܩܝ̈ܣܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܡܢ ܠܒܢܢ ܒܝܡܐ ܠܝܘܦܐ.
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ. * ܒܫܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܡܢ ܕܥܠܘ ܠܒܝܬܗ 8
ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܒܝܪܚܐ ܕܬܪܝܢ. ܫܕܪ ܙܘܪܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܝܘܙܕܩ.
ܘܫܪܟܐ ܕܐܚܝܗܘܢ. ܘܟܗ̈ܢܐ ܘܠܘܝ̈ܐ. ܘܟܠ ܕܐܬܘ ܡܢ ܫܒܝܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܩܝܡܘ ܠܠܘܝ̈ܐ
ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܠܡܗܘܐ ܡܫܠܛܝܢ ܥܠ ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ.

Dixerunt enim eis principes Iſraelis ne comederent è ſancto ſanctorum, donec ſurgeret 63
ſumm⁹ ſacerdos, & inquireret ac videret. Tota hæc ſimul congregatio fuit quatuor myriades, 64
bis mille trecenti ſexaginta: Præter ſervos & ancillas eorũ, qui fuerunt ſepties mille 65
trecenti triginta ſeptẽ, & ducentos miniſtros
qui miniſtrabant eis: equi eorum fuerunt ſeptingenti triginta ſex: Muli eorum, ducenti 66
quadraginta quinque: Cameli eorum, quadringenti triginta quinque: aſini, ſexies mille 67
ſeptingenti viginti. Ex primorib⁹ paternarũ 68
familiarũ, quum ingreſſi fuiſſent domum Dñi
quæ eſt in Jeruſalem, cogitaverunt de domo
Dñi: & ſurrexerunt viribuſque conati De- 69
derunt in theſaurum ipſius operis aureorum
denariorũ ſex myriades ac mille, argenti minas quinquies mille, & tunicas centum pro
ſacerdotib⁹. Ita reverſi ſunt ſacerdotes et Le- 70
vitæ, & ex populo, miniſtris, janitoribus, &
Nethanæis; et ii qui habitabant in civitatib⁹
ſuis, omneſq; Iſraelitæ ac civitates eorum.

CAP. III.

ADveniente autem menſe ſeptimo, dum 1
Iſraelitæ *verſarentur* in civitatib⁹ ſuis, congregat⁹ eſt popul⁹ quaſi vir unus, ut aſcenderet in Jeruſalem. Ubi ſurgentes Jeſus Jozede- 2
ci fili⁹, & ſacerdotes fratres ej⁹, necnon Zorbabel fili⁹ Selathielis cum fratrib⁹ ſuis; ædificaverunt altare Deo Iſraelis, ad offerendum
ſup illud holocauſta, quemadmodũ ſcriptum
eſt in lege Moſis prophetæ Dei. Altari in ſua 3
ſede conſtituto (terror enim ingens imminebat ipſis propter gentes quæ habitabant in
urbib⁹) obtulerunt ſup illud holocauſta Dño,
holocauſtũ matutinum ac veſpertinum: Et 4
celebrârunt feſtum tabernaculorũ, ſicut ſcriptum eſt: & holocauſta diurna, ſtatuto numero, ſecundùm legem; pro dignitate cujuſq; diei. Deinde holocauſtum juge in menſibus; & 5
in omnibus ſolennitatib⁹ Dñi, ſacra; & omnis
volentis, ſpontaneum Domino. A prima *die* 6
menſis ſeptimi cœperunt offerre holocauſtũ
Domino, licèt templum Dñi adhuc non eſſet
abſolutum. Dederuntque pecuniam lapicîdis 7
& fabris; & cibum, potum, ac oleum Tyriis
atque Sidoniis, ut ligna cedrina è Libano per
mare adveherent in Japha: quemadmodum
præſcripſerat illis Cyrus rex Perſidis. Anno 8
ſecundò ab ingreſſu in domum Domini quæ
eſt in Jeruſalem, menſe ſecundo; miſit Zorbabel filius Selathielis, & Jeſus Jozedeci filius, cæterique fratres eorum, & ſacerdotes ac
Levitæ, omnes denique qui è captivitate ingreſſi fuerant in Jeruſalem; et conſtituerunt
Levitas à nato viginti annos & ultrà, ut interdiu præeſſent operi domûs Domini.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

63 Καὶ εἶπεν (λ) ἀθερσαθὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν
64 65 καὶ τοῖς τελείοις. Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὁμοῦ ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, Χωρὶς
δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά. καὶ οὗτοι ᾄδοντες καὶ
66 ᾄδουσαι διακόσιοι. Ἵπποι αὐτῶν, ἑπτακόσιοι τριακονταέξ· ἡμίονοι αὐτῶν, διακόσιοι (μ) τεσσαράκοντα
67 πέντε· Κάμηλοι αὐτῶν, τετρακόσιοι τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν, ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι.
68 Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ (ν) εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἠκουσιάσαντο
69 εἰς (ξ) οἶκον τοῦ θεοῦ, τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, Ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν
εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου (ο) χρυσίον καθαρὸν μναῖ ἓξ μυριάδες καὶ χίλιαι, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας,
70 καὶ (π) κόθωνοι τῶν ἱερέων ἑκατόν. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ (ρ)
λαοῦ, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ Ναθινὶμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν
αὐτῶν.

Et dixit Atherſaſtha eis, ut non comederent de ſancto ſanctorum, donec 63
(g) ſurgeret ſacerdos illuminantibus, & perfectis. Omnis autem Eccleſia 64
ſimul, quaſi quadraginta duo millia trecenti ſexaginta, Abſque 65
ſervis eorum, & ancillis eorum: hi ſeptem millia trecenti triginta ſeptem:
(h) & hi cantores, & cantatrices bis centum. Equi eorum, 66
ſeptingenti triginta ſex: muli eorum, ducenti quadraginta quinque: Cameli 67
eorum, quadringenti triginta quinque: aſini eorum, ſex mille ſeptingenti
viginti. Et ex principibus patriarum, in ingrediendo ipſos in domum 68
Domini, quæ in Hieruſalem, ſponte obtulerunt in domum Dei, ad ſtatuendam
eam ſuper ſtabilitatem ſuam; Sicut potentia eorum, dederunt in theſaurum 69
operis, (i) aurum purum minæ millia ſexaginta unum, & argenti
minas quinque millia, & (k) Cothoni ſacerdotum centum. Et ſederunt 70
ſacerdotes, & Levitæ, & qui de populo, & cantores, & janitores,
& Nathinim in civitatibus ſuis, & omnis Iſrael in civitatibus ſuis.

MS.A. (λ) ἀθερσαθὰ (μ) τεσσαρακονταπέντε· (ν) ἐλθεῖν (ξ) οἶκον θεοῦ, (ο) χρυσίου δραχμὰς ἓξ μυριάδας καὶ χιλίας, καὶ ἀργύριον μναῖ πεντακισχίλιαι, (π) χιτῶνας τῶν (ρ) λαοῦ, οἱ ᾄδοντες

ΚΕΦ. γʹ.

1 ΚΑὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, (α) καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ
2 εἷς εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ (β) αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ᾽ αὐτὸ
3 ὁλοκαυτώσεις, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ (γ) Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. Καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον
ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ᾽
4 αὐτὸ ὁλοκαύτωσις τῷ κυρίῳ τοπρωῒ καὶ εἰς ἑσπέραν. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον,
5 καὶ ὁλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ· Καὶ
μετὰ τοῦτο ὁλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς πάσας (δ) ἑορτὰς τῷ κυρίῳ τὰς ἡγιασμένας,
6 καὶ παντὶ ἑκουσιαζομένῳ ἑκούσιον τῷ κυρίῳ. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν
7 ὁλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ (ε) οἶκος τοῦ κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις
καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ, καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, (ζ) ἐνέγκαι
ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ᾽ ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ᾽
8 αὐτούς. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ (η) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν μηνὶ
τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν
αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν
τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας (θ) τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου.

CAP. III.

ET advenit menſis ſeptimus, & filii Iſrael in civitatibus ſuis. Et 1
congregatus eſt populus tanquam vir unus in Hieruſalem. Et ſurrexit 2
Jeſus filius Joſedec, & fratres ejus ſacerdotes, & Zorobabel filius
Salathiel, & fratres ejus: & ædificaverunt altare Dei Iſrael, ad offerendum
ſuper illud holocauſtoſes, ſecundùm ea, quæ ſcripta ſunt in
lege Moyſi hominis Dei. Et ſtabilierunt altare ſuper ſtabilitatem ſuam: 3
quoniam in terrore ſuper ipſos à populis terrarum. (a) Et aſcendit ſuper
Iſrael holocauſtoſis Domino manè, & ad veſperam. Et fecerunt ſolennitatem 4
tabernaculorum, ſecundùm quod ſcriptum eſt, & holocauſtoſes
diem in die in numero, ſicut judicium, verbum diei in die, ſuo: & poſt hæc 5
holocauſtum jugis ſacrificii, & ad Neomenias, & ad omnes feſtivitates
Domino ſanctificatas, & omni ſpontè offerenti ſpontaneum Domino. In 6
die una menſis ſeptimi cœperunt offerre holocauſtoſes Domino: & domus
Domini fundata non erat. Et dederunt argentum latomis, & fa- 7
bris, & cibos, & poculenta, & oleum Sidoniis, & Tyriis, ad afferendum
ligna cedrina è Libano, ad mare Joppes, ſecundùm (b) permiſſionem
Cyri regis Perſarum ſuper eos. Et in anno ſecundo adventûs eorum 8
ad domum Dei in Hieruſalem, in menſe ſecundo cœpit Zorobabel
filius Salathiel, & Jeſus filius Joſedec, & reliqui ex fratribus eorum
ſacerdotes, & Levitæ, & omnes qui veniebant è captivitate in Hieruſalem.
Et ſtatuerunt Levitas à viginti annis, & (c) ſuprà, ſuper facientes
opera in domo Domini.

MS. A. (α) καὶ ὁ Ἰσραὴλ (β) αὐτῶν, (γ) Μωύσεως (δ) ἑορτὰς κυρίῳ (ε) οἶκος κυρίου (ζ) καὶ ἐνέγκαι (η) εἰς (θ) τὰ ἔργα θεοῦ οἴκῳ κυρίου.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* فقال لهم الروساء الا ياكلوا من قدس القديسين حتي يقوم كاهنا للفطنين وللتامين * 63
* وجميع الكنيسة ربوتين والفين وثلثماية وستين * سوا عبيدهم وامايهم هولاء سبعة الاف 64 65
وثلثماية وسبعة وثلثين والقراء والقاريات مايتين * وخيلهم سبعماية ستة وثلثين * وبغالهم 66
مايتين وخمسة واربعين * وجمالهم اربعماية وخمسة وثلثين * وحميرهم سبعة الاف وستماية 67
وعشرين * ومن روساء القبايل بعد ما جاوا الي بيت الله الذي في بيت المقدس * جاوا 68
الي بيت الله ليقيموه هيئته بقدر قوتهم * اعطوا في كنوز العمل من الذهب ستة الاف مثقال * 69
ومن الفضة خمسة الاف ومن الثياب للكهنة ماية * وجلس الكهنة واللاويين * الذين من 70
الشعب * والقراء والبوابين في مدنهم * وجميع اسرايل في مدنهم *

Dixerunt enim eis principes ne comederent 63
de ſancto ſanctorum donec ſurgeret
ſacerdos prudentibus & perfectis. Tota 64
autem eccleſia erat duæ myriades, bis
mille trecenti ſexaginta: Præter ſervos 65
eorum, & ancillas eorum, qui erant
ſepties mille trecenti triginta ſeptem: &
cantores & cantatrices ducenti. Equi 66
eorum, ſeptingenti triginta ſex: muli
eorum, ducenti quadraginta quinque:
Cameli eorum, quadringenti triginta 67
quinque: & aſini eorum, ſepties mille
ſexcenti viginti. Et ex principibus familiarum, 68
poſtquam venerunt ad domum
Dei quæ eſt in Jeruſalem, venerunt ad
domum Dei ut reſtituerent eam in ſtatum
ſuum pro ratione virium ſuarum: Dederúntque 69
in theſauros operis ſex millia
ſiclorum aureorum, argenteorum verò
quinque millia; & veſtes pro ſacerdotibus,
centum. Et ſederunt ſacerdotes 70
ac Levitæ, plebeii, cantores & janitores
in urbibus ſuis, omnéſque Iſraelitæ in
urbibus ſuis.

* الفصل الثالث *

* وادرك الشهر السابع واسرايل في مدنهم * وحينيذ الشعب كرجل واحد اجتمعوا الي اورشليم * 1
* فقام يشوع ابن يوساداق واخوته الكهنة * وزربابل ابن سلاتيل في اخوته * فبنوا مذبح اله 2
اسرايل ليصعدوا عليه محرقات تامة * كما هو مكتوب في ناموس موسي رجل الله * فهيوا 3
المذبح علي هيئته بفزع البسهم من شعوب الارض * وصعدت عليه المحرقات تامة الي الرب
بكرة وعشية * وصنعوا عند المظال * كما هو مكتوب * ومحرقات لكل يوم بعدد كالوصية * كل 4
يوم بيومه * وبعد ذلك محرقات متتابعات في الاهلة وكل يوم عيد للرب مقدس * وكل نذر 5
ينذر لله * في يوم واحد من الشهر السابع بدوا يقربون محرقات للرب * وبيت الرب لم يوسس * 6
* واعطوا قطاعي الحجارة الكري والنجارين * وطعاما وشرابا وزيتا للصيدانيين والصوريين * 7
ليجيبوهم بخشب ارز من لبنان من ناحية يافا * كما امر قيرس ملك فارس * فلما كان في السنة 8
الثانية من مجيهم الي بيت الله لاورشليم في الشهر الثاني * بدي زربابل ابن سلاتيل * ويشوع
ابن صادوق * وباقية اخوتهم الكهنة واللاويين * وكل من جاء من السبي الي اورشليم * واقاموا
اللاويين من ابن عشرين سنة وما فوق ذلك * علي من يعمل الاعمال في بيت الله *

CAP. III.

ADvenit autem menſis ſeptimus, dum 1
Iſraelitæ eſſent in urbibus ſuis: & tunc
populus quaſi vir unus congregati ſunt
in Jeruſalem. Surrexitque Jeſus filius 2
Joſedec cum fratribus ſuis ſacerdotibus,
& Zorbabel filius Salathiel cum
fratribus ſuis; & ædificaverunt altare
Dei Iſraelis, ut offerrent ſuper illud holocauſta
perfecta, quemadmodum ſcriptum
eſt in lege Moſis viri Dei. Et 3
altari ſecundùm diſpoſitionem ſuam parato,
non ſine timore qui invaſerat eos à
populis terræ; aſcenderunt ſuper illud
holocauſta perfecta Domino, manè &
veſperè. Et fecerunt feſtum tabernaculorum, 4
quemadmodum ſcriptum eſt: &
holocauſta diurna ex numero, ſecundùm
præceptum, ſingulis diebus: Præterea 5
holocauſta continua in pleniluniis & ſingulis
feſtis Deo ſacris: denique omne
votum quod Deo vovetur. Primâ die 6
menſis ſeptimi cœperunt offerre holocauſta
Domino, quum domus Domini nondum
eſſet fundata. Et mercedem dederunt 7
lapicidis & fabris; & cibum,
potum, atque oleum Sidoniis & Tyriis,
ut afferrent ſibi ligna cedrina è Libano,
ex parte Japhæ; quemadmodum præceperat
Cyrus rex Perſidis. Anno autem 8
ſecundo poſt adventum eorum ad domum
Dei in Jeruſalem, menſe ſecundo, cœpit
Zorbabel filius Selathielis, & Jeſus
filius Sadoc, & reliqui fratres eorum
ſacerdotes ac Levitæ, omnes demum
qui venerant è captivitate in Jeruſalem:
& præfecerunt Levitas à nato viginti
annos & ultrà, iis qui faciebant opera
in domo Dei.

עזרא: ד

opus *facientem super urgendum ad*, unus tanquam Jehudah filii, ejus filii &, Chadmiel, ejus fratres & ejus filii , Jeſuah Stetitque
9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
fecerunt ſtare &; Domini templum ædificantes fundaverunt Et . Levitæ eorum fratres & , eorum filii , Chenadad filii ; Dei domo in
10 בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם׃ וְיִסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ
regis David manus *ſuper* Dominum *laudandum ad* , cymbalis cum Aſaph filios Levitas & , tubis cum indutos ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ
. Iſrael ſuper ejus miſericordia ſeculum in quoniam, bonus quoniam, Domino *confitendo in &* , *laudando in* concinebant Et . Iſrael
11 יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
, ſacerdotibus ex multi Et . Domini *domum eſſe fundatam ſuper* , Dominum *laudando in* , magna vociferatione ſunt vociferati populus omnis Et
12 וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים
flentes , eorum oculis in domum hanc *ipſam fundando in* , primam domum viderunt qui , ſeniores , patrum *capitibus* & , Levitis &
וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים
lætitiæ *vociferationis* vocem *dignoſcentes* populus non Et . vocem elevando , lætitia in vociferatione in multi & : magna voce in
13 בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה
. longinquum in uſque audiebatur vox & , magna vociferatione *vociferantes* populus quia , populi fletus voce à
לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד־לְמֵרָחוֹק׃

CAP. IV. ד

acceſſerunt Et . Iſrael Deo Domino templum *ædificantes* tranſmigrationis filii quòd , Binjamin & , Jehudah *anguſtiatores* audierūt Et
1 2 וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ
, veſtrum Deum *quæremus* vos ſicut quia , vobiſcum Ædificabimus : eis dixerunt & , patrum capita ad & Zerubabel ad
אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם
dixit Et . huc nos *facientis aſcendere* , Aſſur regis chadon-Eſer diebus à *immolantes* nos *non* &
3 וְלֹא אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר
. noſtro Deo domum ædificare , *nobis & vobis* Non : Iſrael patrum *capitum reſiduum* & , Jeſuah & , Zerubabel eis
לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ
fuit Et . Paras rex , Chores rex nobis præcepit quemadmodum , Iſrael Deo Domino ædificabimus pariter nos *quoniam*
4 כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וַיְהִי
conſiliarios eos contra *mercede conducentes* Et . *ædificandum ad* , eos *conturbantes* & , Jehudah populi manus *diſſolventes* terræ populus
5 עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃ וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים
regno in Et . Paras regis Dariaves regnum ad uſque & , Paras regis Chores diebus omnibus ; eorum conſilium *infringendum ad*
6 לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וּבְמַלְכוּת
diebus in Et . Jeruſalaim & , Jehudah habitatores contra accuſationem ſcripſerunt , ejus regni principio in Achaſueros
7 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ׃ וּבִימֵי
ſcriptura & : Paras regem Arthachſaſta ad ejus *ſocietatum reſiduum* & , Thabel , Mithredath *pace in* ſcripſit Arthachſaſta
אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנָוֺתָו עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב
epiſtolam ſcripſerunt ſcriba Simſai & , *rationis præfectus* Rechum . *Aramicè* interpretata & , *Aramicè* ſcripta epiſtolæ
8 הַנִּשְׁתְּוָן כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָה
. *dicemus ut* regem Arthachſaſta ad , Jeruſalem ſuper unam
חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶם לְאַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃

Verſio VULG. LAT.

Stetitq; Joſue & filii ejus, et fratres ejus, Cedmihel & filii 9
ejus, & filii Juda, quaſi vir unus, ut inſtarent ſuper eos
qui faciebant opus in templo Dei : filii Henadad, & filii
eorum, & fratres eorum Levitæ. Fundato igitur à cæmentariis 10
templo Domini, ſteterunt ſacerdotes in ornatu
ſuo cum tubis : & Levitæ filii Aſaph in cymbalis, ut laudarent
Deum per manus David regis Iſrael. Et concinebant 11
in hymnis & confeſſione Domino ; Quoniam bonus,
quoniam in æternum miſericordia ejus ſuper Iſrael.
Omnis quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum, eò quòd fundatum eſſet templum
Domini. Plurimi etiam de Sacerdotibus & Levitis, & 12
principes patrum , & ſeniores, qui viderant templum
prius cùm fundatum eſſet, & hoc templum in oculis
eorum, flebant voce magnâ : & multi vociferantes in
lætitia, elevabant vocem. Nec poterat quiſpiam agnoſcere 13
vocem clamoris lætantium, & vocem fletûs populi
: commixtim enim populus vociferabatur clamore
magno, & vox audiebatur procul.

CAP. IV.

Audierunt autem hoſtes Judæ & Benjamin, quia filii 1
captivitatis ædificarent templum Domino Deo Iſrael :
Et accedentes ad Zorobabel, & ad principes patrum, 2
dixerunt eis ; Ædificemus vobiſcum, quia ita ut vos,
quærimus Deum veſtrum : ecce nos immolavimus victimas
à diebus Aſor Haddan regis Aſſur, qui adduxit nos
huc. Et dixit eis Zorobabel, & Joſue, & reliqui principes 3
patrum Iſrael ; Non eſt vobis & nobis ut ædificemus
domum Deo noſtro, ſed noſipſi ſoli ædificabimus Domino
Deo noſtro, ſicut præcepit nobis Cyrus rex Perſarum.
Factum eſt igitur, ut populus terræ impediret 4
manus populi Judæ, & turbaret eos in ædificando.
Conduxerunt autem adverſùs eos conſiliatores, ut deſtruerent 5
conſilium eorum omnibus diebus Cyri regis
Perſarum, & uſque ad regnum Darii regis Perſarum.
In regno autem Aſſueri, in principio regni ejus, ſcripſerunt 6
accuſationem adverſùs habitatores Judæ & Jeruſalem.
Et in diebus Artaxerxis ſcripſit Beſelam Mithridates, 7
& Thabeel, & reliqui qui erant in conſilio eorum,
ad Artaxerxem regem Perſarum : epiſtola autem
accuſationis ſcripta erat Syriacè, & legebatur
ſermone Syro. Reum Beelteem, & Samſa ſcriba 8
ſcripſerunt epiſtolam unam de Jeruſalem Artaxerxi
regi, hujuſcemodi :

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܐܚܘܗܝ ܘܒܢܘܗܝ. ܘܩܕܡܝܐ ܘܒܢܘܗܝ. ܘܒܢܝ ܗܘܕܝܐ ܐܟܚܕܐ. ܕܢܒܛܠܘܢ 9
ܒܥܒܕܝܢ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܢܝ ܗܢܕܪ ܥܡ ܒܢܝܗܘܢ ܘܐܚܝܗܘܢ ܠܘܝܐ. * ܘܐܬܪܡܝܘ 10
ܫܬܐܣܬܐ ܕܒܢܝܢܐ ܕܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܩܡܘ ܟܗܢܐ ܟܕ ܠܒܝܫܝܢ ܘܐܚܝܕܝܢ ܩܪܢܬܐ ܕܕܟܪܐ
ܘܩܪܝܢ ܒܗܘܢ. ܘܠܘܝܐ ܒܢܝ ܐܣܦ. ܒܫܝܦܘܪܐ ܠܡܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܥܠ ܐܝܕܘܗܝ ܕܕܘܝܕ
ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܒܚܘ ܒܬܘܕܝܬܐ. ܘܒܬܫܒܚܬܐ ܠܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܛܒ ܗܘ ܘܠܥܠܡ 11
ܛܝܒܘܬܗ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܢܒܥܘ ܒܩܘܠܐ ܪܒܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܥܠ
ܫܘܟܠܠܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܪܝܫܝ ܐܒܗܬܐ ܘܣܒܐ. ܕܚܙܘ 12
ܠܒܝܬܐ ܗܘ ܒܐܝܩܪܗ ܩܕܡܝܐ. ܟܕ ܐܫܬܟܠܠ ܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܒܟܘ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܘܣܓܝܐܐ
ܡܪܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܠܝܗܘܢ ܒܩܪܢܬܐ ܘܒܚܕܘܬܐ. * ܘܠܐ ܥܡܐ ܫܡܥܝܢ ܩܠܐ ܕܩܪܢܬܐ. 13
ܡܛܠ ܕܥܡܐ ܩܪܝܢ ܗܘܘ ܒܩܪܢܬܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܘܩܠܐ ܕܒܟܝܐ ܡܫܬܡܥ ܗܘܐ ܠܪܘܚܩܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ *

* ܘܫܡܥܘ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܒܢܝܡܝܢ. ܕܒܢܝ ܫܒܝܬܐ ܒܢܝܢ ܗܝܟܠܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ 1
ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܩܪܒܘ ܠܘܬ ܙܘܪܒܒܠ ܘܠܘܬ ܪܝܫܝ ܐܒܗܬܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܢܒܢܐ ܐܦ 2
ܚܢܢ ܥܡܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ ܢܒܢܐ ܠܐܠܗܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܚܢܢ ܕܒܚܝܢ ܗܪܟܐ. ܡܢ
ܝܘܡܬܗ ܕܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܕܐܣܩܢ ܠܗܪܟܐ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܙܘܪܒܒܠ ܘܝܫܘܥ: 3
ܘܫܪܟܐ ܕܪܝܫܝ ܐܒܗܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܠܐ ܠܟܘܢ ܥܡܢ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܐܠܗܢ. ܡܛܠ ܕܚܢܢ
ܒܠܚܘܕܝܢ ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ.
* ܘܗܘܘ ܥܡܡܐ ܡܪܦܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܕܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܒܠܒܠܝܢ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܒܢܘܢ. 4
* ܘܐܓܪܝܢ ܥܠܝܗܘܢ ܡܫܓܫܢܐ ܕܢܒܛܠܘܢ ܡܠܟܝܗܘܢ. ܟܠܗ ܝܘܡܬܗ ܕܟܘܪܫ ܡܠܟܐ 5
ܦܪܣܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. * ܘܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܚܫܝܪܫ ܡܠܟܐ ܒܪܝܫ 6
ܡܠܟܘܬܗ. ܟܬܒܘ ܣܛܢܐ ܥܠ ܥܡܘܪܘܗ ܕܝܗܘܕ. ܘܕܐܘܪܫܠܡ. * ܒܝܘܡܝ ܐܪܬܚܫܫܬ 7
ܟܬܒ ܘܫܐܠ ܫܠܡܐ ܡܗܕܪܬ ܘܛܒܐܝܠ. ܘܫܪܟܐ ܕܟܢܘܬܗ. ܠܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ.
ܘܟܬܒܐ ܕܐܓܪܬܐ ܟܬܝܒ ܗܘܐ ܐܪܡܐܝܬ. ܘܡܬܦܫܩ ܐܪܡܐܝܬ. * ܘܐܪܚܘܡ ܡܪܐ ܛܥܡܐ 8
ܘܫܡܫ ܣܦܪܐ. ܟܬܒܘ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܠܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܐܝܟ ܕܙܕܩܐ.

Et ſurrexerunt Jeſus cum fratribus & filiis 9
ſuis, & Cadmia cum filiis ſuis, & filii Hodiæ
ſimul ; ut vacarent operibus domûs Domini :
filii Hendar cum filiis ac fratribus ſuis Levitis.
Jactiſque fundamentis ædificii templi 10
Domini, ſacerdotes induti, & arietina cornua
tenentes, iiſque clangentes ; & Levitæ
filii Aſaphi cum buccinis ; ſurrexerunt ad
laudandum Dominum per Davidem regem
Iſraelis : Et cum gratiarum actione & canticis 11
benedixerunt Domino, Quoniam bonus
eſt, & in perpetuum benignitas ejus erga Iſraelem.
Totus autem populus magno concentu
concinuerunt laudem Domino pro abſolutione
ædificii domûs Domini. Multi verò 12
è ſacerdotibus & Levitis primores patres
ac ſenes, qui viderant domum iſtam in priſtina
ſumma ſua majeſtate ; cùm abſoluta fuiſſet
hæc domus, fleverunt altâ voce : & multi
voces ſuas attollebant cum cornibus & lætitiâ
: Attamen populus non audiebat ſonum 13
cornuum : quia populo cornibus altâ voce
clangente, vox fletûs audiebatur in longinquum.

CAP. IV.

Audientes autem hoſtes Judæ & Benjaminis 1
quòd filii captivitatis ædificarent templum
Domino Deo Iſraelis ; Acceſſerunt ad 2
Zorbabelem & ad primores patres, & dixerunt
eis ; Ædificemus nos quoque vobiſcum:
nam ſicut vos ædificabimus Deo veſtro, quandoquidem
ipſi ſacrificamus hîc, inde à diebus
Sanherib regis Aſſyriæ qui nos huc aſcendere
juſſit. Dixerunt eis Zorbabel, & Jeſus, 3
cæteríque primores patres Iſraelis ; Non eſt
veſtrûm nobiſcum ædificare domum Deo noſtro
: nos enim ſeorſim ædificabimus domum
Domino Deo Iſraelis, quemadmodum præcepit
nobis Cyrus rex Perſa. Nihilominus 4
gentes illæ remittebant manus populi Judaici,
& turbabant eos quin ædificarent ; Et 5
mercede contra eos conducebant interturbatores
: adeóque irrita fecerunt conſilia eorum
cunctis diebus Cyri regis Perſæ, uſque
ad regnum Darii regis Perſidis. In regno 6
autem Ahaſiris regis, in principio regni ejus,
ſcripſerunt accuſationem contra habitatores
Judææ & Jeruſalem. In diebus Artahſeſtis, 7
ſcripſit pacémque precatus eſt Mahderath, &
Tebael, & reliqui coæquales ejus, Artahſeſti
regi Perſidis : ſcriptura autem epiſtolæ exarata
erat Syriacè, & expoſita Syriacé. Arhum 8
dominus Teghmæ, & Semes legiſperitus,
ſcripſerunt epiſtolam hanc Jeroſolymam ad
Artahſeſtem regem, debito modo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, (ι) Καδμιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ (κ) υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ
τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ· υἱοὶ Ἠναδὰδ, υἱοὶ αὐτῶν (λ) καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται.
10 Καὶ ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου. καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγξι,
καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως
11 Ἰσραήλ. Καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, Ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα
τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς (μ) ἐσήμαινε φωνῇ μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμελιώσει
12 (ν) τοῦ οἴκου κυρίου. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ
πρεσβύτεροι οἳ εἴδοσαν τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς
(ξ) αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ. καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδήν.
13 Καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων (ο) φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης (π) ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ
τοῦ λαοῦ, (ρ) ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

Et ſtetit Jeſus, & filii ejus, & fratres ejus, Cadmiel, & filii ejus, 9
filii (d) Juda, ſuper facientes opera in domo Dei: filii Enadad, filii
eorum, & fratres eorum Levitæ. Et fundamenta jecerunt ad ædificandum 10
domum Domini. Et ſteterunt ſacerdotes amicti ſtolis, in
tubis, & Levitæ filii Aſaph in cymbalis ad laudandum Dominum
ſuper manus David regis Iſrael. Et reſponderunt in laude & confeſſione 11
Domino, Quoniam bonum, quoniam in ſeculum miſericordia
ejus ſuper Iſrael. Et omnis populus (e) ſignificabat voce magnâ laudando
Dominum ſuper fundatione domûs Domini. Et multi de ſacerdotibus, 12
& Levitis, & principes patriarum, ſeniores, qui viderant
domum primam in fundatione ejus, & hanc domum in oculis ſuis,
plorabant voce magnâ. Et turba in ſignificatione cum lætitia ad elevandum
(f) canticum. Et non erat populus agnoſcens vocem ſignificationis 13
lætitiæ à voce fletûs populi: quoniam populus vociferabatur
voce magnâ, & vox audiebatur uſque à longè.

MS. A. (ι) καὶ Καδμιὴλ (κ) οἱ υἱοὶ (λ) καὶ ἀδελφοὶ (μ) ἐσήμανεν (ν) οἴκου κυρίου. (ξ) ἑαυτῶν, (ο) τὴν φωνὴν (π) ἀπὸ τῆς * εὐφροσύνης τοῦ κλαυθμοῦ (ρ) ὅτι λαὸς

ΚΕΦ. δ'.

1 ΚΑὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ
2 θεῷ Ἰσραὴλ, Καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς,
Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ (α) ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς
3 θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν (β) Ἀσαραδὰν βασιλέως (γ) Ἀσσοὺρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, Οὐχ
ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ
4 κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων
5 τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον (δ) αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, Καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς
βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου
6 (ε) βασιλέως Περσῶν. Καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσουήρου, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ (ζ) ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ
7 οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθὰ (η) ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ (θ) Μιθραδάτῃ Ταβεὴλ
καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ
8 καὶ ἡρμηνευμένην. Ῥεοὺμ (ι) Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς (κ) ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ
Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ.

CAP. IV.

ET audierunt ii qui tribulabant Juda, & Benjamin, quia filii tranſ- 1
migrationis ædificant domum Domino Deo Iſrael. Et acceſſerunt ad 2
Zorobabel, & ad principes patriarum, & dixerunt eis; Ædificabimus
vobiſcum: quoniam ſicut vos, quærimus Deum (a) noſtrum, &
ei nos ſacrificamus à diebus Aſaradan regis Aſſur, qui adduxit nos
huc. Et dixit ad eos Zorobabel, & Jeſus, & reliqui principum patriarum 3
Iſrael; Non nobis & vobis ædificare domum Deo noſtro: quoniam
nos ipſi in idipſum ædificabimus Domino Deo noſtro; ſicut mandavit
nobis Cyrus rex Perſarum. Et erat populus terræ diſſolvens 4
manus populi Juda: & impediebant eos ædificare, Etiam mercede 5
conducentes ſuper eos, (b) conſultantes ad diſſipandum conſilium ipſorum
omnibus diebus Cyri regis Perſarum, & uſque ad regnum Darii regis
Perſarum. Et in regno Aſſueri, & in principio regni ejus ſcripſerunt 6
epiſtolam ſuper habitantes Juda, & Hieruſalem. Et in diebus Arthaſaſtha 7
(c) ſcripſit in pace. Mithridati Tabeel, & reliquis conſervis:
ad Arthaſaſtha regem Perſarum ſcripſit Tabellarius ſcripturam Syriacè,
& interpretatam: Rheum (d) Baltam & Sampſa ſcriba ſcripſerunt 8
epiſtolam unam contra Hieruſalem Arthaſaſtha regi.

MS.A. (α) ὑμῶν, (β) Ἀσαραδδὼν (γ) Ἀσσοὺρ (δ) αὐτοῖς τοῦ οἰκοδομεῖν, (ε) βασιλέως. Ἐν βασιλείᾳ Ἀσουήρου Περσῶν, καὶ (ζ) ἔγραψεν (η) ἔγραψαν
(θ) Μιθραδάτης Ταβεὴλ σὺν καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις αὐτοῦ· πρὸς (ι) Βαδηλὰμ καὶ Σαμσαὶ (κ) ἔγραψεν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وَقَامَ يَسُوعُ وَبَنِيهِ وَاخوَتِهِ * قَدمِيلُ وَبَنِيهِ بَنِي يَهُودَا * عَلَى مَنْ يَعمَلُ الاعمَالَ فِي بَيتِ 9
اللهِ * بَنِي بِنَادَادَ بَنِيهِم وَاخوَتِهِم * وَاللَّاوِيِّينَ بَنِي اَصَافَ بِالصَّلَاصِلِ لِيُسَبِّحُوا اللهَ عَلَى 10
يَدَي دَاوُدَ مَلِكِ اسرَايِلَ * وَاجَابُوهُم بِسُورٍ وَتَسَابِيحَ لِلرَّبِّ * انَّهُ صَالِحٌ وَرَحمَتُهُ الَي 11
الاَبَدِ الَي اسرَايِلَ * وَجَاوَبُوهُمُ الشَّعبُ كُلُّهُ بِصَوتٍ عَالِي * يُسَبِّحُونَ الرَّبَّ عَلَى اَسَاسِ بَيتِ
الرَّبِّ * وَكَثِيرِينَ مِنَ الكَهَنَةِ وَاللَّاوِيِّينَ * وَرُوسَا القَبَايِلِ وَالمَشيَخَةُ الَّذِينَ رَاوُا البَيتَ الاَوَّلَ 12
عِندَ مَا اُسِّسَ * فَلَمَّا رَاوُا هٰذَا البَيتَ بَكَوا بِعَجِيجٍ شَدِيدٍ * وَالجَمِيعُ بِعَلَامَاتٍ يُسَبِّحُونَ
وَيُعَلُّونَ السُّورَ * وَلَم يَكُنِ الشَّعبُ يَعرِفُ صَوتَ التَّسبِيحِ وَالسُّورِ مِنَ البُكَاءِ مِنَ النَّاسِ 13
وَمِنَ العَجِيجِ لِانَّهُم كَانُوا يَصِيحُونَ بِصَوتٍ عَالٍ يُسمَعُ اَصوَاتُهُم مِن بَعِيدٍ *

Surrexitque Jeſus cum filiis et fratribus 9
ſuis, Cadmiel cum filiis ſuis, filii Judæ, ſuper eos qui faciebant opera in
domo Dei. Filii Benadad cum filiis
ſuis & fratribus ſuis, Et Levitæ filii 10
Aſaph ſiſtra tenebant ad laudandum
Deum per Davidem regem Iſraelis: Et 11
reſponderunt illis cum laudibus & canticis
Domino, Quòd bonus ſit, & miſericordia
ejus in ſeculum erga Iſraelem:
reſponditque eis totus populus altâ voce,
laudantes Dominum pro fundamento
domûs Domini. Et multi è 12
ſacerdotibus & Levitis, principes familiarum,
& ſeniores qui viderant
domum priorem quum fundaretur;
quando viderunt hanc domum, fleverunt
cum clamore magno: & turba
cum ſignis laudabant & laudem attollebant.
Et non agnoſcebat populus vocem 13
cantici & laudis propter fletum
hominum & propter clamorem: clamabant
enim altâ voce, adeo ut *audirentur*
voces eorum à longè.

* اَلفَصلُ الرَّابِعُ *

* وَسَمِعَ الَّذِينَ يَحزِنُونَ يَهُودَا وَبِنيَامِينَ * بِاَنَّ بَنِي السَّبيِ يَبنُونَ بَيتَ الرَّبِّ الٰهِ اسرَايِلَ * 1
* فَدَنَوا الَي زَرُبَابِلَ وَالَي رُوسَا القَبَايِلِ فَقَالُوا لَهُم * نَبنِي مَعَكُم لِاَنَّنَا نَطلُبُ الٰهَكُم 2
مِثلَكُم * وَنَحنُ نَذبَحُ لَهُ مِن اَيَّامِ اَسَردُونَ مَلِكِ اَسُورَ الَّذِي جَابَنَا هَاهُنَا * فَقَالَ 3
لَهُم زَرُبَابِلُ وَيَسُوعُ * وَبَقِيَّةُ رُوسَا قَبَايِلِ اسرَايِلَ * لَيسَ يَستَقِيمُ لَنَا وَلَكُم اَن نَبنِيَ بَيتَ
الٰهِنَا * لَكِنَّنَا وَحدَنَا نَبنِي لِرَبِّنَا كَمَا اَوصَانَا قُورُسُ مَلِكُ فَارِسَ * وَكَانَ شَعبُ الاَرضِ 4
يَمنَعُوهُم وَيَحبِسُوهُم عَنِ البِنَاءِ * وَيَكتَارُونَ عَلَيهِم * يُرِيدُونَ اِبطَالَ هَمِّهِم فِي جَمِيعِ 5
اَيَّامِ قُورُسَ وَالَي مُلكِ دَارِيُوسَ مَلِكِ فَارِسَ * فِي مُلكِ اَسوِيرَ الفَارِسِيِّ وَفِي ابتِدَاءِ مُلكِهِ 6
كَتَبُوا صَحِيفَةً عَلَى مَن يَسكُنُ يَهُودَا وَاُورَشلِيمَ * وَفِي اَيَّامِ اَرتَاسَتَهُ كَتَبَ بِسَلمٍ 7
مِثرِيطَاطُ ابنُ طَبَايِلَ مَعَ بَقِيَّةِ عَبِيدِهِ الَي اَرتَسَستَ مَلِكِ فَارِسَ * فَكَتَبَ صَاحِبُ الخَرَاجِ
كِتَابًا سُريَانِيًّا مُفَسَّرًا * رَاوُمُ ابنُ بَلطَمَ وَسِمسَايِ الكَاتِبُ كَتَبَ صَحِيفَةً وَاحِدَةً عَلَى 8
اُورَشلِيمَ لِاَرطَسَستَ المَلِكِ *

CAP. IV.

AUdientes autem hi qui divexabant 1
Judam & Benjamin, quòd filii captivitatis
ædificarent domum Domini
Dei Iſraelis; Acceſſerunt ad Zorobabelem 2
& ad principes familiarum, &
dixerunt eis; Ædificabimus vobiſcum,
quia quærimus Deum veſtrum ſicut vos,
& nos ei ſacrificamus à diebus Aſardon
regis Aſſur qui nos huc adduxit.
Dixerunt eis Zorobabel & Jeſus, 3
& reliqui principes familiarum
Iſraelis; Non decet nos & vos ædificare
domum Dei noſtri: ſed nos ſoli
ædificabimus Domino noſtro, quemadmodum
præcepit nobis Cyrus rex Perſidis.
Itaque populus terræ illius impediebat 4
& avocabat eos ab ædificio,
Et mercede conducebant adversùs eos, 5
animo irritum faciendi conſilium eorum
cunctis diebus Cyri uſque ad regnum
Darii regis Perſidis. In regno 6
Aſſueri Perſæ, initio regni ipſius,
ſcripſerunt epiſtolam contra eos qui
inhabitabant Judæam & Jeruſalem.
Et in diebus Artaſtæ ſcripſit ſalutem 7
Mitridates filius Tabeelis cum reliquis
conſervis ſuis, ad Artaſeſt regem Perſidis:
& ſcripſit exactor vectigalium
epiſtolam Syriacam interpretatam. Raum 8
filius Baltam, & Samſai ſcriba ſcripſit
epiſtolam unam contra Jeruſalem
ad Artaſeſt regem, hiſce verbis:

עזרא : ד

*,Archevaie,Apharſaie,Tarpelaie,Apharſathchaie &,Dinaie *eorum ſocietatum reſiduum* &,ſcriba Simſai &,*rationis præfectum* Rechum Tunc
9 אדין רחום בעל־טעם ושמשי ספרא ושאר כנותהון דיניא ואפרסתכיא טרפליא אפרסיא ארכוי
urbe in eas fecit habitare &,*inclytus &*,magnus Aſnaphar tranſtulit quas *nationum reſiduum* Et .Helmaie ,Dehave ,Suſanchaie , Bablaie
10 בבליא שושנכיא דהוא עלמיא: ושאר אמיא די הגלי אסנפר רבא ויקירא והותב המו בקריה
:regem Artachſaſta ad ipſum ad miſerunt quam epiſtolæ exemplar Hoc .Cheheneth & ,flumen trans *reſiduum &*,*Samaritanorũ quæ*
11 די שמרין ושאר עבר־נהרה וכענת: דנה פרשגן אגרתא די שלחו עלוהי על־ארתחששתא מלכא
venerunt nos ad ,te à aſcenderunt qui Jehudæi quòd ,regi *exiſtendum ad* Notum .Cheheneth & ,flumen trans *vir* ,tui Servi
12 עבדיך אנש עבר־נהרה וכענת: ידיע להוא למלכא די יהודיא די סלקו מן־לותך עלינא אתו
exiſtendum ad notum Nunc .*conſuerunt fundamenta* &,fundaverunt muros &,ædificantes ,*peſſimam* & ,rebellem civitatem , Jeruſalem in
13 לירושלם קריתא מרדתא ובאישתא בנין ושוריא שכללו ואשיא יחיטו: כען ידיע להוא
regum tributum & ,dabunt non *ſolitum* reditũ & ,*cenſum*,*vectigal* ;*fundabuntur* muri & ,*ædificabitur* illa civitas *en* quòd , regi
למלכא די הן קריתא דך תתבנא ושוריא ישתכללון מנדה־בלו והלך לא ינתנון ואפתם מלכים
hoc Super .videre nobis *conveniens* non regis *turpitudinem &*,*ſumus ſaliti* palatii *ſale quod* viciſſitudine omni Nunc.*detrimento afficies*
14 תהנזק: כען כל־קבל די־מלח היכלא מלחנא וערות מלכא לא־אריך־לנא למחזא על־דנה
quòd ſcies & ,hiſtoriarum libro in invenies &,tuorũ patrum *monumentorum* libro in perquirat Ut : regi notificavimus & , miſimus
15 שלחנא והודענא למלכא: די יבקר בספר דכרניא די אבהתך ותהשכח בספר דכרניא ותנדע די
hoc Super .ſeculi diebus à ejus medio in facientes defectionem & :provinciis & ,regibus nocens & rebellis urbs illa urbs
קריתא דך קריא מרדא ומהנזקת מלכין ומדנן ואשתדור עבדין בגוה מן־יומת עלמא על־דנה
oppoſitum ad :*fundabuntur* ipſius muri &,*ædificabitur* hæc civitas *en quòd* , regi *nos Notificantes* .eſt deſtructa hæc civitas
16 קריתא דך החרבת: מהודעין אנחנה למלכא די הן קריתא דך תתבנא ושוריה ישתכללון לקבל
vel quum & ,ſcribam Simſai & ,*rationis præfectum* Rechum ad rex miſit Verbum .tibi *illa eſt* non ,flumen trans *in* portio ,*hoc*
17 דנה חלק בעבר נהרא לא איתי לך: פתגמא שלח מלכא על־רחום בעל־טעם ושמשי ספרא ושאר
, nos ad miſiſtis quam *epiſtolæ Extractus* .Cheheth & Selam flumen trans *reſiduum* &,Samaria in *habitantes* qui , *eorum ſocietatum*
18 כנותהון די יתבין בשמרין ושאר עבר־נהרה שלם וכעת: נשתונא די־שלחתון עלינא
adverſùm ſeculi diebus à illa civitas quòd , invenerunt &,quæſierunt &,*ſententia eſt poſita* me à Et .me coram eſt *lectus explicitè*
19 מפרש קרי קדמי: ומני שים טעם ובקרו והשכחו די קריתא דך מן־יומת עלמא על־
omnibus *in dominatores* & ,Jeruſalem *ſuper* fuerunt fortes reges Et .ea in fiebat *defectio* & ,*rebellio &* :*ſe elevans* reges
20 מלכין מתנשאה ומרד ואשתדור מתעבד־בה: ומלכין תקיפין הוו על־ירושלם ושליטין בכל
illa urbs,& ;*illos viros ceſſare faciendum ad*,edictum ponite Nunc .eis dabatur *ſolitus* reditus & *cenſus* ,*vectigal* & ,flumen trans
21 עבר נהרה ומדה בלו והלך מתיהב להון: כען שימו טעם לבטלא גבריא אלך וקריתא דך
perniciem in corruptio creſcet Cur .hoc *ſuper facere errorem eſtote cauti* Et .fuerit poſitum *decretum* me à donec ,ædificetur non
22 לא תתבנא עד־מני טעמא יתשם: וזהירין הוו שלו למעבד על־דנה למה ישגא חבלא להנזקת
,ſcriba Simſai & ,Rechum coram lectum regis Arthachſaſtæ *ipſius* epiſtolæ *extractus* exemplar *quo ex* Tunc : *regum*
23 מלכין: אדין מן־די פרשגן נשתונא די ארתחששתא מלכא קרי קדם־רחום ושמשי ספרא
ceſſavit [illegible] In .robore & brachio in eos fecerunt ceſſare &,Jehudæos *ſuper* Jeruſalem in *feſtinantia in* abierunt ,eorum *ſocietate* &
24 וכנותהון אזלו בבהילו לירושלם על־יהודיא ובטלו המו באדרע וחיל: באדין בטלת
.Paras regis Dariaves regni ſecundum annum ad uſque *intermiſſum fuit* & ;Jeruſalem in quæ Dei domus opus
עבידת בית־אלהא די בירושלם והות בטלא עד שנת תרתין למלכות דריוש מלך־פרס:

Verſio VULG. LAT.

Reum Beelteem,& Samſai ſcriba, & reliqui conſiliatores 9
eorum, Dinæi,& Apharſathachæi,Terphalæi, Apharſæi,
Erchuæi, Babylonii, Suſanechæi, Dieui, & Ælamitæ,
Et cæteri de gentibus, quas tranſtulit Aſenaphar magnus 10
& glorioſus: & habitare eas fecit in civitatibus Samariæ,
& in reliquis regionibus trans Flumen in pace:(Hoc 11
eſt exemplar epiſtolæ,quam miſerunt ad eum,) Artaxerxi
regi, ſervi tui, viri qui ſunt trans Fluvium, ſalutem dicunt.
Notum ſit regi, quia Judæi, qui aſcenderunt à te 12
ad nos, venerunt in Jeruſalem civitatem rebellem & peſſimam,
quam ædificant, extruentes muros ejus, & parietes
componentes. Nunc igitur notum ſit regi, quia ſi ci- 13
vitas illa ædificata fuerit, & muri ejus inſtaurati, tributum,
& vectigal, & annuos reditus non dabunt,& uſq;
ad reges hæc noxa perveniet. Nos autem memores ſalis, 14
quod in palatio comedimus, & quia læſiones regis videre
nefas ducimus, idcircò miſimus & nuntiavimus regi,
Ut recenſeas in libris hiſtoriarum patrum tuorum, & 15
invenies ſcriptum in commentariis: & ſcies quoniam
urbs illa, urbs rebellis eſt, & nocens regibus & provinciis,
& bella concitantur in ea ex diebus antiquis: quam
ob rem & civitas ipſa deſtructa eſt. Nuntiavimus nos 16
regi, quoniam ſi civitas illa ædificata fuerit, & muri ipſius
inſtaurati, poſſeſſionem trans Fluvium non habebis.
Verbum miſit rex ad Reum Beelteem, & Samſai ſcribam, 17
& ad reliquos qui erant in conſilio eorum habitatores
Samariæ, & cæteris trans Fluvium, ſalutem dicens & pacem.
Accuſatio, quam miſiſtis ad nos, manifeſtè lecta eſt 18
coram me. Et à me præceptum eſt: & recenſuerunt, 19
invenerúntq; quoniam civitas illa à diebus antiquis adverſùm
reges rebellat, & ſeditiones, & prælia concitantur
in ea: Nam & reges fortiſſimi fuerunt in Jeruſalem, 20
qui & dominati ſunt omni regioni, quæ trans Fluvium
eſt: tributum quoque & vectigal,& reditus accipiebant.
Nunc ergò audite ſententiam: Prohibeatis viros illos, 21
ut urbs illa non ædificetur, donec ſi fortè à me juſſum
fuerit. Videte ne negligenter hoc impleatis, & paulatim 22
creſcat malum contra reges. Itaque exemplum edicti 23
Artaxerxis regis lectum eſt coram Reum Beelteem, &
Samſai ſcriba, & conſiliariis eorum: & abierunt feſtini
in Jeruſalem ad Judæos, & prohibuerunt eos in brachio
& robore. Tunc intermiſſum eſt opus domûs Domini 24
in Ieruſalem, & non fiebat uſque ad annum ſecundum
regni Darii regis Perſarum.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܗܝܕܝܢ ܐܪܚܘܡ ܒܥܠ ܛܓܡܐ. ܘܫܡܫ ܣܦܪܐ. ܘܫܪܟܐ ܕܟܢܘܬܗܘܢ. ܕܝܢܝܐ ܘܐܣܦܪܝܐ. 9
ܛܪܦܝܐ ܘܐܦܪܣܝܐ. ܥܪܒܝܐ. ܒܒܠܝܐ. ܫܘܫܢܟܝܐ. ܕܗܝܐ. ܥܝܠܡܝܐ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܫܒܝ 10
ܐܣܦܝܕ ܪܒܐ ܘܝܩܝܪܐ. ܘܐܘܬܒ ܐܢܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ܕܒܥܒܪ ܢܗܪܐ ܘܟܢܘܬ. * ܘܗܢܘ 11
ܦܪܫܓܢܐ ܕܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪܘ ܥܠܘܗܝ ܗܝܟܠܐ ܠܘܬ ܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ. ܥܒܕܝܟ ܥܡܘܪܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ
ܘܟܢܘܬ. * ܝܕܝܥ ܢܗܘܐ ܠܡܠܟܐ. ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܠܘܬܟ ܠܘܬܢ. ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. 12
ܩܪܝܬܐ ܡܪܘܕܬܐ ܘܒܝܫܬܐ ܒܢܝܢ. ܘܫܘܪܝܗ ܫܟܠܠܘ. ܘܫܬܐܣܝܗ ܥܡܩܘ. * ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ 13
ܝܕܥ ܡܠܟܐ. ܕܐܢ ܩܪܝܬܐ ܗܕܐ ܬܬܒܢܐ: ܘܫܘܪܝܗ ܢܫܬܟܠܠܘܢ. ܡܕܐܬܐ ܠܟ ܠܐ ܗܘܐ
ܐܦ ܡܠܟܐ ܠܐ ܢܕܥ. * ܘܡܛܠ ܕܡܢ ܡܠܚܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܟܠܢ. ܨܥܪܐ ܕܡܠܟܐ ܠܐ ܘܠܐ ܠܢ 14
ܠܡܚܙܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܕܪܢ ܘܐܘܕܥܢܟ. * ܕܬܩܪܐ ܟܬܒܐ ܕܕܘܟܪܢܐ ܕܐܒܗܝܟ. ܘܬܫܟܚ ܒܟܬܒܐ 15
ܕܕܘܟܪܢܐ. ܘܬܕܥ ܕܩܪܝܬܐ ܗܕܐ ܡܪܘܕܬܐ ܗܝ. ܘܡܚܒܠܢܝܬܐ ܠܡܠܟܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܩܪܒܐ ܪܘܪܒܐ
ܗܘܘ ܒܓܘܗ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܕܥܠܡܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܚܪܒܬܐ ܗܝ ܕܬܬܚܪܒ.
* ܡܘܕܥܝܢܢ ܠܡܠܟܐ ܕܐܢ ܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܬܬܒܢܐ: ܘܫܘܪܝܗ ܢܬܬܪܝܡܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܘܠܛܢܐ 16
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ. * ܘܡܠܟܐ ܫܕܪ ܦܬܓܡܐ. ܠܘܬ ܐܪܚܘܡ ܒܥܠ 17
ܛܓܡܐ. ܘܠܘܬ ܫܡܫ ܣܦܪܐ. ܘܠܘܬ ܫܪܟܐ ܕܟܢܘܬܗܘܢ: ܕܝܬܒܝܢ ܒܫܡܪܝܢ. ܘܫܪܟܐ ܕܝܬܒܝܢ
ܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܫܠܡ. * ܘܡܢ ܕܡܛܬ ܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪܬܘܢ ܠܘܬܝ. ܡܦܪܫܐܝܬ ܩܪܘ ܩܕܡܝ. ܘܡܢܝ 18
ܦܩܝܕ ܦܘܩܕܢܐ. * ܘܩܪܘ ܘܐܫܟܚܘ. ܕܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܕܥܠܡܐ. ܥܠ 19
ܡܠܟܐ ܡܬܬܪܝܡܐ ܘܡܪܕܐ. ܘܩܪܒܐ ܪܘܪܒܐ ܗܘܘ ܒܓܘܗ. * ܘܡܠܟܐ ܚܣܝܢܐ ܗܘܘ ܥܠ 20
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܠܝܛܝܢ ܒܟܠܗ ܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܠܡܠܟܐ ܩܕܡܝܐ ܒܨܝܪ ܠܐ ܚܫܒܝܢ ܗܘܘ.
* ܘܗܫܐ ܫܝܡܘ ܛܥܡܐ ܕܢܬܒܛܠܘܢ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ. ܘܩܪܝܬܐ ܗܝ ܠܐ ܬܬܒܢܐ. ܥܕܡܐ 21
ܕܡܢܝ ܢܬܦܩܕ. * ܘܗܘܘ ܙܗܝܪܝܢ ܕܠܐ ܬܫܬܠܡܘܢ ܒܗܕܐ. ܕܠܡܐ ܬܣܓܐ ܚܘܪܒܐ 22
ܠܢܟܝܢܐ ܕܡܠܟܐ. * ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܬܐ ܦܪܫܓܢܐ ܕܐܓܪܬܐ ܕܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ. ܐܬܩܪܝܬ ܩܕܡ 23
ܐܪܚܘܡ ܒܥܠ ܛܓܡܐ. ܘܫܡܫ ܣܦܪܐ. ܘܩܕܡ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܟܢܘܬܗܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܘ ܒܫܬܩܐ ܥܠ
ܝܗܘܕܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܛܠܘ ܐܢܘܢ ܒܚܝܠܐ ܪܒܐ. * ܗܝܕܝܢ ܒܛܝܠܐ ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܒ 24
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܘܬ ܒܛܝܠܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ.

Tunc Arhum dominus Teghmæ, & Semes 9
legiſperitus, eorúmque collegæ, Dinæi,Eſperæi,
Tarpæi, Opharſæi, Arabes, Babylonii,
Soſanchæi, Dahæi, Elamitæ, Et reliquæ na- 10
tiones quas captivas duxerat Eſpid magnus
& venerandus, & habitare fecerat in civi-
tatibus Samaritarum transfluvialis ripæ,
& Acheeneth. Atque hoc eſt exemplar 11
epiſtolæ quam miſerunt de ipſo *templo*
ad Artahſeſtem regem: Servi tui incolæ
transfluvialis ripæ & Acheeneth. Notum ſit 12
regi, Judæos qui abs te aſcenderunt ad nos,
& venerunt Jeroſolymam; urbem rebellem
ac pernicioſam ædificare, muros ejus perfe-
ciſſe, & fundamenta ejus altè fodiſſe. Ita 13
ſciat rex, ſi urbs iſta exædificetur, & muri
ejus perficiantur; nullum tibi fore vectigal:
quin etiam reges non agnoſcet. Jam verò 14
quum ſalem palatii comederimus,opprobrium
contra regem non decet nos videre: pro-
pterea mittimus te monitum;Ut legas librum 15
commentariorum majorum tuorum: & in-
venies in libro commentariorum, ſciéſque
urbem iſtam eſſe rebellem, & regibus urbi-
búſq; damnoſam; & pugnas maximas fuiſſe
in ipſa inde à diebus ſeculi, ac proinde urbem
eſſe vaſtatam. Notum facimus regi, ſi urbs 16
illa ædificetur, & muri ejus eleventur;nullum
proinde tibi fore dominium in transfluviali
regione. Itaque rex miſit reſponſum *hujuſmo-* 17
di: Arhumo domino Teghmæ, Semeſo legiſ-
perito, & reliquis collegis eorum, qui habi-
tant in Samaria, cæteríſque commorantibus
in transfluviali *regione*, ſalutem. Quum per- 18
veniſſet epiſtola quam ad me miſiſtis, fideli-
ter legerunt *eam* coram me; ac proinde im-
poſitum eſt à me decretum. Præterea cùm le- 19
giſſent, invenerunt urbem illam inde à die-
bus ſeculi adverſùm reges elevari & rebel-
lare; pugnamque maximam factam fuiſſe in 20
ipſa: Et reges potentes præfuiſſe Jeroſoly-
mæ, qui dominabantur in tota *regione* trans-
fluviali, quíque reges præteritos, nihili duce-
bant. Jam ſtatuite decretum quo deſiſtere 21
faciatis viros illos: & urbs illa ne ædificetur,
quoad à me præceptũ fuerit. Et eſtote ſoler- 22
tes hac in re, ne creſcat jurgium in damnum
regis. Tunc cùm adveniſſet exemplar epiſto- 23
læ Artaſeſthis regis, lectum fuit coram Arhu-
mo domino Teghmæ, Semeſo legiſperito, &
coram iis qui erant collegæ eorum. Tunc abi-
erunt cum ſilentio contra Judæos Jeroſoly-
mam, magnóq; cum exercitu deſiſtere coege- 24
runt eos. Tunc ceſſavit opus domûs Dei quæ
erat in Jeruſalem, manſitq; otioſum uſque ad
annum ſecundum regni Darii regis Perſæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Τάδε ἔκρινε Ῥεοὺμ (λ) βεελτὰν καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι,
10 Ἀφαρσαθαχαῖοι, (μ) Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαυαῖοι, Καὶ
οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπῴκισεν (ν) Ἀσσεναφὰρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν
11 πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. Αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἧς
ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· (ξ) Πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα (ο) παῖδές σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ.
12 Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, (π) ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ
τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τείχη αὐτῆς (ρ) κατηρτισμένα
13 εἰσὶ, καὶ θεμέλιος αὐτῆς ἀνύψωσαν. Νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις
ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονταί σοι, οὐδὲ δώσουσι. καὶ τοῦτο
14 βασιλεῖς κακοποιεῖ, Καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ
15 ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, Ἵνα ἐπισκέψηται (σ) ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ
εὑρήσεις, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι
δούλων (τ) γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς (υ) ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη.
16 Γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι (φ) ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῇ,
17 οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεοὺμ (χ) βεελτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέα
καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν
18 τοῦ ποταμοῦ, Εἰρήνην· καὶ (ψ) φησίν, Ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς, ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ·
19 Καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὕραμεν, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν
20 αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖαι (ω) γίνονται ἐν αὐτῇ· Καὶ βασιλεῖς
ἰσχυροὶ (α) ἐγένοντο ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς (β) πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι
21 πλήρεις καὶ μέρος (γ) δίδονται αὐτοῖς. Καὶ νῦν θέτε γνώμην, καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους,
22 καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι· Ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης (δ) πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν
23 ποιῆσαι περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. Τότε ὁ φορολόγος
τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον (ε) Ῥεοὺμ βεελτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέως καὶ
συνδούλων αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδᾳ, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν
24 ἵπποις καὶ δυνάμει. Τότε ἤργησε (ζ) τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ (η) καὶ ἦν ἀργοῦν
ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου (θ) βασιλέως Περσῶν.

Hæc judicabat Rheum Baltan, & Sampſa ſcriba, & reliqui con- 9
ſervi noſtri, Dinæi, Apharſathachæi, Tarphalæi, Apharſæi, Archyæi,
Babylonii, Suſanachæi, Danæi, Et reliqui ex gentibus, quas trans- 10
tulit Aſſenaphar magnus, & glorioſus, & habitare fecit eos in
civitatibus ipſius (e) Somoron, & reliquum trans flumen. Hæc eſt 11
diſpoſitio epiſtolæ, quam miſerunt ad eum. AD ARthaſaſtha regem
pueri tui viri trans flumen. Notum ſit regi, quia Judæi, qui 12
aſcenderunt à te ad nos, venerunt in Hieruſalem, civitatem refu-
gam, & malignam, quam ædificant: & mœnia ejus extructa
ſunt, & fundamenta ejus exaltaverunt. Nunc igitur notum ſit 13
regi, quia ſi civitas illa reædificata fuerit, & mœnia ejus extru-
cta; (f) tributa non erunt tibi, neque dabunt. Et hoc regibus
(g) nocet, Et turpitudinem regis non licet nobis videre. Propter 14
hoc miſimus, & notum fecimus regi, Ut requirat in libro (h) ad- 15
monitionis patrum tuorum: & invenies, & cognoſces, quia civi-
tas illa, civitas refuga, & malefaciens regibus, & provinciis:
& perfugia ſervorum fiunt in medio ejus à diebus ſeculi. Propter hæc
civitas iſta deſolata eſt. Notum igitur facimus nos regi; quia ſi 16
civitas illa ædificata fuerit, & mœnia ejus extructa; non eſt ti-
bi pax. Et miſit rex ad Rheum Baltam, & Sampſa ſcribam, & 17
reliquos conſervos eorum, habitantes in Samaria, & reliquos trans
fluvium, Pacem: Et ait; Tabellarius, quem miſiſtis ad nos, vo- 18
catus eſt coram me: Et à me poſita eſt ſententia, & requiſivi- 19
mus, & invenimus, quia civitas illa à diebus ſeculi ſuper reges
elevatur, & rebelliones & transfugia fiunt in ea: Et reges for- 20
tes fuerunt in Jeruſalem, & obtinentes totam transfluvialem: &
(i) tributa plena, & pars dabantur eis. Et nunc ponite edictum, 21
ceſſare viros illos: & civitas illa non ædificabitur ultrà: (k) Ut 22
ex edicto cauti ſitis remiſſè agere de hoc; ne fortè multiplicetur
perditio in nocumentum regibus. Tunc Tabellarius Arſathaſtha regis 23
legit coram Rheum Baltam, & Sampſa ſcriba, & conſervis ejus.
Et iverunt feſtinantes in Hieruſalem & in Juda; & ceſſare fe-
cerunt eos in equis, & virtute. Tunc ceſſavit opus domûs Dei, 24
quod in Hieruſalem: & fuit ceſſans uſque ad ſecundum annum regni Darii regis Perſarum.

MS.A. (λ) βααλτὰμ καὶ Σαμψαὶ (μ) Ταρφαλλαῖοι, (ν) *ναφὰρ (ξ) Πρὸς *Ἀρθὰ (ο) οἱ παῖδές (π) ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες (ρ) κατηρτισμένοι εἰσὶ, (σ) ἐν βιβλίῳ (τ) γίνονται (υ) ἀπὸ χρόνων αἰῶνος, (φ) ἐὰν (χ) βααλτὰμ καὶ Σαμσαὶ (ψ) φασὶν, (ω) γίνονται (α) γίνονται ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, (β) ἑσπέρας τοῦ ποταμοῦ (γ) δίδονται αὐτοῖς. (δ) πεφυλαγμένοι ἄνεσιν (ε) Ῥεοὺμ καὶ Σαμσαὶ γραμματέως συνδούλων ἑαυτοῦ. (ζ) τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ (η) καὶ ἦν ἀργῶν (θ) τοῦ βασιλέως

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* هذا ما أقضي راوم ابن بلطام * وشمساي الكاتب * وبقية عبيدك * ديناي * أفرساتساي * 9
10 اطرافلايين * وافرسايين * وارساويين * والبابليين * والسوسانيين * والدونيين * وبقية
الأمم الذين سباهم أسنافار العظيم الكريم * وأسكنهم في مدن سمرون وبقية معبر
11 النهر * هذا تصدير الصحيفة الذي بعثوا إليه * إلى أرتحششت الملك عبيدك الرجال
12 الذي في جنب النهر * يعلم الملك أن اليهود الذين صعدوا من قبلك إلينا * جاؤوا
إلى أورشليم المدينة المخالفة الخبيثة الذي يبنونها * وحيطانها تامة هي * وقد رفعوا
13 أساسها * فليعلم الآن الملك أن تلك المدينة إن جددت * وحيطانها إن رفعت * لم
14 تؤدي إليك الخراج ولم تعطاه * وهذا مما يضر الملك * وليس ينبغي لنا أن نرى
15 أن يبنى مما يخالف الملك * فلذلك بعثنا هذا وأعلمناك أيها الملك * لتنظر في دفاتر
ديوان آبائك * لتجد علم هذا أن تلك المدينة كانت مخالفة عاصية للملوك والكور
16 يهرب العبيد إليها * فإن بنيت وحصنت فليس لك سلامة * فبعث الملك إلى راوم
17 بلطام وشمساي الكاتب * وبقية عبيدهم السكان في سامرية * ومن بقي في جنب النهر
18 من أهل السلم * فقال * صاحب الخراج الذي بعثتم إلينا قد دعي بين يدي *
19 * وأمرت بأمر ذلك * ففتشنا ووجدنا تلك المدينة منذ قط عاصية للملوك * والخارجين
20 والهراب يهربون إليها * وملوك أقوياء يكونون في أورشليم * يضبطون نواحي النهر *
21 ويعطون خراجا كثيرا * فليكن رأيكم الآن إبطال أولئك الرجال * ولا تبنى تلك
22 المدينة * لكي يكون منعكم من رأينا * وأمر ذلك من قبلنا * لئلا يكثر الفساد
23 ومناصبة الملوك * عند ذلك لما قرئ صاحب أرطحششت الملك وأصحابه من العبيد
بين يدي راوم وشمساي الكاتب * فانطلقوا بعجلة إلى أورشليم ويهودا * وانطلق هو
24 بخيل وقوة * عند ذلك بطل عمل الله في أورشليم * وكان إبطاله إلى السنة الثانية من
ملك داريوس *

Hoc eſt quod expediavit Reum filius 9
Baltam, & Samſai ſcriba, & reliqui
conſervi ejus, Dinæi, Arharſathæi,
Atraphelæi, Apharſæi, Archavæi, Ba-
bylonii, Suſanæi, Dunæi, Et reliquæ 10
gentes quas captivas egit Aſnaphar
magnus & glorioſus, & habitare fecit
in urbibus Somron, & reliquis tranſ-
fluvialibus locis. Is eſt tenor epiſtolæ 11
quam miſerunt ad eum: Ad Artaſeſt
regem, ſervi ſui homines qui ſunt ul-
tra flumen. Sciat rex quòd Judæi 12
qui aſcenderunt à te ad nos, vene-
runt in Jeruſalem urbem refractari-
am pernicioſam, quam ædificant; &
muri ejus perfecti ſunt, & jam extu-
lerunt fundamenta ejus. Sciat ergò 13
rex quòd ſi ea urbs reſtauretur, &
muri ejus ſi eleventur; tributum non
mittetur ad te, neque reddetur tibi:
quod noxium foret regi. Et quia non 14
decet nos videre quicquam conſtitui
quod regi adverſetur; ideo hæc mitti-
mus & nota tibi facimus O rex,
ut perſpectis codicibus ſenatûs majo- 15
rum tuorum, hujus rei notitiam de-
prehendas, quòd urbs illa refractaria
fuerit & rebellis contra reges & pro-
vincias, & ad eam confugere ſubditi
conſueverint: Adeoque ſi ædificetur 16
& muniatur, nulla pax tibi ſit futu-
ra. Remiſit ergò rex ad Reum-Bal- 17
tam, & Samſai ſcribam, cæteróſque
conſervos eorum degentes in Samaria,
& eos qui ſalvi ſupererant in tranſ-
fluviali ripa: Et ait; Vectigalium 18
exactor quem ad nos miſiſtis, vocatus
eſt coram me: Cùmque de hac re 19
præcepiſſem, quæſivimus, & invenimus
urbem illam ſemper extitiſſe rebellem
regibus, & refractarios ac profugas
ad eam confugere ſolitos: Et reges 20
potentes fuiſſe in Jeruſalem, occupan-
tes regiones tranſfluviales, & ingens
tributum recipientes. Itaque mens ve- 21
ſtra ſit ut deſiſtere faciatis viros illos,
& ne ædificetur urbs illa: ut ſit 22
oppoſitio veſtra ex edicto noſtro, &
interdictum ejus rei nomine noſtro: ne
fortè creſcat corruptio & jurgium ad-
verſùs reges. Tunc cùm legiſſet ho- 23
mo Artaſeſtis regis & conſervi ipſius
coram Reum & Samſai ſcribâ, ive-
runt illico in Jeruſalem & Judæam,
& profectus eſt ipſe cum equis &
virtute. Tunc ceſſavit opus Dei in 24
Jeruſalem: duravitque impedimen-
tum ejus uſque ad annum ſecundum
regni Darii.

עזרא : ה

CAP. V. ה

Dei nomine in ,Jerusalem in & ,Jehudæa in *qui Jehudæos super* ,prophetæ Hiddo filius Zechariah &,propheta Chaggai prophetavit Et
1 והתנבי חגי נביאה וזכריה בר־עדוא נביאיא על־יהודיא די ביהוד ובירושלם בשם אלה
,Dei domum ædificare cœperunt &,Josadach filius Iesuah & ,Sealthiel filius Zerubbabel surrexerunt *instanti In* .eos super Israel
2 ישראל עליהון: באדין קמו זרבבל בר־שאלתיאל וישוע בר־יוצדק ושריו למבנא בית אלהא
, flumen trans dux Tattenai eos ad venit tempore illo In .eis auxiliantes Dei ipsius prophetæ eis cum & ,Jerusalem in quæ
3 די בירושלם ועמהון נביאיה די־אלהא מסעדין להון: בה־זמנא אתה עליהון תתני פחת עבר־נהרה
? fundare istos muros & ,*ædificare* hanc domum *decretum* vobis posuit Quis :eis *dicentes* sic &,eorũ *societates* &,bozenai-Sethar &
ושתר בוזני וכנותהון וכן אמרין להם מן־שם לכם טעם ביתא דנה לבנא ואשרנא דנה לשכללה:
senes super fuit eorum Dei oculus Et *ædificantes* ædificium hoc qui virorum nomina *ipsa* Quæ :eis diximus *pacto hoc* Tunc
4 אדין כנמא אמרנא להם מן־אנון שמהת גבריא די־דנה בנינא בנין: ועין אלההם הות על־שבי
5 Exemplar *.hoc super epistolam redire facerent* tunc & ;pergeret Dariaves ad *placitum* donec ,eos fecerunt cessare non & ,Jehudæorum
6 יהודיא ולא־בטלו המו עד־טעמא לדריוש יהך ואדין יתיבון נשתונא על־דנה: פרשגן
Dariaves ad ,flumen trans *in* qui Apharsechaie,ej⁹ *societates* &,bozenai-Sethar &,flumen trans dux Tattenai misit quam ,epistolæ
אגרת די־שלח תתני פחת עבר־נהרה ושתר בוזני וכנותה אפרסכיא די בעבר נהרה על־דריוש
Notum .omnis pax regi Dariaves :ejus medio in erat scriptum hoc juxta & ,eum ad miserunt Verbum .regem
7 מלכא: פתגמא שלחו עלוהי וכדנה כתיב בגוה לדריוש מלכא שלמא כלא: ידיע
8 *lignum & ,marmoris* lapide ædificatur ipsa & ,magni Dei domum ad provinciam Jehudæam in ivimus quòd regi *existendum ad*
להוא למלכא די־אזלנא ליהוד מדינתא לבית אלהא רבא והוא מתבנא אבן גלל ואע
, illos seniores interrogavimus Tunc .eorum manibus in prosperatur & ,fit *studiose* ipsum opus & ,parietibus in *ponitur*
9 מתשם בכתליא ועבידתא דך אספרנא מתעבדא ומצלח בידהם: אדין שאלנא לשביא אלך
eorum *nomina* etiam Et *? fundare hunc murum &* , *ædificare* hanc domum *statutum* vobis posuit Quis :eis diximus hujuscemodi
10 כנמא אמרנא להם מן־שם לכם טעם ביתא דנה למבניה ואשרנא דנה לשכללה: ואף שמהתהם
,nobis responderunt verbum hujuscemodi Et .eorum *capitibus in* qui virorum *nomen* scriberemus ut ,tibi *notificandum ad*,eos interrogavimus
11 שאלנא להם להודעותך די נכתב שם־גבריא די בראשיהם: וכנמא פתגמא התיבונא
.multos annos hos antè *ab* ædificata fuit quæ,domum *ædificantes* &,terræ & cœlorũ Dei *ipsius* servi *ipsi* Nos :dicendo
למאמר אנחנא המו עבדוהי די־אלה שמיא וארעא ובנין ביתא די־הוא בנה מקדמת דנה שנין שגיאן
eos tradidit ,cœlorum Deum nostri patres provocaverunt quo ex Veruntamẽ.eam *perfecit* &,eã ædificavit magnus Israel rex Et
12 ומלך לישראל רב בנהי ושכללה: להן מן־די הרגזו אבהתנא לאלה שמיא יהב המו
Veruntamen .Babel in fecit transmigrare populum &,*eam* destruxit hanc domum & ,Chaldæi Babel regis Nebuchadnesar manum in
13 ביד נבוכדנצר מלך־בבל כסדיא וביתה דנה סתרה ועמה הגלי לבבל: ברם
vasa etiam Et.*ædificandum ad hanc* Dei domum ,edictum posuit rex Chores ,Babel regis Chores *uno* anno in
14 בשנת חדה לכורש מלכא די בבל כורש מלכא שם טעם בית־אלהא דנה לבנא: ואף מאניא
templum in ea tulerat & ;Jerusalem in quod templo è eduxerat Nebuchadnesar quæ,*argenti & ,auri quæ* Dei domus
די־בית־אלהא די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן־היכלא די בירושלם והיבל המו להיכלא
.eum posuerat ducem quem ,*ejus nomen* Sesbasar ipsi sunt data & ,Babel *ipsius* templo è rex Chores *ea* eduxit ,Babel *ipsius*
די בבל הנפק המו כורש מלכא מן־היכלא די בבל ויהיבו לששבצר שמה די פחה שמה:

Versio VULG. LAT.

CAP. V.

PRophetaverunt autem Aggæus Propheta & Zacharias 1
filius Addo, prophetantes ad Judæos, qui erant in Judæa
& Jerusalé,in nomine Dei Israel. Tunc surrexerunt Zo- 2
robabel filius Salathiel, & Josue filius Josedec, & cœpe-
runt ædificare templũ Dei in Jerusalem, & cum eis pro-
phetæ Dei adjuvantes eos. In ipso autem tempore venit 3
ad eos Thathanai,qui erat dux trans Flumen,& Stharbu-
zanai,& consiliarii eorum:sicque dixerunt eis;Quis dedit
vobis consilium ut domũ hanc ædificaretis,& muros ejus
instauraretis? Ad quod respondimus eis,quæ essent no- 4
mina hominum auctorum ædificationis illius.Oculus au- 5
tem Dei eorum factus est super senes Judæorũ,& non po-
tuerunt inhibere eos. Placuítque ut res ad Darium refer-
retur, & tunc satisfacerent adversùs accusationem illam.
Exemplar epistolæ, quam misit Thathanai dux regionis 6
trans Flumen, & Stharbuzanai, & consiliatores ejus Ar-
phasachæi,qui erant trans Flumen,ad Dariũ regem. Ser- 7
mo,quem miserant ei,sic script⁹ erat: Dario regi pax o-
mnis. Notum sit regi,isse nos ad Judæam provinciam,ad 8
domum Dei magni,quæ ædificatur lapide impolito,& li-
gna ponuntur in parietibus:opúsque illud diligenter ex-
truitur,& crescit in manibus eorũ. Interrogavimus ergò 9
senes illos,& ita diximus eis;Quis dedit vobis potestatem
ut domum hanc ædificaretis,& muros hos instauraretis?
Sed & nomina eorum quæsivimus ab eis, ut nuntiaremus 10
tibi:scripsimúsque nomina eorum virorum,qui sunt prin-
cipes in eis. Hujuscemodi autem sermonem responde- 11
runt nobis, dicentes;Nos sumus servi Dei cœli & terræ,
& ædificamus templum, quod erat extructum ante hos
annos multos, quódque rex Israel magnus ædificaverat,
& extruxerat. Postquàm autem ad iracundiam provo- 12
caverunt patres nostri Deum cœli, tradidit eos in manus
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldæi,domum quo-
que hanc destruxit, & populum ejus transtulit in Babylo-
nem. Anno autem primo Cyri regis Babylonis, Cyrus 13
rex proposuit edictum ut domus Dei hæc ædificaretur.
Nam & vasa templi Dei aurea & argentea, quæ Nabu- 14
chodonosor tulerat de templo, quod erat in Jerusalem,
& asportaverat ea in templum Babylonis, protulit Cyrus
rex de templo Babylonis,& data sunt Sassabasar vocabu-
lo, quem & principem constituit,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܗ * ܩܦܠܐܘܢ *

* ܘܐܬܢܒܝ ܚܓܝ ܢܒܝܐ. ܘܙܟܪܝܐ ܒܪ ܥܕܘ ܢܒܝܐ. ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܒܝܗܘܕ. 1
ܒܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܬܢܒܝܘ ܥܠܝܗܘܢ. * ܗܝܕܝܢ ܩܡܘ ܙܘܪܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܝܐܝܠ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ 2
ܝܘܨܕܩ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܡܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܡܥܕܪܝܢ
ܠܗܘܢ. * ܒܗ ܕܝܢ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܬܬܢܝ ܫܠܝܛܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܐܫܬܢܒܘܙܢ 3
ܘܟܢܘܬܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܘܠܫܪܟܐ. ܡܢܘ ܦܣ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܠܡܒܢܐ.
ܘܫܘܪܐ ܗܢܐ ܠܡܥܠܝܘܬܗ. * ܗܝܕܝܢ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܐܢܘܢ ܫܡܗܝܗܘܢ ܕܓܒܪܐ 4
ܗܠܝܢ. ܕܗܢܐ ܒܢܝܢܐ ܒܢܝܢ. * ܘܥܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘܬ ܥܠ ܫܒܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܠܐ ܒܛܠܘ 5
ܥܕܡܐ ܕܡܠܬܐ ܠܘܬ ܕܪܝܘܫ ܬܐܙܠ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܢܘܢ ܦܬܓܡܐ ܥܠ ܗܕܐ. * ܦܪܫܓܢܐ 6
ܕܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪ ܬܬܢܝ ܫܠܝܛܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܐܫܬܢܒܘܙܢ ܘܟܢܘܬܗ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܠܘܬ
ܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ. * ܦܬܓܡܐ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ. ܘܗܟܢܐ ܟܬܝܒ ܒܗ. ܠܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ ܫܠܡܐ. 7
* ܢܗܘܐ ܝܕܝܥ ܠܡܠܟܐ. ܕܐܙܠܢ ܠܗ ܠܝܗܘܕ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ. ܘܗܝ ܡܬܒܢܝܐ ܒܟܐܦܐ 8
ܪܘܪܒܬܐ. ܘܡܬܪܟܒܐ ܫܘܪܝܗ ܒܩܝܣܐ. ܘܡܬܥܒܕܝܢ ܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ ܬܡܢ. ܘܡܬܥܠܝܐ
ܥܒܕܐ ܪܒܐ ܘܡܫܬܡܠܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. * ܗܝܕܝܢ ܫܐܠܢ ܠܗܘܢ ܠܣܒܐ ܗܢܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܐܡܪܢ 9
ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܦܣ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܠܡܒܢܐ. ܘܫܘܪܐ ܗܢܐ ܠܡܥܠܝܘܬܗ. * ܘܐܦ 10
ܫܡܗܝܗܘܢ ܫܐܠܢ ܐܢܘܢ. ܕܢܘܕܥܟ ܘܢܟܬܘܒ ܫܡܗܐ ܕܓܒܪܐ ܕܒܪܝܫܝܗܘܢ. * ܘܗܢܘܢ 11
ܐܦܢܝܘ ܦܬܓܡܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܚܢܢ ܐܝܬܝܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܝܢ ܗܘܐ
ܒܢܝܐ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܫܢܝܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ
ܫܟܠܠܘܗܝ. * ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܐܪܓܙܘ ܐܒܗܝܢ ܠܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܝܗܒ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ 12
ܕܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܟܠܕܝܐ ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ ܣܚܦܗ. ܘܥܡܐ ܐܓܠܝ ܠܒܒܠ.
* ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܕܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܣܡ ܛܥܡܐ. 13
ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܢܐ ܢܬܒܢܐ. * ܘܐܦ ܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: 14
ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܘܒܠ ܐܢܘܢ ܠܒܒܠ
ܠܗܝܟܠܗ. ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܕܒܒܠ. ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ
ܠܫܫܡܪ ܫܡܗ ܡܛܠ ܕܫܠܝܛܐ ܥܒܕܗ.

CAP. V.

Cum autem prophetâsset Haggæus pro- 1
pheta, & Zecharia filius Addo propheta
de Judæis qui erant in Jerusalem & in Ju-
dæa; in nomine *inquam* Dei Israelis *pro-
phetâssent* de eis; Tunc surgentes Zorbabel 2
filius Selathielis, & Jesus filius Jozedec;
cœperunt ædificare domum Dei quæ erat Je-
rosolymis: & unà cum ipsis prophetæ Dei
juvabant eos. Verùm eodem tempore venit 3
ad eos Tathnai præses in transfluviali *regione*,
& Estanbozan, eorumq; collegæ, & ita dixe-
runt ipsis ac reliquis; Quis concessit vobis
facultatem domum istam ædificandi, & murum
istum elevandi? Ac tum secundùm decre- 4
tum dixerunt illis; Quænam sunt nomina
virorum illorum qui hoc ædificium extruunt?
Sed oculus Dei affuit reducibus Judæ, & 5
non destiterunt, donec res ad Darium de-
ferretur, ut tunc de hac re responderent.
In exemplari epistolæ quam misit Tathnai 6
præses in *regione* transfluviali, & Estanbo-
zan ejúsque socii transfluviales, ad Darium
regem; (Rei *seriem* miserunt ad eum) 7
ita scriptum erat: Dario regi pacem. No- 8
tum sit regi, abiisse nos in Judæam in ur-
bem summi Dei, eámque ædificari lapidibus
prægrandibus, & multis compagibus con-
necti muros ejus; denique opera egregia
illic fieri, & opus magnum assurgere, & ad
umbilicum perduci per manus eorum. Tunc 9
interrogavimus seniores illos, & ita diximus
eis; Quis permisit vobis domum hanc ædi-
ficare, & murùm hunc erigere? Nomina 10
quoque eorum petivimus ab eis, ut nota fa-
ceremus tibi, & ut scriberemus nomina vi-
rorum qui primarii erant inter ipsos. Qui 11
nobis hujusmodi responsum dederunt, di-
centes; Nos sumus servi Dei cœli: & ædi-
ficium domûs hujus quam ædificamus, extru-
ctum jam erat multis abhinc annis, & rex
Israelis ac magnates ejus perfecerant illud:
Sed quoniam irritaverunt patres nostri De- 12
um cœli, tradidit eos in manum Nebuchad-
nosaris regis Chaldæi, qui domum istam
destruxit, & populum deportavit in Babe-
lem. Verùm anno primo Cyri regis Per- 13
sidis, Cyrus rex tulit decretum de hac domo
Dei reædificanda. Quin etiam vasa aurea & 14
argentea domûs Dei, quæ Nabuchadnosar
rex eduxerat è templo quod est in Jerusa-
lem, & asportaverat Babylonem in templum
suum; deprompsit Cyrus rex è templo Ba-
bylonico, tradidítque ea *cuidam* Sesmari
nomine (hunc enim præfectum constitue-
rat)

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ε'.

1 Καὶ (α) προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης ϗ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ προφητείαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους
2 τοὺς ἐν Ἰούδα ϗ Ἱερουσαλὴμ ἐν (β) ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. Τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ
Σαλαθιὴλ ϗ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδὲκ, ϗ ἤρξαντο (γ) οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ·
3 ϗ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς (δ)
Θανθαναῒ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, ϗ Σαθαρβουζαναῒ, ϗ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, (ε) ϗ τοιάδε εἶπαν
αὐτοῖς, Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, ϗ τὴν χορηγίαν ταύτην
4 καταρτίσασθαι; Τότε ταῦτα (ζ) εἴποσαν αὐτοῖς, Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομούντων
5 τὴν πόλιν ταύτην; Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, ϗ οὐ κατήργησαν
6 αὐτοὺς ἕως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη. ϗ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου. Διασάφησις (η) ἐπιστολῆς,
ἧς ἀπέστειλε Θανθαναῒ ὁ ἔπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ϗ (θ) Σαθαρβουζαναῒ ϗ οἱ σύνδουλοι
7 αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ· (ι) Ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς
8 αὐτόν· ϗ τάδε γέγραπται (κ) ἐν αὐτῷ· Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ,
ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, ϗ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς,
ϗ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, ϗ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον (λ) γίνεται, ϗ εὐοδοῦται
9 (μ) ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, ϗ οὕτως (ν) εἴπαμεν αὐτοῖς, Τίς
10 ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, ϗ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; Καὶ τὰ ὀνόματα
αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων
11 αὐτῶν. Καὶ (ξ) τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες, Ἡμεῖς ἐσμὲν δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ϗ
τῆς γῆς, ϗ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ᾠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλὰ, ϗ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας
12 ᾠκοδόμησεν αὐτὸν, ϗ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς. (ο) Ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν
θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, ϗ τὸν οἶκον
13 τοῦτον κατέλυσε, ϗ τὸν λαὸν ἀπῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα. Ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως, Κῦρος
14 ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι· Καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ (π)
χρυσᾶ ϗ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν (ρ) ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ ἀπήνεγκεν
αὐτὰ (σ) εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς (τ) ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως,
ϗ ἔδωκε τῷ (υ) Σαβανασὰρ τῷ θησαυροφύλακι, τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ,

CAP. V.

ET prophetavit Aggæus propheta, & Zacharias filius Addo, prophetiam 1
ſuper Judæos, qui in Juda, & Hieruſalem, in nomine Dei Iſrael
ſuper ipſos. Tunc ſurrexerunt Zorobabel filius Salathiel, & Jeſus 2
filius Joſedec: & cœperunt ædificare domum Dei, quæ in Hieruſalem:
& cum eis prophetæ Dei adjuvantes eos. In ipſo tempore venit ſuper 3
eos Thanthanai ſubregulus trans flumen, & Satharbuzanai, & conſervi
eorum: & talia dixerunt eis; Quis poſuit vobis decretum ædificare
domum hanc, & apparatum hunc perficere? Tunc iſta dixerunt eis, 4
Quæ ſunt nomina virorum ædificantium civitatem hanc? Et oculi 5
Dei ad captivitatem Juda: & non fecerunt ceſſare eos, donec ſententia
ad Darium delata fuit. Et tunc (a) data eſt tabellario ſuper hoc
Explicatio epiſtolæ, quam miſit Thanthanai ſubregulus regionis trans 6
flumen, & Satharbuzanai, & conſervi eorum Apharſachæi, qui in
transfluviali, Dario regi; (b) Verbis miſerunt ad eum. Et hæc ſcripta 7
ſunt in (c) eo. Dario regi pax omnis: Notum ſit regi, quia ivimus in 8
Judæam provinciam ad domum Dei magni: & ipſa ædificatur lapidibus
electis, & ligna imponuntur in parietibus, & opus illud valdè
dexterum fit, & benè procedit in manibus eorum. Tunc interrogavimus 9
ſenjores illos, & ſic diximus eis; Quis poſuit vobis decretum,
domum hanc ædificare, & apparatum hunc perficere? Et nomina eorum 10
interrogavimus eos ad notificandum tibi; ut ſcriberemus tibi nomina
virorum principum eorum. Et hujuſmodi verbum reſponderunt nobis, 11
dicentes; Nos ſumus ſervi Dei cœli, & terræ: & ædificamus domum,
quæ erat ædificata ante hunc annos multos: & rex Iſrael magnus
ædificavit eam, & perfecit eam ipſis. Ex quo autem irritârunt 12
patres noſtri Deum cœli; dedit eos in manus Nabuchodonoſor regis
Babylonis Chaldæi: & domum hanc diſſolvit, & populum tranſtulit
in Babylonem. Sed in anno primo Cyri regis, Cyrus rex poſuit decretum, 13
domum Dei hanc ædificari: Et vaſa domus Dei aurea, & argentea, 14
quæ Nabuchodonoſor extulerat de domo, quæ in Hieruſalem, & aſportaverat
ea in templum regis, protulit ea Cyrus rex è templo regis, &
dedit Sabanaſar cuſtodi theſaurorum, qui ſuper theſaurum,

MS. A. (α) ἐπροφήτευσεν (β) ὀνόματι κυρίου θεοῦ (γ) οἰκοδομεῖν (δ) Θαθθαναῒ (ε) ϗ τοῖα εἶπον αὐτοῖς. (ζ) εἶπον (η) (*) ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλε Θαθθαναῒς (θ) Σαθαρβουζάνης (ι) Ῥῆσιν (κ) ἐν αὐτῇ· (λ) γίγνεται, (μ) ἐν χερσὶν (ν) εἴπομεν (ξ) τοιοῦτο ῥῆμα ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς, (ο) Ἀπότε (π) χρύσεα (ρ) ἀπὸ οἴκου (σ) εἰς ναὸν (τ) ἀπὸ ναοῦ (υ) Σασαβασάρῳ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الخامس *

1 * فتنبأ أجاوس النبي وزكريا ابن أدو تنبوة على اليهود الذين في يهودا واورسليم باسم
2 اله اسرائيل عليهم * عند ذلك قام زربابل ابن سلاثيل * ويسوع ابن يوساداق * فبدوا
3 ببناء بيت الرب الذي في اورسليم * ومعهم انبياء الله تعينهم * في ذلك الزمان فجاء
اليهم تتناي والي معبر النهر * وسربابوزاناي واصحابه من العبيد * فقالوا لهم هكذا *
4 من امركم ان تبنوا هذا البيت وتقوموا بهذه الارزاق * ثم قالوا لهم * اي اسماء
5 الرجال الذين يبنون هذه المدينة * وعيناء الله على سبي يهودا * فلم يبطلوهم حتى
6 رفع ذلك الي داريوس * عند ذلك رفع الي صاحب الخراج * فعند هذا فبعث تتناي
الوالي على معبر النهر صحيفة * وسربابوزاناي واصحابه من العبيد الذين كانوا ايضا
7 نواطير على شط النهر الي داريوس الملك * فبعثوا اليه بتلك الصحيفة مكتوبة هكذا *
8 السلام على داريوس الملك * واجب ان يعلم الملك اننا انطلقنا الي كورة اليهودية
الي بيت الاله الاعظم * فاذا هو يبنى بحجار نخبان * وخشب يوضع في الحيطان * وذلك
9 العمل رفيع ميسر في ايديهم * واننا سالنا اوليك المشيخة * وقلنا لهم من امركم ان
10 تبنوا هذا البيت وتخرجوا هذه الارزاق * وسالناهم عن اسماء البانيين لنكتب اليك
11 بعلم ذلك * فقالوا لنا * اننا عبيد الهنا اله السماء والارض * نحن نبني البيت الذي
12 كان مبني قبل بسنين كثيرة * وملك عظيم لاسرائيل بناه وهياه لهم * فلما اغضبوا
اباءنا اله السماء * اسلمهم بيدي بختنصر ملك بابل الفارسي * فهو الذي هدم هذا
13 البيت * وسبا قومه الي بابل * فلما كان في اول سنة من ملك قيرس الملك * امر
14 قيرس الملك ان يبنا هذا البيت بيت الله * وكل الامتعات من ذهب او فضة مما
اخذ بختنصر من البيت الذي كان في بيت المقدس * ووداه الي هيكل الملك * اخرجها
قيرس الملك من ناووس الملك * وحملها لسبسار الخازن *

CAP. V.

PRophetavit autem Haggæus propheta 1
& Zacharia filius Addo prophetiam de
Judæis qui erant in Judæa & Jeruſalem;
in nomine Dei Iſraelis de ipſis prophetavit.
Tunc ſurrexerunt Zorobabel 2
filius Salathiel, & Jeſus filius Joſedec,
& aggreſſi ſunt ædificium domus Domini
quæ eſt in Jeruſalem: & cum eis
prophetæ Dei adjuvantes eos. Eo tempore 3
venit ad eos Tathnai præfectus
transfluvialis regionis, & Sartabuzanai
cum conſervis, & dixerunt eis ſic; Quis
præcepit vobis ut ædificaretis domum
hanc, & erigeretis tantas opulentias?
Tum dixerunt eis, Quænam ſunt nomina 4
eorum qui ædificant hanc urbem?
Verùm oculis Dei ad captivitatem Judæ 5
reſpicientibus, non impediverunt eos,
donec deferretur cauſa ad Darium.
Tunc delata eſt cauſa ad exactorem vectigalis.
Atque interim miſerunt Tathnai 6
præpoſitus regionis transfluvialis & Sartabuzanai
cum conſervis ſuis qui erant
etiam cuſtodes ſuper transfluvialem
regionem, epiſtolam ad Darium regem.
Miſerunt autem ad eum in ea epiſtola 7
ſic ſcriptum: Dario regi Salutem. Expedit 8
regem ſcire iviſſe nos in provinciam
Judææ ad domum ſummi Dei: &
ecce ea ædificabatur lapidibus electis, &
ligna ponebantur in parietibus: & opus
illud egregium eſt, & facile inter manus
eorum. Deinde interrogavimus ſeniores 9
illos, & diximus eis; Quis præcepit
vobis ut ædificaretis domum iſtam, &
impenderetis tot opes? Petivimus etiam 10
ab eis nomina ædificantium, ut ejus rei
notitiam ſcriberemus tibi. Dixerunt nobis, 11
Nos quidem ſervi ſumus Dei noſtri,
Dei cœli & terræ: nos ædificamus
domum quæ multis abhinc annis extructa
fuerat, quam magnus quidem rex Iſraelitarum
extruxerat & concinnaverat
eis. Cùm autem irritâſſent majores 12
noſtri Deum cœli, tradidit eos in manus
Bochtonaſſaris regis Babylonis Perſæ;
qui domum iſtam deſtruxit, ejúſque gentem
captivam duxit Babylonem. Sed anno 13
primo regni Cyri regis, præcepit rex
Cyrus ut ædificaretur hæc domus, domus
inquam Dei: Et omnia vaſa aurea vel 14
argentea quæ Bochtonaſſar abſtulerat è
domo quæ erat in Jeruſalem, miſeratque
ad templum regis; protulit rex Cyrus è
fano regis, demandavitque Sabiſari
theſaurario:

עזרא : ו

.suo loco in ædificetur Dei domus & ;Jerusalem in quod ,templum in ea fac *descendere*,vade,tolle vasa Hæc :ei Dixitque
ואמר־לה אלה מאניא שא אזל־אחת המו בהיכלא די בירושלם וביתאלהא יתבנא על־אתרה ; 15
non & ,ædificatur *nunc* usque & *tunc* ex & ,Jerusalem in quæ ,Dei domus fundamenta *dedit* , venit ille Sesbasar Tunc
אדין ששבצר דך אתא יהב אשיא די־בית אלהא די בירושלם ומן־אדין ועד־כען מתבנא ולא 16
Chores à hoc sit an ,Babel in quæ *illic* regis *gazarum* domo in quæratur ,bonum *rege super en* nunc Et .est perfecta
שלם: וכען הן על־מלכא טב יתבקר בבית גנזיא די־מלכא תמה די בבבל הן איתי די־מן־כורש 17
.nos ad mittat hoc super regis voluntatem & :Jerusalem in ,hanc Dei domum *ædificandum ad* ,edictum positum rege
מלכא שים טעם למבנא בית־אלהא דך בירושלם ורעות מלכא על־דנה ישלח עלינא :

CAP. VI. ו

est inventum Et .Babel in ibi *repositarum ,gazarum qui* librorum domo in quæsierunt & ,*statutum* posuit rex Dariaves Tunc
1 באדין דריוש מלכא שם טעם ובקרו בבית ספריא די גנזיא מהחתין תמה בבבל : והשתכח 2
anno In :memoriale *illud intra* scriptum sic & ,unum volumen provincia Madai in quod ,palatio in *scripturarum scrinio in*
באחמתא בבירתא די במדי מדינתא מגלה חדה וכן־כתיב בגוה דכרונה : בשנת 3
quo locus ,ædificaretur domus Jerusalem in Dei domus ,edictum posuit rex Chores ,regis Chores *uno*
חדה לכורש מלכא כורש מלכא שם טעם בית־אלהא בירושלם ביתא יתבנא אתר די־
Structuræ .sexaginta cubitorum ejus latitudo ;sexaginta cubitorum ejus altitudo :*comportantes ejus fundamenta* & ,victimas *immolantes*
דבחין דבחין ואשוהי מסובלין רומה אמין שתין פתיה אמין שתין : נדבכין 4
Dei domus vasa etiam Et .dabitur regis domo è *eductio &* ,*novi ligni structura &* ,*tres marmoris lapidis*
די־אבן גלל תלתא ונדבך די־אע חדת ונפקתא מן־בית מלכא תתיהב : ואף מאני בית־אלהא 5
vadat & ,reddant ,Babel in detulerat & ,Jerusalem in quod templo è eduxerat Nebuchadnesar quæ ,*argenti &* ,*auri quæ*
די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן־היכלא די־בירושלם והיבל לבבל יהתיבון ויהך
,Bozenai-Sethar,flumen trans dux Tattenai Nunc .Dei domum in *facias descendere* & ,suũ locũ ad Jerusalem in quod ,templum ad
להיכלא די־בירושלם לאתרה ותחת בבית אלהא : כען תתני פחת עבר־נהרה שתר בוזני 6
ducem hujus Dei domus *opus ad* Dimittite .inde estote longinqui ,flumen trans *in* qui Apharsecaie ,eorum *societates* &
וכנותהון אפרסכיא די בעבר נהרה רחיקין הוו מן־תמה : שבקו לעבידת בית־אלהא דך פחת 7
facietis quod ,*hoc ad* edictum est positum me à Et .suo loco in *ædificabunt hanc* Dei *Domum*.Jehudæorum senioribus &,Jehudæorum
יהודיא ולשבי יהודיא בית־אלהא דך יבנון על־אתרה : ומני שים טעם למא די־תעבדון 8
diligenter ,flumen trans *census* quæ regis *opibus* de & ,hanc Dei domum ædificando in ,istorum Jehudæorum senioribus cum
עם־שבי יהודיא אלך למבנא בית־אלהא דך ומנכסי מלכא די מדת עבר נהרא אספרנא
agni & ,arietes & ,boum filii & necessarium quod Et.*faciendum cessare ad* non *quod* ,illis viris *data* sit *eductio*
נפקתא תהוא מתיהבא לגבריא אלך די־לא לבטלא : ומה חשחן ובני תורין ודכרין ואמרין 9
datum existendum ad ,Jerusalem in qui,sacerdotum verbũ secundũ oleum & ,vinum ,sal ,frumenta ,cœlorum Dei holocausta in
לעלון לאלה שמיא חנטין מלח חמר ומשח כמאמר כהניא די־בירושלם להוא מתיהב
,regis *viris orantes* & ,cœlorum Deo *quietis odores offerentes sint* Ut .*cessatio* non ut ,*die in die eis*
להם יום ביום די־לא שלו : די־להון מהקרבין ניחוחין לאלה שמיא ומצלין לחיי מלכא 10
,ejus domo è lignum *evellatur* ,hoc verbum mutaverit qui homo omnis quod ,decretum est positum me à Et .ejus filiis &
ובנוהי : ומני שים טעם די כל־אנש די יהשנא פתגמא דנה יתנסח אע מן־ביתה 11
.hoc propter fiat *latrina* ejus domus & :eo in *deleatur* erectum &
וזקיף יתמחא עלהי וביתה נולו יתעבד על־דנה :

Versio VULG. LAT.

Dixítque ei ; Hæc vaſa tolle, & vade, & pone ea in templo, quod eſt in Jeruſalẽ, & domus Dei ædificetur in loco 15
ſuo. Tunc itaque Saſſabaſar ille venit & poſuit fundamenta 16
templi Dei in Jeruſalem, & ex eo tempore uſque nunc ædificatur, & needum completum eſt. Nunc ergò, 17
ſi videtur regi bonum, recenſeat in bibliotheca regis; quæ eſt in Babylone, utrúmnam à Cyro rege juſſum fuerit ut ædificaretur domus Dei in Jeruſalem, & voluntatem regis ſuper hac re mittat ad nos.

CAP. VI.

Tunc Darius rex præcepit : & recenſuerunt in bibliotheca 1
librorum, qui erant repoſiti in Babylone, Et in- 2
ventum eſt in Ecbatanis, quod eſt caſtrum in Medena provincia, volumen unum, taliſque ſcriptus erat in eo commentarius : Anno primo Cyri regis : Cyrus rex de- 3
crevit ut domus Dei ædificaretur, quæ eſt in Jeruſalem, in loco ubi immolent hoſtias, & ut ponant fundamenta ſupportantia altitudinem cubitorum ſexaginta, & latitudinem cubitorum ſexaginta, Ordines de 4
lapidibus impolitis tres, & ſic ordines de lignis novis : ſumptus autem de domo regis dabuntur. Sed 5
& vaſa templi Dei aurea & argentea, quæ Nabuchodonoſor tulerat de templo Jeruſalem, & attulerat ea in Babylonem, reddantur, & referantur in templum in Jeruſalem in locum ſuum, quæ & poſita ſunt in templo Dei. Nunc ergò Thathanai dux regionis, quæ eſt trans 6
Flumen, Stharbuzanai, & conſiliarii veſtri Apharſachæi, qui eſtis trans Flumen, procul recedite ab illis, Et di- 7
mittite fieri templum Dei illud à duce Judæorum, & à ſenioribus eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco ſuo. Sed & à me præceptum eſt, quid oporteat fieri à 8
preſbyteris Judæorum illis, ut ædificetur domus Dei, ſcilicèt, ut de arca regis, id eſt, de tributis, quæ dantur de regione trans Flumen, ſtudioſè ſumptus dentur viris illis, ne impediatur opus. Quòd ſi neceſſe fuerit, & vitulos, 9
& agnos, & hœdos in holocauſtum Deo cœli, frumentum, ſal, vinum, & oleum, ſecundùm ritum Sacerdotum, qui ſunt in Jeruſalem, detur eis per ſingulos dies, ne ſit in aliquo querimonia. Et offerant oblationes Deo cœli, 10
oréntque pro vita regis, & filiorum ejus. A me ergò 11
poſitum eſt decretum : Ut omnis homo qui hanc mutaverit juſſionem, tollatur lignum de domo ipſius, & erigatur, & configatur in eo, domus autem ejus publicetur.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܠܝܢ ܡܐܢܐ ܫܩܘܠ ܙܠ ܐܘܒܠ ܣܝܡ ܐܢܘܢ ܒܗܝܟܠܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܘ 15
ܗܘ ܒܝܬܐ ܒܐܬܪܗ ܢܬܒܢܐ. * ܗܝܕܝܢ ܫܫܡܨܪ ܐܬܐ. ܘܪܡܐ ܫܬܐܣܐ ܕܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. 16
ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܡܬܒܢܐ ܘܠܐ ܫܠܡ. * ܘܗܫܐ ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ ܢܒܥܐ. 17
ܒܟܬܒܐ ܕܐܝܬ ܒܒܝܬ ܓܙܐ ܕܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܐܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܩܝܕ
ܕܢܬܒܢܐ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܨܒܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܥܠ ܗܕܐ ܢܫܬܕܪ ܠܘܬܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

* ܗܝܕܝܢ ܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ ܦܩܕ. ܘܩܪܐ ܒܟܬܒܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܒܝܬ ܓܙܐ ܬܡܢ ܒܒܒܠ. 1
* ܘܐܫܬܟܚ ܒܐܚܡܬܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܒܡܕܝ. ܡܓܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܗܟܢܐ ܟܬܝܒ 2
ܒܓܘܗ ܕܡܓܠܬܐ. * ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ. ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܩܕ ܦܘܩܕܢܐ 3
ܘܦܩܕ ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ ܢܬܒܢܐ. ܐܬܪܐ ܕܕܒܚܝܢ ܕܒܚܐ. ܘܫܘܪܘܗܝ
ܕܥܠ ܪܘܡܗ. ܐܡܝܢ ܫܬܝܢ. ܘܦܬܝܗ. ܐܡܝܢ ܥܣܪܝܢ. * ܡܪܒܥܐ ܕܬܠܬ 4
ܟܐܦܐ. ܘܬܪܥܐ ܕܩܝܣܐ ܚܕܬܐ. ܘܢܦܩܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܠܟܐ ܡܬܝܗܒܐ. * ܘܐܦ ܡܐܢܐ 5
ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ. ܕܐܦܩ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ : ܘܐܘܒܠ ܐܢܘܢ
ܠܒܒܠ. ܢܬܦܢܘܢ. ܘܢܐܬܘܢ ܠܗܝܟܠܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܠܐܬܪܗܘܢ. ܘܢܬܣܝܡܘܢ
ܒܒܝܬ ܐܠܗܐ. * ܗܫܐ ܬܬܢܝ ܦܚܬܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܐܣܛܢܒܘܙܢ. ܘܟܢܘܬܗܘܢ 6
ܕܫܠܝܛܢܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܪܚܩܘ ܡܢ ܬܡܢ. * ܫܒܘܩܘ ܥܒܕܐ ܕܒܝܬ 7
ܐܠܗܐ ܕܢܬܥܒܕ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܢ ܫܒܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܢܬܒܢܐ ܥܠ ܐܬܪܗ.
* ܘܡܢܝ ܦܩܝܕ ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ. ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܬܟܠܘܢ ܠܫܒܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ 8
ܕܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܡܢ ܢܟܣܐ ܕܡܠܟܐ ܘܡܢ ܡܕܐܬܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܢܦܩܐ ܢܦܩܘܢ.
ܘܢܬܝܗܒܘܢ ܠܓܒܪܐ ܗܠܝܢ. ܘܥܒܕܐ ܠܐ ܢܒܛܠܘܢ. * ܘܡܕܡ ܕܨܒܝܢ. 9
ܗܒܘ ܠܗܘܢ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܚܣܪ ܠܗܘܢ. ܒܢܝ ܬܘܪܐ ܘܕܟܪܐ ܘܐܡܪܐ ܠܥܠܬܐ ܠܐܠܗܐ
ܕܫܡܝܐ. ܚܛܐ ܘܡܠܚܐ ܘܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܟܗܢܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ.
ܢܗܘܘܢ ܡܝܬܝܢ ܠܗܘܢ ܟܠܝܘܡ ܟܠܝܘܡ. ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܫܠܝܢ. * ܘܢܗܘܘܢ ܡܩܪܒܝܢ 10
ܕܒܚܐ ܠܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܡܨܠܝܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܘܥܠ ܒܢܘܗܝ. * ܘܡܢܝ ܦܩܝܕ ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ. ܕܟܠ ܕܢܫܢܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. 11
ܢܬܬܫܠܦ ܩܝܣܐ ܡܢ ܒܝܬܗ. ܘܢܙܕܩܦ ܠܗ ܙܩܝܦܐ ܘܢܙܕܩܦ ܥܠܘܗܝ. ܘܒܝܬܗ. ܠܩܩܠܐ ܢܬܝܗܒ ܡܛܠ ܗܕܐ.

Et dixit ei; hæc vaſa tollens vade, perduc, 15
repone in templo quod eſt Jeroſolymis; eadémque ipſa domus in ſuo loco reædificetur. Ipſemet ergò Seſmaſar venit, jecítque 16
fundamenta domûs hujus quæ eſt in Jeruſalem; & ex eo tempore hucuſque ædificatur, necdum abſoluta eſt. Itaque ſi bonum regi 17
videtur, inquirat in libris qui ſunt in ærario regum Babyloniorum, an ita ſit, & à Cyro rege præceptum ſit ut ædificaretur domus hæc Dei quæ eſt in Jeruſalem : deinde voluntas regis hac de re mittatur ad nos.

CAP. VI.

Tunc Dario rege præcipiente, lectum fuit 1
in libris qui erant in ærario illic in Babele;
Et inventum fuit in Ahmathane urbe quæ eſt 2
in Media, volumen quoddam, & ita ſcriptum erat in volumine : Anno primo Cyri regis, 3
Cyrus rex tulit edictum, præcepítque ut domus Dei quæ eſt in Jeruſalem, ædificaretur, locus ubi ſacrificia ſacrificentur. Parietes ejus quoad altitudinem ipſius, cubitorum ſexaginta; latitudo autem ipſius cubitorum viginti: Quadrata, ternis lapidibus : & porta ex li- 4
gno novo : ſumptus etiam è domo regia tradatur. Quin etiam vaſa domûs Dei aurea & 5
argentea, quæ eduxit Nebuchadnoſar rex deportavítque Babylonem; reſtituantur, perveniántq; ad locũ ſuum in templum quod eſt Je- 6
roſolymis, in locum *inquam* ſuum, & recondantur in domo Dei. Itaque Tathnai præſes in transfluviali *regione*, & Eſtanbozan, cum ſociis veſtris præfectis transfluvialibus, recedite inde : Sinite opus domûs Dei fieri à 7
Judæis & captivitate Judæorum, ut domus Dei ædificetur in loco ſuo. A me latum eſt 8
hoc decretum. Cavete igitur ne impediatis reduces Judæos ab ædificanda domo Dei, pro qua de facultatibus regis & vectigali transfluviali ſumptus erogentur & tradantur viris illis; ut opus non intermittant. Quicquid 9
voluerint, date eis; & nequid eis deeſſe patiamini : fœtus bovinos, arietes, agnóſque ad holocauſtum pro Deo cœli; triticum, ſalem, vinum, & oleum : prout juſſerint ſacerdotes qui ſunt Jeroſolymis, deferant ad eos ſingulis quibúſque diebus, ac ne omittant : Ut illi offerant ſacrificia Deo cœli, 10
& orent pro rege & filiis ejus. Præterea à me 11
latũ eſt hoc decretũ, ut quiſquis immutaverit ſententiam iſtam, evellatur lignum è domo ipſius, componatur illi crux, eique appendatur : & domus ejus fimo deſtinetur hac de cauſa :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πάντα τὰ σκεύη λάβε καὶ πορεύου, θὲς αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν τόπον
16 αὐτῶν. Τότε (φ) Σαβανασὰρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ
17 τότε (χ) ἕως τοῦ νῦν ᾠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. Καὶ νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν; ἐπισκε-
πήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάζης τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῷς ὅτι (ψ) ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέ-
θη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου,
πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

MS. A. (φ) Σασαβασὰρ (χ) ἕως νῦν (ψ) ἀπὸ τοῦ βασιλέως

E[illegible] ei; Omnia vaſa ſume, & vade: pone ea in domo, quæ in Hie- 15
ruſalem, in locum eorum. Tunc Sabanaſar ille venit, & dedit funda- 16
menta domûs Dei in Hieruſalem: & ex tunc uſque nunc ædificata eſt,
& non eſt perfecta. Et nunc, ſi ſuper regem, bonum; requirat in domo 17
gazæ regis Babylonis; ut cognoſcas, quia à rege Cyro poſitum eſt decre-
tum, ædificare domum Dei illam, quæ in Hieruſalem. Et cùm noverit
rex de hoc, mittat ad nos.

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ὅπου ἡ γάζα κεῖται
2 ἐν Βαβυλῶνι. Καὶ εὑρέθη (α) ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει κεφαλὶς μία, καὶ τοῦτο (β) γεγραμμένον ἐν αὐτῇ
3 ὑπόμνημα. Ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως, Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην (γ) περὶ οἴκου ἱεροῦ Θεοῦ
τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· Οἶκος οἰκοδομηθήτω, καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα· καὶ ἔθηκαν ἔπαρ-
4 μα ὕψος πήχεις ἑξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἑξήκοντα· Καὶ δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ
5 δόμος ξύλινος εἷς, καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. Καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ
ἀργυρᾶ καὶ τὰ (δ) χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν (ε) ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκό-
μισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ (ζ) ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη
6 ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ. Νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν τοῦ ποταμοῦ (η) Σαθαρβουζαναί, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν
7 Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν, (θ) Νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ
Θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον οἰκοδομείτωσαν
8 ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. Καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη ἐτέθη, μήποτε τί ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰου-
δαίων (ι) τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον. καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν
9 τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι. Καὶ ὃ ἂν
ὑστέρημα, καὶ υἱοὺς βοῶν καὶ κριῶν, καὶ ἀμνοὺς εἰς ὁλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς, ἅλας, (κ) οἶνον,
ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔστω διδόμενον αὐτοῖς, ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ, ὃ ἐὰν αἰ-
10 τήσωσιν, Ἵνα ὦσιν (λ) εὐωδίας προσφέροντες τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βα-
11 σιλέως (μ) καὶ υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα
τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὠρθωμένος (ν) πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος
αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται.

MS. A. (α) ἐν Ἀμαθὰ ἐν πόλει (β) ἦν γεγραμμένον (γ) περὶ οἴκου τοῦ Θεοῦ (δ) χρύσεα, (ε) ἀπὸ οἴκου (ζ) ἀπελθάτω (η) Σαθαρβουσαναί, (θ) Καὶ νῦν ἄφετε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ· (ι) τοῦ οἰκοδομῆσαι (κ) οἶνον, κατὰ τὸ ῥῆμα τῶν ἱερέων (λ) προσφέροντες εὐωδίας (μ) καὶ τῶν υἱῶν (ν) παγήσεται ἐπ' αὐτοῦ,

CAP. VI.

Tunc Darius rex poſuit decretum, & requiſivit in bibliothecis, ubi 1
gaza poſita eſt in Babylone. Et inventum eſt in (a) civitate in pa- 2
latio caput unum, & hic ſcriptus in eo commentarius. In anno primo 3
Cyri regis, Cyrus rex poſuit decretum de domo (b) ſacra Dei, quæ in Hie-
ruſalem: Domus ædificetur, & locus, ubi ſacrificant ſacrificia. (c) Et
poſuit elevationem, altitudo cubiti ſexaginta, latitudo ejus cubitorum
ſexaginta: Et domus lapideæ validæ tres: & domus lignea una. Et 4
ſumptus de domo regis dabitur. Et vaſa domûs Dei argentea, & au- 5
rea, quæ Nabuchodonoſor extulit è domo, quæ in Hieruſalem, & por-
tavit in Babylonem; & dentur, & remittantur in templum, quod in
Hieruſalem, ſuper locum ubi poſita fuerant in domo Dei. (d) Nunc dabi- 6
tis ſubreguli trans flumen Satharbuzanæi, & conſervi ipſorum Aphar-
ſachæi, qui trans flumen (e) longè exiſtentes illinc, Nunc permittite opus 7
domûs Dei. Præpoſiti Judæorum, & ſeniores Judæorum domum Dei
illam ædificent ſuper locum ipſius. Et à me decretum poſitum eſt, (f) ne 8
quando quid faciatis cum ſenioribus Judæorum ad ædificandum do-
mum Dei illam. Et de ſubſtantiis regis, tributis ipſis trans flumen, di-
ligenter ſumptus ſit datus viris illis, ut non ceſſent. Et quodcunque 9
neceſſarium, & filios boum, & arietum, & agnos in holocauſtoſes Deo
cœli, frumentum, ſal, vinum, oleum, juxta verbum ſacerdotum, qui in
Hieruſalem, ſit datum eis, diem in die, quodcunque petierint; Ut bene- 10
olentia offerant Deo cœli, & deprecentur ad vitam regis, & filiorum
ejus. Et à me poſitum eſt decretum; quòd omnis homo, qui mutaverit 11
verbum hoc, tolletur lignum de domo ipſius, & erectus (g) percutietur
ſuper illud: & domus ejus (h) fiet id quod ad me.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقال له* خذ هذه الآنية كلها* وضعها في البيت الذي في بيت المقدس في مكانها * عند 15 16
ذلك جاء سيبسار فأسس اساس هذا البيت الذي هو بيت الله في بيت المقدس* فمن حينئذ
جعلوا يبنوه ولم يتم * فان رأى الملك الآن ان ينظر في خزاين الملوك ملوك بابل* لكي 17
يعلم ان ذلك من قبل قيرس* وانه هو الذي امر ببناء بيت الله الذي في بيت المقدس*
فاذا علم الملك علم ذلك* بعث الينا عند ذلك بما امر داريوس الملك *

Et dixit ei, Accipe hæc omnia vaſa, & 15
pone ea in domo quæ eſt Jeroſolymis, in
locum ſuum. Tunc venit Sabiſar, je- 16
citque fundamenta hujus domûs quæ eſt
domus Dei in Jeruſalem: & ex tunc
cœperunt eam ædificare, & nondum
perfecta eſt. Jam ergò ſi regi videatur, 17
inſpiciat in archivis regiis regum Babe-
lis, ut ſciat num id fuerit à Cyro, &
num ipſe præceperit extructionem domûs
Dei quæ eſt in Jeruſalem: cúmque rex
ejus rei notitiam aſſecutus fuerit, tunc
mittat ad nos quicquid præceperit rex
Darius.

* الفصل السادس *

* فنظر عند ذلك في خزاين الملوك التي في ارض بابل * فوجد في اتبانا المدينة طومار 1 2
مكتوب فيه ذكر هذا البناء * لما كان في اول سنة من ملك قيرس الملك امر 3
ببناء بيت الله الذي في بيت المقدس* والمكان الذي يذبحون فيه ذبايحهم* ومقدار ارتفاعه
ستين ذراعا* وعرضه ستين ذراعا* وثلث دواميس حجارة قوية* ودماس خشب* ويكون النفقة 4
من بيت الملك* ويرد الآنية الذهب والفضة الذي اخذ بختنصر من البيت* وامر بردها 5
الى بيت المقدس ووضعها في بيت الله * فالآن من كان من الولاة في معبر النهر سابربزان 6
والعبيد الذي معه* افرسخ الذين في معبر النهر الذين هم بعيدون * فاتركوا الآن 7
هذا العمل عمل بيت الله* وكل من كان من رؤساء اليهود ومشيختهم فليبنوا بيت الله في
مكانه * وقد امرت انا بامر ان لا تحدثون في مشيخة اليهود شي* لكي يبنوا ذلك البيت* 8
ويكون متاع خراج الملك الذي يودي من معبر النهر تكون ارزاق البنايين من ذلك*
ولا يبطلون * وكل حاجتهم من العجول والكباش والخرفان لذبايح اله السماء* ومن القمح 9
والملح والشرب والزيت* كما قالوا الكهنة الذين في بيت المقدس* فليعطوا في كل يوم كما
سألوا * لكي يقربوا رايحة طيبة لاله السماء* ويصلوا لدوام حياة الملك وبنيه * وقد امرت 10 11
ان كل رجل يبطل هذا الامر* يهدم منزله ويوخذ خشبة من منزله ويصلب عليها* ويصير
منزله *

CAP. VI.

Tunc cùm inſpectum fuiſſet in archi- 1
vis regiis quæ erant in terra Babelis,
Inventum eſt in Atbana urbe volumen 2
in quo ſcripta erat mentio hujus ædificii,
hiſce verbis. Anno primo Cyri regis, præ- 3
cepit rex ædificium domûs Dei quæ eſt
in Jeruſalem, & loci in quo ſacrificent
ſacrificia ſua, menſura altitudinis ejus,
cubitorum ſexaginta; & latitudinis
ejus, cubitorum ſexaginta. Triplex 4
ſeries lapidea firma, & ſeries lignea:
& impenſæ ſunto è domo regis. Red- 5
dantur etiam vaſa aurea & argentea
quæ abſtulit Bochtonaſſar ex æde: nam
jubeo illa reſtitui in Jeruſalem, & re-
poni in domo Dei. Itaque quicunque 6
præpoſiti eſtis in transfluviali regione,
Sabarbozan & conſervi tui, Apharſa-
chæi transfluviales qui longè abeſtis;
Permittite nunc opus iſtud, opus domûs 7
Dei: & quoſcunque principes Judæo-
rum & ſeniores eorum ædificare domum
Dei in loco ipſius. Et mandato decerno 8
ego ut ne quam moleſtiam inferatis ſeni-
oribus Judæorum, ut ædificent eam do-
mum: & de ſubſtantia vectigalium re-
gis quæ redduntur ex regione transflu-
viali, ſint demenſa fabrorum, ut non 9
ceſſent. Et omnis eorum neceſſitas, tam
vituli, arietes, & agni pro ſacrificiis Dei
cœli; quàm frumentum, ſal, vinum, &
oleum, prout dixerint ſacerdotes qui
ſunt in Jeruſalem; dentur illis quo-
tidie prout poſtulaverint: Ut offerant 10
odorem ſuavem Deo cœli, & orent pro
conſervatione vitæ regis & filiorum
ejus. Præcipio etiam ut quiſquis man- 11
datum hoc infregerit, deſtruatur domus
ejus, tollatur lignum ex ejus domo, &
in crucem agatur ſuper illud, & domus
ejus publico addicatur.

עזרא : ז

corrumpendū ad,mutandū ad suā manū miserit qui populum &,regem omnem diſſipet ,ibi ſuum nomen facit habitare qui Deus Et
12 ואלהא די־שכן שמה תמה ימגר כל־מלך ועם די ישלח ידה להשניה לחבלה
,flumen trans dux Tattenai Tunc .fiat feſtinanter,decretum poſui Dariaves Ego .Jeruſalaim in quæ,hanc Dei domum
בית־אלהא דך די בירושלם אנה דריוש שמת טעם אספרנא יתעבד: 13 אדין תתני פחת עבר־נהרה
Judæorum ſeniores Et .fecerunt feſtinanter *eſt dictum ut* ,rex Dariaves miſit quod ſecundùm ,eorum *ſocietates* & , Setharbozenai
שתר בוזני וכנותהון לקבל די־שלח דריוש מלכא כנמא אספרנא עבדו: 14 ושבי יהודיא
,Iſrael Dei præcepto ex fundaverūt &,ædificaverūt &:Hiddo filii Zechariah &,prophetæ Chaggai *prophetia in proſperantes* &,*ædificantes*
בנין ומצלחין בנבואת חגי נביאה וזכריה בר־עדוא ובנו ושכללו מן־טעם אלה ישראל
, Adar menſis tertium diem ad uſque hæc domus eſt perfecta Et .Paras regis Artachſaſtæ & ,Dariaves &,Chores præcepto ex &
ומטעם כורש ודריוש וארתחששתא מלך פרס: 15 ושיציא ביתה דנה עד יום תלתה לירח אדר
,trāſmigrationis *filiorum reſiduum* &,Levitæ & ,ſacerdotes Iſrael fili fecerunt Et .regis Dariaves regni ſextus annus *ipſe* qui
די־היא שנת־שת למלכות דריוש מלכא: 16 ועבדו בני־ישראל כהניא ולויא ושאר בני־גלותא
arietes ,centum *juvencos* hujus Dei domus dedicationem *fecerunt appropinquare* Et .gaudio cum hujus Dei domus dedicationem
חנכת בית־אלהא דנה בחדוה: 17 והקרבו לחנכת בית־אלהא דנה תורין מאה דכרין
ſtatuerunt Et .Iſrael tribuum numerum *ad*,duodecim Iſrael toto *ſuper* ,*peccatis* caprarū hircos &,quadringentos agnos ,ducentos
מאתין אמרין ארבע מאה וצפירי עזין להטיא על־כל־ישראל תרי עשר למנין שבטי ישראל: 18 והקימו
.Moſeh libri ſcripturam juxta ;Jeruſalem in *quod* Dei *opus* ſuper ſuis *partitionibus* in Levitas &,ſuis diviſionib⁹ in ſacerdotes
כהניא בפלגתהון ולויא במחלקתהון על־עבידת אלהא די בירושלם ככתב ספר משה:
Levitæ & ,ſacerdotes ſunt purificati Nam .primi menſis quartadecima in Peſach tranſmigrationis filii fecerunt Et
19 ויעשו בני־הגולה את־הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון: 20 כי הטהרו הכהנים והלוים
.ſibiipſis & ,ſacerdotibus eorum fratribus &,tranſmigrationis filiis omnibus Peſach immolaverunt Et .mundi ipſi cuncti,unus tanquā
כאחד כלם טהורים וישחטו הפסח לכל־בני הגולה ולאחיהם הכהנים ולהם:
quærendum ad,eos ad terræ gentium coinquinatione à *ſeparatus* omnis &,tranſmigratione de *revertentes* Iſrael filii comederunt Et
21 ויאכלו בני־ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל מטמאת גוי־הארץ אלהם לדרש
,Dominus eos lætificaverat quia :lætitia cum diebus ſeptem infermentatorum ſolennitatem fecerunt Et .Iſrael Deum Dominum
ליהוה אלהי ישראל: 22 ויעשו חג־מצות שבעת ימים בשמחה כי־שמחם יהוה
.Iſrael Dei Dei domus opere in eorum manus confortandum ad eos ad Aſſur regis cor fecerat converti &
והסב לב מלך־אשור עליהם לחזק ידיהם במלאכת בית־האלהים אלהי ישראל:

CAP. VII. ז

,Sallum Fili.Chilchijah filii,Hazariah filii Seraiah fili⁹ Hezra Paras regis Arthachſaſtæ regno in hæc verba poſt Et
1 ואחר הדברים האלה במלכות ארתחששתא מלך־פרס עזרא בן־שריה בן־עזריה בן־חלקיה: 2 בן־שלום
filii ,Abiſuah Filii.Bucchi filii,Huzzi filii ,Zerachiah Filii .Meraioth filii,Hazariah filii ,Amariah Filii .Achithub filii ,Sadoc filii
בן־צדוק בן־אחיטוב: 3 בן־אמריה בן־עזריה בן־מריות: 4 בן־זרחיה בן־עזי בן־בקי: 5 בן־אבישוע בן־
quam ,Moſeh lege in velox ſcriba *ipſe* &,Babel è aſcendit Hezra Ipſe .*capitis* ſacerdotis Aharon filii,Elhazar filii ,Pinechas
פינחס בן־אלעזר בן־אהרן הכהן הראש: 6 הוא עזרא עלה מבבל והוא־ספר מהיר בתורת משה אשר־
.ejus petitionem omnem eum ſuper ſui Dei Domini manum ſecundùm rex ei dedit & ,Iſrael Deus Dominus dedit
נתן יהוה אלהי ישראל ויתן־לו המלך כיד־יהוה אלהיו עליו כל בקשתו:

Verſio VULG. LAT.

Deus autem, qui habitare fecit nomen ſuum ibi, diſſipet omnia regna, & populū qui extenderit manum ſuam ut repugnet, & diſſipet domum Dei illam, quæ eſt in Jeruſalem. Ego Darius ſtatui decretum, quod ſtudioſè impleri volo. 12
Igitur Thathanai dux regionis trans Flumen, & Stharbuzanai, & conſiliarii ejus, ſecundùm quod præceperat Darius rex, ſic diligenter executi ſunt. 13
Seniores autem Judæorū ædificabant, & proſperabantur juxta prophetiā Aggæi prophetæ, & Zachariæ filii Addo: & ædificaverunt & conſtruxerunt, jubente Deo Iſrael, & jubente Cyro, & Dario, & Artaxerxe, regib⁹ Perſarum: 14
Et compleverunt domum Dei iſtam, uſque ad diem tertium menſis Adar, qui eſt ann⁹ ſextus regni Darii regis. 15
Fecerunt autem filii Iſrael, Sacerdotes & Levitæ, & reliqui filiorum tranſmigrationis, dedicationem domûs Dei in gaudio. 16
Et obtulerunt in dedicationem domûs Dei, vitulos centum, arietes ducentos, agnos quadringentos, hircos caprarū pro peccato totius Iſrael duodecim, juxta numerum tribuū Iſrael. 17
Et ſtatuerunt Sacerdotes in ordinibus ſuis, & Levitas in vicib⁹ ſuis, ſuper opera Dei in Jeruſalem, ſicut ſcriptū eſt in Libro Moyſi. 18
Fecerunt autem filii Iſrael tranſmigrationis, Paſcha, quartadecimâ die menſis primi. 19
Purificati enim fuerant Sacerdotes & Levitæ quaſi unus: omnes mundi ad immolandum Paſcha univerſis filiis tranſmigrationis, & fratribus ſuis Sacerdotibus, & ſibi. 20
Et comederunt filii Iſrael, qui reverſi fuerant de tranſmigratione, & omnes qui ſe ſeparaverant à coinquinatione gentium terræ ad eos, ut quærerent Dñm Deum Iſrael. 21
Et fecerunt ſolennitatem azymorum ſeptem dieb⁹ in lætitia, quoniam lætificaverat eos Dñs, & converterat cor regis Aſſur ad eos, ut adjuvaret manus eorum in opere domûs Domini Dei Iſrael. 22

CAP. VII.

Poſt hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Perſarum, Eſdras filius Saraiæ, filii Azariæ, filii Helciæ, 1
Filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, 2
Filii Amariæ, filii Azariæ, filii Maraioth, 3
Filii Zarahiæ, filii Ozi, filii Bocci, 4
Filii Abiſue, filii Phinees, filii Eleazar, filii Aaron ſacerdotis ab initio. 5
Ipſe Eſdras aſcendit de Babylone, & ipſe ſcriba velox in lege Moyſi, quam Dominus Deus dedit Iſrael: & dedit ei rex, ſecundùm manum Domini Dei ejus ſuper eum, omnem petitionem ejus. 6

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * ܘܐܠܗܐ ܕܐܫܟܚܢ ܫܡܗ ܬܡܢ. ܢܫܪܐ ܬܡܢ. ܘܟܠ ܡܠܟܐ ܘܥܡܐ. ܕܢܘܫܛ ܐܝܕܗ
ܠܡܫܢܝܘ ܘܠܡܚܒܠܘ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܢܐ ܕܪܝܘܫ ܣܡܬ ܢܡܘܣܐ ܗܫܐ ܢܬܘܒܕ.
13 ܒܥܓܠ ܢܗܘܐ. * ܗܝܕܝܢ ܬܬܢܝ ܗܦܪܟܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܐܣܛܢܒܘܙܢ ܘܟܢܘܬܗܘܢ.
14 ܡܕܡ ܕܫܠܚ. ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ ܒܥܓܠ ܥܒܕܘ. * ܘܫܒܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܒܢܝܢ ܘܡܫܟܠܠܝܢ
ܗܘܘ. ܒܢܒܝܘܬܗ ܕܚܓܝ ܢܒܝܐ. ܘܕܙܟܪܝܐ ܒܪ ܥܕܘ. ܘܒܢܘ ܘܫܟܠܠܘ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܟܘܪܫ ܘܕܪܝܘܫ. ܘܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ
15 ܕܦܪܣ. * ܘܫܠܡ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܒܝܘܡܐ ܬܠܬܐ ܒܝܪܚܐ ܐܕܪ. ܕܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܫܬ ܠܡܠܟܘܬܗ
16 ܕܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ. * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ: ܘܫܪܟܐ ܕܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. ܥܐܕܐ
17 ܕܚܘܕܬܐ ܗܢܐ ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܒܚܕܘܬܐ. * ܘܩܪܒܘ ܒܥܐܕܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܬܘܪܐ ܡܐܐ. ܘܕܟܪܐ
ܡܐܬܝܢ. ܘܐܡܪܐ ܐܪܒܥܡܐܐ. ܘܨܦܝܪܐ ܕܥܙܐ ܠܚܘܣܝܐ ܚܛܗܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܬܪܥܣܪ:
18 ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܩܝܡܘ ܟܗܢܐ ܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܘܠܘܝܐ
ܒܬܫܡܫܬܗܘܢ. ܥܠ ܥܒܕܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ
19 ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ. * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܓܠܘܬܐ ܦܨܚܐ. ܒܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. * ܡܛܠ
20 ܕܐܬܕܟܝܘ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܐܟܚܕܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܬܕܟܝܘ. ܘܢܟܣܘ ܐܡܪܐ ܒܦܨܚܐ ܠܒܢܝ
21 ܫܒܝܬܐ. ܘܠܐܚܝܗܘܢ ܟܗܢܐ ܘܠܗܘܢ. * ܘܐܟܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܐܝܠܝܢ ܕܣܠܩܘ ܡܢ
ܫܒܝܬܐ ܕܒܒܠ. ܟܠ ܕܦܪܝܫ ܡܢ ܛܢܦܘܬܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܠܡܬܟܫܦܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
22 ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܥܒܕܘ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܒܚܕܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܚܕܝ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ.
ܘܐܗܦܟ ܠܒܗ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܥܠܝܗܘܢ. ܠܡܫܪܪܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܒܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ * 1 * ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܨܒܘܬܐ.
ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܥܙܪܐ ܒܪ ܫܪܝܐ. ܒܪ ܥܙܪܝܐ. ܒܪ ܚܠܩܝܐ.
2 3 * ܒܪ ܫܠܘܡ. ܒܪ ܨܕܘܩ. ܒܪ ܐܚܝܛܘܒ. * ܒܪ ܐܡܪܝܐ. ܒܪ ܥܙܪܝܐ. ܒܪ ܡܪܝܘܬ. * ܒܪ
4 5 ܙܪܚܝܐ. ܒܪ ܓܕܝ. ܒܪ ܒܩܝ. * ܒܪ ܐܒܝܫܘܥ. ܒܪ ܦܝܢܚܣ. ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ. ܒܪ ܐܗܪܘܢ
6 ܟܗܢܐ. * ܩܕܡܝܐ ܗܘܐ ܥܙܪܐ ܕܣܠܩ ܡܢ ܒܒܠ. ܗܘ ܗܘܐ ܣܦܪܐ ܚܟܝܡܐ ܒܢܡܘܣܐ
ܕܡܘܫܐ. ܕܝܗܒ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܗܒ ܠܗ ܡܠܟܐ ܫܘܠܛܢܐ.
ܕܢܗܠܟ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ.

Ut Deus cujus nomen illic invenimus, illic habitet. Quiſquis autem rex aut populus manum ſuam extenderit ad immutandum aut deſtruendum hanc domum Dei quæ eſt Jeroſolymis, ego Darius legem fero ut illico pereat. 12
Tunc Tathnai præſes transfluvialis, & Eſtanbozan cum ſociis ſuis; id quod *rex* miſit, juxta decretum illico ſunt executi. 13
Ita reduces Judæi operabantur & ad finem perducebant, ex prophetia Haggæi prophetæ & *Z*echariæ filii Addo; adeoque ædificaverunt & perfecerunt, ex ſententia Dei Iſraelis, & ex ſententia Cyri & Darii, & ex ſententia Arthaſeſtis regis Perſidis: 14
Et abſoluta fuit hæc domus die tertio, menſe Adar, quum eſſet annus ſextus Darii regis. 15
Deinde celebrârunt filii Iſraelis, ſacerdotes & Levitæ, cæterique Judæi, feſtum ædis hujus domûs Dei cum lætitia: 16
Obtuleruntque in feſto domûs Dei boves centum, arietes ducentos, agnos quadringentos, hœdos caprinos ad expianda peccata Iſraelitarum, duodecim, juxta numerum tribuum Iſraelis. 17
Et conſtituerunt ſacerdotes in officio ſuo, & Levitas in officio ſuo, ſuper opus domûs Dei quæ eſt in Jeruſalem; quemadmodum ſcriptum eſt in libro legis Moſis. 18
Deinde celebrârunt reduces Paſcha, decimâ quartâ menſis primi. 19
Mundaverant enim ſe ſacerdotes ac Levitæ ſimul, omnes mundaverant ſeſe: & occiderunt agnos in Paſchate pro reducibus, pro fratribus ſuis ſacerdotibus, & pro ſeipſis. 20
Et comederunt *illud* Iſraelitæ qui aſcenderant è captivitate Babylonica, omnes *videlicet* qui ſeparati erant ab immunditia gentium terræ ad orandum coram Domino Deo Iſraelis. 21
Et celebrârunt feſtum azymorum ſeptem diebus cum lætitia: quoniam exhilaraverat eos Dominus, & converterat cor regis Aſſyriæ erga eos, ad confirmandum manus eorum in opere domûs Domini Dei Iſraelis. 22

CAP. VII.

Poſt has res omnes, regnante Artahſeſte rege Perſidis; Ezra filius Sariæ, filii Azariæ, filii Helciæ, 1
Filii Salom, filii Sadoc, filii Ahitob, 2
Filii Amariæ, filii Azariæ, filii Marjoth, 3
Filii *Z*erahiæ, filii Gadi, filii Baki, 4
Filii Abiſue, filii Phinhes, filii Eliazar, filii Aharonis ſacerdotis; 5
Primus fuit Ezra qui aſcendit è Babele (Is erat ſcriba peritiſſimus in lege Moſis, quam dederat ei Dominus Deus Iſraelis: huic dedit rex facultatem ambulandi in lege Domini, prout vellet) 6

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ ὁ θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψαι πάντα βασιλέα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα
(ξ) αὐτοῦ ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ (ο) θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρεῖος ἔθηκα γνώ-
13 μην, ἐπιμελῶς ἔσται. Τότε (π) Θανθαναὶ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζαναὶ, καὶ οἱ
14 σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε (ρ) Δαρεῖος βασιλεὺς, οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. Καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι τῶν Ἰουδαίων * ᾠκοδόμουν καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητείᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ
Ἀδδώ· καὶ ἀνῳκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ γνώμης Κύρου, καὶ Δα-
15 ρείου, καὶ Ἀρθασασθὰ (σ) βασιλέων Περσῶν. Καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς
16 Ἀδάρ, ὅ ἐστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱε-
17 ρεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. Καὶ
προσήνεγκαν εἰς τὰ (τ) ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακο-
σίους, (υ) χιμάῤῥους αἰγῶν (φ) ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ.
18 Καὶ ἔστησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς Λευΐτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, (χ) ἐπὶ δουλείας
19 θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὴν γραφὴν (ψ) βίβλου Μωυσῆ. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πά-
20 σχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Ὅτι (ω) ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ (†) Λευῖται, ἕως
εἷς πάντες καθαροί. καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν
21 τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. Καὶ ἔφαγον (α) υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, καὶ πᾶς ὁ χω-
22 ριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι (∴) κύριον θεὸν Ἰσραήλ. Καὶ
ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος, (β)
καὶ ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσὺρ ἐπ᾽ αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ
θεοῦ Ἰσραήλ.

Et Deus, cujus inhabitat nomen ibi, evertat omnem regem, & populum, 12
qui extendet manum ſuam ad mutandam aut delendam domum Dei, quæ
in Hieruſalem. Ego Darius poſui decretum: diligenter(i) erit. Tunc 13
Thanthanai ſubregulus trans flumen, Sathabuzanai, & conſervi ejus,
ſecundùm quod miſit Darius rex, ſic fecerunt diligenter. Et ſeniores 14
Judæorum ædificabant, & Levitæ in prophetia Aggæi prophetæ, &
Zachariæ filii Addo. Et ædificaverunt, & perfecerunt ex decreto Dei
Iſrael, & ex decreto Cyri, & Darii, & Arthaſaſtha, regum Perſarum.
Et perfecerunt domum iſtam uſque ad diem tertiam menſis Adar; qui eſt 15
annus ſextus regni Darii regis. Et fecerunt filii Iſrael, ſacerdotes & 16
Levitæ, & reliqui ex filiis tranſmigrationis Encænia domûs Dei in læti-
tia: Et obtulerunt in Encænia domûs Dei vitulos centum, arietes du- 17
centos, agnos quadringentos, hircos caprarum pro peccato pro omni Iſ-
rael duodecim ad numerum tribuum Iſrael. Et ſtatuerunt ſacerdotes in 18
diviſionibus ipſorum, & Levitas in partitionibus ipſorum, ſuper ſervitu-
tem Dei in Hieruſalem, ſecundùm ſcripturam libri Moyſi. Et fecerunt 19
filii tranſmigrationis Paſcha quartadecimâ menſis primi: Quoniam 20
mundati fuerant ſacerdotes & Levitæ: uſque ad unum, omnes mundi.
Et jugulârunt Paſcha omnibus filiis tranſmigrationis, & fratribus ſuis
ſacerdotibus, & ſibi ipſis. Et comederunt filii Iſrael Paſcha, qui de 21
tranſmigratione, & omnis ſeparans ſe ab immunditia gentium terræ ad
eos, ad quærendum Dominum Deum Iſrael. Et fecerunt feſtivitatem 22
Azymorum ſeptem diebus in lætitia: quoniam lætificabat eos Dominus:
& convertit cor regis Aſſur ſuper eos ad confortandas manus eorum in
operibus domûs Dei Iſrael.

MS. A. (ξ) ἑαυτοῦ (ο) θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν (π) Θαθθαναὶ ἔπαρχος (ρ) Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς, (σ) βασιλέως Περσῶν. (τ) ἐγκαίνια τοῦ θεοῦ (υ) χιμάρους (φ) περὶ ἁμαρτίας (χ) ἐπὶ δουλείᾳ θεοῦ τοῦ ἐν (ψ) βιβλίου Μωσῆ. (ω) ἐκαθερίσθησαν (†) οἱ Λευῖται, (α) οἱ υἱοὶ (∴) κύριον τὸν θεὸν (β) καὶ κύριος ἐπέστρεψεν

ΚΕΦ. ζ΄.

1 ΚΑὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Περσῶν, ἀνέβη (α) Ἔσδρας υἱὸς Σα-
2 3 ραίου, υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ (β) Χελκία, Υἱοῦ Σαλὲμ, υἱοῦ Σαδδοὺκ, υἱοῦ Ἀχιτὼβ, Υἱοῦ Σαμαρία, υἱοῦ Ἐσρία,
4 5 υἱοῦ (γ) Μαρεὼθ, Υἱοῦ Ζαραΐα, υἱοῦ (δ) Ὀζίου, υἱοῦ Βοκκὶ, Υἱοῦ Ἀβισουὲ, υἱοῦ Φινεὲς, υἱοῦ Ἐλεάζαρ,
6 υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου· Αὐτὸς (ε) Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς
ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ὃν ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ κυρίου
θεοῦ αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐζήτει αὐτός.

MS. A. (α) Ἔζρας (β) * Χελκείου, Υἱοῦ Σελλὲμ, (γ) Μαραιὼθ, (δ) Ὀζιοῦ, (ε) Ἔζρας

CAP. VII.

ET poſt verba hæc, in regno Arthaſaſtha regis Perſarum, aſcendit Eſ- 1
dras filius Saræ, filii Azariæ, filii Chelcia, Filii Selum, filii Sadduc, 2
filii Achitob, Filii Samaria, filii Eſria, filii Mareoth, Filii Zaraia, fi- 3 4
lii Oziæ, filii Bocci, Filii Abiſue, filii Phinees, filii Eleazari, filii Aaron 5
ſacerdotis primi. Ipſe Eſdras aſcendit de Babylone, & ipſe ſcriba ve- 6
lox in lege Moyſi, quam dedit Dominus Deus Iſrael. Et dedit ei rex: quo-
niam manus Domini Dei ejus ſuper ipſum in omnibus quæ quærebat ipſe.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

12 * والله الذي يسكن اسمه في ذلك البيت * يهلك كل ملك وكل شعب يجري على ان يبسط
13 يده ويسفك بيت الله الذي في بيت المقدس * انا داريوس امرت بامري فلينفذ * عند ذلك
تتناي الوالي في معبر النهر * وسادبرازان * واصحابهم من العبيد الذين بعث اليهم داريوس
14 الملك * انفذوا رايه * وكانت مشيخة اليهود يبنون واللاويين في نبوة اجاوس النبي وزكريا
15 ابن ادوا * فتمموا البناء براي الاه اسرايل وراي قورش وداريوس وارتشستا ملك فارس * فتموا
16 ذلك البيت في ثلثة ايام من شهر اذار في سنة ستين من ملك داريوس * وصنعوا بنو اسرايل
17 الكهنة واللاويين وبقية من جاء من السبي * لتجديد بيت الرب بفرح * وقربوا في تجديد بيت
الرب مائة عجل * ومائتين كبش * واربعمائة خروف * واثني عشر عتود ماعز عن خطايا بني
18 اسرايل الاثني عشر * واقاموا الكهنة في مراتبهم * واللاويين ايضا في خدمة الله الذي في بيت
19 المقدس * كما هو مكتوب في مصحف موسي * وافصحوا بنو السبي الفصح في اربعة عشر
20 من الشهر الاول * حين نقوا الكهنة واللاويين جميعا * وذبحوا الفصح جميع بني اسرايل
21 لاخوتهم وللكهنة ولانفسهم * واكلوا بني اسرايل الفصح الذين هم من السبي * وكل
22 من ابتعد من نجس الامم الذين في الارض * وطلبوا الله رب اسرايل * وعيدوا عيد الفطير
سبعة ايام بفرح * اذ فرحهم الرب * ورد قلب ملك فارس ليرحمهم ويساعدهم على بناء بيت اله
اسرايل *

* الفصل السابع *

1 * فلما كان بعد هذا في ملك ارتشستا ملك فارس * صعد عزرا ابن ساريا * ابن اريا * ابن
2 3 حلقيا * ابن سلوم * ابن صادوق * ابن اسيطوب * ابن ساميا * ابن اريا * ابن ماراوث * ابن
4 5 زارايا * ابن اوريا * ابن بقي * ابن ابيسوا * ابن فنحاس * ابن العازار * ابن هارون الكاهن الاول *
6 * هذا عزرا صعد من بابل * وهو كاتب مسرع في ناموس موسي الذي اعطاه الله رب
اسرايل * فاعطاه الملك * لان يد ربه والهه عليه في جميع ما كان يطلب *

Et Deus cujus nomen habitat in illa domo, 12
perdat omnem regem & omnem populum
qui auſus fuerit extendere manum ſuam,
& deſtruere domum Dei quæ eſt in Je-
ruſalem. Ego Darius edicto meo præcipio:
ideò executioni mandetur. Tunc Tath- 13
nai præpoſitus in regione transfluvia-
li, & Sadabrazan, eorumque conſer-
vi ad quos miſit Darius rex; ſenten-
tiam ejus executi ſunt. Ita ſenatus 14
Judæorum & Levitæ ædificabant, ſe-
cundùm prophetiam Aggæi prophetæ &
Zachariæ filii Addo: & perfecerunt æ-
dificium ex ſententia Dei Iſraelis, & ſen-
tentia Cyri, & Darii, & Arſaſtæ regis
Perſidis. Perfecerunt, inquam, domum 15
illam tertiâ die menſis Adar, anno ſexto
regni Darii. Et celebraverunt filii Iſ- 16
raelis, ſacerdotes ac Levitæ, cæterique
qui venerant è captivitate, renovationem
domûs Domini cum gaudio: Et ſacri- 17
ficaverunt in renovatione domûs Domini
centum vitulos, ducentos arietes, qua-
dringentos agnos, duodecim hircos ca-
prinos pro peccatis duodecim filiorum
Iſraelis. Et ſtatuerunt ſacerdotes in 18
officiis eorum, & Levitas etiam in
miniſterio Dei qui eſt in Jeruſalem;
quemadmodum ſcriptum eſt in libro
Moſi. Celebraverunt etiam filii capti- 19
vitatis Phaſe decimâ quartâ menſis
primi, Poſtquam mundati ſunt ſacer- 20
dotes ac Levitæ ſimul: & mactave-
runt Phaſe omnes Iſraelitæ pro fra-
tribus ſuis, pro ſacerdotibus, & pro
ſeipſis. Et Phaſe comederunt Iſraelitæ 21
qui erant è captivis, & omnes qui receſ-
ſerant ab immunditia gentium quæ erant
in terra: & deprecati ſunt Deum Do-
minum Iſraelis. Et celebraverunt fe- 22
ſtum azymorum ſeptem diebus cum
gaudio: quoniam lætificaverat eos Do-
minus, & reduxerat cor regis Perſidis
ad miſerendum eorum & auxiliandum
eis in extructione domûs Dei Iſraelis.

CAP. VII.

HIs rebus exactis, ſub regno Ar- 1
ſaſtæ regis Perſidis aſcendit Ezra fi-
lius Sariæ, filii Azariæ, filii Helciæ,
Filii Sallum, filii Sadac, filii Achi- 2
tob, Filii Samariæ, filii Azriæ, filii 3
Mereoth, Filii Zarajæ, filii Oziæ, 4
filii Buchi, Filii Abiſue, filii Phin- 5
hes, filii Elazar, filii Haronis primi
ſacerdotis. Hic Ezra aſcendit è Ba- 6
bele (erat autem is ſcriba velox in lege
Moſis, quam dederat ei Deus Dominus
Iſraelis) permittente ei rege: manus
enim Domini ac Dei ipſius aderat ipſi
in omnibus iis quæ cupiebat:

עזרא : ז

anno in ,Jeruſalaim in Nethinim &,janitoribus & ,cantoribus &,Levitis &,ſacerdotibus de & , Iſrael filiis de aſcenderũt Et

7 וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלִַם בִּשְׁנַת־

Quia .regis ſeptimus annus Ipſe .quinto menſe in Jeruſalaim venit Et .regis Arthachſaſtæ ſeptimo

8 9 שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ כִּי

Jeruſalaim in venit quinti menſis *una* in &,Babel de aſcenſionis *fundamentum ipſum* primi menſis *una* in

בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסֻד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלִַם

,*faciendum ad* & ,Domini legem *quærendum ad* ,ſuum cor paravit Hezra Quia .eum ſuper bonam ſui Dei manũ ſecundùm

10 כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשֹׂת

Hezræ Arthachſaſta rex dedit quam ,epiſtolæ *extractum* exemplar hoc Et .judicium & ,*ſtatutum* Iſrael *in docendũ ad &*

11 וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃ וְזֶה פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא

regum rex Arthachſaſta .Iſrael ſuper ejus ſtatutorũ & Domini præceptorũ verborum ſcribæ , ſcribæ ſacerdoti

12 הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא

lubens omnis quòd ,decretum eſt poſitum me A .Cheheneth &,conſummato cœli Dei *quod* ,*ſtatuti* ſcribæ,ſacerdoti Hezræ

13 לְעֶזְרָא כָהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃ מִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב

à quod eo Pro .vadat tecum ,Jeruſalem in *eundum ad*,Levitis & ,ejus ſacerdotibus & , Iſrael populo de meo regno in

14 בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יְהָךְ׃ כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־

.tua manu in quæ ,tui Dei lege in ,Jeruſalem & ,Jehudæam *ſuper perquirendum ad* miſſus ejus conſiliariorũ ſeptem & ,regis *conſpectu*

קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יָעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָא עַל־יְהוּד וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃

.*ejus* habitaculũ Jeruſalem in cujus , Iſrael Deo obtulerũt ſponte ejus conſiliarii & rex quod aurum & ,argentũ ferendũ ad &

15 וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא וְיָעֲטוֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃

domui *offerentium ſponte* ,*ſacerdotum & ,populi devotione* cum Babel provincia univerſa in inveneris quod aurũ & argentũ omne Et

16 וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדָּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית

, agnos , arietes , *tauros* ,hoc argento in emas *velociter hac viciſſitudine Omni* .Jeruſalem in quæ ſui Dei

17 אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִקְנֵא בְּכַסְפָּא דְנָה תּוֹרִין דִּכְרִין אִמְּרִין

quod illud Et .Jeruſalem in quæ veſtri Dei domus *quod* altare ſuper ea offeras & : eorũ libamina & ,eorum *munera* &

18 וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵּית אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ וּמָה דִי

vaſa Et .*facietis* veſtri Dei voluntatẽ ſecundùm ,*faciendũ ad* ,*auri & ,argenti reſiduo in erit bonum tuis fratribus ſuper & ,te ſuper*

19 עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָךְ יִיטַב בִּשְׁאָר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ וּמָאנַיָּא

quod tui Dei *domus uſus reſiduum* Et .Jeruſalem Deo coram *reſtitue* tui Dei domus *cultum* in tibi ſunt data quæ

20 דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ לְפָלְחָן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃ וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי

omnibus decretũ eſt poſitum *rex* Arthachſaſta *ego* me à Et .regis *gazarum* domo è dabis ,*dandum ad*,tibi *ceciderit*

21 יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְכֹל

cito ,cœlorum Dei *quæ* legis ſcriba ſacerdos Hezra vobis petierit quæ omnia ut ,flumen trans *in* qui theſaurariis

גִּזַּבְרַיָּא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא כָהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא

batos ad uſque &,centum batos vini ad uſq; & ,centum coros *triticorum* ad uſq; & ,centum talenta argenti ad Uſque .fiat

22 יִתְעֲבִד׃ עַד־כְּסַף כַּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בַּתִּין

.*eſt ſcriptum non quod* , ſal & ; centum olei

מְשַׁח מְאָה וּמְלַח דִּי־לָא כְתָב׃

Verſio VULG. LAT.

Et aſcenderunt de filiis Iſrael, & de filiis Sacerdotum, 7
& de filiis Levitarum, & de cantoribus, & de janitoribus, & de Nathinæis, in Jeruſalem, anno ſeptimo Artaxerxis regis. Et venerunt in Jeruſalem menſe quinto, 8
ipſe eſt annus ſeptimus regis. Quia in primo die men- 9
ſis primi cœpit aſcendere de Babylone, & in primo die menſis quinti venit in Jeruſalem, juxta manum Dei ſui bonam ſuper ſe. Eſdras enim paravit cor ſuum, ut in- 10
veſtigaret legem Domini, & faceret & doceret in Iſrael præceptum & judicium. Hoc eſt autem exemplar e- 11
piſtolæ edicti, quod dedit rex Artaxerxes Eſdræ ſacerdoti, ſcribæ erudito in ſermonibus & præceptis Dñi, & ceremoniis ejus in Iſrael. Artaxexes rex regum Eſdræ 12
ſacerdoti, ſcribæ legis Dei cœli doctiſſimo, ſalutem. A me decretum eſt, ut cuicunque placuerit in regno 13
meo de populo Iſrael, & de Sacerdotibus ejus, & de Levitis, ire in Jeruſalem, tecum vadat. A facie e- 14
nim regis, & ſeptem conſiliatorum ejus, miſſus es, ut viſites Judæam & Jeruſalem in lege Dei tui, quæ eſt in manu tua: Et ut feras argentum & aurum, quod 15
rex & conſiliatores ejus ſponte obtulerunt Deo Iſrael, cujus in Jeruſalem tabernaculum eſt. Et omne argen- 16
tum & aurum quodcunque inveneris in univerſa provincia Babylonis, & populus offerre voluerit, et de Sacerdotibus quæ ſponte obtulerint domui Dei ſui, quæ eſt in Ieruſalem, Liberè accipe, & ſtudioſè eme de 17
hac pecunia vitulos, arietes, agnos, & ſacrificia & libamina eorum, & offer ea ſuper altare templi Dei veſtri, quod eſt in Jeruſalem. Sed & ſi quid tibi & fra- 18
tribus tuis placuerit, de reliquo argento & auro ut faciatis, juxta voluntatem Dei veſtri facite. Vaſa quoque, 19
quæ dantur tibi in miniſterium domûs Dei tui, trade in conſpectu Dei in Jeruſalem. Sed & cætera, quibus opus 20
fuerit in domum Dei tui, quantumcunque neceſſe eſt ut expendas, dabitur de theſauro, & de fiſco regis, Et à 21
me. Ego Artaxerxes rex, ſtatui atque decrevi omnibus cuſtodibus arcæ publicæ, qui ſunt trans Flumen, ut quodcunque petierit à vobis Eſdras ſacerdos, ſcriba legis Dei cœli, abſque mora detis, Uſque ad argenti talenta 22
centum, & uſque ad frumenti coros centum, & uſque ad vini batos centum, & uſque ad batos olei centum, ſal verò abſque menſura.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܣܠܩܘ ܡܢ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. ܘܡܢ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܗܢܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܡܢ ܬܪܥܐ 7
ܘܢܬܝܢܐ. ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܣܠܩܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܒܫܢܬ ܫܒܥ ܠܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ. * ܘܐܬܘ 8
ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܝܪܚܐ ܕܚܡܫܐ. ܗܝ ܫܢܬ ܫܒܥ ܠܡܠܟܐ. * ܡܛܠ ܕܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ ܫܪܝܘ 9
ܠܡܣܩ ܡܢ ܒܒܠ. ܘܒܚܕ ܒܝܪܚܐ ܕܚܡܫܐ. ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܟ ܕܐܝܕܐ ܕܐܠܗܐ ܐܛܝܒܬ
ܥܡܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܥܙܪܐ ܐܬܩܢ ܠܒܗ ܠܡܥܒܕ ܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܡܥܒܕ. ܘܠܡܠܦܘ 10
ܒܐܝܣܪܝܠ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ. * ܘܗܢܐ ܦܪܫܓܢܐ ܕܐܓܪܬܐ ܕܝܗܒ ܡܠܟܐ ܐܪܬܚܫܫܬ ܠܥܙܪܐ 11
ܟܗܢܐ. ܣܦܪܐ ܕܦܬܓܡܐ ܘܕܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ.
*ܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ. ܠܥܙܪܐ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܣܦܪ ܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗ ܫܡܝܐ. 12
ܫܠܡ. * ܐܢܐ ܦܩܕܬ ܘܣܡܬ ܢܡܘܣܐ. ܕܟܠ ܕܨܒܐ ܒܡܠܟܘܬܝ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 13
ܘܡܢ ܟܗܢܐ ܘܡܢ ܠܘܝܐ. ܕܢܐܙܠ ܥܡܟ ܢܐܙܠ. * ܐܢܐ ܦܩܕܬ ܘܣܡܬ ܢܡܘܣܐ 14
ܘܫܕܪܬ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܠܡܥܩܒܘ ܥܠ ܝܗܘܕ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܦ ܠܡܥܩܒܘ ܥܠ ܢܡܘܣܐ
ܕܐܠܗܟ ܕܒܐܝܕܝܟ. * ܘܠܡܘܒܠܘ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܕܡܠܟܐ. ܕܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܢܦܫܝ ܩܪܒܬ 15
ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܫܪܝܬܐ ܗܝ. * ܟܠ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܕܬܫܟܚ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬ 16
ܒܟܠ ܒܒܠ. ܥܡܟ ܢܐܙܠ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܕܨܒܝܢ ܠܡܐܙܠ ܥܡܟ ܢܐܙܠܘܢ
ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܟܝܠ ܚܦܝܛܐܝܬ ܙܒܢ ܒܟܣܦܐ ܗܢܐ. ܬܘܪܐ ܘܕܟܪܐ 17
ܘܐܡܪܐ. ܥܡ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ ܘܢܘܣܟܝܗܘܢ. ܘܩܪܒ ܐܢܘܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܐܠܗܟܘܢ. ܒܐܘܪܫܠܡ.
* ܘܡܕܡ ܕܫܦܪ ܠܟ ܘܠܐܚܝܟ. ܠܡܥܒܕ ܒܫܪܟܐ ܕܟܣܦܐ ܗܢܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ 18
ܕܐܠܗܟ ܬܥܒܕܘܢ. * ܘܡܐܢܐ ܕܡܫܬܠܡܝܢ ܠܟ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܟ. 19
ܐܫܠܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܫܪܟܐ ܕܡܐܢܐ ܕܡܬܒܥܝܢ ܠܟ ܠܬܫܡܫܬܐ 20
ܕܒܝܬ ܐܠܗܟ. ܬܣܒ ܘܬܬܠ ܡܢ ܓܙܗ ܕܡܠܟܐ. * ܐܢܐ ܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܣܡܬ 21
ܢܡܘܣܐ ܠܟܠܗܘܢ ܓܙܒܪܐ ܕܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܕܟܠܡܕܡ ܕܢܫܐܠܟܘܢ ܥܙܪܐ
ܟܗܢܐ. ܣܦܪܐ ܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗ ܫܡܝܐ. ܚܦܝܛܐܝܬ ܬܥܒܕܘܢ. * ܥܕܡܐ 22
ܠܟܟܪܐ ܕܟܣܦܐ ܡܐܐ. ܥܕܡܐ ܠܟܘܪܐ ܕܚܛܐ ܡܐܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܒܥܐ ܕܚܡܪܐ ܡܐܐ.
ܥܕܡܐ ܠܒܬܐ ܕܡܫܚܐ ܡܐܐ. ܘܡܠܚܐ ܕܠܐ ܣܟܐ.

Et aſcenderunt ex Iſraelitis, è ſacerdotibus 7
ac Levitis illis miniſtris, ex janitoribus, & Nethanæis. Et ex iis qui aſcenderunt Jeroſolymam anno ſeptimo Artahſeſtis regis; Perve- 8
nerunt Jeroſolymam menſe quinto, eodem anno ſeptimo regis. Nam menſe primo cœpe- 9
runt aſcendere ex Babele, & primâ menſis quinti pervenerunt Jeroſolymam, prout manus Dei benefecerat illis. Siquidem Ezra 10
comparaverat animum ſuum ad faciendum legem Domini, & ad agendum, & docendum in Iſraele leges & judicia. Atque hoc eſt ex- 11
emplar epiſtolæ quam dedit rex Artahſeſt Ezræ ſacerdoti, ſcribæ ſermonum & præceptorum Domini ejúſque legum ſuper univerſum Iſraelem. Rex Artahſeſt rex regum, Ezræ 12
ſacerdoti & ſcribæ, perito legis Dei cœli, incolumitatem. Ego præcipio legémque fero, 13
ut quiſquis voluerit in regno meo è populo Iſraelis, & è ſacerdotibus ac Levitis proficiſci tecum, proficiſcatur. Ego præcipio, le- 14
gem fero, & mitto ex his qui apud me ſunt, ad perquiſitionem faciendam de Judæa & de Jeruſalem, & ad inquirendum de lege Dei tui, quæ eſt in manibus tuis: Et ad deferendum 15
argentum & aurum regis, quod ego ſpontaneâ mente obtuli domui Domini, habitationi illi Jeroſolymitanæ. Omne argentum & au- 16
rum quod inveneris in quavis urbe in tota Babylonia, tecum abeat: & ſacerdotes ac Levitæ, & quicunque voluerint proficiſci tecum, proficiſcantur ad domum Dei quæ eſt in Jeruſalem. Jam verò ſolicitè emas illá pe- 17
cuniâ, boves, arietes, & agnos cum muneribus & libaminibus eorum; & offeras eos ſuper altare Dei veſtri in Jeruſalem: Et quod 18
tibi fratribúſque tuis libuerit agere de reliqua pecunia, ſecundùm voluntatẽ Dei tui agatis. Item vaſa quæ tibi traduntur ad cultum 19
domûs Dei tui, reddito coram Deo qui eſt in Jeruſalem: Reliqua verò vaſa quæ tibi re- 20
quiruntur ad miniſterium domûs Dei tui, accipias tradáſque ex ærario regis. Ego Ar- 21
tahſeſt rex legem decerno omnibus theſaurariis qui ſunt in *regione* transfluviali, ut quicquid poſtulaverit à vobis Ezra ſacerdos, ſcriba peritus legis Dei cœli, ſolicitè faciatis: Uſque ad argenti talenta centum, uſque ad 22
tritici coros centum, uſque ad vini quartas centum, uſque ad olei bathos centum, ſalis autem ſine præſcriptione.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ἀνέβησαν (ζ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ϗ ἀπὸ τῶν ἱερέων, ϗ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, ϗ οἱ ᾄδοντες,
8 ϗ οἱ πυλωροὶ, ϗ οἱ Ναθινὶμ, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθὰ τῷ βασιλεῖ. Καὶ
9 (η) ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, (θ) τοῦτο τὸ ἔτος ἕβδομον τῷ βασιλεῖ. Ὅτι ἐν
μιᾷ τοῦ (ι) μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος· ἐν ᾗ τῇ πρώτῃ
10 τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ᾽ αὐτόν. Ὅτι (κ)
Ἔσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον, ϗ ποιεῖν ϗ (λ) διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγ-
11 ματα ϗ κρίματα. Καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκεν Ἀρθασασθὰ τῷ (μ) Ἔσδρᾳ
12 τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου ϗ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ἀρθα-
σασθὰ βασιλεὺς βασιλέων (ν) Ἔσδρᾳ γραμματεῖ νόμου (ξ) κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· (ο) Τετελέσθω λό-
13 γος ϗ ἡ ἀπόκρισις. Ἀπ᾽ ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ
14 Ἰσραὴλ ϗ ἱερέων ϗ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. Ἀπὸ προσώπου τοῦ
βασιλέως καὶ τῶν ἑπτὰ (π) συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ϗ εἰς Ἱερουσαλὴμ
15 νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρί σου· Καὶ εἰς οἶκον κυρίου, ἀργύριον ϗ (ρ) χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς ϗ
16 οἱ σύμβουλοι ἑκουσιάσθησαν τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι, Καὶ πᾶν ἀργύριον ϗ χρυσίον,
ὅ, τι (σ) ἐὰν εὕρῃς ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἑκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ, ϗ ἱερέων τῶν ἑκουσιαζομένων εἰς οἶκον
17 θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. (τ) Καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἑτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ,
μόσχους, κριοὺς, ἀμνοὺς, ϗ θυσίας αὐτῶν, ϗ σπονδὰς αὐτῶν· ϗ προσοίσεις αὐτὰ (υ) ἐπὶ τοῦ θυσια-
18 στηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ ϗ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ ἐν κα-
19 ταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου (φ) ϗ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. Καὶ τὰ σκεύη
20 τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ, παράδος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. (χ) Καὶ κατάλοι-
21 πον χρείας οἴκου θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως Καὶ ἀπ᾽ ἐμοῦ.
ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρᾳ τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ
(ψ) ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς ϗ γραμματεὺς (ω) τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἑτοίμως (α) γινέσθω·
22 Ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, ϗ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, ϗ ἕως οἴνου (β) βατῶν ἑκατὸν, ϗ ἕως
ἐλαίου βατῶν ἑκατὸν, ϗ ἅλας οὗ οὐκ ἔστι γραφή.

Et aſcenderunt de filiis Iſrael, & de ſacerdotibus, & de Levitis, & 7
cantores, & oſtiarii, & Nathinim, in Hieruſalem in anno ſeptimo
Arthaſaſtha regi. Et venerunt in Hieruſalem menſe quinto: hic annus 8
ſeptimus regi: Quoniam in una menſis primi ipſe fundavit aſcenſionem, 9
quæ è Babylone: in prima autem menſis quinti venerunt in Hieruſalem:
quoniam manus Dei ejus erat bona ſuper eum: Quoniam Eſdras dedit 10
in cor ſuum quærere legem, & facere, & docere in Iſrael præcepta, &
judicia. Et (a) hæc explicatio conſtitutionis, quam dedit Arthaſaſtha 11
Eſdræ ſacerdoti ſcribæ libri ſermonum mandatorum Domini, & præ-
ceptorum ipſius ſuper Iſrael. Arthaſaſtha rex regum Eſdræ ſcribæ legis 12
Domini Dei cœli. (b) Perficiatur ſermo, & reſponſio. A me poſitum 13
eſt decretum, ut omnis ſponte volens in regno meo de populo Iſrael,
& ſacerdotibus, & Levitis, ire in Hieruſalem, tecum eat. A (c) 14
facie regis, & ſeptem conſiliariorum miſſum eſt viſitare ſuper Ju-
dæam, & in Hieruſalem, lege Dei ipſorum, quæ in manu tua: (d) Et 15
ad domum Domini, argentum, & aurum, quod rex & conſiliarii ſpon-
tè dederunt Deo Iſrael, habitanti in Hieruſalem, Et omne argentum, 16
& aurum, quodcunque inveneris in omni regione Babylonis cum ſpon-
tanea datione populi, & ſacerdotum ſpontè dantium, in domum Dei,
quæ in Hieruſalem. Et omnem venientem hunc promptè ordina in li- 17
bro hoc, vitulos, arietes, agnos, & ſacrificia eorum, & libamina
eorum, & offeres ea ſuper altare domûs Dei veſtri, quæ in Hieruſa-
lem. Et ſi quid ſuper te, & fratres tuos, bonum fuerit in reſiduo 18
argenti & auri facere; ſicut placitum Deo veſtro, facite. Et vaſa, 19
quæ dantur tibi in miniſterium domûs Dei, trade in conſpectu Dei in
Hieruſalem. Et reliquum neceſſitatis domûs Dei tui, quodcunque 20
uſum fuerit tibi dare, dabis ex ædibus gazæ regis, Et à me. Ego Ar- 21
thaſaſtha rex poſui decretum omnibus gazis, quæ ultra flumen; ut
omne quodcunque petierit à vobis Eſdras ſacerdos, & ſcriba Dei cœli,
promptè fiat, Uſque ad argenti talenta centum, & uſque ad fru- 22
menti coros centum, & uſque ad vini batos centum, & uſque ad olei batos centum, & ſal, cujus non eſt ſcriptura.

MS.A. (ζ) ἀπὸ υἱῶν (η) ἦλθον (θ) τοῦτο ἔτος (ι) μηνὸς τοῦ *πέμπτου ἦλθον εἰς (κ) Ἔζρας ἔδωκεν καρδίαν ἑαυτοῦ (λ) διδάσκειν Ἰσραὴλ (μ) Ἔζρᾳ (ν) Ἔζρᾳ (ξ) κυρίου θεοῦ (ο) Τετέλεσται ὁ λόγος (π) *συμβόλων ἀπεστάλη *ἐπισκέψασθαι (ρ) χρυσίον ὁ βασιλεὺς ϗ οἱ σύμβουλοι (σ) ἂν (τ) Καὶ πᾶν προσπορευόμενον (υ) ἐπὶ θυσιαστηρίου (φ) ϗ χρυσίου (χ) Καὶ τὸ κατάλοιπον (ψ) ἐὰν αἰτήσει ὑμᾶς Ἔσρας (ω) τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ (α) γιγνέσθω· (β) βαδῶν ἑκατὸν, καὶ ἐλαίου βαδῶν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 * فصعد من بني اسرايل · ومن الكهنة واللاويين * والقراء والبوابين والنثانيين الي بيت
8 الله * في السنة السابعة من ملك ارطست الملك * فجاووا الي بيت المقدس في اول
9 الشهر الخامس * لان يد الله الهه كانت صالحة عليه * لان عزرا جعل في قلبه طلب 10
الناموس ليفعل ويعلم في اسرايل ويامر وينهي بامور القضاء * وهذا وصف الامر الذي 11
امر به ارطست لعزرا الكاهن كاتب مصحف كلام وصايا الرب واوامره لاسرايل * من 12
ارطست الملك الي عزرا كاتب ناموس الله رب السماء والارض * قد تمت الكلمة * 13
والامر من قبلي خرج ان كل من طابت نفسه من جميع ملكي ممن كان من
جميع بني اسرايل وكهنتهم ولاويهم ينطلق معك الي اورسليم * من قبل الملك 14
وسبع وزراه اصحاب مشورته بعث الي النظر في امر اليهود الي بيت المقدس * وناموس
الله الههم الذي بيدك * والي بيت الله فضة وذهب جعل الملك واصحابه * متطوعين 15
لاله اسرايل الساكن في بيت المقدس * وكل فضة او ذهب اصبته في جميع كورة 16
بابل * من متطوعي الناس ومتطوعي الكهنة لبيت الله الذي في اورسليم * وكلما 17
قرب فوقعه في هذا المصحف * ما كان من العجول والكباش والخرفان وذبايحها
وقرابينها * فقربها على مذبح بيت الهكم الذي في اورسليم * وكلما طابت به 18
نفسك وانفس اخوتك ان تصنع مما يبقا من الفضة والذهب * كما يرضا به الهكم
فافعلوا * والانية التي نعطاها لخدمة بيت الله * فاسلمها بين يدي الله في بيت 19
المقدس * وما بقي مما يحتاج بيت الهك * مما ترى ان تعطيه * فاعطيه من خزاين 20
الملك * ومن قبلي انا ارطستا الملك امرت جميع الخزان الذي في معبر النهر * ان 21
كلما طلبكم عزرا الكاهن كاتب ناموس الاه السماء * فليكن ميسرا * الي ان يبلغ 22
ماية قنطار فضة * والي ماية كر قمح * والي ماية مطر شراب * والي ماية مطر زيت * ومن
الملح ما ليس له توقيع *

Et aſcenderunt ex Iſraelitis, & è ſa- 7
cerdotibus ac Levitis, lectoribus, ja-
nitoribus, & Nethanæis, ad domum
Dei, anno ſeptimo regni Artaſtis 8
regis: Et pervenerunt in Jeruſa- 9
lem primâ menſis quinti; quia manus
Dei, Dei ipſius, erat illi fauſta. Nam 10
Ezra propoſuerat in corde ſuo quærere
legem, ut faceret ac doceret in Iſrae-
le, & præciperet ac vetaret in rebus
judicii. Atque hic eſt tenor edicti 11
quod præcepit Artaſt in gratiam Ezræ
ſacerdotis ſcribæ libri ſermonum præ-
ceptorum Domini & mandatorum ejus
ad Iſraelem. Ab Artaſta rege ad 12
Ezram ſcribam legis Dei Domini cœli
ac terræ. Jam abſolutum eſt verbum, 13
& decretum à me prodiit; ut cui-
cunque libuerit in toto regno meo (quiſ-
quis ille fuerit ex omnibus Iſraelitis
& ſacerdotibus ac Levitis eorum) te-
cum proficiſcatur ad Jeruſalem. A 14
rege & ſeptem ſuſtinentibus regni
pondus conſiliariis ejus, mittitur Jero-
ſolymam ad inſpiciendam rem Judæo-
rum & legem Dei, Dei ipſorum, quæ
eſt in manu tua: Et ad domum Dei, 15
argentum & aurum quod rex cum
ſuis voluntariè legaverunt Deo Iſrae-
lis habitanti in Jeruſalem: Omne 16
quoque argentum aut aurum quod in-
veneris in tota regione Babylonica,
homines voluntarios, & ſacerdotes
voluntarios, perducas in domum Dei
quæ eſt in Jeruſalem. Præterea quic- 17
quid offertur, refer in hunc librum:
tam vitulos, arietes, & agnos; quàm
ſacrificia & oblationes eorum: ut
offeras ea ſuper altare domûs Dei ve-
ſtri quæ eſt in Jeruſalem. Et quic- 18
quid libuerit animo tuo & animis fra-
trum tuorum facere de reſiduo argenti
& auri, quomodocunque placuerit
Deo veſtro, diſponite. Et vaſa quæ 19
tibi dantur pro miniſterio domûs Dei,
redde inter manus Dei in Jeruſalem.
Et ſi quid reſtat neceſſarium domûi Dei 20
tui, quicquid erogandum tibi videbi-
tur, eroga ex ærariis regis. Denique 21
à me Artaſta rege præcipitur omnibus
theſaurariis qui ſunt in regione trans-
fluviali, ut quicquid poſtulaverit à
vobis Ezra ſacerdos ſcriba legis Dei
cœli; nullam patiatur difficultatem:
uſque ad ſummam centum quintalium 22
argenti, & uſque ad centum frumen-
ti coros, uſque ad centum vini me-
tretas, & uſque ad centum olei me-
tretas, ſalem autem ſine ratione.

עזרא׃ ח

regnum contra iram eſſe quid ad cujus ;cœli Dei domui diligenter fiat ,cœli Dei decreto ex quod Omne
23 כל־די מן־טעם אלה שמיא יתעבד אדרזדא לבית אלה שמיא די־למה להוא קצף על־מלכות
culturibus &,Nethinæis,janitoribus ,pſalmiſtis ,Levitis & ,ſacerdotibus omnibus quòd notificantes vobis Et ;ejus filiorum & ,regis
24 מלכא ובנוהי׃ ולכם מהודעין די כל־כהניא ולויא זמריא תרעיא נתיניא ופלחי
,tui Dei ſapientiā ſecundùm Hezra tu Et .eis ſuper injicere potens non ſolitus redit* &,cenſus,tributum ,hujus Dei domus
25 בית אלהא דנה מנדה בלו והלך לא שליט למרמא עליהם׃ ואנת עזרא כחכמת אלהך
.tui Dei leges ſcientibus omnibus ,flumen trans in qui populo omni jus dicentes ſint qui ,juridicos &,judices conſtitue,tua manu in quæ
די־בידך מני שפטין ודינין די־להון דאנין לכל־עמא די בעבר נהרה לכל־ידעי דתי אלהך
judicium cito ,regis quæ legem & ,tui Dei quæ legem faciens exiſtendum ad non qui omnis Et .facietis ſcire,novit non qui Et
26 ודי לא ידע תהודעון׃ וכל־די־לא להוא עבד דתא די־אלהך ודתא די מלכא אספרנא דינה
Deus Dominus Benedictus.vincula ad & ,opum mulctam ad ſive ,ej* eradicationem ad ſive ,mortem ad ſive ,eo de factum exiſtendum ad
27 להוא מתעבד מנה הן למות הן לשרשו הן־לענש נכסין ולאסורין׃ ברוך יהוה אלהי
inclinavit me ſuper Et .Jeruſalaim in quæ ,Domini domum decorandum ad ,regis corde in hoc ſicut dedit qui,noſtrorū patrum
28 אבתינו אשר נתן כזאת בלב המלך לפאר את־בית יהוה אשר בירושלם׃ ועלי הטה־
manum ſecundùm ſum confortatus ego Et .potentibus regis principibus omnibus &,ejus conſiliariorum & ,regis facies ad miſericordiā
חסד לפני המלך ויועציו ולכל־שרי המלך הגברים ואני התחזקתי כיד־
.mecum aſcendendum ad capita Iſrael de congregavi & ,me ſuper mei Dei Domini
יהוה אלהי עלי ואקבצה מישראל ראשים לעלות עמי׃

CAP. VIII. ח

.Babel de regis Arthachſaſthæ regno in mecum aſcendentes ,eorum genealogiæ & ,eorum patrum capita iſti Et
1 ואלה ראשי אבתיהם והתיחשם העלים עמי במלכות ארתחשסתא המלך מבבל׃
;Zechariah ,Parhos filiis de ,Sechaniah filiis De .Chatus David filiis de ,Daniel Ithamar filiis de ,Gherſom Pinechas filiis De
2 3 מבני פינחס גרשם מבני איתמר דניאל מבני דויד חטוש׃ מבני שכניה מבני פרעש זכריה
ducenti eo cum & ,Zerachiah filius Eljehohenai ,moab-Pachath filiis De .quinquaginta & centum maſculorum genealogia eo cum &
4 ועמו התיחש לזכרים מאה וחמשים׃ מבני פחת מואב אליהועיני בן־זרחיה ועמו מאתים
,Jonathan filius Hebed ,Hadin filiis de Et .maſculi trecenti eo cum & ,Jachaziel filius Sechaniah filiis De .maſculi
5 6 הזכרים׃ מבני שכניה בן־יחזיאל ועמו שלש מאות הזכרים׃ ומבני עדין עבד בן־יונתן
filiis de Et .maſculi ſeptuaginta eo cum & ;Hathaliah filius Jeſahiah ,Helam filiis de Et .maſculi quinquaginta eo cum &
7 8 ועמו חמשים הזכרים׃ ומבני עילם ישעיה בן־עתליה ועמו שבעים הזכרים׃ ומבני
eo cum & ,Jechiel filius Hobadiah Joab filiis De .maſculi octoginta eo cum & ,Michael filius Zebadiah ,Sephatiah
9 שפטיה זבדיה בן־מיכאל ועמו שמנים הזכרים׃ מבני יואב עבדיה בן־יחיאל ועמו
.maſculi ſexaginta & centum eo cum & ,Joſiphiah filius Selomith filiis de Et .maſculi decem octo & ducenti
10 מאתים ושמנה עשר הזכרים׃ ומבני שלומית בן־יוספיה ועמו מאה וששים הזכרים׃
eo cum & ,Chatan filius Jochanan,Hazgad filiis de Et .maſculi octo & viginti eo cum & ,Bebai filius Zechariah,Bebai filiis de Et
11 12 ומבני בבי זכריה בן־בבי ועמו עשרים ושמנה הזכרים׃ ומבני עזגד יוחנן בן־הקטן ועמו
,Semahiah & Jehiel ,Eliphelet ,eorum nomina hæc & :noviſſimis Adonicam filiis de Et .maſculi decem & ,centum
13 מאה ועשרה הזכרים׃ ומבני אדניקם אחרנים ואלה שמותם אליפלט יעיאל ושמעיה
.maſculi ſeptuaginta eis cum &,Zabud &,Huthai,Bighvai filiis de Et .maſculi ſexaginta eis cum &
ועמהם ששים הזכרים׃ ומבני בגוי עותי וזבוד ועמהם שבעים הזכרים׃
14

Verſio VULG. LAT.

Omne, quod ad ritum Dei cœli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei cœli: ne fortè iraſcatur contra regnum regis, & filiorum ejus. 23 Vobis quoque notum facimus de univerſis Sacerdotibus, & Levitis, & cantoribus, & janitoribus, Nathinæis, & miniſtris domûs Dei hujus, ut vectigal, & tributum, & annonas, non habeatis poteſtatem imponendi ſuper eos. 24 Tu autem Eſdra, ſecundùm ſapientiam Dei tui, quæ eſt in manu tua, conſtitue judices & præſides, ut judicent omni populo qui eſt trans Flumen, his videlicèt, qui noverunt legem Dei tui, ſed & imperitos docere liberé. 25 Et omnis qui non fecerit legem Dei tui, & legem regis diligenter, judicium erit de eo, ſive in mortem, ſive in exilium, ſive in condemnationem ſubſtantiæ ejus, vel certè in carcerem. 26 Benedictus Dominus Deus patrum noſtrorum, qui dedit hoc in corde regis, ut glorificaret domum Domini, quæ eſt in Jeruſalem, 27 Et in me inclinavit miſericordiam ſuam coram rege & conſiliatoribus ejus, & univerſis principibus regis potentibus: & ego confortatus manu Domini Dei mei, quæ erat in me, congregavi de Iſrael principes qui aſcenderent mecum. 28

CAP. VIII.

HI ſunt ergò principes familiarum, & genealogia eorum, qui aſcenderunt mecum in regno Artaxerxis regis de Babylone. 1 De filiis Phinees, Gerſom. De filiis Ithamar, Daniel. 2 De filiis David, Hattus. De filiis Secheniæ, filiis Pharos, Zacharias: & cum eo numerati ſunt viri centum quinquaginta. 3 De filiis Phahath Moäb, Elioenai filius Zarehe, & cum eo ducenti viri. 4 De filiis Secheniæ, filius Ezechiel, & cum eo trecenti viri. 5 De filiis Adan, Abed filius Jonathan, & cum eo quinquaginta viri. 6 De filiis Alam, Iſaias filius Athaliæ, & cum eo ſeptuaginta viri. 7 De filiis Saphatiæ, Zebedia filius Michael, & cum eo octoginta viri. 8 De filiis Joab, Obedia filius Jahiel, & cum eo ducenti decem & octo viri. 9 De filiis Selomith, filius Joſphiæ, & cum eo centum ſexaginta viri. 10 De filiis Bebai, Zacharias filius Bebai, & cum eo vigintiocto viri. 11 De filiis Azgad, Johanan filius Eccetan, & cum eo centū & decem viri. 12 De filiis Adonicam, qui erant noviſſimi: & hæc nomina eorū: Elipheleth, & Jehiel, & Samaias, & cum eis ſexaginta viri. 13 De filiis Begui, Uthai & Zachur, & cum eis ſeptuaginta viri. 14

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 * ܘܟܠܗܝܢ ܒܦܢܩܝܬܐ ܢܬܟܬܒܢ. ܘܗܒܘ ܠܗ ܐܝܟ ܕܝܐܐ ܠܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܢܣܒ ܘܢܕܒܪ.
24 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܪܘܓܙܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܥܠ ܒܢܘܗܝ. * ܘܡܘܕܥܝܢܢ ܠܟܘܢ ܕܠܟܠ ܟܗܢܐ
ܘܠܘܝܐ. ܘܩܪܝ ܒܩܪܢܬܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܒܝܬ ܐܠܗܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܡܕܡ. * ܘܐܢܬ ܥܙܪܐ ܣܦܪܐ. ܐܝܟ ܚܟܡܬܟ ܕܐܠܗܟ ܝܗܒ ܠܟ. ܡܢܝ ܫܠܝܛܢܐ ܘܕܝܢܐ. 25
ܕܢܗܘܘܢ ܕܝܢܝܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܬ ܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܠܟܠ ܝܕܥܝ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܟ. ܘܡܢ
ܕܠܐ ܝܕܥ. ܬܘܕܥܘܢܝܗܝ. * ܘܟܠ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܒܕ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܟ. ܘܢܡܘܣܐ ܕܡܠܟܐ. 26
ܒܬܘܩܢܐ ܢܗܘܐ ܡܬܥܒܕ ܕܝܢܗ ܕܗܢܐ. ܐܢ ܠܡܘܬܐ. ܐܘ ܠܚܝܐ. ܐܘ ܠܚܘܣܪܢܐ ܕܢܟܣܐ.
27 ܐܘ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. * ܒܪܝܟ ܐܢܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ. ܕܝܗܒܬ ܡܕܡ ܐܝܟ ܗܢܐ ܒܠܒܗ
28 ܕܡܠܟܐ. ܠܡܫܒܚܘ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܠܝ ܐܪܟܢ ܛܝܒܘܬܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ.
ܘܩܕܡ ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܓܢܒܪܐ. ܘܐܢܐ ܐܬܚܝܠܬ ܐܝܟ ܕܗܘܬ ܥܠܝ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܝ.
ܘܓܒܝܬ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪܐ ܪܫܐ ܕܢܣܩܘܢ ܥܡܝ.

* ܫܠܡ * ܚ *

1 * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܪܫܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܕܐܬܝܚܣܘ ܘܣܠܩܘ ܥܡܝ. ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܪܬܚܫܫܬ
2 ܡܠܟܐ. ܡܢ ܒܒܠ. * ܡܢ ܒܢܝ ܦܝܢܚܣ. ܓܪܫܘܡ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܬܡܪ. ܕܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܒܢܝ
3 ܕܘܝܕ. ܚܛܘܫ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܟܢܝܐ ܘܡܢ ܒܢܝ ܦܪܥܘܫ. ܙܟܪܝܐ. ܘܥܡܗ ܕܐܬܝܚܣܘ ܕܟܪܐ ܡܐܐ
4 ܘܚܡܫܝܢ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܘܠܛܢܗ ܕܡܘܐܒ. ܐܠܝܐ ܘܚܢܢܝ. ܒܢܝ ܙܪܚܝܐ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ
5 ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܟܢܝܐ. ܓܕܘ ܒܪ ܢܚܙܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܬܠܬܡܐܐ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܓܘܙܢ
6 ܥܒܕܘ ܒܪ ܝܘܢܬܢ. ܘܥܡܗ ܚܡܫܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܥܝܠܡ. ܐܫܥܝܐ ܒܪ ܢܬܢܝܐ. ܘܥܡܗ
7 ܫܒܥܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܦܛܝܐ. ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܡܝܟܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܬܡܢܝܢ ܕܟܪܐ.
8 * ܡܢ ܒܢܝ ܝܘܐܒ. ܥܘܒܕܝܐ ܒܪ ܢܚܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܕܟܪܐ. * ܡܢ
9 ܒܢܝ ܫܠܡܘܬ. ܫܠܡܘܬ ܒܪ ܢܣܘܦܝܐ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ ܘܫܬܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ
10 ܒܟܝ. ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܒܟܝ. ܘܥܡܗ ܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܥܙܓܪ. ܝܘܚܢܢ
11 ܒܪ ܙܟܘܪ. ܘܥܡܗ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܐܪܚܩܘܡ ܐܚܪܝܐ. ܘܗܠܝܢ
12 ܫܡܗܝܗܘܢ. ܐܠܝܦܠܛ. ܢܚܐܝܠ. ܫܡܥܝܐ. ܘܥܡܗܘܢ. ܫܬܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ
13 ܒܓܘܝ. ܥܘܬܝ ܘܙܟܘܪ. ܘܥܡܗܘܢ. ܫܬܝܢ ܕܟܪܐ.
14

Omnia in album referantur. Date autem ei prout decet Deum cœli: accipiat, diſponátque; ut non ſit ira contra regnum regis & filios ejus. 23 Præterea notum facimus vobis, quòd ullis ſacerdotibus ac Levitis, clangentibus buccinis, & miniſtrantibus in domo Dei; quicquam dicere non liceat. 24 Tu quoque Ezra ſcriba, ſecundùm ſapientiam tuā quam Deus tuus tibi conceſſit, conſtitue principes & judices qui judicent univerſum populum qui eſt in *regione* transfluviali, omnes *ſcilicet* ſcientes legem Dei tui: & qui neſcierit, doceas eum. 25 Quicunque verò non fecerit legem Dei tui & legem regis, exactum de hujuſmodi fiat judicium; ſive ad mortem, ſive ad vitam, ſive ad amiſſionem facultatum, ſive ad carcerem. 26 Benedictus ſis Domine Deus patrum noſtrorum, qui rem talem indidiſti animo regis, ad honorandum domum Domini in Jeruſalem: 27 Et mihi conciliáſti clementiam regis & principum regis potentum. Ego itaque confortatus, prout affuit mihi ſpiritus Domini Dei mei, elegi ex Iſraelitis homines primarios ut aſcenderent mecum. 28

CAP. VIII.

HÆc autem ſunt nomina præcipuorum patrum veſtrorum, quorum genus recenſitum fuit, & aſcenderunt mecum, regnante Artahſeſte rege, de Babele. 1 E poſteris Phinhes, Gerſom: è poſteris Thamar, Daniel: è poſteris Davidis, Hatus: 2 E poſteris Sechaniæ & è poſteris Pharoſci, Zecharia; & cum eo recenſiti genere fuerunt mares centum quinquaginta: 3 E filiis dominatûs Moabi, Elia & Hanani filii Zerahiæ; & cum eo ducenti mares: 4 E poſteris Sechaniæ, Gado filius Nehzaelis; & cum eo trecenti mares: 5 E poſteris Gozan, Abdo filius Jonathanis; & cum eo quinquaginta mares: 6 E poſteris Ilami, Eſaia filius Nethaniæ; & cum eo ſeptuaginta mares: 7 E poſteris Sephatiæ, Zecharia filius Michaelis; & cum eo octoginta mares: 8 E poſteris Joabi, Obadia filius Nehaelis; & cum eo ducenti decem & octo mares: 9 E poſteris Selmoth, Selmoth filius Neſophiæ; & cum eo ducenti ſexaginta mares: 10 E poſteris Bachi, Zecharia filius Bachi; & cum eo viginti octo mares: 11 E poſteris Azgaris, Johanan filius Zechoræ; & cum eo centum viginti mares: 12 E poſteris Arhecom poſterioribus, quorum hæc ſunt nomina, Elipheler, Nehael, Semaia; & cum eis ſexaginta mares: 13 E poſteris Baghua, Uri, & Zechor; & cum eis ſexaginta mares. 14

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

23 Πᾶν ὅ ἐστιν ἐν γνώμῃ (γ) Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, (δ) γινέσθω. πρόσεχετε μήτις ἐπιχειρήσῃ (†) εἰς τὸν οἶκον Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μήποτε
24 γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ
τοῖς Λευίταις, ᾄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινὶμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου Θεοῦ τούτου, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι
25 αὐτούς. Καὶ σὺ (ε) Ἔσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ (ζ) ἐν χειρί σου, κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτὰς,
ἵνα ὦσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ
26 εἰδότι γνωριεῖτε. Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾖ ποιῶν (η) νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἑτοίμως, τὸ κρίμα
ἔσται (θ) γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον, ἐάν τε εἰς παιδείαν, ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ
27 βίου, ἐάν τε (ι) εἰς παράδοσιν. Εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, (κ) ὃς ἔδωκεν ἐν
28 καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, Καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος
ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν
ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς (λ) χεὶρ Θεοῦ ἡ ἀγαθὴ [illegible] ἐμὲ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἄρχοντας
ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

Quodcunque est in sententia Dei cœli, fiat. Attendite, ne quis manum 23
injiciat in domum Dei cœli; ne fortè fiat ira super regnum regis, & filiorum
ejus. Et vobis notificatum est, in omnibus sacerdotibus, & Levitis, 24
cantoribus, janitoribus, Nathinim & ministris domûs Dei hoc, (e) tributum
non erit tibi, non habebis potestatem servitute opprimendi eos. Et tu 25
Esdra, sicut sapientia Dei in manu tua, constitue scribas, & judices, ut sint
judicantes omni populo, qui ultra flumen, omnibus scientibus legem Dei
tui: Et non scienti notificabitis. Et omnis, quicunq; non fuerit faciens legem 26
Dei, & legem regis promptè; judicium factum erit de eo, sive ad
mortem, (f) sive ad castigationem, sive ad damnum vitæ, sive ad traditionem.
Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit in cor regis 27
ita, ad glorificandam domum Domini, quæ in Hierusalem: Et super me 28
inclinavit misericordiam in oculis regis, & consiliariorũ ejus, & omniũ
principum regis (g) elevatorum. Et ego confortatus sum, sicut manus Dei
bona super me: & congregavi de Israel principes ad ascendendum mecũ.

MS. A. (γ) τοῦ Θεοῦ (δ) γιγνέσθω. πρόσεχε μήπως (†) εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ (ε) Ἔζρα, (ζ) ἡ ἐν χειρί σου, (η) τὸν νόμον (θ) γιγνόμενον (ι) εἰς δεσμά. (κ) ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως, τοῦ (λ) χεὶρ κυρίου ἡ ἀγαθὴ

ΚΕΦ. η'.

1 ΚΑὶ (α) οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ
2 βασιλέως Βαβυλῶνος. Ἀπὸ υἱῶν Φινεὲς, Γηρσών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ. ἀπὸ υἱῶν Δαυὶδ, Ἀττούς.
3 Ἀπὸ υἱῶν (β) Σαχανία, καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστρεμμα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα.
4 (γ) Ἀπὸ υἱῶν Φαὰθ Μωὰβ, (δ) Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραΐα, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά.
5 6 (ε) Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας υἱὸς Ἀζιὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ (ζ) τριακόσια τὰ ἀρσενικά. Καὶ (η) ἀπὸ τῶν
7 υἱῶν Ἀδὶν, Ὠβὴθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλὰμ, (θ) Ἰσαΐας
8 υἱὸς (ι) Ἀθλία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατία, (κ) Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαὴλ,
9 καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωὰβ, Ἀβαδία υἱὸς (λ) Ἰεϊὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ
10 διακόσιοι δεκαοκτὼ τὰ ἀρσενικά. Καὶ (∴) ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανὶ, Σελιμοὺθ υἱὸς Ἰωσεφία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν
11 ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (μ) Βαβὶ, Ζαχαρίας υἱὸς (ν) Βαβὶ, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ
12 13 ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (ξ) Ἀσγὰδ, Ἰωανὰν υἱὸς Ἀκκατὰν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά. Καὶ
ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικὰμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, (ο) Ἐλιφαλὰτ, (π) Ἰεὴλ, καὶ (ρ) Σαμαΐα,
14 καὶ μετ' αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (σ) Βαγουαὶ, Οὐθαὶ καὶ Ζαβοὺδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα
τὰ ἀρσενικά.

CAP. VIII.

ET hi principes familiarum suarum (a) duces ascendentes mecum in regno 1
Arthasastha regis Babylonis. De filiis Phinees, Gerson: de filiis Ithamar, 2
Daniel: de filiis David, Attus: De filiis Sachenia, & de filiis 3
Phoros, Zacharias, & cum eo (b) globus centum & quinquaginta: De 4
filiis Phaath Moab, Eliana filius Saraia, & cum eo ducenti masculi: Et 5
de filiis Zathoes, Sechenias filius Aziel, & cum eo trecenti masculi: Et 6
de filiis Adin, Obeth filius Jonathan, & cum eo quinquaginta masculi: 7
Et de filiis Elam, Isaias filius Athelia, & cum eo septuaginta masculi: 8
Et de filiis Saphatia, Zabadias filius Michael, & cum eo octuaginta masculi:
Et de filiis Joab, Abadia filius Jeiel, & cum eo ducenti 9
decem octo masculi: Et de filiis Baani, Selimuth filius Josephia, & cum 10
eo centum sexaginta masculi: Et de filiis Babi, Zacharias filius Babi, & 11
cum eo viginti octo masculi: Et de filiis Asgad, Joanan filius Accatan, 12
& cum eo centum decem masculi: Et de filiis Adonicam novissimi, 13
& hæc nomina eorum, Eliphalat, Jehel, & Samaia, & cum eis sexaginta
masculi. Et de filiis Bague, Uthai, & Zabud, & cum eo septuaginta 14
masculi.

MS. A. (α) οὗτοι ἄρχοντες (β) Σαχανία, ἀπὸ (γ) Καὶ ἀπὸ (δ) Ἐλιαανὰ υἱὸς Ζαραΐα, (ε) Ἀπὸ υἱῶν (ζ) τριακόσιοι (η) ἀπὸ υἱῶν (θ) Ἠσαΐα (ι) Ἀθλία, (κ) Ζαβδίας (λ) Ἰεειὴλ, (∴) ἀπὸ υἱῶν (μ) Βαβεὶ, (ν) Βαβεὶ, (ξ) Ἀζγὰδ, (ο) Ἐλιφαλὰθ, (π) Ἐιὴλ, (ρ) Σαμαεία, (σ) Γαβουαί,

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* كلما رضي به الاه السماء فليكن * فانظروا ان لا تحدثوا حادثا في بيت الاه السماء * 23
لئلا يرجز على الملك وبنيه * وقد اعلمتكم يا جميع الكهنة واللاويين * والقراء والبوابين * 24
وخدام بيت الله * لا يكون عليكم خراج * ولا سلطان عليكم يقهركم * وانت يا عزرا 25
الحكم بيدك * اقم كتابا وقضاة ليكونوا قضاة للناس الذين في معبر النهر * كل من
يعرف ناموس الهك * ومن لم يعرف فليعلم * وكل من لم يعمل ناموس الله وناموس الملك 26
فلينتقم منه عاجلا * ان كان للموت * وان كان للادب * وان كان للغرامة * وان كان لحبس *
* مبارك الله الاه ابائنا الذي جعل هذا في قلب الملك * ان يكرم بيت الرب الذي 27
في بيت المقدس * والذي عطف قلبه * وجعل لي رحمة عنده * وعند جلسائه وجميع 28
اراكنته والاشراف * وانا قد قويت كما ساعدتني يد الله الصالحة * فجمعت من اسرائيل اراكنة
يصعدون معي *

Quicquid placuerit Deo cœli, fiat. Ca- 23
vete ne quid sinistri agatis in domum
Dei cœli, ne fortè indignetur regi &
filiis ejus. Præterea notum facio vobis 24
O omnes sacerdotes & Levitæ, lectores,
janitores, & ministri domûs Dei; nul-
lum imponendum vobis tributum, neque
fore super vos dominium quod vos oppri-
mat. Et tu O Ezra, potestas in manu 25
tua est: constitue scribas & judices, ut
sint judices hominum qui sunt trans flu-
vium, omnis scientis legem Dei tui: &
qui nescierit, doceatur. Et quicunque 26
non perfecerit legem Dei & legem regis,
illicò puniatur; sive ad mortem, sive
ad castigationem, sive ad restitutionem
debiti, sive ad carcerem. Benedictus 27
Deus, Deus patrum nostrorum, qui hoc
indidit in cor regis, ut honore afficeret
domum Domini quæ est in Jerusalem:
Quique flexit cor ejus, conciliavitque 28
mihi clementiam apud eum, & apud
convivas ejus, omnes principes ejus &
nobiles. Unde ego confortatus, quemad-
modum juvit me manus Dei optima, col-
legi ex Israele principes qui mecum
ascenderent.

* الفصل الثامن *

* وهؤلاء رؤساء قبائلهم ومتقدميهم الصاعدون معي في ملك ارتشتا ملك فارس * من 1 2
بني فنحاس جرسم * من بني تامار دانيال * ومن بني داوود اطوس * ومن بني شكنيا * ومن 3
بني فاروس زكريا * ومعه من الجماعة مائة وخمسين * ومن بني فات مواب اليان ابن ازرايا * 4
ومعه مائتين ذكر * من بني زاتويس ساسانيس ابن ازائيل * ومعه ثلثمائة ذكر * من 5 6
بني ادين اوبين ابن يوناثان * ومعه خمسين ذكرا * ومن بني ايلام اسائيا ابن اثاليا * ومعه 7
سبعين رجلا * من بني سافاطيا زبدياس ابن ميخائيل * ومعه ثمانين ذكرا * من بني 8 9
يواب اباديا ابن ايائيل * ومعه مائتين وثمانية عشر ذكرا * من بني باني سلموث ابن ياسافيا * 10
ومعه مائة وستين رجلا * ومن بني بابي زكريا ابن بابي * ومعه ثمانية وعشرين رجلا * ومن بني 11 12
ارغاد يوانن ابن اقطان * ومعه مائة وعشرة رجال * من بني ادانوقام الاخرين * وهذه 13
اسماؤهم * اليفلط ايائيل وساماي * ومعهم ستين رجلا * ومن بني باغوا اوثاي وزابود * 14
ومعهما سبعين رجلا *

CAP. VIII.

POrrò hi sunt principes familiarum 1
eorum & primatum eorum qui mecum
ascenderunt sub regno Artastæ regis Per-
sidis. De filiis Phinhes, Gersom: de 2
filiis Thamar, Daniel: de filiis David,
Attus. De filiis Sechaniæ, & de fi- 3
liis Pharos, Zacharia; & cum eo de
turba centum quinquaginta. De filiis 4
Phaath-Moab, Elian filius Azraiæ; &
cum eo ducenti masculi. De filiis Za- 5
toes, Sechanias filius Azael; & cum
eo trecenti masculi. De filiis Adin, O- 6
bin filius Jonathan; & cum eo quin-
quaginta masculi. De filiis Ilam, Esaia 7
filius Athaliæ; & cum eo septuaginta
viri. De filiis Sephatiæ Zebadias filius 8
Michaelis; & cum eo octoginta masculi.
De filiis Joab, Abedia filius Ajael; & 9
cum eo ducenti decem & octo masculi.
De filiis Baani, Selimoth filius Jasaphiæ; 10
& cum eo sexaginta viri. De filiis 11
Babi, Zacharia filius Babi; & cum eo
viginti octo viri. De filiis Asgad, Jo- 12
hanan filius Actan, & cum eo centum
ac decem viri. De filiis Adanocam po- 13
stremis, quorum hæc sunt nomina: Eli-
phelet, Ajael, & Samai; & cum eis
sexaginta viri. De filiis Baguæ, Uthai 14
& Zabud; & cum eis septuaginta
viri.

עֶזְרָא : ח

filiis de &,ſacerdotibus in &,populo in conſideravi Et .tribus diebus ibi ſumus caſtrametati &,Ahava ad veniens,flumen ad eos congregavi Et
וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאָבִינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי 15
,Nathan ad &,Elnathan ad &,Jarib ad &,Elnathan ad &,Semahiah ad ,Ariel ad ,Elihezer ad miſi Et .ibi inveni non Levi
לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן 16
Chaſiphiah In caput Iddo ad eis præcepi Et .intelligentes Elnathan ad &,Joiarib ad & ,capita Meſullam ad &,Zechariah ad &
וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וּלְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃ וָאוֹצְאָה אוֹתָם עַל־אִדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא 17
nobis adducendum ad ,loco Chaſiphiah in Nethinim ejus fratrem Iddo ad loquendum ad ,verba eorum ore in poſui & :loco
הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו הַנְּתוּנִים בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ
,Machli filiis de ,intellectus virum nos ſuper bonam noſtri Dei manum ſecundùm nobis adduxerunt Et .noſtri Dei domo miniſtros
מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַיָּבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי 18
,Merari filiis de Jeſahiah eo cum &,Chaſabiah Et .decem octo ,ejus fratres &,ejus filios &,Serebiah & ; Iſrael filii ,Levi filii
בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי 19
,ducentos Nethinim ,Levitarum ſervitium ad principes & ,David dedit quos Nethinim de Et .viginti eorum filii &,ejus fratres
אֶחָיו וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃ וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתַיִם 20
, noſtri Dei facies ad nos affligendum ad , Ahava fluvium ſuper jejunium ibi prædicavi Et .nomina per ſunt nominati ibi Omnes .viginti &
וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ 21
,exercitum rege à petere erubui Quoniam .noſtræ ſubſtantiæ omni & noſtris parvulis &,nobis rectam viam eo ab quærendum ad
לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בֹשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל 32
cum quærentes omnes ſuper noſtri Dei Manus :dicendo ,regem ad dixeramus Nam .via in inimico ab nobis auxiliandum ad,equites &
וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו
:hoc propter noſtro Deo à quæſivimus & ,jejunavimus Et .eum derelinquentes omnes ſuper ejus naſus &,ejus fortitudo &,bonitate.in
לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת 23
.decem eorum fratribus ex eis cum & ,Chaſabiah ,Serebiah ; duodecim ſacerdotum principib' de ſeparavi Et .nobis fuit exorabilis &
וַיֵּעָתֵר לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ 24
,ejus conſiliarii & ,rex elevaverunt quæ ,noſtri Dei domus elevationem vaſa & ,aurum & ,argentum eis appendi Et
וָאֶשְׁקוֹלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו 25
vaſa &,quinquaginta & ſexcenta talenta argenti eorum manu ſuper appendi Et .reperti Iſrael omnis &,ejus principes &
וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃ וָאֶשְׁקֲלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּכְלֵי־ 26
boni flavi æris vaſa & ;mille drachmarum ,decem auri expiatoria Et.talenta centum auri ,talentorum centum argenti
כֶסֶף מֵאָה לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִכָּר׃ וּכְפֹרֵי זָהָב עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹנִים אָלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מֻצְהָב טוֹבָה 27
,ſpontaneum aurum & ,argentum & ;ſanctitas vaſa & ,Domino ſanctitas Vos : eos ad dixi Et .aurum ut deſiderabilia duo
שְׁנַיִם חֲמוּדֹת כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה 28
principibus &,Levitarum &,ſacerdotum principum vultus ad appendatis donec cuſtodite &,Vigilate .veſtrorum patrum Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־ 29
, auri & ,argenti pondus , Levitæ & ſacerdotes ſuſceperunt Et.Domini domus cubiculis ,Jeruſalaim in Iſrael patrum
הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם הַלִּשְׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב 30
.noſtri Dei domum ad Jeruſalaim in adducendum ad , vaſorum &
וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלִַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃

Verſio VULG. LAT.

Congregavi autem eos ad fluviũ, qui decurrit ad Ahava, 15
& manſimus ibi tribus diebus : quæſivíque in populo &
in ſacerdotibus de filiis Levi, & non inveni ibi. Itaque 16
miſi Eliezer, & Ariel, & Semeiam, & Elnathan, & Jarib,
& alterum Elnathan, & Nathan, & Zachariam, & Moſollam
principes: & Joiarib, & Elnathan ſapientes. Et miſi 17
eos ad Eddo, qui eſt primus in Chaſphiæ loco, & poſui
in ore eorum verba, quæ loquerentur ad Eddo, & fratres
ejus Nathinæos, in loco Chaſphiæ, ut adducerent nobis
miniſtros domûs Dei noſtri. Et adduxerunt nobis per 18
manum Dei noſtri bonam ſuper nos, virum doctiſſimum
de filiis Moholi, filii Levi, filii Iſrael, & Sarabiam & filios
ejus & fratres ejus decem & octo, Et Haſabiam, & 19
cum eo Iſaiam de filiis Merari, fratréſque ejus & filios
ejus viginti : Et de Nathinæis, quos dederat David & 20
principes ad miniſteria Levitarum, Nathinæos ducentos
viginti : omnes hi ſuis nominibus vocabantur. Et prædicavi 21
ibi jejunium juxta fluvium Ahava, ut affligeremur
coram Domino Deo noſtro, & peteremus ab eo
viam rectam nobis & filiis noſtris, univerſæque ſubſtantiæ
noſtræ. Erubui enim petere à rege auxilium & equites, 22
qui defenderent nos ab inimico in via : quia dixeramus
regi ; Manus Dei noſtri eſt ſuper omnes, qui quærunt
eum in bonitate : & imperium ejus, & fortitudo
ejus, & furor ſuper omnes, qui derelinquunt eum. Jejunavimus 23
autem, & rogavimus Deum noſtrum per hoc:
& evênit nobis proſperé. Et ſeparavi de principibus ſacerdotum 24
duodecim, Sarabiam, & Haſabiam, & cum eis
de fratribus eorum decem. Appendíque eis argentum 25
& aurum, & vaſa conſecrata domûs Dei noſtri, quæ obtulerat
rex et conſiliatores ejus, et principes ejus, univerſúſque
Iſrael eorum qui inventi fuerant: Et appendi 26
in manibus eorum argenti talenta ſexcenta quinquaginta,
et vaſa argentea centum, auri centum talenta :
Et crateres aureos viginti, qui habebant ſolidos millenos, 27
et vaſa æris fulgentis optimi duo, pulchra ut aurum.
Et dixi eis ; Vos ſancti Domini, et vaſa ſancta, et argentum 28
et aurum quod ſpontè oblatum eſt Domino Deo
patrum noſtrorum : Vigilate et cuſtodite, donec appendatis 29
coram principibus Sacerdotum, et Levitarum,
& ducibus familiarum Iſrael in Jeruſalem, in theſaurum
domûs Domini. Suſceperunt autem Sacerdotes et Levitæ 30
pondus argenti, et auri, et vaſorum, ut deferrent
Jeruſalem in domum Dei noſtri.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܟܢܫܬ ܐܢܘܢ ܥܠ ܢܗܪܐ ܕܪܕܐ ܠܗܘܐ. ܘܗܘܝܢ ܬܡܢ. ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܐܣܬܟܠܬ ܒܥܡܐ 15
ܘܒܟܗܢܐ ܡܢ ܒܢܝ ܠܘܝ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ ܬܡܢ. * ܘܫܕܪܬ ܠܐܠܥܙܪ ܘܠܐܪܝܐܝܠ. ܘܠܫܡܥܝܐ 16
ܘܠܐܝܬܢ. ܘܠܪܒܘ ܘܠܐܠܝܬܢ. ܘܠܢܬܢ ܘܠܙܟܪܝܐ. ܘܠܡܫܠܡ ܪܫܐ. ܘܠܝܘܢܕܒ ܘܠܐܠܝܬܢ.
ܘܟܠܗܘܢ ܪܫܐ. * ܘܦܩܕܬ ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܐܕܝ ܪܫܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܒܟܣܦܝܐ ܐܬܪܐ. ܘܣܡܬ 17
ܒܦܘܡܗܘܢ ܦܬܓܡܐ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡ ܐܕܝ ܐܚܘܢ. ܘܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܒܟܣܦܝܐ ܐܬܪܐ.
ܠܡܝܬܝܘ ܠܢ ܡܫܡܫܢܐ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. * ܘܐܝܬܝܘ ܠܢ ܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܐܠܗܢ ܕܐܬܛܝܒܬ 18
ܥܠܝܢ. ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܚܟܝܡܐ. ܡܢ ܒܢܝ ܡܚܠܝ ܒܪ ܠܘܝ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܣܪܝܐ ܘܐܚܘܗܝ
ܘܒܢܘܗܝ ܬܪܥܣܪ. * ܘܚܫܒܝܐ. ܘܥܡܗ ܐܫܥܝܐ. ܡܢ ܒܢܝ ܡܪܪܝ. ܘܐܚܘܗܝ ܘܒܢܝܗܘܢ. 19
ܥܣܪܝܢ. * ܡܢ ܓܒܪܐ ܕܝܗܒ ܕܘܝܕ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܠܘܝܐ ܕܡܬܩܪܝܢ. ܡܬܝܗܒܐ ܡܐܬܝܢ ܘܥܣܪܝܢ. 20
ܟܠܗܘܢ ܐܬܩܪܝܘ ܒܫܡܗܝܗܘܢ. * ܘܩܪܝܬ ܘܦܩܕܬ ܐܢܘܢ. ܥܠ ܢܗܪ ܗܘܐ. ܠܡܬܟܢܥܘ 21
ܩܕܡ ܐܠܗܢ. ܘܢܒܥܐ ܡܢܗ ܐܘܪܚܐ ܬܪܝܨܬܐ ܠܢ. ܘܠܛܦܠܢ ܘܠܩܢܝܢܢ ܟܠܗ. * ܘܒܗܬܬ 22
ܕܐܫܐܠ ܡܢ ܡܠܟܐ ܚܝܠܐ ܘܦܪܫܐ. ܕܢܥܕܪܘܢ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܡܛܠ
ܕܐܡܪܢ ܗܘܝܢ ܠܡܠܟܐ. ܕܐܝܕܐ ܕܐܠܗܢ. ܗܘܬ ܥܡ ܟܠ ܕܒܥܝܢ ܠܗ ܠܛܒܬܐ: ܘܬܘܩܦܗ
ܘܚܡܬܗ. ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩܝܢ ܠܗ. * ܘܨܡܢ ܘܒܥܝܢ ܡܢ ܐܠܗܢ ܥܠ ܗܕܐ. ܘܐܫܬܡܥ 23
ܠܢ. * ܘܦܪܫܬ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܐ ܬܪܥܣܪ. ܠܫܪܒܝܐ ܘܠܚܫܒܝܐ. ܘܥܡܗܘܢ ܡܢ ܐܚܝܗܘܢ 24
ܥܣܪܐ. * ܘܡܢܝܬ ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܡܐܢܐ. ܪܫܝܬܐ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. ܕܝܗܒ 25
ܡܠܟܐ ܘܚܐܪܘܗܝ ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܕܐܫܬܟܚܘ ܬܡܢ. * ܘܡܢܝܬ ܠܗܘܢ. 26
ܟܟܪܐ ܕܟܣܦܐ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. * ܘܩܢܛܪܐ ܕܕܗܒܐ ܥܣܪܝܢ. ܘܕܪܟܡܘܢܐ ܐܠܦ. ܘܡܐܢܐ 27
ܕܢܚܫܐ ܩܘܪܢܬܝܐ ܛܒܐ. ܕܫܦܝܪܝܢ ܐܝܟ ܕܗܒܐ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܩܕܝܫܝܢ 28
ܠܡܪܝܐ. ܘܡܐܢܐ ܩܕܝܫܝܢ. ܘܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܬܟܘܢ.
* ܐܙܕܗܪܘ ܘܛܪܘ ܥܕܡܐ ܕܬܡܢܘܢܝܗܝ ܩܕܡ ܪܫܝ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܪܫܝ ܐܒܗܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ 29
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܒܗܝܟܠܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝܐ. * ܘܩܒܠܘ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܕܢܡܠܘܢ 30
ܡܬܩܠܐ. ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܠܡܝܬܝܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ.

Hos cùm congregâſſem ad flumen quod defluit 15
ad Hava, ibíque manſiſſemus tribus diebus;
animum adverti ad populum, & ad ſacerdotes
de filiis Levi : cúmque *ex his* neminem
inveniſſem, Remiſi Elazarem, Arielem, 16
Semeiam, Ithanem, Rabum, Elithanem, Nathanem,
*Z*echariam & Meſlumum primores,
necnon Jonadabum, & Elithanem ; hos omnes
primores : Et commendavi eos apud Adi 17
principem ſuum qui erat in Chaſphia provincia :
& indidi ori eorum ſermones quibus
alloquerentur Hadi fratrem noſtrum *& eos*
qui habitabant in Chaſphia provincia, ut
adducerent nobis miniſtros pro domo Dei
noſtri. Adduxerúntque nobis, prout manus 18
Dei noſtri favit nobis, virum quendam ſapientiſſimum
de poſteris Mahli filii Levi, filii
Iſraelis ; & Sariam cum fratribus ejus & filiis
ejus duodecim : Item Heſabiam, & cum eo 19
Eſaiam è poſteris Merari, & fratres ejus ; cum
filiis eorum viginti : Ex viris quos addixerat 20
David miniſterio Levitarum, qui *dicebantur*
addicti, ducentos viginti ; qui omnes vocati
fuerunt propriis nominibus. Deinde advocavi 21
eos & hortatus ſum ſecus flumen Havæ, ut
affligerent ſe coram Deo noſtro, & peterent
ab eo viam rectam pro nobis, & parvulis noſtris,
& facultatibus noſtris. Nam puduerat me 22
petere à rege copias & equites, ut auxilio nobis
eſſent ab hoſtibus noſtris in itinere : dixeramus
enim regi manum Dei omnibus quærentibus
eum in bonum adeſſe, robur autem &
iram ejus adverſam eſſe omnib' derelinquentibus
eum ? Et nos jejunaturos, Deúmque noſtrum 23
hac de re precaturos, & ab eo exaudiendos.
Deinde ſelegi è ſenioribus ſacerdotum, 24
duodecim : *nempè* Serabiam & Heſabiam, &
cum his decem è fratribus eorum : Et numeravi 25
eis argentum & aurum, ac vaſa ; primitias
pro domo Dei noſtri, quas dederat rex &
nobiles ac principes ejus, omnéſque Iſraelitæ
qui aderant illic : Numeravi inquam, eis argenti 26
talenta centum quinquaginta, Et auri 27
quintalia viginti, & drachmas mille ; & vaſa
ex ære Corinthio optima, quæ pulchra erant
auri inſtar. Et dixi eis, Vos ſancti eſtis Domino, 28
vaſa quoque ſancta ſunt, & argentum
atque aurum oblatio ſunt Domino Deo patrum
veſtrorum. Cautè cuſtodite donec reddatis 29
ea coram principibus ſacerdotum ac Levitarum,
& præcipuis patribus Iſraelis in Jeruſalem,
in templo domûs Domini. Ita ſacerdotes 30
illi atque Levitæ onus ſibi ſuſceperunt
reddendi ex pondere argentum & aurum, &
vaſa inferendi Jeroſolymam in templum Dei
noſtri.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν (τ) Εὐὶ, ϗ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέ-
16 ρας τρεῖς. ϗ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ ϗ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, ϗ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὗρον ἐκεῖ. Καὶ ἀπέστει-
λα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριὴλ, τῷ Σεμεΐᾳ, ϗ τῷ Ἀλωνὰμ, ϗ τῷ Ἰαρὶβ, ϗ τῷ Ἐλνάθαμ, ϗ τῷ
17 Νάθαν, ϗ τῷ Ζαχαρίᾳ, ϗ τῷ Μεσολλὰμ, ϗ τῷ Ἰωαρὶμ, ϗ τῷ Ἐλνάθαν, συνιέντας. Καὶ ἐξή-
νεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, ϗ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τῶν (υ) Ἀθινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ (φ) τοῦ τόπου, τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ᾄδοντας εἰς οἶκον θεοῦ
18 ἡμῶν. Καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν ὡς χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ Σαχὼν ἀπὸ υἱῶν Μοολὶ, υἱοῦ
19 Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ· ϗ ἀρχὴν ἦλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαοκτώ. Καὶ τὸν Ἀσεβία, καὶ
20 τὸν Ἰσαΐα (χ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρὶ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ψ) ϗ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι. Καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινὶμ, ὧν
ἔδωκε Δαυὶδ ϗ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινὶμ διακόσιοι εἴκοσι, πάντες συνήχθη-
21 σαν ἐν ὀνόμασι. Καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀουὲ, τοῦ ταπεινωθῆναι (ω) ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθεῖαν ἡμῖν ϗ τοῖς τέκνοις ἡμῶν ϗ πάσῃ τῇ (α) κτήσει ἡ-
22 μῶν· Ὅτι ᾐσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν ϗ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ
ὁδῷ, ὅτι (β) εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, Χεὶρ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς
23 ἀγαθόν· ϗ κράτος αὐτοῦ, ϗ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ (γ) πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν. Καὶ ἐνηστεύ-
24 σαμεν ϗ ἐζητήσαμεν (δ) παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν (ε) περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. Καὶ διέστειλα ἀπὸ
ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραΐᾳ, (ζ) τῷ Ἀσαβίᾳ, ϗ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν
25 δέκα. Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον ϗ τὸ χρυσίον ϗ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψω-
26 σεν ὁ βασιλεὺς ϗ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ϗ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, ϗ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρισκόμενοι. Καὶ ἔ-
στησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, ϗ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν, ϗ τάλαν-
27 τα χρυσίου ἑκατόν. Καὶ (η) χαφουρὴ χρυσοῖ εἴκοσι εἰς τὴν (†) ὁδὸν χίλιοι, ϗ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος
28 ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἅγιοι (θ) τῷ κυρίῳ, ϗ τὰ
29 σκεύη ἅγια, ϗ τὸ ἀργύριον ϗ τὸ χρυσίον ἑκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων (") ἡμῶν. Ἀγρυπνεῖτε ϗ τηρεῖ-
τε ἕως στῆτε ἐνώπιον (ι) ἀρχόντων τῶν ἱερέων ϗ τῶν Λευιτῶν ϗ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ, εἰς
30 σκηνὰς οἴκου κυρίου. Καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου ϗ τοῦ χρυσίου ϗ
τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν.

Et congregavi eos ad fluvium venientem ad Eui : & caſtra metati ſu- 15
mus ibi dies tres. Et conſideravi in populo, & in ſacerdotibus : & de fi-
liis Levi non inveni ibi. Et miſi ad Eleazar, ad Ariel, ad Semeia, & 16
ad Alonam, & ad Jareb, & ad Elnathan, & ad Nathan, et ad Zacha-
riam, & ad Meſollam, & ad Joarim, & ad Elnathan, intelligentes. Et 17
(c) emiſi eos ad principes in argento loci : & poſui in ore eorum verba
ad loquendum ad fratres ſuos de Athinim in argento loci, ut adducerent
nobis cantores in domum Dei noſtri. Et venerunt nobis, ſicut manus Dei 18
noſtri bona ſuper nos, vir (d) Sachon de filiis Mooli, filii Levi, filii Iſrael.
(e) Et principio venerunt filii ejus, & fratres ejus decem octo. Et Aſe- 19
bia, & Iſaia, de filiis Merari, fratres ejus, & filii ejus viginti. Et de 20
Nathinim, quos dedit David, & principes in ſervitutem Levitarum, Na-
thinim ducenti viginti : omnes congregati ſunt in nominibus. Et voca- 21
vi ibi jejunium ſuper flumen Ahue, ut humiliaremur in conſpectu Dei no-
ſtri, quærendo ab eo viam rectam nobis, & filiis noſtris, & omni poſſeſſi-
oni noſtræ : Quoniam erubui petere à rege virtutem, & equites, ad ſal- 22
vandum nos ab inimico in via : quoniam dixeramus regi, dicentes ; Ma-
nus Dei noſtri ſuper omnes quærentes ipſum in bonum : et fortitudo ejus,
& furor ejus, ſuper omnes derelinquentes ipſum. Et jejunavimus, et quæ- 23
ſivimus à Deo noſtro de hoc. Et exaudivit nos. Et diſtinxi de principi- 24
bus ſacerdotum duodecim, Saraia, Aſabia, & cum eis de fratribus eorum
decem : Et appendi eis argentum, & aurum, & vaſa primitiarum do- 25
mûs Dei noſtri, quæ (f) exaltavit rex & conſiliarii ejus, & principes e-
jus, & omnis Iſrael, qui inveniebantur. Et appendi ſuper manus eorum 26
argenti talenta ſexcenta quinquaginta, & vaſa argentea centum, & ta-
lenta auri centum : Et (g) chaphure aurei viginti ad viam mille, et va- 27
ſa æris fulgentis boni diverſa deſiderabilia in auro. Et dixi ad eos ; Vos 28
ſancti Domino, & vaſa ſancta, & argentum, & aurum ſpontanea Do-
mino Deo patrum noſtrorum. Vigilate, & cuſtodite, donec appendatis 29
in conſpectu principum ſacerdotum, & Levitarum, et principum patria-
rum in Hieruſalem in (h) tabernaculis domûs Domini. Et ſuſceperunt 30
ſacerdotes, & Levitæ pondus argenti, & auri, & vaſorum, ad afferen-
dum in Hieruſalem in domum Dei noſtri.

MS. A. (τ) Εὐεὶ, (υ) Ἀθανεὶμ (φ) τόπου, (χ) ἀπὸ υἱῶν Μεραρὶ, (ψ) ϗ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι. (ω) ἐνώπιον θεοῦ (α) κτίσει (β) εἴπομεν (γ) πάντας ἐγκαταλεί-
ποντας (δ) παρὰ θεοῦ (ε) περὶ τούτων, (ζ) τῷ Σαβία, (η) χαφουρὴ χρύσαιοι (ι) ὁδὸν δραχμῶν * ειν χίλιοι, (θ) τῷ κυρίῳ θεῷ, (") ὑμῶν (ι) τῶν ἀρχόντων

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

15 * فجمعتهم الى النهر الذي يجي من اوي * وعسكرنا هنالك ثلثة ايام * وجعلت بالي في
16 الناس والكهنة * لم اصب ثم من بني لاوي * فبعثت الى العازر اريل وسمايا * وليوناثام *
17 ويواريم قوما عقلاء * واخرجتهم قدام السلطان بفضة المكان * ليأتوا بقراء الى بيت الهنا
18 * فجاونا مثل يد الهنا الصالحة علينا * رجل ساكون من بني مولي ابن لوي ابن
19 اسرايل * وجاوا بنوه واخوته ثمانية عشر مبتدين * واسبيا وايسايا من بني مارارِي * اخوته
20 وبنيهم عشرين * ومن ناثنيم الذي اعطا داوود والاراكنة لخدمة اللاويين * ناثنيم
21 مايتين وعشرين * كلهم مجتمعين باسمايهم * وكرزت هنالك على النهر الذي يقال له
22 اووا لنتضع بين يدي الهنا * ونطلب من قبله سبيلا سهلة لنا ولبنينا * لاني
استحييت ان اطلب من الملك قوة وخيلا تفدينا من العدو في الطريق * وانا قلنا
23 للملك ان يد الهنا على كل من يطلبه بخير * وقوته وغضبه على كل من تركه * فصمنا
24 وطلبنا من قبل الهنا عن هذا فسمع * وفرزت من ريساء الكهنة اثني عشر * لصادوق
25 واسابيا * ومعهم من اخوتهم عشرة * ووزنت لهم الفضة والذهب وانية قرابين بيت الهنا *
26 التي دفع الملك وعبيده واراكنه * وجميع اسرايل الذين كانوا ثم * ووزنت على
27 يديهم من الفضة ستماية وستين قنطارا * وانية فضة ماية * ومن الذهب ماية * وجافوري
ذهب عشرين * وفي الطريق الف درهم * وانية نحاس تبرق جيدة * مصنوعة بسبه
28 الذهب * وقلت لهم * انتم مقدسين لله ربنا * والانية مقدسة * والفضة والذهب
29 متطوع لله رب ابائنا * فاسهروا واحفظوا الى ان تقفوا بين يدي ريساء
30 الكهنة واللاويين وريساء القبايل في بيت المقدس في خيم بيت الرب * فقبلوا
الكهنة واللاويين وزن الفضة والذهب والانية * ليأتوا بها الى اورشليم الى
بيت الهنا

Hos congregavi ſecus flumen quod effluit 15
ex Avi, & caſtrametati ſumus illic tri-
bus diebus : cúmque animum adjeciſſem
ad homines illos & ſacerdotes, nullos i-
bi reperi de filiis Levi. Quapropter 16
miſi ad Eleazar Arielem, & Semeiam,
Jonatham, & Joarim, homines pru-
dentes. Eoſque prodire juſſi coram prin- 17
cipe cum argento loci illius, ut adduce-
rent lectores ad domum Dei noſtri. Ita 18
venerunt nobis, ſecundùm manum Dei
noſtri nobis propitiam, vir quidam Sa-
chon de filiis Meoli filii Levi, filii Iſrae-
lis : veneruntque filii et fratres ejus octo-
decim tyrones. Et Aſabia, & Eſaia de 19
filiis Merari : fratres ejus, & filii eorum
viginti. Et de Nethinim quos dederant 20
David & principes pro miniſterio Levi-
tarum, Nethinim ducenti viginti, con-
gregati ſuis quique nominibus. Poſtea 21
proclamavi ibi ſecus flumen quod voca-
tur Auva, ut humiliaremus nos coram
Deo noſtro, & peteremus nobis ab eo vi-
am rectam, opemque ferret nobis. Eru- 22
bueram enim poſtulare à rege exercitum
& equos ad eripiendum nos ab hoſte in
via : ſiquidem regi dixeramus manum
Dei noſtri protegere omnem quærentem e-
um in bonum, fortitudinem autem & i-
ram ejus eſſe contra omnem derelinquen-
tem eum. Itaque jejunavimus, & de- 23
precati ſumus Deum noſtrum hac de re,
& exaudivit. Deinde ſecrevi ex prin- 24
cipibus ſacerdotum duodecim, Sadocum
& Aſabiam, & cum eis decem è fratri-
bus eorum : Appendique eis argentum 25
& aurum, & vaſa oblationum domûs
Dei noſtri, quæ dederat rex, & mini-
ſtri ac principes ejus, omneſque Iſraelitæ
qui erant ibi : Appendi inquam ipſis 26
præſentibus, argenti ſexcenta ſexaginta
quintalia, & vaſa argentea centum, &
aurea centum : Chephure (i. crateras) 27
aureas viginti, & pro itinere mille drach-
mas : vaſa quoque ænea fulgentia, opti-
ma in modum auri fabrefacta. Et dixi 28
eis ; Vos ſancti eſtis Deo Domino noſtro,
et vaſa ſunt ſancta ; et argentum et au-
rum oblatio ſpontanea Deo Domino pa-
trum noſtrorum. Vigilate ergò et cuſto- 29
dite, quouſque ſiſtatis vos coram principi-
bus ſacerdotum et Levitis, atque prin-
cipibus familiarum in Jeruſalem in ta-
bernaculis domûs Domini. Et ſuſcepe- 30
runt ſacerdotes ac Levitæ pondus ar-
genti et auri, ac vaſa, ut ea deferrent
Jeroſolymam in domum Dei noſtri.

עזרא : ט

:nos ſuper fuit noſtri Dei manus & ; Jeruſalaim *eundum ad* , primi menſis duodecima in Ahava flumine à ſumꝰ profecti Et
31 וַנִּסְעָה מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלִָם וְיַד אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ
.tribus diebus ibi *conſedimus* & : Jeruſalaim venimus Et .via *ſuper* inſidiatoris & , inimici manu de nos eruit &
32 וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבוֹא יְרוּשָׁלִָם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃
,ſacerdotis Urijah filii Meremoth manū *ſuper* noſtri Dei domo in vaſa & , aurū & , argentū eſt appenſum quarta die in Et
33 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן
pondere in , *numero In* .Levitæ ,Binnui filius Nohadeiah & ,Jeſuah filius Jozabad eis cum & ; Pinechas filius Elhazar eo cū &
34 וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶן־בִּנּוּי הַלְוִיִּם׃ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל
aſcenſiones obtulerunt tranſmigrationis filii captivitate de Venientes .illo tempore in pondus omne eſt ſcriptum & ,omnium
35 לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִיא׃ הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי בְנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת
hircos , ſeptem & ſeptuaginta agnos , ſex & nonaginta arietes ,Iſrael omni *ſuper* duodecim *juvencos* , Iſrael Deo
לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צְפִירֵי
trans ducibus & , regis ſatrapis regis leges dederunt Et .DOMINO *aſcenſio* omnia ; duodecim *peccati*
36 חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ וַיִּתְּנוּ אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲווֹת עֵבֶר
.Dei domum & ,populum exaltaverunt & : flumen
הַנָּהָר וְנִשְּׂאוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית־הָאֱלֹהִים׃

CAP. IX. ט

, Levitæ & , ſacerdotes & , Iſrael populus ſunt ſeparati Non : dicendo ,principes me ad acceſſerunt ,hæc *conſumere ſecundùm* Et
1 וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
.Emoræi & ,Miſritæ ,Moabitæ ,Hammonitæ ,Jebuſæi ,Perizæi ,Chittæi , Chenahanæi ,eorum *abominationes juxta* ,terrarum populis à
מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמֹּאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי׃
,principum manus & ; terrarum populis *in ſanctitatis* ſemen *ſe commiſcuerunt* & :ſuis filiis & , ſibi eorū filiabus de tulerunt Quia
2 כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים
: meum pallium &,meum veſtimentū ſcidi , iſtud verbum *me audire ſecundùm* Et .prima iſta prævaricatione in fuit ,*magnatum* &
3 וְהַסְּגָנִים הָיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־בִּגְדִי וּמְעִילִי
Dei verbis in *tremefactus omnis* cōgregabantur me ad Et .ſtupens ſedi & ,meā barbā & ,mei capitis *coma de depilavi* &
4 וָאֶמְרְטָה מִשְּׂעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם׃ וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כֹּל חָרֵד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי־
ſurrexi veſpertino *munere* in Et .*veſperæ munus* ad uſque ſtupens *ſedens* ego & :tranſmigrationis prævaricatione *ſuper* Iſrael
5 יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעָרֶב׃ וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קַמְתִּי
meas palmas expandi & ,mea genua ſuper me curvavi & ,meum pallium & ,meū veſtimentū *me ſcindendum inter* & ,mea afflictione de
מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי בִגְדִי וּמְעִילִי וָאֶכְרְעָה עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי
noſtræ iniquitates quoniā ; te ad *meas facies* mi Deus elevare *ſum pudefactus &* ,*erubui* mi Deus , dixi Et .meū Deum Dominum ad
6 אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃ וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֺנֹתֵינוּ
magno delicto in *nos* noſtrorū patrū diebus A .cœlos ad uſque *grandivit* noſtrū delictū & ,caput ſupra ſunt multiplicatæ
7 רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם׃ מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה
;gladium in,terrarum regum manum in,noſtri ſacerdotes ,noſtri reges ,nos ſumꝰ traditi *noſtris perverſitatibꝰ in* Et .hanc diem ad uſque
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֺנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹהֲנֵינוּ בְּיַד מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב
.hanc diem ſecundùm , *facierum* pudorem in & ,rapinam in &,captivitatē in
בַּשְּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Promovimus ergò à flumine Ahava duodecimo die 31
menſis primi ut pergeremus Jeruſalem : & manus Dei
noſtri fuit ſuper nós, & liberavit nos de manu inimici
& inſidiatoris in via. Et venimus Jeruſalem, & manſimus 32
ibi tribus diebus. Die autem quartâ appenſum eſt 33
argentum,& aurum, & vaſa in domo Dei noſtri per manum
Meremoth filii Uriæ Sacerdotis, & cum eo Eleazar
filius Phinees, cúmque eis Jozabed filius Joſue,& Noadaia
filius Bennoi Levitæ, Juxta numerum & pondus omnium: 34
deſcriptúmque eſt omne pondus in tempore illo.
Sed & qui venerant de captivitate filii tranſmigrationis, 35
obtulerunt holocautomata Deo Iſrael, vitulos
duodecim pro omni populo Iſrael,arietes nonagintaſex,
agnos ſeptuaginta ſeptē, hircos pro peccato duodecim:omnia
in holocauſtū Dño. Dederunt autem edicta 36
regis ſatrapis, qui erant de conſpectu regis,& ducibꝰ
trans Flumen,& elevaverunt populū & domū Dei.

CAP. IX.

Poſtquàm autem hæc completa ſunt, acceſſerunt ad 1
me principes, dicentes; Non eſt ſeparatus populus Iſrael,
Sacerdotes & Levitæ, à populis terrarum, & abominationibus
eorum, Chananæi videlicèt, & Hethæi, &
Pherezæi,& Jebuſæi,& Ammonitarum, & Moabitarum,
& Ægyptiorum, & Amorrhæorum : Tulerunt enim de 2
filiabus eorum ſibi & filiis ſuis,& commiſcuerunt ſemen
ſanctum cum populis terrarum: manus etiam principum
& magiſtratuum fuit in tranſgreſſione hac prima. Cúmque 3
audiſſem ſermonem iſtum, ſcidi pallium meum &
tunicam, & evelli capillos capitis mei & barbæ, & ſedi
mœrens. Convenerunt autem ad me omnes, qui timebant 4
verbum Dei Iſrael, pro tranſgreſſione eorum qui
de captivitate venerant, & ego ſedebam triſtis uſque ad
ſacrificium veſpertinum : Et in ſacrificio veſpertino ſurrexi 5
de afflictione mea, et ſciſſo pallio et tunicâ, curvavi
genua mea, et expandi manus meas ad Dominum Deum
meum, Et dixi; Deus, meus confundor et erubeſco 6
levare faciem meam ad te: quoniam iniquitates noſtræ
multiplicatæ ſunt ſuper caput noſtrum, et delicta noſtra
creverunt uſque ad cœlum, A diebus patrum noſtrorum: 7
ſed et nos ipſi peccavimus graviter uſque ad diē hanc,
et in iniquitatibus noſtris traditi ſumus ipſi, et reges noſtri,
et ſacerdotes noſtri, in manum regum terrarum, et in
gladium, et in captivitatem, et in rapinam, et in confuſionem
vultûs, ſicut et die hâc.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

31 * ܘܫܩܠܢ ܡܢ ܢܗܪ ܗܘܐ܂ ܒܬܪܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ܂ ܠܡܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܐܝܕܐ ܕܐܠܗܐ
32 ܗܘܬ ܥܡܢ܂ ܘܦܨܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ܂ ܘܡܢ ܕܟܡܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܂ * ܘܐܬܝܢ
33 ܠܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܝܬܒܢ ܬܡܢ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ܂ * ܘܒܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܬܩܠܢ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܘܡܐܢܐ
ܒܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ܂ ܘܐܫܠܡܢ ܐܢܘܢ ܠܡܪܝܡܘܬ ܒܪ ܐܘܪܝܐ ܟܗܢܐ܂ ܘܥܡܗ ܠܐܠܥܙܪ ܒܪ
34 ܦܝܢܚܣ܂ ܘܥܡܗܘܢ ܢܒܘܙܪܕܢ ܒܪ ܝܫܘܥ܂ ܘܝܘܕܝܐ ܒܪ ܒܓܘܝ ܬܪܝܗܘܢ ܠܘܝܐ܂ * ܒܡܢܝܢܐ
35 ܘܒܡܬܩܠܐ ܟܠܗ ܡܕܡ܂ ܘܐܬܟܬܒ ܟܠܗ ܡܬܩܠܐ ܒܙܒܢܐ ܗܘ܂ * ܘܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܡܢ
ܫܒܝܐ ܡܢ ܒܢܝ ܓܠܘܬܐ܂ ܩܪܒܘ ܥܠܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܬܘܪܐ ܬܪܥܣܪ ܥܠ ܟܠܗ
ܐܝܣܪܝܠ܂ ܕܟܪܐ ܬܫܥܝܢ ܘܫܬܐ܂ ܐܡܪܐ ܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥܐ܂ ܘܨܦܝܪܐ ܠܚܘܣܝܐ ܕܚܛܗܐ܂
36 ܬܪܥܣܪ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠܘܬܐ ܠܡܪܝܐ܂ * ܘܝܗܒܘ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ ܠܪܘܪܒܢܐ ܕܡܠܟܐ
ܘܠܫܠܝܛܢܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ܂ ܘܡܝܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ ܘܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ * ܫܠܡ * ܛ *
1 * ܘܟܕ ܫܠܡ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܂ ܩܪܒܘ ܠܘܬܝ ܩܫܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܠܐ ܐܬܦܪܫܘ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂
ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܛܢܦܘܬܗܘܢ܂ ܕܟܢܥܢܝܐ ܘܚܬܝܐ܂ ܘܥܡܘܢܝܐ
2 ܘܦܪܙܝܐ܂ ܘܝܒܘܣܝܐ ܘܡܨܪܝܐ܂ ܘܡܘܐܒܝܐ܂ ܘܐܡܘܪܝܐ܂ * ܡܛܠ ܕܢܣܒܘ ܡܢ ܒܢܬܗܘܢ
ܠܗܘܢ ܘܠܒܢܝܗܘܢ܂ ܘܐܬܥܪܒ ܙܪܥܐ ܩܕܝܫܐ ܒܥܡܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܐܝܕܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܠܘܝܐ
3 ܗܘܬ ܒܗܕܐ ܣܟܠܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ܂ * ܘܟܕ ܫܡܥܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܨܪܝܬ ܢܚܬܝ ܘܡܥܝܠܝ܂
4 ܘܡܠܓܬ ܣܥܪܐ ܕܪܝܫܝ ܘܕܕܩܢܝ܂ ܘܝܬܒܬ ܟܕ ܬܘܗ ܐܢܐ܂ * ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܝ ܟܠ ܕܚܠ
ܕܝܨܝܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܥܠ ܥܘܠܐ ܕܥܒܕܘ ܒܢܝ ܫܒܝܬܐ܂
5 ܘܐܢܐ ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܘܬܘܗ ܥܕܡܐ ܠܬܫܥ ܫܥܝܢ܂ * ܘܒܥܕܢܐ ܕܬܫܥ ܫܥܝܢ܂ ܩܡܬ ܡܢ ܟܪܝܘܬܝ
ܘܡܢ ܨܘܪܝ ܢܚܬܝ܂ ܘܒܪܟܬ ܥܠ ܒܘܪܟܝ܂ ܘܦܪܣܬ ܐܝܕܝ ܒܨܠܘܬܐ܂ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ܂
6 ܘܐܡܪܬ܂ * ܐܠܗܝ܂ ܒܗܬܬܢ ܠܡܪܡܘ ܐܦܝܢ ܠܘܬܟ ܐܠܗܢ܂ ܡܛܠ ܕܣܓܝܘ ܚܛܗܝܢ
7 ܠܥܠ ܡܢ ܪܝܫܢ܂ ܘܚܘܒܝܢ ܪܘܪܒܐ ܣܠܩܘ ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ܂ * ܘܡܢ ܝܘܡܝ ܐܒܗܝܢ
ܚܢܢ ܐܬܗܦܟܢ ܒܚܛܗܐ ܪܘܪܒܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܣܓܝܢ ܚܛܗܐ܂ ܚܢܢ
ܘܐܒܗܝܢ܂ ܘܡܠܟܝܢ ܘܟܗܢܝܢ܂ ܡܛܠܗܢܐ ܐܫܬܠܡܢ ܠܚܪܒܐ ܘܠܒܙܬܐ܂ ܘܠܫܒܝܐ
ܘܠܒܗܬܬܐ ܕܐܦܐ ܒܐܝܕܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܒܐܝܕܝܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ܂ ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ܂

Tunc profecti ſumus à flumine Havæ duodecimo 31
die menſis primi, ut pergeremus in Jeruſalem
: & manus Dei affuit nobis, & liberavit
nos de manu inimicorum noſtrorum,& ab inſidiatoribus
qui erant in via. Cùm denique 32
perveniſſemus in Jeruſalem, et manſiſſemus
ibi tribus diebus; Die quarto appendimus 33
argentum, aurum, & vaſa in domo
Dei noſtri; & tradidimus ea Meremotho
filio Uriæ ſacerdotis, ſimúlque Elazaro
filio Phinheſi; & unà cum his erant Nebuzehar
filius Jeſu, & Jodaja filius Baghuai,
ambo Levitæ: Omnia ex numero & pondere: 34
ſcriptúmque fuit pondus eodem tempore.
Et illi qui venerāt è captivitate de filiis tranſmigrationis, 35
obtulerunt holocauſta Deo Iſraelis,
boves duodecim pro toto Iſraele, arietes
nonaginta ſex, agnos ſeptuaginta ſeptem,
hircos pro expiatione peccatorum, duodecim
: hæc omnia *fuerunt* holocauſta Domino.
Deinde dederunt decretum regis principibus 36
regiis & præfectis *regionis* transfluvialis; qui
honorabant populum & domum Dei.

CAP. IX.

Exactis his omnibus, acceſſerunt ad me ſeniores 1
dicentes;Nondum ſeparaverunt ſe populus
Iſraeliticꝰ et ſacerdotes ac Levitæ à gentibꝰ
aliarum urbiū, et impuritate earū, *nempe*
Chananæorum, Hethæorum, Ammonitarum,
Pherezæorum, Jebuſæorum, Ægyptiorū, Moabitarum,
& Amoræorum. Nam ſumpſerunt 2
de filiabus eorum, tam ſibi quàm filiis ſuis; &
commixtum eſt ſemen ſanctū cum gentibus *aliarum*
urbium: & manus ſeniorum ac Levitarum
prima fuit in iſto ſcelere. Tunc audito 3
hoc verbo, diſcidi veſtes meas & chlamidem
meā, evulſi pilos capitis mei & barbæ meæ, et
ſedebam attonitus. Et convenerunt ad me omnes 4
quos tangebat cura verbi Dei Iſraelis,
cauſâ criminis quod perpetrârant filii captivitatis;
dum ego ſederem attonitus uſque ad horam
nonam. Tempore autem horæ nonæ ſurgens 5
è mœrore meo & laceratione veſtium
mearū, procubui in genua mea; & expanſis in
oratione manibus corā Dño Deo, dixi; Deus 6
mi, pudet nos attollere vultꝰ noſtros ad te Deꝰ
noſter: quia reatus noſtri creverūt ultra caput
noſtrū, & peccata noſtra graviſſima aſcenderunt
in cœlum uſque. Et inde à diebus majorum 7
noſtrorum, nos verſati ſumus in peccatis
graviſſimis ad hunc uſque diē. Quia peccata
cumulavimus nos et majores noſtri, reges ac
ſacerdotes noſtri; iccircò traditi fuimꝰ gladio,
direptioni, captivitati, et pudori vultûs, in manum
regum provinciarum, et in manum hoſtium
noſtrorum, ut hodierno die.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

31 Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀουὲ (κ) ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ. καὶ χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ (λ) ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν
32 33 τῇ ὁδῷ. Καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκαθίσαμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ
τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμὼθ
υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεὲς, καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ (μ)
34 Νωαδία υἱὸς Βαναία οἱ Λευῖται. Ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμός. Ἐν
35 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ Οἱ ἐλθόντες (ν) ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας, προσήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις τῷ θεῷ
Ἰσραήλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραήλ, κριοὺς ἐνενηκονταέξ, ἀμνοὺς ἑβδομηκονταεπτά, χιμάρους περὶ
36 ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. (ξ) Καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς
διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

Et promovimus à fluvio Abue in duodecima menſis primi ad veniendum 31
in Hieruſalem. Et manus Dei noſtri fuit ſuper nos, & eruit nos à manu
inimici & hoſtis in via. Et venimus in Hieruſalem, & ſedimus ibi 32
dies tres: Et factum eſt, die quartâ appendimus argentum, & aurum, 33
& vaſa in domo Dei noſtri ſuper manum Merimoth filii Uria ſacerdotis:
& cum eo Eleazar filius Phinees: & cum eis Jozabad filius Jeſu, &
Noadia filius Banaia Levitæ: In numero, & in pondere omnia: & 34
ſcriptum eſt univerſum pondus. In tempore illo, Qui venerant ex ca- 35
ptivitate, filii tranſmigrationis, obtulerunt holocauſtoſes Deo Iſrael, vi-
tulos duodecim pro omni Iſrael, arietes nonaginta ſex, agnos ſeptuaginta
ſeptem, hircos pro peccato duodecim, omnia holocauſtomata Domino. Et 36
dederunt decretum regis procuratoribus regis, & ſubregulis trans flumen.
Et exaltaverunt populum, & domum Dei.

MS. A. (κ) ἐν δωδεκάτῃ (λ) ἐρύσατο (μ) Νωαδὰ (ν) ἀπὸ τῆς (ξ) Καὶ ἔδωκα

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρός με οἱ ἄρχοντες, λέγοντες, Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ
οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανὶ, ὁ (α) Ἐθὶ, ὁ Φε-
2 ρεζὶ, ὁ Ἰεβουσὶ, ὁ Ἀμμωνὶ, ὁ (β) Μωαβὶ, καὶ ὁ Μοσερὶ, καὶ ὁ (γ) Ἀμορρὶ, Ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυ-
γατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς (δ) αὐτῶν· καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαι-
3 ῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. Καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον,
διέῤῥηξα τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγω-
4 νός μου, καὶ ἐκαθήμην (ε) ἠρεμάζων. Καὶ συνήχθησαν πρός με πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ
5 ἀσυνθεσίᾳ (ζ) τῆς ἀποικίας· κἀγὼ καθήμενος ἠρεμάζων ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. Καὶ ἐν θυ-
σίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην (†) ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαῤῥῆξαί με τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ
6 κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν θεὸν, Καὶ εἶπα, Κύριε, ᾐσχύνθην καὶ ἐνε-
τράπην τοῦ ὑψῶσαι θεέ μου τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς
7 ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν (η) ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμὲν ἐν
πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βα-
σιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρ-
παγῇ, καὶ ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

CAP. IX.

ET poſtquàm completa ſunt hæc; acceſſerunt ad me principes, dicen- 1
tes; Non eſt ſeparatus populus Iſrael, & ſacerdotes, & Levitæ, à popu-
lis terrarum in (a) elongationibus eorum, de (b) ſtirpe Chanani, Ethi,
Pherezi, Jebuſi, Ammoni, Moabi, & Moſeri, & Amorrhi: Quoniam 2
acceperunt de filiabus eorum ſibi, & filiis ſuis: & (c) tranſmiſſum eſt
ſemen ſanctum in populos terrarum, & manus (d) principum in præva-
ricatione hac in principio. Et ut audivi verbum hoc; conſcidi veſtimen- 3
ta mea, & (e) pavebam, & evellebam de capillis capitis mei, & de bar-
ba mea, & ſedebam tacens. Et convenerunt ad me omnis (f) ſequens 4
verbum Dei Iſrael ſuper prævaricatione tranſmigrationis. Et ego ſedens,
tacens uſque ad ſacrificium veſpertinum. Et in ſacrificio veſpertino 5
ſurrexi ab humiliatione mea. Et cùm ſcindebam veſtimenta mea, & pa-
vebam; & inclino ſuper genua mea, & expando manus meas ad Domi-
num Deum, Et dixi; Domine, confuſus ſum, & erubui elevare, Dee 6
mi, faciem meam ad te: quoniam iniquitates noſtræ multiplicatæ ſunt ſu-
per caput noſtrum, & delicta noſtra magnificata ſunt uſque in cœlum. A 7
diebus patrum noſtrorum ſumus in delicto magno uſque in diem hanc.
Et in noſtris iniquitatibus traditi ſumus nos, & reges noſtri, & filii no-
ſtri in manu regum gentium in gladio, & in captivitate, & in direptio-
ne, & in confuſione faciei noſtræ, ſicut dies hæc.

MS.A. (α) Ἐθθὶ, (β) Μωὰβ, ὁ Μωσεὶ, (γ) Ἀμοεὶ, (δ) ἑαυτῶν· (ε) *ἐρεμάζων οὕτως δεῖ καὶ νῦν. Καὶ (ζ) τῆς ἀποικεσίας· (†) ἀπὸ τῆς ταπεινώσεώς (η) ἕως εἰς οὐρανόν.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فارتحلنا من نهر اووا في اثني عشر من الشهر الاول * لناتي الي بيت المقدس * ويد الله كانت 31
علينا * وخلصنا من يدي العدو المقابل في الطريق * فجينا الي بيت الله المقدس * وجلسنا هنالك 32
ثلثة ايام * فلما كان في اليوم الرابع وزنا الفضة والذهب والانية في بيت الهنا * على يدي 33
مارموث ابن اوريا الكاهن * والعازر ابن فنحاس معه * ومعهم يوزاباد ابن يسوع * وانوديا
ابن باناي اللاويين * عند احصاءه وعند وزنه * واحصي وكتب جميعه * في ذلك الزمان الذي 34 35
جاوا من السبي من ولد في الغربة * قربوا محرقات كاملة لاله اسرايل * اثني عشر عجلا عن
بني اسرايل * وستة وتسعين كبشا * وسبعة وسبعين خروفا * واثني عشر عتودا عن الخطايا *
كلها محرقات كاملة للرب * واعطوا دفتر الملك لقهارمة الملك وولاة معبر النهر * واكرموا 36
الشعب وبيت الله *

Poſtea profecti ſumus à flumine Auva 31
duodecimo die menſis primi, ut pergere-
mus in Jeruſalem: affuitque nobis ma-
nus Dei, & eripuit nos è manibus hoſtis
inſidiantis in via: Tum demum perve- 32
nimus ad domum Dei ſacroſanctam.
Cúmque ſediſſemus ibi tribus diebus,
Quarto die appendimus argentum, au- 33
rum, ac vaſa in domo Dei noſtri, ad
manus Merimoth filii Uria ſacerdotis:
& Elazar filius Phinehes erat cum eo,
& cum iſtis Jozebed filius Jeſu, &
Anodia filius Banai, Levitæ; Cùm 34
numeraretur & cùm appenderetur: nu-
meratum itaque eſt totum, & ſcriptum.
Tunc temporis ii qui venerant è captivi- 35
tate, qui nati fuerant in illa peregrina-
tione; obtulerunt holocauſta perfecta
Deo Iſraelis, duodecim vitulos pro filiis
Iſraelis, nonaginta ſex arietes, ſeptu-
aginta ſeptem agnos, & duodecim hir-
cos pro peccatis: omnia hæc, holocauſta
perfecta Domino. Tum dederunt diplo- 36
ma regis curatoribus regis & præpoſitis
regioni tranſfluviali; qui honorârunt
populum & domum Dei.

* الفصل التاسع *

* فلما تم هذا جاوا الاراكنة فقالوا * لم يعتزلوا قوم بني اسرايل والكهنة واللاويين من 1
شعوب الارض * بابتعادهم من الكنعاني والفرازي * واليبوسي * والعماني * والمابي والمسري * والاموري * لان 2
اخذوا لهم من بناتهم لبنيهم * واختلط الزرع المقدس في شعوب الارض * ويد الاراكنة كانت
في البداء في هذا على هذه النقلات * فلما سمعت هذه الكلمة خرقت ثيابي * وارتعدت * ونتفت 3
شعر راسي ولحيتي * وجلست ساكتا * فاجتمع الي كل من يطرد كلمة اله اسرايل على هذه 4
النقلات من بني السبي * وانا جالس ساكت الي صلاة العشا * ثم اني قمت من خزيي وتخريقي 5
ثيابي وارتعادي * فركعت ورفعت يدي الي ربي والهي فقلت * يا رب اني قد خزيت 6
وافتضحت ولا استطيع ارفع وجهي اليك * لان خطايانا قد صارت اكثر من شعر روسنا *
وسياتنا قد عظمت الي السماء * من ايام اباءنا نحن في الاثم العظيم الي يومنا هذا * واما 7
اسلمتنا بخطايانا وملوكنا وانبياءنا بيدي ملوك الامم * بالسيف والسبي والنهب وخزي
وجوهنا الي هذا اليوم *

CAP. IX.

HIs abſolutis venerunt principes, & 1
dixerunt; Non ſeparârunt ſe populus fi-
liorum Iſraelis, neque ſacerdotes, ne-
que Levitæ, à populis terræ, recedendo
à Chananæo, Pherezæo, Jebuſæo, Am-
monitâ, Moabitâ, Moſeritâ, & Amo-
ræo: Nam acceperunt ſibi de filiabus 2
eorum pro filiis ſuis, & commiſtum eſt
ſemen ſanctum cum populis terræ: ma-
nus principum prima eſt hac in re, in
hujuſmodi tranſgreſſionibus. Quod ver- 3
bum cùm audiviſſem, veſtes meas la-
ceravi, expavi, evulſi capillos capitis
mei & barbæ meæ, ſedique taciturnus.
Et convenit ad me omnis proſequens ver- 4
bum Dei Iſraelis, ob hujuſmodi tranſ-
greſſiones à filiis captivitatis commiſſas:
ego autem ſedebam taciturnus uſque ad
orationem veſpertinam. Deinde ſurrexi 5
ab afflictione mea, meâque veſtium mea-
rum laceratione, & pavore meo: flexiſ-
que genibus levavi manus meas ad Do-
minum & Deum meum, & dixi; O 6
Domine, equidem erubeſco & pudore
ſuffundor, nec audeo attollere vultum
meum ad te: quia peccata noſtra facta
ſunt plura capillis capitum noſtrorum, &
ſcelera noſtra creverunt ad cœlum uſque.
A diebus patrum noſtrorum ſumus in in- 7
genti crimine uſque ad hunc diem no-
ſtrum: & quidem propter peccata noſtra
tradidiſti nos, reges noſtros, et prophetas
noſtros in manꝰ regũ gentiũ, cum gladio,
captivitate, direptione, & pudore vul-
tuum noſtrorum ad hunc uſque diem.

paxillū nobis dandū ad &,evasionē nobis derelinquendū ad,nostro Deo Domino à deprecatio fuit ,momento modico quasi nunc Et
8 וְעַתָּה כִּמְעַט־רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלֵיטָה וְלָתֶת־לָנוּ יָתֵד
servi Quia .nostra servitute in modicam vitam nobis dandū ad & ,noster Deꝰ nostros oculos illuminandū ad,ejꝰ sanctitatis loco in
9 בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתִתֵּנוּ מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ כִּי־עֲבָדִים
nobis dantum ad,Paras regum facies ad misericordiā nos sup inclinavit Et.noster Deꝰ nos dereliquit non nostra servitute in & ,nos
אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֶת־לָנוּ
.Jerusalaim in &,Jehudah in sepem nobis dandum ad & ,ejus solitudines faciendum stare & ,nostri Dei domum exaltandum ad ,vitam
מִחְיָה לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֶת־לָנוּ גָדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃
,prophetarū tuorū servorū manū ꝑ præcepisti Quæ .tua præcepta dereliquimus Quia ?hoc post noster Deus dicemus quid nunc Et
10 11 וְעַתָּה מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֺתֶיךָ׃ אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים
,corum abominationibus in,terrarum populorū elongatione in ipsa elongationis terra ;eā possidendum ad ingredientes vos quam Terra :dicendo
לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם
assumatis ne eorum filias & ,eorum filiis detis ne vestras filias nunc Et .sua immunditia in os ad ore ab eam repleverunt quibus
12 אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ
,terræ bonum comedatis & ,confortemini ut ; seculum in usque eorum bonum & ,eorum pacem quæratis ne & ,vestris filiis
לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת־טוּב הָאָרֶץ
,magno nostro delicto in & ,malis nostris operibꝰ in nos super veniens omne post Et .seculum in usq; vestris filiis hæreditandū detis &
13 וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה
convertemur Nunquid .hoc secundū evasionē nobis dedisti & , nostris perversitatibus præ deorsum prohibuisti noster Deus tu quia
14 כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה מֵעֲוֺנֵנוּ וְנָתַתָּה לָּנוּ פְּלֵיטָה כָּזֹאת׃ הֲנָשׁוּב
,consumendū ad usq; nos in exacerbaberis nō Nunquid ?istarū abominationū populis cū cōtrahendā affinitatē ad et ,tua præcepta infringēda ad
לְהָפֵר מִצְוֺתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֲלוֹא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֵּה
nos Ecce .hanc diem secundū evasio sumus residui quoniam ,tu justus Israel Deus Domine ? evasio & ,residuum non ad
15 לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנְנוּ
.hoc super tuas facies ad stare non Nam .nostris delictis in tuas facies ad
לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת׃

CAP. X. יוד

valde multus cœtus Israel de eū ad sunt congregati ,Dei domus facies ad procidens & ,flens se confiteri & ,Hezra orare secundū Et
1 וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד
,Helam filiis de ,Jechiel filius Sechaniah respondit Et .fletu multo populus fleverunt quoniā ,parvulorū & ,mulierum & ,virorum
2 אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וִילָדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה־בֶכֶה׃ וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עוֹלָם
expectatio est nunc & :terræ populis de alienigenas uxores fecimus habitare & ,nostrū Deū in sumꝰ prævaricati Nos:Hezra ad dixit &
וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ בֵאלֹהֵינוּ וַנֹּשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יֵשׁ־מִקְוֶה
contremiscentium &,Domini consilio in eis ex natum & uxores omnes educendū ad,nostro Deo fœdus scindamus nunc Et .hoc super Israeli
3 לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ וְעַתָּה נִכְרָת־בְּרִית לֵאלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרֵדִים
.fac & Confortare .tecum nos & ,res te ad quia ,Surge .fiat legem secundùm & ,nostri Dei præcepto in
4 בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה׃ קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃

Verſio VULG. LAT.

Et nunc quaſi parū & ad momentū facta eſt deprecatio 8
noſtra apud Dominū Deū noſtrū,ut dimitterentur nobis
reliquiæ,& daretur nobis paxillꝰ in loco ſancto ejꝰ, & il-
luminaret oculos noſtros Deus noſter, et daret nobis vi-
tam modicam in ſervitute noſtra , Quia ſervi ſumus, et 9
in ſervitute noſtra non dereliquit nos Deus noſter,
ſed inclinavit ſuper nos miſericordiam coram rege
Perſarū,ut daret nobis vitā,& ſublimaret domū Dei no-
ſtri,& extrueret ſolitudines ejꝰ, & daret nobis ſepem in
Juda & Jeruſalem. Et nunc quid dicemꝰ,Deus noſter,poſt 10
hæc? quia dereliquimus mandata tua, Quæ præcepiſti in 11
manu ſervorum tuorū prophetarū,dicens; Terra, ad quā
vos ingredimini ut poſſideatis eā,terra immunda eſt,jux-
ta immunditiā populorum,cæterarúmq; terrarū, abomi-
nationibꝰ eorū qui repleverunt eam ab ore uſq;ad os in
coinquinatione ſua. Nunc ergò filias veſtras nè detis fili- 12
is eorū,& filias eorum nè accipiatis filiis veſtris, & non
quæratis pacē eorū, & proſperitatem eorū, uſq; in æter-
num:ut confortemini,& comedatis quæ bona ſunt terræ,
& hæredes habeatis filios veſtros uſq; in ſeculū. Et poſt 13
omnia quæ venerunt ſuper nos in operibus noſtris peſſi-
mis, & in delicto noſtro magno,quia tu,Deus noſter,libe-
râſti nos de iniquitate noſtra,& dediſti nobis ſalutē ſicut
eſt hodiè, Ut non converteremur , & irrita faceremus 14
mandata tua,neq; matrimonia jungeremꝰ cū populis ab-
ominationum iſtarū. Numquid iratus es nobis uſq; ad
conſummationē nè dimitteres nobis reliquias ad ſalutē?
Domine Deꝰ Iſrael, juſtꝰ es tu,quoniā derelicti ſumꝰ, qui 15
ſalvaremur ſicut die hâc. Ecce corā te ſumꝰ in delicto no-
ſtro:non enim ſtari poteſt coram te ſuper hoc.

CAP. X.

SIc ergò orante Eſdrâ,& implorante eo,& flente,& ja- 1
cente ante templū Dei, collectꝰ eſt ad eū de Iſrael cœtꝰ
grandis nimis virorū & mulierū & puerorū,& flevit po-
pulꝰ fletu multo. Et reſpondit Sechenias filiꝰ Jehiel de fi- 2
liis Ælam,& dixit Eſdræ;Nos prævaricati ſumꝰ in Deum
noſtrū,& duximꝰ uxores alienigenas de populis terræ:&
nunc,ſi eſt pœnitentia in Iſrael ſuper hoc, Percutiamus 3
fœdꝰ cū Dn̄o Deo noſtro,ut projiciamꝰ univerſas uxores,
& eos qui de his nati ſunt, juxta voluntatē Dn̄i, et eorū
qui timent præceptū Dn̄i Dei noſtri:ſecundū legem fiat.
Surge,tuum eſt decernere,nóſque erimus tecum:confor- 4
tare, et fac.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 ܘܗܫܟܝܠ* ܒܪ ܩܠܝܠ ܪܚܡܐ ܗܘܐ ܘܢܬܚܢܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܢ. ܕܢܫܒܘܩ ܡܢܢ ܫܪܟܢܐ.
ܘܢܬܠ ܠܢ ܕܘܟܬܐ ܒܐܬܪܐ ܕܩܘܕܫܗ. ܘܢܢܗܪ ܥܝܢܝܢ ܐܠܗܢ. ܘܢܬܠ ܚܝܐ
ܩܠܝܠ ܒܥܒܕܘܬܢ. *ܡܛܠ ܕܥܒܕܐ ܚܢܢ. ܘܒܥܒܕܘܬܢ ܠܐ ܐܫܬܒܩܢ ܡܢ ܐܠܗܢ. ܘܥܒܕܢ 9
ܐܠܗܢ ܒܪܚܡܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܕܝܗܒܝܢ ܠܢ ܦܘܪܢܣܢ ܕܝܘܡܐ. ܘܠܡܪܡ ܒܝܬܐ
ܕܐܠܗܢ. ܘܠܡܬܩܢ ܚܪܒܬܗ. ܘܠܡܬܠ ܠܢ ܣܝܓܐ ܒܝܗܘܕ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. *ܘܗܫܐ ܡܢܐ 10
ܢܐܡܪ ܩܕܡܝܟ ܐܠܗܢ܆ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܡܛܠ ܕܫܒܩܢ ܦܘܩܕܢܝܟ. *ܕܦܩܕܬ ܠܢ ܒܐܝܕ 11
ܥܒܕܝܟ ܢܒܝܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܢ. ܐܪܥܐ ܕܐܢܬܘܢ ܥܐܠܝܢ ܠܗ ܠܡܐܪܬܗ. ܛܡܐܐ ܗܝ ܒܛܡܐܘܬܐ
ܕܥܡܡܐ ܘܕܡܕܝܢܬܐ. ܒܛܡܐܘܬܗܘܢ ܕܡܠܘܗ ܡܢ ܦܘܡܐ ܠܦܘܡܐ. ܘܒܥܘܠܗܘܢ ܣܢܝܐ
ܕܡܠܘܗ. *ܘܗܫܐ ܒܢܬܟܘܢ ܠܐ ܬܬܠܘܢ ܠܒܢܝܗܘܢ. ܘܒܢܬܗܘܢ ܠܐ ܬܣܒܘܢ ܠܒܢܝܟܘܢ. 12
ܘܠܐ ܬܬܪܥܘܢ ܠܫܠܡܗܘܢ ܘܠܛܒܬܗܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. ܡܛܠ ܕܬܬܚܝܠܘܢ ܘܬܐܟܠܘܢ
ܛܒܬܗ ܕܐܪܥܐ. ܘܬܘܪܬܘܢ ܠܒܢܝܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. *ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ 13
ܕܐܬܝ ܥܠܝܢ ܡܛܠ ܥܒܕܝܢ ܒܝܫܐ ܘܣܟܠܘܬܢ ܪܒܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܐܠܗܢ.. ܐܬܚܫܒܬ ܥܠܝܢ
ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܝܢ. ܘܬܬܠ ܠܢ ܫܪܟܢܐ ܒܥܠܡܐ. *ܚܢܢ ܐܬܗܦܟܢ ܘܥܒܪܢ ܥܠ ܦܘܩܕܢܝܟ. 14
ܘܐܙܠܢ ܕܒܩܢ ܒܥܡܡܐ ܛܡܐܐ ܗܠܝܢ. ܘܥܒܕܢ ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ. ܘܐܢܬ ܪܚܡܬܢܐ ܐܢܬ. ܠܐ
ܬܪܓܙ ܥܠܝܢ. ܫܒܘܩ ܚܘܒܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܡܛܠ ܕܡܪܚܡܢܐ ܐܢܬ. ܫܒܘܩ ܠܢ ܫܪܟܢܐ
ܒܥܠܡܐ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܐܟܘܬܟ. ܘܠܐ ܢܐܒܕ. *ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܙܕܝܩ ܐܢܬ. ܡܛܠ 15
ܕܫܒܩܬ ܡܢܢ ܫܪܟܢܐ ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ. ܗܐ ܚܢܢ ܩܝܡܝܢ ܘܡܘܕܝܢ ܩܕܡܝܟ ܥܠ ܚܛܗܝܢ.
ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܢ ܡܠܬܐ ܠܡܐܡܪ ܩܕܡܝܟ ܥܠ ܗܕܐ. *ܦܣܘܩܐ * ܝ * *ܘܟܕ ܨܠܝ ܥܙܪܐ ܘܐܬ 1
ܚܝܠ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܢܦܠ ܘܒܟܐ ܩܕܡ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܟܢܫܐ ܪܒܐ
ܕܓܒܪܐ. ܘܢܫܐ ܘܛܠܝܐ. ܡܛܠ ܕܒܟܝܢ ܗܘܘ ܛܠܝܐ ܒܟܝܐ ܪܒܐ ܕܛܒ. *ܘܐܡܪ ܫܟܢܝܐ ܒܪ 2
ܢܚܐܝܠ ܡܢ ܒܢܝ ܥܝܠܡ. ܘܐܡܪ ܠܥܙܪܐ ܣܦܪܐ. ܚܢܢ ܫܩܪܢ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܐܘܬܒܢ ܢܫܐ
ܢܘܟܪܝܬܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܐܝܬ ܣܒܪܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܠ ܗܕܐ. *ܘܗܫܐ ܢܩܝܡ ܩܝܡܐ 3
ܩܕܡ ܐܠܗܢ. ܠܡܦܩܘ ܟܠ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܠܕܘ ܡܢܗܝܢ. ܘܐܝܟ ܡܠܟܐ
ܕܡܪܝܐ. ܘܕܐܝܠܝܢ ܕܕܚܠܝܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܢ. ܘܡܢ ܦܘܩܕܢܗ. ܥܒܕ ܘܦܣܘܩ. *ܡܛܠ 4
ܕܥܠܝܟ ܗܘ ܦܣܩܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܥܡܟ ܚܢܢ. ܐܬܚܝܠ ܘܥܒܕ.

Jam verò nuperrimè facta eſt miſericordia à 8
Deo noſtro, ut relinqueret ex nobis reſiduum
aliquod,et concederet nobis ſedē in loco ſuo
ſancto,illuminaret oculos noſtros Deꝰ noſter,
et concederet aliquātulū vitæ in ſervitute no-
ſtra. Servi enim eramꝰ,& in ſervitute noſtra 9
non fuimus à Deo noſtro deſtituti; ſed reddi-
dit nos Deus noſter gratioſos apud reges Per-
ſidis,qui dant nobis alimentum noſtrū quoti-
dianū,et *facultatem* extollendi domū Dei no-
ſtri, et reſtaurandi ruinas ejus, et collocandi
nobis ſepem in Judæa et in Jeruſalem. Nunc 10
igitur quid dicemꝰ corā te Deus noſter, poſt
hæc omnia? quandoquidē dereliquimꝰ man-
data tua, Quæ præceperas nobis per ſervos 11
tuos prophetas,& dixeras nobis; Terra quam
ingreſſuri eſtis ad poſſidendū eam,impura eſt
impuritate gentiū & provinciarū,impurita-
te ſuâ quâ repleverunt eam à ſummo ad ſum-
mū,et facinoribꝰ ſuis abominandis *quibꝰ* cu-
mulaverunt eam. Nunc ergò filias veſtras ne 12
tradatis filiis earum,& filias earū ne aſſuma-
tis filiis veſtris,& ne conſentiatis paci & bo-
no earū in ſempiternū uſq; : ut confirmemi-
ni, & comedatis bona terræ illius, & relin-
quatis filiis veſtris in æternū poſſidendā. Poſt 13
hæc omnia quæ nobis evenerunt propter fa-
cinora noſtra peſſima , et graviſſima ſcelera
noſtra:quia tu Deꝰ noſter, cogitâſti de nobis
ut dimitteres peccata noſtra, et concederes
nobis reliquias in mundo; Nos averſi tranſ- 14
greſſi ſumꝰ præcepta tua, & abeuntes adhæſi-
mus hiſce populis impuris,et fecimꝰ ſecundū
opera eorū. Verū tu benignꝰ es, ne iraſcaris
nobis:condona reatꝰ noſtros à conſpectu tuo,
quia clemens es: relinque nobis reliquias in
mundo,quia non eſt tibi ſimilis; & ne perea-
mꝰ. Dn̄e Deꝰ Iſraelis, juſtꝰ es; quia reliquiſti 15
è nobis reſiduū, ut hodierno die. Ecce nos
ſtantes fatemur coram te peccata noſtra,quia
ne verbum quidem habemus dicendum co-
ram te hac de re.

CAP. X.

CUm autem orâſſet Ezra,cúmq; confirma- 1
tus eſſet (proſtratus *enim* flebat corā domo
Dn̄i)confluxit ad eum ex Iſraelitis cœtꝰ ma-
ximꝰ virorū,mulierū, ac puerorū: flebant e-
nim pueri fletu permagno. Et locutus Secha- 2
nia filiꝰ Nehaelis de poſteris Ilami, dixit ad
Ezram ſcribam ; Nos perfidè egimꝰ in Dn̄m
Deum noſtrū, admittentes ad cohabitationē
noſtrā mulieres extraneas de populis terræ:
ſed eſt Iſraeli ſpes hac in re. Emittamus jam 3
juramentū corā Deo noſtro de ejiciendis o-
mnibꝰ mulieribꝰ extraneis,et iis qui nati ſunt
ex illis:et ſecundùm conſilium Domini & e-
orum qui verentur legem Dei noſtri ac præ-
ceptum ejus,fac & decerne : Tibi enim in- 4
cumbit hoc munus ; quia nos populus tuus ſumus: confortare & effice.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

8 Καὶ νῦν ἐπιεικεύσατο ἡμῖν (θ) ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν (ι) ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα
ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν
9 τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. Ὅτι δοῦλοί ἐσμεν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν·
καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδα καὶ
10 11 (†) Ἱερουσαλήμ. Τί εἴπωμεν ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, Ἃς ἔδωκας ἡμῖν
ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν, λέγων, Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ
μετακινουμένη ἐστὶν (κ) ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν (λ) ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν
12 ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ
ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε, καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ (μ) κληροδοτήσητε
13 τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. Καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς
καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας,
14 καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν· Ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς
λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῇς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα (ν) καὶ διασωζόμενον.
15 Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ἰδοὺ
ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στῆναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

Et (g) nunc manſuefactus eſt nobis Deus noſter ad dimittendum nos in 8
ſalutem, et dandum nobis firmamentum in loco ſanctificationis ſuæ, ad
illuminandos oculos noſtros, & dandum vivificationem parvam in ſervitute
noſtra: Quoniam ſervi ſumus: & in ſervitute noſtra non dereliquit 9
nos Dominus Deus noſter. Et inclinavit ſuper nos miſericordiam
coram regibus Perſarum, ad dandam nobis vivificationem, exaltando eos
domum Dei noſtri, & ſuſcitando ſolitudines ejus, & dando nobis ſepem
in Juda, et Hieruſalem. Quid dicemus, Deus noſter, poſt hoc? quoniam 10
dereliquimus mandata tua, Quæ dediſti nobis in manu ſervorum tuorum 11
prophetarum, dicens; Terra, in quam introitis ad hæreditandam eam,
terra perverſa eſt in perverſione populorum gentium in elongationibus eorum,
quibus impleverunt eam ab ore ad os in ſuis immunditiis. Et nunc 12
filias veſtras ne dederitis filiis eorum, & de filiabus eorum ne accipiatis
filiis veſtris: & non quæretis pacem eorum, & bonum eorum uſque in
ſeculum; ut invaleſcatis, & comedatis bona terræ, et in hæreditatem diſtribuatis
filiis veſtris uſque in ſeculum. Et poſt omne quod venit ſuper 13
nos in factis noſtris malignis, & in delicto noſtro magno, (h) quoniam
non eſt ſicut Deus noſter, quoniam alleváſti noſtras iniquitates, & dediſti
nobis ſalutem; Quoniam revertimus diſſipare mandata tua, & contrahere 14
affinitatem cum populis terrarum; nunquid irritatus es in nos uſque
ad conſummationem, ut non ſit reſiduum, & ſuperſtes? Domine Deus 15
Iſrael, juſtus tu, quoniam remanſimus incolumes, ſicut dies hæc. Ecce nos coram te in delictis noſtris: quoniam non eſt ſtare in conſpectu tuo ſuper hoc.

MS. A. (θ) κύριος ὁ θεὸς (ι) ἡμῖν (†) ἐν Ἰρουσαλήμ. (κ) ἐν μετακίνησιν (λ) ἐν μακρύμμασιν, ὧν (μ) κληρονομήσητε (ν) καὶ * διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΚΑὶ ὡς προσηύξατο (*) Ἔσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ,
συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι (α)
2 ἔκλαυσαν ὁ λαός, καὶ ὕψωσε κλαίων. Καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς (β) Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, καὶ εἶπε τῷ
(γ) Ἔσδρᾳ, Ἡμεῖς ἠσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας (δ) ἀπὸ τῶν
3 λαῶν τῆς γῆς. καὶ νῦν ἐστιν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. Καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ
ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ. ἀνάστηθι, καὶ φοβέρισον
4 αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω. (ε) Ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ
σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον.

MS. A. (*) Ἔζρας (α) ἔκλαυσεν (β) Ἰεϊὴλ (γ) Ἔζρᾳ, (δ) ἀπὸ λαῶν (ε) Ἀνάστηθι ὅτι

CAP. X.

ET, ut deprecatus eſt Eſdras, & ut confeſſus eſt plorans, & (a) orans 1
coram domo Dei; congregati ſunt ad eum de Iſrael eccleſia multa valdè,
viri, & mulieres, & juvenes: (b) quoniam ploraverunt populus, & elevavit
plorans. Et reſpondit Sechenias filius Jehel de filiis Elam, & 2
dixit Eſdræ; Nos prævaricati ſumus Deo noſtro, & habitare fecimus
uxores alienas de populis terræ. Et nunc eſt (c) expectatio ipſi Iſrael ſuper
hoc. Et nunc diſponamus teſtamentum Deo noſtro, ejiciendi omnes 3
uxores, & (d) genita ex eis: (e) prout voluerit. (f) Surge, & fac eos
timere in mandatis Dei noſtri: & ſicut lex; fiat. Surge: quoniam ſuper 4
te verbum, & nos tecum: confortare, & fac.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* فالآن تحنن علينا بالبر يا ربنا والهنا * واستبقنا للخلاص * وقوّنا في مكان قدسك * وانر 8
عيوننا يا ربنا * وادبنا * وارحنا من خدمتنا * لاننا عبيدك * ولم تطرحنا في تعبدنا يا ربنا 9
والهنا * بل ملت واطلقتنا برحمة بين يدي ملوك فارس واحييتنا * وجعلت في قلوبهم
ان يبنوا بيت الهنا * وان يعمروا خراب مدينتنا * ويجعلوا خندقا في اليهودية واورشليم
* فاي شي نقول بعد هذا يا ربنا * اننا تركنا وصاياك * التي اعطيتنا وانزلتها على يدي 10 11
عبيدك الانبياء * وقلت ان الارض التي تدخلون لترثوها * هي نغل بانتقال شعوب الامم
لابتعادهم * التي قد ملوها من فم الى فم من دنسهم * والآن فلا تعطوا بناتكم لبنيهم * 12
ومن بناتهم فلا تاخذوا لبنيكم * ولا تصالحوهم الى الابد * لكي تقووا وتاكلوا خيرات
الارض * وتورثوها لبنيكم الى الابد * فبعد ما جانا هذا بخطايانا الفاحشة العظيمة * لان 13
ليس مثلك يا الهنا * انك رفعت آثامنا وخلصتنا * واذا رجعنا وتركنا عهدك وتزوجنا من 14
شعوب الارض * فلا يتم غضبك فينا * لئلا تستفنينا وتسلمنا * يا رب اله اسرائيل انت العدل * 15
انك استبقيتنا الى يومنا هذا * هوذا نحن بين يديك بخطايانا * وليس وقوف بين يديك
على هذا *

At nunc miſerere noſtri ex juſtitia O Domine 8
ac Deus noſter, & reſerva nos ſaluti,
confirma nos in loco ſanctitatis tuæ,
illumina oculos noſtros O Domine noſter,
erudi nos, & recrea nos è ſervitute noſtra.
Nam ſervi tui ſumus, ideo non rejeciſti 9
nos in ſervitute noſtra O Domine
ac Deus noſter; ſed avertiſti eam, & dimiſiſti
nos per gratiam apud reges Perſidis,
& vivificáſti nos: præterea in animum
eorum indidiſti ut ædificarent domum
Dei noſtri, ut reſtaurarent ruinas
urbis noſtræ, & foſſâ munirent Judæam
& Jeruſalem. Quid ergò diceremus poſt 10
hæc O Domine noſter? quum deſeruerimus
præcepta tua, Quæ tradidiſti nobis 11
& miſiſti per ſervos tuos prophetas, ac
dixiſti; Terra quam ingreſſuri eſtis ad
poſſidendū, perverſa eſt ob perverſitatem
populorum gentilium, propter receſſum
eorum à pietate; quippe jam repleverint
eam ab ore ad os impuritatibus ſuis.
Quapropter ne dederitis filias veſtras 12
filiis eorum, & è filiabus eorum ne ſumpſeritis
pro filiis veſtris, néve pacem ineatis
cum eis in æternum: ut confortemini,
& comedatis bona terræ, eamque teſtatam
relinquatis filiis veſtris in perpetuum.
Poſtquam hæc nobis evenerunt 13
propter peccata noſtra turpiſſima & graviſſima;
quia non eſt tibi ſimilis O Deus
noſter, abſtuliſti ſcelera noſtra, & liberáſti
nos. Et licèt averſi dereliquimus fœdus 14
tuum, & matrimonium contraximus cum
populis terræ; non tamen exhauſta eſt in
nos ira tua, ne nos omnino conſumeres, ſed
ſervares nos. O Domine Deus Iſraelis, tu 15
juſtiſſimus es, quandoquidem ſerváſti nos
ad præſentem uſque diem, ecce nos coram
te ſumus in peccatis noſtris, licèt non ſit
ſubſiſtendi coram te modus hujus rei
causâ.

* الفصل العاشر *

* فلما دعا عزرا وطلب باكيا مصليا بين يدي بيت الله * اجتمع اليه جماعة من بني 1
اسرائيل كثيرة جدا * من الرجال والنساء والصبيان * فبكي جميع الناس وارتفع عويلهم
* فاجاب ساخانياس ابن ازاييل من بني ايلام فقال لعزرا * نحن خالفنا الهنا واجلسنا نساء 2
غريبات من شعوب الارض * فالآن لاسرائيل على هذا صبر * فلنعاهد الهنا بعهد لنخرج جميع 3
النساء وكلما ولد منهن كما شئت * فقم فاقرعهم بوصايا الهنا * وليكن كناموس الكلمة 4
عليك * ونحن معك * فتقوّوا وافعل *

CAP. X.

QUum autem oráſſet Ezra, preceſque 1
fudiſſet plorans & deprecans coram domo
Dei, convenit ad eum cœtus valde
magnus Iſraelitarum, virorum, mulierum,
& puerorum, & fleverunt omnes homines,
elevatuſque eſt ejulatus eorum. Tunc 2
reſpondens Sechanias filius Azajelis de
filiis Ilam, dixit ad Ezram; Nos prævaricati
ſumus in Deum noſtrum, cohabitare
facientes mulieres alienigenas de populis
terræ: attamen Iſraeli hac in re dilatio
concedi poteſt. *Nunc ergò fœdere obſtringamus* 3
nos erga Deum noſtrum, ejecturos
nos mulieres omnes & quotquot nati ſunt
ex eis, prout optas. Surge jam, eoſque perterre
præceptis Dei noſtri: Et fiat ſecundùm 4
legem verbi tibi impoſiti: & nos
aderimus tibi: confortare & fac.

עזרא : י

.juraverunt Et .hoc verbā ſecūdùm *faciendum ad* , Iſrael omnē & ,Levitarum,ſacerdotum principes adjuravit & ,Hezra ſurrexit Et
וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת
5 כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ׃
non panem , illuc abiit Et .Eljaſib filii Jehochanan cubiculum ad abiit & , Dei domus *faciebus* à Hezra ſurrexit Et
6 וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־
,Jehudah *in* vocem fecerunt tranſire Et .tranſmigrationis prævaricatione ſuper *lugens nam* : bibit non aquam & , comedit
7 אָכַל וּמַיִם לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה
, diebus tribus in venerit non qui omnis Et .Jeruſalaim *ſe congregandum ad* ,tranſmigrationis filiis omnibus Jeruſalaim &
8 וִירוּשָׁלַםִ לְכֹל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָםִ׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
.tranſmigrationis cœtu à ſeparabitur ipſe & : ejus ſubſtantia omnis *anathema erit* ,ſeniorum & ,principum conſilium juxta
כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים יָחֳרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃
: menſis viceſima in , nonus menſis *Ipſe dies tres* intra Jeruſalaim Binjamin & , Jehudah viri omnes ſunt cōgregati Et
9 וַיִּקָּבְצוּ כָל־אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְרוּשָׁלַםִ לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ
,ſacerdos Hezra ſurrexit Et *pluviis præ* & , *verbo ſuper* trementes Dei domus platea in populus omnis ſederūt &
10 וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים׃ וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן
date nunc Et .Iſrael delicto *ſuper addendum ad* ,alienigenas uxores *feciſtis habitare* & ,eſtis prævaricati Vos : eos ad dixit &
11 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתֹּשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה תְּנוּ
.alienigenis uxoribus ab & ,terræ populis à ſeparamini & : ejus voluntatē facite & ,veſtrorū patrum Deo Domino confeſſionē
תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃
multus populus Sed .faciendum ad nobis *ſuper* tuū verbū ſecundū Sic : magna voce dixerunt & , *concio* omnis reſponderunt Et
13 12 וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרְךָ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ אֲבָל הָעָם רָב
prævaricandum ad multiplicavimus quia ,duorum neque ,unius diei non opus & : foris ſtandū ad vis non &,pluviarū temp° &
וְהָעֵת גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לִפְשֹׁעַ
,alienigenas uxores *fecit habitare* qui noſtris urbibus in qui omnis & ,cœtu univerſo in noſtri principes obſecro Stent .hoc verbo in
14 בַּדָּבָר הַזֶּה׃ יַעַמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
noſtri Dei *naſi iram avertendum* ad uſque ejus judices & ,*civitatis & civitatis* ſeniores eis cum & , ſtatutis temporibus in veniat
יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ
Meſullam & ; hoc ſuper *ſteterunt* Tichvah filius Jachzeiah & , Haſael filius Jonathan Veruntamen .hoc *verbum ad uſque* nobis à
15 מִמֶּנּוּ עַד לַדָּבָר הַזֶּה׃ אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם
capita viri ,ſacerdos Hezra ſunt ſeparati & ,tranſmigrationis filii ſic fecerunt Et .eos adjuverunt Levites Sabbethai &
16 וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עֲזָרֻם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי
rem quærendum ad ,decimi menſis una die in ſederunt & ,nomina per ipſi univerſi & ,ſuorū patrum domū per *patrum*
הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדַרְיוֹשׁ הַדָּבָר׃
filiis de *eſt inventus* Et .primi menſis *unum* diem ad uſque alienigenas uxores duxerunt qui viris omnib° in perfecerūt Et
18 17 וַיְכַלּוּ בַכֹּל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי
,Elihezer & ,Mahaſeiah ;ejus fratrum & ,Joſadach filii Jeſuah filiis de ,alienigenas uxores *fecerunt habitare* qui ſacerdotum
הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר
.ſuo delicto *ſuper pecoris arietem* delinquentes & : ſuas uxores *educendum ad* ,ſuā manum dederunt Et .Ghedaliah & Jarib &
19 וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃

Verſio VULG. LAT.

Surrexit ergò Eſdras, & adjuravit principes Sacerdotum 5 et Levitarum,et omnem Iſrael,ut facerent ſecundùm verbum hoc,& juraverunt. Et ſurrexit Eſdras ante domum 6 Dei,& abiit ad cubiculum Johanan filii Eliaſib,et ingreſſus eſt illuc, panem non comêdit,& aquam non bibit:lugebat enim tranſgreſſionem eorum,qui venerant de captivitate. Et miſſa eſt vox in Juda & in Jeruſalem omnibus 7 filiis tranſmigrationis, ut congregarentur in Jeruſalem: Et omnis qui non venerit in tribus diebus juxta 8 conſilium principum & ſeniorum, auferetur univerſa ſubſtantia ejus, & ipſe abjicietur de cœtu tranſmigrationis. Convenerunt igitur omnes viri Juda & Benjamin 9 in Jeruſalem tribus diebus, ipſe eſt menſis nonus, vigeſimo die menſis : & ſedit omnis populus in platea domûs Dei, trementes pro peccato,& pluviis. Et ſurrexit 10 Eſdras ſacerdos, & dixit ad eos ; Vos tranſgreſſi eſtis,& duxiſtis uxores alienigenas, ut adderetis ſuper delictum Iſrael. Et nunc date confeſſionem Domino Deo patrum 11 veſtrorum,& facite placitum ejus,& ſeparamini à populis terræ,& ab uxoribus alienigenis. Et reſpondit univerſa 12 multitudo,dixítque voce magnâ ;Juxta verbū tuum ad nos,ſic fiat. Veruntamen quia populus multus eſt,& 13 tempus pluviæ,& non ſuſtinemus ſtare foris,& opus non eſt diei unius vel duorū,(vehementer quippe peccavimus in ſermone iſto,) Conſtituantur principes in univerſa 14 multitudine:& omnes in civitatibus noſtris qui duxerunt uxores alienigenas,veniant in temporibus ſtatutis,& cum his ſeniores per civitatem & civitatem, & judices ejus, donec avertatur ira Dei noſtri à nobis ſuper peccato hoc. Igitur Jonathan filius Azahel, & Jaaſia filius Thecue,ſteterunt 15 ſuper hoc,& Meſollam & Sebethai Levites adjuverunt eos : Fecerúntque ſic filii tranſmigrationis. Et 16 abierunt,Eſdras Sacerdos, & viri principes familiarum, in domos patrum ſuorum, et omnes per nomina ſua, et ſederunt in die primo menſis decimi ut quærerent rem. Et conſummati ſunt omnes viri,qui duxerant uxores alienigenas, 17 uſque ad diem primam menſis primi. Et inventi 18 ſunt de filiis ſacerdotum qui duxerant uxores alienigenas. De filiis Joſue filii Joſedec, et fratres ejus,Maaſia, & Eliezer, & Jarib, & Godolia. Et dederunt manus 19 ſuas ut ejicerent uxores ſuas, & pro delicto ſuo arietem de ovibus offerrent.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܩܡ ܥܙܪܐ ܣܦܪܐ: ܘܐܘܡܝ ܠܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܠܘܝܐ ܘܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܥܒܕ 5
ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ. ܘܐܘܡܝܘ. * ܘܩܡ ܥܙܪܐ ܣܦܪܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܙܠ ܠܐܟܣܕܪܐ 6
ܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܠܝܫܥ. ܘܝܬܒ ܬܡܢ. ܠܚܡܐ ܠܐ ܐܟܠ. ܘܡܝܐ ܠܐ ܐܫܬܝ. ܡܛܠ ܕܐܒܝܠ ܗܘܐ
ܥܠ ܚܛܗܐ ܕܥܡܐ. * ܘܥܒܪܘ ܟܗܢܐ ܒܝܗܘܕ ܘܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܫܒܝܬܐ. 7
ܕܢܬܟܢܫܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܟܠܡܢ ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܢܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ 8
ܡܠܟܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܕܪܘܪܒܢܐ. ܢܗܘܘܢ ܚܪܡܝܢ ܢܟܣܘܗܝ. ܘܗܘ ܢܬܦܪܫ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܘܒܢܝܡܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܝܪܚܐ ܬܫܝܥܝܐ 9
ܒܥܣܪܐ ܒܝܪܚܐ. ܘܐܬܟܢܫ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܠܗܐ. ܕܚܠܝܢ ܘܪܬܝܬܝܢ ܥܠ ܡܠܬܐ. * ܘܩܡ ܥܙܪܐ 10
ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܬܘܢ ܒܐܠܗܐ. ܘܢܣܒܬܘܢ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܐܘܣܦܬܘܢ
ܥܠ ܚܛܗܝ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܫܐ ܗܒܘ ܬܘܕܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܥܒܕܘ 11
ܨܒܝܢܗ. ܘܐܬܦܪܫܘ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܡܢ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. * ܘܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܡܪܝܢ 12
ܠܥܙܪܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. ܫܦܝܪܝܢ ܦܬܓܡܝܟ ܠܘܬܢ. ܘܟܠܡܐ ܕܡܦܩܕ ܐܢܬ ܠܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ
ܠܡܥܒܕ ܡܛܝܒܝܢܢ. * ܒܪܡ ܕܝܢ ܥܡܐ ܣܓܝ. ܘܙܒܢܐ ܕܡܛܪܐ ܗܘ. ܘܠܝܬ ܠܢ ܚܝܠܐ 13
ܠܡܩܡ ܒܫܘܩܐ. ܘܥܒܕܐ ܗܢܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܕ ܝܘܡܐ ܘܠܐ ܕܬܪܝܢ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܢܘܢ
ܚܛܗܝܢ ܒܗܕܐ ܡܠܬܐ. * ܢܩܘܡܘܢ ܕܝܢ ܩܫܝܫܝܢ ܘܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܟܠ ܕܐܝܬ 14
ܒܡܕܝܢܬܢ ܕܐܥܠܘ ܠܒܬܝܗܘܢ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܢܐܬܘܢ ܒܙܒܢܐ ܕܨܠܘܬܐ. ܘܥܡܗܘܢ ܩܫܝܫܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܕܝܢܝܗܝܢ. ܥܕܡܐ ܕܢܗܦܟܘܢ ܚܡܬܗ ܕܐܠܗܢ ܡܢܢ. ܥܠ ܗܕܐ ܡܘܡܬܐ
ܗܢܐ. * ܘܝܘܢܬܢ ܒܪ ܥܡܢܘܐܝܠ. ܘܢܚܙܝܐ ܒܪ ܬܩܘܥ. ܘܡܫܠܡ. ܩܡܘ ܥܠ ܡܠܬܐ 15
ܗܕܐ. ܘܡܬܝ ܠܘܝܐ ܥܕܪܗܘܢ ܗܘܐ. * ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܒܢܝ ܫܒܝܬܐ. ܘܦܪܫ ܥܙܪܐ ܟܗܢܐ 16
ܥܣܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܪܫܝ ܐܒܗܬܐ ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܫܡܗܝܗܘܢ ܐܬܦܪܫܘ. ܘܝܬܒܘ
ܒܝܘܡ ܚܕ ܒܝܪܚܐ ܕܥܣܪܐ ܠܡܒܥܝܘ ܡܠܬܐ. * ܘܫܠܡܘ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ 17
ܕܐܥܠܘ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡ ܚܕ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. * ܘܐܫܬܟܚܘ ܡܢ ܒܢܝ ܟܗܢܐ 18
ܕܐܥܠܘ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܡܢ ܒܢܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܝܘܨܕܩ ܘܐܚܘܗܝ. ܡܥܣܝܐ ܘܐܠܝܥܙܪ.
ܘܝܘܢܕܒ. ܘܓܕܠܝܐ. * ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܫܡܥܘ ܕܢܦܩܘܢ ܢܫܝܗܘܢ. ܘܩܪܒܘ ܕܟܪܐ ܕܥܢܐ 19
ܥܠ ܚܛܗܝܗܘܢ.

Surgens itaq, Ezra ſcriba adjuravit ſeniores 5 ſacerdotū & Levitarum, totúmque Iſraelem ad faciendum juxta decretum iſtud ; & jurârunt. Deinde ſurrexit Ezra ſcriba à conſpectu 6 domûs Domini, contulítque ſe ad exedras Johannis filii Eliſæi, & conſedit ibi:panem non comedit, nec aquam bibit, quia mœſtus erat ob crimen populi. Tum promulgârunt ſa- 7 cerdotes per Judæam & Jeruſalem perque omnes filios captivitatis, ut accederent ad urbem Jeruſalem: Quicunque verò non veni- 8 ret intra triduum, fieret ei ſecundùm conſilium ſeniorum & principum, devoverentur facultates ejus, & ipſe ſepararetur à populo Iſraelitico. Quare confluxerunt omnes homi- 9 nes Judæ & Benjamin ad Jeruſalem intra triduum, menſe nono, decimâ *die* menſis : adeóque confluxit totus Dei populus, timentes atque trementes propter hanc rem. Tunc ſur- 10 gens Ezra ſacerdos,ait illis ; Vos perfide egiſtis in Deum,ſumentes uxores extraneas,& accumulantes peccata Iſraelis. Jam date lau- 11 dem Domino Deo patrum veſtrorum,& facite voluntatem ejus, & ſeparate vos à populis terræ, & ab uxoribus extraneis. Reſpondit 12 univerſus populus,& dixerunt ad Ezram elatâ voce; Optimi ſunt ſermones tui ad nos, & quicquid præſcribis nobis, proculdubiò facere non recuſamus. Verùm nunc populus co- 13 pioſus eſt, & tempus pluvium, nec poſſumus conſiſtere in platea : adhæc opus hoc non eſt unius diei aut duorum,quia plurima ſunt hac in re peccata noſtra. Sed ſurgant ſeniores 14 noſtri, totúſque populus, & quotquot ſunt in civitatibus noſtris, qui domū admiſerunt uxores extraneas ; & veniant tempore orationis, & unà cum eis ſeniores civitatum,& civitates ipſæ cum judicibus ſuis:donec avertant à nobis iram Dei noſtri, circa juramentum iſtud. Jonathan ergò filius Emanuelis, & Nahzia fi- 15 lius Tecuæ,& Meſlam,præfuerunt huic negotio ; & Mathai Levita fuit coadjutor eorum : Et ita fecerunt filii captivitatis. Separavítque 16 Ezra ſacerdos viginti viros primarios patres, juxta paternas familias ſuas ; & omnes nominibus expreſſi fuerunt:ſederúntque die primo menſis decimi,ut rem examinarent. Et cùm 17 abſolviſſent *rem* omnium virorum qui admiſerant uxores alienigenas, uſque ad diem primum menſis primi : Deprehenſi ſunt è filiis 18 ſacerdotum, qui domum admiſerant uxores alienigenas ; è filiis Jeſu filii Joſedec & fratribus ejus, Maaſia, & Eliazar, Jonadab, & Gedalia: Sed etiam iſti obtemperârunt ut 19 ejicerent uxores ſuas, et obtulerunt arietes ovinos pro peccatis ſuis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ ἀνέστη (ζ) Ἔσδρας, καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς, καὶ Λευίτας, καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι
6 κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ὤμοσαν. Καὶ ἀνέστη (η) Ἔσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη
εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισοὺβ, καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ
7 τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς (θ) ἀποικίας. Καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν (†) Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς
8 ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ. Πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας, (ι) ὡς ἡ βουλὴ
τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ
9 ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς
ἡμέρας· οὗτος ὁ μὴν ὁ (κ) ἔνατος. ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου
10 τοῦ θεοῦ (λ) ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος, καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. Καὶ ἀνέστη (μ) Ἔσδρας ὁ
ἱερεὺς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι
11 ἐπὶ πλημμέλειαν Ἰσραήλ. Καὶ νῦν δότε αἴνεσιν (ν) κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ
12 ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ
13 ἐκκλησία, καὶ εἶπαν, Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. Ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινὸς,
καὶ οὐκ ἔστι δύναμις στῆναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν
14 τοῦ ἀθετῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. Στήτωσαν δὴ (ξ) ἄρχοντες ἡμῶν, (ο) καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν
ἡμῶν ὃς ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν
πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, καὶ κριταὶ, τοῦ ἀποστρέψαι (π) ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ
15 ῥήματος τούτου. Πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαὴλ, καὶ Ἰαζίας υἱὸς (ρ) Θεκωὲ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου· καὶ (σ)
16 Μεσολλὰμ, καὶ Σαββαθαῒ ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησαν οὕτως (τ) υἱοὶ τῆς ἀποικίας. καὶ
διεστάλησαν (υ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν (φ) τῷ οἴκῳ, καὶ πάντες (χ) ἐν ὀνόμασιν,
17 ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. Καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν
18 ἀνδράσιν, οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Καὶ εὑρέθησαν ἀπὸ υἱῶν
τῶν ἱερέων οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ψ) Μαασία,
19 καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἰαρὶβ, καὶ Γαδαλία· Καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν,
καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν.

Et ſurrexit Eſdras, & adjuravit principes, (g) ſacerdotes, & Levitas, 5
& omnem Iſrael, faciendi juxta verbum hoc. Et jurârunt. Et ſurrexit 6
Eſdras à facie domûs Dei: & ivit in gazophylacium Joanan filii
Eliſub: & ivit illuc: panem non manducavit, & aquam non bibit:
quoniam lugebat ſuper prævaricatione tranſmigrationis. Et tranſmiſerunt 7
vocem in Juda, & in Hieruſalem, omnibus filiis tranſmigrationis,
ut congregentur in Hieruſalem. Omnis qui non venerit ad tres dies, ſicut 8
conſilium principum, & ſeniorum; anathemabitur omnis ſubſtantia ejus,
& ipſe ſeparabitur ab eccleſia tranſmigrationis. Et convenerunt 9
omnes viri Juda, & Benjamin, in Hieruſalem ad tres dies. Hic eſt
menſis nonus. In vigeſima menſis ſedit omnis populus in platea domûs
Dei præ (h) turbatione ſua de verbo, & ab hyeme. Et ſurrexit Eſdras 10
ſacerdos, & dixit ad eos; Vos prævaricati eſtis, et habitare feciſtis
uxores alienas ad apponendum ſuper delictum Iſrael. Et nunc date laudem 11
Domino Deo patrum noſtrorum, & facite, quod placitum in conſpectu
ejus, & ſeparamini à populis terræ, & ab uxoribus alienis. Et reſponderunt 12
omnis eccleſia, & dixerunt; (i) Magnum hoc verbum tuum
ſuper nos ad faciendum. Sed populus multus, & tempus hybernum, & 13
non eſt facultas ſtandi foris: & opus non in die uno, neque in duobus;
quoniam multiplicavimus injuſtè agere in verbo hoc. Stent nunc principes 14
(k) noſtri, et ex omnibus, qui in civitatibus noſtris, qui (l) habitare
fecit uxores alienas, veniant ad tempora ex conſtitutionibus, & cum
eis ſeniores civitatis, & civitatis, & judices, ad avertendam iram furoris
Dei noſtri à nobis de verbo hoc. Verùm Jonathan filius Aſael, & 15
Jazias filius Thecoe (m) mecum de hoc: & Meſollam, & Sabbathai
Levita adjuvans eos. Et fecerunt ſic filii tranſmigrationis. Et ſeceſſerunt 16
Eſdras ſacerdos, & viri principes patriarum (n) domui, & omnes
in nominibus: quia reverterunt in die una menſis decimi ad exquirendum
verbum. Et compleverunt in omnibus viris, qui habitare fecerant 17
uxores alienas uſque ad diem unam menſis primi. Et inventi ſunt 18
de filiis ſacerdotum, qui habitare fecerant uxores alienas, de filiis Jeſu
filii Joſedec, & fratres ejus, Maſia, & Eliezer, & Jarib, & Gadalia: Et dederunt manum ſuam ad emittendas uxores ſuas, & (o) delicti arietem ex ovibus pro delicto ſuo: 19

MS. A. (ζ) Ἔζρας, (η) Ἔζρας (θ) ἀποικεσίας. (†) Ἱερουσαλὴμ * Πᾶς ὃς ἂν (ι) ὡς ἂν ἡ βουλὴ (κ) ἔνατος. (λ) ἀπὸ τοῦ θορύβου (μ) Ἔζρας (ν) τῷ κυρίῳ θεῷ (ξ) οἱ ἄρχοντες (ο) τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ πᾶσιν (π) ὀργὴν θεοῦ ἡμῶν (ρ) Θεκουὲ (σ) * Μετασολλὰμ Καββαθαῒ (τ) οἱ υἱοὶ (υ) Ἔζρας (φ) τῶν οἴκων, (χ) ἐπ' ὀνόμασιν, (ψ) Μαασία

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فقام عزرا واستحلف الريساء والكهنة واللاويين وجميع إسرائيل أن يفعلوا كذلك * 5
حلفوا * وقام عزرا من قدام بيت الله * وذهب إلى خزانة يوانان ابن اليسوب * فنزل ثم * 6
ولم يأكل خبزا ولم يشرب ماء لأنه كان نائحا على انقلاب السبي * فصاحوا في 7
اليهودية وإسرائيل * كل من لم يجي إلى ثلاثة أيام كما قالوا الأراكنة والمشيخة * فليلعن * 8
وجميع ماله يفرز من كنيسة السبي * فاجتمع جميعا رجال يهودا وبنيامين في أورشليم 9
في تلك الثلاثة أيام * وذلك الشهر التاسع * في عشرين من الشهر * جلس جميع الشعب
في صحن بيت الله * ومن نجسهم بهذا الكلام والشدة * وقام عزرا الكاهن فقال لهم * 10
أنتم خالفتم وأجلستم النساء الغريبات * وزدتم إثما في إسرائيل * فالآن أعطوا تسبحة لربنا 11
وإلهنا إله آبائنا * وافعلوا الرضا بين يديه * وافترزوا من شعوب الأرض والنساء
الغريبات * فأجابت الجماعة جميعا وقالوا * عظيم هو كلامك عندنا * ونحن فاعلين * ولكن 12 13
الناس كثير والزمان شات * وليس نقوى على الوقوف خارجا * والعمل ليس ليوم ولا اثنين *
لأننا قد أكثرنا في هذا الكلام * فليقوموا أراكنتنا ورؤساء الجماعة ورؤساء المدن * 14
فكل من كانت له مرأة غريبة فليبعدها * ويجيئون من زمان * ويكون معهم مشيخة
مدينة ومدينة وقضاة * ليردوا رجز إلهنا عنا في هذا الكلام * فأما يوناثان ابن اسايل * 15
ويازياس ابن ثاقوا معي * ومسلام وسابا اللاوي يعينهما * ففعلوا كذلك بنو السبي * 16
فافترزوا عزرا الكاهن ورجال رؤساء القبائل والبيوت كلهم بأسمائهم * لأننا رجعنا في
يوم واحد من الشهر * في أول رأس الشهر العاشر * وطلبنا هذا الأمر * فتموا في 17
جميع الرجال الذين تزوجوا الغريبات إلى أول الشهر الأول * فأصابوا من بني 18
الكهنة ممن أجلس نساء الغريبات * من بني يشوا ابن يوصاداق وإخوته * ماسيا *
والعازر * والياريب * وغداليا * فأعطوهم أيديهم ليخرجوهن عني لنسائهم * وجعلوا كعادة 19
ذنوبهم كبشا *

Surrexit igitur Ezra, & juramento obſtrinxit 5
principes, ſacerdotes, Levitas, totumque
Iſraelem, ſe ita facturos: & juraverunt.
Deinde ſurgens Ezra à conſpectu 6
domûs Dei, abiit in cellam Joanan
filii Eliſub, & manſit ibi: & non
comedit panem, neque bibit aquam, eò
quòd lugeret propter averſionem captivorum.
Et proclamaverunt in Judæa & 7
Iſrael; Quicunque non venerit intra 8
tres dies, ut edixerunt principes & ſeniores,
anathema eſto; & omnes facultates
ejus ſeparantor ab eccleſiæ captivitatis.
Itaque congregati ſunt ſimul homines 9
Juda & Benjamin in Jeruſalem intra
illos tres dies; idque menſe nono. Vigeſimâ
die *menſis ſedit univerſus populus*
in platea domûs Dei, cum his qui concitaverant
eos ad ejuſmodi facinus & calamitatem.
Tunc ſurrexit Ezra ſacerdos, 10
& dixit eis; Vos prævaricati eſtis, cohabitare
facientes mulieres alienigenas,
& crimen auxiſtis in Iſraele. Sed 11
nunc date laudem Domino ac Deo noſtro,
Deo patrum noſtrorum, & facite quod
gratum eſt apud ipſum, & ſeparate vos
à populis terræ & mulieribus alienigenis.
Reſpondit turba ſimul, & dixerunt; 12
Magni ponderis *eſt ſermo tuus apud nos,*
& nos executuri ſumus. Verùm homines 13
multi ſunt, & tempus hybernum, neque
poſſumus ſtare foris: & negotium hoc
non eſt unius diei neque duarum, quia
multi commiſimus rem iſtam. Stent ergò 14
principes noſtri, primates cœtûs, & primates
urbium: & quicunque habuerit
uxorem alienigenam, amoveat eam: veniant
autem certo tempore, ſintque cum eis
ſeniores cujuſque urbis & judices; ut
avertant iram Dei noſtri à nobis in hoc
negotio. Verùm Jonathan filius Aſaelis, 15
& Jazias filius Tecoe mecum, &
Meſlam, atque Saba Levita adjuvabat
eos: Et fecerunt ſic filii captivitatis. 16
Itaque ſeparati ſunt Ezra ſacerdos, &
viri principes familiarum atque domorum,
omnes per nomina ſua: nam reverſi
ſumus primâ die menſis, primo initio menſis
decimi, & negotium hoc perquiſivimus.
Et abſolverunt negotium *omnium virorum* 17
qui duxerant uxores alienigenas, ad
initium menſis primi. Et invenerunt è 18
ſacerdotum, ex iis ſcilicet qui admiſerant
uxores alienigenas, de filiis Jeſu
filii Joſedec, & fratribus ejus; Maaſiam,
Eleazarum, Eliaribum, & Gadaliam:
Qui dederunt illis manus ſuas ad 19
ejiciendas illas, nempe, uxores ſuas: &
conſtituerunt ſecundùm conſuetudinem
delictorum ſuorum, arietem.

נחמיה : א

20 filiis de Et .Huzzijah & ,Jechiel & ,Semahaiah & ,Eliah & ,Mahaseiah ,Harim filiis de Et .Zebadiah & ,Chanani ,Immer filiis de Et
21 ומבני אמר חנני וזבדיה: ומבני חרם מעשיה ואליה ושמעיה ויחיאל ועזיה: ומבני
22 ipse ,Chelaiah & ,Simhi & ,Jozabad ,Levitis de Et .Elhasah & ,Jozabad ,Nethanel ,Ismahel ,Mahaseiah ,Eljohenai ,Paschur
23 פשחור אליועיני מעשיה ישמעאל נתנאל יוזבד ואלעשה: ומן־הלוים יוזבד ושמעי וקליה הוא
.Uri & ,Thelem & ,Sallum janitoribus de & ,Eljasib ,cantoribus de Et .Elihezer & ,Jehudah ,Pethachiah ,Chelithah
24 קליטא פתחיה יהודה ואליעזר: ומן־המשררים אלישיב ומן־השערים שלם וטלם ואורי:
filiis de Et .Benaiah & ,Malchijah & ,Elhazar & ,Mijamin & ,Malchijah & ,Jezijah & ,Ramiah ,Parhos filiis de ,Israel de Et
25 ומישראל מבני פרעש רמיה ויזיה ומלכיה ומימן ואלעזר ומלכיה ובניה: ומבני
26 ,Eljasib ,Eljohenai ,Zatthu filiis de Et .Elijah & ,Jeremoth & ,Habdi & ,Jechiel & ,Zechariah ,Mathaniah ,Helam
עילם מתניה זכריה ויחיאל ועבדי וירמות ואליה: ומבני זתוא אליועני אלישיב
27 ,Bani filiis de Et .Hathlai ,Zabbai ,Chananiah ,Jehochanan ,Bebai filiis de Et .Haziza & ,Zabad & ,Jeremoth & ,Mathaniah
28 מתניה וירימות וזבד ועזיזא: ומבני בבי יהוחנן חנניה זבי עתלי: ומבני בני
29 ,Mahaseiah ,Benaiah ,Chelal & ,Hadna ,Moab-Pachath filiis de Et .Jeramoth ,Seal & ,Jasub ,Hadaiah & ,Malluch ,Mesullam
30 משלם מלוך ועדיה ישוב ושאל ירמות: ומבני פחת מואב עדנא וכלל בניה מעשיה
31 ,Binjamin .Simhon ,Semahaiah ,Malchijah ,Isijah ,Elihezer ,Charim filiis Et .Menasseh & ,Binnui & ,Besalel ,Mathaniah
32 מתניה בצלאל ובנוי ומנשה: ובני חרם אליעזר ישיה מלכיה שמעיה שמעון: בנימן
33 .Simhi ,Menasseh ,Jeremai ,Eliphelet ,Zabad ,Matthatthah ,Matthenai ,Chasum filiis De .Semariah ,Malluch
34 מלוך שמריה: מבני חשם מתני מתתה זבד אליפלט ירמי מנשה שמעי:
35 .Eljasib ,Meremoth ,Vaniah .Cheluhu ,Bediah ,Benaiah .Uel & ,Hamram ,Mahadai ,Bani filiis De
36 מבני בני מעדי עמרם ואואל: בניה בדיה כלוהי: וניה מרמות אלישיב:
37 .Hadaiah & ,Nathan & ,Selemiah Et .Simhi ,Binnui & ,Bani Et .Jahasai & ,Mathnai ,Mathaniah
38 מתניה מתני ויעשו: ובני ובנוי שמעי: ושלמיה ונתן ועדיה:
39 40 ,Nebo filiis De .Joseph ,Amariah ,Sallum .Semariah ,Selemiahu & ,Hazarel .Sarai ,Sasai ,Machnadebai
41 מכנדבי ששי שרי: ועזראל ושלמיהו שמריה: שלום אמריה יוסף: מבני נבו
42 est & ,alienigenas uxores acceperunt hi Omnes .Benaiah ,Joel & ,Jadau ,Zebinah ,Zabad ,Mathithiah ,Jehiel
43 יעיאל מתתיה זבד זבינא ידו ויואל בניה: כל־אלה נשאו נשים נכריות ויש
44 .filios posuerunt & ,mulieres eis ex
מהם נשים וישימו בנים:

Versio VULG. LAT.

Et de filiis Emmer, Hanani, & Zebedia. 20 Et de filiis 21 Harim, Maaſia, et Elia, & Semeia, et Jehiel, & Ozias. 22 Et de filiis Pheshur, Elioenai, Maaſia, Iſmael, Nathanael, Jozabed, et Elaſa. 23 Et de filiis Levitarum, Jozabed, & Semei, et Gelaia, ipſe eſt Calita, Phataia, Juda, & Eliezer. 24 Et de cantoribus, Eliaſib. Et de janitoribus, Sellum & Telem, et Uri. 25 Et ex Iſrael, de filiis Pharos, Remeia, et Jezia, & Melchia, & Miamin, et Eliezer, & Melchia, & Banea. 26 Et de filiis Ælam, Mathania, Zacharias, & Jehiel, & Abdi, & Jerimoth, et Elia. 27 Et de filiis Zethua, Elioenai, Eliaſib, Mathania, & Jerimuth, & Zabad, & Aziza. 28 Et de filiis Bebai, Johanan, Hanania, Zabbai, Athalai. 29 Et de filiis Bani, Moſollam, & Melluc, & Adaia, Jaſub, & Saal, & Ramoth. 30 Et de filiis Phahath, Moab, Edna, & Chalal, Banaias, & Maaſias, Mathanias, Beſeleel, Bennui, & Manaſſe. 31 Et de filiis Heré, Eliezer, Joſue, Melchias, Semeias, Simeon, 32 Benjamin, Maloch, Samarias. 33 Et de filiis Haſom, Mathanai, Mathatha, Zabad, Eliphelet, Jermai, Manaſſe, Semei. 34 De filiis Bani, Maaddi, Amram, et Uel, 35 Baneas, & Badaias, Cheliau, 36 Vania, Marimuth, & Eliaſib, 37 Mathanias, Mathanai, & Jaſi, 38 Et Bani, & Bennui, Semei, 39 Et Salmias, & Nathan, & Adaias, 40 Et Mechnedebai, 41 Siſai, Sarai, Ezrel, & Selemiau, 42 Semeria, 43 Sellum, Amaria, Joſeph. De filiis Nebo, Jehiel, Mathathias, Zabad, Zabina, Jeddu, et Joel, & Banaia. 44 Omnes hi acceperant uxores alienigenas, & fuerunt ex eis mulieres, quæ pepererant filios.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 * ܡܢ ܒܢܝ ܐܡܝܪ. ܚܢܢܝ ܘܙܟܪܝܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܚܪܡ. ܡܥܣܝܐ ܘܐܠܝܐ. ܘܫܡܥܝܐ.
21 ܘܚܢܢܐܝܠ ܘܥܘܙܝܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܦܫܚܘܪ. ܐܝܠܝܘܢ ܘܡܥܣܝܐ. ܫܡܥܐܝܠ ܘܢܬܢܐܝܠ
22 ܘܝܘܙܒܪ ܘܐܠܥܣܐ. * ܡܢ ܠܘܝܐ. ܟܘܙܒܪ ܘܫܡܥܝ. ܩܠܙܐ. ܘܩܠܛܐ. ܦܬܚܝܐ ܘܝܗܘܕܐ
23 ܘܐܠܝܥܙܪ. * ܡܢ ܡܫܡܫܢܐ. ܐܠܝܫܥ. ܘܡܢ ܬܪܥܐ. ܫܠܝܡܘ ܘܐܛܠܡ. ܘܐܘܕܝ. * ܡܢ
24 ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܒܢܝ ܦܪܥܘܫ. ܐܪܡܝܐ. ܝܙܢܝܐ. ܡܠܟܝܐ. ܒܢܝܡܝܢ. ܠܥܙܪ. ܡܠܟܝܐ. ܒܢܝܐ.
25 * ܡܢ ܒܢܝ ܥܝܠܡ. ܢܬܢܝܐ. ܙܟܪܝܐ ܢܥܝܐܝܠ. ܥܒܕܝ. ܝܪܡܘܬ. ܐܠܝܗܘ. * ܡܢ ܒܢܝ
26 ܙܬܘܪܐ. ܐܠܝܗܢܝ. ܐܠܝܫܒ. ܢܬܢܝܐ. ܝܪܡܘܬ. ܙܒܘܪ. ܥܘܙܝܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܒܒܝ. ܝܘܚܢܢ
27 ܚܢܢܝܐ. ܙܒܝ. ܐܬܠܝ. * ܡܢ ܒܢܝ ܒܟܝ. ܡܢ ܛܣܠܘܡ. ܡܠܘܟ. ܥܘܙܝܐ. ܝܘܫܒ. ܫܐܘܠ.
28 ܘܝܪܡܘܬ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܘܠܛܢܗ ܕܡܘܐܒ. ܓܕܠܝܐ. ܟܠܠ. ܒܢܝܐ. ܡܥܣܝܐ. ܡܬܢܝܐ.
29 ܘܒܣܠܐܝܠ. ܘܒܢܘܗܝ ܒܢܝ ܡܢܫܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܚܘܪܡ. ܐܠܝܥܙܪ. ܡܠܟܝܐ. ܐܢܫܘ. ܫܡܥܝܐ.
30 ܫܡܥܘܢ. ܒܢܝܡܝܢ. ܡܠܘܟ. ܫܡܥܝܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܚܫܘܡ. ܡܬܢܝ. ܡܬܝܬܐ.
31 ܙܟܪ. ܐܠܝܦܠܛ. ܟܪܡܝ. ܡܢܫܐ. ܘܫܡܥܝ. * ܡܢ ܒܢܝ ܒܟܝ. ܡܘܥܕܝ. ܥܡܪܡ.
32 ܘܝܘܐܝܠ. * ܘܒܢܝܐ ܒܪ ܟܠܝܗܘ. ܢܗܐܝܠ. ܡܪܡܘܬ. ܐܠܝܫܒ. ܡܬܢܝܐ. ܡܬܢܝ.
33 ܘܐܘܬܝ. * ܘܒܢܝ ܒܢܘܗܝ. ܫܡܥܝ. ܫܠܡܝܐ. ܢܬܢ. ܥܙܪܝܐ. ܡܟܝܙܒ. ܫܝܫܝ. ܫܪܝ.
34 ܐܪܕܐܝܠ. ܫܡܪܝܐ. ܫܠܘܡ. ܘܐܡܪܝܐ ܘܝܘܣܦ. * ܡܢ ܒܢܝ ܢܒܘ. ܢܒܘܐܝܠ.
35 ܡܬܝܬܐ. ܙܟܘܪ. ܙܒܝܢܐ. ܝܘܐܝܠ ܘܒܢܝܐ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܢܣܒܘ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܕܐܘܠܕܘ ܒܢܝܐ.
36
37
38
39
40
41
42
43
44

E filiis Amir, Hanani & Zecharia. 20 E filiis Haram, Maaſia, Elia, Semaia, 21 Hananael, & Ozia. 22 E filiis Phashor, Ilion, & Maaſia, Semael, Nathaniel, Jozabar; & Elaaſa. 23 E Levitis, Chozbar, & Semei, Kelza, Kelta, Pethahia, Juda, & Eliazar. 24 E miniſtris, Eliſaa: & è janitoribus, Selimo, Atlam, & Udi. 25 Ex Iſraelitis; de filiis Paroos, Jeremia, Izania, Melachia, Benjamin, Laazir, Melachia, Benaia. 26 E filiis Ilam, Nethania, Zecharia, Naiael, Abdi, Jarmuth, Elihu. 27 E filiis Zithæorum, Elihenai, Eliſab, Nethania, Jarmuth, Zebur, Ozia. 28 E filiis Babi, Johannes, Hanania, Zabi, Athli. 29 E filiis Bachi; è Taſlom, Meloch, Ozia, Joſab, Saul, & Jarmuth. 30 E filiis dominatûs Moabi, Gedalia, Chelal, Benaia, Maaſia, Methania, Baſliel, & filii ejus, filii Manaſſe. 31 E filiis Horam, Eliazar, Melachia, Anſu, Semaia, 32 Simeon, Benjamin, Meloch, Semaia. 33 E filiis Heſom, Mathni, Methitha, Zochar, Eliphelet, Charmi, Manaſſe, & Semei. 34 E filiis Bachi, Moadai, Amram, Joel, 35 Et Benaia filius Chelihu, Nehael, 36 Meremoth, Eliſab, Methania, Mathni, Uthi; 37 Et filii filiorum ejus, Semei, 38 Selamia, Nathan, Azaria, Mechizab, 39 Siſai, Sarai, Ardael, Semaria, Salum, Amaria, & Joſeph. 40 E filiis Nebo, Nebuel, 41 Mathitha, Zachor, Zebina, Joel, & Benaia. 42 Omnes iſti duxerant uxores 43 alienigenas: & verò ex ipſis quidam filios genuerant. 44

ספר נחמיה : א

CAP. I. א

venit Et .*metropoli* Suſan in eram ego & ,vigeſimo anno Chiſleu menſe in ,fuit Et .Chachaliah filii Nechemiah Verba
1 דברי נחמיה בן־חכליה ויהי בחדש־כסלו שנת עשרים ואני הייתי בשושן הבירה: ויבא 2
ex remanſerant qui ,evaſione *Jehudæis ſuper eos rogitavi* & ,Jehudah de viri & ipſe ,meis fratrib° è unus ,Chanani
חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם על־היהודים הפליטה אשר־נשארו מן־
malo in provincia in ibi captivitate de remanſerunt qui Reſidui :mihi dixerunt Et .Jeruſalaim *ſuper* & ,captivitate
3 השבי ועל־ירושלם: ויאמרו לי הנשארים אשר נשארו מן־השבי שם במדינה ברעה
.igni in ſunt combuſtæ ejus portæ & ,*diruptus* Jeruſalaim murus & ;opprobrio in & ,magno
גדלה ובחרפה וחומת ירושלם מפרצת ושעריה נצתו באש:

Versio VULG. LAT.

LIBER NEHEMIÆ,

Qui & ESDRÆ SECUNDUS dicitur.

CAP. I.

VErba Nehemiæ filii Helchiæ. Et factum eſt in menſe 1 Caſleu, anno vigeſimo, & ego eram in Suſis caſtro, Et 2 venit Hanani unus de fratribus meis, ipſe & viri ex Juda: & interrogavi eos de Judæis, qui remanſerant & ſupererant de captivitate, & Jeruſalem. Et dixerunt mihi; Qui 3 remanſerũt, & relicti ſunt de captivitate ibi in provincia, in afflictione magna ſunt, & in opprobrio: & murus Jeruſalem diſſipatus eſt, & portæ ejus combuſtæ ſunt igni.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܢܚܡܝܐ * * ܦܬܓܡܘܗܝ * ܐ *

1 * ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܢܚܡܝܐ ܒܪ ܚܠܩܝܐ. ܘܗܘܐ ܒܝܪܚܐ ܟܢܘܢ. ܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ. ܟܕ ܐܢܐ ܗܘܝܬ
ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. * ܘܐܬܐ ܚܢܢ ܚܕ ܡܢ ܐܚܝ. ܗܘ ܘܓܒܪܐ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܫܐܠܬ ܐܢܘܢ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ 2
ܕܐܫܬܚܪܘ ܡܢ ܫܒܝܐ. ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܐܡܪܘ ܠܝ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܫܐܠܬ ܐܢܘܢ. 3
ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܦܠܛܘ ܡܢ ܫܒܝܐ. ܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܡܢ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܒܒܝܫܬܐ ܪܒܬܐ
ܘܒܚܣܕܐ ܣܓܝܐܐ ܗܦܟܝܢ. ܘܗܐ ܫܘܪܗ ܕܐܘܪܫܠܡ ܣܚܝܦ. ܘܬܪܥܝܗ ܝܩܝܕܝܢ ܒܢܘܪܐ.

NEHEMIA.

CAP. I.

SErmones Nehemiæ filii Helciæ. Accidit 1 autem menſe Kanun, anno vigeſimo, dum verſarer in Suſan palatio *regio*; Ut veniret 2 Hanan unus è fratribus meis unà cum viris aliquot Judæis, & interrogarem eos de Judæis illis qui reſidui manſerant ex captivitate, déque urbe Jeruſalem. Dixerunt mihi homines illi 3 quos interrogavi; Homines illi qui evaſerant è captivitate, ecce ibi ſunt in urbe, in ſumma calamitate multóque opprobrio verſantes: & ecce murus Jeroſolymæ diruptus, portæ ejus igni ſuccenſæ ſunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 21 Καὶ ἀπὸ ὑῶν Ἐμμὴρ, (ω) Ἀνανὶ, ϗ Ζαβδία. Καὶ ἀπὸ ὑῶν Ἠρὰμ, (α) Μασαὴλ, ϗ Ἐλία, ϗ Σαμαία, ϗ (β) Ἰεὴλ,
22 ϗ Ὀζία. Καὶ ἀπὸ ὑῶν Φασȣ̀ρ, (γ) Ἐλιωναΐ, Μαασία, ϗ Ἰσμαὴλ, ϗ Ναθαναὴλ, ϗ Ἰωζαβὰδ, ϗ Ἠλασά.
23 24 Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβὰδ, ϗ Σαμȣ̀, ϗ (δ) Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, ϗ Φεθεΐα, ϗ Ἰȣ́δας, ϗ Ἐλιέζερ. Καὶ ἀπὸ
25 τῶν ᾀδόντων, Ἐλισȣ́β· ϗ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, (ε) Σολμὴν, ϗ Τελμὴν, ϗ (ζ) Ὠδȣ̀θ. Καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ἀπὸ ὑῶν
26 Φόρος, Ῥαμία, ϗ Ἀζία, ϗ Μελχία, ϗ (η) Μεαμὶν, ϗ (θ) Ἐλεάζαρ, ϗ Ἀσαβία, ϗ Βαναία. Καὶ ἀπὸ ὑῶν Ἠλὰμ,
27 (ι) Μαθθανία, ϗ Ζαχαρία, ϗ (κ) Ἰαϊὴλ, ϗ Ἀβδία, ϗ (λ) Ἰαριμὼθ, ϗ Ἠλία. Καὶ ἀπὸ ὑῶν (μ) Ζαθȣ̀α, Ἐλιωναΐ,
28 Ἐλισȣ̀β, (ν) Ματθαναΐ, ϗ (ξ) Ἀρμὼθ, ϗ Ζαβὰδ, ϗ Ὀζιζά. Καὶ ἀπὸ ὑῶν Βαβεῒ, Ἰωανὰν, Ἀνανία, ϗ Ζαβȣ̀,
29 30 (ο) ϗ Θαλί. Καὶ ἀπὸ ὑῶν (π) Βανȣῒ, Μοσολλὰμ, Μαλȣ̀χ, Ἀδαΐας, Ἰασȣ̀β, ϗ (ρ) Σαλουΐα, ϗ Ῥημώθ. Καὶ ἀπὸ
ὑῶν Φαὰθ Μωὰβ, Ἐδνὲ, ϗ Χαλὴλ, ϗ Βαναία, (σ) Μαασία, (τ) Μαθθανία, (υ) Βεσελεὴλ, ϗ Βανȣῒ, ϗ Μανασσῆ.
31 32 Καὶ ἀπὸ ὑῶν Ἠρὰμ, Ἐλιέζερ, (φ) Ἰεσία, Μελχία, Σαμαΐας, Σεμεὼν, Βενιαμὶν, (χ) Βαλοὺχ, Σαμαρία.
33 34 Καὶ ἀπὸ ὑῶν Ἀσὴμ, (ψ) Μετθανία, Ματθαθὰ, (ω) Ζαδὰβ, Ἐλιφαλὲτ, (α) Ἰεραμὶ, Μανασσῆ, Σεμεΐ. Καὶ
35 36 ἀπὸ ὑῶν Βανὶ, Μοοδία, (β) Ἀμβρὰμ, Οὐὴλ, Βαναία, Βαδαΐα, (γ) Χελκία, (δ) Οὐουανία, Μαειμὼθ, (ε) Ἐλιασὶφ,
37 38 (ζ) Μαθθανία, Ματθαναΐ· ϗ ἐποίησαν Οἱ ὑοὶ Βανȣῒ, ϗ οἱ ὑοὶ Σεμεῒ, Καὶ (η) Σελεμία, ϗ Νάθαν,
39 ϗ (θ) Ἀδαΐα, (ι) Μαχαδναβȣ̀, Σεσεῒ, (κ) Σαειȣ̀, Ἐζειὴλ, ϗ (λ) Σελεμία, ϗ (μ) Σαμαρία, Καὶ Σελλȣ̀μ, Ἀμαρεία,
40 41 Ἰωσήφ. Ἀπὸ ὑῶν Ναβȣ̀, (ν) Ἰαὴλ, (ξ) Μαθθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβεννὰς, Ἰαδαὶ, ϗ Ἰωὴλ, ϗ Βαναία. Πάντες
42 43 44 ὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ϗ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν ὑούς.

Et de filiis Emmer, Anani, et Zabdia: Et de filiis Eram, Maſael, et 20 21
Elia, & Samaia, & Jebel, & Ozia: Et de filiis Phaſur, Elionai, Maaſia, 22
& Iſmael, & Nathanael, & Jozabad, & Elaſa. Et de filiis Levitarũ, 23
Jozabad, et Samu, & Colia (ipſe Colita) & Phethaia, & Judas, & Eliezer.
Et de cantoribus, Eliſab. Et de janitoribus, Solmen, et Telmen, & 24
Oduth. Et de Iſrael, de filiis Phoros, Ramia, & Azia, & Melchia, & 25
Meamin, & Eleazar, et Aſabia, & Banæa: Et de filiis Helam, Matthania, 26
et Zacharia, & Jaiel, et Abdia, & Jarimoth, & Elia: Et de filiis 27
Zathua, Elionai, Eliſub, Matthanai, & Armoth, & Zabad, & Oziza:
Et de filiis Babei, Joanan, Anania, et Zabu, et Thali: Et de filiis Banui, 28 29
Moſollam, Maluch, Adaias, Jaſub, et Saluia, et Rhemoth: Et de filiis 30
Phaathmoab, Edne, et Chalel, & Banæa, Maaſia, Matthania, Beſeleel, &
Banui, et Manaſſe: Et de filiis Eram, Eliezer, Jeſia, Melchia, Samaias, Semeon, 31
Benjamin, Baluch, Samaria: Et de filiis Aſem, Metthania, Matthatha, 32 33
Zadab, Eliphalet, Hierami, Manaſſe, Semei: Et de filiis Bani, Moodia, 34
Amram, Uhel, Banæa, Badaia, Chelcia, Uuania, Marimoth, Eliaſiph, 35 36
Matthania, Matthanai. Et (p) fecerunt Filii Banui, et filii Semei, Et Selemia, 37 38
& Nathan, et Adaia, Machadnabu, Seſei, Sarin, Eziel, et Selemia, 39 40
et Samaria, Et Sellum, Amaria, Joſeph: De filiis Nabu, Jael, Matthanias, 41 42
Zabad, Zebennas, Jadai, & Joel, & Banæa. Omnes hi acceperant 43 44
uxores alienas, & genuerant ex eis filios.

MS. A. (ω) Ἀνανίας, (α) Μασσίας, (β) Ἰεὴλ, (γ) Ἐλιωηναΐ, (δ) Κωλαὰ, (ε) Σολλὴμ, ϗ Τελλὴμ, (ζ) Ὠδουΐ. (η) Μεαμὶμ, (θ) Ἐλεαζὰ, (ι) Ματθανία, (κ) Αἰειὴλ, (λ) Ἰεριμὼθ, (μ) Ζαθθȣ̀α, Ἐλιωηναΐ, (ν) Μαθθαναὶ, (ξ) Ἰαρμὼθ, (ο) ὁ Θαλί. (π) Βαανί, (ρ) Σαὰλ, (σ) Μαασηά, (τ) Μαθθανία, (υ) Βεσεὴλ, (φ) Ἰεσσία, (χ) Μαλȣ̀χ, (ψ) Μαθθαναΐ, Μαθθαθὰ, (ω) Ζαβὰδ, (α) Ἱερεμὶ, (β) Ἀμβρὰμ ϗ Οὐὴλ, (γ) Χελία, (δ) Οὐενία, (ε) Ἐλιασιὲβ, (ζ) Μαθθανία, Μαθθαναΐ (η) Σελεμίας, (θ) Ἀδαΐας, (ι) Μαχαδναβȣ̀, (κ) Ἀζȣ̀, (λ) Σελεμίας, (μ) Σαμαρείας, Σελλȣ̀μ, Ἀμαρίας, (ν) Ἰεσιὴλ, (ξ) Μαθθαθίας, Ἰαδαὶ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وَمِنْ بَنِي اَمِيرٍ * حَنَانِيَّا وَرَبْدِيَّا * وَمِنْ بَنِي إِيرَام * مَاسِيَاس وَايلِيَّا وَسَامِيَّا وَيَايِيل وَاُورِيَّا * وَمِنْ 20 21
بَنِي فَاسُور إِيلْيَانُوِي * مَاسِيَّا اِسْمَاييل وَنَاثَاييل وَيُورَابَاد وَالاَسَا * وَمِنَ اللاَّوِيِّين * سَامُوا * 22 23
وَوَلْيَام * وَالبَطَّار * وَفَاتَايَا * وَالعَازَر وَيُودِس * وَمِنَ القُرَّاءِ اليسَب * وَمِنَ البَوَّابِين سُلَيْمَان * 24
وَطَلْمِين * وَادُّوا * وَمِنْ إِسْرَايِيل * مِنْ بَنِي فَارِس * اَرْمِيَّا وَارِيَّا * وَمَلْشِيَّا * وَمِيَامِين * وَالعَازَر * 25
وَاسَابِيَّا * وَبَانِيَّا * وَمِنْ بَنِي اِيلاَم * مَثَانِيَّا وَزَخَرِيَّا * وَيَايِيل * وَابْدِيَّا * وَيَارِيمُوث * وَايلِيَّا * وَمِنْ 26 27
بَنِي زَاتُوا * اِيلْيَانَاوِي * وَالِيسُوب * مَثَانَاي * وَيِرْمَاث * وَزَابَاد * وَازِيزَا * وَمِنْ بَنِي بَابَاي * يُوحَانَ * 28
وَحَنَانِيَّا * وَزَبُّوا * وَتَالِي * وَمِنْ بَنِي بَانِي * مَاسَالاَم * مَالُوخ * اَدِيس * يَاسُوب * وَيَسَال * وَرِيمُوث * وَمِنْ 29 30
بَنِي فَاث مُوَاب * اَدْنَا * خَالِيل * وَبَانَايَا * مَاسِيَّا * مَاثَنِيَّا * وَبَاسْلِيل * بَانُوِي * وَمَنَسِّي * وَمِنْ بَنِي اِيرَام * 31
البَازَار * يَاسِيَّا * مَلْشِيَّا * سَامَايَس * سَامَاوُن * بِنْيَامِين * مَالُوخ * سَامَارِيَّا * وَمِنْ بَنِي اَسِيم * مَتَّطَاي * 32 33
مَتَانَا * زِيدَاب * الفَلاَط * يَارَام * مَنَسَّا * سَامَاي * وَمِنْ اَبْنَا اِيلِي * مُودِيَّا * اَمْرَام * يُوِيل * بَانَايَا * 34 35
بَادَايَا * سَالقِيَّا * اُوبِيَّا * مَارِيمُوث * اليَاسِيف * مَاثَانِيَّا * مَطَانَاي * فَصَنَع بَنُو بَانُوِي * سَامَاي 36 37 38
* وَسَلاَمَاس * وَنَاثَان * وَادِيَّاس * وَمَكْنَادَابُوا * وَمَاسَاسَانِي * وَسَاسَاي * وَازْرِيِيل * وَسَلَمِس * وَسَامَرِيَّاس * 39 40
* وَسَالُوم * وَامَارِيَّاس * وَيُوسِف * مِنْ بَنِي نَابُو * يَايِيل * مَتَاثِيَّاس * وَزَابَاد وَزِبِنْيَاس * وَزَادِي * 41 42
وَيُويِيل * وَبَانَايَا * جَمِيعُ هَاوُلاَءِ اَخَذُوا نِسَاءً غَرِيبَات * وَوُلِدَ لَهُمْ مِنْهُنَّ بَنُون * 43 44

De filiis autem Amir inventi fuerunt Hanania, 20
& Zabdia. De filiis Irami, 21
Maaſias, Elia, Samia, Jael, & Ozia.
De filiis Phaſur, Elianoi, Maaſia, 22
Iſmael, Nathanael, Jezabad, & Elaſa.
De Levitis autem, Samu, Coliam, 23
E'itar, Phataia, Eleazar, &
Judas. De lectoribus, Eliſab. De 24
janitoribus, Soliman, Talmin, & Addo.
Ex Iſraelitis; de filiis Pharos, 25
Jeremia, Azia, Malchia, Miamin,
Eleazar, Aſabia, & Bania. De filiis 26
Ilami, Mathania, Zacharia, Jael, Abdia,
Jerimoth, & Elia. De filiis 27
Zatu, Elianani, Eliſub, Mathanai,
Jermath, Zabad, & Aziza. De 28
filiis Babai, Joanan, Hanania, Zabu,
& Tali. De filiis Bani, Meſellam, 29
Maluch, Adias, Jaſub, Jaſal,
& Rimoth. De filiis Phaat-Moab, 30
Adna, Chalil, Banaia, Maaſia,
Mathania, Biſliel, Banui, & Manaſſe.
De filiis Iram, Eliazar, Jeſia, 31
Melchia, Semeias, & Semeon, Benjamin, 32
Maluch, Samaria. De filiis 33
Aſim, Mattai, Mathatha, Zidab, Eliphelet,
Jeram, Manaſſe, Semei. De filiis 34
Eli, Moadia, Amram, Joel, Banaia, 35
Badaia, Chelcia, Unia, Merimoth, Eliaſiph, 36
Mathania, Mattanai. Et fecerunt 37
filii Banui, Semei, Selemias, Nathan, 38
Adias, Machnadabu, Maſaſani, 39
Saſai, Ezriel, Selemias, Samarias, Salum, 40
Amarias, & Joſeph. De filiis 41
Nabu, Jael, Mathathias, Zabad, Zebenias, 42
Zadai, Joel, & Banaia. Omnes 43
iſti duxerant uxores alienigenas, natique 44
fuerant eis filii ex ipſis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΝΕΕΜΙΑΣ.

ΚΕΦ. α΄.

1 Λόγοι Νεεμία (α) ὑȣ̃ Χελκία. ϗ ἐγένετο ἐν μηνὶ (β) Χασελεῦ ἔτȣς εἰκοστȣ̃, ϗ ἐγὼ ἤμην ἐν Σȣσὰν (γ) ἀβειρά.
2 Καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἷς ἀπὸ ἀδελφῶν μȣ, αὐτὸς ϗ ἄνδρες Ἰȣ́δα, ϗ ἠρώτησα αὐτȣ̀ς περὶ τῶν σωθέντων, οἳ
3 κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, ϗ περὶ Ἰερουσαλήμ. (δ) Καὶ εἶπον πρὸς μὲ, Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πονηείᾳ μεγάλῃ ϗ ἐν ὀνειδισμῷ, ϗ τείχη Ἰερουσαλὴμ καθῃρημένα, (ε) ϗ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί.

NEEMIAS.

CAP. I.

Verba Neemia filii Chelcia. Et factum eſt in menſe Chaſeleu anni vigeſimi, 1
& ego eram in Suſan (a) Abira. Et venit Anani unus de fratribus 2
meis, ipſe, & viri Juda. Et interrogavi eos de (b) ſuperſtitibus, qui
remanſerant ex captivitate, & de Hieruſalem. Et dixerunt ad me; Reſidui 3
qui remanſerunt de captivitate ibi in provincia, in malo magno, &
in opprobrio: & mœnia Hieruſalem dejecta: & portæ ejus incenſæ ſunt
in igne.

MS. A. (α) ὑȣ̃ Ἀχαλία. (β) Χασεηλȣ̃ (γ) ἀβειρρά. (δ) Καὶ εἶπον πρὸς μὲ, Οἱ καταλειπόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας (ε) ϗ πύλαι αὐτῆς

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْكِتَابُ الثَّانِي لِعَزْرَا الكَاهِنِ *

* بِسْمِ اللهِ الخَالِقِ الحَيِّ النَّاطِقِ *

* اَلْفَصْلُ الاَوَّلُ *

* خِطَابُ نَحَمِيَّا ابْنِ حَلْقِيَّا الكَاهِنِ الكَبِيرِ * وَكَانَ فِي الشَّهْرِ التَّاسِعِ * وَاَنَا كُنْتُ فِي سُوسَن 1
الجَوْسَقِ بَلَدِ اَرْدَسِيرَ * حَتَّى جَاءَ وَاحِدٌ مِنْ اِخْوَتِي هُوَ وَقَوْمٌ مَعَهُ مِنْ يَهُودَا * فَسَاَلْتُهُمْ عَنِ 2
اليَهُودِ القَلِيلَةِ الَّذِينَ تَبَقَّوْا مِنَ السَّبْيِ وَعَنْ اُورَشْلِيمَ المَدِينَةِ * فَقَالُوا لِي * هَوُلاَيِ القَوْمِ 3
الَّذِي سَاَلْتَ عَنْهُمْ مِنَ السَّبْيِ * هُمْ ثَمَّ فِي المَدِينَةِ بِبَلِيَّةٍ عَظِيمَةٍ وَمَعْيَنٍ * وَاَمَّا اَسْوَارُ
اُورَشْلِيمَ فَهِيَ مَهْدُومٌ * وَاَبْوَابُهَا اُحْرِقَتْ بِالنَّارِ *

LIBER SECUNDUS
EZRÆ SACERDOTIS.

In nomine Dei Creatoris, Vivi,
Rationalis.

CAPUT I.

Sermo Nehemiæ filii Helciæ ſummi ſacerdotis. 1
Et fuit menſe nono, exiſtente
me in Suſan palatio regio, regione Ardaſiris;
Vt adventaret quidam è fratribus 2
meis unà cum turba, de Judæis.
Quos cùm interrogâſſem de Judæis ſuperſtitibus
qui reliqui remanſerant è captivis,
deque urbe Jeruſalem; Dixerunt 3
mihi, Homines illi captivi de quibus
interrogâſti nos, illic in urbe verſantur in
ſumma miſeria & opprobrio: mœnia verò
Jeruſalem perrupta ſunt, & portæ ejus
igni exuſtæ.

עזרא : ב

Dei facies ad orans & ,*jejunans* fui Et .dies luxi & ,flevi & ,sedi ,hæc verba *me audire ut* ,fuit Et

4 וַיְהִי כְּשָׁמְעִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֱהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי

,cū dil gentib⁹ misericordiā & ,pactā custodiens ,terribilis & ,magne Fortis cœli Deus Domine Quæso ,dixi Et .*cælorum*

5 הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו

ego quam ,tui servi orationem ad *audiendum ad* ,aperti tui oculi & ,intendens tua auris quæso Sit .*ejus* mandata custodietib⁹ &

6 וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָיו׃ תְּהִי־נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי

peccavim⁹ *quæ* ,Israel filiorum *peccatis super confitens* Et .tuis servis Israel filiis *super* nocte ac die hodie *tuas facies ad orans*

מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטֹּאות בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ

& ,statuta & ,præcepta custodivim⁹ non & ,tibi *corrupimus Corrumpendo* .peccavimus mei patris domus & ,ego & ; tibi

7 לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֺת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־

: dicendo ,tuo servo Mosch mandâsti quod verbi quæso Memento .tuo servo Mosch præcepisti quæ judicia

8 הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ זְכָר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר

si : ea *facietis* & ,mea præcepta *custodietis* & ,me ad *revertimini* Et .populos in vos dispergam ego :prævaricabimini Vos

9 אַתֶּם תִּמְעָלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ וְשַׁבְתֶּם אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֺתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־

faciendum habitare ad ,elegi quem locum ad *eos* adducam & ,*eos* congregabo inde ,cœli extremū in vestra expulsio fuerit

יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִאוֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־

Domine Quæso .forti tua manu in & ,magna tua fortitudine in redemisti quem ,tu⁹ popul⁹ & ,tui servi ipsi Et .ibi meū nomē

10 שְׁמִי שָׁם׃ וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ אָנָּא אֲדֹנָי

11 fac prosperare & ;tuū nomē timere *volentium* ,tuorū servorū orationē ad & ,tui servi orationem ad attendens tua auris obsecro sit

תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־

.regis pincerna eram ego Et .*istius viri facies ad* miserationes in eum da & ,hodie tuum servum quæso

נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃

CAP. II. ב

non & ,regi dedi & ,vinum accepi & ;*ejus facies ad* vinū ,regis Artachsastæ vigesimo anno ,Nisan mense in fuit Et

1 וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתְּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־

.cordis mali nisi hoc Non ?*æger tu* non tu & ,*malæ tuæ facies* Quare :rex mihi dixit Et .*ejus facies ad malus fueram*

2 הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רֹעַ לֵב

domus civitas *quòd* ,*meæ facies erunt malæ* non Cur .vivat *seculum* in Rex :regi dixi Et .valde multum timui Et

3 וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־יֵרְעוּ פָנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־

? *quærens* tu hoc quo *Super* :rex mihi dixit Et ? igni in sint *peresæ* ejus portæ & *destructa* meorum patrum sepulchrorum

4 קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ

me mittas ut ,*tuas facies ad* tu⁹ serv⁹ *erit bene* si & ,bonum *rege super* Si :regem ad dixi Et .cœli Deum ad oravi Et

5 וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי

Usquequo :eum apud sedens *conjux* & ,rex mihi Dixitque .eam *ædificabo &* ,meorū patrū seplchrorū civitatem ad ,Jehudah ad

6 אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ עַד־מָתַי

.*certum* tempus ei *dedi* & ,me misit & ,*regis facies ad fuit bonum* Et ? reverteris quando & ,tuum iter erit

יִהְיֶה מַהֲלָכְךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃

Verſio VULG. LAT.

Cúmque audîſſem verba hujuſcemodi, ſedi, & flevi, 4
& luxi diebus multis : jejunabam, & orabam ante faciem Dei cœli. Et dixi; Quæſo, Domine, Deus cœli, fortis, magne atque terribilis, qui cuſtodis pactum & miſericordiam cum his qui te diligunt, & cuſtodiunt mandata tua : Fiant aures tuæ auſcultantes, & oculi tui aperti, ut audias orationé ſervi tui, quá ego oro corá te hodiè, nocte & die, pro filiis Iſrael ſervis tuis : & confiteor pro peccatis filiorum Iſrael, quibus peccaverunt tibi : ego & domus patris mei peccavimus, Vanitate ſeducti ſumus, & non cuſtodivimus mandatum tuum, & ceremonias, & judicia, quæ præcepiſti Moyſi famulo tuo. Memento verbi, quod mandâſti Moyſi ſervo tuo, dicens ; Cùm tranſgreſſi fueritis, ego diſpergam vos in populos : Et ſi revertamini ad me, & cuſtodiatis præcepta mea, & faciatis ea; etiamſi abducti fueritis ad extrema cœli, indè congregabo vos, & reducam in locum, quem elegi ut habitaret nomen meum ibi. Et ipſi ſervi tui, & populus tuus : quos redemiſti in fortitudine tua magna, & in manu tua valida. Obſecro, Domine, ſit auris tua attendens ad orationem ſervi tui, & ad orationem ſervorum tuorum, qui volunt timere nomen tuum : & dirige ſervum tuum hodiè, & da ei miſericordiam ante virum hunc: ego enim eram pincerna regis.

Margin verse numbers: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

CAP. II.

FActum eſt autem in menſe Niſan, anno vigeſimo Artaxerxis regis : & vinum erat ante eum, & levavi vinum, & dedi regi : & eram quaſi languidus ante faciem ejus. Dixitque mihi rex ; Quarè vultus tuus triſtis eſt, cùm te ægrotum non videam? non eſt hoc fruſtrà, ſed malum neſcio quod in corde tuo eſt. Et timui valdè, ac nimis: Et dixi regi ; Rex, in æternum vive: quarè non mœreat vultus meus, quia civitas domûs ſepulchrorum patris mei deſerta eſt, & portæ ejus combuſtæ ſunt igni ? Et ait mihi rex , Pro qua re poſtulas? Et oravi Deum cœli, Et dixi ad regem; Si videtur regi bonum, & ſi placet ſervus tuus ante faciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad civitatem ſepulchri patris mei, & ædificabo eam. Dixítque mihi rex, & regina quæ ſedebat juxta eum; Uſque ad quod tempus erit iter tuum, & quando revertêris? Et placuit ante vultum regis, & miſit me ; et conſtitui ei tempus.

Margin verse numbers: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܡܥܬ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ . ܝܬܒܬ ܒܟܐ ܘܡܬܐܒܠ ܗܘܝܬ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܗܘܝܬ ܨܐܡ ܘܡܨܠܐ 4
ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. * ܘܐܡܪܬ ܒܒܥܘ ܡܢܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܪܡܐ ܘܕܚܝܠܐ 5
ܢܛܪ ܩܘܫܬܐ ܘܛܝܒܘܬܐ ܠܪ̈ܚܡܝܟ ܘܠܢ̈ܛܪܝ ܦܘܩܕ̈ܢܝܟ. ܢܗܘܝܢ ܥܝ̈ܢܝܟ
ܦܬܝ̈ܚܢ. * ܘܐܕ̈ܢܝܟ ܨܝ̈ܬܢ ܠܡܫܡܥ ܨܠܘܬܐ ܕܥܒܕܟ. ܕܡܨܠܐ ܐܢܐ .. 6
ܩܕܡܝܟ ܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܐ. ܥܠ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ ܥܒ̈ܕܝܟ. ܘܡܘܕܐ ܐܢܐ
ܚܛܗ̈ܐ ܕܒ̈ܢܝ ܝܣܪܝܠ ܕܚܛܘ ܠܟ. ܘܐܢܐ ܘܒܝܬ ܐܒܝ ܚܛܝܢ ܩܕܡܝܟ.
* ܘܠܐ ܢܛܪܢ ܦܘܩ̈ܕܢܐ ܘܢܡ̈ܘܣܐ ܕܦܩܕܬ ܠܡܘܫܐ ܥܒܕܟ. * ܐܬܕܟܪ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩ̈ܕܢܐ 7 8
ܕܦܩܕܬ ܠܡܘܫܐ ܥܒܕܟ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܕܐܢܬܘܢ ܬܥܘܠܘܢ ܒܝ. ܘܐܢܐ ܐܒܕܪܟܘܢ ܒܝܢ ܥܡܡܐ.
* ܘܐܢ ܬܬܘܒܘܢ ܠܘܬܝ. ܘܬܛܪܘܢ ܦܘܩ̈ܕܢܝ ܘܬܥܒܕܘܢ ܐܢܘܢ. ܐܦܢ ܢܗܘܘܢ ܡܒܕܪ̈ܝܟܘܢ ܒܣܘܦܝ 9
ܫܡܝܐ. ܡܢ ܬܡܢ ܐܟܢܫܟܘܢ . ܘܐܝܬܝܟܘܢ ܠܐܬܪܐ ܕܓܒܝܬ ܠܡܫܪܝܘ ܫܡܝ ܬܡܢ.
* ܘܗܢܘܢ ܥܒ̈ܕܝܟ ܘܥܡܟ. ܕܦܪܩܬ ܒܚܝܠܟ ܪܒܐ ܘܒܐܝܕܟ ܐܚܝܕܬܐ. * ܒܒܥܘ ܡܢܟ 10 11
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܬܗܘܐ ܐܕܢܟ ܨܝܬܐ ܠܨܠܘܬܗ ܕܥܒܕܟ ܘܠܨܠܘܬܐ ܕܨܒܝܢ ܠܡܕܚܠ
ܫܡܟ. ܘܦܪܘܩܝܗܝ ܠܥܒܕܟ ܝܘܡܢܐ . ܘܗܒܝܗܝ ܠܪ̈ܚܡܐ ܩܕܡ ܓܒܪܐ ܗܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ *

* ܘܐܢܐ ܗܘܝܬ ܫܩܝܐ ܠܡܠܟܐ. ܘܗܘܐ ܒܝܪܚ ܢܝܣܢ ܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ ܠܐܪܛܚܫܫܬ ܡܠܟܐ. 1
ܚܡܪܐ ܕܫܩܝܐ ܗܘܝܬ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܫܩܠܬ ܚܡܪܐ ܘܝܗܒܬ ܠܡܠܟܐ. ܘܠܐ ܗܘܝܬ
ܟܡܝܪ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦܝܟ ܒܝܫܝܢ . ܘܐܢܬ ܠܐ ܗܘܝܬ 2
ܟܪܝܗ. ܠܝܬ ܗܢܐ ܐܠܐ ܐܢ ܟܪܝܘܬ ܠܒܐ. ܘܕܚܠܬ ܣܓܝ ܛܒ. * ܘܐܡܪܬ ܠܡܠܟܐ. 3
ܡܠܟܐ ܠܥܠܡ ܚܝܝ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܢܬܟܡܪܘܢ ܐܦܝ. ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܒܗܝ ܚܪܒܐ. ܘܬܪ̈ܥܝܗ ܐܬܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ. * ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܒܥܐ ܐܢܬ. 4
ܘܨܠܝܬ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ . * ܘܐܡܪܬ ܠܡܠܟܐ. ܐܢ ܠܡܠܟܐ ܛܒ . ܘܐܢ ܫܦܪ ܥܒܕܟ 5
ܩܕܡܝܟ. ܬܫܕܪܢܝ ܠܝܗܘܕ. ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܐܒܗܝ. ܘܐܒܢܝܗ.
* ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܠܟܐ. ܫܛܝܐ.. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܙܠ ܐܢܬ. ܘܗܦܟ ܐܢܬ. ܘܐܬܦܝܣ ܡܢ ܡܠܟܐ. 6
ܘܫܕܪܢܝ. ܘܣܡ ܠܝ ܙܒܢܐ.

Tunc auditis hujuſcemodi verbis, conſedi 4
flens ac plorans multis diebus, quibus jejunavi & oravi coram Deo cœli : Ac dixi ; Obſecro te Domine Deus potentiſſime, Summe, atque Tremende, veritatem & benevolentiam ſervans amicis tuis & obſervantibus mandata tua : Sint modò oculi tui aperti, & aures tuæ intentæ ad audiendam orationem quâ ego ſervus tuus apud te oro diu noctúque pro Iſraelitis ſervis tuis. Equidem fateor peccata Iſraelitarum quibus in te peccaverunt, & ego atque familia patris mei coram te peccavimus: Haud ſervantes mandata & leges quas præcepiſti Moſi ſervo tuo. Recordare omnium mandatorum quæ præcepiſti Moſi ſervo tuo, & dixiſti ei ; Vos perfidè acturi eſtis in me, unde ego diſperdam vos inter gentes. At cùm ad me converſi fueritis, & mandata mea ſervaveritis, eaque perfeceritis ; etiamſi fuerint diſperſi veſtri in extremitatibus cœli, indè recipiam vos & reducam vos ad locum quem elegi ad collocandum ibi nomen meum. Iſti quidem ſervi tui ſunt & populus tuus, quem redemiſti fortitudine tuâ maximâ & manu tuâ validiſſimâ. Quæſo te Domine, ſit auris tua intenta in orationem ſervi tui & in orationem volentium revereri nomen tuum : & libera ſervum tuum hodiè, & gratioſum redde eum apud virum iſtum.

Margin verse numbers: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

CAP. II.

ERam ego pincerna regis : *accidítque* tunc temporis, menſe *videlicet* Niſan, anno vigeſimo Artahſeſtis regis, ut vinum propinans corá rege, acciperem vinum offerrémque regi. Cúmque non eſſem ſolitus mœſtus eſſe in conſpectu regis, Dixit mihi rex ; Quam ob cauſam vultus tuus mœſtus eſt, quum tu non ſis ægrotus ? non eſt hoc niſi afflictio cordis. Ego quamplurimo timore correptus, Dixi regi ; Rex, æternùm vivas : quarè non ſqualeret vultus meus, quum urbs ſedes regia patrum meorum ſit vaſtata, & portæ ejus igni ſuccenſæ ? Tum dicente mihi rege, Qua de re rogas ? Deum cœli deprecatus, Dixi regi; Si regi jucundum eſt, ſíque gratus ſum ego ſervus tuus coram te ; mittas me in Judæam, ad urbem ſepulchrorum majorum meorum, & ædificem eam. Dixit autem mihi rex ; Stulte, quouſque iturus es ac rediturus ? Annuit tamen rex, dimiſítque me : at præſcripſit mihi tempus.

Margin verse numbers: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα ϗ ἔκλαυσα ϗ ἐπένθησα ἡμέρας, ϗ ἤμην
5 νηστεύων ϗ προσευχόμενος (ζ) ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ εἶπα, Μὴ δὴ κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρα-
νοῦ, ὁ ἰσχυρὸς, ὁ μέγας ϗ (†) φοβερὸς, φυλάσσων τὴν διαθήκην ϗ τὸ (η) ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν
6 ϗ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· Ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, ϗ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳ-
γμένοι, τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν (¨) τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ
νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου· ϗ ἐξαγορεύω (θ) ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ (ι) αἷς ἡμάρτομέν
7 σοι. ϗ ἐγὼ ϗ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. Διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σὲ, ϗ οὐκ ἐφυλάξαμεν
8 τὰς ἐντολὰς ϗ τὰ προστάγματα ϗ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλω τῷ Μωσῇ (κ) παιδί σου. Μνήσθητι
δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω (κ) τῷ Μωσῇ παιδί σου, λέγων, Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορ-
9 πιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. Καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς μὲ, ϗ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου, ϗ ποιήσητε
αὐτὰς, ἐὰν ᾖ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτοὺς ϗ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς
10 τὸν τόπον, ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. Καὶ αὐτοὶ παῖδές σου ϗ λαός σου,
11 οὓς ἐλυτρώσω (λ) ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, ϗ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ. (μ) Μὴ δὴ κύριε·
ἀλλὰ ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ϗ εἰς τὴν προσευχὴν παίδων σου
τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. ϗ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, ϗ δὸς αὐτὸν εἰς οἰ-
κτιρμοὺς (ν) ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. ϗ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

MS. A. (ζ) ἐνώπιον θεοῦ (†) ὁ φοβερὸς, (η) ἔλαιος τοῖς (¨) δούλου (θ) ἐπὶ ἁμαρτίαις (ι) ἃς (κ) τῷ παιδί σου Μωυσῇ, (λ) ἐν δυνάμει (μ) Μὴ δή· ἀλλ' ἔστω (ν) ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός. κἀγὼ ἤμην

Et factum eſt in audiendo me verba hæc, ſedi, & ploravi, & luxi dies, 4
& fui jeſunans, & orans in conſpectu Dei cæli. Et dixi; (c) Ne, 5
quæſo, Domine, Deus cæli, fortis, magnus, & terribilis, cuſtodiens te-
ſtamentum, & miſericordiam tuam diligentibus (d) ipſum, & cuſtodi-
entibus mandata ipſius. Sit, quæſo, auris tua attendens, & oculi tui 6
aperti, ad audiendam deprecationem ſervi tui; quam ego deprecor in con-
ſpectu tuo hodiè die ac nocte pro filiis Iſrael ſervis tuis. Et confiteor ſu-
per peccatis filiorum Iſrael, quæ peccavimus tibi. Et ego, & domus pa-
tris mei peccavimus. Diſſolutione diſſolvimus erga te, & non cuſtodi- 7
vimus mandata, & præcepta, & judicia, quæ mandâſti Moyſi puero tuo.
Memento nunc verbi, quod mandâſti Moyſi puero tuo, dicens; Vos, 8
ſi prævaricati eritis; ego diſpergam vos in populis. Et, ſi reverteritis 9
ad me, & ſervaveritis mandata mea, & feceritis ea; ſi fuerit diſperſio
veſtra à ſummo cæli; inde congregabo ipſos, & introducam ipſos in lo-
cum, quem elegi ad habitandum nomen meum ibi. Et ipſi pueri tui, & 10
populus tuus; quos redemiſti in virtute tua magna, & in manu tua va-
lida. (e) Ne, quæſo, Domine. Sed ſit auris tua attendens in depreca ti- 11
onem ſervi tui, & ad deprecationem puerorum tuorum volentium timere
nomen tuum. Et proſpera, quæſo, ſervum tuum hodiè; & da eum in
miſerationes in conſpectu viri hujus. Et ego eram pincerna regi.

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ, ϗ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ· ϗ ἔλα-
2 βον τὸν οἶνον, ϗ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ· ϗ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, Διὰ
τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, ϗ οὐκ εἶ μετριάζων; (α) ϗ οὐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ
3 ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα, Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένη-
ται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, (β) διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη, ϗ αἱ πύλαι
4 αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρί; Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, Περὶ τίνος τοῦτο (γ) σὺ ζητεῖς; ϗ προσ-
5 ηυξάμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, ϗ εἰ ἀγα-
θυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν (δ) ἐν Ἰούδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων
6 μου, ϗ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς, ϗ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ, Ἕως
πότε ἔσται (ε) ἡ πορεία σου, ϗ πότε ἐπιστρέψεις; ϗ ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ϗ ἀπέστειλέ με,
ϗ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον.

MS. A. (α) οὐκ ἔστιν (β) διὰ τί (γ) συζητεῖς; (δ) εἰς Ἰούδα (ε) ἡ πορευσία σου,

CAP. II.

ET factum eſt in menſe Niſan anni vigeſimi Arthaſaſtha regi, & erat 1
vinum coram (a) me: & levavi vinum, & dedi regi: & non erat ali-
us coram eo. Et dixit mihi rex; Quarè facies tua mala, & non (b) 2
es infirmus? Et non eſt hoc, niſi malum cordis. Et timui multùm valdè,
Et dixi regi; Rex in æternum vivat. Cur non fiat mala facies mea; 3
quandoquidem civitas, domus monumentorum patrum meorum deſolata
eſt, & portæ ejus exeſæ ſunt in igne? Et dixit mihi rex; Pro quo hoc 4
tu quæris? Et deprecatus ſum ad Deum cæli, Et dixi regi; Si ſuper 5
regem, bonum, & ſi bonus erit puer tuus in conſpectu tuo, ut mittat
ipſum in Juda, in civitatem monumentorum patrum meorum; & ree-
dificabo eam. Et dixit mihi rex, & concubina ſedens juxta eum: uſ- 6
que ad quod tempus erit iter tuum, & quando reverteris? Et bonum fuit
coram rege, & miſit me, & dedi ei terminum.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

4 * وكان عند سماعي هذا جلست وبكيت وحزنت اياما كثيرة * وكنت صايما ومصليا قدام الرب
5 الاله اله السماء والارض * وقلت بطلبة يا رب يا الاه السماء * الضابط العظيم المهوب * حافظ العهد
6 والفضل لمحبيه وحافظي فرايضه * تكون الان سامعا ناصتا الي سماع صلاة عبدك الذي انا
مصليا بين يديك في هذا الزمان نهارا وليلا على بني اسرايل الذين اخطوا بين يديك * وانا
7 واهل بيت ابي اخطينا اليك * اذ افسدنا افعالنا بين يديك * ولم نحفظ الوصايا والمرسوم
8 والاحكام الذي امرت على يد موسي عبدك * اذكر الان الخطاب الذي اوصيت موسي
9 عبدك * وقلت له * ان انتم كذبتم بي وانا ابددكم في الشعوب * وسترجعون الي وتحفظون
فرايضي وتعملوها * وان تكونوا مبددين في طرف السماء فاني اجمعكم واجيبكم الي الموضع
10 الذي اخترته ليكون اسمي ثم * فانظر الي عبيدك وشعبك الذي خلصت يا رب بقوتك
11 العظيمة وبذراعك القوي * واقبل طلبة وصلاة عبيدك المحبين اسمك الخايفين منك *
وانجح الان لعبدك اليوم * واعطيه رحمات قدام هذا الرجل * وانا كنت ساقي الملك *

Et fuit his auditis, ut ſedens lugerem ac 4
dolerem diebus multis, maneremque jeju-
nans & orans coram Domino Deo, Deo
cæli ac terræ, Et dicerem; Quæſo O 5
Domine O Deus cæli, Omnitenens, Sum-
me, Tremende; ſervans fœdus & be-
neficentiam diligentibus te & cuſtodien-
tibus ſtatuta tua: Eſto nunc audiens 6
& auſcultans ad percipiendam oratio-
nem ſervi tui, quam ante te profundo hoc
tempore diu noctuque pro filiis Iſraelis
qui coram te peccaverunt. Ego etiam &
genus paternæ domûs meæ peccavimus in
te, Corrumpentes opera noſtra coram te, 7
neque ſervantes præcepta, ſtatutum, at-
que judicia quæ mandâſti per Moſen ſer-
vum tuum. Memento nunc ſermonis 8
quem mandâſti Moſi ſervo tuo, & di-
xiſti ei; Si vos mentiti fueritis in me,
ego viciſſim diſpergam vos inter gentes:
At ad me reverſi, & ſtatuta mea cuſtodi- 9
entes & exequentes; etiamſi diſperſi fu-
eritis in extremitatem cæli, equidem col-
ligam vos & adducam vos ad locum
quem elegi ut ibi ſit nomen meum. Re- 10
ſpice igitur in ſervos tuos & populum
tuum quem liberâſti O Domine potentiâ
tuâ magnâ & brachio tuo valido: Et 11
ſuſcipe deprecationem & orationem ſer-
vorum tuorum diligentium nomen tuum,
te reverentium: & proſperum nunc red-
de ſervum tuum hodie, & præſta ei mi-
ſericordias apud hunc virum. Ego au-
tem eram pincerna regis.

* الفصل الثاني *

1 * فلما كان في شهر نيسان سنة عشرين لارتحششت الملك * كان بين يدي خمرا * فرفعت كاس
2 الخمر واعطيت الملك * ولم اكن مبغوضا منه * ولا ممن هو بين يديه * فقال لي ما بال وجهك
عبوس بخلاف عادتك * وانت ليس مريض * ليس هذا الا سوسة * فخشيت جدا من كلامه
3 * وقلت له * الملك يعيش الي الابد * ما بال لا يتغير وجهي ويستحيل * والغم في باطن
4 قلبي * من اجل ان المدينة التي فيها ذكر قبور ابايي خربة * وابوابها ماحجة بالنار * فقال
5 لي الملك * على هذا مبتغي * وصليت الي الاه السماء * وقلت للملك ان يحسن عندك
6 وبين يديك * فارسلني الي بلاد يهودا الي مدينة قبور اباي فاعمرها * فقال لي الملك *
يا مسكين الي متي يكون مسيرك * فحسن عند الملك ان يخليني بعد ما اعطيته
عهدا *

CAP. II.

ITaque menſe Niſan, anno vigeſimo Ar- 1
tahſeſtis regis, cùm vinum haberem co-
ram me, & levâſſem calicem vini, &
porrexiſſem regi; (neque verò exoſus e-
ram ipſi, neque iis qui erant in conſpectu
ipſius) Dixit mihi; Quid rei eſt quòd 2
vultus tuus triſtis eſt præter conſuetudi-
nem tuam, quum tu non ſis æger? non eſt
hoc niſi angor: quare extimui valde ver-
ba ejus, Et dixi ei; Vivat rex in æ- 3
ternum: quonam pacto non immutaretur
vultus meus & alteraretur, quandoqui-
dem dolor occupat præcordia mea, eò
quòd urbs in qua ſunt monumenta ſepul-
chrorum patrum meorum, vaſtata eſt, &
portæ ejus igni deletæ? Dixit mihi rex, 4
Id expetis? Tum Deum cæli depreca-
tus, Dixi regi; Si gratum tibi & 5
coram te eſt, mitte me in regionem Judææ
ad urbem ſepulchrorum majorum meo-
rum, ut ædificem eam. Dixit mihi rex, 6
Heus miſer, quouſque tandem perdura-
bit curſitatio tua? placuit tamen regi di-
mittere me, poſtquam tempus ei præfini-
viſſem.

נחמיה : ב

donec me traducant ut , flumen trans duces ad mihi dent epiſtolas , bonum *rege ſuper* Si : regi dixi Et
וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־ 7
contignandum ad ligna mihi det ut , regi quod *paradiſi* cuſtodem Aſaph ad epiſtolam Et .Jehudah in veniam
אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת אֶת־ 8
mei Dei manû juxta rex mihi dedit Et .*eam in* fuero ingreſſus quam domui & ,civitatis muro & ,domui quæ palatii portas
שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי
principes rex mecum miſit Et .regis epiſtolas eis dedi & , flumen trans duces ad veni Et .me ſuper bonam
הַטּוֹבָה עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֵת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי 9
quod , *magno malo* eis *fuit malum* &,Hammonites ſervus Thobijah & ,Choronites Sanballat audivit Et .equites & ,*virtutis*
חֵיל וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־ 10
, nocte ſurrexi Et .tribus diebus ibi fui & , Jeruſalaim in veni Et .Iſrael filiis bonum quærendum ad homo veniſſet
בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וָאָקוּם לַיְלָה 11
12 .Jeruſalaim in *faciendum ad* , meum cor in dediſſet meus Deus quid , homini indicavi non & , mecum *paucus* viri & , ego
אֲנִי וַאֲנָשִׁים מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלָ͏ִם
, nocte vallis portam per ſum egreſſus Et .*eo in equitans ego quo* jumentum niſi , mecum non jumentum Et
וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה 13
ejus *portæ &* , *rupti ipſi* qui Jeruſalaim muros *in conſiderans fui &* : ſtercorum portam ad & ,draconis *oculi facies ad* &
וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר־הֵם פְּרוּצִים וּשְׁעָרֶיהָ
.eo ſub tranſeundi ad jumento locus non & ;regis *piſcinam* ad & , fontis portam ad tranſivi Et .igni in *pereſæ* erant
אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ 14
magnates Et .*receſſi* & , vallis portam per veni & ,ſum reverſus & :murum *in conſiderans fui* & ,nocte torrentē per *aſcendens fui* Et
וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׂבֵר בַּחוֹמָה וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ וְהַסְּגָנִים 15
16 , opus *facienti reſiduo* & ,magiſtratibꝰ & , *Levitibꝰ* & ,ſacerdotibꝰ &,Jehudæis & : *faciens ego* quid & , abiiſſem quò *noverunt non*
לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
ejꝰ portæ & ,*deſtructa* Jeruſalaim quia , *eo in nos quo* malum *videntes* Vos : eos ad dixi Et .indicavi non eouſque
עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַ͏ִם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ 17
manum eis indicavi Et .opprobrium ultrà ſimus non & ,Jeruſalaim murum ædificemus & ,*Itote* .igni in ſunt ſuccenſæ
נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד 18
corroborarunt Et .ædificemus &,Surgamus :dixerunt Et .mihi dixit quæ regis verba etiam &,me ſuper bona ipſa quòd ,mei Dei
אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ
ſubſannaverunt & , Harbites Gheſem & , Hammonites ſervus Thobijah & ,Choronites Sanballat audivit Et .bonum in *ſuas* manus
יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ 19
? *rebellantes* vos regem contra Nunquid ?*facientes vos* quod hoc *verbum* Quid : dixerunt & ,nos *ſuper* deſpexerunt & , nos
לָנוּ וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃
:ædificemus &,Surgamus .ejꝰ ſervi nos & ,nos faciet proſperare ipſe , cœlorum Deus : eos ad dixique ,verbum eis reddidi Et
וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ 20
.Jeruſalaim in memoria &,juſtitia & , pars non vobis &
וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃

Verſio VULG. LAT.

Et dixi regi; Si regi videtur bonum, epiſtolas det mi- 7
hi ad duces regionis trans Flumen, ut traducant me, do-
nec veniam in Judæam: Et epiſtolam ad Aſaph cuſto- 8
dem ſaltûs regis, ut det mihi ligna, ut tegere poſſim por-
tas turris domûs, & muros civitatis, & domum, quam
ingreſſus fuero. Et dedit mihi rex juxta manum Dei mei
bonam mecum. Et veni ad duces regionis trans Flu- 9
men, dedique eis epiſtolas regis. Miſerat autem rex
mecum principes militum, & equites. Et audierunt, 10
Sanaballat Horonites, & Tobias ſervus Ammanites:
& contriſtati ſunt afflictione magnâ, quòd veniſſet ho-
mo, qui quæreret proſperitatem filiorum Iſrael. Et 11
veni Jeruſalem, & eram ibi tribus diebus. Et ſurre- 12
xi nocte ego, & viri pauci mecum, & non indicavi
cuiquam quid Deus dediſſet in corde meo ut facerem
in Jeruſalem, & jumentum non erat mecum, niſi ani-
mal, cui ſedebam. Et egreſſus ſum per portam val- 13
lis nocte, & ante fontem draconis, & ad portam ſter-
coris, & conſiderabam murum Jeruſalem diſſipatum,
& portas ejus conſumptas igni. Et tranſivi ad portam 14
fontis, & ad aquæductum regis, & non erat locus ju-
mento, cui ſedebam, ut tranſiret. Et aſcendi per tor- 15
rentem nocte, & conſiderabam murum, & reverſus
veni ad portam vallis, & redii. Magiſtratus autem 16
neſciebant quò abiiſſem, aut quid ego facerem: ſed &
Judæis, & ſacerdotibus, & optimatibus, & magiſtrati-
bus, & reliquis qui faciebant opus, uſque ad id loci
nihil indicaveram. Et dixi eis; Vos noſtis afflictionem 17
in qua ſumus; quia Jeruſalem deſerta eſt, & portæ ejus
conſumptæ ſunt igni: venite & ædificemus muros Jeru-
ſalem, & non ſimus ultrà opprobrium. Et indicavi 18
eis manum Dei mei, quòd eſſet bona mecum, & ver-
ba regis, quæ locutus eſſet mihi, & aio; Surgamus, &
ædificemus. Et confortatæ ſunt manus eorum in bono.
Audierunt autem, Sanaballat Horonites, et Tobias ſer- 19
vus Ammanites, et Goſem Arabs, et ſubſannaverunt
nos, et deſpexerunt, dixeruntque; Quæ eſt hæc res,
quam facitis? numquid contra regem vos rebellatis? 20
Et reddidi eis ſermonem, dixique ad eos; Deus cœli
ipſe nos juvat, et nos ſervi ejus ſumus: ſurgamus et
ædificemus: vobis autem non eſt pars, et juſtitia, et
memoria in Jeruſalem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪܬ ܠܡܠܟܐ. ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ. ܢܟܬܒܘܢ ܠܝ ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܫܠܝܛܐ ܕܒܥܒܪ 7
ܢܗܪܐ. ܕܢܥܒܪܘܢܢܝ ܥܕܡܐ ܕܐܐܬܐ ܠܝܗܘܕ. * ܘܐܓܪܬܐ ܐܚܪܬܐ ܠܘܬ ܐܣܦ ܢܛܘܪ ܦܪܕܝܣܐ ܕܡܠܟܐ. 8
ܕܢܬܠ ܠܝ ܩܝܣܐ ܠܡܥܒܕ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܐ ܘܕܒܝܪܬܐ. ܘܫܘܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܥܘܠ
ܠܗ. ܘܝܗܒ ܠܝ ܡܠܟܐ. ܐܝܟ ܐܝܕܗ ܕܐܠܗܝ ܕܗܘܬ ܥܡܝ. * ܘܐܬܝܬ ܠܘܬ ܫܠܝܛܐ 9
ܕܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܝܗܒܬ ܠܗ ܐܓܪܬܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܫܕܪ ܥܡܝ ܡܠܟܐ ܪܫ ܚܝܠܐ ܚܕ ܕܦܪܫܐ.
* ܘܫܡܥ ܣܢܒܠܛ ܚܘܪܢܝܐ ܘܛܘܒܝܐ ܥܒܕܐ ܕܥܡܘܢܝܐ. ܘܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ ܒܣܓܝܐܬ 10
ܥܠ ܕܐܬܐ ܓܒܪܐ ܠܡܒܥܐ ܛܒܬܐ ܥܠ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܝܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܗܘܝܬ ܬܡܢ 11
ܝܘܡܬܐ ܬܠܬܐ. * ܘܩܡܬ ܒܠܠܝܐ ܐܢܐ ܘܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܡܝ. ܘܠܐ ܚܘܝܬ ܠܐܢܫ 12
ܡܕܡ ܕܪܡܐ ܐܠܗܐ ܒܠܒܝ ܠܡܥܒܕ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܥܝܪܐ ܠܐ ܗܘܐ ܥܡܝ. ܐܠܐ ܐܢ ܒܥܝܪܐ
ܕܪܟܝܒ ܗܘܝܬ ܒܗ. * ܘܢܦܩܬ ܒܠܠܝܐ ܠܬܪܥܐ ܕܢܚܠܐ ܠܘܩܒܠ ܥܝܢ ܬܠܠܐ. ܘܠܬܪܥܐ 13
ܕܐܣܦܘܬ. ܘܫܪܝܬ ܣܟܪ ܒܫܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ ܕܡܬܦܪܩܝܢ ܗܘܘ. ܘܬܪܥܐ ܕܝܩܝܕܝܢ ܗܘܘ
ܒܢܘܪܐ. * ܘܥܒܪܬ ܠܬܪܥܐ ܕܢܚܠܐ ܘܠܡܥܝܢܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܠܝܬ ܗܘܐ ܐܬܪܐ ܠܒܥܝܪܐ ܠܡܥܒܪ 14
ܬܡܢ. * ܘܣܠܩ ܗܘܝܬ ܒܢܚܠܐ ܒܠܠܝܐ. ܘܣܟܪ ܗܘܝܬ ܒܠܠܝܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܗܘܝܬ. ܘܥܐܠ ܒܬܪܥܐ ܕܢܚܠܐ 15
ܘܗܦܟܬ. * ܘܫܠܝܛܢܐ ܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠܬ. ܘܡܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܟܗܢܐ. 16
ܘܠܫܠܝܛܢܐ ܘܠܣܦܪܐ. ܘܠܫܪܟܐ ܕܥܒܕܝ ܥܒܝܕܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܐ ܚܘܝܬ. * ܘܐܡܪܬ 17
ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ ܒܝܫܬܐ ܕܐܝܬܝܢ ܒܗ. ܗܐ ܐܘܪܫܠܡ ܚܪܒܐ. ܘܬܪܥܝܗ ܝܩܝܕܝܢ ܒܢܘܪܐ.
ܬܘ ܢܒܢܐ ܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܬܘܒ ܚܣܕܐ. * ܘܟܕ ܚܘܝܬ ܠܗܘܢ ܐܝܕܐ ܕܐܠܗܝ 18
ܕܗܘܬ ܥܡܝ ܠܛܒܬܐ. ܐܦ ܡܠܝ ܡܠܟܐ ܕܐܬܐܡܪ ܠܝ. ܘܐܡܪܝܢ. ܢܩܘܡ ܘܢܒܢܐ ܘܐܚܠܡܘ.
ܐܝܕܝܗܘܢ ܠܡܥܒܕ ܛܒܬܐ. * ܘܫܡܥ ܣܢܒܠܛ ܚܘܪܢܝܐ. ܘܛܘܒܝܐ ܓܒܪܐ 19
ܥܡܘܢܝܐ. ܘܓܫܡ ܥܪܒܝܐ. ܘܒܙܚܘ ܒܢ ܘܡܝܩܘ ܥܠܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܗܘ ܥܒܕܐ
ܗܢܐ ܕܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܥܠ ܡܠܟܐ ܡܪܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܐܦܢܝܬ ܐܢܘܢ ܦܬܓܡܐ. 20
ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܫܡܝܐ ܦܪܩܢ. ܘܚܢܢ ܥܒܕܝܢ ܘܩܝܡܝܢ ܘܒܢܝܢ. ܘܠܟܘܢ
ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܙܕܩܐ. ܘܕܘܟܪܢܐ ܘܡܢܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ.

* Deinde dixi regi; Si regi gratum eſt, ſcribant 7
mihi epiſtolam ad præſidem qui eſt in *regione*
transfluviali, ut tranſmittant me donec per-
veniam ad Judæam: Et *aliam* epiſtolam ad 8
Aſaphum cuſtodem viridarii regis, ut det mi-
hi ligna ad conficiendas portas domûs & pa-
latii, murorum urbis, & domûs quam ingreſ-
ſurus ſum: deditque mihi rex, prout manus
Dei mei affuerat mihi. Cùm itaq; perveniſ- 9
ſem ad præſidem qui erat trans flumen, reddi-
di ei epiſtolam regis: Miſerat autem mecum
rex ducem quendam equitum. Quod cùm au- 10
dîſſet Sambelat Huranites, & Tobia, ſervi
Ammonitarum; ægrè tulerunt adveniſſe ho-
minem ad procurandum bonum Iſraelitis.
Deniq; cùm perveniſſem in Jeruſalem, & fu- 11
iſſem ibi tribus diebus; Surrexi noctu ego et 12
viri illi qui mecum venerant (nemini autem
indicavi quod Deus indiderat animo meo fa-
ciendum pro Jeruſalem: neq; jumentum erat
mecum, præter jumentū illud cui inſidebam)
Et egreſſus ſum noctu ad portam vallis, ver- 13
ſùs fontem collium, tum ad portā Aſphoth;
& obturare cœpi muros Jeruſalem qui per-
rupti erant, & portas quæ erant igni ſuccen-
ſæ. Inde tranſivi ad portā vallis & ad aquæ- 14
ductum regis, at non erat ibi jumento tranſ-
eundi locus. Aſcendebam ergò per vallem 15
noctu, & obturabam noctu; ac tum venie-
bam, & ingrediens per portam vallis rever-
tebar. Præfecti verò neſciebant quò irem 16
aut quid facerem: nam Judæis, ſacerdotibus,
præfectis, ſcribis, & reliquis curatoribus o-
peris adhuc non indicaveram. Tum dixi eis; 17
Vos videtis malum in quo verſamur: ecce Je-
ruſalem vaſtata eſt, & portæ ejus igni exu-
ſtæ: venite, ædificemus murum Jeruſalem,
ut non ſimus poſthac opprobrium. Et cùm 18
indicâſſem eis manum Dei mei affuiſſe mihi
in bonum, & verba regis quæ dicta mihi fu-
erant; dixerunt, Surgemus & ædificabimus:
& confirmârunt manus ſuas ad agendum bo-
num. Quod cùm audîſſent Sambelat Hura- 19
nites, & Tobia, viri Ammonitæ, & Geſom
Arabs; deriſerunt & ſubſannârunt nos, di-
centes; Quodnam eſt opus hoc quod aggre-
dimini? an contra regem rebellatis? Qui- 20
bus reſponſum dedi ac dixi; Deus quidem
cœli ſervavit nos, ideo nos operamur, ſurgi-
mus, & ædificamus: vobis autem neque
jus, neque memoria, neque pars eſt in Je-
ruſalem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν
8 τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, Καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσὰφ φύλακα τοῦ παραδείσου
ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας, ϗ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, ϗ εἰς
9 οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. ϗ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή. Καὶ ἦλθον πρὸς
τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ϗ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· ϗ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ
10 ὁ βασιλεὺς (ζ) ἀρχηγοὺς δυνάμεως ϗ ἱππεῖς. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, ϗ Τωβία ὁ δοῦλος
(η) Ἀμμωνὶ, ϗ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, (θ) ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς
11 12 Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ϗ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ
ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, ϗ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσι εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι
μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, ϗ κτῆνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτῆνος (ι) ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ.
13 Καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τῆς γωληλὰ, ϗ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν, ϗ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· ϗ
ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, ϗ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν (ι)
14 πυρί. Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ αἲν, ϗ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, ϗ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνει
15 παρελθεῖν ὑποκάτω μου. Καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάῤῥου νυκτὸς, ϗ ἤμην συντρίβων
16 ἐν τῷ τείχει, ϗ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, ϗ ἐπέστρεψα. Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν
τί ἐπορεύθην, ϗ τί ἐγὼ ποιῶ· ϗ τοῖς Ἰουδαίοις, ϗ τοῖς ἱερεῦσι. ϗ τοῖς ἐντίμοις, ϗ τοῖς
17 στρατηγοῖς, ϗ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς,
Ὑμεῖς βλέπετε (κ) τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ
αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί. δεῦτε, ϗ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, ϗ οὐκ ἐσόμεθα
18 ἔτι ὄνειδος. Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἥ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, (λ) ϗ πρὸς τοὺς
λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· ϗ εἶπα, Ἀναστῶμεν, ϗ οἰκοδομήσωμεν. ϗ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες
19 αὐτῶν (μ) εἰς τὸ ἀγαθόν. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, ϗ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνὶ, ϗ Γησὰμ
ὁ Ἀραβὶ, ϗ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, ϗ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, ϗ εἶπον, Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε;
20 ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, ϗ εἶπα αὐτοῖς, Ὁ θεὸς
τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, ϗ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροὶ, ϗ οἰκοδομήσομεν· καὶ ὑμῖν
οὐκ ἔστι μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

Et dixi regi; Si ſuper regem, bonum; det mihi epiſtolas ad ſubregulos 7
trans flumen; ut deducant me, donec venero in Judam; Et epiſtolam 8
ad Aſaph cuſtodem paradiſi, qui eſt regi, ut det mihi ligna ad tegendum
(c) portas, & ad murum civitatis, & ad domum, quam ingrediar
in eam. Et dedit mihi rex, ſicut manus Dei bona. Et veni ad ſub- 9
regulos trans flumen, & dedi eis epiſtolas regis. Et miſerat mecum rex
principes virtutis, & equites. Et audivit Sanaballat Aroni, & To- 10
bia ſervus Ammoni: & malum eis factum (d) eſt; quia venit homo
quærere bonum filiis Iſrael. Et veni in Hieruſalem, & fui ibi dies tres. 11
Et ſurrexi nocte ego, & viri pauci mecum, & non annuntiavi homini, 12
quid Deus dat in cor meum facere cum Iſrael: & jumentum non eſt
mecum, niſi jumentum, quem ego inſcendo ſuper illud. Et egreſſus ſum 13
in (e) porta Golila, & ad os fontis ficuum, & ad portam ſtercoris. Et
eram (f) converſans in muro Hieruſalem, quod ipſi diruunt, & portæ e-
jus exeſæ erant igne. Et tranſivi ad portam (g) Ain, & ad piſcinam re- 14
gis, & non erat locus jumento tranſire ſub me. Et fui aſcendens in (h) 15
muro torrentis nocte, & fui converſans in muro, & fui in porta vallis,
& reverti. Et cuſtodes non cognoverunt, quid ibam, & quid ego fa- 16
cio. Et Judæis, & ſacerdotibus, & optimatibus, & ducibus, & reli-
quis facientibus opera uſque tunc non indicaveram. Et dixi ad eos; 17
Vos videtis malum hoc, in quo ſumus in eo, quomodò Hieruſalem deſer-
ta, & portæ ejus datæ ſunt igni: Venite, & exædificemus murum Hie-
ruſalem: & non erimus ultrà opprobrium. Et annuntiavi eis manum 18
Dei, quæ eſt bona ſuper me, & (i) prætereà verba regis, quæ dixit mi-
hi. Et dixi; Surgamus, & ædificemus. Et confortatæ ſunt manus eo-
rum in bonum. Et audivit Sanaballat Aroni, & Tobia ſervus Ammoni, 19
& Geſam Arabi, & ſubſannaverunt nos, & venerunt ſuper nos, &
dixerunt; Quid verbum hoc, quod vos facitis? An ſuper regem vos
rebellatis? Et retuli eis verbum, & dixi eis; Deus cœli ipſe proſpera- 20
bit nos: & nos ſervi ejus puri, & ædificabimus. Et vobis non eſt pars,
& juſtitia, & memoria in Hieruſalem.

MS. A. (ζ) ἀρχηγοὺς τῆς δυνάμεως (η) ὁ Ἀμμωνὶ, (θ) ὅτι ἥκει ἄνθρωπος (ι) ὃ ἐγὼ (ι) ἐν πυρί. (κ) τὴν πονηρίαν, ἐν ᾗ (λ) καὶ τοὺς λόγους (μ) εἰς ἀγαθόν.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

7 * وقلت للملك * ان حسن عند الملك بأن يأمر يعطوني مراسيم الى امير شط الفراة * حتى
8 يجوزني الى ان ادخل الى بلد يهودا * ومنشورا الى اصاف وحافظي بستان الملك * ليعطيني
خشبا لتسقيف دهليز ابواب القصر الذي للبيت * ولسور المدينة * وللبيت الذي ادخل اليه *
9 واعطاني الملك بيد الاهي الجيدة علي * وجئت الى امراء شط الفراة * واعطيتهم مناشير
10 الملك * وارسل الملك معي رسلا جيوشا وخيولا * فسمع سنبلاط الحوراني وطوبيا العماني *
11 فصعب عليهما صعوبة عظيمة * اذ جاء انسان لطلب خير بني اسرائيل * فدخلت الى اورشليم *
12 وكنت ثم ثلثة ايام * فقمت ليلا انا واناس معي قليل * ولم اخبر انسانا بالشي الذي
القاه الله في قلبي للفعل في اورشليم * وبهيمة ليس معي الا البهيمة التي انا راكبها
13 * وخرجت من باب الوهات ليلا * وجئت الى باب الوادي ليلا * وكنت مرتجي المضي الى
باب الاسباط * ومتأمل في اسوار اورشليم التي هي مثلومة * وابوابها التي احرقت بالنار
14 15 * وجئت الى باب العين والى بركة الملك * وليس مكان للبهيمة ان تروح تحتي * وكنت صاعدا
للوادي ليلا * وكنت متأمل في السور * ورجعت وجئت الى باب الوادي ورجعت
16 * والمقدمون لم يعلموا اني مضيت ولا اي شي انا فاعل * ولا لليهود ولا للرؤساء ولا
17 الكهنة والمقدمين ولا بقية فاعلي الصناعة والى الآن لم اخبر * وقلت لهم * انتم
ناظرين البلية التي نحن فيها * اورشليم خربة * وابوابها محروقة بالنار * فقالوا حتى
18 متى نبنا اسوار اورشليم ولا نكون معيرين * فاخبرتهم الامر بيد الاهي التي هي
جيدة علي * وايضا خطاب الملك الذي قال لي * وقالوا نقوم ونبني * وشدوا ايديهم
19 للخير * فلما سمع سنبلاط الحوراني وطوبيا العبد العماني وجشم الاعرابي هزوا بنا وحقروا *
20 وقالوا ايش هذا الذي انتم فاعلين * هل على الملك انتم عاصيين * فرديت عليهم
الجواب وقلت لهم * اله السماء هو ينجح لنا نحن عبيدك لنقوم ونبني * وليس لكم قسمة
وعدل او ذكر في اورشليم *

Et dixi regi, Si placeat regi præcipere 7
ut dentur mihi diplomata ad imperatorem
ripæ Euphratis, ut deducat me do-
nec ingrediar in regionem Judææ:
Et epiſtola ad Aſaph & cuſtodes hor- 8
torum regis, ut det mihi ligna ad ex-
truendum tectum porticûs januarum pa-
latii domûs, & pro mœnibus urbis, &
pro domo quam ingreſſurus ſum. Quæ
cùm conceſſiſſet mihi rex per manum
Dei mei mihi propitiam, Adivi impe- 9
ratores ripæ Euphratis, reddidique eis
diplomata regis. Miſit quoque rex me-
cum nuntios, comas, & equites.
Audientes autem Samballat Horanites 10
& Tobia Ammonites, ægrè tulerunt ve-
hementer quòd veniſſet quidam ad cu-
randum bonum Iſraelitis. Quare Je- 11
roſolymam ingreſſus, ibidemque triduo
commoratus; Noctu ſurrexi ego & 12
homines illi pauci qui mecum erant, ne-
minique ſignificavi rem quam Deus in-
diderat animo meo faciendam in Jeru-
ſalem: & jumentum nullum erat me-
cum, præter jumentum illud quod con-
ſcendebam. Et egreſſus è porta vallis 13
noctu, veni ad portam torrentis noctu,
ſperans me iturum ad portam tribuum,
& contemplans muros Jeruſalem qui
perrupti erant, & portas ejus quæ erant
igni ſuccenſæ. Inde veni ad portam 14
fontis & ad piſcinam regis, nec pate-
bat locus jumento tranſeundi ſub me:
Quamobrem aſcendi ad torrentem noctu, 15
& contemplabar murum: tum redii
ad portam torrentis, ac reverſus ſum.
Præpoſiti verò neſciebant quò abiiſſem, 16
neque quid agerem: nam nec Judæis qui-
dem, neque principibus, neque ſacer-
dotibus, aut præpoſitis, neque cæteris
facientibus opus, quicquam adhuc ſi-
gnificaveram. Et dixi eis, Vos vide- 17
tis miſeriam in qua verſamur; Jeru-
ſalem vaſtata eſt, & portæ ejus igni
ſuccenſæ. Dixerunt, Quouſque tandem
reædificarentur muri Jeruſalem, ut non
ſint improperio? Sed cùm indicâſſem 18
eis negotium, ductrice manu Dei mei
quæ propitia mihi erat, ac præterea
ſermonem regis quem dixerat mihi;
dixerunt, Surgamus, & ædificemus:
& confirmaverunt manus ſuas ad bo-
num. Hæc cùm audîſſent Samballat 19
Horanites, Tobia ſervus Ammonites,
& Geſam Arabs; deriſerunt ac de-
ſpexerunt nos, & dixerunt: Quid
eſt hoc quod agitis? num in regem re-
belles eſtis? Quibus reddidi reſponſum 20
ac dixi; Deus cœli ipſe proſperos red-
det nos ſervos ſuos ut ſurgamus &
ædificemus: vobis autem non eſt pars,
neque juriſdictio, aut memoria in Jeru-
ſalem.

נחמיה ג

CAP. III. ג

ſtatuerunt & ,eã conſecrârunt ipſi :pecoris portam ædificaverunt & ,ſacerdotes ej⁹ fratres & ,magnus ſacerdos Eljaſib ſurrexit Et
וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ 1
ſuper & ,Jerecho viri ædificaverunt ej⁹ manũ ſuper Et .Chanaael turrim ad uſque eã conſecrârunt , Meah turrim ad uſque & ; ej⁹ fores
דַּלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ וְעַל־יָדוֹ בָנוּ אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ וְעַל־ 2
ſtatuerũt & ,eã contignaverunt Ipſi .Haſenaah filii ædificaverunt piſcium portam Et .Imri filius Zacchur ædificavit ej⁹ manum
יָדוֹ בָּנָה זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ 3
roboravit eorũ manum ſuper & :Hachos filii Urijah filius Meremoth roboravit eorũ manum ſuper Et .ejus vectes & ,ejus ſeras ,ej⁹ valvas
דַּלְתֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק 4
:Techohitæ roboraverunt eorũ manũ ſuper Et .Bahana filius Sadoc roboravit eorũ manum ſuper & ,Meſezabel filii Berechiah filius Meſullam
מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים 5
,Paſeach filius Jojadah roboraverunt veterem portam Et .ſui domini ſervitio in ſuum collum adduxerunt non eorũ illuſtres &
וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּרָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ וְאֵת שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ 6
roboravit eorum manum ſuper Et .ej⁹ vectes &,ej⁹ ſeras &,ej⁹ valvas fecerũt ſtare & ,eã cõtignaverũt Ipſi .Beſodeiah filius Meſullam &
וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק 7
roboravit ej⁹ manum Super .flumen trans ducis ſolio ,Miſpah & Ghibhon viri ,Meronotithes Jadon & ,Ghibhonites Malathia
מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק 8
ad uſque Jeruſalaim reliquerunt Et .Haracchachim filius Chananiah roboravit ej⁹ manum ſuper Et .aurifices Charhojah filius Huzziel
עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהֲיָה צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלִַם עַד
eorũ manum ſuper Et .Jeruſalaim regionis dimidii princeps Chur filius Rephaiah roboravit eorũ manum ſuper Et .latum murum
הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם׃ וְעַל־יָדָם 9
10 ſecundam Menſuram .Chaſabneiah filius Chattus roboravit ej⁹ manum ſuper Et .ſuã domũ contra &,Charumaph filius Jedaiah roboravit
הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמַף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה שֵׁנִית 11
Sallum roboravit ej⁹ manum ſuper Et .furnorum turrim & ,moab-Pachath filius Chaſub & ,Charim filius Malchijah roboravit
הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק שַׁלּוּם 12
:Zanoach habitatores &,Chanun roboravit vallis Portam .ejus filiæ & ,ipſe , Jeruſalaim regionis dimidii princeps ,Halloches filius
בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם הוּא וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ 13
.ſtercorum portam ad uſque ,muro in cubitos mille & ;ejus vectes & ,ejus ſeras ,ejus fores ſtatuerunt & ,eã ædificaverunt ipſi
הֵמָּה בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הַשְׁפוֹת׃
,ej⁹ fores ſtatuit & ,eã ædificavit ipſe : hacherem-Beth regionis princeps Rechab filius Malchijah roboravit ſtercorum portam Et
וְאֵת שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכָּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וְיַעֲמִיד דַּלְתֹתָיו 14
,eã ædificavit Ipſe .Miſpah regionis princeps chozeh-Chol filius Sallun roboravit oculi portam Et .ej⁹ vectes & ,ejus ſeras
מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֵת שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ 15
gradus ad uſque & ,regis hortum in Sælach piſcinæ murum & : ej⁹ vectes & ,ejus ſeras,ejus valvas ſtatuit & ,eam texit &
וִיטַלְלֶנּוּ וְיַעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת
ſepulchra cõtra uſque,ſur-Beth regionis dimidiæ princeps Hazbuch filius Nechemiah roboravit eum Poſt .David civitate de deſcendẽtes
הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי 16
.fortium domum ad uſqʒ & , factam piſcinam ad uſque & ,David
דָוִיד וְעַד־הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. III.

ET ſurrexit Eliaſib ſacerdos magnus,& fratres ejus ſacerdotes, 1
& ædificaverunt portam gregis: ipſi ſanctificaverunt
eam, & ſtatuerunt valvas ejus, et uſque ad turrim
centum cubitorum ſanctificaverunt eam,uſq; ad turrim
Hananeel. Et juxta eum ædificaverunt viri Jericho: 2
& juxta eum ædificavit Zachur filius Amri. Portam autem 3
piſcium ædificaverunt filii Aſnaa: ipſi texerunt eam,
& ſtatuerunt valvas ejus, & ſeras,& vectes. Et juxta eos
ædificavit Marimuth filius Uriæ, filii Accus. Et juxta eum 4
ædificavit Moſollam filius Barachiæ, filii Meſezebel : &
juxta eos ædificavit Sadoc filius Baana . Et juxta eos ædificaverunt 5
Thecueni: optimates autem eorum non ſuppoſuerunt
colla ſua in opere Domini ſui. Et portam veterem 6
ædificaverunt, Joiada filius Phaſea, & Moſollam
filius Beſodia : ipſi texerunt eam, & ſtatuerunt valvas ejus,
& ſeras,& vectes. Et juxta eos ædificaverunt, Meltias 7
Gabaonites, & Jadon Meronathites,viri de Gabaon
& Maſpha, pro duce qui erat in regione trans Flumen.
Et juxta eum ædificavit Eziel filius Araia aurifex:& juxta 8
eum ædificavit Ananias filius pigmentarii: & dimiſerunt
Jeruſalem uſque ad murum plateæ latioris. Et juxta 9
eum ædificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Jeruſalem.
Et juxta eum ædificavit Jedaia filius Haromaph contra 10
domum ſuam : & juxta eum ædificavit Hattus filius
Haſeboniæ. Mediam partem vici ædificavit Melchias filius 11
Herem, & Haſub filius Phahath Moab, & turrim
furnorum. Et juxta eum ædificavit Sellum filius Alohes 12
princeps mediæ partis vici Jeruſalem, ipſe & filiæ ejus.
Et portam vallis ædificavit Hanun,et habitatores Zanoe: 13
ipſi ædificaverunt eam,& ſtatuerunt valvas ejus,& ſeras,
& vectes,& mille cubitos in muro uſque ad portam ſterquilinii.
Et portam ſterquilinii ædificavit Melchias filius 14
Rechab, princeps vici Bethacharam: ipſe ædificavit eam,
& ſtatuit valvas ejus,& ſeras,& vectes.Et portam fontis 15
ædificavit Sellun filius Cholhoza, princeps pagi Maſpha:
ipſe ædificavit eam, & texit, & ſtatuit valvas ejus,
& ſeras, & vectes, & muros piſcinæ Siloe in hortum regis,
& uſque ad gradus, qui deſcendunt de civitate David.
Poſt eum ædificavit Nehemias filius Azboc, princeps 16
dimidiæ partis vici Bethſur, uſque contra ſepulchrum
David, & uſque ad piſcinam , quæ grandi opere
conſtructa eſt, & uſque ad domum fortium.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܓ *

* ܘܩܡ ܐܠܝܫܒ ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ ܘܐܚܘܗܝ ܟܘܡܪܐ ܘܒܢܘܗܝ. ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܕܥܢܐ. ܘܚܕܬܘ 1
ܬܪܥܘܗܝ ܘܩܘܕܫܘܗܝ. ܘܥܕܡܐ ܠܡܓܕܠܐ ܕܡܐܐ. ܗܢܘܢ ܩܕܫܘܗܝ. ܥܕܡܐ ܠܡܓܕܠܐ
ܕܚܢܢܐܝܠ. * ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ ܐܪܝܚܘ. ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ ܙܟܘܪ. ܒܢܝ 2
ܐܡܪܝ. * ܘܬܪܥܐ ܕܢܘܢܐ. ܒܢܐܘܗܝ ܒܢܝ ܣܢܐܐ. ܗܢܘܢ ܐܫܩܦܘܗܝ. ܘܐܩܝܡܘ ܬܪܥܘܗܝ 3
ܘܣܟܘܪܝܗܘܢ ܘܡܘܬܒܝܗܘܢ. * ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܐܚܕ. ܡܪܡܘܬ ܒܪ ܐܘܪܝܐ ܒܪ ܐܩܘܨ. ܘܥܕܡܐ 4
ܠܬܚܘܡܐ ܐܚܕ. ܡܫܠܡ ܒܪ ܟܢܢܐ. ܒܪ ܡܙܝܟܐܝܠ. ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܐܚܕ. ܨܕܘܩ ܒܪ
ܒܥܢܐ. * ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܐܚܕܘ ܬܩܘܥܝܐ ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܪܟܢܘ ܨܘܪܝܗܘܢ 5
ܠܦܘܠܚܢܐ ܕܡܪܘܬܗܘܢ. * ܘܬܪܥܐ ܬܢܝܢܐ ܐܚܕ. ܝܘܝܕܥ ܒܪ ܦܣܚ. ܘܡܫܠܡ ܒܪ ܒܣܘܕܝܐ. 6
ܗܢܘܢ ܐܫܩܦܘܗܝ. ܘܐܩܝܡܘ ܬܪܥܘܗܝ ܘܣܟܘܪܝܗܘܢ ܘܡܘܬܒܝܗܘܢ. * ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ 7
ܐܚܕ. ܡܠܛܝܐ ܓܒܥܘܢܝܐ. ܘܢܝܪܘܢ ܡܪܘܢܬܝܐ. ܘܒܢܝ ܓܒܥܘܢ ܘܡܨܦܝܐ. ܥܒܕܘ ܟܘܪܣܝܐ
ܠܫܠܝܛܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. * ܘܣܛܪܐ ܐܚܕ. ܥܙܐܝܠ ܒܪ ܚܕܝܐ ܒܪ ܨܪܦܐ. ܘܣܛܪܐ ܐܚܕ 8
ܚܢܢܝܐ ܒܪ ܩܪܚܝܐ. ܘܫܒܩܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܫܘܪܐ ܪܘܝܚ. * ܘܣܛܪܐ ܐܚܕ. ܐܪܡܝܐ 9
ܒܪ ܚܘܪ ܫܠܝܛܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. * ܘܣܛܪܐ ܐܚܕ. ܢܪܝܐ ܒܪ ܚܕܘܡܦ ܘܪܒܐ ܕܒܝܬܗ. 10
ܘܣܛܪܐ ܐܚܕ. ܚܛܘܫ ܒܪ ܚܫܒܢܝܐ. * ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܒܬܪܗ ܐܚܕ. ܡܠܟܝܐ ܒܪ ܚܪܡ. 11
ܘܚܫܘܡ ܒܪ ܪܒܐ ܕܡܘܐܒ. * ܘܡܓܕܠܐ ܕܐܫܬܚܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ. ܐܚܕ ܫܠܘܡ ܒܪ 12
ܚܛܘܫ ܫܠܝܛܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܗܘ ܘܒܢܘܗܝ. * ܘܬܪܥܐ ܕܦܩܥܬܐ ܐܚܕ. ܚܢܘܢ ܘܥܡܘܪܝ 13
ܙܝܘܚ. ܗܢܘܢ ܒܢܐܘܗܝ. ܘܐܩܝܡܘ ܬܪܥܘܗܝ ܘܣܟܘܪܝܗܘܢ ܘܡܘܬܒܝܗܘܢ. ܘܐܠܦ ܐܡܝܢ
ܗܘܘ ܒܫܘܪܐ ܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ ܕܐܫܦܘܬ. * ܘܬܪܥܐ ܕܐܫܦܘܬ ܐܚܕ. ܡܠܟܝܐ ܒܪ ܪܟܒ. ܫܠܝܛܐ 14
ܕܒܝܬ ܟܪܡܐ. ܗܢܘܢ ܒܢܐܘܗܝ. ܘܐܩܝܡܘ ܬܪܥܘܗܝ ܘܣܟܘܪܝܗܘܢ ܘܡܘܬܒܝܗܘܢ. * ܘܬܪܥܐ 15
ܕܥܝܢܐ ܐܚܕ. ܫܠܘܡ ܒܪ ܟܠܚܘܙܐ ܫܠܝܛܐ ܕܡܨܦܝܐ. ܗܢܘܢ ܒܢܐܘܗܝ ܘܛܠܠܘܗܝ. ܘܐܩܝܡܘ
ܬܪܥܘܗܝ ܘܣܟܘܪܝܗܘܢ ܘܡܘܬܒܝܗܘܢ. ܘܫܘܪܐ ܕܩܢܝܐ ܕܡܫܕܐ ܡܝܐ ܠܓܢܬܐ ܕܡܠܟܐ.
ܘܥܕܡܐ ܠܡܟܒܫܬܐ ܕܢܚܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. * ܒܬܪܗ ܐܚܕ. ܢܚܡܝܐ ܒܪ ܥܙܒܘܩ 16
ܫܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܨܘܪ. ܥܕܡܐ ܠܫܒܝܠܐ ܕܩܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܥܕܡܐ ܠܩܢܝܐ ܕܗܘܐ ܗܘܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܓܢܒܪܐ.

CAP. III.

ET ſurgens Eliſab ſumm⁹ ſacerdos cum fratribus 1
ſuis ſacerdotibus, & filiis ſuis, ad portam
pecudum ; inſtauraverunt fores ejus &
ſancta ejus: & uſque ad turrim centũ ipſi ſanctificaverunt
eam, uſque ad turrim Hananaelis :
Et uſque ad terminum civium Jericho, 2
& uſque ad terminum filiorum Zachor, filiorum
Amri. Portam verò piſcatorum ædificaverunt 3
filii Senææ, & ipſi reſtaurârunt eam;
& fores, ſeras, ac vectes ejus reſtituerunt.
Item uſque ad terminum quendam inſtauravit 4
Meremoth filius Uriæ, filii Acos : & uſque ad
terminũ *alium* inſtauravit Meſlam filius Chenanæ,
filii Mizechalis: & uſque ad *alium* terminum
inſtauravit Zadoc filius Baanæ. Uſque 5
ad terminũ quendam inſtauraverunt Tecuitæ
& principes eorum, & non ſubdiderunt colla
ſua ſervituti dominorum ſuorum. Portam 6
ſecundam inſtauravit Jojada filius Peſahi, &
Meſlam filius Beſariæ: & ipſi reſtaurârũt eam,
reſtituerunt valvas, ſeras, et vectes ejus. Et 7
uſque ad terminum quendam inſtauravit Melatia
Gebeonita, & Neron Merathæus : & cives
Gebeonis & Maſphiæ fecerunt ſoliũ præſidi
transfluviali. Latus *aliud* inſtauravit Azael 8
filius Hadaiæ filii Seraphiæ : & latus *aliud* inſtauravit
Hanania filius Kerahiæ : & reliquerunt
Jeruſalem habentem murum amplum.
Latus quoddã inſtauravit Jeremia filius Huri, 9
præfectus Jeroſolymæ. Latus quoddam inſtauravit 10
Niria filius Hadomphi, & princeps
familiæ ſuæ:latus quoddam inſtauravit Hatus
filius Heſabnaiæ. Menſuram ſequentem inſtauravit 11
Melachia filius Horami, & Haſum
filius principis Moab. Turrim quæ remanſerat, 12
uſque ad terminum quendam, inſtauravit
Salum filius Hatuſi, præfectus Jeroſolymorum,
ipſe cum filiis ſuis. Portam planitiei inſtauravit 13
Hanun cum habitatoribus Ziuhi :
ipſi ædificaverunt eam, & reſtituerunt valvas,
ſeras, & vectes ejus : mille autem cubiti erant
in muro uſque ad portam Aſphoth. Portam 14
verò Aſphoth inſtauravit Melachia filius Rechabi,
præfectus Beth-charmæ : ipſi ædificaverunt
eam, et reſtituerunt valvas, ſeras, et
vectes ejus. Portam fontis inſtauravit Salum 15
filius Colhozæ, præfectus Maſphiæ : ipſi ædificaverunt
eam, tectum impoſuerunt, et reſtituerunt
valvas, ſeras, et vectes ejus : murum
quoque aquæductûs qui aquas effundebat in
hortum regium,uſque ad clivum quod deſcendit
è civitate Davidis. Poſt eum inſtauravit 16
Nehemia filius Azbuc præſes Beth-ſuris, uſq;
ad ſemitam ſepulchri Davidis, et uſque ad aquæductum
qui factus jam fuerat, et uſque ad
locum gigantum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. γʹ.

1 ΚΑὶ ἀνέστη (α) Ἐλιασοὺβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβα-
τικήν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου Ἀναμεήλ.
2 3 Καὶ ἐπὶ χεῖρας (β) ἀνδρῶν υἱῶν Ἱεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζακχοὺρ, υἱοῦ (γ) Ἀμρί. Καὶ τὴν πύ-
λην τὴν ἰχθυηρὰν ᾠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, (δ) καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς
καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. καὶ (ε) ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν (ζ) ἐπὶ Ῥαμὼθ υἱοῦ Οὐρία, υἱοῦ
4 Ἀκκώς. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοσολλὰμ υἱὸς Βαραχίου, υἱοῦ (η) Μαζεβήλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
5 (θ) κατέσχε Σαδὼκ υἱὸς Βαανά. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχοσαν οἱ Θεκωΐμ, καὶ (ι) ἀδωρεὶμ οὐκ εἰσ-
6 ἤνεγκαν τράχηλον (κ) αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν. Καὶ τὴν πύλην (λ) ἰασαναῒ ἐκράτησαν (μ) Ἰωϊδὰ
υἱὸς Φασὲκ, καὶ Μεσουλὰμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, καὶ (ν) ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖ-
7 θρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλτίας ὁ Γαβαωνίτης, καὶ Εὐάρων
ὁ Μηρωνωθίτης, ἄνδρες τῆς Γαβαὼν καὶ τῆς Μασφὰ ἕως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ.
8 Καὶ παρ' αὐτὸν παρησφαλίσατο Ὀζιὴλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνα-
9 νίας υἱὸς τοῦ (ξ) ῥωκεὶμ, καὶ κατέλιπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τοῦ τείχους τοῦ πλατέος. Καὶ ἐπὶ χεῖρα
10 αὐτῶν ἐκράτησε (ο) Ῥαφαΐα υἱὸς Σοὺρ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Ἱρουσαλήμ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν
ἐκράτησεν Ἰεδαΐα υἱὸς Ἐρωμὰφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν (π) Ἀττοὺθ
11 υἱὸς (ρ) Ἀσαβανία. Καὶ δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς (σ) Ἡρὶμ, καὶ Ἀσοὺβ υἱὸς (τ) Φαὰτ Μωὰβ,
12 καὶ ἕως πύργου τῶν (υ) θανουρείμ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλοὺμ υἱὸς Ἀλλωῆς, ἄρχων ἡμίσους
13 περιχώρου Ἱερουσαλήμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. Τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἀνοὺν καὶ
οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ᾠκοδόμησαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μο-
14 χλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλίους πήχεις ἐν τῷ τείχει ἕως τῆς πύλης τῆς κοπρίας. Καὶ τὴν πύλην τῆς κο-
πρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Ῥηχὰβ, ἄρχων περιχώρου (φ) Βηθακχαρείμ, αὐτὸς (χ) καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ
15 ἐσκέπασαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ (ψ) μοχλοὺς αὐτῆς. Τὴν δὲ πύλην
τῆς πηγῆς ἠσφαλίσατο Σαλωμὼν υἱὸς Χολεζὲ, ἄρχων μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐξῳκοδόμησεν αὐ-
τὴν καὶ ἐστέγασεν αὐτὴν, καὶ ἔστησε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς· καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν
16 κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυίδ. Ὀ-
πίσω αὐτοῦ ἐκράτησεν Νεεμίας υἱὸς (ω) Ἀζαβοὺχ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Βηθσοὺρ, ἕως κήπου τάφου Δαυίδ,
καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγονυίας, καὶ ἕως (α) βηθαγγαρείμ.

CAP. III.

ET ſurrexit Eliaſub ſacerdos magnus, & fratres ejus ſacerdotes, & 1
ædificaverunt portā gregis: ipſi ſanctificaverunt eam, & ſtatuerunt valvas ejus, & uſque ad turrim (a) centum ſanctificaverunt uſque ad turrim Anameel. (b) Et ad manus virorum filiorum Hiericho, & ſuper ma- 2
nus filiorum Zacchur filii Amari. Et portam piſcium ædificaverunt filii 3
Aſana: ipſi texerunt eam, & texerunt valvas ejus, & ſeras ejus, &
vectes ejus. Et ad manum eorum tenuit (c) ſuper Ramoth filium Uria, fi-
lii Accos. Et ad manum eorum tenuit Moſollam filius Barachiæ, filii Ma- 4
zebel. Et ad manum eorum tenuit Sadoc filius Baana. Et ad manum eo- 5
rum tenuerunt Thecoim: & (d) Adorim non intulerunt collum ſuum in
ſervitutem (e) ipſorum. Et portam (f) Jaſanai tenuerunt Joida filius 6
Phaſec, & Meſulam filius Baſodia: ipſi texerunt eam, & ſtatuerunt
valvas ejus, & ſeras ejus, & vectes ejus. Et ad manum eorum te- 7
nuerunt Maltias Gabaonites, & Euaron Meronothites, viri Gabaon,
& Maſpha, uſque ad thronum principis, qui trans flumen. Et juxta 8
eum munivit Oziel filius Arachiæ ex aurificibus. Et ad manum eorum
tenuit Ananias filius (g) Roccim. Et (h) reliquerunt Hieruſalem uſ-
que ad murum latum. Et ad manum eorum tenuit Raphaia filius Sur, 9
princeps dimidiæ regionis Hieruſalem. Et ad manum eorum tenuit 10
Jedaia filius Eromaph & è regione domûs ſuæ. Et ad manum ejus
tenuit Attuth filius Aſabania. Et (i) ſecundus tenuit Melchias fi- 11
lius Heram, & Aſub filius Phaatmoab, & uſque ad turrim (k)
Thanurim. Et ad manum ejus tenuit Sallum filius Alloes, princeps 12
dimidiæ regionis Hieruſalem, ipſe, & filiæ ejus. Portam vallis te- 13
nuerunt Anun, & habitantes Zarno: ipſi ædificârunt eam, & ſta-
tuerunt valvas ejus, & ſeras ejus, & vectes ejus, & mille cubitos
in muro uſque ad portam ſtercoris. Et portam ſtercoris tenuit Mel- 14
chia, filius Rechab, princeps regionis Bethaccharim, ipſe, & filii e-
jus, & texerunt eam, & ſtatuerunt valvas ejus, & ſeras ejus, &
vectes ejus. Portam autem fontis munivit Salomon filius Choleze, 15
princeps partis Maſpha: ipſe exædificavit eam, & texit eam, & ſta-
tuit valvas ejus, & vectes ejus, & murum piſcinæ (l) codiorum
cæſariei regis, & uſque ad ſcalas deſcendentes è civitate David.
Poſt eum tenuit Neemias filius Azabuch, princeps dimidiæ regionis Bethſur uſque ad hortum ſepulchri
David, & uſque ad piſcinam factam, & uſque (m) Bethagarim. 16

MS.A. (α) Ἐλισοὺβ (β) υἱῶν ἀνδρῶν (γ) Μιαρί. (δ) καὶ ἔστησαν θύρας (ε) ἐπεὶ χεῖρας αὐτῶν (ζ) ἀπὸ Ῥαμὼθ (η) Μασεζεήλ. (θ) *κατέσχον οἱ Θεκωείμ, (ι) ἀδωρεὴν (κ) ἑαυτῶν (λ) τοῦ αἰσανὰ (μ) Ἰοεϊδὰ (ν) ἔστησαν θύρας αὐτῆς * καὶ ἐπεὶ * ερ. αὐτῆς ἐκράτησεν Ἀνανίας (ξ) Ῥοκκείμ, (ο) Ῥαφαΐα, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου (π) Ἀυτοὺς (ρ) Ἀσβανία. (σ) Ἡρμὰ, (τ) Φαὰθ (υ) θαννουρείμ. (φ) Βηθαχχαρμὰ, (χ) καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· (ψ) μοχλοὺς αὐτῆς. [*] καὶ τὸ τεῖχος (ω) Ἀζβοὺχ, (α) βηθθαγααρείμ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْفَصْلُ اَلثَّالِثُ *

* فقام اليساف الامام الكبير واخوته الايمة وبنيه على باب البستان * هم قدسوه الي 1
برج حانايل * الي حد ايريحا والي بني زابلون * وباب السمك هم اسسوه * واوقفوا ابوابه * 2 3
واصلحوا مغاليقه * على يديهم قوا مرموس ابن اوريا واصحابه * واجلاءهم لم يدخلوا 4 5
في عنقهم خدمة مواليهم * واوقفوا ابوابه ومغاليقه ومصاريعه * وعلي يديهم قوا ملاطيا 6 7
الجبعوني واصحابه اهل جبعون * وصنعه الكرسي لامير شط الفراة على يديه * وعلي 8
يديهم حانانيا واصحابه * وتركوا اورسليم الي السور الواسع * وعلي يديهم قوي رافايا 9
ابن حور رييس نصف خطة اورسليم * وعلي يديه قوي حطوس واصحابه * ثم نايبه 10 11
قوا ملكيا واصحابه لبرج البنايين * وعلي يديه قوي سلون ريس نصف خطة 12
اورسليم هو وبناته * وباب الوهدة على يده قوا حنون واصحابه * هم بنوه واوقفوا 13
مصارعه ومغالقه * والف ذراع ممدودا للسور الي باب الزيادة * وباب الزيادة قوي 14
ملكيا ريس خطة بيت كرم * واوقف مصارعه ومغالقه * ولباب العين * وايضا 15
سور بركة سلوان لجنان الملك * والي النازلة من مدينة داوود * وبعده قوي 16
نحميا ريس نصف خطة بيت صور الي حد قبور داوود * والي البركة المعمولة *
والي بيت الجبابرة *

CAP. III.

SUrgens igitur Eliaſaph ſummus ſa- 1
cerdos cum fratribus ſuis ſacerdotibus et
filiis ſuis ad portam horti, ipſi ſanctifi-
caverunt eam uſque ad turrim Hanaclis,
Ad terminum Jericho, & ad filios Za- 2
bolonis. Et portam piſcium ipſi fun- 3
daverunt, erexerunt valvas ejus, & a-
ptaverunt ſeras ejus. Ad manum iſtorum 4
munivit ædificium Meremos filius Uriæ
cum ſociis ſuis. Et nobiliores inter 5
ipſos non ſubdiderunt collum ſuum ſer-
vituti dominorum ſuorum: Et erexe- 6
runt portas, ſeras, & valvas ejus. Ad 7
manum eorum munivit Melatia Gabao-
nites cum ſociis ſuis Gabaonitis: &
opificium ſolii pro imperatore ripæ Eu-
phratis, fuit per manum ipſius. Ad 8
manum eorum, Hanania & ſocii ejus:
& reliquerunt Jeruſalem uſque ad mu-
rum latum. Ad manum iſtorum muni- 9
vit Raphaia filius Huris præfectus di-
midii tractûs Jeroſolymorum. Ad ma- 10
nus hujus munivit Hattus cum ſociis
ſuis. Deinde viceſgerens ejus munivit 11
Melachia cum ſociis ſuis uſque ad tur-
rim fabrorum murariorum. Ad ma- 12
nus iſtius munivit Sallun præfectus di-
midii tractûs Jeroſolymorum unà cum
filiabus ſuis. Portam vallis ad manum 13
ejus munivit Hanun & ſocii ejus: ipſi
ædificaverunt eam, ſtatueruntque val-
vas & ſeras ejus, & mille muri cu-
bitos protenſos uſque ad portam ſuper-
fluitatis. Portam ſuperfluitatis muni- 14
vit Melachia præfectus tractûs Beth-
lehem, ſtatuitque valvas & ſeras ejus.
Necnon portam fontis, atque etiam 15
murum piſcinæ Selvan hortorum regis,
uſque ad deſcenſum ab urbe Davidis.
Poſt hunc munivit Nehemia princeps 16
dimidii tractûs Beth-ſuris, uſque ad
terminum ſepulchrorum Davidis, &
uſque ad piſcinam factam, & uſque ad
domum gigantum.

נחמיה: ד

Chehilah regionis dimidiæ princeps Chaſabiah roboravit ejus manum Super .Bani filius Rechum Levitæ roboraverunt eum Poſt
אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶּלֶךְ קְעִילָה 17
ſuper roboravit Et .Chehilah regionis dimidiæ princeps Chenadad filius Bavvai eorum fratres roboraverunt eum Poſt .ſua regione in
לְפִלְכּוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֵנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ וַיְחַזֵּק עַל־ 18 19
eum Poſt .anguli armaturæ aſcenſus regione è ,ſecundam menſuram Miſpah princeps Jeſuah filius Hezer ejus manum
יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלֹת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ׃ אַחֲרָיו 20
.magni ſacerdotis Eljaſib domus oſtium ad uſque flexura à ,ſecundam menſuram Zabbai filius Baruch roboravit ſe accendit
הֶחֱרָה הֶחֱזִיק בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃
perfectionem ad uſque & , Eliaſib domus oſtio ab ,ſecundam menſuram Hachos filii Urijah filius Meremoth roboravit eum Poſt
אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית 21
contra Chaſſub & ,Binjamin roboravit eum Poſt .planiciei viri ſacerdotes roboraverunt eum poſt Et .Eliaſib domus
בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד 22 23
filius Binnui roboravit eum Poſt .ſuam domum apud Hananiah filii Mahaſeiah filius Hazariah roboravit eum Poſt .ſuam domum
בֵּיתָם אַחֲרָיו הֶחֱזִיק עֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנָנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶּן־ 24
regione à Uzai filius Palal .angulum ad uſque & ,flexuram ad uſque , Hazariah domo à ,ſecundam menſuram Chenadad
חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד 25
.Parhos filius Pedaiah eum poſt :cuſtodiæ atrio in quæ , excelſum regis domo è egredientem turrim & , curvaturæ
הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃
roboraverunt eum Poſt .egredientem turrim & ,orientem ad aquarum portam contra uſque ,alto loco in habitantes fuerunt Nethinim Et
וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ 26 27
roboraverunt equorum portam Deſuper muniti loci murum ad uſq; &,egredientis magnæ turris regione è,ſecundã menſurã Tecohitæ
הַתְּקֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃ מֵעַל שַׁעַר הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ 28
roboravit eum poſt Et .ſuã domum contra Immer filius Sadoc roboravit eum Poſt .ſuam domum contra unuſquiſque ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק 29
ſextus Salaph filius Chanun &,Selemiah filius Chananiah roboravit eum Poſt .orientalis portæ cuſtos Sechaniah filius Semahiah
שְׁמַעְיָה בֶן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי 30
filius Malchijah roboravit eum Poſt .ſuum cubiculum contra Berechiah filius Meſullam roboravit eum Poſt .ſecundam menſuram
מִדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־ 31
cœnaculũ intra Et .anguli cœnaculũ ad uſque & præcepti portam contra ,negociatorum & Nethinim domum ad uſque aurificis
הַצֹּרְפִי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ וּבֵין עֲלִיַּת 32
.negociatores & , aurifices roboraverunt , pecoris portam ad anguli
הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃

CAP. IV. ד

ſuper ſubſannavit & ,multũ eſt iratus & ,ei fuit ira & , murum ædificantes nos quòd Sanballat audiſſet cùm ,fuit Et
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־ 1
dimittent nũquid ? facientes imbecilles Jehudæi Quid : dixit & ,Someron virtutis &,ſuorũ fratrũ facies ad dixit Et .Jehudæos
הַיְּהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְּהוּדִים הָאֲמֵלָלִים עֹשִׂים הֲיַעַזְבוּ 2
? ſunt combuſti ipſi & ,pulveris acervis de lapides vivificabũt nunquid ?die in conſummabũt nũquid ? ſacrificabũt nũquid ? eis
לָהֶם הֲיִזְבָּחוּ הַיְכַלּוּ בַיּוֹם הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃

Verſio VULG. LAT.

17 Poſt eum ædificaverunt Levitæ. Rehum filius Benni: poſt eum ædificavit Haſebias princeps dimidiæ partis vici Ceilæ in vico ſuo. 18 Poſt eum ædificaverunt fratres eorum, Banai filius Enadad, princeps dimidiæ partis Ceilæ. 19 Et ædificavit juxta eum Azer filius Joſue, princeps Maſpha, menſuram ſecundam, contra aſcenſum firmiſſimi anguli. 20 Poſt eum in monte ædificavit Baruch, filius Zachai, menſuram ſecundam, ab angulo uſque ad portam domûs Eliaſib ſacerdotis magni. 21 Poſt eum ædificavit Merimuth, filius Uriæ filii Haccus, menſuram ſecundam, à porta domûs Eliaſib, donec extenderetur domus Eliaſib. 22 Et poſt eum ædificaverunt ſacerdotes, viri de campeſtrib⁹ Jordanis. 23 Poſt eum ædificavit Benjamin & Haſub contra domum ſuam: & poſt eum ædificavit Azarias filius Maaſiæ filii Ananiæ contra domum ſuam. 24 Poſt eum ædificavit Bennui, filius Henadad, menſuram ſecundam, à domo Azariæ uſque ad flexuram, & uſque ad angulum. 25 Phalel filius Ozi contra flexuram & turrim, quæ eminet de domo regis excelſa, id eſt, in atrio carceris: poſt eum Phadaia filius Pharos. 26 Nathinæi autem habitabant in Ophel uſque contra portam aquarum ad Orientem, & turrim, quæ prominebat. 27 Poſt eum ædificaverunt Thecueni menſuram ſecundam è regione, à turre magna & eminente uſque ad murum templi. 28 Surſum autem à porta equorum ædificaverunt ſacerdotes, unuſquiſque contra domum ſuam. 29 Poſt eos ædificavit Sadoc filius Emmer contra domum ſuam. Et poſt eum ædificavit Semaia filius Secheniæ, cuſtos portæ Orientalis. 30 Poſt eum ædificavit Hanania filius Selemiæ, & Hanun filius Seleph ſextus, menſuram ſecundam: poſt eum ædificavit Moſollam filius Barachiæ, contra gazophylacium ſuum. Poſt eum ædificavit Melchias filius aurificis uſque ad domum Nathinæorum, & ſcruta vendentium contra portam judicialem, & uſque ad cœnaculum anguli. 31 Et inter cœnaculum anguli in porta gregis ædificaverunt aurifices & negotiatores.

CAP. IV.

1 FActum eſt autem, cùm audîſſet Sanaballat quòd ædificaremus murum, iratus eſt valdé: & motus nimis ſubſannavit Judæos, 2 Et dixit coram fratribus ſuis, & frequentiâ Samaritanorum; Quid Judæi faciunt imbecilles? Num dimittent eos gentes? Num ſacrificabunt, & complebunt in una die? Numquid ædificare poterunt lapides de acervis pulveris, qui combuſti ſunt?

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܒܬܪܗ ܚܡܣܘ ܠܘܝܐ. ܐܪܚܘܡ ܒܪ ܒܢܝ. ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܚܫܒܝܐ ܪܫܢܝܐ ܕܩܥܝܠܐ. 17
* ܒܬܪܗ ܐܚܡܣܘ ܐܚܝܗܘܢ. ܒܢܘܝ ܒܪ ܢܗܕܪ ܪܫܢܝܐ ܕܩܥܝܠܐ. * ܘܐܚܡܣ ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ 18
ܕܥܙܪ. ܒܪܝܫܘܥ ܪܫܢܝܐ ܕܡܨܦܝܐ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܡܣܩܬܐ ܕܢܓܕ ܠܩܡܨܘܐ. 19
* ܡܢ ܒܬܪܗ ܐܙܠ ܘܐܚܡܣ ܒܪܘܟ ܒܪ ܙܟܝ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܒܬܪܗ. ܥܕܡܐ ܠܩܡܨܘܐ. ܘܥܕܡܐ 20
ܠܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܐܠܝܫܥ ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ. * ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܡܪܡܘܬ ܒܪ ܐܘܪܝܐ ܒܪ ܥܡܘܟ. ܡܫܘܚܬܐ 21
ܕܒܬܪܗ. ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܐܠܝܫܥ. ܘܥܕܡܐ ܠܣܘܦܐ ܕܒܝܬ ܐܠܝܫܥ. * ܒܬܪܗ ܚܡܣܘ ܟܗܢܐ 22
ܓܒܪܐ ܕܦܩܥܬܐ. * ܒܬܪܗ ܐܚܡܣܘ ܒܢܝܡܝܢ ܘܝܫܘܥ ܪܝܫܐ ܕܫܪܒܬܗ. ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܥܘܙܝܐ ܒܪ 23
ܡܥܣܝܐ ܒܪ ܚܢܢܝܐ ܡܢ ܒܣܬܪ ܒܝܬܗ. * ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܒܢܘܝ ܒܪ ܢܗܕܪ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܒܬܪܗ. 24
ܡܢ ܒܝܬ ܥܙܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܩܡܨܘܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܣܛܪܗ ܕܦܠܠ. * ܒܪ ܥܙܝ. ܡܢ ܠܘܩܒܠ 25
ܩܡܨܘܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܡܓܕܠܐ ܕܦܩܥܬܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܥܠܝܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܕܪܬܐ
ܕܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܒܬܪܗ ܦܪܝܐ ܒܪ ܦܪܥܘܫ. * ܢܬܝܢܝܐ ܕܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܒܦܥܠ. ܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ 26
ܕܡܝܐ ܠܡܕܢܚܐ. ܘܡܓܕܠܐ ܕܢܦܩ. * ܒܬܪܗ ܐܚܡܣܘ ܬܩܘܥܝܐ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܒܬܪܗ. ܡܢ 27
ܡܓܕܠܐ ܪܒܐ ܕܢܦܩ. ܘܥܕܡܐ ܠܫܘܪܐ ܪܒܐ. * ܡܢ ܡܥܠܢܐ ܕܬܪܥܐ ܕܣܘܣܘܬܐ 28
ܐܚܡܣܘ ܟܗܢܐ ܐܢܫ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ. * ܒܬܪܗܘܢ ܐܚܡܣ ܨܕܘܩ ܒܪ ܐܡܝܪ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ. 29
ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܫܡܥܝܐ ܒܪ ܫܟܢܝܐ ܢܛܪ ܬܪܥܐ ܕܡܕܢܚܐ. * ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܚܢܢܝܐ ܒܪ 30
ܫܠܡܝܐ. ܘܚܢܘܢ ܒܪ ܨܠܦ ܫܬܝܬܝܐ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܬܪܬܝܢ. ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܡܫܠܡ ܒܪ
ܒܪܟܝܐ. ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ. ܒܬܪܗ ܐܚܡܣ ܒܢܘܢ ܒܪ ܢܗܕܪ. ܡܫܘܚܬܐ ܕܬܪܬܝܢ. * ܒܬܪܗ 31
ܐܚܡܣ ܡܠܟܝܐ ܒܪ ܨܦܢܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܢܬܝܢܝܐ ܘܕܡܪܩܚܢܐ. * ܠܘܩܒܠ ܬܪܥܐ ܕܢܦܩ 32
ܥܕܡܐ ܠܡܣܩܬܐ ܕܓܒܐ ܕܪܡܬܐ ܕܡܛܝܐ ܠܬܪܥܐ ܕܥܢܐ. ܐܚܡܣܘ ܩܝܢܝܐ ܘܡܪܩܚܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ *

* ܟܕ ܫܡܥ ܣܢܒܠܛ ܕܒܢܝܢ ܚܢܢ ܫܘܪܐ. ܟܪܝܬ ܠܗ ܛܒ ܘܣܓܝ ܪܘܓܙܗ. ܘܡܝܩ ܠܝܗܘܕܝܐ. 1
* ܘܐܡܪ ܠܚܒܪܘܗܝ ܘܠܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܪܝܐ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܫܬܒܗܪܝܢ. 2
ܫܒܘܩܘ ܐܢܘܢ ܢܕܒܚܘܢ ܘܢܐܟܠܘܢ. ܒܝܘܡܐ ܕܢܩܝܡܘܢ ܟܐܦܐ ܗܠܝܢ ܡܢ
ܕܩܩܠܬܐ ܕܥܦܪܐ ܟܕ ܝܩܝܕܢ.

17 Poſt eum reparaverunt Levitæ: Arhum filius Bani, uſque ad terminũ Heſabiæ præfecti Ceilæ. 18 Poſt hunc reſtaurârunt fratres eorum, Banui filius Nahdaris præfectus Ceilæ. 19 Et reparavit uſque ad terminum Azaris, Barjeſu præfectus Maſphiæ, menſuram ſecundam ex adverſo clivi ꝙ porrigitur ad Camſoa. 20 Poſt eum perrexit ac reparavit Baruch filius Zachi menſuram ſequentem, uſque ad Camſoa, & uſque ad oſtium domûs Eliſæi ſummi ſacerdotis. 21 Poſt eum reparavit Mermoth filius Uriæ filii Amoch, menſuram ſequentem, ab oſtio domûs Eliſæi uſque ad finem domûs Eliſæi. 22 Poſt hunc reparaverunt ſacerdotes viri planitiei. 23 Poſtea inſtauravit Benjamin & Jeſus primarius familiæ ſuæ. Poſt hunc reparavit Ozia filius Maaſiæ, filii Ananiæ, à tergo domûs ſuæ, 24 Poſt hunc reparavit Banui fili⁹ Nahdoris, menſuram ſequentem, à domo Azariæ uſque ad Camſoa, et uſque ad latus Phalal. 25 Filius Azi ab oppoſito *loco* Camſoæ uſque ad turrim planitiei, quæ prominebat è domo regia ſuperiore, & uſque ad atrium carceris. Poſt hunc Pheraia filius Parooſi. 26 Nethanæi verò qui habitabant in Poal, *reparaverunt* uſque ad portam aquarum ad Orientem, & turrim egreſſûs. 27 Poſt hoc inſtauraverunt Tecuitæ menſuram ſequentem, à turri magna egreſſûs uſque ad murum maximum. 28 Ab ingreſſu portæ equorum inſtaurârunt ſacerdotes, quiſque è regione domûs ſuæ. 29 Poſt eos reparavit Sadoc filius Amiris, è regione domûs ſuæ. Poſt hunc reparavit Semaia filius Sechaniæ cuſtos portæ Orientalis. 30 Poſt hunc reparavit Hanania filius Selemiæ, & Hanun filius Salaphi ſextus, menſurã alteram. Poſt eum reparavit Maſſum filius Barachiæ è regione domûs ſuæ. Poſt hunc reparavit Banun filius Nahdoris, menſuram alteram. 31 Poſt hunc reparavit Melachia filius Sephaniæ, uſque ad domum Nethanæorum & pharmacopolarum. 32 E regione portæ egreſſûs uſque ad aſcenſum lateris clivi quod porrigitur ad portam pecudum, inſtaurârunt aurifices & pharmacopolæ.

CAP. IV.

1 CUm autem audîſſet Sambelat ædificare nos murum, doluit admodum, & increbruit furor ejus, & deriſit Judæos: 2 Dixitque ſociis ſuis & copiis Samaritanorum; Quid faciunt Judæi, & gloriantur? ſinite eos ſacrificare & comedere quo die erexerint lapides iſtos è ſterquilinio pulveris, jam exuſtos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

17 Ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥαοὺμ υἱὸς Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων
18 ἡμίσους περιχώρου (β) Κεϊλὰ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. (γ) Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βε-
19 νεῒ υἱὸς Ἠναδὰδ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου (δ) Κεϊλά. Καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζοὺρ υἱὸς
Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαὶ, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως (ε) τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας.
20 (ζ) Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαροὺχ υἱὸς Ζαβοῦ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας (η) Βηθε-
21 λιασοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμὼθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκὼς, μέτρον
22 δεύτερον ἀπὸ θύρας (θ) Βηθελιασοὺβ ἕως (ι) ἐκλείψεως Βηθελιασούβ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱε-
23 ρεῖς ἄνδρες (κ) Ἐχχεχάρ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὶν καὶ Ἀσοὺβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν.
24 (λ) καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν (μ) Ἀζαρείας υἱὸς Μαασίου, υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. Μετ'
αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς (ν) Ἀδὰδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρεία ἕως τῆς γωνίας, καὶ ἕως τῆς
25 καμπῆς (ξ) Φαλὰχ υἱοῦ Εὐζαὶ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βα-
26 σιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαΐα υἱὸς Φορός. Καὶ οἱ Ναθι-
νὶμ ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ὠφὰλ, ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολὰς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέ-
27 χων. (ο) Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωεὶμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγά-
28 λου τοῦ ἐξέχοντος, καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ (π) Ὀφλά. Ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν
29 οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας οἴκου (ρ) ἑαυτοῦ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοὺκ υἱὸς Ἐμμὴρ ἐξεναν-
τίας οἴκου ἑαυτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υἱὸς Σεχενία φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς.
30 Μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς (σ) Σελεμία, καὶ Ἀνὼμ υἱὸς Σελὲφ, ὁ ἕκτος, μέτρον δεύ-
τερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλὰμ υἱὸς (τ) Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. Μετ' αὐ-
τὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς τοῦ Σαρεφὶ ἕως βηθὰν Ναθινὶμ, καὶ οἱ ῥοποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μα-
31 φεκὰδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. Καὶ ἀναμέσον τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ
χαλκεῖς καὶ οἱ ῥοποπῶλαι.

Poſt eum tenuerunt Levitæ, Raum filius Bani. Ad manum ejus tenuit 17
Aſabia princeps dimidiæ regionis Ceila regione ſuâ. Et poſt eum tenu- 18
erunt fratres eorum Benei filius Enadad, princeps dimidiæ regionis
Ceila. Et tenuit ad manum ejus Azur filius Jeſu, princeps Maſpha, 19
menſuram ſecundam turris aſcenſionis contingentis angulum. Poſt 20
eum tenuit Baruch filius Zabu, menſuram ſecundam ab angulo uſque
ad januam (n) Beth Eliaſub ſacerdotis magni. Poſt eum tenuit Me- 21
ramoth filius Uria, filii Accos, menſuram ſecundam à janua Beth Eliaſub
uſque ad (o) finem Beth Eliaſub. Et poſt eum tenuerunt ſacerdotes, 22
viri Ecchechar. Et poſt eum tenuit Benjamin, & Aſub, è regione do- 23
mûs ipſorum. Et poſt eum tenuit Azarias filius Maaſiæ, filii Anania,
juxta domum ſuam. Poſt eum tenuit Bani filius Adad, menſuram 24
ſecundam à Beth Azaria uſque ad angulum, & uſque ad flexuram
Phalach filii Euzai ex adverſo anguli, & (p) turris eminens è domo 25
regis ſuperior, quæ atrii cuſtodiæ. Et poſt eum Phadaia filius Phoros.
Et Nathinim erant habitantes in Ophal uſque ad hortum portæ aquæ ad 26
Orientem, & turris eminens. Et poſt eum tenuerunt Thecoim menſu- 27
ram ſecundam ex adverſo turris magnæ eminentis, & uſque ad murum
Ophla. Supra portam equorum tenuerunt ſacerdotes, vir è regione 28
domûs ſuæ. Et poſt eum tenuit Sadduc filius Emmer ex adverſo do- 29
mûs ſuæ. Et poſt eum tenuit Samaia filius Sechenia cuſtos portæ Ori-
entis. Poſt eum tenuit Anania filius Selemia, & Anom filius Seleph 30
ſextus; menſuram ſecundam. Poſt eum tenuit Meſulam filius Bara-
chia ex adverſo gazophylacii ſui. Poſt eum tenuit Melchia filius Sarephi
uſque ad (q) Bethan Nathinim. (r) Et ſcruta vendentes è regione por-
tæ Maphecad, & uſque ad aſcenſionem flexuræ. Et intermedium (ſ) 31
portæ gregis tenuerunt fabri, & (t) ſcruta vendentes.

MS.A. (β) Κεϊλὰ (γ) Μετ' αὐτὸν (δ) Κεϊλά. (ε) τῆς συναπτούσης γωνίας. (ζ) Καὶ μετ' αὐτὸν (η) Βηθηλιασοὺβ (θ) Βηθησουβὰς (ι) ἐκθλίψεως (κ) Ἀχχεχξάρ. (λ) μετ' αὐτὸν (μ) Ἀζαρεία (ν) Ἠναδὰδ, (ξ) Φαλὰξ (ο) Μετ' αὐτὸν (π) Σοφλά. (ρ) μετ' αὐτοῦ. Μετ' αὐτὸν (σ) Σεεμία, (τ) Βαρία

ΚΕΦ. δ'.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ, ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, (α) καὶ πονηρὸν αὐ-
2 τῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. Καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν
αὐτοῦ, αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων, Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν (β) πόλιν; ἆρα
θυσιάζουσιν; ἆρα δυνήσονται; καὶ σήμερον ἰάσονται τοὺς λίθους, μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς καυθέντας;

CAP. IV.

ET factum eſt, quando audivit Sanaballat, quia nos ædificamus 1
murum; & malum ipſi viſum eſt: & iratus eſt valdè, & ſubſan-
nabat ſuper Judæos. Et dixit in conſpectu fratrum ſuorum, hæc (a) 2
eſt virtus Samariæ; Quia Judæi iſti ædificant ſuam civitatem? Nun-
quid ſacrificant? nunquid poterunt? Et hodiè ſanabunt lapides;
poſtquàm facti ſunt tumulus terræ combuſti?

MS. A. (α) καὶ πονηρὸν ἦν αὐτῷ, καὶ ὠργίσθη (β) πόλιν. [*] Καὶ Τωβίας

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 18 * وبعده قوي اللاوانيه ورييس نصف خطة قعيلا * ومن بعده قوي اخوته نوري
19 ابن حنداد رييس نصف خط قعيلا * واستد على يد عازر ابن يسوع رييس
20 الصيعة مساحة ثانية * من حد صعود السلاح * والزاوية * وبعده قوي باروخ ابن
21 زكا مساحة ثانية * من الزاوية الى باب دار النساف الامام الكبير * وبعده قوا مريموس
22 23 واصحابه مساحة ثانية * وبعده الايمه اهل البرج * وبعده قوي بنيامين واصحابه
24 حد دار * وبعده قوا عزرا واصحابه * وبعده قوا بينوا واصحابه مساحة ثانية * من
25 26 دار عزريا الى العلوية * * ثم بعد هذا الخدم الذين كانوا سكان في الدهاليز
27 عمروا البرج الشرقي والى البرج الخارج * وبعده قووا المساحة الثانية من حد البرج
28 الكبير الخارج من سور الدهاليز * ومن فوق باب الخيل قووا الايمه * كل واحد
29 حد دار * وبعده قوا صادوق واصحابه * وبعده قوا سمعيا واصحابه حفاظ باب الاسرار *
30 31 * وبعده قوا حنانيا واصحابه مساحة ثانية وبسلام * وبعده حذاء احجرته * وبعده قوي
32 ملكيا الى دار الخدم * والحدادون الى باب المقدس والى غرفة الركن * الى الغنم
قووا الساكبون والجلابون *

Poſt eum muniverunt Levitæ & prin- 17
ceps dimidii tractûs Ceilæ. Poſt hunc 18
muniverunt fratres ejus, Nuri filius
Handadi princeps dimidii tractûs Cei-
læ. Reſtaurata quoque eſt per manum 19
Azaris filii Jeſu principis oppidi illius,
menſura ſecunda, à termino clivi ar-
morum; & angulus. Poſt hunc mu- 20
nivit Baruch filius Zachæi menſuram
ſecundam, ab angulo uſque ad januam
domûs Eliaſabi ſacerdotis magni. Poſt 21
hunc munivit Merimos & ſocii ejus
menſuram ſecundam. Poſt hunc ſacer- 22
dotes incolæ turris. Deinde munivit 23
Benjamin cum ſociis ſuis terminum do-
mûs ſuæ. Et poſt hunc munivit Ezra
& ſocii ejus. Poſt hunc munivit Bi- 24
nu cum ſociis ſuis menſuram ſecun-
dam, à domo Azriæ ad ſupremum
uſque locum. Poſt hunc miniſtri 25
qui habitabant in porticibus, ædificave- 26
runt turrim Orientalem uſque ad tur-
rim prominentem. Poſtea muniverunt 27
menſuram ſecundam, à termino turris
magnæ prominentis in muro porticûs.
Supra portam equorum muniverunt ſa- 28
cerdotes, unuſquiſque terminum domûs
ſuæ. Poſtea munivit Sadoc cum ſo- 29
ciis ſuis. Deinde munivit Semaia
cum ſociis ſuis cuſtodibus portæ arca-
norum. Deinde munivit Hanania cum 30
ſociis ſuis menſuram ſecundam, idque
cum incolumitate: poſtea è regione
arcium ſuarum. Poſt hunc munivit 31
Melachia uſque ad domum miniſtro-
rum. Et fabri ferrarii uſque ad portam
Sanctuarii, & uſque ad cœnaculum
anguli. Ad oves uſque muniverunt 32
fuſores & bajuli.

* الفصل الرابع *

1 * وكان عند ما سمع سنبلاط ان نحن نبنون السور * اشتد عليه واغتاض كثيرا * وسفه
2 على اليهود * وقال قدام اخوته جيش سمرين * ايشي هولاء اليهود الضعفاء فاعلين * هل
يتركوهم يذبحون * هل يسعوا الحجارة من اكوام التراب وهي محرقه *

CAP. IV.

FActum eſt autem ut cùm audiviſ- 1
ſet Samballat nos ædificare murum,
ægrè tulit, iratus eſt, ac petulanter
egit cum Judæis: Dixitque coram 2
fratribus ſuis copiis Samariæ; Quid
iſti Judæi imbecilles facturi ſunt?
num permitterent eis ſacrificare? num
ſanos redderent lapides è terræ cumu-
lis, licèt exuſti ſint?

נְחֶמְיָה: ד

.eorum lapideum murum rumpet & ,vulpes aſcenderit ſi ,*ædificantes* ipſi quod Etiam :dixit &:eum apud Hammonites Tobijah Et
וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ 3
terra in *direptionem* in eos da & :eorum caput in eorum opprobrium converte & ,deſpectui *fuimus* quia ,noſter Deus Audi
שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ 4
.ædificantes *oppoſito ex* irritaverunt quia ;deleatur ne *tuis faciebus* à eorum peccatum &;eorũ iniquitatẽ *ſuper* operias ne Et.captivitatis
שִׁבְיָה׃ וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים׃ 5
,fuit Et .faciendum ad populo cor fuit Et .ejus medium ad uſq; ,murus totus eſt colligatus & ,murum ædificavimus Et
וַנִּבְנֶה אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֶצְיָהּ וַיְהִי לֵב לָעָם לַעֲשׂוֹת׃ וַיְהִי 6 7
mœniorum longitudo aſcendiſſet quia ,Aſdodii & ,Hammonitæ & ,Harabes & ,Tobijah & ,Sanballat audiſſet cùm
כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחֹמוֹת
veniendum ad ,pariter ipſi omnes *colligaverunt* Et .valde eis fuit ira & ,*obſtrui* interrupta cœpiſſent quod ,Jeruſalaim
יְרוּשָׁלַםִ כִּי־הֵחֵלּוּ הַפְּרֻצִים לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד׃ וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו לָבוֹא 8
eos juxta cuſtodiam ſtatuim' &,noſtrum Deum ad oravimus Et .*errorem* ei faciendum ad & ,Jeruſalaim contra pugnandum ad
לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלָםִ וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תּוֹעָה׃ וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם 9
ædificare poterimus non nos & ,*multum pulveris &* ,*bajuli virtus Impegit* : Jehudah dixit Et .eorum *faciebus* à nocte ac die
יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל וְהֶעָפָר הַרְבֵּה וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת 10
;eos interficiamus & ,eorum medium in veniamus donec ,videant non & ,Neſciant :noſtri hoſtes dixerunt Et .*muro in*
בַּחוֹמָה׃ וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם וַהֲרַגְנוּם 11
:vicibus decem nobis dicerent & ,eos apud habitantes Jehudæi veniſſent cùm ,fuit Et .opus faciamus ceſſare &
וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים 12
,*verticibus* in murum poſt à *loci* inferioribus ab ſtatui Et .nos ad *fueritis* reverſi quibus locis omnibus ex
מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ׃ וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה בַּצְּחִחִיים 13
,*heroes* ad dixique,ſurrexi &,vidi Et .ſuis arcubus & ,ſuis lanceis ,ſuis gladiis cum familias per populum ſtatui &
וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם׃ וָאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים 14
,mementote terribilis & ,magni Domini .eorum *faciebus* à timeatis Ne :populi reſiduum ad & ,*magnates* ad &
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְכֹרוּ
,noſtri inimici audiſſent cùm ,fuit Et .veſtris domib' & ,veſtris uxorib',veſtris filiab' &,veſtris filiis ,veſtris fratribus pro pugnate &
וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ 15
ad unuſquiſque ,murum ad nos omnes ſumus reverſi & ,eorum conſilium Deus *infregit &* ,nobis eſſet notificatum quòd
כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וְנָשׁוּב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־
,lanceas *&* *tenentes* eorum pars media & ,opere in *facientes meorum puerorum dimidium* illa die à ,fuit Et .ſuum opus
מְלַאכְתּוֹ׃ וַיְהִי מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים 16
ſertantes & ,muro in *Ædificantes* .Jehudah domum omnem poſt principes & : loricas & ,arcus & ,*clypeos*
הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשִּׁרְיֹנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה וְהַנֹּשְׂאִים 17
ſuo gladio unuſquiſque ædificantium Et .*miſſile tenens una &* ,*opere in faciens* ſua manu una in ,*onerantes* ,*onere in*
בַּסֶּבֶל עֹמְשִׂים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים אִישׁ חַרְבּוֹ 18
.me apud tuba in *clangens &* ,*ædificantes* & ,ſuos lumbos ſuper accincti
אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃

Verſio VULG. LAT.

Sed & Tobias Ammanites proximus ejus, ait; Ædificent: 3 ſi aſcenderit vulpes, tranſiliet murum eorum lapideum. Audi, Deus noſter, quia facti ſumus deſpectui: converte 4 opprobrium ſuper caput eorum, & da eos in deſpectionem in terra captivitatis. Ne operias iniquitatem eorum, 5 & peccatum eorum coram facie tua non deleatur, quia irriſerunt ædificantes. Itaque ædificavimus murum, 6 & conjunximus totum uſque ad partem dimidiam: & provocatum eſt cor populi ad operandum. Factum 7 eſt autem, cùm audîſſet Sanaballat, & Tobias, & Arabes, & Ammanitæ, & Azotii, quòd obducta eſſet cicatrix muri Jeruſalem, & quòd cœpiſſent interrupta concludi, irati ſunt nimis. Et congregati ſunt omnes pariter, 8 ut venirent, & pugnarent contra Jeruſalem, & molirentur inſidias. Et oravimus Deum noſtrum, & po- 9 ſuimus cuſtodes ſuper murum die ac nocte contra eos. Dixit autem Judas; Debilitata eſt fortitudo portantis, & 10 humus nimia eſt, & nos non poterimus ædificare murum. Et dixerunt hoſtes noſtri; Neſciant, & ignorent, donec 11 veniamus in medium eorum, & interficiamus eos, & ceſſare faciamus opus. Factum eſt autem, venientibus Ju- 12 dæis, qui habitabant juxta eos, & dicentibus nobis per decem vices, ex omnibus locis quibus venerant ad nos, Statui in loco poſt murum per circuitum populum in or- 13 dinem cum gladiis ſuis, & lanceis, & arcubus. Et per- 14 ſpexi atque ſurrexi: et aio ad optimates & magiſtratus, & ad reliquam partem vulgi; Nolite timere à facie eorum. Domini magni et terribilis mementote, & pugnate pro fratribus veſtris, filiis veſtris, et filiabus veſtris, et uxoribus veſtris, et domibus veſtris. Factum 15 eſt autem, cùm audîſſent inimici noſtri nuntiatum eſſe nobis, diſſipavit Deus conſilium eorum. Et reverſi ſumus omnes ad muros, unuſquiſque ad opus ſuum. Et 16 factum eſt à die illa, media pars juvenum eorum faciebat opus, et media parata erat ad bellum, et lanceæ, et ſcuta, et arcus, et loricæ, & principes poſt eos in omni domo Juda Ædificantium in muro, & portantium o- 17 nera, et imponentium: unâ manu ſuâ faciebat opus, et alterâ tenebat gladium: Ædificantium enim unuſquiſ- 18 que gladio erat accinctus renes. Et ædificabant, et clangebant buccinâ juxta me.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܛܘܒܝܐ ܥܡܘܢܝܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ. ܡܕܡ ܕܗܢܘܢ ܒܢܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܬܥܠܐ ܣܠܩ 3
ܥܩܪ ܟܐܦܐ ܕܫܘܪܝܗܘܢ. * ܫܡܥ ܐܠܗܢ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܢ ܠܡܓܚܟܐ. ܘܐܗܦܘܟ ܚܣܕܗܘܢ 4
ܒܪܫܝܗܘܢ. ܘܗܒ ܐܢܘܢ ܠܒܙܬܐ ܒܐܪܥܐ ܕܫܒܝܗܘܢ. * ܠܐ ܬܫܒܘܩ ܣܟܠܘܬܗܘܢ 5
ܘܚܛܗܝܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܠܐ ܢܬܥܛܘܢ. ܡܛܠ ܕܪܓܙܘ ܠܘܩܒܠ ܒܢܝܢܐ ܕܒܢܝܢ.
* ܘܚܢܢ ܢܒܢܝܘܗܝ ܠܫܘܪܐ. ܘܒܢܝܘܗܝ. ܘܫܠܡ ܫܘܪܐ. ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ. ܘܐܬܦܬܚ 6
ܦܘܡܐ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܥܒܕ. * ܘܟܕ ܫܡܥ ܣܢܒܠܛ ܘܛܘܒܝܐ 7
ܘܥܪܒܝܐ. ܘܥܡܘܢܝܐ. ܘܐܫܕܘܕܝܐ. ܕܐܬܝܗܒ ܙܒܢܐ ܠܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܡܬܒܢܝܘ.
ܘܠܐܬܪܘܬܐ ܠܡܣܟܪܘ. ܕܫܪܝܘ ܕܢܣܬܟܪܢ. ܒܐܫ ܠܗܘܢ ܛܒ. * ܘܐܬܚܫܒܘ ܟܠܗܘܢ ܐܟܚܕܐ. ܠܡܐܬܐ 8
ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܡܥܒܕ ܠܗܘܢ ܬܘܩܠܬܐ. * ܘܒܥܝܢ ܡܢ ܐܠܗܢ ܕܢܩܝܡ 9
ܢܛܘܪܐ ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ. ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܕܡܚܠ ܚܝܠܢ 10
ܡܢ ܛܥܘܢܐ. ܘܥܦܪܐ ܣܓܝ ܗܘ. ܘܚܢܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܒܢܐ ܫܘܪܐ. * ܘܐܡܪܝܢ 11
ܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܕܠܐ ܢܪܓܫܘܢ ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܥܕܡܐ ܕܢܦܠ ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܩܛܠ ܐܢܘܢ. ܘܢܒܛܠ
ܥܒܕܗܘܢ. * ܘܐܬܘ ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܥܣܪ ܙܒܢܝܢ 12
ܐܬܘ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܟܘܢ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܥܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ. * ܘܐܬܘ ܘܩܡܘ 13
ܡܢ ܒܣܬܪ ܫܘܪܐ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܟܘܢ ܒܓܐܪܝܗܘܢ. ܘܦܠܓܘ ܚܝܠܐ ܒܫܪܒܬܐ
ܥܡ ܣܝܦܝܗܘܢ. ܘܪܘܡܚܝܗܘܢ ܘܩܫܬܬܗܘܢ. * ܘܕܚܠܬ ܘܩܡܬ. ܘܐܡܪܬ ܠܪܘܪܒܢܐ ܘܠܫܠܝܛܢܐ 14
ܘܠܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܠܡܪܝܐ ܪܒܐ ܘܕܚܝܠܐ ܐܬܕܟܪܘ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܚܠܦ ܐܚܝܟܘܢ
ܘܚܠܦ ܒܢܝܟܘܢ ܘܒܢܬܟܘܢ. ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܚܠܦ ܢܫܝܟܘܢ ܘܒܬܝܟܘܢ. * ܘܟܕ ܫܡܥܘ 15
ܒܥܠܕܒܒܝܢ ܕܐܫܬܘܕܥ ܠܢ ܡܠܬܐ. ܘܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܒܛܠ ܬܪܥܝܬܗܘܢ. ܘܐܬܦܢܝܢ
ܟܠܢ. ܘܣܠܩܢ ܠܫܘܪܐ. ܘܣܡܟܢ ܗܘܝܢ ܟܠܢ. ܐܢܫ ܠܥܒܕܗ. * ܘܦܠܓܗܘܢ ܕܛܠܝܐ ܡܢ 16
ܝܘܡܐ ܗܘ ܘܠܗܠ. ܦܠܓܗܘܢ ܕܥܡܐ. ܥܒܕܝܢ ܠܥܒܕܐ. ܘܦܠܓܗܘܢ ܐܚܝܕܝܢ ܪܘܡܚܐ.
ܘܬܪܣܐ. ܘܩܫܬܐ ܘܫܪܝܢܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܩܝܡܝܢ ܒܣܬܪ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܒܢܝܢ ܫܘܪܐ. * ܘܕܫܩܠܝܢ 17
ܒܡܘܛܐ ܫܩܠܝܢ. ܒܚܕܐ ܐܝܕܗ. ܥܒܕܝܢ ܒܥܒܕܐ. ܘܒܚܕܐ ܐܝܕܗ ܐܚܝܕ ܙܝܢܐ. * ܘܢܓܪܐ ܐܢܫ 18
ܒܣܦܣܪܗ. ܘܩܐܡ ܘܒܢܐ. ܘܕܩܪܐ ܒܩܪܢܐ. ܩܐܡ ܒܣܬܪܗ.

Tobia quoque Ammonita ſtabat juxta eum, & 3 dixit; Quicquid iſti ædificãt, novi quòd aſcendens vulpes evellet lapides murorũ eorũ. Au- 4 di Deus noſter, quia facti ſumus riſui: & reflecte probrum eorũ in caput eorũ, & expone eos prædæ in terra captivitatis eorum. Ne di- 5 mittas reatus eorum, & peccata eorum à conſpectu tuo ne deleantur; quoniã irati ſunt adverſùs ædificium quod extruimus: Nos autem 6 ædificemus murum. Igitur ædificaverunt eum, & perfectus eſt murus uſq; ad dimidium ipſius: tunc apertũ eſt os totius populi ad agendũ. Tunc cùm audîſſent Sambelat, & Tobia, Ara- 7 bes, Ammonitæ, & Aſdodæi, datum fuiſſe tempus ad conſtruendum murũ Jeroſolymorũ, & loca perrupta occludi cœpiſſe: diſplicuit eis admodum: Et conſpiraverunt omnes ſimul, ut 8 venientes oppugnarent Jeruſalem, & afferrent eis impedimentum. Quare deprecati ſumus 9 Deum noſtrum ut cuſtodes conſtitueret ſuper nos diu noctúque à conſpectu illorum. Dice- 10 bant Judæi; Defecerunt vires noſtræ quoad bajulos, & pulvis quamplurimus ſupereſt; ita nos murũ ædificare non poterimus. Dicebant 11 autem hoſtes noſtri; Ne animadvertant neque videant, donec irruamus in eos & occidamus eos, & ceſſare faciamus opus eorum. Venerunt 12 etiam Judæi qui habitabant apud illos *hoſtes*, & dixerunt iſtis; Ecce jam decies venerunt ad pugnandum contra vos ex omnibus locis in quibus degebant. Et venerunt, ſteterúntque 13 à tergo muri ad pugnandum contra vos ſagittis ſuis: & diviſerunt exercitum per nationes, cum gladiis ſuis, lanceis, & arcubus. Qua- 14 propter timui, & ſurgens dixi principibus, præfectis, & reliquo populo, Ne timeatis ab eis: Dominum maximum & tremendum recordamini, & pugnate pro fratribus veſtris, & pro filiis ac filiabus veſtris, tum demum pro uxoribus & domibus veſtris. Hæc cùm audi- 15 viſſent hoſtes noſtri, rem ſcilicet innotuiſſe nobis, irritáque feciſſet Dominus conſilia eorum; reverſi ſumus omnes, & ad murũ aſcendentes incubuimus omnes, quiſque operi ſuo. Media tamen pars juvenum ab eo die & de- 16 inceps, media *inquam* pars populi incumbebat operi, media verò pars tenebat haſtas, ſcuta, arcus, & loricas: miniſtri autem ſtantes à tergo Judæorum, ædificabant muros. Et 17 qui bajulabant, vectibus *inquam* bajulabant, unâ manu agebant in opere, alterâ verò manu arma tenebant. Sic fabrorum quiſ- 18 que gladio ſuo accinctus erat, & ſtans ædificabat: & qui buccinâ clangebat, ſtabat à tergo ipſius.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε, ϗ (γ) εἶπε πρὸς αὐτούς, Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ
4 τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ ϗ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; Ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν,
ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, ϗ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, ϗ (δ) δὸς
7 αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας, Καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Σα-
ναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἄραβες καὶ οἱ Ἀμμανῖται, ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλήμ, ὅτι
8 ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, ϗ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπὶ
9 τὸ αὐτὸ, ἐλθεῖν (ε) παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ ϗ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. Καὶ προσηυξάμεθα πρὸς
10 τὸν θεὸν ἡμῶν, ϗ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας ϗ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ εἶπεν
Ἰούδας, Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, ϗ ὁ χοῦς πολύς, ϗ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τεί-
11 χει. Καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς, Οὐ γνώσονται καὶ οὐκ ὄψονται, ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον
12 αὐτῶν, ϗ φονεύσωμεν αὐτοὺς ϗ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰ-
13 κοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, (ζ) ϗ εἴποσαν ἡμῖν, Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ
ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, ϗ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ
14 δήμους μετὰ ῥομφαιῶν (η) αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν ϗ τόξα (θ) αὐτῶν. Καὶ εἶδον ϗ ἀνέστην, (ι) ϗ εἶπα
πρὸς τοὺς ἐντίμους ϗ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ϗ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
προσώπου αὐτῶν, μνήσθητε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου ϗ φοβεροῦ, ϗ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν
15 ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, (κ) θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν, ϗ οἴκων ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα (λ) ἤ-
κουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, ϗ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν· ϗ ἐπεστρέψαμεν
16 πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἥμι-
συ τῶν (μ) ἐκτετιναγμένων ἐποίουν τὸ ἔργον, ϗ ἥμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, ϗ λόγχαι καὶ θυρεοὶ
17 ϗ τόξα ϗ θώρακες, ϗ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα Τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τεί-
χει, καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν ὅπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει (ν) αὐτοῦ τὸ ἔργον, ϗ ἐν
18 μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. Καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ ῥομφαίαν (ξ) αὐτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφὺν (ο)
αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ.

Et Tobias Ammanites juxta eum venit, & dixit ad eos; (b) Nunquid 3
ſacrificant, aut comedent ſuper locum ſuum? Nonne aſcendet vulpes,
& diruet murum lapidum eorum? Audi, Deus noſter, quia facti ſu- 4
mus in ſubſannationem, & converte opprobrium eorum in caput eorum:
& da eos in ſubſannationem in terra captivitatis: Et ne operias ſuper 5
(c) iniquitatem. Et factum eſt, ut audivit Sanaballat, & Tobia, & 7
Arabes, & Ammanitæ, quia aſcendit germen muris Hieruſalem, quia
cœperunt fracturæ obſtrui; & malum eis viſum eſt valdè. Et congre- 8
gati ſunt omnes in idipſum venire (d) ad præliandum in Hieruſalem, &
faciendum eam (e) exterminatam. Et deprecati ſumus ad Deum no- 9
ſtrum, & conſtituimus cuſtodes ſuper eos die ac nocte à facie eorum. Et 10
dixit Judas; Contrita eſt fortitudo (f) inimicorum, & humus multa,
& nos non poterimus ædificare in muro. Et dixerunt ii, qui tribulabant 11
nos; Non cognoſcent, & non videbunt, quoaduſque venerimus in me-
dium eorum, & occidamus eos, & ceſſare faciamus opus. Et factum 12
eſt, ut venerunt Judæi habitantes prope eos; & dixerunt nobis;
Aſcendunt ex omnibus (g) locis ſuper nos. Et ſtatui in infimis loci 13
poſt murum in abſconditis, & ſtatui populum per familias cum gladiis
ſuis, (h) lanceas ſuas, & arcus ſuos. Et vidi: & ſurrexi, & dixi 14
ad optimates, & ad duces, & ad reliquos populi; Ne timeatis à facie
eorum: mementote Dei noſtri magni, & terribilis: & præliamini pro
fratribus veſtris, filiis veſtris, filiabus veſtris, uxoribus veſtris, & do-
mibus veſtris. Et factum eſt, quando audierunt inimici noſtri, quia 15
cognitum eſt nobis; et diſſipavit Deus conſilium eorum. Et reverſi ſu-
mus omnes nos ad murum, vir ad opus ſuum. Et factum eſt à die illa, 16
dimidium (i) excuſſorum faciebant opus, et dimidium eorum reſiſtebant,
et lanceæ, et clypei, et arcus, et thoraces, et principes poſt omnem do-
mum Juda, Ædificantes in muro: et tollentes in humeris, in (k) ar- 17
mis: in una manu faciebat ſuum opus, et in una tenebat jaculum: Et 18
ædificatores, vir gladio ſuo accinctus ſuper lumbum ſuum, et ædificabant: et clangens in cornua juxta eum.

MS. A. (γ) εἶπαν πρὸς ἑαυτούς, (δ) δὸς αὐτοῖς (ε) ϗ παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ προσηυξάμεθα (ζ) ϗ εἶπον ἡμῖν, (η) ἑαυτῶν, (θ) ἑαυτῶν. (ι) ϗ εἶπον (κ) ϗ θυγατέρων ὑμῶν, (λ) ἔγνωσαν (μ) ἐκτεταγμένων (ν) ἑαυτοῦ (ξ) ἑαυτοῦ (ο) ἑαυτοῦ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وطوبيا العبد العماني بجانبه فقال * ايضا البنايين انا اعرف كم هم * يصعد ثعلب 3
يهدم جدارهم * اسمع يا الاهنا اننا صرنا مضحكة * ورد معيرهم على روسهم * واجعلهم 4
هباء في ارض السبي * ولا تغطي على ذنوبهم * وخطيهم قدامك لا تمحي * لانهم 5
اغاظوك قباله البنايين * ونحن فبنينا السور وانعقدت الي نصفها * وكان قلب القوم 6
للفعل * فلما سمع سنبلاط وطوبيا وجشم الاعرابي ان قد صعدت اسوار اورشليم وان 7
المدينه ابتنت للاستدار * فاشتد الامر عليهم جدا * وعقدوا رايا كلهم اجمعين على 8
المجي للمحاربة في اورشليم * فصلينا الي الهنا * ووقفنا عليهم نهارا وليلا من قبلهم * 9
* وكان لليهود قلب قوي * وناقلين التراب كثير * ونحن لا نقدر على البناء في السور * 10
* وقالوا مضادينا * لا يعرفوا ولا ينظروا الي ان ندخل في وسطهم ونقتلهم ونعطل 11
العمل * فكان عندما جاء اليهود الساكنين عندهم * قالوا لنا عشره * من كل 12
المواضع يرجعوا الينا * ووقفت في اسفل المواضع في صف الصخور * ووقفت القوم 13
قبالنا بسيوفهم ورماحهم وقسيهم * فلما نظرت قمت وقلت للروساء والمقدمين ولبقية 14
الشعب * لا تفزعوا من قبالهم * الله العظيم المرهوب اذكروا * وحاربوا عن بيوتكم
واخوتكم * فلما سمعوا اعداينا اننا قد عرف الله لنا وفسخ مشورتهم * ورجعنا كلنا 15
الي السور * كل رجل الي عمله * وكانوا من ذلك اليوم بعض غلماننا عاملين في 16
العمل * وبعضهم حاملين السلاح والدرق والرماح والقسي والجواشن خلف كل آل
يهودا * والبنايين في السور وحاملين الثقل مديمين بواحدة يد في العمل * والاخره 17
ممسكه في السلاح * والبنايين الرجال سلاحهم مربوطه على حقويهم وبانون * 18
والباقي معي *

Tobias quoque ſervus Ammonites ad la- 3
tus illius exiſtens dixit; Etiam ſtructores
ego novi quot ſint: aſcendet vulpes, de-
ſtruétque lapides eorum. Audi O Deus 4
noſter; nam facti ſumus in deriſum: &
converte improperium ipſorum in capita
ipſorum: & redige illos in pulviſculum
in terra captivitatis: Neque obtegas 5
culpas eorum; & peccatum eorum, co-
ram te minime deleatur: quoniam irrita-
verunt te in conſpectu ædificantium. Nos 6
igitur murum extruximus, ita ut ad me-
dium compactus eſſet: erat enim animus
populi ad opus. Cùm autem audiſſet 7
Samballat, & Tobia, & Geſem Arabs
quod jam aſſurrexiſſent muri Jeruſalem,
& urbs ædificata eſſet per gyrum; rem
ægerrimè tulerunt: Et conſilium inie- 8
runt omnes ſimul veniendi oppugnatum
Jeroſolymam. Quare deprecati ſumus 9
Deum noſtrum: & ſtetimus contra eos
die noctéque à conſpectu eorum. Erat 10
animus Judæorum fortis, & bajuli terræ
multi erant: at non poteramus ædificare
murum. Dixerant autem adverſarii no- 11
ſtri; Ne ſciant, neque videant, donec in-
grediamur in medium eorum, & occida-
mus eos, & occludamus opus. Et fa- 12
ctum eſt cùm veniſſent Judæi habitantes
apud illos, ut decem dicerent nobis; Ex
omnibus locis revertuntur ad nos. Qua- 13
propter ſtatui in infimis locis in ordine ru-
pium, ſtatui inquam populum ante nos
cum gladiis, lanceis, & arcubus eorum.
Quod cùm vidiſſem, ſteti, dixíque prin- 14
cipibus, ducibus, & reliquo populo; Ne
timeatis à conſpectu eorum: Deum maxi-
mum atque tremendum recordamini, &
pugnate pro domibus veſtris & fratribus
veſtris. Cúmque audiviſſent inimici no- 15
ſtri notum feciſſe nobis Deum, & irritum
feciſſe conſilium eorum; reverſi ſumus
omnes ad murum, quiſque ad opus ſuum.
Erant tamen ab eo die pars puerorum no- 16
ſtrorum incumbentes operi, pars autem
geſtantes arma, clypeos, lanceas, arcus,
& loricas à tergo totius gentis Judaicæ.
Et ſtructores muri, onerúmque portitores, 17
perſeverabant unâ manu in opere, alterâ
verò tenebant arma: Et viri iſti ſtru- 18
ctores armis erant accincti ad lumbos
ſuos, & ædificabant; reliqui verò me-
cum erant.

נחמיה : ה

,muro in ſeparati nos & :latam & ,multum Opus :populi reſiduum ad & ,magnates ad & ,heroes ad dixi Et

19 וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה

.nobis pugnabit noſter Deus.nos ad congregabimini illuc ,tubæ vocem audieritis quo loco in .ſuo fratre à vir longinqui

20 רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃

Etiam .ſtellas egredi ad uſque auroræ aſcenſu ab lanceas in apprehendentes eorum pars media & :opere in facientes nos Et

21 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם 22

.opus die & ,cuſtodia nocte nobis ſint &,Jeruſalaim medio in pernoctēt ej' puer & Unuſquiſq; :populo dixi ,illo tempore in

בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃

.aquas ſuum miſſile vir ,noſtras veſtes exuentes nos non ,me poſt qui ,cuſtodiæ viri &,mei pueri &,mei fratres &,ego Nec

23 וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

CAP. V. ה

noſtris filiab' &,noſtris filiis:dicentes qui eſt Et .Jehudæos ſuos fratres adverſus magnus eorum uxorum &,populi clamor fuit Et

1 וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ 2

noſtras dom'&,noſtras vineas &,noſtros Agros :dicentes qui eſt Et .vivamus &,comedamus &,frumentum accipiamus Et .multi nos

3 אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ

,noſtros agros ,regis menſuram ad argentū ſumpſimus Mutuò :dicentes qui eſt Et .fame in frumentum accipiamus &,oppignerantes nos

4 אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ

,noſtros filios ſubjicientes nos ecce & :noſtri filii eorum filii ſicut ,noſtra caro noſtrorum fratrum caro ſicut nunc Et .noſtras vineas &

5 וּכְרָמֵינוּ׃ וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ

.alienis noſtræ vineæ &,noſtri agri & ,noſtrarū manuū poteſtatem ad non & ,ſubjectæ noſtris filiabus è eſt Et .ſervos in noſtras filias &

וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃

litigavi & ,me in meum cor eſt conſiliatum Et .iſta verba & ,eorum clamorem audiſſem cùm ,vehementer mihi fuit ira Et

6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּמָּלֵךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה 7

.magnam concionem eos contra dedi Et .exigentes vos ſuum fratrem in unuſquiſq; Onus :eis dixi & ,magnatibus & ,heroibus cum

אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׁאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃

vendetis vos etiam &,nobis in ſufficientiā ſecundū gentibus venditos ,Jehudæos noſtros fratres acquiſivimus Nos :eis dixi Et

8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בָנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־

Nónne .facientes vos quod verbum bonum Non :dixi Et .verbum invenerūt non &,ſiluerunt Et ?nobis ſunt venditi &,veſtros fratres

9 אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָּבָר׃ וָיֹּאמֶר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא

eis in commodantes ,mei pueri &,mei fratres,ego etiam Et ?noſtrorum inimicorum gentium opprobrio præ ambulabitis noſtri Dei timore in

10 בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ וְגַם־אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם

,eorū oliveta,eorum vineas,eorum agros hodie tanquam eis quæſo Reddite .hoc onus quæſo Remittamus.frumentū &,argentum

11 כֶּסֶף וְדָגָן נַעַזְבָה־נָּא אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם

eis ab & ,Reddemus :dixerunt Et .eis in exigentes vos quæ ,olei & ,vini ,frumenti & ,argenti centum & :eorum domos &

12 וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם

.hoc verbum juxta faciendum ad ,eos adjuravi &,ſacerdotes vocavi Et .loquens tu ſicut faciemus Sic .quæremus non

לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Et dixi ad optimates,& ad magiſtrat', & ad reliquā partē vulgi; Opus grande eſt et latū,et nos ſeparati ſum' in muro procul alter ab altero: 19 In loco quocunque audieritis clangorē tubæ,illuc concurrite ad nos: De' noſter pugnabit pro nobis. 20 Et noſipſi faciam' opus: & media pars noſtrûm teneat lanceas,ab aſcenſu auroræ,donec egrediātur aſtra. 21 In tempore quoque illo dixi populo; Unuſquiſque cum puero ſuo maneat in medio Jeruſalē,& ſint nobis vices per noctē,& diem,ad operandū. 22 Ego autē & fratres mei, & pueri mei,& cuſtodes, qui erant poſt me, non deponebamus veſtimenta noſtra : unuſquiſque tantùm nudabatur ad baptiſmum. 23

CAP. V.

Et factus eſt clamor populi et uxorū ejus magn',adverſùs fratres ſuos Judæos. 1 Et erant qui dicerent; Filii noſtri, & filiæ noſtræ multæ ſunt nimis : accipiamus pro pretio eorum frumentū,& comedam',& vivamus. 2 Et erant qui dicerent; Agros noſtros,& vineas,et domos noſtras opponamus,& accipiamus frumentū in fame. 3 Et alii dicebant; Mutuò ſumam' pecunias in tributa regis,demúſque agros noſtros et vineas: 4 Et nunc ſicut carnes fratrū noſtrorum, ſic carnes noſtræ ſunt: & ſicut filii eorum,ita et filii noſtri: ecce nos ſubjugam' filios noſtros et filias noſtras in ſervitutē,& de filiabus noſtris ſunt famulæ,nec habemus unde poſſint redimi,& agros noſtros, & vineas noſtras alii poſſident. 5 Et iratus ſum nimis cùm audîſſē clamorem eorum ſecundùm verba hæc: 6 Cogitavítque cor meū mecū : & increpavi optimates et magiſtrat',& dixi eis; Uſuráſne ſinguli à fratrib' veſtris exigitis? Et congregavi adverſùm eos concionē magnā, 7 Et dixi eis; Nos,ut ſcitis, redemim' fratres noſtros Judæos,qui venditi fuerāt gentib',ſecundùm poſſibilitatē noſtrā: & vos igitur vendetis fratres veſtros, & redimemus eos? Et ſiluerunt, nec invenerunt quid reſponderent. 8 Dixíque ad eos; Non eſt bona res, quam facitis:quarè non in timore Dei noſtri ambulatis,ne exprobretur nobis à gentibus inimicis noſtris? 9 Et ego, et fratres mei,& pueri mei,commodavimus plurimis pecuniā et frumentū: non repetamus in commune iſtud,æs alienū concedamus,quod debetur nobis. 10 Reddite eis hodiè agros ſuos,et vineas ſuas,et oliveta ſua,et domos ſuas: quin potiùs et centeſimā pecuniæ, frumenti, vini, et olei,quam exigere ſoletis ab eis, date pro illis. 11 Et dixerunt; Reddemus,et ab eis nihil quæremus : ſicque faciemus ut loqueris. Et vocavi Sacerdotes, et adjuravi eos, ut facerent juxta quod dixeram. 12

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 ܘܐܡܪܬ * ܠܪܘܪܒܢܐ ܘܠܫܠܝܛܢܐ. ܘܠܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܥܒܕܐ ܗܢܐ ܣܓܝ ܘܪܘܝܚ. ܘܚܢܢ

20 ܦܪܝܫܝܢ ܘܩܝܡܝܢ ܥܠ ܫܘܪܐ. ܘܦܪܝܩܝܢ ܚܕ ܡܢ ܐܚܘܗܝ. * ܒܟܠ ܕܘܟܐ ܕܫܡܥܝܢ

21 ܐܢܬܘܢ ܩܠ ܩܪܢܐ. ܬܡܢ ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܢ. ܘܐܠܗܢ ܢܬܟܬܫ ܥܠ ܐܦܝܢ. * ܘܚܢܢ

ܢܗܘܐ ܥܒܕܝܢ ܥܒܕܢ. ܘܦܠܓܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܐܚܝܕܝܢ ܪܘܡܚܐ. ܡܢ ܡܕܢܚ ܨܦܪܐ. ܥܕܡܐ ܠ

22 ܡܦܩ ܟܘܟܒܐ. * ܐܦ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܐܡܪܬ ܠܥܡܐ. ܕܐܢܫ ܘܛܠܝܗ ܢܒܘܬܘܢ ܒܫܘܩܝ

ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܢܗܘܘܢ ܢܛܪܝܢ ܠܗ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܥܒܕܐ.

23 ܘܐܦ ܐܢܐ ܘܐܚܝ * ܘܛܠܝܝ ܘܐܢܫܐ ܢܛܘܪܐ ܕܒܝܬܝ. ܠܐ ܫܠܚܝܢ ܢܚܢ ܢܚܬܝܢ. ܝܪܚܐ ܕܝܘܡܬܐ.

1 ܐܢܫ ܒܡܛܪܬܗ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܗ * ܘܩܥܘ ܥܡܐ ܟܠܗ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܢܫܝܗܘܢ. ܐܝܠܠܬܐ

2 ܪܒܬܐ. ܥܠ ܐܚܝܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ. * ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ. ܒܢܝܢ ܘܒܢܬܢ ܘܐܚܝܢ ܣܓܝܐܝܢ. ܢܣܒ

3 ܠܢ ܥܒܘܪܐ ܘܢܐܟܘܠ ܘܢܚܐ. * ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ. ܚܩܠܬܢ ܘܒܬܝܢ ܘܟܪܡܝܢ. ܡܙܒܢܝܢܢ.

4 ܘܢܣܒܝܢ ܠܢ ܥܒܘܪܐ ܒܟܦܢܐ ܘܢܚܐ. * ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ. ܕܢܙܦ ܟܣܦܐ ܡܢ ܡܕܐܬܐ ܕܡܠܟܐ.

5 ܘܢܦܠܘܚ ܚܩܠܬܢ ܘܟܪܡܝܢ ܘܢܚܐ. * ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ. ܡܛܠ ܐܝܟ ܒܣܪܐ ܕܐܚܝܢ. ܗܟܢܐ

ܐܦ ܒܣܪܢ. ܘܐܝܟ ܒܢܝܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܢܝܢ. ܘܗܐ ܡܫܥܒܕܝܢ ܚܢܢ ܒܢܝܢ ܘܒܢܬܢ

ܠܥܒܕܘܬܐ. ܘܐܝܬ ܡܢ ܒܢܬܢ ܕܡܫܬܥܒܕܢ ܠܐܡܗܘܬܐ. ܘܠܐ ܡܪܝܡܝܢ ܡܢ ܠܐܠܗܐ ܐܝܕܝܗܘܢ.

6 ܘܚܩܠܬܢ ܘܟܪܡܝܢ ܘܩܢܝܢܢ ܡܬܡܫܟܢܝܢ ܠܢܘܟܪܝܐ. * ܘܒܐܫ ܠܝ ܛܒ ܟܕ ܫܡܥܬ

7 ܩܠܗܘܢ. ܘܡܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܬܬܒܪ ܠܒܝ ܒܓܘܝ. * ܘܐܘܪܟܬ ܪܘܚܝ ܘܡܠܟܬ ܥܡ
8

ܣܒܐ ܘܥܡ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܕܚܢܢ ܩܢܝܢ ܠܐܚܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܙܕܒܢܘ ܠܥܡܡܐ.

ܗܢܘܢ ܘܒܢܝܗܘܢ. ܟܠ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ ܩܢܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܪܡܝܬ ܒܗܘܢ ܩܠܐ.

ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܙܒܢܬܘܢ ܠܐܚܝܟܘܢ. ܘܫܬܩܘ ܘܠܐ ܝܗܒܘ ܠܝ ܦܬܓܡܐ.

9 * ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܫܦܝܪ ܦܬܓܡܐ ܕܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ. ܡܛܠ ܕܒܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܢ ܠܐ

10 ܡܗܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܥܡܡܐ ܕܚܕܪܝܢ. * ܘܐܦ ܐܢܐ

ܘܒܢܝ ܘܐܚܝ. ܢܣܒ ܟܣܦܐ. ܘܢܙܒܢ ܥܒܘܪܐ. ܘܢܫܒܘܩ ܠܡܣܟܢܐ ܕܐܝܬ ܒܥܡܢ.

11 * ܘܢܦܢܐ ܠܗܘܢ ܝܘܡܢܐ ܗܢܐ. ܟܪܡܝܗܘܢ ܘܙܝܬܝܗܘܢ ܘܚܩܠܬܗܘܢ ܘܒܬܝܗܘܢ. ܘܟܣܦܐ

12 ܘܥܒܘܪܐ ܘܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ. ܢܫܒܘܩ ܠܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. * ܘܐܡܪܝܢ ܠܝ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ.

ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. ܘܩܪܝܬ ܠܟܗܢܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܐܘܡܝܬ ܐܢܘܢ

ܠܡܥܒܕ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܐܦ ܠܛܠܝܐ ܙܥܘܪܐ.

Magnatibus autem, & præfectis, reliquóque populo dixi ; Opus hoc multum & amplum eſt,& nos diſparati conſiſtimus ſuper murum, & alter ab altero diſſiti ſumus? 19 Ubicunque igitur audieritis ſonum buccinæ, illuc ad nos accedite : Deus noſter pugnet pro nobis. 20 Nos interim operi incumbamus, dum media pars noſtrûm tenebunt haſtas ab ortu auroræ uſque ad exortum ſtellarum. 21 Eodem quoque tempore dixi populo, Quiſque cùm puero ſuo pernoctent in plateis Jeruſalem, eamque cuſtodiant nocte & die , & opera exerceant, 22 Ego etiam & fratres puerique mei , & homines cuſtodes domûs meæ, non exuemus veſtes noſtras per menſem dierum, quiſque pro vice ſua. 23

CAP. V.

Tunc clamaverunt populus & uxores eorum clamore magno contra fratres ſuos Judæos. 1 Erant enim qui dicerent, Filii filiæque noſtræ, & fratres noſtri multi ſunt : accipiendum nobis eſt frumentum , comedendum , ac vivendum. 2 Quidam verò dicebant, Prædia noſtra , domos & vineas noſtras vendimus, ut accipiamus frumentum in fame, & vivamus. 3 Alii dicebant, Mutuamur pecuniam è vectigali regio, ut colamus prædia noſtra & vineas noſtras, ac vivamus. 4 Alii denique dicebant ; Profectò, qualis eſt caro fratrum noſtrorum, talis eſt etiam caro noſtra ; & quales filii eorum, tales etiam filii noſtri : ecce nunc ſubjiciendi nobis *reſtant* filii & filiæ noſtræ in ſervos: imò de filiabus noſtris quædam ſubjectæ jam ſunt in ancillas ; & *qui utuntur eis,* non attollunt ad Deū manus ſuas: & prædia, vineæ, & facultates noſtræ oppignorata ſunt alienis. 5 Diſplicuit mihi valde, ubi audîſſē clamores eorum & hujuſcemodi verba, & confractum eſt cor meum in præcordiis meis : 6 Sed patienter tuli, tū allocut' ſum ſeniores & magnates, dixiq; eis ; 7 Nos comparavimus fratres noſtros Judæos qui venditi erant gentib', tam ipſos quàm filios eorū: quiſq; fratrē ſuum habetis: proinde vocē in eos edidi, & dixi eis; Itáne vos venderetis fratres veſtros? qui conticuerunt, nec ullum dederunt mihi reſponſum. 8 Deinde dixi eis; Non eſt honeſtū quod agitis : jā in timore Dei non ambulatis, quia facitis ſecundùm actiones gentiū quæ circunſtant nos. 9 At tam ego quàm filii fratreſq; mei pecuniam accipiam', emam' frumentum, & relinquamus iis qui pauperes ſunt in populo noſtro : 10 Et reſtituam' eis hodiernâ die vineas, oliveta, agros et domos eorū : et pecuniam, frumentū, vinū, atque oleū relinquamus reliquo populo. 11 Dixerūt mihi, Ita faciem', quemadmodū tu dixiſti: quare convocatis ſacerdotib' dixi ita fieri oportere, et adjuravi eos ut facerent ſecundùm verbum iſtud, vel ipſos pueros parvos. 12

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

19 Καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Τὸ ἔργον πλατὺ καὶ πολύ,
20 καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἐν τόπῳ οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν
21 τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν. (π) Καὶ ἡμεῖς
ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἐξόδου τῶν
22 ἄστρων. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ (ρ) λαῷ, Ἕκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ αὐλίσθητε ἐν μέσῳ
23 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νὺξ προφυλακή, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. Καὶ ἤμην ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προ-
φυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια (σ) αὐτοῦ.

MS.A. (π) Καὶ ἥμισυ ποιοῦντες (ρ) λαῷ, Αὐλίσθητε ἐμμέσῳ Ἱερουσαλήμ (σ) ἑαυτοῦ.

Et dixi ad optimates, & ad principes, & ad reliquos populi; Opus la- 19
tum, & multum, & nos diſpergimur ſuper murum longè vir à fratre
ſuo. In loco, quocunque audieritis vocem corneæ, illuc congregabi- 20
mini ad nos: & Deus noſter bellabit pro nobis. Et (l) nos facientes 21
opus, & dimidium noſtri tenentes lanceas ab aſcenſu auroræ uſque ad
exitum ſyderum. Et in tempore illo dixi populo; unuſquiſque cum 22
juvene ſuo commoramini in medio Hieruſalem: & ſit nobis nox cuſto-
dia, & dies opus. Et eram (m) ego, & viri cuſtodiæ poſt me, & non 23
fuit ex nobis exuens vir veſtimenta (n) ſua.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 (α) ΚΑὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς (β) αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους.
2 Καὶ ἦσάν τινες λέγοντες, Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ
3 φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶ-
4 μεν καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως,
5 ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. Καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν· ὡς υἱοὶ
αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδουλούμεθα τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ
εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀγροὶ ἡμῶν καὶ
6 ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. Καὶ ἐλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λό-
7 γους τούτους. Καὶ ἐβουλεύσατο καρδία μου ἐπ' ἐμέ· καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχον-
τας, (γ) καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἀπαιτήσει ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν (δ) αὐτοῦ ἃ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ'
8 αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, (ε) Καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους
τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἑκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς (ζ) ὑμῶν, καὶ παραδο-
9 θήσονται ἡμῖν; καὶ ἡσύχασαν, καὶ οὐχ εὕροσαν λόγον. Καὶ εἶπα, Οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς
ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ (η) ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
10 Καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν ἑαυτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον· ἐγκαταλείπομεν δὴ
11 τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. Ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελῶνας (θ) αὐτῶν καὶ ἐ-
λαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε
12 ἑαυτοῖς. Καὶ εἶπαν, Ἀποδώσομεν, καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις.
καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

MS.A. (α) Καὶ ἦν κραυγὴ (β) ἑαυτῶν (γ) καὶ εἶπον αὐτοῖς, (δ) ἑαυτοῦ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε. (ε) Καὶ εἶπον αὐτοῖς, (ζ) ὑμῶν· καὶ ἡσύχασαν (η) ὀνειδισμοῦ τῶν ἐχθρῶν (θ) αὐτῶν, ἐλαιῶνας αὐτῶν

CAP. V.

ET (a) clamor populi, & mulierum eorum magnus ad fratres ſuos 1
Judæos. Et erant quidam dicentes; In filiis noſtris, & in filiabus 2
noſtris nos multi: & accipiemus frumentum, & comedemus, & vive-
mus. Et ſunt quidam dicentes; Agri noſtri, & vineæ noſtræ, & 3
domus noſtræ: nos oppignoramus, & accipiemus frumentum, & come-
demus. Et ſunt quidam dicentes; Mutuò ſumpſimus argentum in tri- 4
buta regis: agri noſtri, & vineæ noſtræ, & domus noſtræ. Et nunc 5
ſicut caro fratrum noſtrorum; caro noſtra: ſicut filii eorum; filii noſtri.
Et ecce nos ſubjugamus filios noſtros, & filias noſtras, in ſervos: &
ſunt de filiabus noſtris ſubjectæ: & non eſt poteſtas manuum noſtra-
rum: & agri noſtri, & vineæ noſtræ optimatibus. Et triſtatus ſum 6
valdè, ſicut audivi clamorem eorum, & ſermones hos. Et conſultavit 7
cor meum in me: & concertavi adverſus optimates, & principes, &
dixi eis; (b) Exiget vir fratrem ſuum, quem vos exigitis? Et dedi
ſuper eos eccleſiam magnam, Et dixi eis; Nos acquiſivimus fratres no- 8
ſtros Judæos venditos gentibus in ſpontaneo noſtro: & vos venditε
fratres veſtros, & (c) tradentur nobis. Et ſiluerunt, & non invene-
runt verbum. Et dixi; Non bonum verbum, quod vos facitis: non ſic 9
in timore Dei noſtri abibitis ab opprobrio gentium inimicorum noſtrorum.
Etiam fratres mei, & noti mei, & ego, poſuimus eis argentum, & fru- 10
mentum: relinquamus, obſecro, exactionem hanc. Reddite, quæſo, eis, 11
ſicut hodiè, agros eorum, & vineas eorum, & oliveta eorum, & do-
mos eorum: et de argento, frumentum, et vinum, et oleum promite eis.
Et dixerunt; Reddemus, et ab eis non quæremus: ſic faciemus, ſicut 12
tu dixiſti. Et vocavi ſacerdotes, et adjuravi eos facere, ſicut verbum hoc.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وقلت للروساء والمقدمين وبقية القوم * الصناعة كبيرة وواسعة * ونحن متفرقين على السور 19
بعيدين الرجل من اخيه * فالموضع الذي تسمعون صوت البوق ثم تجتمعون الينا * والاهنا 20
يحارب عنا * ونحن فاعلون الصناعة * وبعضهم ماسكون الرماح من صعود الفجر الى خروج 21
الكواكب * ايضا وفي الوقت قلت للشعب * الرجل وغلمانه يكونوا في وسط مدينة اورسليم * 22
فيكون لنا بالليل الحرس وبالنهار الصنعة * وانا واخوتي وغلماني واصحاب النوبة الذين 23
كانوا خلفي ليس كنا خالعين ثيابنا * بل الرجل بسلاحه الى كمال شهر وايام *

Et dixi principibus, ducibus, reliquóque 19
populo; Opus multum & amplum eſt,
adeóque nos diſperſi ſumus ſuper mu-
rum, diſſiti alter ab altero: Ideo ad 20
locum ubi audietis ſonum buccinæ, eò
convenite nos: Deus autem noſter
pugnabit pro nobis. Ita dum incum- 21
beremus operi, pars eorum tenebat ar-
ma ab ortu auroræ uſque ad ortum
ſyderum. Etiam eo tempore dixi po- 22
pulo; Quiſque cum pueris ſuis ſunto
in medio urbis Jeruſalem, ſitque nobis
noctu cuſtodia, interdiu verò opus. Ego 23
etiam & fratres mei, puerique mei, &
excubitores qui me ſequebantur; ne-
quaquam exuebamus indumenta noſtra,
ſed quiſque cum armis ſuis, ad ter-
minum menſis ac dierum.

* الفصل الخامس *

* وكان صرخة الشعب ونساءهم كبيرة جدا من اجل اخوتهم اليهود * وكم من كانوا 1 2
قايلين * بنينا وبناتنا نحن كثيرين * ناخذ الدخن وناكل نحن واياهم ونعيش * وكم من 3
كانوا قايلين * كرومنا ومنازلنا كثيرة ونحن مرهونين * فناخذ الدخن لناكل في الجوع *
* وكم من كانوا يقولون * استقرضنا فضة لخراج الملك على كرومنا * والان مثل بشر 4 5
اخوتنا بشرنا * ومثل بنيهم بنونا * وهوذا نحن كابسين بنينا وبناتنا كعبيد * ولم يرفعوا ايديهم
قدام الرب * وحقولنا وكرومنا ودوابنا يعطون لاخرين * فصعب علي جدا لما سمعت من اخوتهم 6
هذا الكلام * فاشتد قلبي علي * وخاطبت الروساء والمقدمين وقلت لهم * نحن اشترينا اخوتنا 7 8
اليهود المباعين لاخوتهم وبنيهم * اخذ الرجل اخاه * ومن اجل هذا قلت لهم بصوت *
انتم تبيعوا اخوتكم وتبيعوا النساء * فسكتوا ولم يردوا جوابا * فقلت لهم * ليس هذا 9
بصواب الذي انتم فاعلين * الا بخشية الهنا يجب ان تسيروا * ومن معيرة الامم الذين
هم اعداءنا * وانا واخوتي اخذنا الفضة لنشتري الطعام ونحيي المساكين الذين في شعبنا * 10
* وترد عليهم اليوم كرومهم واندرهم وزيتونهم * والدخن والمسطار والدهن الذي 11
انتم مداينون * فقالوا نرد ولا نطلب منهم شي * لكن نعمل كما انت قايل * ودعوت 12
الايمة واستحلفتهم بفعل هذا الامر *

CAP. V.

ACcidit interim clamor populi & 1
uxorum eorum, magnus admodum cau-
ſâ fratrum ſuorum Judæorum. Nam 2
quidam dicebant, Cum filiis & filia-
bus noſtris multi ſumus: accipiemus
milium, ut comedamus nos & ipſi,
ac vivamus. Quidam verò dicebant, 3
Vineæ domúſque noſtræ multæ ſunt, &
nos oppignorati ſumus: accipiemus ergò
milium, ut comedamus in fame. Qui- 4
dam denique dicebant, Mutuò accepimus
pecuniam pro vectigalibus regis ſuper
vineas noſtras: Jam verò ut caro 5
fratrum noſtrorum caro noſtra eſt,
& ut filii eorum filii noſtri: &
ecce nos ſubjicimus filios noſtros &
filias noſtras quaſi ſervos, ita ut non
attollant manus ſuas ad Dominum: &
agri noſtri, vineæ noſtræ, jumentáque
noſtra dantur aliis. Moleſtiſſimum mihi 6
fuit, cùm audiſſem à fratribus eorum
talia verba, Doluitque mihi animus me- 7
us: & principes ac duces allocutus dixi
eis; Nos emimus fratres noſtros Ju- 8
dæos venditos fratribus & filiis eorum,
quiſque recuperavit fratrem ſuum. Pro-
pterea dixi eis cum voce; Vos venderε-
tis fratres veſtros, & venderetis uxores?
qui ſiluerunt, neque reſponſum dede-
runt. Tum dixi eis, Non eſt id rationi 9
conſentaneum quod facitis: ſed in ti-
more Dei noſtri oportet vos ambulare, & à
probro gentiū quæ ſunt nobis infenſæ, de-
clinare. At ego & fratres mei accepi- 10
mus pecuniam ut emeremus cibum, &
vivos ſervaremus pauperes qui extant
in populo noſtro. Reſtituantur illis 11
hodie vineæ, areæ, & oleæ eorum,
milium, muſtum, & adeps pro quibus
vos litigatis. Dixerunt, Reſtituemus, 12
nec quicquam repetemus ab eis, ſed fa-
ciemus prout dicis. Tum convocavi ſa-
cerdotes, eóſque juramento aſtrinxi ut
rem iſtam facerent.

,iſtud verbum ſtatuerit non qui virum omnem Deus excutiat Sic : dixi & ,excuſſi *meam oram* Etiam
גַּם־חָצְנִי נָעַרְתִּי וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה 13
fecit & ,Dominum laudaverunt Et .Amen : *concio* omnis dixerūt Et .vacuus &,excuſſus ſit ſic & ,ſuo labore de & ,ſua domo de
מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יִהְיֶה נָעוּר וָרֵק וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ
, vigeſimo anno ab ,Jehudah terra in eorum dux *eſſe* ,mihi præcepit qua die à Etiam .iſtud verbū ſecūdùm populus
הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָם בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים 14
comitis panem mei fratres & ,ego ; duodecim annis , regis Arthachſaſtæ ſecundum & trigeſimum annum ad uſque &
וְעַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שָׁנִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם הַפֶּחָה
argenti poſtea,vino & ,pane in eis ab acceperūt &,populū *ſuper* gravaverūt me ante qui ,primi duces Et .comedi non
לֹא אָכַלְתִּי׃ וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וָיַיִן אַחַר כֶּסֶף־ 15
etiam Et .Dei *timoris faciebus à* ita feci non ego Et .*populum ſuper tyramnidē exercuere* eorum pueri etiam ,quadraginta ſeclos
שְׁקָלִים אַרְבָּעִים גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵן מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם 16
,Jehudæi Et .opus ad ibi congregati mei pueri omnes &,emimus non agrum & , *roboravi* hujus muri opere in
בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃ וְהַיְּהוּדִים 17
erat quod Et .mea menſa in ,*noſtris circuitibus* quæ ,gentibus è nos ad venientes & ,viri quinquaginta & centum ,*magnates* &
וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה 18
vino omni in dies decem *intra* & ,mihi *ſunt factæ* aves & , electæ ſex pecudes ,unus bos ,*unum diem in factum*
נַעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נַעֲשׂוּ־לִי וּבֵין עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן
Memento .*hoc* populo *ſuper* ſervitus erat gravis quia ,quæſivi non *comitis* panem hoc cum & ; multiplicandum ad
לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ זָכְרָה־ 19
.*hoc* populo *ſuper* feci quæ omnia ,bonum in meus Deus mei
לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃

CAP. VI. ו

, murum ædificaſſem quòd ,noſtrorū inimicorū reſiduo & ,Arabæ Gheſem & ,Thobijah & ,Sanballat ipſi eſſet auditum cùm fuit Et
וַיְהִי כַאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה 1
,Sanballat miſit Et .portis in ſtatueram non *fores* hoc tempus ad uſque *etiam* :interruptio eo in remaneret non &
וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח סַנְבַלַּט 2
.malum mihi facere *cogitantes* ipſi Et .Ono campo in Chephirim in pariter conveniamus & ,*Io* : dicendo me ad Gheſem &
וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו בַּכְּפִירִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃
, opus ceſſab.t quid ut :deſcendere *potero* non & ,*faciens ego* grande Opus : dicendo , nuncios eos ad miſi Et
וָאֶשְׁלְחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה 3
verbum juxta eis reſpondi & : vicibus quatuor hoc verbū juxta me ad miſerunt Et ? vos ad deſcendam & ,illud *remittam quando*
כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר 4
.ejus manu in apertam epiſtolam & ,ſuum puerum quinta vice hoc verbum juxta Sanballat me ad miſit Et .hoc
הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ 5
ædificans tu idcirco :rebellare *cogitantes* Jehudæi & , tu ,*dicens* Ghaſmu & ,eſt auditum gentibus In : ea in erat Scriptum
כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה 6
.hæc verba ſecundùm *regem in eis exiſtens* tu & , murum
הַחוֹמָה וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

Inſuper excuſſi ſinum meum,& dixi; Sic excutiat Deus o- 13
mnem virum, qui non compleverit verbum iſtud, de do-
mo ſua, & de laboribus ſuis: ſic excutiatur, & vacuus
fiat. Et dixit univerſa multitudo; Amen. Et laudaverunt
Deum. Fecit ergò populus ſicut erat dictum. A die au- 14
tem illa, quâ præceperat rex mihi ut eſſem dux in terra
Juda, ab anno vigeſimo uſque ad annum trigeſimum ſe-
cundum Artaxerxis regis, per annos duodecim, ego &
fratres mei annonas,quæ ducibus debebantur,non come-
dimus. Duces autem primi, qui fuerant ante me, gra- 15
vaverunt populum, & acceperunt ab eis, in pane, & vi-
no, & pecuniâ, quotidiè ſiclos quadraginta : ſed & mi-
niſtri eorum depreſſerunt populum. Ego autem non feci
ita propter timorem Dei: Quin potiùs in opere muri 16
ædificavi, & agrum non emi, & omnes pueri mei con-
gregati ad opus erant. Judæi quoque & magiſtratus, 17
centum quinquaginta viri, & qui veniebant ad nos de
gentibus quæ in circuitu noſtro ſunt,in menſa mea erant.
Parabatur autem mihi per dies ſingulos bos unus,arietes 18
ſex electi, exceptis volatilibus, & inter dies decem vina
diverſa, & alia multa tribuebam:inſuper & annonas du-
catûs mei non quæſivi: valdè enim attenuatus erat po-
pulus.Memento meî,Deus meus,in bonum,ſecundùm o- 19
mnia quæ feci populo huic.

CAP. VI.

FActum eſt autem, cùm audîſſet Sanaballat, & Tobias, 1
& Goſſem Arabs, & cæteri inimici noſtri, quòd ædifi-
câſſem ego murum, & non eſſet in ipſo reſidua interru-
ptio,(uſque ad tempus autem illud valvas non poſueram
in portis,) Miſerunt Sanaballat & Goſſem ad me, di- 2
centes; Veni,& percutiamus fœdus pariter in viculis in
campo Ono. Ipſi autem cogitabant ut facerent mihi ma-
lum. Miſi ergò ad eos nuntios, dicens;Opus grande ego 3
facio,& non poſſum deſcendere:ne fortè negligatur,cùm
venero & deſcendero ad vos. Miſerunt autem ad me ſe- 4
cundùm verbum hoc per quatuor vices : & reſpondi eis
juxta ſermonem prioré. Et miſit ad me Sanaballat juxta 5
verbum prius quintâ vice puerum ſuum,& epiſtolam ha-
bebat in manu ſua ſcriptam hoc modo; IN GENTI- 6
BUS auditum eſt, & Goſſem dixit, quòd tu & Judæi co-
gitetis rebellare, et propterea ædifices murum, et levare
te veſis ſuper eos regem : propter quam cauſam

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪܢܢ ܕܗܟܢܐ ܢܢܦܘܨ ܐܠܗܐ ܠܟܠܗ ܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܢܩܘܡ ܥܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܡܢ ܒܝܬܗ ܘܡܢ 13
ܥܡܠܗ. ܘܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܢܦܝܨ ܘܡܪܝܩ. ܘܐܡܪܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܐܡܝܢ. ܘܩܡܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܫܒܚܘ
ܠܡܪܝܐ. ܘܥܒܕܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. * ܘܐܦ ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܦܩܕܢܝ ܠܡܗܘܐ 14
ܫܠܝܛܐ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ. ܡܢ ܫܢܬ ܥܣܪܝܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܠܐܪܬܚܫܫܬ
ܡܠܟܐ. ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ ܐܢܐ ܘܐܚܝ ܗܘܝܢ ܪܝܫܐ ܠܗܘܢ ܘܢܫܐ. ܘܠܐ ܚܡܪܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܒܪܬ.
ܘܠܐ ܐܥܩܬ ܠܐܢܫ ܡܢܗܘܢ. * ܘܫܠܝܛܢܐ ܕܩܕܡܝ ܕܩܕܡܘܢܝ ܐܥܩܘ ܠܥܡܐ. ܘܢܣܒܘ ܡܢܗܘܢ 15
ܚܡܪܐ ܘܠܚܡܐ. ܘܟܣܦܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܕܐܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܪܒܥܝܢ ܙܘܙܝܢ. ܐܦ ܠܥܒܕܝܗܘܢ.
ܫܠܛܘ ܥܠ ܥܡܐ. ܘܐܫܬܠܛܘ ܒܗܘܢ. ܘܫܥܒܕܘ ܐܢܘܢ. ܘܐܢܐ ܠܐ ܥܒܕܬ ܗܟܢܐ.
ܡܢ ܩܕܡ ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. * ܐܦ ܒܥܒܕܐ ܕܫܘܪܐ ܗܢܐ ܟܕ ܐܬܪܒܝܬ. ܘܚܩܠܐ ܠܐ ܙܒܢܬ. 16
ܘܟܠܗܘܢ ܛܠܝܐ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܘܩܡܘ ܬܡܢ ܥܠ ܥܒܕܐ. * ܘܪܘܪܒܢܐ ܘܫܠܝܛܢܐ ܡܐܐ 17
ܘܚܡܫܝܢ ܓܒܪܝܢ. ܘܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܢ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܚܕܪܝܢ. ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܢ ܐܢܫ ܒܦܬܘܪܗ.
* ܘܟܕ ܥܒܕ ܗܘܐ ܐܢܫ ܡܫܬܘܬܐ. ܡܝܬܐ ܗܘܐ ܠܦܥܠܐ ܕܦܠܚܝܢ. ܬܘܪܐ ܚܕ. ܘܥܢܐ ܫܬ 18
ܫܡܝܢܬܐ. ܘܨܦܪܐ ܡܬܛܝܒܝܢ ܗܘܘ ܠܢ. ܘܚܕܐ ܒܥܣܪܐ ܝܘܡܝܢ. ܚܡܪܐ ܣܓܝ. ܘܥܡ ܗܕܐ.
ܠܚܡܐ ܕܫܠܝܛܘܬܐ ܠܐ ܫܐܠܬ. ܡܛܠ ܕܝܩܝܪ ܥܠ ܥܡܐ ܗܢܐ. * ܕܟܘܪܝܢܝ ܐܠܗܝ 19
ܠܛܒܬܐ. ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕܬ ܚܠܦ ܥܡܐ ܗܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

ܘܗܘܐ 1
ܕܐܫܬܡܥ ܠܣܢܒܠܛ ܘܠܛܘܒܝܐ ܘܠܓܫܡ ܥܪܒܝܐ. ܘܠܫܪܟܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ.
ܕܒܢܝܢܢ ܫܘܪܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܗܘ ܙܒܢܐ ܗܘ. ܦܪܘܣܬܐ ܕܬܪܥܐ. ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܐܩܝܡܢ.
* ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܝ ܣܢܒܠܛ ܘܓܫܡ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܝ. ܬܐ ܢܐܙܠ ܐܟܚܕܐ. ܘܢܫܪܐ ܐܝܟ ܓܝܣܐ 2
ܒܦܩܥܬܐ ܕܐܝܢܘ. ܘܗܢܘܢ ܡܬܪܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܥܒܕ ܠܢ ܒܝܫܬܐ. * ܘܫܕܪܬ ܠܘܬܗܘܢ 3
ܡܠܐܟܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܕܥܒܕܐ ܪܒܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܚܬ. ܕܠܡܐ ܢܒܛܠ
ܟܕ ܐܪܦܐ ܘܐܚܘܬ ܠܘܬܟܘܢ. * ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܝ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܐܪܒܥ ܙܒܢܝܢ. 4
ܘܐܦܢܝܬ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. * ܘܫܕܪ ܠܘܬܝ ܣܢܒܠܛ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. 5
ܙܒܢܬܐ ܚܡܫܬܐ ܠܛܠܝܗ. ܘܐܓܪܬܐ ܒܐܝܕܗ. * ܘܟܬܝܒ ܒܗ. ܒܥܡܡܐ ܐܫܬܡܥ.
ܘܓܫܡ ܐܡܪ. ܕܐܢܬ ܘܝܗܘܕܝܐ ܡܬܪܥܝܢ ܠܡܡܪܕ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܬ ܒܢܐ ܫܘܪܐ. ܘܐܢܬ ܗܘܐ 6
ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ.

Et diximus; Ita excutiat Deus omnem ho- 13
minem qui non ſteterit huic verbo, è domo
& labore ipſius: ita ſit excuſſus & aurigine
perfuſus: dixerúntque totus populus, A-
men: deinde ſurgentes, populus univerſus,
laudaverunt Dominum; fecerúntque populus
univerſus ſecundùm verbum iſtud. Præterea 14
ab eo die quo me præfecit quo eſſem prin-
ceps in terra Judææ, ab anno vigeſimo uſque
ad annum trigeſimum ſecundum Artahſeſtis
regis, duodecim annis ego & fratres mei fui
princeps eorum; nullius tamen aſinum abegi,
aut quempiam eorum moleſtiâ affeci: Licèt 15
principes qui me præceſſerant, populum op-
preſſerint, & acceperint ab eo vinum & pa-
nem,multámque pecuniam pro vectigali, uſq;
ad drachmas quadragenas: quin etiam ſervis
ſuis auctoritatem dederunt ſuper populum;
qui ita dominati ſunt in eos,ut eos torquerent:
ego verò non itidem feci, propter *meam* erga
Deum reverentiam. Imò in opere muri iſtius 16
licèt valdè magnificatus eſſem, tamen agros
non emi: & omnes pueri filii Judæorum con-
gregabantur, & aſſiſtebant illic operi: Et 17
primates atque præfecti, centum quinquagin-
ta viri, & qui veniebant ad nos è populis
adjacentibus nobis; veniebant ad nos quiſque
cum menſa ſua. Et cùm quis convivium fa- 18
ceret, afferebat opificibus qui laborabant,bo-
vem unum, & oves ſex pingues; & hirci pa-
rabantur nobis, & ſemel denis quibuſque die-
bus, multum vini: nihilominus panem præ-
fecturæ nunquam petii,eò quòd grave incum-
beret opus huic populo. Aſcribe mihi Deus 19
mi in bonum,quæcunque feci pro populo iſto.

CAP. VI.

QUum auditum eſſet à Sambelato, Tobiâ, 1
& Geſſom Arabe, cæteriſque hoſtibus noſtris
ædificâſſe nos murum, & ad illud uſque tem-
pus paraſtades portarum nondum erexiſſe:
Miſerunt ad me Sambelat & Geſſom, dicen- 2
tes mihi; Age, ſimul eamus, & more turma-
rum caſtra ponamus in planitie Ino: verùm
iſti cogitabant nobis malum inferre. Sed miſi 3
ad eos nuntium,& dixi eis; Opus ingens ego
facio, ideo deſcendere non poſſum: ne fortè
ceſſet quum deſtitero & deſcendero ad vos.
Et remittentibus ad me eundem ſermonem 4
quatuor vicibus, reſpondi eis in eandem ſen-
tentiam. Tandem miſit ad me Sambelat in 5
eandem ſententiam quintâ vice puerum ſuum
cum epiſtola in manu ipſius, In qua ſcriptum 6
erat; Inter gentes auditum eſt; & Geſſom ait,
te & Judæos rebellionem meditari, ideò te
murum fabricare; teque futurum eis regem,
his ita ſe habentibus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ τὴν ἀναβολήν μου ἐξετίναξα, ϗ (ι) εἶπα, Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ Θεὸς πάντα ἄνδρα, ὃς οὐ στήσει τὸν
λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ϗ ἐκ κόπου αὐτοῦ, ϗ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος ϗ κενός. ϗ εἶπε πᾶσα
14 ἡ ἐκκλησία, Ἀμήν· ϗ ᾔνεσαν τὸν κύριον. ϗ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. (κ) Ἀπὸ ἡμέρας
ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ ϗ ἕως ἔτους τριακοστοῦ ϗ
15 δευτέρου τῷ Ἀρθασασθὰ ἔτη δώδεκα, ἐγὼ ϗ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. Καὶ τὰς βίας
τὰς πρώτας ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ᾽ αὐτοὺς, ϗ ἐλάβοσαν παρ᾽ αὐτῶν (λ) ἐν ἄρτοις ϗ ἐν οἴνῳ ἔσχατον
ἀργύριον (μ) δίδραχμα τεσσαράκοντα· ϗ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν
16 λαόν· κἀγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου Θεοῦ. Καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα,
17 ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, ϗ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι (ν) ἑκατὸν
ϗ πεντήκοντα ἄνδρες, ϗ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου·
18 Καὶ ἦν (ξ) γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, ϗ πρόβατα ἓξ ἐκλεκτὰ ϗ χίμαρος ἐγίνοντό μοι·
ϗ ἀναμέσον (ο) δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει. ϗ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα,
19 ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. Μνήσθητί μου ὁ Θεὸς εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα
τῷ λαῷ τούτῳ.

Et veſtimentum meum excuſſi, & dixi; Sic excutiat Deus omnem virum, 13
qui non ſtatuet verbum hoc, è domo ejus, & è labore ejus: & erit
ſic excuſſus, & inanis. Et dixit omnis Eccleſia; Amen. Et laudaverunt
Dominum. Et fecit populus verbum hoc. (d) A die, quâ mandavit 14
mihi eſſe in principem eorum in terra Juda, ab anno vigeſimo, &
uſq; ad annum trigeſimum & ſecundum (e) Arthaſaſtha, annos duodecim,
ego, & fratres mei, (f) extorſionem eorum non comedi. Et etiam 15
extorſiones primas, quas ante me aggravaverant ſuper eos, & acceperant
ab eis in panibus, & in vino, ultimum argentum (g) didrachma
quadraginta. Et (h) excuſſi eorum exercebant poteſtatem ſuper populum.
Et ego non feci ſic à facie timoris Dei: Et in opere muri (i) hæc 16
non tenui, agrum non (k) acquiſivi, & omnes congregati ibi ad opus.
Et Judæi, centum, & quinquaginta viri, & venientes ad nos ex gentibus, 17
quæ in circuitu noſtro, ad menſam meam. Et erat factum in diem 18
unum, vitulus unus, & oves ſex electæ, & hircus fiebant mihi:
& intermedium decem (l) dierum, in omnibus vinum multitudine. Et
cum his panes (m) extorſionis non quæſivi, quoniam gravis ſervitus ſuper
populum hunc. Memento mei, Deus, in bonum, omnia quæcunque feci populo huic. 19

MS.A. (ι) εἶπον, (κ) Ἀπὸ τῆς ἡμέρας (λ) ἐν * αὐτοῖς ϗ ἐν οἴνῳ (μ) δίδραγμα (ν) ἑκατὸν πεντήκοντα (ξ) γιγνόμενον (ο) τῶν δέκα ἡμερῶν

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλὰτ, ϗ Τωβίᾳ, ϗ τῷ Γησὰμ τῷ Ἀραβὶ, ϗ τοῖς καταλοίποις
(α) ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι ᾠκοδόμησα τὸ τεῖχος, ϗ οὐ (∴) κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή· (β) ἕως τοῦ καιροῦ
2 ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. Καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλὰτ ϗ Γησὰμ πρὸς με, λέγων, Δεῦρο καὶ
συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ. ϗ αὐτοὶ (γ) λογιζόμενοι ποιῆσαί μοι πονηρίαν.
3 Καὶ ἀπέστειλα ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων, Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, ϗ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι,
4 μή ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτὸ, καταβήσομαι πρὸς (δ) ὑμᾶς. Καὶ ἀπέστειλαν
5 πρὸς με ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο· ϗ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς με Σαναβαλλὰτ τὸν
6 παῖδα (ε) αὐτοῦ, ϗ ἐπιστολὴν ἀνεῳγμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ, Ἐν ἔθνεσιν
(ζ) ἠκούσθη ὅτι σὺ ϗ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι, (†) διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, ϗ
σὺ (η) ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα.

CAP. VI.

ET factum eſt, ſicut auditum fuit ipſi Sanaballat, & Tobia, & Geſam 1
Arabi, & reliquis inimicorum noſtrorum, quia ædificavi murum,
& non remanſit in eis (a) ſpiratio: uſq; ad tempus illud valvas non poſueram
in portis. Et miſit Sanaballat, & Geſam, ad me, dicens; Veni, 2
& congregemur in idipſum in pagis in campo Ono: Et ipſi cogitantes
facere mihi malum. Et miſi nuntios ad eos, dicens; Opus magnum ego 3
facio, & non potero deſcendere, ne fortè ceſſet opus. Cùm perfecero illud;
deſcendam ad vos. Et miſerunt ad me, ſicut verbum (b) hoc. Et 4
miſi eis ſecundùm hæc. Et miſit ad me Sanaballat (c) puerum ſuum, & 5
epiſtolam apertam in manu ejus. Et erat ſcriptum in ea; In gentibus 6
auditum (d) eſt, quia tu, & Judæi, cogitatis rebellare: propter hoc tu
ædificas murum: & tu eris eis in regem:

MS. A. (α) τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, (∴) κατελείφθη αὐτοῖς (β) καίγε ἕως (γ) λογιζόμενοί μοι ποιῆσαι (δ) ὑμᾶς. * ϗ ἀπέστειλα κατὰ ταῦτα. (ε) ἑαυτοῦ, (ζ) ἠκούσθη, * ϗ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθαι (†) διὰ τί (η) γίνῃ αὐτοῖς

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وأيضا نفضت ثيابي وقلت * هكذا ينفض الله كل انسان لا يثبت على هذا القول * 13
من بيته ومن كدّه * وهكذا يكون منفوض وفارغ * فقالوا كل الجوق امين *
ومدحوا الله * وفعلوا القوم مثل هذا القول * وأيضا من اليوم الذي اوصاني لاكون 14
امر في ارض يهودا * من سنة اثنين وثلثين لارتحششتا الملك * انا واخوتي * لم ناكل
مونهم * والامراء الذي كانوا قبلي ثقلوا مونهم على القوم * واخذوا منهم خبزا 15
وشرابا * وبعد سنة اربعين ردوا ايضا غلمانهم فتسلطوا على الرعية * وانا لم افعل كذلك
من اجل مخافة الله * وأيضا في عمل هذا السور تقويت * وكل غلماني مجتمعين ثم على 16
العمل * واليهود مائة وخمسين رجلا غير الجايين الينا من الامم الذين كانوا حولنا * 17
وللذين كانوا يصنعون * كل يوم الغنم ستة مختارة وجديان وطيور صنعوا لي * وبين 18
كل عشرة ايام كثير خمر * للاخباز ومع هذا الطعام الكثير لم اطلب ولا ثقلت
الخدمة على الشعب *

Prætereà excuſſi veſtes meas, ac dixi; 13
Ita excutiat Deus omnem hominem qui
non ſteterit huic ſermoni è domo &
è labore ipſius, atque ita ſit excuſſus
& vacuus. Et dixerunt univerſa
turba, Amen: & laudaverunt Deum,
fecerúntque populus ſecundùm ſermonem
iſtum. Quin etiam ab eo die 14
quo mihi mandaverat ut præciperem
in terra Judæ, ab anno trigeſimo ſecundo
Artabſeſtis regis; ego & fratres
mei non comedimus cibarium eorum:
Licèt imperatores qui me præceſſerunt, 15
prægravâſſent cibario ſuo populum,
accipientes ab eis panem ac vinum:
& poſt annum quadrageſimum
perversè ſe geſſerunt etiam pueri eorum,
& poteſtatem exercebant in gregem:
at ego nil tale feci, propter Dei
timorem. Etiámque in opere muri 16
iſtius animosè egi: nam omnibus pueris
meis congregatis ibi ad opus, Et 17
Judæis centum & quinquaginta viris,
præter eos qui veniebant ad nos è gentibus
quæ circum nos erant, & his
qui operabantur; Singulis diebus oves 18
ſex electæ, duo hœdi, avéſque parabantur
mihi: & denis quibúſque
diebus abundantia vini: panes tamen
cum hoc cibo multo non petii, neque
populum ſervitute prægravavi.

* الفصل السادس *

* وكان لما اتصل بسمبلاط وطوبيا وجشم الاعرابي وساير اعداينا * اني بنيت السور 1
ولم يبق فيه ثغرة * والى ذلك الوقت لم اقم مصاريع على الابواب * فارسل سمبلاط 2
وجشم الي قايلين * تعال نجتمع في كفيرين في بقعة ادوم * مفكرين لي بفعل بلية *
* فارسلت اليهم رسلا قايلا * انا فاعلا صنعة كثيرة * ولا اقدر على النزول اليكم 3
ما دام عمل هذه الصنعة * وعند ما اكمل انزل اليكم * فارسلوا الي مثل هذا 4
القول اربع مرات * ورديت اليهم الجواب اربع مرات مثل هذا الجواب * فارسل 5
سمبلاط مثل هذا القول دفعة خامسة مع غلامه * ورقعة مفتوحة في يده * مكتوب 6
فيها * انت واليهود مفكرين العصيان * على ذلك انت باني السور * وانت عليهم ملك *
ومثل هذه الخطوب *

CAP. VI.

FActum eſt autem cùm perlatum 1
fuiſſet ad Samballat, & Tobiam, et
Geſem Arabem, & reliquos inimicos
noſtros, extruxiſſe me murum, nec
ſupereſſe in eo rupturam, & ad illud
uſque tempus nondum ſtatuiſſe me
valvas in portis: ut mitterent ad 2
me Samballat, & Geſem, dicentes;
Age, conveniamus in Chephirin in planitie
Edom, molientes adverſùm me
opus aliquod funeſtum. At miſi ad 3
eos nuntios, dicens; Ego ſum intentus
operi multo, neque potero deſcendere
ad vos quandiu duraverit factura
hujus operis: at ubi abſolvero,
deſcendam ad vos. Remiſerunt ad 4
me ſimilem huic ſermonem quater, &
quater reddidi eis reſponſum ſimile
huic reſponſo. Miſit quoque Samballat 5
ſimilem huic ſermonem quintò per
puerum ſuum, cum epiſtola aperta in
manu ipſius, In quâ ſcriptum erat; 6
Tu & Judæi cogitatis rebellionem,
iccirco tu ædificas murum iſtum: tuque
rex ſuper eos futurus es: alioſque
id generis ſermones.

נחמיה : ז

regi *audietur* nunc Et .Jehudah in Rex : dicendo ,Jeruſalaim in te ſuper prædicandũ ad ſtatueris prophetas etiam Et
7 וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ
verba ſecundùm eſt factum Non :dicendo eum ad miſi Et .pariter ineamus conſiliũ & ,*ito* nunc & : hæc verba ſecundùm
8 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים
Debilitabũtur :dicendo ,nos *terrentes* illi omnes Nam .ea *comminiſcens* tu tuo corde de nam : *dicens* tu quæ hæc
9 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹדָאם׃ כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ
filii Semahiah domum ſum ingreſſus ego Et .*meas manus* conforta nunc Et .fiet non & ,opere ab eorum manus
10 יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי׃ וַאֲנִי בָאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן
claudamus & ,templi medium ad Dei domum ad Conveniamus : ait & ,clauſus ipſe & ,Mehetabel filii ,Delaiah
דְּלָיָה בֶן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה
quis Et ?*fugiet ego ſicut vir* Num : dixi Et .te occidendum ad *venientes* nocte & ,te occidendũ ad *venientes* quia ; templi *fores*
11 דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָּאִים לְהָרְגֶךָ וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃ וָאֹמְרָה הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי
ſed ,illum miſit Deus non ecce & ,cognovi Et .ingrediar Non ? vivat & ,templum in ingrediatur qui ,ego ut
12 כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי לֹא אָבוֹא׃ וָאַכִּירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי
,timerem ut ,*ipſe* conductus mercede *Propterea* .mercede eũ conduxit Sanballat & ,Thobijah & ,me ad eſt locutus prophetiam
13 הַנְּבוּאָה דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ׃ לְמַעַן שָׂכוּר הוּא לְמַעַן־אִירָא
Sanballat & ,Thobijah meus Deus Memento .me afficerent probris ut ,malum nomen ad illis eſſet & ,peccarem & ,ſic facerem &
14 וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי׃ זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט
eſt perfectus Et .me *terrentes fuerunt* qui ,prophetarum *reſidui* & ,prophetiſſæ Nohadiah etiam & :iſta ejus opera ſecundùm
15 כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי׃ וַתִּשְׁלַם
,noſtri inimici omnes audiſſent cùm ,fuit Et .diebus duobus & quinquaginta , Elul quinta & vigeſima in murus
16 הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ
noſtro Deo à quòd cognoverunt & : ſuis oculis in valde conciderunt & ,*noſtris circuitibus* quæ gentes omnes *viderunt &*
וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ
ſuper euntes ,ſuas epiſtolas Jehudah *ingenui multiplicantes* illis diebus in Etiam .hoc opus eſt factum
17 נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ גַּם בַּיָּמִים הָהֵם מַרְבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־
ipſe gener quia ,*ei juramenti compotes* Jehudah in multi Nam .eos ad *venientes* Tobijah ipſi quæ & ; Tobijah
18 טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא
fuerunt ejus bonitates Etiam .Berechia filii Meſullam filiam acceperat ejus filius Jochanan & ; Arach filii Sechaniah
19 לִשְׁכַנְיָה בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ
.me terrendum ad Tobijah miſit Epiſtolas .ei *educentes fuerunt* mea verba & ,*meas facies ad* *dicentes*
אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה לְיָרְאֵנִי׃

CAP. VII. ז

.Levitæ & ,cantores & ,janitores eſſent conſtituti & , valvas ſtatuiſſem & , murus eſſet ædificatus cùm ,fuit Et
1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃
timens & ,*veritatis* vir *ſicut* ipſe quia ; Jeruſalaim *ſuper* palatii principi Chananiah & ,meo fratri Chanani præcepi Et
2 וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלַםִ כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא
.multis præ Deum
אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃

Verſio VULG. LAT.

Et prophetas poſueris, qui prædicent de te in Jeruſalem, 7
dicentes ; Rex in Judæa eſt. Audof the verse: Auditurus eſt rex verba hæc :
idcircò nùnc veni, ut ineamus conſilium pariter. Et 8
miſi ad eos, dicens ; Non eſt factum ſecundùm verba
hæc, quæ tu loqueris : de corde enim tuo tu componis
hæc. Omnes enim hi terrebant nos, cogitantes quòd 9
ceſſarent manus noſtræ ab opere, & quieſceremus. Quam
ob cauſam magis confortavi manus meas : Et ingreſ- 10
ſus ſum domum Semaiæ filii Dalaiæ filii Metabeel ſecre-
tó. Qui ait ; Tractemus nobiſcum in domo Dei in me-
dio templi, & claudamus portas ædis : quia venturi ſunt
ut interficiant te, & nocte venturi ſunt ad occidendum
te. Et dixi ; Num quiſquam ſimilis mei fugit ? & quis 11
ut ego ingredietur templum, & vivet ? non ingrediar.
Et intellexi quòd Deus non miſiſſet eum, ſed quaſi vati- 12
cinans locutus eſſet ad me, & Tobias & Sanaballat con-
duxiſſent eum. Acceperat enim pretium, ut territus fa- 13
cerem, & peccarem, & haberent malum, quod expro-
brarent mihi. Memento mei, Domine, pro Tobia & Sa- 14
naballat, juxta opera eorum talia : ſed & Noadiæ pro-
phetæ, & cæterorum prophetarum, qui terrebant me.
Completus eſt autem murus vigeſimoquinto die menſis 15
Elul, quinquaginta duobus diebus. Factum eſt ergò 16
cùm audiſſent omnes inimici noſtri, ut timerent univerſæ
gentes, quæ erant in circuitu noſtro, & conciderent intra
ſemetipſos, & ſcirent quòd à Deo factum eſſet opus hoc.
Sed & in diebus illis, multæ optimatum Judæorum epi- 17
ſtolæ mittebantur ad Tobiam, & à Tobia veniebant ad
eos. Multi enim erant in Judæa habentes juramentum 18
ejus, quia gener erat Secheniæ filii Area, & Johanan fi-
lius ejus acceperat filiam Moſollam filii Barachiæ : Sed 19
& laudabant eum coram me, & verba mea nuntiabant ei :
& Tobias mittebat epiſtolas ut terreret me.

CAP. VII.

Poſtquàm autem ædificatus eſt murus, & poſui valvas, 1
& recenſui janitores, & cantores, & Levitas : Præcepi 2
Hanani fratri meo, & Hananiæ principi domûs de Jeru-
ſalem, (ipſe enim quaſi vir verax & timens Deum plus
cæteris videbatur,)

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܦ ܢܒܝܐ ܐܩܝܡܬ ܠܟ ܠܡܬܢܒܝܘ ܥܠܝܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܡܪܝܢ ܕܗܐ ܐܡܠܟ ܥܙܪܐ ܒܝܗܘܕ. 7
ܘܗܫܐ ܐܫܬܡܥܘ ܠܡܠܟܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܠܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܬܘ ܢܬܡܠܟ ܐܟܚܕܐ. * ܘܫܕܪܬ ܠܘܬܗ 8
ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܠܐ ܫܦܝܪܢ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܕܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܠܒܟ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܠܗܝܢ. * ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܡܕܚܠܝܢ ܠܢ. ܘܐܡܪܝܢ. ܡܬܪܦܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܡܢ 9
ܥܒܕܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܢ. ܠܐ ܬܬܒܛܠܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܚܝܠ ܐܝܕܝ. * ܘܐܢܐ ܥܠܬ ܠܘܬ ܫܡܥܝܐ ܒܪ 10
ܕܠܝܐ ܒܪ ܡܗܝܛܒܐܝܠ. ܘܗܘ ܐܦ ܗܘ ܩܪܐ ܗܘܐ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܠܝ. ܬܐ ܢܬܟܢܫ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܓܘ
ܗܝܟܠܐ. ܘܢܐܚܘܕ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܝܢ ܠܡܩܛܠܟ. ܘܒܠܠܝܐ ܐܬܝܢ ܠܡܩܛܠܟ.
11 * ܘܐܡܪܬ. ܓܒܪܐ ܕܐܟܘܬܟ ܢܥܪܘܩ. ܚܣ ܠܝ ܕܐܥܪܘܩ ܘܐܥܘܠ ܠܗܝܟܠܐ. * ܝܕܥܬ
12 ܕܐܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܫܕܪܗ ܠܘܬܝ. ܘܐܦܠܐ ܡܢ ܢܒܝܐ ܐܬܐܡܪ ܠܝ ܕܢܩܛܠܢܝ. ܛܘܒܝܐ
ܘܣܢܒܠܛ ܘܚܒܪܘܗܝ. ܐܓܪܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ ܠܘܬܝ ܠܡܩܛܠܢܝ. * ܡܛܠ ܕܐܓܝܪܐ ܗܘܐ. 13
ܡܛܠ ܕܐܕܚܠ ܘܐܥܒܕ ܘܐܚܛܐ. ܘܐܬܩܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܫܡܐ ܒܝܫܐ. ܡܛܠ ܕܢܚܣܕܘܢܢܝ.
* ܐܬܕܟܪ ܐܠܗܝ ܠܛܘܒܝܐ ܘܠܣܢܒܠܛ ܘܠܚܒܪܘܗܝ. ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ ܗܠܝܢ ܣܢܝܐ. 14
ܐܦ ܠܝܘܕܝܐ ܢܒܝܬܐ ܐܦ ܠܫܪܟܐ ܕܢܒܝܐ. ܕܗܘܘ ܡܕܚܠܝܢ ܠܝ ܡܢܗܘܢ. * ܘܫܠܡ 15
ܫܘܪܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ ܕܐܝܠܘܠ. ܒܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ. * ܘܟܕ ܫܡܥܘ 16
ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܢ ܕܝܠܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܚܕܪܝܢ. ܕܚܠܘ ܘܙܥܘ ܛܒ ܡܢܢ.
ܘܝܕܥܘ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܫܬܟܠܠ ܥܒܕܐ ܗܢܐ. * ܐܦ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ 17
ܫܕܪܝܢ ܪܘܪܒܢܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܛܘܒܝܐ. ܘܐܓܪܬܐ ܕܛܘܒܝܐ ܐܬܝܢ ܗܘܝ
ܠܘܬܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܗܘܘ ܒܝܗܘܕ. ܕܝܡܝܢ ܠܗ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܒܥܠܕܒܒܐ. ܡܛܠ ܕܚܬܢܐ 18
ܗܘܐ ܕܫܟܢܝܐ ܒܪ ܐܪܚ. ܘܝܘܚܢܢ ܒܪܗ ܢܣܒ ܒܪܬܐ ܕܡܫܘܠܡ ܒܪ ܒܪܟܝܐ. * ܐܦ ܛܒܬܗ 19
ܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܝ. ܘܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܗܘܝܬ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܐܓܪܬܐ ܡܫܕܪ
ܗܘܐ ܗܘ ܛܘܒܝܐ ܠܡܕܚܠܘܬܝ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ *

1 * ܘܟܕ ܐܬܒܢܝ ܫܘܪܐ ܘܐܬܩܝܡܘ ܦܪܘܣܛܕܐ ܘܐܫܬܟܠܠܘ ܬܪܥܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ
2 ܘܠܘܝܐ. * ܦܩܕܬ ܠܚܢܢܝ ܐܚܝ. ܘܠܚܢܢܝܐ ܪܒ ܒܝܪܬܐ ܘܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ
ܕܗܘ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܬܪܝܨܐ. ܘܕܚܠ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܥܪܩ ܡܢ ܒܝܫ.

Præterea prophetas te conſtituiſſe ad pro- 7
phetandum de te in Jeruſalem, dicentes ; Ecce
regnavit Ezra in Judæa. Jam verò perlata ſunt
ad regem hujuſmodi verba : venite ergò ut
ſimul conſultemus. Tum miſi ad eum, & dixi 8
ei ; Inhoneſta ſunt hujuſmodi verba quæ tu
dicis, nam ex animo tuo comminiſceris ea.
Omnes enim timorem nobis injiciebant, ac 9
dicebant ; Remittentur manus eorum ab ope-
re : & dicebant nobis, Ne vacetis operi : ve-
rùm confirmabo manus meas. Præterea cùm 10
ingreſſus eſſem apud Semaiam filium Delaiæ,
filii Mehetbaelis ; ipſe quoque avocabat me :
dixit enim mihi ; Age, recipiamus nos in do-
mum Domini intra templum, & occludamus
templi portas ; quia venturi ſunt ad interfici-
endum te, & noctu venturi ſunt ad interfici-
endum te. Cui dixi ; Vir qualis es tu, fugeret : 11
abſit ut ego fugiam, & templum ingrediar.
Scio Deum nequaquam miſiſſe illum contra 12
me : neque per prophetam dictum eſt mihi
me ab illo interficiendum. Tobia & Sambe-
lat, & ſocii ejus mercede conduxerant eum,
& miſerant eum contra me, ut interficeret me;
Mercenarius enim erat : ut timens ita face- 13
rem, & delinquens acquirerem apud eos no-
men infame, ut *deinde* exprobrarent mihi.
Recordare mi Deus, Tobiæ, Sambelati, & ſo- 14
ciorum ejus, ſecundùm facinora hæc abomi-
nanda : atque etiam Jodaiæ prophetæ, & re-
liquorum prophetarum, qui mihi timorem
illorum injicere ſtudebant. Tandem perfe- 15
ctus eſt murus vigeſimo quinto die Septem-
bris, *ſpatio* quinquaginta duorum dierum.
Tunc cum audiſſent omnes inimici noſtri 16
omnéſque gentes quæ circa nos erant, timu-
erunt & valdè formidaverunt nos, ſcientes à
Deo confectum eſſe opus iſtud. Etiam die- 17
bus illis frequentes mittebant magnates Ju-
dæ epiſtolas delatas ad Tobiam, & epiſtolæ
Tobiæ deferebantur ad eos. Multi enim erant 18
in Judæa, qui juraverant ei ſe non futuros
illi infenſos, quia gener erat Sechaniæ filii
Arahi ; & Johannes filius ejus duxerat filiam
Meſlomi filii Barachiæ. Bona quoque ipſius 19
verba prædicabant coram me ; & verbum
quod proferebam, referebant ei : & literas
mittebat ipſe Tobia ad injiciendum mihi
timorem.

CAP. VII.

Tunc quum exædificatus eſſet murus, ere- 1
ctæ paraſtades, portæ completæ, & miniſtri
ac Levitæ *conſtituti* ; Præcepi Hanani fratri 2
meo, & Hananiæ præfecto palatii & Jeroſo-
lymæ (is enim erat vir rectus, timens Deum,
& malum devitans)

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα (θ) ἐπὶ Ἰούδα. ϗ
8 νῦν ἀπαγγελήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι· ϗ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἀπέστειλα
πρὸς αὐτὸν, λέγων, Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι οὓς σὺ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύ-
9 δῃ αὐτούς. Ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες, Ἐκλυθήσονται (ι) χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔρ-
10 γου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται. ϗ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. Κἀγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεΐ
υἱοῦ Δαλαία, (κ) υἱοῦ Μεταβεήλ, ϗ αὐτὸς συνεχόμενος· καὶ εἶπε, Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν
11 μέσῳ αὐτοῦ, ϗ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε. (λ) Καὶ εἶπα, Τίς
12 ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον, ϗ ζήσεται; Καὶ ἐπέγνων, ϗ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν
13 αὐτὸν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ᾽ ἐμοῦ· ϗ Τωβίας ϗ Σαναβαλλὰτ ἐμισθώσαντο Ἐπ᾽ ἐμὲ ὄχλον
ὅπως φοβηθῶ, ϗ ποιήσω οὕτως, ϗ ἁμάρτω, ϗ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρὸν, ὅπως ὀνειδίσωσί
14 με. Μνήσθητι ὁ θεὸς Τωβίᾳ (μ) ϗ Σαναβαλλὰτ, ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, ϗ τῷ Νωαδίᾳ τῷ
15 προφήτῃ, (ν) καὶ καταλοίποις τῶν προφητῶν οἳ ἦσαν φοβερίζοντές με. Καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμ-
16 πτῃ ϗ εἰκάδι τοῦ (ξ) Ἐλοὺλ μηνὸς εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες
οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, ϗ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, ϗ (ο) ἐπέπεσε φόβος σφόδρα
17 ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ϗ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. Καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τω-
18 βία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς. Ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ
19 Ἠρά· ϗ (π) Ἰωνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλὰμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα. Καὶ τοὺς
λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μὲ, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ. ϗ ἐπιστολὰς ἀπέστειλε Τω-
βίας φοβερίσαι με.

Et ad hæc prophetas statuisti tibi; (e) ut sedeas in Hierusalem in re- 7
gem super Juda. Et nunc annuntiabuntur regi verba hæc. Et nunc
veni, consultemus in idipsum. Et misi ad eum, dicens; Non fuit, sic- 8
ut sermones hi, sicut tu dicis: quoniam de corde tuo tu fingis eos. Quo- 9
niam omnes terrent nos, dicentes; Dissolventur manus eorum ab opere
hoc, & non fiet. Et nunc confortavi manus meas. Et ego ingressus 10
sum in domum Semei, filii Dalaia, filii Metabeel: & ipse clausus, &
dixit; Congregemur in domum Dei in medio ejus, & claudamus ja-
nuas ejus: (f) quoniam veniunt nocte ad occidendum te: Et dixi; 11
(g) Quis est vir, qui ingredietur in domum, & vivet? Et cognovi, 12
& ecce Deus non miserat eum: quoniam prophetia, sermo contra me.
Et Tobias & Sanaballat mercede conduxerunt Adversùs me (h) tur- 13
bam, ut timeam, & faciam sic, & peccem, & fiam eis in nomen ma-
lum, ut exprobrarent mihi. Memento, (k) Deus, Tobia, & Sanaballat, 14
sicut facta ejus hæc, & Noadia prophetæ, & reliquis prophetarum, qui
erant terrentes me. Et perfectus est murus quintâ & vigesimâ Elul 15
mensis in quinquaginta & duobus diebus. Et factum est, quando au- 16
dierunt omnes inimici nostri; & timuerunt omnes gentes, quæ in cir-
cuitu nostro: & incidit timor (l) valdè in oculis eorum: & cogno-
verunt, quia à Deo nostro factum est, ut perficeretur opus hoc.
Et in diebus illis à multis optimatibus Juda epistolæ ibant ad To- 17
biam, & Tobiæ veniebant ad eos: Quoniam multi in Juda jura- 18
mento conjuncti erant ei; quoniam gener erat Secheniæ filii Herae: &
Jonan filius ejus acceperat filiam Mesulam filii Barachiæ in uxorem:
Et (m) sermones ejus erant dicentes ad me, & verba mea erant afferentes ei. Et epistolas misit Tobias ad terrendum me. 19

MS.A. (θ) ἐν Ἰούδα. (ι) αἱ χεῖρες (κ) *υἱὸν Μεηταβεήλ, (λ) Καὶ εἶπον, Τίς ἐστιν ὁ ἀνὴρ οἷος ἐγὼ, φεύξεται; ἢ τίς οἷος ὁ ἀνὴρ, ὃς εἰσελεύσεται (μ) ϗ τῷ Σαναβαλλὰτ, (ν) ϗ τοῖς καταλοίποις (ξ) Ἐλοὺλ εἰς πεντηκονταδύο (ο) ἔπεσεν (π) Ἰωνάθαν

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾠκοδομήθη τὸ τεῖχος, ϗ ἔστησα τὰς θύρας, ϗ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ, ϗ
2 οἱ ᾄδοντες, ϗ οἱ Λευῖται. Καὶ ἐνετειλάμην τῷ Ἀνανίᾳ ἀδελφῷ μου, ϗ τῷ Ἀνανίᾳ ἄρχοντι τῆς
βιρὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς (α) ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς ϗ φοβούμενος τὸν θεὸν παρὰ πολλούς·
MS. A. (α) ἦν ἀνὴρ

CAP. VII.

ET factum est quando ædificatus est murus; & statui valvas; & re- 1
censiti sunt janitores, & cantores, & Levitæ. Et mandavi Ananiæ fratri 2
meo, & Ananiæ principi (a) Bira in Hierusalem; quoniã ipse tanquàm
vir verax, & timeat Deum præ multis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * وايضا انبياء اقمت ليتنبوا عليك في اورسليم قايلين ملك عزرا على اليهود * الآن
8 سيتصل بالملك هذا الخبر * فتعال الآن نتشاور جميعا * فارسلت اليه قايلا * لم يكن هذا
9 الذي قلت كله مثل قولك * لكنك انت مبتدعه * وان كلهم مفزعين لنا قايلين *
10 يسترخون من الصنعة ولا تعمل الصنعة * والآن اشد يدي * وانا دخلت الى دار شمعيا
واصحابه * فقال نجتمع الى بيت الله الى وسط الهيكل ونغلق مصاريع الهيكل * لانهم جايين
11 12 ليقتلوك * فقلت رجلا مثلي يهرب * حاشاي ان اهرب وادخل الى الهيكل * انا اعرف ان
13 الله ما ارسله علي ولا بسي قال * وان سنبلاط وطوبيا واصحابه استاجرن * لاجل انه مستاجر *
14 لاني اخشى واعمل كذلك واخطي * فيصير لهم ذلك على اسم قبيح * لاجل ان اورسليم ذكرها
الله * اذكر يا الهي لطوبيا وسنبلاط فعلهم ولاصحابهم * وكافيهم بفعلهم هذا * وايضا نوادعا
15 النبي وساير الانبياء الذين كانوا لي مفزعين منهم * وتم الحصن في اليوم الخامس وعشرين
16 من شهر ايلول * لاثنين وخمسين يوما * وكان عند سماع ساير اعداينا * فزعوا كل الاحزاب
الذين حولنا * وسقطوا جدا عند انفسهم * وعلموا ان من عند الهنا صارت هذه الصناعة *
17 * وفي تلك الايام كانوا اليهود اذلاء مبددين * كتبهم سايرة الى طوبيا * والكتب الذي
18 لطوبيا جاية اليهم * اذ كان كثيرون في آل يهودا اصحاب صهر * وقاسمه الا يبيدوه * لانه
19 كان صهر شكنيا ابن ارآ * ويوحانان ابنه تزوج ابنة مسلام ابن برخيا ايضا * وكلاما
جيدا كانوا يحضرونا * وكلامي كانوا هم يرسلون اليه * وكتبا ارسل طوبيا بتفزيع *

Præterea prophetas suscitâsti ad prophe- 7
tandum de te in Jerusalem, dicentes;
Regnavit Ezra super Judæos. Jam per-
feretur ad regem fama ista: quarè veni
jam consilium ineamus simul. Sed re- 8
misi ad eum, dicens; Non sunt hæc
omnia quæ dicis, quemadmodum asse-
ris; sed tu excogitâsti ea. Omnes quidem 9
terrent nos, dicentes; Remittentur ab o-
pere, nec fiet opus: at verò manum me-
am confortaturus sum. Deinde ingres- 10
so mihi domum Semaiæ & suorum, di-
xit; Congregemur ad domum Dei intra
templum, & occludamus valvas templi:
quia venturi sunt ad occidendum te.
Cui dixi, Vir qualis ego sum, fuge- 11
ret? absit ut fugiam & ingrediar tem-
plum. Ego enim noveram quòd Deus 12
non misisset eum contra me, neque ad
rem quam dixerat: & quòd Samballat,
Tobia, & amici ejus conduxissent eum:
(Erat enim conductitius) ut timerem, 13
eóque modo faciens peccarem, essétque
id illis contra me nomen turpe. Quan- 14
doquidem Jerosolymorum recordatus est
Deus, recordare O mi Deus Tobiæ, Sam-
ballato, & amicis ejus opus eorum; &
repende eis pro actione sua ista: necnon
Jonadao prophetæ cæterísque prophetis,
qui mihi timorem illorum inficere stu-
debant. Et absoluta fuit arx die vige- 15
simo quinto mensis Ailul, ad quinqua-
gesimum secundum diem. Fuit autem 16
quum audissent omnes inimici nostri, ti-
muerunt omnes turbæ quæ circa nos e-
rant, & consternati sunt admodum a-
pud semetipsos: & cognoverunt à Deo
nostro factum fuisse hoc opus. Et in 17
illis diebus erant Judæi abjecti et disper-
si; epistolæ eorum ibant ad Tobiam, &
epistolæ Tobiæ veniebant ad eos. Nam 18
plures erant in gente Judaica conjuncti
cognatione cum eo, & juraverant ei se
non perdituros eum: erat enim gener Se-
chaniæ filii Araæ, & Johanan filius
ejus uxorem etiam duxerat filiam Me-
sullami filii Barachiæ. Bona verba pro- 19
ponebant nobis, & verba mea ipsi mitte-
bant ad eum: & literas mittebat Tobia
terrore plenas.

* الفصل السابع *

1 * وعند ما بني السور وتم * وقفت في الابواب * واعتدوا البوابين والمسبحين واللاويين *
2 * ووصيت حنانيا اخي * وايضا حنانيا ريس الجوسق على اورسليم * لانه مثل رجل ذي
امانة ويخاف من الله ويتمال عن الشر *

CAP. VII.

EXtructo muro atque perfecto, steti 1
in portis, & recensiti fuerunt janitores,
cantores, & Levitæ. Tum demanda- 2
vi Hananiæ fratri meo, necnon Hananiæ
præfecto palatii, curam Jerosolymorum
(erat enim is quasi vir fidelis, timebat
Deum, & declinabat à malo)

נחמיה : ז

,valvas claudent ſtantibus ipſis adhuc & ,*ſolem incaleſcere* ad uſque,Jeruſalaim portæ aperientur Non : eos ad dixi Et
וָאֹמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַםִ עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ הַדְּלָתוֹת 3
lata civitas Et .ſuam domum contra *virum* & ,ſua cuſtodia in *virum* Jeruſalaim habitatores *cuſtodias ſtatuendo* Et .*tenebunt* &
וֶאֱחֹזוּ וְהַעֲמֵיד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אִישׁ בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רַחֲבַת 4
congregavi & ,*meum cor ad* meus Deus *dedit* Et .ædificatæ domus non & ;ejus medio in *paucus* populus & ;grandis & *manibus*
יָדַיִם וּגְדֹלָה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־ 5
inveni & ,*primo in aſcendentium* genealogiæ librum inveni Et .*genealogizandum ad*,populum & ,*magnates* & ,*ingenuos*
הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה וָאֶמְצָא
Nebuchadneſar fecit tranſmigrare quam ,tranſmigrationis captivitate de *aſcendentes* provinciæ filii Iſti .eo in ſcriptum
כָּתוּב בּוֹ׃ אֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר 6
,Nechemiah ,Jeſuah Zerubabel cum *Venientes*.ſuam civitatem in *vir* Jehudah in & , Jeruſalaim in ſunt reverſi &:Babel rex
מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַםִ וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה 7
populi virorum numerus ,Bahanah ,Nechum ,Bigvai ,Miſpereth ,Bilſan ,Mordochai ,Nachamani ,Rahamiah ,Hazariah
עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־
.duo & ſeptuaginta trecenti ,Sephatiah Filii .duo & ſeptuaginta & centum millia duo ,Parhos Filii .Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ 8 9
octingenti & ,millia duo ,Joab & ,Jeſuah filiis moab-Pachath Filii .duo & quinquaginta ſexcenti ,Arach Filii
בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת 10 11
,quadraginta octingenti ,Zatthu Filii .quatuor & quinquaginta ducenti mille , Helam Filii .decem octo
שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים 12 13
,Bebai Filii .octo & quadraginta ſexcenti ,Binnui Filii .ſexaginta & ſeptingenti ,Zacchai Filii .quinque &
וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בִנּוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵבָי 14 15 16
ſexcenti , Adonicam Filii .duo & viginti ſexcenti millia duo ,Hazgad Filii .octo & viginti ſexcenti
שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת 17 18
.quinque & quinquaginta ſexcenti , Hadin Filii .ſeptem & ſexaginta millia duo ,Bigvai Filii .ſeptem & ſexaginta
שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה׃ 19 20
, Beſai Filii .octo & viginti trecenti , Chaſum Filii .octo & nongenti *Chizchijah ipſi* , Ater Filii
בְּנֵי אָטֵר לְחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי 21 22 23
.quinque & nonaginta ,Ghibhon Filii .duodecim centum ,Chariph Filii .quatuor & viginti trecenti
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 24 25
.octo & viginti centum , Hanathoth Viri .octo & octoginta centum , Netophah & lechem-Beth Viri
אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ 26 27
ſeptingenti , Beeroth & Chephirah ,jeharim- Chiriath Viri .duo & quadraginta ,hazmaveth-Beth Viri
אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת 28 29
centum , Michmas Viri .unus & viginti ſexcenti , Gabah & , Ramah Viri .tres & quadraginta
אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה 30 31
quinquaginta , alterius Nebo Viri .tres & viginti centum , Hai & ,el---Beth Viri .duo & viginti &
וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר חֲמִשִּׁים 32 33
trecenti , Charim Filii .quatuor & quinquaginta ducenti mille , alterius Helam Filii .duo &
וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 34 35
viginti & ſeptingenti , Ono & chadid Lod Filii .quinque & quadraginta trecenti ,Jerecho Filii .viginti &
וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים 36 37
, Jeſuah domo Jedaiah filii : Sacerdotes .triginta & nongenti millia tria ,Senaah Filii, .unus &
וְאֶחָד׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ 38 39
ducenti mille , Paſchur Filii .duo & quinquaginta mille ,Immer Filii .tres & ſeptuaginta nongenti
תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם 40 41
filiis Chadmiel *ipſi* Jeſuah filii : Levitæ .decem ſeptem mille , Charim Filii .ſeptem & quadraginta
אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי 42 43
.quatuor & ſeptuaginta Lehodevah
לְהוֹדְוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃

Verſio VULG. LAT.

Et dixi eis ; Non aperiantur portæ Jeruſalem 3
uſque ad calorem Solis. Cúmque adhuc aſſiſte-
rent, clauſæ portæ ſunt, & oppilatæ : & po-
ſui cuſtodes de habitatoribus Jeruſalem, ſingulos
per vices ſuas, & unumquemque contra domum
ſuam. Civitas autem erat lata nimis & gran- 4
dis, & populus parvus in medio ejus, & non
erant domus ædificatæ. Deus autem dedit in 5
corde meo, & congregavi optimates, & magi-
ſtratus, & vulgus, ut recenſerem eos : & in-
veni librum cenſûs eorum, qui aſcenderant pri-
mùm, & inventum eſt ſcriptum in eo. Iſti fi- 6
lii provinciæ, qui aſcenderunt de capivitate mi-
grantium, quos tranſtulerat Nabuchodonoſor rex
Babylonis, & reverſi ſunt in Jeruſalem, & in
Judæam, unuſquiſque in civitatem ſuam: Qui 7
venerunt cum Zorobabel ; Joſue, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochæus, Bel-
ſam, Meſpharath, Begoai, Nahum, Baana. Nu-
merus virorum populi Iſrael : Filii Pharos, 8
duo millia centum ſeptuaginta duo : Filii Sa- 9
phatia, trecenti ſeptuaginta duo : Filii Area, 10
ſexcenti quinquaginta duo : Filii Phahathmoab 11
filiorum Joſue & Joab, duo millia octingenti de-
cem & octo : Filii Ælam, mille ducenti quin- 12
quagintaquatuor : Filii Zethua, octingenti qua- 13
draginta quinque : Filii Zachai, ſeptinginti ſexa- 14
ginta : Filii Bannui, ſexcenti quadraginta octo : 15
Filii Bebai, ſexcenti vigintiocto : Filii Azgad, 16 17
duo millia trecenti vigintiduo : Filii Adonicam, 18
ſexcenti ſexagintaſeptem : Filii Beguai, duo mil- 19
lia ſexagintaſeptem : Filii Adin, ſexcenti quin- 20
quagintaquinque : Filii Ater, filii Hezeziæ, no- 21
nagintaocto : Filii Haſem, trecenti vigintiocto: 22
Filii Beſai, trecenti vigintiquatuor : Filii Ha- 23 24
reph, centum duodecim : Filii Gabaon, nona- 25
gintaquinque : Filii Bethlehem & Netupha, 26
centum octogintaocto. Viri Anathoth, centum 27
vigintiocto. Viri Bethazmoth, quadragintaduo. 28
Viri Cariathiarim, Cephira, & Beroth, ſeptin- 29
genti quadraginta tres. Viri Rama & Geba, 30
ſexcenti vigintiunus. Viri Machmas, centum vi- 31
gintiduo. Viri Bethel & Hai, centum viginti- 32
tres. Viri Nebo alterius, quinquagintaduo. Vi- 33 34
ri Ælam alterius, mille ducenti quinquagintaqua-
tuor. Filii Harem, trecenti viginti. Filii Jeri- 35 36
cho, trecenti quadragintaquinque. Filii Lod Hadid 37
& Ono, ſeptingenti vigintiunus, Filii Senaa, tria 38
millia nongenti triginta. Sacerdotes : Filii Idaia 39
in domo Joſue, nongenti ſeptuagintatres. Filii 40
Emmer, mille quinquagintaduo. Filii Phaſhur, 41
mille ducenti quadraginta ſeptem. Filii Arem, 42
mille decem & ſeptem. Levitæ : Filii Joſue & 43
Cedmihel filiorum

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܢܬܦܬܚܘܢ ܬܪܥܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܥܕܡܐ ܕܢܣܩ ܝܘܡܐ. ܘܥܕ ܝܘܡܐ 3
ܩܐܡ. ܢܬܐܚܕܘܢ ܬܪܥܐ ܘܢܬܐܣܪܘܢ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܡܛܪܬܐ ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ.
ܐܢܫ ܒܡܛܪܬܗ. ܘܐܢܫ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬܗ. * ܘܡܕܝܢܬܐ ܪܒܐ ܘܦܬܝܐ. ܘܥܡܐ 4
ܙܥܘܪ ܗܘܐ ܒܓܘܗ. ܘܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܬܐ ܒܢܝܢܐ. * ܘܝܗܒ ܐܠܗܐ ܒܠܒܝ. ܘܟܢܫܬ 5
ܚܐܪܐ ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܥܡܐ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܘܐܫܟܚܬ ܟܬܒܐ ܕܫܪܒܬܐ. ܕܟܬܝܒ ܒܗ.
* ܗܠܝܢ ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܫܒܝܐ ܕܓܠܘܬܐ. ܕܐܓܠܝ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ 6
ܠܒܒܠ. ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܠܝܗܘܕ. ܐܢܫ ܠܡܕܝܢܬܗ. * ܕܣܠܩܘ ܥܡ ܙܪܘܒܒܠ 7
ܘܝܫܘܥ ܘܢܚܡܝܐ. ܘܥܙܪܝܐ ܘܪܥܡܝܐ. ܘܢܚܡܐܝܠ ܘܡܪܕܟܝ. ܘܒܠܫܢ ܘܡܣܦܪܬ.
ܘܒܓܘܝ ܘܢܚܘܡ. ܘܒܥܢܐ.

* ܡܢܝܢܐ ܕܐܢܫܐ ܕܥܡܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ *

* ܒܢܝ ܦܪܥܘܫ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܡܐܐ ܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܫܦܛܝܐ. ܬܠܬܐ 8 9
ܐܠܦܝܢ. ܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܐܪܚ. ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܫܘܠܛܢ 10
ܡܘܐܒ ܡܢ ܒܢܝ ܝܫܘܥ ܘܝܘܐܒ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܥܣܪ. * ܒܢܝ ܥܝܠܡ. 11
ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ. ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢܝ ܢܬܢܝܐ. ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢܝ 12 13
ܙܟܝ. ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ. * ܒܢܝ ܒܢܝ. ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢܝ ܒܟܝ. 14 15
ܫܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܒܢܝ ܥܙܓܕ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ 16 17
ܘܬܪܝܢ. * ܒܢܝ ܐܪܚܩܘܡ. ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܒܥܐ. * ܒܢܝ ܒܓܘܝ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. 18 19
ܘܫܬܝܢ ܘܫܒܥܐ. * ܒܢܝ ܥܕܘܢ. ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫܐ. 20

* Et dixi eis ; Ne aperiantur portæ Jeruſalem 3
donec aſcendat dies, & ſtante adhuc die, clau-
dantur portæ & obſerentur ; ſténtque in ex-
cubiis cives Jeruſalem, quiſque in cuſtodia
ſua, & quiſque è regione domûs ſuæ. Por- 4
rò urbs magna erat & ampla, populus autem
paucus in ea, nec erant eis domus extructæ.
Quapropter indidit Deus in cor meum, ut 5
congregarem nobiles, & magnates populi
per cognationes eorum : & inveni librum
genealogiarum in quo ſcriptum erat : Hi 6
ſunt cives *talis* urbis, qui aſcenderunt è ca-
* ptivitate deportationis illius quam deporta-
verat Nebuchadnoſar rex Babelis in Babe-
lem ; & reverſi ſunt in Jeruſalem & Judæam,
quiſque ad civitatem ſuam : Qui aſcende- 7
runt cum Zorbabele, Jeſu, Nehemia, Azaria,
Raamia, Nehmaele, Mordechaio, Beliſane,
Meſparoth, Baguai, Nahum, & Baana.

Numerus hominum populi Iſraelitici.

* Poſteri Pharoſi, bis mille centum ſeptua- 8
ginta duo : Poſteri Sephatiæ, ter mille ſe- 9
ptuaginta duo : Poſteri Arahi, ſexcenti 10
quinquaginta duo : Poſteri dominatûs 11
Moabi ; ex poſteris Jeſu & Joabi, bis
mille octingenti octodecim : Poſteri Ila- 12
mi, mille ducenti quinquaginta quatuor :
Poſteri Nethaniæ, octingenti quinquagin- 13
ta quatuor : Poſteri Zachi, ſeptingenti 14
ſexaginta : Poſteri Bani, ſexcenti qua- 15
draginta quatuor, Poſteri Bachi, ſex- 16
centi viginti octo : Poſteri Azgoris, bis 17
mille trecenti viginti duo : Poſteri 18
Arhacomis, ſexcenti ſexaginta ſeptem :
Poſteri Baguai, bis mille ſexaginta ſe- 19
ptem : Poſteri Addonis, ſexcenti quin- 20
quaginta quinque :

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ (β) εἶπα αὐτοῖς, Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ· (γ) καὶ ἔτι αὐτῶν
γρηγορούντων, κλειέσθωσαν αἱ θύραι, καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στῆσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ,
4 ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ (δ) αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας (ε) αὐτοῦ. Καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ
5 ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ᾠκοδομημέναι. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ
συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίας. καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἳ
6 ἀνέβησαν ἐν πρώτοις· καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, (ζ) Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες (†) ἀπὸ
αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπῴκισε (η) Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ (θ) ἐπέ-
7 στρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν (ι) αὐτοῦ Μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ
Νεεμία, (κ) Ἀζαρία, καὶ Ῥεελμά, Νεεμανί, (λ) Μαρδοχαῖος, Βαλσάν, (μ) Μασφαράθ, Ἔσδρα, Βο-
8 γουΐα, Ἰναούμ, Βαανά, Μασφάρ, ἄνδρες λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ Φόρος, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκον-
9 10 11 ταδύο. Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ Ἠρά, ἑξακόσιοι (ν) πεντηκονταδύο. Υἱοὶ
12 Φαὰθ Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωάβ, (≋) δισχίλιοι ἑξακόσιοι δεκαοκτώ. Υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι δια-
13 14 κόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ (ξ) Ζαθουΐα, ὀκτακόσιοι (∴) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ Ζακχοῦ,
15 16 ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα. Υἱοὶ Βανουΐ, ἑξακόσιοι (ο) τεσσαρακονταοκτώ. Υἱοὶ Βηβί, ἑξακόσιοι εἰκοσι-
17 18 οκτώ. Υἱοὶ (π) Ἀσγάδ, δισχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο. Υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταεπτά.
19 20 21 Υἱοὶ (ρ) Βαγοΐ, δισχίλιοι ἑξηκονταεπτά. Υἱοὶ Ἠδίν, ἑξακόσιοι (σ) πεντηκονταπέντε. Υἱοὶ Ἀτὴρ
22 23 τῷ Ἐζεκία, ἐνενηκονταοκτώ. Υἱοὶ (τ) Ἡσάμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ (υ) Βεσεΐ, τριακό-
24 25 σιοι εἰκοσιτέσσαρες. Υἱοὶ (φ) Ἀρίφ, ἑκατὸν (χ) δώδεκα. υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ
26 Γαβαών, ἐνενηκονταπέντε. Υἱοὶ (ψ) Βαιθλεέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. υἱοὶ (ω) Ἀτωφά, πεν-
27 28 τηκονταέξ. Υἱοὶ (α) Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. (β) Ἄνδρες Βηθασμώθ, τεσσαρακον-
29 ταδύο. Ἄνδρες (γ) Καριαθιαρίμ, Καφιρά, καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι (δ) τεσσαρακοντατρεῖς.
30 31 Ἄνδρες Ἀραμά, καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι (ε) εἴκοσι. Ἄνδρες Μαχαμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο. Ἄνδρες
32 Βαιθὴλ καὶ Ἀΐ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. Ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο. (ζ) Ἄνδρες Ἠλα-
33 34 μαάρ, χίλιοι διακόσιοι (η) πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Ἠράμ, τριακόσιοι εἴκοσι. Υἱοὶ Ἱεριχώ, τρια-
35 36 37 38 κόσιοι (ω̄) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ Λοδαδὶδ καὶ (θ) Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιείς. Υἱοὶ Σαναά, τρισ-
39 χίλιοι ἐννακόσιοι τριάκοντα. Οἱ ἱερεῖς, υἱοὶ Ἰωδαὲ εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
40 41 Υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Φασεούρ, χίλιοι διακόσιοι (≈) τεσσαρακονταεπτά. Υἱοὶ
42 43 Ἠράμ, χίλιοι δεκαεπτά. οἱ Λευῖται, Υἱοὶ Ἰησοῦ (ι) τοῦ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς

Et dixi eis; Non aperientur portæ Hieruſalem uſque ad ſimul cum Sole: & adhuc ipſis vigilantibus claudantur valvæ, & oppilentur: & ſtatue cuſtodes ex habitantibus in Hieruſalem: vir in cuſtodia ſua, & vir è regione domûs ſuæ. Et civitas lata & magna, & populus pau- 4 *cus in ea: & non erant domus ædificatæ. Et dedit Deus in cor* 5 *meum, & congregavi optimates, & principes, & populum ad (b) conventus. Et inveni librum conventûs, qui aſcenderant in primis. Et inveni ſcriptum in eo: Et hi filii provinciæ, qui aſcenderunt de* 6 *captivitate tranſmigrationis, quam tranſmigravit Nabuchodonoſor rex Babylonis: & revertit in Hieruſalem, & in Juda, vir in civitatem ſuam Cum Zorobabel, & Jeſu, et Neemia, Azaria, & Reelma, Nae-* 7 *mani, Mardocheus, Balſan, Maſpharath, Eſdra, Boguia, Inaum, Baana, Maſphar, viri populi Iſrael. Filii Phoros, duo millia centum* 8 *ſeptuaginta duo: Filii Saphatia, trecenti ſeptuaginta duo: Filii Era, ſex-* 9 10 *centi quinquaginta duo: Filii Phaathmoab de filiis Jeſu, et Joab, duo* 11 *millia ſexcenti decem octo: Filii Ælam, mille ducenti quinquaginta qua-* 12 *tuor: Filii Zathuia, octingenti quadraginta quinque: Filii Zacchu, ſeptin-* 13 14 *genti ſexaginta: Filii Banui, ſexcenti quadraginta octo: Filii Bebi,* 15 16 *ſexcenti viginti octo: Filii Aſgad, duo millia trecenti viginti duo.* 17 *Filii Adonicam, ſexcenti ſexaginta ſeptem: Filii Bagoi, duo millia* 18 19 *ſexaginta ſeptem: Filii Edin, ſexcenti quinquaginta quinque:* 20 *Filii Ater Ezeciæ, nonaginta octo: Filii Eſam, trecenti viginti* 21 22 *octo: Filii Beſei, trecenti viginti quatuor: Filii Ariph, cen-* 23 24 *tum duodecim: filii Aſen, ducenti viginti tres: Filii Gabaon,* 25 *nonaginta quinque: Filii Bethalem, centum viginti tres: filii Ato-* 26 *pha, quinquaginta ſex: Filii Anathoth, centum viginti octo: Viri* 27 28 *Bethſamoth, quadraginta duo: Viri Cariathiarim, Caphira, & Be-* 29 *roth, ſeptingenti quadraginta tres: Viri Arama, & Gabaa, ſexcen-* 30 *ti viginti: Viri Machemas, centum viginti duo: Viri Bethel,* 31 32 *& Ai, centum viginti tres: Viri Nabia, centum quinquaginta* 33 *duo: Viri Elamaar, mille ducenti quinquaginta duo: Filii Eram,* 34 35 *trecenti viginti: Filii Hiericho, trecenti quadraginta quinque: Filii* 36 37 *Lodadid, & Ono, ſeptingenti viginti unus: Filii Sanaa, tria millia nongenti triginta.* 38 *Sacerdotes: filii Jodae in domo Jeſu, nongenti* 39 *ſeptuaginta tres: Filii Emmer, mille quinquaginta duo: Filii Phaſ-* 40 41 *ſcur, mille ducenti quadraginta ſeptem: Filii Eram, mille decem ſeptem. Levitæ: Filii Jeſu, ipſius Cadmiel de filiis* 42 43

MS. V. (β) εἶπον αὐτοῖς, (γ) καὶ ὅτι αὐτῶν ἔτι γρηγορούντων, (δ) ἑαυτοῦ, (ε) ἑαυτοῦ. (ζ) Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ (†) ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας (η) Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς (θ) ἐπέστρεψαν (ι) ἑαυτοῦ (κ) Ἀζαρέα, Ῥεϊμά, (λ) Μαρδοχέυ, (μ) Μαασφαράθ, Ἔζρα, Βαγουΐα, (ν) ἑβδομηκονταδύο. (≋) δισχίλιοι δεκαοκτώ. (ξ) Ζαθθέα, (∴) τεσσερακονταπέντε. (ο) τεσσερακονταοκτώ. (π) Ἀζγάδ, (ρ) Βαγουεῖ, (σ) πεντηκοντατέσσαρες. (τ) Ἡσαμί, (υ) Βασί, (φ) Ἀρείμ, (χ) δεκαδύο. Υἱοὶ Γαβαών, (ψ) Βαισθλεέμ, (ω) Ἀνετωφά, (α) Ναθώθ, (β) Ἄνδρες Βηθ, τεσσερακονταδύο. (γ) Καριαθιαρείμ, Χαφιρά, (δ) τεσσερακοντατρεῖς. (ε) εἰκοσιείς. (ζ) Υἱοὶ Μαχμάς, ἑκατὸν πεντηκονταέξ. Ἄνδρες Ἠλαμαάρ, (η) πεντηκοντατέσσαρες; (ω̄) τεσσερακονταπέντε. (θ) Ὠνών, (≈) τεσσερακονταεπτά. (ι) τῷ Καδμιήλ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 وقلت لهم * لا تفتحوا ابواب اورشليم الي حمو الشمس * ومهما هو موقوف أطبقوا الابواب *
4 واوقات تحارس اورشليم كل واحد في محرسه * والرجل قدام داره * والمدينه واسعه الامكنه
5 وكبيره * والناس فيها قليل * وليس دور معمورة * وجعل الهي في قلبي * وجمعت الرؤساء
والمقدمين وعظماء الشعب لقبايلهم * ووجدت ديوان السبي الصاعد من الابتداء * ووجدت
فيه مكتوبا جميع الاسماء المذكورة * كما فسرنا في السفر لكن العدد يختلف *

Et dixi eis; Ne aperiatis portas Jeruſalem uſque ad ardorem ſolis, et adhuc eo ſubſiſtente claudite portas: et vices excubiarum Jeroſolymæ, unaquæque ſit in cuſtodia ſua, et quiſque ante domum ſuam. 3 *Urbs autem erat ampla ſpatiis ac magna, et homines in ea pauci, nec erant domus ædificatæ.* 4 *Poſuitque Deus meus in corde meo, et convocavi principes, duces, ac magnates populi per familias eorum: & inveni libellum captivitatis qui primùm aſcenderat, et inveni in eo ſcripta omnia nomina commemorata, quemadmodum expoſuimus in libro præcedente: at numerus diverſus eſt.* 5

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܒܢ̈ܝ ܐܛܝܪ. ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. ܕܚܙܩܝܐ. ܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܒܢ̈ܝ ܢܚܫܘܢ
22 23 ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܒܢ̈ܝ ܒܣܝ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢ̈ܝ
24 25 ܚܘܪܡ. ܡܐܐ ܘܬܪܬܥܣܪ. * ܒܢ̈ܝ ܓܒܥܘܢ. ܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܒܝܬ ܠܚܡ
26 27 ܘܕܢܛܘܦܐ. ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܥܢܬܘܬ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ.
28 29 * ܐܢܫ̈ܐ ܕܒܝܬ ܪܡܘܬ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܒܝܬ ܢܥܪܝܢ ܘܟܦܝܪܐ ܘܒܐܪܘܬ.
30 ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܓܒܥ ܘܪܡܬܐ. ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܕ.
31 32 * ܐܢܫ̈ܐ ܕܡܟܡܣ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܒܝܬ ܐܝܠ ܘܥܝ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ
33 ܘܬܠܬ. * ܐܢܫ̈ܐ ܕܢܒܘ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܥܝܠܡܝܐ. ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ
34 35 ܘܐܪܒܥܐ. * ܒܢ̈ܝ ܚܪܡ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܐܝܪܝܚܘ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ.
36 37 * ܒܢ̈ܝ ܠܘܕ ܘܐܝܢܘ. ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܕ. * ܒܢ̈ܝ ܣܢܐܐ. ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܫܥܡܐܐ
38 39 ܘܬܠܬܝܢ. * ܟܗܢ̈ܐ ܒܢ̈ܝ ܝܕܥܝܐ. ܡܢ ܒܝܬ ܝܫܘܥ. ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܠܬܐ.
40 41 * ܒܢ̈ܝ ܐܡܝܪ. ܐܠܦ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܒܢ̈ܝ ܦܫܚܘܪ. ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ
42 43 ܘܫܒܥܐ. * ܒܢ̈ܝ ܚܪܘܡ. ܐܠܦ ܘܫܒܥܬܥܣܪ. * ܠܘܝ̈ܐ ܒܢ̈ܝ ܝܫܘܥ ܡܢ ܩܕܡܝܐܝܠ.
ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܝܗܘܕܐ. ܫܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ.

Poſteri Ataris, octingenti quinquaginta quatuor: ex Hezecia, nonaginta octo: 21 22 Poſteri Nahſonii, trecenti viginti octo: 23 Poſteri Baſi, trecenti viginti quatuor: 24 Poſteri Horami, centum duodecim: 25 Cives Gebeonis, nonaginta quinque: 26 Beth-lehemitæ & Nophitæ, centum octoginta octo: 27 Cives Anathoth, centum viginti octo. 28 Cives Bethremoth, quadraginta duo: 29 Cives Bethnaarin, Chepiræ, & Bereoth, ſeptingenti quadraginta tres: 30 Cives Gebaa & Ramæ, ſeptingenti viginti unus: 31 Cives Machmas, centum viginti duo: 32 Cives Beth-il & Aai, centum viginti tres: 33 Cives Nobu, quinquaginta duo: 34 Ilamitæ, mille ducenti quinquaginta quatuor: 35 Poſteri Horami, trecenti viginti: 36 Jerichuntini, trecenti quadraginta quinque: 37 Cives Lud & Ino, ſeptingenti viginti unus: 38 Senaani, ter mille nongenti triginta: 39 Sacerdotes filii Idaiæ; è familia Jeſu, nongenti ſeptuaginta tres: 40 Poſteri Amiris, mille quinquaginta duo: 41 Poſteri Phashoris, mille ducenti quadraginta ſeptem: 42 Poſteri Haddumi, mille ſeptemdecim: 43 Levitæ poſteri Jeſu, ex Cadmaele, de filiis Judæ, ſeptuaginta quatuor.

נחמיה : ז

filii ,Talmon filii ,Ater filii ,Sallum filii : Janitores .octo & quadraginta centum ,Aſaph filii : Cantores
45 44 המשררים בני אסף מאה ארבעים ושמנה׃ השערים בני־שלם בני־אטר בני־טלמן בני־
.Tabbahoth filii ,Chaſupha filii ,Sicha filii : Nethinim .octo & triginta centum ,Sobai filii ,Chatita filii ,Hacchub
46 עקוב בני חטיטא בני שבי מאה שלשים ושמנה׃ הנתינים בני־צחא בני־חשפא בני טבעות׃
.Ghachar filii ,Ghiddel filii ,Chanan Filii .Salmai filii ,Chaghaba filii ,Lebanah Filii .Padon filii ,Siha filii ,Cheros Filii
49 48 47 בני־קירס בני־סיעא בני פדון׃ בני־לבנא בני־חגבא בני שלמי׃ בני־חנן בני־גדל בני־גחר׃
.Nephiſim filii ,Mehunim filii ,Beſai Filii .Paſeach filii ,Huzza filii ,Ghazam Filii .Necodah filii ,Reſin filii ,Reaiah Filii
52 51 50 בני ראיה בני־רצין בני נקודא׃ בני־גזם בני־עזא בני פסח׃ בני־בסי בני־מעונים בני נפושסים׃
,Siſera filii ,Barchos Filii .Charſa filii ,Mechida filii ,Baſlith Filii .Charchur filii ,Chacuphah filii ,Bacbuc Filii
55 54 53 בני־בקבוק בני־חקופא בני חרחור׃ בני־בצלית בני־מחידא בני חרשא׃ בני־ברקוס בני־סיסרא
.Peridah filii ,Sophereth filii , Sotai filii ; Selomoh ſervorum Filii .Chatipha filii ,Neſiach Filii .Tamach Filii
57 56 בני־תמח׃ בני נציח בני חטיפא׃ בני עבדי שלמה בני־סוטי בני־ספרת בני פרידא׃
.Amon filii ; Haſebaim Pochereth filii ,Chathil filii ,Sephatiah Filii .Ghiddel filii ,Darcon filii ,Jahala filii
59 58 בני־יעלא בני־דרקון בני גדל׃ בני שפטיה בני־חטיל בני פכרת הצביים בני אמון׃
,melach-Tel de aſcendentes iſti Et .duo & nonaginta trecenti ,Selomoh ſervorum filii & ,Nethinim Omnes
61 60 כל־הנתינים ובני עבדי שלמה שלש מאות תשעים ושנים׃ ואלה העולים מתל מלח
Iſrael ex an ſuum ſemen & ,ſuorum patrum domum indicare potuerunt non & : Immer &,Addon,Cherub ,charſa-Tel
תל חרשא כרוב אדון ואמר ולא יכלו להגיד בית־אבתם וזרעם אם מישראל
:ſacerdotibus de Et .duo & quadraginta ſexcenti ;Nechodah filii , Tobijah filii ,Delaiah Filii iſſi
63 62 הם׃ בני־דליה בני־טוביה בני נקודא שש מאות ארבעים ושנים׃ ומן־הכהנים
.earum nomine ſuper eſt vocat' &,uxorem Ghilgaditis Barzillai filiab' de accepit qui ,Barzillai filii ,Hachos filii ,Chobaiah Filii
בני חביה בני הקוץ בני ברזלי אשר לקח מבנות ברזלי הגלעדי אשה ויקרא על־שמם׃
.ſacerdotio à ſunt abdicati & : eſt inventa non & ,ſe genealogizantes ſuam ſcripturam quæſierunt Iſti
64 אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצא ויגאלו מן־הכהנה׃
, Urim in ſacerdotem ſtandum ad uſque ,ſanctitatum ſanctitate de manducarent non ut ,eis Tirſatha dixit Et
65 ויאמר התרשתא להם אשר לא־יאכלו מקדש הקדשים עד עמד הכהן לאורים
Præter .ſexaginta & trecenti duo millia myriades quatuor unus tanquam concio Omnis .Thummim &
67 66 ותמים׃ כל־הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש־מאות וששים׃ מלבד
,cantores eis & ; ſeptem & triginta trecenti ,millia ſeptem iſti : eorum ancillas & , eorum ſervos
עבדיהם ואמהתיהם אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם משררים
eorum Muli .ſex & triginta ſeptingenti eorum Equi .quinque & quadraginta & ducenti cantatrices &
68 ומשררות מאתים וארבעים וחמשה׃ סוסיהם שבע מאות שלשים וששה פרדיהם
millia ſex aſini : quinque & triginta quadringenti Cameli .quinque & quadraginta ducenti
69 מאתים ארבעים וחמשה׃ גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים ששת אלפים
theſaurum in dedit Tirſatha .opus in dederunt patrum capitum pars Et .viginti & ſeptingenti
70 שבע מאות ועשרים׃ ומקצת ראשי האבות נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר
capitibus de Et .quingentas & triginta ſacerdotum tunicas ;quinquaginta phialas ,mille drachmas auri
71 זהב דרכמנים אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים שלשים וחמש מאות׃ ומראשי
.ducentas & ,millia duo minas argenti &;millia decem bis drachmas auri operis theſaurum in dederunt patrum
האבות נתנו לאוצר המלאכה זהב דרכמנים שתי רבות וכסף מנים אלפים ומאתים׃
;millia duo minas argenti & ,millia decem bis drachmas auri populi reſiduum dederunt quod Et
72 ואשר נתנו שארית העם זהב דרכמנים שתי רבוא וכסף מנים אלפים
, janitores & , Levitæ & , ſacerdotes habitaverunt Et .ſeptem & ſexaginta ſacerdotum tunicas &
73 וכתנת כהנים ששים ושבעה׃ וישבו הכהנים והלוים והשוערים
Iſrael filii & ,ſeptimus menſis contigit &:ſuis urbibus in Iſrael omnis & , Nethinim & , populo de & , cantores &
והמשררים ומן־העם והנתינים וכל־ישראל בעריהם ויגע החדש השביעי ובני ישראל
.ſuis civitatibus in
בעריהם׃

Verſio VULG. LAT.

Oduiæ, ſeptuagintaquatuor. Cantores: Filii Aſaph, 44 45
centum quadragintaocto. Janitores: Filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita, filii Sobai, 46
centum trigintaocto. Nathinæi: filii Soha, filii Haſupha, filii Tebbaoth, 47
Filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, 48
filii Lebana, filii Hagaba, filii Selmai, Filii Hanan, 49
filii Geddel, filii Gaher, Filii Raaia, filii Raſin, filii Necoda, 50
Filii Gezem, filii Aza, filii Phaſea, Filii Beſai, filii Munim, filii Nephuſſim, 51 52
Filii Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur, 53
Filii Beſloth, filii Mahida, filii Harſa, 54
Filii Bercos, filii Siſara, filii Thema, 55
Filii Naſia, filii Hatipha, 56
Filii ſervorum Salomonis, filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, 57
Filii Jahala, filii Darcon, filii Jeddel, 58
Filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim, filio Amon. 59
Omnes Nathinæi, & filii ſervorum Salomonis, trecenti nonagintaduo. 60
Hi ſunt autem, qui aſcenderunt de Thelmela, Thelharſa, Cherub, Addon, & Emmer: & non potuerunt indicare domum patrum ſuorum, & ſemen ſuum, utrùm ex Iſrael eſſent. 61
Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, ſexcenti quadragintaduo. 62
Et de Sacerdotibus, filii Habia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditis uxorem: & vocatus eſt nomine eorum. 63
Hi quæſierunt ſcripturam ſuam in cenſu, & non invenerunt: & ejecti ſunt de ſacerdotio. 64
Dixitque Atherſatha eis ut non manducarent de Sanctis ſanctorum, donec ſtaret Sacerdos doctus & eruditus. 65
Omnis multitudo quaſi vir unus, quadragintaduo millia trecenti ſexaginta, 66
Abſque ſervis & ancillis eorum, qui erant ſeptem millia trecenti trigintaſeptem, & inter eos cantores, & cantatrices, ducenti quadragintaquinque. 67
Equi eorum, ſeptingenti trigintaſex: muli eorum, ducenti quadragiataquinque: 68
Cameli eorum, quadringenti trigintaquinque: aſini, ſex millia ſeptingenti viginti. 69

Hucuſque refertur quid in commentario ſcriptum fuerit, exin Nehemiæ hiſtoria texitur.

Nonnulli autem de principibus familiarum dederunt in opus. Atherſatha dedit in theſaurum auri drachmas mille, phialas quinquaginta, tunicas ſacerdotales quingentas triginta. 70
Et de principibus familiarum dederunt in theſaurum operis, auri drachmas viginti millia, & argenti mnas duo millia ducentas. 71
Et quod dedit reliquus populus, auri drachmas viginti millia, & argenti mnas duo millia, & tunicas ſacerdotales ſexaginta ſeptem. 72
Habitaverunt autem Sacerdotes, & Levitæ, & janitores, & cantores, & reliquum vulgus, & Nathinæi, & omnis Iſrael, in civitatibus ſuis. 73

CAP. VIII.

ET venerat menſis ſeptimus: filii autem Iſrael erant in civitatibus ſuis. 1

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

44 ܡܫܡܫܢܐ. ܒܢܝ ܐܣܦ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. * ܘܬܪܥܐ ܒܢܝ ܫܠܘܡ. ܒܢܝ
45 ܐܛܪ. ܒܢܝ ܐܛܠܡܢ. ܒܢܝ ܥܩܘܦ. ܒܢܝ ܚܛܘܛܐ. ܒܢܝ ܫܒܝ. ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ
46 47 ܘܬܡܢܝܐ ܓܒܪܝܢ. * ܒܢܝ ܐܣܚܐ. ܒܢܝ ܚܣܘܦܐ. ܒܢܝ ܛܒܥܘܬ. * ܒܢܝ
48 49 ܐܩܪܘܣ. ܒܢܝ ܣܝܥܐ. ܒܢܝ ܦܪܘܢ. * ܒܢܝ ܠܒܢܐ. ܒܢܝ ܚܓܒܐ. ܒܢܝ ܫܠܡܝ * ܒܢܝ
50 51 ܚܢܢ. ܒܢܝ ܥܕܐ. ܒܢܝ ܗܓܪ. * ܒܢܝ ܥܢܐ. ܒܢܝ ܕܝܫܢ. ܒܢܝ ܕܩܘܪܐ. * ܒܢܝ ܓܙܡ.
52 ܒܢܝ ܥܕܐ. ܒܢܝ ܦܣܚ. * ܒܢܝ ܒܣܝ. ܒܢܝ ܡܥܬܢܝܡ. ܒܢܝ ܢܦܘܫܝܢ. * ܒܢܝ
53 54 ܒܩܘܩ. ܒܢܝ ܚܛܘܦܐ. ܒܢܝ ܚܕܚܘܬ. * ܒܢܝ ܒܣܠܘܬ. ܒܢܝ ܡܗܕܝܐ. ܒܢܝ ܚܪܫܐ.
55 56 * ܒܢܝ ܒܙܘܩ. ܒܢܝ ܣܝܣܪܐ. ܒܢܝ ܬܡܢܥ * ܒܢܝ ܢܨܝܚ. ܒܢܝ ܚܛܘܦܐ. * ܒܢܝ
57 58 ܥܒܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܒܢܝ ܣܛܝ. ܒܢܝ ܣܦܘܬ. ܒܢܝ ܦܪܘܝܐ. * ܒܢܝ ܥܠܐ. ܒܢܝ ܕܪܩܘܢ.
59 ܒܢܝ ܓܙܠ. * ܒܢܝ ܫܦܛܝܐ. ܒܢܝ ܚܦܛܝܐ. ܒܢܝ ܒܟܪܘܬ. ܒܢܝ ܨܒܝܢ. ܒܢܝ
60 ܐܡܘܢ. * ܟܠܗܘܢ ܢܬܝܢܐ. ܘܒܢܝ ܥܒܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܪܝܢ.
61 * ܘܗܠܝܢ ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܬܠܡܠܚܐ ܠܬܠܚܪܫܐ ܘܠܟܪܘܒ. ܗܠܝܢ ܐܡܪܘ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ
62 ܠܡܚܘܝܘ ܫܪܒܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗܘܗܝ ܘܓܢܣܗܘܢ. ܐܠܐ ܕܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܘܢ. * ܒܢܝ ܒܢܝ.
63 ܒܢܝ ܕܠܝܐ. ܒܢܝ ܛܘܒܝܐ. ܒܢܝ ܙܟܘܪܐ. ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܘܡܢ ܟܗܢܐ.
ܒܢܝ ܚܢܢܝܐ. ܒܢܝ ܗܩܘܨ. ܒܢܝ ܒܪ ܒܪܙܠܝ. ܕܢܣܒ ܡܢ ܒܢܬܗ ܕܒܪܙܠܝ. ܓܠܥܕܝܐ
64 ܐܢܬܬܐ. ܘܐܬܩܪܝ ܥܠ ܫܡܗܘܢ. * ܗܠܝܢ ܒܥܘ ܒܟܬܒܐ ܫܪܒܬܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ.
65 ܘܐܬܦܣܩܘ ܡܢ ܟܗܢܘܬܐ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܐ ܕܠܐ ܢܐܟܠܘܢ
66 ܡܢ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܩܝܡ ܟܗܢܐ ܪܒܐ. ܘܢܒܥܐ ܘܢܚܙܐ. * ܟܠܗ
ܟܢܘܫܬܐ ܐܟܚܕܐ. ܐܪܒܥ ܪܒܘܢ. ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ.

Miniſtri: poſteri Aſaphi, centum quadraginta octo: 44
Janitores autem poſteri Sallum, poſteri Atar, poſteri Atelman, poſteri Acuph, poſteri Hatutæ, poſteri Sabi; centum triginta octo viri: 45
Poſteri Aſahæ, poſteri Haſuphæ, poſteri Tabaoth, 46
Poſteri Acroſi, poſteri Siæ, poſteri Pharonis, 47
Poſteri Lebnæ, poſteri Hagbæ, poſteri Salmi, 48
Poſteri Hanani, poſteri Addæ, poſteri Hagar, 49
Poſteri Anæ, poſteri Diſon, poſteri Decoræ, 40
Poſteri Gazam, poſteri Addæ, poſteri Paſah, 51
Poſteri Baſi, poſteri Meathenim, poſteri Nephuſin, 52
Poſteri Becoc, poſteri Hatuphæ, poſteri Hadhoth. 53
Poſteri Beſlaoth, poſteri Mehadiæ, poſteri Harſæ, 54
Poſteri Bezoc, poſteri Siſræ, poſteri Tamnaa, 55
Poſteri Neſih, poſteri Hatuphæ, 56
Poſteri ſervorum Salomonis, poſteri Sati, poſteri Sephoth, poſteri Peruiæ, 57
Poſteri Alæ, poſteri Daraonis, poſteri Gazalis, 58
Poſteri Sephatiæ, poſteri Hephatiæ, poſteri Becheroth, poſteri Sobin, poſteri Amon. 59
Omnes Nethanæi & poſteri ſervorum Salomonis, trecenti nonaginta duo. 60
Hi ſunt qui aſcenderunt è Tel-melaha ad Tel-harſa & ad Cherub: hi locuti ſunt, ſed non potuerunt indicare familias patrum ſuorum & genealogias ſuas; ſed *tantùm* quòd ex Iſraele eſſent. 61
Poſteri Bani poſteri Delaiæ, poſteri Tobiæ poſteri Zecoræ; ſexcenti quadragintaduo. 62
E ſacerdotibus autem, poſteri Hananiæ, poſteri Hecos, poſteri filii Barzali, qui, ductâ de filiabus Barzali Galaaditæ uxore, vocatus eſt de nomine illorum. 63
Iſti quæſierunt in libro familias ſuas, at non invenerunt: quapropter exciderunt è ſacerdotio. 64
Dixerunt enim eis ſeniores ſacerdotum, ne comederent è ſancto ſanctorum, donec ſtatuamus ſummum ſacerdotem, inquiramus, & videamus. 65
Tota hæc ſimul congregatio, quatuor myriades, bis mille quadringenti ſeptuaginta: 66

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

44 45 46 Τοῦ Οὐδουΐα, ἑβδομηκοντατέσσαρες. οἱ ᾄδοντες, Υἱοὶ Ἀσὰφ, ἑκατὸν (ι) τεσσαρακονταοκτώ. Οἱ πυλωροὶ,
υἱοὶ (κ) Σαλὲμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελμὼν, υἱοὶ (λ) Ἀκοὺβ, υἱοὶ Ἀτιτὰ, υἱοὶ (μ) Σαβὶ, ἑκατὸν τριακοντα-
47 48 οκτώ. Οἱ Ναθινὶμ, υἱοὶ (ν) Σηὰ, υἱοὶ (ξ) Ἀσφὰ, υἱοὶ Ταβαὼθ, Υἱοὶ Κιρὰς, υἱοὶ (ο) Ἀσουΐα,
49 υἱοὶ Φαδὼν, υἱοὶ Λαβανὰ, υἱοὶ (π) Ἀγαβὰ, υἱοὶ Σελμεί, Υἱοὶ Ἀνὰν, υἱοὶ (ρ) Γαδὴλ, υἱοὶ Γαὰρ,
50 51 Υἱοὶ Ῥαΐα, υἱοὶ (σ) Ῥασὼν, υἱοὶ Νεκωδὰ, Υἱοὶ Γηζὰμ, υἱοὶ Ὀζὶ, υἱοὶ (τ) Φεσὴ, Υἱοὶ
52 Βησὶ, υἱοὶ (υ) Μεϊνὼν, υἱοὶ (φ) Νεφωσασὶ, Υἱοὶ Βακβοὺκ, υἱοὶ Ἀχιφὰ, υἱοὶ Ἀροὺρ, Υἱοὶ Βασα-
53 54 λὼθ, υἱοὶ (χ) Μιδὰ, υἱοὶ Ἀδασὰν, Υἱοὶ Βαρκουὲ, υἱοὶ Σισαρὰθ, υἱοὶ Θημὰ, Υἱοὶ Νισιὰ,
55 56 57 58 υἱοὶ Ἀτιφά. Υἱοὶ δούλων Σαλωμὼν, υἱοὶ Σουτεὶ, υἱοὶ (ψ) Σαφαρὰτ, υἱοὶ (ω) Φεριδὰ, Υἱοὶ (α) Ἰε-
59 λὴλ, υἱοὶ Δορκὼν, υἱοὶ (β) Γαδιὴλ, Υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἐτὴλ, υἱοὶ (γ) Φακαρὰθ, υἱοὶ Σαβαΐμ,
60 61 υἱοὶ Ἠμίμ. Πάντες οἱ (δ) Ναθινὶμ, ϗ υἱοὶ δούλων Σαλωμὼν, τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο. Καὶ οὗτοι
ἀνέβησαν ἀπὸ (ε) Θελμελὲθ, (ζ) Θελαρησὰ, (η) Χαροὺβ, Ἡρὼν, (θ) Ἰεμὴρ, ϗ οὐκ ἐδυνάσθησαν ἀπ-
62 αγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν ϗ σπέρμα αὐτῶν, εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσίν· Υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ (ι)
63 Τωβία, υἱοὶ Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι (κ) τεσσαρακονταδύο. Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ (λ) Ἀ-
κὼς, υἱοὶ (μ) Βερζελλὶ, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ θυγατέρων (ν) Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας, (ξ) ϗ ἐ-
64 κλήθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν. Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν (ο) αὐτῶν τῆς συνοδίας, ϗ οὐχ (π) εὑρέ-
65 θη, ϗ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. Καὶ εἶπεν (ρ) Ἀθερσαθὰ, ἵνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου
66 τῶν ἁγίων, ἕως (σ) ἀναστῇ ἱερεὺς φωτίσων. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία (τ) ὡσεὶ τέσσαρες μυριά-
67 δες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, Πάρεξ δούλων αὐτῶν ϗ παιδισκῶν αὐτῶν· οὗτοι ἑπτακισχίλιοι
69 τριακόσιοι τριακονταεπτά· ϗ ᾄδοντες ϗ ᾄδουσαι, διακόσιοι (υ) τεσσαρακονταπέντε. Ὄνοι δισχίλιοι
70 ἑπτακόσιοι. Καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον (φ) τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυ-
71 ρὸν χρυσοῦ χιλίους, φιάλας πεντήκοντα, ϗ (χ) χοθωνὼθ τῶν ἱερέων τριάκοντα. Καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν
πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυροὺς τοῦ (ψ) ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, ϗ ἀργυρίου μνᾶς
72 δισχιλίας τριακοσίας. Καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσίου δύο μυριάδας, ϗ ἀργυρίου μνᾶς δισ-
73 χιλίας διακοσίας, ϗ χοθωνὼθ τῶν ἱερέων ἑξηκονταεπτά. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, (ω) ϗ Λευῖται,
ϗ οἱ πυλωροὶ, ϗ οἱ ᾄδοντες, ϗ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ Ναθινὶμ, ϗ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν
αὐτῶν.

Uduia, ſeptuaginta quatuor. Cantores: Filii Aſaph, centum quadra- 44 45
ginta octo. Janitores: filii Salum, filii Aſer, filii Telmon, filii Acub, 46
filii Atita, filii Sabi, centum triginta octo. Nathinim: filii Sea, filii 47
Aſpha, filii Tabaoth, Filii Ciras, filii Aſuia, filii Phadon, filii La- 48
bana, filii Agaba, filii Selmei, Filii Anan, filii Gadel, filii Gaar, 49
Filii Raia, filii Raſſon, filii Necoda, Filii Gezam, filii Ozi, filii Pheſe, 50 51
Filii Beſi, filii Meinon, filii Nephoſaſi, Filii Bacbuc, filii Achipha, fi- 52 53
lii Arur, Filii Baſaloth, filii Mida, filii Adaſan, Filii Barcue, fi- 54 55
lii Siſarath, filii Thema, Filii Niſia, filii Atipha. Filii ſervorum Sa- 56 57
lomon, filii Sutei, filii Sathara, filii Pherida, Filii Jelel, filii Dor- 58
con, filii Gadael, Filii Saphatia, filii Etel, filii Phacarath, filii Sa- 59
baim, filii Emim: Omnes Nathinim, & filii ſervorum Salomon, 60
trecenti nonaginta duo. Et hi aſcenderunt è Thelmeleth, Thelariſa, 61
Charub, Eron, Jemer, & non potuerunt annuntiare domos patriarum
ſuarum, & ſemen ſuum, ſi de Iſrael ſunt: Filii Dalaia, filii Tobia, 62
filii Necoda, ſexcenti quadraginta duo. Et de ſacerdotibus, filii Ebia, 63
filii Acos, filii Berzelli, quoniam (c) acceperunt de filiabus Ber-
zelli Galaaditæ uxores, & vocati ſunt in nomine earum. Hi quæ- 64
ſierunt ſcripturam ſuam conventûs: & non eſt inventa: & (d)
abdicati ſunt à ſacerdotio. Et dixit (e) Atherſaſtha, ut non come- 65
dant de ſancto ſanctorum; quoaduſque ſurgat ſacerdos (f) illuminans.
Et fuit omnis Eccleſia (g) quaſi quadraginta duo millia (h) trecenti 66
ſexaginta, Abſque ſervis eorum, & ancillis eorum. Hi ſeptem 67
millia trecenti triginta ſeptem. Et cantores, & cantatrices, ducenti qua-
draginta (i) quinque. Aſini, duo millia ſeptingenti. Et de parte 69 70
principum patriarum dederunt ad opus (k) Neemiæ in theſaurum (l)
aureos mille, phialas quinquaginta, & (m) Chothonoth ſacerdotum tri-
ginta. Et de principibus patriarum dederunt in theſauros operis, (n) 71
auri numiſmatis viginti millia, & argenti minas, bis mille trecen-
tas. Et dederunt reliqui de populo auri viginti millia, & ar- 72
genti minas bis mille ducentas, & Chothonoth ſacerdotum, ſexaginta
ſeptem. Et ſederunt ſacerdotes, & Levitæ, & janitores, & canto- 73
res, & qui de populo, & Nathinim, et omnis Iſrael in civitatibus ſuis.

MS.A. (ι) τεσσαρακονταοκτώ. (κ) Σαλοὺμ, (λ) Ἀκοὺμ, (μ) Σαβαὶ, (ν) Σιαὰ, (ξ) Ἀσειφὰ, υἱοὶ Ταββαὼθ, (ο) Σιαὰ, (π) Ἀγγαβὰ, [υἱοὶ Ἀκοὺδ, υἱοὶ Οὐτὰ, υἱοὶ Κηταρ, υἱοὶ Ἀγὰβ,] υἱοὶ Σελμεὶ, (ρ) Σαδιὴλ, (σ) Ῥασὼν, (τ) Φεσσὴ, (υ) Μεεινὼμ, (φ) Νεφωσαεὶμ, (χ) Μεειδὰ, (ψ) Σαφαρὰθ, (ω) Φαρειδὰ, (α) Ἰεαὴλ, (β) Γααδιὴλ, (γ) Φαχαρὰθ, (δ) Ναθανεὶμ, (ε) Θελμελὲχ, (ζ) Θελαρσὰ, (η) Χεροὺβ, (θ) Ἰεμμὴρ, (ι) Βηὰ, υἱοὶ Τωβία, (κ) τεσσαρακονταδύο. (λ) Ἀκκὼς, (μ) Βερζελλαὶ, (ν) Βερζελλαὶ (ξ) ϗ ἐκλήθη *τὸ ὄνομα αὐτῶν. (ο) ἑαυτῶν (π) ηὑρέθη, (ρ) Ἀθερσαθὰ αὐτοῖς, ἵνα (σ) ἀνέστη ὁ ἱερεὺς (τ) εἰς τέσσαρας μυριάδας δισχιλίους τριακοσίους ἑξήκοντα, (υ) τεσσαρακονταπέντε. 68 Ἵπποι ἑπτακόσιοι τριακονταέξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε, 69 Κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, ὄνοι ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι. Καὶ (φ) τῷ Ἀθερσαθὰ, ἔδωκαν εἰς (χ) χοθωνὼθ (ψ) ἔργου * χρυσίου δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μυρίας μνᾶς δισχιλίας διακοσίας, ϗ χοθωνὼθ (ω) ϗ οἱ Λευῖται,

ΚΕΦ. η'.

1 ΚΑὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, ϗ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν (α) αὐτῶν.

MS. A. ἑαυτῶν.

CAP. VIII.

ET advenit menſis ſeptimus, & filii Iſrael in civitatibus ſuis. 1

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܠܒܪ ܡܢ ܥܒܕܝܗܘܢ ܘܐܡܗܬܗܘܢ܂ ܕܗܘܘ. ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ 67
ܘܬܠܬܐ. ܟܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܡܫܢܝܬܐ܂ ܡܐܬܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ. * ܓܡܠܐ. 69
ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫܐ. ܚܡܪܐ ܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. * ܘܡܢ 70
ܪܫܝ ܐܒܗܬܐ. ܝܗܒܘ ܠܥܒܕܐ ܕܒܝܬܐ܂ ܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܐ. ܝܗܒܘ ܠܒܝܬ ܓܙܐ.
ܕܗܒܐ ܕܕܝܢܪܐ ܐܠܦܐ ܚܕ. ܩܢܛܪܐ ܚܡܫܝܢ. ܟܘܬܝܢܝܬܐ ܠܟܘܡܪܐ ܚܡܫܡܐܐ
ܘܬܠܬܝܢ. * ܘܡܢ ܪܫܝ ܐܒܗܬܐ܂ ܝܗܒܘ ܠܓܙܐ ܕܥܒܕܐ. ܕܗܒܐ ܕܕܝܢܪܐ ܬܪܬܝܢ 71
ܪܒܘܢ. ܘܟܣܦܐ. ܡܢܝܢ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܬܝܢ. * ܘܝܗܒܘ ܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. 72
ܕܕܝܢܪܐ ܬܪܬܝܢ ܪܒܘܢ. ܡܢܝܢ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܟܘܬܝܢܝܬܐ ܠܟܘܡܪܐ. ܫܬܝܢ ܘܫܒܥܐ.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܚ *

* ܘܗܦܟܘ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܬܪܥܐ ܘܡܫܡܫܢܐ. ܘܡܢ ܥܡܐ. ܘܢܬܝܢܐ. ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. 1
ܠܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܘܟܕ ܡܛܐ ܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ. ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܕܝܢܬܗܘܢ.

Præter ſervos & ancillas eorum, qui e- 67
rant ſepties mille trecenti triginta tres:
omnes miniſtri & miniſtræ, ducenti qua-
draginta quinque. Cameli, quadringenti 69
triginta quinque: aſini, ſexies mille ſe-
ptingenti viginti. Tum ex præcipuis pa- 70
tribus dederunt pro opere domûs: ſeniores
ſacerdotum contulerunt in theſaurum, auri
drachmas mille, quintalia quinquaginta,
tunicas pro ſacerdotibus quingentas trigin-
ta. Et ex patriarchis contulerunt in the- 71
ſaurum ipſius operis, auri drachmarum
duas myriadas; argenti verò minas bis
mille ducentas. Dederunt autem reliquus 72
populus, drachmarum duas myriadas, mi-
nas bis mille, & tunicas pro ſacerdotibus
ſexaginta ſeptem.

CAP. VIII.

POſthæc reverſi ſunt ſacerdotes, ac Le- 1
vitæ, janitores, & miniſtri, déque popu-
lo, & Nethanæis, totóque Iſraele, in
civitates ſuas. Adveniente verò menſe ſe-
ptimo, quum eſſent Iſraelitæ in civitati-
bus ſuis;

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثامن *

1 وجلست الائمة والمسبحين والبوابين من القوم والخدم في قراهم * ودنا الشهر السابع
وبني إسرائيل في قراهم *

CAP. VIII.

ET habitaverunt ſacerdotes & cantores atque janitores, ex populo & miniſtris, in oppidis ſuis. Cùmque advenisset menſis ſeptimus, & filii Iſraelis eſſent in oppidis ſuis; 1

נחמיה : ח

CAP. VIII. ח

,ſcribæ Hezræ dixerunt & ;aquarum *portæ facies ad* quæ plateam ad ,unus vir tanquam populus omnis ſunt *collecti* Et

וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר 1

legem ſacerdos Hezra attulit Et .Iſraeli Dominus præcepit quam ,Moſeh legis librum *afferendum ad*

לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה 2

legit Et .ſeptimi menſis *uno* die in ,*audiendum ad* intelligentem omnem & ,mulierem ad uſque *&* viro à ,*concionis facies ad*

לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרָא־ 3

,mulieribus & ,viris coram *diei* dimidium ad uſque luce à ,aquarum *portæ facies ad* quæ ,*plateæ facies ad* eo in

בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים

quam ,ligni turrem ſuper ſcriba Hezra ſtetit Et .legis librum ad populi omnis aures & :intelligentibus &

וְהַמְּבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה׃ וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר 4

ſuper Mahaſeiah & ,Chilchijah & ,Urijah & ,Hanaiah & ,Semah & ,Matthithiah eum juxta ſtetit & ;*verbo* fecerunt

עָשׂוּ לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה עַל־

.Meſullam ,Zechariah ,Chaſbadanah *&* ,Chaſum *&* ,Malchijah *&* ,Miſael *&* ,Pedaiah ejus ſiniſtra à Et.ejus dexteram

יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם׃

omnis *ſteterunt cum aperire ſecundùm* Et .erat populum omnem ſupra quia,populi omnis oculis in librum Hezra aperuit Et

וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־ 5

exaltatione *in* ,Amen ,Amen ,populus omnis *reſponderunt* Et.magno Deo Domino Hezra benedixit Et .populus

הָעָם׃ וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן אָמֵן בְּמֹעַל 6

,Jamin ,Serebiah & ,Bani & ,Jeſuah Et .terra in *facies* *Domino* *ſe incurvaverunt & ,flexerunt verticem* Et.ſuarum manuum

יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה׃ וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי וְשֵׁרֵבְיָה יָמִין 7

facientes intelligere Levitæ & ,Pelaiah ,Chanan ,Jozabad ,Hazariah ,Chelita ,Mahaſeiah ,Hodijah ,Sabbethai ,Haccub

עַקּוּב שַׁבְּתַי הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים

ponendo & ,expoſiti Dei lege in ,libro in legerunt Et .*ſuo ſtare ſuper* populus & ;legem populum

אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם׃ וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם 8

Levitæ & ,ſcriba ſacerdos Hezra & ,Tirſatha ipſe Nechemiah Dixitque .*lectione in* intellexerunt & ,*intellectum*

שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא׃ וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם 9

:fleatis ne & ,lugeatis Ne .veſtro Deo Domino *ipſe* ſanctus Dies :populo omni ,populum *facientes* intelligere

הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ

bibite & ,pinguia comedite ,Ite :eis dixit Et .legis verba *eos audire ſecundùm* ,populus omnis *flentes nam*

כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ 10

Domini gaudium quia ,*doleatis* ne & :noſtro Domino dies ſanctus quia ,ſibi *eſt paratum* non ei partes mittite & ,dulcia

מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה

.doleatis ne & ,ſanctus dies quia ,Tacete :dicendo ,populo omni in *facientes* ſilentium Levitæ Et .veſtra fortitudo *ipſum*

הִיא מָעֻזְּכֶם׃ וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי־הַיּוֹם קָדֹשׁ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ׃ 11

quia :magnam lætitiam faciendum ad & ,partes mittendum ad &,bibendum *ad* &,comedendum ad populus omnis abierunt Et

וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי 12

,ſacerdotes ,populi univerſi *patrum capita* ſunt congregati ſecunda die in Et .eos *fecerant ſcire* quæ verba *in* intellexerunt

הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים 13

.legis verba *ad* intelligendum ad & ;ſcribam Hezra ad ,Levitæ &

וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃

Verſio VULG. LAT.

Congregatúſque eſt omnis populus quaſi vir unus, ad plateam quæ eſt ante portam aquarum:
& dixerunt Eſdræ ſcribæ ut afferret Librum legis
Moyſi, quam præceperat Dominus Iſraeli. Attulit 2
ergò Eſdras Sacerdos legem coram multitudine virorum & mulierum, cunctíſque qui poterant intelligere, in die prima menſis ſeptimi.
Et legit in eo apertè in platea quæ erat ante 3
portam aquarum, de manè uſque ad mediam
diem, in conſpectu virorum & mulierum & ſapientium: & aures omnis populi erant erectæ ad
Librum. Stetit autem Eſdras ſcriba ſuper gradum 4
ligneum, quem fecerat ad loquendum: &
ſteterunt juxta eum, Mathathias, & Semeia, &
Ania, & Uria, & Helcia, & Maaſia, ad dexteram
ejus: & ad ſiniſtram, Phadaia, Miſael, & Melchia, & Haſum, & Haſbadana, Zacharia, &
Moſollam. Et aperuit Eſdras librum coram omni 5
populo: ſuper univerſum quippe populum
eminebat: & cùm aperuiſſet eum, ſtetit omnis
populus. Et benedixit Eſdras Domino Deo magno: 6
& reſpondit omnis populus; Amen, Amen:
elevans manus ſuas: & incurvati ſunt, & adoraverunt Deum proni in terram. Porrò Joſue, & 7
Bani, & Serebia, Jamin, Accub, Septhai, Odia,
Maaſia, Celita, Azarias, Jozabed, Hanan,
Phalaia, Levitæ, ſilentium faciebant in populo
ad audiendam legem: populus autem ſtabat in
gradu ſuo. Et legerunt in Libro legis Dei diſtinctè, 8
& apertè ad intelligendum: & intellexerunt cùm legeretur. Dixit autem Nehemias (ipſe 9
eſt Atherſatha) & Eſdras ſacerdos & ſcriba, &
Levitæ interpretantes univerſo populo; Dies ſanctificatus eſt Domino Deo noſtro, nolite lugere,
& nolite flere. Flebat enim omnis populus cùm
audiret verba legis. Et dixit eis; Ite, comedite 10
pinguia, & bibite mulſum: & mittite partes his qui non præparaverunt ſibi: quia ſanctus
dies Domini eſt, & nolite contriſtari: gaudium
etenim Domini eſt fortitudo noſtra. Levitæ autem 11
ſilentium faciebant in omni populo, dicentes;
Tacete, quia dies ſanctus eſt, & nolite dolere.
Abiit itaque omnis populus, ut comederet & biberet, 12
& mitteret partes, & faceret lætitiam magnam: quia intellexerant verba, quæ docuerat eos.
Et in die ſecundo congregati ſunt principes familiarum 13
univerſi populi, Sacerdotes & Levitæ, ad
Eſdram ſcribam, ut interpretaretur eis verba Legis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܐܝܟ ܚܕ ܓܒܪܐ. ܠܫܘܩܐ ܕܩܕܡ ܬܪܥܐ ܕܡܝܐ. ܘܐܡܪܘ 2
ܠܥܙܪܐ ܣܦܪܐ ܕܢܝܬܝܘܗܝ ܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ. ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܗ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܐܝܬܝ ܥܙܪܐ ܟܗܢܐ ܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ ܩܕܡ ܥܡܐ. ܘܐܬܟܢܫ ܥܡܐ ܡܢ ܓܒܪܐ ܘܥܕܡܐ 3
ܠܢܫܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܕܡܛܝܒܝܢ ܠܡܫܡܥ. ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ. * ܘܩܪܐ ܣܦܪܐ ܒܫܘܩܐ 4
ܒܬܪܥܐ ܕܡܝܐ. ܡܢ ܢܘܗܪܐ. ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ ܕܝܘܡܐ. ܩܕܡ ܓܒܪܐ ܘܢܫܐ. ܘܩܕܡ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ.
ܘܐܕܢܝܗܘܢ ܕܥܡܐ. ܨܝܬܝܢ ܗܘܝ ܘܨܝܬܝܢ ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܢܡܘܣܐ. * ܘܩܡ ܥܙܪܐ ܣܦܪܐ ܥܠ 5
ܡܓܕܠܐ ܕܩܝܣܐ ܕܥܒܕ. ܕܢܗܘܐ ܡܡܠܠ ܡܢܗ. ܘܩܡ ܥܡܗ ܡܬܬܝܐ. ܘܫܡܘܥ.
ܘܚܢܢܝܐ ܘܐܘܪܝܐ. ܘܚܠܩܝܐ ܘܡܥܣܝܐ. ܗܠܝܢ ܩܡܘ ܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܘܡܢ ܣܡܠܗ. ܩܡܘ
ܦܪܝܐ ܘܡܝܫܐܝܠ. ܘܡܠܟܝܐ ܘܚܫܘܡ. ܘܚܫܒܝܐ ܘܙܟܪܝܐ ܘܡܫܠܡ. * ܘܦܬܚ ܥܙܪܐ 6
ܣܦܪܐ. ܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܟܕ ܦܬܚܗ. ܩܡ ܟܠܗ ܥܡܐ. * ܘܒܪܟ 7
ܥܙܪܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܪܒܐ. ܘܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܡܝܢ ܘܐܡܝܢ. ܘܟܕ ܐܪܝܡܘ
ܐܝܕܝܗܘܢ. ܒܪܟܘ ܘܣܓܕܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܐܪܥܐ. * ܘܝܫܘܥ ܘܒܢܘܗܝ: 8
ܘܫܪܒܝܐ: ܘܝܡܝܢ ܘܥܩܘܒ. ܘܫܒܬܝ. ܘܗܘܕܝܐ. ܘܡܥܣܝܐ. ܘܩܠܝܛܐ. ܘܥܙܪܝܐ ܘܝܘܙܒܕ.
ܘܚܢܢ. ܘܦܢܝܐ. ܘܠܘܝܐ. ܡܫܡܫܝܢ ܠܥܡܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܘܥܡܐ. ܩܐܡܝܢ ܗܘܘ
ܒܕܘܟܬܗܘܢ. * ܘܟܕ ܩܪܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ ܟܕ ܦܪܝܫ. ܘܡܬܒܝܢܝܢ ܒܗ. 9
ܘܡܣܬܟܠܝܢ ܒܩܪܝܢܗ. * ܘܐܡܪ ܢܚܡܝܐ ܪܫܐ ܕܟܗܢܐ. ܘܥܙܪܐ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. 10
ܘܠܘܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܝܘܡܢܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܠܐ ܬܬܟܪܘܢ. ܘܠܐ ܬܒܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܒܟܝܢ ܗܘܘ ܟܠ
ܟܠܗ ܥܡܐ. ܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܟܘܠܘ 11
ܘܐܫܬܘ. ܘܫܕܪܘ ܡܢܘܬܐ ܠܡܢ ܕܠܐ ܡܛܝܒܐ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܩܕܝܫ ܗܘ ܝܘܡܢܐ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܝܘܡܢܐ ܠܐ ܬܬܟܪܘܢ. ܡܛܠ ܕܚܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܗܘ ܢܗܘܐ
ܥܘܕܪܢܟܘܢ.

Congregatus eſt univerſus populus unanimiter 2
in plateam quæ eſt ante portam aquarum: & dixerunt Ezræ ſcribæ, ut afferret librum legis Moſaicæ
quam præceperat Dominus Iſraelitis.
Afferens itaque Ezra ſacerdos librum 3
legis coram populo, dum populus
congregatus eſſet (tam viri quàm mulieres, & quotquot parati erant ad audiendum) primâ *die* menſis ſeptimi:
Legit librum in platea in porta aquarum, 4
à luce ad meridiem uſque, coram viris ac mulieribus, & coram iis
qui audiebant: & aures populi intentæ erant & auſcultabant præcepta legis.
Stetit autem Ezra ſcriba ſuper turriculam 5
ligneam, quam fecerat ut ex ea loqueretur: & aſtiterunt ei Mathitha,
Semua, Hanania, Uria, Helcia, & Maaſia; hi ſteterunt ab ejus dextera: ab ejus autem ſiniſtra ſteterunt Pheraia, Miſael, Melachia, Heſom, Heſabia, Zacharia, & Meſlam. Aperuítque Ezra ſcriba 6
librum legis coram univerſo populo: et
cùm aperuiſſet, ſurrexit univerſus populus: Benedixítque Ezra Dominum 7
Deum maximum, & reſpondit univerſus populus, dixítque; Amen, etiam
Amen: & ſublatis manibus, genuflexerunt & adoraverunt coram Dño ſuper facies ſuas in terram uſque. Interim Jeſus 8
& filii ejus, & Serabia, Jamin, Acuph,
Sabti, Hodia, Maaſia, Kelatia, Azaria, Jozabar, Hanani, Phenaia, & Levitæ; miniſtrabant populo in lege, populo manente in loco ſuo: Dúmque legerent librum 9
legis Domini expanſu, percipiebant eum,
& intelligebant lectionem ejus. Deinde 10
dixit Nehemia princeps ſacerdotum, &
Ezra ſacerdos & ſcriba, & Levitæ illi qui
miniſtrabant populo, dicebant inquam,
toti populo; Hodierna dies ſancta eſt coram Domino Deo veſtro, ne doleatis neq;
fleatis: flebat enim totus populus dum audirent librum legis. Et dicebant eis; Ite, 11
comedite ac bibite, & mittite cibum ei cui
non eſt paratus; nam ſanctus eſt hic dies
coram Domino: hoc die ne dolore afficiamini, quia dies eſt lætitiæ Domini: ipſéque ſit adjutor veſter.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

Καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος· (β) καὶ εἶπαν
τῷ Ἔσδρᾳ τῷ γραμματεῖ, ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ, (γ) ὃν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσραήλ.
2 Καὶ ἤνεγκεν (δ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς (ε)
3 ἕως γυναικὸς, καὶ πᾶς ὁ συνιῶν, ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου. Καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ
ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον (ζ) ἕως ἡμίσους τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν
4 γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες. καὶ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. Καὶ ἔστη (η)
Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ (θ) Ματταθίας, καὶ Σαμαίας,
καὶ Ἀνανίας, καὶ (ι) Οὐρίας, καὶ Χελκία, καὶ Μαασία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ (κ) ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίας,
5 καὶ Μισαὴλ, καὶ Μελχίας, καὶ (λ) Ἀσὼμ, καὶ Ἀσαβαδμὰ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ (μ) Μεσολλάμ. Καὶ
ἤνοιξεν (ν) Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ
6 ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτὸ, ἔστη πᾶς ὁ λαός. Καὶ ηὐλόγησεν (ξ) Ἔσδρας κύριον τὸν
θεὸν τὸν μέγαν· καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἶπαν, Ἀμὴν, ἐπάραντες (ο) τὰς χεῖρας
7 αὐτῶν· καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναίας,
8 καὶ (π) Σαραβίας ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ. Καὶ ἀνέγνωσαν
(ρ) ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν (σ) Ἔσδρας, καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου,
9 καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει. Καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ (τ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς,
καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ συνετίζοντες τὸν λαὸν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ, Ἡμέρα ἁγία ἐστὶ (υ)
τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαὸς, ὡς (φ) ἤκουσαν τοὺς λόγους
10 τοῦ νόμου· Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορεύεσθε, φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκάσματα, καὶ ἀποστείλατε
μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία (χ) ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσητε,
11 (ψ) ὅτι ἐστὶ κύριος ἰσχὺς ἡμῶν. Καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν, λέγοντες, Σιωπᾶτε,
12 ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. Καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν
13 μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. Καὶ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν (ω) πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ, οἱ
ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς (α) Ἔσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου.

Et congregati ſunt omnis populus tanquam vir unus in plateam, quæ
ante portam aquæ. Et dixerunt Eſdræ ſcribæ, ut afferret librum legis
Moyſi, quam mandavit Dominus Iſrael. Et attulit Eſdras ſacerdos 2
legem coram Eccleſia à viro uſq; ad mulierem, & omnis intelligens;
ad audiendum in die una menſis ſeptimi. Et legit in (a) eo ab hora 3
illuminationis Solis uſque ad dimidium diei, coram viris, & mulieribus:
& ipſi intelligentes: & aures omnis populi ad librum legis.
Et ſtetit Eſdras ſcriba ſuper gradum (b) ligneum: & ſteterunt juxta 4
eum Matthathias, & Samaias, & Ananias, & Urias, & Chelcia, &
Maaſia, à dextris ejus: & à ſiniſtris Phadaias, & Miſael, & Melchias,
& Aſom, & Aſabadma, & Zacharias, & Meſollam. Et aperuit 5
Eſdras librum in conſpectu omnis populi: quoniam ipſe erat ſupra
populum. Et factum eſt, quando aperuit illum; ſtetit omnis populus.
Et benedixit Eſdras Dominum Deum magnum. Et reſpondit omnis 6
populus, & dixerunt, (c) Amen, elevantes manus ſuas. Et inclinârunt,
& adoraverunt Dominum in faciem, ſuper terram. Et Jeſus, 7
& Banaias, & (d) Sarabias, (e) erant inſtruentes populum in lege.
Et populus in ſtatione ſua. Et legerunt in libro legis Dei: & 8
docuit Eſdras, & diſtinxit in ſcientia Domini, & intellexit populus
in lectione. Et dixit (f) Neemias, & Eſdras ſacerdos & ſcriba, & 9
Levitæ, & (g) qui inſtruebant populum: & dixerunt omni populo;
Dies ſancta eſt Domino Deo noſtro: ne lugeatis, neq; ploretis: quoniam
plorabat omnis populus, ut audiverunt verba legis. Et dixit 10
eis; Ite, comedite pinguedines, & bibite dulcedines, & mittite partes
non habentibus: quia ſancta eſt dies Domino noſtro: & ne concidatis:
(h) quoniam eſt Dominus fortitudo noſtra. Et Levitæ ſilere faciebant 11
omnem populum, dicentes; Silete, quoniam dies ſancta: & ne concidatis.
Et abiit omnis populus comedere, & bibere, & mittere partes, 12
& facere lætitiam magnam; quoniam intellexerant in verbis, quæ
notificaverat eis. Et in die ſecunda congregati ſunt principes patriarum 13
cum omni populo, ſacerdotes, & Levitæ, ad Eſdram ſcribam, ad intelligendum ad omnia verba legis.

MS. A. (β) καὶ εἶπον τῷ Ἔζρᾳ (γ) ὃ ἐνετείλατο (δ) Ἔζρας ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον (ε) καὶ ἕως (ζ) ἕως μέσου τοῦ (η) Ἔζρας (θ) Ματταθίας, (ι) Οὐρία, (κ) ἐξ εὐωνύμων (λ) Ὠσὰμ, καὶ Ἀσαβααμὰ, (μ) Μοσολλάμ. (ν) Ἔζρας (ξ) Ἔζρας (ο) χεῖρας (π) Σαραβία (ρ) ἐν τῷ βιβλίῳ (σ) Ἔζρας, καὶ διέστελλεν ἐπιστήμῃ κυρίου, (τ) Ἔζρας (υ) κυρίῳ τῷ θεῷ (φ) ἤκουσεν (χ) ἡ ἡμέρα ἐστὶν τῷ (ψ) ὅτι ἐστὶν ἰσχὺς ὑμῶν. (ω) πατριῶν τῷ παντὶ (α) Ἔζραν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* واحتشر القوم مثل رجل واحد الي الرحبة التي هي قدام باب البحر * وقالوا لعزرا الكاتب 2
ليجيب سفر شريعة موسي الذي اوصا الله على اسرائيل * فجاب عزرا سفر التوراة قدام 3
الجوق من رجل وكل فهم للاستماع * اليوم الاول من الشهر السابع * وقري فيه قدام 4
الرحبة الذي قدام باب البحر * من بكرة الي نصف النهار * قدام الرجال والنساء
والفهيمين * واذان كل القوم الي سماع سفر التوراة * فوقف عزرا الكاتب على البرج 5
الخشب الذي عمل للخطاب * ووقف متثيا بجانبه واصحابه * وفتح عزرا السفر بشهادة 6
كل القوم * وبارك عزرا الاله العظيم * واجاب جميع القوم امين امين * ثم خروا وسجدوا 7
على وجوههم الي الارض * * *

Congregatus eſt populus quaſi vir unus ad 2
plateam quæ eſt ante portam maris: &
dixerunt Ezræ ſcribæ, ut afferret librum
legis Moſis, quam præceperat Deus Iſraeli.
Attulit ergò Ezra librum legis 3
coram cœtu à viro omnique idoneo ad
audiendum, primâ die menſis ſeptimi:
Legitque in eo ante plateam quæ erat 4
ante portam maris, à matutino ad meridiem
uſque, coram viris & mulieribus
& intelligentibus: & aures totius
populi intenta *erant ad audiendum librum*
legis. Stetit enim Ezra ſcriba ſuper 5
turrim ligneam quam fecerat ad perorandum:
ſtetitque Mathathia prope eum
cum ſociis ſuis. Deinde aperiens 6
Ezra librum in conſpectu univerſi populi,
Benedixit Ezra Deum maximum: 7
reſponditque totus populus; Amen, amen:
tum proſtrati adoraverunt ſuper facies
ſuas ad terram uſque.

* وقروا في شريعة الله مبينين * وفهموا الناس * وقال عزرا الامام ونحميا الديان مفهمين 9 10
للشعب * اليوم هو جليل خاص لله الهكم * لا تحزنوا فيه ولا تبكوا * لانهم كانوا
باكيون عند سماع التوراة * فقال لهم كلوا واشربوا وابعثوا انصبة لمن ليس له شي 11
مصلوح * قال اليوم جليل مقدس لله لمولانا * لا تندموا ولا تغتموا * فان فرح قدس الله
هو يخلصكم واللاويين * * *

Legerunt itaque legem Dei, confirmantes 9
& intelligere facientes homines illos.
Et dixit Ezra ſacerdos & Nehemia judex, 10
exponentes populo; Hodierna dies
præclara eſt, addicta Deo, Deo veſtro:
ne contriſtemini in ea, néve fleatis: nam
flebant dum legem audirent. Et dixit 11
eis; Edite, bibite, & mittite portiones
iis qui nihil paratum habent. Dixit; Hodierna
dies celebris eſt, conſecrata Deo
Hero noſtro: ne afficiamini dolore aut
triſtitiâ, quoniam gaudium ſanctitatis
Dei ſervaturum eſt vos ac Levitas,

* فمضي كل الشعب للاكل والشراب * وفي اليوم الثاني احتشروا رؤساء الاباء وكل شعب 13 14
الائمة الي عند الكاتب الذي خطب للشريعة *

Quapropter abiit univerſus populus ad 13
comedendum ac bibendum. Die verò ſecundâ 14
congregaverunt ſe primores patrum,
totuſque populus ſacerdotalis apud
ſcribam qui de lege peroraverat:

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܠܘܝ̈ܐ ܡܫܬܩܝܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ܆ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܫܬܘܩܘ܂ ܡܛܠ ܕܝܘܡܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ܂ .12
ܘܠܐ ܬܒܟܘܢ܂ * ܘܐܙܠ ܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ܂ ܘܠܡܫܕܪܘ ܡܢܘ̈ܬܐ ܠܐܝܠܝܢ 13
ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܘܠܡܥܒܕ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܐܬܦܝܣܘ ܒܡ̈ܠܐ ܕܐܘܕܥ ܐܢܘܢ܂
* ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܪܝܢ܂ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܫܝ ܐܒ̈ܗܬܐ ܕܟܠܗ ܥܡܐ܂ ܘܟܗ̈ܢܐ ܘܠܘܝ̈ܐ܂ ܠܘܬ ܥܙܪܐ 14
ܣܦܪܐ܂ ܕܢܬܒܝܢܘܢ ܡܢܗ ܡ̈ܠܐ ܕܢܡܘܣܐ܂

Cùm ergò Levitæ tacere feciſſent univerſum 12
populum, dicendo; Silete, quoniam
hodiernus dies ſanctus eſt, & ne fleatis:
Abiit univerſus populus ad edendum & 13
bibendum, cibóſque mittendum iis qui non
habebant, & ad celebrandum gaudium magnum:
& perceperunt verba quæ nota fecerant
eis. Poſterâ verò die congregaverunt 14
ſe præcipui patres totius populi, & ſacerdotes
ac Levitæ, apud Ezram ſcribam, ut
addiſcerent ab eo librum legis.

נחמיה: ט

ſolennitate in,tabernaculis in Iſrael filii habitarent ut ,Moſeh *manu in* Dñs præcepit quam , lege in ſcriptum invenerunt Et
14 וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בֶּחָג
Egredimini :dicendo ,Jeruſalaim *in* &,*ſuis urbibus univerſis in* vocem facerent tranſire &,facerent audiri quòd Et .ſeptimo menſe in
15 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר צְאוּ
operimenta faciendum ad ,denſæ arboris *folia* & , palmarum *folia* &,myrti *folia* & , *olei ligni folia* & ,olivæ *folia* afferte & ,montem in
הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת סֻכֹּת
atriis in & ,ſuis atriis in & ,ſuo tecto *ſuper vir operimenta* ſibi feceruntque ,attulerunt & ,populus ſunt egreſſi Et .ſcriptum ſicut
16 כַּכָּתוּב׃ וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת
captivitate de *reverſorum concio* omnis fecerunt Et .Ephraim portæ platea in & ,aquarum portæ platea in & , Dei domus
17 בֵּית הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי
fuit & : illum diem ad uſque , Iſrael filii ſic Nun filii Jeſuah diebus à fecerant non quia:tabernaculis in habitaverũt &,tabernacula
סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי
.noviſſimum diem ad uſque primo die à ,*die in die* Dei legis libro in legit Et .valde magna lætitia
18 שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן
.morem juxta *retentionem* octavo die in & ,diebus ſeptem ſolennitatem fecerunt Et
וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט׃

CAP. IX. ט

ſe ſeparaverunt Et .ſe ſuper terra & ,ſaccis *in* &,jejunio in Iſrael filii ſunt congregati hujus menſis quarta & vigeſima die in Et
1 2 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ וַיִּבָּדְלוּ
ſuper ſurrexerunt Et .ſuorum patrum iniquitates &,ſua peccata *ſuper* ſunt confeſſi & ,ſteterunt & :*alieni* filiis omnibus ab Iſrael *ſemen*
3 זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֺנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיָּקוּמוּ עַל־
.ſuo Deo Domino ſe *incurvantes* & ,*ſe confitentes* quater & ;die quater , ſui Dei Domini legis libro in legerũt &,*ſua ſtatione*
עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
magna voce in clamaverunt &:Chenani,Bani ,Serebiah ,Bunni ,Sebaniah ,Chadmiel ,Bani &,Jeſuah Levitarum gradum ſuper ſurrexit Et
4 וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה בֻּנִּי שֵׁרֵבְיָה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל
:Pethachiah ,Sebaniah ,Hodijah ,Serebiah ,Chaſabneiah,Bani,Chadmiel &,Jeſuah Levitæ dixerunt Et .ſuum Deum Dominum ad
5 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה
omnem ſuper *exaltatum* & ;tuæ gloriæ nomini benedicant & :ſeculum in uſque ſeculo à ,veſtro Deo Domino benedicite ,Surgite
קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־
;eorum exercitum omnem & ,cœlorum *cœlos* cœlum feciſti tu ,*tu* ſolus Domine ipſe Tu .laudem & , benedictionem
6 בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם
tibi cœlorum exercitus & : hæc omnia *vivificans tu* & ; eis in quæ univerſa & , maria ; ea *ſuper* quæ univerſa &,terram
הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ
ejus nomen poſuiſti & :Chaſdim Ur de eum eduxiſti & , Abram elegiſti *qui* Deus Domine ipſe Tu .ſe *incurvantes*
7 מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה־הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ
,Chitthæi ,Chenahanæi terram *dandum ad* ,fœdus eo cum *excidere* & ,*tuas facies ad* fidele ejus cor inveniſti Et .Abraham
8 אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
.*tu* juſtus quia ;tua verba confirmiſti & : ejus ſemini *dandum ad* ,Ghirghaſæi &,Jebuzæi &,Perizæi & , Emoræi
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה׃

Verſio VULG. LAT.

Et invenerunt ſcriptum in Lege, præcepiſſe Dominum 14
in manu Moyſi, ut habitent filii Iſrael in tabernaculis
in die ſolenni, menſe ſeptimo : Et ut prædicent, & 15
divulgent vocem in univerſis urbibus ſuis, & in Jeruſa-
lem, dicentes ; Egredimini in montem, & afferte fron-
des olivæ, & frondes ligni pulcherrimi, frondes myrti,
& ramos palmarum, & frondes ligni nemoroſi, ut fiant
tabernacula, ſicut ſcriptum eſt. Et egreſſus eſt populus, 16
& attulerunt. Feceruntque ſibi tabernacula unuſquiſque
in domate ſuo, & in atriis ſuis, & in atriis domûs Dei,
& in platea portæ aquarum,& in platea portæ Ephraim.
Fecit ergò univerſa Eccleſia eorum qui redierant de ca- 17
ptivitate, tabernacula, & habitaverunt in tabernaculis:
non enim fecerant à diebus Joſue filii Nun taliter filii
Iſrael uſque ad diem illum. Et fuit lætitia magna nimis.
Legit autem in Libro legis Dei per dies ſingulos, à die 18
primo uſque ad diem noviſſimum, & fecerunt ſolennita-
tem ſeptem diebus,& in die octavo collectâ juxta ritum.

CAP. IX.

In die autem vigeſimoquarto menſis, convene- 1
runt filii Iſrael in jejunio & in ſaccis, & humus ſuper
eos. Et ſeparatum eſt ſemen filiorum Iſrael ab omni 2
filio alienigena : & ſteterunt, & confitebantur peccata
ſua, & iniquitates patrum ſuorum. Et conſurrexerunt 3
ad ſtandum : & legerunt in volumine legis Domini Dei
ſui, quater in die, & quater confitebantur, & adorabant
Dominum Deum ſuum. Surrexerunt autem ſuper gra- 4
dum Levitarum, Joſue, & Bani, & Cedmihel, Sabania,
Bonni, Sarebias, Bani, & Chanani : & clamaverunt
voce magnâ ad Dominum Deum ſuum. Et dixerunt 5
Levitæ, Joſue, & Cedmihel, Bonni, Haſebnia, Serebia,
Odaia, Sebnia, Phathahia ; Surgite, benedicite Domino
Deo veſtro ab æterno uſque in æternum : & benedicant
nomini gloriæ tuæ excelſo in omni benedictione & lau-
de. Tu ipſe,Domine, ſolus, tu feciſti cœlum, & cœ- 6
lum cœlorum, & omnem exercitum eorum : terram, &
univerſa quæ in ea ſunt:maria, & omnia quæ in eis ſunt:
& tu vivificas omnia hæc, & exercitus cœli te adorat.
Tu ipſe, Domine Deus, qui elegiſti Abram, & eduxiſti 7
eum de Ur Chaldæorum, & poſuiſti nomen ejus Abra-
ham. Et inveniſti cor ejus fidele coram te : & percuſſi- 8
ſti cum eo fœdus, ut dares ei terram Chananæi, Hethæi,
& Amorrhæi,& Pherezæi,& Jebuſæi,et Gergeſæi,ut da-
res ſemini ejus : & impléſti verba tua,quoniam juſtus es.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܐܫܟܚܘ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܕܢܬܒܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܛܠܠܐ 15
16 ܒܥܐܕܐ ܒܝܪܚܐ ܕܬܫܪܝ. * ܘܢܫܡܥܘܢ ܟܠܡܕܡ ܕܟܬܒ ܡܘܫܐ ܒܢܡܘܣܗ. ܘܩܪܘ ܟܪܘܙܐ
ܒܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܗܘܢ ܘܒܐܘܪܫܠܡ ܘܐܡܪܝܢ. ܣܩܘ ܠܛܘܪܐ. ܐܝܬܘ ܩܝܣܐ ܕܙܝܬܐ. ܘܩܝܣܐ
ܕܓܘܙܐ. ܘܛܪܦܐ ܕܬܪܘܓܐ. ܘܫܘܟܐ ܕܥܪܒܬܐ. ܘܥܒܕܘ ܡܛܠܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ
17 ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ. * ܘܢܦܩܘ ܥܡܐ ܘܐܝܬܝܘ. ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܓܒܪ ܓܒܪ ܥܠ ܐܓܪܝܗܘܢ
ܘܒܕܪܝܗܘܢ. ܘܒܕܪܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܒܫܘܩܐ ܕܬܪܥܐ ܕܡܝܐ. ܘܒܫܘܩܐ ܕܬܪܥܐ ܕܐܦܪܝܡ.
* ܘܥܒܕܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܗܦܟܘ ܡܢ ܫܒܝܐ. ܡܛܠܠܐ. ܘܝܬܒܘ ܒܡܛܠܠܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܒܕܘ 18
ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܗܟܢܐ. ܡܢ ܝܘܡܬܗ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܢܐ. ܘܗܘܬ
19 ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ. * ܘܩܪܝܢ ܗܘܘ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ ܟܠܝܘܡ ܝܘܡ. ܡܢ ܝܘܡܐ
ܩܕܡܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. ܘܥܒܕܘ ܥܐܕܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܒܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ
ܐܬܟܢܫܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܠܗܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܛ *

* ܘܒܝܘܡܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܒܗ ܒܝܪܚܐ ܗܢܐ. ܐܬܟܢܫܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܨܘܡܐ ܘܒܣܩܐ. 1
ܘܐܪܡܝܘ ܩܛܡܐ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܐܬܦܪܫ ܙܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܩܡܘ 2
ܘܐܘܕܝܘ ܥܠ ܚܛܗܝܗܘܢ. ܘܥܠ ܚܛܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܩܡܘ ܥܠ ܕܘܟܬܗܘܢ. ܘܩܪܝܢ 3
ܗܘܘ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܪܘܒܥܗ ܕܝܘܡܐ ܩܪܝܢ. ܘܪܘܒܥܗ ܕܝܘܡܐ
ܡܘܕܝܢ. ܘܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. * ܘܩܡܘ ܪܫܐ ܥܠ ܠܘܝܐ. ܝܫܘܥ ܘܩܕܡܝܐܝܠ. 4
ܒܢܝ ܚܫܒܝܐ. ܫܪܒܝܐ. ܘܟܒܢܝ. ܘܗܘܕܝܐ. ܘܫܟܢܝܐ. ܘܦܬܚܝܐ. ܘܨܠܝܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ
5 ܐܠܗܗܘܢ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. * ܘܐܡܪܝܢ ܠܘܝܐ. ܝܫܘܥ ܘܩܕܡܝܐܝܠ. ܒܢܝ ܚܫܒܝܐ. ܫܪܒܝܐ. ܘܗܘܕܝܐ.
ܘܫܟܢܝܐ. ܘܦܬܚܝܐ. ܩܘܡܘ ܘܒܪܟܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܡܢ ܥܠܡ ܘܥܕܡܐ ܠܥܠܡ.
6 ܘܢܬܒܪܟ ܫܡܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܘܡܪܡܪܡ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܒܘܪܝܬܐ. * ܐܢܬ ܗܘ ܡܪܝܐ ܒܠܚܘܕܝܟ.
ܐܢܬ ܥܒܕܬ ܫܡܝܐ ܘܫܡܝ ܫܡܝܐ ܘܟܠܗܘܢ ܚܝܠܘܬܗܘܢ. ܘܐܪܥܐ ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܗ.
ܘܝܡܐ ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ. ܘܐܢܬ ܗܘ ܕܡܚܐ ܐܢܬ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܟ
7 ܣܓܕܝܢ. * ܐܢܬ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܓܒܝܬ ܠܐܒܪܡ. ܘܐܦܩܬܝܗܝ ܡܢ ܐܘܪ ܕܟܠܕܝܐ.
8 ܘܫܚܠܦܬ ܫܡܗ ܐܒܪܗܡ. * ܘܐܫܟܚܬ ܠܒܗ ܕܝܠܗ ܡܗܝܡܢ. ܘܝܡܝܬ ܠܗ ܡܘܡܬܐ.
ܠܡܬܠ ܠܗ ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢܝܐ ܘܕܚܬܝܐ ܘܕܐܡܘܪܝܐ ܘܕܦܪܙܝܐ ܘܕܚܘܝܐ ܘܕܝܒܘܣܝܐ
ܘܕܓܪܓܫܝܐ. ܠܡܬܠ ܠܗ ܘܠܙܪܥܗ. ܘܐܩܝܡܬ ܡܠܝܟ. ܡܛܠ ܕܙܕܝܩ ܐܢܬ.

Et cùm inveniſſent in libro legis præcepiſſe 15
Dominum Moſi, ut Iſraelitæ in tabernaculis
cum ſolennitate ſederent menſe Teſrin, Et 16
audirent quicquid præſcripſit Moſes in le-
ge;proclamaverunt præcones in cunctis civi-
tatibus eorum & in Jeruſalē, dicentes; Aſcen-
dite ad montem, afferte ligna olearum, ligna
nucum,frondes citrinas,& ramos ſalicum; &
tabernacula conficite, quemadmodum ſcri-
ptum eſt in libro legis Moſaicæ. Egreſſus 17
itaque populus, attulerunt, & confecerunt
ſibi quiſque ſuper tecta ſua, & in atriis ſuis,
in atrio domûs Domini, in platea portæ a-
quarum,& in platea portæ Aphremi: Con- 18
fecerunt, inquam, totus populus qui rever-
ſus erat è captivitate,tabernacula ; ſederúnt-
que in tabernaculis (non enim ſic fecerant
Iſraelitæ inde à diebus Jeſu filii Nun, uſque
ad diem iſtum) fuitque gaudium valdè ma-
gnum. Et legebant in libro legis Domini 19
ſingulis diebus,à primo die uſque ad diem po-
ſtremũ:et celebraverunt ſolennitatem ſeptem
diebus:die verò octavo congregaverunt ſe,
quemadmodum præſcriptum eſt eis.

CAP. IX.

Die vigeſimo quarto hujus ejuſdem men- 1
ſis, congregaverunt ſe Iſraelitæ in jejunio &
ciliciis, impoſitóque ſibi cinere : Et ſejun- 2
xit ſe ſemen Iſraelis ab omnibus gentibus :
& ſtantes confeſſi ſunt peccata ſua, & pec-
cata patrum ſuorum. Deinde perſiſtentibus 3
iis in loco ſuo, legebant librum legis Domi-
ni Dei ſui : quartâ diei parte legebant, &
quartâ diei parte gratias agebant & adora-
bant Dominum Deum ſuum. Tum ſurgen- 4
tes præcipui inter Levitas,Jeſus,& Cadmael,
Bana, Heſabia, Serabia, Chabni, Hodia, Se-
chania,& Pethahia;oraverunt Dñm Deũ ſuũ
altâ voce. Et dixerunt Levitæ, Jeſus, Cad- 5
mael, Bani, Heſabia, Serabia, Hodia, Secha-
nia,& Pethahia: ſurgentes,inquam,benedixe-
runt Dominum Deum ſuum à ſeculo & uſque
in ſeculum : & benedictum ſit nomen maje-
ſtatis ejus,& laudibus exaltatum ſuper omnes
creaturas. Tu ſolus es Dominus : tu condi- 6
diſti cœlum & cœlos cœlorum, omnéſque
exercitus eorum,terram & quicquid eſt ſuper
eam, aquas & quicquid in eis eſt : & tu hæc
omnia vivificas:& exercitus cœlorum te ad-
orant. Tu es Dominus Deus qui elegiſti 7
Abramum, eduxiſti eum de Ur Chaldæorum,
mutâſti nomen ejus *in* Abrahamum : Et in- 8
veniens cor ejus ſincerum coram te,juramen-
to juràſti ei te daturum illi terram Chananæ-
orum, Hethæorum, Amoræorum, Phereze-
orum,Hevæorum, Jebuſæorum,& Gergoſæo-
rum, daturum *inquam* ipſi & ſemini ejus : &
præſtitiſti ei verba tua, quia juſtus es.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

14 Καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ᾧ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν
15 σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, Καὶ ὅπως σημάνωσι σάλπιγξιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ
ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ εἶπεν (β) Ἔσδρας, Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας, καὶ φύλλα ξύλων
κυπαρισσίνων, καὶ φύλλα μυρσίνης, καὶ φύλλα φοινίκων, καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποιῆσαι (γ) σκηνὰς κατὰ
16 τὸ γεγραμμένον. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς, καὶ ἤνεγκαν, (δ) καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ,
17 καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτοῦ, καὶ (ε) ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ (ζ) ἕως πύλης Ἐφραίμ. Καὶ ἐποίησαν
πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, σκηνὰς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ
ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη
18 μεγάλη. Καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας
τῆς ἐσχάτης. καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

Et invenerunt ſcriptum in lege, quam mandavit Dominus Moyſi; ut habitent 14
filii Iſrael in tabernaculis in feſtivitate in menſe ſeptimo, Et ut 15
ſignificent tubis in omnibus civitatibus ipſorum, & in Hieruſalem. Et
dixit Eſdras; Exite in montem, & afferte frondes olivæ, & frondes lignorum
cupreſſinorum, & frondes myrti, & frondes palmarum, & frondes
ligni denſi ad faciendum tabernacula, juxta id quod ſcriptū eſt. Et 16
exivit populus, & attulerunt, & fecerunt ſibi tabernacula, vir in domate
ſuo, & in atriis ſuis, & in atriis domûs Dei, & in plateis (i)
civitatis, & uſque ad portam Ephram. Et fecerunt omnis Eccleſia, qui 17
reverterant è captivitate, tabernacula, et ſederunt in tabernaculis: quoniam
non fecerunt à diebus Jeſu filii Nave ſic filii Iſrael uſque in diem illam.
Et facta eſt lætitia (k) magna. Et legit in libro legis Dei, diem in die 18
à die prima uſque ad diem ultimam. Et fecerunt feſtivitatem ſeptem diebus, & die octavâ Exodium juxta judicium.

MS. A. (β) Ἔζρας, Ἐξέλθατε (γ) σκηνὰς αὐτοῖς κατὰ (δ) καὶ ἐποίησαν σκηνὰς αὐτοῖς ἀνὴρ (ε) ἐν αὐλαῖς (ζ) ἕως οἴκου Ἐφραίμ. Καὶ

ΚΕΦ. θʹ.

1 Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ (α) καὶ ἐν σάκκοις
2 καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. Καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν
3 τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν
ἐν βιβλίῳ (β) νόμου κυρίου θεοῦ αὐτῶν· καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ κυρίῳ
4 θεῷ αὐτῶν. Καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς, (†) καὶ οἱ υἱοὶ Καδμιὴλ, (γ) Σεχενία υἱὸς (δ)
5 Σαραβία, υἱοὶ (ε) Χωνενί· καὶ ἐβόησαν (ϛ) φωνῇ μεγάλῃ πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. Καὶ (ζ) εἶπον οἱ Λευῖται
Ἰησοῦς καὶ Καδμιὴλ, Ἀνάστητε, εὐλογεῖτε (η) κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν (θ) ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·
6 καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. Καὶ εἶπεν (ι) Ἔσδρας, Σὺ
εἶ αὐτὸς κύριος μόνος, (κ) σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ
πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν
7 αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν. Σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἄβραμ, καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας
8 τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ· Καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου
πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων,
καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου ὅτι δίκαιος σύ.

CAP. IX.

ET in die vigeſima & quarta menſis hujus, congregati ſunt filii Iſrael 1
in jejunio, & in ſaccis, & cinere ſuper caput ſuum. Et ſeparati 2
ſunt filii Iſrael ab omni filio alieno: & ſteterunt, & confeſſi ſunt
peccata ſua, & iniquitates patrum ſuorum. Et ſteterunt in ſtatione ſua: 3
& legerunt in libro legis Domini Dei (a) ſui: et fuerunt confitentes Domino,
& adorantes Dominum Deum ſuum. Et ſtetit ſuper aſcenſum Levitarum 4
Jeſus & filii Cadmiel, Sechenia filius Sarabia, filii Choneni:
& clamaverunt voce magnâ ad Dominum Deum ſuum. Et dixerunt 5
Levitæ, Jeſus, & Cadmiel; Surgite, benedicite Dominum Deum noſtrum
à ſeculo, et uſque in ſeculum: & benedicent nomen gloriæ tuæ: & exaltabunt
in omni benedictione, & laude. Et dixit Eſdras; Tu es ipſe Dominus 6
ſolus: tu feciſti cœlum & cœlum cœli, & (b) omnem ſtationem
eorum, terram, & omnia, quæcunque ſunt in ea, maria, & omnia quæ in
eis: & tu vivificas omnia, & te adorent exercitus cœlorum. Tu es Dominus 7
Deus: tu elegiſti in Abram, & eduxiſti eum de regione Chaldæorum:
& impoſuiſti ei nomen Abraham: Et inveniſti cor ejus fidele coram 8
te; & diſpoſuiſti ad eum teſtamentum dare ei terram Chananæorum,
& Chettæorum, & Amorrhæorum, & Pherezæorum, & Jebuſæorum, &
Gergeſæorum, & ſemini ejus. Et ſtatuiſti verba tua, quoniam juſtus tu:

MS. A. (α) καὶ ἐν σάκκοις. Καὶ ἐχωρίσθησαν (β) νόμου θεοῦ αὐτῶν· (†) καὶ υἱοὶ (γ) Σαχανία (δ) Σαραβαία, (ε) Χανανί· (ϛ) φωνῇ πρὸς κύριον (ζ) εἶπαν (η) τὸν κύριον θεὸν (θ) ἀπὸ τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν (ι) Ἔζρας, (κ) σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فوجدوا مكتوبا في الشريعة التي أمر الله على يد موسى * أن يجلسوا بنو إسرائيل في 15
مظال الحج * في الشهر السابع * وأن يسمعوا ويجهروا صوتا في قراهم وفي أورشليم * ويقولون 16
اصعدوا وجيبوا أغصان الزيتون وأغصان الجوز وسعف النخل وورقا عريضا وأغصان
الصفصاف * واصنعوا مظالا كما هو مكتوب في كتاب ناموس موسى * وخرج الشعب وجابوا 17
وصنعوا مظالا * كل رجل على سطحه * وفي دور بيت الرب * وفي سوق باب البحر * وفوق سوق
باب أفرام * وجاوا وحجوا في صحن بيت الله وفي الرحبة * وعملوا كل الجوق الراجعين من 18
السبي مظلات وجلسوا في المظال * إذ ما عملوا ذلك من زمان يشوع ابن نون إلى ذلك اليوم *
وكانت فرحة عظيمة لبني إسرائيل * وقرئت في شريعة رب العالمين يوم بعد يوم * 19
من اليوم الأول إلى اليوم الأخير * وصنعوا العيد سبعة أيام * وفي اليوم الثامن اجتمعوا كما
كتب لهم *

Et invenerunt ſcriptum in lege quam præ- 15
ceperat Deus per Moſen, ut ſederent filii
Iſraelis in tabernaculis ſolemnitatis, menſe
ſeptimo: Et ut promulgarent vocemque 16
ſpargerent in oppidis ſuis & in Jeruſalem,
ac dicerent; Conſcendite montem,
& afferte ramos olivarum, ramos nucum,
frondes palmarum, folia lata, & ramos ſalicum;
& componite tabernacula, quemadmodum
ſcriptum eſt in libro legis Moſis.
Quare exivit populus, & attulerunt, 17
compoſueruntque tabernacula, quiſque
ſuper tectum ſuum, & in atriis domûs
Domini, in vico portæ maris, & ſupra
vicum portæ Aphremi: Et venientes 18
celebrârunt ſolennitatem in atrio domûs
Dei & in platea. Compoſuerunt enim
totus cœtus redeuntium è captivitate,
tabernacula; ſederuntque in tabernaculis
(quum id non feciſſent à tempore Jeſu
filii Nun ad illum uſque diem) fuitque
lætitia maxima filiis Iſraelis. Et legebat 19
legem Domini creaturarum, ſingulis
diebus, à die primo ad diem ultimum: et
celebrârunt ſolennitatem ſeptem diebus:
& die octavo congregati ſunt, quemadmodum
præſcriptum eſt eis.

* الفصل التاسع *

* وفي اليوم الرابع وعشرين من الشهر اجتمعوا بنو إسرائيل بصوم عظيم * وانفردوا ذرية بني 1 2
إسرائيل من كل أجنبي * واعترفوا بخطاياهم وبذنوب آبائهم * وقروا في سفر شريعة الله إلههم إلى ربع 3
النهار يعترفون ويسجدون للرب إلههم * وقام رأس اللاويين يشوع وبنو قدميئيل وأصحابهم 4
* فقالوا لهم قوموا باركوا الله إلهكم من الدهر وإلى الدهر * تبارك اسم وقارك * ومرفوع 5
على كل البركات والتسابيح * أنت هو يا رب وحدك * أنت خلقت السماء وجميع جنودها * 6
والأرض وجميع ما عليها * والبحار وكل ما فيها * وأنت باقي بعد الكل * وجيوش السماء لك
ساجدين * أنت هو الرب الإله الذي اخترت ابرام * وأخرجته من إقليم الكلدانيين * وجعلت 7
اسمه ابرهيم * ووجدت قلبه نقيا قدامك * وقطعت معه العهد * لأعطائه أرض الكنعانيين * 8
والحيثانيين * والأموريين * والفرزانيين * والحوانيين * واليبوسيين * والجرسانيين له ولزرعه *
وثبتت أقاويلك معه * إذ أنت عادل *

CAP. IX.

DIe vigeſimâ quartâ menſis congre- 1
gati ſunt filii Iſraelis in jejunio magno:
Et ſegregaverunt ſe progenies Iſraelis ab 2
omni alienigena, & confeſſi ſunt peccata
ſua & culpas majorum ſuorum: Et 3
legerunt in libro legis Dei, Dei ſui uſque
ad quartam diei partem, confitentes, & adorantes
Dominum Deum ſuum. Dein- 4
de ſurgentes princeps Levitarum Jeſus,
& filii Cadmielis & ſocii eorum; Di- 5
xerunt eis, Surgite, benedicite Deum, Deum
veſtrum à ſeculo & uſque in ſeculum:
benedictum ſit nomen gloriæ tuæ, &
exaltatum ſuper omnes benedictiones &
laudes. Tu es O Domine ſolus: tu creâ- 6
ſti cœlum & omnem militiam ejus, terram
& quicquid eſt ſuper eam, maria &
quicquid eſt in eis: tu poſt omnia perſi-
ſtis, & exercitus cœli te adorant. Tu es 7
Dominus Deus qui elegiſti Abramum, &
eduxiſti eum è climate Chaldæorum, &
impoſuiſti nomen ejus Abrahamum; In- 8
veniſti cor ejus purum coram te, & pactum
iniiſti cum eo daturum te ipſi terram
Chananæorum, Hethæorum, Amorræorum,
Pherezæorum, Hevæorum, Jebuſæorum,
& Geraſenorum, tam ipſi quàm
ſemini ipſius: & confirmâſti ſermones
tuos cum ipſo, quum tu ſis juſtus.

נחמיה : ט

portenta & ſigna dediſti Et .Suph mari *ſuper* audiſti eorum clamorem & : Ægypto in noſtrorũ patrũ affictionem vidiſti Et
9 10 וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
tibi feciſti & : eos *ſuper* egerant ſuperbè quod , cognoviſti nam : ejꝰ terræ populo omni in & ,ejus ſervis univerſis in & , Parhoh in
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ
eorum perſecutores & : ſicco in maris *medio in* tranſierunt & ,*eorum facies ad abſcidiſti* mare Et .hanc diem ſecundùm nomen
11 שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם
,*noctu* ignis columna in & , *diu* eos duxiſti nubis columna in Et .validas aquas in lapidem tanquam,profunda in projeciſti
12 הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים׃ וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה
dediſti & : cœlis è eis cum *loqui* & , deſcendiſti Sinai montem ſuper Et .*ea in* erant ambulaturi *qua* viam eis *illuſtrandũ ad*
13 לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם וַתִּתֵּן
,præcepta & ;eis notificâſti *tuæ ſanctitatis* ſabbathum Et .bona præcepta &,ſtatuta ,*veritatis* leges & , recta judicia eis
14 לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים׃ וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְווֹת
petra è *aquas* & ; eorũ fame in eis dediſti cœlis de panem Et .tui ſervi Moſeh *manu in* eis præcepiſti legem & ſtatuta &
15 וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע
eis *dandum ad* tuam manum levâſti quam ,terram poſſidendum ad ,*ingrediendum ad* , eis dixiſti & :eorũ ſiti in eis eduxiſti
הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃
non & ,audire renuerunt Et .tua præcepta ad audierant non & ;ſuã cervicẽ induraverunt & : egerunt ſuperbè noſtri patres & ipſi Et
16 17 וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ׃ וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־
ſuã ſervitutẽ ad *redeundum ad* ,caput *dederunt* &,ſuam cervicem induraverunt & : eis cum feceras quæ ,tuorũ mirabilium ſunt recordati
זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדֻתָם
.eos dereliquiſti non & , *miſericordia multus & ,narium longus* ,miſericors & , *gratioſus* propitiationũ Deus tu Et .ſua rebellione *in*
בְּמִרְיָם וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם׃
fecerúntque : *Ægypto ex* te fecit aſcendere qui ,tuus Deus Iſte , dixerunt & , conflatilem vitulum ſibi fecerunt quando Inſuper
18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֶלְךָ מִמִּצְרָיִם וַיַּעֲשׂוּ
eis *deſuper* receſſit non nubis columna : deſerto in eos dereliquiſti non *multis tuis miſerationibus in* tu Et .magnas blaſphemias
19 נֶאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם
.*ea in* erant ambulaturi quam viam & , eis *illucendum ad* ,noctem per ignis columna & ,viam per eos *ducendum ad* ,diem per
בְּיוֹמָם לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ וְאֶת־עַמּוּד הָאֵשׁ בְּלַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃
.eorum ſiti in eis dediſti aquam &,eorum ore ab prohibuiſti non tuum Man & : eos *intelligere faciendũ ad* dediſti bonum tuũ ſpiritũ Et
20 וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃
.tumuerunt non eorum pedes & ,inveteraverunt non eorũ veſtimenta : eguerunt non , deſerto in eos paviſti annis quadraginta Et
21 וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃
, Cheſbon regis terram & ,Sichon terram poſſederunt & ; angulum ad,eos diviſiſti & ;populos & , regna eis dediſti Et
22 וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן
quam terram ad eos adduxiſti & : cœlorum ſtellas ſicut multiplicâſti eorum filios Et .Baſan regis Hogh terram &
23 וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃ וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
habitatores *eorum facies ad* humiliâſti &,terram poſſederunt & ,filii venerunt Et .poſſidendũ ad *ingrediendũ ad*,eorũ patribus *dixiſti*
24 אָמַרְתָּ לַאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת׃ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי
.ſuã voluntatẽ ſecũdũ eis in *faciendum ad* ,terræ populos & ,eorũ reges & ,eorum manu in eos dediſti &,Chenahanæorum terræ
הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתְּנֵם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמְמֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃

Verſio VULG. LAT.

Et vidiſti afflictionem patrum noſtrorum in Ægypto:cla- 9
moremq; eorũ audîſti ſuper Mare rubrũ. Et dediſti ſigna 10
atq; portenta in Pharaone, & in univerſis ſervis ejus, &
in omni populo terræ illiꝰ: cognoviſti enim quia ſuper-
bè egerant cõtra eos: & feciſti tibi nomen, ſicut & in hac
die. Et mare diviſiſti ante eos, & tranſierunt ꝑ mediũ ma- 11
ris in ſicco: perſecutores autẽ eorũ projeciſti in profun-
dum, quaſi lapidem in aquas validas. Et in columna nubis 12
ductor eorũ fuiſti per diem, & in columna ignis ꝑ noctẽ,
ut appareret eis via, ꝑ quam ingrediebantur. Ad montẽ 13
quoq; Sinai deſcendiſti, & locutus es cum eis de cœlo,
& dediſti eis judicia recta, & legem veritatis, ceremo-
nias, & præcepta bona: Et ſabbatum ſanctificatum tuũ 14
oſtendiſti eis, & mandata, & ceremonias, et legem præ-
cepiſti eis in manu Moyſi ſervi tui. Panem quoque de 15
cœlo dediſti eis in fame eorũ, et aquam de petra eduxi-
ſti eis ſitientibus, et dixiſti eis ut ingrederentur et poſſi-
derent terram, ſuper quam levâſti manũ tuã, ut traderes
eis. Ipſi verò et patres noſtri ſuperbè egerunt, et indu- 16
raverunt cervices ſuas, et non audierunt mandata tua.
Et noluerunt audire, et nõ ſũt recordati mirabiliũ tuorũ 17
quæ feceras eis. Et induraverunt cervices ſuas, et dede-
runt caput ut converterentur ad ſervitutem ſuam, quaſi
per contentionẽ. Tu autẽ Deus propitiꝰ, clemens et mi-
ſericors, longanimis et multæ miſerationis, non dereli-
quiſti eos, Et quidẽ cùm feciſſent ſibi vitulũ cõflatilem, 18
et dixiſſent; Iſte eſt deꝰ tuꝰ, qui eduxit te de Ægypto:
fecerúntq; blaſphemias magnas. Tu autẽ in miſericor- 19
diis tuis multis non dimiſiſti eos in deſerto: columna nu-
bis non receſſit ab eis ꝑ diem, ut duceret eos in viã, et co-
lumna ignis ꝑ noctẽ, ut oſtenderet eis iter per ꝙ ingre-
derentur. Et ſpiritũ tuũ bonum dediſti qui doceret eos, 20
et manna tuum non prohibuiſti ab ore eorum, et aquam
dediſti eis in ſiti. Quadraginta annis paviſti eos in de- 21
ſerto, nihílque eis defuit: veſtimenta eorũ non invete-
raverunt, et pedes eorũ non ſunt attriti. Et dediſti eis 22
regna, et populos, et partitus es eis ſortes: et poſſede-
runt terram Sehon, et terrã regis Heſêbon, et terrã Og
regis Baſan. Et multiplicâſti filios eorũ ſicut ſtellas cœ- 23
li, et adduxiſti eos ad terrã, de qua dixeras patribus eo-
rum, ut ingrederentur et poſſiderent. Et venerunt filii, 24
et poſſederũt terrã, et humiliâſti corã eis habitatores ter-
ræ Chananæos, et dediſti eos in manu eorũ, et reges eorũ
et populos terræ, ut facerent eis ſicut placebat illis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 10 * ܘܚܙܝܬ ܫܘܥܒܕܐ ܕܐܒܗܝܢ ܒܡܨܪܝܢ. ܘܫܡܥܬ ܙܥܩܬܗܘܢ ܠܘܬ ܝܡܐ ܕܣܘܦ. * ܘܥܒܕܬ
ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ ܒܦܪܥܘܢ ܘܒܟܠܗ ܚܝܠܗ. ܘܒܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܪܥܗ. ܡܛܠ ܕܝܕܥܬ
11 ܕܐܡܪܚܘ ܒܗܘܢ ܒܥܡܟ: ܘܥܒܕܬ ܠܟ ܫܡܐ ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ. * ܘܝܡܐ ܦܠܓܬ ܩܕܡܝܗܘܢ.
ܘܥܒܪܘ ܒܓܘ ܝܡܐ ܒܝܒܫܐ. ܘܠܪܕܘܦܝܗܘܢ ܛܒܥܬ ܒܥܘܡܩܗܘܢ ܕܝܡܐ: ܐܝܟ ܕܛܒܥܐ
12 ܟܐܦܐ ܒܡܝܐ ܥܫܝܢܐ. * ܘܒܥܡܘܕܐ ܕܥܢܢܐ ܕܒܪܬ ܐܢܘܢ ܒܐܝܡܡܐ. ܘܒܥܡܘܕܐ ܕܢܘܪܐ ܒܠܠܝܐ.
13 ܠܡܢܗܪܘ ܠܗܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. * ܘܥܠ ܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ ܢܚܬܬ. ܘܡܠܠܬ
ܥܡܗܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܬܪܝܨܐ. ܘܢܡܘܣܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܘܩܝܡܐ ܘܦܘܩܕܢܐ
14 ܛܒܐ. * ܘܫܒܬܐ ܕܩܘܕܫܟ ܐܘܕܥܬ ܐܢܘܢ. ܘܦܘܩܕܢܐ ܘܩܝܡܐ ܘܢܡܘܣܐ. ܕܦܩܕܬ ܐܢܘܢ
15 ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ ܥܒܕܟ. * ܘܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܠܟܦܢܗܘܢ. ܘܡܝܐ ܡܢ ܟܐܦܐ
ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܠܨܗܝܗܘܢ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ ܕܢܥܠܘܢ ܘܢܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ. ܕܐܛܝܒܬ ܐܝܕܟ ܠܡܬܠ
16 17 ܠܗܘܢ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܘܐܒܗܝܢ ܐܥܘܠܘ ܘܩܫܝܘ ܩܕܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܨܬܘ ܠܦܘܩܕܢܝܟ. * ܘܠܐ
ܨܒܘ ܠܡܫܡܥ. ܘܠܐ ܐܬܕܟܪܘ ܬܕܡܪܬܟ ܕܥܒܕܬ ܠܗܘܢ. ܘܗܦܟ ܠܒܗܘܢ ܠܒܝܫܬܗܘܢ ܒܝܫܬܐ.
ܘܐܢܬ ܐܠܗܐ ܡܫܒܩܢܐ ܘܚܢܢܐ ܘܡܪܚܡܢܐ. ܘܪܚܝܩ ܪܘܓܙܐ ܘܩܪܝܒ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܠܐ ܫܒܩܬ ܐܢܘܢ.
18 * ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܥܒܕܘ ܥܓܠܐ ܕܢܬܟܐ. ܘܐܡܪܘ ܗܢܘ ܐܠܗܟ ܐܝܣܪܝܠ ܕܐܣܩܟ ܡܢ
19 ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܥܒܕܘ ܣܟܠܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ. * ܘܐܢܬ ܒܪܚܡܝܟ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܫܒܩܬ ܐܢܘܢ
ܒܡܕܒܪܐ. ܘܥܡܘܕܐ ܕܥܢܢܐ ܠܐ ܥܒܪ ܡܢܗܘܢ ܒܐܝܡܡܐ. ܠܡܕܒܪܘ ܐܢܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܥܡܘܕܐ
20 ܕܢܘܪܐ ܒܠܠܝܐ. ܠܡܢܗܪܘ ܠܗܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠܝܢ ܒܗ. * ܘܪܘܚܟ ܛܒܬܐ ܝܗܒܬ
ܠܗܘܢ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܘܡܢܢܐ ܠܐ ܟܠܝܬ ܡܢ ܦܘܡܗܘܢ. ܘܡܝܐ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ
21 ܠܨܗܝܗܘܢ. * ܘܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܡܕܡ ܠܐ ܚܣܪܘ ܠܗܘܢ ܒܡܕܒܪܐ. ܠܒܘܫܝܗܘܢ ܠܐ ܒܠܘ.
22 ܘܡܣܐܢܝܗܘܢ ܠܐ ܐܬܦܪܡܘ. * ܘܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܡܡܐ. ܘܦܠܓܬ ܐܢܝܢ ܠܗܘܢ.
ܪܝܫ ܪܝܫ. ܘܝܪܬܘ ܐܪܥܐ ܕܣܝܚܘܢ. ܘܐܪܥܐ ܕܡܠܟܐ ܕܚܫܒܘܢ. ܘܐܪܥܐ ܕܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܡܬܢܝܢ.
23 * ܘܒܢܝܗܘܢ ܐܣܓܝܬ ܐܝܟ ܟܘܟܒܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܐܥܠܬ ܐܢܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܐܡܪܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ
24 ܕܢܥܠܘܢ ܠܗ ܘܢܐܪܬܘܢ ܠܗ. * ܘܥܠܘ ܒܢܝܐ ܘܝܪܬܘ ܐܪܥܐ. ܘܐܚܪܒܬ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ
ܕܟܢܥܢܝܐ. ܘܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܠܡܠܟܝܗܘܢ ܘܠܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܠܡܥܒܕ ܒܗܘܢ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗܘܢ.

Nam aſpiciens depreſſionem majorum no- 9
ſtrorum in Ægypto, audîſti clamorem eorum
prope mare Suph: Et edidiſti ſigna & prodi- 10
gia in Pharaonem & in omnẽ exercitũ ejus,
inque totum populũ terræ ipſius, quòd nôſſes
hos perfidè egiſſe contra populũ tuũ et com-
parâſti tibi nomen, ut hodierno die. Et mare 11
ſidiſti ante eos, tranſieruntq; per mare ſicco
pede; perſecutores autem eorũ demerſiſti in
profunda maris, quemadmodum demergitur
lapis in aquas immenſas. Præterea columnâ 12
nubis duxiſti eos interdiu; & columnâ ignis
noctu, ut illuſtrares eis viam in qua ambula-
rent. Deinde ſuper montem Sinai deſcendens 13
allocutꝰ es eos de cœlo, & dediſti eis judicia
recta, leges veritatis, & ſtatuta ac præcepta
optima. Sabbathũ ſanctũ tuũ notũ feciſti eis, 14
& præcepta, ſtatuta, ac leges, quas præcepiſti
eis per Moſen ſervum tuũ. Panẽ de cœlo de- 15
diſti ad famẽ eorũ, et aquas de petra dediſti
eis ad ſitim ipſorum: & dixiſti eis ut pro-
grederentur ac poſſiderent terram quam pa-
raverat manus tua ad dandum eis. Verũ ipſi 16
ac patres eorum perverſè egerunt, cervicẽ ſuã
obdurârunt, non auſcultaverũt præcepta tua,
Renuerunt audire, neque recordati ſunt pro- 17
digiorũ tuorũ quæ pro eis edideras; ſed re-
verſum eſt cor eorũ ad facinora ſua peſſima:
Tu tamen Deus condonator, benignus ac mi-
ſericors, remotꝰ ab ira, deprecationi propin-
quꝰ, non dereliquiſti eos. Nam ipſi fecerunt 18
vitulum fuſilẽ, et dixerunt; Hic eſt deus tuꝰ O
Iſrael, qui te extraxit è terra Ægypti: deniq;
ingentia crimina perpetrârunt. Tu tamen ex 19
immenſa miſericordia tua nõ dereliquiſti eos
deſerto; ſed columna nubis non receſſit ab eis
interdiu, ut regeret eos per viam; & columna
ignis noctu, ut illuſtraret eis viam in qua am-
bularent. Spiritũ quoq; tuũ optimũ dediſti 20
eis ad docendũ eos: & manna non denegâſti
ori eorum, & aquas dediſti eis ad ſitim eorũ.
Et annis quadraginta nihil eis deeſſe paſſꝰ es 21
in deſerto: veſtes eorum non ſunt detritæ, &
calcei eorum non ſunt lacerati. Et dediſti eis 22
regna gentium, & diſtribuiſti ea ipſis capita-
tim: poſſederunt enim terram Sihonis, terrã
regum Heſbonis, & terram Og regis Baiſan.
Filios eorum multiplicâſti ſicut ſtellas cœli, 23
& introduxiſti eos in terram quam dixeras
patribus eorum ut ingrederentur eam & poſ-
ſiderent eam. Ingreſſi deinde filii, poſſede- 24
runt eã; profligatis ante eos habitatoribꝰ ter-
ræ Chananæorũ, traditiſque in manꝰ eorum
tam ipſis quàm regibus eorũ, & populis ter-
ræ illius, ut facerent eis pro voluntate ſua.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θά-
10 λασσαν ἐρυθράν. Καὶ (λ) ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν
αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνως ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐποίησας σε-
11 αυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ τὴν θάλασσαν ἔρρηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ
τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, (μ) καὶ τοὺς καταδιώξοντας αὐτοὺς ἔρριψας εἰς βυθόν, ὡσεὶ λίθον ἐν ὕδατι
12 σφοδρῷ. Καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὡδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φω-
13 τίσαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύονται ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐπὶ ὄρος Σινὰ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς
αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα (ω) εὐθέα, καὶ νόμοις ἀληθείας, προστάγματα, καὶ ἐντολὰς ἀ-
14 γαθάς. Καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνε-
15 τείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ (") δούλου σου. Καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς (ν) εἰς σιτοδοτίαν αὐ-
τῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν· καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομῆ-
16 σαι τὴν γῆν (ξ) ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου, δοῦναι αὐτοῖς. Καὶ αὐτοί, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν
17 ὑπερηφανεύσαντο, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. Καὶ ἀνένευσαν
τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν
τράχηλον (ο) αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ (ς) σὺ ὁ θεὸς ἐλεήμων καὶ
18 οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. Ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον
χωνευτόν, καὶ εἶπαν, Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς
19 μεγάλοις. (π) Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν
στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας, ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ
20 πυρὸς τὴν νύκτα, φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύονται ἐν αὐτῇ. Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ
ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς· καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ
21 ἔδωκας (ρ) αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν. Καὶ (†) τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, (σ)
22 οὐχ ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ (τ) πόδες αὐτῶν οὐ διερράγησαν. Καὶ
ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς (υ) ἐμέρισας αὐτοῖς· καὶ (φ) ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασι-
23 λέως Ἐσεβών, καὶ τὴν γῆν Ὢγ βασιλέως τοῦ Βασάν. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέ-
24 ρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, Καὶ ἐκληρονόμησαν
αὐτήν. καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐ-
τοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρε-
στὸν ἐνώπιον αὐτῶν.

Et vidiſti humiliationem patrum noſtrorum in Ægypto: & clamorem 9
eorum audiſti ſuper mare rubrum: Et dediſti ſigna & prodigia in Æ- 10
gypto in Pharaonem, & in omnes pueros ejus, & in omnem populum
terræ ejus: quoniam noviſti, quia ſuperbè egerunt ſuper eos: & (c) fe-
ciſti tibi nomen, ſicut dies hæc. Et mare ſcidiſti coram eis: & tranſie- 11
runt in medio maris in ſicco: & perſequentes eos projeciſti in profundum,
tanquam lapidem in aqua valida. Et in columna nubis deduxiſti eos 12
die, & in columna ignis nocte ad illuminandam eis viam, in qua ibunt
in ea. Et ſuper montem Sina deſcendiſti, & locutus es ad eos de cœlo: & 13
dediſti eis judicia recta, & leges veritatis, præcepta, & mandata bona. Et 14
ſabbatum tuum ſanctum notificâſti eis: mandata, & præcepta, & legem
mandâſti eis in manu Moyſi ſervi tui. Et panem de cœlo dediſti eis (d) in 15
cibum eorum: & aquam de petra protuliſti eis in ſiti eorum. Et dixiſti
eis ingredi ad hæreditandam terram, ſuper quam extendiſti manum tuam
ad dandam eis. Et ipſi, & patres noſtri ſuperbè egerunt, & indurave- 16
runt cervicem ſuam, & non audierunt mandata tua. Et abnuerunt ex- 17
audire, & non ſunt recordati mirabilium tuorum, quæ feciſti cum eis. Et
induraverunt cervicem ſuam, & dederunt principium revertendi ad
ſervitutem ſuam in Ægypto. Et tu, (e) Deus, miſericors, & miſerator,
longanimis, & multùm miſericors, & non dereliquiſti eos. Adhuc au- 18
tem & fecerunt ſibi vitulum fuſilem, & dixerunt; Hi ſunt dii, qui
eduxerunt nos de Ægypto. Et fecerunt irritationes magnas: Et tu in 19
miſerationibus tuis multis non dereliquiſti eos in deſerto: columnam nu-
bis non declinâſti ab eis die ad deducendum eos in via, & columnam
ignis nocte, ad illuminandam eis viam, in qua ibunt in ea. Et ſpiritum 20
tuum bonum dediſti ad inſtituendos eos. Et Manna tuum non prohibuiſti
ab ore eorum, & aquam dediſti eis in ſiti eorum. Et quadraginta annis 21
enutriviſti eos in deſerto: non (f) feciſti eis deeſſe quicquam: veſtimen-
ta eorum non inveteraverunt, (g) & pedes eorum non ſunt diſrupti. Et 22
dediſti eis regna, & populos diſtribuiſti eis. Et hæreditaverunt terram
Seon regis Eſebon, & terram Og regis Baſan. Et filios eorum multipli- 23
câſti tanquam aſtra cœli, & introduxiſti eos in terram, quam dixiſti pa-
tribus (h) eorum: Et hæreditârunt eam. Et extriviſti coram eis habi- 24
tantes terram Chananæorum, & dediſti illos in manus ipſorum, & reges
illorum, et populos terræ, ad faciendum eis, ſicut placitum coram ipſis.

MS.A. (λ) ἔδωκες σημεῖα ἐν Αἰγύπτῳ (μ) καὶ τοὺς καταδιώκοντας αὐτοὺς (ω) εὐθεῖα, (") τοῦ δούλου (ν) εἰς σιτοδίαν αὐτῶν (ξ) εἰς ἣν (ο) ἑαυτῶν, (ς) σὺ θεὸς (π) Καὶ σὺ οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις οὐκ (ρ) αὐτοῖς τῷ δίψει (†) τεσσεράκοντα (σ) οὐχ ὑστέρησεν· ἱμάτια αὐτῶν (τ) ὑποδήματα (υ) διεμέρισας αὐτοῖς· (φ) ἐκληρονόμησαν γῆν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

9 * ونظرت الي شقاء ابائنا بمصر * وصراخهم سمعت علي بحر القلزم * وجعلت ايات وبراهين 10
بفرعون وبجميع عبيدك * وفي كل شعب ارضه * انك عرفت انهم افتخروا عليهم * وصنعت
لهم اسما جليلا مثل اليوم * والبحر شققت بين يديهم * وجازوا في البحر في اليبس * واعداءهم 11
القيوا مثل الحجار في ماء قوي * وبعمود من الغمام نهارا * وبعمود من نار ليلا لانارة 12
الطريق لهم الذي يسيرون فيها * * وعلي جبل طور سينا تجليت تخاطبا معهم من 13 14
السماء * واعطيتهم احكاما مستقيمة * وشرايع حق * ورسوما ووصايا جيدة * وطعاما من السماء 15
اعطيتهم بجوعهم * وماء من الصخرة اجريت لهم بعطشهم * وقلت لهم ان تورثهم كل
الارض التي اقسمت لاعطائهم * ولكن صعبوا قذالهم * ولم يسمعوا فرايضك * وابوا القول * 16 17
ولم يذكروا عجايبك الذي صنعت معهم * وصعبوا قذالهم * وجعلوا رئيسا للرجوع
لخدمتهم بعصيانهم * وانت الاه الصفح حنونا رحوما ومهولا وكثير الفضل * ولم تتركهم
* ايضا عند ما عملوا لهم عجلا صب وقالوا * هذا صورة الاهك الذي اصعدك من 18
ارض مصر * وانت برحمتك الكبري لم تتركهم * وعمود الغمام لم يزل عنهم بالنهار 19
ليسيرهم في الطريق * وعمود النار بالليل * وجبروتك الجليل العظيم اعطيت لارشادهم * 20
ومنك لم يسمعوا * واربعين سنة كنت معهم في البرية * ولم يعوزهم شيا * ثيابهم لم 21
تبلا من عليهم * وارجلهم لم تحفا * واعطيتهم ارضا وممالك وشعوبا * وقسمتهم وورثوا 22
الارض * ارض سيحون * وارض ملك حسبون * وارض عوج ملك البثنية * وكثرت 23
بنيهم مثل كواكب السماء * ودخلت بهم الارض الذي قلت لابائهم اجعلها لكم ارثا
* ودخلوا البنون وورثوا الارض * وخضعت بين يديهم سكان ارض الكنعانيين * وسلمتهم 24
بايديهم * ملكوهم وفعلوا فيهم برضاهم *

Et reſpexiſti miſeriam majorum noſtro- 9
rum in Ægypto, & clamorem eorum
audîſti ſecus mare rubrum: Et feci- 10
ſti ſigna & portenta in Pharaonem,
& in omnes ſervos ejus, & in totum
populum terræ ipſius, quippe qui nove-
ras hos ſuperbiviſſe in illos: & feciſti
eis nomen celebre, ut hodie. Et mare 11
ſcidiſti coram eis, & mare pertranſie-
runt in ſicco: inimici autem eorum pro-
jecti fuerunt ſicut lapides in aquam va-
lidam. Et columnâ nubium interdiu, 12
& columnâ igneâ noctu duxiſti eos, ad
illuminandam eis viam per quam ambu-
larent. Super montem Tur- 13
ſinai apparuiſti loquens cum eis de cœ- 14
lo: & dediſti eis judicia recta, leges
veras, & ſtatuta atque præcepta opti-
ma. Eſcam de cœlo dediſti eis in fa- 15
mi eorum, & aquam de petra effluere
feciſti eis in ſiti eorum: & dixiſti eis
te traditurum eis poſſidendam totam ter-
ram quam eis daturum juraveras. At 16
verò indurârunt cervicem ſuam, nec au-
dierunt ſtatuta tua: Reſpuerunt ſermo- 17
nem, nec recordati ſunt miraculorum
tuorum quæ edideras erga eos: & ob-
durantes cervicem ſuam, conſtituerunt
principem ut redirent ad ſervitutem ſu-
am, in rebellione ſua. Tu verò Deus
indulgentiæ, Benignus, Clemens, Patiens,
et ſummè beneficus, non deſeruiſti eos.
Etiam quando fecerunt ſibi vitulum fu- 18
ſilem, et dixerunt; Hæc eſt imago Dei
tui qui te extraxit è terra Ægypti;
Attamen tu ex miſericordia tua ma- 19
gna non deſeruiſti eos: & columna
nubium non receſſit ab eis interdiu, ut
deduceret eos per viam: et co-
lumna ignis noctu. Potentiam quoque 20
tuam robur illud magnum dediſti ad
dirigendum eos; tibi tamen non auſcul-
taverunt. Quadraginta annis fuiſti 21
cum eis in deſerto, nihilque deſuit eis:
veſtimenta eorum non ſunt detrita, et
pedes eorum non ſunt nudati. Dedi- 22
ſti eis terram, regna, populoſque: di-
viſiſti eos, et poſſederunt terram, ter-
ram Sihonis, terram regis Heſbonis, et
terram Og regis Bathaniæ. Multiplicâ- 23
ſti filios eorum ſicut ſtellas cœli, et in-
troduxiſti eos in terram de qua dixe-
ras patribus eorum, Faciam illam vo-
bis hæreditatem. Et ingreſſi filii poſſe- 24
derunt terram, et ſubjeciſti ante eos ha-
bitatores terræ Chananæorum, et tra-
didiſti hos in manus eorum: dominati
ſunt eorum, et fecerunt eis pro volun-
tate ſua.

נחמיה : ט

, oliveta & , vineas , excisas cisternas , bono omni plenas domos possederunt & ,pinguem humum &,munitas urbes ceperunt Et
25 וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים וְזֵיתִים
.magna tua bonitate in sunt delitiati & , sunt impinguati & , sunt saturati & , comederunt Et .multitudine in cibi lignum &
וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃
testificabantur qui ,occiderunt tuos prophetas & ,suum corpus post tuã legem projecerunt & , te in rebellaverunt & irritaverũt Et
26 וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָּךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ אֲשֶׁר־הֵעִידוּ
.eos afflixerunt &,suorum angustiatorum manum in eos dedisti Et .magnas detestationes fecerunt & : te ad eos convertendũ ad eis in
27 בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדוֹלֹת׃ וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם
,servatores eis dedisti multas tuas miserationes secundũ &,audisti cœlis de tu & ,te ad clamaverũt suæ angustiæ tempore in Et
וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים
eos dereliquisti & : tuas facies ad malum faciendum ad sunt reversi eis esse requiem secundũm Et .suorũ hostium manu de eos servaverũt &
28 וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃ וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם
eos eruisti &,exaudisti cœlis de tu & ,te clamaverunt & ,sunt conversi Et .eos in sunt dominati & ,suorum inimicorum manu in
בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם
non &,egerunt superbè ipsi &,tuam legem ad eos convertendum ad eos in es contestatus Et .temporibꝰ multis tuas miserationes secundũ
כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים׃ וַתָּעַד בָּהֶם לַהֲשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־
, retractantem humerũ dederunt & : eis in vivet & ,homo faciet quæ ; eis in peccaverunt tuis judiciis in & ,tua præcepta ad audierunt
29 שָׁמְעוּ לְמִצְוֺתֶיךָ וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת
manu in tuo spiritu in eos in es cõtestatus & ,multos annos eos super protraxisti Et .audierunt non & , induraverunt suam cervicem &
30 וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַתִּמְשֹׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־
non multis tuis miserationibus in Et .terrarum populorum manum in eos tradidisti & : auscultaverunt non & ,tuorum prophetarum
31 נְבִיאֶיךָ וְלֹא הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצֹת׃ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא־
, fortis magne Deus ,noster Deus nunc Et .tu misericors & , gratiosus Deus quia : eos dereliquisti non & ,cõsumptionẽ eos fecisti
32 עֲשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
, nostros reges , nos invenit qui lassatio omnis tuas facies ad diminuatur ne ,misericordiã & , pactum custodiens ,terribilis &
וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לִמְלָכֵינוּ
diem ad usque Assur regum diebus à,tuũ populũ omnẽ &,nostros patres &,nostros prophetas &,nostros sacerdotes &,nostros principes
לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ וְלִנְבִיאֵנוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם
,nostri principes,nostri reges Et .egimus impiè nos & ,fecisti veritatẽ quia ,nos super veniente omni super justus tu Et .hanc
33 הַזֶּה׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ וְאֶת־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ
34 .eos in es testificatus quæ tuis testimoniis &,tua præcepta ad attenderũt nõ & :tuã legẽ fecerũt non,nostri patres &,nostri sacerdotes
כֹּהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֺתֶיךָ וּלְעֵדְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידֹתָ בָּהֶם׃
non,coram facies ad tradideras quam pingui & , lata terra in & , eis dedisti quam,multa tua bonitate in &,suo regno in ipsi Et
35 וְהֵם בְּמַלְכוּתָם וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבְאֶרֶץ הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם לֹא
dedisti quam , terra & , servi hodie nos Ecce .malis suis adinventionibus ab sunt conversi non & : tibi servierunt
36 עֲבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה
.ea super servi nos ecce ,ejus bonitatem & ,ejus fructum comedendum ad ,nostris patribus
לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ׃

Verſio VULG. LAT.

Ceperunt itaq; urbes munitas,& humũ pinguẽ,& poſſe- 25
derunt domos plenas cunctis bonis; ciſternas ab aliis fa-
bricatas, vineas,& oliveta, & ligna pomifera multa, &
comederunt,& ſaturati ſunt,& impinguati ſunt,& abun-
daverunt deliciis in bonitate tua magna.Provocaverunt 26
autem te ad iracundiam,& receſſerunt à te,& projecerũt
legem tuam poſt terga ſua: & prophetas tuos occiderũt,
qui conteſtabantur eos ut reverterentur ad te:fecerúntq;
blaſphemias grandes.Et dediſti eos in manu hoſtiũ ſuo- 27
rum, & affixerunt eos. Et in tempore tribulationis ſuæ
clamaverunt ad te, & tu de cœlo audîſti, & ſecundùm
miſerationes tuas multas dediſti eis ſalvatores,qui ſalva-
rent eos de manu hoſtium ſuorum.Cúmq; requieviſſent, 28
reverſi ſunt ut facerent malum in conſpectu tuo: & dere-
liquiſti eos in manu inimicorum ſuorum, & poſſe-
derunt eos. Converſíq; ſunt, & clamaverunt ad te : tu
autem de cœlo exaudîſti,& liberâſti eos in miſericordiis
tuis,multis temporibus. Et conteſtatus es eos ut reverte- 29
rentur ad Legem tuã. Ipſi verò ſuperbè egerunt, & non
audierunt mandata tua, & in judiciis tuis peccaverunt,
quæ faciet homo,& vivet in eis:& dederunt humerũ re-
cedentem,& cervicẽ ſuã induraverunt,nec audierunt. Et 30
protraxiſti ſuper eos annos multos,et conteſtatꝰ es eos in
ſpiritu tuo per manum prophetarũ tuorum:& non audi-
erunt,& tradidiſti eos in manu populorum terrarum. In 31
miſericordiis autẽ tuis plurimis nõ feciſti eos in conſum-
ptionem, nec dereliquiſti eos :quoniam Deus miſeratio-
num,et clemens es tu.Nunc itaq;,Deus noſter magne,for- 32
tis, & terribilis, cuſtodiens pactũ & miſericordiam, ne
avertas à facie tua omnem laborẽ,qui invenit nos,reges
noſtros, & principes noſtros, et ſacerdotes noſtros, et
prophetas noſtros,et patres noſtros,et omnem populum
tuũ,à diebus regis Aſſur uſq; in diem hanc. Et tu juſtus 33
es in omnibus,quæ venerunt ſuper nos: qui veritatẽ fe-
ciſti,nos autem impiè egimus.Reges noſtri,principes no- 34
ſtri,ſacerdotes noſtri,& patres noſtri,non fecerunt legem
tuam,et non attenderunt mandata tua, et teſtimonia tua
quæ teſtificatus es in eis. Et ipſi in regnis ſuis,et in boni- 35
tate tua multa,quam dederas eis, et in terra latiſſima et
pingui,quam tradideras in conſpectu eorum, non ſervie-
runt tibi,nec reverſi ſunt à ſtudiis ſuis peſſimis.Ecce noſ- 36
ipſi hodiè ſervi ſumus ; et terra, quam dediſti patribus
noſtris ut comederent panem ejus, et quæ bona ſunt e-
jus; et noſipſi ſervi ſumus in ea.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 * ܘܐܚܕܘ ܩܘܪܝܐ ܥܫܝܢܬܐ. ܘܐܪܥܐ ܫܡܝܢܬܐ .· ܘܒܬܐ ܕܡܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܛܒܬܐ. ܘܓܘܒܐ
ܚܦܝܪܐ. ܘܟܪܡܐ ܘܙܝܬܐ. ܘܐܝܠܢܐ. ܘܡܐܟܘܠܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܟܠܘ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܡܢܘ
26 ܘܐܬܦܢܩܘ ܒܛܘܒܟ ܪܒܐ. * ܘܗܦܟܘ ܘܕܓܠܘ ܒܟ. ܘܫܕܘ ܢܡܘܣܟ ܠܒܪ ܡܢ
ܪܥܝܢܗܘܢ. ܘܠܢܒܝܝܟ ܩܛܠܘ .· ܥܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܕܢܬܦܢܘܢ ܠܘܬܟ. ܘܥܒܕܘ
27 ܒܝܫܬܐ ܪܘܪܒܬܐ. * ܘܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܘܐܥܝܩܘ ܠܗܘܢ. ܘܒܙܒܢܐ
ܕܐܘܠܨܢܐ .· ܟܕ ܒܥܘ ܡܢܟ. ܫܡܥܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ .· ܐܝܟ ܪܚܡܝܟ ܣܓܝܐܐ. ܘܝܗܒܬ
28 ܠܗܘܢ ܦܪܘܩܐ .· ܕܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ ܕܐܠܘܨܝܗܘܢ. * ܘܟܕ ܐܢܝܚܬ ܠܗܘܢ .· ܗܦܟܘ
ܠܡܥܒܕ ܕܣܢܐ ܩܕܡܝܟ. ܘܫܒܩܬ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܘܫܠܛܘ ܒܗܘܢ. ܘܗܦܟܘ
ܘܒܥܘ ܩܕܡܝܟ. ܘܐܢܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܫܡܥܬ : ܘܦܪܩܬ ܐܢܘܢ ܒܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟ ܣܘܓܐܐ
29 ܕܪܚܡܝܟ. * ܘܐܣܗܕܬ ܒܗܘܢ ܠܡܗܦܟܘ ܐܢܘܢ ܠܢܡܘܣܟ. ܘܗܢܘܢ ܐܪܫܥܘ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ
ܠܦܘܩܕܢܝܟ. ܘܒܕܝܢܝܟ ܚܛܘ ܗܘܘ. ܕܐܢ ܢܥܒܕ ܐܢܘܢ ܒܪܢܫܐ ܢܚܐ ܒܗܘܢ. ܘܝܗܒܘ
30 ܠܗܘܢ ܟܬܦܐ ܡܪܘܕܐ. ܘܩܫܝܘ ܩܕܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ. * ܘܐܓܪܬ ܠܗܘܢ ܫܢܝܐ
ܣܓܝܐܬܐ. ܘܐܣܗܕܬ ܒܗܘܢ ܒܪܘܚܟ .· ܒܐܝܕܝ ܢܒܝܝܟ .· ܘܠܐ ܨܘܬܘ. ܘܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ
31 ܒܐܝܕܝ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܬܐ. * ܘܡܛܠ ܪܚܡܝܟ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܐܘܒܕܬ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩܬ ܐܢܘܢ.
32 ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܚܢܢܐ ܘܡܪܚܡܢܐ. * ܘܗܫܐ ܐܠܗܢ .· ܐܠܗܐ ܪܒܐ ܘܓܢܒܪܐ ܘܕܚܝܠܐ.
ܢܛܪ ܩܝܡܐ ܘܫܪܪܐ .· ܠܐ ܢܬܛܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟ ܟܠܗ ܐܘܠܨܢܐ ܕܐܫܟܚܢ. ܘܠܡܠܟܝܢ.
ܘܠܫܠܝܛܢܝܢ ܘܠܟܗܢܝܢ. ܘܠܢܒܝܝܢ ܘܠܐܒܗܝܢ. ܘܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܡܢ
33 ܝܘܡܬܗܘܢ ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܐܢܬ ܙܕܝܩ ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܡ ܕܐܬܐ ܥܠܝܢ.
34 ܡܛܠ ܕܩܘܫܬܐ ܐܢܬ ܥܒܕܬ ܥܡܢ. ܘܚܢܢ ܐܪܫܥܢ. * ܘܡܠܟܝܢ ܘܫܠܝܛܢܝܢ. ܘܟܗܢܝܢ
ܘܐܒܗܝܢ .· ܠܐ ܥܒܕܘ ܢܡܘܣܟ. ܘܠܐ ܨܘܬܘ ܠܦܘܩܕܢܝܟ ܘܠܣܗܕܘܬܟ. ܕܐܣܗܕܬ ܒܗܘܢ.
35 * ܘܗܢܘܢ ܒܡܠܟܘܬܟ ܘܒܛܘܒܟ ܪܒܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܘܫܡܝܢܬܐ ܕܝܗܒܬ
36 ܠܗܘܢ. ܠܐ ܦܠܚܘܟ. ܘܠܐ ܗܦܟܘ ܡܢ ܥܒܕܝܗܘܢ ܒܝܫܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܢܢ ܝܘܡܢܐ
ܥܒܕܐ. ܘܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܝܢ ܠܡܐܟܠ ܦܐܪܝܗ ܘܛܘܒܬܗ .· ܗܐ ܚܢܢ ܐܝܟ ܥܒܕܐ
ܦܠܚܝܢ ܒܗ.

* Itaque ceperunt civitates munitas,ſolum pin- 25
gue, domos bonis omnibus refertas, ciſter-
nas effoſſas, vineas,oliveta, arbores, cibóſque
multigenos : & comederunt, & ſaturati ſunt,
pinguefacti et oblectati ſunt ingenti bono tuo.
Sed averſi fefellerunt te, & abjecerunt legem 26
tuam extra mentem ſuam, & prophetas tuos
occiderunt eò quòd dicerent eis ut reverte-
rentur ad te, denique mala graviſſima perpe-
traverunt: Quapropter tradidiſti eos in ma- 27
num hoſtium eorum, & affixerunt eos. At-
tamen tempore calamitatis te deprecantes ex-
audiebas eos de cœlo, ſecundùm miſeratio-
nes tuas plurimas : & conſtituebas eis ſerva-
torem qui ſervabat eos de manu oppriment-
ium eos. At ſtatim atque relaxationem tribue- 28
bas eis,revertebantur ad agendum quod per-
oſum tibi eſt : ideóque deſtituebas eos in ma-
nu hoſtium eorum, qui deprimebant eos. Rur-
ſùs autem orantes coram te, tu exaudiebas eos
de cœlo, ſempérque liberabas eos ſecundùm
abundantiam miſerationum tuarum. Con- 29
teſtabaris quidem eos ut reduceres eos ad le-
gem tuam,ſed ipſi perfidè agebant, præceptis
tuis non obtemperabant,& in illa judicia tua
peccabant, per quæ homo vivit, ſi fecerit ea:
faciebant ſibi humerum refractarium, & cer-
vicem ſuam obdurabant, nec auſcultabant.
Cúmque prædicáſſes eis multis annis, coſ- 30
que conteſtatus eſſes per ſpiritum tuum inter-
nuntiis prophetis tuis, nec aurẽ præbuiſſent;
tandem tradidiſti eos in manum gentium pro-
vinciarum : Sed propter miſerationes tuas 31
plurimas non perdidiſti eos, neque dereliqui-
ſti ; quia Deus es clemens ac benignus. Jam 32
Deus noſter,Deus maxime,Fortiſſime, & Re-
verende, ſervans juramentum & veritatem ;
ne te lateat tanta calamitas,quæ nobis, regi-
bus, principibus, ſacerdotibus, prophetis,&
patribus noſtris, toti denique populo conti-
git indè à diebus regis Aſſur ad hunc uſque
diem ; Licèt tu ſis juſtus in iis omnibus quæ 33
contigerunt nobis : nam juſtè quidem tu fe-
ciſti, quum nos perverſè egerimus, Et reges, 34
principes, ſacerdotes, patréſque noſtri non
perfecerint legem tuam, neque auſcultave-
rint præceptis & teſtimoniis tuis quibus con-
teſtatus es eos : Sed renuntiaverint regno 35
tuo & magnæ fœlicitati tuæ quam eis dederas
in terra optima & pinguiſſima quam dona-
veras eis ; te non coluerint, neque ſe retraxe-
rint ab operibus ſuis peſſimis. Hac de cau- 36
ſa nos hodie ſervi ſumus;et in ipſa terra quam
dediſti majoribus noſtris ut fruerentur fructu
& affluentiâ ipſius, ecce nos more ſervorum
operamur in ea.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

25 Καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλὰς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκοις λελατομημένοις,
ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος. καὶ ἔφαγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν
26 καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ (χ) ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ. Καὶ ἤλλαξαν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ
σοῦ, καὶ ἔρριψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν· καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, (ψ) οἳ
27 διεμαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. Καὶ ἔδωκας
αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτοὺς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς. καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν,
καὶ σὺ ἐξ (ω) οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς (α) σωτῆρας,
28 καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς. Καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ
πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ
πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σὲ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας, καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς,
29 Καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου. καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἐντολαῖς
σου καὶ (β) κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος (γ) ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν
30 νῶτον ἀπειθοῦντα, καὶ τράχηλον (δ) αὐτῶν ἐσκλήρυναν καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ (†) εἵλκυσας ἐπ᾽ αὐτοὺς ἔτη
πολλὰ, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου, καὶ οὐκ ἐνωτίσαντο, καὶ
31 ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας (ε) αὐτοὺς
32 εἰς συντέλειαν, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. Καὶ νῦν ὁ
θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιὸς (ζ) καὶ ὁ φοβερὸς, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός
σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας
ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφήτας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ
33 σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοὺρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ σὺ (η) δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς
34 ἐρχομένοις ἐφ᾽ ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας. καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, Καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ
ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον
35 τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. Καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ
σου τῇ πολλῇ ᾗ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ (θ) ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ᾗ ἔδωκας ἐνώπιον
36 αὐτῶν, οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν (ι) ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. (κ) Ἰδοὺ
σήμερον ἐσμὲν δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν (λ) καρπὸν αὐτῆς καὶ
τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδοὺ ἐσμὲν δοῦλοι ἐπ᾽ αὐτῆς,

Et ceperunt civitates (i) excelſas, & hæreditârunt domos plenas omnium 25
bonorum, ciſternas exciſas, vineas, & oliveta, & omne lignum eſui
aptum in multitudine. Et comederunt, & repleti ſunt, & impinguati
ſunt, & deliciati ſunt in bonitate tua magna. Et mutaverunt & receſſerunt 26
à te, & projecerunt legem tuam poſt corpus ſuum. Et prophetas
tuos occiderunt, qui conteſtabantur in eis, ut reverterent ipſi ad te. Et fecerunt
irritationes magnas: Et dediſti eos in manu tribulantium eos: & 27
tribulaverunt eos. Et clamaverunt ad te in tempore tribulationis ſuæ: et
tu de cœlo tuo audîſti, & in miſerationibus tuis magnis dediſti eis ſalvatores:
& ſalvâſti eos de manu tribulantium eos. Et ut requieverunt, 28
reverterunt facere malum in conſpectu tuo: & dereliquiſti eos in manus
inimicorum eorum: & dominati ſunt in eis. Et rurſus exclamaverunt
ad te: & tu de cœlo exaudîſti, & eruiſti eos in miſerationibus tuis
(k) multis: Et conteſtatus es eis, ut ipſi reverterentur in legem tuam. 29
(l) Et non audierunt, ſed in mandatis tuis & judiciis tuis peccaverunt,
quæ faciens ea homo vivet in eis. Et dederunt dorſum rebelle, & cervicem
ſuam induraverunt: & non audierunt. (m) Et protraxiſti ſuper 30
eos, annos multos, & conteſtatus es eis in ſpiritu tuo in manu prophetarum
tuorum: & non perceperunt auribus: & dediſti eos in manu populorum
terræ. Et tu in miſerationibus tuis multis non feciſti eos in conſummationem, 31
& non dereliquiſti eos, quoniam fortis es, & miſericors,
& miſerator. Et nunc, Deus noſter fortis, magnus, validus, & terribilis, 32
cuſtodiens teſtamentum tuum, & miſericordiam tuam; ne paucus ſit
coram te omnis labor, qui invenit nos; & reges noſtros, & principes noſtros,
& ſacerdotes noſtros, & prophetas noſtros, & patres noſtros, &
in omni populo tuo à diebus regum Aſſur, & uſque ad diem hanc. Et tu 33
juſtus in omnibus, quæ veniunt ſuper nos: quoniam veritatem feciſti. Et
nos peccavimus, Et reges noſtri, & principes noſtri, & ſacerdotes noſtri, 34
& patres noſtri non fecerunt legem tuam; & non attenderunt (n)
mandata tua, & teſtimonia tua, quæ conteſtatus es eis. Et ipſi in regno 35
tuo, & in bonitate tua multa, quam dediſti eis, & in terra lata, &
pingui, quam dediſti coram eis, non ſervierunt tibi, & non averterunt
ſe à ſtudiis ſuis malis. Ecce hodiè ſumus ſervi, & terra, quam dediſti 36
patribus noſtris ad comedendum fructum ejus, & bona ejus, ecce ſumus ſervi ſuper eam,

MS. A. (χ) ἐνετρύφησαν (ψ) οἳ διεμαρτύροντο (ω) οὐρανοῦ ἤκουσας, (α) σωτηρίας, (β) τοῖς κρίμασίν (γ) ζήσεται· καὶ ἔδωκαν (δ) ἑαυτῶν (†) ἤλκυσας (ε) αὐτοὺς συντέλειαν, (ζ) καὶ φοβερὸς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ (η) δίκαιος εἶ ἐπὶ (θ) ἐν τῇ γῇ πλατείᾳ (ι) ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν (κ) Ἰδοὺ ἐσμὲν σήμερον δοῦλοι, (λ) καρπὸν αὐτῆς * τοῖς βασιλεῦσιν

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وملكوا ارضا حصينة ومدنا منيعة وارضا سمينة * وورثوا منازل مملوة من الخير 25
وشجرا مطعمة * واكلوا وشبعوا وتلذذوا بخيرك العظيم * وبعد ذلك عصوا والقوا 26
شريعتك وراء ظهورهم * وانبياءك قتلوا الذين اجتهدوا بهم ليردوهم اليك * وعملوا
رفضات كبارا * وسلمتهم بيد مضايقيهم وضايقوهم * وهم وقت شدتهم صرخوا اليك 27
وسمعت من السماء * واقمت لهم مخلصين وخلصوهم من ايدي مضايقيهم * ولما فرجت 28
عنهم انقلبوا وصنعوا القبيح قدامك * فخليتهم في ايدي اعدايهم واستعبدوهم * ورجعوا
وصلوا امامك وانت استجبت لهم * وسمعتهم من السماء وخلصتهم في كل زمان لكثرة
رحمتك * واشهدت عليهم انهم يرجعوا ويحفظوا ناموسك * وهم اعتدوا ولم يسمعوا وصاياك 29
واحكامك * واخطوا بهم * هولاي الذين ان حفظهم الانسان يحيا بهم * ووهبوا لهم اعناقهم
غليظة ورقابا عصاة ولم يسمعوا * وكررت لهم سنين كثيرة ولم يطيعوا * وشهدت عليهم 30
بروحك من قبل انبيايك ولم يسمعوا * واسلمتهم في ايدي الشعوب الغريبة * ومن اجل 31
رحمتك الكثيرة لم تهلكهم ولم تتركهم * من اجل انك الاه رحوم ورووف * ومن 32
الان يا الاهنا الاله العظيم الجبار المخوف * حافظ الايمان والصدق * لا تخفا عنك جميع
الضيقة التي اتت علينا * وعلي ملوكنا وعظماينا * واحبارنا واباينا * وعلي جميع الشعب *
من ايام ملك الموصل الي يومنا هذا * وانت يا رب عدل في كل ما جاء علينا * 33
لانك انت حق ونحن اثمنا * وملوكنا وعظماونا واباينا * ولم نسمع ناموسك * ولم نطع 34
وصاياك وشهاداتك الذي شهدت فيهم * وكفروا بملكوتك وبصلاحك العظيم * 35
الذي اعطيتهم الارض الصالحة السمينة ولم يعبدوك ولا انقلبوا من اعمالهم الشريرة
* من اجل هذا نحن اليوم عبيد * والارض الذي اعطيت لاباينا ان ياكلوا خيراتها * 36
هوذا نحن كالعبيد نملكها *

Obtinuerunt terram fortem, urbes munitas, 25
& ſolum pingue; & poſſederunt
habitationes plenas bonis, & arbores cibum
proferentes: comederunt, & ſaturati
ac delectati ſunt bono tuo magno.
Verùm poſtea rebellantes projecerunt 26
legem tuam poſt terga ſua, & prophetas
tuos occiderunt qui ſtudebant eos
ad te reducere, & commiſerunt abominationes
magnas. Unde tradidiſti eos 27
in manum opprimentium eos, & oppreſſerunt
eos. Sed iis tempore calamitatis
ad te clamantibus, audîſti de cœlo, &
conſtituiſti eis vindices qui aſſeruerunt
eos è manibus opprimentium eos. At ubi 28
recreâſti eos, converſi ſunt, & turpitudinem
coram te fecerunt: quapropter reliquiſti
eos in manibus inimicorum eorum,
qui ſervitute preſſerunt eos. Tum
reverſi oraverunt coram te, & tu exaudîſti
eos; & audiens eos de cœlo, ſalvâſti
eos omni tempore ob multitudinem miſericordiæ
tuæ. Conteſtatus es eos ut reverterentur 29
& cuſtodirent legem tuam,
ſed ipſi iniquè ſe geſſerunt, non audierunt
præcepta & judicia tua; imò peccaverunt
in ea, ea inquam quæ ſi cuſtodiat
homo, per ipſa vivit: & colla ſua reddiderunt
ſibi craſſa, cervicesque rebelles,
& non audierunt. Prædicâſti eis annis 30
multis, at non obtemperaverunt: & conteſtatus
es eos ſpiritu tuo per prophetas
tuos, at non audierunt: ideo tradidiſti
eos in manus gentium exterarum: Attamen 31
propter miſericordiam tuam multam
non perdidiſti eos neq; dereliquiſti; quòd
ſis Deus miſericors & clemens. Nunc 32
itaque O Deus noſter, Deus maxime,
Potens, ac Terribilis, ſervans fidem ac veritatem;
nequaquam te latet omnis tribulatio
quæ venit ſuper nos, & ſuper
reges, magnates, pontifices, & patres noſtros,
ſuper univerſum populum, à diebus
regis Aſſyriæ ad hunc uſque diem noſtrum.
Tu autem O Domine, juſtus es in 33
omnibus quæ nobis evenerunt: tu enim
verus es, ſed nos peccavimus, Et reges, 34
magnates, patreſq; noſtri; & non audivimus
legem tuam, neque obedivimus
præceptis & conteſtationibus tuis quibus
conteſtatus es eos. Sed denegaverunt 35
regnum tuum & bonitatem tuam magnam;
qui quum dederis eis terram bonam
& pinguem, tamen non ſervierunt
tibi, neque averterunt ſe ab operibus
ſuis malis. Propterea nos hodie ſervi ſumus; 36
et terram illam, quam dediſti
majoribus noſtris, ut comederent ejus bona,
ecce nos ut ſervi aramus.

נחמיה : י

noſtris jumētis *in &* ,*dominantes* noſtris corporibus *ſuper &* ,*noſtris peccatis in* nos ſuper *dediſti* quos regibus multus ejꝰ *proventꝰ* Et
37 ותבואתה מרבה למלכים אשר־נתתה עלינו בחטאותינו ועל־גויתינו משלים ובבהמתנו
ſuper & : *ſcribentes* & ,fidelitatem *excidentes* nos hoc toto *in* Et *nos* magna tribulatione in &,ſuā voluntatē ſecundū
38 כרצונם ובצרה גדולה אנחנו: ובכל־זאת אנחנו כרתים אמנה וכתבים ועל
.noſtri ſacerdotes ,noſtri Levitæ,noſtri principes *ſignato*
החתום שרינו לוינו כהנינו:

CAP. X. י

,Amariah ,Paſchur .Irmeiah ,Hazariah ,Seraiah .Sidchijah &,Chachaliah filius Tirſatha Nechemiah *ſignatos* ſuper Et
1 2 3 ועל החתומים נחמיה התרשתא בן־חכליה וצדקיה: שריה עזריה ירמיה: פשחור אמריה
, Abijah ,Meſullam .Baruch ,Ghinnethon ,Daniel .Hobadiah ,Meremoth ,Charim .Malluch ,Sebaniah ,Chattus .Malchijah
4 5 6 7 מלכיה: חטוש שבניה מלוך: חרם מרמות עבדיה: דניאל גנתון ברוך: משלם אביה
Chenadad filiis de Binnui : Azaniah filius Jeſuah & ,Levitæ Et .ſacerdotes Iſti .Semaiah ,Bilghai , Mahaziah .Mijamin
8 9 מימן: מעזיה בלגי שמעיה אלה הכהנים: והלוים וישוע בן־אזניה בנוי מבני חנדד
, Zacchur .Chaſabiah , Rechob , Micha .Chanan , Pelaiah , Chelitha , Hodijah , Sebaniah ; eorum fratres Et .Chadmiel
10 11 קדמיאל: ואחיהם שבניה הודיה קליטא פלאיה חנן: מיכא רחוב חשביה: זכור
, Bunni .Bani , Zatthu ,Helam ,Moab Pachath ,Parhos ,populi Capita .Beninu ,Bani ,Hodijah .Sebaniah ,Serebiah
12 13 14 15 שרביה שבניה: הודיה בני בנינו: ראשי העם פרעש פחת מואב עילם זתוא בני: בני
.Beſai , Chaſum , Hodijah .Hazzur , Chizchijah , Ather. .Hadin , Bigvai , Adonijah .Bebai , Hazghad
16 17 18 עזגד בבי: אדניה בגוי עדין: אטר חזקיה עזור: הודיה חשם בצי:
.Hanaiah ,Chanan ,Pelathiah .Jadduah ,Sadoc ,Meſezabel .Chezir ,Meſullam ,Magpihas .Nebai ,Hanathoth ,Chariph
19 20 21 22 חריף ענתות נובי: מגפיעש משלם חזיר: משיזבאל צדוק ידוע: פלטיה חנן עניה:
.Hanan , Chanan , Achijah Et .Mahaſeiah ,Chaſabnah ,Rechum .Sobech , Pilcha , Haloches .Chaſſub ,Chananiah ,Hoſeah
23 24 25 26 הושע חנניה חשוב: הלוחש פלחא שובק: רחום חשבנה מעשיה: ואחיה חנן ענן:
diviſus omnis & ,Nethinim , cantores , janitores , Levitæ , ſacerdotes ,populi reſiduum Et .Bahanah,Charim,Malluch
27 28 מלוך חרם בענה: ושאר העם הכהנים הלוים השוערים המשררים הנתינים וכל־הנבדל
Apprehendentes .intelligens,ſciens omnis ; eorum filiæ &,eorum filii ,eorum uxores , Dei legem ad terrarum populis à
29 מעמי הארצות אל־תורת האלהים נשיהם בניהם ובנתיהם כל יודע מבין: מחזיקים
eſt data quæ , Dei lege in *ambulandum ad* ,juramēto *in &* ,execratione *in* venientes & ,eorum *illuſtres* ſuis fratribus *ſuper*
על־אחיהם אדיריהם ובאים באלה ובשבועה ללכת בתורת האלהים אשר נתנה
.ejꝰ ſtatuta &,ejꝰ judicia &,noſtri Dei DOMINI præcepta univerſa *faciendu ad &,cuſtodiendū ad &* , Dei ſervi Moſeh *manu in*
ביד משה עבד־האלהים ולשמור ולעשות את־כל־מצות יהוה אדנינו ומשפטיו וחקיו:
afferentibus terræ populis Et .noſtris filiis acciperemus non eorum filias & ; terræ populis noſtras filias daremus non quòd Et
30 31 ואשר לא־נתן בנתינו לעמי הארץ ואת־בנתיהם לא נקח לבנינו: ועמי הארץ המביאים
dimittemus & : *ſanctitatis* die in & ,ſabbato in eis ab accipiemus non *vendendum ad* ſabbati die in venale omne & ,*acceptiones*
את־המקחות וכל־שבר ביום השבת למכור לא־נקח מהם בשבת וביום קדש ונטש
partem tertiam nos ſuper dandum ad , præcepta nos ſuper ſtatuemus Et .manus univerſæ *portationē* & ſeptimum annum
32 את־השנה השביעית ומשא כל־יד: והעמדנו עלינו מצות לתת עלינו שלישית
, ſabbatha *jugiter aſcenſionem* ad & , juge ſacrificium & propoſitionis panem Ad .noſtri Dei domus opus ad , anno in Sechel
33 השקל בשנה לעבדת בית אלהינו: ללחם המערכת ומנחת התמיד ולעולת התמיד השבתות
.noſtri Dei domus opus omne & , Iſrael *ſuper expiandum* ad , peccata ad & , ſancta ad & , ſolennitates ad , Calendas
החדשים למועדים ולקדשים ולחטאות לכפר על־ישראל וכל מלאכת בית־אלהינו:
domum per noſtri Dei domum in *adferendum ad* populus & , Levitæ , ſacerdotes ,lignorum oblationē ſuper *fecimus cadere* ſortes Et
34 והגורלות הפלנו על־קרבן העצים הכהנים הלוים והעם להביא לבית אלהינו לבית־
.lege in ſcriptum ſicut,noſtri Dei DOMINI altare ſuper *ardendum ad* , *anno in anno* determinata tempora per noſtrorū patrū
אבתינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבער על־מזבח יהוה אלהינו ככתוב בתורה:
.DOMINI domum in , *anno in anno* arboris omnis fructus omnis primitiva & ,noſtræ terræ primitiva *adferendum ad* Et
35 ולהביא את־בכורי אדמתנו ובכורי כל־פרי כל־עץ שנה בשנה לבית יהוה:
,noſtrorum boum primogenita & : lege in ſcriptum ſicut *noſtri quadrupedis* & , noſtrorum filiorum primogenita Et
36 ואת־בכרות בנינו ובהמתנו ככתוב בתורה ואת־בכורי בקרינו
.noſtri Dei domo in miniſtrantibus ſacerdotibus noſtri Dei domum in *afferendum ad* noſtrorum pecorum &
וצאנינו להביא לבית אלהינו לכהנים המשרתים בבית אלהינו:

Verſio VULG. LAT.

Et fruges ejus multiplicantur regibꝰ,quos poſuiſti ſup nos propter peccata noſtra,et corporibꝰ noſtris dominantur,& jumentis noſtris ſecundùm voluntatē ſuam, & in tribulatione magna ſumus. 37 Super omnibꝰ ergò his noſipſi percutimus fœdus,& ſcribimus,& ſignant principes noſtri, Levitæ noſtri, & Sacerdotes noſtri. 38

CAP. X.

Signatores autē fuerunt,Nehemias,Atherſatha filius 1
Hachelai,& Sedecias,Saraias,Azarias,Jeremias,Phe- 2
ſhur,Amarias,Melchias, Hattꝰ,Sebenia,Melluch,Ha- 4 3
rem,Merimuth, Obdias, Daniel, Genthon, Baruch, 6 5
Moſollam,Abia,Miamin, Maazia,Belgai,Semeia : hi 7 8
ſacerdotes. Porrò Levitæ,Joſue filiꝰ Azaniæ,Bennui 9
de filiis Henadad,Cedmihel,Et fratres eorū,Sebenia, 10
Odaia,Celita,Phalaia,Hanan, Micha, Rohob, Haſe- 11
bia, Zachur,Serehia,Sabania, Odaia, Bani,Baninu. 12 13
Capita populi, Pharos, Phahathmoab, Ælam, Zethu, 14
Bani, Bonni,Azgad,Bethai, Adonia, Begoai, Adin, 15 16
Ater,Hezecia,Azur, Odaia, Haſum, Beſai, Hareph, 17 18
Anathoth,Nebai,Megphias,Moſollam,Hazir,Meſiza- 19 20
bel,Sadoc,Jeddua, Pheltia, Hanan, Anaia,Oſee,Ha- 21 22
nania,Haſub,Alohes,Phalea,Sobec, Rehum,Haſebna, 23 24
Maaſia, Echaia,Hanan,Anan, Melluch,Haran,Baana: 25 26
Et reliqui de populo,Sacerdotes,Levitæ, janitores,& 27 28
cantores, Nathinæi, & omnes qui ſe ſeparaverunt de
populis terrarum ad legem Dei, uxores eorum,filii eo-
rum, & filiæ eorum,Omnes qui poterant ſapere ſpon- 29
dentes pro fratribus ſuis, optimates eorum,& qui ve-
niebant ab pollicendum & jurandum ut ambularent
in lege Dei, quam dederat in manu Moyſi ſervi Dei,
ut facerent & cuſtodirent univerſa mandata Domini
Dei noſtri,& judicia ejꝰ & ceremonias ejus, Et ut non 30
daremus filias noſtras populo terræ,& filias eorū non
acciperemus filiis noſtris. Populi quoque terræ, qui 31
important venalia, & omnia ad uſum,per diem ſabba-
ti ut vendant, non accipiemus ab eis in ſabbato & in
die ſanctificato. Et dimittemus annum ſeptimum, &
exactionem univerſæ manûs. Et ſtatuemus ſuper nos 32
præcepta, ut demus tertiam partē ſicli per annum ad
opus domûs Dei noſtri, Ad panes propoſitionis, & 33
ad ſacrificium ſempiternum,& in holocauſtum ſempi-
ternum in ſabbatis, in calendis, in ſolennitatibus, &
in ſanctificatis,& pro peccato:ut exoretur pro Iſrael,
& in omnem uſum domûs Dei noſtri. Sortes ergò mi- 34
ſimus ſuper oblationem lignorum,inter Sacerdotes,et
Levitas,& populum,ut inferrentur in domum Dei no-
ſtri per domos patrum noſtrorum,per tempora,à tem-
poribus anni uſque ad annum:ut arderent ſuper altare
Domini Dei noſtri, ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi :
Et ut afferremus primogenita terræ noſtræ, & primi- 35
tiva univerſi fructûs omnis ligni, ab anno in annum,
in domo Domini. Et primitiva filiorum noſtrorum, 36
& pecorum noſtrorum, ſicut ſcriptum eſt in lege, &
primitiva boum noſtrorum,& ovium noſtrarum,ut of-
ferrentur in domo Dei noſtri, Sacerdotibus qui mini-
ſtrant in domo Dei noſtri :

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

37 * ܘܥܠܠܬܗ. ܢܣܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܩܝܡܬ ܥܠܝܢ. ܡܛܠ ܚܛܗܝܢ. ܘܥܠ ܦܓܪܝܢ.
38 ܘܒܥܝܪܢ ܫܠܝܛܝܢ. ܘܥܠ ܟܠܢ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗܘܢ. ܘܒܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ ܚܢܢ. * ܘܒܟܠܗܘܢ
ܗܠܝܢ. ܝܡܝܢ ܚܢܢ ܒܫܪܪܐ. ܘܡܣܗܕܝܢ ܥܠ ܛܒܥܐ. ܩܫܝܫܝܢ. ܘܠܘܝܐ ܘܟܗܢܝܢ.
ܘܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ ܡܢܢ.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܝ *

1 2 * ܢܚܡܝܐ ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܚܢܢܝܐ ܪܫ ܟܘܡܪܐ. ܘܙܪܚܝܐ. * ܘܣܪܒܝܐ. ܘܥܙܪܝܐ ܘܐܪܡܝܐ.
3 5 * ܘܦܫܚܘܪ ܘܐܡܪܝܐ. ܘܡܠܟܝܐ ܘܫܦܛܝܐ. * ܘܚܛܘܫ ܘܫܟܢܝܐ. ܘܡܠܘܟ. * ܘܫܟܘܡ.
4 6 ܘܥܙܡܘܬ. ܘܥܒܪܝܐ. * ܕܢܝܐܝܠ ܘܓܒܬܘܢ. ܒܪܘܟ. * ܡܫܠܡ. ܐܒܝܐ ܘܒܢܝܡܝܢ.
7 8 * ܡܥܣܝܐ ܘܒܠܓܢ ܫܡܥܝܐ. ܗܠܝܢ ܟܗܢܐ. * ܘܠܘܝܐ. ܝܫܘܥ ܒܪ ܝܙܢܝܐ. ܒܢܝ
9 10 ܡܒܢܝ. ܚܕܪ ܘܩܕܡܝܐ. * ܘܐܚܝܗܘܢ ܫܟܢܝܐ. ܘܐܘܪܝܐ. ܩܠܛܝܐ. ܦܠܛܝܐ. ܚܢܢܝ.
11 12 * ܡܝܟܐ. ܪܚܘܒ ܚܫܒܝܐ. * ܙܟܘܪ. ܫܪܒܝܐ ܫܟܢܝܐ. * ܗܘܕܝܐ. ܒܢܝ ܒܢܝ. * ܘܪܫܝ ܥܡܐ.
13 14 15 16 ܦܪܥܘܫ ܪܫܗ ܕܡܘܐܒ. ܥܝܠܡ. ܙܬܝ. * ܒܢܝ ܥܙܓܕ. ܘܒܢܝ ܐܕܘܢܝܐ. * ܒܓܘܝ. ܥܕܘܢ.
17 18 * ܐܛܪ. ܚܙܩܝܐ. ܥܙܘܪ. * ܐܘܪܝܐ. ܚܩܘܡ. ܒܣܝ. * ܚܘܙܝܦ. ܥܢܬܘܬ. ܢܒܝ. * ܡܦܓܥܢܝܫ.
19 20 21 ܡܫܠܡ. ܚܙܝܦܝ. * ܡܫܘܙܦܐܝܠ. ܨܕܘܩ. ܝܘܝܕܥ. * ܦܠܛܝܐ. ܚܢܢܝ ܚܢܢܝܐ.
22 23 24 * ܗܘܫܥ. ܚܢܢܝܐ ܝܫܘܥ. * ܗܠܘܣ. ܦܢܝܐ. ܫܒܘܩ. * ܐܪܚܘܡ. ܚܫܒܝܐ ܡܥܣܝܐ.
25 26 27 * ܐܚܝܐ ܚܢܢܝ. ܥܢܢ: * ܡܠܘܟ. ܚܪܡ. ܒܥܢܐ. * ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܟܗܢܐ
28 ܘܠܘܝܐ. ܘܬܪܥܐ ܘܡܫܡܫܢܐ. ܘܥܒܕܐ. ܘܟܠ ܕܐܬܦܪܫܘ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.
ܕܢܐܬܘܢ ܠܘܬ ܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ. ܗܢܘܢ ܘܢܫܝܗܘܢ. ܘܒܢܝܗܘܢ ܘܒܢܬܗܘܢ. ܘܟܠܡܢ
ܕܝܕܥ ܘܡܣܬܟܠ.

Nam proventus ejus accipiunt reges quos præpoſuiſti nobis propter peccata noſtra, & in corpora noſtra jumentáque noſtra ipſi pro voluntate ſua dominantur, adeóq; in ſumma calamitate verſamur. 37 In his tamen omnibꝰ, cum fidelitate juramꝰ,& de ſigillo teſtantur ſeniores noſtri, et Levitæ, atque ſacerdotes noſtri, et quotquot vivi ſuperſunt è nobis : 38

CAP. X.

NEhemia *videlicet* presbiter filius 1
Hananiæ princeps ſacerdotum,et Zera-
hia,Serabia,Azaria,Jeremia,Phashor, 2 3
Amaria,Melachia,Sephatia, Hatus,Se- 4
chania,Meluch, Sechom,Azemoth,E- 5
baria, Daniel,Gebeton,Baruch, Meſ- 6 7
lam, Abia,Benjamin, Maaſia,Belgan, 8
Semaia:iſti ſacerdotes. Levitæ verò ; 9
Jeſus filiꝰ Jezaniæ, Bani,Mebni,Hador,
& Cadmia: Item fratres eorū;Secha- 10
nia,Uria,Kelatia,Phelatia,Hanani, Mi- 11
cha,Rechob,Heſabia, Zechor,Serabia, 12
Sechania, Hodia,filii Bani. Primores 13 14
populi ; Pharos princeps Moabi, Ilam,
Zithæi, Filii Azgoris,& filii Adoniæ, 15
Baghuai,Addon. Atar,Hezecia,Azor, 16 17
Uria,Hacom,Baſi, Huziph,Anathoth, 18 19
Nabi, Mapheghenes, Meſlam, Aziphi, 20
Meſuzphael, Sadoc, Jojada, Phelatia, 21 22
Hanani,Anania, Hoſea,Hanania,Jeſus, 23
Helos,Peania,Seboc, Arhum,Heſabia, 24 25
Maaſia, Ahia,Hanani,Anan, Meloch, 26 27
Horam, Baana : Reliquus demum po- 28
pulus, ſacerdotes & Levitæ, janitores
& miniſtri, ſervi, & omnes qui ſepara-
verant ſe à gentibus provinciarum ut
venirent ad legem Domini ; tam ipſi
quàm uxores, filii & filiæ eorum ; &
quicunque notitiâ & intelligentiâ præ-
diti erant,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

37 Καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἁμαρτίαις ἡμῶν, ϗ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, ϗ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, ϗ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν.
38 Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν, ϗ γράφομεν, ϗ ἐπισφραγίζουσιν (μ) ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

MS. A. (μ) πάντες ἄρχοντες

Et fructus ejus multi regibus, quos dediſti ſuper nos in peccatis noſtris, & 37
ſuper corpora noſtra poteſtatem habent, & in pecoribus noſtris, ſicut
placitum eis, & in tribulatione magna ſumus. Et in omnibus his nos 38
diſponimus fidem, & ſcribimus, & ſignant principes noſtri, Levitæ noſtri, ſacerdotes noſtri.

ΚΕΦ. ι'.

1 2 Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας (α) ἀρτασασθὰ υἱὸς Ἀχαλία, ϗ Σεδεκίας Υἱὸς (β) Ἀραία, ϗ
3 4 5 Ἀζαρία, ϗ (γ) Ἱερεμία, Φασοὺρ, Ἀμαρία, Μελχία, Ἀττοὺς, Σεβανὶ, Μαλοὺχ, Ἰρὰμ, Μεραμὼθ, Ἀβδία,
6 7 8 Δανιὴλ, (†) Γανναθὼν, Βαροὺχ, Μεσουλὰμ, Ἀβία, Μιαμὶν, Μααζία, Βελγαῒ, Σαμαΐα· οὗτοι ἱερεῖς. Καὶ
9 10 οἱ Λευῖται, Ἰησοῦς υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν (δ) Ἡναδὰδ, Καδμιὴλ, Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, (ε) Σαβανία,
11 12 Ὠδουΐα, Κελιτὰν, Φελία, Ἀνὰν, Μιχὰ, Ῥοὼβ, (ζ) Ἀσεβίας, Ζακχὼρ, Σαραβία, Σεβανία,
13 14 (η) Ὠδοὺμ· υἱοὶ (θ) Βανουαί· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, Φόρος, Φαὰθ Μωὰβ, Ἠλὰμ, (ι) Ζαθουΐα· υἱοὶ Βανὶ,
15 16 Ἀσγὰδ, Βηβαῒ, (κ) Ἀδωνία, Βαγοῒ, Ἡδὶν, Ἀτὴρ, Ἐζεκία, Ἀζοὺρ, Ὠδουΐα, Ἡσὰμ, Βησὶ,
17 18 Ἀρὶφ, Ἀναθὼθ, Νωβαῒ, (λ) Μεγαφὴς, Μεσουλλὰμ, Ἠζὶρ, Μεσωζεβὴλ, Σαδοὺκ, (μ) Ἰεδδουά, Φελτία,
19 20 21 22 Ἀνὰν, Ἀναΐα, Ὠσηὲ, Ἀνανία, Ἀσοὺβ, (ν) Ἀλωὴς, Φαλαῒ, Σωβὴκ, (ξ) Ῥεοὺμ, (ο) Ἐσαβανὰ,
23 24 (π) Μαασία, Καὶ Ἀΐα, Αἰνὰν, (ʺ) Ἡνὰμ, Μαλοὺχ, (ρ) Ἡρὰμ, Βαανά, Καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ
25 26 ἱερεῖς, (σ) οἱ Λευῖται, οἱ πυλωροὶ, οἱ ᾄδοντες, οἱ Ναθινὶμ, ϗ πᾶς ὁ προσπορευόμενος (τ) ἀπὸ λαῶν
27 28 τῆς γῆς (υ) πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυναῖκες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· Πᾶς (φ)
29 ὁ εἰδὼς ϗ συνιὼν, ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς (χ) αὐτῶν, ϗ κατηράσαντο αὐτοὺς, ϗ εἰσήλθοσαν ἐν
ἀρᾷ ϗ ἐν ὅρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ θεοῦ, φυλάσσεσθαι
30 ϗ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου, (ψ) ϗ τὰ κρίματα αὐτοῦ, ϗ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, Καὶ τοῦ μὴ
δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς (ω) τοῖς γῆς, ϗ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν·
31 Καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς ϗ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι,
οὐκ ἀγορῶμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ ϗ ἐν ἡμέρᾳ ἁγίᾳ· ϗ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον,
32 ϗ ἀπαίτησιν πάσης χειρός· Καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ (ℵ) διδράχμου
33 κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, Εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου, ϗ (α) θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ,
ϗ εἰς ὁλοκαύτωμα τοῦ ἐνδελεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νουμηνιῶν, εἰς τὰς ἑορτὰς ϗ εἰς τὰ
34 ἅγια, ϗ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ, ϗ εἰς ἔργα οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Καὶ κλήρους ἐβάλομεν
περὶ κλήρου ξυλοφορίας, οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῖται ϗ ὁ λαὸς, ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, εἰς (β)
οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
35 κυρίου θεοῦ ἡμῶν ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ· Καὶ ἐνέγκαι τὰ (γ) πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν,
36 ϗ (δ) πρωτογεννήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον κυρίου, Καὶ τὰ (ε) πρωτότοκα
υἱῶν ἡμῶν ϗ κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, ϗ τὰ (ζ) πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν
ϗ (η) ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ
θεοῦ ἡμῶν.

CAP. X.

ET ſuper obſignantes, Neemias Artaſaſtha filius Achalia, & Sedecias 1
Filius Aræa, & Azaria, & Hieremia, Phaſur, Amaria, Melchia, 2 3
Attus, Sebani, Maluch, Iram, Meramoth, Abdia, Daniel, Gannathon, 4 5 6
Baruch, Meſulam, Abia, Maamin, Maazia, Belgai, Samaia: hi ſacerdotes. 7 8
Et Levitæ, Jeſus filius Azania, Banen, de filiis Enadad, Cadmiel, 9
Et fratres ejus, Sabania, Oduia, Celitan, Phelia, Anan, Micha, 10 11
Roob, Aſebias, Zacchor, Sarabia, Sebania, Odum: (a) filii 12 13
Banue Principes populi, Phoros, Phaathmoab, Elam, Zathuia, filii 14
Bani, Aſgad, Bebai, Adania, Bagoi, Edin, Ater, Ezecia, 15 16
Azur, Oduia, Eſam, Beſi, Ariph, Anathoth, Nobai, 17 18
Megaphes, Meſullam, Ezir, Meſozebel, Saduc, Jeddua, 19 20
Phaltia, Anan, Anaia, Oſee, Anania, Aſub, Aloes, Phalai, Sobec, 21 22
Reum, Eſſabana, Maaſia, Et Aia, Ænan, Henam, Maluch, Eram, Baana, 23 24
Et reliqui de populo: Sacerdotes, Levitæ, janitores, cantores, Nathinim, 25 26
& (b) omnis accedens de populis terræ ad legem Dei, uxores 27 28
eorum, filii eorum, filiæ eorum: Omnis ſciens, & intelligens (c) invaleſcebant 29
ſuper fratribus ſuis, & execratione adſtringebant eos. Et ingreſſi
ſunt in execratione, & in juramento ambulandi in lege Dei, quæ
data eſt in manu Moyſi ſervi Dei, cuſtodiendi & faciendi omnia mandata
Domini, & judicia ejus, & præcepta ejus, Et non dandi filias 30
noſtras populis terræ, & filias eorum non accipiemus filiis noſtris, Et 31
populi terræ afferentes venalia, & omnem venditionem in die ſabbati ad
vendendum, non emimus ab eis in ſabbato & in die ſancta: (d) Et dimittemus
annum ſeptimum, & exactionem univerſæ manûs: Et ſtatuemus 32
ſuper nos mandata ad dandum ſuper nos tertiam partem didrachmatis
per annum in ſervitutem domûs Dei noſtri, In panes faciei, & 33
ſacrificium continuationis, & in holocauſtum continuationis ſabbatorum,
Neomeniarum, in feſtivitates, & in ſancta, & quæ pro peccato, ad depropitiandum
pro Iſrael, & ad opera domûs Dei noſtri. Et ſortes jecimus 34
(e) de ſorte portationis lignorum, ſacerdotes, & Levitæ, & populus,
ad afferendum in domum Dei noſtri, in domum patriarum noſtrarum,
in tempora à temporibus, annum per annum, ad accendendum ſuper altare
Domini Dei noſtri, ſicut ſcriptum eſt in lege, Et ad afferendum primitiva 35
terræ noſtræ, & primitiva fructûs omnis ligni annum per annum
in domum Domini, Et primogenita filiorum noſtrorum, & pecorũ noſtrorum, 36
ſicut ſcriptum eſt in lege, & primogenita boum noſtrorum, & gregum
noſtrorum, ad afferendum in domum Dei noſtri, ſacerdotibus miniſtrantibus in domo Dei noſtri.

MS. A. (α) υἱὸς Ἀχαλία, (β) Σαραία, (γ) Ἰερμία, (†) Ταανναθὼν, (δ) Ἡνηδὰδ, (ε) Σεβανία, (ζ) Ἐσεβίας, (η) Ὠδουά· (θ) Βανουαιαῦ (ι) Ζαθθουΐα· (κ) Ἀαναά, (λ) Μαγαφὴς, Μεσουλλὰμ, (μ) Ἰεδδοὺκ, (ν) Ἀλὼ, (ξ) Ῥαοὺμ, (ο) Ἐσαβανά, (π) Μαλησία, (ʺ) Ἡνὰν, (ρ) Ῥεοὺμ, Βαανά, (σ) ϗ οἱ (τ) ἀπὸ τοῦ λαοῦ (υ) πρὸς τὸν νόμον (φ) ὁ εἰδὼν (χ) ἑαυτῶν, (ψ) ϗ κρίματα αὐτοῦ, Καὶ τοῦ μὴ δοῦναι (ω) τῆς γῆς, (ℵ) διδράγμου (α) θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ, (β) οἴκοις πατριῶν (γ) πρωτογενήματα (δ) πρωτογενήματα (ε) πρωτότοκα (ζ) πρωτότοκα (η) ποιμνημίων

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

37 * ليستغلّ غلاتها الملوك الذي سلّطت علينا من اجل خطايانا * وهم ايضا
38 مسلّطون علي اجسادنا وبهائمنا كارادتهم * ونحن في ضيق عظيم * ولهذا نقسم
بالحق ونشهد على طقس وناموس مشايخنا واللاويين والاحبار وكل الذين حواليك *

* الفصل العاشر *

1 * الشيخ نحميا ابن حانانيا راس الاحبار * وزرحايا * وسرايا * وعزريا * وارميا *
2 * وفحسور
3 * وبقيه جماعتهم *

Ad hoc ut proventus ejus percipiant reges 37
quos præpoſuiſti nobis propter peccata
noſtra: & ipſi quoque dominantur
corporibus & jumentis noſtris pro voluntate
ſua, & nos in anguſtia magna
ſumus. Attamen juramus cum veritate, 38
& teſtamur juxta morem ac legem
ſeniorum noſtrorum, & Levitarum
atque ſacerdotum, & omnium eorum qui
circa te ſunt:

CAP. X.

SEnior Nehemia filius Hananiæ princeps 1
ſacerdotum, & Zeraha, Saraia, 2
Azuia, Jeremia, Phahſor, & 3
reliqua congregatio eorum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

29 *ܘܡܬܚܝܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܚܝܗܘܢ ܘܥܠ ܩܪܝܒܝܗܘܢ. ܘܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܒܡܘܡܬܐ ܘܒܩܝܡܐ. ܠܡܗܠܟܘ
ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ: ܕܝܗܒ ܒܐܝܕ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ: ܘܠܡܛܪ ܘܠܡܥܒܕ ܟܠܗܘܢ
30 ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܡܪܢ. ܘܕܝܢܘܗܝ ܘܢܡܘܣܘܗܝ. * ܘܕܠܐ ܢܬܠ ܒܢܬܢ ܠܥܡܡܐ
31 ܕܐܪܥܐ. ܘܒܢܬܗܘܢ ܠܐ ܢܣܒ ܠܒܢܝܢ. * ܘܡܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ ܕܡܝܬܝܢ. ܠܐ ܢܣܒ. ܘܟܠ
ܕܡܘܓܪ ܒܥܝܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܐܓܪܐ ܠܐ ܢܣܒ. ܘܡܘܒܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܠܐ ܢܫܩܘܠ.
ܡܛܠ ܕܩܕܝܫܐ. ܘܢܫܒܘܩ ܟܠ ܡܕܡ ܕܚܝܒܝܢ ܠܢ. ܘܐܦ ܒܫܢܬܐ ܕܫܒܥܐ ܢܫܒܘܩ.
32 * ܘܐܩܝܡܢ ܥܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܕܠܐ ܢܬܥܒܪ. ܕܢܬܠ ܬܘܠܬܗ ܕܐܣܬܪܐ ܒܫܒܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ
33 ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. * ܠܠܚܡܐ ܕܦܘܪܫܢܐ. ܠܩܘܪܒܢܐ ܐܡܝܢܐ. ܘܠܥܠܬܐ ܐܡܝܢܬܐ ܕܫܒܬܐ
ܘܕܪܝܫܝ ܝܪܚܐ. ܘܕܥܐܕܐ. ܘܠܩܘܕܫܐ ܘܠܚܘܣܝܐ ܕܚܛܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܟܠܗ ܦܘܠܚܢܐ
34 ܕܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. * ܘܪܡܝܢ ܦܣܐ ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ ܕܩܝܣܐ. ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܘܥܡܐ:
35 ܠܡܝܬܝܘ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ. * ܠܡܝܬܝܘ
36 ܪܫܝܬܐ ܕܐܪܥܢ ܘܪܫܝܬܐ ܕܟܠ ܦܐܪܐ. ܕܟܠ ܐܝܠܢ. ܫܢܐ ܒܫܢܐ. * ܠܡܝܬܝܘ
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܘܟܪܐ ܕܒܢܝܢ ܘܕܒܥܝܪܢ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ.
ܘܒܘܟܪܐ ܕܬܘܪܝܢ ܘܕܥܢܢ.

Et potentiores erant fratribus & propinquis 2
ſuis: ſubibant juramentum et fœdus ambulandi
in lege Domini quam tradiderat per Moſen
ſervum Dñi, & obſervandi atque perficiendi
omnia præcepta Domini, Domini noſtri,
judiciaq; ejus, & leges ejus: Et nos non daturos 30
filias noſtras populis terræ, neque filias
eorum ducturos pro filiis noſtris: A populis 31
terræ *merces* afferentibus non accepturos:
quicunque jumentum locaverit die ſabbathi,
mercedem non accepturum: onus die ſabbathi
non portaturum, eò quòd ſanctum ſit: remiſſuros
quicquid nobis debetur, & nos anno
ſeptimo remiſſuros. Præterea, inviolabilia 32
impoſuimus nobis præcepta, daturos nos tertiam
partem ſtatêris quolibet ſabbatho; pro
opere domûs Dei noſtri, Pro pane ſeparationis, 33
pro ſacrificio jugi, pro aſſiduo holocauſto
ſabbathorum, Kalendarum, ſolennitatum,
Sanctuariorum, & indulgentiæ peccatorũ Iſraelis,
deniq; pro toto opere domûs Dei noſtri.
Item ſortes jecerunt de oblatione lignorum, 34
ſacerdotes, Levitæ ac populus; ut afferrent
in domum Domini Dei noſtri, quemadmodum
ſcriptum eſt in libro legis. Afferendas 35
ſtatuimus primitias terræ noſtræ & primitias
omnis fructûs *cujuſcunque* arboris, ſingulis
annis. Afferenda in domum Domini primogenita 36
filiorum noſtrorum & jumentorum
noſtrorum, ſicut ſcriptum eſt in lege Domini:
& primogenita boum pecudumque noſtrarum.

נחמיה : יא

Et cubicula ad sacerdotibꝰ afferemꝰ *recentis* olei & , *musti* , *ligni* omnis fructus &,nostrarū *elevationum* &,nostrarū *massarum* *initium*

37 וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כׇל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת

sacerdos erit Et .nostrorū operū urbibus omnibꝰ in decimas *accipientes* Levitæ *ipsi* & :Levitis nostræ terræ decimam &,nostri Dei domus

38 בֵּית־אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכֹל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן

domū in cubicula ad nostri Dei domo in decimæ decimam *facient ascendere* Levitæ &:*Levitas decimando in*,Levitis cum Aharon filiꝰ

בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בַּעְשֵׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעֲשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית

: *recentis* olei & , *musti* , frumenti oblationem Levi filii & , Israel filii deferent cubicula ad Quia .thesauri

39 הָאוֹצָר׃ כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר

.nostri Dei domum dimittemus non & : cantores & , janitores & , ministrantes sacerdotes &,sanctuarii vasa ibi &

וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

CAP. XI. יא

decem è unum *adducendum ad* , sortes *fecerunt cadere* populi residuum & : Jerusalaim in populi principes habitaverunt Et

1 וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלָםִ וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת לְהָבִיא אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה

viris omnibus ,populus benedixerunt Et .civitatibus in *manus* novem & : *sanctitatis* civitate Jerusalaim in habitandum ad

2 לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַםִ עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכֹל הָאֲנָשִׁים

habitaverūt,Jehudah urbibꝰ in &,Jerusalaim in habitaverūt qui ,provinciæ *capita* isti Et .Jerusalaim in habitandū ad spontaneis

3 הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלָםִ וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ

Jerusalaim in Et .Selomoh servorū filii &,Nethinim & Levitæ & , sacerdotes *Israel* , suis urbibus in sua possessione in *vir*

4 אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וּבִירוּשָׁלַםִ

Amariah filii Zechariah filii Huzzijah filius Hathaiah , Jehudah filiis De .Binjamin filiis de & ,Jehudah filiis de habitaverunt

יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן מִבְּנֵי יְהוּדָה עֲתָיָה בֶן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶן־אֲמַרְיָה

, Hadaiah filii Chazaiah filii ,chozeh-Chol filii Baruch filius Mahaseiah Et .Pares filiis de , Mahalalel filii Sephatiah filii

5 בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי־פָרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־כׇּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶן־עֲדָיָה

octo & sexaginta quadringenti , Jerusalaim in *habitantes* Peres filii Omnes .Hasiloni filii , Zechariah filii , Jojarib filii

6 בֶּן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־הַשִּׁלֹנִי׃ כׇּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלָםִ אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה

, Mahaselah filii , Cholaiah filii , Pedaiah filii , Johed filii , Mesullam filius Sallu : Binjamin filii isti Et .*virtutis* viri

7 אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלֻּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה

filius Joel Et .octo & viginti nongenti , Sallai , Ghabbai eum post Et .Jesahjah filii Itthiel filii

8 בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלָּי תְּשַׁע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־

9 Jedaiah ; sacerdotibus De .secundus civitatem super Senuah filius Jehudah & : eos super præpositus Zichri

10 זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה בֶן־הַסְּנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה

Achitub filii , Meraioth filii , Sadoch filii , Mesullam filii , Chilchijah *filius* Seraiah .Jachin , Jojarib filius

11 בֶן־יוֹיָרִיב יָכִין׃ שְׂרָיָה בֶן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב

Hadaiah & : duo & viginti octingenti , domo in opus facientes eorum fratres Et .Dei domus *dux*

12 נְגִד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לַבַּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה

caput ejus fratres Et .Malchijah filii , Paschur filii , Zechariah filii , Amsi filii , Pelaliah filii , Jerocham filius

13 בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶן־זְכַרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ וְאֶחָיו רָאשִׁים

.Immer filii , Mesillemoth filii , Achzai filii , Hazarel filius Hamassai & : duo & quadraginta ducenti , patrum

לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי בֶּן־עֲזַרְאֵל בֶּן־אַחְזַי בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃

de Et .Haghedolim filius Zabdiel , eos super præpositus Et .octo & viginti centum , robore potentes eorum fratres Et

14 15 וַאֲחֵיהֶם גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן־הַגְּדוֹלִים׃ וּמִן־

extrinsecum opus super Josabad & Sabbethai Et .Buni filii ; Chasabiah filii Hazricham filii Chassub filius Semahiah , Levitis

16 הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־בּוּנִּי׃ וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה

confitebatur *initii* *caput* Asaph filii Zabdi filii Micha filius Matthaniah Et .Levitarum *capitibus* de , Dei domus

17 לְבֵית הָאֱלֹהִים מֵרָאשֵׁי הַלְוִיִּם׃ וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶן־זַבְדִּי בֶן־אָסָף רֹאשׁ הַתְּחִלָּה יְהוֹדֶה

Levitæ Omnes .Jeduthun filii , Ghalal filii Sammuah filius Habda & : ejꝰ fratribus de secundus Bacbuchia & ,oratione in

18 לַתְּפִלָּה וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא בֶּן־שַׁמּוּעַ בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדִיתוּן׃ כׇּל־הַלְוִיִּם

, portis in *custodientes* eorum fratres & ,Talmon ,Hacchub ,janitores Et .quatuor & octoginta ducenti , *sanctitatis* civitate in

19 בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים

.sua hæreditate in *vir* , Jehudah civitatibus omnibus in Levitæ sacerdotes Israel residuum Et .duo & septuaginta centum

20 מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכׇל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃

filii , Bani filius Huzzi ,Jerusalaim in Levitarum præpositus Et .Nethinim super Ghispa & ,Sicha &,*alto loco in habitantes* Nethinim Et

21 22 וְהַנְּתִינִים יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־הַנְּתִינִים׃ וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלַםִ עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶּן־

regis præceptum Quia .Dei domus *opificii regione è* cantores Asaph filiis de ; Micha filii Mathaniah filii ,Chasabiah

23 חֲשַׁבְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ

.suo die in *diei verbum* cantores super *fidelitas* & ,eos super

עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃

Versio VULG. LAT.

Et primitias ciborum nostrorum, & libaminum nostrorum, 37
& poma omnis ligni, vindemiæ quoque & olei,
afferemus Sacerdotibus ad gazophylacium Dei nostri, &
decimam partem terræ nostræ Levitis. Ipsi Levitæ decimas
accipient ex omnibus civitatibus operum nostrorum.
Erit autem Sacerdos filius Aaron cum Levitis in 38
decimis Levitarum, & Levitæ offerent decimam partem
decimæ suæ in domo Dei nostri, ad gazophylacium in
domum thesauri. Ad gazophylacium enim deportabunt 39
filii Israel, & filii Levi, primitias frumenti, vini, &
olei : & ibi erunt vasa sanctificata,& Sacerdotes,& cantores,
& janitores, & ministri, & non dimittemus domum
Dei nostri.

CAP. XI.

HAbitaverunt autem principes populi in Jerusalem : 1
reliqua verò plebs misit sortem,ut tollerent unam partem
de decem, qui habitaturi essent in Jerusalem civitate sanctâ,
novem verò partes in civitatibus. Benedixit autem 2
populus omnibus viris qui se spontè obtulerant ut
habitarent in Jerusalem. Hi sunt itaque principes provinciæ, 3
qui habitaverunt in Jerusalem, & in civitatibus
Juda. Habitavit autem unusquisque in possessione sua,
in urbibus suis, Israel, Sacerdotes, Levitæ, Nathinæi, &
filii servorum Salomonis. Et in Jerusalem habitaverunt 4
de filiis Juda, & de filiis Benjamin : de filiis Juda,
Athaias filius Aziam, filii Zachariæ, filii Amariæ, filii
Zaphatiæ, filii Malaleel : de filiis Phares, Maasia filius 5
Baruch, filius Cholhoza, filius Hazia, filius Adaia, filius
Joiarib, filius Zachariæ, filius Silonitis : Omnes 6
hi filii Phares, qui habitaverunt in Jerusalem, quadringenti
sexagintaocto viri fortes. Hi sunt autem filii 7
Benjamin : Sellum filius Mosollam, filius Joed, filius
Phadaia, filius Colaia, filius Masia, filius Etheel, filius
Isaia, Et post eum Gebbai, Sellai, nongenti vigintiocto, 8
Et Joel filius Zechri præpositus eorum, & Judas 9
filius Senua super civitatem secundus. Et de Sacerdotibus, 10
Idaia filius Joarib, Jachin, Saraia filius Helciæ, 11
filius Mosollam, filius Sadoc, filius Meraioth, filius Achitob
princeps domûs Dei, Et fratres eorum facientes 12
opera templi : octingenti vigintiduo. Et Adaia filius
Jeroham, filius Phelelia, filius Amsi, filius Zachariæ,
filius Pheshur, filius Melchiæ, Et fratres ejus principes 13
patrum : ducenti quadragintaduo. Et Amassai filius
Azreel, filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer,
Et fratres eorum potentes nimis : centum vigintiocto, 14
& præpositus eorum Zabdiel filius potentium.
Et de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius 15
Hasabia, filius Boni, Et Sabathai & Jozabed,super omnia 16
opera, quæ erant forinsecùs in domo Dei, à principibus
Levitarum. Et Mathania filius Micha,filius Zebedei, 17
filius Asaph, princeps ad laudandum & ad confitendum
in oratione, & Becbecia secundus de fratribus
ejus, & Abda filius Samua, filius Galal, filius Idithun :
Omnes Levitæ in civitate sancta ducenti octogintaquatuor. 18
Et janitores, Accub, Telmon, & fratres eorum, 19
qui custodiebant ostia : centum septuagintaduo. Et reliqui 20
ex Israel Sacerdotes & Levitæ in universis civitatibus
Juda, unusquisque in possessione sua. Et Nathinæi, 21
qui habitabant in Ophel, & Siaha, & Gaspha de Nathinæis.
Et episcopus Levitarum in Jerusalem,Azzi filius 22
Bani, filius Hasabiæ, filius Mathaniæ,filius Michæ. De filiis
Asaph, cantores in ministerio domûs Dei. Præceptum 23
quippe regis super eos erat, & ordo in cantoribus
per dies singulos,

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܠܡܝܬܝܘ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. ܠܟܗܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. ܘܪܫܝܬܐ ܕܠܫܢ 37
ܘܐܕܪܝܢ ܘܦܐܪܐ ܕܟܠ ܐܝܠܢܝܢ. ܘܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ ܢܬܠ ܠܟܗܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܢ.
ܘܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܡܢ ܐܪܥܢ. ܢܬܠ ܠܠܘܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܠܘܝܐ ܢܗܘܘܢ ܢܣܒܝܢ ܡܥܣܪܐ
ܡܢ ܟܠ ܩܘܪܝܐ ܕܦܘܠܚܢܢ. * ܘܢܗܘܐ ܟܗܢܐ ܒܪ ܐܗܪܘܢ. ܥܡ ܠܘܝܐ ܒܡܥܣܪܘܬܗܘܢ. 38
ܘܠܘܝܐ ܢܣܩܘܢ ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ. ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. ܠܒܝܬ ܓܙܐ. ܘܠܒܝܬ ܓܙܐ.
* ܡܛܠ ܕܠܒܝܬ ܓܙܐ ܢܝܬܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܒܢܝ ܠܘܝ. ܪܫܝܬܐ ܕܥܒܘܪܐ ܘܕܚܡܪܐ 39
ܘܕܡܫܚܐ. ܬܡܢ ܡܐܢܝ ܩܘܕܫܐ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܬܪܥܐ ܘܢܛܘܪܐ. ܠܐ ܢܫܒܩܘܢ
ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܐ *

* ܘܝܬܒܘ ܪܫܝܗܘܢ ܕܥܡܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܐ ܪܡܘ ܦܣܐ ܠܡܝܬܝܘ ܚܕ 1
ܡܢ ܥܣܪܐ ܒܢܝܢܫܐ ܠܡܥܡܪ ܒܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܬܫܥ ܡܢܘܢ ܢܗܘܘܢ
ܒܩܘܪܝܐ. * ܘܒܪܟܘ ܥܡܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܨܒܘ ܡܢ ܪܢܝܗܘܢ ܠܡܥܡܪ 2
ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܗܠܝܢ ܪܫܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܬܒܘ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܩܘܪܝܐ ܕܝܗܘܕܐ. 3
ܘܝܬܒܘ ܐܢܫ ܒܝܪܬܘܬܗ ܒܩܘܪܝܗܘܢ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܘܥܡܐ. ܘܒܢܝ
ܥܒܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܢ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܡܢ ܒܢܝ 4
ܝܗܘܕܐ. ܢܬܢܝܐ ܒܪ ܥܘܙܝܐ. ܒܪ ܙܟܪܝܐ. ܒܪ ܐܡܪܝܐ. ܒܪ ܫܦܛܝܐ. ܒܪ ܡܗܠܠܐܝܠ.

Afferendas in domum Dei nostri ad sacerdotes 37
ministrantes in domo Dei nostri,primitias
massarum nostrarum & arearum nostrarum et
fructuum omnium arborum nostrarum : &
vinum oleúmque nos daturos sacerdotibus
ministrantibus coram Deo nostro. Decimas
agrorum nostrorum daturos Levitis,eosdémque
Levitas decimas accepturos ab omnibus
ruribus culturæ nostræ : Et sacerdotem filium 38
Aharonis affuturum cum Levitis tempore
decimarum suarum : & Levitas illaturos
unum è decem in domum Dei nostri, in cellas
& in ærarium: (Nam in cellas afferre debent 39
Israelitæ & Levitæ primitias frumenti,
vini, & olei ; ubi sunt vasa Sanctuarii : ut ita
sacerdotes ac Levitæ, janitores atque custodes,
non deserant domum Dei nostri :)

CAP. XI.

SEniores populi sessuros in Jerusalem : & 1
reliquum populum sortes jacturos, ut adducerent
unum è denis hominibus ad habitandum
in Jerusalem urbe sacrosancta, novem
autem partes manerent in civitatibus. Insuper 2
benedixerunt populus omnibus illis hominibus
qui sponte vellent residere in Jerusalem.
Porrò hi sunt primarii urbis qui habitaverunt 3
in Jerusalem & in civitatibus Judæ:& habitaverūt quisque in hæreditate sua
in civitatibus Israelis, sacerdotes, Levitæ, &
populus ; filii autem servorum Salomonis in
Jerusalem, Et ex filiis Judæ,& ex filiis Benjamin. 4
Ex filiis Judæ, Nethania filius Uziæ, filii
Zechariæ, filii Amariæ, filii Sephatiæ, filii
Mahlalaelis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

37 Καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν, καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν (θ) εἰς τὸ
γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευίταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις
38 πόλεσι δουλείας ἡμῶν. Καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται
39 ἀνοίσουσι τὴν δεκάτην τῆς (ι) δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. Ὅτι εἰς
τοὺς θησαυροὺς εἰσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου,
καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια, (κ) καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ᾄδοντες· καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν
(λ) οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Et primitias frumentorum noſtrorum, & fructum omnis ligni, vini, & 37
olei afferemus ſacerdotibus in gazophylacium domûs Dei, & decimam
terræ noſtræ Levitis: & ipſi Levitæ decimas accipientes in omnibus civitatibus
ſervitutis noſtræ. Et erit ſacerdos filius Aaron cum Levita in 38
decima Levitæ: & Levitæ offerent decimam decimæ in domum Dei
noſtri, in gazophylacia in domum Dei. Quoniam in theſauros inferent 39
filii Iſrael, & filii Levi primitias frumenti, & vini, & olei, & ibi vaſa
ſancta, & ſacerdotes, & miniſtri, & janitores, & cantores: & non
derelinquemus domum Dei noſtri.

MS. A. (θ) εἰς τὸ γα * μῶν τοῖς Λευίταις· (ι) δεκάτης (κ) καὶ οἱ ἱερεῖς, οἱ λιτουργοὶ (λ) οἶκον κυρίου θεοῦ

ΚΕΦ. ιαʹ.

1 ΚΑὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ (α) ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἕνα
2 ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. Καὶ εὐλόγησεν ὁ
3 λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἑκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἳ
ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ Ἰσραήλ, οἱ
4 ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ναθιναῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών· Καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα,
καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, (β) Ἀθαΐα υἱὸς (γ) Ἀζία, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Σαμαρία, υἱὸς
5 Σαφατία, υἱὸς Μαλελεήλ· καὶ (ʹ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές, Καὶ Μαασία υἱὸς Βαρούχ, υἱὸς Χαλαζά, υἱὸς Ὀζία, υἱὸς
6 (δ) Ἀδαΐα, υἱὸς (ε) Ἰωαρίβ, υἱὸς Ζαχαρείου, υἱὸς τοῦ (ζ) Σηλωνί. Πάντες υἱοὶ Φαρὲς οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ,
7 τετρακόσιοι ἑξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυνάμεως. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν, Σηλὼ υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Ἰωάδ,
8 υἱὸς Φαδαΐα, υἱὸς Κωλεΐα, υἱὸς Μαασίου, υἱὸς (η) Ἐθιήλ, υἱὸς (ϛ) Ἰεσία. Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ (θ) Γηβέ, Σηλί,
9 ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτώ. Καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζεχρὶ ἐπίσκοπος ἐπ᾽ αὐτούς· (ι) καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανὰ ἀπὸ τῆς πόλεως,
10 11 δεύτερος. Ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαδία υἱὸς (κ) Ἰωαρίβ, Ἰαχίν, Σαραΐα υἱὸς Ἑλχία, υἱὸς Μεσουλάμ,
12 υἱὸς Σαδδούκ, υἱὸς Μαριώθ, υἱὸς (λ) Αἰτὼθ ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. (ʹʹ) Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον
τοῦ οἴκου, ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἰεροάμ, υἱοῦ (μ) Φαλαλία, υἱοῦ Ἀμασί, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς
13 (ν) Φασσούρ, υἱὸς Μελχία, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν, διακόσιοι (ς) τεσσαρακονταδύο. καὶ (ξ) Ἀμασία
14 υἱὸς (ο) Ἐσδριήλ, υἱοῦ Μεσαριμίθ, υἱοῦ Ἐμμήρ, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ·
15 17 (π) καὶ ἐπίσκοπος Βαδιὴλ υἱὸς τῶν μεγάλων. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς (ρ) Ἐσεικάμ, Ματθανίας
18 19 υἱὸς Μιχά, καὶ Ἰωβὴβ υἱὸς Σαμουΐ, Διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες. Καὶ οἱ πυλωροί, Ἀκοὺβ, Τελαμίν, καὶ
22 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. Καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς (σ) Βανί, υἱὸς Ὀζί, υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς
23 Μιχά. ἀπὸ υἱῶν Ἀσὰφ τῶν ᾀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ θεοῦ· Ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς.

CAP. XI.

ET ſederunt principes populi in Hieruſalem. Et reliqui de populo miſerunt 1
ſortes ad adducendum unum è decem ad ſedendum in Hieruſalem
civitate ſancta, & novem partes in civitatibus. •Et benedixit populus 2
omnes viros spontè ſe offerentes ad ſedendum in Hieruſalem. Et hi principes 3
provinciæ, qui ſederunt in Hieruſalem, & in civitatibus Juda:
ſederunt vir in poſſeſſione ſua in civitatibus ſuis Iſrael, ſacerdotes, et Levitæ,
& Nathinæi, et filii ſervorum Salomon. Et in Hieruſalem ſederunt 4
de filiis Juda, & de filiis Benjamin: de filiis Juda, Athaia (a) filius
Azia, filius Zacharia, filius Samaria, filius Saphatia, filius Malelel:
(b) Et de filiis Phares, Et Maaſia filius Baruch, filius Chalaza, filius 5
Ozia, filius Adaia, filius Joarib, filius Zachariæ, filius Seloni: Omnes 6
filii Phares ſedentes in Hieruſalem, quadringenti ſexaginta octo viri
virtutis. Et hi filii Benjamin, Selo filius Meſulam, filius Joad, filius 7
Phadaia, filius Coleia, filius Maaſiæ, filius Ethiel, filius Jeſia, Et poſt 8
eum, Gebe, Seli, nongenti viginti octo. Et Joel filius Zechri viſitator 9
ſuper eos. Et Juda filius Aſana (c) de civitate ſecundus De ſacerdotibus: 10
& Iadia, filius Joarib, Jachin, Saræa filius Elchia, filius Meſulam, 11
filius Sadduc, filius Marioth, filius (d) Ætoth ante domum Dei:
Et fratres eorum facientes opus domûs, octingenti viginti duo. Et Adaia 12
filius Hieroam, filii Phalalia, filii Amaſi, filius Zacharia, filius Phaſſur,
filius Melchia, Et fratres ejus principes patriarum, ducenti quadraginta 13
duo. Et Amaſia filius Eſdriel, filii Meſarimith, filii Emmer, Et 14
fratres ejus, potentes aciei, centum viginti octo: & viſitator (e) Badiel
filius magnorum. Et de Levitis, (f) Samaia filius Eſricam, Matthanias 15 17
filius Micha, & Jobed filius Samui, Ducenti octuaginta quatuor. 18
Et janitores, Acub, Telamin, et fratres (g) eorum, centum ſeptuaginta duo. Et (h) viſitator Levitarum filius Bani, filius 19 22
Ozi, filius Aſabia, filius Micha. De filiis Aſaph cantorum ante opus domûs Dei: Quoniam mandatum regis ad (i) eos. 23

MS. A. (α) ἔβαλον (β) Ἀθαιαί, (γ) Ὀζία, (ʹ) ἀπὸ υἱῶν (δ) Ἀχαΐα, (ε) Ἰωαρίβ, (ζ) Ἠλωνί. (η) Αἰθιήλ, (ϛ) Ἰεσσία, (θ) Γηβεεί, (ι) καὶ Ἰούδας, Ἀσανά, (κ) Ἰωρίβ, (λ) Αἰτώβ, (ʹʹ) Καὶ ἀδελφοὶ (μ) Φαλαλία, Ἀμασί (ν) Φασσούρ, Μελχία, ἄρχοντες (ς) τεσσαρακονταδύο. (ξ) Ἀμεσαΐ (ο) Ἐσριήλ, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (π) καὶ ἐπίσκοπος ἐπ᾽ αὐτῶν Ζοχριήλ. Καὶ (ρ) Ἀσοὺβ, υἱὸς * Ἐσζρί, καὶ Μαθθανίας (σ) Βανί, Ὀζί,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * ܡܢ ܒܢܝ ܦܪܨ. ܡܥܣܝܐ ܒܪ ܒܪܘܟ. ܒܪ ܟܠܚܘܙܐ. ܒܪ ܢܝܪܝܐ. ܒܪ ܥܙܪܝܐ. ܒܪ ܝܘܢܕܒ.
6 ܒܪ ܙܟܪܝܐ. ܒܪ ܫܝܠܐ. * ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܦܪܨ ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ
7 ܘܬܡܢܝܐ. ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ. * ܘܗܠܝܢ ܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܣܠܐ ܒܪ ܡܫܠܡ. ܒܪ ܝܘܕܝ. ܒܪ
8 ܦܪܝܐ. ܒܪ ܩܠܝܐ. ܒܪ ܡܥܣܝܐ. ܒܪ ܐܬܢܐܝܠ. ܒܪ ܐܫܥܝܐ. * ܘܒܬܪܗ ܬܫܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ
9 ܘܬܡܢܝܐ. * ܘܝܘܐܝܠ ܒܪ ܙܟܪܝܐ ܡܦܩܕ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܝܗܘܕܐ ܒܪ ܣܢܐܐ ܡܦܩܕ ܗܘܐ ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ
10 ܬܢܝܢܝܬܐ. * * ܡܢ ܟܗܢܐ. ܒܪܟܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܣܪܒܝܐ ܒܪ ܚܠܩܝܐ. ܒܪ ܡܫܠܡ. ܒܪ
11 ܨܕܘܩ. ܒܪ ܡܟܪܝܘܬ. ܒܪ ܐܚܝܛܘܒ. ܡܦܩܕܝܢ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܚܘܗܝ ܥܒܕܝܢ
12 ܥܒܕܐ ܓܘܝܐ. ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ. ܘܥܙܪܝܐ ܒܪ ܝܪܚܡ. ܒܪ ܦܠܠܝܐ. ܒܪ ܐܡܨܝ. ܒܪ
ܙܟܪܝܐ. ܒܪ ܦܫܚܘܪ. ܒܪ ܡܠܟܝܐ. * ܘܐܚܘܗܝ ܪܫܝ ܒܝܬ ܐܒܗܬܗܘܢ. ܡܐܬܝܢ
13 ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. ܘܥܡܫܝ ܒܪ ܥܙܪܐܝܠ. ܒܪ ܐܚܙܝ. ܒܪ ܡܫܠܡܘܬ. ܒܪ ܐܡܝܪ. * ܘܐܚܘܗܝ
14 ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ. ܘܡܦܩܕ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܙܒܕܐܝܠ ܒܪ ܪܘܪܒܢܐ.
15 * ܘܡܢ ܠܘܝܐ. ܫܡܥܝܐ ܒܪ ܝܫܘܥ. ܒܪ ܥܪܝܩܡ. ܒܪ ܚܫܒܝܐ. ܒܪ ܒܢܝ. ܒܪ ܫܒܬܝ.
16 * ܘܝܘܙܒܕ. ܥܠ ܥܒܕܐ ܒܪܝܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܒܪ ܙܒܕܝ ܒܪ ܐܣܦ. * ܘܡܢ ܪܫܐ
17 ܕܠܘܝܐ. ܡܬܢܝܐ ܒܪ ܡܝܟܐ. ܪܝܫ ܫܘܒܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܒܨܠܘܬܐ. ܘܒܩܒܘܩܝܐ ܬܢܝܢܐ
18 ܕܐܚܘܗܝ. ܘܥܒܕܐ ܒܪ ܫܡܘܥ. ܒܪ ܓܠܠ. ܒܪ ܝܬܪܘܢ. * ܟܠܗܘܢ ܠܘܝܐ ܕܒܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ.
19 ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. * ܘܬܪܥܐ. ܥܩܘܒ ܘܛܠܡܘܢ. ܘܐܚܝܗܘܢ ܕܢܛܪܝܢ ܠܬܪܥܐ.
20 ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ. * ܘܫܪܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܐ.
21 ܐܢܫ ܒܝܪܬܘܬܗ. * ܘܥܒܕܝܗܘܢ. ܝܬܒܝܢ ܐܢܫ ܥܠ ܦܠܚܢܗ ܘܥܠ ܦܕܢܗ.
22 * ܘܡܦܩܕ ܥܠ ܠܘܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܥܒܕܝ ܒܪ ܒܢܝ ܒܪ ܚܫܒܝܐ. ܒܪ ܡܬܢܝܐ.
ܒܪ ܡܝܟܐ. ܡܢ ܒܢܝ ܐܣܦ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܘܩܒܠ ܥܒܕܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.
23 * ܡܛܠ ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ ܣܝܡ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܩܝܡܐ ܗܘܐ ܠܡܫܡܫܢܐ ܦܬܓܡܐ
ܝܘܡ ܒܝܘܡ.

E filiis Pares, Maaſia filius Baruch, filii 5
Kolhoze, filii Niriæ, filii Azariæ, filii Jonadab,
filii Zechariæ, filii Sylæ: Omnes filii 6
Phares habitantes in Jeruſalem, quadringenti
ſexaginta octo robore ſtrenuiſſimi. Hi 7
verò filii Benjamin; Sela filius Meſlom, filii
Jodai, filii Pheraiæ, filii Kelaiæ, filii Maaſiæ,
filii Athnaëlis, filii Eſaiæ: Et poſteri ejus 8
nongenti viginti octo. Et Joel filius Zechariæ 9
præerat iſtis: Juda verò filius Senaæ
præerat ſecundæ civitati. E ſacerdotibus, 10
Berachia filius Jojadai, Serabia filius 11
Helciæ, filii Meſlom, filii Sadoc, filii
Mecharioth, filii Ahitob præfecti ſuper domum
Domini. Iſtius fratres faciebant opus 12
intrinſecû, octingenti viginti duo; cum
Azaria filio Jarhumi, filii Phelaiæ, filii Amiſor,
filii Zechariæ, filii Phaſhor, filii Melachiæ.
Et horum fratres præcipui familiarum paternarum, 13
ducenti quadraginta duo; cum
Amiſai filio Ezraelis, filii Ahzai, filii Meſlemoth,
filii Amir. Horum fratres robore 14
valentiſſimi, centum viginti octo, quibus
præerat Zebdael filius magnatum. E Levitis 15
autem, Semaia filius Jeſu, filii Aricami,
filii Heſabiæ, filii Bani, filii Sabti, Cum Jozabare, 16
præerant operibus extrinſecis domûs
Domini; cum filio Zabdi, filii Aſaph. E 17
principibus Levitarum, Methania filius Michæ,
caput præcipuû Judæorû in oratione; &
Bacbuca ſecundarius à fratribus ſuis, & Ira
filius Semue, filii Galalis, filii Jethron.
Omnes Levitæ qui erant in civitate ſancta, 18
ducenti octoginta quatuor. Janitores verò 19
Acub, & Atelman, & fratres eorum obſervantes
in portis, centum ſeptuaginta duo.
Reliqui autem Iſraelitæ ſacerdotes & Levitæ 20
in omnibus civitatibus Judæ erant quiſque in
hæreditate ſua: Et ſervi eorum inſidebant 21
quiſque culturæ ſuæ & aratro ſuo. Præfectus 22
autem Levitarum in Jeruſalem, erat
Abdi filius Banui, filii Heſabiæ, filii Mathniæ,
filii Michæ, de filiis Aſaph qui miniſtrabant
è regione operis domûs Domini. Nam 23
præceptum regis impoſitum erat eis, firmumque
ſtatutum præſcriptum erat miniſtris per
ſingulos dies.

villas ad Et ,populum ad verbo omni in regis manum ad Jehudah filii Zerach filiis de Meſezabel filius Petachiah Et
24 וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בֶּן־יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־דָּבָר לָעָם׃ וְאֶל־הַחֲצֵרִים
25 ,Jecabſeel in & ;ej* filiabus & ,Dibon in & ;ej* filiabus & ,haarbah-Chiriath in habitaverunt Jehudah ,filiis De .ſuis agris in
בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע וּבְנֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנֹתֶיהָ וּבִיקַּבְצְאֵל
.ejus filiabus & ,ſebah-Beer in & ,ſuhal-Chaſar in Et .pelet-Beth in & ,Moladah in & ,Jeſuah in Et .ejus atriis &
וַחֲצֵרֶיהָ׃ וּבְיֵשׁוּעַ וּבְמֹלָדָה וּבְבֵית פָּלֶט׃
26 וּבַחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שֶׁבַע וּבְנֹתֶיהָ׃
27 ,Hadullam ,Zanoach .Jarmuth in & ,Sorhah in & ,rimmon-Hen in Et .ejus filiabus in & ,Mechonah in & ,Siclagh in Et
28 וּבְצִקְלַג וּבִמְכֹנָה וּבִבְנֹתֶיהָ׃ וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְיַרְמוּת׃ זָנֹחַ עֲדֻלָּם
29 .Ghehinnom ad uſque ,Sebah-Beer à ſunt caſtrametati Et .ejus filiabus & ,Hazechah ;ejus agris & ,Lachis :earum atriis &
30 וְחַצְרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה וּבְנֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־שֶׁבַע עַד־גֵּיא־הִנֹּם׃
31 .Ghitthaim,Ramah,Chaſor .Hananiah ,Nob ,Hanathoth .ej* filiabus & ,el-Beth & ,Haia & ,Michmas ,Miggabah Binjamin filii Et
32 וּבְנֵי בִנְיָמִן מִגָּבַע מִכְמָשׂ וְעַיָּה וּבֵית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ׃ עֲנָתוֹת נֹב עֲנָנְיָה׃ חָצוֹר רָמָה גִּתָּיִם׃
33 .Binjamin in Jehudah portiones ,Levitis de Et .artificum valle Ono & ,Lod .Neballat ,Seboim ,Chadid
34 חָדִיד צְבֹעִים נְבַלָּט׃ לֹד וְאוֹנוֹ גֵּי הַחֲרָשִׁים׃
35 וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִין׃
36

CAP. XII. יב

isti Et ſacerdotes & Levitæ ,qui aſcenderunt cum Zerubabel filio Sealthiel ,Jehoſuah & ;Seraiah ,Irmeiah ,Hezra ,Amariah
1 וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ אֲמַרְיָה
2 .Bilghah ,Mahadiah ,Mijamin .Abijah ,Ghinnethoi ,Hiddo .Meremoth ,Rechum ,Sechaniah .Chattus ,Malluch
3 מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה רְחֻם מְרֵמֹת׃ עִדּוֹא גִנְּתוֹי אֲבִיָּה׃ מִיָּמִין מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃
4 .Jeſuah diebus in eorū fratres & ,ſacerdotum capita iſti :Jedahiah ,Chilchija ,Hamoch ,Sallu .Jedahiah ,Jojarib & ,Semahiah
5 שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה אֵלֶּה רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃
6 ,Bacbuchia Et .ejus fratres & ipſe ,odis ſuper ,Matthaniah ,Jehudah ,Serebiah ,Chadmiel ,Binnui ,Jeſuah ,Levitæ Et
7 וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־הֻיְּדוֹת הוּא וְאֶחָיו׃
8 וּבַקְבֻּקְיָה
9 Eljaſib & ,Eljaſib genuit Jojachim & ;Jojachim genuit Jeſuah Et .cuſtodiis in eis coram eorū fratres Hunni &
10 וְעֻנִּי אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב
erant Jojachim diebus in Et .Jadduah genuit Jonathan & ,Jonathan genuit Jojadah Et .Jojadah genuit
11 הוֹלִיד אֶת־יוֹיָדָע׃ וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ
12 .Jehochanan ,Amariah ipſi ;Meſullam Hezra Ipſi .Chananiah Irmeiah ipſi :Meraiah ,Seraiah ipſi ;patrum capita ſacerdotes
כֹּהֲנִים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה לְיִרְמְיָה חֲנַנְיָה׃ לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃
13 :Zechariah ,Iddo Ipſi .Chelchai Meraioth ipſi ;Adna ,Charim Ipſi .Joſeph ,Sebaniah ipſi ;Jonathan Melichu Ipſi
14 לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף׃ לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת חֶלְקָי׃ לְעִדִּיא זְכַרְיָה
15 16 Semahiah ipſi ;Sammuah Bilghah Ipſi .Piltai Mohadiah ipſi ,Minjamin ipſi :Zichri Abijah Ipſi .Meſullam,Ghinnethon ipſi
לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטָי׃ לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה
17 18 ,Chilchijah ipſi .Heber Hamoch ipſi :Challai Sallai ipſi .Huzzi Jedahiah ipſi :Matthenai Jojarib ipſi Et .Jehonathan
יְהוֹנָתָן׃ וּלְיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי׃ לְסַלַּי קַלָּי לְעָמוֹק עֵבֶר׃ לְחִלְקִיָּה
19 20 capita ſcripti ;Jadduah & ,Jochanan & ,Jojadah ,Eljaſib diebus in Levitæ .Nethanel ,Jedaiah ipſi ;Chaſabiah
21 חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים רָאשֵׁי
22 ,dierum verborum libro ſuper ſcripti patrum capita Levi Filii .Perſæ Dariaves regnum ad uſque ſacerdotes & :patrum
אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי׃ בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
23 eorū fratres & ,Chadmiel filius Jeſuah & ,Serebiah ,Chaſabiah Levitarum capita Et .Eljaſib filii Jochanan dies ad uſque &
וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃ וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וַאֲחֵיהֶם
24 ,Matthaniah .cuſtodiæ oppoſito ex cuſtodia ;Dei viri David præcepto in confitendū ad ,laudādum ad ,eorum regione è
לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה
25 Hi .portarum liminibus in cuſtodia janitores ,cuſtodes :Haccub ,Talmon ,Meſullam ,Hobadiah ,Bacbuchiah &
וּבַקְבֻּקְיָה עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים׃ אֵלֶּה
26 dedicatione in Et .ſcribæ ſacerdotis Hezra & comitis Nechemiah diebus in & ;Joſadac filii ,Jeſuah filii Jojachim diebus in
בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃ וּבַחֲנֻכַּת
27 ,dedicationem faciendum ad ;Jeruſalaim in eos adducendum ad ,ſuis locis omnibus de Levitas quæſierunt Jeruſalaim muri
חוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלָםִ לַעֲשֹׂת חֲנֻכָּה
,cantorum filii congregati ſunt Et .citharis in & ,nablis ,cymbalis ,cantico in & ,confeſſionibus in & ,lætitiam &
וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת׃ וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים
28 quoniam;Hazmaveth &,Ghebah agris de & ,Ghilghal domo de Et .Netophathi villis de & ,Jeruſalaim ambitus planicie de &
וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַםִ וּמִן־חַצְרֵי נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע וְעַזְמָוֶת כִּי
29 .Jeruſalaim ambitus cantores ſibi ædificaverunt villas
חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃

Et Phathahia filius Meſezebel, de filiis Zara filii Juda 24
in manu regis, juxta omne verbum populi, Et in domibus 25
per omnes regiones eorum. De filiis Juda habitaverunt
in Cariatharbe, & in filiabus ejus: & in
Dibon, & in filiabus ejus, & in Cabſeel, et in viculis
ejus, Et in Jeſue, & in Molada, & in Bethphaleth, 26
Et in Haſerſual, & in Berſabee, & in filiabus ejus, 27
Et in Siceleg, & in Mochona, & in filiabus ejus, 28
Et in Remmon, & in Saraa, & in Jerimuth, Zanoa, 29 30
Odollam, & in villis earum, Lachis & regionibus ejus,
& Azeca, & filiabus ejus. Et manſerunt in Berſabee
uſque ad vallem Eunom. Filii autem Benjamin, à 31
Geba, Mechmas, & Hai, & Bethel, & filiabus ejus:
Anathoth, Nob, Anania, Aſor, Rama, Gethaim, 32 33
Hadid, Seboim, & Neballat, Lod Et Ono valle artificum. 34 35
Et de Levitis portiones Judæ & Benjamin. 36

CAP. XII.

Hi ſunt autem Sacerdotes & Levitæ, qui aſcenderunt 1
cum Zorobabel filio Salathiel, & Joſue: Saraia,
Jeremias, Eſdras, Amaria, Melluch, Hattus, Sebenias, 2 3
Rheum, Merimuth, Addo, Genthon, Abia, Miamin, 4 5
Madia, Belga, Semeia, et Joiarib, Idaia, Sellum, 6 7
Amoc, Helcias, Idaia. Iſti principes Sacerdotum, et
fratres eorum, in diebus Joſue. Porrò Levitæ, Jeſua, 8
Bennui, Cedmihel, Sarebia, Juda, Mathanias, ſuper
hymnos ipſi & fratres eorum: Et Becbecia atque 9
Hanni, & fratres eorum, unuſquiſque in officio ſuo.
Joſue autem genuit Joacim, & Joacim genuit Eliaſib, 10
et Eliaſib genuit Joiada, Et Joiada genuit Jonathan, 11
et Jonathan genuit Jeddoa. In diebus autem 12
Joacim erant Sacerdotes et principes familiarum:
Saraiæ, Maraia: Jeremiæ, Hanania: Eſdræ, Moſollam: 13
Amariæ, Johanan: Milicho, Jonathan: Sebeniæ, 14
Joſeph: Haram, Edna: Maraioth, Helci: 15
Adaiæ, Zacharia: Genthon, Moſollam: Abiæ, Zechri: 16 17
Miamin et Moadiæ, Phelti: Belgæ, Sammua: 18
Semaiæ, Jonathan: Joiarib Mathanai: Jodaiæ, Azzi: 19
Sellai, Celai: Amoc, Heber: Helciæ, Haſebia: 20 21
Idaiæ, Nathanaël. Levitæ in diebus Eliaſib, et Joiada, 22
et Johanan, et Jeddoa, ſcripti principes familiarum,
et Sacerdotes in regno Darii Perſæ. Filii Levi 23
principes familiarum, ſcripti in libro Verborum dierum,
et uſque ad dies Jonathan, filii Eliaſib. Et principes 24
Levitarum, Haſebia, Serebia, et Joſue filius
Cedmihel: et fratres eorum per vices ſuas, ut laudarent
et confiterentur juxta præceptum David viri
Dei, & obſervarent æque per ordinem. Mathania, & 25
Becbecia, Obedia, Moſollam, Telmon, Accub, cuſtodes
portarum & veſtibulorum ante portas. Hi in 26
diebus Joacim filii Joſue, filii Joſedec, & in diebus
Nehemiæ ducis, & Eſdræ ſacerdotis ſcribæque. In 27
dedicatione autem muri Jeruſalem, requiſierunt Levitas
de omnibus locis ſuis, ut adducerent eos in Jeruſalem,
et facerent dedicationem & lætitiam in
actione gratiarum, & cantico, & in cymbalis, pſalteriis,
et citharis. Congregati ſunt autem filii cantorum 28
de campeſtribus circa Jeruſalem, et de villis Netuphati,
Et de domo Galgal, et de regionibus Geba, 29
et Azmaueth: quoniam villas ædificaverunt ſibi
cantores in circuitu Jeruſalem.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

24 ܘܦܬܚܝܐ ܒܪ ܡܫܘܡܐܝܠ܁ ܡܢ ܒܢܝ ܙܪܚ ܒܪ ܝܗܘܕܐ܂ ܗܘ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܦܩܕ ܡܠܟܐ܂ ܥܠ ܒܢܝܢܫܐ܂ ܥܠ ܚܘܫܒܢܐ ܕܥܡܐ܂ ܥܠ ܪܫܢܝܗܘܢ ܘܥܠ ܚܩܠܬܗܘܢ܂
25 * ܘܡܢ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܝܬܒܘ ܒܩܘܪܝܬ ܐܪܒܥ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂ ܘܒܪܝܒܘܢ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂
26 ܘܒܟܒܣܐܝܠ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂ * ܘܒܗܘܫܥ ܘܒܡܘܠܕܐ܂ ܘܒܒܝܬ ܦܠܛ܂ * ܘܒܚܨܪ ܫܘܥܠ܂
27
28 ܘܒܒܐܪ ܫܒܥ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂ * ܘܒܣܢܩܠܓ ܘܒܡܟܝܐ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂ * ܘܒܥܝܢ ܪܡܘܢ
29
30 ܘܒܨܕܥܐ܂ ܘܒܝܪܡܘܬ܂ * ܘܒܙܝܘܚ܂ ܘܒܐܪܡ ܘܒܟܦܪܢܝܗܘܢ܂ ܘܒܠܟܝܫ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂
31 ܘܒܥܙܩܐ ܘܒܟܦܪܢܝܗ܂ ܘܝܬܒܘ ܡܢ ܒܐܪ ܫܒܥ ܘܥܕܡܐ ܠܦܩܥܬܐ ܕܚܠܡ܂ * ܘܡܢ ܒܢܝ
32 ܒܢܝܡܝܢ܂ ܡܢ ܪܡܬܐ ܕܡܟܡܫ܂ ܘܥܝ܂ ܘܒܝܬ ܐܝܠ ܘܟܦܪܢܝܗ܂ * ܘܥܢܬܘܬ ܐܘܝܒ ܘܥܢܢܝܐ܂
33
34 * ܘܚܨܘܪ ܘܪܡܬܐ܂ ܘܓܬܝܡ܂ * ܘܝܬܒܐܠ܂ ܘܠܘܕ ܘܐܝܢܘ܂ * ܘܢܝܚܐ ܘܚܪܫܐ܂
35 * ܘܡܢ ܠܘܝܐ܂ ܦܠܓܘܬܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܒܢܝܡܝܢ܂
36

Et Pethahiæ filio Meſumaelis è poſteris Zarahi 24
filii Judæ, ipſi cura demandata fuerat
omnium rerum quæ rex edixerat de omni homine,
de recenſione populi, de principibus
eorum, & de agris eorum. Et ex filiis Judæ 25
habitaverunt in Curiath-arbaa & in pagis ejus,
in Ribon & pagis ejus, in Cabſaele &
pagis ejus, In Hoſaa, Molada, & Bethpelat, 26
In Haſar-ſuæ, in Bir-ſeba & pagis 27
ejus, In Senaclag, in Mechia, & pagis 28
ejus, In In-remon, in Sadaa, & in Jarmoth. 29
In Ziuh, in Aram, & pagis earum, in Lachis 30
& pagis ejus, in Azeca & pagis ejus: habitabant
autem à Bir-ſebaa uſque ad planitiem
Hallum. De poſteris autem Benjamin habitabant 31
à colle Machmaſi, Ai, Beth-il & 32
pagis ejus, Anathoth, Ojab, Anania, 33
Haſor, Rama, Gethim, Jetbal, Lud, 34
Ino, Niha, & Harſa. De Levitis autem, 35
dimidium Judæ & Benjaminis. 36

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܒ *

1 * ܘܗܠܝܢ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܕܣܠܩܘ ܥܡ ܙܘܪܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ܂ ܝܫܘܥ ܣܪܒܝܐ܂ ܥܙܡܐ܂ ܥܙܪܐ܂
2
3 ܐܡܪܝܐ ܡܠܘܟ܂ ܚܛܘܫ܂ * ܫܟܢܝܐ ܐܪܚܘܡ ܡܪܡܘܬ܂ * ܥܕܐ܂ ܥܙܛܝ ܐܒܝܐ܂ * ܒܢܝܡܝܢ
4
5 ܡܥܕܪܝܐ܂ ܒܠܓܝܐ܂ * ܫܡܥܝܐ܂ ܢܕܘܥ ܝܘܕܥܝܐ܂ * ܣܠܘܝ܂ ܥܡܘܩ ܚܠܩܝܐ ܝܕܥܝܐ܂ ܗܠܝܢ ܪܫܐ
6
7 ܕܟܗܢܐ ܘܕܐܚܝܗܘܢ ܒܝܘܡܬܗ ܕܝܫܘܥ܂ * ܠܘܝܐ܂ ܝܫܘܥ ܘܒܢܘܗܝ܂ ܩܕܡܝܐ܂ ܣܪܒܝܐ ܝܗܘܕܐ
8
9 ܡܬܢܝܐ܂ ܗܘܕܝܬ ܗܘ ܘܐܚܘܗܝ܂ * ܘܒܩܒܘܩܐ ܘܥܢܢܝ܂ ܥܡ ܐܚܝܗܘܢ ܠܘܩܒܠܗܘܢ ܒܡܛܪܬܐ܂
10 * ܘܝܫܘܥ ܐܘܠܕ ܠܝܘܝܩܝܡ܂ ܘܝܘܝܩܝܡ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܫܒ܂ ܘܐܠܝܫܒ ܐܘܠܕ ܠܝܘܝܕܥ܂

CAP. XII.

Atque hi ſunt ſacerdotes & Levitæ qui 1
aſcenderunt cum Zorbabele filio Selatielis:
Jeſus, Serabia, Azma, Ezra, Amaria, 2
Meluch, Hatus, Sechania, Arhum, Mermoth, 3
Adda, Azti, Abia, Benjamin, Meadria, 4 5
Belaghia, Semaia, Nedua, Jodaia, 6
Selui, Amuc, Helcia, Idaia: hi ſunt principes
ſacerdotum & fratrum eorum in diebus 7
Jeſu. Levitæ, Jeſus & filii ejus, Cadmia, 8
Serabia, Juda, Mathnia, Hodith ipſe, & fratres
eorum. Bacbuca, & Anani, cum fratribus 9
ſuis è regione ipſorum in excubiis.
Porrò Jeſus genuit Jojacimum, Jojacim 10
genuit Eliſabum, Eliſab genuit Jojadaum,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

24 25 Καὶ Φαθαΐα υἱὸς Βασηζὰ πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ, Καὶ πρὸς τὰς ἐπαύ-
26 27 λεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν. καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν (τ) Καριαθαρβὸκ, Καὶ ἐν Ἰησοῦ, Καὶ ἐν (υ)
30 31 Βηρσαβεὲ, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν Λαχὶς (φ) καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· Καὶ παρενεβάλοσαν ἐν (χ) Βηρσαβεέ. Καὶ οἱ
36 υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ Γαβαὰ (ψ) Μαχμάς. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμίν.

MS.A. (τ) Καριαθαρβὸ, (υ) Βερσαβεὲ, (φ) καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῆς· (χ) Βερσαβεέ. Καὶ υἱοὶ (ψ) Μαχαμάς.

Et Phathaia filius Baſeza ad manum regis ad omnem (k) uſum populo, 24
Et ad pagos in agro ſuo. Et de filiis Juda ſederunt in (l) Cariathaboc, Et 25 26
in Jeſu, Et in Berſabee: & pagi eorum Lachis, & agri ejus: Et ca- 27 30
ſtrametati ſunt in Berſabee. Et filii Benjamin de Gabaa Machmas. Et 31 36
de Levitis partes Juda, Benjamin.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραΐα, (α)
2 7 Ἱερεμία, Ἔσδρα, Ἀμαρία, Μαλοὺχ, Σεχενία· (β) Οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερέων, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν
8 ἡμέραις (γ) Ἰησοΐ. Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦ, Βανουΐ, Καδμιὴλ, Σαραβία, Ἰωδαὲ, (δ) Ματθανία, ἐπὶ
τῶν χειρῶν αὐτὸς, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὰς ἐφημερίας. Καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησε τὸν Ἰωακὶμ, καὶ Ἰ-
10 ωακὶμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασὶβ, καὶ Ἐλιασὶβ τὸν (ε) Ἰωδαὲ, Καὶ Ἰωδαὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν,
11 καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδού. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν
12 13 πατριῶν, τῷ Σαραΐα, Ἀμαρία· τῷ (ζ) Ἱερεμία, Ἀνανία· Τῷ (η) Ἔσδρα, Μεσουλάμ· τῷ
14 15 Ἀμαρία, Ἰωανάν· Τῷ (θ) Ἀμαλούχ, Ἰωνάθαν· τῷ Σεχενία, Ἰωσήφ· Τῷ Ἀρὲ,
16 17 Μαννάς· τῷ Μαριὼθ Ἐλκαΐ· Τῷ Ἀδαδαΐ, Ζαχαρία· τῷ Γαναθὼθ, Μεσολάμ· Τῷ
18 Ἀβιὰ, Ζεχρί· τῷ Μιαμὶν, Μααδαΐ· τῷ Φελετὶ, Τῷ Βελγὰς, Σαμουέ· τῷ Σεμία,
19 20 Ἰωνάθαν· Τῷ Ἰωαρὶβ, Ματθαναΐ· τῷ Ἐδίῳ, Ὀζί· Τῷ Σαλαΐ, Καλλαΐ· τῷ Ἀμὲκ, Ἀβέδ· Τῷ
21 22 Ἐλκία, Ἀσαβίας· τῷ Ἰεδιοὺ, Ναθαναήλ. Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασὶβ, Ἰωαδὰ, καὶ Ἰωὰ, καὶ
Ἰωανὰν, καὶ Ἰδουὰ, γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, (ι) καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου.
23 (κ) Υἱοὶ δὲ Λευὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰ-
24 ωανὰν υἱοῦ Ἐλισουέ. (λ) Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, Ἀσαβία, καὶ Σαραβία, καὶ Ἰησοῦ· καὶ υἱοὶ Καδμιὴλ
καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν (μ) εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ (ν)
25 26 ἐφημερείαν πρὸς ἐφημερίαν. Ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλωροὺς Ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ υἱοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ Ἰ-
ωσεδὲκ, καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμία, καὶ (ξ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ (ο) γραμματεύς. Καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους Ἱε-
27 ρουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐγ-
28 καίνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωδαθὰ, καὶ ἐν ᾠδαῖς κυμβαλίζοντες, καὶ (π) ψαλτήρια, καὶ κινύραι. Καὶ συνήχθη-
29 σαν οἱ υἱοὶ τῶν ᾀδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων, Καὶ ἀ-
πὸ ἀγρῶν, ὅτι ἐπαύλεις ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ᾄδοντες ἐν Ἱερουσαλήμ.

CAP. XII.

Et hi ſacerdotes, & Levitæ, qui aſcenderunt cum Zorobabel filio Sa- 1
lathiel, & Jeſu; Saraia, Hieremia, Eſdra, Amaria, Maluch, (a) Seche- 2
nia. Iſti principes ſacerdotum, & fratres eorum in diebus Jeſoi. Et 7 8
Levitæ, Jeſu, Banui, Cadmiel, Sarabia, Jodae, Matthania, (b) ſuper
manus ipſe, & fratres eorum in vices. Et Jeſus genuit Joacim: & Joacim 10
genuit Eliaſib: & Eliaſib Jodae: Et Jodae genuit Jonathan: & Jo- 11
nathan genuit Jadu. Et in diebus Joacim (c) fratres ejus ſacerdotes, 12
& principes patriarum, ipſi Saraia Amaria, ipſi Hieremia Anania, Ipſi 13
Eſdræ Meſulam, ipſi Amaria Joanan, Ipſi Amaluch Jonathan, ipſi Seche- 14
nia Joſeph, Ipſi Are Mannas, ipſi Marioth Elcai, Ipſi Adadai Zacharia, ipſi 15 16
Ganathoth Meſolā, Ipſi Abia Zechri, ipſi Miamin (d) Maadai, ipſi Phe- 17
leti, Ipſi Balgas Samue, ipſi Semia Jonathan, Ipſi Joarib Matthanai, ipſi 18 19
Edio Ozi, Ipſi Salai Callai, ipſi Amec Abed, Ipſi Elcia Aſabias, ipſi 20 21
Jedeihu Nathanael. Levitæ in diebus Eliaſib, Joada, & Joa, & Jo- 22
anan, & Idua, ſcripti principes patriarum, & ſacerdotes in regno Darii
Perſæ: Filii autem Levi principes patriarum ſcripti in libro Verborum 23
dierum, & uſque ad dies Joanan filii Eliſue. Et principes Levitarum, 24
Aſabia, & Sarabia, & Jeſu: & filii Cadmiel, & fratres eorum ante
eos (e) ad hymnum ad laudandum in mandato David hominis Dei, vicem
ad vicem. (f) In congregando me janitores In diebus Joacim filii Je- 25 26
ſu, filii Joſedec, & in diebus Neemia, et Eſdras (g) ſacerdos, &
ſcriba. Et in Encæniis muri Hieruſalem quæſierunt Levitas in locis eo- 27
rum ad adducendum eos in Hieruſalem, ad faciendum Encænia, & læti-
tiam in (h) Thodatha, & in canticis, pulſantes cymbala, & pſalteria,
& (i) citharæ. Et congregati ſunt filii cantorum, & de adjacente re- 28
gione in circuitu in Hieruſalem, Et (k) de villis, & de agris: quo- 29
niam villas ædificaverant ſibi cantores in Hieruſalem.

MS.A. (α) Ἱερμία, Ἔζρα, (β) Οὗτοι ἄρχοντες (γ) Ἰησοῦ. (δ) Ματθανία, (ε) Ἰωαδὰ, Καὶ Ἰωαδὰ (ζ) Ἱερμία, (η) Ἔσρα, (θ) Μαλοὺχ, *** Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις (ι) καὶ ἱερεῖς (κ) Υἱοὶ Λευὶ (λ) Καὶ ἄρχοντες (μ) εἰς αἰνεῖν καὶ ὑμνεῖν ἐντολῇ Δαυὶδ (ν) ἐφημερία πρὸς ἐφημερίαν. (ξ) Ἔζρα (ο) ὁ γραμματεύς. (π) ψαλτήρια. Καὶ συνήχθησ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܘܝܘܝܕܥ ܐܘܠܕ ܠܝܘܢܬܢ. ܘܝܘܢܬܢ ܐܘܠܕ ܠܝܕܘܥ. * ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܕܝܘܝܩܝܡ. ܗܘܘ ܟܗܢܐ
12 ܘܪܝܫ ܐܒܗܬܐ. ܣܪܒܝܐ ܐܡܪܝܐ. ܐܪܡܝܐ ܚܢܢܝܐ. * ܥܙܪܝܐ. ܡܫܠܡ. ܐܡܪܝܐ ܝܘܚܢܢ. * ܡܠܟܝܐ
13 14 15 ܝܘܢܬܢ. ܫܟܢܝܐ ܝܘܣܦ. * ܚܪܡ ܥܪܝܐ. ܡܪܡܘܬ ܠܚܡܝ. * ܥܕܘ ܙܟܪܝܐ. ܓܒܬܘܢ ܡܫܠܡ.
16 17 * ܐܒܝܐ ܙܟܪܝ. ܒܢܝܡܝܢ ܡܘܥܕܝܐ. ܦܠܛܐ. * ܒܠܓܐ. ܫܡܘܥ. ܫܡܥܝܐ. ܝܘܢܬܢ.
18 19 * ܝܘܝܕܥ ܡܬܢܝ. ܥܕܝܐ. ܥܙܝ. * ܣܠܝ. ܟܠܝ ܥܡܘܩ. ܥܒܝܕ. * ܚܠܩܝܐ. ܚܫܒܝܐ.
20 21 ܗܘܕܘܝܐ. ܢܬܢܐܝܠ. * ܠܘܝܐ. ܪܝܫ ܐܒܗܬܐ ܘܟܗܢܐ. ܟܬܝܒܝܢ ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܫܒ. ܝܘܝܕܥ ܘܝܘܚܢܢ ܘܝܕܘܥ. ܒܡܠܟܘܬܗ
22 23 ܘܪܝܫ ܐܒܗܬܐ ܘܟܗܢܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܕܪܝܘܫ ܦܪܣܝܐ. * ܒܢܝ ܠܘܝ ܘܪܝܫ ܐܒܗܬܐ.
ܟܬܝܒܝܢ ܥܠ ܟܬܒܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܝܘܡܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܠܝܫܒ.
24 * ܘܪܝܫ ܠܘܝܐ. ܫܒܝܠ ܣܪܒܝܐ. ܘܝܫܘܥ ܘܐܚܘܗܝ ܒܢܝ ܩܕܡܝܐܝܠ. ܠܘܩܒܠܗܘܢ
ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܘܕܝܢ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ. ܡܛܪܬܐ ܠܘܩܒܠ ܡܛܪܬܐ.
25 26 * ܡܬܢܝܐ ܘܒܩܝ. ܘܥܘܒܕܝܐ ܘܡܫܠܡ. ܘܐܛܠܡ. ܘܥܩܘܒ ܢܛܘܪܝ ܬܪܥܐ. * ܗܠܝܢ ܒܝܘܡܘܗܝ
ܕܝܘܝܩܝܡ ܒܪ ܝܫܘܥ ܒܪ ܝܘܨܕܩ. ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܕܢܚܡܝܐܝܠ ܪܝܫܐ. ܘܥܙܪܐ. ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ.
27 * ܘܟܕ ܫܠܡ ܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܟܢܫܘ ܠܠܘܝܐ ܡܢ ܟܠ ܐܬܪܘܬܗܘܢ. ܠܡܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ.
28 ܠܡܥܒܕ ܒܣܝܡܘܬܐ ܘܚܕܘܬܐ. ܒܬܘܕܝܬܐ ܘܒܬܫܒܚܬܐ ܘܒܨܠܨܠܐ ܘܒܟܢܪܐ. * ܘܐܬܟܢܫܘ
29 ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܦܩܥܬܐ ܕܚܕܪ ܚܕܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܢܛܘܦܐ. * ܘܡܢ ܒܝܬ ܓܠܓܠܐ
ܘܡܢ ܚܩܠܐ ܕܓܒܥܐ. ܘܡܢ ܥܪܡܘܬ. ܡܛܠ ܕܕܝܪܐ ܒܢܘ ܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܚܕܪܝ ܐܘܪܫܠܡ.

Jojada genuit Jonathanem, Jonathan genuit 11
Jaduam. In diebus autem Jojacimi, ſacer- 12
dotes primarii patres erant Serabia, Amaria,
Jeremia, Hanania, Azaria, Meſlom, Amaria, 13
Johannes, Melachia, Jonathan, Sechania, 14
Joſeph, Haram, Aria, Mermoth, Lahmi, 15
Addo, Zecharia, Ghebton, Meſlam, Abia, 16
Zachri, Benjamin, Modaia, Polta, Belga, 17
Semua, Semaia, Jonathan, Jojada, Mathni, 18
Idaia, Azi, Sali, Cali, Amoc, Abid, Hel- 19
cia, Heſabia, Hodaa, Nathaniel. Levitarum 20
præcipui patres atque ſacerdotum conſcripti 21
ſunt in diebus Eliſabi, Jojadæ, Johannis, & 22
Jaduæ, ſub regno Darii regis Perſæ: Levi- 23
tarum *inquam* præcipui patres conſcripti
ſunt in libro annalium, uſque ad tempora Jo-
hannis filii Eliſabi. Et quidem principes Le- 24
vitarum ſunt Sebil, Serabia, Jeſus, & fratres
ejus nati Cadmielis, è regione ipſorum lau-
dantes & gratias agentes juxta præcepta Da-
vidis prophetæ Domini, cuſtodia è regione
cuſtodiæ. Methania, Baki, Obadia, Sallum, 25
Atlam, & Acuph cuſtodes portarum. Hi e- 26
rant in diebus Jojacimi filii Jeſu, filii Joze-
dec, & in diebus Nehmaelis principis, & Ez-
ræ ſcribæ & ſacerdotis. Cùm autem abſolu- 27
tus eſſet murus Jeroſolymæ, congregaverunt
Levitas ex omnibus locis eorum, ut adduce-
rent eos Jeroſolymam, ut celebrarent jucun-
ditatem & lætitiam in gratiarum actione,
canticis, cymbalis, & citharis. Itaque con- 28
gregati ſunt miniſtri ex planitie quæ eſt cir-
cum Jeruſalem, & ex loco Netophæ, Ex lo- 29
co Galgalæ, è valle Gebaa, & ex Armoth:
nam habitationes ædificaverant ſibi miniſtri
circum Jeruſalem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلْفَصْلُ الثَّانِي عَشَرْ *

27 * وَلَمَّا تَكَمَّلَ حِصْنُ اُورَشَلِيمَ جَمَعُوا جَمِيعَ اللَّاوِيِّينَ مِنْ كُلِّ بِلَادِهِمْ * وَجَاوُوا بِهِمْ إِلَى
28 اُورَشَلِيمَ لِيَصْنَعُوا فَرَحًا وَسُرُورًا وَشُكْرًا وَتَسْبِيحًا * وَاجْتَمَعُوا بَنُو الْخُدَّامِ مِنْ كُلِّ النَّوَاحِي
الَّذِي حَوْلَ اُورَشَلِيمَ وَكُلِّ حُدُودِهَا *

CAP. XII.

Cum abſoluta eſſet munitio Jero- 27
ſolymorum, congregaverunt omnes Le-
vitas ex omnibus regionibus eorum,
& adduxerunt eos in Jeruſalem, ut fa-
cerent gaudium & lætitiam, gratiarum
actionem, & laudem. Congregati ſunt 28
ergò filii miniſtrorum ex omnibus par-
tibus quæ ſunt circa Jeruſalem, &
omnibus limitibus ejus.

נחמיה : יב

principes feci aſcendere Et .murum & ,portas & ,populum mundaverunt & ;Levitæ & ,ſacerdotes ſunt mundati Et
30 וַיִּֽטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַֽיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־הַחוֹמָה׃ וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי
ivit Et .ſtercorum portam ad murum *deſuper* dexterâ ad *proceſſiones* & ,magnos choros duos ſtatui & :murum *deſuper* Jehudah
31 יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתַהֲלֻכֹת לַיָּמִין מֵעַל לַחוֹמָה לְשַׁעַר הָאַשְׁפֹּת׃ וַיֵּלֶךְ
,Semahjah & ,Binjamin & ,Jehudah .Meſullam & ,Hezra ,Hazariah Et .Jehudah principum dimidium & ,Hoſahjah eos poſt
32 אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי יְהוּדָה׃ וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם׃ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּשְׁמַעְיָה
33 filii ,Zacchur filii ,Michaiah filii ,Matthaniah filii ,Semahiah filii ,Jonathã filiꝰ Zecharia, tubis *in* ſacerdotũ filiis de Et .Irmejah &
34 וְיִרְמְיָה׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־
,Dei viri David *cantici vaſis in* Chanani, Jehudah &, Nethanel, Mahai, Ghillalai, Millalai, Hazarel &, Semahjah ejꝰ fratres Et .Aſaph
35 אָסָף׃ וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלֲלַי גִּלֲלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים
,murum ad aſcenſu in David civitatis gradus ſuper aſcenderũt eos contra & ,*oculi* portam *ſuper* Et .*eorum facies ad* ſcriba Hezra &
36 וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם׃ וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בַּמַּעֲלֶה לַחוֹמָה
: eum poſt ego & ,adverſo ex *vadens* ſecundus chorus Et .Orientem ad aquarum portam ad uſque & ,David domum *deſuper*
37 מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמַּיִם מִזְרָח׃ וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית הַהוֹלֶכֶת לְמוֹאל וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ
ſuper & ,Ephraim portam *deſuper* Et .latum murum ad uſque & furnorum turrim *deſuper* ,murum *deſuper* populi dimidiũ &
38 וַחֲצִי הָעָם מֵעַל לְהַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־
.cuſtodiæ porta in ſteterũt Et .*pecoris* portã ad uſq; & ,Meah turrim & ,Chananel turrim & ,piſcium portã ſuper & ,veterem portam
39 שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה׃
Mahaſeiah ,Eljachim ſacerdotes Et .mecum magiſtratuum dimidiũ & ,ego & : Dei domo in chori duo Steteruntque
40 וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וַאֲנִי וַחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי׃ וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה
41 ;Jehochanan & ,Huzzi & ,Elhazar & ,Semahjah & ,Mahaſeiah Et .tubis *in* Chananiah, Zechariah, Eljohenai ,Michaiah, Minjamin
מִנְיָמִין מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן
42 ,magnas victimas illa die in immolaverũt Et .præpoſitꝰ Izrachiah & :cantatores fecerũt audire & :Hezer & ,Helam & ,Malchijah &
וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וָעָזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד׃ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם־הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים
43 Jeruſalem lætitia eſt audita & :ſunt lætati nati & ,uxores etiam & ,magna lætitia eos lætificavit Deus nam :ſunt lætati &
וַיִּשְׂמָחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמֵחוּ וַתִּשָּׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִָם
,*decimis &* ,*initio* ,*elevationibus* ,*theſauris* cubicula ſuper viri illa die in ſunt conſtituti Et .*longinquum in uſq;*
עַד־מֵרָחוֹק׃ וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים עַל־הַנְּשָׁכוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית וְלַמַּעַשְׂרוֹת
44 ,ſacerdotibus ſuper Jehudah lætitia nam :Levitis & ,ſacerdotibus legis partes civitatum agris ea in coacervandum ad
לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים
præceptum juxta ,janitores & cantores & :expiationis cuſtodiam & ,ſui Dei cuſtodiam cuſtodierunt Et .*ſtantibus* Levitis ſuper &
וְעַל־הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים׃ וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת
45 .Dei confeſſioni & ,*laudis* cantici & ,cantorum *capita* ,*quondam à* Aſaph & ,David dieb' in Quia .ejꝰ filii Selomoh, David
דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ כִּֽי־בִימֵי דָוִיד וְאָסָף מִקֶּדֶם רָאשֵׁי הַמְשֹׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהֹדוֹת לֵאלֹהִים׃
46 [illegible] janitorum & ,cantorum partes *dantes* Nechemiah diebus in & ,Zerubabel diebus in Iſrael omnis Et
וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ
47 .Aharon filios *ſanctificantes* Levitæ & ,Levitas *ſanctificantes* &
וּמַקְדִּשִׁים לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּשִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן׃

Verſio VULG. LAT.

Et mundati ſunt Sacerdotes & Levitæ, & mundaverunt 30
populum, & portas, & murum. Aſcendere autem feci 31
principes Juda ſuper murum, et ſtatui duos magnos choros laudantiũ. Et ierunt ad dexteram ſuper murũ ad
portam ſterquilinii. Et ivit poſt eos Oſaias, & media 32
pars principum Juda, Et Azarias, Eſdras, & Moſollam, 33
Judas, & Benjamin, & Semeia, & Jeremias. Et de filiis 34
Sacerdotũ in tubis, Zacharias filius Jonathan, filius Semeiæ, filius Mathaniæ, filius Michaiæ, filius Zechur, filius
Aſaph, Et fratres ejus, Semeia, & Azareel, Malalai, Ga- 35
lalai, Maai, Nathanael, & Judas, & Hanani, in vaſis cantici David viri Dei: & Eſdras ſcriba ante eos in porta
Fontis. Et contra eos aſcenderunt in gradibus civita- 36
tis David, in aſcenſu muri ſuper domum David, & uſque
ad portã Aquarum ad Orientem. Et chorus ſecundꝰ gra- 37
tias referentiũ ibat ex adverſo, & ego poſt eũ, & media pars populi ſuper murũ & ſuper turrim furnorũ, &
uſque ad murũ latiſſimũ, Et ſuper portam Ephraim, & 38
ſuper portã antiquam, & ſuper portã piſcium & turrim
Hananeel, & turrim Emath, & uſque ad portã gregis: &
ſteterunt in porta cuſtodiæ, Steterũntq; duo chori lau- 39
dantiũ in domo Dei, & ego, & dimidia pars magiſtratuũ
mecũ. Et Sacerdotes, Eliachim, Maaſia, Miamin, Michea, 40
Elioenai, Zacharia, Hanania in tubis, Et Maaſia, et Se- 41
meia, et Eleazar, et Azzi, et Johanan, et Melchia, et Ælam, et Ezer. Et clarè cecinerunt cantores, et Jezraia
præpoſitus: Et immolaverunt in die illa victimas ma- 42
gnas, et lætati ſunt: Deus enim lætificaverat eos lætitiâ magnâ: ſed et uxores eorum et liberi gaviſi ſunt, et audita eſt lætitia Jeruſalem procul. Recenſuerunt quoque 43
in die illa viros ſuper gazophylacia theſauri ad libamina, et ad primitias, et ad decimas, ut introferrent per eos
principes civitatis in decore gratiarũ actionis, Sacerdotes et Levitas: quia lætificatus eſt Juda in Sacerdotibus et Levitis aſtantibus. Et cuſtodierunt obſervatio- 44
nem Dei ſui, et obſervationem expiationis, et cantores,
et janitores juxta præceptum David, et Salomonis filii
ejus, Quia in diebus David et Aſaph ab exordio erant 45
principes conſtituti cantorum, in carmine laudantium
et confitentium Deo. Et omnis Iſrael, in diebus Zoro- 46
babel, et in diebus Nehemiæ, dabant partes cantoribus
& janitoribus per dies ſingulos, et ſanctificabant Levitas, et Levitæ ſanctificabant filios Aaron.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

Et cùm mundati fuiſſent ſacerdotes ac Levi- 30
tæ, mundaverunt populum & portas muri.
Deinde juſſerunt aſcendere principes Judæ 31
ſuper murum, & conſtituerunt duas claſſes
magnas, & ambulaverunt ſuper murum ad
partem dexteram portæ majoris: Et cum eis 32
abierunt Oſaia & dimidia pars principum
Judæorum, Et Ezrael, Ezra, Meſlum, Ju- 33
da, Benjamin, Semaia, Nedamia: Et de fi- 34
liis ſacerdotum cum tubis, Zecharia filius Jo- 35
nathanis, filii Semaiæ, filii Methaniæ, filii
Maachæ, filii Zechor, filii Aſaph: Et fra- 36
tres ejus, Semaia, Ezrael, Melal, Ghelal, A-
tar, Nathaniel, Hanani, Juda, cum inſtru-
mentis muſicis Davidis prophetæ ſervi Dñi:
& Ezra ſcriba antecedebat eos ſuper portam
fontis. E regione enim illorum aſcenderat 37
è clivo civitatis David per aſcenſum muri, à
parte ſuperiore domûs Davidis, ſuper por-
tam majorem Orientalem. Gratias agebant, 38
aſcendebántque ſurſum, & ego ſequebar eos.
Pars verò dimidia populi aſcenderunt ſuper
murum, ſteterúntque ſuper turrim maximam,
ſuper murum latiſſimum, Et ſuper portam 39
Aphremi, uſque ad portam veterem, & uſque
ad portam piſcatorum, & à turri Hananeelis
uſque ad turrim altam, & uſque ad portam
pecudum: ſteterúntque in porta majore. De- 40
inde ingreſſæ ſunt duæ illæ claſſes domum
Domini, & ego, dimidiúmque præpoſitorum
qui mecum erant: Et ſacerdotes Eliacim, 41
Maaſia, Melahin; Micha, Elihu, Anani, Ze-
charia, Hanania: Et cum tubis, Maaſia, 42
Semaia, Leazar, Azi, Johannes, Melachia,
Ilam, Adur, & Semue miniſtri, cum Zerahia,
præfecto. Et ſacrificaverunt eo die ſacrifi- 43
cia magna, & gaviſi ſunt; quia Dominus affe-
cerat eos lætitiâ magnâ: et tam mulieres quàm
pueri gaviſi ſunt: adeo ut gaudium quòd erat
in Jeruſalem, procul audiretur. Præfecti ſunt 44
etiam eo die viri illi qui è theſauris regiis do-
mos darent ad condendum in eis primitias et
decimas præfectorum civitatum, quemadmo-
dum ſcriptum eſt in libro legis, pro ſacer-
dotibus & Levitis: nam lætitia Judæorum
erat de ſacerdotibus & Levitis qui ſtabant
& cuſtodiebant cuſtodiam in domo Dei
ſui; Et iis qui excubias purè obſervabant, 45
miniſtris, & janitoribus; ſecundùm præce-
ptum Davidis & Salomonis filii ejus. Nam 46
in diebus Davidis erat Aſaph, qui præerat
miniſtris, & laudabat gratiaſque agebat co-
ram Domino Deo. Itaque omnes Iſraelitæ 47
in diebus Zorbabelis & diebus Nehemiæ,
dona dabant miniſtris: & janitores extrahe-
bant dabántque ſingulis diebus, & conſecra-
bant Levitis: Levitæ verò conſecrabant fi-
liis Aharonis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

30 Καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῖται, ϗ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν ϗ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος.
31 Καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ (ρ) τείχους· καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, ϗ
32 διῆλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας. Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ ἥμισυ
33 ἀρχόντων Ἰούδα, Καὶ Ἀζαρίας, (σ) καὶ Ἔσδρας, ϗ (τ) Μεσουλλὰμ, καὶ Ἰούδα, ϗ Βενιαμὶν, ϗ (υ)
34 Σαμαΐας, ϗ Ἱερεμία. Καὶ (φ) ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων (χ) ἐν σάλπιγξι, Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σαμαΐα,
35 υἱὸς (ψ) Ματθανία, υἱὸς Μιχαία, υἱὸς Ζακχοὺρ, υἱὸς Ἀσάφ· Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαΐα, (ω)
καὶ Ὀζιὴλ, Γελωλ, Ἰαμὰ, Ἀΐα, Ναθαναὴλ, ϗ Ἰούδα, Ἀνανὶ, τοῦ αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου
τοῦ Θεοῦ· καὶ (α) Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν ἐπὶ πύλης, τοῦ αἰνεῖν κατέναντι
36 αὐτῶν. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ,
(β) ϗ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος Ἐφραΐμ, ϗ (γ) ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυηρὰν, ϗ (δ) πύργῳ Ἀναμεὴλ,
ϗ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς· Καὶ ἠκούσθησαν οἱ ᾄδοντες, ϗ ἐπεσκέπησαν. καὶ ἔθυσαν
42 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, ϗ ηὐφράνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ηὔφρανεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ
αἱ γυναῖκες αὐτῶν ϗ τὰ τέκνα αὐτῶν ηὐφράνθησαν, ϗ (ε) ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ
43 μακρόθεν. Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς,
ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ ταῖς δεκάταις, καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας
τοῖς ἱερεῦσι ϗ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη (ζ) ἐν Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, ϗ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἑστῶτας.
44 Καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς Θεοῦ (η) αὐτῶν, ϗ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, ϗ τοὺς ᾄδοντας, ϗ τοὺς
45 πυλωροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ ϗ Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. Ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσὰφ ἀπ᾽ ἀρχῆς πρῶτος
46 τῶν ᾀδόντων, ϗ ὕμνον ϗ αἴνεσιν τῷ Θεῷ. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ ϗ ἐν ταῖς
ἡμέραις Νεεμίου, διδόντες μερίδας τῶν ᾀδόντων ϗ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, ϗ
ἁγιάζοντες τοῖς Λευίταις, ϗ οἱ Λευῖται ἁγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.

Et mundati ſunt ſacerdotes, & Levitæ, & mundaverunt populum, 30
& (l) janitores, & murum. Et (m) aſcendere fecerunt principes 31
Juda ſuper murum: & ſtatuerunt duos pro laudatione magnos, &
tranſierunt à dextris ſuper murum (n) ſtercoris. Et iverunt poſt eos 32
Oſaia, & dimidium principum Juda, Et Azarias, & Eſdras, & 33
Meſollam, & Juda, & Benjamin, & Samaias, & Hieremia, Et 34
de filiis ſacerdotum in tubis, Zacharias, filius Jonathan, filius Samaia,
filius Matthania, filius Michæa, filius Zacchur, filius Aſaph.
Et fratres ejus, Samaia, & Oziel, Gelol, Jama, Aia, Nathanael, 35
& Juda, Anani, ad laudandum in (o) canticis David hominis Dei.
Et Eſdras ſcriba ante eos (p) ſuper portam ad laudandum ante eos.
Et aſcenderunt ſuper ſcalas civitatis David in aſcenſione muri deſuper 36
domo David, et uſque ad portam aquæ (q) Ephræm, & ſuper portam
piſcium, & turri Arameel, & uſque ad portam gregis. Et auditi 42
ſunt cantores, & viſitati ſunt. Et ſacrificaverunt in die illa victimas
magnas, & lætati ſunt: quoniam Deus lætificavit eos (r)
magnificé. Et uxores eorum, & filii eorum lætati ſunt: & audita eſt
lætitia in Hieruſalem à longé. Et conſtituerunt in die illa viros ſuper 43
gazophylacia, theſauris, primitiis, & decimis, (ſ) & congregatis
in ipſis principibus civitatum, partes ſacerdotibus & Levitis:
quoniam lætitia in Juda ſuper ſacerdotes, & ſuper Levitas ſtantes.
Et cuſtodierunt cuſtodias Dei ſui, & cuſtodias mundationis, & cantores, 44
& janitores; ſicut mandata David, & Salomon filii ejus.
Quoniam in diebus David Aſaph ab initio primus cantorum, (t) & 45
hymnum, & laudem Deo. Et omnis Iſrael in diebus Zorobabel, & 46
in diebus Neemiæ dantes partes cantorum, & janitorum, verbum diei
in die ejus, & ſanctificantes Levitis, & Levitæ ſanctificantes filiis Aaron.

MS. A. (ρ) τείχους· * Καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῶν (σ) Ἔζρας, (τ) Μοσολλὰμ, Ἰούδα, (υ) Σαμμαίας ϗ Ἱερεμίας. (φ) ἀπὸ υἱῶν (χ) σαλπίζειν, (ψ) Μαθθανίας, (ω) ϗ Ὀζιὴλ, αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυὶδ (α) Ἔζρας (β) ϗ * ἐμ πύλης τοῦ ὕδατος (γ) ἐπὶ πύλην τῶν ἰχθυηρῶν, (δ) πύργου Ἀναμεὴλ, (ε) ἠκούσθη εὐφροσύνη (ζ) ἦν ἐν Ἰούδα, ϗ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, (η) ἑαυτῶν, φυλακὰς

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وطهروا الاحبار واللاويين * وطهروا الشعب وابواب الحصن * وقاموا فريق عظيم وجعلوا 30 31
يمشون فوق الحصن من يمين باب الكبير * وكان يمشي معهم اشعياء ونصف روس يهودا 32
* وعزرائيل وعزرا وكل جماعتهم * * * 33
* من بني الاحبار ينفخون بالبوق زكريا ابن يوناثان * ابن شمعيا * ابن متنيا * ابن 35
معكا * ابن زاكور * ابن اصاف وجميع اخوته * وشمعيا وعزرائيل * غلول ناثانائيل * 36
وحانانيا ويهوذ * هولاء كان معهم اواني تسابيح داود النبي عبد الرب * وعزرا
الحبر قدام فوق باب العين * الذي قبالهم صعدوا من مصعد قرية داود في 37
درج الحصن الفوقاني الي بيت الله على الباب الكبير الشرقي * وشكروا * وكانوا 38
صاعدين الي فوق * وانا بعدهم * ونصف الشعب صعد على الحصن * ووقفوا على
الجوسق الكبير وعلي السور العريض * من فوق باب افرام الي الباب العتيق والي 39
الباب المنصور * ومن برج حانانيل الي الجوسق العالي والي باب البستان * ووقفوا في الباب
الكبير * ودخلوا الفريقين الي بيت الرب * وانا كنت ونصف الروساء الذين 40
كانوا معي * * والاحبار والياقيم ومعسايا * وباقي الجمع * وذبحوا في ذلك اليوم 41 42
ذبائح كثير * وفرحوا لان الرب فرحهم فرحا عظيما * وكانت النساء والصبيان يفرحون * 43
وسمع فرح اورشليم من البعد * والقوم الذي كانوا على خزانة باب الملك تسلطوا 44
ايضا على البيوت * كيما يحفظوا عشور القرا * كما هو مكتوب في كتاب ناموس الاحبار
واللاويين * ان اليهود يفرحوا بالاحبار واللاويين الذين كانوا قياما يحرسون حرس بيت
الاههم * ويحرسون الحارس الطاهر * وخدام الباب * كمثل وصية داود وسليمان ابنه 45
* لانه في ايام داود كان اصاف راس الخدام * وكان يشكر ويحمد قدام الرب 46
الاله * وجميع اسرائيل في ايام زروبابل وفي ايام نحميا الذين كانوا يعطون المواهب 47
للخدام واللاويين * يخرجون ويعطون يوم بيوم * ويقدسون اللاويين * واللاويين يقدسون
بني هرون *

Et mundaverunt ſacerdotes ac Levitas, 30
mundaveruntque populum & portas
munitionis. Tum exurgentes turba 31
magna, cœperunt ambulare ſuper munitionem,
à dextera portæ maximæ:
Et ambulabat cum eis Eſaia, & dimidia 32
pars principum Judæ, Et Ezrael, & 33
Ezra, & tota congregatio eorum.

De filiis ſacerdotum qui buccinis 35
clangebant, Zacharia filius Jonathanis,
filius Semaiæ, filius Matthaniæ, filius
Maachæ, filius Zachur, filius
Aſaph, omneſque fratres ejus: Et 36
Semaia, & Ezrael, Gelul, Nathanael,
Hanania, & Juda: hi habebant
ſecum inſtrumenta muſica Davidis prophetæ
ſervi Domini: & Ezra ſacerdos 37
præcedebat ſupra portam fontis:
Qui ex oppoſita ſibi parte aſcenderunt
per aſcenſum civitatis David, per gradus
munitionis ſuperioris, ad domum
Dei, ſuper portam majorem Orientalem.
Et gratias agentes aſcendebant ſuperius, 38
& ego ſequebar eos. Dimidia verò
populi pars aſcendit ſuper munitionem,
& ſteterunt ſuper turrim majorem, &
ſuper murum latiorem; A ſuprema 39
parte portæ Aphrem uſque ad portam
veterem, & uſque ad portam victricem:
& à turri Hananaelis uſque ad
turrim altiorem, & uſque ad portam
hortorum: & ſubſtiterunt in porta majore.
Tum ingreſſæ ſunt ambæ claſſis 40
domum Domini: ego etiam aderam,
& dimidia pars principum qui erant
mecum, Et ſacerdotes & Eliacim, 41 42
& Maaſia, reliquuſque populus.
Et ſacrificaverunt eo die ſacrificia multa, 43
& lætati ſunt, quia Deus lætificavit
eos lætitiâ magnâ: & mulieres atque
pueri lætabantur, ita ut lætitia Jeroſolymorum
procul audiretur. E hominibus 44
qui præpoſiti erant ærario portæ
regiæ, demandata fuit etiam cura domorum;
ut cuſtodirent decimas civitatum,
quemadmodum ſcriptum eſt in
libro ſacerdotum & Levitarum. Nam
Judæi lætabantur de ſacerdotibus ac
Levitis qui ſtantes cuſtodiebant cuſtodiam
domus Dei ſui, Et cuſtodiebant 45
cuſtodias mundas; & miniſtris portæ:
juxta præceptum Davidis, & Salomonis
filii ejus. In diebus enim Davidis, 46
Aſaph princeps erat miniſtrorum, &
gratias agebat laudeſque canebat coram
Domino Deo. Et omnes Iſraelitæ in 47
diebus Zorobabelis & in diebus Nehemiæ
qui dabant munera miniſtris ac
Levitis, promebant dabantque ſingulis
diebus, & ſanctificabant Levitas, Levitæ
verò ſanctificabant filios Haronis.

נְחֶמְיָה : יג

CAP. XIII. יג

,Hammonites ingrediatur non quòd ,eo in ſcriptum eſt inventū & ,populi auribus in Moſeh libro in eſt lectum illo die In
בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא עַמֹּנִי 1
mercede conduxit *&* ,aquis *in* & ,pane *in* Iſrael filios prævenerunt non Quia .ſeculum in uſque Dei *concionem in* Moabites &
וּמֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר 2
ces audire ſecundùm ,fuit Et .benedictionem in maledictionem noſter Deus convertit & : ei maledicendū ad Bilham eum adverſus
עָלָיו אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעָם 3
domus cubiculo *in datus* ſacerdos Eljaſib hac ante Et .Iſrael ab mixturam omnem ſeparaverunt & ,legem
אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְלִפְנֵי מִזֶּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־ 4
, thus , *munus* *dantes* antea *fuerant* ibi & ,grande cubiculum ſibi fecit Et .Thobijah ipſi propinquus,noſtri Dei
אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב לְטוֹבִיָּה׃ וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים נֹתְנִים אֶת־הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה 5
.ſacerdotum oblationem & ,*janitorum &* , *cantorum &* ,*Levitarum præceptū* ,*recentis* olei & , *muſti* ,frumenti decimam & , vaſa &
וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצְוַת הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וּתְרוּמַת הַכֹּהֲנִים׃
, regem ad veni Babel regis Artachſaſtæ ſecundo & trigeſimo anno in quia :Jeruſalaim in fui non hoc omni in Et
וּבְכָל־זֶה לֹא־הָיִיתִי בִּירוּשָׁלָםִ כִּי בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי אֶל־הַמֶּלֶךְ 6
,Thobijah *ipſi* Eljaſib fecerat quod *malo in* intellexi & ,Jeruſalaim in veni Et .rege à *fui poſtulatus* dierum fine in &
וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ׃ וָאָבוֹא לִירוּשָׁלָםִ וָאָבִינָה בָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה 7
Thobijah domus vaſa omnia projeci & : valde mihi *fuit malum* Et .Dei domus atriis in cubiculum ei *faciendum ad*
לַעֲשׂוֹת לוֹ נִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה 8
, *munus* ,Dei domus vaſa illuc retuli & : cubicula mundaverunt & ,dixi Et .*cubiculo de* extra
הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי בֵּית הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה 9
facientes cantores & Levitæ ;ſuum agrum ad *vir* fugiſſent & ,eſſet data non Levitarum *partes* quòd ,cognovi Et .thus &
וְהַלְּבוֹנָה׃ וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי 10
ſuper eos feci ſtare &,eos congregavi & ? Dei domum derelinquimus Cur : dixi & *magnatibus cum litigavi* Et .opus
הַמְּלָאכָה׃ וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־ 11
ſuper theſaurarios conſtitui Et .theſauros ad *recentis* olei & , *muſti* & ,frumenti decimam attulerunt Jehudah omnis Et .*ſua ſtatione*
עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־ 12 13
; Matthaniah filii Zachur filiū Chanan eorū manū *ſuper* & ;Levitis de Pedaiah & ,ſcribam Sadoc & ,ſacerdotem Selemiah ,theſauros
אוֹצָרוֹת שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה
,meas miſericordias deleas ne & ; hoc *ſuper* mi Deus mei Memento .ſuis fratribus *dividere eis ſuper* & ,ſunt reputati fideles quia
כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי 14
,ſabbatho in torcularia calcantes Jehudah in vidi illis diebus In .ej' obſervationib' in &,mei Dei domo in feci quas
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה דֹרְכִים־גִּתּוֹת בַּשַּׁבָּת 15
afferentes & , onus omne & ,ficus & , uvas , vinum etiam & ,aſinos ſuper onerantes & , acervos afferentes &
וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
,*piſcem* afferentes ,ea in habitaverunt Sorim Et .*venationem eos vendere* diem *in* ſum conteſtatus & : ſabbathi die in Jeruſalaim in
יְרוּשָׁלַםִ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְהַצֹּרִים יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג 16
:eis dixi & ,Jehudah *heroibus cum litigavi* Et .Jeruſalaim in & ,Jehudah filiis ſabbatho in *vendentes* & : venale omne &
וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלָםִ׃ וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם 17
?ſabbathi diem *fœdantes &* ,*facientes* vos quod hoc malum *verbum* Quod
מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XIII.

IN die autem illo lectum eſt in volumine Moyſi audiente populo : & inventum eſt ſcriptum in eo,quòd non debeant introire Ammonites & Moabites in eccleſiā Dei, uſque in æternum : 1
Eò quòd non occurrerint filiis Iſrael cum pane & aquâ : & conduxerint adverſùm eos Balaam, ad maledicendum eis : & convertit Deus noſter maledictionem in benedictionem. 2
Factum eſt autem, cùm audîſſent legem, ſeparaverunt omnem alienigenam ab Iſrael. 3
Et ſuper hoc erat Eliaſib ſacerdos, qui fuerat præpoſitus in gazophylacio domûs Dei noſtri,& proximus Tobiæ. 4
Fecit ergò ſibi gazophylacium grande, & ibi erant ante eum reponentes munera,& thus,& vaſa, & decimam frumenti, vini,& olei, partes Levitarum, & cantorum, & janitorum, & primitias ſacerdotales. 5
In omnibus autem his non fui in Jeruſalem, quia anno trigeſimo ſecundo Artaxerxis regis Babylonis veni ad regem, & in fine dierum rogavi regem.. 6
Et veni in Jeruſalem, & intellexi malum, quod fecerat Eliaſib Tobiæ, ut faceret ei theſaurum in veſtibulis domûs Dei.. 7
Et malùm mihi viſum eſt valdé. Et projeci vaſa domûs Tobiæ foràs de gazophylacio : 8
Præcepíque & emundaverunt gazophylacia : & retuli ibi vaſa domûs Dei, ſacrificium, & thus. 9
Et cognovi quòd partes Levitarum non fuiſſent datæ : & fugiſſet unuſquiſque in regionem ſuam de Levitis, & cantoribus, & de his qui miniſtrabant : 10
Et egi cauſam adverſùs magiſtratus, & dixi ; Quarè dereliquimus domum Dei? Et congregavi eos, & feci ſtare in ſtationibus ſuis. 11
Et omnis Juda apportabat decimam frumenti, vini,& olei, in horrea. 12
Et conſtituimus ſuper horrea Selemiam Sacerdotē,et Sadoc ſcribam, & Phadaiam de Levitis, & juxta eos Hanan filium Zachur, filium Mathaniæ : quoniam fideles comprobati ſunt, & ipſis creditæ ſunt partes fratrum ſuorum. 13
Memento meî,Deus meus, pro hoc, & ne deleas miſerationes meas, quas feci in domo Dei mei, & in ceremoniis ejus. 14
In diebus illis vidi in Juda calcantes torcularia in ſabbato, portantes acervos, & onerantes ſuper aſinos vinum, & uvas, & ficus, & omne onus, & inferentes in Jeruſalem die ſabbati. Et conteſtatus ſum, ut in die quâ vendere liceret, venderent. 15
Et Tyrii habitaverunt in ea, inferentes piſces, & omna venalia : & vendebant in ſabbatis filiis Juda in Jeruſalem : 16
Et objurgavi optimates Juda, & dixi eis; Quæ eſt hæc res mala, quam vos facitis, & profanatis diem Sabbati. 17

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܝܓ *

* ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܐܬܩܪܝ ܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ. ܩܕܡ ܥܡܐ. ܘܐܫܬܟܚ ܕܟܬܝܒ 1
ܒܗ. ܠܐ ܢܥܠܘܢ ܥܡܘܢܝܐ ܘܡܘܐܒܝܐ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܪܥܘ 2
ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܠܚܡܐ ܘܒܡܝܐ. ܘܐܓܪܘ ܠܗܘܢ ܠܒܠܥܡ ܠܡܠܛܝܘ ܐܢܘܢ. ܘܐܗܦܟ
ܐܠܗܐ. ܠܘܛܬܗ. ܠܒܘܪܟܬܐ. * ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܡܠܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܐܬܦܪܫܘ ܟܠܗܘܢ 3
ܚܠܝܛܐ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. * * ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܐ ܐܠܝܫܒ ܟܗܢܐ. ܘܒܢܐ ܠܗ ܬܡܢ ܕܪܬܐ ܚܕܐ ܪܒܬܐ. 4 5
ܕܬܡܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܘܪܒܢܐ ܘܠܒܘܢܬܐ ܘܡܐܢܐ ܕܡܥܣܪܐ ܕܥܒܘܪܐ ܘܕܚܡܪܐ
ܘܕܡܫܚܐ. ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܕܠܘܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܬܪܥܐ ܘܪܫܝܬܐ ܕܟܗܢܐ. * ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܗܘܝ ܠܐ 6
ܗܘܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܒܫܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܠܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. ܐܬܝܬ
ܠܘܬ ܡܠܟܐ. ܒܚܪܬܐ ܕܝܘܡܬܐ ܐܫܬܐܠܬ ܡܢ ܡܠܟܐ. * ܘܐܬܝܬ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܣܬܟܠܬ 7
ܒܝܫܬܐ ܕܥܒܕ ܐܠܝܫܒ ܠܛܘܒܝܐ. ܕܥܒܕ ܠܗ ܒܝܬܐ ܒܕܪܬܐ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܬܒܐܫ ܠܝ ܛܒ. 8
ܘܐܦܩܬ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܒܝܬܗ ܕܛܘܒܝܐ. ܠܫܘܩܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܕܪܬܐ. * ܘܐܡܪܬ ܘܕܟܝܘ ܕܪܬܐ. 9
ܘܐܗܦܟܬ ܬܡܢ ܡܐܢܝ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܩܘܪܒܢܐ ܘܠܒܘܢܬܐ. * ܘܝܕܥܬ ܕܡܢܬܐ ܕܠܘܝܐ 10
ܠܐ ܡܬܝܗܒܐ. ܘܥܪܩܘ ܐܢܫ ܠܚܩܠܗ. ܠܘܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܥܒܕܝ ܥܒܝܕܬܐ. * ܘܐܬܕܝܢܬ 11
ܥܡ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܫܒܝܩ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܟܢܫܬ ܐܢܘܢ.
ܘܐܩܝܡܬ ܐܢܘܢ ܥܠ ܡܫܡܫܢܘܬܗܘܢ. * ܘܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܐܝܬܝܘ ܡܥܣܪܐ ܕܥܒܘܪܐ. ܘܕܚܡܪܐ. ܘܕܡܫܚܐ 12
ܠܐܘܨܪܐ. * ܘܐܩܝܡܬ ܥܠ ܐܘܨܪܐ. ܠܫܠܡܝܐ ܟܗܢܐ. ܘܠܨܕܘܩ ܣܦܪܐ. ܘܠܦܪܝܐ ܡܢ ܠܘܝܐ. 13
ܘܥܡܗܘܢ. ܚܢܢ ܒܪ ܙܟܘܪ ܒܪ ܡܬܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܡܗܝܡܢܐ ܐܬܚܫܒܘ. ܘܢܦܠܬ ܠܗܘܢ ܦܣܬܐ
ܕܢܗܘܘܢ ܪܫܐ ܠܐܚܝܗܘܢ. * ܐܬܕܟܪ ܠܝ ܐܠܗܝ. ܡܛܠ ܗܕܐ. ܘܠܐ ܬܥܛܐ ܛܝܒܘܬܝ. 14
ܕܥܒܕܬ ܒܒܝܬܗ ܕܐܠܗܝ ܘܠܡܛܪܬܟ. * ܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܚܙܝܬ ܒܝܗܘܕ ܕܟܪܒܝܢ ܐܘܪܚܬܐ 15
ܒܫܒܬܐ. ܘܡܥܠܝܢ ܛܥܢܐ. ܘܡܛܥܢܝܢ ܥܠ ܚܡܪܐ. ܐܦ ܚܡܪܐ ܘܥܢܒܐ. ܘܬܐܢܐ. ܘܛܥܢܐ
ܡܥܠܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܘܐܣܗܕܬ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܬܙܒܢܘܢ ܨܝܕܐ. * ܘܠܐ ܬܥܠܘܢ ܢܘܢܐ 16
ܘܠܐ ܬܙܒܢܘܢ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܠܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܐܬܕܝܢܬ ܥܡ ܪܫܐ ܕܝܗܘܕܐ. 17
ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܚܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.

CAP. XIII.

EOdem die lectus fuit liber legis Moſis audiente populo : & inventum eſt ſcriptum in eo ; Ne ingrediantur Ammonitæ & Moabitæ in congregationē Domini in ſeculum uſque : 1
Eò quòd non occurrerint Iſraelitis cum pane & aqua,et conduxerint ſibi Belaamum ad maledicendum eis, quanquā convertit Deus maledictiones ejus in benedictiones. 2
Tunc cùm audîſſent verba legis, ſegregata fuit omnis miſcellanea turba ab Iſraelitis. 3
Poſthæc venit Eliſab ſacerdos, 4
ibíque ædificavit illi atrium quoddam magnum, ubi antea reponebantur oblationes, thus, & vaſa decimarum frumenti, vini, & olei : & in civitatibus Levitarum, miniſtrorum, atque janitorum, primitiæ ſacerdotum. 5
Dum autem hæc omnia *fierent*, non eram Jeroſolymis : nam anno trigeſimo ſecundo Artahſeſtis regis Babyloniæ redieram ad regem *ſed* exactis aliquot diebus, veniam à rege impetravi. 6
Et veni Jeruſalem : ubi intellexi malum quod Eliſab commiſerat pro Tobia, faciendo illi domum in atrio Domini. 7
Quod cùm ægerrimè tuliſſem,ejeci omnem ſupellectilem domûs Tobiæ in plateam extra atrium. 8
Tum edicente me mundaverunt atrium : & reſtitui illuc ſupellectilem domûs Domini, oblationes, & thus. 9
Deinde cognoſcens quòd portio Levitarum non dabatur,ideóque fugerant quiſque in agrum ſuum, Levitæ, miniſtri, & curatores operum : 10
Contendi cum primoribus, & dixi eis ; Quam ob cauſam derelicta eſt domus Domini ? & congregavi eos, & reſtitui eos in officia eorum : 11
Omnéſque Judæi attulerunt decimas frumenti,vini,et olei, in horrea : 12
Et præfeci horreis Selamiam ſacerdotem,Sadocum ſcribam,& Pheraiam Leviticum, & cum eis Hananem filium Zechoris, filii Methaniæ : quia fidi habebantur, & ſors eis obtigerat ut eſſent principes fratrum ſuorum. 13
Memoriæ hoc mihi manda mi Deus, & ne *oblivione* deleas beneficiū meum quod exercui erga domum Dei mei & obſervationes tuas. 14
Iiſdem temporibus videns in Judæa quòd vias ſulcarent in ſabbatho, afferrent onera geſtaréntque ſuper aſinos , & vinum etiam, uvas, ficus, & onera *quævis* inferrent Jeroſolymā die ſabbathi : conteſtatus ſum eos, *dicens*; Ne vendatis piſcationem, 15
Neve piſces afferatis, neque vendatis die ſabbathi Judæis in Jeruſalem. 16
Et contendi cum præcipuis Judæ,& dixi eis; Quare facinus hoc malum committitis,& violatis diem ſabbathi ? 17

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιγ΄.

1 ἘΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ· ϗ εὑρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, ὅπως
2 μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμανῖται ϗ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἕως αἰῶνος, Ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
ἐν ἄρτῳ (α) ϗ ὕδατι, ϗ ἐμισθώσαντο ἐπ᾽ αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι· ϗ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν
3 4 κατάραν εἰς εὐλογίαν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, ϗ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραήλ. Καὶ
5 πρὸ τούτου Ἐλιασὶβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ (ʒ) οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἐγγίων Τωβίᾳ. Καὶ ἐποίησεν (β) ἑαυ-τῷ γαζοφυλάκιον μέγα· ϗ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες τὴν (γ) μαναὰ ϗ τὸν λίβανον ϗ τὰ σκεύη, ϗ τὴν
δεκάτην τοῦ σίτου ϗ τοῦ οἴνου ϗ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν ϗ τῶν ᾀδόντων ϗ τῶν πυλωρῶν, ϗ ἀπ-
6 αρχὰς τῶν ἱερέων. Καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ ϗ δευτέρῳ τοῦ Ἀρ-θασασθὰ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, ϗ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ᾐτησάμην παρὰ
7 τοῦ βασιλέως, Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ· ϗ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ᾗ ἐποίησεν (δ) Ἐλιασὶβ τῷ Τωβίᾳ,
8 ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ θεοῦ. Καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα· ϗ ἔρριψα πάντα τὰ
9 σκεύη οἴκου Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. Καὶ εἶπα, ϗ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια· ϗ ἐπέστρεψα
10 ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὴν (ε) μαννὰ ϗ τὸν λίβανον. Καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν·
11 ϗ ἐφύγοσαν ἀνὴρ εἰς ἀγρὸν αὐτοῦ, οἱ Λευῖται ϗ οἱ ᾁδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. Καὶ (ζ) ἐμαχεσάμην τοῖς στρα-τηγοῖς, ϗ εἶπα, Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; ϗ συνήγαγον αὐτοὺς, ϗ ἔστησα αὐτοὺς (η) ἐπὶ τῇ στά-
12 13 σει αὐτῶν. Καὶ πᾶς Ἰούδα ἤνεγκαν (θ) δεκάτην τοῦ πυροῦ ϗ τοῦ οἴνου ϗ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς Ἐπὶ χεῖρα Σελεμία τοῦ ἱερέως, ϗ Σαδὼκ τοῦ γραμματέως, ϗ Φαδαΐα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν. ϗ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀ-
14 νὰν υἱὸς Ζακχοὺρ, υἱὸς (†) Ματθανίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν, ἐπ᾽ αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. Μνή-
15 σθητί μου ὁ θεὸς ἐν ταύτῃ, ϗ μὴ ἐξαλειφθήτω ἔλεός μου (ϛ) ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ (ʒ) κυρίου τοῦ θεοῦ. Ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδα πατοῦντας ληνοὺς (ʺ) ἐν τῷ σαββάτῳ, ϗ φέροντας δράγματα, ϗ ἐπιγεμί-ζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους ϗ οἶνον ϗ σταφυλὴν ϗ σῦκα ϗ πᾶν βάσταγμα, ϗ φέροντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ
16 σαββάτου· ϗ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν. Καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν, ϗ πᾶσαν
17 πρᾶσιν πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα ϗ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐ-λευθέροις, ϗ εἶπα αὐτοῖς, Τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ πονηρὸς, ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, ϗ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαβ-βάτου;

CAP. XIII.

IN illa die lectum in libro Moyſi in auribus populi. Et inventum eſt 1
ſcriptum in eo; ut non ingrediantur Ammanitæ & Moabitæ in eccle-
ſiam Dei uſque in ſeculũ. Quoniam non occurrerunt filiis Iſrael in pane, 2
& aqua, & conduxerunt ſuper eum Balaam ad (a) maledicendum: & con-
vertit Deus noſter maledictionem in benedictionẽ. Et factum eſt, ut au- 3
dierunt legem; & ſeparati ſunt omnis admiſtus in Iſrael. Et ſuper hoc 4
Eliaſib ſacerdos habitans in gazophylacio domûs Dei noſtri, propinquus
Tobiæ. Et (b) fecit ſibi gazophylacium magnum. Et ibi fuerant anteà 5
dantes (c) manaa, & thus, & vaſa, & decimam frumenti, & vini, &
olei, mandatum Levitarum, & cantorum, & janitorum, & primitias ſa-
cerdotum. Et in omni hoc non fui in Hieruſalem: quoniam in anno tri- 6
geſimo & ſecundo Arthaſaſtha regis Babylonis veni ad regem, & poſt
finem dierum petii à rege, Et veni in Hieruſalem: & intellexi in ma- 7
lo, quod fecerat Eliaſib Tobiæ, faciendo ei gazophylacium in atrio domûs
Dei. Et malum mihi viſum eſt valdè: & projeci omnia vaſa domûs 8
Tobiæ foràs de gazophylacio. Et dixi, & mundaverunt gazophylacia. 9
Et retuli illuc vaſa domûs Dei, manaa, & thus. Et cognovi, quia par- 10
tes Levitarum non fuerant datæ: & fugerant vir in agrum ſuum, Le-
vitæ, & cantores, facientes opus. Et concertavi cum magiſtratibus, & 11
dixi; Cur derelicta eſt domus Dei? Et congregavi eos, et ſtatui eos in
ſtatione ipſorum. Et omnis Juda attulerunt decimam tritici, et vini, et 12
olei in theſauros (d) Super manum Selemiæ ſacerdotis, et Sadoc ſcri- 13
bæ, et Phadaia ex Levitis. Et ad manũ eorum Anan filius Zacchur fili-
us Mathania, quoniam fideles putati ſunt, ſuper eos diſtribuere fratri-
bus ſuis. Memento meî, Deus, in hac: et non deleatur miſericordia 14
mea, quam feci in domo Domini (e) Dei. In diebus illis vidi in Juda 15
calcantes torcularia in ſabbato, et ferentes manipulos, et onerantes ſuper
aſinos, et vinum, et uvam, et ficus, et omne onus, et ferentes in Hieru-
ſalem in die ſabbati. Et conteſtatus ſum in die venditionis eorum. (f) Et 16
ſederunt in ea ferentes piſcem, et omnem venditionem vendentes ſabbato
filiis Juda, et in Hieruſalem. Et concertavi cum filiis Juda ingenuis, 17
et dixi eis; Quod verbum hoc malum, quod vos facitis? et polluitis diem ſabbati?

MS. A. (α) ϗ ἐν ὕδατι, (ʒ) οἴκου τοῦ θεοῦ (β) αὐτῷ (γ) μαναὰν (δ) Ἐλιασεὶβ Τωβίᾳ, (ε) μαναὰν (ζ) ἐμαχεσάμην, ϗ εἶπον, (η) ἐπὶ στάσει (θ) δεκάτην πυροῦ (†) Ματθανίου, (ϛ) ὅτι ἐποίησα (ʒ) κυρίου θεοῦ. (ʺ) ἐν σαββάτῳ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثالث عشر *

في ذلك اليوم قراء كتاب ناموس موسي في اذان الشعب ووجدوا مكتوبا فيه ان لا يدخلون 1
العمانيون والموابيون بجماعة الرب الي الابد *من اجل انهم لم يقدموا الخبز والماء لبني 2
اسرايل في خروجهم من مصر* واكتروا لهم بلعام ابن فاعور ليلعنهم* واقلب الاهنا لعنة
بلعام الي بركة* حينيذ لما سمعوا كلام الناموس افرزوا بنو اسرايل كل الغرباء من بينهم 3
* *وجاء النصاف الحبر واعمر لهم هنالك دارا عظيمة* وكانت من قديم يجعلون فيها القرابين 4 5
واللبان واواني عشور القمح والخمر والزيت في قري يهوذا والخدام واللاويين* وقرابين الكهنة
وهولاء كلهم لم اكن انا باورسليم لان في سنة اثني وثلثين لارتحسست ملك بابل اتيت 6
الي عند الملك* وفي اخر الايام انفصلت من الملك *وجيت الي اورسليم* وعرفت الشر 7
الذي عمل ايلنصاف لطوبيا* الذي عمر له دارا في بيت الرب *وصعب علي جدا* وانا 8
عمدت الي جميع الاواني الذي في بيت طوبيا فالقيتهم برا السوق عند الدار *وقلت 9
طهروا الدار* واعدت الي هنالك اواني بيت الرب والقرابين واللبان *وعلمت ان جري اللاويين 10
لا يعطا* وهرب كل رجل الي حلفه* واللاويون والخدام والفعلة* وانا حكمت الروساء وقلت 11
لهم* من اجل ماذا ترك بيت الله* وجمعتهم واقمتهم علي رسمهم وعادتهم * وجميع اليهود 12
احضروا العشر من القمح والخمر والزيت * الي مخازن سلمايا الحبر ولصادوق ولفعرايا من 13
اللاويين* ومعهم حنان ابن زاكور ابن متنيا* لانهم كانوا معروفين بالثقة* وخرجت قرعتهم
ان يكونوا روساء لاخوتهم* اذكرني يا الهي من اجل هذا* ولا تترك الخير الذي صنعت 14
في بيتك يا الهي ومحارسه* وفي ذلك الزمان نظرت الي اليهود يسافرون في يوم السبت ويجيبون 15
الاحمال علي الحمير من الخمر والعنب والتين* ويدخلون به الي اورسليم في يوم السبت*
واشهدت عليهم الا يشتروا صيدا * ولا يجيبوا سمكا* ولا يبيعوا ولا يشتروا في يوم السبت 16
لبني يهوذا باورسليم *وخاصمت مع روساء يهوذا باورسليم وقلت لهم* لماذا تفعلوا هذا 17
الفعل الشرير* وتنجسوا يوم السبت*

CAP. XIII.

EO die cùm legeretur liber legis Mo- 1
ſaicæ in auribus populi, invenerunt
ſcriptum in eo, ut non ingrederentur
Ammonitæ & Moabitæ in congregati-
onem Domini in æternum: Propterea 2
quòd non obtulerunt panem & aquam
filiis Iſraelis cùm egrederentur ex Ægy-
pto, & conduxerunt ſibi Balaamum
filium Phegoris ut malediceret eos; con-
vertit autem Deus noſter maledictio-
nem Balaami in benedictionem. Tunc 3
cùm audiiſſent verba legis, ſeparave-
runt filii Iſraelis omnes exteros è medio
ſui. Et veniens Eliſab ſacerdos 4 5
ædificavit eis ibi domum ingentem, in
qua olim reponebant oblationes, & thus,
& vaſa decimarum frumenti, vini, &
olei in civitatibus Judæ, & miniſtro-
rum, & Levitarum, & oblationes ſa-
cerdotum. In his autem omnibus non 6
eram ego in Jeruſalem: quoniam anno
trigeſimo ſecundo Artahſeſtis regis Ba-
belis, redieram ad regem: ſed in fine
dierum ſeparans me à rege, Et Jero- 7
ſolymam rediens, cognovi malum quod
fecerat Eliſab Tobiæ, extruendo ſibi
domum in æde Domini. Moleſtè ad- 8
modum hoc tuli; & arripiens omnia
vaſa quæ erant in domo Tobiæ, ejeci ea
extra vicum apud domum. Tum dixi, 9
Mundate domum: & reſtitui illuc
vaſa domûs Domini, oblationes, &
thus. Sciens præterea portionem Levi- 10
tarum non dari, ideoque unumquen-
que fugiſſe retrorſum, tam Levitas ac
miniſtros quàm operarios: Litigavi cum 11
principibus, & dixi eis; Quare de-
ſtituta eſt domus Domini? Deinde con-
gregavi eos, & reſtitui eos in jus &
conſuetudinem eorum: Et omnes Ju- 12
dæi attulerunt decimas ex frumento
vino, & oleo, In cellas Salamaiæ ſa- 13
cerdotis, & ad Sadocum, & ad A-
phraiam ex Levitis, & cum iis Hana-
nem filium Zachur filii Mathaniæ: quia
dignoſcebantur fideles, & prodierat ſors
illis ut eſſent principes fratrum ſuorum.
Recordare mei O Deus meus hanc ob rem, 14
& ne obmittas bonum quod egi erga
domum tuam O Deus mi, & cuſtodias
ejus. Eo quoque tempore videns Ju- 15
dæos iter facere die ſabbathi, & onera
vehentes ſuper aſinos, vini, uvarum, &
ficuum; eáque inferre in Jeruſalem die
ſabbathi: conteſtatus ſum eos ne emerent
piſcationem, Nec afferrent piſces, neque 16
venderent aut emerent die ſabbathi Ju-
dæus in Jeruſalem. Et contendi cum 17
principibus Judæ in Jeruſalem, et dixi
eis; Cur facitis malum hoc facinus, et
polluitis diem ſabbathi?

נחמיה : יג

vos & ? istam civitatem super & ,hoc malum omne nos super noster Deus adduxit & ,vestri patres fecerunt sic Nonne
18 הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם
facies ad Jerusalaim portæ essent obumbratæ cùm ,fuit Et ? sabbathum violando ,Israel super iracundiam *addentes*
19 מוֹסִיפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַםִ לִפְנֵי
super statui meis pueris de & : sabbathum post *ad usque*,eas aperirent non ut ,dixi & , valvæ sunt clausæ & ,dixi & , *sabbathi*
הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־
Jerusalaim extra venalis omnis venditores & ,negotiatores *pernoctaverunt* Et .sabbathi die in onus *veniret* non , portis
20 הַשְּׁעָרִים לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלָםִ
manum ,iteraveritis si *? muro coram pernoctantes vos* Quare : eos ad dixi & ,eos *in* sum contestatus Et .*duabus* & , *vice*
21 פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לֵנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד
venientes & , *se mundantes* essent ut , Levitis Dixique .sabbatho in venerunt non illo tempore à : vos in mittam
22 אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים וּבָאִים
.tuæ misericordiæ multitudinẽ secũdũ *me super* parce &,mi De' mei memẽto hoc etiã:sabbathi diem sanctificãdũ ad portarum custodes
שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃
.Moabitidas , Hammonitidas , Asdoditidas uxores *habitare fecerunt* , Jehudæos vidi illis diebus in Etiam
23 גַּם בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּדִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃
contendi Et .populi *& populi* linguam secundùm *&* ; Jehudaicè loqui *cognoscentes ipsi non* & ,Asdodicè *loquens dimidium* eorũ filii Et
24 25 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ וָאָרִיב
; eorũ filiis vestras filias dederitis si ,Deum per eos adjuravi & : *eos depilavi* & , *viros* eis ex percussi & ,eis maledixi & , eis cum
עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם
multis gentibus in & ? Israel rex Selomoh peccavit istas *super* Nonne .vobis & ,vestris filiis eorũ filiabus de acceperitis si &
26 וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם׃ הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים
fecerunt peccare eum etiam : Israel omnem super regem Deus eum *dedit* & ,erat suo Deo dilectus & ,*ipse sicut* rex erat non
לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ
;nostrum Deum in *prævaricandũ ad* ,hoc grande malum omne *faciendum ad* ,*est auditum* nunquid vobis Et .alienigenæ mulieres
27 הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ
eũ fugavi & : Choronitæ Sanballat ipsi gener , magni sacerdotis Eljasib filii Jojadah filiis de Et ? alienigenas uxores ducendo
28 לְהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ
eos mundavi Et .Levitarum & ,sacerdotii pactum & , sacerdotium *polluentes super* ,mi Deus eorum Recordare .me *desuper*
29 30 מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי עַל גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃ וְטִהַרְתִּים
temporibus in lignorum oblationi Et .suo opere in *viro* , Levitis & , sacerdotibus observantias statui & ,alienigena omni ab
31 מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ׃ וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים
.bonum in meus Deus mei Recordare .primitivis & ,constitutis
מְזֻמָּנוֹת וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

Verſio VULG. LAT.

18 Numquid non hæc fecerunt patres noſtri, & adduxit Deus noſter ſuper nos omne malum hoc, & ſuper civitatem hanc? Et vos additis iracundiam ſuper Iſrael violando Sabbatum. 19 Factum eſt autem, cùm quieviſſent portæ Jeruſalem in die Sabbati, dixi; & clauſerunt januas, & præcepi ut non aperirent eas uſque poſt Sabbatum: & de pueris meis conſtitui ſuper portas ut nullus inferret onus in die Sabbati. 20 Et manſerunt negotiatores, & vendentes univerſa venalia, foris Jeruſalem ſemel & bis. 21 Et conteſtatus ſum eos, & dixi eis; Quarè manetis ex adverſo muri? ſi ſecundò hoc feceritis, manum mittam in vos. Itaque ex tempore illo non venerunt in Sabbato. 22 Dixi quoque Levitis ut mundarentur, & venirent ad cuſtodiendas portas, & ſanctificandam diem Sabbati: & pro hoc ergò memento meî, Deus meus, & parce mihi ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum. 23 Sed & in diebus illis vidi Judæos ducentes uxores Azotidas, Ammonitidas, & Moabitidas. 24 Et filii eorum ex media parte loquebantur Azoticè, & neſciebant loqui Judaicè, & loquebantur juxta linguã populi & populi. 25 Et objurgavi eos, & maledixi. Et cecîdi ex eis viros, & decalvavi eos, & adjuravi in Deo, ut non darent filias ſuas filiis eorum, & non acciperent de filiabus eorum filiis ſuis, & ſibimetipſis, dicens; 26 Numquid non in hujuſcemodi re peccavit Salomon rex Iſrael? & certè in gentibus multis non erat rex ſimilis ei, & dilectus Deo ſuo erat, & poſuit eum Deus regem ſuper omnem Iſrael: & ipſum ergò duxerunt ad peccatum mulieres alienigenæ. 27 Numquid & nos inobedientes faciemus omne malum grande hoc, ut prævaricemur in Deo noſtro, & ducamus uxores peregrinas? 28 De filiis autem Joiada filii Eliaſib ſacerdotis magni, gener erat Sanaballat Horonites, quem fugavi à me. 29 Recordare, Domine Deus meus, adverſùm eos qui polluunt ſacerdotium, júſque Sacerdotale & Leviticum. 30 Igitur mundavi eos ab omnibus alienigenis, & conſtitui ordines Sacerdotum & Levitarum, unumquemque in miniſterio ſuo: 31 Et in oblatione lignorum in temporibus conſtitutis, & in primitivis: Memento mei, Deus meus, in bonum. Amen.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܐܝܬܝ ܐܠܗܐ ܥܠܝܢ. ܟܠܗ ܒܝܫܬܐ ܗܕܐ. ܘܥܠ ܡܕܝܢܬܐ
ܗܕܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܡܘܣܦܝܢ ܚܡܬܐ ܘܪܘܓܙܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܢܬܘܢ ܡܣܠܝܢ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
19 * ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܬܚܘ ܬܪܥܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܩܕܡ ܫܒܬܐ. ܐܡܪܬ ܕܢܬܐܚܕܘܢ ܬܪܥܐ. ܘܦܩܕܬ
ܕܠܐ ܢܬܦܬܚܘܢ ܬܪܥܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪ ܫܒܬܐ. ܘܡܢ ܛܠܝܝ ܐܩܝܡܬ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܕܠܐ
20 ܢܥܘܠ ܡܘܒܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. * ܘܟܕ ܒܬܘ ܬܓܪܐ ܘܙܒܘܢܐ ܕܟܠ ܙܒܢ ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
21 ܒܝܘܡܐ ܘܬܪܝܢ. * ܘܐܣܗܕܬ ܒܗܘܢ. ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܟܕ ܩܐܡ ܝܘܡܐ ܒܬܪܥܐ ܕܫܘܪܐ. ܐܢ ܬܫܠܛܘܢ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܐܘܫܛ ܐܢܐ ܐܝܕܝ ܒܟܘܢ. ܘܡܢ
22 ܗܝ ܥܕܢܐ ܗܝ. ܠܐ ܥܠܘ ܒܫܒܬܐ. * ܘܐܡܪܬ ܠܠܘܝܐ ܕܢܕܟܘܢ ܢܦܫܗܘܢ. ܘܢܥܠܘܢ ܢܛܘܪܐ
ܘܬܪܥܐ ܠܡܩܕܫܘ ܠܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. ܐܦ ܗܕܐ ܐܬܕܟܪ ܠܝ ܐܠܗܝ. ܘܚܘܣ ܥܠܝ ܐܝܟ ܣܘܓܐܐ
23 ܕܪܚܡܝܟ. * ܐܦ ܒܙܒܢܐ ܗܘܢ ܚܙܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܕܢܣܒܘ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܐܫܕܘܕܝܬܐ ܐܦ
24 ܥܡܘܢܝܬܐ ܘܡܘܐܒܝܬܐ. * ܘܒܢܝܗܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܦܠܓܗܘܢ ܐܫܕܘܕܐܝܬ. ܘܦܠܓܗܘܢ ܠܐ
25 ܝܕܥܝܢ ܠܡܡܠܠܘ ܝܗܘܕܐܝܬ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܠܫܢܐ ܕܥܡܡܐ. * ܘܕܢܬ ܥܡܗܘܢ. ܘܠܛܬ ܐܢܘܢ.
ܘܩܛܠܬ ܡܢܗܘܢ ܓܒܪܐ. ܘܩܒܪܬ ܐܢܘܢ. ܘܐܘܡܝܬ ܐܢܘܢ ܒܐܠܗܐ. ܕܠܐ ܬܬܠܘܢ ܒܢܬܟܘܢ
26 ܠܒܢܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܬܣܒܘܢ ܡܢ ܒܢܬܗܘܢ ܠܒܢܝܟܘܢ ܐܘ ܠܟܘܢ. * ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܗܘ ܚܛܐ
ܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܘ ܕܒܥܡܡܐ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܕܕܡܐ ܠܗ. ܘܪܚܝܡ
ܗܘܐ ܠܐܠܗܗ. ܘܐܩܝܡܗ ܐܠܗܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܦ ܠܗ ܐܚܛܝܘܗܝ ܢܫܐ
27 ܢܘܟܪܝܬܐ. * ܘܠܟܘܢ ܕܐܫܬܡܥܬ ܦܘܩܕܢܐ. ܘܥܒܕܬܘܢ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ ܪܒܬܐ. ܠܡܥܒܪܘ
28 ܒܐܠܗܢ. ܘܠܡܥܠܘ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. * ܘܡܢ ܒܢܝ ܝܘܝܕܥ ܒܪ ܐܠܝܫܒ ܟܗܢܐ ܪܒܐ. ܗܘܐ
29 ܚܬܢܐ ܠܣܢܒܠܛ ܚܘܪܢܝܐ. ܘܐܦܩܬܗ ܡܢ ܠܘܬܝ. * ܐܬܕܟܪ ܠܝ ܐܠܗܝ. ܥܠ ܫܪܟܐ
30 ܕܟܗܢܘܬܐ ܘܥܠ ܫܪܟܐ ܕܟܗܢܐ. ܘܕܠܘܝܐ. * ܘܕܟܝܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.
31 ܘܐܩܝܡܬ ܐܢܘܢ ܒܡܛܪܬܗܘܢ. ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܐܢܫ ܒܥܒܕܗ. * ܘܠܩܘܪܒܢܐ ܘܠܕܒܚܐ
ܒܙܒܢܝܗܘܢ ܘܒܥܐܕܝܗܘܢ ܘܠܒܘܟܪܐ. ܐܬܕܟܪ ܠܝ ܐܠܗܝ ܠܛܒܬܐ.

ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܥܙܪܐ ܣܦܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܬܓܡܐ ܬܪܝܢ
ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕ.

18 Ita cùm feciſſent patres veſtri, induxit Deus ſuper nos totam hanc calamitatem, & ſuper civitatem iſtam: & vos aggeratis iram & furorem ſuper Iſraelem, violantes diem ſabbathi. 19 Tunc temporis cùm apertæ fuiſſent portæ Jeroſolymorum ante ſabbathum, dixi ut clauderentur portæ: & præcepi ne aperirentur portæ uſque poſtridie ſabbathi: & ex pueris meis conſtitui in portis, ne ingrederetur onus die ſabbathi. 20 Cùmque pernoctâſſent mercatores & rerum venalium emptores extra Jeruſalem unâ & alterâ die, 21 Conteſtatus ſum eos, & dixi eis; Quare vos non ingredimini ſtante die per portam muri? Si contempſeritis hoc verbum, manum extendam in vos: & ex eo tempore non ſunt ingreſſi ſabbatho. 22 Deinde dixi Levitis ut mundarent ſeſe, & ingrederentur cuſtodes & janitores ad ſanctificandum diem ſabbathi. Etiam hujus rei memoriam ſerva mihi mi Deus, & parce mihi ſecundùm abundantiam miſerationum tuarum. 23 Iiſdem quoque temporibus videns Judæos contubernio accepiſſe uxores alienigenas, Aſdodæas, Ammonitidas etiam, & Moabitidas: 24 Et filios eorum partim loqui Aſdodicè; partim verò neſcientes loqui Judaicè, ſed linguas gentium: 25 Contendi cum eis, & maledixi eis, & quoſdam ex eis occîdi & inhumavi: & adjuravi eos per Deum, *dicens*; Ne detis filias veſtras filiis illarum, neque aſſumatis filiis veſtris aut vobis de filiabus illarum. 26 Propter has quidem peccavit Salomon ille rex Iſraelis, cui par non fuit rex in multis gentibus, qui dilectus erat Deo ſuo ita ut conſtituerit eum Deus regem ſuper univerſum Iſraelem: vel ipſum ad peccatum induxêre mulieres alienigenæ. 27 Et cùm hoc à vobis auditum ſit, tamen commiſiſtis tam ingens crimen, prævaricantes in Deum noſtrum, & in contubernium admittentes mulieres alienigenas. 28 Etiam è filiis Jojadaï filii Eliſabi ſummi ſacerdotis, fuit *quidam* gener Sanbelato Horanitæ; & ejeci eum à me. 29 Memoriæ mihi manda mi Deus. Quoad reliquum ſacerdotium, reliquos nempe ſacerdotes ac Levitas; 30 Tum mundavi eos ab omnibus gentibus, tum reſtitui eos ad cuſtodias ſuas: tam ſacerdotes quàm Levitas, unumquenque ad officium ſuum, 31 Et ad oblationes & ſacra temporibus & feſtis *ſtatutis*, & ad primitias. Memoriam hujus rei mihi ſerva Deus mi in bonum.

Finis libri Eſræ ſcribæ in quo continentur verſus bis mille trecenti ſexaginta unus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

18 Οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ϗ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν ϗ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
19 ταῦτα ϗ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; ϗ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ἰσραήλ, βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; Καὶ ἐγένετο
ἡνίκα καθέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, ϗ εἶπα, ϗ ἔκλεισαν τὰς πύλας· ϗ εἶπα, ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι
(ι) αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου. (κ) ϗ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε
20 μὴ αἴρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Καὶ ηὐλίσθησαν πάντες, ϗ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ἱερουσαλὴμ
21 ἅπαξ ϗ δίς. Καὶ (λ) ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, ϗ εἶπα πρὸς αὐτούς, Διὰ τί ὑμεῖς αὐλίζεσθε
ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ (†) χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ
22 ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ. Καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι, ϗ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες τὰς
πύλας, ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου ὁ θεός, ϗ φεῖσαί μου κατὰ τὸ
23 πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας,
24 Ἀμμανίτιδας, Μωαβίτιδας, Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἥμισυ (μ) λαλοῦντες Ἀζωτιστί, ϗ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες
25 λαλεῖν Ἰουδαϊστί. Καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν, ϗ κατηρασάμην αὐτούς· ϗ ἐπάταξα ἐν
αὐτοῖς (ν) ἄνδρας, ϗ ἐμαδάρωσα αὐτούς, ϗ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ, (ξ) Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας
26 ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ϗ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. Οὐχ οὕτως ἥμαρτε
Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραήλ; ϗ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, ϗ (ο) ἀγαπώμενος
τῷ θεῷ ἦν, ϗ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, ϗ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ
27 γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι. Καὶ ὑμῶν μὴ (π) ἀκουσόμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι
28 ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας; Καὶ ἀπὸ υἱῶν (ρ) Ἰωαδὲ τοῦ Ἐλισοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ
29 μεγάλου νυμφίου (σ) τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Οὐρανίτου, ϗ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. Μνήσθητι αὐτοῖς ὁ θε-
30 ὸς ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς ἱερατείας, (τ) ϗ διαθήκη τῆς ἱερατείας, ϗ τοὺς Λευίτας. Καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς
ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, ϗ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι ϗ τοῖς Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον
31 αὐτοῦ. Καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, ϗ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ
θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

Nónne ſic fecerunt patres veſtri; & adduxit ſuper eos Deus noſter, et ſuper 18
nos, omnia mala hæc, & ſuper civitatem hanc? Et vos additis
iram ſuper Iſrael polluendo ſabbatũ. Et factũ eſt quando conſtiterunt 19
portæ in Hieruſalẽ ante ſabbatũ, & dixi, & clauſerunt portas: et
dixi, ut illæ non aperirentur uſque poſt ſabbatum. Et de pueris meis
ſtatui ſuper portas, ut non tollerent onera in die ſabbati. Et commorati 20
ſunt (g) omnes, & fecerunt venditionem extra Hieruſalem
ſemel, & bis: Et conteſtatus ſum in eis, & dixi ad eos; Cur vos 21
commoramini ante murum? ſi iteraveritis, extendam manum meam
in vos. A tempore illo non venerunt in ſabbato. Et dixi Levitis, 22
qui erant mundati, & venientes cuſtodientes portas, ſanctificare diem
ſabbati. Ad hæc memento mei, Deus, & parce mihi ſecundùm multitudinem
miſericordiæ tuæ. Et in diebus illis vidi Judæos, qui 23
habitare fecerant uxores Azotias, Ammanitidas, Moabitidas: Et 24
filii eorũ dimidium loquentes Azoticé: & non ſunt ſcientes loqui (h)
Judaicé. Et concertavi cũ eis, & execratus ſum eos: & percuſſi in eis 25
viros, & decalvavi eos, & adjuravi eos in Deo; Si dederitis filias
veſtras filiis eorum, et ſi acceperitis de filiabus eorum filiis (i)
veſtris. Nónne ſic peccavit Salomon rex Iſrael? Et in gentibus 26
multis non erat rex ſimilis ei, et dilectus Deo erat, et dederat eum
Deus in regem ſuper omnem Iſrael: et hunc declinare fecerunt
mulieres alienæ. Et vos nunquid audiemus facere omne malum hoc, 27
prævaricari in Deum noſtrum, ducendo uxores alienas? Et de filiis 28
Joada filii Eliſub ſacerdotis magni, (k) generi Sanaballat Uranitæ,
et expuli eum à me. Memor eſto eis, Deus, ſuper (l) abdicatione 29
ſacerdotii, et teſtamento ſacerdotii, et Levitas. Et mundavi 30
eos ab omni alienatione, et ſtatui vices ſacerdotibus, et Levitis, vir,
ſicut opus ejus. Et (m) donum portantium ligna in temporibus à 31
temporibus, et in (n) Bacchuriis. Memento mei, Deus noſter, in bonitatem.

MS. A. (ι) αὐτὰς *ὀπίσω (κ) ϗ ἔστησα (λ) διεμαρτυράμην (†) τὴν χεῖρά (μ) λαλοῦσιν Ἀζωτιστί, (ν) ἄνδρας, ϗ ἐνώρκισα αὐτοὺς (ξ) Ἂν (ο) ἀγαπώμενος θεῷ (π) ἀκουσόμεθα ποιῆσαι τὴν πᾶσαν (ρ) Ἰωιαδὲ (σ) τοῦ Σαναβαλλάτ, ϗ ἐξέβρασα (τ) ϗ διαθήκης τῆς ἱερατείας, Ἔζρας β'.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* هكذا صنعوا اباءكم * واجاب الله علينا هذا الشر كله * وعلي هذه القرية ايضا * وانتم 18
تريدون غضبا علي اسرائيل وتنجسون يوم السبت * حينيذ لما فتحت ابواب اورشليم قبل 19
السبت * امرت ان يغلقوا الابواب ولا يفتحوا الي بعد السبت * واتوا التجار والبايعين والمشترين 20
برا اورشليم يوما واثنين * واشهدت عليهم وقلت لهم * ان رجعتم ايضا ان تجوا يوم 21
السبت ما ادعكم ان تدخلوا * ولماذا لم تجوا قبل دخول السبت * وان كنتم تطرحوا
بكلامي امدد يدي اليكم * ولم ارجع امنكم ان تدخلوا يوم السبت * وقلت 22
للبوابين ان يكونوا يتطهروا ويدخلوا الي الحراس * واللاويين ليقدسوا يوم السبت *
ولهذا اذكرني يا الاهي * ونجني ككثرة رحمتك * وفي تلك الايام نظرت الي اليهود 23
وقد اجلسوا نساء اجنبيات من اهل اشدود وعمانيات وموابيات * وبنيهم يتكلموا بنصف 24
كلامهم بالعبراني ونصفه بالكسداني مثل كلام الشعوب * فانتهرتهم ولعنتهم * وقتلت منهم 25
رجالا ودفنتهم * وحلفت لليهود بالله ان لا يدفعوا بناتهم لبنيهم * ولا ياخذوا بناتهم
لبنيهم * لان الويل لكم * من اجل هولاء اخطا سليمن ملك اسرائيل الذي ما صار 26
مثله في شعوب كثيرة * وصار محبوبا عند الله * واقامه الرب ملكا علي جميع اسرائيل *
ومن اجل النساء الاجنبيات زاغ قلبه * وانتم الم تسمعوا صنعتم ايضا هذا الشر وكذبتم 27
بالاهنا * وجالستم النساء الغريبات * ومن بني يوياداع ابن يلشاف الحبر العظيم الذي 28
صار ختنا لسنبلاط الحوراني طردته من عندي * اذكرهم يا الاهي والباقي من الكهنة * 29
وعلي بقية الاحبار واللاويين * فطهرتهم من جميع اثمهم * واقمتهم في حرسهم * كل انسان 30
بعمله * والقرابين والتقديسات في زمانهم واعيادهم * وفي البكورية * اذكر لي يا 31
الاهي هذا *

Sic fecerunt patres veſtri, & induxit 18
Deus ſuper nos hoc omne malum, & ſuper
hanc civitatem etiam: & vos augetis
iram ſuper Iſraelem, polluentes diem
ſabbathi. Tunc cùm apertæ eſſent portæ 19
Jeruſalem ante ſabbathum, præcepi ut
clauderent portas, nec aperirent uſque
poſt ſabbatum. Cùmque venirent mercatores, 20
& vendentes, atq; ementes extra
Jeruſalem die unâ & alterâ; Conteſtatus 21
ſum eos, et dixi eis; Si reverſi iterum
veneritis die ſabbathi, non permittam
vobis ingredi: cur non venitis ante ingreſſum
ſabbathi? Quòd ſi verba mea
ſpreveritis, extendam manum meam in
vos, nec iterum ſidam vobis ut ingrediamini
die ſabbathi. Et dixi janitoribus 22
ut mundarent ſe, & ingrederentur
ad cuſtodiam: & Levitis ut ſanctificarent
diem ſabbathi. Ob hoc etiam recordare
mei O Deus meus, & ſalva me
ſecundùm multitudinem miſericordiæ
tuæ. Iis quoque diebus videns Judæos 23
habitare ſecum feciſſe mulieres exteras
Aſdodæas, Ammonitidas, & Moabitidas;
Et filios eorum loquentes partim 24
ſermone Hebræo, partim Chaldæo, ſecundùm
ſermonem gentium: Objurgavi 25
eos, & maledixi eis, occidi quoſdam
ex eis & ſepelivi eos: et adjuravi
Judæos per Deum, ne darent filias ſuas
filiis illarum, neque aſſumerent filias
illarum filiis ſuis. Alioqui væ vobis: 26
nam harum cauſâ peccavit Salomon
rex Iſraelis, cui non extitit ſimilis in
multis gentibus; qui dilectus erat apud
Deum, quem denique conſtituerat
Dominus regem ſuper univerſum Iſraelem:
attamen cauſâ mulierum exterarum
aberravit cor ejus: Et vos annon 27
auſcultaretis? Feciſtis etiam flagitium
hoc, & mentiti eſtis in Deum noſtrum,
habitare facientes vobiſcum
mulieres exteras. Et de filiis Jojadai 28
filii Eliſab ſacerdotis magni, qui gener
erat Samballati Horanitæ, expuli eum à
me. Recordare illorum O Deus meus, 29
et reliquorum ſacerdotum. Quod autem
ad reliquos ſacerdotes ac Levitas,
Mundavi eos ab omni iniquitate eorum, 30
et reſtitui eos ad cuſtodiam eorum,
quemque ad opus ſuum: Et oblationes 31
et ſacra temporibus et ſolennitatibus
ſuis, et ad primitias. Recordare hoc
mihi O Deus meus.

Admonitio ad Lectorem.

Cùm à multis obnixè rogati ſimus, ut libri, qui in Hebraicis codicibus reperiuntur, ſeorſim à reliquis, de quorum authoritate dubitatur, imprimerentur; eorum votis, certis de cauſis, annuere viſum eſt. Ne tamen ordinem librorum, quem ſemper tenuerunt Eccleſiæ tam Orientis quàm Occidentis (quo libri, qui Hebraicè non extant, quique hiſtoriarum continuationem, vel additamenta quædam ad libros Hebraicos continent, propriis locis inſeruntur; ut ex antiquis exemplaribus Græcis, Latinis, Syriacis, & Arabicis conſtat) rejicere videremur, Typothetarum calculos ſic ordinavimus, ut qui antiquum Eccleſiæ ordinem in libris compingendis ſervare velint, commodè id facere poſsint. Quod monuiſſe neceſſarium erat, ne ordinem librorum pro arbitrio immutando, lectori impoſuiſſe videremur, noſtrum pro antiquo, quem edere profitemur, ſubſtituendo. Nam cùm Novas Verſiones non cudamus, ſed antiquas exhibeamus, eaſdem fideliter ſine ulla mutatione vel verborum vel ordinis librorum & capitum, quantum fieri potuit, religioſè conſervare neceſſarium putavimus: omnia lectoris pii & prudentis judicio relinquentes. Hoc igitur ſemel monuiſſe ſatis erit.

LIBER
ESTHER.

מגילת אסתר : א

CAP. I. א

centum & viginti & ſeptem ,Æthiopiam ad uſque & India ab *regnans* Achaſueros ipſe : Achaſueros diebus in fuit Et
1 וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
metropoli Suſan in quod ,ſui regni ſolium ſuper Achaſueros *regem ſedere ſecundùm* ,illis diebus In .provincias
2 מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
,*Euphrathæi principes* ,*Madai &* ,*Paras exercitus* : ſuis ſervis & ,ſuis principibus cunctis convivium fecit ,*eum regnare* tertio anno In
3 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים
,ſuæ magnitudinis *decus* honorem & ,ſui regni gloriæ *opulentiam* *ipſum oſtendendo In* : *ejus facies ad* provinciarum *principes &*
4 וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ
invento populo omni rex fecit ,*illos* *dies* *complendo in* Et .diebus centum & octoginta ,multis diebus
5 יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים
candidū (Auleum) .regis *ædis* horti atrio in ,dierum ſeptem convivium ,minimum ad uſque & maximo à *metropoli* Suſan in
6 בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ חוּר
aurei lecti : *marmoreis* columnis & ,argenteis circulis *ſuper* purpureis & ,byſſinis funibus tentum *hyacinthi & carpaſi*
כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת זָהָב
vaſis à vaſa & ,aureis vaſis in *propinare* Et *mercatorum lapidis & ,parii & ,marmoris & ,cryſtalli* pavimentum ſuper argentei &
7 וָכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים
.regis *manum* ſecundùm multum *regni* vinum & : *iterantes*
שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃

Verſio VULG. LAT.

LIBER ESTHER.

CAP. I.

IN diebus Aſſueri, qui regnavit ab India uſque Æthio- 1
piam ſuper centum viginti ſeptem provincias : Quando 2
ſedit in ſolio regni ſui, Suſan civitas regni ejus exordium
fuit. Tertio igitur anno imperii ſui, fecit grande convi- 3
vium cunctis principibus, & pueris ſuis, fortiſſimis Perſa-
rum, & Medorum inclytis, & præfectis provinciarum
coram ſe, Ut oſtenderet divitias gloriæ regni ſui, ac 4
magnitudinem, atque jactantiam potentiæ ſuæ, multo
tempore, centum videlicèt & octoginta diebus. Cúmque 5
implerentur dies convivii, invitavit omnem populum,
qui inventus eſt in Suſan, à maximo uſque ad minimum:
& juſſit ſeptem diebus convivium præparari in veſtibu-
lo horti, & nemoris, quod regio cultu & manu conſitum
erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aërii colo- 6
ris, & carbaſini ac hyacinthini, ſuſtentata funibus byſ-
ſinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inſerti e-
rant, & columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quo-
que aurei et argentei, ſuper pavimentum ſmaragdino et
pario ſtratum lapide, diſpoſiti erant : quod mirâ varie-
tate pictura decorabat. Bibebant autē qui invitati erant, 7
aureis poculis, et aliis atque aliis vaſis cibi inferebantur.
Vinum quoque, ut magnificentiâ regiâ dignum erat, a-
bundans, et præcipuum ponebatur.

תרגום TARGUM.

א

1 והוה ביומי אחשורוש הוא אחשורוש דביומוהי בטילת עבידת בית אלהנא רבא והוית
בטילא עד שנת תרתין לדריוש בנין עטיתא דושתי חייבתא ברתיה דאויל מרודך בר
נבוכדנצר ועל דלא שבקת למבני ית בית מוקדשא אתגזר עלה לאתקטלא ערטילתא
ואוף איהוא על דציית לעיטא אתקצרו יומוהי ואתפליג מלכותיה דמן קדמת דנא הוון
כל עממיא אומיא ולישניא ואפרכיא כבישן תחות ידוי וכען לא אשתעבדו ליה מן בגלל
הכי ובתר כדו אתגלי קדם יי דעתידא ושתי לאתקטלא ועתיד הוא למסב ית אסתר
דהיא מבנת שרה דחיית מאה ועשרין ושבע שנין אתיהבת ליה ארכא ומלך מן הנדיא
רבא ועד כוש דמן מדנחא דהנדיא רבא ועד מערבא דכוש מאה ועשרין ושבע פלכין :
תוספתא חמשה כתיב בהון ויהי לישנא דוי ואלו אנון ויהי בימי אמרפל דאתכנשו
מלכין ולא הוה ריבא וחרבא בעלמא עד דאתא אמרפל ויהי בימי שפוט השופטים וכל
וי הוה ביומיהון ומן וי הוה מטול דהוה כפנא בארעא דכתיב ויהי רעב בארץ ויהי בימי
אחז וי הוה ביומוי ומן וי הוה דכתיב עלה רצין מלך ארם ומה כתיב בתריה נעלה
ביהודה ונקיצנה מכן אתה למד פולהון דכתיב ויהי בימי לישנא דוי והוה מן יומי עלמא
מן שנין קדמיתא כד הוו עקן אתין על בית ישראל הון מצלן קדם אבוהון דבשמיא ועני
יתהון דכתיב ויהי עד לא יקרון אנא עני עד לא ימללון אנא אשמע : ביומיא האנון כד 2
בעא מלכא אחשורוש למתב על כורסי מלכותא דשלמה דאשתבא מן ירושלם על
ידוהי דשישק מלכא דמצרים וממצרים אשתבא על ידוי דסנחריב ומן ידוי דסנחריב
אשתבא על ידוי דחזקיה ותב לירושלם ותוב מן ירושלם אשתבא על ידוי דפרעה
חגירא מלכא דמצרים וממצרים אשתבא על ידוי דנבוכדנצר ונחת לבבל וכד צדא
כורש ית מדהא דבבל אחתיה לעילם ובתר כן מלך אחשורוש ובעא למתב עלוהי
ולא הוה יכיל ושדר ואיתי ארדכלין מן אלכסנדריא למעבד כותיה ולא יכילו ועבדו
אוחרן ארע מניה ואתעסקו ביה תרין שנין ובשתא תליתאה למלכותיה יתיב עלוי ההוא
כורסי מלכותיה דעבדו ליה ארדכלין בשושן בירנתא : בשתא דתלת למלכותיה 3
דאחשורוש עבד משקיא ומטול מה עבד משקיא אית דאמרין דמרדין עלוהי אפרכיא
ואזל וכבשנון ובתר דאכבשנון אתא ועבד משקיא ואית דאמר יומא דאידא הוה ליה
ושדר אגרתא לכולהון מדינתא למיתי למעבד קדמוי חדותא שלחו וזמן כל רברבני
מדינתא דייתון ויחדון עמיה ואתו קדמוי מאה ועסרין ושבע מלכין מן מאה ועסרין
ושבע מדינן וכולהון קטירי תגי ברישיהון והוו סמיכין ליה על גנוי מילתא ואכלין
וחדיין קדם מלכא והון פרתונאי ורברבני מדינתא קדמוי ומן רברבני ישראל הוו תמן
מטול דחוו תמן מאני בית מקדשא הון בכין ומספדן תמן : ובתר דאכלו ושתו ואתפנקו 4
אחזי להון ית עתריה די ישתאר בידיה מן כורש מדאה ואוף כורש אשכח ההוא עתרא
בצדאותיה דבבל חפר בספר פרת ואשכח תמן שית מאה ותמנן אחמיתין דנחשא מלין
דהב טב ויהרין ובורלין וסנדלכין ובההוא עתרא תקף יקריה יומין סגיאין ומשתיא
לרברבנוי מאה ותמנן יומין : ובאשלמות יומי משתיא האלין עבד מלכא לכל עמא 5
בית ישראל דאשתכחו חייביא בשושן בירנתא דאתמניאו עם ערלאין דיירי ארעא למן
רבא ועד זעירא משתיא שבעא יומין בדרת גנתא גואה דמלכא דהוית נציבא אילנין
עבדין פירין ובוסמנין כבישן עד פלגותהון דדהב טב ושלימו באשלמות אבן טבא
ומטללין עלויהון ברם מרדכי צדיקא וסיעתיה לא הוו תמן : ומן אילנא לאילנא הוו 6
פריסן יריען דבוץ גון חיור בספירין וכרתנין ותכלא אחידן באשלי מטכסין צביען
בארגונא דלין עלוי אונקלין דכסף ודשרין סנלגלין דכסף כפיסן עלוי עמודי מרמרין
סמקין ירקין וברקין ומרוקין וחורין אותיב יתהון עלוי ערסן דמילתין דמתחן על
דרגשין דנקלטיהון דדהב טב וכרעיהון דכסף שרין על סטיו כביש קרוסטלינין
ומרמרין ודורא דכרכי ימא רבא ואטונין מצירין מקפין להון חזור חזור : ופקיד לאשקאה 7
יתהון במני דהבא דבית מקדשא דאיתי נבוכדנצר רשיעא מן ירושלם ומניא
אוחרניתא דהוו ליה למלכא אחשורוש תמן הוו מחלפין דמותהון היכאבר ומן קדם
מני בית מקדשא אשתנאו והוו שתן חמר עסיס דיאי למשתי מלכא דנעים ריחיה ובסים
טעמיה ולא בחסרנא אלהן כמסת ידא דמלכא :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. I.

ET fuit in diebus Ahhaſueros : ipſe fuit Ahhaſueros *in cujus diebus* 1
ceſſavit opus domus Dei noſtri magni, & impeditum eſt uſq; ad annum
ſecundum Darii, propter conſilium Vaſthi impiæ, filiæ Evil-merodach
filii Nebuchadneſzar, & propterea quòd non permiſit ædificare domum
ſanctuarii, decretum eſt de ea, ut interficeretur nuda; & etiam ipſe quòd
auſcultaverat conſilio, abbreviati ſunt dies ejus, & diviſum eſt regnum
ejus, quum antea fuiſſent omnes populi, gentes & linguæ & præfecturæ,
ſubjecti ejus poteſtati, nunc autem non ſerviunt ei propter hoc : ſed poſt-
quam manifeſtum eſſet coram Domino, fore ut Vaſthi interficeretur, &
ipſe acciperet Ezzther, quæ erat de filiabus Sarah, quæ vixit centum
& viginti & ſeptem annos, data eſt ei prorogatio, & imperavit ab Hen-
dia *magna & uſq; ad Chus, quæ eſt ab oriente Hendiæ magnæ,* & uſque
ad occidentem Chus, centum & viginti & ſeptem regionibus.
Additamentum. Quinq; locis ſcriptum eſt וַיְהִי *Et fuit, ſignificatione*
וַי *Væ; ea autē ſūt: Et fuit in diebꝰ Amraphel, cùm congregati eſſent re-*
ges : Non enim erat contentio & gladiꝰ in mundo antequā veniret Amra-
phel. Et fuit in diebꝰ quando judicabant judices; & omne væ erat in diebꝰ
eorum: at quodnā væ erat? Eò quòd erat fames in terra; quod ſcriptū eſt,
Et fuit fames in terra. Et fuit in diebꝰ Ahhaz; væ erat in diebꝰ ejꝰ: quod
autē væ erat? quod ſcriptū eſt, Aſcendit Reſzin rex Aram, & quod ſcri-
ptū eſt paulò poſt, Aſcendamus in Jehudah & obſideamus eam. Hinc tu
diſcas, ubicunque ſcribitur ויהי בימי *ſignificari Væ. Factum eſt autē*
à diebus ſeculi, ab annis priſcis ut, quando obvenirent domui Iſrael tri-
bulationes, orarent ante patrem ſuū qui eſt in cœlis, & exaudiret eos; quod
ſcribitur, Et erit, antequam clament, & ego reſpondebo : nondū ipſis lo-
quentibꝰ & ego audiam. In diebꝰ illis quando quæſivit rex Ahhaſueros 2
ſedere ſup ſoliū *regni Selomoh, quod ſublatū fuerat à Jeruſalē per manꝰ*
Seſac regis Miſzraim. & ex Miſzraim abductū eſt per manꝰ Zzanhhe-
rib, è manibus autem Zzanhherib ereptum eſt per manus Hhizkiah &
reductum in Jeruſalem : At rurſus è Jeruſalem ablatum eſt per
manus Parghoh claudi regis Miſzraim, & ex Miſzraim deportatum
eſt per manus Nebuchadneſzar ac delatum in Babel; cùm autē devaſta-
ret Cyrus provinciā Babel, deduxit illud in Elam : poſtea vero quando
regnavit Ahhaſueros & quæſivit inſidere illi, non potuit; miſit ergo &
adduxit artifices ab Alexandria, ut facerent ſimile ei, ſed non potuère, at
fecerunt aliud inferius eo, in cujus fabrica cum duos annos occupati fu-
iſſent, tertio demū anno regni ſui inſedit ei ſolio regni ſui, quod *fecerunt*
ſibi artifices in Suſan metropoli. Anno tertio regni ſui *Ahhaſueros* fecit 3
convivium : *& quamobrem fecit conviviū? Sunt qui dicunt, Rebellâſſe in*
eum præfectos ſuos, ipſū vero profectū eos in ordinem coegiſſe, eoque facto
reverſū eſſe & conviviū feciſſe : eſt qui dicit, Diem hanc ei ſolennē fu-
iſſe, miſiſſe itaque litteras in omnes provincias, ut venirent & agerent
coram eo lætitiā. Miſit & invitavit omnes magnates provinciarum, ut
venirent & lætarentur cum eo; & convenerunt coram eo centū & viginti
& ſeptem reges, ex centū & viginti & ſeptē provinciis, omnes redimiti
coronis capita ſua, & accubuerunt ei ſuper ſtratis ovillis & comederunt &
gaviſi ſūt corā rege. Præſentibꝰ itaq; proceribꝰ & magnatibꝰ provinciarū
corā eo, quidā etiā ex magnatibus Iſrael aderant illîc, qui quòd viderent
illîc vaſa domꝰ ſanctuarii, lachrymabāt ac flebāt ibi. Et poſtquā comediſſet 4
ac bibiſſet et oblectâſſet ſe, oſtendit eis opulentiā *ſuā, quæ relicta eſt in ma-*
nu ſua à Cyro Medo; etiā Cyrꝰ repperit has opes, cū excinderet ipſe Babel,
fodit in ripa Perath & invenit ibi ſexcentas & octoginta urcas æreas ple-
nas auro bono, margaritis, & beryllis, & ſmaragdis : his igitur opibus
viguit gloria ejꝰ diebꝰ multis, *convivio magnatibus ejꝰ exhibito* centū &
octoginta diebꝰ. Et cū finirentur dies illi convivii, fecit rex omni populo 5
domꝰ Iſrael, qui inventi ſunt peccatores in Suſan metropoli, *qui annume-*
rati ſunt cū incircunciſis incolis terræ, à magno uſque ad parvū, conviviū
ſeptē dierū in atrio horti interioris regis, *qui conſitus erat arboribꝰ fe-*
rentibꝰ fructꝰ & aromata, obductis uſq; ad mediū ipſarū auro bono, inſer-
tos etiam habentibus lapides pretioſos, & umbram præbentibus eis: verun-
tamen Mardochai juſtus & ſocii ejꝰ non aderant ibi. Et ab arbore ad ar- 6
borē fuerunt extenſa aulæa byſſi coloris albi, *cū ſapphirinis & praſinis*
& hyacinthinis, apprehenſa funibꝰ ſericeis tinctis purpurâ, pendentia ab
uncis argenteis *& trabibꝰ rotundis argenti, poſitis ſuper columnas mar-*
moreas rubras, virides, coruſcantes, flavas & candidas : diſcumbere
fecit eos ſuper lectos *melotinos*, qui extenti erant ſuper ſtrata, *quorum*
poſtes erant ex auro bono, & pedes corū ex argento depoſiti in pavimento
ſtrato cryſtallis, marmoribus *& [lapide] Dura munitionum* maris magni, &
tunes figurati cingebāt ea circūquaq;. Et juſſit propinare eis in vaſis aureis 7
domus ſāctuarii, quæ attulerat Nebuchadneſzar impiꝰ à Jeruſalem; alia
vero vaſa quæ erāt ipſius regis Ahhaſueros ibi, mutata ſunt formâ ſuâ ad
inſtar plumbi, & ob præſentiā vaſorū domus ſāctuarii fuerunt alterata: et
bibebant vinū *muſtū,* dignum quod biberetur à rege, *præſtantis odoris &*
gratiſſimi ſaporis, idq; non parcè ſed juxta regiæ manus liberalitatem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΕΣΘΗΡ. ESTHER.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. CAP. I.

Hoc prooemium in Vulgata Latina incipit Cap. 11. v. 2. atque Cap. 12. v. 6. terminatur.

Ἔτους δευτέρου βασιλεύοντος (α) Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τῇ μιᾷ τοῦ Νισὰν, ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαΐρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισαίου, (β) ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, Ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. Ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἧς ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ (γ) βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερουσαλὴμ, μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. Καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ (δ) φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμὸς, (ε) τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες μεγάλοι, ἕτοιμοι (ζ) προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ (η) ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, Καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. Καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ (θ) γνόφου, θλῖψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐταράχθη πᾶν ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακὰ, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, Καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν (ι) ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολύ. Καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους. Καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ὁ ἑωρακὼς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς (κ) βεβούλευται ποιῆσαι, (λ) εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ (μ) ἤθελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸ (ν) ἕως τῆς νυκτός. Καὶ ἡσύχασε Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθὰ καὶ Θάῤῥα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως, τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλήν. (ξ) Ἤκουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς, καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν· καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἑτοιμάζουσι τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ· καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν. Καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες (ο) ἀπήχθησαν. Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων. Καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, (π) καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. Καὶ ἦν Ἀμὰν (ρ) Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐζήτησε κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου (σ) οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς
2 Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν· (τ) Ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη (υ) βασιλεὺς
3 Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, Ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φίλοις καὶ
4 τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα
μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλούτου (φ) αὐ-
5 τοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι (χ) τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς
6 πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὑρεθεῖσιν εἰς τὴν (†) πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ, ἐν αὐλῇ (ψ) οἴκου τοῦ βασιλέως (ω) Κε-
κοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυ-
σοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις Παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλῖναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ (α) λιθοστρώτου σμα-
ραγδίτου λίθου, καὶ πιννίνου, καὶ Παρίνου λίθου· καὶ (β) στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνθισμέναι, κύ-
κλῳ ῥόδα πεπασμένα· Ποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάν-
7 των τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδὺς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν.

Anno ſecundo regnante rege Artaxerſe magno, primâ die menſis Niſan, vidit ſomniū Mardochæus filius Jairi, filii Semeiæ, filii Ciſæi, de tribu Benjamin, Homo Judæus qui habitabat in urbe Suſis, homo magnus, miniſtrans in aula regis. Erat autem ex captivitate, quam captivā duxerat Nabuchodonoſor rex Babylonis è Hieruſalem cum Jechonia rege Judææ. Et hoc ejus ſomnium. Et ecce voces, & tumultus, tonitrua, & terræmotꝰ, conturbatio ſuper terrā. Et ecce duo dracones magni parati proceſſerunt utrique ad colluctandum. Et facta eſt eorū vox magna: & voce eorum parata eſt omnis gens ad bellum, ut impugnarent juſtorum gentem. Et ecce dies tenebrarum, & caliginis, tribulatio, & anguſtia, afflictio, & turbatio magna ſuper terram. Et turbata eſt univerſa gens juſta timentes ſua mala: & parati erant perire, & clamaverunt ad Deum. A clamore autem eorum factum eſt tanquam à parvo fonte flumen magnum, aqua multa. Et lumen, & Sol exortus eſt: & humiles exaltati ſunt, & devoraverunt inclytos. Et excitatus Mardochæus, qui viderat ſomnium hoc, & quid Deus deliberaverat facere, habuit illud in corde; & in omni verbo volebat cognoſcere illud uſque ad noctem. Et quievit Mardochæus in aula cum Gabatha, & Tharra duobus eunuchis regis, qui cuſtodiebant aulam, & audivit eorum ſermocinationes, & curas eorum perſcrutatus eſt. Et didicit, quia parant manus inferre Artaxerſi regi. Et indicavit regi de his. Et examinavit rex utroſque eunuchos, & confeſſi ſtrangulati ſunt. Et ſcripſit rex verba hæc in commentario. Et Mardochæus ſcripſit de verbis his. Et præcepit rex Mardocheo miniſtrare in aula, & dedit ei munera pro his. Et erat Aman Amadathi Bugæus inclytus coram rege: & quæſivit nocere Mardocheo, & populo ejus, propter duos eunuchos regis.

Et factum eſt poſt verba hæc in diebus Artaxerſis: hic Artaxer- 1
ſes ab Indica centum viginti ſeptem regiones obtinuit. In iſtis 2
diebus, quando ſedit in throno rex Artaxerſes in Suſis civitate,
In anno tertio, regnante ipſo, convivium fecit amicis, & reliquis gen- 3
tibus, & Perſarum & Medorum inclytis, & principibus Satraparum. 4
Et poſt hæc, poſtquàm oſtendit eis divitias regni ſui, & gloriam lætitiæ 5
(a) opulentiæ ſuæ in diebus centum octoginta: Quando autem impleti
ſunt dies nuptiarum, fecit rex convivium gentibus inventis in civitate
per dies ſex in atrio domûs regis Ornato byſſinis, & carpaſinis, ex- 6
tentis ſuper funibus byſſinis, et purpureis, ſuper cubos aureos, et ar-
genteos, ſuper columnas Parias, et lapideas: lecti aurei, et argentei ſuper
pavimentum ſmaragdini lapidis, et pinnini, et Parii lapidis: et ſtrata
pellucida variè ornata floribus: (b) in circuitu roſæ ſparſæ: Pocula aurea, 7
et argentea, et geminatus calix propoſitus è talentis triginta millibus:
vinum multum, et ſuave, quod ipſe rex bibebat.

MS.A. (α) Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου, τῇ μιᾷ (β) ἐκ τῆς φυλῆς (γ) ὁ βασιλεὺς (δ) φωναὶ θορύβου, (ε) καὶ τάραχος (ζ) προσῆλθον (η) ἐγένοντο αὐτῶν φωναὶ μεγάλαι, (θ) * γνόφοις, θλῖψις, καὶ κάκωσις, τάραχος (ι) ἐγένετο ἀπὸ (κ) βουλεύεται (λ) εἶχεν τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ἐν καρδίᾳ (μ) ἠθέλησεν αὐτὸ ἐπιγνῶναι (ν) ἕως νυκτός. (ξ) Ἤκουσεν γὰρ τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν, καὶ (ο) ἐξήχθησαν. (π) καὶ ἔδωκεν Μαρδοχαίῳ δόματα περὶ αὐτῶν. (ρ) Ἀμαθάδου (σ) οὗτος Ἀρταξέρξης (τ) Ἐν ταύταις (υ) Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς (φ) αὐτοῦ ἡμέρας ἑκατὸν (χ) τοῦ πότου, (†) πόλιν ἡμέρας ἕξ, (ψ) τοῦ οἴκου (ω) Κεκοσμημένῳ (α) λιθοστρώτους σμαράγδου, καὶ Παρίνου καὶ πιννίνου λίθου· (β) στρώμνης ἐπιφανοῦς ποικίλως διηνθισμένης, καὶ κύκλῳ * ῥόδα πεπασμένα·

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܒܐ ܕܐܣܬܝܪ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

LIBER ESTHER.

CAP. I.

* ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗܘܢ ܕܐܚܫܝܪܫ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܚܫܝܪܫ. ܕܐܡܠܟ ܡܢ ܗܢܕܘ. ܘܥܕܡܐ 1
ܠܟܘܫ. ܥܠ ܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܡܕܝܢܢ. * ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܡܠܟܐ 2
ܐܚܫܝܪܫ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. ܗܘ ܕܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. * ܒܫܢܬ ܬܠܬ ܕܡܠܟܘܬܗ. 3
ܥܒܕ ܡܫܬܝܐ ܪܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܘܠܥܒܕܘܗܝ. ܚܝܠ ܦܪܣܝܐ ܘܡܕܝܐ ܘܦܪܬܘܝܐ
ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܡܠܟܐ ܘܫܠܝܛܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܩܕܡܘܗܝ. * ܟܕ ܚܘܝ ܥܘܬܪܐ ܘܐܝܩܪܐ 4
ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܐܝܩܪܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܕܪܒܘܬܗ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܝܘܡܝܢ.
* ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܥܒܕ ܡܠܟܐ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܫܬܟܚ ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. 5
ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܒܐ. ܡܫܬܝܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܒܕܪܬܐ ܕܓܢܬܐ ܓܘܝܬܐ ܕܡܠܟܐ.
* ܘܦܪܝܣܝܢ. ܦܪܣܐ ܕܥܡܪܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܬܟܠܬܐ. ܘܡܬܝܚܝܢ ܒܚܒܠܐ ܕܒܘܨܐ ܘܕܐܪܓܘܢܐ ܥܠ 6
ܥܙܩܬܐ ܕܣܐܡܐ. ܘܥܠ ܥܡܘܕܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܥܪܣܬܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ. ܘܫܘܝܢ ܥܠ
ܪܨܦܐ ܕܫܝܫܐ ܘܫܘܝܬܐ ܕܒܘܨܐ ܘܫܐܪܝܐ. * ܘܡܫܩܝܢ ܒܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܡܢ 7
ܡܐܢܐ ܫܚܠܦܝܢ. ܘܚܡܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܣܓܝ. ܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ.

Fuit autem in diebus Achſhiraſh, filii 1
Achſhiraſh; qui regnavit ab India uſque
Cuſh ſuper viginti ſeptem provincias:
In diebus illis cùm ſederet Achſhiraſh rex 2
ſuper throno regni ſui, qui in caſtro Suſan,
Tertio anno regni ſui; Fecit convivium 3
magnum omnibus magnatibꝰ & ſervis ſuis,
de exercitu Perſarum, & Medorum, & Par-
thorum, & magnatibus regis, & princi-
pibus provinciarum coram ſe. Cùm oſten- 4
deret opes & gloriam regni ſui, & ſplen-
dorem gloriæ magnitudinis ſuæ, multis
diebus; ſcilicet, centum octoginta. Et cùm 5
completi eſſent dies illi, fecit rex toto cœ-
tui qui inventus eſt in Suſan caſtro, à parvo
uſque ad magnum, convivium ſeptem diebꝰ,
in atrio horti interioris regii. Tenſis aulæis 6
de lana ſpinæ & hyacintho, & extenſis fu-
nibꝰ de byſſo & purpurâ, ſuper annulis ar-
augenteis à columnis cedrinis: Lectis autem
reis & argenteis, inſtratis pavimentis mar-
moreis: ſtraguliſq; byſſinis et ſericis: Et po- 7
tum miniſtrabant vaſis aureis: Vaſa au-
tem à vaſis diverſa erant. Et vinum regis
abundè erat, ſecundùm manum regis.

מגילת אסתר : א

CAP. I. א

centum & viginti & ſeptem ,Æthiopiam ad uſque & India ab *regnans* Achaſueros ipſe : Achaſueros diebus in fuit Et
וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה 1
,*metropoli* Suſan in quod ,ſui regni ſolium ſuper Achaſueros *regem ſedere ſecundum* ,illis diebus In .provincias
מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 2
,*Euphratæ principes* ,*Madi &* ,*Paras exercitus* : ſuis ſervis & ,ſuis principibus cunctis convivium fecit ,*eum regnare* tertio anno In
בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל ׀ פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים 3
,ſuæ magnitudinis *decus* honorem & ,ſui regni gloriæ *opulentiam* *ipſum oſtendendo In* : *ejus facies ad* provinciarum *principes &*
וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ 4
invento populo omni rex fecit ,*illos dies complendo in* Et .diebus centum & octoginta ,multis diebus
יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת ׀ הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים 5
candidā (Aulæum) .regis *ædis* horti atrio in ,dierum ſeptem convivium ,minimum ad uſque & maximo à *metropoli* Suſan in
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ חוּר ׀ 6
aurei lecti : *marmoris* columnis & ,argenteis circulis *ſuper* purpureis & ,byſſinis funibus tentum *hyacinthi & carpaſi*
כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב
vaſis à vaſa & ,aureis vaſis in *propinare* Et *mercatorum lapidis & ,parii & ,marmoris & ,cryſtalli* pavimentum ſuper argentei &
וָכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים 7
.*regis* *manum* ſecundùm multum *regni* vinum & : *iterantes*
שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃

Verſio VULG. LAT.

LIBER ESTHER.

CAP. I.

IN diebus Aſſueri, qui regnavit ab India uſque Æthio- 1
piam ſuper centum viginti ſeptem provincias : Quando 2
ſedit in ſolio regni ſui, Suſan civitas regni ejus exordium
fuit. Tertio igitur anno imperii ſui, fecit grande convi- 3
vium cunctis principibus, & pueris ſuis, fortiſſimis Perſa-
rum, & Medorum inclytis, & præfectis provinciarum
coram ſe, Ut oſtenderet divitias gloriæ regni ſui, ac 4
magnitudinem, atque jactantiam potentiæ ſuæ, multo
tempore, centum videlicèt & octoginta diebus. Cúmque 5
implerentur dies convivii, invitavit omnem populum,
qui inventus eſt in Suſan, à maximo uſque ad minimum:
& juſſit ſeptem diebus convivium præparari in veſtibu-
lo horti, & nemoris, quod regio cultu & manu conſitum
erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aërii colo- 6
ris, & carbaſini ac hyacinthini, ſuſtentata funibus byſ-
ſinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inſerti e-
rant, & columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quo-
que aurei et argentei, ſuper pavimentum ſmaragdino et
pario ſtratum lapide, diſpoſiti erant : quod mirâ varie-
tate pictura decorabat. Bibebant autē qui invitati erant, 7
aureis poculis, et aliis atque aliis vaſis cibi inferebantur.
Vinum quoque, ut magnificentiâ regiâ dignum erat, a-
bundans, et præcipuum ponebatur.

תרגום TARGUM.

א

והוה ביומי אחשורוש הוא אחשורוש דביומוהי בטילת עבידת בית אלהנא רבא והות 1
בטילא עד שנת תרתין לדריוש בנין עטיתא דושתי חייבתא ברתיה דאויל מרודך בר
נבוכדנצר ועל דלא שבקת למבני ית בית מוקדשא אתגזר עלה לאתקטלא ערטילתא
ואוף איהוא על דצית לעיטא אתקצרו יומוהי ואתפליג מלכותיה דמן קדמת דנא הוון
כל עממיא אומיא ולישניא ואפרכיא כבישן תחות ידוי וכען לא אשתעבדו ליה מן בגלל
הכי ובתר כדו אתגלי קדם יי דעתידא ושתי לאתקטלא ועתיד הוא למסב ית אסתר
דהיא מבנת שרה דחיית מאה ועשרין ושבע שנין אתיהבת ליה ארכא ומלך מן הנדיא
רבא ועד כוש דמן מדנחא דהנדיא רבא ועד מערבא דכוש מאה ועשרין ושבע פלכין׃
תוספתא חמשה כתיב בהון ויהי לישנא דוי ואלו אנון ויהי בימי אמרפל דאתכנשו
מלכין ולא הוה ריבא וחרבא בעלמא עד דאתא אמרפל ויהי בימי שפוט השופטים וכל
וי הוה ביומיהון ומן וי הוה מטול דהוה כפנא בארעא דכתיב ויהי רעב בארץ ויהי בימי
אחז וי הוה ביומוי ומן וי הוה דכתיב עלה רצין מלך ארם ומה כתיב בתריה נעלה
ביהודה ונקיצנה מכן אתה למר פולהון דכתיב ויהי בימי לשנא דוי והוה מן יומי עלמא
מן שנין קדמיתא כד הוו עקן אתין על בית ישראל הון מצלן קדם אבוהון דבשמיא ועני
יתהון דכתיב ויהי עד לא יקרון אנא עני עד לא ימללון אנא אשמע׃ ביומיא האנון כד 2
בעא מלכא אחשורוש למתב על כורסי מלכותא דשלמה דאשתבא מן ירושלם על
ידוהי דשישק מלכא דמצרים וממצרים אשתבא על ידוי דסנחריב ומן ידוי דסנחריב
אשתבא על ידוי דחזקיה ותב לירושלם ותוב מן ירושלם אשתבא על ידוי דפרעה
חגירא מלכא דמצרים וממצרים אשתבא על ידוי דנבוכדנצר ונחת לבבל וכד צדא
כורש ית מדהא דבבל אחתיה לעילם ובתר כן מלך אחשורוש ובעא למתב עלוהי
ולא הוה יכיל ושדר ואיתי ארדכלין מן אלכסנדריא למעבד כותיה ולא יכילו ועבדו
אוחרן ארע מניה ואתעסקו ביה תרין שנין ובשתא תליתאה מלכותיה יתיב עלוי ההוא
כורסי מלכותיה דעבדו ליה ארדכלין בשושן בירנתא׃ בשתא דתלת למלכותיה 3
דאחשורוש עבד משקיא ומטול מה עבד משקיא אית דאמרין דמרדין עלוהי אפרכיא
ואזל וכבשנון ובתר דאכבשנון אתא ועבד משקיא ואית דאמר יומא דאידא הוה ליה
ושדר אגרתא לכולהן מדינתא למיתי למעבד קדמוי חדותא שלחו ומן כל רברבני
מדינתא דייתון ויחדון עמיה ואתו קדמוי מאה ועשרין ושבע מלכין מן מאה ועשרין
ושבע מדינן וכולהון קטירי תגי ברישיהון והוו סמיכין ליה על גנוי מילתא ואכלין
וחדיין קדם מלכא והון פרתונאי ורברבני מדינתא קדמוי ומן רברבני ישראל הוו תמן
מטול דחזו תמן מאני בית מקדשא הון בכין ומספדן תמן׃ ובתר דאכלו ושתו ואתפנקו 4
אחזי להון ית עתריה די ישתאר בידיה מן כורש מדאה ואוף כורש אשכח ההוא עתרא
בצדאותיה דבבל חפר בספר פרת ואשכח תמן שית מאה ותמנן אחמיתין דנחשא מלין
דהב טב יוהרין ובורלין וסנדלכין ובההוא עתרא תקף יקריה יומין סגיאין ומשתיא
לרברבנוי מאה ותמנן יומין׃ ובאשלמות יומי משתיא האלין עבד מלכא לכל עמא 5
בית ישראל דאשתכחו חייביא בשושן בירנתא דאתמניאו עם ערלאין דיירי ארעא למן
רבא ועד זעירא משתיא שבעא יומין בדרת גנתא גואה דמלכא דהוית נציבא אילנין
עבדין פירין ובוסמנין כבישן עד פלגותהון דדהב טב ושלימו באשלמות אבן טבא
ומטללין עלויהון ברם מרדכי צדיקא וסיעתיה לא הוו תמן׃ ומן אילנא לאילנא הוו 6
פריסן יריען דבוץ גון חור בספירין וכרתנין ותכלא אחידן באשלי מטכסין צביען
בארגונא דלין עלוי אונקלין דכסף ודשרין סגלגלין דכסף כפיסן עלוי עמודי מרמרין
סמקין ירקין וברקין ומרוקין וחורין אותיב יתהון עלוי ערסן דמילתין דמתחן על
דרגשין דנקלטיהון דדהב טב וכרעיהון דכסף שרין על סטיו כביש קרוסטלינין
ומרמרין ודורא דכרכי ימא רבא ואטונין מצירין מקפין להון חזור חזור׃ ופקיד לאשקאה 7
יתהון במני דהבא דבית מקדשא דאיתי נבוכדנצר רשיעא מן ירושלם ומניא
אוחרניתא דהוו ליה למלכא אחשורוש תמן הוו מהלפין דמותהון היך אבר ומן קדם
מני בית מקדשא אשתנאו והוו שתן חמר עסיס דיאי למשתי מלכא דרבי ריחיה ובסים
טעמיה ולא בחסרנא אלהן כמסת ידא דמלכא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. I.

ET fuit in diebus Ahhaſueros : ipſe fuit Ahhaſueros *in cujus diebus* 1
ceſſavit opus domus Dei noſtri magni, & impeditum eſt uſq; ad annum
ſecundum Darii, propter conſilium Vaſthi impiæ, filiæ Evil-merodach
filii Nebuchadneſzar, & propterea quòd non permiſit ædificare domum
ſanctuarii, decretum eſt de ea, ut interficeretur nuda; & etiam ipſe quòd
auſcultaverat conſilio, abbreviati ſunt dies ejus, & diviſum eſt regnum
ejus, quum antea fuiſſent omnes populi, gentes & linguæ & præfecturæ,
ſubjecti ejus poteſtati, nunc autem non ſerviunt ei propter hoc : ſed poſt-
quam manifeſtum eſſet coram Domino, fore ut Vaſthi interficeretur, &
ipſe acciperet Ezzther, quæ erat de filiabus Sarah, quæ vixit centum
& viginti & ſeptem annos, data eſt ei prorogatio. & imperavit ab Hen-
dia *magna & uſq; ad Chus, quæ eſt ab oriente Hendiæ magnæ,* & uſque
ad occidentem Chus, centum & viginti & ſeptem regionibus.
Additamentum. Quinq; locis ſcriptum eſt וַיְהִי *Et fuit, ſignificatione*
וַי *Væ; ea autē ſūt: Et fuit in diebꝰ Amraphel, cùm congregati eſſent re-*
ges: Non enim erat contentio & gladiꝰ in mundo antequā veniret Amra-
phel. Et fuit in diebꝰ quando judicabant judices; & omne væ erat in diebꝰ
eorum: at quodnā væ erat? Eò quòd erat fames in terra; quod ſcriptū eſt,
Et fuit fames in terra. Et fuit in diebꝰ Ahhaz; væ erat in diebꝰ ejꝰ: quod
autē væ erat? quod ſcriptū eſt, Aſcendit Reſzin rex Aram, & quod ſcri-
ptū eſt paulò poſt, Aſcendamus in Jehudah & obſideamus eam. Hinc tu
diſcas, ubicunque ſcribitur ויהי בימי *ſignificari Væ. Factum eſt autē*
à diebus ſeculi, ab annis priſcis ut, quando obvenirent domui Iſrael tri-
bulationes, orarent ante patrem ſuū qui eſt in cœlis, & exaudiret eos; quod
ſcribitur, Et erit, antequam clament, & ego reſpondebo : nondū ipſis lo-
quentibꝰ & ego audiam. In diebꝰ illis quando quæſivit rex Ahhaſueros 2
ſedere ſup ſoliū *regni Selomoh, quod ſublatū fuerat à Jeruſalē per manꝰ*
Seſac regis Miſzraim, & ex Miſzraim abductū eſt per manꝰ Zzanhhe-
rib, è manibus autem Zzanhherib ereptum eſt per manus Hhizkiah &
reductum in Jeruſalem : At rurſus è Jeruſalem ablatum eſt per
manus Parghoh claudi regis Miſzraim, & ex Miſzraim deportatum
eſt per manus Nebuchadneſzar ac delatum in Babel; cùm autē devaſta-
ret Cyrus provinciā Babel, deduxit illud in Elam : poſtea vero quando
regnavit Ahhaſueros & quæſivit inſidere illi, non potuit; miſit ergo &
adduxit artifices ab Alexandria, ut facerent ſimile ei, ſed non potuêre, at
fecerunt aliud inferius eo, in cujus fabrica cum duos annos occupati fu-
iſſent, tertio demū anno regni ſui inſedit ei ſolio regni ſui, quod *fecerunt*
ſibi artifices in Suſan metropoli. Anno tertio regni ſui *Ahhaſueros* fecit 3
convivium : *& quamobrem fecit conviviū? Sunt qui dicunt, Rebellâſſe in*
eum præfectos ſuos, ipſū vero profectū eos in ordinem coegiſſe, eoque facto
reverſū eſſe & conviviū feciſſe : eſt qui dicit, Diem hanc ei ſolennē fu-
iſſe, miſiſſe itaque litteras in omnes provincias, ut venirent & agerent
coram eo lætitiā. Miſit & invitavit omnes magnates provinciarum, ut
venirent & lætarentur cum eo; & convenerunt coram eo centū & viginti
& ſeptem reges, ex centū & viginti & ſeptē provinciis, omnes redimiti
coronis capita ſua, & accubuerunt ei ſuper ſtratis ovillis & comederunt &
gaviſi ſūt corā rege. Præſentibꝰ itaq; proceribꝰ & magnatibꝰ provinciarū
corā eo, quidā etiā ex magnatibus Iſrael aderant illic, qui quòd viderent
illic vaſa domꝰ ſanctuarii, lachrymabāt ac flebāt ibi. Et poſtquā comediſſēt 4
ac bibiſſēt et oblectâſſēt ſe, oſtendit eis opulentiā *ſuā, quæ relicta eſt in ma-*
nu ſua à Cyro Medo; etiā Cyrꝰ repperit has opes, cū excinderet ipſe Babel,
fodit in ripa Perath & invenit ibi ſexcentas & octoginta arcas æreas ple-
nas auro bono, margaritis, & beryllis, & ſmaragdis : his igitur opibus
viguit gloria ejꝰ diebꝰ multis, *convivio magnatibus ejꝰ exhibito* centū &
octoginta diebꝰ. Et cū finirentur dies illi convivii, fecit rex omni populo 5
domꝰ Iſrael, qui inventi ſunt peccatores in Suſan metropoli, *qui annume-*
rati ſunt cū incircunciſis incolis terræ, à magno uſque ad parvū, conviviū
ſeptē dierū in atrio horti interioris regis, *qui conſitus erat arboribꝰ fe-*
rentibꝰ fructꝰ & aromata, obductis uſq; ad mediū ipſarū auro bono, inſer-
tos etiam habentibus lapides pretioſos, & umbram præbentibus eis: verun-
tamen Mardochai juſtus & ſocii ejꝰ non aderant ibi. Et ab arbore ad ar- 6
borē fuerunt extenſa aulæa byſſi coloris albi, *cū ſapphirinis & praſinis*
& hyacinthinis, apprehenſa funibꝰ ſericeis tinctis purpurâ, pendentia ab
uncis argenteis *& trabibꝰ rotundis argenti, poſitis ſuper columnas mar-*
moreas rubras, virides, coruſcantes, flavas & candidas : diſcumbere
fecit eos ſuper lectos *melotinos*, qui extenti erant ſuper ſtrata, *quorum*
poſtes erant ex auro bono, & pedes corū ex argento depoſiti in pavimento
ſtrato cryſtallis, marmoribus *& [lapide] Dura munitionum* maris magni, &
tunes figurati cingebāt ea circūquaq;. Et juſſit propinare eis in vaſis aureis 7
domus ſāctuarii, quæ attulerat Nebuchadneſzar impiꝰ à Jeruſalem; alia
vero vaſa quæ erāt ipſius regis Ahhaſueros ibi, mutata ſunt formâ ſuâ ad
inſtar plumbi, & ob præſentiā vaſorū domus ſāctuarii fuerunt alterata: et
bibebant vinū *muſtū*, dignum quod biberetur à rege, *præſtantis odoris &*
gratiſſimi ſaporis, idq; non parcè ſed juxta regiæ manus liberalitatem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΕΣΘΗΡ. ESTHER.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄. CAP. I.

Hoc prooemium in Vulgata Latina incipit Cap. 11. v. 2. atque Cap. 12. v. 6. terminatur.

Ἔτους δευτέρου βασιλεύοντος (α) Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τῇ μιᾷ τοῦ Νισὰν, ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαείρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισαίου, (β) ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, Ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. Ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἧς ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ (γ) βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερουσαλὴμ, μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας· Καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ (δ) φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμὸς, (ε) τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες μεγάλοι, ἕτοιμοι (ζ) προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ (η) ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, Καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. Καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ (θ) γνόφου, θλίψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐταράχθη πᾶν ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακὰ, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, Καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν (ι) ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολύ. Καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους. Καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ὁ ἑωρακὼς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς (κ) βεβούλευται ποιῆσαι, (λ) εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ (μ) ἤθελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸ (ν) ἕως τῆς νυκτός. Καὶ ἡσύχασε Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθὰ καὶ Θάρρα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως, τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλήν. (ξ) Ἤκουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς, καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν· καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἑτοιμάζουσι τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ· καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν. Καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες (ο) ἀπήχθησαν. Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων. Καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, (π) καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. Καὶ ἦν Ἀμὰν (ρ) Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐζήτησε κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

ANno ſecundo regnante rege Artaxerſe magno, primâ die menſis Niſan, vidit ſomniũ Mardochæus filius Jairi, filii Semeiæ, filii Ciſai, de tribu Benjamin, Homo Judæus qui habitabat in urbe Suſis, homo magnus, miniſtrans in aula regis. Erat autem ex captivitate, quam captivã duxerat Nabuchodonoſor rex Babylonis è Hieruſalem cum Jechonia rege Judææ. Et hoc ejus ſomnium. Et ecce voces, & tumultus, tonitrua, & terræmotꝰ, conturbatio ſuper terrã. Et ecce duo dracones magni parati proceſſerunt utrique ad colluctandum. Et facta eſt eorũ vox magna: & voce eorum parata eſt omnis gens ad bellum, ut impugnarent juſtorum gentem. Et ecce dies tenebrarum, & caliginis, tribulatio, & anguſtia, afflictio, & turbatio magna ſuper terram. Et turbata eſt univerſa gens juſta timentes ſua mala: & parati erant perire, & clamaverunt ad Deum. A clamore autem eorum factum eſt tanquam à parvo fonte flumen magnum, aqua multa. Et lumen, & Sol exortus eſt: & humiles exaltati ſunt, & devoraverunt inclytos. Et excitatus Mardochæus, qui viderat ſomnium hoc, & quid Deus deliberaverat facere, habuit illud in corde; & in omni verbo volebat cognoſcere illud uſque ad noctem. Et quievit Mardochæus in aula cum Gabatha, & Tharra duobus eunuchis regis, qui cuſtodiebant aulam, & audivit eorum ſermocinationes, & curas eorum perſcrutatus eſt. Et didicit, quia parant manus inferre Artaxerſi regi. Et indicavit regi de his. Et examinavit rex utroſque eunuchos, & confeſſi ſtrangulati ſunt. Et ſcripſit rex verba hæc in commentario. Et Mardochæus ſcripſit de verbis his. Et præcepit rex Mardochæo miniſtrare in aula, & dedit ei munera pro his. Et erat Aman Amadathi Bugæus inclytus coram rege: & quæſivit nocere Mardochæo, & populo ejus, propter duos eunuchos regis.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου· (σ) οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς
Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν· (τ) Ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη (υ) βασιλεὺς
2 Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, Ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φίλοις καὶ
3 τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα
4 μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλούτου (φ) αὐ-
5 τοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι (χ) τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς
6 πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὑρεθεῖσιν εἰς τὴν (†) πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ, ἐν αὐλῇ (ψ) οἴκου τοῦ βασιλέως (ω) Κε-
κοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυ-
σοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις Παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλῖναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ (α) λιθοστρώτου σμα-
ραγδίτου λίθου, καὶ πιννίνου, καὶ Παρίνου λίθου· καὶ (β) στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνθισμέναι, κύ-
κλῳ ῥόδα πεπασμένα· Ποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάν-
7 των τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδὺς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν.

Et factum eſt poſt verba hæc in diebus Artaxerſis: hic Artaxer- 1
ſes ab Indica centum viginti ſeptem regiones obtinuit. In iſtis 2
diebus, quando ſedit in throno rex Artaxerſes in Suſis civitate,
In anno tertio, regnante ipſo, convivium fecit amicis, & reliquis gen- 3
tibus, & Perſarum & Medorum inclytis, & principibus Satraparum. 4
Et poſt hæc, poſtquàm oſtendit eis divitias regni ſui, & gloriam lætitiæ 5
(a) opulentiæ ſuæ in diebus centum octoginta: Quando autem impleti
ſunt dies nuptiarum, fecit rex convivium gentibus inventis in civitate
per dies ſex in atrio domûs regis Ornato byſſinis, & carpaſinis, ex 6
tentis ſuper funibus byſſinis, et purpureis, ſuper cubos aureos, et ar-
genteos, ſuper columnas Parias, et lapideas: lecti aurei, et argentei ſuper
pavimentum ſmaragdini lapidis, et pinnini, et Parii lapidis: et ſtrata
pellucida variè ornata floribus: (b) in circuitu roſæ ſparſæ: Pocula aurea, 7
et argentea, et gemmatus calix propoſitus è talentis triginta millibus:
vinum multum, et ſuave, quod ipſe rex bibebat.

MS.A. (α) Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου, τῇ μιᾷ (β) ἐκ τῆς φυλῆς (γ) ὁ βασιλεὺς (δ) φωναὶ θορύβου, (ε) καὶ τάραχος (ζ) προσῆλθον (η) ἐγένοντο αὐτῶν φωναὶ μεγάλαι, (θ) *γνόφους, θλίψις, καὶ κάκωσις, τάραχος (ι) ἐγένετο ἀπὸ (κ) βουλεύεται (λ) εἶχεν τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ἐν καρδίᾳ (μ) ἠθέλησεν αὐτὸ ἐπιγνῶναι (ν) ἕως νυκτός. (ξ) *Ἤκουσεν γὰρ τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν, καὶ (ο) ἐξήχθησαν. (π) καὶ ἔδωκεν Μαρδοχαίῳ δόματα περὶ αὐτῶν. (ρ) Ἀμαδάθου (σ) οὗτος Ἀρταξέρξης (τ) Ἐν ταύταις (υ) Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς (φ) αὐτοῦ ἡμέρας ἑκατὸν (χ) τοῦ πότου, (†) πόλιν ἡμέρας ἕξ, (ψ) τοῦ οἴκου (ω) Κεκοσμημένῳ (α) λιθοστρώτου σμαράγδου, καὶ Παρίνου καὶ πιννίνου λίθου· (β) στρωμνῆς ἐπιφανοῦς ποικίλως διηνθισμένης, καὶ κύκλῳ* ῥόδα πεπασμένα·

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܳܒܳܐ ܕܶܐܣܬܰܝܪ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܐܚܫܝܪܫ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܚܫܝܪܫ. ܕܐܡܠܟ ܡܢ ܗܢܕܘ. ܘܥܕܡܐ 1
ܠܟܘܫ. ܥܠ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܡܕܝܢܢ. * ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܡܠܟܐ 2
ܐܚܫܝܪܫ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. ܕܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. * ܒܫܢܬ ܬܠܬ ܕܡܠܟܘܬܗ. 3
ܥܒܕ ܡܫܬܝܐ ܪܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܘܥܒܕܘܗܝ. ܚܝܠ ܦܪܣܝܐ ܘܡܕܝܐ ܘܦܪܬܘܝܐ
ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܡܠܟܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. * ܟܕ ܚܘܝ ܠܥܘܬܪܐ ܘܐܝܩܪܐ 4
ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܐܝܩܪܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܕܪܒܘܬܗ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܝܘܡܝܢ.
* ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܥܒܕ ܡܠܟܐ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܫܬܟܚ ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. 5
ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܒܐ. ܡܫܬܝܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܒܕܪܬܐ ܕܓܢܬܐ ܓܘܝܬܐ ܕܡܠܟܐ.
* ܘܦܪܝܣܝܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܪܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܬܟܠܬܐ. ܘܡܬܝܚܝܢ ܒܚܒܠܐ ܕܒܘܨܐ ܘܐܪܓܘܢܐ ܥܠ 6
ܥܙܩܬܐ ܕܟܣܦܐ. ܘܥܠ ܥܡܘܕܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܥܪܣܬܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ. ܫܘܝܢ ܥܠ
ܪܨܦܐ ܕܫܝܫܐ ܘܡܫܘܝܢ ܒܒܘܨܐ ܘܫܐܪܝܐ. * ܘܡܫܩܝܢ ܒܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܡܢ 7
ܡܐܢܐ ܫܚܠܦܝܢ. ܘܚܡܪܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܣܓܝ. ܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ.

LIBER ESTHER.

CAP. I.

Fuit autem in diebus Achſhiraſh, filii 1
Achſhiraſh; qui regnavit ab India uſque
Cuſh ſuper viginti ſeptem provincias:
In diebus illis cùm ſederet Achſhiraſh rex 2
ſuper throno regni ſui, qui in caſtro Suſan,
Tertio anno regni ſui; Fecit convivium 3
magnum omnibus magnatibꝰ & ſervis ſuis,
de exercitu Perſarum, & Medorum, & Par-
thorum, & magnatibus regis, & princi-
pibus provinciarum coram ſe. Cùm oſten- 4
deret opes & gloriam regni ſui, & ſplen-
dorem gloriæ magnitudinis ſuæ, multis
diebus; ſcilicet, centum octoginta. Et cùm 5
completi eſſent dies illi, fecit rex toto cœ-
tui qui inventus eſt in Suſan caſtro, à parvo
uſque ad magnum, convivium ſeptem diebꝰ,
in atrio horti interioris regii. Tenſis aulæis 6
de lana ſpinæ & hyacintho, & extenſis fu-
nibꝰ de byſſo & purpurâ, ſuper annulis ar-
augenteis à columnis cedrinis: Lectis autem
reis & argenteis, inſtratis pavimentis mar-
moreis: ſtragulisq; byſſinis et ſericis: Et po- 7
tum miniſtrabant vaſis aureis: Vaſa au-
tem à vaſis diverſa erant. Et vinum regis
abundè erat, ſecundùm manum regis.

אסתר : א

voluntatē ſecundùm *fa iendum ad* ,ſuæ domus *magno* omni *ſuper* rex *fundaverat* ſic quia *: cogens* non ; legem ſecundùm potus Et
וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן 8
.Achaſueros regis quæ regni domo ,feminarum convivium fecit regina Vaſthi Etiam *.viri & viri*
אִישׁ־וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 9
,Charchas & ,Zethar ,Abagtha & ,Bigtha ,Charbona ,Biztha ,Mehuman ad dixit *,vino in* regis cor *bonum ſecundùm* , ſeptimo die In
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְּתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס 10
regis facies ad reginam Vaſthi *adducendum Ad* : Achaſueros regis *faciebus* *miniſtrantes* eunuchos ſeptem
שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ 11
regina renuit Et *.ipſa* aſpectu *bona* quia ,ejus pulchritudinem principibus & populis *oſtendendum ad* , regni *corona in*
בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה 12
Dixitque .eo in eſt ſuccenſa ejus ira & ,valde rex eſt iratus & : eunuchorum *manu in* quod ,regis *verbo in* venire Vaſthi
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ וַיֹּאמֶר 13
cum ad propinquus Et .judicium & legem *ſcientium omnium facies ad* regis *verbum* ſic quia ,tempora ſcientibus ſapientibus rex
הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ וְהַקָּרֹב אֵלָיו 14
, regis *facies* videntes Madai & ,Paras principes ſeptem ,Memuchan ,Marſena ,Meres , Tharſis ,Admatha ,Sethar , Carſena
כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ
ſermonem fecit non quod eo ,Vaſthi regina cum agendum quid legem Secundùm *.regno in* *primo* *ſedentes*
הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר 15
ſolium regem *ſuper* Non *: principum &* ,*regis* *facies ad* Memuchan Dixitque ? eunuchorum *manu in* Achaſueros regis
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר מוֹמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ 16
.Achaſueros regis provinciis omnibus in qui populos omnes *ſuper* & ,principes omnes *ſuper* ſed ,regina Vaſthi *egit iniquè*
עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
Achaſueros Rex *: ipſis dicendo in* ,ſuis oculis in ſuos maritos *ſpernendum ad* ,mulieres omnes *ſuper* reginæ verbum egredietur Nam
כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ 17
,Madai & ,Paras *primariæ* dicent hac die Et .venit non & ,*ejus facies ad* ,reginam Vaſthi *ducendum ad* dixit
אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי 18
,bonum *rege ſuper* Si .ira & contemptus *ſufficientiā ſecundū* & ,regis principes omnes ad reginæ verbum audierint quæ
אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדַי בִּזָּיוֹן וָקָצֶף׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב 19
Vaſthi ingrediatur non quòd ; tranſgrediatur non & ,Madai & ,Paras leges inter ſcribatur & ,ejus *faciebus à regni* verbum egrediatur
יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי
quod , regis verbum audietur Et .illa *præ* *bonæ* *ejus ſodali* rex det ejus regnum & ,Achaſueros *regis facies ad*
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־ 20
.parvum adusque & magno à ,ſuis maritis honorem exhibebunt uxores omnes & *: ipſum* magnum quia ;ſuo regno toto in faciet
יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן׃

Verſio VULG. LAT.

Nec erat qui nolentes cogeret ad bibendū, ſed ſicut rex 8
ſtatuerat,præponens menſis ſingulos de principibus ſuis,
ut ſumeret unuſquiſque quod vellet. Vaſthi quoque 9
regina fecit convivium fœminarum, in palatio, ubi rex
Aſſuerus manere conſueverat. Itàque die ſeptimo, cùm 10
rex eſſet hilarior, & poſt nimiam potationem incaluiſſet mero, præcepit Maumam, et Bazatha, et Harbona,
et Bagatha, et Abgatha, et Zethar, et Charchas, ſeptem
eunuchis, qui in conſpectu ejus miniſtrabant, Ut in- 11
troducerent reginam Vaſthi coram rege, poſito ſuper caput ejus diademate,ut oſtenderet cunctis populis et principibus pulchritudinem illius : erat enim pulchra valdè.
Quæ renuit, et ad regis imperium, quod per eunuchos
mandaverat, venire contempſit. Unde iratus rex, et 12
nimio furore ſuccenſus, Interrogavit ſapientes, qui ex 13
more regio ſemper ei aderant, et illorum faciebat
cuncta conſilio, ſcientium leges ac jura majorum, (E- 14
rant autem primi & proximi, Charſena, et Sethar, et
Admatha, & Tharſis, & Mares, & Marſana, & Mamuchan, ſeptem duces Perſarum atque Medorum, qui
videbant faciem regis, & primi poſt eum reſidere ſoliti
erant,) Cui ſententiæ Vaſthi regina ſubjaceret, quæ 15
Aſſueri regis imperium, quod per eunuchos mandaverat, facere noluiſſet. Reſponditque Mamuchan, audi- 16
ente rege, atque principibus ; Non ſolùm regem læſit
regina Vaſthi, ſed & omnes populos, & principes, qui
ſunt in cunctis provinciis regis Aſſueri. Egredietur 17
enim ſermo reginæ ad omnes mulieres, ut contemnant
viros ſuos, & dicant ; Rex Aſſuerus juſſit ut regina
Vaſthi intraret ad eum, & illa noluit. Atque hoc ex- 18
emplo omnes principum conjuges Perſarum atque Medorum, parvipendent imperia maritorum : unde regis
juſta eſt indignatio. Si tibi placet, egrediatur edictum à 19
facie tua, & ſcribatur juxta legem Perſarum atque Medorum, quam præteriri illicitum eſt,ut nequaquàm ultrà
Vaſthi ingrediatur ad regem, ſed regnum illius, altera,
quæ melior eſt illâ, accipiat. Et hoc in omne (quod la- 20
tiſſimum eſt) provinciarū tuarū divulgetur imperiū,
et cunctæ uxores tam majorum, quàm minorum, deferant maritis ſuis honorem.

תרגום Targum.

וְשְׁקוּתָא כְּהִלְכְתָא מִנְהַג גּוּפָא וְלֵית דְּאָנֵיס אֲרוּם כֵּן שָׂם טַעַם מַלְכָּא עַל כָּל דְּאִתְמַנָּא 8
אַפִּיטְרוֹפּוֹס עַל בֵּיתֵיהּ לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל וְכִרְעוּת גְּבַר מִן כָּל אוּמָּא
וְלִישָּׁן׃ אוּף וַשְׁתִּי מַלְכְּתָא רַשִּׁיעְתָּא עָבְדָה מִשְׁתֵּיא נְשַׁיָּא בְּבֵית מַלְכוּתָא אֲתַר קִיטוֹן בֵּית 9
דְּמוּךְ דִּי לְמַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וּמָרְדְּכַי צַדִּיקָא צַלִּי קֳדָם יְיָ מִן יוֹמָא קַדְמָאָה דְּמִשְׁתְּיָא 10
עַד יוֹמָא שְׁבִיעָאָה דִּי הוּא שַׁבְּתָא לַחְמָא לָא אֲכַל וּמוֹי לָא שְׁתָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
דְּהוּא שַׁבְּתָא עָלַת קְבִלְתֵּיהּ וּקְבִלַּת סַנְהֶדְרִין קֳדָם יְיָ וְכַד שְׁפַר לִבָּא דְּמַלְכָּא בְּחַמְרָא
גְּרֵי בֵּיהּ יְיָ מַלְאֲכָא דְּשִׁגּוּשְׁתָּא לְעַרְבְּלָא מִשְׁתְּהוֹן בְּכֵן אֲמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא
חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס מְהוּמָן דְּמִתְמַנֵּי עַל מְהוּמָתָא בִּזְתָא בּוֹז בֵּיתָא
חַרְבוֹנָא אַחֲרַב בֵּיהּ בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא עֲתִיד מָרֵי עָלְמָא לְעַסָּאָה יָתְהוֹן כִּגְבַר דְּעָצַר עִנְבּוֹי
בְּעַצַּרְתָּא תְּרֵין זִמְנִין וַעֲתִיד לְצַדָּאוּתְהוֹן וּלְשֵׁיצָאוּתְהוֹן לְהָנֵי שִׁבְעָא רַבְנַיָּא דְּשַׁמְּשִׁין
בְּאִלֵּין שִׁבְעָא יוֹמִין קֳדָם אַפֵּי מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וּגְזַר מַלְכָּא עַל אִלֵּין שִׁבְעָא רַבְנַיָּא 11
לְאַיְתָאָה יָת וַשְׁתִּי מַלְכְּתָא עַרְטִילָתָא עַל עֵסַק דַּהֲוָת מַפְלְחָה יָת בְּנָתָא דְּיִשְׂרָאֵל
עַרְטִילָן וּמְנַפְּסָן עֲמַר וְכִתָּן בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא וּבְגִין כֵּן אִתְגְּזַר עֲלָהּ לְאַיְתֵי עַרְטִילָתָא
בְּרַם כְּלִילָא דְּמַלְכוּתָא עַל רֵישָׁהּ בְּגִין זְכוּתָא דְּאַלְבֵּישׁ נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּי דְּאַבָּהּ
יָת דָּנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא וּבְגִין כֵּן גְּזַר לְמֶהֱוֵי אַתְיָא קֳדָמוֹי בִּכְלִילָא דְּמַלְכוּתָא לְאַחֲזָאָה
לְעַמְמַיָּא וְרַבְרְבָנַיָּא אֲרוּם שַׁפִּירַת חֵיזוּ הִיא׃ וְסָרִיבַת מַלְכְּתָא וַשְׁתִּי לְמֵיעַל בִּגְזֵירַת 12
מֵימַר מַלְכָּא דְּאִתְפַּקְדַת בְּיַד רַבְרְבָנַיָּא וּרְגִיז מַלְכָּא לַחֲדָא וְחֶמְתֵּיהּ רָתְחַת בֵּיהּ׃ וַאֲמַר 13
מַלְכָּא לְחַכִּימַיָּא בְּנוֹי דְּיִשָּׂשכָר דְּחַכִּימִין מַנְדְּעָא בְּעִדָּנַיָּא וּמִנְיָנָא בְּסֵפֶר אוֹרַיְתָא וְחוּשְׁבַּן
עָלְמָא אֲרוּם הֵיכְדֵין יָאֶה לְמֶהֱוֵי מִתְמַלַּל פִּתְגָם מַלְכָּא קֳדָם כָּל חַכִּים וְיָדְעֵי אוֹרַיְתָא
וְדִינָא׃ וְסָרִיבוּ בְּנוֹי דְּיִשָּׂשכָר לְמֵידַן יָת דִּינָא הַהוּא בְּרַם צַלּוֹ קֳדָם יְיָ וְכֵן אֲמַרוּ 14
רִבּוֹן דְּעָלְמָא עַרְבֵּל יָת מִשְׁתְּהוֹן וֶהֱוֵי דְּכִיר יָת צַדִּיקַיָּא דְּקָרִיבוּ קֳדָמָךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ
אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָא וּתְרֵין בְּנֵי יוֹנָה שַׁפְנִינִין עַל מַדְבְּחָא אַדְמָתָא עַל יְדָא דְּכַהֲנָא רַבָּא דַּהֲוָה
לְבִישׁ חוּשְׁנָא דִּי בֵיהּ כְּרוּם יַמָּא וְרוּבֵי כַּהֲנַיָּא הֲווֹ מָרְסָן וּבְחָשַׁן יָת דְּמָא וּמְסַדְּרִין קֳדָמָךְ
לְחֵם אַפַּיָּא בְּכֵן אִסְתְּחַר מַלְכָּא וְתָב וּשְׁאַל עֵיטְתָא לְרַבְרְבָנוֹי דְּקָרִיבִין לְוָתֵיהּ וְאִלֵּין
שְׁמָהָתְהוֹן כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעָא רַבְרְבָנֵי פַּרְסָאֵי
וּמָדָאֵי חָזוּ אַפֵּי מַלְכָּא דְּיָתְבִין בְּדַרְגָּא קַדְמָאָה דִּבְכוּרְסֵי מַלְכוּתָא׃ כְּאוֹרַיְתָא מַה 15
לְאִתְעֲבָדָא מִמַּלְכְּתָא וַשְׁתִּי בְּגִין דִּי לָא עַבְדַת יָת מֵימַר מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּגְזַר עֲלָהּ
בְּיַד רַבְרְבָנַיָּא׃ וַאֲמַר מְמוּכָן הוּא הָמָן בַּר בְּרֵיהּ דַּאֲגָג רַשִּׁיעָא קֳדָם מַלְכָּא וְרַבְרְבָנַיָּא 16
לָא עַל עֲלַוֵּי דְּמַלְכָּא בִּלְחוֹדוֹי סָרְחַת וַשְׁתִּי מַלְכְּתָא אֲרוּם עֲלַוֵּי כָּל רַבְרְבָנַיָּא וְעַלְוֵי
כָּל עַמְמַיָּא דִּי בְּכָל פִּלְכַיָּא דִּי שַׁלִּיט בְּהוֹן מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ אֲרוּם יִפּוֹק פִּתְגַם גְּזֵירַת 17
מַלְכְּתָא עַל כָּל נְשַׁיָּא לְאִתְלַגְלְגָא מָרֵיהוֹן קֳדָמֵיהוֹן בְּמַלְּלוּתְהוֹן חֲדָא עִם חַבְרְתָהּ
בְּרַם בְּקוּשְׁטָא מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֲמַר לְאַיְתָאָה יָת וַשְׁתִּי מַלְכְּתָא קֳדָמוֹי וְלָא עָלַת׃
וְיוֹמָא הָדֵין תֶּהֶוְיָן אָמְרָן רַבְּנָתָא דְּפַרְסָאֵי וּמָדָאֵי לְמֶעְבַּד לְגוּבְרֵיהוֹן הֵיכְמָא דִּי קַבִּילוּ 18
יָת פִּתְגָם דַּעֲבַדַת וַשְׁתִּי מַלְכְּתָא וּמִתְמַלְכִין לְמֶעְבַּד כְּדֵין לְכָל רַבְרְבָנֵי מַלְכָּא וּמַן
יָכוֹל לְסוֹבְרָא כְּמִסַּת חוּךְ דִּין וּרְגִיז׃ אִין קֳדָם מַלְכָּא שַׁפִּיר יִפּוֹק פִּתְגָם גְּזֵירַת 19
מַלְכוּתָא מִן קֳדָמוֹי וְיִתְכְּתֵב בִּגְזֵירִין דְּפַרְסָאֵי וּמָדָאֵי וְלָא יִתְבַּטֵּל הָדָא גְּזֵירְתָא דִּי לָא
תֵיעוֹל וַשְׁתִּי קֳדָם מַלְכָּא וּמִן בָּתַר דְּתֵיתֵי קֳדָם מַלְכָּא יִגְזוֹר מַלְכָּא וְיַעְדֵּי יָת רֵישָׁא
וּמַלְכוּתָא יִתֵּן מַלְכָּא לְחַבְרְתַהּ דְּשַׁפִּירָא מִנַּהּ׃ וְיִשְׁתְּמַע פִּתְגָם גְּזֵירַת מַלְכָּא דִּי יַעְבֵּד בְּכָל 20
מַלְכוּתֵיהּ אֲרוּם גְּזֵירְתֵיהּ רַבָּא הִיא וּמִן בָּתַר כֵּן כָּל נְשַׁיָּא יִתְּנוּן רְבוּ וִיקָר לְמָרֵיהוֹן לְמִן
רַבָּא וְעַד זְעֵרָא׃

Paraph. Chald. Verſio Latina.

Et potatio juxta aſſuetam conſuetudinē corporis,& nemo erat qui coge- 8
ret : nam ſic poſuerat decretū rex ſup omnē qui præfectus erat curator
domus ſuæ, ut faceret juxta voluntatē ſingulorū, *ſive Iſraelitarum, ſive
alius cujuſlibet nationis & linguæ.* Etiā Vaſthi regina *impia* fecit con- 9
viviū fœminarū in domo regia, in loco cubiculi domꝰ dormitionis regis
Ahhaſueros. *Et Mardechai juſtus oravit corã Domino à die primo convi-* 10
*vii uſq; ad diem ſeptimum, qui Sabbathum erat ; panē non comedit, &
aquam non bibit :* die *vero* ſeptimo, *qui fuit Sabbathum, ingreſſus eſt
clamor ejꝰ, & clamor Sanhedrin,corã Domino*; & cū jucundatū eſſet cor
regis vino,*immiſit in eum Dominus Angelum perturbationis, ad perturbandum convivium eorum : tunc* dixit Mehuman, Biztha, Hharbona,
Bigtha, Abagtha, Zethar, et Charchazz; *Mehuman,qui præfectus erat
tumultibus; Biztha, diripe domum; Hharbona, deſtrue eam; Bigtha &
Abagtha,futurum eſt ut comprimat eos Dominus mundi, ſicut vir premit
uvas in torculari duabꝰ vicibꝰ,ac tandē devaſtet & conterat eos : his* ſeptem magnatibus, qui miniſtrabant *his ſeptem diebus* ante faciem
regis Ahhaſueros. *Et juſſit rex his ſeptem magnatibus* ut adduce- 11
rent Vaſthi reginam *nudam, propterea quòd ſervire coegerat filias Iſrael nudas, & excutere lanam & linum in Sabbatho, ideo ſtatutum eſt de ea ut adduceretur nuda; ſed coronam regiam capite geſtans, in remunerationem facti Nebuchadnezzar avi ſui paterni, qui
Danielem purpurâ induerat, ideo decrevit ut veniret ante eum* cum corona regia ſuper caput ejꝰ, ut oſtenderet *eam* gentibꝰ & magnatibꝰ : nam
pulchra viſu erat. Et renuit regina Vaſthi intrare ex mandato dicti regis, 12
quod *demandatum* erat in manu magnatum : & indignatꝰ eſt rex valde,
& furor ejus ferbuit in eo. Et dixit rex ſapientibus, *filiis Iſachar,*qui ſa- 13
piebant in cognitione temporū *& tempeſtatū in libro legis & in computo
mundi : nam* talis erat conſuetudo, ut referretur verbū regis ante *omnem*
ſapientem, & *cognoſcentes* legem & judicium. *Et noluerunt filii Iſa-* 14
*char judicare judicium hoc, ſed precati ſunt coram Domino, & ſic dixerunt : Domine mundi, confunde convivium eorum, & memor eſto juſtorum, qui obtulerunt in conſpectu tuo in domo ſanctuarii agnos anniculos & binos pullos columbarum, & turtures in altari terreo per
manus ſacerdotis magni amicti rationali, cui inerat chryſolithus, juniores
vero ſacerdotes agitabant & miſcebant ſanguinem, & ordinabant
coram te panes propoſitionis. Converſus itaque rex petiit iterum conſilium à magnatibus,*qui proximi erant illi : & hæc ſunt nomina eorum,
Charſena, Sethar, Admatha, Tharſis, Merezz, Marzzena, Memucan,
ſeptem magnates Parzzæorum & Madæorum,videntes faciem regis ; qui
ſedebant in gradu anteriori, qui erat in ſolio regni. Juxta legem 15
quid eſſet faciendum reginæ Vaſthi, quandoquidem non fecit dictum
regis Ahhaſueros, quod mandaverat de ea in manu magnatum. Et 16
dixit Memuchan *(iſte erat Haman nepos Agag impii)* ante regem &
magnates: Non adverſùs regem tantùm rebellavit Vaſthi regina, ſed
adverſùs *omnes* magnates & adverſùs omnes gentes, quæ ſunt in omnibus
regionibus, quibus imperat rex Ahhaſueros. Nam exibit verbum *pro-* 17
poſiti reginæ ad omnes mulieres,ut ſubſannent maritos ſuos in oculis ſuis,
dum dicit unaquæque cum ſocia ſua, nempe quidem regem *Ahhaſueros*
dixiſſe, ut adduceretur Vaſti regina ante ſe, & non ingreſſa eſt. Et 18
hodie dicent dominæ Parzzæorum & Madæorum, ut faciant viris ſuis
quemadmodum acceperant rem quam fecit Vaſthi regina : & conſulent
ut faciant ſic omnibus magnatibus regis, & quis poterit ferre abundantem deriſum hunc et irritationem? Si regi placuerit, exeat verbum 19
decreti regii ex ipſius auctoritate, et ſcribatur in decreto Parzzæorum
et Madæorum, nec irritum fiat hoc decretum, ut non intret Vaſthi ante
regem : *poſtquam vero venerit ante regem, decernat rex & auferat caput ejus*, ſed regnum illius det rex ſociæ ejus, quæ pulchrior eſt
quam illa. Et audietur verbum decreti regis, quod fecerit, in omni 20
ditione ſua, quia *decretum ejus magnum* eſt : & poſthac omnes
mulieres tribuent honorem *& reverentiam* maritis ſuis tum magno tum
et parvo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

8 Ὁ δὲ (δ) πότος οὗτος οὐ κατὰ προκείμενον νόμον ἐγένετο. (ε) οὕτως δὲ ἠθέλησεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπέ-
9 ταξε τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίησε
10 πότον ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς (ζ) Ἀρταξέρξης. Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό-
μῃ (η) ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Ἀμὰν, καὶ (θ) Βαζὰν, καὶ Θάῤῥα, καὶ Βα-
ραζὶ, καὶ Ζαθολθὰ, καὶ Ἀβαταζὰ, καὶ Θαραβὰ, τοῖς ἑπτὰ εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασι-
11 λέως Ἀρταξέρξου, Εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτὸν, βασιλεύειν αὐτὴν, καὶ περιθεῖναι αὐ-
τῇ τὸ διάδημα, καὶ δεῖξαι αὐτὴν (ι) τοῖς ἄρχουσι, καὶ τοῖς ἔθνεσι τὸ κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ
12 ἦν. Καὶ οὐκ εἰσήκουσεν (κ) αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων. καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς
13 καὶ ὠργίσθη, (λ) Καὶ εἶπε τοῖς φίλοις (μ) αὐτοῦ, Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἀστὶν, ποιήσατε οὖν περὶ
τούτου νόμον καὶ κρίσιν. Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος, καὶ (ν) Σαρσαθαῖος, καὶ Μαλησεὰρ
14 οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ,
15 Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, ὡς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν τῇ βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ ὑπὸ
16 τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν εὐνούχων. Καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς
ἄρχοντας, Οὐ τὸν βασιλέα μόνον (ξ) ἠδίκησεν Ἀστὶν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἄρ-
17 χοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως· (ο) Καὶ γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσ-
18 σης, καὶ (π) ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ· ὡς οὖν ἀντεῖπε (ρ) τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ, Οὕτω σή-
μερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ (σ)
19 λεχθέντα ὑπ᾽ αὐτῆς, (τ) τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. Εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βα-
σιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν, καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, (†) καὶ μὴ ἄλλως χρη-
σάσθω, μηδὲ (∴) εἰσελθέτω ἔτι ἡ βασίλισσα πρὸς (υ) αὐτὸν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς (φ) δότω ὁ
20 βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. Καὶ ἀκουσθήτω (χ) ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν ἐὰν ποιῇ
ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, ἀπὸ
πτωχοῦ ἕως πλουσίου.

Potus autem hic non ſecundùm propoſitam legem fiebat. Sic 8
enim voluit rex, & præcepit œconomis facere voluntatem ipſius,
& hominum. Et Aſtin regina fecit convivium mulieribus in 9
regiis, ubi rex Artaxerſes. In die autem ſeptima exhilaratus rex 10
dixit ad Aman, & Bazan, & Tharra, & Barazi, & Zatholtha,
& Abataza, & Tharaba, ſeptem eunuchos miniſtros regis Arta-
xerſis, ut introducerent reginam ad ipſum, ad faciendum eam 11
regnare, & circumponendum ei diadema, & oſtendendam eam
principibus, & gentibus pulchritudinem ejus, quoniam pulchra
erat. Et non exaudivit eum Aſtin regina, ut veniret cum eunu- 12
chis. Et triſtatus eſt rex, & iratus eſt, Et dixit amicis ſuis, 13
Secundùm hæc loquuta eſt Aſtin : Facite igitur de hoc legem, &
judicium. Et acceſſit ad eum Arceſæus, & Sarſathæus, & Mi- 14
liſear principes Perſarum, & Medorum, qui prope regem, qui primi
aſſidentes regi, Et annuntiaverunt ei, ſecundùm leges quomodò 15
oportet facere Aſtin reginæ; quia non fecit ea, quæ à rege ſunt con-
ſtituta per eunuchos. Et dixit Muchæus ad regem, & princi- 16
pes; Non regem ſolum injuriâ affecit Aſtin regina, ſed etiam
omnes principes, & duces regis: (Etenim narravit eis verba re- 17
ginæ, et quomodò contradixit regi :) Sicut igitur contradixit regi
Artaxerſi; Sic hodiè reliquæ dominæ principum Perſarum, et Me- 18
dorum, audientes, quæ regi dicta ſunt ab ea, audebunt ſimiliter vi-
lipendere viros ſuos. Si igitur videtur regi; ſtatuat edictum re- 19
gium, et ſcribatur ſecundùm leges Medorum, et Perſarum, et
non aliter utatur, neque ingrediatur ultrà regina ad eum, et re-
gnum illius det rex mulieri meliori eâ. Et audiatur lex, quæ 20
à rege; quamcunque fecerit in regno ſuo. Et ita omnes mulieres
deferent honorem viris ſuis à mendico uſque ad divitem.

MS.A. (δ) πότος οὐ κατὰ (ε) οὕτως γὰρ (ζ) Ἀρταξέρξης. (η) ἡδέως ὁ βασιλεὺς γενόμενος, (θ) Βαζεὰ, καὶ Ὀαρεβωὰ, καὶ Ζηβαθαθὰ, καὶ Ἀβαταζὰ, καὶ Θαβὰζ, τοῖς (ι) πᾶσιν τοῖς (κ) αὐτῶν (λ) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς (μ) ἑαυτοῦ, (ν) Σαρεθαῖος, καὶ Μαλησεὰρ (ξ) ἠτίμασεν (ο) Καὶ διηγήσατο αὐτοῖς (π) ὅσα (ρ) αὐτῷ σήμερον, Αἱ τυραννεῖδες αἱ λοιπαὶ αἱ τῶν (σ) ἀχθέντα (τ) τολμήσωσιν (†) καὶ * ἄλλως (∴) ἐπελθάτω (υ) τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ (φ) ὁ βασιλεὺς δότω (χ) ὁ λόγος τοῦ βασιλέως, ὃν ἂν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ ὅτι ἀληθής· καὶ οὕτως

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܘܡܫܬܝܐ ܒܢܡܘܣܐ ܗܘܐ ܕܠܐ ܢܐܠܘܨ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܦܩܕ ܡܠܟܐ. ܠܟܠ ܪܒ ܒܝܬܗ. 8
ܕܢܥܒܕܘܢ ܨܒܝܢܐ ܕܟܠܢܫ. * ܘܫܬܝ ܡܠܟܬܐ ܥܒܕܬ ܡܫܬܝܐ ܪܒܐ ܠܟܠܗܝܢ ܢܫܐ 9
ܒܒܝܬ ܡܠܟܘܬܗ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. * ܘܒܝܘܡܐ ܫܒܝܥܝܐ ܟܕ ܫܦܪ ܠܒܗ ܕܡܠܟܐ 10
ܒܚܡܪܐ. ܐܡܪ ܠܡܗܝܡܢܐ ܠܒܙܬܐ ܘܠܪܟܒܘܢܐ ܘܠܒܓܬܐ. ܘܠܐܓܒܘܬܐ ܘܠܬܪܫ
ܘܠܙܬܪ ܘܠܒܪܟܫ ܫܒܥܐ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. * ܠܡܥܠܘ 11
ܠܘܫܬܝ ܡܠܟܬܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܒܬܓܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܠܡܚܘܝܘ ܠܥܡܡܐ ܘܠܪܘܪܒܢܐ
ܫܘܦܪܗ. ܡܛܠ ܕܫܦܝܪܐ ܗܘܬ ܚܙܘܗ. * ܘܠܐ ܨܒܬ ܘܫܬܝ ܡܠܟܬܐ ܠܡܐܬܐ ܒܡܠܬܐ 12
ܕܫܕܪ ܒܝܕܗ ܡܠܟܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܗܝܡܢܐ. ܘܪܓܙ ܡܠܟܐ ܛܒ. ܘܚܡܬܗ ܡܬܠܗܒܐ
ܗܘܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܚܟܝܡܐ ܝܕܥܝ ܙܒܢܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܢܡܘܣܗ 13
ܕܡܠܟܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܩܕܡ ܟܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ. * ܘܩܪܝܒܝܢ ܠܗ. 14
ܒܪܢܫܝ. ܘܐܫܬܘܪ. ܘܐܪܡܘܬ. ܘܪܡܘܣ. ܘܬܪܫܝܫ. ܘܡܣܪܝܐ. ܘܡܥܘܟܢ ܪܘܪܒܢܐ
ܕܦܪܣ ܘܡܕܝ. ܕܝܬܒܝܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܡܬܚܙܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.
* ܐܡܪܘ. ܡܢܐ ܘܠܐ ܠܡܥܒܕ ܠܗ ܠܡܠܟܬܐ ܘܫܬܝ ܥܠ ܕܠܐ ܥܒܕܬ ܡܐܡܪܗ 15
ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܕܫܕܪ ܒܐܝܕܐ ܕܡܗܝܡܢܐ. * ܘܐܡܪ ܡܥܘܟܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ 16
ܘܩܕܡ ܪܘܪܒܢܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܟܐ ܒܠܚܘܕ ܣܟܠܬ ܘܫܬܝ ܡܠܟܬܐ. ܐܠܐ ܥܠ
ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ.
* ܘܡܛܠ ܕܢܦܩܐ ܫܘܥܝܬܐ ܗܕܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܢܫܐ : ܢܒܣܝܢ ܒܥܠܝܗܝܢ ܘܢܫܝܛܢ 17
ܒܥܝܢܝܗܝܢ. ܘܢܐܡܪܢ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܦܩܕ ܠܡܥܠܘ ܠܘܫܬܝ
ܡܠܟܬܐ ܩܕܡܘܗܝ: ܘܠܐ ܐܬܬ. * ܘܝܘܡܢܐ ܢܐܡܪܢ ܪܘܪܒܢܬܐ ܕܦܪܣ ܘܡܕܝ ܕܫܡܥܝ 18
ܦܬܓܡܗ ܕܡܠܟܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܡܠܝܢ ܒܫܝܛܘܬܐ ܘܪܘܓܙܐ.
* ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ ܢܦܘܩ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܢܬܟܬܒ 19
ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܕܝ ܘܦܪܣ ܕܠܐ ܢܥܒܪ. ܘܠܐ ܬܥܘܠ ܘܫܬܝ ܡܠܟܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
ܐܚܫܝܪܫ. ܘܡܠܟܘܬܗ ܢܬܠ ܡܠܟܐ ܠܚܒܪܬܗ ܕܛܒܐ ܡܢܗ. * ܘܢܫܬܡܥ 20
ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܢܥܒܪ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܪܒܐ ܗܝ. ܘܟܠܗܝܢ ܢܫܐ
ܢܬܠܢ ܐܝܩܪܐ ܠܒܥܠܝܗܝܢ. ܡܢ ܪܒܐ ܘܥܕܡܐ ܠܙܥܘܪܐ.

8 Convivium autem ex lege, nequis cogeret : Sic enim præceperat rex, omnibus qui præerant in domo ſua, ut facerent quod quiſque vellet. 9 Vaſthi *autem* regina fecit convivium magnum omnibus mulieribus in domo regia regis Achſhiraſh. 10 Et die ſeptimo, cùm exhilaratum eſſet cor regis vino, præcepit eunuchis, Bezta, Rachbuna, Bagtha, Agbutha, Tharaſh, Zathar, Barcaſh, ſeptem eunuchis qui miniſtrabant coram rege Achſhiraſh, 11 Ut adducerent in conſpectum regis Vaſthi reginam cum corona regali, ut oſtenderet populis et magnatibus pulchritudinem ejus. Formoſa enim erat ſpecies ejus. 12 Noluit autem Vaſthi regina venire, ad verbum quod miſerat rex per manum eunuchorum. Et rex iratus eſt valdè, & incenſus eſt furor ejus. 13 Et dixit rex ſapientibus, peritis temporum; Hic enim mos erat regis; Dixit omnibus, legum & judiciorum peritis, 14 Et ſibi propinquis : Barnaſhai, & Aſhtor, & Armuth, & Ramus, & Tarſhiſh, & Maſria, & Meucan, principibus Perſiæ & Mediæ, qui ſedebant coram rege, & apparebant ei in porta regni : 15 Dixerunt, Quid facto opus eſt reginæ Vaſthi quod non fecerit mandatum regis Achſhiraſh per eunuchos. 16 Dixit autem Meucan coram rege & magnatibus; Non ſolùm regem ſprevit Vaſthi regina, ſed omnes magnates, & univerſum populum qui eſt in omnibus provinciis regis Achſhiraſh. 17 Cùm enim egredietur fama rei hujus ad omnes mulieres, deſpicient & ſpernent maritos ſuos in oculis ſuis, & dicent, Rex Achſhiraſh juſſit introduci reginam Vaſthi in conſpectum ſuum, nec ingreſſa eſt. 18 Hodiè dicent principes Perſiæ & Mediæ, quæ audierint negotium reginæ de omnibus magnatibus regis, omnem contemptum et indignationem. 19 Si videtur regi, exeat præceptum regni à conſpectu ejus, & ſcribatur in legem Mediæ & Perſiæ, quæ non tranſit, ne dehinc ingrediatur Vaſthi regina ad regem Achſhiraſh. Et regnum ejus det rex alteri ipſâ meliori. 20 Et audietur verbum regis, & tranſibit per totum regnum, quod quidem magnum eſt, & mulieres omnes honorem exhibebunt maritis ſuis, à magno uſque ad parvum.

אסתר : ב

ad epiſtolas Miſitque .Memuchan verbum Juxta rex fecitque : principum & ,regis oculis in verbum *fuit bonum* Et

21 22 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־

,ejus linguam juxta ,*populum* & *populum* ad & ,ſuam ſcripturā ſecundùm *provinciam & provinciam* ad ,regis provincias omnes

כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ

.ſui populi linguam ſecundùm *loquens* & ,ſua domo in *tenens principatum vir omnis exiſtendum ad*

לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃

CAP. II. ב

& ,fecerat quæ & ,Vaſthi ipſius eſt recordat' ,Achaſueros regis *furorem quieſcere ſecundùm* ,hæc *verba* Poſt

1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֵת

.aſpectu *bonas* virgines puellas regi Quærant : ejus miniſtri ,regis pueri Dixeruntque .eam ſuper erat *decretū* quod

2 אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃

aſpectu *bonam* virginem puellam omnem congregent & ,ſui regni provinciis omnibus in præfectos rex præficiat Et

3 וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה

.earū purificatoria *dare* & ; mulierum cuſtodis ,regis eunuchi Hege manu in ,mulierum domum in *metropoli* Suſan in

אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֶא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃

Vir .ſic fecit & ,regis oculis in *verbum fuit bonum* & : Vaſthi pro regnet ,regis oculis in *erit bona* quæ puella Et

5 4 וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ אִישׁ

Qui ; Jemini vir ,Chis filii ,Simhi filius ,Jair filius Mordechai ejus nomen & ,*metropoli* Suſan in erat Jehudæus

6 יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ אֲשֶׁר

fecerat tranſmigrare quam ,Jehudah rege Jechoniah cum eſt *tranſlata* quæ tranſmigratione cum Jeruſalaim de fuerat *tranſlatus*

הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הֶגְלָה

: mater & pater ei non quia ,ſui patrui filiam ,Eſther ipſa ,Hadaſah *nutriens fuit* Et .Babel rex Nebuchadneſar

7 נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וָאֵם

,fuit Et .filiam in ſibi Mordechai eā accepit ,ejus *matrem & ,ejus patrem moriendo in* & : aſpectu *bona* & ,forma pulchra puella &

8 וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ וַיְהִי

eſt *capta* & ,Hegai manum ad *metropoli* Suſan in *multas puellas congregari in* & ,ejus lex & ,regis verbum *audiri in*

בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי וַתִּלָּקַח

tulit & ,ejus oculis in puella *erat bona* Et .mulierum cuſtodis Hegai manum in regis domum in Eſther

9 אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְעֵינָיו וַתִּשָּׂא

puellas ſeptem & ,ei *dandum ad* ,ejus partes & ,ejus purificatoria fecit accelerari & ,ejus *facies ad* miſericordiam

חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֵת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת

.mulierum domus bonum in ejus puellas & ,eam mutavit & : regis domo e ei *dandum ad ſpectatas*

הָרְאֻיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃

Verſio VULG. LAT.

Placuit conſilium ejus regi, & principibus : fecítq; rex 21
juxta conſilium Mamuchan, Et miſit epiſtolas ad uni- 22
verſas provincias regni ſui, ut quæque gens audire &
legere poterat, diverſis linguis & literis, eſſe viros principes ac majores in domibus ſuis : & hoc per cunctos populos divulgari.

CAP. II.

1 His ita geſtis, poſtquàm regis Aſſueri indignatio deferbuerat, recordatus eſt Vaſthi, & quæ feciſſet, vel quæ paſſa eſſet : 2 Dixerúntque pueri regis, ac miniſtri ejus ; Quærantur regi puellæ virgines ac ſpecioſæ, 3 Et mittantur qui conſiderent per univerſas provincias puellas ſpecioſas & virgines : & adducant eas ad civitatem Suſan, & tradant eas in domum fœminarum ſub manu Egei eunuchi, qui eſt præpoſitus & cuſtos mulierum regiarum : et accipiant mundum muliebrem, et cætera ad uſus neceſſaria. 4 Et quæcunque inter omnes oculis regis placuerit, ipſa regnet pro Vaſthi. Placuit ſermo regi : et ita, ut ſuggeſſerant, juſſit fieri. 5 Erat vir Judæus in Suſan civitate, vocabulo Mardochæus, filius Jair, filii Semei, filii Cis, de ſtirpe Jemini, 6 Qui tranſlatus fuerat de Jeruſalem eo tempore, quo Jechoniam regem Juda Nabuchodonoſor rex Babylonis tranſtulerat, 7 Qui fuit nutritius filiæ fratris ſui Ediſſæ, quæ altero nomine vocabatur Eſther : et utrumque parentem amiſerat : pulchra nimis, et decora facie. Mortuíſque patre ejus ac matre, Mardochæus ſibi eam adoptavit in filiam. 8 Cúmque percrebruiſſet regis imperium, et juxta mandatum illius multæ pulchræ virgines adducerentur Suſan, et Egeo traderentur eunucho ; Eſther quoque inter cæteras puellas ei tradita eſt, ut ſervaretur in numero fœminarum. 9 Quæ placuit ei, et invenit gratiam in conſpectu illius. Et præcepit eunucho, ut acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei partes ſuas, et ſeptem puellas ſpecioſiſſimas de domo regis, et tam ipſam quàm pediſſequas ejus ornaret atque excoleret.

תרגום TARGUM.

21 22 ושפר פתגמא קדם מלכא ורברבניא ועבד מלכא כפתגם ממוכן׃ ושלח פטקין כתיבן
וחתימן בעזקתיה לכל פלכי מלכא לפלך ופלך כמכתב רושמיה ולות עמא ועמא
כממלל לישניה קרי וכן אמר אתון עמיא אומיא ולישניא די דירין בכל ממשלתי
אזדהרו למהוי כל גבר מסרבן על אתתיה וכפי לה למהוי ממללא כלישן גברא
וכממלל עמיה׃

ב

1 בתר פתגמיא האלין כד פח ואשתדך מרוית חמריה וכד נח תקוף רוגזיה דמלכא
אחשורוש שרי למדכר ית ושתי מתיבן רברבנוי וכן אמרין הלא את הוא דחייבת
עלה דין דקטול על מה דעבדת אמר להון מלכא אנא לא גזרית למקטלה אלהן די
תעול קדמי ולא עלת ופקדית למעדי מנה מלכותא אמרו ליה לא הכי אלהן
דין דקטול גזרת עלה בעטת שבע רברבניא מן יד תקוף רוגזיה וגזרי למהוי צליבן
2 שבעא רברבניא על צליבא׃ ואמרו עולימי דמלכא משומשנוי יבעון לצרוך מלכא
3 עולמן בתולתן שפירן דחזו׃ וימני מלכא אפיטרופין בכל פלכי מלכותיה ויכנשון
ית כל עולימתא בתולתא שפירת חיזו לשושן בירנתא לבית נשיא די תמן דימוסן
ובנאין די תמן מתמני הגא רב סריס דמלכא נטר נשיא ויתגזר למהוי יהב סמתר
4 משחהון׃ ועולימתא די תשפר קדם מלכא תעול למחסן מלכותא חלף ושתי
5 ושפר פתגמא קדם מלכא ועבד הכי׃ גבר חסידא ומודה ומצלי קדם אלהא על
עמיה הוה בשושן בירנתא ושמיה מרדכי אתקרי על דהוה מתיל למירא דכיא בר
יאיר בר שמעי בר גרא בר קיש גברא דמן שבטא בנימן הוא שמעי דאקד ית דוד
ובעא יואב למקטליה ולא שבקיה על דאסתכל ביה ברוח נבואה וחמא דאטמוסי
מרדכי ואסתר למפק מניה וכדו פסק שמעי מלמילד פקד דוד לשלמה בריה
6 למקטל יתיה׃ די אזל בגלותא מן ירושלם עם גלותא די אגליאת עם יכניה
מלכא דיהודה די אגלי נבוכדנצר מלכא דבבל וכד צדא כורש ודריוש ית בבל
נפק מרדכי מן בבל עם דניאל וכל כנישתא דישראל די הוו תמן בבבל נפקו מן
7 תמן ועלו עם כורש מלכא למדר בשושן בירנתא׃ והוה מרבי ית הדסה היא
אסתר ברת אחבוי ואמאי והוו קרין לה הדסה על די הות צדקתא וצדיקיא
דמתילו לאסא אסתר הוו קרין לה על די הות צניעא בביתא דמרדכי שבעין וחמש
שנין ולא חזת אפי גבר אלהן אפי מרדכי דאתעבידת לה לתורבינא ארום לית
לה אבא ואמא ועולימתא שפירת ריוו ושפירת חזו ובעדן דמית אבוהא אשתארת
במעין דאמה וכד ילידת יתה מיתת אמה ונסבה מרדכי ליה בביתיה והוה קרי
8 לה ברת׃ והוה כד אשתמע פתגם כרוז מלכא וגזרתיה ובאתכנשות עולמן
סגיאן לשושן בירנתא ליד הגי ואדברת אסתר באונסא ואתעלת לבית מלכא
9 לידא דהגי נטר נשיא׃ ושפרת עולימתא בעינוי ואטענת חסדא קדמוי ופקד
לאתבהלא ית סמתר רבותה וית מתנתהא המניכין ולבושי מלכותא למהוי
יהיבין לה וית שבע עולימתא לשמשותה שבע יומי דשבתא חולתא הות
משמשא קדמאה בחד בשבתא רוקעיתא בתרין בשבתא גנוניתא בתלת
בשבתא נהוריתא בארבע בשבתא רוחשיתא בחמש בשבתא חורפיתא בשתא
בשבתא רגועיתא ביומא דשבתא כולהן צדיקתא וחזין למתן לה מיכלא
ומשתיא על ידיהן מן ביתא דמלכותא ושני יתה וית עולימתהא לאוטבא
להון ולפנקותהון בבית נשיא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

21 Et placuit verbum apud regem et magnates, et fecit rex juxta verbū Memuchan. 22 Et miſit epiſtolas ſcriptas et obſignatas anulo ſuo ad omnes regiones regis, ad ſingulas regiones juxta ſcripturam characteris earum, et ad gentes ſingulas juxta locutionem linguæ earum *proclamavit, & ſic dixit ; Vos gentes, nationes & linguæ, habitantes univerſam ditionem meam, admoniti eſtote* ut omnis *vir dominetur* uxori ſuæ, obligans eam ut *loquatur ſecundùm* linguam viri, et juxta ſermonem populi ſui.

CAP. II.

1 Poſt hæc, *cùm revaleſceret & edormiſſet crapulam ſuam, &* quieviſſet vehementia indignationis regis Ahhaſueros, cœpit recordari Vaſthi: *reſpondentes igitur magnates ejus, ità dixerunt, Nónne tu ipſe es qui adjudicâſti eam occiſioni ob id quod fecit? dixit eis rex, Ego nequaquam ſtatui ut interficeretur, ſed ut intraret in præſentiam meam; cùm vero non intrâſſet, juſſi eam privari dignitate regia: regerunt illi, Non ita ſe res habet, ſed ſententiam mortis tuliſti in eam ex conſilio ſeptem magnatum. Illicò efferbuit excandeſcentia ejus, ac juſſit ſeptem magnates affigi cruci.* 2 Et dixerunt adoleſcentes regis miniſtri ejus : Quærantur *in uſum regis* adoleſcentulæ virgines pulchræ aſpectu. 3 Et inſtituat rex curatores in omnibus regionibus regni ſui, et congregent omnem adoleſcentulam virginem pulchram viſu in Suſan metropoli, in domum mulierum, *in qua thermæ ſunt & balneæ,* ubi præpoſitus eſt Hege magiſter *Eunuchorum* regius, cuſtos mulierum ; et decernatur ut det unguentum unctionis eorum. 4 Et puella quæ placuerit regi intrabit ad poſſidendum regnum pro Vaſthi. Et placuit verbum regi, et fecit ſic. 5 Vir pius *& confitens* et orans ante Deum pro populo ſuo, erat in Suſan metropoli, et nomē ej⁹ vocabatur Mardechi, *eò quòd ſimilis eſſet myrrhæ puræ,* fili⁹ Jair, filii Simghi, *filii Gera,* filii Chis, viri qui fuerat de tribu Benjamin: *(iſte erat Simghi, qui maledixit David, cúmque vellet interficere eum Joab, non permiſit eum, propterea quòd intuitus eum ſpiritu prophetiæ, perſpexit fore ut Mardechai & Eſther ex eo prodirent; cùm verò jam non ampliùs Simghi generandi vim haberet, juſſit David Selomoh filio ſuo ut morte eum multaret.)* 6 Qui ierat in captivitatem ex Jeruſalem, cum captivitate quæ abducta eſt cum Jechoniah rege Jehudah, quem abduxit Nebuchadneſzar rex Babel : *quando verò depopulatus eſt Cyrus, & Darius, Babel, egreſſus eſt Mardechai ex Babel cum Daniel ac toto cœtu Iſrael, qui illic erant in Babel, & venerunt cum Cyro rege ut habitarent in Suſan metropoli.* 7 Nutrierat autem Hadaſſa, ipſa eſt Eſther, filiam patrui ſui. *Vocabant autem eam Hadaſſa, eò quòd eſſet juſta, juſti verò ſunt qui aſſimilantur myrto; Eſther vocabant eam, quòd verecundè ſe abſconderet domi Mardechai ſeptuaginta & quinque annos, néque vultus viri alicujus aſpiceret niſi ſolius Mardechai qui fuerat ipſi nutritius;* quoniam non erat ei pater aut mater : puella erat pulchra aſpectu & pulchra viſu ; & quo tempore *mortuus eſt* pater ejus *relicta eſt in viſceribus matris ſuæ, & ſimulac peperiſſet eam mortua eſt* etiam mater ejus, *& ſuſcepit* eam Mardechai *ad ſe* in domo ſua, & vocabat eam filiam. 8 Et fuit cùm auditum eſſet verbum præconis regis & decretum ejus, & cùm congregarentur puellæ multæ in Suſan metropoli, in manum Hegai, ſublata Eſther vi inducta eſt in domum regis, in manum Hegai cuſtodis fœminarum. 9 Et placuit puella in oculis ejus, & reportavit miſericordiam ante illum, & juſſit accelerari unguentum dignitatis ejus, & dona ejus, torques & veſtes regias quæ dandæ eſſent ei, & ſeptem puellas ad miniſtrandum illi *ſeptem diebus hebdomadis; Cholta miniſtrabat primò primâ feriâ, Rokeïtha ſecundâ feriâ, Genunitha tertiâ feriâ, Neboritha quartâ feriâ, Rochaſhitha quintâ feriâ, Churphitha ſextâ feriâ, Regoïtha die Sabbathi ; juſtæ omnes & dignæ quæ darent illi cibum & potum per manus ſuas* ex domo regis : & mutavit eam & puellas ejus, ut optimè eſſet eis in deliciis ſuis in domo fœminarum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

21 22 Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος, Καὶ
ἀπέστειλεν (ψ) εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι (ω) φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς
οἰκίαις αὐτῶν.

MS. A. (ψ) ὁ βασιλεὺς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ εἰς χώραν καὶ χώραν, κατὰ (ω) αὐτοῖς φόβον

Et placuit verbum regi, & principibus. Et fecit rex, ſicut loquutus 21
eſt Muchæus, Et miſit in omne regnum per regionem juxta ſermonem 22
eorum; ut eſſet timor eis in domibus ſuis.

ΚΕΦ. β′.

1 ΚΑὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, (α) καὶ οὐκ ἔτι ἐμνήσθη τῆς Ἀσὶν, μνημονεύων
2 οἷα ἐλάλησε, καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτήν. Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι (β) τοῦ βασιλέως, Ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κορά-
3 σια (γ) ἄφθορα καλὰ τῷ εἴδει. Καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις (δ) τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ· καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ εἴδει εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα·
καὶ παραδοθήτωσαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν· καὶ δοθήτω σμῆγμα, καὶ ἡ λοιπὴ ἐπι-
4 μέλεια. Καὶ ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, βασιλεύσει ἀντὶ Ἀσίν. καὶ ἤρεσε τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐ-
5 ποίησεν οὕτως. Καὶ ἄνθρωπος (ε) ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα (ζ) αὐτῷ Μαρδοχαῖος ὁ (η) τοῦ
6 Ἰαΐρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, Ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλὴμ, (θ) ἣν ᾐχμαλώτευσε
7 Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. Καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτὴ, θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
(ι) καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἐσθήρ. ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς, ἐπαίδευσεν (κ) αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα.
8 καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἴδει. Καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν (λ) πολλὰ κορά-
9 σια εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαΐ, καὶ ἤχθη Ἐσθὴρ πρὸς Γαῒ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. Καὶ ἤρεσεν
αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔσπευσεν (μ) δοῦναι αὐτῇ τὸ σμῆγμα, καὶ τὴν μερίδα, καὶ
τὰ ἑπτὰ κοράσια τὰ (ν) ἀποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ· καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἅβραις αὐτῆς
10 ἐν τῷ γυναικῶνι. (ξ) Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν Ἐσθὴρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνε-
11 τείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. (ο) Καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρδοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυ-
12 ναικείαν, ἐπισκοπῶν τί (π) Ἐσθὴρ συμβήσεται. (ρ) Οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βα-
σιλέα, (σ) ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δεκαδύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας ἓξ
ἀλειφομέναις (τ) ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἓξ ἐν τοῖς ἀρώμασι (υ) καὶ ἐν τοῖς σμήγμασι τῶν γυναικῶν,
13 Καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· (φ) καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ, παραδώσει αὐτὴν (χ) συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀ-
14 πὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων· Δείλης εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα
τὸν δεύτερον, (ψ) οὗ Γαῒ ὁ εὐνοῦχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα,
ἐὰν μὴ κληθῇ (ω) ὀνόματι.

CAP. II.

ET poſt verba hæc ceſſavit rex à furore: & (a) non ultrà re- 1
cordatus eſt ipſius Aſtin, in memoria habens qualia loquuta erat, &
quomodò condemnaverat eam. Et dixerunt miniſtri regis, Quæran- 2
tur regi puellæ incorruptæ pulchræ ſpecie. Et conſtituet rex præfectos 3
in omnibus regionibus regni ſui: Et deligant puellas virgines pul-
chras ſpecie in Suſam civitatem in Gynæceum: & tradantur eunucho
regis cuſtodi mulierum: & detur unguentum abſtergens, & reliquus
cultus. Et mulier, quæ placuerit regi, regnabit pro Aſtin. Et placuit 4
regi res, & fecit ſic. Et homo erat Judæus in Suſis civitate. & nomen 5
ejus Mardochæus filius Jairi, filii Semeiæ, filii Ciſæi, de tribu Benjamin,
Qui fuerat ductus captivus è Hieruſalem, quam captivaverat Nabu- 6
chodonoſor rex Babylonis. Et erat huic puella nutrita filia Aminadab 7
fratris patris ipſius, & nomen ei, Eſther. In tranſmigrando autem
parentes ejus, erudivit eam ſibi in mulierem. Et erat puella pulchra
ſpecie. Et quando auditum eſt edictum regis; congregatæ ſunt 8
multæ puellæ in Suſam civitatem ſub manum Gai. Et ducta eſt Eſther
ad Gai cuſtodem mulierum. Et placuit ei puella, & invenit gratiam in 9
conſpectu ejus. Et feſtinavit dare ei unguentum, & partem
& ſeptem puellas aſſignatas ei è domo regia. Et uſus eſt illâ
benè, & ancillis ejus in Gynæceo. Et non indicavit Eſther genus 10
ſuum, neque patriam. Mardochæus enim mandaverat ei non an-
nuntiare. Per ſingulos autem dies deambulabat Mardochæus per 11
atrium Gynecei, ſpeculans, quid Eſther accideret. Hoc autem erat 12
tempus puellæ intrandi ad regem, cùm impleverit menſes duodecim.
Sic enim implentur dies cultûs, menſes ſex unctis in (b) oleo myrrhino,
& menſes ſex in aromatibus, & in unguentis mulierum: Et tunc 13
(c) ingreditur ad regem: et cuicunque dixerit (d,) tradet eam,
ut ſimul ingrediatur ad ſe de Gynæceo uſquè ad regias; Veſperè in- 14
greditur, et (e) verſùs diem recurrit in Gynæceum ſecundum, ubi
Gai eunuchus regis, cuſtos mulierum: et non ultrà ingreditur ad regem, niſi vocata fuerit nomine.

MS. A. (α) ἐμνήσθη γὰρ τῆς Ἀσὶν, καθὰ ἐποίησεν, καὶ ὅσα αὐτῇ κατεκρίθη. Καὶ (β) πρὸς τὸν βασιλέα, (γ) καλὰ ἄφθορα (δ) τῆς βασιλείας καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια (ε) Ἰουδαῖος ἦν (ζ) αὐτῷ (η) τοῦ Ἰαΐρου, ὁ τοῦ (θ) ὃν (ι) καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐσθήρ. (κ) αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. (λ) κοράσια πολλὰ (μ) αὐτῇ δοῦναι τὸ σμῆγμα, (ν) ἀποδεδειγμένα (ξ) Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν αὐτῆς τὸ γένος Ἐσθὴρ οὐδὲ (ο) Καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὁ Μαρδοχαῖος περιεπάτει κατὰ (π) Αἰσθὴρ συμβαίνει. (ρ) Καὶ ὅταν ἦν καιρὸς (σ) ὅπως ἀναπληρώθῃ καιρὸς κοράσια, μῆνες δεκαδύο· (τ) * μυρίνινον ἔλαιον, καὶ (υ) τοῖς σμήγμασιν (φ) καὶ ᾧ ἂν (χ) συνεισέρχεσθαι αὐτῷ (ψ) οὗ τε ὁ εὐνοῦχος (ω) ὀνόματι.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܫܦܪ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܘܕܪ̈ܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܐܝܟ 21
ܦܬܓܡܗ ܕܡܡܘܟܢ. * ܘܫܕܪ ܐܓܪ̈ܬܐ ܠܟܠܗܝܢ ܡܕ̈ܝܢܬܗ ܕܡܠܟܐ. ܠܡܕܝܢܬܐ 22
ܐܝܟ ܟܬܒܗ̇. ܘܠܥܡܐ ܐܝܟ ܠܫܢܗ. ܠܡܗܘܐ ܟܠ ܓܒܪ ܫܠܝܛ ܒܒܝܬܗ.
ܘܡܬܡܠܠ ܐܝܟ ܠܫܢ ܥܡܗ :

* Et placuit verbum hoc regi, & magnatibus 21
ejus. Et fecit rex ſecundùm verbum Meucan.
Et miſit literas ad omnes provincias Regis, 22
ſecundùm ſcripturam & linguam ſingularum
provinciarum, ut omnis vir dominaretur in
domo ſua. Hoc autem edicebatur ſuâ cujuſ-
que populi linguâ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ̄ *

* ܘܒܬܪ ܦ̈ܬܓܡܐ ܗܠܝܢ : ܟܕ ܐܫܬܠܝ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܐܬܕܟܪ ܠܘܫܬܝ 1
ܡܠܟܬܐ. ܘܠܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕܬ. ܘܠܟܠܡܕܡ ܕܦܣܩ ܥܠܝܗ̇. * ܘܐܡܪܘ ܠܗ 2
ܥܠܝ̈ܡܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ ܢܒܥܘܢ ܠܡܠܟܐ ܒ̈ܬܘܠܬܐ ܕܫܦܝ̈ܪܢ ܒܚܙܘܗܝܢ.
* ܘܢܦܩܘܕ ܡܠܟܐ ܦܩܘ̈ܕܝܢ ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ. ܘܢܟܢܫܘܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠ̈ܝܡܬܐ ܒ̈ܬܘܠܬܐ 3
ܕܫܦܝ̈ܪܢ ܒܚܙܘܗܝܢ ܠܒܝܬ ܢܫ̈ܐ. ܠܘܬ ܗܓܝ ܡܗܝܡܢܐ ܢܛܪ ܢܫ̈ܐ. ܘܢܬܠ
ܨܒܬܗܝܢ. * ܘܥܠܝܡܬܐ ܕܬܫܦܪ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܬܡܠܟ ܚܠܦ ܘܫܬܝ. ܘܫܦܪ 4
ܦܬܓܡܐ ܒܥܝܢ̈ܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ. * ܓܒܪܐ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. 5
ܘܫܡܗ ܡܪܕܟܝ. ܒܪ ܝܐܝܪ. ܒܪ ܫܡܥܝ. ܒܪ ܩܝܫ. ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. * ܕܐܬܓܠܝ 6
ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܥܡ ܓ̈ܠܘܬܐ ܕܐܬܓܠܝ ܥܡ ܝܘܟܢܝܐ. ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ܕܐܓܠܝ ܢܒܘܟܕܢܨܪ
ܡܠܟܐ ܕܒܒܠ. * ܘܗܘܐ ܡܪܒܐ ܠܗܕܣ ܕܗܝ ܐܣܬܝܪ ܒܪܬ ܕܕܗ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ 7
ܠܗ̇ ܐܒܐ ܘܐܡܐ. ܘܥܠܝܡܬܐ ܫܦܝܪܐ ܗܘܬ ܒܚܙܘܗ̇. ܘܫܦܝܪܐ ܗܘܬ ܐܣܟܡܗ̇. ܘܟܕ ܡܝܬܘ
ܐܒܘܗ̇ ܘܐܡܗ̇. ܢܣܒܗ̇ ܡܪܕܟܝ ܠܗ ܠܒܪܬܐ. * ܘܟܕ ܐܫܬܡܥ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ 8
ܘܦܘܩܕܢܗ. ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܝ ܥܠܝ̈ܡܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. ܠܘܬ ܗܓܝ
ܡܗܝܡܢܐ. ܐܬܕܒܪܬ ܐܦ ܐܣܬܝܪ ܠܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܠܘܬ ܢܛܪ ܢܫ̈ܐ. * ܘܫܦܪܬ 9
ܥܠܝܡܬܐ ܒܥܝܢܘܗܝ. ܘܐܫܟܚܬ ܚܣܕܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܣܪܗܒ ܠܗ ܠܡܬܠ ܠܗ̇ ܘܠܗ
ܨܒܬܗ̇ ܘܡܢ̈ܘܬܗ ܠܗ̇. ܘܠܫܒܥ ܥܠܝ̈ܡܬܗ̇ ܕܙܕܩܢ ܗܘܝ ܠܡܬܝܗܒ ܠܗ̇ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܦܪܫ ܠܗ̇ ܘܠܥܠܝ̈ܡܬܗ̇ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܢܫ̈ܐ.

CAP. II.

POſt hæc autem, cùm ſedata eſſet ira regis 1
Achſhiraſh, recordatus eſt reginæ Vaſthi, &
omnium eorum quæ fecerat, quæq; ipſe de ea
decreverat. Et dixerunt ipſi pueri & mini- 2
ſtri ejus; Quærantur regi virgines aſpectu
pulchræ. Et præficiat rex per omnes Pro- 3
vincias qui congregent omnes juvenculas
virgines viſu pulchras in gynæconem, ad
Hagi eunuchum, cuſtodem mulierum, qui
ornatum ipſarum præſtet. Et virgo quæ re- 4
gi placuerit regina ſit loco Vaſthi. Et pla-
cuit verbum regi, fecitque ſic. Et erat Ju- 5
dæus quidam, in caſtro Suſan, cujus nomen
Mordecai, filius Jair, filius Semei, filius
Kiſh, de tribu Benjamin. Qui deportatus 6
fuerat ab Uriſhlem, inter eos quos cum Ju-
chania deportaverat Nebuchadnezar rex Ba-
bylonis: Hic educabat Hadaſſam, (ipſa eſt 7
Eſther) patruelem ſuam: Quia nec patrem
nec matrem habebat. Virgo autē aſpectu erat
formoſa, & viſu pulchra. Et cùm mortui
eſſent pater ac mater ejus, accepit ipſam
Mordecai in filiam. Cumque publicaretur 8
verbum regis, & præceptum ejus, et cum col-
ligerentur multæ virgines in caſtrum Suſan,
ad Hagi eunuchum, ducta etiam eſt Eſ-
ther in domum regis ad cuſtodem mulierum.
Et placuit ipſi virgo & adepta eſt gratiam 9
coram eo, ita ut maturè præberet ei orna-
tum, & partes ipſius: Et ſeptem ancillis
ſuis, quas ipſi præberi de domo regis, jus e-
rat. Et ſepoſuit ipſi & ancillis ejus, plus
quam reliquis mulieribus.

.indicaret rei et ,*ea ſuper* præceperat Mordochai quia ;ſuam cognationem & ,ſuum populum Eſther indicavit Non
לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ 10
quid & ,Eſther pacem *cognoſcendum ad* ,mulierum domus *atrii facies ad perambulans* Mordochai *die & die omni in* Et
וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־ 11
legē ſecundū ei *eſſe* fine à Achaſueros regem ad *ingrediendū ad* ,*puellæ & puellæ ordinem contingendo in* Et .*ea in* fieret
יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדָת 12
ſex & ,myrrheo oleo *in* menſibus ſex earum *abſterſionum* dies implebantur ſic quia ;menſes duodecim mulierum
הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה
,dicebat quod omne :regem ad *veniens* puella hoc in Et .mulierum *abſterſionibus* & ,aromatibus *in* menſibus
חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר 13
ipſa manè *in* & ,*intrans ipſa* veſpere *In* .regis domum ad uſque mulierum domo è ea cum veniendo ei dabatur
יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֶרֶב הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא 14
ingrediebatur non :concubinarum cuſtodis regis eunuchi Sahaſgaz manum ad ,ſecundam mulierum domum ad *revertens*
שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא
filiæ Eſther *ordinem contingendo in* Et .*nomine in* vocaretur & ,rex eam *in* voluiſſet niſi ,regem ad amplius
עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־ 15
niſi ,*verbum* requiſivit non ,regem ad *ingrediendum ad* filiam in ſibi acceperat quam ,Mordochai patrui Abichail
אֲבִיחַיִל דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־
.eam videntium omnium oculis in gratiam *tollens* Eſther *fuit* & :mulierum cuſtos regis eunuchus Hegai dixerat quod
אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃
(Tebet menſis ipſe) ,decimo menſe in ejus regni domum ad ,Achaſueros regem ad Eſther eſt *capta* Et
וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת 16
ejus faciei ad miſericordiā & gratiam *tulit* & ,mulieribus omnibus præ Eſther rex dilexit Et .ejus regni ſeptimo anno in
בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃ וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו 17
magnum convivium rex Fecitque .Vaſthi pro eā fecit regnare & ,ejus capite in regni *coronam* poſuit & :virginibus omnibꝰ præ
מִכָּל־הַבְּתוּלֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל 18
regis manū ſecundum pertinentem dedit & ,fecit provinciis requiem & ,Eſther convivium ,ſuis ſervis & ,ſuis principibꝰ omnibꝰ
לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
,ſuum populum & ,ſuam progeniem *indicans* Eſther Non .regis porta in *ſedens* Mordochai & ,ſecundò virgines *congregari in* Et
וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ 20 19
eo cum nutritione in erat ſicut ,*faciens* Eſther Mordochai ſermonem & :Mordochai *ea ſuper* præceperat quod ſecundùm
כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ׃
cuſtodibus ex regis eunuchi duo ,Teres & ,Bigthan *efferbuit ira* ,regis porta in ſedente Mordochai & ,illis diebus In
בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי 21
:reginæ Eſther nunciavit & ,Mordochai ipſi res innotuit Et .Achaſueros regem in manum mittere quæſierunt & ,liminis
הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה 22
.Mordochai nomine in regi Eſther dixit &
וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃

Verſio VULG. LAT.

Quæ noluit indicare ei populū & patriā ſuā: Mardochæus 10
enim præceperat ei, ut de hac re omnino reticeret:
Qui deambulabat quotidiè ante veſtibulū domꝰ, 11
in qua electæ virgines ſervabantur, curā agens ſalutis
Eſther, & ſcire volens quid ei accideret. Cùm autem 12
veniſſet tempus ſingularū per ordinem puellarū, ut intrarent
ad regē, expletis omnibꝰ quæ ad cultū muliebrē
pertinebant, menſis duodecimus vertebatur: ita duntaxat,
ut ſex menſibꝰ oleo ungerentur myrrhino, & aliis
ſex quibuſdā pigmentis et aromatibꝰ uterentur. Ingredientéſque 13
ad regē, quidquid poſtulâſſent ad ornatum pertinens,
accipiebant, & ut eis placuerat, compoſitæ de triclinio
fœminarum ad regis cubiculū tranſibant. Et quæ 14
intraverat veſperè, egrediebatur manè, atq; indè in ſecundas
ædes deducebatur, quæ ſub manu Suſagazi eunuchi
erant, qui concubinis regis præſidebat: nec habebat
poteſtatem ad regē ultrà redeundi, niſi voluiſſet rex, &
eam venire juſſiſſet ex nomine. Evoluto autem tempore 15
per ordinem, inſtabat dies, quo Eſther filia Abihail fratris
Mardochæi, quam ſibi adoptaverat in filiam, deberet
intrare ad regem. Quæ non quæſivit muliebrem
cultū, ſed quæcunq; voluit Egeus eunuchꝰ cuſtos virginū,
hæc ei ad ornatū dedit. Erat enim formoſa valdè, & incredibili
pulchritudine, omniū oculis gratioſa & amabilis
videbatur. Ducta eſt itaq; ad cubiculū regis Aſſueri 16
menſe decimo, qui vocatur Tebeth, ſeptimo anno regni
ejꝰ. Et adamavit eam rex plus quā omnes mulieres, habuítq; 17
gratiā & miſericordiā coram eo ſuꝑ omnes mulieres,
& poſuit diadema regni in capite ejus, fecítq; eā regnare
in loco Vaſthi. Et juſſit conviviū præparari permagnificū 18
cunctis principibꝰ, & ſervis ſuis, pro cōjunctione
et nuptiis Eſther. Et dedit requiem univerſis provinciis,
ac dona largitus eſt juxta magnificentiam principalem.
Cúmq; ſecundò quærerentur virgines & congregarentur, 19
Mardochæus manebat ad januā regis: Necdū prodiderat 20
Eſther patriā, & populū ſuū, juxta mandatū ejus. Quidquid
enim ille præcipiebat, obſervabat Eſther: & ita
cuncta faciebat, ut eo tēpore ſolita erat, quo eam parvulā
nutriebat. Eo igitur tēpore, quo Mardochæus ad regis januā 21
morabatur, irati ſunt Bagathan et Thares duo eunuchi
regis, qui janitores erant, et in primo palatii limine
præſidebāt: voluerúntq; inſurgere in regē, et occidere eū.
Quod Mardochæū nō latuit, ſtatímq; nuntiavit reginæ Eſther; 22
et illa regi, ex nomine Mardochei, qui ad ſe rē detulerat.

תרגום TARGUM.

לָא חַוִּיאַת אֶסְתֵּר יַת עַמַּהּ וְתַלְדוּתַהּ מְטוּל דְּמָרְדְּכַי פַּקְדַהּ דְּלָא תְחַוֵּי וּמְטוּל מָה פַּקְדַהּ 10
דְּלָא תְחַוֵּי מְטוּל דַּחֲשַׁב בְּלִבֵּיהּ מָרְדְּכַי וַשְׁתִּי דַּעֲבַדַת יְקָרָא לְנַפְשַׁהּ וְלָא צְבִיַת דְּיֵיתֵי
לְמֶחְמֵי שׁוּפְרַהּ לְמַלְכָּא וּלְשַׁלִּיטַיָּא רְגַז יָתַהּ דִּינִין בִּישִׁין וְקַטַל יָתַהּ וְלָמָּה לָא חַוִּיאַת
אֶסְתֵּר עַמַּהּ דְּתַלְדוּתַהּ דִּלְמָא רְגִיז עֲלַהּ מַלְכָּא וְקָטַל לַהּ וּמְשֵׁיצֵי עַמָּא דִּי הִיא מִנֵּיהּ
לְכֵן פַּקֵּיד יָתַהּ דְּלָא תְחַוֵּי עַמַּהּ וְתַלְדוּתַהּ׃ וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא מָרְדְּכַי הֲוָה מְצַלֵּי וְאָזֵיל 11
קֳדָם דַּרְתָּא דִּי בְּבֵית נְשַׁיָּא לְמִידַע יַת שְׁלָמָא דְּאֶסְתֵּר וּמָה אִתְעֲבֵד בַּהּ׃ וְכַד מְטָא 12
סִדּוּר עוּלֶמְתָּא וְעוּלֶמְתָּא לְמֵיעַל קֳדָם מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִסּוֹף דִּיהֱוֵי לַהּ כְּהִלְכַת
נְשַׁיָּא דְּמִתִּינָן בְּתַפְנוּקֵיהוֹן תְּרֵי עֲשַׂר יַרְחֵי שַׁתָּא אֲרוּם כְּדֵין שְׁלִימִין יוֹמֵי סַמְתּוּרֵיהוֹן
שִׁתָּא יַרְחִין בְּטַכְסַת וְאַנְפִּקְנוּן דִּמְנַתֵּר יַת סַעֲרָא וּמְפַנֵּק יַת בִּסְרָא וְשִׁתָּא יַרְחִין
בְּבוּסְמַיָּא וּבְסַמְתּוּרֵי נְשַׁיָּא׃ וּבְהָדֵין וּמִן בָּתַר דִּשְׁלִמִין תְּרֵי עֲסַר יַרְחֵי שַׁתָּא עוּלֶמְתָּא 13
עָיְלָא לְוַת מַלְכָּא יַת כָּל רַב וְסַרְכָן דִּי צָבְיָא לְמֵימַר מִן יַד יִתְיְהֵב לַהּ לְמֵיעַל עִמַּהּ מִבֵּית
נְשַׁיָּא עַד בֵּית מַלְכָּא׃ בְּעִדָּן רַמְשָׁא הֲוָת עָיְלָא לְשַׁמָּשָׁא יַת מַלְכָּא וּבְעִדָּן צַפְרָא 14
הֲוָת תָּיְבָא לְבֵית נְשַׁיָּא תִּנְיָן לִידָא דְּשַׁעַשְׁגַז רַבָּא דְּמַלְכָּא נָטֵר מַטְרוֹנִיתָא וּמִכָּאן וְאֵילָךְ
לָא תֵיעוּל תּוּב לְוַת מַלְכָּא אֲרוּם אֱלָהֵן הַהִיא דְּאִתְרְעֵי בַהּ מַלְכָּא וְקָרֵי לַהּ בִּשְׁמָא מְפָרַשׁ
וּכְתִיב׃ וְכַד מְטָא סִדּוּר אֶסְתֵּר בְּרַת אֲבִיחַיִל אֲחְבּוּי דְּמָרְדְּכַי דִּי נַסְבַהּ לֵיהּ 15
לִבְרַת לְמֵיעַל לְוַת מַלְכָּא לָא תְבַעַת צְרוֹךְ לְכָל מִדַּעַם אֲרוּם אֱלָהֵן יַת מָן דְּיֵימַר
הֵגַי רַבָּא דִּי לְמַלְכָּא נָטֵר נְשַׁיָּא וַהֲוָת אֶסְתֵּר טְעִינַת טֵיבוּ וּמַשְׁכְּחָא רַחֲמִין בְּעֵינֵי
כָּל חָזָהָא׃ וְאִדַּבְּרַת אֶסְתֵּר לְוַת מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאִנְתּוּ וְאָעֵיל יָתַהּ לְבֵית אִדְרוֹן 16
בֵּית מַלְכוּתֵיהּ בְּיַרְחָא עֲשִׂירָאָה הוּא יַרְחָא דְּטֵבֵת בְּשַׁתָּא שְׁבִיעֲתָא לְמַלְכוּתֵיהּ׃
וּרְחֵים מַלְכָּא יַת אֶסְתֵּר מִכָּל נְשַׁיָּא דַּהֲווֹ מִתְנַסְבָן וְאַטְעֵנַת רַחֲמִין וְטֵיבוּ קֳדָמוֹי מִכָּל 17
בְּתוּלָתָא וְשַׁוִּי מָנִיכָא דְּדַהֲבָא עַל רֵישַׁהּ וּטְרַד מִן קִיטוֹן בֵּית דְּמָכֵיהּ יַת אִיקוֹנִין
דְּוַשְׁתִּי וְאוֹקִים תַּמָּן יַת אִיקוֹנִין דְּאֶסְתֵּר וְאוֹתִיב יָתַהּ עַל כּוּרְסֵי תִּנְיָן וְאַמְלֵךְ יָתַהּ חֲלַף
וַשְׁתִּי׃ וַעֲבַד מַלְכָּא מִשְׁתְּיָא רַבָּא לְכָל רַבְרְבָנוֹי וְעַבְדּוֹי וַהֲוָה קָרֵי לֵיהּ מִשְׁתְּיָא 18
דְּאֶסְתֵּר וַהֲנָיַת שְׁבוּק כְּרָגָא לְפַלְכַיָּא עֲבַד וִיהַב לֵיהּ מַתָּנָן וְחוּלָק כְּמִסַּת יְדָא דְּמַלְכָּא׃
וּבְאִתְכַּנָּשׁוּת בְּתוּלָתָא זִמְנָא תִנְיָנָא וּמָרְדְּכַי מְצַלֵּי וְאָזֵיל וְיָתֵיב בִּתְרַע מַלְכָּא׃ בְּזִמְנָא 19
חֲדָא הֲוָה שָׁאֵיל לַהּ מַלְכָּא מֵאֵידֵין אוּמָּא אַתְּ וְלָא הֲוָת אֶסְתֵּר מְחַוְיָא יַלְדוּתַהּ וְיַת עַמַּהּ 20
כְּמָא דְּפַקֵּיד עֲלַהּ מָרְדְּכַי וְיַת מֵאמַר מָרְדְּכַי הֲוָת אֶסְתֵּר עֲבָדַת שַׁבַּיָּא וּמוֹעֲדַיָּא הֲוָת
נַטְרַת בְּיוֹמֵי רִיחוּקָא הֲוָת מִזְדַּהֲרָא תַּבְשִׁילִין וְחַמְרָא דְּעַמְמִין נוּכְרָאִין לָא הֲוָת טָעֲמָא
וְכָל פִּקּוּדַיָּא דְּאִתְחַיָּבָן בְּהוֹן נְשַׁיָּא דְּבֵית יִשְׂרָאֵל הֲוָת נַטְרָא עַל פּוּם מָרְדְּכַי הֵיכְמָה
דַּהֲוָת נַטְרַת כַּד הֲוָת מִתְרַבְּיָא עִמֵּיהּ׃ בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן מָרְדְּכַי יָתִיב בְּסַנְהֶדְרִין 21
דְּתַקִּינַת לֵיהּ אֶסְתֵּר בִּתְרַע מַלְכָּא וְכַד חֲזוֹ תְּרֵין רַבְרְבָנַיָּא כְּדֵין כְּנַסוּ וּקְצַפוּ וַאֲמַרוּ דֵּין
לְדֵין הֲלָא מַלְכְּתָא בְּפִתְגָם מַלְכָּא בָּעְיָא לְסַלָּקָא יָתָן וּלְאוֹקָמָא יַת מָרְדְּכַי לֵית רְבוּתָא
לְסַלָּקָא תְּרֵין קְלוּסַנְתְּרִין וּלְאוֹקָמָא חַד בְּכֵין אִתְיָעֲטוּ בְלִישָׁנְהוֹן בִּגְתָן וְתֶרֶשׁ טַרְסָאֵי
תְּרֵין רַבְרְבָנֵי מַלְכָּא מִנַּטְרֵי פַּלְטֵירָא וַאֲמַרוּ לְאַשְׁקָאָה סַמָּא דְּמוֹתָא דִּמְטוּל לְאֶסְתֵּר
מַלְכְּתָא וּלְאוֹשָׁטָא יְדָא בְּמַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְמִקְטְלֵיהּ בְּסַיְפָא בְּבֵית דְּמוֹכֵיהּ׃
וְאִשְׁתְּמוֹדַע פִּתְגָמָא לְמָרְדְּכַי עַל דַּהֲוָה חַכִּים לְמַלָּלָא בְּשִׁבְעִין לִישָׁנִין וְחַוִּי לְאֶסְתֵּר 22
מַלְכְּתָא וַאֲמַרַת אֶסְתֵּר לְמַלְכָּא וְאִתְכְּתִיב עַל שׁוּם מָרְדְּכַי׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Non indicavit Ezzther populum ſuum & *cognationem ſuam*, quia Mardechai 10
præceperat illi ut non indicaret. *Et quare præcepit ei ut non indicaret?*
Quia reputavit cum animo ſuo Mardechai; Vaſthi, quæ arrogavit
honorem ſibimet, neque dignata eſt venire ut conſpiceretur pulchritudo
ejus regi & proceribus, malè multavit, & capitali eam ſupplicio
affecit. Sed quare non indicavit Eſther populum cognationis ſuæ?
Nequando infenſus illi rex, & occideret ipſam, & extirparet populum
à qua ipſa eſſet oriunda: ideo præcepit ei ut non indicaret populum
ſuum & cognationem ſuam. Et ſingulis diebus orabat Mardechai, 11
& ibat ante atrium domus fœminarum, ut cognoſceret pacem Ezzther,
& quid fieret illi. Et quando obtigit ordo ſingularum puellarum ut 12
intrarent ante regem Ahhaſueros, poſtquam fuerat illis juxta morem
fœminarum quo morabantur in delitiis ſuis duodecim menſes anni:
nam ſic complebantur dies unctionis earum, ſex menſes *in uſu olei*
omphacini, quod facit decidere pilos, & delicatam reddit carnem; &
ſex menſes in aromatibus & purificationibus mulierum. Et hoc tempore 13
poſtquam perfecti erant duodecim menſes anni, puella intrabat
ad regem: omnis magnus & ſatelles, quos vellet dicere, ſtatim dabantur
ei, ut intrarent cum illa à domo mulierum uſque ad domum regis.
Tempore veſpertino intrabat ad miniſtrandum regi, et tempore matutino 14
redibat in domum fœminarum iterum in manum Saghaſgaz magiſtri
regii cuſtodis matronarum: & poſt hoc *deinceps non ingrediebatur amplius*
ad regem, niſi illa quam elegiſſet rex & vocaſſet nomine *expreſſo*
& ſcripto. Et quando obtigit ordo Ezzther filiæ Abihhail patrui 15
Mardechai, quam acceperat ſibi in filiam, ut ingrederetur ad regem,
non quæſivit uſum cujuſquam rei, niſi quod dixit Hegai magiſter regius
cuſtos fœminarum: Et *reportavit* Ezzther gratiam & invenit *favorem*
in oculis omnium conſpicientium eam. Et deducta eſt Ezzther 16
ad regem *Ahhaſueros in uxorem*, & introduxit eam in domum cubiculi
domus regni ſui menſe decimo, ipſe eſt menſis Tebeth anno ſeptimo
regni ejus. Et amavit rex Ezzther præ omnibus mulieribus *quæ aſſumptæ* 17
fuerant, & reportavit miſericordiam & gratiam ante illum præ
cunctis puellis: & poſuit monile aureum ſuper caput ejus, *& ejecit ex*
conclavi cubili ſui effigies Vaſthi, & repoſuit ibi effigies Ezzther, &
collocavit eam ſuper ſolio ſecundo, & conſtituit eam reginam pro
Vaſthi. Et fecit rex convivium magnum omnibus magnatibus ſuis 18
& ſervis ſuis, quod *vocavit*, Convivium Ezzther. Et vacationem remiſſionis
tributi regionibus fecit, & dedit ei donum & partem juxta
amplitudinem manus regis. Et cùm congregarentur puellæ vice ſecundâ, 19
Mardechai *orabat, & profectus* ſedebat in porta regis. *Tempore* 20
quodā percontatus eſt eam rex, De quanā gente es tu? Sed non indicaverat
Ezzther natale ſuū & populum ſuū, ſicut præceperat illi Mardechai:
dictum quippe Mardechai fecerat Ezzther, *Sabbatha & feſta*
obſervabat, in diebus ſeparationis ſibi cavebat, decocta & vinū alienigenarum
non deguſtabat, & omnia præcepta, quibus tenebantur mulieres Iſraelitides,
obſervabat ex præſcripto Mardechai, ſicuti obſervaverat cùm
educaretur apud illū. In diebꝰ illis Mardechai ſedente *in Sanhedrin, quod* 21
conſtituerat ſibi Ezzther in porta regis, *animadvertentes duo purpurati*
ita fieri, convenerunt & indignati ſunt, *dixeruntq; alter alteri: Nónne regina,*
annuente rege, quærit amovere nos & ſubſtituere Mardechai; haud
conducit removeri duos præfectos, ut ſubſtituatur unus. Tunc inierunt
conſilium in linguâ ſuâ Bigthan et Theres *Tarſenſes*, duo magiſtri regii
ex cuſtodibus palatii, et dixerūt ut propinarent venenū *lethale Ezzther*
reginæ, et ut mitterent manū in regē Ahhaſueros, *ut occiderent eū gladio*
in cubiculo ſuo. Et audita eſt res à Mardechai, *eò quòd calleret ut loqueretur* 22
ſeptuaginta linguis, et indicavit Ezzther reginæ: et dixit
Ezzther regi, *& ſcriptum eſt* ex nomine Mardechai.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἐσθὴρ (ª) τῆς θυγατρὸς Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου (α) εἰσ-
ελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν (β) ὧν ἐνετείλατο ὁ εὐνοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν
16 γὰρ Ἐσθὴρ εὑρίσκουσα χάριν (γ) παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθὴρ (δ) πρὸς
17 Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ὅς ἐστιν Ἀδὰρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ
ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ, καὶ εὗρε χάριν παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυ-
18 ναικεῖον. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν (ʺ) ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕ-
19 ψωσε τοὺς γάμους Ἐσθὴρ, καὶ ἄφεσιν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος (ε) ἐθερά-
20 πευεν ἐν τῇ αὐλῇ. Ἡ δὲ Ἐσθὴρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ (ς) Μαρδοχαῖος,
φοβεῖσθαι τὸν θεὸν, καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ Ἐσθὴρ (ζ) οὐ μετήλλαξε τὴν
21 ἀγωγὴν αὐτῆς. Καὶ ἐλυπήθησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες, ὅτι προήχθη (η) Μαρ-
22 δοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. Καὶ ἐδηλώθη (θ) Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσή-
23 μανεν Ἐσθὴρ, καὶ (ι) αὐτὴ ἐνεφάνισε τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασε τοὺς δύο εὐνούχους,
καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς. καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ,
ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, (κ) ἐν ἐγκωμίῳ.

Dum autem impleretur tempus Eſther filiæ Aminadab fratris patris 15
Mardochæi intrandi ad regem; nihil prævaricata eſt eorum quæ mandavit
eunuchus cuſtos mulierum. Erat enim Eſther inveniens gratiam apud
omnes aſpicientes eam. Et intravit Eſther ad Artaxerſem regem duo- 16
decimo menſe, qui eſt Adar, ſeptimo anno regni ejus. Et amavit rex 17
Eſther: & invenit gratiam præ omnibus virginibus: & impoſuit ei
diadema muliebre. Et fecit rex convivium omnibus amicis ſuis, & vir- 18
tutibus, per dies ſeptem: & exaltavit nuptias Eſther, & remiſſionem
fecit iis qui ſub regno ipſius. Mardochæus autem ſerviebat in aula. 19
Eſther autem non indicavit patriam ſuam. Sic enim mandaverat ei 20
Mardochæus, timere Deum, & facere præcepta ejus, ſicut erat cum eo.
Et Eſther non mutavit educationem ſuam. Et triſtati ſunt duo 21
eunuchi regis principes cuſtodum corporis; quoniam provectus fuerat
Mardochæus: & quærebant occidere Artaxerſem regem. Et maniſe- 22
ſtum fuit Mardochæo verbum, & ſignificavit Eſther; & ipſa patefecit
regi inſidias. Rex autem examinavit duos illos eunuchos, & ſuſpen- 23
dit eos. Et præcepit rex (ſ) ſeponere in commentario in regia biblio-
theca pro benevolentia Mardochæi, in encomio.

MS. A. (ª) θυγατρὸς (α) ἐν τῷ εἰσελθεῖν (β) ὧν αὐτῇ ἔλεγεν ὁ εὐνοῦχος τῶν γυναικῶν· (γ) ἐνώπιον τῶν (δ) πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην (ʺ) ἐφ᾽ (ε) ἐθεράπευσεν (ς) ὁ Μαρδοχαῖος, (ζ) οὐκ ἤλλαξεν (η) ὁ Μαρδοχαῖος, (θ) Μαρδοχαίῳ λόγος, (ι) ἡ βασίλισσα ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ τὰ (κ) ἐγκωμίῳ.

ΚΕΦ. γ΄.

1 (α) ΜΕτὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης (β) Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ Βουγαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐ-
2 τὸν, καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ. Καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ (γ) προσεκύνουν αὐτῷ· οὕτως γὰρ
3 (δ) προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι. ὁ δὲ Μαρδοχαῖος (ʺ) οὐ προσεκύνει αὐτῷ. Καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ
4 βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ, Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; Καθ᾽ ἑκάστην ἡμέ-
ραν (ε) ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν. καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν, (ζ) Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέ-
5 ως λόγοις ἀντιτασσόμενον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι. (η) Καὶ ἐπιγνοὺς Ἀμὰν ὅτι
6 οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, (ª) ἐθυμώθη σφόδρα, Καὶ ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρ-
7 ταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους. (θ) Καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου,
καὶ ἔβαλε κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς, ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου·
8 καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ μηνὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα
Ἀρταξέρξην, λέγων, Ὑπάρχει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νό-
9 μοι αὐτῶν ἔξαλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, (ι) καὶ οὐ συμφέρει τῷ βα-
σιλεῖ ἐᾶσαι αὐτούς. (κ) Εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτοὺς, κἀγὼ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυ-
λάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια.

CAP. III.

POſt hæc autem glorificavit rex Artaxerſes Aman Amadathi Bu- 1
gæum, & exaltavit eum: Et prior ſedebat omnibus amicis ſuis: Et 2
omnes, qui in aula, adorabant eum. Ita enim præcepit rex facere.
Mardochæus autem non adorabat eum. Et loquuti ſunt, qui in 3
aula regis, Mardochæo; Mardochæe, quid non obſervas ea quæ
à rege dicuntur? Per ſingulos dies loquebantur ei: & non obe- 4
diebat eis. Et indicârunt Aman, Mardochæum verbis regis re-
pugnantem: & indicârat eis Mardochæus, quia Judæus eſt.
Et cognoſcens Aman quia non adorat eum Mardochæus; indigna- 5
tus eſt valdè. Et decrevit delere omnes, qui ſub Artaxerſis regno, 6
Judæos. Et fecit decretum in anno duodecimo regni Artaxerſis, & 7
miſit ſortes, diem ex die, & menſem ex menſe, ut perderet in una die
genus Mardochæi. Et cecidit ſors in quartam & decimam menſis,
qui eſt Adar. Et locutus eſt ad regem Artaxerſem, dicens; Eſt gens 8
diſſeminata in gentibus in omni regno tuo: leges autem eorum diverſæ
præter omnes gentes: legibus autem regis ſunt inobedientes: & non
confert regi permittere eos. Si videtur regi; decernat perdere eos: & 9
ego deſcribam in gazophylacio regis argenti talenta decem millia.

MS. A. (α) Μετὰ ταῦτα (β)* Ἀνὰμ Ἀναμαδάθου (γ) προσεκύνουν Ἀμάν· οὕτως (δ) ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς (ʺ)* προσεκύνει, (ε) ἔλεγον αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν (ζ) Μαρδοχαῖον μὴ ὑπακούοντα τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις· ὑπέδειξεν γὰρ αὐτοῖς (η) Καὶ ἐπέγνω Ἀμὰν (ª) καὶ ἐθυμώθη Ἀμὰν σφόδρα, (θ) Ἔτους δωδεκάτου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ψήφισμα ἐποίησεν, καὶ ἔλαβεν κλήρους * ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς, (ι) καὶ τῷ βασιλεῖ οὐ συμφέρει ἐᾶσαι (κ) Εἰ δοκεῖ οὖν τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι, κἀγὼ διαγράψω

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ܘܠܐ ܚܘܝܬ ܐܣܬܝܪ ܫܡܗ̇ ܘܫܪܒܬܗ̇. ܡܛܠ ܕܡܪܕܟܝ ܦܩܕܗ̇ ܗܘܐ ܕܠܐ ܬܚܘܐ.
11 * ܘܟܠܝܘܡ ܡܪܕܟܝ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܩܕܡ ܕܪܬܐ ܕܢܫ̈ܐ ܕܢܕܥ ܫܪܒܐ ܕܐܣܬܝܪ. ܘܡܢܐ
12 ܡܬܓܕܫ ܠܗ̇. * ܘܟܕ ܕܡܛܐ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܚܕܐ ܡܢ ܒܬܘ̈ܠܬܐ ܠܡܥܠ ܩܕܡ ܡܠܟܐ
ܐܚܫܝܪܫ: ܟܕ ܕܡܫܠܡܝܢ ܠܗ̇ ܬܪܥܣܪ ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܢܫ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ
ܡܫܬܡܠܝܢ ܝܘ̈ܡܝ ܬܩܢܗܝܢ. ܫܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܒܡܫܚܐ ܕܡܘܪܐ. ܘܫܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܒܒܣ̈ܡܐ.
13 ܘܒܬܡܪ̈ܘܩܐ ܕܢܫ̈ܐ. * ܘܗܟܢܐ ܥܐܠܐ ܒܬܘܠܬܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪܐ
14 ܡܬܝܗܒ ܠܗ̇. ܠܡܥܠ ܥܡܗ̇. ܡܢ ܒܝܬ ܢܫ̈ܐ ܘܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܡܠܟܐ. * ܒܪܡܫܐ
ܥܐܠܐ ܘܒܨܦܪܐ ܗܦܟܐ ܠܒܝܬ ܢܫ̈ܐ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ ܫܥܫܓܙ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܠܟܐ ܢܛܘܪ
15 ܦܠܩ̈ܐ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܥܐܠܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܡܠܟܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܨܒܐ ܒܗ̇ ܡܠܟܐ ܘܩܪܐ ܠܗ̇ ܒܫܡܗ̇. * ܘܟܕ
ܡܛܬ ܙܒܢܗ̇ ܕܐܣܬܝܪ ܒܪܬ ܐܒܝܚܝܠ ܕܕܗ ܕܡܪܕܟܝ. ܕܢܣܒܗ̇ ܠܗ ܠܒܪܬܐ: ܠܡܥܠ
ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܠܐ ܒܥܬ ܡܕܡ ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܗܓܝ ܡܗܝܡܢܐ ܢܛܘܪ ܢܫ̈ܐ. ܘܗܘܬ ܐܣܬܝܪ
16 ܡܫܟܚܐ ܚܣܕܐ. ܒܥܝ̈ܢܝ ܟܠ ܕܚܙܝܢ ܠܗ̇. * ܘܥܠܬ ܐܣܬܝܪ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܠܒܝܬ
17 ܡܠܟܐ. ܒܝܪܚܐ ܕܥܣܪܐ ܕܗܘ ܟܢܘܢ ܐܚܪܝ. ܒܫܢܬ ܐܪܒܥ ܠܡܠܟܘܬܗ. * ܘܪܚܡܗ̇
ܡܠܟܐ ܠܐܣܬܝܪ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܢܫ̈ܐ. ܘܫܟܚܬ ܚܣܕܐ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܡܢ ܟܠܗܝܢ
18 ܒܬܘ̈ܠܬܐ. ܘܣܡܬ ܬܓܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܪܫܗ̇. ܘܐܡܠܟܗ̇ ܚܠܦ ܘܫܬܝ. * ܘܥܒܕ
ܡܠܟܐ ܡܫܬܝܐ ܪܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܥܒܕ ܡܫܬܝܐ ܠܐܣܬܝܪ. ܘܢܝܚܐ
19 ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܥܒܕ. ܘܝܗܒ ܡܘ̈ܗܒܬܐ ܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܟܕ ܡܬܟܢܫܢ ܒܬܘ̈ܠܬܐ
20 ܕܬܪ̈ܬܝܢ ܙܒܢ̈ܝܢ. ܡܪܕܟܝ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܠܐ ܡܚܘܝܐ ܐܣܬܝܪ ܫܪܒܬܗ̇
ܘܥܡܗ̇ ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ̇ ܡܪܕܟܝ. ܘܦܘܩܕܢܗ ܕܡܪܕܟܝ ܐܣܬܝܪ ܥܒܕܐ ܗܘܬ ܐܝܟ
21 ܕܗܘܬ ܡܬܪܒܝܐ ܠܘܬܗ. * ܘܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ ܡܪܕܟܝ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ.
ܘܪܓܙܘ ܒܓܬܢ ܘܬܪܫ: ܬܪܝܢ ܡܗܝ̈ܡܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܢܛܪ̈ܝ ܬܪܥܐ. ܘܒܥܘ ܠܡܘܫܛܘ
22 ܐܝܕܐ ܒܡܠܟܐ. ܐܚܫܝܪܫ. * ܘܐܬܝܕܥܬ ܡܠܬܐ ܠܡܪܕܟܝ ܘܚܘܝܗ̇ ܠܐܣܬܝܪ ܡܠܟܬܐ
ܘܐܡܪܬ ܐܣܬܝܪ ܠܡܠܟܐ. ܒܫܡ ܡܪܕܟܝ.

Eſther autem non indicavit nomen & fa- 10
miliam ſuam: Mordecai enim præceperat
ipſi ne indicaret. Et Mordecai ambulabat 11
ſingulis diebus coram atrio mulierum ut
ediſceret res Eſther, & quid ipſi accide-
ret. Cùm autem attingerent vices ſingu- 12
larum virginum, ingrediendi in conſpectum
regis Achſhiraſh, poſtquam impleti eſſent
ipſis duodecim dies, ſecundùm ritum mu-
lierum, (ſic enim implebantur dies orna-
tûs ipſarum, ſex dies in oleum myrrhæ, &
ſex dies in aromata, & in munditiem mu-
liebrem,) Sic ingrediebatur virgo in con- 13
ſpectum regis. Et quicquid poſtulabat
dabatur ipſi, ut cum ipſa de gynæcone
ad domum regis adduceret. Veſperè in- 14
grediebatur, manè redibat in gynæco-
nem, ſub cuſtodiam Shangaſhgeſhir eu-
nuchi regis, cuſtodis concubinarum; Ne-
que ulterius in regis conſpectum introibat,
niſi delectaretur eâ rex, & nomine ipſam ap-
pellaret. Cùm autem advenirent vices 15
Eſther, filiæ Abichail, patrui Mordecai, qui
ipſam in filiam acceperat, ingrediendi in
conſpectum regis, non poſtulavit quic-
quam præter id quod Hegai eunuchus
præfectus mulierum ordinaverat. Eſther
autem acquirebat gratiam in oculis omni-
um qui videbant ipſam. Et ingreſſa eſt Eſ- 16
ther in conſpectum regis Achſhiraſh, in do-
mum regis, menſe decimo, qui eſt Canun
poſterior, anno quarto regni ipſius. Dilexit 17
autem rex Eſther præ omnibus mulieribus:
Et adepta eſt gratiam de conſpectu ejus præ
omnibus virginibus: accepitque coronam
regiam in capite ſuo, & regina facta eſt, loco
Vaſthi. Et fecit rex conviviū magnū omnibus 18
magnatibus ſuis: Fecit nempè convivium
Eſther: Et provinciis indulgentiam præ-
ſtitit: deditque dona pro facultate regis. Et 19
cùm colligerentur virgines ſecundò, Mor-
decai in atrio regis morante, Non indica- 20
verat Eſther proſapiam & populum ſuum,
ſicut præceperat Mordecai: Faciebat enim
Eſther quod præcipiebat Mordecai, ſicut cū
educaretur apud ipſum. Et temporibus 21
iſtis, cum moraretur Mordecai in porta re-
gis, Bagthan & Theraſh, duo regis eunu-
chi, cuſtodes portæ irati ipſi, quærebant mit-
tere manum in regem Achſhiraſh. Quod 22
cùm innotuiſſet ipſi Mordecai, indicavit Eſ-
ther reginæ; ipſa autem dixit regi nomine
Mordecai.

regis faciei ad dierum verborũ libro in eſt ſcriptũ & : lignũ ſuper ipſi ambo ſunt ſuſpenſi & ,eſt inventa & , res eſt quæſita Et
וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 23

CAP. III. ג

Achaſueros rex magnificavit hæc verba Poſt
poſuit & ;eũ elevavit & ,Agagæum Hamedatha filium Haman
1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם
,ſe incurvantes regis porta in qui regis ſervi omnes Et .ſecum qui principes omnes deſuper ejus thronum
2 אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים
Dixeruntque .ſe inclinabat neque ,ſe incurvabat non Mordochai & : rex ei præceperat ſic quoniam ,Haman ipſi ſe inclinantes &
3 וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וַיֹּאמְרוּ
ipſis dicendo in ,fuit Et ?regis præceptum tranſgrediens tu Quare : Mordochai ad ,regis porta in qui ,regis ſervi
4 עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֵת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּאָמְרָם
indicaverat quia :Mordochai verba ſtarent an videndum ad ,Haman ipſi indicaverũt & ;eos ad audiret non & ,die & die eum ad
אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד
.furore Haman eſt repletus & ,ſibi ſe inclinans & incurvans Mordochai non quòd ,Haman vidit Et .Jehudæus ipſe quòd eis
5 לָהֶם אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃
Haman quæſivit & :Mordochai populum ei indicaverãt nam : ipſum ſolum Mordochai in manũ mittere ſuis oculis in contempſit Et
6 וַיִּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן
ipſe) ,primo menſe In .Mordechai populum ,Achaſueros regno omni in qui ,Jehudæos omnes diſperdere
7 לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדֳּכָי׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־
die à ,Haman faciei ad (goral ipſa) Pur fecit projicere , Achaſueros regis duodecimo anno in (Niſan menſis
חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם
ipſe Eſt : Achaſueros regem ad Haman Dixitque (.Adar menſis ipſe duodecimum menſem ad menſe à & , diem in
8 לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ
; populo omni ab variantes eorum leges & : tui regni provinciis omnibus in populos inter diviſus & ,diſperſus unus populus
עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם
; eos perdendum ad ſcribatur,bonum rege ſuper Si .eos dimittere conducens non regi & ;facientes ipſi non regis leges &
9 וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם
removit Et .regis gazas ad adferendum ad , opus facientium manibus ſuper appendam argenti talenta millia decem &
10 וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר
.Jehudæorum anguſtiatori Agaghæi Hammedatha filio ,Haman illum dedit & ; ſua manu deſuper ſuum annulum rex
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃
ſcribæ ſunt vocati Et .tuis oculis in bonum ſecundùm eo in faciendum ad populus & ,tibi datum Argentum :Haman ad rex Dixitque
12 11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי
ad Haman præcepit quæ omnia juxta eſt ſcriptum & ,eo in die decimatertia in , primo menſe in regis
הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל
provinciæ & provinciæ ,populi & populi principes ad &,provinciã & provinciam ſuper qui , duces ad & ,regis conſpectui aſſiſtẽtes proceres
אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה
regis annulo in ſignatum & ,ſcriptum Achaſueros regis nomine in ,ſuã linguã juxta populi & populi & ,ejus ſcripturã ſecundùm
כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃

Verſio VULG. LAT.

Quæſitum eſt, & inventum : & appenſus eſt uterque 13 eorum in patibulo. Mandatúmque eſt hiſtoriis, & annalibus traditum coram rege.

CAP. III.

Poſt hæc rex Aſſuerus exaltavit Aman filium Ama- 1 dathi, qui erat de ſtirpe Agag: & poſuit ſolium ejus ſuper omnes principes, quos habebat. Cunctíque ſervi regis, 2 qui in forib⁹ palatii verſabantur, flectebant genua, & adorabant Aman : ſic enim præceperat eis imperator : ſol⁹ Mardochæus non flectebat genu, neq; adorabat eũ. Cui dixerũt pueri regis, qui ad fores palatii præſidebãt; 3 Cur præter cæteros non obſervas mandatũ regis? Cúmq; 4 hoc crebriùs dicerent, & ille nollet audire, nuntiaverũt Aman, ſcire cupientes utrùm perſeveraret in ſententia : dixerat enim eis, ſe eſſe Judæum. Quod cùm audîſſet 5 Aman, & experimento probâſſet quòd Mardochæus non flecteret ſibi genu, nec ſe adoraret, iratus eſt valdè, Et pro nihilo duxit in unum Mardochæum mittere man⁹ 6 ſuas: audierat enim quòd eſſet gentis Judææ : magíſque voluit omnem Judæorum, qui erant in regno Aſſueri, perdere nationem. Menſe primo (cujus vocabulum eſt 7 Niſan) anno duodecimo regni Aſſueri, miſſa eſt ſors in urnam, quæ Hebraicè dicitur phur, coram Aman, quo die & quo menſe gens Judæorum deberet interfici: & exivit menſis duodecimus, qui vocatur Adar. Di- 8 xítque Aman regi Aſſuero; Eſt populus per omnes provincias regni tui diſperſus, & à ſe mutuò ſeparatus, novis utens legibus & ceremoniis, inſuper & regis ſcita contemnens. Et optimè nôſti quòd non expediat regno tuo ut inſoleſcat per licentiam. Si tibi placet, 9 decerne ut pereat, & decem millia talentorum appendam arcariis gazæ tuæ. Tulit ergò rex annulum, quo 10 utebatur, de manu ſua, & dedit eum Aman filio Amadathi de progenie Agag, hoſti Judæorum, Dixítque ad 11 eum; Argentum, quod tu polliceris, tuum ſit : de populo age quod tibi placet. Vocatíque ſunt ſcribæ regis 12 menſe primo Niſan, tertiadecimâ die ejuſdem menſis : & ſcriptum eſt, ut juſſerat Aman, ad omnes ſatrapas regis, & judices provinciarum, diverſarúmque gentium, ut quæq; gens legere poterat, & audire pro varietate linguarum, ex nomine regis Aſſueri : & literæ ſignatæ ipſius annulo,

תרגום TARGUM.

23 ואתבע פתגמא ואשתכח קשוט ואצטליבו תרויהון על קיסא ואתכתיב בספרא
דדכרניא דמתקרי תדירא קדם מלכא :

ג

1 בתר פתגמיא האלין עלת מדת דינא קדם רבון כל עלמא וכן אמרת הלא המן
רשיעא נחת מן שושן לירושלם לבטלא בנין בית מוקדשך והא כען רבי מלכא
אחשורוש ית המן בר המדתא די מזרעית אגג בר עמלק רשיעא ומנייה רב על כולא
ותקין ית כורסיה מעלוי כל רברבניא די עמיה עני מרי עלמא עד כדו לא אשתמודע
בעלמא פסיקו מני עד די יתרברב וישתמודע לכל עממיא ומן בתר כן אתפרע מניה
2 על כל עקתין די יעבד איהו ואבהתוי לעמא בית ישראל : וכל עבדי מלכא די בתרע
בית מלכא גחנין לאנדרטא די הקים בהדיה וסגדין ליה להמן ארום כן פקד עלוהי
מלכא ומרדכי לא הוה גחן לאנדרטא ולא הוה סגיד להמן על די הוה ליה עבד פלח
3 ואודבן ליה בטולמא דלחם : ואמרו עבדי מלכא די בתרע פלטרין דמלכא למרדכי
4 מה דין את עבר ית תפקדתא דמלכא : והוה במללותהון לותיה יומא ויומא ולא
קבל מנהון וחויאו להמן למחוי היתקימון פתגמי מרדכי כל קבל פתגמי דהמן
ארום חוי להון די להמן לא הוה סגיד על דהוה עבדיה דאודבן ליה בטולמת לחם
ולאנדרטא די הקים בהדיה לא הוה גחין על דהוה יהודי ויהודאי לא פלחין ולא גחנין
5 ליה : וחזא המן ארום לית מרדכי גחן לאנדרטא ולא הוה סגד ליה ואתמלי המן עלוי
6 דמרדכי רתחא : והוה חוך קדמוי לאושטא ידוי למקטול ית מרדכי בלחודוהי ארום
חויאו ליה דמרדכי אתי מן יעקב דשקל מן עשו אבא דאבוי דהמן ית בכורתא וית
ברכתא ויהודאי אנון עמא דמרדכי ובעא המן לשיצאה ית כל יהודאי די בכל מלכות
7 אחשורוש עמא דמרדכי : בירחא קדמאה דהוא ירח ניסן בשתא תרתא עשרי למלכא
אחשורוש אפיל פורא הוא עדבא קדם המן מן יומא ליומא ומן ירחא לירחא
8 תרי עסר דהוא ירח אדר : ואמר המן למלכא אחשורוש איתי עמא חדא מבדר
ומתפרש ביני עממיא ואומיא ולישניא ומקצת מנהון דיירין בכל פלכי מלכותא
וגזירת אוריתהון שנין מכל עמא לחמנא ותבשילנא ליתהון טעמין חמרנא
ליתהון שתן יומי גנוסיא די לנא ליתיהון נטרין ונימוסנא לא מקימין וית גזירת
דיני מלכא ליתיהון עבדין ולמלכא לית ליה טימי מנהון ומה הנאה אית ליה
9 בהון אין ישבקנון על אפי ארעא : אין על מלכא שפר יכתב כתבא לאובדא יתהון
ועשרת אלפין ככרין דכסף אתקול על ידוי עבדי עבידתא למיתי לבית גנזוי דמלכא
10 ומן יכיל מאני שתין רבבן דסלקן אבהתהון מן שעבודהון דמצראי : ואעדי מלכא
ית גושפנקיה מעלוי ידיה ויהבה להמן בר המדתא דמזרעית אגג מעיקא דיהודאי :
11 ואמר מלכא להמן כספא יהא מתיהב לך ועמא יהוין מסירין בידך למעבד
12 מה דיוטב קדמך : ואתקריאו לבלרין דמלכא בירחא קדמאה בתלת עסר יומין
ביה ואתכתיב ככל די פקד המן לות אסטרטילוסי מלכא ולות הפרכין דמתמנן
ארכונין על כל פלכיא ופלכיא ולות רברבני עמא ועמא פלכיא ופלכיא כרושם
כתבהון ועמא ועמא בממלל לישניה בשום מלכא אחשורוש ומפרש ומתחתם
בגושפנקא דמלכא :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et inveſtigata eſt res, & inventa eſt vera; & ſuſpenſi ſunt ambo illi ſu- 13 per ligno : & ſcriptum eſt in libris monumentorum, qui leguntur *jugiter* ante regem.

CAP. III.

Poſt hæc *ingreſſa eſt proprietas judicii coram Domino totius mundi,* 1 *& ſic locuta eſt: Nonne Haman impius deſcendit de Suſan in Jeruſalem, ad impediendam ædificationem domus ſanctuarii tui, ecce autem nunc* magnificavit rex Ahhaſueros Haman filium Hamdatha, qui erat ex proſapia Agag filii Ghamalek *impii*, & præpoſuit eum magiſtrum ſuper omnia, & ſtatuit ſedem ejus ſuper omnes magnates qui cum eo erant. *Reſpondit Dominus mundi, Adhucuſque nondum innotuit mundo; mittite me donec magnus evadat, & inclareſcat omnibus populis, ac tunc demum pœnas ſumam ab eo propter omnes afflictiones quibus affecit ipſe, & patres ejus, populum domus Iſrael.* Et omnes ſervi regis qui 2 erant in porta regis incurvabant ſe *ſtatuæ quam erexerat apud ſe*, & adorabant ipſum Haman; nam ſic præceperat de eo rex : at Mardechai non incurvabat ſe *ſtatuæ*, nec adorabat *Haman, eò quòd fuiſſet ei mancipium, qui venditus fuerat ipſi pro fruſto panis.* Et dixerunt ſervi re- 3 gis, qui erant in porta palatii regis, ad Mardechai : Quare tu prætergrederis mandatum regis? Et fuit loquentibus illis ad eum per ſingulos 4 dies, cùm non attenderet illis, indicaverunt Haman, ut viderent num firma eſſent verba Mardechai *ex adverſo verborum Haman* : nam indicaverat illis *ſe non adorare Haman quòd fuiſſet ipſi mancipium, qui veniviſſet ei fruſto panis; neq; ſtatuæ, quam erexerat apud ſe, incurvare ſeipſum*, quòd ipſe eſſet Jehudæus, *Jehudæi vero nec adorant nec incurvant ſe illi.* Et vidit Haman quòd Mardechai non incurvaret 5 ſe *ſtatuæ* neque adoraret eum : & repletus eſt Haman contra Mardechai furore. Et fuit ludus ante illum extendere *manus ſuas* ad occi- 6 dendum Mardechai tantùm; namque indicaverant ipſi *quòd Mardechai deſcenderet à Jaacob, qui abſtulerat ab Eſau progenitore Haman jus primogenituræ & benedictionem, Jehudæos etiam eſſe* gentem Mardechai: & quæſivit Haman perdere omnes Jehudæos, qui erant in *omnibus regnis* Ahhaſueros, gentem Mardechai. In menſe primo *qui* eſt men- 7 ſis Niſan, anno duodecimo regni Ahhaſueros, jecit phura, id eſt, ſortem, *coram Haman* de die in diem, & de menſe in menſem duodecimum, *qui* eſt menſis Adar. Et dixit Haman regi Ahhaſueros : Eſt gens una diſperſa 8 & extenſa inter gentes, *& nationes & linguas*, et pars ex illis habitant in omnibus regionibus regni tui : et decreta legis eorum diverſa ſunt ab omni gente, *panem noſtrum & pulmentum noſtrũ non guſtant, vinum noſtrum non bibunt, dies natalitios noſtros non obſervant, & leges noſtras ratas non habent*, et decreta judiciorũ regis illi non *exequuntur*; regi autem nulla utilitas eſt ex illis : et quod commodum erit ei in illis, ſi relinquat eos ſuper faciem terræ? Si regi placuerit ſcribatur *ſcriptum* 9 ut perdantur; et decem millia talentorũ argenti appendã ſuper manus *facientium opus*, ut inducantur in domũ theſaurorũ regis : *quæ ſumma æquat minarum ſexaginta myriades, quot aſcenderunt patres eorum è ſervitute Ægyptiorum.* Et amovit rex annulum ſuum de manu ſua, 10 et dedit illũ Haman filio Hamdatha, qui erat ex proſapia Agag, oppreſſori Judæorum. Et dixit rex ad Haman : Argentum datur tibi, et gens 11 tradita eſt in manum tuam, ut facias ſicut placuerit tibi. Et vocati ſunt 12 ſcribæ regis menſe primo tertia decima die illius, et ſcriptum eſt juxta omnia quæ præceperat Haman ad principes regis, et ad *præfectos qui conſtituti erant gubernatores ſingulis regionibus*, et ad magnates gentis regionum ſingularum *juxta characterem* ſcripturæ earum, et gentibus ſingulis juxta locutionem linguæ ſuæ in nomine regis Ahhaſueros, et expoſitum, et obſignatum ſigillo regis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν (λ) δακτύλιον, ἔδωκεν εἰς χεῖρας τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων
11 κατὰ τῶν Ἰουδαίων. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς
12 βούλει. Καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ, (μ) καὶ ἔγραψαν
ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσι κατὰ πᾶσαν χώραν (ν) ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας,
ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου
13 τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν (ξ) Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ
γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδὰρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

Et tollens rex annulum, dedit in manus Aman ad obſignandum (a) ſuper 10
iis quæ ſcripta contra Judæos. Et dixit rex ad Aman; Argen- 11
tum quidem habe: gente autem utere, ſicut vis. Et vocati ſunt 12
ſcribæ regis menſe primo tertiadecimâ die: & ſcripſerunt, ſicut præcepit Aman, ducibus, & principibus, per omnem regionem ab India uſque ad Æthiopiam, centum viginti ſeptem provinciis, & principibus gentium ſecundùm eorum linguam, per Artaxerſem regem. Et 13
miſſum eſt per (b) tabellarios in Artaxerſis regnum, delere genus Judæorum in die una menſis duodecimi, qui eſt Adar, & diripere ſubſtantias eorum.

Exemplar hoc Epiſtolæ ſuper cæde Judæorum in Vulgata Latina habetur in principio cap. 13. uſque ad finem verſûs 7. Titulus verò in fine cap. 12.

Τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶ τὸ ἀντίγραφον τόδε. Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν (ο) εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. Πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν, καὶ πάσης ἐπικρατήσας (π) οἰκουμένης, ἐβουλήθην μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος, ἐπιεικέστερον δὲ καὶ (ρ) μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων (σ) ἀκυμάντους διαπαντὸς καταστῆσαι βίους, τήν τε βασιλείαν (τ) ἥμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος, ἀνανεώσασθαί τε τὴν ποθουμένην (υ) τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. (φ) Πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων, πῶς ἂν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, (χ) ὁ σωφροσύνῃ παρ' ἡμῖν διενέγκας, καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος, καὶ δεύτερον τῶν (∴) βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμὰν, (ϖ) Ἐπέδειξεν ἡμῖν ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμίχθαι δυσμενῆ λαόν τινα, τοῖς νόμοις (ψ) ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τά τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηνεκῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. Διειληφότες οὖν (ω) τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διαπαντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν (α) παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι τὰ χείριστα συντελοῦν κακὰ, καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν· Προστετάχαμεν οὖν τοὺς σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὁλορριζὶ, ταῖς (β) τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις, ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ, τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, Ὅπως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως (γ) εἰς τὸν ᾅδην κατελθόντες, εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτάραχα (δ) παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους (ε) τὰ πράγματα.

b

Epiſtolæ autem exemplar eſt hoc: Rex magnus Artaxerſes, iis qui a India uſque ad Æthiopicam centum viginti ſeptem provinciarum principibus, & locorum præfectis ſubjectis hæc ſcribit: Multis cùm imperarem gentibus, & univerſum obtinuiſſem orbem; volui confidentiâ poteſtatis non elatus, ſed mitiùs, & cum manſuetudine ſemper gubernans, ſubjectorum tranquillas perpetuò reddere vitas, & (c) regnum placidum, & pervium uſque ad fines præbens, renovare etiam optatam omnibus hominibus pacem. Percunctante autem me conſiliarios, quomodò perducatur hoc ad finem, is qui moderatione apud nos (d) præcellit, & in benevolentia immutabilis, & ſtabili fide probatus, & ſecundum à rege honorem adeptus Aman, Indicavit nobis, in omnibus, quæ per orbem, tribubus admiſtum eſſe odioſum populum quendam, legibus oppoſitum adverſùs omnes gentes, & regum prætermittentes aſſiduè conſtitutiones; ut non componatur is, qui à nobis dirigitur, ſine vitio concors principatus. Cùm igitur acceperimus hanc ipſam gentem ſolam ex adverſo omni ſemper homini poſitam, commutantem inſtitutionem legum peregrinam, & diſſentientem noſtris rebus peſſima conſummare mala, & ad id, ut regnum bonum ſtatum non conſequatur; Præcipimus igitur iis qui ſignificantur vobis in ſcriptis ab Aman præpoſito ſuper negotia, & (e) ſecundo patre noſtro, omnes cum uxoribus, & filiis (f) perdere radicitùs, ipſis inimicorum gladiis, ſine ulla miſericordia, & clementia, die quartadecimâ duodecimi menſis Adar præſentis anni: ut qui olim, & nunc inimici, in die una violentè ad infernum deſcendentes, in poſterum tempus benè conſtitutas & tranquillas præbeant nobis perfectè res.

MS. A. (λ) δακτύλιον αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς χεῖρας Ἀμὰν, (μ) καὶ ἐγράφησαν ὡς προσέταξεν Ἀμὰν (ν) ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χώραις, (ξ) Ἀρταξέρξου (ο) εἴκοσι καὶ ἑπτὰ (π) τῆς οἰκουμένης, (ρ) μετὰ *πιότητος (σ) ἀκυμάτους (τ) ἤρεμον καὶ πορευτὴν ἄχρι περάτων (υ) παρὰ πᾶσιν (φ) Πυνθανομένου (χ) σωφροσύνης ὁ παρ' ὑμῖν διενέγκας, (∴) βασιλέων γέρας ἀπενεγκάμενος (ϖ) Ὑπέδειξεν (ψ) ἀντίτυπον (ω) τόδε ἔθνος (α) παράλλαξιν, καὶ δυσνοοῦν (β) τῶν ἐθνῶν μάχαις, (γ) τὸν ᾅδην (δ) παρέχοισιν (ε) τὰ προστάγματα.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܘܐܬܒܥܝ ܦܬܓܡܐ ܘܐܫܬܟܚ ܘܐܙܕܩܦܘ ܬܪܝܗܘܢ ܥܠ ܙܩܝܦܐ. ܘܐܬܟܬܒ 23
ܒܟܬܒܐ ܕܝܘܡ̈ܬܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ:

* ܩܦܠܐܘܢ * ܓ *

* ܘܒܬܪ ܦܬܓ̈ܡܐ ܗܠܝܢ ܐܘܪܒ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܠܗܡܢ ܒܪ ܗܡܕܬ ܐܓܓܝܐ. 1
ܘܐܪܝܡ ܟܘܪܣܝܗ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪ̈ܒܢܐ. ܕܥܡܗ. * ܘܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ 2
ܕܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ ܟܪܥܝܢ ܗܘܘ ܘܣܓܕܝܢ ܠܗܡܢ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܦܩܕ ܥܠܘܗܝ
ܡܠܟܐ. ܘܡܪܕܟܝ ܠܐ ܟܪܥ ܗܘܐ ܘܣܓܕ. * ܘܐܡܪܝܢ ܥܒ̈ܕܐ ܕܡܠܟܐ ܕܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ 3
ܠܡܪܕܟܝ: ܠܡܢܐ ܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܠ 4
ܝܘܡ ܘܠܐ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܚܘܝܘ ܠܗܡܢ ܕܢܚܙܘܢ ܐܢ ܩܝܡܝܢ ܡܠܘܗܝ ܕܡܪܕܟܝ.
ܡܛܠ ܕܚܘܝ ܐܢܘܢ ܕܝܗܘܕܝܐ ܗܘ. * ܘܚܙܐ ܗܡܢ ܕܡܪܕܟܝ ܠܐ ܟܪܥ ܗܘܐ ܘܣܓܕ 5
ܠܗ. ܘܐܬܡܠܝ ܗܡܢ ܚܡܬܐ ܥܠ ܡܪܕܟܝ. * ܘܒܨܝܪܐ ܗܘܬ ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܢܘܫܛ 6
ܐܝܕܗ ܥܠ ܡܪܕܟܝ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܚܘܝܘܗܝ ܥܡܗ ܕܡܪܕܟܝ. ܘܒܥܐ
ܗܡܢ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕ̈ܝܐ ܕܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܚܫܝܪܫ ܥܡܗ ܕܡܪܕܟܝ.
* ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ ܕܗܘ ܢܝܣܢ ܒܫܢܬ ܬܪܬܥܣܪܐ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܐܪܡܝܘ ܦܘܪ̈ܐ. 7
ܘܗܘܘ ܦܘܪ̈ܐ ܩܕܡ ܗܡܢ. ܡܢ ܝܘܡ ܠܝܘܡ. ܘܡܢ ܝܪܚ ܠܝܪܚ. ܒܝܪܚܐ ܕܬܪܬܥܣܪ ܕܗܘ
ܐܕܪ. ܐܡܪ ܗܡܢ ܠܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܐܝܬ ܥܡܐ ܡܒܕܪ ܘܡܦܪܕ ܒܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢ̈ܬܗ 8
ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܘܢܡܘܣܝܗܘܢ ܫܢܝܢ ܡܢ ܟܠ ܥܡܐ. ܘܢܡܘܣܐ ܕܡܠܟܐ ܠܐ ܥܒܕܝܢ.
ܘܠܡܠܟܐ ܠܐ ܫܘܐ ܕܢܫܒܘܩ ܐܢܘܢ. * ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ ܢܬܟܬܒ ܕܢܐܒܕܘܢ. 9
ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܟܟܪ̈ܝܢ ܕܟܣܦܐ ܐܬܩܠ. ܥܠ ܐܝܕܐ ܕܥܒ̈ܕܝ ܥܒܝܕܬܐ. ܠܡܥܠܘ ܠܓܙܐ
ܕܡܠܟܐ. * ܘܫܩܠ ܡܠܟܐ ܥܙܩܬܐ ܡܢ ܐܝܕܗ ܘܝܗܒ ܠܗܡܢ ܒܪ ܗܡܕܬ ܐܓܓܝܐ 10
ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܟܣܦܐ ܝܗܝܒ ܠܟ. ܘܥܡܐ. ܠܡܥܒܕ ܠܗ 11
ܟܠ ܡܕܡ ܕܫܦܪ ܒܥܝܢܝܟ. * ܘܐܬܩܪܝܘ ܣܦܪ̈ܐ ܕܡܠܟܐ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ 12
ܒܬܠܬܥܣܪ ܒܗ ܒܝܪܚܐ ܐܬܟܬܒ ܟܠ ܡܕܡ ܕܦܩܕ ܗܡܢ ܠܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܡܠܟܐ
ܘܠܫܠܝ̈ܛܢܐ ܕܥܠ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܪ̈ܝܫܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ ܟܬܒܗ
ܘܥܡܐ ܐܝܟ ܠܫܢܗ. ܒܫܡ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܐܬܟܬܒ ܘܐܬܚܬܡ ܒܥܙܩܬܐ ܕܡܠܟܐ.

* Et examinatâ re, & inventâ, crucibus ſuf- 23
fixi ſunt ambo: & ſcriptum eſt in libro
dierum, coram Rege.

CAP. III.

* POſt hæc autem extulit Rex Achſhiraſh 1
Haman filium Hamadath Agagæum, & exaltavit thronum ejus ſuper omnes magnates qui cum ipſo: Et omnes ſervi regis 2
qui in porta regis, inclinato genu adorabant Haman, ſic enim præceperat rex de eo. Mordecai autem non inclinabat genu; nec adorabat. Dicebantque ſervi regis qui 3
erant in porta regis, ad Mordecai; Quare tranſgrederis præceptum regis? Quod cùm 4
ipſi quotidie dicerent, nec ipſis auſcultaret, indicârunt Hamani, ut ſcirent an vera futura eſſent verba Mordecai: Indicaverat enim ipſis ſe Judæum eſſe. Et cùm videret Ha- 5
man quod Mordecai non flecteret genu, nec adoraret ipſum, repletus eſt indignatione adverſus Mordecai. Et parva res fuit 6
factu ut in Mordecai ſolum manum ſuam mitteret; (Indicaverant enim ipſi populum Mordecai,) ſed quærebat Haman *perdere* omnes Judæos, qui per univerſum regnum Achſhiraſh, populum Mordecai. Menſe 7
primo, qui eſt Niſan, anni duodecimi regni Achſhiraſh, projecit ſortes: Et fuerunt ſortes coram Haman, de die in diem, & de menſe in menſem. Menſe duodecimo qui eſt Adar, Dixit Haman ad regem Ach- 8
ſhiraſh; Populus quidam eſt, per omnes Provincias regis Achſhiraſh diſperſus & diſſipatus; cujus mores diverſi ab omnibus populis, leges autem regis non faciunt: nec regi expedit illos ſinere. Si non videtur re- 9
gi bonum, ſcribat ut pereant: Et ego decem millia talentûm argenti appendam in manus facientium negotium, in ærarium regis inferenda. Tulit rex annulum de manu ſua, 10
& dedit Hamani filio Hamadath Agagæo, hoſti Judæorum: Et dixit rex, Argentum 11
tuum donatum eſto tibi; & populus iſte, ut facias ei quod bonum tibi viſum fuerit. Et 12
vocatus eſt ſcriba regis eodem tempore: menſe primo, decimo tertio menſis, ſcriptum eſt quicquid mandavit Haman, ducibus regis, & præfectis ſingularum Provinciarum, principibuſque populorum, ſecundùm ſcripturam cujuſque provinciæ, et ſecundùm linguam cujuſque populi, nomine regis Achſhiraſh ſcriptum eſt, & ſignatum annulo regis.

,Jehudæos omnes *perdendum ad & ,occidendū ad ,disperdendū ad* ,regis provincias omnes ad cursorum *manu in epistolis mitterentur* Et
13 וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
(Adar mensis ipse) duodecimi mensis decimatertia in ,una die *in* mulieres & parvulum ,senem ad usq; & puero à
מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר
exponendum ad ,populis omnibus *apertam* provincia *& provincia omni* in *legem dandā ad* scripturæ Exemplar .*prædandum ad* ,eorū *spolium* &
14 וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת
Haman & rex & : *metropoli* Susan in est *data* lex & : regis verbo in impulsi sunt egressi Cursores .hanc diem ad *paratos*
15 עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן
.erat perplexa Susan civitas & : bibendum ad sederunt
יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה׃

CAP. IV. ד

est egressus & ;cinere & ,sacco est indutus & ,sua vestimenta Mordochai scidit & ,fuerat gestū quod omne cognovit Mordochai Et
1 וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא
in intrare non quia ,regis *portæ facies* ad usque venit Et .amaro & ,magno clamore clamavitque ,civitatis mediū in
2 בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־
luctus ,*attingens* ejus lex & ,regis verbum quem loco ,provincia *& provincia omni* in Et .*sacci veste in* regis portam
3 שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל
,ejus eunuchi & ,Esther puellæ venerunt Et .multis sternebatur cinis & ,saccus :planct⁹ & ,fletus & ,jejuniū & ,Jehudæis magnus
4 גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאינָה נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ
ejus saccū *removendū ad* & ,Mordochai ipsum *faciendū* induere *ad* ,vestes misit & : valde regina indoluit & : ei *indicaverūt* &
וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ
super ei præcepit & ,*suas facies ad* fecit stare quem ,regis eunuchis ex Hathach ad Esther vocavit Et .recepit non & : eo *desuper*
5 מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ וַתְּצַוֵּהוּ עַל־
quæ ,civitatis plateam ad ,Mordochai ad Hathach est egressus Et .hoc quid *super* & ,hoc quid *sciendum ad* ,Mordochai
6 מָרְדֳּכָי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־מָרְדֳּכָי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר
Haman dixit quam ,argenti expositionem & ;sibi acciderat quod omne Mordochai ei indicavit Et .regis *portæ facies ad*
7 לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן
,Susan in erat *data* quæ ,legis scripturæ exemplar Et .eos perdendum ad ,Jehudæos *in* regis *gazis super appendendum ad*
8 לִשְׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִיִּים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־נִתַּן בְּשׁוּשָׁן
,regem ad *intrandum ad* ,ea *super mandandum &* ,ei *indicandum ad* & ,Esther ipsi *ostendendum ad* ,ei dedit ,eos *faciendū* disperdere *ad*
לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ
.Mordochai verba Esther ipsi *indicavit* & ,Hathach venit Et .suo populo *super* ejus *faciebus* à quærendū ad & ,eum precandū ad
9 לְהִתְחַנֶּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃
,*scientes* regis provinciarū populus & ,regis servi Omnes : Mordochai ad ei præcepit & : Hathach ad Esther Dixitque
11 10 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־מָרְדֳּכָי׃ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים
ejus lex una ,fuerit vocatus non qui ,interius atrium in regem ad fuerit ingressus qui ,mulier & vir omnis quòd
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ
ad *ingrediendū ad* ,sum vocata non ego & : vivat & ,*auri sceptrum* rex ei extenderit *quòd* nisi ,*interficiendū ad*
לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־
.diebus triginta jam regem
הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃

Verſio VULG. LAT.

Miſſæ ſunt per curſores regis ad univerſas provincias, ut 13
occiderent atque delerent omnes Judæos, à puero uſq;
ad ſenem, parvulos & mulieres, uno die, hoc eſt, ter-
tiodecimo menſis duodecimi, qui vocatur Adar, &
bona eorum diriperent. Summa autem epiſtolarum 14
hæc fuit, ut omnes provinciæ ſcirent, & pararent ſe ad
prædictam diem. Feſtinabant curſores, qui miſſi erant, 15
regis imperium explere. Statímque in Suſan pependit
edictum, rege & Aman celebrante convivium, & cun-
ctis Judæis, qui in urbe erant, flentibus.

CAP. IV.

Quæ cùm audiſſet Mardochæus, ſcidit veſtimenta 1
ſua, & indutus eſt ſacco, ſpargens cinerem capiti: et
in platea mediæ civitatis voce magnâ clamabat, oſten-
dens amaritudinem animi ſui, Et hoc ejulatu uſque ad 2
fores palatii gradiens. Non enim erat licitum indutum
ſacco aulam regis intrare. In omnibus quoque provin- 3
ciis, oppidis, ac locis, ad quæ crudele regis dogma
pervenerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejuni-
um, ululatus, & fletus, ſacco & cinere multis pro ſtrato
utentibus. Ingreſſæ autem ſunt puellæ Eſther et eu- 4
nuchi, nuntiaverúntque ei. Quod audiens conſternata
eſt: & veſtem miſit, ut ablato ſacco induerent eum:
quam accipere noluit. Accitóque Athach eunucho, quem 5
rex miniſtrum ei dederat, præcepit ei ut iret ad Mardo-
chæum, & diſceret ab eo cur hoc faceret. Egreſſúſq; A- 6
thach, ivit ad Mardochæum ſtantem in platea civitatis,
ante oſtium palatii. Qui indicavit ei omnia quæ accide- 7
rant, quo modo Aman promiſiſſet, ut in theſauros regis
pro Judæorum nece inferret argentum. Exemplar quoq; 8
edicti, quod pendebat in Suſan, dedit ei, ut reginæ oſten-
deret, & moneret eam, ut intraret ad regem, & depreca-
retur eum pro populo ſuo. Regreſſus Athach, nuntiavit 9
Eſther omnia, quæ Mardochæus dixerat. Quæ reſpondit 10
ei, et juſſit ut diceret Mardochæo; Omnes ſervi regis, & 11
cunctæ, quæ ſub ditione ejus ſunt, nôrunt provinciæ,
quòd ſive vir, ſive mulier, non vocatus, interius atrium
regis intraverit, abſque ulla cunctatione ſtatim interfici-
atur: niſi fortè rex auream virgam ad eum tetenderit
pro ſigno clementiæ, atq; ita poſſit vivere. Ego igitur
quo modo ad regem intrare potero, quæ triginta jam
diebus non ſum vocata ad eum?

תרגום TARGUM.

13 ולשדרא פטקין בידא דריהטונין לכל פלכי מלכא לשיצאה ולקטלא ולהובדא
ית כל יהודאי מן עולמא ועד סבא טפליא ונשיא ביומא חדא בתלת עסר יומין
14 לירח תרי עסר הוא ירחא דאדר ושליהון לעדאה : דיטנמא דכתבא למהוי
מתיהיבא גזרתיה בכל פלכא ופלכא מפרסם לכל עממיא למהויהון זמינין ליומא
15 הדין : ריהוטנין נפקו זריזין בפתגמא דמלכא וגזרתא אתיהיבת בשושן בירנתא
ומלכא והמן הוו יתבין למשתי חמרא וקרתא דשושן מתערבלא בחדות עממין
נוכראין ובקל בכיתא דעמא בית ישראל :

ד

1 ומרדכי ידע על ידא דאליהו כהנא רבא ית כל מה דאתעבד בשמי מרומא ומה
דאתחייבו עמא בית ישראל לשתיצאה מגו עלמא והיכמה דאתכתיב ואתחתים
להובדותהון מן עלוי ארעא הכדין אתכתיב ואתחתים בשמי מרומא על עסק
דאתהניאו מן סעודתיה דאחשורוש רשיעא ברם חותמא הוה חתים מן טינא ושדר מרי
עלמא ית אליהו כהנא רבא לחואה למרדכי דיקום ויצלי קדם מרי עלמא על עמיה וכד
ידע מרדכי בזע ית לבושוי ואלבש לבושא דשק על בסריה ושוי קטמא על רישיה
2 וקבל קבלתא רבתא ובכא במרירות נפשא בקל עציב : ואתא עד קדם תרע פלטירא
דמלכא ארום לית רשו לגבר למיעל לתרע פלטירא דמלכא כד לביש לבושא דשק :
3 פלכא ופלכא ובכל קריא וקריא אתר דפתגם מלכא וגזירת דיניה מטי אבלא
רבא ליהודאי וצומא ובכותא ומספדא ולבוש שק וקטמא הוה מתשם עלוי צדיקיא
4 סגיאין : ועלן עולימן דאסתר ורבנהא וחויאו לה ואודעזעת מלכתא לחדא ושדרת
5 לבושי מלכותא למלבש ית מרדכי ולמעדי ית שקיה מעלויה ולא קביל : וקראת
אסתר לדניאל דמתקרי התך די על מימר פומיה מתחתכן פתגמי מלכותא ופקדת
ליה על מרדכי למדע מה דין קל בכותא די הוא בכי ועל מה דין לא קביל לבושי
6 מלכותא דשדרית ליה : ונפק התך למללא לות מרדכי לפתאה דקרתא די לקדם
7 תרע פלטרין דמלכא : וחוי ליה מרדכי ית כל די ערעיה על עסק דלא סגיד להמן
ולא גחן לאנדרטיה וית דררא דממון כסף עסר אלפין ככרין די אמר המן למתקל
8 על ידיהון דגבאין דממנן על בית גנזי מלכא בגין יהודאי להובדותהון : וית דיטנמא
כתב גזירתא דאתיהיב בשושן לשיצותהון יהב ליה לאחואה ית אסתר ולחואה
לה מה דחשב המן רשיעא על עמא דיהודאי ולפקדא עלה למיעל לות מלכא
9 לפייסא ליה ולמבעי רחמין על עמה : ועל התך וחוי לאסתר ית פתגמי מרדכי :
10 ואמרת אסתר להתך למיזל ולמללא למרדכי ופקידת ליה על עסק מרדכי
11 דלא יגרי עם המן מצותא ארום דבבו דביני יעקב ועשו הוה נטר ליה : ושויאת
אסתר מלין בפום התך ואמרת ליה כדנא תימר למרדכי הלא המן רשיעא גזר
על מימר אחשורוש דלא למיעל לות מלכא לדרתא גואה בלא רשו וכען כל עבדי
מלכא ועמין דדיירין בפלכי מלכא ידעין די כל גבר ואנתתא די יעול לות מלכא
לדרתא גואה די לא מתקרי על פומיה דהמן חדא היא גזירת דיניה לממת לבר ממן די
יושיט ליה מלכא ית תגדא דדהבא ויחי ואנא לא אתקריתי למיעל לות מלכא דין
זמן תלתין יומין :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et ut mitterentur epiſtolæ in manu curſorum ad omnes regiones regis, ut 13
deſtruerent, *& occiderent* & perderent omnes Jehudæos à juvene uſque
ad ſenem, infantes & mulieres die una, die tertiadecima menſis duo-
decimi, qui eſt menſis Adar, & ſpolia eorum diriperent. Edictum 14
ſcripti erat, ut daretur decretum *ejus* in quamlibet regionem, publicum
omnibus gentibus, ut eſſent parati ad diem illam. Curſores exierunt 15
feſtini in verbo regis, & decretum datum eſt in Suſan metropoli: &
rex & Haman ſedebant ad bibendum vinum; & civitas Suſan *confuſa
erat præ gaudio alienigenarum & voce luctus populi domus Iſrael.*

CAP. IV.

Et Mardechai cognovit *per manus Elijahu ſacerdotis maximi* omnia 1
quæ acta erant in *cœlis ſummis, quodque damnatus eſſet populus do-
mus Iſrael tolli de medio mundi; & quemadmodum ſcriptum & con-
ſignatum erat perdere eos de terra, ita ſcriptum & conſignatum
eſſe in cœlis ſupremis, eò quod voluptatem percepiſſent ex convivio Ahha-
ſueros impii; veruntamen ſigillum erat ex luto: Miſit itaq; Dominus
mundi Elijahu ſacerdotem magnum ut indicaret ipſi Mardechai, ut in-
ſtaret orando coram Domino mundi pro populo ſuo. Utq; reſcivit
Mardechai* ſcidit veſtimenta ſua, & induit pro veſte ſaccum ſuper
carnem ſuam, & poſuit cinerem ſuper caput ſuum, & clamavit clamore
magno, & ploravit in amaritudine animæ voce dolentis. Et venit uſque 2
pro foribus palatii regis, quia non erat facultas cuiquam intrare por-
tam *palatii* regis, cùm indutus eſſet veſte ſacci. *Singulis regionibus,* 3
& in qualibet *urbe* & loco, quo verbum regis, & *decretum* judicii *ejus*
pertigit, planctus magnus erat Jehudæis, & jejunium, & ploratus & fle-
tus, veſtimentum ſacci & cinis fuit poſitus ſuper *juſtos* multos. Et in- 4
troierunt puellæ Ezzther et magiſtri ejus, & annunciarunt ei; & contur-
bata eſt regina valdè: et miſit veſtimenta *regia* ad induendum Marde-
chai, et ad removendum ſaccum ejus ab eo; et non accepit. Et voca- 5
vit Ezzther *Daniel, qui dictus eſt* Hathach, *quòd ex ſententia oris ejus
deciſa eſſent negotia regni,* et præcepit ei ſuper Mardechai, ut cognoſceret
quænam eſſet hæc vox ploratus quo plorabat, et quam ob rem non acce-
piſſet veſtimenta *regia* quæ *miſeram* ei. Et exivit Hathach ut allo- 6
queretur Mardechai ad plateam urbis quæ erat ante *portam palatiorum*
regis. Et expoſuit illi Mardechai omnia quæ acciderant ſibi, eò quòd non 7
adoráſſet Haman, nec *incurvâſſet ſe ſtatuæ ej⁹*: et *ſummā copiæ* argenti,
decem millia talentorū quæ dixerat Haman ſe appenſurū ſuper man⁹ *col-
lectorum*, qui præpoſiti erant ſuper domum theſaurorū regis, propter Je-
hudæos ut perderet eos. Et decretum ſcripturæ decreti, quod datum erat 8
in Suſan ad perdendū eos, dedit illi, ut oſtenderet ipſi Ezzther, & ut nar-
raret ei quod excogitâſſet Haman impi⁹ contra gentem Jehudæorum: et
ut mandaret ei ut intraret ad regem ad placandum eum, & ad quæ-
rendam miſericordiam pro gente ſua. Et intravit Hathach, & nar- 9
ravit Ezzther verba Mardechai. Et dixit Ezzther ad Hathach, ut 10
iret & alloqueretur Mardechai, & præcepit illi ſuper negotium
Mardechai, *ne moveret cum Haman litem, quoniam inimicitiam, quæ
fuerat inter Jaacob & Eſau, reſervabat erga eum. Poſuit etiam Ezzther* 11
*verba in ore Hathach, dixitq; ei: Sic dices Mardechai, Nónne Ha-
man impius decrevit ex mandato Ahhaſueros, ne quis introeat ad
regem in atrium interius abſq; poteſtate facta? Nunc* autem omnes
ſervi regis, & populi qui habitant in regionibus regis, ſciunt, quòd
omnis vir aut fœmina qui intraverit ad regem in atrium interius, qui
non fuerit vocatus *ex ore Haman*, una eſt ſententia judicii ejus ut
moriatur; præter eum cui tetenderit rex ſceptrum aureum, ut vivat: &
ego non vocata ſum ut intrarem ad regem, jam tempore triginta dierum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

14 Τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν· καὶ προσετάγη (ζ) πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἑτοίμους εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν
15 ταύτην. Ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα, (η) καὶ εἰς Σοῦσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο. ἐταράσσετο
δὲ ἡ πόλις.

MS.A. (ζ) τοῖς ἔθνεσιν πᾶσιν (η) καὶ ἐν Σούσοις.

Exemplaria autem epiſtolarum edita ſunt per regionem, & imperatum 14
fuit omnibus gentibus, paratos eſſe in diem iſtam. Urgebatur autem 15
negotium & in Suſa. Rex autem & Aman epulabantur: turbabatur
autem civitas.

ΚΕΦ. δʹ.

1 Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντετελεσμένον, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια (†) ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον, καὶ
κατεπάσατο σποδόν· καὶ ἐκπηδήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ, Αἴρεται ἔθνος μηδὲν ἠδικηκός.
2 Καὶ ἦλθεν (α) ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἐξὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν, (β) σάκκον
3 ἔχοντι καὶ σποδόν. Καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὗ ἐξετίθετο τὰ γράμματα, κραυγὴ καὶ (γ) κοπετὸς καὶ πένθος
4 μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, (δ) σάκκον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. Καὶ εἰσῆλθον αἱ ἅβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλίσσης,
καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῇ. καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός. καὶ ἀπέστειλε (ε) στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ
5 ἀφελέσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· ὁ δὲ οὐκ (ζ) ἐπείσθη. Ἡ δὲ Ἐσθὴρ προσεκαλέσατο Ἀχραθαῖον τὸν εὐνοῦχον
αὐτῆς, ὃς παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε μαθεῖν (η) αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου (θ) τὸ ἀκριβές. Ὁ δὲ
6 7 Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονὸς, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ (∴) εἰς τὴν
8 γάζαν ταλάντων μυρίων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. Καὶ τὸ (ι) ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ
τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς, ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐντείλασθαι αὐτῇ (κ) εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα, καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν (λ) περὶ τοῦ λαοῦ,

CAP. IV.

Mardochæus autem cognoſcens id quod conſummatum fuerat, diſcidit veſtimenta ſua, & indutus eſt ſacco, & conſperſit ſe cinere: & 1
exiliens per plateam civitatis, clamabat voce magnâ; Tollitur gens,
quæ nihil injuſtè egit. Et venit uſque ad portam regis, & ſtetit. Non 2
enim erat ei licitum ingredi in aulam, ſaccum habenti, & cinerem. 3
Et in omni regione, ubi editæ fuerant literæ, clamor, & planctus, 4
& luctus magnus Judæis: ſaccum & cinerem ſtraverant ſibi. Et
intraverunt ancillæ, & eunuchi reginæ, & annuntiârunt ei. Et tur-
bata eſt audiens factum. Et miſit ad induendum ſtolâ Mardochæum,
& auferendum ejus ſaccum. Ille autem perſuaſus non eſt. Eſther au- 5
tem advocavit (a) Achrathæum eunuchum ſuum, qui aſſiſtebat ei,
& miſit, ut diſceret ipſa à Mardochæo rem ipſam exquiſitè. 6 7
Mardochæus autem indicavit ei factum, & promiſſionem, quam
promiſerat Aman regi in gazam talentorum decem millium, ut perdat
Judæos. Et exemplar in Suſis editum de ipſis perdendis dedit ei ad 8
oſtendendum ipſi Eſther, & dixit ei, ut (b) mandaret illi ingredienti deprecari regem, & orare eum pro populo,

Mandatum hoc Mardochæi, cujus etiam pars eſt particula præcedentis verſûs, in Vulgat. Lat. habetur cap. 15. v. 1, 2, & 3.

Μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου, ὡς (μ) ἐτράφης ἐν χειρί μου, (ν) διότι Ἀμὰν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησε καθ᾽ ἡμῶν εἰς θάνατον. (ξ) ἐπικάλεσαι τὸν κύριον, καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, (ο) ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου.

Memor dierum humiliationis tuæ, quomodò nutrita es in manu mea: quoniam Aman ſecundus à rege locutus eſt contra nos ad mortem. Invoca Dominum, & loquere regi pro nobis, libera nos à morte.

9 10 Εἰσελθὼν δὲ (π) ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν (ρ) αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. Εἶπε δὲ Ἐσθὴρ πρὸς Ἀχραθαῖον,
11 Πορεύθητι πρὸς Μαρδοχαῖον, καὶ εἶπον, Ὅτι (σ) τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας (τ) γινώσκει, ὅτι
πᾶς ἄνθρωπος (υ) ἢ γυνὴ ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν (φ) ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν
αὐτῷ σωτηρία. πλὴν ᾧ (χ) ἐκτείνῃ ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσῆν ῥάβδον, (ψ) οὗτος σωθήσεται. (ω) κἀγὼ οὐ
12 κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὗται ἡμέραι τριάκοντα. Καὶ ἀπήγγειλεν (α) Ἀχραθαῖος
13 Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἐσθήρ. Καὶ εἶπε (β) Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραθαῖον, Πορεύθητι, καὶ
εἰπὸν αὐτῇ, Ἐσθὴρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ, ὅτι (γ) σωθήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ (⁑) παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους.
14 (δ) Ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, (ε) ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ
15 δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολεῖσθε. καὶ (ζ) τίς οἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας; (η) Καὶ
16 ἐξαπέστειλεν Ἐσθὴρ τὸν ἥκοντα πρὸς αὐτὴν, πρὸς Μαρδοχαῖον, λέγουσα, Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς
Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ᾽ ἐμοὶ, καὶ μὴ φάγητε, μηδὲ πίητε (θ) ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ
ἡμέραν· (ι) κἀγὼ δὲ καὶ αἱ ἅβραι μου ἀσιτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν
17 νόμον, ἐὰν καὶ (κ) ἀπολέσθαι με δέῃ. Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Ἐσθήρ.

Ingreſſus autem Achrathæus locutus eſt ei omnia verba hæc. Dixit autem 9 10
Eſther ad Achrathæum; Vade ad Mardochæum, & dic; Quia gentes 11
omnes regni ſciunt, quia omnis homo, vel mulier, qui ingredietur ad regē
in aulam interiorem, non vocatus, non eſt ei ſalus: tantùm, cui extenderit
rex aureā virgā, hic ſalvabitur. Et ego non ſum vocata ingredi ad regē,
ſunt ipſi dies triginta. Et annuntiavit Achrathæus Mardochæo omnia 12
verba Eſther. Et dixit Mardochæus ad Achrathæum: Vadè, & dic ei; 13
Eſther, ne dixeris tibi, quia ſalvaberis ſola in regno præter omnes Ju-
dæos: Quoniam, niſi audieris in tempore hoc; aliunde auxilium & 14
protectio erit Judæis: tu autem, & domus patris tui peribitis. Et quis
novit, ſi ad tempus hoc facta es regina? Et miſit Eſther eum qui ve- 15
niebat ad ſe, ad Mardochæum, dicens; Vadens convoca Judæos, qui 16
in Suſis, & jejunate ſuper me, & non comedatis, neque bibatis per dies
tres, nocte & die: & ego verò, & ancillæ meæ, abſtinebimus à cibo:
& tunc ingrediar ad regem præter legem, etiam ſi perire me oportcat. 17
Et pergens Mardochæus fecit quæcunque mandârat ei Eſther.

MS.A. (†) αὐτοῦ, (α) ἕως τῆς αὐλῆς (β) σάκκον *ἔχοντα (γ) κοπετὸς ἦν καὶ (δ) καὶ σάκκον (ε) στολίσαι Μαρδοχαῖον, (ζ) ἐπίσθη. (η) αὐτὸν (θ) *ἐπὶ τὴν πλατείαν πρὸς τὰ βασιλεία. Ὁ δὲ (∴) εἰς γάζαν (ι) τὸ ἀντίγραφον ἐν (κ) εἰσελθοῦσαν παραιτήσασθαι (λ) περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς πατρίδος, (μ) *ἐστράφης (ν) διὰ τί Ἀμὰν (ξ) ἐπικάλεσαι κύριον, (ο) καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς (π) Ἀχθραθαῖος (ρ) Ἐσθὴρ πάντας (σ) πάντα τὰ ἔθνη (τ) γιγνώσκει, (υ) καὶ γυνὴ (φ) ἐντοτέραν (χ) *ἐκτείνει (ψ) αὐτὸς (ω) καὶ ἐγὼ οὐκ ἐκληρώθην εἰσελθεῖν (α) Ἀρχαθαῖος (β) Μαρδοχαῖος, Πορεύθητι, (γ) σωθήσομαι μόνη (⁑) ὑπὲρ πάντας (δ) Ὅτι ἐὰν (ε) ἄλλοθεν δὲ βοήθεια (ζ) τίς οἶδεν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον (η) Καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ, ἐξαποστεῖλαι πάλιν τὸν ἥκοντα πρὸς Μαρδοχαῖον, (θ) ἐφ᾽ ἡμέρας (ι) καὶ ἐγὼ (κ) ἀπολέσθαι δέῃ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible] *
[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Miſſæq; ſunt literæ p̱ curſores regis ad omnes 13
provincias regis; ut delerent & occiderent, &
perderét univerſos Judæos, tam iuvenes quā
ſenes, puerosque et fœminas, die uno, decimo
tertio menſis Adar: & bona ipſorum diripe-
rent. Die uno, menſe Adar, decimo tertio,
ſcriptum erat. Exemplum autem ſcripturæ 14
propoſitum eſt per ſingulas provincias: po-
puliſque univerſis præceptum, in eum diem
paratos eſſe. Et egreſſi ſunt curſores, præcepto 15
regis accelerati; editumque eſt edictum in
caſtro Suſan: & rex cum Hamane ſimul ac-
cumbebant convivio. Suſa autem urbs con-
turbata eſt.

CAP. IV.

1 [illegible] *
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible] *
[illegible]
[illegible]

ET Mordecai didicit quod factum erat. Et 1
ſcidit Mordecai veſtes ſuas, et induit ſe ſac-
co, & volvit ſe in cinere, et egreſſus eſt in
medium urbis ululans ululatu magno et ama-
ro. Et venit uſq; ad portam regis, lex autem 2
erat, indutum ſacco non ingredi portam re-
gis. Per omnes autem provincias, quò perve- 3
nerat edictum regis, factus eſt luctus magnus
Judæis, & jejunium et fletus, planctuſq; &
ſaccus, et cinis ſtratus multis. Ingreſſi autem 4
eunuchi Eſther indicârunt ipſi. Et commota
eſt regina valde, miſitq; veſtes quas indueret
Mordecai, exuto ſacco quem induerat: ſed
non accepit. Et vocavit Eſther Hathan unum 5
eunuchorum regis qui miniſtrabat ipſi, &
mandavit ei ad Mordecai; ut ſciret quid eſſet,
& qua de re. Et egreſſus eſt Hathan ad Mor- 6
decai in plateam civitatis, coram porta regis.
Et oſtendit ei Mordecai totum id quod ipſi 7
acciderat. Quantumq; argenti pronuntiave-
rat Haman penſurū ſe ut inferretur ærario
regis, adverſùs Judæos, ut pereant. Deditq; ei 8
exemplum edicti quod propoſitum erat in ca-
ſtro Suſan, ut oſtenderet Eſther. Et mandavit
ipſi, ut ad regem introiret, et ab ipſo peteret,
et ſupplicaret ipſi de populo. Ingreſſus autem 9
Hathan dixit Eſther verba Mordecai. Dixit 10
autem Eſther Hathani, & mandavit ipſi ut
diceret Mordecai; Nôrunt omnes ſervi regis, 11
ꝙ quicunq; vel quæcunque ingreditur in con-
ſpectum regis, in atrium interius de quo man-
datum non fuerit, una eſt lex ut occidatur,
præter eum cui porrexerit rex ſceptrum aure-
um, ut vivat. Ego autem his tribus diebus
non ſum vocata ut intrarem ad regem.

אסתר : ה

,tuo animo in *imaginaris* Ne : Eſther *ad referendum ad* ,Mordochai Dixitque .Eſther verba Mordochai ipſi *indicaverunt* Et
13 12 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ
liberatio & reſpiratio ,iſto tempore in ſilueris ſilendo ſi Nam .Jehudæis cunctis præ regis domo te *evadendum ad*
14 לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה
perveneris hoc ſicut tempore in ſi ,*ſciens* quis & : peribitis tui patris domus & ,tu & ; alio loco ex Jehudæis ſtabit
יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ
,Suſan in *inventos* Jehudæos omnes congrega ,Vade : Mordochai *ad referendum ad* Eſther Dixitque ?regnum ad
16 15 לַמַּלְכוּת׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃ לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן
tunc & :ſic jejunabo meæ puellæ & ego etiam ; die & nocte diebus tribus bibatis neque ,comedatis ne & ,me *ſuper* jejunate &
וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן
omnia juxta fecit & ,Mordochai *tranſiit* Et .peream ,peream quomodocunq; & ,legẽ ſecundùm non quod , regem ad ingrediar
17 אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל
.Eſther *eo ſuper* præcepit quæ
אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃

CAP. V. ה

: regis domum contra ,interiori regis domus atrio in ſtetit & , *regno* Eſther ſe induit & ,tertio die in fuit Et
1 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ
regem videre ſecundùm ,fuit Et .domus oſtium contra regni domo in ſui regni ſolium ſuper *ſedens* rex &
2 וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־
quod auri ſceptrum Eſther ad rex extendit & :ejus oculis in gratiam *tulit* ,atrio in ſtantem reginam Eſther
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר
quæ & ,regina Eſther tibi Quid : rex ei Dixitque *.ſceptri capite in* tetigit & ,Eſther acceſſit & : ſua manu in
3 בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־
rex ingrediatur ,*bonum rege ſuper* Si : Eſther Dixitque .tibi dabitur & , regni dimidium ad uſque ? tua *poſtulatio*
4 בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ
verbum *faciendum ad* ,Haman ipſum *facite Feſtinare* : rex Dixitque .ei feci quod convivium ad hodie Haman &
5 וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר
convivio in Eſther ad rex Dixitque .Eſther fecerat quod ,convivium ad Haman & , rex venit & : Eſther
6 אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה
, Eſther reſpondit Et .fiet & , regni dimidium ad uſque ? tua inquiſitio quæ & : tibi dabitur & ,tua petitio Quæ : vini
7 הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר
: mea inquiſitio & ,mea Petitio : dixit &
וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃

Verſio VULG. LAT.

Quod cùm audiſſet Mardochæus, Rurſum mandavit 12
Eſther, dicens; Ne putes quòd animam tuam tantùm 13
liberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis:
Si enim nunc ſilueris, per aliam occaſionem liberabuntur 14
Judæi: & tu, & domus patris tui, peribitis. Et
quis novit, utrùm idcircò ad regnum veneris, ut in
tali tempore parareris? Rurſúmque Eſther hæc Mardochæo 15
verba mandavit; Vade & congrega omnes Judæos, 16
quos in Suſan repereris, & orate pro me. Non
comedatis, & non bibatis tribus diebus, & tribus noctibus:
et ego cum ancillis meis ſimiliter jejunabo, &
tunc ingrediar ad regem, contra legem faciens, non vocata,
tradénſque me morti & periculo. Ivit itaque 17
Mardochæus, & fecit omnia, quæ ei Eſther præceperat.

CAP. V.

DIe autem tertio induta eſt Eſther regalibus veſtimentis, 1
& ſtetit in atrio domûs regiæ, quod erat interius,
contra baſilicam regis: at ille ſedebat ſuper ſolium
ſuum in conſiſtorio palatii contra oſtium domûs. Cúmque 2
vidiſſet Eſther reginam ſtantem, placuit oculis
ejus, & extendit contra eam virgam auream, quam tenebat
manu. Quæ accedens, oſculata eſt ſummitatem
virgæ ejus. Dixitque ad eam rex, Quid vis Eſther regina? 3
quæ eſt petitio tua? etiam ſi dimidiam partem
regni petieris, dabitur tibi. At illa reſpondit; Si regi 4
placet, obſecro ut venias ad me hodiè, & Aman tecum,
ad convivium quod paravi. Statímque rex; Vocate, 5
inquit, citò Aman, ut Eſther obediat voluntati.
Venerunt itaque rex & Aman ad convivium, quod eis
regina paraverat. Dixítque ei rex, poſtquàm vinum 6
biberat abundanter; Quid petis ut detur tibi? & pro
qua re poſtulas? etiam ſi dimidiam partem regni mei
petieris, impetrabis. Cui reſpondit Eſther; Petitio 7
mea, & preces ſunt iſtæ:

תרגום TARGUM.

12 וכד חזא המן רשיעא ית התך דשמיה דניאל אזל ונפק לות אסתר ותקף רוגזיה ביה
13 וקטליה ואזדמנו תמן מיכאל וגבריאל מלאכיא וחויאו למרדכי ית פתגמי אסתר׃ ואמר
מרדכי למיכאל ולגבריאל לאתבא לות אסתר כדנא תימרון לה לא תחשיבי בנפשיכי
14 למהך לאשתיזבא בבית מלכא מן כל יהודאי׃ ארום אם משתק שתוקי בעדנא הדא ולא
תפגיעי על יהודאי רווחא ושיזבותא יקום ליהודאי מן אתר אוחרן בגין זכות אבהת
עלמא וישיזיב יתהון מרי עלמא מן יד בעלי דבביהון ואנת ונכסת בית אבהתך תיבדון
על היא חובתא ומן הוא חכימא די ינדע אין לשתא דאתיא בעדנא הדא את מטיא
15 16 למחסן מלכותא׃ ואמרת אסתר למיכאל וגבריאל לאתבא לות מרדכי׃ איזיל כנוש
ית כל יהודאי די אשתכחון בשושן וצומו עלי לא תיכלון ולא תשתון תלתא יומין וצלו
קדם מרי עלמא בליליא ובימם ואוף אנא ועולמתי נצום הכדין ובתר כן איעול לות
מלכא דלא כדינא והיכמה דהובדית מן בית נשי ואדברית מנך באונסא כדין אוביד מן
17 חיי עלמא הדין בגין פורקן עמא בית ישראל׃ ונסס ובנס מרדכי ועבר על חדות
חגא דפסחא וצומא גזר ויתב על קטמא ועבד ככל די פקדת עלוי אסתר׃

ה

1 והוה ביומא תליתאה דפסחא ולבשת אסתר לבושי מלכותא ושרת עלה רוח קודשא
וקמת וצליאת בדרת דבית מלכא גואה דמתבני לקבל בית מלכא די בירושלם ומלכא
הוה יתיב על כורסי מלכותיה בבית מלכותא ומסתכל כל קבל תרע ביתא ענת אסתר
וכן אמרת רבון דעלמא לא תמסרנני ביד ערלא הדין ולא תעבד רעות המן רשיעא מני
היכמה די עבד מן ושתי דשם טעם על מלכא ופקד למקטלה בגין דהוה צבי למסב ית
ברתיה וכד אתכנשו עולמתא לידוי דהגי הות תמן ברתיה דהמן והות צביא מן שמיא
דכל יומא ויומא הות מקלקלא בריעא עצוצא ובמוי דרגלן ופומה הוה סרי לחדא ואפיקו
יתה בבהילו ומנה אסתקף עלי הדא לאתנסבא ליה וכען שוי יתי לרחמין בעינוי דלא
יקטלנני די עבד צבותי ובעותי די אנא בעיא מניה ואוף אנת ברחמך סגיאין חוס על
עמך ולא תמסר בנוי דיעקב בידוי דהמן בר המדתא בר עדא בר בזנאי בר אפליטוס בר
דיוסוס בר פירוס בר המדן בר תליון בר אתניסומוס בר חרום בר חרסום בר שגר בר
נגר בר פרמשתא בר ויזתא בר אגג בר סומקר בר עמלק בר אליפז בר עשו רשיעא׃
2 והוה כד חזא מלכא ית אסתר מלכתא קימא כד נסיסא בדרתא ותרתין עינהא זלגן
דמעין ומסתכלא כלפי שמיא מן יד אטעינת רחמין בעינוי ואושיט מלכא לאסתר ית
תגרא דדהבא דהוה נקט בידיה וקריבת אסתר ומטת לידא ואחידת ברישא דתגרא׃
3 ואמר לה מלכא מה צרוך אית לך אסתר מלכתא ומה בעותיך אפילו אם אנת בעיא
לפלגות מלכותי אתנניה לך לחוד למבני בית מוקדשא דאיהו קאם בתחום פלגות
מלכותי לא אתן לך דהכדין קיימית בשבועה לגשם ערבאה וסנבלט חורונאה וטוביה
עבדא עמונאה דלא למשבק למבני יתיה דדחיל אנא מן יהודאי דלמא ימרדון בי
הדא בעותא לא אעבד לך מלתא אחריתי די אנת בעיא מני אגזור ותתעבד בבהילו
4 ורעותיך אתיהב לך׃ ואמרת אסתר אין על מלכא שפיר ייתי מלכא והמן יומא דין
5 לשירותא דעבדית לכון׃ ואמר מלכא אוחיאו ית המן למעבד ית פתגם גזירת
6 אסתר ועל מלכא והמן למשתיא די עבדת אסתר׃ ואמר מלכא לאסתר במשתיא
דחמרא מה שאלתיך אסתר מלכתא ומה בעותיך אפילו אין אנת בעיא עד פלגות
מלכותי תתעבד בעותיך לחוד למבני בית מוקדשא דאיהו קאם בתחום פלגות
מלכותי לא אתן לך דהכדין קיימית בשבועה לגשם ערבאה וסנבלט חורונאה וטוביה
7 עבדא עמונאה דלא למשבק למבני יתיה דלמא ימרדון בי יהודאי׃ ואתיבת אסתר
ואמרת לית אנא בעיא פלגות מלכותא בשאלתי ולא בנין בית מוקדשא בבעותי׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Cùm autem videret Haman impius Hathach, cui nomen Daniel, porro ac 12
retro itantem ad Ezzther, excanduit furor ejus in eum, & occîdit eum:
ſed in promptu adfuerunt illic Michael & Gabriel Angeli, & narraverunt
Mardechai verba Ezzther. Et dixit Mardechai *Michaeli &* 13
Gabrieli, ut reſponderetur Ezzther: *ſic dicetis ei*, Ne arbitrere in anima
tua quòd *abiens* evades in domo regis ex omnibus Jehudæis. Nam 14
ſi tacendo tacueris in tempore hoc, *nec interceſſeris pro Jehudæis*,
dilatatio & evaſio exiſtet Jehudæis ex loco alio, *ob meritum patrum antiquorum,*
& eripiet eos Dominus mundi è manu inimicorum ſuorum;
tu autem, & familia domus patrum tuorũ peribitis propter hanc culpam:
& quis eſt ſapiens qui ſciat, an ad *annum venientem tempore hoc*
tu contigeris ad *poſſidendum* regnum? Et dixit Ezzther *Michaeli &* 15
Gabrieli, ut reſponderetur Mardechai. Vade congregato omnes Jehudæos 16
qui inventi fuerint in Suſan, & jejunate *pro me*; ne comedatis
& ne bibatis tribus diebus *& orate ante Dominum mundi* nocte & die,
& etiam ego & puellæ meæ *jejunabimus* ſimiliter: et poſthæc intrabo ad
regẽ, quanquam non juxta morẽ; *& quemadmodum perii è gynæceo meo à*
te violenter abrepta, *ita* peream *a vita hujus mundi propter ſalutem*
populi domus Iſrael. Et contriſtatus *& indignatus* eſt Mardechai, & 17
peccavit in lætitiam feſti Paſchatis, & jejunium indixit, & ſedit in
cinere: fecitque juxta omnia quæ præceperat ei Ezzther.

CAP. V.

ET fuit die tertio *Paſchatis*, induit ſe Eſther veſtimento regio, *&* 1
requievit ſuper eam ſpiritus ſanctus, & ſtetit *& oravit* in atrio domus
regis interiori, *quod extructum erat* è regione domus regis, *quæ erat in*
Jeruſalem: & rex ſedebat ſuper ſolium regni ſui in domo regia, *& aſpexit*
omnino è regione portæ domus. *Et prologuuta Eſther ita dixit; Domine*
mundi ne tradas me in manum præputiati hujus, neq; efficias cupidinem
Haman impii de me, quemadmodum effecit de Vaſthi, quam poſito edicto
regio juſſit interfici, quòd vellet eum ducere filiã ſuã: Cumq; congregarentur
puellæ in manũ Hegai, adfuit unà filia Haman; ſed placitum eſt
cœlitus ut quotidie inquinaret ſtercore matulam & urina, & os ejus fœteret
teterrimè, & educerent eam quam citiſſimè: atque hinc occaſio data
eſt huic rei ut acciperer illi; nunc etiam redde me gratioſam in oculis
ejus ne interficiat me, ſed efficiat deſideriũ & petitionẽ meã quã petitura
ſũ ab eo. Tu etiam in miſericordiis tuis multis propitius eſto populo
tuo, ne tradas filios Jaacob in manus Haman filii Hamdatha, filii Ada,
filii Biſnai, filii Aphlitus, filii Dejoſos, filii Peros, filii Hamdan, filii
Talion, filii Atniſomus, filii Charũ, filii Charſũ, filii Segar, filii Negar,
filii Parmaſta, filii Vaiſatha, filii Agag, filii Sumcar, filii Amalek, filii
Eliphaz, filii Eſau impii. Et fuit cùm videret rex Ezzther ſtantem *ac triſtitiam* 2
præ ſe ferentem in atrio, *& ambobus oculis fundentem lachrymas,*
& ſuſpicientem verſus cœlum, *illico* reportavit illa gratiam *in oculis*
ejus; & extendit rex ad Ezzther ſceptum aureum quod tenebat in manu
ſua, & acceſſit Ezzther & attigit manu ſua, et apprehendit caput ſceptri.
Et dixit ei rex: Quid opus eſt tibi Ezzther regina? aut quæ eſt poſtulatio 3
tua? *vel ſi tu poſtulaveris* ad dimidium regni mei, *dabo illud* tibi: *tantummodo*
ut exſtruatur domus ſanctuarii, quæ ſtat in termino dimidii regni
mei haud largitur° ſũ tibi, quòd ita pollicit° ſim jurejurando Goſem
Arabi, & Sanballath Horonitæ & Tobiæ ſervo Ammonitæ, me non permiſſurũ
eã reſtaurari; metuo enim à Jehudæis, ne rebellent in me. Hoc
poſtulatũ tuũ haud effectũ tibi dabo: quidvis aliud quod petieris à me, decernam
ut fiat tibi confeſtim, & deſiderium tuum tibi dabitur. Et dixit 4
Ezzther ſi regi gratum eſt *veniat* rex et Haman hodie ad convivium quod
feci *vobis*. Et dixit rex: *Accelerate* Haman ut faciat verbum *ſtatuti* 5
Ezzther: et intravit rex et Haman ad convivivium quod fecerat
Ezzther. Et dixit rex ad Ezzther in convivio vini: Quæ eſt petitio tua 6
Ezzther regina? et quæ poſtulatio tua? *etiam ſi tu petieris* uſque ad dimidium
regni mei, fiet *petitio tua*: *tantummodo ut exſtruatur domus*
ſanctuarii, quæ ſtat in termino dimidii regni mei haud conceſſurus ſum
tibi; quòd ita fidem meam jurejurando aſtrinxerim Goſem Arabi, &
Sanballath Horonitæ & Tobiæ ſervo Ammonitæ, me non permiſſurum
ut ea reſtauretur, ne rebellent in me Jehudæi. Et reſpondit Ezzther 7
et dixit: *Ego minimè poſtulo dimidium regni petitione mea, neque reſtaurationem*
domus ſanctuarii poſtulatione mea.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

Sequens Oratio Mardochæi pro Judæorum liberatione, in Vulg. Lat. habetur cap. 13. v. 8. uſque ad finem cap.

(λ) Καὶ ἐδεήθη κυρίου, μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου, Καὶ εἶπε, (μ) Κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ. Ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' (ν) οὐρανόν· Καὶ κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεταί σοι τῷ κυρίῳ. Σὺ πάντα (ξ) γινώσκεις· σὺ οἶδας κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει, οὐδὲ ἐν ὑπερηφανίᾳ, οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμάν. Ὅτι ηὐδόκουν φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραήλ. (ο) Ἀλλ' ἐποίησα τοῦτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης (π) θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω (ρ) οὐδένα, πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανίᾳ. (σ) Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβραάμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθοράν, καὶ ἐπεθύμησαν (τ) ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου. Μὴ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου, ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου, καὶ ἱλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνῶμέν (υ) σου τὸ ὄνομα κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς (φ) στόμα αἰνούντων σε κύριε. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι (∴) θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν.

Et deprecatus eſt Dominum, memor omnium operum Domini, Et dixit; Domine Domine rex omnipotens, quia in poteſtate tua ſunt omnia, & non eſt qui diſſentiat à te, cùm tu volueris ſalvare Iſrael. Quoniam tu feciſti cœlum & terram, et omne quod ſuſpicitur in ſubcœleſti: Et Dominus es omnium, et non eſt, qui reſiſtat tibi Domino. Tu omnia cognoſcis: tu noſti Domine, quia non in contumelia, neque in ſuperbia, neque in cupiditate gloriæ feci hoc, ut non adorarem ſuperbum Aman: Quoniam benè affectus eram oſculari veſtigia pedum ejus ad ſalutem Iſrael. Sed feci hoc, ut non ponerem gloriam hominis ſuper gloriam Dei: et non adorabo quenquam præter te Dominum meum, et non faciam hæc in ſuperbia. Et nunc, Domine Deus rex Deus Abraam, parce populo tuo: quoniam intuentur nos ad perditionem, et concupierunt perdere eam quæ à principio, hæreditatem tuam. Ne deſpicias partem tuam, quam tibi redemiſti è terra Ægypti. Exaudi deprecationem meam, et propitiare ſorti tuæ, et verte luctum noſtrum in delectationem: ut viventes hymnis celebremus nomen tuum, Domine: et ne deleas os laudantium te Domine. Et omnis Iſrael vociferatus eſt ex fortitudine ſua; quoniam mors ſua in oculis ipſorum.

Planctus hic Eſther, ejuſque Oratio quæ ſequitur, in Vulgata Latina habentur cap. 14. per totum.

Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη, Καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς, ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων, σποδοῦ καὶ κοπριῶν (χ) ἐνέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσε σφόδρα, (ψ) καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς. Καὶ (ω) ἐδεῖτο κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν, (α) Κύριέ μου βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ μὴ σέ, Ὅτι κίνδυνός μου (β) ἐν χειρί μου. Ἐγὼ (γ) ἤκουον ἐκ γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ κύριε ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς (δ) ὅσα ἐλάλησας. Καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, Ἀνθ' ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ κύριε. Καὶ νῦν οὐχ (ε) ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, (†) ἀλλ' ἔθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, Ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός σου, καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, (ζ) καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι, καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ (η) θυσιαστηρίου σου,

Et Eſther regina confûgit ad Dominum in agóne mortis comprehenſa: Et auferens veſtimenta gloriæ ſuæ, induit veſtimenta anguſtiæ, et luctûs: et pro ſuperbis ſuavitatibus, cinere et fimo implevit caput ſuum: et corpus ſuum humiliavit valdè: et omnem locum (c) ornatûs exultationis ſuæ replevit laceratis capillis ſuis. Et deprecata eſt Dominum Deum Iſrael, et dixit; Domine mi, rex noſter, tu es ſolus: adjuva me ſolam, et non habentem adjutorem, niſi te: Quoniam periculum meum in manu mea. Ego audiebam à nativitate mea in tribu patriæ meæ, quia tu, Domine, aſſumpſiſti Iſrael ex omnibus gentibus; et patres noſtros ex omnibus majoribus eorum in hæreditatem æternam, et feciſti eis quæcunque locutus es. Et nunc peccavimus coram te: et tradidiſti nos in manus inimicorum noſtrorum, Eò quòd glorificavimus deos eorum. Juſtus es, Domine. Et nunc non ſatis habuerunt in amaritudine ſervitutis noſtræ: ſed (d) poſuerunt manus ſuas ſuper manus idolorum ſuorum, Ad tollendam determinationem oris tui, et delendam hæreditatem tuam, et obturandum os laudantium te, et extinguendam gloriam domûs tuæ, et altaris tui,

MS.A. (λ) Καὶ Μαρδοχαῖος ἐδεήθη (μ) Κύριε θεὲ κύριε βασιλεῦ (ν) οὐρανόν· Κύριος εἶ (ξ) γιγνώσκεις· (ο) Ἀλλὰ (π) θεοῦ μου· (ρ) οὐθένα, (σ) Καὶ νῦν κύριε βασιλεῦ ὁ θεὸς Ἀβραάμ, (τ) ἀπολέσαι (υ) τὸ ὄνομά σου κύριε, (φ) τὸ στόμα αἰνούντων σε. Καὶ πᾶς (∴) ὁ θάνατος (χ) ἔπλησεν (ψ) καὶ πάντα τόπον ἀγαλλιάματος αὐτῆς κόσμου ἐπλήρωσεν στρεπτῶν (ω) ἐδέετο (α) Κύριε ὁ θεός μου ὁ βασιλεὺς ἡμῶν (β) ἐν τῇ χειρί μου. (γ) ἤκουον κύριε τοῦ πατρός μου, ὅτι σὺ κύριε (δ) ὅσα ἐλάλησας αὐτοῖς. Ὅτι ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιόν σου, (ε) ἱκανώθησαν τῷ πικρασμῷ (†) ἀλλὰ (ζ) καὶ * ἐνφράξῃ στόμα ὑμνούντων σοι, (η) θυσιαστήριον * σοι,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܚܘܝ ܠܡܪܕܘܟܝ ܡܠܝ̈ܗ̇ ܕܐܣܬܪ. * ܘܐܡܪ ܡܪܕܘܟܝ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܐܣܬܪ. ܠܐ 12
ܬܣܒܪܝܢ ܒܢܦܫܟܝ ·. ܕܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢ̱ܬܝ : ܕܡܬܦܠܛܐ ܐܢ̱ܬܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ 13
ܝܗܘܕܝ̈ܐ : * ܐܢ ܬܫܬܩܝܢ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ. ܪܘܚܐ ܘܦܘܪܩܢܐ ܗܘܐ ܠܝܗܘܕܝ̈ܐ ܡܢ 14
ܕܘܟܐ ܐܚܪܢܐ ܘܐܢ̱ܬܝ ܘܒܝܬ ܐܒܘܟܝ ܬܐܒܕܘܢ. ܘܡܢܘ ܝܕܥ ·. ܐܢ ܡܛܠ ܗܢܐ
ܙܒܢܐ ܐܬܩܪܝܬܝ ܘܐܬܝܬܝ ܠܡܠܟܘܬܐ. * ܘܐܡܪܬ ܐܣܬܪ ܐܡܪ ܠܡܪܕܘܟܝ. * ܙܠ 15
ܟܢܘܫ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝ̈ܐ ܕܐܝܬ ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. ܘܨܘܡܘ ܥܠܝ. ܘܠܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܠܐ 16
ܬܫܬܘܢ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝ̈ܢ ܠܠܝܐ ܘܐܝܡܡܐ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܘܥܠܝ̈ܡܬܝ ܢܨܘܡ ܗܟܢܐ. ܘܗܝܕܝܢ
ܐܥܘܠ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܕܠܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܘܟܕ ܐܒܕܐ ܐܒܕܐ. * ܘܐܙܠ ܡܪܕܘܟܝ 17
ܘܥܒܕ ܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕܬ ܠܗ ܐܣܬܪ :

* Et indicavit Mordecai verba Eſtheris. 12 Et 13 dixit Mordecai; Dic Eſtheri; noli putare apud te, quia in domo es regis, evaſuram te præ reliquis Judæis. 14 Si ſilueris hoc tempore, continget aliunde Judæis refrigerium & ſalus, te & domo patris tui pereunte. Quis autem novit, utrùm propter hoc tempus vocata es & adducta ad regnum? 15 Et dixit Eſther, Dic Mordecai; 16 Vade, congrega univerſos Judæos qui in caſtro Suſan. Et jejunate propter me, et non edant nec bibant tribus diebus, die noctúque: Ego etiam & ancillæ meæ item jejunabimus. Tunc ingrediar in conſpectum regis, quod non eſt ſecundùm legem, et cùm fecero fecero. 17 Et profectus Mordecai fecit univerſum illud quod mandaverat ipſi Eſther.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܗ̄

CAP. V.

* ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܠܒܫܬ ܐܣܬܪ ܠܒܘܫܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܩܡܬ ܒܕܪܬܐ ܓܘܝܬܐ 1
ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܡܠܟܐ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.
ܠܘܩܒܠ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܐ. * ܘܟܕ ܚܙܐ ܡܠܟܐ ܠܐܣܬܪ ܡܠܟܬܐ ܕܩܝܡܐ ܒܕܪܬܐ 2
ܘܫܟܚܬ ܚܣܕܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܐܘܫܛ ܡܠܟܐ ܠܘܬ ܐܣܬܪ ܫܒܛܐ ܕܕܗܒܐ ܕܒܐܝܕܗ.
ܘܩܪܒܬ ܐܣܬܪ ܘܐܚܕܬ ܒܪܫܗ ܕܫܒܛܐ ܕܕܗܒܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܡܠܟܐ ܡܢܐ 3
ܠܟܝ ܐܣܬܪ ܡܠܟܬܐ ܘܡܢܘ ܒܥܘܬܟܝ. ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܘܬܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܝ
ܢܬܝܗܒ ܠܟܝ. * ܘܐܡܪܬ ܐܣܬܪ. ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ ܢܐܬܐ ܡܠܟܐ ܘܗܡܢ 4
ܠܡܫܬܝܐ ܕܥܒܕܬ ܠܗ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܚܙܘ ܣܪܗܒܘ ܠܗܡܢ. ܢܥܒܕ ܐܝܟ ܕܐܡܪܐ 5
ܐܣܬܪ. ܘܐܬܐ ܡܠܟܐ ܘܗܡܢ ܠܡܫܬܝܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܐܣܬܪ ܒܡܫܬܝܐ ܕܚܡܪܐ 6
ܡܢܐ ܫܐܠܬܟܝ ܢܬܝܗܒ ܠܟܝ. ܘܡܢܘ ܒܥܘܬܟܝ. ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܘܬܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܢܬܝܗܒ ܠܟܝ. * ܘܥܢܬ ܐܣܬܪ ܘܐܡܪܬ ܫܐܠܬܝ ܘܒܥܘܬܝ.
7

1 Et die tertio induit Eſther veſtes regias, & ſtetit in atrio interiori domûs regis ex adverſo domûs regis: Rex autem ſedebat ſuper throno regio, ex adverſo portæ domûs. 2 Et cùm vidiſſet rex Eſther reginam ſtantem in atrio, adepta eſt gratiam in conſpectu ejus; Et extendit rex ad Eſther ſceptrum aureum quod manu tenebat. Et appropinquavit Eſther, & prehendit apicem ſceptri aurei. 3 Et dixit rex, Quid vis tibi Eſther regina? Et quæ petitio tua? Uſque ad dimidium regni, dabitur tibi. 4 Et dixit Eſther; Si videtur regi veniat rex & Haman ad convivium quod paravi ipſi. 5 Et dixit rex, Videte feſtinatò Hamanem; faciat ſecundùm quod dicit Eſther. Venítq; rex & Haman ad convivium. 6 Dixítq; rex ad Eſther cùm vinum bibiſſet; Quæ eſt petitio tua? dabitur tibi: Et quid eſt quod poſtulas? uſque ad dimidium regni dabitur tibi. 7 Et reſpondens Eſther dixit; Poſtulatum meum & petitio mea,

אסתר : ה

faciendum ad & ,meam petitionem *dandum ad* ;*bonum rege ſuper* ſi & ,regis oculis in gratiam inveni Si

8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת

verbum juxta faciam cras & ,eis faciam quod ,convivium ad Haman & rex veniat ;meam poſtulationem

אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר

porta in Mordochai ipſum Haman *videre ſecundum* & : corde *bonum* & , lætus ipſa die in Haman eſt egreſſus Et .regis

9 הַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר

ſibi vim fecit Et .*excandeſcentis* Mordochai *ſuper* Haman eſt repletus & , eo ab ſe moviſſet nec ,ſurrexiſſet non & ,regis

10 הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה : וַיִּתְאַפַּק

eis narravit Et .ſuam uxorem Zeres & , ſuos amicos fecit venire & , miſit & ; ſuam domum ad venit & ,Haman

11 הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ : וַיְסַפֵּר לָהֶם

, rex eum magnificaverat quibus omnia & , ſuorum filiorum multitudinem & ,*ſuæ opulentiæ* gloriam Haman

הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ

ſecit venire non Inſuper : Haman Dixitque .regis ſervos & , principes ſuper eum elevâſſet quod &

12 וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ : וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה

ego *craſtinum in* etiam & ; me niſi , fecit quod convivium ad rege cum regina Eſther

אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי

videns ego quo tempore toto *in* , mihi *æquale illud* non hoc totum Et .rege cum *ei* vocatus

13 קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ : וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה

Faciant : ejus amici omnes & , ejus uxor Zeres ei Dixitque .regis porta in ſedentem Jehudæum Mordochai

14 אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ : וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־

ingredere & , illud ſuper Mordochai ſuſpendant & , regi dic mane *in* & , cubitorum quinquaginta altum lignum

עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא

.lignum *fecit* & ,Haman *facies ad verbum fuit bonum* & :lætus convivium ad rege cum

עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ :

Verſio VULG. LAT.

Si inveni in conſpectu regis gratiam, & ſi regi placet 8
ut det mihi quod poſtulo, & meam impleat petitionem :
veniat rex & Aman ad convivium quod paravi
eis, & cras aperiam regi voluntatem meam. Egreſſus 9
eſt itaque illo die Aman lætus & alacer. Cúmque
vidiſſet Mardochæum ſedentem ante fores palatii,
& non ſolùm non aſſurrexiſſe ſibi, ſed nec motum quidem
de loco ſeſſionis ſuæ, indignatus eſt valdé : Et 10
diſſimulatâ irâ, reverſus in domum ſuam, convocavit
ad ſe amicos ſuos, & Zares uxorem ſuam : Et expoſuit 11
illis magnitudinem divitiarum ſuarum, filiorúmque turbam,
& quantâ eum gloriâ ſuper omnes principes &
ſervos ſuos rex elevâſſet. Et poſt hæc ait, Regina quoque 12
Eſther nullum alium vocavit ad convivium cum
rege, præter me : apud quam etiam cras cum rege pranſurus
ſum. Et cùm hæc omnia habeam, nihil me habere 13
puto, quamdiu videro Mardochæum Judæum ſedentem
ante fores regias. Reſponderúntque ei, Zares uxor 14
ejus, & cæteri amici ; Jube parari excelſam trabem, habentem
altitudinis quinquaginta cubitos, & dic manè
regi ut appendatur ſuper eam Mardochæus, & ſic ibis
cum rege lætus ad convivium. Placuit ei conſilium, &
juſſit excelſam parari crucem.

תרגום TARGUM.

8 אין אשכחית רחמין בעיני מלכא ואין על מלכא ישפר למתן ית שאלתי ולמעבד
ית בעותי יעול מלכא והמן למשתיא די אעבד להון ברמשא ולמחר אנא
9 עבדא כפתגם גזירת מלכא : ונפק המן מלות מלכא ביומא ההוא חדי ובדח
לבא וכד חזא המן ית מרדכי וית טפליא דעסיקין בפתגמי אוריתא בסנהדרין
דעבדת להון אסתר בתרע מלכא ומרדכי לא קם מן קדם אנדרטיה ולא רתת
מניה אלהן פשט ית רגליה ימיניה ואחוי ליה שטר זבנתא דאודבן ליה בטולמא
דלחם דמכתבא באסטרקליליה כל קבל ארכובתיה מן יד תקיף רוגזיה ואתמלי
10 המן עלוי מרדכי רותחא : ואזדריז המן ועל לביתיה ושדר וקרא ית רחימוי וית
11 זרש רשיעתא אנתתיה ברת תתני פחת עבר נהרא : ואשתעי להון המן ית יקר
עתריה והיך אתמני עם דוכסי מלכא והיך רהטין קדמוי סגיאות בנוי דסכומהון
מאתן ותמניא בר מן עסרתי אוחרנין דאנון פולמרכין על פלכיא ובר מן שמשי
דהוא ספרנא דמלכא וית מה דירבי יתיה מלכא וית דזקפיה עלוי כל רברבני
12 ועבדוי דמלכא : ואמר המן ברם לא הנעלת אסתר מלכתא עם מלכא למשתיא
13 די עבדת אלהן יתי ואוף עדן מחר אנא מזמן לותה למסעוד עם מלכא : וכל
דא ליתיה טימי לותי בכל עדן די אנא חזי ית מרדכי יהודאה דיתב בסנהדרין עם
14 עולמיא בתרע פלטרין דמלכא : ואמרת ליה זרש אנתתיה וכל רחימוי אין
שפיר בעינך נימר קדמך מלתא חדא מה דנעבד ליה למרדכי יהודאה אם הוא
חד מן צדיקיא דאתבריאו בעלמא אין בחרבא נקטול יתיה כבר אתהפך חרבא
ותתרמי עלנא נהב יתיה לרגומא כבר רגם דויד גלית פלשתאה ואם בתרא
דנחשא נרמי יתיה כבר בזעיה מנשה ונפק מניה נזרוק יתיה ליםא רבא כבר
בזעוניה בני ישראל ועברו בגויה נטמון יתיה לגו אתון נורא יקידתא כבר דעכוהי
חנניה מישאל ועזריה ונפקו מן גויה נתרמי יתיה לגוב אריותא כבר לא חבילו
אריותא בדניאל כד חי נתרמי יתיה קדם כלבין כבר אסתתם פום כלבין בארעא
דמצרים על בני ישראל למדברא נגלי יתיה כבר במדברא נפישו וסגיאו מה עוד
קטלא נקטול יתיה והידא מיתא תתעבד ליה נרמי יתיה לבית אסירי כבר מן בית
אסירי אמליכו ליוסף סכינא תתרמי על צואריה כבר הוה אתהפכת סכינא
מעלוי דיצחק עיניה נעור ונשבוק יתיה יקטל בנא כמה דקטל שמשון פורענותיה
דגברא הדין לא ידעינן מה נעבד אלא צליבא רבא אתעבד ליה ועל בבא
דביתיה דמיה ישתפך קומתיה תתרמי על צליבא ויחוון יתיה כל יהודאי וכל
חברוי ורחימוי שמיא וארעא כחדא ציתין על צליבא דאתקין המן למרדכי תוה
לצפרא ועל קדם מלכא ושאל מניה על צליבא הדין בשעתא ההיא לא שלח מנוי
ולא שכב המן בר המדתא עד דאזל ואיתי ית נגריא ית קינאי נגריא דעבדין
צליבא וקיצאי דמתקנין סכין דפרזל ובנוי דהמן דיצין וחדין וזרש אתתיה מנגנא
בכנרין עם המן רשיעא ואמר אגרא לנגרי אנא יהב ולקיצאי אנא מתקן שירותא
על צליבא הדין בשעתא קם המן רשיעא למנסיא צליבא בקומתיה נפקת בת
קל משמי מרומא ואמרת ליה יאי המן רשיעא ולך שפר בר המדתא ושפר פתגמא
קדם המן ועבד צליבא לנרמיה דהוה מן יומא דזמנת אסתר ית המן לשירותא
אתעקו בני ישראל ואמרין דין לדין הדין מסכינן בכל יומא ויומא דתבעי אסתר מן מלכא
דנקטליה והיא מזמנא ליה לשירותא בהא שעתא שפכו דבית יעקב כולון לבהון
ואתרחיצו על אבוהון די בשמיא וכן אמרין קדמוי עני יתן עני כל מעיקיא היך דתלין
עיני עבדוי למריהון והיך עיני אמתא לרבונתהא כדין תלין עיננא עלך עד עדן
דתתגלי ותתפוק יתנא דהא סנאה ובעל דבבא מנדף ואמר מן אנון יהודאי בכן שמע
בקל צלותהון ועבד בעותהון ביה בליליא מטול די בכל זמנא דפרק יתהון מן
בעלי דבביהון בליליא פריק יתהון מפרעה ומסנחריב מן כל דקמו עליהון :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Si inveni gratiam in oculis regis, & ſi regi gratum eſt donare petitio- 8
nem meam, & facere poſtulationem meam, intret rex & Haman ad
convivium quod faciam eis *veſperi* : & in craſtinum factura ſum juxta
verbum ſententiæ regis. Et exivit Haman à rege die illa lætus & ex- 9
ultans corde : & quando vidit Haman Mardechai *& pueros operam dantes
verbis legis in Sanhedrin, quod fecerat eis Ezzther* in porta regis,
& Mardechai non ſurrexit *coram ſtatua illius, neque* tremuit ab eo ; *ſed
extenſo crure dextero oſtendit ei ſyngrapham emptionis, qua venditus fuerat
illi fruſto panis, inſcriptam laminæ, quæ illi erat è regione genu :
ſtatim efferbuit ira ejus, &* repletus eſt Haman contra Mardechai indignatione.
Et feſtinavit Haman, & introivit in domum ſuam, & miſit 10
& vocavit neceſſarios ſuos, & Zeres *impiam* uxorem ſuam, *filiam Tatnai
ducis transfluvialis* : Et narravit illis Haman gloriam divitiarum 11
ſuarum, *& quomodo præfectus eſſet ducibus regis, & quomodo præcurrerent
ipſi multitudo filiorum ſuorum, numero ducenti & octo, præter decem
alios ſummam belli moderantes per provincias, prӕterque Sammaſæm
qui regi ab epiſtolis* ; & quòd magnificaverat eum rex, & ſublimaverat
eum ſuper omnes magnates & ſervos regis. Et dixit Haman : 11
Atque etiam non introduxit Ezzther regina *cum rege* ad convivium
quod fecit, niſi me, & etiam in tempus craſtinum ego invitatus ſum ab
ea ad prandendum cum rege. Et omne hoc non æſtimatur apud me, to- 13
to tempore quo ego videro Mardechai Jehudæum ſedentem *in Sanhedrin
cum juvenibus* in porta palatiorum regis. Et dixit illi Zeres uxor 14
ejus & omnes neceſſarii ejus : *Si placuerit tibi, loquemur te præſente
verbum unum, quid facturi ſimus iſti Mardechai Jehudæo; ſi ſit unus ex
juſtis qui producti fuerunt in mundo, & gladio eum tollere voluerimus, en
revertetur gladius & jactabitur in nos : demus eum lapidandum; dudum
lapidibus interemit David Goliath Peliſthæum : & ſi in catenam æream
conjiciamus eum; jam diſrupit eam Menaſſe, & evaſit ex ea : projiciamus
eum in mare magnum; olim penetrârunt illud filii Iſrael, & tranſierunt
per medium ejus : indamus eum in medium fornacis ignis ardentis; nuper
extinxerunt illum Chananiah, Miſael & Aſaria, et prodierunt ex eo :
injiciamus eum in foveam leonum; haud ita pridem non nocuerunt leones
Danieli : vel vivum objiciamus eum canibus ; jampridem obthuratum
eſt os canibus in terra Miſraim propter filios Iſrael : in deſertum relegemus
illum; olim in deſerto aucti ſunt, & in multitudinem evaſerunt :
quo adhuc ſupplicio perimemus eum, vel quo mortis genere afficiemus
eum? conjiciamus eum in carcerem; jamdudum ex carcere ad regnum
evexerunt Joſephum : culter adigatur in jugulum illius; diu eſt quòd
averſus fuerit culter ab Iſaac : oculos ejus eruamus, & ſic miſſum faciamus
eum : ſtragem faciet in nobis, quemadmodum fecit Simſon : ſupplicium
viro huic neſcimus quod faciamus, niſi ut crux magna erigatur
ei, & ad oſtium ædium ipſius ſanguis ejus fundatur. Applicetur ſtatura
ejus cruci, & videant eum omnes Jehudæi & omnes amici & neceſſarii
ejus, cœlo pariter ac terra attendentibus ad crucem quam paravit Haman
pro Mardechai. Anxiè itaque expectavit auroram & ingreſſus
ad regem petitionem inſtituit ei de cruce hac. Hoc tempore non depoſuit
veſtimenta ſua, neque decubuit Haman filius Hamdatha, donec abiens
adduxiſſet fabros ligni & metalli; illos ut facerent crucem, hos vero ut
pararent cultrum ferreum. Filii etiam Haman præ gaudio exultantes
lætitiam agebant, & Zeres uxor ejus canebat fidibus cum Haman impio;
dixit inſuper ille, mercedem fabrorum ligni ego ſolvam, & fabris metalli
apparabo prandium ob crucem hanc. Eadem hora ſurgente Haman
impio ad probandam crucem ſtaturæ ſuæ, egreſſa eſt filia vocis de
cœlo ſummo, ac dixit ei : Convenit, Haman impie, teque decet, Fili
Hamdatha.* Et gratum fuit verbum ante Haman, et fecit *crucem ſibimetipſi.
Ex quo enim die invitaverat Ezzther Haman ad convivium,
angebantur ſibi Iſrael ſic loquentes inter ſe; Nos expectamus quotidie ut
efflagitet Ezzther à rege quò occidatur, illa verò invitat eum ad convivium.
Hoc ipſo tempore effuderunt familia Jacobi univerſa animam ſuam,
& fiduciam habuerunt in patre ſuo, qui eſt in cœlis, hujuſmodi verbis
eum ut præſentem deprecantes : Exaudi nos, exaudi omnes afflictos;
quemadmodum pendent oculi ſervorum à dominis ſuis, & ſicut oculi
ancillæ ad heram ſuam, ita ſuſpenſi ſunt oculi noſtri in te, quoad apparcas
& eruas nos : ecce enim hoſtis & inimicus convitiatur & dicit,
Quid iſti Jehudæi? Tunc audivit vocem orationis eorum, & effecit petitionem
illorum ea ipſa nocte : quotieſcunque enim eripuit eos ab inimicis
ſuis, nocte eripuit eos, à Pargho & Sanhherib, omnibuſq; qui inſurrexerunt
in illos.*

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

Καὶ ἀνοῖξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων, καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα. Μὴ παραδῷς κύριε τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ οὖσι, (θ) καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' ἡμᾶς, παραδειγμάτισον. Μνήσθητι κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον βασιλεῦ τῶν θεῶν, καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν. Δὸς λόγον εὔρυθμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων αὐτῷ. Ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρί σου, καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ (ι) ἐχούσῃ εἰ μὴ σὲ κύριε. Πάντων γνῶσιν ἔχεις, Καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, (κ) καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων, καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. Σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας μου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς (λ) κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἀμὰν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν. Καὶ οὐκ ηὐφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν, πλὴν ἐπὶ σοὶ κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ. Ὁ θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον (μ) φωνὴν ἀπηλπισμένων, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ τοῦ φόβου μου.

Et aperiendum os gentium ad virtutes vanorum, & admirationi habendum regem carneum in ſeculum. Ne tradas, Domine, ſceptrum tuum iis qui non ſunt: & non irrideant in ruina noſtra: ſed verte conſilium eorum ſuper eos: & in eum, qui cœpit ſuper nos, exempla ſtatue. Memento, Domine, oſtende te in tempore tribulationis noſtræ, & da mihi fiduciam, rex deorum, & omni principatui imperans. Da ſermonem benè compoſitum in os meum coram leone, et transfer cor illius in odium impugnantis nos, in conſummationem ejus, & conſentientium ei. Nos autem libera in manu tua, & adjuva me ſolam, & non habentem niſi te, Domine. Omnium ſcientiam habes, Et noſti, quia odi gloriam iniquorum, & abominor cubile incircunciſorum, & omnis alieni, Tu noſti neceſſitatem meam, quia abominor ſignum ſuperbiæ meæ, quod eſt ſuper caput meum in diebus oſtentationis meæ: abominor illud, ſicut pannum (e) menſtruorum: & non porto illud in diebus ſilentii mei. Et non comedit ſerva tua menſam Aman: & non glorificavi convivium regis, neque bibi vinum libaminum: Et non eſt lætata ſerva tua à die tranſlationis meæ uſque nunc, niſi in te, Domine Deus Abraam: Deus fortis ſuper omnes, exaudi vocem deſperatorum, & erue nos de manu malignantium, & libera me à timore meo.

MS. A. (θ) καὶ μὴ γελασάτωσαν (ι) ἐχούσῃ βοηθὸν, εἰ μὴ (κ) καὶ βδελύσσομαι * τὸ σημεῖον (λ) κεφαλῆς ἐν ἡμέρᾳ (μ) φωνῆς

ΚΕΦ. ε'.

CAP. V.

Quæ ſequuntur de ingreſſu Eſther ad regem, atque exanimatione ejus vultu illius exterritæ, in Vulg. Lat. habentur cap. 15. ver. 4. uſque ad finem.

1 ΚΑὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας, καὶ (α) περιεβάλλετο τὴν δόξαν αὐτῆς. Καὶ γενηθεῖσα ἐπιφανὴς, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε (β) τὰς δύο ἅβρας, Καὶ τῇ μὲν μιᾷ (†) ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, Ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς. Καὶ αὐτὴ ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλαρὸν, ὡς προσφιλές· ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. Καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας, (γ) κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, (δ) καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδύκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. Καὶ (ε) ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ (ζ) πεπυρωμένον δόξῃ, ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν. Καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα, καὶ μετέβαλε τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει· καὶ (η) κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἅβρας τῆς προπορευομένης. Καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραΰτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ (θ) θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη· καὶ παρεκάλει αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Τί ἐστιν Ἐσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου, θάρσει, Οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστιν, Πρόσελθε. 2 Καὶ ἄρας τὴν χρυσῆν ῥάβδον, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ (ι) ἠσπάσατο αὐτὴν, καὶ εἶπε, Λάλησόν μοι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἶδόν σε κύριε ὡς ἄγγελον θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου (κ) ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου, Ὅτι θαυμαστὸς εἶ κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν. Ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν, ἔπεσεν ἀπὸ (λ) ἐκλύσεως. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν.

1 *ET factum eſt in die tertia ut ceſſavit orans, exuit veſtimenta (a) ſervitutis, & circundata eſt gloriâ ſuâ: Et facta ſplendens, invocans omnium inſpectorem Deum & ſalvatorem, aſſumpſit duas famulas, Et uni quidem innitebatur, tanquàm deliciis diffluens, Altera autem ſubſequebatur allevans veſtem ejus. Et ipſa rubens vigore pulchritudinis ſuæ: & facies ejus hilaris; tanquàm jucunda: cor autem ejus arctatum præ timore. Et ingreſſa omnes januas ſtetit in conſpectu regis. Et ipſe ſedebat ſuper thronum regni ſui, & omnem ſtolam ſplendoris ſui induerat, totus in auro, & lapidibus pretioſis, & erat terribilis valdè. Et elevans faciem ſuam inflammatam gloriâ, in vigore furoris aſpexit. Et cecidit regina, & mutavit colorem ſuum in diſſolutione: & procubuit ſuper caput ancillæ præeuntis. Et immutavit Deus ſpiritum regis ad manſuetudinem: & factus in agonia proſiliit è throno ſuo, & aſſumpſit eam ſuper ulnas ſuas, donec reſtituta eſt. Et conſolabatur eam verbis pacificis, & dixit ei; Quid eſt Eſther? Ego frater tuus: Conſide, Non morieris: quoniam commune præceptum noſtrum eſt; Accede. 2 Et elevans auream virgam impoſuit ſuper cervicem ejus, & amplexus eſt eam: & dixit, Loquere mihi. Et dixit ad eum; Vidi te, domine, tanquam angelum Dei, & turbatum eſt cor meum præ timore gloriæ tuæ: Quoniam mirabilis es, domine, & facies tua gratiarum plena. Dum autem ipſa loqueretur; cecidit præ diſſolutione. Et rex turbatus eſt: & omne famulitium ejus conſolabatur eam.*

MS. A. περιεβάλετο (β) δύο ἅβρας, (†) ἐπερείδετο (γ) ἔστη (δ) καὶ τὴν στολὴν (ε) ἦρεν τὸ πρόσωπον (ζ) πεπυρωμένον ἐν ἀκμῇ θυμοῦ. καὶ ἔπεσεν (η) ἐπέκυψεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἅβρας τῆς προπορευομένης αὐτῆς. (θ) θρόνου, καὶ ἀνέλαβεν (ι) ἠσπάσατο τὴν Ἐσθὴρ, καὶ (κ) ἀπὸ τῆς δόξης σου, (λ) ἐκλύσεως αὐτῆς. Καὶ

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܐܢ ܐܫܟܚܬ ܪ̈ܚܡܐ ܩܕܡܝܟ ܡܠܟܐ. ܘܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܪ: ܕܢܬܠ ܠܝ 8
ܫܐܠܬܝ ܘܢܥܒܕ ܠܗ ܒܥܘܬܝ ܀ ܢܐܬܐ ܡܠܟܐ ܘܗܡܢ ܠܡܫܬܝܐ ܕܐܥܒܕ ܠܗܘܢ
ܡܚܪ. ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܢܦܩ ܗܡܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܚܕܐ ܘܦܨܝܚ ܠܒܗ. 9
ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܗܡܢ ܠܡܪܕܟܝ ܕܝܬܒ ܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ: ܘܠܐ ܩܡ ܘܠܐ ܐܬܬܙܝܥ
ܡܛܠܬܗ. ܐܬܡܠܝ ܗܡܢ ܚܡܬܐ ܥܠ ܡܪܕܟܝ. * ܘܐܬܬܥܝܩ ܗܡܢ ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. 10
ܘܫܕܪ ܩܪܐ ܠܪ̈ܚܡܘܗܝ. ܘܠܙܪܫ ܐܢܬܬܗ. * ܘܐܫܬܥܝ ܠܗܘܢ ܗܡܢ 11
ܐܝܩܪܐ ܕܥܘܬܪܗ ܘܣܘܓܐܐ ܕܒܢ̈ܘܗܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܪܒܝܗ ܡܠܟܐ. ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ ܪ̈ܘܪܒܢܐ.
ܘܥܠ ܟܠ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪ ܗܡܢ. ܘܐܦܠܐ ܐܢܫ ܐܥܠܬ ܐܣܬܝܪ ܥܡ 12
ܡܠܟܐ ܐܠܐ ܠܝ ܠܚܘܕ. ܘܐܦ ܠܡܚܪ ܡܙܡܢܐ ܐܢܐ ܠܗ ܥܡ ܡܠܟܐ. * ܘܗܢܐ ܟܠܗ 13
ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ ܒܟܠ ܥܕܢ ܕܚܙܐ ܐܢܐ ܠܗ ܠܡܪܕܟܝ ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܬܒ ܒܬܪܥܐ
ܕܡܠܟܐ. ܕܠܐ ܙܐܥ ܡܢ ܩܕܡܝ ܀ * ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܙܪܫ ܐܢܬܬܗ ܘܟܠܗܘܢ ܪ̈ܚܡܘܗܝ. 14
ܢܥܒܕܘܢ ܨܠܝܒܐ ܕܪܘܡܗ ܚܡܫܝܢ ܐ̈ܡܝܢ. ܘܒܨܦܪܐ ܐܡܪ ܠܡܠܟܐ. ܘܢܨܠܒܘܢܝܗܝ
ܠܡܪܕܟܝ ܒܗ. ܘܥܘܠ ܠܡܫܬܝܐ ܥܡ ܡܠܟܐ ܟܕ ܚܕܐ ܐܢܬ. ܘܫܦܪ
ܡܠܬܐ ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܗܡܢ ܛܒ. ܘܥܒܕ ܨܠܝܒܐ.

* Si adepta ſum miſericordiam in conſpectu 8
tuo rex, & ſi videtur regi concedere quid
poſtulo, & facere quod peto, *hoc eſt*, ve-
niat rex & Haman ad convivium quod pa-
rabo ipſis cras, ſecundùm verbum regis.
Et egreſſus eſt Haman die illo lætus & hi- 9
laris corde: Et cùm videret Haman Morde-
cai ſedentem in porta regis, non aſſurrexiſſe
nec commotum eſſe propter ipſum, repletus
eſt indignatione adverſùs Mordecai. Et 10
moleſtè ferens Haman ad ædes ſuas diſceſſit:
Et accerſivit amicos ſuos, & Zareſh uxo-
rem ſuam, Et expoſuit ipſis Haman 11
gloriam opum ſuarum, & numerum filiorum
ſuorum, & quomodo exaltâſſet ipſum rex, &
ſupra omnes magnates & ſervos regis ſta-
tuiſſet. Et dixit Haman, nec introduxit 12
Eſther quenquam cum rege præter me: nam
& cras me invitavit cum rege. Sed to- 13
tum hoc mihi non ſatisfacit, quotieſcunque
video Mordecai Judæum qui ſedet in por-
ta regis non commoveri a conſpectu meo.
Et dixit ipſi Zareſh uxor ejus & omnes 14
amici, fiat patibulum quinquaginta
cubitos altum, & manè dicito regi ut
ſuſpendatur Mordecai in ipſo: Et in-
gredere ad convivium cum rege lætus.
Et valdè placuit Hamani verbum: fecitque
patibulum.

CAP. VI. ו

fuerant & : dierum verborum monumentorũ librum *afferendum ad* dixit & : *regis* somnus *se elongaverat* illa nocte In
1 בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ
regis eunuchis duobus, Teres & ,Bigthana *super* Mordochai indicâsset quod ,scriptum est inventũ Et *regis facies ad* lecta
2 נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ
magnificentiæ & honoris factum est Quid : rex Dixitque .Achasuerôs regem in manum mittere quæsierunt qui ,liminis custodib⁹ ex
3 מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה
: rex Dixitque *negotium* eo cum est factum Non : ejus ministri regis pueri dixerunt & ? hoc *super* Mordochai ipsi
4 לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
super Mordochai *suspendendum ad* , regi *dicendum ad* ,exterius regis domus atrium in venerat Haman & ? atrio in Quis
מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־
.Ingrediatur : rex dixit & ,atrio in *stans* Haman Ecce : eum ad regis pueri Dixeruntque .ei fecerat parari quod ,lignum
5 הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃
Haman dixitque *? ejus honore in volens* rex cujus viro *in* faciendum Quid : rex ei dixit & ;Haman est ingressus Et
6 וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן
rex cujus Vir : regem ad Haman dixit Et *? me à uberiorem* honorem facere rex volet Cui :suo corde in
7 בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
quod & : rex *eo super equitavit* quo equum & , rex *ea in* se induit qua , *regni* vestem Adducant ; *ejus honore in volens*
8 חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר
.ejus capite in *regni* diadema detur
נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. VI.

Noctem illam duxit rex inſomnem, juſſitque ſibi af- 1
ferri hiſtorias & annales priorum temporum. Quæ cùm
illo præſente legerentur, Ventum eſt ad illum locum 2
ubi ſcriptum erat, quo modo nuntiâſſet Mardochæus in-
ſidias Bagathan & Thares eunuchorum, regem Aſſuerum
jugulare cupientium. Quod cùm audiſſet rex, ait; Quid 3
pro hac fide honoris ac præmii Mardochæus conſecutus
eſt ? Dixerunt ei ſervi illius ac miniſtri; Nihil omnino
mercedis accepit. Statímque rex; Quis eſt, inquit, in 4
atrio ? Aman quippe interius atrium domûs regiæ intra-
verat, ut ſuggereret regi, & juberet Mardochæum affigi
patibulo, quod ei fuerat præparatum. Reſponderunt 5
pueri, Aman ſtat in atrio. Dixítque rex, Ingrediatur.
Cúmq; eſſet ingreſſus, ait illi; Quid debet fieri viro, quem 6
rex honorare deſiderat ? Cogitans autem in corde ſuo
Aman, & reputans quòd nullum alium rex, niſi ſe, vel-
let honorare, Reſpondit; Homo, quem rex honorare 7
cupit, Debet indui veſtibus regiis, & imponi ſuper 8
equum, qui de ſella regis eſt, & accipere regium diade-
ma ſuper caput ſuum,

תרגום TARGUM.

ו

1 ביה בליליא ההוא נדת שנתא דמלכא ביה בליליא ההוא נפק פורקנא ליהודאי
ביה בליליא אדברת שרה לביתיה דאבימלך ביה בליליא אתקטלו כל בוכרי דמצראי
ביה בליליא ההוא אתגליין נביאן לנביאן וחלמין לחלמי חוויא ביה בליליא ההוא
אתגריש עלמא כוליה מדינן וכל דיריהון אבלא רבא בכל כרכיא מספדא ויללא
בכל מדינתא עולמין אסירין בסקין סבין וסבן שקפין על לבהון וכולון צוחין במרר
ובקל רב מיללין ואמרין וי דחזינן עקא על עקא ותבירא על תבירא ומתברנא קדמאה
לא אתסינן ומחתנא לא אתיהיבת אסו ומסדונא אתנחמנא וכיבי לבנא לא עברו מננא
דקרית אבהתנא רטישא על ארעא ומקדשנא סגר סנאה ועזרתנא דשישו בעלי דבבנא
ופרעה ומצראי לא עצו עלנא כהדא עצתא ומלכי עממיא לא השיבו עלנא
כמחשבתא הדא למהוי עתידין ליומי הדין לשיצותנא מעל אפי ארעא גלי רזין גלא
ליה רזא דנא למרדכי די גזרת מותנא אתגזרת על דבית ישראל ואוף לעבדין ולאמהן
לא זבינו יתנא ביה בליליא ההוא נדת שנתיה דקודשא בריך הוא ממרומא ואין לא
כתיב הדין קרא לא הות אפשר למימריה דכתיב עורה למה תישן יי חס ושלום לית
קדמוי שנה אלא כד חטין בית ישראל עבד גרמיה דכות דמיך ברם כד עבדין רעותיה
לא נאם ולא דמיך נטר ישראל ביה בליליא ההוא נדת שנתיה דמרדכי צדיקא דהוה
שהיר ולא שכיב והוה שכיב ולא דמיך דהון בית ישראל מתכנשין ויתבין קדמוי
ואמרין ליה את גרמת לנא ית כל בישתא הדא ואין את קמתא מן קדם המן רשיעא
וכרעתא וסגדתא ליה לא אתת עלנא כל עקתא הדא מתיב מרדכי ואמר לון לבושא
די הוה לביש המן רשיעא צירין עלוי תרין צלמין חד מן קדמוי וחד מן בתרוי ואין קמית
וסגידית ליה אשתכחית דאפלח לטעותא ואתון ידעין מן דפלח לטעותא יאבד מן
עלמא הדין ומטרד מן עלמא דאתי ושתקון מניה כולון ביה בליליא נדת שינתא
דהמן רשיעא דהוה שהיר ולא שכיב והוה שכיב ולא דמיך מהימת דהוה מתקן ית
צליבא למצלב ית מרדכי עלוי ולא הוה ידע די לנפשיה הוה מתקן יתיה ביה בליליא
ההוא נדת שינתא דאסתר צדקתא דהות עבדת לחמא לאעלא ית המן בשירותא עם
מלכא אחשורוש ביה בליליא ההוא נדת שנתיה דמלכא דאחשורוש טפשא דהוה
שהיר ולא שכיב והוה שכיב ולא דמיך די נקט יתיה רוחא דנקטא למלכי וחבטת
יתיה כולי ליליא עני וכן אמר לכל רברבנוי מה דאכלית לא הנאה ליומה דשתיתי לא
אתקבל עלי שמיא רעמין עלי ושמי שמיא מרימין בקליהון הידא מתנן אמרית למשבק
למדינתא ולא שבקית לון או אסתר והמן מכונין למקטל יתי דלא אעלת אסתר
לשירותא עמי אלא המן בלחודוי ביה בליליא ההוא על דכרן אברהם יצחק ויעקב
קדם אבוהון די בשמיא דאשתלח מן מרומא מלאכא הוא מיכאל רב חילא דישראל
ויתב ברישיה דמלכא ונדד ית שנתא מניה כולי ליליא עד די אמר לאעלא קדמוי ית
ספר דכרניא מלי דיומא והון קרין ביה קדם מלכא עבדי דיניהון דמלכי קדמאי דהון
מן קדמוי ויתיב לעיל מן עינוי דמלכא והוה מסתכל מלכא וחזי כדמות גבר עני ואמר
ליה למלכא המן בעי דנקטלך ונמליך יתיה חלופך והא מקדם בצפרא ובעי למשאל
מנך גברא דפרקך מן מותא ובעי למקטליה אלא אמר ליה להמן מה למעבד
לגברא דמלכא צבי ביקריה ותחזי דלא שאל מנך אלא לבושין דמלכא וכתרא
2 דמלכותא וסוסיא די רכיב עלוי מלכא : ואשתכח כתוב בספרא די חוי מרדכי על
בגתנא ותרש תרין רבני מלכא די נטרי פלטרין די בעו לאושטא ידא לקטלא ית
3 מלכא דאחשורוש בבית דמכיה : ואמר מלכא מה אתעביד יקרא ורבותא למרדכי
על דין ואמרו עולמי מלכא משומשנוי לא אתעביד עד כדון עמיה שום מידעם :
4 ואמר מלכא מן גברא דקאם בדרתא והמן על לדרתא די בבית מלכא בריתא למימר
5 למלכא למצלב ית מרדכי על קיסא דזמין ליה : ואמרו עולמי מלכא לותיה הא המן
6 קאם בדרתא ואמר מלכא יעול : ועל המן ואמר ליה מלכא מה חזי לאתעבדא לגבר
די מלכא צבי ביקריה וחשיב המן בלביה ואמר מן יצבי מלכא למעבד יקרא יתיר מני :
7 8 ואמר המן לות מלכא גבר די מלכא צבי ביקריה : ישים מלכא טעם ייתון לבוש ארגונא
די לבישו ביה ית מלכא ביומא די על למלכותא וסוסא די רכב עלוי מלכא ביומא דעל
למלכותא ודי אתיהב כלילא דמלכותא ברישיה :

PARAPH. CHALD Verſio Latina.

CAP. VI.

1 In nocte illa receſſit ſomnus regis : *ipſa nocte illa prodiit ſalus Judæis, nocte illa aſſumpta eſt Sarah in domum Abimelech, nocte illa interfecta ſunt omnia primogenita Ægyptiorum; ipſa illa nocte revelatæ ſunt prophetiæ prophetis & inſomnia ſomniantibus viſiones; ipſa illa nocte commotus eſt mundus univerſus, urbes & omnes incolæ earum, luctus magnus erat in omnibus civitatibus, planctus & ejulatus in omnibus urbibus, juvenibus accingentibus ſe ſaccis, ſenibus viris ac fœminis percutientibus pectora ſua, omnibus denique plorantibus amarè, & voce magna ejulantibus ac dicentibus; Hei quòd vidimus ærumnam ſuper ærumna, & cladem ſuper clade, & à clade noſtra prima nondum convaluimus, neque vulneri noſtro reddita eſt ſanitas, aut à mœrore noſtro conſolationem accepimus, & ægritudines animi noſtri non abierunt à nobis; quòd urbs patrum noſtrorum jaceat humi, & ſanctuarium noſtrum occluſit hoſtis, & atria noſtra conculcârunt inimici : neque Parghoh & Ægyptii inierunt in nos hujuſcemodi conſilium, nec reges gentium in animum induxerunt contra nos hujuſcemodi cogitationem, ut parati eſſent in diem hunc ad excindendum nos à facie terræ, (Qui ſecreta revelat revelavit hoc ſecretum ipſi Mardechai, decretum internecionis decretum eſſe contra domum Iſrael) neque in ſervos & ancillas vendiderunt nos. Ipſa illa nocte receſſit ſomnus ſancti illius benedicti supernè : niſi vero ſcriptum fuiſſet hoc, haudquaquam licuiſſet illud dicere; ſcriptum eſt enim, Evigila, quare dormis Domine : Abſit hoc, illi nunquam præſens eſt ſomnus, ſed peccante domo Iſraelitide quaſi dormientem agit; quando vero faciunt voluntatem ejus, non dormitat neque dormit qui cuſtodit Iſrael. Ipſa illa nocte receſſit ſomnus Mardechai juſti, qui vigilavit & non decubuit, decumbens vero non dormivit; quòd congregati eſſent domus Iſrael & ſederent coram eo, dicentes : Tu nobis author fuiſti omnis mali hujus, ſi enim ſurrexiſſes coram Haman impio, & inclinati corporis cultum ei præſtitiſſes, haud eveniſſet nobis omnis anguſtia hæc. Quibus reſpondens Mardechai ſic locutus eſt : Veſtis qua amictus eſt Haman impius, duas habuit ſuper ſe depictas imagines, unam ante, alteram retro; ſi vero aſſurrexiſſem & cultum ei exhibuiſſem, compertus eſſem coluiſſe idola, vos autem nôſtis eum qui colit idola periturum eſſe ex hoc mundo, et excluſum iri è mundo qui venturus eſt : conticuerunt itaque ab eo omnes illi. Ea ipſa nocte receſſit ſomnus Haman impii, qui vigilias agens non cubuit, vel ſi cubaret ſomnum non cepit, ex quo tempore parabat crucem qua ſuſpenderet Mardechai, inſcius ſe illam ſibi ipſi parare : Eadem nocte ipſa receſſit ſomnus Ezzther juſtæ, quòd appararet dapes quo Haman exciperet convivio cum rege Ahhaſueros. Eadem ipſa nocte receſſit ſomnus Ahhaſueros infatuati, qui vigilans non recubuit, vel ſi fortè recubuiſſet inſomnis manſit, quòd inceſſeret eum ſpiritus qui ſolet inceſſere reges, & exagitaret eum tota nocte : loquutus tandem ſic affatus eſt omnes proceres ſuos, Quicquid edo mihi non prodeſt, quodque bibo non ſapit mihi; perſtrepunt adverſus me cœli, & cœli cœlorum extollunt vocem ſuam : nunquid tributa pollicitus me remiſiſſem provinciis non remiſi illis? An Ezzther & Haman ſtatuerunt occidere me, quòd neminem introduxerit Ezzther ad convivium mecum niſi Haman ſolum? Eademmet nocte intravit recordatio Abraham, Iſaac & Jaacob in præſentiam patris eorum cœleſtis, adeo ut mitteretur ab excelſo Angelus, ipſe Michael præfectus exercitui Iſrael, qui capiti regis inſidens abarcuit ab eo ſomnum tota nocte, donec* dixit ut afferretur ante ſe liber monimentorum verborum dierum : & legerunt in eo ante regem acta judicialia regum priorum, *qui fuerunt ante illum. Sedit etiam ſupra oculos regis, intuitus autem rex vidit quaſi ſimilitudinem viri, qui hiſce verbis allocutus eſt ipſum regem : Haman cupidus eſt te occidendi, & ſeipſum pro te in regnum ingerendi; ecce autem aderit primo mane, poſtulaturus à te virum qui morti te eripuit, & in animo habens interficere illum : tu vero dicito ipſi Haman, Quid faciendum viro cujus honori rex ſtudet? & videbis eum nihil aliud petiturum à te, niſi veſtimenta regia, & coronam regni & equum quo vehi ſolet rex.* 2 Et inventum eſt ſcriptum in libro, quòd indicaverat Mardechai adverſus Bigthan & Theres duos principes regios *cuſtodes* palatiorum, qui quæſiverant extendere manum ad occidendum regem Ahhaſueros *in conclavi cubiculi ſui.* 3 Et dixit rex : Quid factum eſt honoris & amplitudinis propter hoc Mardechai ? & dixerunt pueri regis miniſtrantes ei : Non factum eſt *adhuc* cum illo quicquam omnino. 4 Et dixit rex: Quis eſt vir qui ſtat in atrio ? Haman autem intrabat in atrium domus regis exterius, ad dicendum regi ut ſuſpenderetur Mardechai ſuper lignum, quod paraverat ei. 5 Et dixerunt pueri regis ad eum; Ecce Haman ſtat in atrio: & dixit rex, Intret. 6 Et *intravit* Haman: & dixit ei rex; Quid videtur faciendum viro cujus honorem rex cupit ? & cogitavit Haman in corde ſuo, & dixit : Cuinam cupiet rex facere honorem pluſquam mihi ? 7 Et dixit Haman regi : Vir cujus honorem rex cupit, 8 Ponat rex decretum ut adducant veſtimentum purpureum, quo induunt regem *die quo accedit ad regnum*, & equum ſuper quo equitat rex, *die quo auſpicatur regnum*, & detur corona regni in caput ejus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ (μ) εἶπεν ὁ βασιλεύς, Τί θέλεις Ἐσθήρ; καὶ τί σου ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται
4 σοι. Εἶπε δὲ Ἐσθήρ, (ν) Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν. εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, (ξ) ἐλθάτω καὶ αὐτὸς
5 καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω σήμερον. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, (ο) Κατασπεύσατε Ἀμὰν, ὅπως ποιήσωμεν
6 τὸν λόγον Ἐσθήρ. καὶ (†) παραγίνονται ἀμφότεροι (π) εἰς τὴν δοχὴν, ἣν εἶπεν Ἐσθήρ. (ρ) Ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν
7 ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ, Τί ἐστιν βασίλισσα Ἐσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. (σ) Καὶ εἶπε, Τὸ αἴτημά μου, καὶ
8 (τ) τὸ ἀξίωμα· Εἰ εὗρον χάριν (υ) ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν (∴) ἔτι τὴν αὔριον εἰς τὴν
9 δοχὴν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ (φ) αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά. Καὶ ἐξῆλθεν (ϖ) ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρὴς
εὐφραινόμενος. ἐν δὲ τῷ (χ) ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ, (ψ) ἐθυμώθη σφόδρα.
10 11 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἐκάλεσε τοὺς φίλους, καὶ (ω) Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν
πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς (α) αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν (β) πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι
11 τῆς βασιλείας. Καὶ εἶπεν Ἀμὰν, Οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν,
13 ἀλλ' ἢ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν αὔριον (γ) κέκλημαι. Καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον
14 ἐν τῇ αὐλῇ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν (δ) Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι; (ε) Κοπήτω σοι ξύλον
πηχῶν πεντήκοντα, ὄρθρου δὲ εἶπον τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου. Σὺ δὲ
εἴσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμὰν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ
ξύλον.

Et dixit rex, Quid vis Eſther? Et quod tuum eſt poſtulatum? uſq; 3
ad dimidium regni mei, (b) & erit tibi. Dixit autem Eſther, Dies 4
mei inſignis hodiè eſt. Si igitur videtur regi; veniat & ipſe &
Aman ad convivium, quod faciam hodiè. Et dixit rex; Vocate 5
citò Aman, ut faciamus verbum Eſther. Et adveniunt utriq; ad
convivium, quod dixit Eſther. In potatione autem dixit rex ad 6
Eſther, Quid eſt regina Eſther? & erunt, quæcunq; poſtulaveris?
Et dixit; Petitio mea, & (c) poſtulatum: Si inveni gratiam in conſpectu 7 8
regis; veniat rex, & Aman adhuc cras ad convivium, quod
faciam eis, & cras faciam ea. Et exiit Aman à rege alacer (d) lætus. 9
In videndo autem Aman Mardochæum Judæum in aula, indignatus
eſt valdè. Et ingreſſus in propria, vocavit amicos, & Zoſaram 10
uxorem ſuam, Et demonſtravit eis divitias ſuas, & gloriam, 11
quàm rex ei circumpoſuerat, & quomodò fecerat eum tenere primum
locum, & præeſſe regno. Et dixit Aman; Non vocavit regina cum 12
rege quenquam ad convivium, niſi me: etiam in craſtinam vocatus
ſum. Et hæc mihi non placent; quamdiu videro Mardochæum Judæum 13
in aula. Et dixit ad eum Zoſara uxor ejus, & amici; Cædatur 14
tibi lignum cubitorum quinquaginta: manè autem dic regi, &
ſuſpendatur Mardochæus ſuper lignum. Tu autem intra ad convivium
cum rege, & lætare. Et placuit verbum ipſi Aman, & paratum fuit lignum.

MS. A. (μ) εἶπεν αὐτῇ ὁ (ν) Ἡμέρα μοι σήμερον ἐπίσημος. εἰ οὖν (ξ) ἐλθέτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν (ο) Κατασπευσάτω Ἀμὰν ποιῆσαι τὸ (†) παραγίνονται (π) ἐπὶ τὴν (ρ) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθὴρ ἐν τῷ πότῳ, Τί ἐστιν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα; καὶ ἔσται σοι ὅσα (σ) Καὶ εἶπεν Ἐσθήρ, Τὸ (τ) τὸ ἀξίωμά μου· (υ) ἐναντίον τοῦ βασιλέως, (∴) ἐπὶ τὴν (φ) αὔριον γὰρ (ϖ) Ἀμὰν (χ) ἰδεῖν Μαρδοχαῖον (ψ) ἐθυμώθη Ἀμὰν σφόδρα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐκάλεσεν (ω) Σωσάραν (α) περιέθηκεν αὐτῷ, (β) πρῶτον ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐθένα (γ) κέκληκεν. (δ) Σωσάρα (ε) Κοπήτω ξύλον

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ εἶπε (α) τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν
2 γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. Εὗρε δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ
Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο (β) εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς,
3 καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς, Τίνα δόξαν ἢ χάριν
ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; (γ) καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ (†) οὐδέν.
4 Ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμὰν ἐν τῇ αὐλῇ. εἶπε δὲ
5 ὁ βασιλεύς, Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμὰν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ,
6 ᾧ ἡτοίμασε. (δ) Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Ἰδοὺ Ἀμὰν ἕστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς,
Καλέσατε αὐτόν. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ, (ε) ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι;
7 εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμὰν, Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; Εἶπε δὲ (ζ) πρὸς τὸν βασιλέα, Ἄνθρωπον
8 ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, (η) Ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς
9 περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, Καὶ δότω ἑνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως
τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ· καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ
τὸν ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων, Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ
10 βασιλεὺς δοξάζει. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως (θ) ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ
τῷ Ἰουδαίῳ, (ι) τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὧν ἐλάλησας.
11 Ἔλαβε δὲ Ἀμὰν τὴν στολὴν καὶ τὸν (κ) ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν
ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Οὕτως ἔσται παντὶ
ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι.

CAP. VI.

DOMINUS autem amovit ſomnum à rege nocte illâ: & dixit 1
miniſtro ſuo afferre literas memoriales dierum ad legendum ei.
Invenit autem literas ſcriptas de Mardocheo, quomodò annuntiârat 2
regi de duobus eunuchis regis, dum illi cuſtodias agerent, & quærerent
inſerere manum Artaxerxi. Dixit autem rex; Quam gloriam, 3
vel gratiam fecimus Mardocheo? Et dixerunt miniſtri regis, Non
feciſti ei quicquam. Dum autem percunctaretur rex de benevolentia 4
Mardochei, ecce Aman in aula. Dixit autem rex; Quis in aula?
Aman autem intraverat ad dicendum regi, ut ſuſpenderet Mardochæum
in ligno, quod paraverat. Et dixerunt miniſtri regis, Ecce Aman 5
ſtat in aula. Et dixit rex, Vocate eum. Dixit autem rex ad Aman; 6
Quid faciam homini, quem ego volo glorificare? Dixit autem
in ſeipſo Aman; Quem vult rex glorificare, niſi me? Dixit autem 7
ad regem; Hominem quem vult rex glorificare, Afferant pueri regis 8
ſtolam byſſinam, quâ rex circundatur, & equum, ſuper quem rex inſcendit,
Et det uni amicorum regis honoratorum, & induat ſtolâ hominem, 9
quem rex diligit: & aſcendere faciat eum ſuper equum, &
prædicet per plateam civitatis, dicens; Sic erit omni homini, quem
rex glorificat. Dixit autem rex ad Aman, Probè locutus es. Sic facito 10
Mardocheo Judæo ſervienti in aula: & non decidat à te verbum
ex iis quæ locutus es. Sumpſit autem Aman ſtolam, & equum, & 11
ſtolâ induit Mardochæum, & impoſuit eum ſuper equum, & tranſivit
per plateam civitatis, & prædicabat, dicens; Sic erit omni homini,
quem rex vult glorificare.

MS. A. (α) τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγιγνώσκειν αὐτῷ. (β) εὐνούχων αὐτοῦ ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπιβαλεῖν αὐτοὺς τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. (γ) καὶ εἶπον οἱ ἐκ τῆς διακονίας, Οὐκ (†) οὐθέν. (δ) Καὶ εἶπον οἱ ἐκ τῆς διακονίας τοῦ βασιλέως, (ε) ᾧ ἐγὼ (ζ) τῷ βασιλεῖ, (η) Ἐνεγκάτω στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, (θ) ποιήσομεν Μαρδοχαίῳ (ι) τῷ θεραπεύοντι, ὃν εἶπεν ὁ βασιλεύς, καὶ μὴ παραπεσάτω (κ) ἵππον, * καὶ διῆλθεν

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ̄ *

* ܘܒܠܠܝܐ ܗܘ ܦܪܕܬ ܫܢܬܗ ܕܡܠܟܐ . ܘܐܡܪ ܠܡܥܠܘ ܣܦܪ ܕܘܟܪܢܐ ܕܣܘܥܪ̈ܢܐ 1
ܕܝܘܡ̈ܬܐ. ܘܗܘܘ ܩܪܝܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܐܫܬܟܚ ܕܟܬܝܒ ܕܚܘܝ ܡܪܕܟܝ ܥܠ 2
ܒܓܬܢ ܘܬܪܫ ܬܪܝܢ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܕܡܠܟܐ ܢܛܪ̈ܝ ܬܪܥܐ. ܕܒܥܘ ܕܢܘܫܛܘܢ ܐܝܕܝ̈ܗܘܢ ܥܠ
ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܡܢܐ ܐܬܥܒܕ ܐܝܩܪܐ ܘܪܒܘܬܐ ܠܡܪܕܟܝ ܥܠ ܗܕܐ. 3
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܠܡܠܟܐ ܘܡܫܡܫ̈ܢܘܗܝ. ܠܐ ܐܬܥܒܕ ܠܗ ܡܕܡ. * ܘܐܡܪ 4
ܡܠܟܐ ܡܢܘ ܒܕܪܬܐ. ܘܗܡܢ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܡܠܟܐ ܠܕܪܬܐ ܒܪܝܬܐ. ܕܢܐܡܪ ܠܡܠܟܐ
ܕܢܙܩܘܦ ܠܡܪܕܟܝ ܥܠ ܩܝܣܐ ܕܐܛܝܒ ܠܗ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܡܠܟܐ ܥܠܝܡ̈ܘܗܝ. ܗܐ 5
ܗܡܢ ܩܐܡ ܒܕܪܬܐ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܢܥܘܠ. * ܘܥܠ ܗܡܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܡܢܐ 6
ܘܠܐ ܠܡܥܒܕ ܠܓܒܪܐ. ܕܡܠܟܐ ܨܒܐ ܒܐܝܩܪܗ. ܘܐܡܪ ܗܡܢ ܒܠܒܗ. ܠܡܢܘ ܨܒܐ
ܡܠܟܐ ܠܡܥܒܕ ܐܝܩܪܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܝܠܝ. * ܘܐܡܪ ܗܡܢ ܠܡܠܟܐ ܠܓܒܪܐ ܕܡܠܟܐ 7
ܨܒܐ ܒܐܝܩܪܗ. * ܢܝܬܘܢ ܠܒܘ̈ܫܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܠܒܫ ܡܠܟܐ. ܘܣܘܣܝܐ ܕܪܟܒ 8
ܥܠܘܗܝ ܡܠܟܐ. ܟܕ ܐܬܬܣܝܡ ܬܓܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܪܫܗ.

CAP. VI.

Nocte ipſâ diſceſſit ſomnus regis. Juſ- 1
ſitque afferri commentarium rerum quoti-
dianarum: & legebant coram rege. Inven- 2
tum eſt autem ſcriptum, indicâſſe Morde-
cai, de Bagthan & Tharesh duobus eunu-
chis regis, cuſtodibus portæ, voluiſſe ipſos
manum mittere in regem Achſhiraſh. Et 3
dixit rex, Quid factum eſt honoris ac pro-
vectûs Mordecai propter hoc? dixerunt regi
ſervi ipſius ac miniſtri, Non eſt factum ipſi
quicquam. Et dixit rex, Quis in atrio? 4
Jam Haman venerat ad domum regis, in a-
trium exterius, ut ſuggereret regi, ut ſuſpen-
deret Mordecai in patibulo quod ipſi pa-
raverat. Dixerunt regi pueri ipſius, Ecce 5
Haman ſtat in atrio: Et dixit rex, Ingre-
diatur. Ingreſſus eſt Haman, & dixit ei rex; 6
Quid ei fieri par eſt, cui rex honorem fieri
velit? Dixit apud ſe Haman, Quis eſt cui
honorem fieri velit rex præ me? Et dixit 7
Haman regi, Cui honorem rex fieri velit,
Afferant veſtes regias quas portaverit rex, 8
& equum cui rex inſederit, coronâ regiâ in
caput ejus impoſitâ.

אסתר : ז

rex cujus virum induant &, majoribus principibus regis principibus de viri manum super equus & vestimentũ detur Et
וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ 9
cujus , viro fiet Sic : *ejus facies ad* clament & : civitatis *platea in* equo super eum *faciant* equitare &, *ejus honore in volens*
חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
: es locutus quemadmodum , equum & , vestimentum *cape* , Festina : Haman ad rex Dixitque . *ejus honore in volens* rex
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ 10
Tulitque . es locutus quæ omnibus ex *verbum* facias cadere ne ; regis porta in *sedenti* Jehudæo Mordochai ita fac &
וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיִּקַּח 11
: *ejus facies ad clamabat* & , civitatis *platea in* eum fecit equitare & ; Mordochai induit & , equum & , vestimentum Haman
הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכָי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו
in est compulsus Haman & ; regis januam ad Mordochai est reversus Et . *ejus honore in volens* rex cujus , viro fiet Sic
כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־ 12
quod omne suis amicis omnibus & , suæ uxori Zeres Haman narravit Et . capite *opertus* & , lugens suam domum
בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר 13
cadere cœpisti cujus , Mordochai Jehudæorum semine de Si : ejus uxor Zeres & , ejus sapientes ei dixeruntque : sibi acciderat
קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל
: pervenerunt regis eunuchi & , eo cum loquentibus ipsis Adhuc . *ejus facies ad* cades cadendo sed , ei prævalebis non , *ejus facies ad*
לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו׃ עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ 14
. Esther fecerat quod convivium ad Haman *adducendum ad* festinaverunt &
וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃

CAP. VII. ז

secunda die in etiam Esther ad rex Dixitque . regina Esther cum bibendum ad , Haman & , rex venit Et
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי 1 2
. fiet & , regni dimidium ad usque ? tua postulatio quæ & ? tibi dabitur & , regina Esther tua petitio Quæ : vini convivio in
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃
mea anima mihi detur , *bonum rege super* si & , rex tuis oculis in gratiam inveni Si : dixit & , regina Esther respondit Et
וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי 3
, occidendum ad , delendum ad , meus populus & ego sumus venditi Quia . mea postulatione *in* meus populus & , mea petitione *in*
בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃ כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג 4
Dixitque . regis *damno in æquans angustiator non quia* : tacuissem , venderemur ancillas in & servos in si & : perdendum ad &
וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שֹׁוֶה בְּנֵזֶק הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 5
? sic *faciendum ad* suum cor *ipsum* implevit *quod* , *ille hic ubi* & , hic *ipse* Quis : reginam Esther ad dixit & , Achasueros rex
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃
. reginæ & , regis *faciebus* à est territus Haman & : hic malus Haman inimicus & , *angustiator* Vir : Esther dixit Et
וַתֹּאמֶר־אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃ 6

Verſio VULG. LAT.

Et primus de regiis principibus ac tyrannis teneat equum 9
ejus, & per plateam civitatis incedens clamet, &
dicat ; Sic honorabitur, quemcunque voluerit rex honorare.
Dixítque ei rex ; Feſtina, & ſumptâ ſtolâ & equo, 10
fac, ut locutus es, Mardochæo Judæo, qui ſedet ante
fores palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus
es, prætermittas. Tulit itaque Aman ſtolam & equum, 11
indutúmque Mardochæum in platea civitatis, & impoſitum
equo præcedebat, atque clamabat ; Hoc honore
condignus eſt, quemcunque rex voluerit honorare. Reverſúſque 12
eſt Mardochæus ad januam palatii : & Aman
feſtinavit ire in domum ſuam, lugens & operto capite :
Narravítque Zares uxori ſuæ, & amicis, omnia quæ eveniſſent 13
ſibi. Cui reſponderunt ſapientes, quos habebat in
conſilio, & uxor ejus ; Si de ſemine Judæorum eſt Mardochæus,
ante quem cadere cœpiſti, non poteris ei reſiſtere,
ſed cades in conſpectu ejus. Adhuc illis loquentibus, 14
venerunt eunuchi regis, & citò eum ad convivium
quod regina paraverat, pergere compulerunt.

CAP. VII.

INtravit itaque rex & Aman, ut biberent cum regina. 1
Dixítque ei rex etiam ſecundâ die, poſtquàm vino incaluerat ; 2
Quæ eſt petitio tua, Eſther, ut detur tibi ? & quid
vis fieri ? etiam ſi dimidiam partem regni mei petieris,
impetrabis. Ad quem illa reſpondit ; Si inveni gratiam 3
in oculis tuis, ô rex, & ſi tibi placet, dona mihi animam
meam, pro qua rogo, & populum meum, pro quo obſecro.
Traditi enim ſumus ego & populus meus, ut conteramur, 4
jugulemur, & pereamus. Atque utinam in ſervos
& famulas venderemur : eſſet tolerabile malum, &
gemens tacerem : nunc autem hoſtis noſter eſt, cujus crudelitas
redundat in regem. Reſpondénſque rex Aſſuerus 5
ait ; Quis eſt iſte, & cujus potentiæ, ut hæc audeat facere ?
Dixítque Eſther ; Hoſtis & inimicus noſter peſſimus iſte 6
eſt Aman. Quod ille audiens, illicò obſtupuit, vultum
regis ac reginæ ferre non ſuſtinens.

תרגום TARGUM.

ויהא מתיהב לבוש ארגונא וסוסא על ידא דגברא רבא מרברבי דמלכא אסטרטיגין 9
וילבשון תורביני מלכא ית גברא דמלכא צבי ביקריה וירכיבונוהי עלוי סוסא בפתאה
דקרתא ויקלסון קדמוי כדנא יתעבד לגברא דמלכא צבי ביקריה: ואמר מלכא להמן 10
אוחי סב ית לבוש ארגונא וית סוסיא כמא די מלילתא ועבד כן למרדכי יהודאה אמר
ליה המן לאידין מרדכי אתיב ליה מלכא למרדכי יהודאה אמר ליה המן סגיאין מרדכי
יהודאי אית בשושן אתיב ליה מלכא להוא דסדרת אסתר ליה סנהדרין בתרע
פלטרין דמלכא אמר ליה המן בבעו מנך קטול יתי ולא תגזור עלי כפתגמא הדין אמר
ליה מלכא אוחי ולא תמנע מדעם מן כל מה דמלילתא: ודבר המן ית לבוש ארגונא 11
וית סוסא ואלביש ית מרדכי וארכבניה בפתאה דקרתא וקלס קדמוי כדין יתעבד
לגברא די מלכא צבי ביקריה: ותב מרדכי לסנהדרין די בתרע פלטרין דמלכא 12
ואשלח ית לבוש ארגונא מעלוהי ולבש סקא ויתב על קטמא והוה מודה ומצלי
עד רמשא והמן אתבהל ואזל לביתיה אבל על ברתיה ומתעטף על רישיה כאבלא
על ברתיה וכסופיה: ואשתעי המן לזרש אנתתיה ולכל רחמוי ית כל די ארעיה 13
ואמרו ליה חכימוי וזרש אנתתיה אין מזרעא דצדיקיא מרדכי דשרית למפל קדמוי
היכמה די נפלו מלכיא קדם אברהם במישר חקליא אבימלך קדם יצחק יעקב נצח
מלאכא ועל ידוי דמשה ואהרן טבעו פרעה וכל משריתיה בימא דסוף וכל מלכיא
ושלטוניא דאבאישו להון מסר יתהון אלההון בידיהון ואף אנת לא תכול לאבאשא
ליה ארום מפל תפול קדמוי: עוד כען אנון ממללין עמיה ורבני מלכא מטו ואוחו 14
להנעלא ית המן למשתיא דעבדת אסתר:

ז

ועל מלכא והמן למשתי עם אסתר מלכתא: ואמר מלכא לאסתר אוף ביומא 1 2
תנינא במשתיא דחמרא מה שאלתך אסתר מלכתא ויתיהב ליך ומה בעיתיך אפילו
עד פלגות מלכתא אתננה ליך לחוד למבני בית מוקדשא דקאם בפלגות תחום מלכותי
לא אתן ליך דהכדין קיימית בשבועה לגשם ולטוביה ולסנבלט ברם אוריכי עד דירבי
דריוש בריך ויחסן מלכותא ותתעבד: וזקפת אסתר ית עינהא כלפי שמיא ואתיבת 3
אסתר מלכתא ואמרת אין אשכחית רחמין קדמך מלכא רמא ואין קדם מלכא דארעא
שפיר תתיהב לי שיזוב נפשי מן ידוי דסנאה בשאלתי ופורקן עמי מן ידוי דבעל דבביה
בבעותי: ארום אודבננא מגן אנא ועמי בית ישראל לאשתיצאה לאתקטלא ולהובדא 4
ואלולי לעבדין ולאמהן אודבננא שתקית ארום לית מעיקא טימין ורווחא באנזיקא
דמלכא: ואמר מלכא אחשורוש ואמר לאסתר מלכתא מן הוא דין ובאידין אתר הוא 5
גברא חציפא וחייבא ומרודא די אמלכניה לבביה למעבד כדין: ואמרת גברא מעיקא 6
ובעל דבבא דבעא למקטלך ברמשא בבית דמכך ויומא דין בעא למלבש אסטלא
דמלכותא ולמרכב על סוסא די לך ולאחתא מניכא דדהבא על רישיה ולמרדא בך
ולמסב מנך מלכותא ואסתקפת מלתא מן שמיא ואתעביד ההוא יקרא למרדכי צדיקא
אחוי דאבא בר יאיר בר שמעי בר שמידע בר בענה בר אלה בר מיכא בר מפיבשת בר
יהונתן בר שאול מלכא בר קיש בר אביאל בר צרור בר בכורת בר אפיח בר שחרים בר
עזיה בר ששון בר מיכאל בר אליאל בר עמיהוד בר שפטיה בר פנואל בר פיתח בר מלוך
בר ירובעל בר ירוחם בר חנניה בר זבדי בר אלפעל בר שמרי בר זבדיה בר רמות בר
חשום בר שחורה בר עוזא בר גוזא בר גרא בר בנימן בר יעקב בר יצחק בר אברהם גברא
מעיקא ובעל דבבא המן ביש הדין בעא למצלביה והמן אשתעמים מן קדם מלכא
ומלכתא:

PARAPH.CHALD. [illegible]io Latina.

Et detur veſtis *purpurea* & equus in manum cujuſdam ex principibus regis 9
anteſignanis, & induant *curatores regis* virum cujus rex cupit honorem :
& deducant illum ſuper equum in platea civitatis, & clament ante
eum : Sic fiet viro cujus honorem cupit rex. Et dixit rex ad Haman : 10
Feſtina accipe veſtimentum *purpureum* & equum, ſicut locutus es, &
facito ſic Mardechai Jehudæo. *Dixit ei Haman, cuinam Mardechai ?
reſpondit ei rex, Mardechai Jehudæo: regeſſit ei Haman, Multi Mardechai
Jehudæi ſunt in Suſan : reſpondit ei rex, illi ipſi cui inſtituit Ezzther
regina Sanhedrin* in porta palatiorum regis : *dixit ei Haman, impetrem
à te ut occidas me, potius quam imponas mihi rem hujuſmodi: inſtitit
ei rex; Feſtina, neque* ſubtrahas quicquam ex omnibus quæ locutus es.
Et accepit Haman veſtimentum *purpureum* & equum, & induit Mardechai, 11
& equitare fecit illum in platea civitatis ; & clamavit ante illum :
Sic fiet viro cujus honorem rex cupit. Et rediit Mardechai ad *Sanhedrin 12
quod erat in porta* palatiorum regis, *& exutâ veſte purpureâ induit
ſaccum, & ſedit in cinere confitens & orans uſque ad veſperam* : &
Haman turbatus eſt & ivit in domum ſuam, lugens *pro filia ſua*, & involutus
capite ſuo *inſtar lugentis pro filia ſua & opprobrio ſuo*. Et narravit 13
Haman Zeres uxori ſuæ & omnibus neceſſariis ſuis omnia quæ acciderant
ſibi: & dixerunt illi ſapientes ejus & Zeres uxor ejus ; Si ex ſemine
juſtorum eſt Mardechai, ante quem cœpiſti cadere, *ſicut ceciderunt reges
ante Abraham in valle campeſtri, Abimelech ante Iſaac, Jaacob ſuperavit
angelum & per manus Moſis & Aaron demerſi ſunt Parghoh & omnes
copiæ ejus in mari Suph, omnes denique reges & principes qui malefecerunt
eis, tradidit Deus illorum in manus ipſorum ; atque etiam tu*
non poteris malefacere ei, ſed cadendo cades ante illum. Hactenus illi 14
loquebantur cum illo, & principes regis pervenerunt, & feſtinaverunt
ut introducerent Haman in convivium quod fecerat Ezzther.

CAP. VII.

ET introivit rex & Haman ad bibendum cum Ezzther regina. Et 1 2
dixit rex ad Ezzther etiam die ſecunda in convivio vini : Quæ eſt petitio
tua Ezzther regina, & dabitur tibi ? & quæ poſtulatio tua ? *etiam* uſque
ad dimidium regni, *dabo illam tibi: Veruntamen ut ædificetur domus ſanctuarii,
quæ ſtat in dimidio termini regni mei, haud concedam tibi; quia
ſic promiſi cum juramento Goſem & Tobiæ, & Sanballath: ſed expectato
donec adoleſcat Darius filius tuus & hæreditate accipiat regnum*, &
fiet. *Et elevavit Ezzther oculos ſuos cœlum verſus*, & reſpondit Ezzther 3
regina, & dixit : Si inveni gratiam coram te rex *ſumme*, & ſi regi
terræ gratum eſt ; detur mihi evaſio animæ meæ de manu odientis me in
petitionem meam, & liberatio populi mei de manu auctoris inimicitiæ
ejus in poſtulationem meam. Quia venditi ſumus gratis ego & populus 4
meus domus Iſrael ad internecionem, ad occiſionem & ad perditionem :
& ſi in ſervos & in ancillas venditi eſſemus, tacerem: verum non
eſt afflictori utilitas aut cunctatio in detrimento regis. Et dixit rex Ahaſueros, 5
& dixit ad Ezzther reginam : Quiſnam ille eſt ? & in quonam
loco vir audax, & ſceleſtus, & conjurator, qui conſilium inivit in corde
ſuo ut faceret ſic ? Et dixit: Vir anguſtiator & auctor inimicitiæ, *qui conatus 6
eſt occidere te veſperi in penetrali cubiculi tui, hodie etiam in
mente habuit amiciri chlamyde regia & vehi equo tuo, & imponere diadema
aureum capiti ſuo, & rebellare in te, & regno te privare ; ſed
occaſionem præbente voce cœlitus factus eſt honor iſte Mardechai juſto
patruo meo, filio Jair, filii Simei, filii Semidah, filii Baanah, filii Elah,
filii Micha, filii Mephiboſeth, filii Jehonathan, filii Saul regis, filii
Kis, filii Abiel, filii Seror, filii Becorath, filii Aphiah, filii Seharim,
filii Uziah, filii Saſon, filii Michael, filii Eliel, filii Ammihud, filii
Sephatiah, filii Penuel, filii Pithach, filii Meloch, filii Jerubbaal, filii
Jeruham, filii Hanania, filii Zibdi, filii Elpaal, filii Simri, filii Zebadiah,
filii Remuth, filii Haſſom, filii Sehora, filii Uzza, filii Guza, filii
Gera, filii Binjamin, filii Jaacob, filii Iſaac, filii Abraham. Vir anguſtiator
& auctor inimicitiæ*, Haman malus hic, *quæſivit crucifigere eum.*
Et Haman ſtupefactus eſt à facie regis & reginæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 Ἐπέστρεψε δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν. Ἀμὰν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. Καὶ διη-
13 γήσατο Ἀμὰν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ (λ) Ζωσάρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις. καὶ (μ) εἶπαν πρὸς αὐτὸν
οἱ φίλοι, καὶ ἡ γυνή, Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἦρξαι ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν (ν) πεσῇ, καὶ οὐ
14 μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, (ξ) ὅτι θεὸς ζῶν μετ᾽ αὐτοῦ. Ἔτι αὐτῶν λαλούντων, παραγίνονται οἱ εὐνοῦχοι, ἐπισπεύ-
δοντες τὸν Ἀμὰν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἐσθήρ.

MS. A. (λ) Σωσάρᾳ (μ) εἶπον (ν) πεσῇ, οὐ μὴ δύνῃ (ξ) ὅτι ὁ θεὸς ὁ ζῶν μετ᾽ αὐτοῦ.

Rediit autem Mardochæꝰ in aulam. Aman autem reverſus eſt in propria triſtans 12
demiſſo capite. Et narravit Aman quæ ſibi acciderant, Zoſaræ uxori ſuæ, & 13
amicis. Et dixerunt ad eum amici, & uxor; Si de genere Judæorum Mardochæus,
cœpiſti humiliari coram eo: cadens cades, & non poteris eum ulciſci:
quoniam Deus vivens cum eo. Adhuc ipſis loquentibus, adveniunt 14
eunuchi urgentes Aman ad convivium, quod paraverat Eſther.

ΚΕΦ. ζʹ.

1 ΕΙσῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν, συμπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ. (α) Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ
2 ἐν τῷ πότῳ, Τί ἐστιν, Ἐσθὴρ (β) βασίλισσα; καὶ τί τὸ αἴτημά σου; καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ (γ) ἔστω σοι ἕως
3 ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. Καὶ ἀποκριθεῖσα, εἶπεν, Εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθήτω ἡ ψυχὴ τῷ
4 αἰτήματί μου, καὶ (δ) ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. Ἐπράθημεν γὰρ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς (ε) ἀπώλειαν καὶ
διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἄξιος ὁ διάβολος τῆς
5 αὐλῆς τοῦ βασιλέως. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς, Τίς οὗτος, ὅστις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Εἶπε δὲ Ἐσθήρ,
6 Ἄνθρωπος ἐχθρὸς Ἀμάν, ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμὰν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. Ὁ δὲ βασι-
7 λεὺς ἐξανέστη (ζ) ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον. ὁ δὲ Ἀμὰν παρῃτεῖτο τὴν βασίλισσαν· ἑώρα γὰρ (†) ἑαυτὸν ἐν κακοῖς
8 ὄντα. Ἐπέστρεψεν δὲ ὁ βασιλεὺς (*) ἐκ τοῦ κήπου. (η) Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξιῶν τὴν βασίλισσαν.
εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς, Ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα (θ) βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμὰν δὲ ἀκούσας, διετράπη τῷ προσώ-
9 πῳ. Εἶπε δὲ Βουγαθὰν (ι) εἷς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ καὶ ξύλον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ
λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, (κ) καὶ ὤρθωται ἐν τοῖς Ἀμὰν ξύλον πηχῶν πεντήκοντα. εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς,
10 Σταυρωθήτω ἐπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμὰν ἐπὶ τοῦ ξύλου (λ) ὃ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ. καὶ (μ) τότε ὁ βα-
σιλεὺς ἐκόπασε τοῦ θυμοῦ.

MS. A. (α) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῇ δευτέρᾳ (β) ἡ βασίλισσα; (γ) ἔσται σοι ἕως τοῦ ἡμίσους (δ) ὁ λόγος τῷ (ε) ἀπώλειαν καὶ δουλείαν, (ζ) ἐκ τοῦ συμποσίου (†) αὐτὸν (*) ἀπὸ (η) Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξιῶν αὐτήν. εἶπεν (θ) ἐκβιάζῃ (ι) εἷς τῶν εὐνούχων τοῦ βασιλέως, Ἰδοὺ καὶ τὸ ξύλον ὃ ἡτοίμασεν (κ) καὶ *ὤρθρωται ἐν τοῖς Ἀμὰν πηχῶν πεντήκοντα. (λ) ὃ ἡτοίμασεν Μαρδοχαίῳ. (μ) τότε ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς

CAP. VII.

INtravit autem rex, & Aman, ut biberent cum regina. Dixit autem rex 1
ad Eſther ſecundâ die in potatione; Quid eſt, Eſther regina? et quæ petitio tua, 2
& quod poſtulatū tuum? Et eſto tibi uſque ad dimidiū regni mei. Et reſpondens 3
dixit; Si inveni gratiam in conſpectu regis; detur anima petitioni meæ, et
populus meus poſtulationi meæ. Venditi enim ſumus, & ego, & populus meus 4
in perditionem, & direptionem, & ſervitutem, nos & filii noſtri in pueros,
& ancillas: & non audivi: non enim dignus criminator aulâ regis. Dixit 5
autem rex; Quis iſte, qui auſus eſt facere rem hanc? Dixit autem Eſther, 6
Homo inimicus Aman malignus iſte. Aman autem turbatus eſt ex rege, & regina.
Rex autem ſurrexit à ſympoſio in hortum. Aman autem deprecabatur 7
reginam. Viderat enim ſe in malis eſſe. Revertit autem rex de horto. Aman 8
autem procubuerat ſuper lectum orans reginā. Dixit autem rex, ut etiam
uxori vim afferat in domo mea? Aman autē audiens confuſꝰ eſt facie. Dixit 9
autem (a) Bugathan unus eunuchorū ad regem; Ecce & lignum paravit Aman
Mardochæo, qui locutus eſt pro rege: & erectū eſt in propriis Aman lignū cubitorū
quinquaginta. Dixit autē rex, Crucifigatur in eo. Et ſuſpenſꝰ eſt Aman 10
ſuper lignū, quod paratū fuerat Mardochæo. Et tunc rex ceſſavit à furore.

ΚΕΦ. ηʹ.

1 ΚΑὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσθὴρ ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ διαβόλῳ·
2 (α) καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξε γὰρ Ἐσθήρ, ὅτι (β) ἐνοικείωται αὐτῇ. Ἔλα-
βε δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο (γ) Ἀμάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ. καὶ κατέστησεν Ἐσθὴρ Μαρ-
3 δοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμάν. Καὶ προσθεῖσα ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας
4 αὐτοῦ, καὶ ἠξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν κακίαν, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. (δ) Ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τὴν
5 ῥάβδον τὴν χρυσῆν· ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθὴρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἶπεν Ἐσθήρ, Εἰ δοκεῖ σοι, καὶ εὗρον (ε)
χάριν, πεμφθήτω (ζ) ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ (η) ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμάν, τὰ γραφέντα (θ) ἀπολέ-
6 σθαι τοὺς Ἰουδαίους, (ι) οἵ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Πῶς γὰρ δυνήσομαι (κ) ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς
7 δυνήσομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; (λ) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ, Εἰ πάντα τὰ
ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα (μ) ἐπὶ ξύλου, ὅτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς
8 Ἰουδαίοις, (ν) τί ἔτι ἐπιζητεῖς; Γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου, ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ
δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς
ἀντειπεῖν.

MS. A. (α) καὶ Μαρδοχαῖος δὲ προσεκλήθη (β) ἐνοικείωτο αὐτῇ. (γ) τοῦ Ἀμάν, καὶ ἔδωκεν Μαρδοχαίῳ. (δ) Καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς (ε) χάριν ἐνώπιόν σου, πεμφθήτω (ζ) ἀποστρέψαι (η) ἐξαπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμάν, (θ) ἀπολέσαι (ι) ὅσοι εἰσὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ. Πῶς (κ) ἐπιδεῖν τὴν κάκωσιν (λ) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τῇ βασιλίσσῃ, Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἐχαρισάμην σοι, (μ) ἐπὶ τοῦ ξύλου, (ν) τί ἐπιζητεῖς; Γράφετε

CAP. VIII.

ET in eadem die rex Artaxerſes largitus eſt Eſther, quæcunque fuerant Aman 1
calumniatori. Et Mardochæus accerſitꝰ eſt à rege. Indicavit enim Eſther,
quia ſibi propinquus erat. Sumpſit autem rex annulum, quem abſtulerat ab Aman, 2
& dedit eum Mardochæo. Et Eſther conſtituit Mardochæum ſuper omnia,
quæ fuerant Aman: Et adjiciens locuta eſt ad regem, & procidit ad 3
pedes ejus, & poſtulavit auferre malum ipſius Aman, & quæcunque fecerat
Judæis. Extendit autem rex ad Eſther virgam auream. Surrexit autem Eſther 4
ad adſtandum regi. Et dixit Eſther; Si videtur tibi, & inveni gratiam; mittatur, 5
ut revertantur literæ miſſæ ab Aman, ſcriptæ ut perderentur Judæi, qui
ſunt in regno tuo. Quomodò enim potero videre afflictionem populi mei, & 6
quomodò potero ſalvari in perditione patriæ meæ? Et dixit rex ad Eſther; Si 7
omnem ſubſtantiam Aman dedi, & gratificatus ſum tibi, & ipſum ſuſpendi
ſuper lignū, quoniam manus intulerat Judæis; quid adhuc quæris? Scribite etiam 8
vos ex nomine meo, ſicut videtur vobis, et obſignate annulo meo. Quæcunque
enim ſcribuntur rege præcipiente, et obſignata fuerint annulo meo;
non eſt eis contradicere.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܢܬܝܗܒܘܢ ܠܒܘܫܐ ܘܣܘܣܝܐ ܠܚܕ ܡܢ ܚܐܪ̈ܐ ܕܡܠܟܐ ܦܪ̈ܬܘܝܐ. ܘܢܠܒܫܘܢܝܗܝ 9
ܠܓܒܪܐ ܕܡܠܟܐ ܨܒܐ ܒܐܝܩܪܗ. ܘܢܪܟܒܘܢܗ ܥܠ ܣܘܣܝܐ ܘܢܚܕܪܘܢܗ ܒܫܘܩ̈ܐ
ܘܢܩܪܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܗܟܢܐ ܢܬܥܒܕ ܠܓܒܪܐ ܕܡܠܟܐ ܨܒܐ ܒܐܝܩܪܗ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ 10
ܠܗܡܢ ܒܥܓܠ ܣܒ ܠܒܘܫܐ. ܘܕܒܪ ܣܘܣܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ ܠܡܪܕܟܝ
ܝܗܘܕܝܐ. ܕܝܬܒ ܒܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܠܐ ܬܒܨܪ ܡܠܬܐ ܡܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ. * ܘܢܣܒ 11
ܗܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܘܕܒܪ ܣܘܣܝܐ ܘܐܠܒܫܗ ܠܡܪܕܟܝ ܘܐܟܪܟܗ ܒܫܘܩ̈ܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.
ܘܩܪܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܗܟܢܐ ܢܬܥܒܕ ܠܓܒܪܐ ܕܡܠܟܐ ܨܒܐ ܒܐܝܩܪܗ. * ܘܐܬܐ ܡܪܕܟܝ 12
ܠܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܗܡܢ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܟܕ ܐܒܝܠ ܘܡܟܣܝ ܪܫܗ. * ܘܐܫܬܥܝ 13
ܗܡܢ ܠܙܪܫ ܐܢܬܬܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܓܕܫ ܠܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܘܙܪܫ
ܐܢܬܬܗ. ܐܢ ܡܢ ܙܪܥܐ ܗܘ ܕܝܗܘܕܝܐ ܡܪܕܟܝ ܕܫܪܝܬ ܠܡܦܠ ܩܕܡܘܗܝ. ܠܐ ܡܫܟܚ
ܐܢܬ ܥܡܗ. ܐܠܐ ܢܦܠ ܬܦܠ ܐܢܬ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ 14
ܐܬܘ ܪ̈ܗܛܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܣܪܗܒܘܗܝ ܠܗܡܢ ܠܡܫܬܝܐ ܕܥܒܕܬ ܐܣܬܝܪ.

Et dentur veſtes & equus cuidam è proceri- 9
bus regis Parthis, qui induat eis virum cui rex
honorem factum velit: Eumq; equo inſidentē
circumducat per plateas, proclamante ante
eum præcone; Sic ei fiet quem rex honoratum
velit. Et dixit rex Hamani, Feſtinatò accipe 10
ſtolam & adduc equum ut dixiſti, & fac ita
Mordecai Judæo, qui ſedet in porta regis:
Noli quicquam ejus quod dixiſti detrahere.
Et accepit Haman ſtolām, & adduxit equum, 11
& induit Mordecai, et circumduxit ipſum per
plateas urbis, et proclamavit coram ipſo; Sic
fiet ei quem rex honoratum vult. Et venit 12
Mordecai ad portam regis, Haman autem domum
ſuam diſceſſit, lugens, et operto capite.
Et expoſuit Haman Zareſh uxori totum id 13
quod acciderat ſibi. Dixerunt autem ipſo amici
ipſius et Zareſh uxor; Si ortu Judæus eſt
Mordecai, ante quem cadere cœpiſti, non poteris
cum ipſo congredi, ſed cades ulteriùs in
conſpectu ejus. Et dum loqueretur cum ipſis 14
venerunt curſores regis, et maturârunt Hamanem
ad convivium quod paraverat
Eſther.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ̄ *

* ܘܥܠ ܡܠܟܐ ܘܗܡܢ ܠܒܝܬ ܡܫܬܝܐ ܕܥܒܕܬ ܐܣܬܝܪ ܡܠܟܬܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ 1 2
ܠܐܣܬܝܪ. ܐܦ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܡܫܬܝܐ ܕܚܡܪܐ. ܡܢܐ ܗܝ ܫܐܠܬܟܝ ܘܒܥܘܬܟܝ
ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܘܬܗ ܕܡܠܟܘܬܝ ܬܬܝܗܒ ܠܟܝ. * ܘܥܢܬ ܐܣܬܝܪ ܘܐܡܪܬ ܐܢ ܐܫܟܚܬ 3
ܪ̈ܚܡܐ ܒܥܝ̈ܢܝܟ ܡܠܟܐ. ܘܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܪ ܬܬܝܗܒ ܢܦܫܝ ܒܫܐܠܬܝ. ܘܥܡܝ
ܒܒܥܘܬܝ. * ܡܛܠ ܕܐܙܕܒܢܢ ܐܢܐ ܘܥܡܝ ܠܩܛܠܐ. ܘܠܚܘܪܒܐ. ܘܠܐܒܕܢܐ. ܘܐܠܘ ܕܠܥܒܕܐ 4
ܠܥܒ̈ܕܐ ܘܐܡܗ̈ܬܐ ܐܙܕܒܢܢ ܫܬܩܐ ܗܘܝܬ. ܠܐ ܓܝܪ ܫܠܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܢܗܙܩ ܠܡܠܟܐ
* ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܘܐܡܪ ܠܐܣܬܝܪ ܡܠܟܬܐ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܐܘ ܐܝܢܘ ܕܐܬܪܝܡ ܠܒܗ 5
ܕܢܥܒܕ ܗܟܢܐ. * ܘܐܡܪܬ ܐܣܬܝܪ ܓܒܪܐ ܥܠܘܒܐ ܘܒܥܠܕܒܒܐ ܗܡܢ ܗܘ ܗܢܐ ܒܝܫܐ. 6
ܘܗܡܢ ܐܬܬܙܝܥ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܡܠܟܬܐ.

CAP. VII.

ET ingreſſus eſt rex & Haman ad conviviū 1
quod paraverat Eſther regina. Et dixit rex 2
ad Eſther, etiam ipſo die, inter vinum bibendum;
Quæ eſt petitio tua? Et quid eſt quod
poſtulas? Uſque ad dimidium regni mei concedetur
tibi. Et reſpondens Eſther dixit; ſi 3
adepta ſum gratiam in conſpectu tuo, ô rex,
et ſi videtur regi, detur vita mea pro qua
rogo, & populus meus pro quo peto? Venditi 4
enim ſumus ego & populus meus ad cædem
& eradicationem, & interitum: Quòd ſi venditi
fuiſſemus ut pro ſervis et ancillis haberemur,
tacuiſſem: Nec enim quieſcit hoſtis
damnum regi facere. Et reſpondens Aſhiraſh 5
rex dixit Eſther reginæ; Quis hic, aut
quinam eſt quem extulit cor ſuum ut hoc faceret?
Et dixit Eſther; vir oppreſſor & 6
hoſtis Haman iſte improbus: commotus eſt
autem Haman à conſpectu regis, et reginæ.

: regina Esther ab sua anima *super postulandum ad* ſtetit Haman & : *edis* hortum ad vini convivio de ſuo furore in ſurrexit rex Et
7 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
: vini convivii domum ad *edis* horto ab eſt reverſus rex Et .rege à malum ſe in eſſet completū quòd vidit nam
8 כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיַּיִן
verbum :domo in *mecum* reginam *ſubjiciendum ad* etiam Num ;rex dixitque :*eo ſuper* Eſther quo , lectum ſuper *cadens* Haman &
וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר
lignum en Etiam :*regis facies ad* eunuchis de unus Charbona Dixitque.operuerunt Haman *facies* & ;regis ore ex eſt egreſſum
9 יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃ וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ
dixitq; :cubitorū quinquaginta *altum* ,Haman domo in *ſtans* ,regem ſuper bonum eſt locutus qui , Mordochai Haman fecerat quod
אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר
.quievit regis ira & : Mordochai fecerat parari quod ligno *ſuper* Haman ſuſpenderunt Et .illo *ſuper* eum Suſpendite :rex
10 הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃

CAP. VIII. ח

venit Mordochai & ;Jehudæorum *anguſtiatoris* Haman domum reginæ Eſther Achaſueros rex dedit illa die In
1 בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִיִּים וּמָרְדֳּכַי בָּא
, Haman ab fecerat *tranſire* quem , ſuum annulum rex fecit removere Et .ſibi ipſe quid Eſther indicavit nam :*regis facies ad*
2 לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן
, *regis facies ad* eſt locuta &,Eſther Addiditque .Haman domo *ſuper* Mordochai Eſther poſuit & : Mordochai illum dedit &
3 וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
quam ejus cogitationem & , Agagitæ Haman malitiam *faciendum tranſire ad* , eum *eſt precata* & ,flevit &:ejus *pedum facies ad cecidit &*
וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר
.*regis facies ad* ſtetitque ,Eſther ſurrexit & :*auri ſceptrum* Eſther ad rex extendit Et .Jehudæos *ſuper* cogitavit
4 חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃ וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
ego bona & , *regis facies ad verbum rectum &* ,*ejus facies ad* gratiam inveni ſi & ,*bonum* rege *ſuper* Si : dixit Et
5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי
perdendum ad ſcripſit quas , Agagitæ Hamedatha filii Haman cogitationis literas *reducendum ad* ſcribatur,ejus oculis in
בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־
inveniet quod malum *in videbo &* potero quomodo Nam .regis provinciis omnibus in qui Jehudæos
6 הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־
, reginam Eſther ad Achaſueros rex Dixitque ? meæ progeniei perditionem *in videbo &* potero quomodo & ?meum populū
7 עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
miſit quod *ſuper* ,ligno *ſuper* appenderunt ipſum & ,Eſther dedi Haman domum Ecce : Jehudæum Mordochai ad &
וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָּלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח
annulo in ſignate & , regis nomine *in* veſtris oculis in bonum ſicut ,Jehudæis *ſuper* ſcribite vos Et .Jehudæos in ſuam manum
8 יָדוֹ בַּיְּהוּדִיִּים׃ וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת
ſcribæ ſunt vocati Et .*reducendum ad* non ,regis annulo in *ſignatur* & , regis nomine in *ſcribitur* quæ *ſcriptura quoniam* :regis
9 הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־
quæ omnia juxta eſt ſcriptum &,*eo in* vigeſima & tertia in (Sivan menſis ipſe) , tertio menſe in illo tempore in regis
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־
ad uſque & India ab qui , provinciarum principes & ,*comites* & , *vice-reges* ad & , Jehudæos ad Mordochai præcepit
צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר מֵהֹדּוּ וְעַד־
populo & populo & ,*ejus* ſcripturam juxta *provincia & provincia* , provinciarum centum & viginti & ſeptem , Æthiopiam
כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם
.eorum linguam juxta & ,eorum ſcripturam ſecundùm Jehudæos ad & : *ejus* linguam juxta
כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃

Verſio VULG. LAT.

Rex autem iratus ſurrexit, & de loco convivii intravit in hortum arboribus conſitum. Aman quoque ſurrexit ut rogaret Eſther reginam pro anima ſua, intellexit enim à rege ſibi paratum malum. 7

Qui cùm reverſus eſſet de horto nemoribus conſito, & intrâſſet convivii locum, reperit Aman ſuper lectulum corruiſſe, in quo jacebat Eſther, & ait; Etiam reginam vult opprimere, me præſente, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, & ſtatim operuerunt faciem ejus. 8

Dixítque Harbona, unus de eunuchis, qui ſtabant in miniſterio regis; En lignum, quod paraverat Mardochæo, qui locutus eſt pro rege, ſtat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cui dixit rex, Appendite eum in eo. 9

Suſpenſus eſt itaque Aman in patibulo quod paraverat Mardochæo: & regis ira quievit. 10

CAP. VIII.

Die illo dedit rex Aſſuerus Eſther reginæ domum Aman adverſarii Judæorum, & Mardochæus ingreſſus eſt ante faciem regis. Confeſſa eſt enim ei Eſther quòd eſſet patruus ſuus. 1

Tulítque rex annulum, quem ab Aman recipi juſſerat, & tradidit Mardochæo. Eſther autem conſtituit Mardochæum ſuper domum ſuam. 2

Nec his contenta, procidit ad pedes regis, flevítque, & locuta ad eum oravit, ut malitiam Aman Agagitæ, & machinationes ejus peſſimas, quas excogitaverat contra Judæos, juberet irritas fieri. 3

At ille ex more ſceptrum aureum protendit manu, quo ſignum clementiæ monſtrabatur: illáque conſurgens ſtetit ante eum, 4

Et ait; Si placet regi, & ſi inveni gratiam in oculis ejus, & deprecatio mea non ei videtur eſſe contraria, obſecro, ut novis epiſtolis, veteres Aman literæ, inſidiatoris & hoſtis Judæorum, quibus eos in cunctis regis provinciis perire præceperat, corrigantur. 5

Quo modo enim potero ſuſtinere necem & interfectionem populi mei? 6

Reſpondítque rex Aſſuerus Eſther reginæ, & Mardochæo Judæo; Domum Aman conceſſi Eſther, & ipſum juſſi affigi cruci, quia auſus eſt manum mittere in Judæos. 7

Scribite ergò Judæis, ſicut vobis placet, regis nomine, ſignantes literas annulo meo. Hæc enim conſuetudo erat, ut epiſtolis, quæ ex regis nomine mittebantur, & illius annulo ſignatæ erant, nemo auderet contradicere. 8

Accitíſque ſcribis & librariis regis (erat autem tempus tertii menſis, qui appellatur Siban) vigeſimâ & tertiâ die illius, ſcriptæ ſunt epiſtolæ, ut Mardochæus voluerat, ad Judæos, & ad principes, procuratoréſque & judices, qui centum viginti ſeptem provinciis ab India uſque ad Æthiopiam præſidebant; provinciæ atque provinciæ, populo & populo, juxta linguas & literas ſuas, & Judæis, prout legere poterant, & audire. 9

תרגום TARGUM.

7 ומלכא זקף ית עינוי וחזא והא עסרתי מלאכין דמין לעסרתי בנוי דהמן קטעין אילניא
די בגנתא גואה בחין קם ברתחיה ממשתיה דחמרא ואזל לגנתא גואה למחמי מן הוא
דין והמן קם למתבע חיסא על נפשיה מאסתר מלכתא ארום חזא ארום אסתקפת
8 עלוהי בישתא מלות מלכא׃ ומלכא תב ברתחיה מגנתא גואה לבית משתיא דחמרא
והא גבריאל מלאכא דחף ית המן רשיעא וחמא מלכא והמן גחין עלי דרגשא די אסתר
עלה ותוה מלכא ואמר הא ברם בקושטא לא אתא המן אלהן למשכוב עם מלכתא כד
אנא שרי בביתא כען כל עממיא ואומיא ולישניא דנו מה אית למעבד ביה פתגמא נפק
9 מפומיה דמלכא ואפוי דהמן אתחפיאו בהתא׃ ואמר חרבונא חד מן רבניא קדם מלכא
ברם הא קיסא די זמן המן למצלב ית מרדכי דמלל טבא בגין מלכא ועל ידוי אשתזיב
מקטול והא קיסא קאים בבית המן כען אין על מלכא שפיר יתנסח אע מן ביתיה וזקיף
10 יתמחי עלוהי רומיה חמשין אמין ואמר מלכא אזילו צליבו יתיה עלוהי׃ וצליבו ית המן
על קיסא די זמן למרדכי ורתחא דמלכא אשתדיכת׃

ח

1 ביומא ההוא מסר מלכא אחשורוש לאסתר מלכתא ית ביתא דהמן מעיק יהודאי וית
אנשי ביתיה וית כל טסברוי וית כל עתרידה ומרדכי על קדם מלכא ארום חויאת ליה
2 אסתר מן הוא לה׃ ואעדי מלכא ית סטומתא דעזקתא די אעביר מהמן ויהבה למרדכי
3 ושויאת אסתר ית מרדכי רב וסרכן על גניסיה דהמן׃ ואוסיפת אסתר ומללת קדם
מלכא ונפלת קדם רגלוי ובכיאת ופיסת ליה לבטלא ית בישת המן דמן יחוס דאגג
4 וית זמיוניה די חשיב על יהודאין׃ ואושיט מלכא לאסתר ית חוטרא דדהבא ואזדקפת
5 אסתר וקמת קדם מלכא׃ ואמרת אין על מלכא שפיר ואין אשכחית רחמין קדמוהי
ותקין פתגמא קדם מלכא וטבתא אנא קדמוי בעינוי יפקד מלכא וישים טעם למכתב
למהוי תיבין פטקיא זמיוני דהמן בר המדתא דמן יחוס אגג די כתב להובדא ית כל
6 יהודאין די בכל פלכי מלכא׃ ארום איכדין אכול לסוברא ולמחמי בבישתא די תתדן
7 ית עמי והיכדין אכול למתעתדא ולמחמי בעדן דיובדון גניסת ילדותי׃ ואמר מלכא
אחשורוש לאסתר מלכתא ולמרדכי יהודאי הא בית המן יהבית לאסתר ויתיה
8 צליבו על קיסא בגין די אושיט ידיה ביהודאי׃ ואתון סרהיבו כתובו בגין יהודאין כד
שפיר בעיניכון בשום מימרא דמלכא וסטימו בעזקתא דסטומתא דמלכא ארום פטקא
דמתכתיב בשום מימרא דמלכא ומסתתם בעזקתא דסטומתא דמלכא לא יתוב ריקנו׃
9 ואתקריאו לבלרין דמלכא בעדנא ההיא בירחא תליתי הוא ירח סיון בעסרין ותלתא
יומין ביה ואכתיב ככל די פקד מרדכי לות יהודאין ולות אסטרטילוסין והפרכין
ורברבנין דמתמנן ארכונין על פלכיא דמן הנדיא רבא ועד כוש למאה ועסרין ושבע
פלכין פלכא ופלכא כרושם כתבהא ועמא ועמא כממלל לישניה ולות יהודאין כרושם
כתבהון וכממלל לישנהון׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et *rex extulit oculos ſuos, & ecce vidit decem angelos ſimiles decem filiis Haman, ſuccidentes arbores quæ erant in horto interiori; tunc* ſurrexit rex in indignatione ſua ex convivio vini, & abiit in hortum interiorem, *ut videret quid hoc rei eſſet*: & Haman ſurrexit ut quæreret *miſericordiam* pro anima ſua ab Ezzther regina; viderat enim, quòd inventum erat contra ſe malum à rege. 7

Et rex reverſus eſt in fervore ſuo ab horto interiori in domum convivii vini, *ecce autem Gabriel angelus impulit Haman impium vidente rege*, & Haman incurvatus erat ſuper gradum in quo Ezzther ſedebat: & obſtupuit rex, & dixit; Ecce *utique* in veritate non venit Haman niſi ut cubet cum regina, me etiam domi manente, *nunc omnes populi, gentes & linguæ judicate quid fieri debeat cum illo*: verbum prodierat ex ore regis, & facies Haman opertæ fuêre confuſione. 8

Et dixit Hharbona unus ex magnatibus ante regem: Ecce lignum quod paraverat Haman ad ſuſpendendum Mardechai, qui locutus fuerat bonum propter regem, *cujus etiam operâ liberatus eſt à nece; ecce inquam lignum* erectum eſt in domo Haman, *nunc ſi viſum fuerit regi auferatur lignum de domo ejus, & erigatur & configatur in eo*, cujus altitudo eſt quinquaginta cubitorum. Et dixit rex: Ite, ſuſpendite ipſum ſuper illud. 9

Et ſuſpenderunt Haman ſuper lignum quod paraverat Mardechai: & indignatio regis quievit. 10

CAP. VIII.

In die illa tradidit rex Ahhaſueros Ezzther reginæ domum Haman afflictoris Jehudæorum, *& homines domus ejus, & omnes theſauros ejus, & omnes opes ejus*; & Mardechai introivit ante regem: namque indicaverat illi Ezzther quis eſſet is ſibi. 1

Et abſtulit rex *ſignatorium* anulum quem detraxerat ab Haman, & dedit illum Mardechai: & poſuit Ezzther Mardechai magiſtrum & exactorem ſuper *familiam* Haman. 2

Et addidit Ezzther & locuta eſt ante regem, & cecidit ante pedes ejus, & ploravit, & ſupplicavit ei, ut reſcinderet malum Haman qui fuerat ex proſapia Agag, & commentum ejus quod excogitaverat contra Jehudæos. 3

Et tetendit rex Ezzther ſceptrum aureum, & levata eſt Ezzther, & ſtetit ante regem. 4

Et dixit, Si regi gratum eſt, & ſi inveni gratiam ante ipſum, & rectum eſt verbum ante regem, & probata ſum ego *coram eo* in oculis ejus; jubeat rex & ponat ſententiam ad ſcribendum ut revocentur epiſtolæ *commentorum* Haman *filii* Hamdatha, qui erat ex proſapia Agag, quas ſcripſit ad perdendum omnes Jehudæos qui ſunt in omnibus regionibus regis. 5

Nam quonam modo potero ferre & ſpectare malum, cui erit addictus populus meus? & quomodo potero ſtare & ſpectare tempus, quo peribit generatio nativitatis meæ? 6

Et dixit rex Ahhaſueros ad Ezzther reginam, & ad Mardechai Jehudæum, Ecce domum Haman dedi Ezzther & illum ſuſpenderunt ſuper lignum, eò quòd extendiſſet manum ſuam in Jehudæos. 7

Et vos *feſtinate* ſcribite pro Jehudæis, quemadmodum pulchrum fuerit in oculis veſtris in nomine edicti regis, & obſignate anulo ſigillatorio regis, nam epiſtola quæ ſcribitur in nomine dicti regis, & obſignatur anulo obſignatorio regis, non revertetur vacua. 8

Et vocati ſunt ſcribæ regis tempore illo menſe tertio, ipſe eſt menſis Sivan, viceſima & tertia die ejus: & ſcriptum eſt juxta omnia quæ juſſit Mardechai, Jehudæis & ſatrapis, & hipparchis, magnatibuſque qui præpoſiti erant præfecti ſuper regiones, quæ ſunt ab Hendia magna uſque ad Chus, centum & viginti & ſeptem regionibus, unicuique regioni juxta characterem ſcripturæ ſuæ, & unicuique populo juxta locutionem linguæ ſuæ, & Jehudæis juxta characterem ſcripturæ eorum, & juxta locutionem linguæ eorum. 9

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

9 Ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ὅς ἐστι (ξ) Νισὰν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ (ο) ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν Σατραπῶν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, (π) ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ Σατράπαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν. 10 (ρ) Ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ· καὶ (σ) ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ (τ) βιβλιοφόρων, 11 Ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς (υ) χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν (φ) ἐν πάσῃ πόλει, βοηθῆσαί τε αὐτοῖς, καὶ χρῆσθαι (χ) τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν, ὡς βούλονται, 12 Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ (ψ) τοῦ δωδεκάτου μηνὸς, ὅς ἐστιν Ἀδάρ. Ὧν ἐστιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα·

9 Vocati autem ſunt Scribæ in (a) primo menſe, qui eſt Niſan, tertiâ & vigeſimâ ejuſdem anni, & ſcriptum eſt Judæis, quæcunque mandavit Oeconomis, et principibus Satraparum, ab India uſque ad Æthiopiam centum viginti ſeptem Satrapis per provinciam & provinciam, ſecundùm eorum linguam. 10 Scriptum eſt autem per regem, & obſignatum annulo ejus. Et miſerunt literas per tabellarios, 11 Quomodò præcepit eis uti legibus ſuis in omni civitate, & auxiliari illis, & uti inimicis ipſorum, & adverſariis ipſorum, ſicut volunt, 12 In die una in omni regno Artaxerxis, tertiadecimâ die duodecimi menſis, qui eſt Adar. Quarum eſt exemplar epiſtolæ, quæ ſcripta ſunt:

Hujus Epiſtolæ exemplar, in Vulg. Lat. habetur cap. 16. per totum.

Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν (ω) εἰκοσιεπτὰ Σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι, (α) καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι, χαίρειν. Πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι, μεῖζον ἐφρόνησαν, Καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι· Καὶ (β) τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ Θεοῦ μισοπόνηρον (γ) ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην. Πολλάκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων, τῶν πιστευθέντων χειρίζειν φίλων τὰ πράγματα, (δ) παραμυθία μετόχους αἱμάτων ἀθῴων καταστήσασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, (ε) Τῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην. Σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν (ς) παλαιοτέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ (ζ) τῶν ἀναξία δυναστευόντων λοιμότητι, Καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα (η) Χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες ἀεὶ (θ) μετ' ἐπιεικεστέρας ἀπαντήσεως. Ὡς γὰρ Ἀμὰν (ι) Ἀμαδαθοῦ Μακεδὼν ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος, καὶ πολὺ διεστηκὼς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθεὶς ἡμῖν, Ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, (κ) ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν πατέρα, καὶ (λ) προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν.

Rex magnus Artaxerſes ab India uſque Æthiopiam centum viginti ſeptem (b) provinciis, regionum principibus, & iis qui noſtra curant, valere. Multi plurimâ benè facientium bonitate frequentiùs honorati, majora ſapuerunt, Et non ſolùm ſubjectos nobis quærunt malis afficere, & ſatietatem non valentes ferre, etiam in ſuos ipſorum benefactores aggrediuntur machinari: Et gratitudinem non ſolùm ex hominibus auferentes, ſed etiam inſolitorum bonorum pompis elati, illius omnia inſpicientis ſemper Dei inimicam malignis ſententiam exiſtimant ſe vitaturos. Sæpe autem et multos eorum qui in poteſtatibus ſunt conſtituti, qui perſuaſi ſunt ſuſcipere amicorum negotia, (c) blanditia participes ſanguinum innocentium eos reddens, circumdedit calamitatibus incurabilibus, Fallaci malignitatis deceptione decipientibus imperantium ſimplicem probitatem. Contemplari autem licèt (non tam ex veteribus ut tradidimus hiſtoriis) exquirentes vos quæcunque ad pedes impiè ſunt conſummata eorum, qui indignâ dominatione premunt, peſtiferâ corruptelâ, Et attendere ad ea quæ poſt hæc; quomodò regnum tranquillū omnibus hominibus cum pace præbebimus Utentes mutationibus, et quæ ad conſpectū veniunt, dijudicantes ſemper cū æquiore occurſu. Etenim Aman Amadathi Macedo verè alienus à Perſarum ſanguine, et multùm diſtans à noſtra benignitate, peregrinus à nobis ſuſceptus, Conſequutus eſt, quam habemus erga omnem gentem, humanitatem, eò uſque, ut appellaretur noſter pater, et adoratus ab omnibus ſecundùm regalis throni perſonam gereret.

MS. A. (ξ) Νισὰ, (ο) μηνὸς, καὶ (π) ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ Σατραπείαις (ρ) Καὶ ἐγράφη διὰ (σ) ἐξαπέστειλεν (τ) βιβλιαφόρων, (υ) χρήσασθαι (φ) ἐν τῇ πόλει, βοηθῆσαι αὐτοῖς, (χ) τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν, ὡς (ψ) τοῦ μηνὸς, ὅς ἐστιν (ω) εἴκοσι καὶ ἑπτὰ (α) καὶ Σατράπαις τοῖς τὰ (β) κατὰ τὴν εὐχαριστίαν (γ) διαλαμβάνουσιν (δ) παραμυθία* μεταγοῦσα μετὰ τῶν ἀθῴων* καταστήσας (ε)* Τῶν τῆς ἀληθείας ψευδεῖ παραλογισάμενος τῆς τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην. (ς) παλαιοτέρων (ζ)* τῶν ἀξιοδυναστευόντων λυμότητι, (η) Οὐ χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς (θ) μετὰ (ι)* Ἀμαδαθοῦ (κ) ὡς (λ) προσκυνούμενος

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * ܘܡܠܟܐ ܩܡ ܒܚܡܬܗ ܡܢ ܡܫܬܝܐ ܕܚܡܪܐ ܠܡܦܩ ܠܓܢܬܐ ܓܘܝܬܐ. ܘܗܡܢ
ܩܡ ܕܢܒܥܐ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܡܢ ܐܣܬܪ ܡܠܟܬܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܐ ܕܐܬܓܙܪܬ ܥܠܘ
ܥܠܘܗܝ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܡܠܟܐ. 8 * ܘܡܠܟܐ ܗܦܟ ܡܢ ܓܢܬܐ. ܕܕܪܬܐ ܓܘܝܬܐ. ܠܒܝܬ
ܡܫܬܝܐ ܕܚܡܪܐ. ܘܗܡܢ ܢܦܝܠ ܥܠ ܥܪܣܐ ܕܐܣܬܪ ܝܬܒܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܘܐܦ
ܠܡܟܒܫܘ ܠܡܠܟܬܐ ܥܡܝ ܒܒܝܬܐ. ܘܡܠܬܐ ܢܦܩܬ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܡܠܟܐ.
ܘܐܦܘܗܝ ܕܗܡܢ ܐܬܚܦܝ. 9 * ܘܥܢܐ ܚܪܒܘܢܐ ܚܕ ܡܢ ܡܗܝܡܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ
ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܗܐ ܐܦ ܩܝܣܐ ܛܝܒ ܗܘܐ ܗܡܢ ܠܡܙܩܦ ܠܡܪܕܟܝ ܒܗ.
ܥܠ ܕܐܡܪ ܛܒܬܐ ܥܠ ܡܠܟܐ. ܘܩܐܡ ܒܒܝܬܗ ܕܗܡܢ. ܪܘܡܗ ܚܡܫܝܢ ܐܡܝܢ.
ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܙܩܘܦܘܗܝ ܒܗ. 10 * ܘܙܩܦܘܗܝ ܠܗܡܢ ܥܠ ܩܝܣܐ ܕܐܛܝܒ
ܗܘ ܠܡܪܕܟܝ. ܘܫܠܝܬ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ ܐܬܢܝܚܬ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܚ *

1 * ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܘܝܗܒ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܠܐܣܬܪ ܡܠܟܬܐ ܒܝܬܗ ܕܗܡܢ ܒܥܠܕܒܒܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܪܕܟܝ ܥܠ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܚܘܝܬ ܐܣܬܪ ܡܢܐ ܗܘܐ ܠܗ.
2 * ܘܫܩܠ ܡܠܟܐ ܥܙܩܬܐ ܕܫܩܠ ܡܢ ܗܡܢ ܘܝܗܒܗ ܠܡܪܕܟܝ ܘܐܫܠܛܗ
ܐܣܬܪ ܠܡܪܕܟܝ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܗܡܢ. 3 * ܘܗܦܟܬ ܐܣܬܪ ܘܡܠܠܬ ܩܕܡ ܡܠܟܐ
ܘܢܦܠܬ ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܒܟܬ ܘܐܬܟܫܦܬ ܠܗ ܕܢܥܒܪ ܒܝܫܬܗ ܕܗܡܢ ܐܓܓܝܐ
ܘܡܚܫܒܬܐ ܕܐܬܚܫܒ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ. 4 * ܘܐܘܫܛ ܡܠܟܐ ܠܐܣܬܪ ܫܒܛܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܩܪܒܬ ܠܗ
ܐܣܬܪ. 5 * ܘܩܡܬ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܬ ܐܢ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܦܝܪ. ܘܐܢ ܫܦܝܪܐ ܡܠܬܐ ܩܕܡ
ܡܠܟܐ. ܘܐܢ ܐܫܟܚܬ ܪܚܡܐ ܒܥܝܢܘܗܝ. ܢܟܬܘܒ ܘܢܗܦܘܟ ܐܓܪܬܐ ܘܡܚܫܒܬܐ
ܕܗܡܢ ܐܓܓܝܐ ܕܟܬܒ ܠܡܘܒܕܘ ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܡܠܟܐ.
6 * ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܐܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܚܙܐ ܒܒܝܫܬܐ ܕܡܛܝܐ ܠܥܡܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܐ ܐܢܐ
ܕܐܚܙܐ ܒܐܒܕܢܗ ܕܫܪܒܬܝ. 7 * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܠܐܣܬܪ ܡܠܟܬܐ. ܗܐ ܒܝܬܗ
ܕܗܡܢ ܝܗܒܬ ܠܟܝ. ܘܠܗ ܙܩܦܘ ܥܠ ܩܝܣܐ. ܥܠ ܕܐܘܫܛ ܐܝܕܗ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ. 8 * ܘܐܢܬܘܢ ܟܬܘܒܘ
ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܒܥܝܢܝܟܘܢ. ܒܫܡܗ ܕܡܠܟܐ ܘܚܬܘܡܘ ܒܥܙܩܬܗ ܕܡܠܟܐ.
ܟܬܒܐ ܕܡܬܟܬܒ ܒܫܡ ܡܠܟܐ ܘܡܬܚܬܡ ܒܥܙܩܬܗ ܕܡܠܟܐ ܠܐ ܡܬܗܦܟ. 9 * ܘܐܬܩܪܝܘ
ܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ ܒܝܪܚܐ ܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܙܝܪܢ. ܒܬܠܬܐ ܘܥܣܪܝܢ ܒܗ
ܘܟܬܒܘ ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܒ ܡܪܕܟܝ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܪܫܐ ܘܠܫܠܝܛܢܐ ܘܠܐܚܫܕܪܦܢܐ
ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܗܢܕܘ ܘܥܕܡܐ ܠܟܘܫ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ
ܡܕܝܢܢ. ܐܝܟ ܟܬܒܐ ܘܠܫܢܐ ܕܟܠ ܡܕܝܢܐ ܘܥܡܐ.
ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ ܟܬܒܗ. ܘܥܡܐ ܘܥܡܐ ܐܝܟ ܠܫܢܗ.
ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܟܬܒܗܘܢ ܘܐܝܟ ܠܫܢܗܘܢ.

7 Et ſurrexit rex præ indignatione ſua, à potu vini, ut exiret in hortum interiorem: Haman autem ſurrexerat ut de vita ſupplicaret Eſther reginæ. Viderat enim decretum eſſe in ſe malum à rege. 8 Et reverſus eſt rex ab horto atrii interioris, in triclinium convivale, projecto Hamane in lectum cui Eſther inſidebat. Et dixit rex; Atque etiam ſubigere parat reginam in ædibus me præſente? Egreſſumque eſt verbum de ore regis, & os Hamani opertum. 9 Et interfatus Rachbona, unus eunuchorum regis, dixit coram rege; Ecce etiam patibulum paraverat Haman, cui ſuffigeret Mordecai, pro eo quòd bonum dixerat de rege: Statque in ædibus Haman, quinquaginta cubitos altum. Et dixit rex, Suſpendite eum in ipſo, 10 Et ſuſpenderunt Hamanem in patibulo quod paraverat Mordecai. Et ſedatus eſt furor regis.

CAP. VIII.

1 Ipſo illo die dedit rex Achſhiraſh Eſther reginæ domum Hamanis hoſtis Judæorum: Et Mordecai ingreſſus eſt in conſpectum regis, indicaverat enim Eſther quid ipſam attingeret. 2 Et accepit rex annulum quem Hamani abſtulerat, & dedit Mordecai. Et præfecit ipſum Eſther domui Hamanis. 3 Rurſúſque locuta eſt Eſther coràm rege, & ad pedes ejus procidit flens, & ſupplicans, ut irritum faceret malitiam Hamanis Agagæi, & conſilium quod excogitaverat adverſus Judæos. 4 Et extendit rex ad Eſther ſceptrum aureum, tetigitque illud Eſther, & ſtans coràm rege, 5 Dixit; Si videtur regi & ſi placeet ipſi verbi, & ſi adepta ſum gratiam in oculis ejus, ſcribat, & revocet literas & cogitata Hamanis Agagæi quas ſcripſit ut perderet populum Judæorum, per univerſas provincias regis. 6 Quomodo enim ſuſtinebo videre malū quod accidet populo meo? Et quomodo potero videre interitum gentis meæ? 7 Et dixit rex Achſhiraſh Eſther reginæ; Ecce dedi tibi domum Hamanis, ipſe autem ſuſpenſus eſt in patibulo, propterea quòd extenderat manum in Judæos: 8 Vos autem *ſcribite* de Judæis, nomine regis prout vobis videbitur, & annulo regis ſignate. Nam quod ſcriptum eſt nomine regis, & annulo ejus ſignatum, revocari nequit. 9 Et vocati ſunt ſcribæ regis, tempore iſto, menſe *ſcilicet* tertio qui eſt Haziran, viceſimo tertio menſis, & deſcripſerunt quæ ſcripſerat Mordecai de Judæis, ducibus, & præfectis, & principibus provinciarum, ab India uſque ad Cuſh, centum viginti ſeptem: ſecundùm ſcripturam & linguam ſuam cujuſque provinciæ & populi: Et Judæis ſecundùm ſcripturam & linguam ſuam.

[illegible] equis in curſorum *manu in* literas miſit & ;regis annulo in ſignavit & ,Achaſueros regis nomine in Scripſitque
וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֵי 10
[illegible] *congregandū ad ;civitate & civitate omni in* qui , Jehudæis rex dedit Quod .equarum filios mulos ,*dromedarium*
הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים ׀ אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִיר לְהִקָּהֵל 11
[illegible] *angustiantes* ,provinciæ &,populi exercitū omnem *perdendum ad &,occidendum ad ,diſperdendum ad* ,ſua anima *ſuper ſtandum ad &*
וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם
decimatertia *in* , Achaſueros regis provinciis omnibus in una die In *.diripiendū ad* eorū *ſpolium* & ;mulieres & ,*familiam*
טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר 12
;provincia *&* *provincia omni* in decretum *dandum ad* , ſcripturæ Exemplar .Adar menſis ipſe : duodecimi menſis
לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה 13
equitantes Curſores .ſuis inimicis de ſe vindicandā ad,illum diem ad *paratos Jehudæos exiſtendū ad* &,populis omnib⁹ manifeſtū
גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִיִּים עֲתוֹדִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃ הָרָצִים רֹכְבֵי 14
.palatio Suſan in eſt data lex & : regis *verbo in compulſi* & ,accelerantes ſunt egreſſi ,mulos velociſſimos ,*dromedarium*
הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
;byſſi amictu & , *magno auri diademate & ,candoris & ,hyacinthi regni* veſte in regis *faciebus* à eſt egreſſus Mordochai Et
וּמָרְדֳּכַי יָצָא ׀ מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ 15
omni in Et .honor &,gaudiū & ; lætitia & , lux fuit Jehudæis .eſt læta &,exultavit Suſan civitas & : purpuræ &
וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן וִיקָר׃ וּבְכָל־ 16 17
gaudium & , lætitia , *attingens* ejus lex & regis verbum quò loco ,civitate *& civitate omni* in & ,provincia *& provincia*
מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
.eos ſuper Jehudæorum pavor cecidit quia : *Judaizantes* terræ populis è multi & ; *bonus* dies & ,convivium ; Jehudæis
לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃

CAP. IX. ט

,ejus decretū & , regis verbum *pertigit* qua *,eo in* die decimatertia in (Adar menſis ipſe) ,menſe duodecimo in Et
וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ 1
imperium exercebant quia ; hoc fuit oppoſitum & ,*eos in tyrannidem exercere* Jehudæorum inimici ſperabant qua , die in , *fiendum ad*
לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ
mittendū ad, Achaſueros regis provinciis omnib⁹ in ſuis civitatib⁹ in Jehudæi ſe Congregaverūt *.ipſos habentes odio in ipſi* Jehudæi
הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃ נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ 2
.populos omnes ſuper eorum pavor cecidit quia ,*eorum facies in* ſtetit non vir & : ſuum malum inquirentes in manum
יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד בִּפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים׃

Verſio VULG. LAT.

Ipſa que epiſtolæ, quæ regis nomine mittebantur, annulo 10
ipſius obſignatæ ſunt, & miſſæ per veredarios : qui per omnes provincias diſcurrentes, veteres literas novis nuntiis prævenirent. Quibus imperavit rex, ut conve- 11
nirent Judæos per ſingulas civitates, & in unū præciperent congregari, ut ſtarent pro animabus ſuis; & omnes inimicos ſuos, cum conjugibus ac liberis & univerſis domibus, interficerent atq; delerent, & ſpolia eorū diripe-
rent. Et conſtituta eſt per omnes provincias una ulti- 12
onis dies, id eſt, tertiadecima menſis duodecimi Adar.
Summáq; epiſtolæ hæc fuit, ut in omnib⁹ terris ac popu- 13
lis, qui regis Aſſueri ſubjacebant imperio, notum fieret, paratos eſſe Judæos ad capiendam vindictā de hoſtibus
ſuis. Egreſſiq; ſunt veredarii celeres nuntia perferentes, 14
& edictū regis pependit in Suſan. Mardochæus autem, de 15
palatio, & de conſpectu regis egrediens, fulgebat veſtibus regiis, hyacinthinis videlicèt & aëreis, coronam aureā portans in capite, & amictus ſerico pallio atq; purpureo.
Omníſq; civitas exultavit, atq; lætata eſt. Judæis autem 16
nova lux oriri viſa eſt, gaudiū, honor, et tripudium. Apud 17
omnes populos, urbes, atque provincias, quocunque regis juſſa veniebant, mira exultatio, epulæ atque convivia, et feſtus dies : in tantum ut plures alterius gentis et ſectæ, eorū religioni et ceremoniis jungerentur. Grandis enim cunctos Judaici nominis terror invaſerat.

CAP. IX.

IGitur duodecimi menſis, quem Adar vocari antè jam 1
diximus, tertiadecimâ die, quando cunctis Judæis interfectio parabatur, et hoſtes eorum inhiabant ſanguini, verſâ vice Judæi ſuperiores eſſe cœperunt, et ſe de ad-
verſariis vindicare. Congregatíque ſunt per ſingulas ci- 2
vitates, oppida, et loca, ut extenderent manū contra inimicos et perſecutores ſuos. Nullúſq; auſus eſt reſiſtere, eò quòd omnes populos magnitudinis eorum formido penetrârat.

תרגום TARGUM.

ואכתב בשום מימרא דמלכא אחשורוש ואסתתם בעזקת סטומתא דמלכא ושלח 10
פטקין בידא דרהטנין רהטי סוסון ורכבי רכשא ערטוליני רמכין דאתנטילו טחוליהון
ואתקדרו פסרת כף רגליהון : דיהב מלכא ליהודאי לסיעא די בכל קרוא וקרוא 11
לאתכנשא ולקימא ית נפשיהון לשיצאה ולקטלא ולהובדא ית כל חילות עמא
ופלכא דמעיקין יתהון טפלין ונשין ושלליהון לעדאה : ביומא חד בכל פלכי 12
דמלכא אחשורוש בתלת עסר יומין לירח תרי עסר הוא ירחא דאדר : דיטגמא 13
דכתבא לאתיהבא גזרת דינא בכל פלכא ופלכא בריר לכל עממיא דיהון יהודאין
אטימוסין ליומא הדין לאתפרע מבעלי דבביהון : רהטנין דרכיבין על רכשא 14
ערטוליני נפקו זריזין וסחיפין בפתגמא דמלכא וגזירת דינא אתיהיבת בשושן
בירנתא : ומרדכי נפק מן קדם מלכא בלבושא דמלכותא כד חדי ושפיר לביה 15
ביקרא סגי וברבו יתירא לביש לבושא דמלכותא מילא כרפסא ותכלתא שיר בדהב
טב דאופיר ומקבעין ביה מרגלין ואבנין טבן לגו מן סרבלא לביש מניכא דכרום
ימא מערבא לגו מניה לבושא כתונא דארגון דצירין עלה כל צפר גדפא ועופי שמיא
והון דמיה דכתונא ארבע מאה ועסרין ככרי דדהבא והמינא מחית בחרציה די מקבעין
בארכוהי אבני בורלא מוקי פרתיאין רמי ברגליה מחתין במוקדונין דדהבא
ומתחתמין בזמרגדין וספסרא מדאה תלי בחרציה מחית בחולת חולית דדהבא וציר
עלה קרתא דירושלם ועל ידיה דספסרא ציר עלה גדא דמחוזא חידא מדאה מחית
ברישיה דציר בצבעונין ועביד לעילא מניה כלילא רבא דדהבא מוקדונאה ולעילא מן
כלילא טוטפן דמקבעין בדהבא דידעין כל עממיא אומיא ולישניא די הוא מרדכי יהודי
למקימא קריא דכתיב ביה ויחזון כל עמא דארעא ארום שמא דיי אתקרי עלך ובמפקיה
מרדכי מן תרעא דמלכא שוקיא באסא מכיכין ודרתא בארגונא נגיד טולא בחבלי
בוצא עולמן מחתן ברישיהון כלילן וכהניא נקטין בידיהון חצוצרתא ומכריזין ואמרין
כל דלא יתון לשלמא למרדכי ולשלמא ליהודאי הדמין יתעבד וביתיה נולי ישתוי
ועסרא בני המן סבירין ידיהון ואזלין ואמרין קדם מרדכי צדיקא ואמרין מן דיהב אגרא
ליהודאי ומשלם אגרהון דרשיעיא ברישיהון והדין המן אבונא טפשא דאתרחיץ
בעותריה ועל יקריה מרדכי ענותנא תבריה בצומיה ובצלותיה ואסתר צדיקתא מדיקא
מן חרכא דלית אפשר למלכתא למהלכא עם בני נשא בשוקיא חזר מרדכי עינוהי
וחזאיתה ואמר לה ברוך יי שלא נתננו טרף לשניהם מתיבא אסתר ואמרת ליה עזרי
מעם יי עושה שמים וארץ סגיאין מבני נשא הוו חדין על מפלתיה דהמן רשיעא ומודין
ומשבחין על פורקנא דהוה לון ליהודאי ומשבחין על פורקנא ויקרא דהוה ליה
למרדכי צדיקא בזמנא ההיא דהכן כתיב ומרדכי צדיקא נפק מן קדם מלכא בלבושא
דמלכותא תכלא ומילא וכלילא דדהבא רבא מכריך בוצא וארגונא וקרתא דשושן
צהלה וחדיא : ליהודאי הות רשותא למעסק באוריתא ולמטר שביא ומועדיא ולמגזר 16
עורלת בניהון ולאחתא תפלין על ידיהון ועל רישיהון : ובכל פלכא ופלכא ובכל 17
קרוא וקרוא אתר די פתגם מלכא וגזרת דיניה מטי חדות ובדיחת לבא ליהודאין
ומשתיא ויומא טבא וסגיאין מעמא דארעא מתגיירין ארום נפל פחדא דיהודאי
עלויהון

ט

ובתרי עסר ירחין הוא ירח אדר בתלת עסר יומין ביה דמטא פתגם מלכא וגזירת 1
דיניה לאתעבדא ביומא דחשיבו בעלי דבבין דיהודאין למשלוט בהון ואתהפיך
מן שמיא בגין זכותא דאבהתא די ישלטון יהודאין אנון בסנאיהון : אתכנשו יהודאין 2
בקירויהון בכל פלכי דמלכא אחשורוש לאושטא ידא בכל דתבעין בישתהון וגבר
לא קם באפיהון ארום נפל פחדהון על כל עממיא :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et *ſcriptum eſt* in nomine dicti regis Ahhaſueros, & ſignatum eſt anulo 10
ſignatorio regis, & miſit epiſtolas per manum curſorum currentium equis, & aſcenſorum celerum equorum, & mulorum equinorum, *quibus ablati erant ſplenes & præciſæ plantæ pedum ipſorum.* Quòd dabat rex 11
Jehudæis auxilium, qui erant in omnibus & ſingulis civitatibus, ut congregarentur & ſuſtentarent animas ſuas; ut exterminarent, occiderent, perderentque omnem gentem & regionem, quæ affligerent eos, parvulos & fœminas; & ſpolia eorum auferrent. Die una in omnibus regi- 12
onibus regis Ahhaſueros, decima tertia die menſis duodecimi, ipſe eſt menſis Adar. Edictum ſcripturæ erat, ut daretur decretum *judicii* in quā- 13
libet regione publicatum omnibus gentibus, ut ſint Jehudæi parati in die illa ad vindicandum ſe de auctoribus inimicitiarum ſuarum. Curſores 14
aſcenſores celerum equorum & mulorum, exierunt feſtinantes & accelerantes ad verbum regis : & decretum *judicii* datum eſt in Suſan metropoli. Et Mardechai exiit à conſpectu regis in veſte regia, *gau-* 15
dens & pulchrè ſe habens animo præ honore amplo & dignitate eximia, amictus veſtitu regio, melotino, carbaſino & hyacinthino, cum catena ex auro optimo Ophir, cui inſiti erant uniones & lapides pretioſi; intra chlamydem indutus monili ex thalaſſio maris occidentalis, cui ſubjecta veſtis erat tunica purpurea depictas habens omnis generis alites & volucres cœli, quæ quidem tunica conſtitit quadringentis & viginti talentis auri : baltheo etiam præcinctus erat lumbos, cui per longitudinē inſerti erant lapides berylli; ſoccis Perſicis indutus pedes, inductis Macedonio auro & fibulatis ſmaragdis; & acinace Medo pendente à latere ejus appenſo ex ſtropho annulorum auri, cui inſculpta erat civitas Jeruſalem, in capulo vero acinacis depicta erat fortuna urbis : galeâ Medicâ impoſitâ capiti illius variis pictâ coloribus, ſupra quam facta erat coróna magna auri Macedonici, & ſupra coronā phylacteria infixa auro, ut ſcirent omnes populi, gentes ac linguæ ipſum Mardechai eſſe Jehudæū, ad implendum ſcripturam illam ubi ſcribitur; Videbuntque omnes terrarum populi, quòd nomen Domini invocatum ſit ſuper te. Cùmq; prodiret Mardechai de portâ regia, plateæ myrto ſtratæ fuerunt, atrium verò purpurâ extenſâ ad umbram funibus byſſi; pueris redimitis capita coronis, & ſacerdotibus tenentibus manibus ſuis tubas & præconio dicentibus: Quiſquis non venerit ad pacem faciendam cum Mardechai & Jehudæis in fruſta diſcerpetur & domus ejus in ſterquilinium redigetur. Etiam decem filii Haman elatis manibus iverunt & locuti ſunt ante Mardechai juſtum, dicentes; Qui dat præmium Jehudæis, reddit etiam mercedem impiorum in capita ſua : & iſte Haman pater noſter ſtultus erat qui fiduciam haberet in divitiis & honore ſuo, Mardechai humilis fregit eum jejunio & precibus ſuis. Et Ezzther juſta proſpexit ex feneſtra, cùm non liceret reginæ incedere inter homines in plateis, Vertitq; Mardechai oculos ſuos & viſæ illi dixit; Benedictus Dominus, qui non dedit me prædam dentibus eorum : reſpondit Ezzther ac dixit ei; Auxilium meum eſt à Domino qui fecit cœlum ac terram. Plurimi hominum gaviſi ſunt ob caſum Haman impii, & gratias & laudes egerunt propter liberationem quæ facta eſt Jehudæis, & celebrârunt incolumitatem & gloriam quæ fuit Mardechai juſto tempore hoc, de quo ſic ſcriptum eſt : & Mardechai juſtus exiit à conſpectu regis in veſte regia hyacinthina & *melotina & coronâ aureâ magnâ,* cum amictu byſſi & purpuræ; civitas autem Suſan *jubilabat* et lætabatur. Jehudæis 16
fuit *libertas operam dandi legi, & obſervandi Sabbatha ac feſta, & circumcidendi præputia filiorum ſuorum, ac imponendi Tephillin manibus & capitibus ſuis.* Et in qualibet regione, & in quacunque civitate 17
& loco, quò verbum regis & decretum judicii ejus pervenit, lætitia & gaudium cordis erat Jehudæis, & conviviū & dies bonus : & multi ex gentib⁹ terræ proſelyti fiebant, quia ceciderat timor Jehudæorū ſup eos.

CAP. IX.

IN duodecimo autē menſiū, ipſe eſt menſis Adar, decima tertia die ejus, 1
qua pervenit verbū regis, & decretū judicii ejus, ad exequendū in die qua cogitaverant auctores inimicitiarum Jehudæorū poteſtatem exercere in eos : & oppoſitum fuit *cœlitus propter juſtitiam patrum*, quia poteſtatem exercuerunt Jehudæi ipſi in odientes ſe. Congregati ſunt Je- 2
hudæi in civitatib⁹ ſuis, in omnib⁹ regionib⁹ regis Ahhaſueros, ut extenderent manū *in* omnes quærentes malum eorū : & homo non ſtetit in facie eorum; nam ceciderat terror eorum ſuper omnes gentes.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

Οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερηφανίαν, ἐπετήδευσε τῆς ἀρχῆς (λ) στερῆσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ πνεύματος, Τόν τε ἡμέτερον σωτῆρα, καὶ διαπαντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον, καὶ τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἐσθὴρ σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔθνει, πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν. Διὰ γὰρ τῶν (μ) τρόπων τούτων ᾠήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους, τὴν τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμὸν Ἰουδαίους, (ν) εὑρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, Ὄντας δὲ υἱοὺς (ξ) τοῦ ὑψίστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ, τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθέσει. Καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὰν (ο) Ἀμαδαθοῦ ἀποσταλεῖσι γράμμασι, Διὰ τὸ (π) αὐτὸν τὸν ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. Τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης (ρ) ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρρησίας, ἐᾶν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν (σ) νομίμοις, Καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς, ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους αὐτοῖς, ἀμύνωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. (τ) Ταύτην γὰρ ὁ τὰ πάντα δυναστεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους, ἐποίησεν αὐτοῖς εὐφροσύνην. Καὶ ὑμεῖς οὖν (υ) ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς, ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, Ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα (φ) σωτηρία ᾖ ἡμῖν, καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι, μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. Πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον, ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, δόρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ (χ) πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται.

13 Τὰ δὲ ἀντίγραφα (ψ) ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, (ω) ἑτοίμους τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν, πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

Non ferens autem ſuperbiam ſtuduit principatu privare nos, & ſpiritu, Et noſtrum ſalvatorem, ac per omnia benefactorem Mardochæum, & inculpatam regni conſortem Eſther cum univerſa horum gente multiplicibus artificiorum deceptionibus petens ad perditionem. Per hos enim modos putavit nactus nos deſolatos, Perſarum imperium ad Macedonas tranſferre. Nos autem traditos à ter exitiali illo ad perditionem Judæos invenimus non eſſe maleficos, ſed juſtiſſimis gubernari legibus, Eſſe autem filios altiſſimi maximi viventis Dei, qui direxit & nobis, & majoribus noſtris, regnum, in pulcherrima diſpoſitione. Rectè igitur facietis non utentes miſſis ab Aman Amadathi literis; Eò quòd ipſe, qui hæc molitus eſt, apud Suſorum portas crucifixus eſt cum tota familia, dignum eo, qui omnia tenet, Deo velociter reddente ei judicium. Exemplar autem epiſtolæ hujus edentes in omni loco cum libertate, permittatis Judæos uti ſuis legitimis, Et adminiculo ſitis eis, ut illos, qui in ſe in tempore tribulationis inſurrexerant, ulciſcantur die tertiadecimâ duodecimi menſis Adar eâdem die. Hanc enim omnium dominator Deus pro perditione electi generis fecit eis lætitiam. Et vos igitur in inclytis veſtris feſtivitatibus inſignem diem cum omni lætitia agite; ut & nunc, & poſt hæc ſalus ſit nobis, et iis qui benevoli ſunt Perſis: iis autem qui nobis inſidiantur, memoriale perditionis. Omnis autem civitas, vel provincia omnino, quæ ſecundùm hæc non fecerit, haſtâ & igni conſumetur cum ira: (d) non ſolùm hominibus invia, ſed etiam beſtiis, & volatilibus im omne tempus odioſiſſima reddetur.

Exemplaria autem proponantur viſibiliter in omni regno, paratique ſint omnes Judæi in hanc diem, debellare ſuos adverſarios. 13

MS.A. (λ) ἡμᾶς στερῆσαι, * τοῦ πνεύματος, (μ) τρόπων ᾠήθη λαβεῖν τοὺς ἐρήμους, τήν τε Περσῶν (ν) εὑρίσκομεν κακούργους οὐκ ὄντας, (ξ) ὑψίστου (ο) Ἀμαδάθου (π) αὐτὸν ταῦτα (ρ) ἐκτεθέντες (σ) νόμοις, (τ) Ταύτῃ γὰρ ἐπὶ πάντα (υ) ἐν ταῖς ἐπωνύμοις * ἐπίσημον ἡμέραν (φ) σωτηρία μεθ' ὑμῶν καὶ τῶν εὐνοούντων τοῖς Πέρσαις, τῶν δὲ τούτοις ἐπιβουλευσάντων, μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. (χ) πετεινοῖς αἴσχιστος κατασταθήσεται. (ψ) ἐκτεθείσθω (ω) ἑτοίμους δὲ

ΚΕΦ. θ'.

14 Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν. ἐξετέθη δὲ (α) τὸ πρόσταγμα
15 καὶ ἐν Σούσοις. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν, καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν, καὶ διά-
16 δημα βύσσινον πορφυροῦν. Ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. (β) Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη
17 Κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὗ (γ) ἂν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα· οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς
Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη. καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν (δ) περιετέμοντο, καὶ Ἰουδάϊζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
1 Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ (ε) τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα
2 ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· Οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος
3 αὐτούς. Οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν, καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ
4 φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. Προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βα-
6 7 σιλείᾳ. Καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, Τόν τε (ζ) Φαρσαννὲς, καὶ Δελ-
8 9 φών, καὶ (η) Φασγά, Καὶ (θ) Φαραδαθά, καὶ (ι) Βαρεά, καὶ (*) Σαρβακά, Καὶ (κ) Μαρμασιμά, καὶ (λ) Ῥουφαῖον, καὶ Ἀρ-
10 σαῖον, καὶ (μ) Ζαβουθαῖον, Τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν (ν) Ἀμαδάθου Βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, (ξ) καὶ διήρπασαν
11 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. (ο) Ἐπεδόθη τε ὁ ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. Εἶπε δὲ ὁ (π) βασιλεὺς
12 πρὸς Ἐσθήρ, Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους, ἐν δὲ τῇ (ρ) περιχώρῳ πῶς οἴει (σ)
13 ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι, καὶ ἔσται σοι; Καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ τῷ βασιλεῖ, Δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσ-
14 αύτως τὴν αὔριον, ὥστε (τ) τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν κρεμάσαι. Καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε τοῖς Ἰου-
δαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμὰν κρεμάσαι.

CAP. IX.

IGitur ipſi quidem equites exiverunt, feſtinantes, ea quæ à rege dicta erant, 14
perficere. Propoſitum eſt autem edictum etiam in Suſis. Mardochæus autem 15
proceſſit ornatus regali ſtolâ, et coronam habens auream, & diadema byſſinum
purpureum. Videntes autem, qui in Suſis, gaviſi ſunt. Judæis autem facta eſt 16
lux et lætitia Per civitatem, et provinciam ubicunq; propoſitum fuerat edi- 17
ctum: ubicunque propoſitum fuerat exemplar, *gaudium & lætitia Judæis,*
epulatio, & lætitia. Et multi ex gentibus circumcidebantur, & Judaïzabant
propter timorem Judæorum. In duodecimo enim menſe, tertiadecimâ men- 1
ſis, qui eſt Adar, aderant literæ ſcriptæ à rege. In eadem die perierunt, qui 2
adverſabantur Judæis. Nullus enim contra ſtetit; timens eos. Principes enim 3
ſatraparum, & tyranni, & regii Scribæ honorabant Judæos. Timor enim
Mardochæi incubuerat eis. Advenerat enim edictum regis, ut nominatus eſſet 4
in omni regno. Et in Suſis civitate interfecerunt Judæi viros quingentos, Et 6 7
Pharſannes, & Delphon, & Phaſga, Et Pharadatha, & Barea, & Sarbaca, Et 8 9
Marmaſima, & Rupheum, & Arſæum. & Zabuthæum, Decem filios 10
(a) Aman Amadathi Bugæi inimici Judæorum, et (b) diripuerunt In eadem 11
die. Et datus eſt numerus regi, eorum qui perierant in Suſis. Dixit autem rex 12
ad Eſther, Peremerunt Judæi in Suſis civitate viros quingentos: in adjacente
autem quomodò, putas, uſi ſunt? Quid igitur poſtulas ampliùs, & erit tibi? Et 13
dixit Eſther regi; Detur Judæis, ut utantur ſimiliter cras, ut decem filios Aman
ſuſpendant. Et permiſit ſic fieri, & permiſit Judæis civitatis, corpora 14
filiorum Aman ſuſpendere.

MS.A. (α) τὸ ἔκθεμα καὶ ἐν (β) Ὅπη τοῖς Ἰουδαίοις (γ) ἐὰν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρὰ (δ) περιετέμνοντο, (ε) τρισκαιδεκάτῃ (ζ) Φαρσανεσάν, (η) Φαγά, (θ) Βαρδαθά, (ι) Βαρέλ, (*) Σαρβαχά, (κ) Μαρμασιμνά, (λ) Ῥουφανόν, (μ) Ζαβουγαθά. (ν) Ἀμαθάδου τοῦ Βουγαίου (ξ) ἀπέκτειναν καὶ διήρπασαν (ο) ἐπεδόθη ἀριθμὸς (π) βασιλεὺς Ἐσθήρ, (ρ) χώρᾳ (σ) κέχρηνται; καὶ τί ἀξιοῖς ἔτι, (τ) τοὺς υἱοὺς Ἀμὰν κρεμασθῆναι. Καὶ ἐξέθηκεν τοῖς Ἰουδαίοις

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܬܟܬܒ ܒܫܡ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܘܐܬܚܬܡ ܒܥܙܩܬܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܫܕܪ ܐܓܪ̈ܬܐ 10
ܒܝܕ ܪ̈ܗܛܐ. ܘܒܝܕ ܐܣܦܘ̈ܟܐ. ܪ̈ܟܒܝ ܪ̈ܟܫܐ ܒܢܝ̈ ܪ̈ܡܟܐ. * ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܟܬܒ ܡܠܟܐ 11
ܥܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܕܒܟܠ ܡܕܝ̈ܢܬܐ. ܕܢܬܟܢܫܘܢ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܥܠ ܢܦܫܗܘܢ. ܘܢܚܪܒܘܢ
ܘܢܩܛܠܘܢ. ܘܢܘܒܕܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܕܐܥܩܘ ܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܛܠܝ̈ܐ ܘܢܫ̈ܐ. ܘܩܢܝܢܗܘܢ ܠܒܙܬܐ.
* ܒܝܘܡ ܚܕ ܕܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝ̈ܢܬܗ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܒܬܠܬܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܕܬܪܥܣܪ 12
ܗܘ ܐܕܪ. * ܘܦܪܫܓܢܗ ܕܟܬܒܐ ܐܬܝܗܒ ܒܟܠ ܡܕܝ̈ܢܬܐ. ܘܦܩܕ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ 13
ܕܢܗܘܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܡܛܝܒܝܢ. ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܢܬܦܪܥܘܢ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. * ܘܐܙܠܘ 14
ܪ̈ܗܛܐ. ܘܐܣܦܘ̈ܟܐ ܪ̈ܟܒܝ ܪ̈ܟܫܐ ܘܢܦܩܘ ܡܣܪܗܒܐܝܬ ܒܦܬܓܡܐ ܘܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܬܝܗܒ ܒܫܘܫܢ ܒܝܪܬܐ. * ܘܡܪܕܟܝ ܢܦܩ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܒܠܒܘܫܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. 15
ܬܟܠܬܐ ܘܒܘܨܐ. ܘܟܠܝܠܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܥܛܝܦ ܒܒܘܨܐ ܘܒܐܪܓܘܢܐ. ܘܡܕܝܢܬܐ ܫܘܫܢ
ܪܘܙܐ ܘܚܕܝܐ. * ܘܠܝܗܘ̈ܕܝܐ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܘܚܕܘܬܐ. ܘܐܝܩܪܐ ܘܪܘܙܐ. * ܘܒܟܠ ܡܕܝ̈ܢܬܐ. 16 17
ܘܒܟܠ ܩܘܪ̈ܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܡܛܐ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ ܘܦܘܩܕܢܗ. ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܗܘܬ ܠܝܗܘ̈ܕܝܐ.
ܘܡܫܬܘܬܐ ܘܥܐܕܐ ܛܒܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܥܡ̈ܡܐ ܕܐܪܥܐ ܡܬܝܗܕܝܢ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܢܦܠܬ
ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠܝܗܘܢ.

*ܫܠܡ * ܚ̄ *

* ܘܒܝܪܚܐ ܕܬܪܥܣܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܕܪ. ܒܬܠܬܥܣܪ ܒܗ. ܟܕ ܡܛܐ ܙܒܢܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܡܠܟܐ 1
ܘܦܘܩܕܢܗ ܠܡܥܒܕ ܒܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ ܐܬܗܦܟܬ ܒܚܘܠܦܐ : ܕܢܫܬܠܛܘܢ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܒܣܢܐܝܗܘܢ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܒܩܘܪ̈ܝܗܘܢ. ܘܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܕܡܠܟܐ 2
ܐܚܫܝܪܫ. ܕܢܘܫܛܘܢ ܐܝܕܐ ܒܒܥܝ̈ ܒܝܫܬܗܘܢ. * ܘܐܢܫ ܠܐ ܩܡ ܩܕܡܝܗܘܢ. 3
ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܗܘܢ ܢܦܠܬ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ.

* Scripta autem ſunt nomine regis Achshi- 10
rash, & ſignata annulo ejus. Et miſſæ ſunt
literæ per curſores, & veredarios, inſiden-
tes equis de armentis *regiis*. Literæ à re- 11
ge ſcriptæ de Judæis qui per omnes provin-
cias; Ut congregati ſeſe tuerentur, & ex-
terminarent, & occiderent, & perderent
omnes qui ipſos arctârunt, pueros etiam
ac fœminas, & facultates ipſorum diripe-
rent. Die eodem per omnes provincias 12
regis Achshirash: nimirum, decimo tertio
menſis duodecimi, qui eſt Adar. Et ex- 13
emplum literarum propoſitum eſt per o-
mnes civitates. Et præceptum omnibus
populis ut parati eſſent Judæi in diem
iſtum, ad ſumendum vindictam de hoſti-
bus ſuis. Et diſceſſerunt curſores, & 14
veredarii inſidentes equis: digreſſi autem
ſunt feſtinè propter verbum & præceptum
editum in caſtro Suſan. Mordecai autem 15
egreſſus eſt à conſpectu regis indutus veſte
regiâ hyacinthinâ & byſſinâ, *geſtans* in ca-
pite coronam auream, & byſſo purpuráque
amictus. Et Suſan civitas exultabat &
gaudebat: Judæiſque lux erat & gaudium, 16
gloriáque & exultatio. Per omnes civi- 17
tates & agros quò verbum regis & præce-
ptum perveniebat, gaudium erat magnum
Judæis, & convivium & dies feſtus, mul-
tíque è populo terræ ad Judaiſmum ſe
adjungebant, quoniam metus Judæorum
ipſos invaſerat.

CAP. IX.

Menſe autem duodecimo, qui eſt Adar, 1
die decimotertio, cùm adveniſſet tempus e-
dicti regis, præceptique ut fieret hoſtibus
ipſorum, converſa eſt res ut dominarentur
Judæi hoſtibus ſuis. Et congregati ſunt Judæi 2
in oppidis ſuis, & in omnibus provinciis
Regis Achshirash, ut extenderent manus
in eos qui ipſis malum machinabantur:
Nec quiſquam ipſis reſtitit, quoniam me- 3
tus ipſorum omnes populos invaſerat.

אסתר : ט

; Jehudæos excellentes , reg's quod ; opus facientes & , duces & , ſatrapæ & , provinciarũ principes omnes Et
וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים 3
; provincias omnes in vadens ejus audire & , regis domo in Mordochai magnus Nam .eos ſuper Mordochai pavor cecidit quia
כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃ כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת 4
.occiſionis & , gladii plaga ſuos inimicos omnes in Jehudæi percuſſerunt Et .evadens magnus & , vadens Mordochai vir quia
כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג 5
perdendo & , Jehudæi occiderunt metropoli Suſan in Et .ſuã voluntatem ſecundũ illos habentes odio in fecerunt & : perditionis &
וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃ וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד 6
.Aridatha & , Adalia & , Poratha Et .Aſpatha & , Dalphon & , Parſandatha Et .viros quingentos
חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וְאֵת פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת דַּלְפוֹן וְאֵת אַסְפָּתָא׃ וְאֵת פּוֹרָתָא וְאֵת אֲדַלְיָא וְאֵת אֲרִידָתָא׃ 7 8
Jehudæorum angustiantis Hamedatha filii Haman filios Decem .Vaizatha & , Aridai & , Ariſai & , Parmaſta Et
וְאֵת פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת אֲרִיסַי וְאֵת אֲרִדַי וְאֵת וַיְזָתָא׃ עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים 9 10
metropoli Suſan in occiſorum numerus venit ipſa die In .ſuã manum miſerunt non prædam in & : occiderunt
הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה 11
& , viros quingentos perdendo & , Jehudæi occiderunt metropoli Suſan In : reginam Eſther ad rex Dixitque .regis facies ad
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת 12
tua poſtulatio quæ & ? tibi dabitur & , tua petitio quæ & ? fecerunt quid regis provinciarum reſiduo in : Haman filios decem
עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ
faciendum ad , Suſan in qui Jehudæis cras etiam detur , bonum rege ſuper Si : Eſther dixit Et ? fiet & , ultra
עוֹד וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת 13
lex eſt data & : dic ſieri rex dixit Et .ligno ſuper ſuſpendant Haman filios decem & , hodiernã legem ſecundũ
כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת 14
decimaquarta die in etiam Suſan in qui , Jehudæi ſunt congregati Et .ſuſpenderunt Haman filios decem & : Suſan in
בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃ וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר 15
Jehudæorum reſiduum Et .ſuã manum miſerunt non prædam in & ; viros trecentos Suſan in interfecerunt & ,Adar menſis
לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים 16
quinque perſequentibus in occidere & ,ſuis inimicis ab quieſcere & , ſua anima ſuper ſtare & ,ſunt congregati ,regis provinciis in qui
אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ וְעָמֹד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה
decimaquarta in quieſcere & : Adar menſis decimatertia die In .ſuã manum miſerunt non prædam in & : millia ſeptuaginta &
וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם־שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר 17
eo in decimatertia in ſunt congregati , Suſan in qui Jehudæi Et .lætitiæ & , convivii diem eum facere & ; eo in
בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ 18
.lætitiæ & , convivii diem eum facere & ,eo in decimaquinta in quieſcere & ,eo in decimaquarta in &
וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃

Verſio VULG. LAT.

Nam & provinciarum judices, & duces, & procuratores, 3
omníſq; dignitas quæ ſingulis locis ac operibus præerat,
extollebant Judæos timore Mardochæi : Quem prin- 4
cipem eſſe palatii , & plurimum poſſe cognoverant :
fama quoque nominis ejus creſcebat quotidiè, & per cun-
ctorum ora volitabat. Itaque percuſſerunt Judæi ini- 5
micos ſuos plagâ magnâ, & occiderunt eos , reddentes
eis quod ſibi paraverant facere : In tantum ut etiam in 6
Suſan quingentos viros interficerent, extra decem filios
Aman Agagitæ hoſtis Judæorum : quorum iſta ſunt
nomina : Pharſandatha, & Delphon, & Eſphatha, Et 7 8
Phoratha, & Adalia, & Aridatha, Et Phermeſta, & 9
Ariſai, et Aridai, & Jezatha. Quos cùm occidiſſent, 10
prædas de ſubſtantiis eorum tangere noluerunt. Sta- 11
tímque numerus eorum, qui occiſi erant in Suſan, ad
regem relatus eſt. Qui dixit reginæ ; In urbe Suſan 12
interfecerunt Judæi quingentos viros , & alios decem
filios Aman : quantam putas eos exercere cædem in u-
niverſis provinciis ? Quid ultrà poſtulas, & quid vis ut
fieri jubeam ? Cui illa reſpondit ; Si regi placet, detur 13
poteſtas Judæis, ut ſicut fecerunt hodiè in Suſan, ſic &
cras faciant, & decem filii Aman in patibulis ſuſpendan-
tur. Præcepítq; rex ut ita fieret. Statímque in Suſan pe- 14
pendit edictum, & decem filii Aman ſuſpenſi ſunt. Con- 15
gregatis Judæis quartadecimâ die menſis Adar, inter-
fecti ſunt in Suſan trecenti viri : nec eorum ab illis di-
repta ſubſtantia eſt. Sed & per omnes provincias, quæ 16
ditioni regis ſubjacebant, pro animabus ſuis ſteterunt Ju-
dæi, interfectis hoſtibus ac perſecutoribus ſuis : in tan-
tum ut ſeptuagintaquinq; millia occiſorum implerentur,
& nullus de ſubſtantiis eorum quidquam contingeret.
Dies autem tertiuſdecimus menſis Adar, primus apud 17
omnes interfectionis fuit , & quartadecimâ die cædere
deſierunt. Quem conſtituerũt eſſe ſolennẽ, ut in eo omni
tempore deinceps vacarent epulis, gaudio atq; conviviis.
At hi qui in urbe Suſan cædẽ exercuerãt, tertiodecimo et 18
quartdecimo die ejuſdẽ menſis in cæde verſati ſunt: quin-
todecimo autẽ die percutere deſierunt. Et idcircò eundẽ
diem conſtituerunt ſolennem epularum atque lætitiæ.

תרגום Targum,

וְכָל רַבְנֵי פִּלְכַיָּא וְאִסְטְרַטִּילוֹסִין וְהִיפַּרְכִין וְעָבְדֵי עֲבִידְתָּא דִּי לְמַלְכָּא מְמַנַּן עֲלֵיהוֹן יָת 3
יְהוּדָאִין אֲרוּם נְפַל פַּחְדָּא דְמָרְדְּכַי עֲלֵיהוֹן׃ אֲרוּם אַפִּיטְרוֹפּוֹס וְרַב וְסַרְכָן מָרְדְּכַי בְּבֵירַת 4
מַלְכָּא וּמַטְבְּעֵיהּ נָפֵק בְּכָל פִּלְכַיָּא אֲרוּם גַּבְרָא מָרְדְּכַי רַב בֵּיתָא אַבָּא לְמַלְכָּא וְאָזִיל
וּמִתְרַבְרַב׃ וּמְחוֹ יְהוּדָאִין בְּכָל בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן מְחַת קְטִילַת סַיְפָא וּקְטִילַת [illegible] 5
וְהוֹבַד נַפְשָׁתָא וַעֲבַדוּ בְּסָנְאֵיהוֹן כִּרְעוּתְהוֹן׃ וּבְשׁוּשַׁן בִּירַנְתָּא קְטָלוּ יְהוּדָאִין וְהוֹבִידוּ 6
חֲמֵשׁ מְאָה גּוּבְרִין כּוּלְהוֹן רוּפִילִין מִדְּבֵית עֲמָלֵק׃ וְיָת פַּרְשַׁנְדָּתָא וְיָת דַּלְפוֹן וְיָת אַסְפָּתָא׃ 7
וְיָת פּוֹרָתָא וְיָת אֲדַלְיָא וְיָת אֲרִידָתָא׃ וְיָת פַּרְמַשְׁתָּא וְיָת אֲרִיסַי וְיָת אֲרִידַי וְיָת וַיְזָתָא׃ 8 9
עַסַרְתֵּי בְּנוֹי דְהָמָן בַּר הַמְדָתָא מְעִיקָא דִּיהוּדָאִין קְטָלוּ וּבַעֲדָאָה לָא אוֹשִׁיטוּ יָת יְדֵיהוֹן׃ 10
בְּיוֹמָא הַהוּא עָלָא מִנְיַן קְטִילִין בְּשׁוּשַׁן בִּירַנְתָּא קֳדָם מַלְכָּא׃ וַאֲמַר מַלְכָּא לְאֶסְתֵּר 11
מַלְכְּתָא בְּשׁוּשַׁן בִּירַנְתָּא קְטָלוּ יְהוּדָאִין וְהוֹבַדוּ חֲמֵשׁ מְאָה גּוּבְרִין רוּפִילִין מִדְּבֵית 12
עֲמָלֵק וְיָת עַסַרְתֵּי בְּנוֹי דְהָמָן בְּמִשְׁאַר פִּלְכֵי מַלְכָּא מָה עֲבַדוּ וּמָה שְׁאֵילְתִּיךְ וְיִתְיְהֵב לִיךְ
וּמָה בָּעוּתִיךְ עוֹד וְתִתְעֲבֵד׃ תא וַאֲמַר מַלְכָּא לְאֶסְתֵּר מַלְכְּתָא בְּשׁוּשַׁן בִּירַנְתָּא קְטָלוּ
יְהוּדָאֵי וּגְמַרוּ חֲמֵשׁ מְאָה גּוּבְרִין וְיָת עַסַרְתֵּי בְּנוֹי דְהָמָן בִּשְׁאָר מְדִינַת מַלְכָּא מָה
וּמָה שְׁאֵלְתִּיךְ וְיִתְיְהֵב לָךְ וּמָה בָּעוּתִיךְ תּוּב וְתִתְעֲבִיד׃ וַאֲמַרַת אֶסְתֵּר אִין עַל מַלְכָּא שַׁפִּיר 13
יִתְיְהֵב רְשׁוּ אוּף מְחַר לִיהוּדָאִין דִּי בְשׁוּשַׁן לְמֶעְבַּד יוֹמָא טָבָא וְחֶדְוָא הֵיכְמָא דְּחָזֵי לְמֶעְבַּד בְּ
יוֹמָא דְנִסָּא וְיָת עַסַרְתֵּי בְּנוֹי דְהָמָן יִזְדַּקְפוּן עַל קִיסָא׃ תא וַאֲמַרַת אֶסְתֵּר אִין עַל מַלְכָּא
שַׁפִּיר יִתְיְהִיב אוּף לִמְחַר לִיהוּדָאֵי דְּאִית בְּשׁוּשַׁן לְמֶעְבַּד הֵיךְ גְּזֵרַת יוֹמָא דֵין וְיָת עַסַרְתֵּי
בְּנוֹי דְהָמָן יִזְקְפוּן עַל צְלִיבָא׃ וַאֲמַר מַלְכָּא לְאִתְעֲבָדָא כְּדֵין וְאִתְיְהִיבַת גְּזֵירַת דִּינָא 14
בְּשׁוּשַׁן וְיָת עַסַרְתֵּי בְּנוֹי דְהָמָן צְלִיבוּ׃ וְדֵין סִדּוּר צְלִיבַתְהוֹן דְּאִצְטְלִיבוּ עִם הָמָן אֲבוּהוֹן
עַל קֵיסָא דְזַמִּין לְמָרְדְּכַי רוּמֵיהּ חַמְשִׁין אַמִּין תְּלָת אַמִּין הֲוָה נְעִיץ בְּאַרְעָא וְאַרְבַּע אַמִּין
וּפַלְגָּא הֲוָה רְחִיק פַּרְשַׁנְדָּתָא מִן אַרְעָא וּפַרְשַׁנְדָּתָא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן
דַּלְפוֹן פַּלְגוּת אַמְּתָא׃ דַּלְפוֹן הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן אַסְפָּתָא פַּלְגוּת אַמְּתָא
אַסְפָּתָא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן פּוֹרָתָא פַּלְגוּת אַמְּתָא פּוֹרָתָא הֲוָה צְלִיב
בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן אֲדַלְיָא פַּלְגוּת אַמְּתָא אֲדַלְיָא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה
רְחִיק מִן אֲרִידָתָא פַּלְגוּת אַמְּתָא׃ אֲרִידָתָא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן
פַּרְמַשְׁתָּא פַּלְגוּת אַמְּתָא פַּרְמַשְׁתָּא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן אֲרִיסַי פַּלְגוּת
אַמְּתָא׃ אֲרִיסַי הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן אֲרִידַי פַּלְגוּת אַמְּתָא׃ אֲרִידַי הֲוָה
צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק מִן וַיְזָתָא פַּלְגוּת אַמְּתָא׃ וַיְזָתָא הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין
וַהֲוָה רְחִיק מִן הָמָן פַּלְגוּת אַמְּתָא׃ הָמָן הֲוָה צְלִיב בִּתְלָת אַמִּין וַהֲוָה רְחִיק עַל רֵישֵׁיהּ
תְּלָת אַמִּין בְּגִין דְּלָא יֵיכוּל מִנֵּיהּ עוֹפָא וְזֶרֶשׁ עֲרָקַת עִם שִׁבְעִין בְּנִין דְּאִשְׁתְּאָרוּ לְהָמָן
דַּהֲווּ הָדְרִין עַל תַּרְעַיָּא וּמִתְפַּרְנְסִין וְשִׁמְשַׁי סַפְרָא אִתְקְטִיל בְּסַיְפָא וּמְאָה וּתְמַנְיָא מִיתוּ
עִם חֲמֵשׁ מְאָה גּוּבְרִין דְּאִתְקְטִילוּ בְּשׁוּשַׁן דַּהֲווּ אִתְמַנַּן עַל אִשְׁקָקֵי מַלְכָּא׃ וְאִתְכַּנַּשׁוּ 15
יְהוּדָאִין דִּי בְשׁוּשַׁן אוּף בְּיוֹמָא אַרְבַּע עֲסַר לְיַרְחָא אֲדָר וּקְטָלוּ בְשׁוּשַׁן תְּלָת מְאָה גּוּבְרִין
מִדְּבֵית עֲמָלֵק וּבַעֲדָאָה לָא אוֹשִׁיטוּ יָת יְדֵיהוֹן׃ וּשְׁאָר יְהוּדָאִין דִּי בְּפִלְכֵי דְמַלְכָּא 16
אִתְכַּנַּשׁוּ וְקִימוּ יָת נַפְשְׁהוֹן וְאַשְׁכַּחוּ נְיָחָא מִבַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן וּקְטָלוּ בְּסָנְאֵיהוֹן שִׁבְעִין
וְחַמְשָׁא אַלְפִין מִדְּבֵית עֲמָלֵק וּבַעֲדָאָה לָא אוֹשִׁיטוּ יָת יְדֵיהוֹן׃ בְּיוֹמָא תְּלָת עֲסַר לְיַרְחָא 17
אֲדָר הֲוָה קְטוֹל בְּזַרְעִית דַּעֲמָלֵק וְנִיחָא הֲוָה לְיִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע עֲסַר בֵּיהּ וַעֲבַדוּ יָתֵיהּ
יְתֵיהּ יוֹם מִשְׁתְּיָא וְחֶדְוָה׃ וִיהוּדָאִין דִּי בְשׁוּשַׁן אִתְכַּנַּשׁוּ לְשֵׁיצָאָה יָת זַרְעִית עֲמָלֵק 18
בִּתְלָת עֲסַר בֵּיהּ וּבְאַרְבַּע עֲסַר בֵּיהּ וְנָחוּ בַּחֲמֵשׁ עֲסַר בֵּיהּ וַעֲבַדוּ יָתֵיהּ יוֹם מִשְׁתְּיָא
וְחֶדְוָא׃

Paraph. Chald. Verſio Latina.

Et omnes magnates regionum, principes & hipparchi, & actores mune- 3
rum regiorum, præficiebant ſuper ſe Jehudæos ; quia ceciderat terror
Mardechai ſuper eos. Nam *præfectus*, *&* magiſter *&* *princeps* erat Mar- 4
dechai in domo regis, & fama ejus pervagabatur per omnes regiones ;
etenim vir Mardechai *magiſter domus pater erat regi*, *&* ibat & mul-
tiplicabatur. Et percuſſerunt Jehudæi omnes auctores inimicitiarum 5
ſuarum, percuſſione occiſionis gladii, occiſionis *telorum clavarum*, &
perditionis animarum, & fecerunt in oſores ſuos juxta voluntatem ſuam. 6
Et in Suſan metropoli occiderunt Jehudæi, & perdiderunt quingentos
viros, *omnes præfectos ex domo Amalek*. Et Parſandatha, & Dalphon, 7
& Aſpatha. Et Poratha, & Adalia, & Aridatha. Et Parmaſta, & A- 8
riſai, & Aridai, & Vajeſatha. Decem filios Haman filii Hamadatha op- 9
preſſoris Jehudæorum, occiderunt : in prædam vero non extenderunt 10
manus ſuas. In die illa venit numerus interfectorum in Suſan metropoli 11
coram rege. Et dixit rex ad Ezzther reginam : In Suſan metropoli oc- 12
ciderunt Jehudæi, & perdiderunt quingentos viros *præfectos de proſapia*
Amalek, & decem filios Haman : in reliquis regionibus regis quid fe-
cerunt ? & quæ eſt petitio tua, & detur tibi ? & quæ eſt poſtulatio tua
adhuc, & fiet ? *Targum aliud* : Et dixit rex ad Ezzther reginam : In
Suſan metropoli occiderunt Jehudæi & *deleverunt* quingentos viros
& decem filios Haman: in reliquis *provinciis* regis quid fecerunt ? & quæ
eſt petitio tua, & detur tibi ? & quæ eſt poſtulatio tua *denuò*, & fiet ?
Dixit autem Ezzther, Si regi placet, detur poteſtas etiam cras Jehudæis 13
in Suſan faciendi *diem feſtivitatis & lætitiæ, prout decet facere in die*
miraculi, & decem filii Haman erigantur in ligno. *Targum aliud* : Di-
xit autem Ezzther, Si regi placet, detur etiam *in craſtinum* Jehudæis, *qui*
ſunt in Suſan, facere juxta decretum hodiernum, & decem filios Haman
erigant in crucem. Et dixit rex ut fieret ſic, & datum eſt decretum ju- 14
dicii in Suſan, & decem filios Haman ſuſpenderunt. *Hoc autem ordine*
ſuſpenſi ſunt cum Haman patre ſuo, in ligno quod paraverat Marde-
chai altitudine quinquaginta cubitorum; tres cubitos defixum erat in
terra, et quatuor cubitos cum dimidio diſtabat Parſandatha à terra, Par-
ſandatha autem ſuſpenſus erat in tribus cubitis, inter quem & Dalphon
dimidium erat cubiti. Dalphon ſuſpenſus eſt trium cubitorum longitudine,
diſtans ab Aſpatha dimidium cubiti. Aſpatha in crucem actus eſt per
tres cubitos extenſus, & remotus à Poratha dimidium cubiti. Poratha
porrectus eſt in cruce tres cubitos, intervallo dimidii cubiti ab Adalia.
Suſpenſus etiam Adalia trium cubitorum ſpatium occupavit, cui diſtan-
tia dimidii cubiti proximus erat Aridatha. Aridatha ſuſpenſus tres a-
lios cubitos tenuit, cui interpoſito dimidio cubiti ſucceſſit Parmaſta. Par-
maſta etiam ſuſpenſo trium cubitorum ſpatium erat, & ab eo ad Ariſai
erat dimidium cubiti. Suſpenſus etiam Ariſai tres cubitos habuit, pro-
ximum ad dimidium cubiti habens Aridai. Etiam Aridai ſuſpenſus
tribus aliis cubitis protenſus eſt, quem dimidii cubiti intervallo ſequeba-
tur Vajeſetha. Vajeſetha tribus cubitis cruci affixus eſt, relicto inter
ipſum & Haman dimidii cubiti ſpatio. Haman deniq; ſuſpenſus trium cu-
bitorũ ſpatium poſſedit, relictis à capite ejus tribus cubitis ne comederent
de eo volucres. Et Zeres fugit cum ſeptuaginta filiis qui reliqui fuerunt
ipſi Haman & oſtiatim obverſantes victũ quæſierunt : ſed & Simuſæus
ſcriba occiſus eſt gladio, & centũ & octo mortui ſunt cũ quingentis viris
occiſis in Suſan qui fuerant præfecti plateis regis. Et congregati ſunt Je- 15
hudæi qui erant in Suſan, etiam die decima quarta menſis Adar, & occi-
derunt in Suſan trecentos viros *de domo Amalek* : ſed ad prædam non
extenderunt manus ſuas. Et reliqui Jehudæorum qui erant in regionibus 16
regis, congregati ſunt, & fulcierunt animas ſuas, & invenerunt requiem
ab auctoribus inimicitiarũ ſuarum, & occiderunt de inimicis ſuis ſeptua-
ginta & quinq; millia, *de domo Amalek* : ad prædam vero non extende-
runt manus ſuas. Die decimatertia menſis Adar facta fuit occiſio *in pro-* 17
gnatis Amalek : & *quies fuit Iſrael* quartadecima ejuſdem, & fecerunt
cũ diẽ convivii & lætitiæ. Et Jehudæi qui erant in Suſan congregati ſunt 18
ad excindendũ filios Amalek : decimatertia ejuſdem, & quartadecima, &
quieverunt quintadecima ejus, & fecerunt eum diem convivii & lætitiæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδὰρ, καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ
16 (υ) οὐδὲν διήρπασαν. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ (φ) συνήχθησαν, καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ
ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ (χ) Ἀδὰρ, καὶ
17 οὐδὲν διήρπασαν. Καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ
18 χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, (ψ) καὶ ἀνεπαύσαντο·
19 ἦγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. (ω) Διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι
(α) ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω, ἄγουσι (β) τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ Ἀδὰρ ἡμέραν ἀγαθὴν (ʺ) μετ' εὐφροσύνης,
20 ἀποστέλλοντες (γ) μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. Ἔγραψε δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον,
καὶ (δ) ἐξαπέστειλε τοῖς Ἰουδαίοις, (ε) ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακρὰν,
21 στῆσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, (ζ) ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην καὶ τὴν (η) πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδάρ·
22 Ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα (θ) ἐν ᾧ ἐστράφη
αὐτοῖς, ὅς ἦν Ἀδὰρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, (ι) ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας
23 γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτωχοῖς. Καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι,
24 καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς (κ) ὁ Μαρδοχαῖος· Πῶς Ἀμὰν Ἀμαδάθου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει (λ) αὐτοὺς,
25 καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κλῆρον (μ) ἀφανίσαι αὐτοὺς, Καὶ ὡς εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, κρεμάσαι τὸν
Μαρδοχαῖον· (ʺ) ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι (ν) ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ, ἐπ' αὐτὸν (ξ) ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη
26 αὐτὸς, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο (ο) ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κλήρους, (ʺ) ὅτι τῇ διαλέκτῳ
27 αὐτῶν καλοῦνται Φρουραί. διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, Καὶ ὅσα πεπόνθασι διὰ ταῦτα, καὶ ὅσα αὐτοῖς
ἐγένετο, καὶ ἔστησεν· (π) καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν (ρ) καὶ ἐπὶ τοῖς
προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρήσονται. αἱ δὲ ἡμέραι αὗται (σ) μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν
28 καὶ γενεὰν, καὶ πόλιν, καὶ πατριὰν, καὶ χώραν. Αἱ δὲ ἡμέραι αὗται (τ) τῶν Φρουραὶ ἀχθήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον,
29 καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τῶν γενεῶν. Καὶ ἔγραψεν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ,
31 καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος, ὅσα ἐποίησαν, (υ) τό, τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς (φ) τῶν Φρουραί. Καὶ Μαρδοχαῖος καὶ
Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε στήσαντες κατὰ (χ) ὑγιείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλὴν (ψ) αὐτῶν.
32 Καὶ Ἐσθὴρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

Et congregati ſunt Judæi in Suſis quartadecimâ Adar, & occiderunt viros 15
trecentos, & nihil diripuerunt. Cæteri autem ex Judæis, qui in regno, congregati 16
ſunt, & ſeipſos adiuvabant, & requieverunt ab hoſtibus. Peremerunt enim ex eis (c) quindecim millia die tertiadecimâ Adar, & nihil diripuerunt. Et requieverunt quartadecimâ ejuſdem menſis, et egerunt diē illū 17
requietis cum gaudio, & lætitiâ. Judæi autem, qui in Suſis civitate, congregati 18
ſunt etiam quartadecimâ; & requieverunt. Egerunt autem & quintamdecimā cum gaudio & lætitia. Propter hoc igitur Judæi, qui diſſeminati 19
ſunt in omni regione, quæ extra muros, agunt quartamdecimam Adar diem
bonam cum lætitia, mittentes partes unuſquiſque (d) proximo. Scripſit autem 20
Mardochæus verba hæc in libro, & miſit Judæis, quicunque erant in regno
Artaxerſis, iis qui propè, & iis qui longè, ut ſtatuerent dies hos bonos, & ce- 21
lebrarent quartādecimā et quintādecimā Adar, (In his enim dieb⁹ requieve- 22
runt Judæi ab inimicis ſuis) & menſem in quo facta eſt eis converſio, qui erat
Adar, ex luctu in gaudiū, & ex dolore in bonā diem, celebrarent totum, bonos
dies nuptiarū, & lætitiæ, mittentes partes amicis, & mendicis. Et ſuſceperunt 23
Judæi, ſicut ſcripſit eis Mardochæus, Quomodò Aman Amadathi Macedo 24
impugnabat eos, ſicut poſuerat decretū et ſortē delendi eos, Et ut intravit ad 25
regem, dicens, ſuſpenderet Mardochæum: quæcunque verò aggreſſus eſt inducere ſuper Judæos mala, ſuper ipſum evenerunt, & ſuſpenſus eſt ipſe, &
filii ejus. Propter hoc vocati ſunt dies illi (e) Phruræ propter ſortes: quo- 26
niam linguâ eorum vocantur Phruræ. Per verba epiſtolæ hujus, Et quæcunq; 27
paſſi ſunt propter hæc, & quæcunque evenerunt ipſis: (f) et ſtatuit, & ſuſceperunt Judæi ſuper ſe, & ſuper ſemen ſuum, & ſuper appoſitos ad ipſos:
nec ſanè aliter utentur. (g) Dies autem hi memoriale perfectum per progeniem & progeniem, & civitatem, & patriam, & regionem. Dies autem hi 28
ipſorum Phruræ celebrabuntur in omne tempus: & memoria eorum non deficiet à generationibus. Et ſcripſit Eſther regina, filia Aminadab, & Mar- 29
dochæus Judæus, quæcunq; fecerunt & firmamentum epiſtolæ ipſorū Phru- 31
ræ. Et Mardochæus, & Eſther regina, ſtatuerunt ſibi per ſe: & tunc ſtatuerunt per (h) ſanitatem ſuam ipſorum, & conſilium ipſorum. Et Eſther ver- 32
bo ſtatuit in ſeculum: & ſcriptum eſt in memoriali.

MS. A. (υ) οὐθὲν (φ) Συναχθέντες ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, (χ) Ἀδὰρ, καὶ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. (ψ) ἀνεπαύσαντο· (ω) Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι διεσπαρμένοι (α) ἐν τῇ χώρᾳ (β) καὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην (ʺ) μετ' (γ) μερίδας τοῖς πλησίον. οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσιν, καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδὰρ ἡμέραν εὐφροσύνης ἀγαθὴν, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς πλησίον. Ἔγραψεν (δ) ἀπέστειλεν (ε) οἵ εἰσιν (ζ) ἄγειν τὴν (η) πεντεκαιδεκάτην, Ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι (θ) ἐν ᾧ ἐγράφη αὐτοῖς, ἀπὸ ὀδύνης εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ πένθους εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, (ι) ἄγειν αὐτὰς ἡμέρας (κ) Μαρδοχαῖος· Ὅπως Ἀμὰν Ἀμαδάθου Μακεδὼν (λ) τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὡς (μ) ἀπολέσαι αὐτοὺς, (ʺ) ὅσα ἐπεχείρησεν (ν) τοῖς Ἰουδαίοις (ξ) ἐγένετο, ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου. Διὰ (ο) ἐπεκλήθησαν* Φρουραὶ (ʺ) ὅτι καλοῦνται τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν Φρουραί. διὰ τοὺς (π) καὶ ὡς προσεδέξαντο (ρ) ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐφ' ἑαυτῶν, (σ) μνημόσυναι ἐπιτελούμεναι κατὰ γενεὰν, καὶ πατριὰν, καὶ πόλιν, καὶ χώραν. (τ) τῶν Φρουραὶ ἀχθήσονται τὸν ἅπαντα χρόνον, (υ) τὸ στερέωμα (φ) τῶν Φρουραία. (χ) ὑγίας (ψ) ἑαυτῶν. Ἐσθὴρ

ΚΕΦ. ι΄.

1 2 (a) Ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης· Καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλοῦτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, (ʺ) ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν καὶ Μήδων, εἰς μνημόσυνον.
3 (ʺ) Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος, (β) διηγεῖτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ.

CAP. X.

Scripſit autem rex ad regnum terræ, & maris. Et fortitudinem ejus, & magnificentiam, & divitias, & gloriam regni ejus, ecce ſcripta ſunt in libro regum Perſarum & Medorum in memoriam. 1 2
Mardochæus autem ſecundus erat à rege Artaxerſe, & magnus erat in regno, & glorificatus à Judæis, & amatus narrabat educationem omni genti ſuæ. 3

Declaratio hæc ſomnii Mardochæi, cum eis quæ ſequuntur, in Vulg. Lat. habetur cap. 10. v. 4. uſque ad finem cap. Et cap. 11. v. 1.

Καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος, Παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. (ʺ) Ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων· (γ) οὐδὲ γὰρ παρῆλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος. Ἡ μικρὰ (δ) πηγὴ ἣ ἐγένετο ποταμὸς, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕδωρ πολύ. Ἐσθήρ ἐστιν ὁ ποταμὸς, ἣν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίησε βασίλισσαν. (ε) Οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγώ εἰμι καὶ Ἀμάν. Τὰ δὲ ἔθνη, τὰ (ζ) ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων.

Et dixit Mardochæus, A Deo facta ſunt iſta. Recordatus enim ſum ſomnii quod videram de verbis his. Neque enim præteriit de eis verbum. Parvus fons, (a) qui factus eſt flumen, et erat lux & Sol, & aqua multa. Eſther eſt flumen, quam matrimonio junxit rex, & fecit reginam. Duo verò dracones, ego ſum, & Aman. Gentes autem, quæ convenerant ad perdendum nomen Judæorum.

MS. A. (a) Ἔγραψεν γὰρ ὁ βασιλεὺς τέλη ἐπὶ (ʺ) καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῷ (ʺ) Ὁ γὰρ (β) ἡγεῖτο (ʺ) Ἐμνήσθην περὶ (γ) οὐδὲν παρῆλθεν αὐτοῦ λόγος. (δ) πηγὴ ἐγένετο (ε) Οἱ δὲ δράκοντες, (ζ) συναχθέντα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7
8 [illegible]
9
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]

Et omnes principes provinciarum, & duces, 3
& præfecti, & procuratores regis honorabant
Judæos, quia metus regis ipſos invaſerat, 4
quia magn⁹ erat Mordecai apud regem, & fama
ejus omnia regna pervadebat, quoniam
magis magiſque provehebatur iſte Mordecai.
Et percuſſerunt Judæi omnes hoſtes ſuos plagâ 5
gladii et cædis et interitûs, et fecerunt hoſtibus
ſuis quod voluerunt. In caſtro Suſan 6
occiderunt Judæi quingentos viros. Et Shephiruth, 7
et Dalcon, et Aſputh, Et Partelat, et 8
Delaiam, et Diram, Et Paiſuth, et Diſai, et Adrai, 9
et Zuth, Decem filios Hamanis Agagæi 10
hoſtis Judæorū occiderunt: ad prædam autem
non extenderunt manus ſuas. Die illo adductus 11
eſt numerus occiſorum in caſtro Suſan
ad regem. Et dixit Eſther reginæ, In 12
caſtro Suſan occiderunt Judæi et exterminârunt
quingentos viros: et decem filios Hamanis;
et in reliquis civitatibus quid fecerunt?
Quid eſt quod poſtulas? Dabitur tibi.
Et quæ petitio tua? fiet tibi. Et dixit Eſther, 13
Concedatur Judæis, ut faciant die craſtino
quod fecerunt hodie: Et decem filii Haman
ſuſpendantur in patibulo. Et dixit 14
rex, Ita faciant. Edictumque eſt edictum
in Suſan: et decem filii Haman ſuſpenſi
ſunt in patibulo. Et congregati Judæi 15
qui in Suſan, etiam decimoquarto menſis
iſtius, occiderunt in Suſan trecentos
viros: ad prædam autem manus ſuas
non extenderunt. Reliqui autem Judæi, 16
qui in provinciis regis, tuendæ vitæ ſuæ
congregati, requiem adepti ſunt de inimicis
ſuis, et occiderunt de hoſtibus ſuis
ſeptuaginta quinque millia. Ad prædam
autem manus ſuas non extenderunt: Decimotertio 17
die menſis Adar. Decimoquarto
autem ejuſdem menſis quieverunt, Et 18
feſtum diem hilaremque egerunt.

lætitiæ ; Adar mensis decimamquartam diem facientes ,muratis non urbibus in habitantes villici Jehudæi Idcirco
19 עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָוזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה
literas misitque ; hæc verba Mordochai scripsit Et .suo socio vir partium missionis & ,bonum diem & ,convivii &
20 וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים
existendum ad , eis super Statuendo .longinquis & , propinquis Achasueros regis provinciis omnibᵒ in qui Jehudæos omnes ad
21 אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת
quibus dies Secundùm .anno & anno omni in ,eo in decimamquintam diem & ,Adar mensis decimam quartam diem facientes
22 עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר
,bonum diem in luctu à & ,lætitiam in mæstitia à eis fuerat conversus qui mensem & ,suis inimicis ab Jehudæi eis in quieverunt
נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב
, Jehudæi suscepit Et .egenis donorum & , suo socio vir partium missionis & ,lætitiæ & ,convivii dies eos faciendum ad
23 לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיֹנִים׃ וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים
angustiator, Agagites Hammedatha filius Haman Quoniam .eos ad Mordochai scripsit quod & ,facere cœperunt quæ
24 אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר
.eos perdendum ad &,eos conterendum ad (Ghoral ipsa) Pur projecit & :eos perdendum ad ,Jehudæos super cogitavit Jehudæorum omnium
כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃
Jehudæos super cogitavit quam , mala ejus cogitatio Convertatur :epistola cum dixit ,regis facies ad ipsam veniendo in Et
25 וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים
; Pur nomen super , Purim istos dies vocaverunt Idcirco .ligno super ejᵒ filios & eum suspendant & : ejᵒ caput super
26 עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר
receperunt &,Statuerunt : eos ad contigit quid & ,hujusmodi super viderunt quid & : hujus epistolæ verbis omnibus super ideo
27 עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃ קִיְּמוּ וְקִבְּל
facientes existendum ad ,transgrediatur non & ,se super adjunctos omnes super & ,suum semen super & ,se super Jehudæi
הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת
facti & , memorati isti dies Et .anno & anno omni in : eorũ tẽpus juxta & ,eorũ scripturã juxta hos dies duos
28 שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים
isti Purim dies & : civitate & civitate & , provincia & provincia , familia & familia , generatione & generatione omni in
בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה
, Abichail filia regina Esther scripsit Et .eorũ semine à interibit non eorũ memoria & ,Jehudæorum medio è transibunt non
29 לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל
omnes ad literas misit Et .secundò hanc Purim epistolam firmandum ad ,fortitudine omni Jehudæus Mordechai &
30 וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת הַפּוּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
dies confirmandum Ad .veritatis & , pacis verbis , Achasueros regni provincias centum & viginti & septem ad ,Jehudæos
31 הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי
super firmaverãt quod secũdũ & , regina Esther & ,Jehudæus Mordochai eis super statuit quod secũdũ ,suis temporibᵒ in istos Purim
הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־
, istorum Purim verba firmavit Esther sermo Et .sui clamoris & ,jejuniorum verba ,suum semen super & ,suã animam
32 נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה
.libro in est scriptum &
וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃

CAP. X. י

1 expositionẽ &,ejᵒ potẽtiæ &,ejᵒ fortitudinis opus omne Et .maris insulas &,terram super tributum Achasueros rex posuit Et
2 וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁרֹשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת
? Paras &,Madai regum dierum verborũ libro super scripta ipsa nonne , rex eũ magnificavit qua ,Mordochai magnitudinis
גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃
quærens : suorum fratrum multitudini acceptus & , Jehudæis magnus & ,Achasueros regi secundus Jehudæus Mordochai *Quia*
3 כִּי מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ
.suo semini omni pacem loquens & ,suo populo bonum
טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

Hi verò Judæi, qui in oppidis non muratis ac villis morabantur, 19
quartum decimum diem menſis Adar conviviorum
& gaudii decreverunt, ita ut exultent in eo, & mittant
ſibi mutuò partes epularum & ciborum. Scripſit 20
itaque Mardochæus omnia hæc, & literis comprehenſa
miſit ad Judæos, qui in omnibus regis provinciis morabantur,
tam in vicino poſitis, quàm procul, Ut quartamdecimam 21
& quintamdecimam diem menſis Adar pro
feſtis ſuſciperent, & revertente ſemper anno ſolenni celebrarent
honore : Quia in ipſis diebus ſe ulti ſunt Judæi 22
de inimicis ſuis, & luctus atque triſtitia in hilaritatem
gaudiúmque converſa ſunt, eſſéntque dies iſti epularum
atque lætitiæ, & mitterent ſibi invicem ciborum
partes, & pauperibus munuſcula largirentur. Suſceperúntque 23
Judæi in ſolenné ritum cuncta quæ eo tempore
facere cœperant, & quæ Mardochæus literis facienda
mandaverat. Aman enim, filius Amadathi ſtirpis Agag, 24
hoſtis & adverſarius Judæorum, cogitavit contra eos malum,
ut occideret illos, atque deleret : & miſit phur,
quod noſtrâ linguâ vertitur in ſortem. Et poſteà ingreſſa 25
eſt Eſther ad regem, obſecrans ut conatus ejus, literis
regis irriti fierent : & malum, quod contra Judæos cogitaverat,
reverteretur in caput ejus. Denique & ipſum &
filios ejus affixerunt cruci: Atque ex illo tempore dies 26
iſti appellati ſunt phurim,id eſt,ſortium : eò quòd phur,
id eſt, ſors, in urnam miſſa fuerit. Et cuncta quæ geſta
ſunt, epiſtolæ, id eſt,libri hujus, volumine continentur :
Quæque ſuſtinuerunt, & quæ deinceps immutata ſunt, 27
ſuſceperunt Judæi ſuper ſe & ſemen ſuum, & ſuper cunctos
qui religioni eorum voluerunt copulari, ut nulli liceat
duos hos dies abſque ſolennitate tranſigere : quos
ſcriptura teſtatur, & certa expetunt tempora, annis ſibi
jugiter ſuccedentibus. Iſti ſunt dies, quos nulla unquam 28
delebit oblivio : & per ſingulas generationes cunctæ
in toto orbe provinciæ celebrabunt : nec eſt ulla civitas,
in qua dies phurim, id eſt,ſortium, non obſerventur
à Judæis, & ab eorum progenie, quæ his ceremoniis
obligata eſt. Scripſerúntque Eſther regina filia Abihail 29
& Mardochæus Judæus, etiam ſecundam epiſtolam, ut
omni ſtudio dies iſta ſolennis ſanciretur in poſterum,
Et miſerunt ad omnes Judæos, qui in centum viginti ſeptem 30
provinciis regis Aſſueri verſabantur, ut haberent
pacem, & ſuſciperent veritatem, Obſervantes dies 31
ſortium, & ſuo tempore cum gaudio celebrarent : ſicut
conſtituerant Mardochæus & Eſther, & illi obſervanda
ſuſceperunt à ſe, & à ſemine ſuo, jejunia & clamores,&
Sortium dies, Et omnia, quæ libri hujus, qui vocatur 32
Eſther, hiſtoriâ continentur.

CAP. X.

Rex verò Aſſuerus, omnem terram & cunctas maris inſulas 1
fecit tributarias: Cujus fortitudo & imperium,& 2
dignitas atque ſublimitas, quâ exaltavit Mardochæum,
ſcripta ſunt in libris Medorum,atque Perſarum: Et quomodò 3
Mardochæus Judaici generis ſecundus à rege Aſſuero
fuerit : & magnus apud Judæos, & acceptabilis
plebi fratrum ſuorum,quærens bona populo ſuo, & loquens
ea quæ ad pacem ſeminis ſui pertinerent.

תרגום Targum.

19 בנין כן יהודאין פציחאי דיתבין בקרוי פציחיא עבדין ית יום ארבע עסר לירח אדר
20 חדותא ומשקיא ויומא טבא ומשדרין דורון גבר לחבריה : וכתב מרדכי ית פתגמיא
האלין ושדר פטקין לות כל יהודאין די בכל פלכי דמלכא אחשורוש דקריבין ודרחיקין :
21 לקימא גזרת דינא עליהון למהוי עבדין ית יום ארבע עסר לירח אדר וית חמש עסר ביה
22 בכל שתא ושתא : כזמן יומיא די נחו בהון יהודאין מבעלי דבביהון ובירחא די אתהפיך
להון מדונא לחדוא ומאבלו ליומא טבא למעבד יתהון יום משתיא וחדוא ולשדרא
23 דורון אנש לחבריה ומעהא דצדקתא מתנן דחשיכי : וקבילו עליהון כולהון יהודאין
24 כחדא ית די שריאו למעבד וית די גזר כתב מרדכי בגנהון : ארום המן בר המדתא
דמן יחוס דאגג מעיק כל יהודאין חשיב על יהודאין להובדותהון צבע פסא איהו הוא
25 עדבא לשגושיהון ולהובדיהון : וכד עלת אסתר קדם מלכא אמר לה מלכא יתוב
ומיוניה בישא דחשיב למעבד למרדכי וליהודאין על רישיה ויצלבון יתיה וית בנוי
26 על קיסא : בנין כן קרו ליומיא האלין פוריא על שום פיסא בגין כן נטרין ליה ומן שתא
בשתא כן דיפרסמון יומי ניסיא ופתגמי מגלתא הדא לאשתמעא לכל עמא בית ישראל
למהויהון ידעין מה חזו למקבע יומי פוריא האלין בגין כן דאתעביד בהון ניסא
27 למרדכי ואסתר וידעון פורקנא דמטת להון : קימו וקבילו יהודאין קימא עליהון ועלוי
בניהון ועלוי כל דיירי דמתוספין עליהון ולא יעבר קימא די יהון עבדין ית תרין יומיא
האלין למקריית מגלתא כמכתב רושם עבראי בבית כנשתהון בחד עסר ותרי עסר
ותלת עסר וארבע עסר ובחמשא עסר בנו פציחיא ולחיתא דפלכיא בקרויא בפי
28 ומניהון : ויומיא האלין אתחיבו למהוי להון דכרנא ולאתעבדא בהון משתיא בכל דרא
ודרא יחוסא דכהני וליואי ויחוסא דכל בית ישראל דשרין בכל פלכא ופלכא ודיירין
בכל קרתא וקרתא ויומי פוריא האלין לא יעברון מגו יהודאין ודכרנהון לא ישתיצי
29 מבניהון : וכתבת אסתר מלכתא בת אביחיל ומרדכי יהודי ית כל מגלתא הדא וית
30 תקפא דנסא לקימא ית אגרתא דפוריא הדא תנינותא : ושדר פטקין לות כל יהודאין
31 למאה ועסרין ושבע פלכין מלכות אחשורוש פתגמי שלמא והימנותא : לקימא ית יומי
פוריא האלין באדר בתראה בזמן עבורא היכמה דקים עליהון מרדכי יהודי ואסתר
מלכתא והיכמה דקימו יהודאי על נפשיהון ועל בניהון למהויהון דכירין פתגמי צומיא
32 וצלותהון : ועל מימר אסתר אתקימו פתגמי פוריא האלין ועל ידוי דמרדכי איתכתיבת
מגלתא בפטקא :

Paraph. Chald. Verſio Latina.

Idcirco Jehudæi villici qui habitant in civitatibus villarum, faciunt die 19
quartadecima menſis Adar lætitiam & convivium,& diem bonum,& mittunt
dona unuſquiſq; proximo ſuo. Scripſit autẽ Mardechai omnia verba 20
hæc; miſitq; literas ad unumquemq; Jehudæorũ, qui erant in regionibus
regis Ahhaſueri,tam propinquorum quàm remotorum. Statuendo eis decretum 21
legis, ut celebrarent diem decimamquartam menſis Adar, & decimamquintã
ejuſdem ſingulis annis. *Secundùm tempus dierum* quo quieverunt 22
Jehudæi ab auctoribus inimicitiarum ſuarum, & menſe qui converſus
eſt eis à dolore in lætitiam, & de luctu in diem bonum, ut facerent
in eis *diem* convivii & lætitiæ, & ut mitterent munera quiſque proximo
ſuo, & *pecunias eleemoſynæ,* dona pauperibus. Et ſuſceperunt Jehudæi 23
ſuper ſe omnia *pariter*, quæ inceperant facere, & quod *decreverat ſcriptum*
Mardechai pro eis. Haman enim filius Hamadatha de proſapia Agag, 24
hoſtis omnium Jehudæorum, excogitaverat contra Jehudæos, ut
perderet eos, *ſortituſq; fuerat Piſſa,* id eſt,ſortem,ut conturbaret atque
diſperderet eos. Et cum ingreſſa fuiſſet Eſther coram rege, dixit ei rex, 25
Convertatur cogitatio ejus mala, quam machinatus eſt facere ipſi Mardechai
& Jehudæis,in caput ejus : & ſuſpenderunt illum & filios ejus ſuper
lignum. Ideo vocaverunt dies iſtos Puraja nomine ſortis : propterea 26
obſervant tempus ſingulis annis, quo divulgent dies *miraculorum,* &
verba voluminis hujus, ut audiatur ab omnibus populis domus Iſrael, ſciantq;
cur viderentur dies iſti Puraja conſtitui, eò quòd factum fuiſſet in
eis miraculũ ipſi Mardechai,& Ezzther: & ut ſcirent ſalutem quæ evenit
eis. Statuerunt & receperunt Jehudæi *fœdus* ſuper ſe & ſuper filios ſuos, 27
et ſuper incolas qui adjungerentur eis, ut non tranſgrederentur fœdᵒ,ſed
facerent duos dies illos, *legendo volumen juxta ſcripturam characteris
Hebræorum in domo congregationis eorum,undecimâ & duodecimâ et decimatertiâ
et decimaquartâ et decimaquinta in villis & pagis provinciarum,
[et] in civitatibus* juxta tempus eorum. Et dies iſti adjudicati ſunt 28
ut eſſent eis in memoriale, et ut facerent in eis convivium per omnes generationes,
familiã ſacerdotũ et Levitarũ, et familiã *totius* domus Iſrael
manentiũ in qualibet regione, & habitantiũ in ſingulis civitatibus : dies
autem Puraja iſtorũ non tranſibunt de medio Jehudæorum, et memoria
eorũ non abolebitur à filiis ſuis. Et ſcripſit Ezzther regina filia Abichail, 29
et Mardechai Jehudæus omne volumen iſtud, & fortitudinem miraculi,
ut firmarent epiſtolam Puraja iſtam ſecundò. Et miſit literas omnibus 30
Jehudæis centum & viginti & ſeptem provinciis regni Ahhaſueros, verbis
pacis & veritatis. Ad confirmandum dies Puraja iſtos in Adar *poſteriori,* 31
tempore *emboliſmi*, ſecundùm quod ſtatuerant eis Mardechai Jehudæus,
et Ezzther regina, et ſecundùm quod firmaverant Jehudæi ſuper
animas ſuas et ſuper filios ſuos,ut eſſent memores verborum jejuniorum
atque orationis eorum. Et in dicto Ezzther firmata ſunt verba Puraja 32
iſtorum, & per manum Mardechai ſcriptum eſt volumen in libro.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

Τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν (∴) Ἰσραὴλ, οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν, καὶ σωθέντες. (η) καὶ ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ (θ) ἐῤῥύσατο κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονεν (†) ἐν τοῖς ἔθνεσι. Διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἕνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, καὶ ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἦλθον οἱ δύο (ω̃) κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν, καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ (ι) πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἐμνήσθη (κ) ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται, ἐν μηνὶ Ἀδὰρ τῇ (λ) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, κατὰ γενεὰν εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ. Ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας, εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν (μ) Φρουραὶ, ἣν ἔφασαν εἶναι, καὶ ἡρμηνευκέναι Λυσίμαχον Πτολεμαίου, τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Τέλος τῆς Ἐσθήρ.

Gens autem mea, hic eſt Iſrael, qui clamantes ad Deum, & ſalvati. Et ſalvavit Dominus populum ſuum: & eruit Dominus nos ex omnibus malis his. Et fecit Deus ſigna, & prodigia magna, quæ non ſunt facta in gentibus. Propter hoc fecit ſortes duas, unam populo Dei, & unam omnibus gentibus. Et venerunt duæ ſortes hæ ad horam, & tempus, & ad diem judicii coram Deo, & omnibus gentibus. Et recordatus eſt Deus populi ſui, & juſtificavit hæreditatem ſuam. Et erunt eis dies hi, in menſe Adar die quartadecimâ, & quintadecimâ menſis, cum ſynagoga, & gaudio, & lætitiâ coram Deo per progeniem in ſeculum in populo ejus Iſrael. Anno quarto regnante Ptolemæo, & Cleopatrâ, attulit Doſitheus (qui dicebat ſe eſſe ſacerdotem, & Levitam) & Ptolemæus filius ejus, propoſitam epiſtolam ipſorum Phruræ: quam dixerunt eſſe, & interpretatum eſſe Lyſimachum Ptolemæi, qui in Hieruſalem.

MS. A. (∴) ὁ Ἰσραὴλ, (η) καὶ ἔσωσε τὸν λαὸν (θ) ἐρύσατο ἡμᾶς (†) τοῖς ἔθνεσιν. * Καὶ ἦλθον (ω̃) κλῆροι εἰς ὥραν καὶ * κλῆρον, (ι) πᾶσιν ἔθνεσιν. (κ) ὁ κύριος τοῦ (λ) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, (μ) Φρουραῖα, Ἐσθήρ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܡܛܠܗܢܐ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܡܒܕܪ̈ܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܡܒܕܪ̈ܬܐ. ܒܐܪܒܥܣܪܐ ܒܐܕܪ ܥܒܕܝܢ ܚܕܘܬܐ. ܘܡܫܬܘܬܐ 19
ܘܝܘܡܐ ܛܒܐ. ܘܡܫܕܪܝܢ ܡܢܘ̈ܬܐ ܓܒܪ ܠܚܒܪܗ. * ܘܟܬܒ ܡܪܕܘܟܝ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ. 20
ܘܫܕܪ ܐܓܪ̈ܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ. ܕܩܪ̈ܝܒܝܢ
ܘܕܪ̈ܚܝܩܝܢ * ܕܢܩܒܠܘܢ ܥܠܝܗܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܒܐܪܒܥܣܪܐ ܘܒܡܠܝܐ ܒܐܕܪ ܟܠ 21
ܫܢܐ ܒܫܢܐ. * ܐܝܟ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܐܬܬܢܝܚܘ ܒܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒ̈ܝܗܘܢ. 22
ܝܪܚܐ ܕܐܬܗܦܟ ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܘܘܢܐ ܠܚܕܘܬܐ. ܘܡܢ ܐܒܠܐ ܠܝܘܡܐ ܛܒܐ. ܕܢܥܒܕܘܢ ܐܢܘܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ܘܕܚܕܘܬܐ. ܘܢܫܕܪܘܢ ܡܢܘ̈ܬܐ ܐܢܫ ܠܚܒܪܗ. ܘܡܘܗ̈ܒܬܐ
ܠܡܣܟ̈ܢܐ. * ܘܩܒܠܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠܝܗܘܢ ܡܕܡ ܕܫܪܝܘ ܠܡܥܒܕ. ܘܡܕܡ ܕܟܬܒ 23
ܡܪܕܘܟܝ. * ܡܛܠ ܗܡܢ ܒܪ ܗܡܕܢ ܐܓܓܝܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܕܐܬܚܫܒ 24
ܥܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܢܘܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܐܪܡܝ ܦܨ̈ܐ ܕܢܚܪܘܒ ܐܢܘܢ. * ܘܟܕ ܥܠܬ ܗܘܬ ܐܣܬܝܪ 25
ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܣܦܪܐ ܢܗܦܟܘܢ ܡܚܫܒ̈ܬܐ ܒܝܫ̈ܬܐ ܥܠ ܪܫܗ ܕܚܫܒ
ܐܢܘܢ. ܥܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܘܢܙܩܦܘܢܝܗ ܘܠܒܢ̈ܘܗܝ ܥܠ ܨܠܝܒܐ. * ܡܛܠܗܢܐ ܩܪܘ ܐܢܘܢ 26
ܠܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ ܦܘܪ̈ܐ. ܒܫܡ ܦܣܐ. ܡܛܠ ܡ̈ܠܐ ܕܐܓܪܬܐ ܗܕܐ. ܘܡܛܠ ܡܕܡ
ܕܚܙܘ. ܘܡܛܠ ܡܕܡ ܕܡܛܝ ܠܗܘܢ. * ܘܩܒܠܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܥܠ ܙܪܥܗܘܢ 27
ܘܥܠ ܟܠ ܕܡܬܢܩܦܝܢ ܠܗܘܢ. ܕܠܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ ܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒܝܢ ܒܙܒܢܗܘܢ ܒܟܠ ܫܢܐ. * ܘܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ ܡܬܕܟܪܝܢ ܘܡܬܥܒܕܝܢ 28
ܒܟܠ ܫܪ̈ܒܬܐ ܘܡܕܝܢ̈ܬܐ. ܘܩܘܪ̈ܝܐ. ܘܝܘ̈ܡܬܐ ܕܦܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ ܠܐ ܢܥܒܪܘܢ ܡܢ ܓܘ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܘܕܘܟܪܢܗܘܢ ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܙܪܥܗܘܢ. * ܘܟܬܒܬ ܐܣܬܝܪ ܡܠܟܬܐ ܒܪܬ 29
ܐܒܝܚܝܠ. ܘܡܪܕܘܟܝ ܝܗܘܕܝܐ ܟܠܗ ܬܘܩܦܐ ܕܢܫܪܪ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܕܦܘܪ̈ܐ. * ܘܫܕܪܘ 30
ܐܓܪ̈ܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܒܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܚܫܝܪܫ
ܡܠܟܐ. ܡ̈ܠܐ ܕܫܪܪܐ ܘܕܫܠܡܐ. * ܕܢܫܪܪܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܦܘܪ̈ܐ ܒܙܒܢܗܘܢ ܐܝܟ 31
ܕܫܪܪܘ ܥܠܝܗܘܢ ܡܪܕܘܟܝ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܣܬܝܪ ܡܠܟܬܐ. ܐܝܟ ܕܫܪܪܘ ܗܢܘܢ ܥܠܝܗܘܢ
ܘܥܠ ܙܪܥܗܘܢ. ܦܘܩܕܢܐ. ܕܨܘܡܗܘܢ. ܘܕܨܠܘܬܗܘܢ. * ܘܡܐܡܪܗ ܕܐܣܬܝܪ ܫܪܪ ܟܠ 32
ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܦܘܪ̈ܐ. ܘܐܬܟܬܒܬ ܒܣܦܪܐ. * [illegible] *
*ܘܣܡ ܡܠܟܐ ܐܚܫܝܪܫ ܡܕܐܬܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܘܥܠ ܓܙܪ̈ܬܐ ܕܝܡܐ. ܘܟܠܗܝܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ 1
ܕܥܘܬܪܐ ܘܕܚܝܠܐ ܘܦܘܪܫ ܪܒܘܬܗ ܕܡܪܕܘܟܝ ܕܪܒܝܗ ܡܠܟܐ. ܗܐ ܟܬܝܒܢ 2
ܒܟܬܒܐ ܕܣܘܥܪ̈ܢܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ܕܡܕܝ ܘܦܪܣ. * ܡܛܠ ܕܡܪܕܘܟܝ ܝܗܘܕܝܐ. ܬܢܝܢܐ ܗܘܐ ܠܡܠܟܐ 3
ܐܚܫܝܪܫ. ܘܗܘܐ ܪܒܐ ܥܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܛܒܬܐ ܠܥܡܗ. ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ ܫܪܒܬܗ.
ܫܠܡ ܣܦܪܐ ܕܐܣܬܝܪ.

Quapropter Judæi diſperſi, qui habitant urbes diſperſas decimo quarto Adar lætitiam agunt et convivium, et diem feſtum, et proximo quiſque partes mittunt. 19
Scripſit autem iſta Mordecai, et literas miſit ad omnes Judæos, qui per omnes provincias regis Achſhiraſh, propinquas et longinquas; 20
Ut ſuſciperent in ſe obſervandum decimum quartum et plenilunium menſis Adar ſingulis annis: 21
Inſtar dierum quibus requiem adepti ſunt Judæi de inimicis ſuis, et menſis qui converſus eſt ipſis de mœrore in lætitiam, et de luctu in feſtum, eos dies convivales agerent et hilares, et proximo quiſque ſuo partes mitteret, et dona afflictis. 22
Et ſuſceperunt in ſe Judæi quod cœperant facere, et quod ſcripſerat Mordecai, 23
Propter Haman filium Hamadan Agagæum hoſtem univerſorum Judæorum, qui cogitaverat de Judæis, ut eos perderet, et ſortes jecit, ut eos exterminaret; 24
Et cùm ingreſſa eſſet Eſther in conſpectum regis, dixit ſcriba; Redeant cogitata mala adverſùs Judæos in caput ejus qui cogitavit, et ſuſpendant ipſū filióſque ejus in patibulo. 25
Propterea dies illos Purim appellant, nomine Sortis, propter verba hujus epiſtolæ, et propter id quod viderant, et propter id quod ipſis accidit. 26
Et ſuſceperunt in ſe Judæi, et in poſteros ſuos, et in omnes qui adjungerent ſe ipſis, non omiſſuros ſe duos dies iſtos, quemadmodum ſcripti ſunt tempore ſuo annuo. 27
Et hos dies memoratum iri actumque, per omnia ſecula omneſque gentes, et provincias, et urbes. Nec ceſſaturos dies iſtos Purim de medio Judæorū, nec memoriam eorum de poſteris ipſorum. 28
Scripſitque Eſther regina filia Abihail, et Mordecai Judæus omnem ſanctionem quæ firmaret epiſtolam iſtam Purim. 29
Miſeruntque literas ad omnes Judæos, per centum viginti ſeptem provincias quæ in regno regis Achſhiraſh, verba ſanctionis ac pacis continentes. 30
Ut ſancirent dies iſtos Purim tempore ſuo, quos in ſeipſos ſanciverant Mordecai Judæus et Eſther regina quemadmodum ipſi in ſeipſos et in ſobolem ſuam ſanciverant præceptum jejunii ſui, et orationis. 31
Et edictum Eſtheris ſancivit quæ dicta ſunt de Purim, et ſcriptum eſt in libro. 32

CAP. X.

Et impoſuit rex Achſhiraſh tributum univerſæ terræ & inſulis maris. 1
Omnia autem geſta opum & virium & demonſtrationis magnificentiæ Mordecai, quâ ipſum extulit rex, ecce ſcripta ſunt in libro geſtorum diurnorum regum Mediæ & Perſiæ. 2
Mordecai enim Judæus Vicarius erat regis Achſhiraſh; et præfectus Judæis: Et benè cupiebat populo ſuo, et pro tota gente ſua intercedebat. 3

Abſolutus eſt liber Eſther.

תרגום TARGUM.

1 וְשַׁוִּי מַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ כְּרָגָא עַל אַרְעָא וְהִפַּרְכֵי יַמָּא ׃ וְכָל עוֹבָדָא דְתוּקְפֵּיהּ וּגְבוּרְתֵּיהּ 2
וּפֵירוּשׁ רְבוּת מָרְדְּכַי דִּי רַבְּיֵיהּ מַלְכָּא הֲלָא אִנּוּן כְּתִיבִין עַל סֵפֶר פִּתְגָמֵי יוֹמַיָּא לְמַלְכֵי
מָדָאֵי וּפָרְסָאֵי ׃ מְטוּל מָרְדְּכַי יְהוּדָאָה פַּתְשֶׁגֶר דְּמַלְכָּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ גּוּבְרָא וְסָבָא דִיהוּדָאֵי 3
רַב עַל כָּל עַמְמַיָּא וּמִסּוֹף עָלְמָא וְעַד סוֹפֵיהּ אִשְׁתְּמַע לֵיהּ וְשִׁמְעֵיהּ וְכָל מַלְכַיָּא דְחִילוּ
מִקֳּמֵיהּ וְכַר לֵיהּ מִזְדַּעְזְעִין מִנֵּיהּ הוּא מָרְדְּכַי דָּמֵי לְכוֹכַב נוֹגְהָא דְּמַזְהַר בֵּינֵי כוֹכְבַיָּא וְדָמֵי
לְשַׁפַּרְפָּרָא דִּי נָפֵק בְּעִדָּן צַפְרָא וְהוּא רַבְּהוֹן דִּיהוּדָאֵי וְרָעֵי בְּסַגִּיאוּתְהוֹן דַּאֲחוֹי וְתָבַע
טָבְתָא לְעַמֵּיהּ וּמְמַלֵּל שְׁלָמָא לְכָל זַרְעִיתֵיהּ ׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. X.

Et poſuit rex Ahhaſueros tributū ſuper terram, & hipparchos maris. 1
Omnia verò opera potentiæ ejus et fortitudinis ejus, et explicatio dignitatis Mardechai, qua magnificavit eum rex, nonne illa ſcripta ſunt in libro verborū dierū regū Madæorum et Parſæorū? 2
Quoniam Mardechai Jehudæus capitaneus regis Ahhaſueri, *theſaurarius & ſenior Jehudæorū & princeps ſuper omnes populos, & ab extremo mundi uſq; ad extremum ejus fuit ei obedientia & fama, & omnes reges timuerunt propter eum, & quaſi ſui contremuerunt ab eo: ipſe Mardechai ſimilis fuit lucifero ſplendenti inter ſtellas, & ſimilis auroræ prodeunti tempore matutino, & ipſe fuit princeps Jehudæorū & benevolus* multitudini fratrum ſuorū, & quærebat bonum populo ſuo, et loquebatur pacem omni ſemini ſuo. 3

Finis libri ESTHER.

LO

EXCUDEBAT TH

N

NDINI,
IOMAS ROYCROFT.

M DC LV.

BIBLIO
SACRO
TOM
TERT

1807

ORUM
ORUM
IUS
TIUS.

2206 Card
1514

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

איוב : א

CAP. I. א

ille vir erat & :ejus nomen Ijob ,Hus terra in fuit Vir
אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא 1
sunt nati Et .malo à recedens & ,Deum timens & ,rectus & ,perfectus
תָּם וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדוּ 2
septem ejus *res pecuaria* fuit Et .filiæ tres & ,filii septem ei
לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת 3
juga quingenta & ,camelorum millia tria & ,*pecoris* millia
אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־
: valde multum famulitium & ,asinæ quingentæ & ,*bovis*
בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד
ibant Et .Orientis filiis omnibus *præ magnus* ille vir eratque
וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ 4
, mittebant & : suo die *vir* domum convivium faciebant & ejus filii
בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ
bibendum ad & ,vescendum ad suas sorores tres vocabantque
וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת
, Jiob mittebat & , convivii dies *circuierunt* cùm ,fuit Et .eis cum
עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב 5
ascensiones faciebat ascendere & ,manè in *manicabat* & ,eos sanctificabat &
וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת
peccaverunt Forsitan ; Ijob dicebat nam : ipsorum omnium numerum
מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ
Ijob faciebat sic : *suo corde* in Deo *benedixerunt* & , mei filii
בָנַי וּבֵרֲכוּ אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב
, Dei filii venerunt & , dies fuit Et .diebus cunctis
כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים 6
.eorum medium in Satan etiam venit & ; *Dominum super standum ad*
לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃
Satan respondit & ? *venies* Unde : Satan ad Dominus Dixitque
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן 7
perambulando à & , *terra in* circumeundo A : dixit & , Domino
אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ
tuum cor posuisti Nunquid : Satan ad Dominus Dixitque .*ea in*
בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ 8
, perfectus vir , terra in *ipse sicut* non quòd , Ijob meum servum super
עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם
Satan respondit Et ? malo à recedens & , Deum timens ,rectus &
וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־ 9
Nonne ? Deum Ijob *timens* gratis Nunquid :dixit & ,Domino
יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא־ 10
quod omne circa & ,ejus domum circa & ,eum circa sepem posuisti tu
אַתְּ שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־
crepit ejus *res pecuaria* & ,benedixisti ejus manuum operi ? *circuitu* à ei
לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ
; ei quod omne *in* tange &,tuam manum nunc mitte verùm Et .terra in
בָּאָרֶץ׃ וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ 11
.tibi *benedixerit tuas facies super non si*
אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָּ׃

Versio VULG. LAT.

LIBER JOB.

CAP. I.

1 VIr erat in terra Hus, no-
mine Job, & erat vir ille sim-
plex, & rectus, ac timens Deū,
2 & recedens à malo: Natíque
sunt ei septem filii, et tres filiæ.
3 Et fuit possessio ejus, septem
millia ovium, & tria millia ca-
melorum, quingenta quoque
juga boum, et quingentæ asinæ,
ac familia multa nimis: erát-
que vir ille magn⁹ inter omnes
4 Orientales. Et ibant filii ejus,
& faciebant conviviū per do-
mos, unusquisque in die suo.
Et mittentes vocabant tres so-
rores suas, ut comederent & bi-
5 berent cum eis. Cúmque in
orbem transissent dies convi-
vii, mittebat ad eos Job, &
sanctificabat illos, consurgénſ-
que diluculò offerebat holo-
causta pro singulis. Dicebat e-
nim; Ne fortè peccaverint filii
mei, & benedixerint Deo in
cordibus suis. Sic faciebat Job
6 cunctis diebus. Quâdam au-
tem die, cùm venissent filii Dei
ut assisterent coram Domino,
affuit inter eos etiam Satan.
7 Cui dixit Dominus, Unde ve-
nis? Qui respondens, ait; Cir-
cuivi terram, & perambulavi
8 eam. Dixitque Dominus ad
eum; Numquid consideràsti
servum meum Job, quòd non
sit ei similis in terra, homo sim-
plex, & rectus, ac timens Deū,
9 & recedens à malo? Cui re-
spondens Satan, ait; Numquid
10 Job frustrà timet Deum? Nón-
ne tu vallâsti eum, ac domum
ejus, universámque substanti-
am per circuitum, operibus
manuum ejus benedixisti, &
possessio ejus crevit in terra?
11 Sed extende paululùm manum
tuam, & tange cuncta quæ pos-
sidet, nisi in faciem benedixe-
rit tibi.

ΙΩΒ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ α'.

1 † (α) ἌΝθρωπός τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐ-
σίτιδι, ᾧ ὄνομα Ἰὼβ, † καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐ-
κεῖνος (β) ἀληθινὸς, ἄμεμπτος, δίκαιος,
θεοσεβὴς, † ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ
2 πράγματος. † Ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ
3 θυγατέρες (γ) τρεῖς. † Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ
πρόβατα ἑπτακισχίλια, † κάμηλοι (δ) τρισχί-
λιαι, † ζεύγη βοῶν πεντακόσια, † (ε) θήλειαι
ὄνοι νομάδες πεντακόσιαι, † καὶ ὑπηρεσία πολ-
λὴ σφόδρα, † καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς
γῆς, † καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν
4 ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. † Συμπορευόμενοι δὲ οἱ
υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, † (ζ) ἐποιοῦντο πότον
καθ' ἑκάστην ἡμέραν, † συμπαραλαμβάνοντες
ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, † ἐσθίειν καὶ
5 πίνειν μετ' αὐτῶν. † Καὶ ὡς ἂν συνετελέσθησαν
αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, † (η) ἀπέστελλεν Ἰὼβ καὶ
ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τοπρωῒ,
† (θ) καὶ προσέφερε περὶ αὐτῶν θυσίας, κατὰ τὸν
ἀριθμὸν αὐτῶν, † καὶ μόσχον ἕνα περὶ ἁμαρτίας
(ι) περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν· † ἔλεγε γὰρ Ἰὼβ, Μή
ποτε οἱ υἱοί μου (κ) ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κα-
κὰ ἐνενόησαν (λ) πρὸς Θεόν. † (μ) Οὕτως οὖν
6 ἐποίει Ἰὼβ πάσας τὰς ἡμέρας. † Καὶ ἐγένετο
ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, † (ν) καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγ-
γελοι τοῦ Θεοῦ παραστῆναι ἐνώπιον τοῦ κυρίου,
7 † καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν μετ' (ξ) αὐτῶν. † Καὶ
εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Πόθεν παραγέ-
γονας; † καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυ-
ρίῳ, εἶπε, † Περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπα-
8 τήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν πάρειμι. † Καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ (ο) ὁ κύριος, † Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου
κατὰ (π) τοῦ παιδός μου Ἰὼβ; † ὅτι οὐκ ἔστι (ρ)
κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς; † ἄνθρωπος ἄμεμ-
πτος, (σ) ἀληθινὸς, θεοσεβὴς, † ἀπεχόμενος
9 ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος; † Ἀπε-
κρίθη δὲ ὁ (τ) διάβολος, καὶ εἶπεν ἐναντίον
τοῦ κυρίου, † Μὴ δωρεὰν Ἰὼβ σέβεται (υ) τὸν κύ-
10 ριον; † Οὐ σὺ περιέφραξας (φ) τὰ ἔξω αὐ-
τοῦ, καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ, † καὶ τὰ (χ) ἔξω
πάντων τῶν ὄντων (ψ) αὐτοῦ κύκλῳ; † τὰ δὲ ἔρ-
γα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας; † καὶ τὰ κτήνη
11 αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς; † Ἀλλὰ
ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἅψαι πάντων
ὧν ἔχει· † (∴) ἦ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλο-
γήσει.

JOB

CAP. I.

HOmo quidam erat in (a)
regione Ausitide, cui nomen Job:
& erat homo ille verax, sine (b)
crimine, justus, colens Deū, absti-
nens ab omni mala re. Nati sunt
autē ei filii septem, & filiæ tres.
Et erant pecora ejus, oves septie
mille, cameli ter mill, juga bo-
um quingenta, fœminæ asin
pascuales quingentæ: & (c
ministerium multum valdè, &
opera magna erant ei super ter-
ram: & erat homo ille (d) n
bilis, inter eos qui à Solis ortu
Convenientes autem filii eju
adinvicèm, faciebant conviviu
per (e) singulos dies, assument
simul & tres sorores suas, u
comederent, & biberent cum e
Cúmque (f) consummati essen
dies convivii; mittebat Job, et
purificabat eos exurgens manè,
& offerebat pro eis victimas se-
cundùm numerum eorum, & vi-
tulum * *unum pro peccato, pro a-*
nimabus eorum. Dicebat enim
Job, Ne (g) fortè filii mei i
mente sua cogitaverint mala er
ga Deum. Sic igitur faciebat J
omnibus diebus. Et factum
sicut dies hæc; & ecce ve
runt (h) angeli Dei, ut sta
coram Domino; & diabolus ve
nit (i) cum eis. Et dixit Dom
nus diabolo, Unde ades? & r
spondens diabolus Domino, a
xit; Postquàm circuivi terram
& perambulavi eam, quæ sub
cœlo; adsum. Et dixit ei Do-
minus; Attendisti mente tuâ su-
per puerum meum Job? quò
non est juxta eum in terra? ho-
mo (k) sine crimine, verax, co-
lens Deum, abstinens ab omni ma-
la re? Respondit autem diabolus
& dixit coram Domino; Nun
gratis Job (l) colit Dominum
Nónne tu munîsti ea quæ extr
ipsum, et quæ intra domum ejus
& quæ extra ex omnibus qua
sunt in circuitu ejus? opera au-
tem manuum ejus benedixisti, &
pecora ejus multa fecisti super
terram? Sed mitte manum tuam, 11
& tange omnia quæ habet: certè
(m) in faciem te benedicet.

MS. A, Ἰώβ. (α) Ἄνθρωπος ἦν (β) ἄμεμπτος, δίκαιος, ἀληθινὸς, θεοσεβὴς, (γ) τρεῖς. (δ) τρισχίλιοι, (ε) ὄνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσιοι, (ζ) ἐποίουν (η) ἀπέστελλεν (θ) προσέφερέν τε θυσίας περὶ αὐτῶν, (ι) ὑπὲρ τῶν ψυχῶν (κ) ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν (λ) πρὸς τὸν Θεόν. (μ) οὕτως ἐποίει πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. (ν) καὶ ἦλθον (ξ) αὐτῶν περιελθὼν τὴν γῆν, † καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανόν. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον, (ο) ὁ Θεὸς, (π) τοῦ θεράποντός μου (ρ) ἄνθρωπος ὅμοιος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς; (σ) δίκαιος, ἀληθινὸς, (τ) διάβολος ἐναντίον κυρίου, Μὴ δωρεὰν (υ) τὸν Θεόν; (φ) αὐτοῦ τὰ ἔξω, (χ) ἔξωθεν (ψ) αὐτῷ κυκλόθεν; (∴) εἰ μὴν

תרגום TARGUM.

א

גְּבַר הֲוָה בְּאַרְעָא דְעוּץ אִיּוֹב שְׁמֵיהּ וַהֲוָה גַּבְרָא הַהוּא שְׁלִים וּתְרִיץ דָּחֵל מִן קֳדָם יְיָ וְעָדֵי מִן בִּישׁ : וְאִתְיְלִידוּ לֵיהּ שְׁבַע בְּנִין וּתְלָת בְּנָן : וַהֲוָה גֵּיתֵיהּ 1 2 3
שִׁבְעָא אַלְפִין דְּעָן מִן אַלְפָא לְכָל בְּרָא וּתְלָתָא אַלְפִין דִּגְמַלַיָּא מִן אַלְפָא לְכָל בְּרַתָא וַחֲמֵשׁ מְאָה פַּדָּנִין דְּתוֹרִין לְגַרְמֵיהּ וַחֲמֵשׁ מְאָה אֲתָנָן לְגֶרֶם אִתְּתֵיהּ
וּפוּלְחָנָא סַגִּיעָא לַחֲדָא וַהֲוָה גַּבְרָא הַהוּא רַב נִכְסִין מִכָּל בְּנֵי מַדִּנְחָא : וְאָזְלִין בְּנוֹי וְעָבְדִין שֵׁירוּתָא בֵּית גְּבַר יוֹמֵיהּ עַד מִשְׁלַם יוֹמֵי שַׁבְעָא וּמְשַׁדְּרִין 4
וּמְזַמְּנִין לִתְלָת אַחְוָתְהוֹן לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי עִמְּהוֹן : וַהֲוָה כַּד שְׁלִימוּ יוֹמֵי שֵׁירוּתָא וּשְׁדַר אִיּוֹב וְזַמְּנִנּוּן וּמַקְדִּים בְּצַפְרָא וּמַסֵּק עֲלָוָן סְכוּמֵי כּוּלְּהוֹן אֲרוּם אֲמַר 5
אִיּוֹב דִּלְמָא חָבוּן בְּנַי וְאַרְגִּיזוּ קֳדָם יְיָ בְּרַעְיוֹנֵיהוֹן הָכְדֵין יַעְבֵּד אִיּוֹב כָּל יוֹמַיָּא : וַהֲוָה בְּיוֹמָא דְדִינָא בְּרֵישׁ שַׁתָּא וַאֲתוֹ כִּתֵּי מַלְאֲכַיָּא לְמֵיקוּם בְּדִינָא 6
קֳדָם יְיָ וַאֲתָא לְחוּד סִטְנָא בְּמִצִיעֵהוֹן : וַאֲמַר יְיָ לְסִטְנָא מְנָן אַתְּ אָתֵי וַאֲתִיב סִטְנָא קֳדָם יְיָ וַאֲמַר מִן שׁוּט בְּאַרְעָא לְמִבְדַּק בְּעוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא וּמִן מַהְלְכָא בָהּ : 7
וַאֲמַר יְיָ לְסִטְנָא אֶפְשַׁר דְּשַׁוִּיתָא לִבָּךְ בְּעַבְדִי אִיּוֹב אֲרוּם לֵית דִּכְוָתֵיהּ בְּאַרְעָא דְעַמְמֵי גְּבַר שְׁלִים וּתְרִיץ דָּחֵל מִן קֳדָם יְיָ וְעָדֵי מִן בִּישׁ : וַאֲתִיב סִטְנָא קֳדָם יְיָ 8 9
וַאֲמַר הַאֶפְשַׁר דִּי לְמַגָּן אִיּוֹב דָּחֵל מִן קֳדָם יְיָ : הֲלָא מֵימְרָךְ מְטַלַּלְתָּא אַמְטוּלְתֵיהּ וְאַמְטוּל בֵּיתֵיהּ וְאַמְטוּל כָּל דִּילֵיהּ מִן חֲזוֹר חֲזוֹר עוֹבָדֵי יְדוֹי בָּרֵכְתָּא וְגֵיתוֹי 10
תְּקִיפוּ בְּאַרְעָא : וּבְרַם אוֹשֵׁיט כְּדוֹן מְחַת יְדָךְ וּקְרַב בְּכָל דִּי לֵיהּ אִין לָא בְּאַנְפֵּי מֵימְרָךְ יַרְגְּזִנָּךְ : 11

Verſio SYRIACA

* ܟܬܒܐ ܕܐܝܘܒ *

* ܒܫܡ ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܚܕ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܡܫܪܝܢܢ ܠܡܟܬܒ ܟܬܒܐ ܕܐܝܘܒ ܙܕܝܩܐ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

1 *ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܐܪܥܐ ܕܥܘܨ. ܐܝܘܒ ܫܡܗ. ܘܓܒܪܐ ܗܘܐ ܬܡܝܡ ܘܬܪܝܨ. ܘܕܚܠ ܠܐܠܗܐ. ܘܣܛܐ
2 ܡܢ ܒܝܫܬܐ. * ܘܐܬܝܠܕܘ ܠܗ ܫܒܥܐ ܒܢܝܢ. ܘܬܠܬ ܒܢܢ. * ܘܗܘܐ ܩܢܝܢܗ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܥܢܐ.
3 ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܓܡܠܐ. ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܦܕܢܝܢ ܕܬܘܪܐ. ܘܚܡܫܡܐܐ ܐܬܢܢ. ܘܥܒܕܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܕܠܚܕ. ܘܓܒܪܐ
4 ܗܘ ܪܒ ܗܘܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܕܢܚܐ. * ܘܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܘܗܝ. ܘܥܒܕܝܢ ܡܫܬܘܬܐ ܒܒܝܬ ܓܒܪ
5 ܒܝܘܡܗ. ܘܡܫܕܪܝܢ ܘܩܪܝܢ ܠܬܠܬ ܐܚܘܬܗܘܢ. ܕܢܐܟܠܢ ܘܢܫܬܝܢ ܥܡܗܘܢ. * ܘܗܘܐ ܟܕ ܡܫܠܡܝܢ ܝܘܡܝ
ܡܫܬܘܬܐ. ܫܕܪ ܐܝܘܒ ܘܡܩܕܫ ܠܗܘܢ. ܘܡܩܕܡ ܐܝܘܒ ܒܨܦܪܐ. ܘܡܩܪܒ ܕܒܚܐ ܡܢܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ
6 ܐܝܘܒ ܕܠܡܐ ܚܛܘ ܒܢܝ. ܘܒܪܟܘ ܠܐܠܗܐ ܒܠܒܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܐܝܘܒ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. * ܘܗܘܐ
ܝܘܡܐ. ܘܐܬܘ ܒܢܝ ܐܠܗܐ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܬܐ ܐܦ ܣܛܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
7 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ. ܘܥܢܐ ܣܛܢܐ ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ. ܚܕܪܬ ܒܐܪܥܐ ܘܗܠܟܬ ܒܗ.
8 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܐܢ ܣܡܬ ܠܒܟ ܥܠ ܥܒܕܝ ܐܝܘܒ. ܕܠܝܬ ܐܟܘܬܗ ܒܐܪܥܐ: ܓܒܪܐ ܬܡܝܡܐ
9 ܘܬܪܝܨܐ. ܘܕܚܠ ܠܐܠܗܐ. ܘܣܛܐ ܡܢ ܒܝܫܬܐ. * ܘܥܢܐ ܣܛܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ. ܕܠܡܐ ܡܓܢ ܕܚܠ
10 ܐܝܘܒ ܠܐܠܗܐ. * ܐܝܟ ܐܢܬ ܣܝܓܬ ܒܥܕܘܗܝ. ܘܠܐ ܒܥܕ ܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܒܥܕ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ
11 ܠܗ. ܚܕܪ ܕܚܕܪ. ܘܥܒܕܐ ܕܐܝܕܘܗܝ ܒܪܟܬ. ܘܩܢܝܢܗ ܣܓܝ ܒܐܪܥܐ. * ܒܪܡ ܫܕܪ ܐܘܫܛ ܐܝܕܟ
ܘܩܪܘܒ ܠܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܐܢ ܠܐ ܥܠ ܐܦܝܟ ܢܓܕܦܝܟ.

Verſio ARABICA.

* بسم الاب والابن والروح القدس* وله المجد ابدا *

* كتاب ايوب الصديق *

* الفصل الاول *

1 * كان رجلا واحدا بارض عوص اسمه ايوب* رجل كان صالحا وصديقا* وخايفا لله وبعيدا من السوء *
2 * وولد له سبع بنين وثلاث بنات * وكان قنيانه سبعة آلاف من الغنم* وثلاثة آلاف جمل* وخمسماية
3 فدان بقر* وخمسماية اتان* وبغلة كثيرة جدا* وكان ذلك الرجل اكبر من جميع بني المشرق* وكان
4 يذهبون بنوه فيصنعون متكأ في بيت الرجل ليومه* ويبعثون فيدعون ثلاثة اخواتهم لياكلوا
5 ويشربوا معهم * فكانت اذا عادت ايام المتكاة بعث ايوب فقدسهم* وبكر ايوب في الصباح * فاصعد
ذبايح بعدد كلهم * من اجل انه قال ايوب * لعل بني اخطوا وشتموا الله بقلوبهم* هكذا كان ايوب
6 يصنع كل الايام* فكان ذات يوم واذا بنوا الوهيم وقفوا قدام الرب* وجاء ايضا الشيطان بينهم ليقف
7 قدام الرب * فقال الرب للشيطان * من اي مكان اتيت* اجاب الشيطان وقال للرب* طفت في الارض
8 وسلكت فيها* فقال الرب للشيطان* هوذا قد جعلت قلبك على عبدي ايوب * الذي ليس مثله
9 في الارض رجل صالح مستقيم* ويخاف الله* ويبعد من السوء* فاجاب الشيطان وقال للرب* اباطلا يخاف
10 الله ايوب* انت حفظت يدك عليه وعلى بيته وعلى بنيه وعلى كل شي له في كل مكان* واعمال يديه
11 باركت* وقنيانه اكثرت في الارض* ولكن ابسط يدك* فاقترب الي كل شي له* فانه في وجهك يشتمك *

LIBER JOB.

IN NOMINE PATRIS & FILII
ET
SPIRITUS SANCTI,
unius Dei, aggredimur ſcriptionem libri Job Juſti.

VERSIONIS
ARABICÆ
Tranſlatio Latina.

IN
NOMINE
PATRIS & FILII
ET
SPIRITUS SANCTI,
cui laus ſemper.

LIBER JOB
JUSTI.

CAP. I.

Erat vir quidam in terra Us, cujus nomen Job: vir erat rectus ac juſtus, & timens Deum, & remotus à malo: 1 *Cui nati ſunt ſeptem filii, ac tres filiæ:* 2 *Et fuit ejus poſſeſſio ſeptem millia ovium, & tria millia camelorū, et quingenta juga boum, & quingentæ aſinæ, & ſupellectilia multa valdé: erátque vir ille maximus omnium filiorum Orientis.* 3 *Ibántque filii ejus, & faciebant convivium in domo uniuſcujuſque viri in die ſuo, & mittebant & vocabant tres ſorores ſuas ut ederent & biberent ſecum.* 4 *Cùmque reverterentur dies convivii, mittebat Job & ſanctificabat eos; Et ſurgens Job diluculò, elevabat hoſtias juxta numerum omnium eorum: quoniam dicebat Job, Forte filii mei peccaverunt, & contumeliis Deum affecerunt in cordibus ſuis. Sic Job faciebat omnibus diebus.* 5 *Fuitque dies cùm veniſſent filii Elohim & ſtetiſſent coram Domino, venit quoque ſatan inter eos ut ſtaret coram Domino.* 6 *Dixitque Dominus ad ſatan Unde veniſti? Reſpondit ſatan & dixit Domino, Circuivi terram, ambulavique in ea.* 7 *Dixit Dominus ſatani; En jam poſuiſti cor tuum ſuper ſervum meum Job, cui non eſt ſimilis in terra, vir rectus ac juſtus, & timet Deum, & ſecedit à malo?* 8 *Reſponditque ſatan & dixit Domino, num fruſtrà timet Deum Job?* 9 *Tu ſervâſti manum tuam ſuper eum, & ſuper domum ejus, & ſuper filios ejus, & ſuper omne quod habet in omni loco, & opera manuum ejus benedixiſti, & poſſeſſionem ejus multiplicâſti in terra,* 10 *Sed extende manum tuam, & tange omne quod habet; certè in facie tua te conviciis afficiet.* 11

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAPUT. I.

Vir erat in terra *Us* nomine Job, & erat vir ille perfectus & rectus, timens Dominum, & recedens à malo. Et nati ſunt ei ſeptem filii, & tres filiæ. Et fuit poſ- 1 2 3
ſeſſio ejus ſeptem millia ovium, *mille ſingulis filiis*, & tria millia camelorum, *mille ſingulis filiabus*, & quingenta juga boum *ſibimetipſi*, & quingentæ aſinæ *pro*
uxore ſua, & agricultura multa: erátque vir ille dives ſuper omnes filios orientales. Et ibant filii ejus & faciebant convivium per domos, unuſquiſque in die ſuo, 4
donec complerentur dies ſeptem: & mittebant, & *invitabant* tres ſorores ſuas, ut comederent & biberent cum eis. Et cùm *peractæ eſſent* dies convivii, mittebat Job, 5
& invitabat eos, & ſurgebat diluculo, & offerebat holocauſta juxta numerum omnium eorum; quia dicebat Job, Ne fortè peccaverint filii mei, & *provocaverint*
Dominum in *animis* ſuis: ſic faciebat Job cunctis diebus. Et fuit *die* judicii *in principio anni*, & venerunt catervæ angelorum ut ſtarent *in judicio* coram Domino: 6
& venit etiam Sathan inter eos, ut ſtaret coram Domino. Et dixit Dñs ad Sathanam, Unde venis? & *reſpondit* Sathan coram Dño, *& dixit*; A *circumeundo* in terra, 7
ad ſcrutandum opera filiorum hominis, & ambulando per eam. Et dixit Dominus ad Sathanam, Nunquid poſuiſti cor tuum *in* ſervum meum Job, quòd non eſt ſimilis 8
ei in terra *gentium*, vir perfectus & rectus; timens à facie Domini & recedens à malo? Et reſpondit Sathan coram Domino, & ait, Nunquid gratis timet Job coram 9
Domino? Nonne *verbo tuo* protexiſti *circa* eum & *circa* homines domus ejus, & *circa* omnia quæ habet per circuitum? operibus manuum ejus benedixiſti, & *poſ-* 10
ſeſſiones ejus *creverunt* in terra. Veruntamen extende nunc *plagam manus tuæ*, & *tange omnia* quæ poſſidet, *ſi non ad faciem verbi tui provocabit te*. 11

quod omne Ecce :Satan ad DOMINUS dixit Et
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־
: tuam manum mittas ne eum in tantùm : tua manu in *ei*
לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ
; dies fuit Et .DOMINI *faciebus cum* à Satan eſt egreſſus &
13 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ וַיְהִי הַיּוֹם
ſui fratris domo in vinum *bibentes & comedentes* ejus filiæ & ,ejus filii &
וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם
Boves : dixit & , Ijob ad venit nuncius Et .primogeniti
14 הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר
.eorum *manus ſuper paſcentes* aſinæ & , *arantes fuerunt*
הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃
percuſſerunt pueros & , eos *cepit* & , *Seba eſt delapſa* Et
15 וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ
:tibi *nunciandum ad* ,ego ſolus ,ego tantùm evaſi & ; gladii *os ad*
לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
Dei Ignis : dixit & , venit *hic* & , loquente illo Adhuc
16 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים
: eos *edit* & , pueris in & , *pecore* in eſt ſuccenſus & ,cœlo de cecidit
נָפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם
illo Adhuc .tibi *indicandum ad* , ego ſolus ,ego tantùm evaſi &
17 וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד זֶה
tria poſuerunt *Chaſdim* : dixit & , venit *hic* & , loquente
מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ שְׁלֹשָׁה
& , eos tulerunt & , camelos ſuper *vaſtaverunt* & , *capita*
רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם וְאֶת־
, ego tantùm evaſi & : gladii *os ad* percuſſerunt pueros
הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי
: dixit & ,venit *hic* & ,loquente illo Adhuc .tibi *indicandum ad*,ego ſolus
18 לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
ſui fratris domo in vinum *bibentes & comedentes* tuæ filiæ & , tui Filii
בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם
, deſertum trans à venit magnus ventus ecce Et .primogeniti
19 הַבְּכוֹר׃ וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר
, pueros ſuper ceciditque , domus angulos quatuor *in tetigit* &
וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים
.tibi *indicandum ad* ,ego ſolus ,ego tantùm evaſi & : ſunt mortui &
וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
; ſuum caput totondit & , ſuum pallium ſcidit & , Ijob ſurrexit Et
20 וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ
ſum egreſſus Nudus : dixit Et ; *ſe incurvavit* & ,terram in ſe proſtravit &
21 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי
DOMINUS : illuc revertar nudus & , meæ matris utero ex
מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה
.benedictum DOMINI nomen ſit : *cepit* DOMINUS & ,dedit
נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
inſulſum *dedit* nec , Ijob peccavit non hoc omni In
22 בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה
.Deo
לֵאלֹהִים׃

CAP. II. ב

ſuper ſtandum ad , Dei filii venerunt & , dies fuit Et
1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־
ſtandum ad,eorum medium in Satan etiam venit & ; DOMINUM
יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתֹכָם לְהִתְיַצֵּב
, Ubi : Satan ad DOMINUS Dixitque .*DOMINUM ſuper*
2 עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי
: dixit & , DOMINO Satan reſpondit & *? venies* unde
מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר
.*ea in* perambulando & , *terra in* circumeundo A
מִשֻּׁט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃

Verſio VULG. LAT.

12 Dixit ergò Dominus ad Satan; Ecce, univerſa quæ habet, in manu tua ſunt: tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egreſſúſque eſt Satan à facie 13 Domini. Cùm autem quâdam die filii & filiæ ejus comederent & biberent vinū in domo 14 fratris ſui primogeniti, Nuntius venit ad Job, qui diceret; Boves arabant, & aſinæ paſce- 15 bantur juxta eos, Et irruerunt Sabæi, tulerúntque omnia, & pueros percuſſerunt gladio, & evaſi ego ſolꝰ ut nuntiarē tibi. 16 Cúmque adhuc ille loqueretur, venit alter, & dixit; Ignis Dei cecidit è cœlo, & tactas oves puerόſque conſumpſit, & effugi ego ſolus ut nuntiarem 17 tibi. Sed & illo adhuc loquente, venit alius, & dixit; Chaldæi fecerunt tres turmas, & invaſerunt camelos, & tulerunt eos, necnon & pueros percuſſerunt gladio, & ego fugi ſolꝰ ut nun- 18 tiarem tibi. Adhuc loquebatur ille, & ecce alius intravit, & dixit; Filiis tuis & filiabus veſcentibus & bibentibus vinum in domo fratris ſui pri- 19 mogeniti, Repentè ventus vehemens irruit à regione deſerti, & concuſſit quatuor angulos domûs, quæ corruens oppreſſit liberos tuos, & mortui ſunt, et effugi ego ſolus ut nuntiarem 20 tibi. Tunc ſurrexit Job, & ſcidit veſtimenta ſua, & tonſo capite corruens in terram, ad- 21 oravit, Et dixit; Nudus egreſſus ſum de utero matris meæ, & nudus revertar illuc: Dominus dedit, Dominus abſtulit: ſicut Domino placuit, ita factum eſt: ſit nomen Do- 22 mini benedictum. In omnibus his non peccavit Job labiis ſuis, neque ſtultum quid contra Deum locutus eſt.

CAP. II.

1 FActum eſt autem, cùm quâdam die veniſſent filii Dei, & ſtarent coram Domino, veniſſet quoque Satan inter eos, & 2 ſtaret in conſpectu ejus, Ut diceret Dominus ad Satan; Unde venis? Qui reſpondens ait; Circuivi terram, & perambulavi eam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

12 † (ω) Τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, † Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, (α) δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου, † ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἅψῃ. † καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος (β) παρὰ τοῦ κυρίου. 13 † Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, † οἱ υἱοὶ Ἰὼβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ (γ) ἔπινον οἶνον † ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου. 14 † Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰὼβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, † Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἠροτρία, † καὶ αἱ θήλειαι 15 ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν, † Καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ᾐχμαλώτευσαν (δ) αὐτάς, † καὶ τοὺς παῖδας (ε) ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλ- 16 θον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. † Ἔτι τούτου λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος (ζ), καὶ εἶπεν πρὸς Ἰὼβ, † Πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (η), † καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας (θ) κατέφαγεν ὁμοίως· † (ι) σωθεὶς δὲ ἐγὼ μό- 17 νος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. † Ἔτι τούτου λαλοῦντος, (κ) ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος, † καὶ εἶπε πρὸς Ἰὼβ, Οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν (λ) κεφαλὰς τρεῖς, καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους, καὶ ᾐχμαλώτευσαν αὐτάς, † καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· † (μ) ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. 18 † Ἔτι τούτου λαλοῦντος, ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται (ν) λέγων τῷ Ἰὼβ, † Τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου † ἐσθιόντων καὶ πινόντων (ξ) παρὰ † τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυ- 19 τέρῳ, † Ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα (ο) ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου, † καὶ ἥψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, † καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν· (π) ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγ- 20 γεῖλαί σοι. † Οὕτως (ρ) ἀναστὰς Ἰὼβ ἔρρηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, † καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς (σ) κεφαλῆς, † καὶ πεσὼν χαμαί, 21 προσεκύνησε (τ), Καὶ εἶπεν, † Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ· † ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο· † ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, (υ) οὕτως ἐγένετο· † εἴη τὸ ὄνομα κυρίου (φ) εὐλο- 22 γημένον. † Ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ (χ) οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ ἐναντίον τοῦ κυρίου· † καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.

12 Tunc dixit Dominus diabolo; Ecce, omnia quæcunque ſunt ei, do in manum tuam: ſed ipſum ne tetigeris. Et exivit diabolus à Do- 13 mino. Et erat ſicut dies hæc, filii Job, & filiæ ejus bibebant vinum in domo fratris ſui ſenioris. 14 Et ecce nuntius venit ad Job, & dixit ei; Juga boum arabant, & fœminæ aſinæ paſcebantur con- 15 junctæ eis, Et (n) venientes prædones prædati ſunt eas, & pueros interfecerunt in gladiis: ſalvatus autem ego ſolus veni ut 16 annuntiarem tibi. Adhuc (o) iſto loquente, venit alius nuntius, & dixit ad Job; Ignis (p) cecidit de cœlo, & combuſſit oves, & paſtores devoravit ſimiliter: ſalvatus autem ego ſolus veni ut 17 annuntiarem tibi. Adhuc iſto loquente venit alius nuntius, & dixit ad Job; (q) Equites fecerunt nobis capita tria, & circundederūt camelos, et ceperunt eas, et pueros occiderunt in gladiis: ſalvatus autem ſum ego ſolus, & veni ut annuntiarem ti- 18 bi. Adhuc iſto loquente, alius nuntius advenit, dicens Job; Filiis tuis & filiabus tuis manducantibus, & bibentibus apud fratrē 19 ſuum ſeniorem, Repentè (r) ſpiritus magnus irruit è deſerto, & tetigit quatuor angulos domûs, & cecidit domus ſuper parvulos tuos, & mortui ſunt: ſalvatus autem ſum ego ſolus, & 20 veni ut annuntiarem tibi. Sic exurgens Job conſcidit (ſ) veſtimenta ſua, et totondit comam (t) capitis, et procumbens humi 21 adoravit, Et dixit; Ipſe nudus egreſſꝰ ſum de utero matris meæ, nudus et revertar illuc: Dominus dedit, Dominus abſtulit: (u) ſicut Domino placuit; ita factum eſt: ſit nomen Domini (x) bene- 22 dictum. In omnibus his, quæ acciderunt ei, nihil peccavit Job coram Domino: et (y) non dedit inſipientiam Deo.

ΚΕΦ. β'.

1 † Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, † καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι (α) ἔναντι κυρίου, † καὶ ὁ διάβολος (β) ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν παραστῆναι (γ) ἐναντίον τοῦ κυρίου. 2 † Καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Πόθεν σὺ ἔρχῃ; † τότε εἶπεν ὁ διάβολος (δ) ἐνώπιον τοῦ κυρίου, † Διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ (ε) ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν, πάρειμι.

CAP. II.

1 FActum eſt autem ut dies hæc; et venerunt (a) angeli Dei, ut aſſiſterent coram Domino, et diabolus venit in medio eorum, ut 2 aſſiſteret coram Domino. Et dixit Dominus diabolo, Unde tu advenis? Tunc dixit diabolus in conſpectu Domini; Poſtquàm peragravi eam quæ ſub cœlo, et obambulavi univerſam; adſum.

MS.A. (ω) Καὶ εἶπεν (α) ἐν τῇ χειρί σου δέδωκα, ἀλλὰ (β) ἀπὸ προσώπου κυρίου. Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰὼβ (γ) ἤσθιον καὶ ἔπινον (δ) αὐτοῦ, (ε) ἐπάταξαν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον (ζ) πρὸς Ἰὼβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῦρ (η) ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέφαγεν τὰ (θ) κατέκαυσεν (ι) καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον (κ) ἕτερος ἄγγελος ἔρχεται πρὸς Ἰὼβ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οἱ (λ) ἀρχὰς τρεῖς, (μ) καὶ ἐσώθην ἐγὼ (ν) πρὸς Ἰὼβ, λέγων, Τῶν (ξ) παρὰ * τοῦ υἱοῦ σου τῷ (ο) ἦλθεν ἀπὸ τῆς (π) καὶ ἐσώθην ἐγὼ (ρ) ἀκούσας Ἰὼβ, ἀναστὰς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (σ) κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ πεσὼν (τ) τῷ κυρίῳ, Καὶ εἶπεν, (υ) οὕτω καὶ ἐγένετο· (φ) εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἐν (χ) οὐχ ἥμαρτεν Ἰὼβ οὐδὲν ἔναντι κυρίου, οὐδὲ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ· καὶ οὐκ

Κεφ. β'. MS.A. (α) ἐνώπιον κυρίου, (β) ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθεν (γ) ἔναντι κυρίου. (δ) ἔναντι κυρίου, (ε) ἐνπεριπατήσας τὴν γῆν, πάρειμι.

תרגום TARGUM.

12 13 וַאֲמַר יְיָ לְסַטְנָא הָא כָּל דְּאִית לֵיהּ מְסִיר בִּידָךְ לְחוּד לְוָתֵיהּ לָא תוֹשִׁיט יְדָךְ וּנְפַק סַטְנָא בְּהַרְמָנָא מִן קֳדָם יְיָ׃ וַהֲוָה אִתְחוּלֵי יוֹמָא שְׁבוּעֲתָא
14 51 וּבְנוֹי וּבְנָתֵיהּ אָכְלִין וְשָׁתַיִן חַמְרָא בְּבֵית אֲחוּהוֹן בּוּכְרָא׃ וְאִזְגַּד אֲתָא לְוַת אִיּוֹב וַאֲמַר תּוֹרַיָּא הֲוָאָה רָדְיָן וְאַתְנָן רָעֲן עַל סִטְרֵיהוֹן׃ וּנְפַלַת בִּתְכֵּיף
16 לִילִית מַלְכַּת זְמַרְגַּד וּדְבַרְתִּנּוּן וְיָת עוּלֵימַיָּא קְטַלוּ אוּכְלוֹסָהָא לְפִתְגַּם דְּחָרֶב וְאִשְׁתֵּזֵיבִית לְחוּד אֲנָא בִּלְחוּדַי לְחַוָּאָה לָךְ׃ עַד כְּדוּן דֵּין מְמַלֵּל וְדֵין
17 אֲתָא וַאֲמַר אֶשָּׁתָא מִן קֳדָם יְיָ נְפַלַת מִן שְׁמַיָּא וְאוֹקִידַת בְּעָנָא וּבְעוּלֵמַיָּא וּגְמַרְתִּנּוּן וְאִשְׁתֵּזֵיבִית לְחוּד אֲנָא לִבְלְחוּדַי לְחַוָּאָה לָךְ׃ עַד כְּדוּן דֵּין מְמַלֵּל
וְדֵין אֲתָא וַאֲמַר כַּסְדָּאֵי מַנִּיאוּ תְּלָתָא רֵישֵׁי אוּכְלוֹסִין וְאִתְפַּשְׁטוּ עַל גַּמְלַיָּא וְדַבְרִנּוּן וְיָת עוּלֵמַיָּא קְטַלוּ לְפִתְגַּם דְּחָרֶב וְאִשְׁתֵּזֵיבִית לְחוּד אֲנָא לִבְלְחוּדַי
18 16 לְחַוָּאָה לָךְ׃ עַד כְּדוּן דֵּין מְמַלֵּל וְדֵין אֲתָא וַאֲמַר בְּנָךְ וּבְנָתָךְ אָכְלִין וְשָׁתַיִן חֲמַר בְּבֵית אֲחוּהוֹן בּוּכְרָא׃ וְהָא זַעְפָּא רַבְּתָא אֲתָיָא מִסִּטְרֵי מַדְבְּרָא
20 וְקָרִיב בְּאַרְבַּע זָוְיָן דְּבֵיתָא וּנְפַל עַל עוּלֵמַיָּא וּמִיתוּ וְאִשְׁתֵּזֵיבִית לְחוּד אֲנָא לִבְלְחוּדַי לְחַוָּאָה לָךְ׃ וְקָם אִיּוֹב וּבְזַע יָת מְעִילֵיהּ וְסַפַּר יָת רֵישֵׁיהּ
21 וּנְפַל עַל אַרְעָא וּסְגִיד׃ וַאֲמַר עַרְטִילַי נְפָקִית מִן כַּרְסָא דְאִמִּי וְעַרְטִילַי אֱתוּב לְבֵית קְבוּרְתָּא מֵימְרָא דַּיְיָ יְהַב וּמֵימְרָא דַּיְיָ וּבֵית דִּינֵיהּ נְסִיב יְהֵי שְׁמָא
22 דַּיְיָ מְבָרַךְ׃ בְּכָל דָּא לָא חָב אִיּוֹב וְלָא מְסַדַּר מִלֵּי מְחָטֵי קֳדָם יְיָ׃

ב

1 2 וַהֲוָה יוֹם דִּינָא רַבָּא יוֹם שְׁבוּק סָרְחָנַיָּא וַאֲתוֹ כִּתֵּי מַלְאֲכַיָּא לְמֵיקַם בְּדִינָא קֳדָם יְיָ וַאֲתָא לְחוּד סַטְנָא בִּמְצִיעֵיהוֹן לְמֵיקַם בְּדִינָא קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר
יְיָ לְסַטְנָא מְנָן אַתְּ אָתֵי וַאֲתִיב סַטְנָא קֳדָם יְיָ וַאֲמַר מִן לְמֵשׁוֹט בְּאַרְעָא לְמִבְדַּק בְּעוֹבָדֵי בְנֵי נָשָׁא וּמִן מַהְלָכָא בָּהּ׃

Verſio SYRIACA.

12 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܗܐ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܫܠܡ ܒܐܝܕܝܟ. ܒܠܚܘܕ ܒܗ ܠܐ ܬܘܫܛ ܐܝܕܟ.
13 ܘܢܦܩ ܣܛܢܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. * ܘܗܘܐ ܝܘܡܐ. ܘܒܢܘܗܝ ܘܒܢܬܗ ܕܐܝܘܒ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ
14 ܘܫܬܝܢ ܒܒܝܬ ܐܚܘܗܘܢ ܩܫܝܫܐ. * ܘܐܙܓܕܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܝܘܒ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܬܘܪܐ ܕܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܦܕܢܐ. ܘܐܬܢܐ
15 ܪܥܝܢ ܗܘܝ ܥܠ ܓܒܝܗܘܢ * ܘܢܦܠܘ ܫܒܝܐ. ܘܕܒܪܘ ܐܢܘܢ. ܘܠܥܠܝܡܐ ܩܛܠܘ ܒܦܘܡ ܚܪܒܐ.
16 ܘܐܫܬܘܙܒܬ ܐܢܐ ܠܒܠܚܘܕܝ ܕܐܚܘܝܟ. * ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ. ܐܬܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܢܘܪܐ ܕܐܠܗܐ ܢܦܠܬ
17 ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܝܩܕܬ ܒܥܢܐ ܘܒܪܥܘܬܐ. ܘܐܟܠܬ ܐܢܘܢ. ܘܐܫܬܘܙܒܬ ܐܢܐ ܠܒܠܚܘܕܝ ܕܐܚܘܝܟ. * ܘܥܕ ܗܘ
ܡܡܠܠ. ܐܬܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܠܕܝܐ ܐܬܦܠܓܘ ܠܬܠܬܐ ܪܫܝܢ. ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܓܡܠܐ. ܘܕܒܪܘ
18 ܐܢܘܢ. ܘܠܥܠܝܡܐ ܩܛܠܘ ܒܦܘܡ ܚܪܒܐ. ܘܐܫܬܘܙܒܬ ܐܢܐ ܠܒܠܚܘܕܝ ܕܐܚܘܝܟ. * ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ. ܐܬܐ
19 ܐܚܪܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܢܝܟ ܘܒܢܬܟ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ. ܒܒܝܬ ܐܚܘܗܘܢ ܩܫܝܫܐ. * ܘܗܐ ܪܘܚܐ ܪܒܬܐ
ܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܡܕܒܪܐ. ܘܐܬܩܪܒܬ ܒܐܪܒܥ ܙܘܝܬܗ ܕܒܝܬܐ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܛܠܝܐ. ܘܡܝܬܘ. ܘܐܫܬܘܙܒܬ
20 21 ܐܢܐ ܠܒܠܚܘܕܝ ܕܐܚܘܝܟ. * ܘܩܡ ܐܝܘܒ ܘܨܪܐ ܡܪܛܘܛܗ. ܘܓܙ ܪܝܫܗ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܣܓܕ. * ܘܐܡܪ.
ܥܪܛܠܝ ܢܦܩܬ ܡܢ ܟܪܣܗ ܕܐܡܝ. ܘܥܪܛܠܝ ܐܗܦܘܟ. ܡܪܝܐ ܝܗܒ. ܘܡܪܝܐ ܢܣܒ. ܢܗܘܐ ܫܡܗ
22 ܕܡܪܝܐ ܡܒܪܟ. * ܘܒܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܐ ܚܛܐ ܐܝܘܒ. ܘܐܦܠܐ ܚܪܦ ܥܠ ܐܠܗܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ *

1 * ܘܗܘܐ ܝܘܡܐ. ܘܐܬܘ ܒܢܝ ܡܠܐܟܐ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܬܐ ܐܦ ܣܛܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ ܠܡܩܡ
2 ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ. ܥܢܐ ܣܛܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ.
ܚܕܪܬ ܐܪܥܐ. ܘܗܠܟܬ ܒܗ.

Verſio ARABICA.

12 * فقال الرب للشيطان * فان كل شي له مسلما اليك وفي يديك * ولكن عليه لا تبسط يدك *
13 خرج الشيطان من قدام وجه الرب * وكان يوم بنوا ايوب وبناته ياكلون ويشربون عند اخيهم
14 الاكبر * ورسول اتا ايوب فقال له * البقر كانت تسوق الفدادين * والاتن يرتعين الى جانبها *
15 16 * فوقع الجيش وساقها * والغلمان قتلوا بالسيف * وفلتت انا وحدي وجيت لاخبرك * وبينما هو يتكلم
جاء اخر * فقال له * نار من الله سقطت من السماء وسقت في الغنم والرعيان * فاحرقهم * وفلتت انا
17 وحدي فجيت لاخبرك * وبينما هو يتكلم فجاء اخر فقال له * الكلدانيون افترقوا ثلاثة فرق *
18 ووقعوا على الجمال واستاقوها * والغلمان قتلوا بالسيف * وفلتت انا وحدي وجيت لاخبرك * وبينما هو
19 يتكلم جاء اخر فقال له * بنوك وبناتك كانوا ياكلون ويشربون عند اخيهم الاكبر * فاذا ريح
شديدة جات من اقطار القفر * فانتسبت في اربع زوايا البيت وسقطت على الصبيان * فماتوا * وافلتت
20 21 انا وحدي وجيت لاخبرك * فقام ايوب وشق ملحفه * وجز راسه وسقط على الارض ساجدا * فقال *
عريان خرجت من بطن امي * وعريان اعود * الرب اعطى والرب اخذ * يكون اسم الرب مباركا من الان
22 والى الدهر * وفي هذا كله لم يخطي ايوب ايضا ولا افترى على الله *

* الفصل الثاني *

1 * وكان ذات يوم فاتوا بنوا الوهيم فوقفوا قدام الرب * وجاء الشيطان ايضا بينهم * ووقف قدام الرب *
2 * فقال الرب للشيطان * من اين اتيت * اجاب الشيطان وقال للرب * طفت في الارض وسلكت فيها *

INTERP. ARABICA.

* Dixitque Dominus ſatani; 12
Omne quod habet,
(a) eſt tibi traditum, &
in manibus tuis, ſed
ſuper eum ne extendas
manum tuam: egreſſúſque
eſt ſatan è conſpectu
Domini. Et quâdam 13
die filii Job, ac filiæ
ejus comedebant ac
bibebant apud fratrem
ſuum natu majorem, Et
venit nuntius ad Job, 14
dixitque ei; Boves ducebant
juga, & aſinæ
paſcebantur prope eos,
Et irruit turma, & duxit 15
eos: & famuli occiſi
ſunt gladio, & evaſi ego
(b) ſolus & veni, ut
tibi nuntiarem: Adhuc 16
eo loquente venit alius et
dixit, Ignis Dei cecidit
de cœlo, & ſuccenſus
eſt in ovibus & paſtoribus,
& combuſſit eos;
& effugi ego (c) ſolus,
& veni ut tibi nuntiarem.
Adhuc eo loquente 17
venit ad eum alius
& dixit, Chaldæi diviſerunt
ſe in tres partes,
& irruerunt in camelos,
duxerúntque eos: & pueri
occiſi ſunt gladio:
& evaſi ego (d) ſolus,
venique ut nuntiarem
tibi. Et dum ipſe loqueretur, 18
venit alius &
dixit ei; Filii tui & filiæ
tuæ edebant & bibebant
apud fratrem ſuum
natu majorem, Et 19
ecce ventus vehemens
venit ex finibus deſerti,
& alliſit quatuor angulos
domûs, & cecidit
ſuper filios, & mortui
ſunt, & evaſi ego (e) ſolus,
& veni ut tibi
nuntiarem. Surrexitque 20
Job, ſciditque pallium
ſuum, & totondit caput
ſuum, ac cecidit ſuper
terram adorans, Et ait, 21
Nudus egreſſus ſum de
ventre matris meæ, &
nudus revertar. Dominus
dedit, & Dominus accepit:
Sit nomen Domini
benedictum ex nunc &
uſque in ſeculum. Et 22
in his omnibus non peccavit
Job adhuc, neque
blaſphemavit Deum.

CAP. II.

ET quâdam die venerunt 1
filii Elohim, &
ſteterunt coram Domino,
& venit ſathan quoque
inter eos & ſtetit coram
Domino. Dixitque Dominus 2
ad Sathan, unde
venis? Reſpondit Sathan,
& dixit Domino, Circuivi
terram & ambulavi in ea.

INTERP. SYRIACA.

(a) traditum eſt in manibus tuis, (b) ſolus ut tibi; (c) ſolus ut tibi (d) ſolus ut tibi (e) ſolus ut tibi.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et dixit Dominus ad Sathanam: En univerſa quæ habet, *tradita ſunt* in manu tua; tantùm in eum ne extendas manum tuam: & egreſſus eſt Sathanas *cum poteſtate* 12
à facie Domini. Et factum eſt die primo hebdomadis, & filii ejus & filiæ ejus comedebant & bibebant vinum in domo fratris ſui primogeniti. Et nuncius venit ad 13 14
Job, & ait: Boves arabant, & aſinæ paſcebantur juxta eos: Et irruit repentè Lilith regina Zamargad, & tulit eos, & pueros occiderunt exercitus ejus in ore 15
gladii; & evaſi tantùm ego ſolus ut nunciarem tibi. Adhuc iſte loquebatur, & alius venit, & ait: Ignis cecidit de cœlo à facie Domini, & combuſſit oves & pueros 16
& conſumpſit eos; & evaſi tantùm ego ſolus ut nunciarem tibi. Adhuc iſte loquebatur, & alius venit, & ait: Chaldæi conſtituerunt tres turmas, & diffuſi ſunt 17
ſuper camelos & tulerunt eos, & pueros occiderunt in ore gladii; & evaſi *tantùm* ego ſolus ut nunciarem tibi. Adhuc iſte loquebatur, & alius venit & ait: Filii 18
tui & filiæ tuæ comedebant & bibebant vinum in domo fratris ſui primogeniti: Et ecce turbo magnus venit à latere deſerti, & tetigit quatuor angulos domûs, & 19
ruit ſuper pueros, & mortui ſunt: & evaſi *tantùm* ego ſolus ut nunciarem tibi. Et ſurrexit Job, & ſcidit pallium ſuum, & totondit caput ſuum, & cecidit ſuper terram 20
& adoravit. Et dixit: Nudus egreſſus ſum de ventre matris meæ, & nudus revertar illuc ad domum ſepulturæ: verbum Domini dedit, et *verbum Domini & domus* 21
judicii ejus abſtulit, ſit nomen Domini benedictum. In omnibus his non peccavit Job, neque *inſtituit* verba blaſphemiæ coram Domino. 22

CAP. II.

ET fuit dies judicii magni dies remiſſionis delictorum, et venerunt catervæ angelorum ut ſtarent in judicio coram Domino, et venit etiam Sathanas in medio eorum, 1
ut ſtaret in judicio coram Domino. Et dixit Dominus ad Sathanan: Unde venis? et reſpondit Sathanas Domino, et dixit: A diſcurrendo in terram ut inquirerem 2
opera filiorum hominum, et ab ambulando in ea.

איוב : ג

tuum cor poſuiſti Nunquid : Satan ad DOMINUS Dixitque
3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ
vir , terra in *ipſe ſicut* non quòd , Ijob meum ſervum *ad*
אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ
ipſe adhuc & ; malo à recedens & , Deum timens , rectus & , perfectus
תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ
eum *deglutiendum ad* , eum *in* me incitáſti & , ſuam perfectionem *in tenens*
מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בוֹ לְבַלְּעוֹ
Pellem : dixit & , DOMINO Satan reſpondit Et ? gratis
4 חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר
. ſua anima pro dabit viro quæ cuncta & , pelle pro
בְּעַד־עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃
, ejus os *ad* tange & , tuam manum nunc *mitte* Veruntamen
5 אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ
. tibi *benedixerit tuas facies ad non ſi* ; ejus carnem *ad* &
וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃
; tua manu in *ipſe* Ecce : Satan ad DOMINUS Dixitque
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ
à Satan eſt egreſſus Et . ſerva ejus animam veruntamen
7 אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת
vola à , *mala inflammatione in* Ijob percuſſit & ; DOMINI *faciebus*
פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף
ſe ſcalpendum ad , teſtam ſibi tulit Et . ejus verticem ad uſque & , ejus pedis
8 רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֳדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד
: ſua uxor ei dixit Et . cineris medio in *ſedens* ipſe & ; ea *in*
9 בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ
. morere & , Deo *benedic* ? tuam perfectionem *in tenens tu* Adhuc
עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת׃
etiam : loqueris *ſtultarum unam loqui Secundùm* : eam ad dixit Et
10 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם
non malum & , Deo à *ſuſcipiemus* bonum
אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא
. ſuis labiis in Ijob peccavit non hoc omni in ? ſuſcipiemus
נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃
, hoc malum omne Ijob *ſocii* tres audierunt Et
11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת
, Themanites Eliphaz , ſuo loco è *vir* venerunt & : *eum ſuper veniens*
הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי
ſimul convenerunt & ; Nahamathites Sophar & , Suchites Bildad &
וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו
elevaverunt Et . eum conſolandum ad & , ei condolendum ad *veniendum ad*
12 לָבוֹא לָנוּד־לוֹ וּלְנַחֲמוֹ׃ וַיִּשְׂאוּ
levaverunt & : eum cognoverunt non & , longè à ſuos oculos
אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ
ſparſerunt & , ſuum pallium *vir* ſciderunt & ; fleverunt & , ſuam vocem
קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ
terra in eo cum ſederunt Et . cœlum in ſua capita ſuper pulverem
13 עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ
eum ad *loquens* non & ; noctibus ſeptem & , diebus ſeptem
שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו
. valde dolor creverat quòd videbant quia : verbum
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃

CAP. III. ג

. ſuo diei maledixit & , ſuum os Ijob aperuit hoc Poſt
1 אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃
: *ea in* ſum natus , dies Pereat : dixit & , Ijob reſpondit Et
2 3 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ
, *obſcuritas* ſit illa Dies . vir eſt Conceptus : dixit nox &
4 וְהַלַּיְלָה אָמַר הֹרָה גָבֶר׃ הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ
. lux eam ſuper *irradiet* nec ; deſuper Deus illam requirat ne
אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה׃

Verſio VULG. LAT.

3 Et dixit Dominus ad Satan;
Numquid conſideráſti ſervum
meum Job, quòd non ſit ei
ſimilis in terra, vir ſimplex
& rectus, ac timens Deum,
& recedens à malo, & adhuc
retinens innocentiam?
Tu autem commoviſti me adverſus
eum, ut affligerem eum
4 fruſtrà. Cui reſpondens Satan
ait; Pellem pro pelle,
& cuncta quæ habet homo,
5 dabit pro anima ſua: Alioquin
mitte manum tuam, &
tange os ejus & carnem, &
tunc videbis quòd in faciem
6 benedicat tibi. Dixit ergò
Dominus ad Satan; Ecce in
manu tua eſt, veruntamen
7 animam illius ſerva. Egreſſus
igitur Satan à facie Domini,
percuſſit Job ulcere
peſſimo, à planta pedis uſque
8 ad verticem ejus: Qui teſtâ
ſaniem radebat, ſedens in ſterquilinio.
9 Dixit autem illi uxor
ſua, Adhuc tu permanes in ſimplicitate
tua? benedic Deo
10 & morere. Qui ait ad illam,
Quaſi una de ſtultis
mulieribus locuta es: ſi bona
ſuſcepimus de manu Dei,
mala quarè non ſuſcipiamus?
In omnibus his non peccavit
11 Job labiis ſuis. Igitur
audientes tres amici Job omne
malum, quod accidiſſet
ei, venerunt ſinguli de loco
ſuo, Eliphaz Themanites, &
Baldad Suhites, & Sophar
Naamathites. Condixerant enim,
ut pariter venientes viſitarent
eum, & conſolarentur.
12 Cúmque elevâſſent procul
oculos ſuos, non cognoverunt
eum, & exclamantes
ploraverunt, ſciſſiſque veſtibus
ſparſerunt pulverem ſuper
caput ſuum in cœlum.
13 Et ſederunt cum eo in terra
ſeptem diebus & ſeptem noctibus,
& nemo loquebatur
ei verbum: videbant enim
dolorem eſſe vehementem.

CAP. III.

1 Poſt hæc aperuit Job os
2 ſuum, & maledixit diei ſuo. Et
3 locutus eſt; Pereat dies in qua
natus ſum, & nox in qua dictum
eſt; Conceptus eſt
4 homo. Dies ille vertatur in
tenebras, non requirat eum
Deus deſuper, & non illuſtretur
lumine.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

3 † Εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν (ζ) διάβολον,
† Προσέσχες οὖν τῷ θεράποντί μου
Ἰὼβ, † ὅτι οὐκ ἔστι κατ᾽ αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς; (η) ἄνθρωπος ἄκακος, † ἀληθινὸς,
ἄμεμπτος, θεοσεβὴς, † ἀπεχόμενος ἀπὸ
παντὸς κακοῦ, ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας· † σὺ
δὲ εἶπας (θ) ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακενῆς ἀπολέσαι.
4 † Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπε
τῷ κυρίῳ, Δέρμα ὑπὲρ δέρματος,
† (ι) ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς
5 αὐτοῦ ἐκτίσει. † Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας
τὴν χεῖρά σου, ἅψαι τῶν ὀστῶν
αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ· † (∴) ἦ μὴν εἰς
6 πρόσωπόν σε εὐλογήσει. † Εἶπε δὲ ὁ
κύριος τῷ διαβόλῳ, Ἰδοὺ παραδίδωμί
σοι αὐτόν· † μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ (κ)
7 διαφύλαξον. † Ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος (✱) ἀπὸ
τοῦ κυρίου· † καὶ ἔπαισε τὸν Ἰὼβ ἕλκει πονηρῷ
8 ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. † Καὶ ἔλαβεν
(λ) ὄστρακον, ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύῃ, † καὶ
ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως.
9 † Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος, εἶπεν
(μ) αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, † (ν) Μέχρι τίνος
καρτερήσεις, λέγων, Ἰδοὺ ἀναμένω
χρόνον ἔτι μικρὸν, προσδεχόμενος τὴν
ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου; † ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισταί
(ξ) σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς
γῆς· (ο) † υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας
ὠδῖνες καὶ πόνοι, † οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα
μετὰ μόχθων· † (π) σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ
σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων
αἴθριος, † (ρ) κἀγὼ πλανωμένη καὶ λάτρις
† τόπον ἐκ τόπου (σ) καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας,
† προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε (τ) δύσεται,
† ἵνα ἀναπαύσωμαι (υ) τῶν μόχθων
μου, † καὶ τῶν ὀδυνῶν αἵ με νῦν συνέχουσιν.
† (✱) ἀλλὰ εἰπόν τι ῥῆμα (φ) εἰς κύριον, καὶ τελεύτα.
10 † Ὁ δὲ ἐμβλέψας, (χ) εἶπεν αὐτῇ,
† Ὥσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν
(ψ) ἐλάλησας. † εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα
ἐκ χειρὸς κυρίου, (ω) τὰ κακὰ οὐχ
ὑποίσομεν; † (α) ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν
αὐτῷ (β) οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ
11 τοῖς χείλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. † Ἀκούσαντες
δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα
τὰ ἐπελθόντα αὐτῷ, † παρεγένοντο
ἕκαστος ἐκ τῆς (γ) ἰδίας χώρας πρὸς
αὐτόν· † Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανῶν βασιλεὺς,
† (δ) Βαλδὰδ ὁ (ε) Σαυχέων τύραννος, † (ζ)
Σωφὰρ Μιναίων βασιλεύς· † καὶ παρεγένοντο
(η) πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, τοῦ παρακαλέσαι
12 καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν. † Ἰδόντες
δὲ αὐτὸν πόῤῥωθεν, οὐκ ἐπέγνωσαν· † καὶ
βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν, † (θ) ῥήξαντες
ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν, καὶ καταπασάμενοι
13 (ι) γῆν, † Παρεκάθισαν αὐτῷ
ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, † καὶ οὐδεὶς
αὐτῶν (κ) ἐλάλησεν· † ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν
δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

Dixit autem Dominus ad diabolum, 3
Attendiſti igitur famulo
meo Job? quòd non eſt juxta eum
de iis qui ſunt ſuper terram,
homo innocens, verax, irreprehenſibilis,
timens Deum, abſtinens
ab omni malo: adhuc autem
(b) retinet innocentiam. Tu (c)
verò dixiſti ſubſtantiam ejus fruſtrà
perdere. Suſcipiens autem 4
diabolus dixit Domino; Pellem
pro pelle, (d) quæcunque ſunt homini,
pro anima ſua pendet. Alioquin 5
autem mittens manum
tuam, tange oſſa ejus, & carnes
ejus: certè in faciem te benedicet.
Dixit autem Dominus diabolo, 6
Ecce trado tibi eum: tantummodò
(e) animam ejus cuſtodi.
Exivit autem diabolus à Domino, 7
& percuſſit Job ulcere maligno,
à pedibus uſque ad caput:
Et ſumpſit teſtam, ut (f) ſaniem 8
raderet, & ſedebat in (g) ſterquilinio
extra civitatē. (h) Tempore 9
autem multo tranſacto, dixit
ei uxor ejus; Quouſque ſuſtinebis,
dicens, Ecce permaneo
tempus adhuc parvum, expectans
ſpem ſalutis meæ? Ecce enim deletum
eſt memoriale tuum de
terra; filii, & filiæ, mei uteri
dolores, & labores, quos in vacuum
laboravi cum ærumnis: tu
verò ipſe in putredine vermium
ſedes, pernoctans ſub dio: & ego
errans, & ancilla, locum (i)
ex loco, & domum è domo, expectans
Solem, quando occidet, ut
requieſcam ab ærumnis meis, &
doloribus, qui me nunc premunt.
Sed dicito (k) aliquod verbum
in Dominum, & morere. Ille verò 10
inſpiciens dixit ei; Tanquam
una (l) inſipientum mulierum
locuta es. Si bona ſuſcepimus
de manu Domini; mala cur non
ſuſtinebimus? In omnibus his,
quæ acciderunt ei, nihil peccavit
Job labiis coram Deo. Cùm audiſſent 11
autē tres amici ejus, mala
omnia quæ ſupervenerant ei; advenerunt
unuſquiſque è propria
regione ad eum: Eliphaz Temanorum
rex, Baldad Sauchæorum
tyrannus, Sophar Minæorum rex:
& acceſſerunt ad eum (m) unanimiter
ad conſolandum, & viſitandum
eum. Cùm vidiſſent 12
autem eum de longè, non agnoverunt:
& clamantes voce (n)
magnâ ploraverunt, ſcindentes
unuſquiſque ſtolam ſuam, & aſpergentes
terram, Aſſederunt 13
(o) ei ſeptem dies, & ſeptem noctes,
& nemo eorum locutus eſt:
videbant enim plagam eſſe gravem,
et magnam valdé.

ΚΕΦ. γʹ.

1 † (α) Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἰὼβ τὸ στόμα
αὐτοῦ, † καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ,
2 (β) Λέγων, † Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ
3 (γ) ἐγεννήθην, † καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη, ᾗ εἶπαν,
4 Ἰδοὺ ἄρσεν. † (δ) Ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη σκότος, καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν, † μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος·

CAP. III.

Poſt hæc aperuit Job os ſuum, 1
et maledixit diei ſuæ, Dicens; 2
Pereat dies in qua natus 3
ſum, et nox illa, (a) quâ dixerunt;
Ecce maſculus. (b) Nox illa 4
ſit tenebræ, neque requirat eam
Dominus deſuper: nec veniat in
eam lumen:

MS.A. (ζ) σατανᾶν, (η) ἄνθρωπος ὅμοιος αὐτῷ, ἄμεμπτος, δίκαιος, ἀληθινὸς, θεοσεβὴς, (θ) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἀπολέσαι διακενῆς. (ι) καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, δώσει ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. (∴) εἰ μὴ εἰς (κ) διατήρησον. (✱) παρὰ τοῦ (λ) Ἰὼβ ὄστρακον, ἵνα ἀποξέῃ τὸν ἰχῶρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο (μ) πρὸς Ἰὼβ ἡ (ν) Μέχρις τίνος (ξ) τὸ μνημόσυνόν σου (ο) υἱοί σου, καὶ θυγατέρες, τῆς ἐμῆς (π) σὺ δὲ (ρ) καὶ ἐγὼ πλανηθεῖς (σ) περιερχομένη, καὶ (τ) δύσῃ, (υ) τῶν μόχθων, καὶ τῶν περιεχουσῶν με ὀδυνῶν (✱) ἀλλ᾽ (φ) πρὸς (χ) αὐτῇ εἶπεν, Ἵνα τί ὥσπερ (ψ) οὕτως ἐλάλησας. εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ (ω) τὰ δὲ κακὰ (α) ἐν τούτοις πᾶσιν (β) οὐχ ἥμαρτεν Ἰὼβ, οὐδὲ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ἐναντίον (γ) ἰδίας πόλεως πρὸς αὐτὸν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθε αὐτόν. (δ) Βαλδὰς (ε) Αὐχαίων (ζ) καὶ Σωφὰρ ὁ Μιναίων (η) ὁμοθυμαδὸν πρὸς αὐτὸν, (θ) ῥήξαντες δὲ ἕκαστος (ι) γῆν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, Παρεκάθηντο αὐτῷ (κ) ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν λόγον· ἑώρων γὰρ Κεφ. γʹ. MS.A. (α) Καὶ μετὰ ταῦτα (β) Καὶ ἀπεκρίθη Ἰὼβ, λέγων, (γ) ἐγεννήθην ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ νὺξ ἐν ᾗ εἶπον, (δ) Ἡ ἡμέρα ἐκείνη

תרגום TARGUM.

וַאֲמַר יְיָ לְסִטְנָא אַפְשַׁר דְּשַׁוִּיתָא לִבָּךְ בְּעַבְדִי אִיּוֹב אֲרוּם לֵית דִּכְמוֹהִי בְּאַרְעָא דַּעֲמָמֵי גְּבַר שְׁלִים וּתְרִיץ דָּחִיל מִן קֳדָם יְיָ וְעָדֵי מִן בִּישׁ וְעוֹד כְּדוּן הוּא 3
מַתְקִיף בִּשְׁלֵימוּתֵיהּ וְגָרֵיתָא מֵימְרִי בֵיהּ לְסַלְעֲמוּתֵיהּ מַגָּן׃ וַאֲתִיב סִטְנָא קֳדָם יְיָ וַאֲמַר אֶבְרָא אַמְטוּל אֶבְרָא וְכָל דִּי לְבַר נָשׁ יִמְסוֹר אַמְטוּל 4
נַפְשֵׁיהּ׃ בְּרַם אוֹשֵׁיט כְּדוּן מְחַת יְדָךְ וְקָרֵיב לְגַרְמֵיהּ וּלְבִסְרֵיהּ אִין לָא בְּאַנְפֵּי מֵימְרָךְ יְרַגְּזִנָּךְ׃ וַאֲמַר יְיָ לְסִטְנָא הָא מְסִיר בִּידָךְ לְחוּד יָת נַפְשֵׁיהּ 5 6
נְטַר׃ וּנְפַק סִטְנָא בְּהַרְמָנָא מִן קֳדָם יְיָ וּמְחָא יָת אִיּוֹב בְּשִׁחְנָא בִישָׁא מִפַּרְסַת רַגְלֵיהּ וְעַד מוֹקְרֵיהּ׃ וּנְסֵיב לֵיהּ פְּחַר לְאִתְקַרְצְפָא בֵיהּ וְהוּא 7 8
יָתֵיב בְּאֶמְצַע קִטְמָא׃ וַאֲמָרַת לֵיהּ דִּינָה אִתְּתֵיהּ עַד כְּדוּן אַנְתְּ מַתְקִיף בִּשְׁלֵימוּתָךְ בָּרֵיךְ מֵימְרָא דַּיְיָ וּמִית׃ וַאֲמַר לַהּ הֵכְמָה דִּי מְמַלְּלָן חֲדָא 9 10
מִן נְשַׁיָּא דְּעָבְדִין קְלָנָא בְּבֵית אֲבָהַתְהוֹן הֵכְדֵין אַנְתְּ מְמַלְּלָא לְחוּד יָת טָבָא נְקַבֵּל מִן קֳדָם יְיָ וְיָת בִּישָׁא לָא נְקַבֵּל בְּכָל דָּא לָא חָב אִיּוֹב
בְּסִפְוָתֵיהּ בְּרַם בְּרַעְיוֹנֵיהּ הַרְהַר בְּמִלִּין׃ וּשְׁמַעוּ תְּלָתָא חַבְרֵי אִיּוֹב יָת כָּל בִּישְׁתָא הָדָא דַּאֲתָת עֲלוֹהִי [כַּד חֲמוֹן יָת אִילָנֵי פַּרְדֵּסֵיהוֹן דִּי יַבִּישׁוּ וּלְחֵם 11
סְעוּדַתְהוֹן אִתְהַפַּךְ לְבִסְרָא חַיָּא וַחֲמַר מִשְׁתֵּיהוֹן אִתְהַפַּךְ לִדְמָא] וַאֲתוֹ גְּבַר מֵאַתְרֵיהּ [וּבְהָא זְכוּתָא אִתְפְּצִיוּ מִן אֲתַר מְזוּמַּן לְהוֹן בְּגֵיהִנָּם] אֱלִיפַז דְּמִן
תֵּימָן וּבִלְדַּד דִּי מִן שׁוּחַ וְצוֹפַר דִּי מִן נַעֲמָה וְאִתְחַבָּרוּ כַּחֲדָא לְמֵיתֵי לְמִנַד לֵיהּ וּלְנַחֲמוּתֵיהּ׃ וּזְקַפוּ יָת עֵינֵיהוֹן מִן רָחִיק וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעוּהִי וַאֲרִימוּ 12
קָלְהוֹן וּבְכוֹ וּבְזָעוּ גְּבַר מְעִילֵיהּ וּדְרַקוּ עַפְרָא עַל רֵישֵׁיהוֹן לְצֵית שְׁמַיָּא׃ וִיתִיבוּ עִמֵּיהּ לְאַרְעָא שִׁבְעָא יוֹמִין וְשִׁבְעָא לֵילָוָן וְלֵית דִּי מְמַלֵּל עִמֵּיהּ 13
פִּתְגָם אֲרוּם דַּחֲמוֹן אֲרוּם סַגִּי כֵּיבָא לַחֲדָא׃

ג

מִן בָּתַר כְּדֵין פְּתַח אִיּוֹב יָת פּוּמֵיהּ וְלַטֵּט יָת יוֹמֵיהּ׃ וַאֲתִיב אִיּוֹב וַאֲמַר׃ יְהוֹבַד יוֹמָא דְּאִתְיְלֵידִית בֵּיהּ [וּמַלְאֲכָא דִּי מְמַנֵּי עַל עִבּוּר] וְלֵילְיָא דִּי 1 2
אֲמַר אִתְבְּרָא גְּבַר׃ יוֹמָא הַהוּא יְהִי קִבְלָא לָא יִתְבְּעֵינֵיהּ אֱלָהָא מִן לְעֵלָּא וְלָא תֵּיפַע עֲלוֹי שְׁפַרְפָּרָא׃ 3 4

Verſio SYRIACA.

3 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܐܘ ܣܡܬ ܠܒܟ ܥܠ ܥܒܕܝ ܐܝܘܒ. ܕܠܝܬ ܐܟܘܬܗ ܒܐܪܥܐ: ܓܒܪܐ ܬܡܝܡܐ ܘܬܪܝܨܐ.
ܘܕܚܠ ܠܐܠܗܐ. ܘܣܛܐ ܡܢ ܒܝܫܬܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܡܚܝܕ ܒܬܡܝܡܘܬܗ. ܘܡܓܪܝܬ ܐܢܬ ܒܝ ܒܗ.
4 ܕܐܘܒܕܝܘܗܝ ܡܓܢ. * ܘܥܢܐ ܣܛܢܐ ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ. ܡܫܟܐ ܚܠܦ ܡܫܟܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܒܪܢܫܐ.
5 ܢܬܠ ܚܠܦ ܢܦܫܗ ܘܢܬܦܨܐ. * ܘܐܠܐ ܐܘܫܛ ܐܝܕܟ ܘܩܪܘܒ ܠܓܪܡܘܗܝ ܐܘ ܠܒܣܪܗ. ܐܢ ܠܐ ܒܐܦܝܟ
6 7 ܢܓܕܦ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܣܛܢܐ. ܗܐ ܡܫܠܡ ܒܐܝܕܝܟ. ܒܪܡ ܢܦܫܗ ܛܪ. * ܘܢܦܩ ܣܛܢܐ ܡܢ ܩܕܡ
8 ܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܚܝܗܝ ܠܐܝܘܒ ܒܫܘܚܢܐ ܒܝܫܐ. ܡܢ ܦܣܬܐ ܕܪܓܠܘܗܝ ܘܥܕܡܐ ܠܩܕܩܕܗ. * ܘܢܣܒ
9 ܠܗ ܚܨܦܐ ܠܡܣܪܩܘ ܒܗ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܩܛܡܐ. * ܘܐܡܪܐ ܠܗ ܐܢܬܬܗ. ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܡܚܝܕ
10 ܐܢܬ ܒܬܡܝܡܘܬܟ. ܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܡܘܬ. * ܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܟ ܕܡܡܠܠܐ ܚܕܐ ܡܢ ܣܟܠܬܐ. ܡܠܠܬܝ. ܡܛܠ
ܕܛܒܬܐ ܩܒܠܢ. ܘܒܝܫܬܐ ܠܐ ܢܩܒܠ. ܘܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܠܐ ܚܛܐ ܐܝܘܒ ܩܕܡ ܐܠܗܐ
11 ܒܣܦܘܬܗ. * ܘܫܡܥܘ ܬܠܬܐ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܕܐܝܘܒ ܟܠܗ ܒܝܫܬܐ ܗܕܐ ܕܐܬܬ ܥܠܘܗܝ. ܘܐܬܘ ܐܢܫ
ܡܢ ܐܬܪܗ. ܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ. ܘܒܠܕܕ ܫܘܚܝܐ. ܘܨܘܦܪ ܢܥܡܬܝܐ. ܘܐܙܕܡܢܘ ܐܟܚܕܐ
12 ܕܢܐܬܘܢ ܢܒܟܘܢ ܥܡܗ. ܘܢܒܝܐܘܢܝܗܝ. * ܘܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܘܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܘܐܪܝܡܘ ܩܠܗܘܢ
13 ܘܒܟܘ. ܘܨܪܘ ܟܠ ܚܕ ܡܐܢܗ. ܘܙܪܩܘ ܥܦܪܐ ܥܠ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܠܫܡܝܐ. * ܘܝܬܒܘ ܥܡܗ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܫܒܥܐ
ܝܘܡܝܢ: ܘܫܒܥܐ ܠܠܘܬܐ. ܘܠܝܬ ܕܐܡܪ ܡܠܬܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܘ ܕܟܐܒܗ ܣܓܝ ܗܘܐ ܠܗ.

* ܦܘܠܓܐ * ܓ *

1 * ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܦܬܚ ܐܝܘܒ ܦܘܡܗ. ܘܠܛ ܝܘܡܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܗ. ܘܥܢܐ
2 3 ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ. * ܢܐܒܕ ܝܘܡܐ ܕܐܬܝܠܕܬ ܒܗ. ܘܠܠܝܐ ܕܐܡܪܘ ܒܗ ܕܐܬܒܛܢ ܓܒܪܐ. * ܝܘܡܐ ܗܘ ܢܗܘܐ
ܚܫܘܟܐ. ܠܐ ܢܬܒܥܝܘܗܝ ܐܠܗܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܠܐ ܢܕܢܚ ܥܠܘܗܝ ܢܘܗܪܐ.

Verſio ARABICA.

3 * فقال الرب للشيطان* انك قد وضعت قلبك على عبدي ايوب* الذي ليس مثله في الارض رجلا
صالحا تقيا خايفا لله عادلا من السوء* وحتي الان هو متمسك بصلاحه* وانت تغريني به لاهلكه باطلا*
4 5 * فاجاب الشيطان فقال للرب* جلد مكان جلد* وكل شي للرجل فانه يعطيه فداء نفسه ويفلت* فان
6 كان ليس كذلك فابسط يدك فاقرب الي بشره او الي عظمه* فانه في وجهك يشتمك* فقال الرب
7 للشيطان فانه مسلم في يديك* ولكن فاحتفظ من نفسه* فخرج الشيطان من قدام وجه الرب*
8 فضرب ايوب بقرحة سوء من موطاء رجليه وحتي دماغه* فاخذ له خزفا ليجرده به* وجلس على الرماد*
9 10 * فقالت له امراته* حتي الي الان ايضا انت متمسك بصلاحك* اشتم الاهك ومت* قال لها* مثل
كلام واحدة من السفيهات تكلمت* نعم الله قبلنا* وبلواه لا نقبل* وفي هذا كله لم يخطي ايوب ايضا
11 ولم افتري على الله بشفتيه* وسمع ثلاثة احباب ايوب جميع هذه البلوي الذي جات عليه*
فتواعدوا واتوا اليه كل رجل من بلده* اليفاز التيمي* وبلداد السوحاني* وصوفار النعماني* فتواعدوا
12 جميعا لياتوه* وليسلوا قلبه ويعزوه* فرفعوا اعينهم من بعيد فلم يعرفوه* ورفعوا اصواتهم فبكوا* وشق
13 كل رجل ملحفه* وذروا ترابا على روسهم الي السماء* وجلسوا معه على الارض سبعة ايام وسبعة ليالي*
وليس احد يقول كلمة* لانهم راوا انه قد عظمت ضربته جدا* * الفصل الثالث *
1 2 * ومن بعد ذلك فتح ايوب فاه فلعن يوما ولد فيه وقال * ليهلك اليوم الذي ولدت فيه* والليل
3 الذي قيل فيه انه قد حبل به في ذلك الرجل* ويكون مظلما* لا يطلبه الله من فوق* ولا يشرق عليه النور*

INTERP. ARABICA.

3 *Dixit Dominus Sathanæ, Appoſuiſtine cor tuum ſuper ſervum meum Job; cui non eſt par in terra, vir rectus & juſtus ac timens Deum, declinans à malo, & adhuc retinens eſt ſuam probitatem? & tu provocas me ut illum perdam immeritò.* 4 *Reſpondit Sathan dicens Domino, Pellis pro pelle, & omne quod habet homo dat pro anima ſua, & liberatur:* 5 *Alioquin, extende manum tuam, & tange carnem ejus aut os ejus, & quidem in facie tua conviciabitur tibi.* 6 *Dixit Dominus Satanæ, Ecce in manibus tuis eſt traditus, ſed ſerva animam ejus.* 7 *Egreſſúſque eſt Satan de coram facie Domini, & percuſſit Job ulcere malo; à planta pedis et uſque ad cerebrum ejus,* 8 *Sumpſitque ſibi teſtam, ut eâ ſe raderet, & ſedebat ſuper cinere,* 9 *Dixitque ei uxor ejus, Adhuc conſtans es in tua innocentia? conviciare Deo tuo & morere,* 10 *Dixit ei, ut loquitur una è ſtultis locuta es; beneficia Dei accepimus, tribulationes autem ejus nónne ſuſcipiemus? Et in his omnib⁹ non peccavit Job, neque Deum blaſphemavit labiis ſuis.* 11 *Perceperúntque tres amici Job omnes has calamitates, quæ venerunt ſuper eum, & condicto tempore venerunt ad eum unuſquiſque de regione ſua; Elifaz Temanites, & Baldad Subites, & Sofar Naamatites: cõdixerũt omnes ut venirent ad eum, & confortarent cor ejus, & conſolarentur eum;* 12 *Levaverúntque de longè oculos ſuos, & non cognoverunt eum, & elevaverunt voces ſuas, & ploràrunt, & unuſquiſque ſcidit ſuum veſtimentũ, & ſparſerunt pulverem ſuper capita ſua verſùs cœlum,* 13 *Sederúntq; cum eo ſuper terram ſeptem diebus et ſeptem noctibus, & nullus dicebat verbum, quia viderunt ejus percuſſionem jam creviſſe valdè.*

CAP. III.

1 *Poſt hæc aperuit Job os ſuum, & maledixit diei in qua natus eſt, (a) dixítque,* 2 *Pereat dies in qua natus ſum, & nox in qua dictum eſt, Jam conceptus eſt ille homo;* 3 *Et (b) ſit tenebroſa, non requirat eã Deus deſuper, nec ei oriatur lux:*

INTERP. SYRIACA.

(a) Et reſpondens Job dixit, (b) dies illa

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et dixit Dominus ad Sathanan: Nunquid poſuiſti cor tuum ad ſervum meum Job? quia non eſt ei ſimilis in terra populorum; vir perfectus & rectus, timens à facie Domini, & recedens à malo: & adhuc ipſe retinet perfectionem ſuam, & commoviſti verbum meum adverſus eum ut affligeret eum fruſtrà. 3 Et reſpondit Sathanas coram Domino & ait: Membrum pro membro, & omnia quæ habet filius hominis, tradet pro anima ſua. 4 Veruntamen extende nunc plagam manus tuæ, & tange os ejus & *carnem* ejus, ſi non in conſpectu verbi tui irritabit te. 5 Et dixit Dominus ad Sathanan: Ecce traditus eſt in manu tua: veruntamen animam illius ſerva. 6 Et egreſſus eſt Sathanas *cum licentia* à facie Domini, & percuſſit Job ſcabie peſſimâ à planta pedis ejus uſque ad verticem ejus. 7 Et tulit ſibi teſtam ut ſcalperet ſe cum ea: & ipſe ſedebat in medio cineris. 8 Et dixit ei *Dinah* uxor ejus: Adhuc tu retines ſimplicitatem tuam? benedic verbo Domini, & morere. 9 Et dixit ei: Sicut loquitur una de mulieribus quæ operantur ignominiam in domo patris ſui, ſic tu loqueris: tantummodò bonum recipiemus à facie Domini, & malum non ſuſcipiemus? 10 In omnibus his non peccavit Job labris ſuis; *ſed in animo ſuo cogitavit verba.* Et audierunt tres ſocii Job omne malum iſtud quod venerat ſuper eum, *cùm vidiſſent arbores hortorum ſuorum areſactas, & panem cibi ſui converſum in carnem vivam, & vinum potus ſui in ſanguinem:* & venerunt unuſquiſque de loco ſuo, *& ob hoc meritum liberati ſunt à loco deſtinato ipſis in Gehenna;* Eliphaz qui erat de Theman, & Baldad qui erat de Sua, & Sophar qui erat de Naama, & conjuncti ſunt ſimul ut venirent & moverent capita ſua *in* eum, & conſolarentur eum. 11 Et levaverunt oculos ſuos à longè, & cognoverunt eum: & levaverunt vocem ſuam & fleverunt, & ſciderunt unuſquiſque pallium ſuum, & aſperſerunt pulverem ſuper capita ſua verſus cœlum. 12 Et ſederunt cum eo in terra ſeptem diebus & ſeptem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum, quia videbant quòd creſcebat dolor vehementer. 13

CAPUT. III.

Poſt hæc aperuit Job os ſuum, & maledixit diei ſuo. 1 Et *reſpondit* Job & ait: 2 Pereat dies in qua natus ſum, *& Angelus qui præfectus eſt conceptui:* & nox, qua dixit [*quis,*] Creatus eſt vir. 3 Dies illa ſit tenebroſa: Non requirat eam Deus deſuper, neque luſtretur matutina luce. 4

איוב : ד

illam ſuper habitet : mortis umbra & , obſcuritas illam Polluant
5 יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו
illam Noctem .diei amari tanquam illam terreant ; nubes
6 עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם : הַלַּיְלָה הַהוּא
numerum in ; anni diebus in adunetur ne , caligo eam tollat
יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יִחַדְּ בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר
, ſolitaria ſit illa nox Ecce .veniat non menſium
7 יְרָחִים אַל־יָבֹא : הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד
, diei maledicentes eam Execrentur .illa in canticum veniat non
8 אַל־תָּבוֹא רְנָנָה בוֹ : יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם
:ejus crepuſculi ſtellæ Obtenebrentur .ſuum luctum ſuſcitare parati
9 הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן : יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ
.auroræ palpebras in videat nec ; non & ,lucem ad expectet
יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר :
dolorem abſcondit & , mei uteri fores concluſit non Quòd
10 כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל
ventre ex ?ſum mortuus vulva à non quid Ut .meis oculis ab
11 מֵעֵינָי : לָמָּה לֹּא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן
cur & ?genua me prævenerunt Cur ?expiravi & ,ſum egreſſus
12 יָצָאתִי וְאֶגְוָע : מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־
: quieſcerem & ,jacerem nunc Etenim ?ſugerem quòd , ubera
13 שָּׁדַיִם כִּי אִינָק : כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט
conſulibus & , regibus Cum .mihi eſſet requies tunc , dormirem
14 יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי : עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי
principibus cum Vel .ſibi ſolitudines ædificantibus , terræ
15 אֶרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ : אוֹ עִם־שָׂרִים
Vel .argento ſuas domos implentibus , eis aurum
16 זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף : אוֹ
non parvuli ſicut ; eſſem non , abſconditus abortivus ſicut
כְנֵפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלְלִים לֹא־
requieverunt ibi & ;terrorem ceſſaverunt impii Ibi .lucem viderunt
17 רָאוּ אוֹר : שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ
audierunt non ; fuerunt pacati vincti Pariter .robore feſſi
18 יְגִיעֵי כֹחַ : יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ
manumiſſus ſervus & ; idem ibi magnus & Parvus .exactoris vocem
19 קוֹל נֹגֵשׂ : קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי
amaris vita & ; lucem laboranti dedit quid Ut .ſuo domino à
20 מֵאֲדֹנָיו : לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי
eam effodiunt & ; ipſa non & , mortem ad Expectantibus ? animo
21 נָפֶשׁ : הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ
cùm exultabunt ; gaudium ad Lætantibus .abſconditis theſauris præ
22 מִמַּטְמוֹנִים : הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי
texit & ;eſt abſcondita ejus via cujus viro .ſepulchrum invenerint
23 יִמְצְאוּ־קָבֶר : לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ
meum ſuſpirium mei panis facies ad Quia ? eum circa Deus
24 אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ : כִּי־לִפְנֵי לַחְמִי אַנְחָתִי
pavorem Quia .mei rugitus aqua ſicut ſunt effuſi & ; veniet
25 תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי : כִּי פַחַד
Non .mihi veniet ,ſum veritus quod & ; mihi evenit & , expavi
26 פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי : לֹא
.tremor venit & ,requievi non & , quievi neque ,fui tranquillus
שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז :

CAP. IV. ד

verbum tentabimus Nunquid : dixit & , Themanites Eliphaz reſpondit Et
1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר : הֲנִסָּה דָבָר
2 erudiviſti Ecce ? poterit quis ſermones in cohibere & ?laſſaberis , te ad
3 אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל : הִנֵּה יִסַּרְתָּ
;tui ſermones erexerunt Labantem .roboraſti laſſas manus & ; multos
4 רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת תְּחַזֵּק : כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ
.roboraſti curvantia genua &
וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ :

Verſio VULG. LAT.

5 Obſcurent eum tenebræ, &
umbra mortis, occupet eum
caligo, & involvatur amaritu-
6 dine. Noctem illam tenebro-
ſus turbo poſſideat, non com-
putetur in diebus anni, nec
7 numeretur in menſibus. Sit
nox illa ſolitaria, nec laude di-
8 gna: Maledicant ei qui ma-
ledicunt diei, qui parati ſunt
9 ſuſcitare Leviathan: Obte-
nebrentur ſtellæ caligine ejus:
expectet lucem & non videat,
nec ortum ſurgentis auroræ.
10 Quia non concluſit oſtia ven-
tris, qui portavit me, nec abſ-
tulit mala ab oculis meis.
11 Quarè non in vulva mortuus
ſum, egreſſus ex utero non ſta-
12 tim perii? Quarè exceptus
genibus? cur lactatus uberi-
13 bus? Nunc enim dormiens
ſilerem, & ſomno meo requi-
14 eſcerem: Cum regibus &
conſulibus terræ, qui ædificant
15 ſibi ſolitudines: Aut cum
principibus, qui poſſident au-
rum: & replent domos ſuas
16 argento: Aut ſicut aborti-
vum abſconditum non ſubſiſte-
rem, vel qui concepti non vi-
17 derunt lucem. Ibi impii ceſ-
ſaverunt à tumultu, & ibi re-
18 quieverunt feſſi robore. Et
quondam vincti pariter ſine
moleſtia, non audierunt vocem
19 exactoris. Parvus & magnus
ibi ſunt, & ſervus liber à do-
20 mino ſuo. Quarè miſero da-
ta eſt lux, & vita his, qui in a-
21 maritudine animæ ſunt? Qui
exſpectant mortem, & non ve-
nit, quaſi effodientes theſau-
22 rum. Gaudéntque vehemen-
ter cùm invenerint ſepulchrũ.
23 Viro cujus abſcondita eſt via,
& circumdedit eum Deus te-
24 nebris? Antequàm comedam
ſuſpiro: & tanquàm inundan-
tes aquæ, ſic rugitus meus:
25 Quia timor, quem timebam,
evenit mihi: & quod verebar,
26 accidit. Nónne diſſimulavi?
nónne ſilui? nónne quievi?
& venit ſuper me indignatio.

CAP. IV.

1 REſpondens autem Eliphaz
2 Themanites, dixit; Si cœpe-
rimus loqui tibi, forſitan mo-
leſtè accipies, ſed conceptum
ſermonem tenere quis poterit?
3 Ecce docuiſti multos, & ma-
4 nus laſſas roboraſti: Vacil-
lantes confirmaverunt ſermo-
nes tui, & genua trementia
confortaſti:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

5 † Ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιὰ θανάτου, † (ε) ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος· 6 † καταραθείη ἡ (ζ) ἡμέρα Καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη, † ἀπενέγκοιτο αὐτὴν σκότος· † μὴ εἴη εἰς ἡμέρας (η) ἐνιαυτοῦ, † μὴ δὲ ἀριθμηθείη εἰς ἡμέρας μηνῶν. 7 † Ἀλλὰ ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη (θ) ὀδύνη, † καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη, μηδὲ χαρμονή. 8 † Ἀλλὰ καταράσαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, † ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος 9 (ι) χειρώσασθαι. † Σκοτωθείη τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκείνης· ὑπομείναι, (κ) καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, † καὶ μὴ ἴδοι Ἑωσφόρον 10 ἀνατέλλοντα. † Ὅτι οὐ συνέκλεισε πύλας γαστρὸς μητρός μου, † ἀπήλλαξε γὰρ ἂν (λ) 11 πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου. † Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα; † ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, 12 καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην; † (μ) Ἱνατί δὲ συνήντησάν μοι (ν) τὰ γόνατα; † ἱνατί 13 δὲ μαστοὺς ἐθήλασα (ξ); † Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην 14 † Μετὰ βασιλέων (ο) βουλευτῶν γῆς, 15 † οἳ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν, † (π) Ἢ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσός, οἳ ἔπλησαν 16 τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου· † Ἢ ὥσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρός, 17 † ἢ ὥσπερ νήπιοι οἳ οὐκ εἶδον φῶς. † Ἐκεῖ ἀσεβεῖς (ρ) ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, † ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατάκοποι (σ) τῷ σώματι. 18 † Ὁμοθυμαδὸν δὲ (τ) οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν 19 φωνὴν φορολόγου. † Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστι, καὶ θεράπων (υ) δεδοικὼς τὸν κύριον 20 αὐτοῦ. † Ἱνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν (φ) πικρίᾳ φῶς; † ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς, 21 † Οἳ (χ) ἱμείρονται τοῦ θανάτου, καὶ οὐ τυγχάνουσιν, † ἀνορύσσοντες (ψ) ὥσπερ θησαυρούς, 22 † Περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἐὰν (ω) κα- 23 τατύχωσι; † Θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα, 24 † Συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ. † Πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου (α) στεναγμός μοι ἥκει, δακρύω 25 δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ. † Φόβος γὰρ (β) ὃν ἐφρόντισα ἦλθέ μοι, † καὶ ὃν ἐδεδοίκειν 26 συνήντησέ μοι. † Οὔτε εἰρήνευσα, οὔτε ἡσύχασα, οὔτε ἀνεπαυσάμην, ἦλθε δέ μοι ὀργή.

Sed (c) excipiant illam tenebræ, 5
& umbra mortis: ſuperveniat in
eam (d) caligo: (e) maledicta
ſit dies Et nox illa: auferant e- 6
am tenebræ: (f) non ſit in diebus
anni, neque numeretur in diebus
menſium: Sed nox illa ſit (g) 7
dolor, & non veniat ſuper eam
lætitia, neque (h) gaudium: Sed 8
maledicat ei, qui maledicit diem
illam: (i) qui habet magnum
cetum opprimere: Obtenebreſcant 9
ſydera noctis illius: (k) perma-
neat, & in lucem non veniat,
& non videat Luciferum exo-
rientem. Quoniam non conclu- 10
ſit portas ventris matris meæ:
abſtuliſſet enim utique laborem ab
oculis meis. Quarè enim in ven- 11
tre non obii? ex utero autem
exii, & non protinus perii? Ut 12
quid autem occurrerunt mihi
genua? quarè autem ubera ſuxi?
Nunc utique dormiens quieſce- 13
rem; ſomnum autem capiens re-
quieſcerem Cum regibus, conſi- 14
liariis terræ, qui gloriabantur in
gladiis, Aut cum principibus, 15
quibus multum fuit aurum, qui
compleverunt domos ſuas argen-
to: Aut tanquam abortivum 16
exiens de vulva matris: aut tan-
quam infantes, qui non viderunt
lucem. Ubi impii (l) accende- 17
runt furorem iræ: ibi requie-
verunt fatigati corpore: Pariter 18
autem (m) ſeculares non audie-
runt vocem (n) exactoris: Puſil- 19
lus & magnus ibi eſt, & ſervus
(o) timens dominum ſuum. Ut 20
quid enim data eſt eis, qui in
amaritudine ſunt, lux; & vita
animabus, quæ ſunt in doloribus?
Qui deſiderant mortem, & non 21
contingit illis; effodientes quaſi
theſauros: Læti autem facti ſunt, 22
ſi fuerint conſequuti: Mors vi- 23
ro (p) requies: (q) concluſit e-
nim Deus ſuper eum: Ante eſcas 24
quippe meas (r) gemitus adeſt, &
(ſ) fleo ego coarctatus timore.
Timor enim, quem verebar, venit 25
mihi; et quem metueram, occurrit
mihi; Neque in (t) pace fui, ne- 26
que in ſilentio, neque in requie:
venit autem mihi (u) ira.

MS.A. (ε) καὶ ἐπέλθοι (ζ) ἡμέρα ἐκείνη Καὶ (η) ἐνιαυτῶν, (θ) ὀδυνηρά, (ι) χειρώσασθαι, (κ) καὶ μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ φωτίσαι, μηδὲ ἴδοι (λ) κόπον (μ) Καὶ ἱνατί συνήντησέν (ν) γόνατα; (ξ) μαστούς μου; Νῦν (ο) καὶ βουλευτῶν (π) Καὶ μετὰ (ρ) ἔπαυσαν (σ) σώματι. (τ) δι' αἰῶνος οὐκέτι ἤκουσαν (υ) οὐ δεδοικὼς (φ) πικρίᾳ ψυχῆς φῶς; (χ) ὁμείρονται θανάτου, (ψ) αὐτὸν ὥσπερ θησαυρόν, (ω) κατατύχωσιν θανάτου. Θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, οὗ ἡ *ὁδὸς ἀπεκρύβη, συνέκλεισεν γὰρ ὁ κύριος κατ' (α) στεναγμός μοι ἥκει, (β) ὃν εὐλαβούμην, ἦλθέν μοι, καὶ ὃν

ΚΕΦ. δ'.

1 † Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης, 2 λέγει, † Μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ; † ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει; 3 † Εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλούς, † καὶ χεῖρας 4 (α) ἀσθενοῦς παρεκάλεσας, † (β) Ἀσθενοῦντάς τε ἐξανέστησας ῥήμασι, † (γ) γόνασί τε ἀδυνατοῦσι (δ) θάρσος περιέθηκας.

CAP. IV.

Suſcipiens autem Eliphas The- 1
manites, ait; Num (a) ſæpe ti- 2
bi ſermo eſt habitus in moleſtia?
pondus autem verborum tuorum
quis ſuſtinebit? Si enim tu eru- 3
diviſti multos, & manus infir-
mas conſolatus es, Et eos qui 4
infirmabantur, erexiſti verbis,
genibúſque impotentibus fidu-
ciam circumpoſuiſti:

MS.A. (α) ἀσθενούντων (β) Ἀσθενοῦντας δὲ (γ) γόνασιν δὲ (δ) περιέθηκας θάρσος.

תרגום TARGUM.

5 יְטַנְּנוּן יָתֵיהּ חֲשׁוֹכָא וְטוּלֵי מוֹתָא תִּשְׁרֵי עֲלוֹי עֲנָנָא יְבַעֲתוּן יָתֵיהּ הֵיךְ מְרִירֵי יוֹמָא [צַעֲרָא דְּאִצְטַעַר יִרְמְיָה עַל חוּרְבַּן בֵּית מַקְדְּשָׁא וְיוֹנָה בְּאִטַּלְקוּתֵיהּ בְּיַמָּא
6 7 דְּטוּרְסִים :] לֵילְיָא הַהוּא יְדַבְּרִנֵּיהּ קַבְלָא לָא יִתְיַחַד עִם יוֹמִין טָבִין דְּשַׁתָּא בְּמִנְיַן רֵישֵׁי יַרְחַיָּא לָא יֵעוֹל : הָא לֵילְיָא הַהוּא יְהֵי צַעֲרָא לָא תֵעוֹל רְנָנָא
8 9 [דְּתַרְנְגוֹל בְּרָא לְמִקְלְסָא] בֵּיהּ : יְלַטְטוּנֵיהּ נְבִיַּיָא דִּי לָטְטִין יוֹמָא דְּפוּרְעָנוּתָא דְּאִטִּימוּסָא לְאַדְכַּר בְּאִתְעָרוּתְהוֹן אֲלְיוּתְהוֹן : יִתְחַשְׁכוּן כּוֹכְבֵי נֶשֶׁף שֵׁירוּיֵהּ
10 11 יְסַתְּכֵי לְאַנְהָרָא וְלָא יֶחֱמֵי בִּתְפוּרֵי קְרָצְתָא : אֲרוּם לָא אֲחַד פָּאתֵי דַּלְתָּתֵי דִּהְנוּן דְּשֵׁי כַּרְסִי וְטַמַּר עָמְלָא מִן עֵינַי : לְמָא לָא מִן רַחְמָא אֲמוּת מִכַּרְסָא כַּד
12 13 14 נְפָקִית וְאֶתְנְגֵד : מָה דֵּין אַקְדִּימוּ יָתִי רְכוּבַיָּא וּמָה תַּדְיָא אֲרוּם אֵינִיק : אֲרוּם הַשְׁתָּא שְׁכִיבִית וְאֶשְׁדוּךְ דְּמָכִית בְּכֵן יְנוּחַ לִי : עִם מַלְכַיָּא וְיָעֲטֵי אַרְעָא
15 16 דִּמְשַׁכְלְלִין צַדְיָן לְהוֹן : אוֹ עִם רַבְרְבַיָּא דְּדַהֲבָא לְהוֹן דִּמְמַלְיָן קוֹרְטוּרֵיהוֹן סִימָא : אוֹ הֵיךְ נִפְלָא דִּטְמִיעַ בִּמְעַיְנָא לֵית אֶפְשַׁר דְּאֶהֱוֵי הֵיךְ טַלְיָא דְּלָא חֲמוֹן
17 18 נְהוֹר אוֹרַיְתָא : תַּמָּן רַשִׁיעַיָּא דַּעֲבַדוּ תְּתוּבָא פְּסַקוּ רוּגְזֵי גְּהִנָּם וְתַמָּן יְנוּחוּן תַּלְמִידַיָּא דְּאִשְׁתַּלְהֵי חֵילְהוֹן בְּאוֹרַיְתָא : כַּחֲדָא אֲסִירֵי מְדְרְשַׁיָּא שְׁלִיאוּ לָא
19 שְׁמָעוּ יַנְקֵי בֵּית רַבָּא קָל אֲמוֹרָאָה : יַעֲקֹב דְּאִתְקְרֵי דַּרְדָּק וְאַבְרָהָם דְּאִתְקְרֵי קַשִּׁישׁ תַּמָּן הוּא וְיִצְחָק עַבְדָּא דַּיְיָ דִּנְפַק בַּר חוֹרִין מִן כּוּפְתָּא מִן קִירִיס דִּידֵיהּ :
20 21 22 לְמָה יְהִיב לְלָעֵי נְהוֹרָא וְחַיֵּי לִמְרִירֵי נַפְשׁ : דְּאוֹרְכִין לְמוֹתָא וְלֵיתוֹהִי וְחַפְּסִין לֵיהּ מִן טוֹמְעַיָּא : דַּהֲווֹ חַדְיָן לְדִיצָא הַשְׁתָּא יֶחְדוּן אֲרוּם יִשְׁכְּחוּן בֵּית קְבוּרְתָּא :
23 24 25 כָּל אִלֵּין מְרִירָתָא לִגְבַר דִּי אוֹרְחֵיהּ מְטַמְּרָא וְטַלֵּל אֱלָהָא אַמְטוּלְתֵיהּ : אֲרוּם קֳדָם סְעוּדָתִי תְּנֶחְתִּי תֵעוֹל וּנְתָוֵן הֵיךְ מוֹי אַכְלְיוּתִי : אֲרוּם דְּלוֹחָא דִּלְחֵית וְאֶתַת
26 לְוָתִי וּמָה דִּדְלַחֵית יֵיתֵי לִי : לָא שְׁלֵיית מִבְּסוֹרְתָא דְּחוֹרֵי וְאַתְנַן וְלָא שְׁדוֹכִית מִן בְּסוֹרְתָא דִּיקִדְתָּא וְלָא נְיָחִית מִבְּסוֹרְתָא דְּגַמְלַיָּא וַאֲתָא רוּגְזָא
עַל בְּסוֹרְתָא דִּי בְנַיָּא :

ד

1 2 3 וַאֲתִיב אֱלִיפַז דְּמִן תֵּימָן וַאֲמַר : הַעַל נִסְיוֹן פִּתְגָמָא דִּמְטָא לְוָתָךְ תִּשְׁתַּלְהֵי וּלְמֶעְכְּבָא בְּמִלַּיָּא מַן יְכוּל : הָא כְּסַנְרַת סַגִּיעִין וִידַיָּא חַלְשַׁיָּא תַּקֵּפְתָּא :
4 דְּתָקֵל בְּחוֹבָא יְקִימוּן מִלָּךְ וְאַרְכוּבַיָּא דְּחַמְטָן בַּעֲבֵירָא תְּחַיֵּל :

Verſio SYRIACA.

4 * ܢܚܫܘܟܘܢܝܗܝ ܚܫܘܟܐ ܘܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. ܢܪܟܢ ܥܠܘܗܝ ܥܢܢܐ. ܢܣܟܘܢܝܗܝ ܡܪܝܪܝ ܢܦܫܐ. * ܠܠܝܐ ܗܘ
5 ܢܚܫܘܟܘܢܝ ܚܫܘܟܐ. ܝܘܡܐ ܗܘ. ܠܐ ܢܬܚܫܒ ܒܡܢܝܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܫܢܬܐ. ܘܒܡܢܝܢܐ ܕܝܪܚܐ ܠܐ ܢܥܘܠ.
6 * ܠܠܝܐ ܗܘ ܢܗܘܐ ܡܚܪܒ. ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܒܗ ܫܘܒܚܐ. * ܢܠܘܛܘܢܝܗܝ ܠܝܛܝ ܝܘܡܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝܕܝܢ
7 8 ܠܡܥܝܪܘ ܠܠܘܝܬܢ. * ܢܚܫܟܘܢ ܟܘܟܒܝ ܨܦܪܗ. ܢܣܟܐ ܠܢܘܗܪܐ ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ. ܘܠܐ ܢܚܙܐ ܡܕܢܚܝ
9 10 ܨܦܪܐ. * ܥܠ ܕܠܐ ܐܚܕ ܬܪܥܐ ܕܟܪܣܗ ܕܐܡܝ. ܘܛܫܐ ܥܡܠܐ ܡܢ ܥܝܢܝ. * ܠܡܢܐ ܠܐ ܡܝܬܬ ܡܢ ܡܪܒܥܐ. ܘܡܢ
11 12 ܟܪܣܐ ܠܡܢܐ ܢܦܩܬ. ܐܒܕܬ ܕܝܢ. * ܠܡܢܐ ܩܕܡܘܢܝ ܒܘܪܟܐ. ܘܡܢ ܬܕܝܐ ܠܡܢܐ ܝܢܩܬ. * ܡܟܝܠ ܕܝܢ ܗܘܝܬ
13 ܫܟܝܒ ܗܘܝܬ ܫܠܐ. ܘܕܡܟ ܗܘܝܬ ܘܢܝܚ. * ܥܡ ܡܠܟܐ ܘܡܠܟܝ ܐܪܥܐ. ܕܒܢܝܢ ܠܗܘܢ ܚܘܪܒܐ. * ܐܘ
14 15 ܥܡ ܫܠܝܛܢܐ. ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܡܠܝܢ ܒܬܝܗܘܢ ܣܐܡܐ. * ܐܘ ܥܡ ܝܠܘܕܐ ܛܡܝܪܐ. ܐܝܟ ܠܐ ܗܘܝܬ.
16 ܐܝܟ ܥܘܠܐ ܕܠܐ ܚܙܐ ܢܘܗܪܐ. * ܕܬܡܢ ܥܘܠܐ ܫܠܝܘ ܡܢ ܕܡܪܓܙܘ. ܘܬܡܢ ܐܬܢܝܚܘ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐܝܘ
17 18 ܒܚܝܝܗܘܢ. * ܘܐܣܝܪܐ ܐܟܚܕܐ ܫܠܝܘ. ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܩܠܐ ܕܡܫܥܒܕܢܐ. * ܙܥܘܪܐ ܘܪܒܐ ܬܡܢ ܗܘ. ܘܥܒܕܐ
19 20 ܘܡܫܬܚܪܪ ܡܢ ܡܪܗ. * ܠܡܢܐ ܡܬܝܗܒ ܢܘܗܪܐ ܠܠܐܐ. ܘܚܝܐ ܠܡܪܝܪܝ ܢܦܫܐ. * ܕܡܣܟܝܢ ܠܡܘܬܐ
21 22 ܘܠܝܬܗ. ܘܚܦܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܠܣܝܡܬܐ. * ܕܚܕܝܢ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܘܪܘܙܝܢ. ܟܕ ܡܫܟܚܝܢ ܩܒܪܐ. * ܠܓܒܪܐ
23 ܕܐܘܪܚܗ ܡܛܫܝܐ. ܘܚܕܪܘܗܝ ܐܠܗܐ ܚܠܘܗܝ. * ܡܛܠ ܕܩܕܡ ܠܚܡܝ ܐܬܝܐ ܬܢܚܬܝ. ܘܫܐܓܬܝ
24 25 ܐܝܟ ܡܝܐ ܢܬܦܫܢ. * ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܐ ܕܕܚܠܬ ܐܬܬ ܠܝ. ܘܡܢ ܡܕܡ ܕܙܐܥ ܗܘܝܬ ܦܓܥܢܝ. * ܠܐ
1 ܫܠܝܬ ܘܠܐ ܫܩܛܬ. ܘܠܐ ܢܚܬ. ܘܐܬܐ ܪܘܓܙܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܕ * * ܘܥܢܐ ܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ ܘܐܡܪ.
2 * ܠܐ ܐܦ ܒܡܡܠܠܬܐ ܥܡܟ. ܠܐܐ. ܘܡܡܠܠܐ ܕܒܠܒܝ ܡܢܘ ܢܟܠܐ. * ܗܐ ܪܕܝܬ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܝܕܝܐ
3 4 ܕܡܪܦܝܢ ܚܝܠܬ. * ܟܪܝܗܐ ܠܐ ܢܩܝܡܘܢ ܡܠܝܟ. ܘܒܘܪܟܐ ܪܦܝܬܐ ܚܝܠܬ.

Verſio ARABICA.

4 5 * يغطيه الظلام وظلال الموت* تميل عليه السحاب* يبتغونه مريرو النفس * ذلك الليل يغطيه الغمام
6 ذلك اليوم لا يحسب في عدد ايام السنة* وفي عدد الشهور لا يدخل فيه * ذلك الليل يكون معدوما * ولا
7 8 يدخل فيه التسبحة* يلعنه لاعنو اليوم الذين هم معتادين ان ياتوا لعبادتنا* تظلم كواكب صبحه*
9 10 * حين لم ياخذ ابواب ارحام امي* وستر العمل من عيني* لماذا لم امت من الرحم* ومن البطن لماذا
11 12 خرجت* هلكت الان * لماذا ربتني الحجور* ومن الاثداء لماذا استرضعت * لعلني الان كنت
13 مضطجعا* ساكتا ونايما اكون* وساكنا * مع الملوك وسلاطين الارض الذين يبنون لهم الخرايب*
14 15 * او مع الصالحين الذين لهم الذهب* ومملوة بيوتهم من الفضة* او من الاشياء المدفونة* كيف
16 لم اكن مثل الاطفال الذين لم يروا الضوء * فان هنالك الاشرار سكتوا من ان يغضبوا* وهناك
17 18 يستريحون الذين تعبوا في حياتهم* وجميع الاسراء سكوت* ولا يسمعون صوت المستعبد لهم* الصغير
19 20 والكبير هناك كانوا* والعبد الذي يتحرر وسيده* لماذا يعطي النور المتعوبين* والحياة لمري نفس
21 * الذين ينتظرون الموت* وليس* يطلبونه مثل الوديعة* يفرحون ويجمعون ويسرون اذا ما وجدوا قبرا *
22 23 * لرجل طريقه مستورة ويجن الله عليه* لان من قدام خبزي صعد تنهدي* واسقاط مثل الماء صياحي*
24 25 * لان المخافة التي حسبت جات علي* ومن الذي كنت افزع اتاني * لم اسكت ولم اهدا* ولم استريح*
1 2 وانا الغضب * * الفصل الرابع * * فاجاب اليفاز التيمي* وقال* ان عدت ان
3 اتكلم معك تضيق* ولامساك الكلام عنك من الذي يستطيع * فاني قد ارضيت كثيرا* وايدي
4 مرضوضة قد قويتها * الضعفاء لا يقيمون كلامك* والركب المرتعدة فانك قد قويتها*

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Tegat eam caligo, et um- 4
bra mortis, inclinentur
ſuper eam nubes, et (c)
expetant eam acerbi ani-
mo. Illam noctem co- 5
operiat caligo; dies illa
non computetur in nume-
ro dierum anni; & in
numerum menſium non
ingrediatur, Nox illa 6
ſit deſolata, nec ingre-
diatur eam laus, Male- 7
dicant ei maledicentes
diei, (d) *qui ſunt aſſue-*
ti venire ad noſtrum ob-
ſequium, Obſcurentur 8
ſtellæ matutini (e) *ejus,*
Quia non (f) *abſtulit* 9
portas vulvæ matris
meæ, et non texit laborem
ab oculis meis. Quarè 10
non mortuus ſum inde à
vulva, & de utero cur
egreſſus ſum? periiſſem
utinam. Cur educave- 11
runt me(g)*ſinus? & cur*
de uberibus lac ſuxi?
Fortè nunc eſſem jacens, 12
et tranquillus, et dormi-
ens, et quietus, Cum re- 13
gibus, et principibus ter-
ræ, qui ſibi ædificant rui-
nas, Aut cum (h) *feli-* 14
cibus, quibus eſt aurum,
& quorum domus plenæ
ſunt argento, Aut (i) 15
rebus humo ſepultis: quo-
modo non fui ſicut in-
fantes, qui non viderunt
lucem? Quoniam ibi 16
iniqui deſinunt irritare,
ibique quieſcunt qui la-
boraverunt in vita ſua;
Et omnes captivi ſilen- 17
tes ſunt; nec audiunt vo-
cem ſubjicientis eos. Par- 18
vus & magnus ibi ſunt,
& ſervus qui emanci-
patur(k)*, & dominus e-*
jus. Cur datur lux feſ- 19
ſis? (l) *et vitam cur vi-*
det anima eorum? Qui 20
expectant mortem, et non
adeſt? expetunt eam qua-
ſi theſaurum. Gaudent 21
et congregantur, & læ-
tantur cùm invenerint
ſepulchrum? Viro cujus 22
via eſt abſcondita, &
quem Deus protegit? E- 23
quidem (m) *ante luctum*
meum aſcendit gemitus
meus, & exundat ſicut
aqua clamor meus; Quo- 24
niam timor quem metui,
venit ſuper me, & id à
quo timebam evenit mi-
hi: Non ſilui, non fui 25
tranquillus, non quievi;
tamen venit indignatio.

CAP. IV.

Reſpondit Eliphaz 1
Temanites, et dixit; Si 2
verba ſubtexam tecum,
(a) *faſtidis; at ſermo-*
nem à te continere quis
poſſit? (b) *Nam ego* 3
ſatisfeci multis, & ma-
nus quaſſatas (c) *ego ro-*
boravi. Infirmi non con- 4
firmarent verba tua, etiã
genua tremula tu quidem
corroborâſti,

INTERP. SYRIACA.

(c) horreſcant eam ut amaritudines diei. (d) qui ſunt parati ad excitandũ Leviathan, (e) ejus, expectent lucem, & non adſit illi, neque aſpiciat radios auroræ, (f) clauſit (g) genua? (h) principibus, (i) abortivis abſconditis: (k) à dño ſuo. (l) et vita acerbis animo? (m) ante panem *Cap. iv.* (a) te angis; (b) Ecce corripuſti multos, (c) corroborâſti.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Coinquinent eã tenebræ, et umbra mortis; habitent in ea nubes; & conturbent eã quaſi amaritudo diei; *dolor quo affect⁹ eſt Jirmejah ob excidiũ dom⁹ ſanctuarii, et Jonah* 5
cum ejiceretur in mare Tarſenſe. Noctem illam occupent tenebræ; ne computetur in dieb⁹ ſolennib⁹ anni: in numero Kalendarũ menſium non veniat. In nocte illa ſit 6 7
tribulatio, non veniat cantus *galli ſylveſtris ut reſonet* in ea. Maledicant ei *prophetæ* qui maledicunt diei ultionis, *quæ parata eſt*, cùm ſuſcitantur, *commemorare* lamen- 8
tationem ſuam. Obſcurentur ſtellæ noctis caligine ejus, expectet lucem & non adſit, neque videat ſurgentem auroram. Quoniam non concluſit *meat⁹* portarũ *mearum* 9 10
quæ ſunt oſtia ventris *mei*: nec abſcondit laborẽ ob oculis meis. Quare non à vulva mortuus ſum? & quando egreſſus ſum de ventre, defeci? Quare prævenerunt me 11 12
genua; & quare ubera, ut ſugerem? Jam enim cubarẽ et requieſcerẽ: dormirem, tunc quies eſſet mihi, Cum regib⁹ et conſiliariis terræ, qui ædificant ſibi ſolitudines: 13 14
Aut cum principib⁹ quibus eſt aurũ, qui implent curias ſuas argento. Aut ſicut abortivũ quod abſconditũ eſt in ventre, non ſubſiſterem, vel ſicut parvuli qui non vide- 15 16
runt lucem *legis*. Ibi impii qui egerunt pœnitentiã, ceſſaverunt à tumultu gehennæ, & ibi quieverunt diſcipuli quorũ virtus laboravit in lege. Simul vincti in gymnaſiis 17 18
quieverũt: non audierunt parvuli in domo magiſtri vocem doctoris. Jacob qui vocat⁹ eſt parv⁹, et Abraham qui vocat⁹ eſt vetus, ibi ſunt, & Iſaac ſerv⁹ Dñi, qui egreſſus 19
eſt liber ab alligatione à *Domino ſuo*. Quare datur fatigato lux, et vita his qui amaro ſunt animo? Qui expectant mortẽ et non venit; et ſcrutantur eã magis quàm theſauros 20 21
abſconditos. Qui lætabantur in exultatione, modò lætantur cùm invenerint domum ſepulchri. Omnes hæ amaritudines ſunt viro cuj⁹ via abſcondita eſt, & obumbravit 22 23
De⁹ apud eum. Quoniam ante prandiũ meum gemit⁹ me⁹ venit, & fluunt velut aquæ rugit⁹ mei. Quia timor quẽ timebam venit mihi; & quod formidabã, evenit mihi. 24 25
Nonne diſſimulavi, quoniam nunciatum eſt mihi de bobus & aſinis? & nonne dormivi quoniam nunciatum eſt mihi de incendio? & nonne quievi quando 26
nunciatũ eſt mihi de camelis, & venit indignatio quoniam nunciatũ eſt mihi de morte filiorum?

CAP. IV.

ET reſpondit Eliphaz qui erat de Theman & dixit: Nunquid propter tentationem rei quæ ad te pervenit, deficis; & retinere verba quis poterit? Ecce caſtigabas 1 2 3
multos & manus *infirmas* roborabas. Et corruentem in peccatum ſuſcitabant verba tua, & genua labentia in delictum confortabas. 4

איוב : ה

, te ad usque pertigit ; tulisti ægrè & , te ad venit nunc Quia
5 כִּי עַתָּה ׀ תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ
integritas & ,tua expectatio ; tua fiducia tuus timor Nonne .es territus &
6 וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ וְתֹם
ubi & ; periit innocens ille quis nunc Recordare ? tuarum viarum
7 דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה
; iniquitatem arantes vidi Quemadmodum ? fuerint succisi recti
8 יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן
; peribunt Dei mente A .illum metent , laborem seminantes &
9 וְזֹרְעֵי עָמָל יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ
; leonis vox & , leonis Rugitus .consumentur ejus naris spiritu à &
10 וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל
; præda absque periit major Leo .sunt evulsi leunculorum dentes &
11 וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף
; est dictum furtivè verbum me ad Et .se separabunt leonis filii &
12 וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב
visionibus à ramusculis In .eo de pusillum mea auris suscepit &
13 וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת
,mihi occurrit Pavor .homines super soporem cadere in , noctis
14 לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃ פַּחַד קְרָאַנִי
Spiritus Et .fecit pavere meorum ossium multitudinem & ; tremor &
15 וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ וְרוּחַ
.meæ carnis crinem faciet horripilare; transibit meas facies super
עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃
; meis oculis coram imago : ejus aspectum agnoscam non & , Stabit
16 יַעֲמֹד ׀ וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי
? justificabitur Deo præ homo Nunquid .audiam vocem & silens murmur
17 דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ יִצְדָּק
; credet non suis servis in Ecce ? vir mundabitur suo factore præ an
18 אִם מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין
domos habitantes Etiam .gloriationem ponet suis angelis in &
19 וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־
facies ad ,eos conterent ; eorum fundamentum pulvere in quorum , luti
חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־
, ponentem non propter : conterentur vesperam ad manè A .tinea
20 עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים
? eis in eorum dignitas est profecta Nonne .peribunt seculum in
21 לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם
.sapientia in non & ,morientur
יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

CAP. V. ה

.obtueberis sanctis de quem ad & : tibi respondens est si ,nunc Clama
1 קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃
.invidia interficiet ardelionem & ; iracundia occidet stultum Quia
2 כִּי־לֶאֱוִיל יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃
ejus habitaculo sum imprecatus & ,radicantem stultum vidi Ego
3 אֲנִי־רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ
,porta in conterentur & ; salute à ejus filii Elongabuntur .statim
4 פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר
spinis de & ,comedet famelicus ejus messem Cujus .eruens non &
5 וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים
egredietur non Quia .eorum virtutem sitibundi absorbebit & ,eam capiet
6 יִקָּחֵהוּ וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃ כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא
Quia .molestia germinabit non humo de & : iniquitas pulvere de
7 מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי־
.volatum elevabunt prunæ filii & : est natus laborem ad homo
אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף׃
ponam Deum ad & ; Deum ad quæram ego Veruntamen
8 אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
.meum eloquium
דִּבְרָתִי׃

Versio VULG. LAT.

5 Nunc autem venit super te plaga,
& defecisti : tetigit te, &
6 conturbatus es. Ubi est timor
tuus, fortitudo tua, patientia
tua, & perfectio viarum
7 tuarum? Recordare, obsecro
te, quis unquam innocens periit?
aut quando recti deleti
8 sunt? Quin potiùs vidi eos,
qui operantur iniquitatem, &
seminant dolores, & metunt
9 eos, Flante Deo periisse, &
spiritu iræ ejus esse consumptos:
10 Rugitus leonis, & vox
leænæ, & dentes catulorum
11 leonum contriti sunt. Tigris
periit eò quòd non haberet
prædam, & catuli leonis dissipati sunt.
12 Porrò ad me dictum
est verbum absconditum, &
quasi furtivè suscepit auris
13 mea venas susurri ejus. In horrore
visionis nocturnæ, quando
solet sopor occupare homines,
14 Pavor tenuit me, & tremor,
& omnia ossa mea perterrita sunt:
15 Et cùm spiritus
me præsente transiret, inhorruerunt
16 pili carnis meæ. Stetit
quidam, cujus non agnoscebam
vultum, imago coram oculis
meis, et vocem quasi auræ
17 lenis audivi. Numquid homo,
Dei comparatione justificabitur,
aut factore suo purior erit
18 vir? Ecce qui serviunt ei, non
sunt stabiles, & in angelis suis
19 reperit pravitatem : Quantò
magis hi qui habitant domos
luteas, qui terrenum habent
fundamentum, consumentur
20 velut à tinea? De manè usque
ad vesperam succidentur : &
quia nullus intelligit, in æternum
21 peribunt. Qui autem
reliqui fuerint, auferentur ex
eis : morientur, & non in sapientia.

CAP. V.

1 Voca ergò, si est qui tibi
respondeat, & ad aliquem sanctorum
2 convertere. Verè
stultum interficit iracundia, &
3 parvulum occîdit invidia. Ego
vidi stultum firmâ radice, &
maledixi pulchritudini ejus
4 statim. Longè fient filii ejus
à salute, & conterentur in porta,
5 & non erit qui eruat. Cujus
messem famelicus comedet, &
ipsum rapiet armatus, & bibent
sitientes divitias ejus.
6 Nihil in terra sine causa fit,
& de humo non oritur dolor.
7 Homo nascitur ad laborem,
8 & avis ad volatum. Quam
ob rem ego deprecabor Dominum,
& ad Deum ponam
eloquium meum :

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

5 †(ϖ) Νῦν δὲ ἥκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου,
6 (ε) σὺ ἐσπούδασας. † Πότερον (ζ) οὐχ ὁ φόβος
σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ, † καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ
7 ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου; † Μνήσθητι οὖν (η) τίς
καθαρὸς ὢν ἀπώλετο, † ἢ πότε ἀληθινοὶ
8 (θ) ὁλόρριζοι ἀπώλοντο; † Καθ' ὃν
τρόπον εἶδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα,
† οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ ὀδύνας θεριοῦσιν
9 (ι) ἑαυτοῖς. † Ἀπὸ προστάγματος κυρίου
ἀπολοῦνται, † ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ
10 ἀφανισθήσονται. † Σθένος λέοντος, φωνὴ
δὲ λεαίνης, † γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη.
11 † Μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ
ἔχειν (κ) βοράν, † σκύμνοι δὲ λεόντων
12 ἔλιπον ἀλλήλους. † Εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν
ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου, † (λ) οὐθὲν ἂν
σοι τούτων κακὸν ἀπήντησε. † πότερον
(∴) οὐ δέξεταί (μ) μου τὸ οὖς ἐξαίσια παρ'
13 αὐτοῦ; † Φόβῳ δὲ καὶ ἠχῷ νυκτερινῇ † ἐπιπίπτων
14 φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, † (ν) φρίκη
μοι συνήντησε καὶ τρόμος, † καὶ μεγάλως
15 μου τὰ ὀστᾶ (ξ) διέσεισε, † Καὶ πνεῦμα
ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν, † ἔφριξαν
16 δέ μου τρίχες καὶ σάρκες. † (ο) Ἀνέστην καὶ
οὐκ ἐπέγνων, † εἶδον καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ
ὀφθαλμῶν μου, † ἀλλ' ἢ αὔραν καὶ φωνὴν
17 ἤκουον. † Τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς
(π) ἐναντίον τοῦ κυρίου; † ἢ ἀπὸ τῶν
18 ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνήρ; † Εἰ κατὰ
παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει, † κατὰ δὲ ἀγγέλων
19 αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησε. † (ρ) Τοὺς δὲ
κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας, (σ) ἐξ ὧν
καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἐσμεν, † ἔπαισεν
20 αὐτοὺς σητὸς τρόπον, † (τ) Καὶ ἀπὸ
πρωΐθεν μέχρι ἑσπέρας οὐκ ἔτι εἰσί, † παρὰ
τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι,
21 ἀπώλοντο. † Ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ (υ) ἐξηράνθησαν, † ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν
αὐτοὺς σοφίαν.

Nunc autem venit super te labor, 5
& tetigit te : (b) Turbatus es.
Nonne timor tuus est in (c) stultitia? 6
& spes tua, & iniquitas
viæ tuæ? Recordare igitur quis 7
cùm mundus esset, periit, vel
quando veraces radicitùs perierunt?
Quemadmodùm vidi eos 8
qui arabant absurda : qui autem
seminant ea, dolores metent sibi:
A præcepto Domini peribunt: 9
à spiritu autem iræ ejus delebuntur.
*Robur leonis, & vox leænæ, 10
& gaudium draconum extinctum est.
(d) Myrmicoleon 11
periit, eò quòd non haberet escā:
& catuli leonum divisi sunt ab
invicem. Si quod (e) autem verbum 12
verax fuisset in sermonibus
tuis; nihil tibi horum malum accidisset.
Nunquid non capiet
auris mea ab eo (f) magnifica?
(g) Timore autem, et sonitu nocturno 13
incidens timor super homines,
Horror mihi occurrit, & 14
tremor, & valdè ossa mea concussit,
Et spiritus in (h) faciem 15
meam incurrit; horruerunt autem
pili mihi, et carnes: (i) Surrexi, 16
& non cognovi : vidi, &
non erat figura ante oculos meos:
sed (k) auram & vocem audiebam:
Quid enim? Nunquid 17
homo coram Domino mundus erit,
vel de operibus suis inculpabilis
vir? Si contra (l) servos 18
suos non credit, & adversùs angelos
suos pravè quid advertit;
Habitantes autem domos (m) luteas, 19
ex quibus & ipsi de eodem
luto sumus? Percussit illos tanquam
tinea, Et à manè usque 20
ad vesperam ultrà non sunt : eò
quòd non possent sibi ipsis subvenire,
perierunt : (n) Insufflavit 21
enim eis, et exaruerunt: interierunt,
quia non habebant sapientiam.

MS.A. (ϖ) Νυνὶ (ε) σὺ δὲ ἐσπούδακας. (ζ) Οὐχὶ (η) ὅτι οὐδεὶς καθαρὸς (θ) ὁλόρριζοι (ι) ἐν αὐτοῖς. (κ) βορρᾶν, (λ) οὐδὲν ἂν τούτων κακῶν συνήντησέν μοι. (∴) οὐχὶ (μ) σου τὸ οὖς μου ἐξέστη; Ἐξαίσιοι γὰρ παρ' αὐτοῦ φόβοι καὶ ἠχὼ νυκτερινή, (ν) φρίκη δέ μοι (ξ) συνέσεισεν, (ο) Καὶ ἀνέστην (π) ἔναντι κυρίου; (ρ) Ἐὰν δὲ τοὺς (σ) ἐξ οὗ καὶ αὐτοὶ ἐσμὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ, (τ) Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας καὶ οὐκ ἔτι εἰσίν, καὶ παρὰ (υ) ἐπλάτυσαν, καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν, ἀπώλοντο.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 † Ἐπικάλεσαι δὲ εἴ τις (α) σοι ὑπακούσεται,
2 † ἢ εἴ τινα (β) ἀγγέλων ἁγίων ὄψῃ. † Καὶ
γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργή, † πεπλανημένον
3 δὲ θανατοῖ ζῆλος. † Ἐγὼ δὲ (γ) ἑώρακα
ἄφρονας ῥίζαν βάλλοντας, † ἀλλ' (δ) εὐθέως
4 ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαιτα. † Πόρρω (ε)
γένοιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, † κολαβρισθείησαν
δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, † καὶ οὐκ ἔσται
5 ὁ ἐξαιρούμενος. † Ἃ γὰρ ἐκεῖνοι (ζ) συνήγαγον,
δίκαιοι ἔδονται, αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ
(η) ἐξαίρετοι ἔσονται· † ἐκσιφωνισθείη
6 αὐτῶν ἡ ἰσχύς. † Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ (θ)
ἐκ τῆς γῆς κόπος, † οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστήσει
7 πόνος. † Ἀλλὰ ἄνθρωπος (ι) γεννᾶται
κόπῳ, † νεοσσοὶ δὲ (κ) γυπὸς τὰ ὑψηλὰ
8 πέτονται. † Οὐ μὴν δὲ (ϖ) ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι
κυρίου, † κύριον δὲ (λ) τὸν πάντων
δεσπότην ἐπικαλέσομαι,

CAP. V.

Invoca autem, si quis tibi respondeat, 1
vel, si quem angelorum
sanctorum aspicias: Etenim stultum 2
perimit ira : (a) errantem
autem occîdit zelus. Ego autem 3
vidi stultos radicem mittentes;
(b) sed statim absumpta est illorum
habitatio. Longè fiant filii 4
eorum à salute, & (c) conterantur
super januas minorum; &
non erit qui eripiat. Quæ enim 5
illi * congregaverunt; (d) justi
comedent : ipsi (e) verò de malis
non liberabuntur: exhauriatur
(f) fortitudo eorum : Non enim 6
(g) prodiet de terra labor, neq; de
montibus germinabit molestia. Sed 7
homo nascitur labori : (h) pulli
autem vulturis altissimè volitant.
Veruntamen ego deprecabor 8
Dominū: Dominum autem omniū
horum dominatorem invocabo:

MS.A. (α) σου εἰσακούσεται, (β) ἁγίων ἀγγέλων (γ) ἑόρακα (δ) εὐθὺς ἡ δίαιτα αὐτῶν ἐβρώθη. (ε) ἐγένοντο (ζ) ἐθέρισαν, (η) ἐξερεθήσονται· καὶ ἐξισφωνισθείη (θ) ἐκ γῆς (ι) ἐν κόπῳ γεννᾶται, (κ) γυπῶν (ϖ) ἀλλ' (λ) τὸν παντοκράτορα ἐπικαλέσομαι,

תרגום TARGUM.

5 6 7 ארום כדון תיתי לותך ותשתלהי תמטי נגד ואתבהלתא : הלא דחלתך סכויך סברך ושלמות אורחתך : אדכר כדון מן דזכי כאברהם הובד והאן תריצין
8 9 כיצחק ויעקב אתכחדו : היכמה די חמיתי דרא דטובענא עבדי שקרא ופלחי לעות ישתלמון כמניה : מן מימר אלהא יהובדון ומן זעפא דנחיריה ישתיצון :
10 11 אליורת עשו דמתיל לאריא טרפא וקל אדום דמתיל לשחלא מרתיחין כדביא בחטופיהון ורברבנוי דמתילין לליתא מתפרשין למבו בזתא : היכמה
דאריא יהובד מדלית עדאה היכדין יהובד ישמעאל מדלית זכותא ובנוי לסטיא אתפרשו מן אורחין תריצין : תא ישמעאל דמתיל לאריון יהובד
12 13 מדלית זכותא ובנוי דלוט דמתיל לליתא מתפרשון מקהלא : לותי פתגם אתאמר בנטיר ואליפת אודני קצת דאתמצי מניה : במחשבתא דמן חזותא
14 15 16 בליליא כד נפלת שינתא על בני נשא : דלוחא ערעני ורתיתא וסוגעי אברי דליח : וזיקא על אפי יעבר מצלהבא עלעולא בסרי : יקום ולא אשתמודע
17 18 חזויה דמו לקבל עיני חשי וקל סונעין אשמע : אברו אמר אפשר דבר נש מאלהא יזכי אם מן דעבדיה ידכי גבר : הא בעבדוי נביא לא ייםין ובאונדוי ישוי
19 20 עולא : כל דכן רשיעיא דשרן בקבורת מנא די בעפרא שואסיהון ידככון קדם זחלא : מצפרא לרמש משתפפין מן דלית משוי להון ארכא לעלמא
21 יהובדון : הלא מדליתזכותא להון אנטל סעיד מנהון ימותון ולא בחכמתא :

ה

1 2 3 קרי כדון האית עני לך ולמן מן קדישיא תתפני : ארום לשטיא יקטול רוגזיה דקיריס ושבירא תמית טננא דבריתא : אנא חמית שטיא דמתנציב ולטיתי
4 5 מדוריה בתכיף : מתרחקין בנוי מפורקנא לעלמא דאתי וישתפפון במעלנא דגיהנם ביום דינא רבא ולית דפצי : די חצדיה כפיני ייכלון ופולמוסין במני זינא
6 7 ידברוניה ויבזון לסטיא נכסיהון : ארום לא נפיק מעפרא שקרא ומן ארעא לא ירבי לעות : ארום בר נש למלעי באוריתא אתברי ובני מזיקי בנובהא
8 יטוסון : תא ארום בר נש ללעות אתיליד וסופוהי היכדין דנתרין מן גומריא ומתנבהין היכדין יעוף : ברם אנא אתבע אולפן מן תקיפא ולאלהא
אשוי מלתי :

Verſio SYRIACA.

5 * ܗܫܐ ܕܡܛܐ ܥܠܝܟ ܠܐܝܬ. ܘܢܩܫ ܒܟ ܘܐܬܒܗܠܬ. * ܗܐ ܕܚܠܬܟ ܗܘܬ ܬܘܟܠܢܟ. ܘܣܒܪܟ 6
ܘܬܡܝܡܘܬ ܐܘܪܚܬܟ. * ܐܬܕܟܪ ܗܫܐ. ܡܢܘ ܙܟܝܐ ܕܐܒܕ. ܐܘ ܐܝܟܐ ܬܪܝܨܐ ܕܐܬܚܒܠܘ. * ܐܝܟܢܐ ܕܚܙܝܬ ܕܪܕܝܢ ܥܘܠܐ ܘܙܪܥܝܢ 7 8
ܥܡܠܐ ܢܚܨܕܘܢܝܗܝ. * ܘܡܢ ܢܫܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܢܐܒܕܘܢ. ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܕܪܘܓܙܗ ܢܫܬܠܡܘܢ. * ܢܗܡܬܗ ܕܐܪܝܐ. 9
ܘܩܠܗ ܕܓܘܪܝܐ. ܘܟܐܦܐ ܕܓܘܪܝ ܐܪܝܘܬܐ ܐܬܒܪܝ. * ܐܪܝܐ ܐܒܕ ܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܛܥܝܢܐ. ܘܒܢܝ ܐܪܝܘܬܐ ܐܬܒܕܪܘ. 10 11
* ܘܠܝ ܡܠܬܐ ܕܦܬܓܡܐ ܐܬܝܗܒܬ. ܘܩܒܠܬ ܐܕܢܝ ܩܠܝܠ ܡܢܗ. * ܒܪܥܝܢܐ ܕܚܙܘܐ ܕܠܠܝܐ. ܒܡܦܠ ܫܢܬܐ 12 13
ܥܡܝܩܬܐ ܥܠ ܐܢܫܐ. * ܕܚܠܬܐ ܩܪܬܢܝ ܘܪܬܝܬܐ. ܘܣܘܓܐܐ ܕܓܪܡܝ ܐܬܬܙܝܥܘ. * ܘܪܘܚܐ ܥܠ ܐܦܝ ܥܒܪܬ. 14 15
ܘܐܙܕܩܦ ܣܥܪܐ ܕܒܣܪܝ. * ܘܩܡܬ ܘܠܐ ܐܣܬܟܠܬ ܘܠܝܬ ܚܙܘܐ ܠܩܘܒܠ ܥܝܢܝ. ܘܫܡܥܬ ܪܛܢܐ ܘܩܠܐ 16
ܕܐܡܪ. * ܕܠܡܐ ܒܪܢܫܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܢܙܕܕܩ. ܐܘ ܡܢ ܥܒܘܕܗ ܢܬܕܟܐ ܓܒܪܐ. * ܗܐ ܒܥܒܕܘܗܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢ. 17 18
ܘܒܡܠܐܟܘܗܝ ܣܐܡ ܫܘܕܥܐ. * ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ ܒܒܬܐ ܕܛܝܢܐ ܕܫܬܐܣܝܗܘܢ ܒܥܦܪܐ ܢܬܡܟܟܘܢ ܩܕܡ 19
ܚܫܘܟܐ. * ܡܢ ܨܦܪܐ ܠܪܡܫܐ ܢܬܡܟܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܬܝܬܒܘܢ ܠܥܠܡ ܢܐܒܕܘܢ. * ܗܐ ܫܩܠ 20 21
ܡܘܬܪܢܗܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܘܫܪܟܢܗܘܢ ܢܡܘܬܘܢ ܒܗܘܢ ܘܠܐ ܒܚܟܡܬܐ. * ܩܦܐܠܐܘܢ * ܗ * ܩܪܝ ܗܫܐ 1
ܐܢ ܐܝܬ ܕܥܢܐ ܠܟ. ܘܠܘܬ ܡܢ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܬܬܦܢܐ. * ܡܛܠ ܕܠܣܟܠܐ ܩܛܠ ܪܘܓܙܐ. ܘܠܫܛܝܐ ܡܡܝܬ ܚܣܡܐ. * ܐܢܐ 2 3
ܚܙܝܬ ܣܟܠܐ ܕܡܫܪܫ. ܘܐܬܚܪܒ ܥܘܡܪܗ ܡܢ ܫܠܝ. * ܢܬܪܚܩܘܢ ܒܢܘܗܝ ܡܢ ܦܘܪܩܢܐ ܘܢܬܡܟܟܘܢ ܒܬܪܥܐ. 4
ܘܠܝܬ ܕܦܪܩ ܠܗܘܢ. * ܕܚܨܕܗ ܟܦܢܐ ܢܐܟܘܠ. ܘܒܨܗܝܐ ܢܬܪܩܢܘܢ. ܘܢܥܘܠ ܒܙܝܢܐ ܒܢܟܣܝܗܘܢ. * ܡܛܠ 5 6
ܕܠܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܦܪܐ ܥܘܠܐ. ܘܠܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܢܕܘܕ ܒܝܫܬܐ. * ܡܛܠ ܕܒܪܢܫܐ ܠܥܡܠܐ ܐܬܝܠܕ. ܘܒܢܝ 7
ܦܪܚܬܐ ܡܪܝܡܝܢ ܓܦܐ. * ܒܪܡ ܐܢܐ ܐܬܒܥܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܣܝܡ ܡܠܬܝ. 8

Verſio ARABICA.

5 * من اجل انها الان جات عليك فتعبت * وبلغت اليك فتحيرت * فالان مخافتك هي ملامتك * ورجاوك 6
وصلاح طريقتك * اذكر الان اي زكي هلك. او اي صالح بهت * كما قد رايت الذين يحرثون في 7 8
الخطا ويزرعون فان عملهم يحصدون * ومن نسمة الله يبيدون * ومن روح عصبه يفنون * همهمة الاسد 9 10
وصوت جرو الاسد وانياب الاسد تتكسر * الاسد يهلك من قبل ان ليس له مفترس * وابنا الاسد 11
يتبددون * وعلي جواب القول ارجع * وقبلت اذني مثل اصغر منه * في السكوت برويا الليل * في وقوع 12 13
السنة العميقة على الناس * المخافة دعتني والرهبة * وكثر عظامي تقلقلت * والروح عبر على وجهي * 14 15
وقامت شعور جسدي * وقمت ولم افهم * وليس منظرا مقابل عيني * وسمعت نغمة وصوتا يقول * ا الانسان 16 17
قدام الله يتزكى * او من صانعه يخلص الرجل * فانه لعبيده لا يامن * وفي ملايكته يجعل التحيير * وايضا 18 19
الذين هم حلولا في بيوت الطين التي بتراب مكلسة يتواضعون قدام الظلام * من الصباح الي 20
العشي يتواضعون * ليلا يجعلوا سكانا للدهر * ويبادون * فقد اخذ نفعهم منهم * وبقيتهم فيهم يموتون * ولا 21
بالحكمة * الفصل الخامس * فادعوا الان ان كان لك مجيبا والا من القديسين * 1
والتفت * من اجل ان السفيه يقتله الغضب * والسخيف يقتله الحمية * ان رايت منافقا استقام وتمكن 2 3
دريته من بغته * بنوه يتباعدون من الخلاص * ويتواضعون في الباب * وليس لهم مخلصا * الذي 4 5
يحصد جوعا ياكل * والعطش يستفرغون * ويتخلل العطش في اناهم * من اجل انه ليس يخرج من 6
التراب اثم * ولا ايضا من الثرى يظهر الشر * من اجل ان الانسان للعمل ولد * وابنا الطير يرفعون 7
الاجنحة * لكني انا اطلب الي الله * والي الله اصنع كلمتي * 8

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Jam eò quòd evenerit tibi, tu fatigareris? & pervenerit ad te, obſtupeſceres? 5 *Modò timor tuus eſt reprehenſio tua, & ſpes tua, & rectitudo viæ tuæ.* 6 *Cogita modò quis innocens perierit, aut quis juſt⁹ confuſus ſit.* 7 *ut equidem vidi, qui in peccatis currunt, & ſeminant, opera ſanè ſua metunt,* 8 *Flatu Dei pereunt, & ſpiritu furoris ejus conſumuntur,* 9 *Rugitus leonis, & vox catuli leonis, & canini leonis, franguntur;* 10 *Leo perit eò quòd non habeat prædam, & catuli leonum diſſipantur.* 11 *Et mihi ſermonis reſponſum datum eſt, ex quo ferè minimum percepit auris mea.* 12 *In ſilentio, in viſione noctis, quando occupat ſopor profundus homines,* 13 *Timor vocavit me, & pavor, & pleraq; oſſa mea contremuerunt,* 14 *Et ſpiritus tranſiit ſuper faciem meam, & ſteterunt pili corporis mei,* 15 *Et ſurrexi & nihil intellexi, nec aderat ſpectrum coram oculis meis; & audivi obmurmurationem, & vocem dicentem,* 16 *Anne homo coram Deo juſtificabitur? aut præ factore ſuo purgabitur vir?* 17 *Quandoquidem in ſervis ſuis non credit, & in angelis ſuis ponit ſtuporem;* 18 *Quanto magis ii qui habitant in domibus luti, quæ ſunt pulvere oblita, humiliabuntur coram caligine:* 19 *A mane uſque ad veſperam humiliabuntur, ne habitatores collocentur in æternum, ſed pereant.* 20 *Ecce abſtulit utilitatem eorum ab ipſis, (d) et reſidui eorum in ipſis morientur, & non in ſapientia.* 21

CAP. V.

INvoca autem modò, (a) ſi quem habes propitium & patronum ex ſanctis & convertere. 1 *Quoniam ſtultum occidit furor, & (b) amentem interficit ira.* 2 *Equidem vidi iniquum (c) ſe erigentem, & perire progeniem ejus (d) poſt ipſum:* 3 *Et filii ejus recedent à ſalute, & humiliabuntur in porta, & non habebunt redemptorem.* 4 *Qui meſſuerit, famem comedet, & ad ſitim evacuabuntur, & (e) penetrabit ſitis in vaſa ipſorum;* 5 *Quoniam non egreditur è terra iniquitas, nec de humo emergit malitia:* 6 *Quia homo ad laborem natus eſt, & filii volucrum extollunt alas.* 7 *At ego (f) Deum precor, et ad Deum facio eloquium meum;* 8

INTERP. SYRIACA.

(d) Et nomen eorum in ipſis morietur, Ca. v. (a) Si quis ſit qui reſpondeat tibi, & ad quemnã ex ſanctis converteris? (b) ſtultum interficit odium. (c) proficere, (d) ſubitò: (e) poſſeſſionem eorum perdet ſitis; (f) de Deo exquiro,

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Nunc enim venit ad te & defeciſti: tetigit te & turbat⁹ es. Nónne timor tuus erat expectatio tua: ſpes tua & perfectio viarũ tuarum? Recordare nunc quis eſt juſtus 5 6 7 ſicut Abraham qui perierit, & ubi recti ſicut Iſaac & Jacob deleti ſunt? Quemadmodum vidi generationẽ diluvii, operantes iniquitatem & facientes laborem retribu- 8 tionem accipient ab eo. A verbo Dei peribunt, & à turbine naris ejus conſumentur. Rugitus Eſau, qui comparat⁹ eſt leoni rapaci, & vox Edom quæ comparata eſt leæ- 9 10 næ, *ſæviunt* ſicut urſi in rapina ſua, & principes ejus qui comparati ſunt leænæ ſeparati ſunt ut diripiant prædam. *Sicut leo perit cùm non ſit ei præda, ſic* peribit 11 Iſmahel eò quod non habet meritum: & filii ejus prædones qui ſeparati ſunt à viis rectis. *Targum aliud*: Iſmahel, qui comparatus eſt *leonibus*, peribit, eò quòd non habeat meritum: *& filii Lot, qui aſſimilatus eſt leoni veteri, ſeparabuntur à congregatione*. Ad me autem dictum eſt verbũ *ſecretò*, & didicit auris mea 12 aliquid quod redundavit ex eo. In cogitationibus viſionis nocturnæ, quando irruit ſomnus ſuper filios hominum. Timor accidit mihi & tremor, & multitudinem mem- 13 14 brorum meorum pavere fecit. Et turbo ſuper faciem meam tranſivit: inflammat tempeſtas carnem meam. Aſtitit quidam cujus aſpectum non agnoſcebam; ſimilitudo 15 16 erat in conſpectu oculorũ meorum: ſuſurrationem, & quaſi vocem multorum audiebam. Clamavit & dixit: Nunquid poteſt filius hominis Dei comparatione juſtifi- 17 cari, aut factore ſuo mundior erit vir? Ecce ſervis ſuis prophetis non credit, & in angelis ſuis ponit occaſionem. Quanto magis impii qui habitant in ſepulchris luti, 18 19 quorum fundamenta ſunt in pulvere, conterentur coram verme! De manè uſque ad veſperam *contriti* ſunt: eò quod non imponit eis terminum, in æternum peribunt. 20 Nonne quia non eſt eis juſtitia, ablatum eſt auxilium eorum, morientur & non in ſapientia? 21

CAP. V.

VOca nunc ſi eſt qui tibi reſpondeat, & ad aliquem ex ſanctis reſpice. Quia ſtultum interficiet ira Dñi, & inſipientem occidet invidia inſaniæ. Ego vidi ſtultum 1 2 3 plantatum, & maledixi habitaculo ejus repentè. Longè ſint filii ejus à ſalute in ſeculo venturo, & conterantur in portis Gehennæ in die judicii magni, & non ſit 4 qui eripiat. Cujus meſſem famelici comedent, & armati armis bellicis tollent eum, & diripient prædones ſubſtantiam ejus. Quoniam non egreditur de pulvere iniqui- 5 6 tas, & de terra non oritur labor. Filius enim hominis ad laborandum in lege creatus eſt, & filius dæmonum in altum volat. *Targum aliud*: Filius enim hominis *ad la-* 7 *borem natus eſt, & exitus ejus eſt ad modum ſcintillarum, quæ ſparguntur à prunis & ſurſum feruntur, ſic avolabit.* Veruntamen ego quæram doctrinam à fortiſſimo, 8 & ad Deum ponam eloquium meum.

איוב : ו

non ad usque mirabilia ; investigatio non & , magna Facientem
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין 9
super aquas mittentem & ; terræ facies super pluviam Dantem numerum
מִסְפָּר׃ הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי־אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־ 10
denigrati & ; excelso in humiles ponendum Ad .platearum facies
פְּנֵי חוּצוֹת׃ לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים 11
non & , callidorum cogitationes irritas Facientem .salute sunt elevati
שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא־ 12
sapientes Capientem .consistentiam eorum manus facient
תַעֲשֶׂנָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ לֹכֵד חֲכָמִים 13
Interdiu .præcipitatur pravorum consilium & ; eorum calliditate in
בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם 14
servavit Et .meridie in palpabunt nocte veluti & ; obscuritati occurrent
יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע 15
tenui fuit Et .indigum fortis manu de & ; eorum ore ab , gladio à
מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ וַתְּהִי לַדַּל 16
, hominis beatitudines Ecce .suum os compescuit iniquitas & ; spes
תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ 17
.reprobes ne Saddai correctionem & : Deus cum increpaverit
יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃
.sanabunt ejus manus & , transfiget : fasciabit & , faciet dolere ipse Quia
כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃ 18
.malum te in tanget non septima in & : te eruet angustiis sex In
בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ 19
.gladii manibus è bello in & , morte à te redimet fame In
בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃ 20
cùm vastitate à timebis non & ; te abscondes linguæ flagello In
בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי 21
ne terræ bestia à & ; ridebis fame in & , vastitate In .venerit
יָבוֹא׃ לְשֹׁד וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־ 22
·bestia & : tuum pactum agri lapidibus cum Quia .timeas
תִּירָא׃ כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְרִיתֶךָ וְחַיַּת 23
, tuum tentorium pax quòd scies Et .tibi erit pacifica agri
הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ 24
scies Et .peccabis non & , tuum habitaculum visitabis &
וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ 25
.terræ herba sicut tuæ propagines & ; tuum semen multum quòd
כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
tritici acervum ascendere sicut ; sepulchrum in maturitate in Ingredieris
תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ 26
, illud audi : ipsum sic , illud investigavimus hoc Ecce .suo tempore in
בְּעִתּוֹ׃ הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה 27
.tibi scito tu &
וְאַתָּה דַע־לָךְ׃

CAP. VI. ו

appenderetur appendendo Utinam : dixit & , Ijob respondit Et
1 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל
.pariter elevarent bilancibus in meum infortunium & ; mea ira
כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי בְּמֹאזְנַיִם יִשְׂאוּ־יָחַד׃
mea verba ideo : gravesceret marium arena præ nunc Quia
כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי 3
earum venenum quarum , mecum Saddai sagittæ Quia .sunt absorpta
לָעוּ׃ כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם 4
rudet Nunquid .me invadunt instructi Dei terrores : meus spiritus bibens
שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק־ 5
? suum pabulum super bos mugiet an ? gramen super onager
פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃
sapor est an ? sale absque insipidum comedetur Nunquid
הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם 6
ægritudines sicut illa , mea anima tangere Renuit ? vitelli saliva in
בְּרִיר חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי 7
.meæ carnis
לַחְמִי׃

Versio VULG. LAT.

9 Qui facit magna & inscrutabilia, & mirabilia absque numero: 10 Qui dat pluviam super faciem terræ, & irrigat aquis universa: 11 Qui ponit humiles in sublime, & mœrentes erigit sospitate: 12 Qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod cœperant: 13 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, & consilium pravorum 14 dissipat: Per diem incurrent tenebras, & quasi in nocte sic 15 palpabunt in meridie. Porrò salvum faciet egenum à gladio oris eorum, & de manu 16 violenti pauperem. Et erit egeno spes, iniquitas autem 17 contrahet os suum. Beatus homo, qui corripitur à Deo: increpationem ergò Domini ne 18 reprobes: Quia ipse vulnerat, & medetur: percutit, & 19 manus ejus sanabunt. In sex tribulationibus liberabit te: & in septima non tanget te ma- 20 lum. In fame eruet te de morte, & in bello de manu gladii. 21 A flagello linguæ abscondêris, & non timebis calamitatem 22 cùm venerit. In vastitate & fame ridebis, & bestias terræ 23 non formidabis. Sed cum lapidibus regionũ pactum tuum, & bestiæ terræ pacificæ erunt 24 tibi. Et scies quod pacem habeat tabernaculum tuum, & visitans speciem tuam, non 25 peccabis. Scies quoque quoniam multiplex erit semen tuum, & progenies tua quasi 26 herba terræ. Ingredieris in abundantia sepulchrum, sicut infertur acervus tritici in tem- 27 pore suo. Ecce, hoc, ut investigavimus, ita est: quod auditum, mente pertracta.

CAP. VI.

1 Respondens autem Job, di- 2 xit; Utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui: & calamitas, quam patior, 3 in statera. Quasi arena maris, hæc gravior appareret: unde & verba mea dolore sunt ple- 4 na: Quia sagittæ Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meũ, & terrores Domini militant contra me. 5 Numquid rugiet onager cùm habuerit herbam? aut mugiet bos cùm ante præsepe plenum 6 steterit? Aut poterit comedi insulsũ, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert 7 mortem? Quæ priùs nolebat tangere anima mea, nunc præ angustia, cibi mei sunt,

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

9 †Τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, †ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, 10 †Τὸν διδόντα ὑετὸν (μ) ἐπὶ τὴν γῆν, †ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν, 11 †Τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος, καὶ ἀπολωλότας ἐξεγείροντα, 12 †(ν) Διαλλάσσοντα βουλὰς πανούργων, †καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές. 13 †Ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ (ξ) φρονήσει, †βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν. 14 †(ο) Ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος, †τὸ δὲ μεσημβρινὸν (ʺ) ψηλαφήσαισαν ἴσα νυκτί, 15 Ἀπόλοιντο δὲ ἐν πολέμῳ. †ἀδύνατος δὲ 16 ἐξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου. (π) Εἴη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπίς, †ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφραχθείη. 17 †Μακάριος δὲ ἄνθρωπος ὃν ἤλεγξεν ὁ κύριος (ρ), †νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου. 18 †Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν· †(σ) ἔπαισε, 19 καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ (τ) ἰάσαντο. †Ἑξάκις ἐξ ἀναγκῶν (υ) σε ἐξελεῖται, †ἐν δὲ τῷ 20 ἑβδόμῳ, (φ) οὐ μὴ ἅψηταί σου κακόν. †Ἐν λιμῷ ῥύσεταί σε ἐκ θανάτου, †(χ) ἐν πολέ- 21 μῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε. †Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης (ψ) σε κρύψει, †καὶ οὐ 22 μὴ φοβηθῇς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. †Ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ· †ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων (ω) οὐ μὴ φοβηθῇς· 23 †Θῆρες 24 γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσί σοι. †(α) Εἶτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος· †ἡ δὲ δίαιτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἁμάρτῃ. 25 (β) †Γνώσῃ δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, †τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμβότανον 26 τοῦ ἀγροῦ. †(γ) Ἐλεύσῃ δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σῖτος ὥριμος κατὰ (δ) καιρὸν θεριζόμενος, †ἢ ὥσπερ θημωνία ἅλωνος καθ' ὥραν 27 συγκομισθεῖσα. †Ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν· ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν· †Σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῷ, εἴ (ε) τι ἔπραξας.

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 †Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, 2 †(α) Εἰ γάρ τις ἱστῶν στήσαι μου τὴν ὀργήν, †τὰς δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν. 3 †Καὶ δὴ ἄμμου παραλίας (β) βαρυτέρα ἔσται. †ἀλλ' ὡς ἔοικε τὰ ῥήματά μου ἐστὶ 4 φαῦλα. †Βέλη γὰρ κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστίν, †ὧν ὁ (γ) θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα, †ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν, 5 κεντοῦσί με. †Τί γάρ; μὴ διακενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σῖτα ζητῶν; †εἰ δὲ καὶ ῥήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ 6 φάτνης ἔχων τὰ βρώματα; †Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἁλός; †εἰ δὲ καὶ ἔστι 7 γεῦμα ἐν ῥήμασι κενοῖς; †(δ) Οὐ δύναται γὰρ παύσασθαί μου ἡ ὀργή. †βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτά μου ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος.

Qui facit magna, & non vestigabilia, gloriosaque, & magnifica, quorum non est numerus, 10 Qui dat pluviam super terram, qui mittit aquam super (i) eam quæ sub cœlo, 11 Qui facit humiles in altitudinem, & suscitat eos qui perierant, 12 Qui (k) avertit consilia versutorum, & non facient manus eorum veritatem: 13 Qui *capit sapientes in prudentia: consilium autem astutorum (l) disjecit: 14 In die (m) occurrent eis tenebræ: in meridie autem palpent tanquam in nocte, 15 Et pereant in bello: infirmus autem egrediatur de manu potentis: 16 Sit autem (n) infirmo spes, injusti autem os obstruatur. 17 Beatus autem homo, quem arguit Dominus: monitionem verò Omnipotentis ne renuas. 18 Ipse enim dolere facit, & rursus (o) restituit: percussit, & manus ejus sanaverunt: 19 (p) Sexies de necessitatibus te eruet, & in (q) septimo non te tanget malum. 20 In fame te liberabit à morte, in prælio verò de manu ferri solvet te: 21 A flagello linguæ abscondet te, & non timebis à malis (r) venientibus: 22 (s) Injustos, & iniquos deridebis: & feroces bestias non (t) timebis. 23 Bestiæ enim feræ pacatæ erunt tibi: 24 Deindè scies quòd in pace erit domus tua: (u) habitatio autem tabernaculi tui non peccabit. 25 Scies autem quòd multum semen tuum, & filii tui erunt, quasi omnis herba campi, 26 Et venies in sepulchrum, tanquam frumentum maturum, quod in tempore messuerunt, vel sicut acervus areæ in tempore comportatus. 27 Ecce hæc ita exquisivimus: hæc sunt quæ audivimus: Tu verò scito tibi ipsi, si quid egeris.

CAP. VI.

Respondens autem Job, dicit; 1 Si verò quis (a) appendens, appenderet iram meam; & dolores meos tolleret in statera pariter: 2 Et utique arenâ maris *gravior erit. 3 Sed ut videtur, verba (b) mea sunt mala: Sagittæ enim (c) Domini in corpore meo sunt; 4 quarum furor earum bibit sanguinem meum: cùm incœpero loqui, stimulant me. Quid enim? nunquid (d) frustrà onager clamabit, nisi escas requirens? 5 nunquid & erumpet vocem bos, cùm habeat in præsepe cibos? Nunquid potest (e) sine sale edi panis, aut est sapor in sermonibus vanis? 6 Non potest enim cessare (f) ira mea: fœtorem enim video escas meas, sicut est odor leonis. 7

MS.A. (μ) ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν ἀποστέλλοντα (ν) Τὸν διαλλάσσοντα (ξ) φρονήσει αὐτῶν, βουλὰς δὲ (ο) Ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῖς συναντήσεται σκότος, (ʺ) ψηλαφήσειαν (π) Καὶ εἴη ἀδυνάτῳ ἐλπίς, καὶ ἀδίκου στόμα (ρ) ἐπὶ τῆς γῆς, νουθέτημα (σ) πατάξει, (τ) ἰάσονται. (υ) ἐξελεῖταί σε, (φ) οὐχ ἅψεται (χ) καὶ ἐν πολέμῳ ἐκ χειρὸς σιδήρου ῥύσεταί σε. (ψ) κρύψει σε, καὶ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. †Καὶ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ ταλαιπωρίας, †ὅτε ἐλεύσεται ταλαιπωρία. Ἀδίκων (ω) τῆς γῆς οὐ φοβηθήσῃ· (α) †Ὅτι μετὰ τῶν λίθων τοῦ ἀγροῦ ἡ διαθήκη σου, †καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ εἰρηνεύσει σοι. †Καὶ γνώσῃ ὅτι ἐν εἰρήνῃ τὸ σπέρμα σου, †καὶ ἡ ἐπισκοπὴ τῆς εὐπρεπείας σου, καὶ σὺ μὴ ἁμάρτῃς. Εἶτα γνώσῃ (β) Καὶ γνώσῃ ὅτι (γ) Ἀπελεύσῃ (δ) καιρὸν αὐτοῦ θεριζόμενος, (ε) τί ἐποίησας. Κεφ. ϛʹ. MS.A. (α) Τί γάρ; (β) βαρύτεραί εἰσιν. (γ) θυμὸς ἐκπίνει μου (δ) Οὐ δύναται δέ μου παύσασθαι ἡ ψυχή.

תרגום TARGUM.

עבד רברבן ולית סכום פרישן עד דלית מנין׃ דיהב מטרא על אפי ארעא דישראל ומשדר מיא על אפי מחווי עממיא׃ מטול לשואה מכיכי אולצנא 9 10 11
לרומא ואוכמי מסכינותא תקפו פורקנא׃ דבטל מחשבתהון דמצראי דחכימו לאבאשא לישראל ולא עבדא אידיהון מלכת חכמתהון׃ מאחד 12 13
חכימי פרעה בחכימותהון ומלכת אסטגנינוהי עוקמניא אוחית עליהון׃ בימם יערעון חשוך והיך ליליא ימשמשון בטיהרא׃ ופרק עמיה מן קטילא 14 15
דפומהון ומן יד מלך תקיף עמא חשיכא׃ והות למסכנא סברא ונבלתא דרשיעי טפנת פומה׃ הא טוביה דאברהם גברא חסידא דיכסנניה אלהא ואנת 16 17
ישראל מרדותא דשדי לא תרחיק׃ ארום הוא מיתי כיבא ומעל סמתירא ימחי וידוי מסין׃ בשית עקתין יפצנך ובשביעתא לא יקריב בך ביש׃ בכפן 18 19 20
דמצרים פרקך ממותא ובקרבא דעמלק מקטול סיפא׃ בנוקא דלישן דבלעם תטמר ביני ענניא ולא תדחל מן חבל מדינאי כד ייתי׃ לחבל סיחון ולאולצן 21 22
מדברא תגחך ומן משרית עוג דמתיל לחיות ברא דארעא לא תדחל׃ ארום עם לוחי אבנא דאתיהיבו בפומבי בחקלא קימך וכנענאי דמתילין לחיות ברא 23
אשלימו עמך׃ ותנדע ארום שלם בית אולפנך ותזמין מדור בית משכנך ולא תניק׃ ותנדע ארום סגיעין בנך ובני בנך היך עסבא דחקלא׃ תעול בשלימות 24 25 26
שנך בכוכא לקבורתא היך מסק גדישא בעדניה׃ הא דא פשפשנא יתה הכדין היא קבלנה ואנת דע לך׃ 27

ו

ואתיב איוב ואמר׃ מאים מתקל יתקל רוגזי ואתרגושתי במסחתא יטלון כחדא׃ ארום כדון יתיר מחלא דימא יתיקר בגין כן מלי משתלהין׃ ארום גירי שדי 1 2
בהדי די ארסהון שתית רוחי ביעותא דמן קדם אלהא יסדרון לקבלי׃ האפשר דמברים מרודא עלוי דתאה היך ינעי תורא על אספסתיה׃ האפשר דמתאכל 3 4
תבשילא מדלית מלחא אין אית טעם בחלבון ביעתא וחלמונא׃ תא כמה דלא מתאכל מידי בשש בלא מלחא הכדין לית טעמא ברירא דחלמונא׃ סריבת 5 6
למקרב נפשי הנון מתחשבין היך דוותא לסעודתי׃ תא סריבת למקרב נפשי הנון עבדין יתי אסתנים והות מסתיא לסעודתי׃ 7

Versio SYRIACA

9 10 * ܕܥܒܕ ܪܘܪܒܬܐ ܕܠܐ ܣܘܦ. ܘܬܕܡܪܬܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ. * ܕܝܗܒ ܡܛܪܐ ܥܠ ܐܦܝ ܐܪܥܐ. ܘܡܫܕܪ ܡܝܐ ܥܠ ܐܦܝ
11 12 ܫܘܩܐ. * ܠܡܣܡ ܡܟܝܟܐ ܒܪܘܡܐ. ܘܡܟܝܟܐ ܢܬܥܫܢܘܢ ܒܦܘܪܩܢܐ. * ܡܒܛܠ ܡܚܫܒܬܐ ܕܚܟܝܡܐ. ܘܠܐ
13 ܢܥܒܕܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܚܟܡܬܐ. * ܐܚܕ ܚܟܝܡܐ ܒܚܟܡܬܗܘܢ. ܘܬܪܥܝܬܐ ܕܢܟܝܠܐ ܡܒܛܠ. * ܒܐܝܡܡܐ
14 15 ܢܓܫܫܘܢ ܐܝܟ ܕܒܚܫܘܟܐ. ܘܐܝܟ ܕܒܠܠܝܐ ܢܓܫܫܘܢ ܒܛܗܪܐ. * ܦܪܩ ܡܢ ܚܪܒܐ ܦܘܡܗܘܢ. ܘܡܢ
16 17 ܐܝܕܐ ܕܥܫܝܢܐ ܠܡܣܟܢܐ. * ܘܢܗܘܐ ܠܡܣܟܢܐ ܣܒܪܐ. ܘܥܘܠܐ ܢܣܟܪ ܦܘܡܗ. * ܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ
18 ܕܢܟܣܝܘܗܝ ܐܠܗܐ. ܘܡܪܕܘܬܗ ܕܚܣܝܢܐ ܠܐ ܬܫܠܐ. * ܡܛܠ ܕܗܘ ܟܐܒ ܘܡܐܣܐ. ܘܡܚܐ ܘܐܝܕܘܗܝ ܡܐܣܝܢ.
19 20 * ܒܫܬ ܥܩܢ ܢܦܪܩܝܟ. ܘܒܫܒܥܐ ܠܐ ܢܩܪܘܒ ܠܟ ܒܝܫܐ. * ܒܟܦܢܐ ܢܦܪܩܟ ܡܢ ܡܘܬܐ. ܘܒܩܪܒܐ ܡܢ
21 22 ܐܝܕܝ ܣܝܦܐ. * ܡܢ ܫܘܛܐ ܕܠܫܢܐ ܬܬܛܫܐ. ܘܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢ ܐܒܕܢܐ ܟܕ ܐܬܐ. * ܠܒܙܬܐ ܘܠܟܦܢܐ ܬܓܚܟ.
23 24 ܘܡܢ ܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ ܠܐ ܬܕܚܠ. * ܡܛܠ ܕܥܡ ܟܐܦܐ ܕܒܪܐ ܩܝܡܟ. ܘܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ ܢܫܬܠܡܢ ܠܟ. * ܘܬܕܥ
25 ܕܫܠܡ ܗܘ ܡܫܟܢܟ. ܘܬܣܥܘܪ ܥܡܪܟ. ܘܠܐ ܬܚܛܐ. * ܘܬܕܥ ܕܣܓܝ ܙܪܥܟ. ܘܝܠܕܝܟ ܐܝܟ ܥܣܒܐ ܕܐܪܥܐ.
26 27 * ܘܬܥܘܠ ܒܫܝܢܐ ܠܩܒܪܐ. ܐܝܟ ܓܕܝܫܐ ܒܥܕܢܗ. * ܗܢܐ ܒܨܝܢ. ܘܗܟܢܐ ܗܘ ܫܡܥܢܝܗ. ܘܐܢܬ
ܕܥ ܠܟ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ̄ *

1 2 * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ: * ܠܘ ܕܝܢ ܡܬܩܠ ܗܘܐ ܚܡܬܝ. ܘܫܘܚܩܝ ܕܥܒܕܢܝ. ܒܡܣܐܬܐ ܐܟܚܕܐ. ܡܛܠ ܕܗܫܐ
3 4 ܡܢ ܚܠܐ ܕܝܡܡܐ ܝܩܪ. ܡܛܠܗܢܐ ܡܠܝ ܚܣܝܪܢ. * ܡܛܠ ܕܓܐܪܘܗܝ ܕܫܡܝܐ ܒܒܣܪܝ. ܘܚܡܬܗܘܢ ܫܬܝܐ
5 6 ܪܘܚܝ. ܘܕܘܘܕܗ ܕܐܠܗܐ ܩܪܒܬܢܝ. * ܕܠܡܐ ܡܢܗܩ ܥܪܕܐ ܥܠ ܕܬܐܐ: ܐܘ ܓܥܐ ܬܘܪܐ ܥܠ ܥܘܒܕܢܗ. * ܐܘ ܡܬܐܟܠ
7 ܦܟܝܗܐ ܕܠܐ ܡܠܚܐ. ܐܘ ܐܝܬ ܛܥܡܐ ܒܪܘܩܗ ܕܚܠܡܐ. * ܡܐܢܐ ܢܦܫܝ ܒܡܚܘܬܗ. ܐܘ ܡܟܪܙܐ ܐܝܟ ܪܘܝܐ ܩܪܒܝ.

Versio ARABICA.

9 10 * الذي صنع كباير بلا منتها وعجايب لا تحصي * الذي بعث المطر علي وجه الارض * وارسل المياه علي
11 12 وجه الاسواق * ليصنع الضعفاء في العلو والمتواضعين يتعظمون بالخلاص * يبطل فكر الحكماء ليلا يتم
13 14 علي ايديهم الحيلة * ياخذ الحكماء بحكمتهم * وراي الماكرين يبطل * في النهار يتحسسون مثل الظلام
15 16 ومثل الذي في الليل يتحسسون في الظهيرة * يخلص من السيف افواههم ومن يد العظيم المسكين *
17 18 * ويكون للمسكين رجاء * والمنافق يسد فاه * طوبا لرجل يودبه الله * وموعظة العزيز لا يرفض * من
19 اجل انه يكسر ويجبر * ويضرب ويداه تشفي * في ستة كربات يخلصك * وفي السابعة لا يقرب اليك
20 21 السوء * في الجوع يخلصك من الموت * وفي القتال من يدي السيف * من سوط اللسان تستتر * ولا تخاف
22 23 من البلاء اذا ما ياتي * علي النهب وعلي الجوع تضحك * ومن حيوانة القفر لا ترهب * من اجل انه مع
24 حجارة القفر ميثاقك * وحيوانات القفر سلمت اليك * فتعرف انه سالما خباك * فترجع الي مسكنك
25 26 ولا تخطي * وتعلم ان كثيرا زرعك وولدك مثل عشب الارض * وتدخل بالراحة الي القبر مثل
27 مصعد الكديس في اوانه * هذا فهمناها وكذلك سمعناها * وانت فاقبل اليك * الفصل السادس *
1 2 * فاجاب ايوب وقال * ليت لي من يوزن غيضي والذي اصابني بالميزان معا * من اجل انه من رمال
3 4 البحر اعظم * من اجل ذلك فان اقوالي ممتنعة * لان سهام العزيز في بشري * وحميها تشرب روحي *
5 6 وبعده الله افزعني * العل يستروح حمار الوحش علي الحشيش * او يعج الثور علي الجرور * او يوكل
7 البسع بغير ملح * او يكون طعما في ريق الحمقاء * ملت نفسي بفكاكها * او يصرخ مثل السكران قتالي *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Qui fecit magnalia ſine 9
fine, et miracula ſine numero: Qui miſit plu- 10
vias ſuper faciem terræ,
& miſit aquas ſuper faciem platearum: ut 11
collocet imbecilles in excelſo, & humiles exal-
tentur in ſalute. Diſſi- 12
pat cogitationem ſapientum (g) *ne perficiatur*
per manus eorum aſtutia.
Deprehendit ſapientes in 13
eorum ſapientia, et intentionem aſtutorũ diſſipat:
In die palpabunt quaſi in 14
tenebris; & velut is qui
eſt in nocte, palpabunt in
meridie: Eruit à gladio 15
ora eorum, et à manu potentis pauperem. Et erit 16
pauperi ſpes, & iniquus
claudet os ſuum. Beatus 17
vir quem Domin⁹ erudit,
& diſciplinã excelſi non
deſpicit: Quoniam ipſe 18
frangit & conſolidat, &
percutit, & manus ejus
ſanant. In ſex triſtitiis 19
liberabit te, & in ſeptima
non accedet ad te malũ.
In fame eruet te à morte, 20
& in bello è manib⁹ gladii, (h) *A voce linguæ* 21
protegêris, neque formidabis (i) *tribulationẽ cùm*
venerit: Propter rapinã 22
& famem videbis, neque
timebis ob beſtiã deſerti:
Quoniam cum lapidibus 23
deſerti eſt pactum tuum,
beſtiæ deſerti tradent ſe
tibi: Et ſcies ſalvum 24
eſſe tentorium tuum, &
revertêris ad tabernaculum tuum, & non peccabis: Et cognoſces eſſe 25
multiplex ſemen tuum,
& ſobolem tuam ſicut
herbam terræ: Et ingredêris cum tranquil- 26
litate ſepulchrum, ſicut
acervus frumenti in tempore ſuo. Hec intelle- 27
ximus, et ſic audivimus
ea: tu ergò (k) *reſipiſce.*

CAP. VI.

Reſpondit Job & di- 1
xit, utinam adeſſet qui 2
iram meam & quod e-
venit mihi, in ſtatera ſi-
mul appenderet, Quo- 3
niam modò crevit magis
quàm arenæ maris; proptereà ſermones mei ſunt
detenti: Quia ſagittæ 4
potentis ſunt in carne
mea, & furor earum ebibit ſpiritum meum, &
timor Dei terruit me.
Num onager ſuper her- 5
bam reſpirat, et bos mugit ſuper ſectum gra-
men? Num comedi- 6
tur inſipidum ſine ſale,
aut eſt guſtus (a) *in ſucco portulacæ?* (b) *De-* 7
ſperat animus meus libertatem ſuam, aut (c)
incedit velut ebrius pugna mea.

INTERP. SYRIACA.

(g) ne exequantur manus eorum ſapientiam. (h) A virga (i) confractionem (k) ſcito hoc tibi. CAP. vi. (a) in albumine vitelli? (b) Tædet animam meam in percuſſione ſua, (c) vociferatur velut

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Qui facit magna quorum non eſt *ſupputatio*, & mirabilia donec non ſit numerus. Qui dat pluviam ſuper faciem terræ Iſrael, & mittit aquas ſuper faciem *provinciarum* 9 10
populorum. Ut ponat humiles fame in ſublime, & denigrati inopia confortentur ſalute. Qui irritas fecit cogitationes Ægyptiorum, qui callidè cogitaverunt, ut malè 11 12
facerent Iſrael, & non eſt operata manus eorum conſilium ſapientiæ ſuæ. Qui comprehendit ſapientes Pharaonis in ſapientia eorum, & conſilium aſtrologorum ſuorũ 13
perverſorum *recidere fecit* ſuper eos. Per diem incurrebant tenebris, & ſicut in nocte palpabant in meridie. Et redemit populum ſuum ab occiſione oris eorum, et de 14 15
manu regis fortis populum pauperem. Et fuit pauperi ſpes, et *flagitium* impii obturavit os ſuum. Ecce beatus eſt Abraham vir *pius*, quem corripiebat Deus: et tu 16 17
Iſrael diſciplinam omnipotentis ne abjicias. Quoniam ipſe adducit plagam, et adfert medecinam; percutit, et manus ejus ſanant. In ſex tribulationibus liberabit te, 18 19
et in ſeptima non accedet ad te malum. In fame Ægypti redemit te à morte, et in bello Amalec de occiſione gladii. In nocumento linguæ Balaam abſcondêris inter 20 21
nubes, et non timebis à vaſtitate Madianitarum cùm venerit. In vaſtitate Sion et in fame deſerti ridebis, et à caſtris Og qui comparatus eſt beſtiæ *feræ* terræ, non timebis. 22
Quoniam cum tabulis lapideis quæ datæ ſunt *publicè* in agro, eſt pactum tuum: et Cananæi qui comparati ſunt beſtiis agri, inierunt pacem tecum. Et ſcies quo- 23 24
niam pax erit in *domo* doctrinæ tuæ, et præparabis habitaculum domus ſanctuarii tui, et non nocebis. Et ſcies quia multi ſunt filii tui, et filii filiorum tuorum quaſi her- 25
ba agri. Ingredieris in perfectione annorum tuorum in ſenio in *ſepulchrum*, ſicut tollitur acervus tritici in tempore ſuo. Ecce hòc ſcrutati ſumus, et ita eſt: ſuſcipe 26 27
illud: et tu ſcito tibi.

CAP. VI.

Et reſpondit Job et dixit: Utinam appendendo appenderetur ira mea; et conturbatio mea in ſtatera levarentur ſimul. Quoniam nunc arenâ maris gravior eſſet: ideò 2 3
verba mea deficiunt. Quoniam ſagittæ omnipotentis in me ſunt, quarũ venenũ bibit ſpiritus me⁹: turbationes quæ ſunt à facie Dei, ordinantur contra me. Nunquid 4 5
poteſt *rudere* onager ſuper herbam? *quomodo* mugiet bos ſuper pabulum ſuũ? Nunquid comedi poteſt pulmentũ abſq; ſale, aut eſt guſt⁹ in albumine ovi & albugine vi- 6
telli? *Targum aliud: Sicut non comeditur quicquam pulmenti abſq; ſale, ſic non eſt ſapor in mucilagine vitelli.* Quæ renuit tangere anima mea, ipſa reputata ſunt quaſi in- 7
firmitas prandio meo. *Targum aliud*: Quæ renuit tangere anima mea, ipſa *faciunt me infirmum, & fuit ſufficientia* prandio meo.

איוב : ז

? Deus det meam expectationem & ,mea petitio veniat det Quis
מִי־יִתֵּן תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ 8
me succidat & ,suam manum solvat ; me conterat & , Deus velit Et
וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ 9
: parcit non ,ægritudine in consolidescā & ,mea consolatio adhuc erit Et
וּתְהִי־עוֹד נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה לֹא יַחְמוֹל 10
? sperem ut ,mea fortitudo Quæ .Sancti eloquia abscondi non quia
כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִי־אֲיַחֵל 11
lapidum fortitudo An ? meam animam prolongem ut ,meus finis quis &
וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים 12
meum auxilium Nonne ? ænea mea caro an ? mea fortitudo
כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי 13
suo socio à Dissoluto ? me à est expulsa subsistentia & ? me in
בִי וְתֻשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ 14
sunt prævaricati mei Fratres .derelinquet Saddai timorem & ,misericordia
חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ 15
præ Nigrescentes .transibunt torrentium impetus sicut : torrens sicut
כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־ 16
: excidentur ,effluxerint tempore In .nix occultabitur eis super ,gelu
קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ 17
: eorū viæ semitæ Declinabunt .suo loco de extinguentur eo incalescendo in
בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם 18
; Temæ semitas Respexerunt .peribunt & , nihilum in ascendent
יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הִבִּיטוּ אָרְחוֹת תֵּמָא 19
quoniam ,sunt affecti Pudore .sibi expectaverunt Sebæ itinera
הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כִּי־ 20
nunc Quia .pudore sunt affecti & : illud usque venerunt : speravit
בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה 21
: dixi certè Num .timetis & ,fractionem videbitis : nihil fuistis
הֱיִיתֶם לֹא תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־אָמַרְתִּי 22
me liberate Et ? me pro donate vestra facultate de & ,mihi Afferte
הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ וּמַלְּטוּנִי 23
, me Docete : me redimetis terribilium manu è & ,hostis manu è
מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי 24
Quàm .me intelligere facite erravi quo & ; tacebo ego &
וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃ מַה־ 25
increpans increpabit quid & ! rectitudinis eloquia sunt roborata
נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ
ventum in & ? cogitabitis sermones increpandum ad Nonne ! vobis ex
מִכֶּם׃ הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ 26
jacietis & ; projicietis pupillum super Etiam ? desperati eloquia
אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף־עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ 27
fossa & : me in respicite velitis nunc Et .vestrum sodalem super
עַל־רֵיעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־ 28
: iniquitas sit ne ,nunc Convertimini .mentiar si ,vestram faciem
פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה 29
mea lingua in est Nunquid .ea in mea justitia , adhuc revertimini &
וְשֻׁבוּ עוֹד צִדְקִי־בָהּ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי 30
? infortunia intelliget non meum palatum an ? iniquitas
עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

CAP. VII. ז

? ejus dies mercenarii dies sicut & : terram super homini militia Nonne
הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ 1
: suum opus expectabit mercenarius sicut & ,umbram anhelabit servus Sicut
כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃ 2
ærumnæ noctes & ; vanitatis menses mihi accepi hæreditate Sic
כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל 3
.mihi numerârunt
מִנּוּ־לִי׃

Versio VULG. LAT.

8 Quis det ut veniat petitio
mea : & quod expecto,tribuat
9 mihi Deus ? Et qui cœpit,
ipse me conterat : solvat manum
suam , & succidat me ?
10 Et hæc mihi sit consolatio, ut
affligens me dolore, non parcat,
nec contradicam sermonibus
11 Sancti. Quæ est enim
fortitudo mea, ut sustineam ?
aut quis finis meus, ut patienter
12 agam ? Nec fortitudo lapidum
fortitudo mea,nec caro
13 mea ænea est. Ecce , non est
auxilium mihi in me, & necessarii
quoque mei recesserunt
14 à me. Qui tollit ab amico
suo misericordiam, timorem
15 Dñi derelinquit. Fratres
mei præterierunt me,sicut torrens
qui raptim transit in
16 convallibus.Qui timent pruinam,irruet
17 super eos nix.Tempore
, quo fuerint dissipati,
peribunt : & ut incaluerit, solventur
18 de loco suo. Involutæ
sunt semitæ gressuum eorū:
ambulabunt in vacuum,& peribunt.
19 Considerate semitas
Thema, itinera Saba , & expectate
20 paulisper.Confusi sunt
quia speravi : venerunt quoque
usque ad me, & pudore
21 cooperti sunt. Nunc venistis
: & modò videntes plagam
22 meam timetis. Numquid
dixi ; Afferte mihi, et de substantia
vestra donate mihi ?
23 Vel, Liberate me de manu hostis,& de manu robustorum
24 eruite me ? Docete me, & ego
tacebo : & siquid forte ignoravi,
25 instruite me. Quare detraxistis
sermonibus veritatis,
cū è vobis null⁹ sit qui possit
26 arguere me ? Ad increpandum
tantùm eloquia concinnatis,et
27 in ventū verba profertis. Super
pupillū irruitis,& subvertere
28 nitimini amicū vestrū. Veruntamen
ꝙ cœpistis explete:
præbete aurem , & videte an
29 mentiar. Respondete,obsecro,
absq; contentione: et loquentes
30 id ꝙ justū est, judicate. Et
non invenietis in lingua mea
iniquitatem : nec in faucibus
meis stultitia personabit.

CAP. VII.

1 Militia est vita hominis super
terram : & sicut dies mercenarii,
2 dies ejus. Sicut servus
desiderat umbram, & sicut
mercenarius præstolatur finem
3 operis sui : Sic & ego habui
menses vacuos , & noctes
laboriosas enumeravi mihi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

8 †Εἰ γὰρ δῴη ϗ (ε) ἔλθοι μου ἡ αἴτησις,
†ϗ τὴν ἐλπίδα μου δῴη (ζ) ὁ κύριος.
9 †Ἀρξάμενος ὁ κύριος (η) τρωσάτω με, εἰς
10 τέλος δὲ μή με ἀνελέτω. †Εἴη δέ (θ) μου
πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην,
ἐπ' αὐτῆς †(ι) οὐ φείσομαι· οὐ γὰρ ἐψευσάμην
11 (κ) ῥήματα ἅγια θεοῦ μου. †Τίς
γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω; †ἢ τίς
μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεταί μου ἡ ψυχή;
12 †Μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχύς μου; †ἢ αἱ
13 σάρκες μου εἰσὶ (λ) χάλκεαι; †Ἢ οὐκ
ἐπ' αὐτῷ ἐπεποίθειν; †βοήθεια δὲ ἀπ'
14 ἐμοῦ ἄπεστιν. †(μ) Ἀπείπατό με ἔλεος,
15 (ν) ἐπισκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖδέ με. †Οὐ
προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου; †ὥσπερ
χειμάρροις ἐκλείπων, †ἢ ὥσπερ (ξ) κῦμα
16 παρῆλθόν με. †Οἵτινές με (ο) διευλαβοῦντο
νῦν ἐπιπεπτώκασί μοι, †ὥσπερ χιὼν
17 ἢ κρύσταλλος πεπηγώς. †Καθὼς (π)
τακεῖσα θέρμης γενομένης, οὐκ ἐπεγνώσθη
18 ὅπερ ἦν, †(ρ) Οὕτω κἀγὼ κατελείφθην
ὑπὸ πάντων, †ἀπωλόμην (σ) δὲ καὶ
19 ἔξοικος ἐγενόμην. †Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν,
(τ) ἀτραποὺς Σαβῶν †οἱ διορῶντες.
20 †Καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν, †οἱ ἐπὶ
21 πόλεσιν ϗ χρήμασι πεποιθότες. †(υ) Ἀτὰρ
δὲ ϗ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως,
†ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε.
22 †Τί γάρ; μήτι ὑμᾶς ᾔτησα, ἢ τῆς παρ'
23 ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι, †Ὥστε σῶσαί με
(φ) ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαί
24 με; †Διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω·
†εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι.
25 †Ἀλλ' ὡς ἔοικε φαῦλα (χ) ἀληθινοῦ ῥήματα,
†οὐ γὰρ (ψ) παρ' ὑμῶν ἰσχὺν αἰτοῦμαι.
26 †Οὐδὲ (ω) ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασί με παύσει,
†οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι.
27 †Πλὴν ὅτι (α) ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε,
†ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν.
28 †Νυνὶ δὲ (β) εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν,
29 οὐ ψεύσομαι. †Καθίσατε δὴ ϗ
μὴ εἴη (γ) ἄδικον, †ϗ πάλιν τῷ δικαίῳ
30 συνέρχεσθε. †Οὐ γάρ ἐστιν (δ) ἐν γλώσσῃ
μου ἄδικον, †ἢ ὁ λάρυγξ μου οὐχὶ
σύνεσιν μελετᾷ;

Si enim det, & veniat postulatio 8
mea, & spem meam det Dominus
: Qui cœpit Dominus , 9
vulneret me : in (g) finem autem
ne me tollat : Sit (h) autem 10
mea civitas sepulchrum, super
cujus muros saltabam super eam:
non parcā: non enim mentit⁹ sum
verba sancta Dei mei. Quæ enim 11
virtus mea, ut sufferam ? aut
(i) quod tempus meum, ut sustineat
anima mea ? Nunquid virtus 12
lapidum virtus mea, aut carnes
meæ sunt æneæ ? Aut non in 13
ipso confidebam? Sed adjutorium
à me recessit : Negavit me 14
misericordia, & visitatio Domini
me despexit: Propinqui 15
mei non respexerunt me: tanquam
torrens deficiens, aut sicut
fluctus, transierunt me: Qui 16
verebantur me , nunc irruerunt
super me: sicut nix aut gelu
concretum. Quemadmodùm 17
quod liquefactum est calore exorto,
non cognitum est quod erat:
Ita & ego derelictus sum ab omnibus: 18
Perii autem, & exul de
domo mea factus sum. Vias (k) 19
Themanorum videte, semitas Sabæorum
intuentes : Et confusionem 20
debebunt, qui in civitatibus
& pecuniis confiderunt. Nunc 21
autem, & vos insurrexistis in
me sine misericordia. Itaque videntes
vulnus meum timete.
Quid enim ? nunquid aliquid 22
vos petii, aut fortitudine vestrâ
indigeo ? ut salvetis me de inimicis, 23
vel de manu potentium liberetis
me? Docete me, & ego 24
obmutescam : si quid erravi, dicite
mihi : Sed ut (l) videtur , 25
vilia veracis verba : non enim
à vobis fortitudinem peto, Neque 26
correptio vestra verbis me sedabit
: neque enim eloquutionem
sermonis vestri sustinebo. Veruntamen 27
super pupillum irruitis,
& insultatis super amicum
vestrum. Nunc autem (m) inspiciens 28
in facies vestras , non
mentiar. (n) Sedete,obsecro, et 29
non sit injustum, & rursus justo
adestote. Non est enim in lingua 30
mea iniquitas, aut fauces meæ
nónne intellectum meditantur?

ΚΕΦ. ζ'.

1 Πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος
ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς; †ϗ ὥσπερ (α)
2 μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ; †Ἢ
ὥσπερ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ,
ϗ (β) τετευχὼς σκιᾶς; †ἢ ὥσπερ μισθωτὸς
3 ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ; †Οὕτως
(γ) κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενοὺς,
†νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομέναι μοί εἰσιν.

CAP. VII.

Nunquid non tentatio est vita 1
hominis super terram? & sicut
quotidiani mercenarii vita ejus? Aut tanquam servus metuens 2
dominum suum, & consequutus
umbrā? aut tanquā mercenari⁹
expectans mercedē suā?
Sic et ego expectavi menses vanos 3
: & noctes dolorum datæ
sunt mihi.

MS.A. (ε) ἔλθῃ (ζ) ὁ θεός. (η) τρωσάτω, εἰς τέλος (θ) μοι ἡ πόλις μου τάφος, (ι) οὐ μὴ φίσωμαι· (κ) ἐν ῥήματι ἁγίου θεοῦ μου. (λ) χαλκαῖ; (μ) Ἀπίπατο δέ με (ν) ϗ ἐπισκοπὴ κυρίου (ξ) κύματα (ο) εὐλαβοῦντο (π) τακεὶς θέρμης γενομένης, οὐκέτι ἐγνώσθη (ρ) Οὕτως ϗ ἐγὼ (σ) τε ϗ (τ) ϗ ἀτραποὺς * ἀσεβῶν οἱ διορῶντες αἰσχύνθηται. Αἰσχύνην οἱ ὁρῶντες ὀφιλήσουσιν, οἱ ἐπὶ (υ) Ἀτὰρ δὴ (φ) ἐκ χειρὸς κακῶν, ἢ ῥύσασθαί με ἐκ χειρὸς δυνάστου; (χ) ἀνδρὸς ἀληθινοῦ (ψ) παρ' ὑμῶν ῥῆμα οὐδὲ ἰσχὺν (ω) ὁ ἔλεγχος ὑμῶν τὰ ῥήματά μου παύσει, οὐδὲ *φθέγγματος ῥήματος ὑμῶν ἀνέξομαι. (α) ὀρφανῷ (β) ἐμβλέψας (γ) ἄδικον ἐν κρίσι, ϗ πάλιν (δ) ἄδικον ἐν γλώσσῃ μου, οὐχὶ δὲ ϗ ὁ *λάρυξ μου σύνεσιν μελετᾷ; Κεφ. ζ'. MS.A. (α) * μισθοῦ (β) τετυχηκὼς (γ) καὶ ἐγὼ

תרגום TARGUM.

9 8 10 מן יהיב ותיתי שילתי וסברי יתן אלהא : ושרי אלהא לממסכן יתי יתיר ידיה ויעתיר יתי : ותהי דא תנחומתי ואבוע ברתיחא ולא יחוס על רשיעא
12 11 13 ארום לא כסיתי מלי קדישא : מה חילי ארום אוריך ומה סופי ארום נגרנא נפשי : אין חילא היך אבניא חילי אין בסרי קרים כנחשא : המדלית סיועי
15 14 בי וחוכמתא אתברחת מני : לגברא דמנע מן חבריה חסדא ודחלת שדי ישבוק : אחי בוו היך נגוד נחלא היך מפקנות פצדי נחליא עברין : דשחימין
16 18 17 מן צנתא עליהון יתחיל תלגא : בעדן דחבו דר טובענא אשתרבבו אתמגרו ברתיחותיה אתמחיאו מן אתריהון : מטול דמקלקלין אסרטי
20 19 אורחיהון סלקין ללמא ויהובדון : אסתכו אסרטי תימא הלכתא דזמרגד סברו להון : בהיתו ארום אתרחיצו בטעותהון אתו לגבה ואתכסיפו :
21 23 22 ארום כדון הויתון כלא הויתון חמיתון תברא ואתבהלתון : הבקושטא אמרית הבו לי ומן נכסיכון שחדו אמטולתי : ושיזבוני מן יד מעיקא
25 24 ומן ידיהון דתקיפי פרוקו יתי : אליפו יתי ואנא אשתוק ומה דשליתי אסבילו לי : מה בסימין הנון מלין תריצין ומן דכשר לכסנא יכסן מנכון :
26 28 27 אפשר דלכסנא במליא אתון חשבין ולקבלא אמתילו מלי יאושא : רגיז על יתם תשדון ותחשלון על חבריכון : וכדון שרו אסתכלו בי וקדמיכון
30 29 אם אכזב : תובו כדון לא תהי רשיעא ותובו תוב לזכאותי בה : האית בלישני רשעא אין מוריני לא יתבין רגושתא :

ז

1 2 3 הלא חילא לבר נש עלוי ארעא והיך יומי אגירא יומוי : היך עבדא דשאף טולא והיך אגירא דמודיק סטריה : הכדין אחסנית לי ירחין דמגן
ולילון דלעות חשיבו לי :

Verſio *SYRIACA.*

8 * ܡܢܘ ܢܬܠ ܠܝ ܕܬܐܬܐ ܫܐܠܬܝ . ܘܣܒܪܝ ܢܬܠ ܐܠܗܐ. * ܘܢܬܪܥܐ ܐܠܗܐ ܘܢܕܟܝܢܝ. ܘܢܦܪܘܣ
9 10 ܐܝܕܗ ܘܢܫܡܠܝܢܝ. * ܘܬܗܘܐ ܬܘܒ ܒܘܝܐܝ. ܘܐܫܬܡܠܠ ܗܘܝܬ ܒܚܝܠܐ ܕܠܐ ܢܘܩܫ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܕܓܠܬ ܒܡܐܡܪܗ
11 12 ܕܩܕܝܫܐ. * ܘܟܡܐ ܗܘ ܚܝܠܝ ܕܐܣܝܒܪ. ܘܡܢܘ ܗܘ ܣܘܦܝ ܕܐܓܪܓ ܢܦܫܝ. * ܠܐ ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܕܟܐܦܐ ܚܝܠܝ.
13 14 ܐܘ ܒܣܪܝ ܢܚܫܐ ܗܘ . * ܐܢ ܠܐ ܥܘܕܪܢܗ ܥܡܝ. ܘܦܘܪܩܢܗ ܐܬܪܚܩ ܡܢܝ. * ܕܟܠܐ ܫܠܡܐ ܡܢ ܚܒܪܗ .
15 16 ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܡܐ ܫܒܩ. * ܐܚܝ ܕܓܠܘ ܐܝܟ ܢܚܠܐ. ܘܐܝܟ ܪܕܝܐ ܕܢܚܠܐ. * ܕܡܓܠܕܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܓܠܝܕܐ.
17 ܣܓܝ ܥܠܝܗܘܢ ܬܠܓܐ. * ܘܒܥܕܢܐ ܕܢܫܚܢܘܢ ܒܗܘܢ. ܡܬܦܫܪܝܢ. ܘܒܚܘܡܗܘܢ ܦܫܪܝܢ ܡܢ ܐܬܪܗܘܢ.
18 19 * ܢܬܦܬܠܘܢ ܫܒܝܠܐ ܕܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܘܢܣܩܘܢ ܠܬܗܘ ܘܢܐܒܕܘܢ. * ܚܙܘ ܠܐܘܪܚܬܐ ܕܬܝܡܢܐ. ܘܫܒܝܠܐ
20 21 ܕܫܒܐ ܣܟܝܘ ܠܗܘܢ . * ܒܗܬܘ ܡܛܠ ܕܣܒܪܘ ܒܗ. ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ ܘܐܬܚܦܪܘ. * ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ ܗܘܝܬܘܢ
22 ܥܠܝ. ܡܛܠ ܕܩܕܡ ܕܬܚܙܘܢ ܬܘܪܥܬܐ. ܕܚܠܬܘܢ. * ܕܠܡܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܗܒܘ ܠܝ. ܐܘ ܡܢ ܩܢܝܢܟܘܢ
23 24 ܗܒܘ ܥܠܝ. * ܘܦܨܘܢܝ ܡܢ ܐܝܕܝ ܡܥܩܒܢܝ. ܐܘ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܥܫܝܢܐ ܦܪܘܩܘܢܝ . * ܐܠܦܘܢܝ. ܘܐܢܐ
25 ܐܫܬܘܩ. ܘܐܢ ܛܥܝܬ ܐܣܬܟܠܘܢܝ. * ܠܡܢܐ ܐܣܠܝܬܘܢ ܡܠܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܘܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܡܟܣ ܘܡܪܬܐ.
26 27 * ܗܫܐ ܠܡܒܨܝܘ ܡܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܘܩܒܠ ܪܘܚܐ ܕܡܠܝ ܡܬܪܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܗܐ ܥܠ ܝܬܡܐ ܡܬܪܥܡܝܢ ܐܢܬܘܢ.
28 29 ܘܥܠ ܪܚܡܝܟܘܢ ܡܥܩܬܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܗܫܐ ܩܒܠܘ ܘܚܘܪܘ ܒܝ ܘܩܕܡܝܟܘܢ ܐܡܠܠ. ܘܠܐ ܐܕܓܠ. * ܬܘܒܘ ܗܫܐ.
30 ܘܠܐ ܬܗܘܘܢ ܐܝܟ ܥܘܠܐ. ܘܬܘܒܘ ܗܫܐ ܙܕܝܩܐ. * ܕܠܡܐ ܐܝܬ ܒܠܫܢܝ ܥܘܠܐ. ܐܘ ܦܘܡܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܩܘܫܬܐ.

1 * ܩܦܠܐܘܢ * ܙ * ܗܐ ܙܒܢܐ ܗܘ ܠܒܪܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܐܝܟ ܝܘܡܬܐ ܕܐܓܝܪܐ ܝܘܡܬܗ.
2 3 * ܘܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܡܣܟܐ ܠܛܠܠܐ. ܘܐܝܟ ܐܓܝܪܐ ܕܡܣܟܐ ܠܡܫܠܡܘܬܗ ܕܦܘܠܚܢܗ. * ܗܟܢܐ ܝܪܬܬ ܠܝ ܝܪܚܐ
ܣܪܝܩܐ ܘܠܠܝܐ ܕܥܡܠܐ . ܠܐ ܐܬܡܢܝܘ ܠܝ.

Verſio *ARABICA.*

8 9 * من الذي يعطيني ان ياتي مسالتي ورجاي يعطيني * فيرضا الله ويطهرني * ويبسط يدك فيكملني *
10 11 فيكون ايضا عزاي * واستتم ايضا بقوة بلا قدر * من اجل اني لم اكذب بقول القدوس * وكم تكون
12 قوتي حتى اصبر وماذا تكون اخرتي حتى اطيل بروحي * فلو كانت قوتي مثل قوة الحجر او بسري كان
13 14 نحاسا * فانه ليس عونه معي * وخلاصه قد تباعد مني * الذي يمنع السلام من صاحبه خشية العالي
15 16 يترك * اخوتي كذبوا مثل الاودية * ومثل السواقي الجارية * الذين كانوا يفزعون من الجليد عليهم
17 18 كثر الثلج * وفي ساعة يظهر فيهم يتحللون * وبسخونتهم يتحللون من اماكنهم * تعوج سبل
19 20 طرايقهم ويصعدون في التحيير فيهلكون * لما نظروا طرايق التيمن والي مسالك سبا قصدوا * خزوا في
21 الذي توكلوا * بلغوا اليه فبهتوا * وانتم ايضا كنتم على من اجل انه من قبل ان تروا تحريكا
22 23 فزعتم * الو اني قلت لكم هبوا لي * ومن اموالكم ارشوا بدلي * وفكوني من يدي معاندي * او من يد
24 25 العزيز نجوني * فاعلموني وانا اصمت * وماذا طغيت فانبوني * لماذا تدفعون قول الصدق * ومن الذي
26 27 ينصح ويعظ منكم * فالان لتفتيش الكلام تفكرون * وعلى روح كلمتي تتفهمون * فهودا على اليتيم
28 29 تتكبرون * ولاحبايكم تحزنون * والان فاقبلوا وانظروا وقدامكم اتكلم ولا اكذب * توبوا من الان ولا
30 تكونوا مثل الاشرار * عودوا الان وازكوا * العل ترون في لساني اثما * او فمي ليس ينطق بالصدق *
1 2 * الفصل السابع * فان الان زمانا للناس على الارض * ومثل ايام الاجير ايامه * ومثل ايام العبد الذي
3 يرقب الظل * ومثل الاجير الذي ينتظر تمام فاعله * هكذا ورثت اشهرا بطالة وليالي العمل لم تحسب لي *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Quis mihi det ut veniat 8
poſtulatio mea, & ſpem
meam (d) det mihi: Et 9
placetur Deus, & me
mundet: & extendat
manum ſuam, & me
perficiat, Sitque de- 10
nuò conſolatio mea, &
perficiar quoque virtute
(e) ſine meſura, quan-
doquidem non ſum men-
titus in ſermonem ſan-
ctiſſimi; Et quanta eſt 11
fortitudo mea, ut ſuſti-
neam? & quinam eſt
finis meus, ut patientiam
habeam? Si eſſet for- 12
titudo mea ut fortitudo
lapidis, aut caro mea
eſſet ænea: Quoniam 13
auxilium ejus non eſt
mecum, & ſalus ejus
jam receſſit à me. Qui 14
prohibet pacem ab ami-
co ſuo, timorem altiſ-
ſimi dereliquit. Fratres 15
mei mentiti ſunt, velut
torrentes & ſicut ri-
vuli fluentes. Qui ti- 16
mebant glaciem, multi-
plicata eſt ſuper eos nix;
Et tempore quo exoritur 17
in eos dies, liqueſcunt,
& in calore ſuo diſſol-
ventur de locis ſuis:
Et detorquebuntur ſemi- 18
tæ viarum eorum, &
aſcendent in ſtupore, &
peribunt: Eò quòd re- 19
ſpexerint ad vias Au-
ſtri, ſemitas Sabæ in-
tenderint. Confuſi ſunt 20
in eo in quo confiſi ſunt;
ad illud pervenerunt, &
ſtupore capti ſunt. Vos 21
quoque fuiſtis contra me,
quoniam antequam vi-
diſſetis perturbationem,
deterriti eſtis. Quid 22
ſi dixiſſem vobis, Date
mihi, aut de bonis ve-
ſtris ſweramini pro me,
Et liberate me de mani- 23
bus adverſariorum meo-
rum, aut de manu po-
tentis eruite me? Do- 24
cete me, & ego ſilebo:
& qua in re erraverim,
indicate mihi. Quare 25
repellitis ſermonem ve-
ritatis? & quis veſtrûm
(f) hortatur et cõmonet?
Modò ad verba diſqui- 26
renda excogitatis, &
contra ſpiritũ ſermonis
mei meditamini. Ecce ad- 27
verſùs pupillũ elevami-
ni, & amicos veſtros
contriſtatis. Jam verò, 28
admittite & conſidera-
te, & corã vobis loquar,
& non mentiar. Pœni- 29
teat vos modò, & ne ſi-
tis velut ſceleſti; con-
vertimini modò, & inno-
centes eſtote. Num in 30
lingua mea (g) videtis
iniquitatem, aut os meũ
non profert veritatem?

CAP. VII.

Nunc enim tempus 1
eſt homini ſuper terram,
& ſicut dies mercenarii
dies ejus, Et ſicut dies 2
ſervi qui expectat um-
bram, & ſicut mercena-
rius qui expectat † ulti-
matum opus factoris ſui:
Sic poſſedi menſes otio- 3
ſos, & noctes laboris
non ſunt computatæ
mihi.

INTERPR. SYRIACA. (d) det Deus: (e) ſine inopia, (f) redarguit & increpat? (g) eſt iniquitas, † ut abſolvatur opus ſuum:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quis det ut veniat petitio mea, & expectationem meam det Deus. Et Deus qui cœpit pauperem me *facere*, ſolvat manum ſuam; & divitem me faciat. 8 9
Et hæc erit conſolatio mea, & exultabo cùm venerit *furor* ſuper *impium*, & non parcet, quia non celavi verba ſancti. Quæ eſt enim fortitudo mea ut expectem? & quis 10 11
eſt finis meus cur protraham animam meam? Nunquid ſicut fortitudo petrarum eſt fortitudo mea, aut caro mea eſt robuſta ſicut æs? Nunquid non eſt auxilium in me, 12 13
& ſapientia expulſa eſt à me? Qui prohibet à viro amico ſuo miſericordiam, timorem omnipotentis derelinquit. Fratres mei diripuerunt ſicut alveus torrentis, 14 15
ſicut egreſſio rivorum torrentium qui pertranſeunt. Qui denigrati ſunt propter frigus, contra eos prævalebit nix. In tempore quo peccaverunt generatio diluvii, 16 17
diſſipati ſunt, conſumpti ſunt in furore ſuo, & *deleti ſunt* de loco ſuo. Pro eo quòd diſſipaverunt greſſus viarum ſuarum; aſcendunt in vanum & peribunt. Con- 18 19
ſideraverunt ſemitas Thema, itinera Zamargadi expectaverunt ſibi. Confuſi ſunt quia ſperaverunt in idolis ſuis, venerunt uſque illuc, & erubuerunt. Quoniam 20 21
nunc fuiſtis quaſi non eſſetis; vidiſtis interitum, & *conturbati fuiſtis*. Nunquid verè dixi: Date mihi, & de ſubſtantiis veſtris munera date pro me. Et liberate me de 22 23
manu hoſtis, & de manu robuſtorum redimite me. Docete me, & ego tacebo; & ſi erravi, intelligere facite me. Quàm ſuaves ſunt ſermones rectorum! & qui aptus 24 25
eſt ex vobis ad corripiendum, corripiat. Nunquid ad corripiendum verbis vos cogitatis; & tenebris comparatis verba deſperata? Iram ſuper pupillum miſiſtis, & co- 26 27
gitatis contra amicum veſtrum. Nunc autem incipite & contemplamini me, & [*videte*] an mentiar coram vobis. Convertimini nunc, ne ſit *iniquus*, & convertimini 28 29
adhuc ut juſtificer in eo. Nunquid eſt iniquitas in lingua mea, aut guttur meum non intelligit tumultus? 30

CAP. VII.

Nonne militia eſt filio hominis ſuper terram: & ſicut dies mercenarii, dies ejus? Sicut ſervus qui deſiderat umbram, & ſicut mercenarius qui expectat mercedem 1 2
operis ſui: Sic poſſedi mihi menſes vanitatis, & noctes laborioſas enumeraverunt mihi. 3

איוב : ח

: veſperam eſt menſum & ,ſurgam quando *;dixi &* *,jacui* Si
4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב
eſt Induta .crepuſculum ad uſque evagationibus ſum ſaturatus &
5 וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ
.ſe diſſolvit & ,ſe ſcidit mea cutis :pulveris *ramento* & ,*verme* mea caro
בְשָׂרִי רִמָּה וְגוּשׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃
.expectationis fine in defecerunt & :radio *præ veloces* fuerunt mei Dies
6 יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃
meus oculus revertetur non *: meæ vitæ* ventus quod Memento
7 זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי
tui oculi ;me videntis oculus me *intuebitur* Non .bonum *videndum ad*
8 לִרְאוֹת טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ
, infernum ad deſcendens ſic *;abiit* & nubes *Defecit* *.ego* non & ,me in
9 בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל
non & ; ſuam domum ad ultrà revertetur Non .aſcendet non
10 לֹא יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא
;meum os prohibebo non ego Etiam .ejus locus ampliùs eum cognoſcet
11 יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ־פִּי
amaritudine in confabulabor : mei ſpiritus anguſtia in loquar
אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר
me ſuper *ponet quod* ,cetus aut ,ego mare Nunquid .meæ animæ
12 נַפְשִׁי׃ הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי
ſe tollet ; meus lectus me conſolabitur , dixero Si ? cuſtodiam
13 מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא
viſionibus à & *,ſomniis in* me conteres Et .meũ cubile meo eloquio in
14 בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת
.meis oſſibus *præ* mortem,mea anima *ſtrangulationem* elegit Et .me terrebis
15 תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃
quia , me à ceſſa : ſum victurus ſeculum in non *,ſum Abominatus*
16 מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־
quod & , eum magnifices quod , homo Quid .mei dies vanitas
17 הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־
momenta ad ? matutinis in eum viſites Et ? tuum cor eum *ad* ponas
18 תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים
me *dimittes* non : me à *recedes* non Quouſque .eum probabis
19 תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא תַרְפֵּנִי
tibi operabor quid , Peccavi ? meam ſalivam *me abſorbere ad uſque*
20 עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃ חָטָאתִי מָה אֶפְעַל לָךְ
fui & , tibi occurſum in me poſuiſti quid ut *? hominis* cuſtos
נֹצֵר הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ וָאֶהְיֶה
facies tranſire & *,meam prævaricationem tolles* non cur Et *? onus in me ſuper*
21 עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר
,manè me quæres & ,accumbam pulvere in nunc quia ? meam iniquitatem
אֶת־עֲוֺנִי כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי
.ego non &
וְאֵינֶנִּי׃

CAP. VIII. ח

,hæc loqueris Uſquequo : dixit & ,Suchites Bildad reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה
,judicium pervertet Deus Nunquid ? tui oris *dicta validus* ſpiritus &
3 וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט
,ei peccaverint tui filii Si ? juſtitiam pervertet *Saddai an* &
4 וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃ אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ
,Deum *ad ſurrexeris* manè tu Si .eorũ *prævaricationis manu in eos emiſit* &
5 וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל
nunc quia ,*tu* rectus & ,mundus Si : fueris deprecatus *Saddai ad* &
6 וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה
erit Et .tuæ juſtitiæ habitaculum reddet pacificum & ,te ſuper ſuſcitabit
7 יָעִיר עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה
Quia .valde creſcet tuum noviſſimum & ,parvum tuum principium
8 רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־
inveſtigationem ad te præpara & ; priſtinam generationem *nunc* interroga
שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר
: eorum patrum
אֲבוֹתָם׃

Verſio VULG. LAT.

4 Si dormiero, dicam; Quando conſurgam? & rurſum expectabo veſperã, & replebor doloribus uſque ad tenebras. 5 Induta eſt caro mea putredine & ſordibus pulveris, cutis mea aruit, et contracta eſt. 6 Dies mei velociùs tranſierunt quàm à texente tela ſucciditur, et conſumpti ſunt abſque ulla 7 ſpe. Memento quia ventus eſt vita mea, et non revertetur oculus meus ut videat bona. 8 Nec aſpiciet me viſus hominis: oculi tui in me, et non 9 ſubſiſtam. Sicut conſumitur nubes, et pertranſit: ſic qui deſcenderit ad inferos, non 10 aſcendet. Nec revertetur ultrà in domũ ſuam, neq; cognoſcet 11 eum ampliùs locus ejus. Quapropter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatione ſpiritûs mei: confabulabor cum amaritudine animæ 12 meæ. Numquid mare ego ſum, aut cetus, quia circumdediſti 13 me carcere? Si dixero; Conſolabitur me lectulus meus, et relevabor loquens mecum in 14 ſtrato meo: Terrebis me per ſomnia, et per viſiones hor15 rore concuties. Quam ob rem elegit ſuſpendium anima 16 mea, et mortẽ oſſa mea. Deſperavi, nequaquàm ultrà jam vivam: parce mihi, nihil enim 17 ſunt dies mei. Quid eſt homo, quia magnificas eũ? aut quid 18 apponis erga eũ cor tuũ? Viſitas eũ diluculò, et ſubitò pro19 bas illũ: Uſquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glu20 tiam ſalivã meã? Peccavi, quid faciã tibi, ô cuſtos hominum? quarè poſuiſti me contrarium tibi, & factus ſum mihimetipſi 21 gravis? Cur non tollis peccatũ meum, & quarè non aufers iniquitatẽ meã? ecce, nunc in pulvere dormiã: & ſi manè me quæſieris, non ſubſiſtam.

CAP. VIII.

1 Reſpondens autem Baldad 2 Suhites, dixit; Uſquequò loquêris talia, & ſpiritus multi3 plex ſermones oris tui? Numquid Deus ſupplantat judiciũ, aut Omnipotens ſubvertit ꝗ 4 juſtũ eſt? Etiã ſi filii tui peccaverunt ei, & dimiſit eos in 5 manu iniquitatis ſuæ: Tu tamen ſi diluculò conſurrexeris ad Deum, & Omnipotentem 6 fueris deprecatus: Si mundus & rectus inceſſeris, ſtatim evigilabit ad te, & pacatũ reddet 7 habitaculũ juſtitiæ tuæ: In tantum, ut ſi priora tua fuerint parva, & noviſſima tua multi8 plicentur nimis. Interroga enim generationẽ priſtinam, et diligenter inveſtiga patrũ memoriam:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

4 † Ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω, Πότε ἡμέρα; † ὡς δ᾽ ἂν ἀναστῶ, πάλιν, Πότε ἑσπέρα; † πλήρης δὲ (δ) γίνομαι ὀδυνῶν (ε) ἀπὸ 5 ἑσπέρας ἕως πρωΐ. † Φύρεται δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, † τήκω δὲ βώλακας γῆς ἀπὸ ἰχῶρος (ζ) ξύ6 ων. † Ὁ δὲ βίος μου ἐστιν ἐλαφρότερος (η) λαλιᾶς, † ἀπόλωλε δὲ ἐν κενῇ ἐλπί7 δι. † (θ) Μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωή, † καὶ οὐκ ἔτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμός 8 μου ἰδεῖν ἀγαθόν. † (ι) Οὐ περιβλέψεταί με ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με, † οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί. 9 † Ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ᾽ οὐρανοῦ. † ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ᾅδην, (κ) 10 οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῇ, † Οὐδ᾽ οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, † (λ) οὐδ᾽ οὐ μὴ 11 ἐπιγνῷ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ. † Ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου, † (μ) λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὤν, † ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος. 12 † Πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων, (ν) ὅτι κατέταξας ἐπ᾽ ἐμὲ φυλακήν; † (ξ) 13 Εἶπα ὅτι παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου, † ἀνοίσω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν (ο) ἰδίᾳ λόγον 14 τῇ κοίτῃ μου. (π) Ἐκφοβεῖς με ἐνυπνί15 οις, καὶ ἐν ὁράμασί με καταπλήσσεις. † (ρ) Ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου, † ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστᾶ 16 μου. Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω. † ἀπόστα ἀπ᾽ ἐμοῦ, κενὸς 17 γάρ μου ὁ βίος. † Τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν; ἢ ὅτι προσ18 έχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν; † Ἢ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ (σ) ποιήσῃ ἕως τὸ πρωΐ; † 19 καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς; Ἕως τίνος οὐκ ἐᾷς με, οὐδὲ προΐῃ με, † ἕως ἂν 20 καταπίω τὸν πτύελόν (τ) μου; † Εἰ ἐγὼ ἥμαρτον, (υ) τί δυνήσομαι πρᾶξαι, † ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων; † διατί ἔθου με κατεντευκτήν σου, † εἰμὶ δὲ 21 ἐπὶ σοὶ φορτίον; (φ) † Διατί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην, † καὶ καθαρισμὸν (χ) τῆς ἁμαρτίας μου; νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμί.

Si dormiero, dico; Quando (a) dies? & ſi ſurrexero, rurſùs; Quando veſpera? repleor autem doloribus à veſpera uſque ad 4 *mané. Et conſpergitur corpus meum in putredine vermium: infundo autem glebas terræ à ſanie radens:* 5 *Et vita mea (b) exilior eſt, quàm loquela: (c) periit autem in vana ſpe.* 6 *Recordare ergò, quia ſpiritus eſt vita mea; & non revertetur ultrà oculus meus ad cernendum bonum;* 7 *Non circumſpiciet me oculus videntis me: oculi tui in me, & non ultrà ſum,* 8 *Tanquàm (d) nubes expurgata de cœlo. Si enim homo deſcenderit ad infernum, ultrà non aſcendet:* 9 *Et non revertetur ampliùs in domum ſuam, neque cognoſcet* 10 *ampliùs eum locus ejus. Proptereà itaque & ego non parcam ori meo: loquar, cùm (e) in neceſſitate ſim: aperiam (f) amaritudinem animæ meæ compreſſus.* 11 *Numne mare ſum ego, aut draco, quia ſtatuiſti* 12 *ſuper me (g) cuſtodiam? Dixi quia (h) conſolabitur me lectus meus: & (i) referam ad meipſum privatim ſermonem thoro meo.* 13 *Exterres me per ſomnia, & per viſiones me obſtupefacis:* 14 *(k) Abſolves à ſpiritu meo animam meam: & à morte (l) oſſa mea.* 15 *Non enim in ſempiternum vivam, ut (m) longanimiter agam: diſcede à me: vana eſt enim (n) vita mea.* 16 *Quid enim eſt homo, quòd magnificâſti eum? aut quòd adhibes* 17 *mentem erga eum? Num (o) viſitationem ejus facies uſque mané? & in (p) requie judicabis eum?* 18 *Uſquequò non ſinis me, neque dimittis me, donec deglutiam ſalivam (q)* 19 *meã? Si ego peccavi, quid (r) potero facere; qui ſcis mentem hominum? quarè conſtituiſti me, ut (ſ) loquerer adverſùs te; ſum autem ſuper te (t)* 20 *onus? Quarè non feciſti iniquitatis meæ oblivionem, & purgationem peccati mei? Nunc autem in terram abibo: manè autem ſurgens ultrà non ero.* 21

ΚΕΦ. η´.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέ2 γει, † Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα, πνεῦμα (α) πολυῤῥῆμον τοῦ στόματός σου; † 3 Μὴ ὁ κύριος ἀδικήσει κρίνων; † ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταράξει τὸ δίκαιον; † (β) 4 Εἰ οἱ υἱοί σου ἥμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, † ἀπέ5 στειλεν ἐν χειρὶ (γ) ἀνομίας αὐτῶν. † Σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον παντοκράτορα δεό6 μενος. † Εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινὸς (δ), δεήσεως ἐπακούσεταί σου, † ἀποκαταστήσει 7 δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης. † Ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου 8 ἀμύθητα. † Ἐπερώτησον (ε) γὰρ γενεὰν πρώτην, † ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων.

CAP. VIII.

Reſpondens autem Baldad Sauchites, ait; 1 *Uſquequò loquêris hæc, (a) ſpiritus multiloquus oris tui?* 2 *Nunquid Dominus injuſtè aget judicans? aut qui omnia fecit, turbabit (b) juſtitiam?* 3 *Si filii tui peccaverunt coram eo, miſit in manu iniquitates eorum.* 4 *Tu autem diluculò ſurge ad Dominum omnipotentem deprecans:* 5 *Si mundus es, & verax; deprecationem exaudiet tuam: reſtituet autem tibi habitaculum juſtitiæ:* 6 *Et erunt priora quidem tua pauca, noviſſima autem tua inenarrabilia.* 7 *Interroga enim generationem primam, & inveſtiga per genus patrum:* 8

MS.A.(δ)γίνωμαι(ε)ἀφ᾽ ἑσπέρας(ζ)ζέων.(η)δρομέως,(θ)Μνήσθητι δὲ ὅτι(ι)Οὐκ* ἀλέψει μοι ὁ ὀφθαλμὸς(κ)οὐ μὴ ἂν ἀναβῇ ἔτι, Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ ἔτι εἰς (λ) οὐδὲ μὴ ἐπιγνῷ αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ ἔτι. Τοιγαροῦν (μ) λαλήσω δὲ ἐν ἀνάγκῃ ὢν τοῦ πνεύματός μου, ἀνοίξω τὸ στόμα μου ἐν πικρίᾳ ψυχῆς συνεχόμενος. (ν) ἐπεὶ κατέταξας κατ᾽ ἐμοῦ (ξ) Εἶπον, Παρακαλέσει (ο) διὰ λόγων ἰδίᾳ τῇ (π) Διατί ἐκφοβεῖς (ρ) Ἀπαλλάξεις δὲ ἀπὸ πνεύματος τὴν ζωήν μου, τὴν δὲ ψυχήν μου ἀπὸ τοῦ σώματός μου. Οὐ γὰρ (σ) ποιῇ τὸ πρωΐ; (τ) μου ἐν ὀδύνῃ; Εἰ (υ) τί δύναμαί σοι πρᾶξαι, (φ) Καὶ διατί οὐ λήθην ἐποιήσω τῆς ἁμαρτίας μου, (χ) τῆς ἀνομίας Κεφ. η´. MS. A. (α) πολυρήμου (β) Εἰ υἱοί (γ) τὴν ἀνομίαν (δ) εἶ, δεήσεώς σου ἐπακούσεται, (ε) γενεὰν

תרגום TARGUM.

אִין שְׁכִיבִית וַאֲמָרִית אֵימָתַי אֵקוּם וּנְדַדִית בְּרַמְשָׁא וּשְׂבָעִית נִדְדַת שִׁנְתָא עַד עִדָּן שַׁפְרַפְרָא : לְבַשׁ בִּסְרִי מוֹרְנֵי וּרְגִשְׁתָּא דְעַפְרָא מַשְׁכִּי רְטַט וְאִתְמְסֵי : 4 5
יוֹמַי קְלִילוּ מִן גַּרְדִּית מָחֵי וּפְסָקוּ מִדְּלֵית סִבְרָא : אִדְכַּר אֲרוּם הֵיךְ רוּחָא חַיַּי לָא תְּתוּב עֵינִי לְמֶחְמֵי טָב : לָא תְסַכֵּי יָתִי עֵינָא דְחָמְיָא יָתִי עֵינָךְ 6 7 8
בְּמֵימְרִי וְלָא אִיתַי : הֵיכְמָא דְּפָסֵק עֲנָנָא וְאָזֵיל הֵכְדֵין דְּנָחֵית לְבֵי קְבוּרְתָּא לָא יִסַּק : לָא יְתוּב תּוּב לְבֵיתֵיהּ וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעֵיהּ תּוּב אַתְרֵיהּ : לְחוֹד אֲנָא 9 10 11
לָא אֶמְנַע פּוּמִי אֲמַלֵּל בְּעָקַת רוּחִי אֲשִׂיחַ בִּמְרִיר נַפְשִׁי : הֲכִמְצְרָאֵי דְּאִתְחַיַּבוּ לְמִטְבַּע בְּיַמָּא דְסוּף אִתְחַיְּבִית אֲנָא אִין כְּפַרְעֹה דְּאִשְׁתְּנַק בְּמִצּוּעֵיהּ 11
בְּחוֹבֵיהּ אֲרוּם תְּמַנֵּי עֲלַי מַטְרָא : תָּא הִיכְמָא רַבָּא אֲנָא דִּמְתַרְגֵּיךְ לִקְצָא אִין לִוְיָתָן דְּאִטִּימוּס לְאִתַּחֲרָא אֲרוּם תְּשַׁוֵּי עֲלַי נְטִירָא : אֲרוּם 13
אֲמָרִית תְּנַחֲמִנַּנִי דַּרְגְּשִׁי יִסּוֹבַר בְּמַלֵּי בֵּית מִשְׁכְּבִי : וּתְבַרְתַּנִי בְחֶלְמַיָּא וּמֵחֶזְוָנַיָּא תְּבַעֲתִינַּנִי : וּבְחָרַת שַׁרְנוּקָא נַפְשִׁי מוֹתָא מִן קִיּוּם גַּרְמַי : רְחִיקִית 14 15 16
דְּלָא לְעָלַם אֶחֱוֵי פְּסַק מִנִּי אֲרוּם לְמָא יוֹמַי : מָה בַּר נָשׁ אֲרוּם תְּרַבְּנֵיהּ וַאֲרוּם תְּשַׁוֵּי לְוָתֵיהּ לִבָּךְ : וְתַסְעֲרִינֵיהּ לְצַפְרַיָּא לְשַׁעֲתָא תִבְחֲנִנֵּיהּ : כְּמָה לָא 17 18 19
תִשְׁבּוֹק מִנִּי לָא תַשְׁלְנַנִי עַד דְּאֶבְלַע רוּקִי : חָבֵית מָה אֶעְבֵּד לָךְ נְטַר יְהֵיהּ דְּבַר נָשָׁא לְמָא שַׁוִּיתַנִי לְמַאֲרַע לָךְ וַהֲוֵיתִי עֲלַי לְמָטוֹל : וּמָה דֵין לָא תִשְׁבּוֹק מְרוֹדִי 20 21
וְתַעֲבַר יָת עֲוָיָתִי אֲרוּם כְּדוּן לְעַפְרָא אֶשְׁכּוֹב וְתִתְבְּעִנַּנִי וְלָא אִיתַי :

ח

וַאֲתֵיב בִּלְדַּד דְּמִן שׁוּחַ וַאֲמַר : עַד אֵימָתַי תְּמַלֵּל כְּאִלֵּין וְעִשְׂבָּא רַבָּא מֵימְרֵי פּוּמָךְ : אֶפְשַׁר דֶּאֱלָהָא יְעַקֵּם דִּינָא וְאִם שַׁדַּי יְקַלְקֵל צִדְקָא : אִין בְּנָךְ חָבוּ 1 2 3 4
קֳדָמוֹי וְשַׁדְּרִינוּן בְּאַתַר מַרְדֵיהוֹן : אִין אַתְּ תְּקַדֵּם בִּצְלוֹ קֳדָם אֱלָהָא וּלְוָת שַׁדַּי תְּצַלֵּי : אִין בְּרִיר וְתָרִיץ אַתְּ אֲרוּם כְּדוּן יִתְּעַר עֲלָךְ וִישַׁלֵּם יָאוּת צִדְקָךְ : וִיהֵי 5 6
שֵׁירוּתָךְ זְעֵיר וְסוֹפָךְ יִסְגֵּא לַחֲדָא : אֲרוּם שְׁאֵל כְּדוּן לְדָר קַדְמָאֵי וְכַוֵּן לְפִשְׁפוּשׁ אֲבָהָתְהוֹן : 7 8

Verſio SYRIACA.

* ܐܢ ܫܟܒܬ ܐܡܪܬ ܐܦ ܐܡܬܝ ܐܩܘܡ. ܘܡܣܒܥ ܐܢܐ ܠܪܡܫܐ. ܘܕܡܟ ܐܢܐ ܘܡܬܬܙܝܥ ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ. * ܠܒܫ ܒܣܪܝ 4
ܪܡܬܐ. ܘܦܓܪܝ ܥܦܪܐ. ܡܫܟܝ ܐܬܟܢܫ ܘܐܬܡܣܝ. * ܝܘܡܝ ܩܠܝܠܝܢ ܡܢ ܚܘܛܐ ܕܙܩܘܪܐ. ܘܫܠܡܘ ܕܠܐ 5 6
ܣܒܪܐ. * ܐܬܕܟܪ ܕܪܘܚܐ ܚܝܝ. ܘܠܐ ܬܗܦܘܟ ܥܝܢܝ ܠܡܚܙܐ ܛܒܬܐ. * ܠܐ ܬܚܙܝܢܝ ܥܝܢܐ ܕܚܙܝܐ ܠܝ. ܥܝܢܝܟ 7
ܒܝ. ܘܠܝܬܝ. * ܐܝܟ ܕܡܬܦܫܪ ܥܢܢܐ ܘܐܙܠ. ܗܟܢܐ ܡܢ ܕܢܚܬ ܠܫܝܘܠ ܠܐ ܢܣܩ. * ܘܠܐ ܢܗܦܘܟ ܬܘܒ ܠܒܝܬܗ. 8 9
ܘܠܐ ܢܫܬܘܕܥܝܘܗܝ ܬܘܒ ܐܬܪܗ. * ܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܐܟܠܐ ܦܘܡܝ. ܐܡܠܠ ܒܥܩܬܐ ܕܪܘܚܝ. ܘܐܫܬܥܐ ܒܡܪܪܐ ܕܢܦܫܝ. 10 11
* ܠܡܐ ܝܡܐ ܐܢܐ ܐܘ ܬܢܝܢܐ. ܕܣܡܬ ܥܠܝ ܢܛܘܪܐ. * ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܐܢܐ ܐܬܒܝܐ. ܘܐܬܬܒܝܐ ܡܢ ܫܘܚܩܐ 12
ܕܡܫܟܒܝ. * ܗܫܐ ܫܓܫܬܢܝ ܒܚܠܡܐ. ܘܒܚܙܘܢܐ ܐܕܚܠܬܢܝ. * ܘܓܒܬ ܚܢܩܐ ܢܦܫܝ ܡܢ ܓܪܡܝ. ܘܡܘܬܐ 13 14
ܡܢ ܡܘܬܐ. * ܐܣܬܟܠܬ ܒܝ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܥܠܡ ܚܝ ܐܢܐ. ܫܒܘܩ ܡܢܝ. ܡܛܠ ܕܗܒܠܐ ܐܢܘܢ ܝܘܡܝ. * ܡܢܘ 15 16
ܐܢܫܐ ܕܬܘܒܕܝܘܗܝ. ܘܬܣܝܡ ܥܠܘܗܝ ܠܒܟ. * ܘܬܣܥܘܪܝܘܗܝ ܒܨܦܪܐ. ܘܒܪܦܦ ܥܝܢܐ ܬܒܚܪܝܘܗܝ. * ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ 17 18
ܠܐ ܬܫܒܩܢܝ. ܠܐ ܬܪܦܝܢܝ ܥܕܡܐ ܕܐܒܠܥ ܪܘܩܝ. * ܐܢ ܚܛܝܬ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܠܟ ܥܒܘܕܗ ܕܒܢܝܢܫܐ. 19 20
ܠܡܢܐ ܣܡܬܢܝ ܕܐܦܓܥ ܒܟ. ܘܗܘܝܬ ܥܠܝܟ ܡܘܒܠܐ. * ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܫܒܩܬ ܚܘܒܝ. ܘܥܒܪܬ 21
ܣܟܠܘܬܝ. ܕܗܫܐ ܥܠ ܥܦܪܐ ܐܫܟܘܒ. ܘܬܒܥܝܢܝ ܘܠܝܬ ܐܢܐ. * ܫܠܡ * ܬ * * ܘܥܢܐ ܒܠܕܕ 1
ܫܘܚܝܐ ܘܐܡܪ. * ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܬܡܠܠ ܗܠܝܢ. ܘܪܘܚܐ ܪܒܬܐ ܡܠܝܐ ܦܘܡܟ. * ܕܠܡܐ ܐܠܗܐ ܡܥܩܡ ܕܝܢܐ. ܐܘ 2
ܚܣܝܢܐ ܡܥܘܠ ܙܕܩܐ. * ܐܢ ܒܢܝܟ ܚܛܘ ܩܕܡܘܗܝ. ܫܕܪ ܐܢܘܢ ܒܝܕ ܥܘܠܗܘܢ. * ܘܐܢ ܐܢܬ ܬܒܥܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. 3 4
ܘܡܢ ܚܣܝܢܐ ܬܬܟܫܦ. * ܐܢ ܕܟܐ ܐܢܬ ܘܬܪܝܨ. ܗܫܐ ܢܬܬܥܝܪ ܥܠܝܟ. ܘܢܫܠܡ ܢܘܗ ܕܙܕܝܩܘܬܟ. * ܘܢܗܘܐ ܫܘܪܝܟ 5 6
ܙܥܘܪܐ. ܘܐܚܪܝܬܟ ܬܣܓܐ ܛܒ. * ܫܐܠ ܗܫܐ ܠܫܪܒܬܐ ܩܕܡܝܬܐ. ܘܐܬܒܩܐ ܒܫܘܥܝܬܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. 7 8

Verſio ARABICA.

* فان هجعت وقلت متى اقوم * وسكنت الى العشي فهجعت واضطربت للصباح * ألبس اذ بشري غبارا 4 5
وجسدي ترابا * جلدي تقبض وتماسى * ايامي اقل من خيط السلك * بادت لانه ليس رجاء * اذكر ان 6 7
الروح حية هي * فتعود عيني ان ترى خيرا * لا تراني لي عين تراني * وعيناك في وليس انا * كما تضمحل 8 9
السحاب وتذهب * هكذا من يهبط الى الهاوية لا يصعد * ولا يرجع ايضا الى بيته * ولا يعرف ايضا مكانه 10
* وانا ايضا فلا امسك فمي * اتكلم بكرب روحي واخبر بمرار فمي * أبحر انا ام تنين * حتى تقيم على 11 12
الحراس * لاني قلت اني اتعزا واتقوى من كربة مضجعي * فالان قد اقلقتني بالاحلام وبالرويا ارهبتني 13 14
* وامسكت نفسي من الهلاك وعظامي من الموت * قد ايست * وليس للدهر احيا * وترفق بي من اجل 15 16
انها عدم ايام حياتي * من هو الانسان حتى تهلكه وتضع عليه قلبك * وفي الصباح تفتقده * وفي الوقت 17 18
تمتحنه * حتى متى الان لا تتركني * ولا تمهلني حتى ابتلع ريقي * فان كنت اخطيت فماذا اصنع بك 19 20
يا صانع الناس * لماذا جعلتني للمضجع * كنت على ثقل * وحتى متى لا تترك ادواني * وتترك خطاياي * 21
فانا الان على التراب اضجع * فتطلبني ولا تجدني *

* الفصل الثامن *

* فاجاب بلداد السوحاني * فقال * حتى متى تتكلم بهذا * وروح العظمة ملاء فمك * العل الله يجور في 1 2
القضاء * او العزيز يظلم في الحق * ان كان بنوك اخطيوا له * فاتبعهم بخطاياهم * وان كنت انت فاطلب 3 4
من الله والى القوي فتضرع * ان كنت زكيا صالحا * فالان يستيقظ عليك ويتمم عاقبة صلاحك * فيكون 5 6 7
اوليتك صغيرا واخرتك جدا تكثر * اسال الان عن الاجيال القديمة * وتفهم اخبار اباءهم * 8

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Si dormiero, dico etiam; quando ſurgam? (a) et ſilui uſque ad veſperas, & dormivi, & perturbatus ſum uſque ad matutinum. 4 *Induta eſt quidem caro mea pulvere, & corpus meum terrâ: pellis mea (b) contracta eſt, & putrefacta eſt:* 5 *Dies mei tenuiores ſunt (c) filo ſutorio: perierunt, eò quòd non ſit ſpes.* 6 *Memento quòd ſpiritus vivens eſt, & revertetur oculus meus videre bonum.* 7 *Non apparet mihi oculus, qui me videt, & oculi tui in me, & non ſum ego.* 8 *Sicut diſſipatur nubes, & perit, ſic qui deſcendit in foveam non aſcendet,* 9 *Nec revertetur adhuc ad domum ſuã, nec etiam cognoſcet locum ſuum.* 10 *Etiam ego non tenebo os meum, loquar in mœrore ſpiritûs mei, & enarrabo in amaritudine (d) oris mei.* 11 *Num mare ſum ego aut draco, ut conſtituas ſuper me cuſtodes?* 12 *Quoniã dixi, Ego conſolabor, & confortabor à calamitate cubilis mei.* 13 *Modò conturbâſti me in ſomniis, & in viſione me terruiſti:* 14 *Et inveſtigâſti animam meam à perditione, et oſſa mea à morte.* 15 *Jam viribꝰ defectus ſum, nec in æternum vivã, & lenis in me eſto, quoniam (e) nihil ſunt dies vitæ meæ.* 16 *Quis eſt homo, ut perdas eum, et apponas erga eum cor tuum,* 17 *Et in matutinis viſitas eum, et in momento probas illũ?* 18 *Quouſque jam non dimittes me, neque tempus mihi dabis, ut deglutiam ſalivam meam?* 19 *Si peccavi, quid faciam tibi O factor hominum? quare poſuiſti me (f) in calamitate, & factus es mihi onus?* 20 *Et quouſque non dimittes debita mea, & parces peccatis meis? Ego modò ſuper terra dormiam, quæres me, (g) & non invenies me.* 21

CAP. VIII.

Reſpondítque Beldad Subites, & dixit; 1 *Uſquequo loquêris hæc, & ſpiritus ſuperbiæ implebit os tuum?* 2 *Nunquid Deus falſat judicium, aut Potens (a) opprimit in vero?* 3 *Si filii tui ei peccaverunt, miſit eos in peccatis eorum:* 4 *Sin verò tu, ora Deum, & Potenti ſupplica.* 5 *Si es innocens probus, modò expergiſcetur ad te, (b) & perficiet finem probitatis tuæ:* 6 *Et erit initium tuum parvũ, & finis tuus valdè augebitur.* 7 *Interroga modò antiquas generationes, & intellige hiſtorias patrum eorum.* 8

INTERP. SYRIACA.
(a) & dimetior (b) conſumpta eſt, (c) tela araneæ: (d) animæ meæ. (e) vanitas (f) ut occurram tibi, (g) & non ero. CAP. viii. (a) pervertit jus? (b) & pacabit habitaculum juſtitiæ tuæ:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Si cubui, tum dixi, Quando conſurgam? & inſtabilis fui veſperè, & ſaturatus ſum inſomnii vagationibus uſque ad tempus matutinum. Induta eſt caro mea vermibus 4 5
& glebâ pulveris: pellis mea contremuit, et tabefacta eſt. Dies mei velociores ſunt radio textoris, & ſucciſi ſunt abſque ſpe. Recordare quia ſicut ventus eſt vita mea: 6 7
non revertetur oculus meus ut videat bona. Neque aſpiciat me oculus videntis me: oculi tui in verbum meum, & non ſubſiſtam. Ecce ſicut 8 9
ceſſat fumus & deficit; ſic qui deſcendit ad ſepulchrum, non aſcendet. Non revertetur ampliùs in domum ſuam, neque cognoſcet eum ampliùs locus ejus. Verun- 10 11
tamen ego non prohibeo os meum: loquar in tribulatione ſpiritus mei: meditabor in amaritudine animæ meæ. Nunquid ut Ægyptii qui condemnati ſunt ut ſubmer- 12
gerentur in mari rubro, condemnatus ſum ego: aut ſicut Pharao qui ſuffocatus eſt in medio ejus *in peccato ſuo*, quoniam conſtituis ſuper me cuſtodiam? *Targum alind:*
Nunquid ſicut mare magnum ego ſum, quod commovetur ad extrema? An Leviathan cui prope abeſt ut capiatur, quòd apponis mihi cuſtodiam? Si enim dixi: Con- 13
ſolabitur me lectus meus; ſuſtinebit verba mea domus ſtrati mei: Terruiſti me inſomniis, & per viſiones conturbas me. Elegit ſuffocationem anima mea; & mor- 14 15
tem magis quam ſuſtentationem meipſius. Abjeci; nequaquam in ſempiternum vivam: dimitte me, quoniam nihil ſunt dies mei. Quid eſt filius hominis quia ma- 16 17
gnificas eum, & quia ponis ad eum cor tuum? Et viſitas eum diluculò, & ſubitò probas illum. Uſquequo non parces mihi, nec dimittes me, donec deglutiam ſali- 18 19
vam meam? Peccavi: quid faciam tibi cuſtos filiorum hominis? quare poſuiſti me in contrarium tibi, & factus ſum mihimetipſi in onus? Et quare non dimittis 20 21
transgreſſionem meam, & transfers iniquitatem meam? quoniam nunc in pulvere dormiam, & quæres me, & non ero.

CAP. VIII.

ET reſpondit Bildad qui erat de Suah, & ait: Uſquequo loquêris talia: & ſicut ventus magnus erunt verba oris tui? Nunquid Deus ſubvertet judicium, aut 1 2 3
omnipotens corrumpet juſtitiam? Si filii tui peccaverunt coram eo, & dimiſit eos in locum tranſgreſſionis ſuæ: Si tu manè Deum in oratione præveneris, & ad 4 5
omnipotentem oraveris. Si mundus & rectus es tu, nunc enim confortabitur ſuper te, & *perficiet* pulchritudinem juſtitiæ tuæ. Et erit principium tuum parvum, 6 7
& noviſſimum tuum multiplicabitur nimis. Interroga enim nunc generationem priorem, & attende inquiſitioni patrum eorum. 8

איוב : ט

ſuper noſtri dies umbra quia ; neſcimus & , nos heri Quia
9 כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־
ſuo corde è & , tibi dicent , te docebunt ipſi Nonne .terram
10 אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם
? luto abſque juncus creſcet Nunquid ? eloquia proferent
11 יוֹצִאוּ מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה
non , ſuo virore in eo Adhuc ? aqua abſque pratum creſcet
12 יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא
ſemitæ Sic .areſcet herbæ omnis facies ad & ; ſuccidetur
13 יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן אָרְחוֹת
.peribit hypocritæ ſpes & ; Dei obliviſcentium omnium
כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃
.ejus fiducia araneæ domus & ; ejus ſpes abominabitur Quem
14 אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃
non & , eam in roborabit : ſtabit non & , ſua domo ſuper Innitetur
15 יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא
ſuo horto ſuper & ; Solis facies ad ipſe Tener , .permanebit
16 יָקוּם׃ רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־גַּנָּתוֹ
ejus radices fontem Super .egredietur tener ejus ramus
17 יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו
; ſuo loco è eum deglutierit Si .aſpiciet lapidum domum ; intricabuntur
18 יְסֻבָּכוּ בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ
; ejus viæ gaudium illud Ecce .te vidi Non : eo in negabit &
19 וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ
reprobabit non Deus Ecce .germinabunt alio pulvere de &
20 וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל לֹא יִמְאַס־
impleat Donec .malignorum manum in apprehendet nec ; perfectum
21 תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה
te habentes Odio .jubilatione tua labia & , tuum os riſu
22 שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ
.ipſum non impiorum tentorium & ; pudore induentur
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃

CAP. IX. ט

; ita quòd novi Verè : dixit & , Ijob reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן
volueri Si ? Deo cum homo ſe juſtificabit quid &
3 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃ אִם־יַחְפֹּץ
.mille ex unum ei reſpondebit non ; eo cum contendere
לָרִיב עִמּוֹ לֹא־יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃
, eum ad induravit quis : robore fortis & , corde Sapiens
4 חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו
qui ; cognoverunt non & , montes Transferens ? habuit pacem &
5 וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר
; ſuo loco è terram Tremefaciens .ſuo naſo in eos ſubvertit
6 הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
; orietur non & , Soli Dicens .contremiſcent ejus columnæ &
7 וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח
, ſolus cœlos Extendens .ſignabit ſtellas ſupra &
8 וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ
, Hæ Faciens .maris excelſa ſuper calcans &
9 וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃ עֹשֶׂה עָשׁ
non donec , magna Faciens .auſtri penetralia & , Chima & , Chejil
10 כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין
tranſibit Ecce .numerus non donec , mirabilia & ; inveſtigatio
11 חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר
.eum intelligam non & , præteribit & ; videbo non & , me ſuper
עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
: eum ad dicet quis ? eum faciet reſtituere quis , rapiet En
12 הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו
? facis Quid
מַה־תַּעֲשֶׂה׃

Verſio VULG. LAT.

9 (Heſterni quippè ſumus, & ignoram⁹ quoniã ſicut umbra 10 dies noſtri ſunt ſup terrã:) Et ipſi docebunt te: loquentur tibi, & de corde ſuo proferent 11 eloquia. Numquid virere poteſt ſcirpus abſque humore? aut creſcere carectum ſine aqua? 12 Cùm adhuc ſit in flore, nec carpatur manu, ante 13 omnes herbas areſcit: Sic viæ omnium qui obliviſcuntur Deum, & ſpes hypocritæ peribit: 14 Non ei placebit vecordia ſua, & ſicut tela ara- 15 nearum fiducia ejus. Innitetur ſuper domum ſuam, & non ſtabit: fulciet eam, & non 16 conſurget: Humectus videtur antequàm veniat Sol, & in ortu ſuo germen ejus egredie- 17 tur. Super acervum petrarum radices ejus denſabuntur, & inter lapides commorabitur. 18 Si abſorbuerit eum de loco ſuo, negabit eum, & dicet; 19 Non novi te. Hæc eſt enim lætitia viæ ejus, ut rurſum de 20 terra alii germinentur. Deus non projiciet ſimplicem, nec porriget manum malignis: 21 Donec impleatur riſu os tuum, 22 & labia tua jubilo. Qui oderunt te, induentur confuſione: & tabernaculum impiorum non ſubſiſtet.

CAP. IX.

1 2 ET reſpondens Job, ait; Verè ſcio quòd ita ſit, & quòd non juſtificetur homo compoſitus 3 Deo. Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei reſpon- 4 dere unum pro mille. Sapiens corde eſt, & fortis robore: quis reſtitit ei, & pa- 5 cem habuit? Qui tranſtulit montes, & neſcierunt hi quos 6 ſubvertit in furore ſuo. Qui commovet terram de loco ſuo, & columnæ ejus concutiuntur. 7 Qui præcepit Soli, & non oritur: & ſtellas claudit quaſi ſub 8 ſignaculo: Qui extendit cœlos ſolus, & graditur ſuper fluctus 9 maris. Qui facit Arcturum, & Oriona, & Hyadas, & in- 10 teriora Auſtri. Qui facit magna, & incomprehenſibilia, & mirabilia, quorum non 11 eſt numerus. Si venerit ad me, non videbo eum: ſi abi- 12 erit, non intelligam. Si repentè interroget, quis reſpondebit ei? vel quis dicere poteſt, Cur ita facis?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

9 † Χθιζοὶ γάρ ἐσμεν, καὶ οὐκ οἴδαμεν· † (ζ) Σκιὰ γάρ ἐστιν ἡμῶν (η) ἐπὶ 10 τῆς γῆς ὁ βίος· † Ἢ οὐχ οὗτοί σε διδάξουσι (θ) καὶ ἀναγγελοῦσι, † καὶ 11 ἐκ καρδίας ἐξάξουσι ῥήματα; † Μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος, † ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ πότου; 12 Ἔτι ὂν ἐπὶ ῥίζης, † καὶ οὐ μὴ θερισθῇ, πρὸ τοῦ πιεῖν † (ι) πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται; 13 † Οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων (κ) τοῦ κυρίου· ἐλπὶς γὰρ ἀσεβοῦς (λ) ἀπολεῖται· 14 † Ἀοίκητος (μ) γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος (ν)· † ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀπο- 15 βήσεται ἡ σκηνή. † Ἐὰν ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῇ· † ἐπιλαβομένου δὲ (ξ) αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑπομείνῃ· † 16 Ὑγρὸς γάρ ἐστιν ὑπὸ ἡλίου· † καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ ἐξε- 17 λεύσεται. † (ο) Ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται· † ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσε- 18 ται. † Ἐὰν καταπίῃ, (π) ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν. † οὐχ ἑώρακας τοιαῦ- 19 τα, Ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη, † ἐκ δὲ γῆς (ρ) ἄλλον ἀναβλαστήσει. † 20 Ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ (ʺ) ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον· † πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέ- 21 ξεται. † Ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος, † (σ) τὰ δὲ χείλη αὐτῶν ἐξομολο- 22 γήσεως. † Οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν (τ) ἐνδύσονται αἰσχύνην, † δίαιτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

Heſterni enim ſumus, & neſcimus: umbra enim eſt noſtra ſuper terram vita. 9 *Aut nunquid non hi docebunt te, & referent, & è corde proferent verba?* 10 *Nunquid viret ſcirpus ſine aqua? aut (c) exaltabitur pratum ſine potu?* 11 *Adhuc in ſua radice conſiſtit, & non metetur: antequàm ſaliat omnis herba, nonne areſcit?* 12 *Sic igitur erunt noviſſima omnium qui obliviſcuntur Domini: ſpes enim impii peribit:* 13 *Inhabitabilis enim ejus erit domus: (d) aranea autem evadet ejus tabernaculum:* 14 *Si (e) ſuffulſerit domum ſuam, non ſtabit: & cùm ceperit, non permanebit:* 15 *(f) Humidus enim eſt ſub* Sole, *& de putredine ejus (g) germen ejus aſcendet.* 16 *In (h) congregatione lapidum dormit, in medio autem ſilicum vivet.* 17 *Si (i) abſorbuerit; locus mentietur eum. Non vidiſti talia, Quoniam ſubverſio impii talis, de terra autem alterum germinabit.* 18 19 *Dominus enim non (k) improbabit innocentem, nec ullum munus impii accipiet:* 20 *Veracium autem os implebit riſu; labia autem eorum confeſſione.* 21 *Inimici autem eorum induentur confuſionem, & tabernaculum impii non erit.* 22

ΚΕΦ. θ'.

1 2 † ΥΠολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † Ἐπ' ἀληθείας οἶδα, ὅτι οὕτως ἐστί· † πῶς γὰρ 3 ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ κυρίῳ; † Ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι (α) αὐτῷ, οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ, † ἵνα μὴ ἀντείπῃ 4 πρὸς ἕνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλίων. † Σοφὸς γάρ ἐστι διανοίᾳ, κραταιός τε καὶ μέγας. † τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναν- 5 τίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν; † Ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἴδασιν, † ὁ καταστρέφων 6 αὐτὰ (β) ὀργῇ· † Ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων· † οἱ δὲ στῦλοι αὐ- 7 τῆς σαλεύονται· † Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ (γ) καὶ οὐκ ἀνατέλλει, † κατὰ δὲ ἄ- 8 στρων κατασφραγίζει. † Ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, † καὶ περιπατῶν (δ) ὡς 9 ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης· † Ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἕσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον, καὶ 10 ταμεῖα Νότου· † Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, † ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, 11 ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. † Ἐὰν ὑπερβῇ με, οὐ μὴ ἴδω· † (ε) ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδ' ὡς ἔ- 12 γνων. † Ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει; † ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ, Τί ἐποίησας;

CAP. IX.

REſpondens autem Job, ait; 1 *Verè ſcio, quia ita eſt, Quomodò enim erit juſtus homo apud Dominum?* 2 *Si enim voluerit judicari cum eo, non obaudiet ei: ut non (a) contradicat ad unum ſermonem ejus de mille:* 3 *Sapiens eſt enim mente, robuſtúſque & magnus. Quis durus factus ante (b) cum permanſit?* 4 *Qui in (c) vetuſtatem perducit montes, & neſciunt: qui vertit eos in ira:* 5 *Qui commovet (d) eam, quæ ſub cælo, à fundamentis, & columnæ ejus (e) quatiuntur:* 6 *Qui dicit Soli, & non oritur: contra ſydera autem ſignaculum ponit:* 7 *Qui extendit cælum ſolus, & ambulat ſuper mare, tanquàm ſuper pavimentum.* 8 *Qui facit Pleiada, & Heſperum, & (f) Arcturum, & penetralia Auſtri.* 9 *Qui facit magna, & non veſtigabilia, glorioſáque, & mirabilia, quorum non eſt numerus.* 10 *Si tranſgreſſus me fuerit, non videbo: ſi præterierit me, neque ſic novi:* 11 *Si removerit, quis reſtituet? aut quis dicet ei, Quid feciſti?* 12

MS.A. (ζ) Σκιὰ δέ ἐστιν (η) ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς· (θ) ῥήματα, † καὶ ἀναγγελοῦσίν σοι σύνεσιν σοφίας; καὶ ἐκ καρδίας σε διδάξουσιν ῥήματα; Μὴ (ι) πᾶσαν βοτάνην, † ἐὰν δὲ μὴ πίῃ ξηραίνεται. (κ) τοῦ θεοῦ· (λ) ὀλεῖται· (μ) δὲ ἔσται αὐτοῦ (ν) καὶ ὁδὸς αὐτοῦ· ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ ἀράχνη ἀποβήσεται. Ἐὰν ὑπερείσῃ (ξ) αὐτό, (ο) Ἐπὶ συναγωγῇ (π) αὐτὸν ὁ τόπος ψεύσεται. οὐχ ἑόρακας (ρ) ἄλλο (ʺ) ἀποποιήσεται (σ) καὶ τὰ χείλη αὐτῶν ἀγαλλιάσεως. (τ) ἐνδύσονται αἰσχύνην, καὶ δίαιτα ἀσεβοῦς
Κεφ. θ'. MS.A. (α) μετ' αὐτοῦ, (β) ἐν ὀργῇ· (γ) μὴ ἀνατέλλειν, καὶ οὐκ (δ) ἐπὶ θαλάσσης ὡς ἐπ' ἐδάφους· (ε) καὶ ἐὰν

תרגום TARGUM.

9 10 11 ארום מאתמלי אנחנא ולא נדע ארום היך טולא יומנא עלוי ארעא׃ הלא אנון ילפונך ויימרון לך ומרעותהון ומרעיונהון יפקון מלין׃ האפשר
12 13 דאתנאי נומא בלא בצא יסגא עדקא בלא מיא׃ עד די הוא בנויתיה לא אתליש וקדם כל עסבא יבש׃ הכדין אסרט כל דשלין אלהא
14 15 16 וסבר מדילטור תהובד׃ די תוות סבריה והיך בי מטויאתא רוחצניה׃ מסתמיך על ביתיה ולא יקום ותתקף ביה ולא יתקיים׃ רטיב הוא קדם
17 18 מדנח שמשא ועל פריוניה ינקותיה תפוק׃ די על אינר שרשוי חרשין בית אבניא יעוין׃ אם יסלעמניה מן אתריה ומכדב ביה לא חמית יתך׃
19 20 21 הא הוא חדוות אורחיה ומן עפרא אוחרן ילבלבון׃ הא אלהא לא ירחיק שלים ולא יתקף ביד מבאשין׃ עד דימלא חוכא פומך וספוותך היך
22 יבבא׃ סנאך ילבשון בהתא ומשכנא דרשיעי ליתוהי׃

ט

1 2 3 4 ואתיב איוב ואמר׃ ברם בקושטא ידעית ארום היכנא ומה ידכי בר נש עם אלהא׃ אם יצבי למנצי עמיה לא יתיבניה חדא מן אלף׃ חכימא
5 6 לבא ואלים חילא מן אקשי לותיה ואשלים׃ דמסלק מלכין תקיפין היך טוריא ולא ידעו ארום הפיכנון ברוגזיה׃ דמרגיז ארעא מאתרה ועמודיה מתרפפין׃
7 8 9 דאמר לשמשא ולא ידנח ואמטול כוכביא יחתום בענני׃ דמתח שמיא בלחודיה ומטייל על רום תקוף ימא׃ דעבד עש נפלא וכימא ואדרוני שתרי
10 11 מוליא בסטר דרומא׃ דעבד רברבן עד דלית סוף ופרישן עד דלית מנין׃ הא יעבר עלי בשמי מרומא ולא אחמי ויחלוף ולא אתבין ליה׃ הא יחטוף אנש
12 בעלמא ומן יתיבניה מן יימר ליה מה את עבד׃

Verſio SYRIACA.

9 * ܕܐܬܡܠܝ ܚܢܢ. ܣܟܠܝܢ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܘܐܝܟ ܛܠܠܐ ܕܛܠܐ ܝܘܡܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. * 10 ܘܗܐ ܗܢܘܢ ܢܠܦܘܢܟ ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܟ. ܘܡܢ ܠܒܗܘܢ ܢܦܩܘܢ ܡ̈ܠܐ. * 11 ܕܠܡܐ ܣܓܝ̈ܐܢ ܐܓ̈ܡܐ ܒܐܬܪܐ ܨܗܝܐ. ܐܘ ܢܦܪܥ ܓܡܐ ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܡ̈ܝܐ. * 12 ܕܟܕ ܗܘ ܒܫܒܛܗ. ܠܐ ܡܬܡܚܛ. ܘܩܕܡ ܟܠ ܥܣܒܐ ܝܒܫ. * 13 ܗܟܢܐ ܐܢܘܢ ܐܘܪ̈ܚܬܗ ܕܟܠ ܡܢ ܕܛܥܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܣܒܪܗ ܕܥܘܠܐ ܢܐܒܕ. * 14 ܘܢܬܦܣܩ ܬܘܟܠܢܗ. ܘܒܝܬܐ ܕܥܟܒܝܬܐ ܒܝܬܗ. * 15 ܢܬܬܟܠ ܥܠ ܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܢܩܘܡ. ܘܢܐܚܕܝܘܗܝ. ܘܠܐ ܢܬܩܝܡ. * 16 ܐܝܟ ܪܛܝܒܘܬܐ ܗܘ ܩܕܡ ܫܡܫܐ. ܘܥܠ ܓ̈ܠܠܐ ܫܪ̈ܫܘܗܝ ܡܬܬܡܟܝܢ. * 17 ܘܒܝܬܐ ܕܟܐ̈ܦܐ ܢܚܙܐ. * 18 ܐܢ ܢܥܩܪܝܘܗܝ ܡܢ ܐܬܪܗ. ܘܢܟܕܒ ܒܗ ܘܢܐܡܪ ܠܗ ܕܠܐ ܚܙܝܬܟ. * 19 ܡܛܠ ܕܗܘ ܢܒܨܐ ܠܟܠܗܝܢ ܐܘܪ̈ܚܬܗ. ܘܡܢ ܥܦܪܐ ܐܚܪܢܐ ܢܦܪܘܥ. * 20 ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܣܠܐ ܠܬܡܝܡ̈ܐ. ܘܠܐ ܐܚܕ ܐܝ̈ܕܝ ܒܝ̈ܫܐ. * 21 ܥܕܡܐ ܕܢܬܡܠܐ ܦܘܡܟ ܓܘܚܟܐ. ܘܣܦ̈ܘܬܟ ܬܫܒܘܚܬܐ. * 22 ܣܢ̈ܐܝܟ ܢܠܒܫܘܢ ܒܗܬܬܐ. ܘܡܫܟܢܐ ܕܥܘ̈ܠܐ ܠܐ ܢܫܬܟܚܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܛ *

1 * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ. * 2 ܫܪܝܪܐܝܬ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܗܟܢܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܙܟܐ ܠܐܠܗܐ ܐ̱ܢܫ. * 3 ܐܢ ܢܨܒܐ ܠܡܬܕܝܢܘ ܥܡܗ. ܠܐ ܢܦܢܐ ܠܗ ܚܕܐ ܡܢ ܐܠܦ. * 4 ܚܟܝܡ ܗܘ ܠܒܗ. ܘܥܫܝܢ ܗܘ ܚܝܠܗ. ܡܢܘ ܩܡ ܠܘܩܒܠܗ ܘܫܠܡ. * 5 ܗܘ ܕܡܥܬܩ ܛܘܪ̈ܐ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܘܗܦܟ ܐܢܘܢ ܒܪܘܓܙܗ. * 6 ܗܘ ܕܡܙܝܥ ܐܪܥܐ ܡܢ ܫܬܐܤܝܗ̇. ܘܥܡܘ̈ܕܝܗ̇ ܡܬܬܙܝܥܝܢ. * 7 ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܫܡܫܐ ܘܠܐ ܕܢܚ. ܘܥܠ ܐܦ̈ܝ ܟܘܟ̈ܒܐ ܚܬܡ. * 8 ܗܘ ܕܡܬܚ ܫܡܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܕܪܟ ܥܠ ܪܘܡܗ ܕܝܡܐ. * 9 ܗܘ ܕܥܒܕ ܥܝܘܬܐ ܘܟܣܝܠܐ ܘܟܝܡܬܐ. ܘܐܕܪ̈ܘܢܐ ܕܬܝܡܢܐ. * 10 ܗܘ ܕܥܒܕ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܕܠܐ ܣܟܐ. ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ. * 11 ܗܐ ܐܢ ܢܥܒܪ ܥܠܝ. ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܐܢ ܡܬܚܠܦ ܠܘܬܝ. ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܐ ܠܗ. * 12 ܗܐ ܐܢ ܢܚܛܘܦ. ܡܢܘ ܢܬܒܥܝܘܗܝ ܡܢ ܐܝܕܗ. ܘܡܢܘ ܢܐܡܪ ܠܗ ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܗܟܢܐ:

Verſio ARABICA.

* فان الذي كان بالامس نحن لا نعرفه * ومثل افياء الظلال ايامنا على الارض * وهوذا هم يعلمونك 9 10
ويقولون لك * ومن قلوبهم يخرجون الكلام * العل يكثر الاجام في الموضع العطشان * او ينبت البردي 11
حيث ليس امياه * الذي بينما هو في قصيبه لا يقطع * وقبل كل حشيش ييبس * هكذا طرايق كل 12 13
من ينسا الله * ورجاء الحنيف يهلك * وينقطع اتكاله * وبيت العنكبوت بيته * ويتكل على بيته فلا 14 15
يقوم * ويمسك فلا يثبت * مثل الرطوبة هو قدام الشمس وعلى الامواج اصوله تنبسط * وبيت الحجارة 16 17
ينظر * ان قلعه من مكانه وكذب به * وقال له اني اراك * فانه يفحص جميع طرايقه * ومن التراب اخر 18 19
ينبت * ولا يرفض الله الصالحين * ولا ياخذ بيدي المسيئين * حتى يمتلي فمك ضحكا وشفتاك تسبيحا 20 21
* بغضاءك يلبسون خزيا * ومسكن المنافق لا يوجد * 22

* الفصل التاسع *

* فاجاب ايوب وقال * حقا اني لاعلم انه لكذلك ولا يغلب الله احد * ان اراد ان يحاجه فانه واحدا 1 2
من الف لا يجيبه * فانه حكيما قلبه * عظيمة قوته * من الذي استصعب عليه فكان سالما * ذلك الذي 3 4 5
يسير الجبال لا يعلم * والذي يقلبها بغضبه * ذلك الذي يزعزع الارض من اواسيها * وسكانها يرعدون * 6
* ذلك الذي امر الشمس فلم تشرق * وختم على وجه الكواكب * ذلك الذي بسط السماء وحده * ووطي 7 8
على عظمة البحر * ذلك الذي صنع الثريا والعيوق * والجبار واطراف التيمن * ذلك الذي صنع الكباير 9 10
التي لا تنتهي * والقوة التي لا تحصا * فهو ان جاز فليس اراه * وان طاف حوالي ليس استبينه * والان 11 12
ان انكسر من الذي يغير عليه * ومن الذي يقول له ماذا صنعت هكذا *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

(Nam quod heri extitit, 9
nos neſcimus; & (c) ſicut
umbra umbræ dies noſtri
ſuper terram.) Et en 10
ipſæ docebunt te, & dicent
tibi; & de cordibus
ſuis educent ſermonem.
Num multiplicantur paludes 11
in loco ſitibundo,
aut viget ſcirpus ubi
non ſunt aquæ? Qui 12
dum in virga ſua eſt non
colligitur, & ante omnem
herbam areſcit.
Sic ſunt ſemitæ omnis 13
qui obliviſcitur Deum, &
ſpes perverſi peribit, Et 14
fiducia ejus frangetur, &
domus araneæ domus ejus.
Et confidet in domo 15
ſua, nec ſtabit, & apprehendet
eam, nec permanebit,
Velut humiditas 16
eſt coram ſole, & ſuper
undas radices ejus (d)
extenduntur, Et domum 17
lapidum videt. Si eradicaverit 18
eam de loco
ſuo, negabit eam, dicens
ei; (e) Ipſe te video:
Quoniam inveſtigabit omnes 19
vias ejus, & de
terra alius apparebit.
Deus autem non repellit 20
juſtos, nec tenet manus
iniquorum. Donec impleatur 21
os tuum riſu, &
labia tua laude; Oſores 22
tui induentur confuſione, & habitaculum
iniqui non reperietur.

CAP. IX.

RESpondit Job & dixit, 1
Verè ſcio ſic eſſe, 2
nec vincit Deum quiſquam:
Si velit contendere 3
cum eo, non reſpondebit
ei unum ex mille.
Sapiens enim eſt cor ejus, 4
& fortis ejus potentia.
Quis reſtitit ei, &
evaſit incolumis? Qui 5
transfert montes, neſcit?
& qui evertit eos in furore
ſuo? Qui conturbavit 6
terram à fundamentis,
& habitores ejus contremiſcunt:
Qui 7
præcepit ſoli, & non ortus
eſt, & clauſit ſuper
facies ſtellarum: Qui 8
extendit cœlum ſolus,
& calcavit ſuper magnificentiam
maris. Qui 9
fecit Pleiadas, & Arcturum,
& Gigantem, &
terminos Auſtri: Qui 10
fecit magnalia ſine fine,
& potentias quæ non numerantur.
(a) Quòd ſi 11
ipſe tranſierit prope me,
non video eum: & ſi
circum me ierit, non ſentio
eum. Et modò ſi fractus 12
fuerim, (b) quis zelabit
adverſùs eum; &
quis dicet ei, (†) Cur feciſti
ſic?

INTERP. SYR. (c) ſicut umbra ſunt dies (d) ſuſtentantur, (e) Non te video. Ca. ix. (a) Ecce ſi, (b) quis requiret illud de manu ejus; (†) Quid tu facis?

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quoniam ab heri ſumus nos, & neſcimus, quia ſicut umbra ſunt dies noſtri ſuper terram. Nonne ipſi docebunt te, & dicent tibi, & de *voluntate & mente ſua* 9 10
proferent ſermones? Nunquid poteſt creſcere ſcirpus abſque cœno, aut creſcere carectum abſque aqua? Dum eſt in culmine ſuo, non evellitur, & ante omne fœnum 11 12
areſcet. Sic ſemitæ omnium qui ignorant Deum, & ſpes *à delatore* peribit. Quoniam auferetur ſpes ejus, & ſicut domus araneæ fiducia ejus. Innititur ſuper 13 14
domum ſuam & non ſtabit; confortabitur in ea, & non permanebit. Viridis eſt antequàm oriatur ſol, & in horto ſuo germen ejus egredietur. Super acervum radices 15 16
ejus condenſantur: domum lapidum implicabit. Si abſorbuerit eum de loco ſuo, & mentitus fuerit ei, [*dicens*:] Non vidi te: Ecce hoc ipſum eſt gaudium viæ ejus, 17 18
& de pulvere alio germinabunt. Ecce Deus non projiciet perfectum, neque confortabit manum malignantium. Donec impleat os tuum riſu, & labia tua jubilatione. 19 20
Inimici tui induentur confuſione, & tabernaculum impiorum non ſubſiſtet. 21

CAP. IX.

ET reſpondit Job & dixit: Verè utique ſcio quia ita eſt, & quomodo juſtificabitur filius hominis cum Deo? Si voluerit contendere cum eo, non reſpondebit ei 1 2 3
unum de mille. Sapiens corde eſt & fortis robore: quis arguit eum, & pacem habuit? Qui transfert reges *fortes inſtar montium*, & neſciunt quòd ſubvertit eos in ira 4 5
ſua. Qui commovet terram de loco ſuo, & columnæ ejus concutiuntur. Qui dicit ad ſolem & non oritur, & ſtellas ſigillat nubibus. Qui extendit cœlos ſolus, & 6 7 8
deambulat per altitudinem fortitudinis maris. Qui fecit arcturum, oriona & hyadas, & cubicula *dominationis* planetarum in latere Auſtrali. Qui facit magnalia ita 9 10
ut non ſit finis, & mirabilia ita ut non ſit numerus. Ecce tranſibit ſuper me *in cœlis excelſis*, & non videbo; & abibit, nec intelligam illum. Ecce auferet hominem 11 12
in ſeculo, & quis erit qui reducat illum? quis dicet ei: Quid tu facis?

איוב : י

adjutores ſe incurvaverunt eo ſub ;ſuum naſum avertet non Deus
אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי 13
? eo cum mea verba eligam : ei reſpondebo ego quis Etiam .ſuperbiæ
רָהַב׃ אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ 14
me judicare facientem ad ; reſpondebo non , fuero juſtus ſi Qui
אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי 15
quòd credam non ;mihi reſponderit & ,invocavero Si .deprecabor
אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־ 16
multiplicabit & ;me côteret turbine in Qui .meam vocem auſcultaverit
יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי וְהִרְבָּה 17
ſed ;meum ſpiritum reducere me dabit Non .gratis mea vulnera
פְּצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי 18
: ecce robuſtus potentiam ad Si .amaritudinibus me ſaturabit
יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה 19
,me juſtificavero Si ? me faciet convenire quis , judicium ad ſi &
וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק 20
.me faciet perverſum & , ego integer : me condemnabit meum os
פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי׃
.meam vitam reprobabo : meam animam noſcam non ,ego Perfectus
תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ 21
.conſumens ipſe ,impium & ,perfectum ; dixi ideo , ipſum Unum
אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ 22
.ſubſannabit innocentium tentationem ad , ſubito occidat , flagellum Si
אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ 23
: operiet ejus judicum facies , in pii manu in eſt data Terra
אֶרֶץ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה 24
præ fuerunt leves mei dies Et ? ipſe quis ubi , non ſi
אִם־לֹא אֵפוֹא מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־ 25
cum Tranſierunt .bonum viderunt non , fugerunt : curſore
רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ חָלְפוּ עִם־ 26
Si .eſcam ad volabit aquila ſicut ; Ebeh navibus
אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃ אִם־ 27
.cófortabo & ,meas facies relinquam : mei eloquii obliviſcar ,me dicere
אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃
.me mundabis non quòd novi ; meos dolores omnes Timui
יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ 28
me lavero Si ? laborabo vanè jam quid ut : ero impius Ego
אָנֹכִי אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרָחַצְתִּי 29 30
Tunc : meas volas puritate in mundavero & , nivis aquis in
בְמוֹ־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז 31
.mea veſtimenta me abominabuntur & , me demerges foveam in
בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃
.judicium in ſimul ingrediemur ,ei reſpondebo , ego ſicut vir non Quia
כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ 32
.nos ambos ſuper ſuam manum ponat , arguens nos inter eſt Non
לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃ 33
non ejus terror & , ſuam virgam me deſuper Removeat
יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־ 34
ſic non quia : eum timebo non & , Loquar .me terreat
תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן 35
.me apud ego
אָנֹכִי עִמָּדִי׃

CAP. X. יוד

me adverſum relinquam , meis vitis in mea anima eſt Pertæſa
נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי 1
Dicam .meæ animæ amaritudine in loquar : meum eloquium
שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ אֹמַר 2
quid ſuper me ſcire fac ; me reum peragas Ne : Deum ad
אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מַה־
.mecum litiges
תְּרִיבֵנִי׃

Verſio VULG. LAT.

13 Deus, cujus iræ nemo reſiſtere poteſt, & ſub quo curvantur
14 qui portant orbem. Quantus ergò ſum ego, ut reſpondeam ei, & loquar verbis meis cum
15 eo? Qui etiam ſi habuero quidpiam juſtum, non reſpondebo, ſed meum judicem de-
16 precabor. Et cùm invocantem exaudierit me, non credo quòd audierit vocem meam.
17 In turbine enim conteret me, & multiplicabit vulnera mea
18 etiam ſine cauſa. Non concedit requieſcere ſpiritũ meum, & implet me amaritudi-
19 nibus. Si fortitudo quæritur, robuſtiſſimus eſt: ſi æquitas judicii, nemo audet pro me te-
20 ſtimonium dicere. Si juſtificare me voluero, os meum condemnabit me: ſi innocentem oſtendero, pravum me com-
21 probabit. Etiam ſi ſimplex fuero, hoc ipſum ignorabit anima mea, & tædebit me
22 vitæ meæ. Unum eſt quod locutus ſum, & innocentem
23 & impium ipſe conſumit. Si flagellat, occîdat ſemel, & non de pœnis innocentum ri-
24 deat. Terra data eſt in manus impii, vultum judicum ejus operit: quòd ſi non ille
25 eſt, quis ergo eſt? Dies mei velociores fuerunt curſore: fugerunt, & non viderunt bo-
26 num. Pertranſierunt quaſi naves poma portantes, ſicut
27 aquila volans ad eſcam. Cùm dixero, Nequaquàm ita loquar: commuto faciem meam,
28 & dolore torqueor. Verebar omnia opera mea, ſciens quòd
29 non parceres delinquenti. Si autem & ſic impius ſum, quarè
30 fruſtrà laboravi? Si lot⁹ fuero quaſi aquis nivis, & fulſerint velut mundiſſimæ manus meæ:
31 Tamen ſordibus intinges me, & abominabuntur me veſti-
32 menta mea. Neq; enim viro qui ſimilis meî eſt, reſpondebo: nec qui mecum in judicio
33 ex æquo poſſit audiri. Non eſt qui utrumq; valeat arguere, & ponere manum ſuam in
34 ambobus. Auferat à me virgam ſuam, & pavor ejus non
35 me terreat. Loquar, & non timebo eum: neque enim poſſum metuens reſpondere.

CAP. X.

1 TÆdet animam meam vitæ meæ, dimittam adverſùm me eloquiũ meũ. loquar in amari-
2 tudine animæ meæ. Dicam Deo, Noli me condemnare: indica mihi cur me ita judices.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

13 † Αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται (ζ) ὀργὴν, † ὑπ'
αὐτοῦ (η) ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν.
14 † Ἐὰν δέ μου (θ) ὑπακούσεται,
ἢ διακρίνει τὰ ῥήματά μου. † (ι)
15 Ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεταί
μου, † τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι.
16 † Ἐάν τε καλέσω (κ) καὶ μὴ ὑπακούσῃ,
† οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν (λ) μου τῆς
17 φωνῆς. † Μὴ γνόφῳ με ἐκτρίψῃ. † πολλὰ
δέ μου τὰ (μ) συντρίμματα πεποίηκε
18 διακενῆς. † Οὐκ ἐᾷ γάρ με ἀναπνεῦσαι·
† ἐνέπλησε δέ με πικρίας, †
19 Ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει. † τίς οὖν κρίματι
20 αὐτοῦ ἀντιστήσεται; † Ἐὰν γὰρ ὦ
δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσει· † ἐάν
τε ὦ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι.
21 † Εἴτε γὰρ ἠσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, † (ν)
22 πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ ζωή. † Διὸ εἶπον,
Μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὀργή,
23 † Ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ (ˇ) ἐξαισίῳ,
† ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται. †
24 Παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς,
† πρόσωπα κριτῶν (ξ) αὐτῆς συγκαλύπτει.
† εἰ δὲ μὴ αὐτός (ο) ἐστι, τίς
25 ἐστιν; † Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος
δρομέως· † ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἴδοσαν.
26 † Ἢ καὶ ἐστι ναυσὶν ἴχνος ὁδοῦ,
† ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος (π) βοράν;
27 † Ἐάν τε γὰρ εἴπω, Ἐπιλήσομαι
λαλῶν, † συγκύψας τῷ προσώπῳ στενάξω·
28 (ρ) Σείομαι πᾶσι τοῖς μέλεσιν,
† οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῷόν με ἐάσεις. † (σ)
29 Ἐπειδὴ δέ εἰμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ
30 ἀπέθανον; † Ἐὰν γὰρ (ˇ) ἀπολούσωμαι χιόνι,
καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶ καθαραῖς,
31 † Ἱκανῶς (τ) ἐν ῥύπῳ με ἔβαψας,
32 † ἐβδελύξατο δέ με (υ) ἡ στολή. † Οὐ γὰρ
εἶ ἄνθρωπος κατ' ἐμέ, (φ) ᾧ ἀντικρινοῦμαι,
† ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν
33 εἰς κρίσιν. † (χ) Εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν,
(ψ) καὶ ἐλέγχων, καὶ διακούων ἀναμέσον
34 ἀμφοτέρων. † (ω) Ἀπαλλαξάτω
ἀπ' ἐμοῦ τὴν (α) ῥάβδον, ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ
35 μή με στροβείτω, † Καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ,
ἀλλὰ λαλήσω· † (β) οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.

ΚΕΦ. ι'.

1 † (α) Κάμνων τῇ ψυχῇ μου, † στένων
(β) ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν † τὰ ῥήματά μου. λαλήσω πικρίᾳ ψυχῆς
2 μου συνεχόμενος, † Καὶ ἐρῶ πρὸς κύριον, Μή με ἀσεβεῖν δίδασκε· † καὶ διατί
με οὕτως (γ) ἔκρινας;

Ipſe (g) enim avertit à ſe 13
iram, (h) incurvati ſunt ceti, qui ſub cælo: Si verò me 14
audierit, vel dijudicat verba
mea: Quòd ſi etiam fuero 15
juſtus, non exaudiet me, judicium ejus rogabo: Si (i) 16
verò invocavero, & non exaudierit, non credam, quòd
exaudiverit vocem meam: 17
Ne (k) caligine me conterat:
multas autem tribulationes meas fecit in (l) vanum;
Non enim ſinit me reſpirare: 18
implevit autem me amaritudine, Quoniam ſcilicèt (m) 19
valet potentiâ. Quis igitur
judicio ejus reſiſtet? Quòd 20
ſi etiam (n) fuero juſtus,
os meum impia loquetur: ſive
(o) fuero ſine crimine, pravus evadam. Si enim impiè 21
egi, non novi animo: veruntamen aufertur vita mea.
(p) Quapropter dixi, Ma- 22
gnum & potentem diſperdit ira, Quia nequam homines in 23
magna morte erunt, ſed juſti
deridentur. (q) Traditi e- 24
nim ſunt in manus impii: (r)
facies judicum ejus operit.
Quòd ſi non ipſe eſt; (ſ) quis
eſt? (t) Vita autem mea levi- 25
or eſt curſore: aufugerunt, &
non viderunt. Nunquid & 26
eſt (u) navibus veſtigium viæ,
aut aquilæ volantis quærentis
eſcam? Quòd etſi locutus fu- 27
ero, Obliviſcar, dum loquor:
declinans in faciem ingemiſcam: Commoveor omnibus 28
membris: ſcio enim, quòd non
inſontem me ſines: Et quia 29
ſum iniquus; quarè (x) non
ſum mortuus? Nam ſi lotus 30
fuero nive, & mundatus fuero
mundis manibus; Satìs in ſor- 31
de me tinxiſti; & execratum
eſt veſtimentum. Non es enim 32
homo ſicut ego, cui contradicam, ut veniamus pariter in
judicium. Utinam eſſet nobis 33
medians, & arguens, & diſceptans inter utrumque. Aver- 34
tat à me virgam: timor autem
ejus non me tranſverſum agat:
Et non timebo; (y) ſed loquar: 35
non enim (z) ſic conſcius ſum.

CAP. X.

LAborans animâ meâ, ge- 1
mens (a) dimittam ſuper me
verba mea: loquar amaritudine animæ meæ compreſſus: Et 2
dicam ad Dominum; Noli me
(b) docere impium eſſe, & cur
me ita judicaſti?

MS.A. (ζ) ὀργῇ, (η) ἐκάμφθη (θ) εἰσακούσῃ, ἢ διακρίνῃ (ι) Ἐάν τε γὰρ (κ) καὶ εἰσακούσῃ, (λ) μου. Μὴ ἐν γνόφῳ (μ) συντρίμματά μοι πεποίηκεν (ν) πλὴν ὅτι ἀφῄρηταί (ˇ)* ἐξωσίῳ ἀπολοῦνται, (ξ) αὐτοῦ (ο) ἐστι. Ὁ δὲ βίος μου ἐλαφρότερός ἐστιν δρομέως· ἀπέδρα, καὶ οὐκ ἴδον. (π)* βορράν; (ρ) Σίομε γὰρ πᾶσιν (σ) Ἐπειδή εἰμι (ˇ) ἀπολούσομαι (τ) με ἐν ῥύπῳ (υ) ἡ στολή μου. (φ) οὐ ἀντικρινοῦμαι, (χ) Εἰ γὰρ ἦν (ψ) καὶ ὁ διελέγχων, καὶ διακρίνων (ω) δυεῖν δέ μοι χρεία. Ἀπαλλαξάτω (α) ῥάβδον αὐτοῦ, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ (β) οὐ γὰρ συνεπίσταμαι ἐμαυτῷ ἄδικον.

MS. A. Κεφ. ι'. (α) Κάμνω δὲ τῇ (β) ἐπ' ἐμαυτὸν ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου. Τὰ δὲ ῥήματά μου λαλήσω ἐν πικρίᾳ ψυχῆς συνεχόμενος, (γ) ἔκρινες;

תרגום TARGUM.

אֱלָהָא לָא יְתִיב רוּגְזֵיהּ תְּחוֹתוֹי שְׁיָחַן רַשִׁיעַיָא יִתְחַבְּרוּן גֵּיוְתָנַיָא דִמְסַיְעִין בְּסוּגְעָא׃ אַף כָּל דְּכֵן אֲרוּם אֲנָא אֲתִיבִנֵּיהּ אֶבְחַר פִּתְגָמַי עִמֵּיהּ׃ 13 14
דְּאִין זַכְיֵית לָא אֲתִיב לְמַן דְּדָיִן יָתִי אֲצַלֵּי׃ אִין קְרֵית וַאֲתִיבִיָתִי לָא אֵימִין אֲרוּם יְצִית לְקָלִי׃ דְּעַד חוּטֵי בִינְתָא מְדַקְדֵּק עִמִּי וְאַסְגֵּי הַלְבְּשׁוֹשֵׁי מַגָּן׃ 15 16 17
לָא יִשְׁבְּקִנַּנִי לְאַתָבָא רוּחִי אֲרוּם יְסַבְּעִנַּנִי מְרִירַיָא׃ אִם לְחֵילָא תַּלִּים הָא הוּא וְאִין לְדִינָא מַן יַסְהִיד עֲלַי׃ אִין זַכֵּי אֲנָא פּוּמִי יְחַיְּבִנַּנִי שְׁלִים אֲנָא 18 19 20
וּמְקַלְקֵל יָתִי׃ שְׁלִים אֲנָא לָא אֶנְדַּע נַפְשִׁי אַרְחִיק חַיַּי׃ חֲדָא מִכִּילָא הִיא בְּגִין כֵּן אֲמָרִית שְׁלִים וְחַיָּב הוּא מְשֵׁיצֵי׃ אִין בְּרוּגְזֵי יְמוֹת בִּתְכֵּיף כַּד 21 22 23
מִתְמַסְמְסִין זַכָּאִין יִדְחַךְ׃ אַרְעָא אִתְמְסָרַת בְּיַד חַיָּבָא מִן קֳדָם יְיָ דַיָּנָהָא יְחַפֵּי זְכוּתָא אִין לָא דֵיכֵי מַן הוּא׃ יוֹמַי קְלִילוּ יַתִּיר מִן טוּל עוֹפָא דְרָהֵט עֲרַקוּ 24 25
לָא חֲמוֹן טַבְתָא׃ חָלְפִין עִם אִלְפַיָא דְטָעֲנִין מְגָדַיָא הֵיךְ נִשְׁרָא דְטָיֵס עַל מֵיכְלָא׃ אִין אֵימַר אֶתְנְשֵׁי מִלַּי אֶשְׁבַּק רוּגְזֵי וְאֶתְנַבַּר׃ כְּנַשֵׁית כּוּלְהוֹן 26 27 28
צַעֲרֵי יַדְעֵית אֲרוּם לָא תְזַכֵּי יָתִי׃ אֲנָא אֶתְחַיֵּב לְמָא דֵין לְלֵמָא אֶלְעֵי׃ אִין אַסְחֵיית בְּמֵי תַלְגָא וְדַכֵּאית בְּאַהֲלָא יְדַי׃ הַכְדֵּין בִּשְׁחוּתָא תְטַמְשִׁנַּנִי 29 30 31
וּמְרַחֲקִין יָתִי כְּסוּתִי׃ אֲרוּם לָא בַר נָשׁ דִּכְמִי אֲתִיבִנֵּיהּ נֵעוֹל כַּחֲדָא בְּדִינָא׃ לָא אִית בֵּינָנָא מַכְסִין יְשַׁוֵּי יְדֵיהּ עַל תַּרְוֵינָנָא׃ יְעַדֵּי מֵעֲלַי מַחְתֵּיהּ וּדְהַלְתֵּיהּ 32 33 34
לָא תְבַעֲתִינָנִי׃ אֲמַלֵּל וְלָא אֶדְחַל מִנֵּיהּ אֲרוּם לָא הֵכְנָא אֲנָא כַּחֲדַי׃ 35

י

אִתְגְּזֵרַת נַפְשִׁי בְּחַיַּי אֶשְׁבּוֹק עֲלַי מִלַּי אֲמַלֵּל בִּמְרִירוּת נַפְשִׁי׃ אֵימַר לֶאֱלָהָא לָא תְחַיְּבִנַּנִי אוֹדַע יָתִי מְטוּל מָה תִנְצֵי עִמִּי׃ 1 2

Verſio *S Y R I A C A.*

13 * ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܗܦܟ ܪܘܓܙܗ. ܘܬܚܘܬܘܗܝ ܢܬܡܟܟܘܢ ܡܥܕܪܢܐ ܣܓܝܐܐ. * ܐܦ ܐܢܐ ܐܝܟ ܐܥܢܝܘܗܝ. ܘܐܓܒܐ
14 15 ܡܠܝ ܩܕܡܘܗܝ. * ܐܢ ܠܐ ܐܙܕܕܩܬ. ܠܐ ܐܬܥܢܐ. ܘܠܕܝܢܝ ܐܬܟܫܦ. * ܐܢ ܩܪܐ ܐܢܐ ܠܗ ܘܥܢܐ ܠܝ. ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ
16 17 ܕܫܡܥ ܩܠܝ. * ܕܒܟܠ ܡܢܬܐ ܕܪܫܝ. ܒܥܘܫܢܐ ܡܚܐ. ܘܐܣܓܝ ܡ̈ܚܘܬܝ ܡܓܢ.
18 * ܘܠܐ ܫܒܩܢܝ ܕܐܬܢܝܚ ܪܘܚܝ. ܡܛܠ ܕܐܣܒܥܢܝ ܡܪ̈ܝܪܬܐ. ܘܐܪܘܝܢܝ ܡܪܪܐ. * ܐܢ ܒܚܝܠܐ. ܗܘ ܚܝܠܬܢ. ܘܐܢ ܒܕܝܢܐ.
19 20 ܡܢܘ ܢܐܪܥܝܘܗܝ. * ܐܢ ܐܙܕܕܩ. ܦܘܡܝ ܢܚܝܒܢܝ. ܬܡܝܡ ܐܢܐ ܘܡܥܩܡ ܠܝ. * ܬܡܝܡ ܐܢܐ ܘܠܐ
21 22 ܝܕܥ ܐܢܐ ܢܦܫܝ. ܘܡܣܠܝܐ ܚܝ̈ܝ. * ܚܕܐ ܗܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ. ܕܠܙܕܝܩܐ ܘܠܚܛܝܐ ܗܘܝܘ ܡܫܝܨ. * ܐܢ ܫܘܛܐ
23 24 ܩܛܠ ܫܠܝ. ܠܒܘܚܪܢܐ ܕܙܟܝܐ ܡܓܚܟ. * ܐܪܥܐ ܐܫܠܡܗ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܪܫܝܥܐ. ܘܐܦ̈ܝ ܕܝ̈ܢܐ ܡܟܣܝܢ.
25 ܐܠܐ ܪܘܓܙܗ ܡܢܘ ܡܣܝܒܪ. * ܝܘܡܝ ܩܠܝܠܝܢ ܡܢ ܪܗܛܐ. ܥܪܩܘ ܘܠܐ ܚܙܘ ܛܒܬܐ. * ܥܒܪܘ ܥܡ ܐܠܦܐ
26 27 ܣܓܝܐܬܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ. ܐܝܟ ܢܫܪܐ ܕܦܪܚ ܥܠ ܡܐܟܘܠܬܗ. * ܟܕ ܐܡܪܬ ܐܛܥܐ ܡܫܥܝܬܝ. ܐܢ
28 ܐܫܒܘܩ ܐܘ ܡܠܝ. ܘܡܬܟܪܝܐ ܐܢܐ. * ܘܐܢ ܐܫܬܘܩ. ܐܕܚܠ ܐܢܐ ܡܢ ܟܠ ܟܐܒܝ. ܡܛܠ
29 ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܕܠܐ ܡܙܕܩ ܐܢܬ ܠܝ. * ܘܐܢ ܐܬܚܝܒܬ. ܠܡܢܐ ܐܝܟ ܣܪܝܩܘܬܐ ܡܘܒܕ ܐܢܬ ܠܝ. * ܘܐܢ ܐܬܚܠܠ
30 31 ܒܬܠܓܐ. ܘܐܬܕܟܐ ܐܢܐ ܒܕܟܝܘܬܐ ܕܐܝܕܝ. * ܗܝܕܝܢ ܒܚܒܠܐ ܬܛܒܥܢܝ. ܘܢܣܠܘܢܢܝ ܡܐܢ̈ܝ ܠܒܘܫܝ.
32 * ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܐܝܟܘܬܝ. ܕܐܦܢܐ ܠܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܢܥܘܠ ܐܟܚܕܐ ܠܕܝܢܐ. * ܐܠܘ ܐܝܬ ܗܘܐ
33 34 ܡܟܣܢܐ ܒܝܢܬܢ. ܕܢܣܝܡ ܐܝܕܗ ܥܠ ܦܘܡܢ ܬܪܝܢ. * ܘܢܥܒܪ ܡܢܝ ܫܒܛܗ. ܘܕܚܠܬܗ ܠܐ ܬܒܥܬܢܝ.
35 * ܐܡܠܠ ܘܠܐ ܐܕܚܠ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܠܘܩܒܠܗ. * ܦܣܘܩܐ * ܝ *
1 2 * ܥܩܬ ܢܦܫܝ ܒܚܝܝ. ܘܐܢܚ ܡܢܝ. ܘܐܡܠܠ ܒܡܪܪܐ ܕܢܦܫܝ. * ܘܐܡܪ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܬܚܝܒܢܝ. ܘܐܘܕܥܢܝ
ܥܠ ܡܢܐ ܕܢܐ ܐܢܬ ܥܡܝ.

Verſio *A R A B I C A.*

13 14 * الله لا يرد غضبه وتحته يتواضع معينو الكثير * وانا ايضا اخاطبه وارسم كلامي قدامه * فان لم
15 16 اكن صادقا فلا اجاب * والى دياني اتضرع * فان ظننت انه اذا دعوت يجيبني * فاني لا اصدق حتى يسمع
17 18 صوتي * انه في جميع شعر راسي بالقوة ضربني * واكثر كلامي باطلا * ولم يتركني لتستريح روحي *
19 20 لانه قد اشبعني مرارات * ان كان في القوة فانه قوي * وان كان للحجة فمن يواجهه * ان انا زكوت
21 22 ففمي خطّاني * وان كنت صالحا عوّقني * اصالحا انا لست ادري * قد ابغضت الحياة نفسي * واحدة هي *
23 من اجل هذا فاني اقول ان الصالحين والمنافقين هو يبيدهم * ان كان سوطه فانه بسرعة يقتل * وعلى
24 سخافة الزاكيين يستهزي * الارض جعلها بيد المنافقين * ووجوه الديانين مغطية * ولكن غضبه
25 26 من يقاسيه * ايامي اسرع من الركض هربت ولم ترى خيرا * جازت مع سفاين كثيرة للعداء * مثل
27 النسر الذي يطير على ماكلته * مع مرارتي نسيت اخباري * فان تركت فكري او كلامي ضاقت علي
28 29 * وان انا صمتّ خفت من كل سوء لاني اعلم انك لا تزكيني * وان انا خطئت لماذا مثل العدم تهلكني
30 31 * فان اغتسلت بماء الثلج وتطهرت بطهارة يدي * عند ذلك في العمق تغرقني ويتباعد مني لبوسي
32 33 * من اجل انه ليس هو رجل مثلي فارد عليه * وندخل جميعا في القضاء * فليت الان كان قاضيا
34 35 بيننا * فيضع يده على فم كلينا * ويبعد مني سوطه * ومخافته لا تزعجني * فاتكلم ولا افزع منه * من
1 اجل اني لست مواجهه * الفصل العاشر * ضاقت نفسي بحياتي *
2 اهممت بهمي * واتكلم بمرارة نفسي * فاقول لله * لا تدحضني * واخبرني على ماذا تدينني *

INTERP. ARABICA.

Deus non retrahet furorem ſuum, & ſub ipſo humiliabuntur auxiliantes multis. 13 *Et ego quoque alloquar eum, & proponam ſermones meos coram ipſo.* 14 *Si non fuero verax, non exaudiar, & judici meo ſupplicabo.* 15 *(c) Etiamſi arbitratus ſum, cùm eum invocavero, me exauditurum; non tamen credam, donec audiat vocem meam,* 16 *Quoniam ipſe in ſingulis pilis capitis mei cum validitate me percuſſit: & fruſtrà multiplicabo (d) ſermones meos,* 17 *Et non permiſit ut quieſceret ſpiritus meus: nam ſaturavit me amaritudinibus (†).* 18 *Si in fortitudine, ipſe eſt fortiſſimus: Et ſi in lite, quis occurrat ei?* 19 *Si ego innocens fuero, ore meo me condemnabit: Et ſi fuero juſtus: ipſe (e) me deſinibit.* 20 *(f) An ſim juſtus, neſcio: jam odit vitam meam anima mea.* 21 *Unum eſt (propterea dico ego) quòd juſtos, & iniquos ipſe perdit.* 22 *Si acciderit flagellum ejus, ſtatim occidit, & ſtultitiam innocentium deridet.* 23 *Terram poſuit in manu iniquorum, & vultus judicum ſunt velati. At furorem ejus quis poteſt ſuſtinere?* 24 *Dies mei velociùs curſu fugerunt, & non viderunt bonum;* 25 *Tranſierunt cum (g) navibus aptiſſimis ad currendum, velut aquila quæ volat ſuper eſcam ſuam.* 26 *Cùm amaritudine mea oblitus ſum narrationum mearum. Si omiſero cogitationem meam aut ſermones meos, ægrè fero.* 27 *Et ſi tacuero, timeo (h) omne malum: quia ſcio quòd tu me non juſtificabis.* 28 *Quòd ſi reprobatus ſum, cur ut (i) nihilum perdis me?* 29 *Si autem lavero me aquis nivium, & mundavero me in puritate manuum mearum;* 30 *Tunc in profundum me immerges, & recedet à me indumentum meum:* 31 *Quoniam ipſe non eſt vir ſicut ego, ut reſpondeam ei, & ingrediamur ſimul in judicium.* 32 *Utinam modo eſſet (k) judex inter nos, & poneret manum ſuam ſuper os utriuſque noſtrûm,* 33 *Et removeret à me flagellum ſuum, & formido ejus non me conturbaret:* 34 *Et loquerer, & eum non formidarem: quoniam ego non ſum adverſarius ipſius.* 35

CAP. X.

TÆdet animam meam vitæ meæ, curâ meâ ſum anxius, & loquar in amaritudine animæ meæ; 1 *Dicam Deo, Ne me reprobes. Indica mihi quare me judices?* 2

INTERP. SYRIACA. *(c)* Si invocavero ipſe, *et reſponderit mihi;* (d) vulnera mea, (†) et tribulationibus inebriavit me. (e) me pervertet. (f) Perfect' ſi eſſem, at non cognoſcerem: (g) navibus multis inimicorum, (h) omnem auguſtiam: (i) vanum (k) reprehenſor

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Deus non avertit iram ſuam: ſub eo curvantur *impii*; *confringentur ſuperbi* qui auxiliantur in multitudine. Quanto minus ego reſpondebo ei, & eligam verba mea 13 14
cum eo? Qui ſi juſtificatus fuero, non reſpondebo: ad judicem meum orabo. Si vocavero, & reſponderit mihi, non credam quòd auſcultaverit vocem meam. 15 16
Uſque ad filum capilli conterit me, & multiplicat plagas meas gratis. Non permittit me attrahere ſpiritum meum, quia ſatiat me amaritudinibus. Quantum ad for- 17 18
titudinem, robuſtiſſimus eſt; & ſi ad judicium, quis teſtificabitur pro me? Si juſtificatus fuero, os meum condemnabit me; perfectus ego ſum, et diſſipat me. Per- 19 20
fectus ego ſum, neſcio animam meam: abjicio vitam meam. Una menſura eſt: ideò dixi, Perfectum & peccatorem ipſe conſumit. Si in furore occidit ſubitò, 21 22
quando tabeſcent innocentes ridebit. Terra tradita eſt in manu impii, à facie *Domini judices* ejus *operiunt* juſtitiā: ſi non eſt hic, quis eſt? Dies mei velociores ſunt um- 23 24
brâ avis volantis; fugerunt, non viderunt bonum. Tranſierunt cum navibus onuſtis optimis fructibus, ſicut aquila quæ volat ad cibum. Si dixero, Oblivi ſcar ſer- 25 26
monum meorum, dimittam iram meam & confortabor: *Congregavi* omnes tribulationes meas: novi quòd non juſtificabis me. Ego meipſum condemno: quare 27 28
fruſtra laboro? Si lotus fuero in aquis nivis, et mundavero ſapone manus meas: Tunc in fovea intinges me, et abominabuntur me veſtimenta mea. Non eſt enim 29 30
filius hominis ſimilis mei ut reſpondeam ei: et ingrediamur ſimul in judicio. Non eſt inter nos arguens qui ponat manum ſuam ſuper nos ambos. Auferat à me 31 32
plagam ſuam, et timor ejus non me terreat. Loquar, et non timebo eum; neque enim ſic ego ſum apud me. 33

CAP. X.

Excifa eſt anima mea in vita mea; dimittam adverſus me eloquium meum: loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo: Ne condemnes me: indica mihi quare 1 2
contendis mecum?

איוב : יא

laborem reprobes quòd , *opprimas* quòd tibi bonum Nunquid
הֲטוֹב לְךָ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ 3
oculi Nunquid ? *irradies* impiorum consilium *super* & ; tuarum *volarum*
כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הַעֵינֵי 4
dies sicut Nunquid ? videbis hominis videre secundùm num ? tibi carnis
בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃ הֲכִימֵי 5
quæras Quòd ? viri dies sicut tui anni *an* ? tui dies hominis
אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ 6
quòd *te scire Super* .inquiras meum peccatum & ,meam iniquitatem
לַעֲוֺנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־ 7
tuæ Manus .*eruens* tua manu de non & : *egerim* impiè non
לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ 8
Memento ? me *deglutie* & ,*circùm* pariter me *fecerunt* & ,me *elaboraverunt*
עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃ זְכָר־ 9
.me facies redire pulverem in & ; me feceris lutum sicut quòd ,quæso
נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃
? me *coagulabis* caseum sicut & , me *fundes* lac sicut Nonne
הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ 10
.me *cooperies* nervis & ossibus *in* & , me *vesties* carne & Pelle
עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ 11
custodivit tua visitatio & ; mecum fecisti misericordiam & *Vitas*
חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה 12
hoc quòd novi : tuo corde in abscondisti hæc Et .meum spiritum
רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת 13
non mea iniquitate ab & : me *observabis* & , peccavi Si .tecum
עִמָּךְ׃ אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֺנִי לֹא 14
non ,*fui justus* & ; mihi veh ,*egi* impiè Si .me mundes
תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־ 15
.meam afflictionem *vide* & ,ignominia Saturus .meum caput elevabo
אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
sis mirabilis , revertaris & ; me venêris leo sicut , multiplicetur Et
וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא 16
tua *magnatio* se multiplicet & , me coram *tuos testes* Renoves .me in
בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ 17
vulva de quid ut Et .mecum *militia* & , *mutationes* : mecum
עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם 18
Quemadmodum .me videat non oculus & , *expirabo* ? me eduxisti
הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר 19
fram Nonne .deferar sepulchrum ad utero ab ; ero fuissem non
לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט 20
Antequam .paululum confortabo & , me à *deponat* ; *cesset* ? mei dies
יָמַי יֶחְדָּל יְשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם 21
.mortis umbræ & , *tenebræ* terram ad ; revertar non & , vadam
אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃
. ordines non & ,mortis umbræ caligo sicut obscuritatis Terram
אֶרֶץ עֵפָתָה כְּמוֹ־אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא סְדָרִים 22
.caligo sicut tenebrescet &
וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

CAP. XI. יא

multitudini Nunquid : dixit & , Nahamathites Sophar respondit Et
1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב
2 *labiorum* vir num & , respondebitur non *verborum*
דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם
non & ,subsannisti & ,*facient* tacere homines *tuæ Nugæ* ? justificabitur
יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין 3
fui mundus & ; mea doctrina Puræ , dixisti Et .*pudefaciens*
מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי 4
.tuis oculis in
בְעֵינֶיךָ׃

Versio VULG. LAT.

3 Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, & opprimas me opus manuum tuarum, & consilium impiorum adjuves? 4 Numquid oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt homo, 5 & tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, & anni tui sicut humana sunt 6 tempora, Ut quæras iniquitatem meam, & peccatum 7 meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit 8 eruere. Manus tuæ fecerunt me, & plasmaverunt me totum in circuitu: & sic repentè præ- 9 cipitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum feceris me, et 10 in pulverem reduces me. Nónne sicut lac mulsisti me, & sic- 11 ut caseum me coagulâsti? Pelle & carnibus vestîsti me: ossibus & nervis compegisti me: 12 Vitam & misericordiam tribuisti mihi, & visitatio tua cu- 13 stodivit spiritum meum. Licèt hæc celes in corde tuo, tamen scio quia universorum memi- 14 neris. Si peccavi, & ad horam pepercisti mihi: cur ab iniquitate mea mundum me es- 15 se non pateris? Et si impius fuero, væ mihi est: & si justus, non levabo caput, saturatus 16 afflictione & miseriâ. Et propter superbiam quasi leænam capies me, reversúsque mira- 17 biliter me crucias. Instauras testes tuos contra me, & multiplicas iram tuam adversùm me, & pœnæ militant in me. 18 Quarè de vulva eduxisti me? qui utinam consumptus essem 19 ne oculus me videret. Fuissem quasi non essem, de utero trans- 20 latus ad tumulum. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? dimitte ergò me, ut plangam paululùm do- 21 lorem meum: Antequàm vadam & non revertar, ad terram tenebrosam, & opertam 22 mortis caligine: Terram miseriæ & tenebrarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

CAP. XI.

1 Respondens autem Sophar 2 Naamathites, dixit; Numquid qui multa loquitur, non & audiet? aut vir verbosus 3 justificabitur? Tibi soli tacebunt homines? & cùm cæteros irriseris, à nullo confuta- 4 beris? Dixisti enim; Purus est sermo meus, & mundus sum in conspectu tuo.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

3 † Ἢ καλόν σοι (δ) ἐὰν ἀδικήσω; † ὅτι ἀπείπω (ε) ἔργα χειρῶν σου, βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες. 4 † Ἢ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾷ, καθορᾷς; † ἢ καθὼς ὁρᾷ 5 ἄνθρωπος, (ζ) βλέψῃ; † Ἢ ὁ βίος σου (η) ἀνθρώπινός ἐστιν, ἢ τὰ ἔτη σου 6 ἀνδρός, † Ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου ἐξιχνίασας; 7 † (θ) Οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα· ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαι- 8 ρούμενος; † Αἱ χεῖρές σου (ι) ἔπλασάν με καὶ ἐποίησάν με, † μετὰ ταῦτα 9 μεταβαλών με ἔπαισας. † Μνήσθητι, ὅτι πηλόν με ἔπλασας, † εἰς δὲ γῆν με πά- 10 λιν ἀποστρέφεις. † Ἢ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας, † (κ) ἐτύρωσας δέ με ἴσα 11 τυρῷ; † (λ) Δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, † ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις (μ) με ἐ- 12 νεῖρας. † Ζωὴν δὲ καὶ (ν) ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, † ἡ δὲ ἐπισκοπή σου ἐφύλαξέ μου 13 τὸ πνεῦμα. † Ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ, οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι· ἀδυνατεῖ δέ 14 σοι (ξ) οὐθέν. † Ἐάν τε γὰρ ἁμάρτω, (ο) φυλάσσεις με, † ἀπὸ δὲ ἀνομίας 15 οὐκ ἀθῷόν με (π) πεποίηκας. † Ἐάν τε γὰρ ἀσεβήσω, (ρ) οἴμοι· † ἐάν τε ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι, † πλήρης 16 (σ) γὰρ ἀτιμίας εἰμί. † Ἀγρεύομαι (τ) γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγήν. † (υ) πάλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις, 17 Ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν (ʼ)μου· † ὀργῇ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω, (φ) 18 ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια. † Ἱνατί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον, † ὀφθαλμὸς δέ με οὐκ 19 εἶδε, Καὶ ὥσπερ οὐκ ὢν (χ) ἐγενόμην; † διὰ τί γὰρ ἐκ γαστρὸς εἰς μνῆμα οὐκ (ψ) 20 ἀπηλλάγην; † Ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν (ω) ὁ βίος τοῦ χρόνου μου; † ἔασόν με ἀ- 21 ναπαύσασθαι μικρόν, † Πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ (α) ἀναστρέψω, † εἰς 22 γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφεράν, † Εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ ὁρᾷν ζωὴν βροτῶν.

Aut bonum (c) est tibi, si iniquè egero? quia despexisti opera manuum tuarum; & ad consilium impiorum animadvertisti? Aut sicut mortalis videt, despectas? aut sicut homo videt, perspicies? Aut humana est vita tua, aut anni tui sunt viri? Quoniam inquisivisti iniquitatem meam, & peccata mea investigâsti. Scis enim me non egisse impiè: sed quis est qui de manibus tuis eripiat? Manus tuæ (d) plasmaverunt me, & fecerunt me: posteà (e) mutans percussisti me. Memor esto, quod lutum finxisti me, & in terram me iterum convertes. Nónne tanquàm lac mulsisti me, & coagulâsti me æquè, ac caseum? Pelle autem & carne vestîsti me, ossibúsque & nervis (f) conseruisti me: Vitam autem, & misericordiam posuisti apud me: & visitatio tua custodivit spiritum meum. Hæc cùm habeas in teipso; scio quòd omnia potes: & nihil tibi evadit impossibile. Quòd si & peccavero, custodis me: ab iniquitate autem non (g) insontem me fecisti. Sive enim impiè egero, væ mihi: & si justus (h) fuero, non possum suspicere: plenus enim sum opprobrio: Et (i) capior sicut leo ad occisionem. Iterum enim (k) commutans sæpe me perdis, (l) Instaurans in me inquisitionem meam: irâ autem magnâ mihi usus es: & induxisti super me tentationes. Quarè ergò de ventre eduxisti me, & non sum mortuus? oculus autem non vidisset me, Et essem, tanquàm non fuissem? Cur enim de utero in monumentum non sum translatus? Aut nunquid non est (m) parva vita temporis mei? Patere me (n) requiescere pusillùm: Antequàm eam, undè non revertar, ad terram tenebrosam, & (o) caliginosam, Ad (p) terram tenebrarum æternarum, ubi non est lux, neque est videre vitam hominum. 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

KEΦ. ια'.

1 † Ὑπολαβὼν δὲ Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, λέ- 2 γει, † Ὁ τὰ πολλὰ λέγων, καὶ ἀντακούσεται· † ἢ καὶ ὁ εὔλαλος οἴεται (α) εἶναι δίκαιος; † εὐλογημένος (β) γεννητὸς γυ- 3 ναικὸς ὀλιγόβιος. † Μὴ πολὺς ἐν ῥήμασι γίνου, † οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἀντικεί- 4 μενός σοι. † Μὴ γὰρ λέγε, Ὅτι καθαρός εἰμι τοῖς ἔργοις, † καὶ ἄμεμπτος ἐναντίον αὐτοῦ.

CAP. XI.

Respondens autem Sophar Minæus, ait; 1 *(a) Qui multa dicit; & vicissim audiet: aut etiam eloquens putat se esse justum? benedictus natus mulieris brevis vitæ:* 2 *Nè multus sis in verbis, cùm nemo sit, qui contradicat tibi.* 3 *Noli enim dicere, Quia mundus sum operibus, & irreprehensibilis ante eum:* 4

MS. A. (δ) ἐστὶν ἐὰν ἀσεβήσω; (ε) με ἔργα (ζ) βλέψεις; (η) ἀνθρώπινος, ἢ τὰ (θ) Οἶδα γὰρ (ι) ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, μετὰ δὲ ταῦτα (κ) ἔπηξας (λ) Δέρμα καὶ κρέας (μ) ἐνεῖράς με. (ν) ἔλεον (ξ) οὐδέν. (ο) φυλάξεις (π) ἐάσεις. (ρ) οἴμμοι· ἐάν τε ὦ δίκαιος, οὐ δυνήσομαι ἀνακύψαι, (σ) γάρ εἰμι ἀνομίας. (τ) δὲ (υ) καὶ πάλιν μεταβαλών με δεινῶς (ʼ)σου (φ) καὶ ἐπήγειρας ἐπ' ἐμὲ (χ) ἐγεγόνειν; διὰ τί δὲ ἐκ (ψ) ἀπῆλθον; (ω) ὁ χρόνος τοῦ βίου μου; (α) ἀναστρέφω,

MS.A. Κεφ. ια'. (α) δίκαιος εἶναι; (β) γυναικὸς γεννητὸς

תרגום TARGUM.

3 4 5 הֲתַקִּין קֳדָמָךְ אֲרוּם תִּטְלוֹם אֲרוּם תְּרַחֵק לְעוֹת יְדָךְ וְעַל מִלְכַּת דְּרַשִּׁיעֵי אוֹפַעְתְּ׃ הַעַיְנִין כְּבַר בִּשְׂרָא לָךְ אִין כְּמֶחֱמֵי בַר נָשׁ תֶּחֱמֵי׃ הַכְיוֹמֵי בַר נָשׁ
6 7 8 יוֹמָךְ אִין שְׁנַיָּךְ הֵיךְ יוֹמֵי גַּבְרָא׃ אֲרוּם תִּבְעֵי לַעֲוָיָתִי וּלְחוֹבֵי תִּתְבַּע׃ עַל מַנְדְּעָךְ אֲרוּם לָא אִתְחַיֵּיב וְלֵית מִן יְדָךְ פָּצֵי׃ יְדָךְ צַיְּרוּנִי וַעֲבַדוּ יָתִי כַּחֲדָא
9 10 חֲזוֹר חֲזוֹר וְסַלְעֲמְתָּא יָתִי׃ אִדְכַּר כְּדוֹן אֲרוּם אֵיךְ טִינָא עֲבַדְתַּנִי וּלְעַפְרָא תְּתִיבִנַנִי׃ הֲלָא הֵיךְ חַלְבָּא סַנְנְתָּא יָתִי וְהֵיךְ גּוּבְנִין קְרַשְׁתָּא יָתִי׃
11 12 13 מַשְׁכָּא וּבִסְרָא אַלְבֵּשְׁתַּנִי וּבְגַרְמַיָּא וְגִידַיָּא אַשְׁתֵּיתַנִי׃ חַיֵּי וְחִסְדָּא עֲבַדְתָּא עִמִּי וְדִכְרָנָךְ נַטְרַת רוּחִי׃ וְאִלֵּין אֲטֵישְׁתָּא בְלִבָּךְ יְדַעִית אֲרוּם דָּא גַבָּךְ׃
14 15 16 אִין חָבֵית וּנְטַרְתַּנִי וּמִן חוֹבִי לָא תְזַכֵּנַנִי׃ אִין חָבֵית חֲבַל עֲלַי מִן דִּינָא רַבָּא וְזָכֵיתִי לָא אֱזְקוֹף רֵישִׁי מִן קֳדָם חֵיבַיָּא דְּאֶסְבַּע חִסּוּדָא וְאַחֲמֵי סִגּוּפִי׃ וַאֲרֵים
17 18 יְדִיהָ הֵיךְ אַרְיָא תְּצוּד יָתִי וְתָתוּב תִּדְּיָין בִּי׃ תְּחַדֵּית סַהֲדָיךְ לְקִבְלִי וְתַסְגֵּי רוּגְזָךְ בַּהֲדִי מִתְחַלְּפָן מַחְוָתָה מִתְחַלִין גַּבִּי׃ וּלְמָא מִן רַחְמָא אַפֵּקְתַּנִי אֶתְנְגִיד
19 20 21 וְעֵינָא לָא תִסְכְּנַנִי׃ הֵיכְמָה דְּלָא הֲוֵיתִי אֱהֵי מִן כְּרֵיסָא לְבֵי קְבוּרְתָּא אֶתְעַל׃ הֲלָא קַלִּילִין יוֹמֵי וּפָסְקִן וְשַׁוֵּי עֲלַי וְאָנוּחַ זְעֵיר׃ עַד דְּלָא אֵיזֵיל
22 וְלָא אֵתוּב לְאַרְעָא חֲשׁוֹכָא וְטוּלָא דְמוֹתָא׃ אַרְעָא דְּתִימוּרְהָא הֵיךְ קְבַל טוּלֵי מוֹתָא וְלָא סִדְרֵי יְתוּב בְּנֵי נָשָׁא וּמְפַעְפְּעָא הֵיךְ קְבַל׃

יא

1 2 3 4 וַאֲתִיב צוֹפַר דְּמִן נַעֲמָה וַאֲמַר׃ אֶפְשַׁר דְּמַסְגֵּי מַלַּיָּא לָא יִתּוֹתַב וְאִין בַּר נָשׁ מָרֵי סִפְוָן יִזְכֵּי׃ כִּדְבוּבָךְ גּוּבְרַיָּא מַשְׁתְּקִין וּדְחֵיכְתָּא וְלֵית דְּמַכְסִיף׃ וְתֵימַר
דְּכֵי אוּלְפָנִי וּבְרִיר הֲוֵיתִי בְעֵינָךְ׃

Verſio SYRIACA.

3 *ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܟ . ܕܬܥܠܘܒ ܐܢܬ ܘܡܣܠܐ ܐܢܬ ܠܥܒܕܐ ܕܐܝ̈ܕܝܟ . ܘܠܡܠܟܐ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܚܪܝܬ . *ܕܠܡܐ : ܥܝ̈ܢܝܟ
4 ܐܝܟ ܥܝ̈ܢܐ ܕܒܣܪܐ ܐܝܬ . ܐܘ ܐܝܟ ܡܐ ܕܚܙܐ ܗܘ ܒܪܢܫܐ ܚܙܐ ܐܢܬ . *ܐܘ ܝܘ̈ܡܝܟ ܐܝܟ ܝܘ̈ܡܝ ܒܪܢܫܐ ܐܢܘܢ .
5 ܐܘ ܫ̈ܢܝܟ ܐܝܟ ܝܘ̈ܡܝ ܓܒܪܐ . *ܕܡܒܨܐ ܐܢܬ ܠܣܟ̈ܠܘܬܝ ܘܠܚܛ̈ܗܝ ܒܥܐ ܐܢܬ . *ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܕܙܟܝ
6 ܐܢܐ . ܘܠܝܬ ܕܡܢ ܐܝܕܟ ܡܦܨܐ . *ܐܝ̈ܕܝܟ ܠܐܝ ܒܝ ܘܥܒܕܘܢܝ . ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܠܡܚܝܒܘܬܝ .
7
8 ܘܠܡܛܒܥܘܬܝ . *ܐܬܕܟܪ ܕܐܝܟ ܛܝܢܐ ܥܒܕܬܢܝ . ܘܠܥܦܪܐ ܡܗܦܟ ܐܢܬ ܠܝ . *ܘܐܝܟ ܚܠܒܐ ܗܘ
9
10 ܪܒܝܬܢܝ . ܘܐܝܟ ܓܒܬܐ ܩܦܝܬܢܝ . *ܡܫܟܐ ܘܒܣܪܐ ܠܒܫܬܢܝ . ܘܒܓܪ̈ܡܐ ܘܒܓܝ̈ܕܐ ܚܙܩܬܢܝ . *ܘܚܝ̈ܐ
11
12 ܘܫܠܡܐ ܥܒܕܬ ܥܡܝ . ܘܦܘܩܕ̈ܢܝܟ ܢܛܪ ܪܘܚܝ . *ܘܗܠܝܢ ܛܫܝܬ ܒܠܒܟ . ܝܕܥܬ ܕܗܠܝܢ ܐܝܬ ܗܘܝ
13
14 ܒܪܥܝܢܟ . *ܐܢ ܚܛܝܬ ܢܛܪܬ ܐܢܬ ܠܝ . ܘܡܢ ܚܛ̈ܗܝ ܠܐ ܡܙܟܐ ܐܢܬ ܠܝ . *ܐܢ ܚܛܝܬ ܘܝ ܠܝ . ܘܐܢ
15
16 ܐܙܕܕܩܬ ܠܐ ܐܪܝܡ ܪܫܝ . ܡܣܒܥ ܐܢܐ ܨܥܪܐ . ܘܚܙܐ ܡܘܟܟܝ . *ܘܐܢ ܐܬܪܘܪܒ . ܐܝܟ ܐܪܝܐ ܬܨܘܕܝܢܝ . ܘܬܗܦܘܟ
17 ܐܝܟ ܡܬܓܢܒܪ ܥܠܝ . *ܘܡܚܕܬ ܐܢܬ ܣܗ̈ܕܝܟ ܠܘܩܒܠܝ . ܘܡܣܓܐ ܐܢܬ ܪܘܓܙܟ ܥܠܝ . ܘܚܝ̈ܠܘܬܟ ܡܫܚܠܦܢ
18 ܐܝܟ ܥܠܝ . *ܘܠܡܢܐ ܡܢ ܡܪܒܥܐ ܐܦܩܬܢܝ . ܡܝܬ ܗܘܝܬ ܡܢ ܩܕܡ ܠܐ ܬܚܙܝܢܝ . *ܘܗܘܝܬ ܐܝܟ ܕܠܐ ܗܘܝܬ .
19
20 ܘܡܢ ܟܪܣܐ ܠܩܒܪܐ ܐܝܟ ܕܐܬܝܒܠܬ . *ܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ ܝܘ̈ܡܝ ܚܝ̈ܝ . ܫܒܘܩ ܡܢܝ . ܘܐܬܢܝܚ ܩܠܝܠ
21 ܙܥܘܪ . *ܥܕܠܐ ܐܙܠ ܘܠܐ ܐܗܦܘܟ ܠܐܪܥܐ ܕܚܫܘܟܐ ܘܕܛܠܠܝ ܡܘܬܐ . *ܐܪܥܐ ܕܥܡܛܢܐ ܐܝܟ ܩܒܪܐ
22 ܘܛܠܠܝ ܡܘܬܐ . ܘܠܝܬ ܒܗ ܣܕ̈ܪܝ ܕܪ̈ܐ . ܘܡܫܠܗܒܐ ܐܝܟ ܣܪܒܐ . * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܐ *

1 *ܘܥܢܐ ܨܘܦܪ ܢܥܡܬܝܐ . ܘܐܡܪ . *ܡܣܓܝܐܘܬ ܡ̈ܠܐ ܠܐ ܡܬܥܢܝܐ . ܘܐܦܠܐ ܓܒܪܐ ܡܡܠܠܐ ܒܣܦ̈ܘܬܗ
2 ܡܙܕܕܩ . *ܘܠܐ ܡܠ̈ܝܟ ܡܝ̈ܬܐ ܗܘܘ ܫܬܝܩܝܢ . ܐܝܟ ܡܡܠܠܐ . ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܟ . ܘܐܢ ܡܒܙܚ ܐܢܬ
3 ܠܝܬ ܕܡܟܣܐ ܠܟ . *ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܕܕܟܝܐ ܝܘܠܦܢܝ . ܘܕܟܐ ܗܘܝܬ ܒܥܝ̈ܢܝܟ .
4

Verſio ARABICA.

3 * اما كفاك ان ظلمت * الا وترفض عمل يديك * وعلي فكر المنافقين اطلعت * العل عينيك مثل
4 اعين البشر هي * او مثل نظر الانسان تنظر * او ايامك مثل ايام الانسان هي * او سنوك مثل ايام الرجل
5 هي * حين تفحص علي احوابي وعلي خطاياي * وانت تعلم اني بري * وليس من يديك منجا * يداك
6
7 نصبتا في وصنعتني * ومن بعد ذلك تريد ان تدحضني وتغرقني * اذكر انك مثل الطين صنعتني * والي
8
9 التراب تردني * ومثل اللبن ربيتني ومثل الجبنة مصيتني * والجلد والبشر البستني * وبالعصب والعظام
10
11 قويتني * والحياة والسلام صنعت معي * ووصاياك حفظها روحي * وهولاي كتمت في قلبك * قد كنت
12
13 اعلم ان هذه كانت في فكرك * فان خطيت الويل لي * وان صلحت لم ارفع راسي * شبعت هوانا * وابصرت
15
16 اتضاعي * وان ارتفعت مثل الاسد تصطادني * وترجع متجبرا علي * وتعري سلاحك تجاهي * وتكثر
17
18 غضبك الي * والجنود تبدلها علي * ولماذا من الرحم اخرجتني * هلكت الان وعين لم ترني * وكنت
19
20 كاني لم اكن * ومن البطن الي القبر وديت * قليلة هي ايام حياتي * فكف عني فاسكت واستريح قليلا
21 * قبل ان اذهب * وايضا لا ارجع الي الظلمة واطباق الموت * الخاوية مثل القفر وظلال الموت * وليس فيها
22 صفوف الاجيال * وملهبة مثل السراب * * الفصل الحادي عشر *

1 * فاجاب صوفار النعماتي فقال * انه بكثرة القول لا يجيب * ولا ايضا الرجل المتكلم بقوله يزكوا * فان
2
3 علي كلامك الاموات يصمتون * انت تتكلم وليس من يمنعك * وان استهزيت فليس احد يعنفك
4 * وتقول انك صالحا سلكت * وزاكيا كنت عند نفسك *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Nonne ſufficit tibi quòd 3
oppreſſeris, ſed et deſpicis
opus manuũ tuarum, &
ad cogitationem ſceleſto-
rum reſpexiſti? Num o- 4
culi tui ſunt ſicut oculi
carnis? aut ſicut videt
homo, tu vides? Diéſne 5
tui ſicut dies hominis ſũt?
an anni tui ſicut dies viri
ſunt: Dum ſcrutaris de- 6
licta mea, et peccata mea,
Et tu ſcis me eſſe innocen- 7
tem? cùm nullum ſit de
manu tua effugiũ? Manᵘˢ 8
tuæ laboraverunt in me,
et fecerunt me, et poſt hoc
vis me condemnare, &
ſubmergere? Memento 9
quòd tu ſicut lutum feci-
ſti me, et ad terram redu-
ces me, Et ſicut lac nu- 10
triviſti me, & ſicut caſe-
um me condenſâſti. Et 11
pelle & carne me veſtî-
ſti, & nervis ac oſſibus
me corroborâſti, Et vi- 12
tam, & pacem mecum fe-
ciſti, & mandata tua cu-
ſtodivit ſpiritus meus: Et 13
hæc abſcondiſti in corde
tuo? Jam ſciebam hæc
eſſe in cogitatione tua. (†)
Si peccavero, væ mihi; ſi 15
juſtificatus fuero, non at-
tollam caput meum: ſatu-
ratus ſum abjectione, &
vidi ſubmiſſionem meam.
Si me extollam, ſicut leo 16
me venaberis, & rever-
teris fortificatᵘˢ cõtra me:
Et (l) exudabis arma 17
tua contra me, & multi-
plicabis furorem tuum
adverſùm me, & exerci-
tus immutas contra me.
Et quare de vulva edu- 18
xiſti me? periiſſem mo-
dò, & oculus non me
vidiſſet, Et ac ſi non 19
eſſem, fuiſſem, & ab ute-
ro ad ſepulcrũ me tranſ-
tuliſſent. Pauci ſunt 20
dies vitæ meæ: recede
à me, ut ſileam & quie-
ſcam paululùm, Antequã 21
vadam, & ampliùs non
revertar (m) ad tene-
bras, & opercula mor-
tis, Quæ eſt deſo- 22
lata velut (n) ſolitudo &
umbra mortis: nec ſunt
in ipſa ordines generati-
onum, & ardens eſt vel-
ut (o) æſtus.

CAP. XI.

Reſpondit Sofar Na- 1
amathites & dixit, Co- 2
piam verborũ non exau-
dit, nec quoque vir lo-
quax ſuo ſermone juſti-
ficabitur: Quoniam ad 3
verba tua mortui ſilerent.
Tu loqueris, & non eſt
qui te cohibeat; & ſi ſub-
ſannes, nullus eſt qui te
redarguat, Et dicis te 4
juſtè inceſſiſſe, & inno-
centem te extitiſſe (a) a-
pud animam tuam.

INTERP. SYR.
(†) 14. Quod ſi peccarem, obſervares me, & à peccatis meis non juſtificares me. (l) accerſes arma (m) ad terram tenebrarũ & opercula (n) fovea (o) fovea. Cap. XI. (a) in conſpectu animæ tuæ.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina,

Nunquid rectum eſt coram te ſi calumnieris, & projicias laborem manus tuæ, & conſilium impiorum illuſtres. Nunquid ſunt tibi oculi ſicut carnali homini : 3 4
aut ſicut videt filius hominis, vides? Nunquid ſicut dies filii hominis ſunt dies tui? aut anni tui ſunt ſicut dies viri? Ut quæras iniquitatem meam, & 5 6
peccatum meum requiras? In ſcientia enim tua non condemnabor, & nullus eſt qui de manu tua eruat. Manus tuæ formaverunt me, & fecerunt me ſimul in circuitu, 7 8
& diſperdis me. Memento nunc quòd ſicut lutum feceris me, & in pulverem reduces me. Nonne ſicut lac depurâſti me, & ſicut caſeum coagulâſti me? Pelle & 9 10
carne veſtîſti me, & oſſibus & nervis compegiſti me. Vitam & miſericordiam feciſti mecum, & memoria tua cuſtodivit ſpiritum meum. Et hæc abſcondiſti in corde 11 12
tuo: novi quòd hæc ſint apud te. Si peccavi, ſervâſti me; & ab iniquitate mea non mundabis me? Si peccavi, perditio mihi à *judicio magno:* & ſi juſtus fuero, non 13 14
levabo caput meum propter impios, ſed ſatiabor opprobrio, & videbo afflictionem meam. Leva autem manum tuam, ſicut leo venaberis me; & converſus judicabis 15 16
me. Innovas teſtes tuos contra me, & multiplicas iram tuam mecum: mutantur plagæ, militant apud me. Quare enim de vulva eduxiſti me? expirâſſem, & ocu- 17 18
lus non videret me. Fuiſſem quaſi non eſſem; de utero ad ſepulturam adductus fuiſſem. Nonne veloces ſunt dies mei & deficientes? at pone mihi [*ſpacium;*] & me 19 20
recolligam paululum. Antequam vadam & non revertar ad terram tenebroſam & umbram mortis: Terram cujus vapor eſt ſicut caligo umbrarum mortis, nec ſunt 21 22
ordines ut habitent filii hominum, ſed tenebreſcit ſicut caligo.

CAP. XI.

ET reſpondit Sophar de Naama, & dixit: Nunquid illi qui multa loquitur non reſpondetur? & an filius hominis habens labia, juſtificabitur? Mendacia tua viros 1 2 3
tacere faciunt, & irrides: nec eſt qui pudore te afficiat. Et dixiſti: Munda eſt doctrina mea, & mundus ſum in oculis tuis. 4

איוב : יב

.tecum sua labia aperiret & , loqui Deum dabit quis verè Et
וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ 5
: essentia in duplicia quia , sapientiæ occulta tibi indicaret Et
וְיַגֶּד־לְךָ תַּעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה 6
investigatione Num .tua iniquitate de Deus te facit latere quòd scito &
וְדַע כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ׃ הַחֵקֶר 7
? invenies Saddai perfectionem ad usque Num ? invenies Deum
אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃
? cognosces quid inferno præ profundam ? operaberis quid , cœlorum altis
גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ 8
.mari præ latitudo & ; ejus mensura terra præ Longa
אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּה וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ 9
quis & , fecerit congregare & , fecerit claudere & , succiderit Si
אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי 10
,iniquitatem vidit & ; mendacii homines novit ipse Quia ? eum averteret
יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן 11
onagri pullus & , cordabitur concavus vir Et .intelliget non &
וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא 12
expanderis & , tuum cor præparaveris tu. Si .nascetur homo
אָדָם יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ 13
, eam elonga , tua manu in iniquitas Si : tuas volas eum ad
אֵלָיו כַּפֶּךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ 14
tunc Quia .iniquitatem tuis tentoriis in facias habitare ne &
וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז 15
.timebis non & , firmatus eris & , macula à tuas facies elevabis
תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ מֻצָק וְלֹא תִירָא׃
.recordaberis transierunt aquæ sicut ; oblivisceris laboris tu Quia
כִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם עָבְרוּ תִזְכֹּר׃ 16
.eris mane sicut , tenebresces : tempus surget meridie præ Et
וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ 17
non & , cubabis Et .jacebis fiducia in , fodies & ; spes est quia, confidisti Et
וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין 18 19
impiorum oculi Et .multi tuas facies deprecabuntur & : exterrens
מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֵי רְשָׁעִים 20
.animæ exhalatio eorum spes & : eis ab peribit refugium & , deficient
תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃

CAP. XII. יב

; populus vos quòd Verè : dixit & , Ijob respondit Et
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם 1 2
; vobis sicut cor mihi Etiam .sapientia morietur vobiscum &
וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב כְּמוֹכֶם 3
? hæc sicut non quo cum Et .vobis à ego cadens non
לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃
: illi respondit & , Deum ad clamanti ; ero , suo socio Irrisio
שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ 4
cogitationi est contempta Lampas .perfectus justus Irrisio
שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוּת 5
non erit tranquilla Erunt .pedis nutatione ad paratus ; pacati
שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים 6
qui ei : Deum provocantibus confidentiæ & , prædonum
לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל לַאֲשֶׁר
quæso interroga verè Et .sua manu in Deum adduxit
הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא 7
.tibi indicabit & , cœlorum volatile & ; te docebit & , jumenta
בְהֵמוֹת וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃
pisces tibi narrabunt & : te docebit & , terræ loquere Vel
אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי 8
manus quòd , his omnibus in novit non Quis .maris
הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־ 9
? hoc fecit DOMINI
יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת׃

Versio VULG. LAT.

5 Atque utinam Deus loqueretur tecum, & aperiret labia sua 6 tibi. Ut ostenderet tibi secreta sapientiæ, & quòd multiplex esset lex ejus, & intelligeres quòd multò minora exigaris ab eo, quàm meretur iniquitas 7 tua. Forsitan vestigia Dei comprehendes, & usque ad perfectum Omnipotenté reperies? 8 Excelsior cœlo est, & quid facies? profundior inferno, & 9 unde cognosces? Longior terrâ mensura ejus, & latior mari. 10 Si subverterit omnia, vel in unum coarctaverit, quis contra- 11 dicet ei? Ipse enim novit hominum vanitatem, & videns iniquitaté, nónne considerat? 12 Vir vanus in superbiam erigitur, & tanquam pullum onagri 13 se liberum natum putat. Tu autem firmâsti cor tuum, & expandisti ad eum manus tuas. 14 Si iniquitatem, quæ est in manu tua, abstuleris à te, & non manserit in tabernaculo tuo 15 injustitia: Tunc levare poteris faciem tuam absque macula, & eris stabilis, & non time- 16 bis. Miseriæ quoque oblivisceris, & quasi aquarum quæ 17 præterierunt recordaberis. Et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam: & cùm te consumptum putave- 18 ris, orieris ut Lucifer. Et habebis fiduciam, propositâ tibi spe, & defossus securus dormi- 19 es. Requiesces, & non erit qui te exterreat: & deprecabuntur faciem tuam plurimi. 20 Oculi autem impiorum deficient, & effugium peribit ab eis, & spes illorum abominatio animæ.

CAP. XII.

1 Respondens autem Job, di- 2 xit; Ergò vos estis soli homines, & vobiscum morietur sa- 3 pientia? Et mihi est cor, sicut & vobis, nec inferior vestrî sum: quis enim hæc, quæ nô- 4 stis, ignorat? Qui deridetur ab amico suo sicut ego, invocabit Deum & exaudiet eum: deridetur enim justi simplici- 5 tas. Lampas contempta apud cogitationes divitum, parata 6 ad tempus statutum. Abundant tabernacula prædonum, & audacter provocant Deum, cùm ipse dederit omnia in ma- 7 nus eorum. Nimirùm interroga jumenta, & docebunt te: & volatilia cœli, & indica- 8 bunt tibi. Loquere terræ, & respondebit tibi: & narra- 9 bunt pisces maris. Quis ignorat quòd omnia hæc manus Domini fecerit?

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

5 † Ἀλλὰ πῶς ἂν (γ) ὁ κύριος λαλήσαι πρὸς σέ, † καὶ (δ) ἀνοίξει χείλη αὐτοῦ 6 μετὰ σοῦ; † Εἶτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας, † ὅτι διπλοῦς (*) ἔσται τῶν κατὰ σέ· † καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἄξιά σοι (*) ἀπέβη 7 ἀπὸ κυρίου ὧν ἡμάρτηκας. † (ε) Ἢ ἴχνος κυρίου εὑρήσεις, † ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου 8 (ζ) ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ; † Ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, (η) καὶ τί ποιήσεις; † βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ᾅδου, τί οἶδας; 9 † Ἢ μακρότερα (θ) μέτρου γῆς, ἢ εὔρους θαλάσσης; 10 † Ἐὰν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, 11 τίς ἐρεῖ αὐτῷ, Τί ἐποίησας; † Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, † ἰδὼν δὲ (ι) ἄτοπα 12 οὐ παρόψεται. † Ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται (κ) λόγοις· † βροτὸς δὲ γεννητὸς 13 γυναικὸς (λ) ἴσα ὄνῳ ἐρημίτῃ. † Εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, † (μ) ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν, 14 † Εἰ ἄνομόν τί ἐστιν ἐν χερσί σου, πόρρω ποίησον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ, † ἀδικία δὲ ἐν 15 διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω· † Οὕτως γὰρ ἀναλάμψει (ν) σου τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν, † ἐκδύσῃ δὲ ῥύπον, καὶ οὐ 16 μὴ (ξ) φοβηθήσῃ· † Καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ, ὥσπερ κῦμα παρελθόν, (ο) καὶ οὐ 17 πτοηθήσῃ· † Ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ Ἑωσφόρος, † ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ 18 σοι ζωή· † Πεποιθώς τε ἔσῃ, ὅτι ἔστι σοι ἐλπίς, † ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντί- 19 δος ἀναφανεῖταί σοι εἰρήνη· † Ἡσυχάσεις γάρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· † (π) μεταβαλόμενοι δὲ πολλοί σου δεηθήσονται. 20 † (ρ) Σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· † ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν (σ) ἀπώλεια, † ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν (τ) τακήσονται.

Sed (b) quomodò Dominus loquetur ad te, & aperiet labia sua tecum? 5 Deindè annuntiabit tibi (c) virtutem sapientiæ, quia duplex erit ad ea, quæ circa te: & tunc scies quia digna evenient tibi à Domino, quæ (d) peccâsti. 6 Aut vestigium Domini invenies? aut ad ultima pervenisti, quæ fecit Omnipotens? 7 Sublime (e) est cœlum, & quid facies? profundiora autem iis quæ in inferno; quid nôsti? 8 Nónne longiora quàm mensura terræ, vel latitudo maris? 9 Si autem subverterit omnia, quis dicet illi, Quid fecisti? 10 Ipse enim novit opera iniquorum: videns autem absurda non despiciet. 11 Homo verò aliter (f) natat sermonibus: & vir natus mulieris tanquàm onager solitarius. 12 Nam si tu mundum posuisti cor tuum, & (g) extendis manum ad eum; 13 Si iniquum quid est in manu tua, longè facito illud à te, & (h) iniquitas in domo tua non maneat: 14 Sic enim fulgebit facies tua tanquàm aqua pura: exues autem sordem, & non timebis: 15 Et laborem oblivisceris tanquàm fluctū qui præterit, & non terreberis: 16 Et oratio tua tanquàm Lucifer erit: (i) de meridie autem orietur tibi vita: 17 Confidénsque eris, quia est tibi spes: & de cura, ac solicitudine (k) apparebit tibi pax. 18 Quiesces enim, & non erit qui oppugnet te: (l) transmutati autem multi rogabunt te; 19 Salus autem eos deseret: spes enim eorum perditio, & (m) oculi impiorum tabescent. 20

ΚΕΦ. ιβʹ.

1 2 † Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † (α) Εἶτα ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι, † ἢ μεθ' ὑμῶν τελευ- 3 τήσει σοφία; † (β) Κἀμοὶ μὲν καρδία 4 καθ' ὑμᾶς ἐστιν, † Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἄμεμπτος (γ) ἐγενήθη εἰς χλεύασμα· 5 † Εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο (δ) πεσεῖν ὑπὸ ἄλλων, † οἴκους τε (ε) αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων. † οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέτω πονηρὸς ὢν ἀθῷος ἔσεσθαι, 6 † (ζ) Ὅσοι παροργίζουσι τὸν κύ- 7 ριον, ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται. † Ἀλλὰ δὴ (*) ἐρώτησον τετράποδα ἐάν σοι (η) εἴπωσι, † πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι (θ) 8 ἀπαγγείλωσιν. † Ἐκδιήγησαι (ι) γῇ, ἐάν σοι φράσῃ, † (κ) καὶ ἐξηγήσονταί σοι οἱ 9 ἰχθύες τῆς θαλάσσης. † (λ) Τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεὶρ κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

CAP. XII.

Respondens autem Job, ait; 1 Itaque vos estis homines: aut 2 vobiscum (a) morietur sapientia? Et mihi quidem cor juxta 3 vos est: Sed justus vir, & sine 4 crimine venit in derisum: In 5 tempus autem statutum paratus fuerat, ut vaderet ab (b) aliis, & domus ejus ut devastarentur ab iniquis. Veruntamen nemo confidat, cùm malignus sit, futurum se insontem, Quicunque irritant Dominum, 6 tanquàm inquisitio in eos non sit futura: Sed tamen interroga quadrupedia, 7 si tibi respondeant; volatilia autem cœli, si tibi annuntient: Enarra 8 terræ, si tibi dicat; & exponent tibi pisces maris. Quis igitur 9 non cognovit in omnibus his, quòd manus Domini fecit hæc?

MS.A. (γ) λαλῆσαι ὁ κύριος (δ) ἀνοίξῃ (*) ἐστιν (*) παρέβη (ε) Μὴ ἴχνος (ζ) ὧν (η) γῆ δὲ βαθεῖα, καὶ τί ποιήσεις; ἢ βαθύτερα τῶν (θ) μέτρων γῆς ἐπίστασαι, ἢ εὖρος (ι) ἄτοπον (κ) *ἀλόγοις (λ) *ὄνῳ ἐρημίτῃ. (μ) ὑπτίασας δὲ τὰς χεῖράς σου πρὸς (ν) τὸ πρόσωπόν σου, (ξ) φοβηθῇς· Καὶ τῶν κόπων σου (ο) καὶ οὐ μὴ (π) μεταβαλλόμενοι (ρ) Καὶ σωτηρία αὐτοὺς (σ) ἀπολεῖται, (τ) τακήσονται. † παρ' αὐτῷ γὰρ σοφία καὶ δύναμις. Κεφ. ιβʹ. MS.A. (α) Μὴ ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι μόνοι, ἢ μεθ' (β) Καὶ ἐμοὶ (γ) ἐγενόμην εἰς χλευασμόν· (δ) πεσεῖν με ὑπ' ἄλλοις, (ε) μου (ζ) Ὅσοι γὰρ ὀργίζουσιν (*) ἐπερώτησον (η) εἴπῃ, πετεινὰ τοῦ (θ) ἀναγγείλῃ. (ι) δὲ γῇ, (κ) καὶ εἰ ἐξηγήσονταί (λ) Ὅτι τίς οὐκ

תרגום TARGUM.

וברם מן יתן אלהא ממלל ויפתח ספותוי עמך : ויחוי לך כסוין דחוכמתא ארום כופלא לחוכמתא ודע ארום אנשי לך אלהא מעויך : אפשר 5 6 7
דבפשפוש אלהא תשכח אין עד סיפי שדי תשכח : בגבהי שמיא מה את עבד באוריתא דעמיקא מן שיול מה את ידע : דנגידא יתיר מן ארעא 8 9
משחתה ופתיה יתיר מן ימא : אין יחלוף וייחוד שמיא בענני ויכנוש משרין מן יתיבינה : ארום הוא חכים גברי שקרא ואפשר דחמי שקר ולא 10 11
אתבין : וגבר חריף יתחכם לביה ועילא דמרודא היך בר נש אתיליד : תא ובר נש מפלפל ידיק ועולם מסרבן דאתבן גברא רבא מתעבד : אין את 12 13
כונתא לבך ותפרוס לותיה בצלו ידיך : אין שקר בידך רחק יתיה ולא תשרי במשכנך עולא : ארום הידין תזקוף אפך דלא מום ותהוי סנין 14 15
מחבולא ולא תדחל : ארום את לעורת תתנשי היך מוי דעברו תדכר : ומטהר יומך יקום גושמך דהלך בגרגושתא דצפעועא דקבלא היך צפרא 16 17
תהוי : ותתרחיץ ארום אית סבר ותתקין בי קבורתא לרוחצן תשכוב : ותרבע ולא דמניד וישחרון אפך סגיעין : ועינין דרשיעיא תשתיצון 18 19 20
ושיזבותא הובד מנהון וסברתהון מפח נפש :

יב

ואתיב איוב ואמר : בקושטא ארום אתון חבריא ועמכון תסוף חוכמתא : לחוד לי לבא דכמתכון לא פריש אנא מנכון ועם מן לית דכמת 1 2 3
אלין : חוכא לחבריה אהי דקרי לאלהא ועני יתיה חיך לזכאה ושלימא : אודא דבסיר לרשיעא מן מחשבא שליו מכון להרפתקי ומנא : תא בוערא 4 5
בסיר לעשו דמן מחשבת רחיץ שליו ברם הוא מעתד לאודעזעת רגלא : ובני עשו דשלוין במשכניהון יתמסרון לבוזין ובני ישמעאל דרחיצין 6
יתמסרון לשאר אומיא דמרגזין אלהא דכמתהון זמן אלהא בידיה : תא ובני ישמעאל דשלוין במשכניהון יתמסרון לבוזין ועמונאי ומואבאי
דשרין לרחצן יתמסרון ביד רשיעיא דמרגזין אלוה היך פרעה דאיתי אלוה עלוהי מחתא בידיה : וברם שיל כדון בעירי וילפונך ועופא דשמיא ויחוי לך : 7
או מלל לארעא ותלפנך וישתעון לך נוני ימא : מן לא ידע בכל אלין ארום מחת ידא דיי עבדת דא : 8 9

Verſio SYRIACA.

5 * ܒܪܡ ܡܢ ܗܘ ܡܨܐ ܕܢܦܢܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܦܬܓܡܐ. ܘܡܪܝܡ ܗܘܐ ܣܦܘܬܗ ܥܡܟ. * ܘܡܚܘܐ ܗܘܐ ܠܟ
6 ܟܣܝܬܐ ܕܚܟܡܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܦ̈ܠܐ ܠܚܟܡܬܐ. ܘܝܕܥ ܗܘܝܬ ܕܫܒܩ ܗܘܐ ܠܟ ܐܠܗܐ ܚܛܗܝܟ.
7 * ܥܘܩܒܗ ܕܐܠܗܐ. ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܫܟܚܘ. ܐܘ ܠܐ ܫܘܠܡܗ ܕܫܠܝܛܐ. ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܪܟܘ. * ܪܘܡܐ
8 ܕܫܡܝܐ: ܡܢܘ ܐܝܬ. ܐܘ ܥܘܡܩܗ ܕܫܝܘܠ. ܡܢ ܕܡܫܟܚ ܡܢܘ ܐܝܬ. * ܐܪܝܟܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܡܫܘܚܬܗ. ܘܦܬܝܐ 9
10 ܡܢ ܝܡܐ. * ܐܢ ܢܐܬܐ ܠܡܐܚܕ ܘܢܟܢܫ. ܡܢܘ ܢܟܠܝܘܗܝ. * ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܝܕܥ ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܙܒܢܐ.
11 ܘܚܙܐ ܥܘܠܐ. ܘܗܘ ܡܬܒܝܢ. * ܘܓܒܪܐ ܕܝܢ ܡܬܚܝܠ. ܘܚܝܠܬܢܐ ܡܥܕܪ ܠܐܢܫܐ. * ܐܢ ܐܢܬ ܬܬܩܢ ܠܒܟ.
12 13 ܘܬܦܫܘܛ ܐܝܕܝܟ ܠܘܬܗ. * ܐܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܘܠܐ ܒܐܝܕܝܟ. ܪܚܩ ܗܘܐ ܡܢܗ. ܘܠܐ ܢܥܡܪ ܒܡܫܟܢܟ ܥܘܠܐ. * ܗܝܕܝܢ 14
15 ܬܪܝܡ ܐܝܕܝܟ. ܘܡܢ ܢܟܝܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠ. * ܘܗܝܕܝܢ ܥܡܠܟ ܬܛܥܐ. ܘܐܝܟ ܡܝܐ ܕܪܕܝܢ ܬܥܗܕ. * ܘܡܢ ܛܗܪܐ ܢܩܘܡ 16
17 ܣܢܝܐ. ܘܚܫܘܟܐ ܐܝܟ ܨܦܪܐ ܢܗܘܐ. * ܘܬܬܬܟܠ ܕܐܝܬ ܠܟ ܣܒܪܐ. ܘܬܬܩܢ ܘܬܫܟܘܒ. * ܘܬܫܟܘܒ ܘܠܝܬ ܕܡܙܝܥ ܠܟ. ܘܢܒܥܘܢ 18
19 ܐܦܝܟ ܣܓܝܐܐ. * ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܢܚܫܟܢ. ܘܡܢܘܣܐ ܢܐܒܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܣܒܪܗܘܢ ܕܢܦܫܗܘܢ. 20
1 * ܘܥܢܐ * ܐܝܘܒ * ܘܐܡܪ. * ܒܫܪܪܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡܐ. ܘܥܡܟܘܢ ܬܫܠܡ ܚܟܡܬܐ. 2
3 * ܐܦ ܠܝ ܠܒܐ ܐܝܬ ܠܝ ܐܝܟ ܕܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܗܘܝܬ ܒܨܝܪ ܡܢܟܘܢ. * ܠܡܢ ܓܝܪ ܠܝܬ ܐܝܟ ܗܠܝܢ. ܘܗܘܝܬ ܓܘܚܟܐ 4
5 ܠܚܒܪܘܗܝ. ܘܩܪܐ ܠܐܠܗܐ ܘܥܢܝܗ. ܙܕܝܩܐ ܕܠܐ ܡܘܡ. * ܠܡܪܚܩܘ ܣܟܠܘܬܐ ܘܥܘܠܐ. ܘܠܡܫܪܪܘ
6 ܪܓܠܐ ܡܥܕܝܢ. * ܢܫܢܘܢ ܡܫܟ̈ܢܝܗܘܢ ܕܒ̈ܙܘܙܐ. ܘܣܒܪܗܘܢ ܕܡܪܓܙܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܐܠܗܐ
7 ܒܠܒܗܘܢ. * ܘܐܢ ܠܐ ܫܐܠ ܠܚܝܘܬܐ ܘܬܠܦܟ. ܘܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܬܚܘܝܟ. * ܘܐܫܬܥܐ ܠܐܪܥܐ ܘܬܠܦܟ. 8
9 ܘܢܫܬܥܘܢ ܠܟ ܢܘܢܝ ܝܡܐ. * ܡܢܘ ܠܐ ܝܕܥ ܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ. ܕܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕܬ ܗܠܝܢ.

Verſio ARABICA.

5 * ولكن من الذي يقدر يجاوب الله بالقول * او يرفع شفتيه معك * ويريك سرائر الحكمة من اجل ان 6
7 للحكمة اقفالا * فكنت تعلم ان الله سيترك لك خطاياك * سر الله انت تستطيع ان تعلم * او على منتهى
8 العزيز تستطيع ان تقوم * ارتفاع السماء هل تعرف * او غور الهاوية من اين تدري * اطول من الارض 9
10 مسحتها واعرض هي من البحر * فان جاء لياخذ ويجمع من الذي يرده * لانه يعلم متى يكون 11
12 الزمان * وينظر الاثم وهو يفهم * والرجل الطاهر يتقوى * والجبار يعين الانسان * لو انك اصلحت 13
14 قلبك ورفعت اليه يديك * فان كان اثما في يديك باعده * ولم يحل في مسكنك اثم * وعند ذلك ترفع 15
16 يديك * ومن الضر لا تخاف * وعند ذلك تنسى عملك * ومثل المياه الجارية تساق * ومن الظهر يقع 17
18 الخزي والظلام يكون مثل الصبح * وتتكل ان لك رجاء وتنام وتستريح * وليس من يوقظك * يطلبون 19
20 وجهك الكثير * واعين المنافقين تظلم * وقوتهم تبيد منهم * ورجاء انفسهم *

* الفصل الثاني عشر *

1 * فاجاب ايوب وقال * بالصدق انتم اقوام * 2
3 ومعكم تموت الحكمة * وانا ايضا لي قلب مثلكم * وما كنت باصغر منكم * فمن اصاب مثل هذا * 4
5 فكان ضحكا لاصحابه * ودعا الله فاجابه الذي يرضى بالصالحين الذين بلا عيب * ليبعد السفاهة
6 والاثم * وليثبت رجلا متزعزعة * تتباعد مساكن الناهبين * ورجاء الذين يغضبون الله * لان ليس الله
7 في قلوبهم * فان كان ليس كذلك فسال الحيوانة فتعلمك * ولطائر السماء فتخبرك * واخبر الارض 8
9 فتعلمك * ويعلمك سمك البحر * من الذي لم يعلم هذه كلها * ان يد الرب صنعها *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

5 (b) Sed quis poteſt Deo reſpondere in ſermone, aut extollere labia ſua tecum, 6 Et oſtendere tibi ſecreta ſapientiæ? (quoniam ſapientiæ ſunt ſeræ) ſanè ſcires quod Deus dimitteret tibi peccata tua. 7 (c) Secretum Dei potéſne ſcire? aut terminos Potentis vales deprehendere? 8 Sublimitatem cœli potéſne percipere? aut profunditatem inferni undenam percipies? 9 Longior eſt terrâ menſura ejus, & latior eſt mari. 10 Si (d) venerit ad accipiendum & colligendum, quis poterit eum impedire? 11 Quia ſcit quando eſt tempus, & videt iniquitatem, & ipſe intelligit: 12 Vir autem purus confortatur, et Potentiſſimus auxiliatur homini. 13 Si tu direxeris cor tuum, & elevaveris manus tuas ad eum: 14 Si fuerit iniquitas in manibus tuis, removebit eam, & non habitabit in domo tua ſcelus. 15 Tunc attolles manus tuas, & (e) à nocumento non timebis: 16 Et tunc obliviſcêris laboris tui, et ſicut aquæ fluentes ducêris. 17 Et ſupra meridiem ſurget ignominia: & tenebræ erunt velut matutinum: 18 Et confides te ſpem habere, & dormies, & requieſces, 19 Et non erit qui te excitet: expetent faciem tuam multi, 20 Et oculi iniquorum obſcurabuntur, et vis eorum peribit ab ipſis, & ſpes animarum ſuarum,

CAP. XII.

1 RESpondit Job & dixit, 2 Cùm veritate vos eſtis gentes, & vobiſcū morietur ſapientia. 3 Et ego etiam habeo cor ſicut vos, & non ſum minor vobis. 4 Is cui acciderunt ſimilia his, & fuit deriſio amicis ſuis; invocabit Deū, & exaudiet is qui complacet ſibi in juſtis qui ſunt ſine macula: 5 Repellendo ſtultitiam & ſcelus, & confirmando pedem titubantem. 6 (a) Elongabuntur habitacula prædonum, & ſpes illorum qui irritant Deum: quia Deus non eſt in cordibus eorum. 7 Et ſi non eſt ſic, interroga belluam, & docebit te; & volucrem cœli, & enarrabit tibi: 8 Et expone terræ, & erudiet te, & erudient te piſces maris. 9 Quis ignorat quòd manus Domini fecerit omnia?

INTERP. SYRIACA.

(b) Verùm quis *ita* fecit, ut Deo det reſponſum, & extollat (c) Inquiſitionem Dei (d) tranſierit (e) ab anguſtia *CAP. xii.* (a) Tranſibunt

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Veruntamen quis dabit ut Deus loquatur, & aperiat labia ſua tibi! Annunciaret enim tibi ſecreta ſapientiæ, quoniam in duplum eſt ſapientia ejus: & ſcito quòd re- 5 6
um ageret te Deus ob tuam iniquitatem. Nunquid inveſtigationem Dei invenies: aut uſque ad fines omnipotentis reperies? In altitudine cœli quid tu facies? in le- 7 8
ge quæ profundior eſt inferno, quid tu ſcies? Cujus menſura longior eſt terra, & latior mari. Si tranſierit & clauſerit cœlos nubibus, & congregaverit exercitus; 9 10
quis avertet eum? Quoniam ipſe novit viros falſitatis, & quomodo videre poteſt iniquitatem ut non intelligat? Et vir diſertus ſapientior fiet in corde ſuo, & pullus 11 12
onagri ſicut filius hominis naſcitur. *Targum aliud: Et homo ſolers perpendebit; & adoleſcens refractarius, qui prudens evaſerit, vir magnus fiet.* Si tu direxeris 13
cor tuum, & extenderis ad eum in oratione manus tuas: Si qua iniquitas eſt in manu tua, longè eam facito; neque habitet in tabernaculo tuo iniquitas. Tunc enim 14 15
levabis vultum tuum abſque macula, & eris purgatus à corruptione, & non timebis. Quoniam tu laboris obliviſceris, & quaſi aquarum quæ præterierunt recordabe- 16
ris. Et de meridie dierum tuorum conſurget corpus tuum, quod abit in glebam; *quia* obſcuritas tenebrarum quaſi lux matutina erit. Et confides quoniam eſt tibi 17 18
ſpes, & præparabis domum ſepulturæ, & ſecurus dormies. Et cubabis, & non erit qui exterreat, & deprecabuntur faciem tuam plurimi. Et oculi impiorum con- 19 20
ſumentur, & liberatio peribit ab eis, & ſpes eorum mœror animæ.

CAP. XII.

ET reſpondit Job & dixit: In veritate quia vos eſtis ſocii, & vobiſcum deficit ſapientia. Veruntamen eſt mihi cor ſicut vobis: non ſum ego differens à vobis, & 1 2 3
apud quem non ſunt ſicut iſta? Deriſio amico ejus ſum, qui invocat Deum & reſpondet ei: irridet juſtum & perfectum. Torris contemptus eſt impiis, qui à co- 4 5
gitationibus ſecur⁹ eſt, præparans ſe ad tempus ſtatutū. *Targum aliud: Fax contempta eſt Eſau, qui* à cogitationibus *confidenter* ſecurus eſt; *ſed futurum eſt ut vacillet
ei pes. Et* filii *Eſau* qui proſperè degunt in tabernaculis ſuis, tradentur direptoribus; Filii autē *Iſmahel qui confidenter agunt*, tradentur *reliquis gentibus, quæ* provocant 6
Deum ſicut *ipſi; paravit Deus manu ſua. Targum aliud. Et* filii Iſmahel qui proſperè degunt in tabernaculis ſuis, tradentur direptoribus, Amonitæ autem et Moabitæ
qui morantur confidenter tradentur in manū impiorū qui provocant Deū, ſicut Pharaō, ſup quē adduxit Deus plagas manu ſua. Veruntamen interroga nunc jumenta, et 7
docebunt te; et aves cœli, et nunciabunt tibi. Aut loquere terræ, et docebit te: et narrabunt tibi piſces maris. Quis neſcit omnia hæc, quoniā *plaga man⁹* Dñi fecit hoc? 8 9

איוב : יג

carnis omnis ſpiritus & ; viventis omnis anima *ejus* manu in Cujus
10 אשר בידו נפש כל־חי ורוח כל־בשר
? *ſibi guſtabit* cibum *palatum* & ; *probabit* ſermones auris Nónne .viri
11 איש: הלא־און מלין תבחן וחך אכל יטעם־לו:
.intelligentia dierum longitudine & ,ſapientia decrepitis In
12 בישישים חכמה וארך ימים תבונה:
.intelligentia & ,conſilium ei : fortitudo & ,ſapientia ipſo Cum
13 עמו חכמה וגבורה לו עצה ותבונה:
non & , virum *ſuper* claudet : ædificabitur non & ,diruet Ecce
14 הן יהרוס ולא יבנה יסגר על־איש ולא
,eas emittet & ; areſcent & ,*aquis in detinebit* Ecce .aperietur
15 יפתח: הן יעצר במים ויבשו וישלחם
: *perſipientia* & fortitudo illo Cum .terram ſubvertent &
16 ויהפכו ארץ: עמו עז ותושיה
,*ſtolidum* conſiliarios *faciens Ire* .faciens errare & ,errans *ei*
17 לו שגג ומשגה: מוליך יועצים שולל
ligavit & ,ſolvit regum Vinculum .*infatuabit* judices &
18 ושפטים יהולל: מוסר מלכים פתח ויאסר
,*ſpoliatum ſacerdotes ire Faciens* .eorum *lumbis* in cingulum
19 אזור במתניהם: מוליך כהנים שולל
diſcretionem & ,veracibus labium *Removens* .ſubvertet fortes &
20 ואיתנים יסלף: מסיר שפה לנאמנים וטעם
; principes ſuper deſpectionem *Effundens* .tollet ſenum
21 זקנים יקח: שופך בוז על־נדיבים
de profunda *Revelans* .*debilitavit* fortium fortitudinem &
22 ומזיח אפיקים רפה: מגלה עמקות מני־
Multiplicans .mortis umbram lucem ad educit & ; *tenebra*
23 חשך ויצא לאור צלמות: משגיא
Removens .eas ducit & ,gentibus *diſtendens* : eas perdit & ,gentes
24 לגוים ויאבדם שטח לגוים וינחם: מסיר
abſque ſolitudine in eos facit errare & ,terræ populi *capitum* cor
לב ראשי עם־הארץ ויתעם בתהו לא־
eos fecit errare & : lucem non & ,*tenebram* Palpabunt .via
25 דרך: ימששו־חשך ולא־אור ויתעם
.ebrius ſicut
כשכור:

CAP. XIII. יג

.ſibi intellexit & , mea auris audivit : meus oculus vidit omnia Ecce
1 הן־כל ראתה עיני שמעה אזני ותבן לה:
.vobis à ego *cadens* non : ego etiam novi ,vos *ſcire* Sicut
2 כדעתכם ידעתי גם־אני לא־נפל אנכי מכם:
Deum ad altercari & ; loquar *Saddai* ad ego Attamen
3 אולם אני אל־שדי אדבר והוכח אל־אל
medici , *mendacii concinnatores* vos verè *Et* .*volam*
4 אחפץ: ואולם אתם טפלי־שקר רפאי
eſſet & ; taceretis tacendo *dabit Quis* .vos omnes *nihili*
5 אלל כלכם: מי־יתן החרש תחרישון ותהי
,meam *argumentationem* quæſo Audite : ſapientiam ad vobis
6 לכם לחכמה: שמעו־נא תוכחתי
loquemini *Deo* Nunquid .attendite meorum labiorum *litibus* &
7 ורבות שפתי הקשיבו: הלאל תדברו
ejus *facies* Nunquid ? dolum loquemini *ei* & ? iniquitatem
8 עולה ולו תדברו רמיה: הפניו
quod bonum Nónne ? *litigabitis* Deo *an* ? accipietis
9 תשאון אם־לאל תריבון: הטוב כי־
eum in illudetis ,*hominem in illudere ut* An ? vos inquireret
יחקר אתכם אם־כהתל באנוש תהתלו בו:
.acceperitis *facies* abſcondito in ſi , vos arguet Arguendo
10 הוכח יוכיח אתכם אם־בסתר פנים תשאון:
? vos ſuper cadet ejus pavor & ; vos terrebit ejus *celſitudo* Nónne
11 הלא שאתו תבעת אתכם ופחדו יפל עליכם:

Verſio VULG. LAT.

10 In cujus manu anima omnis viventis, & ſpiritus univerſæ 11 carnis hominis. Nónne auris verba dijudicat, & fauces comedentis, ſaporem? 12 In antiquis eſt ſapientia, & in 13 multo tempore prudentia. Apud ipſum eſt ſapientia & fortitudo, ipſe habet conſilium & intelligentiam. 14 Si deſtruxerit, nemo eſt qui ædificet: ſi incluſerit hominem, 15 nullus eſt qui aperiat. Si continuerit aquas, omnia ſiccabuntur: & ſi emiſerit eas, 16 ſubvertent terram. Apud ipſum eſt fortitudo & ſapientia: ipſe novit & decipien- 17 tem, et eum qui decipitur. Adducit conſiliarios in ſtultum finem, & judices in ſtuporem. 18 Balteum regum diſſolvit, & præcingit fune renes eorum. 19 Ducit ſacerdotes inglorios, & 20 optimates ſupplantat: Commutans labium veracium, & doctrinam ſenum auferens. 21 Effundit deſpectionem ſuper principes, eos, qui oppreſſi 22 fuerant, relevans. Qui revelat profunda de tenebris, & producit in lucem umbram 23 mortis. Qui multiplicat gentes & perdit eas, & ſubverſas 24 in integrum reſtituit. Qui immutat cor principum populi terræ, & decipit eos ut fruſtrà 25 incedant per invium: Palpabunt quaſi in tenebris, & non in luce, & errare eos faciet quaſi ebrios.

CAP. XIII.

1 Ecce omnia hæc vidit oculus meus, et audivit auris mea, et intellexi ſingula. 2 Secundùm ſcientiam veſtram et ego novi: nec inferior ve- 3 ſtrî ſum. Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et diſputare 4 cum Deo cupio: Priùs vos oſtendens fabricatores mendacii, et cultores perverſorum 5 dogmatum. Atque utinam taceretis, et putaremini eſſe ſa- 6 pientes. Audite ergò correptionem meam, et judicium labiorum meorum attendite. 7 Numquid Deus indiget veſtro mendacio, ut pro illo loqua- 8 mini dolos? Numquid faciem ejus accipitis, et pro Deo ju- 9 dicare nitimini? Aut placebit ei quem celare nihil poteſt? aut decipietur ut homo, 10 veſtris fraudulentiis? Ipſe vos arguet, quoniam in abſcondito faciem ejus accipitis. 11 Statim ut ſe commoverit, turbabit vos, et terror ejus irruet ſuper vos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

10 †(μ) Εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων (ν) ζώντων, καὶ πνεῦμα παντὸς ἀν- 11 θρώπου. †(ξ) Οὖς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει, † λάρυγξ δὲ σῖτα γεύεται. † 12 Ἐν πολλῷ χρόνῳ (ο) σοφία, † ἐν δὲ 13 πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη. † Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις, †(π) αὐτῷ βουλὴ καὶ σύν- 14 εσις. † Ἐὰν (ρ) καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει; †(σ) ἐὰν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπων, 15 τίς ἀνοίξει; † Ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν· †(τ) ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπ- 16 ώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας. † Παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς, †(υ) αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ 17 σύνεσις. † Διάγων βουλευτὰς (*) αἰχμαλώτους, † κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησε. †(φ) 18 Καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, † καὶ (χ) 19 περιέδησε ζώνῃ ὀσφύας αὐτῶν. †(ψ) Ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, † δυνάστας 20 δὲ γῆς κατέστρεψε. † Διαλλάσσων χείλη πιστῶν, † σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω. 21 † Ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' ἄρχοντας, † τα- 22 πεινοὺς δὲ ἰάσατο. †(ω) Ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκότους, † ἐξήγαγε δὲ εἰς φῶς 23 σκιὰν θανάτου. † Πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτά, † καταστρωννύων ἔθνη καὶ 24 καθοδηγῶν αὐτά. † Διαλλάσσων καρδίας (α) ἀρχόντων γῆς· † ἐπλάνησε δὲ αὐ- 25 τοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ᾔδεισαν. †(β) Ψηλαφήσαισαν σκότος (γ) καὶ μὴ φῶς, † πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

Si non in manu ejus eſt anima omnium viventium, & ſpiritus omnis hominis? 10 *Nam (c) auris quidem dijudicat verba, fauces autem cibos guſtant:* 11 *In (d) multo tempore ſapientia eſt, & in multa vita eſt ſcientia.* 12 *Apud eum ſapientia, & virtus; ipſi eſt conſilium, & intellectus.* 13 *Si deſtruxerit, quis ædificabit? ſi clauſerit contra homines, quis aperiet?* 14 *Si prohibuerit aquam; ſiccabit terram: quòd etſi emiſerit, perdidit evertens eam.* 15 *Apud ipſum potentia, & fortitudo; ipſi ſcientia, & intellectus.* 16 *(e) Qui ducit conſultores captivos: judices autem terræ, in pavorem miſit.* 17 *Qui collocat reges ſuper ſedes, & circundedit (f) baltheo lumbos eorum.* 18 *Qui emittit ſacerdotes captivos; Dynaſtas autem terræ evertit.* 19 *Qui (g) permutat labia fidelium, intelligentiam autẽ (h) ſenum cognovit.* 20 *Qui effundit ignominiã ſup principes: humiles autem ſanavit.* 21 *Qui revelat profunda de tenebris, & produxit in lucem umbram mortis.* 22 *Decipiens gentes, & perdens eas: ſternens gentes, & in viam ducens eas.* 23 *(i) Permutans corda principum terræ; errare fecit eos in via, quam non noverant:* 24 *(k) Palpent tenebras, & non lucem: (l) errent autem, tanquam ebrius.* 25

ΚΕΦ. ιγʹ.

1 † Ἰδοὺ ταῦτα (α) ἑώρακέ μου ὁ ὀφθαλ- 2 μὸς, (β) καὶ ἀκήκοέ μου τὸ οὖς· † Καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, †(γ) καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν. † Οὐ μὴν δὲ 3 (δ) ἀλλ' ἐγὼ πρὸς κύριον λαλήσω, † ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται. † 4 (ε) Ὑμεῖς δέ ἐστε ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ ἰαταὶ 5 κακῶν πάντες. † Εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, 6 καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν (ζ) σοφία. †(η) Ἀκούσατε δὲ ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, † 7 κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε. † Πότερον οὐκ ἔναντι κυρίου λαλεῖτε, † ἔναντι δὲ 8 αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; †(*) Ἢ ὑποστελεῖσθε; (θ) ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γίνεσθε. 9 † Καλὸν γὰρ ἐὰν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς· εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε 10 (ι) αὐτῷ, Οὐθὲν ἧττον ἐλέγξει ὑμᾶς. † εἰ δὲ καὶ κρυφῇ (κ) πρόσωπα θαυμάσετε, 11 Πότερον (λ) οὐχ ἡ δίνα αὐτοῦ στροβήσει ὑμᾶς, †(μ) ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν,

CAP. XIII.

Ecce hæc (a) vidit oculus meus, & audivit auris mea: 1 *Et novi, quæcunque & vos ſcitis, & non ſum minùs intelligens, quàm vos.* 2 *Veruntamen ego ad Dominum loquar, & arguam in conſpectu ejus, ſi voluerit.* 3 *Vos autem eſtis (b) medici injuſti, & curatores malorum omnes:* 4 *Sit autem vobis obmuteſcere, & evadet vobis ſapientia.* 5 *Audite ergò increpationem oris mei, & judicium labiorum meorum animadvertite.* 6 *Nunquid non coram Domino loquimini, & ante conſpectum ejus profertis dolum?* 7 *An ( ) ſubtrahetis vos? vos autem ipſi judices ſitis:* 8 *Bonum enim ſi inveſtiget vos: ſi enim omnia facientes adjiciemini ei;* 9 *Nihilominùs arguet vos.* 10 *(d) Quòd & ſi occultas perſonas mirati fueritis; Nónne commotio ejus verſabit vos? Timor autem ab eo cadet ſuper vos.* 11

MS.A. (μ) Ὅτι ἐν χειρὶ (ν) τῶν ζώντων, (ξ) Νοῦς μὲν (ο) σοφία εὑρίσκεται, ἐν δὲ μακρῷ βίῳ (π) παρ' αὐτῷ (ρ) καταστρέψῃ, (σ) ἐὰν δὲ καὶ ἀποκλίσῃ κατὰ ἀνθρώπου, (τ) ἐὰν δὲ καὶ ἐπαφῇ, (υ) παρ' αὐτῷ (*) γῆς αἰχμαλώτους, (φ) Καθίζων (χ) περιζωννύων αὐτοὺς * ζώνῃ ὀσφύος (ψ) Ὁ ἐξαποστέλλων (ω) Ὁ ἀποκαλύπτων βαθέα (α) ἀρχόντων· ἐπλάνησεν δὲ αὐτοὺς ὁδῷ (β) Ψηλαφήσαισαν (γ) καὶ οὐ φῶς,

Κεφ. ιγʹ. MS.A. (α) ἑόρακεν (β) καὶ τὸ οὖς μου ἀκήκοεν· (γ) καί γε νεώτερος ὑμῶν οὐκ εἰμὶ ἀσυνετώτερος ὑμῶν. (δ) ἀλλὰ πρὸς κύριον λαλήσω ἐγώ, (ε) Ὑμεῖς γάρ ἐστε (ζ) εἰς σοφίαν. (η) Ἀκούσατε ἔλεγχον στόματός μου, κρίσει δὲ (*) Εἰ (θ) αὐτοὶ ὑμεῖς κριταὶ γένεσθαι, καλῶς γε λαλοῦντες, ἐὰν γὰρ ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς, εἰ καὶ τὰ πάντα (ι) ὁδῷ αὐτοῦ, (κ) πρόσωπον * θαυμάσεσθε, (λ) οὐχὶ δίνη αὐτοῦ (μ) φόβος δὲ κυρίου ἐπιπεσεῖται ὑμῖν, Καὶ ἀποβήσεται ὑμῶν

תרגום TARGUM.

די בידיה נפשתא דכל חי ורוחא דכל בסר גבר : הלא אודנא מלין תבחן ומוריגא מיכלא יטעם ליה : בקשישיא חכמתא ונוגדי יומין בינתא : 10 11
עמיה חוכמתא וגבורתא דיליה מלכא ובינתא : הא יצדי ולא יתבני יסגור על גבר בקבורתא ולא יתפתח : הא אחד במיא ומתיבשין וכד ישלחנון 13 12
מתהפכין בארעא : גביה עושנא וחוכמתא די ליה שלי ומשלי : דמוביל מרי מלכיא כד משתלשלין ונגודיא יתלעב : שושילתא דמלכיא משרי 14 15
ואסר קטור בחרציהון : דמוליך רברבניא בבזתא ותקיפיא מקלקל : מעדי קשוט ספוותא ממהימנין וטעם סביא יסלק : שדי בסרנותא על סרכיא 16 17 19 18
ותקוף מלכיא מחליש : מגלי עמיקתא מן חשוכא ומפק לנהורא טולי מותא : מפיש לעממיא ומאבדנון משטח מצודתא לאומיא ודברנון ; 20 21 22 23
מעדי חכמת לבא דרישי עמא דארעא ומתענון בלמא דלית אורחא : ימששון חשוך ולא נהורא ומתענון היך רויי : 24 25

יג

הא כולא חמת עיני שמעת אודני ואתביינת לה : היך מנדעכון ידעית אוף אנא ולית פריש אנא מנכון : ברם אנא לות שדי אמלל ומכסנא 1 2 3
עם אלוהא אצבי : וברם אתון מחברי שקר כמאסי אליל ומודקא דפלטיה סכינא הכדין כולכון : לוי דמשתק תשתקון ותהי לכון לחוכמתא : שמעו 4 5 6
כדון מכסנותי ומצות ספוותי אציתו : הלאלהא אתון ממללין שקר ולותיה תמללון נכילתא : האפוי תסבון אין לאלהא תנצון : התקין ארום יפשפש 7 8 9
יתכון אין היך דמתלעבא בבר נש תתלעבון ביה : מכסנא יכסן יתכון אין בטומרא אפוי תסבון : הלא באודקפותיה על כורסי דינא רתיתיה 10 11
תבעת יתכון ורתיתיה יפול עליכון ;

Verſio SYRIACA.

10 * ܡܛܠ ܕܒܐܝܕܗ ܐܝܬ ܢܦܫܐ ܕܟܠܗܘܢ ܚܝܐ. ܘܪܘܚܐ ܕܟܠܗ ܒܣܪ ܘܐܢܫ. * ܐܕܢܐ ܡܫܡܥܐ ܡܠܐ. ܘܚܟܐ ܛܥܡ
11 ܡܐܟܘܠܬܐ. * ܒܣܘܒܐ ܚܟܡܬܐ. ܘܒܣܘܓܐ ܕܝܘܡܬܐ ܣܘܟܠܐ. * ܥܡܗ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܘܓܢܒܪܘܬܐ.
12 ܕܝܠܗ ܗܘ ܬܪܥܝܬܐ ܘܣܘܟܠܐ. * ܘܐܢ ܢܣܬܘܪ. ܡܢܘ ܢܒܢܐ. ܘܐܢ ܐܚܝܕ ܥܠ ܐܦܝ ܐܢܫ. ܡܢ ܢܦܬܚ. * ܘܐܢ ܟܠܐ
13 ܡܝܐ. ܢܒܫܘܢ. ܘܐܢ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ. ܢܗܦܟܘܢ ܐܪܥܐ. * ܕܝܠܗ ܗܘ ܬܘܩܦܐ ܘܚܟܡܬܐ. ܕܝܠܗ ܗܘ ܪܒܘܬܐ
14 ܘܦܘܪܩܢܐ. * ܡܕܒܪ ܠܡܠܟܐ ܠܬܡܗܐ. ܘܠܕܝܢܐ ܗܘ ܡܫܛܐ. * ܡܚܬ ܡܠܟܐ ܠܬܪܥܐ. ܘܐܣܪ ܚܙܩܐ
15 ܒܚܨܝܗܘܢ. * ܡܕܒܪ ܠܩܫܝܫܐ ܠܬܡܗܐ. ܘܠܚܝܠܬܢܐ ܡܫܦܠ. * ܡܥܒܪ ܡܠܬܐ ܡܢ ܡܗܝܡܢܐ. ܘܬܪܥܝܬܐ
16 ܕܣܒܐ ܫܩܠ. * ܐܪܡܝ ܡܚܝܠܘܬܐ ܥܠ ܫܠܝܛܢܐ. ܘܡܫܪܐ ܐܣܘܪܝܗܘܢ ܕܐܚܝܕܐ. ܗܘ ܡܦܪܥ. * ܡܓܠܐ ܥܡܝܩܬܐ
17 18 ܡܢ ܚܫܘܟܐ. ܘܡܦܩ ܢܘܗܪܐ ܡܢ ܛܠܠܝ ܡܘܬܐ. * ܡܛܥܐ ܠܥܡܡܐ. ܘܡܘܒܕ ܠܗܘܢ. ܡܥܒܕ ܠܥܡܡܐ.
19 ܘܡܫܒܩ ܠܗܘܢ. * ܡܫܐܛ ܠܒܐ ܕܪܫܐ ܕܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܡܛܥܐ ܠܗܘܢ ܒܬܡܗܐ ܕܠܐ ܐܘܪܚܐ. * ܢܓܫܘܢ
20 21 ܒܚܫܘܟܐ ܘܠܐ ܒܢܘܗܪܐ. ܢܓܫܘܢ ܚܫܘܟܐ ܘܠܐ ܢܘܗܪܐ. ܘܡܛܥܐ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܪܘܝܐ.
22 23 24 25 * ܫܠ * [illegible] *

1 * ܗܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܚܙܬ ܥܝܢܝ. ܘܫܡܥܬ ܐܕܢܝ ܘܐܣܬܟܠܬ. * ܐܝܟ ܝܕܥܬܟܘܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܦ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܒܨܝܪ
2 ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ. * ܒܪܡ ܐܢܐ ܠܘܬ ܚܝܠܬܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܘܡܟܣܢܘܬܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܚܘܐ. * ܒܪܡ ܐܢ
3 4 ܐܢܬܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܘܩܪܐ. ܘܡܬܦܫܩܝܢ ܥܠ ܡܕܡ ܐܢܬܘܢ. * ܡܢ ܕܝܢ ܢܬܠ ܕܬܫܬܩܘܢ. ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܕܐ
5 ܚܟܡܬܐ. * ܫܡܥܘ ܗܫܐ ܟܘܢܫܝ ܘܨܘܬܘ ܠܕܝܢܐ ܕܣܦܘܬܝ. * ܠܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܡܡܠܠܝܢ
6 7 ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܐ. ܘܥܠܘܗܝ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܟܠܐ. * ܐܦܘܗܝ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܘ ܥܡ ܐܠܗܐ ܕܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ.
8 * ܛܒ ܠܟܘܢ ܕܢܒܨܐ ܠܟܘܢ. ܐܘ ܐܝܟ ܕܡܬܒܙܚ ܒܪܢܫܐ ܡܬܒܙܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ. * ܡܟܣܘ ܢܟܣܐ ܠܟܘܢ.
9 10 ܐܘ ܒܛܘܫܝܐ ܐܦܘܗܝ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܢܪܗܒܟܘܢ ܕܚܠܬܗ. ܘܐܝܡܬܗ ܬܦܠ ܥܠܝܟܘܢ.
11

Verſio ARABICA.

10 11 * من اجل ان بيدك انفس جميع الاحياء وروح كل بشر وانسان * الاذن تسمع الكلام * والحنك يطعم
12 13 الطعام * وفي الاكابر الحكمة * وفي طول الايام البيان * معه الحكمة والجبروت * له الفهم والبيان * فانه ان
14 15 هدم من الذي يبني * وان اغلق في وجه الانسان من الذي يفتح * وان زجر المياه فانها تيبس * وان
16 17 ارسلها اقلبت الارض * له القوة والحكمة * له العظمة والخلاص * يدبر الملوك بالعجب * والديانين يسفه
18 19 * يحبط الملوك الى الباب ويشد الرباط في اوساطهم * يدبر الكهنة بالتعجب والعظماء يحطهم * يبعد
20 21 الكلام من الموقنين * وياخذ الحلم من المشايخ * يلقي السخافة على السلاطين * ومرادة الاقوياء يرفضها
22 23 * يظهر الخفيات من الظلام * ويخرج النور من طبايق الموت * يضل الشعوب ويبددها * يسطح الامم
24 25 ويرفضها * يسخف قلوب روساء شعب الارض * ويضلهم في حير بلا طريق * يجسون في الظلام ولا في
1 الضوء يتجسسون الظلمة ولا النور * ويضلهم مثل السكاري * الفصل الثالث عشر * هوذا
2 هذا كله قد ابصرت عيناي وسمعت اذني وفهمت * مثل معرفتكم فاني انا اعرف * وما كنت بانقص
3 4 منكم * ولكن عند العزيز اتكلم * وبليتي لله اخبر * ولكنكم انتم تتكلمون بالزور * وتعالجون السقا
5 6 بلا شي * فليت كان احد يسكتكم سكوتا ويكون لكم هذه حكمة * فاسمعوا الان موعظتي * وانصتوا
7 8 قضاء سمعي * اعلى الله تتكلمون باطلا * وعليه تقولون اثما * اوجهه تاخذون * او مع الله تدينون * اخيرا
9 10 لكم ان يمتحنكم * او مثل ما يدين كل انسان تستقصون به * تبكيتا يبكتكم * او بوجهه تاخذون
11 * مخافته ترهبكم * وفزعه يسقط عليكم *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Quoniã in manu ejᵘs ſunt anima omnium viventium, et ſpiritus omnis carnis et hominis. 10 *Auris audit verba, & palatus guſtat cibum,* 11 *Et in ſenioribus ſapientia, & longitudine dierum prudentia.* 12 *Cum ipſo eſt ſapientia & fortitudo, ipſius eſt intelligentia & prudentia:* 13 *Quia ſi ipſe deſtruit, quis ædificat? & ſi claudit in faciem hominis, quis aperiet?* 14 *Et ſi increpat aquas, areſcunt, & ſi dimittit eas, ſubvertunt terram,* 15 *Ipſius eſt fortitudo & ſapientia, ipſius eſt magnificentia & ſalus:* 16 *Regit reges in ſtupore, & judices facit ſtultos:* 17 *Et deſcendere facit reges ad portã, & ſtringit vinculo renes eorum.* 18 *Ducit ſeniores in ſtupore, & magnates deprimit.* 19 *Removet verba à fidelibus, & tollit intellectum à ſenioribᵘ:* 20 *Injicit imbecillitatem ſuper principes, & proterviam potentium (b) deſpicit:* 21 *Eruit abſcondita è tenebris, & educit lumen è mortis operculo:* 22 *In errorem inducit populos, & (c) diſſipat eos: Proſternit gentes, & (d) repellit eas,* 23 *(e) Debilitat corda principum populi terræ, et errare facit eos in ſtupore abſque via:* 24 *Palpabunt in tenebris, & non in luce: palpitabunt tenebras, & non lucem: & vacillare facit eos ſicut ebrios.* 25

CAP. XIII.

Ecce hæc omnia viderunt oculi mei, & audierunt aures meæ, & intellexit. 1 *Juxta ſcientiam veſtram ego ſcio, & non ſum inferior vobis:* 2 *Sed ad Potentem loquar, & (a) tribulationem meam Deo exponam.* 3 *At verò vos loquimini falſitatem, & exercetis curationem abſque ulla re.* 4 *Utinam aliquis eſſet qui vobis imponeret ſilentium, ſanè eſſet vobis hoc ſapientiæ.* 5 *Audite modò hortationẽ meam, & auſcultate judicium labiorum meorũ.* 6 *Numquid contra Deum loquimini iniquitatem, & de eo dicitis (b) ſcelus?* 7 *Nùm perſonam ejus accipitis, aut cum Deo contenditis?* 8 *Meliùs eſtne vobis, ut probet vos? an quemadmodum judicat omnem hominem, vos judicatis eum?* 9 *Corripiens corripiet vos: numquid faciem ejus accipitis?* 10 *Timor ejus terreat vos, ac terror ejus cadat ſuper vos.* 11

INTERP. SYR.

(*b*) debilitat: (*c*) diſperdit (*d*) derelinquit (*e*) Infatuat *CAP. xiii.* (*a*) redargutionem meam (*b*) Fraudem?

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

In cujus manu anima eſt omnis viventis, & ſpiritus omnis carnis viri. Nonne auris verba probat, & palatum cibum guſtat ſibi? In antiquis eſt ſapientia, & in lon- 10 11
gævis dierum prudentia. Apud eum eſt ſapientia & fortitudo, ſuum eſt conſilium & intelligentia. Ecce deſtruet, & non ædificabitur; concludet hominem in ſepul- 12 13
chro, nec aperietur. Ecce continebit aquas, & ſiccabuntur, & cùm emiſerit eas, effundentur in terram. Apud eum eſt fortitudo & ſapientia, ipſe habet errantem 14 15
& decipientem. Qui ducit conſiliarios in catenis, & principes ad inſaniam redigit. Catenam regum diſſolvit, & accingit balteo lumbos eorum. Qui ducit *ma-* 16 17
gnates inter ſpolia, & fortes diſſipat. Aufert veritatem labiorum veracium, & eloquium ſenum tollit. Effundit deſpectionem ſuper principes, & fortitudinem re- 18 19
gum infirmare facit. Qui revelat profunda de tenebris, & producit in lucem umbras mortis. Multiplicat populos, & diſperdit eos; extendens rete gentibus, et capit 20 21
eos. Auferens ſapientiam cordis principum *populi* terræ, et errare facit eos in vacuum ubi non eſt via. Palpant tenebras et non lucem, et errare facit eos quaſi ebrios. 22 23
24 25

CAP, XIII.

Ecce omnia hæc vidit oculus meus: audivit auris mea, et intellexit ſibi. Secundùm ſcientiam veſtram novi etiam ego, nec differo ego à vobis. Veruntamen ad 1 2
omnipotentem loquar: et diſputare cum Deo volo. Et vos utique eſtis coacervantes mendacium; quaſi medici idolis, *& caro mortua quam excîdit culter,* ſic eſtis 3 4
omnes vos. *Utinam* tacentes taceatis, et ſit vobis in ſapientiam? Audite nunc correctionem meam, et contentionem labiorum meorum auſcultate. Nunquid Deo 5 6
loquemini mendacium, et ad eum loquemini *dolum*? Nunquid faciem ejus accipietis, aut pro Deo contendetis? Nonne rectum eſſet quòd ſcrutaretur vos? an quem- 7 8
admodum irridetur filius hominis, irridetis *eum*? Corripiendo corripiet vos, ſi in abſcondito faciem ejus accipitis. Nonne cùm elevatus fuerit ſuper ſolium judi- 9 10
cii, terror ejus conturbabit vos, et timor ejus irruet ſuper vos. 11

איוב : יד

.vestra *tergora luti tergoribus* , *cineris parabolæ* vestræ Memoriæ
זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ 12
.quid me super transeat & ; ego loquar & , me de Tacete
הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ 13
, meis dentibus *in* meam carnem *tollam* quid Propter
עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי 14
non , me occidet Ecce *? mea vola in ponam* meam animam &
וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא 15
Etiam .arguam ejus *facies ad* meas vias veruntamen : sperabo
אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ גַּם 16
.intrabit *hypocrita* ejus *facies ad* non quia ; salutem in mihi ipse
הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃
.vestris auribus *in* meam *indicationem* & ,meum sermonem audiendo Audite
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ 17
.*ero justus* ego quòd novi : judicium disposui nunc Ecce
הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ 18
.*expirabo &* , tacuero nunc quia ? mecum *litigabit ipse* Quis
מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ 19
non *tuis faciebus* à tunc : mecum facias ne duo Veruntamen
אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא 20
ne tuus terror & : elonga me *desuper tuam Volam* .me abscondam
אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־ 21
.mihi responde & ,loquar vel : respondebo ego & ,voca Et .me terreat
תְּבַעֲתַנִּי׃ וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ 22
, meam Prævaricationem ? peccata & , iniquitates mihi Quot
כַּמָּה לִי עֲוֺנוֹת וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי 23
; *abscondes tuas facies* quid Ut .me cognoscere fac meum peccatum &
וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר 24
propulsatum folium Nónne ? tibi *inimicum in me reputabis &*
וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף 25
scribes Nam ? persequeris siccam stipulam & , *confringes*
תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב 26
.*mearum pueritiarum iniquitates me facies possidere* & ,amaritudines me contra
עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֺנוֹת נְעוּרָי׃
: meas semitas omnes *custodies* & , meos pedes *cippo in pones* Et
וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי 27
ipse Et .imprimetur meorum pedum *radices* super
עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא 28
.tinea *illud* comedit vestimentum ut ; veterascet *putredo* ut
כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

CAP. XIV. יד

.*tremere* saturus & , *dierum brevis mulieris* natus Homo
אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ 1
non & , umbra velut fugit & ; est succisus & , est egressus flos Sicut
כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא 2
adduces me & : tuos oculos aperuisti hunc super Etiam .stabit
יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי תָבִיא 3
Non ? immundo ex mundum dabit Quis .tecum judicium in
בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא 4
ejus mensium numerus , ejus dies definiti Si .unus
אֶחָד׃ אִם חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו 5
,eo *desuper* Recede .præteribit non & , fecisti ejus *statuta* : tecum
אִתָּךְ חֻקּוֹ עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו 6
Quia .suum diem mercenarius sicut *velit* donec , desinet &
וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי 7
ejꝰ *rejuvenescêtia & : innovabitur* adhuc & ,fuerit præcisa si , spes *ligno* est
יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיוֹנַקְתּוֹ
pulvere in & : ejus radix terra in senuerit Si .desinet non
לֹא תֶחְדָּל׃ אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר 8
.ejus *stirps morietur*
יָמוּת גִּזְעוֹ׃

Versio VULG. LAT.

12 Memoria vestra comparabitur
cineri, & redigentur in lutum
13 cervices vestræ. Tacete paulisper,
ut loquar quodcunque
14 mihi mens suggesserit. Quarè
lacero carnes meas dentibus
meis, & animam meam porto
15 in manibus meis? Etiam si occiderit
me, in ipso sperabo :
veruntamen vias meas in conspectu
16 ejus arguã. Et ipse erit
salvator meus : non enim veniet
in conspectu ejus omnis
17 hypocrita. Audite sermonem
meum, & ænigmata percipite
18 auribus vestris. Si fuero judicatus,
scio quòd justus in-
19 veniar. Quis est qui judicetur
mecum ? veniat : quarè ta-
20 cens consumor ? Duo tantùm
ne facias mihi, & tunc à facie
21 tua non abscondar : Manum
tuam longè fac à me, & for-
22 mido tua non me terreat. Voca
me, & ego respondebo tibi
: aut certè loquar, & tu re-
23 sponde mihi. Quantas habeo
iniquitates & peccata ! scelera
mea & delicta ostende mihi.
24 Cur faciem tuam abscondis, &
arbitraris me inimicum tu-
25 um ? Contra folium, quod
vento rapitur, ostendis potentiam
tuam, et stipulam siccam
26 persequeris : Scribis enim
contra me amaritudines, et
consumere me vis peccatis
27 adolescentiæ meæ. Posuisti in
nervo pedem meum, et observâsti
omnes semitas meas, et
vestigia pedum meorum con-
28 siderâsti : Qui quasi putredo
consumendus sum, et quasi
vestimentum, quod comeditur
à tinea.

CAP. XIV.

1 HOmo natus de muliere,
brevi vivens tempore, reple-
2 tur multis miseriis. Qui quasi
flos egreditur et conteritur,
et fugit velut umbra, et nunquam
in eodem statu perma-
3 net. Et dignum ducis super
hujuscemodi aperire oculos
tuos, et adducere eum tecum
4 in judicium ? Quis potest facere
mundum de immundo
conceptum semine ? nónne tu
5 qui solus es ? Breves dies hominis
sunt, numerus mensium
ejus apud te est : constituisti
terminos ejus, qui præteriri
6 non poterunt. Recede paulu-
lùm ab eo, ut quiescat, donec
optata veniat, sicut mercena-
7 rii, dies ejus. Lignum habet
spem : si præcisum fuerit, rursum
virescit, et rami ejus pul-
8 lulant. Si senuerit in terra
radix ejus, et in pulvere emortuus
fuerit truncus illius,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

12 †Ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ γαυρίαμα ἴσα
13 σποδῷ, †τὸ δὲ σῶμα πήλινον. †Κωφεύσατε
ἵνα λαλήσω, καὶ ἀναπαύσωμαι (ν) θυμοῦ,
14 †Ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς (ξ)
ὀδοῦσι, †ψυχὴν δέ μου θήσω (ο) ἐν χει-
15 ρί. †Ἐάν με χειρώσηται ὁ δυνάστης, ἐ-
πεὶ καὶ ἦρκται, †(π) ἦ μὴν λαλήσω καὶ
16 ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ· †Καὶ τοῦτό μοι
ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν, †(ρ) οὐ γὰρ ἐν-
17 αντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. †Ἀκού-
σατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου, †ἀναγ-
18 γελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων. †Ἰδοὺ ἐγὼ
ἐγγύς εἰμι τοῦ κρίματός μου, †οἶδα ἐ-
19 γὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανοῦμαι. †Τίς γάρ
ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι, (σ) ὅτι νῦν κω-
20 φεύσω καὶ ἐκλείψω; †Δυεῖν δέ μοι (τ)
χρήσῃ, τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ
21 κρυβήσομαι. †Τὴν (υ) χεῖρα ἀπ᾽ ἐμοῦ
ἀπέχου, †καὶ ὁ φόβος σου μή με κατα-
22 πλησσέτω. †Εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι
(φ) ὑπακούσομαι· †ἢ λαλήσεις, ἐγὼ δὲ
23 σοι δώσω (χ) ἀνταπόκρισιν. †Πόσαι εἰ-
σὶν αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ ἀνομίαι μου;
24 (ψ) δίδαξόν με τίνες εἰσί; †Διατί ἀπ᾽
ἐμοῦ κρύπτῃ, †ἥγησαι δέ με (ω) ὑπεναν-
25 τίον σοι; †Ἢ (α) ὡς φύλλον κινού-
μενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ; †(ʹ) ἢ ὡς
χόρτῳ φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος †ἀντί-
26 κεισαί (β) μοι; Ὅτι κατέγραψας κατ᾽
ἐμοῦ κακά, (γ) περιέθηκας δέ μοι νεότη-
27 τος ἁμαρτίας. †Ἔθου δέ μου τὸν πό-
δα (δ) ἐν κωλύματι, ἐφύλαξας δέ μου
πάντα τὰ ἔργα, †εἰς δὲ ῥίζας (ε) τῶν
28 ποδῶν μου ἀφίκου. (ζ) Ὃ παλαιοῦται
ἴσα ἀσκῷ, ἢ ὥσπερ ἱμάτιον σητόβρω-
τον.

Evadet autem elatio vestra 12
tanquàm cinis, corpus autem
luteum. Obmutescite ut lo- 13
quar, et requiescam ab ira,
Apprehendens meas carnes den- 14
tibus, & animam meam po-
nam in manu. Licèt oppri- 15
mat me, qui Potens est, quo-
niam & cœpit ; tamen lo-
quar, & coram eo arguam :
Et hoc mihi evadet in salu- 16
tem : non enim coram eo do-
lus ingredietur. Audite, audite 17
verba mea : narrabo enim vo-
bis audientibus : Ecce ego 18
appropinquo judicio meo : no-
vi ego, quòd justus apparebo.
Quis est enim qui judicium 19
sit facturus mihi ; (e) quia
nunc obmutescam, & defici-
am ? Duo (f) autem mihi 20
præbeas : tunc à (g) facie tua
non abscondar : Manum aufer 21
à me, & timor tuus non me
terreat. Deindè vocabis, ego 22
autem tibi obediam : aut (h)
loquêris, ègo autem tibi dabo
responsum. Quot sunt pec- 23
cata mea, & iniquitates meæ?
doce me quænam sunt ? Cur 24
absconderis à me, & putas me
esse contrarium tibi ? Nunquid 25
quasi folium, quod movetur à
vento, vereberis ? aut quasi
fœno, quod fertur à spiritu,
opposuisti te mihi ? Quoniam 26
scripsisti contra me mala, &
imposuisti mihi peccata juven-
tutis : Et posuisti in (i) im- 27
pedimento pedem meum, &
observâsti omnia opera mea :
& (k) ad radices pedum me-
orum pervenisti : Quæ vete- 28
rascit (l) sicut uter, aut velut
vestimentum, quod à tinea com-
estum est.

ΚΕΦ. ιδʹ.

1 †Βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικός, ὀ-
2 λιγόβιος, καὶ πλήρης ὀργῆς, †Ἢ ὥσ-
περ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, †ἀπέδρα
3 δὲ ὥσπερ σκιά, καὶ οὐ μὴ στῇ. †Οὐχὶ
καὶ τούτου λόγον ἐποιήσω, †καὶ τοῦτον
ἐποίησας (α) εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώ-
4 πιόν σου; †Τίς γὰρ (β) καθαρὸς ἔ-
5 σται ἀπὸ ῥύπου; (γ) ἀλλ᾽ οὐθείς, †Ἐὰν καὶ
μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.
†ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ (δ) παρ᾽ αὐτοῦ·
6 †εἰς χρόνον ἔθου, καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ. †Ἀ-
πόστα (ε) ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ
εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μισθωτός.
7 †Ἔστι γὰρ δένδρῳ ἐλπίς, †(ζ) ἐὰν γὰρ
ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, †καὶ ὁ ῥάδαμνος
8 αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ. †Ἐὰν γὰρ γηράσῃ
ἐν γῇ ἡ ῥίζα αὐτοῦ, †(η) ἐν δὲ πέτρᾳ τε-
λευτήσῃ, τὸ στέλεχος αὐτοῦ

CAP. XIV.

Homo enim natus ex muli- 1
ere, brevi vivens tempore, &
plenus (a) iracundiæ, Aut tan- 2
quam flos efflorescens decidit,
aufugit autem velut umbra :
& non stabit. Nunquid & 3
hujꝰ rationẽ fecisti, & hunc fe-
cisti venire in judiciũ corã te?
Quis enim mundus erit à sor- 4
de ? at nemo, Et si unus dies 5
sit vita ejus super terram : di-
numerati enim sunt menses e-
jus (b) ab eo : ad tempus po-
suisti, & non transgredietur.
Discede (c) ab eo, ut requi- 6
escat, & benè velit vitam, sic-
ut mercenarius. Est enim ar-
bori spes : Si enim excisa fu- 7
erit, adhuc pullulabit, & (d)
germen ejus non deficiet : Si 8
enim senuerit in terra radix
ejus, & in (e petra autem
interierit ; truncus ejus

MS. A. (ν) θυμῷ μου, (ξ) ὀδοῦσίν μου, (ο) ἐν χερσίν μου. Ἐὰν μή με (π) οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω καὶ ἐλέγξω ὑμᾶς ἐναντίον αὐτοῦ· (ρ) οὐ γὰρ εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτοῦ δόλος. Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου τὰ ῥήματα, (σ) ἵνα νῦν (τ) χρεία, (υ) χεῖρά σου ἀπόσχου ἀπ᾽ ἐμοῦ, (φ) ὑπακούσω· λαλήσεις, (χ) ἀπόκρισιν. (ψ) τίνες εἰσὶν δίδαξόν με. Διατί με ἀποκρύπτῃ, (ω) ὥσπερ ὑπεναντίον σου; (α) ὥσπερ (ʹ) ἢ ὡς χόρτον φερόμενον (β) δέ μοι. (γ) καὶ περιέθηκάς μοι (δ) ἐν κυκλώματι, καὶ ἐφύλαξές μου (ε) ποδῶν μου (ζ) Οἱ παλαιοῦνται Κεφ. ιδʹ. MS. A. (α) ἐν κρίματι εἰσελθεῖν ἐπὶ σοῦ; (β) ἔσται καθαρὸς (γ) οὐδὲ εἷς, Ἐὰν καὶ μιᾶς ἡμέρας γένηται ὁ βίος (δ) παρ᾽ αὐτῷ. εἰς χρόνον γὰρ ἔθου, (ε) ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἵνα ἡσυχάσω, καὶ εὐδοκήσω μου τὸν βίον, ὥσπερ μισθωτός. (ζ) ἐὰν δὲ καὶ ἐκκοπῇ, πάλιν ἀνθήσει, (η) ἐὰν δὲ πέτραις τελευτήσῃ,

תרגום TARGUM.

דִּכְרָנְכוֹן מְתִיל לְקִטְמָא לְגַב טִינָא גַּבֵּיכוֹן : שְׁתִקוּ מִנִּי וַאֲמַלֵּל אֲנָא וְיֶעְבַּר עֲלַי מִדַּעַם : מְטוּל מָה אֶטּוֹל בִּסְרִי בְּכַכַּי וְנַפְשִׁי אֲשַׁוֵּי כַּד עַל גַּב יְדוֹי : 12 13 14
הָא אִין יִקְטְלִנַּנִי קֳדָמוֹי אֲצַלֵּי בְּרַם אוֹרְחָתִי קֳדָמוֹי אַכְסַן : לְחוֹד הוּא לִי לְפוּרְקָנָא אֲרוּם לָא קֳדָמוֹי דִּילְטוּר יֵעוֹל : שְׁמַעוּ וְקַבִּילוּ מִלְּתִי וְתַנְוִיי 15 16 17
בְּאוּדְנֵיכוֹן : הָא כְּדוֹן סַדֵּרִית דִּינָא יְדַעִית אֲרוּם אֲנָא אֶזְכֵּי : מַן הוּא דִּיְנְצֵי בַּהֲדִי אֲרוּם הַשְׁתָּא אֶשְׁתּוֹק וְאֶתְנְגִיד : לְחוֹד תַּרְתֵּין לָא תַעְבֵּד עִמִּי 18 19 20
הֵידֵין מִן קֳדָמָךְ לָא אִטַּמַּר : יְדָךְ מֵעִלָּוַי אַרְחֵק וּדְחַלְתָּךְ לָא תְבַעֲתִינָנִי : וְתִקְרֵי וַאֲנָא אֲתִיב אוֹ אֲמַלֵּל וּתְתִיבִנַנִי : כְּמָה לִי עֲוָיָן וְחוֹבִין מְרוֹדַי וְסוּרְחָנַי 21 22 23
אוֹדַעְיָתִי : לְמָה שְׁכִנְתָּךְ תְּסַלֵּק וְתַחְשְׁבִנַנִי לִבְעֵל דְּבָבָא לָךְ : הֲטַרְפָּא דְשָׁקִיף תְּתַבַּר וְיַת גִּלָּא יְבֵשׁ תִּרְדוֹף : אֲרוּם תִּכְתּוֹב עֲלַי מְרִירָתָא 24 25 26
וְתַרְתְּנַנִי עֲוָיַת טַלְיוּתִי : וּתְשַׁוֵּי כַד בְּשִׁיעַ רִגְלַי וְתִנְטוֹר כּוּלְהוֹן אִסְרָטֵי עַל סְמִיוֹנֵי רִגְלַי תִּרְשׁוֹם : וְהוּא הֵיךְ רִקְבוּבִית יִתְבְּלֵי הֵיךְ לְבוּשׁ דִּנְמַרְיֵיהּ 27 28
זַחִיל :

יד

בַּר נָשׁ דְּאִתְיְלִיד מִן אִתְּתָא גּוּץ יוֹמִין וְשָׂבַע רוּגְזָא : הֵיךְ נִיצָּא נָפֵק וְאִתְמוֹלַל וַעֲרַק הֵיךְ טוּלָא וְלָא יְקוּם : לְחוֹד עַל דֵּין פְּקַחְתָּא עֵינָךְ וְיָתִי 1 : 3
תָּעִיל לְדִינָא עִמָּךְ : מַן יִתֵּן דַּכֵּי מִן גְּבַר דְּאִסְתָּאַב בְּחוֹבִין אֱלוּלְפוֹן אֱלָהָא דִּי הוּא חַד דִּי יִשְׁבּוֹק לֵיהּ : אִין לָא יְתוּב סְרִיגִין יוֹמוֹי מִנְיַן יַרְחוֹי גַּבָּךְ גְּזֵירְתוֹי 4 5
עֲבַדְתָּ וְלָא יֶעְבַּר : פְּסוֹק מִנֵּיהּ וְיִפְסוֹק מַחְתֵּיהּ עַד דִּיקַבֵּל סוֹטְרֵיהּ הֵיךְ כַּאֲגִירָא בְּיוֹמֵיהּ : אֲרוּם אִית לְאִילָנָא סְבַר אִין יִתְקַץ תּוּב יְשַׁבְשֵׁב וְיַנְקוּתֵיהּ 6 7
לָא תִפְסוֹק : אִין מִתְסַב בְּאַרְעָא שׁוּרְשֵׁיהּ וּבְעַפְרָא יְסוּף נִצְבֵיהּ : 8

Verſio SYRIACA.

12 * ܐܬܕܟܪܘ ܕܡܢ ܥܦܪܐ ܫܘܠܛܢܟܘܢ܂ ܘܥܠ ܓܢܒ ܛܝܢܐ ܗܘ ܡܫܪܝܟܘܢ܂ * ܫܬܘܩܘ ܡܢܝ ܘܐܡܠܠ
13 14 ܐܦ ܐܢܐ܂ ܘܐܡܪ ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܪ ܥܠܝ܂ * ܠܡܢܐ ܫܩܠ ܐܢܐ ܒܣܪܝ ܒܫܢܝ܂ ܘܢܦܫܝ ܣܝܡܐ ܒܐܝܕܝ܂ * ܐܢ
15 16 ܢܩܛܠܢܝ܂ ܒܗ ܗܘ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܡܛܠ ܕܐܘܪܚܬܝ ܩܕܡܘܗܝ ܐܝܬܝܗܝܢ܂ * ܘܐܦ ܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ
17 18 ܦܪܘܩܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܐܠ ܩܕܡܘܗܝ ܚܢܦܐ܂ * ܫܡܥܘ ܫܡܥܘ ܡܠܝ܂ ܘܡܚܘܝܢ ܐܡܪ ܩܕܡܝܟܘܢ܂ * ܗܐ
19 ܐܦ ܐܢܐ ܡܩܪܒ ܐܢܐ ܕܝܢܝ܂ ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܐܢܐ ܗܘ ܙܟܝ܂ * ܡܢܘ ܕܕܐܢ ܥܡܝ܂ ܘܗܫܐ ܐܫܬܘܩ ܘܐܬܬܢܝܚ܂ * ܒܪܡ
20 21 ܬܪܬܝܢ ܠܐ ܬܥܒܕ ܠܝ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ ܠܐ ܐܛܫܐ܂ * ܐܝܕܟ ܠܐ ܬܪܚܩ ܡܢܝ܂ ܘܕܚܠܬܟ ܠܐ ܬܒܥܬܢܝ܂
22 23 * ܩܪܝܢܝ ܘܐܢܐ ܐܥܢܐ܂ ܐܘ ܐܡܠܠ ܘܐܬܦܢܐ ܠܝ ܦܬܓܡܐ܂ * ܟܡܐ ܐܝܬ ܠܝ ܚܛܗܐ ܘܚܘܒܐ܂ ܚܛܗܝ ܘܚܘܒܝ
24 ܐܘܕܥܢܝ܂ * ܠܡܢܐ ܐܦܝܟ ܡܗܦܟ ܐܢܬ ܡܢܝ܂ ܘܚܫܒܬܢܝ ܠܟ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ܂ * ܠܛܪܦܐ ܝܒܝܫܐ
25 26 ܕܡܬܕܪܐ ܕܐܫ ܐܢܬ܂ ܘܠܚܠܐ ܝܒܝܫܐ ܪܕܦ ܐܢܬ܂ * ܕܟܬܒܬ ܥܠܝ ܡܪܝܪܬܐ܂ ܘܡܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠܝ ܚܛܗܐ ܕܛܠܝܘܬܝ܂
27 28 * ܘܣܡܬ ܪܓܠܝ ܒܩܝܪܐ܂ ܘܢܛܪܬ ܟܠܗܝܢ ܐܘܪܚܬܝ܂ ܘܥܠ ܥܩܒܬܐ ܕܪܓܠܝ ܐܬܚܙܝܬ܂ * ܘܗܘ ܐܝܟ ܙܩܐ ܕܒܠܐ܂
ܘܐܝܟ ܠܒܘܫܐ ܕܐܟܠܗ ܣܣܐ܂

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܕ *

1 2 * ܗܟܢܐ ܗܘ ܐܢܫܐ ܝܠܝܕ ܐܢܬܬܐ܂ ܘܒܨܝܪ ܝܘܡܝܢ ܗܘ܂ ܘܡܩܒܠ ܪܘܓܙܐ܂ * ܐܝܟ ܗܘܒܐ ܢܦܩ܂ ܘܢܒܠ
ܘܝܒܫ܂ ܘܥܪܩ ܐܝܟ ܛܠܠܐ܂ ܘܠܐ ܩܐܡ܂ * ܐܦ ܥܠ ܗܢܐ ܦܬܚܬ ܥܝܢܝܟ܂ ܘܠܗ ܡܥܠ ܐܢܬ ܒܕܝܢܐ ܥܡܟ܂ 3
4 * ܡܢܘ ܢܬܠ ܕܟܝܐ ܡܢ ܛܢܦܐ܂ ܐܦܠܐ ܚܕ܂ * ܐܢ ܦܣܝܩܝܢ ܝܘܡܝ ܚܝܘܗܝ܂ ܘܡܢܝܢܐ ܕܝܪܚܘܗܝ
5 6 ܫܠܡ܂ ܬܚܘܡܐ ܣܡܬ ܠܗ܂ ܕܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢܗ܂ * ܫܒܘܩܝܗܝ ܥܕܡܐ ܕܢܪܗܛܘܢ ܐܝܟ ܐܓܝܪܐ ܝܘܡܘܗܝ܂ * ܡܛܠ
7 8 ܕܐܝܬ ܠܩܝܣܐ ܣܒܪܐ܂ ܕܐܢ ܡܬܦܣܩ ܬܘܒ ܡܦܪܥ܂ ܘܫܒܘܫܘܗܝ ܠܐ ܚܪܒܝܢ܂ * ܘܐܢ ܢܥܬܩ ܒܐܪܥܐ
ܥܩܪܗ܂ ܘܒܥܦܪܐ ܢܡܘܬ ܢܨܒܬܗ܂

Verſio ARABICA.

12 13 * اذكروا ان من التراب سلطانكم * وعلي جانب الطين مسكنكم * فاصمتوا عني فاتكلم ايضا انا * واقول
14 15 جميع الذي جار علي * ماذا انا اخذ لحمي باسناني * ونفسي موضوعة في يدي * فان هو قتلني * فاياه
16 17 ارجوا فقط لان طرايقي بين يديه * وهو يكون لي مخلصا من اجل انه لا يدخل قدامه نذيل * فاسمعوا
18 19 سمعا قولي ومعرفتي اقولها قدامكم * فاني ايضا اقرب قضاي * وانا اعلم اني بري * من الذي يحتج علي *
20 21 حتي الان اسكت واطمان * ولكن كليهما لا تبعد عني * وعند ذلك من بين يديك لا تنساني * ويدك
22 23 لا تبعدها عني ومخافتك لا تفزعني * ادعوني وانا اجيب * او اتكلم فترد علي الجواب * كم لي من الاثام
24 25 والذنوب * اثامي وخطاياي فاعلمني * لماذا ترد وجهك عني وجعلتني لك مثل العدو * للورق اليابس
26 27 المنثور تدوس * او للقش اليابس تطرد * حين كتبت علي التبعة * وتذكر علي اثام صباي * وجعلت
28 رجلي في الوثاق * وتحفظت بجميع طرايقي * وعلي قوة رجلي تنظر * وهو مثل السقاء البالي * ومثل
اللبوس الذي قد اكله السوس *

* الفصل الرابع عشر *

1 2 * كذلك هو الانسان ولد المراة وناقص الايام هو * وقابل الافزاع * مثل النبات يخرج ثم ييبس ويحترق *
3 4 ويذهب مثل الظل ولا يبقا * وايضا علي هذا فتحت عينيك * واياه تدخل في القضاء معك * من
5 الذي يخرج الطاهر من الدنس * ولا احدا * ان كانت ايام حياته قد انقطعت * وعدد شهوره قد
6 7 انقضت * حدا جعلت لا يتجاوز * ويقيم حتي يسرع مثل الاجير ايامه * من اجل انه يكون للعود رجاء
8 ان هو قطع فانه ايضا يخلف واغصانه لا تنفد * وان عتق في الارض اصله وفي التراب يموت نباته *

VERS. SYR. & ARAB. Interp.Lat.

Mementote quia de terra 12
eſt principatus veſter, &
ſecus lutum eſt habitatio
veſtra. Silete à me, & 13
loquar ego etiam, & di-
cam omnia quæ ſuper me
tranſierunt. Quare ego 14
accipio carnẽ meã dentib⁹
meis, & anima mea poſi-
ta in manibus meis. Si ipſe 15
occiderit me, in ipſo ſpe-
rabo tantùm; quoniam viæ
meæ in conſpectu ejus, Et 16
ipſe erit mihi ſalvator;
quoniam non intrat in
conſpectum ejus profan⁹.
Audientes audite ſermo- 17
nem meum, & (c) ſcienti-
am meam dicam coram
vobis: Quoniam ego quo- 18
que exponam judicium
meum, & ego ſcio me eſſe
immunem. Quis eſt qui 19
litigat adverſùm me:
ut nunc taccã, & (d) tu-
tus ſim? Veruntamen duo 20
hæc ne removeas à me,
& tunc de conſpectu tuo
non obliviſcêris mei; Ma- 21
num tuam ne elonges à
me, et timor tuus non me
terreat. Voca me, & ego 22
reſpondebo: aut loquar,
& tu reſponſum mihi da-
bis. Quot ſunt mihi ſce- 23
lera & debita? ſcelera
mea & peccata mea no-
tifica mihi. Cur avertis fa- 24
ciem tuam à me? & po-
ſuiſti me tibi quaſi inimi-
cum? Folia ſicca dilaſa 25
conculcas, & ſtipulas
ſiccas perſequeris? Cùm 26
ſcripſeris contra me (e)
vindictam, & commemo-
ras adverſùm me delicta
juventutis meæ; Et po- 27
ſueris pedes meos in vin-
culo, & obſervaveris
omnes ſemitas meas, &
conſideres vim pedum
meorum: Ipſe verò ſit 28
quaſi uterculus marcidus,
& velut veſtimentum,
quod jam comeſtum eſt à
tinea.

CAP. XIV.

Sic eſt homo natus de 1
muliere, & paucorum di-
erum, & ſuſceptibilis ti-
morum eſt: Sicut ol⁹ egre- 2
ditur, (a) tum exſiccatur,
& comburitur, & abit
velut umbra, & non re-
manet. Etiam ſuper hunc 3
aperuiſti oculos tuos, &
adducis eum tecum in
judicium? Quis producit 4
mundum de immundo?
nec ull⁹ quidẽ, (b) Si dies 5
vitæ ejus præciſi ſunt, &
numerus menſium ej⁹ jam
finivit: (c) terminum po-
ſuiſti quẽ non præteribit,
Permanet donec percur- 6
rant ſicut mercenarii dies
ejus. Nam ligno ſpes eſt 7
quòd ſi abſciſſum fuerit,
rurſus germinet, & rami
ejus non pereant. Quòd 8
ſi ſenuerit in terra radix
ejus, & in terra mortuum
fuerit germen ejus;

INTERP. SYRIACA.

(c) declarationem meã (*d*) requieſcã? (*e*) correptionẽ, *Cap. xxii.* (*a*) marceſcit, & exſiccatur, & fugit (*b*) Si dies ejus præciſi (*c*) legem

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Memoria veſtra comparata eſt cineri: apud lutum ſunt dorſa veſtra. Tacete à me, & loquar; & tranſeat ſuper me quicquid fuerit. Quare tollam carnem meam 12 13
dentibus meis, & animam meam ponam quaſi in ſuperficie manuum *ejus*? Ecce ſi occiderit me, coram eo orabo: veruntamen vias meas coram eo arguam. Atta- 14 15
men ipſe eſt mihi in ſalutem, quoniam non ingredietur coram eo delator. Audite & ſuſcipite verba mea, & conventionem meam in auribus veſtris. Ecce nunc or- 16 17
dinavi judicium: ſcio quoniam juſtus inveniar. Quis eſt qui contendat mecum? quoniam nunc ſi tacuero, emoriar. Attamen duo ne facias mihi: tunc à facie 18 19
tua non abſcondar. Manum tuam longè fac à me, & timor tuus ne conturbet me. Et vocabis, & ego reſpondebo tibi: aut loquar, & reſpondebis mihi. Quantas 20 21
habeo iniquitates & peccata? ſcelera mea & delicta mea oſtende mihi. Quare majeſtatem tuam aufers, & arbitraris me inimicum tuum? Nunquid folium quod 22 23
impellitur conteres, & ſtipulam ſiccam perſequêris? Scribis enim contra me amaritudines, & hæreditare me facis iniquitates adoleſcentiæ meæ. Et ponis velut 24 25
in nervo pedes meos, & obſervas omnes ſemitas meas; & veſtigia pedum meorum ſignâſti. Et quaſi putredo corrumpitur, & ſicut veſtimentum quod conſumit tinea. 26 27

CAP. XIV. 28

Filius hominis natus de muliere brevis dierum & ſatiatus ira: Sicut flos egreditur & conteritur; & fugit velut umbra, & non permanet. Veruntamen ſuper 1 2 3
hunc aperuiſti oculos tuos, & me adduces tecum in judicium. Quis dabit mundum *è viro* qui eſt pollutus in peccatis, niſi Deus qui unus eſt, qui parcet ei? Si non 4 5
convertatur perplexi erunt dies ejus: numerus menſium ejus apud te eſt: decreta ei feciſti, & non præteribit. Recede ab eo, & ceſſet plaga ejus, donec accipiat ſtipen- 6
dium ſuum ſicut mercenarius in die ſuo. Habet enim arbor ſpem ſi ſucciſa fuerit; adhuc enim germinabit, & ramus ejus non ceſſabit. Si ſenuerit in terra radix 7 8
ejus, & in pulvere defecerit plantatio ejus:

איוב : טו

.plantatio ſicut *meſſem* faciet & ; germinabit *aquarum odore Ab*

9 מריח מים יפרח ועשה קציר כמו־נטע : 9

? *ille* ubi & , homo *obiit &* ; *infirmabitur* & , morietur vir Et

10 וגבר ימות ויחלש ויגוע אדם ואיו : 10

.areſcet & , exiccabitur fluvius & ; mari de aquæ Abierunt

11 אזלו־מים מני־ים ונהר יחרב ויבש : 11

non *cælos non ad uſque* , reſurget non & , *jacuit* vir Et

12 ואיש שכב ולא־יקום עד־בלתי שמים לא 12

det Quis .ſuo ſomno à ſuſcitabuntur non & ; expergiſcentur

יקיצו ולא יערו משנתם : מי יתן 13

: *tuum naſum converti ad uſque* me abſcondas , me abſcondas ſepulchro in

13 בשאול תצפנני תסתירני עד־שוב אפך

fuerit mortuus Si .mei recorderis & , *ſtatutum* mihi ponas

תשית לי חק ותזכרני : אם־ימות 14

venire uſque ; expectabo *meæ militiæ* diebus cunctis ? vivet nunquid , vir

14 גבר היחיה כל־ימי צבאי איחל עד־בוא

opus *ad* ; tibi reſpondebo ego & , Vocabis .mei *mutatitionem*

חליפתי : תקרא ואנכי אענך למעשה 15

; *numerabis* meos greſſus nunc Quia ? *concupiſces* tuarũ manuum

15 ידיך תכסף : כי־עתה צעדי תספור 16

faſciculo in Signata .*meum peccatum ſuper obſervabis* non

16 לא תשמור על־חטאתי : חתם בצרור 17

mons verè Et .*mea prævaricatione ſuper conſues &* , *mea prævaricatio*

17 פשעי ותטפל על־עוני : ואולם הר־ 18

Lapides .ſuo loco è transferetur ſaxum & ; defluet cadens

18 נופל יבול וצור יעתק ממקומו : אבנים 19

; terræ pulverem ejus *ſponte naſcentia inundabit* , aquæ contuderunt

שחקו מים תשטף ספיחיה עפר־ארץ

: ibit & ; perpetuum in *ei Prævalebis* .perdidiſti hominis expectationẽ &

ותקות אנוש האבדת : תתקפהו לנצח ויהלך 20

; neſciet & , ejus filii *fient Inclyti* .eum *emittes* & , ejus *facies mutans*

20 משנה פניו ותשלחהו : יכבדו בניו ולא־ידע 21

; dolebit eo *ſuper* ejus caro Veruntamen .*eis advertet* non & , *vileſcent* &

21 ויצערו ולא־יבין למו : אך בשרו עליו יכאב 22

.lugebit *ſe ſuper* ejus anima &

22 ונפשו עליו תאבל :

CAP. XV. טו

ſapiens Nunquid : dixit & , Temanites Eliphaz reſpondit Et

1 ויען אליפז התימני ויאמר : החכם

2 ? ſuum ventrem Euro implebit & ; *venti* ſcientiam reſpondebit

2 יענה דעת־רוח וימלא קדים בטנו :

? *eis in projiciet* non , ſermonibus & ; proderit non verbo in *Arguere*

3 הוכח בדבר לא יסכון ומלים לא־יועיל בם : 3

.*Dei facies ad loquelam imminues* & ; timorem *diſſipabis* tu Etiam

4 אף־אתה תפר יראה ותגרע שיחה לפני־אל : 4

.verſutorum linguam *eliges* & ; tuum os tua iniquitas *docebit* Quia

5 כי־יאלף עונך פיך ותבחר לשון ערומים : 5

teſtimonium reddent tua labia & ; ego non & , tuum os te *peraget* Reum

6 ירשיעך פיך ולא־אני ושפתיך יענו־ 6

collium jacis ad & ? *eris* natus *Adam primus* Nunquid .te *in*

7 בך : הראישון אדם תולד ולפני גבעות 7

te ad diminuetur & ; *audies* Dei ſecreto in Nunquid ? es formatus

8 חוללת : הבסוד אלוה תשמע ותגרע אליך 8

non & , *intelliges* ? ſciamus non *&* , nôſti Quid ? ſapientia

9 חכמה : מה־ידעת ולא נדע תבין ולא־ 9

procilius , nos inter decrepitus etiam , canus Etiam ? *illud* nobiſcum

10 עמנו הוא : גם־שב גם־ישיש בנו כביר 10

; Dei conſolationes te à parum Nonne .diebus tuo patre *præ*

11 מאביך ימים : המעט ממך תנחומות אל 11

quid & ; tuum cor *te capiet* Quid ? tecum *latet* verbum &

12 ודבר לאט עמך : מה־יקחך לבך ומה־ 12

? tui oculi *connivent*

ירזמון עיניך :

Verſio VULG. LAT.

9 Ad odorem aquæ germinabit, et faciet comam quaſi cùm primùm plantatum eſt: 10 Homo verò cùm mortuus fuerit, & nudatus atque conſumpt⁹, ubi, quæſo, eſt? 11 Quomodò ſi recedant aquæ de mari, & fluvius vacuefactus areſcat: 12 Sic homo cùm dormierit, non reſurget; donec atteratur cœlum, non evigilabit, nec conſurget de ſomno ſuo. 13 Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, & abſcondas me, donec pertranſeat furor tuus, & conſtituas mihi tempus, in quo recorderis mei? 14 Putáſne mortuus homo rurſum vivat? cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto donec veniat immutatio mea. 15 Vocabis me, et ego reſpondebo tibi: operi manuum tuarum porriges dexteram. 16 Tu quidem greſſus meos dinumerâſti, ſed parce peccatis meis. 17 Signâſti quaſi in ſacculo delicta mea, ſed curâſti iniquitatem meam. 18 Mons cadens defluit, & ſaxum transfertur de loco ſuo. 19 Lapides excavant aquæ, & alluvione paulatim terra conſumitur: & hominé ergò ſimiliter perdes. 20 Roborâſti eum paululùm ut in perpetuum tranſiret: immutabis faciem ejus, & emittes eum. 21 Sive nobiles fuerint filii ejus, ſive ignobiles, non intelliget. 22 Attamen caro ejus dum vivet dolebit, & anima illius ſuper ſemetipſo lugebit.

CAP. XV.

1 RESpondens autem Eliphaz 2 Themanites, dixit; Numquid ſapiens reſpondebit quaſi in ventum loquens, & implebit ardore ſtomachum ſuum? 3 Arguis verbis eum qui non eſt æqualis tibi, & loqueris quod tibi non expedit. 4 Quantum in te eſt, evacuâſti timorem, et tuliſti preces coram Deo. 5 Docuit enim iniquitas tua os tuũ, & imitaris linguam blaſphemantium. 6 Condemnabit te os tuum, & non ego: & labia tua reſpondebunt tibi. 7 Numquid primus homo tu natus es, 8 & ante colles formatus? Numquid conſilium Dei audîſti, & inferior te erit ejus ſapientia? 9 Quid nôſti quod ignoremus? quid intelligis quod neſciam⁹? 10 Et ſenes & antiqui ſunt in nobis, multò vetuſtiores quàm patres tui. 11 Numquid grande eſt ut conſoletur te Deus? ſed verba tua prava hoc prohibent. 12 Quid te elevat cor tuum, & quaſi magna cogitans, attonitos habes oculos?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

9 † Ἀπὸ ὀσμῆς ὕδατος ἀνθήσει, † (θ) ποιήσει δὲ θερισμὸν, ὥσπερ νεόφυτον. † 10 Ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ᾤχετο, † (ι) πεσὼν 11 δὲ βροτὸς οὐκ ἔτ᾽ ἐστί. † Χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα, † (κ) ποταμὸς δὲ ἐρημωθεὶς ἐξηράνθη. † 12 Ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς (λ) οὐ μὴν ἀναστῇ † ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συῤῥαφῇ, † καὶ οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν. † 13 Εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾅδῃ με (μ) ἐφύλαξας, † ἔκρυψας δέ με ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργὴ, καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ. † 14 Ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται † συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. † (ν) ὑπομενῶ ἕως πάλιν γένωμαι. † 15 Εἶτα (ξ) καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, † τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιοῦ. 16 Ἠρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν μου. † 17 Ἐσφράγισας δέ μου (') τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, (ο) ἐπεσημήνω δὲ εἴ τι ἄκων παρέβην. † 18 Καὶ πλὴν ὄρος (π) πίπτον διαπεσεῖται, † καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. † 19 Λίθους (ρ) ἐλέαναν ὕδατα, † καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς· † καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεσας. † 20 Ὤσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ᾤχετο· † (σ) ἐπέστησας αὐτῷ (τ) τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας. † 21 Πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐκ οἶδεν· † (υ) ἐὰν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται. 22 Ἀλλ᾽ ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, † ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ (φ) ἐπένθησεν.

ΚΕΦ. ιε'.

1 † ὙΠολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ (α) Θαιμανίτης, λέγει, 2 (β) † Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως (γ) πνεῦμα, † 3 καὶ ἐνέπλησε πόνον γαστρὸς, † (δ) Ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς οὐ δεῖ, † καὶ ἐν λόγοις οἷς 4 οὐδὲν ὄφελος; † (ε) Οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, † συνετελέσω δὲ ῥήματα 5 τοιαῦτα ἔναντι (ζ) τοῦ κυρίου; † Ἔνοχος εἶ ῥήμασι στόματός σου, † (η) οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν. 6 † (') Ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγὼ, † τὰ δὲ χείλη σου (θ) καταμαρτυρήσουσίν σου. 7 † Τί γάρ; μὴ πρῶτος (ι) ἀνθρώπων ἐγεννήθης; 8 † ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης; † Ἢ σύνταγμα κυρίου (κ) ἀκήκοας; † ἢ συμβούλῳ σοι ἐχρήσατο ὁ θεός; † εἰς δέ σε 9 ἀφίκετο σοφία; † Τί γὰρ οἶδας, ὃ οὐκ οἴδαμεν; † ἢ τί (λ) συνιεῖς σὺ, ὃ οὐ 10 καὶ ἡμεῖς; † Καί γε πρεσβύτης καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, † βαρύτερος τοῦ πατρός 11 σου ἡμέραις. † Ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμαστίγωσαι, † μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας. 12 † (μ) Τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου; † ἢ (ν) τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου,

Ab odore aquæ germinabit, & faciet meſſem, ſicut novella plantatio. 9 *Vir verò cùm mortuus fuerit, abiit: & mortalis, cum ceciderit, non ultrà eſt.* 10 *Tempore enim rareſit (f) mare, (g) & fluvius deſolatus exaruit.* 11 *Homo autem cùm dormierit, non utique reſurget: quoadusque cœlum (h) non ſit conſutum: & non excitabuntur de ſomno ſuo.* 12 *Itaque utinam apud inferos me cuſtodiſſes, & abſcondiſſes me, donec requieſceret ira tua, & conſtituas mihi tempus, in quo memoriam meî facias.* 13 *Si enim mortuus fuerit homo; vivet conſummatis diebus vitæ ſuæ: (i) ſuſtinebo donec rurſus fiam:* 14 *Deindè vocabis, & ego obediam tibi: ſed opera manuum tuarum ne repellas.* 15 *Numerâſti autem adinventiones meas, & non præteribit te ullum peccatorum meorum:* 16 *Signâſti autem in ſacculo iniquitates meas, & annotâſti, ſi quid invitus erravi:* 17 *Et quidem mons cadens decidet, & petra veteraſcet de loco ſuo:* 18 *lapides levigaverunt aquæ, & demerſerunt aquæ ſupina cumuli terræ: & (k) patientiam hominis perdidiſti:* 19 *Impuliſti eum in finem, & abiit: (l) adjeciſti ei faciem, & dimiſiſti:* 20 *Et cùm multi fuerunt filii ejus, neſcit: ſin autem pauci (m) fuerint, ignorat:* 21 *Sed carnes ejus doluerunt, & anima ejus luxit.* 22

CAP. XV.

REſpondens autem Eliphaz 1 *Themanites, ait; Nunquid ſapiens reſponſionem dabit ſcientiæ (a) ſpiritus: & (b)* 2 *implevit dolorem ventris, Arguens in verbis quibus non oportet, & in ſermonibus, quibus nulla utilitas?* 3 *Nonne & tu (c) repuliſti timorem, (d) conſummâſti autem verba talia coram Domino?* 4 *Reus es verbis oris tui, neque dijudicâſti verba potentum:* 5 *Arguat te os tuum, & non ego: Et labia tua teſtificabuntur contra te.* 6 *Quid enim? nunquid primus homo natus es? aut ante colles (e) concretus es? Aut (f) conſtitutionẽ Domini audiſti? aut conſiliario te uſus eſt Deus, & in te pervenit ſapientia?* 7 8 *Quid enim nôſti, quod non novimus? aut quid intelligis tu, quod non & nos?* 9 *Sed & ſenex & antiquus in nobis eſt patre tuo (g) gravior diebus:* 10 *Pauca præ iis quæ peccâſti, accepiſti verbera: valdè ſupra modum locutus es.* 11 *(h) Quid auſum fuit cor tuum? aut quid ſuſtinuerunt oculi tui,* 12

MS.A. (θ) καὶ ποιήσει θερισμὸν, (ι) καὶ πεσὼν βροτὸς (κ) ποταμοὶ δὲ ἐρημωθέντες ξηρανθήσονται. (λ) οὐ μὴ ἀναστῇ καὶ οὐ μὴ ἐξεγερθῇ ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς παλαιωθῇ, καὶ οὐκ (μ) φυλάξεις, κρύψεις δέ με (ν) ὑπομενῶ σαι ἕως ἂν πάλιν (ξ) καλέσεις με, ἐγὼ (') τὰ ἁμαρτήματα ἐν (ο) καὶ ἐπισημήνω εἴ τι (π) * πίπτων πεσεῖται, (ρ) ἐλέανεν (σ) καὶ ἐπέστησας (τ) τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐξαπεστάλη. (υ) ἐάν τε (φ) ἐπ᾽ αὐτῷ ἐπένθησεν. Κεφ. ιε'. MS.A. (α)* Θεμανίτης, (β) Τίνα ἄρα σοφὸς (γ) πνεύματος; ἐμπλήσει δὲ (δ) Ἐλέγχων με ἐν ῥήμασιν κενοῖς, ἐν λόγοις (ε) Ὅτι καὶ σοὶ (ζ) κυρίου (η) καὶ οὐ (') Ἐλέγξει (θ) καταμαρτυρήσει (ι) ἄνθρωπος (κ) ἀκήκοας; ἢ εἰς σὲ ἀφίκετο σοφία; (λ) σὺ νοήσεις, ὃ οὐχὶ (μ) Τί ὅτι (ν) Τί σοι

תרגום TARGUM.

11 10 9 מן הנית מוי ילבלב ויעביד ואוא היך נצבא : וגברא ימות ויתמקמק אתנגיד בר נש ואן הוא : אזלו מוי מן ימא דסוף והדרו לבית כנשתהון ויורדנא אתנגיב

13 12 ויתיבש קדם ארונא דיי והדרו על בית פרצידיהון : וגבר נש שכיב ולא יקום עד דלית שמיא לא יתערון רשיעיא ולא מתערין מבית דמכהון : לוי בבית

14 קבורתא תטשנני תטמרנני עד דיתוב רוגזך תשוי לי גזירא ותדכרנני : אין ימות גברא רשיעא אפשר דיחי מטול היכנא כל יומי חילי אוריך עד דייתי חלופי

16 15 חיי : תהי קרי ואנא אתיב לך לעובדי אידך תרגג : ארום כדון פסיעתי תמני לא תנטור על סורחני : חתים בספר דכרנא מרודי ותחבר על עויתי : וברם

18 17 טור נפל יתר וטינר מסתלק מן אתריה : תא וברם לוט דאתפרש מאברהם דמתיל לטור רם נתר ותקיפא סלק איקר שכנתיה מסדום דהוא אתריה :

21 20 19 אבניא שיפא מיא שטפא כתדא עפרא דארעא וסבר בר נש הובדתא : תשלמניה לעלמא ויזיל מתני קלסתריה ותשדרניה : שרין ביקר בנוי ולא

22 ידע ומצטערין ולא יתבין להון : ברם בסריה מן רחשא עלוי כאב ונפשיה בבית דינא עלוי מתאבלא : תא ברם בסריה עד לא יסתחם גוללא

עלוהי כאב ונפשיה שבעתא יומי אבלא עלוי מתאבלא בבית קבורתא :

טו

3 2 1 ואתיב אליפז דמן תימן ואמר : האפשר דחכימא יתיב דעתא דדמי לזעפא וימלי היך רוח קדומא כרסיה : דמכסן במלין ולא יליף ומליא דלית משמשא

6 5 4 בהון : לחוד את אין תפש דחלתא ותבצור מלתא קדם אלהא : ארום יאלף סורחנך פומך ותהי בחר לישנא דחכימיא : יחיבנך פומך ולא אנא

9 8 7 וספותך יסהדון בך : הא בקדמאי אדם בלא אבא ואמא אתילדתא וקדם גלמתא אתבריתא : אפשר דברזו אלהא תשמע ואטפת לותך חוכמתא : מה

10 ידעתא ולא נדע תתבין ולא גבנא הוא : לחוד סיב וקשיש בנא ודרב מאבוך יומיא : תא לחוד אליפז דסיב ובלדד דקשיש בהדרנא וצופר דרב מאבוך

13 12 11 יומין : הזעיר מנך נחמתא דאלהא ומללא בניח חיי למללא נבך : מה ילפנך רעיונך ומה מרמזין עינך :

Verſio SYRIACA.

9 10 *ܡܢ ܪܝܚܐ ܕܡܝܐ ܢܦܪܥ. ܘܢܥܒܕ ܛܪ̈ܦܐ ܐܝܟ ܢܨܒܬܐ.* ܘܓܒܪܐ ܡܝܬ ܘܒܠܐ. ܘܦܣܩ ܒܪܢܫܐ ܘܠܝܬܘܗܝ.* ܢܚܣܪܘܢ
11 12 ܡܝܐ ܡܢ ܝܡܐ. ܘܢܗܪܐ ܢܚܪܒ ܘܢܝܒܫ.* ܘܓܒܪܐ ܕܢܫܟܒ ܠܐ ܩܐܡ. ܥܕ ܕܒܠܘ ܫܡܝܐ ܠܐ ܢܬܬܥܝܪܘܢ. ܘܠܐ ܢܬܬܥܝܪܘܢ
13 ܡܢ ܫܢܬܗܘܢ.* ܡܢ ܢܬܠ ܕܒܫܝܘܠ ܬܛܫܝܢܝ. ܘܬܣܬܪܢܝ ܥܕܡܐ ܕܢܥܒܪ ܪܘܓܙܟ. ܘܬܣܝܡ ܠܝ ܩܝܡܐ
14 ܕܬܥܗܕܢܝ.* ܐܢ ܡܐܬ ܓܒܪܐ ܢܚܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܝܘ̈ܡܝ ܛܠܝܘܬܗ ܡܣܟܐ ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ
15 ܫܘܚܠܦܗ.* ܐܢ ܬܩܪܝܢܝ ܐܢܐ ܐܥܢܝܟ. ܘܥܠ ܥܒܕ ܐܝ̈ܕܝܟ ܐܬܪܥܐ.* ܡܛܠ ܕܫܒ̈ܝܠܝ ܩܕܡܝܟ ܠܐ
16 17 ܬܡܢܐ. ܘܠܐ ܬܛܪ ܥܠܝ ܚܛܗ̈ܝ.* ܚܬܘܡ ܒܟܝܣܐ ܥܘܠܝ. ܘܥܒܪ ܡܢܝ ܚܛܗ̈ܝ.* ܒܪܡ ܛܘܪܐ
18 19 ܪܒܐ ܢܦܠ. ܐܘ ܫܘܥܐ ܢܫܬܢܐ ܡܢ ܕܘܟܬܗ.* ܟܐܦܐ ܡܫܬܚܩܐ ܡܢ ܡ̈ܝܐ. ܐܘ ܫܦܥܐ ܥܦܪܗ ܕܐܪܥܐ.
20 ܣܒܪܗ ܕܒܪܢܫܐ ܐܘܒܕܬ.* ܬܬܩܦܝܘܗܝ ܠܥܠܡ ܘܢܐܙܠ. ܒܒܗܬܬܐ ܕܐܦ̈ܘܗܝ ܬܫܕܝܘܗܝ.* ܐܢ ܢܣܓܘܢ
21 ܒܢ̈ܘܗܝ ܠܐ ܝܕܥ. ܘܐܢ ܢܒܨܘܢ. ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܒܗܘܢ.* ܒܪܡ ܒܣܪܗ ܥܠܘܗܝ ܟܐܒ. ܘܢܦܫܗ ܥܠܘܗܝ
22 1 ܬܬܐܒܠ. *ܩܦܠܐܘܢ *ܝܗ* *ܘܥܢܐ ܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ ܘܐܡܪ.* ܚܟܝܡܐ
2 3 ܪܘܚܐ ܢܥܢܐ ܒܝܕܥܬܐ. ܘܢܡܠܐ ܟܪܣܗ ܚܡܬܐ.* ܕܢܟܣ ܒܡ̈ܠܐ ܕܠܐ ܦܩܚܢ. ܘܡ̈ܠܐ ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܚܝܠܐ.
4 *ܐܦ ܐܢܬ ܡܒܛܠ ܐܢܬ ܕܚܠܬܐ. ܘܡܣܓܐ ܐܢܬ ܡ̈ܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ.* ܡܛܠ ܕܢܐܠܦ ܦܘܡܟ ܣܟܠܘܬܟ.
5 6 ܘܬܨܒܐ ܐܝܟ ܠܫܢܐ ܕܢܟܠܐ.* ܢܚܝܒܟ ܦܘܡܟ ܘܠܐ ܐܢܐ. ܘܣܦܘܬܟ ܢܣܗܕܢ ܒܟ ܩܕܡܝ.* ܕܠܡܐ ܩܕܡ
7 8 ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܬܝܠܕܬ. ܐܘ ܩܕܡ ܪ̈ܡܬܐ ܐܬܒܛܢܬ.* ܐܪܙܗ ܕܡܪܝܐ ܫܡܥܬ. ܐܘ ܐܬܓܠܝܬ ܠܟ ܚܟܡܬܐ.* ܡܢܐ ܝܕܥ
9 10 ܐܢܬ ܕܚܢܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܐܘ ܡܢܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܘܬܢ.* ܗܐ ܐܝܬ ܒܢ ܕܣܒ. ܐܦ ܐܝܬ ܒܢ ܕܩܫܝܫ
11 ܘܪܒ ܐܦ ܡܢ ܐܒܘܟ ܒܝܘ̈ܡܬܐ.* ܐܥܒܪ ܡܢܟ ܟܘܡܪ̈ܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܠܠ ܒܢܝܚܐ ܥܡ ܢܦܫܟ.
12 *ܠܡܢܐ ܐܬܪܝܡ ܠܒܟ. ܘܡܢܐ ܪܡ̈ܙܢ ܥܝ̈ܢܝܟ.

Verſio ARABICA.

9 10 * من رايحة الماء يفرع * ويصنع ورقا مثل المنصوب * والرجل يبلا ويموت * ويبيد الانسان فلا يكون
11 12 * تنفد المياه من البحر * والنهر يخرب وييبس * والرجل اذا اضطجع لا يقوم حتي تبلا السماء لا يستيقظون
13 من سنتهم ولا يستنبهون * من الذي صنع انك في الهاوية تخبيني وتسترني حتي يجوز غضبك * وجعلت
14 15 لي ميثاقا لتذكرني * لعل ان مات الرجل يحيا * وجميع ايام شبابه ينتظر ان ياتي كبره * ان تدعوني
16 فاني اجيبك * وعلي عمل يديك افتكر * من اجل ان طرايقي الان لا تحصي * ولا تحفظ علي خطاياي
17 18 * اختم في الاصرار اثامي * وابعد مني خطاياي * احقا ان الجبل العظيم يسقط * او الكهف يزول من مكانه
19 20 * الحجر تسحق بالماء ويطحن غبار الارض * رجاء الانسان اهلكت * تعظمه للدهر فيجري * تغير
21 22 وجهه تلقيه * فان كثر بنوه لا يعلم * وان قلوا لم يعرف * ولكن جسده عليه يتجع * ونفسه عليه
1 تجزع * الفصل الخامس عشر * فاجاب اليفار التيمني وقال
2 3 * حكيم الروح يجيب بالمعرفة * ويملا بطنه حمية * ليبكت اقاويل لا تنفع * وكلاما ليس فيه
4 5 فضل * وانت ايضا تبطل المخافة وتكثر الكلام قدام الله * حتي يالف فمك الخطا وترضا بلسان
6 7 المكر * فيدحضك فمك ولا انا * وشفتاك يشهدن عليك قدامي * أعساك قبل الناس ولدت او من
8 قبل الروابي حبلت * او باسرار الرب سمعت * او ظهرت لك الحكمة * ماذا الذي تعلم ونحن لا نعلمه *
9 10 او ماذا تفهم وليس هو عندنا * فهوذا فينا الشيخ وايضا فينا الكبير * والذي اقدم ايضا من ابيك
11 12 اياما * ابعد عنك تغيظ الله * وتكلم بالسكون عند نفسك * لماذا ارتفع قلبك * ولماذا تغمض عينيك *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Ab odore aquarum pullu- 9
labit, et faciet folia velut
plantatum. Vir autem (d) 10
marceſcit, & moritur, &
perit homo, nec erit. De- 11
ficient aquæ de mari, &
flumen deſtruetur &
areſcet. Et vir, cùm ja- 12
cuerit, non reſurget: do-
nec marceſcat cœlum non
excitabuntur à ſomno
ſuo, nec evigilabunt. Quis 13
faciat ut in inferno abſ-
condas me, & protegas
me donec pertranſeat fu-
ror tuus? & ponas mihi
fœdus ut recorderis mei?
Anne ſi moritur vir, vi- 14
vet? & omnibus diebus
juventutis ſuæ expectat
donec veniat ſua ſene-
ctus. Si vocabis me, et ego 15
reſpondebo tibi, & de
opere manuum tuarum
cogitabo. Quoniam ſemi- 16
tas meas præſentes ne nu-
meres, neq; obſerves con-
tra me peccata mea. Clau- 17
de in ſacculis ſcelera
mea, & remove à me pec-
cata mea. Verúmne eſt 18
ingentem montem cadere,
aut rupem migrare è loco
ſuo? Lapis conteritur a- 19
quis? (e) & molitur pul-
vis terræ? ſpem hominis
perdidiſti. Magnificabis 20
eum in æternum, & (f)
curret: confuſione faciei
ejus dejicies eum: Adeo- 21
que ſi multiplicati fue-
rint filii ejus, neſcit: &
ſi diminuti fuerint, igno-
rat (g). At (h) corpus ejus 22
ſuper eum dolet, & ani-
ma ejus ſuper eum con-
ſternatur.

CAP. XV.

RESpondit Eliſaz Te- 1
manitez et dixit, Sapiens 2
ſpiritu reſpondet cum ſci-
entia, & implet ventrem
ſuum irâ, ut arguat dicta 3
quæ non (a) proſunt, &
verba in quibus non eſt
virtus. Et tu adhuc ir- 4
ritum facis timorem, &
multiplicas ſermones co-
ram Deo. Ita ut componat 5
os tuum peccatum, &
complaceas tibi in lingua
doli. Te condemnet os tu- 6
um, & non ego: & labia
tua teſtentur contra te in
conſpectu meo. Nam 7
forte ante homines natus
es, vel ante colles conce-
ptus? An Domini ſecreta 8
audiviſti, aut apparuit
tibi ſapientia? Quid 9
ſcis quod nos neſciamus?
aut quid intelligis quod
non ſit apud nos? Ecce 10
inter nos eſt ſenex, & in-
ter nos quoque eſt gran-
dævus, & qui antiquior
eſt etiam patre tuo die-
bus. (b) Remove à te irri- 11
tationem Dei, & loquere
cum tranquillitate apud
animam tuam. Quare 12
elatum eſt cor tuum? &
(c) quare contrahis oculos
tuos,

INTERP. SYRIACA.

(d) moritur, & marceſcit; (e) aut ſponte naſcens de pulvere terræ? (f) incedit: (g) eos (h) caro ejus CAP. XV. (a) ſunt recta, (b) Cohibe à te minas Dei, (c) quid annuunt oculi tui,

PARAPH. CHALD. Verſio Latina,

Ab amœnitate aquarum germinabit, & faciet ramum ſicut plantatio. Vir autem moritur & debilitatur: interit filius hominis, & ubi eſt? Abierunt aquæ de ma- 9 10
ri rubro, & reverſæ ſunt ad locum congregationis ſuæ: & Jordanis exſiccatus eſt & aruit ante arcam Domini, & reverſæ ſunt ad locum alvei ſui. Et filius hominis 11 12
dormit, & non conſurgit donec non ſint cœli: non evigilabunt impii, nec ſuſcitabuntur à domo ſomni ſui. *Utinam* in domo ſepulturæ celes me, & abſcondas me 13
donec avertatur furor tuus, & ponas mihi ſtatutum ut recorderis mei? Si moriatur vir impius, nunquid poteſt vivere? propterea omnibus diebus militiæ meæ expe- 14
ctabo, donec veniat immutatio vitæ meæ. Vocabis, & ego reſpondebo tibi: opera manuum tuarum concupiſces. Nunc enim greſſus meos numeraſti, ne obſer- 15 16
ves ſcelera mea. Signatum eſt in libro memorialium delictum meum, & accumulas ſuper iniquitates meas. Veruntamen mons cadens defluet; & petra transferetur de 17 18
loco ſuo. *Targum aliud*: Veruntamen *Lot, qui ſeparatus eſt ab Abraham, qui ſimilis erat monti excelſo, diffluxit; & fortis ſuſtulit gloriam majeſtatis ſuæ de Sedom, quæ*
locus ejus erat. Lapides comminuunt aquæ, & inundant ſpontè naſcentia pulveris terræ: ſic ſpem filii hominis perdidiſti. Perficies eum in ſeculo, & abibit, im- 19 20
mutans vultum ejus, & dimittes eum. Habitant in gloria filii ejus, & neſcit; tribulantur, & non attendit eis. Veruntamen caro ejus *à vermibus* ſuper eum dolebit: 21 22
& anima ejus *in domo judicii* ſuper eum luget. *Targum aliud*: Veruntamen caro ejus antequam claudatur feretrum ſuper eum, dolebit: & anima ejus *ſeptem diebus*
luctus ſuper eum luget in domo ſepulturæ.

CAP. XV.

ET reſpondit Eliphaz, qui erat de Theman, & ait: Nunquid ſapiens poteſt reſpondere ſententiam quæ ſimilis ſit vento, & implebit quaſi vento urente ventrem ſu- 1 2
um. Qui arguit verbis, & nihil docet, & ſermonibus in quibus non eſt utilitas. Attamen ſi tu multiplicâſſes timorem, & minuiſſes verbum coram Deo. Docebit enim 3 4 5
te iniquitatem tuam os tuum, & eliges linguam ſapientum. Condemnabit te os tuum & non ego, & labia tua teſtificabuntur contra te. Nunquid cum primo homine 6 7
citra patrem et matrem genitus es, et ante colles creatus es? Nunquid in ſecreto Dei audîſti, et extincta eſt tibi ſapientia? Quid nôſti quod neſciamus? quid intel- 8 9
ligis quod non ſit nobiſcum? Veruntamen canus et longævus inter nos, et major patre tuo diebus. *Targum aliud*: Veruntamen *Eliphaz qui* canus *eſt*, et *Bildad* 10
longævus *eſt nobiſcum*, et *Sophar qui* major *eſt* patre tuo diebus. Nunquid parum tibi ſunt conſolationes Dei? et verbum in quiete videtur *loqui* apud te. Quid do- 11 12
cet te cogitatio tua, et quid annuunt oculi tui?

איוב : יו

tuo ore ex protulisti & ; tuus spiritus *Deum* *ad* respondit Quia
13 כִּֽי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ
natus se justificet quòd & ; sit mundus quòd homo Quid .sermones
14 מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּֽי־יִזְכֶּה וְכִֽי־יִצְדַּק יְלוּד
fuerunt mundi non cœli & ; credet non suis sanctis in Ecce *? mulieris*
15 אִשָּׁה׃ הֵן בִּקְדֹשָׁיו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ
bibens vir ; *graveolens* & ,abominabilis *quia* *Etiam* .ejus oculis in
16 בְעֵינָיו׃ אַף כִּֽי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
, vidi hoc & ; me audi , tibi *Nunciabo* ? iniquitatem aquam sicut
17 כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי
.suis patribus à *celarunt* non & ; *indicarunt* sapientes Quod .narrabo &
18 וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃
.eorum mediū *in* alienus transivit non & ; terra est data solis Eis
19 לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃
annorum numerus & ; *se excrucians* ipse impius diebus Cunctis
20 כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים
pace in ; ejus auribus in timorum Sonitus *.timendo sunt absconditi*
21 נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם
; tenebris à redire credet Non *.ei superveniet* vastator
22 שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ
; *ubinam* *panem* *ad* *ipse* *Vagans* .gladium *ad* *ipse* *conspectus* &
23 וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה
eum Terrebunt .tenebrarum dies sua manu in est paratus quòd novit
24 יָדַע כִּֽי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ
.*hastiludium* ad paratus rex sicut *ei prævalebit* ; *coarctatio* & tribulatio
צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ עָתִיד לַכִּידוֹר׃
.*se roborabit* *Saddai* *ad* & ; suam manum Deum *ad* extendit Quia
25 כִּֽי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃
.ejus scutorum *umbonum* densitate in ; collo in eum *ad* Curret
26 יָרוּץ אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃
super *lubricum* fecit & ; suo adipe in *suas facies* operuit Quia
27 כִּֽי־כִסָּה פָנָיו בְחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־
habitabunt non domos , *excisas* civitates inhabitavit Et .*inguine*
28 כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ
non & ,ditabitur Non .*acervos in* sunt paratæ quæ : *sibi*
29 לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־
.eorum *complementum* terra in *extendetur* nec ; ejus *facultas* stabit
יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃
; flamma siccabit ejus tenerum ramum ,tenebris è recedet Non
30 לֹא־יָסוּר מִנִּי־חֹשֶׁךְ יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת
; *errans* *mendacio in* credet Non .ejus oris spiritu in recedet &
31 וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה
; *complebitur* suo die non In .ejus *immutatio* erit mendacium sed
32 כִּֽי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא
; ejus acerbam uvam vitis sicut *Dejiciet* .viruit non ejus ramus &
33 וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ
hypocritæ *comitium* Quia .ejus florem olea tanquam projiciet &
34 וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּֽי־עֲדַת חָנֵף
, *laborem* Concipere .*muneris* *tentoria* *peredit* ignis & ; *solitarium*
35 גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל
.fraudem parabit eorum venter & ; mendacium parere &
וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃

CAP. XVI. יו

consolatores *: multis* hæc sicut Audivi : dixit & , Ijob respondit Et
1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי
2 te roborabit quid aut *? spiritus* verbis finis Nunquid .vos omnes *miseriæ*
3 עָמָל כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ
? responderis si
כִּֽי־תַעֲנֶה׃

Versio VULG. LAT.

13 Quid tumet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de ore tuo hujuscemodi sermones? 14 Quid est homo, ut immaculatus sit, & ut justus appareat 15 natus de muliere? Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis, & cœli non sunt mundi 16 in conspectu ejus. Quantò magis abominabilis & inutilis homo, qui bibit quasi aquam 17 iniquitatem? Ostendam tibi, audi me: quod vidi narrabo 18 tibi. Sapientes confitentur, & non abscondunt patres 19 suos. Quibus solis data est terra, & non transivit alienus 20 per eos. Cunctis diebus suis impius superbit, & numerus annorum incertus est tyrannidis ejus. 21 Sonitus terroris semper in auribus illius: & cùm pax sit, ille semper insidias suspicatur. 22 Non credit quòd reverti possit de tenebris ad lucem, circumspectans undique 23 gladium. Cùm se moverit ad quærendum panē, novit quòd paratus sit in manu ejus tene- 24 brarum dies. Terrebit eum tribulatio, & angustia vallabit eum, sicut regem qui præpara- 25 tur ad prælium. Tetendit enim adversùs Deum manum suam, & contra Omnipotentē 26 roboratus est. Cucurrit adversùs eum erecto collo, & pingui 27 cervice armatus est. Operuit faciem ejus crassitudo, & de lateribus ejus arvina dependet. 28 Habitavit in civitatibus desolatis, & in domib⁹ desertis, quæ 29 in tumulos sunt redactæ. Non ditabitur, nec pſeverabit substantia ejus, nec mittet in terra 30 radicem suam. Non recedet de tenebris: ramos ejus arefaciet flamma, & auferetur spiritu o- 31 ris sui. Non credet frustrà errore decept⁹, quòd aliquo pre- 32 tio redimendus sit. Antequàm dies ejus impleantur, peribit: 33 & manus ejus arescent. Lædetur quasi vinea in primo flore botrus ejus, & quasi oliva pro- 34 jiciens florem suum. Congregatio enim hypocritæ sterilis, & ignis devorabit tabernacula eorum, qui munera libenter 35 accipiunt. Concepit dolorem, & peperit iniquitatem, & uterus ejus præparat dolos.

CAP. XVI.

1 Respondens autem Job, di- 2 xit; Audivi frequenter talia: consolatores onerosi omnes 3 vos estis. Numquid habebunt finem verba ventosa? aut aliquid tibi molestum est si loquaris?

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

13 † Ὅτι θυμὸν ἔῤῥηξας ἔναντι κυρίου, † ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα; 14 † Τίς γὰρ ὢν (ξ) βροτὸς, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος; † ἢ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός; 15 † Εἰ κατὰ ἁγίων οὐ (ο) πιστεύει, † οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον 16 (π) αὐτοῦ. † Ἔα δὲ, ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνὴρ, πίνων (ρ) ἀδικίας ἴσα 17 ποτῷ. † (σ) Ἀναγγελῶ δέ σοι, ἄκουέ 18 μου, † ἃ δὴ ἑώρακα, ἀναγγελῶ σοι, † Ἃ σοφοὶ (τ) ἐροῦσιν, καὶ οὐκ ἔκρυψαν πατέρες 19 αὐτῶν. † Αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ, † καὶ 20 οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς. † Πᾶς ὁ βίος (υ) ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, † ἔτη δὲ 21 ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστῃ. † Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὠσὶν αὐτοῦ· † ὅταν δοκῇ ἤδη (φ) 22 εἰρηνεύειν, ἥξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή. † Μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους, (χ) ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου, 23 † (ψ) Κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυψίν. † οἶδε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτῶμα· † (ω) ἡμέρα δὲ σκοτεινὴ αὐτὸν στρο- 24 βήσει, † Ἀνάγκη δὲ καὶ θλῖψις αὐτὸν καθέξει, † ὥσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης 25 (α) πίπτων· † Ὅτι ἦρκεν χεῖρας (β) ἐναντίον (γ) τοῦ κυρίου, † ἔναντι δὲ κυρίου παν- 26 τοκράτορος ἐτραχηλίασεν. † Ἔδραμε δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὕβρει † ἐν (δ) πάχει νώτου 27 ἀσπίδος αὐτοῦ. † Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, † καὶ ἐποίησε 28 περιστόμιον ἐπὶ τῶν (ε) μηρίων. † Αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους, (ζ) εἰσέλθοι δὲ εἰς οἴκους ἀοικήτους· † ἃ δὲ (η) ἐκεῖνοι 29 ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίσονται. † Οὔτε μὴ πλουτισθῇ, οὔτε μὴ μείνῃ (θ) αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· † (ι) οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν 30 σκιάν, † Οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ (κ) τὸ σκότος· † τὸν βλαστὸν αὐτοῦ (λ) μαράναι ἄνεμος, † (μ) ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος. 31 † Μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ, † κενὰ γὰρ 32 (ν) ἀποβήσεται αὐτῷ. † Ἡ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, † καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ 33 μὴ πυκάσῃ. † Τρυγηθείη δὲ (ξ) ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας, (ο) ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος 34 ἐλαίας. † Μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος· † πῦρ δὲ (π) καύσει οἴκους δωροδεκτῶν. 35 † Ἐν γαστρὶ δὲ λήψεται ὀδύνας, † ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά, ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει (ρ) δόλον.

13 Quòd furorem erupisti ante Dominum, (i) protulisti autem ex ore verba talia? 14 (k) Quis enim cùm homo sit, quia erit sine crimine? aut tanquàm futurus justus natus de muliere? 15 (l) Si in sanctis non credit, & cœlum non est mundum ante eum: 16 Sine (m) verò, abominatus & immundus vir bibens injustitias quasi potionem? 17 Annuntiabo autem tibi, audi me: quæ utique vidi, an- 18 nuntiabo tibi: Quæ sapientes dicent & non celaverunt parentes eorum. 19 Ipsis solis data est terra: nec supervenit illis ex- 20 traneus. Omnis vita impii in (n) solicitudine: anni autem (o) numerati potenti dati sunt; 21 Timor autem ipsius in auribus ipsius: cùm putaverit se esse jam in pace, veniet ejus 22 (p) subversio. Non credat converti à tenebris: (q) decretus enim est jam in manus 23 ferri, Et dispositus in escas vulturum: novit autem in seipso, quòd manet in ruinam: dies autem tenebrosa ipsum 24 versabit: Angustia autem & tribulatio ipsum comprimet, sicut dux in prima acie deci- 25 dens: Quia elevavit manus contra Deum, & contra Dominum omnipotentem induravit 26 cervicem. Cucurrit autem contra eum injuriâ in crassitudine 27 dorsi scuti sui. Quia operuit (r) faciem ejus in adipe suo, & fecit (s) peristomium super 28 femora. Habitet autem civitates desertas, & ingrediatur in domos nō habitatas: quæ autem illi paraverunt, alii aufe- 29 rent. Et non ditabitur, nec permanebit substantia ejus: non immittet super terram umbrā, 30 Neque effugiet tenebras: stirpem ejus arefaciet ventus, & 31 decidat flos ejus. Non credat, quia sustinebit: vana e- 32 nim evadent ei. Præcisio ejus ante horam corrumpetur; & ramus ejus non (t) condensa- 33 bitur: Vindemietur, sicut acerba ante horam, & decidat 34 tanquàm flos olivæ. (u) Testimonium enim impii mors: & ignis comburet domos eorum qui munera accipiunt.

(x) Concipiet & in ventre gemitus: evadent autem ei vana, & venter ejus sustinebit dolum. 35

ΚΕΦ. ιϛʹ.

1 2 † Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλὰ, † παρακλήτορες κακῶν 3 πάντες. † Τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶ ῥήμασι πνεύματος; † ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνῃ;

CAP. XVI.

1 Respondens autem Job, ait; 2 Audivi talia multa: consolatores (a) malorum omnes. 3 Quid ergò? nunquid ordo est sermonibus spiritûs? aut quid molestum tibi erit, quod respondeas?

MS. A. (ξ) βροτὸς ἔσται (ο) πιστεύει μέμψις, ὁ οὐρανὸς δὲ (π) αὐτοῦ, † ἄστρα δὲ οὐκ ἄμεμπτα. Ἔα δὲ, (ρ) ἀδικίαν (σ) Ἀναγγέλλω οὖν σοι, σὺ δέ μου ἄκουε, ἃ δὴ ἑώρακα, ἀναγγέλλω (τ) ἀνήγγειλαν, καὶ οὐκ (υ) ἀσεβῶν (φ) εἰρηνεύεσθαι, τότε ἥξει ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ. (χ) ἐντέτακται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας (ψ) † Καταστήτω δὲ εἰς ἐξάλειψιν, καὶ κατατέτακται εἰς (ω) ἡμέρα σκοτινὴ στροβήσει αὐτὸν, (α) πεπτωκώς· (β) ἔναντι (γ) κυρίου. (δ) παχύνῳ τῆς ἀσπίδος αὐτοῦ. (ε) μηρῶν αὐτοῦ· † αἶνος δὲ αὐτοῦ ὕβρις. Αὐλισθείη (ζ) καὶ εἰσέλθοι εἰς (η) ἐκεῖνος ἡτοίμασεν, (θ) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· (ι) οὐδὲ μὴ (κ) σκότος· (λ) μαραίνει (μ) καὶ ἐκπέσοι αὐτοῦ (ν) αὐτῷ ἀναβήσεται. (ξ) ὥσπερ (ο) καὶ ἐκπέσοι ὥσπερ (π) κατακαύσει οἴκους δωροδεκτῶν. Καὶ ἐν γαστρὶ λήμψονται (ρ) πόνον.

תרגום TARGUM.

13 15 ארום תתיב לאלהא רוחך ותהנפק מפומך מליא : מה בר נש ארום יזכי וארום יזדכי ילוד אתתא : הא בקדישי עלאי לא יהימין ואנגלי מרומא לא זכאין
14 16 18 קדמוי : כל דכן מרחק ומסאב בר נש שתי היך מוי עילתא : אחוי לך קביל מני ודין דחמיתי ואשתעי : די חכימיא יחוון ולא מכדבין מן מסורתא דאבהתהון :
17 19 20 תא דשבטוי דיעקב חכימיא יתובון ולא יכסו מטרה דאלפונון אבהתהון : להון בלחודיהון אתיהיבת ארעא ולא עבר חילוני במציעיהון : כל יומי
רשיעא הוא מתפס ומנין שניא אתטישו לתקיפא : תא כל יומי דעשו רשיעא מורכין ליה דיעבד תתובא ולא תב מנין שניא אטמרו לישמעאל תקיפא :
21 22 קל דלוחיא בגהנם באודניה כד שרין צדיקי בשלמא בחיי עלמא בזווזתא ייתיניה : לא יהימין בחיוי למתב מן חשוכא ואטימוס הוא לקטלין בחרבא :
23 24 25 מנדד הוא למזונא האן הוא ידע ארום מעתד בידיה יום חשוכא : יבעתוניה עקא ומעיקא יחזרוניה היך מליך דאטימוס לגלודק : מטול דאושיט לאלהא
26 28 ידיה ולות שדי יתגבר : ירהוט לותיה בתוקפא בקושי רום תרסוי : ארום חפא אפוי בשומניה ועבד רוטבא עלוי כפלא : ועבד שכונן בקרוין צדין יתיב
27 29 30 בבתיא דלא יתבון להון די אתעתדו ליגורין : לא יתעתר ולא יתקים עתריה דקרח ולא יתמתח לארעא מנהון ומהלין טבתא דדתן ואבירם : לא יעדי
31 32 מן חשוכא שבשיה תיבש שלהוביתא ויעדי בנפא דפומיה דאלהא : לא יהימין בבר נש דבשקרא תעי ארום שקרא תהי פרוגיה : בלא יומיה תתמלי
33 34 קבורתיה ועוביה לא תהי עבופיא : תא עד לא יומי תתמלי סבתיה וכלתיה לא תהוי גננא : יתר היך גופנא בוסריה ויטלוק היך זיתא לבלביה : ארום
35 סיעת דילטור לצערא ואשתא נמרת משכני שוחדא : דחשלין לעות וממללין שקר ורעיוני כרסהון מתכנין נכלא :

יו

1 2 3 ואתיב איוב ואמר : שמעית כאלין סגיעתא מנחמין דלעות כולכון : האית סוף למלי זיקא או מה יבסמנך ארום תתיב :

Verſio SYRIACA.

13 * ܕܡܪܝܡ ܐܢܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܪܘܚܟ. ܘܡܦܩ ܐܢܬ ܡܢ ܦܘܡܟ ܡ̈ܠܐ. * ܡܢܘ ܐܢܫܐ ܕܢܙܕܟܐ. ܐܘ ܡܢܘ ܕܢܙܕܩ
14 ܝܠܝܕ ܐܢܬܬܐ. * ܗܐ ܒܩܕܝ̈ܫܘܗܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢ. ܘܫܡܝܐ ܠܐ ܕܟܝܢ ܩܕܡܘܗܝ. * ܐܦ ܠܐ ܡܣܠܝܐ ܘܡܬܛܢܦ
15 ܓܒܪܐ. ܕܫܬܐ ܐܝܟ ܡ̈ܝܐ ܥܘܠܐ. * ܕܐܚܘܝܟ ܫܡܥܢܝ. ܘܡܕܡ ܕܚܙܝܬ ܐܫܬܥܐ. * ܕܚܟܝ̈ܡܐ ܚܘܝܘ ܘܠܐ ܟܣܝܘ
16 ܡܢ ܐܒ̈ܗܝܗܘܢ. * ܠܗܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܐܬܝܗܒܬ ܐܪܥܐ. ܘܠܐ ܥܒܪ ܢܘܟܪܝܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܟܠܗܘܢ ܝܘ̈ܡܘܗܝ
17 ܕܥܘܠܐ ܡܬܓܐܪ. ܘܡܢܝܢ ܫ̈ܢܘܗܝ ܢܛܝܪܢ ܠܥܫܝܢܐ. * ܩܠܐ ܕܕܚܠܬܐ ܒܐܕ̈ܢܘܗܝ. ܘܒܫܠܝܐ ܚܪܘܒܐ ܢܐܬܐ
18 ܥܠܘܗܝ. * ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܕܗܦܟ ܡܢ ܚܫܘܟܐ. ܕܚܙܐ ܚܪܒܐ. * ܢܥܪܘܩ ܗܘ ܠܓܘܙܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܘܐܝܟܐ ܕܗܘ ܝܕܥ
19 ܕܡܛܝܒܝܢ ܒܐܝܕܗ ܝܘܡܐ ܕܚܫܘܟܐ. * ܢܪܕܦܘܢܝܗܝ ܐܘܠܨܢܐ. ܘܥܩܬܐ ܬܐܚܘܕܝܘܗܝ. ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܡܛܝܒ
20 ܠܩܪܒܐ. * ܡܛܠ ܕܐܪܝܡ ܥܠ ܐܠܗܐ ܐܝܕܗ. ܘܥܠ ܚܝܠܬܢܐ ܐܬܓܢܒܪ. * ܘܪܗܛ ܠܗ ܒܨܘܪܐ ܙܩܝܦܐ.
21 ܘܒܥܒܝܘܬ ܩܕܠܗ. ܒܣܘܓܐ ܕܩܪ̈ܒܐ ܙܝܢܐ. * ܘܚܦܐ ܐܦ̈ܘܗܝ ܒܬܪܒܗ. ܘܥܒܕ ܟܝܡܐ ܥܠ ܥܝܘܬܐ.
22 * ܘܫܪܐ ܩܘܪ̈ܝܐ ܚܪ̈ܒܬܐ ܕܠܐ ܡܬܥܡܪܢ. ܘܐܬܛܝܒ ܠܩܪܒܐ. * ܠܐ ܢܬܥܬܪ ܘܠܐ ܢܩܘܡ ܚܝܠܗ. ܘܠܐ ܢܫܕܐ ܡ̈ܠܐ ܥܠ
23 ܐܪܥܐ. * ܘܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܩܕܡ ܚܫܘܟܐ. ܘܫܒܫܒܘܗܝ ܬܘܒܫ ܫܠܗܒܝܬܐ. ܢܛܥܐ ܒܪܘܚܐ ܕܦܘܡܗ. * ܘܠܐ
24 ܢܗܝܡܢ ܒܕܓܠܘܬܐ ܕܡܛܥܝܢܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܣܪܝܩ ܗܘܐ ܡܨܒܬܗ. * ܘܠܐ ܒܝܘ̈ܡܘܗܝ ܢܬܡܠܐ. ܘܐܝ̈ܕܘܗܝ ܠܐ
25 ܢܫܬܟܚܢ. * ܢܬܬܪ ܐܝܟ ܓܦܬܐ ܒܣܪܗ. ܘܢܫܕܐ ܐܝܟ ܙܝܬܐ ܡܨܒܬܗ. * ܡܛܠ ܕܟܢܘܫܬܐ ܕܥܘ̈ܠܐ ܠܚܘܪܒܐ
26 ܘܠܚܪܒܐ. ܘܢܘܪܐ ܐܟܠܬ ܡܫܟܢܐ ܕܥܘ̈ܠܐ. * ܒܛܢܘ ܥܡܠܐ ܘܝܠܕܘ ܥܘܠܐ. ܘܟܪ̈ܣܬܗܘܢ ܡܛܝܒܢ ܢܟܠܐ.
27 * ܘܥܢܐ * ܗܘ * * ܫܡܥܬ ܐܢܐ ܗܠܝܢ. * ܡܒܝ̈ܐܢܐ ܕܥܡܠܐ ܐܝܟ ܟܠܟܘܢ.
28 ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܠܘܬܝ ܐܝܟ ܡ̈ܠܐ. * ܠܐ ܬܟܪܘܢ ܢܦܫܝ ܒܡ̈ܠܐ. ܘܐܢ ܬܘܣܦܘܢ ܠܝ. ܠܐ ܐܦܢܐ ܦܬܓܡܐ.
29
30
31
32
33
34
35
1
2
3

Verſio ARABICA.

13 14 * حين ترفع الى الله روحك وتخرج من فمك الكلام * فمن من الناس يزكوا * او من الذي هو ولد
15 16 المراة ان يستطيع ان يبرا * فانه بقديسيه لا يامن * والسماء ليست بطاهرة قدامه * وان ارفض او
17 18 كرب الرجل افيشرب الاثم مثل الماء * اني اخبرك فاسمعني * والذي رايت فاني ابين * فان الحكماء قد
19 20 اظهروا ولم يكتموا من ابائهم * لهم وحدهم اعطيت الارض ولم يدخل غريب بينهم * جميع ايامه
21 المنافق يستكبر * وعدد سنيه يحفظ للقوي * صوت الرهبة في اذنيه * وبالغفلة ياتي السلاب عليه *
22 23 * فلا يصدق انه يرجع من ظلمة * يبطر السيف * ويهرب الى جحود القضاء * حيث ما يكون فانه يعلم
24 25 انه مستعد له يوم الظلمة * يطلبه الضر ويدركه الضيق * مثل الملك المستعد للقتال * لاجل
26 انه رفع على الله يده * وعلى العزيز تجبر * وعدا عليه بعنق رفيع * وبغلظ الرقبة * بكثرة صفوف
27 28 السلاح * وغطا وجهه بشربه * وجعل الثريا فوق العيوق * واثبت القرى الخربة التي لا تسكن *
29 30 واستعد للقتال * فلا يثبت * ولا تقوم قوته * ولا يلقي كلاما على الارض * ولا يفارقون الظلمة *
31 واغصانه تيبس بالاشتعال * يسعه بروح فمه * ولا يصدق بالكذب المضل * من اجل ان باطلا كان
32 33 منبته * وفي غير ايامه ييبس * ويداه لا تجدن * يقلع مثل الجفنة حصرمه * ويطرح مثل الزيتون نباته *
34 35 * لان جماعة الحنفاء تكون للخراب والخلا * والنار تاكل مسكن الاشرار * حبلوا الاثم * وولدوا
العتب * وبطونهم مملوة غشا *

* الفصل السادس عشر *

1 2 3 * فاجاب ايوب وقال * قد سمعت كثيرا مثل هذا * وانتم تعزوني بالاثم كلكم * فلا تودن روحي
بالكلام * وايضا فان تقولون لي فلا اجيب *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Dum elevas ad Deum 13
ſpiritum tuum? & pro-
ducis de ore tuo ſermo-
nes? Quiſnam homi- 14
num eſt, qui ſit innocens?
aut quis eſt natus mulie-
ris, ut poſſit ſe juſtifica-
re? Quandoquidem ſan- 15
ctis ſuis non fidit, & cœ-
lum non eſt mundum co-
ram ipſo? Et ſi deſpici- 16
atur aut contriſtetur vir,
num bibet iniquitatem ve-
lut aquam? Ego verò 17
narrabo tibi: audi me; et
quæ vidi, exponam. Nam 18
ſapientes patefecerunt, &
non abſconderunt (d) à
diebus ſuis: Ipſis ſolis 19
data eſt terra, & non in-
greſſus eſt advena inter
eos. Omnibus diebus vi- 20
tæ ſuæ ſuperbit impius, &
numerus annorū ejus ſer-
vabitur Potenti. Vox ter- 21
roris in auribus ejus, &
(e) ex inſperato veniet
prædo adverſùs eum. Non 22
credit ſe reverſurum è
tenebris: videbit gladi-
um, Et fugiet ad (f) 23
violentiam judicii: ubi-
cunque fuerit, novit (g)
ſibi paratum eſſe diem te-
nebrarum: Perſequetur 24
eum tribulatio, & com-
prehendet eum anguſtia
velut regem paratum ad
bellum: Quoniam leva- 25
vit manum ſuam adver-
ſùs Deum, & contra po-
tentem confortatus eſt: Et 26
cucurrit adverſùs eum
erecto collo, & pingui
cervice cum copia ordi-
num armorum: Et ope- 27
ruit faciem ſuam pingue-
dine ſuâ, & collocavit
Pleiadas ſuper Arcturū:
Et (h) confirmavit oppi- 28
da deſolata quæ non ha-
bitantur, et præparatus eſt
ad bellū. (i) Non reſiſtet, 29
nec ſtabit vis ejus, nec ef-
fundet verba ſuper ter-
ram, Neque recedent à 30
tenebris, & rami ejus are-
ſcent flammâ; & proprii
oris ſpiritu delirabit: Et 31
non credet mendacio de-
cipienti; quia vana erat
ejus planta. Præter dies 32
ſuos areſcit, & manus e-
jus non invenient: Era- 33
dicabitur velut vitis caro
ejus, & projicietur velut
oliva planta ejus: Quo- 34
niam congregatio perver-
ſorum erit in ruinam &
deſolationem, & ignis
devorabit habitaculū ini-
quorum. Conceperunt ini- 35
quitatem, & pepererunt
(k) perniciem; & ventres
eorum ſunt pleni dolo.

CAP. XVI.

RESpondit Job & di- 1
xit, Audivi jam multa 2
his ſimilia, & vos omnes
me conſolamini cum ini-
quitate. Nolite affligere 3
animam meam verbis:
quòd ſi ulteriùs mihi lo-
quamini, non reſpondebo.

INTERP. SYRIACA.

(d) patres eorum: (e) in pace ſuperveniet (f) comminationem (g) in manu ſua eſſe (h) frequentia reddidit (i) Non permanebit, (k) oppreſſionem;

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quòd ducas ad Deum ſpiritum tuum, & proferas de ore tuo ſermones. Quid eſt filius hominis ut juſtificetur, aut innocens ſit natus de muliere? Ecce in ſanctis ſupe- 13 14
rioribus non credit, & angeli excelſi non ſunt mundi coram eo. Quanto magis abominabilis & immundus filius hominis, qui bibit ſicut aquam iniquitatem! Nuncia- 15 16
bo tibi, audi me, & quod vidi narrabo. Quod ſapientes annunciaverunt, & non negaverunt quæ tradita ſunt à patribus eorum. *Targum aliud:* Quod *tribus Jaacob* 17 18
ſapientes *convertentur* & non *occultabunt de eo quod docuerunt eos patres eorum.* Quibus ſolis data eſt terra, & non tranſit alienus inter eos. Omnibus diebus impii ipſe 19 20
contaminatur, & numerus annorum abſconditus eſt robuſto. *Targum aliud:* Omnibus diebus *Eſau* impii *expectârunt eum ut pœnitentiam ageret, ſed non pœnituit:*
numerus annorum abſconditus eſt *Iſmahel* robuſto. Vox timorum in gehenna in auribus ejus, quando habitabunt juſti in pace in vita æterna, vaſtitas veniet ei. Non 21 22
credet *in vita ſua* reverti à tenebris, & paratus eſt iis qui occidunt gladio. Vagatur ipſe ad eſcam ubi eſt; ſcit quod parata eſt in manu ejus dies tenebrarum. Contur- 23 24
babunt eum tribulatio & anguſtia, circundabunt eum ſicut regem qui *paratus eſt ad ſcabellum.* Quoniam extendit in Deum manum ſuam, & contra omnipotentem ro- 25
boratus eſt. Curret ad eum in fortitudine, in duritia umbonis clypeorum ipſius. Et operuit vultum ſuum pinguedine ſua, & fecit arvinam ſuper ilia. Et fecit taber- 26 27
nacula in civitatibus deſertis, ut habitaret in domibus quæ erant inhabitabiles, & quæ paratæ erant in acervos. Non ditabitur, neque permanebunt divitiæ *Korach,* 28 29
neque extendetur in terram quicquam ex eis, *& ex illis bona Dathan & Abiram.* Non recedet à tenebris, ramum ejus arefaciet flamma, & auferetur per ſpiri- 30
tum oris Dei. Non credet *in filio* hominis qui in falſitate errat, quia falſa erit permutatio ejus. Abſq; die ſuo implebitur ſepulchrum ejus, & ramus ejus non erit vi- 31 32
reſcens. *Targum aliud: Cum nondum fuerit dies ejus* implebitur *ſenectus ejus, & ſponſa ejus non erit nupta.* Excutiet ſicut vitis *omphacem* ſuam, & projiciet ſicut 33
oliva ramum ſuum. Quoniam turma delatoris in tribulatione, & ignis conſumpſit tabernacula muneris. Qui cogitant laborem & loquuntur iniquitatem, & cogitatio- 34 35
nes ventris eorum præparant dolos.

CAP. XVI.

ET reſpondit Job & ait: Audivi ſicut hæc multa: conſolatores laboris vos omnes eſtis. Nunquid habebunt finem verba ventoſa, aut quid ſuave tibi erit, quia reſpondes? 1 2 3

איוב : יז

pro veſtra anima eſſet utinam , loquar vos ſicut ego Etiam
4 גַּם אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת
moverem & ; ſermonibus in vos ſuper me adjungerem ; mea anima
נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה
motio & ; meo ore in vos Roborarem .meum caput in vos ſuper
5 עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד
prohibebitur non , fuero locutus Si .prohiberet meorum labiorum
6 שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ
Veruntamen ? abibit me à quid , deſiero & ; meus dolor
7 כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִנִּי יַהֲלֹךְ׃ אַךְ־
.meum conventum omnem deſolaſti , me fecit laborare nunc
עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃
mea macies ,me in ſurrexit & ; fuit teſtem in , me feciſti rugare Et
8 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי
, mihi eſt adverſum & , rapuit ejus Naſus .reſpondebit meas facies in
9 בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף וַיִּשְׂטְמֵנִי
ſuos oculos acuet meus hoſtis ; ſuis dentibus in me ſuper frenduit
חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי יִלְטוֹשׁ עֵינָיו
percuſſerunt opprobrio in , ſuo ore in me ſuper Hiârunt .me in
10 לִי׃ פָּעֲרוּ עָלַי בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ
Deus me Concludet .replebuntur me ſuper ſimul ;meas maxillas
11 לְחָיָי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי אֵל
.me faciet divertere impiorum manus ſuper & ; iniquum ad
אֶל־עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃
, meam cervicem in apprehendit & , me contrivit & , eram Quietus
12 שָׁלֵו הָיִיתִי וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי
Circuibunt .ſcopum in ſibi me ſtatuit & ; me diſperſit contritum &
13 וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ
effundet : parcet non & , meos renes ſcindet ;ejus magni me ſuper
עָלַי רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ
facies ſuper diruptione me Rumpet .meum fel terram in
14 לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃ יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־
ſuper conſui Saccum .potens ſicut me ſuper curret : rupturæ
15 פָרֶץ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי עֲלֵי
ſunt lutificatæ meæ Facies.meum cornu pulvere in deturpavi & : meam cutem
16 גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי חֳמַרְמְרָה
non quod Eo .mortis umbra meis palpebris ſuper & , fletu præ
17 מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־
operias ne , Terra .munda mea oratio & ;meis volis in rapina
18 חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי
Etiam .meo clamori locus ſit ne & ; meum ſanguinem
19 דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ גַּם־
.excelſis in meus teſtis & ;meus teſtis cœlis in ecce nunc
עַתָּה הִנֵּה בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃
argueret Et .meus oculus ſtillavit Deum ad :mei ſocii Interpretes
20 מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃
21 וְיוֹכַח
anni Quia .ſuo ſodali hominis filius & , Deo cum vir
22 לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת
.ambulabo , revertar non , ſemita & ; venient numeri
מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃

CAP. XVII. יז

Si .mihi ſepulchra ,ſunt ſuccisi mei dies :eſt corruptus meus Spiritus
1 רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־
.meus oculus moraretur corū irritationib⁹ in &;mecum illuſores non
2 לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃
meam manum ad ipſe quis : tecum mihi pignora ,nunc Pone
3 שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי
propterea ;intelligentia ab abſcondiſti eorum cor Quia ? ſe percutiat
4 יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשָּׂכֶל עַל־כֵּן
ejus filiorum oculi & ; amicis indicabit blandiciem Ad .exaltabis non
5 לֹא תְרֹמֵם׃ לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו
antea gehennæ ignis &;populorum comparare ad me ſtatuit Et .conſumētur
6 תִּכְלֶינָה׃ וְהִצִּיגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים
.ero
אֶהְיֶה׃

Verſio VULG. LAT.

4 Poteram & ego ſimilia veſtrî loqui: atque utinā eſſet anima 5 veſtra pro anima mea: Conſolarer & ego vos ſermonibus, & moverē caput meum ſuper 6 vos: Roborarem vos ore meo: & moverem labia mea, quaſi 7 parcens vobis. Sed quid agā? ſi locutus fuero, non quieſcet dolor meus: & ſi tacuero, non 8 recedet à me. Nunc autem oppreſſit me dolor meus, & in nihilum redacti ſunt omnes ar- 9 tus mei. Rugæ meæ teſtimonium dicunt contra me: & ſuſcitatur falſiloquus adverſùs faciē meam contradicens mihi. 10 Collegit furorē ſuum in me, & comminans mihi, infremuit contra me dentibus ſuis: hoſtis meus terribilib⁹ oculis me 11 intuitus eſt. Aperuerunt ſuper me ora ſua, & exprobrantes percuſſerunt maxillam meam, 12 ſatiati ſunt pœnis meis. Concluſit me Deus apud iniquum, et manibus impiorū me tradi- 13 dit. Ego ille quondam opulentus, repentè contritus ſum: tenuit cervicem meam, confregit me, & poſuit me ſibi 14 quaſi in ſignum, Circumdedit me lanceis ſuis, convulneravit lumbos meos, non pepercit, & effudit in terra viſcera 15 mea. Concîdit me vulnere ſuper vulnus, irruit in me quaſi 16 gigas. Saccum conſui ſuper cutem meā, & operui cinere car- 17 nem meam. Facies mea intumuit à fletu, & palpebræ 18 meæ caligaverunt. Hæc paſſus ſum abſque iniquitate manûs meæ, cùm haberem mun- 19 das ad Deum preces. Terra, ne operias ſanguinem meum, neque inveniat in te locum la- 20 tendi clamor meus. Ecce enim in cœlo teſtis meus, & conſci- 21 us meus in excelſis. Verboſi amici mei: ad Deum ſtillat o- 22 culus meus. Atque utinam ſic judicaretur vir cum Deo, quomodò judicatur filius hominis 23 cum collega ſuo. Ecce enim breves anni tranſeunt: & ſemitam, per quam non revertar, ambulo.

CAP. XVII.

1 SPiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, & ſolum mihi ſupereſt ſepulchrum. 2 Non peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus. 3 Libera me, Domine, & pone me juxta te, & cujuſvis manus 4 pugnet contra me. Cor eorum longè feciſti à diſciplina, pro- 5 pterea non exaltabuntur. Prædam pollicetur ſociis, & oculi 6 filiorum ejus deficient. Poſuit me quaſi in proverbium vulgi, & exemplum ſum coram eis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

4 † (α) Κἀγὼ καθ᾽ ὑμᾶς λαλήσω, † (β) εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς (γ) 5 ἐμῆς, † Εἶτ᾽ ἐναλοῦμαι ὑμῖν (δ) ῥήμασι· 6 † κινήσω δὲ καθ᾽ ὑμῶν κεφαλήν. † Εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, (ε) κίνησιν δὲ χειλέ- 7 ων οὐ φείσομαι. † Ἐὰν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλγήσω (ζ) τὸ τραῦμα· † ἐὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί 8 ἔλαττον τρωθήσομαι; † Νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκε μωρὸν σεσηπότα, † καὶ ἐπελάβου 9 μου. Εἰς μαρτύριον (η) ἐγενήθη, † καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδός μου, κατὰ πρόσωπόν μου ἀν- 10 ταπεκρίθη. † Ὀργῇ χρησάμενος (θ) κατέβαλέ με, † ἔβρυξεν ἐπ᾽ ἐμὲ τοὺς ὀδόντας, βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ᾽ ἐμοὶ (ι) ἔπεσε. † ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο, † Ὀξεῖ ἔπαισέ με (κ) εἰς 11 τὰ γόνατα, † ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον (λ) 12 ἐπ᾽ ἐμοί. † Παρέδωκε γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας (μ) ἀδίκων, † ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρ- 13 ριψέ με. † Εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με· † λαβών με τῆς κόμης διέτιλε, † κατέστησέ με 14 ὥσπερ σκοπόν. † Ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες εἰς νεφροὺς μου, οὐ φειδόμενοι † ἐξέ- 15 χεαν εἰς (ν) τὴν γῆν τὴν χολήν μου. † Κατέβαλόν με πτῶμα ἐπὶ πτώματι, † ἔδραμον (ξ) 16 πρὸς μὲ δυνάμενοι. † Σάκκον (ο) ἔρραψαν ἐπὶ βύρσης μου, † τὸ δὲ σθένος μου (π) ἐν γῇ 17 ἐσβέσθη. † Ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ κλαυθμοῦ, ἐπὶ δὲ (ρ) βλεφάροις μου σκιά. 18 † Ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσί μου, † εὐχὴ 19 δέ μου καθαρά. † Γῆ μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ᾽ αἵματι (σ) τῆς σαρκός μου, μηδὲ εἴη τόπος 20 (') τῇ κραυγῇ μου. † Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ (τ) μάρτυς μου, † ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψί- 21 στοις. † Ἀφίκοιτό (υ) μου ἡ δέησις πρὸς κύριον, † ἔναντι δὲ αὐτοῦ (φ) στάζοι μου ὁ ὀφθαλ- 22 μός. † Εἴη δὲ (χ) ἔλεγχος ἀνδρὶ ἔναντι κυρίου, † καὶ (ψ) υἱῷ ἀνθρώπου τῷ πλησίον 23 αὐτοῦ. † Ἔτη δὲ ἀριθμητὰ (ω) ἥκασιν, † ὁδῷ δὲ ᾗ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι, πορεύσομαι.

Et ego ſecundùm vos loquar: Si (b) ſubjecta eſſet anima veſtra pro mea; 5 Deindè inſultabo in vos verbis, & movebo contra vos caput. 6 Sit autem fortitudo in ore meo: motui autem labiorum non parcam. 7 Si enim loquar, non dolebo (c) vulnus. Quod etſi tacebo, quid minùs vulnerabor? 8 Nunc autem laſſatum me feci, (d) ſtultum, putrem: (e) & apprehendiſti me. 9 In (f) teſtimonium fuit, & ſurrexit ſuper (g) me mendacium meum: contra faciem meam reſpondit. 10 Iracundiâ uſus dejecit me: fremuit ſuper me dentibus: ſagittæ piratarum ejus ſuper me deciderunt: acie (h) oculorum irruit, 11 (i) Mucrone percuſſit me in genubus: & ſimul concurrerunt in me. 12 Tradidit enim me Dominus in manus injuſtorum, (k) & ſuper impios projecit me: 13 In pace cùm eſſem, diſcerpſit me, (l) tenens me comâ divulſit: ſtatuit me ſicut ſignum. 14 Circumdederunt me lanceis emittentes in renes meos: non parcentes effuderunt in terram fel meum. 15 Dejecerunt me ruinam ſuper ruinam: cucurrerunt erga me potentes: 16 Cilicium aſſuerunt corio meo, robur autem meum in terra extinctum eſt: 17 Venter meus combuſtus eſt à fletu, & ſuper palpebras meas (m) umbra. 18 Injuſtum autem nihil fuit in manu mea: deprecatio autem mea munda. 19 Terra, (n) ne operias ſuper ſanguinem carnis meæ, nec ſit locus clamori meo: 20 Et ecce nunc in cœlis eſt teſtis meus, & conſcius meus in excelſis. 21 Perveniat oratio mea ad Dominum: & coram eo ſtillet oculus meus: 22 Sit autem redargutio viro coram Domino, & (o) filii hominis ad proximum ſuum. 23 Anni enim dinumerati venerunt: & viâ, per quam non revertar, ambulabo.

MS.A. (α) Καὶ ἐγὼ δὲ καθ᾽ (β) εἴγε ὑπέκειτο ἡ (γ) ἐμῆς ψυχῆς, (δ) λόγοις· (ε) καὶ κείνησιν χειλέων (ζ) τὸ τραῦμά μου· (η) ἐγενήθην, (θ) κατέβαλέν με, ἔβρυξεν δὲ ἐπ᾽ ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, βέλη πειρατηρίων (ι) ἔπεσεν. (κ) ἐπὶ τὰ (λ) ἐπ᾽ ἐμέ. (μ) ἀδίκου, ἐπὶ δὲ ἀσεβεῖς (ν) γῆν τὴν ζωήν μου. (ξ) ἐπ᾽ ἐμὲ δυνατοί. (ο) *ἔρριψαν ἐπὶ βύρσῃ (π) εἰς γῆν ἔσβεσται. (ρ) βλεφάρων μου σκιὰ θανάτου. Ἄδικον γῆ (σ) σαρκός μου, (') τῆς κραυγῆς (τ) μάρτυς, ὁ δὲ (υ) ἡ δέησίς μου (φ) στάξαι ὁ ὀφθαλμός μου. (χ) ὁ ἐλεγχός μου ἔναντι (ψ) υἱὸς ἀνθρώπου (ω) ἥκουσίν μοι, ὁδῷ

ΚΕΦ. ιζʹ.

1 † Ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, † δέ- 2 ομαι δὲ ταφῆς, καὶ οὐ τυγχάνω. † Λίσσομαι κάμνων (α) καὶ τί ποιήσας; † ἔκλεψαν δέ 3 μου (β) τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι. Τίς ἐστιν 4 οὗτος; τῇ χειρί μου συνδεθήτω. † Ὅτι καρδίαν αὐτῶν (γ) ἔκρυψας ἀπὸ φρονήσεως, 5 † διὰ τοῦτο (δ) οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς. † Τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας, † ὀφθαλμοὶ (ε) δὲ ἐφ᾽ 6 υἱοῖς ἐτάκησαν. † (ζ) Ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν ἔθνεσι, (η) γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην.

CAP. XVII.

1 PErco ſpiritu agitatus: oro autem ſepulchrum, & non contingit mihi. 2 (a) Preces adhibeo cum labore; & (b) quid feci? & furati ſunt extranei bona mea. 3 Quis eſt iſte? manu meâ ligetur. 4 Quia cor eorum (c) abſcondiſti à prudentia: propter hoc ne exaltaveris eos. 5 (d) Parti nuntiabit mala: & (e) oculi ſuper filios tabuerunt. 6 Poſuiſti autem me (f) fabulam in nationibus, & riſus illis deveni.

MS.A. (α) καὶ τί ποιήσω; (β) ἀλλότριοι τὰ ὑπάρχοντα. (γ) ἔκρυψαν (δ) οὖν μὴ (ε) δέ μου ἐφ᾽ (ζ) Ἔθου με (η) καὶ ἀπέβην αὐτοῖς *γέλος.

תרגום TARGUM.

לְחוּד אֲנָא כְּוָתְכוֹן אֲמַלֵּל לְוַי דְּאִית נַפְשְׁכוֹן חֲלוּפֵי נַפְשִׁי אַחְבַּר עֲלֵיכוֹן בְּמִלַּיָּא וַאֲטַלְטֵל עֲלֵיכוֹן בְּמוֹ רֵישִׁי׃ אֲחַיְלְכוֹן בְּמוֹ פּוּמִי וְטַלְטוּל סִפְוָתַי 5
יִתְמְנַע׃ אִין אֲמַלֵּל לָא יִפְסוֹק כֵּיבִי וְאֶפְסוֹק מָה מִנִּי יֵיזִיל׃ לְחוּד כְּדוּן שַׁלְהֲיָנִי צַדִּיתָא כָּל סִיעָתִי׃ וְנַקְפְּתָנִי לְסָהִיד הֲוָה וַאֲקִים לְאַסְהֲדָא עֲלַי 6 7 8
בְּדִבּוּבַי עַל אַפַּי׃ רוּגְזֵיהּ תְּבַר וּנְטַר לִי דְּבָבוּ עַסֵּי עֲלַי בְּכַכּוֹי מְעִיקִי הֵיךְ אִזְמֵל חָרִיף עֵינוֹי לִי׃ פְּתַחִין עֲלַי פּוּמְהוֹן בְּחִסּוּדָא מְחוֹ לִיסָתִי כַּחֲדָא 9 10
עֲלַי בִּנְסָא מִתְמַלְאִין׃ יְמַסְרִנַּנִי אֱלָהָא לְוַת מָרֵי זְדוֹנָא וְעַל יְדֵי דְּרַשִׁיעִין מְמַרְטֵט יָתִי׃ שְׁלֵיוָא הֲוֵיתִי וְדַעְדְּקַנַּנִי וַאֲחַד בְּקִדְלִי וְתַבְּרַנַּנִי וְאוֹקְמַנַּנִי 11 12
לֵיהּ לְפַלְגְּסָא׃ יַחְזְרוּן עֲלַי גִּרְרוֹי יִקְטַע כּוּלְיָתִי וְלָא יְחוּס יִשְׁדֵי לְאַרְעָא מְרִירָתִי׃ יִתְקְפִנַּנִי תְּקוֹף עַל אַפֵּי תְקוֹף יִרְהוֹט עֲלַי הֵיךְ גִּבָּרָא׃ סַקָּא 13 14 15
חִיטֵית עֲלַוֵי מַשְׁכִּי וּפַלְפֵּלִית בְּעַפְרָא אִיקָרִי׃ אַפַּי מְטַשְׁטְשִׁין מִן בְּכוּתָא וְעַל תִּימוּרֵי טוּלֵי מוֹתָא׃ עַל דְּלֵית חֲטוּפָא בִּידַי וּצְלוֹתִי דַכְיָא׃ 16 17
אַרְעָא לָא תַחְפִּין אַדְמִי וְלָא יְהֵי אֲתַר לִקְבָלְתִי׃ לְחוּד כְּדוּן דְּאִית בִּשְׁמַיָּא מַסְהֲדִי וּמַסְהִיד עֲלַי בִּמְרוֹמַיָּא׃ פְּרַקְלִיטַי חַבְרַי קֳדָם אֱלָהָא זְלַגַת 18 19 20
עֵינִי׃ אֶפְשַׁר דְּמִכַּסֵּן בַּר נַשׁ עִם אֱלָהָא וְהֵיךְ אֱנָשׁ עִם חַבְרֵיהּ׃ מְטוּל דִּשְׁנֵי מִנְיָן אָתְיָן וְאִסְרְטָא דְּלָא אֵיתוּב אֵיזִיל׃ 21 22

יז

נַפְשִׁי מִתְחַבְּלָא יוֹמַי דְּעִיכוּ קִבּוּרִין מִתַּקְּנִין לִי׃ אִין לָא מִתְלַעֲבִין בַּהֲדִי וּבְפַרְווֹנְיְהוֹן תְּבִית עֵינִי׃ שַׁוֵּי כְּדוּן עֲרַב יָתִי עִמָּךְ מַן הוּא לִידִי יִקִים׃ 1 2 3
אֲרוּם לִבְּהוֹן אַטְשְׁתָּא מִסַּכְלְתָנוּ מְטוּל הֵיכְנָא לָא תְרוֹמֵם לְהוֹם׃ לְמִפְלַג עַל אַחְוַית חַבְרַיָּא וְעֵינֵי בְנוֹי תִּשְׁתֵּיצוֹן׃ וְעַתְּדַנִי לְמַתְלִין בְּעַמְמַיָּא וְגֵיהִנָּם 4 6
מִן לְגָיו אֶהֱוֵי׃ 5

Verſio SYRIACA.

* ܐܦ ܐܢܐ ܐܝܟܘܬܟܘܢ ܐܡܠܠ. ܐܠܘ ܐܝܬ ܗܘܬ ܢܦܫܟܘܢ ܚܠܦ ܢܦܫܝ. ܘܡܒܩܢܐ ܗܘܝܬ ܕܝܢ
4 ܡܠܐ. ܘܢܝܕܐ ܒܟܠܗܘܢ ܪܫܝ. * ܐܚܝܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܦܘܡܝ. ܘܡܙܘܥ ܕܣܦܘܬܝ. ܠܐ ܐܝܟ ܢܚܫܟ ܡܢܟܘܢ.
5 * ܐܢ ܐܡܠܠ ܚܫܐ ܠܐ ܦܪܩ ܡܢܝ. ܘܐܢ ܫܬܩ ܐܢܐ ܡܢܘ ܡܢܝܚ ܠܝ. * ܡܛܠ ܕܗܫܐ ܐܠܐܝܢܝ ܘܢܛܪ ܟܠܗܝܢ
6 7 ܣܗܕܘܬܝ. * ܘܐܩܝܡܢܝ ܘܗܘܝܬ ܣܗܕܐ. ܘܩܡܬ ܥܠ ܟܕܒܘܬܝ. ܘܩܕܡܘܗܝ ܡܠܠܬ. * ܪܘܓܙܗ ܬܒܪܢܝ
8 9 ܘܦܫܚܢܝ. ܘܚܪܩ ܥܠܝ ܫܢܘܗܝ. ܒܥܠܕܒܒܝ ܢܚܪܘ ܥܝܢܘܗܝ ܒܝ. * ܘܦܬܚܘ ܥܠܝ ܦܘܡܗܘܢ
10 ܒܚܡܬܐ. ܘܡܚܘ ܦܟܝ ܐܟܚܕܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܚܡܬܐ ܗܘܘ ܥܠܝ. * ܘܐܫܠܡܢܝ ܠܡܠܐܟܐ ܥܘܠܐ. ܘܠܐܝܕܝ
11 ܪܫܝܥܐ ܐܫܠܡܢܝ. * ܫܠܝܐ ܗܘܝܬ ܘܦܪܩܢܝ. ܘܐܚܕ ܩܕܠܝ ܘܦܪܟܢܝ. ܐܩܝܡܢܝ ܠܗ ܐܝܟ ܢܝܫܐ. * ܘܚܕܪܘ
12 13 ܥܠܝ ܓܐܪܘܗܝ. ܘܦܠܚ ܟܘܠܝܬܝ ܘܠܐ ܚܣ. ܐܫܕ ܠܐܪܥܐ ܡܪܪܬܝ. * ܐܬܪܥܢܝ ܬܪܥܐ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܪܗܛ ܥܠܝ
14 15 ܐܝܟ ܓܢܒܪܐ. * ܣܩܐ ܚܝܛܬ ܥܠ ܡܫܟܝ. ܘܛܡܫܬ ܒܥܦܪܐ ܩܪܢܝ. * ܐܦܝ ܐܬܚܡܪܘ ܡܢ
16 17 ܒܟܝܐ. ܘܥܠ ܥܝܢܝ ܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. * ܠܐ ܥܠ ܕܚܛܦܐ ܐܝܬ ܒܐܝܕܝ. ܘܨܠܘܬܝ ܕܟܝܐ. * ܐܪܥܐ ܠܐ ܬܟܣܐ ܕܡܝ.
18 19 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܐܬܪܐ ܠܩܥܬܝ. * ܘܗܫܐ ܗܐ ܒܫܡܝܐ ܣܗܕܝ. ܘܡܣܗܕܢܝ ܒܡܪܘܡܐ. * ܐܚܝ ܘܪܚܡܝ ܒܥܠ ܐܠܗܐ
20 21 ܚܙܝܢ ܥܝܢܝ. * ܐܠܘ ܕܐܝܟ ܕܡܟܣ ܓܒܪܐ ܠܚܒܪܗ. ܐܝܟ ܕܒܪܢܫܐ ܠܐܠܗܐ. * ܕܡܢܝܢܐ ܕܫܢܝܐ ܐܬܝܢ.
22 ܘܐܘܪܚܐ ܕܠܐ ܐܗܦܘܟ ܐܙܠ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܙ * ܪܘܚܝ ܐܬܚܒܠܬ. ܘܝܘܡܝ ܐܬܕܥܟܘ. ܩܒܪܐ
1 2 ܠܝ ܡܛܝܒ. * ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܡܡܝܩܢܐ ܠܘܬܝ. ܘܒܡܪܝܪܘܬܗܘܢ ܥܝܢܝ ܒܐܝܬܐ. * ܣܝܡ ܗܫܐ ܡܫܟܢܘܬܝ ܠܘܬܟ. ܡܢܘ
3 4 ܗܘ ܕܢܬܩܥ ܒܐܝܕܝ. * ܡܛܠ ܕܠܒܗܘܢ ܟܣܝܬ ܡܢ ܣܘܟܠܐ. ܡܛܠܗܢܐ ܢܬܪܘܪܒܘܢ ܒܦܘܠܓܐ.
5 6 * ܘܡܬܪܘܪܒ ܪܚܡܐ ܥܠ ܪܚܡܗ. ܘܥܝܢܐ ܕܒܢܘܗܝ ܢܚܫܟܢ. * ܘܐܩܝܡ ܫܠܝܛܐ ܠܥܡܡܐ.
ܘܐܣܟܠܬܐ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܐܗܘܐ.

Verſio ARABICA.

* وأيضا انا مثلكم اتكلم * فليت الآن انفسكم كانت بدل نفسي * قد امسكتكم بالقول * وبذت
4 برأسي عليكم * فحصتكم بكلامكم * وكلام شفتي لم امنعه منكم * ان تكلمت فلم يذهب وجعي *
5 6 وان سكت فمن الذي يفرج لي * من اجل انه قد اتعبني * وحفظ جميع شهاداتي * واقامني فكنت
7 8 شاهدا * وقام علي كذبي * قدامه تكلمت * غضبه قد كسرني وسلكني * واصر علي باسنانه * اعداي اغمضوا
9 اعينهم * وعلي فتحوا افواههم بالحقد * وضربوا خدي جميعهم وامتلوا علي حمية * واسلمني الى الملك
10 11 المنافق * وبيد الفاجر اسلمني * ساكنا كنت فظلمني * واخذ بعنقي وبددني * اقامني له مثل الغرض *
12 * وكثرت علي سهامه فالقاها في كلايتي ولم يرثا * القا على الارض مرارتي * ثلمني ثلمة في جوف ثلمة *
13 14 وعدا علي مثلما يعدوا على الجبار * والمسح اكتسيت على جسدي * وعطيت بالتراب راسي * ووجهي
15 16 تسود من البكاء * ونواظري من ظلال الموت * حين ليس اثم في يدي * وصلاتي طاهر * فان الارض لا
17 18 تغطي دمي * ولا يكون مكانا لصياحي * وهوذا في السماء شهودي * وعارفي في العلو * اخوتي واحبتي عند
19 20 الله * فاضت عيني * ليت كان يبكت الانسان الله * مثلما يبكت الرجل صاحبه * الذي عدة سنيه ياتي *
21 22 والى الطريق التي لا يرجع ينطلق * * الفصل السابع عشر * روحي كربت * وايامي انطفت *
1 اعدوا لي حربا * فانه ليس اثم عندي * وفي مرارتهم باتت روحي * اصنع الآن سكناي عندك *
2 3 من هذا الذي يسلم يدي * لان مسكني عندك * قلوبهم منعتها من الفهم * من اجل هذا يرتفعون
4 في القسمة * ويتكبر الحبيب على حبيبه * وعيون ابنائهم تظلم * واقمتم سلطانا على الشعوب * وغشا
5 6 علي وجوههم يكون *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Ego quoque ſicut vos loquar. utinam modò (a) eſſent animæ veſtræ pro anima mea: probarem vos ſermone, & moverem caput meum ſuper 4
vos: Diſquirerem vos ſermonibus veſtris, & verba labiorum meorum non prohiberem à vobis. 5
Si loquar, non recedet à me dolor meus; & ſi tacuero, quis me refocillabit? 6
Quia jam defatigavit me, & obſervavit omnia teſtimonia mea; 7
Et conſtituit me, ac fui teſtis, & inſurrexit in me mendacium meum: coram ipſo locutus ſum, 8
Et ira ejus fregit me laceravitque, & frenduit ſuper me dentibus ſuis. Inimici mei (b) clauſerunt oculos ſuos. 9
Et adverſùm me aperuerunt ora ſua (c) cum indignatione, & percuſſerunt genas meas ſimul, & impleti ſunt contra me furore. 10
Et tradidit me angelo impio, & in manum perverſi tradidit me. 11
Pacificus eram, & oppreſſit me; & tenuit collum meum, & diſſipavit me: conſtituit me ſibi tanquā ſcopum, 12
Et multiplicatæ ſunt contra me ſagittæ ejus, & jaculatus eſt eas in renes meos, & non commotus eſt pietate: effudit ſuper terram fel meum, 13
(d) Incuſſit mihi labem intra labem, & irrupit in me ac ſi irrumperet in gigantem. 14
Unde cilicio indutus ſum ſuprà corpus meum, & (e) cooperui pulvere caput meum: 15
Et deturpata eſt facies mea præ fletu, & pupillæ meæ ab umbra mortis; 16
Cùm non ſit iniquitas in manibus meis, & oratio mea pura. 17
Quoniam terra non tegit ſanguinem meum, & non eſt locus clamori meo, 18
Et (f) ecce in cœlo ſunt teſtes mei, & cognoſcentes me, in excelſo: 19
Fratres meos & amicos meos ad Deum profudit oculus meus. 20
utinam argueret homo Deum, ſicut vir proximum ſuum arguit, 21
Cujus numerus annorum venit, quique ad viam per quam non revertetur, proficiſcitur. 22

CAP. XVII.

Spiritus meus contriſtatus eſt, et dies mei extincti ſunt, paraverunt mihi (†) bellū. 1
Certè non eſt penes me iniquitas, tamen in amaritudinib͡ʒ illorū pernoctavit ſpiritus meus. 2
Fac modò habitationem meam apud te. Quis eſt ille qui fœdus ineat in manu mea, quandoquidem habitatio mea apud te eſt? 3
Corda eorū cohibuiſti ab intelligētia, propterea extolluntur cū diviſione. 4
Et exaltatur amicus in amicū ſuum, et oculi filiorū eorū obſcurabuntur. 5
Et conſtituam principem (a) ſuper populos, & velamen ſuper oculos eorum (b) erit; 6

INTERP. SYRIACA.

(a) factæ eſſent (b) appoſuerunt oculos in me (c) cum probro; (d) Dirumpit me rupturā intra rupturam, & incurrit in me ſicut in gigantem. (e) inquinavi (f) nunc ecce *CAP. xvii.* (†) ſepulchrum. (a) populorum, (b) ero;

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Attamen ego ſicut vos loquar: utinam eſſet anima veſtra pro anima mea: componerem ſuper vos ſermones: moverem ſuper vos caput meum. Roborarem vos ore 4
meo, & motus labiorum meorum prohiberetur. Si locutus fuero non *ceſſabit* dolor meus: & ſi ceſſavero, quid decedet à me? Attamen nunc laborare me facit: 6 7
deſolâſti omnem turbam meam. Et confregiſti cervicem meam, in teſtem fuit, & ſuſcitavit in teſtimonium contra me mendacium meum in faciem meam. Furore ſuo 8 9
confregit & obſervavit mihi inimicitiam; infremuit contra me dentibus ſuis: *adverſarius meus* quaſi novaculam acuit oculos ſuos contra me. Aperuerunt ſuper me 10
os ſuum in opprobrium, percuſſerunt maxillas meas, ſimul contra me repleti ſunt ira. Tradidit me Deus ſuperbis, & per manus impiorum convellit me. Opulentus 11 12
eram, & comminuit me: & tenuit cervicem meam, & confregit me, & poſuit me ſibi in ſcopum. Circumdederunt me ſagittæ ejus, ſuccidit renes meos & non pepercit: 13 14
effudit in terram fel meum. Exarſit in me furore ſuper furorem, cucurrit contra me ſicut fortis. Saccum conſui ſuper cutem meam, & aſperſi ſuper pulvere gloriam 15 16
meam. Facies mea obliterata eſt fletu, & ſuper palpebras meas umbra mortis. Quoniam non eſt rapina in manibus meis, & oratio mea munda. Terra ne operias ſanguinem 17 18
meum, neq; ſit locus clamori meo. Attamen nunc, *quod* eſt in cœlis teſtis meus, & teſtificans ſuper me in excelſis. Paracliti mei ſocii mei, coram Deo ſtillat 19 20
oculus meus. Nunquid poteſt filius hominis arguere cum Deo, ſicut homo cum amico ſuo? Quia annorum numerus venit, & ſemitam per quam non revertar, ambulabo. 21 22

CAP. XVII

Anima mea corrupta eſt, dies mei ſucciſi ſunt, ſepulchra parentur mihi. Si non ſunt irriſores mecum, & in commutatione eorum manet oculus meus. Pone nunc fidejuſſorem 1 2
me apud te: quis eſt qui *manui meæ ſpondeat*. Quoniam cor eorum abſcondiſti ab intellectu, propterea non exaltabis eos. Qui ad dividendum annunciat 3 4
ſociis, oculi filiorum ejus conſumentur. Et ſtatuiſti me in proverbia in populis; & ab interiori gehenna ero. 5 6

איוב : יח

umbra ſicut meæ *phantaſiæ* & ; meus oculus *indignatione præ* caligavit Et
7 וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל
ſuper innocens & ,hoc ſuper recti Stupebunt .*ipſæ* univerſæ
8 כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־
mundus & ; ſuam viam juſtus tenebit Et .ſuſcitabitur *hypocritam*
9 חָנֵף יִתְעֹרָר׃ וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּטְהָר־
; revertimini omnes vos verè *Et* .fortitudinem addet manibus
10 יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאוּלָם כֻּלָּם תָּשֻׁבוּ
mei Dies .ſapientem vos inter inveniam non & ; *nunc* venite &
11 וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי
.mei cordis *poſſeſſiones* ; ſunt evulſæ meæ cogitationes ,tranſierunt
עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃
.tenebrarum *faciebus* à propinquam lucem ; *ponent* diem in Noctem
12 לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃
.*mea ſtrata* ſtravi tenebris in ; *meam domum* ſepulchrum expectavero Si
13 אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃
meam ſororem & , meam matrem ; tu meus Pater : vocavi Foveam
14 לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחֹתִי
meam præſtolationem & ? mea præſtolatio *nunc* ubi Et .vermem
15 לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי
pariter *num* ; *deſcendent inferni Fulcra ? eam intuebitur* quis
16 מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד
? requies pulvere *ſuper*
עַל־עָפָר נָחַת׃

CAP. XVIII. יח

1 Poneris Uſquequo : dixit & , Suchites Bildad reſpondit Et
2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תְּשִׂימוּן
reputamur Cur : loquemur poſtea & ,intelligatis? ſermonibus fines
3 קִנְצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ
ſuam animam *Rapiens* ? veſtris oculis in *ſumus clauſi* ; jumentum ut
4 כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ טֹרֵף נַפְשׁוֹ
transferetur & ; terra derelinquetur te propter nunquid ,ſuo furore in
בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק
non & ; extinguetur impiorum lux Etiam ? ſuo loco è ſaxum
5 צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־
; ejus tabernaculo in *tenebreſcit* Lux .ejus ignis ſcintilla ſplendebit
6 יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ
; ejus potentiæ greſſus Arctabuntur .extinguetur eum ſuper ejus lucerna &
7 וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ
rete *in* eſt miſſum Quia .ſuum conſilium eum projiciet &
8 וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת
Apprehendet .ambulabit *retiaculum* ſuper & ; ejus pedibus in
9 בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז
Abſconditus .*ſitibundes* eum *ſuper* roborabit ; laqueus calcaneum *in*
10 בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן
Undique .ſemitam ſuper ejus decipula & ; ejus *funis* terra in
11 בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃ סָבִיב
Erit .ſuis pedibus *in* eum diſpergent & ; terrores eum terrebunt
12 בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יְהִי־
Comedet .ejus *coſtæ paratum exitium* & ; ejus *robur* famelicum
13 רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל
Evelletur .mortis primogenitus ejus *ramos* comedet ; ejus cutis *ramos*
14 בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק
regem ad eum faciet incedere & ; ejus fiducia ejus tabernaculo è
מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ
ſuper ſpargetur ; *ei non propter*,ejus tabernaculo in Habitabit .terrorum
15 בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־
; ſiccabuntur ejus radices Deorſum .ſulphur ejus habitaculum
15 נָוֵהוּ גָפְרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ
.ejus *meſſis* excidetur ſurſum *de* &
וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

7 Caligavit ab indignatione oculus meus, & membra mea quaſi in nihilum redacta ſunt. 8 Stupebunt juſti ſuper hoc, & innocens contra hypocritam 9 ſuſcitabitur. Et tenebit juſtus viam ſuam, et mundis manibus 10 addet fortitudinem. Igitur omnes vos convertimini, & venite, & non inveniam in vo- 11 bis ullum ſapientem. Dies mei tranſierunt, cogitationes meæ diſſipatæ ſunt, torquentes 12 cor meum. Noctem verterunt in diem, & rurſum poſt tene- 13 bras ſpero lucem. Si ſuſtinuero, infernus domus mea eſt, & in tenebris ſtravi lectulum 14 meum. Putredini dixi, Pater meus es: mater mea, & ſoror 15 mea, vermibus. Ubi eſt ergò nunc præſtolatio mea, & patientiam meam quis conſiderat? 16 In profundiſſimum infernũ deſcendent omnia mea: putáſne ſaltem ibi erit requies mihi?

CAP. XVIII.

1 Reſpondens autem Baldad 2 Suhites, dixit; Uſque ad quem finem verba jactabitis? intelligite priùs, & ſic loquamur. 3 Quarè reputati ſum⁹ ut jumenta, & ſorduimus coram vobis? 4 Qui perdis animã tuam in furore tuo, numquid propter te derelinquetur terra, & transferentur rupes de loco ſuo? 5 Nónne lux impii extinguetur, nec ſpendebit flamma ignis e- 6 jus? Lux obtenebreſcet in tabernaculo illi⁹, & lucerna, quæ 7 ſuper eum eſt, extinguetur. Arctabuntur greſſus virtutis ejus, & præcipitabit eum conſilium 8 ſuum. Immiſit enim in rete pedes ſuos, & in maculis ejus am- 9 bulat. Tenebitur planta illius laqueo, & exardeſcet contra 10 eum ſitis. Abſcondita eſt in terra pedica ejus, & decipula 11 illius ſuper ſemitam. Undique terrebũt eum formidines, 12 & involvent pedes ejus. Attenuetur fame robur ejus, & inedia invadat coſtas illius. 13 Devoret pulchritudinem cutis ejus, conſumat brachia illius 14 primogenita mors. Avellatur de tabernaculo ſuo fiducia ejus, & calcet ſuper eum, quaſi 15 rex, interitus. Habitent in tabernaculo illius ſocii ejus, qui non eſt, aſpergatur in ta- 16 bernaculo ejus ſulphur. Deorſum radices ejus ſiccentur, ſurſum autem atteratur meſſis ejus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 † (ϑ) Πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου, † (ι) πεπολιόρκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων. † Θαῦμα ἔσχεν ἀληθινοὺς (κ) ἐπὶ 8 τούτῳ, † δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπαναστάιη. 9 † Σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν, † (λ) καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος. 10 † Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε καὶ (μ) δεῦτε δή, οὐ γὰρ εὑρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές. 11 (ν) Αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ, † ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου. 12 † Νύκτα εἰς ἡμέραν (ξ) ἔθηκα, † φῶς ἐγγὺς 13 ἀπὸ προσώπου σκότους. † Ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ᾅδης μου ὁ οἶκος, † ἐν δὲ γνόφῳ ἔστρωταί μου ἡ στρωμνή. 14 † Θάνατον (ο) ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι, † μητέρα δέ 15 μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν. † Ποῦ οὖν μου (π) ἔτι ἐστὶν ἡ ἐλπὶς, † ἢ τὰ ἀγαθά μου (ρ) ὄ- 16 ψομαι; † Ἦ μετ᾽ ἐμοῦ εἰς (σ) ᾅδην καταβήσονται; † ἢ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

Cæcati enim ſunt ab ira oculi 7 mei: expugnatus ſum valdè ab omnibus. Admiratio tenuit vera- 8 ces ſuper hoc: juſtus autem ſuper inimicum conſurgat. (g) Te- 9 neat autem fidelis viam ſuam: & purus manibus ſumat audaciam. Veruntamen omnes in- 10 cumbite, & venite, quæſo: non enim invenio in vobis veritatem. Dies mei tranſierunt in ſtrepitu, 11 & (h) rupti ſunt articuli cordis mei. Noctem in diem (i) 12 poſui: lumen propè à facie tenebrarum. Nam ſi ſuſtinuero, in- 13 feri domus mea erunt: & in caligine ſtratum eſt ſtratum meum. Interitum appellavi patrem me- 14 um eſſe, matrem autem meam, & ſororem, tabem. Ubi igitur 15 eſt mea jam ſpes? aut bona mea videbo? Aut mecum ad inferos 16 deſcendent? aut pariter ſuper pulverem deſcendemus?

MS.A. (ϑ) Πεπήρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς σου οἱ (ι) καὶ πεπολιόρκημαι ὑπὸ πάντων μεγάλως. (κ) ἐπὶ τούτοις, δικαίῳ γὰρ παράνομος ἐπανέστη. (λ) καὶ ὁ καθαρὸς χέρσιν (μ) δεῦτε, οὐ γὰρ (ν) Καὶ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν δρόμῳ, (ξ) ἔθηκαν, (ο) προσεκαλεσάμην (π) ἔτι ἡ ἐλπὶς, (ρ) ὄψομαι ἔτι; (σ) τὸν ᾅδην καταβήσεται;

ΚΕΦ. ιη΄.

1 † Ὑπολαβὼν δὲ (α) Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, 2 λέγει, † Μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; † ἐπίσχες, 3 ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν. † (β) Διατί δὲ ὥσπερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον 4 σου; † (γ) Κέχρηταί σοι ὀργή. † τί γάρ; ἐὰν (δ) σὺ ἀποθάνῃς, ἀοίκητος (ε) ἡ ὑπ᾽ οὐρανόν; † ἢ καταστραφήσεται (ζ) ὄρη ἐκ 5 θεμελίων; Καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, 6 † καὶ οὐκ (η) ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ. † Τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν (ϑ) διαίτῃ, † ὁ δὲ 7 λύχνος ἐπ᾽ αὐτῷ σβεσθήσεται. † (ι) Θηρεύσαισαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 8 σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή. † Ἐμβέβληται δὲ ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν παγίδι, † (κ) ἐν δικτύῳ 9 ἑλιχθείη. † (λ) Ἔλθοισαν δὲ ἐπ᾽ αὐτὸν παγίδες (μ), κατισχύσει ἐπ᾽ αὐτὸν διψῶντας. 10 Κέκρυπται ἐν τῇ γῇ σχοινίον αὐτοῦ, † καὶ ἡ 11 σύλληψις αὐτοῦ (ν) ἐπὶ τρίβων. Κύκλῳ † ὀλέσαισαν αὐτὸν ὀδύναι· πολλοὶ δὲ 12 περὶ πόδας αὐτοῦ ἔλθοισαν Ἐν λιμῷ στενῷ· † πτῶμα δὲ αὐτῷ (ʺ) ἡτοίμασται ἐξαίσιον. 13 † Βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν, † κατέδεται δὲ αὐτοῦ (ξ) τὰ ὡραῖα θάνατος. 14 † Ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις, † σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη (ο) αἰτίᾳ βασιλικῇ. 15 † Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ (π) ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, † κατασπαρήσονται τὰ εὐ- 16 πρεπῆ αὐτοῦ θείῳ. Ὑποκάτωθεν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπεσεῖται θερισμὸς αὐτοῦ.

CAP. XVIII.

Reſpondens autem Baldad 1 Sauchites, ait: Quouſque non 2 ceſſabis? cohibe te, ut et ipſi loquamur. Et cur tanquam quadru- 3 pedia tacuimus corã te? (a) Uſa 4 eſt te ira. Quid enim? ſi tu mortuus fueris, inhabitabilis erit ea quæ ſub cælo? aut ſubvertentur montes à fundamentis? Et lumen impiorum extin- 5 guetur, & non (b) procedet lumen eorum. Lux ejus tenebræ in 6 domo, & lucerna ſuper eum extinguetur: Venentur infirmi ſub- 7 ſtantiam ejus; (c) erret autem ejus conſilium. Et (d) immiſſus 8 eſt pes ejus in laqueum: in rete involvatur. Veniant autem ſuper 9 eum laquei: confortabit ſuper eum (e) ſitientes. Abſconditus 10 eſt in terra funiculus ejus, & (f) captio ejus in ſemita. Per 11 circuitum perdant eum dolores: & (g) multi circa pedes ejus veniant In anguſtia famis: 12 Ruina autem parata eſt ei inſignis: Comedantur rami pedum 13 ejus, & mors devoret ſpecioſa ejus. Rumpatur autem de habi- 14 taculo ejus ſanitas: (h) & teneat eum neceſſitas cauſâ regali: Habitet in tabernaculo ejus, in 15 (i) nocte ejus. Aſpergentur (k) ſpecioſa ejus ſulphure: De ſub- 16 tùs radices ejus ſiccabuntur, & de ſurſùm decidet meſſio ejus.

MS.A. (α) Βαλδὰς ὁ Αὐχίτης, (β) Ἱνατί δὲ (γ) Κέχρηκε δὲ ὀργῇ. (δ) * σοι (ε) ἔσται ἡ (ζ) ἡ γῆ ἐκ θεμελίων; (η) ἀναβήσεται αὐτοῦ (ϑ) διαίτῃ αὐτοῦ, ὁ δὲ λύχνος αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ (ι) Θηρεύσιαν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἐλάχιστοι· καὶ σφαλείη αὐτοῦ ἡ βουλή. Ἐμβληθείη δὲ (κ) καὶ ἐν δικτύῳ εἱλιχθείη. (λ) ** Ἔλθοι δὲ ἐν δὲ (μ) κυκλόθεν, καὶ κατισχύσουσιν ἐπ᾽ αὐτὸν διψῶντες. Κέκρυπται δὲ ἐν (ν) ἐπὶ * τρίβων κυκλόθεν, καὶ ὀλέσιαν αὐτὸν ὀδύναι, πολλῶν δὲ περὶ πόδας ἔλθοι Λιμῷ στενῷ· καὶ πτῶμα αὐτῷ (ʺ) ἡτοίμασο (ξ) τὰ ὤμια. (ο) καὶ αἰτία βασιλική. (π) καὶ ἐν σώματι αὐτοῦ, κατασπαρήσεται

תרגום TARGUM.

וכהירת מן רגיז עיני וקלסתורי היך טולא כולהון : ישתקון תריצי על דא דבי על דילטור יתגבר : ויוחד צדיקא אורחיה ודכי אידיה יוסיף 7 8 9
אתחילותא : וברם כולהון תתובון אתו כרון ולא אשכח בכון חכים : יומי עברו רעיוני אתבטילו לוחי לבבי : ליליא היך יממא ישוון נהורא 10 12
קריב מסלקין מן קדם חשוכא : אין אנא סבר דבי קבורתא ביתי בחשוכא מאכית שוויי : לשחתא קריתי אבא אנת אמי ואחתי לרחשא : והאן 11 13 14
דיכי סברי ומתינתי מן יסכנה : טנרו לבי קבורתא תחתן אין כחדא על עפר שרן : 16 15

יח

ואתיב בלדד דמן שוח ואמר : עד אימת תשוון הרפתקי למליא תתבינון ומבתר כן נמלל : מא דין אתחשבנא היך בעירא טמענא במחמיכון : 1 2 3
דמצער נפשיה ברוגזיה אפשר דאמטולך תשתבק ארעא וטינר יסתלק מן אתריה : תא דטריד נפשיה לגרמיה אפשר דמטולתך תתנשי ארעא 4
מן למתב ותקיפא יסתלק מן אתריה : לחוד נהור רשיעי יטפי ולא ינהר גיה נוריה : נהור חשך במשכניה ושרגיה אמטולתיה יטפי : יתעיקן פסיעת 5 6 7
תוקפיה ותטלוקניה מלכתיה : מטול דאשתדר במצדתא ברגלוי ועלוי סרגתא יטיל : יאחוד בתקלא דפחא יתקופו עלוי נבריא : טמיע בארעא 8 9 10
אשליה ואוחדתיה עלוי שבילא : חוור חוור יבעתוניה אתרגושין ומבדרין יתיה לרגלוי : יהי כפן ביר בוכריה וצערא מכון לאנתתיה : תא יהי כפן 11 12
באנינותיה וצערא מוזמן לסטרידה : ייכול בוצנין דחפין למשכיה ינסר בנוי מלאך מותא : תא יכול בסרא תקוף משכיה ונסר בנוהי שרוי מותא : 13
יתגור ממשכניה רוחצניה ותובלניה למלך רגושתא : תשרי אנתתיה במשכניה מדלית ליה ויבדר על מרוריה גופריתא : מארעא בנוי ישתיצון ומשמיא 14 15 16
יתגור אובדניה : תא מלרע שרשוהי יתיבשון ומן לעיל יתמולל ואויה :

Verſio *SYRIACA.*

7 8 * ܥܡܝܬ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܥܝܢܝ. ܘܬܪܥܝܬܝ ܟܠܗܝܢ ܐܝܟ ܛܠܠܐ. * ܢܬܬܡܗܘܢ ܬܪܝܨܐ ܥܠ ܗܕܐ. ܘܙܟܝܐ ܥܡ
9 10 ܚܢܦܐ ܢܬܓܥܫ. * ܢܐܚܘܕ ܙܕܝܩܐ ܐܘܪܚܗ. ܘܢܫܪܪ. ܘܕܟܝ ܐܝܕܝܐ ܢܬܘܣܦ ܚܝܠܐ. * ܒܪܡ ܗܐ ܟܠܟܘܢ
11 ܗܦܟܬܘܢ ܘܬܒܬܘܢ ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ. ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܒܟܘܢ ܚܟܝܡܐ. * ܡܥܒܪܝܢ ܝܘܡܬܐ ܒܛܝܠܬܐ.
12 ܡܚܫܒܬܐ. ܘܡܚܒܠܝܢ ܠܠܒܘܬܐ ܕܥܡܡܐ. * ܠܠܝܐ ܠܐܝܡܡܐ ܣܡܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܢܘܗܪܐ ܡܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܕܡ
13 14 ܚܫܘܟܐ. * ܐܢ ܐܣܟܐ ܠܫܝܘܠ. ܒܝܬܝ ܗܘ. ܘܒܚܫܘܟܐ ܫܘܝܬ ܥܪܣܝ. * ܠܚܒܠܐ ܩܪܝܬ ܐܒܝ ܐܢܬ. ܘܐܡܝ
15 16 ܘܚܬܝ ܠܥܦܪܐ. * ܘܐܝܟܐ ܗܘ ܗܫܐ ܣܒܪܝ ܘܬܘܟܠܢܝ. ܘܣܒܪܝ ܡܢܘ ܢܚܙܝܘܗܝ. * ܒܚܝܠܐ ܠܫܝܘܠ
1 ܢܚܬܘܢ. ܘܐܟܚܕܐ ܠܥܦܪܐ ܢܚܬܘܢ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܚ * ܘܥܢܐ ܒܠܕܕ ܫܘܚܝܐ ܘܐܡܪ.
2 3 * ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܬܣܝܡܘܢ ܣܟܐ ܠܡܠܐ. ܐܣܬܟܠܘ ܘܗܝܕܝܢ ܢܡܠܠ. * ܠܡܢܐ ܐܬܚܫܒܢ ܐܝܟ
4 ܒܥܝܪܐ. ܘܐܬܛܘܫܢ ܒܥܝܢܝܟ. * ܐܘ ܡܩܛܠ ܢܦܫܗ ܒܪܘܓܙܗ. ܗܫܐ ܡܛܠܬܟ ܬܫܬܒܩ ܐܪܥܐ. ܘܢܫܢܐ ܛܘܪܐ ܡܢ
5 6 ܐܬܪܗ. * ܘܐܦ ܫܪܓܐ ܕܪܫܝܥܐ ܢܕܥܟ. ܘܠܐ ܢܙܗܐ ܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܗ. * ܢܘܗܪܐ ܢܚܫܟ ܒܡܫܟܢܗ.
7 8 ܘܫܪܓܗ ܢܕܥܟ ܥܠܘܗܝ. * ܢܬܥܩܘܢ ܗܠܟܬܗ ܒܟܐܒܘܗܝ. ܘܬܛܒܥܝܘܗܝ ܬܪܥܝܬܗ. * ܡܛܠ ܕܐܪܡܝ ܪܓܠܗ
9 10 ܒܡܨܝܕܬܐ. ܘܥܠ ܦܚܐ ܗܠܟ. * ܢܐܚܘܕ ܦܚܐ ܥܩܒܗ. ܢܬܚܝܠܘܢ ܥܠܘܗܝ ܨܡܝܐ. * ܛܡܝܪܝܢ
11 ܒܐܪܥܐ ܚܒܠܘܗܝ. ܘܡܨܝܕܬܗ ܥܠ ܫܒܝܠܐ. * ܢܚܕܪܘܢܝܗܝ ܙܢܝ ܬܡܗܐ. ܘܢܒܕܪܘܢ ܚܝܘܗܝ.
12 13 * ܢܗܘܐ ܟܦܢܐ ܟܘܪܗܢܗ. ܘܬܒܪܐ ܢܬܡܠܐ ܥܠ ܕܪܘܗܝ. * ܢܐܟܠܘܢ ܒܚܝܠܐ ܩܘܪܝܘܗܝ. ܘܒܚܝܠܐ
14 15 ܕܡܘܬܐ ܒܘܟܪܘܗܝ. * ܢܬܦܣܩ ܡܢ ܡܫܟܢܗ ܬܘܟܠܢܗ. ܘܢܣܪܗܒܘܢ ܥܠܘܗܝ ܬܘܗܝ ܡܠܟܐ. * ܘܢܫܪܘܢ
16 ܒܡܫܟܢܗ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܐܢܫ. ܢܬܒܕܪ ܥܠ ܐܬܪܗ ܟܒܪܝܬܐ. * ܡܢ ܠܬܚܬ ܢܝܒܫܘܢ ܥܩܪܘܗܝ
ܘܡܢ ܠܥܠ ܢܬܩܛܦ ܩܛܦܗ.

Verſio *ARABICA.*

7 8 * توجعت من الغضب عيني * وأفكاري كلها مثل الظلال * يتعجب الصالحون على هذا * والزاكي على
9 10 الأثيم يستفزع * يأخذ الصديق طريقه ويديه * والطاهر اليدين يزداد على القوة * ولكن الآن كلكم
11 قد عدتم ورجعتم * تجيئم إلي ولم أجد فيكم حكيما * بل معبري الأيام * ومبطلي الفكر * ومهلكي
12 13 قلوب الشعوب * الليل نهارا يجعلونه * والنور يقربونه من قبل الظلمة * إن أنا انتظرت الهاوية فإنها
14 15 بيتي * وفي الظلمة ساويت مفرشي * للفساد دعوت أنت أبي * وأمي وأختي الدودة * فأين الآن رجائي
16 واتكالي * ورجائي من الذي يجده * بالقوة إلى الهاوية ينحدرون * وجميعا إلى التراب يهبطون *
1 2 * الفصل الثامن عشر * * فأجاب بلداد السوحاني فقال * حتي إلي متي تضعون خلافا
3 4 للقول * استفهموا وأخبروا نتكلم * لماذا حسبنا مثل البهيمة * وتدنسنا في عينيك * أيها القاتل نفسه
5 بغضبه * فالآن من أجلك تترك الأرض * ويتباعد الجبل من مكانه * وأيضا فإن سراج المنافقين يطفأ *
6 7 وأيضا يخمد لهاب ناره * والضوء يظلم في مسكنه * وسراجه ينطفي عليه * تضعف خطواته بأوجاعه
8 9 ويغرقه فكره * من أجل أنه بسط رجله في المصادة وعلى الشبكة سلك * فأمسك الفخ عقبه * ويعظم
10 11 عليه الخائف * مطمورة في الأرض حباله * ومصيدته على السبل تستدير * وتغشاه أصناف الحيرة * فتبدد
12 13 حياته * ويكون الجوع داؤه * والانكسار يثبت على ذريته * فتوكل بالقدرة قراه * وبقوة الموت أبكاره *
14 15 * ينقطع من مسكنه رجاؤه * وتستعجله دواهي الملك * وتحل في مسكنه * لأنه ليس أحد * يتبدد على
16 مكانه الكبريت * ومن تحت ييبس عروقه * ومن فوق يبيد قطافه *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Doluit præ furore oculus meus, & cogitationes meæ omnes velut umbra. 7 *Obſtupeſcent recti ſuper hoc, & innocens (c) evomet ſuper impium:* 8 *Tenebit juſtus viam ſuam; & (d) tutus erit, & mundus manibus augebitur viribus.* 9 *(e) At verò jam omnes converſi rediiſtis, & veniſtis ad me, & non invenio inter vos ſapientem:* 10 *Sed tranſigentes dies otioſis cogitationibus, perdentes corda populorum:* 11 *Noctem facitis diem, & lucem præponitis tenebris.* 12 *Si expecto infernum, ipſe dom⁹ mea eſt, & in tenebris ſtravi lectũ meũ:* 13 *Putredinẽ vocavi, Tu es pater me⁹; et mater mea et ſoror mea, (f) pulverẽ.* 14 *Ubi nunc eſt ſpes mea, & fiducia mea? & ſpem meam quis inveniat?* 15 *Cum potentia in infernum deſcendent, & (g) omnes ad terram labentur.* 16

CAP. XVIII.

Reſpondit Beldad Subites, & dixit, uſquequò ponetis obſtaculum ſermoni? Intelligite, tum demùm loquemur. 1 2 *Cur reputati ſumus velut jumentum, & ſorduimus coram oculis tuis,* 3 *O occîdens animam ſuam in furore ſuo? (a) Et modò propter te relinquetur terra, & mons recedet à loco ſuo?* 4 *Imò etiam lucerna impiorũ extinguetur, & ſedabitur ardor ignis ejus,* 5 *Et lux obtenebreſcet in habitaculo ipſius, et lucerna ejus extinguetur ſuper eum:* 6 *(b) Infirmabuntur paſſus ejus in doloribus ejus, & ſubmerget eũ cogitatio ipſius:* 7 *Eò quòd extendit pedem ſuum ad rete, & ſuper (c) decipulam ambulavit;* 8 *Tenuitq; laqueus calcaneum ejus, & invaleſcent adverſùs eum (d) laquei:* 9 *Humatæ ſunt in terra pedicæ ejus, & reticulum ejus viam circundat.* 10 *Et (e) cooperient eum genera ſtuporum, & diſſipabunt (f) vitã ejus:* 11 *Et erit fames morb⁹ ejus, & fractio confirmabitur ſuper generationes ejus:* 12 *Comedentur magna cum potentia oppida ej⁹, et vi mortis primogenita ejus:* 13 *Abſcindetur ſpes ejus de habitaculo ejus, (g) & ſolicitabunt eum infortunia regis,* 14 *Et habitabunt in habitaculo ejus, eò quòd nullus ſit: diſſipabitur ſulphur ſuper (h) locum ejus:* 15 *Deorſum radices ejus ſiccabuntur, et ſurſum attercatur vindemiæ ejus:* 16

INTERP. SYRIACA.

(c) excutiet ſe cum impio; (d) conſtans erit, (e) Verùm ecce (f) vermem. (g) et ſimul ad terrã deſcendunt.

Cap. xviii. (a) Ecce propter (b) Deſolabuntur (c) ſtoream (d) ſitibundi: (e) circundabunt eum ſeries (f) ad pedes ejus: (g) et feſtinabunt ad eum ſtupores regis, (h) terram ejus:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et caligavit à furore oculus meus, & vultus meus quaſi umbra totus eſt. Tacebunt recti ſuper hoc, juſtus contra delatorem ſe confortabit. Et apprehendet rectus viam ſuam, & mundus manibus addet robur. Veruntamen univerſi vos convertimini, venite nunc, & non inveniam in vobis ſapientem. Dies mei tranſierunt, cogitationes meæ ceſſaverunt in tabulis cordis mei. Noctem ponent *ſicut* diem, lucem propinquam auferunt à facie tenebrarum. Si ego ſuſtinuero, domus ſepulturæ domus mea erit: in tenebris ſternam *ſtratum meum.* Foveam vocavi, pater meus es tu: mater mea & ſoror mea vermi, [*dixi:*] Et ubi eſt nunc ſpes mea, & expectationem meam quis intuebitur? Duo corpora in domum ſepulturæ deſcendent, ſi ſimul ſuper pulverem commorabuntur. 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

CAP. XVIII.

Et reſpondit Baldad, qui erat de Suach, & ait: Uſquequo ponetis vices verbis? intelligite, & poſt hæc loquamur. Quare reputati ſumus ſicut jumentum: abſconditi ſumus in conſpectu veſtro? Qui tribulat animam ſuam in ira ſua, nunquid propter te derelinquetur terra, & transferetur rupes de loco ſuo? *Targum aliud:* Qui *fatigat* animam ſuam *ſibiipſi,* nunquid propter te *oblivioni dabitur* terra, ne habitetur, & *fortis* transferetur de loco ſuo. Attamen lux impiorum extinguetur, & non ſplendebit *ſplendor* ignis ejus. Lux obtenebreſcet in tabernaculo ſuo, & lucerna ejus propter eum extinguetur. Artabuntur greſſus fortitudinis ejus, & projiciet eum conſilium ſuum. Quia immiſſus eſt in rete pedes ejus, & ſuper retiaculum deambulabit. Tenebitur offendiculo laquei, prævalebunt adverſus eum confodientes. Abſconditus eſt in terra funiculus ejus, & pedica ejus ſuper ſemitam. Per circuitum terrebunt eum tumultus, & diſpergent *eum ad* pedes ejus. Sit famelicus *filius primogenitus* ejus, & afflictio parata *uxori* ejus. *Targum aliud:* Sit famelicus in inedia ejus, & afflictio parata lateri ipſius. Devoret lucernam quæ operit cutem ejus: conſumat filios ej⁹ angelus mortis. *Targum aliud:* Devoret *carnem robur cutis* ejus, *&* conſumat filios ejus *principium* mortis. Succidatur de tabernaculo ſuo ſpes ejus, & deferat eum ad regem terrorum. Habitet uxor ejus in tabernaculo non ſuo, & exſpargatur ſuper habitaculum ejus ſulfur. *E terra filii ejus excindentur, & è cœlo decernatur exitium ejus. Targum aliud:* Deorſum radices ejus ſiccabuntur, & ſurſum abſcindetur ramus ejus. 1 3 2 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

איוב ׃ יט

faciebus ſuper ei nomen non & ; terra è peribit ejus Memoria
17 זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־
.eum *amovebunt* orbe de & ; tenebras ad luce de eum Expellent *.plateæ*
18 חוּץ ׃ יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ ׃
ſuperſtes non & ; ejus populo in nepos non & , ei filius Non
19 לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד
; noviſſimi *obſtupuerunt* ejus diem Super .ejus habitationibus in
20 בִּמְגוּרָיו ׃ עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים
; iniqui habitacula hæc Veruntamen *.horrorem apprehenderunt priſci* &
21 וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר ׃ אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל
.Deum novit non locus iſte &
וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל ׃

CAP. XIX. יט

afficietis dolore Uſquequo : dixit & , Ijob reſpondit Et
1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר ׃ עַד־אָנָה תֹּגְיוּן
2 decem Jam ? ſermonibus *in* me attereti & ; meam animam
3 נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים ׃ זֶה עֶשֶׂר
.mihi eritis indurati erubeſcetis non : me affeciſtis pudore vicibus
פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי ׃
Si .meus error morabitur mecum ; erraverim verè *etiam* Et
4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי ׃ אִם־
5 me *ſuper* argueritis & ; magnificaveritis me *ſuper* verò
אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי
; me *pervertit* Deus quòd nunc Scitote .meum opprobrium
6 חֶרְפָּתִי ׃ דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוְּתָנִי
non & , *injuriam* clamavero *En* .fecit circuire me *ſuper* ſuum rete &
7 וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף ׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא
, ſepſit meam Semitam .judicium non & , vociferavero ; exaudiar
8 אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט ׃ אָרְחִי גָדַר
.ponet tenebras meis ſemitis *ſuper* & ; tranſibo non &
וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים ׃
.mei capitis *diadema* removit & , fecit ſpoliare me *deſuper meam Gloriam*
9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי ׃
.meam ſpem *lignum* ſicut *proficiſci* fecit & , ivi & , undiquaque me *Deſtruet*
10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וָאֵלַךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי ׃
.ipſius anguſtiatores ſicut ſibi me reputavit & , ſuũ *naſum* me *ſuper* fecit iraſci Et
11 וַיִּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו ׃
, ſuam viam me ſuper *ſtraverunt* & , ejus exercitus venerunt Simul
12 יַחַד יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם
me *deſuper* meos Fratres .mei tabernaculi circuitu ſunt caſtrametati &
13 וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי ׃ אַחַי מֵעָלַי
Deſierunt .me à ſunt alienati veruntamen , mei noti & : fecit elongare
14 הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי ׃ חָדְלוּ
, meæ domus Inquilini .mei ſunt obliti mei noti & : mei propinqui
15 קְרוֹבָי וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי ׃ גָּרֵי בֵיתִי
.eorum oculis in fui extraneus ; me reputabant alienum *in* meæ ancillæ &
וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם ׃
deprecabar meo ore *ipſo in* : reſpondit non & , vocavi meum Servum
16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־
filios *ad* deprecabar & : meæ uxori erat alienus meus Halitus .illum
17 לוֹ ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי
loquebantur & , aſſurgebam : me *in* deſpexerunt iniqui Etiam .mei uteri
18 בִטְנִי ׃ גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־
, *amavi* hi & : mei *ſecreti* viri omnes me ſunt Abominati .me *in*
19 בִי ׃ תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי
evaſi & ; meum os adhæſit *mea carne in* & , mea pelle In .me *in* ſunt verſi
20 נֶהְפְּכוּ־בִי ׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה
; mei amici vos mei miſeremini , mei Miſeremini .meorum dentium pelle *in*
21 בְּעוֹר שִׁנָּי ׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי
: Deus ſicut , me perſequimini quid Ut .me *in* tetigit Dei manus quia
22 כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי ׃ לָמָּה תִּרְדְּפֻנִי כְּמוֹ־אֵל
? ſaturabimini non mea carne *de* &
וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ ׃

Verſio VULG. LAT.

17 Memoria illiꝰ pereat de terrâ,
& non celebretur nomen ejus
18 in plateis. Expellet eum de
luce in tenebras, & de orbe
19 transferet eum. Non erit ſemen
ejus neque progenies in
populo ſuo, nec ullæ reliquiæ
20 in regionibus ejus. In die ejus
ſtupebunt noviſſimi, et primos
21 invadet horror. Hæc ſunt
ergò tabernacula iniqui,& iſte
locus ejus qui ignorat Deum.

CAP. XIX.

1 RESpondens autem Job, dixit;
2 Uſquequò affligitis animam
meam,& atteritis me ſermonibus?
3 En, decies confunditis
me, & non erubeſcitis
4 opprimentes me. Nempè,etſi
ignoravi, mecum erit ignorantia
5 mea. At vos contra me erigimini,
& arguitis me opprobriis
6 meis. Saltem nunc
intelligite, quia Deus non æquo
judicio afflixerit me, &
7 flagellis ſuis me cinxerit. Ecce
clamabo vim patiens,& nemo
audiet:vociferabor, & non eſt
8 qui judicet. Semitam meam
circumſepſit, & tranſire non
poſſum, & in calle meo tenebras
9 poſuit. Spoliavit me gloriâ
meâ, & abſtulit coronam
10 de capite meo. Deſtruxit me
undique, & pereo, & quaſi
evulſæ arbori abſtulit ſpem
11 meam. Iratus eſt contra me
furor ejꝰ,& ſic me habuit quaſi
12 hoſtem ſuum. Simul venerunt
latrones ejus, & fecerunt ſibi
viam per me,& obſederunt in
13 gyro tabernaculũ meum. Fratres
meos longè fecit à me, &
noti mei quaſi alieni receſſerunt
14 à me. Dereliquerunt me
propinqui mei : & qui me noverant,
15 obliti ſunt meî. Inquilini
domûs meæ, & ancillæ
meæ, ſicut alienum habuerunt
me, & quaſi peregrinus fui in
16 oculis eorum. Servum meum
vocavi, & non reſpondit, ore
proprio deprecabar illum.
17 Halitum meum exhorruit uxor
mea, & orabã filios uteri mei.
18 Stulti quoque deſpiciebãt me,
& cùm ab eis receſſiſſẽ, detrahebant
19 mihi. Abominati ſunt
me quondã conſiliarii mei :&
quem maximè diligebam,averſatus
20 eſt me. Pelli meæ, conſumptis
carnibus, adhæſit os
meum, & derelicta ſunt tantummodò
labia circa dentes
21 meos. Miſeremini meî, miſeremini
meî, ſaltem vos amici
mei, quia manus Domini tetigit
22 me. Quarè perſequimini
me ſicut Deus, & carnibꝰ meis
ſaturamini ?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

17 † Τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς,
καὶ (ρ) ὑπάρξει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον
18 ἐξωτέρω. † (σ) Ἀπώσειεν αὐτὸν ἐκ
19 φωτὸς εἰς σκότος. † Οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος
(τ) ἐν λαῷ αὐτοῦ, † οὐδὲ σεσωσμένος
ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ.
20 † Ἀλλ' (υ) ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι.
† ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι, † πρώτους
21 δὲ ἔσχε θαῦμα. † Οὗτοί εἰσιν (φ) οἱ οἶκοι
ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδότων
τὸν κύριον.

Memoriale ejus pereat de terra, 17
& erit nomen ei ſuper faciem
(l) extrà : (m) Expellat eum 18
de luce in tenebras. (n) Non 19
erit cognominatus in populo ſuo,
neque domus ejus ſalvata in ea
quæ ſub cœlo. Sed in rebus ejus 20
vivat alii : ſuper eum (o)
gemuerunt ultimi : primos autem
tenuit admiratio. Hæ ſunt domus 21
impiorum : & hic eſt locus
eorum, qui non noverunt Dominum.

MS.A. (ρ) ὑπάρχει (σ) Καὶ ἀπώσειαν (τ) ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, (υ) ἐντὸς αὐτοῦ (φ) οἶκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ τόπος

ΚΕΦ. ιθʹ.

1 † ὙΠολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † (α) Ἕως
2 τίνος ἔγκοπον ποιήσετε (β) ψυχήν μου,
καὶ καθαιρεῖτέ με λόγοις; † γνῶτε μόνον
3 ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ (γ) με οὕτως. Καταλαλεῖτέ
μου, οὐκ αἰσχυνόμενοί με (δ) ἐπίκεισθέ
4 μοι. † Ναὶ δὴ (ε) ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην,
† (ζ) παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται
πλάνος· λαλῆσαι (η) ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει,
τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ
5 καιροῦ. † Ἔα δὲ, ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε,
6 † ἐνάλλεσθε δέ μοι ὀνείδει. † (θ) Γνῶτε
οὖν ὅτι κύριός ἐστιν ὁ (ι) ταράξας, † ὀχύρωμα
7 δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὕψωσεν. † Ἰδοὺ (κ)
γελῶ ὀνείδει, οὐ λαλήσω· † κεκράξομαι, καὶ
8 οὐδαμοῦ κρίμα. † Κύκλῳ περιῳκοδόμημαι,
καὶ οὐ μὴ διαβῶ· † (λ) ἐπὶ πρόσωπόν μου
9 σκότος ἔθετο. † (μ) Τὴν δὲ δόξαν ἀπ'
ἐμοῦ ἐξέδυσεν, (ν) ἀφεῖλε δὲ στέφανον ἀπὸ
10 κεφαλῆς μου. Διέσπασέ (ξ) με κύκλῳ καὶ
ᾠχόμην, † ἐξέκοψε δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν
11 ἐλπίδα μου. † Δεινῶς (ο) δέ μοι ὀργῇ
ἐχρήσατο, † ἡγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρόν.
12 † Ὁμοθυμαδὸν (π) δὲ ἦλθον τὰ πειρατήρια
αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν
13 (ρ) ἐγκάθετοι. † Ἀπ' ἐμοῦ ἀδελφοί μου
ἀπέστησαν, † ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ·
† (σ) φίλοι δέ μου ἀνελεήμονες γεγόνασιν·
14 (τ) Οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί
μου, † (υ) καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα
15 ἐπελάθοντό μου. Γείτονες (φ) οἰκίας,
θεράπαιναί τέ μου, † ἀλλογενὴς ἤμην ἐναντίον
16 αὐτῶν. Θεράποντά μου ἐκάλεσα,
καὶ (χ) οὐχ ὑπήκουσε· † στόμα δέ μου
17 (ψ) ἐδέετο· † Καὶ ἱκέτευον τὴν γυναῖκά
μου, † (ω) προσεκαλούμην δὲ κολακεύων
18 υἱοὺς παλλακίδων μου· † Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά
με (α) ἀπεποιήσαντο, † ὅταν ἀναστῶ,
19 κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν. † Ἐβδελύξαντό (β) με
οἱ ἰδόντες με· † (γ) οὓς δὴ ἠγαπήκειν,
20 ἐπανέστησάν μοι. † Ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν
(*) αἱ σάρκες μου, † τὰ δὲ ὀστᾶ μου
21 (δ) ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται. † (ε) Ἐλεήσατέ με,
ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι, † χεὶρ γὰρ κυρίου (ζ)
22 ἡ ἁψαμένη μού ἐστιν. † Διατί με διώκετε
ὥσπερ καὶ ὁ κύριος; † ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου
οὐκ ἐμπίπλασθε;

CAP. XIX.

REſpondens autem Job, ait ; 1
uſquequò moleſtiam facietis animæ 2
meæ, & deſtruetis me verbis?
ſcitote tantùm,quia Dominus
fecit (a) me ſic : (b) Loquimini 3
contra me : non veriti
me, infeſti eſtis mihi : Eſto (c) 4
utique in veritate ego erravi,
& apud me moratur (d) error,
loqui verba, quæ non oportebat,
& verba mea errant, & non in
tempore. Sine verò, quoniam ſuper 5
me magnificamini : et (e)
inſultatis mihi opprobrio. Scitote 6
igitur quia Dominus eſt, qui
(f) turbavit, & vallum ſuum
ſuper me exaltavit. Ecce rideo 7
** opprobrio, non loquar : (g) clamabo,*
& nuſquam judicium :
In circuitu circumædificatus 8
ſum, & non tranſibo : in (h)
vultu meo tenebras poſuit.
Et gloriam à me exuit, & 9
abſtulit coronam de capite
meo. Dirupit me undique, & 10
abii : et excidit tanquam arborem
ſpem meam. Graviter autem 11
mihi irâ uſus eſt : & arbitratus
eſt me tanquam inimicum;
Unanimiter autem venerunt (i) 12
tentationes ejus ſuper me : viis
meis in circuitu inſederunt inſidiatores.
A me fratres mei receſſerunt, 13
noverunt alienos, quàm
me, & amici mei immiſericordes
facti ſunt. Non adhæſerunt 14
mihi proximi mei : & ſcientes
nomen meum obliti ſunt
me. Vicini domûs, & ancillæ 15
meæ ; alienigena fui coram eis.
Servum meum vocavi, & non 16
obedivit : os autem meum deprecabatur.
Et rogabam uxorem 17
meam: & invocabam blanditiis
filios (k) concubinarum mearum.
Illi verò in (l) ſeculum me averſati 18
ſunt: cùm exurrexero,
contra me loquuntur. Abominati 19
ſunt me, qui me videbant: &
quos dilexeram, conſurrexerunt
in me. (m) In cute mea computruerunt 20
carnes meæ, et oſſa mea
in (n) dentibus hærent. Miſeremini 21
meî, miſeremini meî, ô amici:
manꝰ enim Domini eſt, quæ tetigit
me. Quarè me perſequimini, ſicut 22
& Dominus ? & de carnibus
meis non ſatiamini ?

MS.A. (α) Ἕως πότε (β) τὴν ψυχήν μου, καὶ καθαιρεῖταί με (γ) μοι οὕτως. Καὶ καταλαλεῖταί με, (δ) καὶ ἐπίκεισθαί μοι. (ε) ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας (ζ) καὶ ἐν ἐμοὶ αὐλίζετε (η) ῥῆμα ὃ οὐκ ἔδει, (θ) Γνῶτε ὅτι ὁ κύριος (ι) ταράξας με, (κ) λαλῶ ὀνείδει, καὶ οὐ (λ) ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου (μ) Τὴν δόξαν μου ἀπ' ἐμοῦ (ν) καὶ ἀφεῖλεν (ξ) δέ με (ο) μοι (π) αὐτοῦ ἦλθεν τὰ πειρατήρια ἐπ' ἐμέ, (ρ) με ἐγκάθετοι. Ἀπ' ἐμοῦ δὲ ἀπέστησαν ἀδελφοί, (σ) οἱ φίλοι (τ) Καὶ οὐ (υ) οἱ ἰδόντες (φ) οἰκεῖοι, θεράποντες, *θεράπαινοι, ἀλλογενὴς ἐγενόμην ἐναντίον αὐτῶν. Θεράποντας δέ μου (χ) οὐχ ὑπήκουσάν μου· Στόμα (ψ) *ἐδέετο αὐτῶν· (ω) καὶ προσεκαλούμην κολακεύων (α) ἀπέπαυντο, (β) δέ με οἱ ἰδόντες (γ) καὶ οὓς ἠγάπων, (*) σάρκες (δ) ἐν ὀδύναις (ε) Ἐγγίσατέ μοι, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι, ἐλεήσατέ με, χεὶρ (ζ) ἐστὶν ἡ ἁψαμένη μου. Διατί δέ με

תרגום Targum.

דִּכְרָנֵיהּ הוֹבַד מִנֵּי אַרְעָא וְלָא שְׁמָא לֵיהּ עַל אַנְפֵּי אַשְׁקָקֵי ׃ יְהַדְּפוּנֵיהּ מִנְּהוֹרָא לַחֲשׁוֹכָא וּמִתֵּבֵל יְגַלּוּנֵיהּ ׃ לָא בִיר לֵיהּ וְלָא בִיר בְּרָא בְּעַמֵּיהּ וְלֵית מְשֵׁיזֵב 17 18 19
בְּיָתוּבֵיהּ ׃ מְטוּל יוֹמֵיהּ אִצְטַדִּיאוּ בַתְרָאֵי וְקַדְמוֹנָאֵי אֲחַדוּ עַלְעוֹלָא ׃ וְיֵימְרוּן לְחוֹד אִלֵּין מַשְׁרְיַת עַוְלָא וְדֵין אֲתַר דְּמַן דְּלָא יְדַע אֱלָהָא ׃ 20 21

יט

וַאֲתֵיב אִיּוֹב וַאֲמַר ׃ עַד אֵימַת תְּנַקְטוּן נַפְשִׁי וּתְשַׁפְּפוּנַנִי בְּמִלַּיָא ׃ דְּנַן עֲסַר זִמְנִין תְּכַסְּפוּנַנִי לָא תִבְהֲתוּן תִּשְׁתְּמוֹדְעוּן לִי ׃ וּבְרַם בְּקוּשְׁטָא שְׁלֵיתִי גַּבִּי תְּבִית 1 2 3
שָׁלוּתִי ׃ אִין בְּקוּשְׁטָא עֲלַי תִּתְרַבְרְבוּן וּתְכַסְּנוּן עֲלַי חִסּוּדִי ׃ יְדַעוּ הַשְׁתָּא אֲרוּם אֱלָהָא תַּקְּפַנִי וּסְרִיגְיֵיהּ עֲלַי אַחֲזַר ׃ הָא אֶקְבַּל מִן קֳדָם חֲטוּף וְלָא 4 5 6 7
אִתּוֹתַב אֲצַלֵּי וְלֵית דִּינָא ׃ אַסְרְטֵי חֲטַר וְלָא אֶעְבַּר וְעַל שְׁבִילַי חֲשׁוֹךְ יְשַׁוִּי ׃ אַיְקְרֵי מֵעֲלַוַי אַשְׁלַח וְאַעְדֵּי כְּלִילֵי רֵישִׁי ׃ יִצְדְּנַנִי חֲזוֹר חֲזוֹר וְאֵיזֵיל וְאַטֵּל 8 9 10
הֵיךְ קִסָּא סִבְרִי ׃ וּתְקֵף עֲלַי רוּגְזֵיהּ וְאִתְחַשְׁבְּנַנִי לֵיהּ הֵיךְ מְעִיקוֹהִי ׃ כַּחֲדָא יֵיתוּן אוּכְלוּסוֹהִי וּכְבַשׁוּ עֲלַי אָרְחָתְהוֹן וּשְׁרוֹן חֲזוֹר חֲזוֹר לְמַשְׁכְּנִי ׃ אַחַי 11 12 13
מֵעֲלַוַי אַרְחֵיק וְיָדְעַי אִתְעֲבִידוּ חִילוֹנָאֵי מִנִּי ׃ פְּסַקוּ קָרִיבַי וּמְיַדְּעַי אַנְשִׁיוּנִי ׃ דַּיָּרֵי בֵיתִי וּלְחֵינָתִי לְחִילוֹנִי יַחְשְׁבוּנַנִי הֵיךְ בַּר עַמְמִין הֲוֵיתִי בְמֶחְמֵיהוֹן ׃ 14 15
לְעַבְדִּי קְרֵיתִי וְלָא יְתִיב בְּפוּמִּי אֶבְעָא מִנֵּיהּ ׃ רוּחִי נוּכְרֵיתָא לְאִנְתְּתִי וְאִתְחַנְנֵית לְבַר מְעַי ׃ לְחוֹד יַנְקַיָּא רְחַקוּ מִימְרֵי אֲקוּם וּמְמַלְּלִין מִנִּי ׃ 16 17 18
רַחֲקוּ יָתִי כָּל אֱנָשֵׁי רָזִי וְדֵין דִּי רְחֵימִית אִתְהַפְּכוּ בִי ׃ בְּמַשְׁכִּי וּבִסְרִי דְּבֵקַת גַּרְמִי וְאִשְׁתְּאַרִית בְּמַשַׁךְ כַּכַּי ׃ חוּסוּ עֲלַי חוּסוּ עֲלַי אַתּוּן חַבְרַי 19 20 21
אֲרוּם מַחְתָא דַיְיָ קְרִיבַת בִּי ׃ לְמָא תִרְדְּפוּנַנִי דִּכְמַת אֱלָהָא וּמִבִּסְרִי לָא תִסְבְּעוּן ׃ 22

Verſio SYRIACA.

17 * ܢܐܒܕ ܕܘܟܪܢܗ ܡܢ ܐܪܥܐ. ܘܠܝܬ ܠܗ ܫܡܐ ܥܠ ܐܦܝ ܒܪܝܬܐ. * ܢܣܚܦܘܢܝܗܝ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܠܚܫܘܟܐ. ܘܡܢ
18 ܐܪܥܐ ܢܛܪܕܘܢܝܗܝ. * ܠܐ ܫܡܐ ܠܗ. ܘܠܐ ܕܘܟܪܢܐ ܒܥܠܡܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܫܪܟܐ ܒܡܥܡܪܗ. * ܥܠ ܝܘܡܘܗܝ 19
20 ܢܬܡܗܘܢ ܐܚܪܝܐ. ܘܩܕܡܝܐ ܢܬܩܦ ܣܥܪܗܘܢ. * ܗܟܢܐ ܐܢܘܢ ܡܫܟܢܝܗܘܢ ܕܥܘܠܐ. ܘܗܢܘ ܐܬܪܗ ܕܡܢ ܕܠܐ 21
ܝܕܥ ܠܐܠܗܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܛ * * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ. * ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܡܫܚܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܦܫܝ: 1
2 ܘܡܟܐܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܒܡܠܐ. * ܗܐ ܥܣܪ ܙܒܢܝܢ ܡܚܣܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܘܠܐ ܒܗܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܟܪܝܢ
3 ܐܢܬܘܢ ܠܝ. * ܘܐܢ ܒܩܘܫܬܐ ܛܥܝܬ ܥܡܝ ܬܗܘܐ ܛܥܝܘܬܝ. * ܘܐܢ ܒܩܘܫܬܐ ܐܬܪܘܪܒܬܘܢ ܥܠܝ. 4
5 ܘܐܟܣܬܘܢܢܝ ܘܚܣܕܬܘܢܢܝ. * ܕܥܘ ܗܫܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܥܘܬܢܝ. ܘܡܨܝܕܬܗ ܗܘ ܦܪܣ ܥܠܝ. ܘܐܢ ܡܩܥܐ 6
7 ܐܢܐ. ܐܢܫ ܠܐ ܥܢܐ ܠܝ. * ܘܐܢ ܩܥܐ ܐܢܐ ܠܝܬ ܕܥܕܪ ܠܝ. * ܘܐܘܪܚܬܝ ܣܟܪ ܕܠܐ ܐܥܒܪ. ܘܚܫܘܟܐ ܣܡ ܥܠ ܫܒܝܠܝ. 8
9 * ܐܫܠܚܢܝ ܐܝܩܪܝ. ܘܐܥܒܪ ܟܠܝܠܐ ܕܪܫܝ. * ܣܚܦܢܝ ܡܢ ܟܠ ܦܢܝܢ ܘܐܙܠܬ. ܘܥܩܪ ܐܝܟ ܩܝܣܐ ܣܒܪܝ. 10
11 * ܘܐܬܩܦ ܥܠܝ ܪܘܓܙܗ. ܘܚܫܒܢܝ ܠܗ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ. * ܘܐܬܘ ܐܟܚܕܐ ܫܠܝܚܘܗܝ. ܘܕܫܘ ܥܠܝ
12 ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܘܫܪܘ ܚܕܪ ܡܫܟܢܝ. * ܐܚܝ ܪܚܩܘ ܡܢܝ. ܘܝܕܥܝ ܫܢܘ ܡܢܝ. * ܩܪܝܒܝ ܦܣܩ ܡܢ ܠܘܬܝ. 13
14 ܘܝܕܥܝ ܛܥܘ ܠܝ. * ܥܡܘܪܐ ܕܒܝܬܝ ܘܐܡܗܬܝ. ܐܝܟ ܢܘܟܪܝܐ ܚܫܒܘܢܝ. ܘܢܘܟܪܝܐ ܗܘܝܬ ܒܥܝܢܝܗܘܢ. 15
16 * ܠܥܒܕܝ ܩܪܝܬ. ܘܠܐ ܥܢܢܝ. ܘܒܦܘܡܝ ܒܥܝܬ ܡܢܗ. ܘܐܬܡܟܟܬ ܠܗ. * ܘܢܟܪܝܐ ܗܘܝܬ
17 ܠܐܢܬܬܝ. ܘܐܬܚܢܢܬ ܠܒܪ ܟܪܣܝ. * ܘܐܦ ܥܘܠܐ ܐܣܠܝܘܢܝ. ܩܡܬ ܘܡܠܠܘ ܒܝ. * ܐܣܠܝܘܢܝ ܟܠܗܘܢ 18
19 ܡܠܟܝ. ܘܗܠܝܢ ܕܪܚܡܬ ܐܬܗܦܟܘ ܥܠܝ. * ܒܡܫܟܝ ܘܒܒܣܪܝ ܕܒܩ ܓܪܡܝ. ܘܐܬܦܠܛܬ ܒܡܫܟܐ 20
21 ܕܫܢܝ. * ܚܘܢܘܢܝ ܚܘܢܘܢܝ ܐܢܬܘܢ ܪܚܡܝ. ܡܛܠ ܕܐܝܕܗ ܕܐܠܗܐ ܩܪܒܬ ܒܝ. * ܠܡܢܐ ܪܕܦܝܬܘܢܢܝ
22 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܐܠܗܐ. ܘܡܢ ܒܣܪܝ ܠܐ ܣܒܥܬܘܢ.

Verſio ARABICA.

17 * يبيد ذكره من الارض * ولا يكون له اسم على اوجه البرية * يهدمونه من النور الى الظلام * ومن
18 الدنيا يبعدونه * فلا اسم يكون له * ولا ذكر في اليوم * ولا يكون له باقي في مسكنه * وعلى ايامه يتعجب 19
20 الاولون والاخرون * ويقف شعرهم * ولكن هذه مساكن المنافقين * وهذا مكان الذي لا يعرف الله * 21
1 * الفصل التاسع عشر * * فاجاب ايوب وقال * حتى متى تؤذون نفسي وتمرضوني
2 بالكلام * فان هذه عشر مرات تعيبوني * ولا تخزون من ان تحزنوني * فان كنت حقا هلكت فعلي 3
4 تكون ضلالتي * وان كان بالحق استكبرتم علي وبكتموني وعيرتموني * فاعلموا الان ان الله 5
6 دحضني * ومصيدته بسطها علي * فان انا صحت فلم يجبني احد * وان صرخت فليس من يعينني * 7
8 * طرقي سيجها لئلا اجوز * ووضع الظلمة على سبلي * وسلبني كرامتي * وابعد الاكليل من راسي * 9
10 * قلعني من كل جوانبي فذهبت * واخذ مثل العود رجاي * وشدد علي غضبه * وعدني له مثل 11
12 العدو * وجميعا جاءت على رسله * وداسوا على طرقهم * وحلوا حوالي خبائي * واخوتي ابعدوا مني * 13
14 ومعارفي جاروا * قطع قرابتي من عندي * ومعارفي نسوني * وسكان بيتي واماي مثل الغريب عدوني * 15
16 وغريبا كنت في اعينهم * لعبدي دعوت فلم يجبني * وضرعت اليه بقول فمي وخضعت له * كنت 17
18 غريبا لامراتي * وتضرعت لابن امعاي * وايضا فان المنافقين ارذلوني * قمت فتكلموا في * ارذلني اهل 19
20 جميع مشورتي * وايضا فان احبائي انقلبوا علي * جلدي ولحمي لصقت بعظامي * وانفلت لحم
21 اسناني * ارحموني ارحموني انتم يا احبائي * من اجل ان يد الله اقتربت الي * لماذا تطردوني انتم 22
ايضا مثل الله * ومن لحمي لا تشبعون *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

17 Peribit de terra memoria ejus, & non erit ei nomen ſuper faciem creaturæ, 18 Deſtruent eum à luce ad tenebras, & à mundo arcebunt eum: 19 Nec erit ei nomen nec memoria (i) in die, nec erit ei ſuperſtes in habitaculo ſuo: 20 Et ſuper dies ejus ſtupebunt (k) triores, et poſteriores et horrebunt pili eorũ. 21 Itaq; hujuſmodi ſunt habitacula impiorum, & hujuſmodi locus ejus qui Deum non cognoſcit.

CAP. XIX.

1 RESpondit Job, ac dixit, 2 Uſquequò vexabitis animam meam, & affligetis me verbis? 3 Quoniam ecce decies me carpitis, et non pudet vos me contriſtare. 4 (a) Si meritò perii, ſit ſuper me perditio mea: 5 At ſi meritò vos elati eſtis contra me & arguiſtis me, & probris affeciſtis; 6 Scitote jam quòd Deus me cõdemnaverit, & rete ſuum extenderit ſuper me. 7 Si ego (b) clamo, nemo reſpondet mihi; & ſi vociferor, non eſt qui me (c) adjuvet. 8 Circumſepſit vias meas ne pertranſirem, & poſuit tenebras ſuper vias meis: 9 Et ſpoliavit me honore meo, & amovit coronam à capite meo: 10 Avulſit me ab omnibus lateribus meis, et abii: & abſtulit quaſi ligni ſpem meam: 11 Et corroboravit ſuper me indignationem ſuam, & reputavit me ſibi quaſi inimicum: 12 Et ſimul venerunt contra me Apoſtoli ejus, ſuper me triverunt vias ſuas, & habitaverunt circa tabernaculum meum. 13 Et fratres mei receſſerunt à me, & noti mei diſceſſerunt. 14 Conſanguineos meos amputavit à me; & noti mei obliti ſunt mei: 15 Et habitatores domûs meæ & ancillæ meæ quaſi peregrinum me reputaverunt; & extraneus factus ſum in oculis ipſorum. 16 Servum meum vocavi, & non reſpondit mihi; & eum deprecatus ſum ſermone oris mei, eiq; humiliatus ſum. 17 Et fui extraneus uxori meæ, & ſupplicavi filio viſcerum meorum. 18 Et impii quoq; me deſpexerunt: ſurrexi, & locuti ſunt contra me. 19 Aſpernati ſunt me omnes conſiliarii mei, & amici quoq; mei converſi ſunt contra me. 20 Pellis mea & caro mea adhæſit oſſibus meis, & (d) evaſit caro dentium meorum. 21 Miſeremini mei, miſeremini mei vos O amici mei; quoniam manus Dei tetigit me. 22 Quare perſequimini me vos quoq; ſicut Deus, & de carne mea non ſaturamini?

INTERP. SYRIACA.

(i) in mundo, (k) poſteriores, & priores horruit pilus eorum. *Cap. xix.* (a) Et verè, ſi erravi erit ſuper me error meus: (b) loquor, (c) vindicabit. (d) evaſi cum cute dentium meorum.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Memoria ejus pereat de terra, & non ſit ei nomen ſuper faciem platearum. Pellant eum de luce in tenebras, & de orbe transferant eum. Non ſit ei filius neque filius filii 17 18
in populo ſuo, neque qui ſalvetur in tabernaculo ſuo. Propter diem ejus deſolabuntur noviſſimi, & primos invadit *turbo*. *Et dicent*, Attamen hæc ſunt habitacula ini- 19 20
qui, & hic eſt locus ejus qui ignorat Deum. 21

CAP. XIX.

ET reſpondit Job & dixit: Uſq; quò moleſti eritis animæ meæ, & contereris me ſermonibus? Jam decies confudiſti me, & non erubeſcitis [*licet*] agnoſcatis me. 1 2 3
Attamen verè ſi ignoravi, mecum morabitur ignorantia mea. Si in veritate contra me magnificamini, & arguitis me opprobrio meo. *Sciant* nunc quoniam Deus ap- 4 5 6
prehendit me, & rete ejus *circundedit* me. Ecce clamabo vim patiens, & nemo eſt qui reſpondeat: orabo, nec erit judicium. Semitam meam ſepſit ut non tranſeam, 7 8
& ſuper itinera mea tenebras poſuit. Gloriâ meâ me exuit, & abſtulit coronam capitis mei. Deſtruxit me per circuitum, & abii: & abſtulit quaſi lignum ſpem meam. 9 10
Et invaluit contra me furore ſuo, & putavit me quaſi hoſtem ſuum. Simul venerunt contra me turmæ ejus, & ſtraverunt ſuper me viam ſuam, & caſtrametati ſunt in cir- 11 12
cuitu tabernaculi mei. Fratres meos longe fecit à me, & noti mei facti ſunt alieni à me. Ceſſaverunt propinqui mei, & noti mei obliti ſunt mei. Inquilini domus 13 14
meæ & concubinæ meæ ſicut alienum reputaverunt me: quaſi filius populorum fui in conſpectu eorum. Servum meum vocavi, & non reſpondit mihi, ore meo roga- 15 16
bam eum. Spiritus meus alienus factus eſt uxori meæ, & deprecabar filium uteri mei. Parvuli quoque deſpiciebant verba mea; conſurgebam & loquebantur de me. 17 18
Abominati ſunt me omnes viri ſecreti mei, & illi quos dilexi, verſi ſunt in me. Pelli meæ & carni meæ adhæſit os meum, & relictus ſum tantùm in pelle dentium me- 19 20
orum. Miſeremini mei, miſeremini mei vos amici mei, quia plaga *Domini* tetigit me. Quare perſequimini me ſicut Deus, & de carne mea non ſaturamini? 21 22

איוב : כ

libro in dabit quis : mei ſermones ſcriberentur & nunc dabit Quis
מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר 23
petra in perpetuum in plumbeo & , ferreo ſtylo In.imprimerentur &
וְיֻחָקוּ : בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד בַּצּוּר 24
noviſſimò & , vivum meum redemptorem novi ego Et .ſculperentur
יֵחָצְבוּן : וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן 25
: hanc contriverint meam pellem poſtquam Et .ſtaturum pulverem ſuper
עַל־עָפָר יָקוּם : וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת 26
, mihi ſum viſurus ego Quem .Deum videbo mea carne de &
וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ : אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי 27
.meo ſinu in mei renes Defecerunt .alienus non & ,viderunt mei oculi &
וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי :
eſt inventa verbi radix & : eum perſequimur Cur : dicetis Quia
כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־ 28
: gladii iniquitates ira quia , gladii faciebus à vobis Timete ? me in
בִי : גּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי־חֶרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חֶרֶב 29
.judicium quod ſciatis ut
לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדּוּן :

CAP. XX. כ

meæ cogitationes Idcirco : dixit & , Nahamathites Sophar reſpondit Et
1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר : לָכֵן שְׂעִפַּי
2 Correctionem .me in meum ſenſum propter & , me facient reſpondere
יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר חוּשִׁי בִי : מוּסַר 3
: mihi reſpondebit meæ intelligentiæ ſpiritus & ? audiam meæ ignominiæ
כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי :
? terram ſuper hominem eſſe poſitum à , ſeculo à noſti hoc Nónne
הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ : 4
ad hypocritæ lætitia & : propinquo de impiorum laus Quòd
כִּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־ 5
ejus caput & ,ejus ſublimitas cœlum in aſcenderit Si .momentum
רָגַע : אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ 6
eum videntes : peribit finem in ejus ſtercus Velut .attigerit nubem ad
לָעָב יַגִּיעַ : כְּגֶלֲלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו 7
: eum invenient non & , volabit ſomnium Sicut ? ille Ubi : dicent
יֹאמְרוּ אַיּוֹ : כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ 8
non & , eum vidit Oculus .nocturna viſio ſicut vagabitur &
וְיֻדַּד כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה : עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא 9
placabunt ejus Filii .ejus locus eum intuebitur ultrà nec ; addet
תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ : בָּנָיו יְרַצּוּ 10
ejus Oſſa .ſuam violentiam reddent ejus manus & , mendici
דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ : עַצְמוֹתָיו 11
.jacebit pulverem ſuper eo cum & : ejus occultis ſunt repleta
מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב :
.ſua lingua ſub illud celabit , malum ejus ore in dulcuerit Si
אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ : 12
medio in ,illud prohibebit & : illud derelinquet non & , eo ſuper Parcet
יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ 13
aſpidum Fel eſt verſum ejus viſceribus in ejus Panis .ſui palati
חִכּוֹ : לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים 14
ejus ventre de : eam evomet & ,deglutivit Facultatem .ejus interiori in
בְּקִרְבּוֹ : חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ 15
lingua eum occidet : ſuget aſpidum Caput .Deus eam expellet
יֹרִשֶׁנּוּ אֵל : רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן 16
, mellis torrentes ,flumina : rivulos in videbit Non .viperæ
אֶפְעֶה : אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ 17
facultatem velut : deglutiet non & , laborem Reſtituens .butyri &
וְחֶמְאָה : מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל 18
: pauperes dimiſit , alliſit Quia .exultabit non &,ejus permutationis
תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס : כִּי־רִצַּץ עָזַב דַּלִּים 19
.eam ædificabit non & , rapuit domum
בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבֶנֵהוּ :

Verſio VULG. LAT.

23 Quis mihi tribuat ut ſcribantur ſermones mei? quis mihi
24 det ut exarentur in libro Stylo ferreo, & plumbi laminá,
vel celte ſculpantur in ſilice?
25 Scio enim ꝙ Redemptor meus
vivit, et in noviſſimo die de terra
26 ſurrecturus ſum: Et rurſum
circumdabor pelle mea, & in
carne mea videbo Deũ meum.
27 Quem viſurus ſum ego ipſe, &
oculi mei conſpecturi ſunt, &
non alius: repoſita eſt hæc ſpes
28 mea in ſinu meo. Quare ergò
nunc dicitis; Perſequamur eũ,
& radicem verbi inveniamus
29 contra eum? Fugite ergò à
facie gladii, quoniam ultor
iniquitatum gladius eſt: & ſcitote
eſſe judicium.

CAP. XX.

1 REſpondens autem Sophar
2 Naamathites, dixit; Idcircò
cogitationes meæ variæ ſuccedunt
ſibi, & mens in diverſa
3 rapitur. Doctrinam, quâ me
arguis, audiam, & ſpiritus intelligentiæ
meæ reſpondebit
4 mihi. Hoc ſcio à principio,
ex quo poſitus eſt homo ſuper
5 terram, Quòd laus impiorum
brevis ſit, & gaudium hy-
6 pocritæ ad inſtar puncti. Si
aſcenderit uſque ad cœlum ſuperbia
ejus, & caput ejus nu-
7 bes tetigerit: Quaſi ſterquilinium
in fine perdetur: & qui
eum viderant, dicent; Ubi eſt?
8 Velut ſomnium avolans non
invenietur, tranſiet ſicut viſio
9 nocturna. Oculus, qui eum
viderat, non videbit, neque ultrà
intuebitur eum locus ſuus.
10 Filii ejꝰ atterentur egeſtate, &
manus illius reddent ei dolo-
11 rem ſuum. Oſſa ejus implebuntur
vitiis adoleſcentiæ ejꝰ,
& cum eo in pulvere dormi-
12 ent. Cùm enim dulce fuerit
in ore ejus malum, abſcondet
13 illud ſub lingua ſua. Parcet
illi, & non derelinquet illud,
14 & celabit in gutture ſuo. Panis
ejus in utero illius vertetur
15 in fel aſpidum intrinſecùs. Divitias,
quas devoravit, evomet,
& de ventre illius extrahet eas
16 Deus. Caput aſpidum ſuget,
& occìdet eum lingua viperæ.
17 (Non videat rivulos fluminis,
torrentes mellis, & butyri.)
18 Luet quæ fecit omnia, nec tamen
conſumetur: juxta multitudinem
adinventionum ſua-
19 rum, ſic & ſuſtinebit. Quoniam
confringens nudavit pauperes:
domum rapuit, & non
ædificavit eam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 Τίς γὰρ ἂν (ʹ) δῴη γραφῆναι τὰ ῥήματά μου,
τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα;
24 † Ἐν γραφείῳ σιδηρῷ (η) καὶ μολίβῳ, † ἢ
25 ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι; † Οἶδα γὰρ ὅτι (ϛ)
ἀέναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων, ἐπὶ γῆς
26 † (θ) Ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν
ταῦτα· † παρὰ γὰρ κυρίου (ι) ταῦτά μοι
27 συνετελέσθη, † Ἃ ἐγὼ ἐμαυτῷ συνεπίσταμαι,
† ἃ (κ) ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακε, καὶ οὐκ
ἄλλος, πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν
28 κόλπῳ. † Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε, Τί ἐροῦμεν (λ) ἔναντι
αὐτοῦ, † καὶ ῥίζαν λόγου (μ) εὑρήσομεν
29 ἐν αὐτῷ; † Εὐλαβήθητε (ν) δὴ καὶ ὑμεῖς
(ξ) ἀπὸ ἐπικαλύμματος, † θυμὸς γὰρ ἐπ'
(∴) ἀνόμους ἐπελεύσεται· † καὶ τότε γνώσονται,
(ο) ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

Quis enim utique det, ut ſcripta 23
ſint verba mea, & ipſa poſita
in libro in ſeculum, Et in ſtylo 24
ferreo, & plumbo, aut in petris
inſculpta? Scio enim quia æter- 25
nus eſt, qui me reſoluturus eſt
ſuper terram, (o) Ad reſuſcitan- 26
dam cutem meam, quæ perpetitur
hæc. A Domino enim hæc mihi
conſummata ſunt, Quorum ego 27
mihi conſcius ſum, quæ oculus
meus vidit, & non alius: &
(p) omnia mihi conſummata
ſunt in ſinu. Quòd ſi (q) & di- 28
xeritis, Quid dicemus contra eum,
& (r) radicem ſermonis inveniemus
in eo? Cavete (ſ) uti- 29
que, & vos à tegmine. Ira enim
ſuper iniquos veniet, & tunc (t)
cognoſcent, ubi eſt eorũ materia.

MS.A. (ʹ) δῴη (η) ἢ μολίβῳ, (ϛ) ἀέναος (θ) Ἀναστήσει δέ μου τὸ σῶμα τὸ ἀναντλοῦν (ι) μοι ταῦτα συνετελέσθη, (κ) οἱ ὀφθαλμοί μου ἑοράκασιν, (λ) ἐναντίον (μ) εὕρησον (ν) δὲ (ξ) ἀπὸ κρίματος, (∴) ἀνόμοις (ο) ὅτι οὐδαμοῦ αὐτῶν ἡ ἰσχύς ἐστιν.

ΚΕΦ. κʹ.

1 † Ὑπολαβὼν δὲ Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, λέγει,
2 † Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον (α) ἀντερεῖν
σε ταῦτα, † καὶ οὐχὶ (α) συνίετε μᾶλλον
3 ἢ καὶ ἐγώ. † Παιδείαν ἐντροπῆς (ʹ) μου ἀκούσομαι,
† καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς (γ) συνέσεως ἀπο-
4 κρίνεταί μοι. † Μὴ ταῦτα ἔγνως ἀπὸ τοῦ
ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
5 † Εὐφροσύνη (δ) δὲ ἀσεβῶν πτῶμα ἐξαίσιον,
† χαρμονὴ δὲ (ε) παρανόμων ἀπώλεια·
6 † Ἐὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν (ζ) αὐτοῦ τὰ δῶρα,
† ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἅψηται.
7 † (η) Ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι, τότε
εἰς τέλος ἀπολεῖται· † οἱ δὲ εἰδότες
8 αὐτὸν ἐροῦσι, Ποῦ ἐστιν; † Ὥσπερ ἐνύπνιον
ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὑρεθῇ, † ἔπτη δὲ
9 ὥσπερ (θ) φάσμα νυκτερινόν. † Ὀφθαλμὸς
παρέβλεψε, καὶ οὐ προσθήσει, † (ι) καὶ οὐκ ἔτι
10 προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ. † Τοὺς
υἱοὺς αὐτοῦ (κ) ὀλέσαισαν ἥττονες, † αἱ δὲ
χεῖρες αὐτοῦ (λ) πυρσεύσαισαν ὀδύνας.
11 † Ὀστᾶ αὐτοῦ (μ) ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
† καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμη-
12 θήσεται. (ν) Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν στόματι αὐτοῦ
κακία, † κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν
13 αὐτοῦ, † Οὐ φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει
αὐτήν· † καὶ συνάξει αὐτὴν ἐν
μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ δυνη-
14 θῇ βοηθῆσαι ἑαυτῷ. † Χολὴ ἀσπίδος ἐν
15 γαστρὶ (ϛ) αὐτοῦ. † Πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος
ἐξεμεθήσεται, † (ξ) ἐξ οἰκίας αὐτοῦ
16 ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος. † Θυμὸν δὲ δρακόντων
θηλάσειεν, † ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα
17 ὄφεως. † Μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μηδὲ
18 νομὰς μέλιτος καὶ βουτύρου. † Εἰς κενὰ καὶ
μάταια ἐκοπίασεν, † (ο) πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ
γεύσεται· ὥσπερ (π) στρίφνος ἀμάσητος,
19 ἀκατάποτος. † Πολλῶν γὰρ (ρ) δυνατῶν
οἴκους (σ) ἔθλασεν· † δίαιταν δὲ (τ) ἥρπασε,
καὶ οὐκ ἔστησεν.

CAP. XX.

REſpondens autem Sophar 1
Mineus, ait; Non ſic putabam 2
contradicere te his: & non intelligitis
magis, quàm & ego. E- 3
ruditionem confuſionis meæ audiam;
& ſpiritus ex intelligentia
reſpondet mihi. Nónne hæc nó- 4
ſti (a) ab eo, quod olim, ex quo
poſitus eſt homo ſuper terram?
Lætitia (b) autem impiorum ru- 5
ina inſignis: gaudium verò iniquorum
eſt perditio; Si aſcende- 6
rint in cœlum dona ejus, & ſacrificium
ejus tetigerit nubes.
Nam cùm viſus fuerit jam fir- 7
matus eſſe, tunc in finem peribit:
qui autem noverant eum, dicent;
ubi eſt? Tanquam ſomnium quod 8
avolavit, non invenietur: volavit
autem, ſicut viſio nocturna:
Oculus vidit, & non adjiciet: 9
& non ultrà animadvertet eum
locus ſuus. Filios ejus diſperdant 10
minores: & ipſæ manus ejus (c)
ſuccendant dolores. Oſſa ejus 11
impleta ſunt juventute ejus, &
cum eo ſuper pulverem dormient.
Si dulcuerit in ore ejus malignitas, 12
abſcondet eam ſub lingua
ſua: (d) Non parcet ei, & non 13
relinquet eam: & (e) colliget
eam in medio gutture ſuo: &
non poterit ſubvenire ſibi. (f) Fel 14
aſpidis in ventre ejus: Divitiæ 15
iniquè congregatæ evomentur de
(g) domo ejus: * extrahet eum
angelus. Et (h) furorem draco- 16
num ſugat: & interficiat illum
lingua colubri. Non videat mul- 17
ctram pecorum, neque (i) pabula
mellis, & butyri. In vanum, & 18
fruſtrà laboravit: divitias, ex
quibus non guſtabit: (k) tanquam
durum quid, quod mandi non
potiſt, nec glutiri: Multorum e- 19
nim (l) potentum domos fregit,
& (m) habitaculum diripuit,
& non ſtatuit.

MS.A. (α) σε εἶναι, καὶ ἀντειπεῖν σε ταῦτα, (β) Συνίεται μᾶλλον ἢ ἐγώ. (ʹ) σου (γ) Συνέσεώς σου (δ) γὰρ (ε) ἀσεβῶν (ζ) τὰ δῶρα αὐτοῦ, (η) Ὅταν δοκῇ ἤδη ἐστηρίχθε, (θ) φάντασμα (ι) καὶ οὐ προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ οὐκέτι. (κ) θλάσιαν (λ) ψηλαφήσουσιν ὀδύνας. (μ) ἐνεπλήσθη (ν) Ἐγλυκάνθη (ϛ) αὐτοῦ καὶ πόνος. Πλοῦτος (ξ) ἐκ κοιλίας αὐτοῦ· ἐξ οἰκίας δὲ αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος θανάτου. Θυμὸς δὲ δρακόντων θηλάσει, καὶ ἀνέλοι αὐτὸν (ο) χοίη δὲ πλοῦτον (π) στρύχνον ἀμάσητον, * ἀκαταπάτητον. (ρ) ἀδυνάτων (σ) ἔθρασεν· (τ) αὐτῶν ἥρπασεν,

תרגום TARGUM.

מַן יְהַב יָתִי וְיִכַּתְבוּן מִלַּי מַן יְהַב בִּפְתָקָא וְיִתְרַשְׁמוּן : בְּקוּלְמוּס דְּפַרְזְלָא וְכַרְכְּמִישָׁא לְעָלְמָא בְּטִינָרָא יִתְפַּסְלָן : וַאֲנָא יְדַעִית דְּפָרִיקִי קַיָּם וּמִן בָּתַר 25 23
כְּדֵין פּוּרְקָנֵיהּ עַל עַפְרָא יְקוּם : וּמִן בָּתַר דְּאִתְקְפַח מַשְׁכִּי תְּהֵי דָא וּמִבִּסְרִי אֶחֱמֵי תוּב אֱלָהָא : דִּי אֲנָא אֶחֱמֵי לִי וְעֵינַי יֶחֱמוּן וְלָא חִילוֹנֵי שְׁלִימוּ כָּלְיָתִי 27 26
בְּעוּבִּי : אֲרוּם תֵּימְרוּן מַה נִרְדֹּף לֵיהּ וְעִקַּר מִלְּתָא נִשְׁכַּח בֵּיהּ : דְּחוּלוּ לְכוֹן מִן קֳדָם חַרְבָּא אֲרוּם כְּדַרְגִּיז אֱלָהָא עַל סוּרְחָנוּתָא מְגָרֵי קָטוֹלִין דְּחַרְבָּא 29 28
מִן בְּגַלַל דְּתִנְדְּעוּן דְּדַיָּן קְשׁוֹט הוּא מָרֵי דִינָא :

כ

וַאֲתִיב צוֹפַר דְּמִן נַעֲמָה וַאֲמַר : מְטוּל דְּרַעְיוֹנַי מְתִיבִין לִי וּמְטוּל דִּרְגִישְׁתִּי בִי : מַרְדּוּתָא דִּכְסוּפִי אֶשְׁמַע וְהֵיךְ פּוּחָא מִן בִּיוּנְתִּי יְתִיבִנַנִי : הֲדָא יְדַעְתָּא 2 1
מִן אוּלָא מִן עִדָּן דְּאִשְׁתְּוִי בַּר נָשׁ עֲלַוֵי אַרְעָא : אֲרוּם בּוּעַת רַשִׁיעֵי שֵׁיצִית בְּעָגָל וְחֶדְוַת דִּילָטוֹר עַד שַׁעְתָּא : אִין יִסַּק לְצֵית שְׁמַיָּא זְקִפֵיהּ וְרֵישֵׁיהּ לַעֲנָנָא 4 3
יִמְטֵי : הֵיךְ רְעִיֵהּ לְעָלְמָא יְהוּבַד חָמוֹי יֵימְרוּן הָאן הוּא : הֵיךְ חֶלְמָא יְטוּס וְלָא יִשְׁכְּחוּנֵיהּ יִגְלֵי הֵיךְ חֶזְוָתָא דְּלֵילְיָא : עֵינָא סְקַרְתֵּיהּ וְלָא תוֹסִיף 6 5
וְלָא תוּב תִּסְכְּנֵיהּ אַתְרֵיהּ : בְּנוֹי יְרַעוּן מִסְכְּנִין וִידוֹי מְשַׁלְּמָן תְּקוֹף צַעֲרֵיהּ : גַּרְמוֹי אִתְמְלִיאוּ חֵילֵיהּ וּבַהֲדֵיהּ עַל עַפְרָא תִשְׁכּוּב : אִין מִתְבַּסְּמָא 9 8 7
בְּפוּמֵיהּ בִּישְׁתָא יְכַדְּבִנַּהּ תְּחוֹת לִישָׁנֵיהּ : יְחוּס עֲלַהּ וְלָא יִשְׁבְּקִנַּהּ וִיכַסְּנַהּ בִּמְצַע מוֹרִיגֵיהּ : מֵיכְלֵיהּ בִּמְעוֹי אִתְהֲפִיךְ אֶרְסָא דְּחוּרְמָנִין בְּגַוֵּיהּ : 12 11 10
נִכְסִין דְּסַלְעֵם יִפְלֹט יָתֵיהּ מִכְּרֵסֵיהּ יְתָרְכִנֵּיהּ אֱלָהָא : רֵישֵׁי חוּרְמָנַיָּא יִינַק תִּקְטְלִנֵּיהּ לִשַּׁן חִוְיָא : לָא יִזְכֵּי לְמֶחֱמֵי בִּטְיָפֵי נַהֲרוֹת נַחֲלַיָּא דְּמִן 14 13
דּוּבְשָׁא וּלְוֵי : מְתִיב לְאוּרַת חוּרְנָא וְלָא יִגְמַר כִּדְעַתְרֵיהּ מִתְיְהֵב שַׁלְחוּפֵיהּ וְלָא יְרוּץ : אֲרוּם רָעַע עִסְקָא דְּמִסְכְּנִין בֵּיתָא אֲנַס וְלָא בְּנָא 17 16 15
יָתֵיהּ : 19 18

Verſio *SYRIACA.*

23 24 * ܡܢ ܢܬܠ ܠܝ ܕܢܬܟܬܒܢ ܗܘܝ ܡ̈ܠܝ ܘܢܬܪܫܡܢ ܗܘܝ ܒܣܦܪܐ. * ܒܩܢܝܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܒܟܬܝܒܬܐ ܕܐܒܪܐ.
25 ܠܥܠܡ. ܘܥܠ ܟܐܦܐ ܢܬܓܠܦܢ. * ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܦܪܘܩܝ ܚܝ ܗܘ. ܘܒܫܘܠܡܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܬܓܠܐ. * ܘܥܠ
26 27 ܡܫܟܝ ܗܘ ܐܬܟܪܝܘ ܗܠܝܢ ܘܥܠ ܒܣܪܝ. * ܐܢ ܢܚܙܝܢ ܠܐܠܗܐ ܥܝܢܝ. ܢܚܙܝܢ ܢܘܗܪܐ. ܟܘܠܝܬܝ ܓܡܝܪܐܝܬ ܐܒܕܘ
28 29 ܡܢ ܐܬܪܝ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܢܪܕܦܝܘܗܝ. * ܘܡܠܬܐ ܛܒܬܐ ܕܒܬܪܝ ܐܫܟܚ. * ܕܚܠܘ ܠܟܘܢ
ܡܢ ܩܕܡ ܚܪܒܐ. ܡܛܠ ܕܚܡܬܐ ܕܚܛܗܐ ܚܪܒܐ ܗܝ. ܡܛܠ ܕܬܕܥܘܢ ܕܐܝܬ ܕܝܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟ *

1 2 * ܘܥܢܐ ܨܘܦܪ ܢܥܡܬܝܐ ܘܐܡܪ. * ܡܛܠ ܗܘܦܟܝ ܐܦܢܘ ܠܝ. ܘܡܛܠܬܝ
3 ܣܟܘ ܠܝ. * ܡܪܕܘܬܐ ܕܡܟܣܢܘܬܝ ܐܫܡܥܟܘܢ. ܘܪܘܚܐ ܕܣܘܟܠܝ ܢܦܢܝܢܝ. * ܗܕܐ ܝܕܥܬ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܡܢ
4 5 ܕܐܬܒܪܝ ܐܕܡ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܢ ܕܥܒܕ ܠܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܡܛܠ ܕܫܘܒܚܗܘܢ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܡܢ ܟܪܣܗܘܢ.
6 ܘܚܕܘܬܗܘܢ ܕܥܘܠܐ. ܠܙܒܢܐ ܗܝ ܙܥܘܪܐ. * ܐܢ ܢܣܩ ܠܫܡܝܐ ܪܘܡܗ. ܘܠܥܢܢܐ ܢܡܛܐ ܪܝܫܗ. * ܐܝܟ
7 8 ܥܠܥܠܐ ܠܥܠܡ ܢܐܒܕ. ܚܙܝܢ̈ܘܗܝ ܢܐܡܪܘܢ ܐܝܟܘ. * ܘܐܝܟ ܚܠܡܐ ܢܦܪܚ ܘܠܐ ܢܫܬܟܚ. ܘܢܥܪܘܩ ܐܝܟ ܚܙܘܐ
9 10 ܕܠܠܝܐ. * ܥܝܢܐ ܕܚܙܬܗ ܠܐ ܬܘܣܦ ܘܬܚܙܝܘܗܝ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܢܚܘܪܘܢ ܒܗ ܐܬܪܗ. * ܒܢܘܗܝ ܢܬܪܥܥܘܢ
11 12 ܒܡܣܟܢܘܬܐ. ܘܐܝܕܘܗܝ ܢܬܦܫܛܢ ܒܝܠܕܗ. * ܓܪ̈ܡܘܗܝ ܡܠܝܢ ܡܘܚܐ. ܘܥܡܗ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܫܟܒܘܢ. * ܐܢ
13 ܢܚܠܐ ܒܦܘܡܗ ܒܝܫܬܗ. ܘܢܛܫܝܗ ܬܚܝܬ ܠܫܢܗ. * ܢܚܘܣ ܥܠܝܗ ܘܠܐ ܢܫܒܩܝܗ.
14 15 ܘܢܟܠܝܗ ܒܓܘ ܚܟܗ. * ܠܚܡܗ ܒܡܥܘܗܝ ܢܬܗܦܟ. ܘܡܪܪܬܐ ܕܬܢܝܢܐ ܒܟܪܣܗ. * ܘܡܐܟܘܠܬܐ
16 ܕܒܠܥ ܢܬܩܝܐ ܡܢ ܟܪܣܗ. ܘܢܦܩܝܘܗܝ ܡܢ ܟܪܣܗ ܐܠܗܐ. * ܡܪܪܬܐ ܕܐܣܦܝܕܐ ܢܝܢܩ. ܘܠܫܢܐ ܕܐܟܕܢܐ ܢܩܛܠܝܘܗܝ.
17 18 * ܠܐ ܢܚܙܐ ܡܦܠܓܘܬܐ ܕܢܗܪ̈ܘܬܐ: ܘܪ̈ܕܝܐ ܕܕܒܫܐ ܘܕܚܐܘܬܐ. * ܢܬܗܦܟ ܠܥܡܠܐ. ܘܠܐ ܢܐܟܘܠ. ܒܚܝܠܐ
19 ܚܠܦܘܗܝ ܠܐ ܢܬܗܢܐ. * ܕܐܪܢܝ ܠܡܫܒܩܗ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܐܢܘܣܐ ܠܐ ܢܬܒܢܐ.

Verſio *ARABICA.*

23 24 * لَيْتَ كَانَ أَحَدٌ يَهْتَمُّ ان يَكْتُبَ كَلَامِي فَكَانَتْ تُرْسَمُ فِي سِفْرٍ * بِقَلَمِ حَدِيدٍ * وَيَنْقُشُ الآنُكَ لِلدَّهْرِ *
25 26 وَعَلَي الحِجَارَةِ تُنْقَشُ * وَانَا فَانِّي اعْلَمُ ان مُخَلِّصِي حَيٌّ * وَعَلَي الفَنَاءِ عَلَي الارضِ يَظْهَرُ * وَعَلَي جِلْدِي
27 ضَاقَتْ هٰذِهِ وَعَلَي بَشَرِي * فَانْ ابْصَرَ اللهَ عَيْنَايَ فَقَدْ رَأَتِ النُّورَ * كُلَايَ هَلَاكًا هَلَكَتْ مِن
28 29 مَوْضِعِي * حِينَ تَقُولُونَ لِمَاذَا نَطْلُبُهُ * أَحْسَنُهُ هِيَ الكَلِمَةُ الَّتِي وَجَدُوا * انِ ابْعُدُ الَيْكُمْ مِنْ قُدَّامِ
الحَرْبِ * مِنْ أَجْلِ ان حَمِيَّةَ الخَطَا حَرْبًا هِيَ * حَتَّي تَعْرِفُوا انَّ القَضَاءَ هُنَاكَ * * الفَصْلُ العِشْرُونَ *

1 2 * فَاجَابَ صُوفَارُ النَّعْمَاتِيُّ فَقَالَ * مِنْ أَجْلِ سَعْيِي فَاجِيبُونِي وَمِنْ اجْلِي فَارْتَقِبُوا عَلَيَّ * وَادِيبَ مَوْعِظَتِي
3 4 أَسْمَعُكُمْ * وَرُوحُ فَمِي يُجِيبُنِي * قَدْ عَلِمْتُ هٰذَا مِنَ العَوَالِمِ مِنْ انْ خَلَقَ آدَمَ عَلَي الارضِ * مِنَ الَّذِي
5 6 صَنَعَ النَّاسَ عَلَي الارضِ * لِأَنَّ فَخْرَ المُنَافِقِينَ مِنْ اجْوَافِهِمْ * وَفَرَحَ الحُنَفَاءِ انَّمَا هُوَ لِوَقْتٍ قَصِيرٍ * انْ
7 صَعِدَ الي السَّمَاءِ بِرِفْعَتِهِ * وَالي السَّحَابِ يَبْلُغُ رَاسُهُ * مِثْلُ العَجَاجِ لِلدَّهْرِ يَبِيدُ * وَنَاظِرُوهُ يَقُولُونَ اينَ هُوَ *
8 9 * وَمِثْلُ الحُلْمِ يَطِيرُ فَلَا يُوجَدُ * وَيَشْرُدُ مِثْلَ رُؤْيَا اللَّيْلِ * وَالعَيْنُ الَّذِي ابْصَرَتْهُ ايضا لَا تَعُودُ انْ تَرَاهُ * وَلَا
10 11 ايضا يَتَفَقَّدُونَ مَكَانَهُ * بَنُوهُ يَنْكَسِرُونَ بِالمَسْكَنَةِ * وَيَدَاهُ يَنْبَسِطْنَ فِي وَلَدِهِ * عِظَامُهُ مُمْتَلِيَةٌ مُخًّا * وَمَعَهُ عَلَي
12 13 الارضِ يَضْطَجِعُونَ * انْ وَقَعَتْ فِي فَمِهِ سَوْءَتُهُ * وَالغِشُّ تَحْتَ لِسَانِهِ يَكْتُمُهُ * فَانَّهُ يَعْجَلُ عَلَيْهِ وَلَا يَتْرُكُهُ *
14 15 وَيَحْبِسُهُ فِي جَوْفِ ظُلْمَتِهِ * طَعَامُهُ فِي امْعَائِهِ يَتَرَدَّدُ * وَمَرَارُ التِّنِّينِ فِي جَوْفِهِ * وَالمَاكَلُ الَّذِي يَبْتَلِعُ يَقِيهَا
16 مِنْ بَطْنِهِ وَيُبِيدُهُ اللهُ * مَرَارَ الثُّعْبَانِ يَسْتَرْضِعُ * وَلِسَانُ الافْعَا يَقْتُلُهُ * فَلَا يَنْظُرُ افْتِرَاقَ الانْهَارِ وَعُيُونَ
17 18 العَسَلِ وَاللَّبَنِ * يَرْجِعُ الي النَّصَبِ وَلَا يَاكُلُ * بِقُوَّتِهِ عِوَضَ بَيْعِهَا * حِينَ فَكَّرَ انْ يَتْرُكَ
19 المِسْكِينَ * وَبَيْتَ الغَاصِبِ لَا يَبْنِيَا *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Utinam quis curaret ſcribere 23
ſermones meos, et imprimerentur in libro. Ca- 24
lamo ferreo, et in plumbea
cælatura in æternum, &
ſuper lapides ſculperentur.
Ego quidē ſcio quòd Sal- 25
vator meus vivens ſit, &
in conſummatione ſuper
terrā appariturus. Et pel- 26
lem meam (e) anguſtârunt
hæc, & carnem meam. Si 27
viderint oculi mei Deum,
videbūt lumen. Renes mei
penitùs perierunt de loco
meo, Dùm dicitis, Quare 28
perſequimur eū? (f) Num
bonum eſt verbū quod in-
venerunt, (g) ut recedam 29
ad vos à conſpectu belli,
quoniam furor peccati eſt
bellum; ut ſciatis (h) ibi
eſſe judicium.

CAP. XX.

REſpondit Sofar Naa- 1
mathites, & dixit; Pro- 2
pter vitæ meæ inſtitutum
reſpondete mihi, & pro-
pter me (a) obſervate me,
Et diſciplinā correptionis 3
meæ audire vos faciā, &
ſpirit⁹ (b) oris mei reſpon-
debit mihi. Jam ſcivi hæc 4
à ſeculis, ex eo tempore
quo creatus eſt Adam ſu-
per terra, ex quo fecit ho-
mines ſuper terra? Quia 5
gloria impiorum à ventri-
bus eorum, & lætitia per-
verſorū eſt ad breve mo-
mentū. Si aſcēderit in cœ- 6
lum (c) in ſua ſublimitate,
et ad nubes perveniat ca-
put ejus, (d) Sicut fumus 7
in æternum peribit, & vi-
dentes eū dicent; ubi eſt?
Et velut inſomniū evola- 8
bit, & non invenietur, &
velut viſio noctis fugiet,
Et ocul⁹ qui eum viderat, 9
non adjiciet ut eū videat,
nec (d) viſitabunt locum e-
jus: Filii ejus frangentur 10
paupertate, & manus ejus
extendentur in prolē ſuā.
Oſſa ej⁹ ſunt plena medul- 11
lâ, & cum eo ſuper terra
jacebunt. Etiamſi (f) poſita 12
ſit ejus malitia in ore ipſi-
us; & dolum ſub lingua
ſua contegat: (g) Tamen 13
feſtinabit ad eum, & non
dimittet eum, et concludet
illū (h) in ventre tenebra-
rum ſuarū. Cib⁹ ejus vol- 14
vetur in viſceribus ipſius,
& fel draconis in ventre
illius: Et eſcam quam de- 15
glutiit, evomet è ventre
ſuo; & delebit eum Deus:
Fel (i) aſpidis ſuget, et lin- 16
gua (k) viperæ occîdet eū.
Non videbit diviſionem 17
fluminum, & (l) fontium
mellis, & (m) lactis. Re- 18
vertetur ad laborem, (n)
et non manducabit: virtute
ipſius alter fruetur, Eò 19
quòd cogitaverit dimitte-
re pauperē: et domus præ-
donis non ædificabitur.

INTERP. SYRIACA.

(e) circundederunt hæc, (f) Nam bonum eſt verbum quod poſt me invenero, (g) Timete vobis à (h) quòd ſit judicium: CAP. xx. (a) expectate me, (b) intellectûs mei (c) elatio ejus, (d) Procellæ inſtar (e) ampliùs (f) dulceſcat ejus (g) Parcet ei, (h) in medio palati ſui. (i) viperæ (k) aſpidis (l) torrentiū (m) butyri (n) & non abſorbebit, ſecundùm facultatem permutationis ejus, non proderit, Eò quòd

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quis tribuat *mihi* ut ſcribantur ſermones mei : quis det ut ſignentur in libro ? Stylo ferreo & plumbi lamina in æternum in petra ſculpantur. Et ego ſcio quia 23 24
redemptor meus vivit, & poſt hæc redemptio ejus conſurget ſuper *pulverem*. Et poſtquàm inflata fuerit pellis mea, erit hoc : & de carne mea videbo iterùm Deum. 25 26
Quem ego viſurus ſum mihi, & oculi mei videbunt, & non alius; conſumpti ſunt renes mei in ſinu meo. Quoniam dicitis : Quid perſequimur eum, & radicem verbi 27 28
invenimus contra eum ? Timete vobis à facie gladii; quia cùm iraſcitur Deus ſuper iniquitates, immittit occidentes gladio : ut ſciatis quòd judex verus eſt dominus 29
judicii.

CAP. XX.

ET reſpondit Sophar qui erat de Naama, & ait : Idcircò cogitationes meæ reſpondent mihi, & quia ſenſus meus in me eſt. Doctrinam verecundiæ meæ audio, 1 2 3
& quaſi ſpiraculū intelligentiæ meæ reſpondet mihi. Nonne hoc ſcis ab initio, à tempore quo poſit⁹ eſt homo ſuper terram ? Quoniam gaudium impiorum finitur 4 5
citò, & lætitia delatoris uſque ad momentum. Si aſcenderit verſus cœlum erectio ejus, & caput ejus ad nubes pertigerit : Sicut ſtercus ejus in æternum peribit : 6 7
videntes eum, dicent, Ubi eſt ? Sicut ſomnium avolabit, nec invenietur; & tranſmigrabit ſicut viſio noctis. Oculus qui eum intuebatur, non adjiciet [*eum videre*,] nec 8 9
aſpiciet eum ultrà locus ejus. Filii ejus *conterent* pauperes, & manus ejus reſtituent fortitudinem tribulationis ſuæ.. Oſſa ejus impleta ſunt fortitudine ſua, & cum eo 10 11
in pulvere dormiet. Si dulce fuerit in ore ejus malum, *mentietur* illud ſub lingua ſua. Parcet illi, & non derelinquet illud, & operiet illud in medio gutturis ſui. 12 13
Cibus illius in utero ejus vertetur, venenum *aſpidum* in medio ejus. Subſtantias quas devoravit evomet, & de ventre ejus ejiciet eas Deus. Capita aſpidum ſuget : 14 15
occîdet eum lingua *ſerpentis*. Non erit dignus ut videat rivos fluminum, torrentes mellis & butyri. Reddet laborem *alienum*, & non perficiet : cùm *opulentia* ejus 16 17
datur immutat eam, & non exultabit. Quoniam confregit negocium pauperum ; domum rapuit, & non ædificavit eam. 18 19

איוב : כא

.evadet non ejus deſiderio in ;ſuo ventre in tranquillus novit non Quia
כִּי לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ 20
parturiet non propterea : eum comedendum ad ſuperſtes Non
אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל 21
omnis : ei erit anguſtia ,ſuam ſufficientiam replendo In .ejus bonum
טוּבוֹ׃ בִּמְלֹאות סִפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־ 22
,ſuum ventrem replendum ad Fuerit .eum invadet laborantis manus
יַד עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ׃ יְהִי ׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ 23
.ejus carne in eum ſuper pluere faciet & : ſui naſi iram eum in mittet
יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר עָלֵימוֹ בִּלְחוּמוֹ׃
.æris arcus eum pertranſibit : ferri armatura ab Fugiet
יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ 24
eum ſuper : exibit ejus felle de fulgur & ,corpore de exivit & , Eduxit
שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגֵּוָה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו 25
ignis eum peredet : ejus occultis in abſcondita tenebra Omnis .terrores
אֵמִים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ 26
Revelabunt .ejus tabernaculo in ſuperſtes affligetur : ſufflatus non
לֹא־נֻפָּח יֵרַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃ יְגַלּוּ 27
fructus Migrabit .eum in inſurgens terra & : ejus iniquitatem cœli
שָׁמַיִם עֲוֺנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ יִגֶל יְבוּל 28
Impii hominis pars Hæc .ejus naſi die in fluentes : ejus domus
בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע 29
.Deo à ejus eloquii hæreditas & , Deo à
מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

CAP. XXI. כא

; meum ſermonem audiendo Audite : dixit & ,Ijob reſpondit Et
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי 1 2
: loquar ego & , me Ferte .veſtræ conſolationes hoc ſit &
וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר 3
? meum eloquium hominem ad ego Num .ſubſannes me loqui poſt &
וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃ הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי 4
,me ad Reſpicite ? meus ſpiritus abbreviabitur non cur ſi &
וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי 5
,ſum recordatus ſi Et .os ſuper manum ponite & ,obſtupeſcite &
וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי 6
Cur .tremor meam carnem apprehendit & : ſum attonitus &
וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ 7
? robore ſunt roborati etiam , ſenuerunt ,vixerunt impii
רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
eorum germina & : eis cum eorum faciei ad ſtabile eorum Semen
זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם 8
virga non & , pavore à pax eorum Domus .eorum oculis in
לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט 9
: extra ſemen projecit non & ,gravidavit ejus Bos .eos ſuper Dei
אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יַגְעִל 10
pecus velut Emittent .ſterileſcet non & , ejus vacca ſalvabit
תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן 11
, tympano in Elevabunt .ſubſilient eorum nati & : ſuos parvulos
עֲוִילֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ בְּתֹף 12
bono in vetuſtate Terent .organi vocem ad lætabuntur & : cithara &
וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב 13
,Deo dixerunt Et .deſcendent ſepulchrum momento in & ,ſuos dies
יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל 14
Quid .volumus non tuarum viarum ſcientiam & ; nobis à Recede
סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־ 15
occurrerimus quod capiemus utilitatis quid & ? ei ſerviamus quod Saddai
שַׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־
impiorum conſilium : eorum bonum eorum manu in non En ? eo in
בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים 16
.me à fuit longè
רָחֲקָה מֶנִּי׃

Verſio VULG. LAT.

20 Nec eſt ſatiatus venter ejus:
& cùm habuerit quæ cõcupierat,
21 poſſidere non poterit. Non
remanſit de cibo ejus, & proptereà
nihil permanebit de
22 bonis ejꝰ. Cùm ſatiatus fuerit,
arctabitur, æſtuabit, et omnis
23 dolor irruet ſuper eum. Utinam
impleatur venter ejus, ut
emittat in eũ iram furoris ſui,
& pluat ſuper illum bellũ ſuũ.
24 Fugiet arma ferrea, & irruet
25 in arcum æreum. Eductus, &
egrediens de vagina ſua, &
fulgurans in amaritudine ſua:
vadent & venient ſuper eum
26 horribiles. Omnes tenebræ
abſconditæ ſũt in occultis ejꝰ:
devorabit eum ignis, qui non
ſuccenditur, affligetur relictus
27 in tabernaculo ſuo. Revelabunt
cœli iniquitatem ejus, &
terra conſurget adverſùs eum.
28 Apertum erit germen domûs
illius, detrahetur in die furoris
29 Dei. Hæc eſt pars hominis
impii à Deo, & hæreditas verborum
ejus à Domino.

CAP. XXI.

1 RESpondens autem Job, dixit;
2 Audite, quæſo, ſermones
meos, & agite pœnitentiam.
3 Suſtinete me, & ego loquar, &
pòſt mea, ſi videbitur, verba
4 ridete. Numquid contra hominem
diſputatio mea eſt, ut
meritò non debeam contriſtari?
5 Attendite me, & obſtupeſcite, et ſuperponite digitum
6 ori veſtro: Et ego quando
recordatus fuero, pertimeſco,
et concutit carnem
7 meam tremor. Quarè ergò
impii vivunt, ſublevati ſunt,
8 confortatíque divitiis? Semen
eorum permanet coram
eis, propinquorum turba et
nepotum in conſpectu eorum.
9 Domus eorum ſecuræ ſunt et
pacatæ, et non eſt virga Dei
10 ſuper illos. Bos eorũ concepit,
et non abortivit: vacca peperit,
et non eſt privata fœtu
11 ſuo. Egrediuntur quaſi greges
parvuli eorum, et infantes eorum
12 exultant luſibus. Tenent
tympanum, et citharam, et
gaudent ad ſonitum organi.
13 Ducunt in bonis dies ſuos, et
in puncto ad inferna deſcendunt.
14 Qui dixerunt Deo; Recede à nobis, et ſcientiam viarum
15 tuarum nolumus. Quis
eſt Omnipotens ut ſerviamus
ei? et quid nobis prodeſt ſi
16 oraverimus illum? Veruntamen
quia non ſunt in manu
eorum bona ſua, conſilium
impiorum longè ſit à me.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

20 † (υ) Οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν,
† ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
21 † Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν (φ)
αὐτοῦ, † διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ
22 ἀγαθά. † Ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρῶσθαι,
θλιβήσεται, † πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν
23 ἐπελεύσεται. (χ) Εἴ πως εἰ πληρῶσαι
γαστέρα αὐτοῦ, † ἐπαποστείλαι ἐπ' αὐτὸν
θυμὸν ὀργῆς, (ψ) νίψαι ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας,
24 † Καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου·
† (ω) τρώσαι αὐτὸν τόξον (α) χάλκειον.
25 † Διεξέλθοι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος,
† (β) ἄστρα δὲ ἐν διαίταις (γ) αὐτοῦ.
26 περιπατήσαισαν † ἐπ' αὐτῷ φόβοι, (δ) Πᾶν
δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι. † κατέδεται (ε)
αὐτὸν πῦρ ἄκαυστον, † κακώσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος
27 τὸν οἶκον. † Ἀνακαλύψαι (ζ)
δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, † γῆ δὲ
28 ἐπανασταίη αὐτῷ. † Ἑλκύσαι τὸν οἶκον
αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς τέλος, † (η) ἡμέρα ὀργῆς
29 ἐπέλθοι αὐτῷ. † Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου
ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, † καὶ κτῆμα
ὑπαρχόντων (θ) αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

Non eſt ejus ſalus facultatibus: 20
(n) in deſiderio ſuo non ſalvabitur.
Non ſunt reliquiæ cibis 21
ejus: propter hoc non florebunt
ejus bona. Et cùm putaverit 22
ſe jam repletum eſſe, coarctabitur:
omnis autem neceſſitas in
eum ſuperveniet, (o) Si quo 23
modo ſit implere ventrem ſuum:
immittat in eum furorem iræ, (p)
lavet ſuper eum dolores, Et non 24
ſalvetur de manu ferri: vulneret
eum ſagitta ærea: Et pertranſeat 25
per corpus ejus jaculum:
(q) ſydera autem in tabernaculis
ejus (r) obambulent: ſuper eum
timores, Omnes autem tenebræ 26
ei (ſ) permaneant: comedet eum
ignis, qui non (t) accenditur:
lædat (u) advena domum ejus,
Et detegat cœlum iniquitates ejus, 27
& terra inſurgat adverſùs
eum. Trahat domum ejus perditio 28
in finem: dies iræ ſuperveniat
ei. Hæc eſt pars hominis impii 29
à Domino, & poſſeſſio bonorum
ejus (x) à ſuperintendente.

MS.A. (υ) Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι αὐτῷ σωτηρία ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ (φ) αὐτοῦ. Ὅταν δοκῇ (χ) Καὶ πληρώσει γαστέρα αὐτοῦ, (ψ) ῥίψαι δὲ ἐπ' (ω) τρώσαι δὲ αὐτὸν (α) χάλκειον. Καὶ διεξέλθοι διὰ (β) ἄνδρα δὲ (γ) αὐτοῦ μὴ περιπατήσαι· (δ) Καὶ πᾶν σκότος αὐτὸν ὑπομείναι. (ε) δὲ αὐτὸν πῦρ ἄσβεστον, καὶ κακώσαι αὐτοῦ (ζ) αὐτοῦ (η) καὶ *ἡμέραι (θ) αὐτοῦ

ΚΕΦ. κα'.

1 † ΥΠολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † (α) Ἀκούσατε
2 ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, † ἵνα μὴ
(β) ᾖ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.
3 † Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, † (γ) εἶτ'
4 οὐ καταγελάσετέ μου. † Τί γάρ; (δ) μὴ
ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγξις; † ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;
5 † (ε) Εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ
θαυμάσατε, χεῖρα θέντες (ζ) ἐπὶ σιαγόνι.
6 † Ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα· † ἔχουσι
7 δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι. † (η) Διὰ
τί ἀσεβεῖς ζῶσι, † πεπαλαίωνται δὲ (θ)
8 καὶ ἐν πλούτῳ; † Ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ
ψυχήν, † τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς
9 (ι). † Οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθηνοῦσι, φόβος
δὲ οὐδαμοῦ, † μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ
10 ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς. † Ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησε,
† διεσώθη δὲ αὐτῶν (*) ἐν γαστρὶ
11 ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν. † Μένουσι δὲ (κ) ὡς
πρόβατα αἰώνια, † τὰ δὲ παιδία αὐτῶν
12 (λ) προσπαίζουσιν, † Ἀναλαβόντες ψαλτήριον
καὶ κιθάραν, † καὶ εὐφραίνονται φωνῇ
13 ψαλμοῦ. † Συνετέλεσαν (μ) δὲ ἐν ἀγαθοῖς
τὸν βίον αὐτῶν, † ἐν δὲ ἀναπαύσει ᾅδου
14 ἐκοιμήθησαν. † Λέγει δὲ (ν) κυρίῳ, Ἀπόστα
ἀπ' ἐμοῦ, † (ξ) ὁδούς σου εἰδέναι οὐ βούλομαι.
15 † Τί ἱκανός, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ;
† καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι (∴) ἀπαντήσομεν αὐτῷ;
16 † Ἐν χερσὶ γὰρ (ο) ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθά,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν (π) οὐκ ἐφορᾷ.

CAP. XXI.

RESpondens autem Job, ait; 1
Audite, audite ſermones meos, 2
(a) ut non ſit mihi à vobis hæc
conſolatio. Suſtinete me, ego 3
autem loquar: deinde (b) non
irridebitis me. Quid enim? numquid 4
hominis eſt caſtigatio mea?
aut quarè non iraſcar? Inſpicientes 5
in me (c) admirabimini, manũ
ponentes ſuper (d) maxillam. Si 6
etenim recordatus fuero, (e)
ſolicitus fui: & tenentur carnes
meæ doloribus. Quarè impii 7
vivunt, ſenuerunt autem & in
divitiis? Semen eorum ſecundùm 8
animam, & filii eorum in
(f) oculis. Domus eorum abundant: 9
timor autem nuſquam, et
flagellum à Domino non eſt ſuper
eos. Bos eorum non (g) fœtum 10
immaturum peperit: & ſalva evaſit
(h) eorum prægnans, &
non fruſtrata eſt. Et permanent, 11
ſicut (i) oves æternæ, & parvuli
eorum ludunt, Sumentes pſalterium, 12
& citharam: & lætantur
voce pſalmi. Conſummaverunt 13
autem in bonis vitam ſuam,
& in requie inferni dormierunt.
Dicit autem Domino; Recede à 14
me, vias tuas ſcire nolo. Quid 15
eſt omnipotens, quia ſerviemus
ei? Et quæ utilitas, quoniam obviàm
ibimus ei? Erant enim in 16
manibus eorum bona: opera autem
impiorum non inſpicit.

MS.A. (α) Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου (β) εἴη μοι αὕτη παρ' ὑμῶν παράκλησις. Βαστάσατέ με, ἐγὼ (γ) εἶτα μή μου καταγελᾶσθαι. (δ) μὴ ἐξ ἀνθρώπου ἡ ἔλεγξίς μου; καὶ διὰ τί (ε) Ἐμβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε, (ζ) ἐπὶ στόμα. (η) Διὰ τί δὲ ἀσεβεῖς (θ) καὶ πλούτῳ; (ι) αὐτῶν. (*) ἡ ἐν γαστρὶ (κ) ὥσπερ (λ) προσπαίζει αὐτοῖς, Ἀναλαμβάνοντα (μ) ἐν ἀγαθοῖς (ν) ὁ ἀσεβὴς τῷ κυρίῳ, (ξ) τὰς ὁδούς (∴) ἀπαντήσωμεν (ο) αὐτῶν ἦν (π) οὐ καθαρά.

תרגום TARGUM.

ארום לא ידע דיהי שליו בכריסיה בנושמיה לא ישתיזב׃ לית משיזב למיכליה מטול היכנא לא יוריך טוביה׃ תתמלי סאתיה יתפרע מניה כל אידא 20 21 22
דלעי תיתניה׃ יהי לממלי כריסיה יגרי ביה תקוף רוגזיה ויחת עלוי מטרין בשלדיה׃ יערוק מן זיני פרזלא תשלחפניה קשתא דכרכומא׃ שלף 23 24 25
ונפק מתיקה וברקא ממרירתה יהלוך עלוי דחיליא׃ כל חשוכא טמיע לטשיותיה תגמרניה נור דנהנם דלא נפיח ישרי משיזב במשכניה׃ יפרסמון 26 27
אנגלי מרומא סורחניה ודיירי ארעא יקומון למבאשא ליה׃ יטלטל עבור ביתיה משחיה וחמריה מזדלפן ביומא דרוגזיה׃ דין חולק בר נש רשיעא מן 28 29
קדם יי ואחסנת מימריה מן קדם אלהא׃

כא

ואתיב איוב ואמר׃ שמעו וקבילו מלתי ותהי דא תנחמתכון׃ סבולו יתי ואנא אמלל ומן בתר דמלליות תחהכון׃ אפשר דאנא לבר נש מלתי ואין 1 2 3 4
מדין לא תתעיק רוחי׃ אתפנו לותי ושתוקו ושוון אידא על פומא׃ ואין דכרית ואתבהלית ואחד בסרי רתיתא׃ מדין רשיעיא יחון אתקפו לחוד 5 6 7
קנו נכסין׃ בניהון מכוין קדמיהון עמהון ובני בניהון למחמיהון׃ בתיהון שלם דלית דלוחא ולית מחת אלהא עליהון׃ תוריה מבטין ולא יפלט 8 9 10
תשוב תורתיה ולא תתכל׃ ישדרון היך ענא טליהון ורוביהון יטפזון׃ יטלון בתופין וכנרין ויחדון לקל אבובא׃ יגמרון בטבא יומיהון ובמרנוע אלבי 11 12 13
קבורתא נחתין׃ ואמרו לאלהא זור מננא ולמחכם אורחתך לא צבינא׃ מה שדי ארום נפלחניה ומה צרוך אית ביה ארום נצלי במימריה׃ הא לא 14 15 16
ישתתר בידיהון טוביהון מלכת רשיעי רחקת מני

Verſio SYRIACA.

20 * ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ ܕܝܢܗ ܒܟܪܣܗ. ܘܒܪܓܝܓܬܗ ܠܐ ܢܬܦܠܛ. * ܚܕ ܕܦܠܛ ܡܢ ܫܪܒܬܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ 21
22 ܠܐ ܬܩܘܡ ܛܒܬܗ. * ܡܫܘܚܬܐ ܕܟܝܠ ܢܬܦܪܥ. ܘܟܠܗ ܐܝܕܐ ܕܥܘܠܐ ܬܐܬܐ ܥܠܘܗܝ. * ܘܢܗܘܐ ܠܐܒܕܢܐ 23
ܗܘܢܗ. ܘܬܐܚܘܕ ܠܗ ܚܡܬܐ ܕܪܘܓܙܗ. ܘܢܡܛܪ ܥܠܘܗܝ ܒܡܩܪܒܘܬܗ. * ܕܥܪܩ ܡܢ ܫܢܢܐ ܕܦܪܙܠܐ. 24
ܢܥܒܪ ܥܠܘܗܝ ܩܫܬܐ ܕܢܚܫܐ. * ܢܦܩܘܢ ܘܢܦܩ ܓܘܗ. ܘܡܫܟܐ ܕܡܪܪܬܗ ܢܬܦܪܬ. ܥܠܘܗܝ ܢܩܘܡ 25
ܐܘܠܨܢܐ. * ܘܟܠ ܚܫܘܟܐ ܛܫܐ ܠܛܘܫܝܘܗܝ. ܬܐܟܠܝܘܗܝ ܢܘܪܐ ܕܠܐ ܢܦܝܚܐ. ܘܢܝܒܫ ܫܪܟܐ ܕܡܫܟܢܗ. 26
* ܢܓܠܘܢ ܫܡܝܐ ܚܛܗܘܗܝ. ܘܐܪܥܐ ܬܬܒܥ ܡܢܗ. * ܢܬܓܠܘܢ ܫܬܐܣܬܐ ܕܒܝܬܗ. ܘܢܬܚܛܦ ܒܝܘܡܐ 27 28
ܕܪܘܓܙܐ. * ܗܢܘ ܡܢܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܥܘܠܐ. ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܝܪܬܘܬܐ ܕܡܠܘܗܝ ܡܢ ܡܪܘܡܐ. 29
* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܐ * * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ. * ܫܡܥܘ ܡܫܡܥ ܡܠܝ. ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ 1 2
ܒܘܝܐܐ. * ܫܒܘܩܘܢܝ ܕܐܡܠܠ. ܘܒܬܪ ܡܠܝ ܓܚܟܘ ܡܢܝ. * ܐܡܪ ܠܒܪܢܫܐ ܡܠܝ. ܠܡܢܐ ܡܬܐܠܨܐ 3 4
ܪܘܚܝ. * ܐܬܦܢܘ ܠܘܬܝ ܘܐܬܕܡܪܘ. ܘܣܝܡܘ ܐܝܕܝܟܘܢ ܥܠ ܦܘܡܟܘܢ. * ܕܐܢ ܐܬܕܟܪܬ ܐܬܬܙܝܥܬ. ܘܐܚܕܗ 5 6
ܠܒܣܪܝ ܪܘܥܠܐ. * ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܘܠܐ ܚܝܝܢ. ܘܡܬܥܫܢܝܢ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܐ. * ܙܪܥܗܘܢ ܩܐܡ ܩܕܡܝܗܘܢ. 7 8
ܘܒܢܝܗܘܢ ܒܚܙܬܗܘܢ. * ܒܬܝܗܘܢ ܫܠܝܢ ܡܢ ܕܚܠܬܐ. ܘܫܒܛܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܥܠܝܗܘܢ. * ܬܘܪܗ 9
ܒܥܐ ܘܠܐ ܓܥܐ. ܘܦܪܬܗ ܫܪܝܐ ܘܠܐ ܡܚܒܠܐ. * ܡܫܬܪܝܢ ܐܝܟ ܥܢܐ ܝܠܘܕܝܗܘܢ. ܘܛܠܝܗܘܢ ܡܫܘܪܝܢ. 10 11
* ܫܩܠܝܢ ܦܠܓܐ ܘܟܢܪܐ. ܘܚܕܝܢ ܒܩܠܐ ܕܙܡܪܐ. * ܡܫܡܠܝܢ ܒܛܒܬܐ ܝܘܡܝܗܘܢ. ܘܒܫܠܝܐ ܠܫܝܘܠ 12 13
ܢܚܬܝܢ. * ܘܐܡܪܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܦܪܘܩ ܡܢܢ. ܘܡܕܥܐ ܕܐܘܪܚܬܟ ܠܐ ܨܒܝܢܢ. * ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܘ ܐܠܗܐ 14 15
ܕܢܦܠܚܝܘܗܝ. ܘܡܢܐ ܡܘܬܪܐ ܠܢ ܕܢܒܥܐ ܡܢܗ. * ܗܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܛܒܬܗܘܢ. ܘܡܬܚܫܒܬܗܘܢ 16
ܕܥܘܠܐ ܐܬܪܚܩܬ ܡܢܝ.

Verſio ARABICA.

20 * من اجل انه لم يعرف قضاءه في بطنه * وبشهواته لا ينفلت * وليس احد ينفلت من ذريته * من اجل 21
22 هذا لا يثبت خيره * والمكيال الذي كال يجازى * وكل يد من المنافقين تاتي عليه * ويكون 23
للهلاك فكره * ويغري به حمية غضبه * ويمطر عليه بمحاربته * الذي يفر من سنان الحديد يجوز 24
عليه قوس من نحاس * تستل ويخرج امعاءه * وجلد مرارته ينشق * وعليه تدوم الشدة * وكل الشر 25 26
مطمورا لذريته * تاكله نار غير منفوخة * وييبس باقي جلده * تظهر السماء خطاياه * والارض تنتقم منه * 27
* تظهر اواسي بيته ويجتذب في يوم الرجز * هذا نصيب الانسان المنافق من قدام الله * ووراثة 28 29
كلامه من العلو * * الفصل الحادي والعشرون * * فاجاب ايوب وقال * 1
* اسمعوا استماعا قولي * ويكون فيكم فهما * اصبروا لي فاتكلم * وبعد كلامي فاهزوا * اقول للناس 2 3
قولي * لماذا تضيق روحي * التفتوا الي واعجبوا * وضعوا ايديكم على افواهكم * فاني اذا ذكرت 4 5
ارتعدت * واخذ بشري الطلق * من اجل ماذا المنافقون احياء * ويعتق جبابرة القوة * ذريتهم واقفة 6 7 8
قدامهم * وبنوهم عيانهم * بيوتهم امنة من المخافة * وليس سوط الله عليهم * وثورهم يجوز فلا يعج * 9 10
وتقلب بقرته ولا تفسد * مسددة مثل الغنم بنوهم * واولادهم يقفزون * اخذوا البرابط والمزاهر 11 12
ويفرحون لصوت المزمار * يفنون بالنعيم ايامهم وبسرعة الى الهاوية يهبطون * ويقولون لله ابعد عنا * وان 13 14
نعرف طرائقك فانا لا نشتهي * ويقولون من هو الله حتى نعبدك او ماذا ننتفع حتى ان نطلب * 15
* فالان ليس بايديهم خلاصهم * وفكر المنافقين استبعدت مني * 16

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Quia non cognovit judicium ſuum in ventre ſuo: & in concupiſcentiis ſuis non effugiet: 20 *Et nullus evadet de generatione ejus. Propterea non durabit bonum ipſius:* 21 *Et menſura quâ menſus eſt, retribuetur ei; & omnis manus ab impiis veniet ſuper eum:* 22 *Et erit ad interitum (o) cogitatio ipſius, & occupabit illum ira indignationis ejus, et pluet ſuper eũ in ſuâ pugna.* 23 *Qui fugit à cuſpide ferri, tranſibit ſuper eum arcus æneus:* 24 *Educentur & extrahentur inteſtina ejus, et cutis fellis ejus diſrumpetur: & ſuper ipſum perdurabit (p) tribulatio,* 25 *Et (q) omne malum eſt abſconditum pro generatione ejus: devorabit eum ignis non concitatus: & exareſcet reliqua ejus pellis:* 26 *Revelabunt cœli peccata ipſius, & terra vindictam ſumet ab ipſo:* 27 *Aperientur fundamenta domûs ipſius, raptabitur in die furoris.* 28 *Hæc eſt ſors hominis iniqui à conſpectu Dei, & hæreditas verborum ejus ab excelſo.* 29

CAP. XXI.

Reſpondit Job, ac dixit, 1 *Audientes audite ſermonẽ meũ, & ſit in vobis prudentia:* 2 *Suſtinete me, et loquar; et poſt verba mea irridete.* 3 *Dicã homini ſermonem meum, cur coangustatur ſpiritus meus?* 4 *Convertimini ad me, et obſtupeſcite, et apponite manus veſtras ori veſtro:* 5 *Quia cùm memini, horreo, & capit carnem meã (a) dolor partûs.* 6 *Quare vivi ſunt impii, & inveteraſcunt gigantes fortiſſimi?* 7 *Progenies eorum perſeverat coram ipſis, & filii ipſorum in conſpectu eorum?* 8 *Domus eorum ſunt ſecuræ à metu, et flagellum Dei non eſt ſuper eos?* 9 *Bos ejus incedit, & non mugit, & vacca ejus dimiſſa nil corrumpit?* 10 *Corroborati velut oves filii eorum, & nati eorum ſaltant?* 11 *Sumunt fides ac citharas, & congaudent ad vocem pſalmodiæ?* 12 *Conſumunt dies ſuos in deliciis, & citò in infernum deſcendunt;* 13 *Et dicunt Deo, Recede à nobis, & cognoſcere vias tuas non cupimus;* 14 *Et dicunt; Quis eſt Deꝰ ut eum adoremus? & quid proderit nobis, (b) ſupplicare?* 15 *(c) Veruntamen nónne eſt in manibus eorum (d) ſalus eorum? & cogitatio impiorum procul abſceſſit à me.* 16

INTERP. SYRIACA.

(o) conceptio (p) robur, (q) omnes tenebræ abſconditæ ſunt CAP. xxi. (a) vertigo. (b) ut precemur eum? (c) Ecce non eſt (d) bonum eorum?

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quia non ſcivit quòd eſſet quietus in ventre ſuo, in corpore ſuo non liberabitur. Nihil eſt quod remaneat de cibo ejus: propterea non expectabit bonum ſuum. 20 21
Cùm impleta fuerit menſura ejus, vindictam ſumet ab eo: omnis manus laborantis veniet ei. Cùm fuerit ad implendũ ventrem ejus, mittet in eum furorem iracundiæ 22 23
ſuæ, & demittet ſuper eum *pluvias in toroſam carnem ejus.* Fugiet arma ferrea, confodiet eum arcus æreus. Evaginavit, & eductus eſt [*gladius*] de vagina *ſua, & fulgur* 24 25
è felle ejus, invadent ſuper eum terrores? Omnes tenebræ abſconditæ ſunt in occultis ejus: conſumet eum ignis gehennæ qui non eſt ſufflatꝰ: habitabit qui evaſerit in 26
tabernaculo ejus. Manifeſtabunt angeli excelſi iniquitatem ejus, & habitatores terræ conſurgent ut malefaciant ei. Transferetur frumentum domus illius: oleum & 27 28
vinum ejus defluent in die furoris ejus. Hæc eſt pars filii hominis impii à facie Domini, & hæreditas verbi ejus à facie Dei. 29

CAP. XXI.

ET reſpondit Job, & dixit: Audite et ſuſcipite verbum meum, et ſit hoc conſolationes veſtræ. Suſtinete me, et ego loquar, et poſtquàm locutus fuero, ridebis. 1 2 3
Nunquid ego ad filium hominis ſermonem meum [*facio?*] et ſi ita eſt, quare non anguſtiabitur ſpiritus meus? Aſpicite ad me, et tacete, et ponite manum ſuper os. Et 4 5
ſi ego recordatus fuero, conturbatus ſum, et apprehendit carnem meam tremor. Quare impii vivunt, confortati ſunt, *etiam* poſſederunt divitias. Filii eorum præparati 6 7
ſunt coram eis, cum eis, et filii filiorum ſuorum, videntibus illis. In domibus eorum eſt pax abſq; timore, et non eſt plaga Dei ſuper eos. Taurus ejus ingravidat, nec 8 9
in irritum *jacit* ſemen; parit vacca ejus, nec facit arbortivum. Mittunt ſicut oves parvulos ſuos, et pueri ſui ſaliunt. Portant tympana et citharas, et lætantur ad 10 11
vocem organi. Conſumunt in bono dies ſuos, et in momento ad ſepulchrum deſcendunt. Et dicunt Deo: Recede à nobis, et ſcire vias tuas nolumus. 12 13
Quid eſt omnipotens ut ſerviamus ei, et quæ erit utilitas *in eo* ſi oraverimus verbum ejus? Ecce non miſſum eſt in manum eorum bonum ipſorum: conſilium impi- 14 15
orum longè eſt à me.

איוב : כב

: eorum exitium eos super veniet & ,extinguetur impiorum lucerna Quoties
17 כַּמָּה נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם
; venti facies ad palea sicut Erunt .suo naso in partietur dolores
18 חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי רוּחַ
: ejus robur ejus filiis abdit Deus .turbo eam est furatus gluma sicut &
19 וּכְמֹץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ
: suum infortunium ejus oculi Videbunt .sciet & ,eum ad reddet
20 יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ
sua domo in ejus voluntas quæ Nam .bibet Saddai furore de &
21 וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ
Deum Nunquid .sunt dimidiati ejus mensium numerus Et ? se post
22 אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל
morietur Iste ? judicabit excelsos ipse & ,scientiam docebit
23 יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת
ejus Mulctralia .pacificus & ,quietus ipse totus ,suæ integritatis fortitudine in
24 בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃ עֲטִינָיו
morietur iste Et .irrigabitur ejus ossa medulla & ; lacte sunt plena
25 מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת
super Pariter .bono in comedit non & ; amaro animo in
26 בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא אָכַל בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־
novi En .eos super operiet vermis & ; jacebunt pulverem
27 עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי
.excogitabitis iniquè me adversùm molimina & , vestras cogitationes
מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃
tabernaculum ubi & ? liberalis domus ubi , dicetis Nam
28 כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל
transeuntes interrogastis non Nunquid ? impiorum habitaculorum
29 מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי
prohibebitur exitii die in Quia ? dissimulabitis non eorum signa & ? viam
30 דֶרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ
ejus facies super nunciabit Quis .inducentur furorum die in ; malus
31 רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו
sepulchra ad ipse Et .ei reddet quis fecit ipse Et ? ejus viam
32 דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לִקְבָרוֹת
,torrentis cespites ei Dulcuerunt .vigilabit acervo super & ,ducetur
33 יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל
.numerus non ejus facies ad & , trahet hominem omnem se post &
וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃
remansit vestris responsionibus & : vanum me consolabimini quomodo Et
34 וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־
? prævaricatio
מָעַל׃

Versio VULG. LAT.

17 Quoties lucerna impiorum ex-
stinguetur, & superveniet eis
inundatio, & dolores dividet
18 furoris sui? Erunt sicut paleæ
ante faciem venti, & sicut fa-
villa quam turbo dispergit.
19 Deus servabit filiis illius dolo-
rem patris: & cùm reddide-
20 rit, tunc sciet. Videbunt oculi
ejus interfectionem suam, &
de furore Omnipotentis bibet.
21 Quid enim ad eum pertinet
de domo sua post se? & si
numerus mensium ejus dimi-
22 dietur? Numquid Deum do-
cebit quispiam scientiam, qui
23 excelsos judicat? Iste mori-
tur robustus & sanus, di-
24 ves & fœlix: Viscera ejus
plena sunt adipe, & medullis
25 ossa illius irrigantur: Alius
verò moritur in amaritudine
animæ absque ullis opibus:
26 Et tamen simul in pulvere
dormient, & vermes operient
27 eos. Certè novi cogitationes
vestras, & sententias contra
28 me iniquas. Dicitis enim,
Ubi est domus principis? &
ubi tabernacula impiorum?
29 Interrogate quemlibet de via-
toribus, & hæc eadem illû in-
30 telligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur
malus, & ad diem furoris du-
31 cetur. Quis arguet coram eo
viam ejus? & quæ fecit, quis
32 reddet illi? Ipse ad sepulchra
ducetur, & in congerie mor-
33 tuorum vigilabit. Dulcis fuit
glareis Cocyti, & post se
omnem hominem trahet, &
34 ante se innumerabiles. Quo-
modò igitur consolamini me
frustrà, cùm responsio vestra
repugnare ostensa sit veritati?

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

17 † Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβε-
σθήσεται, † ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ κατα-
στροφή, † (ρ) ὠδῖνες δὲ αὐτοὺς ἕξουσιν ἀπὸ
18 ὀργῆς. † Ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα (σ)
ὑπ' ἀνέμου, † ἢ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν (ʹ) ὑφείλε-
19 το λαίλαψ. † Ἐκλείποι (τ) υἱοὺς τὰ ὑπ-
άρχοντα αὐτοῦ, † ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν
20 καὶ γνώσεται. † (υ) Ἴδοιεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ-
τοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγήν, † (φ) ἀπὸ δὲ κυ-
21 ρίου μὴ διασωθείη. † Ὅτι τὸ θέλημα
αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ (χ) μετ' αὐτοῦ, † καὶ
22 ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διῃρέθησαν. † Πότε-
ρον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν
καὶ ἐπιστήμην; † αὐτὸς δὲ (ψ) φόνους δια-
23 κρίνει; † Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κρά-
τει (ω) ἁπλοσύνης αὐτοῦ, † ὅλος δὲ εὐ-
24 παθῶν καὶ εὐθηνῶν. † Τὰ δὲ ἔγκατα αὐ-
τοῦ πλήρη στέατος, † (α) μυελὸς δὲ αὐτοῦ δια-
25 κεχεῖται. † (β) Ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας
26 ψυχῆς, οὐ φαγὼν (γ) οὐδὲν ἀγαθόν. † Ὁ-
μοθυμαδὸν (δ) δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, † σα-
27 πρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν (ε). † Ὥστε οἶδα
28 ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπίκεισθέ μοι. † Ὥστε
ἐρεῖτε, Ποῦ ἐστιν (ζ) οἶκος ἄρχοντος; † καὶ
ποῦ (η) ἐστιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν
29 ἀσεβῶν; † Ἐρωτήσατε παραπορευομένους
ὁδόν, † καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ (θ) ἀπ-
30 αλλοτριώσετε. † Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπω-
λείας κουφίζεται ὁ πονηρός, † (ι) εἰς ἡμέραν
31 ὀργῆς αὐτοῦ (κ) ἀπαχθήσονται. † Τίς ἀπ-
αγγελεῖ (λ) ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ, † (μ) καὶ αὐτὸς ἐποίησε; τίς ἀντα-
32 ποδώσει αὐτῷ; † Καὶ αὐτὸς εἰς τάφους
ἀπηνέχθη, † (ν) καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρύ-
33 πνησεν. † Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες
χειμάρρου, † καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος
ἀπελεύσεται, † καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθ-
34 μητοι. † Πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά;
† (ξ) τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν
οὐδέν.

Immò verò, & impiorum lucer- 17
na extinguetur, & superveniet
eis subversio: dolores autem ha-
bebunt eos ab ira: Erunt autem 18
tanquam paleæ sub vento, aut
tanquàm pulvis, quem abstulit
turbo. (k) Deficiant filios bo- 19
na ejus: retribuet ad eum, &
cognoscet. Videant oculi ejus 20
(l) necem suam, & à Domino
non salvetur. (m) Quia volun- 21
tas ejus in domo ejus cum eo, &
numeri mensium ejus divisi (n)
sunt. Nunquid (o) non Domi- 22
nus est, qui docet intellectum, et
scientiam? ipse autem (p) ho-
micidia dijudicat. Hic morietur 23
in robore (q) simplicitatis suæ,
totus autem benè affectus, &
prosperè agens. Et intestina ejus 24
plena sunt adipe, & (r) medul-
la ejus diffunditur. Ille verò 25
moritur ab amaritudine animæ
suæ, cùm non comederit ullum
bonum. Simul autem super ter- 26
ram dormiunt, & putredo eos
operuit. Itaque scio (s) vos 27
audacter mihi insistere. Quia 28
dicetis, ubi est domus principis?
& ubi est velamen in taberna-
culis impiorum? Interrogate e- 29
os qui transeunt per viam, &
signa eorum non (t) alienabitis:
Quoniã in diem perditionis (u) 30
sublimatur malignus: in diem
iræ ejus (x) abducentur. Quis 31
annuntiabit in faciem ejus vi-
am ejus, & ipse fecit? quis re-
tribuet ei? Et ipse in sepulchra 32
deductus est, & ipse super acer-
vos vigilavit: Dulces fuerunt 33
ei lapides torrentis; & post eum
omnis homo abibit, & ante eum
innumerabiles: Quomodò autem 34
consolamini me inaniter? & ut
ego ex vobis requiescam, ni-
hil est.

CAP. XXII. כב

proderit Deo Nunquid : dixit & ,Temanites Eliphaz respondit Et
1 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּמָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־
voluntas Nunquid .agens prudenter se super proderit sed ? vir
3 גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ
? tuas vias perficias quòd ,lucrum si & ? justificeris quòd , Saddai
לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃
? judicium in tecum veniet : te arguet tui timore præ Nunquid
4 הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃
Etenim ? tuis iniquitatibus finis non & ,multa tua malitia Nonne
5 6 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃ כִּי־
.facies spoliare nudorum vestes & ,gratis tuos fratres pignus in capies
תַחְבֹּל אַחֶיךָ חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃
.panem prohibebis famelico à & ,propinabis lasso aquam Non
7 לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב תִּמְנַע־לָחֶם׃
sedebit faciebus acceptus & ; terra ei brachii viro Et
8 וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב
pupillorum brachia & ,vacuè dimisisti Viduas .ea in
9 בָּהּ׃ אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים
pavor te terruit & ,laquei tui circuitus Propterea .contundetur
10 יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד
.subitò
פִּתְאוֹם׃

CAP. XXII.

1 RESpondens autem Eliphaz
2 Themanites, dixit; Numquid
Deo potest comparari homo,
etiam cùm perfectæ fuerit
3 scientiæ? Quid prodest Deo, si
justus fueris? aut quid ei con-
fers, si immaculata fuerit via
4 tua? Numquid timens arguet
te, & veniet tecum in judici-
5 um, Et non propter malitiam
tuam plurimam, & infinitas
6 iniquitates tuas? Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum
sine causa, & nudos spoliasti
7 vestibus. Aquam lasso non de-
disti, & esurienti subtraxisti
8 panem. In fortitudine brachii
tui possidebas terram, & po-
9 tentissimus obtinebas eam. Vi-
duas dimisisti vacuas, & lacer-
tos pupillorum comminuisti.
10 Propterea circumdatus es la-
queis, & conturbat te formi-
do subita.

ΚΕΦ. κβʹ.

1 † ὙΠολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης,
2 λέγει, † Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ
3 διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; † Τί γὰρ
μέλει τῷ κυρίῳ, ἐὰν σὺ (α) ἦσθα τοῖς ἔρ-
γοις ἄμεμπτος; † ἢ ὠφέλεια (β), ὅτι ἁ-
πλώσῃς τὴν ὁδόν σου; † Ἢ λόγον σου
4 ποιούμενος (γ) ἐλέγξεις, καὶ συνεισελεύσε-
5 ταί σοι εἰς κρίσιν; † Πότερον (δ) οὐχ
ἡ κακία σου ἐστὶ πολλή, † ἀναρίθ-
μητοι δέ (ε) σου εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι;
6 † Ἠνεχύραζες (ζ) δὲ τοὺς ἀδελφούς σου
διακενῆς, † ἀμφίασιν δὲ γυμνῶν ἀφεί-
7 λου. † Οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας,
8 † ἀλλὰ πεινώντων ἐστέρησας ψωμόν. † Ἐ-
θαύμασας δέ τινων (η) πρόσωπον, † ᾤ-
9 κισας δὲ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς. † Χήρας δὲ ἐξ-
απέστειλας κενάς, † (θ) ὀρφανοὺς δὲ ἐκά-
10 κωσας. † Τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγί-
δες, † καὶ ἐσπούδασέ σε πόλεμος ἐξαί-
σιος.

CAP. XXII.

REspondens autem Eliphaz 1
Themanites, ait; Nonne Domi- 2
nus est, qui docet intellectum,
& scientiam? Quid enim (a) 3
curæ est Domino, si tu fuisti ope-
ribus sine crimine? aut utilitas,
quod simplicem facies viam tu-
am: Aut rationem tuî habens, 4
(b) argues, & veniet tecum in
judicium? Nonne malitia tua 5
est multa, & innumerabilia sunt
peccata? In pignus autem acce- 6
pisti fratres tuos in (c) vanum:
& amictum nudorum abstulisti:
Neque aquâ sitientes potâsti, sed 7
esurientium subtraxisti panem:
Et admiratus es quorundam per- 8
sonam: habitare autem fecisti (d)
eos, qui super terram. Et vi- 9
duas dimisisti inanes, & pupil-
los afflixisti: Igitur circundede- 10
runt te laquei, & solicitavit te
bellum insigne:

MS. A. (ρ) καὶ ὠδῖνες αὐτοῖς (σ) πρὸ ἀνέμου, (ʹ) ὑφείλατο (τ) υἱοῖς (υ) Ἴδοιεν δὲ οἱ (φ) καὶ ὑπὸ κυρίου μὴ διασωθείη. (χ) μετ' αὐτόν, (ψ) σοφοὺς (ω) ἀφροσύνης αὐτοῦ, (α) ὁ δὲ μυελὸς (β) Ὁ δέ γε τελευτᾷ (γ) ἀγαθὸν οὐδέν. (δ) δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπὶ γῆς κοιμηθήσονται, (ε) ἐπὶ γῆς. Ὥστε (ζ) οἶκος ἀρχαῖος; (η) ἐστιν σκέπη (θ) *ἀπολλοτριωθήσεται. (ι) καὶ εἰς ἡμέραν (κ) ἀπαχθήσεται. (λ) ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ (μ) καὶ ἃ αὐτὸς (ν) καὶ ἐπὶ σωρῷ ἠγρύπνησεν. (ξ) τὸ δὲ ἀφ' ὑμῶν καταπαῦσαί με οὐδέν ἐστιν. Κεφ. κβʹ. MS.A. (α) ἦς ἄμεμπτος τοῖς ἔργοις; (β) αὐτῷ, ὅτι (γ) ἐλέγξει σε, καὶ (δ) οὐχὶ (ε) σου αἱ ἁμαρτίαι; (ζ) γὰρ (η) πρόσωπα, *ἐκόμισας δὲ πτωχοὺς ἐπὶ γῆς. (θ) καὶ ὀρφανοὺς

תרגום TARGUM.

18 17 כְּמָה שְׁרָגָא דְרַשִׁיעֵי יִטְפֵי וְיֵיתֵי עֲלֵיהוֹן תַּבְרֵיהוֹן עִדְבִין יְפַלֵּיג בְּרוּגְזֵיהּ : יְהוֹן הֵיךְ תִּבְנָא קֳדָם זַעְפָא וּכְמוֹצָא דִּיטַלְטְלִנֵּיהּ עַלְעוֹלָא :
21 19 20 אֱלָהָא יִטְשֵׁי לִבְנוֹי צַעֲרֵיהּ יִפְרַע לְוָתֵיהּ וְיִדַּע : יֶחֱמוּן עֵינוֹי תְּבִירֵיהּ וּמִן רוּגְזֵיהּ דְשַׁדַּי יִשְׁתֵּי : אֲרוּם מַה רְעוּתֵיהּ בְּבֵיתֵיהּ בַּתְרוֹי וּמִנְיָן יַרְחוֹי
24 21 22 23 אִתְפְּלִיגוּ : הַאֶפְשַׁר דִּלְאֱלָהָא יַלֵּף מַנְדְּעָא וְהוּא שְׁמֵי מְרוֹמָא דָאֵן : דֵּין יְמוּת בְּתָקוֹף שְׁלֵימוּתֵיהּ כּוּלֵּיהּ שַׁדִּיךְ וְשַׁלְיו : בִּיזוֹי אִתְמְלִיאוּ חַלְבָּא וּמוֹקְרָא
27 25 26 דְגַרְמוֹי פַּטִּים : וְדֵין יְמוּת בְּנַפְשָׁא מְרִירָא וְלָא אֲכַל בְּטַבְתָא : כַּחֲדָא עַל עַפְרָא שָׁכְבִין וְרִיחֲשָׁא תַּחְפֵי עֲלֵיהוֹן : הָא גַלְיָן קֳדָמַי מַחְשְׁבָתְכוֹן וּמְזִמּוֹנִין
29 28 דְעֲלַי תַּחְשְׁלוּן : אֲרוּם תֵּימְרוּן הָאן בֵּית אַרְכוֹנָא וְהָאן פָּרְסָא דְמַשְׁכְּנֵי דְרַשִׁיעַיָּא : הֲלָא שְׁאֶלְתּוּן עָדֵי אוֹרְחָא וְסִמָּנֵיהוֹן לָא תִשְׁתְּמוֹדְעוּן :
32 30 31 אֲרוּם לְיוֹם תְּבִירָא יִתְמְנַע בִּישׁ לְיוֹם רִגְזְתָא יִתְעֲלוּן : מַן יְחַוֵּי קֳדָמוֹי אוֹרְחֵיהּ וְהוּא עֲבַד מַן יְשַׁלֵּם לֵיהּ : וְהוּא לִקְבוּרָן יִתְעַל וְעַל גְּדִישִׁין יְעִיר :
34 33 בְּסִימָן לֵיהּ גַּרְגְּשָׁתָא דְנַחְלָא וּבַתְרוֹי כָּל בַּר נַשׁ יִנְגּוֹד וְקֳדָמוֹי לֵית מִנְיָן : וְהֵיךְ תְּנַחֲמוּנַנִי לְמָא וְתִיוּבַתְכוֹן אִשְׁתְּתַר בְּהוֹן שְׁקַר :

כב

3 1 2 וַאֲתִיב אֱלִיפַז דְּמִן תֵּימָן וַאֲמַר : אֶפְשַׁר דִּלְאֱלָהָא יַאֲלֵף גְּבַר וְכַד יַלֵּף אֶפְשַׁר דַּעֲלֵיהוֹן מַשְׁגַּח : הַעֲסָקָא אִית לְשַׁדַּי אֲרוּם תִּזְכֵּי וְאִין מָמוֹן אֲרוּם
6 4 5 תַּשְׁלֵם אוֹרְחָתָךְ : הֲמִדַּחֲלָא מִנָּךְ יַכְסְנָךְ יֵיתֵי עִמָּךְ בְּדִינָא : הֲלָא עַל בִּישְׁתָךְ דְסַגִּיעָא וְלֵית סוֹף לַעֲוָיָתָךְ : אֲרוּם תְּמַשְׁכֵּן אֲחוּךְ מַגָּן וּלְבוּשִׁין דְעַרְטִילָאִין
9 7 8 תַּשְׁלַח : לָא מַיָּא לִמְשַׁלְהֵי תַשְׁקֵי וּמִן כַּפְנָן תִּמְנַע לַחְמָא : וּגְבַר נִצְחָן לֵיהּ אַרְעָא וּסְבִיר אַפִּין יָתֵב בַּהּ : אַרְמְלָתָא שַׁדַּרְתָּא סְרִיקָתָא וְאֶדְרָעַת יַתְמֵי תְּשַׁפֵּף :
10 מְטוּל הֵיכְנָא חֲזוֹרְנוּתָךְ פּוּחִין וִיבַהֲלִנָּךְ דְּלוּחָא בִּתְכַף :

Verſio SYRIACA.

17 18 * ܟܡܐ ܕܕܥܟ ܫܪܓܗܘܢ ܕܪ̈ܫܝܥܐ. ܘܐܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܬܒܪܐ ܘܚܒܠܐ. ܢܦܠܓ ܪܘܓܙܗ. * ܘܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܬܒܢܐ
19 ܩܕܡ ܪܘܚܐ. ܘܐܝܟ ܥܘܪܐ ܕܫܩܠ ܠܗ ܥܠܥܠܐ. * ܐܠܗܐ ܢܛܪ ܥܘܠܗ ܠܒܢܘܗܝ. ܘܢܦܪܥܝܘܗܝ ܘܢܕܥ.
20 * ܘܢܚܙܝܢ ܥܝܢܘܗܝ ܐܒܕܢܗ. ܘܡܢ ܚܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܢܫܬܐ. * ܡܢܐ ܗܘ ܨܒܝܢܗ ܒܒܝܬܗ ܡܢ ܒܬܪܗ.
21 22 ܘܡܢܝܢܐ ܕܝܪ̈ܚܘܗܝ ܢܬܢܛܪܘܢ ܠܒܢܘܗܝ. * ܠܐܠܗܐ ܡܠܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܬܐ: ܕܗܘ ܠܪ̈ܡܐ ܕܐܢ. * ܐܢ
23 24 ܗܢܐ ܢܡܘܬ ܒܥܘܫܢܐ ܕܫܠܝܘܬܗ. ܟܠܗ ܫܠܐ ܗܘܐ ܘܫܝܢ: * ܦܘ̈ܚܝܗܘܢ ܡܠܝܢ ܬܪܒܐ: ܘܓܪ̈ܡܘܗܝ ܡܠܝܢ
25 26 ܡܘܚܐ. * ܘܗܢܐ ܢܡܘܬ ܒܢܦܫܐ ܡܪܝܪܬܐ. ܘܠܐ ܐܟܠ ܒܛܒܬܐ. * ܐܟܚܕܐ ܥܠ ܥܦܪܐ ܢܫܟܒܘܢ. ܘܪܡܬܐ ܬܟܣܐ
27 28 ܐܢܘܢ. * ܗܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܚܫܒܬܟܘܢ. ܘܡܠܟܐ ܕܥܠܝ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܡܛܠ ܕܐܡܪܬܘܢ. ܐܝܟܘ ܒܝܬܗ
29 ܕܙܕܝܩܐ. ܘܐܝܟܘ ܡܫܪܝܐ ܕܡܫܟܢܐ ܕܪ̈ܫܝܥܐ. * ܠܐ ܫܐܠܬܘܢ ܠܥܒ̈ܪܝ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܘܬܗܘܢ ܠܐ ܐܫܬܘܕܥܬܘܢ.
30 * ܡܛܠ ܕܠܝܘܡܐ ܕܬܒܪܐ ܡܬܢܛܪ ܪܫܝܥܐ. ܘܠܝܘܡܐ ܕܪܘܓܙܐ ܡܬܕܟܪ. * ܡܢܘ ܡܚܘܐ ܠܗ ܐܘܪܚܐ. ܘܗܘ
31 32 ܡܕܡ ܕܥܒܕ. ܡܢܘ ܦܪܥ ܠܗ. * ܗܘ ܕܝܢ ܐܙܠ ܠܩܒܪܐ. ܘܠܬܒܥܬܐ ܡܬܢܛܪ. * ܘܒܠܥܝܢ ܠܗ ܓܘܫܡܐ
33 34 ܢܚܠܐ. ܘܒܬܪܗ ܟܠܗ ܐܢܫ ܢܬܢܓܕ. ܘܩܕܡܘܗܝ ܠܝܬ ܡܢܝܢ. * ܘܐܝܟܐ ܡܒܝܐܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܒܠܐ ܘܫܘܚܠܦܐ
1 2 ܕܡܠܝܗܘܢ ܣܓܝܘ ܩܕܡܝ. * ܦܣܩܐ * ܟܒ * * ܘܥܢܐ ܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ. ܘܐܡܪ. * ܕܠܡܐ
3 ܥܡ ܐܠܗܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܓܢܒܪܐ. ܕܐܝܟ ܢܫܬܘܐ ܠܗ ܒܚܟܡܬܐ. * ܘܡܢܐ ܡܘܬܪܐ ܕܡܙܕܕܩ ܐܢܬ
4 5 ܐܘܪ̈ܚܬܟ ܡܢ ܕܚܠܬܟ. * ܢܟܣܝܟ ܘܢܥܘܠ ܥܡܟ ܒܕܝܢܐ. * ܗܐ ܒܝܫܬܟ ܣܓܝܐܐ. ܘܠܝܬ ܣܘܦ ܠܚܛܗܝܟ.
6 * ܡܛܠ ܕܡܫܟܢܐ ܡܫܟܢܬ ܕܐܚܝܟ ܡܓܢ. ܘܠܒܘܫܐ ܕܥܪ̈ܛܠܝܐ ܫܠܚܬ. * ܠܐ ܡܝܐ ܐܫܩܝܬ ܠܨܗܝܐ.
7 8 ܘܡܢ ܟܦܢܐ ܟܠܝܬ ܠܚܡܐ. * ܐܝܬ ܓܒܪܐ ܕܙܪܥ ܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܡܪܐ ܩܛܝܪܐ ܢܣܒ ܠܗ ܡܢܗ. * ܘܐܪܡܠܬܐ ܫܒܩܬ
9 10 ܣܦܝܩܬܐ. ܘܕܪܥܗ ܕܝܬܡܐ ܡܟܟܬ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܕܪܘܟ ܦܚܐ. ܘܐܕܝܚܟ ܕܚܠܬܐ ܫܠܝܐ.

Verſio ARABICA.

17 18 * كم يطفى سراج المنافقين * ويأتي عليهم التبار والفساد * يقسم رجز * ويكونون مثل التبن قدام الريح
19 20 مثل العور التي تحمله الدبور * والله يحفظ نفاقه لذريته ويجازيه * فيعلم * وتنظر عيناه بواره * من
21 حمية الله يشرب * وماذا يكون سرور في بيته من بعده * وعدد شهوره يحفظ لعقبه * أفلله يعطون
22 23 24 المعرفة * الذي هو للأعلين يدين * فإن كان هذا يموت بقوة سلامته * وكان متوكلا ساكنا * وجوانبه مملوءة
25 26 ثربا وعظامه مملية مخا * فهكذا يموت بنفس مرة * ولم ينطلق بخير * جميعا على الأرض يضطجعون
27 28 والدود يغطيهم * فالآن علمت فكركم والرأي الذي علي فيه أعزمتم * لأنكم قلتم أين بيت الصديق *
29 30 وأين محل مسكن المنافق * أفلا سألتم عابري السبيل * وعلاماتهم لم تعرفوها * من أجل أن ليوم التبار
31 يحفظ الفاجر * وليوم الزجر يذكر * من الذي يريه الطريق * وذلك الذي صنع فمن الذي يجازيه *
32 33 * فهو يذهب إلى القبر * وللنقمة يحفظ * تبتلعه جوالح الوادي * وبعده كل أحد يجذب * وقدامه بلا
34 عدد * وإن تسلوني فإن العدم وتقليب قوله قد كثر قدامي * * الفصل الثاني والعشرون *
1 2 * فأجاب اليفاز التيمني فقال * ألعلك مع الله تقول أنت أيها الجبار أنك استويت معه بالحكمة * وماذا
3 4 نفعا إن بررت طرائقك من خشيتك * فإننا نبكتك وندخل بالقضاء معك * فإن بلواك كثير وليس
5 6 منتهى لخطاياك * لأنك أخذت رهائن إخوتك باطلا * ولبوس العريان سلبت * فلا ماء أسقيت المكروب *
7 8 9 ومن الجيعان منعت خبزا * هاهنا رجلا يزرع له أرضا * وصاحب الغصب يأخذها منه * والأرملة بعثتها
10 فارغة * وذراع اليتيم حطمت * من أجل هذا احتوشتك الفخاخ * وزعزعتك المخافة بسرعة *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

17 *Cùm extinguitur lucerna impiorũ, & veniet ſuper eos fractura & corruptio, diſtribuet iram ſuam:* 18 *Et erunt velut paleæ ante ventum, & velut ſtipula quam aſportat* (e) *Boreas.* 19 *Et Deus ſervabit impietatē ejus progeniei ipſius, & retribuet ei, & cognoſcet:* 20 *Et videbunt oculi ej⁹ interitum ſuum: de furore Dei bibet.* 21 *Et* (f) *quodnā erit gaudium ej⁹ in domo ipſius poſt ipſum? & numerus menſium ejus aſſervabitur poſteris ejus.* 22 (g) *Nū Deo aſſervabitis ſcientiam, qui* (h) *detractores judicat?* 23 *Quòd ſi hic moriatur in robore tranquillitatis ſuæ, dum ſecurus eſt et pacificus,* 24 *Et latera ejus plena adipe, & oſſa ejus referta medullâ;* 25 *Si moritur animo amaro, & non* (i) *proficiſcitur in bono:* 26 (k) *Omnès ſuper terrā jacebunt, &* (l) *pulvis cooperiet eos.* 27 (m) *Modò cognovi cogitationem veſtrum, & conſilium quod contra me decreviſtis:* 28 *Quia dixiſtis, ubi eſt domus juſti? & ubi habitatio tabernaculi impii?* 29 *Nonne interrogâſtis viatores, et ſigna eorum nonne cognoviſtis?* 30 *Quia ad diem fracturæ reſervabitur ſceleſtus, & ad diem iræ* (n) *commemorabitur.* 31 *Quis oſtendet ei viam? et quod commiſit, quis reddet ei?* 32 *Ipſe in ſepulchrum abibit, &* (o) *ad vindictam ſervabitur:* 33 *Deglutient eum* (p) *brachia fluminis, & poſt eum quilibet trahetur, & ante ipſum abſq; numero.* 34 (q) *Etiam ſi conſortetis me, tamen vanitas &* (r) *variatio ſermonum ejus multiplicata eſt coram me.*

CAP. XXII.

1 *Reſpondens autē Eliſaz Temanites ait,* 2 *Núm ne cum Deo dicis tu,* (a) *O gigas, te eſſe parem in ſapientia?* 3 *Et prodeſt ſi* (b) *juſtificaveris vias tuas ex timore tuo?* 4 *Nam nos arguemus te, & intrabim⁹ in judicium tecum* (c) 5 *Etenim tribulationes tuæ multæ, neque eſt terminus peccatis tuis:* 6 *Quia accepiſti pignora fratrum tuorum* (d) *iniquè, & indumentum nudi* (e) *ſurat⁹ es:* 7 *Et aquam non præbuiſti anxio, & à famelico panem continuiſti.* 8 *Adeſt vir qui ſeminat ſibi terrā, et dominus violentiæ ſumit eam ab illo.* 9 *Viduam quoq; dimiſiſti vacuam, et brachium pupilli depreſſiſti.* 10 *Propter hoc circundederunt te laquei, et concuſſit te metus ſubitò,*

INTERP. SYRIACA.

(e) turbo. (f) quænam voluntas ſua (g) Deúmne docetis ſapientiā, (h) ſuperbos (i) comedit cum lætitia: (k) Simul (l) vermis (m) Ecce (n) adducetur. (o) ad acervum (p) glebæ vallis, (q) Quomodo conſolamini me, (r) reſponſiones ſermonū ejus relictæ ſunt coram me. Cap. xxii. (a) O vir, (b) integras feceris (c) Ecce (d) fruſtrà, (e) detraxiſti:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quoties lucerna impiorum extinguetur, & veniet ſuper eos interitus eorum: ſortes dividet in furore ſuo. Erunt ſicut palea ante ventum; & ſicut ſtipula quam tulit tur- 17 18
bo. Deus abſcondet filiis ſuis tribulationē ejus, ultionem reddet ei, ut ſciat. Videbunt oculi ejus interitum ſuū, & de ira omnipotentis bibet. Quæ eſt enim voluntas 19 20
ej⁹ in domo ſua poſt ſe? & numerus menſiū ejus diviſus eſt. Nunquid Deū poteſt aliquis docere ſcientiam? & ipſe cœlos excelſos judicat. Iſte morietur in fortitu- 21 22
dine integritatis ſuæ, totus quietus & pacificus. Mulctra ejus plena ſunt lacte, & medulla oſſiū ej⁹ pinguis eſt. Et iſte morietur amaro animo, & non comedit in bonis. 23 24
Simul in pulvere dormiunt, & vermis operit eos. Ecce manifeſtæ ſunt corā me cogitationes veſtræ, & machinationes quas ſuper me cogitatis. Dicitis enim: Ubi eſt do- 25 26
mus principis, & ubi eſt tentoriū tabernaculorū impiorū? Nónne interogâſtis tranſeuntes viā, & ſigna eorū non cognoſcetis? Quoniam in diem interit⁹ reſervatur 27 28
mal⁹, in diē quo furores inducentur. Quis annunciabit corā eo viā ſuam, & quod ipſe fecit quis reddet illi? Ipſe enim ad ſepulchra ducetur, & ſuper congeriē vigila- 29 30
bit. Dulces fuerunt ei glebæ torrentis, & poſt ſe omnes filios hominū trahet, & ante ſe innumerabiles. Et quomodo conſolamini me fruſtrà, cùm reſponſio veſtra re- 31 32
maneat in *eis* falſa? 33 34

CAP. XXII.

ET reſpondit Eliphaz qui erat de Theman, & ait: Nunquid Deū poteſt docere *vir*? & ſi docuerit, nunquid ad ea providebit? Quid emolumenti eſt omnipotenti, ſi 1 2 3
juſt⁹ fueris? & quid lucri, ſi perfectas reddideris vias tuas? Nunquid propter timorem tuū arguet te, & veniet tecum in judiciū? Nonne propter malitiā tuam quæ 4 5
multa eſt, & non eſt finis iniquitatib⁹ tuis? Quoniam pignorabas fratres tuos ſine cauſa, & veſtibus nudos ſpoliâſti. Non propinâſti aquam laſſo, & à famelico prohi- 6 7
bebas panem. Et viro vincenti ſua eſt terra, et aſpectabilis vultu habitabit in ea. Viduas dimiſiſti vacuas, et brachia pupillorū contriviſti. Propterea in circuitu tuo 8
ſunt laquei, et conturbat te timor repentinus? 9 10

איוב : כג

.te operiet aquarum redundantia & , videbis non , obſcuritas Vel
אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ 11
, ſtellarum caput vide & ? cælorum ſublimitate in Deus Nonne
הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים 12
per Nunquid ? Deus novit quid , dixiſti Et .ſunt excelſæ quia
כִּי־רָמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד 13
: videat non & , ei abſconſio Nubes ? judicabit caliginem
עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה 14
, obſervabis ſeculi ſemitam Nunquid ? perambulabit cælorum ambitum &
וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמוֹר 15
non & , ſunt ſucciſi Qui ? iniquitatis viri calcaverunt quam
אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃ אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ וְלֹא 16
, Deo Dicentes .eorum fundamento eſt diffuſus Fluvius .tempus
עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל 17
implevit ipſe Et ? eis Saddai operabitur quid & ,nobis à recede
סוּר מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא 18
.me à eſt factum longè impiorum conſilium & , bono eorum domos
בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃
.eos ſubſannabit innocens & : lætabuntur & , juſti Videbunt
יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃ 19
devoravit eorum reſiduum & ,noſtra ſubſiſtentia fuit ſucciſa non Si
אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה 20
eis in : habeto pacem & , eo cum quæſo Aſſueſce ? ignis
אֵשׁ׃ הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם בָּהֶם 21
, legem ejus ore ex quæſo Accipe .bonus tuus proventus
תְּבוֹאַתְךָ טוֹבָה׃ קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה 22
ad fueris converſus Si .tuo corde in ejus eloquia pone &
וְשִׂים אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־ 23
pone Et .tuis tentoriis à iniquitatem elongabis : ædificaberis , Saddai
שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶךָ׃ וְשִׁית־ 24
Eritque .Ophir torrentes petra in & ,munitionem pulverem ſuper
עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִיר׃ וְהָיָה 25
Quia .tibi fortitudinum argentum & , tua munitio omnipotens
שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ כִּי־ 26
.tuas facies Deum ad elevabis & ;delectaberis Saddai ſuper tunc
אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃
decernes Et .reddes tua vota & ,te exaudiet & , eum ad Orabis
תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם׃ וְתִגְזַר 27 28
.lumen ſplendunt tuas vias ſuper & , tibi erit firmus & ,ſermonem
אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃
oculis demiſſum & : exaltatio , dices & , ſe humiliaverint Cùm
כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם 29
puritate in liberabitur & , innocens inſulam Liberabit .ſalvabit
יוֹשִׁעַ׃ יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר 30
.tuarum volarum
כַּפֶּיךָ׃ 30

CAP. XXIII. כג

. meum eloquium exacerbatio hodie Etiam : dixit & , Ijob reſpondit Et 1
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי 2 1
, ſcirem dabit Quis .meum gemitum ſuper eſt aggravata mea manus 2
יָדִי כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי 3
Diſponerem .ejus locum ad uſque venirem ; eum invenirem & 3
וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃ אֶעֶרְכָה 4
Scirem .correptionibus replerem meum os & , judicium ejus faciem ad 4
לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃ אֵדְעָה 5
.mihi diceret quid intelligerem & : mihi reſponderet eloquia
מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃ 5
ipſe Veruntamen .Non ? mecum diſceptabit potentia multa in Nunquid 6
הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא אַךְ־הוּא 6
perpetuum in liberarer & : eo cum arguens rectus Ibi .me in ponet
יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח 7 7
.me judicante à
מִשֹּׁפְטִי׃

Verſio VULG. LAT.

11 Et putabas te tenebras non
viſurum, & impetu aquarum
inundantium non oppreſſum
12 iri? An non cogitas quòd
Deus excelſior cœlo ſit, &
ſuper ſtellarum verticem ſublimetur?
13 Et dicis, Quid enim
novit Deus? & quaſi per caliginem
14 judicat. Nubes latibulum
ejus, nec noſtra conſiderat,
& circa cardines cœli perambulat.
15 Numquid ſemitam
ſeculorum cuſtodire cupis,
quam calcaverunt viri iniqui?
16 Qui ſublati ſunt ante tempus
ſuum, & fluvius ſubvertit fundamentum
17 eorum: Qui dicebant
Deo, Recede à nobis: &
quaſi nihil poſſet facere Omnipotens,
æſtimabant eum:
18 Cùm ille impléſſet domos eorum
bonis: quorum ſententia
19 procul ſit à me. Videbunt juſti,
& lætabuntur, & innocens
20 ſubſannabit eos. Nónne
ſucciſa eſt erectio eorum, &
reliquias eorum devoravit
21 ignis? Acquieſce igitur ei, &
habeto pacem, & per hæc
22 habebis fructus optimos. Suſcipe
ex ore illiᵘˢ legem, et pone
ſermones ejus in corde tuo.
23 Si reverſus fueris ad Omnipotentem,
ædificaberis, &
longè facies iniquitatem à tabernaculo
24 tuo. Dabit pro terra
ſilicem, & pro ſilice torrentes
25 aureos. Eritque Omnipotens
contra hoſtes tuos, &
argentum coacervabitur tibi.
26 Tunc ſuper Omnipotentem
deliciis affluës, & elevabis ad
27 Deum faciem tuam. Rogabis
eum, & exaudiet te, & vota
28 tua reddes. Decernes rem, &
veniet tibi, & in viis tuis
29 ſplendebit lumen. Qui enim
humiliatus fuerit, erit in gloria:
& qui inclinaverit oculos,
30 ipſe ſalvabitur. Salvabitur
innocens, ſalvabitur autem
in munditia manuum ſuarum.

CAP. XXIII.

1 REſpondens autem Job, ait;
2 Nunc quoque in amaritudine
eſt ſermo meus, & manus plagæ
meæ aggravata eſt ſuper
3 gemitum meum. Quis mihi
tribuat ut cognoſcam & inveniam
illum, & veniam uſque
4 ad ſolium ejus? Ponam
coram eo judicium, & os meum
replebo increpationibus.
5 Ut ſciam verba quæ mihi reſpondeat,
& intelligam quid
6 loquatur mihi. Nolo multâ
fortitudine contendat mecum,
nec magnitudinis ſuæ mole me
7 premat. Proponat æquitatem
contra me, & perveniat ad victoriam
judicium meum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

11 † Τὸ φῶς σοι (ι) σκότος ἀπέβη, † κοιμηθέντα
12 (ʼ) δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψε. † (κ) Μὴ
οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ; † τοὺς δὲ
13 ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσε; † Καὶ εἶπας,
Τί ἔγνω ὁ ἰσχυρός; ἢ κατὰ τοῦ
14 γνόφου κρίνει; † Νεφέλη ἀποκρυφὴ αὐτοῦ
καὶ οὐχ ὁραθήσεται, † καὶ γῦρον οὐρανοῦ
15 (λ) διαπορεύεται. † Μὴ τρίβον αἰώνιον
φυλάξεις, ἣν (μ) ἐπάτησαν ἄνδρες δίκαιοι,
16 † Οἳ συνελήφθησαν ἄωροι; † ποταμὸς
17 ἐπιῤῥέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν, † Οἱ
λέγοντες, (ν) Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν;
† ἢ τί (ξ) ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;
18 † (ο) Ὃς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους
αὐτῶν ἀγαθῶν, † βουλὴ δὲ ἀσεβῶν πόῤῥω
19 ἀπ' αὐτοῦ. † Ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν,
20 † ἄμεμπτος δὲ (π) ἐμυκτήρισεν. † Εἰ μὴ
ἠφανίσθη (ρ) ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, † καὶ τὸ
κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ. †
21 Γενοῦ (σ) δὴ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομείνῃς, †
(τ) εἶτα ὁ καρπός σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς. †
22 Ἔκλαβε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ (υ) ἐξηγορίαν,
† καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ
23 ἐν καρδίᾳ σου. † Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς καὶ
ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἔναντι κυρίου, †
(φ) πόῤῥω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου (χ)
24 ἄδικον. † Θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ
25 (ψ) ὡς πέτρᾳ χειμάῤῥου Σωφίρ. † Ἔσται οὖν
σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, †
καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύριον
26 πεπυρωμένον. † Εἶτα (ω) παῤῥησιασθήσῃ
ἐναντίον κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
27 ἱλαρῶς. † Εὐξαμένου δέ σου πρὸς
αὐτὸν εἰσακούσεταί σου· † δώσει δέ (α)
28 σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς. † Ἀποκαταστήσει
δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης, † ἐπὶ δὲ ὁδοῖς
29 (β) σου ἔσται φέγγος. † Ὅτι ἐταπείνωσας
σεαυτὸν, καὶ ἐρεῖς, (γ) Ὑπερηφανεύσατο, †
30 καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. (δ) Ῥύσεται
ἀθῶον, † καὶ (ε) διασώθητι ἐν καθαραῖς
χερσί σου.

ΚΕΦ. κγʹ.

1 2 † ΥΠολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † Καὶ δὴ
οἶδα ὅτι (α) ἐκ χειρός μου ἡ ἔλεγξίς
ἐστι, † (β) καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν
3 (γ) † ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ. † Τίς δ' ἄρα
γνοίη, ὅτι εὕροιμι αὐτὸν, (δ) καὶ ἔλθοιμι
4 εἰς τέλος; † Εἴποιμι δὲ (ε) ἐμαυτοῦ κρίμα,
† τὸ δὲ στόμα μου (ζ) ἐμπλῆσαι ἐλέγχων.
5 † Γνοίην δὲ ἰάματα ἅ μοι ἐρεῖ, †
6 αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι (η) ἀπαγγελεῖ. †
Καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσεταί μοι, †
7 (θ) εἶτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται. † Ἀλήθεια
γὰρ καὶ ἔλεγχος (ι) παρ' αὐτοῦ, †
ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου.

Lumen tibi in tenebras converſum eſt; & (f) dormien- 11
tem te aqua operuit. Nónne 12
is qui excelſa habitat, aſpicit?
eos autem qui (g) contumeliâ
efferuntur, humiliavit? Et di- 13
xiſti, Quid novit Fortis? An
per (h) caliginem dijudicat?
Nubes latibulum ejus, & non 14
videbitur, & ambitum cæli
perambulat. Nunquid (i) ſe- 15
mitam ſeculi obſervabis, quam
calcaverunt viri juſti, Qui 16
(k) capti ſunt immaturi? flu-
men decurrens, fundamenta
eorum, Qui dicunt; Dominus 17
quid faciet nobis? aut quid
(l) inducet nobis Omnipotens?
(m) Ille verò implevit domos 18
eorum bonis: & conſilium
impiorum longè eſt ab eo.
Videntes (n) juſti riſerunt, & 19
inculpabilis (o) ſubſannavit:
(p) Si non deleta eſt ſubſtantia 20
eorum, & reliquias eorum com-
edet ignis. Eſto utique durus: 21
Si ſubſtinueris, deindè fructus
tuus erit in bonis: Excipe au- 22
tem ex ore illius (q) enuntiatio-
nem, & aſſume verba ejus in
corde tuo: Sin autem con- 23
verſus fueris, & humiliaveris
teipſum coram Domino; procul
feciſti iniquitatem à taberna-
culo tuo. (r) Pouêris ſuper 24
aggerem in petra, & tanquàm
(ſ) petra torrentis Sophir. E- 25
rit igitur tuus Omnipotens ad-
jutor ab inimicis, & purum
reddet te, tanquàm argentum
examinatum igni. Deindè fi- 26
ducialiter ages coram Domino
inſpiciens cœlum hilariter. Et 27
cùm deprecatus fueris ad eum;
exaudiet te, & dabit tibi (t)
reddere vota. Et reſtituet tibi 28
tabernaculum juſtitiæ, & ſu-
per vias tuas erit lumen.
Quoniam humiliâſti (u) te- 29
ipſum, & dices, Elatus eſt in
ſuperbiam, & demiſſum oculis
ſalvabit. Eruet innocentem, & ſalvaberis (x) munditiâ manuum tuarum. 30

CAP. XXIII.

REſpondens autem Job, ait; 1
Et quidem ſcio, quia de manu 2
mea eſt increpatio: & manus
(a) ejus gravis facta eſt ſuper
gemitum meum. Quis igitur 3
(b) noverit, quòd inveniam
eum, & dicam (c) in finem?
Et (d) dicam meum ipſius ju- 4
dicium, os autem meum
(e) replere increpationibus: Et
(f) cognoſcam ſanationes, quas 5
loquetur mihi, & ſentiam, quæ
annuntiabit mihi: Et in (g) 6
multa virtute (h) ſuperveniet
mihi: (i) deindè in minis me
non utetur: Veritas enim, & 7
increpatio eſt ab eo: educat
autem in (k) finem judicium
meum.

ʹ MS. A. (ι) εἰς σκότος (ʼ) δέ σε ὕδωρ (κ) Μὴ ὁ τὰ ὑψηλὰ νέων οὐκ ἐφορᾷ, (λ) διαπορεύσεται. (μ) *ἐπανέστησαν (ν) Τί ποιήσει ἡμῖν ὁ κύριος; (ξ) ἐπάξει (ο) Ὅτε γε (π) ἐμυκτήρισεν αὐτούς. Εἰ μὴ (ρ) ὑπόστασεις (σ) δὲ (τ) ἢ ὁ (υ) συνεξηγορίαν, (φ) καὶ πόῤῥω ποίησον (χ) τὸ ἄδικον. Θήσεις ἐπὶ χώματος (ψ) ὥσπερ χειμάῤῥους Ὠφείρ. Ἔσται δέ σοι (ω) ἐν παῤῥησίᾳ σῇ ἔναντι (α) τὰς εὐχάς σου ἀποδοῦναι. (β) σοι (γ) Εἰ ὑπερηφανευσάμην, (δ) Ῥύσεται δὲ (ε) διασωθήσῃ

Κεφ. κγʹ. MS. A. (α) ἐκ χειρῶν μου (β) ἡ χεὶρ (γ) ἐπ' ἐμοί, στενάζω δὲ ἐπ' ἐμαυτόν. Τίς γὰρ ἂν γνώη, (δ) καὶ ὅτι ἔλθοιμι (ε) ἐπ' αὐτοῦ (ζ) ἐμπλήσει με ἐλέγχων. Γνοίην δὲ ῥήματα ἃ (η) ἀπαγγελεῖ. Καὶ εἰ πολλῇ (θ) καὶ εἰ ἐν ἀπειλῇ οὐ χρήσεταί μοι. (ι) παρ' αὐτῷ,

תרגום TARGUM.

או בחשוכא תשרי לא תחמי וסוגעית מיא תחפנך׃ הלא אלהא בנובהי שמיא וחמי ריש כוכביא ארום זקיפו׃ ותימר מא ידע אלהא האפשר
דלהלא לאמטתא ידין׃ עננא טמיר ליה ולא יחמי ותקף רומא דשמיא יטייל׃ האורחא דהוה מן עלמא תנטור די טיילו אנשי שקרא׃ 11 12 13
דאתבטילו מן ארעא בלא עדניהון בארעית נהרא אתיך גופהון׃ דאמרין לאלהא זור מננא ומה יעבד שדי להון׃ והוא מלי בתיהון 14 15
טובא ומלכתהון דרשיעי רחקת מני׃ יחמון צדיקיא ויחדון וזכאה ירחך להון׃ אין לא אתמניעו מלמיקום ומותרהון נמרת אשתא׃ 16 17 18
אלף כדון עמיה ותשתלם בהון עללתך טובא׃ גמר כדון מפומיה אוריתא ושוי מימרוי בלבבך׃ אין תתוב עד שדי תתבני תרחק עולתא 19 20
ממשכנך׃ ושוי על עפרא כרך תקיף והיך טינרא דנחליא דהבא דאופיר׃ ויהי שדי כרך תוקפך ומן כסף תקוף רומא דילך׃ ארום היכדין על 21 22 23
שדי תתפרנק ותזקוף קדם אלהא אפיך׃ תצלי קדמוי ויקבל מנך ונדריך תשלם׃ ותגזר מימרא ויקום לך ועל אורחתך יזהר נהורא׃ ארום דרא 24 25 26
דאמאך יתעבד גיותן ושוח בסורחנא תפרוק׃ ישוב גבר דליתוי זכאי בזכותך ואשתזיב בברירות ידך׃ 27 28 29
30

כג

ואתיב איוב ואמר׃ לחוד יומנא מריר מימרי מחתי תקפת על תונחתי׃ מן יגזור אנדע ואשכחניה איתי עד מדור בירת מוקדשיה׃ אסדר
קדמוי דין ופומי אמלי מכסנותא׃ אנדע מליא דיתיבנני ואתבין מה יימר לי׃ הבסוגעי חילא ינצי עמי לא ברם הוא ישוי תגרא בי׃ תמן תריצא יתקין 1 2 3 4
עמי ואשתזיב לעלמא מדראן יתי׃ 5 6 7

Verſio SYRIACA.

11 12 * ܐܬܪܐ ܗܘ ܕܚܫܘܟܐ ܠܐ ܚܙܝܬ܂ ܘܫܘܦܥܐ ܕܡܝܐ ܢܚܦܝܟ܂ * ܗܐ ܐܠܗܐ ܐܪܝܡ ܫܡܝܐ܂ ܘܚܙܝ ܪܫ ܟܘܟܒܐ
13 ܕܐܬܬܪܝܡ܂ * ܘܐܡܪܬ ܐܝܟ܂ ܡܢܐ ܝܕܥ ܐܠܗܐ܂ ܕܒܓܘ ܚܫܘܟܐ ܕܐܢ ܗܘ܂ * ܥܢܢܐ ܓܝܪ ܣܬܪܗ ܘܠܐ
14 15 ܚܙܐ܂ ܘܥܠ ܚܘܓܐ ܕܫܡܝܐ ܡܗܠܟ܂ * ܐܘܪܚܐ ܕܥܠܡܐ ܢܛܪܬ܂ ܕܕܫܘܗ ܥܡܐ ܕܥܘܠܐ ܕܠܐ ܒܙܒܢܗܘܢ܂
16 17 * ܘܒܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ ܐܬܚܒܫܘ܂ ܘܠܐ ܐܬܕܟܪܘ ܠܡܢ ܕܣܡ ܫܬܐܣܝܗܘܢ܂ * ܘܐܡܪܝܢ ܠܐܠܗܐ܂ ܦܪܘܩ ܡܢܢ܂ ܘܡܢܐ ܢܥܒܕ
18 ܠܢ ܐܠܗܐ܂ * ܘܗܘ ܡܠܐ ܒܬܝܗܘܢ ܛܒܬܐ܂ ܘܬܪܥܝܬܐ ܕܥܘܠܐ ܐܬܪܚܩܬ ܡܢܗܘܢ܂ * ܢܚܙܘܢ ܙܕܝܩܐ ܘܢܚܕܘܢ܂
19 20 ܘܙܟܝܐ ܢܡܝܩ ܒܗܘܢ܂ * ܐܢ ܠܐ ܐܬܡܟܟܘ ܡܢ ܩܫܝܘܬܗܘܢ܂ ܘܫܪܟܢܗܘܢ ܬܐܟܘܠ ܢܘܪܐ܂ * ܐܫܬܘܐ ܗܟܝܠ ܥܡܗ܂
21 22 ܘܦܠܓ ܠܗ ܡܢ ܥܠܠܬܟ ܛܒܬܐ܂ * ܩܒܠ ܡܢ ܦܘܡܗ ܢܡܘܣܐ܂ ܘܣܝܡ ܡܠܘܗܝ ܒܠܒܟ܂ * ܐܢ ܬܬܘܒ
23 24 ܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ ܬܬܒܢܐ܂ ܘܐܢ ܬܪܚܩ ܥܘܠܐ ܡܢ ܡܫܟܢܟ: * ܘܬܟܢܫ ܣܐܡܐ ܐܝܟ ܥܦܪܐ: ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܕܢܚܠܐ ܕܗܒܐ
25 26 ܐܘܦܝܪ܂ * ܢܗܘܐ ܐܠܗܐ ܒܥܘܕܪܟ܂ ܘܣܐܡܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ ܢܗܘܐ ܠܟ܂ * ܘܬܪܝܡ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܦܝܟ܂ * ܘܬܨܠܐ
27 28 ܩܕܡܘܗܝ ܘܢܫܡܥܟ܂ ܘܢܕܪܝܟ ܬܫܠܡ܂ * ܘܬܓܙܘܪ ܡܠܬܐ܂ ܘܬܩܘܡ ܠܟ܂ ܘܥܠ ܐܘܪܚܬܟ ܢܢܗܪ ܢܘܗܪܐ܂
29 30 * ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܐܡܪ ܕܢܬܡܟܟ܂ ܐܡܪ ܕܢܬܬܪܝܡ܂ ܘܡܟܝܟ ܥܝܢܐ ܢܬܦܪܩ܂ * ܢܬܦܨܐ ܙܟܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ܂
ܘܢܬܦܨܐ ܒܕܟܝܘܬܐ ܕܐܝܕܘܗܝ܂

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܓ *

1 2 * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ܂ * ܐܦ ܝܘܡܢܐ ܡܪܝܪܐ ܬܢܝܬܝ܂ ܘܐܝܕܗ ܝܩܝܪܐ ܥܠ ܬܢܚܬܝ܂ * ܡܢ ܢܬܠ ܠܝ܂
3 ܘܐܫܟܚ ܗܘܝܬ ܠܡܛܐ ܥܕܡܐ ܠܡܫܪܝܗ܂ * ܘܐܣܕܪ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܢܐ܂ ܘܦܘܡܝ ܐܡܠܐ ܡܟܣܢܘܬܐ܂
4 5 * ܘܐܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܢܦܢܐ ܗܘܐ ܠܝ܂ ܘܐܣܬܟܠ ܗܘܝܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܝ܂ * ܒܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܐ ܕܝܢ
6 7 ܠܝ܂ ܐܢ ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܠܬܐ ܣܐܡ ܥܠܝ܂ * ܬܡܢ ܒܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܢ ܗܘܝܬ ܥܡܗ܂ ܘܙܕܩ ܗܘܝܬ ܘܡܬܦܨܐ
ܗܘܝܬ ܒܕܝܢܐ܂

Verſio ARABICA.

11 12 * ومكان الظلام لم تبصر * وفيوض الماء يغطيك * هوذا الله رفع السماء فابصر راس الكواكب
13 14 لما ارتفع * وانت تقول ماذا يعرف الله * العله في جوف الظلام يدين * فان السحاب ستره ولم يروا * وعلي
15 16 مستواء السماء يسلك * عسي طريق العالم حفظت الذي داسها شعب اثيم بغير حينهم * وفي معبر النهر
17 18 احتبسوا * ولم يذكروا من كون اساسهم * ويقولون لله ابتعد منا * وماذا يصنع بنا الله * وهو قد
19 ملاء بيوتهم خيرا * وفكر المنافقين ابتعد منهم * يبصرون الصديقون * ويفرحون * والزاكي
20 21 يستهزي بهم * ان لم يتواضعوا من قسوتهم * وبقيتهم تاكلهم النار * فاستوي الان معه * وسلم من
22 23 غلاتك الطيبة * اقبل من فمه الناموس وضع كلامه في قلبك * فان تتوب الي الله فانك تبني * وان
24 25 تبعد الاثم من مسكنك * وتجمع فضة مثل التراب * ومثل رمال الاودية ذهب اوفير * يكون الله بعونك *
26 27 وفضة بلا حساب تكون لك * وترفع الي الله وجهك * فتصلي قدامه ويسمعك * وتسلم نذورك * وتقول
28 29 قولا فيستقيم لك * وعلي طرقك يشرق الضوء * من اجل ان من قال انه يتواضع فانه يرتفع * والذي
30 يحط بصره يخلص * يفلت الزاكي حيث يكون * وينجوا بطهارة يديه *

1 2 * الفصل الثالث والعشرون * فاجاب ايوب وقال * اليوم ايضا مرت همي ويده ثقلت
3 4 علي اوجاعي * من الذي يقدر ان يجعلني استطيع البلوغ الي مجلسه * واصف قدامه قضائي *
5 6 واملاء فمي تحاورا * فاعلم ما الذي يجيبني * وافهم ماذا الذي يقول لي * بكثرة القوة يقضي علي *
7 لولا مخافة يضع علي * فهناك بالعدل كنت اقضي معه * وكنت اركوا وافلت من القضاء *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

(f) Et locum tenebrarum non vidiſti, & diluvium aquæ obruet te. 11 En Deus levavit cælum, vidiſque principem ſtellarum cùm ſeſe erexit: 12 Et tu dicis, Quid novit Deus? Anne ipſe in medio tenebrarum judicat? 13 Nubes enim velamen ejus, nec videtur: & ſuper (g) planitiem cæli graditur. 14 Numſortè viam mundi obſervâſti, quam conculcârunt populus iniquus extra tempus ſuũ? 15 Et ad tranſitũ fluminis detenti ſunt, nec recordati ſunt ejus qui fecit fundamenta eorum: 16 Dicuntq; Deo, Recede à nobis: & quid faciet nobis Deus? 17 Cùm ipſe jam impleverit domos eorũ bonis, & cogitatio impiorũ receſſit ab ipſis. 18 Videbunt juſti, & gaudebunt, & innocens illudet eis, 19 Si non humiliati fuerint à duritie ſua, & reliquias eorũ comedet ignis. 20 Coæqua te igitur illi & Largire de frugibus tuis optimis. 21 Suſcipe ab ore ejus legem, & ponet verba ſua in corde tuo. 22 Si converſus fueris ad Deum, certè ædificaberis; & ſi amoveris iniquitatem à domicilio tuo, 23 Etiam congregabis argentum ſicut pulverem, & quaſi arenas (h) torrentium aurum obrizum. 24 Erit Deus in adjutorium tuum, & argentũ (i) abſq; numero erit tibi. 25 Et levabis ad Deum vultũ tuũ: 26 Orabiſq; coram eo, & exaudiet te: impl. biſq; vota tua, 27 Diceſq; ſermonem, & rectus erit tibi, & ſuper viis tuis orietur lumen. 28 Quoniam qui (k) dixerit ſe humiliaturum ſeſe, exaltabitur: & (l) qui cuſtodierit viſum ſuum, ſalvabitur. 29 Evadet innocens ubicunque fuerit, & liberabitur in puritate manuum ſuarum. 30

CAP. XXIII.

Et reſpondens Job 1 ait, Hodie quoq; amaruit 2 (a) ſolicitudo mea, & manus ejus aggravata eſt ſuper dolores meos. Quis 3 eſt qui poſſit facere ut valeam accedere ad habitaculum ejus, Et (b) ſtatuere 4 coram illo judiciũ meum, & implere os meum (c) lite? Et ſciam 5 quid mihi reſponderet, & intelligam quid diceret mibi; In multitudine ro- 6 boris judicat me: niſi timorem mihi imponeret. Ibi in juſtitia judicarem 7 cum illo, & juſtificarer atq; (d) evaderem ſententiam.

INTERP. SYRIACA.

(f) Undenam tenebræ non (g) ambitum (h) maris (i) computationum (k) humiliaverit ſe, dixit quòd exaltabitur (l) depreſſi oculis ſervabuntur. *Cap. xxiii.* (a) narratio mea, (b) inſtruere (c) redargutione? (d) liberarer in judicio.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Aut in tenebris habitabis & non videbis, et multitudo aquarum operiet te. Nonne Deus eſt in altitudine cœli? & vide verticem ſtellarum quoniam elevatæ ſunt. 11 12 Et dices: Quid ſcit Deus? nunquid poſſibile eſt quòd per caliginem judicet. Nubes latibulum ejus, et non videt, et in fortitudine altitudinis cœlorum deambulat. 13 14 Nunquid viam quæ *fuit* à ſeculo, cuſtodies, per quam ambulaverunt viri iniquitatis? Qui ſublati ſunt à *terra* ante tempus ſuum, in profundo fluminis effuſum eſt corpus 15 16 eorum. Qui dicebant Deo: Recede à nobis: et quid faciet eis omnipotens? Et ipſe implevit domos eorum bono: et conſilium impiorum procul eſt à me. 17 18 Videbunt juſti et lætabuntur, et innocens ſubſannabit eos. Nonne prohibiti ſunt ne conſurgerent, et reliquias eorum conſumpſit ignis? Diſce nunc ab eo et habebis pa- 19 20 cem: per hæc fructus bonos habebis. Perfice nunc ex ore ejus legem, et pone verba ejus in corde tuo. Si converſus fueris uſque ad omnipotentem, ædificaberis: et 21 22 longè facies iniquitatem à tabernaculo tuo. Et pones ſuper pulverem arcem munitam, et ſicut petram torrentium, aurum Ophir. Et erit omnipotens arx munitionis 23 24 tuæ, et magis quàm argentum erit fortitudo excelſa tibi. Quia tum ſuper omnipotentem delectaberis, et levabis coram Deo faciem tuam. Orabis coram eo, et exaudiet te, 25 26 et vota tua reddes. Et decernes verbum et ſtabile erit tibi: et ſuper vias tuas ſplendebit lumen. *Generatio* enim *quæ humiliaverit ſe*, fiet ſublimis; et illum qui incli- 27 28 natus fuerit in delicto ſalvabis. Liberabitur vir qui non eſt innocens propter juſtitiam tuam, et liberabitur in munditia manus tuæ. 29 30

CAP. XXIII.

Et reſpondit Job et dixit: Hodie quoq; amarus eſt ſermo meus, plaga mea aggravata eſt ſuper gemitum meum. Quis mihi decernet ut cognoſcam et inveniam illũ; 1 2 3 veniam uſque ad habitaculũ domus ſanctuarii ejus! Ordinabo coram eo judicium, et os meũ implebo increpationibus. Sciam verba quæ mihi reſpondeat, et intelligam 4 5 quid dicat mihi. An in multitudine fortitudinis contendet mecum? non utiq; ipſe ponet litem contra me. Ibi rectus *& paratus mecum*, et liberabor in ſeculum ab eo 6 7 qui judicat me.

איוב : כד

.eum intelligam non & ,*retro* & : *ipse* non & ,*ibo ante En*
8 הן קדם אהלך ואיננו ואחור ולא־אבין לו:
non & ,*dextram operiet* : videbo non & ,*ipsum faciendo in Sinistram*
9 שמאל בעשתו ולא־אחז יעטף ימין ולא
aurum sicut ,me *probavit* : *me apud* viam novit Quia .videbo
10 אראה: כי־ידע דרך עמדי בחנני כזהב
,servavi ejus Viam .meus pes apprehendit ejus gressum *In* .egrediar
11 אצא: באשרו אחזה רגלי דרכו שמרתי
meo *statuto à* : *deferam* non & ,ejus labiorum *Præceptum* .*declinabo* non &
12 ולא־אט: מצות שפתיו ולא אמיש מחקי
? *eum avertet* quis & ,*uno in* ipse Et .ejus oris eloquia abscondi
13 צפנתי אמרי־פיו: והוא באחד ומי ישיבנו
: *meum* statutum *reddet* Quia .*fecit* & ,*desideravit* ejus *anima* &
14 ונפשו אותה ויעש: כי ישלים חקי
,intelligam : terrebor ejus *faciebus* à Idcirco .eo cum multa *hæc sicut* &
15 וכהנה רבות עמו: על־כן מפניו אבהל אתבונן
.me terruit *Sadai* & : meum cor emollivit Deus Et .eo ab timebo &
16 ואפחד ממנו: ואל הרך לבי ושדי הבהילני:
mei faciebus à & : *obscuritatis faciebus à* sum excisus non Quoniam
17 כי־לא נצמתי מפני־חשך ומפני
.caliginem operuit
כסה־אפל:

CAP. XXIV. כד

viderunt non eum scientes & : tempora sunt occultata non *Sadai à* Cur
1 מדוע משדי לא־נצפנו עתים וידעו לא־חזו
.paverunt & ,rapuerunt gregem ,*attingent* Terminos ? ejus dies
2 ימיו: גבולות ישיגו עדר גזלו וירעו:
.viduæ bovem *accipient* pignus in : *ducent* pupillorum Asinum
3 חמור יתומים ינהגו יחבלו שור אלמנה:
.terræ humiles latuerunt pariter : via de *egenos facient* Divertere
4 יטו אביונים מדרך יחד חבאו עניי־ארץ:
mane surgentes ,suum opus ad sunt egressi deserto in onagri Ecce
5 הן פראים במדבר יצאו בפעלם משחרי
ejus pabulum agro In .*pueris* panis *ei solitudo* : rapinam ad
6 לטרף ערבה לו לחם לנערים: בשדה בלילו
faciunt pernoctare Nudum .*facient tardare* impii vineam & : *demetent*
7 יקצורו וכרם רשע ילקשו: ערום ילינו
inundatione Ab .frigore in operimentum non & : vestimento absque
8 מבלי לבוש ואין כסות בקרה: מזרם
.petram sunt amplexati *protectione* absque & : *madefient* montium
הרים ירטבו ומבלי מחסה חבקו־צור:
.pignus *accipient* pauperem super & : pupillum ubere ab *Rapient*
9 יגזלו משד יתום ועל־עני יחבלו:
tulerunt famelicis & : vestimento absque fecerunt ambulare Nudum
10 ערום הלכו בלי לבוש ורעבים נשאו
,calcaverunt torcularia : oleum *exprimunt* suos muros Inter .manipulum
11 עמר: בין שורתם יצהירו יקבים דרכו
occisorum anima & ,*gement* viri urbe De .sitiverunt &
12 ויצמאו: מעיר מתים ינאקו ונפש־חללים
fuerunt Ipsi .*insulsum ponet* non Deus & : *vociferabitur*
13 תשוע ואלוה לא־ישים תפלה: המה היו
sederunt nec : ejus vias cognoverunt non ,luminis rebelles inter
במרדי־אור לא־הכירו דרכיו ולא ישבו
.ejus semitis in
בנתיבתיו:

Versio VULG. LAT.

8 Si ad Orientem iero, non apparet : si ad Occidentem, non
9 intelligam eum. Si ad sinistram, quid agam ? non apprehendam eum: si me vertam
ad dexteram, non videbo il-
10 lum. Ipse verò scit viam meam, & probavit me quasi aurum, quod per ignem transit :
11 Vestigia ejus secutus est pes meus, viam ejus custodivi, &
12 non declinavi ex ea. A mandatis labiorum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi ver-
13 ba oris ejus. Ipse enim solus est, & nemo avertere potest cogitationem ejus : & anima ejus quodcunque voluit, hoc
14 fecit. Cùm expleverit in me voluntatem suam, & alia mul-
15 ta similia præstò sunt ei. Et idcircò à facie ejus turbatus sum, & considerans eum, ti-
16 more solicitor. Deus mollivit cor meum, & Omnipotens
17 conturbavit me. Non enim perii propter imminentes tenebras, nec faciem meam operuit caligo.

CAP. XXIV.

1 AB Omnipotente non sunt abscondita tempora : qui autem noverunt eum, ignorant
2 dies illius. Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges,
3 & paverunt eos. Asinum pupillorum abegerunt, & abstulerunt pro pignore bovem vi-
4 duæ. Subverterunt pauperum viam, & oppresserunt pariter
5 mansuetos terræ. Alii quasi onagri in deserto egrediuntur ad opus suum : vigilantes ad prædam, præparant panem
6 liberis. Agrum non suum demetunt : & vineam ejus, quem vi oppresserint, vindemiant.
7 Nudos dimittunt homines, indumenta tollentes, quibus non est operimentum in frigore :
8 Quos imbres montium rigant: & non habentes velamen, am-
9 plexantur lapides. Vim fecerunt deprædantes pupillos, & vulgum pauperem spoliave-
10 runt. Nudis & incedentibus absque vestitu, et esurientibus
11 tulerunt spicas. Inter acervos eorum meridiati sunt, qui cal-
12 catis torcularibus sitiunt. De civitatibus fecerunt viros gemere, & anima vulneratorum clamavit, & Deus inultum
13 abire non patitur. Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt vias ejus, nec reversi sunt per semitas ejus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

8 † (κ) Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι
εἰμί, † τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα; †
9 Ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον,
10 † περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι. † Οἶδε
γὰρ ἤδη (λ) ὁδόν μου· † διέκρινε δέ με
11 ὥσπερ τὸ χρυσίον. † Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν
ἐντάλμασιν αὐτοῦ, † ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα,
καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω † (μ) ἀπὸ ἐνταλμάτων
12 αὐτοῦ, Καὶ οὐ μὴ παρέλθω, †(ν)
ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.
13 † Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, † τίς ἐστιν
ὁ (ξ) ἀντειπὼν αὐτῷ; † ὃ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε,
καὶ ἐποίησεν. † Διὰ τοῦτο ἐπ'
14 αὐτῷ (ο) ἐσπούδακα· † νουθετούμενος δὲ,
15 ἐφρόντισα αὐτοῦ. † Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ· † κατανοήσω,
16 καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ. (π) Κύριος δὲ
ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν μου· † ὁ δὲ παντοκράτωρ
17 (ρ) ἐσπούδασέν με. † Οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι (σ) ἐπελεύσεταί μοι Σκότος, †
(τ) πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψε γνόφος.

Nam (l) si primus ambulavero, & (m) non ultrà sum ; 8
quæ autem in novissimis, quid
novi? (n) A læva si ipse 9
aget, & non apprehendi: circumteget dextra, & non videbo.
Scit enim jam viam me- 10
am: probavit autem me, sicut
aurum. (o) Egrediar autem 11
in præceptis ejus. Vias enim
ejus custodivi, & non declino
à præceptis ejus, Et non præ- 12
teream : in sinu autem meo
abscondi verba ejus. Si autem 13
& ipse judicavit sic ; quis est
qui contradicat ei? ipse enim
voluit & fecit. (p) Propter- 14
eà super ipso trepidavi, &
commonitus solicitus fui de
eo. Idcircò à facie ejus (q) 15
turbabor : (r) considerabo, &
timebo ab eo. Et Dominus 16
mollivit cor meum : & Omnipotens (s) solicitavit me. Non 17
enim noveram quod supervenient mihi tenebræ: & ante
faciem meam operuit caligo.

ΚΕΦ. κδ'.

1 † Διατί δὲ (α) κύριον ἔλαθον ὧραι, †
2 Ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβησαν, ποίμνιον
3 σὺν ποιμένι ἁρπάσαντες; † Ὑποζύγιον
(β) ὀρφανῶν ἀπήγαγον, † καὶ βοῦν χήρας ἠνε-
4 χύρασαν. (γ) Ἐξέκλιναν ἀδυνάτους ἐξ
ὁδοῦ δικαίας, † ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν
5 πραεῖς γῆς. (δ) Ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, † ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες (ε)
τὴν ἑαυτῶν τάξιν· (ζ) ἡδύνθη αὐτῷ
6 ἄρτος εἰς νεωτέρους. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας οὐκ
αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδύνατοι ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ εἰργάσαντο.
7 † Γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματίων, † ἀμφίασιν δὲ ψυχῆς (')αὐτῶν ἀφείλαν-
8 το. † Ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραίνονται, †
(η) παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτοὺς σκέπην,
9 πέτραν περιεβάλοντο. † (θ) Ἥρπασαν ὀρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, † ἐκπεπτωκότα δὲ ἐτα-
10 πείνωσαν· † (ι) Γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, † πεινώντων δὲ (κ) τὸν ψωμὸν ἀφεί-
11 λαντο. † (λ) Ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν,
12 † ὁδὸν δὲ (μ) δικαίαν οὐκ ᾔδεισαν. †(ν) Οἳ
ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ἰδίων ἐξεβάλοντο,
† ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξε (ξ) μέγα. † αὐτὸς δὲ διατί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίηται;
13 † (ο) Ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, † ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν,
(π) † οὐδὲ ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν.

CAP. XXIV.

Quarè autem Dominum (a) 1
latuerunt horæ ? Et (b) impii 2
terminum (c) transgressi sunt,
gregem cum pastore rapientes?
Subjugale pupillorum abduxerunt, & bovem viduæ pro pi- 3
gnore tulerunt : (d) Divertere fecerunt impotentes à via 4
justa: & simul (e) absconditi
sunt mites terræ, Et evaserunt tanquàm asini in agro, 5
super (f) me, egressi suum ipsorum (g) ordinem : (h) suavis factus est ei panis in adolescentes. Agrum ante tem- 6
pus non suum demessuerunt.
Impotentes vineas impiorum
sine mercede & sine cibo operati sunt. Nudos multos dor- 7
mire fecerunt sine vestimentis,
& indumentum animæ eorum
abstulerunt. De stillicidiis mon- 8
tium madescunt : eò quòd ipsi
(i) non habeant operimentum:
petram sibi circumdederunt.
Rapuerunt ab ubere pupillum, 9
& eum qui (k) ceciderat,
humiliaverunt. Et nudos dor- 10
mire fecerunt injustè, & esurientiũ buccellã abstulerunt. In 11
angustiis insidiati sunt iniquè,
& viam justam non noverunt.
Hi de civitate et domibus pro- 12
priis ejiciebantur, anima verò
parvulorum in gemitu valdè
fuit. Ipse (l) autem cur horum visitationem non fecit? Cùm super 13
terram ipsi essent, Et non agnoverunt, & viam justitiæ non noverunt, neque semitas (m) eorum ambulaverunt.

MS.A. (κ) Ἐὰν γὰρ πορευθῶ εἰς τὰ πρῶτα, οὐκέτι εἰμί, (λ) ὁδόν με αὐτός· καὶ διέκρινέν με ὥσπερ χρυσίον. (μ) ἀπὸ ἐντολῶν αὐτοῦ Οὐ μὴ (ν) ἵνα μὴ ἀποθάνω, ἐν δὲ κόλπῳ (ξ) ἀντερῶν (ο) ἐσπουδάκειν· (π) Κύριός μου ἐμαλάκυνεν (ρ) ἐσπούδακεν ἐπ' ἐμέ. (σ) ἐπελεύσεταί μοι γνόφος, (τ) πρόσωπον δέ μου καλύψει σκότος. Κεφ. κδ'. MS.A. (α) κύριον, ἔλαθον ὧραι ἀσεβεῖς ἄνδρες; ὅριον δὲ ὑπερέβησαν, καὶ ποίμνιον σὺν ποιμένι ἥρπασαν; (β) δὲ ὀρφανῶν (γ) Ἐξέκλινον δὲ ἀδυνάτους (δ) Καὶ ἀπέβησαν (ε) τῇ ἑαυτῶν πράξει. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας (ζ) * ἡδυνήθη δὲ αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους· ἀδύνατοι δὲ ἀσεβῶν ἀμπελῶνας ἀσιτὶ καὶ ἀμισθὶ εἰργάσαντο. Γυμνοὺς δὲ πολλοὺς (') ἑαυτῶν (η) καὶ παρὰ τὸ (θ) Ἥρπασαν δὲ ὀρφανοὺς ἀπὸ μαστοῦ, καὶ ἐκπεπτωκότα ἐταπείνωσαν· (ι) Γυμνοὺς ἐκοίμισαν (κ) ψωμὸν (λ) Ἐν σκοτινοῖς ἐνήδρευσαν ἀδίκως (μ) δικαίων (ν) Ἐκ πόλεως, καὶ ἐξ οἰκιῶν ἰδίων ἐξέβαλον αὐτούς, (ξ) μεγάλως. (ο) ἔτι ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ * ἐπεγνώσομαι, (π) οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς αὐτῆς.

תרגום TARGUM.

הא למדנחא אהלך וליתוי ולמערבא ולא אתבין ליה: בצפונא במעבדיה ולא אחמי כד מכבין דרומא ולא אסכי: ארום גלי קדמוי אורחא 8 9 10
דעמי בחן יתי היך דהבא אפיק: באסתוריה אחדת רגלי אורחתיה נטרית ולא צלית: פוקדנא דספותוי ולא אעדי מגזרתי אטשית מימרי פומוי: ואין 11 12 13
הוא יחידאי ומן יתיבניה ונפשיה רגנת ועבדת: ארום ישלים היך בקדמיתא גזרתי ודכמתהון סגיעין עמיה: מטול דהיכנא מן קדמוי 14 15
אתבהל אתבין ואדחל מניה: ואלהא רכך לבבי ושדי בהלנני: ארום לא אתנטרת מן קדם חשוך ומן קדמי טמר קבלא: 16 17

כד

מדין משדי לא אתטישו עדניא ודחכימין יתי לא חמין יומוי: תחומיא ישנון עדרא אנסון ורעון: חמרא דיתמי ידברון ימשכנון תור 1 2 3
ארמלא: יצלון חשיכי מן אורחא כחדא אטמרו מסכני ארעא: היך דין כמרודיא במדברא נפקו לעובדיהון בישיא מקדמין לבזא במשרא אנס 4 5
ליה מזונא לטליה: בחקלא מדלא דלהון חצדין וכרמא דרשיעי יכסחון: ערטלי יביתו דלית כסותא ודלית להון חופאה בקורא: 6 7
מקלוחיא דטוריא מטמשין ומדלית משרוי גפפו טינרא: יאנסון מכות יתם ועל עניא ממשכנין: ערטלי אוליכו מדלית כסו וכפנין נטלו מנהון עומרא: 8 9 10
ביני אשותהון יעצרון משח מעצרתא עצרו ומריהון אצחיאו: מקרתא בני נשא נהקין ונפשת קטולין בחרבא תצלי ואלהא לא ישוי חובא: הנון הון 11 12
במרדין באוריתא לא אשתמודעו אורחתיה ולא אתיתבו בשבילוי: 13

Verſio SYRIACA.

8 * ܐܢ ܩܕܡܝ ܐܙܠ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܒܣܬܪܝ. ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܐ ܒܗ. * ܒܣܡܠܝ ܒܥܝܬܗ. ܘܠܐ ܐܬܚܙܝ ܠܝ.
9 10 ܘܗܦܟܬ ܠܝܡܝܢܝ. ܘܠܐ ܚܙܝܬܗ. * ܘܗܘ ܝܕܥ ܐܘܪܚܝ ܘܡܩܘܡܝ. ܘܒܚܪܢܝ ܐܝܟ ܕܗܒܐ ܘܢܦܩܬ.
11 * ܘܒܫܒܝܠܘܗܝ ܐܬܚܝܠܬ ܪܓܠܝ. ܘܐܘܪܚܬܗ ܢܛܪܬ. * ܘܠܐ ܒܣܝ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܣܦܘܬܝ. ܘܠܐ ܣܛܝܬ ܡܢ
12 13 ܨܒܝܢܗ. ܢܛܪܬ ܡܠܠܐ ܕܦܘܡܗ. * ܘܗܘ ܒܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܡܢܘ ܢܦܢܐ ܠܝ. ܢܦܫܗ ܐܨܛܒܝܬ. ܘܥܒܕ.
14 * ܡܛܠ ܕܐܫܠܡ ܩܝܡܗ. ܘܐܝܟ ܗܠܝܢ ܣܓܝܐܢ ܐܝܬ ܠܘܬܗ. * ܡܛܠ ܗܢܐ. ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܐܬܒܗܠܬ.
15 16 ܘܐܣܬܟܠܬ ܘܕܚܠܬ ܡܢܗ. * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܐܪܬܬ ܠܒܝ. ܘܪܝܫܝ ܐܬܙܝܥ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܫܬܬܩܬ ܡܢ ܩܕܡ
17 ܚܫܘܟܐ. ܘܡܢ ܩܕܡ ܐܦܝ ܟܣܝܬ ܥܪܦܠܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܕ * ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ
1 2 ܠܐ ܐܬܟܣܝܘ ܪܘܫܥܐ. ܘܐܬܝܕܥܘ. ܘܠܐ ܚܙܘ ܝܘܡܬܗܘܢ. * ܘܬܚܘܡܐ ܥܒܪܘ. ܘܥܢܐ ܕܒܪܘ. * ܘܚܡܪܐ ܕܝܬܡܐ
3 4 ܕܒܪܘ. ܘܡܫܟܢܘ ܬܘܪܐ ܕܐܪܡܠܬܐ. * ܘܐܬܟܣܝܘ ܡܣܟܢܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܟܚܕܐ ܐܬܛܫܝܘ ܡܟܝܟܘܗܝ ܕܐܪܥܐ. * ܐܝܟ
5 6 ܥܪܕܐ ܕܒܪܐ. ܕܡܩܕܡܝܢ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ ܠܛܠܝܗܘܢ. * ܘܒܚܩܠܐ ܣܥܪܐ ܕܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܚܨܕܝܢ.
7 8 ܘܟܪܡܐ ܕܪܫܝܥܐ ܒܨܪܝܢ. * ܥܪܛܠܝܐ ܡܢ ܕܠܐ ܠܒܘܫܐ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܟܣܝܐ ܒܩܪܝܫܐ. * ܡܢ ܙܪܡܐ
9 ܕܛܘܪܐ ܢܬܪܛܒܘܢ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܟܣܝܐ ܢܓܦܦܘܢ ܟܐܦܐ. * ܢܚܛܦܘܢ ܡܢ ܬܒܪܐ ܕܝܬܡܐ. ܘܥܠ ܡܣܟܢܐ
10 ܥܫܝܢܐ ܢܪܡܘܢ. * ܥܪܛܠܝܐ ܗܠܟܘ. ܡܢ ܕܠܐ ܠܒܘܫܐ. ܘܟܦܢܐ ܢܣܒܘ ܠܚܡܐ. ܘܒܕܘܟܬ ܦܬܘܪܐ ܣܡܝܟܝܢ ܘܟܦܢܝܢ.
11 ܘܗܢܘܢ. ܟܕ ܡܩܝܡܝܢ ܡܫܚܬܐ ܘܟܝܠܐ. * ܘܥܠ ܦܬܘܪܝܗܘܢ ܟܦܢܝܢ. ܘܥܨܪܝܢ ܥܨܪܬܗܘܢ. ܘܨܗܝܢ. * ܡܢ
12 ܟܪܟܐ ܕܡܝܬܐ ܢܐܢܚܘܢ. ܘܢܦܫܐ ܕܩܛܝܠܐ ܢܓܥܘܢ. ܘܐܠܗܐ ܠܐ ܢܩܒܠ ܨܠܘܬܗܘܢ. * ܗܢܘܢ ܗܘܘ
13 ܡܡܪܡܪܝܢ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܐܘܪܚܬܗ. ܘܠܐ ܗܠܟܘ ܒܫܒܝܠܘܗܝ.

Verſio ARABICA.

8 9 * فانه ان كان قدامي اي ينطلق فاني لا اعرفه * وان كان ورائي فاني * لا استبينه * من شمالي
طلبت * فلم يتراي لي * وعطفت الي يميني فلم ابصره * وهو يعرف طريقي ومقامي * ويجربني مثل
10 11 12 الذهب * خرجت * وفي سبيله تسددت رجلي * طرايقه حفظتها * ولم تستخف بوصاياه شفتي * ولم ابتعد
13 من رضاه * حفظت كلام فمه * وهو بواحد من هولاء * ماذا يجيبني اذا ارضيت نفسه * وصنع *
14 15 لكني اوفي بعهدك * ومثل هذا كثير لي عنده * فمن اجل هذا من قدامه خشيت وفهمت وفزعت
16 17 منه * من اجل ان الله افزع قلبي وراسي زعزع * اني لم اصمت من بين يدي الظلمة * ومن غشيان
الظلام *

* الفصل الرابع والعشرون *

1 2 * من اجل ماذا من قدام الله لم تستخف المنافقون * وعرفوا ولم يروا ايامهم * وتجاوزوا الحدود *
3 4 واستاقوا الافراق * وحمار اليتيم استاقوا * وارهنوا ثوب الارملة * واختفا البايسون من الطريق * وجمعا
5 6 اختفا متواضعوا الارض * ومثل حمير الوحش في القفر الذين يسبقون لاطعام الخبز لشبانهم * وفي
7 الحقل سخينا لهم يحصدون * وكروم المنافقين تلقف * يبيت العريان بغير لبوس * وليس كسوة مع
8 9 البرد * من مجاري الجبال يترطبون * ومن قلة الغطاء يعتنقون الحجارة * يخطفون من غصب اليتامى *
10 وعلي المساكين انصبة يطرحون * مشوا عراة بغير لبوس * والجياع اخذوا خبزا * وموضع المائدة
11 يتكون * ويجوعون وهم يجعلون السنة والمكيال * وفي اوان يجوعون على موايدهم * ومعاصر يعصرون
12 13 فيعطشون * ومن جوف القرية الاموات يسترضعون * وانفس القتلى تعج * والله لا يقبل صلواتهم * هم
كانوا في اعالي النور فلم يفهموا طرايقه ولم يسلكوا سبله *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

(c) *Nam ſi fuerit ante me, quò abeat ignoro; et ſi fuerit poſt me, non percipio illum.* 8 *Ad lævam meam quæſivi, nec apparuit mihi;* 9 *& (f) verti me ad dexteram meam, nec vidi eum.* *Ipſe verò novit iter meum, et ſtationem meam: et tentavit me, tanquam aurum egreſſus ſum.* 10 *Et in ſemitis ejus (g) prævaluit pes meus: vias ejus custodivi, neq; (h) deſpexerunt mandata ejus labia mea,* 11 *Nec receſſi à voluntate illius: ſervavi verba oris ejus.* 12 *Et ipſe ad unum ex his quid reſpondebit mihi, cùm placuerim animæ ejus, & fecerit?* 13 *At verò complebo teſtamentū ipſius. Et his ſimilia plura habeo ad illum,* 14 *Et proptereà à conſpectu ejus timui, & intellexi, ac metui eum,* 15 *Quoniam Deus terruit cor meum, caput meum concuſſum eſt.* 16 *Non enim ſilui à conſpectu tenebrarum, & ab obſcuritate caliginis.* 17

CAP. XXIV.

PRopter quid à (a) conſpectu Dei non latuerunt impii, & cogniti fuerunt, ac non viderunt dies ſuos. 1 *Et tranſgreſſi ſunt limites, & abduxerunt greges.* 2 *Et aſinum pupilli duxerunt, & pigneraverunt (b) veſtem viduæ.* 3 *Et abſconderunt ſe inopes de via, & ſimul delituerunt humiles terræ,* 4 *Et quaſi onagri in deſerto, qui præproperant ad cibandū pane adoleſcentes ſuos,* 5 *Et in agro (c) fœnum pro eis metunt, & vineas impiorum vindemiant.* 6 *Per noctat nudus abſq; indumentis, nec eſt veſtimentum cum frigore.* 7 *De (d) rivis montium humeſcent, et præ defectu operimenti amplectentur petras.* 8 *Rapient de violentia pupillorum, et ſuper pauperes fortes projicient.* 9 *Ambulaverunt nudi abſque veſtimentis, & famelici ſumpſerunt panem: & in loco (e) menſæ recumbent, & eſurient: & ipſi (f) conſtituunt modium & menſuram,* 10 *Et aliquando eſuriunt ſuper (g) menſis ſuis: & torcularia exprimunt, & ſitient.* 11 *Et de medio civitatis mortui hìc ſugent, & animæ interfectorum mugient, et Deus non accipiet precationes eorum.* 12 *Ipſi erant in ſuprema luce, & non intellexerunt vias ejus, neque ambulaverunt in ſemitis illius.* 13

INTERP. SYRIACA.

(e) Si ambulaverit ante me, ignoro; (f) operui ad (g) corroboratur pes (h) deſpexi mandata labiorum ejus. CAP. xxiv. (a) Deo (b) bovem (c) pabulū non ſuum metunt, (d) vehementioribus montiū imbribus (e) conviviorum (f) ſumunt (g) epulis ſuis:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Si ad Orientem iero, non comparet; & ſi ad Occidentem, non intelligam illum. *Ad* Aquilonem cum fecerit, non videbo; quando *texerit ſe* ad Auſtrum, non intuebor illum. 8 9 Quoniam manifeſta eſt coram eo via mea: probavit me; & quaſi aurum egrediar. Semitam ejus apprehendit pes meus; viam ejus cuſtodivi, nec declinavi. 10 11 A præcepto labiorum ejus non receſſi, à decreto meo abſcondi verba oris ejus. Et *ſi* ipſe eſt ſolus, & quis avertet eum? & anima ejus quod deſideravit hoc fecit. 12 13 Quoniam perficiet ſicut in principio ſtatutum meum, & multa ſimilia ſunt apud eum. Propterea à facie ejus turbabor: intelligam, & timebo ab eo. 14 15 Deus autem emollivit cor meum, & omnipotens conturbavit me. Quoniam non ſum conſumptus à facie tenebrarum, & à facie mea operuit caligo. 16 17

CAP. XXIV.

QUare ab omnipotente non ſunt abſcondita tempora, & qui ſciunt *me* non viderunt dies ejus? Terminos mutaverunt, diripuerunt gregem & paverunt. 1 2 3 Aſinum pupillorum abigunt, & pignorant bovem viduæ. Avertunt pauperes à via: ſimul abſconduntur inopes terræ. 4 5 Ecce ſicut onagri in deſerto, egreſſi ſunt ad opera ſua mala, manè conſurgentes ad prædam, *in planicie diripit ſibi cibum* & pueris *ſuis*. 6 7 In agro non ſuo metunt, & vineam impiorum amputant. Nudos faciunt pernoctare abſq; indumento, quibus non eſt operimentum in frigore. 8 9 A *diffluxionibus* montium madefacti ſunt, & non habentes habitaculum amplexati ſunt petram. Rapiunt ab ubere pupillum, & pignus pauperum accipiunt. 10 11 Nudum fecerunt ambulare abſq; operimento, & à famelicis tulerunt manipulum. Inter ſepta ſua exprimunt oleum, torcularia calcaverunt, & domini eorum ſitiebant. 12 De civitate filii hominum gemunt, & anima eorum qui ſunt occiſi gladio, clamat: *Et* Deus non imponat eis peccatum? 13 Ipſi fuerunt rebelles Legi: non cognoverunt viam ejus, nec habitaverunt in ſemitis illius.

איוב : כד

.eum intelligam non & , retro & : ipse non & , ibo ante En
הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ 8
non & , dextram operiet : videbo non & , ipsum faciendo in Sinistram
שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא 9
aurum sicut , me probavit : me apud viam novit Quia .videbo
אֶרְאֶה׃ כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב 10
, servavi ejus Viam .meus pes apprehendit ejus gressum In .egrediar
אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי 11
meo statuto à : deseram non & ,ejus labiorum Præceptum .declinabo non &
וְלֹא־אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּי 12
? eum avertet quis & , uno in ipse Et .ejus oris eloquia abscondi
צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ 13
: meum statutum reddet Quia .fecit & , desideravit ejus anima &
וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי 14
,intelligam : terrebor ejus faciebus à Idcirco .eo cum multa hæc sicut &
וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃ עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן 15
.me terruit Sadai & : meum cor emollivit Deus Et .eo ab timebo &
וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ 16
meis faciebus à & : obscuritatis faciebus à sum excisus non Quoniam
כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי 17
.caliginem operuit
כִּסָּה־אֹפֶל׃

CAP. XXIV. כד

viderunt non eum scientes & : tempora sunt occultata non Sadai à Cur
מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־חָזוּ 1
.paverunt & , rapuerunt gregem , attingent Terminos ? ejus dies
יָמָיו׃ גְּבֻלוֹת יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ 2
.viduæ bovem accipient pignus in : ducent pupillorum Asinum
חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃ 3
.terræ humiles latuerunt pariter : via de egenos facient Divertere
יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ 4
mane surgentes , suum opus ad sunt egressi deserto in onagri Ecce
הֵן פְּרָאִים בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי 5
ejus pabulum agro In .pueris panis ei solitudo : rapinam ad
לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ 6
faciunt pernoctare Nudum .facient tardare impii vineam & : demetent
יִקְצוֹרוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃ עָרוֹם יָלִינוּ 7
inundatione Ab .frigore in operimentum non & : vestimento absque
מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם 8
.petram sunt amplexati protectione absque & : madefient montium
הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
.pignus accipient pauperem super & : pupillum ubere ab Rapient
יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃ 9
tulerunt famelicis & : vestimento absque fecerunt ambulare Nudum
עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ 10
,calcaverunt torcularia : oleum exprimentsuos muros Inter .manipulum
עֹמֶר׃ בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ 11
occisorum anima & , gement viri urbe De .sitiverunt &
וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים 12
fuerunt Ipsi .insulsum ponet non Deus & : vociferabitur
תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה הָיוּ 13
solverunt nec : ejus vias cognoverunt non , luminis rebelles inter
בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ
.ejus semitis in
בִּנְתִיבֹתָיו׃

Versio VULG. LAT.

8 Si ad Orientem iero, non ap-
paret : si ad Occidentem, non
9 intelligam eum. Si ad sini-
stram, quid agam ? non ap-
prehendam eum: si me vertam
ad dexteram, non videbo il-
10 lum. Ipse verò scit viam me-
am, & probavit me quasi au-
rum, quod per ignem transit :
11 Vestigia ejus secutus est pes
meus, viam ejus custodivi, &
12 non declinavi ex ea. A man-
datis labiorum ejus non reces-
si, & in sinu meo abscondi ver-
13 ba oris ejus. Ipse enim solus
est, & nemo avertere potest
cogitationem ejus : & anima
ejus quodcunque voluit, hoc
14 fecit. Cùm expleverit in me
voluntatem suam, & alia mul-
15 ta similia præstò sunt ei. Et
idcircò à facie ejus turbatus
sum, & considerans eum, ti-
16 more solicitor. Deus molli-
vit cor meum, & Omnipotens
17 conturbavit me. Non enim
perii propter imminentes te-
nebras, nec faciem meam o-
peruit caligo.

CAP. XXIV.

1 AB Omnipotente non sunt
abscondita tempora : qui au-
tem noverunt eum, ignorant
2 dies illius. Alii terminos trans-
tulerunt, diripuerunt greges,
3 & paverunt eos. Asinum pu-
pillorum abegerunt, & abstu-
lerunt pro pignore bovem vi-
4 duæ. Subverterunt pauperum
viam, & oppresserunt pariter
5 mansuetos terræ. Alii quasi
onagri in deserto egrediuntur
ad opus suum : vigilantes ad
prædam, præparant panem
6 liberis. Agrum non suum de-
metunt : & vineam ejus, quem
vi oppresserint, vindemiant.
7 Nudos dimittunt homines, in-
dumenta tollentes, quibus non
est operimentum in frigore :
8 Quos imbres montium rigant:
& non habentes velamen, am-
9 plexantur lapides. Vim fece-
runt deprædantes pupillos, &
vulgum pauperem spoliave-
10 runt. Nudis & incedentibus
absque vestitu, et esurientibus
11 tulerunt spicas. Inter acervos
eorum meridiati sunt, qui cal-
12 catis torcularibus sitiunt. De
civitatibus fecerunt viros ge-
mere, & anima vulneratorum
clamavit, & Deus inultum
13 abire non patitur. Ipsi fuerunt
rebelles lumini, nescierunt
vias ejus, nec reversi sunt per
semitas ejus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

8 † (κ) Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι
εἰμί, † τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα ; †
9 Ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον,
10 † περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι. † Οἶδε
γὰρ ἤδη (λ) ὁδόν μου· † διέκρινε δέ με
11 ὥσπερ τὸ χρυσίον. † Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν
ἐντάλμασιν αὐτοῦ, † ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύ-
λαξα, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω † (μ) ἀπὸ ἐν-
12 ταλμάτων αὐτοῦ, Καὶ οὐ μὴ παρέλθω, †(ν)
ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.
13 † Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, † τίς ἐστιν
ὁ (ξ) ἀντειπὼν αὐτῷ ; † ὃ γὰρ αὐτὸς ἠ-
14 θέλησε, καὶ ἐποίησεν. † Διὰ τοῦτο ἐπ'
αὐτῷ (ο) ἐσπούδακα· † νουθετούμενος δὲ,
15 ἐφρόντισα αὐτοῦ. † Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσ-
ώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ· † κατανοήσω,
16 καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ. (π) Κύριος δὲ
ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν μου· † ὁ δὲ παν-
17 τοκράτωρ (ρ) ἐσπούδασέν με. † Οὐ γὰρ ᾔ-
δειν ὅτι (σ) ἐπελεύσεταί μοι σκότος, †
(τ) πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψε γνόφος.

Nam (l) si primus ambulave- 8
ro, & (m) non ultrà sum ;
quæ autem in novissimis, quid
novi ? (n) A læva si ipse 9
aget, & non apprehendi : cir-
cumteget dextra, & non vide-
bo. Scit enim jam viam me- 10
am : probavit autem me, sicut
aurum. (o) Egrediar autem 11
in præceptis ejus. Vias enim
ejus custodivi, & non declino
à præceptis ejus, Et non præ- 12
teream : in sinu autem meo
abscondi verba ejus. Si autem 13
& ipse judicavit sic ; quis est
qui contradicat ei ? ipse enim
voluit & fecit. (p) Propter- 14
eà super ipso trepidavi, &
commonitus solicitus fui de
eo. Idcircò à facie ejus (q) 15
turbabor : (r) considerabo, &
timebo ab eo. Et Dominus 16
mollivit cor meum : & Omni-
potens (s) solicitavit me. Non 17
enim noveram quod superve-
nient mihi tenebræ : & ante
faciem meam operuit caligo.

ΚΕΦ. κδ'.

1 † Διατί δὲ (α) κύριον ἔλαθον ὧραι, †
2 Ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβησαν, ποίμνιον
3 σὺν ποιμένι ἁρπάσαντες ; † Ὑποζύγιον
(β) ὀρφανῶν ἀπήγαγον, † καὶ βοῦν χήρας ἠνε-
4 χύρασαν. (γ) Ἐξέκλιναν ἀδυνάτους ἐξ
ὁδοῦ δικαίας, † ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν
5 πραεῖς γῆς. (δ) Ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὄ-
νοι ἐν ἀγρῷ, † ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες (ε)
τὴν ἑαυτῶν τάξιν· (ζ) ἡδύνθη αὐτῷ
6 ἄρτος εἰς νεωτέρους. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας οὐκ
αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδύνατοι ἀμπελῶ-
νας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ εἰργάσαντο.
7 † Γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματί-
ων, † ἀμφίασιν δὲ ψυχῆς (ʹ) αὐτῶν ἀφείλαν-
8 το. † Ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραίνονται, †
(η) παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτοὺς σκέπην,
9 πέτραν περιεβάλοντο. † (θ) Ἥρπασαν ὀρ-
φανὸν ἀπὸ μαστοῦ, † ἐκπεπτωκότα δὲ ἐτα-
10 πείνωσαν· † (ι) Γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδί-
κως, † πεινώντων δὲ (κ) τὸν ψωμὸν ἀφεί-
11 λαντο. † (λ) Ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν,
12 † ὁδὸν δὲ (μ) δικαίαν οὐκ ᾔδεισαν. †(ν) Οἳ
ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ἰδίων ἐξεβάλοντο,
† ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξε (ξ) μέγα. † αὐ-
τὸς δὲ διατί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίηται ;
13 † (ο) Ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνω-
σαν, † ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν,
(π) † οὐδὲ ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν.

CAP. XXIV.

Quarè autem Dominum (a) 1
latuerunt horæ ? Et (b) impii 2
terminum (c) transgressi sunt,
gregem cum pastore rapientes ?
Subjugale pupillorum abduxe- 3
runt, & bovem viduæ pro pi-
gnore tulerunt : (d) Diverte- 4
re fecerunt impotentes à via
justa : & simul (e) absconditi
sunt mites terræ, Et evase- 5
runt tanquàm asini in agro,
super (f) me, egressi suum i-
psorum (g) ordinem : (h) sua-
vis factus est ei panis in ad-
olescentes. Agrum ante tem- 6
pus non suum demessuerunt.
Impotentes vineas impiorum
sine mercede & sine cibo ope-
rati sunt. Nudos multos dor- 7
mire fecerunt sine vestimentis,
& indumentum animæ eorum
abstulerunt. De stillicidiis mon- 8
tium madescunt : eò quòd ipsi
(i) non habeant operimentum :
petram sibi circumdederunt.
Rapuerunt ab ubere pupillum, 9
& eum qui (k) ceciderat,
humiliaverunt. Et nudos dor- 10
mire fecerunt injustè, & esu-
rientiũ buccellã abstulerunt. In 11
angustiis insidiati sunt iniquè,
& viam justam non noverunt.
Hi de civitate et domibus pro- 12
priis ejiciebantur, animæ verò
parvulorum in gemitu valdè
fuit. Ipse (l) autem cur horum visitationem non fecit ? Cùm super 13
terram ipsi essent, Et non agnoverunt, & viam justitiæ non nove-
runt, neque semitas (m) eorum ambulaverunt.

MS.A. (κ) Ἐὰν γὰρ πορευθῶ εἰς τὰ πρῶτα, οὐκέτι εἰμί, (λ) ὁδόν με
αὐτός· καὶ διέκρινέν με ὥσπερ χρυσίον. (μ) ἀπὸ ἐντολῶν αὐτοῦ Οὐ μὴ (ν)
ἵνα μὴ ἀποθάνω, ἐν δὲ κόλπῳ (ξ) ἀντερῶν (ο) ἐσπούδακεν· (π)
Κύριός μου ἐμαλάκυνεν (ρ) ἐσπούδακεν ἐπ' ἐμέ. (σ) ἐπελεύσεταί μοι γνόφος, (τ) πρόσωπον δέ μου καλύψει σκότος. Κεφ. κδ'. MS.A. (α) κύριε,
ἔλαθον ὧραι ἀσεβεῖς ἄνδρες ; ὅριον δὲ ὑπερέβησαν, καὶ ποίμνιον σὺν ποιμένι ἥρπασαν ; (β) δὲ ὀρφανῶν (γ) Ἐξέκλινον δὲ ἀδυνάτους (δ) Καὶ ἀπέβησαν (ε)
τῇ ἑαυτῶν πράξει. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας (ζ) * ἡδύνθη δὲ αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους· ἀδύνατοι δὲ ἀσεβῶν ἀμπελῶνας ἀσιτὶ καὶ ἀμισθὶ εἰργάσαντο. Γυμνοὺς δὲ πολλοὺς
(ʹ) ἑαυτῶν (η) καὶ παρὰ τὸ (θ) Ἥρπασαν δὲ ὀρφανοὺς ἀπὸ μαστοῦ, καὶ ἐκπεπτωκότα ἐταπείνωσαν· (ι) Γυμνοὺς ἐκοίμισαν (κ) ψωμὸν (λ) Ἐν σκοπινοῖς ἐνήδρευσαν ἀδίκως (μ) δικαίαν
(ν) Ἐκ πόλεως, καὶ ἐξ οἰκιῶν ἰδίων ἐξέβαλον αὐτούς, (ξ) μεγάλως. (ο) ἔτι ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ * ἐπεγνώσομαι, (π) οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς αὐτῆς.

תרגום TARGUM.

הא למדנחא אהלך וליתוי ולמערבא ולא אתבין ליה׃ בצפונא במעבדיה ולא אחמי כד מכבן דרומא ולא אסכי׃ ארום גלי קדמוי אורחא 8 9 10
דעמי בחן יתי היך דהבא אפיק׃ באסתוריה אחדת רגלי אורחתיה נטרית ולא צלית׃ פוקדנא דספותוי ולא אעדי מגזרתי אטשית מימרי פומוי׃ ואין 11 12 13
הוא יחידאי ומן יתיבניה ונפשיה רגת ועבדת׃ ארום ישלים היך בקדמיתא גזרתי ודכמתהון סגיעין עמיה׃ מטול דהיכנא מן קדמוי 14 15
אתבהל אתבין ואדחל מניה׃ ואלהא רכך לבבי ושדי בהלני׃ ארום לא אתנטרת מן קדם חשוך ומן קדמי טמר קבלא׃ 16 17

כד

מדין משדי לא אתטישו עדניא ודחכימין יתי לא חמין יומוי׃ תחומיא ישנון עדרא אנסון ורעון׃ חמרא דיתמי ידברון ימשכנון תור 1 2 3
ארמלא׃ יצלון חשיכי מן אורחא כחדא אטמרו מסכני ארעא׃ היך דין כמרודיא במדברא נפקו לעובדיהון בישיא מקדמין לבזא במשרא אנס 4 5
ליה מזונא לטליה׃ בחקלא מדלא דלהון חצדין וכרמא דרשיעי יכסחון׃ ערטלי יביתו דלית כסותא ודלית להון חופאה בקורא׃ 6 7
מקלוחיא דטוריא מטמשין ומדלית משרוי נפפו טינרא׃ יאנסון מבזת יתם ועל ענייא ממשכנין׃ ערטלאי אוליכו מדלית כסו וכפנין נטלו מנהון עומרא׃ 8 9 10
ביני אשותהון יעצרון משח מעצרתא עצרו ומריהון אצחיאו׃ מקרתא בני נשא נהקין ונפשת קטולין בחרבא תצלי ואלהא לא ישוי חובא׃ הנון הון 11 12 13
במרדין באוריתא לא אשתמודעו אורחתיה ולא אתיתבו בשבילוי׃

Verſio SYRIACA.

8 * ܐܢ ܩܕܡܝ ܐܙܠ. ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܐܢ ܒܣܬܪܝ. ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܐ ܒܗ. * ܒܣܡܠܐ ܒܥܝܬܗ. ܘܠܐ ܐܬܚܙܝ ܠܝ.
9 10 ܘܐܬܦܢܝܬ ܠܝܡܝܢܝ. ܘܠܐ ܚܙܝܬܗ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܘܪܚܝ ܘܡܩܝܡܝ. ܘܒܚܪܢܝ ܐܝܟ ܕܗܒܐ ܢܦܩܬ.
11 * ܘܒܫܒܝܠܘܗܝ ܐܬܚܝܠܬ ܪܓܠܝ. ܐܘܪܚܬܗ ܢܛܪܬ. * ܘܠܐ ܫܛܬ ܦܘܩܕܢܐ ܕܣܦܘܬܗ. ܘܠܐ ܣܛܝܬ ܡܢ
12 ܨܒܝܢܗ. ܢܛܪܬ ܡܠܐ ܕܦܘܡܗ. * ܘܗܘ ܒܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܡܢܐ ܢܦܢܐ ܠܝ. ܕܢܦܫܗ ܐܨܛܒܝܬ. ܘܥܒܕ.
13 14 * ܒܪܡ ܐܫܠܡ ܦܘܩܕܢܗ. ܘܕܐܟܘܬܗܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܘܬܗ. * ܡܛܠ ܗܢܐ. ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܐܬܬܙܝܥ.
15 16 ܘܐܣܬܟܠܬ ܘܕܚܠܬ ܡܢܗ. * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܐܪܟܟ ܠܒܝ. ܘܪܫܝ ܐܬܬܙܝܥ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܫܬܬܩܬ ܡܢ ܩܕܡ
17 ܚܫܘܟܐ ܘܡܢ ܩܕܡ ܐܦܝ ܟܣܝܗ ܥܪܦܠܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܕ * ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ.
1 2 ܠܐ ܐܬܛܫܝܘ ܥܘܠܐ. ܘܐܬܝܕܥܘ. ܘܠܐ ܚܙܘ ܝܘܡܬܗ. * ܘܬܚܘܡܐ ܥܒܪܘ. ܥܢܐ ܕܒܪܘ. * ܘܚܡܪܐ ܕܝܬܡܐ
3 4 ܕܒܪܘ. ܘܡܫܟܢܘ ܬܘܪܐ ܕܐܪܡܠܬܐ. * ܐܬܛܫܝܘ ܡܣܟܢܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܟܚܕܐ ܐܬܛܫܝܘ ܡܟܝܟܝ ܐܪܥܐ. * ܐܝܟ
5 6 ܥܪܕܐ ܕܒܡܕܒܪܐ. ܕܡܩܕܡܝܢ ܠܡܣܡ ܠܚܡܐ ܠܒܢܝܗܘܢ. * ܘܒܚܩܠܐ ܚܫܝܫܐ ܕܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܚܨܕܝܢ.
7 8 ܘܟܪܡܐ ܕܪܫܝܥܐ ܢܩܛܦܘܢ. * ܥܪܛܠܝܐ ܡܒܝܬܝܢ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܘܠܝܬ ܟܣܘܝܐ ܒܩܘܪܫܐ. * ܡܢ ܙܪܡܐ
ܕܛܘܪܐ ܢܬܪܛܒܘܢ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܟܣܘܝܐ ܢܓܦܦܘܢ ܟܐܦܐ. * ܢܚܛܦܘܢ ܡܢ ܬܕܝܐ ܝܬܡܐ. ܘܠܐ ܡܣܟܢܐ
9 10 ܢܚܒܠܘܢ. * ܥܪܛܠܝܐ ܗܠܟܝܢ. ܡܢ ܕܠܐ ܠܒܘܫܐ. ܘܟܦܢܐ ܫܩܠܘ ܠܚܡܐ. ܘܒܝܬ ܡܫܬܝܐ ܕܟܦܢܐ
11 ܘܟܦܢܝܢ. ܘܗܢܘܢ ܣܝܡܝܢ ܡܟܝܠܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ. * ܘܐܡܬܝ ܟܦܢܝܢ ܥܠ ܦܬܘܪܝܗܘܢ. ܘܡܥܨܪܬܐ ܥܨܪܝܢ. ܘܨܗܝܢ. * ܡܢ
12 ܓܘ ܡܕܝܢܬܐ ܡܝܬܐ ܢܬܬܢܚܘܢ. ܘܢܦܫܐ ܕܩܛܝܠܐ ܬܩܥܐ. ܘܐܠܗܐ. ܠܐ ܢܩܒܠ ܨܠܘܬܗܘܢ. * ܗܢܘܢ ܗܘܘ
13 ܡܣܪܒܝܢ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܐܘܪܚܬܗ. ܘܠܐ ܗܠܟܘ ܒܫܒܝܠܘܗܝ.

Verſio ARABICA.

8 9 * فانه ان كان قدامي اي ينطلق فاني لا اعرفه * وان كان ورايي فاني * لا استبينه * من شمالي
10 طلبت * فلم يترأى لي * وعطفت الي يميني فلم ابصره * وهو يعرف طريقي ومقامي * ويجربني مثل
11 12 الذهب * خرجت * وفي سبله تشددت رجلي * طرايقه حفظتها * ولم استخف بوصاياه شفتي * ولم ابعد
13 من رضاه * حفظت كلام فمه * وهو بواحدة من هولاي * فماذا يجيبني اذا ارضيت نفسه * وصنع *
14 15 * لكني اوفي بعهده * ومثل هذا كثيرا لي عنده * فمن اجل هذا من قدامه خشيت وفهمت وفزعت
16 17 منه * من اجل ان الله افزع قلبي وراسي تزعزع * اني لم اصمت من بين يدي الظلمة * ومن غشيان
الظلام *

* الفصل الرابع والعشرون *

1 2 * من اجل ماذا من قدام الله لم تستخفي المنافقون * وعرفوا ولم يروا ايامهم * وتجاوزوا الحدود *
3 4 واستاقوا الافراق * وحمار اليتيم استاقوا * وارهنوا ثوب الارملة * واختفا البايسون من الطريق * وجميعا
5 6 اختفا متواضعوا الارض * ومثل حمير الوحش في القفر الذين يسعون لاطعام الخبز لشبانهم * وفي
7 الحقل سحيبا لهم يحصدون * وكروم المنافقين تلقط * يبيت العريان بغير لبوس * وليس كسوة مع
8 9 البرد * من مجاري الجبال يترطبون * ومن قلة الغطاء يعتنقون الحجارة * يخطفون من غصب اليتامى *
10 وعلى المساكين انصبة يطرحون * مشوا عراة بغير لبوس * والجياع اخذوا خبزا * وموضع المايدة
11 يتكون * ويجوعون وهم يجعلون السيه والمكيال * وفي اوان يجوعون على موايدهم * ومعاصر يعصرون
12 13 فيعطشون * ومن جوف القرية الاموات يستصرخون * وانفس القتلى تعج * والله لا يقبل صلواتهم * هم
كانوا في اعالي النور فلم يفهموا طرايقه ولم يسلكوا سبله *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

(c) Nam ſi fuerit ante me, 8
quò abeat ignoro; et ſi fuerit
poſt me, non percipio
illum. Ad lævam meam 9
quæſivi, nec apparuit mihi;
& (f) verti me ad dexteram
meam, nec vidi eum.
Ipſe verò novit iter meum, 10
et ſtationem meam: et
tentavit me, tanquam aurum
egreſſus ſum. Et in 11
ſemitis ejus (g) prævaluit
pes meus: vias ejus cuſtodivi,
neq; (h) deſpexerunt
mandata ejus labia mea,
Nec receſſi à voluntate 12
illius: ſervavi verba oris
ejus. Et ipſe ad unum ex 13
his quid reſpondebit mihi,
cùm placuerim animæ ejus,
& fecerit? At verò 14
complebo teſtamentū ipſius.
Et his ſimilia plura
habeo ad illum, Et propereà 15
à conſpectu ejus timui,
& intellexi, ac metui
eum, Quoniam Deus terruit 16
cor meum, caput meum
concuſſum eſt. Non 17
enim ſilui à conſpectu tenebrarum,
& ab obſcuritate
caliginis.

CAP. XXIV.

Propter quid à (a) conſpectu 1
Dei non latuerunt
impii, & cogniti fuerunt,
ac non viderunt dies ſuos.
Et tranſgreſſi ſunt 2
limites, & abduxerunt
greges. Et aſinum pupilli 3
duxerunt, & pigneraverunt
(b) veſtem viduæ. Et 4
abſconderunt ſe inopes de
via, & ſimul delituerunt
humiles terræ, Et quaſi 5
onagri in deſerto, qui
præproperant ad cibandū
pane adoleſcentes ſuos,
Et in agro (c) fœnum pro 6
eis metunt, & vineas impiorum
vindemiant. Per 7
noctat nudus abſq; indumentis,
nec eſt veſtimentum
cum frigore. De (d) 8
rivis montium humefient,
et præ defectu operimenti
amplectentur petras. Rapient 9
de violentia pupillorum,
et ſuper pauperes fortes
proficient. Ambulaverunt 10
nudi abſque veſtimentis,
& famelici ſumpſerunt
panem: & in loco
(e) menſæ recumbent,
& eſurient: & ipſi (f)
conſtituunt modium &
menſuram, Et aliquando 11
eſuriunt ſuper (g) menſis
ſuis: & torcularia exprimunt,
& ſitient. Et 12
de medio civitatis mortui
luc ſugent, & animæ
interfectorum mugient,
et Deus non accipiet precationes
eorum. Ipſi e- 13
rant in ſuprema luce, &
non intellexerunt vias ejus,
neque ambulaverunt
in ſemitis illius.

INTERP. SYRIACA.

(e) Si ambulaverit ante me, ignoro; (f) operui ad (g) corroboratur pes (h) deſpexi mandata labiorum ejus. CAP. xxiv. (a) Deo (b) bovem (c) pabulū non ſuum metunt, (d) vehementioribus montiū imbribus (e) conviviorum (f) ſumunt (g) epulis ſuis:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Si ad Orientem iero, non comparet; & ſi ad Occidentem, non intelligam illum. *Ad* Aquilonem cum fecerit, non videbo; quando *texerit ſe* ad Auſtrum, non intue- 8 9
bor illum. Quoniam manifeſta eſt coram eo via mea: probavit me; & quaſi aurum egrediar. Semitam ejus apprehendit pes meus; viam ejus cuſtodivi, nec declinavi. 10 11
A præcepto labiorum ejus non receſſi, à decreto meo abſcondi verba oris ejus. Et *ſi* ipſe eſt ſolus, & quis avertet eum? & anima ejus quod deſideravit hoc fecit. Quo- 12 13
niam perficiet ſicut in principio ſtatutum meum, & multa ſimilia ſunt apud eum. Propterea à facie ejus turbabor: intelligam, & timebo ab eo. Deus autem emollivit 14 15
cor meum, & omnipotens conturbavit me. Quoniam non ſum conſumptus à facie tenebrarum, & à facie mea operuit caligo. 16 17

CAP. XXIV.

Quare ab omnipotente non ſunt abſcondita tempora, & qui ſciunt *me* non viderunt dies ejus? Terminos mutaverunt, diripuerunt gregem & paverunt. Aſinum pu- 1 2 3
pillorum abigunt, & pignorant bovem viduæ. Avertunt pauperes à via: ſimul abſconduntur inopes terræ. Ecce ſicut onagri in deſerto, egreſſi ſunt ad opera ſua 4 5
mala, manè conſurgentes ad prædam, *in planicie diripit ſibi cibum* & pueris *ſuis*. In agro non ſuo metunt, & vineam impiorum amputant. Nudos faciunt pernoctare 6 7
abſq; indumento, quibus non eſt operimentum in frigore. A *diffluxionibus* montium madefacti ſunt, & non habentes habitaculum amplexati ſunt petram. Rapiunt ab 8 9
ubere pupillum, & pignus pauperum accipiunt. Nudum fecerunt ambulare abſq; operimento, & à famelicis tulerunt manipulum. Inter ſepta ſua exprimunt oleum, torcu- 10 11
laria calcaverunt, & domini eorum ſitiebant. De civitate filii hominum gemunt, & anima eorum qui ſunt occiſi gladio, clamat: *Et* Deus non imponat eis peccatum? 12
Ipſi fuerunt rebelles Legi: non cognoverunt viam ejus, nec habitaverunt in ſemitis illius. 13

איוב : כה כו

nocte in & : egenum & ,pauperem interficiet ,homicida ſurget luce In
14 לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה
, crepuſculum obſervavit adulteri oculus Et .fur tanquam erit
15 יְהִי כַגַּנָּב׃ וְעֵין נֹאֵף שָׁמְרָה נֶשֶׁף
.ponet *facierum* *abſconſionem* & : oculus me aſpiciet Non :dicendo
לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃
cognoverunt non ,ibi ſignaverunt die , domos *tenebra* in *Fodit*
16 חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ
agnoverit cùm : mortis umbra eis mane pariter Quia .lucem
17 אוֹר׃ כִּי יַחְדָּו בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר
, aquarum *facies* *ſuper* *ipſe* Levis .mortis umbræ terrores
18 בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא עַל־פְּנֵי־מַיִם
.vinearum viam reſpiciet non : terra in eorum pars maledicetur
תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃
ſepulchrum ,nivis aquas *rapient* calor etiam *Siccitas*
19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל
.vermis *ejus dulcore capietur* ,*miſeratio* *ipſum* Obliviſcetur .peccaverunt
20 חָטָאוּ׃ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם מְתָקוֹ רִמָּה
Frangens .*iniquitas* lignum ut ,confringetur &:memorabitur non Adhuc
21 עוֹד לֹא־יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃ רֹעֶה
traxit Et .*benefaciet* non viduæ & : pareret ne ,ſterilem
22 עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב׃ וּמָשַׁךְ
ei Dabit .*vitis in* credidit non & ,ſtetit :ſua potentia in fortes
23 אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃ יִתֶּן־לוֹ
ſ. *Suſtulerunt* .eorum vias ſuper ejus oculi & :innitetur &,*fiduciam ad*
24 לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רוֹמּוּ
caput ſicut.& :claudentur omnes ſicut,*ſunt humiliati* & ,*ipſe* non &,paululum
מְּעַט וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ
: me faciet mentiri quis ,*ubinam* non ſi Et .ſuccidentur ſpicæ
25 שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי
? meum ſermonem nihilum ad ponet &
וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃

CAP. XXV. כה

timor & ,Dominium : dixit & , Suchites Bildad reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד
numerus eſt Nunquid .ſuis excelſis in pacem faciens : eo cum
3 עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר
quomodo Et ? ejus lux ſtabit non quem ſuper Et ? ejus *agminibus*
4 לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃ וּמַה־
natus erit mundus quomodo & ? Deo cum homo juſtificabitur
יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד
ſtellæ & : *tabernaculum ponet* non & ,lunam ad uſque Ecce ? muliere
5 אִשָּׁה׃ הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל וְכוֹכָבִים
filius & , vermis homo *quia* *Etiam* .ejus oculis in ſunt mundæ non
6 לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־
? vermis hominis
אָדָם תּוֹלֵעָה׃

CAP. XXVI. כו

? potentia non cui ? es auxiliatus Cui : dixit & , Ijob reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ
: ſapientia non cui ?conſuluiſti Cui ? fortitudo non brachio Salvâſti
3 הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃ מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה
:ſermones annunciâſti Cui ? feciſti ſcire *multitudinem in* *eſſentiam* &
4 וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין
ſub *de* formabuntur *Mortui* ? te à exivit cujus anima &
5 וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת
non & : eo coram infernus Nudus .*eorum habitatores* & , aquis
6 מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין
: vacuum ſuper Aquilonem Extendens .perditioni operimentum
7 כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ
.nihilum ſuper terram ſuſpendens
תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה׃

Verſio VUL. LAT.

14 Manè primo conſurgit homicîda,
interficit egenum & pauperem :
per noctem verò erit
15 quaſi fur. Oculus adulteri
obſervat caliginem, dicens ;
Non me videbit oculus : & operiet
16 vultum ſuum. Perfodit
in tenebris domos, ſicut in
die condixerant ſibi, & ignoraverunt
17 lucem. Si ſubitò apparuerit
aurora, arbitrantur
umbram mortis : & ſic in tenebris
quaſi in luce ambulant.
18 Levis eſt ſuper faciem aquæ :
maledicta ſit pars ejus in terra,
nec ambulet per viam vinearum.
19 Ad nimium calorem
tranſeat ab aquis nivium,
& uſque ad inferos peccatum
20 illius. Obliviſcatur ejus miſericordia :
dulcedo illius vermes :
non ſit in recordatione,
ſed conteratur quaſi lignum
21 infructuoſum. Pavit enim
ſterilem, quæ non parit, & viduæ
22 benè non fecit. Detraxit
fortes in fortitudine ſua : &
cùm ſteterit, non credet vitæ
23 ſuæ. Dedit ei Deus locũ pœnitentiæ,
& ille abutitur eo in
ſuperbiam : oculi autem ejus
24 ſunt in viis illius. Elevati ſunt
ad modicũ & non ſubſiſtent, et
humiliabuntur ſicut omnia, &
auferentur, & ſicut ſummitates
25 ſpicarũ conterentur. Quòd ſi
non eſt ita, quis me poteſt arguere
eſſe mentitum, et ponere
ante Deum verba mea?

CAP. XXV.

1 REſpondens autem Baldad
2 Suhites, dixit; Poteſtas &
terror apud eum eſt, qui facit
concordiam in ſublimibus ſuis.
3 Numquid eſt numerus militum
ejus? & ſuper quem non ſurget
4 lumen illius? Numquid juſtificari
poteſt homo comparatus
Deo, aut apparere mundus natus
5 de muliere? Ecce luna etiam
non ſplendet: & ſtellæ non
ſunt mundæ in conſpectu ejus:
6 Quantò magis homo putredo,
& filius hominis vermis?

CAP. XXVI.

1 REſpondens autem Job, di-
2 xit; Cujus adjutor es? numquid
imbecillis? & ſuſtentas
brachium ejus, qui non eſt for-
3 tis? Cui dediſti conſilium?
forſitan illi, qui non habet ſapientiam,
& prudentiam tuam
4 oſtendiſti plurimam. Quem
docere voluiſti? nónne eum,
5 qui fecit ſpiramentum? Ecce
gigantes gemunt ſub aquis, &
6 qui habitant cum eis. Nudus
eſt infernus coram illo, & nullum
eſt operimentum perditi-
7 oni. Qui extendit Aquilonem
ſuper vacuum, & appendit terram
ſuper nihilum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

14 † Γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρέδωκεν αὐτοὺς
εἰς σκότος, † καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς
15 κλέπτης. † Καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξε
σκότος, † λέγων, Οὐ (ρ) προνοήσει με ὀφθαλμὸς,
† καὶ ἀποκρυβὴν (σ) προσώπου ἔθε-
16 το. † Διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας, † (τ) ἡμέρας
ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς, † οὐκ ἐπέγνω-
17 σαν φῶς. † Ὅτι ὁμοθυμαδὸν (υ) αὐτοῖς τὸ
πρωῒ σκιὰ θανάτου, † ὅτι ἐπιγνώσεται
18 (φ) ταραχὰς σκιᾶς θανάτου. † Ἐλαφρός
ἐστιν (χ) ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, † καταραθείη
ἡ μερὶς αὐτῶν ἐπὶ γῆς, † ἀναφανείη
δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ξηρά·
† ἀγκαλίδα γὰρ (ψ) ὀρφανῶν ἥρπασαν.
19 † (ω) Εἶτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία·
† ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο.
20 † (α) Ἀποδοθείη δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξεν, † Συντριβείη
δὲ πᾶς ἄδικος ἴσα ξύλῳ ἀνιάτῳ.
21 † (β) Στεῖραν γὰρ οὐκ εὖ ἐποίησε, καὶ γύναιον
22 οὐκ ἠλέησε, † Θυμῷ δὲ (γ) κατέστρεψεν
ἀδυνάτους· † ἀναστὰς τοιγαροῦν, οὐ μὴ πι-
23 στεύσῃ (δ) κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. † (ε) Μαλακισθεὶς,
μὴ ἐλπιζέτω (ζ) ὑγιασθῆναι, ἀλλὰ
πεσεῖται νόσῳ. † πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσε τὸ
24 ὕψωμα αὐτοῦ, † Ἐμαράνθη δὲ (η) ὥσπερ μολόχη
ἐν καύματι, † ἢ ὥσπερ στάχυς (θ) ἀπὸ κα-
25 λάμης αὐτόματος ἀποπεσών. † Εἰ δὲ μὴ, τίς
ἐστιν ὁ (ι) φάμενος ψευδῆ με λέγειν, † καὶ
θήσει (κ) εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

At qui novit eorum opera, tradidit eos in tenebras, & noctu 14
erit ut fur. Et oculus adulteri 15
obſervabit tenebras, dicens; Non
conſiderabit me oculus, & (o)
operimentum faciei poſuit. Suffodit 16
in tenebris domos: per diem
(p) obſignaverunt ſeipſos, non
cognoverunt lucem. Quia ſimul 17
eis (q) manè umbra mortis, quia
(r) cognoſcet tumultum umbræ
mortis. Levis eſt ſuper (ſ) faciem 18
aquæ: maledicatur pars eorum
ſuper terram; & (t) appareant
plantæ eorum ſuper terram
aridæ: faſciculum enim pupillorum
rapuerunt. Deindè rememoratum 19
eſt peccatum ejus, et
ſicut nebula roris, factus eſt non
apparens. Retribuantur autem 20
ei, quæ fecit, & conteratur ſicut
lignum inſanabile, omnis iniquus.
Sterili enim non fecit benè, & 21
mulieris miſertus non eſt. Furore 22
autem evertit impotentes. Conſurgens
ergò non (u) credat contra
vitam ſuam. Cùm infirmari 23
cœperit, non ſperet ſanitatem,
ſed cadet morbo: multis enim
nocuit altitudo ejus. Emarcuit 24
autem, ſicut (x) malva in æſtu,
aut ſicut de ſtipula ſpica decidens
ſponte ſuâ. Alioquin quis 25
eſt, qui loquatur mendacium me
dicere, & ponet in nihilum verba
mea?

ΚΕΦ. κε'.

1 † ὙΠολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέ-
2 γει, † Τί (α) γὰρ προοίμιον ἢ φόβος παρ'
αὐτοῦ, † ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψί-
3 στῳ (β); † Μὴ γάρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστὶ
παρέλκυσις πειραταῖς· † ἐπὶ τίνας δὲ (γ)
4 οὐκ ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ; † Πῶς
γὰρ ἔσται (δ) δίκαιος βροτὸς ἔναντι κυρίου;
† ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι (ε) αὐτὸν
5 γεννητὸς γυναικός; (ζ) Εἰ σελήνῃ συντάσσει,
καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει, † ἄστρα δὲ (η) οὐ
6 καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ. † Ἔα δὲ, (θ) ἄνθρωπος
σαπρία, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ.

CAP. XXV.

REſpondens autem Baldad 1
Sauchites, ait; Quid enim exordium, 2
quàm timor ab eo, qui
facit univerſitatem in altiſſimo?
Nemo enim putet eſſe (a) moram 3
piratis: in quos autem non veniet
(b) inſidiæ ab eo? Quomodò 4
enim erit homo juſtus coram
Deo? vel quiſnam (c) mundaverit
ſe natus ex muliere? Si 5
lunæ præcipit, & non lucet, nec
ſtellæ ſunt mundæ apud eum?
Sine verò, homo putredo, & filius 6
hominis vermis.

ΚΕΦ. κϛ'.

1 † ὙΠολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, † Τίνι πρόσ-
2 κεισαι, ἢ τίνι μέλλεις βοηθεῖν; † πότερον
οὐχ ᾧ πολλὴ (α) ἰσχὺς, καὶ ᾧ βραχίων κρα-
3 ταιός ἐστι; † Τίνι συμβεβούλευσαι; † οὐχ
ᾧ (β) πᾶσα σοφία; † (γ) τίνι (δ) ἐπακολουθήσεις;
οὐχ ᾧ (ε) μεγίστη δύναμις;
4 † Τίνι ἀνήγγειλας ῥήματα; † πνοὴ δὲ τίνος
5 ἐστὶν ἡ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ; † Μὴ γίγαντες
μαιωθήσονται † ὑποκάτωθεν ὕδατος (ζ)
6 καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; † Γυμνὸς ὁ ᾅδης
ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.
7 † Ἐκτείνων Βορέαν ἐπ' οὐδὲν, † (η) κρεμάζων
γῆν ἐπὶ οὐδενός·

CAP. XXVI.

REſpondens autem Job, ait; 1
Cui ades, vel quem adjuturus 2
es? nunquid non, cui multa eſt
fortitudo, & cui brachium potens
eſt? Cui conſilium dediſti? 3
nónne, cui omnis ſapientia?
Quem inſequêris? nónne, cui
maxima eſt virtus? Cui annuntiâſti 4
verba? ſpiramen autem cujus
eſt, quod exit ex te? (a) Nunquid 5
gigantes formabuntur ſubter
aquam, & vicinos ejus? Nudus 6
eſt infernus coram eo: & non
eſt velamen perditioni. Extendens 7
Aquilonem ſuper (b) nihilum:
ſuſpendens terram ſuper
nihilum.

MS.A. (ρ) προσνοήσει με ὁ ὀφθαλμὸς, (σ) * πρὸς μὲν τοῦ ἔθετο. (τ) ἡμέρας δὲ (υ) * αὐτοῖς τὸ πρωῒ διεσκέδασεν, ὅτι (φ) ταραχὰς σκιᾶς θανάτου. (χ) ἐπὶ προσώπῳ (ψ) ὀρφανοῦ (ω) Εἶτα ἐμνήσθη αὐτῶν ἡ ἁμαρτία· καὶ ὥσπερ ὁμίχλη (α) Ἀποδοθείη αὐτῷ καθὰ ἔπραξεν, (β) Στεῖραν γὰρ οὐκ ἐποίκτειραν, οὐδὲ * ἀγύναιον ἠλέησε, (γ) κατέστρεψαν (δ) ὑπὲρ τοῦ (ε) Μαλακισθεὶς δὲ, μὴ (ζ) ὑγιάναι, (η) ὥσπερ χλόη (θ) αὐτόματος ἀποπεσὼν ἀπὸ καλάμης. (ι) φάμενός με ψευδῆ λέγειν, (κ) εἰς οὐθὲν Κεφ. κε'. MS.A. (α) γάρ ἐστιν προοίμιον ὁ φόβος παρ' αὐτῷ; (β) ἐστίν. Μὴ γάρ (γ) αὐτῶν οὐκ (δ) βροτὸς δίκαιος (ε) ἑαυτὸν † (ζ) * Οὐδ' αὐτὸς οὐ καθαρός. † Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ μὴ ἀνατέλλειν, καὶ οὐκ ἀνατέλλει, σελήνη δὲ συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσει, (η) οὐκ ἄμεμπτα (θ) πᾶς ἄνθρωπος Κεφ. κϛ'. MS.A. (α) ἡ ἰσχὺς, καὶ ὁ βραχίων (β) ἡ πᾶσα (γ) ἢ τίνι (δ) ἐπακολουθεῖς; (ε) ἡ μεγίστη. (ζ) καὶ γειτόνων (η) κρεμνῶν γῆν ἐπ' οὐδενός·

תרגום TARGUM.

14 15 לאורתא יקום קטולא יקטול ענייא וחשיכא ובליליא יהי היך גנבא : ועינא דניפא נטרת נשף ליליא למימר לא תסכנני עינא וטמור אפיא ישוי כלפי לעיל :
16 17 חאק בחשוכא בתיא בימאמא מחתמין להון בנניא לא ידעו נהורא : ארום כחדא צפרא דמי להון היך טולא דמותא ארום אשתמודע פורענות טולא
18 19 דמותא : קליל הוא למשט על אפי מיא תהי ליט אורחא שעיעתהון בארעא לא יסכי שביל כרמיא : צחיא ולחוד חומתא אנסין מימי תלגא וליתיהון
היכדין לשיול אתנשאו דאתחייבו : הא היך צהותא וחומא אנסין מימי תלגא וליתיהון הכדין לשיול אתנשיאו דאתחייבו : אבוראין דנשיאו לרחמא 20
מסכינין אתבסימו לרחשא תוב לא ידכר ותתבר היך קיסא עילתא : הא מטול דבטילו אפרשותא דמעשר דאתפקדו בעדן חומא דקיטא אתמנעו מנהון
21 מימי מטרא ותלגא לבית קבורתא אתחייבו : דמרע עקרא דלא תילד וארמלתא לא יוטיב : ונגיד גבריא בחיליה יקום ולא יהימין בחיי : יהיב ליה תיובתא
22 23 לרחיץ ויסתמיך ועינוי על אורחיהון : אוריכו כזעיר פון וליתוי רשיעא ואתמכיאו כבל מה יתקטעון וכריש שבולא יתקטפון : ואין לא קשוט דכי הן הוא
24 25 מן דיכדבנני וישוי כדלא הות עקר מלתי :

כה

ואתיב בלדד דמן שוח ואמר : שולטנא ודלוחא נביה עבד שלם בשמי מרומא : הא מיכאל מן ימינא והוא דאשא וגבריאל מספאליה והוא דמיא ובריתא
1 2 קדישתא פתכין אשתא ומיא ובשולטנותיה ובדחלתיה עבד שלמא בשמי שמיא דיליה : האית סכום לאוכלוסוי ועל מן לא יקום נהוריה : ומה יזכי בר
3 4 נש עם אלהא ומה יזכי יליד אנתתא : הא עד דפנמא סיהרא בסטר מדנחא לא ינהר שמשא וכוכביא לא אתבריו קדמוי : אף כל דכן בר נש דבחיוי ריחשא
5 6 ובר נש דבמותוי מורני :

כו

1 2 ואתיב איוב ואמר : מה סייעתא מדלית חילא פרקתא באדרע דלא עשין : מה מלכתא מדלית חוכמתא ודמי לך דחוכמתא לסוגעא אודעתא : ית מן חויתא
3 4 5 6 מליא ונשמתא דמן נפקת מנך : אפשר דגבריא דמתמוזמין יתברין ואנון מלרע למיא ומשריתהון : ערטילא מפרסם שיול לקובליה ולית חופאה לבית
7 אבדנא : דמתח צפונא על למא זקף ארעא עלוי מיא מדלית מדעם דסמיך לה :

Verſio SYRIACA.

14 * ܒܢܘܗܪܐ ܩܐܡ ܩܛܘܠܐ. ܘܩܛܠ ܠܡܣܟܢܐ ܘܠܒܝܫܐ. ܘܒܠܠܝܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ. * ܘܥܝܢܐ ܕܓܝܪܐ ܢܛܪܢ
15 ܚܫܘܟܐ. ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܢܚܙܝܢ ܥܝܢܐ. ܘܬܟܣܝܬܐ ܐܦܘܗܝ ܒܚܫܘܟܐ. * ܦܚܪ ܒܚܫܘܟܐ ܒܬܐ. ܘܒܐܝܡܡܐ
16 ܚܬܡ ܠܗܘܢ. ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܢܘܗܪܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܥܘ ܠܗܘܢ ܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. ܘܐܫܟܚܘܗ ܘܡܕܠܚܝܢ ܐܢܘܢ
17 ܛܠܠܘܗܝ ܕܡܘܬܐ. * ܩܠܝܠ ܘܥܠ ܐܦܝ ܡܝܐ. ܠܝܛܐ ܡܢܬܗܘܢ ܒܐܪܥܐ. ܒܐܘܪܚ ܟܪ̈ܡܐ. * ܨܗܝܐ
18 ܘܫܘܒܐ. ܢܚܛܦܘܢ ܐܢܘܢ ܡܝܐ ܕܬܠܓܐ. ܘܒܓܘܡܨܐ ܚܛܘ. * ܘܐܬܛܥܝܘ ܡܢ ܡܪܒܥܐ. ܘܡܨܬܗܘܢ ܐܪܥܐ ܘܡܝ̈ܬܐ.
19 ܐܦ ܠܐ ܢܬܕܟܪܘܢ. ܘܢܬܬܒܪ ܐܝܟ ܩܝܣܐ ܥܘܠܐ. * ܘܥܩܪܬܐ ܒܝܫܬܐ ܠܐ ܝܠܕܬ. ܘܠܐܪܡܠܬܐ ܠܐ ܐܛܝܒܘ.
20 * ܘܩܢܝܢܐ ܕܥܫܝܢܐ ܒܚܝܠܗ ܢܩܘܡ. ܘܠܐ ܢܗܝܡܢ ܒܚܝܘܗܝ. * ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܠܬܘܟܠܢܐ ܘܢܬܬܟܠ. ܘܥܝ̈ܢܘܗܝ ܥܠ
21 ܐܘܪܚܬܗܘܢ ܢܬܪ̈ܝܡܢ. * ܩܠܝܠ ܘܠܝܬ ܐܢܘܢ. ܘܢܬܡܟܟܘܢ ܘܢܐܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܪ̈ܓܙܢܐ. ܘܐܝܟ ܪܝܫܐ
22 ܕܫܒ̈ܠܐ ܢܝܒܫܘܢ ܘܢܬܦܪܟܘܢ. * ܘܐܢ ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܚܡܬܗ ܢܟܕܒܢܝ. ܘܢܬܚܫܒ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܡܠܬܝ.
23
24
25 * ܫܠܡ * ܟܗ * * ܘܥܢܐ ܒܠܕܕ ܫܘܚܝܐ ܘܐܡܪ. * ܫܘܠܛܢܐ ܘܕܚܠܬܐ ܥܡܗ. ܥܒܕ ܫܝܢܐ
1 ܒܡܪ̈ܘܡܘܗܝ. * ܘܠܝܬ ܡܢܝܢܐ ܠܚܝܠܘܬܗ ܘܥܠ ܡܢ ܠܐ ܕܢܚ ܢܘܗܪܗ. * ܘܐܝܟܢܐ ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ ܥܡ ܐܠܗܐ
2 ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܢܙܟܐ ܝܠܝܕ ܐܢܬܬܐ. * ܗܐ ܣܗܪܐ ܠܐ ܡܨܐ ܕܢܙܟܐ. ܘܟܘܟܒ̈ܐ ܠܐ ܙܟܝܢ ܩܕܡܘܗܝ.
3 * ܗܪܟܐ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܪܡܬܐ ܗܘ. ܘܒܪܢܫܐ ܬܘܠܥܬܐ. * ܫܠܡ * ܟܘ * * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ
4 ܘܐܡܪ. * ܠܡܢܐ ܥܕܪܬ ܠܐ ܠܚܝܠܐ. ܘܦܪܩܬ ܕܪܥܐ ܕܠܐ ܥܘܫܢܐ. * ܠܡܢܐ ܐܬܪܥܝܬ ܕܠܐ ܚܟܡܬܐ.
5 ܘܝܕܥܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܚܘܝܬ. * ܠܡܢ ܚܘܝܬ ܡܠܐ. ܘܢܫܡܬܐ ܕܡܢ ܢܦܩܬ ܡܢܟ. * ܗܐ ܓܢܒܪ̈ܐ
6 ܢܬܒܛܠܘܢ ܘܡܢ ܡܝ̈ܐ ܢܬܓܕܘܢ. * ܥܪܛܠܝܐ ܫܝܘܠ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܠܝܬ ܬܟܣܝܬܐ ܠܐܒܕܢܐ. * ܡܬܚ ܓܪܒܝܐ
7 ܥܠ ܚܘܪܒܐ. ܘܬܠܐ ܐܪܥܐ ܥܠ ܠܐ ܡܕܡ.

Verſio ARABICA.

14 * وفي النور يقوم القاتل فيقتل المساكين والبائسين * وفي الليل يكون السارق * واعين الزاني ترصد
15 الظلمة * ويقولون لا تبصرنا عين * ويستر وجهه بالظلمة * ينقب في الظلام البيوت * والنهار يختمها لئلا
16 يروا النور * من اجل هذا طلبوا لهم ظلال الموت * قليلا وعلى وجه الماء تلعن قسمتهم في الارض * في
17 طريق الكروم * العطش والحرور تخطفهم امياه الثلوج * وفي الهاوية خطيوا * ونسوا من الرحم * امتصهم
18 التراب * والاموات ايضا لا يذكرون * وينكسر الاثيم مثل العود * والعاقر السوء لا تلد * والى الارملة لم
19 يحسنوا * وقنيان العظيم بقوته يقوم * ولا يصدق بالنظر * ويحل بالسكون ويتوكل * وعيناه على طرقهم
20 ترتفع * قليلا وليس هم * يتواضعون ويبيدون جميع المسخطين * ومثل راس السنبل ييبسون * ويتفركون *
21 * فان لم يكن * فان رجزه يكذبني * ويحسب قدام الله كلمتي * * الفصل الخامس والعشرون *
22 * فاجاب بلداد السوحاني فقال * السلطان والمخافة معه * صنع السلم في علاه * وليس عدد لقوته * وعلى
23 من ليس يشرق ضوؤه * وكيف يستطيع الانسان ان يزكو من الله * او كيف يغلب مولود الامراة *
24 * هوذا القمر لا يستطيع ان يغلب * والكواكب لا تزكو بين يديه * حقا ان الانسان ترابا وابن
25 الانسان دودا * * الفصل السادس والعشرون * * فاجاب ايوب وقال * لماذا انت تعين بلا
1 قوة * وتخلص ذراعا بلا عز * لماذا تفكرت بلا حكمة * وعلما كثيرا اظهرت * لماذا اخبرت القول * ونسمة
2 من خرجت منك * فان الجبابرة يقتلون ومن المياه ينسلون * عريانة هي الهاوية بين يديه * وليس
3 ستر للهلاك * بسط الكبرياء من القفر * وعلق الارض على لا شي *
4
5
6
7

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Et in luce mortuus eſt homicida,occiditque pauperes ac inopes: & in nocte 14
erit fur. Et oculi fornicarii obſervant tenebras,& 15
dicunt; Non videbit nos
oculus:veláq; faciem ſuam tenebris : Inquirit in 16
tenebris domos, & in die
obſignat illas, ne videant
lumen. Idcircò quæſierunt 17
umbram mortis (b). Puſillum et ſuper facie aquæ 18
maledicetur pars eorũ in
terra,in itinere vinearum.
Sitis & æſtus, rapient eos 19
aquæ nivium,& in fovea
peccaverunt, Et oblivioni 20
traditi ſunt à vulva : (i)
exſuxit eos terra,& mortui etiã non memorabuntur. Et frangetur impius
quaſi lignum : Et ſterilis 21
improba non pariet:et viduæ non benefecerunt. Et 22
poſſeſſio magni in virtute
ſua conſurget, nec credet
vitæ. Et habitabit cum 23
quiete et confidet: et oculi
ejus ſuper vias eorum elevabuntur. Puſillum, & 24
non erunt: humiliabuntur
& peribunt omnes irritatores,et velut ſummitates
ariſtarum areſcent, atque
fricabuntur. Quòd ſi ita 25
non eſt, furor ejus mentiri
me faciat, & expendatur
coram Deo verbum meum.

CAP. XXV.

ET reſpondens Baldad 1
Suhues,ait: (a)Penes Im- 2
peratorem timor adeſt, fecit tranquillitatem in (b)
excelſo ſuo,Nec eſt nume- 3
rus potentiæ illius, et ſuper quem hominum non o-
ritur lumen ejus? Et quo- 4
modo poteſt homo juſtificari præ Deo ? aut quo-
modo ſuperabit natus mulieris ? En luna nequit 5
vincere, & ſtellæ non juſtificantur coram illo.Ve- 6
rè homo (c) pulvis eſt,&
filius hominis vermis.

CAP. XXVI.

REſpondit Job, di- 1
cens ; Quarè tu auxiliaris 2
abſque robore, et ſalvas brachium abſque for-
titudine ? Quarè cogi- 3
tâſti ſine ſapientia, &
ſcientiam multam oſtendiſti ? (a)Cui indicâſti 4
ſermonem,& ſpiritus cu-
juſnam exivit de te ?
(b) Num gigantes interficientur, & ex aquis ex- 5
trahentur. Nuda eſt fo- 6
vea coram illo, nec eſt
velamen perditioni. Ex- 7
tendit Aquilonem de ſolitudine, & (c) extendit
terram ſuper nihilo.

INTERP. SYRIACA.

(b) & inveniunt *eam*, & conſternant eos umbræ mortis. (i) dulcis *eſt* eis vermis, *CAP. xxv.* (a) Dominium & metus apud eum, (b) excelſis ſuis. (c) tinea *CAP. xxvi.* (a) Cui indicâſti ſermones, (b) Ecce (c) ſuſpendit

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Ad lucem conſurget occiſor, occidet egenũ & pauperem,& in nocte erit quaſi fur. Et oculꝰ adulteri obſervat crepuſculũ *noctis*,dicens:Non me videbit oculus, & abſ- 14 15
conſionẽ faciei ponet è regione ſurſũ. Perfodit in tenebris domos quas in die obſignaverunt ſibi, *in occultis* non cognoverunt lumẽ. Quoniam ſimul aurora reputatur eis 16 17
ſicut umbra mortis:nota eſt enim ultio tenebrarũ mortis. Levis eſt ut diffundatur ſuper faciem aquarũ : erit maledicta via lubricitatis eorum in terra : & non aſpiciet 18
ſemitam vinearum. Siccitas & etiam calor *rapiunt* aquas nivis *& non ſunt : ſic in inferno oblivioni erunt* qui peccaverunt. *Targum aliud : Sicut* ſiccitas & calor *ra-* 19
piunt aquas nivis, *& non ſunt : ſic in inferno oblivioni dabuntur* qui peccaverunt. Crudeles ſunt qui obliti ſunt miſereri pauperibus, dulces erunt vermibus : deinceps 20
non erit memoria eorũ; & contererentur ſicut lignum iniquum. *Targum aliud : Propterea quòd aboleverunt oblationem decimarum, de quâ præceptum acceperant ; in*
tempore caloris æſtivi cohibitæ erunt ab eis aquæ pluviales & nivales, in domum ſepulturæ condemnati erunt. Qui confringit ſterilem quæ non parit,& viduæ non bene- 21
facit. Et attrahit fortes in fortitudine ſua : conſurget, & non credet vitæ ſuæ. Dedit ei pœnitentiã ut confideret & ſuſtentaretur,& oculi ejus ſuper vias eorũ. *Expectant* 22 23
paululum,& non eſt ſceleratꝰ : & humiliantur,juxta omnia *quæq; ſuccidentur*, & ſicut ſummitas ſpicæ *demetentur*. Et ſi non eſt *verum hoc*, ubi eſt qui mendacem me 24 25
comprobet,& ponat quaſi nihilum radicem ſermonis mei ?

CAP. XXV.

ET reſpondit Baldad qui erat de Sua,& dixit : Poteſtas & terror apud eum eſt, qui facit pacem in cœlis excelſis. *Targum aliud : Michael à dextra, cujus eſt ignis,* 1 2
& Gabriel à ſiniſtra ejus, qui aquæ præeſt, & creaturæ ſanctæ miſcent ignem & aquam ; & in poteſtate ac terrore ſuo facit pacem in cœlis *cœlorum ſuorum.* Nun- 3
quid eſt numerus exercitibus ejus, & ſuper quem non ſurget lumen illius ? In quo juſtificabitur filiꝰ hominis cum Deo, aut in quo innocens erit natus de muliere ? Ecce 4 5
adhuc Luna maculata eſt in parte Orientali ; non ſplendebit ſol : & ſtellæ non ſunt mundæ in conſpectu ejus. Quantò magis homo qui in vita ſua eſt reptile, & filius ho- 6
minis qui in morte ſua eſt vermis?

CAP. XXVI.

ET reſpondit Job & ait : Quid auxiliatꝰ es abſq; fortitudine ; ſalvâſti brachio invalido ? Quare dediſti conſiliũ abſq; ſapientia, & videtur tibi quòd ſapientiam plu- 1 2 3
rimam oſtendiſti ? Cui annunciâſti ſermones, & cujus ſpiraculum exivit à te ? Nunquid poſſunt gigantes qui contremiſcunt regenerari ; cum ipſi ſint ſub aquis & 4 5
exercitus eorum ? *Nudus & publicus* eſt infernus coram eo,& non eſt operimentum domui perditionis. Qui extendit Aquilonem ſuper nihilum, ſublevat terram ſuper 6 7
aquas, nullo eam ſuſtinente.

איוב : כז

.eis ſub nubes eſt ſciſſa non & : ſuis nubibus in aquas Ligans
8 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃
Statuum .ſuam nubem illud ſuper expandit : ſolii *facies* Tenens
9 מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק 10
lucis perfectionem ad uſque : aquarum *facies* *ſuper* *deſcripſit circino*
חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר
admirabuntur & : *conterentur* cœli Columnæ .*obſcuritate* cum
11 עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ
ſua intelligentia in & : mare *ſcidit* ejus potentia In .ejus increpatione ab
12 מִגַּעֲרָתוֹ׃ בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתְבוּנָתוֹ
formavit , *pulchritudo* *cœli* ejus ſpiritu *In* .*ſuperbiam* percuſſit
13 מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה חֹלְלָה
, ejus viarum partes , hæc Ecce .*fugacem* ſerpentem ejus manus
14 יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֶן־אֵלֶּה קְצוֹת דְּרָכָו
ejus fortitudinum tonitru & :eo *in* audivimus *verbum* puſillum quàm &
וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתָו
? intelligetur quo
מִי יִתְבּוֹנָן׃

Verſio VULG. LAT.

8 Qui ligat aquas in nubib' ſuis, ut non erumpant pariter deorſum. 9 Qui tenet vultum ſolii ſui, & expandit ſuper illud nebulam ſuam. 10 Terminum circumdedit aquis, uſque dum finiantur lux & tenebræ. 11 Columnæ cœli contremiſcunt, & pavent ad nutum ejus. 12 In fortitudine illius repentè maria congregata ſunt, & prudentia ejus percuſſit ſuperbum. 13 Spiritus ejus ornavit cœlos: & obſtetricante manu ejus, eductus eſt coluber tortuoſus. 14 Ecce, hæc ex parte dicta ſunt viarum ejus: & cùm vix parvam ſtillam ſermonis ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis illius intueri?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

8 † Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, † καὶ οὐκ 9 ἐῤῥάγη νέφος (θ) ὑποκάτω αὐτοῦ. † Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου, † (ι) ἐκπετάζων 10 ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. † Πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, † μέχρι 11 συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους. † Στῦλοι οὐρανοῦ (κ) ἐπετάσθησαν, † καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ 12 τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ. † (λ) Ἰσχύϊ κατέπαυσε τὴν θάλασσαν, † ἐπιστήμῃ δὲ (μ) ἔ13τρωσε τὸ κῆτος. † (ν) Κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν· † προστάγματι δὲ ἐθα14νάτωσε δράκοντα ἀποστάτην. † Ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ, † καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ· † σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν, ὁπότε ποιήσει;

Ligans aquam in nubibus ejus: 8 *& non eſt ſciſſa nubes ſub eo;* 9 *Qui tenet faciem (c) throni, extendens ſuper eum nubem ſuam.* 10 *(d) Præceptum circundedit ſuper faciem aquæ, uſque ad conſummationem lucis cum tenebris.* 11 *Columnæ cœli (e) expanſæ ſunt, & obſtupuerunt (f) ab increpatione ejus.* 12 *Virtute ſedavit mare; & ſcientiâ (g) ſtravit eſt cetus.* 13 *Et clauſtra cœli metuunt eum: præcepto autem peremit (h) draconem deſertorem.* 14 *Ecce hæ partes viæ ejus: & (i) ſuper ſtillam verbi audiemus in eo: virtutem autem tonitrui ejus quis ſcivit quando faciet?*

MS.A. (θ) ὑποκάτωθεν (ι) Σκέπων (κ)*ἐπετάσθησαν, (λ) Ἰσχύϊ μὲν (μ) ἔστρωσεν (ν) Κλεῖθρά τε

CAP. XXVII. כז

Vivens : dixit & , ſuam parabolam aſſumere Ijob addidit Et
1 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־ 2
affecit amaritudine *Saddai* & : meum judicium fecit removere Deus
אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר
Dei ſpiritus & : me in mea *mens* ,tempore omni Quia.meam animam
3 נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ
mea lingua & :iniquitatem mea labia loquentur Si *meo naſo* in
4 בְּאַפִּי׃ אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי
vos juſtificem *ſi* mihi Abſit .dolum fuerit *molita* ſi
5 אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃ חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם
mea juſtitia In .me à meam perfectionem removebo non :obiero quouſq;
6 עַד־אֶגְוָע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי
meum cor afficiet probris non : eam dimittam non & , tenui
הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ לֹא־יֶחֱרַף לְבָבִי
, *me in inſurgens* & : meus inimicus impius ut Erit .meis diebus à
7 מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי
evellat ſi , *corraſerit cùm hypocritæ* ſpes quæ Nam .iniquus ut
8 כְעַוָּל׃ כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי יֵשֶׁל
venerit cum :Deus audiet ejus clamorē Nunquid?ejus animam Deus
9 אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע אֵל כִּי־תָבוֹא
invocabit ?delectabitur omnipotente ſuper *Si* ?tribulatio eum ſuper
10 עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא
quod : Dei *manu in* vos Docebo ? tempore omni in Deum
11 אֱלוֹהַּ בְּכָל־עֵת׃ אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר
vos omnes vos Ecce .abſcondam non omnipotente cum
12 עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃ הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם
pars Hæc *? evaneſcetis* vanitate quid propter & , vidiſtis
13 חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה חֵלֶק־
omnipotente ab fortium hæreditas & : Deo cum impii hominis
אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי
ejus *germina* & :gladium *ipſum* in,ej⁹ filii fuerint multiplicati Si .accipient
14 יִקָּחוּ׃ אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו
: ſepelientur morte in ejus Superſtites .pane ſaturabuntur non
15 לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃ שְׂרִידָו בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ
pulverem ut coacervaverit Si .flebunt non ejus viduæ &
16 וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר
juſtus & ,Præparabit .veſtimentum præparaverit lutū ſicut &,argentum
17 כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק
:ſuam domū tinea ſicut Ædificavit .*partietur* innocens argentū & :ſe induet
18 יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ
.cuſtos fecit *tugurium* ſicut &
וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃

CAP. XXVII.

1 ADdidit quoque Job, aſſumens parabolam ſuam, & dixit; 2 Vivit Deus, qui abſtulit judicium meum, & Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam meam. 3 Quia donec ſupereſt halitus in me, & ſpirit' Dei in naribus meis, 4 Non loquentur labia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium. 5 Abſit à me ut juſtos vos eſſe judicem: donec deficiam, non recedam ab innocentia mea. 6 Juſtificationem meam, quam cœpi tenere, non deſeram: neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea. 7 Sit ut impius, inimicus meus: & adverſarius meus quaſi iniquus. 8 Quæ eſt enim ſpes hypocritæ ſi avarè rapiat, & non liberet Deus animā ejus? 9 Numquid Deus audiet clamorem ejus, cùm venerit ſuper eum anguſtia? 10 Aut poterit in Omnipotente delectari, & invocare Deum omni tempore? 11 Docebo vos per manum Dei quæ Omnipotens habeat, nec abſcondam. 12 Ecce, vos omnes nôſtis, & quid ſine cauſa vana loquimini? 13 Hæc eſt pars hominis impii apud Deum, & hæreditas violentorum, quam ab Omnipotente ſuſcipient. 14 Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, & nepotes ejus non 15 ſaturabuntur pane. Qui reliqui fuerint ex eo, ſepelientur in interitu, & viduæ illi⁹ non plorabunt. 16 Si comportaverit quaſi terram argentum, & ſicut lutum præparaverit veſtimenta: 17 Præparabit quidem, ſed juſtus veſtietur illis: & argentum innocens dividet. 18 Ædificavit ſicut tinea domū ſuam, & ſicut cuſtos fecit umbraculum.

ΚΕΦ. κζ'.

1 † Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ (α) εἶπε τῷ προ2οιμίῳ· † (β) Ζῇ ὁ θεὸς, ὃς (γ) οὕτω με κέκρικε, † καὶ ὁ παντοκράτωρ (δ) ὁ πικράνας 3 μου τὴν ψυχήν· † Εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης (ε), † πνεῦμα δὲ θεῖον (ζ) τὸ περιόν 4 μοι ἐν ῥινί, † Μὴ λαλήσειν τὰ χείλη μου ἄνομα, † οὐδὲ ἡ ψυχή μου μελετήσει (η) 5 ἄδικα. † Μή μοι εἴη δικαίους ὑμᾶς ἀποφῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω, † οὐ γὰρ ἀπαλλάξω 6 (ʹ) μου τὴν ἀκακίαν μου. † Δικαιοσύνῃ δὲ (θ) προσέχων οὐ μὴ προῶμαι, † οὐ γὰρ 7 σύνοιδα ἐμαυτῷ (ι) ἄτοπα πράξας. † Οὐ μὴν δὲ (ϖ) ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἐχθροί μου ὥσπερ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν, † καὶ οἱ (κ) ἐπ' ἐμὲ ἐπανιστάμενοι, ὥσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν πα8ρανόμων. † (λ) Καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς ἀσεβεῖ, ὅτι ἐπέχει; † (μ) πεποιθὼς ἐπὶ 9 κύριον ἄρα σωθήσεται; † Ἢ τὴν δέησιν αὐτοῦ (ν) εἰσακούσεται ὁ θεός; † ἢ ἐπελ10θούσης αὐτῷ ἀνάγκης (ξ) Μὴ ἔχει τινὰ παῤῥησίαν ἔναντι αὐτοῦ; † ἢ ὡς ἐπικα11λεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ; † Ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ κυρίου, † ἅ ἐστι (ο) παρὰ παντοκράτορι, οὐ 12 ψεύσομαι. † (π) Ἰδοὺ πάντες οἴδατε, 13 † ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε. † Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, † (ρ) κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ παντοκρά14τορος ἐπ' αὐτούς. † (σ) Ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ (τ) αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται· † ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσι, (ʹ) προσαιτήσουσιν. 15 † Οἱ δὲ περιόντες (υ) αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσι, † (φ) χήρας δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἐ16λεήσει. † Ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον, † ἴσα δὲ πηλῷ (χ) ἑτοιμάσῃ 17 χρυσίον, † Ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται, † τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθι18νοὶ καθέξουσιν. † Ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ (ψ) ὥσπερ σῆτες, † καὶ ὥσπερ ἀράχνη.

CAP. XXVII.

1 *ADhuc autem (a) adjiciens Job dixit prœmio:* 2 *Vivit Deus, qui ſic (b) me judicavit, & Omnipotens, qui afficit amaritudine animam meam.* 3 *Siquidem adhuc halitu meo immanente, & ſpiritus divinus, (c) qui circa me eſt in naribus,* 4 *Labia mea non loquentur iniqua; neque anima mea meditabitur injuſta.* 5 *Abſit à me juſtos vos pronuntiare, donec moriar: non enim ſeparabo (d) à me innocentiam meam.* 6 *Juſtitiæ autem inhærens, non deſeram: nec enim conſcius ſum mihi commiſiſſe abſurda.* 7 *Veruntamen ſint inimici mei,* ſicut ſubverſio impiorum: *& qui ſuper me inſurgunt, ſicut perdi*tio iniquorum. 8 *Etenim quæ ſpes eſt impio, quia (e) expectat; (f) confidenſne ſuper Dominum ſalvabitur?* 9 *Aut deprecationem illius exaudiet Deus? (g) aut ſi evenerit ei neceſſitas;* 10 *Habetne fiduciam coram eo? aut tanquam ſi invocaverit eum, exaudiet eum?* 11 *Quapropter annuntiabo vobis, quid ſit in manu Domini, quæ ſint apud Omnipotentem: non mentiar.* 12 *Ecce omnes nôſtis, quia vana (h) vanis adjicitis.* 13 *Hæc eſt pars hominis impii à Domino: (i) poſſeſſio vero potentium veniet ab Omnipotente ſuper eos.* 14 *Quòd ſi multi fuerint filii (k) eorum, in occiſionem erunt: ſi autem (l) & viri facti fuerint, mendicabunt.* 15 *Et qui circa eum ſunt, in morte morientur: & viduis eorum nemo miſerebitur.* 16 *Si collegerit, ut terram, argentum, & aquè ac lutum, paraverit aurum,* 17 *Hæc omnia juſti vendicabunt, & pecunias ejus veraces obtinebunt.* 18 *Evadet autem domus ejus, ſicut tinea, & ſicut aranea.*

MS.A. (α) τῷ προοιμίῳ εἶπεν· (β) Ζῇ κύριος, ὃς (γ) οὕτως (δ) ὁ πικράσας (ε) ἐν ἐμοί, (ζ) ἔτι περιὸν ἐν *ῥήμασίν μου, Οὐ μὴ λαλήσει τὸ στόμα μου ἄδικα, οὐδὲ ἡ (η) ἄνομα. (ʹ) τὴν (θ) προσέχων οὐ μὴ (ι) ἄτοπον (ϖ) ἀλλ' (κ) ἐπανιστάμενοί μοι, (λ) Ναὶ μὴν τίς γάρ ἐστιν ἔτι ἐλπὶς (μ) Μὴ πεποιθὼς ἐπὶ κύριον εἰ ἄρα σωθήσεται; (ν) ἀκούσῃ ὁ κύριος; ἐπελθούσης δὲ αὐτῷ (ξ) Μὴ ἔχει παῤῥησίαν ἐναντίον αὐτοῦ; ἢ πῶς (ο) παρὰ τῷ παντοκράτορι, (π) Ἰδοὺ δὴ πάντες ὑμεῖς ἑοράκατε, διὰ τί δὲ κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε; (ρ) ὀργὴ δὲ δυναστῶν ἐξελεύσεται (σ) Ἐὰν πολλοὶ (τ) αὐτοῦ, (ʹ) προσαιτήσωσιν. (υ) αὐτῶν κακῷ θανάτῳ τελευτήσωσιν, (φ) καὶ χήρας αὐτῶν (χ) χρυσίον ἑτοιμάσῃ, (ψ) ὥσπερ σητὸς, καὶ ὥσπερ ἀράχνη ὁ πλοῦτος αὐτοῦ. Πλούσιος κοιμηθεὶς οὐ προσθήσει,

תרגום TARGUM.

8 דצרר מי מטרא בעננוי ולא אתבזע עננא תחותוי׃ מאחד באמטתא דמן כורסיה מן בגלל דלא יחמוניה מלאכיא פרס היך פרגודא עלוי עננא 9
10 דיקריה׃ גזר למשרי רקיע על אנפי מיא עד סוף נהורא עם חשוכא׃ 11 עמודין דשמיא מודעזעין ורתתין מן מזופיתיה׃ 12 בחיליה גזר ימא ובסוכלתניה
13 מחא גבריא׃ ברוח פומיה אפי שמיא אשתבהרו ברת ידיה לויתן דמתיל לחויא טריק׃ 14 הא אלין סיפי אורחתוי ומה די אתמצי מן קצרת
מלתיה נשמענא מניה ורכפת גבורתוי מן יתבין׃

כז

1 ואוסיף איוב למטל מתליה ואמר׃ 2 קים אלהא אעדי הלכת דיני ושדי אמרר נפשי׃ 3 ארום פסק תוב נשמתי במימרי ורוחא דאלהא בנחירי׃
4 אין ממללן ספותי שקרא ולישני אין מרנן נכלא׃ 5 חס לי אין אזכי יתכון עד דאתנגיד לא אעדי שלמותי מני׃ 6 בזכותי תקיפית ולא אשבקנה לא
7 יחסד לבבי מן יומי׃ יהי היך חייבא בעל דבבי ודקאם עלי היך רשיעא׃ 8 ארום מן סבר דילטור ארום יכנוש ממון דשקר ארום ינתר אלהא נפשיה׃
9 אפשר דקבלתיה יקבל אלהא ארום תיתי עלוי עקא׃ 10 אין על שדי יתפרנק יהוי קרי אלהא בכל עדן׃ 11 אליף יתכון בנבואת אלהא די עם שדי לא
12 אכסי׃ הא אתון כולכון חמיתון ולמא דין הבלא תהבלון׃ 13 דין חולק בר נש חייבא מלות אלהא ועדב תקיפין משדי יקבלון פורענותהון׃ 14 אין
15 יסגון בנוי מטול דקטלין בחרבא ובני בנוי לא יסבעון לחמא׃ משיזבוי במותא יהון קבירין וארמלתוי לא תבכין׃ 16 אין יכנוש היך עפרא סימא
17 והיך טינא יתכין לבושא׃ יתקין וצדיקא יהי לביש וסימא זכי יפליג׃ 18 בנה היך רקבוביתא ביתיה ואיך מטללתא דעביד נטר פרי׃

Verſio SYRIACA.

8 * ܕܨܪ ܡܝܐ ܒܥܢܢܘܗܝ. ܘܠܐ ܐܬܦܠܓܬ ܥܢܢܐ ܬܚܬܝܗܘܢ. * ܐܚܕ ܦܪܨܘܦ ܟܘܪܣܝܐ. ܘܦܪܣ ܥܠܘܗܝ ܥܢܢܗ
9 10 ܥܢܢܐ. * ܘܚܕܪ ܬܚܘܡܐ ܥܠ ܐܦܝ ܡܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܫܠܡ ܢܘܗܪܐ ܥܡ ܚܫܘܟܐ. * ܥܡܘܕܝ ܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ
11 12 ܘܢܬܕܡܪܘܢ ܡܢ ܓܥܬܗ. * ܒܚܝܠܗ ܟܒܫ ܝܡܐ. ܘܒܚܟܡܬܗ ܩܛܠ ܓܢܒܪ̈ܐ. * ܒܪܘܚܗ ܫܡܝܐ ܫܦܪ.
13 14 ܘܐܝܕܗ ܒܪܬ ܚܘܝܐ ܥܪܘܩܐ. * ܗܐ ܗܠܝܢ ܦܣܩܐ ܕܐܘܪ̈ܚܬܗ. ܘܡܢܘ ܦܠܓܗ ܕܡܠܬܗ ܫܡܥܢܢ ܡܢܗ
ܒܗ. ܘܓܢܒܪܘܬ ܪܥܡܗ ܡܢܘ ܢܣܬܟܠ. * ܡܬܠܗ * ܕܝܢ * ܘܐܘܣܦ ܐܝܘܒ 1
2 ܠܡܐܡܪ ܡܬܠܗ ܘܐܡܪ. * ܚܝ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܥܒܪ ܕܝܢܝ. ܘܫܠܝܛܐ ܕܐܡܪ ܠܢܦܫܝ. ܘܐܚܕܗ ܒܝ
3 4 * ܘܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܒܢܚܝܪ̈ܝ. * ܐܢ ܢܡܠܠܢ ܣܦܘܬܝ ܥܘܠܐ. ܘܠܫܢܝ ܐܢ ܢܡܠܠ ܢܟܠܐ. * ܚܣ ܠܝ. ܥܕܡܐ
5 6 ܕܐܡܘܬ. ܠܐ ܐܥܒܪ ܬܡܝܡܘܬܝ ܡܢܝ. * ܘܒܙܕܝܩܘܬܝ ܐܚܕܬ. ܘܠܐ ܐܪܦܝܗ. ܘܠܐ ܢܬܟܫܢ ܠܒܝ ܡܢ ܝܘܡܝ.
7 8 * ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܪܫܝܥܐ ܒܥܠܕܒܒܝ. ܘܩܐܡ ܥܠܝ ܐܝܟ ܥܘܠܐ. * ܡܢܘ ܣܒܪܗ ܕܚܢܦܐ ܕܩܢܐ ܥܘܠܐ. ܘܫܩܠ
9 10 ܐܠܗܐ ܢܦܫܗ. * ܕܠܡܐ ܩܠܗ ܫܡܥ ܐܠܗܐ. ܡܐ ܕܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܐܘܠܨܢܐ. * ܐܢ
11 ܥܠ ܫܠܝܛܐ ܢܬܬܟܠ. ܘܢܩܪܐ ܠܐܠܗܐ. ܒܟܠܙܒܢ ܢܫܡܥܝܘܗܝ ܐܠܗܐ ܘܢܥܢܝܘܗܝ. * ܐܠܦܟܘܢ ܐܢܐ
12 ܡܢ ܐܝܕܗ ܕܐܠܗܐ. ܕܥܡ ܫܠܝܛܐ ܠܐ ܡܟܣܝܐ. * ܗܐ ܐܢܬܘܢ ܟܠܟܘܢ ܚܙܝܬܘܢ. ܘܠܡܢܐ
13 ܡܬܪܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܪܝܩܘܬܐ. * ܗܢܐ ܗܘ ܡܢܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܪܫܝܥܐ. ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܝܪܬܘܬܐ
14 ܕܥܫܘܩܐ. ܕܡܢ ܫܠܝܛܐ ܢܩܒܠܘܢ. * ܐܢ ܢܣܓܘܢ ܒܢܘܗܝ ܠܚܪܒܐ. ܘܝܠܕܘܗܝ ܠܐ ܢܣܒܥܘܢ
15 ܠܚܡܐ * ܘܫܪܟܢܘܗܝ ܒܡܘܬܐ ܢܬܩܒܪܘܢ. ܘܐܪ̈ܡܠܬܗ ܠܐ ܢܒܟܝܢ. * ܐܢ ܢܟܢܫ ܣܐܡܐ ܐܝܟ ܥܦܪܐ.
16 17 ܘܐܝܟ ܛܝܢܐ ܢܛܝܒ ܠܒܘܫܐ. * ܢܛܝܒ ܘܢܠܒܫ ܙܕܝܩܐ. ܘܣܐܡܗ ܢܦܠܓ ܙܟܝܐ. * ܒܢܐ
18 ܐܝܟ ܣܣܐ ܒܝܬܗ. ܘܐܝܟ ܡܛܠܬܐ ܕܥܒܕ ܢܛܘܪܐ.

Verſio ARABICA.

8 9 * ضم المياه في سحاباته ولم تنخرق السحابات تحتها * أخذ بأوجه الغطاء فبسط فوقه السحاب * رسم
10 11 البسيط على وجه الماء حتى كمل الدور مع الظلمة * أعمدة السماء ترعد ويتحيرون من زجره * من قوته
12 13 يبهر البحر وبحكمته يحيي كثيرين * وبروحه يدبر السماء ويده قتلت الحية التي هربت * أليس هذه
14 كلها من أقسام طرائقه * إنما القول السوء الذي سمع عليه ويكثر جبروته من الذي يفهم *

* الفصل السابع والعشرون *

1 2 * وأعاد أيوب ليمثل مثله ويقول * حي هو الله الذي عوق قضائي والقوي الذي مرر نفسي
3 4 وحبسها في * وروح الله في منخري * إن تكلمت شفتاي إثما ولساني إن تكلم غشا * حاش لي حتى
5 6 أن أموت لا يذهب صلاحي مني * وفي بري أثبت ولا أرفضه ولم يفسد على قلبي من أيامي *
7 8 * ويكون مثل المنافق عدوي ومبغضي مثل الأثيم * ماذا رجاء الحنيف الذي اقتنى العروض
9 10 في أوان يأخذ الله نفسه * من أجل أن الله لا يسمع صوت صلاته إذا ما جاءت عليه البلوى * فإن
11 كان على العزيز يتكل ويدعو الله في كل حين فإن الله يسمعه ويجيبه * ولكم أنتم فإني أسلمكم
12 13 بيد الله فإن أعمالكم عنه لا تخفى * فإنكم كلكم قد رأيتم ولماذا تستكبرون باطلا * فإن هذه
14 قسمة الإنسان المنافق من عند الله ووراثة المسيئين التي من العزيز يقبلونها * إن يكثر أبناؤهم
15 16 فإنهم يقتلون وذراريهم لا يشبعون خبزا * وبقيتهم بالموت يقبرون وأراملهم لم يبكون * وإن هم جمعوا
17 فضة مثل التراب ومثل الطين يعدون لباسا * فهم يعدون والصديق يلبسها * وفضتهم يقسمها *
18 * إنه بنا مثل العنكبوت بيته ومثل المظلة صنع ظلاله *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Collegit aquas in nubibus 8 *ſuis, nec diſruptæ ſunt nubes ſub illis: Operuit* 9 *faciem tegminis, & extendit ſuper illud nubes: Deſignavit (d) æquor ſu-* 10 *per facie terræ, donec cõpleta eſſet lux cum tenebris. Columnæ cœli con-* 11 *turbantur, et obſtupeſcant (e) in furore ejus. Præ* 12 *fortitudine ſua increpat mare: & in ſapientia ſua vivificat multos: Et ſpiri-* 13 *tu ſuo moderatur cœlum: & manus ejus interfecit ſerpentem qui fugit. (f)* 14 *Nonne hæc omnia ſunt ex particulis viarum ejus? Quinam eſt ſermo malus qui auditus de ipſo eſt? & multitudinem fortitudinis ejus quis eſt qui intelligat?*

CAP. XXVII.

ET iteravit Job texere 1 *proverbium ſuum, & dicere. Vivus eſt Deus qui* 2 *(a) impedivit judicium meum, & fortis qui amarificavit animam meam, concluſitque eam in me. Dum ſpiritus Dei fuerit in* 3 *naribus meis, Non lo-* 4 *quentur labia mea impietatem, & lingua mea non proferet dolum. Abſit à* 5 *me. Quouſque moriar, non abſcedet probitas mea à me: Et in juſtitia mea* 6 *manebo, nec dimittam eam: & non (b) corruptum eſt ſuper me cor meum à diebus meis. Sitq;* 7 *tanquam impius, inimicus meus: & oſor meus velut ſceleſtus. Quænam* 8 *eſt ſpes perverſi poſſidentis divitias, in tempore quo ſumet Deus animam ejus? Nam Deus non au-* 9 *diet vocem orationis illius, cùm venerint ſuper ipſum tribulationes. Quòd* 10 *ſi in fortiſſimo confidat, & invocabit Deum in omni momento, certè Deus audiet, & reſpondebit illi. Vos autem ipſos tra-* 11 *do in manum Dei, quoniam opera veſtra ipſum non latent: (c) Quoniam* 12 *vos omnes jam vidiſtis; et cur ſuperbitis fruſtrá? (d) Nam hæc eſt pars* 13 *impii à Deo, & hæreditas nocentium, quam à potentiſſimo accipient. Si* 14 *multiplicati fuerint filii eorum (e) interficientur; & progenies eorum non ſaturabuntur pane: Et re-* 15 *ſidui eorum in morte ſepelientur, & viduæ eorum non plorabunt. Et ſi* 16 *ipſi collegerint argentum quaſi pulverem, & veluti lutum præparaverint indumenta; Ipſi prapara-* 17 *bunt, et juſtus induetur illis, & argentum corũ dividet: Quia ipſe ædifi-* 18 *cavit ubi aranea domum ſuam, & velut umbraculum fecit tectum ſuum.*

INTERP. SYRIACA.

(*d*) circulum ſuper faciem aquarum, (*e*) ab increpatione ipſius. (*f*) Ecce hæc *Cap. xxvii.* (*a*) ſupplantavit (*b*) doluit mihi cor à (*c*) Ecce (*d*) Ecce (*e*) ad gladium;

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Qui ligat aquas pluviæ in nubibus ſuis, & non rumpitur nubes ſub ſe. Qui tenet caliginem ſolii ſui, ut non videant illum angeli: extendit illud ſicut velum ſuper 8 9 nubes gloriæ ſuæ. Decrevit, & dixit collocari firmamentum ſuper faciem aquarum, uſq; ad finem luminis cum tenebris: Columnæ cœli commoventur & contremiſcunt 10 11 ab increpatione ejus. In virtute ſua diviſit mare, & in prudentia ſua percuſſit *fortes*. In ſpiritu oris ejus facies cœli lucidæ ſunt: creavit manus ejus Leviathan, 12 13 qui comparatus eſt ſerpenti mordenti. Ecce hæ ſunt ſummitates viarum ejus, & quod expreſſum eſt ex parte ſermonis ejus audivimus ab eo, & tonitru fortitudinis 14 ejus quis intelliget?

CAP. XXVII.

ET addidit Job aſſumens parabolam ſuam & ait: Vivus eſt Deus qui abſtulit regulam judicii mei: & omnipotens ad amaritudinem adduxit animam meam. Quoni- 1 2 am *defecit iterum* halitus meus in me, & ſpiritus Dei in naribus meis. Num loquentur labia mea mendacium, & lingua mea meditabitur dolum? Abſit à me ut 3 4 juſtificem vos donec deficiam: non auferam perfectionem meam à me. Juſtificationem meam apprehendam, & non dimittam eam: non *probro afficiet* cor meum à die- 5 6 bus meis. Sit ſicut peccator inimicus meus, & qui conſurgit adverſus me, ſicut impius. Quid enim expectat delator, quia congregat mammonam iniquitatis, quando 7 8 eradicat Deus animam ejus? Nunquid clamorem ejus audiet Deus, cùm venerit ſuper eum anguſtia? Nunquid in omnipotente delectabitur, aut clamabit ad Deum in 9 10 omni tempore? Docebo vos per prophetiam Dei, quæ apud omnipotentem non abſcondam. Ecce vos omnes vidiſtis, & quare vana & inania loquimini? Hæc eſt 11 12 pars filii hominis peccatoris à Deo, & ſors fortium qui recipiunt ab omnipotente retributionem ſuam. Si multiplicati fuerint filii ejus, his qui occidunt gladio erunt; & 13 14 filii filiorum ſuorum non ſaturabuntur pane. Qui evaſerint ex eo, in peſte ſepelientur, & viduæ ejus non plorabunt. Si congregaverit quaſi pulverem argentum, & quaſi 15 16 lutum præparaverit veſtimenta: Præparavit enim, ſed juſtus veſtietur; & argentum innocens dividet. Ædificavit ſicut tinea domum ſuam, & ſicut umbraculum quod 17 18 fecit cuſtos pomorum.

איוב : כח

, aperuit suos oculos : congregabitur non & , dormiet Dives
עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח 19
eum est furatus , nox : terrores aquæ sicut eum Apprehendent .ipse non &
וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ 20
eum commovebit turbine & : ibit & , Eurus eum Tollet .turbo
סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ וִישָׂעֲרֵהוּ 21
fugiendo ejus *manu* de ; parcet non & , eũ super projiciet Et .suo loco de
מִמְּקֹמוֹ׃ וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ 22
eum super sibilabit & : suis *palmis* eum super Plaudet .fugiet
יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו 23
.suo loco de
מִמְּקֹמוֹ׃

CAP. XXVIII. כח

.fundent , auro locus & : exitus argento est Quoniam
כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ 1
Finem .æs *fusus lapis* & : tolletur *pulvere* è Ferrum 2
בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ 3
lapidem : *inquirens* ipse , *fini* omni & , *tenebræ* posuit
שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אֶבֶן
, *incola cum à torrens Erupit* .mortis umbram & , caliginis
אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל מֵעִם־גָּר 4
.sunt motæ , homine præ sunt elevatæ : pede à *oblivioni traditæ*
הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃
ut est *versus ea subter* & : panis egrediebatur *ea ex* Terra
אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־ 5
.ei auri *pulveres* & : ejus lapides sapphiri Locus .ignis
אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃ 6
oculus eam vidit nec : avis *eam* cognovit non Semitam
נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין 7
transiit non : *superbiæ filii* eam calcaverunt Non .*vulturis*
אַיָּה׃ לֹא הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא עָדָה 8
subvertit : suam manum misit silicem In .leo eam juxta
עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ 9
omne & : fecit erumpere rivos *rupibus In* .montes radice à
מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־ 10
absconditum & : *fasciavit* flumina *fletu* A .ejus oculus vidit preciosum
יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃ מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָהּ 11
hic ubi Et ? invenietur unde sapientia Et .lucem *educet*
יֹצִא אוֹר׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה 12
non & : ejus *ordinem* homo Nescivit ? intelligentiæ locus
מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא 13
: *ipsa* me in Non , dixit Vorago .viventium terra in invenietur
תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא 14
purum aurum dabitur Non *me apud* Non , dixit mare &
וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יֻתַּן סְגוֹר 15
Non .ejus precium argento ponderabitur non & : ea pro
תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ לֹא 16
.sapphiro & , precioso onyche cum : Ophir auro cum æstimabitur
תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
vas ejus permutatio nec : *crystallus* & , aurum eam adæquabit Non
לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־ 17
sapientiæ attractio & : commemorabitur non *unio* & , Coralia .*obrizi*
פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה 18
auro cum : Æthiopiæ smaragdus eam adæquabit Non .margaritis *præ*
מִפְּנִינִים׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם 19
hic ubi & ? veniet unde sapientia Et .æstimabitur non mundo
טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה 20
: viventis omnis oculis ab se abscondit Et ? intelligentiæ locus
מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי 21
.est occultata cœli volucri à &
וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃

Verſio VULG. LAT.

19 Dives cùm dormierit, nihil ſecum auferet: aperiet oculos 20 ſuos, & nihil inveniet. Apprehendet eum quaſi aqua inopia, nocte opprimet eum tempe21ſtas. Tollet eum ventus urens, & auferet, & velut turbo ra22piet eum de loco ſuo. Et mittet ſuper eum, & non parcet: de manu ejus fugiens fugiet. 23 Stringet ſuper eum man' ſuas, & ſibilabit ſuper illum, intuens locum ejus.

CAP. XXVIII.

1 HAbet argentum, venarum ſuarum principia: & auro locus 2 eſt, in quo conflatur. Ferrum de terra tollitur: & lapis ſolutus calore, in æs vertitur. 3 Tempus poſuit tenebris, & univerſorum finem ipſe conſiderat, lapidem quoque caliginis, 4 & umbram mortis. Dividit torrens à populo peregrinante, eos quos oblitus eſt pes e5gentis hominis, & invios. Terra, de qua oriebatur panis in 6 loco ſuo, igni ſubverſa eſt. Locus ſapphiri lapides ejus, & 7 glebæ illius aurum. Semitam ignoravit avis, nec intuitus eſt 8 eam oculus vulturis. Non calcaverunt eam filii inſtitorum; nec pertranſivit per eam leæ9na. Ad ſilicem extendit manum ſuam, ſubvertit à radici10bus montes. In petris rivos excîdit, & omne pretioſum 11 vidit oculus ejus. Profunda quoque fluviorum ſcrutat' eſt, & abſcondita in lucem produ12xit. Sapientia verò ubi invenitur? & quis eſt locus intel13ligentiæ? Neſcit homo pretium ejus, nec invenitur in ter14ra ſuaviter viventium. Abyſſus dicit, Non eſt in me: & mare loquitur, Non eſt me15cum. Non dabitur aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in commutatio16ne ejus. Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, nec lapidi ſardonycho pretioſiſſimo, 17 vel ſapphiro. Non adæquabitur ei aurum vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vaſa 18 auri: Excelſa & eminentia non memorabuntur comparatione ejus: trahitur autem ſa19pientia de occultis. Non adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ mundiſſimæ 20 componetur. Undè ergò ſapientia venit? & quis eſt lo21cus intelligentiæ? Abſcondita eſt ab oculis omnium viventium, volucres quoque cœli latet.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

19 † Πλούσιος κοιμηθήσεται καὶ οὐ προσθήσει, † (*) ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξε καὶ οὐκ ἔστι. 20 † (ω) Συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ ὀδύναι, † νυκτὶ δὲ (α) ὑφείλετο αὐτὸν γνόφος. 21 † (β) Ἀνλήψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται, † καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. 22 (γ) Καὶ ἐπιρρίψει ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται, † ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῇ φεύξεται. 23 † Κροτήσει (δ) ἐπ' αὐτοὺς χεῖρας αὐτῶν, † καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Dives dormiet, & non adjiciet: 19 oculos ſuos aperiet, & non eſt. Occurrerunt ei, ſicut aqua, dolo20res: nocte autem ſuſtulit eum caligo. Tollet autem eum æſtus, 21 & abibit, & ventilabit eum de loco ſuo: Et projiciet ſuper eum, 22 & non parcet: de manu ejus fugâ fugiet. Plaudet ſuper eos 23 manibus ſuis, & exſibilabit eum de loco ſuo.

MS. A. (*) ὀφθαλμὸς (ω) Κοιμηθέντι συναντήσονται αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ ὀδύναι, (α) ὑφείλατο (β) Ἀναλήμψεται αὐτὸν (γ) Καὶ ἀπορρίψει αὐτὸν (δ) ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κη'.

1 † ἜΣτι γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνεται, † τόπος δὲ (α) χρυσίου ὅθεν διηθεῖται. 2 † Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται, † χαλ3κὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται. † Τάξιν ἔθετο σκότει, † (β) καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται, † λίθος σκοτία, καὶ σκιὰ 4 θανάτου. Διακοπὴ χειμάῤῥου ἀπὸ κονίας, † οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι (γ) ὁδὸν δικαίαν ἠ5σθένησαν, ἐκ βροτῶν ἐσαλεύθησαν. † Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, † ὑποκά6τω αὐτῆς ἐστράφη (δ) ὡσεὶ πῦρ. † Τόπος σαπφείρου (ε) οἱ λίθοι αὐτῆς, † καὶ 7 χῶμα χρυσίον αὐτῷ. † Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν (ζ) πετεινὸν, † καὶ οὐ παρέβλεψεν 8 αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπός. † (η) Καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὴν υἱοὶ ἀλαζόνων, † οὐ παρῆλ9θεν ἐπ' αὐτῆς λέων. † Ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινε χεῖρα αὐτοῦ, † κατέστρεψε δὲ ἐκ 10 ῥιζῶν ὄρη. † Δίνας δὲ ποταμῶν (θ) διέῤῥηξε, † (ι) πᾶν δὲ ἔντιμον εἶδέ μου ὁ ὀφθαλμός. 11 † Βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν, † ἔδει12ξε δὲ αὐτοῦ δύναμιν εἰς φῶς. † Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη; † ποῖος δὲ τόπος (κ) 13 ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης; † Οὐκ οἶδε βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς, † (λ) οὐδὲ μὴν εὑρέθη ἐν ἀνθρώποις. 14 † Ἄβυσσος εἶπεν, (μ) Οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί· † καὶ ἡ θάλασσα εἶπεν, Οὐκ ἔνεστι μετ' ἐ15μοῦ. † Οὐ δώσει συγκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, † καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα 16 αὐτῆς. † Καὶ οὐ (ν) συμβασταχθήσεται χρυσίῳ Σωφὶρ, † ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπ17φείρῳ. † (ξ) Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὕαλος, † καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς 18 σκεύη χρυσᾶ. † Μετέωρα καὶ γαβὶς οὐ μνησθήσεται, † καὶ ἕλκυσον σοφίαν ὑπὲρ 19 τὰ (ο) ἐσώτατα. Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπάζιον Αἰθιοπίας, † χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συμ20βασταχθήσεται. † (*) Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη; † ποῖος (π) δὲ τόπος ἐστὶ τῆς 21 συνέσεως; † Λέληθε πάντα ἄνθρωπον, † καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ (ρ) ἐκρύβη.

CAP. XXVIII.

ESt enim argento locus, un1dè fit: locus autem auro, (a) undè percolatur. Etenim fer2rum quidem de terra fit: æs autem ſimiliter ut lapis (b) cæditur. (c) Ordinem poſuit tenebris, & 3 omnem finem ipſe (d) perſcrutatur: lapis (e) tenebræ, & umbra mortis. (f) Deciſio torrentis 4 à pulvere: & qui obliviſcuntur viam juſtam, infirmati ſunt: ex (g) hominibus commoti ſunt. (h) Terra, ex ea egreditur panis: 5 de ſubtus ea verſatum eſt, ſicut ignis. Locus ſapphiri lapides e6jus, & agger aurum ei. Semita, 7 quā non cognovit avis, nec vidit eam oculus vulturis. Et non cal8caverunt (i) eam filii ſuperborum, non tranſiit ſuper eam leo. In 9 duriſſimo lapide extendit manum ſuam, & evertit à radicibus montes. Et (k) gurgites flumi10num dirupit: omne verò pretioſum vidit oculus meus. Et alti11tudines fluminum (l) revelavit: & oſtendit virtutem ſuam in lumine. Sapientia autem unde (m) 12 inventa eſt? & qualis locus eſt ſcientiæ? Non novit homo (n) 13 viam ejus: neque inventa eſt in hominibus. Abyſſus dixit, Non 14 eſt in me: & mare dixit, Non eſt mecum. Non dabit (o) con15cluſuram pro ea, & non pendetur argentum commutatio ejus. Et non (p) conferetur auro (q) 16 Sophir, in (r) onyche pretioſo, & ſapphiro. Non æquabitur ei au17rum, et (s) vitrum, & (t) commutatio ejus vaſa aurea. (u) Sub18limia, & Gabis non erunt in memoria: & (x) attrahe ſapientiam ſuper intima. Non æquabitur 19 ei Topazium Æthiopiæ: auro puro non (y) conferetur. Sapien20tia autem unde inventa eſt? & qualis locus eſt intelligentiæ? La21tuit (z) omnem hominem, & à volucribus cœli abſcondita eſt.

MS. A. (α) χρυσίῳ (β) καὶ καιρῶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται, (γ) ὁδοὺς δικαιοσύνης, ἠσθένησαν ἐκ βροτῶν. Γῆ, (δ) ὡς πῦρ. (ε) καὶ οἱ λίθοι (ζ) * πετεινῶν, (η) Οὐκ ἐπάτησαν αὐτὴν υἱοὶ * ἀλαζόνων, οὐ γὰρ ἦλθεν (θ) ἔῤῥηξεν, (ι) πᾶν δὲ τίμιον ἴδεν αὐτοῦ ὁ ὀφθαλμός. Καὶ βάθη ποταμῶν (κ) ἐστὶν ἐπιστήμης; (λ) οὐδὲ μὴ (μ) Οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί· καὶ θάλασσα εἶπεν, Οὐκ ἔστιν (ν) συμβασταχθήσεται χρυσίῳ Ὠφεὶρ, (ξ) Καὶ οὐχ (ο) * ἔσωτα. (*) Ἡ δὴ (π) δέ ἐστιν τόπος συνέσεως; (ρ) * οὐκ ἐκρύβη.

תרגום TARGUM.

עַתִּיר יִדְמוּךְ וְלָא יִתְכְּנֵשׁ עֵינוֹי פְּקַח וְלֵיתוֹי׃ תַּדְבְּקִנֵּיהּ הֵיךְ מַיָּא רִגְשַׁתָּא לֵילְיָא טַלְטְלִנֵּיהּ זִיקָא׃ יִטְלְנֵיהּ רוּחַ קִדּוּמָא וְיֵזֵיל וִיעַלְעֲלִנֵּיהּ מִן אַתְרֵיהּ׃ 21 20 19
וְיִטְלוֹק עֲלוֹי וְלָא יְחוּס מִן יְדֵיהּ מֶעְרַק יְעִרוֹק׃ יִשְׁפּוֹק עֲלֵיהוֹן יְדֵיהוֹן וְיִשְׁרוֹק עֲלוֹי מִן אַתְרֵיהּ׃ 23 22

כח

אֲרוּם אִית לְסִימָא מַפְּקָנָא וַאֲתַר לְדַהֲבָא מְסַנְנִין׃ פַּרְזְלָא מֵעַפְרָא יִתְנְסִיב וְאַבְנָא יַתִּיךְ כַּרְכּוּמָא׃ סוֹף שַׁוִּי לַחֲשׁוֹכָא וּלְכָל סוֹפָא הוּא מְפַשְׁפֵּשׁ אַבְנִין 3 2 1
מְפוּלְמָן דְּמִתְטַמְּרָן נְפַק חֲשׁוֹךְ וְטוּלֵי מוֹתָא׃ תְּקִיף נַחְלָא מִן אַתְרָא דִּי מוֹדְלַח מַרְזְבַיָּא דְּמִתְנַשְׁיָין מִן לְמֶעְבַּר רִגְלָא אִזְדְּקִפוּ מִבְּנֵי נָשָׁא אִטַּלְטָלוּ׃ אַרְעָא 5 4
דְּמִנַּהּ נְפַק מְזוֹנָא וּלְרַע מִנַּהּ גֵּיהִנָּם דִּצְנַת תַּלְגֵּיהּ מִתְהַפְּכָא דִּכְמַת אֶשָּׁתָא׃ וְגִנְתָּא דְעֵדֶן דִּי אֲתַר דְּשַׁבְזִיזָא אַבְנַהָא וְעַפְרוּרִין דְּדַהֲבָא לֵיהּ׃ 6
אוֹרְחָא דְלָא חַכְמֵיהּ עוֹפָא וְלָא סַקְרְתֵּיהּ עֵין טַרְפִּיתָא׃ תָּא שְׁבִיל אִילָן חַיֵּי דְּלָא חַכְמֵיהּ סַמָּאֵל דְּפָרַח הֵיךְ עוֹפָא וְלָא סַקְרְתֵּיהּ עֵינָא דְחַוָּה׃ לָא 8 7
טַיְילוּ בֵהּ בְּנֵי אַרְיָוָן לָא זָאַר עֲלוֹי לֵיתָא׃ תָּא לָא הַלִּיכוּ בֵהּ בְּנֵי אָדָם וְלָא סְטָא עֲלוֹהִי חִוְיָא׃ בְּשָׁמִיר אוֹשִׁיט יְדֵיהּ הֲפַךְ מִן עִקְּרֵיהוֹן טוּרַיָּא׃ 9
בְּשִׁינָּרִין נַהֲרִין בְּזַע וְכָל אִיקָרָא חֲמַת עֵינֵיהּ׃ מִן קְלִילֵי נַהֲרַיָּא זָרִיז וּמְחַרְכָא דְּתַעֲלוּמָא יַפִּיק נְהוֹרָא׃ וְחוּכְמְתָא מֵאָן הָאן תִּשְׁתְּכַח וְהָאן דֵּין אֲתַר בִּיוּנְתָּא׃ 12 11 10
לָא יְדַע בַּר נָשׁ עִלּוּיָהּ וְלָא תִשְׁתְּכַח בְּאַרְעָא וְדָיְרִין דְּמִתְחַטְּיָן בְּחַיֵּיהוֹן׃ תְּהוֹמָא אֲמַר לָא בִּי הִיא וְיַמָּא אֲמַר לֵית בַּהֲדִי׃ לָא יִתְיְהֵב דְּהַב סְנִין חֲלוּפָהָא וְלָא יִתְקַל 15 14 13
סִימָא פְּרוּגָהּ׃ לָא תִשְׁתַּלְחַף בִּפְטַלְוָן דְּמִן אוֹפִיר בְּבֵירוּלִין יְקַר וְשַׁבְזִיזָא׃ לָא יַעַלְנָהּ דַּהֲבָא אַסְפַּקְלַרְיָא וּפְרוּגַהּ מָאנֵי אוּבְרִיזִין׃ תָּא לָא יִסְדְּרִנַּהּ 17 16
גְּבַר עַתִּיר בְּדַהַב וּזְכוּכִיתָא לָא יְהַב חֲלוּפָהּ מָאנֵי דְדַהֲבָא סְנִינָא׃ סַנְדַּלְכִּין וּבֵירוּלִין לָא יִדְכַּר וּנְגִדָא דְחוּכְמְתָא מִן מַרְגְּלָין׃ תָּא לֵית אֶפְשַׁר דְּתִשְׁתְּכַח בִּקְלוּתָא 18
אֱלָהִין בְּיוֹקְרָא הֵיךְ דַּהֲבָא וּמַן דְּלָא יִנְטְרוּנָהּ אוּלָא וּמִתְחַבְּרָא הֵיךְ וְגוֹנִיתָא וּפְרוּג אַגְרַהּ לְעָלְמָא דְאָתֵי מִנֵּי פּוֹוָיָא׃ לָא יַעַלְנָהּ מַרְגְּלָא יַרְקָא דְאָתֵי מִן כּוּשׁ 19
בִּפְטַלְוָן דְּכֵי לָא תִשְׁתַּלְחַף׃ וְחוּכְמְתָא מִן הָאן תֵּיתֵי וְהָאן דֵּין אֲתַר בִּיוּנְתָּא׃ וְכַסְיָא מִמְּחֵמֵיהוֹן דְּכָל חַי וּמֵעוֹפָא דִּשְׁמַיָּא מִטַּמְּרָא׃ 21 20

Versio SYRIACA.

19 * ܡܛܠ ܕܥܘܬܪܐ ܢܕܡܟ ܘܠܐ ܢܬܘܣܦ ܠܡܩܡ. ܥܝܢܘܗܝ ܦܬܚ ܘܠܝܬܘܗܝ. * ܢܕܪܟܝܘܗܝ ܕܘܘܚܐ ܐܝܟ
20 ܡܝܐ. ܘܐܝܟ ܥܠܥܠܐ ܕܦܪܚܐ ܢܫܩܠܝܘܗܝ ܪܘܚܐ ܒܠܠܝܐ. * ܘܢܐܙܠ ܘܢܚܛܦܘܢܝܗܝ ܡܢ ܐܬܪܗ. * ܘܢܫܕܘܢ ܥܠܘܗܝ ܘܠܐ
21 22 ܢܚܘܣ. ܘܡܢ ܐܝܕܗ ܡܥܪܩ ܢܥܪܘܩ. * ܢܩܦܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܢܫܪܩܘܢ ܥܠܘܗܝ ܡܢ ܐܬܪܗ.
23 * ܦܨܠܐ. * ܟܚ * ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܟܣܦܐ ܡܦܩܐ. ܘܐܬܪܐ ܠܕܗܒܐ ܠܡܬܦܣܟܘ. * ܘܦܪܙܠܐ ܡܢ
1 2 ܥܦܪܐ ܡܬܢܣܟ. ܘܡܢ ܟܐܦܐ ܢܦܩ ܢܚܫܐ. * ܣܟܐ ܣܡ ܠܚܫܘܟܐ. ܘܟܠ ܫܘܠܡܐ ܗܘ ܒܨܐ. ܟܐܦܐ
3 ܕܚܘܪܒܐ. ܘܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. * ܦܨܠܐ ܢܚܠܘܢ ܡܢ ܥܡܐ ܙܢܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܬܛܥܝܘ ܡܢ ܪܓܠܐ.
4 ܘܐܬܡܟܟܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. * ܓܠܘ ܐܪܥܐ ܕܢܦܩ ܡܢܗ ܠܚܡܐ. ܘܬܚܬܝܗ ܡܬܗܦܟܐ ܐܝܟ ܢܘܪܐ. * ܘܐܬܪܐ ܕܫܦܝܠܐ ܟܐܦܝܗ ܘܫܦܝܥܐ
5 6 ܕܕܗܒܐ ܒܫܒܝܠܘܗܝ. * ܠܐ ܝܕܥܗ ܦܪܚܬܐ. ܘܠܐ ܚܙܬܗ ܥܝܢܐ ܕܕܝܬܐ. * ܘܠܐ ܕܪܟܬܗ ܚܝܘܬܐ. ܘܠܐ ܥܒܪ ܥܠܘܗܝ ܐܪܝܐ.
7 8 * ܒܟܐܦ ܛܢܪܐ. ܐܘܫܛ ܐܝܕܗ. ܘܗܦܟ ܡܢ ܥܩܪܝܗܘܢ ܛܘܪܐ. * ܒܣܘܪܗܒܐ ܢܗܪܘܬܐ ܦܠܓ. ܘܟܠ ܝܩܝܪ ܚܙܬ
9 ܥܝܢܗ. * ܘܫܘܒܗܪܐ ܕܢܗܪܘܬܐ ܣܟܪ. ܘܡܢ ܚܫܘܟܐ ܢܦܩ ܢܘܗܪܐ. * ܘܚܟܡܬܐ ܐܝܟܢܐ ܡܫܬܟܚܐ. ܘܐܝܢܘ
10 11 ܐܬܪܐ ܕܣܘܟܠܗ. * ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܫ ܣܝܡܬܗ. ܘܠܐ ܡܫܬܟܚܐ. ܐܠܐ ܒܐܪܥܐ ܕܚܝܐ. * ܬܗܘܡܐ ܐܡܪ: ܠܐ ܗܘܬ ܒܝ. ܘܝܡܐ
12 13 ܐܡܪ ܠܝܬ ܠܘܬܝ. * ܠܐ ܡܬܝܗܒ ܕܗܒܐ ܚܠܦܝܗ. ܘܠܐ ܡܬܡܢܐ ܟܣܦܐ ܒܛܝܡܗ. * ܠܐ ܡܫܬܚܠܦܐ ܒܕܗܒܐ
14 15 ܕܐܘܦܝܪ. ܘܒܒܘܪܘܠܐ ܘܒܫܒܙܝܙܐ. * ܠܐ ܦܚܡ ܠܗ ܕܗܒܐ. ܘܙܓܘܓܝܬܐ. ܘܡܪܓܢܝܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܟܐܦܐ ܣܘܡܩܬܐ
16 17 ܠܐ ܦܚܡܝܢ ܠܗ. * ܛܒܐ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܐܦܐ ܪܡܬܐ. ܠܐ ܦܚܡ ܠܗ ܫܐܪܝܩܝܐ ܝܩܝܪܐ. ܘܙܡܪܓܕܐ ܘܡܪܓܢܝܬܐ
18 ܘܒܥܐܣܐ: ܠܐ ܡܙܕܒܢܐ. * ܛܒܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܠܡܕܡ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܚܡ ܠܗ. ܡܪܓܢܝܬܐ
19 ܕܟܘܫ ܘܟܐܦܐ ܕܐܦܘܕܐ. ܠܐ ܦܚܡܝܢ ܠܗ. * ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܐ. ܘܐܝܢܘ ܐܬܪܐ ܕܣܘܟܠܗ. * ܘܡܛܫܝܐ ܡܢ
20 21 ܥܝܢܝ ܟܠ ܚܝ. ܘܡܢ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܡܟܣܝܐ ܗܘܬ.

Versio ARABICA.

19 20 * من أجل الغنا يهجع ولا يعود أن يقوم * فتح عينا وليس هو * يدركه الاضطراب مثل الماء * ومثل
21 22 الفراش الطاير تحمله الريح بالليل ويذهب * ويبعدونه من مكانه * ويطرحه بغير رأفة * ومن يديك هربا
23 يهرب * يصفق عليهم بيديك * ويصفر عليهم من مكانه * الفصل الثامن والعشرون *
1 2 * من أجل انه يكون للفضة صفوا * وللذهب موضعا للسبك * والحديد من التراب يسبك * ومن
3 4 الحجارة يستفرغ النحاس * منتهى جعل للظلمة ولكل فناء * هو يعرف حجر القفر وظلال الموت * نعق
5 ورثوا من الشعب الزاني * الذين نسوا من المصانع وتحققوا من الناس * كشفوا الأرض الذي منها
6 7 خرج المعاش * وتحتها يتقلب مثل النار * ومكان الجوهر حجارتها * ومصب الذهب في سبلها * لم تعرفها
8 9 الطاير * ولم تراها عين الحداه * ولم يدوسها الحيوان * ولم يجور عليها أسد * في حجر الصوان بسط
10 11 يدك * وقلب من أصولها الجبال * بعجلة الأنهار يقسم * وكل فاخر رأت عينه * وعظمة الأنهار حبسها * ومن
12 13 الظلام خرج النور * والحكمة في أي مكان توجد * وأي مكان فهمها * لا يعرف الإنسان كنزها * ولا
14 15 توجد إلا في أرض الحياة * القرار يقول لم يكون في * والبحر يقول ليست عندي * لا يعطي الذهب
16 17 بدلها * ولا تعد الفضة في ثمنها * ليس تبدل في ذهب أوفير وفي البلور والجوهر * ولا يشبهها الذهب
18 والياقوت والمرجان الجيد والحجارة الحمر لا يشبهوها * خير هي الحكمة من الحجارة الرفيعة * لا
19 يشبهها الحرير الفاخر * والزمرد والدر لا تباع * خير هي الحكمة من كل شي * وليس يشبهها شي * جواهر
20 21 كوش وحجارة الياقوت لا يشبهوها * الحكمة من أي مكان تأتي * وأي مكان فهمها * خفية هي من
أعين كل حي * ومن طاير السماء فانها مستتر *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Propter divitias dormiet, nec adjiciat ut resurgat: aperuit oculum, & ipse non sunt. 19 *Apprehendet eum perturbatio quasi aquam, & quasi (f) limum volantem:* 20 *Asportabit eum ventus noctu, & abibit; & expellent eum è loco suo,* 21 *Et projiciet illum absque misericordia, & de manu ejus fugiendo fugiet.* 22 *Plaudet super eos manu suâ, et sibilabit super illos de loco suo.* 23

CAP. XXVIII.

Etenim argento est (a) purgatio, & auro locus ad fundendum. 1 *Et ferrum ex terra funditur, & de lapidibus educitur æs.* 2 *Terminum posuit tenebris, & omnem (b) interitum ipse novit, lapidem solitudinis, et umbram mortis.* 3 *Scissuram hæreditate acquirent à populo fornicario qui oblivioni traditi sunt (c) è turbis, et (d) attenuantur ab hominibus.* 4 *Detexerunt terram è qua egressum est alimentum, sub qua volvitur quasi ignis:* 5 *Et locus (e) gemmarum lapides ejus, et (f) fluxus auri in semitis ejus.* 6 *Non noverunt eam volatilia, nec vidit eam oculus milvi,* 7 *Nec calcavit eam animal, neque transivit super illam (†) leo:* 8 *In saxum silicis extendit manum suam, & subvertit ab radicibus earum montes:* 9 *Cum (g) festinatione fluvios dividit, et (h) omnes colles vidit oculus ejus:* 10 *Et superbiam fluminum conclusit; et (i) de tenebris egressum est lumen.* 11 *Et sapientia in quonam loco reperietur? & quisnam locus intelligentiæ ipsius?* 12 *Ignorat homo thesaurum ejus, nec invenitur nisi in terra vitæ.* 13 *Profundum ait, Non fuit in me; et mare dicit, Non est apud me.* 14 *Non datur aurum pro illa, neque numeratur argentum in pretium ejus:* 15 *Non commutatur cum auro obrizo, & cum (k) crystallo ac gemmis.* 16 *Non comparatur cum ea aurum; et (l) jacynthus, & margaritæ optimæ, et (m) lapides rubri non sunt similes illi.* 17 *Melior est sapientia lapidibus eminentibus. Non æquat eam sericum pretiosissimum: et smaragdo atque (n) unionibus non venditur.* 18 *Melior est sapientia omni re, nec assimulatur ei res ulla. Gemmæ Æthiopiæ & lapides (o) jacynthi non sunt illi similes.* 19 *Sapientia à quo loco venit? et quisnam locus intelligentiæ ipsius?* 20 *Abscondita est ab oculis omnis viventis, & à volatilibus cœli est quidem tecta.* 21

INTERP. SYRIACA.
(f) tempestatem volantem: *Cap. xxviii.* (a) exitus, (b) finē (c) à vadis, (d) detracti sunt ex (e) Sapphiri (f) conflatoriū (†) viator: (g) robore (h) omne pretiosum (i) de occulto (k) beryllo & sapphiro. (l) vitrum, (m) gemmæ & margaritæ (n) amethystis (o) Ephodi

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Dives dormiet, & non colligetur: oculos suos aperiet, & non subsistet. Apprehendet eum quasi aqua tumultus: nocte transferet eum tempestas. Tollet eum ventus urens, & abibit: & sicut turbo rapiet eum de loco suo. Et projiciet super eum, & non parcet: de manu ejus fugiens fugiet. Plaudet super eum manibus, & sibilabit super eum de loco suo. 19 20 21 22 23

CAP. XXVIII.

Habet enim argentum venam ex qua producitur; & locus auro est in quo confletur. Ferrum de terra tollitur, & lapis fusione vertitur in chalybem. Finem posuit tenebris & omnium fines ipse scrutatur: lapides fortes, unde exeunt tenebræ & umbræ mortis. Divisit torrentem à loco *diffuso* in rivulos qui oblivioni traditi sunt, ne per eos transeat pes: elevati sunt, à filiis hominum translati sunt. Terra de qua egrediebatur cibus; & sub ea est gehenna, cujus nix frigida convertitur in similitudinem ignis. Et paradisus voluptatis *qui* locus est, cujus lapides sunt saphiri, & pulveres aurei sunt ei. Semitam *quæ* nulla scivit avis: nec intuitus est eam oculus vulturis. *Targum aliud:* Semitam arboris vitæ, *quam non novit Sammael, volans instar* avis: nec intuitus est eam oculus *Evæ*. Non ambulaverunt in ea filii leonum, nec declinavit ad eam leæna. *Targum aliud:* Non ambulaverunt in ea filii *hominis*, nec declinavit ad eam *serpens*. Ad silicem extendit manum suam, subvertit à radice montes. In petris excidit flumina, & omne preciosum videt oculus ejus. De imbribus accingit flumina, & de fenestra occulta producit lumen. Sapientia autem ubi invenietur? & ubi est locus prudentiæ? Nescit homo excellentiam ejus, & non invenitur in terra superborum qui peccant in vita sua. Abyssus dixit: Non est apud me: & mare dixit, Non est mecum. Non dabitur aurum conflatum pro ea, nec appendetur argentum in commutatione ejus. Non permutabitur pro tinctis coloribus Ophir, nec lapidibus beryllis preciosis & saphiro. Non adæquabitur ei aurum & speculum, nec permutabuntur pro ea vasa obrizi. *Targum aliud: Non comparabit eam vir dives cum auro & crystallo, nec dabit pro ea vasa auri conflati.* Smaragdi & gemmæ non commemorabuntur, & attractio sapientiæ melior est margaritis. *Targum aliud: Fieri nequit ut inveniatur in vilitate, sed in pretio est sicut aurum: si quis autem non conservet eam, abit & confringitur ut vitrum; & commutatio mercedis ejus in seculo venturo vasa aurea.* Non adæquabitur ei margarita *viridis* quæ venit de Æthiopia: mundis coloribus non conferetur. Sapientia autem unde venit? & quis est locus intelligentiæ? Et celata est ab *aspectu* omnis viventis, & ab avibus cœli abscondita est. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

אִיּוֹב : כט

.ejus auditum audivimus noſtris auribus *In* :dixerunt mors & Perditio
22 אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ :
.ejus locum cognovit ipſe & : ejus viam intellexit Deus
23 אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ :
cœlo omni ſub :aſpiciet terræ fines ad ipſe Quia
24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם
appendat aquas & : pondus vento *faciendum Ad* .videbit
25 יִרְאֶה : לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן
coruſcationi viam & : ſtatutum pluviæ *ipſum faciendo In* .menſura in
26 בְּמִדָּה : בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז
etiam & , eam præparavit : eam *narravit* &,eam vidit Tunc *.tonitruorum*
27 קֹלוֹת : אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ וְגַם־
ipſa Domini timor Ecce :homini dixit Et .eam inveſtigavit
28 חֲקָרָהּ : וַיֹּאמֶר לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא
.intelligentia malo à recedere & : ſapientia
חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה :

Verſio VULG. LAT.

22 Perditio & mors dixerunt, Auribus
noſtris audivimus famā
23 ejus. Deus intelligit viam ejus,
& ipſe novit locum illius.
24 Ipſe enim fines mundi intuetur :
& omnia, quæ ſub cœlo
25 ſunt, reſpicit. Qui fecit ventis
pondus, & aquas appendit
26 in menſura. Quando ponebat
pluviis legem,et viam procellis
27 ſonantibus : Tunc vidit
illam, & enarravit,& præparavit,
28 & inveſtigavit. Et
dixit homini ; Ecce timor Domini,
ipſa eſt ſapientia : & recedere
à malo, intelligentia.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

22 † Ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος (σ) εἶπαν,
23 Ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος. † (ʺ) Ὁ θεὸς
εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδὸν, † αὐτὸς
24 (τ) δὲ οἶδε τὸν τόπον αὐτῆς. † Αὐτὸς γὰρ τὴν
ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ, εἰδὼς τὰ ἐν τῇ
25 γῇ, πάντα ἃ (υ) ἐποίησεν, † Ἀνέμων
σταθμὸν, ὕδατος μέτρα † ὅτε ἐποίησεν.
26 Οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησε, † καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι
27 φωνάς. † Τότε (φ) εἶδεν αὐτὴν, καὶ
ἐξηγήσατο αὐτὴν, † ἑτοιμάσας ἐξιχνίασεν.
28 † Εἶπε δὲ ἀνθρώπῳ, Ἰδοὺ ἡ θεοσέβειά ἐστι σοφία, † τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν
ἐστὶν, ἐπιστήμη.

Perditio, & mors dixerunt; Audivimus verò ejus gloriam. Dominus 22 23
(aa) benè cognovit viam
ejus, & ipſe novit locum ejus.
Ipſe enim omne, quod eſt ſub cœlo, 24
perſpicit, nota habens quæ in
terra, omnia, quæ fecit, Ventorum 25
libramentū, (bb) aquarū menſuras,
(cc) quando fecit. Sic videns 26
numeravit, & viam in concuſſione,
voces. Tunc vidit eam, 27
& expoſuit eam, (dd) cùm præparâſſet, inveſtigavit. Dixit autem 28
homini; Ecce cultus Dei, eſt
ſapientia : & abſtinere à malis,
eſt ſcientia.

MS.A. (σ) εἶπεν, Ἀκηκόαμεν αὐτῆς (ʺ) Ὁ κύριος εὖ (τ) γὰρ οἶδεν (υ) ἐποίησεν. Ἐποίησεν δὲ ἀνέμων σταθμὸν, καὶ ὑδάτων μέτρα (φ) ἰδὼν

CAP. XXIX. כט

Quis : dixit & , ſuam parabolam *aſſumere* Ijob *addidit* Et
1 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר : מִי־
.me cuſtodiebat Deus dies juxta : *antiquitatis* menſes juxta *mihi dabit*
יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי :
ejus lumen ad ; meum caput ſuper ſuam lucernā *ipſum ſplendere faciendo In*
3 בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ
; *mei opprobrii* diebus in eram Sicut *.obſcuritatem per* ambulabam
4 אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ : כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי
, *me apud Saddai adhuc In* .meo tabernaculo In , Dei *ſecreto in*
5 בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי : בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי
petra & , butyro in meas vias *lavando In* .mei pueri *mei circuitus*
6 סְבִיבוֹתַי נְעָרָי : בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה וְצוּר
: civitatem ſuper portam *me exeundo In* .olei rivuli *mecum fuſa*
7 יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן : בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת
, pueri me Videbant .meam cathedram faciebam parare platea in
8 בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי : רָאוּנִי נְעָרִים
Principes .ſtabant ,ſurgebant decrepiti & : ſe abſcondebant &
9 וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ : שָׂרִים
Vox .ſuo ori ponebant manum & :ſermonibus in *cohibebant*
10 עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם : קוֹל־
.adhærebat eorum palato eorum lingua & : ſe abſcondebant *ducum*
נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה :
, videbat oculus & : me beatificabat & , audiebat auris Cùm
11 כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה
, vociferantem pauperem liberabam *Quoniam .mihi teſtimonium perhibebat* &
12 וַתְּעִידֵנִי : כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ
me ſuper *pereuntis* Benedictio *.ei* adjutor non & , pupillum &
13 וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ : בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי
, induebam Juſtitiam *.faciebam canere* viduæ cor & : veniebat
14 תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן : צֶדֶק לָבַשְׁתִּי
.meum judicium cidarim & , pallium tanquam , me induebat &
וַיִּלְבָּשֵׁנִי כַמְּעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי :
Pater *.ego* claudo pedes & : cæco eram Oculi
15 16 עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי : אָב
.eam inveſtigabam , noveram non *litem* & *: egenis ego*
אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ :
faciebam projicere ejus dentibus è & :iniqui molas conterebam Et
17 וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ
arenam ſicut & *: expirabo* meo nido *cum* , dicebam Et .prædam
18 טָרֶף : וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל
ros & : aquas *ad* aperta mea Radix .dies multiplicabo
19 אַרְבֶּה יָמִים : שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־מַיִם וְטַל
.mea meſſe in morabitur
יָלִין בִּקְצִירִי :

CAP. XXIX.

1 ADdidit quoque Job, aſſumens
parabolam ſuam, & dixit;
2 Quis mihi tribuat,ut ſim
juxta menſes priſtinos, ſecundùm
dies quibus Deus cuſtodiebat
3 me ? Quando ſplendebat
lucerna ejus ſuper caput
meum, & ad lumen ejus ambulabam
4 in tenebris. Sicut fui
in diebus adoleſcentiæ meæ,
quando ſecretò Deus erat in
5 tabernaculo meo. Quando
erat Omnipotens mecum, &
in circuitu meo pueri mei.
6 Quando lavabam pedes meos
butyro, & petra fundebat
7 mihi rivos olei. Quando
procedebam ad portam civitatis,
& in platea parabant cathedram
8 mihi. Videbant me
juvenes, & abſcondebantur :
& ſenes aſſurgentes ſtabant.
9 Principes ceſſabant loqui, &
digitum ſuperponebant ori
10 ſuo. Vocem ſuam cohibebant
duces, & lingua eorum
11 gutturi ſuo adhærebat. Auris
audiens beatificabat me, & oculus
videns teſtimonium reddebat
12 mihi. Eò quòd liberâſſem
pauperem vociferantem,
& pupillum, cui non eſſet
13 adjutor. Benedictio perituri
ſuper me veniebat, & cor
14 viduæ conſolatus ſum. Juſtitiâ
indutus ſum : & veſtivi me,
ſicut veſtimento & diademate,
15 judicio meo. Oculus fui cæco,
16 & pes claudo. Pater eram
pauperum : & cauſam quam
neſciebam, diligentiſſimè inveſtigabam.
17 Conterebam
molas iniqui, & de dentibus
18 illius auferebam prædam. Dicebámque ;
In nidulo meo
moriar, & ſicut palma multiplicabo
19 dies. Radix mea aperta
eſt ſecus aquas, & ros
morabitur in meſſione mea.

ΚΕΦ. κθ'.

1 † (α) Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπε τῷ προοιμίῳ,
2 † Τίς ἄν με θείη (β) κατὰ μῆνα
ἔμπροσθεν ἡμερῶν, † ὧν με ὁ Θεὸς ἐφύλαξεν;
3 † Ὡς ὅτε ηὔγει (ʺ) ὁ λύχνος αὐτοῦ
ὑπὲρ κεφαλῆς μου, † (γ) ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ
4 ἐπορευόμην ἐν σκότει. † Ὅτε ἤμην
ἐπιβρίθων (δ) ὁδοὺς, † ὅτε ὁ Θεὸς ἐπισκοπὴν
5 ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου. † Ὅτε ἤμην
ὑλώδης λίαν, κύκλῳ δέ μου οἱ παῖδες.
6 † Ὅτε (ε) ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ, τὰ
7 δὲ ὄρη μου (ζ) ἐχέοντο γάλακτι. † Ὅτε ἐξεπορευόμην
ὄρθριος ἐν πόλει, † ἐν δὲ
8 πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος. † Ἰδόντες
με νεανίσκοι ἐκρύβησαν (η), † πρεσβῦται
9 δὲ πάντες (θ) ἔστησαν. † Ἁδροὶ δὲ ἐπαύσαντο
λαλοῦντες, δάκτυλον (∵), ἐπιθέντες
10 ἐπὶ στόματι (ι). † Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν
με, † καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι
11 αὐτῶν ἐκολλήθη. † Ὅτι οὖς ἤκουσε καὶ ἐμακάρισέ
με, † ὀφθαλμὸς (κ) δὲ ἰδών με ἐξέκλινε.
12 † Διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου,
† καὶ ὀρφανῷ ᾧ οὐκ (λ) ἦν βοηθὸς,
13 ἐβοήθησα. † Εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ'
ἐμὲ ἔλθοι, † στόμα δὲ χήρας (μ) με εὐλόγησε.
14 † Δικαιοσύνην δὲ (ν) ἐνδεδύκειν,
† ἠμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοΐδι.
15 † Ὀφθαλμὸς ἤμην τυφλῶν, ποὺς δὲ χωλῶν.
16 † Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων, † δίκην
17 δὲ ἣν οὐκ ᾔδειν ἐξιχνίασα. † Συνέτριψα
δὲ μύλας ἀδίκων, † (ξ) ἐκ μέσου τῶν ὀδόντων
18 αὐτῶν ἅρπαγμα ἐξήρπασα. † Εἶπα
δὲ, Ἡ ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ στέλεχος
φοίνικος, † (ο) πολὺν χρόνον βιώσω.
19 † (π) Ἡ ῥίζα διήνοικται ἐπὶ ὕδατος,
† καὶ δρόσος αὐλισθήσεται (ρ) ἐν τῷ θερισμῷ
μου.

CAP. XXIX.

ADhuc autem adjiciens Job 1
dixit proœmio; Quis utique (a) 2
me ponat juxta menſem priorum
dierum, quibus me Deus cuſtodiebat?
Sicut cùm lucebat lucerna 3
ejus ſuper caput meum :
cùm lumine ejus ambulabam in
tenebris. Cùm eram (b) graveſcens 4
viis : cùm Deus (c) viſitationem
faciebat domûs meæ.
Cùm eram (d) materiatus nimis, 5
& in circuitu meo pueri. Cùm 6
fluebant viæ meæ butyro ; &
montes mei fluebant lacte. Cùm 7
exibam matutinus in civitate :
& in plateis ponebatur mihi ſella.
Videntes me adoleſcentes 8
abſcondebantur : ſenes autem
omnes ſteterunt. Et (e) potentes 9
ceſſaverunt loqui, digitum
imponentes ſuper os. Qui autem 10
audiverunt , beatificabant
me : & lingua eorum gutturi
eorum adhæſit ; Quia auris audivit, 11
& beatificavit me ; &
oculus videns me (f) declinavit.
Salvavi enim mendicum de manu 12
potentis; & pupillum , cui
non erat adjutor, adjuvi. Benedictio 13
pereuntis ſuper me (g)
veniat : & (h) os viduæ benedixit
me : Juſtitiam verò indutus 14
ſum, & veſtitus ſum judicio,
ſicut diploide. Oculus fui cæcorum, 15
& pes claudorum. Ego 16
fui pater impotentium; & judicium,
quod non noveram, exquiſivi.
Confregi autem molas iniquorum : 17
de medio dentium eorum
(i) rapinam eripui. Dixi 18
(k) autem, Ætas mea ſeneſcet,
ſicut truncus palmæ : multo vivam
tempore. Radix aperta eſt 19
ſuper aquam : & ros morabitur
in meſſe mea.

MS.A. (α) Προσθεὶς δὲ ἔτι τῷ προοιμίῳ Ἰὼβ, λέγει, Τίς (β) μῆνα κατὰ μῆνα ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, ἡμερῶν ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττέν με; (ʺ) λύχνος (γ) ὅτε ἐν τῷ φωτὶ (δ) ὁδοῖς, ὅτε ὁ κύριος (ε) ἐχέοντό μου αἱ ὁδοὶ (ζ) ἐχεῖτο (η) ἑαυτοῖς, πρεσβῦται (θ) ἐπανέστησαν. (∵) ἐπιθέντες (ι) αὐτῶν. Οἱ δὲ ἀκούσαντες περὶ ἐμοῦ ἐμακάρισάν με, (κ) δέ με ἰδὼν (λ) ὑπῆρχεν βοηθὸς, (μ) ηὐλόγησέν με. (ν) ἐδεδοίκειν, (ξ) ἐκ δὲ μέσου ὀδόντων αὐτῶν ἅρπαγμα ἐξέσπασα. Εἶπον, Ἡλικία μου (ο) πολὺν δὲ χρόνον (π) Ἡ ῥίζα μου * διήνοιγε (ρ) ἐπὶ τῷ θερισμῷ μου.

תרגום TARGUM.

בֵּי אַבְדָנָא וּמַלְאַךְ מוֹתָא אֲמַרוּ בְּאַתְיְהָבָא לְיִשְׂרָאֵל בְּמַשְׁמַעְנָה שְׁמַעְנָא שְׁמוּעֲתֵהּ : אֱלָהָא אִתְבַּיַּן אוֹרְחֵהּ וְהוּא יְדַע יַת אַתְרֵהּ : אֲרוּם הוּא לְסִיפֵי אַרְעָא 22 24
יִסְתַּכֵּל תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא יֶחֱמֵי : לְמֶעְבַּד לְרוּחָא מַתְקְלָא וּמַיָּא אַתְקֵין בִּמְשַׁחְתָּא : בְּמֶעְבְּדֵיהּ לְמִטְרָא קְיָמָא גְּזֵרְתָּא וּמַהֲלַךְ לְחֶזְוֵי דְּרָהֲטִין בְּקָלַיָּא : הֵידֵין 23 25 26 27
חַמְיֵהּ וְאִשְׁתַּעְיֵהּ עִם מַלְאֲכֵי שֵׁירוּתָא אַתְקְנֵהּ וּלְחוֹד פִּשְׁפֵּשׁ יָתֵהּ ; וַאֲמַר לְבַר נָשׁ הָא דַחַלְתָּא דַיָי הִיא חוֹכְמְתָא וּלְמֶעְדֵּי מִן בִּישְׁתָּא הִיא בִּיוּנְתָּא : 28

כט

וְאוֹסֵיף אִיּוֹב לְמִטַּל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר : מַן יְסַדְּרִנַּנִי הֵיךְ יַרְחִין דְּקַדְמִין יוֹמַיָּא דִּי אֱלָהָא יִטְּרִנַּנִי : בְּאַנְהָרוּתֵיהּ שְׁרָגֵיהּ עֲלֵי רֵישִׁי לִנְהוֹרֵיהּ אֵיזֵיל חֲשׁוֹכָא : 1 2 3
הֵיכְמָא דַהֲוֵיתִי בְּיוֹמֵי חֲרִיפוּתִי בְּזִמַּן דְּרָז אֱלָהָא עֲלֵי מַשְׁכְּנִי : בְּעוֹד כְּדוֹן דַּהֲוָה מֵימַר שַׁדַּי בְּסַעְדִי חֲזוֹר חֲזוֹר דִּילִי עוּלֵימַי : בְּמִשְׁזוֹג אַסְתּוּרֵי בְּלוּאֵי 4 5 6
וְטִינָר יְזַלֵּף עִמִּי טִיפֵי מְשַׁח : בְּמִפְּקִי תַּרְעָא עַל קַרְתָּא בִּפְתָאָה אַתְקֵין מוֹתְבִי : חֲמוּ יָתִי עוּלֵימַיָּא וְאִטַּמַּרוּ וְקַשִּׁישַׁיָּא יְקוּמוּן וְקַפּוּ : נְגִידַיָּא כְּנִישׁוּ 7 8 9
בְּמִלַּיָּא וְאִידָא יְשַׁוּוֹן לְפוּמְהוֹן : קָל אַרְכוֹנִין אִטַּמַּרוּ וְלִישָׁנְהוֹן לְמוֹרִינֵיהוֹן אַדְבֵּקַת : אֲרוּם אוּדְנָא שְׁמְעָא אֲמַרַת טָב לִי וְעֵינָא דַחֲמַת וְאַסְהֲדַת עֲלַי : אֲרוּם 10 11 12
אֲשֵׁיזֵיב עַנְיָא דְּבָעֵי וְיַתֵּם וְלָא סָעֵיד לֵיהּ : בִּרְכְּתָא דְּאוֹבְדָא עֲלַי תֵּיתֵי וְלִבָּא דְאַרְמַלְתָּא אֲמַלֵּי תּוּשְׁבַּחְתָּא : וְזָכוּתָא לְבִישִׁית וְאַלְבְּשַׁנֵי הֵיךְ מְעִילָא 13 14
וּמִצְנֶפְתָּא דִּינִי : נְהוֹר עֵינִין הֲוֵיתִי לְסַמְיָא וְטִיּוּל לַחֲגִירָא אֲנָא : תָּא תַּיָּר הֲוֵיתִי לְמִסְכְּנָא דְּדָמֵי לְסַמְיָא וְטַיֵּל לְקִצּוּר עַרְסָא דְּמַתִּיל לְחִגְּרָא אֲנָא : 15
אַבָּא אֲנָא לַחֲשִׁיכַיָּא וְתִגְרָא דְּלָא יְדַעִית אַפְשְׁפַּשְׁנֵיהּ : וְתַבְרִית נִיבֵי מְקַלְקֵל וּמִכַּכּוֹי רְמִיתִי עֲדָאָה ; וַאֲמָרִית עִם תּוּקְפֵּי בְּשַׁרְכְּפֵי אֶתְנְגִיד וְהֵיךְ חָלָא אַסְגֵּי יוֹמַיָּא : 16 17 18
עִקָּרִי פְּתִיחַ לְמַבּוּעֵי מַיָּא וְטַלָּא יְבִית בְּחַצְדִי : 19

Verſio SYRIACA.

22 * ܐܒܕܢܐ ܘܡܘܬܐ ܐܡܪܘ. ܒܐܕܢܝܢ ܫܡܥܢ ܫܡܥܗ. * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܚܘܝܢ ܐܘܪܚܬܗ. ܘܗܘ ܝܕܥ
23 ܐܬܪܗ. * ܡܛܠ ܕܗܘ ܚܙܐ ܠܣܘܦܝ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܬܚܝܬ ܟܠ ܫܡܝܐ ܚܙܐ. * ܕܥܒܕ ܡܬܩܠܐ ܠܪܘܚܐ.
24 25 ܘܡܝܐ ܐܫܘܝ ܒܡܫܘܚܬܐ. * ܟܕ ܥܒܕ ܬܚܘܡܐ ܠܡܛܪܐ. ܘܐܘܪܚܐ ܠܚܙܘܝܐ ܕܩܠܐ. * ܗܝܕܝܢ ܚܙܐ ܗܝ ܘܐܫܬܥܝܗ.
26 27 ܘܐܬܩܢܗ ܐܦ ܒܨܝܗ. * ܘܐܡܪ ܠܒܪܢܫܐ. ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܗܝ ܗܝ ܚܟܡܬܐ. ܘܡܬܦܪܫܢܘܬܐ ܡܢ ܒܝܫܬܐ ܣܘܟܠܐ.
28

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܛ *

1 * ܘܐܘܣܦ ܐܝܘܒ ܠܡܐܡܪ ܡܬܠܗ. ܘܐܡܪ * ܡܢ ܕܢܥܒܕܢܝ
2 ܐܝܟ ܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܐܝܟ ܝܘܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܢܛܪܢܝ. * ܘܕܚܠܬܗ ܢܣܝܡ ܥܠ ܪܝܫܝ. ܒܡܬܚܬܐ ܕܫܪܓܗ
3 ܥܠܝ. ܘܒܢܘܗܪܗ ܗܠܟܬ ܒܚܫܘܟܐ. * ܐܝܟ ܕܗܘܝܬ ܒܝܘܡܬ ܛܝܒܘܬܝ. ܟܕ ܡܓܢ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܥܠ
4 ܡܫܟܢܝ. * ܘܟܕ ܚܣܝܢܐ ܚܕܪ ܗܘܐ ܠܛܠܝܘܬܝ. * ܟܕ ܢܦܩܬ ܠܬܪܥܐ. ܘܩܪܝܬ. ܘܒܫܘܩܐ ܐܝܟ ܡܣܟܢܐ
5 7 ܝܬܒܬ. * ܚܙܐܘܢܝ ܛܠܝܐ ܘܐܬܛܫܝܘ. ܘܣܒܐ ܩܡܘ ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܝ. * ܘܪܘܪܒܢܐ ܟܠܝܘ ܢܦܫܗܘܢ
8 9 ܡܢ ܡܠܬܐ. ܘܐܝܕܝܗܘܢ ܣܡܘ ܥܠ ܦܘܡܗܘܢ. * ܩܠܐ ܕܫܠܝܛܢܐ ܕܡܛܫܝܢ. ܘܠܫܢܗܘܢ ܕܒܩ ܒܪܘܡ ܚܟܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܐܕܢܐ
10 11 ܕܫܡܥܬ ܛܘܒܬܢܝ. ܘܥܝܢܐ ܕܚܙܬ ܣܗܕܬܢܝ. * ܡܛܠ ܕܦܨܝܬ ܠܡܣܟܢܐ ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ. ܘܠܝܬܡܐ
12 13 ܕܠܝܬ ܠܗ ܡܥܕܪܢܐ. * ܒܘܪܟܬܗ ܕܐܒܝܕܐ ܥܠܝ ܐܬܝܐ. ܘܠܒܐ ܕܐܪܡܠܬܐ ܚܕܝܬ. * ܟܐܢܘܬܐ ܠܒܫܬ
14 15 ܘܠܒܫܬܢܝ ܐܝܟ ܦܪܝܣܐ ܘܟܠܝܠܐ ܕܕܝܢܐ. * ܥܝܢܐ ܗܘܝܬ ܠܥܘܝܪܐ. ܘܪܓܠܐ ܠܚܓܝܪܐ. * ܐܒܐ ܗܘܝܬ
16 17 ܠܡܣܟܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܒܨܝܬ. * ܬܒܪܬ ܟܟܘܗܝ ܕܥܘܠܐ. ܘܚܛܘܦܝܐ ܐܦܩܬ ܡܢ ܒܝܬ ܫܢܘܗܝ.
18 * ܘܐܡܪܬ. ܠܥܡܐ ܡܣܟܢܐ ܐܦܪܘܩ. ܘܐܝܟ ܩܢܝܐ ܐܬܓܡܪ. ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܕܝܡܐ ܐܣܓܐ ܝܘܡܬܝ. * ܥܩܪܝ
19 ܢܨܝܒܝܢ ܥܠ ܡܝܐ. ܘܒܛܠܠܐ ܐܒܘܬ. ܘܒܚܨܕܐ ܐܬܩܪܐ.

Verſio ARABICA.

22 23 * البوار والموت يقولون انّا باذاننا سمعنا سماعا * من اجل ان الله بيّن لنا طرايقها وهو يعرف مكانها *
24 25 * من اجل انه ينظر الى اقطار جميع الارض وجميع ما تحت السماء هو يراه * الذي صنع ميزانا للروح *
26 27 والمثقال ساوى بالمكيال * جعل حدودا للمطر وطريقا لمناظر الصوت * عند ذلك راها واظهرها ووزنها *
28 وايضا اعلمها * وقال للانسان ان مخافة الله هي الحكمة والنهي عن السيئة هو الفهم *

* الفصل التاسع والعشرون *

1 2 * وعاد ايوب ان يمثل مثله وقال * من الذي
3 صيّرني مثل الشهور مثل الشهور الاولى ومثل ايام الله حفظني * وخشيته وضعها فوق راسي * بانبساط
4 سراجه فوقي وفي ضوءه سلكت في الظلمة * كما كنت في ايام صلاحي حين كان يحنو الله فوق
5 7 مسكني * وحين كان العزيز محيطا بشبيبتي * اذا خرجت الى الباب وناديت وفي السوق مثل البائس
8 9 قعدت * فابصرني الشبان واختفوا وقام المشايخ فتعجبوا مني * والكبراء امتنعوا من الكلام وايديهم
10 وضعوها على افواههم * صوت السلاطين الذين يسكتون * والسنتهم لصقت في اعلا احناكهم *
11 12 * لانّ الاذن التي سمعت مدحتني والعين التي ابصرت شهدت لي * لاني نجيت المسكين من الضر *
13 14 واليتيم الذي ليس له معين * بركة الهالك علي تدخل وقلب الارملة فرّحت * والحق لبست
15 16 ولبسني مثل الملتحف اكليل البر * كنت عينا للعميان ورجلا للعرجان * كنت للبؤس ابا *
17 والخير الى من لم اكن اعرف صنعت * كسرت انياب المنافق واخرجت الغصب من بين اسنانه *
18 19 * وقلت اني اخلّص شعبا مسكينا ومثل القصبة استتم * ومثل رمال البحر اكثر ايامي * وعروقي
منصوبة على المياه وفي الظل اهجع وفي الحصاد ادعا *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Interitus et mors inquiunt, 22 *Nos auribus noſtris audiendo audivimus : Quoniam* 23 *Deus oſtendit nobis vias ejus, & ipſe novit locum ejus : Quoniam* 24 *ipſe reſpicit in omnes fines terræ, & omne quod eſt ſub cœlo, ipſe videt. Qui poſuit ſtateram vento,* 25 *& (†)pondus æquavit menſuræ. Conſtituit (p)* 26 *terminos imbri, & viam ſpectaculis vocis. Tunc* 27 *vidit eam, & (q) manifeſtavit illam, et ponderavit eam, atque (r) iterum indicavit illam : Et dixit* 28 *homini, Timor Dei eſt ſapientia, & abſtinentia à malo eſt intellectus.*

CAP. XXIX.

Et adjecit Job dicere 1 *proverbium ſuum, & ait, Quis faciat me ut menſibus* 2 *antiquis, & ut diebus Dei ſervet me? Et* 3 *timorem ejus collocet ſuper caput meum? in extenſione lucernæ ejus ſuper me, & in lumine illius ambulavi in tenebris, Quemadmodum fui in* 4 *diebus (a) fœlicitatis meæ, quando (∴) inclinabatur Deus ſuper habitationem meam, Et quando erat Potentiſſimus* 5 *circundans juventutem meam. Cùm* 7 *exivi ad januam, & vocavi & in platea, velut inops ſedi, Viderunt me* 8 *juvenes, & abſconderunt ſe; & ſteterunt ſenes, & mirati ſunt me; Et magnates continuerunt* 9 *ſe (b) à loquela, et manus ſuas impoſuerunt oribus ſuis. Vox præſidum qui* 10 *latitant, & linguæ eorum adhæſerunt ſupremis palatis eorum : Quia auris* 11 *quæ audivit, laudavit me; & oculus qui vidit, teſtatus eſt mihi; Quòd* 12 *liberaverim pauperem de miſeria, & pupillum qui non habet adjutorem. Benedictio* 13 *pereuntis ſuper me ingrediatur: et cor viduæ exhilaravi : Et veritatem* 14 *indui, & induit me ut(∴)indutū coronâ juſtitiæ. Eram oculus cæcis,* 15 *et pes claudis : Eram pauperibus* 16 *pater, & (c) bonum in eos quos non noveram, egi. Fregi caninos* 17 *impii, & eduxi rapinam è dentibus ejus. Et* 18 *dixi, Salvabo populum pauperem, & velut arundo perficiar, & ut arenas maris multiplicabo dies meos ; Et radices* 19 *meæ plantatæ ſuper aquas : (d) & in umbra dormiam, & in meſſe vocabor.*

INTERP. SYRIACA.

(†) aquas præparavit in menſura. (p) legē (q) enarravit (r) etiam inquiſivit illam : *Cap. xxix.* (a) beneficentiæ meæ, (∴) obtegebat (b) in ſermonibus, (∴) indumēto & coronâ judicii. (c) judicium quod non noveram, inveſtigabam. (d) & in umbra, pernoctat, & in

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Domus perditionis & angelus mortis dixerunt, quando data eſt Iſrael, auditu noſtro audivimus famam ejus. Deus intelligit viam ejus, & ipſe ſcivit locum ejus. Quoniam ipſe fines terræ intuetur, & ſub omnibus cœlis videt. Ut faciat vento pondus, & aquas præparet in menſura. Dum facit pluviæ legem, *ſtatutum* & iter fulguribus quæ currunt cum ſonitu. Tunc vidit illam, & narravit eam, cum angelis in principio præparavit eam, & etiam inveſtigavit eam. Et dixit filiis hominum : Ecce timor Domini eſt ſapientia; & recedere à malo, eſt intelligentia. 22 23 24 25 26 27 28

CAP. XXIX.

Et addidit Job aſſumens parabolam ſuam, & ait: Quis ordinaret me ſicut in menſibus antiquis, ſicut in diebus quibus Deus cuſtodiebat me. Quando ſplendere faciebat lucernam ſuam ſuper caput meum, ad lumen ejus ambulabam in tenebris. Sicut eram in diebus adoleſcentiæ meæ, tempore quo ſecretò erat Deus in tabernaculo meo. Dum erat verbum omnipotentis in auxilium meum, in circuitu *mei juvenes mei.* Quando lavabam greſſus meos butyro, & petra fluebat mihi rivis olei. Quando egrediebar ad portam civitatis, in platea parabam ſedem meam. Videbant me juvenes & abſcondebantur : & ſenes ſurgebant, erigebant ſe. Principes ceſſabant loqui, & manum ponebant ori ſuo. Vocem ſuam abſcondebant duces, & lingua eorum adhærebat palato ſuo. Quia auris audiens dicebat me beatum, & oculus videns teſtimonium reddebat mihi. Quia liberabam pauperem deprecantem, & pupillum cui non erat adjutor. Benedictio perituri ad me veniebat, & cor viduæ implebam laude. Juſtitiam indutus ſum, & veſtivit me, ſicut pallio & tiara judicio meo. *Lux oculorum* eram cæco, & deambulatio claudo eram. *Targum aliud: Conductor fui pauperi, qui ſimilis eſt cæco; & ambulator pro eo qui curtus erat lecto, eò ſimilis claudo, fui ego.* Pater fui pauperum, & litem quam neſciebam ſcrutabar. Et conterebam molas iniqui, & de dentibus ejus projiciebam prædam. Et dixi : Cum fortitudine mea in nido meo deficiam; & ſicut arena multiplicabo dies. Radix mea aperta erat ad fontes aquarum, & ros morabatur in meſſe mea. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

איוב : ל

.innovabitur mea manu in meus arcus & : mecum *recens* mea Gloria
כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ 20
.meum consilium ipsum ad tacebant & : expectabant & ,obediebant Mihi
לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃ 21
.meus sermo stillabat eos super & :iterabant non meum verbum Post
אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃ 22
patefaciebant suum os & , me pluviam sicut expectabant Et
וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ 23
lucem & : credebant non , eos ad Ridebam .serotinum imbrem ad
לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר 24
sedebam & ,eorum viam Eligebam .faciebant cadere non *mearum facierum*
פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב 25
lugentes quemadmodum ; *agmine in* rex sicut habitabam & , *caput*
רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים
.consolatur
יְנַחֵם׃

CAP. XXX. ל

quorum : *diebus* me *præ* minimi me *super* derident nunc Et
וְעַתָּה שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־ 1
potentia Etiam .*mei pecoris* canibus cum ponere *eorum* patres renuissem
מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ 2
, *penuria In* .senium periit ipsis Super ?mihi quid propter eorum manuum
יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר 3
, *desolationem* ,*obscuritatem* ,*siccitatem* *fugientes* , *solitarius* *esurie in &*
וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ שׁוֹאָה
juniperorum *radix* & : virgulto *super malvam* Succidentes .desertum &
וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים 4
, eos contra clamabunt : expellebantur medio E .*eorum panis*
לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ 5
, *pulveris* foramina ;habitandum ad torrentium rimam In .furem sicut
כַּגַּנָּב׃ בַּעֲרוּץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר 6
.congregabantur urticam subter : *rudebant* arbusta Inter .petras &
וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוּל יְסֻפָּחוּ׃ 7
præ erant *contriti* : nomine absque filii etiam , *abjecti* Filii
בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־ 8
.sermonem in eis *fui &* ; *fui* eorum canticum nunc Et .terra
הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ 9
non *meis faciebus* à & : me à se elongaverunt , me sunt Abominati
תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־ 10
frenum & : me afflixit & ,solvit meum funem Quia .sputum prohibuerunt
חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יִתְרִי פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן 11
meos pedes , *insurgent* *parvulus* dexteram *Super* .dimiserunt *meis faciebus* à
מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי 12
Diruerunt .suæ contritionis vias me super *straverunt* & : impulerunt
שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ 13
.eis adjutor non : profecerunt meam contritionem ad , meam semitam
נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃
sunt Conversi.se volverunt desolatione Pro .venerunt lata fractura Sicut
כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ 14 15
; meam spontaneam ventus sicut *persequetur* , terrores me adversum
עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי
:mea anima se *vertet* me contra nunc Et .mea salus transivit nubes sicut &
וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃ וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי 16
, me desuper perforavit mea ossa Nocte .afflictionis dies me *apprehendent*
יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי 17
mutabatur *potentiæ multitudine In* .*consident* non *meæ venæ* &
וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ 18
: lutum in me Projecit.me cinxit meæ tunicæ *os* Sicut .meum vestimentum
לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר 19
non & , te ad Clamavi .*cinis & ,pulvis sicut* sum assimilatus &
וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא 20
.mihi crudelem in te *Vertes* .me in *advertisti* & , steti : *mihi respondisti*
תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי 21
.*mihi minitaberis* tuæ manus fortitudine In
בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃

Verſio VUL. LAT.

20 Gloria mea ſemper innovabitur, & arc⁹ meus in manu mea
21 inſtaurabitur. Qui me audiebant, expectabant ſententiã, &
intenti tacebant ad conſilium
22 meum. Verbis meis addere nihil audebant, et ſuper illos ſtil-
23 labat eloquiũ meum. Expectabant me ſicut pluviã, & os ſuũ
aperiebant quaſi ad imbrẽ ſe-
24 rotinum. Si quando ridebã ad
eos, non credebant, et lux vult⁹
25 mei non cadebat in terram. Si
voluiſſem ire ad eos, ſedebam
primus: cúmque ſederem quaſi
rex, circumſtante exercitu, erã
tamen mœrentium conſolator.

CAP. XXX.

1 Nunc autẽ derident me juniores tempore, quorũ non dignabar patres ponere cum ca-
2 nibus gregis mei: Quorũ virt⁹
manuũ mihi erat pro nihilo, et
vitâ ipſâ putabantur indigni.
3 Egeſtate & fame ſteriles, qui
rodebant in ſolitudine, ſqual-
4 lentes calamitate & miſeriâ. Et
mandebant herbas, et arborum
cortices, & radix juniperorũ e-
5 rat cibus eorũ. Qui de convallib⁹ iſta rapientes, cùm ſingula
reperiſſent, ad ea cum clamore
6 currebant. In deſertis habitabant torrentiũ, & in cavernis
7 terræ, vel ſuper glaream. Qui
inter hujuſcemodi lætabantur,
et eſſe ſub ſentib⁹ delicias com-
8 putabãt. Filii ſtultorũ & ignobilium, & in terra penitùs non
9 parentes. Nunc in eorũ canticum verſus ſum, et fact⁹ ſum eis
10 in proverbiũ. Abominantur
me, & longè fugiunt à me, &
faciẽ meam conſpuere non ve-
11 rentur. Pharetrã enim ſuam aperuit, & afflixit me, & frænũ
12 poſuit in os meũ. Ad dexterã
orientis calamitates meæ illicò
ſurrexerũt: pedes meos ſubverterunt, & oppreſſerunt quaſi
13 fluctibus ſemitis ſuis. Diſſipaverunt itinera mea, inſidiati
ſunt mihi, & prævaluerunt, &
non fuit qui ferret auxilium.
14 Quaſi rupto muro, et apertâ januâ, irruerunt ſuper me, & ad
meas miſerias devoluti ſunt.
15 Redact⁹ ſum in nihilũ: abſtuliſti quaſi vent⁹ deſideriũ meũ:
& velut nubes pertranſiit ſalus
16 mea. Nunc autẽ in memetipſo
marceſcit anima mea, & poſſi-
17 dent me dies afflictionis. Nocte
os meum perforatur dolorib⁹:
& qui me comedunt, non dor-
18 miunt. In multitudine eorum
conſumitur veſtimentũ meũ, et
quaſi capitio tunicæ ſuccinxe-
19 rũt me. Comparat⁹ ſum luto, &
aſſimilatus ſum favillæ et cine-
20 ri. Clamo ad te, et non exaudis
21 me: ſto, et non reſpicis me. Mutatus mihi in crudelẽ, & in duritia man⁹ tuæ adverſaris mihi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

20 † Ἡ δόξα μου καινὴ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον
21 (σ) μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ (τ) πορεύεται. † (υ) Ἐμοῦ
ἀκούσαντες προσέσχον, † ἐσιώπησαν δὲ
22 ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ. † (φ) Ἐπὶ δὲ τῷ ἐμῷ ῥήματι
οὐ προσέθεντο, † (χ) περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο
23 ὁπόταν αὐτοῖς ἐλάλουν. † Ὥσπερ
γῆ διψῶσα (ψ) προσδεχομένη τὸν ὑετόν,
24 † οὕτως οὗτοι τὴν ἐμὴν (ω) λαλιάν. † Ἐὰν γελάσω
πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσι, † καὶ
25 φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν. † Ἐξελεξάμην
ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκάθισα ἄρχων, † καὶ
κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις,
† ὃν τρόπον (α) παθινοὺς παρακαλῶν.

Gloria mea (l) vana mecum, & 20
arcus meus in manu ejus (m)
graditur. Qui me audierunt, 21
attenderunt: & ſiluerunt ſuper
conſilio meo. Et in ſermone meo 22
non adjecerunt: ſed gaviſi ſunt,
cùm loquerer eis. Sicut terra ſitiens 23
ſuſcipiens pluviam; ſic iſti
meum ſermonem. Si (n) riderem 24
ad eos, non credebant: & lumen
faciei meæ non decidebat. Elegi 25
(o) viam eorum, & ſedi princeps: & habitabam ſicut rex
(p) in accinctis, quaſi (q)
conſolans triſtes.

MS.A. (σ) αὐτοῦ ἐν (τ) πορεύσεται. (υ) Πρεσβύτεροι ἀκούσαντές μου προσέσχον, (φ) Ἐπὶ δὲ τῷ (χ) καὶ περιχαρεῖς ἐγίνοντο ὁπότε (ψ) προσδεχομένη ὑετὸν, (ω) λαλιὰν προσεδέχοντο. Εἰ ἐγέλων πρὸς αὐτοὺς, οὐκ ἐπίστευον, καὶ (α) Συνπαθεῖς

ΚΕΦ. λ'.

1 † Νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου ἐλάχιστοι, † νῦν
νουθετοῦσί με ἐν μέρει, ὧν ἐξουδένουν τοὺς πατέρας
αὐτῶν, † οὓς οὐχ ἡγησάμην (α) ἀξίους κυνῶν
2 τῶν ἐμῶν νομάδων. † Καί γε ἰσχὺς χειρῶν
αὐτῶν ἵνα τί μοι; † ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια.
3 † Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγονος, † οἱ φεύγοντες
ἄνυδρον ἐχθὲς συνοχὴν καὶ ταλαιπωρίαν.
4 † Οἱ περικυκλοῦντες (β) ἅλιμα ἐπὶ ἠχοῦντι,
† οἵτινες ἅλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα, † ἄτιμοι
δὲ καὶ πεφαυλισμένοι, (γ) ἐνδεεῖς παντὸς
ἀγαθοῦ, † οἳ καὶ ῥίζας ξύλων (δ) ἐμασῶντο
5 ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου. † Ἐπανέστησάν μοι κλέ-
6 πται, Ὧν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρῶγλαι (") πετρῶν.
7 † Ἀναμέσον εὐήχων βοήσονται οἱ ὑπὸ φρύγανα
8 ἄγρια διῃτῶντο. † Ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων,
ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον (∴) ἀπὸ
9 γῆς. † Νυνὶ δὲ (ε) κιθάρα ἐγώ εἰμι αὐτῶν, † καὶ
10 ἐμὲ (ζ) θρύλλημα ἔχουσιν. † Ἐβδελύξαντο
δέ με ἀποστάντες μακράν, † ἀπὸ δὲ (η) τοῦ
11 προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο (θ) πτύελον. † Ἀνοίξας
(ι) γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέ με,
† καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου (κ) ἐξαπέστειλαν.
12 † Ἐπὶ δεξιῶν (λ) βλαστοῦ ἐπανέστησαν,
† πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν, καὶ ὡδοποίησαν
13 ἐπ' ἐμὲ τρίβους ἀπωλείας αὐτῶν. † Ἐξετρίβησαν
τρίβοι μου, † ἐξέδυσαν γάρ (μ) μου
τὴν στολήν. † Βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέ με.
14 † (") κέχρηται δέ μοι ὡς (ν) βούλεται, † ἐν ὀδύναις
πέφυρμαι. † (ξ) ἐπιστρέφονταί μου αἱ ὀδύ-
15 ναι, † Ὤχετό μου ἡ ἐλπὶς ὥσπερ πνεῦμα, † καὶ
16 ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου (ο). † Καὶ νῦν
ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχή μου, † ἔχουσιν
17 δέ με ἡμέραι ὀδυνῶν. † (π) Νυκτὶ δέ μου
τὰ ὀστᾶ συγκέκαυται, τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέ-
18 λυται. † (ρ) Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου
τῆς στολῆς, † ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός
19 μου περιέσχε με. † (σ) Ἥγησαι δέ με ἴσα
πηλῷ, † ἐν γῇ καὶ σποδῷ (τ) μου ἡ μερίς.
20 † Κέκραγα δὲ πρός σε καὶ οὐκ (υ) ἀκούεις μου,
21 † ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με. † Ἐπέβησαν
δέ μοι ἀνελεημόνως, † χειρὶ κραταιᾷ με
ἐμαστίγωσας.

CAP. XXX.

Nunc autem deriſerunt me 1
(a) minimi: nunc monent me in
parte, quorum ſpernebam parentes
eorum, quos non putavi (b)
dignos canibus meorum gregum.
Et quidem virtus manuum eorum 2
(c) ut quid mihi? ſuper
eos peribat (d) conſummatio.
In egeſtate, & fame (e) ſterilis: 3
qui fugiebant (f) inaquoſam heri
preſſuram, & miſeriam. Qui
(g) circuibant (h) alima in (i) 4
reſonante, quorum (k) quidem
alima erat eorum cibaria: inhonorati
autem & abjecti, egentes
omni bono: qui & (l) radices
lignorum manducabant propter
magnam famem. Inſurrexerunt 5
ſuper me fures, Quorum domus 6
erant cavernæ petrarum: Inter 7
(m) medium benè ſonantium
clamabunt, qui ſub ſarmentis agreſtibus
manebant, Stultorum 8
filii, & ignobilium: nomen &
gloria extincta eſt de terra. Nunc 9
autem cithara eorum ego ſum,
& me fabulam habent. Et abominati 10
ſunt me, diſcedentes procul:
nec in faciem meam pepercerunt
ſpuere. Aperiens enim 11
pharetram ſuam afflixit me: (n)
et frenũ faciei meæ emiſerunt.
Super (o) dextra germinũ inſurrexerunt: 12
pedem (p) ſuum extenderunt, et ſtraverunt ſuper me
ſemitas (q) perditionis ipſorum.
Contritæ ſunt ſemitæ meæ: exuerunt 13
enim me ſtolâ. Jaculis ſuis
vulneravit me: (r) judicavit autem 14
mihi, ſicut (ſ) vult: in doloribus
maceratus ſum: (t) convertuntur
in me dolores. Diſceſſit (u) ſpes mea, ſicut ſpiritus; & 15
ſicut nubes ſal⁹ mea. Et nunc ſuper 16
me (x) ffundetur anima mea:
habent autem me dies dolorum.
Nocte verò oſſa mea (y) confuſa 17
ſunt: & nervi mei diſſoluti ſunt.
In multa virtute apprehendit 18
ſtolam meam: & quaſi orâ veſtimenti
mei circundedit me. Reputâſti 19
autem me, ſicut lutum: in
terra, & cinere pars mea. Clama- 20
vi autem ad te, & non audis me: ſteterunt autem, & conſideraverunt me. (z) Inſultârunt autem mihi immiſericorditer: manu potenti me flagellâſti. 21

MS.A. (α) ἀξίοις εἶναι * κοινῶν τῶν (β) ἅλιμμα ἐπὶ ἠχοῦντι, ὧν ἅλιμμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα, ἄτιμοί τε (γ) ἐνδεεῖς ἀγαθοῦ, (δ) ἐμασῶντο (") τῶν πετρῶν (∴) ἐπὶ γῆς. (ε) κιθάρα αὐτῶν ἐγώ εἰμι, καὶ (ζ) θρύλημα ἔχουσιν. Ἐβδελύξαντό με (η) προσώπου (θ) πτυέλου. (ι) γὰρ ὅδε φαρέτραν (κ) ἐξαπέστειλεν. (λ) τοῦ βλαστοῦ (μ) με τὴν στολήν μου. (") Κέχρηται (ν) ἐβούλετο, (ξ) ἐπιστρέφονται δέ μου (ο) παρῆλθεν. Καὶ νῦν (π) Νύκτες δέ μου τὰ ὀστᾶ συνέθλασε, καὶ τὰ νεῦρα (ρ) Πολλῇ ἰσχύϊ (σ) Ἥγηται δέ (τ) ἡ μερίς μου. (υ) εἰσακούεις μου, ἔστησαν καὶ κατενόησαν * μοι. Ἀπέβησαν δέ μοι ἀνελεήμονες, ὡς χειρὶ

תרגום TARGUM.

21 20 יקרי חדת גבי וקשתי בידי משתלחפא : מני קבילו ואוריכו ושתיקו למלכתי : בתר פתגמי לא יתנון ועליהון תשפר מלתי : ואוריכו היך מטרא לותי והיך
23 22 25 24 אריסיא דפומהון פתחו למלקושא : אגחך אמטולהון ולא יהמנון וקלסתור אפי לא אסתכלון : אבחר אורחהון ואתיב ברישיהון היך חתנא ואשרי כמלכא

ל

2 1 בחילא היך כמן דאבלין מנחם :
3 וכדון מגחכין עלי דזעירין מני ליומין די רחיקית אבהתהון לשואה עם כלביא נטרי עני : אוף חיל ידיהון למה לי עליהון הובד כלה : תא לחוד חיל ידיהון
4 למה לי לקבלותיה שוחרא אין אתגור להון להובדא בכוך קבורתא : בחוסרנא ובאולצנא דלא ולד הון ערקין רשיעיא בארעא צחיא חשוכא היך רומשא
6 5 אתר שוחא ורגושתא : דתלשין הובי חולף עסבי מיכלא ועקרין רתימין מוניהון : תא דשבקין פתגמי אוריתא מן לוח לבהון מטול מלי דעלמא עקרי
8 7 רותמיא מתוקדין ומתעבדין גומרין למווניהון : מן שלהיא מתרכין מיבבין עליהון היך גנבא : בתקוף פצידי נחליא למשרי בנקירתא דעפרא ואבניא :
10 9 ביני אילניא נהקין תחות היגי מתחברין : בניא דנבל עם בני הדיוטין ישתפפון מן ארעא : וכדון זמרהון הויתי והויתי להון לשותא : רחקונני רחיקו מני
12 11 ומן קדמי לא מנעו רוקא : ארום שושלתי ונימי אטוני שרא וסגפני ווממא מן קדמי פטרו : על ימינא בחוצפא בניהון קימין רגלי שדרו וכבשו עלי
15 14 13 אסרטי תברהון : צדיאו שבילי לפורענותי מהנין לית דסעיד להון : כתקוף פלטיות גללי ימא אתין תחות רגושא מתגלגלין : אתהפך עלי רגושתא
17 16 תרדוף כזעפא רבנותי והיך עבא עברת פורקני : וכדון עלי מצטערא נפשי ייחדונני יומי עניותא : לליא גרמי מתפקפקין מני ודמעסן יתי לא שכבין :
19 18 בסוגעי חילא יתבלש לבושי אגב כתוני יזרזנני : אשוו יתי לטינא ואתמתיל כעפרא וקטם : תא אקשו יתי לאדם דאתברא מן טינא ואמתיל לאברהם
21 20 דאדמי לעפר וקטם : אבעי מנך ולא תעני יתי קמית ותתבין במימרי : תתהפך לאכזראה לי באלימות אידך תנוומנני :

Verſio SYRIACA.

20 * ܐܝܩܪܝ ܚܕܬ ܥܡܝ. ܘܩܫܬܝ ܒܐܝܕܝ ܐܫܬܚܠܦܬ. * ܘܐܠܘ ܫܡܥܘܢܝ ܘܣܟܝܘ ܘܫܬܩܘ ܘܩܒܠܘ ܡܠܟܘܬܝ.
21 22 * ܘܒܬܪ ܡܠܬܝ ܠܐ ܬܢܘ: ܘܥܠܝܗܘܢ ܫܦܪܬ ܡܠܬܝ. * ܘܣܟܘ ܠܝ ܐܝܟ ܕܠܡܛܪܐ. ܘܦܘܡܗܘܢ ܦܬܚܘ
23 24 ܐܝܟ ܕܠܡܠܩܘܫܐ. * ܐܓܚܟ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܢܗܝܡܢܘܢ. ܘܒܢܘܗܪܐ ܕܐܦܝ ܠܐ ܢܗܠܟܘܢ. * ܐܒܨܐ ܐܘܪܚܬܗܘܢ.
25 ܘܐܗܦܘܟ ܘܐܬܒ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܒܚܝܠܗ. ܘܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܠܐܒܝܠܐ ܡܒܝܐ.
* ܫܠܡܘ * ܠ *

1 * ܘܗܫܐ ܗܐ ܓܚܟܘ ܥܠܝ. ܐܝܠܝܢ ܕܙܥܘܪܝܢ ܡܢܝ ܒܝܘܡܬܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܢܐ ܐܫܬܝܛܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܚܫܒܬ
2 ܐܢܘܢ ܐܠܐ ܥܡ ܟܠܒܐ ܕܥܢܝ. * ܘܚܝܠܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ ܠܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܝ. ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܒܕ ܟܠܗ ܫܘܡܠܐ.
5 ** * ܘܒܥܘܫܢܐ ܢܦܩ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܒܥܘܫܢܐ ܕܢܚܠܐ. * ܠܡܥܡܪ ܒܨܕܩܐ ܕܥܦܪܐ ܘܟܐܦܐ.
6 7 * ܘܬܚܝܬ ܫܩܝܦܐ ܘܬܚܝܬ ܣܢܝܐ. * ܢܬܒܣܬܘܢ ܒܢܝ ܣܟܠܐ ܥܡ ܒܢܝ ܥܘܠܐ. ܬܡܢ ܢܬܡܟܟܘܢ ܡܢ
8 9 ܐܪܥܐ. * ܘܗܫܐ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ ܙܘܥܐ. ܘܗܘܝܬ ܠܗܘܢ ܠܬܡܗܐ. * ܐܣܬܠܝܘ ܡܢܝ ܘܐܬܪܚܩܘ ܡܢܝ. ܘܡܢ ܐܦܝ ܠܐ
10 11 ܚܣܟܘ ܪܘܩܐ. * ܡܛܠ ܕܡܢ ܒܣܬܪܝ ܟܒܫܘܢܝ ܘܡܟܟܘܢܝ. ܘܦܓܘܕܗ ܐܪܡܝܘ ܒܦܘܡܝ. * ܠܝܡܝܢܝ ܩܡܘ
12 13 ܘܦܓܕܘ ܪܓܠܝ. ܘܦܓܕܘܢܝ ܒܫܒܝܠܐ ܕܐܘܪܚܬܗܘܢ. * ܘܥܩܡܘ ܐܘܪܚܬܝ ܡܓܢ. ܘܒܡܕܡ ܕܓܕܫ ܠܝ ܚܕܝܘ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ
14 ܚܕܘܬܐ. * ܐܝܟ ܬܪܥܐ ܪܒܐ ܢܐܬܘܢ. ܘܬܚܝܬ ܥܠܥܠܐ ܢܬܬܒܪܘܢ. * ܐܗܦܟܘ
15 16 ܥܠܝ ܕܘܘܕܐ. ܘܪܕܦܘ ܐܝܟ ܪܘܚܐ ܫܒܝܠܝ. ܘܐܝܟ ܥܢܢܐ ܕܥܒܪܐ. ܦܘܪܩܢܝ. * ܘܗܫܐ ܐܬܟܪܝܬ ܢܦܫܝ.
17 18 ܘܚܕܪܘܢܝ ܝܘܡܬܐ ܕܡܘܟܟܝ. * ܒܠܠܝܐ ܓܪܡܝ ܝܩܪܘ ܥܠܝ. ܘܦܓܪܝ ܠܐ ܫܪܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܐ. * ܐܠܒܫܬ
19 20 ܠܒܘܫܝ. ܘܐܬܐܣܪܬ ܒܡܐܢܝ. * ܘܐܪܡܝܘܢܝ ܒܛܝܢܐ. ܘܐܬܕܡܝܬ ܐܝܟ ܩܛܡܐ ܘܥܦܪܐ. * ܐܩܥܐ ܠܘܬܟ.
21 ܘܠܐ ܥܢܝܬܢܝ. ܩܡܬ. ܘܐܬܒܩܝܬ ܒܝ. * ܘܣܡܬܢܝ ܒܥܠܕܒܒܐ ܠܟ. ܘܒܥܘܫܢܐ ܕܐܝܕܝܟ ܚܒܫܬܢܝ.

Verſio ARABICA.

20 21 * فقد احدث سعيي * وقوسي بيدي استبدلت * ولو انهم سمعوني وصبروا وقبلوا رايي * ومن قولي لم
22 23 يعدلوا * وحسنت عندهم كلمتي * انتظروني مثل المطر * وافواههم نعروها مثل الذي يطلب الربيع *
24 25 * فاضحك عليهم * ولا يومنون * وفي ضياء وجهي لا يسلكون * واقس طرايقهم * وارجع واحل مثل
الملك بجنده * ومثل الرجل الذي يعزي الحزينين *
* الفصل الثلثون *

1 * والان فقد سمت علي الذين هم اصغر مني في الايام * الذين انا ارذلت اباءهم * وما حسبتهم الا مع
2 5 كلاب غنمي * وقوة يديهم لم تكن عندي شيا . نفدت جميع العظمة ** والقهر يخرج عليهم مثل
6 7 السارق * بقوة المصابيح * ليطرح في غبار الارض وحجارها * وتحت الكهوف وتحت السوارف * يهلك البنون
8 9 السفهاء مع بني المنافقين * هنالك يتواضعون من الارض * والان فاني كنت اهمهم * وكنت لهم
10 11 عجبا * فصدوني وابتعدوا عني * ولم يمسكوا البصاق عن وجهي * لانهم من ورائي ابتدوا
12 13 ووضعوني * وكمامة القوه في فمي * عن يميني قاموا * وعقلوا رجلي وعقلوني في سبيل طرقي * وطرايقي
14 عوجوها باطلا * وعلى الذي اصابني فرحوا * ولهم فلا يكون فرح * مثل النعق العظيمة ياتون * وتحت
15 العجاج يتبددون * لانهم ردوا علي الاضطراب * وطردوا مثل الريح طرايقي * ومثل السحاب التي تعبر
16 17 خلاصي * والان فقد كربت نفسي واطافت في ايام مذلتي * وفي الليل عظامي ثقلت علي * وجسدي
18 19 لم يحل بكثرة القوه * لبست لبوسي وشددت ثيابي * فالقوني في الطين وشبهت الرماد والتراب * فاعج
20 21 اليك ولا تجيبني * قمت فهمتني * وجعلتني لك عدوا * وعظمة يديك حكمتني *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp.Lat.

Jam enim populus meus 20
comprehenſus eſt, et arcus
meus in manu mea immutatus eſt. Quòd ſi ipſi 21
audiviſſent me, & præſtolati fuiſſent, ac ſuſcepiſſent conſilium meum, Et 22
à ſermone meo non declinâſſent, & placuiſſet eis
verbū meum, Expectâſ- 23
ſent me quaſi pluviam, &
ora ſua aperuiſſent velut
is qui petit ver. Irridebo 24
eos, nec credent: & in lumine vultûs mei non ambulabunt: Et inveſtigabo 25
vias eorum, & revertar,
atque habitabo quaſi rex
cum exercitu ſuo, et quaſi
vir qui conſolatur afflictos.

CAP. XXX.

ET nunc inſultant mi- 1
hi qui ſunt minores me
diebus, quorum ego patres
vilipendi, nec reputavi e-
os niſi cum canibus ovium
mearum, Quorum forti- 2
tudo manuum non fuit a-
pud me ullius momenti.
(a) Conſumpta eſt omnis
celſitudo, Et cum violen- 5
tia (b) egredietur contra
illos quaſi fur, cum impe-
tu (c) turbarum, (d) ut 6
dejiciat in pulverem ter-
ræ, & lapides ejus; Et 7
ſub rupibus, & ſub pinnis
Deſtruentur filii (e) per- 8
verſi cùm filiis impiorum:
Ibi humiliabuntur à ter-
ra. Et nunc ſum illis ſoli- 9
citudini, & factus ſum il-
lis (f) miraculum: (g) De- 10
vitârunt me, et receſſerunt
à me, nec cohibuerunt
ſputum à facie mea: Quo- 11
niam ipſi à tergo meo cæperunt et depreſſerunt me:
et frænū ejus injecerunt
in os meum. A dextera 12
mea ſteterunt, & impediverunt pedes meos, et implicaverunt me in ſemita
viarum mearum, Et vias 13
meas diſtorſerunt gratìs,
& de iis quæ acciderunt
mihi, gaviſi ſunt: ipſis verò non erit (h) gaudium.
Veluti ruptio magna ve- 14
nient, & ſub turbine (i)
diſpergentur: Quia re- 15
duxerunt ſuper me perturbationem, & expulerunt quaſi ventum vias
meas; & quaſi nubes
tranſeuntes, ſalutem meam. Et nunc jam contri- 16
ſtata eſt anima mea, et circumdederunt me dies af-
flictionis meæ: Et in no- 17
cte oſſa mea gravata ſunt
ſuper me, et corpus meū
non habitavit in multitudine roboris. Indutus ſum 18
veſtibus meis, et cinxi me
indumentis meis, Et pro- 19
jecerunt me in lutum, &
ſimilis factus ſum cineri
& pulveri. Et vociferabor ad te, nec exaudies 20
me: ſtetiſti, et conſiderâſti
me, Et poſuiſti me ad- 21
verſarium tibi, & in celſitudine manuum tuarum
(k) cohibuiſti me.

INTERP. SYRIACA.

(*a*) Super illos conſumpta (*b*) emanabit (*c*) torrentis, (*d*) Ad habitandum in ſciſſuris, in pulvere & petris; Et ſub (*e*) ſtulti (*f*) ſtupor: (*g*) Abominantur (*h*) auxilium. (*i*) confringentur: (*k*) ligâſti me.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Gloria mea innovabatur apud me, & arcus meus in manu mea permutabatur. Audiebant me & expectabant, & tacebant ad conſilium meum. Poſt verbum meum 20 21
non iterabant, & eis placebat eloquium meum. Et expectabant me ſicut pluviam, & ſicut hortulani qui os ſuum aperiunt ad imbrem ſerotinum. Ridebam ad eos & non 22 23
credebant, & vultum faciei meæ non intuebantur. Eligebam viam eorum, & ſedebam in capite eorum ſicut ſponſus, & habitabam ſicut rex in exercitu, & ſicut ille 24 25
qui lugentes conſolatur.

CAP. XXX.

NUnc autem deridebant me juniores me diebus, quorum patres abjeci ut ponerem eos cum canibus cuſtodientibus oves meas. *Etiam* virtus manuum ſuarum pro nihilo 1 2
erat mihi: ſuper eos periit ſenium. *Targum alïud*: Veruntamen virtus manuum ſuarum pro nihilo erat mihi, *ut acciperem eam pro munere, cùm decretum eſſet*
de illis ut perirent in foveâ ſepulchri. In egeſtate & fame ſine filiis fuerunt fugientes impii, in terram *ſiticuloſam* & tenebroſam *ſicut veſpera*, in locum calamitatis & 3
miſeriæ. Qui evellunt urticas pro herbis in cibum ſuum, & radices juniperorum cibus eorum. *Targum alïud*: *Qui dimittunt verba legis è tabula cordis ſui propter* 4
ſermones mundi, radices juniperorum comburentur & fient prunæ cibus eorum. Ex improviſo ejiciebant, vociferabantur ſuper eos quaſi ſuper latronem. In præru- 5 6
ptis rivorum torrentium ut habitarent in cavernis pulveris & petrarum. Inter arbores gemebant, & ſub ſentibus conjungebantur. Filii ſtulti cùm filiis idiotarum 7 8
conterentur de terra. Nunc autem canticum eorum ſum, & factus ſum eis in proverbium. Abominati ſunt me & longè receſſerunt à me, & à facie mea non prohibue- 9 10
runt ſputum. Quoniam vinculum meum *& fila funis mei* diſſolvit, & *afflixit me*, & *camum* à facie mea ſolverunt. Ad dextram cum impudentia filii eorum ſurrexerunt, 11 12
pedes meos ſubverterunt, & ſtraverunt ſuper me ſemitas interitus eorum. Deſolaverunt itinera mea, in ultionem mei profecerunt, non eſt qui auxiliaretur eis. Quaſi 13 14
rapiditas dilatationis fluctuum maris veniunt, ſub tumultu devolvuntur, Verſus eſt contra me tumultus, perſequeris quaſi ventus dominationem meam, & ſicut nubes per- 15
tranſivit ſalus mea. Nunc autem in memetipſo tribulatur anima mea, comprehenderunt me dies afflictionis. In nocte oſſa mea perforantur in me, & qui adverſum me 16 17
fremunt, non quieſcunt. In multitudine virtutis *perquiritur* veſtimentum meum: apud tunicam meam accingit me. Comparaverunt me luto, & aſſimilatus ſum pul- 18 19
veri & cineri. *Targum alïud*; Comparaverunt me *Adamæ, qui creatus fuit* è luto; & aſſimilatus ſum *Abrahamo, qui ſimilis fuit* pulveri & cineri. Deprecor te, & 20
non exaudis me; ſto, & [*non*] intendis in me. Converſus es mihi in crudelem, in fortitudine manus tuæ comminatus es mihi. 21

איוב : לא

me liquefacies & : me facies equitare , ventum super me Elevabit
22 תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי
domum & : me facies converti mortem novi Nam subtilitate
23 תְּשֻׁיָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית
:manum mittet tumulum in non Veruntamen .viventis omnis conventus
24 מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד
durum ad flevi non Si ? clamor ,eis ejus contritione in si
25 אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־
, expectavi bonum Quando .egeno mea anima indoluit ; die
26 יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי
mea Viscera .caligo venit & , lumen expectavi & :malum venit &
27 וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי
.afflictionis dies me prævenerunt : siluerunt non & , ferbuerunt
רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי עֹנִי׃
.clamavi ecclesia in , surrexi : sole absque ambulavi Pullatus
28 קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוֵּעַ׃
mea Cutis .ululæ filiabus socius & , draconi fui Frater
29 30 אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי
.æstu ab est ustulatum meum os & ; me desuper est denigrata
שָׁחַר מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃
.flentium vocem in meum organum & : mea cithara luctum in fuit Et
31 וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃

Versio VULG. LAT.

22 Elevâsti me, & quasi super ventum ponens elisisti me valdé. 23 Scio quia morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi. 24 Veruntamen non ad consumptionem eorum emittis manum tuam: & si corruerint, ipse salvabis. 25 Flebam quondam super eo qui afflictus erat, & compatiebatur anima mea pauperi. 26 Expectabam bona, & venerunt mihi mala: præstolabar lucem, & eruperunt tenebræ. 27 Interiora mea efferbuerunt absque ulla requie, prævenerunt me dies afflictionis. 28 Mœrens incedebam, sine furore; consurgens, in turba clamabã. 29 Frater fui draconum, & socius 30 struthionum. Cutis mea denigrata est super me, & ossa mea aruerunt præ caumate. 31 Versa est in luctum cithara mea, & organum meum in vocem flentium.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

22 †*Ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις, καὶ (ᵘ) ἀπέῤῥιψάς 23 με ἀπὸ σωτηρίας. † Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει, † οἰκία γὰρ (φ) παντὶ 24 θνητῷ γῆ. † Εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαυτὸν χειρώσασθαι, † (χ) ἢ δεηθείς γε 25 ἑτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο. † Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα, † (ψ) ἐστέναξα 26 ἰδὼν ἄνδρα (ω) ἐν ἀνάγκαις. † Ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήντησάν μοι 27 μᾶλλον ἡμέραι κακῶν. † Ἡ κοιλία μου ἐξέζεσε καὶ οὐ σιωπήσεται, † προέφθασάν 28 (α) με ἡμέραι πτωχείας. † Στένων πεπόρευμαι ἄνευ φιμοῦ, † ἕστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ 29 κεκραγώς. † Ἀδελφὸς γέγονα σειρήνων, 30 † ἑταῖρος δὲ στρουθῶν. † Τὸ δὲ δέρμα μου (β) ἐσκότωται μεγάλως, † τὰ δὲ 31 ὀστᾶ μου ἀπὸ καύματος (γ). † Ἀπέβη δὲ εἰς πένθος μου ἡ κιθάρα, † ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

22 *Statuisti autem me in doloribus: 23 & projecisti me à salute. Novi enim, quòd mors me conteret: domus enim est omni mortali terra. 24 Atque utinam possem mihi ipse manus afferre, aut rogarem alium, & faceret mihi hoc. 25 Ego autem super omni impotente flevi: gemui videns virum in necessitatibus. 26 Ego autem (aa) inhærens bonis: ecce occurrerunt mihi magis dies malorum. 27 Venter meus efferbuit, & non (bb) tacebit: prævenerunt me dies 28 mendicitatis. Gemens ivi (cc) sine fræno, & steti in cœtu clamans. 29 Frater factus sum (dd) syrenum, & socius struthionum. 30 Et cutis mea (ee) obtenebrata est valdè, & ossa (ff) mea ab æstu. 31 Versa est autem in luctum cithara mea; & psalmus meus in fletum mihi.

MS.A. (ᵘ) ἀπέῤῥιψάς (φ) γῆ παντὶ θνητῷ. (χ) ἢ δεηθῆναι ἑτέρου, (ψ) καὶ ἐστέναξα (ω) ἐν ἀνάγκῃ. Καὶ * ἐπεῖχον ἐγὼ ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἰδοὺ * συνήντησέν (α) δέ με (β) μεμελάνωται μεγάλως, (γ) συνεφρύγη. Ἀπέβη εἰς πένθος ἡ κιθάρα μου,

CAP. XXXI. לא

? virgine in considerabo quid & : meis oculis excidi Fœdus
1 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃
? excelsis de Sadai hæreditas & : desuper Dei pars quæ Et
2 וּמֶה חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃
Nónne ? iniquitatis operariis alienatio & ,iniquo contritio Nónne
3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־
Si ? dinumerabit meos gressus omnes & ,meas vias videbit ipse
4 הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־
.meus pes dolum ad festinavit & , mendacio cum ambulavi
5 הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃
.meam perfectionem Deus sciet & : justitiæ bilancibus in me Appendat
6 יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃
abiit meos oculos post Et .via de meus gressus declinavit Si
7 אִם תִּטֶּה אַשֻּׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ
alius & , Seram .quicquam adhæsit meis volis in & : meum cor
8 לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מְאוּם׃ אֶזְרְעָה וְאַחֵר
meum cor est seductum Si .eradicentur mea germina & : comedat
9 יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי
Molat .sum insidiatus mei socii ostium juxta & : muliere super
10 עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן
hoc Nam .alii incurventur eam super & : mea uxor alteri
11 לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הוּא
ad usque ipsa ignis Quia .judicum iniquitas ipsum & ,scelus
12 זִמָּה וְהוּא עָוֹן פְּלִילִים׃ כִּי אֵשׁ הִיא עַד־
Si .eradicet meum proventum omnem in & : devorat perditionem
13 אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְשָׁרֵשׁ׃ אִם־
.mecum ipsos litigando in , meæ ancillæ & ,mei servi judicium abhorrui
אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃
quid , visitaverit cùm & : Deus surrexerit cùm faciam quid Et
14 וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה
nos disposuit & : eum fecit ,me faciens utero in Nónne ? illi respondebo
15 אֲשִׁיבֶנּוּ׃ הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכֻנֶנּוּ
oculos & : tenuium voluntate à prohibui Si ? pariter vulva in
16 בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ דַּלִּים וְעֵינֵי
.consumpsi viduæ
אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃

CAP. XXXI.

1 PEpigi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem 2 de virgine. Quam enim partem haberet in me Deus desupèr, & hæreditatem Omnipo- 3 tens de excelsis? Numquid non perditio est iniquo, et alienatio operantibus injustitiam? 4 Nónne ipse considerat vias meas, & cunctos gressus meos 5 dinumerat? Si ambulavi in vanitate, & festinavit in dolo 6 pes meus: Appendat me in statera justa, & sciat Deus sim- 7 plicitatem meam. Si declinavit gressus meus de via, & si secutum est oculos meos cor meum, & si manibus meis ad- 8 hæsit macula: Seram, & alius comedat: & progenies mea 9 eradicetur. Si deceptum est cor meum super muliere, & si ad ostium amici mei insidiatus 10 sum: Scortum alterius sit uxor mea, & super illam incurven- 11 tur alii. Hoc enim nefas est, et 12 iniquitas maxima. Ignis est usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans geni- 13 mina. Si contempsi subire judicium cum servo meo, & ancillâ meâ, cùm disceptarent 14 adversùm me. Quid enim faciam cùm surrexerit ad judicandum Deus? & cùm quæsierit, quid respondebo illi? 15 Numquid non in utero fecit me qui & illum operatus est: & formavit me in vulva unus? 16 Si negavi, quod volebant, pauperibus, & oculos viduæ expectare feci.

ΚΕΦ. λα΄.

1 †Διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, 2 † καὶ οὐ συνήσω (α) ἐπὶ παρθένον. † (β) Καὶ τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἄνωθεν, καὶ κληρονομία 3 ἱκανοῦ (γ) ἐξ ὑψίστων; † (δ) Οὐαί, ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦ- 4 σιν ἀνομίαν. † Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν μου, καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου (ε) ἐξα- 5 ριθμήσεται; † Εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ γελοιαστῶν, † εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν (ζ) 6 ὁ πούς μου εἰς δόλον· † Ἕσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, (η) οἶδε δὲ ὁ κύριος τὴν ἀ- 7 κακίαν μου· † Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου (θ) ἐκ τῆς ὁδοῦ, † εἰ δὲ καὶ τῷ (ι) ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου, † (κ) εἰ δὲ καὶ 8 ταῖς χερσί μου ἡψάμην δώρων, Σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, † ἄῤῥιζος 9 δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς. † Εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, † (λ) εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύ- 10 ραις αὐτῆς, † Ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου (μ) ἑτέρῳ, τὰ δὲ νήπιά μου ταπεινωθείη. 11 † Θυμὸς γὰρ ὀργῆς (ν) ἀκατάσχετος, τὸ 12 μιᾶναι ἀνδρὸς γυναῖκα. † Πῦρ γάρ ἐστι καιόμενον (ξ) ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν, † οὗ δ' ἂν ἐπέλθῃ ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν. 13 † Εἰ δὲ καὶ ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης, κρινομένων αὐτῶν (ο) 14 πρὸς μέ, † Τί γὰρ ποιήσω ἐὰν ἔτασίν μου (π) ποιῆται ὁ κύριος; † ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπὴν 15 τινα, ἀπόκρισιν ποιήσομαι; † Πότερον (ρ) οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρί, καὶ ἐκεῖνοι γεγόνασι; † γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ 16 αὐτῇ κοιλίᾳ. † Ἀδύνατοι (σ) δὲ χρείαν ἥν ποτε εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, † χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα.

CAP. XXXI.

1 TEstamentum (a) posui oculis meis, & non (b) intelligam 2 super virgine. Et quid (c) partitus est Deus desuper; & hæreditas Omnipotentis ex altissimis? 3 Væ, perditio injusto, & abalienatio facientibus iniquitatem. 4 Nónne ipse videbit viam meam, & omnes gressus meos enumerabit? 5 Si verò incessi cum (d) irrisoribus, vel si festinavit ad dolum pes meus: 6 ((e) Steti enim in statera justa, novit autem Dominus (f) innocentiam meam:) 7 Si declinavit pes meus de via, vel si oculo obsequutum est cor meum, vel si manibus meis tetigi 8 dona: Seram igitur, & alii edant: & sine (g) radice sim super terram. 9 Si sequutum est cor meum mulierem viri alterius, aut si (h) obsedi januas ejus; 10 (i) Placeat quoque uxor mea alteri, & filii mei humilientur. 11 Furor enim (k) iræ indomitus, commaculare viri uxorem. 12 Ignis enim est ardens super omnes (l) partes: quocunque supervenerit, à radicibus perdidit. 13 Quòd si & (m) despexi judicium famuli mei, aut ancillæ, cùm ipsi litigarent mecum: 14 Quid enim faciam, si (n) inquisitionem meî faciat Dominus? quòd, si & visitationem aliquam, responsum dabo? 15 Nónne sicut ego factus sum in utero, & illi facti sunt? facti autem sumus in eodem (o) ventre. 16 Impotentes autem, quacunque aliquando re opus habebant, non sunt frustrati; & viduæ oculum non tabefeci.

MS.A. (α) ἐπὶ παρθένων. (β) Καὶ ἐπεμέρισεν (γ) ἐξ ὑψίστου; (δ) Οὐαί, καὶ ἀπώλεια (ε) ἐξαριθμηθήσεται; Εἴγε ἤμην (ζ) εἰς δόλον ὁ πούς μου· Ἕσταμε (η) οἶδεν ὁ κύριος (θ) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, εἰ (ι) ὀφθαλμῷ μου (κ) καὶ εἰ ἐν ταῖς χερσίν μου ἡψάμην δώρων, Σπείροιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοντα, ἄριζος (λ) εἰ δὲ καὶ (μ) ἄλλῳ, (ν) ἀκάθεκτος, (ξ) ἐκ πάντων (ο) πρὸς ἐμέ, (π) ποιήσῃ (ρ) οὐχ ὡς ἐγὼ (σ) δὲ ἣν ποτε εἶχον χρείαν οὐκ ἀπέτυχον, καὶ χήρας τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἔτηξα.

תרגום TARGUM.

22 23 24 תטלנני לפוחא תרכבנני ותמסנני בתשיתא: ארום גלי קדמי דלמותא תתיב לי ובית קבורתא מזמן לכל דחי: לחוד לא ברתחא ישדר
25 מחתיה אין בעדן צעריה יקבל צלותהון: הא ברם לא לגרמיה יגרג מחתיה אין בחטטי ישוי להון אספלעיתא: אין לא בכית לקשי יומא עגמת
26 27 28 נפשי לחשיכא: ארום טב סברית ואתא ביש ואוריכית לנהורא ואתא קבלא: מעי חמרו ולית בהון חוו דמא אקדימו יתי יומי עניותא: אוכם
29 30 31 אזלית מדלית שמשא קמת בקהלא אבעי: אחא הויתי לירודין וחברא לברת נעמיתא: משכי שחם מעלוי ותרמי חרך מן נוגבא: והוא לאבלא
כנרי ואבובי אמתיל לקל בכין:

לא

1 2 3 קים גזרית לעיני ומה אסתכל על בתולתא: ומה חולק טב יהיב אלהא מלעלא ואחסנת שדי משמי מרומא: הלא צערא לזידונא ותבירא
4 5 6 לעבדי שקר: הלא הוא יחמי אורחתי וכל פסיעתי ימנה: אין הליכת עם שקרא ורויות על נכילות רגלי: יתקלנני במשחתא דצדקא וידע אלהא
7 8 9 שלימותי: אין תצלי אסתורי מן אורחא ובתר עיני הלך לבי ובידי אדביק מדעם חבולא: אזרע וחורן ייכול ולבלבי נצרי יתלשון: אין אשתרגג
10 11 12 לבבי על אתת גבר ועל תרע חברי כמנית: תשמש עם חורן אנתתי ועלה יחמטון חורנין: ארום היא זנו והוא סורחן פריש: ארום אשא היא
13 14 עד בי אבדנא תנסר ובכל אנבי תלשא: אין רחקית דין עבדי ואמהתי כד אית להון תגרא בהדי: ומה אעבד כד יקום אלהא וארום יסער
15 16 מה אתיבנה: הלא בכריסא עבדני מן דעבדיה ואתקן יתנא במעיא חד: אין אתמנע מלשלמא צבאות מסכינא ועיני ארמלתא אשיצי:

Verſio SYRIACA.

22 23 * ܘܫܩܠܬܢܝ ܘܐܪܟܒܬܢܝ ܥܠ ܪܘܚܐ. ܘܡܟܟܬܢܝ ܘܐܥܩܬܢܝ. * ܘܗܫܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܢ ܡܘܬܐ ܬܗܦܟܢܝ.
23 24 ܠܒܝܬ ܟܢܫܐ ܕܟܠܗܘܢ ܚܝܐ. * ܒܪܡ ܠܐ ܥܠܝ ܢܦܫܘܛ ܐܝܕܗ. ܘܐܢ ܐܩܥܐ ܠܘܬܗ ܢܦܪܩܢܝ. * ܒܟܝܬ ܥܠ
25 26 ܡܣܟܢܐ ܒܐܝܡܡܐ. ܘܐܬܥܝܩܬ ܢܦܫܝ ܥܠ ܡܚܝܠܐ. * ܣܟܝܬ ܠܛܝܒܘܬܐ ܘܐܬܬ ܐܘܠܨܢܐ. ܣܟܝܬ ܠܢܘܗܪܐ
26 27 28 ܘܐܬܐ ܚܫܘܟܐ. * ܪܬܚܘ ܪܚܡܝ ܘܠܐ ܫܠܝܘ. ܩܕܡܘܢܝ ܝܘܡܬܐ ܕܡܘܟܟܝ. * ܡܬܟܪܝܐ ܗܠܟܬ ܕܠܐ
29 30 ܚܡܬܐ. ܩܡܬ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܐܝܠܠܬ. * ܐܚܐ ܗܘܝܬ ܠܝܪܘܪܐ. ܘܚܒܪܐ ܠܒܢܬ ܝܥܢܐ. * ܡܫܟܝ ܐܘܟܡ ܥܠܝ.
31 ܘܓܪܡܝ ܚܡܘ ܐܝܟ ܕܒܫܪܒܐ. * ܗܘܐ ܟܢܪܝ ܠܐܒܠܐ. ܘܙܡܪܝ ܠܩܠܐ ܕܒܟܝܐ. * [illegible] * [illegible] *
1 2 * ܩܝܡܐ ܐܩܝܡܬ ܠܥܝܢܝ. ܕܠܐ ܐܬܒܩܐ ܒܒܬܘܠܬܐ. * ܘܡܢܘ ܦܠܓܗ ܕܐܠܗܐ ܕܡܢ ܠܥܠ.
2 3 ܘܝܪܬܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܡܢ ܡܪܘܡܐ. * ܐܠܐ ܐܒܕܢܐ ܠܥܘܠܐ. ܘܫܘܚܠܦܐ ܠܥܒܕܝ ܥܘܠܐ. * ܘܗܘ ܚܙܐ ܐܘܪܚܬܝ.
4 5 ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܟܬܝ ܡܢܐ. * ܐܢ ܗܠܟܬ ܥܡ ܫܩܪܐ: ܘܐܢ ܐܣܬܪܗܒ ܪܓܠܝ ܠܢܟܠܐ.
6 7 * ܢܬܩܠܢܝ ܒܡܣܐܬܐ ܕܩܘܫܬܐ. ܘܢܕܥ ܐܠܗܐ ܫܠܡܘܬܝ. * ܐܢ ܐܣܛܝܬ ܗܠܟܬܝ ܡܢ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܢ ܐܙܠ
8 ܒܬܪ ܥܝܢܝ ܠܒܝ. ܘܐܢ ܕܒܩ ܒܝ ܡܕܡ. * ܐܠܐ ܐܢ ܙܪܥܬ. ܐܟܠܬ. ܘܐܢ ܢܨܒܬ. ܐܪܒܝܬ ܘܟܢܫܬ.
9 10 * ܘܐܢ ܐܬܦܬܝ ܠܒܝ ܥܠ ܐܢܬܬܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܘܥܠ ܬܪܥܐ ܕܚܒܪܝ ܐܢ ܟܡܢܬ. * ܐܠܐ ܛܚܢܬ ܠܐܚܪܢܐ
11 12 ܐܢܬܬܝ. ܘܐܦܝܬ ܠܚܡܐ ܒܐܬܪܐ ܐܚܪܢܐ. * ܡܛܠ ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ. ܘܗܝ ܥܝܢܐ ܕܢܟܠܐ. * ܘܢܘܪܐ ܕܥܕܡܐ
13 ܠܐܒܕܢܐ ܐܟܠܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܥܠܠܬܝ ܢܬܥܩܪܘܢ. * ܐܢ ܐܣܠܝܬ ܕܝܢܐ ܕܥܒܕܝ ܘܕܐܡܬܝ. ܟܕ ܕܝܢܐ ܗܘܐ
14 15 ܠܗܘܢ ܥܡܝ. * ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܟܕ ܢܩܘܡ ܐܠܗܐ. ܘܡܢܐ ܐܦܢܐ ܟܕ ܢܣܥܘܪܢܝ. * ܗܘ ܕܒܪܝܢܝ ܒܟܪܣܐ
16 ܒܪܝܗܝ. ܘܬܩܢܢ ܒܡܪܒܥܐ ܚܕ. * ܐܢ ܟܠܝܬ ܠܡܣܟܢܐ ܡܕܡ ܕܒܥܐ. ܘܐܢ ܐܣܡܝܬ ܥܝܢܝ ܕܐܪܡܠܬܐ.

Verſio ARABICA.

22 23 * وحملتني فاربضتني علي الريح * وحطيتني واشقيتني * والآن أعلم أنك من الموت تردني إلي مجمع جميع
24 25 الأحياء * ولكن لا يبسط علي يده * وإذا عججت اليه يخلصني * بكيت على المسكين في النهار *
26 27 وكربت نفسي على البائس * انتظرت الرحمة فجاءت البلوى * انتظرت النور فجاء الظلام * تقلقلت
28 29 امعاي فما سكنت * عاجلتني ايام تواضعي * بالهم سلكت بلا حمية * قمت في الجماعة وبكيت * اخا
30 كنت لاولاد الوحوش * وصاحبا لبنات النعام * جلدي تقبض علي * وعظامي يبست كالذي
31 في السموم * كان مزهري بالحزن * ومزماري لصوت البكاء * الفصل الحادي والثلاثون *
1 2 * عهدا اعاهد عيني ان لا افطن في العذرى * وماذا هي قسمة الله الذي من فوق * ووراثة الله
3 4 الذي من العلو * الا تبار المنافقين * والمكروه على صانعي الشر * فانه قد ابصر طرائقي * وجميع
5 6 خطواتي قد احصاها * ان كنت خطوت مع الاشرار وان استعجلت رجلي ان تسعى بالغش * فميزني
7 بميزان الحق * ويعرف الله براءتي * ان كنت عدلت خطواتي من الطريق وان كان ذهب قلبي وراء
8 عيني وان كان لصق بي شي * الا اذا زرعت عند ذلك اكلت * واذا ما نصبت عند ذلك ربيت
9 10 وحملت * وان استزل قلبي على امرأة غريبة * وعلى باب صاحبي ان كنت رصدت * ولكن طحنت
11 12 امرأتي لآخرين * وخبزت مكانا آخر * من اجل انها خاطية * وهي عين المكر * والنار التي حتى الهلاك
13 14 تأكل * وجميع غلاتي تقلع * ان كنت رفضت قضاء عبدي وامتي اذا تداينوا معي * بل اقول
15 ماذا اصنع اذا ما قام الله وماذا اذا ما سأل ان اجيبه * فانه في البطن الذي صنعني صنعه * وفي رحم
16 واحد ساوانا * ان كنت منعت المسكين الذي طلب وان كنت اظلمت عيني الارملة *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Et portâſti me, tum cubare 22
feciſti ſuper ventum, &
(l) depoſuiſti me, ac tri-
bulâſti me: Et nunc ſcio 23
quòd à morte reduces me
ad congregationem omni-
um vivorũ. Attamen non 24
extendet ſuper me manum
ſuam; & cùm clamavero
ad eum, ſalvabit me. Plo- 25
ravi ſuper pauperem in
die, & mœruit anima mea
ſuper inopem. Expectavi 26
miſericordiam, & venit
tribulatio. Expectavi lu-
cem, & venerunt tenebræ.
Cõmota ſunt viſcera mea, 27
nec quieverunt: Prævene-
runt me dies humilitatis
meæ: (m) In anxietate 28
ambulavi abſq; ira: ſteti
in cõgregatione, et plaaxi.
Frater factus ſum (n) fi- 29
liis belluarum, & ſocius
filiabus ſtruthionum. Cu- 30
tis mea (o) contracta eſt
ſuper me, & oſſa mea (p)
aruerunt veluti ejus qui
in vento calido eſt. Verſa 31
eſt cithara mea in mœro-
rem, & pſalmodia mea in
vocem luctûs.

CAP. XXXI.

Fœdus paciſcor cum 1
oculis meis quòd non con-
ſiderabo virginem. Et quæ- 2
nam eſt pars Dei, quæ de-
ſuper eſt: & hæreditas
Dei quæ ab excelſo eſt;
Niſi interitus impiorum, et 3
(a) abominatio ſuper ope-
rantes malum? Nam ipſe 4
vidit vias meas, & cun-
ctos paſſus meos numera-
vit. Si ambulavi cum im- 5
probis, & ſi acceleravi pe-
des meos (b) ut curarent
dolum; Appendat me in 6
ſtatera veritatis, & cog-
noſcat Deus innocentiam
meam. Si diverti greſſus 7
meos de via, & ſi abiit cor
meum poſt oculos meos,
& ſi adhæſit mihi quic-
quam. Sed potiùs cùm ſe- 8
minavi, tunc comedi; &
cùm plantavi, tunc nutri-
vi & congeſſi: Et ſi (c) 9
flexum eſt cor meũ ſuper
muliere aliena, et ad janu-
am proximi mei ſi inſidia-
tus ſum: Imò verò moluit 10
uxor mea aliis, & panem
confecit alio in loco, Quia 11
ipſa peccatrix eſt, & ocu-
lus fraudis, Et ignis uſque 12
ad interitum comedens. Et
omnes fruges meæ eradi-
centur, Si recuſavi cau- 13
ſam ſervi mei & ancillæ
meæ, quando judicium in-
ierunt mecum: Sed dico, 14
Quid faciam quando ſte-
terit Deus? & quid cùm
poſtulaverit ut responde-
am ei? Nam in ventre in 15
quo condidit me, condidit
illum; & in vulva eadem
(d) pares nos fecit. Si 16
denegavi pauperi quod
petiit, & ſi obſcuravi ocu-
los viduæ:

INTERP. SYRIACA.
(l) humiliâſti me, (m) Mœſtè (n) cani ſylveſtri, (o) conſumpta eſt (p) adusta ſunt Cap. xxxi. (a) abalienatio (b) currerent in dolo; (c) ſolicitum fuit (d) aptavit nos.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Elevâſti me ſuper ventum, & aſcendere me feciſti, & tabeſcere feciſti me in ſcientia. *Nam patefactum eſt mihi* quòd morti reduces me, & in domum ſepulturæ, quæ 22 23
præparatur omni viventi. *Verum non cum furore immittet* plagam ſuam, ſi *tempore anguſtiæ ejus ſuſceperit preces eorum. Targum aliud*: Veruntamen non in *os* 24
ejus ſuſcitabit plagam ſuam, ſi in ſcabie poſuerit ſuper ea emplaſtrum. Flebam utiq; ſuper eum qui mœrens erat in die, compatiebatur anima mea pauperi. Spe- 25 26
ravi enim bonum, & venit malum; & expectavi lucem, & venerunt tenebræ. Viſcera mea efferbuerunt, & non apparuit in eis ſanguis: prævenerunt me dies afflictio- 27
nis. Denigratus incedebam ſine ſole, conſurgens in turba deprecabar. Frater fui draconibus, & ſocius filiis ſtruthionis. Cutis mea denigrata eſt in me, & os meum 28 29
combuſtum eſt ſiccitate. Et verſa eſt in luctum cithara mea, & organum meum comparatum eſt voci flentium. 31 30

CAP. XXXI.

PEpigi fœdus cum oculis meis, & quid reſpicerem ſuper virginem? Quam enim partem bonam daret Deus deſuper, & poſſeſſionem omnipotens de cœlis 1 2
excelſis. Nonne tribulatio erit ſuperbo: & interitus operantibus iniquitatem? Nonne ipſe videbit vias meas, & omnes greſſus meos numerabit? Si ambulavi cum 3 4 5
falſitate, & feſtinavit in ſolicitudine pes meus. Appendat me in ſtatera juſtitiæ, ut Deus ſciat perfectionem meam. Si declinavit greſſus meus à via, & ſecutum eſt ocu- 6 7
los meos cor meum, & manibus meis adhæſit aliqua macula: Seram, & alius comedat, & germinationes propaginum mearum eradicentur. Si concupivit cor meum 8 9
uxorem viri, & ſi ad oſtium amici mei inſidiatus ſum. Dormiat cum alio uxor mea, & ſuper eam incurvent ſe alii: Quoniam hoc eſt fornicatio, & eſt iniquitas ma- 10 11
xima. Quia ignis eſt qui uſq; ad domum perditionis conſumet, & omnes fructus meos eradicabit. Si abjeci judicium ſervi mei & ancillæ meæ, quando erat eis con- 12 13
tentio mecum: Quid enim faciam cùm ſurrexerit Deus; & quando viſitabit, quid reſpondebo ei? Nonne in ventre fecit me, *qui* fecit illum, & præparavit nos in 14 15
utero unus? Si deſiii reddere quod *volebat pauper*, & oculos viduæ conſumere feci. 16

איוב : לא

pupillus comedit non & : solus meam buccellam comedi Et
17 וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם
: patre tanquam , mecum crevit meis pueritiis à Quia .ea ex
18 מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב
pereuntem videbam Si .illam deduxi meæ matris utero ab &
19 וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד
non Si .mendico operimentum non & ; veste absque
20 מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ אִם־לֹא
.se calefecit mearum ovium vellere de & ,ejus lumbi mihi benedixerunt
בֵרְכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃
viderem quòd , meam manum pupillum contra elevavi Si
21 אִם־הֲנִיפוֹתִי עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה
, cadat humero ab meum Latus .meum auxilium porta in
22 בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל
, me ad pavor Quia .confringatur canna à meum brachium &
23 וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃ כִּי־פַחַד אֵלַי
posui Si .potero non ejus celsitudine à & : Dei contritio
24 אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי
Si .mea fiducia , dixi auro & : meam spem aurum
25 זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־
invenit multum quia & : mea facultas multa quia , sum lætatus
אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה
lunam & : resplendebat quando ,lucem videbam Si .mea manus
26 יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ
: meum cor abscondito in se seduxit Et .incedentem honorificè
27 יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי
: judicata iniquitas hoc Etiam .meum os mea manus est osculata &
28 וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃ גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי
contritione in sum lætatus Si .desuper Deo sum mentitus si
29 כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד
.malum eum invenit quia , me excitavi & , me habentis odio
מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃
execratione in petendum ad : meum palatum peccandum ad dedi non Et
30 וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה
det Quis .mei tentorii viri dixerunt non Si .illius animam
31 נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן
: peregrinus pernoctabat non Foris ? saturemur non ejus carne de
32 מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר
homo ut operui Si .aperiebam viatori mea ostia
33 דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם
Quia .meam iniquitatem meo abdito in abdendum ad , meas prævaricationes
34 פְּשָׁעָי לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֺנִי׃ כִּי
, me consternavit familiarum contemptus & , multam turbam frangebam
אֶעֱרוֹץ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי
, me audientem mihi dabit Quis .ostium sum egressus non , tacui &
35 וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא פָתַח׃ מִי יִתֶּן־לִי שֹׁמֵעַ לִי
scripsit librum & : mihi respondebit , omnipotens meum signum Ecce
הֶן־תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב
cum ligem ,illum portem meo humero super non Si .meæ litis vir
36 אִישׁ רִיבִי׃ אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ
velut : illi nunciabo meorum gressuum Numerum .mihi diademata
37 עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ
mea humus me adversum Si .eum faciam appropinquare ducem
38 נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי
ejus rebur Si .defleant ejus sulci pariter & , clamet
39 תִזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ
.feci efflare ejus patronorum animam & : pecunia absque comedi
אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃
.foetens herba hordeo pro & , spina egrediatur tritico Pro
40 תַּחַת חִטָּה יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָאְשָׁה
.Ijob verba sunt Perfecta
תַּמּוּ דִּבְרֵי אִיּוֹב׃

Versio VULG. LAT

17 Si comedi buccellam meam solus, & non comêdit pupillus 18 ex ea: (Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio: & de utero matris meæ egressa 19 est mecum:) Si despexi pereuntem, eò quòd non habuerit indumentum, & absque operimento pauperem: 20 Si non benedixerunt mihi latera ejus, & de velleribus ovium mearum calefactus est: 21 Si levavi super pupillum manum meam, etiam cùm viderem me in porta superiorem: 22 Humerus meus à junctura sua cadat, & brachium meum cum 23 suis ossibus confringatur. Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum, & pondus ejus ferre non potui. 24 Si putavi aurum robur meum, & obrizo dixi; Fiducia mea. 25 Si lætatus sum super multis divitiis meis, & quia plurima 26 reperit manus mea. Si vidi Solem cùm fulgeret, & lunam 27 incedentem clarè: Et lætatû est in abscondito cor meum, & osculatus sum manum 28 meam ore meo. Quæ est iniquitas maxima, & negatio 29 contra Deum altissimum. Si gavisus sum ad ruinam ejus qui me oderat, & exultavi quòd invenisset eum malum. 30 Non enim dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem maledicens animam ejus. 31 Si non dixerunt viri tabernaculi mei; Quis det de carni- 32 bus ejus ut saturemur? Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit. 33 Si abscondi quasi homo peccatum meum, & celavi in sinu 34 meo iniquitatem meam. Si expavi ad multitudinem nimiam, & despectio propinquorum terruit me: & non magis tacui, nec egressus sum 35 ostium. Quis mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat Omnipotens; & librum scribat ipse qui ju- 36 dicat. Ut in humero meo portem illum, & circumdem illum quasi coronam mihi? 37 Per singulos gradus meos pronuntiabo illum, & quasi prin- 38 cipi offeram eum. Si adversùm me terra mea clamat, & cum ipsa sulci ejus deflent: 39 Si fructus ejus comedi absque pecunia, & animam agrico- 40 larum ejus afflixi: Pro frumento oriatur mihi tribulus, & pro hordeo spina.

Finita sunt verba Job.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

17 † Εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος, καὶ 18 οὐχὶ (τ) ὀρφανῷ μετέδωκα· † Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατήρ, † καὶ ἐκ γα- 19 στρὸς μητρός μου ὡδήγησα· † Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον, καὶ οὐκ 20 (υ) ἠμφίασα αὐτόν. † Ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με, † ἀπὸ δὲ κουρᾶς (φ) ἀμνῶν μου ἐθερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν· 21 † (χ) Εἰ ἐπῆρα ὀρφανῷ χεῖρα, πεποιθὼς 22 ὅτι πολλή μοι βοήθεια (∴) περίεστιν· † Ἀποσταίη ἄρα (ψ) ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδός, † ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ (ω) ἀγκῶνος 23 συντριβείη. † Φόβος γὰρ κυρίου (α) συνέσχε με, † ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ 24 ὑποίσω. † Εἰ ἔταξα χρυσίον εἰς χοῦν μου, † εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποί- 25 θησα. † Εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου (β) μοι γενομένου, † (γ) εἰ δὲ καὶ ἐπ' 26 ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά μου· † Ἢ οὐχ ὁρῶμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα (δ) ἐκλείποντα, † σελήνην δὲ φθίνουσαν; οὐ 27 γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστί· † Καὶ εἰ ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου, † (ε) εἰ δὲ χεῖρά μου 28 ἐπιθεὶς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα· † Καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία (ζ) ἡ μεγίστη λογισθείη, † ὅτι ἐψευσάμην (η) ἐναντίον κυ- 29 ρίου τοῦ ὑψίστου. Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην (θ) πτώματι ἐχθρῶν μου, † καὶ εἶ- 30 πεν ἡ καρδία μου, Εὖγε· † Ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, † θρυλληθείην δὲ (ι) ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακού- 31 μενος. Εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεράπαιναί μου, † Τίς ἂν δῴη ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ (κ) πλησθῆναι; † λίαν μου 32 χρηστοῦ ὄντος· † Ἔξω δὲ οὐκ (λ) ηὐλίζετο ξένος, (μ) ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι 33 (*) ἀνέῳκτο· † Εἰ δὲ καὶ ἁμαρτὼν ἀκουσίως 34 ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου· † Οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν (ν) πλήθους, † τοῦ μὴ ἐξαγορεῦσαι (ξ) ἐνώπιον αὐτῶν· † εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν (ο) θύ- 35 ραν μου κόλπῳ κενῷ· † Τίς δῴη ἀκούοντά μου; † χεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ (′) ἐδεδοίκειν· † συγ- 36 γραφὴν δὲ ἣν εἶχον κατά τινος, † (π) Ἐπ' ὤμοις ἂν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνω- 37 σκον, † Καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, † (ρ) οὐθὲν λαβὼν παρὰ (σ) χρεω- 38 φειλέτου· † Εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, † εἰ δὲ καὶ οἱ αὔλακες αὐτῆς ἔκλαυ- 39 σαν ὁμοθυμαδόν. † (τ) Εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον (υ) μόνος ἄνευ τιμῆς, † εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς (*) ἐκλαβὼν 40 ἐλύπησα· † Ἀντὶ πυροῦ (φ) ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος.

17 *Quòd si & buccellam meam comedi solus, & pupillo non communicavi.* 18 *Quoniam à juventute mea enutriebam ut pater; & de ventre matris meæ dux eis fui.* 19 *Aut si despexi nudum pereuntem, & non operui eum.* 20 *Et si non benedixerunt me (p) impotentes, & de tonsura agnorum meorum calefacti sunt humeri eorum.* 21 *Si (q) levavi super pupillum manum, confidens, quia mihi est adjutorium multum;* 22 *(r) Discedat humerus meus (s) à junctura, & brachium meum à cubito confringatur.* 23 *Timor enim Domini continuit me: à (t) prehensione ejus non sustinebo.* 24 *Si posui aurum (u) in congium meum: quòd si & in lapide pretioso fidebam.* 25 *Si & lætatus sum, cùm esset mihi census multus; si & in (x) innumerabilibus posui manum meam.* 26 *An non videmus Solem, qui lucebat, deficientem, lunam autem decrescentem? non (y) enim in eis est.* 27 *Et si (z) deceptum est clàm cor meum: quòd & si (aa) osculatus sum manum meam, ponens ad os meum;* 28 *Et hoc igitur mihi iniquitas maxima computetur; quòd mentitus sum coram Domino altissimo.* 29 *Quòd si & gavisus sum super ruina inimicorum meorum, & dixit cor meum, (bb) Euge;* 30 *Audiat auris mea maledictionem meam, & diffamer à populo meo malè affectus.* 31 *Quòd si & sæpè (cc) dixerunt ancillæ meæ; Quis utique det nobis, ut carnibus ejus satiemur? cùm valdè bonus essem.* 32 *Et foris non manebat hospes: & ostium meum omni venienti patuit.* 33 *Quòd si & cùm (dd) non spontè peccâssem, abscondi peccatum meum.* 34 *Non enim expavi turbam multitudinis; ut non enarrarem coram eis. Aut si dimisi infirmum sinu vacuo exire januam meam;* 35 *Quis mihi tribuat auditorem? & manum Domini si non timui, (ee) syngrapham verò, quam habui contra quempiam,* 36 *In humeris utique circumponens coronam legebam,* 37 *Et si non scindens eam reddidi, nihil accipiens à debitore.* 38 *Si super me unquam terra gemuit, aut si sulci ejus ploraverunt simul.* 39 *Aut si & (ff) virtutem ejus comedi solus sine pretio: aut si animam domini terræ recipiens (gg) contristavi:* 40 *Pro tritico germinet mihi (hh) urtica, & pro hordeo spina.*

ΚΕΦ. λβ'.

Καὶ ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν.

CAP. XXXII.

Et cessavit Job à verbis.

MS. A. (τ) μετέδωκα ὀρφανῷ· Καὶ ἐκ (υ) ἠμφίασα. Ἀδύνατοί δὲ εἰ μὴ εὐλόγουν με, (φ) ἀρνῶν (χ) Εἰ δὲ καὶ (∴) πάρεστιν· (ψ) ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὦμός μου, (ω) ἀγκῶνός μου (α) συνεῖχέν με, καὶ ἀπὸ (β) γενομένου μου, (γ) καὶ εἰ ἐπ' (δ) καὶ ἐκλείποντα, (ε) εἰ δὲ καὶ (ζ) λογισθείη μεγάλη, ὅτι (η) ἔναντι (θ) ἐπὶ πτώματι ἐχθροῦ μου, καὶ εἰ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου, Εὖγε, εὖγε· (ι) ὑπὸ λαοῦ κακούμενος. (κ) ἐμπλησθῆναι; (λ) ηὐλίζετο (μ) καὶ ἡ θύρα (*) ἠνέῳκτο· (ν) λαοῦ, τοῦ μὴ (ξ) ἐναντίον αὐτῶν· (ο) τὴν θύραν (′) ἠδεδοίκειν· (π) Εἰ ἐπ' ὤμοις περιθέμενος ὡς στέφανον (ρ) οὐθὲν (σ) χρεοφειλέτου μου· (τ) Εἰ τὴν ἰσχὺν (υ) ἄνευ τιμῆς μόνος, (*) ἐκβαλὼν (φ) ἐξέλθῃ

תרגום TARGUM.

וַאֲכָלִית טוּלְמִי בִלְחוֹדַי וְלָא אֲכַל יַתֵּם מִנֵּיהּ : מְטוּל דְּמִטַּלְיוּתִי אַסְגִּיעַנִי הֵיךְ כְּאַבָּא וּמִכְּרֵיסָא דְּאִמִּי דַּבַּרְנִי בְּנִיחוּתָא : אִין אֶחְמֵי עַרְטִילַי מִדְּלֵית 17 18 19
כְּסוּתָא וְלֵית חוֹפָאָה לַחֲשִׁיכָא : אִין לָא בָרִיכוּ יָתִי חַרְצוֹי וּמִגּוּזְתָא דְּאִמְּרַי יִשְׁתְּחַן : אִין אֲרִימֵית עַל יַתְּמָא יְדִי אֲרוּם אֶחְמֵי בְתַרְעָא סִיוּעִי : כִּתְפִּי 20 21 22
מִן שִׁכְמָה תִפּוֹל וְאֶדְרְעִי מִן קָנֶה תִתְּבַר : אֲרוּם דְּלִיחַ לְוָתִי תְּבַר אֱלָהָא וּמִן מִסְפְּיֵיהּ לָא אֶסוֹבַר : אִין שַׁוִּיתִי עַל דְּהַב סְבוּיִי וּלְכַתְלָן אֲמַרִית רוּחְצָנִי : 23 24
אִין אֶחְדֵי אֲרוּם סְגָא עֻתְרִי וַאֲרוּם בְּסוּגְעָא אַשְׁכַּחַת יְדִי : אִין אֶחְמֵי אִסְתְּהַר אֲרוּם יְנְהַר וְסִהֲרָא זִיוְתָן מְהַלֵּךְ : וְשָׁרְגַג בְּטוּמְרָא לִבִּי וְנַשְּׁקַת יְדִי 25 26 27
לְפוּמִי : לְחוּד הוּא סוּרְחָן פְּרִישׁ אֲרוּם כַּדְּבֵית אֱלָהָא מִלְּעֵלָּא : אִין אֶחְדֵי בְּצַעֲרָא דְּסָנְאִי וְיַבְּבֵית אֲרוּם אַרְעֵיהּ בִּישׁ : וְלָא שַׁבְקִית לְמֶחְטֵי מוֹרִיגִי לְמִשְׁאַל 28 29 30
בְּמוּמְתָא נַפְשֵׁיהּ : אִין לָא אֲמַרוּ אֱנָשֵׁי מַשְׁכְּנִי מַן יִגְוּוֹר מִבִּסְרֵיהּ לָא נִסְבַּע : בְּשׁוּקָא לָא יְבִית גִּיּוֹרָא דַּשִּׁי לְאַכְסַנְיָא פְּתַחִית : אִין חֲפֵית כְּאָדָם קַדְמוֹי 31 32 33
מְרָדַי לְמִטְמַע בְּעִטְפֵי סוּרְחָנִי : אֲרוּם אִתְגַּבַּר רְכַפַּת גְּיוּתַנְיָא וּבְסִיר גְּנִיסָתָא יִתְבַּרְנַנִי וּשְׁתֵקִית לָא אֶפּוֹק מַעֲלָנָא : מַן יִגְזוֹר עֲלַי דִּיקַבֵּל מִנִּי הָא 34 35
רִגּוּנִי דְּשַׁדַּי עֲנֵי יָתִי וּפִטְקָא דִּכְתַב אֱנָשׁ תִּגְרִי : אִין לָא עַל כַּתְפִּי אֶסוֹבְרִנֵיהּ אַרְכְּבִנֵיהּ כְּלִילָן לִי : מִנְיַן פְּסִיעָתִי אֲחַוֵּינֵיהּ דִּכְמַת אַרְכוֹנָא אֲקָרְבִנֵּיהּ : 36 37
אִין עֲלַי אַרְעָא תִקְבּוֹל וְכַחֲדָא תַלְמִידָא בָכְיָן : אִין חֵילָהּ גְּמִירִית בְּלָא כְסַף וְנַפְשׁ דְּמָרְהָא אַפְחֵירִית : חֲלַף חִנְטַיָא יִפְקוּן סִלְוֵי וַחֲלַף סַעֲרָתָא הִזְמֵי 38 39 40
שְׁלִימוּ פִּתְגָמֵי אִיּוֹב :

Verſio SYRIACA.

17 18 ܐܢ ܐܟܠܬ ܠܚܡܝ ܒܠܚܘܕܝ: ܘܠܐ ܝܬܡܐ ܡܢܗ ܐܟܠ. * ܡܛܠ ܕܡܢ ܛܠܝܘܬܝ ܪܒܢܝ ܒܟܐܒܐ. ܘܡܢ
19 20 ܟܪܣܗ ܕܐܡܝ ܒܐܢܚܬܐ. * ܐܢ ܚܙܝܬ ܕܐܒܕ ܡܢ ܥܪܛܠܝܘܬܐ. ܘܠܝܬ ܐܣܛܠܐ ܠܡܣܟܢܐ. * ܐܠܐ ܥܠ
21 ܥܘܒܝ ܐܬܪܒܝ. ܘܡܢ ܓܙܬܐ ܕܥܢܝ ܐܫܬܚܢ. * ܐܢ ܐܪܝܡܬ ܥܠ ܝܬܡܐ ܐܝܕܝ. ܐܠܐ ܟܕ ܚܙܝܬܗ ܒܬܪܥܐ
22 23 ܥܕܪܬܗ. * ܟܬܦܝ ܡܢ ܥܩܪܗ ܬܦܠ. ܘܕܪܥܝ ܡܢ ܩܢܝܗ ܬܬܬܒܪ. * ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܙܝܥܬܢܝ.
24 ܘܬܒܪܗ ܐܬܐ ܥܠܝ. ܘܡܢ ܕܚܠܬܐ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܠܡܩܡ. * ܐܢ ܣܡܬ ܕܗܒܐ ܬܘܟܠܢܝ. ܐܘ ܐܡܪܬ ܠܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ
25 ܬܘܟܠܢܝ. ܘܐܢ ܐܡܪܬ ܠܗ ܠܐܘܦܝܪ. ܕܐܢܬ ܗܘ ܣܒܪܝ. * ܐܢ ܚܕܝܬ ܟܕ ܣܓܝܘ ܩܢܝܢܝ.
26 27 ܘܟܕ ܣܓܝܐܐ ܐܫܟܚܬ ܐܝܕܝ. * ܐܢ ܚܙܝܬ ܢܘܗܪܐ ܟܕ ܕܢܚ. ܘܣܗܪܐ ܟܕ ܕܢܚ. * ܐܢ ܐܙܠ ܘܐܬܛܥܝ
28 29 ܒܟܣܝܐ ܠܒܝ. ܘܢܫܩܬ ܐܝܕܝ ܠܦܘܡܝ. * ܐܦ ܗܘ ܚܙܐ ܟܠܗܘܢ ܢܟܠܝ. ܐܢ ܕܓܠܬ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. * ܘܐܢ
30 ܚܕܝܬ ܒܬܒܪܗ ܕܣܢܝܐܝ. ܘܐܢ ܪܘܙܬ ܟܕ ܐܬܬ ܗܘܬ ܠܗ ܒܝܫܬܐ. * ܘܐܢ ܝܗܒܬ ܦܘܡܝ ܠܚܛܗܐ. ܘܢܦܫܝ ܚܕܐ
31 32 ܡܢ ܗܠܝܢ ܠܐ ܫܐܠܬ. * ܐܠܐ ܐܡܪܘ ܐܢܫܝ ܒܝܬܝ. ܡܢ ܢܬܠ ܠܢ ܡܢ ܒܣܪܗ. ܘܠܐ ܢܣܒܥ. * ܒܫܘܩܐ ܠܐ ܐܒܝܬ
33 34 ܐܟܣܢܝܐ. ܘܬܪܥܝ ܠܐܘܪܚܐ ܦܬܚܬ. * ܐܢ ܟܣܝܬ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܚܛܗܝ. ܐܘ ܛܫܝܬ ܒܥܘܒܝ ܥܘܠܝ. * ܐܢ
ܢܒܙܬ ܚܝܠܐ ܕܣܓܝܐܐ. ܐܠܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܘ ܕܡܢ ܥܡܡܐ ܬܒܪܘܢܝ. ܘܬܪܥܐ ܠܐ ܐܫܒܩܬ ܠܡܪܘܒܐ. ܘܡܡܠܠܐ ܕܣܦܘܬܐ
35 ܠܐ ܒܚܢܬ. ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܡܟܟܢܝ. * ܡܢ ܢܬܠ ܡܢ ܕܢܫܡܥ ܠܝ ܐܢ ܗܠܝܢ. ܐܠܗܐ ܢܥܢܝܢܝ.
36 ܘܢܟܬܘܒ ܒܣܦܪܐ ܕܝܢܘܗܝ ܕܓܒܪܐ. ܐܠܗܐ ܥܠ ܟܬܦܬܝ. ܐܫܩܠܝܘܗܝ. ܘܐܥܒܕܝܘܗܝ ܠܝ ܟܠܝܠܐ. * ܘܡܢܝܢܐ
37 38 ܕܗܠܟܬܝ ܐܚܘܝܘܗܝ. ܘܐܝܟ ܪܫܐ ܐܩܪܒܝܘܗܝ. * ܘܥܠܝ ܐܪܥܐ ܬܐܠܐ. ܘܬܠܡܝܗ ܐܟܚܕܐ ܢܒܟܘܢ.
39 40 ܐܢ ܐܟܠܬ ܚܝܠܗ ܕܠܐ ܟܣܦ. ܘܢܦܫܐ ܕܡܪܗ ܐܥܝܩܬ. * ܚܠܦ ܚܛܬܐ ܢܦܘܩ ܚܘܚܐ. ܘܚܠܦ
ܣܥܪܐ ܢܦܘܩ ܟܘܒܐ. ܘܫܠܡܘ ܡܠܘܗܝ ܕܐܝܘܒ.

Verſio ARABICA.

17 18 *وإن كنت أكلت خبزي وحدي ولم يأكل منه اليتيم* من أجل أنه من صباي رباني في الأوجاع*
19 20 ومن بطن أمي في الأمراض* إن كنت رأيت هالكا من العري* وليس كسوة للبائس* بل على
21 حجري تربى* ومن جزاز غنمي استدفا* إن كنت رفعت على اليتيم يدي* إلا إذا ما رأيته في الباب
22 23 أعنته* كتفي من أصلها تسقط* وذراعي من قصبته ينكسر* من أجل أن خشية الله أفزعني*
24 وبان أني انكسار جاء علي* ومن الرهبة لم أستطع أن أقوم* إن كنت صنعت الذهب ثقتي
25 أو قلت على الحجر الجيد اتكالي* وإن قلت على الإبريز إنك أنت رجائي* إن كنت فرحت إذا ما
26 كثر قنياني* وإذا ما وجدت كثيرا يدي* إن كنت رأيت النور إذا ما ظهر والقمر إذا ما أشرق*
27 28 *فإن انطلق واسترل في الخفا قلبي* وقبلت يدي فمي* فإنه قد أبصر جميع أسراري* إن كنت
29 30 كذبت قدام الله* وإن كنت فرحت بتبار مبغضي* وإن كنت سررت إذا ما كانت له البلوى* وإن
31 كنت أسلمت فمي لخطاء* ونفسي لواحدة من هذا ما طلبت* ولكن قال أحبائي من الذي يعطينا
32 33 من لحمه فلا نشبع* فإني في السوق لم أبيت الغريب* وبابي للضعيف فتحت* إن كنت سترت مثل
34 الناس خطاياي* وإن كنت طمرت في الخفا أحوالي أي ذنوبي* وإن كنت وطيت قوة الكثيرين بل
كثيرا من الشعوب كسروني* لم أرد من بابي أحدا* وفي كلام الشفتين* ما تفكرت* مساخط الله
35 وضعتني* من الذي يجعل الذي يسمعني* إن كان كذلك الله يجيبني* ويكتب في السفر قضايا الرجل*
36 37 *ولكن على كتفي أحمله* وجعلته لي إكليلا* وعدد خطواتي أعلمه* ومثل السليط أطهره* وعلي
38 39 40 الأرض تنوح* وحرائثها جميعا يبكون* إن أكلت قوتها بلا فضة* ونفس الحزين إن كنت أذيت* فبدل
الحنطة يخرج الزيل* وبدل الشعير يخرج شوكه* فتمت أقوال أيوب*

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

17 Sique comedi panem meum ſolus, nec comedit ex eo pupillus; 18 Quoniam à pueritia mea educavit me in doloribus, & de ventre matris meæ (e) in morbis: 19 Si vidi percuntem (f) nuditate, & non eſſe veſtimentum inopi: 20 Quin potiùs ſuper ſinu meo enutritus eſt, & de vellere ovium mearum calefactus eſt. 21 Si levavi in pupillum manũ meam, ſed cùm vidi eum in oſtio, adjuvi illum; 22 Humerus meus è radice ſua decidat, & brachium meum à lacerto frangatur. 23 Quoniam timor Dei terruit me, & fractio, id eſt, contritio ejus venit ſuper me, & præ terrore non potui ſurgere. 24 Si feci aurum ſecuritatem meã; aut dixi, In lapide pretioſo fiducia mea: & ſi dixi de obrizo, Tu es ſpes mea: 25 Si lætatus ſum cùm multiplicatæ ſunt poſſeſſiones meæ, & cùm invenit multum manus mea: 26 Si vidi lucem cùm apparuit, & lunam cùm orta eſt: 27 Si abiit & (g) prolapſum eſt in abſcondito cor meum, & oſculata eſt manus mea os meum: 28 Ipſe quidem intuitus eſt (h) omnia ſecreta mea. Si mentitus ſum corã Deo, 29 Et ſi gaviſus ſum de fractione oſoris mei: & ſi lætatus ſum quando accidit ei tribulatio: 30 Et ſi tradidi os meũ peccato. At anima mea unum ex his non appetiit. 31 Attamen dixerunt amici mei, Quis det nobis de carnibus ejus, neque ſaturemur? 32 Ego enim in platea non permiſi dormire peregrinum, & oſtium meum (i) infirmo aperui. 33 Si celavi ut homines, peccata mea; & ſi condidi in occulto delicta mea, hoc eſt, ſcelera mea: 34 Et ſi conculcavi virtutem multorum: imò multi ex populis fregerunt me. Non rejeci è janua mea quenquam: & ſermonem labiorum non conſideravi. Iræ Dei humiliârunt me. 35 Quis conſtituat qui me audiat? ſi hæc ita ſunt, Deus exaudiat me, & ſcribat in libro judicia hominis. (k) 36 Sed ſuper humeros meos portabo illum, & feci eum mihi coronam. 37 Et numerum greſſuum meorum nunciabo ei, & tanquam præſidem manifeſtabo eum; 38 Et ſuper me terra planget, & arantes eam ſimul lugebunt. 39 Si comedi virtutem ejus abſque argento, & animam mœſti ſi afflixi; 40 Pro frumento exeat fimus, & pro hordeo exeat ſentis. Completi ſunt ſermones Job.

INTERP. SYRIACA.

(e) in gemitibus: (f) abſque indumento, (g) perſuaſum fuit (h) verſutias meas. (i) viatori (k) O Deus, ſuper

Paraph. Chald. Verſio Latina.

Et ſi comedi buccellam *meam* ſolus, & non comedit pupillus ex eo. Quoniam ab infantia mea creſcere me fecit ſicut pater, & de ventre matris duxit me in requiem. 17 18
Si viderim nudum eo quòd non habuiſſet indumentum, & pauperem abſq; operimento. Si non benedixerunt mihi renes ejus, & de vellere agnorum meorum 19 20
calefactus eſt. Si levavi ſuper pupillum manum meam, cùm viderem in porta auxilium meum. Humerus meus à ſcapula ſua cadat, & brachium meum à canna ſua 21 22
confringatur. Quoniam terribilis fuit apud me terror Dei, & à timore ejus non potero ſubſiſtere. Si poſui in auro ſpem meam, & obrizo dixi fiduciam meam. Si lætatus 23 24
ſum quando multiplicatæ ſunt divitiæ meæ, & *quoniam copiam invenit manus mea.* Si circuitum ſolis contemplatus ſum cùm illuceſceret, & lunam cum ſplendore 25 26
incedentem. Et deceptum eſt in abſcondito cor meum, & oſculatum eſt manum meam os meum. Eſt etiam iniquitas maxima, quoniam negarem Deum deſuper. Si gaviſus 27 28
ſum in *calamitate* ejus qui me oderat; & *exultavi* cùm *obveniſſet ei* malum. Et non dimiſi ut peccaret palatum meum, ut expeteret mortem animæ ſuæ. Si non 29 30
dixerunt viri tabernaculi mei, quis juberet ut de carnibus ejus non ſaturaremur? In platea non manebat peregrinus, oſtia mea hoſpitibus aperiebam. Si operui ſicut Adam 31 32
coram illo peccatum meum, ut abſconderem in ſinu meo ſcelus meum. Quando roboratus ſum in tumultu *elatorum*, & contemptibilis familiarum terrebat me, & tacui, 33 34
& non egrediebar oſtium. Quis decernit mihi ut exaudirer? ecce deſiderium meum eſt, ut Omnipotens reſpondeat mihi, & libellum ſcribat homo contentionis meæ. 35 36
Niſi in humero meo portarem illum, & *imponerem* illum quaſi coronam mihi. Numerum greſſuum meorum nunciabo illi, & quaſi ad principem munus offeram illi. Si 37 38
adverſum me terra mea clamabat, & ſimul ſulci ejus flebant. Si virtutem ejus comedi abſq; argento, & animam domini ſui dolore affeci. Pro tritico egrediantur tribuli, 39 40
& pro hordeo ſpinæ. Completa ſunt verba Job.

איוב : לב

CAP. XXXII. לב

,Ijob respondendo à isti viri tres cessaverunt Et
1 וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב
filii Elihu *nasus* est iratus Et .suis oculis in justus ipse quia
2 כִּי הוּא צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף׀ אֱלִיהוּא בֶן־
super ejus *nasus* est iratus Iiob in ,Ram familia de Buzitæ Barachel
בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־
ejus *socios* tres in Et .Deum quam magis suam animam *ipsum justificare*
3 צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו
.responsionem invenissent non quod eò ,ejus *nasus* est iratus
חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה
Ijob ipsum expectavit Elihu Et .Ijob condemnaverant &
4 וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ חִכָּה אֶת־אִיּוֹב
vidit Et .*diebus* eo *præ* *ipsi* *senes* quia ,verbis in
5 בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא
est iratus & ,virorum trium ore in responsio non quod Elihu
אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר
: dixit & ,Buzites Barachel filius Elihu respondit Et .ejus *nasus*
6 אַפּוֹ׃ וַיַּעַן׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר
,expavi Idcirco .decrepiti vos & ,*diebus* ego *Minimus*
צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן זָחַלְתִּי
dies ,Dixi : vobis meam *scientiam indicando ab* timui &
7 וָאִירָא׀ מֵחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים
Profectò .sapientiam faciet scire annorum multitudo & ,loquentur
8 יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן
.eos intelligere faciet omnipotentis inspiratio & ,homine in *ipse* spiritus
רוּחַ־הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃
.judicium *intelligent* senes nec : *erunt* sapientes *magni* Non
9 לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
.ego etiam meam scientiam indicabo : me audi ,dixi Ideo
10 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃
,vestras intelligentias ad usque auscultavi : vestra verba expectavi Ecce
11 הֵן הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם
non ecce & : considerabam vos *ad* Et .sermones investigaretis donec
12 עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין
fortè Ne .vobis ex ejus sermonibus respondens : *arguens* Ijob contra
13 לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ פֶּן־
.vir non ,eum propulsavit Deus : sapientiam invenimus ,diceretis
תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃
non ,*vestris sermonibus in* & : sermones me adversum ordinavit non Et
14 וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא
removerunt : ultrà responderunt non ,*sunt Consternati* .illi respondebo
15 אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ
sed : sunt locuti non sed ,expectavi Et .eloquia se à
16 מֵהֶם מִלִּים׃ וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי
ego etiam Respondebo .ultrà responderunt non ,steterunt
17 עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי
sum plenus Quia .ego etiam meam *scientiam* indicabo : meam partem
18 חֶלְקִי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ כִּי מָלֵתִי
meus venter Ecce .mei uteri spiritus me coartavit ,sermonibus
19 מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ הִנֵּה בִטְנִי
.*disrumpetur* novi utres sicut ;*aperietur* non ,vinum tanquam
כְּיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃
.respondebo & ,mea labia Aperiam .mihi erit *spacium* & ,Loquar
20 אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃
non hominem *ad* & ,viri *facies* accipiam nunc Non
21 אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא
me *tollat parum ut* : *cognominabo* novi non Nam .cognominabo
22 אֲכַנֶּה׃ כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי
.meus factor
עֹשֵׂנִי׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XXXII.

1 OMiserunt autem tres viri
isti respondere Job, eò quòd
2 justus sibi videretur. Et iratus,
indignatúsque est Eliu filius
Barachel Buzites, de cognatione
Ram: iratus est autem
adversùm Job, eò quòd
justum se esse diceret coram
3 Deo. Porrò adversùm amicos
ejus indignatus est, eò quòd
non invenissent responsionem
rationabilem, sed tantummodò
4 condemnâssent Job. Igitur
Eliu expectavit Job loquentem:
eò quòd seniores
5 essent qui loquebantur. Cùm
autem vidisset quòd tres respondere
non potuissent, iratus
6 est vehementer. Respondénsque
Eliu filius Barachel
Buzites, dixit; Junior sum tempore,
vos autem antiquiores,
idcircò demisso capite, veritus
sum vobis indicare meam sententiam.
7 Sperabam enim quòd
ætas prolixior loqueretur, &
annorum multitudo doceret
8 sapientiam. Sed, ut video, Spiritus
est in hominibus, & inspiratio
Omnipotentis dat intelligentiam.
9 Non sunt longævi
sapientes, nec senes intelligunt
10 judicium. Ideò dicam; Audite
me, ostendam vobis etiam
11 ego meam sapientiã. Expectavi
enim sermones vestros, audivi
prudentiam vestram, donec
disceptaremini sermoni-
12 bus: Et donec putabam vos
aliquid dicere, considerabam:
sed, ut video, non est qui possit
arguere Job, & respondere
13 ex vobis sermonibus ejus. Ne
fortè dicatis; Invenimus sapientiam,
De⁹ projecit eum, non
14 homo. Nihil locutus est mihi,
& ego non secundùm sermones
vestros respondebo illi.
15 Extimuerunt, nec responderunt
ultrà, abstulerúntque à se
16 eloquia. Quoniam igitur expectavi,
& non sunt locuti: steterunt,
nec ultrà responderũt:
17 Respondebo & ego partem
meam, & ostendam scientiam
18 meam. Plenus sum enim sermonibus,
& coarctat me spiri-
19 tus uteri mei. En venter meus
quasi mustum absque spiraculo,
quod lagunculas novas dis-
20 rumpit. Loquar, & respirabo
paululùm: aperiam labia
21 mea, & respondebo. Non accipiam
personã viri, & Deum
22 homini non æquabo. Nescio
enim quàm diu subsistam, & si
post modicum tollat me Factor
meus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

1 Ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ (α) τρεῖς φίλοι (β) αὐτοῦ
ἔτι ἀντειπεῖν Ἰὼβ, (γ) ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος
2 ἐναντίον αὐτῶν. † Ὠργίσθη δὲ Ἐλιοὺς ὁ
τοῦ Βαραχιὴλ (δ) ὁ Βουζίτης † ἐκ τῆς
συγγενείας (ε) Ῥὰμ, τῆς Αὐσίτιδος χώρας·
† (ζ) ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰὼβ σφόδρα,
διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον
3 (η) ἐναντίον κυρίου. † Καὶ κατὰ (θ) τῶν
τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, † διότι
οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα (ι)
4 Ἰὼβ, † καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ. † Ἐλιοὺς
δὲ ὑπέμεινε δοῦναι ἀπόκρισιν (*) Ἰὼβ, † ὅτι
5 (κ) πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις. † Καὶ
εἶδεν Ἐλιοὺς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις ἐν
στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ
6 αὐτοῦ. † Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς ὁ τοῦ
Βαραχιὴλ (λ) ὁ Βουζίτης, εἶπεν, † Νεώτερος
μέν εἰμι τῷ χρόνῳ, † ὑμεῖς δέ
ἐστε πρεσβύτεροι, † (μ) διὸ ἡσύχασα φοβηθεὶς
(ν) τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμαυτοῦ
7 ἐπιστήμην. † Εἶπα δὲ, Ὅτι οὐχ ὁ χρόνος
ἐστὶν ὁ λαλῶν, † ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οἴδασι
8 σοφίαν· † (ξ) Ἀλλὰ πνεῦμά ἐστιν
ἐν βροτοῖς· † πνοὴ δὲ παντοκράτορός (ο)
9 ἐστιν ἡ διδάσκουσα. † Οὐχ οἱ πολυχρόνιοί
εἰσιν σοφοὶ, † (*) οὐδ᾽ οἱ γέροντες οἴδασι κρίμα.
10 † (π) Διὸ εἶπα, Ἀκούσατέ μου, καὶ
ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἶδα. † (ρ) Ἐνωτίζεσθέ
11 μου τὰ ῥήματα. Ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων
12 † (σ) ἄχρις οὗ ἐτάσητε λόγοις, Καὶ μέχρι
ὑμῶν συνήσω, † καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰὼβ
(τ) ἐλέγχων † ἀνταποκρινόμενος (υ) ῥήματα
13 αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν· † (φ) Ἵνα μὴ εἴπητε,
Εὕρομεν σοφίαν (χ) κυρίῳ προσθέμενοι.
14 † Ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλῆσαι
15 τοιαῦτα ῥήματα. † Ἐπτοήθησαν, οὐκ
ἀπεκρίθησαν ἔτι, † ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν
16 λόγους. † Ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα,
17 ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν. † Ὑπολαβὼν
δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, † Πάλιν λαλήσω,
18 Πλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων, † ὀλέκει
(ψ) γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός.
19 † (ω) Ἡ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους
(α) ζέων δεδεμένος, † ἢ ὥσπερ φυσητὴρ
20 (β) χαλκέως ἐῤῥηγώς. † Λαλήσω,
ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας (γ) τὰ χείλη,
21 † Ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, † ἀλλὰ
22 μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ. Οὐ γὰρ
ἐπίσταμαι θαυμάσαι (δ) πρόσωπα. † εἰ
δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

Cessaverunt autem & tres amici 1
ejus ultrà contradicere Job: erat
enim Job justus (a) coram eis.
Iratus est autem Elius filius Barachiel 2
Buzites de cognatione
Ram Ausitidis regionis. Iratus
est autem in Job valdè, eò quòd
pronuntiaverat seipsum justum
coram Domino. Et verò adversùs 3
tres amicos iratus est valdè,
eò quòd non potuerant respondere
opposita ipsi Job: & posuerant
ipsum esse impium. Elius 4
autem sustinuerat dare responsionem
Job, quoniam seniores eo
erant diebus. Et vidit Elius, 5
quòd non est responsio in ore trium
virorum, & indignatus est
irâ suâ. Suscipiens autem Elius 6
filius Barachiel Buzites, dixit;
Junior quidem sum tempore, vos
autem estis seniores: quare silui
timens in vobis annuntiare meam
ipsius (b) scientiam. Dixi 7
autē. Quòd non est tempus, quod
loquitur, et in multis annis noverunt
sapientiam. (c) Sed spiritus 8
est in hominibus: spiratio autem
Omnipotentis est, quæ docet. Non 9
longævi sunt sapientes, neque senes
noverunt judicium. Quarè 10
dixi, Audite me, & annuntiabo
vobis quæ novi: auribus percipite
mea verba. Dicam enim vobis 11
(d) audientibus, quoadusque
exquiratis sermones. Et usque 12
ad vos intelligam, Et ecce non
erat ipsi Job qui argueret; qui
vicissim responderet verbis ejus,
ex vobis: ut ne dicatis, Invenimus 13
sapientiam (e) Domino adjecti.
Homini autem permisistis 14
loqui talia verba: Exterriti sunt, 15
non responderunt ultrá: (f) veteres
fecerunt ex se sermones.
Sustinui, (g) non enim locutus 16
sum: quia steterunt, non responderunt.
(h) Suscipiens autem 17
Elius ait, Rursus loquar: Plenus 18
enim sum verborum: perdit
(i) enim me spiritus ventris.
Venter autem meus sicut (k) uter 19
musto fervens ligatus, aut
veluti follis ærarii diruptus. Loquar 20
ut requiescam aperiens labia:
Hominem enim non verebor: 21
sed neque erga mortalem
confundar. Non enim novi admirari 22
facies: alioquin & me
tineæ edent.

MS.A. (α) τρεῖς (β) αὐτοῦ· ἔτι δὲ ἀντεῖπεν (γ) ἦν γὰρ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν Ἰώβ. (δ) ὁ τοῦ Βουζὶ (ε) *Ῥαμὰ, (ζ) καὶ ὠργίσθη τῷ Ἰὼβ (η) ἔναντι κυρίου. (θ) τῶν δὲ τριῶν φίλων αὐτοῦ ὠργίσθη (ι) τῷ Ἰὼβ, (*) τῷ Ἰὼβ, (κ) πρεσβύτεροί εἰσιν αὐτοῦ ἡμερῶν. Καὶ (λ) ὁ τοῦ Βουζὶ, λέγει, (μ) διότι (ν) τοῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὴν ἐμὴν ἐπιστήμην. Εἶπον δὲ, Ὅτι χρόνος (ξ) Καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ πνεῦμά (ο) ἐστιν ἡ διδάσκουσά με. Οὐ γὰρ οἱ (*) οὐδὲ οἱ (π) Διὸ εἶπον, (ρ) Ἐνωτίζεσθε τὰ ῥήματά μου. † (σ) Ἰδοὺ ἤκουσα τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐνωτισάμην μέχρι συνέσεως ὑμῶν· ἄχρις οὗ ἐτάσηται τοὺς λόγους ὑμῶν, καὶ ἕως ὑμῶν συνήσω, (τ) ὁ ἐλέγχων (υ) ῥήμασιν (φ) Ἵνα δὲ μὴ (χ) προσθέμενοι κυρίῳ. (ψ) δέ με (ω) Καὶ ἡ γαστὴρ (α) γέμων (β) χαλκέως δεδεμένος καὶ κατεῤῥηγώς. (γ) τὰ χείλη μου, (δ) πρόσωπον.

תרגום TARGUM.

בל

1 2 ופסקו תלתא גבריא האלין מלאתבא ית איוב מטול דהוא זכי בעינוי : ותקיף רוגזא דאליהוא בר ברכאל בוזאה מן גניסת אברהם באיוב תקיף
3 4 רוגזיה מטול זכאותיה נפשיה מן אלהא : ובתלת חברוי תקיף רוגזיה מטול דלא אשכחו תיובתא וחייבו ית איוב : ואליהו מחן ית איוב במליא
5 6 ארום סבין הנון מניה ליומיא : וחמא אליהו ארום לית תיובתא בפום תלת גובריא ותקיף רוגזיה : ואתיב אליהוא בר ברכאל בוזאה ואמר
7 זוטר אנא ליומיא ואתון קשישין מטול היכנא אסתפיתי ודחילית מלחואה מנדעאיתכון : אמרית יומיא ימללון וסגיעי שניא יודעון חוכמתא :
8 בקושטא רוח נבואתא היא בבר נש ומימר שדי תבינגון : לא רברבני חכימין וסביא יבינון דינא : בנין כן אמרית קבל מני אחוי מנדעי ברם אנא : 9 10
11 הא אוריכית לפתגמיכון אצית עד ביונתכון עד דפשפשון מליא : ובהיכון אתבין והא לית לאיוב מכסן מתיב מימרוי מנכון : דלמא תימרון 13
12 אשכחנא חוכמתא אלהא ישקפניה לא גבר : ולא סדר לותי מלין ובמימריכון לא אתיבניה : אתברו לא אתיבו תוב אסתלקו מנהון מליא : 14 15
16 ואוריכית ארום לא ימללון שתקו ולא אתיבו תוב : אתיב לחוד אנא חולקי אחוי מנדעי אוף אנא : ארום מליתי מליא עקתני רוח דכריסי : הא 17
18 כריסי היך חמר חדת דלא יתפתח לגינין חדתין יתבזע : אמלל ויהוח לי אפתח ספותי ואתיב : לא כדון אסב אפי גבר ולבר נש לא אשתמודע : 19 20 21
22 ארום לא ידעית לאשתמודעא כזעיר פון יסבר לי אפין דעבד יתי :

Verſio *SYRIACA.*

*ܦܘܠܓܐ *ܠܒ * ܘܫܠܝܘ ܬܠܬܐ ܓܒܪܝܢ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܚܝܒܘܬܗ ܠܐܝܘܒ. ܡܛܠ ܕܗܘ 1
ܗܘܐ ܙܕܝܩ ܒܥܝܢܝܗܘܢ. *ܘܐܬܚܡܬ ܚܡܬܗ ܕܐܠܝܗܘ ܒܪ ܒܪܟܐܝܠ ܒܘܙܝܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܪܡܘܢ. ܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ 2
ܥܠ ܐܝܘܒ. ܥܠ ܕܙܕܩ ܢܦܫܗ ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ. *ܘܐܬܚܡܬ ܥܠ ܬܠܬܐ ܚܒܪܘܗܝ. ܥܠ ܕܠܐ ܐܫܟܚܘ 3
ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܦܬܓܡܐ ܠܐܝܘܒ. ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ.*ܘܐܠܝܗܘ ܡܟܣ ܗܘܐ ܠܗ ܠܐܝܘܒ ܒܡܠܐ. ܡܛܠ ܕܩܫܝܫܝܢ 4
ܗܘܘ ܡܢܗ ܒܫܢܝܐ. *ܘܚܙܐ ܐܠܝܗܘ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܬܠܬܐ ܓܒܪܝܢ. 5
ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ. *ܘܥܢܐ ܐܠܝܗܘ ܒܪ ܒܪܟܐܝܠ ܒܘܙܝܐ. ܘܐܡܪ. ܡܛܠ ܕܙܥܘܪ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܒܝܘܡܬܐ. 6
ܘܐܢܬܘܢ ܣܝܒܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܚܠܬ ܘܙܥܬ ܠܡܚܘܝܘܬܟܘܢ ܝܕܥܬܝ. *ܐܡܪܬ ܕܝܢ. ܕܝܘܡܬܐ ܗܘ 7
ܢܡܠܠܘܢ. ܘܣܘܓܐܐ ܕܫܢܝܐ ܢܘܕܥܘܢ ܚܟܡܬܐ. *ܒܪܡ ܪܘܚܐ ܐܝܬ ܒܒܪܢܫܐ. ܘܢܫܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܡܣܟܠܐ 8
ܠܗܘܢ. *ܠܐ ܗܘܐ ܣܓܝܐܐ ܕܫܢܝܐ ܡܚܟܡܝܢ. ܐܦܠܐ ܗܘܐ ܣܒܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܕܝܢܐ. *ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. 9 10
ܫܡܥܘܢܝ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܚܘܝܟܘܢ ܝܕܥܬܝ. *ܗܐ ܫܬܩܬ ܠܟܘܢ ܘܠܡܡܠܠܝܟܘܢ ܘܨܘܬܬ. ܥܕܡܐ ܕܒܨܝܬܘܢ. 11
ܘܥܩܒܬܘܢ ܡܠܐ. *ܘܣܗܕܘܬܟܘܢ ܐܣܬܟܠܬ. ܘܗܐ ܠܝܬ ܠܐܝܘܒ ܡܟܣܢܐ. ܘܕܢܬܠ ܠܗ ܡܢܟܘܢ ܦܬܓܡܐ. 12
*ܕܠܡܐ ܬܐܡܪܘܢ. ܕܐܫܟܚܢ ܚܟܡܬܐ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܡܚܝܗܝ. ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ. *ܠܐ ܐܬܛܝܒ ܠܘܩܒܠܝ ܡܠܐ. ܘܒܡܠܝܟܘܢ 13 14
ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܐ ܠܗ. *ܫܬܩܘ. ܘܠܘ ܠܐ ܥܢܝܘ ܬܘܒ. ܘܥܩܪܘ ܡܢܗܘܢ ܡܠܐ ܘܫܬܩܘ. *ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܡܠܠܝܢ. 15
ܡܛܠ ܕܩܡܘ ܘܠܘ ܠܐ ܥܢܝܘ ܬܘܒ. *ܐܦܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܡܢܬܝ. ܘܐܚܘܐ ܐܦ ܐܢܐ ܝܕܥܬܝ. *ܡܛܠ ܕܐܬܡܠܝܬ ܡܠܐ. 16 17
ܘܐܠܨܬܢܝ ܪܘܚܐ ܕܟܪܣܝ. *ܗܐ ܟܪܣܝ ܐܝܟ ܚܡܪܐ ܕܠܐ ܡܬܦܬܚ. ܘܐܝܟ ܙܩܐ ܚܕܬܐ ܡܬܦܠܓܐ. *ܐܡܠܠ 18 19
ܘܐܬܢܦܫ ܠܝ. ܐܦܬܚ ܣܦܘܬܝ. ܘܐܬܠ ܦܬܓܡܐ. *ܠܐ ܐܣܒ ܒܐܦܝ ܓܒܪܐ. ܘܡܢ ܐܦܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܐܒܗܬ. 20 21
*ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܣܒܐ ܒܐܦܐ. ܡܢ ܩܠܝܠ ܫܩܠ ܗܘܐ ܠܝ ܥܒܘܕܝ. 22

Verſio *ARABICA.*

* الفصل الثاني والثلثون * * وصمت هولاي الثلاثة رجال الذين كانوا يريدون يفحصون ايوب * 1
لانه كان صديقا في اعينهم * واحما ايليهو ابن بركيل البوزي من قبيل رمون. احما غضبه على ايوب 2
حين برر نفسه اكثر من الله * واحما على الثلاثة اصحابه حين لم يستطيعوا يعطونه جوابا اعني لايوب 3
ويدحضونه * وايلهو كان يبكت ايوب بالقول * لانهم كانوا اشيخ منه في الايام * فابصر اليهو انهم لا يستطيعوا 4 5
هولاي الثلاثة رجال ان يكلموه * فاحما غضبا * فاجاب اليهوا ابن بركيال البوزي * وقال * من اجل اني اصغر 6
منكم في الايام وانتم مشايخ * من اجل هذا خشيت وفزعت ان اخبركم معرفتي * فاني قلت ان الايام 7
تتكلم * وكثرة السنين تعلم الحكمة * حقا ان روحا في الانسان ونسمة الله تفهمهم * وليس الان كثير 8 9
الايام حكم * وايضا وليس المشايخ يفهمون القضاء * من اجل هذا فاني اقول اسمعوني * وانا ايضا اخبركم 10
معرفتي * فاني قد سكتت لكم ولاقوالكم * ونصتت حتى فرغتم وفحصتم بالقول * وفي شهاداتكم تفهمت * 11 12
والان ليس لايوب مبكتا * والذي يعطيه منكم قولا * حين تقولون اننا قد وجدنا الحكمة * فان الله ضربه 13
وليس انسان * ولا اقول مقابل الكلام * وبقولكم فاني لا اشبهه * سكتوا وايضا فلم يجيبوه * وابعدوا منهم 14 15
القول وسكتوا * من اجل انهم لم يتكلموا وقاموا ايضا ولم يجيبوه * فاستجيب انا ايضا بكلمتي * واخبر 16 17
انا ايضا معرفتي * لاني امتليت كلاما واستفزعت الروح ببطني * فهذا بطني وجعه لا تنفتح * ومثل 18 19
الفاكهة في الشهر تسعى * اتكلم فاستريح * وافتح شفتي وارد القول * ولا اخذ باوجه الناس * ومن 20 21
اوجه الناس لا اخزا * من اجل اني لا اعرف الخزي * والي قليل ياخذ مني قوتي * 22

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

CAP. XXXII.

ET conticuêre illi tres viri qui volebant (a) tentare Job, eò quòd eſſet juſtus in oculis eorum, 1
Et iratus eſt Elihu filius Barachiel Buzites de cognatione Remmon, accenſus eſt furor ejus adverſùs Job, cùm juſtificavit ſeipſum plus Deo: 2
Et iratus eſt tribus amicis ejus quod nequiverint reddere illi (nempe Job) reſponſum, & convincere illum. 3
Et Elihu arguebat Job in ſermone: nam iſti erant provectiores ipſo, ætate. 4
Viditque Elihu non potuiſſe hos tres viros (b) alloqui illum, & ſuccenſus eſt furore: 5
Et reſpondit Elihu filius Barachiel Buzites, ac dixit; Quia ſum minor vobis diebus, vos autem ſeniores; iccircò timui ac veritus ſum indicare vobis ſcientiam meam: 6
Dixi enim, quòd dies loquuntur, & multitudo annorum docet ſapientiam. 7
Verè ſpiritus eſt in homine, & aura Dei dat illis intelligentiam. 8
Non igitur multitudo dierum ſapientem facit, neque etiam ſenes intelligunt judicium. 9
Propterea ego dico; Audite me, & ego quoque indicabo vobis ſcientiam meam: 10
(c) Tacui enim vobis & ſermonibus veſtris & auſcultavi donec abſolviſtis, & indagâſtis ſermocinatione: 11
Et teſtimonia veſtra intellexi: Et tandem non eſt qui Job redarguat, & qui tribuat illi ex vobis (d) ſermonem: 12
Dum dicitis; Jam invenimus ſapientiã. Deus quidem percuſſit illum, & non homo. 13
Et non contradicam verbis, (e) & ſermonem veſtrum nequaquam imitabor. 14
Siluerunt, nec ampliùs reſponderunt ei, & removerunt à ſe ſermonem, & tacuerunt. 15
Quia non loquuntur, imò etiam ſubſtiterunt, & (f) non reſponderunt illi: 16
Ideò adferam ego quoque verbum meum, & ſignificabo etiam ſcientiam meã, 17
Quia impletus ſum verbis, & evomuit ſpiritum venter meus. 18
En venter meus dolore vexa.* non aperitur, & quaſi fructus in menſe, diſciſſus eſt. 19
Loquar, et reſpirabo, & aperiam labia mea, & reddam ſermonem: 20
Nec accipiam facies hominum, & à faciebus hominum non erubeſcam, 21
Quia non novi erubeſcentiam, & ad modicum ſumet à me virtutem meam. 22

INTERP. SYRIACA.

CAP. xxxii. (a) reum peragere (b) reſponſum dare illi, (c) Ecce tacui vobis (d) reſponſum: (e) neq; ſermonibus veſtris in illam me conjiciam. (f) ampliùs non

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. XXXII.

ET omiſerunt tres viri iſti reſpondere Job, eò quòd eſſet juſtus in oculis ſuis. Et iratus eſt furor Elihu filii Barachel Buzites, de cognatione Abraham, contra Job: 1 2
iratus eſt enim furor ejus eò quòd juſtificâſſet animam ſuam magis quàm Deum. Et adverſus tres amicos ejus iratus eſt furor ejus, eò ꝙ non inveniſſent reſponſionem, 3
& condemnâſſent Job. Elihu autẽ expectavit Job in ſermonibus, quoniam ipſi ſeniores diebus erant illo. Et vidit Elihu ꝙ non eſſet reſponſio in ore triũ virorũ, & iratus 4 5
eſt furor ejus. Et reſpondit Elihu filius Barachel Buzites, & ait: Junior ſum diebus, & vos eſtis longævi, propterea dubitabam & timebã annunciare ſcientiã meam *vobis.* 6
Dixi: Diebus loquentur, & multitudine annorum oſtendent ſcientiam, Veruntamen ſpiritus prophetiæ eſt in filio hominis, & verbum omnipotentis intelligere faci- 7 8
et eos. Non magnifici ſunt ſapientes, nec ſenes intelligunt judicium. Propterea dixi: Audi me, annunciabo ſcientiam meam etiam ego. Ecce expectavi ſermones 9 10
veſtros, audivi uſque ad intelligentiam veſtram donec ſcrutaremini ſermones. Et apud vos intelligebam, & ecce non eſt qui arguat Job, nec reſpondeat verbis ejus ex 11 12
vobis. Ne fortè dicatis: Invenimus ſapientiam, Deus percuſſit eum, & non homo. Et non direxit ad me ſermones, & juxta verba veſtra non reſpondebo illi. Con- 13 14
triti ſunt & non reſponderunt ultrà, & abſtulerunt à ſe ſermones. Et expectavi quoniam non loquebantur; tacuerunt, & non reſponderunt ultrà. Quoniam plenus 15 16
ſum ſermonibus, coarctavit me ſpiritus ventris mei. Ecce venter meus ſicut vinum novum quod non habet ſpiraculum; [*& ſicut*] lagenæ novæ, ſcinditur. Loquar & re- 17 18
frigerabor in meipſo, aperiam labia mea & reſpondebo. Non modò accipiam faciem viri, & filium hominis non cognoſcam. Quoniam neſcio cognoſcere, quaſi mo- 19 20
dicum tollet *mihi faciem* qui fecit me. 21 22

איוב : לג

CAP. XXXIII. לג

.ausculta mea verba omnia & : mea eloquia Ijob quæſo audi *verò* Et
וְֽאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְֽכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ 1
.meo palato in mea lingua *eſt locuta* : meũ os *aperui* nunc Ecce
הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃ 2
puram mea labia ſcientiam & , mea eloquia mei cordis Rectitudo
יֹשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוּר 3
omnipotentis ſpiraculum & , me fecit Dei Spiritus .loquuntur
מִלֵּלוּ׃ רֽוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי 4
meas facies ad , Diſpone : mihi reſponde , potueris Si .me *vivificabit*
תְּחַיֵּנִי׃ אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי 5
luto ex 5 Deo tuum *es* ſecundùm ego Ecce .conſiſte
הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר 6
, te terrebit non mea formido Ecce .ego etiam ſum *exciſus*
קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ 7
dixiſti Veruntamen .erit gravis non te ſuper mea *manus* &
וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ 8
ego Mundus .*audiam* ſermonum vocem & , meis auribus in
בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ זַךְ אֲנִי 9
.mihi iniquitas non & : *ego tectus* , prævaricatione abſque
בְּלִי־פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִי׃
.ſibi inimicum in me reputavit : invenit me adverſum occaſiones Ecce
הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃ 10
.meas ſemitas omnes *cuſtodiet* : meos pedes *cippo in Ponet*
יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃ 11
magnificabitur quia : tibi reſpondebo , fuiſti juſtus non hoc Ecce
הֶן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה 12
? contendiſti eum adverſum Cur .*homine præ* Deus
אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ 13
loquetur uno in Quia ? *reſpondebit* non ſua verba omnia quòd
כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא־יַעֲנֶה׃ כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־ 14
viſionis ſomnium Per .eum *intuebitur* non duobus *in* & , Deus
אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּחֲלוֹם ׀ חֶזְיוֹן 15
ſuper dormitationes per ,homines ſuper *ſoporem cadendo in* , *noctis*
לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי
ſuo vinculo in & : hominum aurem revelabit Tunc .cubile
מִשְׁכָּב׃ אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם 16
.tegat viro à ſuperbiam & : opere hominẽ *removendum Ad* .*obſignabit*
יַחְתֹּם׃ לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ 17
.*miſſile* per *tranſeundo* à ejus vitam & : *fovea* à ejus animam Prohibeat
יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃ 18
ejus oſſium *multitudo* & ,*ſuum* cubile ſuper dolore in *Corripiturque*
וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרוֹב עֲצָמָיו 19
cibum ejus anima & : panem ejus vita *eum abominari facit* Et .fortis
אֵתָן׃ וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל 20
confringentur & : *me vidente* à ej⁹ caro Conſumetur .*aviditatis*
תַּאֲוָה׃ יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי וְשֻׁפּוּ 21
: ejus anima *foveæ* appropinquavit Et .videbuntur non , ejus oſſa
עַצְמֹתָיו לֹא רֻאּוּ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ 22
angelus *cum ſuper* fuerit Si .mortificantibus ejus vita &
וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃ אִם־יֵשׁ עָלָיו ׀ מַלְאָךְ 23
.ej⁹ rectitudinem homini *indicandum ad* : mille ex unus eloquens
מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃
, *foveam deſcendendo* à ,eum Redime : dixerit & ,ejus fuerit miſertus Et
וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שָׁחַת 24
revertetur : *pueritia præ* ejus caro *erit Succulenta* .propitiationem inveni
מָצָאתִי כֹפֶר׃ רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב 25
.*ſuarum adoleſcentiarum* dies ad
לִימֵי עֲלוּמָיו׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXXIII.

1 Audi igitur Job eloquia
mea, & omnes ſermones meos
2 auſculta. Ecce aperui os me-
um, loquatur lingua mea in
3 faucibus meis. Simplici corde
meo ſermones mei, & ſenten-
tiam puram labia mea loquen-
4 tur. Spiritus Dei fecit me,&
ſpiraculum Omnipotentis vi-
5 vificavit me.Si potes, reſpon-
de mihi, & adverſùs faciem
6 meam conſiſte. Ecce, & me
ſicut & te fecit Deus, & de
eodem luto ego quoque for-
7 matus ſum. Veruntamen mi-
raculum meum non te terreat,
& eloquentia mea non ſit tibi
8 gravis. Dixiſti ergò in auribus
meis, & vocẽ verborũ tuorũ
9 audivi; Mundus ſum ego, &
abſque delicto : immaculatus,
& non eſt iniquitas in me.
10 Quia querelas in me reperit,
ideò arbitratus eſt me inimi-
11 cum ſibi. Poſuit in nervo pe-
des meos, cuſtodivit omnes
12 ſemitas meas. Hoc eſt ergò,
in quo non es juſtificatus : re-
ſpondebo tibi, quia major ſit
13 Deus homine. Adverſùs eum
contendis,quòd non ad omnia
14 verba reſponderit tibi? Semel
loquitur Deus, & ſecundò
15 idipſum non repetit. Per
ſomnium in viſione nocturna,
quando irruit ſopor ſuper ho-
mines,et dormiunt in lectulo:
16 Tunc aperit aures virorum,&
erudiens eos inſtruit diſcipli-
17 nâ. Ut avertat hominem ab
his quæ facit, & liberet eum
18 de ſuperbia : Eruens animam
ejus à corruptione : & vitam
illius, ut non tranſeat in gla-
19 dium. Increpat quoque per
dolorem in lectulo, & omnia
oſſa ejus marceſcere facit.
20 Abominabilis ei fit in vita ſua
panis, & animæ illius cibus
21 antè deſiderabilis. Tabeſcet
caro ejus, & oſſa, quæ tecta
22 fuerant, nudabuntur. Appro-
pinquavit corruptioni anima
23 ejus, & vita illi⁹ mortiferis.Si
fuerit pro eo Angel⁹ loquens,
unus de millibus,ut annuntiet
24 hominis æquitatem:Miſerebi-
tur ejus, & dicet ; Libera
eum, ut non deſcendat in cor-
ruptionem : inveni in quo ei
25 propitier. Conſumpta eſt ca-
ro ejus à ſuppliciis, reverta-
tur ad dies adoleſcentiæ ſuæ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. λγ΄.

1 † Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον Ἰὼβ τὰ
ῥήματά μου, † (α) καὶ λαλιὰν ἐνωτίζου
2 μου. † Ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου,
3 καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου. † Καθαρά
μου ἡ καρδία (β) ῥήμασιν, † σύνεσις δὲ
4 χειλέων μου καθαρὰ νοήσει. † Πνεῦμα
θεῖον τὸ ποιῆσάν με, † πνοὴ δὲ παντοκρά-
5 τορος ἡ διδάσκουσά με. † (γ) Ἐὰν δύ-
νῃ, δός μοι ἀπόκρισιν, πρὸς ταῦτα †
ὑπόμεινον, (δ) στῆθι κατ᾽ ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ
6 σέ. † Ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐ-
7 γὼ, † ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα (ε)· † Οὐχ
ὁ φόβος μου (ζ) σε στροβήσει, † οὐδὲ ἡ
8 χείρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί. † Πλὴν
εἶπας ἐν ὠσί μου· (η) φωνὴν ῥημάτων
9 σου ἀκήκοα· † διότι λέγεις, Καθαρός
εἰμι (θ) οὐχ ἁμαρτών, † ἄμεμπτός εἰμι, οὐ γὰρ
10 ἠνόμησα· † Μέμψιν δὲ κατ᾽ ἐμοῦ εὗρεν·
11 (ι) ἥγηται δέ με ὥσπερ ὑπεναντίον. † (κ)
Ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου, † ἐ-
φύλαξε δέ μου πάσας τὰς ὁδούς. † Πῶς
12 γὰρ λέγεις, Δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακή-
κοέ μου; † αἰώνιος γάρ ἐστιν ὁ ἐπάνω
13 βροτῶν. † (λ) Λέγεις δὲ, Διατί τῆς δίκης
14 μου οὐκ ἐπακήκοέ μου πᾶν ῥῆμα; † Ἐν
γὰρ τῷ ἅπαξ λαλῆσαι ὁ κύριος, † ἐν
15 δὲ τῷ δευτέρῳ, Ἐνύπνιον † (μ) ἢ ἐν
μελέτῃ νυκτερινῇ, † ὡς ὅταν ἐπιπίπτῃ (ν)
δεινὸς φόβος ἐπ᾽ ἀνθρώποις, ἐπὶ νυσταγ-
16 μάτων ἐπὶ κοίτης· † Τότε ἀνακαλύπτει
νοῦν ἀνθρώπων, † ἐν εἴδεσι φόβου τοιού-
17 τοις (ξ) αὐτοὺς ἐξεφόβησεν. † Ἀποστρέ-
ψαι ἄνθρωπον (ο) ἀπὸ ἀδικίας, † τὸ δὲ
σῶμα αὐτοῦ (π) ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο. †
18 (ρ) Ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θα-
νάτου, † (σ) καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πο-
19 λέμῳ. † Πάλιν δὲ ἤλεγξεν (τ) αὐτὸν ἐπὶ
μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης, † καὶ πλῆθος (υ) ὀ-
20 στῶν αὐτοῦ ἐνάρκησε. † Πᾶν δὲ βρωτὸν
σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι, † καὶ
21 ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν ἐπιθυμήσει. † Ἕως
ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, † καὶ ἀπο-
22 δείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά. † (φ) Ἤγγισε
δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, † ἡ δὲ ζωὴ
23 αὐτοῦ (χ) ἐν ᾅδῃ. † Ἐὰν ὦσι χίλιοι ἄγ-
γελοι θανατηφόροι, † εἷς (ψ) αὐτῶν οὐ μὴ
τρώσῃ αὐτόν. † ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ
ἐπιστραφῆναι (ω) πρὸς κύριον, † ἀναγ-
γείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν,
† (α) τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ, † (β)
24 Ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον·
† ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἀλοι-
φὴν ἐπὶ τοίχου, † (γ) τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ
25 ἐμπλήσει μυελοῦ. † Ἁπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς
σάρκας ὥσπερ νηπίου, † (δ) ἀποκαταστή-
σει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.

CAP. XXXIII.

Veruntamen audi Job ver- 1
ba mea, & auribus percipe lo-
quutionem meam. Ecce enim 2
aperui os meum, & locuta eſt
lingua mea. Mundum eſt cor 3
meum verbis; & intellectus la-
biorum meorum munda cogi-
tabit. Spiritus divinus eſt,qui 4
me fecit : ſpiratio autem Omni-
potentis eſt, quæ docet me. Si 5
potueris, da mihi reſponſionem:
ad hæc ſuſtine : ſta juxta me,
& ego juxta te. De luto for- 6
matus es tu,ſicut & ego : ex
codẽ formati ſumus. Non ti- 7
mor meus te (a) turbabit : ne-
que manus mea gravis erit
ſuper te. Veruntamen dixiſti 8
in auribus meis : vocem ver-
borum tuorum audivi, quan-
doquidem dicis; Mundus ſum, 9
non peccans : ſine crimine ſum,
non enim iniquè egi. Accu- 10
ſationem autem contra me in-
venit : putavit autem me, ſicut
adverſarium. Poſuit autem 11
in ligno pedem meum, & ob-
ſervavit omnes vias meas.
Quomodò enim dicis; Juſtus 12
ſum, & non exaudivit me?
æternus enim eſt, qui eſt ſu-
per homines. Dicis autem;(b) 13
Cur judicium meum non exau-
divit, meum omne verbum?
Semel enim (c) loquatur Domi- 14
nus : ſecundò autem Somni- 15
um, aut in meditatione noctur-
na : ſicut (d) quando incidit
ſævus timor in homines in dor-
mitationibus ſuper cubili. Tunc 16
revelat mentem hominum : in
ſpeciebus timoris talibus eos
exterruit. Avertat hominem 17
ab injuſtitia : & corpus ejus à
ruina liberavit : Et pepercit a- 18
nimæ ejus à morte, & non ca-
dat ille in bello. Iterum au- 19
tem arguit eum in languore
ſuper cubile : & multitudo oſ-
ſium ejus obtorpuit. Et omnem 20
eſcam frumenti non poterit ſu-
mere; & anima ejus cibum
deſiderabit : Quoadusque pu- 21
truerint ejus carnes, & oſten-
derit oſſa ſua inania. Ap- 22
propinquavit autem ad mortem
anima ejus, & vita ejus in in-
ferno. Si fuerint mille an- 23
geli mortiferi, unus eorum non
vulnerabit eum : ſi cogitaverit
corde reverti ad Dominum,an-
nuntiaverit autem homini ſu-
um ipſius crimen, & (e) ſuã
ſtultitiã oſtenderit: Retinebit nè 24
cadat in mortẽ. Et renovabit cor-
pus ejus, ſicut tectorium in
pariete, & oſſa ejus implebit
medullâ : Et molliet carnes e- 25
jus ſicut parvuli, & reſtituet
eum (f) virum factum inter
homines.

MS. A. καὶ τὴν λαλιάν μου ἐνωτίζου. Ἰδοὺ (β) ἐν ῥήμασιν, (γ) Ἐὰν δυνηθῇς, (δ) καὶ στῆθι σὺ κατ᾽ ἐμέ, (ε) πηλοῦ. Οὐχὶ ὁ (ζ) στροβήσει σε, (η) φωνὴν δὲ ῥημάτων (θ) οὐχ ἥμαρτον τοῖς ἔργοις, ἄπεμπτος δέ εἰμι (ι) καὶ ἥγηταί με, (κ) Ἔθετο δὲ τὸν πόδα μου ἐν κυκλώματι, καὶ ἐφύλαξέν μου (λ) Λέγεις γὰρ, Διατί τῆς δικαιοσύνης μου οὐκ ἐπακήκοεν ἐν παντὶ ῥήματι; Ἐν (μ) ὡς φάσμα ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ, (ν) φόβος δεινὸς ἐπ᾽ ἀνθρώποις, (ξ) ἐξεφόβησεν αὐτούς. (ο) ἐξ ἀδικίας αὐτοῦ, (π) ἀπὸ ἀδικίας πτώματος (ρ) Καὶ ἐφείσατο τῆς (σ) τοῦ μὴ πεσεῖν (τ) αὐτὸν μαλακίᾳ (υ) ὀστέων (φ) Ἐγγίζῃ δὲ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς θάνατον, ἡ δὲ (χ) ἐν τῷ ᾅδῃ. (ψ) ἐξ αὐτῶν (ω) ἐπὶ τὸν κύριον, (α) καὶ τὴν ἄνοιαν (β) Ἀνθέξεται αὐτοῦ, τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτὸν εἰς θάνατον. (γ) καὶ τὰ ὀστᾶ (δ) καὶ ἀποκαταστήσει αὐτόν

תרגום TARGUM.

לג

וברם שמע כדון איוב מלי וכל פתגמי אציתא : הא כדון פתחית פומי מלילת לישני במוריני : תריצות לבבי מימרי ומנדע ספותי בריר מלילו : רוח 1 2 3 4
דאלהא עבדת יתי ומימר שדי תקימנני : אין תוכל תתיבנני סדר קדמי אתעתד : הא אנא דכמתך לאלהא מן טינא אתלשית לחוד אנא : הא 5 6 7
אימתי לא תבעתנך וטוני עלך לא ייקר : ברם אמרת באודני וקל מליא אשמע : זכי אנא מדלית מרד שוינ אנא ולא סורחנא לי : הא תרעומתא 8 9 10
עלי ישכח יחשבנני לבעל דבבא ליה : ישוי בשיע רגלי ינטר כל שבילי : הא דא לא זכיתא אתיבנך ארום יתרברב אלהא מן בר נש : מא דין לותיה 11 12 13
נציתא ארום כל פתגמוי לא יתיב : ארום בחדא שותא ימלל אלהא ובתניתא לא אצטריך למסכייה : בחלמא מן חזונא דליליא כד נפלת שינתא עמיקתא 14 15
על בני נשא בניומתא על בי מדמכא : היכדין יגלי אודנא בני נשא ובמרדותהון יחתום : לאעדאה בר נש מן עובדא בישא וגיותנותא מגברא יכסי : 16 17
ימנע נפשיה מן שוחתא וחיוי מן למעבר בשלחא : ומתמכסן בכיבא על בי מדמכיה וסוגעי איברוי תקיפין : ומתונבא דנקיט ליה מרחיקא נפשיה 18 19 20
מזונא ונפשיה מיכלא רגינא : ישתיצי בסריה מן ריוו ושפין גרמוי לא אתחמו : וקריבת לשוחתא נפשיה ונשמתיה למיתותא : אין אית עלוי זכותא מזדמן 21 22 23
מלאכא חדא פרקליטא מן ביני אלף קטיגוריא לחואה לבני נש תריצותיה : וחס עלוי ואמר פרוק יתיה מלמחת בשוחתא אשכחית פורקנא : אתחליש 24 25
בסריה יתיר מן רבותא יתוב ליומי טליותיה :

Verſio SYRIACA.

1 ܦܣܘܩܐ * ܠܓ * *ܒܪܡ ܐܢܬ ܫܡܥ ܐܝܘܒ ܡܠܝ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܝ ܨܘܬ.
2 *ܗܐ ܦܬܚܬ ܦܘܡܝ. ܘܒܦܘܡܝ ܡܡܠܠ ܠܫܢܝ.*ܬܪܝܨܐ ܗܘ ܡܡܠܠܗ ܕܦܘܡܝ. ܘܓܒܝܐ ܡܠܬܐ ܕܣܦܘܬܝ.
3 4 *ܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܐܥܝܪܬܢܝ. ܘܢܫܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܚܝܬܢܝ. *ܐܢ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܐܦܢܝܢܝ ܦܬܓܡܐ.
5 6 ܐܬܛܝܒ ܘܩܘܡ ܩܕܡܝ. * ܗܐ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܗܐ ܐܦ ܐܢܐ ܡܢ ܛܝܢܐ ܐܬܓܒܠܬ. * ܘܗܫܐ
7 8 ܕܚܠܬܝ ܠܐ ܬܒܥܬܟ. ܘܩܘܒܠܝ ܥܠܝܟ ܠܐ ܢܐܩܪ. * ܒܪܡ ܐܡܪܬ ܒܐܕܢܝ. ܘܩܠܐ ܕܡܠܝܟ ܫܡܥܬ. ܕܐܡܪܬ. * ܕܟܝ
9 ܐܢܐ ܕܠܐ ܚܛܗܐ. ܘܙܕܝܩ ܐܢܐ. ܘܠܝܬ ܒܝ ܣܘܪܚܢܐ. ܘܡܕܟܝ ܐܢܐ ܡܢ ܥܘܠܐ. * ܗܘ ܕܝܢ ܥܠܬܐ ܥܒܕ ܥܠܝ
10 11 ܘܚܫܒܢܝ ܠܗ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ. * ܘܣܡ ܒܩܘܡܪܐ ܪܓܠܝ. ܘܢܛܪ ܟܠܗܘܢ ܐܘܪܚܬܝ. * ܒܗܕܐ ܠܐ ܡܙܕܕܩܬ
12 ܐܦܢܐ ܠܟ. ܕܐܠܐ ܗܘ ܦܬܓܡܐ. ܪܒ ܗܘ ܐܠܗܐ ܡܢ ܐܢܫܐ. * ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟ ܕܝܢܐ ܥܡܗ. ܘܠܟܠܗܘܢ
13 14 ܦܬܓܡܘܗܝ ܠܐ ܥܢܐ. * ܡܛܠ ܕܚܕܐ ܙܒܢ ܡܡܠܠ ܐܠܗܐ. ܘܕܬܪܬܝܢ ܠܐ ܡܦܢܐ. * ܘܒܣܦܘܬܐ ܠܐ
15 ܡܠܦ. ܒܚܠܡܐ ܘܒܚܙܘܐ ܕܠܠܝܐ. ܟܕ ܢܦܠ ܫܢܬܐ ܥܠ ܐܢܫܐ ܟܕ ܫܟܝܒ ܥܠ ܡܫܟܒܐ. * ܗܝܕܝܢ ܓܠܐ
16 ܐܕܢܐ ܕܐܢܫܐ. ܘܒܡܪܕܘܬܗܘܢ ܢܫܦܠ ܐܢܘܢ. *ܠܡܥܒܪܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ. ܘܢܟܣܐ ܦܓܪܗ ܕܓܒܪܐ ܡܢ ܚܒܠܐ.
17 18 * ܕܢܚܣܘܟ ܢܦܫܗ ܡܢ ܚܒܠܐ. ܘܚܝܘܗܝ ܡܢ ܚܪܒܐ. * ܘܡܟܣܐ ܒܟܐܒܐ ܥܠ ܡܫܟܒܗ. ܘܣܘܓܐܐ ܕܓܪܡܘܗܝ
19 ܢܚܝܠ. * ܘܡܚܒܠ ܠܚܡܗ ܡܢ ܕܚܠܬܗ. ܘܢܦܫܗ ܠܐ ܢܣܒܥ ܠܚܡܐ. ܘܢܦܫܗ ܡܬܪܓܪܓܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ.
20 21 *ܢܬܡܣܐ ܒܣܪܗ ܡܢ ܕܚܠܬܗ. ܘܓܪܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܠܐ ܢܚܙܐ. *ܘܬܩܪܘܒ ܠܚܒܠܐ ܢܦܫܗ. ܘܚܝܘܗܝ ܠܡܘܬܐ.
22 23 *ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܡܠܐܟܐ ܕܫܡܥ ܠܗ ܚܕܐ ܡܢ ܐܠܦ. ܢܚܘܐ ܠܐܢܫܐ ܬܪܝܨܘܬܗ. * ܘܢܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ ܘܢܐܡܪ
24 25 ܦܪܘܩܝܗܝ. ܕܠܐ ܢܚܘܬ ܠܚܒܠܐ. ܘܠܗ ܢܫܟܚ ܦܘܪܩܢܐ. * ܢܬܚܕܬ ܒܣܪܗ ܐܝܟ ܕܒܛܠܝܘܬܗ. ܘܢܬܦܢܐ
ܠܝܘܡܝ ܥܠܝܡܘܬܗ.

Verſio ARABICA.

1 * الفصل الثالث والثلثون * ولكن الآن اسمع يا ايوب قولي* وجميع كلامي فافهم
2 *فاني قد فتحت فمي* وفي فمي يتكلم لساني * مستقيما هو كلام فمي* ومرضيا هو قول شفتي * وروح
3 4 الله ايقظني* ونسمة الله احيتني * ان استطعت فرد علي قولا* واستعد وقف بين يدي *وانا مثلك عند
5 6 الله* وانا ايضا من الطين جبلت * فالآن مخافتي لا تقلقك* واثقالي عليك لا تثقلك * ولكن قلت
7 8 الآن وفي اذني صوت كلامك سمعته* لانك قلت *اني زكي بلا اثام* وصديق انا وليس لي خطايا* وبري
9 انا من الاثم * فانه يطلب علي العلل* وحسبني له مثل العدو* ووضع رجلي في الوثاق* ويحفظ جميع
10 11 طرايقي * بهذا لا تستطيع ان تبرا* فاعطيك قولا ان الله اكبر من الناس* من اجل ماذا قضيت
12 13 معه* وفي جميع اقاويله لا يستجيب* من اجل ان بواحدة يتكلم الله* وفي اثنتين لا يعود * بالشفتين
14 15 لا يفهم* بالحلم ورويا الليل اذا ما سقط النوم علي الانسان في الرقاد علي فراشه * عند ذلك يظهر اذن
16 الانسان وبمرادهم يذللهم * ليبعد الانسان من اعماله* ويغطي جسد الرجل * ويمنع نفسه من الفساد*
17 18 وحياته من الهلاك * ويغطي بالوجع علي مضجعه * وكثرة عظامه يقوي * يبعد لحمه من مخافته*
19 20 وجميع عظامه لا يبصرها* ونفسه لا تشبع خبزا* ونفسه تشتهي الاكل * فياكل لحمه من مخافته*
21 وجميع عظامه لا يبصرها *ويدنوا الي الفساد نفسه* والي الموت حياته * ان كان له رسولا يسمعه* واحدة
22 23 من الف يخبر الناس صلاحه * فيترحم عليه ويقول اخلصه لئلا يهبط الي الفساد * ولا يجد الخلاص
24 25 *يتبدل بسره كالذي كان بصبوته* ويعود الي ايام شبيبته *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

CAP. XXXIII.

1 AT jam audi, O Job, ſermonem meũ, & omnia verba mea intellige: 2 Jam enim aperui os meum, & in ore meo loquetur lingua mea. 3 Recta ſunt verba oris mei, & (a) gratus eſt ſermo labiorum meorum. 4 Et ſpiritus Dei excitavit me, atque aura Dei vivificavit me. 5 Si vales, reſponde mihi ſermonem, & præpara te, & ſta coram me: 6 Et ego ſum ſicut tu apud Deum, & ego quoque de cœno coagulatus ſui; 7 Ideo timor meus non te perturbet, & (b) oppoſitio mei tibi, non ſit tibi gravis. 8 Itaque dixiſti (c) modò, & auribus meis vocem verborum tuorum audivi: nam dixiſti, 9 Innocens ſum, abſque ſceleribus & juſtus ſum, nec habeo peccata, & mundus ego ſum ab iniquitate: 10 (d) Ipſe tamen quærit adverſum me occaſiones, & reputavit me ſibi tanquam inimicum, 11 Et poſuit pedes meos in (e) ligamine, & obſervavit omnes vias meas. 12 In hoc non potes juſtificari; reſpondeo enim tibi quòd Deus eſt major hominibus: 13 Quare cum eo litigas, cùm ad omnia eloquia ejus non reſpondeat? 14 Quia unum loquitur Deus, & ſecundò non repetit: 15 Labiis non docet; per ſomnium & viſionem noctis, cùm ceciderit ſomnus ſuper hominem dum cubat in lecto, 16 Tunc aperit aurem hominum, & ob rebellionem ipſorum (f) affligit eos, 17 Ut removeat hominem ab operibus ejus. 18 Tegitque corpus viri, ut avertat animã ejus à corruptione, & vitam ipſius ab interitu. 19 Tegit etiam dolore ſuper lecto ipſius, et multitudinem oſſium ejus corroborat. 20 (g) Concidetur caro ejus præ timore ipſius, & cuncta oſſa ſua non intuebitur, & anima ejus non ſaturabitur pane; & anima ejus appetet cibum, 21 Et manducabit carnem ſuam ob timorem ſuum, & omnia oſſa ſua non videbit, 22 Et appropinquabit ad corruptionem anima ejus, & & ad mortem vita ipſius. 23 Si habuerit ſibi Apoſtolum qui audiat illum ſemel è millibus, annuntiabit hominibus probitatem ejus; 24 Miſerebitur illius, & dicet; Salvabo eum, ne deſcendat in corruptionem, & non (h) inveniat ſalutem: 25 Immutabitur caro ejus ſicut erat in pueritia ſua, & redibit ad dies juventutis ſuæ.

INTERP. SYRIACA.

CAP. xxxiii. (a) ſelectus (b) cura mea de te, (c) in auribus meis, & vocem (d) Quia ecce quærit (e) cippo, (f) humiliat (g) Et deſtruit carnem ejus præ timore ipſius, & anima ejus (h) ſibi inveniat

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. XXXIII.

1 2 3 VEruntamen audi nunc Job verba mea, & omnes ſermones meos auſculta. Ecce nunc aperui os meum: locuta eſt lingua mea in faucibus meis. Rectitudo cor-
4 5 dis mei verba mea, & labia mea ſcientiam puram loquuntur. Spiritus Dei fecit me, & verbum omnipotentis ſuſtentavit me. Si potes, reſponde mihi; ordinare co-
6 7 8 ram me & ſta. Ecce ego, ſicut tu es, Deo; de luto exciſus ſum etiam ego. Ecce timor meus non terreat te, & onus meum non ſit tibi grave. Veruntamen di-
9 10 xiſti in auribus meis, & vocem verborum audivi. [*dicentis*:] Juſtus ſum ego abſque delicto; mundus ego ſum, & non eſt in me iniquitas. Ecce querelas in me
11 12 reperit, arbitratus eſt me inimicum ſibi. Poſuit in nervo pedes meos, cuſtodit omnes ſemitas meas. Ecce non hoc juſtificatus es, reſpondeam tibi; quia major eſt
13 14 Deus homine. Quare adverſus eum contendis? quia omnia verba ſua non reſpondebit. Quoniam una vice loquitur Deus, & in ſecunda non indiget intueri il-
15 16 lud. In ſomnio per viſionem noctis, quando irruit ſomnus profundus ſuper filios hominum, in ſopore ſuper lectulo: Tunc aperit aurem filiorum hominis, & in eru-
17 18 ditione eorum ſignat. Ut auferat filium hominis ab opere malo, & ſuperbiam à viro operiat. Prohibet animam ejus à corruptione, & vitam ejus ne tranſeat per
19 20 gladium. Et increpabitur per dolorem in domo lectuli, & in multitudine membrorum ejus [*dolores*] validi. Et propter faſtidium quod moleſtum eſt ei, abomina-
21 22 tur *anima* ejus eſcam, & anima illius cibum deſiderabilem. Conſumetur caro ejus *ab aſpectu*, & contrita oſſa ejus ne appareant. Et appropinquavit corruptioni
23 anima ejus, & ſpiraculum ejus *morti*. Si eſt in eo meritum, præparatur angelus unus paracletus de millibus accuſatoribus, ut annunciet filio hominis rectitu-
24 25 dinem ſuam. Et parcet ei, & dicet: Redime eum, ne deſcendat in corruptionem, inveni redemptionem. *Infirmatur* caro ejus magis quàm caro puerilis, rever-
tetur ad dies adoleſcentiæ ſuæ.

איוב : לד

ejus *facies* videbit & , ei *volet bene* & , Deum ad Orabit
26 יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו
ſuper Proſpiciet .ejus juſtitiam homini reddet & : jubilo in
27 בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ יָשֹׁר ׀ עַל־
.mihi *fuit æquum* non & ,perverti rectum & , peccavi , *dicet* & , homines
אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃
lucem *in mea* vita & : *foveam in tranſeundo à* ,*meam* animam Redemit
28 פָּדָה נַפְשׁוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתוֹ בָּאוֹר
tribus vicibus ; Deus operabitur iſta omnia Ecce .videbit
29 תִּרְאֶה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ
,*foveā* à ejus animam *convertendam Ad* .viro cum
30 עִם־גָּבֶר׃ לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת
: me audi , Ijob Attende .viventium luce in *lucendum ad*
31 לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי
: mihi reſponde , ſermones ſunt Si .loquar ego & , tace
32 הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי
: me audi *tu* , non Si .te juſtificare *volui* quia , loquere
33 דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי
.ſapientiam te docebo & , tace
הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃

CAP. XXXIV. לד

ſapientes Audite : dixit & , Elihu reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים
ſermones auris Quia .me auſcultate ſcientes & ; meos ſermones
3 מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין
eligamus Judicium .*veſcendum ad guſtabit* palatum & : *probabit*
4 תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־
: Ijob dixit Quippe .bonum quid nos inter , ſciamus : nobis
5 לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב
meo judicio In .meum judicium fecit removere Deus & , *ſum Juſtus*
6 צָדַקְתִּי וְאֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי
vir Quis .prævaricatione abſque *mea* ſagitta *dolorata* : mentiar
7 אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃ מִי־גֶבֶר
iter faceret Et ? aquam ut , ſubſannationem biberet , Ijob ſicut
8 כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח
cum deambulandū ad & : iniquitatē operātibus cum ſocietatem ad
לְחֶבְרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־
ipſo complacendo in , *vir proficiet* Non : dixit Quoniam .*improbitatis* hominib
9 אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ
Abſit .me audite cordis viri Ideo .Deo cum
10 עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה
opus Quia .*iniquitate ab omnipotens & , improbitate ab* Deo à
11 לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל
.ei faciet invenire *viri* viam juxta & : ei reddet hominis
אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃
pervertet non omnipotens & : faciet impiè non Deus verè Inſuper
12 אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
poſuit quis & : terram *illo ſuper viſitavit Quis* .judicium
13 מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם
,ejus ſpiritum ; ſuum cor eum ſuper poneret Si ? univerſum orbem
14 תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ
,ſimul caro omnis Obiret .*colligeret* ſe ad ejus flatum &
15 וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד
audi , intelligentia ſi Et .reverteretur *pulverem* in homo &
16 וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־
etiam Nunquid .meorum eloquiorum vocem auſculta : hoc
17 זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף
?facies impium ,*inſignem* juſtum *an* Et ? *obligabit* judicium habens odio
שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ׃
? *principes ad* ,impius : *profectu abſque* , regi dicendū Nunquid
18 הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃

Verſio VULG. LAT.

26 Deprecabitur Deum, & placabilis ei erit : & videbit faciem ejus in jubilo, & reddet 27 homini juſtitiam ſuam. Reſpiciet homines, & dicet; Peccavi, & verè deliqui, &, ut eram dignus, non recepi. 28 Liberavit animam ſuam ne pergeret in interitum, ſed vi-29 vens lucem videret. Ecce, hæc omnia operatur Deus tribus 30 vicibus per ſingulos. Ut revocet animas eorum à corruptione, & illuminet luce viven-31 tium. Attende Job, & audi me : & tace, dum ego loquor. 32 Si autem habes quod loquaris, reſponde mihi, loquere : volo enim, te apparere juſtum. 33 Quòd ſi non habes, audi me : tace, et docebo te ſapientiam.

CAP. XXXIV.

1 PRonuntians itaq; Eliu, eti-2 am hæc locutus eſt ; Audite ſapientes verba mea, et eru-3 diti auſcultate me: Auris enim verba probat, et guttur eſcas 4 guſtu dijudicat. Judicium eligamus nobis, et inter nos vi-5 deamus quid ſit melius. Quia dixit Job; Juſtus ſum, et Deus 6 ſubvertit judicium meum. In judicando enim me mendacium eſt : violenta ſagitta mea 7 abſque ullo peccato. Quis eſt vir ut eſt Job, qui bibit ſubſannationem quaſi aquam : 8 Qui graditur cum operantibus iniquitatem, et ambulat 9 cum viris impiis ? Dixit enim ; Non placebit vir Deo, etiam ſi 10 cucurrerit cum eo. Ideò viri cordati audite me, abſit à Deo impietas, et ab Omnipotente 11 iniquitas. Opus enim hominis reddet ei, et juxta vias ſingu-12 lorum reſtituet eis. Verè enim Deus non condemnabit fruſtrà, nec Omnipotens ſubver-13 tet judicium. Quem conſtituit alium ſuper terram? aut quem poſuit ſuper orbem, quem fa-14 bricatus eſt ? Si direxerit ad eum cor ſuum, ſpiritum illius 15 et flatum ad ſe trahet. Deficiet omnis caro ſimul, et homo in 16 cinerem revertetur. Si habes ergò intellectum, audi quod dicitur, et auſculta vocem 17 eloquii mei. Numquid qui non amat judicium, ſanari poteſt ? et quomodò tu eum, qui juſtus eſt, in tan-18 tum condemnas ? Qui dicit regi, apoſtata : qui vocat duces, impios :

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

26 †(ε)Εὐξάμενος δὲ πρὸς κύριον καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, † (ζ) εἰσελεύσεται προσώπῳ ἱλαρῷ σὺν ἐξηγορείᾳ· † ἀποδώσει δὲ (η) 27 ἀνθρώποις δικαιοσύνην. † Εἶτα τότε (*) ἀπομέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ, λέγων, † Οἷα (θ) συνετέλουν; καὶ οὐκ ἄξια 28 ἤτασέ με ὧν ἥμαρτον. † Σῶσον (ι) ψυχήν μου τοῦ μὴ (κ) ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, † (λ) καὶ ἡ ζωή μου φῶς ὄψεται. † 29 † Ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς 30 ὁδοὺς (μ) τρεῖς μετὰ ἀνδρός. † Καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, † ἵνα(ν) ἡ ζωή μου ἐν φωτὶ αἰνῇ (ξ) αὐτόν. † 31 Ἐνωτίζου Ἰὼβ καὶ ἄκουέ μου· † κώφευ-32 σον, καὶ ἐγώ εἰμι λαλήσω. † Εἰ εἰσί σοι λόγοι, ἀποκρίθητί μοι· † λάλησον, θέλω 33 γὰρ (ο) δικαιωθῆναί σε. † Εἰ μὴ, σὺ ἄκουσόν μου, † κώφευσον καὶ διδάξω (π) σε.

(g) *Deprecatus autem ad Dominum, & accepta ei erunt: intrabit facie (h) hilari cum (i) profeſſione: reddet autem ho-27 minibus juſtitiam. Deindè tunc accuſabit homo ſe ipſe, dicens; Qualia conſummabam? & non dignè in me inquiſivit 28 pro iis, quæ peccavi. Salva animam meam, ne veniat in corruptionem : & vita mea 29 lucem videbit. Ecce hæc omnia operatur fortis (k) vias tres 30 cum viro : Et eruit animam meam de morte : ut vita mea 31 in lumine collaudet illum. Auribus percipe Job, & audi me: obmuteſce, & ego quidem lo-32 quar : Si ſunt tibi ſermones; reſponde mihi : loquere, volo 33 enim juſtificari te : Sin minùs, tu audi me: obmuteſce, & docebo te.*

ΚΕΦ. λδ'.

1 2 † ὙΠολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, † Ἀκούσατέ μου σοφοὶ, ἐπιστάμενοι (α) ἐνωτί-3 ζεσθε. † Ὅτι οὖς λόγους δοκιμάζει, † καὶ λά-4 ρυγξ γεύεται βρῶσιν. † Κρίσιν ἑλώμεθα ἑαυτοῖς, † γνῶμεν ἀναμέσον (β) ἑαυτῶν, ὅ, τι 5 καλόν. † Ὅτι εἴρηκεν Ἰὼβ, Δίκαιός εἰμι· † ὁ κύριος ἀπήλλαξέ μου τὸ κρίμα· † 6 (γ) Ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου, † βί-7 αιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας. † Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰὼβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὥσ-8 περ ὕδωρ; † Οὐχ ἁμαρτὼν οὐδὲ ἀσεβήσας, † (δ) ἢ οὐδ' οὐ κοινωνήσας μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, † τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν. 9 † Μὴ γὰρ εἴπῃς, Ὅτι οὐκ (ε) ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρὸς, † καὶ ἐπισκοπὴ (ζ) αὐτῷ παρὰ 10 κυρίου. † Διὸ συνετοὶ (η) καρδίας ἀκούσατέ μου, † μή μοι εἴη ἔναντι κυρίου ἀσεβῆσαι, † (θ) καὶ ἔναντι παντοκράτορος τα-11 ράξαι τὸ δίκαιον. † (ι) Ἀλλὰ (κ) ἀποδιδοῖ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, † καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὑρήσει αὐτόν. † 12 (λ) Οἴει δὲ τὸν κύριον (μ) ἄτοπα ποιήσειν, † ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει (ν) κρίσιν, 13 † ὃς ἐποίησε τὴν γῆν; † Τίς δέ ἐστιν (ξ) ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐνόντα 14 πάντα; † Εἰ γὰρ βούλοιτο συνέχειν, καὶ 15 τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, † Τελευτήσει πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδὸν, †(ο) πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται, ὅθεν καὶ 16 ἐπλάσθη. † Εἰ δὲ μὴ νουθετῇ, ἄκουε (π) ταῦτα, 17 † ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων. † (ρ) Ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα (σ) ἄνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, † ὄντα αἰώνιον (τ) δίκαιον. † Ἀσε-18 βὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, Παρανομεῖς, † (υ) ἀσεβέστατε τοῖς ἄρχουσιν.

CAP. XXXIV.

1 *REſpondens autem Elius, di-2 xit; Audite me ſapientes, qui habetis ſcientiam, auribus per-3 cipite: Quia auris ſermones probat, & guttur guſtat eſcam. 4 (a) Judicium eligimus nobis, noſcamus inter nos, quod bonum: 5 Quia dixit Job, Juſtus ſum: Dominus removit judicium me-6 um : Et mentitus eſt in judicio meo : violentum jaculum me-7 um ſine injuſtitia. Quis vir, ut Job, bibens ſubſannationem 8 ſicut aquam? Qui neq; peccavit, neque impiè egit, (b) aut neque communicavit cum facientibus iniqua: ut ambularet cum im-9 piis. Ne (c) enim dixeris, Quia non erit viſitatio viri : & vi-10 ſitatio ei à Domino. Quarè intelligentes corde audite me. (d) Abſit à me coram Domino impiè agere, & coram Omnipoten-11 te turbare juſtitiam : Sed reddat homini, ſicut facit unuſquiſque eorum : & in ſemita 12 viri inveniet eum. Putas autem Dominum abſurda facturum? aut Omnipotens turbabit judici-13 um, qui fecit terrā? Quis autē eſt, qui facit eam quæ ſub cœlo, 14 & quæ inſunt omnia? Nam ſi velit cohibere, & ſpiritum apud 15 ſe detinere; Peribit omnis caro ſimul : & omnis mortalis in 16 terrā abibit; undè & formatus eſt: Sin (e) autē non ſis monitus; audi hæc, auribus percipe vocē 17 verborum. Vide tu eum, qui odit iniqua, & perdit mali-18 gnos, eſſe æternum juſtum. Impius eſt, qui dicit regi, Injuſtè agis, impiiſſime principibus ;*

MS. A. (ε) Εὔξεται πρὸς κύριον (ζ) εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ καθαρῷ σὺν (η) ἀνθρώπῳ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. (*) ἀποπέμψεται (θ) συνετελέμην; (ι) τὴν ψυχήν (κ) ἐξελθεῖν (λ) καὶ ζωή (μ) τρεῖς (ν) ἡ ψυχή μου (ξ) αὐτόν. † Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, † Ἀκούσατέ μου σοφοὶ, ἐπιστάμενοι ἐνωτίσεσθε τὸ καλόν. † Ὅτι εἴρηκεν Ἰὼβ, Ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς † ὁδοὺς τρεῖς μετ' ἀνδρὸς, † τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ διαφθορᾶς, † τοῦ φωτίσαι αὐτῷ ἐν φωτὶ ζώντων. † Πρόσεχε Ἰὼβ καὶ ἄκουσόν μου, † κώφευσον ἵνα λαλήσω. Εἰ εἰσὶν (ο) σὲ δικαιωθῆναι. Εἰ δὲ μὴ, (π) διδάξω σε σοφίαν.

Κεφ. λδ'. MS. A. (α) ἐνωτίζεσθε τὸ καλόν. Ὅτι * νοῦς δοκιμάζει λόγους, λάρυγξ δὲ γεύεται (β) αὐτῶν, τί καλόν. (γ) Καὶ ἐψεύσατο τῷ (δ) οὐδὲ κοινωνήσας ὁδοῦ μετὰ τῶν ποιούντων (ε) ἔστιν (ζ) αὐτοῦ (η) καρδίᾳ (θ) ἔναντι δὲ παντοκράτορος (ι) Ἀλλὰ γὰρ (κ) ἀποδίδωσιν (λ) Οἴῃ (μ) τὰ ἄτοπα (ν) τὸ δίκαιον, (ξ) ὁ ποιήσας (ο) βροτὸς δὲ εἰς γῆν (π) ταῦτα Ἰὼβ, (ρ) Εἰ δὲ * σοι οὐκ οἴει τὸν (σ) τὰ ἄνομα, (τ) εἶναι δίκαιον. (υ) ἀσεβέστατοι

תרגום Targum.

26 27 28 יצלי קדם אלהא ורעניה וחמא אפוי ברעוא ויתיב לאנש בצדקתיה : יתריץ לבני נשא ויימר חבירת ותריץ קלקילית ולא הוא שוי לי : פרוק נפשיה
29 30 מלמעבר בשוחתא ונשמתיה בנהורא מעליא תחמי : האכל אלין יעבד אלהא תרי זמנין ותלת עם בר נש : מטול לאתבא נפש מן שוחא לאנהרא בנהור
31 32 33 חייא : אצית איוב קביל מני שתיק ואנא אמלל : אין אית מלין אתיב יתי מלל ארום צביתי לזכאותך : אין לא את קביל מני שתוק ואלפנך חוכמתא :

לד

1 2 3 4 ואתיב אליהוא ואמר : שמעו חכימיא מלי וידעיא אציתו למימרי : ארום אודנא מליא בחנא ומורינא טעמא למיכל : דין נתרעי לנא נידע ביננא
5 6 7 מה טב : ארום אמר איוב זכאית ואלהא אעדי דיני : על דיני אכדיב בר נש דשרי גירי מדלית סורחנא : מן גברא היך איוב דשתי דוחכא היך מיא :
8 9 ואזל לאתחברא עם עבדי שקר ולהלכא עם אנשי רשעא : ארום אמר לא יאלף גברא במצביה עם אלהא : הא ארום אמר לא יסתכן בר נש
10 11 במרהטיה עם אלהא : בנין כן אנשי חכימי קבילו מני חס לאלהא מן רשעא ושדי מן שקרא : ארום עובדי בר נש ישלם ליה וכאורחא דגברא
12 13 14 יערעניה : ברם בקושטא אלהא לא יחיב ושדי לא יקלקל דינא : מן פקד עלוי למעבד ארעא ומן שוי תבל כולה : אין ישוי עלוי לביה רוחיה
15 16 17 ונשמתיה לגביה יכנוש : יתנגיד כל בסרא כחדא ובר נש על עפרא יתוב : ואין תתבין שמע דא אצית לקל מלי : הברם סני דינא יסתמר ואין צדיק
18 זכי יחיב : הבשר למימר למלכא רשיעא חיבא לארכונין :

Verſio SYRIACA.

26 * ܢܨܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܢܫܡܥܝܘܗܝ. ܘܢܬܪܥܐ ܒܗ. ܘܢܬܚܙܐ ܩܕܡܘܗܝ ܒܫܘܒܚܐ. ܘܢܦܪܘܥ ܠܒܪܢܫܐ
27 28 ܙܕܝܩܘܬܗ. * ܘܛܒܐ ܥܠ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܢܐܡܪ. ܘܐܡܪ ܗܫܐ ܚܛܝܬ. ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܐܣܟܠܬ. ܘܠܐ ܐܘܬܪܬ ܢܦܫܝ. * ܦܪܘܩ
29 ܢܦܫܝ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܚܒܠܐ. ܘܢܦܫܝ ܢܚܙܐ ܢܘܗܪܐ. * ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܒܕ ܐܠܗܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܥܡ
30 31 ܓܒܪܐ. * ܕܢܗܦܟ ܢܦܫܗ ܡܢ ܚܒܠܐ ܠܡܚܙܐ ܢܘܗܪܐ ܕܚܝܐ. * ܣܟܠ ܐܝܘܒ ܘܫܡܥ. ܘܫܬܘܩ. ܘܐܢܐ ܐܡܠܠ.
32 33 * ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܡܠܐ. ܐܦܢܝܢܝ. ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܙܕܕܩ. * ܘܐܢ ܠܐ ܫܡܥܬ ܐܢܬ ܠܝ. ܫܬܘܩ. ܘܐܠܦܟ
1 ܚܟܡܬܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܕ * ܘܥܢܐ ܐܠܝܗܘ ܘܐܡܪ. * ܫܡܥܘ ܚܟܝܡܐ ܡܠܝ.
2 3 ܘܝܕܥܝ ܡܕܥܐ. ܨܘܬܘ ܠܝ. * ܡܛܠ ܕܐܕܢܐ ܡܠܐ ܡܒܩܝܐ. ܘܚܟܐ ܛܥܡ ܡܐܟܘܠܬܐ. * ܢܓܒܐ ܠܢ ܕܝܢܐ
4 5 ܘܢܕܥ ܡܢܐ ܕܛܒ ܒܝܢܬܢ. * ܡܢܐ ܐܡܪܬ ܬܪܝܨܐܝܬ ܐܝܘܒ ܘܐܙܕܕܩܬ. * ܟܕ ܐܡܪܬ ܕܙܕܝܩ ܐܢܐ. ܘܐܠܗܐ ܗܦܟ ܕܝܢܝ ܥܠܝ.
6 7 * ܡܢܘ ܐܢܫܐ ܕܐܒܕ ܕܠܐ ܚܛܗܐ. * ܡܢܘ ܓܒܪܐ ܐܝܟ ܐܝܘܒ. ܕܫܬܐ ܡܘܝܩܢܐ ܐܝܟ ܡܝܐ. * ܘܗܘܐ ܫܘܬܦܐ
8 9 ܘܚܒܪܐ ܠܥܒܕܝ ܥܘܠܐ. ܥܡ ܐܢܫܐ ܚܛܝܐ ܠܡܗܠܟܘ. * ܕܐܡܪܬ ܕܠܐ ܢܙܕܕܩ ܓܒܪܐ ܡܐ ܕܕܚܠ ܡܢ ܐܠܗܐ.
10 11 * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܫܝ ܠܒܐ ܫܡܥܘܢܝ. ܚܣ ܠܐܠܗܐ ܕܢܥܒܕ ܥܘܠܐ. ܘܚܣ ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܚܛܝܬܐ. * ܡܛܠ
12 ܕܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ ܦܪܥ ܠܗ. ܘܐܝܟ ܐܘܪܚܬܗ ܕܓܒܪܐ ܡܫܟܚ. * ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܠܗܐ ܠܐ ܥܒܕ ܥܘܠܐ.
13 ܘܐܦ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܥܩܡ ܐܘܪܚܐ. * ܡܢܘ ܦܩܕ ܐܪܥܐ. ܘܡܢܘ ܣܡ ܬܒܝܠ ܟܠܗ. * ܐܢ ܢܗܦܘܟ ܠܘܬܗ
14 15 ܠܒܗ. ܪܘܚܗ ܘܢܫܡܬܗ ܠܘܬܗ ܢܟܢܫ. * ܢܐܒܕ ܟܠ ܒܣܪ ܐܟܚܕܐ. ܘܒܪܢܫܐ ܠܥܦܪܗ ܢܗܦܘܟ. * ܘܐܢ
16 17 ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ. ܫܡܥ ܗܕܐ. ܘܨܘܬ ܠܩܠ ܡܠܝ. * ܡܢ ܕܣܢܐ ܕܝܢܐ ܠܐ ܢܙܕܩ. ܘܐܢ ܐܙܕܕܩ ܗܘ. ܠܐ ܒܫܪܪܐ
18 ܡܬܚܝܒ. * ܕܐܡܪ ܠܡܠܟܐ ܥܘܠܐ. ܡܠܟ ܪܫܢܐ. ܡܠܟ ܫܠܝܛܢܐ.

Verſio ARABICA.

26 27 * فيصلي قدام الله فيسمعه * ويرضى به فيتراى قدامه بالمجد * ويجازي الانسان برّه * والخير على الناس
28 يقول * ويقول قد اخطيت وحقا قد اسات ولم انفع نفسي * تخلص نفسي من بوار الفساد * وتبصر نفسي
29 30 الضوء * هذه كلها يصنع الله مع الانسان ثلاثة مرات * الذي يرد نفسه من الفساد ليري نور الحياة
21 22 23 * افهم يا ايوب واسمع واصمت وانا اتكلم * فان كان لك كلاما فاجبني * فاني احب ان تزكوا * وان لم
1 تسمع * فاسكت * واعلمك الحكمة * الفصل الرابع والثلثون * فاجاب اليهوا وقال
2 3 * اسمعوا ايها الحكماء قولي * والذين تعرفون انصتوا الي * من اجل ان الاذن تجرب الكلام * والحنك يطعم
4 5 الطعام * فنختار لنا دينا فيعرف ما بيننا * ما الذي قلت حسنا يا ايوب فتزكيت * حين قلت اني تبررت *
6 7 وان الله رد قضاي علي * من الذي هلك من الناس بلا ذنب * ومن ذا رجلا مثل ايوب * الذي يشرب
8 9 الهزو مثل الماء * وكان شريكا وصاحبا لصانعي الشر * مع الناس الخطاة ينبغي يسلك * حين قلت انه
10 لا يزكوا رجل اذا ما خاف الله * من اجل هذا يا اهل العقل اسمعوني حاشا الله ان يصنع اثما * وحاشا الله
11 12 ان يجعل خطية * من اجل ان مثل اعمال الانسان يجازيه الله * والرجل مثل طرايقه يجد * حقا ان الله لا
13 14 يصنع اثما * وان الله ايضا لا يعوج طريقا * من الذي خلق الارض * ومن الذي جعل كل الدنيا * ان
15 16 رد عليه قلبه * فان روحه ونسمه اليه يجمعن * يبيد كل البشر جميعا * والانسان الي ترابه يعود * ان كنت
17 تفهم فاسمع هذا وانصت لصوت كلامي * ان من يبغض الحق لا يزكوا * وان زكي افلتس بالحق
18 يدحض * اذا قال في الملك اثما * ملك الروساء * ملك السلطين * ملك الملوك *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Orabit coram Deo, & exaudiet illum, & acceptabit eum, & apparebit ante ipſum in gloria, & retribuet homini juſtitiam ej⁹; 26 *Et bonum de hominibus dicet: & dicet, Jam peccavi, et verè jam deliqui, nec profui animæ meæ:* 27 *Libera animam meam ab interitu corruptionis, & videat anima mea lucem.* 28 *Hæc omnia faciet Deus tribus vicibus erga hominem,* 29 *Qui retrahit animã ſuam à corruptione, ut videat lumen vitæ.* 30 *Intellige O Job, & audi, & ſile dum ego loquor,* 31 *Et ſi habes verba, reſponde mihi; opto enim ut juſtificeris.* 32 *Quòd ſi non audieris(i), tace, et docebo te ſapientiam.* 33

CAP. XXXIV.

ET reſpondens Elihu ait, 1 *Audite O ſapientes, ſermonem meum; & qui ſcitis, auſcultate me:* 2 *Quoniam auris complet ſermonem, & palatus guſtat cibum:* 3 *Eligamus igitur nobis judicem, ut ſciat(a) quod eſt inter nos.* 4 *(b) Quidnam dixiſti rectè O Job, & juſtificatus es? Dum dixiſti, Equidem juſtificatus ſum, & Deus retorſit judicium meum contra me.* 5 *Quis periit ex hominibus abſque culpa?* 6 *Et quis eſt vir ſimilis Job, qui ebibit illuſionem quaſi aquam,* 7 *Eſtque ſocius & amic⁹ operantium iniquitatem? cum hominibus peccatoribus oportet incedat;* 8 *Cùm dixeris; non juſtificari virum cùm timuerit Deum.* 9 *Propterea, O(c) præditi judicio, audite me. Abſit à Deo ut operetur iniquitatē: Abſit à Deo ut committat peccatũ,* 10 *Eò quòd juxta opera hominis retribuat ei De⁹, et vir ſecundùm vias ſuas reperiat.* 11 *Verè Deus non perpetrat iniquitatem, et De⁹ etiam non(d) impedit viam.* 12 *(e) Quis creavit terram? & quis condidit totum mundum?* 13 *Si retraheret ad ſe cor ſuũ, ſpiritus ejus & aura ejus ad illum ſeſe colligerent.* 14 *Periret omnis caro ſimul, & homo ad pulverem ſuum reverteretur.* 15 *Si intelligis, audi hoc, & attende voci verborum meorum.* 16 *Qui odit(f) veritatem, non juſtificabitur: & ſi ſe juſtificaverit, nonne (g) veritate convincetur?* 17 *Cùm dixerit de rege iniquitatem, rege principum, rege(h) præfectorum, rege regum,* 18

INTERP. SYR.

(i) me, *CAP.* xxxiv. (a) quid optimum ſit. (b) Dixiſti O Job quòd juſtus es? Dum (c) viri cordati, (d) pervertit (e) Quis præpoſuit terram? (f) judicium, (g) meritò condemnabitur? (h) præfectorum, Qui non

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Orabit coram Deo & placebit ei, videbit faciem ejus in beneplacito, & reddet *homini* ſecundùm juſtitiam ſuam. Diriget ſe ad filios hominis, & dicet, Peccavi, & rectum perverti, & non prodeſt mihi. Redemit animam ejus ne tranſeat *in foveam*, & anima ejus in luce excelſa videbit. Ecce omnia hæc operatur Deus duabus & tribus vicibus cum filio hominis. Ut revocet animam à corruptione, ut luceat in luce viventium. Auſculta Job, intende mihi: tace, & ego loquar. Si habes verba, reſponde mihi; loquere, quoniam volo juſtificare te. Si autem non habes, ſuſcipe à me: tace, & docebo te ſapientiam. 26 27 28 29 30 31 32 33

CAP. XXXIV.

ET reſpondit Elihu, & ait: Audite ſapientes verba mea, & ſcientes auſcultate ſermones meos. Auris enim verba probat, & palatum ſaporem comedendo. Judicium eligamus nobis, diſpiciamus inter nos quid ſit bonum. Quoniam dixit Job: Juſtus ſum, & Deus abſtulit judicium meum. Propter judicium meum mendacem faciam filium hominis, qui mittit ſagittas abſque peccato. Quis eſt vir ſicut Job qui bibit ſubſannationem ſicut aquam? Et vadit ut conſortium faciat cum operantibus iniquitatem, et ut ambulet cum viris impiis. Quoniam dixit: Non proficiet vir in velle ſuo cum Deo. *Targum aliud*: Quoniam dixit, Non proficiet *filius hominis in curſu ſuo* cum Deo. Ideò viri ſapientes attendite ad me, abſit à Deo impietas, & ab omnipotente *mendacium*, Opera enim filii hominis reddet ei, & juxta viam viri eveniet ei. Veruntamen Deus non condemnabit, & omnipotens non pervertet judicium. Quis mandavit ei ut faceret terram, aut quis poſuit orbem univerſum? Si poſuerit ad eum cor ſuum, ſpiritum & ſpiraculum ejus ad ſe collegerit: Deficiet omnis caro ſimul, & filius hominis in pulvere dormiet. Si enim intelligis, audi hoc, auſculta vocem ſermonum meorum. Num verò odio habens judicium cuſtodietur, & num *purè* juſtum reum peraget? Nunquid congruum eſt *dicere* regi, impius. [*es*?] Sceleratus, principibus? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

איוב : לה

facies ad clamor eſt agnitus non & ,principum facies accepit non Qui
אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־ 19
,morientur Subitò .ipſi omnes ejus manuum opus quia : tenuis
דָל כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ 20
: tranſibunt & , populus commovebuntur noctis medietatibus &
וַחֲצוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֹרוּ
vias ſuper ejus oculi Quia .manu in non fortem removebunt &
וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־ 21
, obſcuritas Non .videbit ejus greſſus omnes & : viri
אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה׃ אֵין־חֹשֶׁךְ 22
.iniquitatem operantes ibi latitandum ad , mortis umbra nec
וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
Deum ad cundum ad , ampliùs imponet virum ſuper non Quia
כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל 23
faciet ſtare & : inveſtigatio non inſignes Conteret .judicium in
בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד 24
convertet & :eorum opera faciet cognoſcere Ideo .eis pro alios
אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ 25
loco in eos percuſſit improbis Pro .conterentur & , noctem
לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם 26
ejus vias omnes & ; eum poſt à receſſerunt ideo Quòd .videntium
רֹאִים׃ אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו 27
: egeni clamorem eum ſuper adducendum Ad .intellexerunt non
לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל 28
,faciet requieſcere ipſe Et .audiret afflictorum exclamationem &
וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃ וְהוּא יַשְׁקִט ׀ 29
ſuper Et ? cū intuebitur quis & ,facies abſcondet Et ? condemnabit quis &
וּמִי יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־
,hypocritam hominem regnando A .pariter hominem ſuper & ,gentem
גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃ מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף 30
non , peperci , dicit qui Deum ad Quia .populi offendiculis ab
מִמֹּקְשֵׁי עָם׃ כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא 31
iniquitatem Si .me doce tu , video Præter .corrumpam
אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל 32
quia , illam retribuet te cum à An .addam non , ſum operatus
פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃ הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְמֶנָּה ׀ כִּי־ 33
.loquere nôſti quod Et ? ego non & , eliges tu quia , renuiſti
מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר׃
.me audiens ſapiens vir & : mihi dicant cordati Viri
אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃ 34
.intellectu cum non ejus verba & , loquitur ſcientia cum non Ijob
אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃ 35
viros ad reſponſiones propter ,ſeculū in uſque Ijob probetur mi Pater
אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־ 36
nos inter ,prævaricationem ſuo peccato ſuper addet Quia .iniquitatis
אָוֶן׃ כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶשַׁע בֵּינֵינוּ 37
.Deum ad ſuos ſermones multiplicabit & ,plaudet
יִסְפּוֹק וְיֶרֶב אֲמָרָיו לָאֵל׃

CAP. XXXV. לה

? judiciū in putâſti hoc Nunquid : dixit & , Elihu reſpondit Et
וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט 1
,tib proderit Quid : dicis Ut .Deo præ mea juſtitia , Dixiſti 2
אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃ כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ 3
tibi reſpondebo Ego ? meo peccato de utilitatis accipiam quid
מָה אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ אֲנִי אֲשִׁיבְךָ 4
,æthera intuere & : vide & ,cœlum Suſpice .tecum tuis ſociis & ,ſermones
מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים 5
? eī cōtra operaberis quid , peccaveris Si .te præ ſunt excelſa
גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ 6
? ei facies quid ,tuæ prævaricationes fuerint multiplicatæ Et
וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

19 Qui non accipit pſonas principū:nec cognovit tyrannum,
cùm diſceptaret contra pauperem : opus enim manuum ejus
20 ſunt univerſi. Subitò morientur, & in media nocte turbabuntur populi, & pertranſibunt,& auferent violentū abſ-
21 que manu. Oculi enim ejus
ſuper vias hominum,& omnes
22 greſſus eorum conſiderat.Non
ſunt tenebræ, & non eſt umbra
mortis,ut abſcondantur ibi qui
23 operantur iniquitatem. Neque
enim ultrà in hominis poteſtate eſt,ut veniat ad Deum in ju-
24 dicium. Conteret multos, &
innumerabiles, & ſtare faciet
25 alios pro eis. Novit enim opera eorum : & idcircò inducet noctem , & conterentur.
26 Quaſi impios percuſſit eos in
27 loco videntium. Qui quaſi
de induſtria receſſerunt ab eo,
& omnes vias ejus intelligere
28 noluerunt : Ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, & audiret vocem pauperū.
29 Ipſo enim concedente pacem,
quis eſt qui condemnet?ex quo
abſconderit vultū, quis eſt qui
contempletur eum,& ſup gentes & ſuper omnes homines?
30 Qui regnare facit hominē hypocritam propter peccata po-
31 puli. Quia ergò ego locutus
ſum ad Deum, te quoque non
32 prohibebo. Si erravi,tu doce
me:ſi iniquitatem locutus ſum,
33 ultrà non addam. Numquid à
te Deus expetit eam, quia diſplicuit tibi ? tu enim cœpiſti
loqui,& non ego:quòd ſi quid
34 nôſti melius,loquere. Viri intelligentes loquantur mihi, &
35 vir ſapiens audiat me. Job autem ſtultè locutus eſt,& verba
illius non ſonant diſciplinam.
36 Pater mi, probetur Job uſque
ad finem : ne deſinas ab homi-
37 ne iniquitatis. Quia addit ſuper peccata ſua blaſphemiam,
inter nos interim conſtringatur : & tunc ad judicium provocet ſermonibus ſuis Deum.

CAP. XXXV.

1 IGitur Eliu hæc rurſùm locu-
2 tus eſt; Numquid æqua tibi
videtur tua cogitatio,ut dice-
3 res ; Juſtior ſum Deo ? Dixiſti
enim; Non tibi placet quod
rectum eſt : vel quid tibi pro-
4 derit, ſi ego peccavero ? Itaque ego reſpondebo ſermonibus tuis, & amicis tuis tecum.
5 Suſpice cœlum & intuere, &
contemplare æthera quòd alti-
6 or te ſit. Si peccaveris, quid
ei nocebis ? & ſi multiplicatæ
fuerint iniquitates tuæ, quid
facies contra eum?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

19 † Ὃς οὐκ (φ) ἐπαισχυνθῇ πρόσωπον ἐντίμου,
† (χ) οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἁδροῖς,
† θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν.
20 † Κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται, τὸ κεκραγέναι
ϗ δεῖσθαι ἀνδρός· † ἐχρήσαντο γὰρ
(ψ) παρανόμως, ἐκκλινομένων ἀδυνάτων.
21 † Αὐτὸς γὰρ ὁρατής ἐστι ἔργων
ἀνθρώπων, † λέληθε δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὧν
22 πράσσουσιν. † Οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι
23 τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα· † Ὅτι
24 οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσει ἔτι. † Ὁ γὰρ κύριος
(ω) πάντας ἐφορᾷ· † ὁ καταλαμβάνων
ἀνεξιχνίαστα, † ἔνδοξά τε ϗ ἐξαίσια,
25 ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. † (α) Ὁ γνωρίζων
αὐτῶν τὰ ἔργα, † ϗ στρέψει νύκτα
26 ϗ ταπεινωθήσονται. † Ἔσβεσε δὲ ἀσεβεῖς,
27 (β) ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. † Ὅτι
ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, † δικαιώματα
28 δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, † Τοῦ ἐπαγαγεῖν
ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν (γ) πενήτων,
† ϗ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται.
29 † Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, ϗ τίς
καταδικάσεται; † ϗ κρύψει πρόσωπον, ϗ
τίς ὄψεται αὐτόν; † ϗ κατὰ ἔθνους, ϗ
30 κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. † Βασιλεύων ἄνθρωπον
ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.
31 † Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων, Εἴληφα,
οὐκ (δ) ἐνεχυράσω· ἄνευ ἐμαυτοῦ †
32 ὄψομαι· (ε) Σὺ δεῖξόν μοι, † εἰ ἀδικίαν
(ζ) εἰργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω. †
33 Μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, (η) ὅτι σὺ
ἀπώσῃ; † ὅτι σὺ (θ) ἐκλέξῃ ϗ οὐκ ἐγώ;
34 ϗ τί ἔγνως, λάλησον. † Διὸ συνετοὶ (ι)
καρδίας ἐροῦσι ταῦτα, † ἀνὴρ δὲ (κ) σοφὸς
35 ἀκήκοέ μου τὸ ῥῆμα. † (λ) Ἰὼβ δὲ
οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, † τὰ ῥήματα
36 αὐτοῦ οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ. † Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ
μάθε Ἰώβ, † μὴ δῷς ἔτι (μ) ἀνταπόκρισιν
37 ὥσπερ οἱ ἄφρονες· † Ἵνα μὴ
προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίαις ἡμῶν, † ἀνομία
δὲ ἐφ' ἡμῖν (ν) λογισθήσεται, πολλὰ λαλούντων
ῥήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου.

Qui non eſt veritus faciem 19
(g) honorati, neque novit honorem ponere potentibus, ad-
mirari facies eorum. Vana 20
autem eis evadent, clamâſſe,
& orare virum. Abuſi ſunt e-
nim iniquè (h) exhonoratis in-
firmis. Ipſe enim inſpector eſt 21
operum hominum : latuit au-
tem eum nihil eorum, quæ a-
gunt : (i) Neque erit locus ut 22
latitent , qui faciunt iniqua :
Quoniam (k) non ſuper vi- 23
rum ponet ultrà. Dominus e- 24
nim omnes inſpicit, qui comprehendit non veſtigabilia, &
glorioſa, & magnifica, quorum
non eſt numerus : Qui cogno- 25
ſcit eorum opera, & evertet
noctem,& humiliabuntur. Et 26
extinxit impios : conſpicui au-
tem coram eo. Quoniam de- 27
clinaverunt de lege Dei, &
juſtificationes ejus non cogno-
verunt ; ut perferatur ad eum 28
clamor pauperum : & clamo-
rem mendicorum exaudiet. Et 29
ipſe (l) quietem dabit ; &
quis condemnabit ? & abſcondet faciem, & quis videbit e-
um ? & contra gentes,& con-
tra hominem ſimul. Qui re- 30
gnare facit hominem hypocritam propter perverſitatem po-
puli. Quoniam (m) erga for- 31
tē qui dicit, Suſcepi, non auferam loco pignoris, abſque me
videbo: Tu oſtende mihi, ſi in- 32
juſtitiam operatus ſum : non
adjiciam. Nunquid à te red- 33
det eam, quia tu (n) expelles,
quoniam tu eliges , & non e-
go? & quid nôſti, loquere :
Quarè intelligentes corde di- 34
cent hæc,& vir ſapiens audivit verbum meum. Job autem 35
non in intellectu locutus eſt:
verba ejus non in ſcientia.
Veruntamen diſce Job, nè de- 36
deris ultrà reſponſionem , ſicut
inſipientes : ut nè adjiciamus 37
ſuper peccata noſtra ; & ini-
quitas ſuper nos computabitur,
multa loquentibus verba contra Dominum.

ΚΕΦ. λε'.

1 2 † Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, † Τί τοῦτο
ἡγήσω ἐν κρίσει; † Σὺ τίς εἶ, ὅτι εἶπας,
4 Δίκαιός εἰμι ἔναντι κυρίου; † (α) Ἐγὼ
σοι δώσω ἀπόκρισιν, ϗ τοῖς τρισὶ (β) φίλοις
5 σου. † Ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανόν,
ϗ ἴδε· † κατάμαθε (γ) δὲ νέφη, ὡς ὑψηλὰ
6 ἀπὸ σοῦ. † Εἰ ἥμαρτες, τί πράξεις;
† εἰ δὲ ϗ (δ) πολλὰ ἠνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι;

CAP. XXXV.

REſpondens autem Elius,ait; 1
Quarè hoc exiſtimâſti in judi- 2
cio ? tu quis es, quia dixiſti;
Juſtus ſum, ante conſpectum
Domini ? Ego tibi dabo reſpon- 4
ſionem , & iſtis tribus amicis
tuis. Aſpice in cœlum, & vi- 5
de : reſpice autem in nubes
quàm altæ ſint à te : Si pec- 6
caſti, quid ages? quòd ſi &
multa iniquè egiſti, quid potes facere ?

MS. A. (φ) αἰσχυνθῇ (χ) οὐκ ἔδωκεν δὲ τιμὴν θέσθαι ἀνδρῶν, τοῦ θαυμασθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. (ψ) ἀνόμοις ἐκκλινομένοις καὶ ἀδυνάτοις. (ω) τὰ πάντα (α) Γνωρίζων (β) ϗ ὁρατοὶ ἐγένοντο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. Ὅτι (γ) πένητος, (δ) ἐνεχύρασα· (ε) Σὺ δίδαξόν με, (ζ) ἠργασάμην, οὐ μὴ προσθῶ. Μὴ παρὰ σοῦ (η) ὅτι ἀπώσω; (θ) ἐκλέξῃ ϗ * ἐγώ· (ι) καρδίᾳ (κ) φρόνιμος (λ) Ἰὼβ, οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησας, τὰ δὲ ῥήματά σου οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ. (μ) ἀπόκρισιν (ν) ἔστε πολλὰ λαλοῦσιν ῥήματα ἔναντι κυρίου.

Κεφ. λε'. MS. A. (α) Ἢ ἐρεῖς, τί ποιήσω ἁμαρτών; Ἐγώ σοι (β) σου φίλοις. (γ) τὰ νέφη, ϗ ἴδε ὡς (δ) ἠνόμησας πολλά,

תרגום TARGUM.

דְּלָא נְסִיב אַפִּין לְרַבְרְבָנִין וְלָא אִשְׁתְּמוֹדַע שׁוֹעָא קֳדָם מִסְכְּנָא אֲרוּם עוֹבָדֵי אִידוֹי כּוּלְּהוֹן׃ בְּשַׁעְתָּא יְמוּתוּן סְרוֹמָאֵי וּפַלְגוּת לֵילְיָא מִתְרַגְּפִין מִצְרָאֵי 20 19
וְיַעְבְּרוּן וְיַעְדּוּן דּוּרְבָנֵי לָא בְחֵיל יְדָא׃ מְטוּל דְּעֵינוֹי עַל אוֹרְחֵי בְּנֵי נָשָׁא וְכוּלְּהוֹן פְּסִיעָתוֹי יֶחְמֵי׃ לֵית חֲשׁוֹךְ וְלֵית טוּלָא דְמוֹתָא לְאִטַּמָּרָא תַּמָּן עָבְדֵי 22 21
שְׁקַר׃ אֲרוּם לָא עַל גְּבַר יְשַׁוֵּי עוֹד לְמֵיזַל לְוָת אֱלָהָא בְּדִינָא׃ יְתַבַּר גַּלְלַי יַמָּא דְסַגִּיעִין בְּנוֹ מַיָּא וַאֲקִים חוּרָנִין בַּתְרֵיהוֹן׃ בְּגִין כֵּן הוֹדַע מַעְבָּדֵיהוֹן 25 24 23
וְהָפַךְ לֵילְיָא וּמִדַּכְּכִין׃ חֲלַף רַשִּׁיעֵי סַפְקִנּוּן בַּאֲתַר דְּחָמָן׃ תָּא בַּאֲתַר רַשִּׁיעַיָּא פּוּרְעָנוּתְהוֹן כָּתַר דְּיֶחֱמוּן צַדִּיקַיָּא וְיִזְכּוּן בְּדִינָא׃ דִּמְטוּל הֵיכְמָא זָרוּ 27 26
מִבָּתְרוֹהִי וְכָל אוֹרְחָתֵיהּ לָא אַשְׂכִּילוּ׃ לְאַיְתָאָה עֲלוֹי קְבַלְתָּא דְמִסְכְּנָא וְצַעֲקַתְהוֹן דַּעֲנָיֵי יִשְׁמַע׃ וְהוּא יַשְׁרֵיךְ וּמַן יְחַיֵּב וִיסַלֵּק שְׁכִנְתָּא וּמַן יִסְכְּנֵיהּ וּמִסְעַר 29 28
חוֹבָא עַל עַמָּא וְעַל בַּר נָשׁ כַּחֲדָא׃ מִמַּנֵּי מַלְכָּא בַּר נָשׁ דִּילְטוֹר מְטוּל תַּקְלַיָּא דִי בְעַמָּא׃ אֲרוּם לֶאֱלָהָא אֶפְשַׁר דְּאִתְאֲמַר סוֹבָרִית לָא אֶחְבּוֹל׃ בַּר מִמָּה 32 31 30
דְּאֶחְמֵי אַנְתְּ אַלְפִנַּנִי אִין שִׁקְרָא עֲבַדִית לָא אוֹסִיף׃ אֶפְשַׁר דִּי מֵעִמָּךְ יְשַׁלְמִנֵּהּ אֲרוּם רַחֲקְתָּא אֲרוּם אַנְתְּ תִּתְרְעֵי וְלָא אֲנָא וּמָה דִּידַעְתָּא מַלֵּל׃ אֱנָשֵׁי חַכִּימֵי 34 33
לִבָּא יֵימְרוּן לִי וּגְבַרָא חַכִּימָא יְקַבֵּל מִנִּי׃ אִיּוֹב לָא בְמַנְדְּעָא יְמַלֵּל וּפִתְגָּמוֹי לָא בְשָׂכְלָא׃ צְבִינָא דְיִתְבְּחַר אִיּוֹב עַד עָלְמִין מְטוּל תְּיוּבְתָּא בְּאֱנָשֵׁי שִׁקְרָא׃ 36 35
אֲרוּם יוֹסִיף עַל סוּרְחָנֵיהּ מְרַד בֵּינָנָא מְסַפֵּק וּמַסְגֵּי מֵימְרוֹי קֳדָם אֱלָהָא׃ 37

לה

וַאֲתֵיב אֱלִיהוּא וַאֲמַר׃ הֲדָא חֲשַׁלְתָּא לְדִינָא מַלַּלְתָּא דְּכֵיוַת מִן אֱלָהָא׃ אֲרוּם תֵּימַר מָה יַהֲנֵי לָךְ מָה צְרוֹךְ אִית מִן סוּרְחָנִי׃ אֲנָא אֲתִיבִנָּךְ מִלַּיָּא וְיָת חַבְרָיךְ 4 3 2 1
עִמָּךְ׃ אִסְתַּכַּל לִשְׁמַיָּא וַחֲמֵי וְאִסְתַּכֵּי שְׁחָקַיָּא דְּאִתְגְּבַהוּ מִנָּךְ׃ אִין חַבְתָּא מָה תַעֲבֵד בֵּיהּ וְסַגִּיעֵי מְרוֹדָךְ מָה תַעֲבֵד לֵיהּ׃ 6 5

Verſio SYRIACA.

19 20 * ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܐܦܐ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܠܐ ܢܣܒ ܒܐܦܐ ܡܣܟܢܐ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܕܐܝܕܘܗܝ ܐܢܘܢ. * ܡܢ ܫܠܝܐ
21 ܥܓܠܐ ܡܝܬܝܢ. ܘܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܐܒܕܝܢ. ܘܥܒܪܝܢ. ܘܡܫܬܘܕܥܝܢ ܠܚܣܝܢܐ . ܕܠܐ ܚܝܠܐ. * ܡܛܠ
22 ܕܥܝܢܘܗܝ ܥܠ ܐܘܪܚܬܗ ܕܒܪܢܫܐ. ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܗܠܟܘܗܝ ܚܙܐ . * ܕܠܐ ܚܫܘܟܐ. ܘܠܐ ܛܠܠܐ ܡܘܬܐ.
23 ܕܢܬܛܫܘܢ ܬܡܢ ܥܒܕܝ ܥܘܠܐ. * ܡܛܠ ܕܠܘܬ ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܩܐܡ ܠܡܗܠܟܘ ܥܡ ܐܠܗܐ ܒܕܝܢܐ.
24 * ܢܬܒܪ ܣܓܝܐܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ. ܘܢܩܝܡ ܐܚܪܢܐ ܒܕܘܟܬܗܘܢ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܝܕܥ ܐܢܘܢ ܡܢ ܥܒܕܝܗܘܢ.
25 26 ܘܢܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܠܠܝܐ. * ܘܢܬܡܟܟܘܢ ܬܚܝܬ ܥܘܠ ܥܒܕܝܗܘܢ ܒܐܬܪܐ ܕܚܝܠܐ . * ܥܠ ܕܣܛܘ ܡܢ ܒܬܪܗ .
27 28 ܘܟܠܗܝܢ ܐܘܪܚܬܗ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ. * ܬܥܘܠ ܩܕܡܘܗܝ ܨܠܘܬܗ ܕܡܣܟܢܐ . ܘܩܥܬܗ ܕܙܟܝܐ ܢܫܡܥ.
29 * ܘܐܢ ܗܘ ܢܫܒܘܩ . ܡܢܘ ܢܚܝܒ . ܘܐܢ ܗܘ ܢܗܦܘܟ ܐܦܘܗܝ . ܡܢܘ ܢܫܒܘܩ ܠܥܡܐ ܐܘ ܠܒܪܢܫܐ ܐܟܚܕܐ.
30 * ܕܠܐ ܢܡܠܘܟ ܐܢܫܐ ܢܟܦܐ ܘܚܛܝܐ ܠܥܡܐ. * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܐܡܪ. ܕܟܕ ܫܒܩܬ . ܠܐ ܡܚܒܠ ܐܢܐ ܕܠܐ ܣܟܠܘ.
31 32 * ܚܘܝܢܝ ܐܢܬ. ܐܢ ܥܘܠܐ ܥܒܕܬ . * ܠܐ ܐܘܣܦ ܕܐܬܠ ܠܟ ܦܬܓܡܐ ܥܠ ܕܣܟܠܬ. ܐܢܬ ܓܝܪ
33 34 ܐܬܒܚܢܬ. ܘܠܐ ܐܢܐ. ܘܡܕܡ ܕܝܕܥ ܐܢܬ ܡܠܠ . * ܐܢܫܐ ܕܠܒܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ . ܘܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ ܢܫܡܥܢܝ.
35 36 * ܐܝܘܒ ܠܐ ܗܘܐ ܒܝܕܥܬܐ ܡܡܠܠ. ܘܡܠܘܗܝ ܠܐ ܗܘܝ ܒܣܘܟܠܐ. * ܐܬܢܣܝ ܐܝܘܒ . ܡܢ ܙܒܢܐ. ܘܠܐ
37 ܐܬܚܫܒ ܥܡ ܓܒܪܐ ܥܘܠܐ. * ܘܐܢ ܢܘܣܦ ܥܠ ܚܛܗܘܗܝ. ܘܣܟܠܘܬܗ ܒܝܢܬܢ ܡܬܝܕܥܐ. ܘܢܩܪܒ ܡܠܐ
ܠܐܠܗܐ ܡܠܘܗܝ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܗ * * ܘܥܢܐ ܐܠܝܗܘ ܘܐܡܪ. ܗܕܐ ܐܬܚܫܒܬ ܒܕܝܢܐ.
1 2 ܕܐܡܪܬ. ܕܙܕܝܩ ܐܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. * ܕܐܡܪܬ. ܡܢܐ ܡܘܬܪ ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ. ܘܡܢܐ ܡܘܬܪܢܐ ܕܐܬܚܛܝ. * ܐܢܐ
3 4 5 ܐܦܢܐ ܡܠܐ . ܘܐܦ ܠܚܒܪܝܟ ܥܡܟ. * ܚܘܪ ܒܫܡܝܐ. ܘܐܬܒܩܐ ܒܥܢܢܐ ܕܪܡܝܢ ܡܢܟ. * ܐܢ ܣܟܠܬ ܐܢܬ
6 ܡܢܐ ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܗ. ܘܐܢ ܣܓܝܐܐ ܚܛܗܝܟ. ܡܢܐ ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܗ.

Verſio ARABICA.

19 20 * الذي لا ياخذ بالوجوه اعني باوجه الكبراء * ولا ياخذ باوجه المساكين * لان كلهم اعمال يديه * وبسرعة
21 يموتون * وفي نصف الليل يهلكون * ويبيدون * ويعرفون القوي بلا قوة * من اجل ان عينيه على جميع
22 23 طرايق الرجل * وجميع خطواته ينظر * بلا ظلمة وبلا ظلال الموت * يستخفي هناك اصحاب الاثم * من اجل
24 انه ايضا ليس على رجل جعله ليسلك مع الله بالبر * ان يسي بالكثير الذي لا يحصوا * ويقيم ايضا سواهم
25 26 * من اجل هذا عرفهم من اعمالهم * ويردهم الي الليل * ويتواضعون تحت اثام اعمالهم * في موضع الخوف * حين
27 28 29 اعدلوا وراه * وطرايقه لم يفهموها * تدخل بين يديه صلاة المساكين * وعجاجة الطاهر يسمعها * فاذا
30 هو ترك * فمن يدحض * وان هو رد وجهه فمن الذي يترك * القوم او الانسان جميعا * فلا يملك انسان
31 32 مخالف وخاطي على القوم * من اجل ان الله قال * اني اذا تركت فليس افسد الذي لم يخطوا * فاخبرني
33 ان كنت صنعت اثما * حتي لا اعود ايضا ان اعطيك قولا * حين خطيت فانت الذي فعلت وليس انا *
34 35 والذي تعرف تتكلم * اناس العقل يقولون لي * والرجل الحكيم يسمعني * فان ايوب ليس بالمعرفة يتكلم *
36 37 وكلامه ليس بالعقل * حقا ان ايوب قد امتحن بعد زمان * فلم يحسب مع القوم المنافقين * وان زاد على
خطاياه * فان السية بيننا تعرف * فيقرب قدام الله قوله * * الفصل الخامس والثلثون *
1 2 * اجاب اليهو وقال * بهذا حبست بالقضاء * لانك قلت اني ابر من الله * فان قلت فماذا تنفع نفسك
3 4 5 وماذا ربحا بدحضك * فانا اجيبك بالقول وايضا لاحبايك معك * انظر الي السماء * وتفطن في السحاب
6 التي هي ارفع منك * فاذا ما اخطيت ماذا تصنع به * وان كثر اثمك ماذا تصنع به *

VERS. SYR. & ARAB. Interp.Lat.

Qui non ſumit (†) perſonas, divitũ aut perſonas magnatũ, nec ſumit perſonas pauperum, quoniã omnes ſunt opera manũ ej. 19*
Et ſubitò morientur, & mediâ nocte peribunt, atque interibunt, & agnoſcent Fortem ſine fortitudine: Quoniam oculi ſuper omnes vias hominis, & cunctos greſſus ejus videt. 20 21
Abſque tenebris, et ſine umbra mortis, ubi abſcondant ſe iniqui; Quia nondùm erga hominem factum eſt ut incedat cum Deo in æquitate. 22 23
Etiamſi lædat multos qui non numerantur, (i) condet et totidem. Propterea novit eos ab operibus eorum, reducetque illos ad noctem, Et humiliabuntur ſub iniquitatibus operum ſuorum in loco timoris, 24 25 26
Quòd declinaverint poſt eum, & (k) vias ejus non intellexerint. Ingredietur antè illum oratio pauperum, & vociferationem immaculati audiet. 27 28
Cùm ipſe dimiſerit, quis condemnabit? & ſi ipſe averterit vultum ſuum, quis eſt qui dimittat? num populus an homines ſimul? Non regnabit homo inobediens, & peccator ſuper populum: 29 30
Quia Deus dixit, Cùm ego dimiſero, non corrumpam eos qui non deliquerunt. Indica ergò mihi utrùm commiſeris iniquitatem, (l) et non adjiciam ampliùs, & dem tibi reſponſum. Quando peccâſti, tu egiſti, & non ego: & quod nôſti loquaris. 31 32 33
(m) Homines prudentes dicant mihi, & vir ſapiens audiat me: Certè Job abſque ſcientia loquitur, & verba ejus abſque judicio. Verè Job tentatus jam eſt (n) longo tempore, nec computatus eſt cum hominibus impiis. Quòd ſi addiderit ad peccata ſua, delictum inter nos (o) cognoſcetur, & offeretur coram Deo ſermo ipſius. 34 35 36 37

CAP. XXXV.

Reſponditque Elihu, ac dixit; In hoc concluſus es in judicio, quia dixiſti quòd ego ſum juſtior Deo. Et ſi dixeris, quid prodes animæ tuæ? & quinam quæſtus in confuſando te? Ego reſpondebo tibi ſermone, & quoque amicis tuis tecum. Reſpice cœlum, & conſidera nubes quæ ſunt eminentiores te. Cùm igitur peccaveris, quid facies ei? & ſi ſcelus tuum multiplicatum fuerit, quid facies ei? 1 2 3 4 5 6

INTERP. SYRIACA.

(†) perſonas magnatum, (i) et ſimul conſtituat pro illis. (k) omnes vias (l) Non adjiciam ampliùs ut dem tibi reſponſum de quo peccâſti. Tu enim probaberis, et non (m) Viri cordati (n) uſque in finem, (o) requiretur,

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Qui non accipit faciem principum, nec agnoſcitur magnificus coram paupere: quoniam opera manuum ſuarum ſunt omnes. In momento mortui ſunt Sodomitæ, & media nocte commoti ſunt Ægyptii: & pertranſibunt & auferentur præfecti abſque fortitudine manus. Quoniam oculi ejus ſuper vias filiorum hominum, & omnes greſſus eorum videbit. Non ſunt tenebræ nec umbra mortis, ut abſcondantur ibi qui operantur iniquitatem. Quoniam non ponet ultrà ſuper hominem ut vadat ad Deum in judicium. *Frangit fluctus maris qui multi* ſunt in *medio aquarum*; & ſtare facit alias ſequentes. Propterea nota faciet opera eorum, & converſa nocte tum conterentur. Pro impiis percuſſit eos in loco in quo videbunt. *Targum aliud: In loco impiorum eſt vindicta eorum, poſtquam viderint juſti & juſtificati fuerint in judicio.* Eò quòd receſſerunt ab eo, & omnes vias ejus non intellexerunt. Ut adducerent ad eum clamorem pauperis, & vociferationem afflictorum exaudiet. Et ipſe requieſcere faciet, & quis condemnabit? & auferet majeſtatem ſuam, & quis contemplabitur eam? & viſitaturus eſt ſcelus ſuper populum & ſuper filium hominis ſimul. Qui conſtituit regem filium hominis delatorem propter offendicula quæ ſunt in populo. Num enim poteſt fieri ut *dicatur* de Deo, Suſtinui, non diſperdam? Præter illud quod ego vidi doce me: ſi iniquitatem feci, non adjiciam. Num quod tecum eſt reſtituet ei, quia aſpernatus es? eliges enim tu, & non ego: & ſi quid ſcis, eloquere. Viri ſapientes corde dicant mihi, & vir ſapiens audiat me. Job non in ſcientia loquitur, & verba illius non ſunt cum intellectu. *Cupio ut* probetur Job uſque in ævum propter converſionem in viris iniquitatis. Quoniam addet ſuper peccatum ſuum prævaricationem, inter nos complodit, & multiplicat verba ſua coram Deo. 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37

CAP. XXXV.

ET reſpondit Elihu & ait: Nunquid hoc cogitâſti ad judicium, locutus es, Juſtior Deo ſum? Dixiſti enim: Quid proderit tibi, & quid utilitatis erit à peccato meo? Ego reſpondebo tibi verba & ſociis tuis tecum. Aſpice cœlos & vide, & contemplare æthera, quoniam celſiora te ſunt. Si peccâſti, quid facies contra eum? & ſi multiplicatæ ſunt prævaricationes tuæ, quid facies ei? 1 2 3 4 5

איוב : לו

? accipiet tua manu de quid vel : ei dabis quid , es justificatus Si
7 אם־צדקת מה־תתן־לו או מה־מידך יקח : 7
multitudine Præ .tua justitia hominis filio & ,tua impietas tu sicut Viro
8 לאיש־כמוך רשעך ולבן־אדם צדקתך : מרוב
9 .multorum brachium propter clamabunt ,facient clamare affectorum vi
עשוקים יזעיקו ישועו מזרוע רבים :
? nocte in cantica dant , meus factor Deus ubi , dixit non Et
10 ולא־אמר איה אלוה עשי נתן זמרות בלילה :
.nos sapientes facit cœli volatili præ &,terræ jumentis præ nos Docens
11 מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמנו :
.malorum superbiæ faciebus à : exaudiet non & , clamabunt Ibi
12 שם יצעקו ולא יענה מפני גאון רעים :
non omnipotens & : Deus audiat non mendacium Veruntamen
13 אך־שוא לא־ישמע אל ושדי לא
judicium fac : eum videbis non ,dixeris quod Etiam .illud intueatur
14 ישורנה : אף כי־תאמר לא תשורנו דין
,ejus nasus visitavit nihil quia nunc Et .eum expectabis & ,ejus facies ad
15 לפניו ותחולל לו : ועתה כי־אין פקד אפו
; suum os patefaciet vanè Ijob Et .valde copia in cognovit non &
16 ולא־ידע בפש מאד : ואיוב הבל יפצה־פיהו
.profundet crebrò sermones scientia absque
בבלי־דעת מלין יכבר :

CAP. XXXVI. לו

,tibi indicabo &,paululum me circa Sta : dixit & , Elihu addidit Et
1 ויסף אליהוא ויאמר : כתר־לי זעיר ואחוך
2 meam scientiam Tollam .sermones Deo adhuc quia
3 כי־עוד לאלוה מלים : אשא דעי
non verè Nam .justitiam dabo meo operatori & ; longinquo à
4 למרחוק ולפעלי אתן־צדק : כי־אמנם לא־
Deus Ecce .tecum scientiis perfectus ; mei sermones mendacium
5 שקר מלי תמים דעות עמך : הן־אל
vivificabit Non .cordis potentia fortem abjiciet non & ; fortis
6 כביר ולא ימאס כביר כח לב : לא־יחיה
justo à prohibebit Non .tribuet afflictorum judicium & ; impium
7 רשע ומשפט עניים יתן : לא־יגרע מצדיק
;perpetuum in eos collocabit & : solio in regibus cum & , suos oculos
עיניו ואת־מלכים לכסא וישיבם לנצח
capientur , compedibus in vincti si Et .exaltabuntur &
8 ויגבהו : ואם־אסורים בזקים ילכדון
, eorum opus eis indicabit Et .afflictionis funibus in
9 בחבלי־עני : ויגד להם פעלם
eorũ aurem revelabit Et .prævalebunt quia ; eorũ prævaricationes &
10 ופשעיהם כי יתגברו : ויגל אזנם
,audierint Si .iniquitate ab revertantur quod ,dicet & : correptionem ad
11 למוסר ויאמר כי־ישובון מאון : אם־ישמעו
.delectationibꝰ in suos annos & ; bono in suos dies finient ,servierint &
ויעבדו יכלו ימיהם בטוב ושניהם בנעימים :
absque abibunt & , transibunt missile per , audierint non si Et
12 ואם־לא ישמעו בשלח יעברו ויגועו כבלי
, clamabunt non : nasum ponent corde hypocritæ Et .cognitione
13 דעת : וחנפי־לב ישימו אף לא ישועו
: eorum anima adolescentia in Morietur .eos alligaverit cùm
14 כי אסרם : תמת בנער נפשם
: sua afflictione in afflictum Eruet .cordictos inter eorum vita &
15 וחיתם בקדשים : יחלץ עני בעניו
te removit si etiam Et .eorum aurem oppressione in revelabit &
16 ויגל בלחץ אזנם : ואף הסיתך
requies & : eo pro angustam non latitudinem angustiæ ore ab
מפי־צר רחב לא־מוצק תחתיה ונחת
: implevisti impii judicium Et .pinguedine plena tuæ mensæ
17 שלחנך מלא דשן : ודין־רשע מלאת
.sustentabunt judicium & ,causam
דין ומשפט יתמכו :

Versio VULG. LAT.

7 Porrò si justè egeris, quid donabis ei, aut quid de manu tua
8 accipiet? Homini, qui similis tuî est, nocebit impietas tua:
& filium hominis adjuvabit
9 justitia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: & ejulabunt propter
10 vim brachii tyrannorum. Et non dixit; Ubi est Deus, qui fecit me: qui dedit carmina
11 in nocte? Qui docet nos super jumenta terræ, & super
12 volucres cœli erudit nos. Ibi clamabunt, & non exaudiet, propter superbiam malorum.
13 Non ergò frustrà audiet Deus, & Omnipotens causas singu-
14 lorum intuebitur. Etiam cùm dixeris; Non considerat: judicare coram illo, & expecta
15 eum. Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur
16 scelus valdé. Ergò Iob frustrà aperit os suum, & absque scientia verba multiplicat.

CAP. XXXVI.

1 ADdens quoque Eliu, hæc
2 locutus est; Sustine me paululùm, & indicabo tibi: adhuc enim habeo quod pro Deo lo-
3 quar. Repetam scientiam meam à principio, & operatorem meum probabo justum.
4 Verè enim absque mendacio sermones mei, & perfecta sci-
5 entia probabitur tibi. Deus potentes non abjicit, cùm &
6 ipse sit potens. Sed non salvat impios, & judicium pau-
7 peribus tribuit. Non aufert à justo oculos suos, & reges in solio collocat in perpetuum,
8 & illi eriguntur. Et si fuerint in catenis, & vinciantur funi-
9 bus paupertatis: Indicabit eis opera eorum, & scelera eorum, quia violenti fuerunt.
10 Revelabit quoque aurem eorũ ut corripiat: & loquetur, ut
11 revertantur ab iniquitate. Si audierint & observaverint, complebunt dies suos in bono,
12 & annos suos in gloria: Si autẽ non audierint, transibunt per gladium, & consumentur
13 in stultitia. Simulatores & callidi provocant iram Dei, neque clamabunt cùm vincti fue-
14 rint. Morietur in tempestate anima eorum, & vita eorum
15 inter effœminatos. Eripiet de angustia sua pauperem, & revelabit in tribulatione aurem
16 ejus. Igitur salvabit te de ore angusto latissimè, & non habente fundamentum subter se: requies autem mensæ tuæ erit
17 plena pinguedine. Causa tua quasi impii judicata est, causam judiciúmque recipies.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 † (e) Ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ; † ἢ τί ἐκ χειρός σου λήψεται; †
8 Ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἡ ἀσέβειά σου, † καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἡ δικαιοσύνη σου.
9 † Ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κεκράξονται, † βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
10 † Καὶ οὐκ εἶπε, Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, ὁ κατατάσσων φυλακὰς νυκτερινάς,
11 † Ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, (ζ) ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ;
12 † Ἐκεῖ (η) κεκράξονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ, (θ) καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.
13 † Ἄτοπα γὰρ (ι) οὐ βούλεται ἰδεῖν ὁ κύριος, † αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ
14 ὁρατής ἐστι Τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, (κ) καὶ σώσει με· † κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αὐτὸν αἰνέσαι,
15 ὡς ἔστι † Καὶ νῦν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὀργὴν αὐτοῦ, † καὶ οὐκ ἔγνω
16 παράπτωμά τι σφόδρα, † Καὶ Ἰὼβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, † ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

Quoniam igitur justus es; 7
quid dabis ei? aut quid de manu tua accipiet? Viro si- 8
mili tuî impietas tua, & filio hominis justitia tua. A mul- 9
titudine calumniis appetiti vociferabuntur: clamabunt à
brachio multorum. Et non 10
dixit; ubi est Deus qui fecit me, qui distribuit custodias
nocturnas, Qui (b) separat me 11
à quadrupedibus terræ, & à volatilibus cœli? * Ibi voci- 12
ferabuntur; & non exaudies, & ab injuria malorum. Ab- 13
surda enim non vult Dominus videre: ipse enim Omnipotens
(c) perspector est eorum, Qui 14
consummant iniqua, & salvabit me: judicare autem coram eo, si potes collaudare
eum; sicuti est, (d) Et nunc, 15
quia non est visitans iram suam, neque cognovit delictum aliquod vehementer.
Et Job vanè aperit os suum: 16
in ignorantia verba (e) aggravat.

ΚΕΦ. λϛʹ.

1 † ΠΡοσθεὶς δὲ (α) ἔτι Ἐλιοὺς, λέγει,
2 † Μεῖνόν με μικρὸν ἔτι, ἵνα διδάξω σε·
3 ἔτι (β) γάρ ἐν ἐμοί ἐστι λέξις. † Ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακρὰν, † ἔρ-
4 γοις δέ μου Δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας, † καὶ οὐκ ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς.
5 † (γ) Γίνωσκε δὲ, ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον, † δυνατὸς ἰ-
6 σχύϊ καρδίας (δ) Ἀσεβῆ οὐ μὴ ζωοποιή-
7 σῃ, † καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει. † Οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου (ε) ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, † καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον, (ζ) καὶ καθιεῖ αὐτοὺς (η) εἰς νῖκος, καὶ ὑψωθήσονται.
8 † Καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις, (θ) συσχεθήσονται ἐν σχοινίοις πενίας. †
9 Καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν, † καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, (ι) ὅτι ἰσχύ-
10 σουσιν. † Ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται· † καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικί-
11 ας. † Ἐὰν ἀκούσωσι, καὶ δουλεύσωσι, † συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, † καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις.
12 † Ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώζει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι αὐτοὺς εἰδέναι τὸν κύριον, † καὶ
13 διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν. † Καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσι θυμόν, † οὐ
14 βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς. † (κ) Ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν, † ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη (λ) ὑπὸ
15 ἀγγέλων, † Ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον, † κρίμα δὲ πραέων ἐκθήσει.
16 † Καὶ προσεπηπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, † ἄβυσσος κατάχυσις ὑποκάτω
17 αὐτῆς, † καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πιότητος. † (μ) Οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα,

CAP. XXXVI.

ADjiciens autem adhuc Eli- 1
us, ait; Sustine me pusillùm 2
adhuc, ut te doceam; adhuc
enim est in me sermo. Susci- 3
piens scientiam meam de longè:
(a) operibus autem meis,
Quæ justa sunt loquar, in 4
veritate, & non injusta verba injustè (b) intelliges.
Cognosce autem, quia Dominus 5
non abjiciet innocentem: fortis (c) robore cordis Non vi- 6
vificabit impium: & judicium
pauperum dabit: Non auferet 7
à justo oculos suos: & cum regibus in solio: & (d) sedere eos faciet in (e) victoria,
& exaltabuntur. Et qui 8
compediti sunt in compedibus, capientur in funibus paupertatis; Et annuntiabit eis opera 9
eorum, & delicta eorum,
(f) quoniam valebunt; Sed 10
justum exaudiet: & dixit, quia convertentur ab iniquitate. Si audierint, & ser- 11
vierint; complebunt dies suos in bonis, & annos suos (g) in
decoribus: Impios verò non 12
facit salvos, eò quòd noluerunt scire Dominum; & quòd, cùm monerentur, inobedientes
erant: Et hypocritæ corde 13
(h) ordinabunt furorem: non clamabunt, quia ligavit eos.
Moriatur ergò in juventute 14
anima eorum: & vita eorum
vulnerata ab angelis, Eò quòd 15
tribulaverunt infirmum, & invalidum: judicium verò
mansuetorum (i) exponet; (k) Et 16
superdecepit te ab ore (l) inimici; (m) abyssus, effusio sub ea, & descendit mensa tua plena pinguedine; Non deficiet
autem à justis judicium, 17

MS. A. (ε) Καὶ εἰ δίκαιος εἶ, (ζ) καὶ ἀπὸ πετεινῶν (η) κέκραξον, (θ) ἀπὸ ὕβρεως (ι) ἰδεῖν οὐ βούλεται ὁ κύριος, (κ) ὃς σώσει με· Κεφ. λϛʹ. MS. A. (α) Ἐλιοὺς ἔτι, λέγει, Μικρόν με μεῖνον ἔτι, (β) γάρ μοι ἔνεστιν λέξις. (γ) Γινώσκω δὲ ἐγὼ, ὅτι (δ) Ἀσεβῶν οὐ μὴ ζωοποιήσει, (ε) ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, (ζ) καθιεῖ (η) καὶ εἰς νῖκος ὑψωθήσεται, (θ) συσχεθήσονται (ι) ὅταν ἰσχύσωσιν. (κ) Ἀποθάνῃ (λ) εἴη ὑπὸ ἀγγέλων, (μ) Καὶ οὐχ ὑστερήσει ἀπὸ

תרגום TARGUM.

אין זכית מה תיהב ליה או מה מן אידך יקבל : לגבר דרשיעא דכמך חיובך ולבר נש דכיא צדקתך : מסוגעי טלומין מקבלין יבעון מתקוף אדרע דורבניא : 7 8 9
ולא אמר האן אלהא דעבדני דמסדרין אנגלי מרומא קדמוי תושבחן בליליא : דמאליף יתנא מבעירי ארעא ומעופא דשמיא יחכמננא : תמן יקבלון ולא 10 11 12
אעני מן קדם גיותנותא דבישיא : ברם שקרא לא ישמע אלהא ושדי לא יסכנה : לחוד ארום תימר לא יסכנה אדין קדמוי ותוריך ליה : וכדון ארום כאלו 13 14 15
לא הוה אסער רוגזיה ולא ידע לאפושי לחדא : ואיוב למא פצי פומיה מדלית מנדעא מלייא יסגי : 16

לו׃

ואוסיף אליהוא ואמר : אמתין לי צבחר ואחוינך ארום תוב לאלהא מליא : אטול מנדעי מן רחיק ולעבד יתי אתן צדקתא : ארום בקושטא לא שקרא 1 2 3 4
מלי שלים מנדעתא עמך : הא אלהא רבא לא ירחק צדיקא מטול דהוא רב חילא וחכים לבא : לא יחיי חייבא ודין ענייא יהב : לא ימנע מצדיקיא עיניה ועם 5 6 7
מלכיא תקניא למיתב על כורסי מלכותא ויתיבנון לעלמא ומתגבהין : ואין אסירין רשיעיא בשושלון מתאחדין באשלי סגופא : ויחוי להון עובדיהון 8 9
ומרדיהון ארום אתגברו : וגלי משמעהון למרדותא ואמר דיתובון מן עובדיהון בישיא דדמין ללמא : אין ישמעון ויפלחון ליה ישלמון יומיהון בטב 10 11
ושניהון בבסומתין : ואין לא שמעין בזיני קרבא יעברון ויתנגדון מדלית מנדעא : ודהוי לבא ישוון רוגזא לא יבעון רחמיה ארום כפתינון : תמות בטליות 12 13 14
נפשהון וחיתהון היך מרי זנו : יפצי עניא בסגופיה ומפרסם ברוחקא משמעהון : ואף פצאנך מפום מעיקא אפתי דלא יתעק באתריה ובניח פתורך מליא 15 16
דיהנא : ודין דחייבא אשלמתא דין והלכתא סעדין : 17

Versio SYRIACA.

7 8 * ܘܐܢ ܗܘܝܬ ܙܕܝܩ ܡܢܐ ܡܘܬܪ ܐܝܬ ܠܗ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܣܒ ܡܢܟ. * ܠܢܦܫܟ ܗܘ ܥܘܠܟ. ܘܠܢܦܫܟ ܗܘ
9 10 ܙܕܝܩܘܬܟ. * ܡܢ ܣܘܓܐܐ ܕܐܘܠܨܢܐ ܢܩܥܘܢ. ܘܢܨܘܚܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܕܪܥܐ ܕܪܘܪܒܢܐ. * ܘܠܐ ܐܡܪܘ ܐܝܟܘ ܐܠܗܐ ܕܥܒܕܢ.
11 ܕܝܗܒ ܡܚܫܒܬܐ ܒܠܠܝܐ. * ܡܢ ܚܝܘܬܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܡܢ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܚܟܝܡܐ ܥܒܕܢ. * ܬܡܢ ܢܩܥܘܢ. ܘܠܐ ܥܢܐ
12 13 ܠܗܘܢ. * ܡܛܠ ܫܘܒܗܪܐ ܕܪܫܝܥܐ ܣܪܝܩܘܬܐ. ܠܐ ܫܡܥ ܐܠܗܐ. ܘܐܦܠܐ ܐܠܗܐ ܡܫܒܚ ܠܗ. * ܘܐܦ ܐܢ ܬܐܡܪ ܠܐ
14 15 ܠܡܚܙܝܘܗܝ. ܕܝܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܣܟܝ ܠܗ. * ܘܗܫܐ ܠܐ ܦܩܕ ܪܘܓܙܗ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܣܓܝܐܬܐ. * ܘܐܝܘܒ ܣܪܝܩܐܝܬ
16 1 ܦܬܚ ܦܘܡܗ. ܘܕܠܐ ܝܕܥܬܐ ܡܣܓܐ ܡܠܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܘ * ܘܐܘܣܦ ܐܠܝܗܘ ܘܐܡܪ. * ܟܠܝ
2 3 ܩܠܝܠ ܘܐܚܘܝܟ. ܡܛܠ ܕܥܘܕ ܐܝܬ ܠܐܠܗܐ ܡܠܐ. * ܐܫܩܘܠ ܝܕܥܬܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܘܠܥܒܕܝ ܐܬܠ ܙܕܩܐ. * ܡܛܠ
4 5 ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘܘ ܡܠܝ ܕܓܠܐ. ܘܠܐ ܡܫܡܠܝܐ ܝܕܥܬܝ ܥܡܟ. * ܗܐ ܐܠܗܐ ܥܫܝܢܐ. ܠܐ ܡܣܬܠܐ ܠܐܢܫ ܕܕܟܐ ܐܝܟ
6 ܚܠܒܐ. * ܪܫܝܥܐ ܠܐ ܢܚܐ. ܘܕܝܢܐ ܠܡܣܟܢܐ ܢܥܒܕ. * ܠܐ ܢܫܢܐ ܥܝܢܘܗܝ ܡܢ ܙܕܝܩܐ. ܘܥܡ ܡܠܟܐ
7 8 ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ. ܘܡܘܬܒ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡ ܘܢܬܪܝܡܘܢ. * ܘܐܢ ܢܬܐܣܪܘܢ ܒܫܫܠܬܐ. ܢܬܐܚܕܘܢ ܒܚܒܠܐ ܕܡܣܟܢܘܬܐ.
9 10 * ܘܢܚܘܐ ܐܢܘܢ ܥܒܕܝܗܘܢ ܘܥܘܠܗܘܢ. ܕܐܬܥܫܢܘ. * ܘܢܓܠܐ ܐܕܢܝܗܘܢ ܠܡܪܕܘܬܐ. ܘܢܐܡܪ ܕܢܬܘܒܘܢ
11 ܡܢ ܥܘܠܐ. * ܐܢ ܢܫܡܥܘܢ ܘܢܦܠܚܘܢ. ܢܫܠܡܘܢ ܝܘܡܝܗܘܢ ܒܛܒܬܐ. ܘܫܢܝܗܘܢ ܒܒܣܝܡܘܬܐ. * ܘܐܢ
12 13 ܠܐ ܢܫܡܥܘܢ. ܒܚܪܒܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܘܢܫܠܡܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܬܐ. * ܘܚܢܦܐ ܕܠܒܐ. ܢܣܝܡܘܢ ܪܘܓܙܐ. ܘܠܐ ܢܩܥܘܢ.
14 ܟܕ ܐܣܪ ܐܢܘܢ. * ܬܡܘܬ ܒܛܠܝܘܬܐ ܢܦܫܗܘܢ. ܘܚܝܝܗܘܢ ܒܟܦܢܐ. * ܢܦܨܐ
15 16 ܡܣܟܢܐ ܡܢ ܐܘܠܨܢܗ. ܘܢܓܠܐ ܒܐܘܠܨܢܐ ܐܕܢܗ. * ܘܐܦ ܢܦܨܝܟ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܐܘܠܨܢܐ. ܘܪܘܚܐ ܕܠܐ ܐܘܠܨܢܐ ܬܚܬܝܗ
17 ܦܬܘܪܐ. ܘܢܚܬ ܦܬܘܪܟ ܡܠܐ ܕܘܫܢܐ. * ܘܕܝܢܐ ܕܡܫܡܠܝܐ ܢܕܘܢ ܪܫܝܥܐ. ܘܒܕܝܢܐ ܢܬܐܚܕܘܢ.

Versio ARABICA.

7 8 * وإن كنت صديقا فماذا ينفعه * أو ماذا يوخذ منك * لنفسك إثمك ولنفسك صلاحك * من كثرة الإثم
9 10 يصرخون * ومن الظلم الكثير يضجون * ولم يقولوا أين الله الذي صنعنا * الذي أعطى الفكر بالليل
11 12 * من قدام حيوانة الأرض ومن طاير السماء حكمنا * هنالك يعجون فلا يجيبهم * من أجل أن عظمة
13 14 المنافقين نقصا ليس يسمع الله * وأيضا ليس الله يحمدها * وإن أنت قلت إني لا أحمك * فاقض قدامه
15 16 واضرع له * فإنه حتى الآن لم يأمر رجزه * ولا يسيء إلى أحد * وأيوب باطلا فتح فاه * وبغير معرفة يكثر
القول *

* الفصل السادس والثلثون *

1 2 * فأعاد إليهو وقال * أمسك لي قليلا فأخبرك * من أجل أن لله كلاما أيضا * فإني آخذ معرفتي من بعيد *
3 4 ولصانعي أجعل البر * ولكن بالحق كان قولي بغير كذب * وبلا عيب معرفتي عندك * فإن الله العظيم
5 6 لا يرفض الذي هو نقيا مثل اللبن * والمنافق ليس يحيا * والقضاء للبوس جعله * فإنه ليس يفارق
7 8 الصديق من قدام عينيه * يقعد الملوك على الكرسي ويرفعون للدهر * وإن كانوا مأسورين في السلاسل
9 10 يهبطون بالبوار إلى المسكنة * ويريهم أعمالهم وإساءتهم حين تجبروا * ويظهر آذانهم للموعظة * ويقول أن
11 12 يتوبوا من الإثم * ويسمعون ويعملون ويتمون أيامهم بالخير * وسنيهم بالسرور * وإن لم يسمعوا بالهلاك
13 14 يذهبون * ويبادون بلا معرفة * وحلوف القلوب يبيدون * ولا يصرخون بالزجر * يهلكون إذا ما ربطهم * وتموت
15 16 أنفسهم بشبابهم * وحياتهم بالجوع * ينجو المتواضع بتواضعه * ويظهر طريقهم بالضيق * وأيضا ينجيك من فم
17 الموت * والسعة بدل الضيقة * وينبت مائدتك مملوة خيرا * ودين المنافقين بتمام القضاء وبالقضاء يوجدون *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

7 *Et si justus fueris, quid proderit illi? aut quid accipietur à te?* 8 *Animæ tuæ scelus tuum, et animæ tuæ probitas tua.* 9 *Ob nimiam iniquitatem clamabunt, & propter oppressionem vociferabuntur.* 10 *Et non dicent, ubi est De⁹ qui fecit nos, qui dedit cogitationem in nocte* 11 *Præ bestia terræ, & volucribus cœli sapientiores nos fecit.* 12 *Ibi ejulabunt, et non exaudies eos;* 13 *Quia superbia impiorum est (a) defectus: non exaudiet Deus, nec etiam Deus eam laudabit:* 14 *Si tu dixeris, Non laudabo eum, judicium dic coram ipso; & supplica ei,* 15 *Quoniam usque adhuc non præcepit furori suo, & (b) non malefacit cuiquã.* 16 *Job autem temerè aperuit os suum, & absque scientia multiplicat sermones.*

CAP XXXVI.

1 *Subdens autē Elihu dixit,* 2 *Sustine me parùm, et indicabo tibi. Deo superest adhuc sermo,* 3 *Quoniam sumam scientiã meam de longè, & Factori meo faciam justitiam;* 4 *At verè (a) fuit sermo meus absq; mendacio, & absque vitio scientia mea apud te;* 5 *(b) Quia Deus excelsus non respuit eum qui est purus sicut lac,* 6 *Et impius non vivit: & judicium pauperibus facit,* 7 *Quia non (c) separatur justus à conspectu ejus: sedere facit reges super solium, & extollentur in æternum.* 8 *Etiamsi fuerint vincti catenis, cum interitu descendent ad paupertatem:* 9 *Et ostendet eis opera eorũ ac scelera eorum, cùm fuerint insolentes:* 10 *Et revelabit aures eorum ad correptionem, & dicet ut ut convertantur à scelere suo,* 11 *Et audiant ac faciant, & compleant dies suos in bono, & annos suos cum lætitia.* 12 *Quòd si non audierint, in interitum abibunt, & peribunt absque scientia.* 13 *Perversi autem cordibus peribunt, & non clamabunt: in furore mugient cùm vincet eos,* 14 *Et morientur animæ ipsorum in juventute sua, & vita illorum in fame.* 15 *Liberabitur humilis ob suam humilitatem, & revelabit viam eorum in tribulatione:* 16 *Et quoque liberabit te ab ore nocentis, & latitudinem pro angustia, & permanebit mensa tua plena (d) bonis,* 17 *Judicabit impios pleno judicio, & in judicio deprehendentur.*

INTERP. SYRIACA.

(a) in vanum: (b) non nocet animæ. CAP. XXXVI. (a) Fuerunt sermones mei mendaces, (b) Ecce Deus (c) recedet (d) pinguedine.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Si justus es, quid dabis ei, aut quid de manu tua accipiet? Viro *impio* qui similis est tui iniquitas tua est, & filio hominis justo justitia tua. Propter multitudinem ca- 7 8 9
lumniatorum clamant: deprecabuntur propter fortitudinem brachii principum. Et non dixit: Ubi est Deus qui fecit me, ante cujus conspectum angeli excelsi ordi- 10
nant laudem in nocte? Qui docet nos præ jumentis terræ, & præ avibus cœli sapientes nos efficit. Ibi clamant, & non respondet propter superbiam malignantium. 11 12
Attamen iniquitatem non audiet Deus, & omnipotens non intuebitur eam. Utique enim dices: Non intuebitur eum: judica coram illo, & spera in eo. Et nunc per- 13 14
inde ac si non fuisset, visitabit furore suo, & nescivit multiplicare nimis. Job enim in vanum aperit os suum, absque scientia verba multiplicat. 15 16

CAP. XXXVI.

ET addidit Elihu, & ait: Expecta me paulisper, & annunciabo tibi, quoniam adhuc sunt sermones pro Deo. Levabo scientiam meam à longè, & ei qui fecit me 1 2 3
tribuam justitiam. Quoniam reverà non sunt mendacium verba mea, perfectus scientiarum est apud te. Ecce Deus maximus non aspernabitur justum, eo quòd ipse 4 5
est magnus virtute & sapiens corde. Non vivificabit sceleratum, sed judicium pauperum tribuet. Non auferet à *justis* oculos suos; & cùm regibus rectis sedebit super 6 7
solium regni, & sedere faciet eos in æternum & exaltabuntur. Et si vincti fuerint impii catenis, comprehensi funibus afflictionis; Tunc indicabit eis opera eorum & 8 9
prævaricationes eorum quoniam invaluerunt. Et revelat auditum eorum ad correctionem, & dicit ut convertantur ab operibus suis malis quæ similia sunt vanitati. 10
Si obedierint & servierint *ei*, consument dies suos in bono, & annos suos in deliciis. Quòd si non audierint, per *arma belli* transibunt, & deficient absque scientia. Et 11 12
superbi corde ponent iram, non deprecabuntur miserationem ejus, quoniam ligavit eos. Morietur in infantia anima eorum, & vita eorum sicut scortationis mancipia. 13 14
Liberabit pauperem in afflictione ejus, & manifestabit in tribulatione auditum eorum. Veruntamen liberavit te de ore angustiæ; dilatavit ne esset angustia in loco 15 16
ejus, & in requie mensam tuam replevit pinguedine. Et judicium impii consummâsti, jus et consuetudo auxiliantur. 17

איוב : לז

propitiationis multitudo & : sufficientia in te incitet fortè ne , ira Quia
18 כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק וְרָב־כֹּפֶר
,aurum non ? tuum clamorem æstimabit Nunquid .te faciet declinare non
19 אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר
ascendendum ad nocte anheles Ne ? potentiæ fortitudines omnes nec
20 וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת
hoc super quia ,iniquitatem ad aspicias ne Cave se sub populos
21 עַמִּים תַּחְתָּם׃ הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה
quis ; sua potentia in extollet Deus Ecce .afflictionem propter elegisti
22 בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃ הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי
, dixit quis Et ? ejus viam ,illum super visitavit Quis ? docens ipse sicut
23 כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר
: ejus opus magnifices ut Memento ? iniquitatem es operatus
24 פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ
: illud viderunt homines Omnes .homines sunt intuiti quod
25 אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ
.scimus non & ,magnus Deus Ecce .longè à intuebitur homo
26 אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע
stillas minuet Quia .inquisitio non & ejus annorum Numeri
27 מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ כִּי יְגָרַע נִטְפֵי־
, nubes stillabunt Quam .ej⁹ vaporẽ ad pluviam stillabunt : aquarum
28 מַיִם יָזֹקּוּ מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּלוּ שְׁחָקִים
expansiones intelliget si Insuper .multum hominem super stillabunt
29 יִרְעֲפוּ עֲלֵי אָדָם רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־
,suũ lumẽ ipsum super extendit Ecce ? sui tabernaculi fremitus ; nubis
30 עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃ הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ
escam dabit ,populos judicabit ipsas per Quia .operuit maris radices &
31 וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃ כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֶּן־אֹכֶל
.occurrente in ipsam super præcepit & ,lucem operuit devexa Super .copiam ad
32 לְמַכְבִּיר׃ עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ בְמַפְגִּיעַ׃
.ascendente super furoris Acquisitio .ej⁹ amicus eum super Annunciabit
33 יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה׃

CAP. XXXVII. לז

1 Audite .suo loco è luxatur & ,meũ cor expavescit hoc ad Etiam
2 אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ
.egredietur ejus ore ex eloquium & , ejus sonitum tremore cum audiendo
שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃
.terræ alas super ejus lux & ,ejus directio cœlum omne Subter
3 תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
non Et .suæ altitudinis voce in Tonabit .voce rugiet ipsum Post
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא
sua voce in Deus Tonabit .ej⁹ sonitus fuerit auditus cùm ,ea tardabit
5 יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ
, dicet nivi Quia .nescimus & ,magnalia faciens ; mirabilia
6 נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג יֹאמַר
.suæ fortitudinis pluviarum imbri & : pluviæ imbri & , terram esto
הֱוֵא־אָרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃
.ipsius opus homines omnes sciendum ad : obsignabit homines omnes manu In
7 בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל־אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂהוּ׃
.habitabit suis habitaculis in & ,latibulum ipsum in bestia ingredietur Et
8 וַתָּבוֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן׃
Dei flatu Ex .frigus dispergentibus à & ,turbo veniet penetrali De
9 10 מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־אֵל
defatigabit serenitas Etiam .angusto in aquarũ latitudo & : gelu dabit
11 יִתֶּן־קָרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃ אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ
se vertens circuitibus ipsa Et .sui luminis nubem faciet spargere : nubẽ
12 עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃ וְהוּא מְסִבּוֹת מִתְהַפֵּךְ
faciei super eis præcipiet quæ omnia res operandum ad ,ejus consiliis in
בְּתַחְבּוּלֹתָו לְפָעֳלָם כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם עַל־פְּנֵי
.terra in orbis
תֵבֵל אָרְצָה׃

Versio VULG. LAT.

18 Non tè ergò superet ira, ut aliquem
opprimas : nec multitudo
19 donorum inclinet te. Depone
magnitudinem tuã absque
tribulatione, & omnes
20 robustos fortitudine. Ne protrahas
noctem, ut ascendant
21 populi pro eis. Cave ne declines
ad iniquitatem : hanc
enim cœpisti sequi post miseriam,
22 Ecce, Deus excelsus
in fortitudine sua, & nullus ei
23 similis in legislatoribus. Quis
poterit scrutari vias ejus?
aut quis potest ei dicere, Operatus
24 es iniquitatem? Memento
quòd ignores opus ej⁹,
25 de quo cecinerunt viri. Omnes
homines vident eum, unusquisque
26 intuetur procul. Ecce, Deus
magnus vincens scientiam
nostram : numerus annorum
27 ejus inæstimabilis. Qui aufert
stillas pluviæ, & effundit imbres
28 ad instar gurgitum. Qui
de nubibus fluunt, quæ prætexunt
29 cuncta desuper. Si voluerit
extendere nubes quasi
30 tentorium suum, Et fulgurare
lumine suo desuper, cardines
31 quoque maris operiet. Per hæc
enim judicat populos, & dat
32 escas multis mortalibus. In
manibus abscondit lucem, &
præcipit ei ut rursus adveniat.
33 Annuntiat de ea amico suo,
quòd possessio ejus sit, & ad
eam possit ascendere.

CAP. XXXVII.

1 Super hoc expavit cor meum,
& emotum est de loco suo.
2 Audite auditionem in terrore
vocis ejus, & sonum de ore
3 illius procedentem. Subter
omnes cœlos ipse considerat,
& lumen illius super terminos
4 terræ. Post eum rugiet
sonitus, tonabit voce magnitudinis
suæ; & non investigabitur,
cùm audita fuerit vox
5 ejus. Tonabit Deus in voce
sua mirabiliter, qui facit magna
6 & inscrutabilia. Qui
præcipit nivi ut descendat in
terram, & hyemis pluviis, &
7 imbri fortitudinis suæ. Qui in
manu omnium hominum signat,
ut noverint singuli opera
8 sua. Ingredietur bestia latibulum,
& in antro suo morabitur.
9 Ab interioribus egredietur
tempestas, & ab Arcturo
10 frigus. Flante Deo concrescit
gelu, & rursum latissimæ funduntur
11 aquæ. Frumentum desiderat
nubes, & nubes spargũt
12 lumen suum. Quæ lustrant per
circuitum, quocumq; eas voluntas
gubernantis duxerit, ad
omne quod præceperit illis super
faciem orbis terrarum :

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

18 Θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς (ν) ἔσται, † δι' ἀσέβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο (ξ) ἐπ' ἀδικίαις.
19 † Μή σε (ο) ἐκκλινάτω ἑκὼν ὁ νοῦς † δεήσεως (π) ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων, †
20 καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχὺν Μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα, † τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς
21 ἀντ' αὐτῶν· † Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξῃς ἄτοπα· † ἐπὶ τούτων γὰρ ἐξείλω ἀπὸ
22 πτωχείας. † Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει (ρ) ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ· † τίς γάρ ἐστι κατ' αὐτὸν δυ-
23 νάστης; † Τίς δέ ἐστιν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα; † ἢ τίς ὁ εἰπών, Ἔπραξεν ἄδικα; †
24 Μνήσθητι (σ), † ὅτι μεγάλα (τ) ἐστὶν αὐτοῦ
25 τὰ ἔργα, ὧν ἦρξαν ἄνδρες. † Πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, ὅσοι τιτρωσκόμενοί
26 εἰσι βροτοί. † Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολύς, καὶ οὐ γνωσόμεθα· † ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ
27 ἀπέραντος. † Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ (υ) σταγόνες ὑετοῦ, † καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς
28 νεφέλην. † Ῥυήσονται παλαιώματα, † ἐσκίασε δὲ νέφη ἐπὶ (φ) ἀμυθήτῳ βροτῷ. † ὥραν ἔθετο κτήνεσιν, (χ) οἴδασι δὲ κοίτης τάξιν. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ (ψ) ἐξίσταταί σου ἡ διάνοια, † οὐδὲ διαλλάσσεταί σου ἡ
29 καρδία ἀπὸ (ω) σώματος. † Καὶ ἐὰν (α) συνῇ ἀπέκτασιν νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς
30 αὐτοῦ † Ἰδοὺ ἐκτενεῖ (β) ἐπ' αὐτὸν ἠδώ, † καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν. †
31 Ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαούς, † δώσει τροφὴν
32 τῷ ἰσχύοντι. † Ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς, † καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι,
33 Ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον (γ) αὐτοῦ κύριος, κτῆσις καὶ περὶ ἀδικίας.

Et ira super impios erit propter 18
impietatem munerum, quæ accipiebant super iniquitatibus.
Non te avertat voluntaria (n) 19
mens à prece infirmorum, cùm in
necessitate fuerint : & (o) omnes qui tenent fortitudinem,
Noli extrahere per noctem, ut 20
ascendant populi pro eis : Sed 21
cura, ne facias indecentia : super (p) his enim elegisti ab inopia.
Ecce fortis (q) roborabit 22
in fortitudine sua :
quis enim est, sicut ille, potens? Et quis est, qui discutiat 23
opera ejus? aut quis est qui (r)
dicat, Fecit injusta? Memento, 24
quia magna sunt opera ejus, quorum (s) dominati sunt viri.
Omnis homo vidit (t) in ipso, 25
(u) quicunque vulnerati sunt
mortales. Ecce fortis (x) multus, 26
& nescimus: Numerus annorum (y) ejus & infinitus :
Numerabiles autem ei stillæ pluviæ: 27
& (z) effundentur ad
pluviam in nube : Fluent (aa) 28
antiquitates: obumbraverunt autem nubes super (bb) innumerabili
homine : (cc) horam constituit jumentis : & sciunt cubilis ordinem. In his omnibus
non obstupescit animus tuus, nec mutatur cor tuum
à corpore : Et (dd) si consti- 29
terit extensio nubis, æqualitatẽ
tabernaculi ejus, Ecce extendit 30
super eum (ee) Edo, & radices maris contexit. (ff) In 31
eis enim judicabit populos: dabit escam (gg) valido: In 32
manibus contexit lumen, et (hh)
mandavit de ea in occurrenti : Annuntiabit (ii) de eo amicum suum 33
(kk) Dominus : possessio, & de injustitia.

ΚΕΦ. λζ'.

1 † ΚΑὶ (α) ἀπὸ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου, † καὶ ἀπερρύη ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
2 τῆς. † (β) Ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ κυρίου, † καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ (γ)
3 ἐξελεύσεται. † Ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, † καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ
4 πτερύγων (δ) τῆς γῆς. † Ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνῇ, † βροντήσει ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ· † καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτούς, ὅτι
5 (ε) ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ. † Βροντήσει ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια· † ἐποίησε
6 γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ᾔδειμεν, † Συντάσσων χιόνι, (ζ) Γίνου ἐπὶ γῆς, καὶ (η) χειμὼν ὑετός, καὶ
7 χειμὼν ὑετῶν (ϛ) δυναστείας αὐτοῦ. † Ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει, † ἵνα γνῷ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν. † (θ)
8 Εἰσῆλθε δὲ θηρία ὑπὸ τὴν σκέπην, ἡσύχασε
9 δὲ ἐπὶ κοίτης. † Ἐκ ταμιείων ἐπέρχονται ὀ-
10 δύναι, † ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος. † Καὶ ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάγος. † (ʹ) οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βούληται, † Καὶ ἐκλεκτὸν
11 (ι) καταπλάσσει νεφέλη. † (κ) διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ, † Καὶ αὐτὸς κυκλώματα
12 διαστρέψει † (λ) ἐν θεεβουλαθώθ, εἰς ἔργα αὐτῶν. † πάντα ὅσα ἂν (μ) ἐντείληται αὐτοῖς, † ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,

CAP. XXXVII.

ET ab hac (a) turbatum est 1
cor meum, & (b) effluxit de
loco suo : Audi auditionem in 2
ira furoris Domini : & (c) meditatio de ore ejus egredietur :
Subter universum cœlũ princi- 3
pium ejus, & lumen ejus super alas terræ. Post (d) eum 4
clamabit voce, tonabit in (e)
voce superbiæ suæ : & non (f)
commutabit eos, quoniam audiet vocem ejus. Tonabit fortis 5
in voce sua (g) mirabiliter. Fecit enim magna quæ (h) nesciebamus:
Præcipiens nivi, Esto 6
super terram : & (i) tempestas
pluviæ, & tempestas pluviarum
potestatis ejus : In (k) manu omnis 7
hominis signat : ut sciat
omnis homo infirmitatem suam.
Introierunt autẽ bestiæ sub tegmen, 8
& quieverunt super cubile. De promptuariis supervenient 9
(l) dolores, & (m) ab extraneis partibus frigus : Et à 10
(n) spiratione fortis dabit gelu:
gubernat autem aquam, qualiter illi placuerit ; Et electum 11
(o) format nubes: dispergit nubilum lucem ejus, Et ipse (p) 12
circuit⁹ transvertet, [pervertet]
in (q) Theebulathoth opera eorũ omnia quæ mandaverit eis.
Hæc constituta sunt ab eo super terram,

MS.A. (ν) ἥξει, διὰ (ξ) ἐπ' ἀδικείας. (ο) ἐκκλίνῃ ὁ νοῦς ἑκὼν (π) ἀδυνάτων ἐν ἀνάγκῃ ὄντων, Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξῃς ἄτοπα, καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχὺν μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι * λαοὺς ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ * τοῦτον γὰρ (ρ) σε ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ· (σ) οὖν Ἰώβ, ὅτι (τ) αὐτοῦ ἐστιν τὰ ἔργα, (υ) ὑετοῦ σταγόνες, (φ) ἀμυθήτων βροτῶν. (χ) καὶ οἴδασιν κοίτης (ψ) ἐξίστατο (ω) τοῦ σώματος. (α) σωνῆς ἐπέκτασιν (β) ἐπ' αὐτὴν τὸ τόξον, καὶ ῥίζωμα (γ) αὐτοῦ, κυρίου κτῆσις Κεφ. λζ'. MS.A. (α) ὑπὲρ ταύτης (β) Ἄκουε Ἰὼβ ἀκοὴν (γ) ἐξελεύσεται. * καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ (δ) γῆς. (ε) ἀκούσῃ (ζ) Ἐπὶ γῆς γένου, (η) χειμῶνι, ἵνα ᾖ ὑετός, (ϛ) δυναστείαις (θ) Εἰσῆλθον δὲ θηρία ὑπὸ σκέπης, καὶ ἡσύχασεν ἐπὶ κοίτης. Ἐκ ταμιείων ἐξέρχονται ὀδύναι, (ʹ)* Οἰκεία δὲ ὕδωρ (ι) καταπλήσσει (κ) διασκορπίσει (λ) ἐν τοῖς καπωλάτω θεὶς ἔργα αὐτῶν. (μ) ἐντείλη

תרגום TARGUM.

אֲרוּם יְרַגּוּ דִּלְמָא אַטְעִינָךְ בְּמִסַּת מָוְלָא וְסַגִּי פּוּרְקָנָא דְעַתְרָא לָא יַצְלְנָךְ׃ הַאֶפְשַׁר דְּמִסְתַּדַּר בָּעוּתָךְ וְכָל דְּמִתְאַלְּמִין מְשַׁבְּחִין חֵילָא׃ תָּא הַאֶפְשַׁר דִּמְסַדַּר 18 19
צְלוֹתָךְ לָא בְעָקְתָא וְכָל מָה דְמִתְקְפִין כֹּחַ מַדְבְּקִין חֵילָא׃ לָא תִּדְחוֹק בְּלֵילְיָא לְאַסָּקָא עַמְמַיָּא בְּאַתְרֵיהוֹן׃ תָּא לָא תְּגִיר אִתַּת חַבְרָךְ בְּלֵילְיָא לְסַלְּקָא עַמַּיָּא 10
חִלּוּפֵיהוֹן׃ אִסְתַּמַּר לָא תִתְפְּנֵי לְשִׁקְרָא אֲרוּם עַל דָּא בְּחַרְתָּא מִסְגוּפָא׃ הָא בִלְחוֹדוֹי אֱלָהָא תַּקִּיף בְּחֵילֵיהּ מַן דִּכְמֵיהּ מַלִּיף תְּרִיצוּתָא׃ מַן יִסְעַר עֲלוֹי 21 22 23
אוֹרְחֵיהּ וּמַן יֵימַר עֲבַדְתָּא עַוְלְתָא׃ אִדְּכַר אֲרוּם תַּקִּיף עוֹבָדֵיהּ דִּי שַׁבַּחוּ גּוּבְרִין צַדִּיקִין׃ כָּל בְּנֵי נָשָׁא חָמוֹן בֵּיהּ אֱנָשׁ אִסְתַּכַּל מֵרָחִיק׃ הָא אֱלָהָא סַגִּיא 24 25 26
וְלָא נִדַע סְכוּם שְׁנוֹי וְלֵית סוֹף׃ אֲרוּם יִמְנַע טִיפֵּי מַיָּא יִזְלְפוּן מִטְרָא לַעֲנָנֵיהּ׃ דְּזָלְחִין שַׁחְקַיָּא דְּאַסֵּי מְטוּל צְלוֹתָא דְבַר נְשָׁא רַב׃ לְחוֹד אִין אִתְבַּיַּן פְּרִישְׁתָּא 27 28 29
דְּעֵיבָא רְכָפַת עֲנָנֵיהּ טַלְלֵיהּ׃ הָא פְּרַס עֲלוֹי מִטְרָא וְעִקְרֵי יַמָּא חֲפָא׃ אֲרוּם בְּהוֹן דָּאֵין עַמְמַיָּא יָהֵב מֵיכְלָא לְסוֹגְעָא׃ מְטוּל חֵטוּף יְדָא מְנַע מִטְרָא וּפַקֵּד 30 32
עֲלוֹי לְמֵחַת מְטוּל מְצַלֵּי׃ דִּיחַוֵּי לִישָׁן תְּלִיתַי בְּחַבְרֵיהּ קִנְאָתָא וְרוּגְזָא עֲלוֹי יִסַּק׃ תָּא יְחַוּוֹן בְּאוֹרָיְתָא חַד עִם חַבְרֵיהּ מְטַנְּנִין בְּרוּגְזָא וּמְסַלְּקִין לֵיהּ לְעֵילָא׃ 31 33
תָּא יְחַוֵּי עֲלוֹהִי זָכוּתָא דְחַבְרֵיהּ קִנְאָתָא וְרוּגְזָא מֵעֲלוֹהִי יִסְלַק׃

לז

בְּרַם לְדָא יִתְוָהּ לִבִּי וְיִטְפֵּז מִן אַתְרֵיהּ׃ תָּא עַל בְּנוֹי דְאַהֲרֹן אִתְנַבֵּי וַאֲמַר לְחוֹד לְחָדָא לִבִּי תְּוָהּ וְשָׁוַר מִן אַתְרֵיהּ׃ שְׁמַעוּ מִשְׁמַע בְּרוּגְזָא קָלֵיהּ וְהֶגְיָא הֵיךְ 1 2
אֶשָּׁא מִפּוּמֵיהּ נָפֵק׃ תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא תְּרִיצוּתֵיהּ וּנְהוֹרֵיהּ יְקוּם עַל סִיפֵי אַרְעָא׃ בַּתְרוֹי מַכְלֵי קָל אַכְלָוָתֵיהּ בְּקָל גֵּוְתָנוּתֵיהּ וְלָא יְעַכְּבִנּוּן אֲרוּם יִשְׁמַע קָלֵיהּ׃ 3 4
כַּד אַכְלֵי אֱלָהָא בְּקָלֵיהּ עַל פְּרִישָׁן דַּעֲתִיד לְמֶעְבַּד עָבֵד רַבְרְבָן וְלָא נִדַע׃ אֲרוּם לְתַלְגָּא יֵימַר הֱוֵי בְּאַרְעָא וּמִטְרָא בָּתַר מִטְרָא בְּקִיטָא לְמִבְשַׁלָא פֵּירֵי וּמִטְרָא 5 6
בָּתַר מִטְרָא לְמִצְמַח עִסְבָּא בְּסִתְוָא בְּעוּשְׁנֵיהּ׃ בִּידָא דְכָל אֱנָשָׁא יִרְשׁוֹם לְמִידַע כָּל בְּנֵי נָשָׁא עוֹבָדוֹי׃ וְתֵיתֵי חֵיוְתָא בְּכַמְנָא וּבִמְדוֹרָהָא תִשְׁרֵי׃ מִן אִדְּרוֹן עֵילָא 7 8 9
תֵּיתֵי זִיעָא וּמִכּוֹת מַזָּרִים קוֹרָא׃ מִמֵּימַר אֱלָהָא יִתְיְהַב קַרְחָא וּפַלְטִיוּת מַיָּא בְּאַתְכוֹתָא׃ בְּרַם בִּבְרִירוּתָא מְטָרַח עֵיבָא מְבַדַּר עֲנַן מִטְרֵיהּ׃ וְהוּא תּוֹסְקְפְּתָא 10 11 12
מִתְהַפֵּךְ בְּחָכְמְתֵיהּ לְאַצְלָחָא פָּלְחֵי בְאַרְעָא בְּעוֹבְדֵיהוֹן וְנַחְתִּין בְּכָל אֲתַר דִּי פַקְדִנּוּן עַל אַפֵּי אַרְעָא׃ תָּא וְהוּא בְּרַחֲמוֹהִי מַיָּא טְמִיעֲתָא מְהַפֵּךְ בְּאַפּוּתִיקוֹהִי
לְעוֹבְדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא מִנַּלֵּי יָתֵהּ וּמְשַׁדַּר יָתְהוֹן וּלְכָל דְּפַקְדִנּוּן עַל אַפֵּי תֵבֵל אַרְעָא׃

Verſio SYRIACA.

18 * ܒܚܡܬܐ ܕܩܪܒܐ ܠܐ ܢܙܝܥܟ ܘܠܐ ܢܣܛܝܟ ܠܣܘܓܐ ܕܦܘܪܩܢܐ܂ * ܢܬܥܫܢ ܥܠܝܟ ܕܢܦܨܝܟ܂ ܕܠܐ ܢܐܠܨܘܢ ܠܟ
19 20 ܡܢ ܟܠ ܐܠܝܨܝ ܚܝܠܐ܂ * ܘܡܢ ܕܘܚܩܐ ܕܒܠܠܝܐ܂ ܘܢܩܝܡ ܥܡܡܐ ܚܠܦܝܟ܂ ܘܐܘܡܬܐ ܚܠܦ ܢܦܫܟ܂ * ܐܙܕܗܪ ܕܠܐ
21 22 ܬܬܦܢܐ ܠܥܘܠܐ܂ ܡܛܠ ܕܗܢܐ ܐܬܢܣܝܬ ܒܡܣܟܢܘܬܐ܂ * ܗܐ ܐܠܗܐ ܡܥܫܢ ܒܚܝܠܗ܂ ܡܢܘ ܕܐܝܟܘܬܗ
23 ܡܠܦ܂ * ܡܢܘ ܦܩܕ ܥܠ ܐܘܪܚܬܗ܂ ܘܡܢܘ ܐܡܪ ܠܗ ܕܥܒܕܬ ܥܘܠܐ܂ * ܐܬܕܟܪ ܕܬܫܒܚ ܥܒܕܘܗܝ ܕܫܒܚܘ
24 25 ܒܢܝܢܫܐ ܟܠܗܘܢ܂ * ܘܒܢܝܢܫܐ ܚܙܘܗܝ܂ ܘܚܪܘ ܒܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂ * ܗܐ ܐܠܗܐ ܪܒ ܗܘ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܢܢ܂
26 27 ܘܡܢܝܢܐ ܕܫܢܘܗܝ ܠܝܬ ܣܟܐ܂ * ܐܢ ܢܡܢܐ ܟܘܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܘܢܟܢܫ ܢܛܦܐ ܕܡܛܪܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ܂ ܕܡܫܕܪ
28 ܫܡܝܐ ܒܙܒܢܗ܂ * ܘܢܛܦܝܢ ܥܢܢܐ ܥܠ ܒܢܝܢܫܐ܂ ܘܚܕܝܢ ܛܒ܂ * ܐܠܐ ܡܢܘ ܕܡܣܬܟܠ܂ ܘܦܪܣ ܥܢܢܐ ܡܢ ܣܓܝܐܘܬ
29 30 ܡܛܠܠܬܗ܂ * ܘܦܪܣ ܥܠܝܗܘܢ ܢܘܗܪܗ܂ ܘܥܘܡܩܐ ܕܝܡܐ ܟܣܝ܂ * ܡܛܠ ܕܒܗܠܝܢ ܕܐܢ ܥܡܡܐ܂ ܘܝܗܒ ܡܐܟܘܠܬܐ ܠܣܓܝܐܐ܂ ܘܥܠ
31 32 ܐܝܕܝ ܟܣܝ ܢܘܗܪܐ܂ * ܘܕܢܚ ܥܠܝܗܘܢ ܕܢܦܓܥܘܢ ܒܗ܂ * ܘܚܙܘ ܪܚܡܘܗܝ
33 1 ܩܢܝܢܗ ܘܐܦ ܥܘܠܐ܂ * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܙ * ܘܐܦ ܥܠ ܗܕܐ ܢܬܙܝܥ ܠܒܗ܂ ܘܢܫܬܪܐ ܡܢ ܕܘܟܬܗ܂ * ܫܡܥܘ
2 3 ܡܫܡܥ ܩܠܗ ܒܪܘܓܙܐ܂ * ܕܕܝܢܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܗ܂ * ܬܚܝܬ ܟܠܗܘܢ ܫܡܝܐ ܡܫܒܚܝܢ ܠܗ܂ ܘܢܘܗܪܗ ܥܠ
4 ܣܘܦܝܗ ܕܐܪܥܐ܂ * ܒܐܬܪܗ ܢܪܥܡ ܒܩܠܐ ܕܫܘܒܚܗ܂ ܘܠܐ ܢܬܟܣܐ ܡܢܗ܂ * ܡܛܠ ܕܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ܂ ܘܢܪܥܡ
5 6 ܐܠܗܐ ܒܩܠܗ܂ ܘܬܕܡܪܬܐ ܥܒܕ ܘܪܘܪܒܬܐ܂ ܘܠܐ ܡܬܝܕܥ܂ * ܡܛܠ ܕܠܬܠܓܐ ܐܡܪ ܗܘܝ ܐܪܥܐ܂ ܘܠܡܛܪܐ ܘܠܥܣܒܐ
7 8 ܣܓܝܐܐ ܒܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܚܬܡ܂ * ܕܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܥܒܕܘܗܝ܂ * ܘܬܥܘܠ ܚܝܘܬܐ ܠܡܥܪܬܐ܂ ܘܬܫܪܐ ܒܡܫܪܝܬܗ܂
9 10 * ܡܢ ܬܘܢܐ ܬܐܬܐ ܥܠܥܠܐ܂ ܘܡܢ ܓܪܒܝܐ ܩܘܪܫܐ܂ * ܘܡܢ ܢܫܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܢܬܝܗܒ ܓܠܝܕܐ܂ ܘܣܘܓܐܐ
11 ܕܡܝܐ ܢܦܩ܂ * ܘܒܢܝܚܘܬܐ ܢܬܦܪܣ ܥܢܢܐ܂ ܘܢܦܩ ܥܢܢܐ ܕܢܘܗܪܗ܂ * ܘܗܘ ܡܬܗܦܟ ܘܡܬܦܢܐ
12 ܠܡܥܒܕ ܡܚܫܒܬܐ܂ ܟܠ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܥܠ ܐܦܝ ܬܒܝܠ ܐܪܥܗ܂

Verſio ARABICA.

18 19 * بحمية القتال لا يحرضك ولا يحوجك الي كثير الخلاص * يتعزز عليك ليخلصك لئلا يضيق عليك
20 21 من جميع اشداء القوة * ومن الدفع الذي في الليل * ويجعل الشعوب فداءك والامم فداء نفسك * فاحذر
22 الا تلتفت الي الاثم * فمن اجل هذا امتحنت بالمسكنة * فان الله يعظم القوة * من الذي يكون مثله عارفا *
23 24 * من الذي اشرف علي الطريق * ومن الذي قال له صنعت اثما * فاحذر انها كثيرة اعماله * وقد حمدوه
25 26 الناس كلهم * والناس ابصروه فتطلعوا من بعيد * فان الله عظيم هو ولا يعرف * ولعدد سنيه ليس منتهى
27 28 * ان نحن احصينا اعماق السماء * ونضم قطرات المطر وحدك * الذي ينزل السماء في الوقت * وينضح السحاب
29 30 علي الناس فيفرحون كثيرا * فمن الذي يفهم * ويبسط السحاب من كثرة ظلاله * بسط فوقها ضوءه *
31 32 واسفل البحر غطاه * من اجل ان يدين الشعوب * ويعطي ماكله لكثيرين * وعلي يدي يجللها نورا ويخرج
33 عليهم يلتجون به * فيري احباه قنيانه * والمنافقين ايضا * * الفصل السابع والثلثون *
1 2 * وعلي هذا ايضا يتزعزع قلبه ويزول من مكانه * اسمعوا سماعا صوته يزجر * فان القضاء الذي يخرج من
3 4 فمه * تحت جميع السماء يسبحونه * ونوره علي اقطار الارض * في مكانه يصدع بصوت جلالته ولا يناظرهم
5 6 * لكي يسمعوا صوته * ويصدع الله بصوته * عجائب يصنع وكبائر * ولا يعرف * من اجل انه للثلج يقول كن
7 8 ارضا * والمطر والربيع الكثير بيد كل انسان ختم * ليخبر كل انسان اعماله * وتدخل الحيوانة في المرصد وتحل في
9 10 مربضها * من المخدع تاتي الدبور * ومن الهطل ياتي البرد * ومن نسمة الله يعطي الجليد * وكثرة المياه ينزل
11 12 * وباللين تبسط السحاب * ويمد سحاب نوره * وهو يطوف ويعود ليصنع الفكر * كل شي يامرهم علي وجه الدنيا ارضه *

VERS. SYR. & ARAB.

Interp. Lat.

Vehementia pugnæ non ſtimulabit te, neq; te faciet indigere abundanti ſalute: vi utitur adverſùm te ad liberandum te, 18 *Ne incommodo afficiatis à quibuſvis robuſtis fortitudine,* 19 *Et ab impulſu qui eſt in nocte; & ſubſtituet populos pro te, & gentes pro anima tua.* 20 *Cave igitur ne convertaris ad ſcelera: nam propterea tentatus es paupertate.* 21 *(e) Etenim ſi Deus augeat vim, quis eſt qui cum eo comparetur ſcientiâ?* 22 *Quis eſt qui proſpectet vias ejus? & quis eſt qui dicat illi, Tu commiſiſti ſcelus?* 23 *Adverte multa eſſe opera ejus, & tamen laudari eum ab omnibus hominibus.* 24 *Et homines vidiſſe illum, et intuitos eum eſſe à longè;* 25 *(f) Quoniam Deus magnus eſt, & non cognoſcitur; et numero annorum ejus non eſt terminus.* 26 *Si nos numeraverimus cardines cœli, et collegerimus guttas pluviæ ſolius,* 27 *Quas emittit cœlum in tempore, et ſtillant nubes ſuper homines; qui lætantur valde:* 28 *Sed quis eſt qui intelligat? et extendit nubes ex multiplici umbraculo ſuo,* 29 *Extendit ſuper eas lumen ſuum, & profundum maris texit:* 30 *(g) Judicat enim populos, & dat eſcā multis.* 31 *Et per manus meas operit eos lumine, & oritur ſuper eos ut occurrant ei.* 32 *(h) Et videbant amici ejus poſſeſſionem ejus, & impii quoque.* 33

CAP. XXXVII.

Super hæc quoque conturbabitur cor ejus, & recedet à loco ſuo. 1 *Audientes audite vocem ejus (a) increpantem; quoniam judicium quod egreditur de ore ejus,* 2 *Subter omnes cœlos laudant illud, & lumen ejus ſuper terminos terræ:* 3 *In loco ſuo tonat voce gloriæ ſuæ, & non opponit ſe eis, ut audiant vocē ejus.* 4 *Et tonat Deus voce ſuâ: miracula facit & magnalia, & non cognoſcitur.* 5 *Quia nivi dicit; Eſto terra, & pluviam, & herbam plurimam in manu omnium hominum concluſit,* 6 *ut pateſceret (b) omnibus opera ſua.* 7 *Et ingreditur beſtia latibulum; & commoratur in cubili ſuo:* 8 *Et de thalamo venit (c) Boreas, & ab imbre venit frigus* 9 *Et ab aura Dei datur gelu, & copiam aquarum emittit,* 10 *Et leniter extenduntur nubes, & protendit nubes lucis ſuæ,* 11 *Et ipſæ vagantur, & revertuntur ad exequendam cogitationem, quidquid præcepit eis ſuper faciem orbis terræ ſuæ.* 12

INTERP. SYRIACA.

(e) Deus auget vim, quis eſt qui ſimilis ei docet? (f) Ecce (g) His enim judicat populos, (h) Amicis ejus indicat poſſeſſionē ejus, & impiis *Cap. xxxvii.* (a) in ira; (b) mundo (c) tempeſtas,

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Cùm iratus fuerit ne fortè ſeducat te in abundantia ſubſtantiæ, & multitudo redemptionis divitiarum ne inclinet te. Nunquid ordinari poteſt deprecatio tua, & omnes 18
qui robuſti ſunt *inveniunt virtutem? Targum aliud: Nunquid ordinare potes orationem tuam non in anguſtia,* & omnes qui *valent viribus aſſequuntur virtutem.* Ne 20
urgeas in nocte ut aſcendant populi in loca ſua. *Targum aliud: Ne adulteres uxorem proximi tui nocte,* ut aſcendant populi *pro eis.* Cave ne te convertas ad menda- 21
cium, hoc enim elegiſti præ afflictione. Ecce ſolus Deus potens eſt in virtute ſua, quis ſimilis ei docens recta? Quis viſitabit ſuper eum viam ſuam, aut quis dicet ei, 22 23
Operatus es iniquitatem? Recordare ut magnifices opera ejus quæ laudaverunt viri juſti. Omnes homines vident eum, unuſquiſque intuetur à longè. Ecce Deus ma- 24 25
gnus eſt, & neſcimus; & numero annorum ejus non eſt finis. Quia cohibet guttas aquarum: ſtillabunt pluviam nubes ejus. Quæ ab æthere fluunt *ejus qui ſanat,* propter 26 27
orationem filii hominis magni. Veruntamen ſi intellexerit extenſiones nubis; tonitruum nubis ejus umbraculum ipſius. Ecce expandit ſuper eam pluviam, & radices 28 29
maris operit. Quoniam per hæc judicat populos, dat eſcam in multitudinem. Propter rapinam manuum prohibet pluviam, & præcipit ei ut deſcendat propter oran- 30 31
tem. *Qui narrat lingua tertia de proximo ſuo, zelus et indignatio in eum aſcendet. Targum aliud: Cum enarraverint legem quiſquam cum proximo ſuo, æmulantur cum* 32 33
iracundia, et efferunt eam ſurſum. Targum aliud: Annunciat ſuper eum juſtitiam amici ſui, zelum & indignationem aufert ab eo.

CAP. XXXVII.

VEruntamen propter hoc expavit cor meum, & exiliit de loco ſuo. *Targum aliud: De filiis Aharon vaticinatus eſt, ac dixit: Utique valde* expavit cor meum, & ex- 1
iliit de loco ſuo. Audite auditu cum tremore vocem ejus, & ſonum qui quaſi ignis de ore illius egreditur. Sub omnibus cœlis directio ejus, & lumen illius *ſtabit* ſuper 2 3
fines terræ. Poſt eum intonat ſonus *vociferationis ejus, cum* voce altitudinis ſuæ, & non remorabitur cùm audita fuerit vox ejus. Quando tonabit Deus voce ſua ſuper 4 5
mirabilia quæ facturus eſt, *fecit* magna quæ ignoramus. Quoniam nivi dicet, Eſto in terra: & pluviæ poſt pluviam in vere ad maturandum fructus, & pluviæ poſt plu- 6
viam ut germinet herbam in hieme in fortitudine ſua. In manu omnium hominum ſignat, ut ſciant omnes filii hominum opus ſuum. Ingredietur autem beſtia latibulum 7 8
ſuum, & in habitaculo ſuo commorabitur. A cœnaculo ſupremo veniet commotio, & à cataractis Arcturi frigus. A verbo Dei dabitur gelu, & dilatatio aquarum in 9 10
infuſionem. Veruntamen in *ſerenitate* defatigat nubem: diſpergit nubes pluviam ſuam. Et ipſe occaſiones vertit in ſapientia ſua, ut proficere faciat colentes terram in 11 12
operibus ſuis, & deſcendunt in *quemcunque locum* præceperit eis ſuper faciem terræ. *Targum aliud: Et ipſe in miſericordiis ſuis aquas reconditas vertit in apothecis ſuis, ad opera filiorum hominis revelat ac mittit* eas, quocumque præceperit eis ſuper faciem orbis terræ.

איוב : לח

misericordiam *ad sive* , suam terram *ad sive* , *virgam ad* Sive
13 אִם־לְשֵׁבֶט אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד
intellige & , sta : Ijob hoc Ausculta .*eam* faciet invenire
14 יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן
, his super *Deum ponendo in* *scies* Nunquid .Dei mirabilia
15 נִפְלְאוֹת אֵל׃ הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם
libramenta super *scies* Nunquid ? ejus nubis *lucem irradiare* &
16 וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׂי
tua vestimenta *Quòd* ? scientiis perfecti mirabilia , nubis
17 עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ
eo cum *Expandes* ? meridie à terram *quietando in* , calida
18 חַמִּים בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃ תַּרְקִיעַ עִמּוֹ
quid nobis Ostende ? fusum speculum sicut *fortis* , *ethera*
19 לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ מַה־
? *obscuritatis* *faciebus à* *ordinabimus* Non : ei dicamus
נֹּאמַר לוֹ לֹא־נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃
cùm quispiam dixit *Si* ? fuero locutus cùm , ei narrabitur Nunquid
20 הַיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי
: cœlis in ipsum lucidum lumen viderunt non nunc Et ? est *absorptus*
21 יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה לֹא־רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים
: veniet aurum Aquilone Ab .eos purificavit & , transivit ventus &
22 וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם׃ מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה
, *eum* invenimus non Omnipotens .*decoris* terribilem Deum *super*
23 עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ
.affliget non justitiæ *multitudine* & , judicio & ; potentia magnus
שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃
.corde sapientes omnes *videbit* non : homines eum timebunt Ideo
24 לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

CAP. XXXVIII. לח

iste Quis : dixit & , turbine de Ijob ipsi Dominus respondit Et
1 2 וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה
nunc Accinge ? scientia absque sermonib⁹ *in* consilium tenebrefaciens
3 מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־נָא
Ubi .me scire facies & , te interrogabo & : tuos lumbos vir sicut
4 כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה
Quis .intelligentiam nôsti si Annuncia ? terram *me fundare in* fuisti
5 הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ מִי־
? lineam eam super extenderit quis vel : *scias quòd ejus mensuras* posuerit
שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו׃
.ej⁹ angularē lapidē jecerit quis aut : sunt submersæ ejus bases quo Super
6 עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃
.Dei filii omnes jubilarent & , matutinæ stellæ pariter *cantando In*
7 בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃
me *ponendo In* .*egredietur* vulva è *ipso emergendo in* ? mare ostiis in *texit* Et
8 9 וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי
eo super *fregi* Et .ejus fasciam caliginem & : ejus vestem nubem
10 עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו
usque Huc ; dixi Et .ostia & , vectem posui & , meum decretum
11 חֻקִּי וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה
.*tuos fluctus elatione in* *ponet* hic Et : addes non & , venies
תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף וּפֹא־יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃
? suū locum aurorā fecisti scire : diluculo præcepisti tuis dieb⁹ à Nunquid
12 הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקֹמוֹ׃
.ea ex impii excutiantur & , terræ *alis in* *apprehendendum Ad*
13 לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃
prohibebitur Et .vestimentū sicut stabunt & : sigilli lutum sicut se Vertet
14 15 תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע
.confringetur excelsum brachium & , eorum lux impiis ab
מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃

Versio VULG. LAT.

13 Sive in una tribu, sive in terra sua, sive in quocunq; loco misericordiæ suæ eas jusserit
14 inveniri. Ausculta hæc Job: sta, & considera mirabilia Dei.
15 Numquid scis quando præceperit Deus pluviis, ut osten-
16 derent lucē nubiū ejus? Numquid nôsti semitas nubium magnas, & perfectas scientias?
17 Nónne vestimenta tua calida sunt, cùm perflata fuerit terra
18 Austro? Tu forsitan cum eo fabricatus es cœlos, qui solidissimi quasi ære fusi sunt.
19 Ostende nobis quid dicamus illi? nos quippè in-
20 volvimur tenebris. Quis narrabit ei quæ loquor? etiam si locutus fuerit homo, devora-
21 bitur. At nunc non vident lucem: subitò aër cogetur in nubes, & ventus transiens fu-
22 gabit eas. Ab Aquilone aurū venit, & ad Deū formidolosa
23 laudatio. Dignè eum invenire non possumus: magn⁹ fortitudine, & judicio, & justitiâ, et
24 enarrari non potest. Ideò timebunt eum viri, & non audebunt cōtemplari omnes qui sibi videntur esse sapientes.

CAP. XXXVIII.

1 Respondens autem Domin⁹
2 Job de turbine, dixit; Quis est iste involvens sententias ser-
3 monibus imperitis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interro-
4 gabo te, & responde mihi. Ubi eras quando ponebam fundamenta terræ? indica mihi si
5 habes intelligentiam. Quis posuit mensuras ejus, si nôsti? vel quis tetendit super eam li-
6 neam? Super quo bases illius solidatæ sunt? aut quis demisit
7 lapidem angularem ejus, Cùm me laudarent simul astra matutina, & jubilarent omnes
8 filii Dei? Quis conclusit ostiis mare, quando erumpebat quasi
9 de vulva procedens: Cū ponerem nubem vestimentū ejus, et caligine illud quasi pannis in-
10 fantiæ obvolverem? Circumdedi illud terminis meis, et
11 posui vectem, et ostia: Et dixi; Usque huc venies, et non procedes ampliùs, et hîc confringes tumentes fluctus tuos.
12 Numquid post ortū tuū præcepisti diluculo, et ostendisti
13 auroræ locum suum? Et tenuisti concutiens extrema terræ, et excussisti impios ex ea?
14 Restituetur ut lutum signaculum, et stabit sicut vestimen-
15 tum: Auferetur ab impiis lux sua, et brachium excelsum confringetur.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 † Ἐάν τε εἰς παιδείαν, (ν) ἐὰν εἰς
τὴν γῆν αὐτοῦ, (ξ) ἐὰν εἰς ἔλεος εὑρήσει
14 αὐτόν. † Ἐνωτίζου (ο) ταῦτα, Ἰώβ· †
στῆθι (π) νουθετούμενος δύναμιν κυρίου. †
15 (ρ) Οἴδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ,
16 (σ) φῶς ποιήσας ἐκ σκότους. † (τ) Ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν, † ἐξαίσια δὲ πτώμα-
17 τα πονηρῶν. † Σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμή, ἡσυχά-
18 ζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. † (υ) Στερεώσεις μετ᾽ αὐ-
τοῦ εἰς παλαιώματα, † ἰσχυραὶ ὡς ὅρασις (φ)
19 ἐπιχύσεως. † Διατί, δίδαξόν με, τί ἐροῦμεν
20 αὐτῷ; † καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες. † Μὴ
βίβλος ἢ γραμματεύς μοι παρέστηκεν, ἵνα
ἄνθρωπον (χ) ἑστηκὼς κατασιωπήσω; † (ψ)
21 Πᾶσι δὲ οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, † τηλαυγές ἐστιν
ἐν τοῖς παλαιώμασιν, † ὥσπερ τὸ παρ᾽ αὐτοῦ
22 ἐπὶ (ω) νεφῶν. Ἀπὸ Βορρᾶ νέφη χρυσαυγοῦν-
τα, † ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ (α)
23 παντοκράτορος, † Καὶ οὐχ εὑρίσκομεν ἄλλον
ὅμοιον (β) τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. † ὁ τὰ δίκαια κρί-
24 νων, (γ) οὐκ οἴει ἐπακούειν αὐτόν; † Διὸ φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν (δ) οἱ ἄνθρωποι, † φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ (ε) καρδίᾳ.

ΚΕΦ. λη′.

1 † Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιοῦν τῆς λέ-
ξεως, εἶπεν ὁ κύριος τῷ Ἰὼβ διὰ λαίλαπος
2 καὶ (α) νεφῶν, Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν,
συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἴεται
3 κρύπτειν; † Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου·
† ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι. †
4 (β) Ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιοῦν με τὴν γῆν; † ἀπ-
5 άγγειλον δέ μοι εἰ ἐπίστῃ σύνεσιν. † Τίς ἔ-
θετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας; † ἢ τίς ὁ
6 ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ᾽ αὐτῆς; † Ἐπὶ τί-
νος (γ) οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι; † τίς δέ
ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ᾽ αὐτῆς; †
7 Ὅτε (δ) ἐγενήθησαν ἄστρα, ᾔνεσάν με (ε) φω-
8 νῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί (*) μου. † Ἔφραξα
δὲ θάλασσαν πύλαις, ὅτε (ζ) ἐμαίμασσε †
ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς (η) ἐκπορευομένη.
9 † Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν, † ὁμί-
10 χλῃ δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα. † Ἐθέμην δὲ
αὐτῇ ὅρια, περιθεὶς κλεῖθρα καὶ πύλας. † (θ)
11 Εἶπα δὲ αὐτῇ, Μέχρι τούτου ἐλεύσῃ, καὶ (*) οὐχ
ὑπερβήσῃ, † ἀλλ᾽ ἐν σεαυτῇ συντριβήσεταί
12 σου τὰ κύματα. † Ἢ ἐπὶ σοῦ συντέταχα
φέγγος πρωϊνόν; † Ἑωσφόρος δὲ (ι) εἶδεν
13 τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, Ἐπιλαβέσθαι πτερύγων
14 γῆς, (κ) ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς; † Ἢ
σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν, ἔπλασας ζῶον, † καὶ
15 λαλητὸν (λ) αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς; (μ) † Ἀφεῖ-
λες δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, † (ν) βραχίονα
δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;

Sive (ν) in disciplinam, si- 13
ve in terram suam; si in mi-
sericordia inveniet eum. Au- 14
ribus percipe hæc Job: Sta (s)
commonitus virtutem Domini.
(t) Scimus, quia posuit Deus o- 15
pera sua, cùm faceret lumen de
tenebris. Scit autem differen- 16
tiam nubium: & ingentes la-
psus malorum. Tua verò sto- 17
la est (u) calida: quiescit ve-
rò super (x) terram: (y) Fir- 18
mationes cum eo in antiquita-
tes, validæ, ut visio effusionis.
Quarè doce me, quid dicemus 19
ei, & requiescamus multa di-
centes. Nunquid liber, & scri- 20
ba (z) astitit mihi, ut stans fa-
ciam hominem tacere? Omni- 21
bus autem non est visibile lu-
men, splendidum est in (aa) an-
tiquitatibus, sicut quod ab eo
super nubes. Ab Aquilone nu- 22
bes coloris aurei: In his (bb)
magna est gloria, & honor O-
mnipotentis: (cc) Et non inve- 23
nimus alium similem virtuti e-
jus. Qui (dd) justa judicat, non
putas exaudire eum? Propterea 24
timebunt eum homines: timebunt
quoque eum & sapientes corde.

CAP. XXXVIII.

Et postquàm quievit Elius 1
loqui, dixit Dominus ad Job
per (a) turbinem, & nubes;
Quis est hic, qui celat me (b) 2
consilium, continens autem ser-
mones in corde, & me putat ce-
lare? Accingere tanquàm vir 3
lumbum tuum. Interrogabo au-
tem te: tu autem responde mi-
hi. Ubi eras, cum fundarem ter- 4
ram? indica autem mihi, si nô-
sti scientiam. Quis posuit men- 5
suras ejus, si nôsti? aut quis est,
qui induxit super eam (c) funi-
culum? Super quo (d) circuli 6
ejus fixi sunt? Quis est autem,
qui misit lapidem angularem
super eam? Quando facta sunt 7
sydera, laudaverunt me voce
magnâ omnes (e) angeli mei.
Conclusi autem portis mare, cùm 8
(f) fremeret ex utero matris suæ
egrediens. (g) Posui autē ei nubē 9
operimentum; & (h) nebulâ, quasi
fasciâ, obvolui illud: Et posui 10
illi terminos, circumponens clau-
stra & portas. Et dixi ei; Huc- 11
usq; venies, & non transibis; sed
in (i) te ipso comminuentur flu-
ctus tui. Aut nunquid tecum 12
lucem constitui matutinam? &
(k) cognovit lucifer ordinem
suū, Apprehendere pennas terræ, 13
excutere impios ex ea? Aut tu 14
sumens terram lutum plasmâsti
animal, & idoneū ad loquendū
eum posuisti super terram? Et 15
abstulisti ab impiis lucem, & brachium superborum comminuisti?

MS. A. (ν) ἐάν τε εἰς τὴν γῆν (ξ) ἐάν τε εἰς ἔλεος αὐτοῦ. Ἐνωτίζου (ο) Ἰώβ, ταῦτα· (π) νουθετοῦ (ρ) Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ θεὸς ἔργα (σ) ποιήσας φῶς (τ) Ἐπίσταται (υ) Στερεωθεὶς (φ)* ἐπιχύσεως. (χ) ἑστὼς (ψ) Πᾶσιν γὰρ οὐχ ὁρατὸν φῶς, (ω) νεφῶν, ἐξῆλθεν. Ἀπὸ Βορρᾶ (α) τοῦ παντοκράτορος, (β) αὐτῷ, καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. (γ) οἴει ὅτι οὐκ εἰσακούει αὐτός; (δ) ἄνθρωποι, (ε) τῇ καρδίᾳ.

Κεφ. λη′. MS. A. (α) νέφους, (β) Ποῦ ἦσθα ὅτε ἐθεμελίωσα τὴν γῆν; ἀνάγγειλόν μοι εἰ ἐπίστασαι σύνεσιν. (γ) δὲ οἱ στῦλοι αὐτῆς (δ) ἐγενήθη (ε) ἐν φωνῇ (*) μου, καὶ ὕμνησαν. (ζ) ἐμεῦτο, καὶ ἐκ κοιλίας (η) ἐξεπορεύετο. (θ) Εἶπον (*) οὐκ (ι) ἐπεῖδεν (κ) καὶ ἐκτινάξαι (λ) αὐτὸ (μ) Ἀφείλω (ν) καὶ βραχίονα ὑπερηφάνων

תרגום TARGUM.

אין מטרא דפורענותא בימְמַיָא ובמדבריא אין מטרא רויא לאילני טוריא ולמתא אין מטרא ניחא דחסדא לחקלי דפירי וכרמי יספקניה : אצית דא איוב 13 14
קום ואתבין פרישותא דאלהא : הידעתא כד ישוי אלהא גזירתא עליהון ואופע ענני מטריה : הידעתא על מבשקרני עבא פרישותא דשלים מנדעא : 15 16
די לבושיך משחנין כד משדיך ארעא מן דרומא : תרקע עמיה לשחקיא תקיפין דחזוותהון כאספקלריא סנינא : אודע יתנא מה נימר ליה לא נסדר למחמי 17 18 19
קדם חשוכא : אפשר דישתעי ליה ארום אמלל אין ימלל בר נש ארום יקטרג : וכדון לא חמון מטרא בוטט הוא בשחקי ורוחא עברת ודכית יתהון : ת״א 20 21
והשתא לא אסתכלו באוריתא אתעבידו שמיא בהירי מן לאחתא טלא ומטרא ורוח עברת ודכאנון : מצפונא דהבא ייתי קדם אלהא דחיל שבהורא : ת״א 22
מן צפונא אסתניא ייתי ויהדר עלמא קדם אלהא דחיל יודון עללי עלמא : שדי לא אשכחונך דאנת מדבר עם עללי עלמא בסוגי חילא ודינא וסוגי צדקתא 23
לא יסגף : ת״א שדי לא ספקנא למשתעי סוגעי חילא ודינא וסוגעי צדקתא לא יסגף : בגין כן דחילו מניה גובריא לא ידחל כל חכימי לבא : ת״א מטול 24
דדחילו מניה גובריא לא יחמי מבנוהי היך כל חכימי לבא :

לח

ואתיב יי ית איוב מן עלעולא דצערא ואמר : מן הוא דין כמחשיך מלכא במליא מדלית מנדעא : זרז כדון היך גברא חרציך ואבעינך ותהודעינני : האן הויתא 1 2 3 4
במשתסי ארעא חוי אין ידעתא ביונתא : מן שוי משחתהא ארום תנדע או מן מתח עלה מתקולתא : על מה סמכיהא טמיען או מן שדא אבן זוויתה : במן 5 6 7
דמשבחין כחדא כוכבי צפר ומיבבין כל כתי מלאכיא : ואגיף בדשיא ימא במגחיה מן תהומא דמן רחמא יפוק : כד שויתי ענגא כסותיה ואמטתא לפופיה : 8 9
ופסקית עלוי גזרתי ושויתי פריריא היך נגרין ודשין : ואמרית עד כא תיתי ולא תוסיף וכא תשוי בגיותנות גלליך : המן יומך פקדתא צפר ידעתא לקריצתא 10 11 12
אתריה : ת״א הביומי בראשית הויתא ופקדתא למהוי צפר ידעת קריץ הן אתריה : למיחד בגדפי ארעא ויטלטלון חייביא מנה : ת״א למיחד בסטרא 13
דארעא דישראל ואטלטלו דרא דרשיעיא מנה : מתהפכא היך טינא חותמא דילהון ואתעתדון היך כסו והים : ת״א אתהפכת היך טינא חותמא דלהון 14
ולא אתבריאו כמו גושמהון בלא נשמתהון היך כסו סריק : ואתכסי מן רשיעיא נהורהון ואדרע מרממא תתבר : 15

Versio SYRIACA.

13 *ܐܢ ܠܡܚܘܬܐ ܐܘ ܠܐܪܥܐ. ܐܘ ܠܚܣܝܪܘܬܐ ܕܡܫܬܟܚܐ ܒܗ.* ܨܘܬ ܗܕܐ ܐܝܘܒ ܩܘܡ ܘܐܣܬܟܠ ܒܬܕܡܪܬܗ ܕܐܠܗܐ.
14
15 *ܐܘ ܝܕܥ ܐܢܬ ܡܢܐ ܕܣܡ ܐܠܗܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܢܘܗܪܐ ܕܥܝܢܘܗܝ.* ܝܕܥ ܐܢܬ. ܡܦܩܢܐ ܕܥܢܢܐ. ܘܬܕܡܪܬܐ
16
17 ܕܠܐ ܡܘܡ ܥܡ ܝܕܥܬܐ. * ܠܒܘܫܝܟ ܚܡܝܡܝܢ. ܘܡܫܢܐ ܐܪܥܐ ܡܢ ܬܝܡܢܐ. * ܘܬܬܦܫܛ ܥܡܗ ܪܩܝܥܐ ܬܩܝܦܐ.
18
19 ܠܡܬܩܦܘ ܐܟܚܕܐ. * ܐܘܕܥܝܢܝ ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܘܠܐ ܢܬܟܣܐ ܡܢ ܩܕܡ ܚܫܘܟܐ.* ܘܐܫܬܥܐ ܠܗ ܡܢܐ ܕܐܡܪ.
20
21 ܐܢ ܢܡܠܠ ܓܒܪܐ ܢܬܟܘܢ. * ܘܗܫܐ ܠܐ ܚܙܘ ܢܘܗܪܐ. ܢܗܝܪ ܗܘ ܒܪܩܝܥܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܪܘܚܐ ܥܒܪܬ ܘܕܟܬ ܐܢܘܢ.
22
23 *ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܕܗܒܐ ܐܬܐ. ܘܡܢ ܐܠܗܐ ܢܘܗܪܐ.* ܚܣܝܢܐ ܗܘ ܘܫܓܝܐ ܒܚܝܠܐ. ܘܕܝܢܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܠܐ ܥܢܐ.* ܡܛܠ ܗܢܐ
24 ܢܕܚܠܘܢܗ ܒܢܝܢܫܐ. ܘܢܙܘܥܘܢ ܡܢܗ ܟܠ ܚܟܝܡܝ ܠܒܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܚ * ܘܥܢܐ ܡܪܝܐ ܠܐܝܘܒ
1
2 ܡܢ ܥܠܥܠܐ. * ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܡܚܫܒ ܡܚܫܒܬܗ ܒܡܠܐ ܕܠܐ ܝܕܥܬܐ. * ܐܣܘܪ ܗܫܐ ܐܝܟ ܓܢܒܪܐ ܚܨܝܟ. ܘܐܫܐܠܟ. ܘܐܘܕܥܝܢܝ.
3
4 * ܐܝܟܐ ܗܘܝܬ ܟܕ ܣܡܬ ܫܬܐܣܘܗ ܕܐܪܥܐ. ܚܘܝܢܝ ܐܢ ܝܕܥ ܐܢܬ ܒܝܢܬܐ. * ܡܢܘ ܣܡ ܡܫܘܚܬܗ
5
6 ܐܢ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ ܡܬܚ ܥܠܝܗ ܚܘܛܐ. * ܥܠ ܡܢܐ ܩܡܘ ܬܚܘܡܘܗܝ. ܐܘ ܡܢܘ ܪܡܐ ܟܐܦܐ ܕܩܪܢ ܙܘܝܬܗ. * ܒܪܐ
7
8 ܐܟܚܕܐ ܟܘܟܒܝ ܨܦܪܐ. ܘܚܕܝܘ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܠܐܟܐ. * ܘܦܬܚ ܬܪܥܐ ܕܝܡܐ. ܘܫܪܐ ܡܢ ܡܪܒܥܐ ܘܐܦܩ
9
10 ܟܕ ܣܡ. * ܥܒܕ ܥܢܢܐ ܠܒܘܫܗ. ܘܥܪܦܠܐ ܐܣܛܠܝܬܗ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܩܝܡܐ. ܘܥܒܕ ܬܪܥܐ ܘܡܘܟܠܐ. * ܘܐܡܪܬ
11
12 ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ ܬܐܬܐ ܘܠܐ ܬܘܣܦ. ܘܗܪܟܐ ܬܬܩܛܥ ܒܪܘܪܒܐ ܕܓܠܠܝܟ. * ܡܢ ܝܘܡܝܟ ܦܩܕܬ ܠܨܦܪܐ. * ܝܕܥ
13
14 ܐܢܬ ܐܬܪܗ ܕܨܦܪܐ. * ܕܢܐܚܘܕ ܒܟܢܦܝܗ ܕܐܪܥܐ. ܘܢܬܢܦܨܘܢ ܪܫܝܥܐ ܡܢܗ. * ܘܢܬܗܦܟܘܢ ܐܝܟ
15 ܛܝܢܐ ܦܓܪܝܗܘܢ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܐܝܟ ܠܒܘܫܐ. * ܢܬܟܠܐ ܡܢ ܚܛܝܐ ܢܘܗܪܗܘܢ. ܘܕܪܥܐ ܪܡܐ ܢܬܬܒܪ.

Versio ARABICA.

13 * ان كان للسلاطين* اي الارض* وان كان للعار الذي يوجد فيها* انصت هذا يا ايوب واسمع* وتفهم
14
15 عجايب الله* والان تعرف الذي وضع الله عليهم* واظهر نور عينيه* اتعرف مخرج السحاب والعجايب
16
17 التي بلا عيب بالمعرفة* لبوسك سخن* وتجاوز الارض من التيمن* وتمد معه البسيط الشديد*
18
19 ليستمسك معا* اخبرني ماذا اقول له* ولا نستتر من قدام الظلمة* واخبره الذي قال* ان قال الرجل
20
21 يودب* والان لم يروا النور* مستنيرا هو في اديم السماء* والروح تجوز فتطهرهم* من الجربيا ياتي الذهب*
22
23 ومن الله نورا* قوي كثير القوة والقضاء وكثير الزاكيين لا يجيب* من اجل هذا يفزعون الناس*
24
ويرهبون منه كل حكماء القلب* * الفصل الثامن والثلثون*

1 * واجاب الرب وقال لايوب من الغمام* من هذا الذي يفكر فكرا بكلام بلا معرفة* اربط الان مثل
2
3 الجبار وسطك* فاني اسالك فاخبرني* اين كنت حين كنت اثبت اواسي الارض* اريني ان كنت تفهم
4
5 البيان* من الذي القا مقدارها ان كنت تعلم* ومن الذي مد عليه خيطا* وعلي ماذا اقام اقطارها*
6
7 او من الذي القا حجرا في زواياها* براء جميع كواكب الصبح* وجميع بني الملايكة طربوا* وفغر
8
9 ابواب البحر* واطلق من الرحم واخرج حين وضع* صنع السحاب لبوسه* والغمام ملحفه* وجعل له
10
11 عهدا* وصنع له الابواب والاغلاق* وقلت حتي هاهنا تبلغ ولا تعود* وهاهنا تلبث بعظمة امواجك* من
12
13 ايامك امرت الصباح* ايما موضع الصباح* ليوجد باقطار الدنيا* ويلقا منها المنافقون* ويرجع مثل
14
15 الطين اجسامهم* ويقومون مثل لبوس* فيمنع من الخطاة نورهم* والذراع الرفيع ينكسر*

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Sive fuerit principibus 13 ſive terræ, ſive fuerit dedecori quod reperitur in ipſa. Auſculta O Job, hæc, 14 & audi, & conſidera miracula Dei (d) jam verò 15 ſcis quid impoſuerit Deus iſtis, ut revelaret lumen oculorum ejus? Sciſne 16 egreſſum nubium, & miracula ſine vitio cum ſcientia? Veſtimentum tuū 17 calefiet, & transferes terram ex Aquilone? Et ex- 18 tendes cum eo (e) æquor ſolidiſſimum, ut ſimul cohæreat? Expone mihi 19 quid dicam ei, et ne lateamus à conſpectu tenebrarum, Et nuntiabo ei quæ 20 (f) dicat; quæ ſi quis dicat caſtigabitur. Et nunc non 21 viderunt lucē: ſplendens eſt ipſa in (g) pelle cœli; & ventus tranſiens purgabit eos. Ab Aquilone au- 22 rum venit, & à Deo lumen. Qui fortis eſt & 23 copioſus robore, & judicio, & maximus innocentium, non reſpondebit? Propterea timeant homi- 24 nes, & formident eum omnes ſapientes corde.

CAP. XXXVIII.

Reſpondenſque Domi- 1 nus ait Job de (a) nubibus, Quis eſt iſte qui 2 cogitat cogitationem ſuam verbis abſq; ſcientia? Ac- 3 cinge modò ſicut gigas lumbos tuos, & ego interrogabo te. Nuntia mihi, ubi eras quando erā con- 4 firmans fundamenta terræ? Oſtende mihi, ſi percipis intelligentiam. Quis 5 poſuit menſuram ejus, ſi ſcis? & quis tetendit ſuper eam lineam, Et ſu- 6 per quo erexit fines ejus, aut quis jecit lapidem in angulis ejus? Creavit (b) 7 omnes ſtellas matutinas, et omnes filii angelorum lætati ſunt? Et (c) aperuit 8 portas maris? & ſolvit de vulva, & eduxit cùm poſuit? Fecit nubes veſti- 9 mentum ejus, & nebulam (d) indumentum illius: Et 10 ſtatuit ei pactum, et fecit ei portas ac ſeras: Et 11 dixi, Hùc pervenies, & non reverteris, & hìc manebis in magnitudine fluctuum tuorum. A die- 12 buſne tuis præcepiſti diluculo? (e) quinā eſt auroræ locus? ut (f) inveniatur 13 in finibus terræ, & ejiciantur ex ea impii, Et red- 14 igantur corpora eorum ſicut lutum, & ſtent ſicut veſtimentum: Cohibebi- 15 tur lumen peccatorum, & brachium excelſum conteretur.

INTERP. SYRIACA.

(d) Ecce ſcis (e) firmamentum (f) dixi; (g) firmamento CAP. xxxviii. (a) turbine, (b) ſimul ſtellas (c) clauſit (d) faſciam (e) nôſti tu quinam (f) retineret in alis terræ,

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Sive pluviam ultionis in mare & in deſerta, ſive imbrem vehementem arboribus montium & collium, ſive pluviam quietam miſericordiæ agris *frugiferis* & vineis 13 14 ſuppeditaverit. Auſculta hoc Job, ſta & intellige mirabilia Dei. Nunquid ſcis cùm poneret Deus eis ſtatutum, & quando illuxit *nubes pluviæ* ejus? Nunquid nôſti 15 16 inquiſitiones nubium, & mirabilia perfecti ſcientia? Quia veſtimenta tua ſunt calida quando quieſcit terra ab Auſtro. Extendiſti cum eo æthera valida, quorum aſpe- 17 18 ctus ſicut ſpeculum fuſile. Oſtende nobis quid dicamus illi: non poſſumus nos componere ad eum videndum propter tenebras. Nunquid narrabitur ei quando loquar, 19 20 ſi locutus fuerit homo quando accuſabit? Nunc autem non viderunt pluviam lucidam in nubibus, & ſpiritus pertranſivit & emundavit eas. *Targum aliud:* Nunc au- 21 tem non *attendunt ad legem, facti ſunt cœli ſplendidi ne demittant rorem &* pluviam, & ſpiritus pertranſivit & emundavit *eos.* Ab Aquilone aurum veniet coram Deo 22 terribili majeſtate. *Targum aliud:* Ab Aquilone *Boreas* veniet *& ſplendebit mundus*; coram Deo terribili *gratias agent excelſi ſeculi. Omnipotens,* non *inve-* 23 *nerunt te, quòd tu loquereris* cum excelſis ſeculi in multitudine virtutis & judicii, & multa *juſtitia* non affliget. *Targum aliud: Omnipotens, non ſufficimus enarrandæ multitudini* virtutis & judicii, & multa *juſtitia* non affliget. Ideò timuerunt ab eo viri: non *timebit* [*ſicut*] omnes ſapientes corde. *Targum aliud: Quia* timuerunt ab 24 eo viri, non videbit de *filiis ejus* ſicut omnes ſapientes corde.

CAP. XXXVIII.

ET reſpondit Dominus ad Job de turbine doloris, & ait: Quis eſt iſte *quaſi obſcurans* conſilium ſermonibus abſque ſcientia? Accinge nunc ſicut potens lumbos 1 2 3 tuos; & interrogabo te, tu autem oſtendes mihi. Ubi eras quando jeci terræ fundamenta? indica ſi cognoviſti intelligentiam. Quis poſuit dimenſiones ejus ſi nô- 4 5 ſti, aut quis extendit ſuper eam perpendiculum? Super quo baſes ejus defixæ ſunt, aut quis jecit lapidem angularem ejus? In tempore quo laudant ſimul aſtra matuti- 6 7 na, & jubilant omnes turmæ angelorum. Et concluſit valvis mare; quando erumpit de abyſſo, quaſi de vulva egreditur. Quando poſui nubem operimentum ejus, & ca- 8 9 liginem faſciam ejus. Et concluſi ſuper eo decretum meum, & poſui littora quaſi peſſulos & *januas.* Et dixi: Huc uſque venies, & non procedes amplius; & hìc *ſi-* 10 11 *ſtes cum* tumore *fluctus tuos.* Nunquid à diebus tuis præcepiſti *diluculo,* aut oſtendiſti auroræ locum ſuum? *Targum aliud: Nunquid in diebus primæ creationis fui-* 12 *ſti,* & præcepiſti ut eſſet diluculum, *cognoviſti auroram ubi eſſet locus ejus?* Ut apprehenderet *alas* terræ, & transferantur impii ab ea. *Targum aliud:* Ut apprehen- 13 deret extrema terræ *Iſrael,* & transferantur *generatio impiorum* ab ea. Convertitur ut lutum ſignaculum eorum, & ſtabunt ſicut veſtimentum ſordidum. *Targum* 14 *aliud:* Convertitur ut lutum ſignaculum eorum, *& non creati ſunt quaſi corpus illorum abſque anima ſua,* ſicut veſtimentum *inane.* Et operietur ab impiis lux juſto- 15 rum, & brachium *elatum* confringetur.

איוב : לט

abyssi investigatione in & , maris fletus ad usque es ingressus Nunquid
16 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם
portas & ,mortis portæ tibi sunt detectæ Nunquid ?ambulâsti
17 הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי
?terræ latitudines ad usque intellexisti Nunquid ?videbis mortis umbræ
18 צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ
:lux habitabit via Ubi .ipsam totam nôsti si Indica
19 הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר
:suum terminum ad eam capias Quòd ?ejus locus ubi tenebræ &
20 וְחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ
,esses nasciturus tunc quod Nôsti ?ejus domus semitas intelliges quia &
21 וְכִי תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃ יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד
in es ingressus Nunquid ?multorum tuorum dierum numerum &
22 וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃ הֲבָאתָ אֶל־
retinui Quas ?videbis grandinis thesauros & ,nivis thesauros
23 אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר־חָשַׂכְתִּי
via Qua .prœlii & conflictus diem ad ,angustiæ tempus ad
24 לְעֶת־צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ
divisit Quis .terram super Eurus se sparget ,lux dividitur
25 יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג
?tonitruorum coruscationem ad viam & ;aquæductum inundationem ad
לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
.eo in homo non desertum :vir non terram super faciendum pluere Ad
26 לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
egressum faciendum germinare & ;eremum & solitudinem satiandum Ad
27 לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא
stillas genuit quis vel ?pater pluviæ est Nunquid .germinis
28 דֶשֶׁא׃ הֲיֵשׁ־לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־
quis cœli pruinam & ,gelu est egressum cujus utero Ab ?roris
29 טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי
voraginis facies & :seipsas abscondent aquæ lapis Sicut ?eam genuit
30 יְלָדוֹ׃ כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם
Chesil contractiones aut :Chimah delicias ligabis Nunquid .capientur
31 יִתְלַכָּדוּ׃ הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל
,suo tempore in cœlestia signa facies exire Nunquid ?aperire facies
32 תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ
cœli statuta nôsti Nunquid ?eas duces suis filiis super Arcturum &
33 וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃ הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם
nubem ad elevabis Nunquid ?terra in ejus dominium pones An
34 אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים לָעָב
emittes Nunquid ?te operiat aquarum redundantia & :tuam vocem
35 קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הַתְשַׁלַּח
renibus in posuit Quis .nos Ecce ,tibi dicent & ,ibunt & ,fulgura
36 בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת
numerabit Quis ?intelligentiam contemplationi dedit quis aut ,sapientiam
37 חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃ מִי־יְסַפֵּר
fundendo In ?faciet quiescere quis cœlorum defluxus & ,sapientia in æthera
38 שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ בְּצֶקֶת
leoni venaberis Nunquid ?cohærerent glebæ & ,concretionem in pulverem
39 עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא
,habitaculis in se incurvant Cùm ?explebis leunculorum vitam & ,prædam
40 טֶרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת
,ejus venationem corvo parabit Quis .latibulum ipsum ad umbraculo in manent
41 יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ
?escam non ad errant ,vociferant Deum ad ejus nati quando
כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃

CAP. XXXIX. לט

cervas parturire ,petræ caprarum parere tempus nôsti Nunquid
1 הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת
.earum parere tempus nôsti & ,implebunt menses Numerabis ?observabis
2 תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃

Versio VUL. LAT.

16 Numquid ingressus es profunda
maris,& in novissimis abys-
17 si deambulâsti? Numquid a-
pertæ sunt tibi portæ mortis,et
18 ostia tenebrosa vidisti? Num-
quid considerâsti latitudinem
terræ? indica mihi, si nôsti, o-
19 mnia. In qua via lux habitet,
& tenebrarum quis locus sit:
20 Ut ducas unumquodque ad ter-
minos suos, & intelligas semi-
21 tas domûs ejus. Sciebas tunc
quòd nasciturus esses, & nu-
merum dierum tuorum nove-
22 ras? Numquid ingressus es
thesauros nivis, aut thesauros
23 grandinis aspexisti? Quæ
præparavi in tempus hostis, in
24 diem pugnæ & belli? Per
quam viam spargitur lux, di-
viditur æstus super terram?
25 Quis dedit vehementissimo
imbri cursum, & viam sonan-
26 tis tonitrui, Ut plueret super
terram absque homine in de-
serto, ubi nullus mortalium
27 commoratur, Ut impleret in-
viam & desolatam, & produ-
28 ceret herbas virentes? Quis
est pluviæ pater? vel quis ge-
29 nuit stillas roris? De cujus
utero egressa est glacies? &
30 gelu de cœlo quis genuit? In
similitudinem lapidis aquæ du-
rantur, & superficies abyssi
31 constringitur. Numquid con-
jungere valebis micantes stel-
las Pleiadas, aut gyrum Ar-
32 cturi poteris dissipare? Num-
quid producis Luciferum in
tempore suo, & Vesperum su-
p filios terræ consurgere facis?
33 Numquid nôsti ordinem cœli,
& pones rationem ejus in ter-
34 ra? Numquid elevabis in ne-
bula vocem tuam, & impetus
35 aquarum operiet te? Num-
quid mittes fulgura, & ibunt,
& revertentia dicent tibi; Ad-
36 sumus? Quis posuit in visce-
ribus hominis sapientiam? vel
quis dedit gallo intelligenti-
37 am? Quis enarrabit cœlo-
rum rationem, & concentum
cœli quis dormire faciet?
38 Quando fundebatur pulvis in
terra, & glebæ compingeban-
39 tur? Numquid capies leænæ
prædam, & animam catulo-
40 rum ejus implebis, Quando
cubant in antris, & in specu-
41 bus insidiantur? Quis præpa-
rat corvo escam suam, quando
pulli ejus clamant ad Deum,
vagantes, eò quòd non habe-
ant cibos?

CAP. XXXIX.

1 Numquid nôsti tempus par-
tûs ibicum in petris, vel partu-
2 rientes cervas observâsti? Di-
numerâsti menses conceptûs
earum, & scisti tempus partûs
earum?

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

16 †Ἦλθες δὲ ἐπὶ (*) πηγὴν θαλάσσης, ἐν
17 δὲ ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας; †Ἀνοί-
γονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, †
πυλωροὶ δὲ ᾅδου ἰδόντες σε ἔπτηξαν; †
18 Νενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρα-
νόν; †ἀνάγγειλον δή μοι, πόση (ξ) τίς
19 ἐστι; †Ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται (ο) τὸ φῶς;
20 †Σκότους δὲ (π) ποῖος ὁ τόπος; †Εἰ ἀ-
γάγοις με εἰς ὅρια αὐτῶν, †εἰ δὲ καὶ ἐπί-
21 στασαι τρίβους αὐτῶν. †Οἶδα ἄρα ὅτι (ρ)
τότε γεγέννησαι, †ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου
22 πολύς. †Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιό-
νος, †θησαυροὺς δὲ χαλάζης (σ) ἑώρακας;
23 †Ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν, †
24 εἰς ἡμέραν (τ) πολέμων καὶ μάχης; †Πό-
θεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη, †ἢ διασκεδάν-
25 νυται Νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν; †Τίς
δὲ ἡτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ ῥύσιν, ὁδὸν δὲ
26 κυδοιμῶν, †Τοῦ ὑετίσαι (υ) ἐπὶ γῆν οὗ οὐκ
ἀνήρ, †ἔρημον οὗ (*) οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος
27 ἐν αὐτῇ, †Τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀοί-
κητον, †καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι ἔξοδον χλό-
28 ης: †Τίς ἐστιν ὑετοῦ πατήρ; Τίς δέ ἐστιν
29 ὁ τετοκὼς (φ) βώλους δρόσου; †Ἐκ γα-
στρὸς δὲ τίνος ἐκπορεύεται (χ) ὁ κρύσταλ-
λος; †πάχνην δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν,
30 †Ἡ καταβαίνει (ψ) ὥσπερ ὕδωρ ῥέον; †
31 πρόσωπον (ω) ἀσεβοῦς τίς ἔπτηξεν; Συ-
νῆκας (α) δὲ δεσμὸν Πλειάδος (β), †καὶ
32 φραγμὸν Ὠρίωνος ἤνοιξας; †Ἢ διανοί-
ξεις μαζουρὼθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ, †καὶ ἕσπε-
33 ρον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ (γ) ἄξεις αὐτά; †Ἐ-
πίστασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ, †ἢ τὰ ὑπ' οὐ-
34 ρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα; †Καλέσεις
δὲ νέφος φωνῇ, καὶ (δ) τρόμῳ ὕδατος λά-
35 βρου ὑπακούσεταί σου; †Ἀποστελεῖς δὲ κε-
ραυνοὺς καὶ πορεύσονται; ἐροῦσι δέ σοι,
36 Τί ἐστι; † (ε) Τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν ὑφά-
σματος σοφίαν, †(ζ) ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστή-
37 μην; †Τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφίᾳ,
† οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε; † (η)
38 Κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία, †κεκόλλη-
39 κα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον. †Θηρεύ-
σεις δὲ λέουσι βοράν, †ψυχὰς δὲ δρακόν-
40 των ἐμπλήσεις; †Δεδοίκασι γὰρ ἐν κοί-
ταις αὐτῶν, †κάθηνται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύ-
41 οντες. †Τίς δὲ ἡτοίμασε κόρακι βοράν;
†(θ) νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς κύριον κεκρά-
γασι πλανώμενοι, τὰ σῖτα ζητοῦντες.

Aut venisti ad fontem maris, 16
aut in vestigiis abyssi ambulâ-
sti? Aut tibi aperiuntur me- 17
tu portæ mortis, aut janitores
inferni videntes te timuerunt?
Aut (l) cognovisti latitudinem 18
ejus quæ sub cœlo? Narra ergò
mihi, quantánam sit: Aut in qua 19
terra (m) habitet lux, aut quis
tenebrarum locus. Si duces me 20
in fines eorum? quòd si &
nôsti (n) semitas eorum? (o)
Novi igitur, quia tunc natus 21
es, & numerus annorum tuo-
rum multus. Aut venisti in 22
thesauros nivis, aut thesauros
(p) grandinis vidisti? Et repo- 23
sita sunt tibi in tempus inimi-
corum, in diem bellorum, & pu-
gnæ? Undè autem procedit (q) 24
pruina, aut dispergitur Auster
in eam quæ sub cœlo? Quis 25
autem (r) præparavit fluxum
validæ pluviæ, & viam (s)
tempestatum, ut pluat super ter- 26
ram, ubi non est vir, desertum,
ubi non est homo in eo, Ut sati- 27
et inviam, & inhabitabilem, &
ut germinet exitus herbæ viren-
tis? Quis (t) est pluviæ pater? 28
Et quis est, qui peperit glebas
roris, Et de cujus utero proce- 29
dit glacies, aut pruinam in cœ-
lo quis peperit, Quæ descendit 30
sicut aqua fluens? Faciem (u)
impii quis exterruit? Aut in- 31
tellexisti (x) nexum Pleiadis, &
septum Orionis aperuisti? An a- 32
peries (y) Mazuroth in tempo-
re suo, & vesperum super (z)
comam ejus duces ea? Scis au- 33
tem (aa) commutationes cœli,
aut quæ sub cœlo, simul facta?
Vocabis autem nubem voce, & 34
tremore aquæ validæ obediet ti-
bi? Mittes (bb) autem fulmina, 35
& ibunt: aut dicent tibi, Quid
(cc) est? Quis autem dedit 36
mulieribus texturæ sapientiam,
aut varitgandi scientiam? Aut 37
quis est (dd) qui numeret nubes
sapientiâ, (ee) & cœlum in ter-
ram inclinavit? (ff) Diffusus 38
est autem, sicut terra, cinis: &
agglutinavi eum, sicut lapide
cubum. Aut venaberis leonibus 39
escā, aut animas draconū reple-
bis? Timuerūt enim in cubilib⁹ 40
eorum, & sedent in (gg) sylvis
insidiantes. Quis autem præpa- 41
ravit corvo escam? pulli enim ejus ad Dominum
clamaverunt errantes, cibaria quærentes.

ΚΕΦ. λθ'.

1 (α) Εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελά-
φων πέτρας, ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων,
2 †Ἠρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις το-
κετοῦ αὐτῶν, †ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας,

CAP. XXXIX.

Si cognovisti tempus pariendi 1
tragelaphorum (a) petræ, aut
partus cervarum custodîsti, Et 2
(b) numerâsti menses earum
plenos partûs earum, & dolo-
res earum solvisti,

MS. A. (*)* γῆν (ξ) ἢ τίς ἐστιν; Ἐν ποίᾳ δὲ (ο) φῶς; (π) ποῖος ἐστιν τόπος; Εἰ ἄρα ἀγάγοις (ρ) εἰς τοῦτο γεγέννησαι, (σ) ἑόρακας; Ἀπόκειται (τ) πολέμου (υ) ἐπὶ γῆς (*) οὐκ (φ) Συνοχὰς καὶ βώλους δρόσου; (χ) κρύσταλλος; (ψ) ὡς (ω) δὲ ἀσεβοῦς τίς ἔπτηξεν; (α) δεσμὸν δὲ (β) ἔγνως, ἢ φραγμὸν (γ) καὶ ἄξεις (δ) δρόμῳ (ε) Τίς ἔδωκεν γυναικὶ (ζ) καὶ ποικιλτικὴν σοφίας ἐπιστήμην; (η) Κέχυται γὰρ ὥσπερ γῆς κονία, κεκόλληκεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ κύβον λίθοις. (θ) νεοσσοὶ δὲ πρὸς κύριον αὐτοῦ κεκράγασιν Κεφ. λθ'. MS. A. (α)* ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων, Ἠρίθμησας δὲ αὐτῶν μῆνας πλήρεις τοκετοῦ, ὠδῖνας

תרגום TARGUM.

18 17 16 אפשר דעלתא עד מערבלי סגור ימא ובכשפוש תהומא הלכתא : אפשר דאתגליאו לך מעלני מותא ומעלני טולי מותא דנהנם תחמי : אתבינת עד פתיי
20 19 ארעא דנגתא דעדן חוי אין ידעתא כולהא : אידין אורחא ישרי נהורא וחשוכא הידין אתריה : ארום תדברניה לתחומיה וארום תתבין שבילי ביתיה :
23 22 21 הידעתא ארום בכן תתיליד ומנין יומיך סגיעין : אפשר דעלתא לקורטורי תלגא ואפותיקי דברדא תחמי : די גנזית תלגא לעדן עקתא בנהנם וברדא ליום
25 24 קרבא דפרעה ואנחותא דמצראי : הידין אורחא יתפלג נהורא יבדר רוח קדומא על ארעא : מן טייף לשטפא קובתא ואסרטא לעננא קליא : תא מן טאף
לשטפא דתהומא חריצי מיא וקצתהון דלא לעילא ואורחא לעננא דמחתין מחתן מיא בקליא : תא מן עבד שטפא למרובא דמיא ולעילא ארחא דעננא
28 27 26 דמחת מטרא בקלין : לאחתא מטרא על ארעא דלית בה גבר מדברא דלא בר נש ביה : למסבע רנושא ואתרגושתא ולמרביא מפקנות דתאה : האית
30 29 למטרא אבא או מן אוליד רסיסי טלא : מכריסא דמן נפק קרחא וגלידא דשמיא מן יליד יתיה : היך אבנא מוי קרישין ומטמרין ואפי תהומא מן קורא
33 32 31 מתאחדין : התקטור שירי כימתא או אשלי דנגדין נפלא תשרי : התפק שטרי מוליא בזמניה וזגתא על אפרחהא תדברנון : הידעתא גזירתא דשמיא
36 35 34 אין תשוי שטרי גלגליה בארעא : אפשר דתרים לעבא קלך ורכפת מיא תחפנך : אפשר דתשדר ברקין ויהכון ויימרון לך הא אנן : מן שוי בכליין חוכמתא
37 או יהב לנבא בינתא : תא לתרנגול ברא ביונתא למקלסא למריה : מן ימני שבעתי שמיא בחוכמתא וכילות שמיא מן ישרי : תא מן ימני כוכבי שמיא
39 38 בחוכמתא ועגני דמתילין לזיקיא דשמיא מן ישכיב : כד אשתאם עפרא לשתאסה וגרגשתא אדבקו : התצוד לליתא מזונא ופרנסותא דאריותא תספק :
41 40 ארום שחין במדורתא יתבון במטללתא מטול לכמנא : מן יתקן לעורבא מזוניה ארום בנוי לאלהא יבעון תעין מדלית מיכלא :

לט

2 1 אפשר דידעתא עדן מילדיהון דיעלי טינרא כד מצטערין איילתא תנטור : תמני ירחיא דשלמן ותנדע עדני מלדיהון :

Verſio SYRIACA.

16 17 *ܥܠܬ ܠܥܘܡܩܘܗܝ ܕܝܡܐ ܂ ܘܒܫܬܐܣܘܗܝ ܕܬܗܘܡܐ ܗܠܟܬ. * ܐܬܓܠܝܘ ܠܟ ܬܪܥܐ ܕܡܘܬܐ : ܘܬܪܥܐ
18 19 ܕܛܠܠܝ ܡܘܬܐ ܂ * ܚܙܝܬ ܂ ܟܠܗ ܦܬܝܗ ܕܐܪܥܐ. * ܚܘܝܢܝ ܐܢ ܝܕܥ ܐܢܬ ܒܐܝܢܐ ܐܘܪܚܐ ܫܪܐ ܢܘܗܪܐ. ܘܐܬܪܗ
20 ܕܚܫܘܟܐ ܐܝܟܘ. * ܐܢ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܬܚܘܡܗ ܘܫܒܝܠܐ ܕܒܝܬܗ. * ܐܘ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܗܝܕܝܢ ܐܬܝܠܕܬ. ܘܡܢܝܢܐ
21 22 ܕܝܘܡܝܟ ܐܢ ܣܓܝܐܝܢ. * ܥܠܬ ܠܐܘܨܪܐ ܕܬܠܓܐ ܂ ܘܐܘܨܪܐ ܕܒܪܕܐ ܐܬܚܙܝܘ ܠܟ. * ܕܢܛܝܪܝܢ ܠܥܕܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ.
23 24 ܘܠܝܘܡܐ ܕܟܢܘܫܝܐ ܕܩܪܒܐ. * ܐܘ ܒܐܝܢܐ ܐܘܪܚܐ ܡܬܦܠܓ ܢܘܗܪܐ ܂ ܘܢܦܩܐ ܪܘܚܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܘܗܘܐ ܒܪܩܐ
25 26 ܘܩܠܐ ܂ * ܠܡܚܬܘ ܡܛܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܐܢܫ. ܘܡܕܒܪܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܒܗ. * ܠܡܣܒܥܘ ܟܠ ܟܘܒܐ. ܘܠܡܦܩܘ
27 28 ܡܦܩܢܘܬܐ ܕܬܕܐܐ. * ܐܝܬ ܐܒܐ ܠܡܛܪܐ. ܐܘ ܡܢܘ ܐܘܠܕ ܢܛܦܐ. * ܘܛܠܐ ܘܓܠܝܕܐ. ܡܢ ܟܪܣܐ ܕܡܢ ܢܦܩܘ.
29 30 ܘܩܘܫܪܐ ܕܫܡܝܐ ܡܢܘ ܐܘܠܕ. * ܐܝܟ ܟܐܦܐ ܡܬܩܪܫܝܢ ܡܝܐ. ܘܐܦܝ ܬܗܘܡܐ ܐܚܝܕܝܢ. * ܐܝܢ ܐܢܬ ܡܩܦ
31 ܒܟܝܡܐ. ܐܘ ܫܒܝܠܐ ܕܓܢܒܪܐ ܚܙܝܬ. * ܗܘ ܐܦܩ ܥܓܠܬܐ ܒܥܕܢܗ. ܐܘ ܩܐܡ ܐܢܬ ܩܕܡ ܥܝܘܬܐ. * ܝܕܥ ܐܢܬ
32 33 ܢܡܘܣܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܘ ܬܣܝܡ ܐܢܬ ܢܡܘܣܐ ܒܐܪܥܐ. * ܡܪܝܡ ܐܢܬ ܠܥܢܢܐ ܩܠܟ. ܘܡܟܣܐ ܐܢܬ ܠܗܘܢ
34 35 ܒܣܘܓܐܐ ܕܡܝܐ. * ܡܫܕܪ ܐܢܬ ܒܪܩܐ ܘܐܙܠܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܟ ܗܐ ܚܢܢ. * ܡܢܘ ܣܡ ܚܟܡܬܐ ܒܟܣܝܐ.
36 37 ܐܘ ܡܢܘ ܝܗܒ ܣܘܟܠܐ ܠܒܘܢܝܐ. * ܡܢܘ ܡܢܐ ܥܢܢܐ ܒܚܟܡܬܗ. ܘܥܡܘܕܝ ܫܡܝܐ ܡܢܘ ܐܩܝܡ. * ܡܢܘ
38 39 ܢܫܘܕ ܥܦܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܫܘܥܐ ܡܢܘ ܐܩܝܡ. * ܡܢܘ ܝܗܒ ܠܐܪܝܐ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܢܦܫܐ ܕܚܝܘܬܐ ܣܒܥ.
40 41 * ܡܢܘ ܐܣܓܝ ܚܝܘܬܐ ܒܡܕܒܪܐ. * ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܥܘܪܒܐ ܡܐܟܘܠܬܗ. ܡܛܠ ܕܒܢܘܗܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ
ܓܥܝܢ ܘܡܬܟܪܝܢ ܟܕ ܠܐ ܡܐܟܘܠܬܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܛ * * ܝܕܥ ܐܢܬ ܙܒܢܐ ܕܝܠܕܝ 1
2 ܝܥܠܐ ܒܫܘܥܐ. ܘܡܚܒܠܢ ܐܝܠܬܐ. * ܬܡܢܐ ܐܢܬ ܝܪܚܐ ܕܡܫܠܡܢ. ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܙܒܢ ܡܘܠܕܗܝܢ.

Verſio ARABICA.

16 17 * هل دخلت الي اعماق البحر * وفي اواسي القرار سلكت * ظهرت لك ابواب الموت وابواب ظلال الموت * رايت
18 19 كل عرض الارض * خبرني ان كنت تعلم في اي طريق يحل النور * وموضع الظلمة اين هي * ان كنت
20 21 تعلم حدها وسبيل بيتها * وان كنت تعلم متي ولدت * وعددت اايامك ان كانت كثيرة * هل دخلت
22 23 الي خزاين الثلج وخزاين البرد تراءت لك * التي هي محفوظة لزمان الضر * وليوم اجتماع القتال * او في
24 25 اي طريق ينقسم النور * وتخرج الريح علي الارض * فيكون مطرا وصوتا * لينزل مطرا علي الارض بلا انسان
26 27 وفي القفر حين ليس احد * ليشبع كل شوك * ولينبت مخارج العشب * هل يكون ابا للمطر * ومن الذي يلد
28 29 القطر * والطل والجليد من بطن من خرجوا * وصلابة السماء من الذي ولدها * مثل الحجارة تقسوا
30 31 المياه * ووجوه القرار تاخذ * هل توجه الثريا او سبيل الجبار ابصرت * هل تخرج العجلة لوقتها * وتقوم
32 33 في وجه العيوق * هل تعرف ناموس السماء * او تصنع ناموسا في الارض * هل ترفع علي السحاب صوتك *
34 35 فتغطيها بكثرة الماء * هل ترسل البروق فتنطلق * ويقولون لك هوذا نحن قيام * من صنع الحكمة في
36 37 الخفي * او من الذي اعطا النظر للبيان * من الذي احصا السحاب بحكمته * واعماق السماء من الذي
38 39 اقامها * من الذي افرغ ترابا علي الارض * والكهوف من الذي اوقفها * من الذي وهب للاسد ماكلة *
40 41 وانفس السباع اشبع * من الذي كثر الحيوان في القفر * ومن الذي اعطا الغراب ماكلته * من اجل
ان بنيه الي الله يعجون * ويصعقون اذ ليس ياكلون * * الفصل التاسع والثلثون *
1 2 * هل تعرف وقتا تلد الروايي في الكهوف * وتحمل الايايل * اتعرف عدد الشهور * وتعرف ميقات ولادها *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

Numquid ingreſſus es profunda maris, & per fundamenta abyſſi ambulâſti? 16 Appamerúntne tibi portæ mortis, & portæ umbræ mortis? 17 Vidiſtine omnem terræ latitudinem? 18 Indica mihi ſi ſcis, in qua via habitat lux, & locus tenebrarum ubi eſt? 19 Si ſcis terminum ejus, & viam domûs ejus? 20 Et ſi ſcis quando natus es, & numerâſti dies tuos an ſint multi? 21 Numquid ingreſſus es theſauros nivis, & theſauri grandinis apparuerúntne tibi; 22 Qui ſunt aſſervati ad tempus tribulationis, & ad diem congregationis belli? 23 Aut in qua via ſeparatur lux? & egreditur ventus ſuper terram, 24 Et fit (g) pluvia & imber? 25 ut cadat pluvia ſuper terram abſque homine, & in deſerto ubi nullus eſt? 26 ut ſatientur omnes ſpinæ, & producat germina herbæ? 27 Numquid eſt pater pluviæ? & quis gignit ſtillas? 28 Et ros, & gelu ex cujuſnam ventre egreſſa ſunt? & (h) ſoliditatem cœli quis genuit? 29 Quaſi lapides dureſcunt aquæ, & facies abyſſorum occupant. 30 Numquid (i) faciem Pleiadis, & ſemitam gigantis intuitus es? 31 Numquid educes Plauſtrum tempore ſuo, an tenet ipſum oppones Arcturo? 32 Numquid ſcis legem cœli, aut ponis legem ſuper terram? 33 Numquid extolles ſuper nubes vocem tuam, & eas cooperies aquarum copiâ? 34 Numquid mittes fulgura & abibunt, & dicent tibi, Ecce nos ſumus adſtantes? 35 Quis fecit ſapientiam in abſcondito, aut quis dedit (k) conſiderationẽ intellectui? 36 Quis numeravit nubes in ſua ſapientia, & quis erexit columnas cœli? 37 Quis fudit pulverem ſuper terram, & rupes quis firmavit? 38 Quis dedit leoni eſcam, te ferarum animas ſaturavit? 39 Quis multiplicavit animalia in deſerto? 40 Et quis dedit corvo cibum ſuum? quia filii ejus ad Deum ejulant, & infirmantur cùm non edunt. 41

CAP. XXXIX.

Numquid ſcis quando parturiunt ibices in rupibus, & concipiunt cervæ? 1 Scisne numerum menſium, & ſcis tempora partus earum? 2

INTERP. SYRIACA.

(g) fulgur & tonitruum? (h) cœruleum cœli colorem quis (i) conjunges faciem (k) perſpicacitatem

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Nunquid ingreſſus es ad *perplexa clauſuræ maris*, & in ſcrutatione abyſſi deambulâſti? Nunquid poſſunt aperiri tibi portæ mortis, & introitus umbræ mortis gehen- 16 17
næ conſpicies? Nunquid intellexiſti uſque ad latitudinem terræ paradiſi voluptatis? indica ſi nôſti hæc univerſa. Quâ via lux habitat, & caliginis quis eſt locus? Ut 18 19
ducas eum ad terminum ſuum, & ut intelligas ſemitas domus ejus. *Num* ſciebas quòd tunc naſciturus eſſes, & numerum dierum tuorum multorum? Nunquid in- 20 21
troiſti in cellaria nivis, & apothecas grandinis aſpexiſti? Quam nivem reſervavi in tempora tribulationis in gehenna, & grandinem in diem belli *Pharaonis* & pugnæ 22 23
Ægyptiorũ. Per quã viam *diſpertitur* lux, diſpergit ſe ventus Orientalis ſuper terrã? Quis *fluere fecit inundationem in ciſternam & viam nubibus ſonoris? Targũ alind:* 24 25
Quis *fecit ut flueret inundatio* abyſſi [*in*] ciſternas aquarũ, *et partẽ earũ qua non eſt ſuprà*; & viam nubibus quæ dejiciunt *inde* aquas cum tonitruis? *Targum alind:* Quis
fecit inundationem in canalem aquarum, ac deſuper viã nubis, quæ dejicit pluviam cum tonitruis. Ut diſtillent pluviã ſuper terrã in qua non eſt vir, [*& in*] deſertum in quo 26
non eſt filius hominis? Ut ſatiet tumultu & ſtrepitu, & ut germinare faciat productionem graminis. Nunquid eſt pluviæ pater, aut quis genuit ſtillas roris? De cujus 27 28
ventre egreſſa eſt glacies, & gelu cœli quis genuit illud? Sicut lapis, aquæ congelantur & occultantur: & facies abyſſi propter frigus conſtringuntur. Nunquid ligabis 29 30
catenis Oriona, & funes qui trahunt Arcturum ſolves? Nunquid produces conſtellationes planetarum in tempore ſuo, & *gallinam* ſuper *pullos* ſuos duces? Nunquid 31 32
nôſti ſtatuta cœlorum, aut pones rationem revolutionis ejus ſuper terram? Nunquid elevabis ad nubem vocem tuam, & multitudo aquarum operiet te? Nunquid mit- 33 34
tes fulgura, & ibunt, & dicent tibi, Ecce adſumus? Quis poſuit in renibus ſapientiam, aut quis dedit *cordi* intelligentiam? *Targum alind:* Gallo *ſylveſtri* intel- 35 36
ligentiam, ut laudaret dominum ſuum? Quis numerabit *ſeptem cœlos* in ſapientia, & *menſuras cœlorum* quis *conſtituet*? *Targum alind*: Quis numerabit ſtellas cœli 37
in ſapientia, & nubes cœli quæ comparantur *utribus*, quis collocavit? Quando poſita eſt terra in fundamento, & glebæ compactæ ſunt. Nunquid venaberis leænæ ci- 38 39
bum, & eſcam leonibus ſuppeditabis? Quando inclinant ſe in habitaculis, habitant in umbraculis ut inſidientur. Quis præparavit corvo eſcam ſuam, quando filii ejus 40 41
ad Deum vociferantur, errantes eò quòd non habeant cibum?

CAP. XXXIX.

Nunquid nôſti tempus partus ibicum rupium; aut quando parturiunt cervæ obſervabis? Numerabis menſes quos perficiunt, & ſcies tempus partus earum? 1 2

איוב : לט

Convaleſcunt .emittent ſuos dolores : effringent ſuos fœtus ,ſe Incurvabunt
3 תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ 4
.eas ad revertuntur nō & egrediūtur : frumento in ſe multiplicant ,earū filii
בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃
? ſolvit quis onagri vincula & , liberum onagrum dimiſit Quis
5 מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃
.ſalſuginem ejus habitacula & , ejus domum ſolitudinem poſui Cujus
6 אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃
Exploratio .audiet non exactoris fremitus : civitatis turbam Deridebit
7 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃ יְתוּר 8
volet Nunquid .perquiret virens omne poſtea &,ejus paſcuum montium
9 הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃ הֲיֹאבֶה
? tuum præſepe ſuper pernoctabit An ? tibi ſervire rhinoceros
רֵים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃
valles agricolabit An ? ſuo fune ,ſulco in rhinocerotē ligabis Nunquid
10 הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים
: ejus robur multum quia , eo in confides Nunquid ? te poſt
11 אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ
quòd eo in credes Nunquid ? tuum laborem eum ad derelinquas &
12 וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־
exultantium Ala ? congreget tuam aream & , tuum ſemen reddat
13 יָשִׁיב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃ כְּנַף־רְנָנִים
derelinquet Quia ? pluma & ciconia penna An .læta
14 נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב
obliviſcitur Et .ea calefaciet pulverem ſuper & , ſua ova terra in
15 לָאָרֶץ בֵּצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃ וַתִּשְׁכַּח
tractat Duriter .ea conculcet agri beſtia & : ea diſpergat pes quòd
16 כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃ הִקְשִׁיחַ
Quoniam .pavore abſque ejus labor vanum in : ſibi non ,ſuos filios
17 בָּנֶיהָ לְּלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃ כִּי־
.intelligentiā ei eſt impartitus non &,ſapientiam Deus eū fecit obliviſci
הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃
.ej⁹ aſcenſorē &,equum deridebit ,ſe elevaverit altum in tempus Juxta
18 כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃
ej⁹ collum indues Nunquid ? fortitudinē equo præbebis Nunquid
19 הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ
ejus naſi Decor ? locuſtam ſicut eum terrebis Nunquid ? tonitru
20 רַעְמָה׃ הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ
egredietur : fortitudine in gaudebit & , valle in Effodient .terror
21 אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא
revertetur nec ,conſternabitur nō &,pavorē Deridebit .armaturæ occurſum in
22 לִקְרַאת־נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא־יָשׁוּב
.haſtæ & ,lanceæ lamina : pharetra ſtridebit eum Super .gladii faciebus à
23 מִפְּנֵי־חָרֶב׃ עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃
.buccinæ vox quòd credet non & ; terram effodiet ira & , impetu Cum
24 בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אֶרֶץ וְלֹא־יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃
,bellum odorabitur longe à & , euge dicet buccinæ ſufficientia In
25 בְּדֵי שֹׁפָר יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה
tuā intelligentiā propter Nunquid .clamorem & ,principum ſtrepitum
26 רַעַם שָׂרִים וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ
tuum os ad An ? Auſtrum ad ſuas alas extendet ; niſus volabit
27 יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו לְתֵימָן׃ אִם־עַל־פִּיךָ
,habitabit Petram ? ſuum nidum elevabit quòd & : aquila elevabitur
28 יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן
,eſcam fodit Indè .munitionem & , petræ dentē ſuper morabitur &
29 וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר־אֹכֶל
abſorbebunt ejus pulli Et .aſpicient ejus oculi longinquum in
30 לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃ וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־
Dominus reſpondit Et .ipſe ibi , occiſi quo in & , ſanguinem
31 דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ וַיַּעַן יְהוָה
? eruditio omnipotente cum contendere Nunquid : dixit & , Ijob
32 אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר
.ei reſpondeat ,Deum Arguens
מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃

Verſio VUL. LAT.

3 Incurvantur ad fœtum, & pariunt,
4 & rugitus emittunt. Separantur
filii earum, & pergunt
ad paſtum: egrediuntur, et
5 non revertuntur ad eas. Quis
dimiſit onagrum liberum, &
6 vincula ejus quis ſolvit? Cui
dedi in ſolitudine domum, &
tabernacula ejus in terra ſalſuginis.
7 Contemnit multitudinem
civitatis, clamorem exactoris
8 non audit. Circumſpicit
montes paſcuæ ſuæ, &
virentia quæque perquirit.
9 Numquid volet rhinoceros
ſervire tibi, aut morabitur ad
10 præſepe tuum? Numquid alligabis
rhinocerota ad arandum
loro tuo? aut confringet
11 glebas vallium poſt te? Numquid
fiduciam habebis in magna
fortitudine ejus, & derelinques
12 ei labores tuos? Numquid
credes illi quòd ſementem
reddat tibi, & aream tuam
13 congreget? Penna ſtruthionis
ſimilis eſt pennis herodii,
14 & accipitris. Quando derelinquit
ova ſua in terra, tu forſitan
in pulvere calefacies ea?
15 Obliviſcitur quòd pes conculcet
ea, aut beſtia agri conterat.
16 Duratur ad filios ſuos
quaſi non ſint ſui, fruſtrà laboravit
nullo timore cogente.
17 Privavit enim eam Deus ſapientiâ,
nec dedit illi intelligentiam.
18 Cùm tempus fuerit, in
altum alas erigit: deridet equum
19 & aſcenſorē ejus. Numquid
præbebis equo fortitudinem,
aut circumdabis collo ejus
20 hinnitum? Numquid ſuſcitabis
eum quaſi locuſtas? gloria
21 narium ejus terror. Terrâ
ungulâ fodit, exultat audacter:
in occurſum pergit armatis.
22 Contemnit pavorem, nec cedit
23 gladio. Super ipſum ſonabit
pharetra, vibrabit haſta & clypeus.
24 Fervens & fremens ſorbet
terram, nec reputat tubæ
25 ſonare clangorem. Ubi audierit
buccinam, dicit; Vah, procul
odoratur bellū, exhortationem
ducum, & ululatum exercitûs.
26 Numquid per ſapientiam
tuam plumeſcit accipiter,
expandens alas ſuas ad Auſtrū?
27 Numquid ad præceptum tuum
elevabitur aquila, & in arduis
28 ponet nidum ſuum? In petris
manet, & in præruptis ſilicibus
commoratur, atque inacceſſis
29 rupibus. Indè contemplatur
eſcam, & de longè oculi ejus
30 proſpiciunt. Pulli ejus lambent
ſanguinem: & ubicumq;
cadaver fuerit, ſtatim adeſt.
31 Et adjecit Dominus, & locutus
32 eſt ad Job; Numquid qui
contendit cum Deo, tam facilè
conquieſcit? utique qui arguit
Deum, debet reſpondere ei.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

3 † Ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία (β) ἔξω φόβου, † ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς,
4 † Ἀποῤῥήξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, † πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι· † ἐξελεύσονται, καὶ
5 οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν (") αὐτοῖς. † Τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφεὶς ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον; † δεσμοὺς
6 δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; † Ἐθέμην δὲ (γ) τὴν δίαιταν αὐτοῦ ἔρημον, † καὶ τὰ σκηνώματα
7 αὐτοῦ ἁλμυρίδα. † Καταγελῶν πολυοχλίας πόλεως, † μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ
8 ἀκούων, † Κατασκέψεται ὄρη νομὴν αὐτοῦ, †
9 καὶ ὀπίσω παντὸς χλωροῦ (δ) ζητεῖ. † Βουλήσεται δέ σοι (ε) μονόκερως δουλεῦσαι, †
10 ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου; † Δήσεις δὲ (ζ) ἐν ἱμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ, † ἢ ἑλκύσει (") σου
11 αὔλακας ἐν πεδίῳ; † Πέποιθας δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, † (η) ἐπαφή-
12 σεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου; † Πιστεύσεις δὲ (θ), ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον, † (ι) εἰσοί-
13 σει δέ σου τὸν ἅλωνα; † Πτέρυξ τερπομένων (κ) νεέλασσα, † ἐὰν συλλάβῃ ἀσίδα
14 καὶ (λ) νέσσα· † Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ (") ὠὰ
15 αὐτῆς, † καὶ ἐπὶ χοῦν θάλψει, † Καὶ ἐπελάθετο, ὅτι ποὺς σκορπιεῖ, † καὶ θηρία ἀγροῦ
16 καταπατήσει. † Ἀπεσκλήρυνε τὰ τέκνα (μ) ἑαυτῆς, ὥστε μὴ ἑαυτήν· † εἰς κενὸν
17 ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου. † Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν, † καὶ οὐκ (ν)
18 ἐμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει. † (ξ) Κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει, † καταγελάσεται
19 ἵππου, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ. † Ἢ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν, † (ο) ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ
20 αὐτοῦ φόβον; † Περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν; † (π) δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ
21 τόλμῃ; † Ἀνορύσσων ἐν πεδίῳ γαυριᾷ, ἐκ-
22 πορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχύϊ. † Συναντῶν (ρ) βασιλεῖ καταγελᾷ, † καὶ (") οὐ μὴ ἀπο-
23 στραφῇ (σ) ἀπὸ σιδήρου. † Ἐπ᾽ αὐτῷ γαυριᾷ
24 τόξον καὶ (τ) μάχαιρα, † Καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν, † καὶ οὐ μὴ (") πιστεύσει, ἕως
25 ἂν (υ) σημάνῃ σάλπιγξ. † Σάλπιγγος δὲ σημαινούσης, (φ) λέγει, Εὖγε· † πόῤῥωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου † (χ) σὺν ἅλματι
26 καὶ κραυγῇ. † Ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἕστηκεν ἱέραξ, † ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος, καθορῶν τὰ πρὸς Νότον; †
27 (ψ) Ἐπὶ δὲ σῷ προστάγματι ὑψοῦται ἀετὸς, † γὺψ δὲ ἐπὶ νοσσιᾶς αὐτοῦ καθ-
28 εσθεὶς αὐλίζεται, † Ἐπ᾽ ἐξοχῇ πέτρας, καὶ
29 ἀποκρύφῳ; † Ἐκεῖσε ὢν ζητεῖ τὰ σῖτα, (ω) πόῤῥωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύ-
30 ουσι. † Νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵματι, † (α) οὗ δ᾽ ἂν ὦσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα
31 εὑρίσκονται. † Καὶ ἀπεκρίθη κύριος ὁ θεὸς
32 τῷ Ἰὼβ, καὶ εἶπε, Μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλινεῖ; (ϐ) ἐλέγχων δὲ θεὸν, ἀποκριθήσεται αὐτήν.

Et (c) nutriſti hinnulos earum 3
ſine metu, & partus earum
(d) emittes, (e) Abrumpent 4
filios ſuos, multiplicabuntur in
(f) genimine: exibunt & non
revertentur (g) eis. Quis 5
autem eſt, qui dimiſit onagrum
liberum, & vincula
ejus quis reſolvit? Poſui 6
enim habitationem ejus (h) deſertum,
& tabernacula ejus
ſalſuginem: Irridens multas 7
turbas civitatis, & querelam
(i) exactoris non audiens.
Conſiderabit montes paſcuam 8
ſuam, & poſt omne viride
quærit. Volet autem (k) Monoceros 9
ſervire tibi? aut dormire
ſuper præſepe tuum? Et 10
alligabis in loris jugum ejus,
aut ducet ſulcos tuos in
(l) campo? Confidis autem in 11
eo, quia multa eſt virtus ejus,
& dimittis ei opera tua?
Et credes, quia reddet tibi 12
ſementem, & in aream tuam
inferet? Penna (m) lætantium 13
Neelaſſa, ſi conceperit
(n) Aſida, & Neſſa, Quòd 14
relinquet in terra ova ſua, &
in pulvere calefaciet: Et oblita 15
eſt, quia pes diſperdet, &
beſtiæ agri conculcabunt:
(o) Obduravit filios ſuos, ut 16
non ſeipſam: fruſtrà laboravit
ſine timore: Quia tacere fecit 17
ei Deus ſapientiam, & non
(p) partitus eſt ei in intellectu.
Cùm fuerit tempus, in altum 18
exaltabit: irridebit equum, &
aſcenſorem ejus. An tu circumdediſti 19
equo virtutem, &
induiſti collum ejus (q) timore?
Et circumpoſuiſti ei armaturam, 20
& (r) gloriam pectorum ejus
audaciæ? Fodiens in campo 21
luxuriat, & procedit in
(ſ) campum in virtute. Occurrens 22
(t) regi deridet, nec
ſe avertet à ferro: Super 23
ipſum gaudet arcus, & gladius;
Et (u) iracundia evertet terram: 24
nec credet, donec ſignificaverit
tuba: Cùm autem tuba 25
ſignificaverit, dicit: Euge.
Et procul odoratur pugnam
(x) cum ſaltu, & clamore.
Ex tua (y) verò ſcientia ſtetit 26
accipiter, expanſis pennis, immobilis,
reſpiciens quæ ad
Auſtrum? Atque tuo præcepto 27
exaltatur aquila? aut
vultur ſuper nidum ſuum
ſedens moratur, In ſummitate 28
petræ, & (z) abſcondito? Cùm 29
ibi fuerit, quærit eſcas: longè
oculi ejus ſpeculantur, Et 30
pulli ejus (aa) conſperguntur
in ſanguine: ubicunque autem
fuerint cadavera, confeſtim reperiuntur.
Et reſpondit Do- 31
minus Deus ad Job, & dixit; Nunquid judicium cum Omni- 32
potente (bb) declinat? & arguens Deum reſpondebit.

MS.A. (β) ἄνευ φόβου, ἢ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, ὠδῖνας (") ἑαυτοῖς. (γ) αὐτοῦ τὴν δίαιταν (δ) ζητήσει. (ε) ἀτράπηος μονόκερως (ζ) αὐτοῦ ἐν εἱμᾶσιν ζυγὸν, (") σοι (η) καὶ ἐπαφήσεις αὐτῷ (θ) αὐτῷ, ὅτι (ι) καὶ εἰσοίσει σου τὴν ἅλωνα; (κ) νεέλασσα, (λ) νέεσσα ἐλάλησε, Ὅτι (") *ὦτα (μ) αὐτοῦ, (ν) ἐμέρισεν αὐτῇ ὁ θεὸς ἐν τῇ συνέσει. (ξ) καταχαίρων (ο) καὶ ἐνέδυσας (π) καὶ δόξῃ στηθέων αὐτοῦ τόλμην; (ρ) βέλει (") οὐ μὴ (σ) σίδηρον. Ἐπ᾽ αὐτῷ (τ) ὀξυθενὴς μάχαιρα, (") πιστεύσῃ (υ) *σημανεῖ σάλπιγξ. (φ) ἐρεῖ, (χ) καὶ σὺν ἅλματι καὶ κραυγῇ ἐκπορεύεται. (ψ) Ἢ ἐπὶ τῷ σῷ (ω) πόῤῥωθεν δὲ εἰ (α) οὗ δὲ ἐὰν ὦσιν (β) ἐλέγχων θεὸν,

תרגום Targum.

6 5 4 3 חמטן בניהון מתפלחן צעריהון משדרין : מתחילן בניהון יסנון בעבורא יפקון ולא תיבין להון : מן פטר מרודא בר חורי ושושלי ערודא מן שרי : די
9 8 7 שויתי מישרא ביתיה ומשכנוי ארעא צדיא : יגחך לרגוש קריתא אתרגושתא דרדי לא ישמע : יאלל טוריא מרעיה ובתר כל ירוקא יבעי : אפשר דיצבי
11 10 רימנא למפלחך אין יבית על ארותך : אפשר דתקטור רימנא בתלמא באשליה אין ישדד גלמתא בתרך : אפשר דתתרחיץ ביה ארום סגי חיליה ותשבוק
14 13 12 לותיה לעותך : אפשר דתימין ביה ארום יתיב דרעך ואדרך יכנוש : גדפא רתרנגול ברא דמשבחא ומקלסא אין אברא דחוריתא ונוציתא : ארום
16 15 תשבוק לארעא ביעהא ועל ארעא תדגר : ושליא ארום רגלא תבדרנה וחיות ברא תדוששנה : שחנא על בניא דלא דילה לסריקותא לעותה מדלית
19 18 17 דלוחא : ארום אנשיה אלהא חוכמתא ולא פליג לה בביונתא : כעדן במרומא טיסא מנחכא לסוסא ולרכביה : האפשר דתתן לסוסא גבורתא אפשר
22 21 20 דתלביש צוריה תוקפא : התרגשניה היך גובי שבהור לשלושתא דנחיריה אימתא : מחפרין בגלימא ויחדי בחילא יפוק לקדמות קרבא : יחדי לדלוחא
24 23 ולא יתבר ולא יתוב מן קדם סיפא : עלוי תשדי זינא חרבא שננא מורניתא ורומחא : ברגיז ורוגזא יעבד גומתא בארעא ולא יהימין ארום קל שופרא :
27 26 25 במסת שופרא יימר חדוא ומן רחיק יריח קרבא אכליותא דרברבי ויבבא : אפשר דמביוונתך יתאבר בר נצא פרש גדפא לדרומא : אין על מימרך יתגבה
30 29 28 נשרא וארום ירים שרכפיה : כיפא ישרי ויבית על כרך טינר ומצדתא : מתמן חפר מיכלא למרחיק עינוי מסתכלן : ואפרוחוי גמען אדמא ובאתר דתמן
32 31 קטיליא תמן הוא : ואתיב יי ית איוב ואמר : אפשר דנצי עם שדי יתרדי מכסן אלהא יתיבניה :

Verſio SYRIACA.

3 [illegible]
4 5 [illegible]
6 7 [illegible]
8 9 [illegible]
10 11 [illegible]
12 13 [illegible]
14 15 [illegible]
16 17 [illegible]
18 19 [illegible]
20 21 [illegible]
22 23 [illegible]
24 25 [illegible]
26 27 [illegible]
28 [illegible]
29 30 [illegible]
31 32 [illegible]
[illegible]

Verſio ARABICA.

3 4 5 * ومتي يبركن ويلدن * ويربون اولادهن * ويفطمونها * من الذي ترك حمار الوحش احرارا وافلت منه النير *
6 7 * الذي جعل في الصحراء بيته * وفي المكان المالح محلة * يضحك علي كثر القري * ولا يخاف
8 9 من صوت السلاطين * في كثر الجبال مرعاه * وعلي كل حصن يدوس * العل يطيعك اليحمور ان
10 11 يفلحك * او لعله علي اريك يبيت * العلك تربط نيرا علي عنق اليحمور * او تسوق فدانا مكانا صعبا *
12 13 * وتتكل عليه انه كثير القوة * وتترك عليه تعبك * وتثق به انه ينقي اندرك ويحمل زرعك * كذي
14 15 النسر يرتفع ويطير * ويأتي ويعشش * ويترك علي الارض بناتها وعلي الارض يسخنهم * وينسي من اجل
16 ان ارجل الطير لها * وحيوانة الارض تدوسها * اكثر بنين مما ليس لها * وباطلا تنصب بلا مخافة *
17 18 * من اجل ان الله اكثر الحكمة * ولم يقسم لها فهما * في العلو ترتفع مثل النخلة * فتضحك علي الفرس
19 20 وعلي راكبه * هل تعطي الفرس جبروت وتلبس عنقه سلاحا * هل تحركه مثل الجراد او تخوفه بالمخافة *
21 22 * يحفر بالعمق ويفرح بالوادي * يخرج الي الطريق بالسلاح * يضحك علي الغور ولا يخاف ولا يرجع من
23 24 وجه السيف * يحمل الترس ولهيب الرمح والنيزك * بالرهبة والزجر يعدو علي الارض * ولا يخاف صوت البوق *
25 26 * بصوت يقول احيبي * ومن بعيد يستروح القتال * ويفزع الكثير بصهيله * امن حكمتك كان الصقر
27 28 فبسط جناحيه الي التيمن * علي كلمة فمك يرتفع النسر ويرفع وكره في الكهف * ويسكن ويبيت علي
29 30 حرف الكهف * ومن صيدك يتعيش * وعلي البعد تنظر عيناه * وفراخه يلعق الدماء * وحيث ما قتل
31 32 قتيلا هنالك هو * اجاب الرب وقال لايوب * كثير هي فكر الله والذي يبكت الله يعطي الجواب *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

3 Et quando incurvantur, et pariunt, 4 Et educant filios ſuos, & ablactant eos? 5 Quis dimiſit onagrum liberum, & ſolvit eum jugo? 6 Qui ſtatuit in ſolitudine domum ſuam, & in loco ſalſo habitaculum ſuum: 7 Subſannat multitudinem oppidorum, nec timet vocem principum. 8 In multitudine montium paſcua ejus, & ſuper virentia quæque calcat. 9 An fortè ſubdit ſe tibi (a) rhinoceros, ut colat te? an fortè ad præſepe tuũ cubat? 10 Num fortè ligabis jugum ſuper collũ (b) rhinocerotis? an duces jugũ boũ in loco aſpero, 11 Et fiduciam habebis in eo? quia eſt multæ fortitudinis, & relinques ſuper illud laborem tuum? 12 Illique confides ut purget aream tuam, & congreget ſemina tua? 13 Struthio extollitur et volat, & veniens nidificat, 14 Et relinquit ſuper terram filias ſuas, & ſuper terra calefacit eas, 15 Et oblivioni tradit, quia pedes volucris habet; & beſtiæ terræ conculcant eas: 16 Multiplicat filios non ſuos, & fruſtrà laborat ſine metu: 17 Quoniam Deus multiplicavit ſapientiam, & non impertivit ei prudentiam, 18 Ad excelſa erigitur ſicut palma, & deridet equum & aſcenſorem. 19 Numquid das equo fortitudinem, et induis collum ejus armis? 20 Numquid moves eũ velut locuſtas, aut terres cum metu? 21 Fodit in profundo, & lætatur in valle: egreditur ad viam cum armis: 22 Et deridet abyſſum, nec timet, nec recedit à facie gladii: 23 (c) Portat clypeum, & flammam ſariſſæ & ſpiculi. 24 Cum terrore & furore currit ſuper terram, nec formidat vocem tubæ. 25 Voce dicit, Serva mea: et procul odorat bellum, & terret (d) multitudinem hinnitu ſuo. 26 Numquid per ſapientiam tuam factum eſt ut accipiter extenderet alas ſuas ad Auſtrum? 27 Numquid ob oris tui verbum elevatur aquila, & extollit nidum ſuum in rupibus? 28 Et habitat & moratur ſuper (e) extremitates rupis, 29 Et de ſuo venatu nutritur, & ad longinquum intuentur oculi ejus, 30 Et pulli ejus lambunt ſanguinem, & ubicunque committitur cædes, ibi adeſt? 31 Reſpondit Dominus, & dixit ad Job, 32 Multa (f) eſt cogitatio Dei; & qui arguit Deum, det reſponſum.

INTERP. SYRIACA.

(a) unicornis, (b) unicornis? (c) Super eũ laudatur pharetra, et lamina haſtæ (d) principes hinnitu (e) promontorium rupis, (f) ſunt concilia Dei;

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Incurvant ſe filii earum, dilacerantur, dolores ſuos emittunt. Confortantur filii earum, creſcunt frumento, egrediuntur & non revertuntur ad eas. Quis dimiſit feram 3 4 5
liberam, & catenas onagri quis diſſolvit? Cujus domum poſui in planitie, & tabernacula ejus in terra deſerta. Ridebit ad tumultum civitatis, & clamorem exactoris 6 7 8
non audiet. Explorabit montes pro paſtu ſuo, & poſt omne viride perquiret. Nunquid volet rhinoceros ſervire tibi; aut manebit ad præſepe tuum? Nunquid alligabis 9 10
rhinocerotem in ſulco fune ſuo, aut proſcindet colles poſt te? Nunquid confidis in eo quoniam magna eſt fortitudo ejus, & relinques ei laborem tuum? Nunquid con- 11 12
credes ei ut reddat ſementem tuam, & aream tuam congreget? Ala galli *ſylveſtris* qui cantat & exultat, ſic eſt ala ciconiæ & accipitris. Quoniam relinquit in terra ova 13 14
ſua, & ſuper terram fovet [*ea.*] Et obliviſcitur quod pes diſpergat ea, & beſtia agri conculcet ea. Caleſit ſuper filios qui non ſunt ſui: in vanum laborat abſque timore. 15 16
Quia fecit Deus ut oblivi ſceretur ſapientiæ, & non dedit illi partem intelligentiæ. In tempore quo in altum volat, deridet equum & aſcenſorem ejus. Nunquid da- 17 18
bis equo fortitudinem, aut indues collum ejus furore? Nunquid commovebis eum ſicut locuſtam: ſplendor freni naris ejus terror. Fodit in valle & exultat in fortitu- 19 20
dine, egreditur ad occurſum *belli*. Gaudet ad pavorem & non conteritur, & non revertitur à facie gladii. Super eum mittuntur arma, gladius acutus, & haſta & lan- 21 22
cea. In fremitu & in furore facit foveam in terra, & non credit quòd ſit vox tubæ. In abundantia tubæ dicit Euge, & à longè odoratur bellum, clamorem principum 23 23
& ululationem. Nunquid propter intelligentiam tuam filius accipitris plumeſcet, expandet alas ſuas ad Auſtrum? Nunquid propter verbum *tuum* elevabitur aquila, 25 26
aut exaltabit nidum ſuum? In rupibus habitabit, & morabitur in munitione ſilicis & arcis. Indè explorat eſcam: de longè oculi ejus aſpiciunt. Et pulli ejus ab- 27 28
ſorbent ſanguinem, & in loco ubi occiſi ſunt, ibi eſt. Et reſpondit Dominus Job & ait: Nunquid qui contendit cum omnipotente, erudietur: qui arguit Deum, 29 30
reſpondeat ei. 31 32

איוב : מ

ſ.m contemptibilis Ecce : dixit & ,Domino Ijob reſpondit Et
33 34 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ הֵן קַלֹּתִי
Semel ,meo ori ipſi poſui meam Manum ? tibi reſpondebo quid
35 מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת
.addam non & , bis Et .reſpondebo non & ,ſum locutus
דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃

CAP. XL. מ

nunc Accinge : dixit & , turbine de Ijob Dominus reſpondit Et
1 2 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן סְעָרָה וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא
etiam Nunquid .me fac ſcire & ,te interrogabo : tuos lumbos vir ſicut
3 כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף
ſi Et ? juſtificeris ut ,me facies impium ,meum judicium diſſipabis
4 תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־
nunc te Orna ? tonabis ipſe ſicut voce in & ? tibi Deo ſicut brachium
5 זְרוֹעַ כָּאֵל ׀ לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא
Diſperge .te indues decorem & ,gloriam & : ſublimitate & ,celſitudine
6 גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ
Vide .eum humilia & ,ſuperbum omnem vide & ,tui naſi iras
7 עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה
.ſe ſub impios contere & ; eum fac incurvare ,ſuperbum omnem
כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃
.abſcondito in alliga eorum facies : ſimul pulvere in eos Abſconde
8 טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃
.tua dextera te ſervet quòd , tibi confitebor ego etiam Et
9 וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃
bos veluti herbam , tecum feci . quem Behemoth nunc Ecce
10 הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר
ejus fortitudo & ,ejus lumbis in ejus potentia nunc Ecce .comedet
11 יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ
nervi : cedrus ſicut ,ſuam caudam Velet .ejus ventris umbilico in
12 בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי
virgæ ſicut ejus oſſa : æris fiſtulæ ejus Oſſa .erunt ramificati ejus verendorũ
13 פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל
applicabit ,eum facientis Dei viarum principium Ipſe .ferrea
14 בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ
beſtia omnis & , ei afferent montes germen Quia .ſuum gladium
15 חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת
latibulo in ,jacebit arboribus umbriferis Sub .ibi ludent agri
16 הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר
.ejus umbra , umbriferæ arbores eum Tegent .cæno & calami
17 קָנֶה וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צִלֲלוֹ
: feſtinabit non ; flumen comprimet Ecce .torrentis ſalices eũ Circundabunt
18 יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר לֹא יַחְפּוֹז
: eum tollet ſuis oculis In .ſuum os ad Jarden educet quòd confidet
19 יִבְטַח כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ
,hamo in Leviathan Extrahes .naſum perforabit laqueis in
20 בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה
,ejus naſo in juncum pones Nunquid ? ejus linguam demerges fune in &
21 וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ
te ad multiplicabit Nunquid ? ejus maxillam perforabis ſpina in &
22 וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃ הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ
fœdus excidet Nunquid ? mollia te ad loquetur An ? preces
23 תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית
eo cum ludes Nunquid ? ſeculi ſervum in eum accipies , tecum
24 עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ הַתְשַׂחֶק־בּוֹ
: ſocii eum ſuper Cœnabunt ? tuis puellis eum ligabis & ,ave ſicut
25 כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים
umbraculis in replebis Nunquid ? negotiatores inter eum dimidiabunt
26 יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת
.tuam volam eum ſuper Pone ? ejus caput piſcium naſcella in & ,ejus pellem
27 עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ
.eſt mentita ejus ſpes Ecce .addas ne ,belli Memento
28 זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃ הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה
? deturbabitur ejus aſpectus ad etiam ,Nónne
הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָל׃

Verſio VULG. LAT.

33 Reſpondens autem Job Dño,
34 dixit; Qui leviter locutus ſum,
reſpondere quid poſſum? manum
meam ponam ſuper os
35 meum? Unum locutus ſum,
quod utinam non dixiſſem; &
alterum, quib' ultrà non addã.

CAP. XL.

1 REſpondens autẽ Dñs Job
2 de turbine, dixit; Accinge ſicut
vir lumbos tuos: interrogabo
3 te, & indica mihi. Numquid
irritũ facies judiciũ meũ:
& condemnabis me, ut tu juſtificeris?
4 Et ſi habes brachiũ
ſicut Deus, & ſi voce ſimili tonas?
5 Circumda tibi decorem,
& in ſublime erigere, & eſto
glorioſus, & ſpecioſis induere
6 veſtibus. Diſperge ſuperbos
in furore tuo, & reſpiciens
omnem arrogantem humilia.
7 Reſpice cunctos ſuperbos, &
confunde eos, & contere impios
8 in loco ſuo. Abſconde
eos in pulvere ſimul, & facies
9 eorum demerge in foveam. Et
ego confitebor quòd ſalvare
10 te poſſit dextera tua. Ecce, Behemoth,
quem feci tecũ, fœnũ
11 quaſi bos comedet: Fortitudo
ejus in lumbis ej', & virtus illius
in umbilico ventris ejus.
12 Stringit caudam ſuã quaſi cedrum,
nervi teſticulorum ejus
13 perplexi ſunt. Oſſa ejus velut
fiſtulæ æris, cartilago illi' quaſi
14 laminæ ferreæ. Ipſe eſt principium
viarum Dei, qui fecit eũ,
15 applicabit gladiũ ejus. Huic
montes herbas ferunt: omnes
16 beſtiæ agri ludent ibi. Sub umbra
dormit in ſecreto calami, et
17 in locis humentib'. Protegunt
umbræ umbrã ejus, circumdabunt
18 eũ ſalices torrentis. Ecce,
abſorbebit fluviũ, & non mirabitur:
& habet fiduciã quòd
19 influat Jordanis in os ejus. In
oculis ejus quaſi hamo capiet
eum, & in ſudibus perforabit
20 nares ejus. An extrahere poteris
Leviathan hamo, & fune
21 ligabis linguã ejus? Numquid
pones circulũ in naribus ejus,
aut armillâ perforabis maxillam
22 ejus? Numquid multiplicabit
ad te preces, aut loquetur
23 tibi mollia? Numquid feriet
tecũ pactũ, & accipies eũ
24 ſervum ſempiternum? Numquid
illudes ei quaſi avi, aut
ligabis eum ancillis tuis?
25 Concîdent eum amici, divident
26 illũ negotiatores? Numquid
implebis ſagenas pelle
ejus, & gurguſtium piſcium capite
27 illius? Pone ſuper eum
manum tuam: memento belli,
nec ultrà addas loqui.
28 Ecce, ſpes ejus fruſtrabitur
eum, & videntibus cunctis
præcipitabitur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

33 † Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ (γ) λέγει τῷ κυρίῳ,
34 † Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νουθετούμενος καὶ (δ)
ἐλέγχων κύριον, † ἀκούων τοιαῦτα (ε) οὐθὲν
ὤν; † ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δῶ πρὸς ταῦτα;
35 † χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου. † Ἅπαξ
(ζ) λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

Reſpondens autem Job dicit Domino; Quid adhuc (cc) ego judicor, commonitus, & arguens Dominum, audiens talia, cùm nihil ſim? Ego verò quod reſponſum dabo ad hæc? manum ponam ad os meum. Semel locutus ſum: & iterum non adjiciam. 33 34 35

MS.A. (γ) εἶπεν τῷ (δ) ἐλεγχόμενος ὑπὸ κυρίου, (ε) μηδὲν ὢν ἐγώ; ἀπόκρισιν δὲ τίνα δῶ πρὸς ταῦτα; (ζ) ἐλάλησα,

ΚΕΦ. μ'.

1 † Ἔτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος, εἶπε τῷ
2 Ἰὼβ (α) ἐκ τοῦ νέφους, † Μή, ἀλλὰ ζῶσαι
ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, † ἐρωτήσω δέ σε,
3 σὺ δέ μοι (β) ἀπόκριναι. † Μὴ ἀποποιοῦ
μου τὸ κρίμα, † (γ) οἴει δέ με ἄλλως σοι
κεχρηματικέναι, (δ) ἢ ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος;
4 † Ἢ βραχίων σοί ἐστι (ε) κατὰ τοῦ
κυρίου, † ἢ φωνῇ (ζ) κατ' αὐτοῦ βροντᾷς;
5 † Ἀνάλαβε (η) δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, † δόξαν
6 δὲ καὶ τιμὴν ἀμφίασαι. † Ἀπόστειλον
δὲ ἀγγέλους (θ) ὀργῇ, † πάντα δὲ ὑβριστὴν
7 ταπείνωσον. † Ὑπερήφανον δὲ σβέσον, † σῆψον
8 δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα. † Κρύψον (ι)
δὲ εἰς γῆν ὁμοθυμαδόν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν
9 ἀτιμίας ἔμπλησον. † Ὁμολογήσω (κ)
10 ὅτι δύναται ἡ δεξιά σου σῶσαι. † (λ) Ἀλλὰ
δὴ ἰδοὺ θηρία παρὰ σοί, χόρτον ἴσα
11 βουσὶν ἐσθίουσιν. † Ἰδοὺ δὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ
(μ) ἐπ' ὀσφύϊ, † ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ἐπ'
12 ὀμφαλοῦ (ν) γαστρός. Ἔστησεν (ξ) οὐρὰν ὡς
κυπάρισσον, † τὰ δὲ νεῦρα (ο) αὐτοῦ συμπέπλεκται.
13 † Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ, (π) πλευραὶ
χάλκειαι, † ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ (ρ) σίδηρος
14 χυτός. † Τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος κυρίου·
† πεποιημένον (σ) ἐγκαταπαίζεσθαι
15 ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. † Ἐπελθὼν δὲ ἐπ'
ὄρος ἀκρότομον, † ἐποίησε χαρμονὴν τετράποσιν
16 ἐν τῷ ταρτάρῳ. † Ὑπὸ παντοδαπὰ
δένδρα κοιμᾶται, † (τ) παρὰ πάπυρον
17 καὶ κάλαμον καὶ βούτομον. † Σκιάζονται
(υ) δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα † σὺν
18 (ʹʹ) ῥαδάμνοις, καὶ κλῶνες (φ) ἄγρου. † Ἐὰν
γένηται πλημμύρα, οὐ μὴ (χ) αἰσθηθῇ· † πέποιθεν,
ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ
19 στόμα αὐτοῦ. † Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται
αὐτόν, † ἐνσκολιευόμενος τρήσει
20 ῥῖνα (ψ). † Ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ,
† περιθήσεις δὲ φορβαίαν περὶ ῥῖνα αὐτοῦ;
21 (ω) Ἢ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ,
† ψελλίῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ;
22 † Λαλήσει δέ σοι (α) δεήσει, ἱκετηρίᾳ μαλακῶς;
23 † Θήσεται δὲ μετὰ σοῦ διαθήκην;
24 † λήψῃ δὲ αὐτὸν δοῦλον αἰώνιον; † (β) Παίξῃ
δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέῳ; † (γ) ἢ δήσεις
25 αὐτὸν ὥσπερ στρουθίον παιδίῳ; † Ἐνσιτοῦνται
(δ) δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, † (ε) μερίζονται
26 δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη; † Πᾶν
δὲ πλωτὸν συνελθὸν οὐ μὴ (ζ) ἐνέγκωσι βύρσαν
μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ, † καὶ ἐν πλοίοις ἁλιέων
27 κεφαλὴν αὐτοῦ. † Ἐπιθήσεις (ʹʹ) δὲ αὐτῷ χεῖρα,
μνησθεὶς (η) πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν σώματι
αὐτοῦ· † καὶ μηκέτι γινέσθω.

CAP. XL.

ADhuc autem reſpondens Dominus, dixit ad Job de nube; Nequaquàm: ſed accinge, ſicut vir, lumbum tuum: interrogabo autem te, & tu mihi reſponde: (a) Ne repellas judicium meum. Putas autẽ me aliter tibi reſpondiſſe, quàm ut (b) appareas juſtus? Nunquid brachium tibi eſt contra Dominum, aut voce (c) contra eum tonas? Aſſume nunc altitudinem, & virtutem; gloriam verò & honorem induere. Mitte autem angelos irâ, & omnem contumelioſum humilia. Et ſuperbum extingue, & (d) corrumpe impios ſtatim. Abſconde autem in terra ſimul, & facies eorum imple ignominiâ; Confitebor quòd poteſt dextera tua ſalvare. Verùm utique ecce beſtiæ apud te: fœnum ſicut boves comedunt. Ecce utique (e) fortitudo ejus in lumbo, & virtus ejus ſuper umbilico ventris. Erexit caudam ſicut (f) cupreſſum; & nervi ejus complicati ſunt. Coſtæ ejus, coſtæ æneæ, & ſpina ejus (g) ferrum fuſile. Hoc eſt (h) principium formationis Domini, factum, ut (i) illuderetur ab angelis ejus. Adveniens autem ad montem præruptum, fecit lætitiam quadrupedibus in tartaro. Sub omnigenis arboribus dormit juxta papyrum, & calamum, & carectum. Obumbrant autem in eo arbores magnæ cum (k) ramis, et ſarmenta (l) agri. Si fuerit inundatio, non (m) ſentiet: confidit, quia ſubibit Jordanis in os ejus. In oculo ſuo capiet eum: (n) intortus forabit naſum. Duces autem (o) draconem in hamo, & circumpones capiſtrum circa naſum ejus? Aut ligabis circulum in naribus ejus, & (p) armillâ terebrabis labium ejus? Loquetur autem tibi (q) prece, ſupplicatione molliter. Ponet autem tecum teſtamentũ? accipies autem eum ſervum ſempiternum? Ludes autem in eo, ſicut avi? aut ligabis eum, ſicut paſſerem puero? Paſcuntur autem in eo gentes. (r) Partiuntur autem eum gentes Phœnicum? Omne (ſ) navigans conveniens non ferent pellem unam caudæ ejus: & (t) in navigiis piſcatorum caput ejus. Impones autem ei manum, (u) recordatus belli, quod fit in corpore ejus: & non (x) ultrà fiat. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

MS.A. (α) διὰ τοῦ νέφους, (β) ἀποκρίθητι. (γ) μηδὲ οἴου με (δ) ἀλλ' ἵνα δίκαιος ἀναφανῇς; Εἰ βραχείων (ε) κατὰ κύριον, (ζ) βροντῆς κατ' αὐτοῦ * βροντᾷ ἴσα, (η) δὲ εἰς ὕψος δύναμιν, δόξαν καὶ (θ) ἐν ὀργῇ σου, (ι) δὲ αὐτοὺς εἰς γῆν ἔξω ὁμοθυμαδόν, (κ) ἄρα ὅτι δύναταί σου ἡ δεξιὰ σῶσαι. (λ) Ἀλλ' ἰδοὺ παρὰ σοὶ θηρία, ἴσα βουσὶν χόρτον ἐσθίει. (μ) ἐπὶ ὀσφύος αὐτοῦ, (ν) γαστρὸς αὐτοῦ. (ξ) οὐρὰν αὐτοῦ ὥσπερ (ο) αὐτοῦ ὥσπερ σχοινία συμπέπλεκται. (π) ὡς πέτραι χαλκαῖ, (ρ) ὡς σίδηρος χυτός. Τοῦτό ἐστιν (σ) εἰς τὸ ἐγκαταπαίζεσθαι (τ) παρὰ κάλαμον καὶ πάπυρον καὶ (υ) δὲ αὐτῷ (ʹʹ) * δαράμνοις, (φ) ἄγνου. (χ) ἔθηται· (ψ) αὐτοῦ. (ω) Καὶ εἰλήσεις κλοιὸν ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ, ψελίῳ (α) δεήσεις καὶ ἱκετηρίας (β) Καὶ ἐμπέξεις αὐτῷ (γ) δήσεις δὲ (δ) δὲ αὐτὸν ἔθνη, (ε) καὶ μεριτεύονται αὐτὸν Φοινίκων γένη; Πᾶν (ζ) ἐνέγκῃ μίαν βύρσαν (ʹ) δὲ ἐπ' αὐτῷ (η) πολέμου τοῦ γινομένου ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ·

תרגום Targum.

33 34 35 ואתיב איוב ית יי ואמר : הא אודלולית מה אתיבנך אידי שוית לפומי : חדא זמנא מלילית ולא אתיב ותנייתא ולא אוסיף :

מ

1 2 3 ואתיב יי ית איוב מן עלעוליתא דצערא ואמר : זרז כדון היך גברא חרציך אשאלנך ותהודענני : הברם תשני דיני תחיבנני מן בגלל דתזכי : ואין
4 5 6 אדרע היך אלהא לך ובקל דכמתיה תכלי : אתקין כדון גיותנותא ונובהא וזיוא ושבהורא תלבש : בדר רוגזתא דנחיריך וחמי כל גיותן
7 8 9 ומככניה : חמי כל גיותן ותברניה ודעדק חייביא באתריהון : טמענון בעפרא כחדא אפיהון כבוש בטומעא : ולחוד אנא אודינך ארום תפרוק
10 11 12 לך ימינך : הא כדון בעיריא די עבדית עמך עסבא היך תורי ייכול : הא כדון לויתן דחיליה בחרצוי ותוקפיה בפרת דכרסיה : כפף
13 14 15 דונביה היך כארזא ותניא דפחדוי משבשין : אברוי תקיפין היך פצידי נחשא גרמוי היך מטלנא דפרזלא : הוא שירויא אורחתיה דאלהא
16 17 דעבדיה יקרב סייפיה : ארום עלל טוריא יסוברון ליה וכל חיות ברא יגחכון תמן : תחות טלליא יגני בטמור קניא ועדקא : יטללוניה
18 19 20 טלליא גנוניה יחזרוניה ערבין דנחל : הא יטלום נהרא ולא אתבהל יתרחץ ארום נגיד ירדנא לפומיה : בעינוי יסבניה בתוקליא ינקוב נחיריה : תנגיד
21 22 לויתן בחכתא ובאשלא תקדח לישניה : אפשר דתשוי אונקלא בנחיריה ובסלוא תנקוב ליסתיה : אפשר דיסגי לוותך בעותין אין ימלל לוותך רכיכן :
23 24 25 אפשר דיגזור קים עמך תדבנניה לעבד פלח לעלם : אפשר דתנחך ביה היך צפרא ותקטורניה לטליתך : יעבדון עלוי חכימיא שירותא יפלגוניה
26 27 בין תגריא : אפשר דתמלא במטללתא משכיה ובגנונא דנוניא רישיה : שוי עלוי אידך אדכר קרבא לא תוסיף : הא אוריכותיה מכדבא הברם
למחמי יט לו :

Verſio SYRIACA.

33 34 ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ. ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ. *ܙܥܪܬ ܠܝ ܡܢܐ ܐܦܢܝܟ. ܐܝܕܝ ܣܡܬ ܥܠ ܦܘܡܝ. *ܚܕܐ ܡܠܠܬ. ܘܠܐ ܐܬܢܐ
35 1 ܦܬܓܡܐ. ܘܬܪܬܝܢ. ܠܐ ܐܘܣܦ ܐܢܐ ܠܡܡܠܠܘ. *ܩܦܠܐܘܢ* ܡ * ܘܥܢܐ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܐܝܘܒ
2 3 ܡܢ ܥܠܥܠܐ. *ܐܣܘܪ ܢܐ ܐܝܟ ܓܢܒܪܐ ܚܨܝܟ. ܐܫܐܠܟ ܘܐܘܕܥܢܝ. *ܐܢ ܗܘ ܕܡܒܛܠ ܐܢܬ ܕܝܢܝ. ܘܡܚܝܒ ܐܢܬ ܠܝ
4 5 ܐܝܟ ܕܬܙܕܕܩ. *ܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܕܪܥܐ ܐܝܟ ܕܐܠܗܐ. ܘܒܩܠܐ ܐܝܟ ܕܝܠܗ ܬܪܥܡ. *ܥܛܝ ܫܘܒܚܐ ܘܪܒܘܬܐ. ܘܐܬܟܣܐ
6 7 ܢܘܗܪܐ ܘܙܝܘܐ. *ܘܐܥܒܪ ܚܡܬܐ ܕܪܘܓܙܟ. ܘܚܙܝ ܟܠ ܪܡ. ܘܗܦܘܟܝܗܝ. *ܘܬܒܪ ܚܛܝܐ ܒܕܘܟܬܗܘܢ.
8 9 *ܘܛܫܝ ܐܢܘܢ ܒܥܦܪܐ ܐܟܚܕܐ. ܘܐܦܝܗܘܢ ܣܟܘܪ ܒܥܦܪܐ. *ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܫܒܚܟ. ܟܕ ܬܦܪܩܟ ܝܡܝܢܟ.
10 11 *ܗܐ ܒܗܡܘܬ ܕܥܒܕܬ ܥܡܟ. ܥܣܒܐ ܐܝܟ ܬܘܪܐ ܐܟܠ. *ܘܪܒܘܬܗ ܒܚܨܘܗܝ. *ܐܪܝܡ ܕܘܢܒܗ ܐܝܟ ܐܪܙܐ.
12 13 ܘܙܩܝܦܝܢ ܓܝܕܐ ܕܦܚܕܘܗܝ. *ܓܪܡܘܗܝ ܪܘܪܒܝܢ ܐܝܟ ܢܚܫܐ. ܘܐܝܟ ܦܪܙܠܐ. *ܗܘܝܘ ܪܝܫ ܒܪܝܬܗ
14 15 ܕܐܠܗܐ. ܕܥܒܕܗ ܕܢܥܒܕ ܩܪܒܐ. *ܘܛܘܪܐ ܣܓܝܐܐ ܡܛܥܢ ܠܗ. ܘܟܠܗ ܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ ܬܚܝܬ ܛܠܠܗ ܫܪܝܢ.
16 17 *ܘܬܚܝܬ ܛܠܠܐ ܕܩܢܝܐ ܪܒܥ. *ܡܚܕܪܝܢ ܠܗ ܛܠܠܐ. ܘܡܚܕܪܝܢ ܠܗ ܥܘܪܒܐ ܕܢܚܠܐ. *ܐܢ ܢܥܫܩ ܢܗܪܐ ܠܐ ܙܐܥ. ܘܬܟܝܠ
18 19 ܕܢܣܦܘܩ ܝܘܪܕܢܢ ܒܦܘܡܗ. *ܒܥܢܢܘܗܝ ܢܐܚܕܝܘܗܝ. ܘܒܡܨܝܕܬܗ ܢܬܬܨܝܕ. *ܐܚܕܝܬܝܗܝ ܠܬܢܝܢܐ ܒܡܨܝܕܬܐ.
20 21 ܘܒܚܒܠܐ ܐܚܕܝܬܝܗܝ ܠܠܫܢܗ. *ܘܣܡܬ ܚܟܡܐ ܒܦܘܡܗ. ܘܢܩܒܬ ܦܟܗ ܒܪܗܛܗ. *ܐܘ ܢܣܓܐ
22 23 ܒܥܘܬܐ ܡܢܟ. ܘܢܐܡܪ ܠܟ ܒܢܝܚܘܬܐ. *ܕܠܡܐ ܢܩܝܡ ܥܡܟ ܩܝܡܐ. ܐܘ ܬܟܬܒܝܗܝ ܠܥܒܕܐ ܠܥܠܡ. *ܕܠܡܐ ܬܡܙܚ ܒܗ
24 25 ܐܝܟ ܨܦܪܐ. ܘܬܛܪܝܗܝ ܠܝܘܡܝ ܛܠܝܘܬܟ. *ܚܒܪܐ ܢܬܟܢܫܘܢ ܥܠܘܗܝ. ܘܢܦܠܓܘܢܝܗܝ ܒܝܬ
26 27 ܣܓܝܐܐ. *ܡܠܝܬ ܐܝܟ ܡܫܟܗ ܒܣܪܐ : ܘܪܝܫܗ ܒܛܠܠܐ ܕܢܘܪܐ. ܣܝܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܟ. ܘܕܘܟܪܢܐ
28 ܕܩܪܒܐ ܠܐ ܬܘܣܦ. *ܗܐ ܣܒܪܗ ܕܓܠ. ܘܐܦ ܐܠܗܐ ܡܪܪܬܗ ܢܫܩܘܠ.

Verſio ARABICA.

33 34 * فاجاب ايوب وقال للرب * صغرت انا ماذا اجيبك * وضعت يدي على فمي * واحدة تكلمت ولا ارد
35 1 ولا * والثانية لا اعود ايضا ان اتكلم * الفصل الاربعون * اجاب الرب وقال
2 3 لايوب من الغمام * شد الان مثل الجبار وسطك * اسالك فاخبرني * ان كنت ترد علي وتدحضني وتزكوا *
4 5 * هل لك ذراع كالذي لله * او تصدع بالصوت مثله * البس الجلال والجبروت * وتعطف البهاء والضياء *
6 7 * والقي حمية غضبك وانظر كل مستكبر فاهدمه * واطرح الخطاة في مواضعهم * وجميعا في التراب
8 9 10 تطمرهم * وفي الغبار تحبس وجوههم * وانا ايضا احمدك اذا ما خلصتك يمينك * هذا بهموث الذي
11 12 صنعت معك * الحشيش مثل الثور ياكل * وعظمه في جوانبه * يرفع ذنبه مثل الارز * ومنتصبة
13 14 عروق افخاذه * عظامه عظيمة مثل النحاس * ومثل الحديد * هو راس جميع خلائق الله الذي يجعله
15 16 يصنع القتال * وكثير الجبال يحمل * وجميع حيوانة القفر تحت ظلاله تنام * وفي استار القصب يربض *
17 18 * يطوف به الظلال * ويطوف حواليه غربان الوادي * ان طغى النهر لا يخاف * ويتكل ان يفرغ الاردن
19 20 في فمه * في سحابة تاخذه * وفي المصادة تمسكه * هل تاخذ التنين بالمصادة * وفي الحبل تاخذ بلسانه *
21 22 * او تلقي اللجام في فمه * وتاخذ لحيته في مسيره * وان كثيرا يطلب منك ويقول لك بالرفق * هل
23 24 يصدق معك بالعهد * او تعده عبدا للدهر * هل تضحك عليه مثل العصفور * وتحفظ لايام
25 26 شبيبتك * الاشراك يجتمعون عليه * ويقسمونه بين الكثير * تملا انت جلده لحما * وراسه في ظلال النار *
27 28 * اصنع عليه يدك * وذكر القتال لا تعيده * فهناك مطلعه رجلك * والله ايضا مرارته يرفع *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

Reſpondens autem Job dixit 33
Domino, Ego (g) infirmatus 34
ſum, quid reſpondebo
tibi? appoſui manum
meam ori meo. Semel 35
locutus ſum & non
repetam ſermonem, & ſecundò
etiam non adjiciā
ut loquar.

CAP. XL.

Reſpondens Dominus 1
dixit Job de (a) nubibus,
(b) Corrobora ſicut gigas 2
lumbos tuos, interrogabo
te, enarra mihi. (c)
utrùm reſpondeas mihi, et 3
condemnes me, & te juſtifices?
Numquid habes 4
brachiū ſicut id quod
habet Deus? aut frigore
tonabis ſicut ipſe? Induere 5
gloriā & fortitudine,
& amicire luce & (d)
lumine, Et depone furorem 6
iræ tuæ, & reſpice
omnem ſuperbum, & everte
eum. Et dejice peccatores 7
in locis eorum;
Et (e) omnes in pulvere 8
humes, & facies eorum
concludas in pulvere;
Et ego etiam laudabo te, 9
cùm ſalvabit te dextera
tua. (f) Hic Behemot, 10
quem feci tecum, herbam
velut bos manducat, Et 11
magnitudo ejus in lateribus
ipſius: Extollit caudam 12
ſuam quaſi cedrum,
& erecti ſunt nervi coxarum
ejus: Oſſa ipſius 13
magna, velut æs, & quaſi
ferrum. Ipſe eſt caput 14
creaturarum Dei, qui facit
eum gerere bellum, Et 15
(g) multos montes portat,
& omnes beſtiæ deſerti
jacent ſub umbra ejus. Et 16
ſub tegumento arundinū
cubat, Circumvallat eum 17
umbra, & circundant eū
corvi vallis: Si proruperit 18
flumen, non timet, &
habet fiduciam quòd poſſit
evacuare Jordanē ore
ſuo. (h) In hamo capies 19
eum aut reti tenebis eum?
Numquid capies draconē 20
reti, aut fune capies ejus
linguam? Aut pones frænum 21
in ore ejus, & (i) capies
maxillam ejus in curſu
ipſius? Et ſi multum 22
petat à te, & dicat tibi
cum lenitate; An fortè 23
obſervabit tecum pactum,
an aſcribes eum ſervum in
æternum? An forte ei illudes 24
quaſi avi, & ſervabis
ad dies juventutis
tuæ? Sodales congregabuntur 25
ſuper eum, & divident
eum inter multos.
Implebiſne pellem ejus 26
carne, & caput ejus in
umbra ignis? Pone ſuper 27
eum manum tuam, &
memoriam belli ne repetas.
Ecce dimiſſus eſt 28
pes tuus, & Deus quoque
auferet fel ſuum.

INTERP. SYRIACA.

(g) imminutus ſum mihi,
CAP. xl. (a) turbine, (b)
Accinge nunc (c) An irritū me facies, (d) majeſtate,
(e) ſimul eos in (f) Ecce (g)
multi montes proferent ei,
(h) In nubibꝰ ejꝰ capiet eū,
& reti ſuo apprehendetur?
(i) perforabis maxillā ejus
in ſaltu ipſius?

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et reſpondit Job Domino & ait : Ecce vilis factus ſum, quid reſpondebo tibi ? manum meam pono ori meo. Semel locutus ſum & non reſpondebo, et ſecundò et ultrà 33 34
non addam. 35

CAP. XL.

Et reſpondit *Dominus* Job de turbine tribulationis, et ait : Accinge nunc ſicut vir lumbos tuos: interrogabo te, et indica mihi. Nunquid irritum facies judicium meum, 1 2 3
condemnabis me ut juſtificeris? Et ſi habes brachium ſicut Deus, et voce ſimili ejus clamabis ? Dirige nunc elevationem et altitudinem : ſplendore et pulchritudine 4 5
induere. Diſperge furorem naris tuæ, et vide omnem ſuperbū et humilia eum. Vide omnem elatum et contere eum, et comminue peccatores in locis ſuis. Abſconde 6 7 8
eos in pulvere ſimul, facies eorum ſubjice in abſcondito. Ego quoq; confitebor tibi quòd ſalvabit te dextera tua. Ecce nunc animal quod feci, tecum herbam ſicut boves 9 10
comedet. Ecce nunc *Leviathan cujus* virtꝰ in lumbis ejꝰ, et fortitudo illiꝰ in umbilico ventris ejꝰ. Contorquet caudā ſuā ſicut cedrus, *nervi teſticulorū* ejꝰ perplexi. Membra 11 12
ejus fortia ſunt ſicut fiſtulæ æreæ, oſſa ejus ſicut virga ferrea. Ipſe eſt principiū viarum Dei, qui fecit eū, applicavit gladiū ſuum. Quoniā fructū montes ferent ei, et omnes 13 14
beſtiæ agri ludent ibi. Sub umbris dormiet : in ſecreto calami et cœni. Tegunt umbræ operimentum ejus, circundant eum ſalices torrentium. Ecce vim facit flumini, 15 16
et non feſtinabit : confidet quòd influet Jordanis in os ejus. Oculis ſuis capiet eum, laqueis *perforabit narem* ejus. Trahéſne Leviathan hamo, et fune hauries 17 18
linguam ejus ? Nunquid pones *uncum* in naribus ejus, aut tribulo perforabis maxillam ejus ? Nunquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur ad te mollia ? 19 20
Nunquid inibit tecum pactum; aut emes eum in ſervum perpetuum ? Nunquid ludes cum eo quaſi cum ave, et ligabis eum puellis tuis ? Facientne ſuper eum 21 22
ſapientes prandium : divident eum inter mercatores ? Nunquid implebis umbracula pelle ejus, aut ſagenam piſcium capite illius ? Pone ſuper eum manum tuam : memento 23 24
belli, et non addas. Ecce ſpes ejus fruſtrabitur, et in conſpectu utique ejus ejicietur. 25 26
27 28

אִיּוֹב : מא מב

CAP. XLI. מא

Quis ? ſtet mea facie ad ipſe quis & : eum ſuſcitet quòd crudelis Non
1 לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוּרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי 2
Non ipſum mihi ,cœlo omni ſub : perficiam & ,me præceſſit
3 הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ לֹא־
.ejus diſpoſitionis gratiam & ,fortitudinum verbum & ,ejus vectes ſilebo
אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחִין עֶרְכּוֹ׃
? veniet quis ejus freni duplicitate cum ? ejus indumenti faciei detexit Quis
4 מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃
.formido ejus dentium circuitus ? aperuit quis ejus faciei Portas
5 דַּלְתֵי פָנָיו מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃
unam in Una .arcto ſigillo clauſa ; ſcutorum fortitudines Superbia
6 גַּאֲוָה אֲפִיקֵי מָגִנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ אֶחָד בְּאֶחָד 7
ſuo fratre in Vir .eas inter ingredietur non ventus & , admovebuntur
8 יִגַּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבוֹא בֵינֵיהֶם׃ אִישׁ־בְּאָחִיהוּ
clarebit ejus Sternutationibus .ſeparabuntur non & ,ſe capient : adhærebunt
9 יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל
, ibunt lampades ejus ore De .auroræ palpebræ ut ejus oculi & : lux
10 אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ
olla ſicut ,fumus egredietur ejus naribus E .ſe eruent ignis ſcintillæ
11 כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד
ejus ore de fulgor & : faciet ardere prunas ejus Anima .aheno & ,fervente
12 נָפוּחַ וְאַגְמֹן׃ נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו
exultabit cum ante & ,fortitudo morabitur ejus collo In .egredietur
13 יֵצֵא׃ בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ
non , eo in concreta : cohærent ejus carnis Decidentiæ .dolor
14 דְּאָבָה׃ מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבֵקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־
.inferior mola ſicut durum & ,lapis ſicut durum ejus Cor .movebitur
15 יִמּוֹט׃ לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃
.ſe purgabunt contritionibus à : fortes timebunt ejus altitudine Ab
16 מִשֵּׂתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃
.lorica & ,profectionis lancea : ſtabit non gladius eum Attingentis
17 מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה׃
Non .æs putredinis lignum in : ferrum paleam in Reputabit
18 יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃ לֹא־ 19
.fundæ lapides ei ſunt verſi ſtipulam in : arcus filius eum fugabit
יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ אַבְנֵי־קָלַע׃
.haſtæ vibrationem deridebit & : catapulta ſunt reputata ſtipula Sicut
20 כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃
faciet Fervere .lutum ſuper acutum ſternet : teſtæ acumina eo Sub
21 תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃ יַרְתִּיחַ 22
eum Poſt .pigmenti ollam ut ponet mare : profundum ollam veluti
23 כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ אַחֲרָיו
ſuper Non .canitiem in voraginem reputabit : ſemitam faciet lucere
24 יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ אֵין־עַל־
Omne .pavorem non ad ,eſt factus qui ,ejus comparatio pulverem
25 עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָת׃ אֵת כָּל־
.ſuperbiæ filios omnes ſuper rex ipſe : videbit ſublime
גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃

CAP. XLII. מב

omnia quod Novi : dixit & , Domino Ijob reſpondit Et
1 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ יָדַעְתָּ כִּי־כֹל 2
occultans iſte Quis .cogitatio te à prohibebitur non & , poteris
3 תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃ מִי זֶה מַעְלִים
: intelligam non & , annunciavi Ideo ? ſcientia abſque conſilium
עֵצָה בְּלִי דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין
: loquar ego & , nunc Audi .ſciam non & , me præ mirabilia
4 נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר
nunc & : te audivi auris auditum Ad .me ſcire fac & ,te interrogabo
5 אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה
pulvere in ,reſipiſcam & ,reprobabo Idcirco .te vidit meus oculus
6 עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר
.cinere &
וָאֵפֶר׃

Verſio VUL. LAT.

CAP. XLI.

1 Non quaſi crudelis ſuſcitabo eum: quis enim reſiſtere
2 poteſt vultui meo? Quis antè
dedit mihi, ut reddam ei?
omnia quæ ſub cœlo ſunt, mea
3 ſunt. Non parcam ei, & verbis potentibus, & ad depre-
4 candum compoſitis. Quis
revelabit faciem indumenti
ejus? & in medium oris ejus
5 quis intrabit? Portas vultûs
ejus quis aperiet? per gyrum
6 dentium ejus formido. Corpus illius quaſi ſcuta fuſilia,
compactum ſquamis ſe pre-
7 mentibus. Una uni conjungitur, & ne ſpiraculum qui-
8 dem incedit per eas: Una alteri adhærebit, & tenentes
ſe nequaquàm ſeparabuntur.
9 Sternutatio ej' ſplendor ignis,
& oculi ejus, ut palpebræ
10 diluculi. De ore ejus lampades
procedunt, ſicut tedæ ignis ac-
11 cenſæ. De naribus ejus procedit fumus, ſicut ollæ ſuccen-
12 ſæ atque ferventis. Halitus
ejus prunas ardere facit, &
flamma de ore ejus egreditur.
13 In collo ejus morabitur fortitudo, & faciem ejus præcedit
14 egeſtas. Membra carniũ ejus
cohærentia ſibi: mittet contra
eum fulmina, & ad locum ali-
15 um non ferentur. Cor ej' indurabitur tanquã lapis, & ſtrin-
getur quaſi malleatoris incus.
16 Cùm ſublat' fuerit, timebunt
angeli, & territi purgabun-
17 tur. Cùm apprehenderit eum
gladius, ſubſiſtere non poterit
18 neq; haſta, neque thorax: Reputabit enim quaſi paleas fer-
rum, & quaſi lignũ putridũ, æs.
19 Non fugabit eũ vir ſagittarius,
in ſtipulam verſi ſunt ei lapides
20 fundæ. Quaſi ſtipulã æſtimabit
malleũ, & deridebit vibrantẽ
21 haſtã. Sub ipſo erunt radii ſolis, & ſternet ſibi aurũ quaſi lu-
22 tũ. Ferveſcere faciet quaſi ollã
profundũ mare, & ponet quaſi
23 cùm unguenta bulliunt. Poſt
eum lucebit ſemita, æſtimabit
24 abyſſũ quaſi ſeneſcentẽ. Non
eſt ſuper terram poteſtas, quæ
cõparetur ei, qui fact' eſt ut
25 nullũ timeret. Omne ſublime
videt, ipſe eſt rex ſuper univerſos filios ſuperbiæ.

CAP. XLII.

1 Reſpondens autẽ Job Dño,
2 dixit; Scio quia omnia potes,
& nulla te latet cogitatio.
3 Quis eſt iſte, qui celat conſiliũ
abſq; ſcientia? ideò inſipien-
ter locut' ſũ, & quæ ultra mo-
dũ excederent ſcientiã meam.
4 Audi, & ego loquar: interro-
5 gabo te, & reſponde mihi. Au-
ditu auris audivi te, nunc au-
6 tẽ oculus meus videt te. Idcircò ipſe me reprehendo, & ago
pœnitentiã in favilla et cinere.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. μα΄.

†Οὐχ (α) ἑώρακας αὐτόν; οὐδὲ ἐπὶ
τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας; †οὐ δέδοικας
1 (β), ὅτι ἡτοίμασταί (γ) μοι; †Τίς γάρ
ἐστιν ὁ ἐμοὶ (δ) ἀντιστάς; †ἢ τίς (ε) ἀντιστήσεταί
2 μοι, καὶ ὑπομενεῖ; †(ζ) Εἰ πᾶσα ἡ
3 ὑπ' οὐρανὸν ἐμή ἐστιν, †Οὐ σιωπήσομαι δι'
αὐτόν. †(η) καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν
4 ἴσον (θ) αὐτῷ. †(ι) Τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον
ἐνδύσεως αὐτοῦ, εἰς δὲ πτύξιν θώρακος
5 αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; †(κ) Πύλας
προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; †κύκλῳ ὀδόντων
6 αὐτοῦ φόβος. †(λ) Τὰ ἔγκατα αὐτοῦ
ἀσπίδες (μ) χάλκειαι· †σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ,
7 ὥσπερ (ν) σμυρίτης λίθος. (ξ) Εἷς τοῦ
ἑνὸς κολλῶνται, †πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ
8 αὐτόν. †Ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται·
(ο) συνέχονται καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.
9 †Ἐν πταρμῷ αὐτοῦ (π) ἐπιφαύσκεται
φέγγος, †οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
10 εἶδος Ἑωσφόρου. †Ἐκ στόματος αὐτοῦ
ἐκπορεύονται (ρ) ὡς λαμπάδες καιόμεναι,
†καὶ (σ) διαρριπτοῦνται ὡς ἐσχάραι πυρός.
11 †Ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς
12 καμίνου καιομένης (τ) πυρὶ ἀνθράκων. †Ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ ἄνθρακες, †φλὸξ δὲ ἐκ στόματος
13 αὐτοῦ ἐκπορεύεται. Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ
αὐλίζεται δύναμις, †ἔμπροσθεν αὐτοῦ
14 (υ) τρέχει ἀπώλεια. †Σάρκες δὲ σώματος
αὐτοῦ κεκόλληνται· †καταχέει ἐπ' αὐτόν, οὐ
15 σαλευθήσεται. †Ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν
(φ) ὡς λίθος, ἕστηκε δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος.
16 †Στραφέντος (χ) δὲ αὐτοῦ, φόβος
θηρίοις τετράποσιν (ψ) ἐπὶ γῆς ἀλλομένοις.
17 †Ἐὰν συναντήσωσιν (ω) αὐτῷ λόγχαι,
(α) οὐδὲν μὴ ποιήσωσι, δόρυ, καὶ θώρακα.
18 †Ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον (β) ἄχυρα,
19 †χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν. †Οὐ μὴ
τρώσῃ (γ) αὐτὸν τόξον χάλκεον· †ἥγηται
20 μὲν πετροβόλον (δ) χόρτον. †Ὡς καλάμη (ε)
ἐλογίσθησαν σφῦραι, †καταγελᾷ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου.
21 †Ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι ὀξεῖς, †πᾶς
δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πηλὸς
22 ἀμύθητος. †Ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ
χαλκεῖον· †ἥγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ
23 ἐξάλειπτρον, †Τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου
ὥσπερ αἰχμάλωτον· †ἐλογίσατο ἄβυσσον
24 εἰς περίπατον. †Οὐκ ἔστιν οὐδὲν (ζ) ἐπὶ τῆς
γῆς ὅμοιον αὐτῷ, †πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι
25 ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου. †Πᾶν ὑψηλὸν
ὁρᾷ· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν
ἐν τοῖς ὕδασιν.

ΚΕΦ. μβ΄.

1 †Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει τῷ κυρίῳ,
2 †Οἶδα ὅτι (α) πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ
3 δέ σοι οὐδέν. †Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε
βουλήν; †φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἴεται
κρύπτειν; †(β) τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι
ἃ οὐκ ᾔδειν, †μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ (*)
4 ἐπιστάμην; †Ἄκουσον δέ μου κύριε, ἵνα
κἀγὼ λαλήσω· †ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ
5 με δίδαξον. †(γ) Ἀκοὴν μὲν ὠτὸς ἤκουόν
σου τὸ πρότερον, †νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου (δ)
6 ἑώρακέ σε. †Διὸ ἐφαύλισα ἐμαυτόν, καὶ ἐτάκην·
†(ϖ) ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.

CAP. XLI.

Nonne (a) vidiſti eum?
nonne ſuper iis, quæ dicuntur,
miratus es? Non timuiſti, quia
paratus eſt mihi? Quis eſt enim, 1
qui mihi ex adverſo ſteterit? vel
quis (b) reſiſtet mihi, & ſuſtinebit?
Si univerſa quæ ſub cœlo, 2
mea eſt, Non tacebo propter
eum: & (c) rationem virtutis 3
miſerebitur æqualem ſibi. Quis 4
revelabit faciem indumenti ejus?
& (d) in rugam pectoris ejus
quis utique ingrediatur? Portas 5
faciei ejus quis aperiet? (e) in
circuitu dentium ejus timor.
(f) Interiora ejus, ſcuta ænea, 6
(g) & colligatio ejus, ſicut lapis
ſmyrites. Unus uni conglutinantur: 7
ſpiritus autem non tranſibit
eum. (h) Vir fratri ſuo agglutinabitur: 8
cohærent, &, non divellentur.
In (i) ſternutamento 9
ejus effulget lumen: & oculi ejus
ſpecies Luciferi. De ore ejus 10
egrediuntur quaſi lampades accenſæ,
& projiciuntur, ſicut (k)
ſcintillæ ignis. De naribus ejus 11
egreditur fumus camini accenſi
igne carbonum. Anima ejus carbones; 12
& flamma de ore ejus
procedit. In collo autem ejus 13
habitat potentia; ante eum currit
(l) perditio. Carnes autem 14
corporis ejus ſunt agglutinatæ:
(m) effundit ſuper eum, non commovebitur.
Cor ejus induratum 15
eſt, ut lapis: ſtetit autem, ſicut
incus immota. Cùm (n) ſe autem 16
verterit, timor beſtiis quadrupedibus
ſuper terram ſaltantibus.
Si (o) occurrerint ei lanceæ, 17
nihil facient; haſtam, &
thoracem. Nam ferrum quidem 18
putat paleas, æs autem ſicut lignum
putridum. Non vulnerabit 19
eum arcus æneus: putat autem
(p) machinam petras jacientem
fœnum. Sicut calamus, reputati 20
ſunt mallei: & deridet
(q) concuſſionem igniferam. Lectus 21
ejus, obeliſci (r) acuti: &
omne aurum maris ſub eo, ſicut
lutum inenarrabile. (ſ) Fervere 22
facit abyſſum, tanquàm officinam
ærariam: putat autem mare, tanquàm
vas (t) unguentarium, Et 23
tartarum abyſſi tanquàm captivum:
reputavit abyſſum in deambulatorium.
Nihil (u) eſt ſu- 24
per terram ſimile ei factũ, ut illudatur
ab angelis meis: Omne 25
(x) ſublime videt: ipſe autem
rex (y) omnium quæ in aquis.

CAP. XLII.

Reſpondens autem Job dicit 1
Domino; Novi quòd omnia potes: 2
& nihil (a) tibi eſt impoſſibile.
Quis enim eſt, qui celat te con- 3
ſilium? (b) parcens autem verbis,
& te putat celare? quis autem
annuntiabit mihi, quæ non
novi, magna, & mirabilia, quæ
neſcivi? Verùm audi me, Do- 4
mine, ut & ego loquar: interrogabo
autem te, & tu doce
me. Auditu enim (c) auris au- 5
divi te anteà; nunc autem oculus
meus vidit te. Quamobrèm 6
ſprevi me ipſum, & extabui:
putavi autem (d) me terram, & cinerem.

MS.A. (α) ἑώρακας (β) αὐτὸν, ὅτι (γ) σοι; (δ) ἀνθιστάμενος; (ε) ἐστιν ὃς ἀντιστήσεταί μοι, (ζ) Ἢ οὐχὶ πᾶσα (η) καὶ λόγος (θ) αὐτοῦ. (ι) Τίς δὲ ἀνακαλύψει (κ) Πύλας δὲ (λ) Ἔγκατα δὲ αὐτοῦ (μ) χαλκαῖ· καὶ σύνδεσμοι αὐτοῦ, (ν) *σμιρίτος λίθος. (ξ) Εἷς ἐκ τοῦ ἑνὸς (ο) συνέχωνται (π) ἐπιφώσκεται (ρ) λαμπάδες καιόμεναι, (σ) διαρριπτοῦνται ἐσχάραι πυρός. (τ) φλογὶ (υ) προτρέχει (φ) ὥσπερ (χ) αὐτοῦ, (ψ) ἀλλομένοις ἐπὶ γῆς. (ω) αὐτῷ (α) οὐδὲν οὐ μὴ ποιήσωσιν αὐτῷ δόρυ καὶ θώραξ. (β) ὥσπερ ἄχυρα, (γ) αὐτόν· ἥγηται γὰρ (δ) ὡς χόρτον. (ε) ἐλογίσθη αὐτῷ σφυρὰ, (ζ) ἐπὶ γῆς Κεφ. μβ΄. MS.A. (α) δύνασαι πάντα, (β) ἀναγγελεῖ δέ μοι (*) ἠπιστάμην; Ἄκουσον δή (γ) Ἕως μὲν ὠτὸς ἀκοῆς, ἤκουον (δ) ἑώρακέν σε. (ϖ) *ἥγη

תרגום TARGUM.

מא

לא אכזראה ארום יעירניה ומן הוא קדמוי יתעתד : מן אקדימני בעובדי בראשית ואשלם הלא כל תחותי שמיא דילי הוא : לא אשתוק כדבוביה 1 2 3
ומימר גבורתא ובעותא דעלויה : מן גלי אפי לבושיה בכפלא דפרומביה מן יעול : דשי אפוי מן שרי חורנות כבוי אימתא : גיותנות 4 5 6
בצירא תריסין ליה אחיד בחותם ציר : חד עם חד מקרבין ניבוי ורוחלא יעול במצעהון : חד עם חבריה מתאדקין מתאחדין ולא מתפרדין : 7 8 9
זירוי תנהר נהורא ועינוי כתמרי קרצתא : מפומיה בעוריא יהלכון נוצין דנור משתזבין : מאפותיה יפוק קטרא היך דודא נפיח דעבר כיפא : 10 11
נפשיה גומרין תצלהב ושלהוביתא מפומיה נפק : בצוריה יבית עושנא ולקדמוי תריץ דאבונא : שלדי בסריה מתאדקין יתיסר עלוי דלא 12 13 14
תזוע : לביה מתיסר היך אבנא ואתיך היך פלחא ארעיתא : מסספייה ידחלון תקיפיא מן תבריא ידון עלויהון : ידבקניה חרבא ולא תקום מורניתא 15 16 17
וקלעא דמטלא אבנא ושרינא : יחשיב לתבנא פרזלא לקיסא בולטיתא כרכומא : לא יערקניה גררא קשתא לגלי אתחשיבו ליה אבני קלעא : 18 19
היך גלי אתחשיבו ליה נרגיא ויגחך לרגוש רומחא : תחותוי פרירין דחדדין היך חספא ימיך דהבא סנינא עלוי סאן : מרתח היך דודא מצולתא ימא 20 21 22
ישוי היך מתכלא : בתרוי ינהר שבילא יחשוב תהומא לשיבותא : אין על עפרא שולטניה דעבדיה דלא יתבר : ית כל גובהא יחמי הוא מליך על כל 23 24 25
בני כורי :

מב

ואתיב איוב ית יי ואמר : ידעית ארום כולא תסובר ולא יתמנע מנך מחשבתא : מן דין דמכסי מלכתא בלא מנדעא מטול דהיכנא חויתי ולא אתבין פרישן 1 2 3
מני ולא אנדע : שמע כדון ואנא אמלל אשאלנך ותהודענני : למשמע אודנא שמעית יתך וכדון עיני חמית יתך : מטול דהיכנא מאסית עתרי 4 5 6
ואתנחמית מבני דהנון עפרא וקטם :

Verſio SYRIACA.

1 2 * ܩܦܠܐܘܢ * ܡܐ * * ܠܐ ܢܬܪܚܩ ܟܕ ܡܬܬܥܝܪ. ܘܡܢܘ ܩܕܡܝ ܢܩܘܡ. * ܘܡܢܘ ܩܕܡܢܝ ܕܐܦܪܘܥ. ܕܬܚܝܬ ܟܠ
3 4 ܫܡܝܐ ܕܝܠܝ ܗܘ. * ܘܠܐ ܐܫܬܘܩ ܚܝܠܗ. ܘܓܝܕܐ ܕܓܢܒܪܘܬܗ. * ܡܢ ܓܠܐ ܐܦܝ ܠܒܘܫܗ. ܘܡܬܝ
5 ܕܢܦܠ ܡܨܝܕܬܐ. * ܡܢܘ ܢܩܪܘܒ ܠܬܪܥܐ ܕܦܘܡܗ. ܡܢܘ ܢܦܬܚ ܚܕܪܐ ܕܫܢܘܗܝ ܀ ܕܚܠܬܐ ܕܒܢܚܠܐ. * ܦܘܡܗ ܗܘ
6 7 ܙܪܝܪ ܘܐܚܝܕ ܘܚܬܝܡ. * ܚܕ ܠܚܕ ܩܪܝܒܝܢ. ܘܪܘܚܐ ܠܐ ܥܐܠܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܚܕ ܠܚܕ ܢܬܕܒܩܘܢ ܘܐܚܝܕܝܢ : ܘܠܐ
8 9 ܡܬܦܪܫܝܢ. * ܘܚܙܘܗ ܡܠܝܢ ܢܘܗܪܐ. ܘܥܝܢܘܗܝ ܐܝܟ ܙܠܝܩܐ ܕܨܦܪܐ. * ܘܢܦܩܝܢ ܡܢ ܦܘܡܗ ܠܡܦܕܐ.
10 11 ܐܝܟ ܓܘܡܪܐ ܕܢܘܪܐ. ܘܐܝܟ ܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ ܕܡܬܓܠܗܒܐ. * ܡܢ ܢܚܝܪܘܗܝ ܢܦܩ ܬܢܢܐ ܀ ܐܝܟ ܪܬܚܐ ܕܩܕܪܐ
12 13 ܕܪܬܚܐ. * ܢܦܫܗ ܓܘܡܪܐ ܡܘܩܕܐ. ܘܫܠܗܒܝܬܐ ܢܦܩܐ ܡܢ ܦܘܡܗ. * ܒܨܘܪܗ ܫܪܐ ܚܝܠܐ.
14 15 ܘܩܕܡܘܗܝ ܪܕܐ ܕܚܠܬܐ. * ܫܦܝܪ ܦܓܪܗ ܘܫܡܝܢ ܘܪܒܝܥ. * ܘܠܐ ܙܐܥ ܠܒܗ. ܩܫܐ ܐܝܟ ܟܐܦܐ.
16 ܘܡܫܪܪ ܐܝܟ ܪܚܝܐ. * ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܢܪܬܘܬܘܢ ܓܢܒܪܐ. ܘܡܬܡܟܟܝܢ ܥܫܝܢܐ. * ܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܠܐ ܡܫܟܚ
17 18 ܠܡܩܡ. ܘܢܝܙܟܐ ܩܫܝܐ ܕܪܘܪܒܢܐ ܣܒܠ. * ܦܪܙܠܐ ܐܝܟ ܬܒܢܐ ܚܫܝܒ ܠܗ ܀ ܘܢܚܫܐ ܐܝܟ ܩܝܣܐ ܕܢܦܠ ܒܗ
19 20 ܬܘܠܥܬܐ. * ܠܐ ܥܪܩ ܡܢ ܩܫܬܐ. ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܚܫܝܒܝܢ ܠܗ ܟܐܦܐ ܕܩܠܥܐ. * ܓܚܟ ܥܠ ܢܝܙܟܐ ܀ ܘܐܝܟ ܝܒܫܐ
24 25 ܚܫܝܒܝܢ ܠܗ ܥܘܡܩܐ.** ܘܚܝܠܗ ܥܠ ܐܪܥܐ ܪܗܛ. * ܣܡ ܠܚܒܠܐ ܟܠ ܪܡܐ ܕܚܙܐ. ܘܗܘܐ ܡܠܟܐ
ܥܠ ܟܠܗ ܚܝܘܬܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܡܒ *

1 2 * ܘܥܢܐ ܐܝܘܒ ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܐ. * ܫܪܝܪܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܟܠܗܝܢ ܡܨܐ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܒܚܝܠܟ. ܘܠܐ ܡܛܫܝܐ ܡܢܟ
3 ܡܚܫܒܬܐ. * ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܡܬܪܥܐ ܬܪܥܝܬܐ ܒܡܠܐ ܕܠܐ ܝܕܥܬܐ. ܡܛܠܗܢܐ ܚܘܝܬܢܝ ܕܐܣܬܟܠ ܘܠܐ ܐܕܥ
4 5 ܕܪܘܪܒܢ ܡܢܝ. * ܫܡܥܢܝ ܘܐܡܠܠ. ܐܫܐܠܟ ܘܚܘܝܢܝ. * ܠܡܫܡܥ ܗܘ ܐܕܢܐ ܫܡܥܬܟ : ܗܫܐ
6 ܥܝܢܝ ܚܙܬܟ. * ܡܛܠܗܢܐ ܐܫܬܘܩ ܀ ܘܐܬܒܝܐ ܥܠ ܥܦܪܐ ܘܥܠ ܩܛܡܐ.

Verſio ARABICA.

1 * الفصل الحادي والاربعون * * لا يبعد اذا تيقظ * ومن الذي قدامي يقف *
2 3 * من الذي سبقني فاعلم * فان الذي تحت كل سماء هو لي * ولا اصمت بعزته * وبعروق جبروته *
4 5 * من كشف اوجه لبوسه * واذا وقعت المصادة * من الذي ياتي باب فمه * من الذي يفتح دور اسنانه *
6 7 8 المخافة التي في الوادي * فمه مصرور ومربوط ومختوم ** واحد الى واحد متقاربه ومتمسكه ولا تفترق *
9 10 * وبواطن مملوة نارا * وعيناه مثل كواكب الصبح * ويخرج من فمه مصابيح مثل جمر النار * ومثل
11 12 لهيب النار تلتهب * ومن مناخره يخرج الدخان مثل رغوة المرجل الذي يسجر * نفسه جمرات تلتهب *
13 14 والشعل يخرج من فمه * في عنقه تبيت العظمة * وقدامه تفرح المخافة * حسن جسمه وسمين * ويتكي * ولا يفزع *
15 16 * قلبه مسبوكا مثل الحجر * ومثل الصنام مسدد * من رهبته تفزع الاقوياء والمسددون يتواضعون * باب
17 18 السيف لا يستطيع ان يقوم * ومرانات الكبراء يحمل * والحديد مثل التبن يعد * والنحاس مثل الخشب
19 20 التي تقع فيه الدودة * لا يهرب من القوس * ومثل القش يعد الحجارة بالمقلاع * يضحك على
24 25 النيزك * ومثل اليبس تحسب له اللجج *** وقوته على التراب تجري * صنع للهلاك كل رفيع يراه * وكان ملكا
1 2 على جميع الدواب * * الفصل الثاني والاربعون * فاجاب ايوب فقال للرب * ان هذه كلها انا اعلم
3 انك قادر ان تصنعها بالقوة * ولا يخفا عليك فكر * من هذا الذي يفكر فكرا بكلام بلا معرفة * من
4 5 اجل هذا اخبرتني حتى افهم ولم اعرف الذي هو اكبر مني * اسمعني فاقول * اسالك فاخبرني * بسماع
6 الاذن سمعتك فالان عيني قد ابصرتك * من اجل هذا اسكت واقوم على التراب وعلى الرماد *

VERS. SYR. & ARAB. Interp. Lat.

CAP. XLI.

1 Non elongabitur cùm expergiſcetur, & quis ante me ſtabit? 2 Et quis me prævenit (a) ut ſciā? (nam quicquid ſub quocunque cœlo eſt, meum eſt) 3 Et non tacebo potentiam ejus, & nervos fortitudinis ejus. 4 Quis revelavit facies indumenti ejus? & quando ceciderit rete, 5 Quis accedat ad oſtia oris ejus? quis aperiat gyrum dentium ejus, terrorem qui eſt in valle? 6 Os ejus eſt ſtrictum, et ligatum, & obſignatum: 7 8 unus alteri proximus; & (b) cohærens eſt, nec ſeparantur: 9 Et pupillæ ejus ſunt igne plenæ: et oculi ejus ſicut, (c) ſtellæ matutini: 10 Et egrediuntur ex ore ejus faces, quaſi carbones ignis; & ſicut ardor ignis ardent: 11 Et de naribus ejus procedit fumus quaſi ſpuma caldarii quod fervet: 12 Halitus ejus prunas accendit, & flamma egreditur ex ore ipſius. 13 In collo ejus (d) commoratur ſuperbia, & ante eum geſtit timor. 14 Pulchrum eſt ejus corpus & pingue, & recumbit, nec timet (e). 15 Cor ejus eſt ſolidū quaſi lapis, & quaſi durities eſt firmū. 16 Præ ejus timore formidant potentes, & fortes humiliantur. 17 Porta gladii non valet conſiſtere, & haſtas duras magnatum ſuffert: 18 Et ferrum reputat (f) quaſi paleas, & æs quaſi lignum in quod cadit (g) vermis: 19 Non fugit ab arcu, & velut (h) culmos reputat lapides in funda. 20 Deridet haſtam, & velut arida reputantur apud eum voragines, 24 Et fortitudo ejus ſuper terram currit. 25 Poſuit in interitu omne ſublime quod videt: & factus eſt rex ſuper omnia animalia.

CAP. XLII.

1 Reſpondens autē Job Domino dixit, 2 Certè ego hæc omnia novi te poſſe facere cum potentia, & nulla te latet cogitatio. 3 Quis eſt iſte, qui cogitat cogitationem in ſermone abſque ſcientia? propterea indicáſti mihi ut (a) intelligerem, & non cognoſcerem quæ majora me ſunt. 4 Audi me, & dicam: interrogabo te, nuntia mihi: 5 Auditu auris audiveram te, jam verò oculus meus (b) vidit te: 6 Propterea ſilebo, & (c) morabor ſuper pulverem ac cinerem.

INTERP. SYRIACA.

CAP. xli. (a) ut retribuā? (b) ventus non penetrat inter eos. viii. Un⁹ cohæret, & conjungitur alteri, nec ſeparātur, ix. Et aſpect⁹ ej⁹ lumine pleni: (c) ſplendor (d) diverſatur fortitudo, (e) cor ej⁹: xv. Conflatū eſt inſtar lapidis, & quaſi ſilex (f) ſibi quaſi (g) caries: (h) ſtipulam CAP. xlii. (a) non intelligerem, (b) ecce vidit (c) conſolabor

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. XLI.

Nullus eſt crudelis qui ſuſcitet eum: & quis eſt qui ſtabit coram *eo*? Quis prævenit me in operib⁹ ab initio ut reddam: nonne omnia quæ ſub cœlo ſunt, mea ſunt? 1 2
Non tacebo mendacia ejus & verbum fortitudinis & deprecationis quæ juxta eum. Quis revelavit faciem indumenti ejus: in duplicationem fræni ejus quis introibit? 3 4
Portas vultus ej⁹ quis diſſolvit? in circuitu dentium ej⁹ terror. Tumores rivorū *ſcuta ſunt ei, clauſus eſt* ſignaculo ſtricto. Un⁹ uni conjunguntur dentes ejus, & aer 5 6 7
non ingreditur in mediū eorum. Unus alteri adhæret & tenent ſe, & non ſeparantur. Sternutatio ej⁹ ſplendet luce, & oculi ej⁹ quaſi palpebræ auroræ. Ab ore ej⁹ 8 9 10
lampades procedunt, & ſcintillæ ignis evadunt. De narib⁹ ej⁹ egreditur fumus, ſicut lebes fervens qui facit fumū. Halitus ej⁹ prunas inflammat, & flamma ex ore ejus procedit. 11 12
In collo ejus manebit fortitudo, & coram eo exultabit dolor. Coſtæ carnis ejus cohærent, fundata eſt in eo unaquæque ut non moveatur, Cor ejus fundatur 13 14
ſicut petra, & funditur ſicut mola inferior. A conſumptione ejus timebunt fortes, de contritionibus judicat in eos. Aprehendet eum gladius & non *conſiſtet*; 15 16
lancea & funda quæ projicit lapidem, & lorica. Reputabit in paleas ferrum, & quaſi lignum putridum æs. Non fugabit eum ſagitta arcus, in ſtipulam 17 18
reputati ſunt *ei* lapides fundæ. Quaſi ſtipula reputata ſunt *ei* tormenta, & deridebit ſtrepitum lancearum. Sub eo ſunt lapilli acuti quaſi teſta, 19 20
ſternet aurum probatum ſuper cœnum. Fervere facit ſicut lebetem profundum, mare ponet quaſi unguentum. Poſt eum lucebit ſemita, æſtimabit 21 22
abyſſum in caniciem. Non eſt ſuper terra poteſtas ejus, quia factus eſt ut à nullo terreatur. Omne ſublime videt, ipſe eſt rex ſuper omnes filios 23 24
piſcium. 25

CAP. XLII.

Et reſpondit Job ad *Dominum*, & ait: Scio quòd omnia ſuſtines, & non prohibetur à te cogitatio. Quis eſt iſte qui celat conſilium abſque ſcientia? ideò annunciavi, 1 2 3
& non intellexi mirabilia quæ excedunt me, & neſcio. Audi nunc, & ego loquar: interrogabo te, et oſtende mihi. In auditu auris audivi te, et nunc oculus 4 5
meus vidit te. Idcircò abieci divitias meas, et conſolatus ſum de filiis meis, qui ſunt ſicut pulvis & cinis. 6

איוב : מב

hæc verba Dominus eſt locutus poſtquam fuit Et
וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 7
eſt iratus : Themanitem Eliphaz ad Dominus dixit & , Ijob ad
אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה
me ad eſtis locuti non quia ,tuos ſocios duos in & ; te in meus naſus
אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
,vitulos ſeptem vobis ſumite nunc Et .Ijob meus ſervus ſicut ,rectum
נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים 8
aſcendere facite & , Ijob meum ſervum ad ito & , arietes ſeptem &
וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם
nam : vos ſuper orabit meus ſervus Ijob & ; vobis pro aſcenſionem
עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי
,abjectionem vobiſcum faciendum non ad , ſuſcipiam ejus facies utique
אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה
abierunt Et .Ijob meus ſervus ſicut , rectum me ad eſtis locuti non quia
כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ 9
,Nahamathites Sophar , Suchites Bildad & , Themanites Eliphaz
אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי
Dominus ſuſcepit & ,Dominus eos ad eſt locutus ſicut fecerunt &
וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה
Ijob converſionem eſt converſus Dominus Et .Ijob facies
אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבוּת אִיּוֹב 10
quæ omnia Dominus auxit & : ſuis ſociis pro ipſum orando in
בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
omnes & ,ejus fratres omnes eum ad venerunt Et .duplum in Ijob ipſi
לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־ 11
eo cum comederunt & , priùs eum cognoſcentes omnes & ,ejus ſorores
אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ
omne ſuper eum ſunt conſolati & ,ei ſunt commoti & ,ejus domo in panem
לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־
unuſquiſque ei dederunt Et .eum ſuper Dominus adduxerat quod malum
הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ
benedixit Dominus Et .unam auream inaurē unuſquiſq; & ,unam nummum
קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ 12
decim--quatuor ei fuerunt & ,ejus principio præ Ijob noviſſimo
אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר
mille & ,bovis juga mille & ,camelorum millia ſex & ,pecoris millia
אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף־צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף
vocavit Et .filiæ tres & ,filii ſeptem ei fuerunt Et .aſinæ
אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא 13 14
tertiæ nomen & ,Cheſihah ſecundæ nomen & ,Jemimah unius nomen
שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית
Ijob filiæ ſicut ſpecioſæ mulieres eſt inventa non Et .haphuc-Cheren
קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב 15
medio in hæreditatem earum pater eis dedit & : terra omni in
בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ
quadraginta & centum hoc poſt Ijob vixit Et .ſuorum fratrum
אֲחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים 16
quatuor ſuorum filiorum filios & ,ſuos filios vidit & : annos
שָׁנָה וַיִּרְאֶה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה
.dierum ſaturus & ,ſenex Ijob eſt mortuus Et .generationes
דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

Verſio VUL. LAT.

7 Poſtquàm autem locutus eſt
Dominus verba hæc ad Job,
dixit ad Eliphaz Themanitem;
Iratus eſt furor meus in te, &
in duos amicos tuos, quoniam
non eſtis locuti coram me
rectum, ſicut ſervus meus Job.
8 Sumite ergò vobis ſeptem tau-
ros, & ſeptem arietes, & ite
ad ſervum meum Job, & of-
ferte holocauſtum pro vobis:
Job autem ſervus meus orabit
pro vobis: faciem ejus ſuſci-
piam ut non vobis imputetur
ſtultitia: neque enim locuti
eſtis ad me recta, ſicut ſervus
9 meus Job. Abierunt ergò, E-
liphaz Themanites, & Baldad
Suhites, & Sophar Naama-
thites, & fecerunt ſicut locu-
tus fuerat Dominus ad eos, &
ſuſcepit Dominus faciem Job.
10 Dominus quoque converſus
eſt ad pœnitentiam Job, cùm
oraret ille pro amicis ſuis. Et
addidit Dominus omnia quæ-
cunque fuerant Job, duplicia.
11 Venerunt autē ad eum omnes
fratres ſui, & univerſæ ſorores
ſuæ, & cuncti qui noverant
eum priùs, & comederunt
cum eo panem in domo ejus:
et moverunt ſuper eum caput,
& conſolati ſunt eū ſup omni
malo quod intulerat Dominus
ſuper eū: & dederunt ei unuſ-
quiſque ovem unam, et inau-
12 rem auream unam. Dñs autem
benedixit noviſſimis Job ma-
gis quàm principio ejus. Et
facta ſunt ei quatuordecim
millia ovium, et ſex millia
camelorum, et mille juga bo-
13 um, et mille aſinæ. Et fue-
runt ei ſeptem filii & tres
14 filiæ. Et vocavit nomen
unius Diem, et nomen ſe-
cundæ Caſſiam, et nomen
15 tertiæ Cornuſtibii. Non ſunt
autem inventæ mulieres ſpe-
cioſæ ſicut filiæ Job in univer-
ſa terra: dedítque eis pater
ſuus hæreditatem inter fra-
16 tres earum. Vixit autem Job
poſt hæc, centum quadra-
ginta annis, et vidit filios
ſuos, et filios filiorum ſuorum
uſque ad quartam generatio-
nem, et mortuus eſt ſenex et
plenus dierum.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp.

7 † Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλῆσαι τὸν κύριον πάντα
τὰ (ε) ῥήματα ταῦτα τῷ Ἰώβ, † εἶπεν ὁ κύ-
ριος Ἐλιφὰζ τῷ Θαιμανίτῃ, † Ἥμαρτες σὺ,
καὶ οἱ δύο φίλοι σου· οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν
μου ἀληθὲς οὐδὲν, ὥσπερ ὁ θεράπων μου Ἰώβ.
8 † (ζ) Νῦν δὲ λάβετε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κρι-
οὺς, καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν (η) θεράποντά μου Ἰ-
ὼβ, † καὶ ποιήσει κάρπωσιν ὑπὲρ ὑμῶν. † Ἰὼβ
δὲ ὁ θεράπων μου εὔξεται περὶ ὑμῶν, † ὅτι εἰ μὴ
πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι· † (θ) εἰ μὴ γὰρ δι'
αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς· † οὐ γὰρ ἐλαλήσατε (ι)
9 ἀληθὲς κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰώβ. † (κ) Ἐπο-
ρεύθη δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης, † καὶ Βαλδὰδ
ὁ Σαυχίτης, καὶ Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, † καὶ ἐποί-
ησαν (λ) καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος. †
10 καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν (μ) αὐτοῖς διὰ Ἰώβ. † Ὁ
δὲ κύριος ηὔξησε τὸν Ἰώβ· εὐξαμένου δὲ (ν)
αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, † ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν
ἁμαρτίαν. † (ξ) ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ, ὅσα
11 ἦν ἔμπροσθεν Ἰὼβ εἰς διπλασιασμόν. † Ἤ-
κουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ
αὐτοῦ, πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλ-
θον πρὸς αὐτὸν, (ο) καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν
(π) ἐκ πρώτου· † φαγόντες δὲ καὶ πιόντες (ρ) παρ'
αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτὸν, † καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶ-
σιν οἷς ἐπήγαγεν (σ) ἐπ' αὐτῷ ὁ κύριος· † ἔ-
δωκεν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν, καὶ τε-
12 τράδραχμον (τ) χρυσοῦ καὶ ἀσήμου. † Ὁ δὲ κύ-
ριος (υ) εὐλόγησε τὰ ἔσχατα Ἰὼβ, ἢ τὰ ἔμ-
προσθεν. † ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ, πρόβατα
μύρια τετρακισχίλια, † κάμηλοι ἑξακισχίλι-
αι, † ζεύγη βοῶν χίλια, † ὄνοι θήλειαι νομά-
13 δες χίλιαι. † Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ
14 θυγατέρες (φ) τρεῖς. † Καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώ-
την, Ἡμέραν· † τὴν δὲ δευτέραν, (ʌ) Κασίαν· † τὴν
15 δὲ τρίτην, (χ) Ἀμαλθαίας κέρας. † Καὶ οὐχ εὑ-
ρέθησαν κατὰ (ψ) τὰς θυγατέρας Ἰὼβ, † βελτίους
αὐτῶν (ω) ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν. † ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ
16 πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. † Ἔ-
ζησε δὲ Ἰὼβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἑβδομή-
κοντα· † τὰ δὲ πάντα (α) ἔτη ἔζησεν, διακόσια
(β) τεσσαράκοντα· † καὶ εἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐ-
τοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τετάρτην γενεάν.
† Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος, καὶ πλή-
ρης ἡμερῶν· † Γέγραπται (γ) δὲ, αὐτὸν πάλιν
ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν. Οὗτος
ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, † ἐν μὲν γῇ
κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδου-
μαίας καὶ Ἀραβίας· † προϋπῆρχε δὲ αὐτῷ ὄνο-
μα Ἰωβάβ. † λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν,
γεννᾷ υἱὸν, ᾧ ὄνομα Ἐννών. † ἦν δὲ αὐτὸς πα-
τρὸς μὲν (δ) Ζαρὲ ἐκ τῶν Ἠσαῦ υἱῶν υἱὸς, † μη-
τρὸς δὲ (ε) Βοσόρρας, ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον
ἀπὸ Ἀβραάμ. † καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασι-
λεύσαντες ἐν Ἐδὼμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἦρξε χώρας· † πρῶτος Βαλὰκ ὁ τοῦ (ζ) Βεὼρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβά. † μετὰ δὲ Βαλὰκ, Ἰωβὰβ ὁ καλούμενος Ἰώβ. †
μετὰ δὲ τοῦτον, (η) Ἀσὼμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας. † μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ,
† καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ (θ) Γεθαίμ. † οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι, † (ι) Ἐλιφὰζ τῶν Ἠσαῦ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς, † (κ) Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων
τύραννος, Σωφὰρ ὁ Μιναίων (λ) βασιλεύς.

Cum Tranſ. LAT.

Factū eſt autē, poſtquā Domin⁹ 7
locutus eſt omnia verba hæc ad
Job, dixit Dominus ad Eliphaz
Themanitem; (e) Peccāſti tu, &
duo amici tui: nō enim locuti e-
ſtis corā me verū quippiā, ſicut
famul⁹ me⁹ Job. Nunc autē ſu- 8
mite ſeptē vitulos, & ſeptē arie-
tes, & ite ad famulū meū Job,
& (f) faciet holocauſtū pro vo-
bis: & Job famul⁹ me⁹ precabitur
pro vobis; quoniam non niſi faciē
ejus (g) accipiam: nā niſi propter
ipſū, perdidiſſē utiq; vos: nō e-
nim locuti eſtis verū (h) contra
famulū meū Job. Ivit autē Eli- 9
phaz Themanites, & Baldad
Sauchites, & Sophar Minæus,
& fecerunt, ſicut præcepit eis
Dominus: & (i) ſolvit peccatum
eis propter Job. Dominus autem 10
auxit Job: & cùm ille precatus
etiam eſſet pro amicis ſuis; dimi-
ſit eis peccatū. Dedit autē Do-
minus (k) dupla, quæcunq; erant
anteà Job, in duplicationē. Au- 11
dierunt autē omnes fratres ejus,
& ſorores ejus, quæcunq; acci-
derant ei: & venerunt ad eum,
& omnes quicunq; noverant e-
um à principio: comedentes au-
tem & bibentes apud eum con-
ſolati ſunt eum, & mirati ſunt
ſuper omnibus, quæ (l) induxit
ſuper eum Dominus. Dedit autē
ei unuſquiſq; agnū unū, & (m)
tetradrachmū auri, et nō ſignati.
Et benedixit Dominus noviſſima 12
Job præ iis quæ anteá: & fue-
runt pecora ejus, oves decies &
quater mille, cameli ſexies mil-
le, juga boum mille, aſinæ fœ-
minæ paſcuales mille. Et naſcun- 13
tur ei filii ſeptē, & filiæ tres: Et 14
primam quidē vocavit (n) Diē,
& ſecundam (o) Caſiam, & ter-
tiam Cornu (p) Amaltheæ. Et 15
nō ſunt inventæ juxta filias Job
meliores eis in ea quæ ſub cælo.
Dedit autē eis pater hæreditatē
inter fratres. Et vixit Job poſt 16
plagā annos centū ſeptuaginta:
omnes autē annos vixit ducen-
tos (q) quadraginta. Et vidit Job
filios ſuos, & filios filiorum ſu-
orū, quartā generationē: et mor-
tu⁹ eſt Job ſenior, & (r) plen⁹ die-
rū. Scriptū eſt autē ipſū
rurſ⁹ reſurrecturū, cū quib⁹ re-
ſuſcitat Domin⁹. Hic interpre-
tatione redditur ex libro (ſ)
Syriaco, in terra quidē Auſitide
habitans, in finib⁹ Idumææ, & A-
rabiæ: et erat ei nomē Jobab. Cū
autē accepiſſet uxorē Arabiſſā,
generat filiū, cui nomē Ennon.
Erat autē ipſe ex patre quidem
Zare, de filiis Eſau filius, matris
autē Boſorræ: ita ut ipſe ſit quin-
t⁹ ab Abraham. Et hi ſunt reges,
qui regnaverunt in Edom: cujus
regionis etiā ipſe dominat⁹. Et primus Balac fili⁹ Beor: & nomē civitatis ej⁹ Dennaba: poſt Balac autē Jobab, qui vocatur Job: poſt hunc autē Aſom, qui erat dux ex regione Themanitide: poſt hunc autē Adad fili⁹
Barad, qui excīdit Madiā in campo Moab: & nomen civitatis ej⁹ Gethem. Amici autē, qui ad eū venerunt, (t) Eliphaz de filiis Eſau Themanorū rex, (u) Baldad tyrann⁹ Sauchæorū, Sophar rex Minæorū.

MS. A. (ε) ῥήματα τῷ Ἰώβ, (ζ) Καὶ νῦν (η) παῖδά μου Ἰώβ, καὶ ποιήσεις κάρπωμα περὶ ὑμῶν. (θ) καὶ εἰ μὴ δι' (ι) κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰὼβ οὐδὲν ἀγαθόν. (κ) Ἐπορεύθησαν (λ) ἑαυτοῖς καθ-
ὼς (μ) αὐτῷ (ν) αὐτοῦ περὶ τῶν φίλων (ξ) προσέθηκεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰὼβ τὰ διπλᾶ, ὧν εἶχεν ἔμπροσθεν εἰς διπλασιασμόν. (ο) καὶ πάντες δὲ ὅσοι (π) πρὸ τούτου· (ρ) αὐτῷ (σ) αὐτῷ ὁ κύριος·
καὶ ἔδωκαν αὐτῷ (τ) χρυσοῦν ἄσημον. (υ) ηὐλόγησεν τὸν Ἰὼβ τὰ ἔσχατα μᾶλλον, ἢ τὰ ἔμπροσθεν. (φ) τρεῖς. (ʌ) Κασίαν· (χ) Ἀμαλθέας (ψ) τὰς Ἰὼβ θυγατέρας, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, βελτίους (ω) ὑπὸ
τὸν ὑπ' οὐρανόν. Ἔδωκεν δὲ Ἰὼβ ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. (α) ζῆν ἔτη, (β) τεσσαράκοντα ὀκτώ. (γ) πάλιν ἀναστήσεσθαι αὐτὸν μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ κύρι-
ος. (δ) Ζαρὲθ τῶν υἱῶν Ἠσαῦ υἱὸς, (ε) Βοσόρρας, (ζ) Σεπφώρ, (η) Ἀσὸμ (θ) Γεθθαίμ. (ι) Ἐλιφὰς υἱὸς Σωφὰν τῶν υἱῶν Ἠσαῦ, (κ) Βαλδὰς υἱὸς Ἀμνὼν τοῦ Χόβαρ τοῦ Αὐχείτου τυράννου,
(λ) βασιλεύς. † Θαιμὰν υἱὸς Ἐλιφὰζ, ἡγεμὼν τῆς Ἰδουμαίας. οὗτος ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου. † Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τῶν ὁρίων τοῦ Εὐφράτου. † Προϋπῆρχεν δὲ
τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰωβάβ. ἦν δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ζαρὲθ ἐξ ἀνατολῶν ἡλίου. Ἰώβ.

תרגום TARGUM.

והוה בתר דמליל יי ית פתגמיא האלין עם איוב ואמר יי לאליפז דמן תימן תקיף רוגזי 7
בך ובתרין חבריך ארום לא מללתון לותי כונתא כעבדי איוב : וכדון סיבו לכון 8
שבעא תורין ושבעא דכרין ואזילו לות עבדי איוב ותסקון עלתא אמטולכון ועבדי
איוב יצלי עליכון ארום אלהן אפוי אסב מן בגלל דלא למעבד עמכון קלנא ארום
לא מללתון לותי כיונא כעבדי איוב : ואזלו אליפז דמן תימן ובלדד דמן שוח 9
צופר דמן נעמה ועבדו היך דמליל להום מימרא דיי ונסיב מימרא דיי ית אפי איוב :
ומימרא דיי אתיב ית גלות איוב בצלאותיה מטול דחברוי ואוסיף מימרא דיי ית כל די 10
לאיוב בכופלא : ואתו לותיה כל אחוי וכל אחותיה וכל חכימוי מן קדמת דנא 11
ואכלו עמיה לחמא בביתיה ונידו ליה ונחמו יתיה על כל בישתא דאיתי יי עלוי
ויהבו ליה גבר חורפא חדא ואנש קדשא דדהבא חד : ומימרא דיי ברך ית סופא 12
דאיוב מן קדמותיה והוו ליה ארבסר אלפין דען ושית אלפין דגמלין ואלף פדנין
דתורין ואלף אתנן : והוו ליה ארבסר בנין ותלת בנן : וקרא שמיה דחדא 13 14
ימימא ושום תניתא קציעא ושום תליתתא קרן הפוך : ימימא הוה קרי
ליה דהוה שופרהא כיממא קציעה הוה קרי לה דהות יקירא כעין קציעתא קרן הפוך
הוה קרי לה דהות סגי זיו יקר אפהא היך אומרגדא : ולא אשתכח נשיא שפירתא היך 15
בנתא דאיוב בכל ארעא ויהב להום אבוהום אחסנא במצע אחוהון : וחיא איוב בתר 16
דנא מאה וארבעין שנין וחמא ית בנוי וית בני בנוי ארבעה דרין : ומית איוב 17
סיב וסבע יומיא

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et factum eſt poſtquàm locutus eſt Dominus ad Job verba hæc, dixit Do- 7
minus ad Eliphaz qui erat de Theman: Iratus eſt furor meus in te et
in duos ſocios tuos, quoniam non eſtis locuti ad me recta ſicut ſervus
meus Job. Et nunc tollite vobis ſeptem boves et ſeptem arietes, et ite 8
ad ſervū meum Job, et offeretis *holocauſtum* pro vobis et Job ſervus me-
us orabit pro vobis; faciem enim ejus ſuſcipiam, ut non faciam vobis
ignominiam, quia non eſtis locuti ad me rectum ſicut ſervus meus Job.
Et abierunt Eliphaz qui erat de Theman, et Baldad qui erat de Sua, et 9
Sophar qui erat de Naama, et fecerunt ſicut locutum fuerat eis verbum
Domini: & acceptavit *verbum* Domini faciem Job. Et verbum Do- 10
mini convertit captivitatem Job cùm oraret pro amicis ſuis: et addidit
verbum Domini omnia quæ fuerant Job, duplicia. Et venerunt ad 11
eum omnes fratres ejus & omnes ſorores ejus, et omnes qui cognove-
rant eum antehac, et comederunt cum eo panem in domo ejus: et com-
moti ſunt ſuper eum, et conſolati ſunt eum ſuper omne malum quod in-
duxerat Dominus ſuper eum: et dederunt ei unūſquiſque ovem unam,
et unuſquiſque inaurem auream unam. Verbum autem Domini benedixit 12
noviſſimis Job magis quàm principio: et fuerunt ei quatuordecim mil-
lia ovium, et ſex millia camelorum, et mille juga boum, et mille aſinæ. Et 13
fuerunt ei quatuordecim filii & tres filiæ. Et vocavit nomen uni- 14
us Jamima, & nomen ſecundæ Caſia, & nomen tertiæ Cheren-Ha-
puch. *Indidit illi nomen Jamima, quod eſſet pulchritudo ejus ſicut
diei: Caſiam vocavit alteram, quòd eſſet pretioſa inſtar caſiæ: Cheren-
Hapuch appellavit aliam, quòd multus eſſet ſplendor faciei ej⁹ ut ſmar-
agdi.* Et non ſūt inventæ mulieres pulchræ ſicut filiæ Job in univerſa ter- 15
ra: & dedit eis pater earū hæreditatē in medio fratrū ſuorū. Et vixit Job 16
poſt hæc centū et quadraginta annis: & vidit filios ſuos et filiorum ſuorū
filios, quatuor generationes. Et mortuus eſt Job ſenex, et ſatiatus diebus. 17

Verſio SYRIACA.

7 * ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܥܡ ܐܝܘܒ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ. ܕܐܬܚܡܬ
8 ܪܘܓܙܝ ܒܟ. ܘܥܠ ܬܪܝܢ ܚܒܪܝܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܠܠܬܘܢ ܩܕܡܝ ܬܪܝܨܬܐ ܐܝܟ ܥܒܕܝ ܐܝܘܒ. * ܘܗܫܐ ܣܒܘ ܠܟܘܢ
ܫܒܥܐ ܬܘܪܝܢ. ܘܫܒܥܐ ܕܟܪܝܢ. ܘܙܠܘ ܠܘܬ ܥܒܕܝ ܐܝܘܒ. ܘܐܣܩܘ ܥܠܘܬܐ ܚܠܦܝܟܘܢ. ܘܥܒܕܝ ܐܝܘܒ
ܢܨܠܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܘܐܢܐ ܐܣܒ ܒܐܦܘܗܝ. ܕܠܐ ܐܥܒܕ ܥܡܟܘܢ ܣܟܠܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܠܠܬܘܢ ܩܕܡܝ ܬܪܝܨܬܐ ܐܝܟ ܥܒܕܝ
9 ܐܝܘܒ. * ܘܐܙܠܘ ܐܠܝܦܙ ܬܝܡܢܝܐ. ܘܒܠܕܕ ܫܘܚܝܐ. ܘܨܘܦܪ ܢܥܡܬܝܐ. ܘܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ. ܘܢܣܒ
10 ܡܪܝܐ ܒܐܦܘܗܝ ܕܐܝܘܒ. * ܘܡܪܝܐ ܐܗܦܟ ܫܒܝܬܗ ܕܐܝܘܒ. ܟܕ ܡܨܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܪܚܡܘܗܝ. ܘܐܘܣܦ ܡܪܝܐ ܥܠ
11 ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܐܝܘܒ ܐܥܦܐ. * ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܚܘܬܗ. ܘܟܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܐܟܠܘ ܥܡܗ ܠܚܡܐ ܒܒܝܬܗ. ܘܐܬܟܪܝܘ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܒܝܐܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܒܝܫܬܐ ܕܐܝܬܝ
12 ܡܪܝܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܟܠ ܓܒܪ ܚܕܐ ܚܕܐ ܢܩܝܐ. ܘܚܕ ܚܕ ܩܕܫܐ ܕܕܗܒܐ. * ܘܡܪܝܐ ܒܪܟ ܐܚܪܝܬܗ ܕܐܝܘܒ.
ܝܬܝܪ ܡܢ ܩܕܡܝܬܗ. ܘܗܘܘ ܠܗ ܐܪܒܥܣܪ ܐܠܦܝܢ ܥܢܐ. ܘܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܓܡܠܐ. ܘܐܠܦ ܦܕܢܝܢ ܕܬܘܪܐ.
13 ܘܐܠܦ ܐܬܢܢ. * ܘܗܘܘ ܠܗ ܫܒܥܐ ܒܢܝܢ. ܘܬܠܬ ܒܢܢ. * ܘܩܪܐ ܫܡܐ ܕܚܕܐ ܝܘܡܬܐ. ܘܫܡܐ
14
15 ܕܬܪܬܝܢ ܩܨܝܥܬܐ. ܘܫܡܐ ܕܬܠܬ ܩܪܢܦܘܟ. * ܘܠܐ ܐܫܬܟܚܘ ܢܫܐ ܫܦܝܪܢ ܐܝܟ ܒܢܬܗ ܕܐܝܘܒ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ.
16 ܘܝܗܒ ܠܗܝܢ ܐܒܘܗܝܢ ܝܪܬܘܬܐ ܥܡ ܐܚܝܗܝܢ. * ܘܚܝܐ ܐܝܘܒ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ.
17 ܘܚܙܐ ܒܢܘܗܝ. ܘܒܢܝ ܒܢܘܗܝ. ܠܐܪܒܥܐ ܕܪܝܢ. * ܘܡܝܬ ܐܝܘܒ ܘܣܒܥ ܝܘܡܬܐ ܘܣܒܐ.

* ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܝܘܒ ܨܕܝܩܐ. ܐܝܬ ܒܗ : ܦܬܓܡܐ ܐ ܢܢܓ *

Verſio ARABICA.

7 * وكان من بعد ما تكلم الرب مع ايوب * قال الرب لاليفاز التيمني احما رجزي عليك وعلي كلي
8 صاحبيك * حين لم تقولوا قدامي البر علي عبدي ايوب * فالان خذوا لكم سبعة ثيران * وسبعة
كباش * واذهبوا الي عبدي ايوب * فيصعد قربانا بدلكم * وعبدي ايوب يصلي عليكم * واصنع
9 بوجهه فلا اجعلكم للهوان * انكم لم تقولوا قدامي البر مثل عبدي ايوب * وانطلق اليفاز التيمني
10 وبلداد الشوحاني * وصوفار النعماتي فصنعوا كالذي قال لهم الرب * فصنع الرب بوجه ايوب * والرب
11 رد سبيه حين كان يصلي علي احبائه * وزاد الرب علي كل شي كان لايوب ضعفا * فاتا اليه جميع
اخوته واخواته * وكل الذين كانوا يعرفونه * واكلوا معه خبزا * في بيته الذي كانوا حزنوا عليه * وعزوه
من جميع البلوي الذي اتا الرب عليه * فوهب له كل رجل من واحد واحد شاة * واحد وواحد قرطا
12 من ذهب * والرب بارك آخر ايوب اكثر من اوليته * فكان له اربعة عشر الفا من الغنم * وستة الاف
13 14 من الجمال * والف فدان من البقر * والف اتانة * وكان له سبع بنين وثلاثة بنات * ودعا اسم الواحدة
15 نهارا * واسم الثانية قصوعة * واسم الثالثة قرن نافوح * ولم يوجد نساء احسن من بنات ايوب في جميع
16 الارض * واعطاهن ايوب ميراثا مع اخوتهن * وعاش ايوب من بعد ذلك مائة واربعين وستة سنين *
17 وابصر بنيه وبني بنيه الي اربعة دور * وشاخ ايوب وشبع من ايامه ومات *

* وايوب كان ساكنا في ارض عوص في اكم ادوم وعربيا * ومن قبل كان اسمه يوباب * اخذ هذا
امراة عربية * وولد له غلام كان اسمه انون * وايوب كان ابن زارا ابن بني عيسوا * وامه كانت
من بصري * وهو كان السادس من ابراهيم * والملوك الذين ملكوا في ادوم * الذي كان ملك
علي تلك الارض من قبل * بالع ابن باعور * واسم مدينته دنابا * ومن بعد يوباب هذا الذي
يسمي ايوب * وبعد ايوب ايضا اسم هذا الذي كان رئيسا من الارض التيمانية * ومن بعد
ابن باراك هذا الذي قتل وهزم مديام في سهلة ماب * واسم مدينته جاتم * واصدقاء ايوب
الذي جاووه اليفاز من بني عيسوا ملك التيمانيين *

* تم بعون الله تعالي * وقد ذكر صاحب النسخة الذي نقلت منها هذه النسخة انه فسر
من السريانية الي العربية * والحمد لواهب العقول *

* انقضي سفر ايوب الصديق * وكانت جميع ايام حياة ايوب * مايتين واربعين سنة *

* الحمد لله ابدا *

VERS. SYR. & ARAB.
Interp. Lat.

* Et factum eſt, poſtquam 7
Dominꝰ locutus eſſet (d)
cū Job, dixit Dominus
ad Elifaz Temanitem,
Accenſus eſt furor meus
contra te, & contra u-
trumq; amicū tuū, dum
non locuti eſtis coram me
de ſervo meo Job re-
ctum. Modò ſumite vobis 8
ſeptem tauros & ſeptem
arictes, & ite ad ſervum
meū Job, & elevabit obla-
tionē pro vobis: & ſervus
meus Job orabit pro vobis,
& faciam propter eū, &
non faciam vos in de-
ſpectionem, eò quòd non
dixiſtis coram me juſtum
ſicut ſervus meus Job. Et 9
abiit Elifaz Temanitez,
& Beldad Subites, &
& Soſar Naamatites, &
fecerunt ſicut dixit eis
Dominus: & fecit Domi-
nus propter Job. Et Do- 10
minus revocavit capti-
vitatem (e) ejꝰ, cùm ora-
ret pro amicis ſuis: Et au-
xit Deus omnia quæcunq;
fuerant Job, dupliciter:
Veneruntq; ad eū omnes 11
fratres ejus, & ſorores e-
jus, & omnes qui (f) eū
cognoſcebāt & comede-
runt cū eo panem in do-
mo ejus, qui contriſtati
erant de ipſo: & conſola-
ti ſunt eum pro omnibus
tribulationibus quas Do-
minus intulerat ei. Et de-
derunt ei unuſquiſque vir
ovem unam, & unam
inaurem auri. Et Domi- 12
nus benedixit noviſſimis
Job magis quàm princi-
pio ejus. Et facta ſunt ei
quatuordecim millia ovi-
um, & ſex millia came-
lorum, & mille juga bo-
um, & mille aſinæ. Fue- 13
runtque ei ſeptem filii, &
tres filiæ: Et vocavit no- 14
men unius Diem, & no-
men ſecundæ Caſua, &
nomen tertiæ Carnaſuch:
Et non inventæ ſunt mu- 15
lieres pulchriores filiabus
Job, in univerſa terra.
Deditque eis Job heredi-
tatem inter fratres earū.
Et vixit Job poſt hæc 16
(g) centum quadraginta
ſex annis, & vidit filios
ſuos, & filios filiorum
ſuorum, uſque ad quar-
tam generationem. Et 17
ſenuit Job, & ſatu-
ratus eſt diebus ſuis, &
mortuus eſt.

INTERP. SYRIACA.

(d) hoſce ſermones cū (e) Job, cùm (f) jam olim eum (g) centum & quadraginta annis, Abſolutus eſt Liber Job Juſti et illuſtris; in quo continentur verſus 1553.

* Job verò habitabat in terra us, inter terminos Edom & Arabiæ, & antea vocabatur Jobab. Hic duxit uxorem alienigenam, ipſique natus eſt filius dictus Anun. Job verò erat filius Zaræ, filii filiorum Eſau; & mater ejus erat de Baſra: & ipſe erat ſextus ab Abrahamo. Ex regibus verò qui regnârunt in Edom, regnavit ſuper illam terram primò Balac filius Beor: & nomen urbis iſtius viri, Danaba. Et poſt hunc Jobab, iſte qui vocatur Job: Et poſt Job quoque nomen ejus, qui erat princeps te terra Temaniæ: Et poſt eum filius Barac, hic eſt qui occidit & fugavit Madiam in planitie Moab: & nomen urbis ejus Gjatem. Et ex amicis Job qui eum convenerunt, erat Elifaz de filiis Eſau, rex Temanitarum.

* Completum eſt, excelſo Deo favente. Commemoravit autem Author exemplaris, è quo hoc deſcriptum eſt, hunc librum à Syriaco ſermone in Arabicum verſum fuiſſe.

Gloria intellectuum datori.

Perfectus eſt Liber Job. Et fuit ætas ducentorum quadraginta annorum.

Laus Deo ſemper.

ספר תהלים : א ב

PSALMUS I. א

peccatorum via in & ,impiorum consilium in ambulavit non qui *viri* *Beatitudines*
1 אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים
Domini lege in *Quinimo* .sedit non derisorum *consessu* in & , stetit non
2 לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃ כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה
plantatum lignum sicut erit Et .nocte ac die meditabitur ejus lege in & ,ejus voluntas
3 חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃ וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל
non ejus folium & ,suo tempore in dabit suum fructum *quod* ,aquarum rivos *super*
עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־
quinimo ; impii sic Non .faciet prosperare ,faciet quod omne & : decidet
4 יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־
, judicio in impii stabunt non Ideo .ventus *eam dispellet* quam gluma sicut
5 כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ עַל־כֵּן לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
via & : justorum viam Dominus *sciens* Quoniam .justorum *cætu* in *peccatores &*
6 וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃ כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ
.peribit impiorum
רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

PSAL. II. ב

reges Astabunt ? inane meditabuntur populi & ,gentes *sunt tumultuatæ* quid Ut
1 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי־
2 .ejus *Unctum* adversus & ,Dominum adversus ,pariter *consultant* principes & , terræ
אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃
Habitans .eorum funes nobis à projiciamus & ; eorum vincula Dirumpamus
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב
4 ,*suo naso* in eos ad loquetur Tunc .eos subsannabit Dominus , ridebit cœlis in
5 בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ
montem , Sijon super ,meum regem constitui ego Et .eos terrebit sua ira in &
6 וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־
, tu meus filius ,me ad dixit Dominus ,*statutum* ipsum Narrabo .*meæ sanctitatis*
7 קָדְשִׁי׃ אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה
; tuam hæreditatem gentes dabo & , me à Postula .te genui hodie ego
8 אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃ שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ
figuli vas sicut : ferrea virga in eas Conteres .terræ *fines* tuam possessionem &
9 וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר
Servite .terræ judices vos *castigate* ,intelligite reges nunc Et .eos *disperges confractos*
10 11 תְּנַפְּצֵם׃ וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ עִבְדוּ
forte ne filium Osculamini .tremore in exultate & ,timore in Domino
12 אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־
omnes beati : ejus *nasus* paululum vel exarserit cùm , via pereatis & ,irascatur
יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־
.eo in *confidentes*
חוֹסֵי בוֹ׃

תרגום TARGUM.

א

1 טוביה דגבר דלא הליך במלכת רשיעין
ובאורחת חיבין לא קם ובסיעת ממקני לא
2 אסתחר : אלהן בנימוסא דיי רעותיה
3 ובאוריתיה מרנן יימם ולילי : ויהי כאילן חיי
דנציב על טופי מוי דאנביה מבשל בעדניה
ואטרפוי לא נתרין וכל לבלבוי דמלבלב
4 מגרגר ומצלח : לא מטול היכנא רשיעי אלהן
5 כמוצא די תשקפניה עלעולא : מטול היכנא
לא יזכון רשיעי ביומא רבא וחיבין בסיעת
6 צדיקיא : מטול דגלי קדם יי אורח צדיקיא
ואורחתהון דרשיעי תהובד :

ב

1 למה מתרגשן עממיא ואומיא מרננין סריקותא:
2 קימין מלכי ארעא ושלטוניא יתחברון כחדא
3 למרדא קדם יי ולמנצי על משיחיה : נתרע ית
4 אסרתיהון ונטלוק מננא שלשלותהון : דיתיב
5 בשמיא יגחך מימרא דיי ידחך להון : הידין
ימלל להון בתוקפיה וברוגזיה יבהל אנון :
6 ואני רביתי מלכי ומניתיה על טור מקדשי :
7 אשתעי קימא דיי אמר חביב כבר לאבא לי
8 אנת זכאה כאלו יומא דין בריתך : בעי מני
ואתן נכסי עממיא אחסנתך ואחודתך שלטוני
9 סיפי ארעא : תתברנון היך בחוטרא דפרזלא
10 היך מן דפחר תתרענון : וכדין מלכיא
11 אשכילו קבילו מרדותא נגידי ארעא : פלחו
12 קדם יי ברחלא וצלו ברתיתא : קבילו אולפנא
דלמא ירגיז ותהובדון אורחא מטול
דייחור כזעיר רוגזיה טוביה לכל דסברין
במימריה :

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

LIBER PSALMORUM.

PSAL. I.

BEatitudo viro qui non ivit in conſilium impiorum, & in via peccatorum non ſtetit, & cum ſocietate deriſorum non ſedit. 1 Sed in inſtitutione Domini voluntas ejus, & in Lege ejus meditatur die ac nocte. 2 Et erit tanquam arbor *vitæ* quæ plantata eſt ſuper rivos aquarum, cujus fructus matureſcit in tempore ſuo, & folia ejus non defluunt, & omne germen ejus quod germinat, grateſcit & proficit. 3 Non ſic impii, ſed ſicut ſtipula quam projicit *turbo*. 4 Propterea non *juſtificabuntur* impii in die *magno*, neque peccatores in ſocietate juſtorum. 5 Quoniam manifeſta eſt ante Dominum via juſtorum, & via impiorum perdetur. 6

PSAL. II.

QUare fremunt populi, & nationes meditantur vanitatem? 1 Conſurgunt reges terræ, & potentes convenerunt in unum, ut deficiant à Domino, & certent *contra Meſſiam* ejus. 2 Diſſolvamus vincula eorum, & projiciamus à nobis funes eorum. 3 Qui ſedet in cœlis, ridebit: 4 Verbum Domini ſubſannabit eos. Tunc loquetur ad eos in fortitudine ſua, & in ira ſua interturbabit eos. 5 Et ego unxi regem meum, & conſtitui ipſū ſuper montem *ſanctuarii mei*. 6 Recitabo pactum, *quod* Dominus dixit: Dilecte ſicut filius eſt patri, tu mihi purus es, ac ſi die iſta creaviſſem te. 7 Poſtula à me, & dabo divitias populorum hæreditatem tuam, & poſſeſſionem tuam *dominia finium* terræ. 8 Confringes ipſos velut in virga ferrea, 9 tanquam vas fictile conteres eos. Et nunc reges intelligite, recipite eruditionem duces terræ. 10 Servite coram Domino in timore, & orate in tremore. 11 Recipite doctrinam, ne forte iraſcatur, & amittatis viam. Cùm exarſerit paululum furor ejus: bonum omnibus qui ſperant in verbo ejus. 12

Verſio SYRIACA. cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܘܢܒܝܐ *

* ܡܙܡܘܪܐ ܩܕܡܝܐ *

1 * ܬܫܥܝܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܕܥܠ ܕܘܒܪ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܕܒܩܢܘܢܐ ܕܬܫܥܐ ܛܘܒ̈ܐ ܕܡܬܝ. ܦܬܓܡ̈ܐ ܝܕ.
ܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܕܒܐܘܪܚܐ ܕܥܘܠ̈ܐ ܠܐ ܗܠܟ. ܘܒܡܪܥܝܬܐ ܕܚܛܝ̈ܐ ܠܐ ܩܡ : ܘܥܠ ܡܘܬܒܐ
2 ܕܡܡܝܩܢ̈ܐ ܠܐ ܝܬܒ. * ܐܠܐ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ ܨܒܝܢܗ : ܘܒܢܡܘܣܗ ܢܗܪܓ ܐܝܡܡܐ
3 ܘܠܠܝܐ. * ܘܢܗܘܐ ܐܝܟ ܐܝܠܢܐ ܕܢܨܝܒ ܥܠ ܬܦܩܝ ܡ̈ܝܐ : ܕܦܐܪ̈ܘܗܝ ܝܗܒ ܒܙܒܢܗ ܘܛܪ̈ܦܘܗܝ
4 5 ܠܐ ܢܬܪܘܢ. ܘܟܠ ܕܥܒܕ ܡܨܠܚ : * ܠܐ ܗܟܢܐ ܪ̈ܫܝܥܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܘܪܐ ܕܡܕܪܐ ܪܘܚܐ : * ܡܛܠ ܗܢܐ
6 ܠܐ ܢܩܘܡܘܢ ܪ̈ܫܝܥܐ ܒܕܝܢܐ. ܘܠܐ ܚܛܝ̈ܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ : * ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘ ܡܪܝܐ
ܐܘܪܚܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ. ܘܐܘܪܚܐ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܬܐܒܕ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܬܪܝܢ *

1 * ܡܛܠ ܩܪܝܬܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܘܪܡܙ ܒܢܒܝܘܬܐ ܥܠ ܚܫܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܬܓܡ̈ܐ ܟܚ.
2 ܠܡܢܐ ܪܓܫܘ ܥܡ̈ܡܐ. ܘܐܡܘܬܐ ܐܬܪܢܝܘ ܣܪܝܩܘܬܐ : * ܩܡܘ ܡ̈ܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܘܫܠܝ̈ܛܢܘܗܝ.
3 ܘܐܬܡܠܟܘ ܐܟܚܕܐ ܥܠ ܡܪܝܐ ܘܥܠ ܡܫܝܚܗ : * ܢܦܣܘܩ ܐܣܘܪ̈ܝܗܘܢ. ܘܢܫܕܐ ܡܢܢ ܢܝܪܗܘܢ.
4 5 * ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܫܡܝܐ ܢܓܚܟ. ܘܡܪܝܐ ܢܡܝܩ ܒܗܘܢ : * ܗܝܕܝܢ ܢܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܒܪܘܓܙܗ.
6 ܘܒܚܡܬܗ ܢܫܓܫ ܐܢܘܢ : * ܐܢܐ ܐܩܝܡܬ ܡܠܟܝ ܥܠ ܨܗܝܘܢ ܛܘܪܐ ܕܩܘܕܫܝ : ܠܡܫܬܥܝܘ
7 ܩܝܡܐ ܕܝܠܝ. ܡܪܝܐ ܐܡܪ ܠܝ ܒܪܝ ܐܢܬ. ܘܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܝܠܕܬܟ : * ܫܐܠ ܡܢܝ ܘܐܬܠܟ
8 ܥܡ̈ܡܐ ܠܝܪܬܘܬܟ. ܘܐܘܚܕܢܟ ܣܘ̈ܦܝܗ ܕܐܪܥܐ : * ܬܪܥܐ ܐܢܘܢ ܒܫܒܛܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܐܝܟ ܡܐܢ̈ܐ
9 10 ܕܦܚܪܐ ܬܫܚܩ ܐܢܘܢ : * ܘܗܫܐ ܡ̈ܠܟܐ ܐܣܬܟܠܘ. ܘܐܬܪܕܘ ܕ̈ܝܢܐ ܕܐܪܥܐ : * ܦܠܘܚܘ
11 ܠܡܪܝܐ ܒܕܚܠܬܐ. ܘܐܚܘܕܘܗܝ ܒܪܬܝܬܐ : * ܢܫܩܘ ܠܒܪܐ ܕܠܡܐ ܢܪܓܙ ܘܬܐܒܕܘܢ ܡܢ ܐܘܪܚܗ : * ܡܛܠ
12 13 ܕܒܥܓܠ ܢܬܚܡܐ ܪܘܓܙܗ. ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠܘܗܝ.

LIBER PSALMORUM DAVIDIS
Regis & Prophetæ.

PSALMUS PRIMUS.

Narratio concionis, quæ de bonis moribus (habetur) in canone novem Beatitudinum apud Matthæum, continens verſ. 14. 1

BEatus vir qui in via iniquorum non ambulavit, & in opinione peccatorum non ſtetit, & ſuper ſede irriſorum non ſedit: Sed in lege Domini voluntas ejus, & in lege ejus meditabitur die ac nocte. 2 Erit veluti arbor quæ eſt plantata ſecus rivum aquarum, quæ fructus ſuos reddit ſuo tempore, & cujus folia non defluunt, & quodcunque facit, perficit. 3 Non ſic impii, ſed tanquam feſtuca quam diſpellit ventus. 4 Idcirco non ſurgent impii in judicio, neque peccatores in cœtu juſtorum. 5 Quoniam novit Dominus viam juſtorũ, via autẽ impiorum peribit. 6

PSAL. II.

De vocatione Gentium. Innuit prophetiam de paſſione Chriſti. Verſ. 28. 1

QUare tumultuârunt gentes, & populi excogitârunt vanitatem? Surrexerunt reges terræ & principes ejus, & conſultârunt ſimul adversùs Dñm & adverſùs Chriſtũ ejꝰ; 2 (Dicentes,) Rumpamus vincula eorũ, & ſolvamus à nobis jugum ipſorum. 3 Qui ſedet in cœlo ridebit, et Dominꝰ ſubſannabit eos. 4 Tunc loquetur de illis in ira ſua, et in furore ſuo conturbabit eos. 5 Ego conſtitui Regem meum ſuper Sion montem ſanctitatis meæ, 6 Ut ennarraret decretum meum. Dñs dixit mihi; Filius meus es, et ego hodie genui te. 7 Poſtula à me, daboque tibi gentes in hæreditatem tuam, et poſſeſſiones tuas terminos terræ. 8 Paſces eos virgis ferri, et ſicut vaſa figuli comminues eos. 9 Nunc ergò, Reges, ſapite; et erudimini judices terræ. 10 Servite Domino in timore, et tenete eum in tremore: 11 Oſculamini filium, ne iraſcatur, et pereatis à via ejus: 12 Nam brevi exardeſcet ira ejus. Beati omnes qui confidunt in eo. 13

Advertendum, Præter literas Parentheſi( ) inſertas in Verſionis Græcæ Interpretatione Latina, quæ ad Nobilii Notas in ultimo Tomo hujus operis Lectoré remittunt; adjici inſuper alias hiſce notis [ ] incluſas, quæ differentias Æthiopicæ Verſionis à Græca, ad finem cujuſlibet columnæ appoſitas, oſtendunt: Notas verò numerales, quæ in ipſa Tranſlatione Latina inſeruntur, verſuum diſtinctionem juxta Verſionem Æthiopicam, cùm à Latina differt, indicare.

Verſio VULG. LAT.

LIBER
PSALMORUM.

PSALM. I.

1 BEatus vir, qui non abiit in conſilio
impiorum, & in via peccatorum non ſte-
tit, & in cathedra peſtilentiæ non ſedit:
2 Sed in lege Dñi voluntas ejus, & in lege
3 ejus meditabitur die ac nocte. Et erit
tanquam lignum, quod plantatum eſt ſe-
cus decurſus aquarum, quod fructum ſuũ
dabit in tempore ſuo: Et folium ejus
non defluet: & omnia quæcumq; faciet
4 proſperabuntur. Non ſic impii, non ſic:
ſed tanquam pulvis, quem projicit ven-
5 tus à facie terræ. Ideò non reſurgent
impii in judicio: neque peccatores in
6 concilio juſtorum. Quoniam novit Do-
minus viam juſtorum: & iter impio-
rum peribit.

PSALM. II.

1 QUarè fremuerunt gentes, & populi
2 meditati ſunt inania? Aſtiterunt reges
terræ, & principes convenerunt in unũ,
adverſùs Dominum, & adverſùs Chri-
3 ſtum ejus. Dirumpamus vincula eorum:
& projiciamus à nobis jugum ipſorum.
4 Qui habitat in cœlis irridebit eos: &
5 Dominus ſubſannabit eos. Tunc lo-
quetur ad eos in ira ſua, & in furore ſuo
6 conturbabit eos. Ego autem conſtitutus
ſum rex ab eo ſuper Sion montem ſan-
ctum ejus, prædicans præceptum ejus.
7 Dominus dixit ad me; Filius meus es
8 tu, ego hodiè genui te. Poſtula à me, &
dabo tibi gentes hæreditatem tuam, &
9 poſſeſſionem tuã terminos terræ. Reges
eos in virga ferrea, & tanquam vas fi-
10 guli confringes eos. Et nunc reges intel-
ligite: erudimini qui judicatis terram.
11 Servite Domino in timore: & exul-
12 tate ei cum tremore. Apprehendite
diſciplinam, nequando iraſcatur Do-
13 minus, & pereatis de via juſta. Cùm
exarſerit in brevi ira ejus, beati omnes,
qui confidunt in eo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

(α) ΨΑΛΜΟΙ.

Α′.

1 †ΜΑκάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀ-
σεβῶν, † ϗ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, † ϗ ἐπὶ
2 καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. †Ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νό-
μῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, † ϗ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ
3 μελετήσει ἡμέρας ϗ νυκτός. † Καὶ ἔσται ὡς τὸ
ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑ-
δάτων, † ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ.
† ϗ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤῥυήσεται, † ϗ πάντα ὅ-
4 σα ἂν (β) ποιῇ, κατευοδωθήσεται. †Οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς,
οὐχ οὕτως, † ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χνοῦς ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος
5 ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. † Διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται (γ) οἱ
ἀσεβεῖς ἐν κρίσει, † οὐδὲ (δ) ἁμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δι-
6 καίων. † Ὅτι γινώσκει κύριος ὁδὸν δικαίων, † ϗ
ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

MS. A. (α) ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ. (β) ποιήσῃ, (γ) ἀσεβεῖς
(δ) οἱ ἁμαρτωλοὶ

Β′.

1 †ΙΝατί ἐφρύαξαν ἔθνη, ϗ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;
2 †Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, † ϗ οἱ ἄρχοντες
συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ † κατὰ τοῦ κυρίου, ϗ κατὰ τοῦ χρι-
3 στοῦ αὐτοῦ. (α) † Διαῤῥήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν,
4 † ϗ ἀποῤῥίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν. †Ὁ
κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς (β) ἐκγελάσεται αὐτοὺς, † ϗ ὁ
5 κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς. † Τότε λαλήσει πρὸς
αὐτοὺς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, † ϗ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει
6 αὐτούς. † Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ †
ἐπὶ Σιὼν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ, † (γ) διαγγέλλων
7 τὸ πρόσταγμα κυρίου. † Κύριος εἶπε πρὸς μὲ, Υἱ-
ός μου εἶ σὺ, † ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. †
8 Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, ϗ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρο-
νομίαν σου, † ϗ τὴν κατάσχεσίν σου (δ) τὰ πέρατα
9 τῆς γῆς. † Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, †
10 (ε) ὡς σκεῦος κεραμέως συντρίψεις αὐτούς. †Καὶ
νῦν βασιλεῖς σύνετε, † παιδεύθητε πάντες οἱ κρί-
11 νοντες τὴν γῆν. †Δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ, †
12 ϗ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. † Δράξασθε παιδείας,
μή ποτε ὀργισθῇ κύριος, † ϗ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δι-
13 καίας. †Ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ, †
μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

MS. A. (α) ΔΙΑΨΑΛΜΑ. (β) ἐγγελάσεται (γ)
διαγγελλων (δ) τὰ πέρα (ε) ϗ ὡς σκεύη

Ver. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiop. Tranſl. LAT.

PSALMI.

[a] I.

1 BEatus (a) vir, qui non 1
abiit in conſilio impi-
orum: & in via peccatorũ non
ſtetit: & in cathedra (b) [b]
peſtilentiæ non ſedit. 2 Sed [c] 2
in lege Domini voluntas ejus:
et in lege ejus meditabitur die
(c) ac nocte. 3 Et erit tanquam 3
lignum, quod (d) plantatum eſt
ſecus decurſus aquarum: quod
fructum ſuum dabit in tempo-
re ſuo. 4 Et folium ejus non de-
fluet: & omnia quæcunque fa-
ciet, (e) [d] proſperabuntur.
5 Non ſic [e] impii, non (f) ſic: 4
ſed tanquam pulvis, quem pro-
jicit ventꝰ à facie terræ. 6 Ideò 5
non reſurgẽt impii in judicio,
neque peccatores in (g) conſilio
juſtorũ. 7 Quoniam novit Do- 6
minus viam juſtorum; [f] et (h)
iter impiorum peribit.

(a) [a] II.

1 QUarè (b) [b] fremue- 1
runt gentes; & populi [c] medi-
tati ſunt inania? 2 (c) Aſtite- 2
runt reges terræ: & principes
convenerũt [d] in unum adver-
ſùs Dominum, & adverſùs
Chriſtum ejus: 3* Dirumpamus 3
[e] vincula eorum: et projicia-
musꝰ à nobis jugũ ipſorũ. 4 Qui 4
habitat in cœlis, irridebit eos:
& Dominus ſubſannabit eos.
5 [f] Tunc loquetur ad eos in 5
ira ſua: & in furore ſuo (d)
conturbabit eos. 6 Ego autẽ (e) 6
conſtitutꝰ ſum rex ab eo, ſuper
Sion montem ſanctum ejus, (f)
prædicans præceptum Domini.
7 Dominꝰ dixit ad me; Filius 7
meus es tu: ego hodiè genui te.
8 Poſtula à me, & dabo tibi 8
gentes hæreditatẽ tuã, & [g]
poſſeſſionẽ tuam terminos ter-
ræ. 9 Reges eos in virga ferrea: 9
tanquam vas (g) figuli (h) con-
fringes eos. 10 Et nunc reges (i)
intelligite: erudimini omnes
qui judicatis terram. 11 Servite Domino in timore: & exultate ei cum tremore. 12 (k) Apprehendite diſciplinam, utquando iraſcatur Dominus, & pereatis de via juſta. 13 Cùm exarſerit in brevi 11 12 13
ira ejus; beati omnes qui confidunt in eo.

Verſio ÆTHIOPICA.

ምዘጎን፡ፍርሀተ፡እግዚአብሔር፡ወአር
ሐቀ፡እመጸራዊ፡፡

፩ ብፁዕ፡ ብእሲ፡ ዘኢሖረ፡ በምክረ፡ ረሲዓ 1
ን፡፡ወዘኢቆመ፡ ውስተ፡ ፍኖተ፡ኃጥአን፡፡ወዘ
ኢነበረ፡ውስተ፡መንበረ፡መስተሳልቃን፡፡=፡ ዘ 2
ደአሙ፡ሕገ፡እግዚአብሔር ሠምረቱ፡፡ወዘ
ሕጎ፡ያነብብ፡መዓልተ፡ወሌሊተ፡፡=፡ወይከው 3
ን፡ከመ፡ዕፀ፡እንተ፡ ትክልት፡ ኀበ፡ሙኀዘ፡ማ
ይ፡፡እንተ፡ትሁብ፡ፍሬሃ፡በጊዜሃ፡፡=፡ ወቆ 4
ጽላኒ፡ ኢይትነገፍ፡፡ወኵሉ፡ ዘገብረ፡ ይፌጽ
ም፡፡=፡ አኮ፡ከማዝ፡ኃጥአንሰ፡አኮ፡ከማ 5
ዝ፡፡ዳእሙ፡ከመ፡መሬት፡ ዘይግሕፋ፡፡ነፋስ፡
እምገጸ፡ምድር፡፡=፡ ወበእንተዝ፡ ኢይትነ 6
ሥኡ፡ ረሲዓን ፡ እምደይን፡፡ወኢኃጥአን፡ው
ስተ፡ምክረ፡ጻድቃን፡፡=፡እስመ ፡ ያአምር ፡ 7
እግዚአብሔር ፡ ፍኖቶሙ፡ ለጻድቃን ፡፡ ወፍ
ኖቶሙሰ ፡ ለኃጥአን ፡ ትጠፍእ፡፡=፡

ትንቢት፡ዘደዊት፡ላዕለ፡እግዚአብሔር፡ወ
ላዕለ፡መሲሁ፡እስመ፡ሐለዩ፡አሕዛብ፡
ይዕርግዋ፡ለጽዮን፡ወይፄውዉዋ፡፡

፪ ለምንት፡አንገለጉ፡አሕዛብ፡፡ወሕዝብኒ፡ 1
ነበቡ፡ከንቶ፡፡=፡ ወተንሥኡ፡ነገሥተ፡ምድ 2
ር፡፡ወመላእክትኒ፡ ተጋብኡ፡ ምስሌሆሙ፡ ኅ
ብረ፡፡ላዕለ፡ እግዚአብሔር ፡ ወላዕለ ፡ መሲ
ሑ፡፡=፡ ንበትክ፡እምኔነ፡መአስሪሆሙ፡፡ወ 3
ንገድፍ፡እምላዕሌነ፡አርዑቶሙ፡፡=፡ ዘይነ 4
ብር፡ ውስተ፡ ሰማይ ፡ ይሥሕቆሙ፡፡ወእግዚ
አብሔር፡ይሳለቅ፡ላዕሌሆሙ፡፡=፡ ሶበ፡ይነ 5
ብቦሙ፡ በመዓቱ፡፡ወበመዓቱ ፡ የኀውኮሙ፡፡=፡
ወአንሰ፡ተሠየምኩ፡ንጉሠ፡ላዕሌሆሙ፡፡በጽ 6
ዮን፡ በደብረ፡ መቅደሱ፡፡ከመ ፡ እነግር፡ ትእ
ዛዘ፡ለእግዚአብሔር፡፡=፡ እግዚአብሔር፡ 7
ይቤለኒ፡ወልድየ፡አንተ፡፡ወአነ፡ ዮም፡ ወለድ
ኩከ፡፡=፡ ሰአል፡ እምኔየ፡ እሁበከ ፡ አሕዛ 8
ብ፡ ለርስትከ፡፡ወምኵናኒከ፡ እስከ ፡ አጽና
ፈ፡ምድር፡፡=፡ወትርዕዮሙ፡በበትረ፡ኀጺን፡፡ 9
ወከመ፡ ንዋየ፡ ለብሐት፡ ተቀጠቅጦሙ፡፡=፡
ወይእዜኒ ፡ ነገሥት ፡ ለብዉ ፡፡ ወተገሠጹ፡ 10
ኵልክሙ፡እለ፡ትኴንንዋ፡ለምድር፡፡=፡ ተ 11
ቀነዩ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በፍርሃት፡፡ ወተሐ
ሠዩ ፡ ሎቱ ፡ በረዓድ፡፡=፡ አጽንዕዋ፡ ለጥ 12
በብ ፡ ከመ፡ ኢይትመዐዕ ፡ እግዚአብሔር፡፡
ወኢትትሐጐሉ ፡ እምፍኖተ ፡ ጽድቅ፡፡=፡
10ሶበ፡ነደት፡ፍጡነ፡መዐቱ፡፡ ብፁዓን፡ኵሎ 13
ሙ፡እለ፡ተወከሉ፡ቦቱ፡፡

INTERP. ÆTH. [a] Præmium timoris Domini, & quòd auferet illud ab adverſario. [b] deriſorum [c] lex Domini [d] ad exitum perducet. [e] autem [f] ſed & PSAL. II. [a] Prophetia Davidis de Deo, & de Meſſiah ejus, eò quòd conjurarent gentes aſcendere in Zionem, eamque captivam ducere. [b] convenerunt [c] etiam [d] ſimul cum illis adverſùs [e] à nobis [f] Cùm [g] ditionem tuam etiam uſque ad

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* السفر الاول من مزامير داوود النبي ملك بني اسرائيل * المزمور الاول *

* حسن عبادة ورجاء الاخرة وعدد اسيكوناته *

1 * طوبا للرجل الذي لم يتبع راي المنافقين * ولم يقف في طريق الخاطيين * ولم يجلس مع
2 3 المستهزيين * لكن في ناموس الرب ارادته * وفي سنته يتلو ليلا ونهارا * فيكون كمثل الشجرة
4 المغروسة علي مجاري المياه * التي تعطي ثمرها في حينها * وورقها لا ينتثر * وكل ما تعمل تتم * ليس
5 كذلك المنافقون ليس كذلك * لكن كالهباء الذي تذريه الرياح عن وجه الارض * فلهذا
6 لا يقوم المنافقون في القضاء * ولا الخطاة في مجمع الصديقين * لان الرب عارف بطريق
الابرار * وطريق الائمة تبيد *

* المزمور الثاني لداوود *

* نبوة علي السيد المسيح ودعوة الامم * كز * استيكوناته *

1 2 * لماذا ارتجت الشعوب * وهذت الامم بالباطل * قامت ملوك الارض ورؤساؤها * وتشاوروا جميعا
3 4 علي الرب وعلي مسيحه * فلنقطع اغلالهم * ولنلق عنا نيرهم * الساكن في السموات يضحك بهم *
5 6 والرب يمقتهم * حينئذ يكلمهم بغضبه * وبسخطه يذهلهم * انا اقامني الرب ملكا منه * علي
7 8 صهيون جبل قدسه * لاخبر امر الرب * الرب قال لي انت ابني * وانا اليوم ولدتك * سلني
9 فاعطيك الشعوب ميراثك * وسلطانك علي اقطار الارض * ترعاهم بقضيب من حديد * ومثل
10 11 انية الفخار تسحقهم * مذ الان تفهموا ايها الملوك * وتادبوا يا جميع قضاة الارض * تعبدوا
12 للرب بخشية * واسجدوا برعدة * الزموا الادب * لئلا يغضب الرب عليكم * فتضلوا عن سبيل
العدل * اذا توقد غضبه سريعا * طوبي للمتوكلين عليه *

Liber primus PSALMORUM
Davidis Prophetæ, Regis filio-
rum Iſrael.

PSAL. I.

Decus pietatis & ſpes alterius ſe-
culi. Et numerus verſ. 15.

BEatitudo viro, qui non ſectatus eſt 1
ſententiam ſceleſtorũ, & non ſtetit in
via peccatorũ, et non ſedit cum illudenti-
bus; Sed in lege Domini voluntas ejus, 2
et in juribus ejus meditatur noctu diuque.
Erit ſanè veluti arbor plantata ad decur- 3
ſus aquarũ, quæ dat fructũ ſuum in tem-
pore ſuo. Et folia ejus non labentur, &
quicquid operatur, explet: Non ſic impii, 4
non ſic: ſed tanquã pulvis, quem diſper-
gunt venti de facie terræ. Et propterea 5
non ſtabunt impii in judicio, neque pecca-
tores in concilio juſtorum: Quoniam Do- 6
minus ſciens eſt viam juſtorum, et via ini-
quorum peribit.

PSAL. II.

Davidis. Prophetia de Chriſto Do- 1
mino, et vocatione gentium.
Verſ. 17.

QUa è conturbati ſunt populi, et de-
lirarunt gentes vanitatem? Inſur- 2
rexerunt reges terræ, & principes ejus, &
conſilium inierunt ſimul adverſùs Domi-
nũ, & adverſùs Chriſtum ejus. Dirum- 3
pamus vincula eorum, & projiciamus à
nobis jugum ipſorum. Habitans in cœlis 4
illudet eos: & Dominus odio habebit eos.
Tunc alloquetur eos in furore ſuo, & in 5
ira ſua contemnet eos. Conſtituit me 6
Dominus Regem pro ſe ſuper Sion, mon-
tem ſanctitatis ſuæ, ut annuntiarem
præceptum Domini. Dominus dixit mi- 7
hi; Tu es filius meus, & ego hodiè
genui te. Poſtula à me, & dabo tib. 8
populos hæreditatem tuam, & imperium
tuum ſuper terminos terræ; Paſces eos 9
in virga ex ferro, & veluti vaſa ar-
gillæ conteres eos. Ex nunc intelligite, 10
O reges, & erudimini, O omnes judices
terræ. Servite Domino cum timore, et lau- 11
date eum cum tremore. Adhærete diſci- 12
plinæ, ut ne indignetur Dominus vobis,
et erretis à ſemita juſtitiæ, Cùm exarſe-
rit furor ejus citò: Beati confidentes in eo.

תהלים : ג ד ה

PSAL. III. ג

quam Domine .sui filii Absalom faciebus à ipsum fugiendo in ,Davidis Canticum
1 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ יְהוָה מָה־ 2
dicentes Multi .me adversum insurgentes multi:mei angustiatores sunt multiplicati
3 רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים
: me pro clypeus Domine tu Et .Selah ,Deo in ei salus non ,meæ animæ
4 לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי
me exaudivit &:clamabam Dominum ad mea Voce.meum caput exaltans & ,mea gloria
5 כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי
Dominus quia : evigilavi ,dormivi & , accubui . Ego :Selah,suæ sanctitatis monte de
6 מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה
se posuerunt circumquaque qui : populi millibus decem à timebo Non .me fulciet
7 יִסְמְכֵנִי׃ לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ
meos inimicos omnes percussisti quia,mi Deus me serva ,Domine Surge .me contra
8 עָלָי׃ קוּמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי
tuum populum super : salus Domini .confregisti impiorum dentes : maxilla
9 לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ
.Selah .tua benedictio
בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

PSAL. IV. ד

,meæ justitiæ Deus me exaudi me invocando In.Davidi canticum Neginoth in Victori
1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי
2 viri Filii.meam orationem audi & ,mei miserere:mihi fecisti dilatationē angustia in
3 בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי אִישׁ
? mendacium quæretis , inane diligetis ? ignominiam in meam gloriam usquequo
עַד־מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב
, exaudiet Dominus : sibi pium Dominus segregavit quòd scitote Et .Selah
4 סֶלָה׃ וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע
super ,vestro corde in dicite : peccetis ne & ,Contremiscite .eum ad me clamando in
5 בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־
.Dominum in sperate & ;justitiæ sacrificia Sacrificate .Selah ,tacete & ,vestro cubili
6 מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃ זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃
tuarum facierum lucem nos super Eleva?bonum nos faciet videre quis : dicentes Multi
7 רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ
corum novū vinū & corū frumentū tempore à,meo corde in lætitiam Dedisti .Domine
8 יְהוָה׃ נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם
, solus Dominus tu quia,dormiam &,accubabo pariter pace In .sunt multiplicata
9 רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד
.me habitare facies fiducia in
לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃

PSAL. V. ה

:Domine auribus percipe mea Eloquia.David canticum Hannechiloth super Victori
1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה 2
: mi Deus & , mi rex mei clamoris voci Attende .meam meditationem intellige
3 בִּינָה הֲגִיגִי׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי
disponam mane ,meam vocem ,audies mane Domine .orabo te ad quoniam
4 כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־
.malus te habitabit non : tu impietatem volens Deus non Quia .speculabor &,tibi
5 לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ כִּי לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע׃

תרגום TARGUM.

ג

1 תֻּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד בְּמֵעֲרְקֵיהּ מִן קֳדָם אַבְשָׁלוֹם
2 בְּרֵיהּ׃ יְיָ כַּמָּה סַגִּיאִין מְעִיקֵי סַגִּיאִין דְּקָיְמִין עֲלָי׃
3 סַגִּיאִין אָמְרִין לְנַפְשִׁי לֵית פּוּרְקָנָא לֵיהּ בֶּאֱלָהָא
4 לְעָלְמִין׃ וְאַנְתְּ יְיָ תְּרִיס עֲלַי יְקָרִי וּמְרִים רֵישִׁי׃
5 קָלִי קֳדָם יְיָ אֲצַלֵּי יְקַבֵּל צְלוֹתִי מִן טוּר בֵּית
6 מַקְדְּשֵׁיהּ לְעָלְמִין׃ אֲנָא שְׁכִיבִית וּדְמֵכִית
7 אִתְּעָרִית מְטוּל דַּיְיָ סָמֵיךְ יָתִי׃ לָא אֶתְדְּחַל מִמַּצּוּתָא
8 דְּעַם דַּחֲזוֹר חֲזוֹר אִתְכַּנָּשׁוּ עֲלָי׃ קוּם יְיָ פְּרוֹק יָתִי
אֱלָהִי אֲרוּם מְחִיתָ כָּל בַּעֲלֵי דְבָבִי עַל לִיסַתְהוֹן
9 כַּכֵּי רַשִּׁיעֵי תַּבַּרְתָּא׃ מִן קֳדָם יְיָ פּוּרְקָנָא עַל עַמָּךְ
בִּרְכְתָךְ לְעָלְמִין׃

ד

1 לְשַׁבָּחָא עַל חִנְגִּיתָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ בְּעִדָּן
2 צְלוֹתִי קַבֵּל מִנִּי אֱלוֹהָא צִדְקוּתִי בְּעִדָּן עָקְתָא
3 אַפְתִּיתָא לִי חוּס עֲלַי וְקַבֵּל צְלוֹתִי׃ בְּנֵי נָשָׁא מְטוּל
מָה אִיקָרִי לְאִתְכַּנְעוּתָא תְּרַחֲמוּן סְרִיקוּתָא
4 תִּבְעוּן כְּדִיבוּתָא לְעָלְמִין׃ וִידַעוּן אֲרוּם פְּרִישׁ יְיָ
וְכָאָה לֵיהּ יְיָ יְקַבֵּל צְלוֹתֵיהּ דְּדָוִד בְּמִקְרֵי לְוָתֵיהּ׃
5 וְעוּ מִנֵּיהּ וְלָא תֶחֶטְּאוּן אִמְרוּ בָעוּתְכוֹן בְּפוּמְכוֹן
וְשֵׁילַתְכוֹן בְּלִבַּבְכוֹן וְצַלּוֹ עַל שְׁוִויכוֹן וְאִדְכַּרוּ יוֹם
6 מִיתוּתָא לְעָלְמִין׃ כְּבוֹשׁוּ יִצְרְכוֹן וְיִתְחֲשִׁיב לְכוֹן
7 בְּנִכְסַת צִדְקָא וְסַבָּרוּ עַל יְיָ׃ סַגִּיאִין דְּאָמְרִין מַן
יַחְמִנָנָא טָבָא נְשָׂא עֲלָנָא נְהוֹר סְבַר אַפָּךְ יְיָ׃
8 יְהַבְתָּא חֶדְוְתָא בְּלִבִּי מִן עִדָּן דְּעִבּוּרְהוֹן
9 וְחַמְרְהוֹן סְגִיאוּ׃ בִּשְׁלָמָא כַּחֲדָא אֶשְׁכּוּב וְאֶדְמוּךְ
מִן בְּגָלַל דְּאַנְתְּ הוּא יְיָ בִּלְחוֹדוֹי בִּסְבָרָא
תּוֹתְבִנַנִי׃

ה

1 לְשַׁבָּחָא עַל חִנְגִּין תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ מֵימְרִי 2
3 אֲצִית יְיָ אִתְבַּיַּן רְנוּנִי׃ צִית לְקָל בָּעוּתִי מַלְכִּי
4 וֵאלָהִי אֲרוּם קֳדָמָךְ אֲצַלֵּי׃ יְיָ בְּצַפְרָא שְׁמַע קָלִי
5 בְּצַפְרָא אֲסַדַּר קֳדָמָךְ וְאֶסְתַּכֵּי׃ מְטוּל דְּלָא אֱלָהָא
רָעֵי רִשְׁעָא אַנְתְּ לָא אִתּוֹתַב עִמָּךְ בִּישָׁא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Canticum David cùm fugeret à facie Abſalom filii ſui. 1

PSAL. III.

Domine quã multi ſunt infeſtores mei! 2 multi ſurgunt adverſum me. Multi dicunt 3 animæ meæ: Non eſt redemptio ei in Deo in æternum. Et tu, Domine, ſcutum ſuper 4 me, honor meus, & exaltator capitis mei. Voce mea ad Dominum orabo: & recepit 5 orationem meam de monte domus ſanctuarii ſui in æternum. Ego quievi & dormivi; 6 evigilavi, quoniam Deus ſuſtentavit me. Non *timebis à contentione populi,* 7 qui circumcirca coadunati ſunt adverſum me. Surge Domine, redime me Deus meꝰ, 8 quoniam tu percuſſiſti omnes auctores inimicitiæ meæ ſuper genas eorum, dentes impiorum confregiſti. A facie Domini redemptio, 9 ſuper populum tuum benedictio tua in æternum.

Ad canendum ſuper *chorum*, canticum David. 1

PSAL. IV.

In tempore orationis meæ recipe à me 2 Deus juſtitiæ meæ, in tempore anguſtiæ dilatâſti mihi: miſerere mei, & accipe orationem meam. Filii hominis uſquequo 3 honor meꝰ ad vituperium? amabitis inania, quæretis mendacium in æternum? Et ſcitote quoniã ſeparavit Dñs *juſtũ* ſibi: 4 Dñs accipiet orationem Davidis cùm invocaverit eum. Contremiſcite ab illo, & 5 ne peccetis: dicite orationem veſtram in ore veſtro, & petitionem veſtrã in corde veſtro, & orate ſuper cubile veſtrum: & mementote diei mortis ſemper. Domate 6 concupiſcentias veſtras, & reputabitur vobis *in* ſacrificium juſtitiæ: & ſperate in Dño. Plures ſunt qui dicunt: Quis oſtendet 7 nobis bonum? leva ſuper nos lumen aſpectꝰ faciei tuæ Dñe. Dediſti lætitiam in 8 corde meo à tempore quo frumentũ eorũ & vinum eorũ multiplicata ſunt. In pace 9 ſimul accubabo ac dormiam, quoniã tu *ipſe* Dñe ſingulariter *in ſpe* ſedere facies me.

Ad canendum ſuper choros, canticum David. 1

PSAL. V.

Verbum meum auſculta Dñe, intellige 2 *meditationem meam.* Auſculta vocem 3 petitionis meæ, rex meꝰ & Deꝰ meus, quoniam coram te orabo. Dñe manè audi vocem 4 meam; manè ordinabo coram te, & reſpiciam. Quoniam non Deꝰ volens improbitatem tu es; & non commorabitur tecum malꝰ. 5

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 *ܡܙܡܘܪܐ ܕܬܠܬܐ* ܕܟܬܝܒ ܠܕܘܝܕ ܥܠ ܛܒܬܐ ܕܥܬܝܕܢ. ܦܬܓܡܐ ܝܙ.
2 *ܡܪܝܐ ܡܢܐ ܣܓܝܘ ܐܠܘܨܝ. ܣܓܝܐܐ ܕܩܡܘ ܥܠܝ: * ܣܓܝܐܐ ܕܐܡܪܝܢ ܠܢܦܫܝ. ܠܝܬ 3
4 ܠܟ ܦܘܪܩܢܐ ܒܐܠܗܟ:*ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܡܥܕܪܢܝ ܘܫܘܒܚܝ. ܘܡܪܝܡܢܗ ܕܪܫܝ:*ܒܩܠܝ 5
6 ܠܡܪܝܐ ܩܪܝܬ. ܘܥܢܝܢܝ ܡܢ ܛܘܪܐ ܩܕܝܫܐ: * ܐܢܐ ܫܟܒܬ ܘܕܡܟܬ ܘܐܬܬܥܝܪܬ. ܡܛܠ
7 ܕܡܪܝܐ ܣܡܟܢܝ: *ܠܐ ܐܕܚܠ ܡܢ ܪܒܘܬܐ ܕܥܡܐ. ܕܚܕܪܘܢܝ ܘܣܡܘ ܥܠܝ: * ܩܘܡ ܡܪܝܐ 8
ܐܠܗܝ ܘܦܪܘܩܝܢܝ: ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܡܚܝܬ ܠܒܥܠܕܒܒܝ ܥܠ ܦܟܝܗܘܢ: ܘܫܢܐ
9 ܕܪܫܝܥܐ ܬܒܪܬ. * ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܦܘܪܩܢܐ: ܘܥܠ ܥܡܟ ܒܘܪܟܬܟ ܠܥܠܡ.

1 *ܡܙܡܘܪܐ ܕܐܪܒܥܐ* ܠܕܘܝܕ. ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܣܒܠ. ܦܬܓܡܐ ܝ.
2 *ܡܐ ܕܩܪܝܬܟ ܥܢܝܬܢܝ: ܐܠܗܐ ܘܦܪܘܥܐ ܕܙܕܝܩܘܬܝ. ܒܐܘܠܨܢܝ ܐܪܘܚܬ ܠܝ: ܚܘܣ ܥܠܝ
3 ܘܫܡܥ ܨܠܘܬܝ. * ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܥܕܡܬܝ ܠܐܝܩܪܝ: ܟܣܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ
4 ܣܪܝܩܘܬܐ: ܘܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܓܠܘܬܐ ܠܥܠܡܝܢ. * ܕܥܘ ܕܦܪܫ ܠܗ ܡܪܝܐ ܓܒܝܐ
5 ܒܬܕܡܘܪܬܐ: ܡܪܝܐ ܢܫܡܥܢܝ ܡܐ ܕܩܪܝܬܗ. * ܪܓܙܘ ܘܠܐ ܬܚܛܘܢ: ܐܡܪܘ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܘܥܠ
6 ܡܫܟܒܝܟܘܢ ܪܢܘ. * ܕܒܚܘ ܕܒܚܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܘܣܒܪܘ ܒܡܪܝܐ: * ܣܓܝܐܐ ܕܐܡܪܝܢ ܡܢܘ 7
8 ܢܚܘܝܢ ܛܒܬܐ: ܢܬܪܝܡ ܥܠܝܢ ܢܘܗܪܐ ܕܦܪܨܘܦܟ: * ܡܪܝܐ ܝܗܒܬ ܚܕܘܬܟ ܒܠܒܝ. ܡܢ
9 ܙܒܢܐ ܕܥܒܘܪܗܘܢ. ܘܚܡܪܗܘܢ. ܘܡܫܚܗܘܢ: ܣܓܝܘ * ܒܫܠܡܐ ܐܟܚܕܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܟܘܒ
ܘܐܕܡܘܟ: ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܡܪܝܐ ܠܒܠܚܘܕܝ ܒܣܒܪܐ ܐܘܬܒܬܢܝ. *ܡܙܡܘܪܐ ܕܚܡܫܐ*

1 *ܠܕܘܝܕ. ܨܠܘܬܐ ܡܢ ܦܪܨܘܦܐ ܕܥܕܬܐ: ܟܕ ܡܩܕܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܙ.
2 *ܡܠܝ ܨܘܬ ܡܪܝܐ ܘܐܣܬܟܠ ܒܗܓܝܓܝ. *ܘܨܘܬ ܠܩܠܐ ܕܒܥܘܬܝ ܡܠܟܝ ܘܐܠܗܝ: *ܡܛܠ 3
4 ܕܠܘܬܟ ܗܘ ܡܨܠܐ ܐܢܐ. ܡܪܝܐ ܒܨܦܪܐ ܬܫܡܥ ܩܠܝ: ܘܒܨܦܪܐ ܐܬܛܝܒ ܘܐܬܚܙܐ ܠܟ. *ܡܛܠ 5
ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܒܥܘܠܐ: ܠܐ ܢܥܡܪ ܥܡܟ ܒܝܫܐ.

PSALMUS. III.

Scriptus à Davide, de bonis futuris. Verſ. 17. 1

Domine, quàm multiplicati ſunt oppreſſores mei? 2 multi ſunt qui inſurrexerunt adverſùs me: Multi qui dicunt animæ meæ, Non 3 eſt tibi ſalus in Deo tuo. At tu, Domine, adjutor 4 meus es, & decus meum, atq; elator capitis mei. Voce meâ Dominum vocavi, & 5 reſpondit mihi de monte ſuo ſancto. Ego cubavi, 6 & dormivi, atq; evigilavi, quoniam Dominus me ſuffulſit. Non metuam à decem millibus 7 populi, qui obſederunt me & poſuerunt contra me. Exurge, Domine Deus meus, & 8 ſalva me: Quoniam tu percuſſiſti omnes hoſtes meos in maxillas eorum, & dentes impiorum confregiſti. Domini eſt ſalus, & ſuper 9 populũ tuum benedictio tua in ſæculum.

PSALMUS. IV. Davidis.

De iis quæ perpeſſus eſt. Verſ. 10. 1

Quando invocavi te, exaudîſti me, Deus 2 meus, & vindex juſtitiæ meæ: in tribulationibus meis dilatâſti mihi. Miſerere mei, & exaudi orationem meam. Filii hominum quouſque 3 gloriam meam celatis, & diligitis vanitatem, & quæritis mendacium in ſæcula? Scitote 4 quòd ſegregavit ſibi Dominus electũ cum admiratione: Dominus exaudiet, quum invocavero eum. Iraſcimini & ne peccetis. Dicite 5 in cordibus veſtris, & ſuper cubilibus veſtris meditamini. Sacrificate ſacrificia juſtitiæ, 6 & ſperate in Domino. Multi ſunt qui 7 dicunt, Quis oſtendet nobis Probum? Protendet ſuper nos lumen vultûs ſui. Domine, 8 dediſti lætitiam tuam in corde meo, à tempore quo frumentum eorum, & vinum eorum, & oleũ eorũ multiplicata ſunt In pace ſimul. 9 Ego quoque jacebo & dormiam, quoniam tu, Domine, me ſolum in quiete habitare facies.

PSAL. V. Davidis.

Oratio ex perſona Eccleſiæ, quum manè adiret domum Domini. Verſ. 27. 1

Verba mea auſculta, Domine, & intellige 2 meditationem meam: Et auſculta vocem 3 clamoris mei, rex meus & Deus meus: Quoniam 4 ad te oro, Domine, in matutino audies vocem meam. Et in matutino parabo me, & apparebo tibi. Quoniam Deus es, & non vis 5 impietatem, neq; habitabit tecum improbus,

Versio VULG. LAT.

1 Psalmus David, cùm fugeret à facie Absalom filii sui. (2 Reg.15.14.) III.

2 DOmine, quid multiplicati sunt qui tribulãt me? multi insurgunt adversũ
3 me. Multi dicunt animæ meæ, Non est
4 salus ipsi in Deo ejus. Tu autẽ, Domine, susceptor meus es, gloria mea, & exal-
5 tans caput meum. Voce meâ ad Dominũ clamavi: & exaudivit me de monte san-
6 cto suo. Ego dormivi, & soporatus sum:
7 & exurrexi, quia Dñs suscepit me. Non timebo millia populi circumdantis me: exurge, Domine, salvũ me fac, Deus meus.
8 Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : dentes peccatorum
9 contrivisti. Domini est salus : & super populum tuum benedictio tua.

1 In finem in carminibus, Psalmus David. IV.

2 CUm invocarem, exaudivit me Deus justitiæ meæ: in tribulatione dilatâsti mihi. Miserere meî, & exaudi oratio-
3 nem meam. Filii hominũ usquequò gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, &
4 quæritis mendacium? Et scitote quoniã mirificavit Dominus sanctũ suum: Dñs
5 exaudiet me cũ clamavero ad eũ. Irascimini, & nolite peccare: quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilib⁹ vestris com-
6 pungimini. Sacrificate sacrificiũ justitiæ, & sperate in Dño. Multi dicunt, Quis
7 ostendit nobis bona? Signatum est super nos lumen vultûs tui, Domine: dedisti læ-
8 titiam in corde meo. A fructu frumenti,
9 vini, & olei sui, multiplicati sunt. In pace in idipsum dormiã, & requiescam;
10 Quoniam tu, Domine, singulariter in spe constituisti me.

1 In finem pro ea, quæ hæreditatẽ consequitur, Psalmus David. V.

2 VErba mea auribus percipe, Domine,
3 intellige clamorẽ meum. Intende voci orationis meæ, rex meus & De⁹ meus.
4 Quoniã ad te orabo: Domine, manè ex-
5 audies vocem meam. Manè astabo tibi & videbo: quoniã non Deus volens ini-
6 quitatem tu es. Neque habitabit juxta te malignus:

Versio GRÆCA LXX. Interp.

1 (α)Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. γ'.
†
2 Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; † πολλοὶ
3 (β)ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ. †Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, Οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. ΔΙΑ-
4 ΨΑΛΜΑ. †(γ) Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήπτωρ μου εἶ, †δόξα μου, καὶ
5 ὑψῶν τὴν κεφαλήν μου. † φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, †καὶ (δ)ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
6 † (ε) Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα, †ἐξηγέρθην, ὅτι κύ-
7 ριος ἀντιλήψεταί μου. †Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, †(ζ)τῶν κύκλῳ ἐπιτιθεμένων μοι. † ἀνάστα κύριε,
8 σῶσόν με ὁ Θεός μου· †Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, † ὀδόντας ἁμαρτωλῶν
9 συνέτριψας. † Τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

1 Εἰς τὸ τέλος, (α)ἐν ψαλμοῖς ᾠδὴ τῷ Δαυίδ. δ'.

2 † ἘΝ τῷ ἐπικαλεῖσθαί με, εἰσήκουσέ μου ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης μου· † ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι.
3 † οἰκτείρησόν με, καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. †Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; †ἵνα τί ἀγαπᾶτε(β)
4 ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; ΔΙΑΨΑΛΜΑ. †Καὶ γνῶτε ὅτι ἐθαυμάστωσε κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ, † κύριος εἰσακούσεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.
5 † Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, † ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν(γ)κατανύγητε.
6 ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίσατε ἐπὶ κύριον. † πολλοὶ λέγουσι, Τίς δείξει ὑ-
7 μῖν τὰ ἀγαθά; †Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου κύριε. †ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν
8 μου. †Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύν-
9 θησαν. †Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώ-
10 σω. †Ὅτι σὺ κύριε κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατῴκισάς με.

1 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ε'.

2 †ΤΑ ῥήματά μου ἐνώτισαι κύριε, †σύνες (α) τῆς κραυ-
3 γῆς μου, Πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, † ὁ
4 βασιλεύς μου καὶ ὁ Θεός μου. †Ὅτι πρὸς σὲ προσεύ-
5 ξομαι κύριε, †τοπρωῒ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου. †Τοπρωῒ παραστήσομαί σοι, καὶ(β)ἐπόψομαι. †ὅτι οὐχὶ Θεὸς θέλων
6 ἀνομίαν σὺ εἶ. †Οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρευόμενος,

MS.A.(α)Τῷ Δαυὶδ, ὁπότε (β)ἐπανέστησαν (γ) Σὺ δὲ ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, (δ)εἰσήκουσεν (ε) Ἐγὼ δὲ, (ζ)τῶν* κύκλῳ συνεπιτιθεμένων Ψαλμ. δ'. MS.A. (α)ψαλμὸς τῷ. (β) ματαιότητας, (γ) κατανοίγητε. Ψαλμ. ε'. MS.A. (α)τῇ κραυγῇ (β)ἐπόψῃ με.

Ver. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiop. Transl. LAT.

Psalmus(a)ipsi David, cùm fugeret à facie Absalom filii sui. 1
III.

1 DOmine, quid multiplicati sũt, qui tribulãt me? multi insurgũt adversùs me: 2 Multi 2 3
dicunt animæ meæ, [a] Non est salus ipsi in Deo ejus. (b)
DIAPSALMA. 3 Tu autẽ, Domine, susceptor meus es, gloria mea & exaltans caput meum. 4
4 Voce meâ ad Dominũ clamavi; et exaudivit me de(c)monte sancto suo. DIAPSALMA. 5
5 Ego dormivi, et(d)somnũ cepi; exsurrexi, quoniã Dominus 6
(e)[b]suscipiet me. 6 Non timebo millia populi(f) [c]circundantis me: exurge, Domine, salvum me fac, De⁹ meus. 7
7 Quoniã tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : dentes peccatorũ contrivisti. 8
8 Domini est salus ; & super populum tuum benedictio tua. 9

In(a)finem, [*] in Psalmis, canticum ipsi David. IV. 1

CUm invocarẽ[a], (b)exaudivit me[b]De⁹ justitiæ meæ: in tribulatione dilatâsti mihi. 2 Miserere meî, et 2
exaudi orationẽ meã. 3 Filii hominum usquequò(c) graves corde[c]? ut quid diligitis vanitatẽ, & [d]quæritis mendacium? DIAPSALMA. 3
4 Et scitote, quoniã[e]mirificavit Dominus sanctũ suum: Dominus exaudiet me, cùm clamavero ad eum. 4
5 (d)Irascimini, & nolite peccare: Quæ dicitis in cordib⁹ vestris; in cubilibus vestris (e) compungimini. DIAPSALMA. 5
6 Sacrificate sacrificiũ justitiæ, & (f) sperate in Domino: multi dicunt, Quis ostendet nobis bona? 6
7 (g)Signatum est super nos lumen vult⁹ tui, Domine: [f]dedisti lætitiã in cor meũ. 7
8 A(h)fructu frumenti, et vini, et olei sui, multiplicati sunt. 8
9 In pace in idipsũ dormiã, et somnũ capiam: Quoniã tu, Domine, singulariter in spe(i)habitare fecisti me. 9 10

In finem, pro ea quæ hæreditatem consequitur, psalmus ipsi David. V. 1

1 VErba mea auribus percipe, Domine, [a] intellige clamorem meum. 2 [b] Intende voci orationis meæ, rex meus, & Deus meus. 3 Quoniam ad te(a)orabo, Domine, manè exaudies vocem meam. 2 3 4
4 Manè astabo [c] tibi, & (b) videbo : quoniam non [d] Deus volens iniquitatem tu es. 5 Neque (c)[ ] habitabit juxta te malignus : 5 6

Versio ÆTHIOPICA.

መዝሙር፡ዘደዊት፡ዘአመ፡ጕየ፡እመጋጸ፡፡
አቤሴሎም፡፡
ፖ እግዚኦ፡ሚበዝኁ፡እለ፡ይሰቅዩኒ፡፡ብዙኃ 1
ን፡ቆሙ፡ላዕሌየ፡፡=፡ ብዙኃን፡ይቤልዋ፡ለነፍ 2
ስየ፡፡ሊያድኅነከ፡አምላክከ፡፡=፡ አንተሰ፡እ 3
ግዚኦ፡ምስካይየ፡ አንተ፡፡ክብርየ፡ ወመልዕል
ተ፡ርእስየ፡፡=፡ ቃልየ፡ኀበ፡እግዚአብሔር፡ጸ 4
ራኅኩ፡፡ወሰምዓኒ፡እምደብረ፡መቅደሱ፡፡=፡
አንሰ፡ሰከብኩ፡ ወኖምኩ፡፡ወተንሣእኩ፡ እስ 5
መ፡እግዚአብሔር፡አንሥአኒ፡፡=፡ ኢይፈር 6
ሀ፡እምአእላፍ፡ አሕዛብ ፡፡ እለ፡ አገቱኒ፡ወ
ቆሙ፡ ላዕሌየ፡፡ ተንሥእ ፡ እግዚኦ ፡ አምላ
ኪየ፡ወአድኅነኒ፡፡=፡ እስመ፡አንተ፡ቀሠፍ 7
ኮሙ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ፡ ይጻረሩኒ፡ በከንቱ፡፡
ሰነኒሆሙ፡ለኃጥአን፡ሰበርከ፡፡=፡ዘእግዚአብ 8
ሔር፡አድኅኖ፡ላዕለ፡ሕዝብከ፡በረከትከ፡፡=፡
ፍጻሜ፡ዘእኰቴት፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
O ሶበ፡ጸዋዕክዎ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሰምዓ 1
ኒ፡ ጽድቅየ ፡፡ ወአመንደቤየ ፡ አርኀበ፡ ሊ
ተ፡፡=፡ ተሣሀለኒ፡ወስምዓኒ፡ጸሎትየ፡፡=፡ ደ 2
ቂቀ፡እጓለ፡ እምሕያው፡ እስከ ፡ ማእዜኑ፡ታ 3
ክብዱ፡ልህክሙ፡ ለምንት ፡ ታፈቅሩ፡ ከንቶ፡
ወተሐሰው፡ ሐሰተ፡፡=፡ አእምሩ፡ ከመ፡ተሰ 4
ብሐ፡ እግዚአብሔር፡ በጻድቁ ፡፡ እግዚአብ
ሔር፡ ይሰምዓኒ፡ ሶበ፡ ጸራኅኩ፡ ኀቤሁ፡፡=፡
ተምዑ፡ወኢተአብሱ፡፡ወዘትሔልዩ፡ በልብክ 5
ሙ፡ውስተ፡ምስካቢክሙ፡ይትዐወቀክሙ፡፡=፡
ሠዑ፡ መሥዋዕተ ፡ ጽድቅ ፡ ወተወከሉ፡በእ 6
ግዚአብሔር፡፡ ብዙኃን ፡ እለ ፡ ይብሉ፡መኑ፡
ያርእየነ፡ሠናይቶ፡፡=፡ተዐውቀ፡በላዕሌነ፡ብር 7
ሃነ፡ገጽከ፡እግዚኦ፡፡ወወደይከ፡ተፍሥሕተ፡
ውስተ፡ልብነ፡፡=፡እምፍሬ፡ስርናይ፡ወወይን፡ 8
ወቅብእ፡በዝኃ፡፡=፡በሰላም፡በቱ፡እሰክብ፡ወ 9
እነውም፡፡=፡ እስመ፡አንተ፡እግዚኦ፡በተስ 10
ፋ፡ባሕቲትከ፡አኅደርከኒ፡፡=፡
ፍጻሜ፡በእንተ፡ተወርሶ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
ቋ ቃልየ፡ አጽምእ ፡ እግዚኦ፡፡ወለቡ ፡ ጽራ 1
ኅየ፡፡=፡ ወአጽምአኒ፡ቃለ፡ስእለትየ፡፡ንጉ 2
ሠየኒ፡ወአምላኪየ፡፡=፡ እስመ፡ኀቤከ፡እ 3
ጼሊ፡እግዚኦ፡፡በጽባሕ፡ሰምዓኒ፡ቃልየ፡፡=፡
በጽባሕ፡ እቀውም፡ቅድሜከ ፡ ወእሴተርአ፡ 4
ለከ፡፡እስመ ፡ኢኮንከ፡አምላክ፡ዘዐመፃ፡ ያፈ
ቅር፡፡=፡ ወኢይኃድሩ፡እኩያን፡ምስሌከ፡፡ 5

INTERP. ÆTHIOP. [a] Non salvabit te Deus tuus. [b] suscitavit me. [c] qui circundant me & insurgunt adversus me: PSAL. IV [ ] laudis, Psalmus David: [a]Dominum, [b]justitia mea [c]vestro? [d]fallitis mendacio? [e] glorificatur Deus in sancto suo: [f] injecisti lætitiam in cor nostrum. PSAL. V. [a]&[b]Et ausculta etiam [c] coram te, & innotescam tibi [d] es tu Deus qui diligit iniquitatem. [e]habitabunt juxta te maligni :

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * المزمور الثالث لداود * قاله لما هرب من ابسالوم ابنه * ية * اسيكوبانه *
2 * يا رب لماذا كثر الذين يحزنوني * كثيرون قاموا علي * كثيرون يقولون لنفسي * ليس له خلاصا
3 بالهه * وانت يا رب ناصري * مجدي ورافع راسي * بصوتي دعوت الرب * فاستجاب لي من جبل
4 5 قدسه * انا اضطجعت ونمت واستيقظت * لان الرب ناصري * فلا اخاف من ربوات الامم *
6 7 المحيطين بي القايمين علي * قم يا رب وخلصني * لانك اهلكت كل من يعاديني باطلا * اسنان
8 الخطاة سحقتها * للرب الخلاص * وعلي شعبه بركته *
9

1 * المزمور الرابع * لداود * يه * اسيكوبانه *
2 * اذ دعوت استجاب لي اله بري * وفي الشدة فرجت لي * تراءف علي واسمع صلاتي * يا بني البشر
3 حتى متى ثقل قلوبكم * لماذا تهوون الباطل وتتبعون الكذب * اعلموا ان الرب قد انتخب
4 صفيه بالعجب * الرب يستجيب لي اذا دعوت اليه * اغضبوا ولا تاثموا * وعلي ما تهمون
5 بقلوبكم اندموا عليه * وفي مضاجعكم * اذبحوا لله ذبيحة البر وتوكلوا علي الرب * كثيرون
6 7 يقولون من يرينا الخيرات * قد اضاء علينا نور وجهك * يا رب اعطيت قلبي فرحا من كثرة
8 غلات القمح والخمر والزيت * وبالسلامة جميعهم * اضطجع وانام لانك انت وحدك يا رب *
9 اسكنتني بالرجاء مطمينا *

* المزمور الخامس لداود *
1 * قاله علي الوراثة وهو كح * اسيكوبانه *
2 * اسمع يا رب قولي داعيا وكن لدعاي مجيبا *
3 * وانصت الي صوت تضرعي * فانك ملكي والهي * واني اليك اصلي يا رب * في غدواتي اسمع
4 يا رب طلبتي * اقف امامك بالغداة وتراني * لانك اله لا ترضي الاثم * ولا يحل في مساكنك شرير *
5

PSAL. III. Davidis.
Dictus est ab eo quum fugit ab Absalom filio suo. Vers. 15. 1

O Domine mi, quare multiplicati sunt qui me contristant? Multi insurrexe- 2
runt adversùm me : Multi dicunt animæ 3
meæ, Non est ei salus in Deo ipsius. Et tu, 4
O Domine mi, adjutor me⁹ es, gloria mea, & exaltans caput meum. Voce meâ in- 5
vocavi Dominum, & exaudivit me de monte sanctitatis suæ. Ego cubui et dor- 6
mivi, & experrectus sum: Quoniam Dominus adjutor meus est, Non timebo my- 7
riadas gentium circundantium me, insurgentium in me. Exurge, Domine mi, et sal- 8
va me : Quoniam perdidisti omnes, qui inimicantur mihi frustrà, dentes peccatorum contrivisti. Domini est salus, & 9
super populum ejus benedictio ipsius.

PSAL. IV. Davidis. 1
Vers. 15.

CUm invocâssem, exaudivit me Deus 2
justitiæ meæ : & in tribulatione dilatâsti mihi. Propitiare mihi, & exaudi orationem meam. O filii hominum, quousque 3
gravescent corda vestra? Ad quid ambitis vanitatem, & sequimini mendacium?
Scitote quòd Dominus jam elegit electum 4
suum cum admiratione. Dominus exaudiet me, cùm invocavero eum. Irascimini, 5
& ne delinquatis; & ejus, quod cogitatis in cordibus vestris, pœniteat vos : & in
cubilibus vestris Sacrificate Deo sacrifi- 6
cium justitiæ, & confidite in Domino.
Multi dicunt, Quis ostendat nobis bona? 7
Jam illuxit nobis lumen vultûs tui. O 8
Domine mi, dedisti cordi meo lætitiam ob multitudinem frugum, frumenti, et vini,
& olei: Et in pacem ipsorum omnium cu- 9
babo, & dormiam; quia tu solus, O Domine, habitare me fecisti in spe tutum.

PSAL. V. Davidis.
Dictus est ab eo de hæreditate. 1
Vers. 13.

AUdi, O Domine mi, sermonem mei 2
invocantis, et esto invocationis meæ
exauditor : Et ausculta vocem supplica- 3
tionis meæ, quia tu ès rex meus, & Deus
meus : Et quia ego ad te oro, O Domine, 4
in matutinis meis, audi, O Domine mi, petitionem meam, Adstabo coram te in ma-
tutino, & respicies me. Quoniam tu es 6
Deus, cui non placet iniquitas, & non deget in habitationibus tuis malus.

תהלים : ו ז

Perdes .iniquitatē operantes omnes odiſti:tuis oculis coram veſani conſiſtent Non
לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ תְּאַבֵּד 6 7
ego Et .Dominus abominabitur doli & ſanguinum virum ,mendacium loquentes
דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב יְהוָה׃ וַאֲנִי 8
templo in me incurvabo ,tuam domum introibo,tuæ miſericordiæ multitudine in
בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל
:meos inimicos propter ,tua juſtitia in me duc Domine .tuo timore in tuæ ſanctitatis
קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי 9
eorum intimum , rectum ejus ore in non Quoniam .tuam viam meas facies ad dirige
הַוְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם 10
eos Deſola .blandiuntur ſua lingua ,eorum guttur patens ſepulchrum ,pravitates
הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם 11
, eos expelle eorum prævaricationum multitudine in ſuis conſiliis à cadant ; , Deus
אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ
ſeculum in ,te in confidentes omnes lætabūtur Et .te contra rebellaverunt quoniam
כִּי־מָרוּ בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם 12
.tuum nomen diligentes te in exultabunt & : eos ſuper facies operire & ,canent præconia
יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
.eum coronabis voluntate ſcuto ut : Domine juſto benedices tu Quia
כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃ 13

PSAL. VI. ו

tuo naſo in ne Domine .Davidis canticum octavam ſuper Neghinoth in Victori
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ 1 2
quoniam ,Domine mei Miſerere .me corripias tua excandeſcentia in neque ,me arguas
תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי 3
eſt territa mea anima Et .mea oſſa ſunt territa quoniam ,Domine me ſana : ego debilis
אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה 4
; meam animam eripe ,Domine Revertere ? uſquequo ,Domine tu & ; valde
מְאֹד וְאַתְּ יְהוָה עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי 5
ſepulchro in:tui memoria morte in non Quoniam.tuā miſericordiā propter me ſerva
הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל 6
: meū lectū nocte omni in faciam natare ,meo gemitu in Laboravi?tibi confitebitur quis
מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי 7
: meus oculus indignatione præ eſt Eroſus .liquefaciam meum ſtratum mea lachryma in
בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי 8
, iniquitatem operantes omnes me à Recedite .meos anguſtiatores omnes in inveteravit
עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן 9
Dñs :meam deprecationem Dñs Audivit.mei fletus vocem Dominus audivit quoniam
כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה 10
:mei inimici omnes valde terrebuntur & ,afficientur Pudore .accipiet meam orationem
תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי 11
.ſubito afficientur pudore,convertentur
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

PSAL. VII. ז

Domine .Jemini filii Chus verba ſuper Domino cecinit quod David Sighajon
שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ יְהוָה 1 2
.me eripe & ,me perſequentibus omnibus ab me ſerva : ſperavi te in meus Deus
אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃
.liberans non & ,lacerans :meam animam leo ut rapiat forte Ne
פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ 3

תרגום TARGUM.

לָא יִתְעַתְּדוּן מְתַלְעֲבִין קֳבֵל עֵינָךְ סְנֵיתָא כָּל 6
עוֹבְדֵי שְׁקַר׃ תְּאַבֵּד מְמַלְּלֵי כַּדְבוּתָא אֱנָשׁ שָׁדֵי 7
דַּם זַכֵּי וְנִכְלָא יְרַחֵק יְיָ׃ וַאֲנָא בִּסְגִיאֵי טוּבָךְ אֵעוּל 8
לְבֵיתָךְ אֶסְגּוֹד לְהֵיכְלָא דְקוּדְשָׁךְ בִּדְחַלְתָּךְ׃ יְיָ דַּבַּר 9
יָתִי בְּצִדְקְתָךְ מִן בְּגַלַל תּוּשְׁבְּחֵי תַּקֵּין קֳדָמַי
אוֹרְחָתָךְ׃ מְטוּל דְּלֵית בְּפוּמְהוֹן דְּרַשִּׁיעֵי כֵּיוָנְתָא 10
גּוּפֵיהוֹן מַלְיָן אִתְרְגוּשְׁתָּא הֵיךְ שְׁיוֹל פְּתִיחַ
גְּרוֹנְהוֹן לִישָׁנְהוֹן מְשַׁעְיִין׃ חַיֵּב לְהוֹן אֱלָהָא 11
יִתְבַּטְּלוּן מִמַּלְכָתְהוֹן בִּסְגֵיא מַרְדֵיהוֹן אַתְקַל לְהוֹן
אֲרוּם מְרַדוּ בְּמֵימְרָךְ׃ וְיֶחְדוּן כָּל מְסַבְּרִין בְּמֵימְרָךְ 12
לַעֲלַם יְשַׁבְּחוּן וְתַטֵּל עֲלֵיהוֹן וְיִבְדְּחוּן בָּךְ רַחֲמֵי
שְׁמָךְ׃ מְטוּל דִּי אַנְתְּ תְּבָרֵךְ לְצַדִּיקַיָּא יְיָ הֵיךְ תְּרֵיסָא 13
רַעֲוָא טָבָא תַּכְלְלִנֵּיהּ׃ ו
לְשַׁבָּחָא בִּנְגִינָתָא עַל כִּנָּרָא דִּתְמַנְיָא נִימַיָא 1
תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ יְיָ לָא בְרוּגְזָךְ תַּכְנִיעֵנִי וְלָא 2
בִּרְתְחָךְ תְּרַדֵּי יָתִי׃ חוּס עֲלַי יְיָ מְטוּל דְּחַלָּשׁ אֲנָא 3
אַסֵּי יָתִי יְיָ מְטוּל דְּאִתְבְּהִילוּ גַּרְמַי׃ וְנַפְשִׁי 4
אִתְבְּהִילַת לַחֲדָא וְאַנְתְּ יְיָ עַד אֵימָתַי רְוָחַ לִי׃ תּוּב 5
יְיָ פַּצֵּי נַפְשִׁי פְּרַק לִי בְּגַלַל טוּבָךְ׃ מְטוּל דְּלֵית 6
בְּמוֹתָא דָּכְרָנָךְ בִּשְׁאוֹל מַן יוֹדֵי לָךְ׃ אִשְׁתַּלְהֵית 7
בְּתֶנְחָתִי אֲמַלֵּל בְּצַעֲרִי בְּכָל לֵילְיָא עַל שְׁוָוי
בְּדִמְעָתִי דַּרְגָּשִׁי אַטְמֵשׁ׃ חֲשֵׁכַת מִן רוּגְזֵי עֵינַי 8
אִתְבַּלְיָאַת בְּכָל מְעִיקַי׃ זוּרוּ מִנִּי כָּל עָבְדֵי שְׁקַר 9
אֲרוּם שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ קָל בְּכוּתִי׃ שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ 10
בָּעוּתִי יְיָ צְלוֹתִי יְקַבֵּל׃ יִבְהֲתוּן וְיִתְבַּהֲלוּן לַחֲדָא 11
כּוּלְהוֹן בַּעֲלֵי דְבָבַי יְתוּבוּן יִבְהֲתוּן כְּשָׁעָא׃ ז
תַּרְגּוּמָא דְּאוֹרָיְתָא לְדָוִד דִּי שַׁבַּח קֳדָם יְיָ מְטוּל דִּי 1
אֲמַר שִׁירְתָא עַל תְּבִירָא דְּשָׁאוּל בַּר קִישׁ דְּמִן
שֵׁבֶט בִּנְיָמִן׃ יְיָ אֱלָהִי בְּמֵימְרָךְ סַבְּרִית פְּרוֹק יָתִי 2
מִכָּל רָדְפַי וּפַצָּא יָתִי׃ דִּלְמָא יִתְבַּר הֵיךְ אַרְיְוָתָא 3
נַפְשִׁי יִפְשַׁח וְלֵית דִּיפַצֵּי׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Non permanebunt irriſores corā oculis tuis : odiſti omnes operarios falſitatis. 6 Perdes loquentes mendaciū : hominē effuſorē ſanguinis mundi, et doloſū longè propellet Dñs. 7 Et ego in multitudine bonitatis tuæ ingrediar in domū tuam, adorabo ad templū ſanctū tuū in timore tui. 8 Dñe deduc me in juſtitia tua, propter laudē meā ; dirige corā me viam tuā. 9 Quoniam non eſt in ore impiorū rectū: corpora eorū plena ſunt tumultu: ſicut infern⁹ patens guttur eorū: linguā ſuā lenificant. 10 Condemna illos De⁹: deficiant à conſiliis ſuis; in multitudine rebellationum eorū, fac impingere eos, quoniam rebelles fuerunt Verbo tuo. 11 Et lætabuntur oēs qui ſperant in Verbo tuo, in æternū laudabunt; & obumbrabis eos, & lætabuntur in *te* amatores nominis tui. 12 Quoniam tu benedices juſtis, Dñe: veluti clypeo voluntate bona coronabis eum. 13

Ad canendum ſup *neginath ad* citharā octo chordarum, Hymnus Davidi. 1

PSAL. VI.

Domine ne in furore tuo *humilies* me, neq; in ira tua caſtiges me. 2 Miſerere mei Dñe, quoniā debilis ſum ego : ſana me Dñe, quoniā obſtupuerunt oſſa mea. 3 Et anima mea conturbata eſt vehementer; et tu Dñe uſquequo refrigeriū mihi? 4 Revertere Dñe, libera animā meā, redime me propter benignitatem tuā. 5 Quoniā non eſt in morte memoria tui: in inferno quis laudabit te? 6 Laſſat⁹ ſum ſuſpirio meo, loquar in dolore meo tota nocte ſup lectū meū : lachrymis meis cubile meum rigabo. 7 Caligavit præ indignatione ocul⁹ me⁹, conſumptus eſt propter omnes oppreſſores meos. 8 Recedite à me omnes operarii falſitatis, quoniam *exaudita eſt coram Domino vox* plorat⁹ mei. 9 Exaudita eſt in conſpectu Dñi deprecatio mea: Dñs orationem meam accepit. 10 Confundantur & interturbentur valde omnes auctores inimicitiæ meæ: revertantur et confundantur in momento. 11

Interpretatio *Odæ* Davidis quam cecinit corā Dño, *quum effatus eſſet carmen* ſup interitu Saulis filii Cis qui erat de tribu Benjamin. 1

PSAL. VII.

Domine De⁹ me⁹ in verbo tuo ſperavi : redime me ab omnib⁹ perſequētibus me, et libera me. 2 Ne fortè dilaceret ſicut leo animam meam ; diſcindat, et non ſit qui eruat. 3

Verſio SYRIACA. cum Interpretatione LATINA.

* ܘܠܐ ܢܩܘܡܘܢ ܫܒܗܪ̈ܐ ܩܕܡ ܥܝܢܝܟ: ܣܢܝܬ ܠܟܠ ܥܒ̈ܕܝ ܥܘܠܐ. * ܘܬܘܒܕ ܠܡܡܠܠܝ 6 7
ܕܓܠܐ: ܠܓܒܪܐ ܐܫܘܕ ܕܡܐ ܘܢܟܘܠܬܢܐ ܢܣܠܝܘܗܝ ܡܪܝܐ. * ܘܐܢܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܛܝܒܘܬܟ 8
ܐܥܘܠ ܠܒܝܬܟ: ܘܐܣܓܘܕ ܒܗܝܟܠܐ ܕܩܘܕܫܟ ܒܕܚܠܬܟ. * ܡܪܝܐ ܕܒܪܝܢܝ ܘܒܙܕܝܩܘܬܟ: 9
ܡܛܠ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝ ܬܪܘܨ ܩܕܡܝ ܐܘܪܚܟ. * ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܒܦܘܡܗܘܢ ܟܐܢܘܬܐ: ܐܠܐ ܥܘܠܐ 10
ܒܓܘܗܘܢ. ܘܐܝܟ ܩܒܪܐ ܦܬܝܚܐ ܓܓܪܬܗܘܢ: ܘܠܫܢܝܗܘܢ ܡܥܩܡܝܢ. * ܚܝܒ ܐܢܘܢ 11
ܐܠܗܐ: ܘܢܦܠܘܢ ܡܢ ܡܠܟܝܗܘܢ. ܘܒܣܘܓܐܐ ܕܥܘܠܗܘܢ ܕܚܘܩ ܐܢܘܢ: ܡܛܠ
ܕܡܪܡܪܘܟ. * ܢܚܕܘܢ ܒܟ ܟܠ ܕܡܣܒܪܝܢ ܒܟ: ܠܥܠܡ ܢܫܒܚܘܢܟ. ܘܬܥܡܪ ܒܗܘܢ. 12
ܢܬܚܝܠܘܢ ܒܟ ܟܠ ܕܪܚܡܝܢ ܫܡܟ: * ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܡܒܪܟ ܠܙܕܝܩܐ. ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܣܟܪܐ 13
ܡܨܠܚܐ ܐܚܕܬܢܝ. *ܡܙܡܘܪܐ ܕܫܬܐ*
* ܕܘܝܕ. ܡܬܚܦܛܢܘܬܐ ܘܡܪܬܝܢܘܬܐ. ܘܥܠ ܛܝܒܘܬܐ. ܦܣܘ̈ܩܐ ܟܙ. * ܡܪܝܐ ܠܐ ܒܪܘܓܙܟ 1 2
ܬܟܣܝܢܝ. ܘܠܐ ܒܚܡܬܟ ܬܪܕܝܢܝ: * ܚܘܣ ܥܠܝ ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܟܪܝܗ ܐܢܐ. ܐܣܝܢܝ ܡܪܝܐ 3
ܡܛܠ ܕܐܬܬܙܝܥܘ ܓܪ̈ܡܝ: * ܘܢܦܫܝ ܐܬܬܙܝܥܬ ܛܒ. ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ: * ܐܬܦܢܐ ܡܪܝܐ 4 5
ܘܦܪܘܩ ܢܦܫܝ. ܘܐܚܝܢܝ ܡܛܠ ܛܝܒܘܬܟ: * ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܒܡܘܬܐ ܥܘܗܕܢܟ. ܘܒܫܝܘܠ 6
ܡܢܘ ܡܘܕܐ ܠܟ: * ܠܐܝܬ ܒܬܢܚܬܝ ܘܨܒܥܬ ܒܟܠ ܠܠܝܐ ܥܪܣܝ. ܘܒܕܡ̈ܥܝ ܫܘܝܬܝ 7
ܐܡܣܝܬ: * ܟܪܝܬ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܥܝܢܝ. ܘܐܬܕܠܚܬ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝ: * ܦܪܘܩܘ ܡܢܝ 8 9
ܟܠ ܥܒ̈ܕܝ ܥܘܠܐ. ܡܛܠ ܕܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠܐ ܕܒܟܝܝ: * ܫܡܥ ܡܪܝܐ ܒܥܘܬܝ ܡܪܝܐ 10
ܨܠܘܬܝ ܩܒܠ. * ܢܒܗܬܘܢ ܘܢܬܬܒܪܘܢ ܛܒ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝ: ܢܬܗܦܟܘܢ ܘܢܐܒܕܘܢ 11
ܡܢ ܫܠܝ. * ܡܙܡܘܪܐ ܕܫܒܥܐ * * ܕܘܝܕ ܦܘܢܝܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕ 1
ܬܠܝܬܝܘܬܐ. ܦܣܘ̈ܩܐ ܟܙ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ ܒܟ ܣܒܪܬ ܦܪܘܩܝܢܝ: ܘܡܢ 2
ܟܠ ܪ̈ܕܘܦܝ ܦܨܢܝ. * ܕܠܡܐ ܐܝܟ ܐܪܝܐ ܢܚܛܘܦ ܢܦܫܝ: ܘܠܝܬ ܕܦܪܩ ܘܡܦܨܐ. 3

Neque ſtabunt ſuperbi coram oculis tuis. 6 Odiſti omnes operantes falſitatem, 7 Et perdes loquentes mendacium; virum effuſorem ſanguinis & fraudulentum aſpernabitur Dominus. 8 At ego in multitudine bonitatis tuæ ingrediar domum tuam, & adorabo in templo ſanctitatis tuæ. 9 In timore tuo, Domine, dirige me, & in juſtitia tua: propter inimicos meos dirige coram me viam tuam. 10 Quoniam non eſt in ore eorum æquitas, ſed iniquitas in intimo eorum, ſuntque velut ſepulchra aperta eorum guttura, & linguæ eorum perverſæ. 11 Damna eos, Deus, & cadant à conſiliis ſuis : & in multitudine iniquitatis eorum propelle eos, quoniam exacerbaverunt te. 12 Lætentur in te omnes qui ſperant in te : in æternum laudabunt te, & habitabis inter eos. Corroborentur in te omnes diligentes nomen tuum, 13 Quoniam tu benedices juſtis. Domine, ut clypeus opportunus cinges me.

PSAL. VI. Davidis.

Documentum & commonitio; ſimúlque de gratia. Verſ. 27. 1

Domine, ne in ira tua arguas me, neque in furore tuo me caſtiges. 2 Miſerere mei, Domine, quoniā infirmus ſum : ſana me, Domine, quoniam tremefacta ſunt oſſa mea. 3 Et anima mea territa eſt valdé: 4 et tu Dñe, quouſque? Convertere, Dñe, & libera animā meā, & ſalva me propter bonitatē tuā: 5 Quoniam non eſt in morte memoria tui, & in inferno quis confitetur tibi? 6 Defatigatus ſum in gemitib⁹ meis, tinxíq; ſingulis noctib⁹ lectum meū, & meis lachyrmis ſtratū meū tabefeci. 7 Doluit præ ira ocul⁹ me⁹, & turbatus eſt propter omnes inimicos meos. 8 Recedite à me omnes operantes falſitatem, quoniam audivit Dñs vocem fletûs mei: 9 Audivit Dñs petitionē meā, Dñs orationē meā ſuſcepit. 10 Pudefiant, et frangātur valdè cuncti hoſtes mei: vertātur et pereant ſubitò. 11

PSAL. VII. Davidis.

Converſio gentium ad fidem & confeſſionem Trinitatis. Verſ. 27. 1

Domine Deus me⁹, in te ſperavi, ſerva me: & à cunctis perſequutoribus meis eripe me. 2 Ne fortè ſicut leo ad deprædandam animam meam, nemine ſalvante atque eripiente. 3

Verſio VULG. LAT.

neque permanebunt injuſti ante oculos
7 tuos. Odiſti omnes, qui operantur ini-
quitatem: perdes omnes, qui loquuntur
mendacium. Virum ſanguinum & dolo-
8 ſum abominabitur Dominus: Ego au-
tem in multitudine miſericordiæ tuæ;
Introibo in domum tuam: adorabo ad
templum ſanctum tuum in timore tuo.
9 Domine, deduc me in juſtitia tua: pro-
pter inimicos meos dirige in conſpectu
10 tuo viam meam. Quoniam non eſt in
ore eorum veritas: cor eorum vanum
11 eſt. Sepulchrum patens eſt guttur eo-
rum, linguis ſuis doloſè agebant, judi-
ca illos Deus. Decidant à cogitationi-
bus ſuis, ſecundùm multitudinem impie-
tatum eorum expelle eos, quoniam ir-
12 ritaverunt te, Domine. Et lætentur o-
mnes, qui ſperant in te, in æternum ex-
ultabunt: & habitabis in eis. Et gloria-
būtur in te omnes, qui diligũt nomẽ tuũ,
13 Quoniã tu benedices juſto. Dñe, ut ſcuto
bonæ voluntatis tuæ coronâſti nos.

1 In finem in carminibus, Pſalmus David, pro octava. VI.

2 DOmine, ne in furore tuo arguas me,
3 neque in ira tua corripias me. Mi-
ſerere meî, Domine, quoniam infirmus
ſum: ſana me, Domine, quoniam con-
4 turbata ſunt oſſa mea. Et anima mea
turbata eſt valdé: ſed tu, Domine, uſ-
5 quequo? Convertere, Domine, & e-
ripe animam meam: ſalvum me fac
6 propter miſericordiam tuam. Quoni-
am non eſt in morte qui memor ſit tuî:
in inferno autem quis confitebitur tibi?
7 Laboravi in gemitu meo, lavabo per ſin-
gulas noctes lectum meum: lachrymis
8 meis ſtratum meum rigabo. Turbatus
eſt à furore oculus meus: inveteravi in-
9 ter omnes inimicos meos. Diſcedite à me
omnes qui operamini iniquitatẽ: quoniã
exaudivit Dñs vocẽ fletûs mei. Exaudi-
10 vit Dñs deprecationẽ meã, Dñs oratio-
nẽ meã ſuſcepit. Erubeſcãt, et conturben-
11 tur vehementer omnes inimici mei: con-
vertantur & erubeſcant valdè velociter.

1 Pſalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chuſi filii Jemini. (2 Reg. 16.) VII.

2 DOmine Deus meus, in te ſperavi:
ſalvum me fac ex omnibus perſe-
3 quentibus me, & libera me. Nequando
rapiat ut leo animam meam, dum non eſt qui redimat, neque qui ſalvum faciat.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

†οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν
7 σου. †Ἐμίσησας κύριε πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀ-
νομίαν, †ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος.
8 †ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται κύριος. †Ἐγὼ
δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου,
9 †προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου. †Κύ-
ριε ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου †ἕνεκα τῶν ἐ-
10 χθρῶν μου, †κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. †Ὅτι
οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια· †ἡ καρδία αὐ-
11 τῶν ματαία· †Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν·
†ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν. †κρῖνον αὐτοὺς ὁ θεός·
†ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν· †κατὰ τὸ
πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν †ἔξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρε-
12 πίκρανάν σε κύριε. †Καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ
πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ, †εἰς αἰῶνα ἀγαλλιά-
σονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς· †καὶ καυχήσονται
13 (γ) ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου, †Ὅτι
σὺ (δ) εὐλογήσεις δίκαιον. †κύριε, ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας
ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

MS.A. (γ) ἐν σοὶ (δ) εὐλογεῖς

1 (α) Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ϛʹ.

2 †Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, †μηδὲ τῇ ὀρ-
3 γῇ σου παιδεύσῃς με. †Ἐλέησόν με κύριε, ὅτι
ἀσθενής εἰμι. †ἴασαί με κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ
4 μου. †Καὶ ἡ ψυχή μου ἐταράχθη σφόδρα· †καὶ σὺ κύ-
5 ριε ἕως πότε; †Ἐπίστρεψον κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου·
6 †σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου, †Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ
θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου, †ἐν δὲ τῷ ᾅδῃ τίς ἐξομο-
7 λογήσεταί σοι; †Ἐκοπίασα (β) ἐν στεναγμῷ μου,
†λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, †ἐν δάκρυσί
8 μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω. †Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ
ὀφθαλμός μου, †ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.
9 †Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
†ὅτι εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου. †(γ)
10 Εἰσήκουσε κύριος τῆς δεήσεώς μου, †κύριος τὴν προσευ-
11 χήν μου προσεδέξατο. †Αἰσχυνθείησαν καὶ ταραχθείησαν
σφόδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου, †(δ) ἐπιστραφείησαν καὶ
αἰσχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους.

MS.A. (α) Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, (β) ἐν
τῷ στεναγμῷ μου, (γ) Ἤκουσεν (δ) ἀποστραφείησαν
εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθείησαν

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὃν ᾖσε τῷ κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσὶ υἱοῦ Ἰεμενεί. ζʹ.

2 †Κύριε ὁ θεός μου ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, †σῶσόν με ἐκ
3 πάντων τῶν διωκόντων με, καὶ ῥῦσαί με, †Μή πο-
τε ἁρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχήν μου, †μὴ ὄντος λυτρου-
μένου, μηδὲ σώζοντος.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

neque permanebunt injuſti ante
oculos tuos. 6 Odiſti, (d) Domi- 7
ne, omnes qui operantur iniqui-
tatem: perdes omnes qui loquun-
tur mendacium. 7 Virũ ſangui-
num, et doloſum abominabitur
Domin⁹. 8 Ego autem in multitu- 8
dine miſericordiæ tuæ introibo
in domum tuam: adorabo [f] ad
templum ſanctũ tuum in timore
tuo. 9 Dñe, deduc me in tua ju- 9
ſtitia propter inimicos meos: diri-
ge in conſpectu (e) tuo viã meã.
10 Quoniam non eſt in ore eorũ 10
veritas: [g] cor eorum vanũ eſt.
11 [h] Sepulchrũ patens eſt gut- 11
tur eorum; linguis ſuis doloſè a-
gebant: judica illos, Deus. 12 De-
cidant [i] à cogitationib⁹ ſuis: ſe-
cundũ multitudinẽ [k] impietatũ
eorũ expelle eos; quoniã irrita-
verunt te, Domine. 13 Et lætentur 12
(f) in te omnes, qui ſperant in te:
in æternum exultabunt; & ha-
bitabis in eis. 14 Et (g) gloriabun-
tur in te omnes, qui diligunt no-
men tuum: Quoniã tu benedi- 13
ces juſto. 15 Domine, ut ſcuto bo-
næ (h) voluntatis coronâſti nos.

In finẽ, in hymnis * pro octava, pſalmus ipſi David. VI. 1

1 DOmine, ne in furore tuo 2
[a] arguas me: neque in
irâ tuâ corripias me. 2 Miſerere 3
meî, Domine, quoniã infirm⁹ ſum:
ſana [b] me, Domine, quoniam
conturbata ſunt oſſa mea. 3 Et 4
anima mea turbata eſt valdé: ſed
tu, Domine, uſquequo? 4 Conver- 5
tere, Domine, eripe animam meam:
ſalvũ me fac propter miſericor-
diã tuã. 5 Quoniam non eſt in 6
morte, qui (a) memor ſit tuî: in
inferno autẽ quis confitebitur ti-
bi? 6 Laboravi in gemitu meo: 7
lavabo per ſingulas noctes lectũ
meũ: in lachrymis meis ſtratũ me-
um rigabo. 7 Turbatus (b) eſt à 8
furore oculus meus: (c) invetera-
vi inter omnes inimicos meos.
8 Diſcedite à me [c] omnes qui o- 9
peramini (d) iniquitatẽ: quoniam
exaudivit Domin⁹ vocẽ flet⁹ mei.
9 Exaudivit Dñs deprecationem 10
meã: Dñs orationẽ meã ſuſcepit.
10 Erubeſcant, & (e) conturben- 11
tur vehementer omnes inimici
mei: convertantur, & erubeſcant
valdè (f) velociter.

Pſalmus (a) ipſi David, quem cantavit Domino pro verbis (b) Chuſi filii [.·.] Jemeni. VII. 1

1 *DOmine Deus meus, in te ſperavi: [a] ſalvum me fac ex omnibus perſequentibus me, & libera me. 2 Nequando rapiat, ut leo, animam meam: dum non eſt qui redimat, neque qui ſalvum faciat.* 2 3

Verſio ÆTHIOPICA.

ወኢይነብሩ፡ዐማፅያን፡ቅድመ፡አዕይንቲከ፡፡=
ጸላእከ፡እግዚኦ፡ኵሎሙ፡ገበርተ፡ዓመፃ፡፡ 6
ወትገድፎሙ፡ለኵሎሙ፡እለ፡ይነቡ፡ሐሰተ፡፡
ብእሴ፡ደም፡ወጕሕላዌ፡ያስቆርር፡እግዚኦ 7
ብሒሩ፡፡ወአንሰ፡በብዝኃ፡ምሕረትከ፡8 ፡እበ
ውእ፡ቤተከ፡፡ወእሰግድ፡ውስተ፡ጽርሐ፡መቅ
ደስከ፡በፈሪሆትከ፡፡=፡እግዚኦ፡መርሐኒ፡በጽ 9
ድቅከ፡፡ወበእንተ፡ጸላእትየ፡አርትዕ፡ፍኖትየ፡
ቅድሜከ፡፡=፡ እስመ፡አልቦ፡ጽድቀ፡ውስተ፡ 10
አፉሆሙ፡፡ወልቦሙኒ፡ከንቶ፡፡=፡ከመ፡መቃብ 11
ር፡ክሡት፡ጕርዒቶሙ፡፡ወጸልሐዉ፡በልሳናቲ
ሆሙ፡፡ኰንኖሙ፡እግዚኦ፡ 12 ወይደቁ፡በው
ዲቶሙ፡፡ወበከመ፡ብዝኃ፡ሐብሎሙ፡ስድደ
ሙ፡፡እስመ፡አምረሩከ፡እግዚኦ፡፡=፡ወይትፈ 13
ሥሑ፡ብከ፡ኵሎሙ፡እለ፡ይትዌከሉከ፡፡ለዓ
ለም፡ ይትሐሠዩ፡ወተኀድር፡ላዕሌሆሙ፡፡=
ወይትሜክሑ፡ብከ፡ኵሎሙ፡እለ፡ያፈቅሩ፡ስ 14
መከ፡፡እስመ፡ አንተ፡ ትባርክ፡ ለጻድቅ፡፡=፡
እግዚኦ፡ከመ፡ወልታ፡ሥምረ፡ከለልከነ፡፡=፡ 15

ፍጻሜ፡ዘስብሐት፡በእንተ፡ሳምንት፡ መዝሙር፡ዘዳዊት፡፡

፪ እግዚኦ፡በመዐትከ፡ኢትቅሥፈኒ፡፡ወበመቅ 1
ሠፍትከ፡ኢትገሥጸኒ፡፡=፡ ተሣሀለኒ፡እግዚ 2
ኦ፡ እስመ፡ ድዉይ፡ አነ፡፡ወፈውሰኒ፡ እስመ፡
ተሀውከ፡አዕጽምትየ፡፡=፡ ወነፍስየኒ፡ተሀው 3
ከት፡ ፈድፋደ፡፡ወአንተኒ፡ እግዚኦ፡ እስከ፡
ማእዜኑ፡፡=፡ ተመየጥ፡እግዚኦ፡ወባልሐ፡ለነ 4
ፍስየ፡፡ወአድኅነኒ፡በእንተ፡ምሕረትከ፡፡=እስ 5
መ፡አልቦ፡በውስተ፡ሞት፡ዘይዜከረከ፡፡ወበሲኦ
ል፡መኑ፡የአምነከ፡፡=ሰራሕኩ፡በመንደቤ፡፡ 6
ወአኀፅብ፡ ኵሎ፡ ሌሊተ፡ዐራትየ፡፡ወበአንብ
ዕየ፡አርሐስኩ፡ምስካብየ፡፡=ወተሀውከት፡አ 7
መዐት፡ ዐይንየ፡፡ ወበለይኩ፡በኀበ፡ኵሎሙ፡
ጸላእትየ፡፡=፡ ረሐቁ፡እምኔየ፡ ኵልክሙ፡ 8
ገበርተ፡ ዐመፃ፡፡እስመ፡ ሰምዓኒ፡ እግዚአብ
ሔር፡ቃለ፡ብካይየ፡፡=፡ ወሰምዓኒ፡እግዚአብ 9
ሔር፡ ስእለትየ፡፡ወተወክፈ፡ እግዚአብሔር፡
ጸሎትየ፡፡=ለይትኀፈሩ፡ወይኅሰሩ፡ኵሎሙ፡ 10
ጸላእትየ፡፡ለይግብኡ፡ ድኅሬሆሙ፡ወይትኀ
ፈሩ፡ፈድፋደ፡ወፍጡነ፡፡=፡

መዝሙር፡ዘዳዊት፡ዘዘመረ፡ለእግዚአብሔር፡ በእንተ፡ነገረ፡ኩዝ፡ወልደ፡አሚናዳብ፡፡

፪ እግዚኦ፡አምላኪየ፡ብከ፡ተወከልኩ፡ወኢት 1
ግድፈኒ፡፡ወአድኅነኒ፡እምኵሎሙ፡ እለ፡ ሮ
ዲኒ፡ወባልሐኒ፡፡=፡ ከመ፡ኢይምስጥዋ፡ከመ፡ 2
አንበሳ፡ ለነፍስየ፡፡እንዘ፡ አልቦ፡ ዘያድኅነኒ፡
ወዘይባልሐ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [f] in templo ſancto tuo [g] & quidem cor [h] Tanquã ſepulchrũ [i] in conſiliis ſuis malis: [k] fraudum eorũ PSAL. VI. [a] percutias me: [b] me, quoniã [c] vos omnes PSAL. VII. [.·.] Aminadab [a] & ne abjicias me, ſed ſalvum

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

6 ولا يثبت مخالفوا وصاياك بين يديك * يا رب ابغضت جميع فاعلي الاثم * وابدت كل الناطقين
7 بالكذب * الرجل السافك الدماء الغاش الرب يرذله * وانا بكثرة رحمتك ادخل بيتك * واسجد
8 في هيكل قدسك * مستشعرا خشيتك * اهدني يا رب بعدلك * ومن اجل اعداي سهل طريقي
9 امامك * فانه ليس في افواههم صدق * بل الاثم في قلوبهم * حناجرهم قبور مفتحة * والسنتهم
10 غاشة * دنهم يا الله * وليسقطوا من افكارهم * ومثل كثرة نفاقهم استاصلهم لانهم اسخطوك
11 يا رب * وليفرح بك جميع المتوكلين عليك * يسرون الي الابد * وفيهم تحل بركتك * ويفتخر بك
12 كل محبي اسمك * لانك باركت الصديق * وكمثل سلاح المسرة كللتنا *
13

1 * المزمور السادس لداود * تضرعا من اجل خطيته وهو * كا * اسيكوانه *

2 * يا رب لا تبكتني بغضبك * ولا تؤدبني بسخطك * ارحمني يا رب فاني ضعيف * اشفني يا رب
3 فان عظامي وهنت * ونفسي جزعت جدا * وانت يا رب حتى متى * تعطف علي ونج نفسي *
4 وخلصني من اجل رحمتك * فليس في الموتى من يذكرك * ولا في الجحيم من يشكرك *
5 * وتعبت في تنهدي * احم في كل ليلة سريري * وبدموعي ابل فراشي * ذبلت من السخط
6 عيناي * وتعتقت في جميع اعداي * ابعدوا عني يا جميع فاعلي الاثم * لان الرب قد سمع
7 صوت بكاي * الرب سمع تضرعي * الرب قبل صلاتي * يخزا ويقلق جدا جميع اعداي *
8 ويرتدون الي ورايهم * ويخزون جدا عاجلا *
9
10
11

1 * المزمور السابع لداود * له * اسيكوانه *

2 * توكلت عليك يا ربي والاهي خلصني * ومن ايدي
3 جميع الطاردين لي نجني * لئلا يخطفوا نفسي مثل الاسد * حيث لا منج ولا مخلص *

Et non conſiſtent contradicentes præceptis 6
tuis ante te. O Domine, odiſti omnes operã-
tes iniquitatẽ. Et perdidiſti omnes profe- 7
rentes mendaciũ: Virũ effundentem ſan-
guinẽ, doloſum, Domin⁹ contemnit. Et ego 8
cum multitudine miſericordiæ tuæ ingre-
diar domũ tuã, et adorabo in templo ſan-
ctitatis tuæ, ſentiens timorem tuum. Di- 9
rige me, O Domine mi, æquitate tuã, &
propter inimicos meos complana viã meã
in conſpectu tuo. Quia non eſt in oribus 10
eorum veritas, ſed iniquitas in cordibus
eorum. Guttura eorum ſepulchra aperta, et
linguæ eorum doloſæ: Judica eos, O Deus, 11
Et decidant à cogitationibus ſuis, & ſe-
cundùm multitudinem impietatis eorum
eradica eos: quoniam ad indignationem
concitârunt te, O Domine. Et lætentur in 12
te omnes confidentes in te: exultabunt in
æternũ, & in eis habitabit benedictio tua,
& gloriabuntur in te omnes amantes no-
men tuum; Quia tu benedixiſti juſto, Et 13
veluti arma lætitiæ coronâſti nos.

PSAL. VI. *Davidis.* In ſupplicationem pro peccato ſuo. Verſ. 21. 1

O Domine mi, ne reprehendas me in ira 2
tua, neque erudias me in furore tuo.
Miſerere mei, O Domine mi, quia infirmus 3
ſum: ſana me, O Domine mi, quoniam oſſa
mea elanguerunt. Et anima mea contri- 4
ſtata eſt valdé: & tu, O Domine mi, uſ-
quequó? Propitiare mihi & libera ani- 5
mam meam, & ſalva me ob miſericordi-
am tuam. Non enim eſt in morte qui re- 6
cordetur tui, neque in inferis qui tibi gra-
tias agat. Et laboravi in ſuſpirio meo: 7
lavo ſingulis noctibus ſtratum me, & la-
chrymis meis madefacio lectũ meum. Lan- 8
guerunt propter indignationem oculi mei,
& inveteratus ſum inter omnes inimicos
meos. Recedite à me omnes operantes 9
iniquitatem, quia Dominus jam audivit
vocem fletûs mei: Dominus audivit ſup- 10
plicationem meã: Dominus acceptavit ora-
tionem meã. Confundantur, et conturbentur 11
vehementer omnes inimici mei, et conver-
tantur retrò, et erubeſcant valdè velociter.

PSAL. VII. *Verſ. 35.* 1

COnfiſus ſum in te, O Domine mi & 2
Deus meus: libera me, & è manibus
omnium perſequentium me, redime me. Ne 3
rapiant animam meam veluti leo, dum non
eſt redemptor, neque ſalvator:

תהלים : ח

retribui Si ,meis volis in iniquitas eſt ſi ,iſtud feci ſi meus Deus Domine
4 יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי 5
,meā animam inimicus Perſequatur.inaniter meū anguſtiavicē erui & ,malum meo pacifico
6 שׁוֹלְמִי רָע וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרַדֹּף אוֹיֵב נַפְשִׁי
,habitare faciat pulverem in meā gloriā & ,meam vitas terra in conculcet & ,comprehēdat &
וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן
: meorū hoſtiū indignationes propter te eleva , tuo naſo in Domine Surge .Selah
7 סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי
cum ſuper & : te circundabit populorum cœtus Et .præcepiſti judicium ,me ad te ſuſcita &
8 וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃ וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ
,meā juſtitiā ſcdm Dñe me judica :populos judicabit Domin⁹.revertere altitudinē in
9 לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין עַמִּים שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי
juſtus ,ſtabilies & ,impios malum nunc Conſumet .me ſuper meam perfectionē ſcdm &
10 וּכְתֻמִּי עָלָי׃ יִגְמָר־נָא רַע רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק
ſervantem , Deum ſuper meus Clypeus .juſtus Deus renes & , corda probans &
11 וּבֹחֵן לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃ מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ
non Si .die omni in indignans Deus & ,juſtus judex Deus .corde rectos
12 13 יִשְׁרֵי־לֵב׃ אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא
fecit parare ei Et .illū paravit & ,tetendit ſuum arcum:acuet ſuū gladiū,fuerit converſus
14 יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃ וְלוֹ הֵכִין
,laborem cōcepit &,iniquitatē parturiet Ecce.operabitur ardentes in,ſuas ſagittas:mortis vaſa
15 כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל׃ הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל
.operabitur foveam in cadet &:eam effodit & ,excidit Ciſternam .mendacium peperit &
16 וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃
Confitebor.deſcendet ej⁹ violentia,ej⁹ verticē ſuper &:ej⁹ caput in ej⁹ labor Convertetur
17 18 יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל קָדְקֳדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ אוֹדֶה
.altiſſimi Domini nomini pſallam & : ejus juſtitiam ſecundùm Domino
יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה עֶלְיוֹן׃

PSAL. VIII. ח

illuſtre quàm ,noſter Domine Domine .David canticum Hagithith ſuper Vincenti
1 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר
ore Ex .cœlos ſuper tuam laudem des quòd ; terra univerſa in tuum nomen
3 שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי
faciendū ceſſare ad:tuos anguſtiatores propter fortitudinē fundâſti ſugentium &,parvulorum
עוֹלְלִים וְיֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית
: tuorum digitorum opus ,tuos cœlos videbo Quoniam .ſe ulciſcentem & , inimicum
4 אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ
filius & : ejus recorderis quòd ,homo Quid .præparaſti quas ſtellas & , lunam
5 יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־
,gloria & : Deo à paululum eum facies deficere Et ? eum viſites quòd , hominis
6 אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד
omnia :tuarum manuum operibus in eum facies Dominari .eum redimiturus es decore &
7 וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃ תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל
animalia etiam & : ipſa univerſa armenta & , Pecus .ejus pedibus ſub poſuiſti
8 שַׁתָּה תַחַת־רַגְלָיו׃ צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת
Domine .marium ſemitas tranſeuntem : maris piſces & ,cælorum Volatile .campi
9 10 שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְהוָה
! terra univerſa in tuum nomen illuſtre quàm ,noſter Domine
אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

תרגום TARGUM.

יְיָ אֱלָהִי אִין עֲבָדִית שִׁירְתָא הָדָא בְּכַוָּנְתָא בִישָׁא 4
אִין אִית תְּלוּמָא בִּידַי׃ אִין פַּרְעֵית לִבְעֵל שְׁלָמִי 5
בִּישׁ וּדְחָקִית מְעִיקַי מַגָּן׃ יְהֵי רְדַף בְּעֵל דְּבָבָא 6
נַפְשִׁי וְיִדְבֵּק וְיִכְבּוֹשׁ לְאַרְעָא חַיַּי וִיקָרִי לְעַפְרָא
יַשְׁרֵי לְעָלְמִין׃ קוּם יְיָ בְּתוּקְפָךְ אִתְנַטַּל בְּרוּגְזָא 7
עַל מְעִיקַי וְסַרְהֵיב לִי דִּינָא דִּי פַקֵּדְתָּא׃ וּכְנִישַׁת 8
אֻמַּיָּא תְּחַזְּרִנָךְ וְאַמְטוּלְתָהָא לְבֵי שְׁכִנְתָּךְ תּוּב׃
מֵימְרָא דַיְיָ יְדִין עַמְמַיָּא דּוּן יָתִי יְיָ כִּזְכוּתִי 9
וּכְשַׁלְמוּתִי פְּרַע עֲלַי׃ יִשְׁתֵּיצֵי כְּעַן בִּישָׁא דְּרַשִׁיעֵי 10
וְיִשְׁתַּכְלְלוּן צַדִּיקֵי וּבָחֵן לִבְּבֵי וְכָלְיָן אֱלָהָא
זַכָּאָה׃ תְּרֵיסִי עַל אֱלָהָא פָּרִיק תְּרִיצֵי לִבָּא׃ אֱלָהָא 11 12
דַּיָּנָא זַכָּאָה וּבִתְקוֹף רָגֵיז עַל רַשִׁיעֵי כָּל יוֹמָא׃
אִם לָא יְתוּב לְדַחַלְתֵּיהּ סַיְפֵיהּ שְׁחִיז קַשְׁתֵּיהּ 13
מְתִיחָא וּסְדִירָא׃ וּמְטוּלְתֵיהּ תַּקִּין זֵינֵי מוֹתָא 14
גִּירוֹי לְדָלְקֵי צַדִּיקַיָּא יַעְבֵּיד׃ הָא יִצְטַעַר לְשַׁקָּר 15
וְיַעְדֵּי עַמְלָא וְיֵלֵיד שִׁקְרָא׃ שׁוּחַ חֲפַר וְגַמְצֵיהּ 16
וּנְפַל בְּשׁוּחַתָּא דִי עֲבַד׃ יְתוּב לְעוּתֵיהּ בְּרֵישֵׁיהּ 17
וְעַל מוֹקְדֵיהּ חֲטוּפֵיהּ יֵחוּת׃ אֲשַׁבַּח יְיָ כְּצִדְקְתֵיהּ 18
וַאֲשַׁבַּח שׁוּם אֱלָהָא עִלָּאָה׃

ח

לְשַׁבָּחָא עַל כִּנּוֹרָא דְאַיְתִי מִגַּת תּוּשְׁבַּחְתָּא 1
לְדָוִד׃ יְיָ אֱלָהָא רִבּוֹנָנָא כְּמָה תְּלִיל שְׁמָךְ וּמְשַׁבַּח 2
בְּכוּלָּא אַרְעָא דִיהַבְתָּא זִוָךְ עֵיל מִן שְׁמַיָּא׃ מִפּוּם 3
עוּלֵמַיָּא וְיוֹנְקַיָּא אַשְׁתֵּסְתָּא עוּשְׁנָא מִן בְּגַלַל
מְעִיקָךְ לְבַטָּלָא בְּעֵיל דְּבָבָא וְנָוּמָא׃ מְטוּל 4
דְּאֶחְמֵי שְׁמָיָךְ עוֹבָדֵי אֶצְבְּעָתָךְ סִיהֲרָא
וְכוֹכְבַיָּא דִּי אַתְקֵינְתָּא׃ מָה בַּר נָשָׁא 5
מְטוּל דְּתִדְכַּר עוֹבָדוֹי וּבַר נָשָׁא מְטוּל
דְּתִסְעַר עֲלוֹי׃ וְחַסַּרְתָּא יָתֵיהּ קְלִיל 6
מִמַּלְאֲכַיָּא וְאִיקָרָא וְשִׁבְהוֹרָא תַּכְלְלִנֵּיהּ׃
אַשְׁלַטְתֵּיהּ בְּעוֹבָדֵי יְדָךְ כּוּלָּא שַׁוִּיתָא 7
תְּחוֹת רִגְלוֹי׃ עָאן וְתוֹרֵי כּוּלְּהוֹן וְלַחוּד 8
בְּעִירֵי חַקְלָא׃ צִפְּרֵי שְׁמַיָּא וְנוּנֵי יַמָּא וְלִוְיָתָן 9
דְּחָלֵיף אֳסַרְטֵי יַמָּא׃ יְיָ אֱלָהָא רִבּוֹנָנָא כְּמָה 10
תְּלִיל וּמְשַׁבַּח שְׁמָךְ בְּכוּלָּא אַרְעָא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Domine Deus meus ſi feci *carmen* iſtud 4
cum intentione mala, ſi eſt iniquitas in
manibus meis : Si reddidi auctori pacis 5
meæ malum, & afflixi eos qui me angebant
fruſtrà : Perſequatur auctor inimi- 6
citiæ animam meam & apprehendat, &
proſternat ad terram vitam meam, &
gloriam meam in pulverem ponat in
perpetuum. Surge Domine in fortitudi- 7
ne tua, elevare in furore ſuper oppreſ-
ſores meos, & accelera mihi judicium
quod mandâſti. Et congregatio genti- 8
um circundabit te, & propter eam ad
domum majeſtatis tuæ revertere. Ver- 9
bum Domini judicabit populos : judi-
ca me Domine ſecundùm meritum me-
um, & ſecundùm perfectionem meam
perſolve mihi. Deſtruatur nunc mali- 10
tia impiorum, & confirmentur juſti :
ſcrutatur verò corda & renes Deus
juſtus. Clypeus meus in Deo qui redi- 11
mit rectos corde. Deus judex juſtus, & 12
in fortitudine iraſcitur adverſus impios
tota die. Si non revertatur ad timorem 13
ejus, gladium ſuum acuit : arcus ejus
extentus & paratus. Et propter ipſum 14
paravit arma mortis : ſagittis ſuis in
perſecutores juſtorum operabitur. Ecce 15
enitetur falſitatem, & concipiet pravi-
tatem, & pariet mendacium. Foveam 16
fodit & effodit eam ; & cecidit in fo-
veam quam fecit. Recidet pravitas ejus 17
in caput ejus, & ſuper verticem ejus in-
quitas ejus deſcendet. Laudabo Domi- 18
num ſecundùm juſtitiam ejus, & lauda-
bo nomen Dei altiſſimi.

Ad canendum ſuper citharam, *quam* 1
attulit de Gath, canticum David.

PSAL. VIII.

DOmine *Deus* præceptor noſter, quàm 2
excelſum eſt nomen tuum, & laudabile
in univerſa terrra, qui conſtituiſti ſplen-
dorem tuum ſupra cœlos. Ex ore infan- 3
tium & lactentium fundâſti fortitudinē
propter adverſarios tuos, ut deſtruas au-
ctorē inimicitiarū & *minitantē*. Quo- 4
niā ſuſpiciā cœlos tuos, opera digitorū
tuorum, lunam, & ſtellas quæ præparâſti.
Quid eſt fili⁹ hominis quoniā recordaris 5
operationū ej⁹; & fili⁹ hominis, quoniā
viſitas eū? Minuiſti autē eum minimo ab 6
angelis : gloria & ſplendore coronâſti
eū. Dediſti ei poteſtatē in opera manuū 7
tuarū : omnia poſuiſti ſub pedibus ejus : 8
Oves & boves omnes, & inſuper beſtias
agri : Aves cœli, & piſces maris, *& Leviathan qui tranſit* vias maris. Domine *Deus* præ- 9
ceptor noſter, quàm excelſum & laudabile eſt nomen tuum in univerſa terra ! 10

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

4 * ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ ܐܢ ܣܥܪܬ ܗܕܐ: ܘܐܢ ܐܝܬ ܥܘܠܐ ܒܐܝܕܝ. * ܘܐܢ ܦܪܥܬ ܠܡܢ ܕܥܒܕ ܠܝ 5
ܒܝܫܬܐ: ܘܐܢ ܐܠܨܬ ܠܒܥܠܕܒܒܝ ܣܪܝܩܐܝܬ. * ܢܪܕܘܦ ܒܥܠܕܒܒܐ ܠܢܦܫܝ ܘܢܕܪܟܝܗ: 6
ܘܢܕܘܫ ܚܝܝ ܒܐܪܥܐ. ܘܫܘܒܚܝ ܒܥܦܪܐ ܢܫܪܐ: * ܩܘܡ ܡܪܝܐ ܒܪܘܓܙܟ. ܘܐܬܥܠܝ ܥܠ ܩܕܠ 7
ܒܥܠܕܒܒܝ: ܘܐܬܬܥܝܪ ܠܝ ܒܕܝܢܐ ܕܦܩܕܬ. * ܘܟܢܘܫܬܐ ܕܥܡܡܐ ܬܚܕܪܟ: ܘܡܛܠܗ ܠܪܘܡܐ 8
ܬܬܦܢܐ. * ܡܪܝܐ ܢܕܘܢ ܥܡܡܐ: ܕܘܢܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܝ ܘܐܝܟ ܬܡܝܡܘܬܝ. * ܢܫܬܡܠܐ 9 10
ܒܝܫܬܐ ܥܠ ܪܫܝܥܐ: ܘܬܬܪܨ ܠܙܕܝܩܐ. ܒܨܐ ܠܒܐ ܘܟܘܠܝܬܐ: ܐܠܗܐ ܙܕܝܩܐ * ܘܡܥܕܪܢܝ. 11
ܐܠܗܐ ܕܦܪܩ ܠܬܪܝܨܝ ܠܒܐ: * ܐܠܗܐ ܕܝܢܐ ܙܕܝܩܐ. ܠܐ ܪܓܙ ܒܟܠ ܝܘܡ ܐܠܐ ܗܦܟ: 12
13 14 * ܣܦܣܪܗ ܡܠܛܫ ܩܫܬܗ ܡܬܚ. ܛܝܒܗ * ܘܛܝܒ ܠܗ ܡܐܢܐ ܕܪܘܓܙܐ: ܓܐܪܘܗܝ ܥܒܕ
15 16 ܠܕܠܩܝܢ. * ܡܛܠ ܕܚܒܠ ܥܘܠܐ ܘܒܛܢ ܥܡܠܐ ܘܝܠܕ ܢܟܠܐ: * ܓܘܒܐ ܚܦܪ ܘܥܡܩܗ ܘܢܦܠ
17 18 ܒܚܦܘܪܬܐ ܕܥܒܕ. * ܢܗܦܘܟ ܥܡܠܗ ܒܪܝܫܗ: ܘܥܠ ܩܕܩܕܗ ܢܚܘܬ ܚܛܘܦܗ. * ܐܘܕܐ
ܠܡܪܝܐ ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܝ. ܘܐܙܡܪ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܡܪܝܡܐ. * ܡܙܡܘܪܐ ܕܬܡܢܝܐ *
1 * ܕܕܘܝܕ. ܢܒܝܘܬܐ ܕܐܘܫܥܢܐ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܐܡܪܘܢ ܝܠܘܕܐ ܘܛܠܝܐ ܘܥܠܝܡܐ ܠܡܪܝܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܚ.
2 3 * ܡܪܝܐ ܡܪܢ ܡܐ ܡܫܒܚ ܫܡܟ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܕܝܗܒܬ ܫܘܒܚܟ ܥܠ ܫܡܝܐ: * ܡܢ
ܦܘܡܐ ܕܝܠܘܕܐ ܘܕܛܠܝܐ ܬܩܢܬ ܫܘܒܚܐ. ܡܛܠ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܕܢܒܛܠ ܒܥܠܕܒܒܐ
4 5 ܘܡܬܒܥܢܐ: * ܡܛܠ ܕܚܙܘ ܫܡܝܟ ܥܒܕܐ ܕܨܒܥܬܟ. ܣܗܪܐ ܘܟܘܟܒܐ ܕܐܬܩܢܬ: * ܡܢܘ
6 ܓܒܪܐ ܕܐܬܕܟܪܬܝܗܝ. ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܕܣܥܪܬܝܗܝ: * ܒܨܪܬܝܗܝ ܩܠܝܠ ܡܢ ܡܠܐܟܐ. ܒܐܝܩܪܐ
7 ܘܒܫܘܒܚܐ ܟܠܠܬܝܗܝ: * ܘܐܫܠܛܬܝܗܝ ܒܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܟ. ܘܟܠ ܫܥܒܕܬ ܬܚܝܬ
8 9 ܪܓܠܘܗܝ: * ܥܢܐ ܘܬܘܪܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ * ܘܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܘܢܘܢܐ ܕܝܡܐ
10 ܕܥܒܪܝܢ ܫܒܝܠܝ ܝܡܡܐ. * ܡܪܝܐ ܡܪܢ ܡܐ ܡܫܒܚ ܫܡܟ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ.

Domine Deus meus, ſi perpetravi hoc, et ſi eſt 4
iniquitas in manib⁹ meis. Et ſi rependi ei qui 5
intulit mihi malum, ſiq; oppreſſi adverſarios
meos abſque cauſa : Perſequatur hoſtis animā 6
meam, & aſſequatur illam, & conculcet vitam
meā in terrā, & gloriā meam in pulvere ha-
bitare faciat. Exurge, Dñe, in ira tua, & ex- 7
altare ſuper cervicem hoſtium meorum. In-
vigila mihi in judicio quod præcepiſti. Et 8
cœtus populorum circundabit te, & propter
ipſum in altum revertêris. Dominus judica- 9
bit gentes : judica me, Dñe ſecundùm juſtitiā
meam, & ſecundùm innocentiā meam. Com- 10
pleatur malitia adverſùs impios, & diriges
juſtos, ſcrutans cor & renes, Deus juſte, Auxi- 11
liator meus Deus qui ſalvas rectos corde. De- 12
us judex juſtitiæ, non iraſcitur ſingulis dieb⁹,
ſed convertitur. Gladiū ſuum expolit, & ar- 13
cum ſuum tendit : inſtruxit, Et paravit ſibi va- 14
ſa furoris, ſagittas ſuas fecit iis qui ardent.
Quoniam parturiit iniquus & concepit ſce- 15
lus, ac genuit dolum : Puteum effodit & ex- 16
cavavit eum, & incidit in foveam quam fecit.
Recidet iniquitas ejus in caput ipſius, & ſu-
per verticem ejus iniquitas recumbet. Con- 17
fitebor Domino ſecundùm juſtitiam meam,
& pſallam nomini Domini altiſſimi.

PSAL. VIII. *Davidis. Prophetia* 1
quòd laudē Oſannis dicturi eſſent infantes, &
pueri, atque adoleſcentes Domino. Verſ. 18.

O Domine Dñs noſter, quàm glorioſum eſt 2
nomen tuum in univerſa terra, ut dede-
ris laudem tuam ſuper cœlum ? Ex ore juve- 3
num, & puerorum confirmâſti gloriam tuam
propter inimicos tuos, ut aboleatur hoſtis
vindictā ſumens. Quoniam viderunt cœlos 4
tuos opus digitorū tuorū, lunā & ſtellas quas
tu parâſti ? Quis eſt vir, ut memoriā ej⁹ habu- 5
eris, & fili⁹ hominis ut eum inviſeris ? Minu- 6
iſti eum paulò min⁹ ab angelis, honore & glo-
riā cinxiſti eum, Et præfeciſti eum operi ma- 7
nuū tuarū, & omnia poſuiſti ſub pedib⁹ ejus :
Oves & armenta univerſa, etiā beſtiā deſerti, 8
Et volucres cœli, & piſces maris qui tranſeūt 9
per ſemitam marium. Dñe Dñs noſter, quàm 10
glorioſum eſt nomen tuum in univerſa terra ?

Versio VULG. LAT.

4 Domine Deus meus, si feci istud, si est iniquitas
5 in manibꝰ meis: Si reddidi retribuentibꝰ mihi mala, decidam meritò ab
6 inimicis meis inanis: Persequatur inimicus animā meā, & comprehendat, et conculcet in terra vitam meā, & gloriā meā
7 in pulverem deducat. Exurge, Domine, in irâ tuâ: & exaltare in finibus inimicorum meorū. Et exurge, Domine Deꝰ meꝰ,
8 in præcepto quod mandâsti: Et synagoga populorū circumdabit te. Et propter
9 hanc in altū regredere: Dñs judicat populos. Judica me, Domine, secundùm justitiā meam, & secundùm innocentiam
10 meam super me. Consumetur nequitia peccatorū, & diriges justū, scrutans corda & renes Deus.
11 Justum adjutoriū meū à Domino, qui salvos facit rectos corde.
12 Deus judex justꝰ, fortis, & patiens, num-
13 quid irascitur per singulos dies? Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit: arcum suum tetendit, & paravit
14 illum. Et in eo paravit vasa mortis, sagittas
15 suas ardentibus effecit. Ecce parturiit injustitiam: concepit dolorem,
16 & peperit iniquitatem. Lacum aperuit, & effodit eum: & incidit in foveam, quā
17 fecit. Convertetur dolor ejus in caput ejus: & in verticem ipsius iniquitas ejus
18 descendet. Confitebor Dño secundùm justitiā ejꝰ: & psallā nomini Dñi altissimi.

1 In finem pro torcularibus, Psalmus David. VIII.

2 Domine Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in universa terra! Quoniam elevata est magnificentia tua super cœlos.
3 Ex ore infantiū & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum &
4 ultorem. Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum: lunam & stellas,
5 quæ tu fundâsti. Quid est homo, quòd memor es ejus? aut filius hominis, quoniā
6 visitas eum? Minuisti eum paulò minùs ab angelis, gloriâ & honore coronâsti
7 eum: Et constituisti eum super opera ma-
8 nuum tuarum. Omnia subjecisti sub pedibus ejus, oves & boves universas, in-
9 super & pecora campi; Volucres cœli, & pisces maris, qui perambulant semitas
10 maris. Domine Dñs noster, quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Versio GRÆC. LXX. Interp.

4 † Κύριε ὁ θεός μου εἰ ἐποίησα τοῦτο, † εἰ ἔστιν ἀδικία
5 ἐν χερσί μου, † Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακά, † ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ
6 τῶν ἐχθρῶν μου κενός· † Καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου καὶ καταλάβοι, † καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωήν μου, † καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι.
7 ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Ἀνάστηθι κύριε ἐν ὀργῇ σου, † ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου· † (α) ἐξεγέρθητι κύριε ὁ θεός μου ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω,
8 † Καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε. † καὶ
9 ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον. † Κύριος κρινεῖ λαούς. † (β) κρῖνόν με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
10 † καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί. † Συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἁμαρτωλῶν, † καὶ κατευθυνεῖς δίκαιον,
11 † ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ θεός. † Δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ † τοῦ σώζοντος τοὺς εὐθεῖς
12 τῇ καρδίᾳ. † Ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ μακρόθυμος, † μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ'
13 ἑκάστην ἡμέραν. † Ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στιλβώσει, † τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε, καὶ
14 ἡτοίμασεν αὐτό. † Καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασε σκεύη θανάτου, † τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο.
15 † Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον,
16 καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. † Λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτόν, † καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο.
17 † Ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, † καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται.
18 † Ἐξομολογήσομαι (γ) κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, † (δ) ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

MS.A. (α) καὶ ἐξεγέρθητι (β) κρῖνόν μοι (γ) τῷ κυρίῳ (δ) καὶ ψαλῶ

1 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. η'.

2 † Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ; † ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά
3 σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. † Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· † ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου, † τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν.
4 † Ὅτι ὄψομαι τοὺς οὐρανοὺς ἔργα τῶν δακτύλων σου, † σελήνην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας·
5 † (α) Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ;
6 † ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν; † Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, † δόξῃ καὶ
7 τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, † Καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ
8 τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. † Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, † πρόβατα καὶ βόας (β) πάσας,
9 † ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου, † Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
10 καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, † τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν. † Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν (γ) ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ; MS.A. (α) Τίς ἐστιν (β) ἁπάσας (γ) τὸ ὄνομα

Vers. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Transl. LAT.

3 *Domine Deus meus, [b] si feci istud, si est iniquitas in manibus* 4
meis: 4 Si reddidi retribuentibus 5
mihi mala; [c] decidā (c) ergò ab inimicis meis inanis: 5 Persequatur 6
ergò inimicus animam meam, & comprehendat: et conculcet in terra vitam meam: & gloriam meam in pulverem [d] deducat.
(d) DIAPSALMA. 6 Exurge, Domine, 7
in (e) ira tua: exaltare [e] in finibus inimicorum (f) meorum. 7 Exurge, Domine Deꝰ meꝰ, in (g) præcepto [f] quod mandâsti: Et 8
synagoga populorū (h) circumdabit te. 8 Et propter (i) hanc in altum regredere. Dominus (k) judicabit populos: 9 Judica me, Domine, 9
secundùm justitiā [*] meā, et secundū (l) innocentiam meam super me. 10 Consummetur (m) 10
nunc nequitia peccatorum: et (n) diriges [g] justū, (o) scrutans corda, & renes, Deus. 11 [h] Justū 11
adjutorium meum à Domino; qui salvos facit rectos corde. 12 Deus 12
judex justus, & fortis, & longanimis, (p) non [i] iram adducens per singulos dies. 13 Nisi 13
conversi fueritis, gladium suum (q) vibrabit: arcum [k] suum (r) tetendit, & paravit illum. 14 Et 14
in eo paravit [l] vasa mortis: sagittas suas (s) ardentibus operatus est. 15 Ecce (t) parturivit in- 15
justitiam, (u) concepit laborem, et peperit (x) iniquitatem. 16 La- 16
cum [m] aperuit, & effodit eū: & (y) incidet in foveam, quam fecit. 17 Convertetur labor ejus 17
in caput ejus: & in verticem ipsiꝰ iniquitas ejus descendet. 18 Con- 18
fitebor Dño secundū justitiā ejus: & psallam nomini Dñi altissimi.

In finem pro torcularibus, psalmus ipsi David. VIII. 1

Domine Dominꝰ noster, quā (a) [a] admirabile est nomē 2
tuū in universa terra! (b) Quoniam elevata est magnificentia [b] tua super cœlos. 3 Ex (c) ore 3
infantium & lactentium [c] perfecisti laudem (d) propter inimicos tuos; ut (e) destruas inimicum, et ultorem. Quoniam [d] videbo 4
(f) cœlos; opera digitorum tuorū, lunam, & stellas, quæ (g) [e] tu fundâsti. 5 Quid est (h) homo, 5
quòd memor es ejus? aut [f] filius hominis, quoniam visitas eum? Minuisti eum (i) paulò minùs ab 6
angelis: gloriâ et honore coronâsti eum. Et (k) constituisti eum super [g] opera manuum tuarum. 8 Omnia subjecisti [h] sub pedibus ejus: oves, & boves universas, insuper & pecora (l) campi: Volucres [i] cœli, & pisces 7 8 9
maris: qui perambulant semitas maris. 10 Domine Dominus noster, quàm [k] admirabile est nomen tuum in universa terra! 10

Versio ÆTHIOPICA.

እግዚኦ ፡ አምላክየ ፡ እመሰ፡ ከመዝ ፡ ገበር 3
ኩ፡፡ወእመኒቦ፡ ዐመፃ ፡ ውስተ፡ እደዊየ፡፡=፡
ወእመኒ፡ፈደይክዎሙ፡ለእለ፡ይፈድዩኒ፡እኩ 4
የ፡፡ለየውድቁኒ፡ጸላእትየ፡ዕሩቅየ፡፡=፡ ወይ 5
ደግና፡ጸራዊ፡ ለነፍስየ፡ ወይርከባ፡፡ወይኪዳ፡
ውስተ፡ ምድር፡ለሕይወትየ፡፡ወያኅስሮ፡ውስ
ተ፡መሬት፡ለክብርየ፡፡=፡ ተንሥእ፡እግዚኦ፡ 6
በመዐትከ፡፡ ወተለዐለ ፡ መልዕልቶሙ ፡ ለጸላ
እትየ፡፡=፡ ተንሥእ፡ እግዚኦ፡ አምላክየ፡ 7
በሥርዓትከ ፡ ዘአዘዝከ፡፡ወማኅበረ፡ አሕዛ
ብ፡የአውደከ፡፡=፡ ወበእንተዝ፡ተመየጥ፡ 8
ውስተ ፡ አርያም፡፡እግዚአብሔር ፡ ይኴንኖ
ሙ፡ለአሕዛብ፡፡=፡ ፍታሕ፡ሊተ፡እግዚኦ፡ 9
በከመ፡ ጽድቅከ፡፡ወይኩነኒ፡ በከመ ፡ የዋህት
የ፡፡=፡የኅልቅ፡እከዮሙ፡ለኃጥአን፡፡ወታሬት 10
ዖሙ፡ ለጻድቃን፡፡ይፈትን ፡ ልበ፡ወኵለያተ፡
እግዚአብሔር፡፡=፡ አማን፡ይረድአኒ፡እግዚ 11
አብሔር፡፡ዘያድኅኖሙ፡ለርቱዓነ፡ልብ፡፡=፡
እግዚአብሔር፡መኰንን፡ጽድቅ፡ኃያል፡ ወመ 12
ስተዐግስ፡፡ወኢያመጽእ፡ መንሱተ፡ ኵሎ፡ አ
ሚረ፡፡=፡ወእመሰ፡ኢተመየጥክሙ፡ሰይፎ፡ይ 13
መልስሕ፡፡ቀስቶኒ፡ ወተረ፡ ወአስተደለዎ፡፡=፡
ወአስተደለወ፡ቦቱ፡ ሕምዘ፡ ዘይቀትል፡፡ወአ 14
ሕጻሁኒ፡ለእለ፡ይነዱ፡ገብረ፡፡=፡ ነሁ፡ሐመ፡ 15
በዐመፃ፡፡ወፀንሰ ፡ በጻዕር ፡ ወወለደ ፡ ኃጢአ
ተ፡፡=፡ ግበ፡ከረየ፡ወደሐየ፡፡ወይወድቅ፡ው 16
ስተ፡ግብ፡ዘገብረ፡፡=፡ ወይገብእ፡ጻማሁ፡ 17
ዲበ፡ ርእሱ፡፡ወትወርድ፡ዐመፃሁ፡ዲበ፡ድማ
ሁ፡፡=፡ እገኒ፡ ለእግዚአብሔር፡ በከመ፡ጽ 18
ድቁ፡፡ወእዜምር ፡ ለስመ ፡ እግዚአብሔር፡
ልዑል፡፡=፡

ፍጻሜ፡በእንተ፡መክብብት፡መዝሙር፡
ዘዳዊት፡፡

፰ እግዚኦ፡ እግዚእነ፡ ጥቀ ፡ ተሰብሐ፡ስም 1
ከ፡፡በኵሉ፡ምድር፡፡=፡ እስመ፡ተለዐለ፡ 2
ዕበየ፡ስብሐቲከ፡መልዕልተ፡ሰማያት፡፡=፡ አ 3
ምአፈ፡ ደቂቅ፡ ወሕፃናት፡ አስተደሎከ፡ ሰብ
ሐተ፡፡በእንተ፡ ጸላኢ፡፡ከመ፡ ትንሥቶ፡ ለጸ
ላኢ፡ወለገፋኢ፡፡=፡ እስመ፡ነሬኢ፡ሰማያተ፡ 4
ግብረ፡ አጻብዒከ፡፡ወርኀ፡ ወከዋክብተ ፡ ዘለ
ሊከ፡ሳረርከ፡፡=፡ መንትኑ፡ውእቱ፡ሰብእ፡ 5
ከመ፡ ትዝክሮ፡፡ወመንትኑ፡ እጓለ ፡ እመሕ
ያው፡ከመ፡ተሐውጾ፡፡=፡ ሐቀ፡አሕጸጽኮ፡እ 6
መላእክቲከ፡፡ክብረ፡ወሰብሐተ፡ አለልኮ፡፡ወ
ሤምኮ፡ዲበ፡ኵሉ፡ግብረ፡እደዊከ፡፡=፡ወኵ 7
ሎ፡አግረርከ፡ሎቱ፡ታሕተ፡እገሪሁ፡፡አባግዐ
ኒ፡ወኵሎ፡አልህምተ፡፡ወዓዲ፡እንስሳ፡ ዘገዳ
ም፡፡=፡ አዕዋፈ ፡ ሰማይኒ ፡ ወዓሣተ ፡ ባሕ 8
ር፡፡ወዘኒ ፡ የሐውር፡ ውስተ፡ ፡ ፍኖተ ፡ ባሕ 9
ር፡፡=፡ እግዚኦ፡እግዚእነ፡ ጥቀ ፡ ተሰብሐ፡
ስምከ፡በኵሉ፡ምድር፡፡=፡

INTERP. ÆTH. [b] si quidem ita feci, [c] decidam ab [d] deturpet. [e] supra inimicos meos. [f] tuo quod [*] tuam [g] justos, [h] Certè adjuvabit me Deus, qui [i] adducet tentationem quotidie. [k] suum etiam [l] venenum lethale: [m] effodit & excavavit: &

PSAL. VIII. [a] illustre [b] gloriæ tuæ [c] præparâsti laudem [d] videbimus cœlos, [e] tibimet ipsi fundâsti. [f] quid filius [g] omnia opera [h] ei sub [i] etiam cœl. [k] celebre

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 * يا ربي والهي ان كنت فعلت رب هذا * ولابست يدي ظلما * وجازيت الذين صنعوا بي سوا *
5 اسقط اذن من اعداي خاويا * ويطلب عدوي نفسي فيدركها * ويطا في الارض حياتي * ويحل في
6 التراب مجدي * قم يا رب بغضبك وارتفع علي رقاب اعداي * قم يا رب والاهي للامر الذي
7 امرت به * وجميع الشعوب تجتمع اليك * ولاجل هذا ترجع الي العلي * يا رب وتدين الشعوب *
8 احكم لي يا رب كمثل بري * وعلي كمثل دعتي * وليفن شر الخطاة ويقوم الصديق * الله العادل
9 فاحص القلوب والكلي * معونتي من عند الله حقا * وهو مخلص مستقيمي القلوب * الله
10 حاكم عدل * قوي طويل الاناة * لا يرسل غضبه في كل يوم * ان لم ترجعوا صقل سيفه * واوتر
11 قوسه واتقنها * واعد فيها الة الموت * وصنع سهامه للمحترقين * ان الاثم طلق وحبل وجعا *
12 وولد ظلما * وحفر بيرا واعمقها يسقط في الحفرة التي صنعها * ويرجع تعبه علي راسه * وعلي
13 هامته ينزل ظلمه * اشكر الرب علي عدله * وارتل اسم الرب العلي *
14
15
16
17
18

1 * المزمور الثامن لداود * * يز * استيخوناته *

2 * ايها الرب ربنا ما اعجب اسمك في الارض كلها * لانه قد ارتفع عظيم بهايك علي السموات *
3 * من افواه الاطفال والرضعان * هيات سبحا من اجل اعدايك * يضمحل العدو والمنتقم * لاني
4 رايت السموات صنع اناملك * والقمر والنجوم انت اتقنتها * من هو الانسان الذي ذكرته * وابن
5 الانسان الذي اصطفيته * نقصته يسيرا من الملايكة * بالمجد والكرامة حبيته * وعلي اعمال
6 يديك اقمته * وكلا اخضعت تحت قدميه * جميع الغنم والبقر وبهايم السهل * وطير السماء
7 وسمك البحر * السالكة في عمق البحر * ايها الرب ربنا ما اعجب اسمك في الارض كلها *
8
9
10

O Domine mi et Deus meus, si feci unquā 4
hoc, aut indui manus meas iniquitate, Et 5
retribui iis, qui fecerunt in me malum: decidam quidem ab inimicis meis inanis.
Et quæret inimicus meus animam meam, 6
& comprehendet eam, & conculcabit in terra vitam meam, atque habitabit in terra gloria mea. Surge, O Domine, in ira 7
tua, eleva te super colla inimicorum meorum. Surge, O Domine mi & Deus meus, ad mandatum, quod præcepisti: Et 8
omnes populi congregabuntur ad te. Proptereà redibis in altum, O Domine, & 9
judicabis populos. Adjudica mihi O Domine mi, secundum innocentiam meam, & adversùm me secundùm mansuetudinem meam. Et finem assequatur mali- 10
tia peccatorum, & subsistat justus. Deus æquus, scrutans corda & renes. Adju- 11
torium meum à conspectu Dei certè, quum ipse sit liberator rectorum cordibus. De- 12
us judex justissimus, fortis, longanimis: haud mittens furorem suum singulis diebus. Nisi conversi fueritis, levigavit 13
gladium suum, & tetendit arcum suum, & firmavit eum, Et paravit in eo in- 14
strumentum mortis, & fecit sagittas suas exustis. Sanè scelus parturiit, & conce- 15
pit dolorem, & peperit scelus: Et fodit 16
puteum, & profundum fecit eum: cadet in foveam, quam fecit. Et recidet labor 17
ejus in caput ejus, et super verticem ipsius descendet scelus ejus. Gratias ago Domi- 18
no de ejus æquitate, & psallo nomini Domini altissimi.

PSAL. VIII. Davidis. 1
Vers. 17.

O Domine, Dominus noster, quàm ad- 2
mirabile est nomen tuum in terra universa? quoniam jam elevata est magnificentia splendoris tui super cœlos: Ab oribus 3
puerorum, & lactentium præparâsti laudē propter inimicos tuos. Dissolvatur inimicus, & ultor; Quoniam vidi cœlos o- 4
pus digitorum tuorum, & lunam, atque stellas tu firmâsti. Ecquis est homo, cujus 5
recordatus es? & filius hominis, quem elegisti? Minorâsti eum paululùm ab an- 6
gelis, gloriâ & honore decorâsti eum: Et 7
super opera manuum tuarum constituisti eum, & omnia subjecisti sub pedibus ejus: Omnes oves, & boves, & bestias 8
planitiei, Et volucres cœli, et pisces maris 9
ambulantes in profundo maris. O Domi- 10
ne, Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in terra universa?

תהלים: ט י

PSAL. IX. ט

: meo corde toto in Dominum *Celebrabo* .David canticum Labben muth-Hal Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי
tuum nomen canam : te in exultabo & , Lætabor .tua mirabilia omnia narrabo
3 אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ
.*tuis faciebus à* peribunt & impingent : retrorſum *meos inimicos revertendo In* .altiſſime
4 עֶלְיוֹן׃ בְּשׁוּב־אוֹיְבַי אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃
.juſtitiam *judicans* ſolio in ſediſti : meam cauſam &,meum judicium feciſti Quoniam
5 כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃
.ſempiternum & ,ſeculum in deleſti eorum nomen :impium perdidiſti;gentes *Increpâſti*
6 גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
eorũ memoria periit:deſtruxiſti *civitates* &,*finem* in ſolitudines ſunt *conſummatæ* inimice O
7 הָאוֹיֵב תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם
Ipſe Et .ſuum ſolium judicium ad paravit :*ſedebit* ſeculum in Dominus Et .ipſis
8 9 הֵמָּה׃ וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ וְהוּא
exaltatio Domin⁹ erit Et .*rectitudinibus in populis dicet jus* :juſtitia in orbem judicabit
10 יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב
quia :tuum nomen ſcientes te in ſperabunt Et .anguſtia in temporibus exaltatio : *tenui*
11 לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי
annunciate : Sijon *habitanti* Domino Cantate .Domine te quærentes dereliquiſti non
12 לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה׃ זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ
eſt oblitus non:eſt recordat⁹ *eorũ ſanguines* quærens Quoniam .ejus *ſtudia* populis in
13 בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא־שָׁכַח
me *exaltans,ex odientibus ab* meã afflictionẽ vide,Domine mei Miſerere.*afflictorum* clamoris
14 צַעֲקַת עֲנָיִים׃ חָנְנֵנִי יְהוָה רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי
:Sijon filiæ portis in tuas laudes omnes narrem Ut .mortis portis de
15 מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת׃ לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן
quod reti in : fecerunt foveam in gentes ſunt Demerſæ .tua ſalute in exultabo
16 אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־זוּ
opere in , fecit judicium , Dominus eſt Notus .eorum pes eſt captus,abſconderunt
17 טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ נוֹדַע יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל
:ſepulchrum ad impii Revertantur .*Sela* meditatio:impius eſt illaqueat⁹ ſuarũ *volarũ*
18 כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה
expectatio:*egenus erit oblivioni æternũ* in non Quoniam .Dei *immemores* gentes omnes
19 כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת
judicentur : homo roboretur non Domine Surge .*perpetuum* in peribit pauperum
20 עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ
homines gentes ſciant , eis timorem Domine Pone .*tuas facies ſuper* gentes
21 גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ
.Selah , *ipſi*
הֵמָּה סֶּלָה׃

PSAL. X. י

ſuperbis In ?anguſtia in *tempora ad* te abſcondes : longinquo in *ſtabis* Domine quid Ut
1 2 לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת
.cogitaverunt quas cogitationibus in capiantur:*afflictum inſequetur impius*
רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ בִּמְזִמּוֹת־זוּ חָשָׁבוּ׃

תרגום TARGUM.

ט
1 לְשַׁבָּחָא עַל מִיתוּתָא דְגַבְרָא דִי נְפַק מִבֵּינֵי
2 מַשְׁרִיתָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ אֲשַׁבַּח קֳדָם יְיָ בְּכָל
3 לִבִּי אֱשְׁתָּעֵי כּוּלְהוֹן פְּרִישׁוּתָךְ׃ אֶחְדֵּי וְאֶבְדַּח
4 בְּמֵימְרָךְ אֲשַׁבַּח שְׁמָךְ עִלָּאָה׃ כַּד יְתוּב בְּעֵל דְבָבִי
5 לְאַחוֹרָא יִתְקְלוּן וִיהוֹבְדוּן מִן קֳדָמָךְ׃ מְטוּל
דַּעֲבַדְתָּא פוּרְעֲנוּתִי וְדִינִי יְתַבְתָּא עַל כּוּרְסֵי דִינָא
6 וְכָאָה׃ נְזַפְתָּא עַמְמֵי דִפְלִשְׁתָּאֵי הוֹבַדְתָּא גָלְיַת
7 רַשִּׁיעָא שׁוּמְהוֹן מְחֵיתָא לְעָלְמֵי עָלְמִין׃ וְכַד נְפַל
בְּעֵל דְבָבָא אִשְׁתְּצִיו חֵילְוָתֵיהּ וּכְרַכֵּיהוֹן אִצְתְּדִיו
לְעָלְמָא וְקִרְוֵיהוֹן צְדִיתָא הוֹבַדְתָּא דָּכְרָנְהוֹן
8 מִנְּהוֹן׃ וּמֵימְרָא דַיְיָ לְעָלְמִין מוֹתְבֵיהּ בִּשְׁמֵיָּא
9 מְרוֹמָא תַּקִּין לְדִינָא כּוּרְסְיֵהּ׃ וְהוּא יְדִין עַמָּא
10 דְאַרְעָא בִּזְכוּתָא יְדִין עַמְמַיָּא בִּתְרִיצוּתָא׃ וִיהֵי
מֵימְרָא דַיְיָ תְּקוֹף לְמִסְכְּנָא תְּקוֹף בְּעִדָּנֵי עָקְתָא׃
11 וְיִסְתַּכְּלוּן בְּסַבָּרוּתָךְ יָדְעֵי שְׁמָךְ מְטוּל דְּלָא
12 שְׁבַקְתָּא תָּבְעָיךְ יְיָ׃ שַׁבָּחוּ קֳדָם יְיָ דְאַשְׁרֵי
13 שְׁכִנְתֵּיהּ בְּצִיּוֹן תַּנִּיאוּ בְעַמְמַיָּא עוֹבָדוֹי׃ מְטוּל
דְּתָבֵיעַ דְּמָא דְזַכָּאָה יַת צַדִּיקַיָּא דְּכִיר וְלָא שְׁלֵי
14 קְבֵלַת עִנְוְתָנִין׃ חוּס עֲלַי יְיָ חֲמֵי סִגּוּפִי מִבַּעֲלֵי
15 דְבָבַי מְרוֹמֵם לִי מִמַּעֲלָנֵי מוֹתָא׃ מִן בְּגַלַל
דְאֶשְׁתָּעֵי לְכוּלְהוֹן שִׁבְחָתָךְ בְּמַעֲלָנֵי תַרְעֵי
16 כְּנִישַׁת צִיּוֹן אֲדוּץ בְּפוּרְקָנָךְ׃ טְבַעוּ עַמְמַיָּא
בְּשׁוּחֲתָא דַעֲבַדוּ בִּמְצַדְתָּא דְנָא כְּמַנוּ אִתְאַחֲדַת
17 רִגְלֵיהוֹן׃ גְּלֵי קֳדָם יְיָ דִּין דַּעֲבַד בְּעוֹבָדֵי אִידוֹי
18 אִתְּקַל רַשִּׁיעָא יְרַנְּנוּן צַדִּיקַיָּא לְעָלְמִין׃ יְתוּבוּן
רַשִּׁיעֵי לִשְׁיוֹל כּוּלְהוֹן עַמְמַיָּא דְאַשְׁלִיו דַּחַלְתָּא
19 דַיְיָ׃ מְטוּל דְּלָא לְעָלְמָא מִשְׁתְּלֵי חֲשׁוֹכָא סוֹבְרָא
20 דְעִנְוְתָנֵי לָא תְהוֹבֵד לְעָלְמָא׃ קוּם יְיָ לָא יִתְעַשַּׁן
21 בַּר נָשָׁא רַשִּׁיעָא יִתְדָּנוּן עַמְמַיָּא קֳדָמָךְ׃ שַׁוִּי יְיָ
דַּחַלְתָּא לְהוֹן יִנְדְּעוּן עַמְמַיָּא דְּבַר נָשׁ הִנּוּן
לְעָלְמִין׃

י
1 לְמָה יְיָ תְּקוּם בְּרָחִיק תִּטַּמַּר בִּמְדוֹר קַדִּישִׁין
2 לְעִדָּנֵי עָקְתָא׃ בְּגֵיוּת רַשִּׁיעָא יִדְלַק עַנְיָא
יִתְאַחֲדוּן בְּנִכְלוּתָא דְנָא דִי חֲשַׁבוּ לְמֶעְבַּד׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ad canendum ſuper mortem *viri qui* 1
exiverat de-inter caſtra,canticum Davidis.

PSAL. IX.

LAudabo coram Domino in toto corde 2
meo:narrabo omnia mirabilia tua. Gau- 3
debo & lætabor in verbo tuo : laudabo
nomen tuũ altiſſimum. Quando reverte- 4
tur auctor inimicitiæ meæ retrorſum,ce-
ſpitabunt & peribunt à conſpectu tuo.
Quoniã feciſti ultionem mei & judicium 5
meũ : ſediſti ſuper ſedẽ judex juſt⁹. Incre- 6
pâſti populos *Paleſtinorũ*, perdidiſti *Go-
liath* impiũ: *nomen* eorum deleviſti in ſe-
cula ſeculorũ. Dum caderet auctor inimi- 7
citiæ, deſtructi ſunt *exercitus ejus*, & ar-
ces eorum ſunt dirutæ in ſempiternum,&
civitates eorũ *devaſtâſti*:deleviſti memo-
riã eorum ab illis. Verbum autem Dñi in 8
ſecula ; habitatio ejus in cœlis altiſſimis;
direxit ad judiciũ ſedem ſuam. Et ipſe ju- 9
dicabit *populum terræ* in juſtitia:judicabit
populos in æquitate. Et erit verbum Dñi 10
fortitudo miſero, fortitudo in temporib⁹
anguſtiæ. Et *reſpicient* in *fiduciam tuam* 11
ſcientes nomen tuũ, quoniam non dereli-
quiſti quærentes te Dñe. Laudate coram 12
Dño qui poſuit majeſtatẽ ſuã in Sion, an-
nunciate in populis opera ej⁹. Quoniam 13
requirens ſanguinem *mundi*, juſtorum
recordat⁹ eſt : nec oblit⁹ eſt clamoris hu-
milium. Miſerere mei Dñe:vide afflictio- 14
nem meam ex hoſtib⁹ meis : attolle me ab
introitibus mortis. Hujus gratia narrabo 15
omnes laudes tuas in ingreſſib⁹ portarum
eccleſiæSion:lætabor in redemptione tua.
Demerſi ſunt populi in foveã quam fece- 16
runt:in rete hoc quo inſidiabantur captus
eſt pes eorum.Manifeſtum eſt coram Dño 17
judicium quod fecit ; in operib⁹ manuum
ſuarum impegit improb⁹: gaudebunt juſti
in æternum.Convertentur impii in infer- 18
num;omnes populi qui obliti ſunt timoris
Domini. Quoniam non ſemper oblivioni 19
trãdetur pauper:ſpes humiliũ non peribit
in æternum.Surge Dñe,ne confortetur ho- 20
mo *impius* : judicentur populi coram te.
Incute Dñe timorem eis ; ſciant populi ſe 21
eſſe homines in æternum.

PSAL. X.

QUare Dñe ſtabis à longè? abſconderis 1
in habitaculo ſanctorum in temporibus
anguſtiæ? *In elatione* impii perſecutionem 2
patietur afflictus; capiantur in verſutia
quam moliti ſunt patrare.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * ܡܙܡܘܪܐ ܕܬܫܥܐ * * ܕܘܝܕ. ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܕܡܩܒܠ ܟܘܪܣܝܐ ܘܡܠܟܘܬܐ
2 ܘܡܒܛܠ ܠܒܥܠܕܒܒܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܒ. * ܐܘܕܐ ܠܡܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܝ. ܘܐܫܬܥܐ
3 4 ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܟ: * ܐܚܕܐ ܘܐܪܘܙ ܒܟ. ܘܐܙܡܪ ܠܫܡܟ ܡܪܝܡܐ: * ܟܕ ܢܬܗܦܟܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝ
5 ܠܒܣܬܪܗܘܢ. ܢܬܬܩܠܘܢ ܘܢܐܒܕܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ: * ܡܛܠ ܕܥܒܕܬ ܦܘܪܥܢܝ ܘܕܝܢܝ.
6 ܘܝܬܒܬ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ: * ܟܐܝܬ ܠܥܡܡܐ ܘܐܘܒܕܬ ܠܪܫܝܥܐ. ܘܫܡܗܘܢ
7 ܥܛܝܬ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ: * ܒܥܠܕܒܒܐ ܫܠܡܘ ܒܚܪܒܐ ܠܥܠܡ. ܘܩܘܪܝܐ ܥܩܪܬ ܘܐܘܒܕܬ
8 9 ܕܘܟܪܢܗܘܢ: * ܘܡܪܝܐ ܠܥܠܡ ܩܐܡ. ܘܡܬܩܢ ܟܘܪܣܝܗ ܠܕܝܢܐ: * ܕܢܕܘܢ ܬܐܒܝܠ
10 ܒܩܘܫܬܐ. ܘܥܡܡܐ ܒܬܪܝܨܘܬܐ: * ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܓܘܣܐ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܡܥܕܪܢܗܘܢ
11 ܒܥܕܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ: * ܘܢܣܒܪܘܢ ܒܟ ܟܠ ܝܕܥܝ ܫܡܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܩܬ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ
12 13 ܠܟ ܡܪܝܐ: * ܙܡܪܘ ܠܡܪܝܐ ܕܥܡܪ ܒܨܗܝܘܢ. ܘܚܘܘ ܒܥܡܡܐ ܥܒܕܘܗܝ: * ܡܛܠ ܕܐܬܕܟܪ
14 ܠܡܬܒܥ ܕܡܗܘܢ. ܘܠܐ ܛܥܐ ܩܥܬܗ ܕܡܣܟܢܐ: * ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ ܡܪܝܐ. ܘܚܙܝ ܫܘܥܒܕܝ
15 ܕܡܢ ܣܢܐܝ: ܡܪܝܡܢܝ ܡܢ ܬܪܥܝ ܡܘܬܐ.* ܕܐܫܬܥܐ ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܟ: ܒܬܪܥܝ
16 ܒܪܬ ܨܗܝܘܢ. ܐܪܘܙ ܒܦܘܪܩܢܟ: * ܛܒܥܘ ܥܡܡܐ ܒܓܘܡܨܐ ܕܥܒܕܘ. ܘܒܦܚܐ ܕܛܫܘ
17 ܐܬܬܚܕܬ ܪܓܠܗܘܢ: * ܝܕܝܥ ܡܪܝܐ ܕܝܢܐ ܕܥܒܕ. ܘܒܥܒܕ ܐܝܕܘܗܝ ܐܬܬܚܕ ܪܫܝܥܐ:
18 19 * ܢܬܗܦܟܘܢ ܪܫܝܥܐ ܠܫܝܘܠ. ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܛܥܝܢ ܠܐܠܗܐ: * ܡܛܠ ܕܠܐ ܠܥܠܡ
20 ܢܬܛܥܐ ܡܣܟܢܐ. ܘܣܒܪܐ ܕܡܣܟܢܐ ܠܐ ܬܘܒܕ ܠܥܠܡ.* ܩܘܡ ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܥܫܢ ܒܪܢܫܐ.
21 ܘܢܬܕܝܢܘܢ ܥܡܡܐ ܩܕܡܝܟ: * ܐܩܝܡ ܠܗܘܢ ܣܝܡ ܢܡܘܣܐ. ܘܢܕܥܘܢ ܥܡܡܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܢܘܢ.
1 * ܡܙܡܘܪܐ ܕܥܣܪܐ * * ܕܘܝܕ. ܥܠ ܣܘܪܚܢܐ
ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܥܠ ܐܕܡ ܘܫܪܒܬܗ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܡܟܟ ܡܫܝܚܐ ܫܘܒܗܪܗ. ܦܬܓܡܐ ܠܚ.
2 * ܠܡܢܐ ܡܪܝܐ ܩܡܬ ܒܪܘܚܩܐ. ܘܐܗܦܟܬ ܚܙܘܟ ܒܥܕܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ: * ܒܫܘܒܗܪܗ ܕܪܫܝܥܐ
ܝܩܕ ܡܣܟܢܐ. ܢܬܐܚܕܘܢ ܒܬܪܥܝܬܐ ܗܝ ܕܐܬܚܫܒܘ:

PSAL. IX.

Davidis. De Chriſto ſolium ac regnum 1
ſuſcipiente, hoſtémq; profligante. Verſ. 42.

COnfitebor Domino ex toto corde meo, 2
& narrabo omnia mirabilia tua : Læta- 3
bor & exultabo in te,& pſallam nomini tuo,
Altiſſime. Cùm convertentur hoſtes mei re- 4
trorſum, impingent & peribunt à conſpectu
tuo. Quoniam feciſti retributionem meam & 5
judicium meũ,& ſediſti ſuper tribunal,Judex
juſte. Increpâſti gentes,& perdidiſti impios, 6
nomina eorum delêſti in ſecula ſeculorum.
Hoſtes mei defecerunt gladio in ſempiternũ: 7
Civitates evulſiſti,& abolêſti memoriã earũ.
At Dñs in æternum manet,& paratum eſt tri- 8
bunal ejus ad judicium : Ad judicandum or- 9
bem in veritate,& populos in æquitate. Erit 10
Dñs refugium pauperibus, & adjutor eorum
temporibus anguſtiæ. Et ſperabunt in te 11
omnes agnoſcentes nomen tuũ, quoniam non
derelinquis eos qui quærunt te, Dñe. Canite 12
Dño qui habitat in Sion, & oſtendite inter
gentes artes ej⁹.Quoniam recordat⁹ eſt vindi- 13
care ſanguinem eorũ,& non obliviſcitur cla-
morẽ pauperis. Miſerere mei,Dñe,& reſpice 14
ſervitutem meã quæ ab hoſtib⁹ meis,exaltans
me è portis mortis : Ut enarrem cuncta mi- 15
rabilia tua:in portis filiæ Sion exultem in ſa-
lute tua. Immerſæ ſunt gentes in foveam 16
quam fecerunt,& in laqueo quem abſconde-
runt,captus eſt pes eorum. Notum facit Dñs 17
judiciũ quod operatur ; & in opere manuum
ſuarum comprehenditur impius. Revertentur 18
impii ad inferos, & omnes gentes quæ obli-
viſcuntur Deum. Non enim in perpetuũ ob- 19
livioni datur pauper, & ſpem pauperum non
perdes in ſeculum. Exurge, Domine, & ne 20
prævaleat homo, & judicentur gentes coram
facie tua. Conſtitue illis latorem legis,ut ſci-
ant gentes ſe homines eſſe.

PSAL. X.

Davidis. De incurſu hoſtis in Adam ejuſq; 1
generationem : & quomodo depreſſerit
Chriſtus ejus arrogantiam. Verſ. 38.

QUare, Domine, ſtetiſti procul,& avertiſti
aſpectum tuum temporib⁹ tribulationis?
In ſuperbia impii ardet inops. Comprehen- 2
dantur in conſilio quod excogitârunt :

Verſio VULG. LAT.

1 In finem pro occultis filii, Pſalmus
David. IX.
2 CONfitebor tibi, Domine, in toto cor-
de meo: narrabo omnia mirabilia tua.
3 Lætabor & exultabo in te: pſallam no-
4 mini tuo, Altiſſime, In convertendo ini-
micũ meum retrorſũ: infirmabuntur, &
5 peribunt à facie tua. Quoniã feciſti ju-
dicium meum & cauſam meã: ſediſti ſu-
6 per thronum qui júdicas juſtitiã. Incre-
pâſti gentes, & periit impius: nomen eo-
rum delêſti in æternum, & in ſeculũ ſe-
7 culi. Inimici defecerunt frameæ in finem:
& civitates eorum deſtruxiſti. Periit me-
8 moria eorũ cum ſonitu: Et Domin⁹ in æ-
ternũ permanet. Paravit in judicio thro-
9 num ſuũ: Et ipſe judicabit orbẽ terræ in
10 æquitate, judicabit populos in juſtitia. Et
factus eſt Dominus refugiũ pauperi: ad-
jutor in opportunitatibus, in tribulatio-
11 ne. Et ſperent in te qui noverunt nomen
tuum: quoniam non dereliquiſti quæren-
12 tes te, Domine. Pſallite Domino, qui ha-
bitat in Sion: annuntiate inter gentes
13 ſtudia ejus: Quoniam requirens ſangui-
nem eorũ recordatus eſt: non eſt oblitus
14 clamorem pauperum. Miſerere meî, Do-
mine: vide humilitatem meam de inimi-
15 cis meis. Qui exaltas me de portis mor-
tis, ut annuntiem omnes laudationes tuas
16 in portis filiæ Sion. Exultabo in ſalutari
tuo; infixæ ſunt gentes in interitu, quem
fecerunt. In laqueo iſto, quem abſcon-
17 derunt, comprehenſus eſt pes eorũ. Cog-
noſcetur Domin⁹ judicia faciens, in ope-
ribus manuũ ſuarum comprehenſus eſt
18 peccator. Convertantur peccatores in
infernũ, omnes gentes quæ obliviſcun-
19 tur Deũ. Quoniam non in finẽ oblivio e-
rit pauperis, patientia pauperũ non peri-
20 bit in finẽ. Exurge, Domine, non confor-
tetur homo, judicentur gentes in con-
21 ſpectu tuo. Conſtitue, Domine, legiſlato-
rem ſuper eos, ut ſciant gentes quoniam
homines ſunt.

Pſalm. x. ſecundùm Hebr.

1 Ut quid, Domine, receſſiſti longè, deſpicis
2 in opportunitatib⁹, in tribulatione? Dum
ſuperbit impius, incenditur pauper: com-
prehenduntur in conſiliis quib⁹ cogitãt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

1 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς
τῷ Δαυΐδ. θ'.
2 † ἘΞομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
3 † διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. † Εὐφρανθή-
σομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί, † ψαλῶ τῷ [illegible]ματι
4 σου ὕψιστε. † Ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ
ὀπίσω, † ἀσθενήσουσι καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου.
5 † Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, † ἐκάθι-
6 σας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην. † Ἐπετίμησας
ἔθνεσι, καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής, † (α) τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξή-
7 λειψας εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. † Τοῦ ἐ-
χθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις κα-
θεῖλες. † ἀπώλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν (β) μετ' ἤχου, †
8 Καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει. † ἡτοίμασεν ἐν κρί-
9 σει τὸν θρόνον αὐτοῦ, † Καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμέ-
10 νην ἐν δικαιοσύνῃ, † κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. † Καὶ
ἐγένετο κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι, † βοηθὸς ἐν
11 εὐκαιρίαις, ἐν θλίψει. † Καὶ ἐλπισάτωσαν (γ) ἐπὶ
σὲ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, † ὅτι οὐκ ἐγκατέλι-
12 πες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε κύριε. † Ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ
κατοικοῦντι ἐν Σιών, † ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι
13 τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. † Ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵμα-
τα αὐτῶν ἐμνήσθη, † οὐκ ἐπελάθετο (δ) τῆς δεήσεως τῶν
14 πενήτων. † Ἐλέησόν με κύριε, ἴδε τὴν ταπείνωσίν
15 μου † ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, † Ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ
θανάτου † ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου
16 † ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών. † Ἀγαλλιά-
σομαι (ε) ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου. ἐνεπάγησαν ἔθνη † ἐν
διαφθορᾷ ᾗ ἐποίησαν· † ἐν παγίδι ταύτῃ ᾗ ἔκρυ-
17 ψαν συνελήφθη ὁ ποὺς αὐτῶν. † Γινώσκεται κύριος κρί-
ματα ποιῶν, † ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελή-
φθη ὁ ἁμαρτωλός. ᾨΔΗ ΔΙΑΨΑΛΜΑ-
18 ΤΟΣ. † Ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ᾅδην,
19 † πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ. Ὅτι
οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχός, † ἡ ὑπομονὴ
20 τῶν πενήτων οὐκ ἀπολεῖται (ζ) εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀνάστηθι κύριε,
μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος, † κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώ-
21 πιόν σου. † Κατάστησον κύριε νομοθέτην ἐπ' αὐτούς, †
γνώτωσαν ἔθνη ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
1 † Ἱνατί κύριε ἀφέστηκας μακρόθεν, † ὑπερορᾷς
2 ἐν εὐκαιρίαις, ἐν θλίψει; † Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν
ἀσεβῆ, (η) ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός, † συλλαμβάνονται
ἐν διαβουλίοις οἷς διαλογίζονται.

MS. A. (α) τὸ ὄνομά * σου (β) μετ' ἤχους, (γ) ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ (δ) τῆς φωνῆς (ε) ἐν τῷ (ζ) εἰς τέλος. (η) ἐμπυρίζεται

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

In finem (a) pro occultis filii, 1
Pſalmus ipſi David. IX.
1 CONFITEBOR tibi, 2
Domine, in toto corde
meo: [a] narrabo omnia mirabi-
lia tua. 2 Lætabor, & (b) exulta- 3
bo in te: (c) pſallã nomini tuo,
Altiſſime. 3 In convertendo ini- 4
micum meũ retrorſum, infirma-
buntur, & peribunt à facie tua.
4 Quoniam (d) feciſti [b] judi- 5
ciũ meũ, & [c] cauſã meã: ſe-
diſti ſuper thronũ, qui judicas
juſtitiam: 5 Increpâſti gentes, & 6
(e) periit impius: nomen eorum
delêſti in ſeculum, & in ſeculũ
ſeculi. 6 Inimici defecerunt (f) 7
frameæ in finem; & [d] civitates
deſtruxiſti. 7 Periit memoria eo- 8
rum [e] cum (g) ſonitu: & Do-
minus in (h) æternũ permanet.
8 (i) Paravit in judicio thronũ
ſuum, Et ipſe judicabit orbem 9
terrarũ in juſtitia, judicabit po-
pulos in rectitudine. 9 Et fa- 10
ctus eſt Dominus refugium (k)
pauperi, [f] adjutor in (l) oppor-
tunitatibus, in tribulatione. 10
Et (m) ſperent in te, qui cogno- 11
ſcunt nomen tuum: quoniã non
dereliquiſti quærentes te, Domi-
ne. 11 Pſallite Domino, qui (n) 12
habitat in Sion: annuntiate inter
gentes (o) ſtudia ejus. 12 Quo- 13
niã requirens ſanguinẽ eorum
recordatus eſt; nõ eſt oblitus (p)
orationis pauperũ. 13 Miſerere 14
meî Domine: [g] vide humilita-
tem meam de inimicis meis. 14
Qui exaltas me de portis mor- 15
tis: ut annuntiẽ omnes laudes
tuas in portis filiæ Sion. 15 (q)
[h] Exultabo in ſalutari tuo: (r) 16
infixæ ſunt gentes [i] in interitu,
quẽ fecerunt. 16 In laqueo iſto,
quem abſconderunt, comprehen-
ſus eſt pes eorũ: (ſ) Cognoſcitur 17
Dominus judicia faciens: in o-
peribus (t) manuũ ſuarum com-
prehenſus eſt peccator. (u) ODA
DIAPSALMATIS. Con- 18
vertantur peccatores in infer-
num, omnes gentes quæ oblivi-
ſcuntur Deum. Quia non in (x) 19
finem oblivio erit pauperis: pa-
tientia pauperum non peribit in
æternum. Exurge, Domine, non 20
(y) confortetur homo, judicentur gentes in conſpectu tuo. (z) Conſtitue, Domine, legiſlatorẽ ſuper eos: (&) ſciant gentes quoniã homines ſunt. DIAPSALMA. 22 Ut quid, Domine, receſſiſti longe, [a] de- 21 1
ſpicis in opportunitatibus, (aa) in tribulatione? 23 Dum ſuperbit impius, (bb) incenditur pauper: comprehenduntur in (cc) conſiliis, quibus cogitant. 2

Verſio ÆTHIOPICA.

ፋጻሜ፡በእንተ፡ኅብኣት፡ወልድ፡መዝሙር፡
ዘደዊት ::
ሀ እገኒ፡ለከ፡እግዚኦ፡በኵሉ፡ልብየ:: 1
ወእነግር፡ ኵሎ፡ ስብሐቲከ::=፡ እትፌሣ 2
ሐ፡ ወእትሐሠይ፡ ብከ:: ወእዜምር፡ ለ
ስምከ፡ ልዑል::=፡ ሶበ፡ ገብኡ ጸላእት 3
የ፡ ድኅሬሆሙ:: ይደወዩ፡ ወይትሐጐ
ሉ፡ እምቅድመ፡ ገጽከ::=፡ እስመ፡ 4
ገበርከ፡ ሊተ፡ ፍትሕየ፡ ወበቀልየ:: ወነበር
ከ፡ዲበ፡መንበርከ፡መኰንነ፡ጽድቅ::=፡ ገሠ 5
ጽኮሙ፡ ለአሕዛብ፡ ወተሐጕሉ፡ ረሲዓን::
ወደምሰስከ፡ስሞሙ፡ለዓለመ፡ዓለም::=፡ ፀር 6
ሰ፡ተገምሩ፡በኲናት፡ለጽሉፍ::ወአህጉሪሆ
ሙ፡ነሠትከ::=፡ ወተስዕረ፡ ዝክሮሙ፡ኅቡ 7
ረ:: ወእግዚአብሔር፡ይነብር፡ለዓለም::=፡
ወአስተደለወ፡ መንበሮ፡ ለኰንኖ:: ወውእቱ፡ 8
ይኴንና፡ ለዓለም፡ በጽድቅ:: ወይኴንኖሙ፡
ለአሕዛብ፡በርትዕ::=፡ ወኮኖሙ፡እግዚአብ 9
ሔር፡ ምስካዮሙ፡ ለነዳያን:: ወረዳኢሆሙ፡
ውእቱ፡በጊዜ፡ ምንዳቤሆሙ::=፡ ወይትዌከ 10
ሉ፡ብከ፡ ኵሎሙ፡ለለ፡ ያፈቅሩ፡ስምከ:: እ
ስመ፡ኢተኃደጎሙ፡ ለእለ፡ የኃሥሡ፡ እግዚ
ኦ::=፡ዘምሩ፡ለእግዚአብሔር፡ ዘየኀድር፡ 11
ውስተ፡ጽዮን::ወንግርዎሙ፡ለአሕዛብ፡ምግ
ባሮ::=፡ እስመ፡ተዘከረ፡ዘይትኃሠሠ፡ደሞ 12
ሙ:: ወኢረስዓ፡አውያቶሙ፡ ለነደያን::=፡
ተሣሀለኒ፡እግዚኦ፡ወርኢ፡ዘከመ፡ያሐምሙኒ፡ጸ 13
ላእትየ::=፡ዘያሌዕለኒ፡እምአናቅጸ፡ሞት:: 14
ከመ፡እንግር፡ ኵሎ፡ ስብሐቲከ:: በአናቅጺ
ሃ፡ለወለተ፡ጽዮን::=፡ወንትፌሣሕ፡በአድኅኖ 15
ትከ:: ጠግዑ፡ አሕዛብ፡ በጌጋዮሙ፡ ዘገብ
ሩ::=፡ወበይእቲ፡መሠግርት፡ለንተ፡ኅብኡ፡ 16
ተሰግረ፡ እግሮሙ::=፡ ያአምር፡ እግዚአብ 17
ሔር፡ገቢረ፡ፍትሕ:: ወበግብረ፡እደዊሁ፡ተሰ
ግረ፡ኃጥእ::=፡ ይግብኡ፡ኃጥኣን፡ውስተ፡ሲ 18
ኦል:: ወኵሎሙ፡አሕዛብ፡እለ፡ይረስዕዎ፡ለ
እግዚአብሔር::=፡ እስመ፡አ[illegible]፡ለዝሉፉ፡ 19
ዘይትረሳዕ፡ ነዳይ:: ወኢይትሐጐሉ፡ ትዕግሥ
ቶሙ፡ነደያን፡ ለዓለም::=፡ ተንሥእ፡ እግ 20
ዚኦ ፡ ወኢይጽንዕ፡ እጓለ ፡ እመሕየው::
ወይትኴነኑ ፡ አሕዛብ ፡ በቅድሜከ::=፡
ሢም፡እግዚኦ፡መምህረ፡ ሕግ፡ላዕሌሆሙ:: 21
ወያእምሩ፡አሕዛብ ፡ከመ፡እጓለ ፡ እመሕየ
ው፡እሙንቱ::=፡ለምንት፡እግዚኦ፡ቆምከ፡ 22
እምርሑቅ:: ወትትሜጠር ፡ በጊዜ፡ምን
ዳቤ::=፡ በትዕቢቱ፡ለኃጥእ፡ይውዒ፡ነዳይ:: 23
ወይሰገሩ፡በውዴቶሙ፡ለንተ፡ሐለዩ::=፡

INTERP. ÆTHIOP. [a] Et narrabo omnes laudes tuas. [b] mihi judicium, [c] ultionem meam: & ſediſti ſuper thronum tuum, [d] civitates eorum [e] ſimul: & Dominus [f] et adiutor eorum eſt tempore tentationis. Et ſperent in te omnes qui diligunt [g] et vide quatenus affligunt me inimici mei. [h] Et exultabimus [i] in facinore quod patrârunt, [a] cæcutis tempore afflictionis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 المزمور التاسع لداود * في اسرار الابن من اجل مجد المسيح وقيامته
وملكوته وهلاك جميع المخالفين * فب * اسيكوبانه *
2 3 * اشكرك يا رب من كل قلبي * واقص جميع عجائبك * افرح واسر بك * وارتل اسمك العالي *
4 5 * حين تولي اعداي علي ادبارهم * ويضعفون ويبيدون من بين يديك * لانك قضيت لي
6 وانتقمت * استويت علي العرش يا ديان الحق * زجرت الشعوب * وابدت المنافق * محوت اسمهم الي
7 8 الابد * والي ابد الابد * سلاح العدو افنيت الي الابد * ابدت مداينه * وازلت ذكرها بصراخ * والرب
9 10 دايم الي الابد * اعد كرسيه للقضاء * ليقضي المسكونة بالعدل * ويدين الشعوب بالاستقامة * الرب
11 كان ملجاء للفقير * وعونه في زمن احزانه * فليتوكل عليك جميع العارفين لاسمك * لانك لم
12 تضيع من يبتغيك يا رب * رتلوا للرب الساكن في صهيون * واخبروا في الامم عجايبه * فانه
13 14 ذكر الطالب دماءهم * ولم ينس دعوة المسكين * ارحمني يا رب وانظر الي ذلي من اعداي *
15 يا رافعي من ابواب الموت * لكي اقص جميع تسابيحك * في ابواب ابنة صهيون * اتهلل
16 17 بخلاصك * وحلت الامم في الفساد الذي صنعوا * والفخ الذي اخفوا علق ارجلهم * يعرف
18 الرب بانه صانع الاحكام * يجازي الخاطي بما صنعت يداه * يرد الخطاة الي الجحيم * وكل الامم
19 الذين نسوا الله * الفقير لا ينساه الرب الي الدهر * صبر ذوي المسكنة * لا يضيع الي الابد
20 21 * قم يا رب لئلا يقوي الانسان * ولتحر الامم امامك * اقم عليهم يا رب معلم ناموس * ولتعلم
1 2 الشعوب انهم بشر * لماذا يا رب بعدت عنا بعيدا * تغافلت في زمن الشدايد * عند تكبر
المنافق يحترق المسكين * يوخذون بالمشورات التي تشاوروا بها *

PSAL. IX. Davidis.

De myſteriis filii quoad gloriam 1
Chriſti, ejuſque reſurrectionem
ac regnum, atque interitum o-
mnium inobedientium. Ver. 82.

GRatias agam tibi, O Domine, ex toto 2
corde meo, & narrabo omnia mirabi-
lia tua. Gaudebo, & exultabo in te, & 3
pſallam nomini tuo altiſſimo. Quando 4
convertentur inimici mei ſuper terga ſua,
infirmabuntur & peribunt à conſpectu
tuo. Quoniam tu judicâſti mihi, & vin- 5
dicâſti: aſcendiſti ſuper thronũ, O Judex
veritatis. Increpâſti populos, & perdidiſti 6
impium: delêſti nomen eorũ in ſeculũ, et
in ſeculum ſeculi. Arma inimici conſum- 7
pſiſti in æternum: perdidiſti civitates ejus,
& abolêſti memoriam earum clamore: Et 8
Dominus perpetuus eſt in æternum. Præ-
paravit ſedem ſuam ad judicium, ut ju-
dicaret habitatam cum æquitate, & de-
cerneret in populos cum rectitudine. Do- 10
minus fuit refugium pauperi, & adjutori-
um ejus in tempore triſtitiarum ejus. Con- 11
fidant in te omnes cognoſcentes nomen tu-
um: quia tu non perdidiſti eum, qui quæ-
rit te, O Domine. Pſallite Domino habi- 12
tanti in Sion: Et annuntiate in gentibus
miracula ejus; Quia ipſe recordatus eſt 13
quærentis ſanguines eorum, & non eſt ob-
litus petitionem pauperis. Miſerere mei, O 14
Domine mi, & aſpice contemptum meum
ab inimicis meis. O qui exaltas me de por-
tis mortis, ut commemorem omnes lauda- 15
tiones tuas in portis filiæ Sion, exultem in
ſalute tua. Lutatæ ſunt gentes in cor- 16
ruptione quam fecerunt: & laqueus quem
abſconderunt, detinuit pedes eorum. Cog- 17
noſcetur Dominus quod ſit actor judicio-
rũ, rependat peccatori quod operatæ ſunt
man⁹ ejus. Repellet peccatores in infernũ, 18
& omnes gentes, quæ oblitæ ſunt Deum.
Pauperem non obliviſcetur Dominus in 19
æternũ: patientiã pauperũ non deperdet in
æternũ. Exurge, O Domine mi, ne corrobo- 20
retur homo: et cõfundãtur gentes corã te.
Conſtitue, Domine, ſuper eas Doctorem le- 21
gis, & ſciant populi ſe homines eſſe.

QUare, O Domine, receſſiſti à nobis 1
longè? neglexiſti in tempore tribula-
tionum? Ad ſuperbiam impii incenditur 2
pauper: comprehendentur conſiliis, quæ
inierunt.

תהלים: יא

,benedixit avaro & : suæ animæ *aviditate* super *improbum* laudavit Quoniam
3 כי־הלל רשע על־תאות נפשו ובצע ברך
Deus *non* , quæret non *sui nasi fastum secundum* Impius .Dominum fecit irasci
4 נאץ יהוה: רשע כגבה אפו בל־ידרש אין אלהים
tua judicia *altitudo*,tempore omni in ejus viæ *efficient* Dolore .ejus *cogitationes omnes*
5 כל־מזמותיו: יחילו דרכו בכל־עת מרום משפטיך
movebor non ,suo corde in Dixit *.eos in* sufflabit suos hostes omnes : *ejus regione è*
6 מנגדו כל־צורריו יפיח בהם: אמר בלבו בל־אמוט
, dolis & ,est plenum ej° os *Execratione .malo in non quod*,generationē *& generationē in*
7 לדר ודר אשר לא־ברע: אלה פיהו מלא ומרמות
, villarum insidiis in *Sedebit* .iniquitas & , *labor* ejus lingua *sub* : fraude &
8 ותך תחת לשונו עמל ואון: ישב במארב חצרים
Insidiabitur *.se abscondent pauperem ad* ejus oculi : innocentem occidet latibulis in
9 במסתרים יהרג נקי עיניו לחלכה יצפנו: יארב
afflictum rapiet : *afflictum* rapiendū ad insidiabitur suo *tugurio* in leo sicut ,latibulo in
במסתר כאריה בסכה יארב לחטוף עני יחטף עני
ejus *robusta in* cadet & ,*humiliabitur* ,*se Atteret* .suum rete in eum *trahendo in*
10 במשכו ברשתו: ודכה ישח ונפל בעצומיו
, *suas facies* occultavit : Deus est oblitus : suo corde in Dixit *.attritorum* cōgregatio
11 חלכאים: אמר בלבו שכח אל הסתיר פניו
obliviscaris ne ,tuam manum eleva , Deus Domine Surge *.æternum in vidit non*
12 בל־ראה לנצח: קומה יהוה אל נשא ידך אל־תשכח
suo corde in dixit ? Deum impius facit irasci quid Propter *.afflictorum*
13 ענוים: על־מה נאץ רשע אלהים אמר בלבו
,tua manu in dandum ad , *respicies iram & ,laborem tu quippe Vidisti* .requires non
14 לא תדרש: ראתה כי־אתה עמל וכעס תביט לתת בידך
brachium Contere .adjutor fuisti tu pupillo : pauper *relinquet te super*
15 עליך יעזב חלכה יתום אתה היית עוזר: שבר זרוע
rex Dominus .invenies non ejus impietatem quæres , mali & , impii
16 רשע ורע תדרוש־רשעו בל־תמצא: יהוה מלך
mansuetorum Desiderium .ejus terra de gentes perierunt : *æternitatis &* , *seculi*
17 עולם ועד אבדו גוים מארצו: תאות ענוים
.tuam aurem facies intendere , eorum cor facies parare : Domine audies
שמעת יהוה תכין לבם תקשיב אזנך:
.terra de hominē *conterendū ad* ultrà addat ne ,*tenuem & ,pupillum judicandum Ad*
18 לשפט יתום ודך בל־יוסיף עוד לערץ אנוש מן־הארץ:

PSAL. XI. יא

, meæ animæ *dicetis* quomodo , speravi DOMINO In .Davidi Victori
1 למנצח לדוד ביהוה חסיתי איך תאמרו לנפשי
, arcum *tendent* impii ecce Quoniam *? passer vestrum montem Transvola*
2 נודו הרכם צפור: כי הנה הרשעים ידרכון קשת
.corde rectos in caligine *ipsa in jaciendum ad,nervum* super suam sagittam paraverunt
כוננו חצם על־יתר לירות במו־אפל לישרי־לב:
templo in Dominus ? est operatus quid justus : destruentur *fundamenta* Quoniam
3 4 כי השתות יהרסון צדיק מה־פעל: יהוה בהיכל
ei° palpebræ ,videbunt ejus oculi ,*ejus* solium cœlis in Domini , suæ sanctitatis
קדשו יהוה בשמים כסאו עיניו יחזו עפעפיו
.hominum filios probabunt
יבחנו בני אדם:

תרגום TARGUM.

3 מטול דאשתבח רשיעא על רגרוג נפשיה
דמברך גברא טלומא מרחק מימרא דיוי:
4 רשיעא בגסות רוחיה לא יתבע אלהא ויימר
בלביה דלא גלין קדם יוי כולהון מחשבתוי:
5 מצלחין אורחתיה בכל עדן רחיקין דינך מן
6 קבליה בכל מעיקוי יזעוף בהון: יימר בלביה
7 לא אזוע מדר לדר מלמעבד ביש: לוטין
פומיה מלי נכלי ורמיותא תחות לישניה
8 לאות ושקר: יתיב בכמני דדרתיא בטומריא
9 יקטול זכאה עינוי למסכניא יטשון: יכמון
בטומריא היך אריא במטלליה יכמון למחטף
10 עניא יתפש עניא במגריה במצדתיה: ידכדך
11 וישוח ויפול בתקוף כמנוי עניא: יימר בלביה
אתנשי אלהא טמר אפוי לא חמי לעלמין:
12 קום יוי קים שבועת ידך לא תנשי ענותני:
13 מטול מה רחיק רשיעא אלהא יימר בלביה
14 לא תתבעי: גלי קדמך מטול דאנת לאות ורגיז
על רשיעא תסער אסתכל למשלם אגרא טב
לצדיקיא בידך עלך יסוברון עניי יתם אנת
15 הוית סעיד: תבר אדרעיהון דרשיעי ובישי
16 יתבעון רשעתהון לא ישכחו: יוי מליך לעלמי
17 עלמיא אבדו עממי מארעיה: ריגתא דענותני
שמיע קדמך יוי תתקין לבהון תצלי אודנך:
18 למדן יתם ועניא לא יוסיף עוד תוב בני נשא
לאתברא מן קדם רשיעי ארעא:

יא

1 תושבחתא לדוד במימרא דיוי סבירית הכדין
אתון אמרין לנפשי אטלטלי לטורא היך
2 צפרא: ארום הא רשיעי נגדין קשתא מתקנין
גיריהון על נימא למרמי בקבלא עלוי תקיני
3 לבא: מטול דאין אשיתא יתרעון זכאה
4 מטול עבד טובא: יוי בהיכלא דקודשיה אלהא
בשמי מרומא כורסיה עינוי חמין תמורוי
מבחנן בני נשא:

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

Quoniam jactat se improbus ob concupiscentiam 3
animæ suæ: qui autem bene precatur
homini perverso, abominatur verbum
Domini. Impius in fastu spiritus sui 4
non requiret Deum: et dicet in corde suo,
quòd non sint manifesti ante Dominum
omnes cogitatus sui. Prosperantur viæ 5
ejus in omni tempore: longè sunt judicia
tua ex adverso ejus: omnes oppressores
ejus irascetur in illos. Dicet in corde suo: 6
Non movebor de generatione in generationem
à malè agendo. Execrationibus 7
os ejus plenum est, dolóque & fraude: sub
lingua ejus iniquitas & falsitas. Sedet in 8
insidiis atriorum: in occultis occidet innocentem:
oculi ejus miserum clàm observant.
Insidiabitur in absconditis quasi 9
leo in lustro suo: insidiabitur, ut *pervestiget*
pauperem; rapiet pauperem cùm
traxerit eum in rete suum. Conteret. & 10
deprimet seipsum, ut cadat in fortitudinem
insidiarum ejus pauper. Dicet in corde 11
suo: Oblitus est Deus, abscondit faciem
suam, non videt in perpetuum. Surge 12
Domine Deus, confirma jusjurandum manus
tuæ: ne obliviscaris humilium. Quare 13
execratur impius Deum? dixit in corde
suo, te non requisiturum. Notum est 14
apud te quòd tu dolorem & iracundiam
super impium immittes: respicias ut reddas
præmium bonum justis manu tua: in
te sperabunt pauperes tui; orphanum tu
sustinebis. Contere brachia impiorum & 15
malorum: requirantur impietates eorum,
& non inveniantur. Dominus regnat in secula 16
seculorum: peribunt populi de terra
ejus. Desiderium pauperum auditum est 17
coram te Domine: aptabis cor eorum, arrigesque
aurem tuam. Ut judices orphano & 18
pauperi, nec opponant filii hominum ut
conterantur à conspectu impiorum terræ.
Hymnus Davidi. 1

PSAL. XI.

IN verbo Domini speravi: quomodo vos
dicitis animæ meæ, Migra ad montem vestrum
sicut avis? Quoniam ecce improbi 2
tendunt arcum, dirigunt sagittas suas sup
nervum, ut feriant in obscuro rectos corde.
Quoniam si fundamenta destruantur, 3
cur operatur justus *bonum*? *Dominus* in 4
in templo sanctuarii sui; *Dei* in cœlis altissimis
sedes est: oculi ejus respiciunt, &
palpebræ ejus probant filios hominum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܛܠ ܕܡܫܬܒܗܪ ܥܘܠܐ ܒܪܓܝܓܬܐ ܕܢܦܫܗ. ܘܥܠܘܒܐ ܡܒܪܟ ܘܡܪܓܙ ܠܡܪܝܐ : * ܘܥܘܠܐ 3
4
ܒܪܡܘܬܗ ܠܐ ܡܬܒܥ. ܘܠܝܬ ܐܠܗܐ ܒܟܠܗܘܢ ܬܪܥܝܬܗ : * ܘܫܪܝܢ ܐܘܪܚܬܗ ܒܟܠܙܒܢ. 5
ܘܡܬܪܝܡ ܕܝܢܟ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ : ܘܠܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܡܒܣܪ ܠܗ. * ܐܡܪ ܒܠܒܗ ܕܠܐ 6
ܐܙܘܥ ܠܕܪ ܕܪܝܢ : ܪܢܐ ܒܝܫܬܐ. * ܘܠܘܛܬܐ ܡܠܐ ܦܘܡܗ. ܢܟܝܢܐ ܘܢܟܠܐ ܬܚܝܬ ܠܫܢܗ. ܥܘܠܐ 7
8
ܘܢܟܠܐ : * ܝܬܒ ܒܟܡܐܢܐ ܒܕܪܬܐ. ܘܒܡܛܫܝܬܐ ܩܛܠ ܠܙܕܝܩܐ : * ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܠܡܣܟܢܐ ܕܚܝܩ.
9
ܘܟܡܐ ܠܡܚܛܦ ܠܡܣܟܢܐ ܒܢܓܕ ܡܨܝܕܬܗ : * ܗܘ ܢܬܡܟܟ ܘܢܦܠ. ܘܒܓܪ̈ܡܘܗܝ 10
ܟܐܒ̈ܐ ܘܟܘܪ̈ܗܢܐ : * ܐܡܪ ܒܠܒܗ ܕܛܥܐ ܐܠܗܐ. ܘܐܗܦܟ ܐܦܘܗܝ ܘܠܐ ܚܙܐ ܠܥܠܡ : * ܩܘܡ 11
12
ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ ܘܐܪܝܡ ܐܝܕܟ. ܘܠܐ ܬܛܥܝܘܗܝ ܠܡܣܟܢܐ : * ܡܛܠܡܢܐ ܐܪܓܙ ܚܛܝܐ ܠܐܠܗܐ. ܐܡܪ 13
ܒܠܒܗ ܕܠܐ ܬܬܒܥ : * ܚܙܐ ܐܢܬ ܕܐܝܬ ܥܘܠܐ ܘܪܘܓܙܐ. ܘܚܪ ܐܢܬ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܒܐܝ̈ܕܝܟ : ܥܠܝܟ 14
ܢܫܬܠܡ ܡܣܟܢܐ. ܘܠܝܬܡܐ ܐܢܬ ܗܘ ܡܥܕܪܢܗ : * ܬܒܪ ܕܪܥܗ ܕܚܛܝܐ. ܘܒܝܫܐ ܢܬܒܥܝܘܗܝ 15
ܚܛܝܬܗ ܘܠܐ ܢܫܬܟܚ : * ܡܪܝܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܐܒܕܘ ܥܡ̈ܡܐ ܡܢ ܐܪܥܗ : 16
* ܣܒܪܐ ܕܡܣܟ̈ܢܐ ܫܡܥܬ ܐܢܬ ܡܪܝܐ. ܘܛܘܝܒܐ ܕܠܒܗܘܢ ܬܨܘܬ ܐܕܢܟ : ܠܡܕܢ ܝܬܡ̈ܐ 17
ܘܡܣܟ̈ܢܐ. ܘܠܐ ܢܘܣܦ ܬܘܒ ܠܡܘܒܕܘ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܡܢ ܐܪܥܐ. * ܡܫܠܡܘܬܐ ܕܝ *
* ܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܬܟܪܝ ܠܥܡܐ ܕܐܫܬܒܝ ܗܘ ܘܒܢ̈ܘܗܝ. ܠܢ ܕܝܢ ܗܫܐ ܙܟܘܬܐ ܠܘܬ ܒܥܠܕܒܒܢ. 1
ܦܬܓ̈ܡܐ ܝܚ. ܒܡܪܝܐ ܬܟܠܬ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܦܫܝ. ܢܘܕܝ ܘܫܪܝ ܥܠ ܛܘܪ̈ܐ
ܐܝܟ ܨܦܪܐ : * ܡܛܠ ܕܗܐ ܚܛܝ̈ܐ ܡܠܘ ܩܫܬܐ. ܘܛܝܒܘ ܓܐܪ̈ܝܗܘܢ ܥܠ ܝܬܪܐ: ܠܡܫܕܝܘ ܒܚܫܘܟܐ 2
ܠܬܪ̈ܝܨܝ ܠܒܐ. * ܡܛܠ ܕܡܕܡ ܕܬܩܢܬ ܣܚܦܘ : ܙܕܝܩܐ ܕܝܢ ܡܢܐ ܥܒܕ. * ܡܪܝܐ ܒܗܝܟܠܐ 3
4
ܕܩܘܕܫܗ : ܡܪܝܐ ܒܫܡܝܐ ܟܘܪܣܝܗ. ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܚܙܝܢ ܘܥܦܥܦ̈ܘܗܝ ܒܚܢܝܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ :

Quia gloriatur impius in libidinibus animæ 3
suæ: iniquus benedicitur, atque irascitur Dominus.
Et impius in superbia sua non perpendit, 4
neque est Deus in cunctis cogitationibus
suis. At solutæ viæ ejus omni tempore, 5
& sublatum est judicium tuum è conspectu
ejus, omnesque inimicos suos despicit.
Dicit in corde suo, Non movebor in generationem 6
generationum: meditatur nequitiam,
Et maledictione plenum est os ejus: nocumentum 7
ac fraus sub lingua ejus, & scelus
atque dolus: Sedet in insidiis in atrio, & in 8
abscondito trucidat justum: Oculi ejus ad 9
inopem intenti sunt, & insidiatur ad rapiendum
pauperē tractu retis sui. Ipse humiliabitur 10
& cadet, & in ossibus ejus morbi doloresque.
Dicit in corde suo, Oblitus est Deus 11
& avertit faciem suam, nec videbit in seculum.
Exurge, Domine Deus meus, & attolle 12
manum tuam, & ne obliviscaris inopem.
Quare irritavit peccator Deum? dicit in corde 13
suo te non retributurū? Vides adesse 14
crimen & indignationem: & expectas ut tradatur
in manus tuas: tibi se committet inops,
& pupilli tu es adjutor. Contere brachium 15
peccatoris: & maligni peccatum quæret eū,
nec invenietur. Dñs rex est in seculum seculorū: 16
interierunt gentes de terra ejus.
Spem pauperum audis tu, Domine, & præparationem 17
cordis eorum attendet auris tua:
Ut judices pupillis & inopib°, & ut non adjiciat 18
ultrà perdere homines de terra.

PSAL. XI.

Davidis. Quum contristatus esset populus 1
quòd captivus ductus esset ipse cum filiis suis. Nobis autem modò triumphus de adversario nostro. Versus 18.

IN Domino speravi; quomodo dicitis animæ meæ, Transmigra & habita super montes sicut volucris? Quoniam ecce peccatores 2
impleverunt arcum, et aptârunt sagittas suas ad nervū, ut jaculentur in caligine rectos
corde: Quoniā quod parâsti destruxerunt; Justus autem quid facit? Dñs in templo sanctitatis suæ, Dñi soliū in cœlo; oculi ej° vident, et palpebræ ejus explorant filios hominū. 3 4

Versio VULG. LAT.

3 Quoniam laudatur peccator in deside-
riis animæ ſuæ : & iniquus benedici-
4 tur. Excerbavit Dominũ peccator, ſecun-
dùm multitudinem iræ ſuæ non quæret.
5 Non eſt Deus in conſpectu ejus : inqui-
natæ ſunt viæ illius in omni tempore.
Auferuntur judicia tua à facie ej⁹ : omni-
um inimicorum ſuorum dominabitur.
6 Dixit enim in corde ſuo ; Non move-
bor à generatione in generationem, ſine
7 malo. Cujus maledictione os plenum
eſt, & amaritudine, & dolo : ſub lingua
8 ejus labor & dolor. Sedet in inſidiis
cum divitibus in occultis, ut interficiat
9 innocentem. Oculi ejus in pauperem
reſpiciunt : inſidiatur in abſcondito,
quaſi leo in ſpelunca ſua. Inſidiatur ut
rapiat pauperem : rapere pauperem
10 dum attrahit eum. In laqueo ſuo humi-
liabit eum, inclinabit ſe, & cadet cùm
11 dominatus fuerit pauperum. Dixit enim
in corde ſuo ; Oblitus eſt Deus, avertit
12 faciem ſuam ne videat in finem. Exurge,
Dñe De⁹, exaltetur man⁹ tua : ne oblivi-
13 ſcaris pauperũ. Propter quid irritavit
impius Deũ ? dixit enim in corde ſuo,
14 Non requiret. Vides, quoniã tu laborẽ
& dolorem conſideras : ut tradas eos in
man⁹ tuas. Tibi derelict⁹ eſt pauper : or-
15 phano tu eris adjutor. Contere brachiũ
peccatoris & maligni : quæretur pecca-
16 tũ illi⁹, & non invenietur. Dñs regnabit
in æternũ, & in ſeculũ ſeculi : peribitis
17 gentes de terra illi⁹. Deſideriũ pauperũ
exaudivit Dñs : præparationẽ cordis eo-
18 rũ audivit auris tua. Judicare pupillo
& humili, ut non apponat ultrà magni-
ficare ſe homo ſuper terram.

1 In finem, Pſalmus David. X.

2 In Domino confido : quomodò dicitis
animæ meæ, Transmigra in montẽ ſicut
3 paſſer ? Quoniã ecce peccatores inten-
derunt arcum, paraverunt ſagitas ſuas in
pharetra, ut ſagittent in obſcuro rectos
4 corde. Quoniã quæ perfeciſti, deſtruxe-
5 runt : juſtus autẽ quid fecit ? Dñs in
templo ſancto ſuo : Dñs, in cœlo ſedes
ejus. Oculi ejus in pauperem reſpiciunt :
palpebræ ej⁹ interrogant filios hominũ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

3 †Ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς
4 ψυχῆς αὐτοῦ, †καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται. †Παρώξυνε τὸν
κύριον ὁ ἁμαρτωλὸς, † κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς
5 αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει. †Οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
† βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ. † ἀνταναι-
ρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, † πάν-
6 των τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει. † Εἶπε γὰρ ἐν καρ-
δίᾳ αὐτοῦ, Οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἄνευ
7 κακοῦ. † Οὗ ἀρᾶς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δό-
8 λου, †ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ πόνος. †Ἐγκάθη-
ται ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων † ἐν ἀποκρύφοις, (θ) τοῦ ἀπο-
9 κτεῖναι ἀθῷον. †Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀπο-
βλέπουσιν. † (ι) ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν
τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ· † ἐνεδρεύει τοῦ ἁρπάσαι πτωχὸν, †
10 ἁρπάσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἑλκύσαι αὐτόν. †Ἐν τῇ παγί-
δι αὐτοῦ ταπεινώσει αὐτὸν, † κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ
11 αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων. † Εἶπε γὰρ (κ) ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ, Ἐπιλέλησται ὁ θεὸς, †ἀπέστρεψε τὸ πρόσ-
12 ωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος. Ἀνάστηθι κύριε
ὁ (ʼ) θεὸς, ὑψωθήτω ἡ χείρ σου, †(λ) μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πε-
13 νήτων. †Ἕνεκεν τίνος παρώξυνεν ὁ ἀσεβὴς τὸν θεόν ;
14 † εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, (μ) Οὐκ ἐκζητήσει. † Βλέπεις,
ὅτι σὺ (ν) πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς, † τοῦ παραδοῦναι
αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου. †(ξ) Σοὶ ἐγκαταλέλειπται ὁ πτω-
15 χὸς, † ὀρφανῷ σὺ ἦσθα (ο) βοηθός. † Σύντριψον τὸν
βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ, †ζητηθήσεται ἡ ἁμαρ-
16 τία αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ (π). † Βασιλεύσει κύριος εἰς
τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, †ἀπολεῖσθε ἔθνη
17 ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. † Τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσή-
κουσε κύριος, † τὴν ἑτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσ-
18 έσχε τὸ οὖς (ρ) σου. †Κρῖναι ὀρφανῷ καὶ ταπεινῷ, † ἵνα μὴ
προσθῇ ἔτι (σ) μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

MS. A. (θ) ἀποκτεῖναι (ι) ἐνεδρεύει* τοῦ ἁρπάσαι πτωχὸν, (κ) ἐν καρδίᾳ (ʼ) θεός μου, (λ) μὴ ἐπιλάθῃς (μ) Οὐκ ἐκζητήσει. (ν) κόπον (ξ)* σὺ οὖν (ο) βοηθῶν. (π) δι' αὐτήν. Βασιλεύσει (ρ) αὐτοῦ· (σ) τοῦ μεγαλαυχεῖν

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ
Δαυίδ. ι'.

2 † Ἐπὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα, πῶς ἐρεῖτε (α) τῇ ψυ-
3 χῇ μου, † Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον ; †Ὅτι
ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον, † ἡτοίμασαν βέλη
εἰς φαρέτραν, † τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐ-
4 θεῖς τῇ καρδίᾳ. †Ὅτι ἃ (β) κατηρτίσω καθεῖλον, †
5 ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησε ; † Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ,
† κύριος, ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ· † οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσι, †τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

MS. A. (α) τὴν ψυχήν μου, (β) σὺ κατηρτίσω αὐτοὶ καθεῖλον,

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

24 Quoniã (dd) laudatur peccator 3
in deſideriis animæ ſuæ : et qui in-
iqua gerit, benedicitur. 25 Irrita- 4
vit Dominũ peccator : ſecundùm
multitudinem iræ ſuæ non exqui-
ret : 26 Non eſt De⁹ in conſpectu 5
ej⁹ :*[b] contaminantur viæ illius
in omni tempore. 27 (ee)[c] Au-
feruntur judicia tua à facie ejus ;
omniũ inimicorũ ſuorũ domina-
bitur. 28 Dixit enim in corde ſuo, 6
Non (ff) movebor à generatione in
generationẽ, [d] ſine malo ; 29 Cuj⁹ 7
maledictione os ej⁹ plenũ eſt, et a-
maritudine, & dolo ; ſub cuj⁹ lin-
gua (gg) labor, & dolor : 30 Sedet 8
[e] in (hh) inſidiis cũ divitibus in
occultis, ut interficiat innocentẽ.
31 Oculi ejus in pauperẽ reſpici- 9
unt : inſidiatur in occulto, velut
leo in (ii) ſpelunca ſua. 32 Inſidi-
atur, ut rapiat pauperem, rapere
pauperem, dum (kk) attrahit eum.
33 In (ll) laqueo ſuo humiliabit 10
eum : (mm) inclinabit ſe, & cadet
cum domina⁹ fuerit pauperũ. 34
Dixit enim in corde ſuo, [f] Obli- 11
tus eſt De⁹ : avertit faciem ſuam,
ne videat in finem. 35 Exurge, 12
Domine Deus ; (nn) exaltetur ma-
nus tua ; ne obliviſcaris pauperũ.
36 Propter quid (oo) irritavit im- 13
pius Deũ ? dixit enim in corde
ſuo, Non requiret. 37 Vides, (pp) 14
quoniã tu laborem & iram con-
ſideras, ut tradas eos in man⁹ tu-
as. 38 [g] Tibi derelict⁹ eſt pau-
per : orphano tu fuiſti (qq) adjutor.
39 Contere brachium peccatoris, 15
& maligni : (rr) quæretur pecca-
tũ illius [h], & non invenietur. 16
40 Dominus regnabit in æternũ,
& in ſeculum ſeculi : [i] peribitis
gentes de terra illius. 41 Deſide- 17
rium pauperum exaudivit Domi-
nus : (ſſ) [k] præparationẽ cordis
eorum attendit [l] auris tua. 42
Judicare (tt) pupillo, & humili : 18
ut non apponat ultrà magnificare
ſe homo ſuper terram.

In finem (a) Pſalmus ipſi 1
David. X.

In Domino confido : quomodò 2
dicetis animæ meæ, (a) Tranſmi-
gra in montes ſicut paſſer ? Quo- 3
niam ecce peccatores intenderunt
arcum : (b) paraverunt ſagittas in
pharetra, ut ſagittent in (c) obſcu-
ra luna rectos corde. 3 Quoniã, [b] quæ (d) perfeciſti deſtruxerũt : juſtus autem (e) quid fecit ? 4 Domin⁹ in templo ſancto ſuo : Dominus, in cœlo ſedes e- 4 5
jus. [c] Oculi ejus in (f) pauperem (g) reſpiciunt : palpebræ ejus interrogant filios hominum :

Verſio ÆTHIOPICA.

እስመ፡ይትዌደስ፡ ኃጥእ፡ በፍትወተ፡ ነፍሱ። 24
ወዐማፂኒ፡ይትባረክ።፦ ወሐኮ ፡ ኃጥእ፡በእ 25
ግዚአብሔር። ወኢይትኃሠሥ ፡ በከመ፡
ብዝኃ፡መዐቱ።፦ ወአልቦ፡ እግዚአብሔር፡ 26
በቅድሜሁ። ወረኩስ፡ ኵሉ፡ ፍናዊሁ።፦ 27
ወንሡት ፡ ኵነኔከ፡ በቅድሜሁ። ወይቀንዮ
ሙ፡ለኵሎሙ፡ጸላእቱ።፦ ወይብል፡በልቡ፡ 28
ኢይትሀወክ፡ለትውልደ፡ትውልድ ፡ ወኢይረክ
በኒ፡እኩይ።፦ ወመሉእ፡ አፉሁ፡መርገመ፡ 29
ወጽልሑት። ወቃሕተ፡ ልሳኑ፡ ጻማ፡ ወሕማ
መ።፦ወይጸንሕ፡ወይነዓ፡መስለ፡ብዑላን። 30
ከመ፡ይቅትሎ፡ለንጹሕ፡በጽምማት።፦ወአ 31
ዕይንቲሁኒ፡ ኅበ፡ነዳይ ፡ ያስተሐይጻ። ወይጸ 32
ንሕ፡ ወይትኀባእ ፡ ከመ ፡ አንበሳ ፡ ውስተ፡ግ
ብ።፦ ወይጸንሕ፡ከመ፡ይምስጥ፡ ለነዳይ።
ወይመስጦ፡ ለነዳይ፡ ወይስሕቦ። ወያኀስሮ፡ 33
በመስገርቱ። ወይትቀጻዕ ፡ ወይወድቅ፡ ሶበ፡
ቀነዮ፡ ለነዳይ።፦ ወይብል፡ በልቡ፡ ኢይረስ 34
ዓኒ፡እግዚአብሔር። ወሜጠ፡ ገጾ፡ ከመ፡
ኢይርአይ፡ለግሙራ።፦ ተንሥእ፡እግዚኦ፡ 35
አምላኪየ፡ወትትሌዐል፡ እዴከ። ወኢትርስ
ዖሙ፡ለነዳያን።፦በእንተ፡ምንት፡አምዕዖ፡ 36
ኃጥእ፡ ለእግዚአብሔር። እስመ ፡ ይብል፡
በልቡ፡ ኢይትኃሠሠኒ።፦ ትሬኢኑ፡ ከመ፡ 37
ለሊከ፡ ትኔጽር፡ ጻማ፡ ወመዐተ። ወከመ፡ ት
መጥዎ፡ውስተ፡እዴከ።፦ሳዕሌከኑ፡ እንከ፡ 38
ተገድፈ ፡ ነዳይ። ወአንተኑ ፡ ረዳኢሁ ፡
ለእጓለ ፡ ማውታ። ቀጥቅጥ ፡ መዝራዕቶ ፡ 39
ለኃጥእ ፡ ወለእኩይ። ወትትኃሠሠ ፡ ኃ
ጢአቱ፡ በእንቲአሁ፡ወኢትትረከብ።፦ ይነ 40
ግሥ፡ እግዚአብሔር፡ ለዓለም፡ ወለዓለመ፡
ዓለም። ወይትሐጐሉ ፡ አሕዛብ ፡ እምድ
ር።፦ ፍትወቶሙ፡ለነዳያን፡ሰምዓ፡እግዚአ 41
ብሔር። ወሕሊና ፡ ልቦሙ፡ አጽምአት፡ እ
ዝኑ።፦ ፍትሑ፡ለነዳይ፡ ወለእጓለ፡ ማው 42
ታ። ከመ፡ ኢይድግሙ፡ እንከ፡እጓለ፡እመሕ
ያው፡አዕበዩ፡አፋሆሙ፡በዲበ፡ ምድር።፦

ፍጻሜ፡ሰብሐት፡መዝሙር፡ዘዳዊት፡
በእንተ፡ሰማዕት።

1 በእግዚአብሔር ፡ ተወከልኩ ፡ እፎ፡ 1
ትብልዋ ፡ በነፍስየ። አዕይል ፡ ውስተ፡አ
ድባር፡ከመ፡ ዖፍ።፦እስመ፡ናሁ ፡ኃጥአን፡ 2
ወሰቁ ፡ ቀስቶሙ። ወአስተደለዉ ፡ አሕጻቲሆ
ሙ፡ውስተ ፡ መጕንጸቲሆሙ፡ ከመ፡ ይንድፍ
ዎ፡ ለርቱዐ ፡ ልብ ፡ በጽምማት።፦ እስመ፡ 3
ናሁ ፡ ዘአንተ፡ ሠራዕከ፡ እሙንቱ፡ ነሠቱ።
ወጻድቅሰ፡መንተ፡ገብረ።፦እግዚአብሔር፡ 4
ውስተ፡ ጽርሐ፡ መቅደሱ። እግዚአብሔር፡
ውስተ፡ሰማይ፡መንበሩ።፦ ወአዕይንቲሁኒ፡ 5
ኀበ ፡ ነዳይ ፡ ይኔጽራ። ወቀራንብቲሁኒ፡
የሀትቶ፡ለእጓለ ፡ እመሕያው።፦

INTERP. ÆTHIOP. [b] et inquinatæ ſunt omnes viæ illi⁹ [c] Dimiſſũ eſt judiciũ tuũ [d] neq; me apprehendet malũ. Et maledictione plenũ eſt os ejus, & dolo; ſub [e] ut captet cum divitib⁹ & interficiat innocentẽ in abſconditis. [f] Non, oblitus [g] Nonne ſuper te igitur derelict⁹ [h] per illud, & non [i] et peribunt [k] cogitationẽ [l] auris ejus. PSA. X. [a] laudis, Pſalmus David pro Octava. [b] ecce, quæ tu ordinâſti, iſti deſtruxerunt, [c] Et oculi etiam ejus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 4 *يفتخر المنافق بشهوات نفسه * والظالم يباركه * اسخط الرب الخاطي * ككثرة سخطه لا
5 يفحص * ليس الله امامه * يدنس طرقه في كل حين * رفع احكامك عن وجهه * يتسلط علي
6 7 جميع اعدايه * لانه قال في قلبه لا ازول جيلا بعد جيل بغير سو * فمه ممتلي لعنة ومرار
8 وغشا * تحت لسانه تعب والم * جلس كامنا مع الاغنيا * ليقتل الزكي في خفية * وعيناه
9 تنظران الي الفقير * كامنا في خفية * كاسد في مكمنه * يكمن ليخطف الفقير * يخطف الفقير اذا ما
10 11 جذبه * وفي فخه يذله * يتطاطي ويسقط اذا ما تسلط علي الفقير * لانه قال في قلبه * ان الله قد
12 نسي * صد وجهه فلا ينظر الي الابد * قم يا رب والاهي * ولترتفع يدك ولا تنس الفقير الي
13 14 الابد * حتي متي يسخط المنافق الله * قال في قلبه انك لا تنتقم * وانت يا رب تري اثمه وسو
15 عمله * ليسلم في يديك * بك يعتز الفقير * انت عون اليتيم * احطم ذراع الخاطي والشرير *
16 ستطلب خطيته فلا توجد من اجلها * والرب يملك الي الابد والي ابد الابد * تبيد الشعوب
17 18 من ارضه * سمع الرب شهوة الفقرا * واصغي لتهيية قلوبهم * يحكم لليتيم والبايس * حتي
لا يعود الانسان يفتخر علي الارض بالعظايم *

1 * المزمور العاشر لداوود * في الغلبة لمن يجاهد في الله * نير * استيكن *

2 توكلت علي الرب فكيف يقولون لنفسي * انتقلي علي الجبال مثل العصفور * لان الخطاة
3 اوتروا قسيهم واعدوا سهاما في جعابهم * ليرموا خفيا مستقيمي القلوب * هم هدموا ما اصلحت *
4 والبار فماذا صنع * ان الرب في هيكل قدسه * الرب في السما كرسيه * عيناه تنظران الي
الفقير * اجفانه تفحص بني البشر *

Gloriatur impius in concupiſcentiis ani- 3
mæ ſuæ, & ſceleratus benedicit eum. Ad 4
iram provocavit Dominum peccator, ſe-
cundùm multitudinem indignationis ejus.
Non ſcrutatur : non eſt Deus ante eum :
Maculat vias ſuas omni tempore : Abſtulit 5
judicia tua à facie ſua, dominatur omni-
bus inimicis ſuis. Nam dixit in corde ſuo, 6
Non præteribo generationem poſt genera-
tionem abſque malitia. Os ejus plenum eſt 7
maledictione, & amaritudine, & dolo :
ſub lingua ejus labor, & paſſio. Sedit in- 8
ſidians cum divitibus, ut occidat inno-
centem in abſcondito ; & oculi ejus re-
ſpiciunt in pauperem, dum inſidiatur in
latibulo. Tanquam leo in inſidiis ſuis, inſi- 9
diatur ut rapiat pauperem ; rapit paupe-
rem, quum traxerit eum, & laqueo ſuo
humiliaverit eum ; Incurvabitur, & ca- 10
det cùm dominatus fuerit pauperi. Nam 11
dixit in corde ſuo, Certè Deus jam obli-
tus eſt : avertit faciem ſuam, nec videbit
in æternum. Surge, O Domine mi, & 12
Deus meus, & exaltetur manus tua : &
ne obliviſcaris pauperis in perpetuum.
Uſquequò irritabit impius Deum ? Dixit 13
in corde ſuo, te non ſumpturum vin-
dictam. Et tu, O Domine, vides iniqui- 14
tatem ejus, & obſcœnitatem operis ejus, ut
tradatur in manus tuas. In te conforta-
tur pauper : tu es adjutorium pupilli. Con- 15
fringe brachium peccatoris, & maligni :
Requiretur peccatum ejus, & non inve-
nietur ob illud. Et Dominus regnabit in 16
æternum, & in ſæculum ſæculi : Peribunt
populi de terra ejus. Audivit Domin⁹ de- 17
ſiderium pauperum, & intendit quòd pa-
rârunt corda eorum. Judicabit orphano, 18
& inopi : ut non apponat homo gloriari
ſuper terram in magnificentiis.

PSAL. X. Davidis.

1 De victoria ejus qui pugnat 1
σὺν θεῷ. Verſ. 17.

Confiſus ſum in Domino : quomodo di-
cunt animæ meæ, Tranſmigra ad mon-
tes veluti paſſer ? Quia peccatores inten- 2
derunt arcus ſuos, & paraverunt ſagittas in
pharetris ſuis, ut jacularentur clàm in
rectos cordibus ? Ipſi deſtruxerunt quod 3
aptâſti : Innocens autem quid fecit ? Eſt 4
quidem Dominus in templo ſanctitatis
ſuæ, Dominus, in cœlo ſedes ejus : oculi
ejus reſpiciunt in pauperem, ictus oculi
ipſius inveſtigant filios hominum.

habuit odio ,*rapinam* diligentem & ,impium & ; probabit justum DOMINUS
5 יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה
spiritum & ,sulphur & ,ignem ,laqueos impios super Pluet .ejus anima
6 נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ
: dilexit justitias Dominus justus Quoniam .eorum calicis partem *terrorum*
7 זִלְעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב
.ejus facies videbunt rectum
יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃

PSAL. XII. יב

defecit quia Domine Serva .Davidi canticum octavam super Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר
loquentur Mendacium .hominum filiis à fideles *defierunt* quoniam , *pius*
3 חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא יְדַבְּרוּ
.loquentur corde & corde in , blanditiarum labium , suo *socio* unusquisque
אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃
.magna loquentem linguam ; *blanditiarum* labia universa Dominus Succidet
4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃
dominus quis , nobiscum nostra labia ,roboremus *nostra lingua In* ; dixerunt Qui
5 אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן
nunc , inopum clamorem propter , *afflictorum* vastitatem Propter ? nobis
6 לָנוּ׃ מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה
Eloquia .*eum illaqueabit* , salute in ponam , Dominus *dicet* , surgam
7 אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ׃ אִמֲרוֹת
.*septies fusum* , *terram in clibano in* conflatum argentū,munda eloquia ,Domini
יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃
.seculum in hac generatione à eum custodies : eos servabis Domine Tu
8 אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃
.hominum filiis vilitas , *exaltare secundùm* ; *ambulabunt* impii *Circumquaque*
9 סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם׃

PSAL. XIII. יג

usquequo : *æternùm* mei oblivisceris Domine Usquequo .Davidi canticum Victori
1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה
2 ,mea anima in consilia ponam Usquequo ? me à *tuas facies* abscondes
3 תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי
? me super meus inimicus exaltabitur Usquequo ? die in meo corde in dolorem
יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃
fortè ne , meos oculos illumina , meus Deus Domine me exaudi , Aspice
4 הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־
exultabunt mei hostes : ei prævalui ,meus inimicus dicat fortè Ne .*mortem* dormiam
5 אִישַׁן הַמָּוֶת׃ פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ
,tua salute in meum cor *exultabit* ,speravi tua misericordia in ego Et .nutavero cùm
6 כִּי אֶמּוֹט׃ וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ
.*me super* retribuit quoniam : Domino cantabo
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃

תרגום TARGUM.

5 אֱלָהָא צַדִּיקַיָא בָּחֵין וְרַשִׁיעַיָא וְרָחֲמֵי חֲטוּפִין
6 סְנָאַת נַפְשֵׁיהּ׃ יַחֵית מִטְרִין דְּפוּרְעֲנוּ עַל רַשִׁיעֵי
מַפְּחִין דְּאֶשָּׁתָא וְכִבְרִיתָא וְזַעְפָּא עַלְעוֹלָא
7 יָהֲבַת כַּלִּידְהוֹן׃ מְטוּל דְּצַדִּיקָא יְיָ צִדְקוּתָא
רָחֵים תַּקְנַיָא יֶחֱמוּן סְבַר אַפּוֹי׃

יב

1 לְשַׁבָּחָא עַל כִּנָּרָא דִּתְמַנְיָא נִימֵי תּוּשְׁבַּחְתָּא
2 לְדָוִד׃ פְּרוֹק יְיָ מְטוּל דִּגְמִירוּ טָבַיָא סָפוּ אֲרוּם
3 מְהֵימְנַיָא מִן בְּנֵי נָשָׁא׃ שִׁקְרָא מְמַלְּלִין אֱנָשׁ
עִם חַבְרֵיהּ סִפְוָתָא שְׁעִיעָן בְּלִבְבֵהוֹן מְנַכְּלִין
4 וּבְלִבָּא שִׁקְרָא מְמַלְּלִין׃ יְשֵׁיצֵי יְיָ מִן עַלְמָא
כָּל סִפְוָן שְׁעִיעָן לִישָׁנָא דִּמְמַלְּלָא רַבְרְבָנוּתָא׃
5 מַן דִּכְפָרִין בְּעִקְּרָא דְּאָמְרִין בְּלִישָׁנָנָא נִתְגַּבַּר
6 סִפְוָתָנָא עִמָּנָא מַן רִבּוֹן דִּילָנָא׃ מֵאוֹנְסָא דַּעֲנִיֵּי
מִן צְוָחַת חֲשִׁיכֵי הַשְׁתָּא אֲקוּם אָמַר יְיָ אֲשַׁוֵּי
פּוּרְקָן לְעַמִּי וּלְרַשִׁיעֵי אַסְהֵיד בִּישׁוּתָא לְהוֹן׃
7 מִלִּין דַּיְיָ מִלַּיָא דַּכְיָן סִימָא סְנִינָא בְּכוּרָא עַל
8 אַרְעָא וְזִקִּיק שְׁבַעְתֵּי זִמְנִין׃ אַנְתְּ יְיָ תִּנְטְרִנּוּן
לְצַדִּיקַיָא תִּנְצְרִנּוּן מִן דָּרָא בִּישָׁא הָדֵין
9 לְעָלְמִין׃ חֲזוֹר חֲזוֹר רַשִׁיעַיָא מְהַלְּכִין כַּעֲלוּקָא
דְּמָצְצָא דְּמֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא׃

יג

1 2 לְשַׁבָּחָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ עַד אָן יְיָ תַּשְׁלֵינַנִי
3 לַעֲלָמִין עַד אָן תִּטְמוֹר זִיו אַפָּךְ מִנִּי׃ עַד אָן
אֲשַׁוֵּי מַלְכָּא בְּנַפְשִׁי דְּוָנָא בְּלִבָּבִי יְמָם עַד אָן
4 יִתְרָם בְּעֵל דְּבָבִי עֲלַי׃ אִסְתַּכַּל וְקַבֵּל צְלוֹתִי
יְיָ אֱלָהָא אַנְהַר עֵינַי בְּאוֹרַיְתָךְ דִּלְמָא אֶחוֹב
5 וְאֶדְמוֹךְ עִם חַיָּבֵי מוֹתָא׃ דִּלְמָא יֵימַר יִצְרָא
בִּישָׁא אִשְׁלְטִית בֵּיהּ מְעִיקַי יְרַנְּנוּן מְטוּל אֶסְטֵי
6 מֵאָרְחָתָךְ׃ וַאֲנָא בְּטוּבָךְ אִתְרְחֵיצִית יְרַנֵּן לִבְּבִי
בְּפוּרְקָנָךְ אֲשַׁבַּח קֳדָם יְיָ מְטוּל דְּפָרִיעַ עֲלַי
טָבְתָא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Deus juſtū probat : & *improbos & diligentes* rapinas odivit anima ejus. 5 Deſcendere faciet pluvias vindictæ ſup impios,ſpirantes ignē ; ſulphur autē & turbo & tempeſtas pars calicis eorū. 6 Quoniā juſtus Dominus juſtitiam diligit : juſti videbunt aſpectum faciei ejus. 7

Ad laudandum ſuper citharā octo chordarum,Hymnus Davidi. 1

PSAL. XII.

REdime Dn̄e, quoniā conſumpti ſunt juſti,quoniam defecerunt fideles à filiis hominū. 2 Mendaciū loquuntur unuſquiſque cum proximo ſuo,labiis adulationum in corde ſuo machinantur, & corde mendacium loquuntur. 3 Diſperdat Dn̄s *de mundo* omnia labia blanditiarū,linguā loquentē magnifica. 4 Qui *abnegantes fundamentū* dicunt : Linguâ noſtrâ roboremur:labia noſtra nobiſcum; quis Dn̄s noſter eſt ? 5 Propter violentiam pauperum, & propter clamorē miſerorum, nunc exurgam,dicit Dn̄s: ſtatuámq; redemptionē populo meo; in impios verò teſtificabor malum. 6 Eloquia Domini eloquia munda; argentū repurgatum in fuſorio ſuper terra, perpurgatum ſepties. 7 Tu Dn̄e conſervabis juſtos, cuſtodies eos à generatione *mala* hac in æternū. 8 In circuitu improbi ambulant tanquam ſanguiſuga,quæ ſugit ſanguinem filiorum hominum. 9

Ad laudandum,Hymnus Davidi. 1

PSAL. XIII.

USquequo Dn̄e obliviſceris mei ſemper ? uſquequò abſcondes ſplendorem vultus tui à me ? 2 Uſquequò ponam conſilia in anima mea, dolorē in corde meo p diem ? uſquequo exaltabitur adverſari⁹ me⁹ ſup me ? 3 Reſpice & accipe orationē meā Dn̄e De⁹ me⁹:illumina oculos meos in lege tua, ne fortè peccem & dormiam cum eis qui rei ſunt mortis. 4 Ne dicat *concupiſcentia mala* ; Dominatus ſum ei : oppreſſores mei exultabunt, ſi declinavero à ſemitis tuis. 5 Et ego in bonitate tua confiſus ſum ; exultabit cor meum in redemptione tua : laudes dicam coram Domino, quoniam retribuit mihi bonum. 6

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܡܪܝܐ ܒܚܪ ܠܙܕܝܩܐ. ܠܥܘܠܐ ܘܠܪܚܡܝ ܥܘܠܐ ܣܢܝܐ ܢܦܫܗ: *ܢܚܬܘܢ ܥܠ ܪܫܝܥܐ ܦܚܐ 5 6
ܐܝܟ ܡܛܪܐ. ܢܘܪܐ ܘܟܒܪܝܬܐ: ܘܪܘܚܐ ܕܡܚܘܬܐ ܡܢܬܐ ܕܟܣܗܘܢ. *ܡܛܠ ܕܙܕܝܩ ܗܘ 7
ܡܪܝܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܪܚܡ: ܘܬܪܝܨܘܬܐ ܚܙܝܢ ܐܦܘܗܝ.

ܡܙܡܘܪܐ ܝܒ

ܕܕܘܝܕ. ܩܪܒܐ ܕܒܝܫܐ. ܘܡܬܢܒܝܢܘܬܐ ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܛ 1
*ܦܪܘܩ ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܫܠܡ ܛܒܐ: ܘܫܠܡܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܐܪܥܐ. *ܒܢܝܢܫܐ 2 3
ܣܪܝܩܘܬܐ ܡܡܠܠܝܢ: ܘܓܒܪܐ ܥܡ ܚܒܪܗ ܒܣܦܘܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ. ܒܠܒܐ ܘܒܠܒܐ
ܡܡܠܠܝܢ: *ܢܘܒܕ ܡܪܝܐ ܟܠܗܝܢ ܣܦܘܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ. ܘܠܫܢܐ ܕܡܡܠܠܝܢ 4
ܪܘܪܒܬܐ: *ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܘ ܠܠܫܢܢ ܢܪܘܪܒ. ܣܦܘܬܐ ܕܝܠܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܡܢܘ ܡܪܢ: *ܡܛܠ ܒܙܬܐ 5 6
ܕܡܣܟܢܐ ܘܬܢܚܬܐ ܕܒܝܫܐ. ܗܫܐ ܐܩܘܡ ܐܡܪ ܡܪܝܐ: ܘܐܥܒܕ ܦܘܪܩܢܐ ܒܓܠܝܐ.
*ܡܐܡܪܗ ܕܡܪܝܐ ܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܟܝܐ: ܐܝܟ ܣܐܡܐ ܓܒܝܐ ܕܒܚܝܪ ܒܐܪܥܐ. ܘܡܨܠܠ ܫܒܥ 7
ܙܒܢܝܢ: *ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܬܛܪ ܐܢܘܢ. ܦܨܝܢܝ ܘܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܠܥܠܡ: *ܕܚܕܪܝܢ 8 9
ܪܫܝܥܐ ܘܡܬܗܠܟܝܢ. ܐܝܟ ܪܘܡܐ ܨܥܪܐ ܕܒܢܝ ܐܕܘܡ.

ܡܙܡܘܪܐ ܝܓ

*ܨܘܚܝܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܘܣܘܟܝܐ ܕܡܪܝܐ ܘܕܥܘܕܪܢܗ. ܦܬܓܡܐ ܝܒ. 1
*ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܬܛܥܝܢܝ ܡܪܝܐ ܠܥܠܡ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܡܗܦܟ ܐܢܬ ܐܦܝܟ ܡܢܝ: *ܥܕܡܐ 2 3
ܠܐܡܬܝ ܬܣܝܡ ܟܪܝܘܬܐ ܒܢܦܫܝ. ܘܨܦܬܐ ܒܠܒܝ ܟܠܝܘܡ: ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܢܬܬܪܝܡ 4
ܒܥܠܕܒܒܝ ܥܠܝ. *ܚܘܪ ܘܥܢܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ: ܘܐܢܗܪ ܥܝܢܝ ܕܠܐ ܐܕܡܟ ܠܡܘܬܐ.
*ܘܠܐ ܢܐܡܪ ܒܥܠܕܒܒܝ ܕܐܙܕܟܝܬܗ: ܐܠܘܨܝ ܢܚܕܘܢ ܒܝ ܟܕ ܐܙܘܥ. *ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܠ ܛܝܒܘܬܟ 5 6
ܐܬܬܟܠܬ: ܢܚܕܐ ܠܒܝ ܒܦܘܪܩܢܟ. ܘܐܫܒܘܚ ܠܡܪܝܐ ܕܦܪܩܢܝ.

Dominus probat juſtos : iniquos & amantes iniquitatis odit anima ejus. 5 Ceciderunt ſuper impios laquei ſicut pluvia : ignis, & ſulphur, & ſpiritus plagæ pars calicis eorum : 6 Quoniam juſtus eſt Dominus, & juſtitiam diligit, & rectitudinem intuetur vultus ejus. 7

PSAL. XII.

Davidis. Pugna maligni : & Prophetia de adventu Chriſti. Verſ. 19. 1

SAlva, Domine , quoniam defecit probus, & deſiit fidelitas de terra : 2 Homines vanitatem loquuntur, & vir cum proximo ſuo labiis diverſis, corde & corde loquuntur. 3 Perdat Dominus cuncta labia diverſa, & linguas quæ loquuntur grandia. 4 Qui dixerunt, Linguam noſtram magnificemus : labia,noſtra ſunt : quis Dominus noſter ? 5 Propter vaſtitatem pauperum & gemitum inopum, nunc exurgam, dicit Dominus, & faciam ſalutem palàm. 6 Eloquium Domini eloquium eſt purum, argentum ſelectum probatum terrâ, & expurgatum ſepties : 7 Et tu, Domine, ſervabis eos. Libera me & redime me à generatione hac in æternum. 8 Quia circumeunt impii, & ambulant quaſi altitudo obſcœna filiorum Adum. 9

PSAL. XIII.

Inſultatio adverſarii; & Domini, ejuſque ſubſidii expectatio. Verſ. 12. 1

USquequò obliviſcêris mei, Domine, in ſeculum ? uſquequò avertes faciem tuam à me ? 2 Uſquequò pones mœrorem in anima mea & ſolicitudinem in corde meo quotidie ? Uſquequò exaltabitur inimicus meus ſuper me ? 3 Reſpice & exaudi me, Domine Deus, & illumina oculos meos, ne dormiam ad mortem. 4 Et ne dicat hoſtis meus, Devici eum. Oppreſſores mei geſtient mihi, cùm nutavero. 5 At ego bonitati tuæ confiſus ſum : exultabit cor meum in ſalute tua, & laudabo Dominum qui me ſalvavit. 6

Verſio VULG. LAT.

6 Dominus interrogat juſtum & impium:
qui autem diligit iniquitatem, odit ani-
7 mam ſuam. Pluet ſuper peccatores laqueos:
ignis, & ſulphur, & ſpiritus procellarum,
8 pars calicis eorum. Quoniam
juſtus Dominus & juſtitias dilexit: æquitatem
vidit vultus ejus.

1 In finem pro octava, Pſalmus David. XI.

2 SAlvum me fac, Domine, quoniam defecit
ſanctus: quoniam diminutæ ſunt
3 veritates à filiis hominum. Vana locuti
ſunt unuſquiſq; ad proximum ſuū: labia
doloſa, in corde & corde locuti ſunt.
4 Diſperdat Dominus univerſa labia do-
5 loſa, & linguam magniloquam. Qui
dixerunt; Linguam noſtram magnificabimus,
labia noſtra à nobis ſunt, quis
6 noſter Dn̄s eſt? Propter miſeriam inopum,
& gemitū pauperū, nunc exurgā,
dicit Dominus. Ponam in ſalutari: fi-
7 ducialiter agam in eo. Eloquia Domini,
eloquia caſta: argentum igne examinatum,
probatum terræ, purgatum
8 ſeptuplúm. Tu, Domine, ſervabis nos: &
cuſtodies nos à generatione hac in æter-
9 num. In circuitu impii ambulant: ſecundùm
altitudinem tuam multiplicâſti
filios hominum.

1 In finem, Pſalmus David. XII.

USquequò, Domine, obliviſceris me
in finem? Uſquequò avertis faciem tu-
2 am à me? Quamdiu ponam conſilia in
anima mea, dolorem in corde meo per
3 diem? Uſquequò exaltabitur inimicus
4 meus ſuper me? Reſpice, & exaudi me,
Domine Deus meus. Illumina oculos
meos, ne unquam obdormiam in morte:
5 Ne quando dicat inimicus meus, Prævalui
adverſùs eum. Qui tribulant me,
6 exultabunt ſi motus fuero: Ego autem
in miſericordia tua ſperavi. Exultabit
cor meum in ſalutari tuo: cantabo Domino
qui bona tribuit mihi: & pſallam
nomini Domini altiſſimi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

6 † Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ, † ὁ
δὲ ἀγαπῶν (γ) ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. †
7 Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς (δ) παγίδας, † πῦρ καὶ
θεῖον καὶ πνεῦμα καταιγίδος ἡ μερὶς τοῦ ποτηρίου
8 αὐτῶν. † Ὅτι δίκαιος κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησεν,
† (ε) εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

MS.A. (γ) τὴν ἀδικίαν (δ) παγίδα, (ε) εὐθύτητας

1 Εἰς τὸ τέλος (α) ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιά.

2 † Σῶσόν με κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος, † ὅτι
ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.
3 † Μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ,
† χείλη δόλια, ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ (β) ἐλάλησε. †
4 Ἐξολοθρεύσαι κύριος πάντα τὰ χείλη τὰ δόλια,
5 † καὶ γλῶσσαν (γ) μεγαλοῤῥήμονα· † Τοὺς εἰπόντας,
Τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν, † τὰ χείλη
ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστι· † τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;
6 Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, † καὶ ἀπὸ τοῦ
στεναγμοῦ τῶν πενήτων, † νῦν ἀναστήσομαι, λέγει κύριος·
† θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παῤῥησιάσομαι ἐν
7 αὐτῷ. † Τὰ λόγια κυρίου, λόγια ἁγνά· † ἀργύριον
πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, † κεκαθαρισμένον
8 ἑπταπλασίως. † Σὺ κύριε φυλάξεις ἡμᾶς· καὶ
(δ) διατηρήσεις ἡμᾶς † ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς
9 τὸν αἰῶνα. † Κύκλῳ οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι, † κατὰ
τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας (ε) τοὺς υἱοὺς τῶν
ἀνθρώπων.

MS.A. (α) ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ὑπὲρ τῆς ὀγδόης. (β) ἐλάλησε κακά. Ἐξολεθρεύσει (γ) μεγαλορήμονα· (δ) διατηρήσῃς (ε) πάντας τοὺς υἱοὺς

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιβ'.

† ἝΩς πότε κύριε ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; ἕως
πότε (α) ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; †
2 Ἕως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου, † ὀδύνας
3 ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας (β); Ἕως πότε ὑψωθήσεται ὁ
4 ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ; † Ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου
κύριε ὁ θεός μου. † φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, †
5 μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον· † Μή ποτε (γ) εἴποι
ὁ ἐχθρός μου, Ἴσχυσα πρὸς αὐτόν. † οἱ θλίβοντές
6 με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ· † Ἐγὼ δὲ
ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα. † ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία
μου (δ) ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. † Ἄσω τῷ κυρίῳ τῷ
εὐεργετήσαντί με, † καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου
τοῦ ὑψίστου.

MS.A. (α) ἀποστρέφεις (β) καὶ νυκτός; (γ) εἴπῃ (δ) ἐπὶ τῷ

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopica, Tranſ. LAT.

(*h*)*Dominus interrogat juſtū, & impiū: qui autem diligit iniquitatem, odit animā ſuā.* 6
(*i*)*Pluet ſuper peccatores laqueos: ignū, & ſulphur, & ſpiritus procellarū, pars calicis eorū.* 7
Quoniā juſtus Domin⁹, & juſtitias dilexit: (k) [d] æquitatem vidit facies ejus. 8

1 In finem [a] pro octava, pſalmus ipſi David. XI.

1 SAlvum me fac, Domine, quoniā defecit (a)ſanct⁹: quoniā (b) *diminutæ ſunt veritates à filiis* 2
hominū. 2 *Vana locuti ſunt unuſquiſq; ad proximum ſuum: labia doloſa, in corde & corde (c) locuti ſunt.* 3
3 [b]*Diſperdat Dominus univerſa labia doloſa, & [c] linguam magniloquam.* 4
4 *Qui dixerunt, Linguam noſtram (d) magnificabimus: labia noſtra (e) à nobis ſunt: quis noſter Dominus eſt?* 5
5 *Propter (f) miſeriam inopum, & [d] gemitum pauperum, nunc exurgā, dicit Domin⁹.* 6
6 (g) [e] *Ponā in ſalutari, fiducialiter agā in eo. Eloquia Domini, eloquia caſta: [f] argentum igne examinatū,* 7
(*h*)*probatū terrá, purgatū ſeptuplū. Tu, Domine, (i) ſervabis nos, & cuſtodies nos à generatione* 8
(*k*) *hac, & in æternum. In circuitu impii (l) ambulant: ſecundū* 9
(*m*)*altitudinem tuam [g] multiplicâſti filios hominum.*

In finem, Pſalmus ipſi (*a*) David. XII. 1

1 USquequò, Domine, (*b*) *obliviſcêris me in finem? uſquequò (c) avertes faciem tuam à me?* 2
2 *Quamdiu ponam (d) [a] conſilia in anima mea, (e) [b] dolores in corde meo per diem?* 3
3 *Uſquequò exaltabitur inimicus meus ſuper me? Reſpice, exaudi me, Domine Deus meus.* 4
4 *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiā in mortē: Nequando dicat inimic⁹ me⁹, Prævalui adverſùs eū.* 5
5 *Qui tribulant me, exultabunt, ſi mot⁹ fuero: Ego autē in miſericordia tua ſperavi.* 6
6 *Exultabit cor meū in ſalutari tuo: (f) cantabo Domino, qui [c] bona tribuit mihi, & pſallam nomini Domini altiſſimi.*

Verſio ÆTHIOPICA.

እግዚአብሔር ፡ የሀተቶ ፡ ለጻድቅ ፡ ወለኃጥ 6
አ፡፡ ወዘሰ፡አፍቀራ፡ለዓመፃ፡ጸልአ፡ነፍሶ፡፡=
ይዘንም፡ መሠግር፡ ከዕለ ፡ ኃጥአን፡፡ እሳት፡ 7
ወተይ፡ ሞገድ ፡ ዐውሎ ፡ መክፈልተ ፡ ጽዋዓ 8
ሙ፡፡= እስመ፡ጻድቅ፡እግዚአብሔር፡ ወጽ
ድቀ፡አፍቀረ፡፡ወርትዕሰ፡ ትሬእዮ፡ገጾ፡፡=

ፍጻሜ፡ሰብሐት፡ መዝሙር፡ዘደዊት፡
በእንተ፡ሰሙኒት፡፡

፲ አድኅነኒ፡ እግዚኦ፡እስመ፡ኀልቀ፡ ኄር፡፡ 1
ወውሕደ ፡ ሃይማኖት ፡ እምእጓለ ፡ እመሕ
ያው፡፡= ከንቶ፡ይትናገሩ፡ አሐዱ ፡ ምስለ፡ 2
ካልኡ፡፡በከናፍረ፡ ጕሕሉት ፡ በልብ ፡ ወበ
ልብ፡ይትናገሩ፡፡= ይሠርዎን ፡ እግዚአብ 3
ሔር፡ለከናፍረ፡ጕሕሉት፡፡ ወለልሳን፡እንተ፡
ትዐቢ፡ነቢበ፡፡= እለ፡ይብሉ፡ናዐቢ፡ልሳና 4
ቲነ፡፡ ወከናፍሪነኒ ፡ ኀቤነ፡እሙንቱ፡፡መኑ፡
ውእቱ፡እግዚእነ፡፡=፭በእንተ፡ሕማሞሙ፡
ለነዳያን፡፡ ወበእንተ ፡ ገዓሮሙ ፡ ለሙቁ
ሓን፡፡ ይእዜ ፡ እትነሣእ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብ
ሔር፡፡=ወእሬሲ፡ መድኀኒተ ፡ ወእገሀድ፡ 6
ቦቱ፡፡=ቃለ፡እግዚአብሔር ፡ቃል፡ንጹሕ፡፡ 7
ከመ፡ብሩር፡ጽሩይ፡ወንጡፍ፡ወፍቱን፡ እም
ድር፡፡ዘአጽረይዎ፡ ምስብዒተ፡፡= አንተ፡ 8
እግዚኦ ፡ ዕቀበነ ፡ ወተማኅፀነነ፡፡እምዛቲ ፡
ትውልድ፡ወለዓለም፡፡=ዓውደ፡የሐውሩ፡ረ 9
ሲዓን፡፡ ወበከመ፡ልዕልናከ፡ሠራዕኮሙ፡ለደ
ቂቀ፡እጓለ፡እመሕያው፡፡=

ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡

፲፪ እስከ፡ማእዜኑ፡እግዚኦ፡ትረስዐኒ፡ለግሙ 1
ራ፡፡ እስከ፡ማእዜኑ፡ትሜይጥ፡ገጸከ፡ እምኔ
የ፡፡=፡እስከ፡ማእዜኑ፡አነብር፡ሐዘነ፡ውስተ፡
ነፍስየ፡፡ወትጼዕረኒ፡ልብየ፡ኵሎ፡እማሬ፡= 2
እስከ፡ማዕዜኑ ፡ ይትዔበዩ፡ጸላእትየ ፡ ላዕሌ 3
የ፡፡=ነጽረኒ ፡ ወስምዓኒ ፡ እግዚኦ ፡ አምላ
ኪየ፡፡= አብርሆን፡ለአዕይንትየ፡ከመ፡ኢይ 4
ኑም፡ለሞዊት፡፡ወከመ፡ኢይበሉኒ፡ጸላእትየ፡
ሞእናሆ፡፡=ወእለሰ፡ይሣቅዩኒ፡ይትፌሥሑ፡ 5
ለእመ፡ተሀወኩ፡፡ወአንሰ ፡ በምሕረትከ ፡ ተወ
ከልኩ፡፡= ይትፌሣሕ፡ልብየ፡በአድኅኖት 6
ከ፡፡ እሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘረድአ
ኒ፡፡ ወእዜምር ፡ ለስሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ል
ዑል፡፡=

INTERP. ÆTHIOP. [d]& æquitatem etiam *PSA.xi.*[a]laudis pro[b]Diſperdet autem Dominus labia [c]linguam etiam[d]gemitū vinctorū,[e] Et ponam ſalutare, [f] ſicut argentū repurgatum, [g] terminū ſtatuiſti filiis *PSA.xii.* [a]triſtitiam in [b] dolore etiam afficies cor meum quotidie?[c]mihi auxiliatur, &

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الرب يبلو الصديق والمنافق * والذي يهوى الظلم فنفسه ابغض * يمطر على الخطاة 5 6
فخاخا نارا وكبريتا وريحا عاصفا * هذه نصيب كاسهم * لان الرب عادل والعدل احب * وذووا 7
الاستقامة ينظرون وجهه * المزمور الحادي عشر لداود * عن الآخر في 1
اليوم الثامن ونبوه علي قدوم المسيح * يز * استيخن *
* خلصني يا رب فقد فني البار وقل الحق من بني البشر * وتكلم كل احد بالباطل في قريبه * 2 3
بشفة غاشة بقلب * وفي القلب تكلموا سوا * الرب يبيد كل الشفاه الغاشة * والالسن المعظمة 4
* القائلين * نعظم السنتنا وشفاهنا معنا * من هو ربنا * من اجل بوس الفقراء * وتنهد 5 6
المساكين قال الرب * الان اقوم واصنع الخلاص علانية * اقوال الرب اقوال زاكية * كفضة 7
محماة مسبوكة في الارض * قد صفيت الواحد سبعة اضعاف * وانت يا رب تحفظنا وتنجينا من 8
هذا الجيل * والى الابد * لان المنافقين حولنا يمشون * وكمثل ارتفاعك يا رب * اوسعت 9
اعمال بني البشر * المزمور الثاني عشر لداود * في الآخر وفيه ذكر 1
مقاومة الاعداء ونبوة على حضور المسيح * يج * استيخن *
* حتى متى تنساني يا رب الى الابد * حتى متى تصرف وجهك عني * حتى متى اضع هذه الافكار 2 3
في نفسي * والاوجاع في قلبي النهار اجمع * حتى متى يعلوا عدوي علي * انظر لي واستجب 4
لي يا ربي والهي * انر عيني لئلا انام ميتا * ولئلا يقول عدوي اني عليه قد قدرت * 5
والمضطهدون لي يفرحون اذا انا زللت * وانا على رحمتك توكلت * قلبي بخلاصك يفرح * ارتل 6
الرب الذي صنع لي حسنا * واسبح اسم الرب العالي *

* *Dominus tentat juſtum, & impium; qui autem oblectatur ſcelere, animam ſuam odio habet.* 5
Pluet ſuper peccatores laqueos, ignem, & ſulphur, & ventum vehementem. Hæc eſt pars calicis eorum. 6
Quoniam Dominus æquus & æquitatem dilexit, & recti videbunt faciem ejus. 7

PSAL. XI. Davidis.

De fine mundi (qui continget) in die octava. Et prophetia de adventu Chriſti. Verſ. 17. 1

S*Alva me, O Domine mi, quia jam defecit juſtus, & diminuta eſt veritas à* 2
filiis hominum: Et locutus eſt unuſquiſque falſitatem in proximum ſuum, labio 3
doloſo, cordi vario: & in corde loquuti ſunt malum. Dominus perdet omnia labia 4
doloſa, & linguas ſuperbas Dicentium; 5
Magnificemus linguas noſtras: &, Labia noſtra nobiſcum ſunt: quis eſt Dominus
noſter? Propter inopiam pauperum, & ge- 6
mitum inopum, dixit Dominus; Nunc exurgam, & faciam ſalutem palàm. Ser- 7
mones Domini ſermones puri ſunt, veluti argentum electum liquatum in terra, quod jam expurgatum eſt pro uno ſeptuplum.
Et tu, O Domine mi, ſervabis nos, & 8
redimes nos ab hac generatione, & uſq; in æternum; *Quoniam impii circa nos* 9
ambulant, & ſecundùm altitudinem tuam, O Domine, ampliâſti negotia filiorum hominum.

PSAL. XII. Davidis.

De fine. Et in eo fit mentio de inſultatione inimicorum. Et prophetia de præſentia Chriſti. Verſ. 13. 1

U*Squequò obliviſcêris mei, O Domine* 2
mi uſque in æternum? Uſquequò avertes faciem tuam à me? Uſquequò re- 3
ponam has cogitationes in anima mea, & dolores in corde meo die totâ? Uſquequò exaltabitur inimicus meus ſuper me?
Reſpice in me & exaudi me, O Domine 4
mi, & Deus meus. Illumina oculos meos
ne dormiam mortuus: Et ne dicat inimi- 5
cus meus, quòd prævalui adverſùs eum: & perſequentes me gaudeant, cùm ego
lapſus fuero. Et ego in miſericordia tua 6
confiſus ſum: cor meum in ſalute tua lætabitur. Pſallam Domino meo, qui fecit mihi beneficium, & laudabo nomen Domini altiſſimi.

תהלים : יד טו יו

PSAL. XIV. יד

,corruperunt : Deus non ,ſuo corde in *rudis* Dixit .Davidi Victori
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ 1
proſpexit cœlis è Dominus .bonum *faciens* non ,*facinus* fecerunt abominabile
הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף 2
.Deum quærens ,intelligens ſit an *videndum ad* ,hominum filios ſuper
עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
.unus etiam non ,bonum faciens non ;*ſunt facti rancidi* pariter ,*receſſit* Omnis
הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ 3
,meum populum comedentes ?iniquitatem operantes omnes cognoverunt Nonne
הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי 4
,timore timuerunt Ibi .invocaverunt non Dominum : panem comederent
אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם ׀ פָּחֲדוּ פָחַד 5
: afficietis pudore *afflicti* Conſilium .juſti generatione in Deus quoniam
כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת־עָנִי תָבִישׁוּ 6
convertendo in ?Iſrael ſalutem Sijon ex dabit Quis .ejus ſpes Dominus quoniam
כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב 7
.Iſrael lætabitur ,Jahacob exultabit ?ſui populi captivitatem Dominus
יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

PSAL. XV. טו

quis ?tuo tabernaculo in peregrinabitur quis Domine .Davidi Canticum
מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־ 1
,juſtitiam *operans* & ,*perfectus Ambulans* ?tuæ ſanctitatis monte in habitabit
יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק 2
non ,ſua lingua *ſuper eſt oblocutus* Non .ſuo corde in veritatem *loquens* &
וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־ 3
.ſuum propinquum *ſuper detulit* non opprobrium & ,malum ſuo *ſocio* fecit
עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃
juravit : *glorificabit* Dominum timentes & ,*rejectus* ,*ejus oculis in* Contemptus
נִבְזֶה ׀ בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע 4
munus & ,uſuram ad dedit non ſuam Pecuniam .*mutabit* non & ,ſe affligere
לְהָרַע וְלֹא יָמִר׃ כַּסְפּוֹ ׀ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד 5
.ſeculum in *nutabit* non ,hæc *faciens* : accepit non innocentem *ſuper*
עַל־נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

PSAL. XVI. יו

Dixiſti .te in ſperavi quoniam ,Deus me Cuſtodi : Davidi Michtam
מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ 1
2 qui ſanctis In .te *ſuper* non meum bonum : tu meus *Dominus* : Domino
לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־ 3
.eis in mea voluntas omnis *inclytis* & : *ipſi* terra in
בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃

תרגום TARGUM.

יד

1 לְשַׁבָּחָא בְּרוּחַ נְבוּאָה עַל דָּוִד אֲמַר שַׁטְיָא
בְּלִבֵּיהּ לֵית שׁוּלְטָנָא דֶאֱלָהָא בְּאַרְעָא חַבִּילוּ
עוֹבָדֵיהוֹן רַחִקוּ טַבְתָּא וְאַשְׁכַּחוּ עִלְּתָא לֵית
2 דְּעָבֵד טָב׃ יְיָ מִשְּׁמַיָּא אוֹדִיק עַל בְּנֵי נָשָׁא
לְמֶחֱמֵי אִין אִית מַשְׂכִּיל תָּבַע אוּלְפַן מִן קֳדָם
3 יְיָ׃ כּוּלְהוֹן וְרוּ לַאֲחוֹרָא כַּחֲדָא אִתְרַשָּׁלוּ לֵית
4 דְּעָבֵד טָב אֲפִילוּ לֵית חַד׃ הֲלָא יָדְעוּ כָּל עָבְדֵי
שְׁקַר סָעֲדֵי עַמִּי סְעָדוּ לַחְמָא שְׁמָא דַּיְיָ לָא
5 בָּרִיכוּ׃ תַּמָּן דְּחִלוּ דַּחֲלָא מְטוּל דְּמֵימְרָא דַּיְיָ
6 בְּדָרָא דְצַדִּיקֵי׃ מְלַכַּת עַנְיָא תְּבַהֲתוּן מְטוּל
7 דְּשַׁוִּי בַּיְיָ סְבַרֵיהּ׃ מַן יַרְחִישׁ מִצִּיּוֹן פּוּרְקָנָא
דְּיִשְׂרָאֵל כַּד יְתִיב יְיָ גָּלוּת עַמֵּיהּ יְרַנֵּן יַעֲקֹב
יֶחֱדֵי יִשְׂרָאֵל׃

טו

1 תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד יְיָ מַן חָמֵי לְמֶדַּר בְּמַשְׁכְּנָךְ מַן
2 חָמֵי לְמִשְׁרֵי בְּטוּר בֵּית מַקְדְּשָׁךְ׃ דִּמְהַלֵּךְ
בִּשְׁלֵימוּתָא וְעָבֵד צִדְקְתָא וּמְמַלֵּל קוּשְׁטָא
3 בְּלִבֵּיהּ׃ לָא אֲכַל קוּרְצִין בְּלִישָּׁנֵיהּ לָא עֲבַד
לְחַבְרֵיהּ בִּישׁוּתָא וְכִסּוּפָא לָא סוֹבַר עַל
4 קָרִיבֵיהּ׃ דְּשָׁט בְּאַנְפּוֹי וּבְסִיר וְיָת דַּחֲלַיָּא דַיְיָ
מוֹקִיר דְּיוֹמֵי לְאַבְאָשָׁא לְגַרְמֵיהּ וְלָא מְשַׁלְחַף׃
5 סִימֵיהּ לָא יְהַב בְּחִבּוּלְיָא וְשׁוֹחֲדָא עַל זַכָּאָה
לָא קַבֵּיל דְּעָבֵד אִלֵּין לָא יְזוּעַ לְעָלְמָא׃

יו

1 גְּלִיפָא תְּרִיצָא לְדָוִד נְטַר יָתִי אֱלָהָא מְטוּל
2 דְּסַבְרִית בְּמֵימְרָךְ׃ מַלֵּילְתְּ אַנְתְּ נַפְשִׁי קֳדָם
יְיָ אֱלָהִי אַנְתְּ בְּרַם טִיבְתִי לָא מִתְיְהִיבָא
3 בַּר מִנָּךְ׃ לְקַדִּישַׁיָּא דִּי בְאַרְעָא הִנּוּן הוֹדַעוּ
כֹּחַ גְּבוּרְתִּי מִן שֵׁרוּיָא וְגִוְתָנִין בְּעוֹבָדֵיהוֹן טָבַיָּא
כָּל רְעוּתִי טָבָא בְּהוֹן׃

PARAPH. CHALD. Verſ Lat,

Ad laudandum *in ſpiritu prophetiæ* 1
per Davidem.

PSAL. XIV.

DIxit inſipiens in corde ſuo : Non eſt
poteſtas Dei in terra : coruperunt opera
ſua ; execrati ſunt bonum, & adinvenerunt
occaſionem : non eſt qui operetur
bonum. Dominus de cœlo aſpicit ſuper 2
filios hominum, ut videat num ſit intelligens,
qui quærat doctrinam à conſpectu
Domini. Omnes converſi ſunt retrò , ſimul 3
obtorpuerunt : non eſt qui operetur
bonum, non eſt ne unus quidem. Nunquid 4
ſciunt omnes operatores mendacii,
devorantes populum meum [*quaſi*] devorarent
panem? nomen Domini non benedixerunt.
Ibi timuerunt timore, quoniam 5
verbum Domini in generatione juſtorum.
Conſilium pauperis confundetis, 6
quoniam poſuit *in Domino* ſpem ſuam.
Quis depromet è Sion redemptionem Iſraelis? 7
cùm converterit Dominus captivitatem
populi ſui, exultabit Jacob, lætabitur
Iſrael.

Hymnus Davidi. 1

PSAL. XV.

DOmine, quis dignus eſt ut habitet in
tabernaculo tuo ? *cui conveniet* hoſpitari
in monte domus ſanctitatis tuæ?
Qui ambulat in perfectione, & operatur 2
juſtitiam, & loquitur veritatem in corde
ſuo : Non detrahit lingua ſua, nec infert 3
proximo ſuo malum: & opprobrium
non ſuſtinet ſuper propinquo ſuo. Qui 4
deſpectus eſt in conſpectu ſuo, & contemptus;
atque timentes Dominum glorificat
: jurat ut affligat ſeipſum, & non
mutabit. Pecuniam ſuam non dedit ad 5
uſuram, & munus ſuper innocentem non
accepit. Qui facit hæc, non movebitur in
æternum,

Sculptura recta Davidi. 1

PSAL. XVI.

CUſtodi me *Deus*, quoniam confiſus
ſum in verbo tuo. Locuta es tu anima 2
mea coram Domino : Deus meus es tu:
veruntamen bonum meum non datum eſt
niſi à te. Sanctis qui ſunt in terra, *ipſi notam* 3
fecerunt virtutem potentiæ meæ ab initio: & magnificis
in operibus bonis, omnis mea voluntas bona in ipſis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܣܘܟܝܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܕ. 1
ܐܡܪ ܥܘܠܐ ܒܠܒܗ ܕܠܝܬ ܐܠܗܐ. ܐܬܚܒܠܘ ܘܐܣܬܝܒܘ ܒܨܢܝܥܘܬܗܘܢ: ܘܠܝܬ ܕܥܒܕ ܛܒܬܐ.
* ܡܪܝܐ ܐܕܝܩ ܡܢ ܫܡܝܐ ܥܠ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ: ܕܢܚܙܐ ܐܢ ܐܝܬ ܕܡܣܬܟܠ ܘܒܥܐ ܠܐܠܗܐ. 2
* ܟܠܗܘܢ ܣܛܘ ܐܟܚܕܐ ܘܐܣܬܠܝܘ: ܘܠܝܬ ܕܥܒܕ ܛܒܬܐ ܐܦܠܐ ܚܕ. * ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܟܠ 3 4
ܥܒ̈ܕܝ ܥܘܠܐ: ܐܟܠܝ ܥܡܝ ܡܐܟܘܠܬ ܠܚܡܐ. ܘܠܡܪܝܐ ܠܐ ܩܪܘ: * ܬܡܢ ܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ. 5
ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܒܕܪܐ ܕܙܕܝܩܐ: * ܡܠܟܗ ܕܡܣܟܢܐ ܐܒܗܬܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܬܘܟܠܢܗ: 6
* ܡܢ ܢܬܠ ܡܢ ܨܗܝܘܢ ܦܘܪܩܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܡܐ ܕܐܗܦܟ ܡܪܝܐ ܫܒܝܬܐ ܕܥܡܗ: ܢܪܘܙ 7
ܝܥܩܘܒ ܘܢܚܕܐ ܐܝܣܪܝܠ.
* ܫܘܒܚܐ ܘܫܘܪܝ ܡܣܩܬܐ *

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܗ *

* ܕܕܘܝܕ. ܦܘܢܝܐ ܡܫܡܠܝܐ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܓ. 1
ܡܪܝܐ ܡܢܘ ܢܥܡܪ ܒܡܫܟܢܟ. ܘܡܢܘ ܢܫܪܐ ܒܛܘܪܐ ܩܕܝܫܐ: * ܐܝܢܐ ܕܡܗܠܟ ܕܠܐ ܡܘܡ 2
ܘܥܒܕ ܙܕܝܩܘܬܐ. ܘܡܡܠܠ ܫܪܪܐ ܒܠܒܗ. * ܘܠܐ ܢܟܘܠ ܒܠܫܢܗ: ܘܠܐ ܥܒܕ 3
ܠܚܒܪܗ ܒܝܫܬܐ. ܘܫܘܚܕܐ ܠܐ ܡܩܒܠ ܥܠ ܩܪܝܒܗ: * ܘܡܫܝܛ ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ ܡܚܪܓܢܐ. 4
ܘܕܚ̈ܠܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܡܝܩܪ: ܝܡܐ ܠܚܒܪܗ ܘܠܐ ܡܕܓܠ. * ܘܟܣܦܗ ܒܪܒܝܬܐ ܠܐ ܝܗܒ: 5
ܘܫܘܚܕܐ ܥܠ ܙܟܝܐ ܠܐ ܢܣܒ. ܡܢ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ ܟܐܢ ܗܘ: ܘܠܐ ܡܬܙܝܥ ܠܥܠܡ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܘ *

* ܕܕܘܝܕ. ܓܒܝܬܐ ܕܥܕܬܐ: ܘܩܝܡܬܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܓ. 1
ܢܛܪܝܢܝ ܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܥܠܝܟ ܐܬܬܟܠܬ: * ܐܡܪܬ ܠܡܪܝܐ ܕܡܪܝ ܐܢܬ. ܘܛܒܬܝ ܡܢܟ 2
ܠܘܬܟ ܗܘ: * ܐܦ ܠܩܕܝܫܐ ܕܒܐܪܥܐ ܘܡܫܒܚܐ. ܕܟܠܗ ܨܒܝܢܝ ܒܗܘܢ: 3

PSAL. XIV.

Davidis. Expectatio Chriſti. Verſ. 14. 1
DIcit iniquus in corde ſuo, Non eſt Deus:
Corrupti ſunt et contaminati ſunt in verſutiis
ſuis, & non eſt qui faciat bonum. Dominus 2
proſpexit de cœlo ſuper filios hominum,
ut videret num reperiretur qui ſapiens
eſſet, & quærens Deum. Omnes aberrârunt 3
ſimul & abjecti ſunt, & non eſt qui faciat
bonum, ne unus quidem. Et non cognoverunt 4
omnes operantes iniquitatem, comedentes
populum meum comeſtione panis, &
Dominum non invocaverunt. Illic expaverunt 5
pavore, quoniam Deus eſt in generatione
juſtorum. Conſilium pauperis confuderunt, 6
quoniam Domin⁹ eſt fiducia illius.
Quis dabit ex Sion ſalutem Iſraeli ? quando 7
avertet Dominus captivitatem populi ſui,
exultabit Iacob, & lætabitur Iſrael.

Laus, & initium gradûs,

PSAL. XV.

Davidis, Converſio perfecta ad Deum. Verſ. 13. 1
DOmine, quis habitabit in tabernaculo
tuo ? & quis requieſcet in monte tuo
ſancto ? Qui ambulat ſine macula, & operatur 2
juſtitiam, & loquitur veritatem in corde
ſuo. Neque fraudulentus eſt in lingua ſua, 3
neque facit proximo ſuo malum, & munus
adverſùs vicinum ſuum non accipit. Et 4
contemptus eſt in oculis ejus irritator, & timentes
Dominum honorat : jurat proximo
ſuo, & non mentitur, Pecuniamque ſuam 5
fœnori non tribuit, & munus adverſùs innocentem
non accipit. Qui facit hæc, juſtus
eſt, & non movebitur in æternum.

PSAL. XVI.

Davidis. Electio Eccleſiæ, & Reſurrectio Chriſti. Verſ. 23. 1
COnſerva me, Deus, quoniam in te confiſus
ſum. Dixi Domino, Dominus meus 2
es tu, & bonum meum à te eſt : Etiam ſanctorum 3
qui in terra ſunt, & glorioſorum, in
quibus tota delectatio mea eſt.

Verſio VULG. LAT.

1 In finem, Pſalmus David.
XIII.
DIxit inſipiens in corde ſuo, Non eſt
Deus. Corrupti ſunt, & abominabiles facti
ſunt in ſtudiis ſuis: non eſt qui faciat
2 bonũ, non eſt uſque ad unum. Dominus
de cœlo proſpexit ſuper filios hominũ,
ut videat ſi eſt intelligens, aut requirens
3 Deum. Omnes declinaverunt, ſimul inutiles
facti ſunt: non eſt qui faciat bonum,
non eſt uſque ad unum. Sepulchrũ
patens eſt guttur eorum: linguis ſuis doloſè
agebant, venenum aſpidum ſub labiis
eorum. Quorum os maledictione &
amaritudine plenum eſt: veloces pedes
eorum ad effundendum ſanguinem. Contritio
& infœlicitas in viis eorum, & viã
pacis non cognoverunt: non eſt timor
4 Dei ante oculos eorum. Nónne cognoſcent
omnes qui operantur iniquitatẽ,
qui devorant plebem meam ſicut eſcam
5 panis? Dominum non invocaverunt, illîc
trepidaverunt timore, ubi non erat
6 timor. Quoniam Dominus in generatione
juſta eſt, conſilium inopis confudiſtis:
7 quoniam Dominus ſpes ejus eſt. Quis
dabit ex Sion ſalutare Iſrael? cùm averterit
Dominus captivitatem plebis ſuæ,
exultabit Jacob, & lætabitur Iſrael.

1 Pſalmus David. XIV.
DOmine, quis habitabit in tabernaculo
tuo? aut quis requieſcet in monte ſancto
2 tuo? Qui ingreditur ſine macula, &
3 operatur juſtitiam: Qui loquitur veritatem
in corde ſuo, qui non egit dolum in
lingua ſua: Nec fecit proximo ſuo malum,
& opprobrium non accepit adverſùs
4 proximos ſuos. Ad nihilum deductus
eſt in conſpectu ejus malignus: timentes
autem Dominum glorificat: Qui jurat
5 proximo ſuo, & non decipit. Qui pecuniam
ſuam non dedit ad uſuram, &
munera ſuper innocentem non accepit.
Qui facit hæc, non movebitur in æternũ.

1 Tituli inſcriptio ipſi David.
XV.
COnſerva me, Domine, quoniam ſperavi
2 in te. Dixi Domino; Deus meus es
tu, quoniam bonorum meorũ non eges.
3 Sanctis, qui ſunt in terra ejus, mirificavit
omnes voluntates meas in eis.

Verſio GRÆCA. LXX. Interp.

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιγ'.
† Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐκ ἔστι Θεός. † (α)
διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν, † οὐκ ἔστι
2 ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. † Κύριος ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, † τοῦ
3 ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιῶν ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. † Πάντες
ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, † οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα,
οὐκ ἔστιν ἕως (β) ἑνός. τάφος ἀνεῳγμένος
ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν,
ἰὸς ἀσπίδων τὰ χείλη αὐτῶν· ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ
πικρίας γέμει, ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα.
Σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν
εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν· οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι
4 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. † Οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ
ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, † οἱ (γ) κατέσθοντες τὸν λαόν
5 μου (δ) βρώσει ἄρτου; † Τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο.
6 † ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ, (ε) οὗ οὐκ ἦν φόβος. † Ὅτι ὁ
Θεὸς ἐν γενεᾷ (ζ) δικαίᾳ. † βουλὴν πτωχοῦ κατῃσχύνατε,
7 † ὅτι κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐστι. † Τίς δώσει ἐκ Σιὼν
τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; † ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον
τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, † (η) ἀγαλλιάσθω
Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραήλ.

MS. A. (α) διεφθάρησαν (β) ἑνός. ***** Οὐχὶ γνώσονται (γ) κατεσθίοντες (δ) ἐν βρώσει ἄρτου; (ε) ὧ οὐκ ἦν (ζ) δικαίων. (η) ἀγαλλιάσεται Ἰακὼβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ.

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιδ'.
† Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; †
(α) καὶ τίς κατασκηνώσει (β) ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ
2 σου; † Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην·
3 † Λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. †
ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, † οὐδὲ ἐποίησε
τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν, † καὶ ὀνειδισμὸν οὐκ ἔλαβεν
4 ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ· † Ἐξουδένωται ἐνώπιον
αὐτοῦ (γ) πονηρευόμενος, † τοὺς δὲ φοβουμένους κύριον
δοξάζει· † ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν·
5 † Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ, † καὶ δῶρα ἐπ'
ἀθῴοις οὐκ ἔλαβεν. † ὁ ποιῶν ταῦτα, οὐ σαλευθήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα.

MS. A. (α) ἢ τίς (β) ἐν ὄρει (γ) πᾶς πονηρευόμενος,

1 Στηλογραφία τῷ Δαυίδ. ιε'.
2 † Φύλαξόν με κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. † Εἶπα
τῷ κυρίῳ, Κύριός μου εἶ σύ, † ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου
3 οὐ χρείαν ἔχεις. † Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, ἐθαυμάστωσε
πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.

[a] Tituli (a) inſcriptio ipſi (b) David. XV.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

In finem, Pſalmus ipſi David. XIII. 1
1 *DIxit imprudens in corde*
ſuo, Nõ eſt Deꝰ. (a) 2 corruperũt,
& abominabiles facti ſunt in (b)
ſtudiis: non eſt qui faciat (c) bonitatẽ,
non eſt uſque ad unũ. 3
Dominꝰ de cœlo proſpexit ſuper 2
filios hominũ, ut videat, ſi eſt intelligens
[a] aut requirens Deũ. 4
Omnes declinaverũt, ſimul inutiles 3
facti ſunt: non eſt qui faciat
bonũ, non eſt uſq; ad unum. 5
(d) [b] Sepulchrum patens eſt
guttur eorum, linguis ſuis doloſè
agebant: venenũ aſpidum labia
eorũ: 6 quorũ os [c] maledictione,
& amaritudine plenum eſt:
veloces pedes eorum ad effundendũ
ſanguinẽ. 7 [d] Contritio
& infœlicitas in viis eorum: &
viã pacis non cognoverunt: non
eſt timor Dei ante oculos eorũ.
8 (e) Nónne cognoſcent omnes, 4
qui operantur iniquitatẽ, qui devorant
populum meũ cibo (f) panis?
9 Dominũ non invocaverunt: 5
illîc trepidaverunt timore,
(g) ubi non erat timor. 10 Quoniã 6
Deꝰ in generatione juſta eſt:
conſilium inopis confudiſtis, quoniam
Dominꝰ [e] ſpes ejus eſt. 11
Quis dabit ex Sion ſalutare Iſrael? 7
cũm (h) converterit Dominus
captivitatem plebis ſuæ, (i)
exultet Jacob, & lætetur Iſrael.

Pſalmus ipſi David. XIV. 1
1 *DOmine, quis (a) habitabit in*
tabernaculo tuo? & quis requieſcet
in monte ſancto tuo? 2 Qui 2
ingreditur [a] ſine macula, & operatur
juſtitiã. 3 Qui loquitur 3
veritatẽ in corde ſuo, qui non
egit dolũ in lingua ſua. 4 Nec
fecit proximo ſuo malum: et opprobrium
non accepit adverſùs
proximos ſuos. 5 Ad nihilũ deductꝰ 4
eſt in cõſpectu ejꝰ malignꝰ:
timentes autẽ Dominũ glorificat.
6 Qui (b) jurat proximo ſuo,
& non decipit: [b] Pecuniã ſuã 5
non dedit ad uſurã: & munera
ſuper (c) innocentes non accepit.
7 Qui [c] facit hæc, non commovebitur
in æternum.

1 *COnſerva me, (c) Domine, quoniã in te ſperavi. Dixi Domino; Deus meus es tu, quoniã (d) bonorum meorũ non eges. 2 Sanctis, qui ſunt in terra ejus, (e) [b] mirificavit omnes voluntates ſuas in eis.* 1 2 3

Verſio ÆTHIOPICA.

ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
፲፫ ይብል፡አብድ፡በልቡ፡አልቦ፡እግዚአብ 1
ሔር፡፡=፡ ኀስሩ፡ወረኵሱ፡በመግባሪሆሙ፡፡ 2
አልቦ፡ዘይገብራ፡ለሠናይት፡አልቦ፡ወኢ፡አሐ
ዱ፡፡=፡ እግዚአብሔር፡ኃወጸ፡እምሰማይ፡ላ 3
ዕለ፡እጓለ፡እምሕያው፡፡ከመ፡ይርአይ፡እም
ቦ፡ጠቢብ፡ዘያኀሥሥ፡ለእግዚአብሔር፡፡=፡
ኵሉ፡ዐረየ፡ወኀቡረ፡ዓለዉ፡፡ አልቦ፡ዘይገ 4
ብራ፡ለሠናይት፡አልቦ፡ወኢእሐዱ፡፡=፡ከመ፡ 5
መቃብር፡ክሡት፡ጕሬዓቶሙ፡፡ ወጸልሐዉ፡
በልሳናቲሆሙ፡፡ ሕምዘ፡አርዌ፡ምድር፡ታሕ
ተ፡ከናፍሪሆሙ፡፡=፡ መሪር፡አፉሆሙ፡ወም 6
ሉእ፡መርገመ፡፡በሊሕ፡እገሪሆሙ፡ ለክዒወ፡
ደም፡፡=፡ ኀሳር፡ወቅጥቃጤ፡ውስተ፡ፍኖቶ 7
ሙ፡፡ ወኢያአምርዋ፡ለፍኖተ፡ሰላም፡፡ወአል
ቦ፡ፍርሀተ፡ እግዚአብሔር፡ ቅድመ፡አዕይን
ቲሆሙ፡፡=፡ወኢያአምሩ፡ኵሎሙ፡ገበርተ፡ 8
ዓመፃ፡፡ እለ ፡ ይውኅጥዎሙ ፡ ለሕዝብየ፡
ከመ፡በሊዐ ፡ እክል፡፡=፡ ወለእግዚአብሔ 9
ርሰ፡ኢጸውዕዎ፡፡ ወበህየ፡ፈርሁ፡ወገረምሙ፡
ዘኢኮነ፡ግሩም፡፡=፡ እስመ፡እግዚአብሔር፡ 10
ውስተ ፡ ትውልደ፡ጻድቃን፡፡ ወአስተኀፈርክ
ሙ፡ምክረ፡ነዳይ፡፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር፡
ተስፋሆሙ፡ውእቱ፡፡=፡ መኑ፡ይሁብ፡መድኃ 11
ኒተ፡እምጽዮን፡ለእስራኤል፡፡ አመ፡ሜጠ፡
እግዚአብሔር፡ፄዋ፡ሕዝቡ፡፡ ይትፌሣሕ፡
ያዕቆብ፡ወይትሐሠይ፡ እስራኤል፡፡

መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
፲፬ እግዚኦ፡መኑ፡የኀድር፡ውስተ፡ጽላሎት 1
ከ፡፡ ወመኑ፡ ያጸልል፡ውስተ፡ደብረ፡መቅደስ
ከ፡፡=፡ ዘየሐውር፡በንጹሕ፡ወይገብር፡ጽድ 2
ቀ፡፡=፡ ወይነብብ፡ ጽድቀ፡ በልቡ፡፡ወዘኢ 3
ጕሕለወ፡በልሳኑ፡፡=፡ ወዘኢገብረ፡እኩየ፡ 4
ዲበ፡ቢጹ፡፡ወዘኢያጽአለ፡ አዝማዲሁ፡፡=፡
ወዘመኑን፡ በቅድሜሁ፡ እኩይ፡፡ ወዘያከብ 5
ሮሙ፡ለፈራህያነ፡እግዚአብሔር፡፡=፡ ዘይ 6
ምሕል፡ ለቢጹ፡ ወኢይዔሱ፡፡ ወዘኢለቅሐ፡
ወርቀ፡ በርዳ፡፡ ወዘኢነሥአ፡ሕልያነ፡ በላዕ
ለ፡ንጹሕ፡፡=፡ ዘይገብር፡ከመዝ፡ወኢይት 7
ሀወክ ፡ ለዓለም፡፡=፡

ሥርዐተ፡አርአያ፡መጽሐፍ፡ዘደዊት፡፡
፲፭ ዕቀበኒ ፡ እግዚኦ፡እስመ፡ ኪያከ፡ተወከል 1
ኩ፡፡ እቤሎ፡ ለእግዚአብሔር፡ እግዚእየ፡
አንተ፡፡ እስመ፡ኢትፈቅደ፡ ለሠናይትየ፡፡=፡ 2
ለቅዱሳን፡ እለ፡ውስተ፡ ምድር፡፡ ተሰብሐ፡ 3
ኵሉ ፡ ስምረትከ ፡ በላዕሌሆሙ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. xiii. [a] qui requirit [b] Tanquàm ſepulchrum [c] amaritudine, & maledictione plenum eſt: [d] Contemptus & contritio [e] ſpes eorum PSAL. xiv. [a] in puritate, [b] & qui pecuniam [c] ita facit, non PSAL. xv. [a] Fœdus Davidis quod ut maximè peculiare ſibi propoſuit. [b] glorificabis omnes voluntates tuas in eis.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * استيخن * كذ * . للاشرار توبيخ وفيه الاسرار في * * لداود عشر الثالث المزمور *
2 واحد ولا صالحا يعمل من وليس * باعمالهم وتنجسوا فسدوا * اله ليس قلبه في الجاهل قال *
3 4 وفسدوا جميعهم زاغ * لله طالب فهيم فيهم هل لينظر البشر بني علي السماء من اطلع الرب *
5 الافاعي سم * بالسنتهم مكروا * مفتحة قبور حناجرهم * واحد ولا صالحا يعمل من وليس * معا في
6 7 والبوس * سريعة الدماء سفك الي وارجلهم * ومرارة لعنة مملوة افواههم وهولاء * شفاههم في
8 يعلم الا * عيونهم امام الله خوف وليس * عرفوها ما السلامة وطريق * سبلهم في والتعسيس
9 خوفا هنالك خافوا انهم * يدعوا لم والرب * الخبز اكل شعبي ياكلون الذين * الاثم عاملي جميع
10 11 يعطي من * لرجاوه الرب وان * المسكين راي سفهوا الابرار جيل في الرب وان * خوف لا حيث
* اسرايل ويفرح يعقوب فليتهلل * شعبه سبي الرب رد اذا * لاسرايل خلاصا صهيون من

1 * استيخن * يج * لداود مجد * تاما بالله يكن لم ولمن الاخر في * * لداود عشر الرابع المزمور *
2 * البر ويعمل عيب بلا يمشي الذي الا * قدسك جبل في يحل من او * مسكنك يسكن من رب يا
3 * عارا لجيرانه يلتمس ولا * سوا بقريبه يصنع ولا * احدا بلسانه يغش ولا * بالحق قلبه في ويتكلم
4 5 فضته يعطي ولا * يكذب ولا لصاحبه يحلف * الرب اتقياء ويمجد * امامه مرذول الشر فاعل *
* الابد الي يزول لا هذا يفعل الذي * الازكياء علي الرشوة يقبل ولا * بالربا

1 * العهد علي كتابة * المسيح وقيامة البيعة اختيار فيه * * لداود عشر الخامس المزمور *
2 وانك * ربي هو انت للرب قلت * توكلت عليك فاني رب يا احفظني * استيخن * كج *
3 * ارادته جميع فيهم وصنع * ارضه في عجايبه بقديسيه اظهر * حسناتي الي محتاج غير

PSAL. XIII. Davidis.
De Myſteriis. Item continetur in eo interminatio adverſùs improbos. *Verſ.* 24. 1

DIxit inſipiens in corde ſuo, Non eſt 2
Deus. Corrupti ſunt & contaminati
ſunt in operibus: & non eſt qui faciat bonum,
ne unus quidem. Dominus proſpexit 3
de cœlo ſuper filios hominum, ut videret
utrùm eſſet in eis intelligens, requirens
Deum. Declinaverunt omnes, & corrupti 4
ſunt penitùs: & non eſt qui faciat bonum,
ne ullus quidem. Sepulchra aperta guttura 5
eorum, machinati ſunt linguis: venenum
aſpidum in labiis eorum. Et iſtorum ora 6
plena ſunt maledictione, & amaritudine:
& pedes eorum ad effuſionem ſanguinum
veloces. Et inopia & fraus in ſemitis eorum, 7
& viam pacis non cognoverunt: &
non eſt timor Dei ante oculos eorum.
Nonne cognoſcunt omnes operantes iniquitatem, 8
qui comedunt populum meum comeſtione
panis, Et Dominum non invocaverunt: 9
quòd timuerint ibi timore ubi nullus
timor, Et quòd Dominus in generatione 10
innocentium eſt? Stultam fecerunt ſententiam
pauperis: & verò Dominus ſpes ejus
eſt. Quis dabit ex Sion ſalutem Iſraeli? 11
Cùm revocaverit Dominꝰ captivitatẽ populi
ſui, exultet Jacob, & lætetur Iſrael.

PSAL. XIV. Davidis.
De fine. Et in eũ qui nõ eſt in Deo perfectꝰ. Davidis gloria. *Ver.* 13. 1

O Domine, quis inhabitabit habitaculum
tuum? aut quis cõmorabitur in
monte ſanctitatis tuæ? Niſi ille qui ambulat 2
ſine macula, & operatur juſtitiam, &
loquitur in corde ſuo veritatem. Et non 3
decipit linguâ ſuâ ullum, et non facit adverſùs
proximum ſuum malum, & non
quærit vicinis ſuis opprobrium; Operans 4
malum eſt apud eum vilis, honorat autem
timentes Dominum: Jurat proximo ſuo, et
non mentitur, Et non dat argentum ſuum 5
ad uſuram, & non acceptat munus adverſùs
innocentes. Qui fecerit hoc, non
mutabit in æternum.

PSAL. XV. Davidis.
Agitur in eo de electione Eccleſiæ, & Reſurrectione Chriſti. Scriptura de fœdere. *Ver.* 23. 1

COnſerva me, O Domine mi, quoniam
ego in te confiſus ſum. Dixi Domino, 2
Tu es Dominus meus, & quidem haud indigens es operum bonorum meorum. Manifeſtavit in Sanctis ſuis miracula ſua in terra ſua: & operatus eſt in eis omnem voluntatem ſuam. 3

,ſanguine de eorũ libamina libabo non , *feſtinârunt alienum* ,eorũ *idola* Multiplicentur
4 יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם
,meæ hæreditatis pars Dominus .meis labiis *ſuper* eorũ nomina aſſumam nec
5 וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי
mihi ceciderunt *Funes* .meam ſortem *ſuſtentas* tu : mei calicis &
6 וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי
Domino Benedicam *me ſuper* ſpecioſa hæreditas etiam : jocundis in
7 בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה
Poſui .mei renes me erudierunt noctibus etiam : mihi conſuluit qui
8 אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי
Propterea .*nutabo non* mea dextera à quoniam ; ſemper me coram Dominum
9 יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן
.*fiducia in* habitabit mea caro *etiam* : mea gloria exultavit & ,meum cor eſt lætatum
שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃
tuum miſericordem *dabis non* : ſepulchro in meã animam relinques non Quoniam
10 כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידֶיךָ
cum lætitiarum ſaturitas ; *vitarum* ſemitam me facies Scire .*foveam videre*
11 לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־
.*perpetuò* tua dextera in jocunditates : *tuis faciebus*
פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

PSAL. XVII. יז

,meo clamori intende , juſtitiam Domine Audi .Davidi Oratio
1 תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי
meũ judicium *tuis faciebus A* .doli labiis *non in* , meam orationem auſculta
2 הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי
viſitâſti ,meum cor Probâſti .*rectitudines* videant tui oculi : egrediatur
3 יֵצֵא עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ
opera *Ad* .meum os *tranſibit* non cogitavi : *invenies* non ,me conflâſti , nocte
4 לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ לִפְעֻלּוֹת
Suſtentando .*effractoris* ſemitas cuſtodivi ego ,tuorum labiorum *verbo in* hominum
5 אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמֹךְ
quoniam ,te invocavi Ego .mei pedes *nutârunt non* , tuis *orbitis* in meos greſſus
6 אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטּוּ פְעָמָי׃ אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִי־
Segrega .meum eloquium audi ,mihi tuam aurem inclina : Deus me exaudies
7 תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה
.tuam dexteram in inſurgentibus ab : ſperantium ſervator tuas *miſericordias*
חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃
faciebus A .me *abſcondes* tuarum alarum umbra in ,oculi *filiæ nigredinem* ut me Cuſtodi
8 שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ מִפְּנֵי
9 .me *ſuper circundabunt anima in* meorũ inimicorum : me vaſtaverunt qui , impiorum
רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃
nunc *noſtro Greſſu* .*ſuperbia in* ſunt locuti ſuo ore : clauſerunt ſuo Adipe
10 11 חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגֵאוּת׃ אַשֻּׁרֵינוּ עַתָּה
,*ejus* Similitudo .terram in declinandum ad *ponent* ſuos oculos *nos* circundederunt
12 סְבָבוּנוּ עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיֹנוֹ
.abditis in manentis leunculi ut & , rapere *appetet* , leonis ut
כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃

תרגום TARGUM.

4 מַסְגַן צַלְמָנֵיהוֹן מִן בָּתַר כֵּן מוֹחֲן לְקָרָבָא
קוּרְבָּנֵיהוֹן לָא אֲקַבֵּל בִּרְעוּ נִסּוּכֵיהוֹן וְדַם
קוּרְבָּנֵיהוֹן וְלָא אֲדַכַּר שׁוּמְהוֹן עַל סִפְוָתִי׃
5 יְיָ מוֹהֲבִית כַּלִידִי וְחוּלְקִי אַנְתְּ תִּסוֹבַר עַדְבִי׃
6 עַדְבִין נְפַלוּ לִי בְּבַסִּימְתָא אוּף אַחְסַנְתָּא
7 שַׁפִּירָא עֲלָי׃ אֲבָרִיךְ יְיָ יָת דְּמַלְכַנִי אוּף
8 בְּלֵילְיָא דְּרָאַן לִי כוּלְיָתִי׃ שַׁוִּיתִי יְיָ לְקוּבְלִי
תְּדִירָא מְטוּל דִּשְׁכִנְתֵּיהּ שַׁרְיָא עֲלַי לָא אֱזוּעַ׃
9 בְּגִין חֲדָא לִבִּי וְדָנַן אִיקָרִי אוּף בִּסְרִי יִשְׁרֵי
10 לְרוּחְצָן׃ מְטוּל דְּלָא תִשְׁבּוֹק נַפְשִׁי לִשְׁיוֹל
11 לָא תִמְסוֹר זַכָּאָךְ לְמֶחְמֵי בִּשְׁחִיוּתָא׃ תְּהוֹדַע
לִי אוֹרְחָא דְחַיֵּי סוֹבְעָא דְחֶדְוָתָא קֳדָם אַפָּךְ
בְּסִימְתָא בִּימִינָךְ לְעָלְמִין׃

יז

1 צְלוֹתָא לְדָוִד קַבֵּל יְיָ פְּגִיעָתִי בִּצְדָקָה אֲצִית
שְׁבוּחִי תַּצְלֵי אוּדְנָךְ לִצְלוֹתִי בִּדְלָא סִפְוָתֵי נְכַל׃
2 מִן קֳדָמָךְ דִּינִי יִפּוּק עֵינָךְ תֶּחֱוְיָן חֶמְיָן תְּרִיצוּתָא׃
3 בְּחַנְתָּא לִבִּי אַסְעַרְתָּא עֲלַי בְּלֵילְיָא סְנַנְתָּא
לִי לָא אַשְׁכַּחְתָּא שְׁחִיתָא חַשְׁבֵית בִּישׁוּתָא
4 לָא עֲבַר פּוּמִי׃ בְּרַם אַכְסַנְתָּא עַל עוֹבָדֵיהוֹן
דִּבְנֵי נָשָׁא בְּמֵימַר סִפְוָתָךְ אֲנָא נְטָרִית אָרְחוֹת
5 חֲצִיפָא׃ סְעַד אִסְתּוּרַי בְּהִלִיכָתָךְ דְּלָא יְזוּעוּן
6 רִגְלָי׃ אֲנָא קְרֵיתִי יָתָךְ מְטוּל תְּקַבֵּל צְלוֹתִי
7 אֱלָהָא צְלֵי אוּדְנָךְ קַבֵּל צְלוֹתִי׃ פְּרִישׁ
טַבְוָתָךְ פָּרִיקְהוֹן דִּסְבָרִין מִן מַן דְּקָיְמִין עֲלֵיהוֹן
8 בְּאֵידָא דִימִינָךְ׃ נְטַר יָתִי כְּגַלְגוּל דִּי בִמְצִיעוּת
9 עֵינָא בְּטוּלָא דִשְׁכִנְתָּךְ תִּטְמוֹר יָתִי׃ מִן קֳדָם
רַשִׁיעַיָּא אִלֵּין דִּמְחַבְּלִין יָתִי בַּעֲלֵי דְבָבִי בִּרְעוּת
10 נַפְשְׁהוֹן מַחְזְרִין עֲלָי׃ עֻתְרְהוֹן סְנָא שׁוּמְנֵיהוֹן
11 כַּסָּאוּ פּוּמְהוֹן מַלִּלוּ בְּרַבְרְבוּתָא׃ אִסְתּוּרַנָא
הַשְׁתָּא חֲזָרוּ לָנָא עֵינֵיהוֹן מְשַׁוְּן לְמִפְשַׁט
12 בְּאַרְעָא׃ דְּמוּתֵיהּ הֵיךְ אַרְיָא דִּמְרַגַּג לְמִתְבַּר
וּכְשַׁחְלָא דְּיָתִיב בְּטוּמְרַיָּא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

4 Multiplicant idola ſua, & poſtmodùm feſtinant, ut offerant munera ſua: non recipiam cum beneplacito libamina eorum, nec ſanguinem oblationum eorum : neque memorabo nomina eorum in labiis meis. 5 Domine pars calicis mei & hæreditatis meæ: tu ſuſtentabis ſortem meam. 6 Sortes ceciderunt mihi in dulcedine : etiam hæreditas præclara ſuper me. 7 Benedicam Domino qui conſuluit mihi ; inſuper in nocte caſtigant me renes mei. 8 Poſui *Dominum* in conſpectu meo ſemper, quoniam quieſcit majeſtas ejus *ſuper me*, non movebor. 9 Propterea lætatum eſt cor meum, & exultavit gloria mea : quin & caro mea habitabit in ſecuritate. 10 Quoniam non derelinques animam meam in inferno : non trades juſtum tuum ut videat corruptionem. 11 Docebis me viam vitæ : plenitudo lætitiarum ante faciem tuam, *dulcedines* in dextera tua in æternum.

Oratio Davidis. 1

PSAL. XVII.

Suſcipe Domine deprecationem meam in juſtitia; attende laudationi meæ; inclina aurem tuam ad orationem meam abſque labiis doli. 2 A conſpectu tuo judicium meum prodibit, oculi tui *videbunt* æquitatem. 3 Probâſti cor meum, viſitâſti ſuper me in nocte, examinâſti me, non inveniſti corruptionem : cogitavi malum, non tranſivit os meum. 4 Verè *arguiſti* opera filiorum hominum in verbo labiorum tuorum, ego obſervavi viam impudentis. 5 Suſtenta greſſus meos in ſemitis tuis, ut non moveantur pedes mei. 6 Ego invocavi te quoniam accipies orationem meam: Deus inclina aurem tuam, audi eloquium meum. 7 Mirandam exhibe puritatem tuam redemptor ſperantium : [*ulciſcere illos*] ab iis qui inſurgunt in ipſos manu dextera tua. 8 Cuſtodi me ſicut pupillam orbicularem quæ eſt in medio oculi : in umbra majeſtatis tuæ abſconde me. 9 A conſpectu impiorum horum qui me perdunt : auctores inimicitiæ meæ deſiderio animarum ſuarum circundederunt me. 10 Opulentia eorum multiplicata eſt ; adipe ſuo operti ſunt ; ore ſuo locuti ſunt magnifica. 11 Greſſus noſtros nunc circundederunt *nobis* : oculos ſuos ponunt ut ſe diffundant in terram. 12 Similitudo ejus ſicut leonis deſiderantis prædam ; & ſicut catuli leonis degentis in luſtris.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܢܣܓܘܢ ܟܐܒܝܗܘܢ ܕܐܚܪܝܐ ܥܓܠ. ܘܠܐ ܐܢܣܘܟ ܢܘܣܟܝܗܘܢ ܡܢ ܕܡܐ: ܘܠܐ ܐܥܗܕ ܫܡܗܝܗܘܢ 4
ܒܣܦܘܬܝ. * ܡܪܝܐ ܡܢܬܐ ܕܝܪܬܘܬܝ ܘܟܣܝ: ܐܢܬ ܗܘ ܡܦܢܐ ܠܝ ܝܪܬܘܬܝ. * ܚܒܠܐ ܢܦܠܘ 5
6 ܠܝ ܒܒܣܝܡܬܐ: ܐܦ ܝܪܬܘܬܝ ܫܦܪܬ ܠܝ. * ܐܒܪܟ ܠܡܪܝܐ ܕܡܠܟܢܝ: ܐܦ ܒܠܠܝܘܬܐ ܪܕܝܢܝ 7
ܟܘܠܝܬܝ. * ܫܘܝܬ ܠܡܪܝܐ ܩܕܡܝ ܒܟܠܙܒܢ: ܘܗܘܐ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܕܠܐ ܐܙܘܥ. * ܡܛܠ 8
9 ܗܢܐ ܚܕܝ ܠܒܝ ܘܪܘܙ ܫܘܒܚܝ: ܘܐܦ ܒܣܪܝ ܢܫܪܐ ܒܫܠܝܐ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܩܬ ܠܢܦܫܝ 10
ܒܫܝܘܠ: ܘܠܐ ܝܗܒܬ ܠܚܣܝܕܟ ܕܢܚܙܐ ܚܒܠܐ. * ܬܘܕܥܢܝ ܐܘܪܚܟ ܕܚܝܐ: ܘܐܣܒܥ ܡܢ 11
ܚܕܘܬܐ ܕܦܪܨܘܦܟ. ܘܡܢ ܒܣܝܡܘܬܐ ܕܙܟܘܬܐ ܕܝܡܝܢܟ.
* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܙ *

4 Multiplicentur dolores eorum poſtremi citò, nè libem libamina eorum de ſanguine, neque mentionem faciam nominum eorum labiis meis. 5 Domine, portio hæreditatis meæ & calicis mei, tu reſtituis mihi hæreditatem meam. 6 Funes ceciderunt mihi in proſperitatibus, etiam hæreditas mea placuit mihi. 7 Benedicam Dominum, qui conſilium mihi dedit; etiam noctibus caſtigârunt me renes mei. 8 Propoſui Dominum in conſpectu meo omni tempore, & conſtituit ſe ad dexteram meam ne commovear. 9 Propter hoc gaviſum eſt cor meum, & exultavit decus meum; atque etiam caro mea habitabit in quiete : 10 Quoniam non deſtituiſti animam meam in inferno, neque permiſiſti ſancto tuo ut videret corruptionem. 11 Oſtendes mihi viam tuam vitæ, & ſatiabor jucunditate vultûs tui, & ſuavitate victoriæ dexteræ tuæ.

* ܟܬܝܒ ܠܕܘܝܕ ܨܠܘܬܐ. ܦܬܓ̈ ܠܕ. 1
ܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܕܝܫܐ ܘܣܟ ܒܒܥܘܬܝ. ܨܘܬ ܠܨܠܘܬܝ ܕܠܐ ܡܢ ܣܦܘܬܐ ܢܟܝܠܬܐ: * ܡܢ 2
ܩܕܡܝܟ ܕܝܢܝ ܢܦܘܩ. ܘܥܝܢܝܟ ܢܚܙܝܢ ܬܪܝܨܘܬܐ: * ܒܚܢܬ ܠܒܝ ܘܣܥܪܬܢܝ ܒܠܠܝܐ. 3
ܘܒܚܪܬܢܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ ܒܝ ܥܘܠܐ: ܘܠܐ ܥܒܪܘ ܒܦܘܡܝ * ܥܒܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܒܡܡܠܠܐ 4
ܕܣܦܘܬܟ: ܐܠܐ ܢܛܪܬܢܝ ܡܢ ܐܘܪܚܬܐ ܒܝܫܬܐ. * ܘܣܡܟܬ ܗܠܟܬܝ ܒܫܒܝܠܝܟ ܕܠܐ ܢܙܘܥܢ 5
ܦܣܥܬܝ: * ܐܢܐ ܩܪܝܬܟ ܡܛܠ ܕܥܢܝܬܢܝ. ܐܠܗܐ ܨܠܐ ܠܘܬܝ ܐܕܢܟ ܘܫܡܥ ܡܠܝ: 6
* ܘܥܒܕܝܗܝ ܠܬܕܡܘܪܬܐ ܠܚܣܝܕܟ. ܘܦܪܘܩܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܣܒܪܝܢ ܒܟ: ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ 7
ܠܘܩܒܠ ܝܡܝܢܟ. * ܛܪܢܝ ܐܝܟ ܒܒܬܐ ܕܥܝܢܐ: ܘܒܛܠܠܐ ܕܟܢܦܝܟ ܬܛܫܝܢܝ. * ܡܢ 8
9 ܩܕܡ ܪܫܝܥܐ ܗܠܝܢ ܕܒܙܘܢܝ: ܒܥܠܕܒܒܘܗ̇ ܕܢܦܫܝ ܕܚܕܪܘ ܠܝ. * ܣܟܘܪ ܦܘܡܗܘܢ 10
11 ܕܡܠܠ ܫܘܒܗܪܐ: * ܫܒܚܘܢܝ ܘܗܫܐ ܚܕܪܘܢܝ. ܘܣܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܢܪܡܘܢܢܝ
12 ܒܐܪܥܐ: * ܕܡܝܢ ܠܐܪܝܐ ܕܒܥܐ ܠܡܛܪܦ. ܘܐܝܟ ܓܘܪܝܐ ܕܐܪܝܐ ܕܝܬܒ ܒܡܛܫܝܐ:

PSAL. XVII.

1 *Scriptus à Davide. Oratio. Verſ.* 34.

Audi, Domine ſancte, & conſidera deprecationem meam: auſculta orationem meã, quæ nõ ex labiis doloſis. 2 E conſpectu tuo judicium meum prodeat, & oculi tui videant rectitudinem. 3 Explorâſti cor meum, & viſitâſti me noctu, & examinâſti me, nec inveniſti in me iniquitatem, neque tranſierunt per os meum 4 Opera hominum in ſermone labiorum: ſed me ſervâſti à viis malignis : 5 Et fulſiſti greſſus meos in ſemitis tuis, ne nutarent paſſus mei. 6 Ego vocavi te, quoniam exaudîſti me: Deus, inclina ad me aurẽ tuã, & audi verba mea, 7 Et ſtatue Sanctũ tuũ in prodigiũ, & ſalvatorẽ iis qui ſperant in te, ab inſurgentibus adverſùs dexterã tuã. 8 Cuſtodi me ut pupillam oculi, & umbrã alarum tuarum protege me. 9 A conſpectu ſceleratorũ horum, qui diripuerunt me: hoſtium animæ meæ, qui me obſederunt. 10 Claude os illorum, quod locutum eſt jactantiam. 11 Laudârunt me, & modò circumvallârunt me: & poſuerunt oculos ſuos ut proſternerent me in terram : 12 Similes ſunt leoni quærenti ad prædandum, & ſicut catulus leonis qui ſedet in latibulo.

Verſio VULG. LAT.

4 Multiplicatæ ſunt infirmitates eorum:
poſteà acceleraverunt. Non congregabo
conventicula eorum de ſanguinibus:
nec memor ero nominum eorum
5 per labia mea. Dominus pars hæreditatis
meæ, & calicis mei: tu es, qui reſtitues
6 hæreditatem meam mihi. Funes
ceciderunt mihi in præclaris: etenim
7 hæreditas mea præclara eſt mihi. Benedicam
Dominum, qui tribuit mihi
intellectũ: inſuper & uſque ad noctem
8 increpuerunt me renes mei. Providebam
Dominum in conſpectu meo
ſemper: quoniam à dextris eſt mihi, ne
9 commovear. Propter hoc lætatũ eſt cor
meũ, & exultavit lingua mea: inſuper &
10 caro mea requieſcet in ſpe. Quoniam
non derelinques animã meã in inferno:
nec dabis ſanctũ tuũ videre corruptionem.
Notas mihi feciſti vias vitæ, adimplebis
me lætitiâ cũ vultu tuo: delectationes
in dextera tua uſque in finem.

Oratio David. XVI.

1 Exaudi, Domine, juſtitiã meã: intende
deprecationem meã. Auribus percipe
orationẽ meã, non in labiis doloſis.
2 De vultu tuo judiciũ meũ prodeat: oculi
3 tui videant æquitates. Probâſti cor
meũ, & viſitâſti nocte: igne me examinâſti,
& non eſt inventa in me iniquitas.
4 Ut non loquatur os meũ opera hominũ:
propter verba labiorũ tuorũ ego cuſtodivi
5 vias duras. Perfice greſſus meos in
ſemitis tuis: ut non moveantur veſtigia
6 mea. Ego clamavi, quoniã exaudiſti me,
Deus: inclina aurẽ tuã mihi, & exaudi
7 verba mea. Mirifica miſericordias tuas,
8 qui ſalvos facis ſperantes in te. A reſiſtentib⁹
dexteræ tuæ cuſtodi me, ut pupillam
oculi. Sub umbra alarũ tuarũ protege
9 me: A facie impiorũ qui me afflixerunt.
Inimici mei animam meam
10 circumdederunt, Adipem ſuum concluſerunt:
os eorum locutum eſt ſuperbiam.
11 Projicientes me nunc circumdederunt
me: oculos ſuos ſtatuerunt
12 declinare in terram. Suſceperunt me
ſicut leo paratus ad prædam: & ſicut
catulus leonis habitans in abditis.

Verſ. GRÆCA. LXX. Interp.

4 † Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, † μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν. † οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων, † (*) οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου. 5 † Κύριος (α) μερὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου, † σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. 6 † Σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, † καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοί ἐστιν. 7 † Εὐλογήσω τὸν κύριον τὸν συνετίσαντά με, † ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου. 8 † (β) Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, † ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν 9 ἵνα μὴ σαλευθῶ. † Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, † ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ 10 μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. † Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου (γ) εἰς ᾅδην, † οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. † Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, † πληρώσεις με (δ) εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, † (ε) τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

MS.A. (*) οὐδ' οὐ μὴ (α) ἡ μερὶς (β) προορώμην (γ) εἰς ᾅδου, (δ) εὐφροσύνην (ε) τερπνότης

Προσευχὴ τοῦ Δαυίδ. ιϛʹ.

1 † Εἰσάκουσον (α) κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, † πρόσχες τῇ δεήσει μου· † ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις· 2 † Ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι, † οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν 3 εὐθύτητας. † Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτός, † ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ 4 εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία. † Ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, † διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. † 5 Κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, † ἵνα 6 μὴ (β) σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου. † Ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι (γ) ἐπήκουσάς μου ὁ θεός· † κλῖνον τὸ οὖς σου 7 ἐμοί, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου. † Θαυμάστωσον 8 τὰ ἐλέη σου, ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. † Ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου, † φύλαξόν με ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ· † ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις 9 με, † Ἀπὸ προσώπου (δ) ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάντων 10 με. † οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέσχον. † Τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, † τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν 11 ὑπερηφανίαν. † (*) Ἐκβαλόντες με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, † τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ. 12 † Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἕτοιμος εἰς θήραν, † καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.

MS.A. (α) κύριε δικαιοσύνης μου, (β) σαλευθῶσιν (γ) εἰσήκουσεν (δ) ἀσεβῶν, (*) Ἐκβάλλοντες

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

3 (f) Multiplicatæ ſunt infirmitates eorũ: poſteà acceleraverũt. 4 Non (g) congregabo [c] conventicula eorum de ſanguinibus: nec memor ero nominũ eorum per labia mea. 5 Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es, qui reſtitues hæreditatem meam mihi. 6 Funes ceciderunt mihi in præclaris: etenim hæreditas mea præclara eſt mihi. 7 Benedicã Dominum, qui tribuit mihi intellectum: inſuper autem, & uſque ad noctem erudierunt me renes mei. 8 [d] Providebam Dominum in conſpectu meo [e] ſemper: quoniã à dextris eſt mihi, ne commovear. 9 Propter hoc lætatum eſt cor meum, & exultavit lingua mea: inſuper autẽ et caro mea requieſcet in ſpe. 10 Quoniã non derelinques animã meam in inferno: neque dabis ſanctũ tuum videre corruptionem. 11 [f] Notas mihi feciſti vias vitæ: adimplebis (h) me lætitiâ (i) cum vultu tuo: (k) delectationes in dextera tua in finem.

Oratio ipſius David. XVI.

1 Exaudi, Domine, (a) juſtitiã meã: intende (b) deprecationi meæ. 2 Auribus percipe orationem meam; (c) non in labiis doloſis. 3 A vultu tuo judicium meũ (d) prodeat: (e) oculi mei [a] videant (f) æquitates. 4 [b] Probâſti cor meũ, viſitâſti nocte: igne me examinâſti, et non eſt inventa in me iniquitas. 5 Ut non loquatur os meum opera hominum; propter verba labiorũ tuorum 6 ego (g) cuſtodivi vias duras. (h) Perfice greſſ⁹ meos in ſemitis tuis: ut non moveantur veſtigia mea. 7 Ego clamavi, quoniam exaudiſti me, Deus: inclina aurẽ tuam mihi, & exaudi verba mea. 8 Mirifica miſericordias tuas, qui ſalvos facis ſperantes in te, A reſiſtentibus dexteræ tuæ, 9 cuſtodi me, ut pupillam oculi. [c] (i) In tegmine alarum tuarũ protege me, A facie impiorũ, qui me [d] afflixerunt. 10 Inimici mei animã meã circumdederunt: Adipem (k) ſuum concluſerunt: os eorum loquutũ eſt ſuperbiã. 11 (l) Projicientes me nunc circumdederunt me: oculos ſuos ſtatuerunt (m) declinare in terram. 12 (n) Suſceperũt me, ſicut leo parat⁹ ad prædã, & ſicut catul⁹ leonis habitans in occultis.

Verſio ÆTHIOPICA.

በዝኀ፡ደዌሆሙ፡ወእምዝ፡እስተፋጠኑ፡፡፨ 3
ወኢይትኀበር፡ውስተ፡ ማኅበሮሙ፡ዘደም፡፡ 4
ወኢይዜክር፡አስማቲሆሙ፡በአፉየ፡፡፨ እ 5
ግዚአብሔር፡መክፈልተ፡ርስትየ፡ወጽዋዕየ፡፡
አንተ፡ውእቱ፡ዘታገብእ፡ ሊተ፡ርስትየ፡፡፨
አሕባለ፡ ወረዉ፡ ሊተ፡ የአኀዙኒ፡፡ወርስትየ 6
ሰ፡እኁዝ፡ውእቱ፡ሊተ፡፡፨ እባርኮ፡ለእ 7
ግዚአብሔር፡ዘአለበወኒ፡፡ወዓዲ፡ ሌሊተኒ፡
ገሠጹኒ፡ኵልያትየ፡፡፨ ዘልፈ፡እሬእዮ፡ለእ 8
ግዚአብሔር፡ በቅድሜየ፡ በኵሉ፡ ጊዜ፡፡
እስመ፡ በየማንየ፡ ውእቱ፡ከመ፡ ኢይትሀወ
ክ፡፡፨ በእንተዝ፡ታፈሥሐ፡ልብየ፡ወተሐ 9
ሠየ፡ልሳንየ፡፡ወዓዲ፡በተስፋሁ፡ኀደረ፡ ሥጋ
የ፡፡፨ እስመ፡ኢተኀድጋ፡ውስተ፡ሲኦል፡ለነ 10
ፍስየ፡፡ወኢትሁብ፡ ለጻድቅከ፡ ይርአይ፡ሙ
ስና፡፡፨ ወአርአይከኒ፡ ፍኖተ፡ ሕይወት፡፡ 11
ወአጽገብከኒ፡ ሐሤተ፡ ምስለ፡ ገጽከ፡፡ወት
ፍሥሕት፡ውስተ፡የማንከ፡ለዝሉፉ፡፡፨

ምዝሙር፡ዘደዊት፡፡

12 እግዚኦ፡ስምዓኒ፡ጽድቅየ፡፡ወአጽምአኒ፡ 1
ስእለትየ፡፡፨ወአጽምአኒ፡ጸሎትየ፡ዘኢኮነ፡ 2
በከናፍረ፡ጕሕሉት፡፡፨እምቅድመ፡ገጽከ፡ 3
ይወፅእ፡ ፍትሕየ፡፡አዕይንትየኒ፡ ርእየ፡ጽድ
ቀከ፡፡፨ ኀወጽከኒ፡ሌሊተ፡ወፈተንከ፡ለልብ 4
የ፡፡ወአመከርከኒ፡ ወኢተረክበ፡ ዓመፃ፡በላዕ
ሌየ፡፡፨ ከመ፡ኢይንብብ፡አፉየ፡ግብረ፡እጓ 5
ለ፡እመሕያው፡፡በእንተ፡ቃለ፡ከናፍሪከ፡፡፨
አነ፡ዐቀብኩ፡ፍናወ፡ዕፁባተ፡፡አጽንዖን፡ለመ 6
ካይድየ፡ውስተ፡ ፍኖትከ፡፡ከመ፡ ኢይድኀፅ፡
ሰኰናየ፡፡፨ አነሰ፡ጸራኅኩ፡እስመ፡ሰምዓ 7
ከ፡እግዚአብሔር፡፡አጽምእ፡ እዝነከ፡ ኀቤ
የ፡ወስምዓኒ፡ ቃልየ፡፡፨ እሰብሐ፡ለምሕረ 8
ትከ፡፡ዘያድኅኖሙ፡ለእለ፡ ይትዌከሉከ፡፡እ
ምእለ፡ይትቃወምዋ፡ለየማንከ፡፡፨ ዕቀበ 9
ኒ፡ከመ፡ብንተ፡ዓይን፡፡ወበጽላሎተ፡ ክነፊከ፡
ክድነኒ፡፡ እምገጸ፡ ኃጥአን፡ እለ፡ የኀሰሩ
ኒ፡፡፨ ጸላእትየሰ፡ እስተሐየጽዋ፡ ለነፍስ 10
የ፡፡ወቈጸሩ፡ አማዑቶሙ፡፡ወነበበ፡ ትዕቢ
ተ፡ አፉሆሙ፡፡፨ ሰደዱኒ፡ ይእዜኒ፡ ዓገቱ 11
ኒ፡፡ወአትሐቱ፡ አዕይንቲሆሙ፡ ውስተ፡ምድ
ር፡፡፨ ወተመጠዉኒ፡ከመ፡አንበሳ፡ ዘጽኑ 12
ሕ፡ለመሢጥ፡፡ወከመ፡እጓለ፡አንበሳ፡ ዘይነብ
ር፡ተኀቢኦ፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP. [c] in conventiculis eorum [d] Semper providebam [e] omni tempore: [f] Et notas etiam PSAL. [a] videant æquitatem. [b] Viſitâſti me nocte, & probâſti cor meum: [c] Sub umbra [d] contemnunt:

Verſio ARABICA. cum Interpretatione LATINA.

* كثرت اوجاعهم وبعد ذلك اسرعوا * انا لا اجمع مع الجموع على الدماء ولا اذكر بشفتي اسماءهم * 4
* الرب نصيب ميراثي وكاسي * انت ترد الي ميراثي * حبال المساحة وقعت علي من الاعزا وان ميراثي 5 6
لثابت لي * ابارك الرب الذي افهمني * وفي الليالي اوعظتني كليتاي * سبقت الي ربي * الرب امامي 7 8
في كل حين * لانه عن يميني لكيلا ازل * لاجل هذا فرح قلبي وهلل لساني * وحل جسدي 9
مطمينا علي الرجا * لانك لم تخل نفسي في الجحيم * ولم تدع صفيك يري الفساد * عرفتني 10 11
سبل الحياة * تملاني فرحا بوجهك * ومن نعيم يمينك الي الابد *

* المزمور السادس عشر لداود *

* صلاة عن الرجل التام وعن المسيح نفسه ومن يتخلص على يده * صلاة لداود * استيخا * لج * 1
* اسمع يا الله بري * وانظر الي تواضعي * وانصت لصلاتي * بشفتين غير غاشتين * من قدامك 2 3
فليخرج قضاي * ولتنظر عيناي الاستقامة * جربت قلبي وتعاهدتني ليلا * جربتني فلم تجد في 4
ظلما * ولم يتكلم فمي باعمال البشر * من اجل كلام شفتيك حفظت طرقا صعبة * لكيما يشتد 5 6
في سبلك قوتي * ولا تزل خطاي * واذا دعوتك استجب لي * اللهم انصت لي بسمعك وتقبل 7
دعاي * وليتعجب من رحمتك يا مخلص المتوكلين عليك * خلصني بيمينك من المضادين 8
لي * احفظني يا رب مثل حدقة العين * وبظل جناحيك ظللني * من وجه المنافقين الذين 9 10
اجهدوني * اعداي الذين اكتنفوا نفسي * تعقدت شحومهم * وتكلمت افواههم بالكبريا * 11
* عند ما اخرجوني احاطوا بي * ونصبوا عيونهم ليصرعوا في الارض * استقبلوني مثل الاسد 12 13
المستعد للفريسة * ومثل الشبل الذي ياوي في خفية *

4 Multiplicati ſunt dolores eorum, ac proinde feſtinaverunt. Ego non conveniam cum turbis ad ſanguines, nec recordabor labiis meis nominum eorum. 5 Dominus pars hæreditatis meæ, & calix meus: tu reſtitues mihi hæreditatem meã. 6 Funes menſorii ceciderunt ſuper me ex potentioribus, & hæreditas mea perpetua quidem eſt mihi. 7 Benedicam Dominum qui intelligere fecit me: & in noctibus commonuerunt me renes mei. 8 Anteverti Dominum: Dominus in conſpectu meo eſt in omni tempore, quoniam ipſe eſt ad dexteram meam, ne labar. 9 Propterea lætatũ eſt cor meum, & exultavit lingua mea, & habitavit corpus meum tutum in ſpe. 10 Quoniam tu degere non feciſti animam meã in inferno, neque permiſiſti electũ tuũ videre corruptionem. 11 Notificâſti mihi ſemitas vitæ. Adimplebis me lætitiâ vultu tuo, & ſuavitate dexteræ tuæ in æternum.

PSAL. XVI. Davidis.

1 Oratio ex perſona viri perfecti, & Chriſti met ipſius, & cujuſlibet ab eo redempti: Oratio Davidis. Verſ. 33.

2 Audi, O Deus, juſtitiã meã, & vide humilitatẽ meã, et auſculta orationẽ meã cũ labiis non doloſis. 3 E conſpectu tuo prodeat judiciũ meũ, & videant oculi mei æquitatẽ. 4 Probâſti cor meũ, & viſitâſti me noctu: tentâſti me, & non inveniſti in me ſcelus: nec locutũ eſt os meũ opera hominũ. 5 Propter verba labiorũ tuorum cuſtodivi vias difficiles: 6 Ut roboretur in ſemitis tuis ſurrectio mea, & ne laberentur greſſ⁹ mei. 7 Et cùm invocavero te, exaudi me: Deus, præbe mihi auditũ tuũ, & accepta deprecationem meam, 8 Et mirabilis reddatur miſericordia tua. O Salvator confidentiũ in te, ſalva me dexterâ tuâ ab adverſantibus mihi. 9 Cuſtodi me, O Domine, ut pupillã oculi, & umbrâ alarũ tuarũ obumbra me, 10 A facie impiorum qui me vexaverunt. Inimicorum meorum, qui circundederunt animã meã, 11 Condenſatæ ſunt adipes eorum, & locuta ſunt ora eorũ ſuperbiã. 12 Poſtquã ejecerunt me circundederunt me: & fixerunt oculos ſuos, ut percuterent me ipſo terrã. 13 Occurrerũt mihi tãquã leo parat⁹ ad prædã, et ſicut catul⁹ leonis qui habitat in latibulo.

תהלים : יז .

,sanguine de eorū libamina libabo non , *festinârunt alienum* ,eorū *idola* Multiplicentur

4 ירבו עצבותם אחר מהרו בל־אסיך נסכיהם מדם

,meæ hæreditatis pars Dominus .meis labiis *super* eorū nomina assumam nec

5 ובל־אשא את־שמותם על־שפתי׃ יהוה מנת־חלקי

mihi ceciderunt *Funes* .meam sortem *sustemans* tu : mei calicis &

6 וכוסי אתה תומיך גורלי׃ חבלים נפלו־לי

Domino Benedicam *me super* speciosa hæreditas etiam : jocundis in

7 בנעמים אף־נחלת שפרה עלי׃ אברך את־יהוה

Posui .mei renes me erudierunt noctibus etiam : mihi consuluit qui

8 אשר יעצני אף־לילות יסרוני כליותי׃ שויתי

Propterea .*nutabo non* mea dextera à quoniam ; semper me coram Dominum

9 יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל־אמוט׃ לכן

.*fiducia in* habitabit mea caro *etiam* : mea gloria exultavit & ,meum cor est lætatum

שמח לבי ויגל כבודי אף־בשרי ישכן לבטח׃

tuum misericordem *dabis non* : sepulchro in meā animam relinques non Quoniam

10 כי לא־תעזב נפשי לשאול לא־תתן חסידיך

cum lætitiarum saturitas ; *vitarum* semitam me facies Scire .*foveam videre*

11 לראות שחת׃ תודיעני ארח חיים שבע שמחות את־

.*perpetuò* tua dextera in jocunditates : *tuis faciebus*

פניך נעמות בימינך נצח׃

PSAL. XVII. יז

,meo clamori intende , justitiam Domine Audi .Davidi Oratio

1 תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי

meū judicium *tuis faciebus A* .doli labiis *non in* , meam orationem ausculta

2 האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה׃ מלפניך משפטי

visitâsti ,meum cor Probâsti .*rectitudines* videant tui oculi : egrediatur

3 יצא עיניך תחזינה מישרים׃ בחנת לבי פקדת

opera *Ad* .meum os *transibit* non cogitavi : *invenies* non ,me conflâsti , nocte

4 לילה צרפתני בל־תמצא זמתי בל־יעבר־פי׃ לפעלות

Sustentando .*effractoris* semitas custodivi ego ,tuorum labiorum *verbo in* hominum

5 אדם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פריץ׃ תמך

quoniam ,te invocavi Ego .mei pedes *nutârunt non* , tuis *orbitis* in meos gressus

6 אשרי במעגלותיך בל־נמוטו פעמי׃ אני־קראתיך כי־

Segrega .meum eloquium audi ,mihi tuam aurem inclina : Deus me exaudies

7 תענני אל הט־אזנך לי שמע אמרתי׃ הפלה

.tuam dexteram in insurgentibus ab : sperantium servator tuas *misericordias*

חסדיך מושיע חוסים ממתקוממים בימינך׃

faciebus A .me *abscondes* tuarum alarum umbra in ,oculi *filiæ nigredinem* ut me Custodi

8 שמרני כאישון בת־עין בצל כנפיך תסתירני׃ מפני

9 .me *super circumdabunt animâ in* meorū inimicorum : me vastaverunt qui , impiorum

רשעים זו שדוני איבי בנפש יקיפו עלי׃

nunc *nostros Gressus* .*superbia in* sunt locuti suo ore : clauserunt suo Adipe

10 חלבמו סגרו פימו דברו בגאות׃ אשרנו עתה

11 ,ejus Similitudo .terram in declinandum ad *ponent* suos oculos *nos* circundederunt

12 סבבוני עיניהם ישיתו לנטות בארץ׃ דמינו

.abditis in manentis leunculi ut & , rapere *appetet* , leonis ut

כאריה יכסוף לטרף וככפיר ישב במסתרים׃

תרגום TARGUM.

4 מסגן צלמניהון מן בתר כן מוחן לקרבא
קורבניהון לא אקבל ברעוא נסוכיהון ודם
קורבניהון ולא אדכר שומהון על ספותי׃
5 יי מוהבית כלידי וחולקי אנת תסובר עדבי׃
6 עדבין נפלו לי בבסימתא אוף אחסנתא
שפירא עלי׃ 7 אבריך יי ית דמלכני אוף
בליליא דראן לי כוליתי׃ 8 שויתי יי לקובלי
תדירא מטול דשכנתיה שריא עלי לא אזוע׃
9 בגין חדא לבי ורנן איקרי אוף בסרי ישרי
לרוחצן׃ 10 מטול דלא תשבוק נפשי לשיול
לא תמסור וכאך למחמי בשחיותא׃ 11 תהודע
לי אורחא דחיי סובעא דחדותא קדם אפך
בסימתא בימינך לעלמין׃

יז

1 צלותא לדוד קביל יי פניעתי בצדקה אצית
שבוחיתי צלי אודנך לצלותי בדלא ספותי נכל׃
2 מן קדמך דיני יפוק עינך תחוין חמין תריצותא׃
3 בחנתא לבבי אסערתא עלי בליליא סננתא
לי לא אשכחתא שחיתא חשבית בישותא
לא עבר פומי׃ 4 ברם אכסנתא על עובדיהון
דבני נשא במימר ספותך אנא נטרית ארחות
חציפא׃ 5 סעד אסתורי בהליכתך דלא יזועון
רגלי׃ 6 אנא קריתי יתך מטול תקבל צלותי
אלהא צלי אודנך קביל צלותי׃ 7 פריש
טבוותך פריקהון דסברי מן מן דקימין עליהון
באידא דימינך׃ 8 נטר יתי כגלגול די במציעות
עינא בטולא דשכנתך תטמור יתי׃ 9 מן קדם
רשיעיא אלין דמחבלין יתי בעלי דבבי ברעות
נפשהון מחזרן עלי׃ 10 עתרהון סגא שומנהון
כסאו פומהון מללו ברברבותא׃ 11 אסתורנא
השתא חזרו לנא עיניהון משוין למפשט
בארעא׃ 12 דמותיה היך אריא דמרגג למתבר
וכשחלא דיתיב בטומריא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

4 Multiplicant idola ſua, & poſtmodùm feſtinant, ut offerant munera ſua: non recipiam cum beneplacito libamina eorum, nec ſanguinem oblationum eorum: neque memorabo nomina eorum in labiis meis. 5 Domine pars calicis mei & hæreditatis meæ: tu ſuſtentabis ſortem meam. 6 Sortes ceciderunt mihi in dulcedine: etiam hæreditas præclara ſuper me. 7 Benedicam Domino qui conſuluit mihi; inſuper in nocte caſtigant me renes mei. 8 Poſui *Dominum* in conſpectu meo ſemper, quoniam quieſcit majeſtas ejus *ſuper me*, non movebor. 9 Propterea lætatum eſt cor meum, & exultavit gloria mea: quin & caro mea habitabit in ſecuritate. 10 Quoniam non derelinques animam meam in inferno: non trades juſtum tuum ut videat corruptionem. 11 Docebis me viam vitæ: plenitudo lætitiarum ante faciem tuam, *dulcedines* in dextera tua in æternum.

1 Oratio Davidis.

PSAL. XVII.

Suſcipe Domine deprecationem meam in juſtitia; attende laudationi meæ; inclina aurem tuam ad orationem meam abſque labiis doli. 2 A conſpectu tuo judicium meum prodibit, oculi tui *videbunt* æquitatem. 3 Probâſti cor meum, viſitâſti ſuper me in nocte, examinâſti me, non inveniſti corruptionem: cogitavi malum, non tranſivit os meum. 4 Verè *arguiſti* opera filiorum hominum in verbo labiorum tuorum, ego obſervavi viam impudentis. 5 Suſtenta greſſus meos in ſemitis tuis, ut non moveantur pedes mei. 6 Ego invocavi te quoniam accipies orationem meam: Deus inclina aurem tuam, audi eloquium meum. 7 Mirandam exhibe puritatem tuam redemptor ſperantium: [*ulciſcere illos*] ab iis qui inſurgunt in ipſos manu dextera tua. 8 Cuſtodi me ſicut pupillam orbicularem quæ eſt in medio oculi: in umbra majeſtatis tuæ abſconde me. 9 A conſpectu impiorum horum qui me perdunt: auctores inimicitiæ meæ deſiderio animarum ſuarum circundederunt me. 10 Opulentia eorum multiplicata eſt; adipe ſuo operti ſunt; ore ſuo locuti ſunt magnifica. 11 Greſſus noſtros nunc circundederunt *nobis*: oculos ſuos ponunt ut ſe diffundant in terram. 12 Similitudo ejus ſicut leonis deſiderantis prædam; & ſicut catuli leonis degentis in luſtris.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * ܢܣܓܘܢ ܟܐܒܝܗܘܢ ܐܚܪܝܐ ܒܥܓܠ. ܘܠܐ ܐܢܣܘܟ ܢܣܟܝܗܘܢ ܡܢ ܕܡܐ: ܘܠܐ ܐܕܟܪ ܫܡܗܝܗܘܢ
5 ܒܣܦܘܬܝ. * ܡܪܝܐ ܡܢܬܐ ܕܝܪܬܘܬܝ ܘܟܣܝ: ܐܢܬ ܗܘ ܡܦܢܬ ܠܝ ܝܪܬܘܬܝ. * ܚܒܠܐ ܢܦܠܘ
6 ܠܝ ܒܒܣܝܡܬܐ: ܐܦ ܝܪܬܘܬܝ ܫܦܪܬ ܠܝ. * ܐܒܪܟ ܠܡܪܝܐ ܕܡܠܟܢܝ: ܐܦ ܒܠܠܘܬܐ ܪܕܝܢܝ
7 8 ܟܘܠܝܬܝ. * ܫܘܝܬ ܠܡܪܝܐ ܩܕܡܝ ܒܟܠܙܒܢ: ܘܗܘܐ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܕܠܐ ܐܙܘܥ. * ܡܛܠ
9 ܗܢܐ ܚܕܝ ܠܒܝ ܘܪܘܙ ܐܝܩܪܝ: ܘܐܦ ܒܣܪܝ ܢܫܪܐ ܒܫܝܢܐ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܩܬ ܢܦܫܝ
10 ܒܫܝܘܠ: ܘܠܐ ܫܒܩܬ ܠܚܣܝܕܟ ܕܢܚܙܐ ܚܒܠܐ. * ܬܚܘܝܢܝ ܐܘܪܚܐ ܕܚܝܐ: ܘܐܣܒܥ ܡܢ
11 ܚܕܘܬܐ ܕܦܪܨܘܦܟ. ܘܡܢ ܒܣܝܡܘܬܐ ܕܙܟܘܬܐ ܕܝܡܝܢܟ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܝܙ *

1 * ܟܬܝܒ ܠܕܘܝܕ. ܨܠܘܬܐ. ܦܫܩܐ ܠܕ.
2 ܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܕܝܫܐ ܘܚܘܪ ܒܒܥܘܬܝ. ܨܘܬ ܠܨܠܘܬܝ ܕܠܐ ܡܢ ܣܦܘܬܐ ܢܟܝܠܬܐ: * ܡܢ
3 ܩܕܡܝܟ ܕܝܢܝ ܢܦܘܩ. ܘܥܝܢܝܟ ܢܚܙܝܢ ܬܪܝܨܘܬܐ: * ܒܚܢܬ ܠܒܝ ܘܣܥܪܬܢܝ ܒܠܠܝܐ.
4 ܘܒܚܢܬܢܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ ܒܝ ܥܘܠܐ: ܘܠܐ ܥܒܪܘ ܠܝ ܦܘܡܝ. * ܥܒܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܒܡܠܬܐ
5 ܕܣܦܘܬܐ: ܐܠܐ ܢܛܪܬܢܝ ܡܢ ܐܘܪܚܬܐ ܒܝܫܬܐ. * ܘܣܡܟܬ ܗܠܟܬܝ ܒܫܒܝܠܝܟ ܕܠܐ ܢܙܘܥܢ
6 ܦܣܥܬܝ: * ܐܢܐ ܩܪܝܬܟ ܡܛܠ ܕܥܢܝܬܢܝ. ܐܠܗܐ ܨܠܝ ܠܘܬܝ ܐܕܢܟ ܘܫܡܥ ܡܠܝ:
7 * ܘܩܝܡ ܚܣܝܕܟ ܒܬܕܡܘܪܬܐ. ܘܦܪܘܩܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܣܒܪܝܢ ܒܟ: ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ
8 ܥܠ ܝܡܝܢܟ. * ܛܪܢܝ ܐܝܟ ܒܒܬܐ ܕܥܝܢܐ: ܘܒܛܠܠܐ ܕܓܦܝܟ ܛܫܝܢܝ. * ܡܢ
9 10 ܩܕܡ ܥܘܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܙܘܢܝ: ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܢܦܫܝ ܕܚܕܪܘܢܝ. * ܣܟܘܪ ܦܘܡܗܘܢ
11 ܕܡܠܠ ܫܘܒܗܪܐ: * ܫܒܚܘܢܝ ܘܗܫܐ ܚܕܪܘܢܝ. ܘܣܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܢܪܡܘܢܢܝ
12 ܠܐܪܥܐ: * ܕܡܝܢ ܠܐܪܝܐ ܕܒܥܐ ܠܡܛܪܦ. ܘܐܝܟ ܓܘܪܝܐ ܕܐܪܝܐ ܕܝܬܒ ܒܡܛܫܝܐ:

4 Multiplicentur dolores eorum poſtremi citò, nè libem libamina eorum de ſanguine, neque mentionem faciam nominum eorum labiis meis. 5 Domine, portio hæreditatis meæ & calicis mei, tu reſtituis mihi hæreditatem meam. 6 Funes ceciderunt mihi in proſperitatibus, etiam hæreditas mea placuit mihi. 7 Benedicam Dominum, qui conſilium mihi dedit; etiam noctibus caſtigârunt me renes mei. 8 Propoſui Dominum in conſpectu meo omni tempore, & conſtituit ſe ad dexteram meam ne commovear. 9 Propter hoc gaviſum eſt cor meum, & exultavit decus meum; atque etiam caro mea habitabit in quiete: 10 Quoniam non deſtituiſti animam meam in inferno, neque permiſiſti ſancto tuo ut videret corruptionem. 11 Oſtendes mihi viam tuam vitæ, & ſatiabor jucunditate vultûs tui, & ſuavitate victoriæ dexteræ tuæ.

PSAL. XVII.

1 *Scriptus à Davide. Oratio. Verſ. 34.*

Audi, Domine ſancte, & conſidera deprecationem meam: auſculta orationem meā, quæ nō ex labiis doloſis. 2 E conſpectu tuo judicium meum prodeat, & oculi tui videant rectitudinem. 3 Explorâſti cor meum, & viſitâſti me noctu, & examinâſti me, nec inveniſti in me iniquitatem, neque tranſierunt per os meum 4 Opera hominum in ſermone labiorum: ſed me ſervâſti à viis malignis: 5 Et fulſiſti greſſus meos in ſemitis tuis, ne nutarent paſſus mei. 6 Ego vocavi te, quoniam exaudîſti me: Deus, inclina ad me aurē tuā, & audi verba mea, 7 Et ſtatue Sanctū tuū in prodigiū, & ſalvatorē iis qui ſperant in te, ab inſurgentibus adverſùs dexterā tuā. 8 Cuſtodi me ut pupillam oculi, & umbrâ alarum tuarum protege me. 9 A conſpectu ſceleratorū horum, qui diripuerunt me: hoſtium animæ meæ, qui me obſederunt. 10 Claude os illorum, quod locutum eſt jactantiam. 11 Laudârunt me, & modò circumvallârunt me: & poſuerunt oculos ſuos ut proſternerent me in terram: 12 Similes ſunt leoni quærenti ad prædandum, & ſicut catulus leonis qui ſedet in latibulo.

Verſio VULG. LAT.

4 Multiplicatæ ſunt infirmitates eorum: poſteà acceleraverunt. Non congregabo
conventicula eorum de ſanguinibus: nec memor ero nominum eorum
5 per labia mea. Dominus pars hæreditatis
meæ, & calicis mei: tu es, qui reſtitues
6 hæreditatem meam mihi. Funes
ceciderunt mihi in præclaris: etenim
7 hæreditas mea præclara eſt mihi. Benedicam
Dominum, qui tribuit mihi
intellectū: inſuper & uſque ad noctem
8 increpuerunt me renes mei. Providebam
Dominum in conſpectu meo
ſemper: quoniam à dextris eſt mihi, ne
9 commovear. Propter hoc lætatū eſt cor
meū, & exultavit lingua mea: inſuper &
10 caro mea requieſcet in ſpe. Quoniam
non derelinques animā meā in inferno:
nec dabis ſanctū tuū videre corruptionem.
Notas mihi feciſti vias vitæ, adimplebis
me lætitiâ cū vultu tuo: delectationes
in dextera tua uſque in finem.

Oratio David. XVI.

1 Exaudi, Domine, juſtitiā meā: intende
deprecationem meā. Auribus percipe
orationē meā, non in labiis doloſis.
2 De vultu tuo judiciū meū prodeat: ocu-
3 li tui videant æquitates. Probâſti cor
meū, & viſitâſti nocte: igne me examinâſti,
& non eſt inventa in me iniquitas.
4 Ut non loquatur os meū opera hominū:
propter verba labiorū tuorū ego cuſto-
5 divi vias duras. Perfice greſſus meos in
ſemitis tuis: ut non moveantur veſtigia
6 mea. Ego clamavi, quoniā exaudiſti me,
Deus: inclina aurē tuā mihi, & exaudi
7 verba mea. Mirifica miſericordias tuas,
8 qui ſalvos facis ſperantes in te. A reſiſtentib⁹
dexteræ tuæ cuſtodi me, ut pupillam
oculi. Sub umbra alarū tuarū pro-
9 tege me: A facie impiorū qui me afflixerunt.
Inimici mei animam meam
10 circumdederunt, Adipem ſuum concluſerunt:
os eorum locutum eſt ſu-
11 perbiam. Projicientes me nunc circumdederunt
me: oculos ſuos ſtatuerunt
12 declinare in terram. Suſceperunt me
ſicut leo paratus ad prædam: & ſicut
catulus leonis habitans in abditis.

Verſ. GRÆCA. LXX. Interp.

4 † Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, † μετὰ ταῦτα
ἐτάχυναν. † οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς
αὐτῶν ἐξ αἱμάτων, † (¹) οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνο-
5 μάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου. † Κύριος (α) μερὶς τῆς
κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου, † Σὺ εἶ ὁ ἀπο-
6 καθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. † Σχοινία ἐπ-
έπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, † καὶ γὰρ ἡ κληρονο-
7 μία μου κρατίστη μοί ἐστιν. † Εὐλογήσω τὸν κύριον τὸν
συνετίσαντά με, † ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευ-
8 σάν με οἱ νεφροί μου. † (β) Προωρώμην τὸν κύρι-
ον ἐνώπιόν μου διαπαντός, † ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν
9 ἵνα μὴ σαλευθῶ. † Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία
μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, † ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ
10 μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. † Ὅτι οὐκ ἐγκατα-
λείψεις τὴν ψυχήν μου (γ) εἰς ᾅδην, † οὐδὲ δώ-
σεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. † Ἐγνώρισάς
μοι ὁδοὺς ζωῆς, † πληρώσεις με (δ) εὐφροσύνης
μετὰ τοῦ προσώπου σου, † (ε) τερπνότητες ἐν τῇ δε-
ξιᾷ σου εἰς τέλος.

MS.A. (¹) οὐδ' οὐ μὴ (α) ἡ μερὶς (β) προορώμην (γ) εἰς ᾅδου, (δ) εὐφροσύνην (ε) τερπνότης

Προσευχὴ τοῦ Δαυίδ. ις'.

1 † Εἰσάκουσον (α) κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, †
πρόσχες τῇ δεήσει μου· † ἐνώτισαι τὴν προσευχήν
2 μου οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις· † Ἐκ προσώπου σου
τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι, † οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέ-
3 τωσαν εὐθύτητας. † Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν
μου, ἐπεσκέψω νυκτός, † ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ
4 εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία. † Ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ
στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, † διὰ τοὺς
λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. †
5 Κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, † ἵνα
6 μὴ (β) σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου. † Ἐγὼ ἐκέκρα-
ξα, ὅτι (γ) ἐπήκουσάς μου ὁ θεός· † κλῖνον τὸ οὖς σου
7 ἐμοί, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου. † Θαυμάστωσον
8 τὰ ἐλέη σου, ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. † Ἐκ
τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου, † φύλαξόν με ὡς κό-
ρην ὀφθαλμοῦ· † ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις
9 με, † Ἀπὸ προσώπου (δ) ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάν-
10 των με. † οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέσχον. † Τὸ
στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, † τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν
11 ὑπερηφανίαν. † (¹) Ἐκβαλόντες με νυνὶ περιεκύκλωσάν
με, † τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ.
12 † Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἕτοιμος εἰς θήραν, † καὶ
ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.

MS.A. (α) κύριε δικαιοσύνης μου, (β) σαλευθῶσιν (γ) εἰσήκουσέν (δ) ἀσεβῶν, (¹) Ἐκβάλλοντες

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

3 (f) Multiplicatæ ſunt infirmitates eorū: poſteà acceleraverūt. 4
4 Non (g) congregabo [c] conventicula eorum de ſanguinibus: nec
memor ero nominū eorum per labia mea. 5 Dominus pars hæreditatis 5
meæ, & calicis mei: tu es,
qui reſtitues hæreditatem meam
mihi. 6 Funes ceciderunt mihi in 6
præclaris: etenim hæreditas mea
præclara eſt mihi. 7 Benedicā Dominum, 7
qui tribuit mihi intellectum: inſuper autem, & uſque ad
noctem erudierunt me renes mei.
8 [d] Providebam Dominum in 8
conſpectu meo [e] ſemper: quoniā
à dextris eſt mihi, ne commovear.
9 Propter hoc lætatum eſt cor 9
meum; & exultavit lingua mea:
inſuper autē et caro mea requieſcet in ſpe. 10 Quoniā non dere- 10
linques animā meam in inferno:
neque dabis ſanctū tuum videre
corruptionem. 11 [f] Notas mihi
feciſti vias vitæ: adimplebis (h)
me lætitiâ (i) cum vultu tuo: (k)
delectationes in dextera tua in
finem.

Oratio ipſius David. XVI. 1

1 Exaudi, Domine, (a) juſtitiā
meā: intende (b) deprecationi
meæ. 2 Auribus percipe orationem
meam; (c) non in labiis doloſis. 2
3 A vultu tuo judicium meū
(d) prodeat: (e) oculi mei [a] videant
(f) æquitates. 4 [b] Probâſti 3
cor meū, viſitâſti nocte: igne me
examinâſti, et non eſt inventa in
me iniquitas. 5 Ut non loquatur 4
os meum opera hominum; propter
verba labiorū tuorum 6 ego (g)
cuſtodivi vias duras. (h) Perfice 5
greſſ⁹ meos in ſemitis tuis: ut non
moveantur veſtigia mea. 7 Ego 6
clamavi, quoniam exaudiſti me,
Deus: inclina aurē tuam mihi, &
exaudi verba mea. 8 Mirifica miſericordias 7
tuas, qui ſalvos facis
ſperantes in te, A reſiſtentibus dexteræ 8
tuæ, 9 cuſtodi me, ut pupillam
oculi. [c] (i) In tegmine alarum
tuarū protege me, A facie impiorū, qui me [d] afflixerunt. 10 Inimici mei animā meā 9
circumdederunt: Adipem (k) ſuum concluſerunt: os eorum loquutū eſt ſuperbiā. 11 (l) Pro- 10 11
jicientes me nunc circumdederunt me: oculos ſuos ſtatuerunt (m) declinare in terram.
12 (n) Suſceperūt me, ſicut leo parat⁹ ad predā, & ſicut catul⁹ leonis habitans in occultis. 12

Verſio ÆTHIOPICA.

በዝኃ፡ደዌሆሙ፡ወእምዝ፡እስተፋጠኑ፡፡፨ 3
ወኢይትጋበር፡ውስተ፡ማኅበሮሙ፡ዘደም፡፡ 4
ወኢይዜክር፡አስማቲሆሙ፡በአፉየ፡፡፨ እ 5
ግዚአብሔር፡መክፈልተ፡ርስትየ፡ወጽዋዕየ፡፡
አንተ፡ውእቱ፡ዘታገብእ፡ሊተ፡ርስትየ፡፡፨
አሕባለ፡ወረዉ፡ሊተ፡የአኃዙኒ፡፡ወርስትየ 6
ሰ፡እኁዝ፡ውእቱ፡ሊተ፡፡፨ እባርኮ፡ለእ 7
ግዚአብሔር፡ዘአለበወኒ፡፡ወዓዲ፡ሌሊተኒ፡
ገሠጹኒ፡ኵልያትየ፡፡፨ ዘልፈ፡እሬእዮ፡ለእ 8
ግዚአብሔር፡በቅድሜየ፡በኵሉ፡ጊዜ፡፡
እስመ፡በየማንየ፡ውእቱ፡ከመ፡ኢይትሀወ
ክ፡፡፨ በእንተዝ፡ታፈሥሐ፡ልብየ፡ወተሐ 9
ሠየ፡ልሳንየ፡፡ወዓዲ፡በተስፋሁ፡ኃደረ፡ሥጋ
የ፡፡፨ እስመ፡ኢተኃድጋ፡ውስተ፡ሲኦል፡ለነ 10
ፍስየ፡፡ወኢትሁብ፡ለጻድቅከ፡ይርአይ፡ሙ
ስና፡፡፨ ወአርአይከኒ፡ፍኖተ፡ሕይወት፡፡ 11
ወአጽገብከኒ፡ሐሤተ፡ምስለ፡ገጽከ፡፡ወት
ፍሥሕት፡ውስተ፡የማንከ፡ለዝሉፉ፡፡፨

መዝሙር፡ዘደዊት፡፡

12 እግዚኦ፡ስምዓኒ፡ጽድቅየ፡፡ወአጽምአኒ፡ 1
ስእለትየ፡፡፨ወአጽምአኒ፡ጸሎትየ፡ዘኢኮነ፡ 2
በከናፍረ፡ጕሕሉት፡፡፨እምቅድሜ፡ገጽከ፡ 3
ይወፅእ፡ፍትሕየ፡፡ለዕይንትየኒ፡ርእየ፡ጽድ
ቀከ፡፡፨ ኃወጽከኒ፡ሌሊተ፡ወፈተንከ፡ለልብ 4
የ፡፡ወአመከርከኒ፡ወኢተረክበ፡ዓመፃ፡በላዕ
ሌየ፡፡፨ ከመ፡ኢይንብብ፡አፉየ፡ግብረ፡እጓ 5
ለ፡እመሕያው፡፡በእንተ፡ቃለ፡ከናፍሪከ፡፡፨
አነ፡ዐቀብኩ፡ፍናወ፡ዕፁባተ፡፡አጽንዖን፡ለመ 6
ካይድየ፡ውስተ፡ፍኖትከ፡፡ከመ፡ኢይድኃፁ፡
ሰኰናየ፡፡፨ አንሰ፡ጸራኅኩ፡እስመ፡ሰማዕ 7
ከኒ፡እግዚአብሔር፡፡አጽምእ፡እዝነከ፡ኀቤ
የ፡ወስምዓኒ፡ቃልየ፡፡፨ አስብሐ፡ለምሕረ 8
ትከ፡፡ዘያድኃኖሙ፡ለእለ፡ይትዌከሉከ፡፡እ
ምእለ፡ይትቃወምዋ፡ለየማንከ፡፡፨ ዕቀበ 9
ኒ፡ከመ፡ብንተ፡ዓይን፡፡ወበጽላሎተ፡ክነፊከ፡
ክድነኒ፡፡ እምገጸ፡ኃጥአን፡እለ፡የኃስሩ
ኒ፡፡፨ ጸላእትየሰ፡እስተሐየጽዋ፡ለነፍስ 10
የ፡፡ወቆጸሩ፡እማዑቆሙ፡፡ወነበበ፡ትዕቢ
ተ፡አፉሆሙ፡፡፨ ሰደዱኒ፡ይእዜኒ፡ዓገቱ 11
ኒ፡፡ወአትሐቱ፡አዕይንቲሆሙ፡ውስተ፡ምድ
ር፡፡፨ ወተመጠዉኒ፡ከመ፡አንበሳ፡ዘጽኑዕ 12
ሕ፡ለመሢጥ፡፡ወከመ፡አጓለ፡አንበሳ፡ዘይነብ
ር፡ተኃቢኦ፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP. [c] in conventiculis eorum [d] Semper providebam [e] omni tempore: [f] Et notas etiam PSAL. [a] videant æquitatem. [b] Viſitâſti me nocte, & probâſti cor meum: [c] Sub umbra [d] contemnunt:

Verſio ARABICA. cum Interpretatione LATINA.

4 * كثرت اوجاعهم وبعد ذلك اسرعوا * انا لا اجمع مع الجموع على الدماء ولا اذكر بشفتي اسماءهم *
5 6 * الرب نصيب ميراثي وكاسي * انت ترد الي ميراثي * حبال المساحة وقعت علي من الاعزا وان ميراثي
7 8 لثابت لي * ابارك الرب الذي افهمني * وفي الليالي اوعظتني كليتاي * سبقت الي ربي * الرب امامي
9 في كل حين * لانه عن يميني لكيلا ازل * لاجل هذا فرح قلبي وتهلل لساني * وحل جسدي
10 11 مطمئنا على الرجا * لانك لم تخل نفسي في الجحيم * ولم تدع صفيك يري الفساد * عرفتني
سبل الحياة * تملاني فرحا بوجهك * ومن نعيم يمينك الي الابد *

* المزمور السادس عشر لداود *

1 * صلاة عن الرجل التام وعن المسيح نفسه ومن يتخلص على يده * صلاة لداود * استيخا لج *
2 3 * اسمع يا الله بري * وانظر الي تواضعي * وانصت لصلاتي * بشفتين غير غاشين * من قدامك
4 فليخرج قضاي * ولتنظر عيناي الاستقامة * جربت قلبي وتعاهدتني ليلا * جربتني فلم تجد في
5 6 ظلما * ولم يتكلم فمي باعمال البشر * من اجل كلام شفتيك حفظت طرقا صعبة * لكيما يشتد
7 في سبلك نهوضي * ولا تزل خطاي * واذا دعوتك استجب لي * اللهم انصت لي بسمعك وتقبل
8 دعاي * وليتعجب من رحمتك يا مخلص المتوكلين عليك * خلصني بيمينك من المضادين
9 10 لي * احفظني يا رب مثل حدقة العين * وبظل جناحيك ظللني * من وجه المنافقين الذين
11 اجهدوني * اعداي الذين اكتنفوا نفسي * تعقدت شحومهم * وتكلمت افواههم بالكبريا *
12 13 * عند ما اخرجوني احاطوا بي * ونصبوا عيونهم ليصرعوا في الارض * استقبلوني مثل الاسد
المستعد للفريسة * ومثل الشبل الذي ياوي في خفية *

Multiplicati ſunt dolores eorum, ac proinde feſtinaverunt. Ego non conveniam 4
cum turbis ad ſanguines, nec recordabor labiis meis nominum eorum. Dominus 5
pars hæreditatis meæ, & calix meus: tu
reſtitues mihi hæreditatem meā. Funes 6
menſorii ceciderunt ſuper me ex potentioribus, & hæreditas mea perpetua quidem
eſt mihi. Benedicam Dominum 7
qui intelligere fecit me: & in noctibus
commonuerunt me renes mei. Anteverti 8
Dominum: Dominus in conſpectu meo
eſt in omni tempore, quoniam ipſe eſt ad
dexteram meam, ne labar. Propterea læ- 9
tatū eſt cor meum, & exultavit lingua
mea, & habitavit corpus meum tutum in
ſpe. Quoniam tu degere non feciſti ani- 10
mam meā in inferno, neque permiſiſti
electū tuū videre corruptionem. Notifi- 11
câſti mihi ſemitas vitæ. Adimplebis me
lætitiâ vultu tuo, & ſuavitate dexteræ
tuæ in æternum.

PSAL. XVI. Davidis.

Oratio ex perſona viri perfecti, & 1
Chriſti metipſius, & cujuſlibet
ab eo redempti: Oratio Davidis.
Verſ. 33.

Audi, O Deus, juſtitiā meā, & vide 2
humilitatē meā, et auſculta orationē
meā cū labiis non doloſis. E conſpectu 3
tuo prodeat judiciū meū, & videant ocu-
li mei æquitatē. Probâſti cor meū, & vi- 4
ſitâſti me noctu: tentâſti me, & non inve-
niſti in me ſcelus: nec locutū eſt os meū
opera hominū. Propter verba labiorū tuo- 5
rum cuſtodivi vias difficiles: Ut robora- 6
retur in ſemitis tuis ſurrectio mea, & ne
laberentur greſſ⁹ mei. Et cùm invocavero 7
te, exaudi me: Deus, præbe mihi auditū
tuū, & accepta deprecationem meam, Et 8
mirabilis reddatur miſericordia tua. O
Salvator confidentiū in te, ſalva me dexterâ
tuâ ab adverſantibus mihi. Cuſtodi 9
me, O Domine, ut pupillā oculi, & um-
brâ alarū tuarū obumbra me, A facie im- 10
piorum qui me vexaverunt. Inimicorum
meorum, qui circundederunt animā meā,
Condenſatæ ſunt adipes eorum, & locuta 11
ſunt ora eorū ſuperbiā. Poſtquā ejecerunt 12
me circundederunt me: & fixerunt oculos
ſuos, ut percuterent me ipſo terrā. Occur- 13
rerūt mihi tāquā leo parat⁹ ad prædā, et
ſicut catul⁹ leonis qui habitat in latibulo.

תהלים : יח

meam animam erue : eum incurva ,ejus *facies* præveni , Domine Surge
13 קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי
,*semper* de viris à , Domine *tua manu* viris A .*tuo gladio* impio ab
14 מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃ מִמְתִים יָדְךָ ׀ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד
saturabuntur ,eorum ventrem implebis tuo abſcondito & : vita in *eorum pars*
חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפִינְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ
; *tuas facies* videbo juſtitia in Ego .ſuis parvulis ſuum reſiduum *reponent* & : filii
15 בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃ אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ
.*tuam imaginem evigilando in* ſatiabor
אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃

PSAL. XVIII. יח

verba Domino eſt locutus qui David Domini ſervo Victori
1 לַמְנַצֵּחַ ׀ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר ׀ לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי
omnium *vola* de eum Dominus eripuit die in : hujus cantici
הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־
.mea fortitudo Domine te Diligam : dixit Et .Saul manu de & ,ſuorũ inimicorũ
2 אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃ וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃
mea petra ,meus Deus ,meus erutor & ,mea arx & ,mea petra Dominus
3 יְהוָה ׀ סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי
Laudatum .mea elevatio ,meæ ſalutis cornu & ,meum ſcutum : eo in ſperabo
4 אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מְהֻלָּל
funes me Circundederunt .ſervabor meis inimicis ab & ,Dominum invocabo
5 אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־
; me circundederunt inferni *Funes* .me terrebant *belijahal* torrentes & ,mortis
6 מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃ חֶבְלֵי שְׁאוֹל סְבָבוּנִי
ad & ,Dominum invocabo *mihi* anguſtia In .mortis laquei me prævenerunt
7 קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי ׀ אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
meus clamor & : meam vocem ſuo templo de audiet ; clamabo meum Deum
אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי
fundamenta & ,terra contremuit &,ſe movit Et .ejus aures in introibit *ejus facies ad*
8 לְפָנָיו ׀ תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ ׀ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי
fumus Aſcendit .*ei fuit furor* quoniam ,*ſunt commota* & : ſe moverunt montium
9 הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה עָשָׁן ׀
inclinavit Et .eo ab ſunt ſuccenſi carbones : *comedet* ejus ore ex ignis & ,ejus *naſo* in
10 בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט
,Cherub ſuper equitavit Et .ejus pedibus ſub caligo & : deſcendit & ,cœlos
11 שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב
,ſuum latibulum *obſcuritatem Poſuit* .venti pennas ſuper volavitque ,volavit &
12 וַיָּעֹף וַיֵּדֶא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ ׀ סִתְרוֹ
.*æthereum* nubibus aquarum tenebroſitas , ejus tegmen ejus circuitibus in
סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃
.ignis carbones & ,grando ; tranſierunt ejus nubes eo coram fulgorem Propter
13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃
,grando : ſuam vocem *dabit* altiſſimus & , Dominus cœlis in tonavit Et
14 וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם ׀ יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד
fulgura & : eos *diſperſit contritos* & , ſuas ſagittas miſit Et .ignis carbones &
15 וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים
.eos conturbavit & , *multiplicavit*
רָב וַיְהֻמֵּם׃

תרגום TARGUM.

13 קוּם יְיָ אַקְדֵּם אַפּוֹי חֲמָתֵיהּ פְּצָא נַפְשִׁי מִן רַשִּׁיעָא
14 דְאִתְחַיַּב קְטוֹל בְּסַיְפָךְ׃ וְצַדִּיקַיָּא דִמְסָרִין
נַפְשֵׁיהוֹן מְטוּלְתָךְ יְיָ לְמִיתוּתָא בְּאַרְעָא חוּלָקְהוֹן
בְּחַיֵּי עָלְמָא וְטַשְׁיוּתָךְ טָבָא יִתְמַלְיָן כְּרֵיסֵהוֹן
15 יִסְבְּעוּן בְּנִין וְיִשְׁבְּקוּן שְׁיוּרְהוֹן לְטַלְיֵיהוֹן׃ אֲנָא
בְּקוּשְׁטָא אֶחֱמֵי סְבַר אַפָּךְ אֶשְׂבַּע בְּעִדָּן דְּאִתְּעַר
מִן אִיקַר פַּרְצוּפָךְ׃

יח

1 לְשַׁבָּחָא עַל נִסַּיָּא דְאִתְרְחִישׁוּ לְעַבְדָּא דַיְיָ לְדָוִד
דְשַׁבַּח בִּנְבוּאָה קֳדָם יְיָ יַת פִּתְגָּמֵי שִׁירָתָא הָדָא
עַל כָּל יוֹמַיָּא דְשֵׁיזְבֵיהּ יְיָ מִן יְדָא דְכָל בַּעֲלֵי דְבָבוֹי
2 וּמֵחַרְבָּא דְשָׁאוּל׃ וַאֲמַר אֲחַבְּבִנָךְ יְיָ תּוּקְפִּי׃ יְיָ
3 תּוּקְפִּי וְרָחְצָנִי וּמְשֵׁיזִיב יָתִי אֱלָהָא דְאִתְרְעֵי בִי
קָרְבַנִי לְדַחַלְתֵּיהּ תְּרִיסִי דְמִן קֳדָמוֹי אִתְיְהֵב לִי
4 תְּקוֹף וּפוּרְקָן עַל בַּעֲלֵי דְבָבֵי רָחְצָנִי׃ אֲמַר דָוִד
בְּתוּשְׁבַּחְתָּא אֲנָא מְצַלֵּי קֳדָם יְיָ וּמִן בַּעֲלֵי דְבָבַי
5 פָּרִיק יָתִי׃ אַקִּפְתַנִי עָקָא כְּאִתְּתָא דְיָתְבָא עַל
מַתְבְּרָא וְחֵיל לֵית לַהּ לְמֵילַד וְהִיא מְסַכְּנָא
6 לִמְמָת וְסִיעַת טְלוּמַיָּא בַּעֲתַת יָתִי׃ מַשְׁרְיַת חַיָּבִין
7 אַקִּפוּנִי אַקְדִּימוּ יָתִי דְמַזְיְנִין בְּמָנֵי קְטוֹל׃ בִּרְעִיקָא
לִי אֲנָא מְצַלֵּי קֳדָם יְיָ וּקְדָם אֱלָהִי אֲנָא מִתְחַנַּן
וּמְקַבֵּל צְלוֹתִי מִן הֵיכְלֵיהּ וּבָעוּתִי קֳדָמוֹי
8 מִתְקַבְּלָא בְאוּדְנוֹי וּמִתְעַבְדָא׃ וְאִתְרְגִיפַת
וְאִתְרְגִישַׁת אַרְעָא וְאָשֵׁית טוּרַיָּא זָעוּ וְאִתַּרְטִישׁוּ
9 מְטוּל דִּתְקִיף לֵיהּ׃ סְלִיק זְדוֹנֵיהּ דְּפַרְעֹה הֵיךְ
קוּטְרָא דִבְכֵן שְׁלַח רוּגְזֵיהּ כְּאֶשָּׁא בְעָרָא דְמִן
קֳדָמוֹי מִשְׁתֵּיצְיָא מְזוֹפִיתֵיהּ כְּגוּמְרִין דִּי נוּר דָּלְקָא
10 מִמֵּימְרֵיהּ׃ וְאַרְכֵּן שְׁמַיָּא וְאִתְגְּלֵי יְקָרֵיהּ וַעֲנַן
11 אַמִּטְתָא כְּבֵשׁ קֳדָמוֹי׃ וְאִתְגְּלֵי בִגְבוּרְתֵּיהּ עַל
כְּרוּבִין קַלִּילִין וּדְבַר בִּתְקוֹף עַל גַּדְפֵּי וְעַפָּא׃
12 וְאַשְׁרֵי שְׁכִנְתֵּיהּ בַּעֲרַפְּלָא וְאִתְחֲזַר בַּעֲנָנֵי יְקָרֵיהּ
הֵיךְ מְטַלַּלְתָּא וְאָחֵית מִטְרִין דְּרַעֲוָא עַל עַמֵּיהּ
וּמַיִן תַּקִּיפִין מִן רִכְפַּת עֲנָנִין דְּקִבְלָא עַל רַשִּׁיעַיָּא
13 מִן רוּמֵיהּ דְּעָלְמָא׃ מִן זְהוֹר יְקָרֵיהּ עֲנָנֵי שְׁמַיָּא
עֲבָרוּ בִּמְזוֹפִיתָא כְּגוּמְרִין דְּנוּר וּבַרְדָּא דָּלְקָא
14 מִן מֵימְרֵיהּ׃ וְאַכְלֵי מִן שְׁמַיָּא יְיָ וְעִלָּאָה
אֲרִים מֵימְרֵיהּ רְמָא בַּרְדָּא וְגוּמְרִין דִּי נוּר׃
15 וְשַׁדַּר מֵימְרֵיהּ הֵיךְ גִּירִין וּבַרְדִּין וּבַרְקִין
סַגִּיאִין וְשַׁגְשְׁנוּן׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Surge Domine, præveni faciem ejus, incurva eum: erue animam meam ab impio, qui meretur interfici gladio tuo. 13 Et juſtorum, qui tradiderunt animas ſuas propter te Domine morti *in* terra, eorum pars eſt in vita æterna; & abſconſione boni tui *implebuntur ventres* eorũ: ſaturabuntur filii, & relinquent reliquias ſuas puerulis ſuis. 14 Ego in veritate videbo aſpectũ faciei tuæ: ſatiabor in tempore quo *evigilavero, de gloria* vultus tui. 15

PSAL. XVIII.

Ad canendũ ſuper mirabilib⁹ quæ abundè contigerunt ſervo Domini Davidi, qui cecinit in prophetia coram Dño verba cantici hujus, pro omnib⁹ diebus quib⁹ liberaverat eum Dñs de manu *omniũ* inimicorũ ſuorũ, & de gladio Saulis. Ait itaque: 1

Diligam te Domine fortitudo mea. 2 Dominus fortitudo mea & fiducia mea, & liberans me, Deus qui complacuit ſibi in me; adjunxit me timori ſuo: ſcutũ meũ, quoniã à præſentia ejus data eſt mihi fortitudo & ſalus ſuper auctores inimicitiæ meæ, ſpes mea. 3 *Dixit David*; In hymno ego preces fundo coram Dño, & ab inimicis meis redimit me. 4 Circundedit me anguſtia ſicut mulieris quæ ſedet in partu, nec vis eſt ei pariendi; ipſaq; periclitatur ad mortẽ; *&* caterva perverſorũ conturbavit me. 5 Cohors ſceleratorũ obſederũt me, prævenerunt me armati armis occiſionis. 6 Quando anguſtia eſt mihi, ego oro coram Dño, & coram Deo meo ego deprecor: & accipit orationẽ meã de templo *ſuo*; & deprecatio mea coram ipſo recipitur in auribus ejus, & effectui demandatur. 7 Et contremuit & commota eſt terra, & fundamenta montiũ commota ſunt & concuſſa ſunt, quoniã iraſcebatur ei. 8 Aſcendit *inſolentia Pharaonis velut* fumus, *ideò* immiſit furorem ſuum ſicut ignem ardentẽ, *ita ut à præſentia ej⁹ conſumeret increpatio ejus velut* carbones ignis incenſi à verbo ejus. 9 Et inclinavit cœlos & apparuit gloria ejus, & nubẽ tenebroſã ſuppoſuit coram ſe. 10 Et viſus eſt in robore ſuo ſuper Cherubin leviſſimos, & adduxit potentiã ſuper alas turbinis: 11 *Et* collocavit majeſtatẽ ſuã in caligine, & circundata eſt nubibus gloria ejus ſicut tabernaculũ: & deſcendere fecit *pluvias benevolentiæ* ſuper populũ ſuũ, & aquas validas à commotione nubiũ tenebroſarũ ſuper impios ab altitudine mundi. 12 A ſplendore gloriæ ejus nubes cœli tranſierunt, in increpatione ſicut carbones ignis, & grando ardens à verbo ejus. 13 Et intonuit è cœlis Dñs, & Altiſſimus exaltavit verbũ ſuũ; projecit grandinem & carbones ignis. 14 Et miſit verbum ſuũ tanquã ſagittas, *&* *grandines* & fulgura plurima, & interturbavit eos. 15

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܩܘܡ ܡܪܝܐ ܩܕܡ ܐܦ̈ܝܗܘܢ ܘܐܪܟܢ ܐܢܘܢ. ܘܦܨܝܗ̇ ܠܢܦܫܝ ܡܢ ܥܘ̈ܠܐ ܘܡܢ ܚܪܒܐ: 13
* ܘܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܕܡܝܬܝܢ ܡܢ ܐܝ̈ܕܝܟ ܡܪܝܐ. ܘܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܕܚܒܪܐ: ܦܠܓ ܐܢܘܢ ܒܚ̈ܝܐ. 14
ܘܡܢ ܓܙ̈ܝܟ ܡܠܐ ܟܪ̈ܣܬܗܘܢ: ܢܣܒܥܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܘܢܫܒܩܘܢ ܫܪܟܐ ܠܒ̈ܢܝܗܘܢ. * ܐܢܐ ܕܝܢ 15
ܒܙܕܝܩܘܬܐ ܐܚܙܐ ܐܦ̈ܝܟ: ܘܐܣܒܥ ܡܐ ܕܐܬܬܥܝܪ ܗܝܡܢܘܬܟ.

Surge, Domine, ante facies eorum, & proſterne illos, & libera animã meam ab impiis, & à gladio, 13 Et à mortuis qui moriuntur de manibus tuis, Dñe, & à mortuis foveæ. Divides eos in vita, & theſauris tuis imple ventrẽ eorum. 14 Saturabuntur filii, & relinquent reſiduũ filiis ſuis. Ego autem in juſtitia videbo vultum tuum, & ſatiabor cùm expergiſcetur fides tua. 15

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܚ *

PSAL. XVIII.

1 * ܠܕܘܝܕ. ܬܘܕܝܬܐ. ܘܥܠ ܣܘܠܩܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܦܬܓ̈ ܩܘ.
2 3 * ܐܪܚܡܟ ܡܪܝܐ ܚܝܠܝ. * ܣܒܪܝ. ܘܒܝܬ ܓܘܣܝ ܘܡܦܨܝܢܝ: ܐܠܗܐ ܥܫܝܢܐ
4 ܕܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ. ܡܥܕܪܢܝ ܘܩܪܢܐ ܕܦܘܪܩܢܝ: ܘܒܝܬ ܓܘܣܝ ܡܫܒܚܐ. * ܐܩܪܐ
5 ܠܡܪܝܐ ܘܡܢ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝ ܐܬܦܪܩ. * ܡܛܠ ܕܚܕܪܘܢܝ ܚ̈ܒܠܐ ܕܡܘܬܐ. ܘܢܚ̈ܠܐ ܕܥܘܠܐ
6 ܕܠܚܘܢܝ: * ܚ̈ܒܠܐ ܕܫܝܘܠ ܚܕܪܘܢܝ. ܩܕܡܘܢܝ ܦ̈ܚܐ ܕܡܘܬܐ: * ܒܐܘܠܨܢܝ ܩܪܝܬ
7 ܠܡܪܝܐ ܘܠܐܠܗܝ ܩܪܝܬ. ܘܫܡܥ ܡܢ ܗܝܟܠܗ ܩܠܝ: ܘܩܥܬܝ ܩܕܡܘܗܝ ܥܠܬ ܒܐܕ̈ܢܘܗܝ.
8 9 * ܐܬܬܙܝܥܬ ܘܪܥܠܬ ܐܪܥܐ: ܘܫܬܐ̈ܣܐ ܕܛܘ̈ܪܐ ܙܥܘ ܘܐܬܬܙܝܥܘ. ܡܛܠ ܕܐܬܚܡܬ ܥܠܝܗܘܢ: * ܣܠܩ
10 ܬܢܢܐ ܒܪܘܓܙܗ. ܘܢܘܪܐ ܡܢ ܦܪܨܘܦܗ ܐܬܝܩܕܬ: ܘܓܘܡ̈ܪܐ ܝܩܕܘ ܡܢܗ. * ܘܐܪܟܢ ܫܡܝܐ
11 ܘܢܚܬ: ܘܥܪ̈ܦܠܐ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ: * ܪܟܒ ܥܠ ܟܪ̈ܘܒܐ ܘܦܪܚ: ܘܦܪܚ ܥܠ ܓܦ̈ܐ ܕܪܘܚܐ.
12 13 * ܣܡ ܚܫܘܟܐ ܠܡܛܫܝܬܗ ܘܚܕܪܗ ܡܛܠܬܗ: ܚܫܘܟܐ ܕܡ̈ܝܐ ܒܥܢ̈ܢܐ ܕܐܐܪ. * ܡܢ ܙܗܪܐ
14 ܕܡܛܠܬܗ: ܥܢ̈ܢܘܗܝ ܥܒܕ ܒܪܕܐ ܘܓܘܡ̈ܪܐ ܕܢܘܪܐ. * ܘܪܥܡ ܒܫܡܝܐ ܡܪܝܐ: ܘܡܪܝܡܐ ܝܗܒ
15 ܩܠܗ. ܒܪܕܐ ܘܓܘܡ̈ܪܐ ܕܢܘܪܐ: * ܫܕܪ ܓܐܪ̈ܘܗܝ ܘܒܕܪ ܐܢܘܢ. ܘܒܪ̈ܩܘܗܝ ܐܣܓܝ ܘܕܠܚ ܐܢܘܢ:

Davidis. Gratiarum actio: & de Aſcenſione Chriſti. Verſ. 106. 1

Diligam te, Domine, fortitudo mea, 2 Et ſpes mea, & refugiũ meũ, & liberator meus: Deus fortiſſime, cui confido, adjutor meus, & cornu ſalutis meæ, & aſylum meũ glorioſum. 3 Invocabo Dñm, & ab inimicis meis ſalvabor. 4 Quoniã circundederunt me dolores mortis, & torrentes iniquorum conturbaverunt me: 5 Funes inferni obſederunt me, præceſſerunt me laquei mortis. 6 In tribulatione mea vocavi Dñm, & ad Deum meũ clamavi, & audivit de templo ſuo vocẽ meã, & clamor meus ad eum ingreſſus eſt in aures ejus. 7 Commota eſt & contremuit terra, & fundamenta montiũ concuſſa ſunt, & ſciſſa quoniã ſuccenſuit eis, 8 Aſcendit fumus in ira ejus, & ignis à facie ejus exarſit, & carbones incẽſi ſunt ab ea. 9 Et inclinavit cœlũ atq; deſcẽdit, & caligines ſub pedib⁹ ejus. 10 Equitavit ſuper Cherubim & volavit, volavitque ſuper alas venti. 11 Poſuit tenebras pro latibulo ſuo, & vallavit eũ tabernaculũ ejus: tenebræ aquarũ in nubibus aëris. 12 Præ fulgore tabernaculi ſui, nubes ſuas fecit grandinẽ & carbones ignis: 13 Et intonuit in cœlo Dñs, & Altiſſimus dedit vocem ſuã, grandinẽ atq; carbones ignis. 14 Miſit ſagittas ſuas, & diſſipavit eos: & fulgura ſua multiplicavit, conturbavitque illos. 15

Verſio VULG. LAT.

13 Exurge,Domine, præveni eum, & ſupplanta
eum : eripe animam meam ab
14 impio, frameam tuam Ab inimicis
manûs tuæ. Domine,à paucis de terra
divide eos in vita eorum: de abſconditis
tuis adimpletus eſt venter eorum.
Saturati ſunt filiis : & dimiſerunt reliquias
15 quias ſuas parvulis ſuis. Ego autem in
juſtitia apparebo conſpectui tuo : ſatiabor
cùm apparuerit gloria tua.

1 In finem puero Domini David, qui locutus
eſt Domino verba cantici hujus, in die, quâ eripuit eum Dominus
de manu omnium inimicorum ejus,
& de manu Saul, & dixit ; (2 *Reg.* 22. 2.)

XVII.

2 Diligam te, Domine,fortitudo mea :
3 Dominus firmamentum meum, & refugium
meum, & liberator meus. Deus
meus adjutor meus, & ſperabo in eum.
Protector meus, & cornu ſalutis meæ,
4 & ſuſceptor meus. Laudans invocabo
Dominum, & ab inimicis meis ſalvus
5 ero. Circumdederunt me dolores mortis
: & torrentes iniquitatis conturbaverunt
6 verunt me. Dolores inferni circumdederunt
me: præoccupaverunt me laquei
7 mortis. In tribulatione mea invocavi
Dominum, & ad Deum meũ clamavi :
Et exaudivit de templo ſancto ſuo vocem
meam : et clamor meus in conſpectu
ejus, introivit in aures ejus.
8 Commota eſt, & contremuit terra :
fundamenta montium conturbata ſunt,
& commota ſunt, quoniam iratus eſt
9 eis. Aſcendit fumus in ira ejus : &
ignis à facie ejus exarſit : carbones ſuc-
10 cenſi ſunt ab eo. Inclinavit cœlos, &
11 deſcendit:& caligo ſub pedibus ejus. Et
aſcendit ſuper Cherubim, & volavit :
12 volavit ſuper pennas ventorum. Et
poſuit tenebras latibulum ſuum, in circuitu
ejus tabernaculum ejus : tenebro-
13 ſa aqua in nubibus aëris. Præ fulgore
in conſpectu ejus nubes tranſierunt,
14 grando, & carbones ignis. Et intonuit
de cœlo Dominus, & Altiſſimus dedit
vocem ſuam : grando et carbones
15 ignis. Et miſit ſagittas ſuas, et diſſipavit
eos : fulgura multiplicavit, et conturbavit
eos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

13 † Ἀνάστηθι κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς, καὶ ὑποσκέλισον
αὐτοὺς, † ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς, †
14 ῥομφαίαν σου Ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου. † κύριε (ε)
ἀπολύων ἀπὸ γῆς, † διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ
αὐτῶν, † καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστὴρ
αὐτῶν. † ἐχορτάσθησαν (ζ) ὑείων, καὶ ἀφῆκαν τὰ κα-
15 τάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν. † Ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύ-
νῃ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου, † χορτασθήσομαι
ἐν τῷ (η) ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

MS.A. (ε) ἀπὸ ὀλίγων (ζ) υἱῶν, (η) ὀφθῆναί μοι τὴν

1 Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδὶ κυρίου τῷ Δαυὶδ, ἃ ἐλάλησε
τῷ κυρίῳ, τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης, ἐν
ἡμέρᾳ ᾗ (α) ἐῤῥύσατο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς
πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ, καὶ
εἶπεν, ιζ΄.

3 † Ἀγαπήσω σε κύριε (β) ἰσχύς μου. † Κύριος
στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου
† ὁ θεός μου βοηθός μου, (γ) ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν· † ὑπερ-
ασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, (δ) καὶ ἀντιλή-
4 πτωρ μου. † Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι κύριον, † καὶ ἐκ τῶν
5 ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. † Περιέσχον με ὠδῖνες θα-
νάτου, † καὶ χείμαῤῥοι ἀνομίας ἐξετάραξάν με. †
6 Ὠδῖνες ᾅδου περιεκύκλωσάν με, † προέφθασάν με
7 παγίδες θανάτου. † Καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπ-
εκαλεσάμην τὸν κύριον, † καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέ-
κραξα· † ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου, † καὶ ἡ
κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐ-
8 τοῦ. † Καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ, † καὶ
τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν, † καὶ ἐσαλεύθη-
9 σαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός. † Ἀνέβη καπνὸς
ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, † καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατ-
10 εφλόγισεν, † ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ. † Καὶ
ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη, † καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς
11 πόδας αὐτοῦ. † Καὶ ἐπέβη ἐπὶ (*) χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη,
12 † ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. † Καὶ ἔθετο σκό-
τος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ,
13 † σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων. † Ἀπὸ τῆς τη-
λαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διῆλθον, †
14 χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός. † Καὶ ἐβρόντησεν ἐξ
οὐρανοῦ (ε) κύριος, † καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐ-
15 τοῦ. † (ζ) Καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐ-
τοὺς, † καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν
αὐτούς.

MS.A. (α) ἐρύσατο (β) ἡ ἰσχύς μου. (γ) καὶ
ἐλπιῶ (δ) ἀντιλήμπτωρ. (*) χερουβεὶν (ε) ὁ κύ-
ριος, (ζ) Ἐξαπέστειλε

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

13 *Exurge, Domine,(o) præveni eos, & ſupplanta eos :* [f] *Erue animã meam ab impio,(p)frameam tuã Ab inimicis manûs tuæ.*
14 *Domine, (q)* [g] *perdens de terra, diſpertire eos in vita eorum,et(r)de abſconditis tuis adimpletus eſt venter eorũ.* 15 [h] *Saturati ſunt (ſ) porcinâ,& dimiſerunt reliquias parvulis ſuis.* 16 *Ego autem in* [i] *juſtitia apparebo conſpectui tuo:ſatiabor, (t)cùm apparuerit gloria tua.*

1 In finem puero Domini ipſi David, quæ locutus eſt Domino, verba cantici hujus,in die, quâ eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum ejus,& de manu Saul,& dixit; *XVII.*

1 *Diligã te,Domine,* [a] *fortitudo mea: Dominus firmamentum meum, & refugium meũ, & liberator meus.* 2 *Deus meus adjutor meus: ſperabo in eum.* 3 *Protector meus,& cornu ſalutis meæ, & ſuſceptor meus.*
4 [b] *Laudans invocabo Dñm, & ab inimicis meis ſalvus ero.*
5 *Circumdederunt me dolores mortis : & torrentes iniquitatis conturbaverunt me.* 6 *Dolores inferni circumdederunt me :* [c] *prævenerunt me laquei mortis.*
7 *Et in tribulatione mea invocavi Dominũ,& ad Deũ meum clamavi.* 8 *Audivit* [d] *de templo ſancto ſuo vocẽ meã :& clamor meus in conſpectu ejꝰ,introibit in aures ejus.* 9 *Et(a)commota eſt, & contremuit terra : & fundamenta montium conturbata ſunt, & (b)commota ſunt,quoniã iratus eſt eis Deus.* 10 *Aſcendit fumꝰ in ira ejus:& ignis à facie ejus (c)exarſit: carbones ſuccenſi ſunt ab eo.* 11 *Et inclinavit cœlũ,& deſcendit:& caligo ſub pedibꝰ ejꝰ.* 12 *Et aſcendit ſuper Cherubim,& volavit: volavit ſuper pennas ventorum.* 13 *Et poſuit tenebras latibulũ ſuum: in circuitu ejus tabernaculũ ejus : tenebroſa aqua in nubibus aëris.* 14.[e] *Præ fulgore in conſpectu ejus nubes tranſierunt : grando,& carbones ignis.* 15 *Et intonuit de cælo Dominꝰ,& Altiſſimꝰ dedit vocẽ(d)ſuã.* 16 *Et emiſit ſagittas,& diſſipavit eos: & fulgura multiplicavit, & conturbavit eos.*

Verſio ÆTHIOPICA.

14 ተንሥእ፡ እግዚኦ፡ብጽሖሙ፡ወዐቅጽሞሙ፡፡ 13
ወበልሖ፡ እምኵናት፡ ለነፍስየ፡፡ሰይፍከ፡ ሳ
ዐለ፡ፀር፡እዴከ፡፡፨ እግዚኦ፡ እምውሁዳን፡ 14
ምድር፡፡ናፍቆሙ፡ በሕይወቶሙ፡፡እምኅቡ
አቲከ፡ ጸግበት፡ ከርሦሙ፡፡፨ ጸግቡ፡ደቂ 15
ቆሙ፡ ወኀደጉ፡ ትራፋቲሆሙ፡ ለሕፃናቲሆ
ሙ፡፡፨ ወአንሰ፡በጽድቅከ፡እሬኢ፡ገጸከ፡፡ 16
ወእጸግብ፡በርእየ፡ስብሐቲከ፡፡፨

ፍጻሜ፡ዘገብረ፡እግዚአብሔር፡ ዘደዊት፡
ዘተናገረ፡ለእግዚአብሔር፡በቃለ፡ማ
ኅሌት፡በዕለተ፡አድኀኖ፡እግዚአብ
ሔር፡እምእደ፡ኵሎሙ፡ጸላእ
ቱ፡ወእምእደ፡ሳኦል፡ወይቤ፡፡

፲፯ አፈቅረከ፡ እግዚኦ፡ በኀይልየ፡፡እግዚአ 1
ብሔር፡ ኀይልየ፡ ወጸወንየ፡ወመድኀኒየ፡፡፨
አምላኪየ፡ ወረዳኢየ፡ ወእትዌከል፡ቦቱ፡፡፨ 2
መእመንየ፡ ወቀርነ፡ ሕይወትየ፡ ወምስካይ 3
የ፡፡፨እንተ፡ሰበ፡ጸዋዕክዎ፡ለእግዚብሔር፡ 4
እድኀን፡እምፀርየ፡፡፨ አኀዘኒ፡ፃዕረ፡ሞ 5
ት፡፡ወውኂዘ፡ዐመፃ፡ሆከኒ፡፡፨ ወዓገተኒ፡ 6
ጻዕረ፡ሲኦል፡፡ወበዝሐኒ፡ መሣግረ፡ሞት፡፡፨
ወሰበ፡ ተመንደብኩ፡ ጸዋዕክዎ፡ ለእግዚብሔ 7
ር፡፡ወጸራኅኩ፡ኀበ፡አምላኪየ፡፡፨ ወሰም 8
ዓኒ፡ በጽርሐ፡መቅደሱ፡ ቃልየ፡፡ወጽራኅየኒ፡
በአ፡ቅድሜሁ፡ውስተ፡እዘኒሁ፡፡፨ ርዕደት፡ 9
ወአድለቅለቀት፡ምድር፡፡ወአንቀልቀሉ፡መሰ
ረታት፡ አድባር፡፡ ተሀውኩ፡ እስመ፡ ተምዕ
ዖሙ፡እግዚአብሔር፡፡፨ ወዐርገ፡ ጢስ፡እም 10
ዓቱ፡፡ወነደደ፡ እሳት፡ እምቅድሜ፡ ገጹ፡፡ኀ
ተወ፡አፍሐም፡እምኔሁ፡፡፨ አጽነነ፡ሰማ 11
ያተ፡ወወረደ፡፡ወቆባር፡ ታሕተ፡ እገሪሁ፡፡፨
ተጽዕነ፡ ሳዕለ፡ ኪሩቤል፡ ወሰረረ፡፡ወሰረረ፡ 12
በክንፈ፡ነፋስ፡፡፨ ወረሰየ፡ ጽልመተ፡ ምስ 13
ዋሮ፡፡ ወአውደሂ፡ ጽላሎቱ፡፡ወጸልም፡ ማይ
ት፡በውስተ፡ደመናት፡፡፨ወእምብርሃነ፡ገጹ፡ 14
ኀለፉ፡ ደመናት፡ ቅድሜሁ፡፡ወበረድ፡ አፍሐ
መ፡ እሳት፡፡፨ ወአንጐድጐደ፡ እግዚ 15
አብሔር፡ በሰማያት፡፡ ወልዑል፡ ወሀበ፡ ቃ
ሎ፡፡፨ ፈነወ፡ አሕፃሁ፡ወዘረዎሙ፡፡አብ 16
ዝኀ፡መባርቅቲሁ፡ወሐከከሙ፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP.[f]Eripe animam meam à lancea,gladius tuus ſuper inimicos manûs tuæ.[g]à paucis de terra,[h]Saturati ſunt filii eorum, &[i] juſtitia tua *PSAL. xvii.*[a]omnibus viribus meis: Dominus fortitudo mea & refugium [b] Cùm invocavero Dominum,ab [c] multiplicati ſunt mihi laquei [d]in templo[e]Et præ fulgore vultꝰ ejꝰ,nubes tranſierunt ante eũ.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

14 قُمْ يَا رَبِّ أَدْرِكْهُمْ وَعَرْقِلْهُمْ * وَنَجِّ نَفْسِي مِنَ ٱلْمُنَافِقِينَ * وَمِنْ سَيْفِكَ مِنْ أَعْدَائِكَ * يَا رَبِّ
15 عَنْ قَرِيبٍ سَبِّهِمْ فِي ٱلْأَرْضِ * اقْسِمْهُمْ فِي حَيَاتِهِمْ مِنْ ذَخَائِرِكَ * امْتَلَتْ بُطُونُهُمْ مِنْ لَحْمِ ٱلْخَنَازِيرِ *
16 شَبِعَ بَنُوهُمْ * وَتَرَكُوا ٱلْفَضَلَاتِ لِأَطْفَالِهِمْ * وَأَنَا بِٱلْبِرِّ أَتَرَاءَى لِوَجْهِكَ * وَأَشْبَعُ عِنْدَ ظُهُورِ مَجْدِكَ *
1 * اَلْمَزْمُورُ ٱلسَّابِعَ عَشَرَ لِدَاوُدَ * فِي ٱلْآخِرِ لِفَتَى ٱلرَّبِّ دَاوُودَ وَهُوَ مَا ذَكَرَ لِلرَّبِّ عَلَى
ٱلتَّسْبِحَةِ فِي ٱلْيَوْمِ ٱلَّذِي خَلَّصَهُ مِنْ أَيْدِي أَعْدَائِهِ وَمِنْ يَدِ شَاوُلَ * استيكن قيا *
2 * أُحِبُّكَ يَا رَبِّ قُوَّتِي * ٱلرَّبُّ بِنَائِي وَمَلْجَايَ وَمُخَلِّصِي * إِلٰهِي عَوْنِي وَعَلَيْهِ تَوَكُّلِي * سَاتِرِي
3 وَقَرْنُ خَلَاصِي * أُسَبِّحُ ٱلرَّبَّ وَأَدْعُوهُ * وَأَنْجُو مِنْ أَعْدَائِي * لِأَنَّ غَمَرَاتِ ٱلْمَوْتِ أَكْتَنَفَتْنِي *
4 وَأَوْدِيَةَ ٱلْإِثْمِ أَقْلَقَتْنِي * أَحَاطَتْ بِي أَهْوَالُ ٱلْجَحِيمِ * فِخَاخُ ٱلْمَوْتِ أَدْرَكَتْنِي * وَعِنْدَ شِدَّتِي دَعَوْتُ
5 ٱلرَّبَّ * وَإِلَى إِلٰهِي صَرَخْتُ * سَمِعَ مِنْ هَيْكَلِ قُدْسِهِ صَوْتِي * وَدُعَائِي أَمَامَهُ يَدْخُلُ إِلَى مَسَامِعِهِ *
6 * تَزَلْزَلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱرْتَعَدَتْ * وَتَحَرَّكَتْ أَسَاسَاتُ ٱلْجِبَالِ وَتَزَعْزَعَتْ * لِأَنَّ ٱلرَّبَّ غَضِبَ عَلَيْهَا * صَعِدَ
7 ٱلدُّخَانُ مِنْ غَضَبِهِ * وَٱلْتَهَبَتِ ٱلنَّارُ أَمَامَهُ * اشْتَعَلَ مِنْهُ جَمْرُ ٱلنَّارِ * طَأْطَأَ ٱلسَّمَاءَ وَنَزَلَ *
8 وَٱلضَّبَابُ تَحْتَ رِجْلَيْهِ * رَكِبَ عَلَى ٱلْكَرُوبِيمِ وَطَارَ * طَارَ عَلَى أَجْنِحَةِ ٱلرِّيَاحِ * جَعَلَ ٱلظُّلْمَةَ لَهُ
9 حِجَابًا * تُحِيطُ مَظَلَّتَهُ * مَاءٌ مُظْلِمٌ فِي سُحُبِ ٱلْهَوَاءِ * مِنْ بَرِيقِ وَجْهِهِ جَازَتِ ٱلسُّحُبُ قُدَّامَهُ *
10 بَرَدًا وَجَمْرَ نَارٍ * أَرْعَدَ ٱلرَّبُّ مِنَ ٱلسَّمَاءِ * وَأَبْدَى ٱلْعَلِيُّ صَوْتَهُ * أَرْسَلَ سِهَامًا وَفَرَّقَهُمْ *
11 أَكْثَرَ ٱلْبَرْقَ وَأَقْلَقَهُمْ *

Exurge, O Domine, apprehende eos, & illaquea eos : Et libera animam meam ab impiis, & à gladio tuo, nempè ab inimicis tuis. 14
O Domine, mox diſperde illos in terra : ſepara eos in vita eorum à theſauris tuis. Expleti ſunt ventres eorũ carne porcorum : ſaturati ſunt filii eorũ, & reliquerunt reliquias parvulis ſuis. 15
Ego autem in juſtitia apparebo vultui tuo, & ſatiabor in apparitione gloriæ tuæ. 16

PSAL. XVII. Davidis.

De fine : Puero Domini, Davidi. Et eſt *carmen*,quod cecinit Domino, in die quâ eripuit eum de manibus inimicorum ejus, & de manu Saulis, Verſ.III. 1

Diligo te,O Domine mi,fortitudo mea. 2
Dominus firmitas mea,& refugium meũ,& Salvator meus:Deus meus,adjutoriũ meũ,& in ipſo fiducia mea: Protector meus, & cornu ſalutis meæ. 3
Laudabo Dominũ,& invocabo eũ, & redimar ab inimicis meis. 4
Quoniam anguſtiæ mortis circundederunt me : & torrentes iniquorum conturbaverunt me. 5
Circundederunt me tempeſtates inferni : laquei mortis comprehenderunt me. 6
Et in mea tribulatione invocavi Dominum, & ad Deum meum clamavi. Audivit de templo ſanctitatis ſuæ vocem meam, & deprecatio mea ante ipſum ingreditur ad aures ejus. 7
Tremuit terra, & trepidavit : & mota ſunt fundamenta montium,& tremefacta ſunt, eò quòd Dominus iratus eſt eis. 8
Aſcendit fumus ex furore ejus, & inflammatus eſt ignis ante eum,accenſi ſunt ex eo carbones ignis. 9
Inclinavit cœlum,& deſcendit,& caligo ſub pedibus ejus. 10
Equitavit ſupra Cherubim,& volavit, volavit ſuper alas ventorum. 11
Fecit tenebras ſibi latibulum,circundantes tabernaculum ejꝰ : aqua tenebroſa in nubibus aëris. 12
Ex fulgore vultûs ejꝰ tranſierunt nubes corã eo,in grandines,& carbones ignis. 13
Intonuit Dominꝰ de cœlo,& edidit Altiſſimus vocem ſuã. 14
Miſit ſagittas, & diſſipavit eos : multiplicavit fulgura, & conturbavit eos. 15

תהלים : יח

orbis fundamenta ſunt diſcooperta & , aquarum *alvei* apparuerunt Et
וַיֵּרָאוּ ׀ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל 16
Mittet *tui naſi* venti flatum propter : Domine tuam increpationem propter
מִגַּעֲרָתְךָ יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח 17
meo inimico ab me Eruet ,multis aquis de me extrahet ,me capiet ,altitudine de
מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי 18
.me *ire* robuſtiores fuerunt quoniam ; me habentibus odio ab & ,forti
עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
.mihi *fulcrum* in Dominus fuit & : meæ contritionis die in me Prævenient
יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ 19
.me in complacuit quoniam , me eruet : latitudinem in me eduxit Et
וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ 20
puritatem ſecundùm , meam juſtitiam ſecundùm Dominus mihi Retribuet
יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר 21
non & , Domini vias cuſtodivi Quia .mihi reddet mearum manuum
יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־ 22
ejus ſtatuta & ,me coram ejus judicia omnia Quoniam .meo Deo à egi impiè
רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו 23
.mea iniquitate ab me cuſtodivi & ,eo cum perfectus fui Et .me à *amovebo* non
לֹא־אָסִיר מֶנִּי׃ וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֺנִי׃ 24
puritatem ſecundùm , meam juſtitiam ſecundùm mihi Dominus reddidit Et
וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי כְצִדְקִי כְּבֹר 25
cum , eris miſericors miſericorde Cum .ſuis oculis coram mearum manuum
יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־ 26
perverſo cum & ,eris mundus mundo Cum .eris perfectus perfecto viro
גְּבַר תָּמִים תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ 27
oculos & ; ſervabis *afflictum* populum tu Quoniam *te reddes perverſum*
תִּתְפַּתָּל׃ כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם 28
,Domine meam lucernam illuminabis tu Quoniam .humiliabis excelſos
רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה 29
,exercitum *percurram* te in Quoniam *.meam tenebroſitatem* illuminabit meus Deus
אֱלֹהַי יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְךָ אָרֻץ גְּדוּד 30
eloquium , *ejus* via perfecta Dei .murum tranſiliam meo Deo in &
וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־ 31
Quoniam .eo in ſperantibus omnibus *ipſe* clypeus ; conflatum Domini
יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל ׀ הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי 32
? noſtrum Deum præter *petra* quis & ? Dominum præter Deus quis
מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ -
Adæquans .meam viam perfectam *dedit* & ,fortitudine me *accingens* Deus
הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה 33 34
Docens .me ſtare faciet mea excelſa ſuper & , cervarum ſicut meos pedes
רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד 35
dediſti Et .meis brachiis æreus arcus *conteritur* & ,bellum ad meas manus
יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־ 36
tua manſuetudo & ; me fulciet tua dextera & , tuæ ſalutis ſcutum mihi
לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוַתְךָ
nutabunt non & : me ſubtus meum greſſum Dilatabis .me multiplicabit
תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ 37
.mea crura
קַרְסֻלָּי׃

תרגום TARGUM.

16 ואתחמיאו עמקי מיא ואתגליאו שתאסיא דתבל
מזופיתא מן קדם יי ממימר תקוף רוגזך: שלח 17
נביוהי מלך תקיף דיתיב בתקוף רומא דברני
שזבני מעממין סגיאין: שזבני מן סנאי ארום 18
עשינין הנון ומן בעלי דבבי ארום אתגברו עלי:
אקדמו לי ביום טלטולי והוה מימרא דיי סמיך 19
לי: ואפיק יתי לרווחא שזבני מטול דאתרעי בי: 20
יגמלנני יי כזכותי כברירות ידי יתיב לי: מטול 21
דנטרית אורחן דתקנן קדם יי ולא הלכית 22
ברשע קדם יי: מטול דכל דינוי גלו לקבלי 23
למעבדהון וקימוי לא אעדי מני: והויתי שלים 24
בדחלתיה והויתי נטיר נפשי מחובין: ופרע יי 25
לי היך זכותי כברירות אידי קדם מימריה: עם 26
אברהם דאשתכח חסיד קדמך אסגיתא למעבד
חסדא עם זרעיה דיצחק דהוה שלים בדחלתך
אשלמתא מימר רעותך עמיה: עם יעקב דהוה 27
בריר קדמך בחרתא בנוי מן כל עממיא
ואפרשתא זרעיה מן כל פסילא ועם פרעה
וזרעיה ומצראי דחשיבו מחשבן בישן על עמך
בלבלתנון במחשבתהון: מטול דאנת ית עמא 28
בית ישראל דחשיכין בין עממיא בגלותא אנת
עתיד למפרק ובמימרך אומיא תקיפיא
דמתגברין עליהון תמאיך: מטול דאנת תנהר 29
שרגא דישראל דמטפיא בגלותא דאנת הוא
מריה דנהורא דישראל יי אלהי יפקנני מחשכא
לנהור יחמנני בניחמותיה דעלמא דעתיד
למיתי לצדיקיא: מטול דבמימרך אסגי משרין 30
ובמימר אלהי אכבוש כרכין תקיפין: אלהא 31
דכונן ארחתיה אוריתא דיי בחירא תריס הוא
לכל דמתרחצין עלוי: ארום על נסא ופורקנא 32
דתעביד למשיחך ולשירי עמך דישתארון יודון
כל עממיא אומיא ולשניא ויימרון לית אלהא
אלא יי ארום לית בר מנך ועמך יימרון לית
דתקיף אלא אלהנא: אלהא דמזרז ליקמור 33
בחילא ומתקן שלים ארחי: דמשוי רגלי קלילין 34
היך אילתא ועל בית תוקפי יקימנני: מליף אידי 35
למעבד קרבא ומתקיף היך קשת כרכומא
דרעי: ויהבת לי תקוף ופורקן וימינך תסיעני 36
ובמימרך אסגעתני: אפתית פסיעתי באתרי 37
ולא אזדעזע רכובתי:

PARAPH. CHALD. Veiſ. Lat.

Et apparuerunt profunditates aquarum, & 16
diſcooperta ſunt fundamenta orbis ab increpatione *corã Domino*, à verbo vehementi
iræ tuæ. Miſit *prophetas ſuos rex fortis qui* 17
ſedet in robore excelſo, accepit me, eripuit
me de populis plurimis. Eripuit me ab 18
oſoribus meis, quoniam potentes erant ;
ab inimicis meis, quoniam invaluerant ſupra me. Prævenerunt me in die migrati- 19
tionis meæ, & fuit verbum Domini fulcrum mihi. Et eduxit me in latitudinem : 20
liberavit me, quoniam ſibi complacuit in
me. Retribuet mihi Dominus ſecundùm 21
juſtitiam meam, ſecundùm munditiam manuum mearum reddet mihi. Quia cuſtodivi 22
vias rectas ante Dominum, & non ambulavi
in improbitate coram *Domino*. Quoniam 23
omnia judicia ejus manifeſta ſunt coram me
ut faciam ea : & pacta ejus non removebo
à me. Et fui perfectus in timore ejus : & 24
fuit ſervator animæ meæ à peccatis. Et re- 25
tribuit Dominus mihi ſecundùm meritum
meum, ſecundùm munditiam manuũ mearũ
coram verbo ſuo. Cùm Abraham qui re- 26
pertus eſt pius ante te multiplicâſti facere
pietatem, cum ſemine Iſaac, qui fuit
perfectus in timore tuo, perfeciſti verbum
voluntatis tuæ cum eo. Cùm Jaacob qui *fuit* 27
purus coram te, elegiſti filios ejus de cunctis
populis, ſegregaſtíque ſtirpem ejus ab omni
falſitate ; & cum Pharaone *& ſemine ejus*,
& Ægyptiis qui cogitaverant cogitationes
malas adverſus populum tuum, conturbatos
reddidiſti eos in cogitationibus ſuis. Quo- 28
niam tu populum *domus Iſrael* egenorum
inter populos in captivitate, tu, [*inquam,*]
ſalvaturus es ; & in verbo tuo gentes fortes,
quæ roborantur adverſum eos, deprimes.
Quoniam tu illuminabis lucernã *Iſrael qua* 29
extincta eſt in captivitate, tu enim auctor es
lucis Iſrael : Dominꝰ Deus meus *educet me*
è tenebris in lucem, videre faciet me conſolationem ſeculi venturi juſtis. Quoniam 30
in verbo tuo multiplicabo exercitus, & in
verbo Dei mei ſubjugabo arces munitas.
Deus cujus rectæ ſunt viæ, lex Domini electa, 31
clypeus ipſe eſt omnibꝰ qui confidunt in *eo*.
Quoniã propter miraculũ & redemptionẽ 32
quæ edes Chriſto tuo & reliquiis populi tui,
quæ remanebũt, laudes dicẽt omnes populi,
nationes & linguæ: dicentq; Non eſt Deꝰ niſi
DOMINUS ; *quoniã* non eſt niſi tu: populꝰ
autẽ tuꝰ dicet, Non eſt fortis niſi Deꝰ noſter.
Deus qui accingit me cingulo in virtute, & 33
dirigit perfectũ iter meũ. *Qui* ponit pedes 34
meos agiles ſicut cervarũ, & in domo fortitudinis meæ ſtare me faciet. Docet manus 35
meas ad belligerandũ, & corroborat veluti
arcũ chalybeũ brachia mea. Et dediſti mihi 36
fortitudinẽ *& ſalutẽ*, & dextera tua auxiliabitur mihi : & verbo tuo adauxiſti me.
Dilatâſti greſſus meos in loca mea, & non 37
ſunt commoti tali mei.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܘܐܬܚܙܝܘ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ. ܘܐܬܓܠܝܘ ܫܬܐܣܝܗ̈ ܕܬܐܒܝܠ : ܡܢ ܟܐܬܟ ܡܪܝܐ. ܘܡܢ ܢܫܡܬܐ 16
ܕܪܘܚܐ ܕܪܘܓܙܟ : * ܫܕܪ ܡܢ ܡܪܘܡܐ ܘܕܒܪܢܝ. ܘܩܒܠܢܝ ܡܢ ܡܝܐ ܣܓܝܐܐ : * ܘܦܪܩܢܝ ܡܢ 17 18
ܒܥܠܕܒܒܝ ܥܫܝܢܐ. ܘܡܢ ܣܢܐܝ ܕܥܫܢܘ ܡܢܝ : * ܩܕܡܘܢܝ ܒܝܘܡܐ ܕܬܘܠܚܝ. ܘܗܘܐ 19
ܠܝ ܡܪܝܐ ܦܪܘܩܐ : * ܘܐܦܩܢܝ ܠܪܘܘܚܐ. ܘܦܪܩܢܝ ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܒܝ : * ܘܦܪܥܢܝ ܡܪܝܐ 20 21
ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܝ. ܘܐܝܟ ܕܟܝܘܬܐ ܕܐܝܕܝ ܦܪܥܢܝ * ܡܛܠ ܕܢܛܪܬ ܐܘܪܚܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܐܬܪܫܥܬ 22
ܡܢ ܐܠܗܝ : * ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܕܝܢܘܗܝ ܩܕܡܝ. ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܠܐ ܐܥܒܪܬ ܡܢܝ : 23
* ܘܗܘܝܬ ܕܠܐ ܡܘܡ ܥܡܗ. ܘܐܙܕܗܪܬ ܡܢ ܚܛܗܝ : * ܘܦܪܥܢܝ ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܝ. ܘܐܝܟ 24 25
ܕܟܝܘܬܐ ܕܐܝܕܝ ܩܕܡ ܥܝܢܘܗܝ : * ܥܡ ܚܣܝܐ ܚܣܝܐ ܬܗܘܐ. ܘܥܡ ܬܡܝܡܐ ܬܬܡܝܡ : 26
* ܘܥܡ ܓܒܝܐ ܓܒܝܐ ܬܗܘܐ. ܘܥܡ ܥܩܡܐ ܬܬܥܩܡ : * ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܥܡܐ ܡܣܟܢܐ ܬܦܪܘܩ. 27 28
ܘܥܝܢܐ ܪܡܬܐ ܬܡܟܟ : * ܐܢܬ ܬܢܗܪ ܫܪܓܝ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ ܢܢܗܪ ܚܫܘܟܝ : * ܡܛܠ ܕܒܟ 29 30
ܐܪܗܛ ܠܘܩܒܠ ܓܘܕܐ. ܘܒܐܠܗܝ ܐܥܒܪ ܫܘܪܐ : * ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܐܘܪܚܗ. ܡܐܡܪܗ ܕܡܪܝܐ 31
ܒܚܝܪ : ܘܡܥܕܪܢ ܠܟܠ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠܘܗܝ. * ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܐܠܗܐ ܒܪ ܡܢ ܡܪܝܐ : ܘܠܝܬ 32
ܕܥܫܝܢ ܐܝܟ ܐܠܗܢ. * ܐܠܗܐ ܕܐܚܣܢܢܝ ܚܝܠܐ : ܘܝܗܒ ܕܠܐ ܡܘܡ ܐܘܪܚܝ. * ܥܒܕ ܪ̈ܓܠܝ 33 34
ܐܝܟ ܕܐܝܠܐ ܘܥܠ ܪܘܡܐ ܐܩܝܡܢܝ : * ܡܠܦ ܐܝܕܝ ܠܩܪܒܐ. ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܩܫܬܐ ܕܢܚܫܐ ܕܪ̈ܥܝ : 35
* ܝܗܒܬ ܠܝ ܬܪܣܐ ܕܦܘܪܩܢܐ. ܝܡܝܢܟ ܬܣܥܕܢܝ. ܘܡܪܕܘܬܟ ܬܪܒܝܢܝ. * ܐܪܘܝܚܬ ܗܠܟܬܝ 36 37
ܬܚܘܬܝ ܕܠܐ ܢܙܘܥܢ ܩܘܪ̈ܣܠܝ.

Et apparuerunt fontes aquarum, & detecta 16
ſunt fundamenta orbis ab increpatione tua,
Dñe, & à flatu venti iræ tuæ. Miſit ab alto, 17
& extraxit me, atq; excepit me ex aquis multis. Meque liberavit ab hoſtibꝰ meis validis, 18
& ab oſoribꝰ meis qui fortiores me erant :
Qui prævenerant me in die mœroris mei. 19
Fuitque mihi Dñs Salvator : Et eduxit me in 20
latitudinem, méque ſalvavit, quoniam placui
ei. Et retribuit mihi Dñs ſecundùm juſtiti- 21
am meam : & ſecundùm puritatem manuum
mearum explevit me. Quoniam cuſtodivi vi- 22
as Dñi, neque defeci à Deo meo. Quoniam 23
omnia judicia ejus coram me ſunt, & leges ejꝰ
non averti à me. Et fui ſine macula cum eo, 24
& cavi mihi à peccatis. Et rependit mihi 25
Dñs juſtitiam meam, & juxta puritatem manuum mearum coram oculis ejus. Cum puro 26
purus eris, & cum ſimplici ſimpliciter ages.
Et cum electo electus eris, & cum obliquo 27
obliquè te geres : Quoniam tu populum mi- 28
ſerum ſervabis, & oculos ſublimes deprimes.
Tu illuminabis lucernam meam, Dñs Deus 29
meus illuſtrabit tenebras meas. Quoniam per 30
te curram adverſus phalangem, & per Deum
meum tranſiliam murum. Dei via ſine macu- 31
la eſt, eloquium Domini probatum, & adjuvans omnes qui confidunt in illo. Quoniam 32
non eſt Deus præter Dominum, neque eſt qui
ſit potens ut Deꝰ noſter. Deus eſt qui munivit 33
me robore, & dedit immaculatam viam meam. Fecit pedes meos tanquam cervi, & in 34
alto ſtatuit me: Inſtruxit manus meas ad præ- 35
lium, & corroboravit quaſi arcum æreum
brachia mea. Dediſti mihi clypeum ſalutis ; 36
dextera tua fulciet me, & correptio tua enutriet me. Dilatâſti paſſus meos ſubtus me, 37
ne vacillarent vertebræ meæ.

Verſio VULG. LAT.

16 Et apparuerunt fontes aquarum, & re-
velata ſunt fundamenta orbis terrarum;
Ab increpatione tua, Domine, ab inſpi-
17 ratione ſpiritûs iræ tuæ. Miſit de ſum-
mo, & accepit me : & aſſumpſit me de
18 aquis multis. Eripuit me de inimicis
meis fortiſſimis, & ab his qui oderunt
me : quoniam confortati ſunt ſuper me.
19 Prævenerunt me in die afflictionis meæ :
& factus eſt Dominus protector meus.
20 Et eduxit me in latitudinem : ſalvum me
21 fecit, quoniam voluit me. Et retribu-
et mihi Dominus ſecundùm juſtitiam
meam, & ſecundùm puritatem ma-
22 nuum mearum retribuet mihi : Quia
cuſtodivi vias Domini, nec impiè geſſi à
23 Deo meo. Quoniam omnia judicia ejus
in conſpectu meo : & juſtitias ejus non
24 repuli à me. Et ero immaculatus cum
eo : & obſervabo me ab iniquitate mea.
25 Et retribuet mihi Dominus ſecundùm
juſtitiam meam : & ſecundùm puritatem
manuum mearum in conſpectu oculorū
26 ejus. Cum ſancto ſanctus eris, & cum vi-
27 ro innocente innocens eris : Et cum e-
lecto electus eris, & cum perverſo per-
28 vertêris. Quoniam tu populum humi-
lem ſalvum facies : & oculos ſuperborū
29 humiliabis. Quoniam tu illuminas lu-
cernam meam, Domine : Deus meus, illu-
30 mina tenebras meas. Quoniam in te e-
ripiar à tentatione, & in Deo meo
31 tranſgrediar murum. Deus meus, im-
polluta via ejus : eloquia Domini igne
examinata : protector eſt omnium ſpe-
32 rantium in ſe. Quoniam quis Deus præ-
ter Dominum? aut quis Deus præter
33 Deum noſtrum? Deus qui præcinxit me
virtute : & poſuit immaculatam viam
34 meam. Qui perfecit pedes meos tan-
quam cervorum, & ſuper excelſa ſta-
35 tuens me. Qui docet manus meas ad
prælium : & poſuiſti ut arcum æreum,
36 brachia mea. Et dediſti mihi prote-
ctionem ſalutis tuæ : & dextera tua
ſuſcepit me : Et diſciplina tua correxit
me in finem : & diſciplina tua ipſa me
37 docebit. Dilatâſti greſſus meos ſubtus
me : & non ſunt infirmata veſtigia
mea.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

16 † Καὶ ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, † καὶ (η) ἀνεκα-
λύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης· † ἀπὸ ἐπιτιμή-
σεώς σου κύριε, † ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.
17 † Ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, † προσελάβετό
18 με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. † Ῥύσεταί με ἐξ ἐχθρῶν μου
δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μισούντων με, † ὅτι ἐστερεώθησαν
19 ὑπὲρ ἐμέ. † Προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου,
20 † καὶ ἐγένετο κύριος ἀντιστήριγμά μου. † Καὶ ἐξήγαγέ με
εἰς πλατυσμὸν, † ῥύσεταί με, ὅτι ἠθέλησέ (θ) με.
21 † Καὶ ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην
μου, † καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀντα-
22 ποδώσει μοι. † Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς κυρίου,
23 † καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. † Ὅτι πάντα τὰ
κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, † καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ
24 οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. † Καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐ-
25 τοῦ, † καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. † Καὶ ἀντα-
ποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, † καὶ κατὰ τὴν
καθαριότητα τῶν χειρῶν μου † (ι) ἐνώπιον τῶν ὀ-
26 φθαλμῶν αὐτοῦ. † Μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, † καὶ μετὰ
27 ἀνδρὸς ἀθῴου ἀθῷος ἔσῃ· † Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκ-
28 λεκτὸς ἔσῃ, † καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις. † Ὅτι
σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις, † καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερη-
29 φάνων ταπεινώσεις. † Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον
μου κύριε, † ὁ θεός μου φωτιεῖς τὸ σκότος
30 μου. Ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου,
31 † καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος. † Ὁ
θεός μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, † τὰ λόγια
κυρίου πεπυρωμένα, † ὑπερασπιστής ἐστι πάντων † τῶν
32 ἐλπιζόντων ἐπ' αὐτόν. † Ὅτι τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυ-
33 ρίου; † καὶ τίς θεὸς πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; † Ὁ θεὸς
ὁ περιζωννύων με δύναμιν, † καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν
34 ὁδόν μου· † Ὁ (κ) καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου
35 ὡσεὶ (λ) ἐλάφου, † καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἱστῶν με· † Δι-
δάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον. † καὶ ἔθου τόξον
36 χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου, † Καὶ ἔδωκάς μοι
ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου· † καὶ ἡ δεξιά σου ἀντε-
λάβετό μου, † καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς
37 τέλος, † καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει. † Ἐ-
πλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, † καὶ
οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἴχνη μου.

MS.A. (η) ἀνεκαλύφθησαν (θ) με. ῥύσεταί με ἐξ ἐ-
χθρῶν μου δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μισούντων με. Καὶ ἀνταπο-
δώσει (ι) ἀνταποδώσει μοι ἐνώπιον (κ) καταρτίζων
(λ) ἐλάφους,

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

15 Et apparuerunt fontes aqua-
rum: & revelata ſunt fundamen-
ta orbis terrarum. 18 Ab increpa-
tione tua, Domine, ab inſpiratione
ſpiritꝰ iræ tuæ. 19 Miſit de ſum-
mo, et accepit me: aſſumpſit me de
aquis multis. 20 Eruet me de in-
imicis meis potentibus, & ab his,
qui oderunt me : quoniā confor-
tati ſunt ſuper me. 21 Prævene-
rūt me in die (e) afflictionis meæ:
& factus eſt Dominus [e] firma-
mentum meum. 22 Et eduxit me
in latitudinem: (f) eruet me, quo-
niā voluit me. 23 Et retribuet
mihi Dominus ſecundū juſtitiam
meam : & ſecundùm puritatem
manuum mearum retribuet mihi.
24 Quia cuſtodivi vias Domi-
ni : nec impiè geſſi à Deo meo. 25
Quoniam omnia judicia ejus in
conſpectu (g) meo : & juſtitiæ
ejus non receſſerunt à me. 26
Et ero immaculatus cum eo :
& obſervabo me ab iniquitate
mea. 27 Et retribuet mihi Do-
minus ſecundùm juſtitiam me-
am, & [†] ſecundùm puritatem
manuum mearum in conſpectu o-
culorum ejus. 28 Cum ſancto
(b) [f] ſanctificaberis, & cum
viro innocente innocens eris. 29
Et cum electo electus eris, &
cum perverſo (i) pervertê is.
30 Quoniam [g] tu populum
(k) humilem ſalvum facies ; &
oculos ſuperborum humiliabis.
31 Quoniam tu illuminabis lu-
cernam meam, Domine : Deus
meus, [h] illuminabis tenebras
meas. 32 Quoniam in te eripiar
à tentatione, & in Deo meo
tranſgrediar murum. [i] Deus
meus, immaculata via ejus :
(l) eloquia Domini igne exami-
nata : protector eſt omnium ſpe-
rantium in ſe. 34 Quoniam
quis Deus præter Dominum? &
quis Deus præter Deum no-
ſtrum? 35 Deus qui præcinxit me
virtute, & poſuit immaculatam
viam meam. 36 Qui perficit
pedes meos tanquam (m) cervi :
& ſuper excelſa (n) ſtatuit me.
37 Qui docet manus meas ad
prælium : [k] & poſuiſti arcum
æreum brachia mea. [l] Et de-
diſti mihi (o) protectionem
(p) ſalutis meæ : & dextera tua ſuſcepit me, 39 [m] Et diſciplina tua correxit me in finem : (q) & diſciplina tua ipſa me docebit. 40 Dilatâſti
greſſus meos ſubter me : & non ſunt infirmata veſtigia mea.

Verſio ÆTHIOPICA.

16
ኢስተርአየ፡አንቅዕተ፡ማያት፡፡ ወተከሠ 17
ተ፡መሰረታተ፡ዓለም፡፡=፡ ወእምተግሣጽ 18
17 ከ፡ እግዚኦ፡፡ ወእምእስትንፋሰ፡መዐት
ከ፡፡=፡ ፈነወ፡እምአርያም፡ወነሥአኒ፡፡ 19
18 ወተመጠወኒ፡እማይ፡ ብዙኅ፡፡=፡ወአድኀ 20
ነኒ፡ እምፀርየ ፡ ጽኑዓን፡፡ ወእምጸላእ
19 ትየ፡እስመ፡ ይኄይሉኒ፡፡=፡ወበጽሑኒ፡በ 21
ዕለተ፡ምንደቤየ፡፡ ወኮነኒ፡እግዚአብሔ
ር፡ምስካይየ፡፡=፡ ወአውፅአኒ፡ ውስተ፡መ 22
20 ርኅብ፡፡ ወአድኀነኒ ፡ እስመ ፡ ይፈቅደ
21 ኒ፡፡=፡የአስየኒ፡እግዚአብሔር፡በከመ፡ጽ 23
ድቅየ፡፡ ወይፈድየኒ፡ በከመ፡ ንጹሐ፡ እደ
ዊየ፡፡=፡ እስመ፡ ዐቀብኩ፡ ፍናዊሁ፡ለእግ 24
ዚአብሔር፡፡ ወኢአበስኩ ፡ ለአምላኪ
22 የ፡፡=፡ እስመ፡ኵሉ፡ ኵነኔሁ፡ቅድሜየ፡ 25
ውእቱ፡፡ ወጽድቁኒ፡ ኢርሕቀ፡ እምኔ
23 የ፡፡=፡ ወእከውን፡ንጹሐ፡ምስሌሁ፡፡ ወእ 26
ትዓቀብ፡እምኃጢአትየ፡፡=፡የዓስየኒ፡እግ 27
24 ዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ጽድቅየ፡፡ ወፈድ
25 የኒ፡በከመ፡ ንጹሐ፡ እደዊየ፡፡ በቅድመ፡
አዕይንቲሁ፡፡=፡ ምስለ ፡ጻድቅ ፡ ትጻድ 28
ቅ፡፡ ወምስለ፡ ብእሲ፡ ንጹሕ ፡ ንጹሐ ፡
ትከውን፡፡=፡ ወምስለ፡ኅሩይ፡ኅሩየ፡ትከ 29
26 ውን፡፡ ወምስለ፡ጠዋይ፡ ትጠዊ፡፡=፡እስ 30
መ፡አንተ፡እግዚኦ ፡ ታድኅኖ ፡ ለሕዝብ፡
27 ትሑት፡፡ወተኀስሮሙ፡ለአዕይንተ፡ ዕቡያ
ን፡፡=፡ እስመ፡ አንተ፡ታበርህ፡ማኅቶትየ፡ 31
28 እግዚኦ፡፡ አምላኪየ፡ ያበርህ ፡ ጽልመ
ትየ፡፡=፡ እስመ፡ብከ፡እድኅን፡እመንሱ 32
ት፡፡ ወበአምላኪየ ፡ እትዐደዋ፡ ለዐረ
29 ፍት፡፡=፡ ለአምላኪየሰ ፡ ንጹሕ ፡ ፍኖ 33
ቱ፡፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ርሱን፡፡ ወ
30 ምእመኖሙ ፡ ውእቱ ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ፡
ይትዌከሉ ፡ ቦቱ፡፡=፡ መኑ ፡ ውእቱ ፡ 34
31 አምላክ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዚአብሔር፡፡
ወመኑ ፡ እግዚአብሔር፡ ዘእንበለ ፡ አም
ላክነ፡፡=፡እግዚአብሔር፡ ዘያቀንተኒ ፡ ኀ 35
32 ይለ፡፡ ወረሰየ፡ ንጹሐ ፡ ለፍኖትየ፡፡=፡
ዘያረትዖን ፡ ከመ ፡ ኀየል ፡ ለእገርየ፡፡ 36
ወያቀውመኒ፡ ውስተ ፡ መልዕልት፡=፡
33 ዘይሜህረኒ ፡ ፀብአ ፡ ለእደዊየ ፡፡ 37
ወረሰየ፡ቀስተ፡ብርት፡ ለመዝራዕትየ፡፡=፡
34 ወወሀበኒ ፡ መእመነ ፡ ለመድኀኒትየ፡፡ 38
ወየማንከ፡ ተወክፈኒ፡፡=፡ወትምህርትከ፡ 39
35 ዘያጸንዓኒ ፡ ለዝሉፉ፡፡ ወትግሣጽከ ፡
36 ውእቱ፡ ዘይሜህረኒ፡፡=፡ ወአርኀብከ፡መ 40
ካይድየ ፡ በመትሕቴየ፡፡ ወኢደክማ፡
37 ሰኰናየ ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [e] protector meus. [f] rependet mihi [f] ſanctus eris, [g] tu, Domine, [h] illuminabit [i] Dei autem mei (.·.) dirigit [k] et poſuit [l] Et dedit [m] Et miſericordia tua
quæ me fortior eſt in

Verſio ARABICA. cum Interpretatione LATINA.

16 * ظهرت عيون المياه * وانكشفت اساسات المسكونة * من انتهارك يا رب ومن هبوب ريح غضبك *
17 18 * ارسل من العلي واخذني * نشلني من المياه الغزيرة * وخلصني من اعدائي الاشداء * ومن
19 هبوب يد المبغضين لي * لانهم تقووا اكثر مني * ادركوني في يوم ضري * والرب صار لي سندا *
20 * اخرجني الى السعة وانقذني لانه احبني * تخلصني من اعدائي الاشداء * ومن المبغضين
21 22 لي * جازاني الرب مثل بري * ومثل طهر يدي يعطيني * لاني حفظت سبل الرب * ولم انافق على
23 24 الهي * لان كل احكامه قدامي * وحقوقه لم ابعدها عني * واكون معه بلا عيب * واحفظ من
25 26 اثمي * يجازيني الرب مثل بري * ومثل طهر يدي امام عينيه * مع البار بارا تكون * ومع العفيف
27 28 عفيفا تكون * ومع المختار مختارا تكون * ومع الملتوي ملتويا تكون * لانك انت يا رب تنجي
29 الشعب المتواضع * وتذل اعين المتعظمين * وانت يا رب تضي سراجي * الهي انار ظلمتي *
30 31 * لاني بك انجو من المحن وبالاهي اعبر السور * الهي لا ريب في سبله * كلام الرب مختبر * هو ناصر
32 33 جميع المتوكلين عليه * لا اله الا الرب * ولا عزيز مثل الاهنا * الله الذي عضدني بقوة * وجعل
34 35 سبلي بلا عيب * الذي ثبت رجلي مثل الايل * وعلى الاعالي يقيم قدمي * الذي يعلم يدي
36 37 القتال * وشدد ذراعي مثل قوس النحاس * اعطيتني نصرة خلاصي * يمينك نصرتني * وادبك
38 قومني الى الانقضاء * وحكمتك تعلمني * اوسعت خطاي تحتي ولم تضعف قوايمي *

Apparuerunt fontes aquarum, & detecta 16
ſunt fundamenta habitatæ, ab increpati-
one tua, O Domine, & à flatibus venti
indignationis tuæ. Miſit ab alto, & acce- 17
pit me : extraxit me ex aquis multis. Et 18
liberavit me ab inimicis meis fortiſſimis,
& à flatu manꝰ oſorū meorū, quoniā in-
valuerunt magis quàm ego : Comprehen- 19
derunt me in die penuriæ meæ : at Domi-
nus factꝰ eſt mihi adminiculū. Eduxit me 20
in latitudinē, & liberavit me, quia ama-
vit me. Liberes me ab inimicis meis for-
tiſſimis, & ab oſoribus meis : Retribuit 21
mihi Dominꝰ ſecundùm innocentiā meā,
& ſecundùm puritatem manuū mearum
dabit mihi; Quoniā ſervavi ſemitas Do- 22
mini, & non cōmiſi ſcelus contra Deum
meū. Nam omnia judicia ejus coram me 23
ſunt, & decreta ejus non elongavi à me.
Et ero cum eo ſine macula, & cavebo mi- 24
hi ab iniquitate mea. Retribuet mihi Do- 25
minꝰ ſecundùm innocentiam meā, & ſe-
cundùm munditiam manuū mearum ob
oculos ejus. Cum innocente innocens eris, 26
cum & honeſto honeſtus eris : Et cum 27
electo electus eris, & cum perverſo per-
verſus eris. Quoniam tu, O Domine, 28
redimes populum humilem, & humi-
liabis oculos magnificantium ſe. Et tu, 29
O Domine, illuminas lucernam meam :
Deus meus illuminavit tenebras meas.
Quia per te ſalvabor à tentatione, & per 30
Deū meū penetrabo murū. In Dei ſemitis 31
non eſt hæſitatio : Eloquiū Domini proba-
tū, ipſūq; adjuvans omnes confidentes in
eo. Non eſt Deus niſi Dominus, neque eſt 32
fortis ſicut Deꝰ noſter : Deus, qui accinxit 33
me virtute, & reddidit ſemitas meas ſine
macula. Qui ſtabilivit pedes meos tanquā 34
cervorū, et ſuper excelſa erigit veſtigia
mea. Qui docet manꝰ meas pugnā, et cor- 35
roboravit brachia mea veluti arcū æris.
Præbuiſti mihi ſubſidiū ſalutis meæ : dex- 3
tera tua adjuvit me. Et diſciplina tua 3
direxit me uſq; ad extremū, et ſapientia tua docet me. Dilatâſti greſſus meos ſubtus me, et non ſunt debilitata crura mea. 3

תהלים : יט

donec , revertar non & : eos comprehendam & , meos inimicos Perſequar
אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־ 38
ſubtus cadent : ſurgere poterunt non & , eos Transfigam .eos *conſumere*
כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם וְלֹא־יֻכְלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת 39
mihi obſiſtentes incurvabis : bellum ad fortitudine me accinxiſti Et .meos pedes
רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי 40
me habentes odio & ,cervicem mihi dediſti meorum inimicorum Et .me ſubtus
תַּחְתָּי׃ וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי 41
non & , Dominum *ſuper* ; *ſalvans* non & Clamabunt .eos ſuccidam
אַצְמִיתֵם׃ יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא 42
lutum ſicut : *venti facies ſuper* pulverem ut eos *comminuam* Et .eos exaudivit
עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט 43
me pones , populi contentionibus à me Erues .eos evacuabo platearum
חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי 44
auris auditum Ad .mihi *ſervient* cognovi non populus : gentium caput in
לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן 45
,decident extranei Filii .mihi mentientur extranei filii : mihi *obtemperabunt*
יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ 46
,*mea petra* benedictus & Dominus Vivit .ſuis carceribus à expaveſcent &
וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי 47
duxit & ; mihi ultiones *dans* Deus .meæ ſalutis Deus ſe exaltet &
וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר 48
mihi obſiſtentibus ab etiam , meis inimicis ab meus Erutor .me ſub populos
עַמִּים תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי 49
gentibus in tibi confitebor Propterea .me erues *rapinæ* viro à ; me exaltabis
תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן ׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם 50
faciens & , ſui regis ſalutes Magnificans .cantabo tuo nomini & ; Domine
יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה 51
.ſeculum in uſque ejus ſemini & ,David ſuo *uncto* miſericordiam
חֶסֶד ׀ לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

תרגום TARGUM.

38 אֶרְדּוֹף סַנְאַי וְשֵׁיצִיתִנּוּן וְלָא תְבוּת עַד
39 דְּנַסַּרְתִּנּוּן׃ אֲנַסַּרְנוּן וְלָא יְכִילוּ לְמֵקָם וְנַפְּלוּ
40 קְטִילִין תְּחוֹת פַּרְסַת רַגְלָי׃ וְזָרְזְתָא לִי חֵילָא
הֵיךְ קָמוּר לְמֶעְבַּד קְרָבָא תַּבַּרְתָּא עַמְמִין דְּקָיְמִין
41 לְאַבְאָשָׁא לִי תְּחוֹתָי׃ וּבַעֲלֵי דְבָבִי תַּבַּרְתָּא
42 קֳדָמַי יְהַבְתִּנּוּן מְחוֹרֵי קְדָל וְסָנְאַי אֲשֵׁיצִנּוּן׃ בָּעַן
סָעִיד וְלֵית לְהוֹן פָּרִיק מְצַלַּן קֳדָם יְיָ וְלָא מְקַבֵּל
43 צְלוֹתְהוֹן׃ וְדוּשַׁשְׁתִּנּוּן הֵיךְ גַּרְגִּשְׁתָּא דְאַרְעָא
עַל אַנְפֵּי זַעְפָּא וְהֵיךְ סֵין אַשְׁקָקֵי בַּעֲטֵית אִנּוּן׃
44 תְּשֵׁיזְבִנַּנִי מִפְּלֻגַּת עַמְמַיָּא תְּנַטְרִינַּנִי בְּמֵיזְלִי מְזַיַּן
בְּרֵישׁ עַמְמַיָּא עַמָּא דְלָא חַכִּימֵת יִפְלְחוּנַּנִי׃
45 לְשֵׁמַע אוּדְן יִשְׁתַּמְעוּן לִי בְּנֵי עַמְמַיָּא יְכַדְּבוּן
46 קֳדָמַי׃ בְּנֵי עַמְמַיָּא יְסוּפוּן וִיטַלְטְלוּן
47 מִבִּרְנְיָתְהוֹן׃ קַיָּם הוּא יְיָ וּבְרִיךְ תַּקִּיפָא דְמִן
קֳדָמוֹהִי מִתְיְהֵב לִי תְקוֹף וּפוּרְקָן וּמְרוֹמַם
48 אֱלָהָא תְּקוֹף פּוּרְקָנִי׃ אֱלָהָא דַעֲבַד פּוּרְעֲנוּתָא
לִי וּמְתַבַּר עַמְמַיָּא דְקָיְמִין לְאַבְאָשָׁא לִי תְּחוֹתָי׃
49 מְשֵׁיזְבִי מִבַּעֲלֵי דְבָבִי לְחוֹד עַל דְּקָיְמִין
לְאַבְאָשָׁא לִי תִּתְגַּבְּרִנַּנִי מִן גּוֹג וּמַשְׁרְיַת עַמְמִין
50 דַּחֲטוּפִין עִמְּהוֹן תְּשֵׁיזְבִנַּנִי׃ מְטוּל הֵיכְנָא אוֹדֶה
קֳדָמָךְ בֵּינֵי עַמְמַיָּא יְיָ וְלִשְׁמָךְ אֵימַר תּוּשְׁבַּחְתָּא׃
51 מַסְגֵּי לְמֶעְבַּד פֻּרְקָן עִם מַלְכֵּיהּ וְעָבֵד טֵיבוּ
לִמְשִׁיחֵיהּ לְדָוִד וְלִזַרְעֵיהּ עַד עָלְמָא׃

PARAPH. CHALD. Verſ.Lat.

Perſequar inimicos meos et *diſperdam* illos: 38
& non convertar donec delevero eos. Delebo eos & non poterunt ſurgere: & cadent 39
occiſi ſubtus plantas pedum meorum. Præcinxiſti me virtute *veluti cingulo* ad belligerandũ, confregiſti populos qui inſurgunt 40
ad malefaciendum mihi ſub me. Et inimicos meos confregiſti coram me: effeciſti ut 41
ipſi terga verterent; oſores autem meos diſperdam. Quærent adjutorẽ, & non erit eis 42
redemptor: deprecabuntur à Dño, & non
recipiet orationem eorũ. Et attrivi eos ut 43
glebam *terræ* ante faciem venti, & ſicut lutum platearum conculcavi eos. Salvabis me 44
à diſſidio populorum: *ſervabis me cùm inceſſero armatus* in *capite* gentium; populus
quem non novi, ſerviet mihi. Ad auditum 45
auris obedient mihi: filii *populorum* mentientur in præſentia mea. Filii *populorum* 46
conſumentur, et migrabunt de prætoriis ſuis.
Vivit Dominus ipſe & benedictus fortis, à 47
cujus conſpectu datur mihi fortitudo &
redemptio: & exaltetur Deus fortitudo
redemptionis meæ. Deus qui facit ultionem 48
meam, & conſternit ſub me populos qui inſurgunt ad malefaciendum mihi. Ereptor 49
meus de auctoribus inimicitiæ meæ, atque
iis qui inſurgunt ut noceant mihi, valentiorem me facies: à *Gog & caſtris populorũ*
cum *quibus* rapina eſt, erues me. Propterea 50
laudabo te inter gentes Domine, & nomini
tuo dicam laudes. Magnificans ut faciat 51
redemptionem cum rege ſuo, & beneficentiam præſtans Meſſiæ ſuo Davidi, & ſemini
ejus uſque in æternum.

PSALM. XIX. יט

opus & ; Dei gloriam *enarrantes* Cœli .Davidi canticum Victori
לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה 1 2
nocti nox & ; ſermonem *eructabit* diei Dies .*expanſio indicans* ejus manuum
יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה 3
.eorum vox *ſit audita* non *ut* , verba non & ,ſermo Non .ſcientiam indicabit
יְחַוֶּה־דָּעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ 4
: eorum eloquia orbis extremum in & ,eorum linea exivit terram omnem In
בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם 5
egrediens ſponſus tanquam ipſe Et .eis in tabernaculum poſuit Soli
לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא 6
.viam currendum ad potens ut gaudebit ; ſuo thalamo de
מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃

יט

1 לְשַׁבָּחָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ דְּמִסְתַּכְּלִין בִּשְׁמַיָּא
2 מִשְׁתָּעַיִן יְקָרָא דַיְיָ וְעוֹבָדֵי יְדוֹי מְחַוַּיִן דִּמְדִיקִין
3 בַּאֲוִירָא׃ יוֹמָא לְיוֹמָא מוֹסִיף וּמַבִּיעַ מֵימְרָא
4 וְלֵילְיָא לְלֵילְיָא פָּתִית וּמְחַוֵּי מַנְדְּעָא׃ לֵית
מֵימַר דְּתוּרְעֲמְתָּא וְלֵית מִלֵּי דְשִׁגּוּשָׁא דְּלָא
5 מִשְׁתַּמַּע קָלְהוֹן׃ בְּכוּלָּא אַרְעָא נְפַק מְתַח
עֲנְיָנְהוֹן וּבְסִיפֵי תֵבֵל מִלֵּיהוֹן לְשִׁמְשָׁא שַׁוֵּי
6 מַשְׁרְוֵי וִיהָרָא בְּהוֹן׃ וְהוּא בְּצַפְרָא בְּמִפְּקֵיהּ
יִפּוֹק הֵיךְ חַתְנָא דְּנָפֵק מִגְּנוּנֵיהּ וּבְטִיהֲרָא יֶחְדֵּי
הֵיךְ גַּבְרָא לְמִרְהַט בְּאָרְחָא׃

Ad laudandum Hymnus Davidi. 1

PSAL. XIX.

Qui ſuſpiciunt cœlos, enarrant gloriam 2
Domini, & opera manuum ejus annunciant
qui ſpeculantur in aëra. Dies diei *pergit & eructat* verbum, & nox nocti *dilatat &* 3
nunciat ſcientiam. Non eſt verbum murmurationis, & non ſunt ſermones tumultus, 4
quò non *auditur vox* eorũ. In omnem terram exivit extenſio *ſignificationis* eorum, & 5
in fines orbis verba eorum: Soli poſuit
tabernaculum ſplendorem in ipſis. Et 6
ipſe manè *in exortu ſuo prodit* ſicut
ſponſus qui egreditur de thalamo ſuo: &
in *meridie* lætabitur ut gigas, ut currat
in *via*.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

*ܐܪܕܘܦ ܒܒܥܠܕܒܒܝ ܘܐܕܪܘܟ ܐܢܘܢ : ܘܠܐ ܐܬܗܦܟ ܥܕܡܐ ܕܐܓܡܪ ܐܢܘܢ. * ܐܡܚܐ ܐܢܘܢ ܘܠܐ 38 39
ܢܫܟܚܘܢ ܠܡܩܡ : ܘܢܦܠܘܢ ܬܚܝܬ ܪܓܠܝ. * ܐܣܪܬܢܝ ܚܝܠܐ ܠܩܪܒܐ : ܘܬܟܘܦ ܠܕܩܝܡܝܢ 40
ܥܠܝ ܬܚܬܝ. * ܘܠܒܥܠܕܒܒܝ ܬܟܒܘܫ ܩܕܡܝ : ܘܠܣܢܐܝ ܐܫܬܩ ܐܢܘܢ. * ܢܩܥܘܢ ܘܠܐ 41 42
ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ ܦܪܘܩܐ : ܢܒܥܘܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܥܢܐ ܐܢܘܢ. * ܐܫܚܩ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܥܦܪܐ 43
ܠܘܩܒܠ ܐܦܝ ܪܘܚܐ : ܘܐܝܟ ܛܝܢܐ ܕܫܘܩܐ ܐܕܘܫ ܐܢܘܢ. * ܬܦܨܝܢܝ ܡܢ ܕܝܢܘܗܝ ܕܥܡܐ : 44
ܘܬܥܒܕܝܢܝ ܪܫܐ ܠܥܡܡܐ. ܥܡܐ ܕܠܐ ܝܕܥܬ ܢܫܬܥܒܕܘܢ ܠܝ : * ܘܒܡܫܡܥ ܐܕܢܐ ܢܫܡܥܘܢܢܝ. 45
ܒܢܝ ܢܘܟܪܝܐ ܢܫܬܥܒܕܘܢ ܠܝ : * ܒܢܝ ܢܘܟܪܝܐ ܢܬܡܚܩܘܢ ܘܢܬܚܓܪܘܢ ܡܢ 46
ܫܒܝܠܝܗܘܢ. * ܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ ܘܒܪܝܟ ܗܘ ܡܥܫܢܝ : ܘܢܬܪܝܡ ܐܠܗܐ ܦܪܘܩܝ. * ܐܠܗܐ 47 48
ܕܝܗܒ ܠܝ ܬܒܥܬܐ ܘܫܥܒܕ ܥܡܡܐ ܬܚܬܝ. * ܘܦܨܝܢܝ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝ : ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ 49
ܕܩܝܡܝܢ ܥܠܝ ܬܦܨܝܢܝ. ܘܡܢ ܓܒܪܐ ܥܘܠܐ ܬܦܪܩܝܢܝ : * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܝܬ ܥܡܡܐ 50
ܡܪܝ. ܘܠܫܡܟ ܐܙܡܪ. * ܡܪܝܡ ܦܘܪܩܢܐ ܕܡܠܟܗ : ܘܥܒܕ ܛܝܒܘܬܐ ܠܡܫܝܚܗ. ܠܕܘܝܕ 51
ܘܠܙܪܥܗ ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ.
* ܡܙܡܘܪܐ ܕܝܚ *

Perſequar inimicos meos, & aſſequar eos, nec 38
revertar donec abſumam illos. Percutiam e- 39
os & non poterunt ſurgere, cadéntq; ſubtus
pedes meos. Præcinges me virtute in bello, & 40
proſternes eos qui inſurgunt adverſum me:
Et hoſtes meos debellabis coram me, oſoréſ- 41
que meos ſilere faciam. Clamabunt, & non 42
erit ipſis ſalvator, petent à Domino, & non
exaudiet eos, Comminuam illos ut pulverem 43
contra faciem venti, & ſicut lutum platearũ
conculcabo eos. Liberabis me à jurgiis po- 44
puli, & conſtitues me caput gentium. Po-
pulus quem non cognovi, ſervient mihi. Et 45
auditu auris audient me. Filii alieni 46
ſubdent ſe mihi. Filii alieni marceſcent,
& claudicabunt à ſemitis ſuis. Vivens 47
eſt Dominus, & benedictus eſt roborator me-
us. Exaltare, Deus Salvator meus, Deus qui 48
conceſſit mihi vindictam, & ſubdidit gentes
ſub me. Et ſalvavit me ab hoſtibus meis; & 49
ab iis qui inſurgunt in me, eripe me, & à vi-
ris iniquis liberabis me. Propter hoc confi- 50
tebor tibi inter gentes, Domine mi, & nomi-
ni tuo canam. O exaltans ſalutem Regis ſui,
& faciens beneficium chriſto ſuo Davidi, et 51
ſemini ejus uſque in ſeculum.

PSAL. XIX.

1 * ܕܕܘܝܕ. ܦܘܪܩܢܐ ܕܥܡܐ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܠܢ ܕܝܢ
ܬܐܘܠܘܓܝܐ. ܦܣܘܩܐ ܠܒ.

Davidis. Liberatio populi ex Ægypto. Nobis autem Theologia. Verſ. 32. 1

* ܫܡܝܐ ܡܫܬܥܝܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܥܒܕ ܐܝܕܘܗܝ ܡܚܘܐ ܪܩܝܥܐ : * ܝܘܡܐ 2 3
ܠܝܘܡܐ ܢܒܥ ܡܠܬܐ. ܘܠܠܝܐ ܠܠܠܝܐ ܡܚܘܐ ܝܕܥܬܐ : * ܠܝܬ ܡܠܬܐ ܘܠܐ ܡܠܐ. ܕܠܐ 4
ܡܫܬܡܥ ܩܠܗܘܢ : * ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܢܦܩ ܣܒܪܗܘܢ. ܘܠܣܘܦܐ ܕܬܐܒܝܠ ܡܠܝܗܘܢ : 5
ܘܥܠ ܫܡܫܐ ܩܒܥ ܡܫܟܢܗ ܒܗܘܢ. * ܘܗܘ ܐܝܟ ܚܬܢܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܓܢܘܢܗ : ܢܚܕܐ 6
ܐܝܟ ܓܢܒܪܐ ܠܡܪܗܛ ܐܘܪܚܗ :

Coeli enarrant gloriam Dei, & opus ma- 2
nuum ejus declarat firmamentum. Dies diei
emittit ſermonem, & nox nocti indicat ſcien- 3
tiam. Non eſt ſermo neque verba, quorum 4
non audiatur vox; Nam in omnem terram 5
exivit annuntiatio eorum, et in fines orbis
verba eorum. Et ſuper ſolem fixit tabernacu-
lum ſuum in eis. Atque is velut ſponſus qui e- 6
greditur è thalamo, exultabit ut gigas ad
currendam viam ſuam.

Versio VULG. LAT.

38 Perſequar inimicos meos, & compre-
hendam illos : & non convertar do-
39 nec deficiant. Confringam illos, nec
poterunt ſtare : cadent ſubtus pedes
40 meos. Et præcinxiſti me virtute ad
bellum : & ſupplantâſti inſurgentes in
41 me ſubtus me. Et inimicos meos dediſti
mihi dorſum, & odientes me diſperdi-
42 diſti. Clamaverunt, nec erat qui ſal-
vos faceret ; ad Dñm, nec exaudivit eos.
43 Et comminuam eos, ut pulverem ante
faciem venti : ut lutum platearum de-
44 lebo eos. Eripies me de contradictioni-
bus populi : conſtitues me in caput
45 gentium. Populus, quem non cogno-
vi, ſervivit mihi : in auditu auris obe-
46 divit mihi. Filii alieni mentiti ſunt
mihi, filii alieni inveterati ſunt, &
47 claudicaverunt à ſemitis ſuis. Vivit
Dñs, & benedictus Deus meus, & exal-
48 tetur Deus ſalutis meæ. Deus qui das
vindictas mihi, & ſubdis populos ſub
me, liberator meus de inimicis meis ira-
49 cundis. Et ab inſurgentibus in me ex-
altabis me : à viro iniquo eripies me.
50 Propterea confitebor tibi in nationib⁹,
Domine : & nomini tuo pſalmum di-
51 cam. Magnificans ſalutes regis ejus, &
faciens miſericordiam chriſto ſuo Da-
vid, & ſemini ejus uſque in ſeculum.

1 In finem, Pſalmus David.

XVIII.

2 COeli enarrant gloriam Dei, & ope-
ra manuum ejus annuntiat firmamen-
3 tum. Dies diei eructat verbum, & nox
4 nocti indicat ſcientiam. Non ſunt lo-
quelæ, neque ſermones, quorum non
5 audiantur voces eorum. In omnem
terram exivit ſonus eorum : & in fines
6 orbis terræ verba eorum. In Sole
poſuit tabernaculum ſuum : et ipſe
tanquam ſponſus procedens de thala-
mo ſuo : Exultavit ut gigas ad cur-
rendam viam,

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

38 † Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐ-
τοὺς, † καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλείπω-
39 σιν. † Ἐκθλίψω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι,
40 † πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. † Καὶ περιέζωσάς
με δύναμιν εἰς πόλεμον, † συνεπόδισας πάντας
41 τοὺς (λ) ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου. † Καὶ
τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, † καὶ τοὺς μισοῦν-
42 τάς με (μ) ἐξωλόθρευσας. † Ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν
ὁ σώζων· † πρὸς κύριον, καὶ οὐκ (ν) εἰσήκουσεν αὐ-
43 τῶν. † Καὶ λεπτυνῶ αὐτοὺς (ξ) ὡς χοῦν κατὰ πρόσ-
ωπον ἀνέμου, † ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς.
44 † (ο) Ῥῦσαί με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, † καταστήσεις
45 με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν· † Λαὸς ὃν οὐκ ἔγνων, ἐδού-
λευσέ μοι, † εἰς ἀκοὴν ὠτίου (π) ὑπήκουσέ μοι.
46 † Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι. † υἱοὶ ἀλλότριοι
ἐπαλαιώθησαν, † καὶ ἐχώλαναν (ρ) ἀπὸ τῶν τρί-
47 βων αὐτῶν. † Ζῇ κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός
48 μου, † καὶ ὑψωθήτω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου. † Ὁ
θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοὶ, † καὶ ὑποτάξας
λαοὺς ὑπ' ἐμὲ, † ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν (σ) ὀργί-
49 λων. † Ἀπὸ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με,
50 † ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου (τ) ῥύσῃ με. † Διὰ τοῦτο
ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι κύριε, † καὶ τῷ
51 ὀνόματί σου ψαλῶ. † Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας
τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, † καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ
αὐτοῦ † τῷ Δαυὶδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, ἕως
αἰῶνος.

MS.A. (λ) ἐπανισταμένους (μ) ἐξωλέθρευσας. (ν) εἰσήκουσεν (ξ) ὡσεὶ χνοῦν (ο) Ῥῦσαί τε με ἀπὸ ἀντιλογιῶν λαῶν, (π) ἐπήκουσάς μοι. Οἱ υἱοὶ (ρ) ἐκ τῶν (σ) μου ὀργίλων. (τ) ῥῦσαί με.

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιη'.

2 † ΟΙ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ, † ποίησιν δὲ
3 χειρῶν αὐτοῦ (ʹ) ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. † (α)
Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, † καὶ νὺξ νυκτὶ (β)
4 ἀναγγέλλει γνῶσιν. † Οὐκ εἰσὶ λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν
5 οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν. † Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν
ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, † καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς
6 οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. † Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο
τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, † καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκ-
πορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ. † ἀγαλλιάσεται ὡς
γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ.

MS.A. (ʹ) ἀναγγελεῖ (α) Ἡ ἡμέρα (β) ἀναγγελεῖ

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopica, Tranſl. LAT.

41 *Perſequar inimicos meos, &* 38
comprehendam illos: & non re-
vertar, [n] *donec deficiãt.* 42 *Con-* 39
fringam illos, nec poterunt ſtare:
cadent ſubtus pedes meos. 43 *Et* 40
præcinxiſti me virtute ad bellum:
ſupplantâſti (r) *omnes inſurgen-*
tes in me ſubter me: 44 *Et ini-* 41
micos meos dediſti mihi dorſum:
et odio habentes me diſperdidiſti.
45 *Clamaverunt, nec erat qui ſal-* 42
vos faceret : ad Dominum, nec
exaudivit eos. 46 *Et comminuã* 43
eos; ut pulverem ante faciẽ venti:
ut lutum platearũ, [o] *delebo eos.*
47 (ſ) *Erue me* [p] *de contradi-* 44
ctionibus populi: conſtitues me in
caput gentium. 48 *Populus, quem* 45
non cognovi, ſervivit mihi: in au-
ditu auris obedivit mihi. 49 *Filii* 46
alieni mentiti ſunt mihi: filii ali-
eni (t) *inveterati ſunt, & clau-*
dicaverunt à ſemitis ſuis. 50 *Vi-* 47
vit Dominus, & benedictus Deus
meus : & exaltetur Deus ſalutis
meæ. 51 [q] *Deus qui das vindi-* 48
ctas mihi, & ſubdis populos ſub
me: [r] *liberator meus de* (u) *ini-*
micis iracundis. 52 *Ab inſurgen-* 49
tibus in me exaltabis me : à viro
iniquo eripies me. 53 *Propterea* 50
confitebor tibi in gentibus, Domi-
ne: et nomini tuo pſallam. 54 *Ma-* 51
gnificans ſalutes regis ejus ; &
faciens miſericordiam chriſto ſuo
David, et ſemini ejus in ſeculum.

In finem, Pſalmus ipſi David. 1
XVIII.

1 C*Oeli enarrant gloriã Dei,* 2
& opus manuum ejus an-
nuntiat firmamentũ. 2 *Dies diei* 3
eructat verbum, & nox nocti an-
nuntiat ſcientiam. 3 *Non* (a) *ſunt* 4
loquelæ, neque ſermones, quorum
non audiantur voces eorum. 4 *In* 5
omnem terrã exivit ſonus eorum,
& in fines orbis terræ [a] *verba*
eorum. 5 *In* (b) *Sole poſuit taber-* 6
naculum ſuum: & [b] *ipſe tan-*
quam ſponſus procedens de tha-
lamo ſuo. 6 *Exultabit ut gigas*
ad currendam viam (c) *ſuam:*

Verſio ÆTHIOPICA.

እደግኖሙ ፡ ለፀርየ ፡ ወእኅዞሙ ፡፡ ወኢይት 41
ሜየጥ ፡ እስከ ፡ አጠፍኦሙ ፡፡=፡ አመንድ 42
ቦሙ ፡ ወኢይክሉ ፡ ቀዊም ፡፡ ወይወድቁ ፡ ታ
ሕተ ፡ እገርየ ፡፡=፡ ወታቀንተኒ ፡ ኃይለ ፡ በጸ 43
ብእ ፡፡ ወአዕቀጽኮሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ እለ ፡
ቆሙ ፡ ሳዕሌየ ፡ በመትሕቴየ ፡፡=፡ ወመጠ 44
ውከኒ ፡ ዘበኖሙ ፡ ለፀርየ ፡፡ ወሰረውኮሙ ፡
ለጸላእትየ ፡፡=፡ ወአውየዉ ፡ ወኃጥኡ ፡ 45
ዘይረድኦሙ ፡፡ ወሀበ ፡ እግዚአብሔር ፡
ወኢሰምዖሙ ፡፡=፡ አኀርጾሙ ፡ ከመ ፡ 46
ጸበል ፡ ዘቅድመ ፡ ገጸ ፡ ነፋስ ፡፡ ወእከይደሙ ፡
ከመ ፡ ጽንጕነ ፡ መርኅብ ፡፡=፡ አድኅነኒ ፡ እመ 47
ነቢብ ፡ አሕዛብ ፡፡ ወትሠይመኒ ፡ ውስተ ፡ ርእ
ሰ ፡ ሕዝብ ፡፡=፡ ሕዝብ ፡ ዘኢየአምር ፡ ተቀን 48
የ ፡ ሊተ ፡፡ ውስተ ፡ ምስማዐ ፡ እዝን ፡ ተሰጥዉ
ኒ ፡፡=፡ ውሉደ ፡ ነኪር ፡ ሐሰዉኒ ፡፡ ውሉደ ፡ 49
ነኪር ፡ በልዩ ፡፡ ወሐነከሱ ፡ በፍኖቶሙ ፡፡=፡
ሕያው ፡ እግዚአብሔር ፡ ወቡሩክ ፡ አምላኪ 50
የ ፡፡ ወተለዓለ ፡ አምላክ ፡ መድኃኒትየ ፡፡=፡
አምላኪየ ፡ ያገብእ ፡ በቀልየ ፡፡ ወአግረረ ፡ 51
ሊተ ፡ አሕዛብ ፡ በመትሕቴየ ፡፡ ዘይባል
ሐኒ ፡ እምጸላእትየ ፡ መንስዋን ፡፡=፡ ወዘ 52
ያሌዕለኒ ፡ እምእለ ፡ ቆሙ ፡ ሳዕሌየ ፡፡ እም
ብእሲ ፡ ገፋዒ ፡ ባልሐኒ ፡፡=፡ በእንተዝ ፡ 53
እገኒ ፡ ለከ ፡ በውስተ ፡ አሕዛብ ፡ እግዚኦ ፡፡
ወእዜምር ፡ ለስምከ ፡፡=፡ ዘያዐቢ ፡ 54
ለመድኃኒተ ፡ ንጉሠ ፡፡ ወይገብር ፡ ምሕ
ረቶ ፡ ለመሲሑ ፡፡ ለደዊት ፡፡ ወለዘርኡ ፡ እስ
ከ ፡ ለዓለም ፡፡

ፍጻሜ ፡ መዝሙር ፡ ዘደዊት ፡፡

፲፰ ሰማያት ፡ ይነግሩ ፡ ስብሐተ ፡ እግዚአብሔ 1
ር ፡፡ ወግብረ ፡ እደዊሁ ፡ ያየድእ ፡ ሰማያት ፡፡=፡
ዕለት ፡ ለዕለት ፡ ትጐሥዕ ፡ ነቢበ ፡፡ ወሌሊት ፡ 2
ለሌሊት ፡ ታየድዕ ፡ ጥበበ ፡፡=፡ አልቦ ፡ ነገረ ፡ 3
ወአልቦ ፡ ነቢበ ፡ ዘኢይተሰምዐ ፡ ቃሎሙ ፡፡=፡
ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ፡ ወፅአ ፡ ነገሮሙ ፡፡ 4
ወእስከ ፡ አጽናፈ ፡ ዓለም ፡ በጽሐ ፡ ነቢቦ
ሙ ፡፡=፡ ወውስተ ፡ ፀሐይ ፡ ሠመ ፡ ጽላሎቶ ፡፡ 5
ወውእቱሰ ፡ ከመ ፡ መርዓዊ ፡ ዘይወፅእ ፡ እም
ጽርሑ ፡፡=፡ ይትፌሣሕ ፡ ከመ ፡ ደርባሕ ፡ 6
ዘይሜርድ ፡ ፍኖቶ ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [n] donec conſumam eos. [o] conculcabo eos. [p] de ſermone [q] Deus meus [r] & qui liberat me de inimicis meis caſtigatis. *PSAL. XVIII.* [a] pervenit ſermo eorum. [b] ipſe quidem

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

39 * اطلب اعداي فادركهم * ولا ارجع حتي يفنوا * ارميهم فلا يستطيعون القيام * يسقطون
40 41 تحت قدمي * اعضدتني بقوة في الحرب * جعلت كل الذين قاموا علي تحتي * ابدت اعداي *
42 43 واستاصلت الذين يبغضوني * صرخوا وليس مخلص * والي الرب فلم يستجب لهم * اسحقهم
44 مثل الهباء امام الريح * ومثل طين الطرق اطاوهم * نجني يا رب من مقاومة الشعب * صيرني
45 راسا للشعوب * الشعب الذي لا اعرفه تعبد لي * بسماع الاذن اطاعني * ابناء الغرباء
46 47 كذبوني * وبنوا الغرباء عتقوا وصاروا عرجا في سبلهم * حي هو الرب * ومبارك هو الهي *
48 49 يتعالي اله خلاصي * الله الذي وهب لي الانتقام * اخضع الشعوب تحتي * ونجاني من يد
50 اعداي المبغضين * ورفعني من الذين قاموا علي * خلصني من انسان دغل * ومن اجل
51 هذا اعترف لك يا رب في الامم * وارتل لاسمك * يا معظم خلاص الملك * وصانع الرحمة
لمسيحه * داود وزرعه الي الابد *

1 * المزمور الثامن عشر لداود * قاله في الاخر يوم السبت السابعين * لآ
2 3 * السموات تنطق بمجد الله * والفلك يخبر بصنعة يديه * يوم يبدي كلامه ليوم * وليل
4 5 يبدي علما لليل * ليس بقول ولا بكلمات * الذين لم تكن تسمع اصواتهم * خرجت
6 اصواتهم في الارض كلها * وبلغ كلامهم اقطار المسكونة * جعل مسكنه في الشمس * وهي
مثل العروس اذا خرج من خدره * تفرح مثل الجبار الذي يسرع في سبله *

Quærã inimicos meos, & comprehen- 39
dam illos, & non revertar donec abſu-
mantur. Proſternam eos, nec poterunt ſur-
gere : cadent ſubtus pedes meos. Accin- 40
xiſti me fortitudine in bello : poſuiſti
omnes, qui inſurrexerunt adverſum me,
ſubtus me. Perdidiſti inimicos meos, & 41
eradicâſti qui me oderunt. Clamaverunt, 42
nec fuit Salvator : & ad Dominum, &
non exaudivit eos. Comminuã eos veluti 43
glumam ante ventũ, & veluti lutum vi-
arum conculcabo eos. Libera me, O Do- 44
mine, à contradictione populi : conſtitue
me Principem populorum. Populus, quem
non novi, ſervivit mihi. Obedivit mihi 45
per auditum aurium. Filii alienigenarum
abnegaverunt me : Et filii alienorum in- 46
veterati ſunt, & facti ſunt claudi in ſe-
mitis ſuis. Vivus eſt Dominus, & bene- 47
dictus eſt Deus meus : exaltetur Deus ſa-
lutis meæ : Deus qui dedit mihi vindi- 48
ctam, ſubjecit populos mihi. Et libera- 49
vit me de manu inimicorum meorum odi-
entium : & eripuit me ab iis, qui inſur-
rexerunt in me, & ſalvavit me ab ho-
mine doloſo. Propterea confitebor tibi, O 50
Domine, inter populos, & pſallam nomi-
ni tuo, O magnificans ſalutem regis, & 51
faciens miſericordiam erga chriſtum
ſuum David, & ſemen ejus in æternum.

PSAL. XVIII. Davidis.
Dictus eſt ab eo de fine, die 1
Sabbathi. Verſ. 31.

C*Oeli proferunt gloriam Dei, & fir-* 2
mamentum narrat artem manuum
ejus. Dies manifeſtat eloquium ejus diei, 3
& nox indicat ſcientiam nocti. Non ſer- 4
mone, neque verbis, quorum non audian-
tur voces. Imò exierunt voces eorum in 5
terram univerſam, & pervenit eloquium
eorum ad terminos habitatæ. Poſuit
habitaculum ſuum in ſole : Et hic velut 6
ſponſus cùm exit è thalamo ſuo, gaudet
tanquam gigas, qui feſtinat in ſemi-
tis ſuis.

תהלים : כ כא

non & ; eorum extrema ſuper ejus revolutio & ,ejus egreſſio cœlorum extremo Ab
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין 7
teſtimoniũ ; animam convertens , perfecta Domini Lex .ejus calore à *latens*
נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת 8
l, recta Domini Præcepta .*ſimplicem* efficiens ſapientem , fidele Domini
יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים 9
Domini Timor .oculos illuminans ,purum Domini præceptum : cor lætificantia
מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה 10
ſunt juſtificata ; veritas Domini judicia , *perpetuum* in permanens , mundus
טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ
liquore & ,melle *præ dulcia &* ; *multo obrizo præ &* ;*auro præ* Deſiderabilia .pariter
יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת 11
.multa merces ea cuſtodiendo in : eis in illuſtratur tuus ſervus Etiam .*favorum*
צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ 12
prohibe *inſolentibus ab* Etiam .me munda occultis ab ? intelliget quis Errores
שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ 13 14
prævaricatione à ero mundus & : ero perfectus tunc ,*me in* dominentur ne,tuũ ſervũ
עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע
; *tuas facies ad* mei cordis meditatio & ,mei oris eloquia voluntatẽ ad Erunt .*multa*
רָב׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ 15
.mi redemptor & ,mea petra Domine
יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

PSAL. XX. כ

te elevet : anguſtiæ die in Dominus te Exaudiat .David canticum Victori
לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ 1 2
.te fulciat Sijon de & . ſanctitate de *tuum* auxiliũ Mittat .Jahacob Dei nomen
שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ 3
tibi Det .Selah ,incineret *tua aſcenſio* & ; tuorum *munerum* omnium Recordetur
יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ יִתֶּן־לְךָ 4 5
, tua ſalute in *Ovabimus* .impleat tuum conſilium omne & ; tuum cor ſecundùm
כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ 6
omnes Dominus impleat : elevabimus vexillum noſtri Dei nomine in &
וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־
ei reſpondebit ;ſuum *unctum* Dominus fecit ſalvũ quòd ſcivi Nunc .tuas petitiones
מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ 7
hi & ,curru in Hi .ſuæ dexteræ ſalus fortitudinibus in :ſuæ ſanctitatis cœlis de
מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה 8
,ſe incurvaverunt Hi .memorabimus noſtri Dei Domini *nomine in* nos & ; equis in
בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר׃ הֵמָּה כָּרְעוּ 9
rex , ſerva Domine .nos ereximus & ,ſurreximus nos & ; ceciderunt &
וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ 10
.*nos clamare* die in nos exaudiet
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

PSAL. XXI. כא

: rex lætabitur tua fortitudine in Domine .David canticum Victori
לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ 1 2
! vehementer exultabit quàm tua ſalute in &
וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־יָּגֶיל מְאֹד׃

תרגום TARGUM.

מִסִּיפֵי שְׁמַיָּא מַפְּקָנֵיהּ וְתוּקְפֵיהּ עַל סִטְרֵיהוֹן 7
וְלֵית דְּמִטְּמַר מִן רְתָחֵיהּ׃ אוֹרַיְתָא דַּייָ שְׁלֵימְתָא 8
מְתִיבָא נְפַשׁ סַהֲדוּתָא דַּייָ מְהֵימְנָא מְחַכְּמָא
שַׁבְרָא׃ פִּקּוּדַיָּא דַּייָ תְּרִיצִין מַחְדִין לִבָּא פִּקּוּדָא 9
דַּייָ בְּרִירָא מְנַהֲרָא עַיְנִין׃ דַּחַלְתָּא דַּייָ דַּכְיָא 10
קַיְמָא לְעָלְמִין דִּינַיָּא דַּייָ הֵימְנוּתָא וְזַכָּאוּ כַּחְדָא׃
דִּרְגִינִין מִדַּהֲבָא וּמִן אוֹבְרִיזִין סַגִּי וּבְסִימִין 11
יַתִּיר מִן דִּבְשָׁא וְכַוְרִיתָא חֲלִיאֲתָא׃ בְּרַם 12
עַבְדָּךְ אִזְדְּהַר בְּהוֹן כְּדִנְטִירִין חִלּוּפֵי הֵיכְנָא
אִתְעֲבִיד טָבְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל׃ שָׁלְוָתָא מַן יְחַכֵּם 13
וּמִטְּמִירָתָא זַכֵּי יָתִי׃ בְּרַם מִן זֵידָנַיָּא פְּצָא 14
עַבְדָּךְ דְּלָא יִשְׁלְטוּן בִּי הֵידֵין אֱהֵי בְּלָא
מוּם וְאֶהֱי זַכֵּי מֵחוֹבָא רַבָּא׃ יְהוֹן לְרַעֲוָא 15
מֵימְרֵי פּוּמִי וְרִנְנַת רַעְיוֹנֵי קֳדָמָךְ יְיָ תּוּקְפִּי
וּפָרִיקִי׃

כ

לְשַׁבָּחָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ יְקַבֵּל צְלוֹתָךְ 1 2
יְיָ בְּיוֹמָא דְּעָקָא יְשַׁגְּבִנָּךְ שְׁמָא דֶּאֱלָהָא
דְּיַעֲקֹב׃ יְשַׁדַּר סַעֲדָךְ מִן בֵּית מוּקְדְּשֵׁיהּ 3
וּמִצִּיּוֹן יְסַיְּעִנָּךְ׃ יִדְכַּר כּוּלְהוֹן דּוּרוֹנָיָתָךְ 4
וַעֲלָוָתָךְ יְדַהֵן לְעָלְמִין׃ יִתֵּן לָךְ כְּרַעְיוֹנָךְ וְכָל 5
מִלְּכָךְ יְשַׁלֵּם׃ יֵימְרוּן עַמָּךְ נְשַׁבַּח בְּפוּרְקָנָךְ 6
וּבְשׁוּם אֱלָהָנָא נְטַקֵּס יַשְׁלֵים יְיָ כּוּלְהוֹן
שְׁאִלָּתָךְ׃ הַשְׁתָּא יְדַעִית אֲרוּם פְּרִיק יְיָ 7
מְשִׁיחֵיהּ קַבֵּיל צְלוֹתֵיהּ מִמּוֹתְבֵי דִשְׁמַיָּא
קַדִּישֵׁיהּ בִּגְבוּרָן פּוּרְקַן יְמִינֵיהּ׃ אִלֵּין 8
בִּרְתִיכִין וְאִלֵּין בְּסוּסָוָן וַאֲנַחְנָא בְּשׁוּם יְיָ
אֱלָהָנָא נִדְכַּר׃ אִנּוּן גְּחַנוּ וּנְפַלוּ וַאֲנַחְנָא 9
אִזְדַּקַּפְנָא וְאִתְחַיַּלְנָא׃ יְיָ פְּרוֹק לָן מַלְכָּא תַקִּיף 10
קַבֵּל צְלוֹתַן בְּיוֹם מִקְרֵינָא׃

כא

לְשַׁבָּחָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ יְיָ בְּעֻשְׁנָךְ יֶחְדֵּי 1 2
מַלְכָּא מְשִׁיחָא וּבְפוּרְקָנָךְ כְּמָא יְרַנֵּן לַחְדָא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ab extremitatibus cœlorum egreſſus ejus, 7
& revolutio ejus uſque ad latera eorũ; &
non eſt qui ſe abſcondat à fervore ejus. Lex 8
Domini perfecta convertens animam, teſtimonium Domini fidele, præbens ſapientiam
inſipienti. Præcepta Domini recta, lætifi- 9
cantia cor: præceptum Domini purum, illuminans oculos. Timor Domini mundus 10
permanet in perpetuum: judicia Domini
fidelia pura ſunt ſimul. Deſiderabilia magis 11
quàm aurum & quàm obrizum multum; &
ſuavia magis quàm mel & favis dulcis. 12
Sanè ſervus tuus circumſpectus fuit in
eis: *prout ſervata fuerint, ſic bene ſit
Iſraeli.* Errores quis noſcat? ſed ab oc- 13
cultis meis munda me. Verùm à ſuperbis 14
libera ſervum tuum, ne dominentur in me:
tunc fiam ſine macula, & ero purus à
peccato magno. Sint grata verba oris mei, 15
& meditationes mentis meæ apud te Domine fortitudo mea & redemptor meus.

Ad laudandum Hymnus Davidi. 1

PSAL. XX.

ACcipiat orationem tuam Dominus in 2
die tribulationis: protegat te nomen Dei
Jacob. Mittat auxilium tuum de domo 3
ſanctuarii ſui, & de Sion auxilietur tibi.
Recordetur omnium munerum tuorum, & 4
holocauſta tua adoleat ſemper. Tribuat ti- 5
bi ſecundùm cogitationem tuam, & omne
conſilium tuum perficiat. *Dicant populus* 6
tuus, Laudes dicemus in redemptione tua,
& in nomine Dei noſtri explicabimus
vexillum: impleat Dominus omnes petitiones tuas. Nunc cognovi quòd redemit 7
Dominus Chriſtum ſuum; exaudivit orationem ejus de habitatione cœlorum ejus
ſanctorum, virtutibus redemptionis dexteræ
ipſius. Illi in curribus & illi in equis, nos 8
autem nomen Domini Dei noſtri in memoriam revocemus. Ipſi incurvati ſunt & 9
ceciderunt: nos autem erecti ſumus, &
viribus valuimus. *Domine* redime nos; 10
rex fortis ſuſcipe orationem noſtram quo
die nos invocamus.

Ad laudandum Hymnus Davidi. 1

PSAL. XXI.

DOmine in virtute tua *lætabitur* rex 2
Chriſtus, & in redemptione tua quàm vehementer exultaturus eſt!

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

*ܘܡܢ ܫܘܦܗ ܕܫܡܝܐ ܡܦܩܗ܂ ܘܡܬܦܢܝܢܘܬܗ ܥܠ ܫܘܦܗ ܕܫܡܝܐ܂ ܘܠܝܬ ܕܛܫܐ ܡܢ ܫܘܒܗ܀ 7
*ܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܘܡܦܢܐ ܢܦܫܐ܂ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܡܚܟܡܐ 8
ܠܫܒܪܐ܀ *ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܬܪܝܨܝܢ ܘܡܚܕܝܢ ܠܠܒܐ܂ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܪܝܐ ܓܒܐ ܘܡܢܗܪ ܠܥܝܢܐ܀ 9
*ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܟܝܐ ܘܡܩܘܝܐ ܠܥܠܡ܂ ܕܝܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܒܩܘܫܬܐ ܘܙܕܝܩܝܢ ܒܟܠܡܕܡ܀ 10
*ܘܪܓܝܓܝܢ ܡܢ ܕܗܒܐ ܘܡܢ ܟܐܦܐ ܛܒܬܐ܂ ܘܚܠܝܢ ܡܢ ܕܒܫܐ ܘܡܢ ܟܘܪܝܬܐ܀ *ܐܦ ܥܒܕܟ 11 12
ܢܛܪ ܐܢܝܢ܂ ܘܐܢ ܢܛܪ ܐܢܝܢ ܢܩܒܠ ܦܘܪܥܢܐ ܣܓܝܐܐ܀ *ܣܟܠܘܬܐ ܡܢܘ ܡܣܬܟܠ܂ ܘܡܢ ܛܡܝܪܬܐ 13
ܕܟܝܢܝ܀ *ܐܦ ܡܢ ܥܘܠܐ ܚܣܘܟܝܗܝ ܠܥܒܕܟ܂ ܕܠܐ ܢܫܬܠܛܘܢ ܒܝ ܒܝܫܐ܂ ܘܐܕܟܐ ܡܢ ܚܛܗܐ܀ 14
*ܢܗܘܘܢ ܠܨܒܝܢܟ ܡܠܘܗܝ ܕܦܘܡܝ܂ ܪܢܝܗ ܕܠܒܝ ܩܕܡܝܟ܂ ܡܪܝܐ ܡܥܕܪܢܝ ܘܦܪܘܩܝ܀ 15

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟ *

*ܕܕܘܝܕ܂ ܟܕ ܒܥܐ ܕܢܬܦܨܐ ܡܢ ܩܪܒܐ ܕܥܡܘܢܝܐ܂ ܠܢ ܕܝܢ ܗܫܐ ܨܠܘܬܐ ܡܘܬܪܐ ܠܢ܂ ܦܬܓܡܐ ܟ܀ 1
*ܢܥܢܝܟ ܡܪܝܐ ܒܝܘܡܐ ܕܐܘܠܨܢܐ܂ ܘܢܥܕܪܝܟ ܫܡܗ ܕܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ܀ *ܢܫܕܪ ܠܟ ܥܘܕܪܢܐ 2 3
ܡܢ ܡܩܕܫܗ܂ ܘܡܢ ܨܗܝܘܢ ܢܣܡܟܝܟ܀ *ܢܬܕܟܪ ܠܟ ܡܪܝܐ ܟܠܗܘܢ ܩܘܪܒܢܝܟ܂ ܘܥܠܘܬܟ 4
ܗܘ ܢܕܗܢ܀ *ܢܬܠ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܠܒܟ܂ ܘܐܝܟ ܡܠܟܟ ܢܫܡܠܐ܀ *ܘܢܫܒܚ 5 6
ܒܦܘܪܩܢܟ܂ ܘܒܫܡܗ ܕܐܠܗܢ ܢܬܪܘܡ܀ ܢܫܡܠܐ ܡܪܝܐ ܟܠܗ ܨܒܝܢܟ܀ *ܗܫܐ 7
ܝܕܝܥܐ ܗܝ ܕܦܪܩ ܐܠܗܐ ܠܡܫܝܚܗ܂ ܘܥܢܝܗܝ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܩܘܕܫܗ܂ ܒܚܝܠܐ ܘܦܘܪܩܢܐ
ܕܝܡܝܢܗ܀ *ܗܠܝܢ ܒܡܪܟܒܬܐ ܘܗܠܝܢ ܒܪܟܫܐ܂ ܚܢܢ ܕܝܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܢܬܥܫܢ܀ 8
*ܗܢܘܢ ܟܪܥܘ ܘܢܦܠܘ܂ ܘܚܢܢ ܩܡܢ ܘܐܬܬܩܢܢ܀ *ܡܪܝܐ ܦܪܘܩ ܡܠܟܐ ܢܥܢܝܢ ܒܝܘܡܐ 9 10
ܕܢܩܪܝܘܗܝ܀

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܐ *

*ܕܕܘܝܕ܂ ܒܥܘܬܐ ܕܗܠܝܢ ܕܡܥܕܪܝܢ ܠܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ܂ ܦܬܓܡܐ ܟܙ܀ 1
*ܡܪܝܐ ܒܚܝܠܟ ܢܚܕܐ ܡܠܟܐ܂ ܘܒܦܘܪܩܢܟ ܢܪܘܙ ܛܒ ܠܚܕ܀ 2

Et ab extremitatibus cœli exitus ejus, & 7
cubile ejus ſuper extrema cœlorum, nec eſt
quod lateat ſplendorem ipſius. Lex Domini 8
ſine macula eſt, & convertens animam. Teſtimonium Domini fidele, & ſapientiã præſtans parvulis. Præcepta Domini recta, & 9
exhilarantia cor: mandatum Domini electũ,
& illuminans oculos. Timor Domini mun- 10
dus & permanens in ſeculum; Judicia Domini cum æquitate, & juſta ſunt in omni re,
Atque expetibilia magis quàm aurum, & 11
quã lapides optimi, atque dulciora melle &
favo. Etiam ſervus tuus cautè ſervavit ea, 12
ſique obſervaverit illa, retributionem conſequetur multam. Lapſus quis intelligat? & ab 13
ocultis munda me; Etiam ab iniquitate cohibe ſervum tuum, nè dominentur mihi mali- 14
gni, & expurgabor à peccatis. Sint in bene- 15
placitum tuum verba oris mei, meditatio cordis mei in conſpectu tuo, Domine, adjutor meus, & liberator meus.

PSAL. XX.

Davidis: quum rogaret ut ſalvaretur à bello Ammonitarum. Nobis autem modò precatio utilis. Verſ. 20. 1

EXaudiat te Dñs in die tribulationis, & au- 2
xilietur tibi nomen Dei Jacob: Mittat tibi auxiliũ è ſanctuario ſuo, atq; è Sion te ſuf- 3
fulciat: Memor ſit tibi Dñs omniũ oblationũ 4
tuarũ, & holocauſta tua ipſe pinguefaciat.
Tribuat tibi Dñs ſecundũ cor tuũ, & juxta 5
omne conſiliũ tuũ perficiat; Laudéſq; dice- 6
mus in ſalute tua, & in nomine Dei noſtri extollemur: peragat Dñs omnẽ voluntatẽ tuã.
Nunc notũ eſt quòd ſalvârit Deꝰ unctum ſuũ, 7
& exaudierit eũ de cœlo ſanctitatis ſuæ, virtute ac ſalute dexteræ ſuæ. Hi in curribus, et 8
hi in equis, nos autem in nomine Dñi Dei
noſtri magnificabimur. Ipſi ſuccubuerunt et 9
corruerunt, nos autẽ ſurreximꝰ, et accinximꝰ
nos. Dominus liberabit nos, et rex noſter ex- 10
audiet nos die quâ invocaverimus eum.

PSAL. XXI.

Davidis. Petitio eorum quæ adjumento ſunt viro juſto. Verſ. 27. 1

DOmine, in virtute tua lætabitur rex, et 2
in tua ſalute exultabit vehementer.

Versio VULG. LAT.

7 A summo cœlo egreſſio ejus: Et occurſus
ejus uſque ad ſummum ejus: nec eſt
8 qui ſe abſcondat à calore ejus. Lex Dñi
immaculata, convertens animas: teſtimonium
Domini fidele, ſapientiam præſtans
9 parvulis. Juſtitiæ Domini rectæ, lætificantes
corda: præceptum Domini lucidum,
10 illuminans oculos. Timor Domini
ſanctus, permanens in ſeculum ſeculi:
judicia Domini vera, juſtificata in ſemetipſa.
11 Deſiderabilia ſuper aurum & lapidem
pretioſum multum: & dulciora ſuper
12 mel & favum. Etenim ſervus tuus
cuſtodit ea, in cuſtodiendis illis retributio
13 multa. Delicta quis intelligit? ab occultis
14 meis munda me: Et ab alienis parce
ſervo tuo. Si meî non fuerint dominati,
tunc immaculatus ero: & emundabor
15 à delicto maximo. Et erunt ut complaceant
eloquia oris mei: & meditatio cordis
mei in conſpectu tuo ſemper. Domine
adjutor meus, & redemptor meus.
1 In finem, Pſalmus David. XIX.
2 EXaudiat te Dominus in die tribulationis:
protegat te nomen Dei Jacob.
3 Mittat tibi auxilium de ſancto: & de Sion
4 tueatur te. Memor ſit omnis ſacrificii
5 tui: & holocauſtum tuũ pingue fiat. Tribuat
tibi ſecundùm cor tuum: & omne
6 conſilium tuum confirmet. Lætabimur in
ſalutari tuo: & in nomine Dei noſtri
7 magnificabimur. Impleat Dñs omnes petitiones
tuas: nunc cognovi quoniã ſalvum
fecit Dominus CHRISTUM ſuum.
Exaudiet illum de cœlo ſancto ſuo: in
8 potentatibus ſalus dexteræ ejus. Hi in
curribꝰ, & hi in equis: nos autem in nomine
Domini Dei noſtri invocabimus.
9 Ipſi obligati ſunt, & ceciderunt: nos autem
10 ſurreximus & erecti ſumus. Domine,
ſalvum fac regem: & exaudi nos in die,
quâ invocaverimus te.
1 In finem, Pſalmus David. XX.
2 DOmine, in virtute tua lætabitur rex:
& ſuper ſalutare tuum exultabit vehementer.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

7 Ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ· † καὶ τὸ κατάντημα
αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ· † καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται
8 τῆς θέρμης αὐτοῦ. † Ὁ νόμος (γ) τοῦ
κυρίου ἄμωμος ἐπιστρέφων ψυχὰς, † ἡ μαρτυρία
9 κυρίου πιστὴ σοφίζουσα νήπια. † Τὰ δικαιώματα κυρίου
(ᵅ) εὐθέα εὐφραίνοντα καρδίαν, † ἡ ἐντολὴ κυρίου
10 τηλαυγὴς φωτίζουσα ὀφθαλμούς. † Ὁ φόβος κυρίου
ἁγνὸς διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος, † τὰ κρίματα
κυρίου ἀληθινὰ δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό.
11 † Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον πολὺν,
12 † καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον. † Καὶ
γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτὰ, † ἐν τῷ φυλάσσειν
13 αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή. † Παραπτώματα τίς
14 συνήσει; † ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με, † Καὶ
ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τοῦ δούλου σου. † ἐὰν μή μου
(δ) κατακυριεύσωσι, τότε ἄμωμος ἔσομαι, † καὶ
15 καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης. † Καὶ ἔσονται
εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, † καὶ
ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου (ε) διαπαντός·
† κύριε βοηθέ μου, καὶ λυτρωτά μου.
1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. ιθʹ.
2 † ἘΠακούσαι σου κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως,
† ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ Ἰακώβ.
3 † Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, † καὶ ἐκ
4 Σιὼν ἀντιλάβοιτό σου. † Μνησθείη πάσης θυσίας
σου, † καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου πιανάτω. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
5 † Δώη (α) σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου, † καὶ
6 πᾶσαν τὴν βουλήν σου (ᵅ) πληρώσαι. † Ἀγαλλιασόμεθα
(β) ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, † καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν
7 μεγαλυνθησόμεθα. † Πληρώσαι κύριος πάντα τὰ
αἰτήματά σου. † νῦν ἔγνων ὅτι ἔσωσε κύριος τὸν
χριστὸν αὐτοῦ· † ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ,
† ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.
8 † Οὗτοι ἐν ἅρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, † ἡμεῖς δὲ ἐν
ὀνόματι (γ) κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
9 † Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, † ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν
10 καὶ ἀνωρθώθημεν. † Κύριε σῶσον τὸν βασιλέα, † καὶ
ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.
1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. κʹ.
2 † ΚΎριε ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς,
† καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται
σφόδρα.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

A ſummo cœlo egreſſio ejus. 7 Et 7
occurſꝰ ejꝰ uſque ad ſummũ cœli:
nec eſt qui ſe abſcondat à calore
ejꝰ. 8 Lex Domini immaculata, 8
convertens animas: teſtimonium
Domini fidele, ſapientiã præſtans
parvulis. 9 Juſtitiæ Domini rectæ, 9
lætificantes cor: præceptũ Domini
lucidum, illuminans oculos. 10 Timor 10
Domini caſtus, permanens in
[c] ſeculũ ſeculi: judicia Domini
vera, [d] juſtificata in idipſum:
11 Deſiderabilia ſuper aurũ et lapidẽ 11
pretioſũ multũ: et dulciora
ſuper [e] mel et favum. [f] 12 Etenim 12
ſervꝰ tuꝰ cuſtodit ea; in cuſtodiendis
illis retributio multa.
13 (d) Delicta quis intelliget? ab 13
occultis meis munda me: Et ab (e) 14
alienis parce ſervo tuo. 14 Si meî
non fuerint dominati, tunc immaculatus
ero, & mundabor à delicto
magno. 15 Et erunt (f) in beneplacitum 15
eloquia oris mei, et meditatio
cordis mei in conſpectu tuo
ſemper. 16 Domine adjutor meus,
& redemptor meus.

In finem, Pſalmus ipſi David. 1
XIX.
1 E*Xaudiat tẽ Dominꝰ in die [a]* 2
tribulationis: protegat te nomen
Dei Jacob. 2 Mittat tibi auxilium 3
de [b] ſancto: & de Sion tueatur
te. 3 Memor ſit omnis ſacrificii 4
tui, & holocauſtũ tuum (a) pinguefaciat.
DIAPSALMA. 4
(b) Tribuat [c] tibi ſecundùm cor 5
tuum: & omne conſiliũ tuum [d]
compleat. 5 Exultabimus in ſalu- 6
tari tuo: & in nomine [e] Dei noſtri
magnificabimur. 6 Impleat [f] 7
Dominus omnes petitiones tuas:
nunc cognovi, quoniã ſalvũ fecit
Dominus Chriſtũ ſuum. 7 Exaudiet
illum de cœlo ſancto ſuo: in
potentatibus ſalus dexteræ ejus.
8 [g] Hi in curribꝰ, et hi in equis: 8
nos autem in nomine Domini Dei
noſtri (c) magnificabimur. 9 Ipſi 9
(†) obligati ſunt, et deciderũt: nos
autẽ ſurreximus, & erecti ſumꝰ.
10 Domine, ſalvũ fac regem: & 10
exaudi nos, in (d) [h] quacunque die invocaverimus te.

Verſio ÆTHIOPICA.

እምአጽናፈ፡ሰማይ፡ሙፃኡ፡፡=፡ወእስከ፡አ 7
ጽናፈ፡ ሰማይ፡ ምእታዊ፡፡እልቦ፡ ዘይትኀባ
እ፡እምላሕቡ፡፡=፡ሕግ፡ለእግዚአብሔር፡ 8
ንጹሕ፡ወይመይጥ፡ለነፍስ፡፡ስምዑ፡ለእግዚ
አብሔር፡እሙን፡ ወያጠብብ፡ ሕፃናተ፡፡=፡
ኵነኔሁ፡ለእግዚአብሔር፡ርቱዕ፡ ወያስተፌ 9
ሥሕ፡ ልበ፡፡ትእዛዙ፡ ለእግዚአብሔር፡ብ
ሩህ፡ወያበርህ፡አዕይንተ፡፡=፡ፈሪሀ፡እግዚአ 10
ብሔር፡ንጹሕ፡ወየሐዩ፡ ለዓለም፡፡ፍትሑ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ጽድቅ ፡ ወርትዕ ፡ ኅቡ
ረ፡፡=፡ ወይትፈተው፡እምወርቅ፡ወእምዕን 11
ቍ ፡ ክቡር፡፡ወይጥዕም ፡ እመዓር ፡ ወሶከ
ር፡፡=፡ወገብርከሰ፡ያዐቅቦ፡፡ወበዓቂቦቱ፡ይ 12
ትዓሰይ፡ብዙኀ፡፡=፡ ለስሒት፡መኑ፡ይሌብ 13
ዋ፡፡እምኅቡአትየ፡አንጽሐኒ፡ወእምነኪር፡
መሐኮ፡ለገብርከ፡፡=፡ ወእመሰ፡ኢቀንዩኒ፡ 14
ውእተ፡ጊዜ፡ንጹሐ፡እከውን፡፡ወእነጽሕ፡እ
ምዐቢይ፡ኃጢአትየ፡፡=፡ወይከውን፡ስሙረ፡ 15
ቃለ፡አፉየ፡፡ወሐሊና፡ልብየኒ፡ ቅድሜየ፡ው
እቱ፡በኵሉ፡ጊዜ፡፡=፡ እግዚእየ፡ረዳኢየ፡ 16
ወመድኀንየ፡፡=፡

ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡

፲፱ ይስማዕከ፡ እግዚአብሔር፡ በዕለተ፡ም 1
ንደቤከ፡፡ወይቁም፡ለከ፡ስሙ፡ለአምላከ፡ያ
ዕቆብ፡፡=፡ ወይፈኑ፡ለከ፡ረድኤተ፡እመቅደ 2
ሱ፡፡ወእምጽዮን፡ይትወከፍከ፡፡=፡ ወይዝ 3
ክር፡ለከ፡ኵሎ፡ መሥዋዕተከ፡፡ወያጥልል፡
ለከ፡ቍርባነከ፡፡=፡ የሀብከ፡እግዚአብሔ 4
ር፡ዘከመ፡ ልብከ፡፡ወይፈጽም፡ ለከ፡ኵሎ፡
ሠምረተከ፡፡=፡ ወንትፌሣሕ፡በአድኀኖት 5
ከ፡፡ወንዐቢ፡ በስመ፡ እግዚአብሔር፡ አምላ
ክነ፡፡=፡ ወይፈጽም፡ለከ፡እግዚአብሔር፡ 6
ኵሎ፡ስእለተከ፡፡ይእዜ፡አእመርኩ፡ከመ፡
አድኀኖ፡እግዚአብሔር፡ለመሲሑ፡፡=፡ ወ 7
ይሰጠዎ፡እምሰማይ፡ መቅደሱ፡፡በኀይለ፡አ
ድኀኖተ፡የማኑ፡፡=፡ እሙንቱሰ፡በአፍራስ፡ 8
ወበሰረገላት፡፡ወንሕነሰ፡ንዐቢ፡በስመ፡እግዚ
አብሔር፡አምላክነ፡፡=፡ እሙንቱሰ፡ታዐቅ 9
ጹ፡ወወድቁ፡፡ወንሕነሰ ፡ ተንሣእነ ፡ ወረታዕ
ነ፡፡=፡ እግዚኦ ፡ አድኀኖ፡ ለንጉሥ፡፡ወሰ 10
ምዓነ፡በዕለተ፡ንጼውዓከ፡፡=፡

ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡

፳ እግዚኦ፡በኀይልከ፡ይትፌሣሕ፡ንጉሥ፡፡ 1
ወብዙኀ፡ይትሐሠይ፡በአድኀኖትከ፡፡=፡

MS.A. (γ) κυρίου (ᵅ) εὐθεῖα (δ) κατακυριεύσουσιν, (ε) διὰ παντός.

Ψαλμ. ιθʹ. MS. A. (α) σοι κύριος κατὰ (ᵅ) πληρώσαι. (β) ἐπὶ τῷ (γ) θεοῦ ἡμῶν

In finem, Pſalmus ipſi David. XX. 1

D*Omine, in virtute tua lætabitur rex; & ſuper ſalutare tuum exultabit vehementer.* 2

INTERP. ÆTHIOP. [c] ſeculum: judicia [d] & recta ſimul: [e] mel & ſaccharum. [f] Et ſervus etiam tuus *PSAL.* XIX. [a] tribulationis tuæ: & erigat te [b] ſancto ſuo: [c] tibi Deus quicquid eſt ſecundùm [d] tibi compleat. [e] Domini Dei noſtri [f] tibi Dominus [g] Hi quidem in equis, & hi in curribus: [†] irretiti [h] die quâ

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 8 * من اطراف السماء خروجها * والي اطراف السماء منتهاها. وليس من يختفي من حرارتها * ناموس
9 الرب مطهر يرد النفوس * شهادة الرب صادقة تعلم الاطفال * حقوق الرب مستقيمة تفرح
10 القلوب * وصية الرب مضية تضي الابصار من البعد * خشية الرب طاهرة دائمة الي الابد *
11 احكام الرب احكام حق عادلة جميعا * ارادة قلبه مختارة افضل من الذهب والجوهر الثمين *
12 13 وحلوة افضل من العسل والشهد * وان عبدك يحفظها * اذ في حفظها مجازاة كثيرة * من
14 يقدر ان يفهم الاثام * طهرني يا رب * من خفياتي الذين ليسوا مني * اشفق علي عبدك * فاذا
15 لم يتسلطوا علي فحينئذ اكون طاهرا * واطهر من عظم خطيتي * تكون جميع اقوال فمي
كمسرتك * وتلاوة قلبي امامك في كل حين * الرب معيني ومخلصي *

1 * المزمور التاسع عشر لداود * ك * استيخن *

2 3 * يستجيب لك الرب في يوم شدتك * ينصرك اسم اله يعقوب * يبعث لك بعون من القدس *
4 5 ومن صهيون يعضدك * يذكر جميع ذبائحك * وقربانك يستدسمها * يعطيك الرب مثل
6 قلبك * وكل امانيك يتمم * نعترف لك يا رب بخلاصك * وباسم الرب الهنا ننمي * يكمل لك
7 الرب جميع سؤالك * الان علمت ان الرب خلص مسيحه * وهو يستجيب له من سماء قدسه
8 9 بقوة خلاص يمينه * هولاء بالمراكب وهولاء بالخيل * ونحن باسم الهنا ننمي * هم اشتبكوا
10 وسقطوا * ونحن قمنا وانتصبنا * يا رب خلص الملك * واستجب لنا يوم ندعوك *

1 * المزمور العشرون لداود * استيخن * كز *

2 * يا رب بقوتك يفرح الملك * وبخلاصك يستبشر جدا *

A finibus cœli exitus ejus, et ad fines cœli 7
terminus ejus: nec eſt qui ſe abſcondat à
calore ejus. Lex Domini pura, reparans 8
animos: Teſtimonium Domini verax, erudiens
pueros. Statuta Domini recta, exhi- 9
larantia corda; mandatum Domini lucidum,
illuminans oculos à longè. Timor 10
Domini caſtus, perſeverans in æternum:
Judicia Domini judicia vera, æqua cuncta;
Voluntas cordis ejus ſelecta, præ- 11
ſtantior auro & gemmis pretioſis: et dulcia
pluſquam mel, & favus: Et quidem 12
ſervus tuus cuſtodit ea: quandoquidem
in obſervatione eorum retributio eſt multa.
Quis poteſt percipere delicta? Munda 13
me, O Domine mi Ab occultis meis, 14
quæ non ſunt à me: & propitiare ſervo
tuo. Quum enim minimè dominata fuerint
mihi, tunc ero mundus: & mundabor
à magnitudine peccati mei. Erunt omnes 15
ſermones oris mei ſecundùm voluntatem
tuam: & meditatio cordis mei ante
te omni tempore. Dominus eſt adjutor
meus, & ſalvator meus.

PSAL. XIX. Davidis. 1
Verſ. 20.

E*Xaudiat te Dominus in die tribulati-* 2
onis tuæ: adjuvet te nomen Dei Jacob.
Mittat tibi auxilium è ſanctuario, & ex 3
Sion te fulciat. Recordetur omnium ſa- 4
crificiorum tuorum, & holocauſtis tuis
oblectetur. Tribuat tibi Dominus ſecun- 5
dum cor tuum, & omnia optata tua perficiat.
Confitebimur tibi, O Domine, pro 6
ſalute tua: & in nomine Domini Dei noſtri
multiplicabimur. Compleat tibi Dominus
omnem petitionem tuam. Nunc ſci- 7
vi quòd Dominus liberavit chriſtum ſuum,
& ipſe exauditurus eſt eum de cœlo
ſanctitatis ſuæ, potentiâ ſalutis dexteræ
ſuæ. Hi in curribus, & hi in equis: & 8
nos in nomine Dei noſtri multiplicabimur.
Ipſi irretiti ſunt, & ceciderunt: & nos 9
ſurreximus, & erecti ſumus. O Domi- 10
ne, ſalva regem, & exaudi nos in die
quâ invocaverimus te.

PSAL. XX. Davidis. 1
Verſ. 27.

O*Domine, in virtute tua lætatur rex,* 2
& ſalute tuâ gaudet valdé.

תהלים : כב

non ejus labiorum prolationem & ; ei dediſti ejus cordis Deſiderium
3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־
appones ; bonitatis benedictionibus eum prævenies Quoniam .Selah , prohibuiſti
4 מָנַעְתָּ סֶּלָה׃ כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית
longitudinem ei dediſti : te à petiit *Vitam* *.obrizi diadema* ejus capiti
5 לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ
decorem & ,gloriam : tua ſalute in ejus gloria Magna *.perpetuum* & ,ſeculum dierum
6 יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר
eum lætificabis ;*perpetuum* in benedictiones eum pones Quoniam .eum ſuper *adæquabis*
7 תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ
miſericordia in & ; Domino in *ſperans* rex Quoniam *.tuis faciebus* cum lætitia in
8 בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד
inveniet tua dextera : *tuos inimicos omnes* tua manus *Inveniet* .nutabit non altiſſimi
9 עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא
Dominus *:tuarum facierum* tempore in ignis clibanum ut eos Pones .te odio *habentes*
10 שֹׂנְאֶיךָ׃ תְּשִׁיתֵמוֹ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה
; perdes terra è eorum Fructum .ignis eos *perdet* & ; eos *deglutiet* ſuo *naſo* in
11 בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד
: malum te ſuper declinaverunt Quoniam *.hominis* filiis à eorum ſemen &
12 וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה
tuis funibus in;humerum eos pones Quoniam.poterunt non,cogitationem cogitaverunt
13 חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃ כִּי תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ
, cantabimus : tua fortitudine in Domine te Exalta .eorum *facies ſuper* præparabis
14 תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה
.tuam fortitudinem pſallemus &
וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃

PSAL. XXII. כב

quid ut,meus Deus,meus Deus .David canticum *auroræ* cervam ſuper Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי אֵלִי לָמָה
clamabo meus Deus .mei rugitus verbis , mea ſalute à *longinquus*,? me dereliquiſti
3 עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא
ſanctus tu Et .mihi ſilentium non & , nocte & *: reſpondebis* non & *, interdiu*
4 יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ
.eos eruiſti &,ſperaverũt:noſtri patres ſperaverũt te In .Iſrael laudes *inhabitans*
5 יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃
.affecti pudore fuerunt non & , ſperaverunt te in : evaſerunt & ,clamaverunt te Ad
6 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃
Omnes .populi contemptus &,hominum opprobrium : vir non & , vermis ego Et
7 8 וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־
ad *Volve* : caput movebunt , *labio in* emittent : me ſubſannabunt me videntes
9 רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־
meus eductor tu Quoniam .eo in complacuit quoniã,eum eripiat:eum eruat,Dominũ
10 יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי
.meæ matris ubera ſuper me faciens confidere ; utero ab
מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃

תרגום TARGUM.

3 רַגְנַת נַפְשֵׁיהּ יְהַבְתְּ לֵיהּ וּפֵירוּשׁ סִפְוָתֵיהּ
4 לָא כְלֵיתָא לְעָלְמִין׃ אֲרוּם תְּקַדְּמִנֵּיהּ בִּרְכָן
5 טָבָן תְּשַׁוֵּי עַל רֵישֵׁיהּ כְּלִיל דְּהַב סְנִינָא׃ חַיֵּי
עָלְמָא שְׁאַל מִנָּךְ יְהַבְתְּ לֵיהּ נַגְדָּא דְיוֹמַיָּא
6 לְעָלְמֵי עָלְמִין׃ סַגִּי יְקָרֵיהּ בְּפוּרְקָנָךְ תּוּשְׁבַּחְתָּא
7 וְשִׁבְהוֹרָא תְּשַׁוֵּי עֲלוֹי׃ מְטוּל דִּי תְשַׁוִּנֵּיהּ
בִּרְכָן לְעָלְמִין תַּחְדְּנֵיהּ בְּחֶדְוְתָא דִּי מִן קֳדָמָךְ׃
8 מְטוּל דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא סְבִיר בַּיְיָ וּבְחִסְדָּא
9 דְּעִלָּאָה לָא יְזוּעַ׃ תַּדְבֵּק מְחַת אִידָךְ לְכָל
בַּעֲלֵי דְבָבָךְ פּוּרְעָנוּת יְמִינָךְ תַּשְׁכַּח לְכָל סָנְאָךְ׃
10 תְּשַׁוִּנּוּן הֵיךְ אַתּוּן נוּרָא לְעִדָּנֵי רוּגְזָךְ יְיָ
בְּרָגְזֵיהּ יְסַלְעֲמִנּוּן וְתֵיכְלִנּוּן בְּעוּר גֵּיהִנָּם׃
11 בְּנֵיהוֹן מֵאַרְעָא תְּהוֹבֵד וְזַרְעִיתְהוֹן מִבְּנֵי נָשָׁא׃
12 מְטוּל דַּחֲשִׁילוּ עֲלָךְ בִּישְׁתָּא חֲשִׁיבוּ מַחְשְׁבָן
13 בִּישָׁן וְלָא יְכִילוּ׃ מְטוּל דְּשַׁוִּיתִנּוּן לְעַמָּךְ
כְּתַף חַד בְּאַטּוּנֵי מַשְׁכְּנָךְ תְּתַקֵּן אוּרְחֵיהוֹן
14 קֳדָמֵיהוֹן׃ אִזְדְּקַף יְיָ בְּעוּשְׁנָךְ נְשַׁבַּח וּנְדוּץ
בִּגְבוּרְתָּךְ׃

כב

1 לְשַׁבָּחָא עַל תְּקוֹף קוּרְבַּן תְּדִירָא דְּקַרְצְתָא
2 תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ אֵלִי אֵלִי מְטוּל מָה
שְׁבַקְתָּנִי רָחִיק מִן פּוּרְקָנִי מִלֵּי אַכְלָיוּתִי׃
3 אֱלָהִי אֲנָא קָרֵי בִימָמָא וְלָא תְקַבֵּל וּבְלֵילְיָא
4 לָא שְׁתִיקוּתָא לִי׃ וְאַנְתְּ קַדִּישׁ דִּמְיַתֵּב
5 עָלְמָא עַל תּוּשְׁבְּחָן יִשְׂרָאֵל׃ עֲלָךְ סַבַּרוּ
6 אֲבָהָתָנָא סַבַּרוּ בְּמֵימְרָךְ וְשֵׁיזֵבְתִּנּוּן׃ קֳדָמָךְ צַלּוֹ
7 וְאִשְׁתֵּיזִבוּ וַעֲלָךְ אִתְרְחִיצוּ וְלָא בְהִיתוּ׃ וַאֲנָא
וְחֵיל חַלָּשׁ וְלָא גְבַר סָבַל חִסּוּדֵי בְנֵי נָשָׁא
8 וּמִתְרַמְרְמוּתָא דְּעַמְמֵי׃ כָּל דְּחָמַיִן לִי יִרְהֲבוּן
עֲלַי מִתְנַגְּדִין בְּסִפְוָתְהוֹן יְטַלְטְלוּן בְּרֵישֵׁיהוֹן׃
9 שַׁבַּח קֳדָם יְיָ וְשֵׁיזְבֵיהּ פְּצָא יָתֵיהּ מְטוּל דְּאִתְרְעֵי
10 בֵּיהּ׃ מְטוּל דְּאַתְּ אַפֵּקְתַּנִי מִכְּרֵיסָא אַסְבַּרְתַּנִי
עַל תַּדְיֵי אִמִּי׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

3 Deſiderium animæ ejus tribuiſti ei, & prolationem labiorum ejus non prohibuiſti in æternum. 4 Quoniam prævenies eum benedictionibus bonis, pones ſuper caput ejus coronam auri puri. 5 Vitam æternam petiit à te, dediſti ei longitudinem dierum in ſecula ſeculorum. 6 Multa eſt gloria ejus in redemptione tua : laudem & decorem pones ſuper eum. 7 Quoniam pones eum benedictiones per ſecula, lætitia perfundes eum ab aſpectu tuo. 8 Propterea quòd rex *Chriſtus* confidit in *Domino*, & in miſericordia altiſſimi, non commovebitur. 9 Invadet percuſſio manus tuæ cunctos hoſtes tuos, ultio dexteræ tuæ inveniet omnes odio te habentes. 10 Pones eos ut fornacem ignis in temporib⁹ iræ tuæ. Dñs *in furore ſuo diſperdet* eos & conſumet eos incendium gehennæ. 11 Filios eorum de terra perdes, & ſemen eorum à filiis hominum. 12 Quoniam machinati ſunt contra te malum, cogitaverunt cogitationes pravas, 13 nec adverſum te potuerunt. Quoniam poſuiſti eos populo tuo humerum unum : in funibus tabernaculi tui ordinabis *vias eorum* coram eis. 14 Exaltare Domine in fortitudine tua : laudabimus & *lætabimur* ſuper virtute tua.

1 Ad laudandum ſuper potenti oblatione perpetua auroræ, Hymnus Davidi.

PSAL.. XXII.

2 Deus mi, Deus mi, quare dereliquiſti me ? longè à redemptione mea verba clamoris mei. 3 Deus mi, ego clamo interdiu, nec *ſuſcipis* ; & noctu, nec eſt ſilentium mihi. 4 Tu verò ſanctus, qui ſtabilis orbem propter laudes Iſrael. 5 In *te* confiſi ſunt patres noſtri: confiſi ſunt in verbo tuo & liberâſti eos. 6 Coram te preces fuderunt & liberati ſunt, *&* in *te* confiſi ſunt, & non ſunt confuſi. 7 At ego vermis debilis & non homo, portans vituperia hominum, & deſpectio populorum. 8 Omnes qui vident me derident me, proſcindunt labiis ſuis, movent capita ſua. 9 Laudes *dixit* apud Dominum, & eripuit *eum* ; eruit *eum*, quoniam complacuit ſibi in *eo*. 10 Quoniam tu extraxiſti me ab utero, *fiduciam feciſti mihi* ſuper ubera matris meæ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 * ܪܓܬܐ ܕܠܒܗ ܝܗܒܬ ܠܗ. ܘܛܘܝܒܐ ܕܣܦܘܬܗ ܠܐ ܟܠܝܬ ܡܢܗ: * ܡܛܠ ܕܩܕܡܬܝܗܝ
4 ܒܒܘܪܟܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܣܡܬ ܒܪܫܗ ܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܚܐ: * ܚܝܐ ܫܐܠܟ ܘܝܗܒܬ ܠܗ. ܢܘܓܪܐ
5 ܕܝܘܡܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ: * ܪܒ ܫܘܒܚܗ ܒܦܘܪܩܢܟ. ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܣܡܬ
6 ܥܠܘܗܝ: * ܡܛܠ ܕܝܗܒܬܝܗܝ ܒܘܪܟܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܘܚܕܝܬܝܗܝ ܒܚܕܘܬܐ
7 ܕܦܪܨܘܦܟ: * ܡܛܠ ܕܡܠܟܐ ܡܣܒܪ ܒܡܪܝܐ. ܘܒܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܝܡܐ ܠܐ ܢܙܘܥ:
8 9 10 * ܬܫܟܚ ܐܝܕܟ ܠܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܘܝܡܝܢܟ ܬܫܟܚ ܠܣܢܐܝܟ: * ܬܣܝܡ ܐܢܘܢ
ܐܝܟ ܬܢܘܪܐ ܕܢܘܪܐ ܠܙܒܢܐ ܕܪܘܓܙܟ. ܡܪܝܐ ܒܪܘܓܙܗ ܢܘܩܕ ܐܢܘܢ: ܘܬܐܟܘܠ ܐܢܘܢ ܢܘܪܐ.
11 12 * ܘܦܐܪܝܗܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܬܘܒܕ: ܘܙܪܥܗܘܢ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. * ܡܛܠ ܕܐܨܛܠܝܘ ܥܠܝܟ
13 ܒܝܫܬܐ. ܘܐܬܚܫܒܘ ܡܠܟܐ ܘܠܐ ܐܬܟܫܪܘ ܒܚܝܠܐ. * ܬܣܝܡ ܒܗܘܢ ܒܗܬܬܐ: ܘܛܘܝܒܟ ܬܛܝܒ
14 ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܗܘܢ. * ܐܬܬܪܝܡ ܡܪܝܐ ܒܚܝܠܟ: ܢܙܡܪ ܘܢܫܒܚ ܚܝܠܬܢܘܬܟ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܒ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܡܡܝܩܝܢ ܒܗ ܪܕܘܦܘܗܝ. ܘܥܠ ܚܫܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܘܩܪܝܬܐ ܕܥܡܡܐ. ܦܬܓܡ ܣܙ.

2 * ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܘܐܪܚܩܬ ܡܢܝ ܦܘܪܩܢܝ ܒܡܠܝ ܕܣܟܠܘܬܝ:
3 4 * ܐܠܗܐ ܐܩܪܝܟ ܒܐܝܡܡܐ ܘܠܐ ܬܥܢܝܢܢܝ. ܘܒܠܠܝܐ ܘܠܐ ܬܨܘܬ ܠܝ: * ܐܢܬ ܩܕܝܫܐ ܘܝܬܒ
5 6 ܒܫܘܒܚܗ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. * ܒܟ ܣܒܪܘ ܐܒܗܝ: ܣܒܪܘ ܒܟ ܘܦܨܝܬ ܐܢܘܢ. * ܠܘܬܟ ܩܥܘ
7 ܘܐܬܦܨܝܘ: ܒܟ ܣܒܪܘ ܘܠܐ ܒܗܬܘ. * ܐܢܐ ܕܝܢ ܬܘܠܥܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ: ܚܣܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ
8 ܘܫܘܝܬܗ ܕܥܡܐ. * ܟܠ ܕܚܙܘܢܝ ܡܓܚܟܝܢ ܒܝ: ܐܦܬܚܘ ܒܣܦܘܬܗܘܢ. ܘܐܢܝܕܘ
9 10 ܪܫܝܗܘܢ. * ܐܬܬܟܠ ܥܠ ܡܪܝܐ ܢܦܨܝܘܗܝ: ܘܢܫܒܩܝܘܗܝ ܐܢ ܪܚܡ ܠܗ. * ܡܛܠ
ܕܐܢܬ ܗܘ ܬܘܟܠܢܝ ܡܢ ܡܪܒܥܐ: ܘܣܒܪܝ ܡܢ ܬܕܝ ܕܐܡܝ.

3 Deſiderium cordis ejus conceſſiſti ei, & præparationem labiorum ejus non denegâſti illi. 4 Nam prævenisti eum benedictione optimâ, & poſuiſti in capite ejus coronam glorioſam. 5 Vitam petiit à te, & tribuiſti ei longitudinem dierum in ſeculum ſeculorum. 6 Magnificata eſt gloria ejus per ſalutem tuam: honorem ac nitorem poſuiſti ſuper eum. 7 Quoniam ſtatuiſti eum benedictionem in ſeculum ſeculorum, & exhilarâſti eum gaudio vultûs tui. 8 Quoniam rex ſperat in Domino, & ex gratia Altiſſimi non commovebitur. 9 Inveniet manus tua cunctos hoſtes tuos, & dextera tua inveniet oſores tuos. 10 Reddes eos quaſi clibanum ignis ad tempus iræ: Dominus in ira ſua exuret eos, & devorabit eos ignis. 11 Fructúſq; ipſorum è terra perdet, & ſemen eorum ex hominibus; 12 Quoniam converterunt in te malum, cogitaverunt conſilium, & non polluerunt viribus. 13 Pones in eis turpitudinem, & præparationem tuam diſpones contra facies eorum. 14 Exaltare, Domine, tuâ virtute : canemus, atque laudabimus potentiam tuam.

PSAL. XXII.

1 *Davidis, quum illuderetur à perſecutoribus ſuis. Et de paſſione Chriſti : & vocatione gentium. Verſ. 67.*

2 Deus meus, Deus me⁹, quare dereliquiſti me, & longè feciſti à me ſalutem meam ob verba inſipientiarum mearum ? 3 Deus, invocabo te per diem, & non exaudies me : & per noctem, nec attendes me. 4 Tu, Sancte, & ſedens in gloria tua Iſraele, 5 In te ſperaverunt patres mei; ſperaverunt in te, & liberâſti eos. 6 Ad te clamaverunt, & liberati ſunt: in te ſperaverunt, & non ſunt confuſi. 7 Ego vermis ſum, & non homo : opprobrium hominum, & abjectio plebis. 8 Omnes qui viderunt me, deriſerunt me ; dimoverunt labia ſua, & moverunt capita ſua : 9 Confiſus eſt in Domino, liberet eum ; & dimittat eum ſi diligit illum. 10 Quoniam tu es fiducia mea à vulva, & ſpes mea ab uberibus matris meæ.

Verſio VULG. LAT.

3 Deſiderium cordis ejus tribuiſti ei; &
voluntate labiorum ejus non fraudâſti e-
4 um. Quoniam prævenisti eum in bene-
dictionibus dulcedinis: poſuiſti in capite
5 ejus coronam de lapide pretioſo. Vitam
petiit à te: & tribuiſti ei longitudinem
dierum in ſeculum, & in ſeculum ſeculi.
6 Magna eſt gloria ejus in ſalutari tuo:
gloriam et magnũ decorẽ impones ſuper
7 eum. Quoniam dabis eum in benedicti-
onem in ſeculũ ſeculi: lætificabis eum in
8 gaudio cum vultu tuo. Quoniam rex ſpe-
rat in Domino: & in miſericordia Altiſ-
9 ſimi non commovebitur. Inveniatur ma-
nus tua omnib⁹ inimicis tuis: dextera tua
10 inveniat omnes, qui te oderunt. Pones e-
os ut clibanũ ignis in tempore vultûs tui:
Dñs in ira ſua conturbabit eos, & devo-
11 rabit eos ignis. Fructum eorum de terra
perdes: & ſemen eorum à filiis hominũ.
12 Quoniam declinaverunt in te mala; cogi-
taverunt conſilia, quæ non potuerunt
13 ſtabilire. Quoniam pones eos dorſum: in
reliquiis tuis præparabis vultum eorum.
14 Exaltare, Domine, in virtute tua: cantabimus & pſallemus virtutes tuas.

1 In finem pro ſuſceptione matutina,
Pſalmus David. XXI.

2 DEus Deus meus, reſpice in me: quarè
me dereliquiſti? longè à ſalute mea
3 verba delictorũ meorũ. Deus me⁹, clama-
bo per diem, & non exaudies: & nocte,
4 & non ad inſipientiam mihi. Tu autem
5 in ſancto habitas, Laus Iſrael. In te ſpe-
raverunt patres noſtri: ſperaverunt, &
6 liberâſti eos. Ad te clamaverunt, & ſal-
vi facti ſunt: in te ſperaverunt, & non
7 ſunt confuſi; Ego autem ſum vermis, &
non homo: opprobrium hominũ, & ab-
8 jectio plebis. Omnes videntes me, deri-
ſerunt me: locuti ſunt labiis, & moverũt
9 caput; Speravit in Domino, eripiat e-
um: ſalvum faciat eum, quoniam vult
10 eum. Quoniam tu es, qui extraxiſti me
de ventre: ſpes mea ab uberibus matris
meæ.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

3 † Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ,
† καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐ-
4 τόν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Ὅτι προέφθασας αὐ-
τὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, † ἔθηκας ἐπὶ τῆς κε-
5 φαλῆς αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου. † Ζωὴν ᾐτήσα-
τό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ † μακρότητα ἡμερῶν εἰς
6 αἰῶνα αἰῶνος. † Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σω-
τηρίῳ σου, † δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις
7 ἐπ᾽ αὐτόν. † Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα
αἰῶνος, † εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώ-
8 που σου. † Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ κύριον, † καὶ
9 ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ. † Εὑρεθείη ἡ
χείρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, † ἡ δεξιά σου εὕ-
10 ροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. † Θήσεις αὐτοὺς ὡς
κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου, † (α)
κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ κατα-
11 φάγεται αὐτοὺς πῦρ. † Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ
γῆς ἀπολεῖς, † καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀν-
12 θρώπων. Ὅτι ἔκλιναν εἰς σὲ κακά, † διελογί-
13 σαντο (β) βουλὴν ἣν οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι. † Ὅτι
θήσεις αὐτοὺς νῶτον † ἐν τοῖς περιλοίποις σου,
14 ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν. † Ὑψώθητι κύριε
ἐν τῇ δυνάμει σου. † ᾄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυ-
ναστείας σου.

MS. A. (α) κύριε ἐν ὀργῇ σου συνταράξεις αὐτούς, (β) βουλὰς ἃς οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

1 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς (α) ἑω-
θινῆς, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. κα΄.

2 † Ὁ Θεὸς ὁ θεός μου πρόσχες μοι, ἵνατί ἐγκα-
τέλιπές με; † μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου
3 οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. † Ὁ θεός μου
κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σέ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, † καὶ
4 νυκτὸς καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί. † Σὺ δὲ (α) ἐν ἁγίῳ
5 κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραήλ. † Ἐπὶ σοὶ ἤλ-
πισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, † ἤλπισαν καὶ (β) ἐρρύσω αὐ-
6 τούς. † Πρὸς σὲ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν, † ἐπὶ
7 σοὶ ἤλπισαν καὶ οὐ κατῃσχύνθησαν. † Ἐγὼ δέ εἰμι
σκώληξ καὶ (γ) οὐκ ἄνθρωπος, † ὄνειδος (δ) ἀν-
8 θρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ. † Πάντες οἱ θεωροῦν-
τές με ἐξεμυκτήρισάν με, † ἐλάλησαν ἐν χείλε-
9 σιν, ἐκίνησαν κεφαλήν, † Ἤλπισεν ἐπὶ κύριον,
ῥυσάσθω αὐτόν, † σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει
10 αὐτόν. † Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστρός,
† ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου,

MS. A. (α) ἑωθινῆς. κα΄. Ὁ θεὸς (α) ἐν ἁγίοις κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος Ἰσραήλ. (β) ἐρύσω (γ) οὐχὶ (δ) ἀνθρώπου

Ver. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiop. Tranſl. LAT.

Deſiderium (a) animæ ejus de- 3
diſti ei: & (b) petitione labiorũ
ejus non fraudâſti eum. DIA-
PSALMA. 3 Quoniam præ- 4
veniſti eum in benedictionibus
dulcedinis: poſuiſti ſuper caput
ejus coronã de lapide pretioſo.
4 Vitã petiit à te, & dediſti ei 5
longitudinẽ dierum in (c) ſecu-
lum ſeculi. 5 Magna eſt gloria 6
ejus in ſalutari tuo: gloriã &
magnũ decorem impones ſuper
eum. 6 Quoniã dabis ei bene- 7
dictionem in ſeculũ (d) ſeculi:
lætificabis eum in gaudio cum
vultu tuo. 7 Quoniam rex ſpe- 8
rat [a] ſuper Dominũ, et in mi-
ſericordia Altiſſimi non com-
movebitur. 8 (e) [b] Invenia- 9
tur manus tua omnib⁹ inimicis
tuis: dextera tua inveniat o-
mnes, qui te oderunt: 9 Pones 10
eos ut clibanũ ignis, in tempore
vultûs tui: Dominus in ira ſua
conturbabit eos, & devorabit
eos ignis. 10 Fructũ illorũ de 11
terra [c] perdes, & ſemen eorũ
à filiis hominum. 11 Quoniam 12
(f) [d] declinaverunt in te ma-
la: cogitaverunt (g) conſilium,
quod non poterunt ſtabilire.
12 Quoniam (h) pones eos [c] 13
dorſum in (i) reliquiis tuis, [t]
præparabis vultũ eorũ. 13 Ex- 14
altare, Domine, in virtute tua:
cantabimus, & pſallemus vir-
tutes tuas.

[g] MS. Æthiop. Pocock. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto: Eſt modo, ſemper erit, & in ſecula ſeculorũ, Amen.

In finem, pro ſuſceptione †] 1
matutina, Pſalmus ipſi David.
XXI.

[a] 1 DEus De⁹ me⁹, reſpice in 2
(a) me: quarè me dereliquiſti?
longè à ſalute mea verba (b)
delictorum meorum. 2 Deus 3
meus, clamabo ad te per diem,
& non exaudies; & [b] nocte,
& non ad (c) inſipientiã mihi.
3 Tu autẽ in (d) [c] ſancto ha- 4
bitas, (e) Laus Iſrael. 4 In te ſperaverunt patres noſtri: ſperaverunt, & eruiſti eos. 5
5 Ad te clamaverunt, & ſalvi facti ſunt: in te ſperaverunt, & non ſunt confuſi. 6
6 Ego autem ſum vermis & non homo: opprobrium hominum, & abjectio plebis. 7
7 Omnes qui conſpiciebant me, ſubſannaverũt me: locuti ſunt labiis, moverũt caput: 8
8 Speravit in Dominum, eruat eum: ſalvum faciat eum; quoniam vult eum. 9
9 Quoniam tu es, qui extraxiſti me de ventre, [d] ſpes mea ab uberibus matris meæ: 10

Verſio ÆTHIOPICA.

ፍትወተ፡ ነፍሱ፡ ወሀብኮ፡፡ወሰአለቶ፡ ከናፍ 2
ሪሁ፡ኢከለእኮ፡፡=፡ እስመ፡በጸሕኮ፡በበረ 3
ከት፡ሠናይ፡፡ወአንበርከ፡አክሊለ፡ ዲበ፡ርእ
ሱ፡ዘእምዕንቍ፡ክቡር፡፡=፡ ሕይወ፡ሰአለ 4
ከ፡ወሀብኮ፡፡ለነዋኅ፡ መዋዕል፡ ለዓለም፡ዓለ
ም፡፡=፡ ዐቢይ፡ክብሩ፡በአድኅኖትከ፡፡ክ 5
ብረ፡ወስብሐተ፡ወሰኮ፡፡=፡ እስመ፡ወሀብኮ፡ 6
በረከተ፡ ለዓለም ፡ ዓለም፡፡ወታስተፌሥሖ፡
በሐሤት፡ ገጽከ፡፡=፡ እስመ፡ ተወከለ፡ንጉ 7
ሥ፡ በእግዚአብሔር፡፡ወኢይትሀወክ፡ በም
ሕረቱ፡ለልዑል፡፡=፡ትርከቦሙ፡እዴከ፡ለኵ 8
ሎሙ፡ ፀርከ፡፡ወትረክቦሙ ፡ እዴከ፡ለኵሎ
ሙ፡ ጸላእትከ፡፡=፡ ወትረስዮሙ፡ ከመ፡ 9
እቶነ፡እሳት፡ለጊዜ፡ገጽከ፡፡እግዚእ፡ በመዓ
ትከ፡ሁኮሙ፡ወትብልዖሙ፡እሳት፡፡=፡ ወፍ 10
ሬሆሙኒ፡ ሰዐር፡ እምድር፡፡ወዘርአሙኒ፡ እ
ምእጓለ፡እመሕያው፡፡=፡ እስመ፡ሜጥዋ፡ 11
ለዐመፃ፡ ላዕሌከ፡፡ወሐለዩ፡ ምክረ ፡ እንተ፡
ኢይክሉ፡ዐቅሞ፡፡=፡ ወታገብኦሙ፡ድኅሬ 12
ሆሙ፡፡ወታስተደሉ ፡ ገጸከ፡ ለጊዜ ፡ መዐት
ከ፡፡=፡ ተለዐልከ፡እግዚኦ፡በኃይልከ፡፡ንሴ 13
ብሕ፡ ወንዜምር ፡ ለጽንዕከ፡፡=፡
ስብሐት፡ ለአብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱ
ስ፡፡ይእዜኒ ፡ ወዘልፈኒ፡ ወለዓለመ፡ ዓለም፡
አሜን፡፡=፡ ፍጻሜ፡በእንተ፡ተወክፎ፡እን
ተ፡ስብሐት፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
፳፩ [እምላኪየ፡ አምላኪየ ፡ ነጽረኒ፡ወለም 1
ንት፡ ኀደገኒ፡፡ርሑቅ ፡ እምአድኅኖትየ ፡ ቃ
ለ፡ ኀጢአትየ፡፡=፡ አምላኪየ፡ ጸራኅኩ፡ 2
ኀቤከ፡ዕለትየ፡ ወኢሰማዕከኒ፡፡ወሌሊትየኒ፡
ቅድሜከ፡ወኢኀለይከኒ፡፡=፡ ወአንተሰ፡ው 3
ስተ፡ ቅዱሳኒከ ፡ ተኀድር ፡ ስቡሐ ፡ እስራኤ
ል፡፡=፡ ኪያከ፡ተወከሉ፡አበዊነ፡፡ተወከሉ 4
ከኒ፡ወአድኀንኮሙ፡፡=፡ ኀቤከ፡ጸርኁ፡ወ 5
ድኅኑ ፡፡ ኪያከ ፡ ተወከሉ ፡ ወኢይትኀፈ
ሩ፡፡=፡ አንሰ፡ዕፄ፡ወአኮ፡ሰብእ፡፡ምኑን፡በ 6
ኀበ፡ሰብእ፡ውትሑት፡በውስተ፡ሕዝብ፡፡=፡
ኵሎሙ፡እለ፡ ይሬእዩኒ ፡ ይትቃጸቡኒ፡፡ይብ 7
ሉ፡በከናፍሪሆሙ፡ወየሐውሱ፡ርእሶሙ፡፡=፡
ተወከለ ፡ በእግዚአሑር ፡ ለያድኅኖ ፡ ወ 8
ያድኅኖ፡ለም፡ይፈቅዶ፡፡=፡ እስመ፡ አንተ፡ 9
አውፃእከኒ፡ እምከርሠ ፡፡ ወተወከልኩከ፡
እንዘ፡ሀለውኩ፡ውስተ፡አጥባተ፡እምየ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [a] in Domino, [b] Comprehendat manus tua omnes inimicos tuos: & manus tua inveniat [c] abſtulit, [d] iniquitatem in te conjecerunt: [c] retrorſum [f] & præparabis vultum tuum in tempus iræ tuæ. [g] Doxologia hæc habetur poſt decimum quemque Pſalmum in MS. Æthiop. D. Pocockii, quæ per inadvertentiam poſt decimum Pſalmum omiſſa fuit. PSAL. XXI. [†] laudis, [a] Deus meus, Deus [b] nocte etiam coram te adſto, & non attendis mihi. [c] ſancto tuo [d] & in te ſperavi, dum fui ſuper ubera.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* لانك اعطيته شهوة قلبه * ولم تحرمه سوال شفتيه * ابتداته ببركات صالحة * وضعت على راسه 3 4
اكليلا من جوهر * سالك حياه فاعطيته طول الايام * الى ابد الابد * مجده عظيم بخلاصك * 5 6
المجد وعظيم البهاء جعلت عليه * لانك تعطيه بركة الى ابد الابد * ابهجته بفرح وجهك * 7
* لان الملك توكل على الرب * وبرحمة العلي لا يزول * تظفر يدك بجميع اعدايك * ويمينك 8 9
بجميع مبغضيك * تجعلهم مثل نار التنور لوقت السخط * الرب بسخطه يحرقهم * والنار 10
تاكلهم * وتبيد من الارض ثمارهم * وذريتهم من بني البشر * لانهم امالوا عليك الشرور * 11 12
وفكروا في امور لم يستطيعوا اقامتها * تركتهم يولون على ادبارهم * جعلت ذلا على وجوههم * 13
* ارتفع يا رب بقوتك * نسبح ونرتل لجبروتك * الليلويا * 14
* المزمور الحادي والعشرون *
* قاله وقت نصرته على اعدايه ونبوة عن الصلبوت * وهو ست استيخن * 1
* الاهي الاهي انظر الي * لماذا يا الهي تركتني * تباعدت عن خلاصي لقول جهلي * 2
الهي اصرخ اليك النهار كله فلم تستجب لي * وفي الليل لم تصغ لي * وانت تحل في 3 4
القديسين * يا فخر اسراييل * بك امن اباونا * توكلوا عليك فنجيتهم * صرخوا اليك فخلصوا * 5 6
رجوك فلم يخزوا * واني انا دودة ولست انسانا * عارا في الناس مرذولا في الشعوب * كل من راني 7 8
مقتني * تكلموا بشفاههم * وحركوا رووسهم * وقالوا * ان كان امن او توكل على الرب 9
فليخلصه * ولينجه ان كان يريده * وانت من البطن اخرجتني * ورجاي منذ كنت 10
ارتضع من ثدي امي *

Quia tu dediſti eum deſiderium cordis 3
ſui, & non privâſti eum petitione labiorũ
ſuorum. Præveniſti eum benedictionibus 4
optimis: poſuiſti ſuper caput ejus coronam
gemmeam. Petiit à te vitam, & dediſti ei 5
longitudinem dierum in ſeculum ſeculi.
Gloria ejus magna eſt in ſalute tua: glo- 6
riam et magnitudinem ſplendoris poſuiſti
ſuper eum. Quia concedes ei benedictio- 7
nem in ſeculum ſeculi: exhilarâſti eum
gaudio vultûs tui. Quoniam rex con- 8
fiſus eſt in Domino, & per miſericordiam
Altiſſimi non movebitur. Fauſta ſit ma- 9
nus tua in cunctos inimicos tuos: et dex-
tera tua in omnes oſores tuos. Efficies e- 10
os veluti ignem clibani ad tempus indi-
gnationis: Dominus indignatione ſuâ
comburet eos, & ignis comedet eos. Et 11
perdet de terra fructus eorum, & proge-
niem eorum à filiis hominum. Quia ipſi 12
inflexerunt in te mala, & excogitârunt
res quas non potuerunt ſuſtinere. Reli- 13
quiſti eos retroverti ſuper dorſa ſua: po-
ſuiſti contemptum ſuper vultus eorum.
Exaltare, O Domine, in fortitudine tua. 14
Laudabimus & pſallemus potentiæ tuæ.
Alleluja.

PSAL. XXI.

Dictus ab eo, quando ſuperavit 1
inimicos ſuos. Et prophetia de
Crucifixione. Verſ. 64.

DEus meus, Deus meus, reſpice in me; 2
quarè, O Deus meus, dereliquiſti me?
elongatus es à ſalute mea ob ſermonem
ſtultitiæ meæ? Deus meus, clamo ad te 3
die totâ, et non exaudiſti me: & in nocte
non auſcultâſti me. Et tamen tu habitas 4
in ſanctis, O gloria Iſraelis. In te credide- 5
runt patres noſtri, confiſi ſunt in te, &
liberâſti eos: Clamaverunt ad te, et ſalvi 6
facti ſunt: ſperaverunt in te, et non ſunt
confuſi. Et verò ego ſum vermis, & non 7
homo, opprobrium inter homines, contem-
ptus inter populum. Omnis, qui vidit me, 8
odio habuit me; locuti ſunt labiis ſuis, &
moverunt capita ſua, et dixerunt; Si cre- 9
didit, aut confiſus eſt in Domino, liberet
eum et ſalvet eum, ſi diligit eum. Et tu de 10
ventre eduxiſti me, & ſpes mea es à quo
lac ſugebam ex uberibus matris meæ.

תהלים : כב

Ne .tu meus Deus meæ matris ventre de ; vulva ex ſum projectus te Super
11 12 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־
me Circũdederũt.auxiliator non quia:propinqua anguſtia quoniam , me à te elonges
13 תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי
me ſuper Patefecerunt .me circundederunt *corona* Baſan *robuſti* : multi vituli
14 פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי
.omnia ſe ſeparaverunt & ;ſum effuſus aqua Sicut .rugiens &,rapiens leo : ſuum os
15 פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־
Aruit .meorum viſcerum medio in ſe liquefecit : cera ſicut meum cor fuit : mea oſſa
16 עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ
pulverem in & ;meis faucibus *adhærens* mea lingua & , mea fortitudo teſta tanquam
כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־
malignantium *cœtus* , canes me circundederunt Quoniam .me pones mortis
17 מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי סְבָבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרֵעִים
: mea oſſa omnia Numerabo *.meos pedes &* , *meas manus leo quaſi* : me circundederunt
18 הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי
ſuper & , ſibiipſis mea veſtimenta Divident .me in inſpicient ,aſpicient ipſi
19 הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־
, mea fortitudo : te elonges ne Domine tu Et .ſortem projicient meam veſtem
20 לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי
canis manu è ;meam animam gladio à Erue .feſtina meum auxilium ad
21 לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב
.mihi reſpondiſti unicornium cornibus à & ; leonis ore ab me Serva .meam unicam
22 יְחִידָתִי׃ הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃
Timentes .te laudabo *concionis* medio in ; meis fratribus tuum nomen Narrabo
23 אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃ יִרְאֵי
24 eo ab timete &:eum glorificate Jahacob ſemen univerſum , eum laudate Dominum
יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ
,afflicti manſuetudinem eſt abominatus nec , ſprevit non Quia .Iſrael ſemen omne
25 כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי
te A .audivit , eum ad *ipſum clamando in* & ; *illo ab ſuas facies* abſcondit neque
26 וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ
Edent .*eum* timentibus coram reddam mea vota : multa *concione* in mea laus
27 תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃ יֹאכְלוּ
veſtrum cor vivet : eum quærentes Dominum laudabunt ; ſaturabuntur &,pauperes
עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם
: terræ fines omnes Dominum ad convertentur &,Reminiſcentur .ſeculum in
28 לָעַד׃ יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
Domini Quoniam .gentium familiæ univerſæ *tuas facies ad* ſe inclinabunt &
29 וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כִּי לַיהוָה
pingues omnes *ſe incurvaverunt* & , Comederunt *.gentes in dominans* & ; regnum
30 הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־
non ſuam animam &;pulverem deſcendentes omnes ſe incurvabunt *ejus facies ad* :terræ
אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא
nunciabũt &,Venient.generationem in Domino narrabitur:ei ſerviet Semen .vivificabit
31 חִיָּה׃ זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃ יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ
32 .fecit quia ,genito populo ; ejus juſtitiam
צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

תרגום TARGUM.

11 בסעדך אטלקית מסעינא מכרסת אמי אלי את׃
12 לא תתרחיק מני מטול דעקתא קריבא ארום
13 לית פריק׃ אחזרו עלי עממיא דמתילין לתורין
14 סגיאין רברבני מתנן אקפוני׃ פתחו עלי פומהון
15 היך כאריא מכלי ותביר׃ היך כמיא אשתדת
ואתפרפרן כולהון גרמי הוה לבי מתמסי היך
16 שעוא בגו מעי׃ יבש היך פחר חילי ולישני
אדביק למוריני ולבית קבורתא אמטיתני׃
17 מטול דאחזרו עלי רשיעי דמתילין לכלביא
סגיעין כנישת מבאישין אקפוני נכתין היך
18 כאריא אידי ורגלי׃ אחוי כל הלבשושי גרמי
19 אנון מסתכלין מבון לי׃ מפלגין לבושי להון
20 ועלוי פתגי ירמון עדבין׃ ואנת יי לא תתרחיק
21 תוקפי לסיועי אוחי׃ פצי מקטלין בחרבא נפשי
22 מן אידא דכלבא רוחא דגושמי׃ פרוקני מפום
אריא ומפלכין דתקיפין ורמין כרימנא קבילתא
23 צלותי׃ אחוי גבורת שמך לאחי במצע כנשתא
24 אשבחנך׃ דחליא דיי שבחו קדמוי כל זרעא
דיעקב הבו ליה יקר ואזדעזעו מניה כל זרעא
25 דישראל׃ מטול דלא בסר ולא שאט צלותהון
דעניי ולא סליק שכנתיה מביניהון ובצלאיהון
26 קדמוהי מקבל׃ מנך תושבחתי בכנישת סניעת
27 עמא נדרי אשלם קביל דחלוי׃ ייכלון ענותני
וישבעון ישבחון קדם יי דתבעין ליה ישרי רוח
28 נבואה ברעיוני לבכון לעלמין׃ ידכרון נסוי
ויתובון קדם יי כל סיפי ארעא ויסגדון קדמך
29 כל גניסת עממיא׃ מטול דמן קדם יי מלכותא
30 ושליט בעממיא׃ סעודו וסגידו כל דהיני
ארעא קדמוי יגחנון כל נחתין בית קבורתא
31 ונפש רשיעא לא יחיי׃ זרעיה דאברהם
יפלחון קדמוי ויחוון כח גבורתא דיי לדרא
32 בתראה׃ יתובון בניהון ויתנון צדקתיה לעמיה
דעתיד למלד פרישן דעבד׃

PARAPH.CHALD.Verſ.Lat.

Ope tua project⁹ ſum *è viſcerib⁹*; à *ventre* 11
matris meæ Deus meus es tu. Ne elonge- 12
ris à me, quoniã anguſtia prope eſt, quo-
niam non eſt qui *liberet*. Circundederunt 13
me populi ſimiles tauris multis: principes
Baſſan vallaverunt me. Aperuerunt ſuper 14
me os ſuum, ſicut leo rugiens & rapiens.
Veluti aqua effuſus ſum, & diſperſa ſunt 15
omnia oſſa mea : fuit cor meũ liquefactũ
ſicut cera in medio viſcerum meorum.
Aruit veluti teſta *virtus mea*, & lingua mea 16
adhæſit palato meo ; & in domum ſe-
pulchri concluſiſti me. Quoniam val- 17
laverunt me *impii*, qui ſimiles ſunt cani-
bus plurimis : congregatio malignorum
circundedit me, mordentes *ſicut leo* ma-
nus meas & pedes meos. Dinumerabo 18
omnes cicatrices membrorũ meorũ : ipſi
aſpiciunt & contemnunt me. Dividunt 19
veſtimenta mea ſibi, & ſuper veſtem meã
mittent *ſortes*. Et tu Dñe ne elongeris, 20
fortitudo *mea*, ad auxilium meum feſtina.
Libera ab his qui occidunt gladio, animã 21
meam ; de manu *caris*, ſpiritum corporis
mei. Serva me ab ore leonis, & à regib⁹ 22
potentib⁹ & *elatis unicornis* inſtar, acce-
piſti orationẽ meã. Narrabo virtutem no- 23
minis tui fratrib⁹ meis, in medio eccleſiæ
laudabo te. Qui timetis Dñm laudate co- 24
ram eo: omne ſemen Jaacob afferte hono-
rem ei; contremiſcite ab illo omne ſemen
Iſrael. Quoniã non deſpexit neq; contem- 25
pſit orationẽ *pauperũ*, & non amovit ma-
jeſtatem ſuã *ab-inter eos*: & dum *precantur*
coram eo, acceptat. A te laus mea in con- 26
gregatione *referta populo*: vota mea reddã
in conſpectu timentiũ eum. Edent mites 27
& ſaturabuntur: laudabunt Dñm qui quæ-
runt eum; requieſcet ſpirit⁹ prophetiæ in
cogitationib⁹ cordis eorum in æternum.
Recordabuntur miraculorũ ejus, & con- 28
vertentur coram Dño omnia extrema ter-
ræ: & adorabunt coram te omnes familiæ
populorũ. Quia *à Domino* eſt regnum & 29
poteſtatem habet in populis. Comedite & 30
adorate omnes pingues terræ : coram eo
curvabuntur omnes qui deſcendunt in do-
mum ſepulchri : & animam impii non vi-
vificabit. Semen Abraham ſerviet coram 31
eo : *&* annunciabit virtutem fortitudinis
Dei generationi venturæ. *Convertentur* 32
filii eorum, & annunciabunt juſtitiam
ejus populo *ejus* in futurum naſcituro, miracula quæ edidit.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 12 * ܥܠܝܟ ܐܫܬܕܝܬ ܡܢ ܡܪܒܥܐ܆ ܘܡܢ ܟܪܣܗ ܕܐܡܝ ܐܠܗܝ ܐܢܬ܂ * ܠܐ ܬܪܚܩ ܡܢܝ܂ ܡܛܠ
13 14 ܕܐܘܠܨܢܐ ܩܪܝܒ ܘܠܝܬ ܕܡܥܕܪ܆ * ܚܕܪܘܢܝ ܬܘܪܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܘܥܓܠܐ ܕܡܬܢܢ ܚܒܫܘܢܝ܆ * ܦܬܚܘ
15 ܥܠܝ ܦܘܡܗܘܢ܂ ܐܝܟ ܐܪܝܐ ܕܢܗܡ ܘܫܚܦ܆ * ܘܐܝܟ ܡܝܐ ܐܫܬܦܟܬ܂ ܘܐܬܦܪܕܘ ܟܠܗܘܢ
16 ܓܪܡܝ܆ ܘܗܘܐ ܠܒܝ ܐܝܟ ܫܥܘܬܐ܂ ܘܐܬܡܣܝܘ ܒܓܘܝ ܡܥܝ܆ * ܘܝܒܫ ܐܝܟ ܚܨܦܐ ܕܦܚܪܐ
17 ܚܝܠܝ܂ ܘܠܫܢܝ ܕܒܩ ܒܫܡܝܐ ܚܢܟܝ܆ ܘܥܠ ܥܦܪܐ ܕܡܘܬܐ ܐܪܡܝܬܢܝ܂ * ܡܛܠ ܕܚܕܪܘܢܝ
18 ܟܠܒܐ܆ ܘܟܢܘܫܬܐ ܕܒܝܫܐ ܚܕܪܘܢܝ܂ ܚܦܪܘ ܐܝܕܝ ܘܪܓܠܝ܆ * ܘܐܝܠܠܘ ܟܠܗܘܢ ܓܪܡܝ܂
19 ܗܢܘܢ ܚܪܘ ܘܚܙܘ ܒܝ܆ * ܘܦܠܓܘ ܢܚܬܝ ܒܝܢܬܗܘܢ܂ ܘܥܠ ܠܒܘܫܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ܆
20 21 * ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܠܐ ܬܪܚܩ ܡܢܝ܂ ܦܣܘܩܐ܂ ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܥܘܕܪܢܝ ܚܘܪ܆ * ܘܦܪܘܩ ܡܢ
22 ܚܪܒܐ ܢܦܫܝ܂ ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܒܐ ܝܚܝܕܝܘܬܝ܆ * ܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܪܝܐ܂ ܘܡܢ
23 24 ܩܪܢܐ ܕܪܡܐ ܡܘܟܟܝ܆ * ܕܐܫܬܥܐ ܫܡܟ ܠܐܚܝ܂ ܘܒܓܘ ܟܢܘܫܬܐ ܐܫܒܚܟ܆ * ܕܚܠܘܗܝ
ܕܡܪܝܐ ܫܒܚܘܗܝ܂ ܘܟܠܗ ܙܪܥܗ ܕܝܥܩܘܒ ܐܝܩܪܘܗܝ܆ ܘܕܚܠܘ ܡܢܗ ܟܠܗ ܙܪܥܗ
25 ܕܐܝܣܪܝܠ܂ * ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܛ ܘܠܐ ܐܣܠܝ ܒܥܘܬܗ ܕܡܣܟܢܐ܆ ܘܠܐ ܐܗܦܟ ܐܦܘܗܝ ܡܢܗ܂
26 ܘܟܕ ܩܥܐ ܠܘܬܗ ܫܡܥܗ܆ * ܡܢ ܩܕܡܝܟ ܗܝ ܬܫܒܘܚܬܝ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܢܕܪܝ ܐܫܠܡ
27 ܩܕܡ ܕܚܠܘܗܝ܆ * ܢܐܟܠܘܢ ܡܣܟܢܐ ܘܢܣܒܥܘܢ܂ ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ
28 ܠܗ܆ ܢܚܐ ܠܒܗܘܢ ܠܥܠܡܝܢ܂ * ܢܬܕܟܪܘܢ ܘܢܬܦܢܘܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܟܠܗܘܢ ܣܘܦܝܗ
29 ܕܐܪܥܐ܆ ܘܢܣܓܕܘܢ ܩܕܡܝܟ ܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܕܥܡܡܐ܂ * ܡܛܠ ܕܕܡܪܝܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ܆
30 ܘܗܘܝܘ ܫܠܝܛ ܥܠ ܥܡܡܐ܂ * ܢܐܟܠܘܢ ܘܢܣܓܕܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܟܠܗܘܢ ܟܦܢܘܗ ܕܐܪܥܐ܆
31 ܘܩܕܡܘܗܝ ܢܬܟܪܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܢܚܬܝ ܥܦܪܐ܂ ܢܦܫܝ ܠܗ ܗܝ ܚܝܐ܆ * ܙܪܥܐ ܕܢܦܠܚܝܘܗܝ
32 ܢܫܬܥܐ ܕܪܐ ܠܡܪܝܐ܂ * ܢܐܬܘܢ ܘܢܚܘܘܢ ܙܕܝܩܘܬܗ܆ ܠܥܡܐ ܕܡܬܝܠܕ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ܂

In te conjectus ſum à ventre, & ab utero ma- 11
tris meæ Deus meus es. Ne abſceſſeris à me: 12
quoniam tribulatio appropinquavit, nec eſt
qui adjuvet. Circundederunt me tauri multi, 13
& juvenci Baiſan obſederunt me. Aperue- 14
runt contra me os ſuum, ſicut leo rugiens &
rapiens. Et ſicut aqua effuſus ſum, & diſperſa 15
ſunt omnia oſſa mea, & factum eſt cor meum
tanquam cera, & emarcuerunt intra me viſce-
ra mea. Et aruit ut teſta figuli virtus mea, & 16
lingua mea adhæſit cœlo palati mei, ſuper pul-
verem mortis projeciſti me. Quoniam cir- 17
cundederunt me canes, & cœtus malorum
cinxerunt me. Foderunt manus meas & pe-
des meos. Et ululaverunt omnia oſſa mea. 18
Ipſi conſideraverunt & inſpexerunt me. Et 19
diviſerunt veſtimenta mea inter ſe, & ſuper
veſtem meam projecerunt ſortes. At tu, Dñe, 20
ne ſis procul à me, *Sectio* Deus me⁹; Deus
me⁹, ad auxilium meũ attende. Et ſerva à gla- 21
dio animã meã, & de manu canum unitatem
meã. Libera me de ore leonis, & à cornu ex- 22
celſo humilitatẽ meã : Ut annuntiem nomen 23
tuũ fratribus meis, & in medio congregatio-
nis te laudem. Timentes Dñm, laudate eum : 24
& omne ſemen Jacob honorate eum, & time-
te eum omne ſemen Iſraelis. Quoniam non 25
ſprevit neq; deſpexit clamorem pauperis, nec
avertit faciem ſuam ab eo: quum clamavit ad
eum, audivit illum. E conſpectu tuo eſt laus 26
mea in Eccleſia magna : vota mea perſolvam
corã timentib⁹ eum. Edent pauperes & ſatu- 27
rabuntur, & laudabunt Dñm qui requirunt
eum, vivet cor eorum in ſecula. Reminiſcen- 28
tur, & convertentur ad Dñm univerſi fines
terræ, & corã eo proſternent ſe omnes familiæ
gentium. Quoniam Dñi eſt regnum, & ipſe 29
dominatur gentibus. Comedent & proſter- 30
nent ſe corã Dño omnes famelici terræ, & co-
ram eo genua flectent omnes deſcendentes in
pulverem. Anima mea ipſi vivit. Seminis 31
quod illi ſerviet, generatio annuntiabit Do- 32
minum : Venient atque indicabunt juſtitiam
ejus populo qui naſcetur, quem faciet Do-
minus.

Verſio VULG. LAT.

11 In te projectus ſum ex utero: de ventre
12 matris meæ Deus meus es tu. Ne diſceſ-
ſeris à me: Quoniam tribulatio proxima
13 eſt: quoniã non eſt qui adjuvet. Circum-
dederunt me vituli multi: tauri pingues
14 obſederunt me: Aperuerunt ſuper me os
15 ſuum, ſicut leo rapiens & rugiens. Sicut
aqua effuſus ſum: & diſperſa ſunt omnia
oſſa mea. Factũ eſt cor meũ tanquã cera
16 liqueſcens in medio ventris mei. Aruit
tanquam teſta virtus mea, & lingua mea
adhæſit faucibꝰ meis: & in pulverẽ mor-
17 tis deduxiſti me. Quoniã circumdederũt
me canes multi: conſilium malignantium
obſedit me. Foderunt manꝰ meas & pe-
18 des meos: Dinumeraverunt omnia oſſa
mea. Ipſi verò conſideraverunt & inſpe-
19 xerunt me: Diviſerunt ſibi veſtimenta
mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſor-
20 tem. Tu autem, Domine, ne elongaveris
auxiliũ tuum à me: ad defenſionẽ meam
21 conſpice. Erue à framea, Deus, animam
meam: & de manu canis unicam meam.
22 Salva me ex ore leonis: & à cornibꝰ u-
23 nicornium humilitatem meam. Narrabo
nomen tuum fratribus meis: in medio
24 eccleſiæ laudabo te. Qui timetis Do-
minum, laudate eum: univerſum ſemen
25 Jacob glorificate eum: Timeat eũ omne
ſemen Iſrael: quoniam non ſprevit, ne-
que deſpexit deprecationem pauperis:
Nec avertit faciem ſuam à me: & cùm
26 clamarem ad eum exaudivit me. Apud
te laus mea in eccleſia magna: vota mea
reddam in conſpectu timentium eum.
27 Edent pauperes, & ſaturabuntur: & lau-
dabunt Dominum qui requirunt eum: vi-
28 vent corda eorum in ſeculum ſeculi. Re-
miniſcentur et convertentur ad Dominũ
univerſi fines terræ: Et adorabunt in con-
ſpectu ejus univerſæ familiæ gentium.
29 Quoniam Domini eſt regnum: & ipſe
30 dominabitur gentium. Manducaverunt
& adoraverunt omnes pingues terræ: in
conſpectu ejus cadent omnes qui deſcen-
31 dunt in terram. Et anima mea illi vivet:
32 & ſemen meum ſerviet ipſi. Annuntia-
bitur Domino generatio ventura: & an-
nuntiabunt cœli juſtitiam ejus populo
qui naſcetur, quem fecit Dominus.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

11 † Ἐπὶ σὲ (ε) ἐπερρίφην ἐκ μήτρας. † ἐκ κοιλίας
12 μητρός μου θεός μου εἶ σὺ, † Μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ·
13 ὅτι θλῖψις ἐγγὺς, † ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν. † Πε-
ριεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί, † ταῦροι πίονες πε-
14 ριέσχον με. † Ἤνοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς
15 λέων ὁ ἁρπάζων καὶ ὠρυόμενος. † Ὡσεὶ ὕδωρ ἐξ-
εχύθην, καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου, † ἐγενή-
θη ἡ καρδία μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς
16 κοιλίας μου. † Ἐξηράνθη (ζ) ὡσεὶ ὄστρακον ἡ ἰσχύς
μου, † καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,
17 † καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με. † Ὅτι ἐκύ-
κλωσάν με κύνες πολλοί, † συναγωγὴ πονηρευομέ-
νων περιέσχον με. † ὤρυξαν χεῖράς μου, καὶ (η) πόδας,
18 † Ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀστᾶ μου· † αὐτοὶ δὲ κατε-
19 νόησαν καὶ ἐπεῖδόν με. † Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἑαυτοῖς, † καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
20 † Σὺ δὲ κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου, † εἰς τὴν
21 ἀντίληψίν μου πρόσχες. † Ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν
ψυχήν μου, † καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς (θ) τὴν μονογενῆ μου.
22 † Σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος, † καὶ ἀπὸ κερά-
23 των μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου. † Διηγήσο-
μαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, † ἐν μέσῳ
24 ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. † Οἱ φοβούμενοι κύριον αἰνέ-
σατε αὐτόν, † ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακὼβ δοξάσατε
25 αὐτόν, † Φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσ-
ραήλ. † ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισε τῇ
δεήσει τοῦ πτωχοῦ, † οὐδὲ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ· † καὶ ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐ-
26 τὸν (ι) εἰσήκουσέ μου. † Παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου
ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ, † τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω
27 ἐνώπιον (κ) τῶν φοβουμένων αὐτόν. † Φάγονται πέ-
νητες καὶ ἐμπλησθήσονται, † καὶ αἰνέσουσι κύριον οἱ
ἐκζητοῦντες αὐτόν, † ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν
28 εἰς αἰῶνα αἰῶνος. † Μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφή-
σονται πρὸς κύριον πάντα (λ) τὰ πέρατα τῆς γῆς,
† καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ
29 τῶν ἐθνῶν. † Ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, καὶ αὐτὸς
30 δεσπόζει τῶν ἐθνῶν. † Ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάν-
τες οἱ πίονες τῆς γῆς· † ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται
31 πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν. † Καὶ ἡ ψυχή
μου αὐτῷ ζῇ, † καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει
32 αὐτῷ. † Ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχο-
μένη· † καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ
† λαῷ τῷ τεχθησομένῳ, ὃν ἐποίησεν (μ) ὁ κύριος.

MS.A. (ε) ἐπερίφην (ζ) ὡς (η) πόδας μου, (θ) τὴν μονογενῆν μου. (ι) ἐπήκουσέν (κ) πάντων τῶν (λ) τὰ πέρα (μ) κύριος.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

In te projectus ſum ex utero:
10 De ventre matris meæ Deus
meus es tu: Ne diſcedas à me.
11 Quoniã [e] tribulatio proxi-
ma eſt: quoniam non eſt qui adju-
vet. 12 Circundederunt me vi-
tuli multi: (f) tauri pingues ob-
ſederunt me. 13 Aperuerunt ſuper
me os ſuum, ſicut leo [f] rapiens,
& rugiens. 14 Sicut aqua (g) ef-
fuſus ſum, et diſperſa ſunt omnia
oſſa mea. 15 Factum eſt cor meũ,
ſicut cera liqueſcens, de medio
ventris mei. 16 Exaruit velut te-
ſta, virtus mea: & lingua mea
adhæſit faucibus meis, et in pul-
verem mortis deduxiſti me.
17 Quoniam circundederunt me
canes multi: conſiliũ malignantiũ
obſedit me. 18 Foderũt manꝰ me-
as, & (h) pedes: Dinumeraverunt
omnia oſſa mea: 19 Ipſi verò con-
ſideraverunt, & inſpexerunt: Di-
viſerunt ſibi veſtimenta mea, &
ſuper veſtẽ mea miſerunt ſortẽ.
20 Tu autem, Domine, ne elonga-
veris (i) auxilium meũ: in defen-
ſionem meam reſpice. 21 Erue à
framea animam meã: et de manu
canis (k) unicam meam. 22 Salvũ
me fac de ore leonis: & à corni-
bus unicornium [g] humilitatem
meam. 23 Narrabo nomen tuum
fratribus meis: in medio Eccleſiæ
cantabo te. 24 Qui timetis Domi-
nũ, laudate eum: [h] univerſum
ſemen Jacob (l) magnificate eũ.
25 [i] Timeat eum omne ſemẽ Iſ-
rael; quoniam non ſprevit, neque
deſpexit deprecationem pauperis:
26 Neque avertit faciem ſuam à
me: & cùm clamarẽ ad eũ, ex-
audivit me. 27 (m) [k] A te laus
mea (n) in Eccleſia magna: vota
mea reddam in conſpectu timen-
tium eũ. 28 Edent pauperes, &
ſaturabuntur, & laudabunt Do-
minum, qui requirunt eũ: vivent
corda eorum in ſeculum ſeculi.
29 Reminiſcentur, & converten-
tur ad Dominũ univerſi fines ter-
ræ: 30 Et adorabunt in conſpectu
ejus univerſæ (o) familiæ gentiũ.
31 Quoniam Domini eſt regnũ:
& ipſe dominabitur gentium.
32 Manducaverunt, & adora-
verunt omnes (p) pingues terræ: in conſpectu ejus (q) procident omnes qui deſcendunt in (r) terram. 33 Et anima (ſ) [l] mea ipſi vivet, & ſemen meum ſerviet illi. 34 Annuntiabitur 31 32
(t) Domino generatio ventura: & (u) annuntiabunt juſtitiam ejus, populo qui naſcetur, (x) quem fecit Dominus.

Verſio ÆTHIOPICA.

11 ሰዐሌከ፡ተገደፍኩ፡ውስተ፡እማኅፀን፡፡=፡ እ 10
ምከርሠ፡ እምየ፡ አንተ፡ አምላኪየ፡፡ ኢትና
12 ሐቅ፡ እምኔየ፡ 11. እስመ፡ አልጸቁ፡ እትመ
ንድብ፡፡ እስመ፡ አልቦ፡ ዘይረድአኒ፡፡=፡ ዓገ 12
13 ቱኒ፡ አልህምት፡ ብዙኃን፡፡ ወአኀዙኒ፡ አስዋ
ር፡ ስቡሓን፡፡=፡ ወአብቀው፡ አፈሆሙ፡ ሳዕ 13
14 ሌየ፡፡ ከመ፡ አንበሳ፡ ዘጽኑዓ፡ ለመሲጥ፡፡=፡
ተክዕውኩ፡ ከመ፡ ማይ፡ ወተዘርወ፡ ኵሉ፡ አ 14
15 ዕጽምትየ፡፡=፡ ወኮነ፡ ልብየ፡ ከመ፡ ሰምዕ፡ ዘ 15
ይትመሰው፡ በማእከለ፡ ከርሥየ፡፡=፡ ወየብ 16
ሰ፡ ከመ፡ ገልዕ፡ ኃይልየ፡፡ ወጠግዐ፡ ልሳንየ፡ በ
16 ጕርዔየ፡፡ ወአውረድከኒ፡ ውስተ፡ መሬተ፡ ሞ
ት፡፡=፡ ዓገቱኒ፡ ከለባት፡ ብዙኃን፡፡ ወአኀዙ 17
ኒ፡ ማኅበሮሙ፡ ለእኩያን፡፡=፡ ቀነውኒ፡ እደ 18
17 ዊየ፡ ወእገርየ፡፡ ወኈለቁ፡ ኵሉ፡ አዕጽምት
የ፡፡=፡ እሙንቱሰ፡ ጠየቅሙ፡ ተዐወሩኒ፡፡ ወ 19
ተካፈሉ፡ አልባስየ፡ ለርእሶሙ፡፡ ወተዓፀው፡ ዲ
18 በ፡ አራዝየ፡፡=፡ አንተ፡ እግዚኦ፡ ኢትርሐቅ፡ 20
እምኔየ፡፡ ወነጽር፡ ውስተ፡ ረዲኦትየ፡፡=፡ አ 21
19 ድኅና፡ እምኲናት፡ ለነፍስየ፡፡ ወእምእደ፡ ከ
ለባት፡ ለብሕቱትየ፡፡=፡ አድኅነኒ፡ እምአ 22
20 ፉ፡ አንበሳ፡፡ ወእምአቅርንት፡ ዘአሐዱ፡ ቀር
ኑ፡ ለብሕቱትየ፡፡=፡ እነግሮሙ፡ ስምከ፡ 23
21 ለአኀዊየ፡፡ ወበማእከለ፡ ማኅበር፡ እሴብሐ
ከ፡፡=፡ እለ፡ ትፈርህዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ 24
22 ሰብሕዎ፡፡ ኵልክሙ፡ ዘርአ፡ ያዕቆብ፡ አክብር
ዎ፡፡=፡ ወፍርህዎ፡ ኵልክሙ፡ ዘርአ፡ እስራ 25
23 ኤል፡፡ እስመ፡ ኢመነነ፡ ወኢተቈጥዐ፡ ስእለተ፡
ነዳይ፡፡=፡ ወኢሜጠ፡ ገጾ፡ እምኔየ፡፡ ሶበ፡ ጸ 26
24 ራኅኩ፡ ኀቤሁ፡ ይሰምዐኒ፡፡=፡ እምኀቤከ፡ 27
ክብርየ፡ በማኅበረ፡ ዐቢይ፡፡ ወአሁብ፡ ብፅዓት
25 የ፡ በቅድመ፡ እለ፡ ይፈርህዎ፡፡=፡ ይብልዑ፡ ነ 28
ዳያን፡ ወይጸግቡ፡፡ ወይሴብሕዎ፡ ለእግዚአብ
ሔር፡ ኵሎሙ፡ እለ፡ የኀሥሥዎ፡፡ ወየሐዩ፡ ልቦ
ሙ፡ ለዓለመ፡ ዓለም፡፡=፡ ወይዜክሩ፡ ወይት 29
26 መየጡ፡ ኀበ፡ እግዚአብሔር፡ ኵሎሙ፡ አጽ
ናፈ፡ ምድር፡፡=፡ ወይሰግዱ፡ ቅድሜሁ፡ ኵሎ 30
ሙ፡ በሐውርተ፡ አሕዛብ፡፡=፡ እስመ፡ ለእ 31
27 ግዚአብሔር፡ መንግሥት፡፡ ወውእቱ፡ ይኴንኖ
ሙ፡ ለአሕዛብ፡፡=፡ ብልዑ፡ ወሰገዱ፡ ኵልክ 32
ሙ፡ ጥሉላነ፡ ምድር፡፡ ቅድሜሁ፡ ይወድቁ፡
28 ኵሎሙ፡ እለ፡ ይወርዱ፡ ውስተ፡ ምድር፡፡=፡
ወነፍስየኒ፡ ሎቱ፡ ተሐዩ፡፡ ወዘርእየኒ፡ ሎቱ፡ 33
ይትቀነይ፡፡=፡ ትዜንዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ 34
ትውልድ፡ እንተ፡ ትመጽእ፡፡ ወይዜንው፡ ጽድ
29 ቀ፡ ዚአሁ፡፡ ሕዝብ፡ ዘይትወለድ፡ ዘገብረ፡
30 እግዚአብሔር፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [e] proximus ſum tribulationi: & non eſt [f] paratus ad prædam. Sicut [g] unicam meam. [h] vos omnes univerſum [i] Timete eum vos omnes ſemen [k] Apud te laus [l] quidem mea

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 12 * القيت اليك من الاحشاء ومن بطن امي انت الهي * فلا تبعد عني * فان الشده قد قربت
13 14 مني * وليس من معين * احاطت بي عجول كثيره * واكتنفتني ثيران سمان * فتحت علي
15 افواهها مثل الاسد الزاير المفترس * اهرقت مثل الماء * وتحللت جميع عظامي * وصار قلبي
16 مثل الشمع الذايب في بطني * يبست قوتي مثل الفخار * والتصق لساني بحنكي * والي ابواب
17 الموت اقربتني * احاطت بي كلاب كثيره * اكتنفتني جماعة الاشرار * ثقبوا يدي ورجلي *
18 19 * واحصوا جميع عظامي * هم تاملوا فابصروني * واقتسموا بينهم ثيابي * وعلي لباسي اقترعوا *
20 21 * وانت يا رب لا تبعد من معونتي * انظر في نصرتي * خلص من السيف نفسي * ومن يدي
22 الكلبة التي احتوشتني * خلصني من فم الاسد * وتواضعي من قرن ذي القرن الواحد *
23 24 * ساخبر باسمك اخوتي * وبين الجماعة اسبحك * ايها الخايفون من الرب سبحوه * يا جميع ذرية
25 يعقوب مجدوه * وليخشه كل زرع اسرايل * لانه لم يرذل ولم يكن دعوة المساكين * ولا صرف وجهه
26 عني * وعند صراخي اليه اجابني * من عندك مدحتي في الجمع العظيم * اشكرك واوفي نذوري
27 قدام خايفيه * ياكل المساكين ويشبعون * ويسبح الرب الذين يطلبونه * تحيا قلوبهم الي ابد
28 الابد * يتفكرون ويرجعون الي الرب جميع اقطار الارض * ويسجد قدامه كل قبايل الامم *
29 30 * لان الملك للرب وسلطانه علي الامم * ياكل ويسجد قدام الرب كل ملوك الارض * ويخر
31 قدامه جميع الهابطين الي التراب * له تحيا نفسي * وذريتي له تتعبد * يخبر بالرب الجيل
32 الاتي * ويحدثون ببره * ليريه الشعب الذي يولد صنع الرب * الليلويا *

Projectus ſum ad te, à viſceribus & ab 11
utero matris meæ tu es Deus meus. Ne 12
igitur elongêris à me, quoniam tribulatio
jam obumbravit me, & non eſt adjutor.
Circundederunt me vituli multi: & obſe- 13
derunt me tauri pingues. Aperuerunt ad- 14
verſùs me ora ſua veluti leo rugiens de-
prædans. Effuſus ſum veluti aqua, & 15
diſſoluta ſunt omnia oſſa mea: & factum
eſt cor meum tanquam cera liqueſcens in
ventre meo. Aruit virtus mea veluti te- 16
ſta, & adhæſit lingua mea palato meo, et
ad portas mortis admoviſti me. Circun- 17
dederunt me canes multi: obſedit me tur-
ba malorum; foderunt manus meas; &
pedes meos. Et numeraverunt omnia oſſa 18
mea; Ipſi conſideraverunt et inſpexerunt
me. Et diviſerunt inter ſe veſtes meas, 19
& ſuper veſtem meam ſortiti ſunt. Et 20
tu, O Domine mi, ne elongêris ab auxilio
meo: reſpice in adjutorium meum. Libe- 21
ra à gladio animam meam, & à manibus
canis quæ complexa eſt me; Salva me de 22
ore leonis, & humilitatem meam à cornu
unicornis. Annuntiabo nomen tuum fra- 23
tribus meis, & inter congregationem te ce-
lebrabo. O timentes Dominum, laudate 24
eum: O omnis progenies Jacob, glorificate
eum. Timeátque eum omne ſemen Iſrael:
Quoniam ipſe non deſpexit, neque abhor- 25
ruit deprecationem pauperis, neque avertit
faciem ſuam à me; & cùm clamâſſem ad
ipſũ, exaudivit me. A conſpectu tuo lau- 26
datio mea in Eccleſia magna. Gratias agã
tibi, et reddam vota mea coram timentibus
eum. Comedent pauperes, & ſaturabun- 27
tur, & laudabunt Dominum, qui quærunt
eum. Vivent corda eorum in ſeculum ſe-
culi. Conſiderabunt et revertentur ad Do- 28
minum univerſi fines terræ: & adorabunt
coram ipſo omnes tribus gentium. Quo- 29
niam regnum eſt Domino, & imperium e-
jus ſuper gentes. Manducabunt, & ado- 30
rabunt coram Domino omnes reges terræ,
& incurvabuntur ante eum omnes deci-
dentes in pulverem. Ipſi vivet anima mea,
Et progenies mea ei ſerviet. Annuntiabi- 31
de Domino generatio ventura, Et loquen- 32
tur juſtitiam ejus: ut videat populus qui
naſcetur beneficia Domini. Alleluja.

תהלים : כג כד כה

PSAL. XXIII. כג

geminis tuguriis In .deficiam non ,me pascens Dominus .Davidi Canticum
מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא 1
: convertet meam Animam .me ducet requietum aquas super : me accubare faciet 2
יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב 3
vallem in ambulavero cùm Etiam.suum nomen propter justitiæ orbitas in me ducet
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃ גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא 4
, tuum fulcrum &,tua virga :mecum tu quoniam,malum timebo non ,mortis umbræ
צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ
Impinguâsti:meos hostes contra mensam meas facies ad Dispones .me consolabuntur ipsa
הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ 5
misericordia & bonum Veruntamen .exuberans meus calix ,meum caput oleo in
בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃ אַךְ טוֹב וָחֶסֶד 6
longitudinem in Domini domum in revertar &:meæ vitæ diebus omnibus me sequentur
יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ
.dierum
יָמִים׃

PSAL. XXIV. כד

habitantes & , orbis : ejus plenitudo & ,terra Domini .canticum Davidi
לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי 1
.eam firmavit flumina super & ; eam fundavit maria super ipse Quia .eo in
בָהּ׃ כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ 2
Mundus ? ejus sanctitatis loco in stabit quis & ? Domini montem in ascendet Quis
מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי 3
4 juravit nec ; meam animam vanum in accepit non qui , corde purus & ,volis
כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע
.suæ salutis Deo à justitiam & ; Domino à benedictionem Accipiet .dolo in
לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ 5
Elevate .Selah , Jahacob tuas facies quærentium ; eum quærentiũ generatio Hæc
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ 6
7 .gloriæ rex introibit & ; seculi fores vos elevate & , vestra capita portæ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
belli potens Dominus :potens &,fortis Dominus ? gloriæ rex iste Quis
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ 8
.gloriæ rex introibit & ; seculi fores vos elevate &,vestra capita portæ Elevate
שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ 9
.Selah , gloriæ rex ipse ,exercituum Dominus ? gloriæ rex iste ipse Quis
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃ 10

PSAL. XXV. כה

.levabo meam animam DOMINE te Ad .Davidi 1
לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ 1

תרגום TARGUM.

כג

1 תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד יְיָ זָן יַת עַמֵּיהּ בְּמַדְבְּרָא לָא
2 חֲסַרוּ כּוּלָּא׃ בַּאֲתַר צֵיחֲתָא בְּדִנְיַת דִּתְאִין
3 יַשְׁרְנַנִי עַל מֵי נְיָחָא דַּבְּרַנִי׃ נַפְשִׁי יְתִיב
4 דַּבְּרַנִי בְּהִלְכַת צִדְקָא מְטוּל שְׁמֵיהּ׃ בְּרַם כַּד
אֵזֵיל בְּגָלוּתָא בְּמֵישַׁר טוּלָא דְמוֹתָא לָא אֶדְחַל
מִבִּישְׁתָא מְטוּל דְּמֵימְרָךְ בְּסַעֲדִי תִּגְרָךְ תְּרִיצָא
5 וְאוֹרָיְתָךְ הִנּוּן יְנַחֲמוּנַנִי׃ סַדַּרְתְּ קֳדָמַי פָּתוֹר
קְבֵיל מְעִיקֵי דַּהֲנַתָּא בִּמְשַׁח רְבוּתָא רֵישׁ כָּהֲנַי
6 כְּלִידִי רְוִיחָא׃ בְּרַם טַבְתָּא וְחִסְדָּא יִרְדְּפוּנַנִי
כָּל יוֹמֵי חַיַּי כַּד אֵיתֵב בְּבֵית מַקְדְּשָׁא דַיְיָ לְנַגְרָא
דְיוֹמַיָּא׃

כד

1 לְדָוִד תּוּשְׁבַּחְתָּא לַיְיָ הִיא אַרְעָא וּבִרְיָתְהָא
2 תֵּבֵל וְדִיתְבִין בַּהּ׃ מְטוּל דִּי הוּא עַל יַמַּיָּא
3 שַׁוִּי שִׁתְסָהָא וְעַל נַהֲרָוָתָא אַתְקְנַהּ׃ מַן יִסַּק
לְטוּר בֵּית מַקְדְּשָׁא דַיְיָ וּמַן יְקוּם בַּאֲתַר
4 קוּדְשֵׁיהּ׃ דְּכֵי אִידַיָּא וּבְרִיר רַעֲיוֹנָא דְּלָא אוֹמֵי
עַל שִׁקְרָא לְחִיבָא נַפְשֵׁיהּ וְלָא קְיָם לִנְכַלָּא׃
5 יְקַבֵּל בִּרְכְתָא מִן קֳדָם יְיָ וְזִדְקְתָא מֵאֱלָהָא
6 דְּפוּרְקָנֵיהּ׃ דֵּין דָּרָא דְּתָבְעִין לֵיהּ דְּבָעֵין סְבַר
7 אַפּוֹי יַעֲקֹב לְעָלְמִין׃ זְקוּפוּ תַּרְעֵי בֵּית מַקְדְּשָׁא
רֵישֵׁיכוֹן וְאִזְדַּקְפוּ מַעֲלָנֵי עָלְמָא וְיֵיעוֹל מֶלֶךְ
8 יְקָרָא׃ מַן הוּא דֵּין מֶלֶךְ יְקָרָא יְיָ עִשִּׁין וְגִבָּר
9 יְיָ מָרֵי גְּבוּרְתָּא וְעָבֵיד קְרָבָא׃ זְקוּפוּ תַּרְעֵי
גִּנְּתָא דְעֵדֶן רֵישֵׁיכוֹן וְאִזְדַּקְפוּ מַעֲלָנֵי עָלְמָא
10 וְיֵיעוֹל מַלְכָּא יְקָרָא׃ מַן הוּא דֵּין מַלְכָּא
יְקָרָא יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ יְקָרָא לְעָלְמִין׃

כה

1 לְדָוִד קֳדָמָךְ יְיָ נַפְשִׁי אַטּוֹל בִּצְלוֹ׃

PARAPH CHALD. Vers. Lat.

Hymnus Davidi. 1

PSAL. XXIII.

DOminus pavit populum ſuum in deſerto : non defuit quicquam eis. 2 In loco arido in amœnitate herbarum fecit quieſcere me, ſuper aquas quietis deduxit me. 3 Animam meam reſtituet : ducit me per ſemitas *juſtitiæ* propter *nomen ſuum.* 4 Etiam cum ambulavero *in captivitatem* per planitiem umbræ mortis, non timebo malum; quoniam verbum tuum in auxilio meo : virga tua *recta* & lex tua ipſa me conſolabuntur. 5 Parâſti in conſpectu meo menſam adverſus moleſtatores meos; impinguâſti oleo unctionis *caput* Sacerdotum *meorum :* calix verò meus amplus. 6 Sed & benignitas & miſericordia ſubſequentur me omnibus diebus vitæ meæ, cùm habitavero in domo ſanctuarii Domini in longitudinem dierum.

Davidi Hymnus. 1

PSAL. XXIV.

DOmini eſt terra, & creaturæ ejus; orbis, & qui habitant in eo. 2 Quoniam ſuper maria poſuit fundamenta ejus, & ſuper flumina confirmavit eum. 3 Quis *aſcendet* in montem domus ſanctuarii Domini, & quis ſtabit in loco *ſanctitatum ?* 4 Innocens manibus & mundus voluntate, qui non juravit in *falſum* ad damnationem animæ ſuæ, neq; pepigit in fraudem. 5 Accipiet benedictionem à conſpectu Domini, & juſtitiam à Deo redemptionis ſuæ. 6 Hæc eſt generatio quærentium eum, inquirentium aſpectum faciei ejus *Jaacob,* in æternum. 7 Levate portæ domus ſanctuarii capita veſtra, & erigimini valvæ æternæ, ut introeat rex gloriæ. 8 Quis eſt iſte rex glorioſus? Dominus fortis & potens, Dominus auctor virtutis & faciens bellum. 9 Levate portæ horti deliciarum capita veſtra, & erigimini valvæ æternæ, ut introeat rex glorioſus. 10 Quis eſt iſte rex gloriæ ? Dominus exercituum ipſe eſt rex glorioſus in æternum.

Davidi. 1

PSAL. XXV.

COram te Domine animam meam levabo in oratione.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܓ *

1 ܕܘܝܕ. ܥܠ ܦܬܘܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. ܘܠܢ ܗܫܐ ܪܘܚܢܐܝܬ *
ܡܥܠܬܐ ܕܥܡܐ ܕܟܪܣܛܝܢܐ ܚܕܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܙ. ܡܪܝܐ ܢܪܥܝܢܝ ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܚܣܪ ܠܝ:
2 * ܘܥܠ ܡܪ̈ܥܝܐ ܕܚܣܢܐ ܢܫܪܝܢܝ. ܘܥܠ ܡ̈ܝܐ ܢ̈ܝܚܐ ܢܕܒܪܢܝ: * ܢܦܫܝ ܐܦܢܝ ܘܕܒܪܢܝ
3 ܒܫܒܝ̈ܠܐ ܬܪ̈ܝܨܐ. ܡܛܠ ܫܡܟ * ܐܦ ܐܢ ܐܗܠܟ: ܒܢܚ̈ܠܐ ܕܛ̈ܠܠܝ ܡܘܬܐ. ܠܐ ܐܕܚܠ ܡܢ
4 ܒܝܫܬܐ ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܥܡܝ: ܫܒܛܟ ܘܚܘܛܪܟ ܗܢܘܢ ܒܝܐܘܢܝ. * ܛܝܒܬ ܩܕܡܝ ܦܬܘܪܐ
5 ܠܘܩܒܠ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝ: ܘܐܦܛܡܬ ܪܫܝ ܒܡܫܚܐ. ܘܟܣܝ ܪܘܐ ܐܝܟ ܚܡܪܐ. * ܛܝܒܘܬܟ ܘܪ̈ܚܡܝܟ
6 ܢܪܕܦܘܢܢܝ: ܟܠܗܘܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܕܚܝ̈ܝ. ܕܐܥܡܪ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܐܘܪܟܐ ܕܝܘܡ̈ܬܐ:

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܕ *

1 * ܕܘܝܕ. ܥܠ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܫܪܝ ܐܠܗܐ ܠܡܒܪܐ ܒܪ̈ܝܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܕ.
2 ܕܡܪܝܐ ܗܝ ܐܪܥܐ ܒܡܠܝܗ. ܬܐܒܝܠ ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪ̈ܝܗ: * ܡܛܠ ܕܗܘ ܒܝܡܐ ܣܡ
3 ܫܬܐܣ̈ܝܗ. ܘܒܢܗܪ̈ܘܬܐ ܐܬܩܢܗ: * ܡܢܘ ܢܣܩ ܠܛܘܪܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܢܘ ܢܩܘܡ
4 ܒܛܘܪܗ ܩܕܝܫܐ: * ܐܝܢܐ ܕܕܟܝܢ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܘܓܒܐ ܒܠܒܗ. ܘܠܐ ܝܡܐ ܒܢܦܫܗ ܒܕܓܠܘܬܐ ܘܠܐ
5 ܝܡܐ ܒܢܟܠܐ: * ܗܢܐ ܢܩܒܠ ܒܘܪܟܬܐ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܦܪܘܩܢ: * ܗܢܘ
6 ܕܪܐ ܕܒܥܐ ܘܡܣܟܐ. ܠܚܙܘܐ ܕܐܦܝܟ ܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ: * ܐܪܝܡܘ ܬܪ̈ܥܐ ܪ̈ܫܝܟܘܢ. 7
8 ܘܐܬܬܪܝܡܘ ܬܪ̈ܥܐ ܕܡܢ ܥܠܡ: ܢܥܘܠ ܡܠܟܐ ܕܫܘܒܚܐ. * ܡܢܘ ܗܢܐ ܡܠܟܐ
9 ܕܫܘܒܚܐ: ܡܪܝܐ ܚܣܝܢܐ ܘܓܢܒܪܐ. ܡܪܝܐ ܓܢܒܪܐ ܘܩܪܒܬܢܐ: * ܐܪܝܡܘ ܬܪ̈ܥܐ
10 ܪ̈ܫܝܟܘܢ. ܘܐܬܬܪܝܡܘ ܬܪ̈ܥܐ ܕܡܢ ܥܠܡ: ܢܥܘܠ ܡܠܟܐ ܕܫܘܒܚܐ. * ܡܢܘ ܗܢܐ ܡܠܟܐ
ܕܫܘܒܚܐ: ܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ ܗܘܝܘ ܡܠܟܐ ܡܫܒܚܐ ܠܥܠܡܝܢ.

* ܫܘܒܚܐ ܘܫܘܪܝ ܡܥܠܬܐ *

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܗ *

* ܕܘܝܕ. ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܬܘܕܝܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܗ. ܠܘܬܟ ܡܪܝܐ ܢܦܫܝ ܐܪܝܡܬ. 1

PSAL. XXIII.

Davidis, de ſua menſa regia. Nobis autem nunc ſpiritualiter, ingreſſus populi Chriſtianorum recens. Verſ. 17. 1

DOminus paſcet me, & quicquam non patietur deeſſe mihi. 2 Et ſuper prata fortitudinis habitare me faciet, & ſuper aquas tranquillas ducet me. 3 Animam meam convertit, & duxit me per ſemitas æquitatis. Ob nomen tuum, 4 Etiamſi ambulavero per valles umbrarum mortis, non timebo malum, nam tu mecum es. Virga tua & baculus tuus, ipſa me conſolata ſunt. 5 Straviſti coram me menſam è regione hoſtium meorum. Impinguâſti caput meum unguento, & calix meus inebriat ut merum. 6 Gratia tua & miſericordiæ tuæ proſecutæ ſunt me omnibus diebus vitæ meæ, ut habitem in domo Domini longitudine dierum.

PSAL. XXIV.

Davidis. De prima die quâ cœpit Deus condere creaturas. Verſ. 24. 1

DOmini eſt terra cum plenitudine ſua : orbis, & omnes habitatores ejus. 2 Quoniam ipſe in mari poſuit fundamenta ejus, & in fluminibus firmavit eam. 3 Quis aſcendet in montem Domini, & quis manebit in monte ejus ſancto? 4 Is cujus puræ ſunt manus, & electus eſt in corde ſuo : nec jurat in anima ſua cum mendacio, neq; jurat cum dolo. 5 Hic accipiet benedictionem à Domino, & juſtitiam à Deo ſalvatore noſtro. 6 Hæc eſt generatio quærens & expectans ſpeciem vultûs tui, Deus Jacob. 7 Tollite portæ capita veſtra, attollimini portæ quæ à ſeculo eſtis, ingrediatur rex honorum. 8 Quis eſt iſte rex honorum? Dominus potens & gigas, Dominus gigas & bellator. 9 Tollite portæ capita veſtra, attollimini portæ quæ à ſeculo eſtis, ingrediatur rex honorum. 10 Quis eſt iſte rex honorum? Dominus fortis, ipſe eſt rex honorandus in æternum.

Gloria, & initium gradûs.

PSAL. XXV. Davidis.

Documentum gratiarum actionis. Verſ. 45. 1

AD te Domine, animam meam levavi;

Verſio VULG. LAT.

1 Pſalmus David. XXII.

DOminus regit me, & nihil mihi de-
2 erit: In loco paſcuæ ibi me colloca-
vit. Super aquam refectionis educavit
3 me: Animam meam convertit. Deduxit
me ſuper ſemitas juſtitiæ, propter nomen
4 ſuum. Nam, & ſi ambulavero in medio
umbræ mortis, non timebo mala: quo-
niam tu mecum es. Virga tua, & bacul⁹
5 tuus, ipſa me conſolata ſunt. Paráſti in
conſpectu meo menſam adverſùs eos, qui
tribulant me. Impinguâſti in oleo caput
meũ: & calix meus inebrians quàm præ-
6 clarus eſt! Et miſericordia tua ſubſeque-
tur me omnibus diebus vitæ meæ: Et ut
inhabitem in domo Domini, in longitudinem dierum.

1 Primâ ſabbati, Pſalmus David. XXIII.

DOmini eſt terra, & plenitudo ejus:
orbis terrarum, & univerſi qui habi-
2 tant in eo. Quia ipſe ſuper maria fun-
davit eũ: & ſuper flumina præparavit eũ.
3 Quis aſcendet in montẽ Dñi? aut quis ſta-
4 bit in loco ſancto ejus? Innocens mani-
bus, & mundo corde, qui non accepit in
vano animã ſuã, nec juravit in dolo pro-
5 ximo ſuo. Hic accipiet benedictionem à
Domino: & miſericordiam à Deo ſalu-
6 tari ſuo. Hæc eſt generatio quærentium
7 eũ, quærentiũ faciẽ Dei Jacob. Attollite
portas principes veſtras, & elevamini
portæ æternales: & introibit rex gloriæ.
8 Quis eſt iſte rex gloriæ? Dominus fortis
& potens: Dominus potens in prælio.
9 Attollite portas principes veſtras, et ele-
vamini portæ æternales: & introibit rex
10 gloriæ. Quis eſt iſte rex gloriæ? Domi-
n⁹ virtutum, ipſe eſt rex gloriæ.

1 In finem, Pſalmus David. XXIV.

AD te, Domine, levavi animam meam:

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυΐδ. κβʹ.
† Κύριος (α) ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει.
2 † Εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν·
3 † ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με. † Τὴν
ψυχήν μου ἐπέστρεψεν· † ὡδήγησέν με ἐπὶ τρίβους
4 δικαιοσύνης, † ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. † Ἐὰν
γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου † οὐ φοβηθήσομαι
κακά, ὅτι σὺ μετ᾽ ἐμοῦ εἶ· † ἡ ῥάβδος σου
5 καὶ ἡ βακτηρία σου, (β) αὗταί με παρεκάλεσαν. † Ἡτοίμασας
ἐνώπιόν μου τράπεζαν, † ἐξεναντίας τῶν
θλιβόντων με· † ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου,
6 † καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον. † Καὶ
τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταί με πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς μου, † καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς
μακρότητα ἡμερῶν. MS.A. (α) ποιμανεῖ (β) αὐτὰ

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυΐδ τῆς μιᾶς σαββάτου. κγʹ.
† ΤΟῦ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, † ἡ
οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.
2 † Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, † καὶ
3 ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν. † Τίς ἀναβήσεται
εἰς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου, † καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁ-
4 γίῳ αὐτοῦ; † Ἀθῷος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρ-
δίᾳ, † ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ, † καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ (α) πλησίον αὐ-
5 τοῦ. † Οὗτος λήψεται εὐλογίαν παρὰ κυρίου, † καὶ
6 ἐλεημοσύνην παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. † Αὕτη
ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτὸν, † ζητούντων τὸ πρόσωπον
7 τοῦ θεοῦ (β) Ἰακώβ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Ἄρατε
πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, † καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώ-
8 νιοι, † καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
† Τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; † κύριος
9 κραταιὸς καὶ δυνατὸς, † κύριος δυνατὸς ἐν πολέ-
μῳ. † Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, † καὶ ἐπάρ-
θητε πύλαι αἰώνιοι, † καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς
10 τῆς δόξης. † Τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
† κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός (γ) ἐστιν οὗτος ὁ βα-
σιλεὺς τῆς δόξης.

MS.A. (α) πλησίον. Οὗτος (β) Ἰακώβ. Ἄρατε (γ) ἐστιν ὁ βασιλεὺς

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυΐδ. κδʹ.
† ΠΡὸς σὲ κύριε ἦρα τὴν ψυχήν μου.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

Pſalmus ipſi David. XXII. 1

1 DOminus paſcit me, & nihil mihi deerit: In loco (a) 2
paſcuæ ibi me collocavit. 2 Super aquam refectionis educavit
me: (b) Animam meam convertit. 3
3 Deduxit me ſuper (c) ſemitas
juſtitiæ, propter nomẽ ſuum. 4 Nã 4
et ſi ambulavero in medio umbræ
mortis; non timebo mala: quoniam
tu mecum es. 5 Virga tua, & baculus
tuus, ipſa [a] me conſolata
ſunt. 6 Paráſti in conſpectu meo 5
menſam adverſùs eos qui tribulant
me. 7 Impinguâſti in oleo
caput meũ, [b] & calix (d) tuus
inebrians quàm præclar⁹ eſt! 8 Et 6
miſericordia tua ſubſequetur me,
omnib⁹ dieb⁹ vitæ meæ. Et ut inhabitem
in domo Domini, in longitudinem dierum.

Pſalmus ipſi David (a) unâ ſabbati. XXIII. 1

1 DOmini eſt terra, et plenitudo ejus: orbis terrarum, &
univerſi qui habitant in eo. 2 (b)
Ipſe ſuper maria fundavit eũ, et 2
ſuper flumina [a] præparavit eũ.
3 Quis aſcendet in montem Do- 3
mini? aut quis ſtabit in loco (c)
ſancto ej⁹? 4 [b] Innocens manib⁹, 4
& mundus corde: qui non accepit
in vano animam ſuam: et non juravit
in dolo proximo ſuo. 5 Hic 5
accipiet benedictionẽ à Domino,
et miſericordiam à [c] Deo (d) ſalutari
ſuo. 6 Hæc eſt generatio 6
quærentium eum, (e) quærentium
faciem (f) Dei Jacob. DIAPSALMA.
7 (g) Tollite portas 7
principes veſtras, & elevamini
portæ [d] æternales: & introibit
rex gloriæ. 8 Quis eſt (h) iſte rex 8
gloriæ? Dominus fortis, et potens,
Dominus potens in prælio. 9 Tol- 9
lite portas principes veſtras, &
elevamini portæ [e] æternales: et
introibit rex gloriæ. 10 Quis eſt 10
iſte rex gloriæ? Dominus [f] virtutum,
ipſe eſt iſte rex gloriæ.

(a) Pſalmus ipſi David. XXIV. 1

AD te, Domine, levavi animam meam:

Verſio ÆTHIOPICA.

መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
፳፪ እግዚአብሔር፡ ይሬእየኒ፡ወአልቦ፡ዘየ 1
ኀጥአኒ፡፡ውስተ፡ብሔር፡ ለሀውር፡ ህየ፡የኀ
ድረኒ፡፡=፡ ወኀበ፡ ማየ፡ ዕረፍት፡ ሐፀነኒ፡፡ 2
ወሜጠ፡ለነፍስየ፡ 3 ወመርሐኒ፡ፍኖተ፡ጽ
ድቅ፡፡በእንተ፡ስመ፡ዚአሁ፡፡=፡ እመኒ፡ሐ 4
ርኩ፡ማእከለ፡ ጽላሎተ፡ ሞት፡፡ኢይፈርህ፡
እኩየ፡እስመ፡አንተ፡ምስሌየ፡፡=፡ በት 5
ርከ፡ወክሠታምከ፡እማንቱ፡ገሠጻኒ፡፡=፡ ወ 6
ሠራዕከ፡ ማእደ፡ በቅድሜየ፡፡ በአንጻሬሆ
ሙ፡ለእለ፡ይሣቅዩኒ፡፡=፡ ወአጽሐድከ፡በ 7
ቅብእ፡ ርእስየ፡፡ ጽዋዕከኒ፡ ጽኑዕ፡ወያረ
ዊ፡፡=፡ ምሕረትከ፡ይትልወኒ፡በኵሉ፡መ 8
ዋዕለ፡ሕይወትየ፡፡=፡ ከመ፡ታንብረኒ፡ቤቶ፡ 9
ለእግዝአብሔር፡ለነዋኅ፡መዋዕል፡፡=፡

መዝሙር፡ዘደዊት፡ዘቀዳሚት፡ሰንበት፡፡

፳፫ ለእግዚአብሔር፡ ምድር፡ በምልኣ፡፡ 1
ወዓለምኒ፡ ወኵሎሙ፡እለ፡ይነብሩ፡ውስቴ
ታ፡፡=፡ ወውእቱ፡በባሕር፡ሣረራ፡፡ወበአፍ 2
ላግኒ፡ውእቱ፡አጽንዓ፡፡=፡ መኑ፡ይዐርግ፡ 3
ውስተ፡ደብረ፡ እግዚአብሔር፡፡ወመኑ፡ ይቀ
ውም፡ ውስተ፡ መካነ፡መቅደሱ፡፡=፡ ዘንጹ 4
ሕ፡ ልቡ፡ ወንጹሕ፡እደዊሁ፡፡ወዘኢነሥአ፡
ከንቶ፡ላዕለ፡ነፍሱ፡፡ወዘኢመሐለ፡በጕሕሉ
ት፡ለቢጹ፡፡=፡ ውእቱ፡ይነሥእ፡በረከተ፡ 5
እምኀበ፡እግዚአብሔር፡፡ወሣህሉኒ፡ እም
ኀበ፡እግዚአብሔር፡አምላኩ፡፡=፡ ዛቲ፡ 6
ትውልድ፡ተኃሥ፡ሎቱ፡፡ወታኀሥሥ፡ገጾ፡ለ
አምላከ፡ያዕቆብ፡፡=፡ አርኅው፡፡ኆኃተ፡ 7
መኳንንት፡፡ወይትረኃዋ፡ኆኃት፡እለ፡ እምፍ
ጥረት፡፡ወይባእ፡ንጉሠ፡ስብሐት፡፡=፡መኑ፡ 8
ውእቱ፡ ዝንቱ፡ ንጉሠ፡ ስብሐት፡፡እግዚአ
ብሔር፡ ኃያል፡ ወጽኑዕ፡፡እግዚአብሔር፡ኃ
ያል፡በውስተ፡ፀብዕ፡፡=፡ አርኅው፡ኆኃተ፡ 9
መኳንንት፡፡ወይትረኃዋ፡ኆኃት፡እለ፡እምፍ
ጥረት፡፡ወይባእ፡ ንጉሠ፡ ሰብሐት፡፡=፡ መ 10
ኑ፡ውእቱ፡ዝንቱ፡ ንጉሠ፡ ስብሐት፡፡እግዚ
አብሔር፡አምላከ፡ኃያላን፡ ውእቱ፡ ዝንቱ፡
ንጉሠ፡ስብሐት፡፡=፡

መዝሙር፡ዘደዊት፡፡
፳፬ ኀቤከ፡ እግዚኦ፡ አንቃዕደውኩ፡ነፍስ 1
የ፡አምላኪየ፡፡

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * المزمور الثاني والعشرون *   * صلاة وتعليم * وهو بيت * استيخن *
2 الرب يرعاني فلا شي يعوزني * وعلي المرج الخصيب احلني * وعلي ماء الراحة انشاني * والي سبل 3
4 البر رد نفسي * وهداني لاجل اسمه * ان سلكت وسط ظلال الموت * فلا اخشي من الاسواء * لانك
5 انت معي * عصاك وقضيبك هما عزاني * هيات قدامي مايدة امام اعداي * دهنت بالدهن
6 راسي * وكاسك اسكرني كالصرف * رحمتك وطيبك يدركني * كل ايام حياتي * واسكن في
بيت الرب طول الايام * الليلويا *   * المزمور الثالث والعشرون *
1 * نبوة علي دعوة الامم والجسد * وهو كد * استيخن *
2 للرب الارض بكمالها * المسكونة وجميع سكانها * لانه جعل اساسها علي البحار * وعلي الانهار
3 انشاها * من ذا الذي يصعد الي جبل الرب * او من يقف في موضع قدسه * الا الطاهر 4
5 اليدين * النقي القلب * الذي لم ياخذ نفسه بالباطل * ولا حلف لصاحبه بغش * هذا ينال
6 البركة من قبل الرب * والرحمة من الله مخلصه * هذا الجيل الذي يطلب الرب * ويبتغي وجه
7 اله يعقوب * ارفعوا ايها الروساء ابوابكم * وارتفعي ايتها الابواب الدهرية فيدخل ملك المجد *
8 * من هو هذا ملك المجد * الرب العزيز القوي * الرب القوي في الحروب * ارفعوا ايها الروساء 9
10 ابوابكم * وارتفعي ايتها الابواب الدهرية فيدخل ملك المجد * من هو ذا ملك المجد * رب
القوات هو ملك المجد * الليلويا *   * المزمور الرابع والعشرون *
1 * تعليم واعتراف * وعدده مب * استيخن *
اليك يا رب رفعت نفسي *

PSAL. XXII.

Oratio & documentum. Verſ. 12. 1

DOminus paſcit me, & nullius rei indigere me ſinet. Et ſuper pratũ fer- 2
tile requieſcere me fecit: et ſuper aquam
requiei educavit me. Et ad ſemitas juſti- 3
tiæ reduxit animam meam, & direxit me
propter nomen ſuum. Si ambulavero per 4
medias umbras mortis, non timebo mala:
quia tu mecum es. Baculus tuus & virga
tua, ipſa conſolata ſunt me. Paráſti ante 5
me menſam è regione inimicorum meorũ.
Unxiſti unguento caput meum, & calix
tuus inebriavit me tanquam merum. Mi- 6
ſericordia tua et bonitas tua aſſequentur
me omnibus diebus vitæ meæ, et inhabitabo
in domo Domini longitudine dierum.
Alleluja.

PSAL. XXIII.

Prophetia de vocatione gentium, et incarnatione. Verſ. 24. 1

DOmini eſt terra in integritate ſua,
(integra) Habitata, & omnes habi-
tatores ejus: Quia ipſe collocavit fun- 2
damentum ejus ſuper maria, et ſuper flu-
mina ſtabilivit eam. Quis eſt iſte, qui 3
aſcendet in montem Domini? aut quis
ſtabit in loco ſanctitatis ejus? Niſi purus 4
manibus, mundus corde, qui non adhibuit
animam ſuam in vanitate, neque juravit
proximo ſuo cum dolo? Hic aſſequetur 5
benedictionem à conſpectu Domini, &
miſericordiam à Deo Salvatore ſuo. Hæc 6
eſt generatio; quæ quærit Dominum, &
expetit faciem Dei Jacob. Elevate, O 7
principes, portas veſtras: & elevamini,
O portæ æternæ, ut ingrediatur rex glo-
riæ. Quis eſt iſte rex gloriæ? Dominus 8
fortis & potens, Dominus robuſtus in bel-
lis. Elevate, O Principes, portas veſtras: 9
& elevamini, O portæ æternæ, ut ingre-
diatur rex gloriæ. Quis eſt iſte rex 10
gloriæ? Dominus virtutum ipſe eſt rex
gloriæ. Alleluja.

PSAL. XXIV.

Documentum et Confeſſio. 1
Et numerus verſ. 42.

AD te, O Domine, levavi animam meam:

INTERP. ÆTHIOP. [a] me inſtruunt. Et paráſti [b] calix autem tuus durus etiam inebriat. PSAL. XXIII. [a] firmavit eum. [b] Qui mundus eſt corde & innocens manibus & qui non accepit vanum ſuper animam ſuam: [c] Domino Deo ſuo [d] quæ ab ipſa creatione fuiſti: [e] quæ ab ipſa creatione fuiſti: [f] Deus virtutum,

תהלים: כו

Etiam .me in mei inimici exultent ne ; afficiar pudore ne , ſperavi te in meus De⁹
2 אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ גַּם 3
.maniter prævaricantes pudore afficientur:pudore afficientur non ,te expectantes omnes
כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃
me facere iter Fac .me doce tuas ſemitas ; me ſcire fac Domine tuas Vias
4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ הַדְרִיכֵנִי
5 omni expectavi te ; meæ ſalutis Deus tu quia , me doce & , *tua veritate in*
בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־
; tuarum miſericordiarum & , Domine tuarum miſerationum Reminiſcere .die
6 הַיּוֹם׃ זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ
mea:um prævaricationum & ,*mearum pueritiarum* Peccatorum .*ipſe* ſeculo à quia
7 כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי וּפְשָׁעַי
tuam bonitatem propter ; tu mei memento tuam miſericordiā ſcdm,memineris ne
אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ
Deducet .via in peccatores docebit ideo ; Dominus rectus & Bonus .Domine
8 יְהוָה׃ טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ 9
Domini ſemitæ Omnes .ſuam viam humiles docebit & ; judicio in *manſuetos*
10 עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה
tuum nomen Propter.ej⁹ teſtimonia &,ej⁹ pactum cuſtodientib⁹,veritas &,miſericordia
11 חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ
timens vir *hic* Quis .*ipſa* multa quoniam,meæ iniquitati parces & ; Domine
12 יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא
ejus ſemen & ; morabitur bono in ejus Anima .eligat , *via in* eum docebit ? Dominum
13 יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ
.*eis notificandū ad* ſuū pactū &;eū timentibus Domini Secretum.terrā hæreditate accipiet
14 יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃
Reſpice .meos pedes reti è educet ipſe quoniam ; Dominum ad ſemper mei Oculi
15 16 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה
:ſunt dilatatæ mei cordis Anguſtiæ .*ego afflictus* & ,unicus quia:mei miſerere &,me *ad*
17 אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ
omnib⁹ parce & :meū laborē & ,meā afflictionē Vide .me educ meis *coarctationibus* à
18 מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־
iniquitatis odio & : ſunt multiplicati quoniam ,meos inimicos Vide .meis peccatis
19 חַטֹּאותָי׃ רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס
.te in ſperavi quoniam,confundar ne ;me erue &,meam animam Cuſtodi .me oderunt
20 שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃
, Iſraelem Deus Redime.te expectavi quoniā;me cuſtodiēt rectitudo &,*Integritas*
21 22 תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל
.ejus anguſtiis omnibus ex
מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

PSAL. XXVI. כו

Domino in & ambulavi mea perfectione in ego quoniam,Domine me Judica .Davidi
1 לְדָוִד שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה
, meos renes *examina* : me tenta & ,Domine me Proba .*vacillabo* non , ſum fiſus
2 בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה כִלְיוֹתַי
.meum cor &
וְלִבִּי׃

תרגום TARGUM.

2 אֱלָהִי בָּךְ אִתְרְחֵצִית לָא אֶבְהַת לָא יֶחְדוּן בַּעֲלֵי
3 דְּבָבַי עֲלָי׃ בְּרַם כָּל דְּסָבְרִין לָךְ לָא יִבְהֲתוּן
4 יִבְהֲתוּן בְּווֹזִין וּסְרִיקַיָא׃ אוֹרְחָתָךְ יְיָ אוֹדַע יָתִי
5 הִלְכָתָךְ אַלִּיף יָתִי׃ דַּבְּרַנִי בְּזָכוּתָךְ וְאַלְּפִנַנִי
אֲרוּם אַתְּ הוּא אֱלָהָא דְּפוּרְקָנִי יָתָךְ סַבְרִית
6 כָּל יוֹמָא׃ אִדְּכַר רַחֲמָךְ יְיָ וְטַבְוָתָךְ אֲרוּם מִן
7 עָלְמָא הִנּוּן׃ חוֹבֵי טַלְיוּתִי וּמְרָדַי לָא תִדְכַּר
8 כְּטוּבָךְ אִדְּכַר לִי אַנְתְּ מְטוּל טֵיבוּתָךְ יְיָ׃ טָב
וְתְרִיץ יְיָ בְּגִין כֵּן מַלִּיף חַיָּבַיָּא בְּאוֹרְחָא׃
9 מַדְרִיךְ עִנְוְתָנֵי בְּדִינָא וּמַלִּיף עִנְוְתָנֵי אוֹרְחֵיהּ׃
10 כָּל הִלְכָתֵיהּ דַּיְיָ טֵיבוּ וּקְשׁוֹט לְנָטְרֵי קְיָמֵיהּ
11 וְסַהֲדְוָתֵיהּ׃ מִן בְּגַלַל שְׁמָךְ יְיָ וְתִשְׁבּוֹק לְחוֹבִי
12 אֲרוּם סַגִּי הוּא׃ מַן הוּא דֵין גַּבְרָא דְּדָחֵיל
13 מִן קֳדָם יְיָ יַלְּפִנֵּיהּ בְּאוֹרְחָא דְאִתְרְעֵי׃ נַפְשֵׁיהּ
14 בְּטֵיבוּתָא תְּבִית וּבְנוֹי יַחְסְנוּן אַרְעָא׃ רָזָא דַיְיָ
15 גַּלְיָא לְדַחֲלוֹי וּקְיָמֵיהּ לְאוֹדָעוּתְהוֹן׃ עֵינַי
מִסְתַּכְּלִין תְּדִירָא קֳדָם יְיָ אֲרוּם הוּא יַפֵּיק
16 מִמְּצַדְּתָא רַגְלָי׃ אִסְתְּכֵי לְוָתִי וְחוּס עֲלַי מְטוּל
17 דִּיחִידַי וְעַנְיָא אֲנָא׃ עַקְתִין דִּלְבָבִי פַּתְיָן
18 מִשְׁנוּקַי אַפֵּיק יָתִי׃ חֲמֵי סִגּוּפַי וְטָרְחַי וּשְׁבוֹק
19 לְכוּלְהוֹן חוֹבַי׃ חֲמֵי בַּעֲלֵי דְבָבַי אֲרוּם סַגִּיעוּ
20 וְסַנְאֲתָא דְחַטּוֹפִין סְנוֹ יָתִי׃ טוּר נַפְשִׁי וְשֵׁיזֵיב
21 יָתִי לָא אֶבְהַת מְטוּל דְּסָבְרִית לָךְ׃ שְׁלֵימוּתָא
וּתְרִיצוּתָא יְטָרוּנַנִי אֲרוּם סְבָרִית בְּמֵימְרָךְ׃
22 פְּרוֹק יְיָ יַת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עָקְתוֹי׃

כו

1 לְדָוִד דּוּן יָתִי יְיָ אֲרוּם בִּשְׁלֵמוּתִי אֲנָא הַלְּכִית
וּבַיְיָ סְבָרִית לָא אֶזְדְּעַע׃ בְּחוֹן יָתִי יְיָ וְנַסִּי 2
יָתִי סַנִּין כּוּלְיָתַי וְרַעְיוֹנָי׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Deus meus in *te* confiſus ſum, ne confundar ; ne lætentur hoſtes mei de me. Etiam univerſi qui ſperant in *te*, non erubeſcent : erubeſcent prædatores & vani. Vias tuas Domine notas fac mihi : ſemitas tuas inſtrue me. Deduc me in *juſtitia* tua & doce me ; quoniam tu es Deus ſalutis meæ : te expectavi *tota die*. Recordare miſericordiarum tuarum Domine & beneficiorum tuorum, quoniam ab æterno ſunt. Delictorum adoleſcentiæ meæ & ſcelerum meorum ne memineris : ſecundùm benignitatem tuam recordare mei tu, propter bonitatem tuam Domine. Bonus & rectus eſt Dominus : propterea docet peccatores in via. Dirigit manſuetos in judicio, & docet mites viam ſuam. Omnes viæ Domini bonitas & veritas, cuſtodientibus pactum ejus & teſtimonia ejus. Propter nomen tuum Domine etiam remitte peccatum meum, quoniam multiplex eſt. Quis eſt iſte homo qui timet à conſpectu Domini, docebit eum in via quam elegerit? Anima ejus in beatitudine *pernoctabit*, & filii ejus hæreditario jure inibunt poſſeſſionem *terræ*. Secretum Domini manifeſtum eſt his qui timent eum, & pactum ejus ut doceat eos. Oculi mei reſpiciunt ſemper coram Domino, quoniam ipſe educet de laqueo pedes meos. Aſpice me & miſerere mei, quoniam ſolus & pauper ſum ego. Anguſtiæ cordis mei dilatatæ ſunt : de anguſtiis meis libera me. Vide afflictionem meam & laborem meum, & remitte omnia peccata mea. Vide auctores inimicitiæ meæ, quoniam multiplicati ſunt, & odio rapinæ oderunt me. Cuſtodi animam meam & libera me ; non confundar, quoniam ſperavi in *te*. Perfectio & rectitudo ſervabunt me, quia confiſus ſum in *verbo tuo*. Libera Domine Iſrael de omnibus angoribus ejus. 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Davidi. 1

PSAL. XXVI.

Iudica me Domine, quoniam in perfectione mea ego ambulavi, & in *Domino* confiſus ſum, nequaquam labar. Proba me Domine & tenta me ; perpurga renes meos, & *animum* meum. 2

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܠܗܝ ܒܟ ܣܒܪܬ ܠܐ ܐܒܗܬ: ܠܐ ܢܫܬܒܗܪܘܢ ܥܠܝ ܒܥܠܕܒܒܝ. * ܐܦ ܟܠ ܕܡܣܟܝܢ 2
3 ܠܟ ܠܐ ܢܒܗܬܘܢ: ܢܒܗܬܘܢ ܥܘܠܐ ܒܣܪܝܩܘܬܗܘܢ. * ܐܘܪܚܬܟ ܡܪܝܐ ܚܘܝܢܝ: ܘܫܒܝܠܝܟ 4
ܐܘܕܥܝܢܝ. * ܕܒܪܝܢܝ ܒܩܘܫܬܟ ܘܐܠܦܝܢܝ: ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܝ ܘܦܪܘܩܝ. ܘܠܟ 5
ܣܟܝܬ ܟܠܝܘܡ: * ܐܬܕܟܪ ܡܪܝܐ ܪܚܡܝܟ ܕܡܢ ܥܠܡ ܘܛܝܒܘܬܟ. * ܘܣܟܠܘܬܐ ܕܛܠܝܘܬܝ 6
7 ܠܐ ܬܬܕܟܪ ܠܝ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܣܘܓܐܐ ܕܪܚܡܝܟ ܐܬܕܟܪܝܢܝ. ܡܛܠ ܛܝܒܘܬܟ ܐܠܗܐ: * ܛܒ ܗܘ 8
ܘܬܪܝܨ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܬܪܨ ܠܚܛܝܐ ܒܐܘܪܚܐ: * ܘܡܕܒܪ ܠܡܟܝܟܐ ܒܕܝܢܐ. ܘܡܠܦ 9
ܠܡܣܟܢܐ ܐܘܪܚܗ: * ܟܠܗܝܢ ܐܘܪܚܬܗ ܕܡܪܝܐ ܛܝܒܘܬܐ ܘܩܘܫܬܐ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܢܛܪܝܢ 10
ܢܡܘܣܗ ܘܣܗܕܘܬܗ: * ܡܛܠ ܫܡܟ ܡܪܝܐ ܚܣܝ ܡܢ ܚܛܗܝ ܕܪܒ ܗܘ. * ܡܢܘ ܓܒܪܐ 11
12 ܕܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ: ܢܠܦܝܘܗܝ ܐܘܪܚܐ ܕܓܒܐ. * ܘܢܦܫܗ ܒܛܒܬܐ ܬܒܘܬ: ܘܙܪܥܗ 13
ܢܐܪܬ ܐܪܥܐ. * ܬܪܥܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܕܚܠܘܗܝ: ܘܩܝܡܗ ܐܘܕܥ ܐܢܘܢ. * ܥܝܢܝ ܒܟܠܙܒܢ 14
15 ܠܘܬ ܡܪܝܐ: ܡܛܠ ܕܗܘ ܡܦܩ ܡܢ ܡܨܝܕܬܐ ܪ̈ܓܠܝ. * ܐܬܦܢܐ ܠܘܬܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝ: ܡܛܠ 16
ܕܝܚܝܕܝܐ ܐܢܐ ܘܡܣܟܢܐ. * ܥܩܬܐ ܕܠܒܝ ܣܓܝ: ܘܡܢ ܥܩܬܝ ܐܦܩܢܝ. * ܚܙܝ ܡܘܟܟܝ 17
18 ܘܥܡܠܝ: ܘܫܒܘܩ ܠܝ ܟܠܗܘܢ ܚܛܗܝ. * ܘܚܙܝ ܕܣܓܝܘ ܒܥܠܕܒܒܝ: ܘܣܢܝܢܐ ܕܥܘܠܐ 19
ܣܢܐܘܢܝ. * ܛܪ ܢܦܫܝ ܘܦܨܝܢܝ ܡܛܠ ܕܒܟ ܣܒܪܬ: * ܬܡܝܡܐ ܘܬܪܝܨܐ ܢܩܦܘ ܠܝ ܡܛܠ 20
21 ܕܠܟ ܣܟܝܬ. * ܦܪܩ ܐܠܗܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܠܘܨܘܗܝ:
22

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܗ *

1 * ܠܕܘܝܕ. ܟܕ ܦܪܫܘ ܡܢܗ ܝܕ̈ܥܘܗܝ ܟܕ ܗܘ ܥܪܘܩܐ. ܠܢ ܕܝܢ ܨܠܘܬܐ ܕܗܘ
ܓܒܪܐ ܕܡܬܝܬܪ ܒܐܠܗܐ ܒܚܝܠܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܝܕ.
2 ܕܘܢܝܢܝ ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܒܬܡܝܡܘܬܝ ܗܠܟܬ. ܒܡܪܝܐ ܣܒܪܬ ܠܐ ܐܙܘܥ: * ܒܚܘܪܢܝ
ܡܪܝܐ ܘܢܣܝܢܝ. ܘܒܘܩ ܟܘܠܝܬܝ ܘܠܒܝ:

Deus meus in te ſperavi, non confundar; non glorientur de me inimici mei. Quin etiā oēs qui ſperant in te, non confundentur; confundentur autē iniqui in vanitate ſua. Vias tuas, Dñe, demonſtra mihi; et ſemitas tuas fac mihi notas. Rege me in veritate tua, et doce me; quoniam tu es Deus meus, & ſalvator meus, teq; expectavi ſingulis diebus. Reminiſcere, Domine, miſericordiarum tuarū quæ à ſeculo, & beneficiorum tuorum. Et ſtultitias adoleſcentiæ meæ ne memineris mihi; ſed ſecundùm multitudinem miſerationum tuarū memor ſis mei propter bonitatem tuam, Deus. Bonus eſt ac rectus Dñs : propter hoc dirigit peccatores in viam. Et regit humiles in judicio, docétque pauperes viam ſuam. Cunctæ viæ Domini benignitas ſunt & veritas, iis qui ſervant decretum ejus & teſtimonia ipſius. Propter nomen tuum, Dñe, purga me ſcelere meo : quia magnum eſt. Quis eſt vir, qui timet Dominum ? Docebit eum viam quam elegit : Et anima ejus demorabitur in bono, & ſemen ejus hæreditariò poſſidebit terram. Cogitatio Domini de timentibus ſe, & fœdus ſuum notum fecit illis. Oculi mei omni tempore ad Dñm, quoniam ipſe educit è reti pedes meos : Convertere ad me, & miſerere mei: quoniā unicus ego ſum, & inops. Triſtitiæ cordis mei multiplicatæ ſunt, & è mœroribus meis educito me. Vide ſubjectionem meam & laborem meū, & dimitte mihi omne peccatū meum. Et vide ut multiplicati ſunt inimici mei, & odio iniquitatis oderunt me. Cuſtodi animam meam, & libera me : quandoquidem in te ſperavi. Integri & recti adhæſerunt mihi, quia te expectavi. Liberavit Deus Iſraelem ex omnib⁹ oppreſſoribus ejus. 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

PSAL. XXVI.

Davidis. Quum receſſerūt ab eo familiares illius, dum eſſet profugus. Nobis autem preces ej⁹ viri qui proficit apud Deū virtute. Ver. 14. 1

Judica me Domine, quoniā ego in integritate mea ambulavi; in Domino ſperavi, non movebor. Explora me, Domine, et tenta me, et proba renes meos et cor meum. 2

Versio VULG. LAT.

2 Deus meus, in te confido, non erubescam:
3 Neque irrideant me inimici mei: etenim
universi, qui sustinent te, non confunden-
4 tur. Confundantur omnes iniqua agentes
supervacué. Vias tuas, Domine, demon-
5 stra mihi: & semitas tuas edoce me. Di-
rige me in veritate tua, & doce me: quia
tu es Deus salvator meus, & te sustinui
6 totâ die. Reminiscere miserationum tu-
arum, Domine, & misericordiarum tu-
7 arum, quæ à seculo sunt. Delicta juven-
tutis meæ, & ignorantias meas ne memi-
neris. Secundùm misericordiam tuam
memento meî tu: propter bonitatem tu-
8 am, Domine. Dulcis & rectus Dominus:
propter hoc legem dabit delinquentibus
9 in via. Diriget mansuetos in judicio: do-
10 cebit mites vias suas. Universæ viæ Do-
mini, misericordia & veritas, requiren-
tibus testamentum ejus & testimonia e-
11 jus. Propter nomen tuum, Domine, pro-
pitiaberis peccato meo: multū est enim.
12 Quis est homo qui timet Dominū? legem
13 statuit ei in via, quam elegit. Anima e-
jus in bonis demorabitur: & semen ejus
14 hæreditabit terram. Firmamentum est
Dominus timentibus eum: & testamen-
15 tum ipsius ut manifestetur illis. Oculi
mei semper ad Dominum: quoniam ipse
16 evellet de laqueo pedes meos. Respice in
me, & miserere meî: quia unicus & pau-
17 per sum ego. Tribulationes cordis mei
multiplicatæ sunt: de necessitatibus meis
18 erue me. Vide humilitatem meam, & la-
borem meum: & dimitte universa delicta
19 mea. Respice inimicos meos quoniam
multiplicati sunt, & odio iniquo oderunt
20 me. Custodi animam meam, & erue me:
non erubescam quoniam speravi in te.
21 Innocentes & recti adhæserunt mihi:
22 quia sustinui te. Libera, Deus, Israel, ex
omnibus tribulationibus suis.

1 In finem, Psalmus David. XXV.

IUdica me, Domine, quoniam ego in in-
nocentia mea ingressus sum: & in Do-
2 mino sperans non infirmabor. Proba me,
Domine, & tenta me: ure renes meos &
cor meum.

Versio GRÆC. LXX. Interp.

2 Ὁ θεός μου † ἐπὶ σοὶ πέποιθα, μὴ καταισχυνθείην·
3 † Μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί μου, † καὶ
γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν.
4 † Αἰσχυνθήτωσαν (α) οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς. † τὰς ὁ-
δούς σου κύριε γνώρισόν μοι, † καὶ τὰς τρίβους σου δί-
5 δαξόν με. † Ὁδήγησόν με (β) ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν
σου, † καὶ δίδαξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ σωτήρ
6 μου, † καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν. † Μνήσθητι
τῶν οἰκτιρμῶν σου κύριε, † καὶ τὰ ἐλέη σου ὅτι ἀπὸ τοῦ
7 αἰῶνός εἰσιν. † Ἁμαρτίας νεότητός μου, καὶ ἀγνοίας μου
μὴ μνησθῇς. † κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου, † (γ)
8 ἕνεκεν τῆς χρηστότητός σου κύριε. † Χρηστὸς καὶ εὐ-
θὴς ὁ κύριος, † διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἁμαρτάνον-
9 τας ἐν ὁδῷ. † Ὁδηγήσει πρᾳεῖς ἐν κρίσει, † διδάξει
10 πρᾳεῖς ὁδοὺς αὐτοῦ. † Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ κυρίου ἔλεος καὶ
ἀλήθεια, † τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ
11 μαρτύρια αὐτοῦ. † Ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου κύριε,
12 † καὶ ἱλάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ μου, πολλὴ γάρ ἐστι. † Τίς ἐστιν
ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον; † νομοθετήσει
13 αὐτῷ ἐν ὁδῷ, ᾗ ἡρετίσατο. † Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀ-
γαθοῖς αὐλισθήσεται, † καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρο-
14 νομήσει γῆν. † Κραταίωμα κύριος τῶν φοβουμένων
αὐτόν, † (δ) καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς.
15 † Οἱ ὀφθαλμοί μου διαπαντὸς πρὸς τὸν κύριον, † ὅτι
αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου.
16 † Ἐπίβλεψον ἐπ᾽ ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, † ὅτι μονο-
17 γενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ. † Αἱ θλίψεις τῆς καρδίας
μου ἐπληθύνθησαν, † ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.
18 † Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου, † καὶ ἄφες
19 πάσας τὰς ἁμαρτίας μου. † Ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι
20 ἐπληθύνθησαν, † καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με. † Φύ-
λαξον τὴν ψυχήν μου καὶ ῥῦσαί με, † μὴ καταισχυν-
21 θείην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ. † Ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολ-
22 λῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε κύριε. † Λύτρωσαι ὁ
θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

MS. A. (α) πάντες οἱ (β) ἐν τῇ * ἀλήθειαν, (γ) ἕνεκα (δ) † καὶ τὸ ὄνομα κυρίου τῶν ἐπικαλουμένων αὐτόν, καὶ ἡ διαθήκη

1 Τοῦ Δαυίδ. κε'.

† ΚΡῖνόν με κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπο-
ρεύθην, † καὶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ (α)
2 σαλευθῶ. † Δοκίμασόν με κύριε καὶ πείρασόν με,
† πύρωσον τοὺς νεφρούς μου † καὶ τὴν καρδίαν μου.

MS. A. (α) ἀσθενήσω.

Vers. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Transl. LAT.

Deus meus, in te confidi, non [a] e- 2
rubescam. 2 Neque irrideant me 3
inimici mei: etenim universi qui
sustinent te, non confundentur.
3 Confundantur iniquè (b) [b] a- 4
gentes supervacuè: 4 Vias tuas,
Domine, notas fac mihi, & semitas
tuas edoce me. 5 (c) Deduc me in 5
veritatem tuam, & doce me: quia
tu es Deus salvator meus, & te
sustinui totâ die. 6 Reminiscere 6
miserationū tuarum, Domine: [c]
& (d) quia misericordiæ tuæ à
seculo sunt. 7 Delicta juventutis 7
meæ, & (e) [d] ignorantias meas
ne memineris. 8 Secundùm mise-
ricordiā tuam (f) memor esto meî,
propter bonitatem tuam, Domine.
9 [e] Dulcis, & rectus Dominus: 8
propter hoc [f] legem (g) dabit de-
linquentibus in via. 10 Deducet 9
mansuetos in judicio, [g] docebit
*mites * vias suas. 11 Universæ viæ* 10
Domini misericordia & veritas,
requirentibus testamentum ejus, et
testimonia ejus. 12 Propter nomen 11
tuum, Domine, (h) & [h] propitia-
beris peccato meo: multū est enim.
13 Quis est homo, qui timet Do- 11
minū? [i] legē (i) statuet ei in via,
quam elegit. 14 Anima ejus in bo- 13
nis demorabitur: & semen ejus he-
reditabit terram. 15 (k) [k] Fir- 14
mamentum est Dominus timentiū
eum: & (l) testamentum ipsius ad
manifestandum eis. 16 Oculi mei 15
semper ad Dominum: quoniam
ipse evellet de laqueo pedes meos.
17 Respice in me, et miserere meî: 16
quoniam (m) unicus, et pauper (n)
sum ego. 18 Tribulationes cordis 17
mei (o) multiplicatæ sunt: de ne-
cessitatibus (p) meis erue me. 19 Vi- 18
de humilitatem meam, & laborē
meum: & dimitte omnia peccata
mea. 20 Vide [l] inimicos meos, 19
quoniā multiplicati sunt, & odio
iniquo oderunt me. 21 Custodi ani- 20
mam meam, & erue me: non con-
fundar, quoniam speravi in te.
22 Innocentes & recti adhæse- 21
runt mihi: quoniā sustinui te, Do-
mine. 23 Redime, Deus, Israel ex 22
omnibus tribulationibus ejus.

(a) Ipsius David. XXV. 1

JUdica (b) me, Domine, quoniam ego in (c) innocentia mea ambulavi: & in Domino sperans [a] non (d) movebor. 2 Proba me, Domine, & tenta me: [b] ure renes meos, & cor meum. 2

Versio ÆTHIOPICA:

ወኪያከ፡ ተወከልኩ፡ ኢይትኀፈር፡ ለዓለ
ም።፨ ወኢይስሐቁኒ፡ ጸላእትየ። እስ 2
መ፡ ኵሎሙ፡ እለ፡ ይሴፈዉከ፡ ወኢይትኀፈ
ሩ።፨ ለይትኀፈሩ፡ ኵሎሙ፡ እለ፡ ይሌብ 3
ሱ፡ ዘልፈ።፨ ፍናተከ፡ እግዚኦ፡ አመርኒ። 4
ወአሰረ፡ ዚአከ፡ መሀረኒ።፨ ወምርሐኒ፡ 5
በጽድቅከ። ወመሀረኒ፡ እስመ፡ አንተ፡ አም
ላኪየ፡ ወመድኃኒየ። ወኪያከ፡ እሴፎ፡ ኵሎ፡
አሚረ።፨ ተዘከር፡ ሣህለከ፡ እግዚኦ። ወ 6
ምሕረትከኒ፡ እስመ፡ ለዓለሙ፡ ውእቱ።፨
ኃጢአትየ፡ ዘበንእስየ፡ ወእበድየ፡ ኢትዝከ 7
ር፡ ሊተ።፨ ወበከመ፡ ሣህልከ፡ ተዘከረኒ። 8
በእንተ፡ ምሕረትከ፡ እግዚኦ።፨ ኄርኒ፡ 9
ወጻድቅኒ፡ እግዚአብሔር። በእንተዝ፡ ይ
መርሖሙ፡ ፍኖተ፡ ለእለ፡ ይስሕቱ።፨ ወይ 10
ጼህሮሙ፡ ፍትሐ፡ ለየዋሃን። ወይሌምሮ
ሙ፡ ፍኖቶ፡ ለልቡባን።፨ ኵሉ፡ ፍኖቱ፡ ለ 11
እግዚአብሔር፡ ሣህል፡ ወጽድቅ። ለእለ፡ የኃ
ሥሡ፡ ሕጎ፡ ወስምዖ።፨ በእንተ፡ ስምከ፡ እ 12
ግዚኦ። ወስረይ፡ ሊተ፡ ኵሎ፡ ኃጢአትየ፡ እ
ስመ፡ ብዙኅ፡ ውእቱ።፨ መኑ፡ ውእቱ፡ 13
ብእሲ፡ ዘይፈርሆ፡ ለእግዚአብሔር። ወይ
መርሖ፡ ፍኖተ፡ እንተ፡ ኀረየ።፨ ወነፍሱኒ፡ 14
ውስተ፡ ሠናይ፡ ተኀድር። ወዘርኡኒ፡ ይወር
ስዋ፡ ለምድር።፨ ኀይሎሙ፡ ውእቱ፡ እ 15
ግዚአብሔር፡ ለእለ፡ ይፈርህዎ፡ ወስሞኒ፡ ለ
እግዚአብሔር፡ ለእለ፡ ይጼውዕዎ። ወሕጎ
ኒ፡ ይጼህሮሙ።፨ አዕይንትየሰ፡ ዘልፈ፡ ኀ 16
በ፡ እግዚአብሔር። እስመ፡ ውእቱ፡ ይበልሐ
ኒ፡ እመሥገርት፡ ለእገሪየ።፨ ነጽር፡ ሳዕሌየ፡ 17
ወተሣሀለኒ። እስመ፡ ባሕታዊ፡ ወነዳይ፡ አ
ነ።፨ ወብዙኅ፡ ሐዘኑ፡ ለልብየ። አድኅነ 18
ኒ፡ እምንዳቤየ።፨ ርኢ፡ ሕማምየ፡ ወስራ 19
ህየ። ወኅድግ፡ ሊተ፡ ኵሎ፡ ኃጢአትየ።፨
ወርኢ፡ ከመ፡ በዝኁ፡ ጸላእትየ። ጸልአ፡ በዐ 20
መፃ፡ ይጸልኡኒ።፨ ዕቀብ፡ ለነፍስየ፡ ወአድ 21
ኅነኒ። ወኢይትኀፈር፡ እስመ፡ ኪያከ፡ ተወከ
ልኩ።፨ የዋሃን፡ ወራትዓን፡ ተለውኒ። እ 22
ስመ፡ ተሰፈውኩከ፡ እግዚኦ።፨ ያድኅኖ፡ 23
እግዚአብሔር፡ ለእስራኤል፡ እምኵሉ፡
ምንዳቤሁ።፨

መዝሙር፡ ዘዳዊት።

ፔ፳ ፍትሕ፡ ሊተ፡ እግዚኦ፡ እስመ፡ አንሰ፡ 1
በየዋሃትየ፡ አሐውር። ወተወከልኩ፡ በእ
ግዚአብሔር፡ ከመ፡ ኢይድክም።፨ ፍት 2
ንኒ፡ እግዚኦ፡ ወአመክረኒ። ፍትን፡ ልብየ፡ ወ
ኵልያትየ።፨

INTERP. ÆTHIOP. [a] erubescam in perpetuum. [b] agentes indesinenter. [c] & misericordiæ etiam tuæ, quoniam à seculo [d] stultitiam meam [e] Bonus quidem, & justus [f] viam demonstrabit aberrantibus. [g] & cordatos docebit [h] dimitte mihi omne peccatum meum: [i] viam ostendet ei quam [k] Virtus eorum est Dominus, qui timent eum, & nomen Domini invocantibus eum, & lex ejus erudiet illos. Oculi autem [l] quantum multiplicati sunt inimici mei, *PSAL.* XXV. [a] non infirmabor. [b] investiga cor meum & renes meos.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

إلهي عليك توكلت فلا أخزى إلى الأبد، ولا تضحك أعدائي بي لأن جميع المتوكلين عليك 2 3
لا يخزون* وليخز الأثمة بالباطل* أظهر لي يا رب طرقك* وعلمني سبلك* اهدني إلى عدلك* 4 5
وعلمني لأنك إله خلاصي* وإياك أملت كل أيامي* اذكر يا رب رأفاتك ورحمتك، لأنها ثابتة 6
منذ الأبد* لا تذكر خطايا صباي وجهلي* مثل رحمتك اذكرني* من أجل صلاحك يا رب* 7
الرب صالح ومستقيم من أجل هذا جعل ناموسا للخطاة في السبيل* يهدي أهل الدعة 8 9
بالحكم* يعلم الودعاء طرقه* جميع سبل الرب رحمة* وعدل للذين يطلبون عهده وشهاداته، 10
من أجل اسمك يا رب، اغفر خطاياي فإنها كثيرة من هو الرجل الخائف من الرب يثبت له 11 12
ناموسا يهديه طريقا يرتضاها* تكون نفسه في الخيرات* وذريته ترث الأرض* الرب عز لخائفيه* 13 14
واسم الرب لمتقيه* وهو يفهمهم ميثاقه* عيناي تنظران إلى الرب في كل حين* لأنه من الفخ 15
أطلق رجلي* انظر إلي وارحمني* فإني ابن وحيد فقير* كثرت أحزان قلبي* اللهم أخرجني من 16 17
شدائدي* انظر إلى خضوعي وتعبي* واغفر لي جميع خطاياي* وانظر فإن أعدائي قد 18 19
كثروا* وشنوني ظلما* احفظ نفسي وخلصني لا تدعني أخزى* لأني عليك توكلت* الأبرار 20 21
والمستقيمون لاحقوني* لأني رجوتك يا رب* اللهم خلص إسرائيل من جميع شدائده* الليلويا* 22

المزمور الخامس والعشرون صلاة* وعدده ك* استيخن* 1

احكم لي يا رب، فإني بالتواضع مشيت* وعلى الرب توكلت* فلا أجزع* جربني يا رب وامتحني* 2
احم قلبي وكليتي*

Deus meus, in te confisus sum, non confun- 2
dar in æternum: & ne irrideant me ini-
mici mei. Quia omnes confidentes in te 3
non confundentur; at confundantur iniqui
in vanitate. Indica mihi, Domine, vias 4
tuas: & doce me semitas tuas. Dirige 5
me ad æquitatem tuam: & doce me, quia
tu es Deus salutis meæ, téque speravi o-
mnibus diebus meis. Memento, O Domi- 6
ne mi, pietatum tuarum, & misericordiæ
tuæ: quoniam constantes sunt ab æterno.
Ne recorderis peccata juventutis meæ, et 7
stultitiæ meæ. Secundùm misericordiam
tuam recordare mei propter bonitatem tu-
am, O Domine. Dominus bonus est et re- 8
ctus: propter hoc statuit legem peccatori-
bus de semita. Regit præditos mansuetu- 9
dine cum judicio: docet mites vias suas.
Universæ semitæ Domini misericordia et 10
æquitas, iis qui quærunt pactum ejus, &
testimonia ejus. Per nomen tuum, O Do- 11
mine, condona peccata mea, quia multa
sunt. Quis est vir timens Dominum? sta- 12
biliet huic legem, diriget eum per viam
sibi gratam. Erit anima ejus in bonis, & 13
progenies ejus hæreditabit terram. Domi- 14
nus est fortitudo timentium eum: & no-
men Domini, colentium eum: & ipse in-
telligere facit eos testamentum suum. O- 15
culi mei aspiciunt ad Dominum in omni
momento, quoniam ipse de laqueo dimisit
pedes meos. Intuere me, & miserere mei, 16
quia filius sum unicus, & pauper. Mul- 17
tiplicatæ sunt tristitiæ cordis mei: Deus,
educ me de tribulationibus meis. Respice 18
in subjectionem meam, & laborem meum:
& condona mihi universa peccata mea.
Et considera quòd inimici mei jam multi- 19
plicati sunt, & oderunt me injustè. Con- 20
serva animam meam, & libera me: ne
me sinas erubescere, quoniam in te confi-
sus sum. Innocentes, & recti secuti sunt 21
me, eò quòd speraverim in te, O Domine.
Deus libera Israelem ex omnibus tribula- 22
tionibus ejus. Alleluja.

PSAL. XXV.

Oratio. Et num. Vers. 20. 1

ADjudica mihi, O Domine, quoniam in humilitate ambulavi, & in Domino confisus sum, & non timebo. Tenta me, 2 *O Domine, & proba me: ardere fac cor meum, & renes meos.*

תהלים : כו

ſedi Non .tua veritate in ambulabo & : meis oculis corã tua miſericordia Quoniã
3 4 כִּי חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי
: malignantiũ concionem Odivi .introibo non *latentibus* cum & : *mendacii* viris cum
5 עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃ שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים
tuum altare circuibo &,meas *volas munditia* in Lavabo .ſedebo non impiis cum &
6 וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ
.tua mirabilia omnia *narrandum ad* & ,confeſſionis *voce in faciendum audire Ad* .Domine
7 יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
colligas Ne .tuæ gloriæ tabernaculi locum &,tuæ domus habitaculũ dilexi Domine
8 9 יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ אַל־תֶּאֱסֹף
eorũ manib⁹ in Quorum *meas vitas ſanguinum* viris cum & ;meam animã peccatorib⁹ cum
10 עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם
,me redime:ambulabo mea perfectione in ego Et *munere* plena eorũ dextera &:*ſcelus*
11 זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹּׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי
.Domino benedicam *concionibus* in ; rectitudine in ſtetit meus Pes .mei miſerere &
12 וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

PSAL. XXVII. כז

fortitudo Dominus ? timebo quo à , mea ſalus &, mea lux Dominus .Davidi
1 לְדָוִד יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז־
,meam carnem *edendum ad* maligni me *ſuper appropinquando In* ? pavebo quo à,*mearũ vitarũ*
2 חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃ בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי
fuerit caſtrametata Si .ceciderunt & , impegerunt ipſi,mihi mei inimici & mei hoſtes
3 צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה
ego *hoc* in , bellum me *ſuper* ſurgat ſi : meum cor timebit non , *turma me ſuper*
עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי
domo in *me ſedere* , quæram *hanc* ;Domino à petii *Unam* .*confidens*
4 בוֹטֵחַ׃ אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־
viſitandum ad & ,Domini *amœnitate in videndum ad* ,*mearum vitarũ* diebus omnibus Domini
יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר
me abſcondet : mala die in ſuo tabernaculo in me abſcondet Quia .ejus templo in
5 בְּהֵיכָלוֹ׃ כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי
ſuper meum caput exaltabit nunc Et .me exaltabit petra in ,ſui *tentorii* abſcondito in
6 בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃ וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל
: vociferationis ſacrificia ejus *tentorio* in ſacrificabo & ,meis circuitibus meos inimicos
אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
, clamabo , meam vocem Domine Audi .Domino canam & , cantabo
7 אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא
Domine *tuas facies* ;*meas facies* quærite:meũ cor dixit Tibi.me exaudi &,mei miſerere &
8 וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃ לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה
, tuum ſervum iram in declines ne , me à *tuas facies* abſcondas Ne .quæram
9 אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ
Quoniã .meæ ſalutis Deus me dimittas ne &,me derelinquas ne :fuiſti meum auxiliũ
10 עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ כִּי־
.me colliget Dominus & ; me dereliquerunt mea mater &,meus pater
אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃

תרגום TARGUM.

3 מְטוּל דְּטוּבָךְ קֳבֵיל עֵינַי וְהַלְּכֵית בְּקוּשְׁטָךְ׃
4 לָא אִסְתַּחֲרִית עִם גַּבְרֵי שִׁקְרָא וְעִם מְטַמְּרִין
5 לְאַבְאָשָׁא לָא אֵעוּל׃ סְנֵיתִי כְּנִישַׁת מַבְאֲשִׁין
6 וְעִם רַשִׁיעַיָּא לָא אֶסְתַּחַר׃ אַקְדִּישׁ בְּזַכּוּתָא אִידַי
7 וְאַחֲזוֹרִית יַת מַדְבְּחָךְ יְיָ׃ לְאַשְׁמָעָא בְּקָל שְׁבָחָא
8 וּלְאִשְׁתָּעָא כָּל פְּרִישׁוּתָךְ׃ יְיָ רְחֵימִית מְדוֹר
9 בֵּית מַקְדְּשָׁךְ וַאֲתַר מִשְׁכַּן יְקָרָךְ׃ לָא תִכְנוֹשׁ
עִם חַיָּבַיָּא נַפְשִׁי וְעִם אֱנָשֵׁי שָׁדְיַן דְּמָא חַיַּי׃
10 דִּי בִידֵיהוֹן עֵצַת חֶטְאִין וִימִינְהוֹן מַלְיָן שׁוֹחֲדָא׃
11 וַאֲנָא בִשְׁלֵמוּתִי אֵיזֵיל פְּרוֹק יָתִי וְחוּס עֲלַי׃
12 רַגְלִי קָם בִּתְרִיצָא בִּכְנִישַׁת צַדִּיקִין אֲבָרֵךְ יְיָ׃

כז

1 לְדָוִד יְיָ נְהוֹרִי וּפוּרְקָנִי מִמַּן אֶדְחַל יְיָ עוּשְׁנָא
2 דְּחַיַּי מִמַּן אֶדְלַח׃ כַּד יִתְקָרְבוּן עֲלַי מַבְאֲשִׁין
לְגַרְמָא יַת בִּסְרִי מְעִיקַי וּבַעֲלֵי דְבָבַי הִנּוּן
3 אִתְקְלוּ וּנְפַלוּ׃ אִין תִּשְׁרֵי עֲלַי מַשְׁרִיַת רַשִׁיעֵי
לָא אֶדְחַל לִבִּי אִין תְּקוּם עֲלַי קְרָבָא בְּדָא
4 אֲנָא סְבִיר׃ חֲדָא בְּעֵיתִי מִן קֳדָם יְיָ יָתַהּ אֶתְבַּע
דְּאֶתַּב בְּבֵית מַקְדְּשָׁא דַּייָ כָּל יוֹמֵי חַיַּי לְמֶחֱמֵי
5 בִּבְסִימוּתָא דַּייָ וּלְבַקְּרָא בְּהֵיכְלֵיהּ׃ אֲרוּם
יְטַשְׁנַנִי בִּטְלָלֵיהּ בְּיוֹם בִּישְׁתָּא יְטַמְּרִנַּנִי בְּטַמּוּר
6 מַשְׁכְּנֵיהּ בִּכְרַךְ תַּקִּיף יְרוֹמֵם יָתִי׃ וְהַשְׁתָּא
יִתְרוֹמַם רֵישִׁי עַל בַּעֲלֵי דְבָבַי חֲזוֹר חֲזוֹר וְאֶכּוֹס
בְּמַשְׁכְּנֵיהּ נִכְסֵי רַעֲוָא אֲשַׁבַּח וְאַבִּיעַ קֳדָם יְיָ׃
7 קַבֵּל יְיָ צְלוֹתִי בְּמִקְרָאִי וְחוּס עֲלַי וְרַחֵם יָתִי׃
8 לָךְ אֲמַר לִבִּי בְּעוֹ אַפַּי יַת סְבַר אַפָּךְ יְיָ אֶתְבַּע׃
9 לָא תְסַלֵּק שְׁכִינְתָךְ מִנִּי אַל תַּצְלֵי בְּרוּגְזָא
לְעַבְדָּךְ סִיּוּעִי הֲוֵיתָא לָא תְטַלְטֵל יָתִי וְלָא
10 תִשְׁבְּקִנַּנִי אֱלָהָא דְּפוּרְקָנִי׃ מְטוּל דְּאַבָּא וְאִמָּא
יִשְׁבְּקוּ יָתִי יְיָ יִכְנוֹשׁ לִי׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Quoniam bonitas tua ante oculos meos 3 eſt,& ambulavi in veritate tua. Non ver- 4 ſatus ſum cum viris mendacibus, & cum occultantibus ſe ut malè agant non introibo. Odi congregationem pravorum, & 5 cum impiis non verſabor. Sanctificabo 6 in munditia manus meas, & circundabo altare tuum Domine: Ut audire faciam in 7 voce laudis, & ut enarrem omnia mirabilia tua. Domine dilexi habitaculum 8 domus ſanctitatis tuæ, & locum *tabernaculi* gloriæ tuæ. Ne colligas cum pecca- 9 toribus animam meam, & cum hominibus effundentibus ſanguinem, vitam meam. In quorum manibus eſt conſilium 10 peccati,& *dexteræ* eorum *plenæ ſunt* munere. Et ego in integritate mea ambula- 11 bo: redime me, & miſerere mei. Pes 12 meus ſtetit in rectitudine, in congregatione juſtorum benedicam Domino.

Davidi. 1

PSAL. XXVII.

D*Ominus* illuminatio mea & redemptio mea, à quo timebo ? Dominus fortitudo vitæ meæ, à quo formidabo ? Dum 2 propinqui fient contra me maligni ad exterminandam carnem meam, oppreſſores mei & inimici mei ipſi impegerunt & ceciderunt. Si caſtrametabitur adverſus 3 me exercitus impiorum, non pavebit cor meum: ſi ſurrexerit contra me bellum, in hoc ego confido. Unam petivi à con- 4 ſpectu Domini, hanc requiram, ut habitem in domo ſanctuarii Domini omnibus diebus vitæ meæ, ad contemplandum in dulcedine Domini, & ad inquirendum in templo ejus. Quoniam abſcondet me in 5 umbraculo ſuo, in die mala abſcondet me in occulto tabernaculi ſui: in arce forti exaltabit me. Et nunc exaltabitur caput 6 meum ſuper adverſarios meos undequaque: & ſacrificabo in *tabernaculo* ejus ſacrificia acceptabilia; laudes dicam & exultabo coram Domino. Exaudi Do- 7 mine *orationem* meam cùm *vocavero*, & miſerere mei, & me amore complectere. Tibi dixit cor meum: *Exquirito* faciem 8 meam, aſpectum faciei tuæ Domine requiram. Ne amoveas majeſtatem tuam à me, ne incli- 9 nes indignatione ſervum tuum: auxilium meum fuiſti, ne moveas me, & ne deſeras me Deus redemptionis meæ. Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: *Dominus* au- 10 tem colliget me.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

3 * ܡܛܠ ܕܛܝܒܘܬܟ ܠܘܩܒܠ ܥܝ̈ܢܝ. ܘܗܠܟܬ ܒܗܝܡܢܘܬܟ: * ܠܐ ܝܬܒܬ ܥܡ ܒܝ̈ܫܐ.
4 ܘܥܡ ܣܟܠܐ ܠܐ ܥܠܬ: * ܣܢܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܝ̈ܫܐ. ܘܥܡ ܪ̈ܫܝܥܐ ܠܐ ܝܬܒܬ: 5
6 * ܐܫܝܓܬ ܒܕܟܝܘ ܐܝ̈ܕܝ. ܘܐܬܟܪܟܬ ܠܡܕܒܚܟ ܡܪܝܐ: * ܕܐܫܡܥ ܩܠܐ ܕܬܫܒܘܚܬܟ.
7 ܘܐܫܬܥܐ ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪ̈ܬܟ:* ܡܪܝܐ ܪܚܡܬ ܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܟ. ܘܐܬܪܐ ܕܡܫܪܝܐ ܕܫܘܒܚܟ: 8
9 * ܠܐ ܬܘܒܕܢܝ ܥܡ ܚܛܝ̈ܐ. ܘܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܕܕܡܐ ܚܝ̈ܝ: * ܕܒܐܝܕܝܗܘܢ ܢܟܠܐ ܘܝܡܝܢܗܘܢ 10
11 ܡܠܝܐ ܫܘܚܕܐ. * ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܬܡܝܡܘܬܝ ܗܠܟܬ: ܦܪܘܩܝܢܝ ܘܪܚܡ ܥܠܝ. * ܪ̈ܓܠܝ 12
ܩܡܬ ܒܬܪܝܨܘܬܐ: ܘܒܥܕܬܐ ܐܒܪܟ ܠܡܪܝܐ.

Quoniam miſericordiæ tuæ ſunt ob oculos 3 meos, & ambulavi in fide. Non ſedi cum 4 malignis, et cum ſtultis non ſum ingreſſus: 5 Odi congregationem malorum, & cum 6 impiis non ſedi: Lavi purè manus meas, & circundedi altare tuum Domine. Ut 7 audire facerem vocem laudis tuæ, & narrarem cuncta miracula tua. Domine, di- 8 lexi miniſterium domûs tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas me cum 9 peccatoribus, & cum viris ſanguinis vitam meam: In quorum manibus fraus eſt,& dex- 10 tera eorum plena munere. Ego autem in in- 11 nocentia mea ambulavi, redime me, & miſerere mei. Pes meus ſtetit in rectitudine, & 12 in Eccleſia benedicam Domine.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

* ܠܕܘܝܕ. ܡܢ ܡܚܝܠܘܬܐ ܕܢܦܠܬ ܒܗ. ܦܬܓܡ̈ܐ ܠܚ.

1 ܡܪܝܐ ܢܘܗܪܝ ܘܦܘܪܩܢܝ ܡܢ ܡܢ ܐܕܚܠ: ܡܪܝܐ ܚܘܣܢܐ ܕܚܝ̈ܝ ܡܢ ܡܢܘ ܐܙܘܥ.
2 * ܟܕ ܩܪܒܘ ܠܝ ܒܝ̈ܫܐ ܠܡܐܟܠ ܒܣܪܝ: ܒܥܠܕܒܒ̈ܝ ܘܣܢܐ̈ܝ. ܐܟܚܕܐ ܐܬܬܩܠܘ
3 ܘܢܦܠܘ: * ܐܢ ܬܫܪܐ ܥܠܝ ܡܫܪܝܬܐ ܠܐ ܢܕܚܠ ܠܒܝ. ܘܐܢ ܢܩܘܡ ܥܠܝ ܩܪܒܐ ܒܗܕܐ
4 ܬܟܝܠ ܐܢܐ: * ܚܕܐ ܫܐܠܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܠܗ ܗܝ ܒܥܐ ܐܢܐ. ܕܐܥܡܪ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ
5 ܟܠܗܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܚܝ̈ܝ: ܘܐܚܙܐ ܒܒܣܝܡܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܐܣܥܘܪ ܠܗܝܟܠܗ. * ܡܛܠ
ܕܢܛܫܝܢܝ ܒܡܛܠܬܗ ܒܝܘܡܐ ܒܝܫܐ: ܘܢܛܫܝܢܝ ܒܛܠܠܐ ܕܡܫܟܢܗ ܘܥܠ ܫܘܥܐ ܢܪܝܡܢܝ.
6 * ܡܢ ܗܫܐ ܬܬܪܝܡ ܪܫܝ ܥܠ ܒܥܠܕܒܒ̈ܝ ܕܚܕܪܘܢܝ: ܐܕܒܚ ܒܡܫܟܢܗ ܕܒܚ̈ܐ
7 ܕܬܫܒܘܚܬܐ. ܐܫܒܚ ܘܐܙܡܪ ܠܡܪܝܐ: * ܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠܝ ܟܕ ܩܪܝܬ. ܘܚܘܢ ܠܝ
8 ܘܥܢܝܢܝ: * ܠܟ ܐܡܪ ܠܒܝ ܘܒܥܝܢ ܐܦ̈ܝ ܐܦ̈ܝܟ. * ܡܪܝܐ ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦ̈ܝܟ ܡܢܝ: ܘܠܐ 9
ܬܣܛܝܘܗܝ ܒܪܘܓܙܐ ܠܥܒܕܟ. ܥܕܪܐ ܗܘܝ ܠܝ ܐܢܬ ܡܪܝܐ: ܠܐ ܬܫܕܝܢܝ ܘܠܐ ܬܫܒܩܢܝ
10 ܐܠܗܝ ܘܦܪܘܩܝ. * ܡܛܠ ܕܐܒܝ ܘܐܡܝ ܫܒܩܘܢܝ ܘܡܪܝܐ ܢܩܒܠܢܝ:

PSAL. XXVII.

Davidis. Ob infirmitatem quæ ceciderat in ipſum. Verſ. 38. 1

DOminus lux mea eſt,& ſalus mea,quem timebo? Dominus robur vitæ meæ, à quo trepidabo? Dum acciderent ad me ma- 2 li, ut ederent carnem meam inimici mei & oſores mei, ſimul dejecti ſunt & corruerunt. Si caſtrametetur adverſùm me exercit⁹, non 3 timebit cor meum: & ſi exurgat in me prælium, huic rei fiſus ſum. Quòd unum quiddam 4 poſtulavi à Dño,ídq; requiro: ut habitem in domo Dñi omnibus diebus vitæ meæ, & inſpiciam ſuavitatem Domini,viſitémque templum ejus. Quoniam abſcondet me in pro- 5 tectione ſua, die malo: méque occultabit in umbra habitaculi ſui: & ſuper rupem extollet me. Ex nunc attolletur caput meum ſuper 6 inimicos meos qui circundederunt me: ſacrificabo in tabernaculo ejus ſacrificia laudis: laudabo & pſallam Domino. Audi Do- 7 mine, vocem meam cùm clamavero ad te: miſerere mei, & exaudi me. Tibi dicit cor 8 meum, & requirit facies mea vultum tuum. Domine, ne avertas faciem tuam à me, & ne 9 affligas in ira ſervum tuum. Adjutor ſis tu mihi Domine: ne projicias me, neque me deſtituas, Deus meus, & ſalvator meus: Quo- 10 niam pater meus, & mater mea dereliquerunt me, & Dominus collegit me.

Versio VULG. LAT.

3 Quoniam misericordia tua ante oculos
meos est: & complacui in veritate tua.
4 Non sedi cum concilio vanitatis: & cum
5 iniqua gerentibus non introibo. Odivi
ecclesiam malignantium: & cum impiis
6 non sedebo. Lavabo inter innocentes
man⁹ meas: & circumdabo altare tuum,
7 Domine: Ut audiam vocem laudis, & e-
8 narrem universa mirabilia tua. Domine,
dilexi decorem domûs tuæ, & locum ha-
9 bitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cũ im-
piis, Deus, animam meam, & cum viris
10 sanguinum vitã meã: In quorũ manibus
iniquitates sunt: dextera eorum repleta
11 est muneribus. Ego autem in innocentia
mea ingressus sum: redime me, & mise-
12 rere meî. Pes meus stetit in directo: in
ecclesiis benedicam te, Domine.

1 Psalmus David priusquàm liniretur.

XXVI.

Dominus illuminatio mea, & salus
mea, quem timebo? Dominus pro-
2 tector vitæ meæ, à quo trepidabo? Dum
appropiant super me nocentes, ut edant
carnes meas: Qui tribulant me inimici
3 mei, ipsi infirmati sunt & ceciderunt. Si
consistant adversùm me castra, non time-
bit cor meum. Si exurgat adversùm me
4 prælium, in hoc ego sperabo. Unam petii
à Domino, hanc requiram, ut inhabitem
in domo Dñi omnib⁹ dieb⁹ vitæ meæ: Ut
videam voluptatẽ Domini, & visitem tẽ-
5 plum ejus. Quoniam abscondit me in ta-
bernaculo suo: in die malorum protexit
6 me in abscondito tabernaculi sui. In pe-
tra exaltavit me: & nunc exaltavit caput
meũ super inimicos meos. Circuivi, &
immolavi in tabernaculo ejus hostiam
vociferationis: cantabo, & psalmũ dicã
7 Domino. Exaudi, Domine, vocem meam,
quâ clamavi ad te: miserere meî, & exau-
8 di me. Tibi dixit cor meũ, Exquisivit te
facies mea: faciẽ tuam, Domine, requi-
9 ram. Ne avertas faciem tuam à me: ne
declines in ira à servo tuo. Adjutor meus
esto: ne derelinquas me, neque despicias
10 me, Deus salutaris meus. Quoniam pater
meus, & mater mea dereliquerunt me:
Dominus autem assumpsit me.

Versio GRÆC. LXX. Interp.

3 †Ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν (β) μου
4 ἐστί, †καὶ εὐηρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. †Οὐκ ἐκά-
θισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, †καὶ μετὰ παρανο-
5 μούντων οὐ μὴ εἰσέλθω. †Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πο-
6 νηρευομένων, †καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω. †Νί-
ψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, †καὶ κυκλώσω τὸ
7 θυσιαστήριόν σου κύριε· †Τοῦ ἀκοῦσαι (γ) φωνῆς αἰ-
νέσεως, †καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
8 †Κύριε ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, †καὶ τόπον
9 σκηνώματος δόξης σου. †Μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀ-
σεβῶν τὴν ψυχήν μου, †καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν
10 ζωήν μου, †Ὧν ἐν χερσὶν (*) ἀνομίαι, †ἡ δεξιὰ
11 αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. †Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπο-
12 ρεύθην, †λύτρωσαί (δ) με καὶ ἐλέησόν με. †(ε)
Ὁ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι, †ἐν ἐκκλησίαις εὐλο-
γήσω σε κύριε.

1 (α) Τοῦ Δαυὶδ, πρὸ τοῦ (β) χρισθῆναι. κϛʹ.

†Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβη-
θήσομαι; †κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου,
2 ἀπὸ τίνος δειλιάσω; †Ἐν τῷ ἐγγίζειν ἐπ᾽ ἐμὲ
κακοῦντας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου, †οἱ θλίβον-
τές με καὶ οἱ ἐχθροί μου, αὐτοὶ ἠσθένησαν καὶ ἔπεσαν.
3 †Ἐὰν παρατάξηται ἐπ᾽ ἐμὲ παρεμβολὴ, οὐ φο-
βηθήσεται ἡ καρδία μου· †ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ᾽ ἐμὲ
4 πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω. Μίαν ᾐτησά-
μην παρὰ κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· †(γ) τοῦ
κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς μου, †τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα κυρίου, †καὶ
5 ἐπισκέπτεσθαι (δ) τὸν ναὸν αὐτοῦ. †Ὅτι ἔκρυψέ με ἐν
σκηνῇ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου, †ἐσκέπασέ με ἐν
6 ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. Ἐν πέτρᾳ ὕψωσέ με, †καὶ
νῦν ἰδοὺ (ε) ὕψωσε τὴν κεφαλήν μου ἐπ᾽ ἐχθρούς μου.
†ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν
7 ἀλαλαγμοῦ, †ᾄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ κυρίῳ. †Εἰσά-
κουσον κύριε τῆς φωνῆς μου ἧς ἐκέκραξα (ζ), †ἐλέη-
8 σόν με, καὶ εἰσάκουσόν μου. †Σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου,
†Ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν σου, †τὸ πρόσωπόν σου
9 κύριε ζητήσω. †Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
ἀπ᾽ ἐμοῦ, †μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου σου.
βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, †καὶ μὴ
10 ὑπερίδῃς με ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου. †Ὅτι ὁ πατήρ μου
καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με, †ὁ δὲ κύριος
προσελάβετό με.

MS.A. (β) σου (γ) φωνὴν (*) αἱ ἀνομίαι, (δ) με κύριε καὶ (ε) Ὁ γὰρ πούς μου Ψαλμ. κϛʹ. MS.A. (α) Τῷ Δαυὶδ, (β) χρισθῆναι. (γ) τὸ κατοικεῖν (δ) τὸν ναὸν τὸν ἅγιον αὐτοῦ. (ε) ὕψωσεν κύριος τὴν κεφαλήν (ζ) πρὸς σὲ, ἐλέησόν

Versio GRÆ. LXX Interp. & Æthiop. Transl. LAT.

3 Quoniã misericordia tua ante 3
oculos meos est: & [c] complacui
in veritate tua. 4 Non sedi cum 4
consilio vanitatis: et cum iniqua
gerentib⁹ non introibo. 5 Odio ha- 5
bui ecclesiã malignantium: et cum
[d] impiis non sedebo. 6 Lavabo (e) 6
inter innocentes manus meas: &
circundabo altare tuũ, Domine.
7 Ut audiã vocem (f) [e] laudis; 7
et enarrẽ universa mirabilia tua.
8 Domine, dilexi (g) decorẽ domûs 8
tuæ, & locum habitationis gloriæ
tuæ. 9 [f] Ne simul perdas cum im- 9
piis animã meã, et cum viris san-
guinum vitã meam. 10 In quorũ 10
manibus iniquitates sunt: dextera
eorũ repleta est munerib⁹. 11 Ego 11
autẽ in innocentia mea ambulavi:
redime [g] me, et miserere meî.
12 Pes me⁹ stetit in (h) rectitudine: 12
in ecclesiis benedicã te, Domine.

(a) Ipsius (b) David, priusquàm 1
liniretur.

XXVI.

1 Domin⁹ [a] illuminatio mea,
et salus mea, quem timebo?
2 Dominus protector vitæ meæ, à
quo trepidabo? 3 Dum appropin- 2
quant super me nocentes, ut edant
carnes meas. 4 [b] Qui tribulant
me, & inimici mei, ipsi infirmati
sunt, & ceciderunt. 5 Si consistãt 3
adversùm me castra; non timebit
cor meum. 6 Si insurgat in me bel-
lum; in (c) hac ego spero. 7 Unam 4
petii à Domino, hanc requiram: ut
inhabitem in domo Domini omnes
dies vitæ meæ: 8 (d) [c] Ut con-
templer delectationem Domini, et
(e) visitẽ templũ ejus. 9 Quoniã 5
abscondit me in tabernaculo suo
in die malorum meorum: protexit
me in abscondito tabernaculi sui.
10 In petra exaltavit me: et nunc 6
(f) ecce exaltavit [d] caput meum
super inimicos meos. 11 (g) Cir-
cuivi, & immolavi in tabernacu-
lo ejus [e] hostiam (h) vociferatio-
nis: cantabo, & psallam Domino.
12 Exaudi, Domine, vocem meam, 7
quâ clamavi ad te: miserere meî,
& exaudi me. 13 (i) Tibi dixit 8
cor meũ, (k) Quæsivi vultũ tuũ:
vultum tuum, Domine, requiram.
14 Ne avertas vultum tuum à 9
me: ne declines in ira [†] à servo tuo. 15 Adjutor meus esto, (l) ne derelinquas me: neque despicias me, Deus [f] Salvator meus. 16 Quoniam pater meus, & mater mea dereliquerunt me: Dominus 10
autem assumpsit me.

Versio ÆTHIOPICA.

ከመ፡ምሕረትከ፡ ቅድመ፡ አዕይንቲየ፡ውእ 3
ቱ፡፡ወተፈሣሕኩ፡በአድኅኖትከ፡፡=፡ ወኢ 4
ነበርኩ፡ ውስተ፡ ውደ፡ ከንቶ፡፡ወኢቦእኩ፡
ምስለ፡ዐማፂያን፡፡=፡ ጸላእኩ፡ማኅበረ፡እ 5
ኩያን፡፡ወኢይነብር፡ምስለ፡ጽልሕዋን፡፡=፡
ወአሐጽብ፡ በንጹሕ፡ እደዊየ፡፡ወአዐውድ፡ 6
ምሥዋዒከ፡እግዚኦ፡፡=፡ ከመ፡እስማዕ፡ 7
ቃለ፡ስብሐቲከ፡፡ወከመ፡ እንግር፡ ኵሎ፡መ
ንክረከ፡፡=፡ እግዚኦ፡ አፍቀርኩ፡ ሠናየ፡ቤ 8
ትከ፡፡ወመካነ፡ማኅደረ፡ስብሐቲከ፡፡=፡ ኢ 9
ትግድፋ፡ ምስለ፡ ኃጥኣን፡ ለነፍስየ፡፡ወኢ
ምስለ፡ዕድወ፡ደም፡ለሕይወትየ፡፡=፡ እለ፡ 10
ዐመፃ፡ውስተ፡እደዊሆሙ፡፡ወምልእት፡ ኅል
ያን፡የማኖሙ፡፡=፡ ወአንሰ፡በየዋሃትየ፡አሐ 11
ውር፡፡አድኅነኒ፡ እግዚኦ፡ ተሣሀለኒ፡፡=፡
እስመ፡ በርቱዕ፡ ቆመ፡ እገሪየ፡፡ በማኅበ 12
ር፡እባርከከ፡እግዚኦ፡፡=፡

ዘደዊት፡ዘእንበለ፡ይትቀባእ፡፡

፳፮ እግዚአብሔር፡ያበርህ፡ሊተ፡ወያድኅ 1
ነኒ፡ ምንትኑ፡ ያፈርሀኒ፡፡=፡ እግዚአብሔ 2
ር፡ምእመና፡ ለሕይወትየ፡ ወምንትኑ፡ ያደነ
ግፀኒ፡፡=፡ ሶበ፡ይቀርቡኒ፡እኩያን፡ይብልዑ 3
ኒ፡ሥጋየ፡፡=፡ ጸላእትየሰ፡እለ፡ይሰቅዩኒ፡እ 4
ሙንቱ፡ደክሙ፡ወወድቁ፡፡=፡ እመኒ፡ጸብአ 5
ኒ፡ተዓይን፡ኢይፈርሀኒ፡ልብየ፡፡=፡ ወእመኒ፡ 6
ሮዱኒ፡ጸብኢት፡ አንሰ፡ቦቱ፡ተወከልኩ፡፡=፡
አሐተ፡ ሰአልክዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ ወኪያ 7
ሃ፡አኀሥሥ፡፡ከመ፡አኅድር፡ቤቶ፡ለእግዚ
አብሔር፡በኵሉ፡መዋዕለ፡ ሕይወትየ፡፡=፡
ወከመ፡ያርእየኒ፡ዘየሠምሮ፡ለእግዚአብሔ 8
ር፡፡ወከመ፡ እጸመድ፡ ውስተ፡ ቤተ፡ መቅደ
ሱ፡፡=፡ እስመ፡ኀብአኒ፡ውስተ፡ጽላሎቱ፡ 9
በዕለተ፡ ምንዳቤየ፡፡ወሰወረኒ፡ በምኅባአ፡
ጽላሎቱ፡፡=፡ ወዲበ፡ኰኵሕ፡አልዓለኒ፡፡ 10
ናሁ፡ይእዜ፡ አልዓለ፡ እግዚአብሔር፡ ዲበ፡
ጸላእትየ፡፡=፡ ዖድኩ፡ ወሦዕኩ፡ውስተ፡ደ 11
ብተራሁ፡፡መሥዋዕተ፡ወየበብኩ፡ ሎቱ፡፡እ
ሴብሕ፡ ወእሴምር፡ ለእግዚአብሔር፡፡=፡
ስምዓኒ፡እግዚኦ፡ቃልየ፡ዘሰአልኩ፡ኀቤከ፡፡ 12
ተሣሀለኒ፡ ወስምዓኒ፡ 13 ለከ፡ ይብለከ፡ል
ብየ፡፡ወኀሠሥኩ፡ ገጸከ፡፡ገጸ፡ዚአከ፡አኀ
ሥሥ፡እግዚኦ፡፡=፡ ወኢትሚጥ፡ገጸከ፡ 14
እምኔየ፡፡ወኢትትገኀሥ፡እምገብርከ፡ተመ
ዓዕከ፡፡=፡ ረድኤ፡ ኩነኒ፡ ወኢትግድፈኒ፡፡ 15
ወኢትትሀየየኒ ፡ አምላኪየ ፡ መድኅኒ
የ፡፡=፡ እስመ፡ አቡየ፡ ወእምየ፡ገደፉኒ፡፡ 16
ወእግዚአብሔር፡ተወክፈኒ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [c] lætatus sum in salutari tuo. [d] dolosis [e] laudis tuæ; [f] Ne perdas [g] me, Domine, PSAL. XXVI. [a] illucet mihi, & liberabit me, [b] Inimici autem mei, qui tribulant me, ipsi [c] Et ut ostendat mihi quod Deo gratum est, & ut sedulò vacem in domo sanctitatis ejus. [ ] me Dominus super [e] hostiam, & vociferabor ipsi: cantabo [ ] tua [f] meus, & Liberator

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

لان رحمتك قبالة عيني وقد ارتضيت بحقك* لم اجلس في محكم باطل ومع مخالفي الناموس 3
لم ادخل* ابغضت مجمع الاشرار* ولم اجالس المنافقين* اغسل بالطهارة يدي* واطوف 4 5
مذبحك يا رب* لاسمع صوت تسبحتك* وانطق بجميع عجائبك* يا رب احببت حسن بهاء 6 7
بيتك* وبهاء موضع محل قدسك* لا تهلك مع المنافقين نفسي* ومع رجال الدماء حياتي* 8 9
الذين في ايديهم السيئات يمينهم امتلأت رشوة* وانا بدعتي مشيت* انقذني يا رب وارحمني* 10 11
لان رجلي قامتا بالاستقامة اباركك يا رب في بيعتك* *المزمور السادس والعشرون لداود* 12
قاله وفيه شكر على الخيرات واستزاده منها وتوكل بلا تضجع استكين* له* قبل ان يمسح* 1
الرب نوري ومخلصي ممن اخاف* الرب ناصر حياتي ممن اجزع* اذا اقترب مني الاشرار لياكلوا
لحمي* الذين احزنوني مع اعدائي* هم ضعفوا وسقطوا* فان حل جميعهم بي لم يخف قلبي* 2 3
وان قام علي القتال فبهذا متكل* واحدة سالت الرب وانا لها طالب* ان اسكن في بيت الرب 4
جميع ايام حياتي لانظر فرح الرب* واتعهد هيكله المقدس* لانه اخفاني في يوم شري* سترني 5
في خفية مظلته* وعلى الصفاة رفعني* وهاهوذا الان رفع راسي على اعدائي* طفت وذبحت في 6
مظلته* ذبيحة التهليل والتعظيم* اسبح الرب وارتل له* اسمع يا رب صوتي* الذي به دعوتك* 7
وترحم علي واستجب لي* فلك يقول قلبي يقول للرب اطلب* واياك طلب وجهي ووجهك يا 8
رب اطلب* لا تصرف وجهك عني* ولا تمل عن عبدك بغضب* كن لي معينا لا تقصني* 9
ولا ترفضني يا الله مخلصي* فان ابي وامي تركاني والرب قبلني* 10

Quoniam misericordia tua est ante oculos 3
meos: et jam mihi complacita est veritas
tua. Non sedi in senatu vano, & cum re- 4
fractariis legis non sum ingressus. Odivi 5
concilium malorũ, neque consedi cum im-
piis. Lavo cum puritate manus meas, & 6
perlustro altare tuum, O Domine mi. Ut 7
audiam vocem laudis tuæ, et proferam u-
niversa miracula tua. O Domine mi, di- 8
lexi pulchritudinẽ splendoris domûs tuæ,
et speciẽ loci habitationis sanctitatis tuæ.
Ne perdas cum facinorosis animã meam, 9
& cum viris sanguinum vitam meam. In 10
quorum manibus sunt læsiones, dextera
eorum impleta est munere; Et ego cum 11
mansuetudine mea ambulavi. Redime me,
O Domine, & miserere mei: Nam pedes 12
mei persliterunt in rectitudine. Benedicam
te, O Domine, in ecclesia tua.

PSAL. XXVI.

Quem David dixit. Et continetur 1
in eo gratiarum actio ob benefi-
cia, atque ut augeantur petitio, &
fiducia absque intermissione. Ver.
35. Antequam unctus esset.

Dominus lux mea, & Salvator meus;
quem timebo? Dominus adjutor vitæ
meæ; à quo trepidabo? Cùm appropin- 2
quaverint ad me mali, ut comedant carnes
meas: qui contristârunt me cum inimicis
meis, ipsi infirmati sunt et corruerunt. Et- 3
iamsi castrametati fuerint ipsi omnes in
me, non timebit cor meum. Et si insurrexe-
rit adversùm me prælium, in hoc sum fre-
tus. Unum petii à Domino, & ego ipsum 4
requiro: ut habitarem in domo Domini o-
mnibus diebus vitæ meæ: ut videam hila-
ritatem Domini, & visitem templum ejus
sacrosanctum. Quoniam abscondit me in 5
die calamitatis meæ: protexit me in abdito
tabernaculi sui, et supra petram exaltavit
me. Et ecce nunc exaltavit caput meum 6
super inimicos meos. Lustravi, & mactavi
in tabernaculo ejus sacrificiũ jubilationis
et magnificationis. Laudabo Dominum, &
psallam ei. Audi, O Domine, vocem me- 7
am, quâ vocavi te. Et miserere mei, et ex-
audi me. Tibi dicit cor meum, Dominum 8
requiro, téque expetivit facies mea: et fa-
ciem tuam, O Domine, discupio. Ne aver- 9
tas faciem tuam à me, & ne declines à
servo tuo cum furore. Esto mihi adjutor, ne extermines me: & ne respuas me, O Deus, Salvator meus. Quoniam pater meus, & mater mea dereliquerunt me, & Dominus suscepit me. 10

תהלים : כח כט

.meos hoſtes propter ,rectitudinis ſemitam *in* me duc & ,tuam viam Domine me Doce
הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שֹׁרְרָי׃ 11
, *falſitatis* teſtes me in ſurrexerunt quoniam ,meorum hoſtium *voluntate in* me tradas Ne
אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר 12
terra in Domini bonitatem in videre crederem Niſi *.rapinam loquens &*
וִיפֵחַ חָמָס׃ לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ 13
expecta & ; tuum cor roborabit & , te robora : Dominum *ad* Expecta .viventium
חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה 14
.Dominum *ad*
אֶל־יְהוָה׃

PSAL. XXVIII. כח

fortè ne ,me à taceas ne , mea petra clamabo Domine te Ad .Davidi
לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־ 1
vocem Audi *.lacum* deſcendentibus *cum* aſſimiler & ; me à ſileas
תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃ שְׁמַע קוֹל 2
adytum ad meas manus *me elevando in* , te ad *me clamando in* mearum deprecationum
תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר
, iniquitatẽ operantibus cum & , impiis cum me trahas Ne .tuæ ſanctitatis
קָדְשֶׁךָ׃ אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן 3
eis Da .eorum corde in malum & ; ſuis *ſociis* cum pacem loquentibus
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם׃ תֶּן־לָהֶם 4
eorum manuũ opus ſecundùm ,eorum *ſtudiorum* malum ſecundũ & ,eorũ opus ſecundùm
כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם
opera *ad intelligent* non Quoniam .eis eorum retributionem redde : eis da
תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלֹּת 5
Benedictus .eos ædificabit non & ,eos deſtruet ; ejus manuum opus *ad* & ,Domini
יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בָּרוּךְ 6
, mea fortitudo Dominus .mearum deprecationum vocem audivit quoniam;Dominꝰ
יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יְהוָה עֻזִּי 7
: meum cor exultavit & , ſum adjutus & ,meum cor ſperavit ipſo in ,meum ſcutum &
וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי וְנֶעֱזָרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי
ſalutum fortitudo & *: eis* fortitudo Dominus .ei confitebor meo cantico *de* &
וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ יְהוָה עֹז־לָמוֹ וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת 8
: tuæ hæreditati benedic & , tuum populum Serva *.ipſe* ſui *uncti*
מְשִׁיחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ 9
.ſeculum in uſque eos extolle & , eos paſce &
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

PSAL. XXIX. כט

, gloriam Domino *date* : arietum filios Domino Date .Davidi Canticum
מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד 1
Domino vos incurvate :ejus nominis gloriam Domino Date .fortitudinem &
וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה 2
Dominus ;fecit tonare gloriæ Deus ,aquas ſuper Domini Vox .ſanctitatis *decore* in
בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה 3
.decore in Domini vox : potentia in Domini Vox .multas aquas ſuper
עַל־מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ 4

תרגום TARGUM.

11 אַלְפְנִי יְיָ אוֹרְחָתָךְ וְדַבַּרְנִי בְּהִלְכְתָא תְּרִיצָא
12 מְטוּל תּוּשְׁבְּחָתִי׃ לָא תִמְסְרִנַּנִי בִּרְעוּת מְעִיקַי
אֲרוּם קָמוּ עֲלַי סָהֲדֵי שִׁקְרָא וּמְמַלְּלֵי חֲטוּפָא׃
13 אִלּוּלֵי דִי הֵימְנִית לְמֶחְמֵי בְּטוּבָא דַיְיָ בְּאַרְעָא
14 דְחַיֵּי עָלְמָא׃ סְבוֹר עַל יְיָ תְּקוֹף וְעַלֵּם לִבָּךְ
וּסְבוֹר עַל יְיָ׃

כח

1 לְדָוִד לְוָתָךְ יְיָ אֲנָא קָרֵי תַּקִּיפִי לָא תִשְׁתּוֹק
מִנִּי דִּלְמָא תִשְׁתּוֹק מִנִּי וְאִתְמְתֵלִית עִם נָחֲתֵי
2 גוּבָּא׃ קַבֵּל בְּקָל בָּעוּתִי בְּמַצְלְיֵי לְוָתָךְ כַּד
3 אֶפְרוֹשׂ יְדַי בִּצְלוֹ קֳדָם הֵיכַל קֻדְשָׁךְ׃ לָא
תְנַגְדִנַּנִי עִם רַשִׁיעַיָּא וְעִם עָבְדֵי עַוְלָא דִי
מְמַלְּלִין שְׁלָמָא עִם חַבְרֵיהוֹן וּבִישְׁתָא בְּלִבְּהוֹן׃
4 הַב לְהוֹן כְּעוֹבָדֵיהוֹן וּכְבִישׁוּת עוֹבָדֵיהוֹן
כְּעוֹבָדֵי יְדֵיהוֹן פְּרַע לְהוֹן אֲתִיב פּוּרְעָנוּתְהוֹן
5 לְהוֹן׃ מְטוּל דְּלָא מִתְבַּיְּנִין לְאוֹרַיְתָא דַיְיָ
6 וּלְעוֹבָדֵי אִידוֹי יִפַגְרִנּוּן וְלָא יִבְנִנּוּן׃ בְּרִיךְ
7 יְיָ אֲרוּם קַבֵּל קָל צְלוֹתִי׃ יְיָ עוּשְׁנִי וּתְרִיסִי
בֵּיהּ סַבַּר לִבִּי וְסַעֲדַנִי וְדָאֵץ לִבִּי וּמִתּוּשְׁבַּחְתִּי
8 אוֹדֶה קֳדָמוֹי׃ יְיָ תְּקוֹף לְהוֹן וְעוּשְׁנָא פּוּרְקָנוּת
9 מְשִׁיחֵיהּ הוּא׃ פְּרוֹק יַת עַמָּךְ וּבָרֵיךְ יַת אַחְסַנְתָּךְ
זוּן לְהוֹן וְסוֹבַר יַתְהוֹן עַד עָלְמָא׃

כט

1 תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד הַבוּ קֳדָם יְיָ תּוּשְׁבַּחְתָּא
כִּתֵּי מַלְאֲכַיָּא בְּנֵי אֵלִים הַבוּן קֳדָם יְיָ אִיקָר
2 וְעוּשְׁנָא׃ הַבוּן קֳדָם יְיָ אִיקָר שְׁמֵיהּ סְגִידוּ
3 קֳדָם יְיָ בְּשִׁבְהוֹרַת קוּדְשָׁא׃ קָלָא דַיְיָ שְׁמִיעַ
עַל מַיָּא בְּתְקוֹף אִיקְרֵיהּ אַכְלֵי יְיָ עַל מַיִּין
4 סַגִּיאִין׃ קָלָא דַיְיָ שְׁמִיעַ בְּחֵילָא קָלָא דַיְיָ
שְׁמִיעַ בְּשִׁבְהוֹרָא׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Doce me Domine viam tuam, & deduc me in ſemitâ rectam propter *laudes meas*. 11 Ne tradas me voluntati oppreſſorum meorum, quoniam ſurrexerunt contra me teſtes mendaces & loquentes calumniam. 12 Niſi crediidiſſem videre bonitatem Domini in terra vitæ perennis; [*deſpondiſſem animum.*] 13 Confide in Domino, obfirma & robora cor tuum, & ſpera in Domino. 14

Davidi. 1

PSAL. XXVIII.

AD te Domine clamo, fortitudo mea, ne ſileas à me: ne fortè ſi taceas à me, tunc ſimilis fiam his qui deſcendunt in puteum. Accipe vocem deprecationis 2 meæ, dum oro ad te, cùm extendero manus meas in oratione coram templo ſancto tuo. Ne traxeris me cum improbis & 3 cum operantibus iniquitatem, qui loquuntur pacem cum proximis ſuis, cùm malum ſit in cordibus eorum. Tribue 4 eis ſecundùm opera ipſorum, & ſecundùm malitiam *operum* eorum, juxta opera manuum eorum repende illis, redde eis retributionem ipſorum. Quoniam 5 non intelligent legem Domini, nec opera manuum ejus: deſtruet eos, & non ædificabit eos. *Benedictus Dominus*, quo- 6 niam exaudivit vocem *orationum mearum*. Dominus fortitudo mea & clypeus 7 meus: in *eo* confiſum eſt cor meum, & *adjuvit me*, & gaviſum eſt cor meum: proinde hymno meo gratias agam coram eo. Dominus fortitudo illis & robur, 8 redemptio Chriſti ſui ipſe eſt. Redime 9 populum tuum & benedic hæreditati tuæ; ciba eos, & ſuſtenta eos uſque in æternum.

Hymnus Davidi. 1

PSAL. XXIX.

TRibuite coram Domino laudem, cœtus angelorum *filii Dei*, tribuite coram Domino gloriam & fortitudinem. Tribuite 2 coram Domino gloriam nomini ipſius: adorate coram Domino in decore ſanctitatis. Vox Domini audita eſt ſuper aquas 3 cum potentia gloriæ *ſuæ*: intonuit Dominus ſuper aquas multas. Vox Domini audita eſt in virtute: vox 4 Domini audita eſt in decore.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 * ܐܠܦܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܘܪܚܟ. ܘܕܒܪܢܝ ܒܫܒܝܠܝܟ ܬܪܝܨܐ: * ܘܠܐ ܬܫܠܡܢܝ ܠܒܥܠܕܒܒܝ.
12 ܡܛܠ ܕܩܡܘ ܥܠܝ ܣܗܕܐ ܕܫܘܩܪܐ ܘܡܠܠܘ ܥܘܠܐ: * ܐܢܐ ܕܝܢ ܗܝܡܢܬ ܕܐܚܙܐ 13
ܒܛܒܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܐܪܥܐ ܕܚܝܐ. * ܣܟܪܘ ܠܡܪܝܐ ܘܢܬܥܫܢ ܠܒܟܘܢ: 14
ܣܟܪܘ ܠܡܪܝܐ.

Doce me, Domine, viam tuam, & duc me per ſemitas tuas rectas. 11 Et ne tradas me hoſtibus meis; 12 Quoniam inſurrexerunt adverſùm me teſtes falſitatis, & locuti ſunt flagitium. Ego autem credidi me viſurum bona Dñi in terra viventium. 13 Sperate in Domino & roboretur cor veſtrum, ſperate in Domino. 14

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܚ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܐܬܟܫܦܬܐ ܘܨܠܘܬܐ. ܘܢܒܥܐ ܠܥܘܕܪܢܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܚ.
ܠܘܬܟ ܡܪܝܐ ܩܪܝܬ ܐܠܗܝ ܠܐ ܬܫܬܘܩ ܡܢܝ: ܕܠܡܐ ܬܫܬܘܩ ܡܢܝ ܘܐܬܕܡܐ ܠܢܚܬܝ
2 ܠܓܘܒܐ. * ܫܡܥ ܩܠܐ ܕܒܥܘܬܝ ܡܐ ܕܩܪܝܬ ܠܘܬܟ: ܘܡܐ ܕܐܪܝܡܬ ܐܝܕܝ ܠܗܝܟܠܐ
3 ܕܩܘܕܫܟ. * ܠܐ ܬܡܢܝܢܝ ܥܡ ܪܫܝܥܐ ܘܥܡ ܥܒܕܝ ܥܘܠܐ: ܕܡܡܠܠܝܢ ܫܠܡܐ ܥܡ
ܚܒܪܝܗܘܢ. ܘܒܝܫܬܐ ܒܠܒܗܘܢ. * ܦܪܘܥ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ ܘܐܝܟ ܒܝܫܘܬܗܘܢ: 4
5 * ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܣܬܟܠܘ ܒܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܘܒܥܒܕ ܐܝܕܘܗܝ. ܢܣܚܘܦ ܐܢܘܢ ܘܠܐ
6 ܢܒܢܝܐ ܐܢܘܢ: * ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܕܫܡܥ ܩܠܐ ܕܒܥܘܬܝ. * ܡܪܝܐ ܡܥܕܪܢܝ 7
ܘܡܣܝܥܢܝ: ܕܒܗ ܬܟܝܠ ܠܒܝ. ܘܦܪܥ ܒܣܪܝ. ܘܒܫܘܒܚܐ ܐܘܕܐ ܠܗ:
8 * ܡܪܝܐ ܚܝܠܐ ܗܘ ܕܥܡܗ. ܘܡܥܕܪܢܐ ܘܦܪܘܩܐ ܕܡܫܝܚܗ: * ܦܪܘܩ ܠܥܡܟ ܘܒܪܟ 9
ܠܝܪܬܘܬܟ. ܪܥܝ ܐܢܘܢ ܘܕܒܪ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡ.

PSAL. XXVIII.

Davidis. Supplicatio, & oratio; atque ut imploremus auxilium. Verſ. 28. 1

AD te Domine, clamavi: Deus meus, ne ſileas à me; ne fortè obmuteſcas à me, & ſimilis reddar deſcendentibus in foveam. Audi vocem deprecationis meæ quum clamavero ad te, 2 & quum extulero manus meas ad templum tuum ſanctum. Ne me numeres 3 cum impiis, & cum operantibus iniquitatem: qui loquuntur pacem cum proximis ſuis, at malum in cordibus ſuis. Retribue illis ſecundùm opera ſua, 4 & juxta malitiam ſuam: Quia non animadverterunt opera Domini, 5 & facturam manuum ejus; deſtruet eos, & non ædificabit eos. Benedictus Dominus, 6 qui audivit vocem petitionis meæ. Dominus 7 adjutor meus, & ſuffultor meus, cui fiſum eſt cor meum, & germinavit caro mea, & cum gloria confitebor ei. Dominus robur eſt 8 populi ſui, & protector atq; ſalvator Chriſti ſui. Salva populum tuum, & benedic hæreditati tuæ: 9 paſce eos & rege illos uſque in æternum.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܟܛ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܕ.
ܐܝܬܘ ܠܡܪܝܐ ܒܢܝ ܕܟܪܐ. ܐܝܬܘ ܠܡܪܝܐ ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ: * ܐܝܬܘ ܠܡܪܝܐ ܐܝܩܪܐ ܠܫܡܗ. 2
ܣܓܘܕܘ ܠܡܪܝܐ ܒܕܪܬܐ ܕܩܘܕܫܗ: * ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܡܝܐ. ܐܠܗܐ ܡܫܒܚܐ ܪܥܡ: 3
4 ܡܪܝܐ ܥܠ ܡܝܐ ܣܓܝܐܐ. * ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܒܚܝܠܐ ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܒܫܘܒܚܐ:

PSAL. XXIX.

Davidis. De oblatione. Verſus 24. 1

AFferte Domino filios arietum, afferte Domino gloriam & honorem. Afferte 2 Domino decus nomini ejus, adorate Dominum in atrio ſanctitatis ejus. Vox Domini 3 ſuper aquas, Deus glorioſus tonuit, Dominus ſuper aquas multas. Vox Domini cum potentia, 4 Vox Domini cum gloria.

Versio VULG. LAT.

11 Legem pone mihi, Domine, in via tua: &
dirige me in ſemitam rectam propter in-
12 imicos meos. Ne tradideris me in animas
tribulantium me: quoniam inſurrexerunt
in me teſtes iniqui, & mentita eſt iniqui-
13 tas ſibi. Credo videre bona Domini in
14 terra viventium. Expecta Dominum, vi-
riliter age: & confortetur cor tuum, &
ſuſtine Dominum.

Pſalmus ipſi David. XXVII.

1 AD te, Domine, clamabo; De⁹ meus, ne
ſileas à me: ne quando taceas à me, et
2 aſſimilabor deſcendētib⁹ in lacū. Exaudi,
Domine, vocē deprecationis meæ dum o-
ro ad te: dum extollo man⁹ meas ad tem-
3 plū ſanctū tuum. Ne ſimul trahas me cum
peccatoribus: & cum operantib⁹ iniqui-
tatem ne perdas me: Qui loquuntur pa-
cem cum proximo ſuo, mala autem in
4 cordibus eorum. Da illis ſecundū opera
eorum, & ſecundùm nequitiam adinven-
tionū ipſorum. Secundùm opera manuū
eorum tribue illis: redde retributionem
5 eorum ipſis. Quoniā non intellexerunt o-
pera Domini, & in opera manuū ej⁹: de-
6 ſtrues illos, & non ædificabis eos. Bene-
dictus Dñs: quoniā exaudivit vocem de-
7 precationis meæ. Dñs adjutor me⁹, &
protector me⁹: in ipſo ſperavit cor meū,
& adjutus ſum. Et refloruit caro mea:
8 & ex voluntate mea confitebor ei. Dñs
fortitudo plebis ſuæ: & protector ſalva-
9 tionū Chriſti ſui eſt. Salvum fac populū
tuū, Domine, & benedic hæreditati tuæ:
& rege eos, & extolle illos uſq; in æter-
num.

1 Pſalmus David, In conſummatione tabernaculi. XXVIII.

AFferte Domino, filii Dei: afferte Do-
2 mino filios arietū. Afferte Domino
gloriam & honorem, afferte Domino
gloriam nomini ejus: adorate Dominū
3 in atrio ſancto ejus. Vox Domini ſuper a-
quas, Deus majeſtatis intonuit: Domi-
4 nus ſuper aquas multas. Vox Domini
in virtute: vox Domini in magnifi-
centia.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

11 † Νομοθέτησόν με (η) κύριε ἐν τῇ ὁδῷ σου, † καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου. 12 † Μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με, † ὅτι ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι, † καὶ ἐψεύσατο 13 ἡ ἀδικία ἑαυτῇ. † Πιστεύω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ 14 κυρίου ἐν γῇ ζώντων. † Ὑπόμεινον τὸν κύριον, † ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία (θ) σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν κύριον. MS.A. (η) κύριε τῇ (θ) μου,

Τοῦ Δαυίδ. κζ΄.

1 † ΠΡὸς σὲ κύριε (α) ἐκέκραξα, ὁ θεός μου μὴ παρασιωπήσῃς (β) ἐπ᾽ ἐμοί; † μή ποτε παρασιωπήσῃς (γ) ἐπ᾽ ἐμοί, † καὶ ὁμοιωθήσομαι 2 τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. † Εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς (δ) μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σὲ, † ἐν τῷ αἴρειν με χεῖράς μου (ε) εἰς ναὸν ἅγιόν 3 σου. † Μὴ συνελκύσῃς μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχήν μου, † καὶ μετὰ (ζ) ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με, † τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον 4 αὐτῶν, † κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. † Δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, † καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. † κατὰ τὰ ἔργα τῶν (η) χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς, † ἀπόδος τὸ 5 ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς. † Ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα κυρίου † καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, † καθελεῖς αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδο- 6 μήσεις αὐτούς. † Εὐλογητὸς κύριος, ὅτι εἰσήκουσε 7 τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. † Κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου· † ἐπ᾽ αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ ἐβοηθήθην, † καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου· † καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ. 8 † Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, † καὶ ὑπερασπι- 9 στὴς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστι. † Σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, † καὶ ποίμανον αὐτοὺς, καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

MS.A. (α) κεκράξομαι, (β) ἀπ᾽ ἐμοῦ, (γ) ἀπ᾽ ἐμοῦ, (δ) μου, ἧς ἐκέκραξα πρὸς σέ, ἐν τῷ ἔρειν με (ε) πρὸς ναὸν (ζ) ἐργαζομένων τὴν * μὴ συναπολέσῃς (η) χειρῶν δὸς αὐτοῖς,

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ ἐξοδίου σκηνῆς. κη΄.

† ἘΝέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὶ θεοῦ, † ἐνέγκατε 2 τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν. † Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν, † ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ· † προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ 3 ἁγίᾳ αὐτοῦ. † Φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε, † κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολ- 4 λῶν. † Φωνὴ κυρίου ἐν ἰσχύϊ, † φωνὴ κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

11 17 (m) [g] Legem pone mihi, Domine, in via tua, & dirige me in ſemita juſta propter inimicos meos. 12 18 Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam inſurrexerunt mihi teſtes (n) iniqui: & mentita eſt iniquitas ſibi. 13 19 Credo (o) videre bona Domini in terra viventiū. 14 20 Suſtine Dñm, viriliter age: et confortetur cor tuum. & ſuſtine Dominum.

(a) Ipſius David. XXVII.

1 AD te, Domine, (b) clamavi: Deus me⁹, ne ſileas (c) ſuper me: ne (d) quando ſileas ſuper me, & aſſimilabor deſcendentibus in lacum. 2 (e) Exaudi vocē deprecationis meæ, [a] dum oro ad te: dum extollo man⁹ meas ad (f) templū ſanctū tuū. 3 [b] Ne ſimul trahas cum peccatorib⁹ (g) animam meam, & cum operantibus iniquitatem ne compèrdas me: 4 qui loquuntur pacem cum proximis ſuis: mala autem in cordibus eorum. 4 5 Da illis ſecundum opera eorū, & ſecundū malignitatem adinventionum ipſorū: 6 ſecundùm opera manuum illorum da eis: reddе retributionem eorum ipſis. 5 7 Quoniam non intellexerunt in operibus Domini, & in operibus manuum ejus: deſtrues illos, & non ædificabis eos. 6 8 Benedictus Dominus, quoniā exaudivit vocem deprecationis meæ: 7 9 Dominus adjutor meus, et protector meus. In ipſo ſperavit cor meū, et adjut⁹ ſum. 10 (h) Et refloruit caro mea: et (i) ex voluntate mea cōfitebor ei. 8 11 Dns fortitudo plebis ſuæ, & protector ſalutarium Chriſti ſui eſt. 9 12 Salvū fac populum tuum, & benedic hæreditatē tuam: & paſce illos, et extolle illos uſque in ſeculum.

Pſalmus ipſi David [a] exodii (a) tabernaculi. XXVIII.

1 AFferte Domino, filii Dei: afferte Domino filios arietū. 2 (b) Afferte Dño (c) gloriā, & honorem: afferte (d) [b] gloriam nomini ejus: adorate Dominū *in aula ſancta ejus. 3 Vox Domini ſuper aquas: Deus majeſtatis intonuit: Dominus ſuper aquas multas. 4 Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.

Verſio ÆTHIOPICA.

ምርሐኒ፡ እግዚኦ፡ ፍኖተከ፡፡ወምርሐኒ፡ፍ 17
ኖተ፡ርትዕከ፡በእንተ፡ጸላእትየ፡፡፨ ወኢ 18
ትመጥወኒ፡ ለነፍስ፡ ለእለ ፡ ይሣቅዩኒ፡፡እስ
መ፡ ቆሙ፡ ላዕሌየ፡ ሰማዕተ፡ ዓመፃ፡፡ወሐሰ
ተ፡ርእሰ፡ዓመፃ፡፡፨ እትአመን፡ከመ፡እር 19
እይ፡ሠናይቶ፡ለእግዚአብሔር፡በብሔረ፡ሕ
ያዋን፡፡፨ ወተሰፈዎ፡ለእግዚአብሔር፡፡ 20
ተዐገሥ፡ ወአጽንዕ፡ ልበከ፡፡ወተሰፈዎ፡ለእ
ግዚአብሔር፡፡፨

መዝሙር፡ዘዳዊት፡፡

ኀቤከ፡እግዚኦ፡ ጸራኅኩ፡አምላኪየ፡ 1
ወኢትጸመመኒ፡፡ወእመሰ፡ ተጸመምከኒ፡እከ
ውን፡ ከመ፡ እለ፡ይወርዱ፡ውስተ፡ግብ፡፡፨
ስምዓኒ፡እግዚኦ፡ቃለ፡ስእለትየ፡ዘጸራኅኩ፡ 2
ኀቤከ፡፡ሶበ፡ አነሥእ፡ እደዊየ፡ በጽርሐ፡መ
ቅደስከ፡፡፨ ኢትስሐብ፡ምስለ፡ኃጥኣን፡ለ 3
ነፍስየ፡፡ወኢትግድፈኒ፡ምስለ፡ገበርተ፡ዐመ
ፃ፡፡፨ እለ፡ይትናገሩ፡ሰላመ፡ምስለ፡ቢጾ 4
ሙ፡፡ወእኩይ፡ውስተ፡ልቦሙ፡፡፨ ሀቦሙ፡ 5
በከመ፡ምግባሮሙ፡፡ወበከመ፡ እከየ፡ ሕሊና
ሆሙ፡፡፨ ፍድዮሙ፡በከመ፡ግብረ፡እደዊ 6
ሆሙ፡፡ፍድዮሙ፡ ፍዳሆሙ ፡ ላዕለ ፡ ርእሶ
ሙ፡፡፨ እስመ፡ ኢሐለዩ፡ ውስተ፡ ግብረ፡ 7
እግዚአብሔር፡፡ወኢውስተ ፡ ግብረ፡ እደዊ
ሁ፡፡ንሥቶሙ፡ ወኢትሕንጾሙ፡፡፨ ይትባ 8
ረክ፡እግዚአብሔር፡ እስመ፡ሰምዐኒ፡ቃለ፡ስ
እለትየ፡፡፨ እግዚአብሔር፡ረዳኢየ፡ወመ 9
እመንየ፡፡ ወቦቱ፡ ተወከለ፡ ልብየ፡ ወይረድ
እኒ፡፡፨ ወሠረጸ፡ሥጋየ፡፡ዘእምፈቃድየ፡ 10
እአምኖ፡፡፨ እግዚአብሔር ፡ ኃይሎሙ፡ 11
ውእቱ፡ ለሕዝብ፡፡ወምእመነ፡ መድኃኒተ፡
መሲሁ፡ውእቱ፡፡፨ አድኅን፡ሕዝበከ፡ወ 12
ባርክ፡ ርስተከ፡፡ረዐዮሙ፡ ወአልዕሎሙ፡እ
ስከ፡ለዓለም፡፡፨

መዝሙር፡ዘዳዊት፡ዘበፀዓተ፡ትዕይንት፡፡

አምጽኡ፡ ለእግዚአብሔር፡ ውሉደ፡ 1
አማልክት፡፡አምጽኡ፡ለእግዚአብሔር፡እ
ጐለ፡ሐራጊት፡፡፨ አምጽኡ፡ለእግዚአብ 2
ሔር፡ክብረ፡ወስብሐተ፡፡አምጽኡ፡ለእግዚ
አብሔር፡ስብሐተ፡ለስሙ፡፡ ስግዱ፡ለእግዚ
አብሔር፡በዐጸደ፡መቅደሱ፡፡፨ ቃለ፡እግዚ 3
አብሔር፡ ላዕለ ፡ ማያት ፡፡ አምላክ ፡ ስብ
ሐት ፡ አንጐድጐደ ፡፡ እግዚአብሔር፡ ላዕ
ለ፡ማያት፡ብዙኅ፡፡፨ ቃለ፡እግዚአብሔ 4
ር፡ በኃይል፡፡ቃለ፡እግዚአብሔር፡ በዐቢይ፡
ስብሐት፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP. [g] Oſtende mihi, Domine, viam tuam, PSAL. XXVII. [a] qui clamo [b] Ne trahas PSAL. XXVIII. [a] in exitu [b] Domino gloriam nomini

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * ثبت لي يا رب في سبلك ناموسا * واهدني الي طريق مستقيمة * من اجل اعداي * لا تسلمني
12 الي انفس الذين احزنوني * فان شهادات الظلم قامت علي * والظالم اكذب نفسه * وانا مصدق 13
14 ان اعاين * خيرات الرب في ارض الحياة * وارجوا الرب * يقوي ويعتز قلبي * اذا املت الرب * الليلويا *

1 * المزمور السابع والعشرون * تضرع ونبوه * وعدده كه استيخن *

2 اليك يا رب صرخت * الاهي لا تغفل عني * لئلا تغفل عني فاصير كالهابطين في الجب * اسمع
3 يا رب صوت دعاي عندما ادعوك * وعند رفع يدي الي هيكل قدسك * لا تخطف نفسي
مع الخطاة * ولا تهلكني مع فاعلي الاثم * المتكلمين بالسلامة مع اصحابهم * والشرور في قلوبهم *
4 * اجزهم كاعمالهم * ومثل شرور صنعهم * واعمال ايديهم اعطهم * اعطهم عوض ما عملوا *
5 6 * لانهم لم يفهموا اعمال الرب * ولا صنع يديه * تهدمهم ولا يبنيهم * تبارك الرب الله لانه سمع
7 صوت تضرعي * الرب عوني وناصري * عليه توكل قلبي * وهو اغاثني * وانمي لحمي * وبارادتي
8 9 اشكر له * الرب قوة شعبه * وناصر خلاص مسيحه * خلص شعبك وبارك ميراثك * ارعهم
وارفعهم الي الابد * الليلويا * * المزمور الثامن والعشرون *

1 * نبوة علي التجسد وعن القبة والمظلة * وعدده كب * استيخن *

2 قربوا للرب ابناء الله * قربوا للرب اولاد الكباش * قربوا للرب مجدا وكرامة * قربوا للرب مجدا
3 لاسمه * اسجدوا للرب في ديار المقدسة * صوت الرب علي المياه * اله المجد ارعد * الرب علي
4 مياه غزيرة * صوت الرب بقوة * صوت الرب بعظيم البهاء *

11 Stabilito mihi, O Domine, in ſemitis tuis 12 legem: & dirige me in viam rectam. Propter inimicos meos ne tradas me animis eorum, qui me afflixerunt: Quoniam teſtimonia iniquitatis inſurrexerunt in me, & iniquus mentitus fecit ſeipſum. 13 Et ego credens ſum quòd videbo bona Domini in terra vitæ: 14 Et ſpero Dominum. Corroborabitur & confortabitur cor meum, cùm expectavero Dominum. Alleluja.

PSAL. XXVII.

Oratio & Prophetia. Num. ver. 25.

1 AD te, O Domine mi, clamavi; Deus meus, ne negligas me: ut ne negligas me, & fiam veluti deſcendentes in lacum. 2 Audi, O Domine mi, vocem clamoris mei, cùm invocavero te, cúmque levavero manus meas ad templum ſanctitatis tuæ. 3 Ne rapias animam meam cum peccatoribus, & ne perdas me cum operantibus iniquitatem: loquentibus pacem cum proximis ſuis, quum inſint mala in cordibus eorum. 4 Retribue eis ſecundùm opera eorum: & ſecundùm nequitiam facinoris eorum, & opera manuum eorum tribue eis: tribue illis compenſationem ejus quod fecerunt. 5 Quia ipſi non intellexerunt opera Domini, neque præclara geſta manuum ejus. Evertat eos, & non ædificet illos. 6 Benedicatur Dominus Deus, quoniam audivit vocem ſupplicationis meæ. 7 Dominus auxilium meum, & adjutor meus: in ipſo confiſum eſt cor meum, ipſéque eſt auxilium meum, & nutrivit carnem meam, & ſponte meâ gratias agam illi. 8 Dominus virtus populi ſui, & adjutor ſalutis chriſti ſui. 9 Salva populum tuum, et benedic hæreditati tuæ: paſce eos, & exalta eos in æternum. Alleluja.

PSAL. XXVIII.

1 Prophetia de Incarnatione. Et de Arca, atq; Tentorio. Num. v. 22.

OFferte Domino, filii Dei, offerte Domino filios arietum. 2 Præbete Domino gloriam, & venerationem, præbete Domino laudem nomini ejus: adorate Dominū in habitatione ſancta ejus. 3 Vox Domini ſuper aquas: Deus gloriæ intonuit: Dominus ſuper aquas multas. 4 Vox Domini cum virtute, vox Domini cum magnitudine fulgoris.

תהלים : ל לא

.Libani cedros Dominus confregit & ,cedros confringens Domini Vox
קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ 5
Vox .unicornium filium ficut ,Sirion &,Lebanon: vitulum ficut eas faciet exilire Et
וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־ 6 7
faciet parturire : *defertum tremefaciet* Domini Vox .ignis flammas fuccidens Domini
יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל 8
:fylvas detexit & , cervas faciet parturire Domini Vox .Cades defertum Dominus
יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת 9
fedit & : fedit diluvio in Dominus .gloriam *dicens* ipfe totus , ejus templo in &
וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב 10
Dominus : dabit fuo populo fortitudinem Dominus .feculum in rex Dominus
יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה 11
.pace in fuo populo benedicet
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

PSAL. XXX. ל

quoniam ,Domine te Exaltabo .David domus dedicationis cantici Pfalmus
מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי 1 2
clamavi ,meus Deus Domine .*mibi* meos inimicos lætificâfti non & : me exaltâfti
דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי 3
me vivificâfti:meam animâ inferno ab fecifti afcendere,Domine .me fanâfti & , te ad
אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי 4
memoriæ confitemini & ,ejus mifericordes Domino Canite *lacum me defcendendo* à
מִיּוֹרְדֵי־בוֹר׃ זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר 5
vefpera in : ejus voluntate in *vitæ* , ejus *nafo* in momentum Quoniam .ejus fanctitatis
קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב 6
nutabo non : mea *quiete* in dixi ego Et .*jubilatio* mane *in* &,fletus pernoctabit
יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט 7
: fortitudinem meo monte in fecifti ftare tua voluntate in Domine .feculum in
לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז 8
Dominum ad & ,clamabo Domine te Ad .territus fui : *tuas facies* abfcondifti
הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה 9
? foveam *ad me defcendendo in* ; meo fanguine in *lucri Quid* .orabo
אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת 10
,Domine Audi ? tuã veritatẽ annunciabit nunquid : pulvis tibi confitebitur Nunquid
הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה 11
,mihi chorum in meum planctum Vertifti .mihi adjutor efto Domine :mihi miferere &
וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי 12
non & ,gloria tibi canat Ut .lætitia me accinxifti & , meum faccum folvifti
פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא 13
.tibi confitebor feculum in mi Deus Domine : taceat
יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

PSAL. XXXI. לא

pudore afficiar non , fperavi Domine te In .Davidi canticum Vincenti
לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה 1 2
.me eripe tua juftitia in : feculum in
לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַלְּטֵנִי׃

תרגום TARGUM.

קלא דיי מתבר ארזיא ותבר מימרא דיי 5
ית ארזי לבנון׃ ושורנון היך עגל לבנן וטור 6
מסרי פירוי היך בר רימא׃ קלא דיי מנסר 7
שלהובין די נור׃ קלא דיי מרטש מדברא 8
מרטש מימרא יי מדברא דרקם׃ קלא דיי 9
מבטין איילתא ומוליה חיות חורשא ובמוקדשיה
דלעיל כולהון שמשוי אמרין איקר קדמוי׃ יי 10
בדר טופנא יתיב על כורסי דדינא למתפרע
מנהון ויתיב יי על כורסיה רחמותא ושיזיב
ית נח ומלך על בנוי לעלמי עלמין׃ יי 11
אוריתא לעמיה יהב יי יברך ית עמיה
בשלם׃

ל

תושבחת שירתא על חנוכת בית מקדשא 1
לדוד׃ אשבחנך יי ארום אוקפתני ולא 2
אחדיתא בעלי דבבי עלי׃ יי אלהי צליתי 3
קדמך ואסיתני׃ יי אסקתא מן שיול נפשי 4
קימתני מן למחת לגובא׃ שבחו קדם יי 5
חסידוי ואודו אדכרות קדשיה׃ מטול דשעתא 6
רוגזיה חיי עלמא ברעותיה טבא ברמשא
מבית בבכותא ולצפרא מקים בתשבחתא׃
ואנא אמרית במתבי ברוחצניה דלא אזוע 7
לעלמא׃ יי ברעותך אתעתדתא לטוריא 8
עשיניא סליקתא שכנתך הויתי מתבהל׃
קדמך יי אקרי ולותך אלהי אצלי׃ מה ממון 9 10
אית בדמי במחתי לבי קבורתא אפשר
דשבחונך נחתי עפרא החויתון הימנותך׃
קבל יי צלותי וחוס עלי יי הוי סעיד לי׃ 11
אפכתא אליי לחנגין לי שריתא סקי וזרזתני 12
חדוא׃ מן בגלל דישבחון יקירי עלמא ולא 13
ישתקון יי אלהי לעלמא אשבחנך׃

לא

לשבחא תושבחתא לדוד׃ במימרך יי סברית 1
לא אבהת לעלמא בצדקתך שיזיבתני׃ 2

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Vox Domini confringit cedros : & per- 5
fregit verbum Domini cedros Libani. Et 6
fubfaltare fecit eas ficut vitulum : Liba-
num & montem producentem fructus tan-
quam pullum naricornium. Vox Domini 7
fcindit flammas ignis. Vox Domini 8
concutit defertum , *concutit* verbum
Domini *defertum* Recham. Vox Domini 9
parturire facit cervas,& confluere anima-
lia fylvæ : ac in *fanctuario* ejus quod fur-
fum eft, omnes miniftri ipfius dicunt glo-
riam *coram eo*. Dominus in generatione 10
diluvii fedit fuper fedem judicii , ut ul-
tionem fumeret ab eis, feditque *Dominus*
fuper fedem *miferationis*, & liberavit
Noah , & regnavit fuper filios ejus in fe-
cula feculorum. Dominus legem populo 11
fuo dedit : Dominus benedicet populo
fuo in pace.

Laus cantici pro dedicatione domus 1
fanctuarii, Davidi.

PSAL. XXX.

C*Ollaudabo* te Domine , quoniam ere- 2
xifti me , & non lætificâfti inimicos meos
de me. Domine Deus meus oravi coram 3
te, & fanâfti me. Domine eduxifti de in- 4
ferno animam meam : confirmâfti me, ne
defcenderem in *foveam*. Laudate coram 5
Domino pii ejus, & *celebrate* memoriam
fanctitatis ipfius. Quoniam momentanea 6
eft ira ejus : vita æterna in bona volun-
tate ejus:ad vefperum *demorari facit cum
fletu*, manè verò excitat cum cantico. Et 7
ego dixi cùm federem in *fiducia* , Non
movebor in æternum. Domine in volun- 8
tate tua aftitifti montibus validis : fub-
duxifti majeftatem tuam , & conturbatus
fum. Coram te Domine clamabo, & ad 9
te Deum meum orabo. Quod lucrum in 10
fanguine meo, fi defcendero in locum fe-
pulchri ? nunquid poffunt *laudare* te *de-
fcendentes in pulverem*? nunquid *annun-
ciabunt fidem* tuam ? Accipe orationem 11
meam Domine, & miferere mei Domine;
fis adjutor mihi. Convertifti luctum me- 12
um in choros mihi : folvifti faccum
meum, & cinxifti me lætitia. Ut laudent 13
honorabiles mundi, & non taceant ; Do-
mine Deus meus in æternum *celebrabo te*.

Ad canendum Hymnus Davidi. 1

PSAL. XXXI.

IN verbum tuum Domine fperavi; non 2
confundar in æternum ; in juftitia tua
libera me.

Verfio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܡܫܒܪ ܐܪܙܐ. ܘܬܒܪ ܡܪܝܐ ܐܪܙܐ ܕܠܒܢܢ : * ܘܕܩܩ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܥܓܠܐ. 5 6
ܠܠܒܢܢ ܘܠܣܢܝܪ ܐܝܟ ܒܢܝ ܪܐܡܐ : * ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܦܣܩ ܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ. 7
* ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܡܙܝܥ ܡܕܒܪܐ : ܘܡܙܝܥ ܡܪܝܐ ܡܕܒܪܐ ܕܪܩܡ. * ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܡܙܝܥ 8 9
ܐܝܠܢܐ ܘܡܚܣܦ ܥܒܐ : ܘܒܗܝܟܠܗ ܟܠ ܐܢܫ ܐܡܪ ܫܘܒܚܐ. * ܡܪܝܐ ܡܦܢܐ 10
ܠܛܘܦܢܐ : ܝܬܒ ܡܪܝܐ ܡܠܟܐ ܠܥܠܡܝܢ. * ܡܪܝܐ ܥܘܫܢܐ ܢܬܠ ܠܥܡܗ : ܡܪܝܐ ܢܒܪܟ 11
ܠܥܡܗ ܒܫܠܡܐ.

Vox Domini quæ difrumpit cedros : & con- 5
fregit Dominus cedros Libani. Et comminuit 6
eas tanquam vitulum,Libanum & Sonir tan-
quam filios monocerotis : Vox Domini quæ 7
diffecat flammam ignis. Vox Domini quæ 8
concutit defertum, commovétque Dominus
defertum Cades : Vox Domini quæ agitat ra- 9
mos & evellit fylvas : & in templo ejus
omnis homo dicit laudem. Dominus diluvi- 10
um revocavit : fedet Dominus rex in æter-
num. Dominus dabit fortitudinem populo 11
fuo: Dominus benedicet populo fuo in pace.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠ *

* ܕܕܘܝܕ. ܢܒܝܘܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ. ܦܬܓ̈ ܟܗ. 1
* ܐܪܡܪܡܟ ܡܪܝܐ ܕܐܪܝܡܬܢܝ : ܘܠܐ ܚܕܝܬ ܒܝ ܒܥܠܕܒܒܝ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ ܒܥܝܬ 2
ܡܢܟ ܘܐܣܝܬܢܝ : * ܘܐܣܩܬ ܡܢ ܫܝܘܠ ܢܦܫܝ. ܘܐܚܝܬܢܝ ܡܢ ܢܚܬܝ ܓܘܒܐ : 3 4
* ܙܡܪܘ ܠܡܪܝܐ ܓܒܝܘܗܝ. ܘܐܘܕܘ ܠܕܘܟܪܢܐ ܕܩܘܕܫܗ : * ܡܛܠ ܕܟܐܐ ܒܪܘܓܙܗ ܘܚܝܐ 5 6
ܒܨܒܝܢܗ. ܒܪܡܫܐ ܢܒܘܬ ܒܟܝܐ ܘܒܨܦܪܐ ܚܕܘܬܐ : * ܐܢܐ ܐܡܪܬ ܒܫܠܝܘܬܝ ܕܠܐ ܐܙܘܥ 7
ܠܥܠܡ. * ܐܠܗܐ ܒܨܒܝܢܟ ܐܩܝܡܬ ܥܠ ܫܘܒܚܝ ܥܘܫܢܐ : ܐܗܦܟܬ ܐܦܝܟ ܘܐܙܕܥܬ. 8
* ܩܪܝܬܟ ܡܪܝܐ ܘܠܡܪܝ ܒܥܝܬ : * ܡܢܐ ܝܘܬܪܢܐ ܐܝܬ ܒܕܡܝ ܕܐܚܘܬ 9 10
ܠܚܒܠܐ. ܠܐ ܡܘܕܐ ܠܟ ܥܦܪܐ ܘܠܐ ܡܚܘܐ ܗܝܡܢܘܬܟ : * ܫܡܥ ܐܠܗܐ ܘܐܬܪܚܡ 11
ܥܠܝ. ܡܪܝܐ ܗܘܝ ܠܝ ܥܕܘܪܐ : * ܕܗܦܟܬ ܐܒܠܝ ܠܚܕܘܬܐ. ܫܪܝܬ ܣܩܝ 12
ܘܐܣܪܬܢܝ ܚܕܘܬܐ : * ܡܛܠ ܕܐܙܡܪ ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܘܠܐ ܐܫܬܘܩ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ 13
ܠܥܠܡ ܐܘܕܐ ܠܟ.

PSAL. XXX.

Davidis. Prophetia, & gratiarum actio. 1
Verfus 25.

EXaltabo te,Domine,quoniam extulifti me, 2
nec lætificâfti de me inimicos meos. Do- 3
mine Deus meus,poftulavi à te,& fanâfti me.
Et extraxifti ex inferis animam meam, & vi- 4
vificâfti me ex defcendentib⁹ in foveã.Cani- 5
te Domino electi ejus,& confitemini memo-
riæ fanctitatis ejus : Quoniam increpatio in 6
ira ejus, & vita in voluntate ipfius. Vefperè
pernoctabit fletus,& manè *redit* lætitia. Ego 7
dixi in tranquillitate mea, Non movebor in
æternum. Deus in beneplacito tuo erexifti 8
fuper gloriam meam robur : avertifti faciem
tuam, & nutavi. Invocavi te, Dñe ; téque, 9
Domine mi, deprecatus fum. Quæ utilitas 10
eft in fanguine meo, ut defcendam in cor-
ruptionem ? Non confitetur tibi pulvis, neq;
patefacit fidem tuam. Audi Deus,& miferere 11
mei : Domine, fis mihi adjutor. Quia ver- 12
tifti mœrores meos in gaudium, folvifti cili-
cium meũ,& amicivifti me lætitiâ: Propter- 13
ea canam tibi gloriam, nec filebo : Domine
Deus meus, in æternum confitebor tibi.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܐ *

* ܕܕܘܝܕ. ܬܘܕܝܬܐ ܘܒܥܘܬܐ ܐܡܝܢܬܐ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܦܬܓ̈ ܡܛ. 1
* ܒܟ ܡܪܝܐ ܣܒܪܬ ܠܐ ܐܒܗܬ ܠܥܠܡ. ܘܒܙܕܝܩܘܬܟ ܦܨܢܝ : 2

PSAL. XXXI.

Davidis. Gratiarum actio, & fupplica- 1
tio perpetua ad Deum. Verf. 49.

IN te Domine, fperavi, non confundar in 2
æternum, & in juftitia tua libera me.

Verſio VULG. LAT.

5 Vox Dñi confringentis cedros: & confringet
6 Dominus cedros Libani: Et comminuet eas tanquam vitulum Libani: &
dilectus quemadmodùm filius unicornium.
7 Vox Domini intercidentis flammam
8 ignis: Vox Domini concutientis desertũ:
& commovebit Dominus deſertum Cades.
9 Vox Domini præparantis cervos,
& revelabit condenſa: & in templo ejus
10 omnes dicent gloriam. Dominus diluvium inhabitare facit: & ſedebit Dominus
11 rex in æternum. Dominus virtutem
populo ſuo dabit: Dominus benedicet
populo ſuo in pace.

1 Pſalmus Cantici
In dedicatione domûs David. XXIX.

2 EXaltabo te, Domine, quoniam ſuſcepiſti me: nec delectâſti inimicos meos
3 ſuper me: Domine Deus meus, clamavi
4 ad te, & ſanâſti me. Domine, eduxiſti
ab inferno animam meam: ſalvâſti me à
5 deſcendentibꝰ in lacum. Pſallite Domino, ſancti ejus: & confitemini memoriæ
6 ſanctitatis ejus. Quoniam ira in indignatione ejus: & vita in voluntate ejus. Ad
veſperum demorabitur fletus, & ad matutinum
7 lætitia. Ego autem dixi in abundantia mea, Non movebor in æternum.
8 Domine, in voluntate tua, præſtitiſti decori
meo virtutem. Avertiſti faciem tuam
9 à me, & factus ſum conturbatus. Ad te,
Domine, clamabo: & ad Deum meum
10 deprecabor. Quæ utilitas in ſanguine
meo, dum deſcendo in corruptionem?
Numquid confitebitur tibi pulvis, aut
11 annuntiabit veritatem tuam? Audivit
Dominus, & miſertus eſt mei: Dominus
12 factus eſt adjutor meꝰ. Convertiſti planctum meum in gaudium mihi: conſcidiſti
ſaccum meum, & circumdediſti me
13 lætitiâ: Ut cantet tibi gloria mea, &
non compungar: Domine Deus meus,
in æternum confitebor tibi.

1 In finem, Pſalmus David, pro extaſi.
XXX.

2 IN te, Domine, ſperavi, non confundar
in æternum: in juſtitia tua libera me.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

5 † φωνὴ κυρίου συντρίβοντος κέδρους, † συντρίψει
6 κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. † Καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς
ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον, † καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς
7 υἱὸς μονοκερώτων. † Φωνὴ κυρίου διακόπτοντος φλόγα
8 πυρός. † φωνὴ κυρίου συσσείοντος ἔρημον, † συσσείσει
9 κύριος τὴν ἔρημον Κάδης. † Φωνὴ κυρίου
καταρτιζομένου ἐλάφους, † καὶ ἀποκαλύψει δρυμούς,
10 † καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν. † Κύριος
τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ· † καὶ καθιεῖται κύριος
11 βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. † Κύριος ἰσχὺν τῷ
λαῷ αὐτοῦ δώσει, † κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν
αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

1 (α) Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ ἐγκαινισμοῦ
τοῦ οἴκου (β) τοῦ Δαυίδ. κθ'.
2 † ὙΨώσω σε, κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, † καὶ οὐκ (γ)
3 εὔφρανας τοὺς ἐχθρούς μου (δ) ἐπ' ἐμέ. † Κύριε
4 ὁ θεός μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, καὶ ἰάσω με. † Κύριε
ἀνήγαγες ἐξ ᾅδου τὴν ψυχήν μου, † ἔσωσάς με ἀπὸ
5 τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον. † Ψάλατε τῷ κυρίῳ
οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, † καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς
6 ἁγιωσύνης αὐτοῦ. † Ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ,
καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ. † τὸ ἑσπέρας αὐλισθήσεται
κλαυθμός, † καὶ εἰς τὸ πρωῒ ἀγαλλίασις.
7 † Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, Οὐ μὴ σαλευθῶ
8 εἰς τὸν αἰῶνα. † Κύριε ἐν τῷ θελήματί (ε)
σου παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν· † ἀπέστρεψας
δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος.
9 † Πρὸς σὲ κύριε κεκράξομαι, καὶ πρὸς τὸν θεόν
10 μου δεηθήσομαι. † Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί
μου, ἐν τῷ καταβῆναί με εἰς διαφθοράν; † μὴ
ἐξομολογήσεταί σοι χοῦς; † ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν
11 σου; † Ἤκουσε κύριος, καὶ ἠλέησέ με,
12 † κύριος ἐγενήθη βοηθός μου. † Ἔστρεψας τὸν
κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί, † διέῤῥηξας τὸν
13 σάκκον μου, καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην· † Ὅπως
ἂν ψάλῃ σοὶ ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ.
† κύριε ὁ θεός μου εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί
σοι.

MS.A. Κεφ. κθ'. (α) ψαλμὸς ᾠδῆς (β) τῷ Δαυίδ. (γ) ηὔφρανας (δ) ἐπ' ἐμοί. (ε) μου παράσχου

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ἐκστάσεως. λ'.
2 † ἘΠὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς
τὸν αἰῶνα, † ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί
με καὶ ἐξελοῦ με.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

5 Vox Domini confringentis 5
cedros: confringet Dominus cedros
Libani: 6 Et (e) comminuet 6
eos tanquam (f)[d] vitulũ, Libanũ: & dilectꝰ, ſicut filius unicornium. 7 *Vox Domini (g) intercidentis* 7
flammam ignis: Vox Domini (h) concutientis deſertum: (i) 8
commovebit Dominꝰ deſertum
Cades. 8 Vox Domini (k)[e] perficientis cervos: & revelabit [f] 9
ſylvas: & in templo ejus (l) unuſquiſq; dicet gloriam. 9 Dominus 10
[g] diluviũ (m) inhabitare facit:
et ſedebit Dominꝰ rex in æternũ.
10 Dominꝰ virtutem populo ſuo 11
dabit: Dominus benedicet populum ſuum in pace.

In (a) finem, Pſalmus cantici dedicationis domûs ipſius David. 1
XXIX.

1 [a] EXaltabo te, Domine, 2
quoniam (b) ſuſcepiſti
me: [b] nec delectâſti inimicos
meos ſuper me. 2 Domine Deꝰ meꝰ, 3
clamavi ad te, & [c] ſanâſti me.
3 Domine, eduxiſti ab inferno a- 4
nimã meam: (c) Salvũ feciſti me
à deſcendentibꝰ in lacum. 4 Pſal- 5
lite Domino, ſancti ejus: & confitemini (d) memoriæ ſanctitatis
ejus. 5 Quoniam (e) [d] ira in 6
indignatione ejus: & vita in voluntate ejꝰ. 6 Veſperè [†] demora-
bitur fletus: et in matutinum exultatio 7 Ego autem dixi (f) in [*] 7
abundantia mea; Non movebor in
æternũ. 8 Domine, in voluntate tua 8
(g) præſtitiſti (h) [e] decori meo
virtutem: 9 (i) Avertiſti autẽ faciem tuam. et factus ſum conturbatus.
*10 * Ad te, Domine, clama-* 9
bo, & ad Deum meum depreca-
cabor. 11 Quæ utilitas in ſan- 10
guine meo, dum deſcendo in corruptionem? 12 Nunquid (k) confitebitur tibi pulvis, aut annunti-
abit veritatẽ tuam? 13 Audivit 11
Dominus, & miſertus eſt mei:
Dominus factus eſt adjutor meꝰ.
14 Convertiſti planctũ meum [f] 12
in gaudiũ mihi: conſcidiſti ſaccũ
meum: & accinxiſti me lætitiâ:
15 ut (l) pſallat tibi gloria mea, 13
& non compungar. Domine Deus
meus, in æternum confitebor tibi.

Verſio ÆTHIOPICA.

ቃለ: እግዚአብሔር: ይቀጠቅጥ : አርዘ:: 5
ወይቀጠቅጥ:እግዚአብሔር: ለአርዘ: ሊባ
ኖስ::=፦ ወያደገድጎ: ከመ: ላህመ: ሊባና 6
ስ::ወፍቁርሰ: ከመ : ወልድ; ዘአሐዱ: ቀር
ኑ::=፦ ቃለ:እግዚአብሔር:ይመትር:ነደ: 7
እሳት::ቃለ : እግዚአብሔር: ያድለቀልቆ:
ለገደም :: ወያድለቀልቆ ; እግዚአብሔር:
ለሐቅለ:ቃዴስ::=፦ ቃለ:እግዚአብሔር: 8
ያጸንዖሙ : ለኃየላት :: ወይከሥት : አዕዋ
መ :: ወበጽርሑ : ኵሉ : ይብል : ስብሐ
ት::=፦ እግዚአብሔር:ያስተጋብእ:ለማ 9
የ:አይኅ::ይነብር: እግዚአብሔር: ወይነግ
ሥ:ለዓለም::=፦ ወይሁቦሙ:እግዚአብ 10
ሔር:ኃይለ: ለሕዝቡ::እግዚአብሔር:ይባ
ርኮሙ:ለሕዝቡ:በሰላም::=፦

ፍጻሜ:መዝሙር:ማኅሌት:ለተ
ሐድሶ:ቤቱ:ለደዊት::

ፔ ሀ አእኵተከ: እግዚኦ: እስመ: ተወከፍ 1
ከኒ::ወስላተ:ጸላኢ: ኢረሰይከኒ::=፦ እ 2
ግዚኦ:አምላኪየ: ጸራኅኩ:ኀቤከ:ወተሣሀ
ልከኒ::=፦ እግዚኦ: አውፃእካ: እምሲኦ 3
ል: ለነፍስየ::ወአድኀንከኒ: እምእለ: ይወ
ርዱ:ውስተ:ግብ::=፦ ዘምሩ: ለእግዚአ 4
ብሔር: ጻድቃኑ::ወግነዩ: ለዝክረ : ቅድሳ
ቱ::=፦ እስመ:መቅሠፍት:እመዓቱ:ሐይ 5
ወ:እምፈቃዱ::=፦ በምሴት:ይደሎፅ:በ 6
ከይ:ወበጽባሕ:ፍሥሐ::=፦. አንሰ:እቤ: 7
በተድላየ: ኢይትሀወክ : ለዓለም::=፦ እ 8
ግዚኦ:በስምረትከ: ሀብ: ኃይለ: ለሕይወት
የ::=፦ ሜጥከ: ገጸከ: ወኮንኩ : ድንጉ 9
ፀ::=፦ ኀቤከ: እግዚኦ: ጸራኅኩ: ኀበ: አ 10
ምላኪየ:እስእል::=፦ ምንተ: ያሰልጥ:ደ 11
ምየ:ለእመ: ወረድኩ: ውስተ: ሙስና::=፦
ሞሬትኑ : የአምነከ : ወይነግር : ጽድቀ 12
ከ::=፦ ሰምዓ : እግዚአብሔር: ወተሣሀለ 13
ኒ::ወኮነኒ:እግዚአብሔር:ረድኤየ::=፦ ሜ 14
ጥከ: ላሕየ : ወአስተፈሣሕከኒ::ሰጠጥከ:
ሠቅየ:ወሐሤተ:አቅናትከኒ::=፦ ከመዝ: 15
እዜምር : ለከ: ክብርየ: ወኢይደንግፅ::እ
ግዚኦ:አምላኪየ:እገኒ:ለከ:ለዓለም::=፦

መዝሙር:ዘደዊት:ዘበተደሞ:ከመ
ዘ:ውእቱ:በከልአ::

ሀ ኪያከ: ተወከልኩ: እግዚኦ: ወኢይትኃ 1
ፈር: ለዓለም::ወበጽድቅከ: አንግፈኒ: ወባ
ልሐኒ::=፦

In finem, Pſalmus ipſi David, (a) ecſtaſis. XXX. 1
I*N te, Domine, ſperavi, non confundar in æternum:* * in juſtitia tua [a] erue me, & exime me.* 2

INTERP. ÆTHIOP. [d] vitulum Libani: [e] fortes reddentis [f] condenſa: [g] aquas diluvii congregabit: *PSAL. XXIX.* [a] Tibi gratias agam, Domine, [b] & poſtulationem inimicorum meorum non conceſſiſti. [c] miſertus es mei. [d] flagellum in [†] ſonet [*] præparatione mea; [e] vitæ meæ virtutem: [f] & exhilarâſti me: *PSAL. XXX.* [a] dimitte me, &

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

5 6 * صوت الرب يحطم الارز * الرب يكسر ارز لبنان * ويسحقه مثل عجل لبنان * والمحبوب
7 8 مثل ابن وحيد القرن * صوت الرب يقطع لهيب النار * صوت الرب يزلزل القفر * الرب يزلزل
9 برية قادس * صوت الرب يثبت الايل * ويكشف الغاب * وفي هيكله المقدس كل احد ينطق
10 11 بالمجد * الرب يمسك الطوفان * الرب يجلس ملكا الى الابد * الرب يعطي شعبه قوة * الرب يبارك
شعبه بالسلامة * الليلويا * * المزمور التاسع والعشرون *
1 * قاله على تجديد الهيكل وفيه شكر وتسبيح * وعدده كز * استيخن *
2 3 * اعظمك يا رب لانك قبلتني * ولم تسر بي اعدائي * ايها الرب الاهي صرخت اليك فشفيتني *
4 5 * ومن الجحيم اصعدت نفسي يا رب ومن الهابطين في الجب خلصتني * رتلوا للرب يا جميع
6 قديسيه * واعترفوا لذكر قدسه * لان السخط في غضبه * والحياة في مسرته * عشية يكون البكاء *
7 8 وباكرا يكون الفرح * انا قلت عند غناي * اني لا احول الى الابد * يا رب بمشيتك وهبت
9 لبهائي قوة * صرفت وجهك عني فصرت مرتعجا * اليك يا رب اصرخ * والى الاهي اتضرع *
10 11 * اي منفعة في دمي اذا هبطت الى الجحيم * هل يشكرك التراب او يخبر بحقك * سمع الرب
12 13 فرحمني * الرب صار لي عونا * قلبت نوحي فرحا * مزقت مسحي * البستني سرورا * لكيما يرتل لك
14 مجدي * ولا يحزن قلبي * ايها الرب الاهي اشكرك الى الابد * الليلويا * * المزمور الثلثون *
1 * قاله * شوق وطلبة وشكر * وعدده * يه * استيخن *
2 * عليك يا رب توكلت * فلا اخزى ابدا * خلصني ونجني بعدلك *

Vox Domini confringit cedros. Dominus 5
frangit cedros Libani. Et conteret eas ve- 6
luti vitulum Libani, & dilectus tanquam
filius unicornis; Vox Domini diſſecat 7
flammam ignis. Vox Domini tremefacit 8
deſertum: Dominus tremefacit deſertum
Cades. Vox Domini ſiſtit cervos, & de- 9
tegit ſylvam, & in templo ejus ſancto u-
nuſquiſque promit laudem. Dominus co-
hibet diluvium. Dominus ſedebit rex in 10
æternum. Dominus dabit populo ſuo vir- 11
tutem. Dominus benedicet populum ſuum
in pace. Alleluja.

PSAL. XXIX.

Dixit eum de renovatione Templi. Et continetur in eo gratiarum actio atque laudatio. Num. ver. 27. 1

MAgnifico te, O Domine mi, eò quòd 2
ſuſceperis me, & non gaviſi ſint in
me inimici mei. O Domine, Deus meus, cla- 3
mavi ad te, & ſanâſti me: Et ab inferis 4
extraxiſti animam meam, O Domine: et à
deſcendentibus in lacum liberâſti me.
Pſallite Domino, O omnes ſancti ejus, & 5
confitemini memoriæ ſanctitatis ejus;
Quia furor in ira ejus, & vita in volun- 6
tate ejus. Veſperè erit fletus, & manè erit
gaudium. Ego dixi tempore divitiarum 7
mearum, quòd non commovebor in æter-
num. O Domine, in voluntate tua conceſ- 8
ſiſti decori meo virtutem: avertiſti faciem
tuam à me, & factus ſum anxius. Ad te, 9
O Domine mi, clamo, et Deum meum ſup-
plico. Quæ utilitas in ſanguine meo, cùm 10
ceciderim in infernum? An fortè gratias
aget tibi pulvis? aut annuntiabit veritatẽ
tuam? Audivit Dominus, et miſertus eſt 11
mei: Dominus factus eſt mihi adjutorium.
Vertit gemitum meum in gaudium: lace- 12
râſti cilicium meum, induiſti me lætitiâ.
ut pſallat tibi gloria mea, & non contri- 13
ſtetur cor meum. O Domine Deus meus, 14
gratias agam tibi in æternum. Alleluja.

PSAL. XXX.

Dixit eum. *Continétque* fervens deſiderium, orationem, & gratiarum actionem. Et num. ver. 15. 1

IN te, O Domine, confiſus ſum, non e- 2
rubeſcam unquam. Salva me, & redi-
me me juſtitiâ tuâ:

תהלים: לא

domum in fortitudinis petram in mihi esto , me erue celeriter ,tuam aurẽ me ad Inclina
הַטֵּה אֵלַי ׀ אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר מָעוֹז לְבֵית 3
tuũ nomẽ propter & , tu mea munitio &,mea petra Quoniã .me servandum ad ,munitionum
מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּֽי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן שִׁמְךָ 4
tu quoniam;mihi absconderũt quod , reti è me Educes .me deduces &,me duces
תַּנְחֵנִי וּֽתְנַהֲלֵנִי׃ תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי אַתָּה 5
Deus Domine me redemisti,meum spiritum commendabo tua manu In .mea fortitudo
מָעוּזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל 6
.speravi Dominum ad ego & ; frustra vanitates observantes Odivi .veritatis
אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ 7
cognovisti ,meam afflictionem vidisti quia ,tua misericordia in lætabor & ,Exultabo
אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ 8
fecisti stare : inimici manum in me conclusisti non Et .meam animam angustiis in
בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ 9
contabuit : mihi angustia quoniam ,Domine mei Miserere .meos pedes latitudine in
בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה 10
,meæ vitæ molestia in defecerũt Quoniã .meus venter &,mea anima,me° ocul° indignatione in
בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי 11
.sunt corrosa mea ossa & ; mea fortitudo mea iniquitate in corruit : gemitu in mei anni &
וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃
; meis notis pavor &,valde meis vicinis &,opprobrium fui meis hostibus cunctis De
מִכָּל־צֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי ׀ מְאֹד וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי 12
fui , corde à mortuus sicut fui Oblivioni .me à migraverunt ,foris me videntes
רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי 13
undique pavorem ,multorum vituperationem audivi Quoniam .periens vas sicut
כִּכְלִי אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי ׀ דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב 14
ego Et .sunt machinati meam animam capiendum ad : me super pariter eos consultando in
בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ וַאֲנִי ׀ 15
; mea tempora tua manu In .tu meus Deus , dixi : Domine speravi te super
עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדְךָ עִתֹּתָי 16
super tui faciei fac Lucere .me persequentibus à &,meorum inimicorũ manu de me erue
הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־ 17
: te invocavi quoniã,afficiar pudore non Dñe .tua misericordia in me serva :tuum servum
עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ 18
,falsitatis labia Obmutescent .sepulchro in silebunt ; impii afficientur pudore
יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃ תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר 19
,tuum bonum multum Quàm .contemptu & ,superbia in durum justum super loquentia
הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה וָבוּז׃ מָה רַב־טוּבְךָ 20
! hominum filiis coram :te in sperantibus es operatus ,te timentibus abscondisti quod
אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
,tugurio in eos abscondes ,viri elationibus ab suarum facierũ abscondito in eos Abscondes
תַּסְתִּירֵם ׀ בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה 21
suã misericordiã fecit mirificare quoniã:Dominus Benedictus .linguarũ contentione à
מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חַסְדּוֹ 22
.munitionis civitate in mihi
לִי בְּעִיר מָצוֹר׃

תרגום TARGUM.

אצלי לותי אודנך בסרהוביא פצי יתי הוי לי 3
לכרך עשין לחוסנא כריכא למפרק יתי׃
מטול דתוקפי ורוחצני את ובגלל שמך דבר 4
יתי וזון יתי׃ אפק יתי ממצדתא דנן דפרסין 5
לי ארום אנת עושני׃ באידך אמני רוחי 6
פרקתא יתי יי אלהא קשוטא׃ שנאתי דנטרין 7
עובדין דדמין ללמא ולשקרא ואנא על יי
כליתי׃ אבוע ואחדי בטיבותך די חמית ית 8
סגופי ידעתא בעקתין דנפשי׃ ולא מסרתני 9
באידא דבעיל דבבא אקמתא לרווחא רגלי׃
חוס עלי יי ארום עיק לי בלאת מרוגזא עיני 10
אתעק נפשי וכריסי׃ ארום שציאו בדוונא 11
חיי ושני בתנחתא תקל בחובי חילי ואברי
חשכו׃ מן כל מעיקי הויתי כסופא ולשבבי 12
לחדא ודלוחא לידעין לי דחמין לי בשוקא
ערקין מן קדמי׃ אתנשיתי היך שכיבא מן 13
רעיונא הויתי כמן דפחר תביר׃ מטול די 14
שמעית טיב ביש דאמרין עלי עממין סגיאין
רתיתא מחוור חוור באתכנשיהון כחדא עלי
למסב נפשי חשיבו׃ ואנא עלך רחיצית יי 15
אמרית אלהי אנת׃ באידך זמני פורקני פצי 16
יתי מן יד בעלי דבבי ומרדפי׃ אנהר סבר 17
אפך על עבדך פרוקני בטובך׃ יי לא אבהת 18
ארום קריתך יבהתון רשיעי ישתקון ויחתון
לשיול׃ תתפקקן ספות שקרא דמללן על 19
צדיקיא גדופין בגיותנותא ובסרנותא׃ כמה 20
סגי טובך דאטשיתא לדחלין מנך עבדת
לסברין עלך למפרע להון אגר טב קביל בני
נשא׃ תטמרנון בטומרא בעדן רוגזך מגדודי 21
גבריא תטשנון כד במטללתא מתגרת
לישניא׃ בריך יי ארום פרש מיבותיה לי 22
בקרתא כריכתא׃

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

3 Inclina ad me aurem tuam; velociter libera me: esto mihi in *munitionem* fortem, in robur arcis; ut redimas me. 4 Quoniam fortitudo mea & fiducia mea tu es: *&* propter nomen tuum duc me, & enutri me. 5 *Educ* me de laqueo isto quem *tetenderunt mihi*, quia tu es fortitudo mea. 6 In manu tua commendabo spiritum meum: redemisti me Domine Deus verax. 7 Odi conservantes opera vanitati & mendacio similia: ego autem in Domino confisus sum. 8 Gaudebo & exultabo in bonitate tua, quòd respexeris afflictionem meam: novisti angustias animæ meæ. 9 Nec tradidisti me in manu inimicorum meorum; obfirmâsti in latitudine pedes meos. 10 Miserere mei Domine, quoniam infestatio adest mihi; *inveteravit* præ ira oculus meus, constricta est anima mea & venter meus. 11 Quoniam *consumptæ* sunt in mœrore *vitæ meæ*, & anni mei in suspirio: corruit in *peccatis* virtus mea, & membra mea denigrata sunt. 12 Præ omnibus qui angunt me, fact⁹ sum opprobrium, & vicinis meis valdè, & terror iis qui me nôrunt: qui videbant me in platea, fugerunt à conspectu meo. 13 Oblivioni traditus sum sicut jacens *ex animo* [*dimissus*:] factus sum *ut* vas testaceum quod frangitur. 14 Quoniam audivi famam malam quam dicunt contra me populi multi; tremor circumquaque: cum convenirent simul contra me, de capienda anima mea cogitaverunt. 15 Et ego in *te* confisus sum Domine: dixi, Deus meus es tu. 16 In manu tua sunt tempora redemptionis *meæ*: libera me de manu inimicorum meorum & à persecutoribus meis. 17 Lucere fac aspectum faciei tuæ super servũ tuũ; redime me bonitate tua. 18 Domine non confundar, quoniam invocavi te: confundantur impii, obmutescant & descendant in *infernum*. 19 Muta fiant labia *mendacii*, quæ proferunt adversùs justos opprobria in superbia & contemptu. 20 Quàm magna est bonitas tua quam abscondisti timentibus te! operatus es sperantib⁹ in *te*, ut reddas eis præmium bonum coram filiis hominum. 21 Abscondes eos in occulto in tempore iræ tuæ; *à turmis potentium* occultabis eos veluti in umbraculo à contradictione linguarum. 22 Benedictus Dominus, quoniam mirandam exhibuit bonitatem suam mihi in civitate munita.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܪܟܢ ܠܘܬܝ ܐܕܢܟ ܘܥܢܝܢܝ ܥܓܠ. ܗܘܝ ܠܝ ܐܠܗܐ ܡܥܕܪܢܐ ܘܒܝܬ ܓܘܣܐ 3
ܘܦܪܘܩܝܢܝ : * ܡܛܠ ܕܬܘܩܦܝ ܘܓܘܣܝ ܐܢܬ ܗܘ. ܡܛܠ ܫܡܟ ܡܪܝܐ ܕܒܪܝܢܝ : 4
* ܘܐܦܩܝܢܝ ܡܢ ܦܚܐ ܗܢܐ ܕܛܫܘ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܣܬܡܟܢܝ * ܒܐܝܕܝܟ ܐܓܥܠ ܪܘܚܝ: 5 6
ܘܦܪܩܬܢܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܩܘܫܬܐ. * ܣܢܝܬ ܠܐܝܠܝܢ ܕܢܛܪܝܢ ܫܘܠܚܐ ܣܪܝܩܐ : ܘܐܢܐ ܥܠܝܟ 7
ܡܪܝܐ ܣܒܪܬ. * ܐܪܘܙ ܘܐܚܕܐ ܒܛܝܒܘܬܟ : ܕܚܙܝܬ ܡܘܟܟܝ ܘܝܕܥܬ ܐܘܠܨܢܗ ܕܢܦܫܝ. 8
* ܘܠܐ ܐܫܠܡܬܢܝ ܒܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝ : ܐܩܝܡܬ ܒܪܘܘܚܐ ܪ̈ܓܠܝ. * ܪܚܡ ܥܠܝ 9 10
ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܥܩܬ ܠܝ : ܐܬܕܠܚܬ ܒܚܡܬܐ ܥܝܢܝ ܘܢܦܫܝ ܘܟܪܣܝ. * ܡܛܠ 11
ܕܫܠܡܘ ܚܝܝ ܒܟܘܪܗܢܐ : ܘܫܢܝ ܒܬܢܚܬܐ. ܐܬܡܚܠ ܚܝܠܝ ܒܡܣܟܢܘܬܐ : ܘܐܬܕܠܚܘ
ܓܪ̈ܡܝ. * ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝ. ܘܗܘܝܬ ܚܣܕܐ ܠܫܒܒܝ : ܘܕܚܠܬܐ ܠܐܝܠܝܢ 12
ܕܝܕܥܝܢ ܠܝ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܝ ܒܫܘܩܐ ܥܪܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢܝ : * ܐܬܛܥܝܬ 13
ܐܝܟ ܡܝܬܐ ܡܢ ܠܒܐ. ܘܗܘܝܬ ܐܝܟ ܡܐܢܐ ܐܒܝܕܐ : * ܡܛܠ ܕܫܡܥܬ 14
ܡܚܫܒܬܐ ܕܣܓܝܐܐ. ܟܕ ܐܬܡܠܟܘ ܥܠܝ ܐܟܚܕܐ : ܘܐܬܚܫܒܘ ܕܢܣܒܘܢ ܢܦܫܝ.
* ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܠܝܟ ܡܪܝܐ ܐܬܬܟܠܬ : ܐܡܪܬ ܕܐܠܗܝ ܐܢܬ ܡܪܝܐ * ܘܒܐܝܕܝܟ ܐܢܘܢ 15 16
ܙܒܢܝ. ܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝ ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܪܕܦܝܢ ܠܝ : * ܐܢܗܪ ܐܦܝܟ ܥܠ 17
ܥܒܕܟ ܘܦܪܘܩܝܢܝ ܒܛܝܒܘܬܟ. * ܡܪܝܐ ܠܐ ܐܒܗܬ ܕܩܪܝܬܟ : ܢܒܗܬܘܢ ܪ̈ܫܝܥܐ ܘܢܚܬܘܢ 18
ܠܫܝܘܠ. * ܘܢܬܛܠܩܢ ܣܦ̈ܘܬܗܘܢ ܕܥܘܠܐ : ܕܡܡܠܠܢ ܥܠ ܙܕܝܩܐ ܢܟܠܐ ܘܫܛܝܘܬܐ. 19
* ܡܐ ܣܓܝܐܐ ܛܝܒܘܬܟ ܕܛܫܝܬ ܠܕܚܠܝܟ : ܠܡܣܒܪܝܢ ܒܟ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ. 20
* ܬܛܫܐ ܐܢܘܢ ܒܡܛܠܬܐ ܕܦܪܨܘܦܟ : ܡܢ ܕܘܘܕܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ. ܬܛܠܠ ܐܢܘܢ ܒܡܛܠܠܬܟ ܡܢ 21
ܚܪܝܢܐ. * ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܕܓܒܐ ܠܗ ܓܒܝ̈ܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܚܣܝܢܬܐ. 22

Inclina ad me aurem tuã, & citò exaudi me. 3 Esto mihi Deus auxiliator atque refugium, & redime me. 4 Quoniam fortitudo mea, & refugium meum tu es. Propter nomen tuum, Domine, consolare me. 5 Et erue me è laqueo isto, quem absconderunt mihi: quoniam tu es sustultor meus. 6 Et custodiæ tuæ commisi spiritum meum, & salvâsti me, Domine Deus veritatis. 7 Odisti eos qui observant cultus inanes: at ego in te, Domine speravi. 8 Exultabo & lætabor de beneficio tuo, quoniam vidisti humilitatem meam, & cognovisti angustiam animæ meæ. 9 Nec tradidisti me in manum inimicorum meorum: statuisti in amœnitate pedes meos. 10 Miserere mei, Domine, quia mœrore conficior: conturbatus est oculus meus in ira, & anima mea, & venter meus: 11 Quia defecit vita mea in angore, & anni mei in gemitibus: infirmata est virtus mea in paupertate, & conturbata sunt ossa mea. 12 Ab omnibus inimicis meis: & factus sum opprobrium vicinis meis, & timor iis qui me nôrunt: & hi qui videbant me in platea, recedebant à me. 13 Oblivioni traditus sum sicut mortuus è corde, & factus sum sicut vestimentum perditum: 14 Quoniam audivi cogitationem multorũ, dum consiliũ inirent adversum me simul, & contemplarentur ut caperent animã meam. 15 Ego verò in te, Domine, sum confisus: dixi, Deus meus es tu, Domine. 16 Et in manibus tuis sunt tempora. Libera me ab inimicis meis, & ab iis qui persequuntur me. 17 Lucere fac vultum tuum super servum tuum, & salva me ob bonitatem tuam. 18 Domine, ne confundar, quoniam invocavi te; confundantur impii, & descendant in infernum. 19 Et obturentur labia scelestorum, qui loquuntur adversus justum falsitatem & delirium. 20 Quàm copiosa sunt bona tua quæ servas timentibus te, iis qui sperant in te, coram hominibus! 21 Occultabis eos tegumento vultus tui à conturbatione hominum: teges eos umbrâ tuâ à contentione. 22 Benedictus Dominus qui elegit sibi electos in civitate munita.

Verſio VULG. LAT.

3 Inclina ad me aurē tuam, accelera ut eruas
me. Eſto mihi in Deum protectorē;
& in domum refugii, ut ſalvum me facias.
4 Quoniā fortitudo mea, & refugiū
meum es tu: & propter nomen tuum de-
5 duces me, & enutries me. Educes me
de laqueo hoc, quem abſconderunt mi-
6 hi: quoniam tu es protector meus. In
manus tuas commendo ſpiritum meum:
7 redemiſti me, Domine Deus veritatis. O-
diſti obſervantes vanitates, ſupervacuē.
8 Ego autem in Domino ſperavi: Exulta-
bo, & lætabor in miſericordia tua. Quo-
niam reſpexiſti humilitatē meā, ſalvāſti
9 de neceſſitatibus animam meā. Nec con-
cluſiſti me in manibus inimici: ſtatuiſti
10 in loco ſpatioſo pedes meos. Miſerere
meî, Domine, quoniam tribulor: contur-
batus eſt in ira oculus meus, anima mea,
11 & venter meus: Quoniam defecit in do-
lore vita mea, & anni mei in gemitibus.
Infirmata eſt in paupertate virtus mea:
12 & oſſa mea conturbata ſunt. Super o-
mnes inimicos meos factus ſum oppro-
briū, & vicinis meis valdè, & timor no-
tis meis. Qui videbant me, foràs fuge-
13 runt à me: Oblivioni datus ſum, tan-
quàm mortuus à corde. Factus ſum
14 tanquàm vas perditum: Quoniam audivi
vituperationem multorum commoranti-
um in circuitu. In eo dum convenirent
ſimul adverſùm me, accipere animā me-
15 am conſiliati ſunt. Ego autem in te ſpe-
16 ravi, Domine: dixi, Deus meus es tu: In
manibus tuis ſortes meæ. Eripe me de
manu inimicorū meorū, & à perſequen-
17 tibus me. Illuſtra faciem tuā ſuper ſervū
tuum, ſalvū me fac in miſericordia tua:
18 Domine, non confundar, quoniam invo-
cavi te. Erubeſcant impii, & deducan-
19 tur in infernum: Muta fiant labia doloſa.
Quæ loquuntur adverſ⁹ juſtū iniquitatē
20 in ſuperbia, & in abuſione. Quā magna
multitudo dulcedinis tuæ, Dñe, quā abſ-
condiſti timentib⁹ te! Perfeciſti eis, qui
ſperāt in te, in conſpectu filiorū hominū.
21 Abſcondes eos in abſcondito faciei tuæ à
conturbatione hominū. Proteges eos in
tabernaculo tuo à contradictione lingua-
22 rū. Benedict⁹ Dñs: quoniam mirificavit
miſericordiā ſuā mihi in civitate munita.

Verſ. GRÆCA LXX. Interp.

3 †Κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου, τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι
με· †γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστὴν, †καὶ εἰς οἶκον
4 καταφυγῆς τοῦ σῶσαί με. †Ὅτι (α) κραταίωμά
μου καὶ καταφυγή μου εἶ σὺ, †καὶ ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός
5 σου ὁδηγήσεις με, καὶ διαθρέψεις με. †Ἐξάξεις
με ἐκ παγίδος ταύτης ἧς ἔκρυψάν μοι, †ὅτι σὺ
6 εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου κύριε. †Εἰς χεῖράς σου παρα-
θήσομαι τὸ πνεῦμά μου, †ἐλυτρώσω με κύριε ὁ θε-
7 ὸς τῆς ἀληθείας. †Ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσοντας
ματαιότητας διακενῆς. †ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἤλ-
8 πισα. †Ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ
ἐλέει σου· †ὅτι (β) ἐπεῖδες τὴν ταπείνωσίν μου, †ἔ-
9 σωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχήν μου. †Καὶ οὐ συν-
έκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθροῦ, †ἔστησας ἐν εὐρυ-
10 χώρῳ τοὺς πόδας μου. †Ἐλέησόν με κύριε, ὅτι θλί-
βομαι· †ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου, †ἡ
11 ψυχή μου, καὶ ἡ γαστήρ μου. †Ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ
ἡ ζωή μου, †καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς· †ἠσθένησεν
ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου, †καὶ τὰ ὀστᾶ μου ἐταράχθησαν. †
12 Παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος, †καὶ
τοῖς γείτοσί μου σφόδρα, †καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς
13 μου. †οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ. †Ἐπ-
ελήσθην ὡσεὶ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας· †ἐγενήθην ὡσεὶ
14 σκεῦος ἀπολωλός, †Ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν
παροικούντων κυκλόθεν. †ἐν τῷ (') συναχθῆναι αὐ-
τοὺς ἅμα ἐπ' ἐμὲ, †τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβου-
15 λεύσαντο. †Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ (γ) ἤλπισα κύριε· εἶπα,
16 Σὺ εἶ ὁ θεός μου, †Ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆροί
μου. †ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου, †καὶ ἐκ τῶν
17 καταδιωκόντων με. †Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου
ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, †σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου. †
18 Κύριε μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε. †
αἰσχυνθείησαν (δ) οἱ ἀσεβεῖς, καὶ καταχθείησαν εἰς ᾅ-
19 δου. †Ἄλαλα γενηθήτω τὰ χείλη τὰ δόλια, †τὰ
λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν †ἐν ὑπερηφανίᾳ
20 καὶ ἐξουδενώσει. †Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστό-
τητός σου κύριε, †ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις
σε; †ἐξειργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν (ε) ἐπὶ σὲ, †ἐναν-
21 τίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. † (ζ) Κατακρύψεις
αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου †ἀπὸ τα-
ραχῆς ἀνθρώπων, σκεπάσεις αὐτοὺς †ἐν σκηνῇ
22 ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν. †Εὐλογητὸς κύριος,
ὅτι ἐθαυμάστωσε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιοχῆς.

MS. A. (α) κραταίωσις. (β) ἐφεῖδες (') ἐπισυναχθῆναι (γ) κύριε ἤλπισα· (δ) ἀσεβεῖς, (ε) ἐπὶ σοὶ, (ζ) Καὶ κατακρύψεις

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

2 Inclina ad me aurem tuam, accelera 3
ut eximas me. [b] *3 Eſto*
mihi in Deum protectorē, & in
domum refugii, ut ſalvum me facias.
4 Quoniā (b) fortitudo mea, 4
& refugium meum es tu: et propter
nomen tuum deduces me, &
(t) enutries me. 5 Educes me de 5
laqueo hoc quem abſconderunt
mihi: quoniā tu es protector meus,
(d) Domine. 6 In manus tuas 6
(r) commendabo ſpiritum meum:
redemiſti me, Domine Deus veritatis.
7 [c] *Odiſti obſervātes vanitates 7*
ſupervacuē. 8 Ego autem
in Domino ſperavi: Exultabo, & 8
lætabor in miſericordia tua.
9 Quoniam reſpexiſti humilitatē
meam: ſalvā feciſti de neceſſitatibus
animā meam. 10 Nec con- 9
cluſiſti me in manus inimici: ſtatuiſti
in loco ſpatioſo pedes meos.
11 Miſerere meî, Domine, quoniam 10
(f) tribulor: (g) conturbatus
eſt in ira oculus me⁹, anima mea,
& venter meus. 12 Quoniam 11
(h) defecit in dolore vita mea: et
anni mei *in gemitibus. 13 Infirmata*
eſt in (i) paupertate virtus
mea: & [d] *oſſa mea conturbata*
ſunt. 14 Super (k) omnes inimicos 12
meos factus ſum opprobrium, &
[e] *vicinis meis valdè, & timor*
notis meis. 15 Qui videbant me,
foràs fugerunt à me: [f] *Oblivioni 13*
datus ſum, tanquam mortuus à
corde. 16 Fact⁹ ſum tanquā vas
perditū: Quoniā [g] *audivi vitu- 14*
perationem multorū (l) accolentium
in circuitu, 17 Dum congregarentur
ipſi ſimul adverſū me;
ut [h] *acciperent animam meam,*
conſiliati ſunt. 18 Ego autem in 15
te ſperavi, Domine: dixi, Tu es
De⁹ me⁹: In manibus tuis (m) [i] *16*
ſortes meæ. 19 Erue me de manu
inimicorum meorum, & à perſequentibus
me. 20 Illuſtra faciem 17
tuam ſuper ſervum tuum: ſalvum
me fac in miſericordia tua. Domi- 18
ne, non confundar; quoniam invocavi
te. 21 Erubeſcant impii, &
(n) deducantur in infernum: Mu- 19
ta fiant labia doloſa, 22 quæ loquuntur
adverſùs juſtum iniquitatem
in ſuperbia, & (o) contemptu.
23 (p) Quā magna mul- 20
titudo [k] *dulcedinis tuæ, Domine,*
quam abſcondiſti timentibus te! 24 [l] *Perfeciſti (q) ſperantibus in te, in conſpectu filiorum hominū. 25 Abſcondes eos in* [m] *abſcondito faciei tuæ à conturbatione hominum: 26 proteges eos in (r) 21 22*
(†) tabernaculo à contradictione linguarum. 27 Benedictus Dominus, [n] *quoniam mirificavit miſericordiam ſuam, in civitate circumſtantiæ.*

Verſio ÆTHIOPICA.

እጽምእ፡እዝነከ፡ኀቤየ፡ወፍጡነ፡ አድኅነ 2
ኒ፡፡=፡ ኩነኒ ፡ አምላክየ ፡ ወመድኀንየ፡፡ 3
ወቤተ፡ጸወንየ፡ከመ፡ታድኅነኒ፡፡=፡ እስመ ፡
ኃይልየ ፡ ወጸወንየ ፡ አንተ፡፡ በእንተ፡ 4
ስምከ ፡ ምርሐኒ ፡ ወሴስየኒ፡፡=፡ ወአውፅ 5
አኒ፡እምዛቲ፡ መስገርት፡ እንተ፡ ኀብኡ፡ሊ
ተ፡፡ እስመ ፡ አንተ ፡ ረዳኢየ፡እግዚኦ፡፡=፡
ውስተ፡እዴከ፡አመኅፅን፡ ነፍስየ፡፡ ቤዝወኒ፡ 6
እግዚአብሔር፡አምላከ፡ጽድቅ፡፡=፡ ጸላ 7
እከ፡ እግዚኦ፡ ኵሉ፡ዘየዐቅብ፡ ከንቶ፡ለዝ
ሉፉ፡፡=፡ ወአንሰ፡በእግዚአብሔር፡ተወከል 8
ኩ፡፡ እትፌሣሕ፡ ወእትሐሠይ ፡ በአድኅኖት
ከ፡፡=፡ ለስምዐ፡ርኢከኒ፡ በሕማምየ፡፡ ወአ 9
ድኅንከ፡እምንደቤሃ፡ለነፍስየ፡፡=፡ ወኢዘ 10
ጋሕከኒ፡ ውስተ፡እደ ፡ ፀርየ፡፡ ወአቀምከኒ፡
ውስተ፡መርኅብ፡ ለእገሪየ፡፡=፡ ተሣሀለኒ፡ 11
እግዚኦ፡ እስመ ፡ ሐመምኩ፡፡ ወተሀውከት፡
እምዐተ ፡ ዓይንየ፡፡ ነፍስየኒ ፡ ወከርሥየ
ኒ፡፡=፡ እስመ፡ ኃልቀ፡ በሕማም፡ ሕይወት 12
የ፡፡ ወዓመትየኒ ፡ በገዓር፡፡=፡ ወደክመ፡ 13
በተፅናስ ፡ ኃይልየ፡፡ ወአንቀልቀለ፡ ኵሉ፡አ
ዕጽምትየ፡፡=፡ ወተጸአልኩ፡ በኀበ ፡ ኵሎ 14
ሙ ፡ ጸላእትየ፡፡ወፈድፋደሰ ፡ በኀበ፡ጎርየ፡፡
ግሩመ፡ኮንክዎሙ፡ ለአዝማድየ፡፡=፡ ወእ 15
ለኒ ፡ ይሬእዩኒ ፡ አፍአ፡ይጐዩ ፡ እምኔየ፡፡
ቀብፁኒ፡ እምልብ፡ከመ፡ ዘሞተ፡፡=፡ ወካ 16
ንኩ፡ ከመ፡ ንዋይ፡ዘተሐጕለ፡፡ እስመ፡ሰማ
ዕኩ ፡ ድምፀ ፡ ብዙኃን፡ እለ፡ዓገቱኒ፡ አው
ድየ፡፡=፡ ሶበ፡ ተጋብኡ፡ ኅቡረ፡ላዕሌየ፡፡ 17
ወተማከሩ፡ይምስጥዋ፡ለነፍስየ፡፡=፡ ወአ 18
ንሰ፡ ብከ ፡ ተወከልኩ ፡ እግዚኦ፡፡ ወእቤ
ለከ ፡ አምላኪየ ፡ አንተ፡፡ ውስተ፡እዴከ፡
ርስትየ፡፡=፡ አድኅነኒ፡እምእደ፡ፀርየ፡፡ 19
ወእምእለ ፡ ሮዱኒ፡፡=፡ አብርህ ፡ ገጸከ፡ 20
ላዕለ ፡ ገብርከ ፡ ወአድኅነኒ፡ በአንተ፡ ምሕ
ረትከ፡፡ ወኢይትኃፈር ፡ እግዚኦ ፡ እስመ፡
ጸዋዕኩከ፡፡=፡ ለይትኃፈሩ ፡ ጽልሐዋን፡ 21
ወይረዱ፡ውስተ ፡ ሲኦል፡፡ አፍሉን ፡ ለከና
ፍረ ፡ ጕሕሉት፡፡=፡ እለ ፡ ይነብ፡ዐመፃ፡ 22
ላዕለ፡ጻድቅ፡፡ በትዕቢት፡ወበመንኖ፡፡=፡ወ 23
በከመ፡ ብዝኃ፡ ምሕረትከ፡ እግዚኦ፡ ዘወ
ረኮሙ ፡ ለእለ ፡ ይፈርሁከ፡፡=፡ ወአድኃ 24
ንኮሙ፡ለእለ፡ይትዌከሉ፡ ብከ፡፡ በቅድመ፡
ደቂቀ፡ሰብእ ፡ እምሕያው፡፡=፡ ወትኅብኦ 25
ሙ፡ በጽላሎትከ ፡ እምሐከከ ፡ ብእሲ፡፡=፡
ወትከድኖሙ ፡ በመንጦላዕትከ፡ እምበሕለ፡ 26
ልሳን፡፡=፡ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር፡ 27
ዘተሰብሐ ፡ ምሕረቱ ፡ ላዕሌየ ፡
በብዝኃ፡ ምንደቤየ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [b] Eſto etiā mihi Deus & protector meus & domus refugii, [c] Odiſti, Domine, omnes qui obſervant vanitates in perpetuū. [d] omnia oſſa [e] valdè quidē vicinis, [f] oblivioni dederunt me à corde, ut qui mortuus eſt. [g] audivi rumorē multorū, qui caſtra mea circundederunt. [h] rapiant animā [i] hæreditas mea. [k] miſericordiæ tuæ, [l] Et reſervāſti eis qui ſperant [m] umbraculo tuo, [†] tabernaculo tuo [n] qui celebravit miſericordiam ſuam erga me, in multitudine afflictionis meæ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*أنصت الي سمعك عاجلا * كن لي الها ناصرا * وملجا لكي تخلصني * لانك انت عزي وملجاي * 3 4
ومن اجل اسمك يا رب تهديني وتعولني * وتخرجني من هذا الفخ الذي اخفي لي * لانك انت 5
ناصري يا رب * وفي يديك اضع روحي * انقذني يا رب اله الحق * ابغضت الذين يحفظون الباطل 6 7
مجانا * وانا عليك توكلت * اهلل وافرح برحمتك * لانك نظرت الي تواضعي * وخلصت نفسي من 8
الشدايد * ولم تسلمني في ايدي الاعداء * اقمت رجلي في السعة * ارحمني يا رب فاني حزين * تعكرت 9 10
عيناي من الغضب ونفسي وقواي * فنيت حياتي بوجع القلب * وسني بالتنهد * ضعفت بالمسكنة 11
قوتي * وقلقت عظامي * صرت عارا في جميع اعداي وجيرتي جدا * ورهبة لمن عرفني * من عاينني 12
هرب مني خارجا * نسوني في قلوبهم مثل الميت * صرت مثل اناء مكسور * لاني سمعت تعيير 13 14
اكثر من حولي عند اجتماعهم جميعا علي * تشاوروا علي اخذ نفسي * وانا عليك يا رب 15
توكلت * قلت انت الاهي * وفي يديك نصيبي * خلصني من ايدي اعداي * والطاردين 16
لي * ليضي وجهك علي عبدك * وخلصني برحمتك * يا رب لا تخزني * لاني صرخت اليك * تخزي 17 18
المنافقون ويهبطون الي الجحيم * ولتبكم الشفاه الغاشة * المتقولة علي الصديق بالاثم * 19
والكبريا والعار * ما اكثر كثرة صلاحك يا رب * التي اعددتها لجميع خايفيك * وعملتها 20
للذين يرجونك امام بني البشر * تخفيهم في ستر وجهك من نجس الناس * تظللهم في 21
ستر من مقاومة الالسن * تبارك الرب لانه صير رحمته عجبا * في مدينة حصينة * 22

Præbe mihi auditum tuum velociter. Eſto 3
mihi Deus adjutor. & refugium, ut ſalves
me; Quia tu es fortitudo mea & refu- 4
gium meum: & propter nomen tuum,
O Domine, diriges me, & enutries me.
Et educes me ex hoc laqueo, qui abſcon- 5
ſus eſt mihi, quia tu es adjutor meus, O
Domine: Et in manibus tuis pono ſpiritum 6
meum. Libera me, O Domine mi, Deus ve-
ritatis. Odio habuiſti eos, qui obſervant 7
vanitatem gratis. Et ego in Domino con-
fiſus ſum: Jubilabo & gaudebo in miſe- 8
ricordia tua, quoniam reſpexiſti ad hu-
militatem meam, & ſalvāſti animam me-
am de calamitatibus. Et non tradidiſti me 9
in manus inimicorum, ſtatuiſti pedes meos
in latitudine. Miſerere mei, O Domine mi, 10
quia triſtis ſum: turbati ſunt oculi mei ob
indignationem, & anima mea, & virtus
mea. Conſumpta eſt vita mea in dolore 11
cordis, & anni mei in gemitu: infirmata
eſt in paupertate virtus mea, & turbata
ſunt oſſa mea. Factus ſum opprobrium in- 12
ter omnes inimicos meos, & viciniā meā
valdè, & horror iis qui me noverunt: qui
me intuitus eſt, fugit à me forás. Obliti 13
ſunt in me cordibus ſuis tanquā mortuū,
Factus ſum tanquam vas fractum. Quia 14
audivi contumelias complurium, qui cir-
ca me erant; convenientes ſimul adverſùs
me, conſultaverunt de capienda anima
mea. Ego autem in te, O Domine, confiſus 15
ſum: dixi, Tu es Deus meus, Et in mani- 16
bus tuis ſors mea. Libera me de manibus
inimicorum meorum, & perſequentium
me. Splendeſcat facies tua ſuper ſervum 17
tuum, & ſalva me per miſericordiam tu-
am. O Domine mi, ne confundas me, 18
quoniam clamavi ad te. Confundantur
impii, & cadant in infernum. Et ob- 19
muteſcant labia doloſa obloquentia ad-
verſùs juſtū cum iniquitate, et ſuperbiā,
& improperio. Quàm copioſa eſt multi- 20
tudo bonitatis tuæ, O Domine mi, quam
paraſti omnibus timentibus te: quamq; fe-
ciſti iis qui ſperant in te, coram filiis ho-
minum! Occultas eos intra velum faciei 21
tuæ à ſeditione hominum: obumbras eos
operculo à contradictione linguarum. Benedicatur Dominus, quia fecit miſericordiam ſuam miraculum in civitate munita. 22

vere : lucrum oculorum opposito ex sum excisus , me festinando in , dixi ego Et
23 וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן
Dominum Diligite .te ad me clamando in ,mearũ deprecationũ vocem audisti
24 שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה
facienti residuum super reddens & ,Dominus custodiens fideles ,ej' misericordes omnes
כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה
.DOMINO in sperantes omnes ; vestrũ cor roborabit &,vos Roborate superbiam
25 גַאֲוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

PSAL. XXXII. לב

Felicitates .peccati tecti , prævaricationis condonati Beatitudines .erudiens Davidi
1 2 לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי־
.dolus ejus spiritu in nec ;iniquitatem ei Dominus imputabit non hominis
אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֺן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃
.die omni meo rugitu in : mea ossa inveteraverunt , tacui Quoniam
3 כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃
meus humor est versus : tua manus me super aggravabitur nocte ac die Quoniam
4 כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי
meã iniquitatem &,te feci cognoscere meum Peccatum .Selah , æstatis siccitates in
5 בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֺנִי
tu & : Domino meas prævaricationes super confitebor ,Dixi .operui non
לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה
misericors omnis orabit hoc Super .Selah ,mei peccati iniquitatem abstulisti
6 נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד
non eum ad ,multarũ aquarum inundatione in veruntamen : inveniendi tempore ,te ad
אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא
liberandi clamoribus : me custodies angustia ab ,mihi absconsio Tu .pertingent
7 יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט
: ambules qua via in te docebo &,te faciam Intelligere .Selah ,me circundabis
8 תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ
non : mulus sicut , equus sicut sitis Ne .meo oculo te super consulam
9 אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין
.te ad propinquare ne ,stringendũ epistomio ad ejus maxillam freno &,lupato In .intelligere
הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ׃
.eum circundabit misericordia ,Domino in sperantẽ & , impio dolores Multi
10 רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
.corde recti omnes jubilate & ; justi exultate & , Domino in Lætamini
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

PSAL. XXXIII. לג

Domino Confitemini .laus decora rectis ; Domino in justi dicite Præconia
1 2 רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה
; novum canticum ei Cantate .ei canite decachordo , nabel in ; cithara in
3 בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ
.jubilatione in modulando benefacite
הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃

תרגום TARGUM.

23 ואנא אמרית באתבעותי למערוק אשתציתי
מקביל יקרך בקושטא שמעת קל צלותי
24 באתחננותי לותך: רחומו ית יי כל חסידוי
מהימניא נטיר מן ביש יי ופריע על דורבני
25 דעבדין גיותנותא: תקופו ויתעלם רעיונכון
כל דסברין למימרא דיי:

לב

1 לדוד שכלא טבא אמר דוד טובוי דמן
דשבקין ליה מרודוי חפין על חטאוי:
2 טובוי דבר נשא דלא חשיב יי ליה עוין ודלא
3 ברוחיה נכלא: מטול דשתקית מן פתגמי
אוריתא בלין גרמי בנהמותי כולא יומא:
4 ארום יימם ולילי תקיפת עלי מחתך אתהפך
5 רוטבי היך שרבא דקיטא לעלמא: חובתי
אודענך ועויתי לא חפית אמרית אודי על
מרודי קדם יי ואת שבקתא עוית חובי
6 לעלמין: מטול דא יצלי כל חסידא קדמך
לעדן רעותיה לחוד דייתון עממין סגיאין
7 היך מיא לותיה לא ימטון למבאשא: את הוא
יי טמור לי ממעיקא תנטרנני ביעת שיזבותא
8 תחזורנני לעלמא: אשכלנך ואלפנך באורחא
דנן תהך אמלכנך ואשוי עלך לטבא עיני:
9 לא תהוון כסוסיא והיך כודנא דלית להון
בינא בזממא ובפרומביא תקוניה לאתחסמא
10 בחדא לא יתקרב לותך: סגיאין כיבין
11 לרשיעא ודכלי ביי טיבותא יחזרניה: חדו
במימרא דיי ובועו צדיקיא ושבחו כל תריצי
לבא:

לג

1 שבחו צדיקיא קדם יי לתריצי יאי שבחתא:
2 אודיאו קדם יי בכנרא בנבלא דעסרתי נימין
3 שבחו ליה: שבחו קדם יי שירתא חדתא
אוטיבו לשבחא ביבבא:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ego autem dixi cùm quærebam aufugere, 23
Succiſus ſum à præſentia gloriæ tuæ: in veritate audiſti vocem orationis meæ cùm deprecarer ad te. Diligite Dominum omnes 24
pii ejus: fideles cuſtodit à malo Dominus, & retribuit elatis qui operantur ſuperbiam. Confortamini, & roboretur *animus veſter*, 25
omnes qui confiditis in verbo Domini.

Davidi intellectus *bonus*.

PSAL. XXXII.

Dixit David, beatus cui remiſſa ſunt ſcelera ſua, & cujus obtectum eſt peccatum. 1
Beatus filius hominis cui non imputabit Dominus iniquitatem, & non eſt in ſpiritu ejus 2
dolus. Quoniam tacui à verbis Legis: inveteraſcunt oſſa mea ob rugitum meum tota die. 3
Quoniam die ac nocte invaluit ſuper me percuſſio tua: converſus eſt viror 4
meus in ſiccitatem æſtatis ſemper. Delictum meum notum faciam tibi, & iniquitatem meam non abſcondi: dixi, Confitebor ſcelera mea *coram* Domino, & tu *remiſiſti* impietatem delicti mei in æternum. 5
Propterea orabit omnis pius *coram* te in tempore acceptabili: verùm *cùm* venient populi multi veluti aquæ, ad eum non appropinquabunt ut malum inferant. 6
Tu *ipſe Domine* abſconſio es mihi; *à tribulatione* cuſtodies me; canticis redemptionis circundabis me in æternum. 7
Intellectum dabo tibi & docebo te: in via hac incedes; conſulam tibi, & ponam ſuper te in bonum oculum meum. 8
Ne fueritis ſicut equus & ſicut mulus, quibus non eſt intellectus: in camo & freno erit ornatus eorum, ut conſtringantur ſimul, ne accedant ad te. 9
Multi dolores ſunt impio; qui verò confidit in *Domino*, benignitas circundabit eum. 10
Lætamini in Verbo Domini & exultate juſti, & laudes dicite omnes *recti corde*. 11

PSAL. XXXIII.

Laudes dicite juſti coram Domino: rectos decet laudatio. 1
Confitemini coram Domino in cithara, in nablo decem chordarum laudate eum. 2
Cantate coram *Domino* canticum novum: pulchrè agite *laudando* in jubilo. 3

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܢܐ ܐܡܪܬ ܒܡܣܪܗܒܘܬܝ ܐܬܦܣܩܬ ܡܢ ܩܕܡ ܥܝܢܝܟ: ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܕܒܥܘܬܝ ܟܕ ܩܪܝܬ ܠܟ. 23
* ܐܚܒܘ ܠܡܪܝܐ ܙܕܝܩܘܗܝ: ܠܡܗܝܡܢܐ ܢܛܪ ܡܪܝܐ. ܘܦܪܥ ܠܥܘܠܐ ܥܒܕܝܗܘܢ: 24
* ܐܬܚܝܠܘ ܘܢܬܚܝܠ ܠܒܟܘܢ. ܟܠ ܕܡܣܟܝܢ ܠܡܪܝܐ: 25

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܥܠ ܣܟܠܘܬܗ ܕܐܕܡ ܕܐܡܪܚ ܘܚܛܐ. ܘܢܒܝܘܬܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܕܒܗ ܥܬܝܕܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܬܦܪܩܘ 1
ܡܢ ܓܗܢܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܕ. ܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗ ܥܘܠܗ. ܘܐܬܟܣܝܘ ܠܗ
ܚܛܗܘܗܝ: * ܛܘܒܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܢܚܫܘܒ ܠܗ ܡܪܝܐ ܚܛܝܬܗ. ܘܠܡܢ ܕܠܝܬ 2
ܒܠܒܗ ܢܟܠܐ: * ܡܛܠ ܕܫܬܩܬ ܒܠܝܘ ܓܪܡܝ. ܟܕ ܢܗܡ ܗܘܝܬ ܝܘܡܐ ܟܠܗ: * ܡܛܠ 3 4
ܕܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܐ ܝܩܪܬ ܥܠܝ ܐܝܕܟ. ܘܐܬܗܦܟ ܒܚܕܝ ܟܐܒܐ ܠܡܩܛܠܢܝ: * ܚܛܗܝ 5
ܐܘܕܥܬܟ ܘܣܟܠܘܬܝ ܠܐ ܟܣܝܬ ܡܢܟ. ܐܡܪܬ ܕܐܘܕܐ ܠܡܪܝܐ ܥܠ ܣܟܠܘܬܝ: ܘܐܢܬ ܫܒܘܩ
ܠܝ ܟܠܗܘܢ ܚܛܗܝ. * ܡܛܠܗܕܐ ܢܨܠܐ ܠܟ: ܟܠ ܡܢ ܕܓܒܐ ܠܟ ܒܙܒܢܐ ܡܩܒܠܐ. 6
ܫܘܦܐ ܕܝܢ ܕܡܝܐ ܣܓܝܐܐ: ܠܘܬܗ ܠܐ ܢܬܩܪܒܘܢ. * ܐܢܬ ܥܛܘܦܝܢܝ ܘܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝ 7
ܦܨܝܢܝ: ܫܘܒܚܐ ܘܦܘܪܩܢܐ ܐܚܕܢܝ ܕܐܣܬܟܠܟ. * ܐܘܕܥܟ ܐܘܪܚܐ ܕܬܐܙܠ ܒܗ ܘܐܣܝܡ 8
ܥܝܢܝ ܥܠܝܟ: * ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܐܝܟ ܣܘܣܝܐ ܘܐܝܟ ܟܘܕܢܝܐ ܕܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ. ܕܒܦܓܘܕܐ ܡܟܒܫܝܢ 9
ܠܗܘܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܗܘܢ: ܘܠܐ ܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ. * ܣܓܝܐܝܢ ܟܐܒܘܗܝ ܕܚܛܝܐ: ܘܐܝܢܐ ܕܣܒܪ 10
ܒܡܪܝܐ ܛܝܒܘܬܐ ܬܚܕܪܝܘܗܝ. * ܚܕܘ ܙܕܝܩܐ ܘܐܬܒܣܡܘ ܒܡܪܝܐ: ܘܫܒܚܘܗܝ ܟܠ ܬܪܝܨܝ 11
ܠܒܐ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܡܫܪܝܢܘܬܐ. ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܢ ܕܝܢ ܪܘܚܢܐܝܬ 1
ܡܬܐܡܪ ܡܡܠܠܐ ܥܠ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܘܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܗ.
ܫܒܚܘ ܙܕܝܩܐ ܠܡܪܝܐ: ܘܠܬܪܝܨܐ ܝܐܝܐ ܬܫܒܘܚܬܐ. * ܐܘܕܘ ܠܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ: ܘܒܟܢܪܐ ܕܥܣܪ 2
ܢܩܫܝܢ ܙܡܪܘ ܠܗ. * ܫܒܚܘ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܚܕܬܐ: ܙܡܪܘ ܫܦܝܪ ܒܩܠܐ. 3

Ego dixi in celeritate mea, Perii à conſpectu oculorũ tuorũ; & audîſti vocẽ deprecationis meæ, quũ clamavi ad te. 23
Diligite Dñm juſti ejus; fideles tuetur Dñs, & reddit iniquis opera ipſorũ. 24
Roboramini & confortetur cor veſtrũ, omnes qui ſperatis in Dño. 25

PSAL. XXXII.

Davidis. De culpa Adæ, qui auſus eſt & peccavit. Et prophetia de Chriſto, quòd per eum liberandi eſſemus à gehenna. Verſ. 24. 1

Beatus ille cui remiſſa eſt iniquitas ſua, cuique tecta ſunt peccata ſua. Beatus homo cui Dominus non annumerabit peccatum ejus, & cujus in corde non eſt dolus. 2
Quoniam tacui, tabuerunt oſſa mea, dum rugirem die totâ. 3
Nam nocte dieque gravata eſt ſuper me manus tua, & volutatus eſt in pectore meo dolor ad occidendum me. 4
Peccata mea nota feci tibi, & inſipientias meas non abſcondi à te. Dixi, Confitebor Domino pro deliriis meis, & tu remittis mihi omnia peccata mea. 5
Propterea orabit ad te omnis qui electus eſt tibi, tempore accepto: impetus autem aquarum multarum ad eum non accedent. 6
Tu, protege me, & ab inimicis meis libera me: Gloriâ & ſalute complectere me, ut intelligam te: 7
Notam faciam tibi viam per quam abeas, & ponam oculos meos ſuper te. 8
Ne ſitis ut equus & ut mulus qui non ſapiunt, quos fræno domant ab adoleſcentia eorum, & non accedunt ad eum. 9
Multi ſunt dolores ſceleſti; at qui ſperat in Domino, gratia circundabit eum. 10
Lætamini juſti, & oblectamini in Domino: & glorificate eum omnes recti corde. 11

PSAL. XXXIII.

Davidis. Ad literam, de his quos præfecit miniſterio Domini. Nobis autem ſpiritualiter dicitur, ſermo de gloria Deitatis. Verſus. 45. 1

Laudate, juſti, Dominum, & (quidem) rectos decet laudatio; Confitemini illi cum fide, & cum cithara decem chordarum pſallite ei. 2
Dicite illi gloriam novam, canite decenter voce. 3

Verſio VULG. LAT.

23 Ego autem dixi in exceſſu mentis meæ,
Projectus ſum à facie oculorum tuorum.
Ideò exaudîſti vocē orationis meæ: dum
24 clamarem ad te. Diligite Dominū omnes
ſancti ejus: quoniam veritatem requiret
Domin⁹, & retribuet abundanter facien-
25 tibus ſuperbiam. Viriliter agite, & con-
fortetur cor veſtrum, omnes qui ſperatis
in Domino.

Ipſi David intellectus. XXXI.

1 BEati, quorum remiſſæ ſunt iniquita-
2 tes: & quorum tecta ſunt peccata. Bea-
tus vir, cui non imputavit Domin⁹ pecca-
3 tum, nec eſt in ſpiritu ejus dolus. Quoni-
am tacui, inveteraverunt oſſa mea, dum
4 clamarem totâ die. Quoniam die ac no-
cte gravata eſt ſuper me man⁹ tua: con-
verſus ſum in ærumna mea, dum configi-
5 tur ſpina. Delictum meū cognitum tibi
feci: & injuſtitiam meam non abſcondi.
Dixi; Confitebor adverſùm me injuſtiti-
am meā Domino: & tu remiſiſti impie-
6 tatem peccati mei. Pro hac orabit ad te
omnis ſanctus, in tempore opportuno.
Veruntamen in diluvio aquarum multa-
7 rum, ad eum non approximabunt. Tu es
refugium meum à tribulatione, quæ cir-
cumdedit me: exultatio mea erue me à
8 circumdantibus me. Intellectum tibi da-
bo, & inſtruam te in via hac, quâ gradiē-
9 ris: firmabo ſuper te oculos meos. Noli-
te fieri ſicut equus & mulus, quib⁹ non
eſt intellect⁹. In camo, & fræno, maxil-
las eorū conſtringe, qui non approximāt
10 ad te. Multa flagella peccatoris, ſperantē
autē in Domino miſericordia circumda-
11 bit. Lætamini in Domino et exultate ju-
ſti, et gloriamini omnes recti corde.

Pſalmus David. XXXII.

1 EXultate juſti in Domino, rectos decet
2 collaudatio. Confitemini Domino in ci-
thara: in pſalterio decē chordarū pſallite
3 illi. Cantate ei canticū novū: benè pſal-
lite ei in vociferatione.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

23 † Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, †(η) Ἀπέρριμμαι
ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου· † διὰ τοῦτο (θ) εἰσ-
ήκουσας κύριε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου † ἐν τῷ κεκρα-
24 γέναι με πρὸς σέ. † Ἀγαπήσατε τὸν κύριον πάν-
τες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, † ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ (ι) κύρι-
ος, † καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερη-
25 φανίαν. † Ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑ-
μῶν, † πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον.

MS. A. (η) Ἀπέριμμε (θ) εἰσήκουσεν τῆς
φωνῆς (ι) ὁ κύριος,

(α) Συνέσεως τῷ Δαυίδ. λα΄.

1 † Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, † καὶ ὧν ἐπ-
2 εκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. † Μακάριος ἀνὴρ (β) ᾧ
οὐ μὴ λογίσηται κύριος ἁμαρτίαν, † οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ
3 στόματι αὐτοῦ δόλος. † Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη
τὰ ὀστᾶ μου, † ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν.
4 † Ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ χείρ
σου, † ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ (γ) ἐμπαγῆ-
5 ναι ἄκανθαν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Τὴν ἁμαρτίαν μου
ἐγνώρισα, † καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα. † εἶπα,
Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ, † καὶ
σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. ΔΙΑΨΑΛ-
6 ΜΑ. † Ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πρὸς σὲ † πᾶς ὅ-
σιος ἐν καιρῷ εὐθέτῳ· † πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑ-
7 δάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιοῦσι. † Σύ μου εἶ
καταφυγὴ ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με, † τὸ ἀ-
γαλλίαμά μου λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων (δ)
8 με. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε
ἐν ὁδῷ ταύτῃ ᾗ πορεύσῃ, † ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀ-
9 φθαλμούς μου. † Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος,
οἷς οὐκ ἔστι σύνεσις· † (ε) ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σι-
αγόνας αὐτῶν (ζ) ἄγξαι † τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς
10 σέ. † Πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ, † τὸν δὲ ἐλ-
11 πίζοντα ἐπὶ κύριον ἔλεος κυκλώσει. † Εὐφράνθητε
ἐπὶ κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, † καὶ καυχᾶσθε
πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

MS. A. (α) Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) οὐ μὴ (γ)
παγῆναί μοι ἄκανθαν. Τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώ-
ρισα, καὶ τὴν ἁμαρτίαν (δ) με. Συνετιῶ (ε) ἐν
κημῷ καὶ χαλινῷ (ζ) ἄγξις

(α) Τῷ Δαυίδ. λβ΄.

1 † Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν τῷ κυρίῳ, † τοῖς εὐθέσι
2 πρέπει (β) αἴνεσις. † Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, † ἐν ψαλτηρίῳ δεκα-
3 χόρδῳ ψάλατε αὐτῷ. † Ἄσατε αὐτῷ ᾆσμα καινόν, † καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.
MS. A. (α) Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) ἡ αἴρεσις.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

18 *Ego autē*[k]*dixi in*(ſ)*ecſtaſi* 23
mea, Projectus ſū à facie oculo-
rum tuorum. 19 *Ideò exaudîſti,*
Domine, vocē orationis meæ,[l]
dū clamarem ad te. 30 *Diligite* 24
Dominū omnes ſancti ej⁹, quoniā
(ι)[m]*veritates requirit Domi-*
nus: & retribuet(u) [n]*iis qui*
abundanter facient ſuperbiam. 31
Viriliter agite, et conſortetur cor 25
veſtrum, omnes qui ſperatis in
Domino.

MS. Æthiop. Pocock. Gloria
patri, & Filio, & Spiritui ſancto:
Eſt modò, ſemper erit, & in ſecula
ſeculorum.

Intelligentiæ (a) ipſi David. XXXI.

1 B*EATI, quorum remiſſæ* 1
ſunt iniquitates, et[a]*quo-*
rum tecta ſunt peccata. 2 *Beatus* 2
vir,[b]*cui non*(b) *imputabit Do-*
minus peccatum, nec eſt[c]*in* (c)
ore ejus dolus. 3 (d) *Quoniā ta-* 3
cui, inveteraverunt oſſa mea, * *à*
clamando me totâ die. 4 *Quoni-* 4
am die ac nocte gravata eſt ſuper
me manus tua: converſus ſum (e)
in ærumna, dū configeretur mihi
ſpina. DIAPSALMA. 5
Peccatum meum (f)*cognovi, &* 5
injuſtitiā meam non operui. [d]
Dixi; Pronuntiabo adverſùm me
injuſtitiam meam Domino, & tu
remiſiſti impietatē (g)*cordis mei.*
DIAPSALMA. 7 *Pro*(h) 6
hac orabit ad te omnis ſanctus, in
tempore opportuno. 8 *Veruntamē*
[e] *in diluvio aquarum multarū*
ad eum non appropinquabunt. 9
Tu es[f]*refugium meum à tribu-* 7
latione, quæ circundedit me: ex-
ultatio mea redime me à circun-
dantibus me. DIAPSALMA. 10
(i) *Intellectum dabo tibi, & in-* 8
ſtruam te in via hac, quâ gradi-
ēris; obfirmabo ſuper te oculos
meos. 11 *Nolite fieri ſicut equus,* 9
& mulus, quibus non eſt intel-
lectus; 12 *In fræno et camo ma-*
xillas eorū conſtringe, qui nō ap-
propinquant ad te. 13 *Multa fla-* 10
gella peccatoris: ſperantem autē
in Domino miſericordia [g] *cir-*
cundabit. 14 *Lætamini in Domi-* 11
no, & exultate juſti:(k)*& glo-*
riamini[h]*omnes recti corde.*

(a) Ipſi David. XXXII.

1 E*XULTATE (b) juſti in Domino, rectos*(c)*decet laudatio.* 2 *Confitemini Domino in cithara; in pſalterio decachordo pſallite ei.* 3 *Cantate ei canticum novum; bene pſallite*[a]*in*(d)*vociferatione.* 1 2 3

Verſio ÆTHIOPICA.

23 አንሰ፡እቤ፡ ተገደፍኩኑ፡እንጋ፡ እምቅድመ፡ 28
አዕይንቲከ፡፡=÷በእንተዝ፡ሰምዓኒ፡እግዚአብ 29
ሔር፡ቃለ፡ስእለትየ፡ዘጸራኅኩ፡ኀቤሁ፡፡=÷
24 አፍቅርዎ፡ ለእግዚአብሔር ፡ኵልክሙ፡ ጻ 30
ድቃኒሁ፡፡እስመ፡ጽድቀ፡የኀሥሥ፡ እግዚአብሔ
ር፡፡ወይትቤቀል፡ ሎሙ፡ለእለ፡ የኀሥሡ፡ተ
ዕቢተ፡ፈድፋደ፡፡=÷ ተዐገሡ፡ወአጽንዑ፡ል 31
25 በክሙ፡፡ ኵልክሙ፡እለ፡ተወከልክሙ፡ በእግ
ዚአብሔር፡፡=÷
ስብሐት፡ ለአብ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ፡ቅዱስ፡
ይእዜኒ፡ወዘልፈኒ፡ወለዓለመ፡ዓለም፡አሜን፡፡

መዝሙር፡ዘዳዊት፡ዘበአእምሮ፡፡

1 ሀሪ ብፁዓን፡ለእለ፡ተኀድገ፡ሎሙ፡ኃጢአ 1
ቶሙ፡፡ወለእለ፡ኢኀሰበ፡ሎሙ፡ኮሎ ፡ ገጋዮ
ሙ፡፡=÷ ብፁዕ ፡ ብእሲ፡ዘኢኈለቈ፡ ሎቱ፡ 2
እግዚአብሔር፡ኃጢአቱ፡፡ወዘአልቦ፡ጽልሑ
2 ት፡ውስተ፡ ልቡ፡፡=÷ እስመ ፡ አርመምኩ፡ 3
በልየ ፡ አዕጽምትየ፡፡ እምኀበ ፡ እጸርኅ፡
ኵሎ፡አሚረ፡፡=÷ እስመ፡መዐልተ፡ወሌሊ 4
3 ት፡ከብደት፡ እዴከ፡ ላዕሌየ፡፡ ወተመየጥኩ፡
ለሕርትምና፡ ሶበ፡ ወግዓየ፡ ሦክ፡፡=÷ ኃጢ 5
4 አትየ ፡ ነገርኩ ፡ ወአበሳየ ፡ ኢኀባእኩ፡፡=÷
ወአቤ ፡ አስተዋድዮ ፡ ርእስየ፡ኀበ ፡ እግዚአ 6
ብሔር ፡ በእንተ ፡ ኃጢአትየ፡፡
ወአንተ፡ኀደግ፡ጽልሑቶ፡ለልብየ፡፡=÷ በእ 7
5 ንተዝ፡ይጸሊ፡ኀቤከ፡ኵሉ፡ ጻድቅ፡ በጊዜ፡
ርቱዕ፡፡=÷ ወበሕቱ፡ማየ ፡ አይኅ፡፡ብዙኅ፡ 8
ኢይቀርብ፡ ኀቤከ፡፡=÷ አንተ፡ ምስካይየ፡ 9
እምዘቲ፡ምንደቤየ፡እንተ፡ ረከበተኒ፡፡
6 ወትፍሥሕትየኒ፡ከመ፡ ታድኅነኒ፡ እምእለ፡
ሮዱኒ፡፡=÷ አሌብወከ፡ወአጸንዐከ፡ በዛቲ፡ 10
ፍኖት፡እንተ፡ ሖርከ፡፡ወአጸንዕ፡አዕይንትየ፡
ላዕሌከ፡፡=÷ ኢትኩኑ፡ከመ፡ፈረስ፡ወበቅል፡ 11
7 እለ፡አልቦሙ፡ልበ፡፡=÷ እለ፡በሕሳል፡ወበል 12
ጓም፡ ይመይጥዎሙ ፡ መላትሒሆሙ፡፡ ከመ
ኢይቅረቡ፡ ኀቤከ፡፡=÷ ብዙኅ፡ መቅሰፍቶ 13
8 ሙ፡ለኃጥእን፡፡ ወእለሰ፡ይትዌከሉ፡በእግዚ
አብሔር፡ሣህል ፡ ይዔግቦሙ፡፡=÷ ተፈሥ 14
ሑ፡በእግዚአብሔር፡ ወተሠሐዩ፡ ጻድቃን፡፡
9 ወተመክሑ፡ ኵልክሙ፡ ርቱዓን፡ልብ፡፡=÷

መዝሙር ፡ ዘዳዊት፡፡

ሀ፪ ተፈሥሑ፡ ጻድቃን፡በእግዚአብሔር፡፡ 1
10 ወለርቱዓን፡ ይደልዎሙ፡ ክብር፡፡=÷ ግነዩ፡ 2
ለእግዚአብሔር፡ በመሰንቆ፡፡ ወበመዝሙር፡
ዘዐሠርቱ ፡ አውታሪሁ ፡ ዘምሩ ፡ ሎቱ፡፡=÷
11 ወሰብሕዎ፡ስብሐተ፡ሐዲስ፡፡ሠናየ፡ ዘምሩ፡ 3
ወየብቡ፡ሎቱ፡፡=÷

INTERP. ÆTHIOP.[k]Dixi, Projectus ſum igitur à[l]eò quòd ad eum clamabam.[m]veritatē[n] iis qui abundantur quærunt *PSAL. xxxi.* [a] quorum iniquitates omnes eis non imputat Deus. [b] cujus peccatū ei non adnumerat De⁹,[c]in corde ej⁹,[d]Et dixi, Accuſabo meipſū apud Dominū propter peccata mea, & ipſe remiſit dolum cordis mei. [e]aquæ crebri diluvii[f] ſuſceptor meus ab iſta tribulatione mea, quæ contigit mihi: & exultatio etiā mea, ut me eripias ab inſectantibus me.[g]iis providebit,[h]vos omnes, *PSAL. xxxii.*[a]et jubilate ei.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

23 * أَنَا قُلْتُ فِي تَحَيُّرِي * أَتُرَى سَقَطْتُ مِنْ أَمَامِ عَيْنَيْكَ * فَلِهٰذَا سَمِعْتَ يَا رَبُّ صَوْتَ تَضَرُّعِي لَمَّا
24 صَرَخْتُ إِلَيْكَ * أَحِبُّوا ٱلرَّبَّ يَا جَمِيعَ قِدِّيسِيهِ * فَإِنَّ ٱلرَّبَّ يَبْتَغِي ٱلْحَقَّ * وَسَيُكَافِي ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
25 بِفِعْلِهِمْ * تَعَزَّزُوا وَلْتَشْتَدَّ قُلُوبُكُمْ * يَا جَمِيعَ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ عَلَى ٱلرَّبِّ * ٱللَّيْلُويَا *
1 * ٱلْمَزْمُورُ ٱلْحَادِي وَٱلثَّلٰثُونَ * قَالَهُ نُبُوَّةً لِأَجْلِ ٱلْخَلَاصِ * وَعَدَدُهُ كج * استيخن *
2 طُوبَا لِلَّذِينَ تُرِكَتْ لَهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ * وَٱلَّذِينَ سُتِرَتْ خَطَايَاهُمْ * طُوبَى لِلرَّجُلِ ٱلَّذِي لَمْ يَحْسِبْ عَلَيْهِ
3 ٱلرَّبُّ خَطِيَّةً * وَلَيْسَ فِي فِيهِ غِشٌّ * أَنَا سَكَتُّ لِأَنَّ عِظَامِي هَرِمَتْ مِنْ صُرَاخِي إِلَيْكَ ٱلنَّهَارَ كُلَّهُ
4 5 * لِأَنَّ فِي ٱلنَّهَارِ وَٱللَّيْلِ ثَقُلَتْ يَدُكَ عَلَيَّ * وَرَدَدْتَ إِلَيَّ ٱلْهُمُومَ * ٱلْمُقَاتِلَةَ فِي قَلْبِي * أَعْتَرِفُ بِخَطِيَّتِي
6 وَلَمْ أُخْفِ إِثْمِي * قُلْتُ أَعْتَرِفُ بِإِثْمِي أَمَامَ ٱلرَّبِّ * وَأَنْتَ غَفَرْتَ لِي نِفَاقَ قَلْبِي * لِهٰذَا يُصَلِّي لَكَ كُلُّ
7 بَارٍّ فِي حِينِ إِجَابَةٍ * لَا يَدْنُوا إِلَيْهِمْ سَيْلُ ٱلْمِيَاهِ ٱلْغَزِيرَةِ * أَنْتَ مَلْجَأِي مِنَ ٱلْأَحْزَانِ ٱلْمُحِيطَةِ بِي *
8 أَنْتَ مَجْدِي * أَنْقِذْنِي مِنَ ٱلْمُحِيطِينَ بِي * سَأُفْهِمُكَ وَأُعَلِّمُكَ ٱلطَّرِيقَ ٱلَّتِي تَسْلُكُهَا * وَأُثْبِتُ نَظَرِي
9 إِلَيْكَ * يَا بَنِي ٱلْبَشَرِ لَا تَكُونُوا مِثْلَ ٱلْخَيْلِ * وَٱلْبِغَالِ ٱلَّتِي لَا فَهْمَ لَهَا * وَلَا تُجْذَبُ بِٱللُّجُمِ فِي أَفْوَاهِهَا *
10 كَذَاكَ ٱجْذِبْ أَحْنَاكَ ٱلَّذِينَ لَا يَدْنُونَ إِلَيْكَ * كَثِيرَةٌ هِيَ ضَرَبَاتُ ٱلْخُطَاةِ * وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى
11 ٱلرَّبِّ فَٱلرَّحْمَةُ تُحِيطُ بِهِ * ٱفْرَحُوا بِٱلرَّبِّ وَهَلِّلُوا * أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُونَ وَٱفْتَخِرُوا * يَا جَمِيعَ مُسْتَقِيمِي
1 ٱلْقُلُوبِ * ٱللَّيْلُويَا * * ٱلْمَزْمُورُ ٱلثَّانِي وَٱلثَّلٰثُونَ * * وَعَدَدُهُ * مد * استيخن *
2 ٱبْتَهِجُوا بِٱلرَّبِّ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُونَ * وَلِلْمُسْتَقِيمِينَ يَلِيقُ ٱلتَّسْبِيحُ * ٱشْكُرُوا ٱلرَّبَّ بِٱلْقِيثَارَةِ * وَبِمِزْمَارٍ
3 ذِي عَشَرَةِ أَوْتَارٍ رَتِّلُوا لَهُ * سَبِّحُوهُ تَسْبِيحًا جَدِيدًا * رَتِّلُوا لَهُ حَسَنًا بِتَهْلِيلٍ *

Ego dixi in ſtupore meo, Anne decidi è 23
conſpectu oculorum tuorum? Propterea
exaudîſti, O Domine, vocem ſupplicationis
meæ, quando clamavi ad te. Diligite Do- 24
minum, O omnes ſancti ejus: quia Do-
minus quærit veritatem, & retribuit iis
qui ſuperbiunt, pro opere eorum. Corrobo- 25
ramini & confirmentur corda veſtra, O
omnes confidentes in Domino. Alleluja.

PSAL. XXXI.

Dixit eum propheticè de Re- 1
demptione. Et numerus verſ. 23.

B*Eatitudo iis, quibus dimiſſæ ſunt ma-*
litiæ ſuæ, & quorum tecta ſunt pec-
cata ſua. Beatus vir, cui non reputavit 2
Dominus peccatum, & non eſt in ore ejus
dolus. Ego tacui, quoniam oſſa mea tabue- 3
runt præ clamore meo ad te totâ die. Nam 4
diu noctuque gravata eſt manus tua ſuper
me, & reflexiſti in me curas bellantes in
corde meo. Confiteor peccatum meum, & 5
non abſcondi crimen meum. Dixi, Confite-
or culpam meam coram Domino, & tu re-
miſiſti mihi iniquitatem cordis mei. Pro- 6
pterea orabit ad te omnis innocens, in
tempore exauditionis. Non accedet ad eos
eluvies aquarum multarum. Tu es refu- 7
gium meum à triſtitiis circundantibus me.
Tu es gloria mea, redime me à circundan-
tib⁹ me; Intellectū dabo tibi, & docebo te 8
viā per quā ambules, & figam aſpectum
meum in te. O filii hominum, ne ſitis ve- 9
luti equi & muli, qui non habent intel-
lectum, & minimè trahuntur frænis quæ
ſunt in oribus eorum. Sic reprime maxil-
las eorum qui non accedunt ad te. Multa 10
ſunt flagella delinquentium; at qui confi-
dit in Domino, miſericordia circundabit
eum. Gaudete in Domino & exultate, O 11
juſti: & gloriamini, O omnes recti cor-
dibus. Alleluja.

PSAL. XXXII.

Et numerus verſ. 44. 1

E*xhilaramini, in Domino, juſti: rectos*
enim decet laudatio. Gratias agite Do- 2
mino, cum cithara & cum pſalterio ha-
bente decem chordas pſallite ei: Laudate 3
eū laude novâ, pſallite ei bene cū jubilo;

תהלים : לד

justitiam Diligens .fide in ejus opus omne & ; Domini verbum rectum Quia
4 כי־ישר דבר־יהוה וכל־מעשהו באמונה: אהב צדקה
5 cœli Domini verbo In .terra eſt plena Domini miſericordia ; judicium &
6 ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר יהוה שמים
acervum ſicut Congregans .eorum exercitus omnis ejus oris ſpiritu in & ; ſunt facti
7 נעשו וברוח פיו כל־צבאם: כנס כנד
; terra omnis Domino à Timeant .voragines theſauris in *dans* ; maris aquas
8 מי הים נתן באוצרות תהומות: ייראו מיהוה כל־הארץ
ipſe ; fuit & ,dixit ipſe Quoniam .orbis habitatores omnes paveant eo ab
9 ממנו יגורו כל־ישבי תבל: כי הוא אמר ויהי הוא
annihilavit ; gentium conſilium fecit irritum DOMINUS .ſtetit & ,præcepit
10 צוה ויעמד: יהוה הפיר עצת־גוים הניא
cogitationes ; ſtabit ſeculum in Domini Conſilium .populorum cogitationes
11 מחשבות עמים: עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות
Dominus cujus , *gentis Beatitudines* .generationem & generatione in ejus cordis
12 לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר־יהוה
; Dominus reſpexit cœlis E .ſibi hæreditatem in elegit *populum* ; ejus Deus
13 אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יהוה
ad ; proſpexit *ejus ſedere* habitaculo De .hominum filios omnes vidit
14 ראה את־כל־בני האדם: ממכון־שבתו השגיח אל
omnia *ad* conſiderans ; eorum cor pariter Formans .terræ habitatores omnes
15 כל־ישבי הארץ: היצר יחד לבם המבין אל־כל־
eruetur non potens ; *roboris* multitudine in ſalvatur rex Non .eorum opera
16 מעשיהם: אין־המלך נושע ברב־חיל גבור לא־ינצל
multitudine in & ; ſalutem ad equus Mendacium .potentiæ multitudine in
17 ברב־כח: שקר הסוס לתשועה וברב
ſperantes ; eum timentes *ad* Domini oculus Ecce .eruet non ſui roboris
18 חילו לא ימלט: הנה עין יהוה אל־יראיו למיחלים
eos *vivificandum ad* & ; eorum *animam* morte à *eruendum Ad* .ejus miſericordia in
19 לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם
noſter clypeus &,noſtrum auxilium ;Dominum expectavit noſtra Anima .fame in
20 ברעב: נפשנו חכתה ליהוה עזרנו ומגננו
.ſperavimus ejus ſanctitatis nomine in quia ; noſtrum cor lætabitur eo in Quia .*ipſe*
21 הוא: כי־בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו:
.te *expectavimus* quemadmodum ; nos ſuper Domine tua miſericordia Sit
22 יהי־חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:

PSAL. XXXIV. לד

.abiit & ,eum expulit & ; Abimelech *facies ad* ſuũ *ſenſum* *ipſum mutando in* ,Davidi
1 לדוד בשנותו את־טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך:
Domino In .meo ore in ejus laus ſemper ; tempore omni in Domino Benedicam
2 אברכה את־יהוה בכל־עת תמיד תהלתו בפי: ביהוה
3 Dominum Magnificate .lætabuntur & ,*manſueti* audient ; mea anima ſe laudabit
4 תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו: גדלו ליהוה
; me exaudivit & ,Dominum Quæſivi .pariter ejus nomen exaltemus & ; mecum
5 אתי ונרוממה שמו יחדו: דרשתי את־יהוה ועני
;ſunt illuminati & ,eum ad Aſpexerunt .me eripuit meis timoribus omnibus ex &
6 ומכל־מגורותי הצילני: הביטו אליו ונהרו
.ſunt affectæ pudore non eorum facies &
ופניהם אל־יחפרו:

תרגום TARGUM.

מטול דתקין פתגמא דיי וכל עובדוי 4
בהימנותא: רחים צדקתא ודינא טובא דיי 5
מליא ארעא: במלאה דיי שמיא אתעבידו 6
וברוחא דפומיה כל חילהון: דמכניש היך 7
זיקא מוי דימא יהבנון באפותיקי תהומיא:
וידחלון מן קדם יי כל יתבי ארעא מניה 8
ירתתון כל דיירי תבל: מטול דהוא אמר והוי 9
הוא פקד ואתקיים: יי תבר מלכת עממיא 10
בטל מחשבת אומיא: מלכתא דיי לעלמא 11
קימא מחשבת לביה לדרי דריא: טובוי 12
דגברא דיי אלהיה עמא די בחר לאחסנא
ליה: מן שמיא אסתכל יי חמא ית כל בני 13
נשא: ממדור בית מותביה אודיק לות כל 14
יתבי ארעא: די ברא יתהון מכוין כחדא 15
לבהון ומתבונן לכל עובדיהון: לית מלכא 16
מתפרק בסגעי חילותיה גברא לא מתפצי
בסגעי חיליה: שקרא סוסא לפורקנא ובסגעי 17
תוקפיה לא משתזיב: הא עינא דיי מסתכל 18
לדחלין מניה לסברין לטיבותיה: למפצי 19
ממותא נפשהון ולקימותהון בכולצנא: נפשנא 20
מסתכיא לפורקנא דיי סעודנא ותריסנא
הוא: ארום במימריה יחדי לבנא מטול 21
דבשום קודשיה אתרחצנא: יהי טובך יי עלנא 22
היכמה דסברינן עלך:

לד

לדור כד שני ית מדעיה קדם אבימלך ופטריה 1
ואזל: אברך ית יי בכל עדן תדירא תושבחתיה 2
בפומי: במימרא דיי תושבחת נפשי ישמעון 3
ענותניא ויחדון: הבו רבותא קדם יי עמי 4
ונרומם שמיה כחדא: תבעית אולפן מן קדם 5
יי ועני ומכל דחלתי פצי יתי: אסתכלו לותיה 6
ואתנהרו ואפיהון לא עצבו:

PARAPH. CHALD. Verſ Lat.

Quoniam rectum eſt Verbum Domini, & omnia opera ejus in fide. 4 Amat juſtitiam & judicium: bonitate Domini plena eſt terra. 5 Verbo Domini cœli facti ſunt, & ſpiritu oris ejus omnis exercitus eorum. 6 Congregans ſicut uter aquas maris, poſuit eas in apothecis abyſſorum. 7 *Timeant itaque* ab aſpectu Domini omnes habitatores terræ: ab eo contremiſcant omnes orbis incolæ. 8 Quoniam ipſe dixit & fuit: ipſe mandavit & ſubſtitit. 9 Dominus diſſipat conſilium populorum: irritas facit cogitationes nationum. 10 Conſilium Domini in æternum permanet: cogitationes cordis ejus in generationes generationum. 11 Beatus eſt *vir*, cujus DOMINUS eſt Deus ejus: populus quem elegit, in hæreditatem ſibi. 12 De cœlo reſpexit Dominus, vidit omnes filios hominum. 13 De habitatione domus hoſpitii ſui reſpexit ſuper omnes qui habitant terram. 14 Qui creavit eos, unit ſimul corda eorum, & intelligit omnia opera eorum. 15 Non eſt rex qui ſalvetur multitudine exercit' *ſui*: gigas quoq; non evadit multa fortitudine *ſua*. 16 Fallax eſt equus ad ſalutem, & propter ingentem fortitudinem ſuam non ſalvatur. 17 Ecce oculus Domini *intentus* eſt ſup timentes eum, ſperantes in benignitate ejus. 18 Ut eripiat à morte animas eorum, & paſcat eos in fame. 19 Anima noſtra expectat redemptionem Domini: auxilium enim noſtrum & ſcutum noſtrum ipſe eſt. 20 Quoniam in verbo ejus lætabitur cor noſtrum, eo quòd in nomine ſancto ejus ſperavimus. 21 Sit miſericordia tua Domine ſuper nos, quemadmodum ſperamus in te. 22

Davidis quando mutavit ſenſum ſuum coram Abimelech, & reliquit eum, et abiit. 1

PSAL. XXXIV.

BEnedicam Domino in omni tempore: ſemper laus ejus in ore meo. 2 In verbo Domini laudabitur anima mea: audient manſueti & lætabuntur. 3 Afferte magnificentiam coram Domino mecum, & exaltemus nomen ejus ſimul. 4 Quæſivi doctrinam à conſpectu Domini & reſpondit mihi: & de omnibus timoribus meis liberavit me. 5 Reſpexerunt ad eum & illuminati ſunt: & facies eorum non ſunt confuſæ. 6

Verſio *SYRIACA*. cum Interpretatione *LATINA*.

* ܡܛܠ ܕܬܪܝܨܐ ܗܝ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܘܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. * ܪܚܡ ܙܕܝܩܘܬܐ 4
5 ܘܕܝܢܐ: ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܡܠܝܐ ܐܪܥܐ. * ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܫܡܝܐ ܐܬܥܒܕܘ: ܘܒܪܘܚܐ 6
ܕܦܘܡܗ ܟܠܗܘܢ ܚܝܠܘܬܗ. * ܟܢܫ ܐܝܟ ܕܒܙܩܐ ܡܝܐ ܕܝܡܡܐ: ܘܣܡ ܒܓܙܐ ܠܬܗܘܡܐ. 7
* ܢܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܟܠܗ ܐܪܥܐ: ܘܢܙܘܥܘܢ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܘܗ̇ ܕܬܒܝܠ: 8
* ܡܛܠ ܕܗܘ ܐܡܪ ܘܗܘܘ. ܘܗܘ ܦܩܕ ܘܐܬܒܪܝܘ: * ܡܪܝܐ ܡܒܛܠ ܡܠܟܐ ܕܥܡܡܐ. ܘܡܒܛܠ 9 10
ܡܪܝܐ ܡܚܫܒܬܗܘܢ ܕܥܡܡܐ: * ܬܪܥܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܥܠܡ ܩܝܡܐ. ܘܡܚܫܒܬܐ ܕܠܒܗ 11
ܠܕܪ ܕܪܝܢ: * ܛܘܒܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܐܠܗܗ. ܥܡܐ ܕܓܒܐ ܠܗ ܠܝܪܬܘܬܐ: * ܡܢ ܫܡܝܐ 12 13
ܕܝܩ ܡܪܝܐ. ܘܚܙܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ: * ܘܡܢ ܡܬܒܗ ܚܙܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܘܗ̇ 14
ܕܐܪܥܐ: * ܕܓܒܠ ܐܟܚܕܐ ܠܒܗܘܢ. ܘܡܣܬܟܠ ܒܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝܗܘܢ: * ܡܠܟܐ ܠܐ 15 16
ܡܬܦܨܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܐ. ܘܠܐ ܓܢܒܪܐ ܡܬܦܨܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܗ: * ܕܓܠܐ ܗܘ 17
ܦܘܪܩܢܗ ܕܣܘܣܝܐ. ܘܒܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܗ ܠܐ ܡܦܨܐ ܠܪܟܒܗ: * ܥܝܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܥܠ 18
ܙܕܝܩܐ. ܘܡܣܟܝܢ ܠܛܝܒܘܬܗ: * ܕܢܦܨܐ ܢܦܫܬܗܘܢ ܡܢ ܡܘܬܐ. ܘܢܚܝܐ ܐܢܘܢ ܒܟܦܢܐ: 19
* ܢܦܫܢ ܕܝܢ ܣܟܝܬ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܡܥܕܪܢܢ ܘܡܣܬܪܢܢ: * ܘܒܗ ܗܘ ܢܚܕܐ 20 21
ܠܒܢ. ܕܒܫܡܗ ܩܕܝܫܐ ܣܒܪܢ: * ܬܗܘܐ ܛܝܒܘܬܟ ܥܠܝܢ ܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܟܝܢ ܠܟ. 22

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܪܫܝܬܐ ܠܟܗܢܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܓ. * ܐܒܪܟ 1 2
ܠܡܪܝܐ ܒܟܠܙܒܢ. ܘܐܡܝܢܐܝܬ ܬܫܒܘܚܬܗ ܒܦܘܡܝ: * ܒܡܪܝܐ ܬܫܬܒܗܪ ܢܦܫܝ. ܢܫܡܥܘܢ 3
ܡܣܟܢܐ ܘܢܚܕܘܢ: * ܪܘܪܒܘ ܠܡܪܝܐ ܥܡܝ. ܘܢܪܘܡ ܫܡܗ ܐܟܚܕܐ: * ܒܥܝܬ 4 5
ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܥܢܢܝ. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܘܠܨܢܝ ܦܨܢܝ: * ܚܘܪܘ ܠܘܬܗ ܘܣܒܪܘ ܒܗ. 6
ܘܐܦܝܟܘܢ ܠܐ ܢܒܗܬܘܢ:

Quoniam rectus eſt ſermo Domini, & omnia opera ejus in fide: 4 Diligit juſtitiam & judicium: bonitate Domini plena eſt terra. 5 Verbo Dñi factum eſt cœlum, & ſpiritu oris ejus omnes exercitus ejus. 6 Congregavit quaſi in utribus aquas marium, & poſuit in ærariis abyſſos. 7 Timeat Dñm univerſa terra, & tremefiant à conſpectu ejus omnes habitatores orbis. 8 Quoniam ipſe dixit, & fuerunt: ipſeque præcepit, atque condidit. 9 Dominus irritum facit conſilium gentium, & abrogat Dominus cogitationes populorum: 10 Mens autem Domini in ſeculum permanet, & meditatio cordis ejus in generationem generationum. 11 Beatus populus cujus Dominus eſt Deus: populus, quem elegit ſibi in hæreditatem. 12 De cœlo proſpexit Dominus, & vidit omnes filios hominum. 13 Et de ſede ſua vidit omnes incolas terræ: 14 Qui compegit ſimul cor ipſorum; & conſiderat cuncta opera eorum. 15 Rex non ſalvatur multitudine roboris, neque gigas liberatur copiâ virtutis ſuæ. 16 Fallax eſt ſalus equi, nã abundãtiâ virium ſuarum non eripit equitem ſuum. 17 Oculi Dñi ſuper juſtos, qui expectant gratiam ejus. 18 Ut liberet animas eorũ à morte, & vivificet illos in fame. 19 Anima autem noſtra expectavit Dominum, quia ipſe eſt adjutor noſter & tutor noſter. 20 Et in eo lætabitur cor noſtrum: quia in nomine ejus ſancto ſperavimus. 21 Sit gratia tua ſuper nos, Domine, quemadmodum expectavimus te. 22

PSAL. XXXIV.

Davidis. Quum pergeret ad domum Domini, daretque primitias Sacerdotibus. Verſ. 43. 1

BEnedicam Dñm omni tempore, & jugiter laudes ejus in ore meo. 2 In Dño gloriabitur anima mea. Audiant pauperes & lætentur: 3 Magnificate mecum Dñm, & exaltemus nomen ejus ſimul. 4 Poſtulavi à Dño, & exaudivit me, & ex omnibus anguſtiis meis liberavit me. 5 Reſpicite ad eum, & ſperate in illo, & facies veſtræ non confundentur. 6

Verſio VULG. LAT.

4 Quia rectū eſt verbū Dñi, et omnia opera
5 ej⁹ in fide. Diligit miſericordiā & judiciū:
miſericordiâ Dñi plena eſt terra.
6 Verbo Dñi cœli firmati ſunt: & ſpiritu
7 oris ejus omnis virt⁹ eorū. Congregans
ſicut in utre aquas maris: ponens
8 in theſauris abyſſos. Timeat Dominum
omnis terra: ab eo autē commoveantur
9 omnes inhabitantes orbē. Quoniā
ipſe dixit, & facta ſunt: ipſe mandavit,
10 & creata ſunt. Dñs diſſipat conſilia gentium:
reprobat autē cogitationes populorū,
& reprobat conſilia principū.
11 Conſiliū autem Dñi in æternū manet:
cogitationes cordis ejus in generatione
12 & generationē. Beata gens, cuj⁹ eſt Dñs,
Deus ejus; populus, quem elegit in hæreditatē
13 ſibi. De cœlo reſpexit Dñs:
14 vidit omnes filios hominū. De præparato
habitaculo ſuo reſpexit ſup omnes,
15 qui habitant terrā. Qui finxit ſigillatim
corda eorū: qui intelligit omnia opera
16 eorum. Non ſalvatur rex per multam
virtutem: & gigas non ſalvabitur in
17 multitudine virtutis ſuæ. Fallax equus
ad ſalutem: in abundantia autē virtutis
18 ſuæ non ſalvabitur. Ecce oculi Dñi ſup
metuentes eū: & in eis, qui ſperant ſuper
19 miſericordia ejus. Ut eruat à morte
20 animas eorū: & alat eos in fame. Anima
noſtra ſuſtinet Dominum: quoniā
21 adjutor & protector noſter eſt. Quia
in eo lætabitur cor noſtrum: & in nomine
22 ſancto ej⁹ ſperavimus. Fiat miſericordia
tua, Domine, ſup nos: quemadmodùm ſperavimus in te.

1 Davidi, cùm immutavit vultum ſuum coram Achimelech, & dimiſit eū & abiit. (*1 Reg.* 21.)

XXXIII.

2 Benedicam Dñm in omni tempore:
3 ſemper laus ejus in ore meo. In Dño
laudabitur anima mea: audiant manſueti,
4 & lætentur. Magnificate Dñm mecū:
5 & exaltemus nomen ejus in idipſū. Exquiſivi
Dominum, & exaudivit me: &
ex omnibus tribulationibus meis eripuit
6 me. Accedite ad eum, & illuminamini:
& facies veſtræ non confundentur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

4 † Ὅτι εὐθὴς ὁ λόγος τοῦ κυρίου, † καὶ πάντα τὰ ἔργα
5 αὐτοῦ ἐν πίστει. † Ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν(γ),
6 † τοῦ ἐλέους κυρίου πλήρης ἡ γῆ. † Τῷ λόγῳ(δ)
τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, † καὶ τῷ πνεύματι τοῦ
7 στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν. † Συνάγων
ὡσεὶ ἀσκὸν ὕδατα θαλάσσης, † τιθεὶς ἐν θησαυροῖς
8 ἀβύσσους. † Φοβηθήτω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ, † ἀπ᾽
αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.
9 † Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, † αὐτὸς
10 ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν. † Κύριος διασκεδάζει βουλὰς
ἐθνῶν, † ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν, † καὶ ἀθετεῖ
11 βουλὰς ἀρχόντων. † Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα
μένει, † λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ(ε) ἀπὸ γενεῶν
12 εἰς γενεάς. † Μακάριον τὸ ἔθνος οὗ ἐστι κύριος ὁ
θεὸς αὐτοῦ, † λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν
13 ἑαυτῷ. † Ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος, † εἶδε
14 πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, † Ἐξ ἑτοίμου
κατοικητηρίου αὐτοῦ † ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς
15 κατοικοῦντας τὴν γῆν. † Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς
καρδίας αὐτῶν, † ὁ συνιεὶς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.
16 † Οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν, † καὶ
17 γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ. † Ψευδὴς
ἵππος εἰς σωτηρίαν, † ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως
18 αὐτοῦ οὐ σωθήσεται. † Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς
φοβουμένους αὐτὸν, † τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος
19 αὐτοῦ, † Ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, † καὶ
20 διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ. † Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει
τῷ κυρίῳ, † ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν
21 ἐστι. † Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν, †
22 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ἠλπίσαμεν. † Γένοιτο
(ζ) τὸ ἔλεός σου κύριε ἐφ᾽ ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν
(η) ἐπὶ σέ.

MS. A. (γ) ὁ κύριος, τοῦ (δ) κυρίου (ε) εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. (ζ) κύριε τὸ ἔλεός σου ἐφ᾽ ἡμᾶς, (η) ἐπὶ σοί.

1 Τῷ Δαυὶδ, ὁπότε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ ἀπῆλθεν. λγ΄.

2 † Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, † διαπαντὸς
3 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. † Ἐν τῷ κυρίῳ
(*) ἐπαινεθήσεται ἡ ψυχή μου· † ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ
4 εὐφρανθήτωσαν. † Μεγαλύνατε τὸν κύριον σὺν ἐμοὶ,
5 † καὶ (α) ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. † Ἐξεζήτησα
τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου, † καὶ ἐκ πασῶν
6 τῶν (β) παροικιῶν μου ἐρρύσατό με. † Προσέλθατε πρὸς
αὐτὸν καὶ φωτίσθητε, † καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ
καταισχυνθῇ.

MS. A. (*) ἐπαινεσθήσεται (α) ὑψώσομεν (β) θλίψεων

Verſ. GRÆ: LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

4 Quia rectū eſt verbū Domini, & omnia opera ejus in fide. 5 [b] *Diligit miſericordiā, & judiciū: miſericordiâ Domini plena eſt terra. 6 Verbo Domini cœli (c) firmati ſunt: & ſpiritu oris ej⁹ omnis (f) virt⁹ eorū. 7 (g) Congregans, ſicut utrē, aquas maris: ponens in theſauris abyſſos. 8 Timeat Dominū omnis terra: ab eo autem (h) commoveantur omnes inhabitantes orbē. 9 Quoniā ipſe dixit, & facta ſunt: ipſe mandavit, & creata ſunt. 10 Dominus diſſipat conſilia gentiū: reprobat autē cogitationes populorum, & reprobat conſilia principū. 11 Cōſiliū verò Domini manet in æternū: cogitationes cordis ej⁹ (i) à generationibus in generationes. 12 Beata gens, cuj⁹ eſt Domin⁹ De⁹ ej⁹: popul⁹, quē elegit in hereditatē ſibi. 13 De cœlo reſpexit Domin⁹: vidit omnes filios hominū. 14* [c] *De (k) præparato habiculo ſuo, reſpexit ſuper omnes, qui inhabitant terrā. 15 Qui finxit (l) ſigillatim corda eorū: qui intelligit omnia opera eorū. 16 Non ſalvatur rex per* [d] *multā virtutē: & gigas non (m) ſalvabitur in multitudine fortitudinis ſuæ. 17* [e] *Fallax equ⁹ ad ſalutē: in abundantia autem virtutis ſuæ non ſalvabitur. 18 Ecce oculi Domini ſuper metuentes eum, (n) ſperantes ſuper miſericordia ej⁹. 19 Ut eruat à morte animas eorū, & alat eos in fame. 20 Anima* [f] *noſtra patiens (o) eſt Domino, quoniā adjutor & protector noſter eſt. 21 Quia in eo lætabitur cor noſtrū, & in nomine ſancto ejus ſperavimus. 22 Fiat miſericordia tua, Domine, ſuper nos, quēadmodū ſperavim⁹ in te.*

(a) Ipſi David, cū mutavit vultū ſuum coram Abimelech, & dimiſit eum, & abiit. XXXIII. 1

Benedicā Dominum in omni tempore: ſemper laus ejus in ore meo. 2 In Domino laudabitur anima mea: audiant manſueti, et lætentur. 3 Magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomē ejus in (b) idipſum. 4 Exquiſivi Dominum, & [a] *exaudivit me: & ex omnibus (c)* [b] *paræciis meis eripuit me. 5 Accedite ad eum, & illuminamini: & facies veſtræ non confundentur.* 6

Verſio ÆTHIOPICA.

4 እስመ፡ጽድቅ፡ቃሉ፡ለእግዚአብሔር፡፡ወኵ 4
5 ሉ፡ግብሩ፡በሃይማኖት፡፡=፡ ያፈቅር፡እግዚአ 5
ብሔር፡ ጽድቀ፡ ወምጽዋዕተ፡፡ ሣህሉ፡ለእ
6 ግዚአብሔር፡መልአ፡ምድረ፡፡=፡ ወበቃለ፡ 6
እግዚአብሔር፡ጸንዓ፡ሰማያት፡፡ ወበእስትን
7 ፋሰ፡አፉሁ፡ኵሉ፡ ኃይሎሙ፡፡=፡ ዘያስተጋ 7
8 ብኦ፡ከመ፡ዝቅ፡ለማየ፡ ባሕር፡፡ ወይሠይሞ
ሙ፡ውስተ፡መዛግብተ፡ቀላያት፡፡=፡ትፍርሆ፡ 8
ለእግዚአብሔር ፡ ኵላ፡ ምድር፡፡ ወእምኔ
9 ሁ፡ይደንግፁ፡ኵሎሙ፡እለ፡ይነብሩ፡ውስተ፡
10 ዓለም፡፡=፡እስመ፡ውእቱ፡ይቤ፡ወኮኑ፡፡ወው 9
እቱ፡አዘዘ፡ወተፈጥሩ፡፡=፡ እግዚአብሔር፡ 10
ይመይጥ፡ ምክሮሙ፡ ለአሕዛብ፡፡ ወይመይ
11 ጥ፡ሕሊናሆሙ፡ለሕዝብ፡፡ወያረስዮሙ፡ምክ
ሮሙ፡ለመሳፍንት፡፡=፡ ወምክሩሰ፡ለእግዚ 11
አብሔር፡ይሄሉ፡ለዓለም፡፡ወሕሊና፡ልቡኒ፡
12 ለትውልደ፡ትውልድ፡፡=፡ ብፁዕ፡ሕዝብ፡ዘ 12
እግዚአብሔር፡አምላኩ፡፡ ሕዝብ፡ ዘኀረየ፡
13 ሎቱ፡ለርስቱ፡፡=፡ እምሰማይ፡ ኀወጸ፡እግ 13
ዚአብሔር፡፡ ወርእየ፡ ኵሎ፡ ደቂቀ፡ እጓለ፡
14 እመሕያው፡፡=፡ ወእምድልው፡ጽርሐ፡መቅ 14
15 ደሱ፡፡ወርእየ፡ላዕለ፡ኵሎሙ፡እለ፡ኃደሩ፡
ዲበ፡ምድር፡፡=፡ ዘውእቱ፡ባሕቲቱ፡ፈጠረ፡ 15
ልቦሙ፡፡ዘያአምር፡ኵሎ፡ ምግባሮሙ፡፡=፡
16 ኢይድኅን፡ንጉሥ፡ በብዝኃ፡ሰራዊቱ፡፡ ወያር 16
ብኅኒ፡ኢይድኅን፡በብዝኃ፡ኃይሉ፡፡=፡ ወፈረ 17
17 ስኒ፡ሐሰት፡ኢያድኅን፡፡ ወኢያመስጥ፡በብዙ
ኃ፡ጽንዑ፡፡=፡ ነሁ፡አዕይንቲሁ፡ ለእግዚአ 18
18 ብሔር፡ ኀበ፡እለ፡ ይፈርህዎ፡፡ ወእለሰ፡ ይት
ዌከሉ፡በምሕረቱ፡፡=፡ ያድኅኖ፡እሞት፡ለነ 19
ፍሶሙ፡፡ወይሴስዮሙ፡አመ፡ ረኃብ፡፡=፡ ነፍ 20
19 20 ስነሰ፡ ትሴፈዎ፡ ለእግዚአብሔር፡፡ እስመ፡ ረ
ደኢነ፡ወምስካይነ፡ውእቱ፡፡=፡ እስመ፡ቦቱ፡ 21
ይትፌሣሕ፡ ልብነ፡፡ ወተከልነ፡ በስሙ፡ ቅዱ
21 ስ፡፡=፡ ለትኩን፡ እግዚኦ፡ ምሕረትከ፡ ላዕ 22
ሌነ፡፡ወበከመ፡ሰዐሌከ፡ተወከልነ፡፡=፡

22 ዘደዊት፡ዘአመ፡በዐደ፡ገጾ፡ እምቅድሜሁ፡
ለአቢሜሌክ፡፡

1 ሀሮ እባርኮ፡ ለእግዚአብሔር፡ በኵሉ፡ጊ 1
ዜ፡፡ወዘልፈ፡ ስብሐቲሁ፡ ውስተ፡አፉየ፡፡=፡
2 በእግዚአብሔር፡ትከብር፡ ነፍስየ፡፡=፡ ይሰ 2
ምዑ፡የዋሃን፡ወይትፌሥሑ፡፡=፡ አዕብይዎ፡ 3
3 ለእግዚአብሔር፡ምስሌየ፡ ፡ ወናልዕል፡ስሞ፡
ኅቡረ፡፡=፡ ኀሠሥክዎ፡ ለእግዚአብሔር፡ 4
4 ወተሰጥወኒ፡፡ ወእምኵሉ፡ ምንዳቤየ፡ አድ
5 ኀነኒ፡፡=፡ ቅረቡ፡ኀቤሁ፡ወያበርህ፡ለክሙ፡፡ 5
ወኢይትኀፈር፡ገጽክሙ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [b] Diligit Dominus juſtitiam & eleemoſynam: [c] Et de præparato templo ſanctitatis ſuæ, [d] multitudinē exercitûs ſui: [e] Et equus quidē fallax, non ſalvabit: & in multitudine fortitudinis ſuæ non effugiet. [f] autem noſtra *PSAL. xxxiii.* [a] reſpondit mihi: [b] tribulationibus

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

4 5 * لان كلمة الرب مستقيمة * وجميع اعماله بالامانة * يحب الرب الرحمة والعدل * الارض كلها مملوءة
6 7 من رحمة الرب * بكلمة الرب ثبتت السموات * وبروح فيه جميع جنودها * جامع مياه البحر مثل
8 الزق * ترك الاعماق في خزاين * فليخف من الرب جميع الارض * وليتزعزع منه كل سكان المسكونة
9 10 * لانه قال فكانوا * وامر فخلقوا * الرب يبطل اراء الامم * ويعذر افكار الشعوب * ويرذل مشورات
11 12 الرؤساء * ومشورة الرب دايمة الي الابد * وافكار قلبه من جيل الي جيل * طوبي للامة التي الرب
13 14 الاهها * والشعب الذي اختاره الرب ميراثا * نظر الرب من السماء * فراي جميع بني البشر * من
15 مسكن قدسه * نظر الي كل سكان الارض * الذي خلق وحده قلوبهم * ويفهم جميع اعمالهم
16 17 * لا يخلص ملك بكثرة قوته * ولا ينجو جبار بكثرة جبروته * كذب هو ان ينجو الفرس *
18 19 ولا يخلص بكثرة قوته * ها عينا الرب علي خايفيه * المتوكلين علي رحمته * يخلص نفوسهم من
20 21 الموت * ويعولهم من الغلاء * انفسنا نظرت الرب في كل حين * لانه معيننا وناصرنا * وبه تفرح
22 قلوبنا * وعلي اسمه القدوس توكلنا * ولتكن رحمتك يا رب علينا * كمثل توكلنا عليك *

1 اللیلویا * المزمور الثالث والثلثون * قاله عندما غير
وجهه قدام ابيمالخ واطلقه ومضي * وعدده م استيخن *

2 3 * ابارك الرب في كل حين * وفي كل اوان تسبحته في فاي * بالرب تفتخر نفسي * فليسمع اهل
4 5 الدعة ويفرحون * عظموا الرب معي * ولنرفع اسمه اجمعون * انا طلبت الرب فاجابني * ومن
6 جميع شدايدي خلصني * اقبلوا اليه واستنيروا به * فان وجوهكم لا تخزي *

Quoniam verbum Domini rectum, & omnia 4
opera ejus cum fide. Diligit Dominus 5
miſericordiā, & æquitatē. Terra univerſa
plena eſt miſericordiâ Domini: Verbo 6
Domini ſtabiliti ſunt cœli, & ſpiritu oris
ejus univerſæ cohortes eorum. Congregans 7
aquas maris quaſi utrem, poſuit abyſſos in
horreis: Timeat ergò Dominū omnis terra: 8
trepidentq; ab eo omnes habitatores orbis.
Quia ipſe dixit, & facti ſunt, & præcepit, 9
& creati ſunt. Domin⁹ annullat ſententias 10
gentiū, & deſtruit cogitationes populorū,
& deſpicit conſilia principū. At conſilium 11
Domini perpetuū eſt in æternū, & cogitationes
cordis ejus à generatione in generationem.
Beata gens cujus Dominus eſt Deus 12
ejus, & populus quem elegit Dominus
in hereditatem. Proſpexit Dominus de 13
cœlo, & vidit omnes filios hominum: De 14
habitaculo ſanctitatis ſuæ reſpexit ad omnes
habitatores terræ. Qui creavit ſolus 15
corda eorum, & intelligit omnia opera
eorum. Non ſalvabitur rex ullus per multitudinem 16
roboris ſui, neque liberabitur
gigas per multitudinem fortitudinis ſuæ.
Mendax eſt ut evadat equus, neque enim 17
ſalvabitur copiâ virium ſuarum. Ecce 18
oculi Domini ſuper timentes eum: confidentium
in miſericordia ejus. Salvabit animas 19
eorum à morte, & alet eos à penuria.
Animæ noſtræ intuitæ ſunt Dominum 20
in omni tempore: nam ipſe eſt auxiliator
noſter, & adjutor noſter. Et in eo lætabuntur 21
corda noſtra, & in nomine ejus
ſancto fiducia noſtra. Sitque miſericordia 22
tua, O Domine, ſuper nos, ſecundùm fiduciam
noſtram in te. Alleluja.

PSAL. XXXIII. Davidis.

Dixit eū quando immutavit vultū 1
ſuū corā Abimelech, & dimiſſus ab eo abiit. Numer⁹ ver. 40.

Benedicā Dominum in omni momento: 2
& in omni tempore laus ejus in
ore meo. In Domino gloriabitur anima 3
mea; audiat gens manſuetudinis, et lætentur.
Magnificate Dominū mecum: et exaltemus 4
nomen ejus omnes. Ego quæſivi 5
Dominum, & exaudivit me, & ex omnibus
tribulationibus meis liberavit me. Venite 6
ad eum, & illuminamini per eum:
facies enim veſtræ non confundentur.

תהלים : לה

.eum servavit ej⁹ angustiis omnib⁹ ex & ; audivit Dominus & ,clamavit *afflictus* Iste
זה עני קרא ויהוה שמע ומכל־צרותיו הושיעו : 7
, Gustate .eos eripit & , eum timentes circum Domini angelus *Castrametans*
8 חנה מלאך־יהוה סביב ליראיו ויחלצם : טעמו 9
Timete .eo in sperabit *viri beatitudines* : Dominus bonus quoniam , videte &
10 וראו כי־טוב יהוה אשרי הגבר יחסה־בו : יראו
Leunculi .eum timentibus defectus non quoniam ; ejus sancti Dominum
11 את־יהוה קדשיו כי־אין מחסור ליראיו : כפירים
.bono omni deficient non Dominum quærentes & ; *esurierunt* & , sunt depauperati
רשו ורעבו ודרשי יהוה לא־יחסרו כל־טוב :
vir Quis .vos docebo Domini timorem ; mihi obedite , filii *Agite*
12 לכו־בנים שמעו־לי יראת יהוה אלמדכם : מי־האיש 13
tuâ linguam Custodi ? bonum *videndum ad* dies *diligens* ; *vitas volens*
החפץ חיים אהב ימים לראות טוב : נצר לשונך 14
; bonum fac & ,malo à Declina .dolum loquendo à tua labia & ; malo à
מרע ושפתיך מדבר מרמה : סור מרע ועשה־טוב 15
ejus aures & ; justos *ad* Domini Oculi .eam sequere & , pacem quære
בקש שלום ורדפהו : עיני יהוה אל־צדיקים ואזניו 16
terra è *succidendum ad* ; malum facientes *in* Domini *Facies* .eorum clamorem ad
אל־שועתם : פני יהוה בעשי רע להכרית מארץ 17
omnibus ex & ; audivit Dominus & , Clamaverunt .eorum memoriam
זכרם : צעקו ויהוה שמע ומכל־ 18
; corde contritis Dominus Propinquus .eos eruit eorum angustiis
צרותם הצילם : קרוב יהוה לנשברי־לב 19
ipsis cunctis à & ; justi mala Multa .servabit spiritu attritos &
ואת־דכאי־רוח יושיע : רבות רעות צדיק ומכלם 20
eis ex unum ; ejus ossa omnia Custodiens .Dominus eum eruet
יצילנו יהוה : שמר כל־עצמותיו אחת מהנה 21
justum odio habentes & ; malitia impium Interimet .est contritum non
לא נשברה : תמותת רשע רעה ושנאי צדיק 22
non & ; suorum servorum animam Dominus *Redimens* .desolabuntur
יאשמו : פודה יהוה נפש עבדיו ולא 23
.eo in sperantes omnes desolabuntur
יאשמו כל־החוסים בו :

PSAL. XXXV. לה

.mecum pugnantibus cum pugna ; mecum litigantibus cum Domine *Litiga* .Davidi
1 לדוד ריבה יהוה את־יריבי לחם את־לחמי :
.meum adjutorium in surge & ; scutum & , clypeum Apprehende
2 החזק מגן וצנה וקומה בעזרתי :
dic ; me persequentium occursum in claude & , lanceam *evacua* Et
3 והרק חנית וסגר לקראת רדפי אמר
erubescent & , afficientur Pudore *.ego* tua Salus : meæ animæ
4 לנפשי ישעתך אני : יבשו ויכלמו
cogitantes *ignominia* afficientur & ,retrorsum vertentur : meam animam quærentes
מבקשי נפשי יסגו אחור ויחפרו חשבי
.meum malum
רעתי :

תרגום TARGUM.

דין ענייא צלי קדם יי שמיע ומכל עקתוי 7
פרקיה : שרי מלאכא דיי חוור חוור לדחלין 8
מניה ושיזיב הנון : אשתמודעון וחמון ארום 9
טב יי טובוי לגבר דאתרחיץ במימריה :
דחילו מן קדם יי קדישוי ארום לית חוסרנא 10
לדחלוי : בני אריון אתמסכנו וכפנו ותבעי 11
אולפנא דיי לא חסרין כל טובא : איזילו 12
בנייא קבילו מני דחלתא דיי אליף יתכון :
מן גברא דבעי חיי רחים יומיא למחמי טבא : 13
טור לישנך מביש וספותך מלמללא נכלא : 14
זור מביש ועבד טב בעי שלמא ורדף בתרוהי : 15
עינוי דיי לות צדיקיא ואודנוי לקבלא 16
צלותהון : פרצופא דיי רגיז בעבדי בישא 17
לשיצאה מן ארעא דכרנהון : צלין צדיקיא 18
וקדם יי שמיע ומכל עקתהון פצנון : קריב 19
יי לתבירי לבא וית מכיכי רוחא יפרוק :
סגיאין בישן מטרען לצדיקא ומן כולהון פצא 20
ליה יי : נטר לכולהון אברוי חדא מנהון לא 21
מתברא : מיתותא דרשיעא בישא וסנאי 22
צדיקא יתחייבון : פרוק יי נפשא דעבדוי 23
ולא מתחייבין כל דסברין במימריה :

לה

לדוד אתגר יי במרי תגרתי סדר קרב קבל 1
בעלי קרבתי : אתקיף תריס ועגיל וקום 2
בסעדי : ושלוף מורניתא וטרוק לאורעות 3
רדפי אמר לנפשי פריקך אנא : יבהתון 4
ויכספון תבעי נפשי ירתעון לאחורא ויתכנעון
חשלי בישותי :

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Hic pauper *oravit, à conſpectu Domini exauditus eſt*: & de omnibus tribulationibus ejus liberavit eum. 7 Immoratur angelus Domini in circuitu timentium eum, & liberavit eos. 8 Percipite & videte, quoniam bonus eſt Dominus; beatus homo qui confiſus eſt in verbo ejus. 9 Timete à præſentia Domini ſancti ejus, quoniam non eſt egeſtas timentibus eum. 10 Filii leonum eguerunt & eſurierunt: inquirentes autem doctrinam Domini non carent ullo bono. 11 Ambulate filii, accipite à me: timorem Domini docebo vos. 12 Quis eſt vir qui velit vitam, amans dies quò videat bonum? 13 Cuſtodi linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur dolum. 14 Recede à malo & fac bonum: inquire pacem & ſequere eam. 15 Oculi Domini ſuper juſtos, & aures ejus ad ſuſcipiendam deprecationem eorum. 16 Vultus autem Domini iraſcitur contra facientes malum, ad abolendam de terra memoriam eorum. 17 Orant juſti & à conſpectu Domini exauditi ſunt: & de omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. 18 Propè eſt Dominus contritis corde, & humiles ſpiritu ſalvabit. 19 Multa mala eveniunt juſto: & ex omnibus illis liberavit eum Dominus. 20 Cuſtodit omnia membra ejus: unum ex eis non eſt confractum. 21 Mors impii mala; & odio habentes juſtum, damnabuntur. 22 Redimet Dominus animam ſervorum ſuorum; & non condemnantur omnes qui ſperant in verbo ejus. 23

Davidis. 1

PSAL. XXXV.

CONcerta Domine contra auctores concertationis meæ; inſtrue bellum adverſus auctores belli mei. Apprehende clypeum & parmulam, & ſurge in adjutorium meum. 2 Evagina lanceam & claude in occurſum perſecutorum meorum: dic animæ meæ; Redemptor tuus ſum ego. 3 Confundantur & erubeſcant, quærentes animam meam: convertantur retrorſum & ignominia afficiantur, qui cogitant malum meum. 4

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * ܗܢܘ ܡܣܟܢܐ ܕܩܪܝܗܝ ܘܐܫܬܡܥ. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܘܠܨܢܘܗܝ ܦܪܩܗ : * ܡܫܪܝܬܐ 8
9 ܕܡܠܐܟܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܚܕܪܐ ܠܕܚܠܘܗܝ ܘܡܦܪܩ ܠܗܘܢ : * ܛܥܡܘ ܘܚܙܘ ܕܛܒ ܗܘ ܡܪܝܐ.
ܘܛܘܒܝܗܘܢ ܠܟܠ ܕܡܬܟܠܝܢ ܥܠܘܗܝ : **
* ܥܬܝܪܐ ܐܬܡܣܟܢܘ ܘܟܦܢܘ. ܘܕܒܥܝܢ ܠܡܪܝܐ ܠܐ ܢܚܣܪܘܢ ܠܗܘܢ ܛܒܬܐ : 11
* ܕܡܫܬܚܠܦܐ. * ܬܘ ܒܢܝܐ ܫܡܥܘܢܝ. ܘܐܠܦܟܘܢ ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ : * ܐܝܢܘ ܓܒܪܐ 12 13
ܕܨܒܐ ܚܝܐ. ܘܪܚܡ ܝܘܡܬܐ ܛܒܐ ܠܡܚܙܐ : * ܛܪ ܠܫܢܟ ܡܢ ܒܝܫܬܐ. ܘܣܦܘܬܟ ܠܐ ܢܡܠܠܢ 14
ܢܟܠܐ : * ܥܪܘܩ ܡܢ ܒܝܫܬܐ ܘܥܒܕ ܛܒܬܐ. ܒܥܝ ܫܠܡܐ ܘܪܗܛ ܒܬܪܗ : * ܥܝܢܘܗܝ 15 16
ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܙܕܝܩܐ. ܘܐܕܢܘܗܝ ܠܡܫܡܥܗܘܢ : * ܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܒܝܫܐ. ܕܢܘܒܕ ܡܢ 17
ܐܪܥܐ ܕܘܟܪܢܗܘܢ : * ܩܥܘ ܙܕܝܩܐ ܘܡܪܝܐ ܫܡܥ ܐܢܘܢ. ܘܦܨܝ ܐܢܘܢ. * ܩܪܝܒ ܗܘ ܡܪܝܐ 18 19
ܠܬܒܝܪܝ ܠܒܐ : ܘܡܟܝܟܝ ܪܘܚܐ ܦܪܩ. * ܣܓܝܐܢ ܒܝܫܬܗ ܕܙܕܝܩܐ : ܘܡܢ ܟܠܗܝܢ 20
ܡܦܨܐ ܠܗ ܡܪܝܐ. * ܘܢܛܪ ܟܠܗܘܢ ܓܪܡܘܗܝ : ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܢܬܬܒܪ. * ܩܛܠܐ 21 22
ܠܚܛܝܐ ܒܝܫܬܐ : ܘܣܢܐܘܗܝ ܕܙܕܝܩܐ ܢܣܘܦܘܢ. * ܢܦܪܘܩ ܡܪܝܐ ܢܦܫܬܐ ܕܥܒܕܘܗܝ : 23
ܘܠܐ ܢܬܚܝܒܘܢ ܟܠ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܒܗ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܪܕܦ ܗܘܐ ܠܐܕܘܡܝܐ. ܘܒܥܘܬܐ ܕܙܕܝܩܐ. ܦܬܓܡܐ ܣܐ. 1
ܕܘܢ ܡܪܝܐ ܕܝܢܝ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܟܬܫܝܢ ܥܡܝ : * ܐܚܘܕ ܙܝܢܐ ܘܣܟܪܐ ܘܩܘܡ 2
ܒܥܘܕܪܢܝ. * ܫܡܛ ܣܝܦܐ ܘܒܪܘܩ ܠܘܩܒܠ ܪܕܘܦܝ : ܐܡܪ ܠܢܦܫܝ ܕܐܢܐ ܗܘ 3
ܦܪܘܩܟܝ. * ܢܒܗܬܘܢ ܘܢܬܟܢܦܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ ܢܦܫܝ : ܢܗܦܟܘܢ ܠܒܣܬܪܗܘܢ 4
ܘܢܬܟܢܦܘܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܚܫܒܘ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ :

Iſte eſt pauper qui invocavit eum, & auditus eſt, & ex omnibus tribulationibus ſuis ereptus eſt. 7 Cohors Angelorum Domini circumſepit timentes eum, liberatque illos. 8 Guſtate & videte quòd bonus ſit Dn̄s, & beati quicunque confidunt in eo. 9 * 10
Hoc verſiculo Syri carere videntur, quum tribus in codicibus noſtris deſideretur.
* Divites depauperati ſunt & eſurierunt; at iis qui Dominum quærunt, non deerit bonum. 11 * *Diapſalma* * Venite filii, audite me, & docebo vos timorem Dei. 12 Quis eſt vir qui vult vitam, & diligit dies bonos videre? 13 Cuſtodi linguam tuam à malitia, & labia tua ne loquantur dolum; 14 Devita malum, & fac bonum; quære pacem, & curre poſt eam. 15 Oculi Domini ſuper juſtos, & aures ejus ad audiendum illos. 16 Vultus Domini ſuper malos, ut deleat de terra memoriam eorum. 17 Clamaverunt juſti, & Dn̄s audivit eos, & eripuit illos. 18 Proximus eſt Dn̄s contritis corde, & humiles ſpiritu ſalvat. 19 Multæ ſunt calamitates juſti, & ex omnibus liberat eum Dominus: 20 Servatque omnia ejus oſſa, ut unum ex iis non frangatur. 21 Interficit impios malignitas, & oſores juſti deficient. 22 Servabit Dominus animas ſervorum ſuorum, nec damnabuntur omnes qui ſperant in eum. 23

PSAL. XXXV.

Davidis. Ad literam, Quum inſectaretur Idumæos. Et ſupplicatio juſtorum. Verſ. 61. 1

JUdica, Domine, judicium meum, & pugna adverſùs eos qui me impugnant. Arripe arma & ſcutum, & ſta in auxilium meum. 2 Evagina gladiū et fulgere fac eum adverſùm perſequutores meos: dic animæ meæ, Ego ſum ſalvator tuus. 3 Pudefiant & confundantur ii qui quærunt animam meam. Agantur retrorſum & afficiantur ignominiâ, qui cogitaverunt in me malum. 4

Verſio VULG. LAT.

7 Iſte pauper clamavit, & Dominus exau-
divit eum: & de omnibus tribulatio-
8 nibus ejus ſalvavit eum. Immittet an-
gelus Domini in circuitu timentium
9 eum: & eripiet eos. Guſtate, & vi-
dete, quoniam ſuavis eſt Dominus: bea-
10 tus vir, qui ſperat in eo. Timete Do-
minum omnes Sancti ejus: quoniam
11 non eſt inopia timentibus eum. Divi-
tes eguerunt & eſurierunt: inquirentes
autem Dominum non minuentur omni
12 bono. Venite filii, audite me: timo-
13 rem Domini docebo vos. Quis eſt
homo qui vult vitam: diligit dies
14 videre bonos? Prohibe linguam tuam
à malo: & labia tua ne loquantur do-
15 lum. Diverte à malo, & fac bonum:
16 inquire pacem, & perſequere eam. O-
culi Domini ſuper juſtos: & aures
17 ejus in preces eorum. Vultus autem
Domini ſuper facientes mala: ut per-
18 dat de terra memoriam eorum. Cla-
maverunt juſti, & Dominus exaudivit
eos: & ex omnibus tribulationibus
19 eorum liberavit eos. Juxtà eſt Domi-
nus iis, qui tribulato ſunt corde: &
20 humiles ſpiritu ſalvabit. Multæ tribu-
lationes juſtorum: & de omnibus his
21 liberabit eos Dominus. Cuſtodit Do-
minus omnia oſſa eorum: unum ex his
22 non conteretur. Mors peccatorum peſ-
ſima: & qui oderunt juſtum, delin-
23 quent. Redimet Dominus animas ſer-
vorum ſuorum: & non delinquent
omnes qui ſperant in eo.

1 Ipſi David. XXXIV.

Judica, Domine, nocentes me, expugna
2 impugnantes me. Apprehende arma
& ſcutum: & exurge in adjutorium
3 mihi. Effunde frameam, & conclude
adverſùs eos, qui perſequuntur me:
dic animæ meæ, Salus tua ego ſum.
4 Confundantur & revereantur, quæ-
rentes animam meam. Avertantur re-
trorſùm & confundantur, cogitantes
mihi mala.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

7 †Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ κύριος εἰσήκου-
σεν αὐτοῦ, † καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσω-
8 σεν αὐτόν. † Παρεμβαλεῖ ἄγγελος κυρίου κύκλῳ
9 τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς. † Γεύ-
σασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος, † μακάριος
10 ἀνὴρ ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν. † Φοβήθητε τὸν κύ-
ριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, † ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα
11 τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. † Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ
ἐπείνασαν, † οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλατ-
12 τωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Δεῦτε
τέκνα, ἀκούσατέ μου, φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς. †
13 Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, † ἀγαπῶν ἡ-
14 μέρας ἰδεῖν ἀγαθάς; † Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου
ἀπὸ κακοῦ, † καὶ χείλη σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. †
15 Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθὸν, † ζήτησον
16 εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτήν. † Ὀφθαλμοὶ κυρίου
17 ἐπὶ δικαίους, † καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν. † Πρόσ-
ωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ, † τοῦ ἐξολοθρεῦ-
18 σαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. † Ἐκέκραξαν οἱ
δίκαιοι, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, † καὶ ἐκ πα-
19 σῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. † Ἐγγὺς
κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, † καὶ
20 τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει. † Πολλαὶ αἱ
θλίψεις τῶν δικαίων, † καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται
21 αὐτοὺς ὁ κύριος. † (γ) Φυλάσσει πάντα τὰ ὀστᾶ
22 αὐτῶν, † ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται. † Θάνατος
ἁμαρτωλῶν πονηρὸς, † καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον
23 πλημμελήσουσι. † Λυτρώσεται κύριος ψυχὰς δούλων
αὐτοῦ, † καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσι πάντες οἱ ἐλπίζον-
τες ἐπ' αὐτόν.

MS. A. (γ) Φυλάσσει κύριος πάντα

1 (α) Τῷ Δαυίδ. λδʹ.

† Δίκασον κύριε τοὺς ἀδικοῦντάς με, † πολέμη-
2 σον τοὺς πολεμοῦντάς με. † Ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ
3 θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν (β) μοι. † Ἔκχεον
(γ) ῥομφαίαν, καὶ σύγκλεισον ἐξεναντίας τῶν καταδι-
ωκόντων με, † εἰπὸν τῇ ψυχῇ μου, Σωτηρία σου (δ)
4 ἐγώ εἰμι. † Αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν οἱ ζη-
τοῦντες τὴν ψυχήν μου, † (ε) ἀποστραφείησαν εἰς τὰ
ὀπίσω καὶ (ζ) καταισχυνθείησαν † οἱ λογιζόμενοί μοι
κακά.

MS. A. (α) Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) μου. (γ) ῥομφαίαν σου, (δ) εἰμὶ ἐγώ. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν (ε) ἀποστραφήτωσαν (ζ) καταισχυνθήτωσαν

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

7 Iſte pauper clamavit: & Do- 7
minus exaudivit eum: & de o-
mnibus tribulationib⁹ ejus ſalva-
vit eum. 8 [c]Immittet angelus 8
Domini in circuitu timentium e-
um, & eripiet eos. 9 Guſtate, [d] 9
& videte, quoniā ſuavis eſt Do-
min⁹. Beat⁹ vir, qui ſperat in eū.
10 Timete Dominum omnes San- 10
cti ejus: quoniā non eſt inopia ti-
mentibus eum. 11 [e]Divites e- 11
guerunt, & eſurierunt; inquiren-
tes autē Dominum, non minuen-
tur omni bono. DIAPSALMA.
12 Venite filii, (d)audite me; ti- 12
morem Domini docebo vos. 13
Quis eſt homo, qui vult vitā, di- 13
ligit dies videre bonos? 14 Conti- 14
ne linguā tuā à malo, & labia
tua ne loquantur dolum. 15 De- 15
clina à malo, & fac bonū: quæ-
re pacē, & [f]perſequere eā. 16
[g]Oculi Domini ſuper juſtos, et 16
aures ej⁹ in preces eorū. 17 Vul- 17
tus autē Domini ſuper facientes
mala; ut perdat de terra memo-
riā eorum. 18 Clamaverunt ju- 18
ſti, & Dominus exaudivit eos: et
ex omnibus tribulationibus eorū
liberavit eos. 19 Juxtà eſt Do- 19
minus iis qui (e)[h]contrito ſunt
corde: & humiles ſpiritu ſalva-
bit. 20 Multæ tribulationes juſto- 20
rum; & de omnibus his liberabit
eos Domin⁹. 21 Cuſtodit [i]omnia 21
oſſa eorum: unum ex eis non con-
teretur. 22 Mors [k]peccatorum 22
peſſima: [l]& qui oderunt ju-
ſtum, [m]delinquent. 23 Redimet 23
Dominus animas ſervorum ſuo-
rum: & non [n] delinquent o-
mnes qui (f) ſperant in eum.

(a)Ipſi David. XXXIV. 1

[a]Iudica, Domine, (b)nocētes
me: impugna (c)impugnantes me.
2 Apprehende arma [b]& ſcu- 2
tum: & exurge in adjutorium
mihi. 3 (d)[c]Effunde frameā, 3
& conclude adverſ⁹ eos qui per-
ſequuntur me. Dic animæ meæ,
Sal⁹ tua ego ſū. 4 Confundantur 4
et revereantur, [d]quærentes a-
nimā meā: avertātur retrorſùm
et confundantur, cogitantes mi-
hi mala.

Verſio ÆTHIOPICA.

ዘንቱ፡ነደይ፡ጸርኀ፡ወእግዚአብሔር፡ሰም 7
ዖ፡፡ ወእምኵሉ፡ምንደቤሁ፡አድኃኖ፡፡፨
ይትዓየን፡መልአከ፡እግዚአብሔር፡፡ 8
አውደሙ፡ለእለ፡ይፈርህዎ፡ወያድኅኖ
ሙ፡፡፨ ጠዐሙ፡ወታእምሩ፡ከመ፡ኄር፡እ
ግዚአብሔር፡፡ ብፁዕ፡ብእሲ፡ዘተወከለ፡በ 9
ቱ፡፡፨ ፍርህዎ፡ለእግዚአብሔር፡ኵልክሙ፡ 10
ቅዱሳኑ፡፡ እስመ፡አልቦሙ፡ተፅናስ፡ለእለ፡
ይፈርህዎ፡፡፨ ብዑላንሰ፡ነድዩ፡ወርኅቡ፡፡ 11
ወእለሰ፡የኀሥሥዎ፡ለእግዚአብሔር፡ኢተጸ
ነሱ፡እምኵሉ፡ሠናይ፡፡፨ ንዑ፡ደቂቅየ፡ 12
ወስምዑኒ፡፡ ፈሪሃ፡እግዚብሔር፡እመሀርክ
ሙ፡፡፨ መኑ፡ውእቱ፡ብእሲ፡ዘይፈቅድ፡ 13
ሐይወ፡፡ ወያፈቅር፡ይርአይ፡መዋዕለ፡ሠናየ
ት፡፡፨ ክላእ፡ልሳነከ፡እምእኩይ፡፡ ወከናፍ 14
ሪከ፤ከመ፡ኢይንብባ፡ጕሕሉተ፡፡፨ ተገሐ 15
ሥ፡እምእኩይ፡ወግበር፡ሠናየ፡፡ ኀሥሣ፡
ለሰላም፡ወዴግና፡፡፨ እስመ፡አዕይንቲሁ፡ 16
ለእግዚአብሔር፡ኀበ፡ጻድቃኑ፡፡ ወእዝ
ኑሁ፡ኀበ፡ስእለቶሙ፡፡፨ ገጹ፡ለእግዚአብ 17
ሔር፡ኀበ፡እለ፡ይገብሩ፡እኩየ፡፡ ከመ፡
ይሠረው፡እምድር፡ዝክሮሙ፡፡፨ ጸር 18
ኁ፡ጻድቃን፡ወእግዚአብሔር፡ሰምዖሙ፡፡
ወእምኵሉ፡ምንደቤሆሙ፡አድኃኖሙ፡፡፨
ቅሩብ፡እግዚአብሔር፡ለየዋሃን፡ልብ፡፡ ወ 19
ያድኅኖሙ፡ለትሑታነ፡መንፈስ፡፡፨ ብዙኅ፡ 20
ሕማሞሙ፡ለጻድቃን፡፡ ወእምኵሉ፡ያድ
ኅኖሙ፡እግዚአብሔር፡፡፨ እግዚአብሔ 21
ር፡ያዓቅብ፡ኵሎ፡አዕጽምቲሆሙ፡፡
ወኢይትቀጠቀጥ፡አሐዱ፡እምውስቴቶ
ሙ፡፡፨ ሞቱ፡ለኃጥእ፡ጸዋግ፡፡ ወእለሰ፡ይ 23
ጸልእዎ፡ለጻድቅ፡ይኔስሑ፡፡፨ ይቤዙ፡ 23
እግዚአብሔር፡ነፍሰ፡አግብርቲሁ፡፡ ወኢ
ይኔስሑ፡ኵሎሙ፡እለ፡ይትዌከሉ፡ቦቱ፡፡

ዘደዊት፡፡

ሀዐ ግፍዖሙ፡እግዚኦ፡ለእለ፡ይገፍዑኒ፡፡ 1
ፅብኦሙ፡እግዚኦ፡ለእለ፡ይጸብኡኒ፡፡፨ ንሣ 2
እ፡ወልታ፡ወኵናተ፡ወተንሥእ፡ውስተ፡ረዲኦ
ትየ፡፡፨ መላኅ፡ሰይፈከ፡ወዕግቶሙ፡ለእለ፡ 3
ሮዱኒ፡፡ በል፡ለነፍስየ፡አነ፡ውእቱ፡ረዳኢ
ኪ፡፡፨ ለይትኀፈሩ፡ወይኅሰሩ፡ኵሎሙ፡እ 4
ለ፡የኀሥሥዋ፡ለነፍስየ፡፡፨ ወይግብኡ፡ድኅሬሆ 5
ሙ፡ወይትኀፈሩ፡እለ፡መከሩ፡እኩየ፡
ላዕሌየ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [c]Vallabit angelus [d] intelligite quàm bonus [e] Divites quidem [f] ſubmitte ei. [g] Quoniam oculi [h] manſueto ſunt [i] Dominus omnia [k] peccatoris [l] & quidē qui [m] pigebit eos. [n] pœnitebit omnes   *PSAL. xxxiv.* [a] Opprime eos, Domine, qui me opprimunt: impugna, Domine, [b] et gladium: [c] Evagina frameam, & circumvalla eos qui [d] omnes quærentes

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 8 * هذا المسكين صرخ فاستجاب له الرب * ومن جميع احزانه خلصه * ملاك الرب يعسكر حول
9 10 كل خايفيه ويخلصهم * ذوقوا وتيقنوا ان الرب طيب هو * طوبى للانسان المتوكل عليه * اتقوا
11 الرب يا جميع قديسيه * فانه لا منقصة لاتقيائه * الاغنياء افتقروا وجاعوا * والذين يطلبون
12 13 الرب لا يعدمون الخيرات * هلموا ايها الابناء واسمعوا مني * لاعلمكم مخافة الرب * من هو الرجل
14 الذي يهوى الحياة * ويحب ان يرى اياما صالحة * كف لسانك من الشر * وشفتيك * لكيلا
15 16 تتكلما بالغدر * حد عن الشر واصنع الخير * اطلب السلامة واتبعها * فان عيني الرب على
17 الصديقين * واذنيه مصغيتان الى طلبتهم * وجه الرب على صانعي الشر * ليمحي ذكرهم من على
18 19 الارض * الصديقون صرخوا فاستجاب لهم الرب * ومن جميع شدايدهم خلصهم * الرب قريب
20 من المنكسرة قلوبهم * يخلص المتواضعين بروحهم * كثيرة هي احزان الصديقين * ومن
21 22 جميعها يخلصهم الرب * الرب يحفظ جميع عظامهم وواحدة منها لا تنكسر * موت الخطاة شرير *
23 ومبغضوا الصديق يهلكون * الرب يخلص انفس عبيده * ولا يخيب جميع المتوكلين عليه *
هللويا * * المزمور الرابع والثلثون *

1 * نبوة على الجسد وما فعله الشعب بارمياء * * وعدده * نط * استيخن *
2 3 حاكم يا رب الذين يظلموني * قاتل الذين يقاتلوني * خذ سلاحا وترسا وقم لمعونتي * استل
4 سيفا رد الذين يطردوني * وقل لنفسي انا خلصك * وليخزا ويبهت جميع طالبي نفسي *
وليرجع على عقبه ويخزى المفكرون علي بالشر *

Iſte pauper clamavit, & exaudivit eum 7
Dominus, & ex omnibus mæſtitiis ejus
ſalvavit eum. Angelus Domini caſtrame- 8
tatur circa omnes timentes eum, & libe-
rat eos. Guſtate, & certi eſtate quòd 9
Dominus ſuavis eſt. Beatus homo qui con-
fidit in eo. Colite Dominum, omnes 10
Sancti ejus, quia non eſt defectus culto-
ribus ejus. Divites depauperati ſunt, & 11
eſurierunt: & ii qui quærunt Dominum,
non privabuntur bonis. Venite, filii, & 12
audite ex me, ut doceam vos timorem Do-
mini. Quis eſt homo, qui vult vitam, & 13
diligit videre dies bonos? Cohibe linguam 14
tuam à malo, & labia tua, ut ne loquan-
tur dolum: Declina à malo, & fac bonum; 15
quære pacem, & ſequere eam. Nam ocu- 16
li Domini ſuper juſtos, & aures ejus in-
tentæ ad preces eorum; Facies Domini 17
contra operantes malum, delebit memori-
am eorum de terra. Juſti clamaverunt, 18
& exaudivit eos Dominus, & ex omni-
bus tribulationibus eorum liberavit eos.
Dominus proximus eſt confractis cordi- 19
bus, ſalvabit humiles ſpiritu. Multæ ſunt 20
calamitates juſtorū, & ex omnib⁹ libera-
bit eos Dominus. Dominus cuſtodit omnia 21
oſſa eorū, et unū ex ipſis non cōfringetur.
Mors peccatorum improba, & oſores juſti
peribunt. Dominus redimet animas ſer- 22
vorum ſuorum, & non fraudabit omnes
confidentes in ſe. Alleluja.

PSAL. XXXIV.

Prophetia de Incarnatione, et de iis quæ perpetravit populus in Jeremiam. Et numerus ver. 59. 1

Iudica, Domine, eos qui opprimunt me:
pugna cum eis qui impugnant me. Sume 2
arma et ſcutum, & ſurge in adjutorium
meum. Evagina gladium, pelle eos qui 3
perſequuntur me: & dic animæ meæ, Ego
ſum Salvator tuus. Et confundantur & 4
obſtupeſcant omnes petentes animam me-
am: revertantur ſuper calcaneos ſuos,
& erubeſcant cogitantes mihi ma-
lum.

תהלים : לה

eorum via Erit   .impellens Domini angelus &   ; venti facies ad   gluma ſicut Erunt
יהיו כמץ לפני־רוח ומלאך יהוה דחה: יהי־דרכם 5 6
Quoniam   .eos perſequens Domini angelus & ; lubricitates & , *tenebroſitas*
חשך וחלקלקת ומלאך יהוה רדפם: כי־ 7
eum Invadet .meæ animæ foderunt gratis : *ſui retis* foveam mihi abſconderunt gratis
חנם טמנו־לי שחת רשתם חנם חפרו לנפשי: תבואהו 8
deſolationem in ; eum capiet , abſcondit quod ipſius rete & , cognoſcet non , *deſolatio*
שואה לא־ידע ורשתו אשר־טמן תלכדו בשואה
.ejus ſalute in gaudebit : Domino in exultabit mea anima Et   *eam in* cadet
יפל־בה: ונפשי תגיל ביהוה תשיש בישועתו: 9
forti à *afflictum* eripiens ? tu ſicut quis Domine : dicent mea oſſa Omnia
כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך מציל עני מחזק 10
: *iniquitatis* teſtes Surgent ? eum rapiente à egenum & , pauperem & ; eo *præ*
ממנו ועני ואביון מגזלו: יקומון עדי חמס 11
, bono pro malum mihi Reddent .me interrogabunt cognovi non quæ
אשר לא־ידעתי ישאלוני: ישלמוני רעה תחת טובה 12
affligebam , *ſaccus mea veſtis* ; *ipſos ægrotando in* ego Et .meæ animæ *orbitatem*
שכול לנפשי: ואני בחלותם לבושי שק עניתי 13
, *ſocius ſi Ac* .revertebatur meum ſinum *ſuper* mea oratio & : meam animam jejunio in
בצום נפשי ותפלתי על־חיקי תשוב: כרע־ 14
.me *incurvabam atratus* , matrem lugens tanquam , ambulabam , *mihi frater ſi ac*
כאח לי התהלכתי כאבל־אם קדר שחותי:
me *ſuper* ſe congregaverunt , ſe congregaverunt & , ſunt læti mea claudicatione in Et
ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי 15
ſubſannatoribus *hypocritis In* .ſiluerunt non & , *proſciderunt* : cognovi non & , percuſſi
נכים ולא ידעתי קרעו ולא־דמו: בחנפי לעגי 16
? videbis quandiu Domine .ſuis dentibus me *ſuper* fremendo ; *ſubſannatione*
מעוג חרק עלי שנימו: אדני כמה תראה 17
.meam unicam *leunculis* à ; eorum deſolationibus à meam animam *reduc*
השיבה נפשי משאיהם מכפירים יחידתי:
mihi lætentur Ne .te laudabo forti populo in : magno cœtu in tibi Confitebor
אודך בקהל רב בעם עצום אהללך: אל־ישמחו־לי 18
, loquentur pacem non Quia .oculo annuant gratis me *odientes* : *falſò* mei inimici 19
איבי שקר שנאי חנם יקרצו־עין: כי לא שלום ידברו 20
fecerunt dilatare Et .cogitabunt *fraudum* verba ; terræ *tranquillos ſuper* &
ועל רגעי־ארץ דברי מרמות יחשבון: וירחיבו 21
, Domine Vidiſti .noſter oculus vidit ; euge , Euge : *dixerunt* , ſuum os me *ſuper*
עלי פיהם אמרו האח האח ראתה עינינו: ראיתה יהוה 22
evigila & , te Suſcita .me à te elonges ne Domine : taceas ne
אל־תחרש אדני אל־תרחק ממני: העירה והקיצה 23
me Judica .meam *litem* ad , mi Domine & , mi Deus : meum judicium ad
למשפטי אלהי ואדני לריבי: שפטני 24
dicant Ne .*mihi* lætentur ne & , mi Deus Domine tuâ juſtitiam ſecundùm
כצדקך יהוה אלהי ואל־ישמחו־לי: אל־יאמרו 25
, afficiantur Pudore .eum *Abſorpſimus* : dicant ne ; noſtræ animæ Euge : ſuo corde in
בלבם האח נפשנו אל־יאמרו בלענוהו: יבשו 26
, erubeſcentia & , pudore induantur : meo malo læti pariter erubeſcant &
ויחפרו יחדו שמחי רעתי ילבשו־בשת וכלמה
.me *ſuper* ſe magnificantes
המגדילים עלי:

תרגום TARGUM.

5 יהוון היך מוזא קדם זעפא ומלאכא דיי דחי:
6 יהי אורחתהון חשוכא וחכירא ומלאכא
7 דיי רדיף להון: ארום מגן פרסו לותי
8 שיח מצדהון מגן כמנו לנפשי: תיתיה שליא
לא יתחכם ומצדתיה די פרס תצידיה בשליא
9 יפול בה: ונפשי תחדי במימרא דיי תדוץ
10 בפורקניה: כולהון אברי תהוין אמרין
יי מן כותך פצי עניא מן תקיף מניה ועניא
11 וחשיכא מן אנסיה: קימין סהדי חטופין
12 מן דלא חכימית שילין לי: פרעין לי בישתא
13 חלף טבתא בען למתכל לנפשי: ואנא
בעדן מרעותהון לבישת סקא סגפית בצומא
14 נפשי וצלותי על עובי תתוב: היך חברא
והיך אחא דילי הלכית היך אבילא דמתאבל
15 על אמיה חכיר שחית: ובתברי חדו
ואתכנשו מתכנשין עלי רשיעיא דמכבין לי
במלהון ולא חכימית אלו מבזעין משכי
16 ולא מפקין דמא: במלי שעיעותא ומרהביא
17 וממקניא מעסן עלי ככיהון: יי כמה את
חמי אתיב נפשי משליתהון מבני אריויא
18 גושמי: אודי קדמך בכנשתא רבא בעמא
19 תקיפא אשבחנך: לא יחדון עלי בעלי
20 דבבי שקרא סנאי מגן רמזין בעיניהון: ארום
לא שלמא ממללין ועל צדיקי ארעא דניחין
21 בעלמא ההוא מלי נכלין מחשלין: ואפתיאו
עלי פמהון אמרו חדוא חדוא חמת עיננא:
22 חמיתא יי לא תשתוק יי לא תתרחיק מני:
23 אתער ותקיץ לדיני אלהי ומרי נצחני יי
24 לתגרתי: דון יתי כצדקתך יי אלהי ולא יחדון
25 עלי: לא יימרון בלבהון חדיאת נפשנא
26 דלמא יימרון גמרנא יתיה: יבהתון ויתכנעון
כחדא דחדין על בישתי ילבשון בהתא
וכסופא דמתרברבן עלי:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Sint ſicut palea coram vento, & angelus 5
Domini impellat. Sit via illorum tenebræ 6
& *caligo* : & angelus Domini perſequatur
eos. Quoniam ſine cauſa tetenderunt mihi 7
foveam retis ſui : ſine cauſa inſidiati ſunt
animæ meæ. Veniat ei deſolatio & non advertat : 8
& rete ejus quod abſcondit, capiat
eum ; in deſolationem ipſam cadat. Et anima 9
mea gaudebit in verbo Domini : exultabit
in redemptione ejus. Omnia membra 10
mea dicent, Domine quis ſimilis tibi,
eripiens afflictum à fortiori ſe, & pauperem
& mendicum à raptore ſuo ? Surgentes 11
teſtes iniqui, quæ neſciebam, interrogabant
me. Reddebant mihi malum pro 12
bono, quærentes orbare animam meam.
Ego verò in tempore infirmitatis eorum 13
induebar ſacco ; affligebam jejunio animam
meam : oratio autem mea ad ſinum
meum revertetur. Ac ſi ſocius & frater meus 14
fuiſſet, ita cum eo ambulabam : ſicut
lugens, qui luget matrem ſuam, obſcurus
humiliabar. Et in tribulatione mea lætati 15
& congregati ſunt: convenerunt adverſum
me impii, qui conterunt me verbis ſuis, &
neſcivi; etiamſi lacerarent pellem meam,
non tamen eliciebant ſanguinem. Verbis 16
autem blanditiarum, ſubſannatoriis, & deriſoriis
frendent contra me dentibus ſuis.
Domine uſquequo reſpicies ? converte animam 17
meam à deſolationibus eorum, à filiis
leonum corpus meum. Confitebor coram 18
te in congregatione magna : in populo validò
laudabo te. Non lætentur de me auctores 19
inimicitiæ meæ falſo ; odientes me ſine
cauſa, annuentes oculis ſuis. Quoniam 20
non pacem loquuntur : & contra juſtos terræ
quieſcentes in ſeculo illo, verba doloſa
cogitant. Et dilataverunt ſuper me os ſuum, 21
& dixerunt, Evax evax; vidit oculus
noſter. Vidiſti Domine, ne ſileas Domine, 22
ne elongeris à me. Evigila & expergiſcere 23
ad judiciũ meũ, Deus meus, & auctor victoriæ
meæ *Domine* ad litem meam. Judica me 24
ſecundùm juſtitiam tuam Domine, Deus
meus, & ne lætentur de me. Non dicant 25
in cordibus ſuis, Lætata eſt anima noſtra :
ne fortè dicant, Devoravimus eum. Erubeſcant 26
& confundantur pariter, qui lætantur
malo meo : induantur pudore, &
confuſione, qui magnificantur ſuper me.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

*ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܚܝܢܐ ܩܕܡ ܪܘܚܐ. ܘܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܢܪܕܘܦ ܐܢܘܢ: *ܢܚܫܘܟ ܐܘܪܚܗܘܢ 5
ܘܢܗܘܘܢ ܒܗ ܡܫܥܠܝܬܐ. ܘܡܠܐܟܗ ܕܐܠܗܐ ܢܪܕܘܦ ܐܢܘܢ: * ܡܛܠ ܕܛܫܘ ܠܝ ܦܚܐ. 6 7
ܘܡܨܝܕܬܐ ܦܪܣܘ ܠܢܦܫܝ: * ܬܐܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܫܠܝܐ. ܘܡܨܝܕܬܐ ܕܦܪܣܘ ܬܐܚܘܕ 8
ܐܢܘܢ: ܘܒܓܘܡܨܐ ܕܚܦܪܘ ܢܦܠܘܢ ܒܗ. * ܢܦܫܝ ܕܝܢ ܬܪܘܙ ܒܐܠܗܐ: ܘܬܬܒܣܡ ܒܦܘܪܩܢܗ. 9
* ܘܟܠܗܘܢ ܓܪܡܝ ܢܐܡܪܘܢ: ܡܪܝܐ ܡܢܘ ܐܟܘܬܟ. ܕܡܦܨܐ ܐܢܬ ܠܡܣܟܢܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܗ: 10
ܘܠܡܣܟܢܐ ܘܠܒܝܫܐ ܡܢ ܡܢ ܕܚܛܦ ܠܗ ܒܥܘܠܐ. * ܩܡܘ ܣܗܕܐ ܕܥܘܠܐ: ܘܡܕܡ 11
ܕܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܫܐܠܘܢܢܝ. * ܦܪܥܘܢܝ ܒܝܫܬܐ ܚܠܦ ܛܒܬܐ: ܘܐܘܒܕܘ ܢܦܫܝ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. 12
* ܘܐܢܐ ܒܟܘܪܗܢܗܘܢ ܠܒܫܬ ܣܩܐ: ܘܡܟܟܬ ܢܦܫܝ ܒܨܘܡܐ. ܘܨܠܘܬܝ ܠܥܘܒܝ 13
ܬܗܦܘܟ: * ܐܝܟ ܪܚܡܐ ܘܐܝܟ ܐܚܐ ܡܗܠܟ ܗܘܝܬ. ܘܐܝܟ ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܐܒܠܐ ܐܬܟܪܝܬ: *ܘܒܫܘܚܩܝ 14 15
ܐܬܟܢܫܘ ܘܚܕܝܘ ܠܝ. ܐܬܟܢܫܘ ܥܠܝ ܢܓܝܪܐ ܘܠܐ ܝܕܥܬ: * ܒܫܘܒܚܗܘܢ ܘܒܡܓܚܟܢܘܬܗܘܢ 16
ܚܪܩܘ ܥܠܝ ܫܢܝܗܘܢ. * ܡܪܝ ܚܙܝ ܚܙܝܬ: ܐܗܦܟ ܢܦܫܝ ܡܢ ܫܓܘܫܝܗܘܢ. ܘܡܢ 17
ܐܪܝܘܬܐ ܝܚܝܕܝܘܬܝ: * ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܒܝܬ ܥܡܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܒܚܟ: * ܠܐ ܢܚܕܘܢ ܒܝ 18 19
ܒܥܠܕܒܒܝ ܕܓܠܐ ܕܣܢܝܢ ܠܝ ܡܓܢ. ܘܡܪܡܙܝܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ: * ܘܫܠܡܐ ܠܐ ܡܡܠܠܝܢ. 20
ܘܥܠ ܡܟܝܟܐ ܕܐܪܥܐ ܢܟܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ: * ܦܬܚܘ ܥܠܝ ܦܘܡܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܐܘܗ ܐܘܗ. ܚܙܬ ܒܗ 21
ܥܝܢܢ: * ܚܙܝܬ ܐܠܗܐ ܠܐ ܬܫܬܘܩ. ܡܪܝ ܘܠܐ ܬܪܚܩ ܡܢܝ: * ܐܬܬܥܝܪ ܠܕܝܢܝ ܐܠܗܝ ܘܡܪܝ 22 23
ܘܚܙܝ ܒܫܘܥܒܕܝ: * ܕܘܢܝܢܝ ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܟ ܡܪܝܐ: ܕܠܐ ܢܚܕܘܢ ܒܝ. * ܘܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܒܠܒܗܘܢ. 24
ܐܢܝܚܬ ܢܦܫܢ ܘܐܒܠܥܢܝܗܝ: * ܢܒܗܬܘܢ ܘܢܚܦܪܘܢ ܐܟܚܕܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܒܒܝܫܬܝ: 25 26
ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܬܪܘܪܒܝܢ ܥܠܝ ܢܠܒܫܘܢ ܒܗܬܬܐ.

Fiant ſicut pulvis corã vento, & angelus Domini 5
impellat eos. Obſcuretur via illorum, 6
ſintq; in ea lubricitates, & angelus Dei perſequatur
illos. Quoniã abſconderunt mihi 7
laqueos, & rete tetenderunt animæ meæ. Veniat 8
ſuper eos malum ex improviſo, & rete
quod tetenderunt, capiat illos: & in foveam
quam foderunt, cadant. Anima autem mea 9
exultabit in Deo, & delectabitur in ſalute ejus:
Et omnia oſſa mea dicent ; Domine, quis 10
eſt ut tu, qui eripis inopem ab inimico ſuo,
& pauperem atque inopē ab eo qui rapit eũ
violentér? Surrexerunt teſtes iniquitatis, & 11
quod minimè ſciebam, rogaverunt me. Retribuerunt 12
mihi malum pro bono, & perdiderunt
animam meam ex hominibus. At ego 13
in infirmitate eorum indutus ſum cilicio, &
humiliavi animam meam jejunio, & oratio
mea in ſinũ meum reverſa eſt. Ut amicus 14
& ut frater ambulabam, & velut is qui ſedet
in mœrore, afflictus ſum. In paſſione mea convenerunt 15
& gratulati ſunt mihi. Congregati
ſunt adverſum me diu, & ignoravi. Cum gloria 16
eorum, & ludibrio ipſorum frenduerunt
contra me dentibus ſuis. Domine mi, ſat vidiſti: 17
reduc animam meam à tumultu eorum,
& à leonibus unitatem meam. Confitebor
tibi in Eccleſia magna, & inter populos multos 18
laudabo te. Ne quæſo gaudeant mihi hoſtes 19
mei falſidici, qui odio habent me gratis:
qui nictant oculis ſuis. Et pacem minimè dicunt; 20
& adverſùs humilem terræ dolum machinantur.
Aperuerunt contra me os ſuum, atque 21
dixerunt; Ehe, ehe, vidit in eo oculus noſter.
Vidiſti Deus, nè ſileas: Domine mi, & 22
ne recedas à me. Expergiſcere ad judicium 23
meum, Deus meus & Dominus meus, & vide
oppreſſionem meam. Judica me ſecundùm juſtitiam 24
tuam, Domine : ut ne gaudiant mihi,
Nec dicant in corde ſuo, Quievit anima noſtra, 25
& ſubmerſim' eũ. Confundantur & pudefiãt 26
ſimul qui volunt malũ meũ: et qui ſeſe
attollunt contra me, induantur ignominiã.

Verſio VULG. LAT.

5 Fiant tanquã pulvis ante faciẽ venti: &
6 angelus Dñi coarctans eos. Fiat via illo-
rum tenebræ & lubricum: & angelus
7 Dñi perſequens eos. Quoniã gratis abſ-
conderunt mihi interitũ laquei ſui: ſu-
pervacuè exprobraverunt animã meã.
8 Veniat illi laqueus, quem ignorat: & ca-
ptio, quã abſcondit, apprehendat eum:
9 & in laqueũ cadat in ipſum. Anima autẽ
mea exultabit in Dño: & delectabitur
10 ſuper ſalutari ſuo. Omnia oſſa mea dicẽt;
Dñe, quis ſimilis tibi? Eripiens inopẽ
de manu fortiorũ ejus: egenum & pau-
11 perẽ à diripientibꝰ eum. Surgentes te-
ſtes iniqui, quæ ignorabã interrogabant
12 me. Retribuebant mihi mala pro bonis:
13 ſterilitatẽ animæ meæ. Ego autẽ cũ mi-
hi moleſti eſſent, induebar cilicio. Hu-
miliabam in jejunio animã meã: & ora-
14 tio mea in ſinu meo convertetur. Quaſi
proximũ, & quaſi fratrẽ noſtrũ, ſic com-
placebã: quaſi lugens & contriſtatus ſic
15 humiliabar. Et adverſũ me lætati ſunt, &
convenerunt: cõgregata ſunt ſup me fla-
16 gella, & ignoravi. Diſſipati ſunt, nec cõ-
puncti, tentaverũt me, ſubſãnaverunt me
ſubſannatione: frẽduerũt ſup me dentibꝰ
17 ſuis. Dñe, quãdo reſpicies? reſtitue animã
meam à malignitatẽ eorum, à leonibꝰ u-
18 nicam meã. Confitebor tibi in eccleſia
19 magna, in populo gravi laudabo te. Non
ſupergaudeant mihi qui adverſantur mi-
hi iniquè: qui oderunt me gratis & an-
20 nuunt oculis. Quoniã mihi quidẽ pacifi-
cè loquebantur: & in iracundia terræ lo-
21 quentes, dolos cogitabant. Et dilatave-
rũt ſup me os ſuũ: dixerũt; Eugè, eugè,
22 viderunt oculi noſtri. Vidiſti, Dñe, ne ſi-
23 leas: Dñe, ne diſcedas à me. Exurge et in-
tende judicio meo: Deꝰ meꝰ, & Dñs me-
24 us, in cauſã meã. Judica me ſecundũ ju-
ſtitiã tuam, Dñe Deus meꝰ, & non ſuper-
25 gaudeant mihi. Non dicant in cordibus
ſuis; Eugè, eugè, animæ noſtræ: nec dicãt;
26 Devoravimꝰ eũ. Erubeſcant & revere-
antur ſimul, qui gratulantur malis
meis. Induantur confuſione & reveren-
tiã qui magna loquuntur ſuper me.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

5 Γενηθήτωσαν ὡσεὶ (ʹ)χνοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, † ϗ
6 ἄγγελος κυρίου ἐκθλίβων αὐτούς. † Γενηθήτω ἡ ὁ-
δὸς αὐτῶν σκότος ϗ ὀλίσθημα, † ϗ ἄγγελος κυρίου
7 καταδιώκων αὐτούς. † Ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι
διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν, † μάτην ὠνείδισαν τὴν
8 ψυχήν μου. † (η) Ἐλθέτω αὐτοῖς παγὶς ἣν οὐ γινώ-
σκουσι, † ϗ ἡ θήρα ἣν ἔκρυψαν, (θ) Συλλαβέτω
αὐτούς, † ϗ ἐν τῇ παγίδι (ι) πεσοῦνται ἐν αὐτῇ.
9 † Ἡ δὲ ψυχή μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ κυρίῳ, † τερ-
10 φθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ. † Πάντα τὰ ὀστᾶ
μου ἐροῦσι, (κ) Κύριε τίς ὅμοιός σοι; † ῥυόμενος (λ)
πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ, † ϗ πτωχὸν ϗ
11 πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν. † Ἀναστάντες
μάρτυρες ἄδικοι, ἃ οὐκ ἐγίνωσκον, (μ) ἐπηρώτων
12 με. † (ν) Ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ (ξ) ἀντὶ κα-
13 λῶν, † ϗ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου. † Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ
αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι, ἐνεδυόμην σάκκον· † ϗ
ἐταπείνουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου, † ϗ ἡ προσευ-
14 χή μου εἰς κόλπον μου (ο) ἀποστραφήσεται. † Ὡς πλη-
σίον ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον οὕτως εὐηρέστουν, † ὡς
15 πενθῶν ϗ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην. † Καὶ
κατ᾽ ἐμοῦ (π) εὐφράνθησαν ϗ συνήχθησαν, † συνήχθησαν
16 ἐπ᾽ ἐμὲ μάστιγες ϗ οὐκ ἔγνων· † Διεσχίσθησαν καὶ οὐ
κατενύγησαν. † ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με
μυκτηρισμόν, † ἔβρυξαν ἐπ᾽ ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐ-
17 τῶν. Κύριε πότε ἐπόψῃ, † ἀποκατάστησον τὴν ψυ-
χήν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν, † ἀπὸ λεόντων
18 τὴν (ρ) μονογενῆ μου. † Ἐξομολογήσομαί (σ) σοι ϗ
ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ, † ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.
19 † Μὴ ἐπιχαρείησάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι (τ) μα-
ταίως, † οἱ (υ) μισοῦντές με δωρεάν, ϗ διανεύον-
20 τες ὀφθαλμοῖς. † Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν,
21 † ϗ (φ) ἐπ᾽ ὀργῇ δόλους διελογίζοντο. † Καὶ ἐ-
πλάτυναν ἐπ᾽ ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, † (χ) εἶπαν, Εὖγε,
22 εὖγε, εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. † Εἶδες κύριε, μὴ
23 παρασιωπήσῃς, † κύριε μὴ ἀποστῇς ἀπ᾽ ἐμοῦ. † Ἐξ-
εγέρθητι κύριε, ϗ πρόσχες τῇ κρίσει μου, † ὁ θεός
24 μου, ϗ ὁ κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου. † Κρῖνόν (ψ)
με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου † κύριε ὁ θεός μου,
25 ϗ μὴ ἐπιχαρείησάν μοι. † Μὴ εἴποισαν ἐν καρδίαις
αὐτῶν, Εὖγε, εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν· † μηδὲ (ω)
26 εἴποιεν, Κατεπίομεν αὐτόν. † Αἰσχυνθείησαν ϗ ἐντρα-
πείησαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου· † ἐν-
δυσάσθωσαν αἰσχύνην ϗ ἐντροπὴν † οἱ (ʹ) μεγαλορ-
ρημονοῦντες ἐπ᾽ ἐμέ.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

6 Fiant tanquã pulvis ante fa-
ciem venti: et angelus Domini[e]
tribulans eos. 7 Fiat via eorum
tenebræ, & lubricum: & ange-
lus Domini perſequens eos. 8
Quoniam (e) gratis abſconde-
runt [f] mihi interitum laquei
ſui: (f) ſupervacuè exprobrave-
runt animam meam. 9 Veniat il-
lis (g) laqueus, quem ignorant: &
[g] captio, quam occultaverunt,
comprehendat illos: & in la-
queum cadant in ipſum. 10 Ani-
ma autem mea exultabit in Do-
mino, delectabitur ſuper (h) ſalu-
tare ejus: 11 Omnia oſſa mea[h]
dicent; Domine, quis ſimilis tibi?
12 Eripiens inopem de manu[i]
fortiorum ejus, & egenum, &
pauperem à diripientibus eum. 13
[k]Inſurgentes teſtes iniqui, quæ
ignorabam, interrogabant me. 14
Retribuebant mihi mala (i) pro
bonis, et (k)[l]ſterilitatem animæ
meæ. 15 Ego autem, cùm mihi mo-
leſti (l) eſſent, induebar cilicio, 16
et humiliabã in jejunio animam
meam: & oratio mea in ſinum
meũ (m) convertetur. 17 Quaſi
(n) proximũ, quaſi fratrẽ noſtrũ,
ita complacebã: (o) quaſi lugens,
et contriſtatus, ſic[m]humiliabar.
18 Et[n]adverſùs (p) me lætati
ſunt, & convenerunt. [o]Congre-
gata ſunt ſuper me (q) flagella, et
ignoravi. 19[p] Diſſipati (r) ſunt,
nec compuncti: (ſ) tentaverunt
me, ſubſannaverũt me ſubſanna-
tione; frenduerũt ſuper me denti-
bus ſuis. 20 Domine, quando[q]
reſpicies? reſtitue animam meam
à (t) malignitate[r]eorum, à leo-
nibꝰ (u) unicã meã. 21 Confitebor
[ſ] tibi, et (x) in eccleſia magna,
in populo (y) gravi laudabo te. 22
Non ſupergaudeant mihi, qui ad-
verſantur mihi (z) vanè, qui ode-
runt me gratis, & annuũt oculis.
23 Quoniã mihi quidẽ (ω) paci-
ficè loquebantur, et in[t]iracun-
dia (aa) dolos cogitabant. 24 Et
dilataverunt ſuper me os ſuum:
dixerũt, Eugè, eugè, [v]viderunt
oculi noſtri. 25[x] Vidiſti, Domi-
ne, ne (bb) ſileas: Domine, ne diſce-
das à me. 26 Exurge, Domine, &
intende judicio meo, Deus meus,
& Dominus meus, in cauſam
(cc) meam. 27 Judica me ſecundùm (dd) juſtitiã tuam[y], Dominus Deus meus: & non ſuper- 24
gaudeant mihi. 28 Non dicant in cordibus ſuis, Eugè, eugè, animæ noſtræ: nec dicant, 25
Devoravimus eum. 29 Erubeſcant, &[z]revereantur ſimul, qui gratulantur malis meis. 30 Induantur confuſione, & verecundiâ, qui (ee) [aa]magna loquuntur ſuper me. 26

Verſio ÆTHIOPICA.

5 ለይኩኑ፡ከመ፡ጸበል፡ዘቅድመ፡ገጸ፡ነፋስ፡፡ወ 6
መልአከ፡እግዚአብሔር፡ለይሣቅዮሙ፡፡=፡
6 ለትኩን፡ፍኖቶሙ፡ ደኅፀ፡ወጽልመተ፡፡ ወመ 7
ልአከ፡እግዚአብሔር፡ለይስድዶሙ፡፡=፡እስ 8
7 መ፡በከንቱ፡ ኀብኡ፡ሊተ፡መሠገርተ፡ ያጥፍ
ኡኒ፡፡ወበከንቱ፡ አመንዘዝዋ፡ ለነፍስየ፡፡=፡
8 ለትምጽአሙ፡ መሠገርት፡ እንተ፡ ኢያእም 9
ሩ፡፡ ወተአኀዞሙ፡ መሠገርት፡ እንተ፡ኀብ
ኡ፡፡ወይደቁ፡ውስተ፡ይእቲ፡መሠገርት=፡፡
ወነፍስየሰ፡ትትፌሣሕ፡በእግዚአብሔር፡፡ ወ 10
9 ትትሐሠይ፡በአድኅኖቱ፡፡=፡ ኵሉ፡አዕጽም 11
ትየ፡ይብሉከ፡፡ እግዚኦ፡ መኑ፡ከማከ፡፡=፡
10 ታድኅኖ፡ለነዳይ፡እምእደ፡ዘይትዔገሎ፡፡ ለ 12
ነዳይ፡ወለምስኪን፡እምእደ፡ዘይመስጦ፡፡=፡
ተንሥኡ፡ሳዕሌየ፡ሰማዕተ፡ዐመፃ፡፡ ወዘኢየአ 13
ምር፡ነበቡ፡ሳዕሌየ፡፡=፡ ፈደዩኒ፡እኪተ፡ህየ 14
ንተ፡ሠናይት፡፡ ወአኅጥዕዋ፡ውሉደ፡ለነፍስ
11 የ፡፡=፡ ወአንሰ፡ሶበ፡ አስርሐኑ፡ለበስኩ፡ ሠ 15
12 ቀ፡፡=፡ ወአሕመምክዋ፡በጾም፡ለነፍስየ፡፡ 16
ወጸሎትየኒ፡ገብአ፡ውስተ፡ሕፅንየ፡፡=፡ ከመ 17
13 ዘ፡ለአኀዊየ፡ወለቢጽየ፡ ከማሁ፡አድሎኩ፡፡
ወከመ፡ ዘይላሑ፡ ወይቴክዝ፡ ከማሁ፡አትሐ
ትኩ፡ ርእስየ፡፡=፡ ተጋብኡ፡ሳዕሌየ፡ ወተፈ 18
14 ሥሑ፡፡ ተማከሩ ፡ ይቅስፉኒ ፡ ወኢያእምር
ኩ፡፡=፡ ተሰብሩ ፡ ወኢደንገፁ፡፡ ፈተኑኒ፡ 19
ወተሳለቁ፡ሳዕሌየ፡ወሠሐቁኒ፡፡ ወሐቀዩ፡ስነኒ
ሆሙ፡ሳዕሌየ፡፡=፡ እግዚኦ፡ማእዜኑ፡ትፌት 20
15 ሐ፡ሊተ፡፡አድኅና፡ለነፍስየ፡እምእከየ፡መግ
ባሮሙ፡፡ወእምአናብስት፡ ለብሕቱትየ፡፡=፡
16 እገኒ፡ለከ፡ እግዚኦ፡በውስተ፡ ማኅበር፡ ዐቢ 21
ይ፡፡ ወእሴብሐከ፡በውስተ፡ሕዝብ፡ክቡድ፡፡
ወኢይትፌሥሑ፡ሳዕሌየ፡እለ፡ ይጻልኡኒ፡ በ 22
17 ዐመፃ፡፡ እለ፡ይፃረሩኒ፡ በከንቱ፡ወይትቃጸቡ
ኒ፡በአዕይንቲሆሙ፡፡=፡እስመ፡ሊተሰ፡ሰላመ፡ 23
ይትናገሩኒ፡፡ወይመክሩ፡በቍጽር ፡ያመንስው
18 ኒ፡፡=፡ወአብቀዉ፡አፉሆሙ፡ሳዕሌየ፡፡ወይቤ 24
ሉ፡ እንቋዕ ፡ እንቋዕ ፡ ርኢናሁ፡ በአዕይንቲ
19 ነ፡፡=፡ርኢ፡እግዚኦ፡ወኢታርምም፡፡እግዚ 25
ኦ፡ኢትርሐቅ፡እምኔየ፡፡=፡ ተንሥእ፡እግ 26
ዚኦ፡አጽምእ፡ ፍትሕየ፡፡አምላኪየ፡እግዚ
20 እየ፡ውስተ፡ቅሥትየ፡፡=፡ ፍታሕ፡ሊተ፡ እ 27
ግዚኦ፡አምላኪየ፡ በከመ፡ጽድቅከ፡፡ ወኢይ
21 ትፌሥሑ፡ሳዕሌየ፡፡=፡ ወኢይበሉ፡ በልቦ 28
ሙ፡ እንቋዕ፡ እንቋዕ፡ሳዕለ፡ ነፍስየ፡፡ወኢይ
22 በሉ፡ውሕጥናሁ፡፡=፡ ወይትኀፈሩ፡ወይኅሰ 29
ሩ፡እለ፡ ይትፌሥሑ፡በሕማምየ፡፡=፡ለይል 30
23 በሱ፡ኀፍረተ፡ወኀሳረ፡ እለ ፡ የዐቢዩ ፡ አፉሆ
ሙ ፡ ለዕሌየ፡፡

MS.A. (ʹ) χνοῦς (η) Ἐλθάτω (θ) Συλλαβέτω αὐτόν, (ι) πεσεῖται (κ) Κύριε, κύριε τίς (λ) πτωχὸν ἐκ στερεωτέρων αὐτοῦ, (μ) ἠρώτων με. (ν) Ἀνταποδίδοσαν (ξ) ἀντὶ ἀγαθῶν, (ο) ἀποστραφέτω. (π) ηὐφράνθησαν (ρ) μονογενῆν μου. (σ) σοι ἐν ἐκκλησίᾳ (τ) ἀδίκως, (υ) μισοῦντες δωρεάν, (φ) ἐπ᾽ ὀργὴν (χ) εἶπον, (ψ) μοι (ω) εἴποισαν, (ʹ) μεγαλορημονοῦντες

INTERP. ÆTHIOP. [e]excrucians eos. [f]mihi laqueum ut perdant me: [g]laqueus, quẽ[h]dicent tibi; [i]eorum qui opprimunt eum, [k]Inſurgunt adverſus me teſtes, [l]et partu animã meam orbant. [m]humiliabam meipſum. [n] convenerunt adverſus [o] Conſultârunt ut me flagellent, &[p]Confracti ſunt, [q]reddes mihi judiciũ? [r]operum eorũ, [ſ]tibi Domine, [t]doloſè cogitabant & pertentabant me. [u] vidimus eum oculis noſtris: [x]Vide Domine, [y] Domine [z] revereantur qui [aa] magnificant ora ipſorum ſuper

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وليكونوا مثل الغبار امام الريح * وملاك الرب يحرجهم * لتكن طريقهم زلقة ظلمة * وملاك الرب 5 6
يطردهم * لانهم اخفوا لي هلاك فخهم مجانا * وعيروا نفسي باطلا * فليأت عليهم الفخ الذي لا 7 8
يعرفونه * والمصيدة التي اخفوها فلتصطدهم * وفي الفخ يقعون * نفسي تبتهج بالرب وتسر بخلاصه 9
* عظامي كلها تقول يا رب من يشبهك * تخلص المسكين من يدي من هو اقوى منه * والفقير 10
والبائس من يد الذين يخطفونهما * قام علي شهود الزور * وعما لم اعلم سائلوني * جازوني بدل 11 12
الخير شرا * وابادوا نفسي * وانا عندما قاوموني لبست مسحا * وبالصيام اذللت نفسي * وصلاتي عادت 13
الي حضني * مثل صاحب واخ لي * كذلك كنت ارضيه * وكمن ينوح ويقطب كذلك تواضعت * اجتمعوا 14 15
علي وفرحوا * اجتمع علي الاشرار ولم اعلم * تفرقوا ولم يندموا * جربوني وهزوا بي هزءا * صروا علي اسنانهم 16
* يا رب متى تنظر * رد نفسي عن شرهم * ومن الاسد نج وحدتي * اشكرك يا رب في جماعة كثيرة * 17 18
وفي شعب صالح اسبحك * لا تسر بي المعادين لي ظلما * الذين يبغضوني مجانا * ويتغامزون بعيونهم 19
* لانهم تكلموا معي بالسلامة * وبالغضب فكروا بالدغل وعلى المتواضعين في الارض يقولون 20
الكذب * وسعوا علي افواههم وقالوا نعما نعما رأت عيوننا * قد رأيت يا رب ولا تغفل * يا رب لا تبعد 21 22
عني * قم يا رب وانظر سريعا في قضائي * الهي وربي احكم في ظلامتي * احكم لي مثل برك * ربي 23 24
والاهي لا تسرهم بي * ولا يقولون في قلوبهم نعما هنيئا لنفوسنا * ولا يقولون قد ابتلعناه * ليخز 25 26
ويخجل جميعا الذين يفرحون بشروري * وليلبس الخزي والعار الذين يعظمون علي القول *

Et ſint veluti pulvis ante ventũ, & Ange- 5
lus Domini affligat eos. Sit via eorum la- 6
pſans, tenebroſa, & Angelus Domini inſe-
ctetur eos. Eò quòd abſconderunt mihi ex- 7
itium laquei ſui gratis, & improperârunt
animæ meæ injuſtè. Adveniat eis laqueus 8
quem ignorant: et rete, quod abſconderunt
mihi, capiat eos: & in laqueum cadant.
Anima mea exhilarabitur in Domino, & 9
exultabit in ſalute ejus. Oſſa mea cuncta 10
dicent; O Domine, quis eſt ſimilis tibi? li-
berator miſeri de manibus ejus qui poten-
tior eſt ipſo, & pauperis atque inopis de
manu eorũ qui rapiunt eos. Inſurrexerunt 11
in me teſtes falſitatis, & de eo quod ne-
ſcivi, interrogârunt me. Retribuerunt mihi 12
pro bono malũ, et perdiderunt animã meã.
Et ego, quum mihi reſtitiſſent, indutus ſum 13
cilicio, & jejunio humiliavi animam meã,
& oratio mea reverſa eſt in ſinum meum.
Tanquam proximo & fratri meo, ſic obſe- 14
quebar ei: & velut is qui gemit & a-
tratus eſt, ſic me humiliavi. Congregati 15
ſunt adverſùm me, & lætati ſunt: con-
gregati ſunt adverſùs me mali, & igno-
ravi. Diſſipati ſunt, & non pœnituit eos.
Tentaverunt me, & illuſerunt mihi illuſi- 16
one: frenduerunt in me dentibus ſuis. O 17
Domine, quando reſpicies? Revoca animã
meam à malignitate eorum, & à leone li-
bera ſingularitatem meam. Gratias agam 18
tibi, Domine, inter cœtum copioſum, & in
populo bono te celebrabo. Ne lætifices in 19
me adverſantes mihi iniquè, qui oderunt
me gratis, & invicem innuunt oculis ſuis.
Nam ipſi locuti ſunt mecum pacem, et cum 20
iracundia cogitârunt dolum, & de humi-
libꝰ in terra dicũt mendaciũ. Dilataverunt 21
adverſũ me ora ſua, & dixerunt; Euge,
euge, viderunt oculi noſtri. Jam vidiſti, O 22
Domine, ne negligas: O Domine, ne recedas
à me. Surge, O Domine, et vide citò judiciũ 23
meum: Deus meus, & Domine mi, judica
de oppreſſione mea: Judica mihi ſecun- 24
dùm juſtitiam tuam: Domine mi & Deus
meꝰ, ne lætifices eos in me. Neve dicant in 25
cordibus ſuis, Euge animabus noſtris, et ne
dicant, Jam deglutivimus eum. Confun- 26
dantur, et pudefiant ſimul qui gaudent de
malis meis: et induantur confuſione et opprobrio, qui magnificant in me ſermonem.

תהלים: לו לז

Magnificetur : ſemper dicent & ,meam juſtitiam *volentes* exultabunt & , Laudabunt
27 יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל
; tuam juſtitiam loquetur mea lingua Et .ſui ſervi pacem *volens* Dominus
28 יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ
.tuam laudem die omni
כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

PSAL. XXXVI. לו

interiori in impio prævaricationis Dictum .Davidi Domini ſervo Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב
2 *ſe ad* lenivit Quoniam .ejus *oculorum oppoſito ex* Dei pavor non : mei cordis
3 לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו
,iniquitas ejˀ oris Verba .*odiendum ad* ſuam iniquitatē *inveniendum ad* ,ipſius oculis in
4 בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃ דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן
: ſuo cubili *ſuper cogitabit* Iniquitatem .*benefaciendum ad* intelligere deſiit : dolus &
5 וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ אָוֶן יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ
cœlis in Domine .*reprobabit* non malum ;bonam non viam *ſuper ſe ſtatuet*
6 יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם
, *Dei* montes ſicut tua Juſtitia .*æthera* ad uſque tua veritas ; tua miſericordia
7 חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל
preciosa Quàm .Domine ſervabis animal & hominē : multa abyſſus tua judicia
8 מִשְׁפָּטֶךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ מַה־יָּקָר
.ſperabunt tuarum alarum umbra in hominum filii & ! Deus tua miſericordia
חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃
.eis dabis potum tuarū deliciarū torrente & ; tuæ domus pinguedine è Inebriabuntur
9 יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃
.lumen videbimus tuo lumine in : *vitarum* vena tecum Quoniam
10 כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃
.corde rectos ad tuam juſtitiam & ; te ſcientes ad tuam miſericordiam Trahe
11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
ceciderunt Ibi .me faciat *movere* ne impiorū manus & ; ſuperbiæ pes *me invadat* Ne
12 אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃ שָׁם נָפְלוּ
13 .ſurgere potuerunt non & ,ſunt expulſi : iniquitatis operarii
פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃

PSAL. XXXVII. לז

.iniquitatem facientes *in* zelaveris ne ; *malignos in ſuccenſeas* Ne .Davidi
1 לְדָוִד ׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃
.decident germinis olus ſicut & ; ſuccidentur velociter herba tanquam Quoniam
2 כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃
.veritatem paſce & , terram habita : bonum fac & , Domino in Spera
3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃
ſuper Devolve .tui cordis petitiones tibi dabit & ; Domino *ſuper* te delecta Et
4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־
5 .faciet ipſe & , eo *ſuper* ſpera & ; tuam viam Dominum
יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃

תרגום TARGUM.

27 יבועון ויחדון תבעי צדקי ויימרון תדירא
יסגי יקרא דיי דצבי שלמא דעבדיה׃
28 ולישני תרנן צדקתך כולי יומא תושבחתך׃

לו

1 לשבחא לעבדא דיי לדוד׃ אמר מרדא
2 לחיבא במציעות לבבי לית דחלתא דיי
3 לקבל עינוי׃ ארום שעיע ליה בעינוי למשכח
4 חובין למסני אולפנא׃ מלי פומיה רשעא
5 ונכילו פסק למשכל לאוטבא׃ רשעא
חשיל על שויה יתעתד על אורח דלא טב
6 ביש לא ירחק׃ יי בשמי שמיא טובך הימנותך
7 עד שחקי׃ צדקותך רמא היך טוריא תקיפיא
דינך עמיקין היך תהומא רבא בני נשא
8 ובעירא תפרוק יי׃ כמה יקיר טובך יי ובני
9 נשא בטלל שכינתך ישורון לרוחצן׃ יתרווין
כרהן ברכתא דביתך ומבוע בסימותך
10 תשקנון׃ ארום עמך טיפי מין חיין בזיו
11 יקרך נחמי נהורא׃ נגוד טובך על ידעך
12 וצדקתך על תריצי לבא׃ לא תארענני
רגלא דגיותנא וידיהון דרשיעיא לא
13 תטלטלנני׃ תמן נפלו עבדי שקר ידחין ולא
יוספון למקם׃

לז

1 לדוד לא תגרג במבאשין למהוי דכוותהון
ולא תטנין בעבדי טלומא למזדוג עמהון׃
2 מטול דסופיהון היך עסבא כסרהוביא
3 יתמוללון והיך ירוק דתאה יתרון׃ רחץ
במימרא דיי ועבד טב שרי ארעא וחסן
4 בהימנותא׃ ותתפנק על יי ויתן לך משאלי
5 לבך׃ גלי על יי ארחתך וסבור על מימריה
והוא יעבד׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Gaudeant & lætentur qui quærunt juſtitiam 27
meam : & dicant jugiter, Magnificetur
gloria Domini, qui vult pacem ſervi ſui. Et 28
lingua mea meditabitur juſtitiam tuam ; tota die laudem tuam.

Ad canendum ſervo Domini Davidi. 1

PSAL. XXXVI.

DIcit ſcelus impio in medio cordis *mei*, 2
Non eſt timor Domini coram oculis ejus.
Quia blanditur ſibi in oculis ſuis ut inve- 3
niat *peccata*, & odio proſequatur doctrinam. Verba oris ejus impietas & do- 4
lus : deſtitit intelligere, ut benefaceret.
Impietatem cogitat in cubili ſuo : manet in 5
via non bona ; malitiam non execratur.
Domine in cœlis cœlorum bonitas tua : fi- 6
des tua uſque ad æthera. Juſtitia tua excel- 7
ſa, ſicut montes fortes ; judicia tua profunda ſicut abyſſus magna : homines & jumenta ſalvabis Domine. Quàm precioſa 8
eſt miſericordia tua Dñe! homines autem in
umbra majeſtatis tuæ morabuntur cum fiducia. Inebriabuntur *quaſi* pinguedine be- 9
nedictionis domus tuæ ; & de ſcaturigine
dulcedinis tuæ potabis eos. Quoniam apud 10
te ſunt ſtillicidia aquæ viventis: *in ſplendore*
gloriæ tuæ videbimus lumen. Protrahe bo- 11
nitatem tuam ad cognoſcentes te : & juſtitiam tuam ad eos qui recti ſunt corde. Ne 12
occurrat in me pes ſuperbi ; & manus impiorum non *commoveant* me. Ibi cecide- 13
runt operarii falſitatis; impulſi ſunt, nec addunt ut ſurgant.

Davidi. 1

PSAL. XXXVII.

NE *exciteris* in malignos ut fias illis ſimilis ; nec zelaveris in operarios iniquitatis ut *conjungaris* cum eis. Quoniā finis eo- 2
rum ſicut herba ; citò ſuccidentur, & tanquam viriditas herbæ defluent. Confide in 3
verbo Domini, & fac bonum : inhabita
terram, & *fortis eſto* in fide. Et delectare 4
in Domino ; & dabit tibi petitiones cordis
tui. Manifeſta Domino viam tuam : & ſpe- 5
ra in verbo ejus, & ipſe operabitur.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

27 * ܢܫܒܚܘܢ ܘܢܚܕܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܒܙܟܘܬܝ : ܘܢܐܡܪܘܢ ܒܟܠܥܕܢ ܕܪܒ ܗܘ ܡܪܝܐ. ܕܨܒܐ
28 ܫܠܡܗ ܕܥܒܕܗ : * ܘܠܫܢܝ ܬܗܪܐ ܙܕܝܩܘܬܟ. ܘܟܠܗ ܝܘܡܐ ܬܫܒܘܚܬܟ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܘ *

1 * ܕܕܘܝܕ ܟܕ ܪܕܦ ܗܘܐ ܠܗ ܫܐܘܠ. ܘܠܢ ܡܟܣܢܘܬܐ
2 ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܘܬܘܒ ܡܡܠܠܐ ܥܠ ܐܠܗܘܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܕ. * ܡܬܪܢܐ ܥܘܠܐ ܚܛܝܬܐ
3 ܒܠܒܗ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܩܘܒܠ ܥܝܢܘܗܝ : * ܡܛܠ ܕܣܢܝܐ ܗܘ
4 ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܢܫܒܘܩ ܚܛܗܘܗܝ ܘܢܣܢܐ ܐܢܝܢ. * ܡܠܬܐ ܕܦܘܡܗ ܟܐܒܐ ܘܢܟܠܐ : ܘܠܐ ܨܒܐ
5 ܠܡܥܒܕ ܛܒܬܐ. * ܟܐܒܐ ܡܬܚܫܒ ܥܠ ܡܫܟܒܗ : ܘܡܗܠܟ ܒܐܘܪܚܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܫܦܝܪܐ
6 ܕܢܣܟܠ. * ܡܪܝܐ ܒܫܡܝܐ ܚܣܕܟ : ܘܗܝܡܢܘܬܟ ܥܕܡܐ ܠܥܢܢܝ ܫܡܝܐ. * ܙܕܝܩܘܬܟ ܐܝܟ ܛܘܪܐ
7
8 ܕܐܠܗܐ : ܘܕܝܢܝܟ ܐܝܟ ܬܗܘܡܐ ܪܒܐ. ܒܢܝܢܫܐ ܘܒܥܝܪܐ ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܡܪܝܐ : * ܡܐ ܣܓܝܐܝܢ
9 ܚܣܕܝܟ ܐܠܗܐ. ܘܒܢܝܢܫܐ ܒܛܠܠܐ ܕܟܢܦܝܟ ܢܬܛܫܘܢ : * ܢܪܘܘܢ ܡܢ ܫܘܡܢܗ ܕܒܝܬܟ.
10 ܘܡܢ ܢܚܠܐ ܕܒܣܝܡܘܬܟ ܬܫܩܐ ܐܢܘܢ : * ܡܛܠ ܕܥܡܟ ܡܒܘܥܐ ܕܚܝܐ ܗܘ. ܘܒܢܘܗܪܟ ܚܙܝܢܢ
11 ܢܘܗܪܐ : * ܛܪ ܚܣܕܝܟ ܠܩܪܝܒܝܟ. ܘܙܕܝܩܘܬܟ ܠܬܪܝܨܝ ܠܒܐ : * ܠܐ ܬܝܬܐ ܥܠܝܢ ܪܓܠܐ
12
13 ܥܫܝܢܬܐ : ܘܐܝܕܝܗܘܢ ܕܚܛܝܐ ܠܐ ܬܙܝܥܢ : * ܡܛܠ ܕܬܡܢ ܢܦܠܘ ܟܠ ܥܒܕܝ ܫܘܩܪܐ.
ܐܬܚܒܛܘ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܩܡ. * ܫܘܒܚܐ ܘܫܘܪܝܐ ܕܡܣܩܬܐ *

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܙ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܬܒܥ ܐܠܗܐ ܡܢ ܡܪܚܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܛ.
2 ܠܐ ܬܛܢ ܒܒܝܫܐ. ܘܠܐ ܬܩܢܐ ܒܥܒܕܝ ܥܘܠܐ : * ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܚܫܝܫܐ ܥܓܠ ܢܝܒܫܘܢ.
3 ܘܐܝܟ ܝܘܪܩܐ ܕܥܣܒܐ ܢܒܠܘܢ : * ܣܒܪ ܥܠ ܐܠܗܐ ܘܥܒܕ ܛܒܬܐ. ܥܡܪ ܒܐܪܥܐ ܘܒܥܝ
4 ܗܝܡܢܘܬܐ : * ܣܒܪ ܥܠ ܡܪܝܐ ܘܢܬܠ ܠܟ ܫܐܠܬܗ ܕܠܒܟ. * ܬܪܘܨ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܘܪܚܟ
5 ܘܣܒܪ ܒܗ : ܘܗܘ ܢܥܒܕ.

* Laudes canant & gaudeant qui volunt victoriam meam, dicantque omni tempore quòd magnus eſt Dñs, qui gratam habuit pacem ſervi ſui. Et lingua mea fatebitur juſtitiam tuam, totâque die laudes tuas. 27 28

PSAL. XXXVI.

Davidis: Quum ſectaretur eum Saul. Nobis autem objurgatio inimicorum noſtrorum. Ac præterea ſermo de Deitate. Verſus 24. 1

COntemplatur iniquus flagitium in corde 2
ſuo, quia non eſt timor Dei ante oculos
ejus : Quia exoſum eſt in oculis ejus relin- 3
quere peccata ſua, & odiſſe illa. Sermo o- 4
ris ejus dolor eſt atque fraus, nec vult agere
bonum. Dolorem cogitat ſuper cubile ſu- 5
um,& incedit per viam quæ nequaquam bona eſt, ut delinquat. Domine, in cœlo mi- 6
ſericordiæ tuæ, & fides tua uſque ad cœlos
cœli. Juſtitia tua ſicut montes, O Deus, & 7
judicia tua ſicut abyſſus magna : homines &
jumenta ſalvas tu, Domine. Quàm multæ 8
miſericordiæ tuæ, Deus. Et filii hominum
umbrâ alarum tuarum protegentur. Ine- 9
briabuntur pinguedine domûs tuæ, & de
torrente tuo ſuavi potabis eos : Quoniam 10
fons vitæ tecum eſt, & per lumen tuum videmus lumen. Cuſtodi miſericordiam tuam 11
vicinis tuis, & juſtitiam tuam rectis corde.
Ne adducas ſuper nos pedem fortem, & ma- 12
nus ſceleratorum ne moveat nos. Quoniam 13
ibi cadunt omnes operantes falſitatem : corruunt, nec valent ſurgere.

Laus, & initium gradûs.

PSAL. XXXVII.

Davidis. De iis qui dicunt, Qua de re non ſumit Deus vindictam de inſolentibus. Verſ. 49. 1

NE invideas ſceleſtis, neque zeleris faci- 2
entes iniquitatem. Quoniam ſicut feſtucæ confeſtim areſcunt, & ſicut olus viride
exiccantur. Spera in Deo & fac bonum : 3
habita in terra, & quære fidem : Spera in 4
Domino, & dabit tibi petitionem cordis tui:
Dirige coram Domino viam tuam, & ſpera 5
in eo, & ipſe faciet :

Verſio VULG. LAT.

27 Exultent & lætentur qui volunt juſtitiã
meam: & dicant ſemper; Magnificetur
28 Dominus, qui volunt pacẽ ſervi ejus. Et
lingua mea meditabitur juſtitiam tuã, to-
tâ die laudem tuam.

1 In finem, ſervo Domini ipſi David. XXXV.

2 DIxit injuſtus ut delinquat in ſemet-
ipſo: non eſt timor Dei ante ocu-
3 los ejus. Quoniã doloſè egit in conſpe-
ctu ejus: ut inveniatur iniquitas ejus ad
4 odium. Verba oris ejus iniquitas, & do-
5 lus: noluit intelligere ut benè ageret. In-
iquitatẽ meditat᷒ eſt in cubili ſuo: aſti-
tit omni viæ non bonæ, malitiã autẽ non
6 odivit. Domine, in cœlo miſericordia
7 tua: & veritas tua uſque ad nubes. Ju-
ſtitia tua ſicut montes Dei: judicia tua
abyſſus multa. Homines & jumenta ſal-
8 vabis, Domine: Quemadmodũ multipli-
câſti miſericordiã tuã, Deus. Filii autẽ
hominũ, in tegmine alarũ tuarũ ſpera-
9 bunt. Inebriabuntur ab ubertate do-
mûs tuæ: & torrente voluptatis tuæ po-
10 tabis eos. Quoniã apud te eſt fons vi-
tæ: & in lumine tuo videbimus lumen.
11 Prætende miſericordiã tuã ſcientibus te,
& juſtitiã tuã his, qui recto ſunt corde.
12 Non veniat mihi pes ſuperbiæ: & ma-
13 nus peccatoris non moveat me. Ibi ce-
ciderunt qui operantur iniquitatẽ: ex-
pulſi ſunt, nec potuerunt ſtare.

1 Pſalmus ipſi David. XXXVI.

NOli æmulari in malignantibus: neq;
2 zelaveris facientes iniquitatẽ. Quoniam
tanquàm fœnum velociter areſcent: &
quemadmodùm olera herbarum citò de-
3 cident. Spera in Domino, & fac bonita-
tem: & inhabita terram, & paſcêris in
4 divitiis ejus. Delectare in Domino: &
5 dabit tibi petitiones cordis tui. Revela
Domino viam tuam, & ſpera in eo: &
ipſe faciet.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

27 †(α)Ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείησαν. †(β) οἱ θέ-
λοντες τὴν δικαιοσύνην μου, †καὶ εἰπάτωσαν δι-
απαντὸς, (γ)Μεγαλυνθείη ὁ κύριος, †οἱ θέλοντες
28 τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ. † Καὶ ἡ γλῶσσά
μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, † ὅλην τὴν
ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

MS. A. (α)Ἀγαλλιάσοιντο, (β)ἐπὶ σοὶ οἱ θέλοντες (γ) Μεγαλυνθήτω

1 Εἰς τὸ τέλος, τῷ (α) δούλῳ κυρίου τῷ Δαυίδ. λε'.

2 †ΦΗσὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ,
†οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-
3 τοῦ. †Ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, † τοῦ εὑρεῖν
4 τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι. †Τὰ ῥήματα τοῦ
στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος. † οὐκ ἠβου-
5 λήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι. †Ἀνομίαν (β)ἐλο-
γίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, †παρέστη πάσῃ ὁδῷ
6 οὐκ ἀγαθῇ, †(γ)τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισε. †Κύ-
ριε ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, † καὶ ἡ ἀλήθειά
7 σου ἕως τῶν νεφελῶν. †Ἡ δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη
θεοῦ, †τὰ κρίματά σου (δ) ὡσεὶ ἄβυσσος πολ-
8 λή. †ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις κύριε, †Ὡς
ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου ὁ θεός· †(ε)οἱ δὲ υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἐλπιοῦσι.
9 †Μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος οἴκου σου, †καὶ τὸν
10 χειμάῤῥουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς. †Ὅτι
παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, † ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα
11 φῶς. †Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκου-
σί σε, † καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ
12 καρδίᾳ. † Μὴ (ζ) ἐλθέτω μοι ποὺς ὑπερηφανίας,
13 † καὶ χεὶρ (η) ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με. † Ἐκεῖ
(θ) ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, †
ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

MS. A. (α) Δαυὶδ ψαλμός. (β) διελογίσατο (γ) κακίᾳ δὲ οὐ (δ) ἄβυσσος πολλή. (ε) οἱ δὲ οἱ (ζ) ἐλθάτω (η) ἁμαρτωλοῦ μὴ σαλεύσει με. (θ)ἔπεσον

1 (α) Τῷ Δαυίδ. λς'.

†ΜΗ` παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, † μη-
2 δὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. †Ὅτι ὡσεὶ
χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, † καὶ ὡσεὶ λά-
3 χανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. † Ἔλπισον ἐπὶ
κύριον, καὶ ποίει χρηστότητα, † καὶ κατασκήνου τὴν
4 γῆν, καὶ (β)ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς. †Κα-
τατρύφησον τοῦ κυρίου, καὶ (γ) δώσει σοι τὰ αἰτή-
5 ματα τῆς καρδίας σου. † Ἀποκάλυψον πρὸς
κύριον τὴν ὁδόν σου, † καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιήσει.

MS.A. (α) Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) ποιμανθήσει (γ) δῴη

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

31 *Exultent, & lætentur, qui volunt juſtitiam meam: & dicant ſemper, Magnificetur Dominus, qui volunt pacem ſervi ejus. 32 Et lingua mea meditabitur juſtitiam tuam, totâ (ff) die laudem (gg) tuam.* 27 28

(a) In finem, ſervo Domini Davidi. XXXV. 1

1 DIXIT (b) *injuſtus,* 2
ut delinquat in ſemet-
ipſo: non eſt timor Dei ante ocu-
los ejus. 2 Quoniam doloſe egit 3
[a] in conſpectu ejus; ut (c)
inveniret iniquitatem ſuam, &
odiſſet. 3 Verba oris ejus iniqui- 4
tas, & dolus: noluit intellige-
re, ut benè ageret. 4 Iniquitatem 5
meditatus eſt in cubili ſuo: aſti-
tit omni viæ non bonæ: (d) [b]
malitiam autem non odivit. 5
Domine, in cœlo miſericordia 6
tua: & veritas [c] tua(e) uſque
ad nubes. 6 Juſtitia(f) tua, ſicut 7
montes Dei; judicia tua(g) ſicut
abyſſus multa. 7 Homines &
jumenta ſalvabis, Domine: (h)
Quemadmodũ multiplicáſti mi- 8
ſericordiam tuam, Deus. 8 Filii
autem hominum (i) in tegmine
alarum tuarum ſperabunt: 9 In- 9
ebriabuntur ab ubertate domûs
tuæ: & (k) torrentem volupta-
tis tuæ potabis eos. 10 Quoniam 10
apud te eſt fons vitæ: in lumine
tuo videbim᷒ lumen. 11 [d] Præ- 11
tende miſericordiam tuam ſcien-
tibus te, & juſtitiam (l) tuam
iis qui recto ſunt corde. 12 Non 12
veniat mihi pes ſuperbiæ: &
manus peccatorum non moveat
me. 13 Ibi ceciderunt (m) 13
omnes, qui operantur iniquita-
tem: expulſi ſunt, & non potu-
erunt ſtare.

Ipſi David. XXXVI. 1

1 NOLI (a) *æmulari in*
malignantibus: neque ze-
laveris facientes iniquitatem.
2 Quoniam, tanquam fœ- 2
num, velociter areſcent: &
quemadmodùm [a] olera (b) her-
barum, citò decident. 3 Spera in Domino, & fac bonitatem, & [b] inhabita terram: & 3
paſcêris in divitiis ejus. 4 Delectare in Domino: & dabit tibi petitiones cordis tui. 4
5 Revela ad (d) Dominum viam tuam: & ſpera in eo, & ipſe faciet. 5

Verſio ÆTHIOPICA.

ለይትፈሥሑ ፡ ወይትሐሠዩ ፡ እለ፡ ይፈቅድ 31
ዋ፡ለጽድቅየ፡፡ወይበሉ፡በኵሉ፡ ጊዜ፡ ለዐቢ
ይ፡እግዚአብሔር፡፡ እለ ፡ ይፈቅዱ ፡ ሰላመ፡
ገብርከ፡፡=፡ ልሳንየ ፡ ያነብብ ፡ ጽድቀከ፡ 32
ወኵሎ ፡ አሚረ ፡ ስብሐቲከ፡፡=፡

ፍጻሜ ፡ ዘገብረ ፡ እግዚአብሔር፡
ዘደዊት፡፡

ሀቱ ይነብብ፡ኃጥእ፡በዘ፡ያስሕት፡ ርእሶ፡ 1
ወአልቦ ፡ ፍርሀተ ፡ እግዚአብሔር፡ ቅድመ፡
አዕይንቲሁ፡፡=፡ እስመ፡ፀልሐወ፡በልሳኑ፡፡ 2
ሶበ ፡ ትረክቦ ፡ ኃጢአቱ ፡ ይጸልአ፡፡=፡
ቃለ ፡ አፉሁ ፡ ዐመፃ ፡ ወጕሕሉት፡፡ ወኢፈ 3
ቀደ ፡ ይለቡ ፡ ከመ ፡ ያሠኒ፡፡=፡ ወሐለየ፡ 4
ዐመፃ ፡ በውስተ ፡ ምስካቡ፡፡ ወቆመ ፡ በፍ
ኖተ ፡ እንተ ፡ በኵሉ ፡ ኢኮነት ፡ ሠናይተ፡፡
ወኢተሀከዮ ፡ ለእኪት፡፡=፡ እግዚኦ፡ 5
በሰማይ ፡ ሣህልከ፡፡ ወጽድቅከኒ ፡ እስከ፡
ደመናት፡፡=፡ ወርትዕከኒ ፡ ከመ ፡ አድባረ፡ 6
እግዚአብሔር፡፡ ኵነኔከ ፡ ዕሙቅ ፡ ጥ
ቀ፡፡=፡ ሰብአ ፡ ወእንስሳ ፡ ታድኅን ፡ እግ 7
ዚኦ፡፡ በከመ ፡ አብዛኅከ ፡ ምሕረተከ፡
እግዚኦ፡፡=፡ ደቂቀ ፡ እጓለ ፡ እመሕያ 8
ው ፡ ወይትዌከሉ ፡ በታሕተ ፡ ክነፊከ፡፡=፡
ወይረውዩ ፡ እምጠለ ፡ ቤትከ፡፡ ወትሰቲዮ 9
ሙ ፡ እምፈለገ ፡ ትፍሥሕትከ፡፡=፡ እ 10
ስመ ፡ እምኀቤከ ፡ ነቅዐ ፡ ሕይወት፡፡ በብ
ርሃንከ፡ንሬኢ፡ብርሃነ፡፡=፡ ስፋሕ ፡ ምሕ 11
ረተከ ፡ እግዚኦ ፡ ላዕለ ፡ ለለ ፡ ያአምሩከ፡፡
ወጽድቅከኒ ፡ ለርቱዓነ ፡ ልብ፡፡=፡ ኢይም 12
ጽአኒ ፡ እግረ ፡ ትዕቢት፡፡ ወእደ፡ኃጥእ፡ ኢ
ይሁከኒ፡፡=፡ ህየ፡ወድቁ ፡ ኵሎሙ፡ገበር 13
ተ ፡ ዐመፃ፡፡ ይሰደዱ ፡ ወኢይክሉ ፡ ቀዊመ፡፡

ዘደዊት፡፡

ሀገ ኢትቅናዕ ፡ ላዕለ ፡ እኩያን፡፡ ወኢት 1
ቅናዕ ፡ ላዕለ ፡ ገበርተ ፡ ዓመፃ፡፡=፡ እስ 2
መ ፡ ከመ፡ሣዕር፡ ፍጡነ፡ ይየብሱ፡፡ ወከመ፡
ኀመልማለ ፡ ሐምል ፡ ፍጡነ ፡ ይወድቁ፡፡=፡
ተወከል፡ በእግዚአብሔር ፡ ወግበር ፡ ሠና 3
የ፡፡ ወየኀድረከ፡ ደበ ፡ ምድር፡፡ ወይሬ
እየከ ፡ ደበ ፡ ብዕለ፡፡=፡ ተፈሣሕ ፡ በእግ 4
ዚአብሔር፡ወይሁበከ፡ስእለተ፡ ልብከ፡፡=፡
ክሥት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ፍኖተከ፡፡ወ 5
ተወከል ፡ቦቱ፡ ወእቱ፡ ይገብር፡ለከ፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. *PSAL.* xxxv. [a] linguâ ſuâ; cùm invenitur iniquitas ejus, odit. [b] neque tædet eum malitiæ. [c] etiam tua [d] Extende miſericordiam tuam, Domine, *PSAL.* xxxvi. [a] Olus viride, citò [b] inhabitare te faciet ſuper terram, & paſcet te divitiis

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

27 * يبتهج ويسر الذين يهوون بري * وليقولوا في كل حين ليعظم الرب * الذين يريدون سلامة
28 عبدك * لساني يتلو عدلك ويمجدك النهار كله * اللليلويا *

1 * المزمور الخامس والثلثون * مسالة طالوت اياه وكيف اعطاه
العهود وفيه تبكيت المنافقين وذكر اللاهوت * وعدده * كو * استيخن *

2 3 * يقول مخالف الناموس انه يخطي في ذاته * وليس خوف الله امام عينيه * لانه صنع الغش
4 5 قدامه * لما وجد خطيته وابغضها * كلام فيه اثم وغش * لم يرد ان يفهم ليعمل الخير * وفكر في
6 الاثم على مضجعه * ووقف في كل طريق غير صالحة * ولم يثقل عليه الشر * يا رب في السماء
7 رحمتك * وبرك ينتهي الى السحاب * عدلك مثل جبال الله * احكامك مثل اللجج العميقة * الناس
8 والبهايم انت تخلصهم * يا رب * مثلما اكثرت رحمتك * يا الله وبنو البشر بظلال كنفك
9 10 يستترون * ومن دسم بيتك يشبعون * ومن وادي نعمتك يشربون * لان ينبوع الحياة عندك *
11 12 بنورك نعاين النور * ابسط رحمتك على الذين يعرفونك * وعدلك لمستقيمي القلوب * لا
13 تحساني ارجل المتعظمين * ولا ترعرعني ايدي الخاطيين * لان هناك سقط عاملوا الاثم ابعدوا
فلم يستطيعوا القيام * اللليلويا * المزمور السادس والثلثون *

1 * موعظة وتعليم * وعدده كز استيخن * لا تغاير فاعلي الشر * ولا تغاير صانعي
2 3 الاثم * لانهم مثل العشب سريعا يجفون * ومثل البقل الاخضر عاجلا يذبلون * توكل على الرب
4 واصنع الخير * واسكن على الارض وارع على غناها * افرح بالرب فيعطيك مطلوبات قلبك
5 * اكشف سبلك للرب وتوكل عليه * وهو يصنع لك *

Exultent et lætentur qui volunt juſtitiam 27
meã: & dicant in omni momento, Magnifi-
cetur Domin᷒, qui cupiunt ſalutẽ ſervi tui.
Lingua mea meditatur æquitatem tuã, & 28
glorificationem tuam die totá. Alleluja.

PSAL. XXXV.

Petente eum Saule. Et quomodo 1
inierit cum eo fœdera. Præter-
ea continetur in eo objurgatio
in ſceleſtos, & mentio Divini-
tatis. Et numerus ver. 26.

D*Icit refractarius legis peccaturum ſe* 2
intra ſemetipſum, & non eſt timor
Dei ante oculos ejus; Quia dolum egit in 3
conſpectu ejus, quando invenit peccatum
ſuum & odivit illud. Sermo oris ejus ini- 4
quitas & dolus; noluit intelligere, ut fa-
ceret bonum. Architectatus eſt iniquita- 5
tem ſuper cubili ſuo. Stetit in omni via
non bona, & non fuit oneroſum ei flagi-
tium. O Domine, in cœlo miſericordia tua, 6
& juſtitia tua pervenit ad nubes; Æqui- 7
tas tua veluti montes Dei: judicia tua ve-
luti abyſſi profundæ. Hominum & jumen-
torum tu es Salvator, O Domine; Quo 8
pacto multiplicáſti miſericordiam tuam,
O Deus! Quinetiam filii hominum ſub
umbra alæ tuæ protegentur, Et deliciis 9
domûs tuæ ſaturabuntur, & de torrente
voluptatis tuæ bibent. Quoniam fons 10
vitæ apud te eſt, per lumen tuum videbi-
mus lumen. Extende miſericordiam tuam 11
in eos, qui te cognoſcunt: & juſtitiam
tuam in rectos cordibus. Non terebunt 12
me pedes ſuperborum, neque tremefacient
me manus peccatorum. Quoniam ibi ceci- 13
derunt operantes iniquitatem: amoti ſunt,
& non potuerunt ſurgere. Alleluja.

PSAL. XXXVI.

Admonitio, & documentum. Et 1
numerus ver. 27.

N*E æmuleris operantes malum, & ne*
invideas facientibus iniquitatem:
Quoniam ipſi veluti herba velociter a- 2
reſcent, & tanquam olus viride citò mar-
ceſcent. Confide in Domino, & fac bonũ: 3
& habita in terra, & paſcere divitiis
ejus. Lætare in Domino, & largietur ti- 4
bi optata cordis tui. Detege ſemitas tuas 5
Domino, et confide in eo, et ipſe faciet tibi.

Tace .meridiem sicut *tuum judicium* & ; tuam justitiam lumen sicut educet Et
6 7 והוציא כאור צדקך ומשפטך כצהרים׃ דום
facientem virum in ; *suam viam secundantem in succenseas* ne ,*eum expecta* & , Domino
ליהוה והתחולל לו אל תתחר במצליח דרכו באיש עשה
succenseas ne ; *excandescentiam* relinque & ,*naso à* Remitte .*versutias*
8 מזמות׃ הרף מאף ועזב חמה אל תתחר
expectantes & ; excidentur maligni Quoniam .malefaciendum ad veruntamen
9 אך להרע׃ כי מרעים יכרתון וקוי
;impius non &,paululum adhuc Et .terram accipient hæreditate ipsi Dominum
10 יהוה המה יירשו ארץ׃ ועוד מעט ואין רשע
,terram capient hæreditate humiles Et .*ipse* non & ,ejus locum *super* advertes &
11 והתבוננת על מקומו ואיננו׃ וענוים יירשו ארץ
; justum contra impius *Machinans* .pacis multitudine *super* delectabuntur &
12 והתענגו על רב שלום׃ זמם רשע לצדיק
quòd vidit quia ;ei ridebit Dominus .suis dentibus eum *super frendens* &
13 וחרק עליו שניו׃ אדני ישחק לו כי ראה כי
projiciendum ad,suum arcum tetenderunt & ,impii *solverunt* Gladium .ejus dies veniet
14 יבא יומו׃ חרב פתחו רשעים ודרכו קשתם להפיל
ingredietur eorum Gladius .via rectos *mactandum ad* ; *egenum & , afflictum*
15 עני ואביון לטבוח ישרי דרך׃ חרבם תבוא
copia præ justo paululum *Bonum* .confringentur eorum arcus & ; corũ cor in
16 בלבם וקשתותם תשברנה׃ טוב מעט לצדיק מהמון
sustentans & ; confringentur impiorum brachia Quia .*magnorum* impiorum
17 רשעים רבים׃ כי זרועות רשעים תשברנה וסומך
corũ hæreditas & ; perfectorũ dies Dominus *Sciens* .Dominus justos
18 צדיקים יהוה׃ יודע יהוה ימי תמימם ונחלתם
famis diebus in & ; malo tempore in afficientur pudore Non .erit seculum in
19 לעולם תהיה׃ לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון
; *agnorum pretiositas* sicut Domini inimici &,peribunt impii Quia .saturabuntur
20 ישבעו׃ כי רשעים יאבדו ואיבי יהוה כיקר כרים
; *reddet* non & , impius *accipiens* Mutuum .defecerunt *fumo in* ,defecerunt
21 כלו בעשן כלו׃ לוה רשע ולא ישלם
; terram accipient hæreditate *ejus* benedicti Quia .*dans & ,miserescens* justus &
22 וצדיק חונן ונותן׃ כי מברכיו יירשו ארץ
ejꝰ viam & , *firmantur* hominis gressus Domino A .excidentur *ejus* maledicti &
23 ומקלליו יכרתו׃ מיהוה מצעדי גבר כוננו ודרכו
.ejus manum *sustentans* Dominus quia ; *protelabitur* non , ceciderit Cùm .volet
24 יחפץ׃ כי יפל לא יוטל כי יהוה סומך ידו׃
ejus semen *&* ; derelictum justum vidi non & , senui etiam , fui Puer
25 נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו
.benedictionẽ in ejus semẽ & ; *mutuans & miserans* die Omni .panem quærens
26 מבקש לחם׃ כל היום חונן ומלוה וזרעו לברכה׃
;judicium *diligens* Dominus Quia .seculum in *habita* & ; bonum fac & ,malo à Recede
27 28 סור מרע ועשה טוב ושכן לעולם׃ כי יהוה אהב משפט
impiorum semen & ; custodientur seculũ in : suos misericordes derelinquet non &
ולא יעזב את חסידיו לעולם נשמרו וזרע רשעים
.eam super seculum in habitabunt & ; terram accipiẽt hæreditate Justi .succidetur
29 נכרת׃ צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה׃

תרגום TARGUM.

ויפוק היך נהורא צדקך ודינך היך טיהרא׃ 6
שתוק קדם יי ואוריך ליה לא תתגרג 7
ברשיעא דמצלח אורחיה בגברא דעבד עיצת
חטאין׃ אוריך מרגיז ושבוק רתחא לא 8
תתגרג ברם לאבאשא׃ מטול דמבאשין 9
ישתיצון ודסברין במימרא דיי הנון ירתון
ארעא׃ ותוב כזעיר וליתר רשיעא ותתבין על 10
אתריה וליתוי׃ ועינותנין ירתון ארעא 11
ויתפנקון על סגיעות שלמא׃ חשב רשיעא 12
ביש על צדיקא ומעסי עלוי ככוי׃ יי יגחך 13
עלוי ארום חמא ארום על יומא דתבריה׃
חרבא שליפו רשיעיא ומתחו קשתהון 14
למקטול עניי וחשיכי למכוס תריצי אורחא׃
סיפיהון תעול בלבהון וקשתתהון יתברון׃ טב 15 16
קדם יי זעירות צדיקיא מרכפת רשיעין
סגיעין׃ ארום דרועי דרשיעיא יתברון 17
ותמיך צדיקיא מימרא דיי׃ ידיעין קדם 18
יי יומיהון דשלמין ואחסנתהון לעלם תהי׃
לא יבהתון בעדן בישתא וביומי אולצנא 19
סבעין׃ ארום רשיעיא ייבדון ובעלי דבביא 20
דיי היך יקר פלגיסין דמן אולא מתפטמין
וסופיהון מתנכסין היכנא רשיעי יסופון
ובתנן גהנם יגמרון׃ מוזיף רשיעא ולא 21
פרע וצדיק מחים ויהב׃ מטול דמתברכין 22
במימרא ירתון ארעא ודמתלטטין במותא
ישתיצון׃ מן קדם יי פסיעתוי דגברא 23
מתקנן ואורחתיה יתרעי׃ ארום יפול 24
מרע לא ימות מטול דיי סעד בידיה׃ טלי 25
הוית ברם סיבית לא חמית צדיקא שביקא
ובנוי תבעין לחמא מחוסרנא׃ מן בגלל 26
דכל יומא חיס ומוזיף ודרעיה לברכתא׃ סטי 27
מביש ועבד טיבו ושרי לחיי עלמא׃ ארום 28
יי רחים דינא ולא ישבוק ית חסידוי לעלם
מנטרין ובניהון דרשיעיא ישתצון׃ צדיקיא 29
יחסנון ארעא וישרון לעלמין עלה׃

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

Et *exibit* sicut *lux justitia tua* ; & judicia 6
tua sicut *meridies*. Tace coram Domino, 7
& expecta eum : ne *excites [teipsum] in*
impium prosperam viam suam reddentem ;
hominem exequentem consilium peccato-
rum. Procul sis ab iracundia, & missum 8
fac furorem : ne *incitatus* fueris ut nequi-
ter facias. Quoniam qui nequiter agunt, 9
exterminabuntur : & qui confidunt in ver-
bo Domini, ipsi hæreditabunt terram. Et 10
adhuc modicum, & non erit impius : &
intendes ad locum ejus, & non erit. Et 11
mites hæreditabunt terram, & delectabun-
tur in multitudine pacis. Cogitat impius 12
malum adversus justum : & frendet super
eum dentibus suis. Dominus subsannabit 13
eum ; quoniam prospicit, quòd adventet
dies contritionis ipsius. Gladium evagina- 14
verunt impii, & tetenderunt arcum suum
ut interficiant egenos & obscuros, ut ma-
ctent rectos via. Gladius eorum penetret 15
in cor eorum : & arcus eorum confringan-
tur. Melius est coram Domino modicum 16
justi, quàm divitiæ peccatorum multæ. Quo- 17
niam brachia impiorum confringentur : su-
stentat autem justos *Verbum Domini*. 18
Cogniti sunt coram Domino dies perfectorũ;
& hæreditas eorum in æternum erit. Non 19
confundentur in tempore malo ; & in die-
bus famis saturabuntur. Quoniam impii 20
peribunt & auctores inimicitiæ Domini,
sicut gloria vervecum, *qui primùm impin-
guantur, ac* tandem jugulantur ; sic impii
deficient, & in fumo gehennæ consumen-
tur. Mutuat impius & non reddit ; justus 21
verò miseretur, & donat. Propterea qui 22
benedicuntur in verbo [*ejus,*] hæredita-
bunt terram : & qui maledicuntur in *morte*
excidentur. A præsentia Domini gressus 23
hominis diriguntur : & via ejus grata erit.
Et si ceciderit in infirmitatẽ, non morietur : 24
quoniam Dominus sustinet eum manu.
Puer fui, nunc autem senui, & non vi- 25
di justum derelictum : nec filios ejus quæ-
rentes panem præ inopia. Propterea quod 26
tota die miseretur, & commodat : et
semen ejus in benedictione. Recede à *ma-* 27
lo, et operare bonum : ut habites in *vita
sempiterna*. Quoniam Dominus amat ju- 28
dicium ; et non deseret *misericordes* suos ;
in æternum custodientur : et filii impio-
rum exterminabuntur. Justi hæredita- 29
bunt terram, et habitabunt in secula su-
per eam.

Versio SYRIACA. cum Interpretatione LATINA.

6 ܘܢܦܩ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ ܙܕܝܩܘܬܟ. ܘܕܝܢܟ ܐܝܟ ܛܗܪܐ: * ܫܐܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܨܠܝ ܩܕܡܘܗܝ.
7 ܘܠܐ ܬܚܣܡ ܒܓܒܪܐ ܕܥܒܕ ܥܘܠܐ ܘܡܨܠܚܐ ܐܘܪܚܗ: * ܐܬܢܝܚ ܡܢ ܚܡܬܐ ܘܐܬܬܢܝܚ
8 ܡܢ ܪܘܓܙܐ. ܘܠܐ ܬܚܣܡ ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܬܐ: * ܡܛܠ ܕܒܝܫܐ ܢܣܘܦܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܣܟܝܢ 9
10 ܠܡܪܝܐ ܢܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ: * ܠܒܬܪ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ ܬܒܥܝܘܗܝ ܠܪܫܝܥܐ ܘܠܐ ܢܫܬܟܚ. ܘܬܚܪ ܒܗ
11 ܒܕܘܟܬܗ ܘܠܐ ܡܫܬܟܚ: * ܘܡܣܟܢܐ ܢܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ. ܘܢܬܒܣܡܘܢ ܒܣܓܝܐܘܬ ܫܠܡܐ:
12 13 * ܡܬܚܡܬ ܪܫܝܥܐ ܥܠ ܙܕܝܩܐ. ܘܚܪܩ ܥܠܘܗܝ ܫܢ̈ܘܗܝ: * ܘܡܪܝܐ ܓܚܟ ܒܗ.
14 ܡܛܠ ܕܚܙܐ ܕܡܛܐ ܝܘܡܗ: * ܣܝܦܐ ܫܠܦܘ ܪ̈ܫܝܥܐ ܘܡܬܚܘ ܩܫܬܐ. ܕܢܩܛܠܘܢ
15 ܠܡܣܟܢܐ ܘܠܒܨܝܪ̈ܐ: ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܬܪ̈ܝܨܢ ܐܘܪ̈ܚܬܗܘܢ. * ܣܝܦܗܘܢ ܬܥܘܠ ܒܠܒܗܘܢ:
16 17 ܘܩܫܬܬܗܘܢ ܢܬܬܒܪܢ. * ܦܩܚ ܩܠܝܠ ܠܙܕܝܩܐ: ܡܢ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪ̈ܫܝܥܐ. * ܡܛܠ
18 ܕܪ̈ܥܝܗܘܢ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܢܬܬܒܪܢ: ܣܡܟ ܠܙܕܝܩܐ ܡܪܝܐ. * ܘܝܕܥ ܡܪܝܐ ܝܘܡܬܗܘܢ ܕܬܡܝܡܐ:
19 ܘܝܪܬܘܬܗܘܢ ܠܥܠܡ ܬܗܘܐ. * ܠܐ ܢܒܗܬܘܢ ܒܫܥܬܐ ܒܝܫܬܐ: ܘܒܝܘܡܬܐ ܕܟܦܢܐ ܢܣܒܥܘܢ.
20 * ܡܛܠ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܐܒܕܝܢ: ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܡܫܬܡܢܝܢ ܡܬܚܪܒܝܢ. ܘܐܝܟ ܬܢܢܐ ܫܠܡܝܢ:
21 22 * ܝܙܦ ܪܫܝܥܐ ܘܠܐ ܦܪܥ. ܘܙܕܝܩܐ ܡܪܚܡ ܘܝܗܒ: * ܦܣܘܩܐ * * ܡܛܠ ܕܡܒܪܟܘܗܝ
23 ܕܡܪܝܐ ܢܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ. ܘܡܠܝܛܘܗܝ ܢܣܬܝܦܘܢ: * ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܡܬܬܩܢܝܢ ܗܠܟܬܗ ܕܓܒܪܐ.
24 ܘܐܘܪܚܗ ܗܘ ܡܬܪܨ: * ܡܛܠ ܕܐܢ ܢܦܠ ܠܐ ܡܬܬܙܝܥ. ܕܡܪܝܐ ܐܚܝܕ ܒܐܝܕܗ: * ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܘܣܒܝܬ.
25 26 ܘܠܐ ܚܙܝܬ ܙܕܝܩܐ ܕܫܒܝܩ: ܘܙܪܥܗ ܕܒܥܐ ܠܚܡܐ. * ܐܠܐ ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܡܪܚܡ
27 ܘܡܘܙܦ: ܘܙܪܥܗ ܡܬܒܪܟ. * ܥܒܘܪ ܡܢ ܒܝܫܬܐ ܘܥܒܕ ܛܒܬܐ: ܐܬܬܢܝܚ ܠܥܠܡ.
28 * ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܕܝܢܐ ܪܚܡ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܙܕܝܩܘܗܝ: ܐܠܐ ܠܥܠܡ ܢܛܪ ܠܗܘܢ. ܘܙܪܥܗܘܢ
29 ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܐܘܒܕ: * ܘܙܕܝ̈ܩܐ ܢܐܪܬܘܢ ܐܪܥܐ. ܘܢܥܡܪܘܢ ܒܗ ܠܥܠܡ:

Prodétq; ut lumen justitiã tuam, & judicia 6
tua ceu meridiem. Pete à Domino, & ora in 7
conspectu illius, & ne invideas viro facienti
iniquitatẽ, cujus prospera est via. Sile à fu- 8
rore, & quiesce ab ira, neque æmuleris ad
perpetrandã iniquitatem. Quia maligni de- 9
ficiunt ; at qui sperant in Domino, hæredi-
tate possidebunt terram. Post tempus breve 10
quæres scelestum, & non erit : & intueberis
locũ ejus, nec invenietur. Pauperes autẽ hæ- 11
reditariò possidebunt terrã, & oblectabun-
tur pace multâ, Succenset iniquus justo, stri- 12
détque dentibus suis in eum : At Dominus ir- 13
ridebit eum, quia novit advenisse diem ejus.
Gladium evaginaverunt scelerati, ac teten- 14
derunt arcum ad interficiendos pauperes at-
que inopes, & eos quorum rectæ sunt viæ.
Gladius eorum intret in cor ipsorum, & ar- 15
cus eorum confringantur. Præstantiꝰ est mo- 16
dicum justo, quàm possessio multa iniquorũ.
Quoniam brachia impiorum confringentur ; 17
fulcit justos Dominus. Et novit Dominus di- 18
es innocentium, & hæreditas eorum in æter-
num erit. Non confundentur in hora mala, 19
& in diebus famis saturabuntur. Quoniam 20
impii pereunt, & inimici Domini saginati
absumuntur, & velut fumus deficiunt. Mu- 21
tuatur impius, & non solvit : at justus mise-
retur, & tribuit.

* *Sectio.* *

Quoniam benedicti à Domino, hæreditate 22
possidebunt terram : & maledicti ab eo, con-
sumentur. A conspectu Domini diriguntur 23
gressus viri, & viam ejus ipse dirigit. Quo- 24
niam si cadat, non læditur : nam Dominus te-
net manum ejus. Puer eram & senui, nec vi- 25
di justum destitutum fuisse, neque semen ejus
petiisse panẽ : Imò totâ die miseretur & cõ- 26
modat, et semen ejꝰ benedicitur. Devita malũ 27
et fac bonum ; quiesce in æternum : Quia 28
Dominus judicium diligit, et non destituit ju-
stos suos, sed in perpetuum servat eos ; se-
men verò impiorum deperdit. At justi hæ- 29
reditariò terram acquirunt, et habitant super
eam in seculum.

Verſio VULG. LAT.

6 Et educet quaſi lumen juſtitiam tuam,
& judicium tuum tanquàm meridiem:
7 Subditus eſto Domino, & ora eum.
Noli æmulari in eo, qui proſperatur
in via ſua; in homine faciente inju-
8 ſtitias. Deſine ab ira, & derelinque
furorem: noli æmulari ut maligneris.
9 Quoniam qui malignantur, extermina-
buntur: ſuſtinentes autem Dominum,
10 ipſi hæreditabunt terram. Et adhuc
puſillum, & non erit peccator: &
quæres locum ejus, & non invenies.
11 Manſueti autem hæreditabunt terram,
& delectabuntur in multitudine pacis.
12 Obſervabit peccator juſtum: & ſtri-
13 debit ſuper eum dentibus ſuis. Domi-
nus autem irridebit eum: quoniam
14 proſpicit quòd veniet dies ejus. Gla-
dium evaginaverunt peccatores: in-
tenderunt arcum ſuum, Ut dejiciant
pauperem & inopem: ut trucîdent re-
15 ctos corde. Gladius eorum intret in
corda ipſorum: & arcus eorum con-
16 fringatur. Melius eſt modicum juſto,
17 ſuper divitias peccatorum multas. Quo-
niam brachia peccatorum conteren-
tur: confirmat autem juſtos Dominus.
18 Novit Dominus dies immaculatorum:
& hæreditas eorum in æternum erit.
19 Non confundentur in tempore ma-
lo, & in diebus famis ſaturabuntur:
20 Quia peccatores peribunt. Inimici
verò Domini mox ut honorificati fu-
erint & exaltati: deficientes, quemad-
21 modùm fumus deficient. Mutuabitur
peccator, & non ſolvet: juſtus autem mi-
22 ſeretur et tribuet. Quia benedicentes
ei hæreditabunt terram: maledicentes
23 autem ei diſperibunt. Apud Dominum
greſſus hominis dirigentur: et viam ejus
24 volet. Cùm ceciderit, non collidetur:
25 quia Dominus ſupponit manũ ſuam. Ju-
nior fui, etenim ſenui: et non vidi ju-
ſtum derelictũ, nec ſemen ejus quærens
26 panem. Totâ die miſeretur et commo-
dat: et ſemen illius in benedictione
27 erit. Declina à malo, et fac bonũ: et in-
28 habita in ſeculũ ſeculi. Quia Dñs amat
judiciũ, et non derelinquet ſanctos ſuos:
in æternum conſervabuntur. Injuſti pu-
29 nientur: et ſemen impiorũ peribit. Ju-
ſti autem hæreditabunt terram: et in-
habitabunt in ſeculum ſeculi ſuper eã.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

6 † Καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, † καὶ τὸ
7 κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν. † Ὑποτάγηθι τῷ κυ-
ρίῳ, καὶ ἱκέτευσον αὐτόν. † μὴ παραζήλου ἐν τῷ
κατευοδουμένῳ ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, † ἐν ἀνθρώπῳ ποι-
8 οῦντι (δ) παρανομίας. † Παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐγ-
καταλιπε θυμόν, † μὴ παραζήλου ὥστε πονηρεύεσθαι.
9 † Ὅτι οἱ πονηρευόμενοι (') ἐξολοθρευθήσονται, † οἱ
δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον, αὐτοὶ κληρονομήσουσι (ε)
10 τὴν γῆν. † Καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ (") ὑπάρξῃ ἁμαρ-
τωλός, † καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ, † καὶ οὐ μὴ εὕ-
11 ρῃς. † Οἱ δὲ πραεῖς κληρονομήσουσι γῆν, † καὶ κα-
12 τατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει (ζ) εἰρήνης. † Παρατη-
ρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, † καὶ βρύξει ἐπ' αὐ-
13 τὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ. † Ὁ δὲ κύριος ἐκγελάσε-
ται αὐτόν, † ὅτι προβλέπει ὅτι ἥξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.
14 † Ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοί, † ἐνέτει-
ναν τόξον αὐτῶν, τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένη-
15 τα, † τοῦ σφάξαι τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. † Ἡ ῥομ-
φαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, † καὶ
16 τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείη. † Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δι-
17 καίῳ † ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν. † Ὅτι βρα-
χίονες ἁμαρτωλῶν συντριβήσονται, † ὑποστηρίζει δὲ
18 τοὺς δικαίους ὁ κύριος. † Γινώσκει κύριος τὰς ὁ-
δοὺς τῶν ἀμώμων, † καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς (η) τὸν
19 αἰῶνα ἔσται. † Οὐ καταισχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονη-
20 ρῷ, † καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται. † Ὅτι οἱ
ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, † οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα
τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, † ἐκλείποντες
21 ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον. † Δανείζεται ὁ ἁμαρτωλός,
καὶ οὐκ ἀποτίσει, † ὁ δὲ δίκαιος οἰκτείρει καὶ (θ) δι-
22 δοῖ. † Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν,
23 † οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν (°) ἐξολοθρευθήσονται. † Πα-
ρὰ κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται,
24 † καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ (ι) θελήσει. † Ὅταν πέσῃ οὐ κα-
ταραχθήσεται, † ὅτι κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.
25 † Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, † καὶ οὐκ εἶ-
δον δίκαιον ἐγκαταλελειμμένον, † οὐδὲ τὸ σπέρμα
26 αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους. † Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ (κ)
δανείζει, † καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται. †
27 Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθόν, † καὶ κα-
28 τασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. † Ὅτι κύριος ἀγαπᾷ
κρίσιν, † καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, † εἰς
τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται· † (λ) ἄμωμοι ἐκδικηθή-
σονται, † καὶ σπέρμα ἀσεβῶν (μ) ἐξολοθρευθήσεται.
29 † Δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, † καὶ κατασκη-
νώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.

MS.A. (δ) παρανομίαν. (') ἐξολεθρευθήσονται, (ε) γῆν. (") ὑπάρξει ὁ ἁμαρτωλός, (ζ) εἰρήνης ἐπ' αὐτῆς. (η) αἰῶνα (θ) δίδωσιν. (°) ἐξολεθρευθήσονται. (ι) θελήσει σφόδρα. (κ) δανείζει ὁ δίκαιος, καὶ (λ) ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται, (μ) ἐξολεθρευθήσεται.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

6 Et educet quaſi lumen juſtitiã 6
tuã, et judicium tuũ tanquã [c]
meridiẽ. (e) Subdit° eſto Domino, 7
& [d] ora eum. 7 Noli æmulari
in eo, qui proſperatur [e] in via
ſua, in homine faciente injuſtiti-
as. 8 Deſine ab ira, & [f] de- 8
relinque furorem. Noli æmulari
ut maligneris: 9 Quoniã qui ma- 9
lignantur, exterminabuntur: ſuſ-
tinentes autem Dominũ, ipſi hæ-
reditabunt terram. 10 Et adhuc 10
puſillum, & non erit peccator: et
quæres locum ejus, & non inve-
nies. 11 Manſueti autem hære- 11
ditabũt terrã, & delectabuntur
in multitudine pacis. 12 Obſer- 12
vabit peccator juſtũ: & ſtridebit
ſuper eum dentibus ſuis. 13 Do- 13
minus autem irridebit eum: quo-
niam proſpicit, quòd veniet di-
es ejus. 14 Gladium evaginave- 14
runt peccatores: intenderunt ar-
cum ſuum: 15 ut [g] dejiciant
inopem, et pauperem, ut trucident
rectos corde. 16 Gladius eorum 15
intret in cor eorum: & arcus eo-
rum conterantur. 17 Melius eſt 16
modicum juſto, ſuper divitias
peccatorum multas. 18 Quoni- 17
am [h] brachia peccatorum con-
terentur: (f) confirmat autem
juſtos (g) Dominus. 19 (h) No- 18
vit Dominus vias immaculato-
rum: & hæreditas eorum in æ-
ternum erit. 20 Non confunden- 19
tur in [i] tempore morbi: & in
diebus famis ſaturabuntur. [k]
Quia peccatores peribunt: 21 in- 20
imici (i) verò Domini ſtatim,
ut honorificati fuerint, & exal-
tati, deficientes quemadmodùm
fumus, (k) defecerunt. 22 Mu- 21
tuatur peccator, & non ſolvet:
juſtus autem miſeretur, & [l]
commodat. 23 Quia (l) bene- 22
dicentes eũ hæreditabunt terrã:
maledicentes autẽ (m) eũ, diſper-
ibunt. 24 [m] A Domino greſſus 23
hominis diriguntur: & viam ejus
(n) volet: 25 Cùm ceciderit, non 24
collidetur: quia Dominus (o)[n]
confirmat manum ejus. 26 (p)
Junior fui, etenim ſenui: & nõ 25
vidi juſtum derelictum, nec ſe-
men ejus [o] quærens panes. 27
Totâ die miſeretur, & (q) com- 26
modat: & ſemen illius in bene-
dictione erit. 28 Declina à 27
malo, & fac bonum: & inhabi-
ta in ſeculum (r) ſeculi. 29 Quia Dominus amat judicium, & non derelinquet ſanctos ſuos: 28
in æternum conſervabuntur: 30 (ſ)[p] immaculati vindicabuntur, & ſemen impiorum peribit. 31 Juſti autem hæreditabunt terram: & inhabitabunt in ſeculum ſeculi ſuper eam. 29

Verſio ÆTHIOPICA.

ወያወጽእ፡ከመ፡ብርሃን፡ለጽድቅከ፡፡ ወፍት 6
ሕከኒ፡ከመ፡መዓልት፡፡ ግነይ፡ለእግዚአብሔ
ር፡ወተጸመደ፡፡=፡ ወኢትቅናዕ፡ሳዕለ፡ዘይደ 7
ሉ፡በሕይወቱ፡፡ ወሳዕለ፡ሰብእ፡ዘይገብር፡
ዐመፃ፡፡=፡ ኅድጋ፡ለመዐት፡ወግድፋ፡ለቍጥ 8
ዓ፡፡ወኢትቅናዕ፡ከመ፡ታሕሥም፡፡=፡ እስ 9
መ፡እለ፡ያኀሥሙ፡ይሤረዉ፡፡ ወእለሰ፡ይት
ዔገሥዎ፡ለእግዚአብሔር፡እሙንቱ፡ይወርስ
ዋ፡ለምድር፡፡=፡ ወዓዲ፡ኅዳጥ፡ ኢይሄሉ፡ 10
ኃጥእ፡፡ተኃሥሥ፡ወኢትረክብ፡መካኖ፡፡=፡
ወየዋሃንሰ፡ይወርስዋ፡ ለምድር፡፡ ወይትፌሥ 11
ሑ፡በብዙኀ፡ ሰላም፡፡=፡ ያስተሐይጾ፡ኃጥ 12
እ፡ለጻድቅ፡፡ ወየሐቂ፡ስነኒሁ፡ሳዕሌሁ፡፡=፡
ወእግዚአብሔርሰ፡ይስሕቆ፡፡ እስመ፡ ያቀድ 13
ሞ፡አእምሮ፡ከመ፡በጽሐ፡ዕለቱ፡፡=፡ሰይፎ 14
ሙ፡መልሑ፡ኃጥአን፡፡ወወሰቁ፡ቀስቶሙ፡፡=፡
ከመ፡ይቅትልዎ፡ለነዳይ፡ወለምስኪን፡፡ ወከ 15
መ፡ይርግዝዎሙ፡ለርቱዓነ፡ልብ፡፡=፡ ሰይፎ 16
ሙ፡ይበእ፡ውስተ፡ልቦሙ፡፡ ወይትቀጥቀጥ፡አ
ቅስቲሆሙ፡፡=፡ ይኄይስ፡ኅዳጥ፡ዘበጻድቅ፡፡ 17
እምብዙኀ፡ብዕለ፡ኃጥአን፡፡=፡ እስመ፡ይ 18
ትቀጠቀጥ፡ ኀይሎሙ፡ ለኃጥአን፡፡ ያጸንዖ
ሙ፡ እግዚአብሔር፡ ለጻድቃን፡፡ወያአምር፡ 19
እግዚአብሔር፡ፍኖተ፡ንጹሐን፡፡ ወለዓለም፡
ውእቱ፡ርስቶሙ፡፡=፡ ወኢይትኀፈሩ፡በመዋ 20
ዕለ፡ እኩይት፡፡ ወይጸግቡ፡ በመዋዕለ፡ረኃ
ብ፡፡ወኃጥአንሰ፡ይትሐጐሉ፡፡=፡ ወጸላእቱ 21
ሰ፡ለእግዚአብሔር፡ሶበ፡ከብሩ፡ወተለዓሉ፡፡
የኀልቁ፡ወይጠፍኡ፡ከመ፡ጢስ፡፡=፡ ይትሌ 22
ቃሕ፡ኃጥእ፡ወኢይፈዲ፡፡ ወጻድቅሰ፡ይምሕ
ር፡ወይሁብ፡፡=፡ እስመ፡እለ፡ ይባርክዎ፡ይ 23
ወርስዋ፡ለምድር፡፡ወእለሰ፡ ይረግምዎ፡ይሤ
ረዉ፡፡=፡ እምኀበ፡እግዚአብሔር፡ይጸንዕ፡ 24
ሑረቱ፡ ለሰብእ፡፡ ለዘይፈቅድ፡ ፍኖቶ፡ፈድ
ፋደ፡፡=፡ እመኒ፡ወድቀ፡ኢይደነግፅ፡፡እስመ፡ 25
እግዚአብሔር፡ይሰውቆ፡እዴሁ፡፡=፡ ወርዘ 26
ውኩኒ፡ወረሳእኩ፡፡ ወጻድቅሰ፡ዘይትገደፍ፡
ኢርኢኩ፡፡ ወዘርኡኒ፡ኢይፄንስ፡እክለ፡፡=፡
ወኵሎ፡አሚረ፡ይምሕር፡ወይሌቅሕ፡፡ ወዘ 27
ርኡሂ፡ውስተ፡በረከት፡ይሄሉ፡፡=፡ ተገሐስ፡ 28
እምእኩይ፡ ወግበር፡ ሠናየ፡፡ወትነብር፡ ለዓ
ለም፡ዓለም፡፡=፡ እስመ፡ጽድቀ፡ያፈቅር፡ 29
እግዚአብሔር፡፡ ወኢየገድፎሙ፡ለጻድቃ
ን፡፡ ወለዓለም፡ የዐቅቦሙ፡፡=፡ ወይትቀበ 30
ሎሙ፡ ለንጹሐን፡፡ ወይሤረው፡ ዘርኦሙ፡ ለኃ
ጥአን፡፡=፡ወጻድቃንሰ፡ ይወርስዋ፡ለምድር፡፡ 31
ወይነብሩ፡ውስቴታ፡ለዓለም፡ዓለም፡፡=፡

INTERP. ÆTHIOP. [c] diem. [d] adhære illi. [e] in vita ſua, [f] amanda faſtidium. [g] occidant pauperem & inopem, & ut confodiant [h] robur peccatorum conteretur: [i] tempore malo: [k] Et peccatores quidẽ [l] donat. [m] A parte Dñi firmantur greſſ⁹ hominis, ut volet viam ej⁹ ſemper: [n] ſupponit [o] pane carens. [p] & ſuſcipiet immaculatos, & ſemen

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * ويخرج مثل النور عدلك * ومثل الظهيرة احكامك * اخضع للرب وتضرع اليه * لا تغاير
7 المنجح في طريقه في حياته بانسان يصنع الاثم * اكفف من السخط ودع الغضب * لا تباري
8 الشرير * فان فاعلي الشر يبيدون * والذين يصبرون للرب يرثون الارض * عن قليل لا يوجد
9 الخاطي * تطلب مكانه فلا تجده * واما اهل الدعة فيرثون الارض * ويتنعمون بكثرة السلامة
10 * الخاطي يرصد الصديق ويصر عليه اسنانه * والرب يهزا به * لانه سبق فراي ان يومه ياتي
11 * استل الخطاة سيوفهم واوتروا قسيهم * ليصرعوا المسكين والبايس * ويذبحوا المستقيم قلبه
12 * سيفهم يدخل في قلبهم * وقسيهم تنكسر * الخير اليسير للصديق افضل من كثرة غناء الخطاة
13 * لان سواعد الخطاة تنكسر * والرب يثبت الصديق * الرب يعرف طريق الذين بلا عيب وميراثهم
14 يكون الى الابد * لا يخزون في زمان السوء * وفي ايام الغلاء يشبعون * لان الخطاة يهلكون واعداء
15 الرب حين يتمجدون ويرتفعون * يفنون فناء مثل الدخان اذا فني * الخاطي يقترض ولا يوفي *
16 واما البار يتراف ويعطي * لان الذين يباركونه يرثون الارض والذين يلعنونه يستاصلون
17 * الرب يقوم خطوات الانسان ويهوى طريقه * فاذا سقط لا ينزعج * لان الرب ممسك بيده * كنت
18 صبيا وشخت * ولم ار صديقا يخلي الرب عنه * ولا ذريته طلبت خبزا * النهار كله يرحم ويقرض *
19 ونسله يكون مباركا * ابعد عن الشر واصنع الخير * واسكن الى ابد الابد * لان الرب يحب
20 العدل * ولا يضيع اصفياءه * يحفظهم الى ابد الابد * والذين بلا عيب ياخذون انتقامهم *
21 ونسل المنافقين يبيد * واما الصديقون يرثون الارض ويسكنون فيها الى الابد *

Et educet ut lumen juſtitiam tuam, & ut 6
meridiem judicia tua. Subjice te Domino, 7
& ſupplica ei. Ne æmuleris proſperum in
via ſua, dum vivit: hominem qui perpe-
trat ſcelus: Cohibe te ab ira, & omitte fu- 8
rorem; ne imiteris malignum. Nam ope- 9
rantes malum, peribunt: & qui expectant
Dominum, hæreditabunt terram. Paulò 10
poſt non invenietur peccator: quæres lo-
cum ejus, & non invenies illum. At verò 11
manſueti hæreditabunt terram, & ob-
lectabuntur in multitudine pacis. Pecca- 12
tor inſidiatur juſto, & frendet contra
eum dentibus ſuis. At Dominus illudit ei: 13
quoniam prævidit diem ejus eſſe ventu-
rum. Evaginaverunt peccatores gladium 14
ſuum, & intenderunt arcus ſuos: ut pro-
ſternerent pauperem, & inopem, & ju-
gularent rectum corde. Gladius eorum in- 15
tret in cor eorum, & arcus eorum confrin-
gantur. Facultates modicæ juſto, præſtant 16
multitudini divitiarum peccatorum. Quo- 17
niam brachia peccatorum confringentur:
& Dominus confirmat juſtum. Dominus 18
ſcit viam eorum qui ſine labe ſunt, & hæ-
reditas eorum erit in ſeculum. Non con- 19
fundentur in tempore calamitatis, & in
diebus caritatis ſaturabuntur: Quoniam 20
peccatores peribunt, & inimici Domini,
dum gloriantur & extolluntur, deficiunt
penitus ut fumus quum evaneſcit. Pecca- 21
tor mutuatur, & non ſolvit: verùm juſtus
miſeretur, & tribuit. Nam qui benedi- 22
cunt ei, hæreditabunt terram; et qui male-
dicunt ei, eradicabuntur. Dominus dirigit 23
greſſus hominis: & grata illi erit via e-
jus; Quumque ceciderit, non perturbabi- 24
tur, quia Dominus tenens eſt manum ejus.
Fui puer & ſenui, & non vidi juſtum 25
derelictum à Domino, neque progeniem
ejus petere panem. Die totâ miſeretur & 26
mutuò dat, & generatio ejus erit bene-
dicta. Recede à malo, & fac bonum, & 27
habita in ſeculum ſeculi. Nam Domi- 28
nus diligit æquitatem, neque perdet e-
lectos ſuos: conſervabit eos in ſeculum
ſeculi. Et qui ſine macula ſunt, ſument 29
vindictam ſuam. Et progenies iniquorum
peribit: At verò juſti hæreditabunt ter- 30
ram, et habitabunt in ea in æternum.

תהלים : לח

Lex .judicium loquetur ejus lingua & ; sapientiam loquetur justi Os
30 פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת 31
: justum impius *Speculans* .ejus *gressus nutabit* non : ej° corde in ejus Dei
31 אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק 32
nec : ejus manu in eum derelinquet non Dominus .eum interimere *quærens* &
32 וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא 33
; ejus viam custodi & ,Dominum *ad* Expecta .*eum judicari in* eum condemnabit
33 יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ 34
Vidi .videbis ,*impios succidi in* : terram *hæreditandum ad* ,te exaltabit &
34 וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ רָאִיתִי 35
: *ipse* non ecce & ,transivit Et .viridis laurus sicut *se diffundentem* & ; *terrificum* impium
35 רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ 36
quia ; rectum vide & *integrum* Custodi .inventus est non & ,eum quæsivi &
36 וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמָר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־ 37
novissimum ; pariter delebuntur prævaricantes Et .pax *viro novissimum*
37 אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית 38
eorum fortitudo ; Domino à justorum salus Et .*exciditur* impiorum
38 רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם 39
eos eruet , eos eruet & , Dominus eos adjuvabit Et .angustiæ tempore in
39 בְּעֵת צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם 40
.eo in speraverunt quia ; eos servabit & , impiis ab
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בוֹ׃

PSAL. XXXVIII. לח

tuo *furore* in ne Domine .commemorandum ad David *Canticum*
1 מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ 2
tuæ sagittæ Quoniam .me corripias tua *excandescentia* in & ; me arguas
2 תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי־חִצֶּיךָ 3
mea carne in *integritas* Non .tua manus me super descendit & ; me in *sunt defixæ*
3 נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי 4
Quoniam .*mei peccati faciebus* à meis ossibus in pax non : tuam iram propter
4 מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃ כִּי 5
.me *præ* fuerunt *graves* grave onus sicut ; meum caput pertransierunt meæ iniquitates
5 עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃
, sum *Contortus* .*meæ stultitiæ faciebus* à ; mei livores tabuerunt , *Fœtuerunt*
6 הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ נַעֲוֵיתִי 6 7
mea ilia Quoniam .ambulavi *atratus* die omni : *valde usque* sum *depressus*
7 שַׁחֹתִי עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ כִּי־כְסָלַי 8
sum attritus & ,sum Debilitatus .mea carne in *integritas* non & ; *fœdo* fuerunt plena
8 מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃ נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי 9
; meū desideriū omne te coram Domine .mei cordis *palpitatione præ* rugii : *valde usque*
9 עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי׃ אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי 10
me dereliquit , circuivit meum Cor .absconditum est non te à meū suspiriū &
10 וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי 11
,*me Diligentes* .mecum non ipsi etiam ,meorū oculorum lumen & : mea fortitudo
11 כֹחִי וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ אֹהֲבַי 12
.steterunt longinquo à mei propinqui & ; steterunt meæ plagæ regione è mei *socii &*
12 וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃

תרגום TARGUM.

30 פּוּמָא דְצַדִּיקָא רָנֵין חוּכְמְתָא וְלִישָׁנֵיהּ
31 מְמַלְּלָא דִינָא׃ נִימוֹסָא דֶאֱלָהֵיהּ בְּלִבֵּיהּ לָא
32 מוֹדְעוֹעִין אִסְתַּוֹרוֹי׃ מְסַתְּכֵי רַשִׁיעָא לְצַדִּיקָא
33 וּבָעֵי לְמִקְטְלֵיהּ׃ יְיָ לָא יִשְׁבְּקִנֵּיהּ בִּידֵיהּ וְלָא
34 יְחַיְּבִנֵּיהּ בְּמִדַּיְנֵיהּ׃ סְבַר בְּמֵימְרֵיהּ דַיְיָ וּטַר
אָרְחֵיהּ וִירוֹמְמִנָךְ לְמַחְסַן אַרְעָא בְּאִשְׁתֵּצָיוּת
35 רַשִׁיעַיָּא תֶּחֱמֵי׃ חֲמִיתִי רַשִׁיעָא תַּקִּיפָא וְחַסִּין
36 הֵיךְ אִילָן יְצִיב וְעָבוֹף׃ וּפְסַק מִן עָלְמָא וְהָא
37 לֵיתוֹי וּבְעֵיתֵיהּ וְלָא אִשְׁתְּכַח׃ נְטַר
שְׁלִימוּתָא וַחֲמֵי תְרִיצוּתָא אֲרוּם דְסוֹף בַּר
38 נָשָׁא שְׁלָמָא׃ וּמָרוֹדִין יִשְׁתֵּיצוּן כַּחֲדָא
39 סוֹפֵיהוֹן דְרַשִׁיעַיָּא שֵׁיצָיָא׃ וּפוּרְקָנָא דְצַדִּיקַיָּא
40 מִן קֳדָם יְיָ עוּשְׁנְהוֹן בְּעִדָּן עָקְתָא׃ וְסַיְּעִנּוּן
יְיָ וְשֵׁיזִבִינּוּן שֵׁיזִיב יָתְהוֹן מִן חַיָּבַיָּא וִיפָרְקִנּוּן
מְטוּל דְאִתְרְחִיצוּ בְּמֵימְרֵיהּ׃

לח

1 תֻּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד דִּכְרָנָא טָבָא עַל יִשְׂרָאֵל׃
2 יְיָ לָא בְרוּגְזָךְ תְּכַסֵּן יָתִי וְלָא בִרְתְחָךְ
3 תְּרְדֵּי יָתִי׃ מְטוּל דְּגִירָךְ אִתְחַתְּן עֲלַי וּשְׁרַת
4 עֲלַי מְחַת יְדָךְ׃ לֵית אָסוּ בְגוּשְׁמִי מִן קֳדָם
רוּגְזָךְ לֵית שְׁלָם בְּאֵבָרַי מִן קֳדָם חוֹבָי׃
5 אֲרוּם חוֹבַי עֲבָרוּ רֵישִׁי הֵיךְ מְטוּל יַקִּיר
6 יְקַרוּ מִנִּי׃ סְרִיאוּ מְאִיסוּ הַלְבִּישׁוּשַׁי מִן קֳדָם
7 טַפְשׁוּתִי׃ עֲקִימִית שְׁחִית עַד לַחֲדָא כָּל יוֹמָא
8 חַבִּיר הַלֵּכִית׃ אֲרוּם כִּסְלַי אִתְמַלְיָן
9 קְרִיחְתָּא וְלֵית אָסוּ בְּגוּשְׁמִי׃ פָּגִית וְאִתְמַכִּית
10 עַד לַחֲדָא רְגִישִׁית מִנְּהָמוּתָא דְלִבִּי׃ יְיָ
לְקִבְלָךְ כָּל רְגִיגְתִּי וְתִינְחָתִי מִנָּךְ לָא מִטַּמְּרָא׃
11 לִבְבִּי צְמַרְמַר שְׁבַקְנִי חֵילִי וּנְהוֹר עֵינַי בְּרַם
12 הִנּוּן לֵיתֵיהוֹן עִמִּי׃ רְחִימַי וְחַבְרַי מִקָּבֵל
מַכְתְּשִׁי קָמוּ וְקָרִיבַי מֵרָחִיק קָיְמִין׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Os juſti eloquitur ſapientiam : & lingua 30
ejus profatur judicium. Lex Dei ipſius in 31
corde ejus; non nutabunt greſſus ejus. In- 32
ſidiatur impius juſto, & quærit interficere
eum. Dn̄s non derelinquet eum in manu 33
ejus : & non damnabit eum cum judicium
de eo aget. Confide in verbo Domini, & 34
cuſtodi viam ejus : & exaltabit te ut poſſi-
deas terram : cùm exterminati fuerint im-
pii, conſpicies. Vidi impium fortem & va- 35
lidum, ſicut arborem indigenam & fronde-
ſcentem. Et defecit à ſeculo, & ecce non 36
erat : & quæſivi eum, & non eſt inventus.
Serva integritatem & reſpice rectum: quo- 37
niam finis hominis eſt pax. Prævaricatores 38
autem excindentur ſimul : finis impiorum
exitium. Redemptio autem juſtorum à con- 39
ſpectu Domini : fortitudo eorum in tem-
pore anguſtiæ. Et auxiliatus eſt eis Do- 40
minus & liberavit eos: eruit eos à ſceleratis,
& redemit eos, quoniam ſperaverunt in
verbo ejus.

Canticum Davidis in memoriam *bo-
nam ſuper Iſrael.*

PSAL. XXXVIII.

DOmine ne in furore tuo arguas me, ne- 2
que in ira tua caſtiges me. Quoniam ſa- 3
gittæ tuæ irruerunt in me, & manſit ſuper
me vulnus manus tuæ. Non eſt ſanitas in 4
corpore meo propter iram tuā: non eſt pax
in membris meis propter peccatum meum.
Quoniam iniquitates meæ tranſierunt ſuper 5
caput meum : quaſi onus grave graviores
fuerunt meipſo. Computruerunt et tabu- 6
erunt cicatrices meæ propter ſtultitiam me-
am. Recurvus factus ſum, et inclinatus ma- 7
jorem in modum: tota die atratus ince-
ſſi. Quoniam lumbi mei impleti ſunt 8
combuſtione : et non eſt ſanitas in corpore
meo. *Debilitatus* ſum et humiliatus ſum 9
vehementer : ſtrepitum edidi præ tumultu
cordis mei. Domine coram te omne deſi- 10
derium meum; et ſuſpirium meum à te non
eſt abſconditum. Cor meum horruit; dere- 11
liquit me virtus mea, et lumen oculorum
meorum : atque iidem ipſi non ſunt me-
cum. Amici mei et proximi mei è regione 12
vulneris mei ſteterunt: propinqui verò mei
procul conſtiterunt.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

30 * ܚܟܡܬܐ ܪܢܐ ܦܘܡܗ ܕܙܕܝܩܐ. ܘܠܫܢܗ ܡܡܠܠ ܕܝܢܐ : * ܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗܐ ܒܠܒܗ ܘܠܐ
31 32 ܢܬܬܙܝܥܘܢ ܗܠܟܬܗ. * ܡܣܟܐ ܪܫܝܥܐ ܠܙܕܝܩܐ ܘܒܥܐ ܠܡܩܛܠܗ : * ܘܡܪܝܐ ܠܐ ܢܫܒܩܝܘܗܝ
33 34 ܒܐܝܕܘܗܝ. ܐܠܐ ܢܚܝܒܝܘܗܝ ܒܕܝܢܐ : * ܣܟܝ ܠܡܪܝܐ ܘܛܪ ܐܘܪܚܗ. ܘܢܪܝܡܟ ܠܡܐܪܬ ܐܪܥܐ :
35 ܟܕ ܢܦܣܩܘܢ ܪܫܝܥܐ ܬܚܙܐ. * ܡܛܠ ܕܚܙܝܬ ܪܫܝܥܐ ܕܡܫܬܒܗܪܝܢ : ܘܡܬܬܥܠܝܢ ܐܝܟ
36 ܐܝܠܢܐ ܕܥܒܐ. * ܟܕ ܥܒܪܬ ܠܐ ܗܘܐ ܘܒܥܝܬܗ ܘܠܐ ܐܫܟܚܬܗ : * ܕܝܦܣܠܡܐ *
37 38 * ܛܪ ܬܡܝܡܘܬܐ ܘܓܒܝ ܬܪܝܨܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܚܪܬܐ ܛܒܬܐ ܠܓܒܪܐ ܕܫܠܡܐ : * ܘܥܘܠܐ
39 ܢܐܒܕܘܢ ܐܟܚܕܐ : ܘܚܪܬܐ ܕܪܫܝܥܐ ܠܐܒܕܢܐ. * ܦܪܘܩܐ ܕܙܕܝܩܐ ܡܪܝܐ. ܘܡܥܕܪ ܠܗܘܢ ܒܥܕܢܐ
40 ܕܥܩܬܐ : * ܡܥܕܪ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ ܘܡܦܨܐ ܠܗܘܢ. ܘܡܦܨܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܪܫܝܥܐ : ܘܦܪܩ
ܠܗܘܢ ܡܛܠ ܕܣܒܪܘ ܒܗ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܚ *

1 2 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܡܪܘ ܦܠܫܬܝܐ ܠܐܟܝܫ ܡܠܟܐ ܕܗܢܘ ܕܘܝܕ ܕܩܛܠ ܠܓܘܠܝܕ. ܠܐ ܨܒܝܢܢ
ܕܢܐܙܠ ܥܡܢ ܠܘܩܒܠ ܫܐܘܠ. ܘܬܘܒ ܠܢ ܗܫܐ ܡܬܩܢܢܘܬܐ ܕܬܘܕܝܬܐ. ܦܬܓܡ̈ܐ ܡܒ.
3 * ܡܪܝܐ ܠܐ ܒܪܘܓܙܟ ܬܟܣܢܢܝ. ܘܠܐ ܒܚܡܬܟ ܬܪܕܝܢܝ : * ܡܛܠ ܕܓܐܪܝܟ ܐܬܢܥܨܘ ܒܝ.
4 ܘܐܬܬܢܝܚܬ ܥܠܝ ܐܝܕܟ : * ܠܝܬ ܫܠܝܐ ܒܒܣܪܝ ܡܢ ܩܕܡ ܪܘܓܙܟ. ܘܠܝܬ ܫܠܡܐ
5 ܠܓܪܡܝ ܡܢ ܩܕܡ ܚܛܗܝ : * ܡܛܠ ܕܣܟܠܘܬܝ ܥܒܪܬ ܪܝܫܝ. ܘܐܝܟ ܡܘܒܠܐ ܝܩܝܪܐ
6 7 ܝܩܪܘ ܥܠܝ : * ܚܪܘ ܘܐܬܡܣܝ ܫܘܚܝ. ܘܡܢ ܩܕܡ ܣܟܠܘܬܝ * ܙܥܬ ܛܒ : ܟܠܗ ܝܘܡܐ
8 9 ܒܟܡܝܪܘܬܐ ܗܠܟܬ. * ܡܛܠ ܕܥܩܒܝ ܐܬܡܠܝܘ ܪܘܥܬܐ : ܘܠܝܬ ܢܝܚܐ ܠܒܣܪܝ. * ܐܬܙܝܥܬ
10 ܘܐܬܟܪܝܬ ܛܒ : ܘܢܗܡܬ ܡܢ ܢܗܡܬܗ ܕܠܒܝ. * ܡܪܝܐ ܩܕܡܝܟ ܗܝ ܟܠܗ ܪܓܬܝ :
11 ܘܬܢܚܬܝ ܡܢܟ ܠܐ ܛܫܝܢ. * ܠܒܝ ܐܬܗܦܟ ܘܫܒܩܢܝ ܚܝܠܝ : ܘܢܘܗܪܐ ܕܥܝܢܝ ܠܐ ܗܘܐ
12 ܠܘܬܝ. * ܪܚܡܝ ܘܚܒܪܝ ܠܘܩܒܠ ܟܘܪܗܢܝ ܩܡܘ : ܘܩܪܝܒܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܦܢܝܢ ܗܘܘ.

Sapientiam cogitat os juſti, & lingua ejus lo- 30
quitur judicium. Jus Dei in corde ipſius, & 31
non nutabunt greſſus ejus. Expectat impius 32
juſtum, & quærit occidere eum : At Domi- 33
nus non relinquet eum in manibus illius, ſed
damnabit eum in judicio. Spera in Domino, 34
& cuſtodi viam ejus, teque exaltabit ad poſ-
ſidendum hæreditariò terram : cùm defece-
rint impii, videbis. Nam vidi impios gloria- 35
ri, ſeſéq; attollere ut arbores ſylvæ; Quando 36
autem tranſivi, non erat : & quæſivi eum, nec
inveni illum. * *Diapſalma* * Obſerva 37
ſimplicitatem, & elige rectitudinem : Quo-
niam eſt finis bonus viris pacis. At peccato- 38
res peribunt ſimul, & finis impiorum in in-
teritum. Salvator eſt juſtorum Dn̄s, & adju- 39
vat eos temporibus mœroris. Auxiliatur illis 40
Dominus, & eripit eos, liberátq; eos ab impi-
is, & ſervat illos, quia ſperaverunt in eum.

PSAL. XXXVIII.

Davidis. Quum dixerunt Philiſtæi Regi 1
*Achis, Iſte eſt David qui interfecit Goliad:
noluimus eat nobiſcum contra Saul. Præterea
nobis modò inſtitutio confeſſionis. Verſ.* 42.

DOmine, ne in ira tua me arguas, neve in 2
furore tuo me caſtiges : Quoniam ſagit- 3
tæ tuæ infixæ ſunt in me, & quievit manus tua
ſuper me. Non eſt tranquillitas carni meæ à 4
conſpectu furoris tui, nec eſt pax oſſibus meis
à conſpectu peccatorum meorū; Nam inſipi- 5
entiæ meæ exceſſerunt caput meum, & ſicut
onus grave graves mihi redditæ ſunt. Putue- 6
runt ac putruerunt ulcera mea, & à conſpectu
inſipientiarū mearum Timui valde. Toto die 7
cum triſtitia ambulavi, Quia calcanei mei im- 8
pleti ſunt tremore, nec eſt requies carni meæ.
Concuſſus ſum & contriſtat' ſum valde, & ru- 9
giebam præ fremitu cordis mei. Domine corā 10
te eſt totū deſideriū meum, & ſuſpiria mea te
miminè latent. Cor meum ſubverſum eſt, & 11
robur meū deſtituit me, et lumē oculorū me-
orum non eſt apud me. Amici mei & ſodales 12
mei ex adverſo doloris mei ſteterunt : Et
proximi mei à longinquo verſabantur.

Verſio VULG. LAT.

30 Os juſti meditabitur ſapientiam, & lingua
31 ejus loquetur judicium. Lex Dei
ejus in corde ipſius : & non ſupplantabuntur
32 greſſus ejus. Conſiderat peccator
juſtum: & quærit mortificare eum.
33 Dominus autem non derelinquet eum
in manibus ejus : nec damnabit eum
34 cùm judicabitur illi. Expecta Dominum,
& cuſtodi viam ejus : & exaltabit
te ut hæreditate capias terrã : cùm perierint
35 peccatores, videbis. Vidi impiũ
ſuperexaltatum, & elevatũ ſicut cedros
36 Libani. Et tranſivi, & ecce non erat :
& quæſivi eum, & non eſt inventus locus
37 ejus. Cuſtodi innocentiam, & vide
æquitatem : quoniam ſunt reliquiæ homini
38 pacifico. Injuſti autem diſperibunt
ſimul : reliquiæ impiorum interibunt.
39 Salus autem juſtorum à Domino
: & protector eorum in tempore tribulationis.
40 Et adjuvabit eos Dominus,
& liberabit eos : & eruet eos à peccatoribus,
& ſalvabit eos : quia ſperaverunt in eo.

1 Pſalmus David, in rememorationem de ſabbato. XXXVII.

2 DOmine, ne in furore tuo arguas me,
3 neque in ira tua corripias me. Quoniam
ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi : &
4 confirmâſti ſuper me manum tuam. Non
eſt ſanitas in carne mea à facie iræ tuæ :
non eſt pax oſſibus meis à facie peccatorũ
5 meorũ. Quoniã iniquitates meæ ſupergreſſæ
ſunt caput meũ : & ſicut onus
6 grave gravatæ ſunt ſup me. Putruerunt
& corruptæ ſunt cicatrices meæ, à facie
7 inſipientiæ meæ. Miſer factus ſum &
curvatus ſum uſq; in finem : totâ die contriſtatus
8 ingrediebar. Quoniã lumbi mei
impleti ſunt illuſionib⁹ : & non eſt ſanitas
9 in carne mea. Afflictus ſum, & humiliatus
ſum nimis : rugiebã à gemitu cor-
10 dis mei. Dñe, ante te omne deſiderium
meũ : & gemitus meus à te non eſt abſ-
11 conditus. Cor meum conturbatum eſt,
dereliquit me virtus mea : & lumen oculorum
meorum, & ipſũ non eſt mecũ.
12 Amici mei, & proximi mei adverſũ me
appropinquaverunt, & ſteterunt. Et qui
juxta me erant, de longè ſteterunt :

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

30 †Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, †καὶ ἡ γλῶσσα
31 αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν. †Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν
καρδίᾳ αὐτοῦ, †καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα
32 αὐτοῦ. †Κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον,
33 †καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. †Ὁ δὲ κύριος οὐ
μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, †(ν)
οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτόν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ. †
34 Ὑπόμεινον τὸν κύριον, καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ,
†καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομῆσαι (ξ) τὴν γῆν·
†ἐν τῷ (ο) ἐξολοθρεύεσθαι ἁμαρτωλοὺς, (π) ὄψει. †
35 Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς
36 τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου· †Καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ
ἦν, †καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.
37 †Φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, †ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα
38 ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. †Οἱ δὲ παράνομοι (ρ)
ἐξολοθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτό, †τὰ ἐγκαταλείμματα
39 τῶν ἀσεβῶν (σ) ἐξολοθρευθήσονται. †Σωτηρία
δὲ τῶν δικαίων παρὰ κυρίου, †καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν
40 ἐστιν ἐν καιρῷ θλίψεως. †Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς κύριος,
καὶ ῥύσεται αὐτούς, †καὶ ἐξελεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν,
†καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

MS. A. (ν) οὐδ' οὐ μὴ καταδικάσηται αὐτόν, κρίνεται αὐτῷ. (ξ) γῆν· (ο) ἐξολεθρεύεσθαι (π) ὄψῃ. (ρ) ἐξολεθρευθήσονται (σ) ἐξολεθρευθήσονται.

1 Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ (α) εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου. λζʹ.

2 †ΚΥριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, †μηδὲ τῇ
3 ὀργῇ σου παιδεύσῃς με. †Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν
μοι, †καὶ (β) ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.
4 †Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς
ὀργῆς σου, †οὐκ ἔστιν εἰρήνη (γ) τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ
5 προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου, †Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου
ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου, †ὡσεὶ (δ) φορτίον βαρὺ ἐ-
6 βαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. †Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώ-
7 λωπές μου, †ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. †Ἐταλαιπώρησα
καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, †ὅλην
8 τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. †Ὅτι (ε)
ἡ ψυχή μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμῶν, †καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν
9 τῇ σαρκί μου. †Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφό-
10 δρα, †ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. †(ζ) Καὶ
ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, †καὶ ὁ στεναγμός μου
11 (η) οὐκ ἀπεκρύβη ἀπὸ σοῦ. †Ἡ καρδία μου ἐταράχθη,
ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχύς μου, †καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν
12 (θ) μου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. †Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον
μου †ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν, †καὶ οἱ ἔγγιστά
μου (ι) μακρόθεν ἔστησαν,

MS. A. (α) εἰς *ἄμνησιν περὶ τοῦ σαββάτου. (β) ἐπεστήρισας (γ) ἐν τοῖς ὀστέοις (δ) φορτίον ἐβαρύνθησαν (ε) αἱ ψυχαί μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ (ζ) Κύριε, ἐναντίον σου (η) ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβη. (θ) μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστιν (ι) ἀπὸ μακρόθεν

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

32 *Os juſti* [q] *meditabitur ſapientiam : et lingua ejus loque-* 30
tur judicium. 33 *Lex Dei ejus* 31
in corde ipſius: et non ſupplantabuntur
greſſus ejus. 34 (t) *Conſiderat* 32
peccator juſtum, et quærit mortificare eum. 35 *Domi-* 33
nus autem non derelinquet eum
in manibus ejus: nec [r] *damnabit eum,* (v) *cùm judicabitur*
illi. 36 *Expecta Dominum, et* 34
cuſtodi viam ejus : et exaltabit
te, ut hæreditate capias terram :
cùm pereunt peccatores, videbis.
37 *Vidi* (x) *impium ſuperexal-* 35
tatum, et elevatum ſicut cedros
Libani : 38 *Et tranſivi et ecce* 36
non erat: et quæſivi eum, et non
[ſ] *eſt inventus locus ej⁹.* 39 (y)
Cuſtodi innocentiam, et vide æ- 37
quitatem: quoniam ſunt reliquiæ
homini pacifico. 40 *Injuſti au-* 38
tem diſperibunt (z) *in idipſum,*
reliquiæ impiorum interibunt.
41 *Salus autem juſtorum à Do-* 39
mino, et protector eorum eſt in
tempore tribulationis. 42 *Et ad-* 40
juvabit eos Dominus, et liberabit
eos: et eruet eos à [t] *peccatoribus,*
et ſalvabit eos: quia
ſperaverunt in eum.

Pſalmus ipſi David (*a*) in rememorationem pro ſabbato. 1
XXXVII.

1 D*omine, ne* (*b*) *in furore tuo* 2
arguas me: neque in ira tua corripias
me. 2 *Quoniam ſagittæ* 3
tuæ (*c*) [a] *infixæ ſunt mihi: &*
confirmâſti ſuper me manum tuam.
3 *Non eſt ſanitas in car-* 4
ne mea à (*d*) *facie iræ tuæ: non*
eſt pax oſſibus meis à (*e*) *facie*
peccatorum meorum. 4 *Quoni-* 5
am iniquitates meæ (*f*) *ſupergreſſæ*
ſunt: [b] *caput meum: ſicut*
onus grave, gravatæ ſunt ſu-
per me. 5 (*g*) *Putruerunt &* [c] 6
corruptæ ſunt cicatrices meæ, à
facie inſipientiæ meæ. 6 *Miſer* 7
fact⁹ ſum, & curvat⁹ ſum (*h*) *uſ-*
que in finem : totâ die contri-
ſtatus (*i*) *ingrediebar.* 7 *Quoni-* 8
am (*k*) *anima mea* [d] *impleta*
eſt illuſionibus : & non eſt ſani-
tas in carne mea. 8 [e] *Afflictus* 9
ſum, & humiliatus ſum uſque
nimis : (*l*) *rugiebam à gemitu*
cordis mei. 9 *Et ante te omne* 10
deſiderium meum: & [f] *gemitus*
meus à te non eſt abſconditus.
10 *Cor meum conturbatum eſt ; dereliquit me virtus mea: & lumen oculorum meorum non* 11
eſt mecum. 11 (*m*) *Amici mei, &* [g] *proximi mei adverſùm me appropinquaverunt, et ſte-* 12
terunt: 12 *et qui juxta me erant, de longè ſteterunt :*

Verſio ÆTHIOPICA.

ኦፉሁ፡ለጻድቅ፡ ይትሜሀር፡ ጥበበ፡፡ ወልሳ 32
ኑ፡ይነብብ፡ ጽድቀ፡፡፦ ወሕገ፡አምላኩ፡ 33
ውስተ፡ልቡ፡፡ ወኢይደኀፅ፡ዘኰነሁ፡፡፦
ያስተኀይጾ ፡ ኃጥእ ፡ ለጻድቅ፡፡ ወይፈ 34
ቅድ፡፡ ይቅትሎ፡፡፦ ወኢይኅድጎ ፡ እ 35
ግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ እደዊሁ፡፡ ወኢይመ
ውኦ ፡ ሶበ፡ ይትዋቀሡ፡፡፦ ተዓገሶ ፡ ለእ 36
ግዚአብሔር ፡ ወዕቀብ ፡ ፍኖቶ፡፡ ወያዐቢ
የከ ፡ ከመ ፡ ትረሳ ፡ ለምድር፡፡ ወትሬኢ፡
ከመ ፡ ይሠረዉ ፡ ኃጥኣን፡፡፦ ርኢክዎ፡ 37
ለኃጥእ ፡ ዐቢየ ፡ ወተለዐለ ፡ ከመ ፡ አርዝ፡
ሊባኖስ፡፡፦ ወሶበ፡ እገብእ፡ኀጣእክዎ፡፡ 38
ኀሠሥኩ ፡ ወኢረከብኩ ፡ መካኖ፡፡፦ ዕቀ 39
ብ ፡ የዋሃተ ፡ ወትሬኢ ፡ ጽድቀ፡፡ እስመ፡
ቦቱ፡ ተረፈ፡ ብእሲ፡ ሰላም፡፡፦ ወዐማፅያ 40
ንሰ ፡ ይሤረዉ፡፡ ወይሤረዉ ፡ ትረፋቲሆሙ፡
ለኃጥኣን፡፡፦ መድኀኒቶሙ ፡ ለጻድቃን፡ 41
እምኀበ ፡ እግዚአብሔር፡፡ ወቀዋሚሆሙ፡
ውእቱ ፡ በጊዜ ፡ ምንዳቤሆሙ፡፡፦ ይረድ 42
ኦሙ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወያድኅኖሙ፡፡
ወያነግፎሙ፡ እምእደ ፡ ኃጥኣን፡፡ ወያድኅ
ኖሙ፡እስመ፡ተወከሉ፡ቦቱ፡፡

መዝሙር ፡ ዘዳዊት ፡ ለተዝካረ፡
ሰንበት፡፡

ሀጊ እግዚኦ ፡ በመዐትከ ፡ ኢትቅሥፈኒ፡፡ 1
ወበመቅሠፍትከ ፡ ኢትገሥጸኒ፡፡፦ እስ 2
መ፡ አኀጻከ ፡ ደጐጸኒ፡፡ ወአጽናዕከ ፡ እዴ
ከ፡ላዕሌየ፡፡፦ ወአልቦ፡ ፈውስ፡ለሥጋየ፡ 3
እምገጸ፡ መዐትከ፡፡ ወአልቦ፡ሰላም፡ ለአዕ
ጽምትየ ፡ እምገጸ ፡ ኃጢአትየ፡፡፦ እስ 4
መ፡ኖኀ፡እምስእርተ፡ርእስየ፡፡ ከመ ፡ ጾር፡
ክቡድ፡ ከብደ፡ ላዕሌየ፡፡፦ ጸአ፡ ወበኰ 5
በኒ፡ አዕጽምትየ ፡ እምገጸ ፡ አበድየ፡፡፦
ሐርተምኩ፡ ወተቀጻዕኩ፡ለዝሉፉ፡፡ ወኵ 6
ሎ፡ዕለተ፡ ትኩዝየ፡ አንሶሱ፡፡፦ እስመ፡ 7
ጸግበት ፡ ፅዕለተ ፡ ነፍስየ፡፡ ወኀጣእኩ፡
ፈውሰ፡ ለሥጋየ፡፡፦ ደወይኩ ፡ ወሐመ 8
ኩ ፡ ፈድፋደ፡፡ ወእጐሥዕ ፡ እምሐዘነ፡
ልብየ፡፡፦ በቅድሜከ፡ኵሉ፡ፍትወትየ፡፡ 9
ወገዓርየኒ ፡ ኢይትኀባእ ፡ እምኔከ፡፡፦
ልብየኒ፡ ደንገፀኒ፡ ወኀይልየኒ ፡ ኀደገኒ፡፡ 10
ወብርሃነ፡አዕይንትየኒ፡ለከዋኒ፡፡፦ አዕርክ 11
ትየኒ፡ወቢጽየኒ፡ እድወ፡ኮኑኒ፡ሮዱኒ፡ ወደበ
ዩኒ፡፡፦ ወአዝማድየኒ፡ቀብፁኒ፡ወተናከ 12
ሩኒ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [q] docebit ſapientiã: [r] condemnabit eum, cùm arguerit illum. [ſ] inveni locum ejus. [t] manu peccatorũ, *PSAL. xxxvii.* [a] pupugerunt me: [b] præ capillis meis: [c] debilitata ſunt oſſa mea, à [d] impleta eſt ignominiã : [e] Infirmatus ſum, & [f] gemitus etiam [g] proximi etiã mei homines erant qui inſecuti ſunt me, & me peſſimè tractârunt : & familiares etiam mei oblivioni me dederunt, & alieni facti ſunt mihi:

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

31 32 * فم الصديق يتلو الحكمة ولسانه ينطق بالحكم * ناموس الله في قلبه * فلن تزل قدماه
33 34 * الخاطي ينظر الى الصديق ويريد ان يقتله * والرب لا يسلمه في يده * ولا يطرحه في الحكم *
35 اذا تحاكم معه * تمسك بالرب واحفظ طريقه * وسيرفعك لترث الارض * وترى الخطاة عند ما
36 37 يستأصلون * رايت المنافق قد زاد علوا وارتفع متطاولا مثل ارز لبنان * ثم عبرت فاذا
38 هو لم يكن * طلبته فلم اجد مكانه * احفظ الدعة فترى الاستقامة * فان العاقبة تكون لرجل
39 السلامة * واصل بقايا الاشرار يمحقون * خلاص الصديقين من عند الرب وهو ناصرهم في زمان
40 الضيق * الرب يعينهم ويخلصهم * وينجيهم من الخطاة * وينقذهم لانهم توكلوا عليه * الليلويا *

* المزمور السابع والثلثون *

1 * ذكر فيه السبت * وشكر ونبوة * وعدده * مد * استيكن *
2 3 * يا رب لا تبكتني بغضبك * ولا تؤدبني بسخطك * فان سهامك تثبتت في * واشتدت يدك علي
4 5 * ليس لجسدي شفا امام غضبك * ولا لعظامي سلامة لاجل خطاياي * لان اثامي علت راسي *
6 7 ومثل الحمل الثقيل ثقلت علي * نتنت ودودت جراحاتي من اجل جهلي * شقيت وانحنيت الى
8 9 الدهر * مشيت يومي كله كئيبا * لان نفسي مملوءة هزوا * وليس لجسدي شفا * شقيت
10 وتضعضعت جدا * صرخت من تنهد قلبي * شهواتي كلها امامك يا رب * وتنهدي عنك لم يخف
11 12 * قلق قلبي وتخلت قوتي * ولم اجد لعيني ضوءا * اصحابي واقاربي * اقتربوا مني * ووقفوا مقابلي *

Os juſti meditatur ſapientiam, & lingua 31
ejus profert judicium. Jus Dei in corde 32
ipſius : quapropter non prolabentur pedes
ejus. Peccator intuetur juſtum, & vult 33
interficere eũ. At Domin⁹ non tradet eum 34
in manũ ejus, neq; abjiciet eum in judicio,
quando judiciũ inſtituet cum eo. Inhære 35
Domino, & obſerva viã ejus, et exaltabit
te ut hæredites terrã: & videas peccatores
quũ extirpabuntur. Vidi impiũ creſcere 36
in altum, et evehi in longũ ſicuti cedros
Libani. Deinde tranſivi, & ecce ipſe non 37
erat: quæſivi eum, et non inveni locum ejus.
Cuſtodi manſuetudinem & videbis 38
rectitudinem; Nam finis erit viro pacifico:
& radices reliquiarũ flagitioſorum interibunt.
Salus juſtorum à conſpectu Domini, 39
& ipſe adjutor eſt eorum in tempore tribulationis.
Dominus auxiliabitur eis, et li- 40
berabit eos, et redimet illos à peccatorib⁹, et
ſalvabit eos, quia cõfiſi ſunt in eo. Alleluja.

PSAL. XXXVII.

Mentio fit in eo Sabbathi. Præterea 1
eſt gratiarum actio atque
prophetia. Et numerus ver. 44.

O *Domine, ne reprehendas me in ira tua,* 2
neq; erudias me in indignatione tua.
Quoniam ſagittæ tuæ jam infixæ ſunt in 3
me, et dura facta eſt manus tua ſuper me.
Non eſt corpori meo ſanitas ante indigna- 4
tionem tuam, neq; oſſibus meis requies propter
peccata mea; Quoniã culpæ meæ ſu- 5
peraverunt caput meum, & veluti pondus
grave aggravatæ ſunt ſuper me. Putrue- 6
runt et vermes genuerunt vulnera mea ob
ignorantiam meam. Afflictus ſum, & in- 7
curvatus ſum in ſeculum, ambulavi totâ
die meâ mœrens. Quia anima mea plena 8
eſt ludibrio, & non eſt corpori meo ſanitas.
Afflictus ſum & humiliatus ſum val- 9
de, clamavi præ gemitu cordis mei. Deſi- 10
deria mea cuncta corã te ſunt, O Domine,
et ſuſpirium meum te non latuit. Contur- 11
batum eſt cor meum, et abſceſſit robur me-
um, & non reperi oculis meis lucem. Ami- 12
ci mei, & proximi me acceſſerunt ad me,
& ſteterunt procul à me.

meum malum quærentes & , meam animam quærentes tetenderunt laqueos Et
13 וַיְנַקְשׁוּ ׀ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי
ſurdus tanquã ego Et .meditabantur die omni dolos & ; pravitates ſunt locuti
14 דִּבְּרוּ הַוּוֹת וּמִרְמוֹת כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃ וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ
qui vir ſicut fui Et .ſuum os *aperiret* non mutus ſicut & ; audiebam non
15 לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו׃ וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר
; expectavi Domine te Quia .redargutiones ej⁹ ore in non & ; *audiens* non
16 לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃ כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי
; *mihi* lætentur fortè Ne : dixi Quia .mi Deus Domine *reſpondebis* tu
17 אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי
claudicationem ad ego Quoniam .egerunt magnificè me *ſuper* ,meo pede *nutando in*
18 בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃ כִּי־אֲנִי לְצֶלַע
; *indicabo* meam iniquitatem Quoniam .ſemper me coram meus dolor & ; paratus
19 נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד
ſunt multiplicati & : ſunt roborati viventes mei inimici Et .*meo peccato à ero ſollicitus*
20 אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃ וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ וְרַבּוּ
,mihi adverſabantur bono pro malum reddentes Et *falſò* me habentes odio
21 שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃ וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי
.me à te elonges ne mi Deus ; Domine me derelinquas Ne .bonum *me ſequi* pro
22 תַּחַת רָדְפִי־טוֹב׃ אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃
.*mea ſalus* Domine ; meum auxilium ad Feſtina
23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃

PSAL. XXXIX. לט

peccando à meas vias Cuſtodiam : Dixi .David canticum Jeduthun ipſi Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא
2 Obmutui .me juxta *impium adhuc in* , *epiſtomidem* meo ori cuſtodiam ,mea lingua *in*
3 בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃ נֶאֱלַמְתִּי
meum cor Caluit .eſt turbatus meus dolor & ; bono à tacui , ſilentio
4 דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃ חַם־לִבִּי
.mea lingua *in* ſum locutus : ignis exarſit mea meditatione in ,meo *interiori* in
בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי׃
; *ipſa* quæ meorum dierum menſurã & , meum finem Domine me ſcire Fac
5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא
meum tempus & ,meos dies *dediſti palmos* Ecce *.ego ævi quanti noſcam*
6 אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃ הִנֵּה טְפָחוֹת נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי
.Selah , ſtans homo omnis vanitas univerſa utique : te coram nihil tanquam
כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃
,*coacervabit* :tumultuabitur *vanè* veruntamẽ ,vir ambulabit imagine in Veruntamen
7 אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר
.*ipſa* te in mea *expectatio* ?Domine expectavi quid nunc Et.ea *colligens quis* neſciet &
8 וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא׃
.me ponas ne ſtulti opprobrium ; me erue meis prævaricationibus omnibus Ex
9 מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
me *deſuper* Remove .feciſti tu quia ;meum os aperiam non , Obmutui
10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי
11 .defeci ego tuæ manus *conflictu* à ; tuam plagam
נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃

13 וְעַבְדוּ פַּחִין תָּבְעֵי נַפְשִׁי וּבָעֵי בִּישׁוּתִי מַלִּילוּ
14 שִׁקְרָא וּנְכִלָא כָּל יוֹמָא מְרַנְנִין׃ וַאֲנָא הֵיךְ
חֵרְשָׁא לָא אֶשְׁמַע וְהֵיךְ אִלְמָנָא דְּלָא פָּתַח
15 פּוּמֵיהּ׃ וַהֲוֵיתִי כִּגְבַר דְּלָא שָׁמַע מֵעָלְמָא וְלָא
16 אִית בְּפוּמֵיהּ מַכְסְנוּתָא׃ אֲרוּם קֳדָמָךְ יְיָ
17 צַלִּיתִי אַנְתְּ תְּקַבֵּל יְיָ אֱלָהִי׃ אֲרוּם אֲמָרִית
דִּלְמָא יֶחְדוּן עֲלַי בְּאוּדְעֲזָעוּת רִגְלִי עֲלַי
18 אִתְרַבְרָבוּ׃ אֲרוּם אֲנָא לִתְבִירָא מְעַתַּד וְכֵיבִי
19 לְקָבְלִי תְּדִירָא׃ אֲרוּם חוֹבִי אֲחַוֵּי אֶתְיְצֵף
20 מִן חֶטְאִי׃ וּבַעֲלֵי דְבָבִי חַיֵּי עֲלִימוּ וְסַגִּיאִין
21 סָנְאַי עַל שִׁקְרָא׃ וּפָרְעִין בִּישְׁתָּא חֲלָף טָבְתָא
22 מְסַטְנִין לִי חֲלוּפֵי דְּרָדְפֵית טָב׃ לָא תִשְׁבְּקִנַּנִי
23 יְיָ אֱלָהִי לָא תִּרְחִיק מִנִּי׃ זְרִיז לְסִיּוּעִי יְיָ
פּוּרְקָנִי׃

לט

1 לְשַׁבָּחָא עַל מַטְּרַת בֵּית מַקְדְּשָׁא עַל פּוּמֵיהּ
2 דִּידוּתוּן תֻּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ אֲמָרִית אֶנְטוֹר
אוֹרְחַי מִלְּמֶחְטֵי בְּלִישָׁנִי אֶנְטוֹר לְפוּמִי זְמָמָא
בְּדְאִית רַשִׁיעָא לְקָבְלִי׃ אִתְאַלַּמִית שְׁתִיקִית 3
בְּטֵלִית מִן פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא מְטוּל הֵיכְנָא כֵּיבִי
4 מְמַרְטֵט׃ רְתַח לִבִּי בְּגוּשְׁמִי בְּרִנְנִי תִדְלַק
5 אֶשָּׁתָא מַלֵּלִית בְּלִישָׁנִי׃ אוֹדַע לִי אוֹרַח סוֹפִי
וּמִשְׁחֲתָא דְיוֹמַי מְנָא אִנּוּן אֵידַע אֵימָתַי
6 אֶפְסוֹק מִן עָלְמָא׃ קְלִילִין סַדַּרְתָּא יוֹמַי
וְגוּשְׁמִי כְּלָמָא לְקָבְלָךְ בְּרַם כּוּלָּא לְלָמָא
חֲשִׁיבִין בְּרַם כּוּלְּהוֹן צַדִּיקַיָּא קַיְמִין לְחַיֵּי
7 עָלְמָא׃ בְּרַם בִּדְיוֹקְנָא דַּיְיָ יִתְהַלֵּךְ גַּבְרָא
בְּרַם לְלָמָא מִשְׁתַּגְשִׁין כָּנִישׁ וְלָא חַכִּים מְטוּל
8 מְנָא מַן כָּנְשִׁנוּן׃ וּכְדוּן מְנָא סַבְרִית יְיָ
9 אוֹרִיכוּתִי לְוָתָךְ הִיא׃ מִן כּוּלְּהוֹן מַרְדֵי פִּצֵּי יָתִי
10 חִסוּדֵי סַכְלָא לָא תְשַׁוֵּי עֲלַי׃ אִתְאַלַּמִית וְלָא
11 אֶפְתַּח פּוּמִי מְטוּל דִּי אַנְתְּ עֲבַדְתָּא׃ אַעְדִּי
מֵעֲלַי מַכְתָּשָׁךְ מִמְּחַת גְּבוּרַת יְדָךְ אֲנָא שֵׁיצִיתִי׃

Et fecerunt laqueos quærentes animam me- 13
am : & quærentes malum meum locuti ſunt
mendacium; & dolum quotidie *meditantur*.
Ego verò quaſi *ſurdus*, non audiebam : & 14
ſicut mutus qui non aperuit os ſuum. Et fui 15
ſicut vir qui non audivit à ſeculo ; & non
habens in ore ſuo redargutiones. Quoni- 16
am coram te Domine oravi : tu exaudies
Domine Deus meus. Quia dixi, Ne fortè 17
lætentur de me: in commotione pedum me-
orum ſuper me magnificati ſunt. Quoni- 18
am ego ad exitium paratus ſum : & dolor
meus coram me jugiter. Quoniam ſcelus 19
meum narrabo: ſolicitus ero propter pecca-
tum meum. Et auctores inimicitiæ meæ 20
vivi confortati ſunt: & multiplicati ſunt qui
oderunt me falſò. Et qui reddunt malum 21
pro bono, odio me proſequuntur ; eò quòd
ſequutus ſum bonitatem. Ne derelinquas 22
me Domine Deus meus: ne elongeris à me.
Accinge te ad auxilium meum, Domine re- 23
demptio mea.

Ad laudandum pro cuſtodia domus ſanctuarii ore Idutun, Hymnus Davidi. 1

PSAL. XXXIX.

DIxi, Obſervabo vias meas ; ne peccem 2
lingua mea : cuſtodiam os meum freno ,
quamdiu improbus eſt contra me. Obmu- 3
tui, tacui, & ceſſavi à verbis Legis; propter-
ea dolor meus conturbatus eſt. Ebulliit 4
cor meum in corpore meo ; ob meditatio-
nem meam exardeſcet ignis : locutus ſum
lingua mea. Notum fac mihi *iter fi-* 5
nis mei, & menſuram dierum meorum
quanta erit, ut ſciam quando deficiam à
ſeculo. Leves ordinâſti dies meos, & cor- 6
pus meum tanquam nihil coram te : pro-
pterea omnia nihil reputãtur, verùm omnes
juſti vivent in *vita æterna*. Tantùm in ima- 7
gine Domini ambulat homo : verùm per-
peram conturbantur : congregat, & neſcit
cui *quis* collegerit ea. Nunc autem quid 8
expectavi Domine ? ſpes mea in te eſt.
Ab omnibus ſceleribus meis libera me ; 9
opprobria ſtulti ne poſueris ſuper me. Ob- 10
mutui, nec aperiam os meum ; quoniam
tu feciſti. Amove à me plagam tuam: à per- 11
cuſſione potentiæ manus tuæ ego conſum-
ptus ſum.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

13 * ܘܐܚܕܘܢܝ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ ܢܦܫܝ ܘܪܓܝܢ ܒܒܝܫܬܝ : ܘܡܠܠܘ ܫܘܩܪܐ ܘܢܟܠܐ. ܘܝܘܡܐ
14 ܟܠܗ ܪܢܝܢ ܗܘܘ : * ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܚܪܫ ܠܐ ܫܡܥܬ ܗܘܝܬ. ܘܐܝܟ ܚܪܫܐ ܠܐ ܦܬܚܬ ܦܘܡܝ :
15 * ܘܗܘܝܬ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܫܡܥ. ܘܠܝܬ ܒܦܘܡܗ ܡܟܣܢܘܬܐ : * ܡܛܠ ܕܠܟ ܣܟܝܬ
16
17 ܡܪܝܐ. ܘܥܢܝܬܢܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ : * ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܕܠܐ ܢܚܕܘܢ ܒܝ. ܘܠܐ ܢܬܪܘܪܒܘܢ ܥܠܝ
18 ܒܙܘܥܐ ܕܪ̈ܓܠܝ : * ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܠܚܫܐ ܡܛܝܒ ܐܢܐ. ܘܟܐܒܝ ܩܕܡܝ ܗܘ ܒܟܠܙܒܢ :
19 * ܡܛܠ ܕܐܚܘܐ ܣܟܠܘܬܝ. ܘܐܬܕܟܐ ܡܢ ܚܛܗܝ : * ܕܢܩܫ * * ܒܥܠܕܒܒܝ ܐܬܥܫܢܘ
20
21 ܘܚܙܘ. ܘܣܓܝܘ ܣܢ̈ܐܝ ܕܫܘܩܪܐ : * ܦܪܥܘܢܝ ܒܝܫܬܐ ܚܠܦ ܛܒܬܐ. ܘܣܛܪܘܢܝ ܥܠ
22 ܕܒܥܝܬ ܛܒܬܐ : * ܠܐ ܬܫܒܘܩܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. ܘܠܐ ܬܪܚܩ ܡܢܝ. * ܐܠܐ ܩܘܡ ܠܥܘܕܪܢܝ
23 ܘܦܪܘܩܝܢܝ :

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܠܚ *

1 * ܠܐܝܕܝܬܘܢ. ܨܠܘܬܐ ܘܡܦܝܣܢܘܬܐ ܕܢܛܪܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܡܢ ܡܡܠܠܐ ܛܢܦܐ
ܘܚܙܬܐ ܘܫܪܟܗܘܢ ܕܪ̈ܓܫܐ. ܦܬܓ̈ܡܐ ܠܒ.

2 * ܐܡܪܬ ܕܐܛܪ ܐܘܪܚܝ ܘܠܐ ܐܚܛܐ ܒܠܫܢܝ. ܐܛܪ ܦܘܡܝ ܡܢ ܥܘܠܐ ܡܛܠ ܪ̈ܫܝܥܐ ܕܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠܝ :
3 * ܫܬܩܬ ܘܐܬܟܪܝܬ ܘܐܬܒܝܫܬ ܡܢ ܛܒܬܐ ܘܟܐܒܝ ܐܬܙܝܥ. * ܚܡ ܠܒܝ ܒܓܘܝ
4
5 ܘܒܦܓܪܝ ܐܬܝܩܕܬ ܢܘܪܐ : ܡܠܠܬ ܒܠܫܢܝ. * ܚܘܝܢܝ ܡܪܝܐ ܚܪܬܝ : ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܝܘܡܝ
6 ܡܢܐ ܐܢܘܢ. ܕܐܕܥ ܠܡܢܐ ܦܫܬ ܐܢܐ. * ܗܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܝܗܒܬ ܝܘܡܝ : ܘܦܘܫܝ ܐܝܟ ܠܐ
7 ܡܕܡ ܗܘ ܩܕܡܝܟ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܗܠܐ ܩܝܡܝܢ : * * ܕܢܩܫ *
ܡܛܠ ܕܒܨܠܡܐ ܡܗܠܟ ܓܒܪܐ ܘܐܝܟ ܗܠܐ ܝܒܫ. ܣܐܡ ܣܝܡܬܐ ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܡܢܐ
8 ܟܢܫ ܠܗܘܢ : * ܘܗܫܐ ܡܢܘ ܣܒܪܝ ܐܠܐ ܐܢܬ ܡܪܝܐ. * ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܣܟܠܘܬܝ
9
10 ܦܨܢܝ : ܘܚܣܕܐ ܠܥܘܠܐ ܠܐ ܬܥܒܕܢܝ. * ܫܬܩܬ ܘܠܐ ܦܬܚܬ ܦܘܡܝ ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܥܒܕܬ :
11 * ܐܥܒܪ ܡܢܝ ܢܓܕܟ ܘܡܢܝ ܡܚܘܬܐ ܕܐܝܕܝܟ.

Tenueruntque me hi qui quærunt animam 13
meam, & exoptant malũ meũ : & locuti ſunt
falſitatem ac dolum, dieque totâ meditaban-
tur. Ego verò tanquam ſurdus non audiebã, 14
& ſicut mutus non aperui os meum : Et eram 15
velut vir qui non audit, & cujus in ore non
eſt argutio. Quoniam te expectavi, Domi- 16
ne, & exaudîſti me, Dñe Deus meus : Quo- 17
niã dixi quòd non gaudebunt de me, nec ſeſe
attollent ſuper me in vacillatione pedum me-
orum : Quoniam ego ad paſſionem paratus 18
ſum, & dolor meus ante me eſt omni tempo-
re. Quoniam aperiã tibi ſtultitias meas, & 19
mundabor à peccatis meis. * *Diapſalma.* *
Hoſtes mei confortati ſunt & viderunt : & 20
multiplicati ſunt oſores mei falſidici. Repen- 21
derũt mihi malũ pro bono, & adverſati ſunt
mihi, quia quæſivi bonũ. Ne derelinquas me, 22
Dñe Deus meus, & ne recedas à me ; Sed 23
perſiſte ad auxilium meum, & libera me.

PSAL. XXXIX.

Idithum. Oratio, & adhortatio ad cohibendam linguam à ſermone turpi, & viſum, cæteroſq; ſenſus. Verſ. 32. 1

DIxi, cuſtodiam viam meam, & non pec- 2
cabo linguâ meâ; continebo os meum ab
iniquitate propter impios qui adverſùm me
ſunt. Obmutui & contriſtat⁹ ſum ac mœrui 3
ob bonũ, & dolor meus agitatus eſt : Inca- 4
luit cor meum intra me, & in corpore meo
accenſus eſt ignis. Locutus ſum linguâ meâ:
Oſtende mihi, Dñe, finẽ meũ, & menſuram 5
dierum meorũ quænã ſit, ut ſciã ad quid ſu-
perſum. Nam cũ menſura dediſti dies meos, 6
& ſuperſtes vita mea tanquã nihil eſt ante te;
quoniã omnes homines ut vapor conſiſtunt.
* *Diapſalma.* * Quoniã in imagine incedit 7
homo, & velut exhalatio areſcit ; Reponit 8
theſauros, & ignorat cui congregat eos. Nunc 9
quis eſt ſpes mea niſi tu, Dñe ? Et ab omni-
bus inſipientiis meis libera me, & opprobri- 10
um iniquis ne conſtituas me. Obmutui & 11
non aperui os meũ, quoniã tu feciſti. Trans-
fer à me flagellũ tuũ, & à me plagam manu-
um tuarum.

Versio VULG. LAT.

Et vim faciebant qui quærebant animã
meã. Et qui inquirebant mala mihi, locuti
sunt vanitates : & dolos totâ die
14 meditabantur. Ego autem tanquàm surdus
non audiebã : & sicut mutus non aperiens
15 os suum. Et factus sum sicut homo
non audiens : & non habens in ore
16 suo redargutiones. Quoniã in te, Dñe,
speravi : tu exaudies me, Dñe Deus meꝰ.
17 Quia dixi, Nequando supergaudeant
mihi inimici mei : & dũ commoventur
pedes mei, super me magna locuti sunt.
18 Quoniã ego in flagella paratus sum : &
dolor meus in conspectu meo semper.
19 Quoniã iniquitatem meã annuntiabo :
20 & cogitabo pro peccato meo. Inimici
autem mei vivunt, & confirmati sunt
super me : & multiplicati sunt qui oderunt
21 me iniquè. Qui retribuunt mala pro
bonis, detrahebant mihi : quoniã sequebar
22 bonitatẽ. Ne derelinquas me, Dñe
23 Deus meus : ne discesseris à me. Intende
in adjutoriũ meũ, Dñe Deus salutis meæ.

1 In finem, ipsi Idithun, Canticum David. XXXVIII.

2 Dixi, Custodiã vias meas : ut non
delinquã in lingua mea. Posui ori
meo custodiã, cùm consisteret peccator
3 adversũ me. Obmutui, & humiliatus sũ,
& silui à bonis : & dolor meus renovatꝰ
4 est. Concaluit cor [illegible] intra me : & in
5 meditatione mea exardescet ignis. Locutus
sũ in lingua mea; Notũ fac mihi, Dñe,
finem meũ, Et numerũ dierũ meorum
6 quis est : ut sciã quid desit mihi. Ecce
mensurabiles posuisti dies meos : & substantia
mea tanquã nihilũ ante te. Veruntamen
universa vanitas, omnis homo
7 vivens. Veruntamẽ in imagine pertransit
homo : sed & frustrà conturbatur. Thesaurizat
: & ignorat cui congregabit ea.
8 Et nunc quæ est expectatio mea ? nónne
9 Dñs ? & substantia mea apud te est. Ab
omnibus iniquitatibus meis erue me :
10 opprobrium insipienti dedisti me. Obmutui
& non aperui os meum, quoni-
11 am tu fecisti : Amove à me plagas tuas.
12 A fortitudine manûs tuæ ego defeci,

Vers. GRÆCA. LXX. Interp.

13 † Καὶ(") ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου· † καὶ
οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, †
14 καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. † Ἐγὼ δὲ
ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον, † καὶ ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων
15 τὸ στόμα αὐτοῦ. † Καὶ ἐγενόμην ὡσεὶ ἄνθρωπος
οὐκ ἀκούων, † καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.
16 † Ὅτι ἐπὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, † σὺ εἰσακούσῃ κύριε
17 ὁ θεός μου. † Ὅτι εἶπα, Μή ποτε ἐπιχαρῶσί
μοι οἱ ἐχθροί μου, † καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας
18 μου, ἐπ' ἐμὲ (κ) ἐμεγαλορρημόνησαν. † Ὅτι ἐγὼ εἰς
μάστιγας ἕτοιμος, † καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν (λ)
19 μου διαπαντός. † Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου (μ) ἀναγγελῶ,
20 † καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου. † Οἱ δὲ
ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ, † καὶ ἐπληθύνθησαν
21 (ν) οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. † Οἱ ἀνταποδιδόντες
(ξ) κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, † ἐνδιέβαλλόν
22 με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην. † Μὴ ἐγκαταλίπῃς
με κύριε ὁ θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. †
23 Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου κύριε τῆς σωτηρίας μου.

MS. A. (") ἐξεβιάσαντο (κ) ἐμεγαλορρημόνησαν. (λ) μου ἐστὶν. (μ) ἐγὼ ἀναγγελῶ, (ν) οἱ μισοῦντες ἀδίκως. (ξ) μοι κακά.

1 Εἰς τὸ τέλος, τῷ (α) Ἰδιθοὺν ᾠδὴ τῷ Δαυίδ. λη'.

2 † Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδούς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν
(") ἐν γλώσσῃ μου. † ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακήν,
† ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.
3 † Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀ-
4 γαθῶν, † καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη. † Ἐθερμάνθη
ἡ καρδία μου ἐντός μου, † καὶ ἐν τῇ μελέτῃ
5 μου ἐκκαυθήσεται πῦρ. † Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου,
† Γνώρισόν μοι κύριε τὸ πέρας μου, † καὶ τὸν ἀριθμὸν
τῶν (β) ἡμερῶν μου τίς ἐστιν, † ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ
6 ἐγώ. † Ἰδοὺ (γ) παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, †
(δ) καὶ ὑπόστασίς μου ὡσεὶ οὐθὲν ἐνώπιόν σου· † πλὴν
τὰ (ε) σύμπαντα ματαιότης, † πᾶς ἄνθρωπος
7 ζῶν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται
ἄνθρωπος, † πλὴν μάτην ταράσσεται· † θησαυρίζει,
καὶ οὐ γινώσκει τίνι (ζ) συνάξει αὐτά. †
8 Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; οὐχὶ ὁ κύριος; † καὶ ἡ
ὑπόστασίς μου (η) παρὰ σοί ἐστιν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. †
9 Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με, † ὄνειδος
10 ἄφρονι ἔδωκάς με. † Ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ
11 στόμα μου, (θ) ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με. † Ἀπόστησον
12 ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάστιγάς σου· † (ι) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος
τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον.

MS. A. (α) Ἰδιθοὺμ (") μου ἐν (β) ἡμερῶν τίς ἐστιν, (γ) παλαιστὰς (δ) καὶ ἡ ὑπόστασίς (ε) σύμπαντα (ζ) συνάγει (η) παρὰ σοῦ ἐστιν. Ἀπὸ πασῶν (θ) ὅτι σὺ ἐποίησάς με. (ι) Ἀπὸ γὰρ τῆς

Vers. GRÆ. LXX Interp. & Æthiop. Transl. LAT.

Et vim faciebant, qui quærebant 13
animã meam. 13 Et [h] qui (n) inquirebant mala mihi, locuti sunt
vanitates: et dolos totâ die [i] meditabantur. 14 Ego autem tanquã 14
surdus non audiebã; & sicut mutus non aperiens os suum. 15 Et 15
factus sum, sicut homo non audiens, et [k] non habens in ore suo redargutiones.
16 Quoniã in te, Domine, speravi: tu exaudies, Domine 16
Deꝰ meꝰ. 17 Quia dixi, Nequando 17
super gaudeant mihi inimici mei:
& dum commoventur pedes mei,
in me (o) magna locuti sunt.
18 Quoniã [†] ego in (p) flagella 18
paratꝰ sum: et [l] dolor meꝰ in conspectu
meo semper. 19 Quoniam 19
iniquitatẽ meam annuntiabo : &
[m] curam gerã pro peccato meo.
20 Inimici autẽ mei (q) vivunt: et 20
[n] confirmati sunt super me: &
multiplicati sunt qui oderunt me
iniquè. 21 Qui retribuunt mala 21
pro bonis, (r) detrahebant mihi :
quoniã (s) persequutus sum justitiam.
[o] 22 Ne dereliquas me, 22
Domine Deꝰ meus, ne discesseris à
me. (t) Intende in adjutorium 23
meum, Domine salutis meæ.

In finem (*a*) ipsi [a] Idithum, Canticum ipsi David. XXXVIII. 1

D*ixi, (b) Custodiam [b] vias* 2
meas ; ut non delinquam in
lingua mea. 2 Posui ori meo custodiam,
cùm consisteret peccator adversum
me. 3 Obmutui, & humiliatus 3
sum, & silui à bonis: & [c]
dolor meus (c) renovatus est.
4 (d) [d] Concaluit cor meũ intra 4
me ; & in meditatione mea exardescet
ignis. 5 Locutus sum in lingua 5
mea; Notũ fac mihi, Domine,
finem meũ: 6 Et numerũ dierum
meorũ, qui est; ut sciã [e] quid desit
mihi. 7 Ecce (e) veteres posuisti 6
dies meos: & (f) substantia mea,
tanquam nihil ante te. 8 Veruntamen
(g) universa vanitas, omnis
homo (h) vivens. DIAPSALMA.
(i) 9 Veruntamen [f] in imagine 7
pertransit homo: sed frustrà conturbatur.
10 Thesaurizat, et ignorat (k) cui congregabit ea. 11 Et (l) 8
nunc, quæ est expectatio mea? nonne
Dominꝰ, et [†] substantia mea (m) apud te est? DIAPSALMA. 12 Ab omnibus iniqui- 9
tatibus meis erue me: opprobriũ insipienti dedisti me: 13 Obmutui, et non aperui os meũ: 10
quoniam tu es, qui (n) fecisti me: Amove à me plagas tuas. 14 [g] A fortitudine manûs 11 12
tuæ ego defeci :

Versio ÆTHIOPICA.

ወተኀየሉኒ፡እለ፡የኀሥሥዋ፡ለነፍስየ፡፡ ፨
ወእለሰ፡ይፈቅዱ፡ሕማምየ፡ነበቡ፡ከንቶ፡፡ 13
ወኵሎ፡እሚረ፡ይመክሩ፡በቍጽር፡ያመንስዉኒ፡፡ ፨
ወአንሰ፡ ከመ፡ ጽሙም፡ዘኢይሰምዕ፡፡ 14
ወከመ፡ በሃም፡ ዘኢይከሥት፡ አፉሁ፡፡ ፨
ወኮንኩ፡ ከመ፡ ብእሲ፡ዘኢይሰምዕ፡፡ 15
ወከመ፡ ዘኢይክል፡ ትናገሮ፡ በአፉሁ፡፡ ፨
እስመ፡ኪያከ፡ ተወከልኩ፡ እግዚኦ፡ 16
አንተ፡ስምዓኒ፡እግዚኦ፡አምላኪየ፡፡ ፨
እስመ፡ እቤ፡ ኢትረስየኒ፡ስላቀ፡ጸላእየ፡፡ወእመኒ፡ 17
ድኀጸ፡ሰኰናየ፡የዐቢዩ፡ አፈሆሙ፡ላዕሌየ፡፡ ፨
እስመ፡ሊተሰ፡ያጽንሑኒ፡ይቅስፉኒ፡፡ 18
ወቍስልየኒ፡ቅድሜየ፡ ውእቱ፡በኵሉ፡
ጊዜ፡፡ ፨ ወእነግር፡ጌጋይየ፡፡ወእቴክዝ፡በ 19
እንተ፡ኀጢአትየ፡፡ ፨ ፀለእትየሰ፡ሕያዋን፡ 20
ወይኄይሉኒ፡፡ወበዝኁ፡እለ፡ በዐመፃ፡ይጸልኡኒ፡፡ ፨
እለ፡ ይፈድዩኒ፡ እኪተ፡ ህየንተ፡ሠናይት፡፡ 21
ወያስተዋድዩኒ፡በተሊወ፡ጽድቅ፡፡
ወገደፉ፡እኅዋሆሙ፡ከመ፡በድን፡ርኩስ፡፡ ፨
አንተ፡ኢትግድፈኒ፡ እግዚኦ፡ አምላኪየ፡ወ 22
ኢትርሐቅ፡እምኔየ፡፡ወነጽር፡ ውስተ፡ ረድ
ኤትየ፡እግዚኦ፡ አምላከ፡መድኀኒትየ፡፡ ፨

ፍጻሜ፡ዘኤደቅም፡ማኅሌብ፡ዘደዊት፡፡

ሀጊ ዐቤ፡አዐቅብ፡አፉየ፡ከመ፡ኢይስሐት፡ 1
በልሳንየ፡፡ ፨ ወአንበርኩ፡ዐቃቤ፡ለአፉየ፡፡ 2
ሶበ፡ይትቃወሙኒ፡ኃጥአን፡ቅድሜየ፡፡ ፨ ተጸመምኩ፡ 3
ወአትሐትኩ፡ ርእስየ፡፡ወአደመምኩ፡
ለሠናይ፡፡ወተሐደሰኒ፡ ቍስልየ፡፡ ፨
ወሞቀኒ፡ ልብየ፡ በውስጢየ፡፡ወነደደ፡እሳት፡ 4
እመአንብቦትየ፡፡ ፨ ወእቤ፡በልሳንየ፡ንግረኒ፡ 5
እግዚኦ፡ ደኃሪትየ፡፡ ፨ መኑ፡ እማንቱ፡ 6
ኍልቆን፡ለመዋዕልየ፡፡ከመ፡ አአምር፡ለ
መንት፡እዴሀር፡አነ፡፡ ፨ ናሁ፡ብሉያተ፡ረ 7
ሰይኮን፡ለመዋዕልየ፡፡ወአካልየኒ፡ ወኢ፡ከመ፡
መንት፡ በቅድሜከ፡፡ ፨ ወባሕቱ፡ ከንቱ፡ 8
ኵሉ፡ደቂቀ፡እጓለ፡እመሕያው፡፡ ፨ ወከ 9
መ፡ጽላሎት፡ያንሶሱ፡ ኵሉ፡ ሰብእ፡፡ወባሕ
ቱ፡ከንቶ፡ይትሀወኩ፡፡ ፨ ይዘግቡ፡ወኢያአ 10
መሩ፡ለዘ፡ያስተጋብኡ፡፡ ፨ ወይእዜኒ፡መ 11
ኑ፡ተስፋየ፡ አኮኑ፡እግዚአብሔር፡፡ወትዕግ
ስትየኒ፡እምኀቤከ፡ውእቱ፡፡ ፨ ወእምኵ 12
ሉ፡ኃጢአትየ፡አድኅነኒ፡፡ወረሰይከኒ፡ ፀዐ
ተ፡ለአብደን፡፡ ፨ ተፀመምኩ፡ወኢከሠት 13
ኩ፡አፉየ፡፡እስመ፡ አንተ፡ ፈጠርከኒ፡፡አር
ሕቅ፡ እምኔየ፡ መቅሠፍተከ፡፡ ፨ እስመ፡ 14
እምጽንዓ፡እዴከ፡ኃለቁ፡አነ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [h] qui cupiebant etiam afflictionem meam; [i] meditabantur, & pertentabant me. [k] sicut ille qui loqui nequit ore suo. [†] expectate me fecerunt me vapulandum: [l] vulnus meum in [m] anxius ero pro [n] fortiores me sunt: [o] Et repulerunt fratres suos, tanquam cadaver immundum. Ne *PSAL. XXXVIII.* [a] Edakem, [b] os meum ; ut non aberrem [c] vulnus meum renovatum est. [d] Et dilatatum est cor meum [e] quare ipse deficiam. [f] tanquam umbra pertransit omnis [†] patientia mea [g] Quoniam à fortitudine

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* والقريبون الي وقفوا بعيدا مني * ملتمسوا نفسي ظلموا * والطالبون لي الشر تكلموا بالباطل * 13
النهار كله يدرسون الدغل * وانا مثل الاصم لا اسمع * ومثل الاخرس الذي لا يفتح فاه * 14
* صرت مثل انسان لا يسمع * ولا تبكيت في فمه * لاني توكلت عليك يا ربي * وانت تستجيب لي 15 16
يا ربي والهي * لاني قلت لكيلا تسر بي اعداي * وعند زلل رجلي عظموا علي القول * وانا 17 18
استعددت للضرب * ووجعي امامي في كل حين * لاني اعترف باثمي * واهتم لاجل خطيتي * 19
* اعداي احياء * واعز مني * كثر من يشناني ظلما * الذين جازوني علي الخيرات شرا * مكروا 20 21
بي لاني طلبت البر * رفضوني انا الحبيب مثل ميت مرذول * وسمروا جسدي * لا تخل عني 22
يا ربي والاهي * ولا تبعد عني * انظر في معونتي يا اله خلاصي * الليلويا * 23

* المزمور الثامن والثلثون * تعليم وشكر لاجل ايدثون * وعدده * كط استيخن * 1
* انا قلت احفظ طرقي ليلا اخطي بلساني * تركت حافظا علي فمي * عند قيام الخاطي امامي 2
* خرست وتواضعت * وامسكت عن الخير * فتجدد وجعي * حمي قلبي في باطني * وفي تلاوتي 3 4
اضطرمت النار مني * تكلمت بلساني وقلت * عرفني يا رب منتهاي * وما هي عدة ايامي لاعلم 5
ماذا اتاخرها * قد تركت ايامي قصيرة * وقوامي كلا شي امامك * بل كل شي لانسان حي فهو 6
باطل * الا ان الانسان يمشي بصورة وكالفي يزول * ويخزن ولا يعلم لمن يجمع * والان من رجاي 7 8
اليس هو الرب * وقوامي هو من عنده * طهرني من جميع اثامي جعلتني عارا للجاهل * صممت 9 10
ولم افتح فمي * لانك انت خلقتني * ارفع عني تاديبك * لاني قد فنيت من قوة يديك * 11

Et qui prope me erant, steterunt procul à 13
me. Qui quærunt animã meã, oppresserunt
: & qui exoptant mihi malũ, locuti
sunt vanitatem, die totâ meditantur dolũ.
Ego verò tanquã surdus non audiebã, & 14
tanquã mutꝰ qui non aperit os suũ. Factꝰ 15
sum velut homo non audiens, & carens
redargutione in ore suo. Quandoquidem 16
confisus sum in te, O Domine mi, etiã tu
exaudies me, O Domine mi, & Deus meus.
Nã ego dixi, ut non gaudeant in me ini- 17
mici mei; & ad lapsũ pedũ meorũ grandem
fecerunt de me sermonem. Et ego pa- 18
ravi me verberibus, & dolor meus coram
me in omni tempore. Quoniã ego confiteor 19
delictũ meũ, angor propter peccatũ meũ.
Inimici mei vivi sunt, & fortiores me : 20
multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.
Qui retribuerunt mihi pro beneficiis ma- 21
lum, dolosè egerunt in me quia quæsivi
justitiam. Respuerunt me dilectum quasi
mortuũ abominandũ, & clavis confixerunt
corpus meũ. Ne derelinquas me, O 22
Domine mi, & Deus meus, & ne elongeris
à me. Respice in adjutoriũ meũ, O 23
Deus salutis meæ. Alleluja.

PSAL. XXXVIII.

Documentum, & gratiarum actio pro Idithun. Et numerus ver. 19. 1

E*Go dixi, Custodiã vias meas, ut ne* 2
peccem linguâ meâ : Posui custodem
ori meo, astante peccatore corã me. Ob- 3
mutui, & humiliatus sũ; & retraxi me à
bono : proinde renovatus est dolor meus.
Æstuavit cor meũ in interaneis meis, & 4
in meditatione mea accensus est ignis ex
me. Locutus sum linguâ meâ, & dixi; No- 5
tifica mihi, O Domine finem meum, &
quinã sit numerus dierũ meorũ, ut sciam
quantũ distem ab eis. Jam posuisti dies 6
meos breves, & consistentia mea tanquam
nihilũ corã te. Imò quicquid pertinet ad
hominẽ viventẽ, est vanũ : Nisi quòd ho- 7
mo incedit in imagine, & velut umbra
præterit: et thesaurizat, et ignorat cui co-
gat. Nunc ergò quæ est spes mea? nonne 8
est Dominus ? Et consistentia mea ab ipso 9
est. Munda me omnibus sceleribus meis.
Fecisti me opprobriũ stulto : Obmutui, & 10
non aperui os meum, quia tu creâsti me.
Tolle à me castigationem tuã : jam enim 11
consumptus sũ à duritie manuũ tuarũ.

תהלים : מ

tineam ut feciſti liqueſcere &,virum corripuiſti iniquitatem *ſuper* increpationibus In
בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן ׀ יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ 12
meĩ orationem Audi .Selah ,homo omnis vanitas veruntamen ; ejus deſideriũ
חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי ׀ 13
quia ,*taceas* ne meam lachrymam ad : percipe auribus meũ clamorem &,Domine
יְהוָה וְשַׁוְעָתִי ׀ הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ כִּי
; roborabor & ,me à *Claude* .mei patres omnes ut incola ; *tecum* ego peregrinus
גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה 14
.*ego* non & ,vadam antequam
בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃

PSAL. XL. מ

declinavit & ; Dominum expectavi Expectando .canticum ,David ipſi Victori
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֺּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט 1 2
luto è ,ſonitus ciſterna è me fecit aſcendere Et .meum clamorem audivit &,*me ad*
אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃ וַיַּעֲלֵנִי ׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט 3
meo ore in *dedit* Et .meos greſſus *parans* ,meos pedes petram ſuper ſtatuit & : cœni
הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי ׀ 4
ſperabunt & ; timebunt &,multi videbunt : noſtro Deo laudem ,novum canticum
שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ
reſpexit non & ;ſuam ſpem Dominum poſuit qui *viri Felicitates* .Domino in
בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה 5
Domine tu feciſti Multa .mendacium declinantes & ,ſuperbos ad
אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃ רַבּוֹת עָשִׂיתָ ׀ אַתָּה ׀ יְהוָה 6
: te apud *ordinare* non nos erga tuas cogitationes & ,tua mirabilia meus Deus
אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין ׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ
,noluiſti *munus* & Sacrificiũ .*narrare præ fuêre fortia* ; loquar &,annunciabo
אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃ זֶבַח וּמִנְחָה ׀ לֹא חָפַצְתָּ 7
Tunc .poſtulâſti non peccato pro ſacrificiũ & ,holocauſtũ :mihi fodiſti aures
אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃ אָז 8
faciendum Ad .me ſuper eſt ſcriptum libri volumine in ; veni Ecce : dixi
אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃ לַעֲשׂוֹת 9
Annunciavi .meorũ viſcerum medio in tua lex & : volui mi Deus tuã voluntatẽ
רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ בִּשַּׂרְתִּי 10
.ſciviſti tu Domine : *prohibebo* non mea labia ecce ,multo cœtu in juſtitiam
צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃
tuam ſalutem & ,tuam veritatem ; mei cordis medio in operui non tuã Juſtitiam
צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ 11
.multo cœtu in tuam veritatem & ,tuam miſericordiam *celavi* non : dixi
אָמַרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃
tua veritas & tua miſericordia : me à tuas miſericordias *occludas* ne Domine Tu
אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ 12
non ad uſque mala me *ſuper* circundederunt Quoniam .me cuſtodiant ſemper
תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי אָפְפוּ־עָלַי ׀ רָעוֹת עַד־אֵין 13
ſunt *fortificatæ* : videre potui non & ,meæ iniquitates me comprehenderũt : *numerum*
מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֺנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ
.me dereliquit meum cor & ,mei capitis capillis præ
מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃

תרגום TARGUM.

במסכנותא על חובא יתרדי בר נשא ומסירת 12
היך עמר דאתערדים נשמתיה ברם למא כל
בר נשא לעלמא: קביל צלותי יי ובעותי 13
אצית ולדמעתי לא תשתוק ארום היך גיורא
אנא גבך תותבא היך כולהון אבהתי:
אשלי מני ואייל עד לא אהך ולא 14
איתי:

מ

לשבחא לדוד תשבחתא: מסברא סבירית יי 1 2
וצלא לותי וקביל בעותי: ואסקני מגוב 3
אתרגושתא מסכן טשטושא ואקים על
כיפא רגלי תקין אתורי: וסדר בפומי שבח 4
חדתא תהי תושבחתא קדם יי אלהנא
יחמון סגיאין וידחלון ויסברון במימרא דיי:
טובוי דגברא דשוי יי רוחצניה ולא אסתכי 5
לות סורבניא וממללי כדיבותא: סגיעי 6
נסיא דעבדתא את יי אלהי פרישותך
ורעותך לותנא לית אפשר לסדרא לותך
תושבחתך אתני ואמלל תקיפו מן לחואה:
נכסא ודורונא לא צביתא אודנין לאצתא 7
פורקנך כריתא לי עלתא וקורבן חטתא
לא שילתא: הידין אמרית הא עלית 8
לחיי עלמא כד אעסוק במגלת ספרא
דאוריתא דאכתיב אמטלתי: למעבד רעותך 9
אלהי רעיתי ואוריתך כלילא במצע מעיני:
בשרית צדקא בכנשתא רבא הא ספותי לא 10
אמנע יי אלהי את חכימת: צדקתך לא טמרית 11
בגו לבי קושטך ופורקנך אמרית לא כסיתי
טיבותך והימנותך בקהלא רבא: בגלל 12
כן את יי לא תמנע רחמך מני טובך וקושטך
תדירא ינטרונני: ארום תקיפין עלי בישן 13
עד דלית מנין ארביקו יתי חובי ולא יכלית
למחמי תקפו מן בינרתי רישי ורעיוני
שבקוני:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Correptione ob ſcelus *caſtigatur homo* : & 12
liquefactum eſt inſtar *tineæ diſrupta* corpus
ejus : profectò nihil eſt omnis homo
ſemper. Suſcipe orationem meam Domine, 13
& petitionem meam auſculta : & ad lachrymas
meas ne ſileas ; quoniam veluti
peregrinus ego ſum apud te, & advena
ſicut omnes patres mei. Dimitte me, & 14
abibo, antequam vadam, & non ſubſiſtam.

Ad laudandum Davidi Hymnus. 1

PSAL. XL.

EXpectando expectavi Dominum ; & inclinavit 2
ad me, & ſuſcepit deprecationem
meam. Et eduxit me de lacu ſtrepitus, & 3
luto cœni : & ſtatuit ſupra petram pedes
meos, ſtabilivit greſſus meos. Et ordinavit 4
in ore meo canticum novum, *erit hymnus*
coram *Domino* Deo noſtro : videbunt multi
& timebunt, & ſperabunt in verbo Domini.
Beatus homo qui poſuit Dominum ſpem 5
ſuam : & non reſpexit ad elatos, & loquentes
mendacia. Multa ſigna edidiſti tu Domine 6
Deus meus : mirabilia tua & *voluntas*
tua nobiſcum : impoſſibile eſt ordinare
ad te laudem tuam : [*ſi*] narrem & loquar,
plures ſunt quàm ut indicari poſſint.
Immolationem & oblationem noluiſti ; 7
aures ad *auſcultandam ſalutem tuam*
perforâſti mihi ; holocauſtum & oblationem
peccati non p[illegible]lâſti. Tunc dixi, 8
Ecce ingrediar ad vitam æternam, quando
ſtuduero in volumine libri legis quod
ſcriptum eſt propter me. Facere volun- 9
tatem tuam Deus meus volui ; & lex tua
integra eſt in medio viſcerum meorum.
Annunciavi juſtitiam in congregatione 10
magna : ecce labia mea non prohibebo ;
Domine *Deus meus* tu nôſti. Juſtitiam 11
tuam non abſcondi in medio cordis mei ;
veritatem tuam & redemptionem tuam
dixi : non occului bonitatem tuam, &
fidem tuam in eccleſia magna. Propterea 12
tu Domine ne prohibeas miſericordiam
tuam à me : benignitas tua & veritas tua
continuè cuſtodient me. Quoniam *in-* 13
valuerunt in me mala quæ numerari non
poſſunt : comprehenderunt me ſcelera
mea, & non potui videre : multiplicata
ſunt pluſquàm capilli capitis mei, &
cogitationes meæ deſeruerunt me.

Verſio *SYRIACA*, cum Interpretatione *LATINA*.

* ܐܬܢܟܝܬ ܒܡܟܣܢܘܬܐ ܕܥܠ ܚܛܗܝ: ܪܕܝܬ ܓܒܪܐ ܘܐܫܚܠܬ ܐܝܟ [illegible] ܪܓܬܗ. 12
ܘܐܝܟ [illegible] ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ: * ܫܡܥ ܡܪܝܐ ܨܠܘܬܝ ܘܒܥܘܬܝ ܘܨܘܬ ܠܕܡܥܬܝ. 13
ܘܠܐ ܬܫܬܘܩ ܡܛܠ ܕܥܡܘܪܐ ܐܢܐ ܥܡܟ: ܘܬܘܬܒܐ ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ ܐܒܗܝ. * ܦܨܝܢܝ: 14
ܘܐܬܬܢܝܚ : ܥܕܠܐ ܐܙܠ ܘܠܐ ܐܗܘܐ [illegible].

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

* ܕܕܘܝܕ. ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܟܕ ܐܝܬܝ ܠܗ ܫܡܥܝ ܫܡܗܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 1
ܘܪܘܚܢܐܝܬ : ܬܘܕܝܬܐ ܠܐܠܗܐ ܡܢ ܦܠܚܘܗܝ ܘܥܕܬܐ. ܦܬܓܡ ܡܗ.
* ܡܣܟܝܘ ܣܟܝܬ ܠܡܪܝܐ. ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬܝ ܘܫܡܥ ܒܥܘܬܝ : * ܘܐܣܩܢܝ ܡܢ ܓܘܒܐ 2 3
ܕܥܩܬܐ. ܘܡܢ ܛܝܢܐ ܕܚܒܠܐ: ܐܩܝܡ ܥܠ ܫܘܥܐ ܪܓܠܝ ܘܬܩܢ ܗܠܟܬܝ. * ܝܗܒ ܒܦܘܡܝ 4
ܬܫܒܘܚܬܐ ܚܕܬܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ: ܢܚܙܘܢ ܣܓܝܐܐ ܘܢܚܕܘܢ. ܘܢܣܒܪܘܢ ܒܡܪܝܐ:
* ܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܕܥܠ ܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܬܬܟܠ. ܘܠܐ ܦܢܐ ܠܣܪܝܩܘܬܐ: ܘܠܐ ܠܡܡܠܠܐ 5
ܕܓܠܐ. * ܣܓܝܐܢ ܐܢܝܢ ܕܥܒܕܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܬܕܡܪܬܟ: ܘܡܬܚܫܒܢܘܬܟ ܕܠܘܬܢ ܘܠܝܬ ܕܕܡܐ ܠܟ. 6
ܚܘܝܬ ܘܐܡܪܬ ܘܣܓܝܐܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܢܝܢܐ: * ܕܒܚܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܠܐ ܨܒܝܬ. ܐܕܢܐ ܕܝܢ 7
ܢܩܒܬ ܠܝ : ܘܥܠܘܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܚܠܦ ܚܛܗܐ ܠܐ ܫܐܠܬ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܬ ܗܐ ܐܬܝܬ: ܕܒܪܝܫ 8
ܟܬܒܐ ܟܬܝܒ ܥܠܝ. * ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܟ ܐܠܗܐ ܨܒܝܬ : ܘܢܡܘܣܟ ܒܓܘ ܪܚܡܝ. 9
* ܣܒܪܬ ܙܕܝܩܘܬܟ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ: ܘܣܦܘܬܝ ܠܐ ܟܠܝܬ. ܡܪܝܐ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ: * ܠܐ ܟܣܝܬ 10 11
ܙܕܝܩܘܬܟ ܒܓܘ ܠܒܝ: ܐܠܐ ܗܝܡܢܘܬܟ ܘܦܘܪܩܢܟ ܐܡܪܬ. ܘܠܐ ܟܣܝܬ ܛܝܒܘܬܟ ܘܗܝܡܢܘܬܟ
ܡܢ ܥܕܬܐ ܪܒܬܐ: * ܘܐܦ ܐܢܬ ܡܪܝܐ ܠܐ ܬܟܠܐ ܡܢܝ ܪܚܡܝܟ: ܐܠܐ ܚܢܢܝܟ ܘܗܝܡܢܘܬܟ. 12
ܒܟܠܙܒܢ ܢܛܪܘܢܢܝ: * ܡܛܠ ܕܐܚܕܘ ܒܝ ܒܝܫܬܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ. ܘܐܕܪܟܘܢܝ ܚܛܗܝ ܘܠܐ 13
ܐܫܟܚܬ ܠܡܚܙܐ: ܘܣܓܝܘ ܡܢ ܣܥܪܐ ܕܪܫܝ ܘܠܒܝ ܫܒܩܢܝ.

Conſumptus ſum objurgatione quæ pro peccatis 12
meis. Caſtigâſti virum, & fluere feciſti
ſicut feſtucam deſideria ejus : & veluti vapor
ſunt omnes homines. Audi, Domine, orationem 13
meam & petitionem meam, & auſculta
lachrymam meam : & ne ſileas, quoniam
hoſpes ego ſum tecum, & peregrinus
ſicut omnes patres mei. Libera me, & quieſcam, 14
antequam vadam & ampliùs non
ſim futurus.

PSAL. XL.

Davidi. Ad literam : quum attulit ei Samei nomina eorum qui miniſtrabant in domo Domini. Spiritali verò ſenſu, gratiarum actio Deo à cultoribus & Eccleſia. Verſ. 45. 1

SPerans ſperavi in Domino qui converſus 2
eſt ad me, audivitque deprecationem meam.
Et eduxit me de fovea mœroris, & de 3
luto corruptionis : erexit ſupra petram pedes
meos, atque firmavit greſſus meos. Dedit in 4
ore meo laudem novam, laudem Deo : ut videant
multi ac lætentur, ſperentque in Domino.
Beatus homo qui nomini Domini fiſus 5
eſt, nec vertit ſe ad vanitatem,
neque ad ſermonem mendacem. Multa
ſunt quæ feciſti, Domine Deus noſter, 6
miracula tua & conſilia tua erga nos, & non
eſt quiſquam ſimilis tibi. Oſtendiſti, atque
dixiſti, ac plurima ſunt præter numerum.
Sacrificia & oblationes noluiſti, aures autem 7
perfodiſti mihi : & holocauſta perfecta
quæ pro peccatis, non poſtulâſti. Tunc dixi, 8
Ecce veni : quia in principio librorum ſcriptum
eſt de me. Facere voluntatem tuam, 9
Deus, mihi libuit : & lex tua in præcordiis
meis. Annuntiavi juſtitiam tuam in Eccleſia 10
magna ; & labia mea non cohibui. Domine,
tu nôſti Non abſcondiſſe me juſtitiam tuam 11
intra cor meum, ſed ſalutem tuam & fidem
tuam me dixiſſe : neque occultâſſe me beneficium
tuum & fidem tuam à cœtu magno.
Et tu quoque, Domine, ne contineas à me 12
miſericordiam tuam : ſed miſerationes tuæ
& fides tua omni tempore me cuſtodiant.
Quoniam circunderunt me mala abſque nu- 13
mero, & apprehenderunt me peccata mea,
nec videre potui : & multiplicata ſunt pluſquam pili capitis mei, & cor meum dereliquit me.

Versio VULG. LAT.

in increpationibus : propter iniquitatē
corripuisti hominē. Et tabescere fe-
cisti sicut araneam animā ejus : verun-
tamen vanè conturbatur omnis homo.
13 Exaudi orationē meā, Dñe, & depreca-
tionē meam : auribus percipe lachrymas
meas. Ne sileas : quoniā advena ego
sum apud te, & peregrinus, sicut omnes
14 patres mei. Remitte mihi, ut refrigerer
priùs quàm abeā, & ampliùs non ero.

1 In finem, Psalmus ipsi David.
XXXIX.

2 EXpectans expectavi Dñm, & inten-
3 dit mihi. Et exaudivit preces meas : et e-
duxit me de lacu miseriæ, et de luto fæcis.
Et statuit sup petrā pedes meos : & di-
4 rexit gressus meos. Et immisit in os
meū canticū novū, carmen Deo nostro.
Videbunt multi & timebunt : & spera-
5 bunt in Domino. Beatus vir, cujꝰ est
nomen Dñi spes ejꝰ : & non respexit in
6 vanitates & insanias falsas. Multa fe-
cisti tu, Dñe Deꝰ meꝰ, mirabilia tua : &
cogitationibꝰ tuis non est qui similis sit
tibi. Annuntiavi & locutꝰ sum : mul-
7 tiplicati sunt sup numerū. Sacrificiū &
oblationē noluisti : aures autē perfecisti
mihi. Holocaustū & pro peccato non
8 postulâsti : Tunc dixi, Ecce venio.
9 In capite libri scriptū est de me, ut
facerē voluntatē tuā : Deꝰ meꝰ, volui, &
10 legē tuā in medio cordis mei. Annun-
tiavi justitiā tuā in ecclesia magna, ecce
labia mea non prohibebo : Domine, tu
11 scîsti. Justitiam tuam non abscondi
in corde meo : veritatem tuam & sa-
lutare tuum dixi. Non abscondi mi-
sericordiam tuam, & veritatem tuam,
12 à concilio multo. Tu autem, Domine,
ne longè facias miserationes tuas à me:
misericordia tua & veritas tua semper
13 susceperunt me. Quoniam circumde-
derunt me mala, quorum non est nume-
rus : comprehenderunt me iniquitates
meæ, & non potui ut viderem. Mul-
tiplicatæ sunt super capillos capitis
mei : & cor meum dereliquit me.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

† ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρω-
πον· † καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, †
(κ) πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρωπος. ΔΙΑ-
13 ΨΑΛΜΑ. † Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου κύριε
† καὶ τῆς δεήσεώς μου, ἐνώτισαι † τῶν δακρύων μου
μὴ παρασιωπήσῃς, † ὅτι πάροικος ἐγώ εἰμι (λ) ἐν
τῇ γῇ † καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέ-
14 ρες μου. † Ἄνες μοι ἵνα ἀναψύξω πρὸ τοῦ με ἀπ-
ελθεῖν, καὶ (μ) οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

MS. A. (κ) πλὴν μάτην πᾶς ἄνθρωπος. Εἰσ-
άκουσον (λ) παρὰ σοὶ καὶ παρεπίδημος, (μ) οὐκέτι οὐ
μὴ ὑπάρξω.

1 Εἰς τὸ τέλος, (α) τῷ Δαυὶδ ψαλ-
μός. λθʹ.

2 † ΥΠομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον, καὶ προσ-
3 έσχε μοι, † Καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου. † καὶ ἀν-
ήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας, † (β) καὶ ἀπὸ πη-
λοῦ ἰλύος· † καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου, †
4 καὶ (γ) κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου. † Καὶ ἐνέβα-
λεν εἰς τὸ στόμα μου ᾆσμα καινόν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡ-
μῶν. † ὄψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, † καὶ ἐλπιοῦσιν
5 ἐπὶ κύριον. † Μακάριος ἀνήρ, οὗ ἐστι τὸ ὄνομα κυ-
ρίου ἐλπὶς αὐτοῦ, † καὶ οὐκ (δ) ἐπέβλεψεν εἰς ματαιό-
6 τητας καὶ μανίας ψευδεῖς. † Πολλὰ ἐποίησας σὺ κύ-
ριε ὁ θεός μου τὰ θαυμάσιά σου, † καὶ τοῖς διαλογι-
σμοῖς σου οὐκ ἔστι τις (ε) ὁμοιωθήσεταί σοι. † ἀπ-
ήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.
7 † Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, † σῶμα
δὲ κατηρτίσω μοι· † (ζ) ὁλοκαύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτί-
8 ας οὐκ (η) ᾔτησας. † Τότε εἶπον, Ἰδοὺ ἥκω· † ἐν κε-
9 φαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, † Τοῦ ποιῆσαι τὸ
θέλημά σου ὁ θεός μου ἠβουλήθην, † καὶ τὸν νόμον σου
10 ἐν μέσῳ (θ) τῆς καρδίας μου. † Εὐηγγελισάμην δι-
καιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ, † ἰδοὺ τὰ χείλη
11 μου οὐ μὴ κωλύσω. † κύριε σὺ ἔγνως † Τὴν δικαιο-
σύνην (ι) μου, οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου † τὴν ἀλή-
θειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα· † οὐκ ἔκρυψα τὸ
ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου † ἀπὸ συναγωγῆς πολ-
12 λῆς. † Σὺ δὲ κύριε μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου
ἀπ' ἐμοῦ, † τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου διαπαν-
13 τὸς ἀντελάβοντό μου. † Ὅτι περιέσχον με κακά,
ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, † κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι
μου, καὶ οὐκ (ι) ἠδυνάσθην τοῦ βλέπειν· † ἐπληθύνθη-
σαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, † καὶ ἡ καρ-
δία μου ἐγκατέλιπέ με.

Vers. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Transl. LAT.

In increpationibus propter (o) in-
iquitatem corripuisti hominem:
14 (p) et tabescere fecisti sicut a-
raneā, animā ejus. Veruntamen
vanè (q) conturbatur omnis ho-
mo. DIAPSALMA. 15 Exau- 13
di orationem meam, Domine, &
deprecationem meā: (r) auribus
percipe lachrymas meas. 16 Nè si-
leas, quoniam advena ego sum
(s) in terra, & peregrinus, sicut
omnes patres mei. 17 (t) Remit- 14
te mihi, ut refrigerer, priusquàm
[h] abeam: & ampliùs jam non
ero.

In finem, ipsi David, Psal- 1
mus. XXXIX.

1 EXpectans expectavi Domi- 2
num, [a] & attendit mihi:
2 Et exaudivit [b] deprecatio- 3
nem meam: & eduxit me de la-
cu miseriæ, & de luto fæcis. 3 Et
statuit super petram pedes meos,
et [c] direxit gressus meos. 4 Et 4
immisit in os meum canticū no-
vum, carmen Deo nostro. 5 Vi-
debunt (a) multi, & timebunt,
& sperabunt in Domino. 6 Bea- 5
tus vir, cujus est nomen Domini
spes ejꝰ, et nō respexit [d] in va-
nitates, & insanias falsas. 7 (b)
Multa fecisti tu, Domine Deus 6
meus, mirabilia tua: & cogitatio-
nibus tuis non est, qui similis sit
tibi. 8 (c) Annuntiavi, & locu-
tus sum: multiplicati sunt super
numerum. 9 Sacrificium, et ob- 7
lationem noluisti: (d) [e] cor-
pus autem perfecisti mihi. 10 Ho-
locaustum, et pro peccato non po-
stulâsti: (e) Tunc dixi, Ecce ve- 8
nio. 11 In (f) capite libri scri-
ptum est de me: ut (g) (†) face- 9
rem voluntatem tuam, Deus me-
us, volui, et legem tuam in me-
dio (h) cordis mei. 12 (i) Be- 10
nè nuntiavi justitiam in Ec-
clesia magna: ecce labia mea
nō prohibebo. (k) Domine, tu co-
gnovisti: 13 Justitiam meam non 11
abscondi in corde meo veritatē
tuam: et salutare tuum dixi.
14 Non abscondi (l) misericor-
diam tuam, et veritatem tuam à (m) congregatione multa. 15 Tu autem, Domine, ne 12
longè facias miserationes tuas à me: misericordia tua, et veritas tua semper (n) sus-
ceperunt me. 16 Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus: com- 13
prehenderunt me iniquitates meæ, & non potui, ut viderem. 17 Multiplicatæ sunt su-
per capillos capitis mei: & cor meum dereliquit me.

Versio ÆTHIOPICA.

በተግሣጽከ፡ በእንተ፡ኃጢአቱ፡ ተዘለፍኮ፡
ለሰብእ፡፡ ፦ ወመሰውኮ፡ከመ፡ሣሬት፡ ለነፍ 14
ሱ፡፡ወባሕቱ፡ከንቶ፡ ይትሀወኩ፡ ኵሉ፡ ሰብ
እ፡፡ ፦ ስምዓኒ፡እግዚኦ፡ጸሎትየ፡ወስእ 15
13 ለትየ፡፡ወአጽምዓኒ፡ አንብዕየ፡ 16 ወኢት
ጸመመኒ፡፡እስመ፡ፈላሲ፡ አነ፡ ውስተ፡ ምድ
ር፡፡ወነግድ፡ከመ፡ኵሉ፡አበዊየ፡፡ ፦ ስሕ 17
ተኒ፡ከመ፡ አዕርፍ፡፡ዘእንበለ፡ እሑር፡ ኀበ፡
ኢይገብእ፡፡ ፦

14 ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘዳዊት፡፡

ሀሀ ፡ፀኒሐ፡ፀንሕክዎ፡ለእግዚአብሔር፡፡ 1
ሰምዓኒ፡ወተመየጠኒ፡፡ ፦ ወሰምዓኒ፡ቃለ፡ 2
1 ስእለትየ፡፡ወአውፅአኒ፡ እምዐዘቅተ፡ ሕር
ትምና፡፡ወእምጽቡር፡ ለምዓም፡፡ ፦ ወ 3
2 አቀሞኒ፡ውስተ፡ ኰኵሕ፡ ለእገሪየ፡፡ወአጽ
ንዖኒ፡ለመከይድየ፡፡ ፦ ወወደየ፡ውስተ፡አ 4
3 ፉየ፡ስብሐተ፡ ሐዲስ፡፡ስብሐቲሁ፡ ለአምላ
ክነ፡፡ ፦ ይርአዩ፡ ብዙኃን፡ ወይፈርሁ፡፡ወ 5
ይትዌከሉ፡በእግዚአብሔር፡፡ ፦ ብፁዕ፡ብ 6
4 እሲ፡ዘስመ፡እግዚአብሔር፡ ተውከልቱ፡፡ወ
ዘኢነጸረ፡ውስተ፡ ከንቱ፡ ውስተ፡ መዓት፡ወ
ሐሰት፡፡ ፦ ብዙኃ፡ገበርከ፡እግዚኦ፡አም 7
5 ላኪየ፡መንክረከ፡፡ወአልቦ፡ ዘይመስሎ፡ ለሕ
ሊናከ፡፡ ፦ አይደአኩ፡ወነገርኩ፡ወበዝኃ፡ 8
እምኍልቈ፡፡ ፦ መሥዋዕተ፡ ወቍርባነ፡ 9
ኢፈቀድከ፡፡ሥጋከ፡ አንጽሕ፡ ሊተ፡፡ ፦
6 መሥዋዕተ፡ ዘበእንተ፡ ኃጢአት፡ ኢሠመር 10
ከ፡፡ውእቱ፡ጊዜ፡ እቤ፡ ነየ፡ መጻእኩ፡፡ ፦
ውስተ፡ርእሰ፡መጽሐፍ፡ተጽሕፈ፡ በእንቲአ 11
የ፡፡ከመ፡እንግር፡ ፈቃደከ፡ መከርኩ፡አምላ
7 ኪየ፡፡ወሕግከኒ፡ በማእከለ፡ ከርሥየ፡፡ ፦
ዜነውኩ፡ጽድቀከ፡ ለማኅበረ፡ ዐቢይ፡፡ወና 12
ሁ፡ኢከላእኩ፡ከናፍርየ፡፡እግዚኦ፡ ለሊከ፡
8 ታአምር፡ 13 ጽድቅየ፡፡ወኢኃባእኩ፡ ው
ስተ፡ ልብየ፡ ርትዓ፡ይከ፡፡ወነገርኩ፡ አድኅኖ
9 ተከ፡፡ ፦ ወኢሰወርኩ፡ሣህለከ፡ወምሕረተ 14
ከ፡እማኅበር፡ዐቢይ፡፡ ፦ አንተ፡እግዚኦ፡ 15
10 ኢታርሕቅ፡ ሣህለከ፡እምኔየ፡፡ምሕረትከ፡
ወጽድቅከ፡ዘልፈ፡ይረክበኒ፡፡ ፦ እስመ፡ረ 16
ከበተኒ፡ እኪት፡ እንተ፡ አልባቲ፡ኍልቍ፡፡ወ
ተረክበኒ፡ኃጢአትየ፡ወስእንኩ፡ነጽሮ፡፡ ፦
11 ወበዝኃ፡ እምስእርተ፡ ርእስየ፡፡ ልብየኒ፡ 17
ኀደገኒ፡፡ ፦

MS. A. (α) Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) καὶ ἀπὸ πηλοῦ ὕλεως· (γ) κατηύθυνεν (δ) ἐνέβλεψεν (ε) ὁμοιωθήσεται. ἀπήγγειλα (ζ) ὁλοκαυτώματα (η) ἐζήτησας. (θ) τῆς κοιλίας μου. (ι) σου οὐκ (ι) ἠδυνήθην

INTERP. ÆTHIOP. [h] abeam, unde non revertar. PSAL. xxxix. [a] & auscultavit me : [b] etiam vocem supplicationis meæ: [c] firmat gressus [d] in furorem, & falsitatem. [e] carnem autem tuam purificavit mihi. (l) annuntiarē voluntatē tuā, Deꝰ meꝰ intentꝰ sū ei : & lex tua etiā

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * أدبت الإنسان بالتوبيخ من أجل الإثم * ومثل العنكبوت جعلت نفسه تنحل * ومثل المنام
13 تذهب شهواته * ومثل الفي جميع البشر * اسمع صلاتي ودعاي يا رب * ولا تغفل عن دموعي *
14 فإني غريب في الأرض * وذاهب مثل آبائي * اغفر لي ولا تغفل عن دموعي * لكي أستريح قبل
أن أذهب * فلا أعود أكون * الليلويا *
* المزمور التاسع والثلثون *
1 * في الانقضا وذكر الكنيسة * وعدده * لز * استيخن *
2 * بالصبر رجوت الرب فنظر إلي وسمع تضرعي * وأصعدني من جب الهلاك * وطين الفساد * 3
أقام على الصخرة قدمي وقوم خطواتي * وجعل في فمي تسبيحا جديدا * وبركة لإلهنا * 4
يرى كثيرون فيخافون * ويتوكلون على الرب * طوبى للرجل الذي اسم الرب رجاؤه * ولم 5
ينظر إلى الباطل والأقاويل الكاذبة * وأنت قد أكثرت عجايبك يا ربي وإلهي * اللهم إني 6
أفكر في أعمالك * وليس كمثلك * وليس من يشبهك في أفكارك * أخبرت وقلت إنها أكثر
من العدد * لم تشأ ذبيحة وقربانا * وأعددت لي جسدا * وفتحت مسامعي * ومحرقات لأجل 7
الخطية لم تسر بها * حينئذ قلت هانذا قد جيت * مكتوب في رأس الكتاب * أن أعمل 8 9
مسرتك يا الله * ناموسك داخل قلبي * بشرت بعدلك في بيعة عظيمة * وها أنا لم أمنع شفتي 10
بعد * وأنت يا رب علمت * ترى لم أخف برك في قلبي * تكلمت بخلاصك وحقك * ولم أخف 11
رحمتك وعدلك عن جماعة عظيمة * وأنت يا ربي وإلهي لا تبعد عني رأفتك * ورحمتك وبرك 12
هما اللذان قبلاني في كل حين * قد أحاطت بي شرور لا عدد لها أدركتني آثامي فلم أستطع 13
النظر * كثرت أكثر من شعر رأسي * ورفضني قلبي *

Castigâsti hominem correptione propter 12
delictum : & velut araneam fecisti ut
anima ejus dissolveretur, ac veluti so-
mnium præterirent desideria ejus, & sicut
umbra omnes homines. Audi orationem 13
meā, & clamorem meū, O Domine: & ne
negligas lachrymas meas. Quia ego per-
egrinus sum in terra, & abiens veluti
patres mei. Parce mihi, & ne negligas 14
lachrymas meas : ut quiescā antequā va-
dam, & non sim futurꝰ ampliùs. Alleluja.

PSAL. XXXIX.

De fine. Et agitur de Ecclesia. 1
Et numerus vers. 37.

CUm patientia speravi Dominum, & 2
respexit in me, & audivit supplica-
tionem meam : Et extraxit me de foveā 3
perditionis, & luto corruptionis : statuit
super petrā pedes meos, & direxit gressus
meos : Et posuit in ore meo laudē novā, 4
& benedictionem Deo nostro. Videbunt
multi, & timebunt, & confident in Do- 5
mino. Beatus vir, cujus spes est nomen
Domini, & non respexit ad vanitatem
& fabulas mendaces. Et tu jam multi- 6
plicâsti miracula tua, O Domine mi, &
Deus meus. Deus, equidē meditor opera
tua, & non est similis tibi : nec est qui
comparetur tecum in cogitationibus tuis.
Narravi & dixi, plura esse quàm ut nu-
merentur. Noluisti sacrificiū & oblatio- 7
nem : & præparâsti mihi corpus : aperu-
isti aures meas, & holocaustis pro pecca-
to non es oblectatus. Tunc dixi, Ecce 8
me, jam veni ; scriptū est in capite libri,
ut faciā voluntatem tuā, O Deus : lex 9
tua intra cor meum. Annuntiavi æquita- 10
tem tuā in Ecclesia magna, & ecce ego
non cohibui labia mea adhuc : & tu, O
Domine, nôsti. Vides me non abscondisse 11
justitiam tuam in corde meo. Protuli
salutem tuā & veritatem tuā. Et non
abscondi misericordiā tuā, & æquitatem
tuā à cœtu multo. Et tu, O Domine mi, 12
& Deus meus, ne elonges à me clementiā
tuā : Et quidem misericordia tua & ju-
stitia tua ambæ sunt, quæ me exceperunt
omni tempore. Jam circumdederunt me 13
mala quibus non est numerus ; comprehen-
derunt me scelera mea, & non potui vi-
dere : multiplicata sunt magis quàm ca-
pilli capitis mei, et respuit me cor meum.

תהלים : מא

14 ſufficiatur Pudore .feſtina mei auxiliū ad Domine ;me eruendū ad Domine Complace 14

15 רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ

,retrorſum revertentur : eā abſumendum ad,meā animā quærentes pariter erubeſcent &

16 וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר

,ſui pudoris mercedem *ſuper* Deſolabuntur .meum malum volentes , *pudefient* &

17 וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם

,te quærentes omnes te in lætabuntur & ,Gaudebunt .euge ,Euge : *mihi* *dicentes*

הָאֹמְרִים לִי הֶאָח הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ

,*afflictus* ego Et .tuam ſalutem *diligentes* ,Dominus Magnificetur ,ſemper dicent

18 יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי עָנִי

mi Deus : tu meus liberator & ,meū auxilium : *mihi* cogitabit Dominus ,egenus &

וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי

.tardaveris ne

אַל־תְּאַחַר׃

PSAL. XLI. מא

1 mala die in : *tenuem ad intelligentis Beatitudines* .David cantus Victori

2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה

beatificetur ,eum vivificet & ,eum cuſtodiat Dominus .Dominus eum liberabit

3 יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר

ſuper eum fulciat Dominus .ejus inimicorum *animā in* eum tradas ne & : terra in

4 בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃ יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־

: dixi Ego .ejus infirmitate in verſiſti ejus cubile omne : *languoris* lectum

5 עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃ אֲנִי־אָמַרְתִּי

dicent mei Inimici .tibi peccavi quia ,meam animam ſana ; mei miſerere Domine

6 יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ אוֹיְבַי יֹאמְרוּ

venerit ſi Et ? ejus nomen peribit & , morietur quando : *mihi* malum

7 רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא

egredietur : ſibi iniquitatem congregabit ,ejus cor loquetur mendacium ,videndū ad

לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא

me *ſuper* ; me habentes odio omnes *muſſitabunt* me *ſuper* Simul .loquetur , foras

8 לַחוּץ יְדַבֵּר׃ יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי

accubuit qui & ,*ipſum in effuſum Belijahal* Verbum .mihi malum cogitabunt

9 יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב

comedens ,*eo in* fidebam cui ,meæ pacis vir Etiam .*ſurgere* addet non

10 לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל

,mei miſerere Domine tu Et .calcaneum me *ſuper* magnificavit ,meum panem

11 לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃ וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי

complacuiſti quoniam ,cognovi hoc In .eis reddam & ,fac me reſuſcitare &

12 וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ

: mea *integritate* in ego Et .me ſuper meus inimicus jubilabit non quia ,me in

13 בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי

Deus Dominus Benedictus .*ſeculum in tuas facies ad* me ſtatuiſti & ,me *in* ſuſtentâſti

14 תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי

.Amen & ,Amen : ſeculum in uſque & , ſeculo à Iſrael

יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

תרגום TARGUM.

14 אִתְרְעֵי יְיָ לְשֵׁיזָבוּתַנִי יְיָ לְסִיוּעִי זְרִיז׃ יִבְהֲתוּן
15 וְיִתְחַסְּרוּן כַּחֲדָא תָּבְעֵי נַפְשִׁי לְמִגְמְרַהּ יְזוּרוּן
לַאֲחוֹרָא וְיִכְסְפוּן דְּצָבְיָן בִּישְׁתִּי׃ 16 יִתְבַּיְּרוּן
מְטוּל בַּהֲתֵיהוֹן דְּאָמְרִין לִי חֲדֵינָא עַל תַּבְרֵיהּ
חֶדְוָא עַל סְגוּפֵיהּ׃ 17 יֶחְדוּן וְיִדְוְצוּן בְּמֵימְרָךְ
כָּל בָּעֲיָךְ וְיֵימְרוּן תְּדִירָא יִסְגֵּי חֵילָא דַיְיָ דִּי
רָחֲמִין פּוּרְקָנָךְ׃ 18 וַאֲנָא עַנְיָא וַחֲשׁוֹכָא יְיָ יַחְשַׁב
טָב לִי עֲלַי סִיּוּעִי וְשֵׁיזָבוּתִי אַתְּ אֱלָהִי לָא
תוֹחַר׃

מא

1 לְשַׁבָּחָא תּוּשְׁבַּחְתָּא לְדָוִד׃ 2 טוּבוֹי דְּמַשְׂכִּיל
לְעַנְיֵי מִסְכְּנָא לְרַחֲמוּתֵיהּ בְּיוֹם בִּישׁוּתָא
יְשֵׁזְבִנֵּיהּ יְיָ׃ 3 יְיָ יִנְטְרִנֵּיהּ וִיחַיְּנֵיהּ וִיוֹטְבִנֵּיהּ
בְּאַרְעָא וְלָא תִמְסְרִנֵּיהּ בִּרְעוּת בַּעֲלֵי דְבָבוֹי׃
4 מֵימְרָא דַיְיָ יְסַיְּעִנֵּיהּ בְּחַיּוֹהִי וְיִתְגְּלֵי לֵיהּ עַל
שְׁוֵי מַרְעֵיהּ לְאַחְיוּתֵיהּ כָּל מִשְׁכְּבֵיהּ אַפֵּכְתְּ
בְּעִדָּן מַרְעֵיהּ וְאַכְסַנְתֵּיהּ׃ 5 אֲנָא אֲמָרִית יְיָ חוּס
עֲלַי אַסִּי נַפְשִׁי מְטוּל דְּחָבִית קֳדָמָךְ׃ 6 בַּעֲלֵי
דְבָבַי יֵימְרוּן בִּישׁ עֲלַי אֵימָתַי יְמוּת וְיוֹבַד שְׁמֵיהּ׃
7 וְאִין אֲתָא לְמִקְבַּל אַפֵּי שִׁקְרָא יְמַלֵּל בְּרַעְיוֹנֵיהּ
יִכְנוֹף עַוְלָא לֵיהּ יִפּוֹק לְשׁוּקָא יְמַלֵּל׃ 8 כַּחֲדָא
עֲלַי מְמַלְּלִין בַּחֲשַׁי כָּל סָנְאַי עֲלַי חָשְׁלִין בִּישְׁתָא
לִי׃ 9 מַמְלַל טְלוֹמָא יַתִּיךְ בֵּיהּ וְיֵימַר דֵּין דִּמְרַע
10 לָא יוֹסִיף לְמֵיקַם׃ אוּף גְּבַר דְּתָבַע שְׁלָמִי
דְּאִתְרְחֵצִית עֲלוֹי מַבְרֵי סְעוּדָתִי אִתְרַבְרַב עֲלַי
לְחַכְמָא׃ 11 וְאַנְתְּ יְיָ חוּס עֲלַי וַאֲקִימְנִי מִמַּרְע
וְאֶפְרַע לְהוֹן׃ 12 בְּהָדָא יְדַעִית אֲרוּם אִתְרְעֵיתָ בִּי
אֲרוּם לָא אִתְגַּבַּר עֲלַי בַּעֲלֵי דְבָבִי לְאַבְאָשָׁא׃
13 וַאֲנָא בִּשְׁלֵמוּתִי סַעֲדְתָּא בִי וְאוֹקֵימְתַּנִי קֳדָמָךְ
14 לְעָלְמָא׃ בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דַּיְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל
מִן עָלְמָא הָדֵין וְעַד עָלְמָא דְאָתֵי יֵימְרוּן
צַדִּיקַיָּא אָמֵן וְאָמֵן׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Placeat tibi Dñe ut liberes me: Domine ad auxiliū meū feſtina. 14 Erubeſcant & opprobrio afficiantur ſimul quærentes animā meā, ut perdant eam: convertantur retrorſum & pudore offundantur qui deſiderant malum meū. 15 Confundantur propter pudorē ſuum, qui dicunt de me: Gaviſi ſumus deſtructione ejus: *lætitia* ſuper afflictionem ejus. 16 Gaudebunt & lætabuntur in verbo tuo omnes qui quærunt te, & dicent ſemper, Magnificetur potentia Dñi, qui diligunt ſalutē tuā. 17 Et ego egenus ſum, & pauper: Dñs cogitabit bonum mihi; *ſuper me* auxilium meum & liberatio mea tu es: Deus meus ne moreris. 18

Ad laudandum Hymnus Davidi. 1

PSAL. XLI.

BEat⁹ qui cogitat de [*reb⁹*] *afflictis* pauperis quò miſereatur ej⁹: in die mala liberabit eum Dñs. 2 Dñs cuſtodiet eū & vitā præſtabit ei, & dabit ei beatitudinem in terra: nec trades illū voluntati auctorū inimicitiæ ej⁹. 3 Verbū Dñi adjuvabit eū in vita ejus; & apparebit illi ſuper lectū infirmitatis ejus, *ut vivum conſervet eū*: totū ſtratū ej⁹ invertiſti in tempore ægritudinis ej⁹, & corripuiſti eum. 4 Ego dixi, Dñe miſerere mei; ſana animā meā quia peccavi corā te. 5 Et adverſarii mei dicent malum contra me, Quando morietur, & peribit nomen ej⁹? 6 Et *ſi* venerit ut accipiat faciē, mendaciū loquetur in cogitatione ſua: congregabit iniquitatem ſibi; egredietur in plateam; loquetur. 7 Simul contra me loquuntur clam omnes oſores mei contra me, cogitantes malum mihi. 8 Verbum perverſum effundet in ſeipſum; & dicet, Hic qui infirmatur, non addet ut reſurgat. 9 Sed & homo qui quærere [*deberet*] pacem meā, in quo confidebā, qui comedebat panē meum, magnificavit ſe ſuper me aſtutè. 10 Et tu Domine miſerere mei, & ſuſcita me ab infirmitate; & reddam eis. 11 In hoc novi quòd gratus tibi fuerim, quoniam non invaleſcet ſuper me auctor inimicitiæ meæ, ut malè agat. 12 Me verò in integritate mea adjuviſti; & ſtatuiſti me coram te in perpetuum. 13 Benedictum nomen Domini Dei Iſrael ex hoc ſeculo uſque ad ſeculum venturum; dicant juſti, Amen & Amen. 14

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*

14 * ܨܒܝ ܡܪܝܐ ܠܡܦܨܘܬܝ: ܡܪܝܐ ܠܥܘܕܪܢܝ ܚܘܪ. * ܢܒܗܬܘܢ ܘܢܚܦܪܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܝܢ
15 ܠܡܘܒܕܘܗ̇ ܠܢܦܫܝ: ܢܗܦܟܘܢ ܠܒܣܬܪܗܘܢ ܘܢܚܦܪܘܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܒܒܝܫܬܝ:
17 * ܢܬܕܡܪܘܢ ܒܥܘܦܦܐ ܕܒܗܬܬܗܘܢ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܠܝ ܐܗ ܐܗ: * ܢܚܕܘܢ ܒܟ ܟܠܗܘܢ ܕܒܥܝܢ
18 ܠܟ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܕܪܒ ܗܘ ܡܪܝܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܦܘܪܩܢܟ. * ܘܐܢܐ ܡܣܟܢܐ
19 ܐܢܐ ܘܒܨܝܪܐ: ܡܪܝ ܐܬܚܫܒܘ ܥܠܝ. ܡܥܕܪܢܝ ܐܢܬ ܘܡܦܨܝܢܝ ܠܐ ܬܘܚܪ:

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܐ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܩܝܡ ܡܦܪܢܣܢܐ ܕܢܦܩܘܢ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܢܒܝܘܬܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ. ܘܥܠ
2 ܣܟܪܝܘܛܐ. ܦܬܓܡܐ ܟܚ. * ܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܚܐܪ ܒܡܣܟܢܐ. ܕܒܝܘܡܐ ܕܒܝܫܬܐ
3 ܢܫܒܩܝܘܗܝ ܡܪܝܐ: * ܡܪܝܐ ܢܛܪܝܘܗܝ ܘܢܚܝܘܗܝ ܘܢܛܐܒ ܠܗ ܒܐܪܥܐ. ܘܠܐ ܢܫܠܡܝܘܗܝ
4 ܠܒܥܠܕܒܒܘܗܝ: * ܡܪܝܐ ܢܣܡܟܝܘܗܝ ܥܠ ܥܪܣܐ ܕܟܐܒܘܗܝ. ܘܟܠܗ
5 ܡܫܟܒܗ ܗܦܟ ܒܟܘܪܗܢܗ: * ܐܢܐ ܐܡܪܬ ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܪܝ ܚܘܣ ܥܠܝ. ܘܐܣܝܗ̇
6 ܠܢܦܫܝ ܡܛܠ ܕܚܛܝܬ ܠܟ: * ܒܥܠܕܒܒܝ ܐܡܪܘ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ. ܐܡܬܝ ܢܡܘܬ ܘܢܐܒܕ
7 ܫܡܗ: * ܐܡܬܝ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܡܣܥܪܢܝ. ܕܓܠܐ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ: ܘܒܠܒܗܘܢ ܟܢܫܝܢ
8 ܗܘܘ ܒܝܫܬܐ. ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܫܘܩܐ ܘܡܡܠܠܝܢ: * ܐܬܠܚܫܘ ܥܠܝ ܐܟܚܕܐ ܟܠܗܘܢ ܣܢܐܝ.
9 ܘܐܬܚܫܒܘ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ: * ܡܠܬܐ ܕܥܘܠܐ ܚܫܒܝܢ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܫܟܒ ܠܐ ܢܘܣܦ
10 ܠܡܩܡ: * ܐܦ ܓܒܪܐ ܫܐܠ ܫܠܡܝ ܕܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ. ܐܟܠ ܠܚܡܝ ܕܬܟܝܠ ܐܢܐ
11 ܥܠܘܗܝ: ܣܓܝ ܐܬܢܟܠ ܥܠܝ. * ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܚܘܣ ܥܠܝ: ܐܩܝܡܢܝ ܘܐܦܪܘܥ ܐܢܘܢ.
12 * ܒܗܕܐ ܝܕܥܬ ܕܨܒܝܬ ܒܝ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܬܚܪܐ ܒܝ ܒܥܠܕܒܒܝ. * ܒܝ ܕܝܢ
13 14 ܒܬܡܝܡܘܬܝ ܣܡܟܬܢܝ: ܘܐܩܝܡܬܢܝ ܩܕܡܝܟ ܠܥܠܡ. * ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ: ܡܢ ܥܠܡ ܘܥܕܡܐ ܠܥܠܡ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ.

* ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܩܕܡܝܐ *

Placeat tibi, Domine, ut liberes me: Domine ad auxilium meum expecta. 14 Confundantur & pudefiant ii qui cupiunt occidere animam meam: convertantur retrorſùm & erubeſcant qui volunt malum meum. 15 Obſtupeſcant duplici confuſione qui dixerunt de me, Ehe, ehe. 16 Lætentur in te omnes qui quærunt te: & dicant omni tempore, Magnus eſt Dominus, ii qui diligunt ſalutem tuam. 17 At ego pauper ſum & inops: Domine mi, cogitârunt adverſùm me; auxiliator meus tu es, & liberator meus, ne tardaveris. 18

PSAL. XLI.

Davidis, quando ſtatuit proviſores ad curandos pauperes. Et prophetia de Chriſto, deque Iſcariote. Verſ. 28. 1

BEatus qui intuetur miſerum: quoniam in die calamitatis dimittet eum Dominus. 2 Domin⁹ tuebitur eum, & vivificabit eum, benefaciétque illi in terra, nec tradet eum hoſtibus ejus. 3 Dominus fulciet illum ſuper lectum dolorum ejus, & totum decubitum ejus evolvit in infirmitate illius. 4 Ego dixi; Tu es Dominus meus, miſerere mei, & ſana animam meam: nam peccavi in te. 5 Inimici mei dixerunt adverſùm me malum, Quando morietur & peribit nomen ejus? 6 Quum venirent me inviſuri, mendacium loquebantur, & in corde ſuo congerebant malum: egrediebantur in plateam & loquebantur. 7 Suſurrârunt contra me pariter omnes oſores mei, & meditati ſunt in me malum. 8 Verbum iniquitatis cogitabant, *dicentes*; Quandoquidem cubavit, nequaquàm iterum ſurget. 9 Etiam vir deprecans mihi ſalutem, cui confidebam, comedens panem meum, cui confidebam, vehementur fraudavit me. 10 At tu, Domine, miſerere mei: reſuſcita me ut retribuam eis. 11 In hoc agnovi gratum me eſſe tibi, quòd minimè noceat mihi hoſtis meus. 12 Me autem innocentiâ meâ fulſiſti, & ſtatuiſti me coram te in ſempiternum. 13 Benedictus ſit Dominus Deus Iſrael à ſeculo & uſque in ſeculum. Amen, amen. 14

Finis libri primi.

Versio VULG. LAT.

14 Complaceat tibi, Domine, ut eruas me:
15 Domine, ad adjuvandū me respice. Confundantur
& revereantur simul, qui quærunt
animam meā, ut auferant eam. Convertantur
retrorsūm, & revereantur, qui
16 volunt mihi mala. Ferant confestim confusionem
suam, qui dicunt mihi; Eugè,
17 eugé. Exultent & lætentur super te omnes
quærentes te: & dicant semper,
Magnificetur Dominus; qui diligunt salutare
18 tuum. Ego autem mendicus sum,
& pauper: Dominus solicitus est meî.
Adjutor meus, & protector meus tu es:
Deus meus, ne tardaveris.

1 In finem, Pſalmus ipſi David. XL.

2 BEatus qui intelligit ſuper egenum, &
pauperem: in die mala liberabit eum
3 Dominus. Dominus conſervet eum, &
vivificet eum, & beatum faciat eum in
terra: & non tradat eum in animam inimicorum
4 ejus. Dominus opem ferat illi
ſuper lectū doloris ejus: univerſum ſtratum
5 ejus verſâſti in infirmitate ejus. Ego
dixi; Domine, miſerere meî: ſana animam
6 meam, quia peccavi tibi. Inimici
mei dixerunt mala mihi; Quando morietur,
7 & peribit nomen ejus? Et ſi ingrediebatur
ut videret, vana loquebatur, cor
ejus congregavit iniquitatem ſibi. Egrediebatur
8 foràs, & loquebatur In idipſū.
Adverſū me ſuſurrabāt oēs inimici mei:
9 adverſū me cogitabāt mala mihi. Verbū
iniquum conſtituerūt adverſū me; Numquid
qui dormit non adjiciet ut reſurgat?
10 Etenim homo pacis meæ, in quo ſperavi:
qui edebat panes meos, magnificavit
11 ſuper me ſupplantationē. Tu autem, Domine,
miſerere mei, & reſuſcita me: &
12 retribuam eis. In hoc cognovi quoniam
voluiſti me: quoniam non gaudebit
13 inimicus meus ſuper me. Me autem
propter innocentiam ſuſcepiſti: & confirmâſti
me in conſpectu tuo in æternū.
14 Benedictus Dominus Deus Iſrael à ſeculo,
& uſque in ſeculum: fiat, fiat.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

14 † Εὐδόκησον κύριε τοῦ ῥύσασθαί με, † κύριε εἰς τὸ
15 βοηθῆσαί μοι (κ) πρόσχες. † Καταισχυνθείησαν καὶ
ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, τοῦ ἐξάραι
αὐτήν· † ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ (λ)
16 ἐντραπείησαν οἱ θέλοντές μοι κακά. † Κομισάσθωσαν
παραχρῆμα αἰσχύνην αὐτῶν, † οἱ λέγοντές μοι, Εὖγε,
17 εὖγε. (μ) Ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείησαν † ἐπὶ
σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε κύριε, † καὶ εἰπάτωσαν
διὰ παντὸς, Μεγαλυνθήτω ὁ κύριος, † οἱ ἀγαπῶντες
18 τὸ σωτήριόν σου. † Ἐγὼ δὲ (ν) πτωχὸς καὶ πένης
εἰμὶ, κύριος φροντιεῖ μου. † βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής
μου εἶ σὺ † ὁ θεός μου, μὴ χρονίσῃς.

MS.A. (κ) σπεῦσον. (λ) καταισχυνθείησαν (μ) Ἀγαλλιάσαιντο (ν) πτωχός εἰμι καὶ πένης, ὁ κύριος

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. μʹ.

2 † ΜΑκάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα,
† ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ κύριος.
3 † Κύριος (α) φυλάξαι αὐτὸν καὶ ζήσαι αὐτὸν, καὶ
μακαρίσαι αὐτὸν ἐν τῇ γῇ, † καὶ μὴ (β) παραδῷ
4 αὐτὸν εἰς χεῖρας (γ) ἐχθροῦ αὐτοῦ. † Κύριος (δ)
βοηθήσαι αὐτῷ ἐπὶ κλίνης ὀδύνης αὐτοῦ, † ὅλην τὴν
5 κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ. † Ἐγὼ
εἶπα, Κύριε ἐλέησόν με, † ἴασαι τὴν ψυχήν μου,
6 ὅτι ἥμαρτόν σοι. † Οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακά
μοι, † Πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
7 † (ε) Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει
† ἡ καρδία αὐτοῦ, συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ, † ἐξεπορεύετο
8 ἔξω, καὶ ἐλάλει † Ἐπὶ τὸ αὐτό. κατ'
ἐμοῦ ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου, † κατ' ἐμοῦ
9 ἐλογίζοντο κακά μοι. † Λόγον παράνομον κατέθεντο
κατ' ἐμοῦ, † Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει
10 τοῦ ἀναστῆναι; † Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης
μου ἐφ' ὃν ἤλπισα, † ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐ-
11 μεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν. † Σὺ δὲ κύριε ἐλέησόν
με, καὶ ἀνάστησόν με, † καὶ ἀνταποδώσω αὐ-
12 τοῖς. † Ἐν τούτῳ ἔγνων, ὅτι τεθέληκάς με,
13 † ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ. † Ἐμοῦ
δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, † καὶ ἐβεβαίωσάς με
14 ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα. † Εὐλογητὸς κύριος ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.
γένοιτο, γένοιτο.

MS.A. (α) διαφυλάξαι (β) παραδῴη (γ) ἐχθρῶν (δ) βοηθήσει (ε) Καὶ εἰσεπορεύετο

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

18 Complaceat tibi, Domine, ut 14
eruas me: Domine, ad adjuvandū
me (o) reſpice. 19 Confundantur, 15
& revereantur ſimul, qui [f]
quærunt animam meā, ut auferant
eam. 20 Convertantur retrorſūm,
& revereantur, qui volunt
mihi (p) mala. 21 Ferant (q) 16
confeſtim confuſionē ſuā, qui dicunt
mihi; (r) Eugè, eugé. 22 Exultent, 17
& lætentur ſuper te omnes
quærentes te, Domine: & dicant
ſemper, Magnificetur Dominus,
qui diligunt ſalutare tuū [g]. 23
Ego autem mendicus ſum, & pauper: 18
Dominus curam habebit meî.
24 Adjutor meus, & protector
[h] meus es tu: Deus meus, ne
tardaveris.

In finem, Pſalmus ipſi David. XL. 1

1 BEATUS qui intelligit ſuper 2
egenum, & (a) pauperē:
in die (b) mala liberabit eum Dominus.
2 Dominus conſervet eū, & 3
(c) vivificet eum: & beatum faciat
eum in terra, & non tradat
eum in (d) manus inimici ejus.
3 Dominus opem ferat illi ſuper 4
(e) lectū doloris ejus: univerſum
ſtratum ejus verſâſti in infirmitate
ejus. 4 (f) Ego dixi; Domine, 5
miſerere meî: ſana animā meā,
(g) quia peccavi tibi. 5 [a] Inimici 6
mei (h) dixerunt mala mihi;
Quando morietur, & peribit nomen
ejus? 6 Et [b] ſi (i) ingrediebatur, 7
ut videret; vana loquebatur
cor ejus: congregavit iniquitatē
ſibi. 7 Egrediebatur forâs, &
[c] loquebatur In (k) idipſum: 8
8 Adverſùs me ſuſurrabant omnes
inimici mei, 8 adverſùm me cogitabant
mala mihi. 9 Verbum 9
iniquum conſtituerunt adverſùm
me; [d] Nunquid (l) qui dormit,
non adjiciet ut reſurgat? 10 Etenim 10
(m) homo pacis meæ, in quo
ſperavi, qui edebat panes meos,
[e] magnificavit (n) ſuper me
ſupplantationem. 11 Tu autem, 11
Domine, miſerere meî, & reſuſcita
me, & retribuā illis. 12 In hoc 12
(o) cognovi, quoniam voluiſti
me: [f] quoniam non (p) gaudebit
inimicus meus ſuper me. 13 Me 13
autem propter (q) innocentiā ſuſcepiſti:
& (r) confirmâſti me in conſpectu tuo in æternum. 14 Benedictus Dominus Deus Iſrael à (ſ) ſeculo, et in ſeculum: fiat, fiat. 14

Verſio ÆTHIOPICA.

14 ስምር፡ እግዚኦ፡ ከመ፡ ታድኅነኒ፡፡ እግዚኦ፡ 18
ነጽር፡ ውስተ፡ ረድኦትየ፡፡=፥ ይትኀፈሩ፡ ወይ 19
15 ኅሰሩ፡ ኅቡረ፡ እለ፡ ያስተዋድይዋ፡ ለነፍስ
የ፡፡=፥ ለይግብኡ፡ ድኅሬሆሙ፡ ወይትኀፈ 20
ሩ፡ እለ፡ ይፈቅዱ፡ ሊተ፡ እኩየ፡፡
ወይትፈደዩ፡ በጊዜሃ፡ ኀሳሮሙ፡ እለ፡ ይብሉ 21
16 ኒ፡ እንቋዕ፡ እንቋዕ፡፡=፥ ወይትፈሥሑ፡ 22
ወይትሐሠዩ፡ ብከ፡ ኵሎሙ፡ እለ፡ የኀሥሡከ፡
17 እግዚኦ፡፡ ወይበሉ፡ ዘልፈ፡ ዐቢይ፡ እግዚአ
ብሔር፡፡ እለ፡ ይፈቅዱ፡ አድኅኖተከ፡ በኵ
ሉ፡ ጊዜ፡፡=፥ አንሰ፡ ነዳይ፡ ወምስኪን፡ አነ፡፡ 23
ወእግዚአብሔር፡ ይኄሊ፡ ሊተ፡፡=፥ ረዳኢየ፡ 24
18 ወመድኅንየ፡ አንተ፡ እግዚኦ፡ አምላኪየ፡
ወኢትጕንዲ፡፡=፥

ፍጻሜ፡ መዝሙር፡ ዘዳዊት፡፡

1 ሠ ብፁዕ፡ ዘይሌቡ፡ ላዕለ፡ ነዳይ፡ ወምስኪ 1
2 ን፡፡ አመ፡ ዕለተ፡ እኪት፡ ያድኅኖ፡ እግዚአብሔ
ር፡፡=፥ እግዚአብሔር፡ ያዕቅቦ፡ ወያሐይዎ፡ 2
ወያበጽዖ፡ ደቦ፡ ምድር፡፡ ወኢያግብኦ፡
3 ውስተ፡ እደ፡ ጸላኢሁ፡፡=፥ እግዚአብሔር፡ 3
ይረድኦ፡ ውስተ፡ ዓራተ፡ ሕማሙ፡፡ ወይመይ
ጥ፡ ሎቱ፡ ኵሎ፡ ምስካቤሁ፡ እምደዌ
4 ሁ፡፡=፥ አንሰ፡ እቤ፡ እግዚኦ፡ ተሣሀለኒ፡፡ 4
ወስረይ፡ ላቲ፡ ለነፍስየ፡ እስመ፡ አበስኩ፡ ለ
ከ፡፡=፥ ጸላእትየሰ፡ እኩየ፡ ይቤሉ፡ ላዕሌየ፡፡ 5
5 ማእዜ፡ ይመውት፡ ወይሤዓር፡ ስሙ፡፡=፥
6 ወይበውእ፡ ወይሬኢ፡ ዘከንቶ፡ ይነብብ፡፡ ል 6
ቡ፡ አስተጋብአ፡ ኃጢአተ፡ ላዕሌሁ፡፡=፥ ይ 7
ወፅእ፡ አፍአ፡ ወይትናገር፡ ወያኀብር፡ 8 ላዕ
7 ሌየ፡ ወይትቃጸቡ፡ ኵሎሙ፡ ጸላእትየ፡፡
ወይመክሩ፡ እኩየ፡ ላዕሌየ፡፡=፥ ነገረ፡ ጊጋ 9
ይ፡ አውፅኡ፡ ላዕሌየ፡፡ ዘኖመሰ፡ ኢይነቅ
8 ህ፡ አንከ፡፡=፥ ብእሴ፡ ሰላምየ፡ ዘኪያሁ፡ 10
እትአመን፡፡ ዘይሴሰይ፡ እክልየ፡ አንሥአ፡
ሰኰናሁ፡ ላዕሌየ፡፡=፥ አንተ፡ እግዚኦ፡ ተ 11
9 ሣሀለኒ፡ ወአንሥአኒ፡ እፈድዮሙ፡፡=፥
ወበእንተዝ፡ አእመርኩ፡ ከመ፡ ሠመርከኒ፡፡ 12
10 ወኢተፈሥሑ፡ ጸላእትየ፡ ላዕሌየ፡፡=፥ ወሊ 13
ተሰ፡ በእንተ፡ የዋሀትየ፡ ተወከፍከኒ፡፡ ወአጽ
ናዕከኒ፡ ቅድሜከ፡ ለዓለም፡፡=፥ ይትባረክ፡ 14
እግዚአብሔር፡ አምላከ፡ እስራኤል፡፡ እ
11 ምይእዜ፡ ወእስከ፡ ለዓለም፡ ለይኩን፡
12 ለይኩን፡፡=፥

ስብሐት፡ ለአብ፡ ወወልድ፡ ወመንፈስ፡ ቅዱስ፡
ይእዜኒ፡ ወዘልፈኒ፡ ወለዓለመ፡ ዓለም፡
አሜን፡፡

MS. Æthiop. Pocock. Gloria patri, & Filio et Spiritui Sancto: Eſt modò, ſemper erit, in ſecula ſeculorum, Amen.

INTERP. ÆTHIOP. [f] obtrectant animæ meæ. Convertantur [g] omni tempore. [h] tu es Domine Deus meus: & ne PSAL. X L. [a] Inimici quidem [b] ingreditur, & vidit, quod vanum eſt loquitur: cor ejus congregavit [c] loquebatur & conſociabat: Adverſùs [d] Qui dormit quidem, non igitur reſurget? [e] extulit adverſùs me calcaneum ſuum. [f] et non gaviſi ſunt inimici mei ſuper

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * سر يا رب بان تخلصني يا رب انظر في معونتي * تخز وتعبر طالبوا نفسي جميعا * ليبيدوها *
15 يرتدون على اعقابهم ويخزون * الذين يطلبون لي الشر * وليقبل الخزي سريعا * القايلون لي نعما
16 نعما * وليهللوا ويسر بك جميع طالبيك يا رب * وليقولوا في كل حين فليعظم الرب الذين
17 يحبون خلاصك في كل حين * واني انا الفقير ومسكين والرب يهتم بي * انت معيني وناصري
18 يا الهي لا تبطي * اللليلويا *
19

1 * المزمور الاربعون * نبوة عن التجسد وسلام يهوذا * وعدده * كو * استيخن *
2 * طوبى لمن يتعطف على المسكين * الرب يخلصه في اليوم السو * الرب يحفظه ويحييه * ويجعله
3 في الارض مغبوطا * ولا يسلمه في ايدي اعدايه * الرب يعينه على سرير وجعه * صرفت كل
4 اوجاعه وهو على مضجعه * انا قلت يا رب ارحمني * ونج نفسي فاني اخطات اليك * اعداي
5 قالوا في سوا * ان متى ما يموت فيبيد اسمه * كان يدخل فينظر ويتكلم بالباطل * وقلبه
6 جمع له اثما * وكان يخرج ويتكلمون على جميعا * تكلم على جميع اعدايي * واستوروا على
7 بالاسوا * وقرروا علي كلاما مخالفا للناموس * وقالوا منذ الان اذا مات لا يعود ان يقوم * ان
8 الرجل المسالم لي الذي اياه رجيت * الذي اكل خبزي رفع عقبه على * وانت يا رب ارحمني
9 واقمني * فاجزيهم * فبهذا علمت انك اردتني * اذ لم يسر بي عدوي * وانا لعدم الشر
10 قبلتني * وثبتني امامك الى الابد * تبارك الرب اله اسراييل * من الابد والى الابد *
11 يكون يكون * اللليلويا *
12
13
14

Placeat tibi, O Domine, ut ſalves me, 14
O Domine, reſpice in adjutorium meum.
Confundantur, & præterfluant quærentes 15
animā meā ſimul ad perdendā eam:
retrogantur ſuper calcaneos ſuos, & pudeſiant
qui cupiunt mihi malū. Et adi- 16
piſcantur confuſionem citò dicentes mihi;
Euge, euge. At jubilent & exultent in te 17
omnes quærentes te, O Domine: & dicant
omni momento, Magnificetur Dominus,
qui amant ſalutem tuam omni
tempore. Et ego quidem pauper ſum & 18
miſer, & Dominus curā habet mei. Tu es 19
adjutor meus & ſuffultor meus, O Deus,
meus, ne moreris. Alleluja.

PSAL. XL.
Prophetia de Incarnatione, et ſalutatione 1
Judæ. Numerus ver. 26.

BEatus vir, qui benignus eſt erga pau- 2
perem: Dominus liberabit eum in die 3
malo. Dominus conſervabit eū, & vivificabit
eū, cumq; reddet in terra fœlicem,
& non tradet eū in manus inimicorum
ipſius. Dominus opem feret illi ſuper le- 4
ctum doloris ejus: abegiſti omnes dolores
ejus, dum eſſet ſuper cubile ſuum. Ego 5
dixi, O Domine, miſerere mei & libera
animam meam, quia peccavi tibi. Inimici 6
mei dixerunt de me malum, O quando
morietur & peribit nomen ejus! Ingre- 7
diebatur & videbat, loquebaturque falſitatem,
& cor ejus congeſſit ſibi flagitium:
& egrediebantur ac loquebantur
de me ſimul. Loquuti ſunt de me cuncti 8
inimici mei, & conſilium ceperunt contra
me, malo animo: Et aſſeruerunt de 9
me verba contraria legi; & dixerunt;
Ex nunc cùm mortuus fuerit, non reſurget
ampliùs. Sanè vir pacificus mi- 10
hi, in quem ſperabam, cujus panem comedebam,
elevavit adverſùm me plantam
ſuam. Et tu, O Domine, miſerere mei, & 11
erige me, ac retribuam eis. Per hoc novi 12
me tibi gratum eſſe, quòd non geſtierit
mihi inimicus meus. Me verò, quia 13
ſum expers nequitiæ, ſuſcepiſti: & confirmâſti
me in conſpectu tuo in æternum.
Benedictus ſit Dominus Deus Iſrael ab 14
æterno & in ſeculum, ſit, ſit. Alleluja.

תהלים : מב מג

ספר שני

PSAL. XLII. מב

de.urſus ſuper anhelabit cervus Quemadmodum .Corach *filiis erudiens* , Victori 1

1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־ 2

, Deum ad mea anima Sitivit .Deus te ad *anhelabit* mea anima ita ,aquarũ 2

3 מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים 3

mea lachryma mihi Fuit *? Dei faciebus* videbor & ,veniã quando :vivũ Deũ ad

4 לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃ הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי

Horum ? tuus Deus Ubi : die omni me ad *dicendo in* ,nocte ac die panis 4

5 לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ אֵלֶּה 5

,numerum in tranſibo quoniam ,meam animam me ſuper *effundam &* , *recordabor*

אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בַּסָּךְ

turba ,confeſſionis & ,*ovationis* voce in Dei domum ad uſque eis cum *me movebo*

אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן

expecta ? me *ſuper tumultuaberis* & , mea anima te *deprimes* Cur .tripudians 6

6 חוֹגֵג׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי

me *ſuper* ,mi Deus .ejus *facierum* ſalutes : ei confitebor adhuc quia , Deum

7 לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי עָלַי

Chermonim & ,Jarden terra de tui recordabor idcirco *:ſe deprimet* mea anima

נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים 7

: tuarum fiſtularum *vocem* ad *clamans* voraginem *ad* Vorago .*puſillo* monte *de*

8 מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ

Dominus præcipiet *Interdiu* .tranſierunt me ſuper tui fluctus & ,tuæ *illiſiones* omnes

9 כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ יוֹמָם יְצַוֶּה יְהוָה 8

.*mearum vitarum* Deo oratio : mecum ejus canticum nocte *in* &,ſuam miſericordiam

חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃ 9

ambulabo *atratus* quid ut ? mei es oblitus quid Ut : meæ petræ Deo Dicam

10 אוֹמְרָה לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ

,mei *hoſtes* me *probro affecerunt* ,meis oſſibus in *occiſione In* ? inimici oppreſſionem in 10

11 בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי

,mea anima te *deprimes* Cur ? tuus Deus Ubi : die omni me ad *ipſos dicendo in* 11

12 בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי

; ei confitebor adhuc quia , Deum expecta ? me *ſuper tumultuaberis* cur & 12

וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ

.meus Deus & , *mearum facierum* ſalutes

יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

PSAL. XLIII. מג

viro à : miſericorde non gente de *meam litem litiga* & Deus me Judica

1 שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ

quid ut ,meæ fortitudinis Deus tu Quia .me *eripies iniquitatis & doli* 1

2 מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָה

,tuam lucem Mitte ? inimici oppreſſionẽ *in* ambulabo *atratus* quid ut ? me elongaſti 2

3 זְנַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ

,tuæ ſanctitatis montem ad me introducent : me ducent ipſæ : tuam veritatem & 3

וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ

.tua tabernacula ad &

וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃

תרגום TARGUM.

מב

1 לשבחא בשכלא טבא על ידיהון דבני קרח׃

2 היך אילא די מרגג על פצידי מיא היכנא נפשי

מרגגא לותך יי׃ 3 צחת לך נפשי לאלהא תקיפא

חיא וקימא אימתי איעול ואחמי זיו שכנתא דיי׃

4 הות לי דמעתי למברי יימם ולילי בדיימר לי

סנאה כל יומא אן הוא אלהך׃ 5 אלין נסיא אנא

דכיר ואשוד עלי רעיוני נפשי כד אעבר טללא

בלחודי אתחיל במשרין דצדיקי עד בית

מוקדשא דיי בקל בעותא ותושבחתא

אתרגושת עממין דאתין למחג לירושלם׃ 6 מה

תתמככין נפשי ותרגשי עלי אוריכי לאלהא

ארום תוב אשבחניה בפורקנא דמן קדמוי׃

7 אלהי עלי נפשי תתמכך בגין כן ידכרונך יתבי

להלאה בארע ירדנא ויתבי טורי חרמוני

ועמא דקבילו אוריתא בטורא דסיני דמכיך

וזעיר׃ 8 תהומא עלאה לתהומא ארעאה קרי

לקל זלחי מרזביך היכנא כולהון מחבריך

וגלליך עלי עברו׃ 9 יימם יפקוד יי טוביה

ובליליא תושבחתיה עמי צלותא לאל די נטיר

חיי׃ 10 אימר לאלהא רוחצני למה אשליתני למה

בקבלא איזיל בדחוק בעל דבבא׃ 11 בדקטלין

גרמי בזמן דמחרפין יתי מעיקי כד אמרין לי כל

יומא אן הוא אלהך׃ 12 מה תתמככין נפשי ומה

תרגשי עלי אוריכי לאלהא ארום תוב

אשבחניה בפורקניה דמן קדמוי די הוא

אלהי׃

מג

1 דון יתי יי בדין קשוט ועלך למנצי מצותי מן

עמא דלא זכי מן גבר נכיל וטלומא תשיזבנני׃

2 ארום אנת הוא אלהא עושני למה שבקתני

למה חביר איזיל בדחוק בעיל דבבא׃ 3 שדר

נהורך והימנותך הנון ידברונני יעלון יתי לטור

בית מוקדשא ומדרשי בית שכנתך׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ad laudandum in intelligentia bona per 1
manus filiorum Korahh.

PSAL. XLII.

SIcut cervus deſiderat ad decurſus aquarum; ſic anima mea deſiderat ad te *Domine*. 2 Sitivit anima mea ad *te* Deũ fortem vivũ & permanentẽ: quando ingrediar & reſpiciam ſplendorẽ majeſtatis Dñi? 3 Fuit mihi lachryma mea in cibũ diu noctúque, dum diceret mihi inimicus tota die, Ubi Deus tu⁹? 4 Signorum illorũ memor ſum, & effundã ſuper me *cogitationes* animæ meæ, quando tranſibo *umbraculũ*, ſolus roborabor in caſtris juſtorum uſque ad domũ ſanctuarii Dñi in voce exultationis & *laudis*, tumultus populorum venientium, ut feſta celebrent in Jeruſalem. 5 Quare conſternêris anima mea & tumultuêris adverſum me? ſpera in Deo, quoniã adhuc *laudabo eum* propter redemptionẽ quæ eſt à conſpectu ejus. 6 Deus meus, ſuprà me anima mea deprimetur: propterea recordabũtur tui, qui habitant ad ulteriorẽ ripã terræ Jordanis, & habitatores *montiũ Hermoniorũ*, & popul⁹ qui acceperũt legẽ in monte Sinai, humili & parvo. 7 Abyſſus ſuperior abyſſum inferiorẽ invocat in voce ſtillationum canalium tuorũ; ſic omnes gurgites tui & fluctus tui ſuper me tranſierunt. 8 Per diem mandabit Dominus benignitatẽ ſuam, & per noctẽ canticũ ejus erit mecũ: oratio ad Deum qui cuſtodit vitam meam. 9 Dicam Deo, *Fiducia* mea quare oblitus es mei? quare in tenebris incedam, cùm affligit inimicus? 10 Dum occidunt membra mea, in tempore quo exprobrant mihi oppreſſores mei, quando dicunt mihi tota die, Ubi eſt ille Deus tuus? 11 Quare conſternêris anima mea, & tumultuêris adverſum me? ſpera in Deo, quoniam adhuc *laudabo eum* propter redemptionem quæ eſt à præſentia ejus, quoniam ipſe eſt Deus meus. 12

PSAL. XLIII.

JUdica me Deus judicio veritatis: tuum eſt enim agere cauſam meam à gente non *juſta*; ab homine doloſo, & iniquo libera me. 1 Quoniam tu *es* Deus fortitudo mea, quare *dereliquiſti me?* quare *atratus* incedam dum affligit auctor inimicitiæ? 2 Emitte lucem tuam & veritatem tuam; ipſæ deducent me & introducent me in montem domus ſanctuarii, & in ſcholas domus majeſtatis tuæ. 3

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܬܘܒ ܣܦܪܐ ܕܬܪܝܢ *   * ܡܙܡܘܪܐ * ܕܡܒ *

1 * ܕܒܢܝ ܩܘܪܚ. ܬܟܫܦܬܐ ܕܢܒܝܐ. ܘܟܕ ܕܘܝܕ ܡܙܡܪ ܗܘܐ ܒܓܠܘܬܗ. ܘܪܓܐ ܕܢܦܢܐ

2 ܠܐܘܪܫܠܡ. ܦܣܘܩܐ ܟܚ. * ܐܝܟ ܐܝܠܐ ܕܓܥܐ ܥܠ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܦܫܝ ܓܥܝܐ

3 ܠܘܬܟ ܡܪܝܐ: * ܨܗܝܐ ܠܟ ܢܦܫܝ ܐܠܗܐ ܚܝܐ: ܐܡܬܝ ܐܬܐ ܘܐܚܙܐ ܐܦܝܟ. ܐܠܗܐ.* ܗܘܬ

4 ܠܝ ܕܡܥܬܝ ܠܚܡܐ ܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܐ: ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝ ܟܠܝܘܡ ܐܝܟܘ

5 ܐܠܗܟ. * ܗܠܝܢ ܐܬܕܟܪܬ ܘܐܫܬܓܫܬ ܢܦܫܝ: ܡܛܠ ܕܐܥܒܪ ܒܡܛܠܬܟ ܥܫܝܢܬܐ. ܥܕܡܐ

6 ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܒܩܠܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܘܕܬܘܕܝܬܐ ܣܓܝܐܐ ܚܕܝܢ. * ܠܡܢܐ ܡܬܬܪܦܝܐ

ܢܦܫܝ ܘܡܬܡܗܐ ܐܢܬܝ: ܣܒܪܝ ܠܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܥܘܕ ܐܘܕܐ ܠܗ. ܠܦܪܘܩܐ ܕܐܦܝ

7 ܘܠܐܠܗܝ: * ܥܠܝ ܢܦܫܝ ܐܬܬܪܦܬ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܕܟܪܬܟ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܝܘܪܕܢܢ: ܡܢ ܚܪܡܘܢ

8 ܘܡܢ ܛܘܪܐ ܙܥܘܪܐ. * ܬܗܘܡܐ ܠܬܗܘܡܐ ܩܪܐ: ܘܩܠܐ ܠܩܠܐ ܕܡܝܐ ܕܢܩܦܝܟ. ܟܠܗܘܢ

9 ܡܚܫܘܠܝܟ ܘܓܠܠܝܟ ܥܠܝ ܥܒܪܘ: * ܒܐܝܡܡܐ ܢܦܩܘܕ ܡܪܝܐ ܛܝܒܘܬܗ. ܘܒܠܠܝܐ

10 ܬܫܒܘܚܬܗ: ܥܡܝ ܨܠܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ. * ܐܡܪܬ ܠܐܠܗܐ ܠܡܢܐ ܛܥܝܬܢܝ: ܘܠܡܢܐ

11 ܡܬܟܡܪ ܐܢܐ ܒܐܘܠܨܢܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝ: * ܒܬܒܪܐ ܕܓܪܡܝ ܚܣܕܘܢܝ ܒܥܠܕܒܒܝ.

12 ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝ ܟܠܝܘܡ ܐܝܟܘ ܐܠܗܟ: * ܠܡܢܐ ܡܬܬܪܦܝܐ ܢܦܫܝ ܘܠܡܢܐ

ܡܬܡܗܐ ܐܢܬܝ. ܣܒܪܝ ܠܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܥܘܕ ܐܘܕܐ ܠܗ: ܠܦܪܘܩܐ ܕܐܦܝ ܘܠܐܠܗܝ.

1 * ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܓ *   ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܓܠܐ ܠܗ ܝܘܢܬܢ ܕܒܥܐ ܫܐܘܠ ܠܡܩܛܠܗ.

ܘܬܟܫܦܬܐ ܕܢܒܝܐ. ܘܡܫܝܛ ܠܝܗܘܕܝܐ. ܦܣܘܩܐ ܝܕ.   ܕܘܢ ܐܠܗܐ ܕܝܢܝ ܘܬܒܘܥ ܬܒܥܬܝ:

2 ܡܢ ܥܡܐ ܠܐ ܡܪܚܡܢܐ. ܘܡܢ ܓܒܪܐ ܥܘܠܐ ܘܢܟܘܠܬܢܐ ܦܨܝܢܝ: * ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ

ܕܚܝܠܝ. ܘܠܡܢܐ ܛܥܝܬܢܝ. ܘܠܡܢܐ ܡܬܟܡܪ ܐܢܐ ܒܐܘܠܨܢܐ: ܕܒܥܠܕܒܒܝ.

3 * ܫܕܪ ܢܘܗܪܟ ܘܗܝܡܢܘܬܟ ܘܢܒܝܐܘܢܢܝ: ܘܢܕܒܪܘܢܢܝ ܠܛܘܪܟ ܩܕܝܫܐ ܘܠܡܫܟܢܟ.

Sequitur Liber ſecundus.

PSAL. XLII.

Filiorum Corah. Supplicatio Prophetarum. Eſtq; pſalmus quem David canebat dum exularet, cupiens redire Jeroſolymã. Ver. 28. 1

UT cervus mugiens ad fontem aquarum, ita etiam anima mea clamat ad te, Dñe. 2 Sitiens eſt tui anima mea, Deus vive: quando veniam & videbo faciem tuam? Deus, 3 Facta eſt mihi lachryma mea cib⁹ diu noctuque, dum dicerent mihi quotidie, Ubi eſt Deus tuus? 4 Hæc recordatus ſum, & conturbata eſt anima mea. Quia tranſibo ſub protectione tua forti uſque ad domum Dei, in voce laudis & confeſſionis multi lætantur. 5 Quare conturbaris anima mea, & quare ſtupida es? Expecta Deum, quoniam adhuc gratias agam Salvatori vultûs mei, Et Deo meo. 6 Adverſùm me anima mea conturbata eſt; propterea memor fui tui de terra Jordanis, ab Hermon & à monte exiguo. 7 Abyſſus abyſſum advocat, & vox vocem aquarum canalium tuorum; omnes fluctus tui & procellæ tuæ ſuper me tranſierunt. 8 Interdiu præcipiet Dominus miſericordiæ ſuæ: & noctu laudationes ejus, mecum eſt oratio mea Deo viventi. 9 Dixi Deo, Quare oblitus es mei, & quare incedo triſtè in oppreſſione inimicorum meorum? 10 Cum fractione oſſium meorum exprobraverunt mihi hoſtes mei, dum dicerent mihi quotidie, Ubi eſt Deus tuus? 11 Quare conturbaris, anima mea, & quare ſtupida es? Expecta Deum, quoniam adhuc confitebor Salvatori vultûs mei & Deo meo. 12

PSAL. XLIII.

Davidis. Quum indicavit illi Jonathan, velle Saulem occidere eum. Et ſupplicatio Prophetarum. Contemnit etiam Judæos. Verſ. 14 1

JUdica, Deus, judiciũ meũ, & ſume vindictã meã à populo haud miſericordi: & à viris impiis atq; fraudulentis eripe me. 2 Quandoquidẽ tu es Deus roboris mei, quare ergò oblitus es mei, & quare incedo triſtè affligentibus inimicis meis? 3 Mitte lucẽ tuã ac fidẽ tuã, & conſolabuntur me, deducentq; me ad montem tuum ſanctum, & ad habitaculum tuum.

Verſio VULG. LAT.

In finem,
1 Intellectûs filiis Core. XLI.

2 Quemadmodũm deſiderat cervus ad
fontes aquarũ: ita deſiderat anima mea
3 ad te, Deus. Sitivit anima mea ad Deum
fortem vivum: quando veniam & apparebo
4 ante faciẽ Dei? Fuerunt mihi
lachrymæ meæ panes die ac nocte: dum
dicitur mihi quotidiè, Ubi eſt Deus
5 tuus? Hæc recordatus ſum, & effudi in
me animam meã: quoniã tranſibo in
locũ tabernaculi admirabilis, uſque ad
domũ Dei: In voce exultationis, &
6 confeſſionis: ſonus epulantis. Quarè
triſtis es anima mea? & quarè conturbas
me? Spera in Deo, quoniam adhuc
confitebor illi: ſalutare vultûs mei,
7 Et Deus meus. Ad meipſum anima
mea conturbata eſt: propterea memor
ero tuî de terra Jordanis, & Hermoniim
8 à monte modico. Abyſſus abyſſum invocat,
in voce cataractarũ tuarũ. Omnia
excelſa tua, & fluctus tui ſuper me tranſierunt.
9 In die mandavit Dominus miſericordiã
ſuam, et nocte canticũ ejus.
10 Apud me oratio Deo vitæ meæ, Dicam
Deo; Suſceptor meus es, Quarè oblitus
es meî? et quarè contriſtatus incedo, dũ
11 affligit me inimicus? Dum confringuntur
oſſa mea, exprobraverunt mihi qui
tribulant me inimici mei: Dum dicunt
mihi per ſingulos dies, Ubi eſt Deus
12 tu⁹? Quarè triſtis es anima mea? & quarè
conturbas me? Spera in Deo, quoniam
adhuc confitebor illi: ſalutare vultûs
mei, & Deus meus.

1 Pſalmus David. XLII.

Judica me, Deus, et diſcerne cauſam
meam de gente non ſancta, ab homine
2 iniquo et doloſo erue me. Quia tu es
Deus fortitudo mea: quarè me repuliſti?
& quarè triſtis incedo, dum affligit me
3 inimicus? Emitte lucem tuam et veritatem
tuam: ipſa me deduxerunt, et adduxerunt
in montem ſanctum tuum, et
in tabernacula tua.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

1 Εἰς τὸ τέλος, εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κορέ(α). μα΄.
2 † ὌΝ τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς
τῶν ὑδάτων, † οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχή μου
3 πρὸς σὲ ὁ Θεός. † Ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου
πρὸς τὸν Θεὸν (β) τὸν ζῶντα· † πότε ἥξω καὶ ὀφθήσομαι
4 τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ; † Ἐγενήθη τὰ δάκρυά
μου ἐμοὶ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτὸς, † ἐν τῷ λέγεσθαί
μοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, Ποῦ ἐστιν ὁ Θεός
5 σου; † Ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμὲ τὴν
ψυχήν μου, † ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς
ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· † ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως
6 καὶ ἐξομολογήσεως (γ) ἤχου ἑορταζόντων. † Ἱνατί
περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, † καὶ ἱνατί συνταράσσεις
με; † ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι
7 αὐτῷ, † σωτήριον τοῦ προσώπου μου, (δ) Ὁ Θεός μου.
† πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχή μου ἐταράχθη, † διὰ τοῦτο
μνησθήσομαί (ε) σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου, † καὶ Ἑρμωνιεὶμ
8 ἀπὸ ὄρους μικροῦ. † Ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται
εἰς φωνὴν τῶν (*) καταρράκτων σου· † πάντες
οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.
9 † Ἡμέρας ἐντελεῖται κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
† καὶ νυκτὸς (ζ) δηλώσει. παρ' ἐμοὶ † προσευχὴ
10 τῷ Θεῷ τῆς ζωῆς μου, † Ἐρῶ τῷ Θεῷ, Ἀντιλήπτωρ
(η) μου εἶ, διατί μου ἐπελάθου; † (θ) ἱνατί σκυθρωπάζων
πορεύομαι † ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου;
11 † Ἐν τῷ (ι) καταθλᾶσαι τὰ ὀστᾶ μου, (κ) ὠνείδισάν
με οἱ θλίβοντές με· † ἐν τῷ λέγειν αὐτούς μοι καθ'
12 ἑκάστην ἡμέραν, Ποῦ ἐστιν ὁ Θεός σου; † Ἱνατί περίλυπος
εἶ ἡ ψυχή μου, † καὶ ἱνατί συνταράσσεις με;
† ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι
αὐτῷ, † (λ) ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

MS.A. (α) ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα· (γ) ἤχοις ἑορτάζοντος. (δ) Καὶ ὁ Θεός (ε) σου κύριε ἐκ (*) καταρακτῶν (ζ) ᾠδὴ αὐτοῦ. παρ' ἐμοὶ (η) μου, διατί (θ) καὶ ἱνατί (ι) καταθλᾶσαι (κ) ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου (λ) σωτήριον

1 (α) Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. μβ΄.

† ΚΡῖνόν (β) με ὁ Θεὸς, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου,
ἐξ ἔθνους οὐχ ὁσίου, † ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ
2 δολίου ῥῦσαί με. † Ὅτι (γ) σὺ εἶ ὁ Θεὸς κραταίωμά
μου, ἱνατί ἀπώσω με; † καὶ ἱνατί σκυθρωπάζων
πορεύομαι † ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου;
3 † Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου,
† αὐτά με ὡδήγησαν καὶ ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἅγιόν
σου, † καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.

MS.A. (α) Εἰς τὸ τέλος συνέσεως τοῖς υἱοῖς Κορὲ, ψαλμὸς (β) μοι (γ) σὺ ὁ Θεὸς

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

In finem,(a) in intellectum filiis Core. XLI. 1
1 Quemadmodũm (b) deſiderat cervus ad fontes aquarum, 2
ita deſiderat anima mea
[a] ad te, Deus. 2 Sitivit anima 3
mea ad (c)[b] Deum vivũ: quando veniam, & apparebo ante faciem
[c] Dei? 3 Fuerunt mihi lachrymæ 4
meæ (d) panis die ac nocte: dum dicitur mihi per ſingulos
dies, ubi eſt Deus tuus? 4 Hæc 5
(e) recordatus ſum, & [d] effudi
ſuper me animam meam: Quoniam
tranſibo in (f) locum tabernaculi
[e] admirabilis uſque ad
domum Dei: 5 In voce [†] exultationis,
& confeſſionis ſoni (g) feſtum
celebrantium. 6 Quarè (h) 6
triſtis es anima mea? & quarè
conturbas me? 7 Spera in Deo: (i)
quoniam confitebor illi, ſalutare
vultûs mei, Deus meus. 8 Ad me 7
ipſum (k) anima mea turbata eſt:
propterea memor ero [f] tuî
de terra Jordanis, & Hermoniim
à monte parvo. 9 (l) Abyſſus abyſſum 8
invocat in voce cataractarũ
tuarum. 10 (m)[g] Omnes ſuſpenſiones
tuæ, & fluctus tui ſuper
me tranſierunt. 11 In die 9
mandabit Dominus miſericordiã
ſuam, & (n) nocte declarabit.
12 Apud me [*] oratio Deo vitæ
meæ: Dicã Deo, (o)[h] Suſceptor 10
meus es: quarè oblitus es meî?
13 [i] Quarè contriſtat⁹ incedo;
dum affligit (p) inimicus meus,
14 Dum confringit oſſa mea? Exprobraverunt 11
mihi, [k] qui (q) tribulant
me: 15 dum dicunt mihi
per ſingulos dies, ubi eſt Deus
tuus? Quarè triſtis es anima mea, 12
& quarè conturbas me? 16 Spera
in Deo: quoniam confitebor illi;
(r) ſalus vultûs mei, & (ſ) Deus
meus.

(a) Pſalmus ipſi (b) David. XLII.

1 Iudica (c) me, Deus, & [a] 1
diſcerne cauſam meam: de
gente [b] non ſancta, ab (d) homine
iniquo & doloſo erue me.
2 Quia tu es De⁹ fortitudo mea; 2
quarè me repuliſti? & quarè triſtis
incedo, dum affligit (e) inimicus
meus? 3 Emitte lucem tuam, 3
& veritatem tuam, (f) ipſa me
deduxerunt, & adduxerunt in
montem ſanctum tuum, & in [c] tabernacula tua.

Verſio ÆTHIOPICA.

መዝሙር፡ዘበአእምሮ፡ዘደቂቀ፡ቆሬ።

ሠለ ከመ፡ ያፈቅር፡ ኀየል፡ ኀበ፡አንቅዕተ፡ 1
ማያት። ከማሁ፡ታፈቅር፡ነፍስየ፡ኀበ፡ እግዚ
አብሔር።=፡ ጸምአት፡ነፍስየ፡ኀበ፡አምላ 2
ኪየ፡ሕያው። ማእዜ፡ እበጽሕ፡ ወእሬኢ፡
ገጾ፡ለአምላኪየ።=፡ሲሳየ፡ኮነኒ፡አንብዕየ፡ 3
መዓልተ፡ወሌሊተ። እስመ፡ይብሉኒ፡ኵሉ፡
አሚረ፡አይቴ፡ውእቱ፡አምላክ።=፡ ዘንተ፡ 4
ተዘከርየ፡ ተክዕወት፡ ነፍስየ፡ በላዕሌየ።
እስመ፡እበውእ፡ውስተ፡መካነ፡ማኅደረ፡ስብ
ሐት፡ቤተ፡እግዚአብሔር።
በቃለ፡አሚን፡ወትፍሥሕት፡ደምፀ፡ እለ፡ይ 5
ገብሩ፡በዐለ።=፡ ለምንት፡ትቴክዚ፡ ነፍስ 6
የ፡ወለምንት፡ተሀውከኒ።=፡ እመኒ፡በእግ 7
ዚአብሔር፡ ከመ፡እገኒ፡ ሎቱ። መድኀኔ፡
ገጽየ፡አምላኪየ።=፡ ተሀውከት፡ ነፍስየ፡ 8
በላዕሌየ። በእንተዝ፡እዜከረከ፡እግዚኦ።
በምድረ፡ ዮርደኖስ፡በአርሞንኤም፡በደብር፡
ንኡስ። ቃለ፡ለቃለ፡ትጼውዓ፡ በቃለ፡አስ 9
ራቂከ።=፡ ኵሉ፡ ማዕበልከ፡ ወሞገድከ፡ 10
እንተ፡ላዕሌየ፡ኀለፈ።=፡ መዓልተ፡ይኤዝ 11
ዝ፡ እግዚአብሔር ፡ ሣህሎ ፡ ወሌሊተ፡
ይነግር።
እመኅቤየ፡ ብፅዓተ፡ ሕይወትየ፡ለእግዚአብ 12
ሔር። እብሎ፡ለእግዚአብሔር፡አምላኪየ፡
አንተ፡ ለምንት፡ ትረስዓኒ።=፡ ለምንት፡ተ 13
ኀድገኒ፡ወለምንት፡ትኩዝየ፡ እንሶሱ። ሶበ፡
ያመንድቡኒ፡ፀርየ።=፡ ወያጸእእዉኒ፡ አዕ 14
ጽምትየ። ወይጼእሉኒ፡ ኵሎሙ፡ ጸላእት
የ።=፡ እስመ፡ ይብሉኒ፡ ኵሉ ፡ አሚረ፡አ 15
ይቴ፡ ውእቱ፡ አምላክከ። ለምንት፡ትቴክ
ዚ፡ነፍስየ፡ወለምንት፡ተሀውከኒ።=፡እመኒ፡ 16
በእግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ እገኒ ፡ ሎቱ።
መድኀኔ ፡ ገጽየ ፡ አምላኪየ።

መዝሙር ፡ ዘዳዊት።

ሠለ ፍታሕ፡ሊተ፡እግዚኦ፡ወተበቀል፡ በቀል 1
የ። እምሕዝብ ፡ ውፁዓን ፡ እምጽድቅ።
እምብእሲ፡ዓማፂ፡ወጽልሕው፡ባልሐኒ።=፡
እስመ ፡ አንተ ፡ አምላኪየ ፡ ወኀይልየ። 2
ለምንት ፡ ተኀድገኒ፡ ወለምንት ፡ ትኩዝየ፡
እንሶሱ። ሶበ ፡ ያመንድቡኒ ፡ ፀርየ።=፡
ፈኑ ፡ ብርሃነከ ፡ ወጽድቀከ። እማንቱ፡ 3
ይመርሐኒ፡ ወይስደኒ፡ ደብረ ፡ መቅደስከ።
ወውስተ፡ዐብያቲከ ፡ እግዚኦ።=፡

INTERP. ÆTHIOP. [a] ad Dominum. [b] Deum meum vivum: [c] Dei mei? [d] effuſa eſt anima mea in me: [e] gloriæ uſq; [†] confeſſionis & exultationis ſonuerunt qui feſtum celebrant. [f] tui Domine de [g] Omnes undæ tuæ, & fluctus [*] votum vitæ meæ Domino: [h] Dominus meus es: [i] Quarè repuliſti me? quarè [k] omnes inimici mei: dum PSAL. XLII. [a] ſume vindictam meam: [b] diſcedente à juſtitia, [c] palatia tua, Domine.

Verſio ARABICA. cum Interpretatione LATINA.

* المزمور الحادي والاربعون * لاجل اليهود الذين سقطوا * وعدده كب استيخن * 1
* مثل ما يتوق الايل الي ان يكون علي ينابيع المياه * كذلك تاقت نفسي اليك يا الله * ظمئت 2 3
نفسي الي الله الحي * متي اجي فاظهر امام وجه الله * صارت دموعي خبزا لي في النهار والليل * 4
اذ يقولون لي في كل يوم اين الهك * هذه ذكرتها فافضت نفسي * اني ساجوز في موضع مظلة 5
عجيبة الي بيت الله * بصوت التهليل * وشكر صوت المعيد * ماذا تحزنيني يا نفس ولماذا 6
تقلقيني * توكلي علي الله فاني اشكر الاهي مخلص وجهي * قلقت نفسي في ذاتي * من 7
اجل هذا اذكرك يا رب من ارض الاردن * وحرمون من الجبل الصغير * العمق نادي 8
العمق * بصوت ميازيبك جميع اهوالك * وامواجك اتت علي * في النهار يوصي الرب برحمته * 9
وفي الليل اسبحه * اصلي لاله حياتي * قلت للاله انت هو ناصري لماذا نسيتني * ثم لماذا 10
تركتني * ولماذا امشي حزينا عندما اضطهدني عدوي * وعندما وهن عظامي عيرني 11
الذين اضطهدوني * اذ يقولون لي في كل يوم اين الهك * لماذا تحزنيني يا نفس ولماذا تقلقيني * 12
توكلي علي الله فاني اعترف له مخلص وجهي هو الهي * * المزمور الثاني والاربعون *

* طلبة لاجل اليهود الذين سقطوا * وعدده * يب * استيخن * 1
احكم لي يا الله وانتقم لظلامتي من امة غير طاهرة * ومن انسان ظالم ودغل نجني *
* لانك انت الهي وقوتي * لماذا اقصيتني ولماذا امشي عابسا * عندما اضطهدني عدوي * ارسل 2 3
نورك * وعدلك فانهما اللذان هدياني * واصعداني الي جبلك المقدس * والي مسكنك *

PSAL. XLI.

Pro Judæis qui lapſi ſunt. Et 1
numerus verſ. 22.

Quemadmodũ avidè petit cervus eſſe 2
ad fontes aquarũ, ſic expetivit anima
mea te, O Deus. Sitivit anima mea 3
Deum vivũ: quando veniã & apparebo
ante faciem Dei? Factæ ſunt lachrymæ 4
meæ panis mihi die ac nocte, dum dicerent
mihi quotidie, ubi eſt Deus tuus?
Hujus rei memini, & effudi animam 5
meã: quòd ſim tranſiturus per locũ tabernaculi
admirabilis ad domum Dei cum
voce jubilationis, & confeſſione vocis feſta
celebrantis. Quarè affligis me, O anima, 6
& quarè conturbas me? Confide in
Deo, quia gratias agam illi, Deo meo
Salvatori vultûs mei. Turbata eſt anima 7
mea in me, propterea memor ero tui, O
Domine, de terra Jordanis & Hermon,
de monte exiguo. Profundũ advocavit 8
profundũ in voce diſſecationum tuarum.
Omnes tempeſtates tuæ & fluctus tui
venerunt ſuper me. In die illuminat 9
Deus per miſericordiã ſuã, & in nocte
laudo eũ: Oro ad Deũ vitæ meæ. Dixi 10
Deo, Tu es adjutor meus, quarè oblitus
es mei? etiam cur me deſeruiſti, &
quarè incedo triſtis? Quando perſecutus
eſt me inimicus meus, Quumque debilia 11
eſſent oſſa mea, improperârunt mihi qui
perſequuti ſunt me, dicentes mihi ſingulis
diebus; ubi eſt Deus tuus?
Quarè contriſtas me, O anima, & quarè 12
conturbas me? Confide in Deo, quoniam
confitebor ei, Salvatori vultûs mei: ipſe
eſt Deus meus.

PSAL. XLII.

Precatio pro Judæis qui lapſi 1
ſunt. Et numerus verſ. 12.

ADjudica mihi, O Deus, & vindica
oppreſſionem meam à gente impura:
& ab homine ſcelerato & doloſo libera
me. Quia tu es Deus meus & fortitudo 2
mea. Quarè me propulſâſti, & quarè
incedo mœſtus dum perſequitur me inimicus
meus? Mitte lucem tuam & æquitatem 3
tuam: quoniam ipſa ſunt quæ
me duxerunt, & evexerunt ad montem
tuum ſanctum & ad habitaculum tuum.

תהלים : מד

: meæ exultationis lætitiæ Deum ad , Dei altare ad introibo Et
4 וְאָבוֹאָה אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי
,mea anima te *deprimes* Cur .mi Deus , Deus ,cithara in tibi confitebor &
5 וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי
: ei confitebor adhuc quoniam , Deo in ſpera ? me *ſuper tumultuaberis* cur &
וּמַה־תֶּהֱמִי עָלַי הוֹחִילִי לְאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ
.meus Deus & ,*mearum facierum* ſalutes
יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

PSAL. XLIV. מד

noſtri patres,audivimꝰ noſtris auribꝰ *in* Deus .*erudiens* Corach filiis Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ
Tu .*quondam* diebus in ,eorũ diebus in es operatus opus : nobis narraverunt
3 סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה
.eos emiſiſti & , populis malefeciſti : eos plantaveras & ,*expuliſti* gentes tua manu
יָדְךָ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃
: eos ſervavit non eorũ brachiũ & ,terram poſſederunt ſuo gladio in non Quia
4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ
ipſe Tu .*eos voluiſti* quia ,*tuarũ facierum* lux & ,tuũ brachiũ & ,tua dextera ſed
5 כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃ אַתָּה־הוּא
:cornupetemus noſtros hoſtes te In .Jahacob ſalutes præcipe , Deus meus rex
6 מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ
; ſperabo meo arcu in non Quia .*nobis obſiſtentes* conculcabimus tuo nomine in
7 בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח
: noſtris hoſtibus ab nos feciſti ſervare Quoniam .me ſervabit non meus gladius &
8 וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ
tuo nomini & ; die omni *laudavimus* Deo In .pudore affeciſti nos odio habentes &
9 וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ
non & : nos feciſti erubeſcere & ,elongâſti Etiam .Selah ,confitebimur ſeculum in
10 לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־
nos habẽtes odio & :hoſte ab retrorſũ nos redire *Facies* .noſtris exercitibꝰ *in* egrederis
11 תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ
Vendes .nos diſperſiſti gentes in & ; cibi *pecus* ut nos *Dabis* .ſibiipſis diripuerunt
12 13 שָׁסוּ לָמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר־
opprobriũ nos *Pones* .eorum *preciis in* multiplicâſti non & ,*lucra* ſine tuũ populũ
14 עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃ תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה
nos *Pones* .noſtris circuitibus deriſionem & ,ſubſannationem ; noſtris vicinis
15 לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ תְּשִׂימֵנוּ
die Omni .populis in capitis commotionem ; gentibus in proverbium
16 מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־הַיּוֹם
voce *A* .me operuit *mearum facierum* pudor & ; me coram mea verecundia
17 כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל
Totum .*ulciſcentis ſe &* ,*inimici faciebus à* :afficientis contumeliis &,probris afficientis
18 מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־
Non .tuo pacto in ſumus mentiti nec : tui ſumus obliti nec ,nobis venit hoc
19 זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־
Quoniam .tua ſemita de noſter pes declinavit *&* ;noſtrum cor retrorſum ſe vertit
20 נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כִּי
.mortis umbra in nos *ſuper* operuiſti & ; draconis loco in nos contriviſti
דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ בְצַלְמָוֶת׃

תרגום TARGUM.

4 ואעול לקרבא קורבניה למדבח דיי אלהי די
מניה חדות בעותי ואודי קדמך בכנרא יי
5 אלהי: מה תתמככין נפשי ומה תרגשי עלי
אוריכי לאלהא ארום תוב אשבחניה בפורקניה
דמן קדמוי די הוא אלהי:

מד

1 לשבחא לדוד על ידיהון דבני קרח שכלא טבא:
2 יי באודננא שמענא אבהתנא אשתעיו לנא
עובדא דעבדתא ביומיהון ביומיא די מלקדמין:
3 אנת בידא דגבורתך עמיא כנענאי תרכתא
ונצבתנון לבית ישראל בארעהון תברת עמיא
4 ופסרתנון: ארום לא בגבורת סיפיהון ירית
ארעא ותקוף אדרעיהון לא פרקת להון ארום
ימינך ואדרע גבורתך ונהור זיו יקרך ארום כל
5 זמן דעסיקו באוריתא אתרעיתא בהון: אנת
הוא מלכי אלהא בעדנא הדא פקד פורקנות
6 דבית יעקב: במימרא מעיקנא ננגח בשמך
7 נכבוש כל דקימין עלנא: ארום לא בקשתי
8 אנא רחיץ וסיפי לא תפרוק יתי: ארום פרקתנא
ממעיקנא ומשנאנא איתיתא עליהון בהתא:
9 במימרא דיי אנן משבחין כל יומא ושמך נודי
10 לעלמי עלמין: לחוד אשליתא ואכספתנא ולא
11 תשרי שכנתך בחילונא: אחזרתנא קדל קדם
12 מעיקא ומשנאנא כבשו לנא: מסרתנא היך ענא
13 למיכלא וביני עממיא בדרתא יתנא: זבנתא
עמך מגן דלא ממונא ולא אסגיתא קנינא
14 בפרוגיהון: שויתנא קלנא לשיבבנא ממקנותא
15 ותורפיתא לחזרנותנא: שויתנא למתלא
16 בעממיא טלטול רישא באומיא: כל יומא כסופי
17 לקבלי ובהתת אפי חפתני: מן קלא דמחסד
18 ומגדף מן קדם בעל דבבא ונקים נקמתא: כל דא
ערעת יתנא ולא אשלנך ולא שקרנא בקימך:
19 לא זר פליג וחוחית לבנא וארת אסטיתא
20 אסתורנא מן תריצת ארחתך: ארום אמכתנא
באתר ירודין וחפיתא עלנא בטולא דמותא:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Et introibo ut offerã ablationẽ *ejꝰ* ſup altare 4
Dñi *Dei mei*, à quo eſt gaudiũ exultationis
meæ : cõfitebórq; corã te in cithara Dñe
Deꝰ meꝰ. Quare cõſternêris anima mea,& 5
cur tumultuêris contra me ? ſpera in Deo,
quoniã adhuc *laudabo eum* propter redem-
ptionẽ *ipſius* quæ eſt à conſpectu ejus,quo-
niam ipſe eſt Deus meus.

Ad laudandum *Davidi* per manum filiorum 1
Korahh intelligentia bona.

PSAL. XLIV.

DOmine,auribus noſtris audivimꝰ : patres 2
noſtri nunciaverunt nobis opus quòd opera-
tus es in diebꝰ eorũ,in diebꝰ antiquis.Tu in 3
manu fortitudinis tuæ populos Chananæos
ejeciſti, & plantâſti eos in domũ Iſrael in
terra eorũ ; confregiſti gentes & conſum-
pſiſti eas.Quoniã nõ ꝑ robur gladiorũ ſuorũ 4
hæreditaverũt terrã; & fortitudo brachii ſui
non ſalvavit eos; ſed dextera tua & brachiũ
fortitudinis tuæ et lumẽ ſplẽdoris gloriætuæ,
quoniã *toto tẽpore quo exercuerũt ſe in lege*
complacuiſti tibi in eis.Tu es ipſe rex meus; 5
Deꝰ *tẽpore hoc* præcipe redemptiones domꝰ
Jaacob. In verbo [*tuo*] oppreſſores noſtros 6
cornu petemus : in nomine tuo ſubjiciemus
omnes inſurgentes in nos. Quoniã non in 7
arcu meo ego confido,& gladiꝰ meꝰ nõ ſalva-
bit me.Quoniã redemiſti nos ab affligentibꝰ 8
et ab odientibꝰ nos ;induxiſti in eos confuſi-
onem. In verbo *Domini* nos laudabimꝰ tota 9
die : & nomen tuũ confitebimur in ſecula
ſeculorum. Verùm oblitus es noſtri, & con- 10
fudiſti nos : & non collocabis majeſtatẽ tuã
in exercitibꝰ noſtris. Feciſti ut verteremus 11
cervicẽ corã hoſte: & qui oderunt nos,ſub-
jecerunt nos. Tradidiſti nos ſicut oves ad 12
devorationẽ;et inter populos diſperſiſti nos.
Vendidiſti populũ tuũ gratis abſq; divitiis; 13
& non multiplicâſti lucrũ in commutatione
eorũ. Poſuiſti nos in opprobiũ vicinis no- 14
ſtris; ſubſannationẽ & irriſũ his qui circum
nos ſunt.Poſuiſti nos in proverbiũ populis; 15
motionem capitis inter nationes. Tota die 16
ignominia mea contra me eſt, & confuſio
vultꝰ mei operuit me. A voce exprobrantis 17
& calumniantis: ab aſpectu auctoris inimi-
citiæ & ulciſcentis ultionẽ. Hoc omne eve- 18
nit nobis ; & non obliti ſumꝰ te :& non ſu-
mus mentiti in pactũ tuũ. Non eſt averſũ, 19
diviſũ *nec elatum*, cor noſtrũ ; & tu incli-
nâſti greſſus noſtros à rectitudine viæ tuæ.
Quoniam humiliâſti nos in loco draconum: 20
& cooperuiſti nos umbra mortis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܐܥܘܠ ܠܘܬ ܡܕܒܚܗ ܕܐܠܗܐ : ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܕܡܚܕܐ ܛܠܝܘܬܝ. ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܟܢܪܐ ܐܠܗܐ 4
ܐܠܗܝ : * ܠܡܢܐ ܡܬܬܪܦܐ ܢܦܫܝ ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܕܘܝܐ ܐܢܬ. ܣܒܪܝ ܠܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܬܘܒ 5
ܐܘܕܐ ܠܗ : ܠܦܪܘܩܐ ܕܐܦܝ ܘܠܐܠܗܝ.

ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܕ

*ܕܒܢܝ ܩܘܪܚ ܟܕ ܡܙܡܪ ܗܘܐ ܥܡܐ ܒܚܘܪܒ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܬܘܒ ܐܬܟܫܦܬܐ ܕܢܒܝܐ 1
ܕܘܝܕ ܘܫܪܟܐ. ܘܠܢ ܢܨܚܢܐ ܘܙܟܘܬܐ ܠܘܩܒܠ ܡܩܪܒܢܐ. ܦܬܓܡܐ ܠܗ. *ܐܠܗܐ ܒܐܕܢܝܢ 2
ܫܡܥܢ : ܘܐܦ ܐܒܗܝܢ ܐܫܬܥܝܘ ܠܢ. ܥܒܕܐ ܕܥܒܕܬ ܒܝܘܡܝܗܘܢ : ܒܝܘܡܬܐ ܩܕܡܝܐ.
*ܐܝܕܟ ܐܘܒܕܬ ܥܡܡܐ ܘܠܗܘܢ ܢܨܒܬ ܐܢܘܢ : ܐܒܐܫܬ ܠܡܠܟܘܬܐ ܘܫܪܪܬ ܐܢܘܢ. *ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ 3 4
ܒܣܝܦܗܘܢ ܝܪܬܘ ܐܪܥܐ : ܘܕܪܥܗܘܢ ܦܪܩ ܐܢܘܢ. ܐܠܐ ܝܡܝܢܟ ܘܕܪܥܟ : ܘܢܘܗܪܐ ܕܐܦܝܟ
ܕܨܒܝܬ ܒܗܘܢ. *ܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ ܡܠܟܝ : ܕܦܩܕܬ ܠܦܘܪܩܢܗ ܕܝܥܩܘܒ. *ܒܟ ܢܕܩܪ 5 6
ܠܒܥܠܕܒܒܝܢ : ܘܡܛܠ ܫܡܟ ܢܕܘܫ ܠܣܢܐܝܢ. *ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܩܫܬܢ ܬܟܝܠܝܢ : 7
ܘܠܐ ܙܝܢܢ ܕܢܦܪܩܢ. *ܐܢܬ ܗܘ ܦܪܩܬܢ ܡܢ ܣܢܐܝܢ : ܘܒܗܬܬ ܠܒܥܠܕܒܒܝܢ. 8
*ܫܒܚܢܝܟ ܐܠܗܐ ܟܠܗ ܝܘܡܐ : ܘܠܫܡܟ ܠܥܠܡ ܢܘܕܐ. *ܗܫܐ ܕܝܢ ܛܥܝܬܢ ܘܒܗܬܬܢ : ܘܠܐ 9 10
ܢܦܩ ܐܢܬ ܒܚܝܠܢ. *ܐܠܐ ܗܦܟܬܢ ܠܒܣܬܪܐ : ܘܒܙܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܢ : *ܝܗܒܬܢ ܐܝܟ ܥܢܐ 11
ܠܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܒܕܪܬܢ ܒܝܬ ܥܡܡܐ : *ܙܒܢܬ ܠܥܡܟ ܕܠܐ ܕܡܝܐ. ܘܠܐ ܐܣܓܝܬ ܚܘܠܦܝܗܘܢ : 12 13
*ܣܡܬܢ ܚܣܕܐ ܠܫܒܒܝܢ. ܘܡܘܝܩܐ ܘܡܒܙܚܢܘܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܕܪܝܢ ܠܢ : *ܣܡܬܢ ܡܬܠܐ 14 15
ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܘܢܘܕ ܪܫܐ ܒܝܬ ܐܘܡܘܬܐ : *ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܒܗܬܬܝ ܩܕܡܝ ܗܝ. ܘܒܗܬܬܐ ܕܐܦܝ 16
ܟܣܝܬܢܝ : *ܡܢ ܩܠܐ ܕܡܚܣܕ ܘܡܓܕܦ. ܘܡܢ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܡܬܦܪܥ : *ܘܗܠܝܢ 17 18
ܟܠܗܝܢ ܡܛܝ ܠܢ ܘܠܐ ܛܥܝܢܟ. ܘܠܐ ܕܓܠܢ ܒܩܝܡܟ : *ܘܠܐ ܗܦܟܢ ܠܒܣܬܪܐ. ܘܠܐ ܐܗܦܟܢ 19
ܫܒܝܠܝܢ ܡܢ ܐܘܪܚܟ : *ܡܛܠ ܕܡܟܟܬܢ ܒܐܬܪܐ ܒܝܫܐ. ܘܟܣܝܬܢ ܒܛܠܠܝ ܡܘܬܐ : 20

Et veniam ad altare Dei,& ad Deum qui læ- 4
tificat juventutẽ meam : confitebor tibi cum
cithara, Deus Deus meus. Quare conturba- 5
ris,anima mea,& cur mœres ? Expecta Deũ,
quoniã adhuc confitebor Salvatori vultꝰ mei
& Deo meo. PSAL. XLIV.

Filiorum Corah ; quem canebat populus in 1
Hurib unà cum Moſe. Præterea ſupplica-
tio Prophetarum Davidis & reliquorum.
Nobis verò trophæum & victoria adver-
ſùs bellum inferentes. Verſ. 35.

DEus, audivimus auribus noſtris, atq; etiã 2
patres noſtri narraverunt nobis ꝙ ope-
ratus es diebus eorum,diebus priſtinis. Ma- 3
nus tua perdidit populos, illos autem plan-
tâſti: læſiſti regna,& confirmâſti eos. Non 4
enim gladio ſuo poſſederunt terrã,neque bra-
chiũ ipſorum ſalvavit illos : ſed dextera tua
& brachiũ tuũ & lumen vultûs tui,quia pla-
cuerũt tibi. Tu es,Deꝰ,rex meꝰ,qui mandâſti 5
ſalutem Jacobi ; Per te impellamus inimicos 6
noſtros, et propter nomẽ tuum conculcemus
oſores noſtros. Non enim arcubus noſtris 7
fidimꝰ,neq; armis noſtris,ut liberent nos. Tu 8
liberâſti nos ab oſoribus noſtris, & confu-
diſti hoſtes noſtros. Laudavimus te, Deus,to- 9
tâ die, & nomini tuo in æternum confitebi-
mur. Nunc autem oblitus es noſtrî, & con- 10
fudiſti nos,& non egrederis in robur noſtrũ.
Sed convertiſti nos retrorſum, & diripuerũt 11
nos inimici noſtri. Tradidiſti nos ut pecudes 12
in cibum,& diſperſiſti nos inter gentes. Ven- 13
didiſti populũ tuũ ſine pretio,& non multi-
plicâſti commutationem eorum. Feciſti nos 14
opprobrium vicinis noſtris, & illuſionẽ atq;
ludibriũ iis qui circũ nos ſunt : Feciſti nos 15
fabulã inter gentes, & commotionẽ capitis
inter populos.Totâ die confuſio mea corã me 16
eſt, & erubeſcentia vultꝰ mei cooperuit me.
Præ voce illudente atq; blaſphemãte,et pro- 17
pter hoſtem ulciſcentẽ. Hæc omnia evene- 18
runt nobis, & non obliti ſumus tui, neque
mentiti ſumus in fœdus tuum. Neque retro- 19
greſſi ſumus, neq; deflexímus ſemitas noſtras
à via tua. Nam humiliâſti nos in loco cala- 20
mitoſo, & contexiſti nos umbris mortis.

Versio VULG. LAT.

4 Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui
lætificat juventutem meam. Confitebor
5 tibi in cithara, Deus, Deus meus: Quarè
tristis es anima mea? & quarè conturbas
me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor
illi: salutare vultûs mei, & Deus
meus.

1 In finem, Filiis Core ad intellectum.
XLIII.

2 Deus, auribus nostris audivimus, patres
nostri annuntiaverunt nobis,
Opus, quod operatus es in diebus eo-
3 rum, & in diebus antiquis. Manus tua
gentes disperdidit; & plantâsti eos: af-
4 flixisti populos, & expulisti eos: Nec
enim in gladio suo possederunt terram,
& brachium eorum non salvavit eos: Sed
dextera tua, & brachium tuum, & illuminatio
vultûs tui: quoniam complacu-
5 isti in eis. Tu es ipse rex meus & Deus
6 meus: qui mandas salutes Jacob. In te
inimicos nostros ventilabimus cornu, &
in nomine tuo spernemus insurgentes in
7 nobis. Non enim in arcu meo sperabo:
8 & gladius meus non salvabit me. Salvâsti
enim nos de affligentibus nos: & o-
9 dientes nos confudisti. In Deo laudabimur
totâ die: & in nomine tuo confite-
10 bimur in seculum. Nunc autem repulisti
& confudisti nos: et nõ egredieris, Deꝰ, in
11 virtutibus nostris. Avertisti nos retrorsum
post inimicos nostros: & qui ode-
12 runt nos, diripiebant sibi. Dedisti nos
tanquam oves escarum: & in gentibus
13 dispersisti nos. Vendidisti populum tuũ
sine pretio: & non fuit multitudo in
14 commutationibus eorum. Posuisti nos
opprobrium vicinis nostris, subsannationem
& derisum his, qui sunt in cir-
15 cuitu nostro. Posuisti nos in similitudinem
gentibus; commotionem capitis in
16 populis. Totâ die verecundia mea contra
me est, & confusio faciei meæ coope-
17 ruit me, A voce exprobrantis & obloquentis,
à facie inimici & persequentis.
18 Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti
sumus te: & iniquè non egimus in
19 testamento tuo. Et non recessit retrò cor
nostrum: & declinâsti semitas nostras à
20 via tua: Quoniam humiliâsti nos in loco
afflictionis, & cooperuit nos umbra
mortis.

Versio GRÆC. LXX. Interp.

4 † Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ, †
πρὸς τὸν θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου, † ἐξομο-
5 λογήσομαί σοι ἐν κιθάρᾳ (δ) ὁ θεὸς ὁ θεός μου. † Ἱ-
νατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἱνατί συνταράσσεις
με; † ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐ-
τῷ, † σωτήριον τοῦ προσώπου μου, (ε) ὁ θεός μου.
MS. A. (δ) ὁ θεός μου. (ε) καὶ ὁ θεός μου.

1 Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ (α) εἰς σύνεσιν
ψαλμός. μγʹ.

2 † Ὁ θεὸς ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, † οἱ
πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν, † ἔργον ὃ
εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, † ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις.
3 † Ἡ χείρ σου ἔθνη (β) ἐξωλόθρευσε, † καὶ κατεφύτευ-
σας αὐτοὺς, † ἐκάκωσας λαοὺς καὶ (γ) ἐξέβαλες αὐ-
4 τούς. † Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν
γῆν, † καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτοὺς, † ἀλλ'
ἡ δεξιά σου καὶ ὁ βραχίων σου, † καὶ ὁ φωτισμὸς
5 τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. † Σὺ εἶ
αὐτὸς ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ θεός μου, † ὁ ἐντελλόμε-
6 νος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ. † Ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡ-
μῶν κερατιοῦμεν, † καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου (δ) ἐξουδε-
7 νώσομεν τοὺς ἐπανισταμένους ἡμῖν. † Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ
8 τόξῳ μου ἐλπιῶ, † καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με. † Ἔ-
σωσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς, † καὶ τοὺς μι-
9 σοῦντας ἡμᾶς κατῄσχυνας. † Ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεθη-
σόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, † καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξο-
μολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. (ε) ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
10 † Νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατῄσχυνας ἡμᾶς, † καὶ οὐκ ἐξ-
11 ελεύσῃ (ζ) ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν. † Ἀπέστρεψας ἡ-
μᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, † καὶ οἱ
12 μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς. † Ἔδωκας
ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως, † καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι
13 διέσπειρας ἡμᾶς. † Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς,
† καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν (η) αὐτῶν.
14 † Ἔθου ἡμᾶς (θ) ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, † μυ-
κτηρισμὸν καὶ (ι) καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. † (κ)
15 Ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, † κίνησιν
16 κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς. † Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή
μου (μ) κατεναντίον μού ἐστι, † καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσ-
17 ώπου μου ἐκάλυψέ με, † Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος
καὶ (λ) παραλαλοῦντος, † ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ
18 ἐκδιώκοντος. † Ταῦτα πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, † καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθή-
19 κῃ σου. † Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡ-
μῶν, † καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
20 σου. † Ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως,
† καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου.

MS. A. (α) ψαλμός. (β) ἐξωλέθρευσεν, (γ) ἐξέβαλες (δ) ἐξουδενώσομεν τοὺς ἐπανιστανομένους (ε) Νυνὶ δὲ (ζ) ὁ θεὸς ἐν ταῖς (η) ἡμῶν. (θ) εἰς ὄνειδος (ι) χλευασμὸν (κ) † καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς. Ἔθου (μ) κατενώπιόν μου (λ) καταλαλοῦντος,

Versio ÆTHIOPICA.

ወእበውእ፡ ኀበ፡ ምሥዋዒሁ፡ ለእግዚአብ 4
ሔር፡፡ ኀበ፡ አምላኪየ፡ ዘአስተፌሥሐ፡ ለ
ውርዙትየ፡፡ ፦ እገኒ፡ ለከ፡ አምላኪየ፡ በ 5
መሰንቆ፡፡ ለምንት፡ ትቴክዚ፡ ነፍስየ፡ ወለም
ንት፡ ተሀውከኒ፡፡ ፦ እመኒ፡ በእግዚአብ 6
ሔር፡ ከመ፡ እገኒ፡ ሎቱ፡፡ መድኃኔ፡ ገጽየ፡
አምላኪየ፡፡ ፦

ፍጻሜ፡ ዘደቂቀ፡ ቆሬ፡፡

ሠር እግዚኦ፡ ሰማዕነ፡ በእዘኒነ፡፡ ወአበዊነ 1
ሂ፡ ዜነውነ፡፡ ፦ ግብረ፡ ዘገበርከ፡ በመዋዕሊ 2
ሆሙ፡ በመዋዕለ፡ ትካት፡፡ ፦ እዴከ፡ ሰረወ 3
ቶሙ፡ ለፀር፡ ወተከልኮ፡ ኪያሆሙ፡፡ ሣቀይኮ
ሙ፡ ለአሕዛብ፡ ወሰደድኮሙ፡፡ ፦ ዘአኮ፡ 4
በኲናቶሙ፡ ወረስዋ፡ ለምድር፡፡ ወመዝራዕ
ቶሙ፡ ኢያድኀኖሙ፡፡ ፦ ዘእንበለ፡ የማን 5
ከ፡ ወመዝራዕትከ፡ ወብርሃነ፡ ገጽከ፡፡ ለሰመ፡
ተሠሀልኮሙ፡፡ ፦ አንተ፡ ውእቱ፡ ንጉሥየ፡ 6
ወአምላኪየ፡፡ ዘአዘዝከ፡ መድኃኒቶ፡ ለያ
ዕቆብ፡፡ ፦ ብከ፡ ንወግኦሙ፡ ለኲሎሙ፡ ፀር 7
ነ፡፡ ወበስምከ፡ ናኀስሮሙ፡ ለእለ፡ ቆሙ፡ ላዕ
ሌነ፡፡ ፦ ዘአኮ፡ በቀስትየ፡ እትአመን፡፡ ወኲ 8
ናትየኒ፡ ኢያድኀነኒ፡፡ ፦ ወአድኀንከነ፡ እ 9
ምእለ፡ ሮዱነ፡፡ ወአስተኀፈርኮሙ፡ ለኲሎ
ሙ፡ ጸላእትነ፡፡ ፦ በእግዚአብሔር፡ ንከብ 10
ር፡ ኲሎ፡ አሚረ፡፡ ወለስምከ፡ ንገኒ፡ ለዓለ
ም፡፡ ፦ ይእዜሰ፡ ገደፍከነ፡ ወአስተኀፈርከ 11
ነ፡፡ ወኢትወፅእ፡ አምላክነ፡ ምስለ፡ ኀይል
ነ፡፡ ፦ ወአግብአከነ፡ ድኅሬነ፡ ኀበ፡ ፀርነ፡፡ ወ 12
ተማሰጡነ፡ ጸላእትነ፡፡ ፦ ወወሀብከነ፡ ይብ 13
ልዑነ፡ ከመ፡ አባግዕ፡፡ ወዘረውከነ፡ ውስተ፡ አ
ሕዛብ፡፡ ፦ ወመጦከ፡ ሕዝበከ፡ ዘእንበ 14
ለ፡ ሤጥ፡ ወአልቦ፡ ብዝኀ፡ ለይበቤነ፡፡ ፦ ወ 15
ረሰይከነ፡ ጽዕለተ፡ ለጎርነ፡፡ ሣሐቀ፡ ወሠላ
ቀ፡ ለአድያሚነ፡፡ ፦ ወረሰይከነ፡ አምሳለ፡ ለ 16
አሕዛብ፡፡ ወሑሰተ፡ ርእስ፡ ለሕዝብ፡፡ ፦
ኲሎ፡ አሚረ፡ ቅድሜየ፡ ውእቱ፡ ኀፍረትየ፡፡ 17
ወከደነኒ፡ ኀፍረተ፡ ገጽየ፡፡ ፦ እምቃል፡ ዘይ 18
ጽእል፡ ወይዘረኪ፡፡ እምገጸ፡ ፀሬ፡ ዘይረው
ድ፡፡ ፦ ዝንቱ፡ ኲሉ፡ በጽሐ፡ ላዕሌነ፡ ወኢ 19
ረሳዕናከ፡፡ ወኢዐመፅነ፡ ኪደነከ፡፡ ፦ ወኢ 20
ገብአ፡ ድኅሬሁ፡ ልብነ፡፡ ወኢተግሕሠ፡ አ
ሰርነ፡ እምፍኖትከ፡፡ ፦ እስመ፡ አሕመምከ 21
ነ፡ በብሔረ፡ እኩይ፡፡ ወደፈነነ፡ ጽላሎ
ተ፡ ሞት፡፡ ፦

Vers. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Transl. LAT.

4 Et (g) introibo ad altare Dei, ad 4
Deum, qui lætificat juventutem
meam. 5 Confitebor tibi in cithara, [d] Deus, Deus meus: Quarè 5
(b) tristis es anima mea, & quarè
conturbas me? 6 Spera in Deo;
quoniam confitebor illi: salutare
vultûs mei, (i) Deus meus.

In finem, filiis [a] Core (a) ad 1
intellectum Psalmus. XLIII.

1 Deus, (b) in auribus nostris 2
audivimus: patres nostri
annuntiaverunt nobis, 2 opus quod
operatus es in diebus eorum, (c)
in diebus antiquis. 3 Manus tua 3
[b] gentes disperdidit, et plantâsti
eos: afflixisti populos, & (d) expulisti
eos. 4 Non enim in gladio 4
suo possederunt terram; & brachium
eorum non salvavit eos:
5 Sed dextera tua, & brachium
tuum, & (e) illuminatio vultûs
tui, quoniam complacuisti in eis.
6 Tu es ipse (f) rex meus, & Deus 5
meus, qui mandas salutes Jacob.
7 In te (g) [c] inimicos nostros 6
ventilabimus cornu: & in nomine
tuo (h) spernemus insurgentes in
nos. 8 Non enim in arcu meo spe- 7
rabo; & gladius meus non salvabit
me. 9 Salvâsti enim nos de 8
[d] affligentibus nos; & eos qui
oderunt nos, confudisti. 10 In Deo 9
(i) laudabimur totâ die, & in nomine
tuo confitebimur in seculũ.
DIAPSALMA. 11 Nunc (k) au- 10
tem repulisti, & confudisti nos:
& non (l) egredieris [e] in virtutibus
nostris. 12 Avertisti (m) 11
nos retrorsum præ inimicis nostris:
& qui oderunt nos, [f] di-
ripiebant sibi. 13 [g] Dedisti nos 12
tanquam oves escarum; et in gentibus
dispersisti nos. 14 [†] Ven- 13
didisti populum tuum sine pretio;
& non fuit multitudo in (n) jubilationibus
[h] eorum. 15 Posui- 14
sti nos opprobrium vicinis nostris:
subsannationem, (o) & derisum
his qui sunt in circuitu nostro.
16 Posuisti nos in similitudinem 15
gentibus, (p) commotionem capi-
tis in populis. 17 Totâ die (q) ve- 16
recundia mea contra me est; & confusio faciei meæ operuit me. 18 A voce exprobran- 17
tis, & (r) obloquentis, à facie inimici, & persequentis. 19 Hæc omnia venerunt super 18
nos: nec obliti sumus te, & iniquè (s) non egimus in testamento tuo. 20 Et non (t) 19
recessit retrò cor nostrum, [†] & (u) declinâsti semitas nostras à via tua. 21 Quoniam 20
(x) humiliâsti nos in loco afflictionis: & cooperuit nos umbra mortis.

INTERP. ÆTHIOP. [d] Deus meus. Quarè PSAL. XLIII. [a] Core. Deus [b] inimicos disperdidit, [c] confodiemus omnes inimicos nostros: & [d] persequentibus nos; & omnes osores nostros, [e] Deus noster in [f] spoliabant nos. [g] Et dedisti nos ut nos devorent tanquam oves; [.] Tradidisti populum [h] nostris. [†] neque declinavit semita nostra à

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 5 * ادخل الى مذبح الله امام وجه الله المنعم شبابي * اذكرك بقيثاره يا الله الاهي * لماذا تحزنين يا
6 نفس ولماذا تقلقيني * توكلي على الله * فاني اعترف له * خلاص وجهي هو الاهي * اللّيلويا *

1 * المزمور الثالث والاربعون * لبني قورح فهم * وهو * ن * استيكن *

2 3 * اللهم انا قد سمعنا باذانينا واخبرنا اباونا * بالعمل الذي عملته في ايامهم الايام الاولى * التي
4 اباذت يدك فيها الامم وغرستهم * اذللت شعوبا واخرجتهم * لانهم لم يرثوا الارض بسيفهم * ولا
5 خلصوا بذراعهم * بل يمينك وذراعك ونور وجهك * لانك سررت بهم * انت ملكي والاهي
6 7 الذي امرت بخلاص يعقوب * بك نذل اعداءنا وباسمك نعير الذين يقومون علينا * لاني
8 لم اتكل على قوسي وسيفي ان يخلصاني * بل انت خلصتنا من الذين يضطهدونا * واخزيت
9 10 شانئينا * النهار كله نفتخر بالاهنا ونشكر اسمك الى الابد * الان تخليت عنا واخزيتنا * ولم
11 12 تصحب جيوشنا * رددتنا على اعقابنا اكثر من اعدائنا * واختطفنا مبغضونا * جعلتنا ماكلة
13 14 كالغنم * وبين الامم فرقتنا * بعت شعبك بلا ثمن * واقللت كثرة عددهم * تركتنا عارا في
15 16 جيرتنا * وهزوا وضحكا لمن حولنا * تركتنا مثلا في الشعوب * وهزءا للرؤوس في الامم * عاري بين
17 يدي النهار كله * والخزي ستر وجهي * من صوت المعير لي والمتكلم علي * ومن وجه عدو
18 19 طارد * اللهم ان هذا كله نالنا * ولم ننساك ولا نكثنا عهدك * ولا صرفنا قلوبنا عنك *
20 ميلت خطانا عن سبلك * لانك اذللتنا في محل العذاب * وغشيتنا بظلال الموت *

Introibo ad altare Dei ante faciem Dei 4
jucundantis juventutem meam. Recordabor
tui cum cithara, O Deus, Deus meus.
Quarè contristaris, O anima, & quare 5
conturbas me? Confide in Deo, quia con- 6
fitebor ei, saluti faciei meæ: ipse est Deus
meus. Alleluja.

PSAL. XLIII.

Filiis Chore, intellectus. Ver. 50. 1

Deus, jam audivimus auribus nostris, 2
& narraverunt nobis patres nostri, opus
quod fecisti in diebus eorum, diebus
prioribus: In quibus perdidit manus tua 3
gentes, & plantâsti eos, afflixisti populos,
eosdémque ejecisti. Neque verò hæ- 4
reditârunt terram gladio suo, neque sunt
liberati brachio suo, sed dexterâ tuâ &
brachio tuo, & lumine faciei tuæ, quoniam
oblectatus es eis. Tu es rex meus et 5
Deus meus, qui mandâsti salutem Jacobi.
Per te humiliabimus inimicos no- 6
stros, & in nomine tuo conviciabimur in
eos qui insurgent in nos. Non enim confi- 7
sus sum arcui meo & gladio meo ut me
salvarent; Sed tu salvâsti nos ab iis qui 8
nos persequuntur, & confudisti osores nostros.
Die totâ gloriabimur in Deo no- 9
stro, et gratias agemus nomini tuo in æternum.
Nunc dereliquisti nos, et confudisti 10
nos, & non es comitatus exercitus nostros.
Retroegisti nos super calcaneos no- 11
stros plusquam inimicos nostros, & diripuerunt
nos osores nostri. Fecisti nos 12
escam tanquam oves, & inter gentes dissipâsti
nos. Vendidisti populum tuum sine 13
pretio, & diminuisti multitudinem numeri
eorum. Reliquisti nos opprobrium 14
inter vicinos nostros, & ludibrium ac risum
iis qui circa nos sunt. Posuisti nos 15
proverbium inter populos, & illusionem
principibus inter gentes. Infamia mea co- 16
ram me est die totâ, confusio velavit faciem
meam: Ob vocem vituperantis me 17
& obloquentis in me, & à conspectu inimici
persequentis. Deus, hoc quidem to- 18
tum evenit nobis, & non obliti sumus te,
neque dissolvimus pactum tuum, Et non 19
avertimus corda nostra à te: divertisti
gressus nostros de semitis tuis. Quoniam depressisti nos in loco cruciatûs, & cooperuisti nos umbrâ mortis. 20

תהלים : מה

.alienum deum ad noſtras palmas expandimus &;noſtri Dei nominis ſumus obliti Si
אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ 21
.cordis abſcondita *ſciens* ipſe quia ? hoc inveſtigabit Deus Nónne
הֲלוֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ 22
.*mactationis pecus* ut fuimus æſtimati : die tota occidimur te *ſuper* Quoniam
כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ 23
.*perpetuum* in te elonges ne , expergiſcere ? Domine dormies quid ut , te Suſcita
עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ 24
? noſtræ oppreſſionis & , noſtræ afflictionis obliviſceris ? abſcondes *tuas facies* quid Ut
לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ 25
Surge .noſter venter terræ adhæſit : noſtra anima pulverem ad *eſt depreſſa* Quia
כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה 26 27
.tuam miſericordiam propter nos redime & ; nobis auxilium
עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

PSAL. XLV. מה

.amorum canticum , *erudiens* Corach filiis Soſannim ſuper Victori
לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת׃ 1
mea lingua : regi mea opera *ego dicens* , bonum verbum meum cor Eructavit
רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב אֹמֵר אָנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי 2
gratia eſt diffuſa ; hominum filiis præ Pulchruiſti .velocis ſcribæ ſtylus
עֵט סוֹפֵר מָהִיר׃ יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן 3
te Accinge .ſeculum in Deus tibi benedixit propterea : tuis labiis in
בְּשְׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ חֲגוֹר 4
tuo decore Et .tuo decore & , tua gloria : potens , femur ſuper tuo gladio
חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ וַהֲדָרְךָ 5
te docebit & : juſtitiæ manſuetudinis &,veritatis verbum ſuper equita , proſperare
צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק וְתוֹרְךָ
cor in : cadent te ſub populi , acutæ tuæ Sagittæ .tua dextera terribilia
נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב 6
rectitudinis virga :*perpetuum & ,æternum* Deus *tuum Solium* .regis inimicorum
אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר 7
propterea , impietatem odiſti & , juſtitiam Dilexiſti .tui regni virga
שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ צֶּדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן 8
, aloe & ,Myrrha .tuis *ſodalibus* præ lætitiæ oleo tuus Deus Dominus te unxit
מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶךָ׃ מֹר־וַאֲהָלוֹת 9
.te lætificaverunt *unde , dentis palatiis* ex : tua veſtimenta omnia , *caſſiæ*
קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃
maſſa in , tuam dexteram ad conjunx adſtitit : tuis *precioſitatibus* in regum Filiæ
בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְּרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם 10
, tui populi obliviſcere &:tuam aurem inclina &,vide & , filia Audi .*Ophir auri*
אוֹפִיר׃ שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ 11
,tuus Dominus ipſe quoniam : tuum decorem rex concupiſcet Et.tui patris domus &
וּבֵית אָבִיךְ׃ וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ 12
.ei te incurva &
וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃

תרגום TARGUM.

אִין אַשְׁלֵינָא שׁוּם אֱלָהָנָא וּפְרִישְׁנָא בִּצְלוֹ יְדָנָא 21
לְטָעוּתָא דְעַמְמִין נוּכְרָאִין׃ הֲלָא אֱלָהָא יִבְשַׁקַר 22
דָּא אֲרוּם הוּא חַכִּים טְמִירֵי לִבָּא׃ אֲרוּם מְטוּלְתָךְ 23
אִתְקְטַלְנָא כָּל יוֹמָא אִתְחֲשַׁבְנָא כְּעָנָא דִמְסִירָא
לְנִכְסָא׃ אִתְגַּבַּר לְמָה תְהֵי כִּגְבַר דָּמִיךְ יְיָ אִתְּעַר 24
אֱלָהָנָא לָא תִתְנְשֵׁי לַעֲלְמָא׃ לְמָה שְׁכִינַת יְקָרָךְ 25
תְּסַלֵּק תַּשְׁלֵי סִגּוּפָנָא וּדְוּחֲקָנָא׃ אֲרוּם שִׁיחָא 26
לְעַפְרָא נַפְשָׁנָא דְּבֵקַת לְאַרְעִית נוֹבָא מְעַיְנָנָא׃
קוּם סַיַּע לָנָא וּפְרוֹק יָתָנָא מְטוּל טוּבָךְ׃ 27

מה

לְשַׁבָּחָא עַל יָתְבֵי סַנְהֶדְרִין דְמשֶׁה דְאִתְאֲמַר 1
בִּנְבוּאָה עַל יְדֵיהוֹן דִּבְנֵי קֹרַח שִׂכְלָא טָבָא
וְתֻשְׁבַּחְתָּא וְאוֹדָאָתָא׃ בְּעָא לִבִּי מְמַלַּל טַב אֵימַר 2
אֲנִי עוֹבָדֵי לְמַלְכָּא מְמַלֵּל לִישָׁנִי מוֹחֵי הֵיךְ
קוּלְמוֹס סָפְרָא רְגִיל׃ שׁוּפְרָךְ מַלְכָּא מְשִׁיחָא 3
עֲדִיף מִבְּנֵי נָשָׁא אִתְיְהִיב רוּחַ נְבוּאָה בְּסִפְוָתָךְ
מְטוּל כֵּן בָּרְכִנָךְ יְיָ לַעֲלְמָא׃ וְזֵרוּ סַיְפָךְ עַל יַרְכָךְ 4
גִּבָּרָא לְמִקְטַל מַלְכִּין עִם שִׁלְטוֹנִין הוֹדָךְ
וְשִׁיבְהוֹרָךְ׃ וְשִׁבְהוֹרָךְ סַגִּי בְּגִין כֵּן תִּצְלַח לְמִרְכַּב 5
עַל סוּסֵי מַלְכוּתָא עַל עֵסַק הֵימְנוּתָא וּקְשׁוֹט
וְעִנְוְתָנוּתָא וְצִדְקְתָא וְיַלְּפִנָךְ יְיָ לְמֶעְבַּד דְּחִילָן
בְּיַד יְמִינָךְ׃ גִּרָרָךְ שְׁלִיפִין לְמִקְטַל אוֹכְלוֹסִין 6
עַמְמִין תְּחוֹתָךְ יִפְּלוּן וּבְנֵי קַשְׁתָּךְ יִשְׁתַּלְּחוּן בְּלֵב
סַנְאֵי מַלְכָּא׃ כּוּרְסֵי יְקָרָךְ יְיָ קַיָּם לְעָלְמֵי עָלְמִין 7
חֻטְרָא תְּרִצְתָּא חוּטְרָא דְמַלְכוּתָךְ׃ מְטוּל דִּי 8
רְחִמְתָּא צִדְקְתָא וּסְנֵיתָא רִשְׁעָא מְטוּל הֵיכְנָא
רַבְּיָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִשְׁחָא דְחֶדְוָא יַתִּיר מִן חַבְרָךְ׃
מֵירָא דַכְיָא וְאַקְסִיל אֲלוָאִין וּקְצִיעֲתָא מִתְנַמְרִין 9
כָּל לְבוּשָׁךְ מִן הֵיכְלַיָּא דִּמְכַבְּשִׁין בְּשֵׁין דְּפִיל
מֵאַרַע מִנִּי יַחְדוּנָךְ׃ פִּלְכֵי מַלְכְוָתָא אָתְיָן לְמִקְבַּל 10
אַפָּךְ וּלְיַקָּרוּתָךְ בִּזְמַן דִּמְעַתַּד סְפַר אוֹרַיְתָא
בִּסְטַר יְמִינָךְ וּמִתְכַּתְּבָא בְּאוֹבְרִיזִין דְּמִן אוֹפִיר׃
שִׁמְעִי כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל אוֹרַיְתָא פּוּמֵיהּ וַחֲמִי 11
פְּרִישָׁת עוֹבָדוֹי וְתַצְלֵי אוּדְנָךְ לְפִתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא
וְתִתְנַשֵּׁי עוֹבָדִין בִּישִׁין דְּרַשִׁיעֵי עַמִּיךְ וּבֵית טָעֲוָת
דִּפְלַחְתְּ בֵּית אֲבוּיִךְ׃ וּבְכֵן יְרַגַּג מַלְכָּא שׁוּפְרִךְ 12
אֲרוּם הוּא רִבּוֹנִיךְ וְתִסְגְּדִין לֵיהּ׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Si obliti ſumus nomen Dei noſtri; & obtendimus 21
in oratione manus noſtras idolis
populorum alienorum : Nunquid non 22
Deus inquiret iſta ? quoniam *ipſe novit*
abſcondita cordis. Quoniam propter te 23
occiſi ſumus tota die: exiſtimati ſumus ſicut
oves quæ tradũtur occiſioni. Invaleſce, 24
quare eris ſicut homo qui dormit Dñe ?
expergiſcere Deꝰ *noſter*, ne obliviſcaris in
ſempiternũ. Quare majeſtatẽ tuã *glorioſam* 25
auferes ? obliviſceris anguſtiæ noſtræ
& oppreſſionis noſtræ ? Quoniam humiliata 25
eſt in pulvere anima noſtra : adhæſit
fundo foveæ venter noſter. Exurge, auxiliare 27
nobis ; & ſalva nos propter bonitatem
tuam.

Ad laudem pro aſſeſſoribus Sanhedrin 1
ipſiꝰ Moſis: quæ dicta eſt in prophetia per
filios Korahh intellectꝰ bonus, *&* hymnus
& confeſſio. PSAL. XLV.

ERuctavit cor meum eloquium bonum: 2
dicam ego opera mea regi : *loquela*
linguæ meæ feſtinat, tanquam calamꝰ ſcribæ
exercitati. Pulchritudo tua ô rex 3
Chriſte, præſtantior eſt filiorũ hominum;
datus eſt ſpiritꝰ prophetiæ in labiis tuis ;
propterea benedixit te Deus in æternum.
Accinge enſem tuum ſuper femur tuum, 4
fortis : quò interficias reges cum potentibus
ſplendore tuo & gloria tua. Gloria 5
autem tua magna eſt : propterea proſperabis,
ut equites ſuper *equos* regni, propter
negotium fidei *&* veritatis & manſuetudinis
& juſtitiæ : & docebit te Dñs operari
timenda manu dextera tua. Sagittæ 6
tuæ eductæ ad interficiendas acies: populi
ſubter te cadent : & *filii arcus tui* immittentur
in cor inimicorũ regis. Sedes *gloriæ* 7
tuæ Domine permanet in ſecula ſeculorum:
ſceptrũ rectũ, ſceptrũ regni tui. Propterea 8
ꝙ dilexiſti juſtitiam & odiſti improbitatem;
ideò unxit te *Dominꝰ* Deus tuꝰ oleo
lætitiæ abundantiùs quàm conſortes tuos.
Myrrha tenui & ligno aloes, & caſia perficiuntur 9
omnia indumenta tua: à palatiis,
quæ ſternuntur dente elephantino *de Armenia*,
lætificabunt te. Regiones regnorum 10
venient ut ſuſcipiant faciem tuam *& honore*
te afficiant quo tempore ſtabit liber
legis in latere dexteræ tuæ ; & exarabitur
obrizo ex Ophir. Audi congregatio Iſrael 11
legem oris ejus, & intuere miranda opera
ejꝰ; inclineſq; aurem tuã ad verba legis, &
obliviſcaris operationes malas impiorum
populi tui, & domus idolorum quibus ſerviviſti
in domo patris tui. Sic enim expetet 12
rex pulchritudinem tuam, quoniam
ipſe eſt Dominus tuus ; & adorabis eum.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

ܘܠܐ ܛܥܝܢ ܫܡܗ ܕܐܠܗܢ. ܘܠܐ ܦܫܛܢ ܐܝܕܝܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ: * ܐܠܗܐ ܗܘ ܒܨܐ 21
ܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܝܕܥ ܡܛܫܝܬܗ ܕܠܒܐ: * ܡܛܠܬܟ ܐܬܩܛܠܢ ܟܠܗ ܝܘܡ. ܘܐܬܚܫܒܢ 22 23
ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܠܢܟܣܬܐ: * ܐܬܬܥܝܪ ܘܠܐ ܬܕܡܟ ܡܪܝܐ. ܐܬܕܟܪܢ ܘܠܐ ܬܛܥܝܢ: * ܘܠܐ ܬܗܦܟ ܐܦܝܟ 24 25
ܡܢܢ. ܘܠܐ ܬܛܥܐ ܡܘܟܟܢ ܘܐܘܠܨܢ: * ܡܛܠ ܕܐܬܡܟܟܬ ܥܠ ܥܦܪܐ ܢܦܫܢ ܘܕܒܩܬ ܟܪܣܢ 26
ܠܐܪܥܐ: * ܩܘܡ ܥܕܪܝܢ ܘܦܪܘܩܝܢ ܡܛܠ ܛܝܒܘܬܟ. 27

*ܬܫܒܘܚܬܐ ܘܫܘܪܝ ܕܡܣܩܬܐ * * ܡܙܡܘܪܐ ܕܥܢܘܗ *

* ܐܬܟܬܒ ܒܝܕ ܒܢܝ ܩܘܪܚ ܒܙܒܢ ܡܘܫܐ. ܓܠܝܢܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܥܠ ܥܕܬܐ ܘܥܠ 1
ܚܝܠܗ ܡܫܒܚܐ ܕܡܪܝܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܐ.

* ܪܬܚ ܠܒܝ ܡܠܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܥܒܕܝ ܠܡܠܟܐ: ܠܫܢܝ ܩܢܝܐ ܕܣܦܪܐ ܡܗܝܪܐ. 2
* ܫܦܝܪ ܒܚܙܘܗ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ: ܐܬܫܦܥܘ ܛܝܒܘܬܐ ܥܠ ܣܦܘܬܟ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܪܟܟ ܐܠܗܐ 3
ܠܥܠܡ: * ܐܣܘܪ ܣܝܦܐ ܚܨܝܟ ܓܢܒܪܐ. * ܫܘܒܚܟ ܘܐܝܩܪܟ ܙܟܐ: ܪܟܒ ܥܠ ܡܠܬܐ 4 5
ܕܩܘܫܬܐ ܘܡܟܝܟܘܬܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ. ܢܡܘܣܟ ܒܕܚܠܬܐ ܕܝܡܝܢܟ: * ܓܐܪܝܟ ܚܪܝܦܝܢ ܘܥܡܡܐ 6
ܢܦܠܘܢ ܬܚܬܝܟ. ܒܠܒܐ ܕܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܡܠܟܐ: * ܟܘܪܣܝܟ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡ 7
ܥܠܡܝܢ. ܫܒܛܐ ܦܫܝܛܐ ܫܒܛܐ ܕܡܠܟܘܬܟ: * ܪܚܡܬ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܣܢܝܬ ܥܘܠܐ. 8
ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܫܚܟ ܐܠܗܐ ܐܠܗܟ: ܡܫܚܐ ܕܚܕܘܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܒܪܝܟ. * ܡܘܪܐ ܘܩܨܝܥܬܐ 9
ܘܣܛܩܛܐ: ܡܥܛܪܝܢ ܡܐܢܝܟ ܟܠܗܘܢ. ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܓܒܝܐ ܘܡܢ ܒܝܬܝ ܚܕܝܘܟ:
* ܩܡܬ ܒܪܬ ܡܠܟܐ ܒܫܘܒܚܐ ܘܫܓܠܐ. ܘܡܠܟܬܐ ܡܢ ܝܡܝܢܟ: ܒܠܒܘܫܐ ܕܕܗܒܐ ܕܐܘܦܝܪ. 10
* ܫܡܥܝ ܒܪܬܝ ܘܚܙܝ ܘܐܪܟܢܝ ܐܕܢܟܝ: ܘܛܥܝ ܥܡܟܝ ܘܒܝܬ ܐܒܘܟܝ. * ܕܢܪܓܝ 11 12
ܡܠܟܐ ܒܫܘܦܪܟܝ: ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܡܪܟܝ ܣܓܘܕܝ ܠܗ.

At non obliti ſumus nominis Dei noſtri, neq; 21
extendimus manus noſtras ad deos alienos.
Deus ſcrutatur hoc, quoniam ipſe novit cogitationes 22
cordis. Propter te interfecti ſumus 23
quotidie, & reputati velut agni ad mactationem.
Evigila, & ne dormias, Domine : recordare 24
noſtrî, & ne obliviſcaris nos. Ne 25
avertas faciem tuam à nobis, neque obliviſcaris
humilitatis noſtræ & anguſtiæ noſtræ.
Nam dejecta eſt ſuper pulverẽ anima, noſtra, 26
& adhæſit venter noſter terræ. Exurge, adjuva 27
nos, & libera nos ob miſericordiam tuam.

Laus, & initium gradûs.

PSAL. XLV.

Scriptus à filiis Corah tempore Moſis. 1
Apparitio Chriſti. Et de Eccleſia, deq; virtute
glorioſa Domini. Verſ. 41.

PRoducito cor meum ſermones bonos, & 2
dicam opera mea regi : lingua mea calamus
eſt ſcribæ periti. O pulcher aſpectu, præ 3
filiis hominum effuſæ ſunt miſericordiæ ſuper
labia tua : propterea benedixit tibi Deus
in æternum. Cinge gladio femora tua, gigas: 4
Decor tuus & gloria tua vincit. Equita ſuper 5
verbum veritatis, & humilitatem juſtitiæ; lex
tua in terrore dexteræ tuæ. Sagittæ tuæ acutæ 6
ſunt, & populi cadent ſub te, in cor inimicorum
regis. Solium tuum, Deus, in ſeculum 7
ſeculorum : ſceptrum protenſum ſceptrum
regni tui. Dilexiſti juſtitiam, & odiſti iniquitatem 8
; propterea unxit te Deus, Deus tuus
unguento lætitiæ pluſquam ſodales tuos.
Myrrham, & caſiam, atque ſtacten redolent 9
omnia veſtimenta tua, ex æde præcipua deprompta,
& è domo mea, te lætificaverunt.
Filia regis cum ſplendore ſtetit, & regina à 10
dextera tua cum indumento auri-Ophir. Audi, 11
filia mea, & vide, ac porrige aurem tuam,
atque obliviſcere populum tuum, & domum
patris tui. Ut concupiſcat rex pulchritudinem 12
tuam. Quia ipſe eſt Dominus tuus,
adora illum :

Verſio VULG. LAT.

21 Si obliti ſumus nomen Dei noſtri, & ſi
expandimus manus noſtras ad deum alienum:
22 Nónne Deus requiret iſta? ipſe enim
novit abſcondita cordis. Quoniam
propter te mortificamur totâ die: æſtimati
23 ſumus ſicut oves occiſionis. Exurge,
quarè obdormis, Domine? exurge, & ne
24 repellas in finem. Quarè faciem tuam
avertis, obliviſceris inopiæ noſtræ & tribulationis
25 noſtræ? Quoniam humiliata
eſt in pulvere anima noſtra: conglutinatus
26 eſt in terra venter noſter. Exurge,
Domine, adjuva nos: & redime nos propter
nomen tuum.

1 In finem, pro iis qui commutabuntur,
filiis Core, ad intellectum, Canticum
pro dilecto. XLIV.

2 ERuctavit cor meum verbum bonum:
dico ego opera mea regi. Lingua
mea calamus ſcribæ, velociter ſcribentis.
3 Specioſus formâ præ filiis hominũ,
diffuſa eſt gratia in labiis tuis: propterea
4 benedixit te Deus in æternum. Accingere
gladio tuo ſuper femur tuum,
5 potentiſſime. Specie tuâ & pulchritudine
tuâ intende, proſperè procede &
regna, Propter veritatem & manſuetudinem,
& juſtitiam: & deducet te mirabiliter
6 dextera tua. Sagittæ tuæ acutæ, populi
ſub te cadent, in corda inimicorum
7 regis. Sedes tua, Deus, in ſeculum
ſeculi: virga directionis, virga regni
8 tui. Dilexiſti juſtitiam, & odiſti
iniquitatem: propterea unxit te Deus,
Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus
9 tuis. Myrrha, & gutta, & caſia, à veſtimentis
tuis, à domibus eburneis: ex
10 quibus delectaverunt te Filiæ regum in
honore tuo. Aſtitit regina à dextris tuis
in veſtitu deaurato: circumdata varietate.
11 Audi filia, & vide, & inclina aurem
tuam: & obliviſcere populum tuum, et
12 domum patris tui. Et concupiſcet rex
decorem tuum: quoniam ipſe eſt Dominus
Deus tuus, & adorabunt eum.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

21 † Εἰ ἐπελαθόμεθα (μ) τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν, † καὶ
εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἀλλότριον,
22 † Οὐχὶ ὁ θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; † αὐτὸς γὰρ
γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας. † Ὅτι (ν) ἕνεκά σου
θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, † ἐλογίσθημεν ὡς
23 πρόβατα σφαγῆς. † Ἐξεγέρθητι, ἱνατί ὑπνοῖς
24 κύριε; † ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπώσῃ εἰς τέλος. † Ἱνατί
(ξ) τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις; † ἐπιλανθάνῃ τῆς
25 πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν; † Ὅτι ἐταπεινώθη
εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, † ἐκολλήθη εἰς
26 γῆν ἡ γαστὴρ ἡμῶν. † Ἀνάστα κύριε, βοήθησον ἡμῖν,
† καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.
MS.A. (μ) τοῦ θεοῦ ἡμῶν, (ν) ἕνεκεν (ξ) πρόσωπόν

1 (α) Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων
τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν, ᾠδὴ ὑπὲρ τοῦ
ἀγαπητοῦ. μδʹ.

2 † ἘΞηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, † λέγω
ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ· † ἡ γλῶσσά
3 μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου. † Ὡραῖος
κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, † ἐξεχύθη
χάρις ἐν χείλεσί σου, † διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε
4 ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα. † Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου
5 ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ. † Τῇ ὡραιότητί σου, καὶ
τῷ κάλλει σου, † καὶ ἔντεινον, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασίλευε·
† ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πραΰτητος καὶ δικαιοσύνης,
† καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιά σου.
6 † Τὰ βέλη σου ἠκονημένα δυνατέ, † λαοὶ ὑποκάτω
σου πεσοῦνται, † ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.
7 † Ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς (β) εἰς αἰῶνα
(γ) αἰῶνος, † ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς
8 βασιλείας σου. † Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας
(δ) ἀνομίαν, † διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ
θεὸς ὁ θεός σου † ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς
9 μετόχους σου. † Σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν
ἱματίων σου, † ἀπὸ βάρεων ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν
10 ηὔφρανάν σε † Θυγατέρες (ε) βασιλέων ἐν τῇ
τιμῇ σου. † παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, † ἐν
ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.
11 † Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς
σου, † καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ
12 πατρός σου. † (ζ) Ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς
τοῦ κάλλους σου, † ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ κύριός σου.
MS.A. (α) Τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ. (β) εἰς τὸν
αἰῶνα (γ) τοῦ αἰῶνος, (δ) ἀδικίαν, (ε) βασιλέως
(ζ) Καὶ ἐπιθυμήσει

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

21 Si obliti ſumus nomen Dei noſtri; & ſi expandimus manus noſtras 21
ad Deum alienum: 23 Nonne De⁹ (y) requiret iſta? ipſe enim 22
novit occulta cordis. 24 Quoniã
propter [i] te mortificamur totâ
die: æſtimati ſumus, ſicut oves occiſionis.
25 (z) Exurge, quarè 23
(a) obdormis, Domine? exurge, et
ne repellas in finem. 26 Quarè 24
faciem tuam (aa) avertis? obliviſceris
inopiæ noſtræ, et tribulationis
noſtræ? 27 Quoniam (bb) humiliata 25
eſt in pulvere anima noſtra:
conglutinatus eſt in terra
venter noſter. 28 Exurge, (cc) Domine, 26
adjuva nos: & redime nos
propter nomen tuum.

In (a) finem, pro iis qui commutabuntur, 1
filiis Core, [a] ad intellectum,
Canticum pro dilecto.

XLIV.

ERuctavit (b) cor meum verbum 2
bonũ: dico ego (c) opera mea
regi. 2 Lingua mea (d) calamus
ſcribæ velociter ſcribentis.
3 (e) Specioſus formâ præ filiis hominum: 3
(f) diffuſa eſt gratia in labiis
tuis: (g) propterea benedixit
te Deus in æternum. 4 Accingere 4
(h) gladio tuo ſuper femur tuum
potentiſſime. 5 (i) Specie tuâ, & 5
pulchritudine tuâ, (k) & intende,
& (l) proſperè procede, et (m)
regna. 6 Propter veritatem, &
manſuetudinem, & juſtitiam: &
(n) deducet [b] te mirabiliter
dextera tua. 7 Sagittæ tuæ acutæ 6
(o) potentiſſime, populi ſub te cadent,
in (p) corde inimicorum regis.
8 (q) Sedes tua, De⁹, in ſeculũ 7
ſeculi: virga directionis, virga
regni tui. 9 Dilexiſti juſtitiã, et odiſti 8
(r) iniquitatem: propterea unxit
te De⁹, Deus tu⁹, oleo (ſ) exultationis
(t) præ participibus tuis.
10 Myrrha, & gutta, & caſia, à 9
(u) veſtimentis tuis: à [c] domibus
(x) eburneis, ex quibus delectaverunt
te Filiæ regum in honore 10
tuo. (y) 11 Aſtitit regina
à dextris tuis, in veſtitu (z) deaurato,
[d] (ω) circumamicta,
variegata. 12 Audi filia, & vide, 11
& inclina aurem tuam: &
obliviſcere populum tuum, &
domum patris tui. 13 Quoniam (aa) concupivit rex decorem tuum: quia ipſe eſt (bb) Dominus tuus. 12

Verſio ÆTHIOPICA.

ሶቤሁ፡ረሳዕነ፡ስሞ፡ለአምላክነ፡፡ወሶቤሁ፡ 22
አንሣእነ፡እደዊነ፡ኀበ፡አምላክ፡ነኪር፡፡፨
እኮኑ፡እግዚአብሔር፡እምተኀሠሠ፡ለ 23
ዝንቱ፡፡እስመ፡ውእቱ፡ያአምር፡ኅቡአተ፡
ልብ፡፡፨ እስመ፡በእንቲአሁ፡ይቀትሉነ፡ 24
ኵሎ፡አሚረ፡፡ወኮነ፡ከመ፡አባግዕ፡ዘይ
ጠብሑ፡፡፨ ንቃሕ፡እግዚኦ፡ለምንት፡ት 25
ነውም፡፡ተንሥእ፡ወኢትግድፈነ፡ለዝሉ
ፉ፡፡፨ ወለምንት፡ትሜይጥ፡ገጸከ፡እም 26
ኔየ፡፡ወተረስዐነ፡ሕማምነ፡ወተፅናስነ፡፡፨
እስመ፡ኀሰረት፡ውስተ፡መድር፡ነፍስነ፡፡ 27
ወጠግዓት፡በምድር፡ከርሥነ፡፡፨ ተን 28
ሥእ፡እግዚኦ፡ርድአነ፡፡ወአድኅነነ፡በእ
ንተ፡ስምከ፡፡፨

ፍጻሜ፡በእንተ፡እለ፡ተበዐዱ፡ዘውሉ
ደ፡ቆሬ፡መዝሙር፡ዘበአእምሮ፡፡

ሠዐ ጕሥዐ፡ልብየ፡ቃለ፡ሠናየ፡፡አነ፡እየ 1
ድእ፡ግብርየ፡ለንጉሥ፡፡፨ ከመ፡ቀለመ፡ 2
ጸሐፊ፡ዘጠበጠበ፡ይጽሕፍ፡ልሳንየ፡፡፨
ይሤኒ፡ላሕዩ፡እምውሉደ፡እጓለ፡እምሕያ 3
ው፡፡ተክዕወ፡ሞገስ፡እምከናፍሪከ፡፡በእን
ተዝ፡ባረከከ፡እግዚአብሔር፡ለዓለም፡፡፨
ቅንት፡ሰይፈከ፡ኃያል፡ውስተ፡ሐቌከ፡፡፨ 4
በስንከ፡ወበላሕይከ፡፡አርትዕ፡ታሠራኅ፡ወ 5
ንግሥ፡፡፨ በእንተ፡ጽድቅ፡ወርትዕ፡ወየ 6
ዋሃት፡፡ወይመርሐከ፡ስብሐተ፡የማንከ፡፡፨
አኅጻከ፡ስሑል፡ኃያል፡፡አሕዛብ፡ይወድቁ፡ 7
ታሕቴከ፡፡ውስተ፡ልቦሙ፡ለጸላእተ፡ንጉ
ሥ፡፡፨ መንበርከ፡እግዚኦ፡ለዓለም፡ዓለ 8
ም፡፡በትረ፡ጽድቅ፡ወበትረ፡መንግሥት
ከ፡፡፨ አፍቀርከ፡ጽድቀ፡ወዐመፃ፡ጸላእ 9
ከ፡፡በእንተዝ፡ቀብአከ፡እግዚአብሔር፡አ
ምላክከ፡፡ቅብአ፡ትፍሥሕት፡እምእለ፡
ከማከ፡፡፨ ከርቤ፡ወቅንአት፡ወሰሊኆት፡ 10
እምነ፡አልባሲከ፡፡እምነቡደነ፡አቅርንት፡
ዘእምኔሆሙ፡አስተፈሥሐከ፡፡አዋልደ፡ንግ
ሥት፡ለክብርከ፡፡፨ ወትቀውም፡ንግሥ 11
ት፡በየማንከ፡፡በአልባሰ፡ወርቅ፡ዑጽፍት፡ወ
ሑብርት፡፡፨ ሰምዒ፡ወለትየ፡ወርእዪ፡ወ 12
አጽምዒ፡እዝነኪ፡፡ወርስዒ፡ሕዝበኪ፡ወቤ
ተ፡አቡኪ፡፡፨ እስመ፡ፈተወ፡ንጉሥ፡ሰነ 13
ኪ፡፡እስመ፡ውእቱ፡እግዚእኪ፡፡ወይሰግደ፡
ሎቱ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [i] illum *PSAL. XLIIII.* [a] Canticum ad intellectum. [b] te glorioſè [c] palatiis eburneis, ex quibus [d] amicta, & conſociata. Audi filia mea,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* إن كنا نسينا اسم الاهنا * أو بسطنا ايدينا الى اله غريب * افليس الله المطالب بهذا * 21 22
لانه عارف خفايا القلوب * اننا من اجلك نقتل النهار كله * عددنا مثل الغنم للذبح * قم يا 23 24
رب لماذا تنام * قم ولا تطردنا عنك الى الانقضاء * لماذا تصرف وجهك عنا * وتنسى مسكنتنا 25
وضيقنا فان نفوسنا قد اتضعت الى التراب * والتصقت بطوننا بالارض * قم يا رب واعنا * 26
وانقذنا لاجل اسمك القدوس * الليلويا *

* المزمور الرابع والاربعون * لبني قورح * وعدده * مز * استيخن * 1
* فاض قلبي قولا حسنا * انا اخبر الملك باعمالي * لساني قلم الكاتب الماهر * بهي في الحسن 2 3
افضل من بني البشر * فاضت النعمة من شفتيك * لاجل هذا باركك الله الى الابد * تقلد 4
سيفك على فخذك * ايها الجبار * ببهائك وجمالك * اوتر وسر واملك * من اجل الصدق 5
والدعة والبر * بالعجب تهديك يمينك * سهامك مسنونة ايها الجبار * الشعوب تحتك يسقطون 6
في قلب اعداء الملك * كرسيك يا الله الى ابد الابد * قضيب الاستقامة * قضيب ملكك * 7
* لانك احببت البر وابغضت الاثم * لهذا مسحك الله الهك بدهن الفرح * افضل من 8
اصحابك * المر والميعة والسليخة * من لباسك * من منازل شريف العاج الات بهجتك * بنات 9 10
الملوك في كرامتك * وقفت الملكة عن يمينك بثياب مذهبة مشتملة بها * مزينة باشكال كثيرة *
* اسمعي يا ابنة وانظري * واصغي بسمعك وانسي شعبك وبيت ابيك * فان الملك قد 11 12
اشتهى حسنك * فانه هو ربك وله تسجدين * تسجد له بنات صور * -

Si obliti eſſemus nomen Dei noſtri, aut ex- 21
tendiſſemus manus noſtras ad Deum alienum,
Nónne Deus exigeret hoc, quum 22
ſciat abſcondita cordium? Nos quidem 23
propter te trucidamur die totâ, reputati
ſumus tanquam oves ad jugulationem.
Exurge, O Domine: quare dormis? exurge, 24
& ne repellas nos à te uſque in finem.
Quarè avertis faciem tuam à nobis, 25
& obliviſceris paupertatis noſtræ &
anguſtiæ noſtræ? Nam animæ noſtræ jam
humiliatæ ſunt uſque ad pulverem, &
adhæſerunt ventres noſtri humo. Surge, 26
O Domine, & adjuva nos, & redime nos
propter nomen tuum ſanctum. Alleluja.

PSAL. XLIV.
Filiis Choræ. Et num. Ver. 47. 1

EFfudit cor meum ſermonem optimũ; 2
Ego ſignifico regi opera mea. Lingua
mea calamus ſcriptoris periti. Decorus 3
in pulchritudine magis quàm filii hominum,
emanavit gratia è labiis tuis, propterea
benedixit tibi Deus in æternum. Accinge 4
te gladio tuo ſuper femur tuum, O
Gigas: In nitore tuo, & decore tuo abunda, 5
& fruere, & regna. Propter veritatem
& manſuetudinem & juſtitiam,
cum admiratione diriget te dextera tua.
Sagittæ tuæ acuminatæ ſunt O Gigas (po- 6
puli ſub te cadent) in cor inimicorum re-
gis. Sedes tua O Deus, in ſeculum ſe- 7
culi: ſceptrum æquitatis ſceptrum regni
tui. Quia dilexiſti juſtitiam, & odiſti 8
iniquitatem, propterea unxit te Deus, Deus
tuus unguento lætitiæ præclariùs quàm
ſocios tuos. Myrrha & ſtacte & caſia 9
è veſtimento tuo: à domibus nobiliſſimi
eboris inſtrumenta ſplendoris tui. Filiæ 10
regum, in honorem tuum: ſtetit regina
ad dexteram tuam in veſtibus auratis, ipſis
amicta, exornata generibus multis. Audi, 11
O filia, & vide, & præbe auditum tuum
& obliviſcere populi tui: & domûs pa-
tris tui. Quoniam rex jam concupivit 12
pulchritudinem tuam. Quoniam ipſe eſt
Dominus tuus, eúmque adorabis. Adorabunt
eum filiæ Tyri;

תהלים : מו מז

Tota .populi divites deprecabuntur *tuas facies* , munere *in* *Sor* filia Et
13 וּבַת־צֹר ׀ בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם׃ כָּל־ 14
. *ejus vestimentum* *auri* *ocellaturis ex* : intrinsecus regis filia inclyta
כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ׃
adductæ , *ejus sociæ* eam post virgines : regi adducetur *recamatis In*
15 לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת
palatium *in* ingredientur ; exultatione & , lætitiis *in* Ducentur .*tibi*
16 לָךְ׃ תּוּבַלְנָה בִּשְׂמָחֹת וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל
universa in principes *in* eos pones : tui filii erunt tuis patribus Pro .regis
17 מֶלֶךְ׃ תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־
:generatione & , generatione omni in tuum nomen faciam Memorare .terra
18 הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר
.*perpetuum* & ,seculum in tibi confitebuntur populi propterea
עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

PSAL. XLVI. מו

, spes nobis Deus .canticum Halamoth super ; Corach filiis Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה
timebimus non Propterea .*valde* *inventum* angustiis in auxilium : fortitudo &
3 וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא
turbabuntur ,Sonabunt .*marium* cor in montes *motando in* & ; terram *mutando in*
4 בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ
ejus rivi Fluminis .Selah , ejus *sublimitate in* montes contremiscent : ejus aquæ
5 מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו
Deus .altissimi habitaculorum sanctum : Dei civitatem lætificabunt
6 יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים
.manè *respiciendo* , Deus eam adjuvabit :commovebitur non , ejus *interiori* in
בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃
.terra *est liquefacta* , *sua voce in* dedit : regna sunt mota , gentes Sonuerunt
7 הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃
.Selah , Jahacob Deus nobis elevatio : nobiscum exercituum Dominus
8 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃
.terra in solitudines , posuit quæ ; Domini opera videte , *Ite*
9 לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃
concidet & ,conteret arcum , terræ extremum ad usque bella cessare *Faciens*
10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ
; Deus ego quia,scitote &,*Remittite* .Igni *in* comburet plaustra : hastam
11 חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים
: nobiscum exercituum Dominus .terra in exaltabor ; gentibus in exaltabor
12 אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ
.Selah , Jahacob Deus nobis elevatio
מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

PSAL. XLVII. מו

.cantus Corach filiis Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃

תרגום TARGUM.

13 וְיָתְבֵי כְּרַכָּא דְצוֹר בְּתִקְרוּבְתָּא יֵיתוּן וְאַפַּיִךְ
14 יְשַׁחֲרוּן לְבֵית מַקְדְּשִׁיךְ עֲתִירֵי עַמְמַיָּא׃ כָּל שְׁפַר
אֲרַג נִכְסֵי פִּלְכֵי אוֹצְרֵי מַלְכַיָּא דְמִטַּמְּרָן מִלְּגָיו
יְקָרְבוּן לְכַהֲנַיָּא דִמְרַמְּצִין בְּדַהֲבָא סְנִינָא
15 לְבוּשֵׁיהוֹן׃ בִּלְבוּשֵׁי צִיוּרִין יְקָרְבוּן קוּרְבָּנֵיהוֹן
קֳדָם מַלְכָּא דְעָלְמָא וּשְׁאַר חַבְרֵיהוֹן דִּי מִתְבַּדְּרִין
בֵּינֵי עַמְמַיָּא יִתְיְתוּן בְּחֶדְוָא לְוָתִיךְ לִירוּשְׁלֶם׃
16 יִתְיְתוּן בְּחֶדְוָן וְתוּשְׁבְּחָתָא וְיֵעֲלוּן בְּהֵיכְלָא דְמֶלֶךְ
17 עָלְמִין׃ בְּאֲתַר אֲבָהָתָךְ יְהֶוְיָן צַדִּיקַיָּא בְנָךְ תְּמַנְּנוּן
18 לְרַבְרְבַיָּא בְּכָל אַרְעָא׃ בְּעִדָּנָא הַהִיא תֵּימְרוּן
נִדְכַּר שְׁמָךְ בְּכָל דָּר וְדָר מְטוּל הֵיכְנָא עַמְמַיָּא
דְמִתְגַּיְּרִין וִיהוֹדוּן שְׁמָךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין׃

מו

1 לְשַׁבָּחָא עַל יְדֵיהוֹן דִּבְנֵי קֹרַח בְּרוּחַ נְבוּאָה בִּזְמַן
דְּאִתְכַּסֵּי אֲבוּהוֹן מִנְּהוֹן וְהִנּוּן אִשְׁתֵּיזְבוּ וַאֲמַרוּ
2 שִׁירְתָא׃ אֱלָהָא לָנָא רוּחְצָנָא וְעוּשְׁנָא סִיַּעְתָּא
3 בְּעָקְתָא נִשְׁתְּכַח לַחֲדָא׃ מְטוּל הֵיכְנָא לָא
נִדְחַל בְּעִדָּן דְּאִשְׁתַּלְחִיפוּ אֲבָהָן מִן אַרְעָא כַּד
4 מִתְמוֹטְטִין טוּרַיָּא בְּפֵילָגוֹס דְּיַמָּא רַבָּא׃ מִתְרַגְּשִׁין
מְטַשְׁטְשִׁין מוֹהִי מִן עֲפַרְהוֹן מִתְרַגְּפִין טוּרַיָּא
5 בְּגֵיוְתָנוּתָךְ לְעָלְמִין׃ עַמִּין הֵיךְ נַהֲרִין וּמַבּוּעֵיהוֹן
אָתְיָן וּמַחְדְּיָן קַרְתָּא דַיְיָ וּמְצַלְּיָן בְּבֵית מַקְדְּשֵׁיהּ
6 דַּיְיָ מַשְׁכְּנֵיהּ דְּעִלָּאָה׃ שְׁכִנְתָּא דַיְיָ בְּגַוָּהּ לָא תְזוּעַ
יְסַיְּעִנַּהּ יְיָ בְּזָכוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם דְּצַלִּי עֲלַהּ לְעִדָּנֵי
7 צַפְרָא׃ בְּמִתַּן אוֹרַיְתָא לְעַמֵּיהּ אִתְרַגַּשׁוּ עַמְמַיָּא
אוֹדַעְזְעוּ מַלְכְּוָתָא כַּד אֲרֵים קָלֵיהּ וְכַד יְהַב
8 אוֹרַיְתָא לְעַמֵּיהּ אִתְמוֹגְגוּ יָתְבֵי אַרְעָא׃ מֵימְרָא
דַּיְיָ צְבָאוֹת בְּסַעֲדָנָא תְּקוֹף לָנָא אֱלָהָא דְיַעֲקֹב
9 לְעָלְמִין׃ אֱוִילוּן חֲמוֹן עוֹבָדַיָּא דַיְיָ דְּשַׁוֵּי צַדְיָן
10 בִּרְשִׁיעֵי אַרְעָא׃ מְבַטֵּל קְרָבָא עַד סִיְפֵי אַרְעָא
קַשְׁתָּא יְתַבַּר וְיִתְרַע מוֹרְנִיתָא תְּרֵיסַיָּא עֲגִילִין
11 יוֹקִיד בְּנוּרָא׃ פְּסַקוּ מִן קְרָבָא וְיִדְעוּן אֲרוּם אֲנָא
12 יְיָ רָמָא בְעַמְמַיָּא רָמָא עַל יָתְבֵי אַרְעָא׃ מֵימְרָא דַיְיָ
צְבָאוֹת בְּסַעֲדָנָא תְּקוֹף לָנָא אֱלָהָא דְיַעֲקֹב
לְעָלְמִין׃

מו

1 לְשַׁבָּחָא עַל יְדֵיהוֹן דִּבְנֵי קֹרַח תּוּשְׁבַּחְתָּא׃

PARAPH. CHALD. Verf. Lat.

Habitatores autem arcis Tyri cum munere venturi sunt : & faciem tuam manè quærent ad domum sanctuarii tui divites populorum. 13 Omne pulchrum, & desiderabile ; facultates regionum, & thesauros regum, qui repositi sunt interiùs, offerent sacerdotib⁹ quorum vestes intertextæ sunt auro optimo. 14 In vestibus acupictis offerent oblationes suas corā rege orbis ; & reliqui socii *eorum* qui dispersi sunt inter gentes, ducentur in lætitia ad te in Jerusalem. 15 Adducentur cum gaudio & *hymnis* ; & ingredientur in templū regis *seculorum*. 16 In loco patrum tuorū erunt *justi* filii tui : constitues eos principes in universam terram. 17 *In tempore illo dicetis*, *Memorabimus* nomen tuum in omni generatione et generatione : propterea populi qui peregrinantur, confitebuntur *nomen tuum* in æternū & in secula seculorū. 18

Ad laudandum per manus *filiorum* Korahh : in *spiritu prophetiæ* quo tempore absconditus est ab eis pater eorum ; ipsi autē liberati sunt, & dixerunt canticū, 1

P S A L. XLVI.

DEus nostrum refugium & virtus : auxilium in afflictione *inventus erit* valdé. 2 Propterea non timebim⁹ cum immutati fuerint patres nostri de terra : quando concutientur montes in pelago maris magni. 3 Sonabunt & turbabuntur aquæ *de fundo suo* : commovebuntur montes in magnificentia tua in secula. 4 Populi tanquam flumina & rivi eorum, venient ; & lætificabunt civitatem Dei ; & orabunt in domo sanctuarii Dñi, in tabernaculis Altissimi. 5 Majestas *Domini* in medio ej⁹ ; non commovebitur : adjuvabit eā Dñs *justitiâ Abraham qui oravit pro ea* in tempore matutino. 6 Quando dabat legem populo suo, conturbatæ sunt gentes ; tremuerunt regna : quando exaltavit vocem suam, & *quando dedit legem populo suo*, dissoluti sunt habitatores terræ. 7 Verbum Dñi exercituum in adjutorium nostrum : fortitudo nostra Deus Jaacob in secula. 8 Ambulate, videte opera Dei, qui posuit vastationes in impios terræ. 9 Dissipat *bellum* usque ad extrema terræ : arcum confringet & comminuet hastam, scuta rotunda comburet igni. 10 Discedite *à bello*, & *advertant* quoniam ego sum Deus altus inter gentes ; altus supra incolas terræ. 11 Verbum Domini exercituum in auxilio nostro ; fortitudo nostra Deus Jacob in æternum. 12

Ad laudandum per manus filiorum Korahh. Hymnus. 1 P S A L. XLVII.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

13 * ܘܒܪܬ ܨܘܪ ܬܣܓܘܕ ܠܗ : ܒܩܘܪܒܢܐ ܐܦܝܟ ܢܒܥܘܢ ܥܬܝܪܝ ܥܡܐ. * ܟܠܗ
14
15 ܫܘܒܚܗ ܕܒܪܬ ܡܠܟܐ ܡܢ ܠܓܘ: ܘܡܨܒܬ ܠܒܘܫܗ ܒܕܗܒܐ ܛܒܐ. * ܒܩܘܪܒܢܐ ܐܙܠܐ ܠܘܬ
16 ܡܠܟܐ: ܘܢܝܬܘܢ ܒܬܘܠܬܐ ܚܒܪܬܗ ܒܬܪܗ: * ܘܢܐܙܠܢ ܒܚܕܘܬܐ ܘܒܦܨܝܚܘܬܐ. ܘܢܥܠܢ
17 ܠܗܝܟܠܗ ܕܡܠܟܐ. * ܚܠܦ ܐܒܗܝܟ ܢܗܘܘܢ ܒܢܝܟ : ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܫܠܝܛܢܐ ܒܟܠܗ
18 ܐܪܥܐ. * ܕܢܗܘܐ ܥܗܝܕ ܫܡܟ ܒܟܠ ܕܪܕܪ : ܡܛܠܗܢܐ ܢܘܕܘܢ ܠܟ ܥܡܡܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ.

* ܫܠܡ ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܗ *

1 * ܕܒܢܝ ܩܘܪܚ. ܟܕ ܕܘܝܕ ܡܙܡܪ ܗܘܐ ܥܠ ܐܘܠܨܢܐ ܕܗܘܐ ܠܥܡܐ ܕܝܫܪܐܝܠ :
ܡܬܐܡܪ ܪܐܙܢܐܝܬ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܠܝܚܐ. ܦܬܓܡ ܟܓ.
2 * ܐܠܗܢ، ܒܝܬ ܓܘܣܢ ܥܫܝܢܐ : ܘܡܥܕܪܢ ܒܥܕܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ. ܐܫܬܟܚܬ ܠܢ ܒܟܠܙܒܢ :
3 * ܡܛܠܗܢܐ ܠܐ ܢܕܚܠ ܟܕ ܬܬܙܝܥ ܐܪܥܐ. ܘܢܬܬܙܝܥܘܢ ܛܘܪܐ ܒܠܒܐ ܕܝܡܡܐ : * ܢܬܕܠܚܘܢ
4
5 ܡܝܗܘܢ ܘܢܬܥܪܒܠܘܢ، ܘܢܙܘܥܘܢ ܛܘܪܐ ܒܥܘܫܢܗ : *ܕܢܩܦ* *ܦܨܕܐ ܕܢܗܪܘܬܐ ܢܚܕܘܢ
6 ܡܕܝܢܬܗ ܕܐܠܗܢ. ܩܕܝܫ ܗܘ ܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܡܐ : * ܐܠܗܐ ܒܓܘܗ ܠܐ ܬܙܘܥ.
7 ܢܥܕܪܝܗ ܐܠܗܐ ܥܡ ܨܦܪܐ : * ܐܬܕܠܚܘ ܥܡܡܐ ܘܙܥܘ ܡܠܟܘܬܐ. ܐܪܝܡ ܩܠܗ ܘܙܥܬ
8 ܐܪܥܐ : * ܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ ܥܡܢ. ܘܡܥܕܪܢ ܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ : * ܬܘ ܚܙܘ ܥܒܕܘܗܝ
9
10 ܕܐܠܗܐ. ܕܥܒܕ ܬܕܡܪܬܐ ܒܐܪܥܐ : * ܘܡܥܒܪ ܩܪܒܐ ܡܢ ܣܘܦܝܗ ܕܐܪܥܐ. ܩܫܬܐ ܡܬܒܪ :
11 ܘܡܓܙܪ ܢܝܙܟܐ : ܘܡܪܟܒܬܐ ܡܘܩܕ ܒܢܘܪܐ. * ܐܬܦܢܘ ܘܕܥܘ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܐܠܗܐ. ܐܬܪܘܡܬ
12 ܒܥܡܡܐ ܘܐܬܪܘܡܬ ܒܐܪܥܐ : * ܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ ܥܡܢ. ܘܡܥܕܪܢ ܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ.

* ܫܠܡ ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܘ *

1 * ܕܒܢܝ ܩܘܪܚ. ܥܠ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܛܘܪ ܣܝܢܝ. ܘܡܬܐܡܪ ܐܦ ܥܠ ܩܪܝܢܐ ܕܥܡܡܐ. ܦܬܓܡ ܝ.

Et filia Tyri adorabit eum. 13 Cum oblationibus vultum tuū petent divites populi. 14 Omnis gloria filiæ regis intus est, & exornatus est vestitus ejus auro optimo. 15 Cum muneribus adibit regem. Et adducent virgines socias ejus post ipsam. 16 Ibúntque cum lætitia atque delectatione, & ingredientur templum regis. 17 Pro patribus tuis erunt filii tui. Fac eos dominos in omnem terram. 18 Ut memores simus nominis tui in omni generatione & generatione. Propter hoc confitebuntur tibi gentes in seculum seculorum.

PSAL. XLVI.

1 *Filiorum Corah ; quem David canebat de afflictione qua evenerat populo. Quòd ad prophetiam, dicitur mysticè prædicatio Apostolorum. Vers. 23.*

DEus noster, refugium nostrum munitissimum, & adjutor noster temporibus tribulationis, extitisti nobis omni tempore. 2 Propterea non timebimus quum mota fuerit terra, & contremuerint montes in corde marium : 3 Agitaverint se aquæ eorum séque convolverint, & conturbati fuerint montes in fortitudine ipsius. 4 * *Diapsalma* *

At rivi fluviorum exhilarabunt in civitate Dei nostri. 5 Sanctum est habitaculum Altissimi. Deus est in medio ejus, *ipsa* non movebitur : 6 adjuvabit eam Deus tempore matutino. 7 Tumultuârunt gentes, & nutârunt regna : extulit vocem suam, & contremuit terra. 8 Dominus fortis nobiscū, & auxiliator noster Deus Jacob. 9 Venite, videte opera Dei facientis mirabilia in terra, 10 Et auferentis bella de finibus terræ, arcus frangentis, & comminuentis hastas, & currus exurentis igne. 11 Convertimini & agnoscite quòd ego sum Deus, exaltatus sum in populis, & exaltatus sum in terra. 12 Dominus fortis nobiscū est, & adjutor noster Deus Jacob.

PSAL. XLVII.

1 *Filiorum Corah. De gloria Dei in monte Sinai. Refertur etiam ad vocationem gentium. Vers. 10.*

Verſio VULG. LAT.

13 Et filiæ Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.
14 Omnis gloria ejus filiæ regis ab intùs, in
15 fimbriis aureis Circumamicta varietatibus. Adducentur regi virgines poſt eam:
16 proximæ ejus afferentur tibi. Afferentur in lætitia & exultatione: adducentur in
17 templum regis. Pro patribus tuis nati ſunt tibi filii: conſtitues eos principes
18 ſuper omnem terram. Memores erunt nominis tui in omni generatione & generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, & in ſeculum ſeculi.

In finem,
1 Filiis Core, pro arcanis, Pſalmus. XLV.

2 DEus noſter refugium, & virtus: adjutor in tribulationibus, quæ invene-
3 runt nos nimis. Propterea non timebimus dum turbabitur terra: & transfe-
4 rentur montes in cor maris. Sonuerunt & turbatæ ſunt aquæ eorum: conturbati
5 ſunt montes in fortitudine ejus. Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: ſanctificavit tabernaculum ſuum Altiſſimus.
6 Deus, in medio ejus, non commovebitur: adjuvabit eam Deus manè diluculó.
7 Conturbatæ ſunt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocem ſuam, mota eſt
8 terra. Dominus virtutum nobiſcum:
9 ſuſceptor noſter Deus Jacob. Venite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodi-
10 gia ſuper terram: Auferens bella uſque ad finem terræ. Arcum conteret, & confringet arma, & ſcuta comburet igni.
11 Vacate, & videte quoniam ego ſum Deus: exaltabor in gentibus, & exaltabor
12 in terra. Dominus virtutum nobiſcum: ſuſceptor noſter Deus Jacob.

1 In finem, pro filiis Core Pſalmus. XLVI.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

13 † Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις, † τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλού-
14 σιοι (η) τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. † Πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως (θ) Ἐσεβὼν, † ἐν κροσσω-
15 τοῖς χρυσοῖς Περιβεβλημένη, πεποικιλμένη. † ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω (ι) αὐτῆς, † αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονταί σοι.
16 † Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει,
17 † ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως. † Ἀντὶ τῶν πατέρων σου (κ) ἐγεννήθησάν σοι υἱοί, † καταστήσεις αὐ-
18 τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. † (λ) Μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. † διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονταί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, † καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

MS. A. (η) τοῦ λαοῦ. Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς (θ) ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς. (ι) αὐτοῦ, οἱ πλησίον αὐτῆς (κ) ἐγεννήθησαν (λ) Καὶ μνησθήσονται

1 (α) Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ, ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός. με´.

2 † Ὁ θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, † βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὑρούσαις ἡμᾶς σφό-
3 δρα. † Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν, † καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις
4 θαλασσῶν. † Ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, † (β) ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραται-
5 ότητι αὐτοῦ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ, † ἡγίασε
6 τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος. † Ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς οὐ σαλευθήσεται, † βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς
7 (γ) τῷ προσώπῳ. † Ἐταράχθησαν ἔθνη, ἔκλιναν βασιλεῖαι, † ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ (δ), ἐσαλεύ-
8 θη ἡ γῆ. † Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ᾽ ἡμῶν, † ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
9 † Δεῦτε καὶ (ε) ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ κυρίου, † ἃ ἔθετο
10 τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς, (ζ) † Ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, † τόξον συντρίψει, καὶ συγκλάσει ὅπλον, † καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν
11 πυρί. † Σχολάσατε καὶ γνῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς, † ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσο-
12 μαι ἐν τῇ γῇ. † Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ᾽ ἡμῶν, † ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ.

MS. A. (α) Τοῦ Δαυὶδ ψαλμός. (β) ἐταράχθη (γ) τὸ πρὸς πρωῒ, πρωΐ. (δ) ὁ ὕψιστος, ἐσαλεύθη (ε) ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, (ζ) Ἀνταναιρῶν

1 Εἰς τὸ τέλος, (α) ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ψαλμός. μϛ´.
MS. A. (α) ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & Æthiopica, Tranſl. LAT.

13 *Et (cc) adorabunt eum* 14 *filiæ (dd) Tyri in muneribus: vultum tuum deprecabuntur* [e] *divites (ee) plebis terræ.* 15 *Omnis gloria (ff) ejus filiæ regis Eſebon,* 14
in fimbriis (gg) aureis, Circumamicta, [†] *variegata.* 16 *(hh) Afferentur regi virgines poſt eam: (ii) proximæ ejus afferentur tibi.* 15
17 *Afferentur in lætitia, & exultatione: adducentur in templum regis.* 16 18 *Pro (kk) patribus tuis nati ſunt tibi filii: conſtitues eos principes ſuper omnem terram.* 17
19 *Memores (ll) erunt nominis tui in omni generatione, & generatione:* 20 *Propterea populi confitebuntur* [f] *tibi in æternum, & in ſeculum ſeculi.* 18

In finem, pro (a) filiis Core, pro (b) arcanis [a] Pſalmus. *XLV.* 1

1 *DEus noſter refugiū, et virtus, adjutor in tribulationibus, quæ (c) invenerunt nos nimis.* 2 *Propterea non timebimus, dum (d) turbatur terra,* [b] *& (e) transferuntur montes in (f) corda marium.* 3 3 *(g) Sonuerunt, et* [c] *turbatæ ſunt aquæ eorum: conturbati ſūt mōtes in fortitudine ej⁹.* 4
4 *(h) DIAPSALMA.* [d] *Fluminis impet⁹ (i) lætificant civitatē Dei: (k) ſanctificavit tabernaculum ſuum Altiſſimus.* 5 5 *Deus in medio ejus (l) non commovebitur:* 6
[e] *adjuvabit eam Deus (m) vultu.* 6 *(n) Conturbatæ ſunt gentes, (o) inclinata ſunt regna: dedit vocē (p) ſuam* [f] *mota eſt terra.* 7 7 *Dominus virtutum nobiſcum: ſuſceptor noſter Deus (q) Jacob.* 8 8 *DIAPSALMA. Venite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terrā, (r) Auferens bella uſque ad fines terræ.* 9 10
9 *Arcum conteret, & (ſ) confringet arma: & (t) ſcuta comburet in igne.* 10 *(u) Vacate,* [g] *& videte, quoniam ego ſum De⁹: exaltabor in gentibus, exaltabor in terra.* 11 11 *Dominus virtutum nobiſcum: ſuſceptor noſter Deus Jacob.* 12

In finem, (a) pro filiis Core Pſalmus. *XLVI.* 1

Verſio ÆTHIOPICA.

13 14 ኦዋልደ፡ጢሮስ፡በአምኃ፡፡፨
ወለገጽኪ፡ይትመሀለሉ፡ኵሎሙ፡አሕዛብ፡
14 ብዑላን፡ምድር፡፡፨ ኵሉ፡ክብራ፡ለወለ 15
15 ቷ፡ንጉሠ፡ሐሴቦን፡፡በዘ፡አዝፋረ፡ወርቅ፡
ዑፅፍት፡ወኅብርት፡፡፨ ወይወስዱ፡ለን 16
ጉሥ፡ደናግለ፡ድኅሬሃ፡፡ወቢጻሂ፡ይወስ
16 ዱ፡ለከ፡፡፨ ወይወስድዎን፡በትፍሥሕ 17
ት፡ወበሐሤት፡፡ወያበውእዎን፡ውስተ፡ጽ
17 ርሐ፡ንጉሥ፡፡፨ ህየንተ፡አበዊኪ፡ተወ 18
ልዱ፡ለኪ፡ደቂቅ፡፡ወትሠይሚዮሙ፡መላ
እክተ፡ለኵሉ፡ምድር፡፡፨ ወይዘክሩ፡ 19
18 ስምኪ፡በኵሉ፡ትውልደ፡ትውልድ፡፡፨
በእንተዝ፡ይገንዩ፡ለከ፡አሕዛብ፡እግዚኦ፡፡ 20
ለዓለም፡ወለዓለም፡ዓለም፡፡፨

1 ፍጻሜ፡ዘደቂቀ፡ቆሬ፡በእንተ፡ኅብአ
ት፡መዝሙር፡ዘደዊት፡፡

2 ሀሉ፡ አምላክነሰ፡ ኃይልነ፡ ወጸወንነ፡፡ወረደ 1
3 ኢነ፡ ውእቱ፡ ለምንደቤነ፡ ዘረከበነ፡ ፈድፋ
ደ፡፡፨ በእንተዝ፡ኢንፈርህ፡ ለእመ፡ አድ 2
4 ለቅለቀት፡ ምድር፡፡ወእመኒ፡ ፈለሱ፡ አድ
ባር፡ውስተ፡ልበ፡ባሕር፡፡፨ ደምፀ፡ ወተ 3
ሐውከ፡ ማያቲሆሙ፡፡ወአድለቅለቁ፡ አድ
5 ባር፡እምኃይሉ፡፡፨ ፈለግ፡ ዘይውሕዝ፡ 4
ያስተፌሥሕ፡ ሀገረ፡ እግዚአብሔር፡፡ቀደ
6 ሰ፡ ማኅደሮ፡ ልዑል፡፡፨ እግዚአብሔር፡ 5
ውስተ፡ማእከላ፡ ኢትትሀወክ፡፡ወይረድኣ፡
እግዚአብሔር፡ ፍጽመ፡፡፨ ደንገፁ፡ አ 6
7 ሕዛብ፡ ወተመይጡ፡ ነገሥት፡፡ወሀበ፡ ቃ
ሎ፡ ልዑል፡ ወአድለቅለቀት፡ ምድር፡፡፨
8 እግዚኦ፡ ኃያላን፡ ምስሌነ፡፡ ወምስካይነ፡ 7
አምላኩ፡ለያዕቆብ፡፡፨ ንዑ፡ወትርአዩ፡ 8
9 ግብሮ፡ ለእግዚአብሔር፡፡ዘገብረ፡መንክረ፡
በደበ፡ምድር፡፡ይስዕር፡ፀብአ፡ እስከ፡ አጽ
10 ናፈ፡ምድር፡፡፨ ይሰብር፡ቀስተ፡ወይቀጠ 9
ቅጥ፡ ወልታ፡፡ወያውዒ፡ በእሳት፡ ንዋየ፡ሐቅ
ል፡፡፨ አስተርክቡ፡ ወአእምሩ፡ ከመ፡አ 10
11 ነ፡ ውእቱ፡ እግዚአብሔር፡፡ተለዐልኩ፡ እ
ምአሕዛብ፡ ወተለዐልኩ፡ እምድር፡፡፨
እግዚኦ፡ ኃያላን፡ ምስሌነ፡፡ ወምስካይነ፡ 11
12 አምላኩ፡ለያዕቆብ፡፡፨
ፍጻሜ፡ዘበእንተ፡ውሉደ፡ቆሬ፡
መዝሙር፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [e] omnes divites [†] & conſociata [f] tibi Domine *PSAL. XLV.* [a] Pſalmus Davidis. [b] & ſi transferentur montes in cor maris. [c] æſtuârunt aquæ [d] Flumen quod rapidè fluit lætificat [e] & adjuvabit eam Deus in finem. [f] Altiſſimus: & mota [g] & intelligite,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * بالهدايا يتلقون وجهك اغنياء شعب الارض * جميع مجد ابنة الملك من داخل ملبسه
14
15 باذيال مذهبة مزينة باشكال كثيرة * يدخلون الي الملك عذاري خلفها * يدخل اليه جميع
16 صواحبها * يدخلوهن بفرح وتهليل * يدخلوهن الي هيكل الملك * عوض اباىك يكونوا
17
18 لك ابناء * يقيمهم روساء علي جميع الارض ويذكرون اسمك في كل جيل جيل * فلهذا
يشكرك الشعوب يا الله الي الابد والي ابد الابد * الليلويا *

1 * المزمور الخامس والاربعون * لبني قورح * نبوة على سراير الابن وعلي اهل
بيت حزقيا لما خلصوا من اهل دمشق * وعدده ك استيخن *

2 * الهنا هو ملجانا وقوتنا ومعيننا في شدايدنا التي اصابتنا جدا * من اجل هذا فلسنا
3
4 نخاف اذا اضطربت الارض وانقلبت الجبال في قلب البحار * عجت المياه وقلقت الجبال من
5 عزته ترعرعت * مجاري الانهار تفرح مدينة الهنا قدس العلي مسكنه * والله في وسطها لا
6
7 يزول * الله معيننا في اوان الصباح * قلقت الشعوب * واضطربت الممالك * ابدي صوته
8 فتزلزلت الارض * الرب اله القوات معنا * ناصرنا هو اله يعقوب * تعالوا لتنظروا اعمال الرب *
9
10 العجايب التي وضعها على الارض * مزيل الحروب من اقاصي الارض * يكسر قسيهم ويرض
11 رماحهم * ويحرق تراسهم بالنار * تيقنوا واعلموا اني انا هو الله * اتعالي في الامم * واتعالي على
12 الارض * الرب اله القوات معنا * ناصرنا هو اله يعقوب * الليلويا *

1 * المزمور السادس والاربعون * لبني قورح * وعدده * كز * استيخن *

Cum muneribus occurrent faciei tuæ divites populi terræ. 13 *Omnis gloria filiæ regis intrinſecùs eſt, induta fimbriis auratis, decorata ſpeciebus variis.* 14 *Ingredientur ad regem virgines poſt eam: ingredientur ad eum cuncti comites ejus.* 15 *Introducent eas cum gaudio & exultatione:* 16 *introducent eas in templum regis. Pro patribus tuis erunt tibi filii: conſtituet eos principes ſuper univerſam terram; & memores erunt nominis tui in omnem generationem generationis.* 17 *Propterea gratias agent tibi populi, O Deus, in æternum, & in ſeculum ſeculi. Alleluja.* 18

PSAL. XLV.
1 Filiis Choræ Prophetia de ſecretis Filii: & de gente Ezechiæ, quando erepti fuerunt à Damaſcenis. Et num. Ver. 20.

2 *DEus noſter eſt refugium noſtrum & virtus noſtra, & adjutor noſter in tribulationibus noſtris quæ acciderunt nobis vehementer;* 3 *Propterea nequaquam timebimus quum turbabitur terra, & ſubvertentur montes in corde marium.* 4 *Mugierunt aquæ, & commotæ ſunt: montes ob majeſtatem ejus contremuerunt.* 5 *Alvei fluminū lætificant in civitate Dei noſtri: Sanctificavit Altiſſimus habitaculū ſuū.* 6 *Et Deus in medio ejus, non recedet: Deus adjutor noſter temporibus matutinis.* 7 *Conturbati ſunt populi, & commota ſunt regna: Edidit vocem ſuam, & tremefacta eſt terra.* 8 *Dominus Deus virtutum nobiſcum eſt: adjutor noſter eſt Deus Jacobi.* 9 *Venite ad videnda opera Domini, miracula quæ poſuit ſuper terram:* 10 *Auferentis bella de finibus terræ. Franget arcus eorum, & contundet haſtas eorum, & comburet ſcuta eorum igne.* 11 *Certi eſtote & ſcitote, quòd ego ſum Deus, exaltabor in gentibus & exaltabor ſuper terram.* 12 *Dominus Deus fortitudinum nobiſcum: adjutor noſter eſt Deus Jacobi. Alleluja.*

PSAL. XLVI.
1 Filiis Choræ. Et num. Ver. 27.

תהלים : מח

.ovationis voce in Deo jubilate :palma plaudite populi Omnes
כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ 2
.terram omnem super magnus rex ; terribilis altissimus Dominus Quoniam
כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ 3
nobis Eliget .nostros pedes subter nationes & ; nos subter populos Ducet
יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ 4 5
Ascendit .Selah , dilexit quem Jahacob *excellentiam* : nostram hæreditatē
אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה 6
: cantate Deo Cantate .tubæ voce in Dominus ; jubilo in Deus
אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ 7
canite , Deus terræ omnis rex Quoniam .cantate nostro regi , cantate
זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ 8
thronum super sedit Deus : gentes super Deus Regnavit *intelligens*
מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב עַל־כִּסֵּא 9
, Abraham Dei populo sunt aggregati populorum *Magnifici* .suæ sanctitatis
קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם 10
.est elevatus vehementer ,terræ *scuta* Dei ipsius quoniam
כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

PSAL. XLVIII. מח

: valde laudabilis & , Dominus Magnus .Corach filiis cantus Canticum
שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד 1
2 , terræ universæ gaudium,*climate* Pulcher .ejus sanctitatis monte ,nostri Dei civitate in
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ 3
ejus *palatiis* in Deus .magni regis civitas : Aquilonis latera Sijon mons
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ 4
.pariter transierunt ;*convenerunt* reges ecce Quoniam .elevationem ad est notus
נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ 5
eos apprehendit Tremor .festinaverunt ,sunt territi :sunt admirati sic ,viderunt Ipsi
הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם 6
7 .*Tharsis* naves conteres Orientali vento In .parturientis tanquam dolor ; ibi
שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ 8
civitate in , exercituum Domini civitate in vidimus sic ,audivimus Sicut
כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר 9
Cogitavimus .Selah , seculum in usque eam *firmabit* Deus ; nostri Dei
אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ 10
tuum nomen Secundùm .tui templi *interiori* in , tuam misericordiam Deus
אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ 11
.tua dextera est plena justitia : terræ fines *super* tua laus sic , Deus
אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
.tua judicia propter Jehudah filiæ exultent , Sijon mons Lætetur
יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ 12
vestrum cor Ponite .ejus turres numerate : eam circuite & ,Sijon Circundate
סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם 13
14 Quoniā.novissima progenie in enarretis ut : ejus palatia roborate:ej⁹ antemurale ad
לַחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ כִּי 15
.mortem *super* nos ducet ipse : *perpetuum* & ,seculum noster Deus Deus iste
זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

תרגום TARGUM.

2 כָּל עַמַּיָא תְּקַעוּ יְדָא בְּחֶדְוָא יַבַּבוּ קֳדָם יְיָ בְּקָל
3 תּוּשְׁבַּחְתָּא׃ אֲרוּם יְיָ עִלָּאָה דְחִילָא מְלֵךְ רַב עַל
4 כָּל אַרְעָא׃ יִקְטַל עַמַּיָא בְּמוֹתָנָא חֲלוּפָנָא וְאוּמַיָא
5 יִכְבּוֹשׁ תְּחוֹת רִגְלָנָא׃ יִרְעֵי לָנָא לְמֵירַת יַת
אַחְסַנְתָּנָא יַת בֵּית מַקְדְשָׁא דְיַעֲקֹב דִּרְחֵים
6 לְעָלְמִין׃ יִתְעַלֵּי יְיָ בְּיַבָּבָא יְיָ בְּקָל שׁוֹפָרָא׃ שַׁבַּחוּ 7
8 קֳדָם יְיָ שַׁבַּחוּ שַׁבַּחוּ לְמַלְכָּנָא שַׁבַּחוּ׃ אֲרוּם
מֶלֶךְ כָּל יָתְבֵי אַרְעָא יְיָ שַׁבַּחוּ קֳדָמוֹי בְּשִׂכְלָא
9 טָבָא׃ מְלַךְ יְיָ עַל עַמַּיָא יְיָ יָתֵב עַל כּוּרְסֵיהּ
10 דְּקוּדְשֵׁיהּ׃ רַבְּנֵי עַמְמַיָא אִתְכַּנְשׁוּ עַמְמַיָא דִּי
מְהֵימְנִין לֶאֱלָהָא דְאַבְרָהָם אֲרוּם קֳדָם יְיָ תְּרֵיסֵי
אַרְעָא לַחֲדָא אִתְעַלָּא׃

מח

1 שִׁירְתָא וְתֻשְׁבַּחְתָּא עַל יְדֵיהוֹן דִּבְנֵי קֹרַח׃ רַב יְיָ
2 וּמְשַׁבַּח לַחֲדָא בִּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דֶאֱלָהָנָא וּבְטוּר
3 בֵּית מַקְדְשֵׁיהּ׃ שַׁפִּיר הֵיךְ חַתְנָא חֶדְוַת כָּל יָתְבֵי
אַרְעָא טוּרָא דְצִיּוֹן שִׁדָּא דְצִפּוּנָא קִרְיְתָא דְמַלְכָּא
4 רַבָּא׃ יְיָ בִּבְרָנְיָתְהָא אִתְיְדַע לְתֻקּוֹף׃ אֲרוּם הָא 5
6 מַלְכַיָּא אִתְחַבָּרוּ עֲבָרוּ כַּחֲדָא׃ הִנּוּן חֲמוֹן הֵיכְנָא
תְּמַהוּ עַל נִסַּיָא וּפְרִישָׁתָא אִתְבְּהִילוּ וְאוּף עֲרַקוּ׃
7 וְעַיָא אַחֲדַתְנוּן תַּמָּן רְתִיתָא הֵיךְ אִתְּתָא יָלְדָא׃
8 בְּקִדּוּם תַּקִּיף כְּאֶשָּׁא דְמִן קֳדָם יְיָ תְּתַבַּר אַלְפַיָא
9 דְטַרְסִים׃ יֵמְרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵיךְ מָה דִי שְׁמַעְנָא
הֵיכְנָא חֲמֵינָא בְּקַרְתָּא דַיְיָ צְבָאוֹת בְּקַרְתָּא
10 דֶאֱלָהָנָא יְיָ יְשַׁכְלְלִנַּהּ עַד עָלְמֵי עָלְמִין׃ אַשְׁוֵינוּ
11 יְיָ טוּבָךְ בִּמְצִיעוּת הֵיכְלָךְ׃ הֵיךְ כִּשְׁמָךְ יְיָ הֵיכְדֵין
תּוּשְׁבַּחְתָּךְ עַל סִיפֵי אַרְעָא צִדְקְתָא מַלְיָא יְמִינָךְ׃
12 יֶחְדֵי טוּר צִיּוֹן יְבוּעָן בְּתוּשְׁבְּחָן כְּנִישָׁתָא דְבֵית
13 יְהוּדָה מְטוּל דִּינָךְ׃ אַקִּיפוּ צִיּוֹן יְבוּעוּן וְחַזַּרוּ עֲלַהּ
14 מְנוּ מִגְדְּלָהָא׃ שַׁווּ לִבְּכוֹן לְאוּכְלוּסָהָא דְמִן
לְעֵיל בִּרְנְיָתְהָא מְטוּל דְתִשְׁתְּעוּן לְדָר אוֹחֲרָן׃
15 אֲרוּם דֵּין יְיָ הוּא אֱלָהָנָא שְׁכִנְתֵּיהּ בְּגַוַּהּ וּמְדוֹרֵיהּ
בִּשְׁמַיָא לְעָלְמֵי עָלְמִין הוּא יְדַבְּרִנָנָא בְּיוֹמֵי
טַלְיוּתָנָא׃

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

OMnes populi plaudite manibus cum 2
gaudio; jubilate coram *Domino* in
voce laudis. Quoniam Deus altissimus 3
terribilis est, rex magnus super *omnem*
terram. Occîdet populos internecione 4
propter nos, & gentes subjiciet pedibus
nostris. Complacebit sibi in nobis, ut ju- 5
re hæreditario possideamus hæreditatem
nostram, domum sanctuarii Jaacob, quam
amabit semper. Exaltabitur *Dominus* in 6
jubilo, Dominus in voce tubæ. Laudate 7
coram Domino laudate, laudate regem
nostrum laudate. Quoniam rex est *omnium* 8
habitatorum terræ *Dominus*: laudes di-
cite coram eo cum intellectu bono. Re- 9
gnat *Dominus* super populos: *Dominus*
sedet super thronum *sanctitatis* suæ. Prin- 10
cipes populorum congregati sunt, *popu-*
lorum fidelium Deo ipsius Abraham: quia
coram Domino sunt clypei terræ, vehe-
menter exaltatus est.

Canticum *& laus* per manus filiorum 1
Korahh.

PSAL. XLVIII.

MAgnus est Dominus & laudabilis 2
valdè in Jerusalem, civitate Dei nostri,
& in monte domus sanctuarii ipsius. Pul- 3
cher ut sponsus, gaudium omnium habi-
tatorum terræ, mons Sion *à latere* Aqui-
lonis, civitas regis illi⁹ magni. *Domin⁹* in 4
palatiis suis notus est potentia. Quoniam 5
ecce reges consociati sunt, transierunt si-
mul. Ipsi viderunt, sic admirati sunt, 6
propter signa & miracula conturbati sunt,
atque fugerunt. Tremor apprehendit eos 7
ibi; tremor sicut mulieris parturientis.
Vento Orientali valido velut ignis à con 8
spectu Domini confringes naves Tharsis.
Dicent *filii Israel*, Sicut audivimus, sic 9
vidimus in civitate Domini exercituum,
in civitate Dei nostri, *Dominus* fundabit
eam in secula seculorum. *Æstimavimus* 10
Domine, benignitatem tuam in medio tem-
pli tui. Ecce sicut nomen tuum Domine, 11
sic ecce laus tua usque ad fines terræ; ju-
stitiâ plena est dextera tua. Lætetur mons 12
Sion, *exultent* laudibus *congregationes*
domus Jehudæ propter judicia tua. Cir- 13
cundate Sion, *exultent* & circuite eam,
numerate turres ejus. Ponite cor vestrum 14
ad *cœt⁹ ejus* qui *sunt* supra palatia ejus ut
enarretis in generatione novissima. Quo- 15
niam hic *Dominus* est De⁹ noster; majestas
ejus intra eam, & habitatio ejus in cœlis
in secula seculorum: ipse ducet nos in diebus pueritiæ nostræ.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܟܠܟܘܢ ܥܡܡܐ ܛܪܘܦܘ ܐܝܕܐ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܒܩܠܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ: * ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ 2
ܡܪܝܡܐ ܘܕܚܝܠܐ. ܗܘܝܘ ܡܠܟܐ ܪܒܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ: * ܕܫܥܒܕ ܠܢ ܥܡܡܐ ܬܚܘܬܝܢ. 3 4
ܘܐܡܘܬܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܝܢ: * ܐܓܒܢ ܝܪܬܘܬܗ ܘܫܘܒܚܗ ܕܝܥܩܘܒ ܕܪܚܡ. * ܣܠܩ ܐܠܗܐ 5 6
ܒܫܘܒܚܐ ܘܡܪܝܐ ܒܩܠܐ ܕܩܪܢܐ: * ܙܡܪܘ ܠܐܠܗܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܙܡܪܘ ܠܡܠܟܢ. * ܡܛܠ 7 8
ܕܡܠܟܗ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܙܡܪܘ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ: * ܐܡܠܟ ܐܠܗܐ ܥܠ ܥܡܡܐ. 9
ܐܠܗܐ ܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܩܕܝܫܐ: * ܪܝܫܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ ܐܬܦܢܝܘ ܠܘܬ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ. 10
ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܐܢܘܢ ܐܘܚܕܢܘܗܝ ܕܐܪܥܐ ܘܛܒ ܐܬܬܪܝܡ. 11

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܒܢܝ * ܩܘܪܚ ܐܡܝܪ ܥܠ ܫܘܒܗܪܐ ܕܥܡܡܐ. 1
ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܕܥܕܬܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܚܘܪܒܐ ܕܪܕܘܦܐ. ܦܬܓ̈ ܟܚ. * ܪܒ ܗܘ ܡܪܢ 2
ܘܡܫܒܚ ܛܒ ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܐܠܗܢ. ܒܛܘܪܗ ܩܕܝܫܐ ܘܡܫܒܚܐ. * ܚܕܘܬܐ ܕܟܠܗ 3
ܐܪܥܐ: ܛܘܪܐ ܕܨܗܝܘܢ ܕܒܣܛܪܘܗܝ ܕܓܪܒܝܐ. ܡܕܝܢܬܗ ܗܝ ܕܡܠܟܐ ܪܒܐ: * ܐܠܗܐ ܒܡܓܕܠܝܗ̇ 4
ܡܘܕܥ ܥܘܫܢܗ. * ܡܛܠ ܕܗܐ ܡܠܟܐ ܐܬܛܝܒܘ ܘܥܒܪܘ ܐܟܚܕܐ: * ܗܢܘܢ ܚܙܘ ܘܐܬܕܡܪܘ 5 6
ܘܐܬܬܙܝܥܘ * ܘܪܬܝܬܐ ܐܚܕܬ ܐܢܘܢ. ܚܒܠܐ ܐܝܟ ܕܝܠܕܬܐ: * ܒܪܘܚܐ ܥܫܝܢܬܐ ܬܬܒܪܢ ܐܠܦܐ 7 8
ܕܬܪܫܝܫ. * ܐܝܟ ܕܫܡܥܢ ܗܟܢܐ ܚܙܝܢ ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܡܪܝܐ ܚܝܠܬܢܐ: ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܐܠܗܢ: 9
ܐܠܗܐ ܢܫܪܪܝܗ̇ ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ. * ܥܢܝܢܐ * ܣܒܪܢ ܐܠܗܐ ܛܝܒܘܬܟ ܒܓܘ 10
ܗܝܟܠܟ: * ܐܝܟ ܫܡܟ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܬܫܒܘܚܬܟ. ܥܕܡܐ ܠܣܘܦܝܗ̇ ܕܐܪܥܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܡܠܝܐ 11
ܝܡܝܢܟ: * ܢܚܕܐ ܛܘܪܐ ܕܨܗܝܘܢ. ܘܢܪܘܙܢ ܒܢܬܗ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܛܠ ܕܝܢܝܟ ܡܪܝܐ: * ܐܬܟܪܘܟܘ 12 13
ܨܗܝܘܢ ܘܐܬܦܪܫܘ ܥܠܝܗ̇ ܘܡܢܘ ܡܓܕܠܝܗ̇. * ܣܝܡܘ ܠܒܟܘܢ ܥܠ ܚܝܠܗ̇ ܘܥܩܘܪܘ 14
ܒܝܬ ܓܢܘܗ̇: ܕܬܫܬܥܘܢ ܠܫܪܒܬܐ ܐܚܪܬܐ. * ܥܢܝܢܐ * ܕܗܢܘ ܐܠܗܐ ܐܠܗܢ: ܠܥܠܡ 15
ܥܠܡܝܢ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. ܘܗܘ ܢܕܒܪܢ ܠܥܠ ܡܢ ܡܘܬܐ.

OMnes gentes, plaudite manibus, & glo- 2
rificate Deum voce laudis. Quoniam 3
Dominus excelsus atque formidabilis, ipse
est rex magnus super omnem terram. Qui 4
subjecit nobis gentes, & nationes sub pedi-
bus nostris. Seligere fecit nos hæreditatem 5
suam, & honorē Jacob quem dilexit. Ascen- 6
dit Deus cum gloria, & Dominus cum voce
cornu. Psallite Deo cum laude; canite Regi 7
nostro. Quoniam rex totius terræ Deus est, 8
canite ei laudem. Regnavit Deus super gen- 9
tes, Deus sedit super solio suo sancto. Prin- 10
cipes populorum, revertimini ad Deum A-
brahæ: quoniam Dei sunt territoria terræ,
& summoperè elevatus est.

PSAL. XLVIII.

A filiis Corah compositus, contra superbi- 1
am gentium. Tum laus Ecclesiæ ad Deum,
& destructio persecutorum. Vers. 28.

MAgnus est Dominus noster, & laudatus 2
plurimùm in civitate Dei nostri & in
monte ejus sancto atque glorioso. Gaudium 3
est in universa terra mons Sion qui est in la-
teribus Aquilonis, civitas est regis magni.
Deus in turribus ejus notum facit robur su- 4
um. Quoniam ecce reges parârunt se, & 5
transierunt simul. Ipsi considerârunt & obstu- 6
puerunt atque trepidârunt, Et terror appre- 7
hendit eos, dolores sicut parturientis: Vento 8
vehementi conterentur naves Tharsis. Sicut 9
audivimus, ita vidimus in civitate Domini
fortissimi, in urbe Dei nostri: Deus firmabit
illam usq; in sempiternū. * *Diapsalma* *
Speravimus Deus, gratiam tuam intra tem- 10
plum tuum. Sicut nomen tuum, Deus, ita 11
laudes tuæ, usque ad extremitates terræ: ju-
stitiæ plena est dextera tua. Gaudeat mons 12
Sion, & exultent filiæ Juda propter judicia
tua Domine. Circuite Sion, & perlustrate 13
eam, atq; numerate turres ejus. Intendite cor 14
vestrum in fortitudinem ejus & eradicate
ædes ejus, ut enarretis generationi alteri,
* *Diapsalma.* * Hunc esse Deum, Deum 15
nostrum in æternum & in seculum seculo-
rum; Ipse ducet nos supra mortem.

Verſio VULG. LAT.

2 OMnes gentes plaudite manibus: ju-
bilate Deo in voce exultationis.
3 Quoniam Dominus excelſus, terribilis:
4 Rex magnus ſuper omnem terram. Sub-
jecit populos nobis, & gentes ſub pedib⁹
5 noſtris. Elegit nobis hæreditatem ſuam,
6 ſpeciem Jacob, quam dilexit. Aſcendit
Deus in jubilo, & Dominus in voce tu-
7 bæ. Pſallite Deo noſtro, pſallite: pſalli-
8 te Regi noſtro, pſallite. Quoniam Rex
9 omni terræ Deus: pſallite ſapienter. Re-
gnabit Deus ſuper gentes: Deus ſedet ſu-
10 per ſedem ſanctam ſuam. Principes po-
pulorum congregati ſunt cum Deo Abra-
ham: quoniam dii fortes terræ, vehemen-
ter elevati ſunt.

1 Pſalmus Cantici filiis Core ſecundâ
Sabbati. XLVII.

2 MAgnus Dominus, & laudabilis ni-
mis in civitate Dei noſtri, in monte
3 ſancto ejus. Fundatur exultatione univer-
ſæ terræ mons Sion, latera Aquilonis, ci-
4 vitas Regis magni. Deus in domib⁹ ejus
5 cognoſcetur, cùm ſuſcipiet eam. Quoniã
ecce reges terræ congregati ſunt: conve-
6 nerunt in unũ. Ipſi videntes ſic admirati
7 ſunt, conturbati ſunt, commoti ſunt: Tre-
mor apprehendit eos. Ibi dolores ut par-
8 turientis, In ſpiritu vehementi conteres
9 naves Tharſis. Sicut audivim⁹, ſic vidim⁹
in civitate Domini virtutum, in civitate
Dei noſtri: Deus fundavit eam in æter-
10 num. Suſcepimus, Deus, miſericordiam
11 tuam, in medio templi tui. Secundùm
nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines
12 terræ: juſtitiâ plena eſt dextera tua. Læ-
tetur mons Sion, & exultent filiæ Judæ,
13 propter judicia tua, Domine. Circumda-
te Sion, & complectimini eam: narrate
14 in turribus ejus. Ponite corda veſtra in
virtute ejus: & diſtribuite domos ejus,
15 ut enarretis in progenie altera. Quoni-
am hic eſt Deus, Deus noſter in æter-
num, & in ſeculum ſeculi: ipſe reget
nos in ſecula.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

2 †Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, †ἀλαλάξατε
3 τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. †Ὅτι κύριος
ὕψιστος, φοβερὸς, † βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν
4 γῆν. †Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πό-
5 δας ἡμῶν. †Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν (β)
αὐτοῦ, † τὴν καλλονὴν Ἰακὼβ, ἣν (γ)ἠγάπησεν. ΔΙ-
6 ΑΨΑΛΜΑ. †Ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, †κύ-
7 ριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. †Ψάλατε τῷ θεῷ ἡ-
μῶν, ψάλατε, † ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε.
8 †Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ θεὸς, † ψάλατε
συνετῶς. Ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς (δ) ἐπὶ τὰ ἔθνη,
9
10 † ὁ θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ. †Ἄρχοντες
λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ θεοῦ Ἀβραὰμ, † ὅτι τοῦ
θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

1 (α) Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς Κορὲ δευτέρᾳ
σαββάτου. μζʹ.

2 †Μέγας κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα † ἐν πόλει
3 τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ †Εὐρίζων
ἀγαλλιάματι (β) πάσης τῆς γῆς, †ὄρη Σιὼν τὰ πλευ-
ρὰ τοῦ Βορρᾶ, † ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου.
4 †Ὁ θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν (ʹ)
5 ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. †Ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
6 συνήχθησαν, (γ) ἦλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό. †Αὐτοὶ (ʹʹ) ἰ-
δόντες οὕτως ἐθαύμασαν, † ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν,
7 Τρόμος (δ) ἐπελάβετο αὐτῶν· † ἐκεῖ ὠδῖνες ὡς
8 τικτούσης. †Ἐν πνεύματι βιαίῳ (ε) συντρίψεις
9 πλοῖα Θαρσεῖς. †Καθάπερ ἠκούσαμεν, (ζ) οὕτως καὶ
εἴδομεν, † ἐν πόλει κυρίου τῶν δυνάμεων, † ἐν πόλει τοῦ
θεοῦ ἡμῶν, † ὁ θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν (η)
10 αἰῶνα. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. †Ὑπελάβομεν ὁ θεὸς τὸ
11 ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. † Κατὰ τὸ ὄνομά
σου ὁ θεὸς, οὕτως καὶ ἡ αἴνεσίς σου ἐπὶ τὰ πέρατα
12 τῆς γῆς, †δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιά σου. † Εὐ-
φρανθήτω τὸ ὄρος Σιὼν, †(θ) ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυ-
γατέρες τῆς Ἰουδαίας †(ι) ἕνεκα τῶν κριμάτων σου κύριε.
13 † Κυκλώσατε Σιὼν, καὶ περιλάβετε αὐτὴν, † διηγή-
14 σασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς. † Θέσθε τὰς καρδίας
ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, † καὶ καταδιέλεσθε τὰς
βάρεις αὐτῆς, † ὅπως ἂν διηγήσησθε εἰς γενεὰν ἑ-
15 τέραν. †Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, † αὐτὸς ποιμανεῖ ἡμᾶς
εἰς τοὺς αἰῶνας.

MS.A. (β) ἑαυτοῦ, (γ) ἠγάπησεν. Ἀνέβη (δ) ἐπὶ
πάντα τὰ Ψαλμ. μζʹ. MS.A. (α) Εἰς τὸ τέλος,
ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) *πάσῃ τῇ γῇ, (ʹ) ἀντιλαμ-
βάνεται (γ) διῆλθοσαν (ʹʹ) ἰδόντες (δ) ἐπελάβετο (ε) συντρίψεις (ζ) οὕτως
ἴδομεν, (η) αἰῶνα. Ὑπελάβομεν (θ) καὶ ἀγαλλιάσθωσαν (ι) ἕνεκεν

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

1 *OMnes gentes plaudite (b) 2*
[a] manibus: jubilate (c)
Deo in voce exultationis. 2 Quo- 3
niam Dominus excelſus, terribilis,
rex magnus ſuper omnem terram.
3 Subjecit (d) populos nobis, & 4
gentes ſub pedibus noſtris. 4 Ele- 5
git nobis (e) hæreditatem ſuam:
(f) ſpeciem Jacob, quam dilexit.
DIAPSALMA. 5 Aſcendit De⁹ 6
in jubilo, Dominus in voce [b]
tubæ. 6 Pſallite Deo noſtro, pſal- 7
lite: pſallite regi noſtro, pſallite.
7 Quoniam rex omnis terræ De⁹: 8
pſallite intelligenter. 8 Regnavit 9
Deus (g) ſuper [c] gentes: Deus ſe-
det ſuper ſedem ſanctam ſuam.
9 (h) Principes populorum con- 10
gregati ſunt cum Deo Abraham.
10 Quoniam (i) [d] Dei fortes
terræ valdè elevati ſunt.

Pſalmus (a) Cantici filiis Core 1
ſecundâ Sabbati. *XLVII.*

1 MAgnus Dominus, & [a] 2
laudabilis (b) nimis: in
civitate Dei noſtri, in monte ſan-
cto ejus. 2 (c) [b] Benè radicans 3
exultatione univerſæ terræ mon-
tes (d) Sion, (e) latera Aquilonis,
civitas regis magni. 3 [c] Deus in 4
(f) domibus ejus cognoſcitur, cũ
ſuſcipiet eam. 4 Quoniam ecce (g) 5
reges terræ congregati ſunt, (h)
venerunt in unum. 5 [d] Ipſi vi- 6
dentes ſic (i) admirati ſunt, con-
turbati ſunt, [e] commoti ſunt;
Tremor apprehẽdit eos. 6 Ibi dolo- 7
res, ut parturientis: In ſpiritu (k) 8
vehemẽti conteres naves Tharſis.
7 Sicut audivimus, ita (l) & vi- 9
dimus in civitate Domini virtu-
tum; in civitate Dei noſtri: Deus
fundavit eam in æternum. DIA-
PSALMA. 8 (m) Suſcepimus, 10
Deus, miſericordiam tuam (n) in
medio populi tui. 9 Secundùm no- 11
men tuum, Deus; ſic & laus tua
in [f] fines terræ: juſtitiâ plena
eſt dextera tua. 10 (o) Lætetur 12
mons Sion, exultent filiæ Judææ,
(p) propter judicia tua, Domine.
11 Circundate Sion, (q) & com- 13
plectimini eam; (r) narrate in tur-
ribus ejus. 11 (ſ) Ponite corda 14
veſtra in virtute ejus: & diſtri-
buite domus ejus, ut enarretis in
(t) progenie altera. 13 Quoniam 15
hic eſt Deus noſter in æternum,
& in ſeculum ſeculi: ipſe reget nos in (u) ſecula.

Verſio ÆTHIOPICA.

፵፮ ኵልክሙ፡ አሕዛብ፡ ጥፍሑ፡ እደዊክ 1
ሙ፡፡ ወየብቡ፡ ለእግዚአብሔር፡ በቃለ፡ ትፍ
ሥሕት፡፡፦ እስመ፡ ልዑል፡ ወግሩም፡ እ 2
ግዚአብሔር፡፡ ወንጉሥ፡ ዐቢይ፡ ውእቱ፡ ዲ
በ፡ ኵሉ፡ ምድር፡፡፦ አግረረ፡ ለነ፡ አሕዛ 3
ብ፡ ወሕዝብ፡ ታሕተ፡ እገሪነ፡፡፦ ወኀረየነ፡ 4
ሎቱ፡ ለርስቱ፡፡ ሠናየ፡ ለያዕቆብ፡ ዘአፍቀ
ረ፡፡፦ ዐርገ፡ እግዚአብሔር፡ በይባቤ፡፡ 5
ወእግዚእነ፡ በቃለ፡ ቀርን፡፡፦ ዘምሩ፡ ለአ 6
ምላክነ፡ ዘምሩ፡፡ ዘምሩ፡ ለንጉሥነ፡ ዘም
ሩ፡፡፦ እስመ፡ ንጉሥ፡ እግዚአብሔር፡ ለ 7
ኵሉ፡ ምድር፡፡ ዘምሩ፡ ልብወ፡ 8 ነግሠ፡
እግዚአብሔር፡ ላዕለ፡ ኵሉ፡ አሕዛብ፡፡ እ
ግዚአብሔርሰ፡ ይነብር፡ ዲበ፡ መንበሩ፡ ቅዱ
ስ፡፡፦ መላእክተ፡ አሕዛብ፡ ተጋብኡ፡ ም 9
ስለ፡ አምላክ፡ አብርሃም፡፡፦ እስመ፡ ለእ 10
ግዚአብሔር፡ ጽኑዓነ፡ ምድር፡ ፈድፋደ፡
ተለዐሉ፡፡፦

ማኅሌት፡ መዝሙር፡ ዘደቂቀ፡ ቆሬ፡ በሰ
ኒታ፡ ሰንበት፡፡

፵፯ ዐቢይ፡ እግዚአብሔር፡ ወብዙኅ፡ አኰ 1
ቴቱ፡፡ በሀገረ፡ አምላክነ፡ በደብረ፡ መቅደ
ሱ፡፡፦ ዘይሴዝዝ፡ ትፍሥሕተ፡ ለኵሉ፡ 2
ምድር፡፡ አድባረ፡ ጽዮን፡ በገቦ፡ መስዕ፡፡ ሀገ
ረ፡ ለንጉሥ፡ ዐቢይ፡፡፦ እግዚአብሔር፡ 3
ያአምር፡ ክበዲሃ፡ ሶበ፡ ተመጠዋ፡፡፦ እ 4
ስመ፡ ነሁ፡ ነገሥተ፡ ምድር፡ ተጋብኡ፡ ወመ
ጽኡ፡ ኅቡረ፡፡፦ እሙንቱሰ፡ ዘንተ፡ ርእዮ 5
ሙ፡ አንከሩ፡፡ ደንገፁ፡ ወፈርሁ፡ ወአኃዞ
ሙ፡ ረዓድ፡፡፦ ወሐሙ፡ በህየ፡ ከመ፡ እንተ፡ 6
ትወልድ፡፡ በነፋስ፡ ኀያል፡ ትቀጠቅጦን፡ ለአ
ሕማረ፡ ተርሴስ፡፡፦ በከመ፡ ሰማዕነ፡ ከማ 7
ሁ፡ ርኢነ፡፡ በሀገረ፡ እግዚአ፡ ኃያላን፡ በሀገረ፡
አምላክነ፡፡ እግዚአብሔር፡ ሳረራ፡ ለዓለ
ም፡፡፦ ተወከፍነ፡ እግዚኦ፡ ሣህለከ፡ በማ 8
እከለ፡ ሕዝብከ፡፡፦ ወበከመ፡ ስምከ፡ ከ 9
ማሁ፡ ስብሐቲከ፡ በኵሉ፡ አጽናፈ፡ ምድር፡፡
ጽድቅ፡ ምሉእ፡ የማንከ፡፡፦ ይትፌሣሕ፡ 10
አድባረ፡ ጽዮን፡፡ ወይትሐሠያ፡ አዋልደ፡ ይ
ሁደ፡፡ በእንተ፡ ፍትሕከ፡ እግዚኦ፡፡፦ አግ 11
ትዋ፡ ለጽዮን፡ ወሕቀፍዋ፡፡ ወተናገሩ፡ በውስ
ተ፡ ማኅፈደ፡፡፦ ደዩ፡ ልበክሙ፡ ውስተ፡ 12
ኀይላ፡፡ ወትትካፈልዎ፡ ለክበዲሃ፡፡ ከመ፡
ትንግሩ፡ ለካልእ፡ ትውልድ፡፡፦ ከመ፡ ዝን 13
ቱ፡ ውእቱ፡ አምላክነ፡ ለዓለም፡ ወለዓለ
ም፡ ዓለም፡፡ ወውእቱ፡ ይሬእየነ፡ እስከ፡
ለዓለም፡፡፦

INTERP. ÆTHIOP. [a] manibus veſtris: [b] cornu. [c] omnes gentes: [d] ipſius Dei fortes terræ valdè *PSAL. XLVII.* [a] ampliſſima eſt gloria ejus: [b] Qui mandavit lætitiam univerſæ terræ [c] Deus in palatiis ejus [d] Hi quidem ipſi videntes eos [e] timuerunt, & tremor [f] omnes fines

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* صفقوا يا جميع الامم بايديكم هللوا لله بصوت الفرح * فان الرب عال مخوف * هو الملك 2 3
العظيم على جميع الارض * اخضع الشعوب لنا * والامم تحت ارجلنا * اختارنا ميراثا له * جمال 4 5
يعقوب الذي احب * صعد الله بالتهليل والرب بصوت البوق * رتلوا لالهنا رتلوا * رتلوا 6 7
لملكنا رتلوا * فان الرب ملك الارض كلها * رتلوه بفهم * فان الرب قد صار ملكا على جميع 8 9
الامم * الله جالس على كرسيه المقدس * رؤساء الشعوب اقبلوا الى اله ابرهيم * لان اعزاء الله 10
ارتفعوا جدا على الارض * اللّلويا * المزمور السابع والاربعون *

* تسبحة لبني قورح في السبت الثاني * وعدده * كط * استيخن * 1

* عظيم هو الرب ومبارك جدا * في مدينة الهنا على جبله المقدس * يكون الفرح في الارض 2 3
كلها * جبال صهيون الشامخة * في جانب الشمال مدينة الملك العظيم * الله يعرف في قصورها 4
اذا قبلها * لان ملوكها قد اجتمعوا واتوا جميعا * هم نظروا وهكذا تعجبوا * قلقوا واضطربوا * 5 6
* واخذهم الرعدة والطلقات * هناك مثل التي تلد * بريح شديدة تحطم سفن ترسيس * كما 7 8 9
سمعنا كذلك راينا * في مدينة الهنا * الله اسسها الى الابد * اللهم بسرنا برحمتك في وسط شعبك * 10
* كمثل اسمك يا الله * هكذا تسبحتك من اقصى الارض * يمينك مملوءة عدلا * لتفرح جبال 11 12
صهيون * ولتهلل بنات يهودا * لاجل احكامك يا رب * احتطوا بصهيون واكتنفوها * حدثوا 13
في ابراجها * اعدلوا بقلوبكم الى قوتها * واقسموا عليكم قصورها * لكيما تخبروا بهن جيلا 14
اخر * ان هذا هو الهنا الى الابد * وهو الذي يرعانا الى الابد * والى ابد الابد * اللّلويا * 15

PLaudite, O omnes gentes, manibus ve- 2
ſtris: jubilate Deo voce lætitiæ. Quia 3
Dominus altiſſimus eſt, terribilis. Ipſe eſt
rex magnus ſuper univerſam terram.
Subjecit populos nobis, & gentes ſub pe- 4
dibus noſtris. Elegit nos hæreditatem ſi- 5
bi, decorem Jacob quem dilexit. Aſcen- 6
dit Deus cum jubilatione, et Dominus cum
voce buccinæ. Pſallite Deo noſtro, pſalli- 7
te: pſallite regi noſtro, pſallite: Quoniam 8
Dominus rex eſt univerſæ terræ. Pſallite
ei cum intellectu: Quia Dominus jam 9
factus eſt rex ſuper omnes gentes, Deus
ſedet ſuper thronum ſuum ſanctum. Prin- 10
cipes populorum venerunt ad Deum A-
brahæ, quoniam potentes Dei elevati ſunt
admodum ſuper terram. Alleluja.

PSAL. XLVII.
Canticum filiorum Choræ de Sab- 1
batho ſecundò. Et num. ver. 29.

MAgnus eſt Dominus & benedictus 2
valdè in civitate Dei noſtri, ſuper
montem ejus ſanctum. Erit gaudium in 3
terra tota: montes Sion excelſi, in latere
Aquilonis civitas regis magni. Deus no- 4
tus fiet in palatiis ejus cùm ſuſceperit e-
am. Quoniam reges ejus jam congregati 5
ſunt, & venerunt ſimul. Ipſi vide- 6
runt atque ita admirati ſunt, conturbati
ſunt & commoti. Et invaſit eos tremor 7
& dolores ibi, ut ejus quæ parturit. Ven- 8
to vehementi confringes naves Tharſis.
Prout audivimus, ſic vidimus in civitate 9
Dei noſtri, Deus fundavit eam in æter-
num. Deus, narravimus miſericordiam 10
tuam in medio populi tui. Sicut nomen 11
tuum, O Deus, ita laus tua ab extrema
terra: dextera tua plena eſt æquitate. Læ- 12
tentur montes Sion, & exultent filiæ Ju-
dæ propter judicia tua, O Domine. Cir- 13
cundate Sion, et circumvallate eam, loqui-
mini de turribus ejus. Admovete corda 14
veſtra ad virtutem ejus; & diſtribuite
inter vos palatia ejus, ut referatis de iis
generationi alteri. Nam iſte eſt Deus no- 15
ſter in ſeculum, & ipſe eſt qui paſcet
nos in æternum, & in ſeculum ſeculi.
Alleluja.

תהלים: מט

PSAL. XLIX. מט

auſcultate : populi omnes hoc Audite .cantus Corach filiis Victori

1 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ

pariter : viri filii etiam , hominis filii Etiam .orbis habitatores omnes

3 כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד

mei cordis meditatio & : ſapientias loquetur meum Os .indigus & , dives

4 עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי

cithara *in* aperiam : meam aurem parabolam ad Inclinabo .intelligentias

5 תְבוּנוֹת׃ אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר

meorum calcaneorum iniquitas ?mali diebus in timebo quid Ut .meum ænigma

6 חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֺן עֲקֵבַי

ſuæ opulentiæ multitudine in & ;*ſua facultate ſuper* *Fidentes* ? me circundabit

7 יְסֻבֵּנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם

Deo dabit nec ; *vir* redimet redimendo non Fratrem .*gloriabuntur*

8 יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים

.ſeculum in *deſinet &* ,eorum animæ redemptio erit precioſa Et .ſuam propitiationē

9 כָּפְרוֹ׃ וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃

ſapientes , videbit *Nam* .*foveam* *videbit* non : *æternum* in adhuc vivat Et

10 11 וִיחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים

.*ſuam facultatem* alienis relinquent & ;peribunt inſipiens & ,ſtultus ſimul , *morientur*

יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃

generatione in eorum tabernacula , ſeculum in eorum domus eorum *Intimum*

12 קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר

honore in homo Et .terras *ſuper* ſuis nominibus in vocaverunt:generationē &

13 וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר

ſtultitia eorum via Hæc .*ſunt exciſi* *jumenta ſicut* aſſimilatus ; *pernoctabit* non

14 בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃ זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל

inferni in *pecus* Sicut .Selah , *volent* *ipſorum ore in* eorum poſteri & , ipſis

15 לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל

eorum figura & :mane *in* recti *eos in* dominabuntur &,eos depaſcet mors ,ponentur

שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר וְצוּרָם

redimet Deus Veruntamen .ſibi habitaculo ab *ſepulchrum* *veterandum ad*

16 לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה

, timueris Ne .Selah ,me ſuſceperit cùm : inferi *manu* de meam animam

17 נַפְשִׁי מִיַּד־שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא

non Quoniam .ejus domus gloria *fuerit multiplicata* cùm ; vir fuerit ditatus cùm

18 כִּי־יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא

Quoniam .ejus gloria eum poſt deſcendet neque ; omnia accipiet *ipſum moriendo in*

19 בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־

Introibit .tibi benefeceris ſi ,te laudabunt & ; *benedicet* *vitis ſuis* in ſuæ animæ

20 נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃ תָּבוֹא

.lumen videbunt non *æternum* in uſque ; ſuorum patrum progeniem in uſque

עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃

, *jumenta ſicut* , eſt aſſimilatus : intelliget non & , honore in Homo

21 אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת

.*ſunt exciſi*

נִדְמוּ׃

תרגום TARGUM.

מט

1 2 לשבחא על ידיהון דבני קרח תושבחתא: שמעו
אחויתא דא כל עממיא אציתו כל דיירי ארעא:
3 אוף בני אדם קדמאה אוף בנוי דיעקב כחדא
4 זכאה וחיבא: פומי ימלל חוכמתא ורננת לבא
5 בינא: אצלי למתלא אודני אשרי למפתח
6 בכנרא אוחדתי: מטול אדחל ביום אסערות
בישא אלהן דחובת סורחני בסופי יחזרנני:
7 וי לחיביא די מתרחצין על נכסיהון ובסגיאות
8 עתריהון משתבחין: אחוהי דאשתבא לא מפרק
יפרוק גבר מנכסוי ולא יהב לאלהא פורקניה:
9 ויהי יקיר פורקניה ויפסוק בישותיה ופורענותא
10 לעלם: ויחי תוב לחיי עלמא לא יחמי דין גהנם:
11 ארום יחמון חכימיא רשיעיא בגהנם יתדנון
כחדא כסיליא ושטיא ייבדון וישבקון לצדיקיא
12 ממונהון: בבית קבורתהון ישרון לעלם ולא
יקומון ממשכניהון לדרי דריא מטול
13 דאתרברבו וקנו שום ביש עלוי ארעא: וגברא
חיבא ביקרא לא יבית עם צדיקיא אמתיל היך
14 בעירא אשתוא ללמא: דין ארחתהון גרם
שטותא להון ובסופהון בפומהון יתנון
15 סורחנותהון לעלמא דאתי: היך ענא צדיקיא
שוו למותא וקטלון ותברו צדיקיא ופלחי
אוריתא ותריציא אלקו מטול הכי גופיהון יהון
בלין בגהנם מן בגלל דאושיטו ידיהון וחבילו
16 בירת מדור שכנתיה דיליה: אמר דוד ברוח
נבואה ברם אלהא יפרוק נפשי מן דין גהנם
17 ארום ילפנני אוריתיה לעלמין: [על קרח
וסיעתיה אתנבי ואמר] לא תדחל [משה] ארום
אתעתר [קרח] גברא [דמצותא] ארום יסגי איקר
18 ביתיה: ארום לא במותיה יסב כולא לא יחות
19 בתרוי איקריה: ארום נפשיה [דמשה] בחיוהי
יברך לך ויודונך צדיקיא ארום תיטיב לפלחין
20 קדמך: תעול דוכרנהון דצדיקיא עד דר
אבהתהון ורשיעיא לעלמי עלמיא לא יחמון
21 נהורא: גברא חיבא בזמן דאיתוהי ביקרא לא
יתבין ובאסתלקות יקריה מניה אמתיל לבעירא ואשתוי ללמא:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ad laudandũ per manᵘˢ filiorum Korahh, 1
Hymnus. PSAL. XLIX.

Audite nuncium iſtud omnes populi, 2
auſcultate omnes habitatores terræ.
Tam filii Adam antiqui quàm filii Jaacob, 3
ſimul mundus & prophanus. Os meũ lo- 4
quetur ſapientiam; & meditatio cordis
mei *intellectũ*. Inclinabo ad parabolã aurẽ 5
meam : incipiã aperire in cithara ænigma
meum. Quare timebo in die tempeſtatis 6
malæ, niſi quando reatus peccati mei *in*
fine mea circundabit mei ? *Væ peccatori-* 7
bus qui confidunt in divitiis ſuis, & in
multitudine opulentiarũ ſuarũ jactant ſe-
ſe. Fratrem ſuũ captivũ nequaquã redem- 8
ptione redimet vir *opibᵘˢ ſuis*, & non dabit
Deo [*pretium*] redemptionis ejus. *Eritq;* 9
precioſa redemptio *ejus*, & abolebit malũ
ejus *&* punitionem in ſeculũ. Et vivet ad- 10
huc vitâ æternâ, non videbit judicium
gehennæ. Quoniam *videbunt*, ſapientes 11
improbos, gehennæ *adjudicabuntur*, unà
inſipientes & ſtultus peribũt, & relinquent
juſtis divitias ſuas. In domo ſepulturæ ſuæ 12
habitabunt in æternum; & non reſurgent
de tabernaculis ſuis in generationes ge-
nerationũ : quoniã ſuperbi facti ſunt, &
comparârunt ſibi nomen pravũ ſuper ter-
ram. Et *homo* peccator in honore non 13
commorabitur *cum juſtis* : aſſimilatus eſt
beſtiæ, *æquiparatur nihilo*. Hanc viã illo- 14
rum accerſit ſtultitia ipſis, & in fine eorũ;
ore ſuo palàm facient *peccatum ſuum* ſe-
culo venturo. Sicut oves, juſtos addicunt 15
morti, & interficiũt eos; & conterũt *juſtos*
& colentes legem, & rectos *percuſſerunt*.
Propterea corpora eorũ veteraſcent in ge-
henna; quoniã extẽderũt manũ ſuã, & de-
ſtruxerũt *domũ habitationis* majeſtatis ejᵘˢ.
Dixit David in ſpiritu prophetico, Utique 16
Deᵘˢ redimet animã meã à *judicio gehennæ*,
quoniam docebit me legem ſuam *in æter-*
num. *De Korahh & aſſeclis ejus vatici-* 17
natᵘˢ eſt & dixit : Ne timeas *Moſes*, licet
ditetur Korahh homo *contentioſus*; licet
creſcat gloria domᵘˢ ejᵘˢ. Quoniã nequaquã 18
in morte ſua portabit omnia, nec deſcen-
det poſt eũ gloria ejᵘˢ. Quoniã anima *Moſis* 19
in vita ipſiᵘˢ *benedicet tibi*, & cõfitebuntur
tibi juſti; quia benefacies colentibᵘˢ corã te.
Ingredietur memoria juſtorũ uſq; ad gene- 20
rationẽ patrũ eorũ : improbi verò in ſecu-
la ſeculorũ non videbũt lumen. Homo ſce- 21
leratus, in tempore quo ſubſiſtit *in honore*,
non intelligit : cùm removetur gloria ejᵘˢ *ab*
eo, cõparatur beſtiæ, et redigitur in nihilũ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܡܛ *

1 *ܕܒܢܝ̈ ܩܘܪܚ. ܢܒܝܘܬܐ ܥܠ ܚܣܝܢܘܬܐ ܕܥܡܡ̈ܐ. ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܕܕܝܢܐ ܐܠܗܝܐ ܦܬܓܡ̈ܐ ܡܘ.
2 3 * ܫܡܥܘ ܗܕܐ ܟܠܟܘܢ ܥܡܡ̈ܐ. ܘܨܘܬܘ ܟܠ ܥܡܘܪ̈ܝ ܐܪܥܐ : * ܒܢܝ̈ ܐܪܥܐ ܘܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܟܚܕܐ
4 5 ܥܬܝܪ̈ܐ ܘܡܣܟܢ̈ܐ : * ܦܘܡܝ ܢܡܠܠ ܚܟܡܬܐ. ܘܪܢܝܐ ܕܠܒܝ ܣܘܟܠܐ : * ܐܪܟܢ ܐܕܢܝ
6 ܠܡܬܠܐ. ܘܐܡܠܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܘܚܕ̈ܬܝ : * ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ ܒܝܘܡܬܐ ܒܝܫܐ. ܥܘܠܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝ
7 8 ܚܕܪܢܝ : * ܟܠ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܚܝܠܗܘܢ. ܘܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܣܘܓܐܐ ܕܥܘܬܪܗܘܢ. * ܐܚܐ ܠܐ
9 ܦܪܩ : ܘܓܒܪܐ ܠܐ ܢܬܠ ܠܐܠܗܐ ܦܘܪܩܢܗ : * ܝܩܝܪ ܗܘ ܦܘܪܩܢܐ ܕܢܦܫܗܘܢ : ܠܐܝ ܠܥܠܡ
10 11 * ܕܬܚܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ : ܘܠܐ ܬܚܙܐ ܚܒܠܐ. * ܟܕ ܚܙܐ ܚܟܝܡ̈ܐ ܕܡܝܬܝܢ : ܐܟܚܕܐ ܣܟܠܐ
12 ܘܚܣܝܪ̈ܝ ܪܥܝܢܐ ܢܐܒܕܘܢ. ܘܢܫܒܩܘܢ ܩܢܝܢܗܘܢ ܠܐܚܪ̈ܢܐ : * ܩܒܪ̈ܝܗܘܢ ܒܬ̈ܝܗܘܢ ܠܥܠܡ.
13 ܘܡܫܪܝܗܘܢ ܠܕܪ ܕܪ̈ܝܢ : ܘܩܪܝܢ ܫܡܗ̈ܐ ܒܐܪܥܐ. * ܒܪܢܫܐ ܒܐܝܩܪܗ ܠܐ ܐܣܬܟܠ : ܐܠܐ ܐܫܬܘܝ
14 ܠܒܥܝܪܐ ܘܐܬܕܡܝ ܠܗ. * ܗܢܘ ܫܒܝܠܗܘܢ ܬܘܩܠܬܐ ܠܢܦܫܗܘܢ. ܘܒܚܪܬܐ ܒܦܘܡܗܘܢ
15 ܢܪܥܘܢ. * ܐܝܟ ܥܢܐ * ܫܒܚܐ * ܠܫܝܘܠ ܢܫܬܠܡܘܢ. ܘܡܘܬܐ ܢܪܥܐ ܐܢܘܢ : ܘܢܫܬܠܛܘܢ
16 ܒܗܘܢ ܬܪ̈ܝܨܐ ܒܨܦܪܐ. ܘܨܘܪܬܗܘܢ ܬܒܠܐ ܫܝܘܠ : ܘܡܢ ܫܘܒܚܗܘܢ ܢܬܕܚܩܘܢ. * ܐܠܗܐ
17 ܢܦܪܘܩ ܢܦܫܝ : ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܫܝܘܠ ܢܣܒܢܝ. * ܠܐ ܬܕܚܠ ܟܕ ܢܬܥܬܪ ܓܒܪܐ : ܘܢܣܓܐ
18 ܐܝܩܪܐ ܕܒܝܬܗ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܣܒ ܡܕܡ ܒܡܘܬܗ : ܘܠܐ ܢܚܘܬ ܒܬܪܗ ܫܘܒܚܗ.
19 20 * ܡܛܠ ܕܢܦܫܗ ܗܘ ܡܒܪܟ ܒܚܝܘܗܝ : ܘܢܘܕܐ ܠܟ ܟܕ ܐܛܐܒܬ ܠܗ. * ܘܬܥܠܝܘܗܝ
21 ܠܕܪܐ ܕܐܒܗܘܗܝ : ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ ܠܐ ܢܚܙܐ ܢܘܗܪܐ. * ܒܪܢܫܐ ܒܐܝܩܪܗ ܠܐ ܐܣܬܟܠ :
ܐܠܐ ܐܫܬܘܝ ܠܒܥܝܪܐ ܘܐܬܕܡܝ ܠܗ.

PSAL. XLIX.

Filiorum Corah. Prophetia de fortitudi- 1
ne gentium; & documentum judicii Di-
vini. Verſ. 46.

Audite hoc omnes populi, & auſcultate 2
omnes incolæ terræ. Filii terræ, & filii 3
hominum ſimul divites, ac pauperes. Os me- 4
um loquetur ſapientiam, & meditatio cordis
mei intelligentiam. Intendam aures meas pa- 5
rabolis : & loquar, adhibitâ fide, ænigmata
mea. Non timeo in diebus malis : iniquitas 6
hoſtium meorum circundedit me : Omnes ii 7
qui fidunt robori ſuo, & gloriantur in copia
divitiarum ſuarum. Frater non redimet, & 8
vir non perſolvet Deo redemptionem ſuam.
Cara enim eſt redemptio animæ illorum. La- 9
bora in æternum, Ut vivas in ſeculũ ſeculo- 10
rum, & non videas corruptionem. Viſurus 11
tamen ſapientes mori, ſimul ſtultos & exper-
tes judicio interire, & relinquere opes ſuas
aliis. Sepulchra eorum ſunt domus illorum 12
in æternum, atque habitaculũ ipſorum in ge-
nerationem generationum, & tamen vocant
nomina in terra. Homo gloriam ſuam non 13
intellexit, ſed æquavit ſe jumento, & ſimilem
ſe fecit illi. Hæc eſt ſemita eorum, ſcanda- 14
lum animæ ipſorum : & demum ore ſuo pa-
ſcentur Ut pecudes: * *Diapſalma* * in- 15
feris tradentur, & mors paſcet eos : & domi-
nabuntur in illos recti mané : & formam eo-
rum corrumpet fovea : & de faſtibus ſuis de-
pellentur. Deus redimet animã meam, & de 16
manibus inferi accipiet me. Ne timeas quum 17
ditatur vir, & multiplicatur gloria domûs
ejus; Non enim ſumet quicquam in morte 18
ſua, neque deſcendet poſt illũ magnificentia
ipſius. Quoniam animam ſuã ipſe benedicit 19
in vita ſua, & gratias tibi aget cùm benefe-
ris ei. Perducéſque illũ uſque ad generationẽ 20
patrum ejus: uſque in æternũ non videbit lu-
men. Homo gloriam ſuã non intellexit, ſed æ- 21
quavit ſe animanti, & ſimilis factus eſt ei.

Versio VULG. LAT.

1 In finem, filiis Core Psalmus. XLVIII.

2 Audite hæc omnes gentes: auribus
percipite omnes, qui habitatis
3 orbem. Quique terrigenæ, & filii hominum:
simul in unũ dives & pauper.
4 Os meum loquetur sapientiã: & meditatio
5 cordis mei prudentiam. Inclinabo
in parabolã aurem meam: aperiam
in psalterio propositionem meã.
6 Cur timebo in die mala? iniquitas
7 calcanei mei circũdabit me. Qui confidunt
in virtute sua: & in multitudine
8 divitiarum suarum gloriantur. Frater
non redimit, redimet homo: non dabit
9 Deo placationem suam. Et pretiũ redemptionis
animæ suæ: & laborabit
10 in æternum, Et vivet adhuc in finem.
11 Non videbit interitum, cùm viderit sapientes
morientes: simul insipiens, &
stultus peribunt. Et relinquent alienis
12 divitias suas: Et sepulchra eorum domus
illorum in æternum. Tabernacula
eorum in progenie, & progenie: vocaverunt
13 nomina sua in terris suis. Et
homo, cùm in honore esset, non intellexit:
comparatus est jumentis insipientibus,
14 & similis factus est illis. Hæc
via illorũ scandalum ipsis: & posteà in
15 ore suo complacebunt. Sicut oves in
inferno positi sunt: mors depascet eos.
Et dominabuntur eorum justi in matutino:
& auxilium eorum veterascet in
16 inferno à gloria eorum. Veruntamen
Deus redimet animam meam de manu
17 inferi, cùm acceperit me. Ne timueris
cùm dives factus fuerit homo: & cùm
multiplicata fuerit gloria domûs ejus.
18 Quoniã cùm interierit, non sumet omnia:
neq; descendet cum eo gloria ejus.
19 Quia anima ejus in vita ipsius benedicetur:
confitebitur tibi cùm benefeceris
20 ei. Introibit usq; in progenies
patrum suorum: & usque in æternum
21 non videbit lumen. Homo, cùm
in honore esset, non intellexit: comparatus
est jumentis insipientibus, &
similis factus est illis.

Versio GRÆC. LXX. Interp.

1 (α) Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός. μη΄.

2 † Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, † ἐνωτίσασθε
πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
3 † Οἵ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, † ἐπὶ
4 τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης. † Τὸ στόμα μου λαλήσει
σοφίαν, † καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.
5 † Κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου, † ἀνοίξω ἐν
6 ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου. † Ἵνα τί φοβοῦμαι
ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ; † ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυ-
7 κλώσει με. † Οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν,
† καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώ-
8 μενοι. † Ἀδελφὸς οὐ (β) λυτροῦται, λυτρώσεται ἄνθρωπος;
† οὐ δώσει τῷ θεῷ ἐξίλασμα (γ) ἑαυτοῦ,
9 † Καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς
10 αὐτοῦ. † καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, Καὶ ζή-
11 σεται εἰς τέλος. † Ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθοράν,
ὅταν ἴδῃ σοφοὺς ἀποθνήσκοντας, † ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄφρων
καὶ ἄνους ἀπολοῦνται, † καὶ καταλείψουσιν ἀλ-
12 λοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν. † Καὶ οἱ τάφοι αὐ-
τῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, † σκηνώματα αὐ-
τῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, † ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀ-
13 νόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν. † Καὶ ἄν-
θρωπος ἐν τιμῇ ὢν, οὐ συνῆκε, † παρασυνεβλή-
θη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐ-
14 τοῖς. † Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς,
† καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν (δ) εὐλογή-
15 σουσιν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Ὡς πρόβατα ἐν ᾅδῃ
ἔθεντο, † θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς· † καὶ (ε) κατα-
κυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς τοπρωΐ, † καὶ ἡ βοή-
θεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ᾅδῃ † ἐκ τῆς
16 δόξης αὐτῶν (ζ). † Πλὴν ὁ θεὸς λυτρώσεται
τὴν ψυχήν μου ἐκ χειρὸς ᾅδου, ὅταν λαμβάνῃ
17 (ʼ) με. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ
ἄνθρωπος, † (η) καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου
18 αὐτοῦ. † Ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν λήψεται
τὰ πάντα, † οὐδὲ συγκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα
19 αὐτοῦ. † Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογη-
θήσεται, † ἐξομολογήσεταί σοι ὅταν ἀγαθύνῃς
20 αὐτῷ. † Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ,
21 † ἕως αἰῶνος οὐκ ὄψεται φῶς. † (θ) Ἄνθρωπος
ἐν τιμῇ ὢν, οὐ συνῆκε, † παρασυνεβλήθη τοῖς
κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς.

MS.A. (α) ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ. μη΄. (β) λυτρῶται, (γ) αὐτοῦ, (δ) εὐδοκήσουσιν. (ε) κατακυριεύσωσιν (ζ) ἐξώσθησ. Πλὴν (ʼ) με. Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσει (η) ἢ ὅταν (θ) Καὶ ἄνθρωπος

Vers. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Transl. LAT.

In finem, filiis Core [a] Psalmus. 1
XLVIII.
1 Audite (a) hæc omnes gentes: 2
auribus percipite [b] omnes
qui habitatis (b) orbem. 2 Quique 3
(c) terrigenæ, & filii hominum; in
(d) unum dives, & pauper. 3 Os 4
meum loquetur sapientiam, & meditatio cordis mei (e) intelligentiam.
4 Inclinabo in (f) parabolam aurem 5
meam; aperiam in psalterio (g) propositionem meam. 5 Cur (h) timebo in 6
die (i) mala? iniquitas (k) calcanei
mei circundabit me. 6 Qui confidunt 7
in virtute sua, & in multitudine divitiarum suarũ (l) gloriantur. 7 Frater 8
non redimit [c]; redimet homo?
non dabit Deo propitiationem suam,
8 [d] Et pretium redemptionis animæ 9
sine: (m) & laboravit in æternum, Et 10
vivet in finem. 9 Quoniam non vi- 11
debit interitum; cùm viderit sapientes morientes: 10 *Simul [e] insipiens, et stultus peribunt. Et relinquent
alienis divitias suas: 11 Et (n) se- 12
pulchra eorum, domus eorum in æternum, (o) tabernacula eorum in progeniem, & progeniem, invocaverunt
nomina sua [f] in terris suis. 12 Et 13
homo cùm in honore esset, non intellexit: comparatus est jumentis [g] insipientibus, & similis factus est illis:
13 [h] Hæc via illorum (p) scanda- 14
lum ipsis, & posteà in ore suó (q) [i]
benedicet. DIAPSALMA. 14 (r) Sic- 15
ut oves [k] in inferno positi sũt: mors
pascet eos. 15 Et (s) dominabuntur
eis recti mané: & (t) auxilium eorum veterascet in inferno à (u) gloria eorum. 16 Veruntamen Deus red- 16
imet animam meam de manu inferni, cùm acceperit (x) me. DIAPSALMA. 17 Ne timueris, cùm di- 17
ves factus fuerit homo, & cùm (y)
multiplicata fuerit gloria domûs ejus. 18 (z) Quoniam non cùm mori- 18
etur, [l] sumet omnia: neque descendet cum eo [m] gloria ejus. 19 Quo- 19
niam anima ejus in vita ipsius [n] benedicetur: (ω) confitebitur tibi, [o]
cùm benefeceris ei. 20 Introibit (aa) 20
usque in progenies patrum suorum:
[p] usque in æternum non (bb) videbit lumen. 21 Homo, cùm in honore 21
esset, non intellexit: comparatus est
jumentis insipientibus: & similis factus est illis.

Versio ÆTHIOPICA.

ፍጻሜ፡ ዘደቂቀ፡ ቆሬ፡ መዝሙር፡
ዘደዊት፡፡

ስምዑ፡ ዘንተ፡ ኵልክሙ፡ አሕዛብ፡፡ 1
ወአጽምኡ፡ ኵልክሙ፡ እለ፡ ትነብሩ፡ ውስ
ተ፡ ዓለም፡፡ ፨ በበ፡ በሐውርቲክሙ፡ ደ 2
ቂቀ፡ እጓለ፡ እመሕያው፡፡ አብዕልትኒ፡ ወነ
ደይኒ፡፡ ፨ አፉየ፡ ይነግር፡ ጥበበ፡፡ ወሕሊ 3
ና፡ ልብየ፡ ምክረ፡፡ ፨ አጸምእ፡ ምሳሌ፡ 4
በእዝንየ፡፡ ወእከሥት፡ በመዝሙር፡ ነገር
የ፡፡ ፨ ለምንት፡ እፈርህ፡ አመ፡ ዕለት፡ እ 5
ኪት፡፡ ኃጢአት፡ ሰኰናየ፡ አገተኒ፡፡ ፨ እለ፡ 6
ይትአመኑ፡ በኀይሎሙ፡፡ ወይዜሀሩ፡ በብዝ
ኀ፡ ብዕሎሙ፡፡ ፨ እኅኒ፡ ሊያድኅኖ፡ እኅ 7
ዋሁ፡ ወሊያድኅኖ፡ ሰብእ፡፡ ወኢይሁብ፡ ለ
እግዚአብሔር፡ ቤዛሁ፡፡ ፨ ወኢይትወላ 8
ጠ፡ ሤጠ፡ ነፍሱ፡፡ ዘጻመወ፡ በዓለም፡ የሐ
ዩ፡ ለዝሉፉ፡፡ ፨ እስመ፡ ኢይሬኢ፡ ሙስና፡፡ 9
ሶበ፡ ትሬእዮሙ፡ ለጠቢባን፡ ይመውቱ፡፡ ፨ 10
ወከማሁ፡ ይትኀጐሉ፡ አብዳን፡ እለ፡ አል
ቦሙ፡ ልብ፡፡ ወየኀድጉ፡ ለባዕድ፡ ብዕሎ
ሙ፡፡ ፨ ወመቃብሪሆሙ፡ ወእብያቲሆሙ፡ 11
ለዓለም፡፡ ወማኅደሪሆሙ፡ ለትውልደ፡ ትው
ልድ፡፡ ወይሰምዩ፡ አስማቲሆሙ፡ በበ፡ በሐ
ውርቲሆሙ፡፡ ፨ ወሰብእሰ፡ እንዘ፡ ክቡር፡ 12
ውእቱ፡ ኢያእመረ፡፡ ወኮነ፡ ከመ፡ እንስሳ፡ ዘ
አልቦ፡ ልብ፡ ወተመሰሎሙ፡፡ ፨ ወለሊሃ፡ ፍ 13
ኖቶሙ፡ ዕቅፍቶሙ፡፡ ወእንዘ፡ ይሠምሩ፡
በአፉሆሙ፡፡ ፨ ከመ፡ አባግዕ፡ ሞት፡ ይሬ 14
እዮሙ፡ በሲኦል፡፡ ፨ ወይቀንዮሙ፡ ራት 15
ዓን፡ በጽባሕ፡፡ ወትበሊ፡ ረድኤቶሙ፡ በሲኦ
ል፡ እምክብሮሙ፡፡ ፨ ወባሕቱ፡ እግዚአ 16
ብሔር፡ ያድኅና፡ ለነፍስየ፡ እምእደ፡ ሲኦ
ል፡ ሶበ፡ ይነሥአኒ፡፡ ፨ ኢትፍርሆ፡ ለሰብ 17
እ፡ ሶበ፡ ይብዕል፡፡ ወሶበ፡ ይበዝኅ፡ ክብረ፡ ቤ
ቱ፡፡ ፨ እስመ፡ ኢይነሥእ፡ ምስሌሁ፡ ኵ 18
ሎ፡ አመ፡ ይመውት፡፡ ወኢይወርድ፡ ምስሌ
ሁ፡ ክብረ፡ ቤቱ፡፡ ፨ እስመ፡ ፈግአት፡ ነፍ 19
ሱ፡ በሕይወቱ፡፡ የአምነከ፡ ሰብእ፡ ሶበ፡ ታ
ሤኒ፡ ሎቱ፡፡ ፨ ወይወርድ፡ ውስተ፡ ዓለመ፡ 20
አበዊሁ፡፡ ወኢይሬኢ፡ እንከ፡ ብርሃነ፡ እስከ፡
ለዓለም፡፡ ፨ ወእጓለ፡ እመሕያውሰ፡ እን 21
ዘ፡ ክቡር፡ ውእቱ፡ ኢያእመረ፡፡ ወኮነ፡ ከመ፡
እንስሳ፡ ዘአልቦ፡ ልብ፡ ወተመሰሎሙ፡፡ ፨

INTERP. ÆTHIOP. *PSAL. XLVIII.* [a] Psalmus Davidis. [b] vos omnes qui habitatis in orbe. [c] fratrem ejus; nec redimet [d] Nec commutabitur pretium redemptionis animæ suæ: qui laboravit [e] stulti, & excordes [f] singuli in terris [g] quibus non est cor, [h] Ista ipsa via [i] complacebunt. [k] mors depascet eos in inferno. [l] secum sumet [m] gloria domûs ejus. [n] delitiis affluet: [o] tantisper dum benefeceris [p] ac proinde usque

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 *المزمور الثامن والاربعون * لبني قورح * وعدده * م * استيكن *
2 3 *اسمعوا هذا يا جميع الامم * انصتوا يا جميع سكان الارض * اولاد الارض وابناء البشر * الاغنياء
4 5 والفقراء جميعا * فمي ينطق بحكمة * وتلاوة قلبي بفهم * انصب الي المثل بسمعي * واستفتح
6 7 فاتحة كلامي بالمزمار * لماذا اخاف في اليوم السوء * اذا احاط بي اعداي * الواثقون بقوتهم *
8 9 المفتخرون بكثرة غناهم * اخ لن يفتدي * ايفتدي انسان * ولا يعطي الله له خلاصا * ولا
10 11 ثمن خلاص نفسه * تعب الي الابد * ويحيا الي الانقضاء * لانه لا يري الهلاك * اذا يري حكماء
12 يموتون * جاهل وغبي فهم يهلكان معا * يتركون غناهم لاخرين * وقبورهم تصير لهم بيوتا الي
13 الابد * ومساكنهم من جيل الي جيل * دعوا باسمائهم على ارضهم * انسان في كرامة ولا يعرفها *
14 اشبه البهايم التي لا تعلم وماثلها * هذه صارت عثرة لهم * وبعد هذا بافواههم يباركون *
15 * تركوا مثل غنم في الجحيم * والموت هو الذي يرعاهم * ويتسلط عليهم المستقيمون غدوة *
16 معونتهم تبليت في الجحيم * ومن مجدهم يسقطون * بل الله يخلص نفسي من ايدي
17 18 الجحيم * اذا اخذها * لا تخف اذا كان الرجل مستغنيا * ولا اذا كثر مجد بيته * فانه لا ينال
19 عند موته شيا * ولا ينزل معه الي الجحيم ما اقتني * لان نفسه في حياته تبارك * يشكرك اذا
20 21 صنعت له الخير * ويبلغ من اعمار اباه الي الغاية * ولا يعاين النور الي الابد * انسان في
كرامة ولا يفهمها * اشبه البهايم التي لا تعلم وماثلها * الليلويا *

PSAL. XLVIII.
Filiis Choræ. Et num. vers. 40. 1

Audite hoc, O omnes gentes: auscul- 2
tate, O omnes habitatores terræ: Na- 3
ti terræ & filii hominum, divites ac pauperes simul. Os meum loquetur sapienter, 4
& meditatio cordis mei prudenter. Ad- 5
movebo proverbio auditum meum, & aggrediar exordium sermonis mei cum psalterio. Cur timebo in die malo cùm cir- 6
cundederint me inimici mei? Confiden- 7
tes in virtute sua, gloriantes in copia divitiarũ suarũ? Frater haudquaquã redimet, 8
num redimet homo? neque dabit Deus illi
salutem. Neque pretium salutis animæ e- 9
jus. Laboravit in seculum, Et vivet in 10
finem: quia non videbit exitium. Quando 11
videbit sapientes mori. Stultus & expers
mentis peribunt simul. Relinquent divitias
suas aliis, Et sepulchra eorum fient ipsis 12
domicilia in æternum, & habitationes eorum à progenie in progeniem. Vocaverunt
nominibus suis terras suas. Homo qui in 13
honore est nec percipit eum, similis est jumentis irrationabilibus, & par illis. Hoc 14
factum est scandalum ipsis, & post hoc
oribus suis benedicunt. Positi sunt velut 15
oves in inferno, & mors est quæ pascetur
eis; & dominabuntur eis recti in matutino: auxilium eorum emarcuit in inferis,
& è gloria sua decident. Verùm Deus 16
liberabit animam meam de manibus inferni quum susceperit eam. Ne timeas quan- 17
do homo fuerit dives, neque quãdo aucta
fuerit gloria domûs ejus. Non enim obti- 18
nebit in morte sua rem ullam, neque descendet cum eo ad inferos quod possedit.
Quia anima ejus in vita ejus benedicit, 19
gratias agit tibi quando confers illi beneficium. Et attinget ætates patrum suorum 20
ad summum: at non videbit lumen in
æternum. Homo qui in honore est nec 21
percipit eum, similis factus est jumentis
quæ non sapiunt, & exæquatus est eis.
Alleluja.

;terram advocavit &,est locutꝰ Dominꝰ *Deus* *Fortis* ·Asaph ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אָרֶץ
Deus decoris *universitate* Sijon Ex.ejꝰ *ingressum* ad usq; Solis ortu ab
2 מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ׃ מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים
: peredet ejus facies ad ignis,silebit non & , noster Deus Veniet effulsit
3 הוֹפִיעַ׃ יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו תֹּאכֵל
cœlos ad Advocabit.vehementer est excitata tempestas ejꝰ circuitu &
4 וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃ יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם
:meos *pios* mihi Congregate.suũ populũ *judicandũ ad*,terram ad & : desuper
5 מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃ אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי
: ejus justitiam cœli *indicabunt* Et .sacrificium super meum pactum *ferientes*
6 כֹּרְתֵי בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃ וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ
; loquar & ,mi populus Audi .Selah , *ipse* judex Deus quod
7 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה
super Non .ego tuus Deus Deus : te *in* faciam testificari & , Israel
8 יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־
accipiam Non .semper me coram *tuæ ascensiones &* :te arguam tua sacrificia
9 זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח
omnis mihi Quoniam .hircos tuis septis de :juvencum tua domo è
10 מִבֵּיתְךָ פָר מִמִּכְלְאֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃ כִּי־לִי כָל־
volatile omne Cognovi .mille montibus in animalia : sylvæ bestia
11 חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי־אָלֶף׃ יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף
quia ; tibi dicam non ,esuriero Si *.me apud* agri fera & ; montium
12 הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־
; *fortium* carnem comedam Nunquid .ejus plenitudo & , orbis *mihi*
13 לִי תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ׃ הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים
redde & : *confessionem* Deo Immola ? bibam hircorum sanguinem &
14 וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם
, te eruam : angustiæ die in me invoca Et .tua vota altissimo
15 לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ
narrandum ad ,tibi Quid : Deus dixit impio Et .me honorificabis &
16 וּתְכַבְּדֵנִי׃ וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר
odisti tu Et ? tuo ore *super* meum pactum assumas & : mea statuta
17 חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עֲלֵי־פִיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ
, furem videbas Si .te post mea verba projecisti & , disciplinam
18 מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אַחֲרֶיךָ׃ אִם־רָאִיתָ גַנָּב
mittebas tuum Os .tua portio adulteris cum & ;eo cum *complacebas &*
19 וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ שָׁלַחְתָּ
tuum fratrem *in* ,Sedebas .dolum concinnabat tua lingua & ; malum in
20 בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ
, fecisti Hæc .probrum dabas tuæ matris filium *in* : loquebaris
21 תְדַבֵּר בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן־דֹּפִי׃ אֵלֶּה עָשִׂיתָ
ordinabo & , te arguam : tu sicut essem essendo existimâsti , tacui &
וְהֶחֱרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת־אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה
, rapiam fortè ne ; Dei *obliviosi* hoc *nunc* Intelligite .tuis oculis in
22 לְעֵינֶיךָ׃ בִּינוּ־נָא זֹאת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף
ponenti & ,me honorificabit ,confessionem *Sacrificans* *.eruens* non &
23 וְאֵין מַצִּיל׃ זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם
.Dei salutem *in* *eum faciam videre* ,viam
דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים׃

תרגום TARGUM.

1 תּוּשְׁבַּחְתָּא עַל יְדוֹי דְאָסָף תַּקִּיפָא אֱלָהָא יְיָ מַלֵּל מִן
בְּרֵאשִׁית שִׁירָתָא וּגְזַר לְמֶעְבַּד אַרְעָא מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא
2 עַד מַעְלָנֵיהּ׃ וְשֵׁרוּי בְּרִיַּת עָלְמָא מִצִּיּוֹן וּמִן תַּמָּן גְּמִיר
3 שׁוּפְרֵיהּ אֱלָהָא יִתְגְּלֵי׃ יֵימְרוּן צַדִּיקַיָּא בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא
יֵיתֵי אֱלָהַנָא וְלָא יִשְׁתּוֹק לְמֶעְבַּד פּוּרְעָנוּת עַמֵּיהּ אֶשָּׁתָא
קֳדָמוֹי תִּצְלָהֵב וְחוֹזוֹר חֲזוֹר לֵיהּ תְּעוּף עַלְעוּלָא לַחֲדָא׃
4 יִקְרֵא לְאַנְגְּלֵי מְרוֹמָא מִלְּעֵיל וּלְצַדִּיקֵי אַרְעָא מִלְּרַע
5 לְמִמְתַּח דִּין עַל עַמֵּיהּ׃ כְּנוֹשׁוּ לְוָתִי חֲסִידַי דִּי גְּזָרוּ קְיָמִי
וְקַיִּמוּ אוֹרַיְתִי וְאִתְעַסְקוּ בִּצְלוֹתָא דְּאִתְמְתִילָא לְקוּרְבָּנָא׃
6 וְיִתְנוּן אַנְגְּלֵי מְרוֹמָא זַכְוָתֵיהּ אֲרוּם אֱלָהָא דַּיָּנָא הוּא
7 לְעָלְמָא׃ שְׁמַע עַמִּי וַאֲמַלֵּל יִשְׂרָאֵל וְאַסְהֵד בָּךְ אֱלָהָא
8 אֱלָהָךְ אֲנָא׃ לָא מְטוּל דִּבְחָךְ דְּלָא קָרֵבְתָּא קֳדָמַי
בְּגָלוּתָא אֲנָא מוֹכַח לָךְ אֲרוּם עֲלָוָתָךְ דְּקָרִיבוּ אֲבָהָתָךְ
9 לְקִבְלִי תְּדִירָא׃ לָא קַבְּלִית מִן אִידָךְ תּוֹרָא מִן עֶדְרָךְ
10 בַּרְחֵי׃ אֲרוּם דִּילִי כָּל חֵיוַת חוּרְשָׁא [וְעַתִּידַת לְצַדִּיקַיָּא
בְּגַן עֵדֶן] בְּעִירַיָּא דַכְיָן [וְתוֹר בַּר דְּרָעֵי בְּכָל יוֹמָא]
11 בְּטוּרִין אַלְפָא׃ גַּלְיָן קֳדָמַי כָּל מִינֵי עוֹפָא דְּפָרְחִין בַּאֲוִיר
שְׁמַיָּא וְתַרְנְגוֹל בָּרָא [דְּקַרְצוּלֵי שָׁרְיָן בְּאַרְעָא וְרֵישֵׁיהּ
12 מָטֵי בִשְׁמַיָּא] מְרַנֵּן קֳדָמַי׃ אִין יִמְטֵי זְמַן קָרְבָּנָא תְּדִירָא
דִּקְרִיצְתָּא לָא אֵימַר לָךְ אֲרוּם דִּילִי אַרְעָא וּמַלְיוּתַהּ׃
13 לָא קַבְּלִית בְּשַׂר נִכְסַת פַּטְמַיָּא וּדְמָא דִּבְרָחֵי לָא זְרִיקוּ
14 כַּהֲנַיָּא קֳדָמַי׃ כְּבוֹשׁ יִצְרָא בִישָׁא וְיִתְחֲשֵׁב קֳדָם יְיָ
15 כְּנִכְסַת תּוֹדְתָא וְשַׁלֵּם לְעִלָּאָה נִדְרָךְ׃ וְצַלֵּי קֳדָמַי בְּיוֹמָא
16 דְעָקְתָא אֱשֵׁזְבִנָּךְ אֲרוּם תְּיַקְרִנַנִי׃ וּלְרַשִׁיעָא דְּלָא עָבֵד
תְּתוּבָא וּמְצַלֵּי בִּמְרוֹדָא אֲמַר יְיָ מַה לָךְ לְמִשְׁתְּעֵי קְיָמִי
17 וְתֵימֵי בִּשְׁמִי וְתִדְכַּר קְיָמִי עֲלֵי פוּמָךְ׃ וְאַנְתְּ סְנֵיתָא
18 מַכְסְנוּתָא דְחַכִּימַיָּא וּטְלַקְתָּא פִּתְגָמַי בַּתְרָךְ׃ אִין
חֲמֵיתָא גַנָּבָא וּרְהַטְתָּא בַּתְרוֹי וְעִם גַּיּוֹפֵי שַׁוִּיתָא
19 חוּלָקָךְ׃ פּוּמָךְ שַׁלַּחְתָּא לְמִשְׁתְּעֵי לִישָׁנָא בִישָׁא וְלִישָׁנָךְ
20 מְדַבְּקָא לְמַלָּלָא נִכְלָא׃ תֵּתִיב בְּאָחוּךְ תְּמַלֵּל כִּדְבוּתָא
21 בְּבַר אִמָּךְ תְּשַׁוֵּי דוּפְיָא׃ אִלֵּין עוֹבְדִין בִּישִׁין עֲבַדְתָּא
וְאוֹרְכִית דְּתְתוּב חֲשַׁבְתָּא לְמֶהֱוֵי עַד עָלְמִין שְׁלִים
אֲמַרְתְּ בְּלִבָּךְ אֶהֱוֵי תַּקִּיף הֵי כְמָךְ אוֹכַחְנָךְ בְּעָלְמָא
22 הָדֵין וְאֶסְדַּר דִּין גֵּהִנָּם בְּעָלְמָא דְאָתֵי קֳדָמָךְ׃ אִתְבּוֹנְנוּ
כְּדוּן דָּא רַשִׁיעַיָּא דְּשָׁלְיָן אֱלָהָא דִּלְמָא אֶתְבַּר תּוּקְפְּכוֹן
וְלֵית מְשֵׁיב׃ 23 דִּדְבַח יִצְרָא בִישָׁא הֵיךְ קוּרְבַּן תּוֹדְתָא יִתְחֲשֵׁב לֵיהּ וּמוֹקִיר לִי וּדְיַעְדֵּי אוֹרְחָא בִישָׁא אַחְמֵי לֵיהּ בְּפוּרְקָנָא דַיְיָ׃

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

PSAL. L. Hymnus per manum Asaph. 1
FOrtis Deus Dñs locutꝰ est à principio *can-*
ticũ: & decrevit, ut faceret terram, ab Ori-
ente Solis, usq; ad Occasum ejus. Et initium 2
creationis seculi de Sion: & inde perfecta est
pulchritudo ejus; Deus apparuit. Dicent justi 3
in die judicii magni: Veniet Deus noster, &
non silebit ut faciat ultionem populi sui: ignis
coram eo inflammabit, & in circuitu ejus suf-
flabit turbo vehementer. Advocabit angelos 4
excelsos supernè, & justos terræ infernè, ut
diffundat judicium super populũ suum. Con- 5
gregate mihi sanctos meos, qui pepigerunt
pactum *meum*, & firmaverunt legem *meam*, &
operam navarunt orationi, quæ similis est *ob-*
lationi. Narrabunt autem angeli excelsi puri- 6
tatem ejus; quia Deus judex est in seculum.
Audi popule mi, & loquar; Israel, & testifi- 7
cabor tibi; Deus Deꝰ tuus ego sum. Non pro- 8
pter sacrificia tua, quæ non sacrificâsti mihi
in captivitate, *ego* corripiam te; quia holo-
caustomata *tua*, quæ obtulerunt patres tui, co-
ram me sunt jugiter. Non accepi de manu tua 9
boves, nec de gregibꝰ tuis hircos. Quoniam 10
mea est omnis fera sylvæ, & præparavi justis
in horto delitiarũ animalia munda & bovem
sylvestrem pascentem quotidie in montibus
mille. Notæ sunt in conspectu meo cunctæ spe- 11
cies avium, quæ volant in aëre cœlorum, &
gallꝰ sylvestris *cujꝰ pedes stant in terra, & ca-*
put ejus attingit cœlum, cantat coram me. Si 12
venerit tempꝰ oblationis perpetuæ *matutinæ*,
non dicam tibi; quoniã mea est terra & ple-
nitudo ejꝰ. Non accepi carnem immolationis 13
pinguium, & sanguinem hircorum non fude-
runt sacerdotes coram me. Reprime concu- 14
piscentiã pravam, & reputabitur coram Dño,
sicut sacrificium confessionis: & redde Altis-
simo vota tua. Et ora corã me; in die afflictio- 15
nis liberabo te, ut honoré exhibeas mihi. Im- 16
pio auté qui non agit pœnitentiam, & orat in
prævaricatione, dixit Deꝰ, Quid tibi ut enarres
præcepta mea, & jures in nomine meo, assu-
masq; fœdꝰ meum in ore tuo? Cùm tu oderis 17
castigationem sapientium, & projeceris verba
mea post te. Si quando vidisti furẽ, tum cucur- 18
risti post eũ, & cum scortatoribꝰ posuisti par-
tem tuã. Os tuum disposuisti ut loquatur lin- 19
gua *mala*: & lingua tua sese applicat ad lo-
quendũ dolum. *Sedebis* contra fratré tuum; lo- 20
quêris mendaciũ: in filium matris tuæ pones
opprobriũ. Has operationes malas operatꝰ es: 21
ego verò expectavi quò te converteres: existi-
mâsti permãsurũ te in æternũ *incolumẽ*: dixisti
in corde tuo, Ero *fortis sicut tu*; arguam te in
hoc mundo, & ordinabo judi-
cium gehennæ in mundo futu-
ro coram te. Intelligite quæso hæc impii qui obliviscimini Dei, ne fortè conteram fortitudinem vestram, & non sit qui eripiat. Qui mactaverit fomitem pravum, velut 22
oblatio confessionis imputabitur ei: & honoranti me, & ei qui dissipaverit viam pravam, ostendam redemptionem *Domini*. 23

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܡܙܡܘܪܐ ܢ̄ * * ܡܬܐܡܪ ܠܐܣܦ ܢܒܝܐ. ܥܠ ܕܒܚܐ ܢܡܘܣܝܐ ܕܕܝܬܩܐ 1
ܕܡܘܫܐ ܘܥܠ ܒܘܛܠܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܠܢ ܡܙܗܪ ܠܢ ܕܐܢܗܘ ܕܠܐ ܥܒܕܝܢܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ:
ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܣܠܝܐ ܡܛܠ ܕܡܫܬܝܛܝܢܢ ܒܟܬܒܐ ܪܘܚܢܝܐ. ܦܬܓܡܐ ܡ.
ܐܠܗ ܐܠܗܝܢ ܡܪܝܐ ܡܠܠ. ܘܩܪܐ ܠܐܪܥܐ ܡܢ ܡܕܢܚܘܗܝ ܕܫܡܫܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܪܒܘܗܝ:
* ܡܢ ܨܗܝܘܢ ܒܟܠܝܠܐ ܡܫܒܚܐ ܐܠܗܐ ܚܘܝ. * ܢܐܬܐ ܐܠܗܐ ܘܠܐ ܢܫܬܘܩ: ܘܢܘܪܐ ܬܐܟܘܠ 2 3
ܩܕܡܘܗܝ. ܘܚܕܪܘܗܝ ܬܬܝܩܕ ܛܒ: * ܢܩܪܐ ܠܫܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܠܐܪܥܐ ܠܡܕܢ ܥܡܗ: 4
* ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܓܒܝܘܗܝ. ܕܩܝܡܝܢ ܩܝܡܗ ܥܠ ܕܒܚܐ: * ܢܚܘܘܢ ܫܡܝܐ ܙܕܝܩܘܬܗ. 5 6
ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܝܢܐ: * ܙܘܥܐ * * ܫܡܥ ܥܡܝ ܘܐܡܠܠ ܠܟ. ܘܐܣܗܕ ܒܟ ܐܝܣܪܝܠ: 7
ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܠܗܐ ܐܠܗܟ. * ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܕܒܚܝܟ ܐܟܣܟ: ܘܕܒܚܬܟ ܠܘܩܒܠܝ ܐܢܝܢ ܒܟܠܙܒܢ. 8
* ܠܐ ܐܣܒ ܡܢ ܒܝܬܟ ܬܘܪܐ: ܘܠܐ ܡܢ ܓܙܪܟ ܓܕܝܐ. * ܡܛܠ ܕܕܝܠܝ ܗܘ ܟܠܗ ܚܝܘܬܐ ܕܕܒܪܐ: 9 10
ܘܒܥܝܪܐ ܕܒܛܘܪܐ ܘܬܘܪܐ. * ܝܕܥ ܐܢܐ ܟܠܗ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܘܚܝܘܬܐ ܕܕܒܪܐ ܕܝܠܝ ܗܝ. * ܐܢ ܟܦܢ 11 12
ܐܢܐ ܠܐ ܐܡܪ ܠܟ: ܡܛܠ ܕܕܝܠܝ ܗܝ ܬܐܒܝܠ ܒܡܘܠܝܗ. * ܠܐ ܐܟܠ ܐܢܐ ܒܣܪܐ ܕܬܘܪܐ: ܘܕܡܐ ܕܓܕܝܐ ܠܐ 13
ܫܬܐ ܐܢܐ. * ܕܒܘܚ ܠܐܠܗܐ ܬܘܕܝܬܐ: ܘܫܠܡ ܠܡܪܝܡܐ ܢܕܪܝܟ. * ܘܩܪܝܢܝ ܒܝܘܡܐ ܕܐܘܠܨܢܐ: 14 15
ܘܐܥܫܢܟ ܘܬܫܒܚܢܝ. * ܙܘܥܐ * ܠܚܛܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ: ܡܢܐ ܠܟ ܘܠܟܬܒܐ ܕܦܘܩܕܢܝ. 16
ܕܛܥܢܬ ܩܝܡܝ ܒܦܘܡܟ: * ܐܢܬ ܕܝܢ ܣܢܝܬ ܡܪܕܘܬܝ. ܘܫܕܝܬ ܡܠܝ ܠܒܣܬܪܟ: * ܐܢ ܚܙܝܬ 17 18
ܗܘܝܬ ܓܢܒܐ ܪܗܛ ܗܘܝܬ ܥܡܗ. ܘܥܡ ܓܝܪܐ ܡܢܬܟ ܣܐܡ ܗܘܝܬ: * ܦܘܡܟ ܡܡܠܠ 19
ܗܘܐ ܒܝܫܬܐ. ܘܠܫܢܟ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܢܟܠܐ: * ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܘܡܬܚܫܒ ܥܠ ܐܚܘܟ. ܘܒܒܪ ܐܡܟ ܡܡܓܚܟ 20
ܗܘܝܬ: * ܗܠܝܢ ܥܒܕܬ ܘܫܬܩܬ ܠܟ. ܣܒܪܬ ܥܘܠܐ ܕܐܗܘܐ ܐܟܘܬܟ: ܐܟܣܟ ܕܝܢ 21
ܘܐܣܕܪ ܩܕܡܝܟ. * ܐܣܬܟܠܘ ܗܕܐ ܛܥܝ ܐܠܗܐ: ܕܠܡܐ ܢܬܒܪܟܘܢ ܘܠܝܬ ܡܦܨܐ. 22
* ܕܕܒܚ ܬܘܕܝܬܐ ܗܘ ܢܫܒܚܢܝ: ܘܬܡܢ ܐܚܘܝܘܗܝ ܐܘܪܚܐ ܕܦܘܪܩܢܗ: 23

PSAL. L.

Dictus ab Asaph propheta de sacrificiis le- 1
galibus testamenti Mosis, deque cessatione eo-
rum. Nos verò commonet, quòd nisi exequa-
mur ejus mandata, erimus ei abominandi, eò
quòd negligamus libros spirituales. Vers. 40.
DEus deorũ Dominus locutus est, & vo-
cavit terram ab ortũ solis usque ad oc-
casum ejus. De Sion coronâ gloriosâ, Deus 2
ostendit. Veniet Deus & non silebit, & ignis 3
devorabit ante illũ, & circa ipsum inflamma-
bitur valdé. Vocabit cœlum desuper, & ter- 4
ram, ad judicandũ populum suum. Congre- 5
gamini ad eum electi ejus, qui inîtis fœdus ejꝰ
de sacrificio. Patefacient cœli justitiam ejus, 6
quoniam Deus est judex. * *Diapsalma.* *
Audi popule mi, & dicam tibi, & Israel te 7
contestabor. Ego sum Deus, Deus tuus: Non 8
de sacrificis tuis reprehendã te, & hostiæ tuæ
in conspectu meo sunt omni tempore. Non 9
accipiam de domo tua tauros, neque de grege
tuo hœdos. Siquidem meum est omne animal 10
deserti, & bellua quæ est in montibus, ac bo-
ves. Agnosco omne volatile cœli, & bestia 11
campi mea est. Si esuriã, non dicam tibi: nam 12
meus est orbis cum plenitudine ejus. Non 13
comedo carnem juvencorum, & sanguinem
hœdorum nequaquam bibo. Sacrifica Deo 14
gratiarũ actionem, & persolve Altissimo vo-
ta tua. Et invoca me in die tribulationis, & 15
corroborabo te, & laudabis me.
* *Diapsal.* * Peccatori dicit Deus, Quid 16
tibi & libris mandatorum meorum? Gestas
enim pactum meum ore tuo: Attamen tu 17
odisti disciplinam meam, & abjecisti verba
mea post te. Si videbas furem, currebas cum 18
eo: & cum adultero partem tuã ponebas. Os 19
tuum loquebatur malignitates, & lingua tua
effabatur dolum. Sedebas & meditabaris in 20
fratrem tuum, & filium matris tuæ irridebas.
Hæc omnia fecisti, & tacui tibi. Existimâsti ô 21
inique me similem tibi fore; Arguam te verò,
atq; disponã ista corã te. Intelligite hoc qui 22
obliviscimini Deum, ne fortè frangat vos, &
non sit qui eripiat. Qui sacrificat laudem, 23
ipse glorificabit me, & illic ostendam ei viam
salutis ejus.

Verſio VULG. LAT.

1 Pſalmus Aſaph. XLIX.

DEus deorum Dominus locutus eſt: &
vocavit terram, A Solis ortu uſq; ad
2 occaſum: Ex Sion ſpecies decoris ejus.
3 Deus manifeſtè veniet: Deus noſter, &
non ſilebit. Ignis in conſpectu ejus exardeſcet:
& in circuitu ejus tempeſtas valida.
4 Advocabit cœlum deſurſum, & terram
5 diſcernere populum ſuum. Congregate
illi ſanctos ejus: qui ordinant
6 teſtamentum ejus ſuper ſacrificia. Et annuntiabunt
cœli juſtitiam ejus: quoniam
7 Deus judex eſt. Audi populus meus, &
loquar; Iſrael, & teſtificabor tibi: Deus,
8 Deus tuus ego ſum. Non in ſacrificiis tuis
arguam te: holocauſta autem tua in conſpectu
9 meo ſunt ſemper. Non accipiam
de domo tua vitulos, neque de gregibus
10 tuis hircos. Quoniam meæ ſunt omnes
feræ ſylvarum, jumenta in montibus &
11 boves. Cognovi omnia volatilia cœli: &
12 pulchritudo agri mecum eſt. Si eſuriero,
non dicam tibi: meus eſt enim orbis terræ,
13 & plenitudo ejus. Numquid manducabo
carnes taurorum? aut ſanguinem hircorum
14 potabo? Immola Deo ſacrificium
15 laudis: & redde Altiſſimo vota tua. Et invoca
me in die tribulationis: eruam te,
16 & honorificabis me. Peccatori autem
dixit Deus; Quarè tu enarras juſtitias
meas, & aſſumis teſtamentum meum per
17 os tuum? Tu verò odiſti diſciplinam: &
18 projeciſti ſermones meos retrorſùm. Si
videbas furem, currebas cum eo: & cum
19 adulteris portionem tuam ponebas. Os
tuum abundavit malitiâ: & lingua tua
20 concinnabat dolos. Sedens adverſùs fratrem
tuum loquebaris, & adverſùs filium
21 matris tuæ ponebas ſcandalum: Hæc
feciſti, & tacui. Exiſtimâſti iniquè quòd
ero tuî ſimilis: arguam te, & ſtatuam contra
22 faciem tuam. Intelligite hæc qui obliviſcimini
Deum: nequando rapiat, &
23 non ſit qui eripiat. Sacrificium laudis honorificabit
me, & illic iter, quo oſtendam
illi ſalutare Dei.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

1 (α) Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ. μθʹ.
† ΘΕὸς θεῶν κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν
γῆν. † ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου (β) μέχρι δυσμῶν,
2 † Ἐκ Σιὼν ἡ εὐπρέπεια τῆς ὡραιότητος αὐτοῦ.
3 † Ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἥξει, † ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ
παρασιωπήσεται· † πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,
4 † καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταιγὶς σφόδρα. † Προσκαλέσεται
τὸν οὐρανὸν ἄνω, † καὶ τὴν γῆν (γ) διακρῖναι
5 τὸν λαὸν αὐτοῦ. † Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ,
† τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις.
6 † Καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
7 † ὅτι θεὸς κριτής (δ) ἐστιν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Ἄκουσον
λαός μου καὶ λαλήσω σοι, † Ἰσραήλ, καὶ διαμαρτύρομαί
8 σοι, † ὁ θεὸς ὁ θεός σου εἰμὶ ἐγώ. † Οὐκ
ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε, † τὰ δὲ ὁλοκαυτώματά
9 σου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. † Οὐ δέξομαι
ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, † οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου
10 (ε) χιμάρους. † Ὅτι ἐμά ἐστι πάντα τὰ θηρία τοῦ
11 (ζ) δρυμοῦ, † κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ βόες. † Ἔγνωκα
πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, † καὶ ὡραιότης ἀγροῦ
12 μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν. † Ἐὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω,
† ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
13 † Μὴ φάγομαι κρέα ταύρων, † ἢ αἷμα τράγων
14 πίομαι; † Θύσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, † καὶ
15 ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου. † Καὶ ἐπικάλεσαί
με ἐν ἡμέρᾳ (η) θλίψεως, † καὶ ἐξελοῦμαί σε,
16 καὶ δοξάσεις με. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. † Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ
εἶπεν ὁ θεός, † Ἱνατί σὺ (θ) διηγῇ τὰ δικαιώματά
μου, † καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ
17 στόματός σου; † Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν, † καὶ (ι)
18 ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω. † Εἰ ἐθεώρεις
κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, † καὶ μετὰ μοιχῶν
19 τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. † Τὸ στόμα σου ἐπλεόνασε
κακίαν, † καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα.
20 Καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, καὶ κατὰ τοῦ
21 υἱοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον. Ταῦτα ἐποίησας,
καὶ ἐσίγησα, ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί
σοι ὅμοιος· ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν
22 σου. Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ
23 θεοῦ, μήποτε ἁρπάσῃ, καὶ μὴ ᾖ ὁ ῥυόμενος. Θυσία
αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ᾗ δείξω αὐτῷ
τὸ σωτήριον θεοῦ.

MS. A. (α) Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. (β) καὶ μέχρι (γ) τοῦ διακρῖναι (δ) ἐστιν. Ἄκουσον (ε) χειμάρρους. (ζ) ἀγροῦ, (η) θλίψεώς σου, καὶ (θ) ἐκδιηγῇ (ι) ἐξέβαλας Deſunt in MS. A. à verſ. 19. hujus 49. Pſalmi, uſq; ad partem verſ. 12. Pſal. 79. intermedia omnia.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

[a] Pſalmus ipſi Aſaph. XLIX. 1
1 DEus (a) deorum Dominus
locutus eſt: et vocavit terram.
2 A Solis ortu, uſque ad occaſum:
Ex Sion ſpecies decoris ejus. 2
3 Deus manifeſtè veniet, Deus 3
noſter, & non ſilebit. 4 Ignis in
conſpectu ejus ardebit, & in circuitu
ejus (b) tempeſtas valida.
5 Advocabit cœlum ſurſum, & 4
terram diſcernere populum ſuum.
6 Congregate illi (c) ſanctos ejus, 5
qui [b] diſponunt teſtamentum ejus
ſuper ſacrificia: 7 Et annuntiabunt 6
cœli juſtitiam ejus, quoniam
Deus judex eſt. DIAPSALMA.
8 Audi populus meus, & 7
loquar tibi: Iſrael, et teſtificabor
tibi. Deus, Deus tuus ego ſum.
9 Non in ſacrificiis tuis arguã te: 8
holocauſta autem tua in conſpectu
meo ſunt ſemper. 10 Non accipiam 9
de domo tua vitulos, neque
de gregib⁹ tuis (d) hircos. 11 Quoniam 10
meæ ſunt omnes beſtiæ (e)
ſylvæ, pecora in montibus, & boves.
12 Cognovi omnia volatilia 11
cœli: & ſpecies agri mecum eſt.
13 Si eſuriero, non [c] dicam tibi: 12
meus eſt enim [d] orbis terræ, &
plenitudo ejus. 14 Numquid manducabo 13
carnes taurorum? aut ſanguinem
hircorum potabo? 15 Immola 14
Deo ſacrificium laudis: &
redde Altiſſimo (f) vota tua. 26 Et 15
invoca me in die (g) [e] tribulationis:
& eruam te; & honorificabis
me. (h) DIAPSALMA.
17 Peccatori autem dixit Deus; 16
Quarè tu enarras juſtitias meas,
et aſſumis teſtamentum meum per
os tuum? 18 Tu verò odiſti [f] 17
diſciplinam, & projeciſti ſermones
meos retrorſum. 19 Si videbas 18
furem; currebas cum eo: &
cum (i) adulteris portionem tuam
ponebas. 20 Os tuum abundavit 19
malitiâ: & lingua tua (k) concinnabat
doloſitatem. 21 Sedens 20
adverſùs fratrem tuum (l) loquebaris:
& adverſùs filium matris
tuæ ponebas ſcandalum. Hæc feciſti, 21
& [g] tacui: 22 (m) [h]
ſuſpicatus es iniquitatem, quòd
ero tibi ſimilis. Arguam te, & (n)
ſtatuam contra faciem tuam.
23 Intelligite utique hæc [i] qui obliviſcimini Deum : ne quando (o) rapiat, & non 22
ſit, qui eripiat. 24 (p) Sacrificium laudis honorificabit me : & illic iter, quo oſtendam 23
illi ſalutare (q) Dei.

Verſio ÆTHIOPICA.

ፍጻሜ:ዘደቂቀ:ቆሬ:መዝሙር:ዘአሳፍ::
ሡሀ ኢሎላከ: አማልክት: እግዚአብሔር: 1
ነበበ: ወጸውዓ: ለምድር::=፡ እምሠረ 2
ቀ:ፀሐይ:እስከ:ነዐረብ::ወእምጽዮን:ስነ:
ስብሐቲሁ::=፡ እግዚአብሔርሰ:ገሃደ:ይ 3
መጽእ :: ወአምላክነሂ : ኢያረምም::=፡
እሳት : ይነድድ : ቅድሜሁ::ወአውደሂ:ዓ 4
ውሎ:ብዙኅ::=፡ ይጼውዓ: ለሰማይ:በላ 5
ዕሉ::ወለምድርኒ : ከመ : ይኰንን : ሕዝ
ቦ::=፡ አስተጋብኡ:ሎቱ:ጻድቃኑ::እለ: 6
ይገብሩ: መሥዋዕተ: ዘበሕጉ::=፡ ይነግ 7
ሩ:ሰማያት: ጽድቀ:ዚአሁ::እስመ: እግዚ
አብሔር : መኰንን: ውእቱ::=፡ ስምዓኒ: 8
ሕዝብየ: ወእንግርከ::ወእስራኤል: አስም
ዕ:ለከ::አምላክከሰ: አምላክ: አነ : ውእ
ቱ::=፡ አኮ:በእንተ: መሥዋዕትከ: ዘእዘ 9
ለፊከ::ወቍርባንከኒ: ቅድሜየ : ውእቱ:በ
ኵሉ:ጊዜ::=፡ ኢይነሥእ:አልህምተ:እ 10
ምቤትከ::ወኢሐራጊተ: አመርዔትከ::=፡
እስመ:ዚአየ : ውእቱ: ኵሉ: አራዊት:ዘገ 11
ደም::እንስሳ:ገደም:ወአልህምት::=፡ ወ 12
አእምር :ኵሎ: አዕዋፈ : ሰማይ::ወላሁ:
ገዳም:ህቤየ:ሀሎ::=፡ እመኒ:ርኅብኩ: 13
ወኢይስእለከ::እስመ : ዚአየ : ውእቱ: ኵ
ሉ:ዓለም: በምልኡ::=፡ ኢይበልዕ: ሥ 14
ጋ:ላህም: ወኢይሰቲ: ደመ:ጠሊ::=፡ ሡ 15
ዕ:ለእግዚአብሔር:መሥዋዕተ:ስብሐት::
ወሀብ: ለልዑል: ጸሎተከ::=፡ ትጼውዐኒ: 16
በዕለተ: ምንደቤከ: አድኅነከ : ወተአኵተ
ኒ::=፡ወለኃጥእሰ:ይቤሎ:እግዚአብሔር:: 17
ለምንት: ለከ: ትነግር:ሕግየ::ወትነሥእ:
በአፉከ:ሥርዐትየ::=፡ ወአንተሰ : ጸላእ 18
ከ: ተግሣጽየ::ወአግባእከ : ድኅሬከ : ቃል
የ::=፡ ወእመኒ: ርኢከ: ሰራቄ: ትረውጽ: 19
ምስሌሁ::ወረሰይከ: መክፈልተከ: ምስለ:
ዘማውያን::=፡ አፉከ:አብዝኃ:ለእኪት:: 20
ወልሳንከ: ጸፈረ: ለኅብል::=፡ ትነብር:ወ 21
ተሐምዮ: ለእኁከ::ወአንበርከ : ዕቅፍተ:
ለወልደ:እምከ::ዘንተ: ገቢረከ : አርመም
ኩ:ለከ::=፡ አደመተከኑ: ኃጢአት : ሐዘ 22
ብከኑ:እኩን: ከማከ::አዛለፍከኑ : ወአቁ
ም:ቅድመ:ገጽከ::=፡ ለብዉ:ዘንተ:ኵ 23
ልክሙ: እለ:ትረስዕዎ: ለእግዚአብሔር::
ወእመአኮሰ : ይመስጥ : ወአልቦ : ዘያድኅ
ን::=፡ መሥዋዕተ:ክብርት: ትሴብሐኒ:: 24
ህየ:ፍኖተ:እንተ:ባቲ: አርእየ: አድኅኖተ:
ለእግዚአብሔር::=፡

INTERP. ÆTHIOP. PSAL. XLIX. [a] In finem filiis Core, Pſalmus [b] faciunt ſacrificia quæ in lege ejus : [c] te expoſcam : [d] totus orbis: [e] tribulationis tuæ : [f] diſciplinam meam, [g] tacui tibi : [h] Invitaſtine peccatum? an putas, quod ero [i] vos omnes qui

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* المزمور التاسع والاربعون * لاصاف * وهو مز * استيكن * 1
اله الالهة الرب يتكلم * ودعا الارض من مشارق الشمس الي مغاربها * في صهيون جمال بهايه * 2
* الله ياتي ظاهرا والهنا لا يغفل * النار تتقد امامه * وحولها عاصف جدا * يدعو السماء من 3 4
فوق * والارض الي محاكمة شعبه * اجمعوا اليه يا قديسيه * الواضعين عهده علي الذبايح * 5
* والسموات تخبر بعدله * لان الله هو الديان * اسمع يا شعبي لاتكلم معك * ويا اسراييل لاشهد 6 7
عليك * انا هو الله الهك * لست اوبخك علي ذبايحك * محرقاتك امامي في كل حين * لا اقبل 8 9
عجولا من بيتك . ولا جدا من قطعانك * لان لي جميع وحوش البرية * بهايم الجبال والبقر * 10
* وجميع طيور السماء اعرفها * ومعي بهاء الحقول * ان جعت فلا اقول لك لان لي المسكونة 11 12
عليها * هل اكل لحم الثيران واشرب دم المعز * اذبح لله ذبيحة التسبيح واوف للعلي نذورك * 13 14
* اصرخ الي في يوم شدتك فانقذك وتمجدني * قال الله للخاطي لماذا انت تخبر بعدلي وتاخذ 15 16
بفيك عهدي * وانت ابغضت ادبي واطرحت وراءك كلامي * ان رايت سارقا سعيت معه ومع 17 18
الفاسقين جعلت نصيبك * فمك اكثر في الشر لسانك ينطق بالغش * انت جالس تتكلم 19 20
في اخيك * وابن امك تركت له معثر * صنعت هذه فكففت عنك * اظننت ايها الاثيم اني 21
اكون مثلك * كلا وساوبخك واقيمهن امام وجهك * افهموا هذه ايها الناسيون الله ليلا 22
تختطفوا وليس من يخلص * ذبيحة التسبيح تمجدني * وهناك اريك سبيل خلاص الله * اللليويا * 23

PSAL. XLIX.
Aſaphi. Verſ. 47. 1
DEus deorum Dominus loquetur, &
advocavit terram ab ortibus ſolis ad
occaſus ejus. In Sion pulchritudo decoris 2
ejus. Deus veniet apertè, & Deus noſter 3
non negliget: ignis exardeſcet ante eum,
circundatus tempeſtate validâ. Vocabit 4
cœlum deſuper, et terram ad judicandum
populum ſuum. Congregamini ad eum, O 5
Sancti ejus, ponentes teſtamentum ejus ſuper
ſacrificia. Et cœli narrabunt juſtitiam 6
ejus, quoniam Deus eſt judex. Audi, 7
O popule mi, ut alloquar te, & O Iſrael,
ut obteſter contra te. Ego ſum Deus, Deus
tuus. Non reprehendam te de ſacrificiis 8
tuis, holocauſta tua in conſpectu meo
ſunt in omni tempore. Non accipiabo vitulos 9
de domo tua, neque hædos de gregibus
tuis. Quoniam meæ ſunt omnes belluæ 10
deſerti, animalia montium, et boves:
Omnéſque volucres cœli cognoſco, & mecum 11
eſt decus agrorum. Si eſuriero, non 12
dicam tibi: quoniam mihi eſt orbis cum
plenitudine ejus. Num manduco carnem 13
taurorum, & bibo ſanguinem caprarum?
Sacrifica Deo ſacrificium laudis, & perſolve 14
Altiſſimo vota tua. Clama ad me in 15
die tribulationis tuæ, & redimam te, &
glorificabis me. Dixit Deus peccatori, 16
Quarè tu enarras æquitatem meam, &
accipis ore tuo pactum meum: Et tu odiſti 17
diſciplinam meam, & projeciſti retro
te verba mea? Si vidiſti furem, negotiatus 18
es cum eo, & cum ſceleſtis conſtituiſti
partem tuam: Os tuum profudi malum, 19
lingua tua profert dolum: Tu ſedens obloqueris 20
in fratrem tuum, & filio matris
tuæ poſuiſti offendiculum. Feciſti hoc, 21
& contraxi me à te: exiſtimâſti, O inique,
fore me tui ſimilem. Haudquaquam,
ſed arguam te, & ſtatuam ea ante faciem
tuam. Intelligite hæc, O obliviſcentes 22
Deum, ut ne rapiamini & non ſit qui ſalvet.
Sacrificium laudis glorificabit me, 23
& illic oſtendam tibi viam ſalutis Dei.
Alleluja.

תהלים : נא נב

PSAL. LI. נא

quando : projiciam Nathan eum ad veni. da In .David ipſi cantus Victori
1 2 למנצח מזמור לדוד : בבוא־אליו נתן הנביא כאשר־
: tuam miſericordiam ſecundùm Deus mei Miſerere .ſebah---Bath ad intravit
3 בא אל־בת־שבע : חנני אלהים כחסדך
Multiplica .meas prævaricationes dele tuarum miſerationum multitudinem ſecundũ
4 כרב רחמיך מחה פשעי : הרבה
meas prævaricationes Quoniam.me munda meo peccato à &;mea iniquitate ab me lava
5 כבסני מעוני ומחטאתי טהרני : כי־פשעי
, peccavi tibi ſoli , Tibi .ſemper me coram meum peccatum &;cognoſcam ego
6 אני אדע וחטאתי נגדי תמיד : לך לבדך חטאתי
.te judicando in ſis mundus ,te loquendo in ſis juſtus ut , feci tuis oculis in malum &
והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך :
veritatem Ecce .mea mater me calefecit peccato in & ; ſum formatus iniquitate in Ecce
7 8 הן־בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי : הן־אמת
me peccato à Purificabis .me facies ſcire ſapientiam abſtruſo in & : renibus in voluiſti
9 חפצת בטחות ובסתם חכמה תודיעני : תחטאני
me facies Audire .dealbabor nive præ & , me lavabis : mundabor & , hyſſopo in
10 באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין : תשמיעני
tuas facies Abſconde .contriviſti , oſſa exultabunt : lætitiam & ,gaudium
11 ששון ושמחה תגלנה עצמות דכית : הסתר פניך
; Deus mihi crea mundum Cor .dele meas iniquitates omnes &;meis peccatis à
12 מחטאי וכל־עונתי מחה : לב טהור ברא־לי אלהים
ſpiritum & tuis faciebus à me projicias Ne .meo interiori in innova rectum ſpiritum &
13 ורוח נכון חדש בקרבי : אל־תשליכני מלפניך ורוח
ſpiritu & ; tuæ ſalutis gaudium mihi Redde .me à capias ne tuæ ſanctitatis
14 קדשך אל־תקח ממני : השיבה לי ששון ישעך ורוח
te ad peccatores & : tuas vias prævaricatores Docebo .me fulcies voluntario
15 נדיבה תסמכני : אלמדה פשעים דרכיך וחטאים אליך
laudabit : meæ ſalutis Deus , Deus ſanguinibus de me Erue .convertentur
16 ישובו : הצילני מדמים אלהים אלהי תשועתי תרנן
annunciabit meum os & ; aperies mea labia Domine .tuam juſtitiam mea lingua
17 לשוני צדקתך : אדני שפתי תפתח ופי יגיד
non aſcenſionem : darem & ,ſacrificium voles non Quoniam .tuam laudem
18 תהלתך : כי לא־תחפץ זבח ואתנה עולה לא
confractum & , contritum cor : contritus ſpiritus Dei Sacrificia .acceptabis
19 תרצה : זבחי אלהים רוח נשברה לב־נשבר ונדכה
muros ædificabis : Sion ipſi tua voluntate in fac Bene .deſpicies non Deus
20 אלהים לא תבזה : היטיבה ברצונך את־ציון תבנה חומות
tunc : holocauſtum & , aſcenſionem , juſtitiæ ſacrificia voles Tunc .Jeruſalaim
21 ירושלם : אז תחפץ זבחי־צדק עולה וכליל אז
.juvencos tuum altare ſuper facient aſcendere
יעלו על־מזבחך פרים :

PSAL. LII. נב

, Saul ipſi nunciavit & ,Edomæum Doegh veniendo In .David ipſi Maſchil Victori
1 2 למנצח משכיל לדוד : בבוא דואג האדמי ויגד לשאול
.Achimelech domum in David Venit : ei dixit &
ויאמר לו בא דוד אל־בית אחימלך :

תרגום TARGUM.

נא

1 2 לשבחא תשבחתא לדוד : כד אתא לותיה נתן
3 נביא כד שמש עם בת שבע : חוס עלי יי היך
טיבותך היך סגיעות רחמיך שבוק מרודי :
4 סוגעא תחורנני מן עויתי ומן חובי תדכי יתי :
5 ארום מרודי קדמי גלין וחובי לקבלי תדירא :
6 קדמך בלחודך חבית ודביש קדמך עבדית מן
בגלל דתזכי יתי במללותך תברור יתי כד תדין :
7 הא בעויא אתילידית ובחובא עברת מני אמי :
8 הא קושטא רעיתא בכולין ובטמור לבא
9 חוכמתא תהודענני : תדי עלי היך כהנא דמדי
באובא על מסאבא מוי אדיותא מן קטם תורתא
10 ואדכי תסחננני ומן תלגא אתחור : תבשרנני
חדוא ואדיצותא תביען תושבחתא איבריא
11 דשפיתא : סליק אפך מן חובי וכל עויתי מחי :
12 לב בריר ברי לי אלהא ורוח מכון בדחלתך
13 חדית בגווי : לא תטלוק יתי מן קדמך ורוח
14 נבואת קודשך לא תסלק מני : אתיב לי אוריתך
למדוץ בפורקנך ורוח נבואה תסמכנני :
15 אאליף למרודיא ארחתך וחיביא קדמך יתובון :
16 פצי יתי מדין קטול יי אלהי פורקני תביע לישני
17 צדקתך : יי ספותי פתח באוריתא ופומי יחוי
18 תושבחתך : ארום לא תצבי נכסת קודשא ואתן
19 עלתא לא תתרעי : נכסת קודשא דאלהא נפשא
מתברא לב תביר ושפי אלהא לא תבסור :
20 אוטיב ברעותך ית ציון תשכלל שורי ירושלם :
21 בכן תצבי דבחין דצדקתא עלתא וגמיר הבכן
יסקון כהניא על מדבחך תורין :

נב

1 2 לשבחא על שכלא טבא על ידוי דדויד : כד
אתי דואג אדומאה ותני לשאול ואמר ליה
אתא דוד לבית אחימלך :

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

PSAL. LI.

1 2 Ad laudandum hymnus Davidi. Quando venit ad eum Nathan propheta quando miſcuit ſe cum Bathſabah.

3 Miſerere mei Deus ſecundùm benignitatem tuam: ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum, remitte prævaricationes meas. 4 Admodum lavabis me ab iniquitatibus meis, & à culpa mea mundabis me. 5 Quoniam ſcelera mea coram me manifeſta ſunt: & peccatum meum in conſpectu meo ſemper. 6 Coram te ſolo peccavi, & malum hoc coram te feci, propterea mundabis me cùm locutus fueris; purum reddes me cùm judicaveris. 7 Ecce in *iniquitate genitus ſum*, & in peccato *impragnata eſt* de me mater mea. 8 Ecce veritatem voluiſti in renibus: & in abſcondito cordis ſapientiam docebis me. 9 Infundes ſuper me ſicut ſacerdos, qui profundit cum hyſſopo ſuper immundum aquas aſperſionis de cinere vaccæ, & mundus ero: lavabis me, & pluſquam nix candidus fiam. 10 *Annunciabis mihi* gaudium & lætitiam, & perſonabunt laudem oſſa quæ confregiſti. 11 Amove faciem tuam à peccatis meis, & cunctas iniquitates meas expunge. 12 Cor mundum crea mihi Deus, & ſpiritum rectum in timore tuo renova in *intimo* meo. 13 Ne projicias me à præſentia tua, & ſpiritum ppheticum ſanctitatis tuæ ne auferas à me. 14 Converte ad me legem tuam ut gaudeam in redemptione tua, & ſpiritu *prophetico* confortabis me. 15 Docebo ſceleſtos vias tuas, & impii coram te convertentur. 16 Libera me de judicio interfectionis Domine Deus meus *redemptio mea*: ſtillabit lingua mea *juſtitiam tuam.* 17 Domine labia mea aperi in lege: & os meum annunciabit laudem tuam. 18 Quoniam non optabis ſacrificia ſancta: holocauſtum quoque ſi dedero, non voles. 19 Sacrificia ſancta Dei anima contrita, cor contritum & concuſſum Deus non deſpicies. 20 Fac benignè in voluntate tua cum Sion: ædificabis muros Jeruſalem. 21 Tunc acceptabis *ſacrificia* juſtitiæ, oblationem *&* *holocauſtum*; tunc ponent ſacerdotes ſuper altare tuum vitulos.

PSAL. LII.

1 2 Ad laudandum in intellectu bono per manus Davidis: Quando acceſſit Doeg Idumæus & nunciavit Sauli, & dixit ei: Venit David in domum Achimelech.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܢܐ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܚܛܐ ܘܩܛܠܗ ܠܐܘܪܝܐ. * ܘܠܢ ܕܝܢ
2 ܡܬܚܘܐ ܡܠܦܢܘܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ. ܦܬܓܡܐ ܡܐ. * ܪܚܡ ܥܠܝ ܐܠܗܐ ܐܝܟ 3
4 ܛܝܒܘܬܟ: ܘܐܝܟ ܣܘܓܐܐ ܕܪܚܡܝܟ ܥܛܝ ܚܛܗܝ. * ܐܣܓܝ ܐܚܠܠܢܝ ܡܢ ܥܘܠܝ: ܘܡܢ
5 ܚܛܗܝ ܕܟܝܢܝ. * ܡܛܠ ܕܣܟܠܘܬܝ ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ: ܘܚܛܗܝ ܠܘܩܒܠܝ ܐܢܘܢ ܒܟܠܙܒܢ. * ܠܟ 6
ܒܠܚܘܕܝܟ ܚܛܝܬ: ܘܒܝܫܬܐ ܩܕܡܝܟ ܥܒܕܬ. ܡܛܠ ܕܬܙܕܕܩ ܒܡܠܬܟ ܘܬܙܟܐ ܒܕܝܢܝܟ:
7 * ܡܛܠ ܕܒܥܘܠܐ ܐܬܒܛܢܬ ܘܒܚܛܗܐ ܒܛܢܬܢܝ ܐܡܝ: * ܐܢܬ ܕܝܢ ܟܐܢܘܬܐ ܪܚܡܬ. 8
9 ܘܟܣܝܬܐ ܕܚܟܡܬܟ ܐܘܕܥܬܢܝ: * ܪܘܣ ܥܠܝ ܒܙܘܦܐ ܘܐܬܕܟܐ. ܬܚܠܠܢܝ ܒܗ ܘܡܢ ܬܠܓܐ
10 ܐܚܘܪ: * ܐܣܒܥܢܝ ܒܒܣܝܡܘܬܟ ܘܒܚܕܘܬܟ. ܘܢܚܕܘܢ ܓܪܡܝ ܡܟܝܟܐ: * ܐܗܦܟ ܐܦܝܟ 11
12 ܡܢ ܚܛܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܣܟܠܘܬܝ ܥܛܝ: * ܠܒܐ ܕܟܝܐ ܒܪܝ ܒܝ ܐܠܗܐ. ܘܪܘܚܐ ܬܪܝܨܬܐ
13 ܚܕܬ ܒܓܘܝ: * ܠܐ ܬܪܚܩܝܢܝ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܪܘܚܟ ܕܩܘܕܫܐ ܠܐ ܬܣܒ ܡܢܝ: * ܐܠܐ ܐܗܦܟ ܠܝ 14
15 ܒܣܝܡܘܬܟ ܘܦܘܪܩܢܟ. ܘܪܘܚܟ ܡܫܒܚܬܐ ܬܣܡܟܝܢܝ: * ܕܐܠܦ ܠܥܘܠܐ ܐܘܪܚܟ. ܘܚܛܝܐ
16 ܠܘܬܟ ܢܬܦܢܘܢ. * ܦܨܢܝ ܡܢ ܕܡܐ ܐܠܗܐ ܐܠܗܗ ܕܦܘܪܩܢܝ. ܘܢܫܒܚ ܠܫܢܝ
17 ܙܕܝܩܘܬܟ: * ܡܪܝܐ ܦܬܚ ܠܝ ܣܦܘܬܝ. ܘܦܘܡܝ ܢܙܡܪ ܬܫܒܚܬܟ: * ܡܛܠ ܕܠܐ ܨܒܝܬ 18
19 ܒܕܒܚܐ. ܘܠܐ ܒܩܘܪܒܢܐ ܓܡܝܪܐ ܐܬܪܥܝܬ: * ܕܒܚܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܪܘܚܐ ܡܟܝܟܬܐ. ܠܒܐ
20 ܬܒܝܪܐ ܐܠܗܐ ܠܐ ܫܐܛ: * ܐܛܐܒ ܒܨܒܝܢܟ ܠܨܗܝܘܢ. ܘܒܢܝ ܫܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ:
21 * ܗܝܕܝܢ ܬܨܒܐ ܒܕܒܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܘܒܩܘܪܒܢܐ ܓܡܝܪܐ. ܗܝܕܝܢ ܢܣܩܘܢ ܬܘܪܐ ܠܡܕܒܚܟ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܢܒ *

1 2 * ܕܕܘܝܕ. ܡܟܣ ܒܗ ܠܟܠܗܘܢ ܙܢܝ ܒܝܫܐ: * ܘܡܚܘܐ ܥܘܩܪܗܘܢ. ܦܬܓܡܐ ܟܐ.

PSAL. LI.

1 2 *Davidis. Quum peccavit & occidit Uriam. Nobis autem ſignificatur documentum, & confeſſio. Verſ.* 41.

3 Miſerere mei Deus ſecundùm bonitatem tuam, & ſecundùm multitudinem miſerationum tuarũ dele peccata mea. 4 Multiplica lavare me ab iniquitate mea, & à peccatis meis munda me. 5 Quoniam deliria mea ego novi, & peccata mea ex adverſo mihi ſunt omni tempore. 6 In te ſolum peccavi, & mala coram te feci; quoniam juſtificaberis in verbo tuo, & vinces in judiciis tuis. 7 Quoniam in iniquitate conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea. 8 Tu autem æquitatem dilexiſti, & abſcondita ſapientiæ tuæ nota feciſti mihi. 9 Aſperge me hyſſopo & mundabor: lava me eâdem, & nive candidior ero. 10 Satia me voluptate tuâ & lætitiâ tuâ, & gaudebunt oſſa mea humilia. 11 Averte faciem tuã à peccatis meis, & omnes ſtultitias meas dele. 12 Cor mundũ crea in me Deus, & ſpiritũ rectum innova intra me. 13 Ne projicias me à conſpectu tuo, & ſpiritum tuum ſanctum ne ſumas à me. 14 Sed reſtitue mihi ſuavitatem tuã & ſalutem tuã, & ſpiritus tuꝰ glorioſus fulciat me. 15 Ut doceam iniquos viam tuã, & peccatores ad te convertantur. 16 Libera me à ſanguine Deus meus, Deus ſalutis meæ: & laudabit lingua mea juſtitiam tuam. 17 Domine aperi mihi labia mea, & os meũ canet laudes tuas. 18 Quoniam non delectaris ſacrificiis, neque holocauſtis perfectis placaris. 19 Sacrificia Deo, ſpiritus eſt humilis: cor contritum Deus non deſpicit. 20 Benefac ex beneplacito tuo Sioni, & ædifica muros Jeruſalem. 21 Tum oblectaberis ſacrificiis juſtitiæ, holocauſtis perfectis: tunc aſcendent boves ſuper aram tuam.

PSAL. LII.

1 2 *Davidis. Arguit in eo omnes mores pravos; Et docet extirpationem eorum. Verſ.* 21.

Verſio VULG. LAT.

1 In finem, Pſalmus David,
2 Cùm venit ad eum Nathan Propheta,
quando intravit ad Bethſabee.
(2. *Reg.* 12.) L.

3 Miſerere meî, Deus, ſecundùm ma-
gnam miſericordiam tuam: Et ſe-
cundùm multitudinem miſerationum tu-
4 arum, dele iniquitatem meam. Ampliùs
lava me ab iniquitate mea: & à peccato
5 meo munda me. Quoniam iniquitatem
meam ego cognoſco: & peccatum meum
6 contra me eſt ſemper. Tibi ſoli peccavi,
& malum coram te feci: ut juſtificeris in
ſermonibus tuis, & vincas cùm judicaris.
7 Ecce enim in iniquitatibus conceptus
ſum: & in peccatis concepit me mater
8 mea. Ecce enim veritatem dilexiſti: in-
certa & occulta ſapientiæ tuæ manife-
9 ſtâſti mihi. Aſperges me hyſſopo, & mun-
dabor: lavabis me, & ſuper nivem de-
10 albabor. Auditui meo dabis gaudium &
lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.
11 Averte faciem tuam à peccatis meis: &
12 omnes iniquitates meas dele. Cor mun-
dum crea in me, Deus: & ſpiritum re-
13 ctum innova in viſceribus meis. Ne pro-
jicias me à facie tua: & ſpiritum ſanctum
14 tuum ne auferas à me. Redde mihi læti-
tiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali
15 confirma me. Docebo iniquos vias tu-
16 as: & impii ad te convertentur. Libera
me de ſanguinibus, Deus, Deus ſalutis
meæ: & exultabit lingua mea juſtitiam
17 tuam. Domine, labia mea aperies: &
os meum annuntiabit laudem tuam.
18 Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſ-
ſem utique: holocauſtis non delectabe-
19 ris. Sacrificium Deo ſpiritus contribu-
latus: cor contritum & humiliatum, De-
20 us, non deſpicies. Benignè fac, Domine,
in bonâ voluntate tua Sion; ut ædificen-
21 tur muri Jeruſalem. Tunc acceptabis
ſacrificium juſtitiæ, oblationes, & holo-
cauſta: tunc imponent ſuper altare tu-
um vitulos.

1 In finem, intellectûs David,
2 Cùm venit Döeg Idumæus, & nuntiavit
Sauli; Venit David in domum Achi-
melech. (1. *Reg.* 22. 9.) LI.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

1 Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, 2 Ἐν τῷ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Νάθαν τὸν προφήτην,
ἡνίκα εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβεέ. ν΄.

3 Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. 4 Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. 5 Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. 6 Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα· ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. 7 Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. 8 Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. 9 Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. 10 Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, 11 ἀγαλλιάσονται ὀστᾶ τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. 12 Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. 13 Μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. 14 Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. 15 Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσι. 16 Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ 17 γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. Κύριε τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν 18 σου. Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν, ὁλο-19 καυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. 20 Ἀγάθυνον κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιὼν, καὶ οἰ-21 κοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν, καὶ ὁλοκαυτώματα, τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

1 Εἰς τὸ τέλος συνέσεως τῷ Δαυίδ, 2 Ἐν τῷ ἐλθεῖν Δωὴκ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαοὺλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ, Ἦλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ. να΄.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

1 2 In finem, Pſalmus ipſi David, Cùm venit ad eum Nathan *Propheta*, quando intravit [a] ad (a) [b] Berſabee. L.

3 1 Miſerere (b) meî, Deus, ſecundùm magnam miſericordiam tuam: 2 Et ſecundùm multitudinem miſerationum tuarũ, dele iniquitatẽ meã. 4 3 [c] Ampliùs lava me ab iniquitate mea; & à peccato meo munda me. 5 4 Quoniam iniquitatẽ meam ego cognoſco: & peccatum meum coram me eſt ſemper. 6 5 Tibi ſoli peccavi, & malum coram te feci: ut juſtificeris in ſermonibus tuis, & (c) vincas, cum judicaris. 7 6 Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis (d) concepit me mater mea. 8 7 Ecce enim veritatem (e) dilexiſti: [d] incerta & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtâſti mihi: 9 8 Aſperges me hyſſopo, & mundabor: lavabis me, & ſuper nivem dealbabor. 10 9 (f) Audire me facies exultationem & lætitiam: exultabunt oſſa [e] humiliata. 11 10 Averte faciem tuam à peccatis meis, & omnes iniquitates meas [f] dele. 12 11 Cor mundũ crea in me, Deus, et ſpiritum rectum innova in viſceribus meis. 13 12 Ne projicias me à facie tua: & ſpiritum ſanctum tuum ne (g) auferas à me. 14 13 Redde mihi exultationem [g] ſalutaris tui: & ſpiritu principali confirma me. 15 14 [h] Docebo iniquos vias tuas: & impii ad te convertentur. 16 15 Libera me de ſanguinibus, [i] Deus, Deus ſalutis meæ: (h) exultabit lingua mea [k] juſtitiam tuam. 17 16 Domine, labia mea aperies; et os meum annuntiabit laudem tuam. 18 17 Quoniam, ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem utique: holocauſtis non delectaberis. 19 18 Sacrificium Deo ſpiritus [l] contribulatus: cor (i) contritum, et humiliatũ Deus non deſpiciet. 20 19 (k) Benignè fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut ædificentur muri Hieruſalem. 21 20 Tunc acceptabis ſacrificiũ juſtitiæ oblationẽ, et holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.

MS. Æthiop. Pocock. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto: Amen.

1 2 In finem, intellectûs ipſi David, Cùm venit Doec Idumæus, & annuntiavit Sauli, & dixit ei; Venit David in domum (*a*) Abimelech. LI.

Verſio ÆTHIOPICA.

1 ፍጻሜ፡መዝሙር፡ዘደዊት፡አመ፡መጽ
2 አ፡ኀቤሁ፡ናታን፡ነቢይ፡ዘአመ፡ቦ
አ፡ኀቤሁ፡ለአበሰቢ፡፡

3 ሣ ተሣሀለኒ፡ እግዚኦ፡ በከመ፡ ዐበየ፡ሣህል 1
ከ፡፡÷ ወበከመ፡ብዝኀ፡ምሕረትከ፡ደም 2
ስስ፡ኃጢአትየ፡፡÷ ሕፅበኒ፡ወአንጽሐኒ፡ 3
4 እምኃጢአትየ ፡፡ ወእምአበሳየኒ፡ አንጽሐ
ኒ፡፡÷ እስመ፡ለልየ፡ አአምር፡ ጌጋይየ፡፡ 4
ወኃጢአትየኒ፡ ቅድሜየ፡ ውእቱ፡ በኵሉ፡
5 ጊዜ፡፡÷ ለከ፡ለባሕቲትከ፡አበስኩ፡ወለኩ 5
6 የኒ፡ ባቅድሜከ፡ገበርኩ፡፡ከመ፡ ትጽደቅ፡በ
ነቢብከ፡ ወትማዕ፡ በኵነኔከ፡፡÷ እስመ፡ 6
ናሁ፡ በኃጢአት፡ ተፀነስኩ፡፡ወበዓመፃ፡ወለ
7 ደተኒ፡እምየ፡፡÷ እስመ፡ ናሁ፡ ጽድቀ፡አ 7
ፍቀርኩ፡፡ዘኢ፡ይትነበብ፡ ኅቡአ፡ ጥበብከ፡
8 አይደዕከኒ፡፡÷ ትነዝኀኒ፡ በአዛብ፡ወእነ 8
ጽሕ፡፡ተኃፅበኒ፡ እምበረድ፡ እጸዐዱ፡፡÷
ቲሰምዐኒ፡ትፍሥሕተ፡ ወሐሤተ፡፡ወይትፌ 9
9 ሥሑ፡አዕጽምተ፡ጸድቃን፡፡÷ ሚጥ፡ገጸ 10
ከ፡ እምኃጢአትየ፡፡ወደምስስ፡ ሊተ፡ ኵ
10 ሎ፡አበሳየ፡፡÷ ልበ፡ንጹሐ፡ፍጥር፡ሊተ፡ 11
እግዚኦ፡፡መንፈሰ፡ርቱዐ፡ ሐድስ፡ ውስተ፡ከ
11 ርሠየ፡፡÷ ኢትግድፈኒ፡ እምቅድመ፡ ገ 12
ጽከ፡፡ወመንፈስከ፡ቅዱስ፡ ኢታውፅእ፡ እም
ላዕሌየ፡፡÷ ዕሥየኒ፡ ፍሥሐ፡ወአድኅኖተ 13
12 ከ፡፡ወበመንፈስ፡ኢዚዝ፡ አጽንዐኒ፡፡÷ ከ 14
13 መ፡እመህሮሙ፡ ለኃጥአን፡ ፍኖተከ፡፡ወረሲ
ዓን፡ይትመየጡ፡ ኀቤከ፡፡÷ አድኅነኒ፡እ 15
ምደም፡እግዚአብሔር፡ አምላከ፡ መድኃኒ
14 ትየ፡፡ ይትፌሣሕ ፡ ልሳንየ ፡ በጽድቅ ፡ ዚአ
15 ከ፡16እግዚኦ፡፡ትከሥት፡ከናፍርየ፡ወአፉየ፡ 16
ያየድዕ፡ስብሐቲከ፡፡÷ ሶበሰ፡ፈቀድከ፡መ 17
16 ሥዋዕተኒ፡እምወሀብኩ፡፡ወጽንሐሒኒ፡ኢት
ሠምር፡፡÷ መሥዋዕቱ ፡ ለእግዚአብሔ 18
17 ር፡መንፈስ፡ የዋህ፡፡ልበ፡ ትሑት፡ ወየዋህ፡ኢ
ይሜንን፡እግዚአብሔር፡፡÷አሠንዮ፡እግዚ 19
18 ኦ፡በሠምረትከ፡ለጽዮን፡፡ወይትሐነጻ፡አረ
ፋቲሃ፡ ለኢየሩሳሌም፡፡÷ አመ፡ ትሠም 20
ር ፡ መሥዋዕተ ፡ ጽድቅ፡፡ መባእኒ ፡ ቍርባ
19 ኒኒ፡፡አሚሃ፡ የዐርጉ፡ ውስተ፡ ምሥዋዒከ፡
አልህምተ፡፡÷
20 ስብሐት ፡ ለአብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቀ
ዱስ፡አሜን፡፡÷
21

ፍጻሜ፡ዘበ፡አእምሮ፡ዘደዊት፡ዘአመ፡
1 2 መጽአ፡ደይቅ፡ኤደማዊ፡ወነገሮ፡ለሳኦል፡ወ
ይቤሎ፡ማጽአ፡ደዊት፡ቤተ፡ለአቤሜሌክ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. *PSAL. L.* [a] ad eum de [b] Abſabi. [c] Lavans purga me [d] inenarrabilia & occulta [e] rectificata. [f] dele mihi. [g] & ſalutare tuum: & ſpiritu morigero [h] Ut doceam peccatores [i] Domine, [k] in juſtitia tua. [l] ſimplex: cor

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* المزمور الخمسون *

1 * لداود قاله لما قتل اوريا * واتاه ناثان النبي وبكته على ذلك * كب استيخن *
2
3 * ارحمني يا الله كعظيم رحمتك * ومثل كثرة رافتك امحوا ذنبي * وتغسلني كثيرا من اثمي *
4
5 وطهرني من خطيتي * لاني عارف اثمي وخطيتي امامي في كل حين * لك وحدك اخطات
6
7 والشر قدامك صنعت * لكي تصدق في اقوالك وتغلب اذا حوكمت * لاني هاانذا بالاثم حبل
8 بي * وبالخطايا ولدتني امي * لانك ها انت هويت العدل * اعلمتني خفايا وبواطن حكمتك *
9
10 تنضح علي زوفك فانقا * وتغسلني فابيض مثل الثلج * سمعني سرورا وفرحا * وتبتهج عظامي
11
12 المتواضعة * اصرف وجهك عن خطاياي * وجميع اثامي امحوها يا الله * قلبا طاهرا تخلق
13 في يا الله * وروحا مستقيما جدده في باطني * لا تطرحني من بين يديك * ولا تنزع عني روح
14
15 قدسك * اعطني بهجة خلاصك * وبروح قادر تسندني * لاعلم المخالفين طرقك * واليك يرجع
16
17 المنافقون * خلصني من الدماء يا الله اله خلاصي * ليسبح بعدلك لساني * يا رب تفتح شفتي
18 فينطق فمي بتسبحتك * لانك لو شيت الذبائح لكنت اعطيها * وايضا محرقات السواء لم تسر
19
20 بها * ذبائح الله ارواح متواضعة قلب منسحق متواضع هذا يا الله لا ترذله * انعم يا رب على
21 صهيون بمسرتك * وابن حصون يروسليم * حينيذ تسر بذبائح العدل والوفود الكاملة * حينيذ
يرفع العجول على مذابحك * الليلويا *

1 * المزمور الحادي والخمسون *

2 * فهم لداود حين جاء دويك الادومي واخبر ساوول ان داود قد جاء الي
بيت ابيمالخ * استيخن يط *

PSAL. L.

Davidi, quem dixit quum inter- 1
fecit Uriam, Et venit ad eum Na- 2
than propheta, eúmque ob id cor-
ripuit, Verſ. 22.

*Miſerere mei O Deus, ſecundùm 3
magnitudinem miſericordiæ tuæ,
& ſecundùm multitudinem pietatis tuæ
deleas culpam meam. Et laves me mul 4
tùm ab iniquitate mea, & mundes me à
peccato meo. Quia ego gnarus ſum ini- 5
quitatis meæ, & peccatum meum coram
me eſt omni momento. Tibi ſoli peccavi, 6
& malum coram te commiſi: ut verax ſis
in ſermonibus tuis, & vincas cùm judi-
catus fueris. Nam ecce ego in iniquitate 7
conceptus ſum, & in peccatis genuit me
mater mea. Quoniam ecce tu voluiſti æ- 8
quitatem, docuiſti me ſecreta & interna
ſapientiæ tuæ. Aſpergas me hyſſopo tuâ, 9
& mundabor: laveſque me, & albeſcam
ut nix. Audire fac me exultationem & 10
gaudium, & exhilarabuntur oſſa mea hu-
miliata. Averte faciem tuam à peccatis 11
meis, & univerſa ſcelera mea deleas, O
Deus. Cor mundum crees in me, O Deus, 12
& ſpiritum rectum innova in præcordiis
meis. Ne abjicias me à conſpectu tuo, & 13
ne ſpolies me Spiritu ſanctitatis tuæ. Da 14
mihi hilaritatem ſalutis tuæ, & ſpiritu
potenti confirma me. Ut doceam inobe- 15
dientes vias tuas, & ad te convertantur
impii. Libera me de ſanguinibus, O Deus, 16
Deus ſalutis meæ: ut celebret æquitatem
tuam lingua mea. O Domine, aperias la- 17
bia mea, & pronuntiabit os meum laudem
tuam. Quoniam ſi velles ſacrificia, ſanè 18
offerrẽ ea: at ne quidẽ holocauſtis aſſatio-
nis oblectaris. Sacrificia Dei, ſpiritus hu- 19
miliatus: cor contritũ, humiliatum, hoc Deus
non deſpicies. Benefac, O Domine, Sioni 20
voluntate tuâ, & ædifica arces Jeruſa-
lem. Tunc oblectaberis ſacrificiis æquita- 21
tis, & holocauſtis perfectis: tunc attol-
lentur vituli ſuper altaria tua. Alleluja.*

PSAL. LI. 1
Intellectus Davidi. Quum venit 2
Doec Idumæus et retulit Sauli Da-
videm veniſſe in domum Abime-
lech. Verſ. 19.

תהלים : נב

Pravitates .die omni Dei misericordia ? potens ô malitia *in gloriaberis* Cur
3 מַה־תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת
malum Dilexisti .dolum faciens acuta novacula sicut : tua lingua *cogitabit*
4 5 תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָּע
verba *omnis* Dilexisti .Selah , justitiam loqui quàm mendacium : *bono præ*
6 מִטּוֹב שֶׁקֶר מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־
, te *conteret æternum* in : te destruet Deus Etiam .dolosa lingua devorationis
7 בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃ גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ
videbunt Et .Selah , viventium terra è te eradicabit & : tabernaculo è te *abradet* &
8 וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃ וְיִרְאוּ
non vir Ecce .ridebunt eum super & ; timebunt & , justi
9 צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא
est roboratus ; *suæ opulentiæ multitudine in* fidit & , suam fortitudinem Deum posuit
יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז
misericordia in speravi : Dei domo in *frondosa* olea sicut ego Et .sua pravitate in
10 בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־
: fecisti quoniam , seculum in tibi Confitebor .*perpetuum* & ,seculum Dei
11 אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃ אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ
.tuis misericordibus coram bonum quoniam ,tuum nomen expectabo &
וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִּי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

PSAL. LIII. נג

: suo corde in stultus Dixit .David ipsi *Maschil* ,Machalath super Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ
non ,iniquitatem fecerunt abominabilem & ,corruperunt : Deus Non
אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין
,hominum filios super prospexit cœlis è Deus .bonum *faciens*
3 עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
, retrocessit ille *Omnis* .Deum requirens ; intelligens sit an *videndum ad*
4 לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג
cognoverunt Nonne .unus etiam non ; bonum *faciens* non , *fœtuerunt* pariter
5 יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ
Deum : panem *comederunt* , meum populum *edentes* , iniquitatem operantes
פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים
Deus quoniam ,timor fuit non , timore timuerunt Ibi .invocaverunt non
6 לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד כִּי־אֱלֹהִים
Quis .eos sprevit Deus quoniam,affecisti pudore:te *obsidentis* ossa dispersit
7 פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ הֱבִשֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי
? sui populi captivitatem *Deum convertendo in* , Israel salutes Sijon ex dabit
יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ
.Israel lætabitur ,Jahacob exultabit
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

תרגום TARGUM.

3 מַה תִּשְׁתַּבַּח בְּלִישָׁנָא בִישָׁא גִּבַּר לְמִשְׁדֵּי אֲדַם
4 וְכָאֵה חִסְדָא דֶאֱלָהָא כָּל יוֹמָא׃ אַתְרְנוּשְׁתָּא
תַּחֲשֹׁב בְּלִבָּךְ לִישָׁנָךְ הֵיךְ אוּמַל חָרִיף עֲבִיד
5 מִלֵּי מַלְשִׁינוּתָא׃ רְחֵמְתָּא בִּישׁ מִן טַב שִׁקְרָא
6 מְמַלְּלָא צִדְקְתָא לְעָלְמִין׃ רְחֵמְתָּא כָּל מִלֵּי
7 סַלְעֲמִיתָא לִישָׁנָא דִנְכִילוּ׃ לְחוּד אֱלָהָא
יְתָרְעָנָךְ לְעָלְמִין יְתַבְּרִנָךְ וִישַׁלְטְלִנָךְ מִלְּמִתַּב
בְּמַשְׁכְּנָא וְיִתְלְשִׁנָךְ מִן אֲרַע חַיַּיָא לְעָלְמִין׃
8 וְיֶחֱמוּן צַדִּיקַיָא בְּפוּרְעָנוּתָא דְרַשִׁיעַיָא וְיִדְחֲלוּן
9 מִן קֳדָם יְיָ וְאַמְטוּלְתֵיהּ יְגַחְכוּן׃ וְיֵימְרוּן הָא
גַבְרָא דְלָא שַׁוִּי מֵימְרָא דַייָ עוּשְׁנֵיהּ סְבַר
10 בְּעָתְרֵיהּ עֲשִׁין בְּמָמוֹנֵיהּ׃ וַאֲנָא הֵיךְ אִילָן זֵיתָא
עֲבוּף בְּבֵית מַקְדַּשׁ אֱלָהָא סְבָרִית בְּחִסְדָא
11 דֶאֱלָהָא לְעָלְמֵי עָלְמִין׃ אוֹדֶה קֳדָמָךְ לְעָלַם
אֲרוּם עֲבַדְתְּ פּוּרְעָנוּת דִּינִי וַאֲמַתִּין שְׁמָךְ אֲרוּם
טַב קֳבֵל חֲסִידָךְ׃

נג

1 לְשַׁבָּחָא עַל פּוּרְעָנוּת דְּרַשִׁיעַיָא דִּי מְפַסִּין שְׁמָא
2 דְּקִירִיס שִׂכְלָא טָבָא עַל יַד דָּוִד׃ אֲמַר נְבַל
בְּלִבֵּיהּ לֵית אֱלָהָא פְּרַע מִנֵּיהּ מְטוּל הֵיכְנָא
חַבִּילוּ רַשִׁיעַיָא אוֹרְחַתְהוֹן רְחִיקוּ מִן טָבְתָא
3 דְּאִשְׁתְּכַח בְּהוֹן עַוְלָא לֵית דְּעָבֵד טָב׃ בְּרַם
אֱלָהָא מִשְּׁמַיָּא אוֹדִיק עַל בְּנֵי אֱנָשָׁא לְמֶחֱמֵי
הַאִית דִּי יַשְׂכִּיל בְּאוֹרָיְתָא תָּבַע אוּלְפַן מִן קֳדָם
4 יְיָ׃ כּוּלְהוֹן זָרוּ כַּחֲדָא אִטַּנְפוּ לֵית דְּעָבֵד טָב
5 לֵית אֲפִילוּ חַד׃ הֲלָא יָדְעוּן כָּל עָבְדֵי שִׁקְרָא
דְּמִן קֳדָמוֹי מִתְיְהִיב מְזוֹנָא וּמָה דֵין אָכְלֵי עַמִּי
6 סָעֲדִין לַחְמָא שְׁמָא דַייָ לָא בָרְכוּ׃ תַּמָּן דְּחַלוּ
דְּלוּחָא מִן פְּסִילֵיהוֹן דְּלֵית בְּהוֹן צְרוֹךְ לְמִדְלַח
אֲרוּם אֱלָהָא מְבַדַּר תְּקוֹף מַשְׁרִית חַיָּבַיָּא
7 בְּהַתְחָתָא אֲרוּם מֵימְרָא דַייָ רַחְקִנּוּן׃ מַן הוּא
דִּיהַב מִן צִיּוֹן פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל אֱלָהֵן יְיָ כַּד
יְחוּר מֵימְרָא דַייָ גָּלוּת דְּעַמֵּיהּ יְרַנֵּן דְּבֵית יַעֲקֹב
יֶחְדֵּי דְּבֵית יִשְׂרָאֵל׃

PARAPH. CHALD. Vers. Lat.

3 Quid gloriaris in lingua iniqua potens ad effundendum sanguinem justum ? 4 misericordia Dei adest tota die. Obmurmurationem cogitabis in corde tuo : lingua tua, sicut novacula acuta, verba facit 5 detractionis. Dilexisti malum, magis quàm bonum : mendacium magis, quàm loqui 6 puritatem in perpetuum. Dilexisti omnia 7 verba voracitatis, lingua dolosa. Ideò Deus destruet te in æternum : dissipabit te, & migrare te faciet, ne habites in tabernaculo ; & eradicabit te de terra vitæ 8 in æternum. Et inspicient justi punitionem *impreborum*, & timebunt ab aspectu 9 Dñi, & propter eum ridebunt. Et dicent: Hic est homo, qui non posuit verbum Dñi fortitudinem suam; speravit verò in divitiis suis, fortis factus est in opulentia sua. 10 At ego sicut arbor olivæ frondosæ in domo sancta Dei, confisus sum in misericor- 11 dia Dei in secula seculorum. Confitebor tibi in seculum, quoniam execut⁹ es ultionem judicii mei, & expectabo nomen tuum, quoniam bonum est coram piis tuis.

1 Ad laudandum, ob retributionem impiorum blasphemantium nomen Domini, intellectus bonus per manum Davidis.

PSAL. LIII.

2 Dixit nequam in corde suo, Non est Deus; ulciscere de illo, quandoquidem corruperunt impii vias suas, elongati sunt à bono, inventa est in eis inquitas : non est qui operetur bonum. 3 Veruntamen De⁹ de cœlis prospexit super filios hominum, ut videret an esset intelligens in lege, quærens eruditionem à conspectu Dei. 4 Omnes retrocesserunt, simul inquinati sunt; non est qui faciat bonum, ne unus quidem. 5 Nunquid non cognoscent qui operantur iniquitatem, quod à conspectu ejus datur nutrimentum ? ecquid hoc est ? devorantes populum meum pane manducato, nomen Domini non benedixerunt. 6 Ibi timuerunt timore inter idola sua, in quibus non est causa cur timeantur ; quoniam Deus qui dissipas robur exercituum flagitiosorum ; confudisti [*eos*:] verbum enim Dñi eos execrationi habuit. 7 Quis ille est qui dabit de Sion *redemptiones* Israel, *nisi Dominus?* quando reduxerit *verbum Domini* captivitatem populi sui, exultabit dom⁹ Jaacob, lætabitur dom⁹ Israel.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

3 * ܠܡܢܐ ܡܫܬܒܗܪܬ ܒܒܝܫܘܬܐ ܓܢܒܪܐ. ܘܥܠ ܙܟܝܐ ܟܠܝܘܡ * ܥܘܠܐ ܡܬܚܫܒ
4 5 ܠܫܢܟ: ܘܐܝܟ ܡܣܦܪܐ ܕܡܫܚܠ ܥܒܕܬ ܢܟܠܐ. * ܪܚܡܬ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܛܒܬܐ: * ܫܘܒܚܐ *
6 ܘܕܓܠܘܬܐ ܡܢ ܡܡܠܠܐ ܕܩܘܫܬܐ. * ܫܘܒܚܐ * * ܪܚܡܬ ܟܠܗ ܡܡܠܠܝܢ ܥܘܠܐ:
7 ܘܠܫܢܐ ܢܟܝܠܬܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܥܩܪܟ ܐܠܗܐ: ܘܢܫܕܝܟ ܠܥܠܡ ܡܢ ܡܫܟܢܟ:
8 ܘܥܩܪܟ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܚܝܐ: * ܫܘܒܚܐ * * ܢܚܙܘܢ ܙܕܝܩܐ ܘܢܚܕܘܢ. ܘܢܣܒܪܘܢ ܒܡܪܝܐ:
9 ܘܢܐܡܪܘܢ * ܗܢܘ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܣܡ ܠܐܠܗܐ ܣܒܪܗ. ܐܠܐ ܐܬܬܟܠ ܥܠ ܣܘܓܐܐ ܕܥܘܬܪܗ
10 ܘܐܬܪܘܪܒ ܒܩܢܝܢܗ: * ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܙܝܬܐ ܡܫܒܚܬܐ ܒܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܣܒܪܬ ܒܛܝܒܘܬܗ
11 ܕܐܠܗܐ: ܠܥܠܡ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ. * ܐܘܕܐ ܠܟ ܠܥܠܡ ܕܥܒܕܬ: ܘܐܟܪܙ ܫܡܟ ܠܕܪ
ܕܪܝܢ ܩܕܡ ܙܕܝܩܝܟ.

3 AD quid gloriaris in malitia gigas, & adversùs innocentem quotidie 4 Iniquitatem meditatur lingua tua, & perinde ac novacula exacuata fecisti dolum ? 5 Dilexisti mala præ bonis, * *Diapsalma* * & mendacium præ sermone veritatis. * *Diapsalma.* * 6 Amâsti omnes qui loquuntur iniquitatem & linguas dolosas. 7 Propter hoc eradicabit te Deus, téque dejiciet in æternum de tabernaculo tuo, & radicem tuā de terra viventium; * *Diapsalma.* * 8 Ut videant justi, & lætentur, ac sperent in Domino, dicántque; 9 Iste est homo qui non constituit Deum spem suā, sed confisus est in multitudine divitiarum suarum, & superbivit propter opes suas. 10 At ego sicut oliva laudabilis in domo Dei speravi in bonitate Dei in æternum & in seculum seculorum. 11 Confitebor tibi in sempiternum, quoniam fecisti: & prædicabo nomen tuum in generationem generationum coram justis tuis.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܢܓ *

1 * ܕܐܚܝܬܘܦܠ ܕܝܗܒ ܡܠܟܐ ܠܐܒܫܠܘܡ ܕܢܪܕܘܦ ܒܬܪ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ ܘܢܩܛܠܝܘܗܝ. ܘܗܦܟ
ܥܘܠܗ ܒܪܫܗ ܘܡܝܬ. ܘܥܠܝܢ ܕܝܢ ܪܡܙ ܠܢ ܓܠܝܢܐ ܕܦܪܘܩܐ ܘܚܐܪܘܬܐ ܕܡܢ ܥܡܡܐ ܕܠܐ
ܐܠܗܐ. ܦܣܘܩܐ ܝܘ.
2 * ܐܡܪ ܥܘܠܐ ܒܠܒܗ ܕܠܝܬ ܐܠܗܐ: ܐܬܚܒܠܘ ܘܐܣܬܝܒܘ
3 ܒܥܘܠܗܘܢ. ܘܠܝܬ ܕܥܒܕ ܛܒܬܐ: * ܐܠܗܐ ܐܕܝܩ ܡܢ ܫܡܝܐ ܥܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܕܢܚܙܐ
4 ܐܢ ܐܝܬ ܕܡܣܬܟܠ ܘܒܥܐ ܠܐܠܗܐ: * ܟܠܗܘܢ ܣܛܘ ܐܟܚܕܐ ܘܐܣܬܝܒܘ. ܘܠܝܬ ܕܥܒܕ
5 ܛܒܬܐ ܐܦܠܐ ܚܕ: * ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝ ܥܘܠܐ. ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܝ
6 ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܠܚܡܐ: ܘܠܐܠܗܐ ܠܐ ܩܪܘ. * ܬܡܢ ܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ: ܐܝܟ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܕܚܠܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܒܕܪ ܓܪܡܝܗܘܢ: ܐܝܠܝܢ ܕܫܦܪܝܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܒܗܬܘ. ܡܛܠ
7 ܕܐܠܗܐ ܐܣܠܝ ܐܢܘܢ: * ܡܢ ܢܬܠ ܡܢ ܨܗܝܘܢ ܦܘܪܩܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܡܐ ܕܡܗܦܟ ܡܪܝܐ
ܫܒܝܬܐ ܕܥܡܗ: ܢܪܘܙ ܝܥܩܘܒ ܘܢܚܕܐ ܐܝܣܪܝܠ.

PSAL. LIII.

1 *De Abitophil, qui consilium dedit Absalomi ut insequeretur Davidem patrem suum, eúmque intersiceret, at recidit scelus ejus in caput suum ac mortuus est. Quòd autem ad nos, innuit nobis revelationem Salvatoris, & libertatem à populis atheis. Vers.* 16.

2 DIcit iniquus in corde suo, non est Deus. Corrupti sunt & contaminati sunt in iniquitate sua, & non est qui faciat bonum. 3 Deus prospexit è cœlo sup filios hominis, ut videret num esset quis intelligens & requirens Deum. 4 Omnes aberrârunt simul ac polluti sunt, & non est qui operatur bonum, ne unus quidem. 5 Et non cognoverunt omnes operantes iniquitatem, qui comedebant populum meum comestione panis, & Deum non invocaverunt. 6 Ibi timuerunt timore ubi non erat timor, quia Deus dissipavit ossa eorum; Nam ii qui placent hominibus, confusi sunt: quoniam Deus aspernatus est eos. 7 O quis dabit de Sion salutem Israeli ? Cum averterit Dominus captivitatem populi sui, exultabit Jacob, & lætabitur Israel.

Verſio VULG. LAT.

3 QUid gloriaris in malitia, qui potens
4 es in iniquitate? Totâ die injuſtitiam
cogitavit lingua tua: ſicut novacula
5 acuta, feciſti dolum. Dilexiſti malitiam
ſuper benignitatem; iniquitatem magis
6 quàm loqui æquitatem. Dilexiſti omnia
verba præcipitationis, lingua doloſa.
7 Propterea Deus deſtruet te in finem: evellet
te, & emigrabit te de tabernaculo
tuo; & radicem tuam de terra viventium.
8 Videbunt juſti, & timebunt, &
9 ſuper eum ridebunt, & dicent; Ecce homo,
qui non poſuit Deum adjutorem ſuum:
Sed ſperavit in multitudine divitiarum
ſuarū: & prævaluit in vanitate ſua.
10 Ego autē, ſicut oliva fructifera in domo
Dei, ſperavi in miſericordia Dei in æternum,
11 & in ſeculum ſeculi. Confitebor
tibi in ſeculum quia feciſti: & expectabo
nomen tuum, quoniam bonum eſt in conſpectu
ſanctorum tuorum.

1 In finem, Pro Maeleth intelligentiæ David. LII.

DIxit inſipiens in corde ſuo, Non eſt
2 Deus. Corrupti ſunt, & abominabiles
facti ſunt in iniquitatibus: non eſt qui
3 faciat bonum. Deus de cœlo proſpexit
ſuper filios hominum: ut videat ſi eſt intelligens,
4 aut requirens Deum. Omnes
declinaverunt, ſimul inutiles facti ſunt:
non eſt qui faciat bonum, non eſt uſque
5 ad unum. Nónne ſcient omnes qui operantur
iniquitatem, qui devorant plebem
6 meam ut cibum panis? Deum non invocaverunt:
illîc trepidaverunt timore, ubi
non erat timor. Quoniam Deus diſſipavit
oſſa eorum qui hominibus placent:
confuſi ſunt, quoniam Deus ſprevit eos:
7 Quis dabit ex Sion ſalutare Iſrael? cùm
converterit Deus captivitatem plebis
ſuæ, exultabit Jacob, & lætabitur
Iſrael.

Verſio GRÆC. LXX. Interp.

3 ΤΙ' ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίαν;
4 Ὅλην τὴν ἡμέραν ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ
γλῶσσά σου· ὡσεὶ ξυρὸν ἠκονημένον ἐποίησας δόλον.
5 Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην, ἀδικίαν
ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
6 Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ,
7 γλῶσσαν δολίαν. Διὰ τοῦτο ὁ θεὸς καθελοῖ
σε εἰς τέλος, ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεῦσαι
σε ἀπὸ σκηνώματος, καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ
8 γῆς ζώντων. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. Καὶ ὄψονται δίκαιοι
καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται, καὶ
9 ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν
βοηθὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ
πλούτου αὐτοῦ, καὶ ἐνεδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι
10 αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ εἰς τὸν
11 αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἐξομολογήσομαί
σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας, καὶ ὑπομενῶ τὸ
ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν ὁσίων σου.

1 Εἰς τὸ τέλος, Ὑπὲρ μαελὲθ συνέσεως τῷ Δαυίδ. νβ'.

ΕἾπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐκ ἔστι θεός.
2 Διέφθειραν, καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις·
3 οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν. Ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν
ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι
4 συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. Πάντες ἐξέκλιναν,
ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθὸν,
5 οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. Οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι
τὴν ἀνομίαν, οἱ κατεσθίοντες τὸν λαόν
6 μου βρώσει ἄρτου; Τὸν θεὸν οὐκ ἐπεκαλέσαντο.
ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος.
ὅτι ὁ θεὸς διεσκόρπισεν ὀστᾶ ἀνθρωπαρέσκων,
κατῃσχύνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.
7 Τίς δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ
Ἰσραήλ; ἐν τῷ ἀποστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν
τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακὼβ,
καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ.

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

1 [a] QUid (b) gloriaris in 3
malitia, potens iniquitate?
2 Totâ die (b) injuſtitiam 4
cogitavit lingua tua: ſicut novacula
acuta, feciſti dolum. 3 Dilexiſti 5
malitiā ſuper benignitatē;
iniquitatē magis quā loqui æquitatem.
DIAPSALMA. 4 Dilexiſti 6
[c] omnia verba (c) præcipitationis,
linguam doloſam. 5 Propterea 7
Deus (d) deſtruat te in finem;
evellat te, & emigret te de
(e) tabernaculo, & radicem tuam
de terra viventium. DIAPSALMA.
6 Et videbunt juſti, & timebunt: 8
& ſuper eum ridebunt,
& dicent; Ecce homo qui non poſuit 9
Deum adjutorem ſuum: 7 ſed
ſperavit in multitudine divitiarum
ſuarum: (f) & prævaluit in
vanitate ſua. 8 Ego autem, ſicut 10
[d] oliva fructifera in domo Dei,
ſperavi in miſericordia Dei in æternum,
& in ſeculum ſeculi.
9 Confitebor tibi in ſeculum, quia 11
[e] feciſti: & expectabo [f] nomen
tuum, quoniam bonum eſt in
conſpectu ſanctorum tuorum.

In finem, Pro (a) Maeleth intellectûs ipſi David. LII. 1

DIXit inſipiens in corde ſuo,
Non eſt Deus. 2 (b) Corruperunt, 2
& abominabiles facti
ſunt in iniquitatibus: non eſt qui
faciat bonum. 3 Deus de cœlo 3
proſpexit ſuper filios hominum:
ut videat, ſi eſt intelligens, aut
requirens Deum. 4 Omnes [a] declinaverunt, 4
ſimul inutiles facti
ſunt: non eſt qui faciat bonum, non
eſt uſque ad unum. 5 Nónne ſcient 5
omnes, qui operantur iniquitatem,
qui devorant plebem
meam (c) cibo panis? 6 Deum non 6
invocaverunt: ibi (d) timuerunt
timore, ubi non erat timor. 7 Quoniam
Deus diſſipavit oſſa (e) eorū,
qui hominibus placent: confuſi
ſunt, quoniam Deus ſprevit eos.
8 Quis dabit ex Sion ſalutare 7
Iſrael? In (f) avertendo Dominus captivitatem populi ſui, exultabit Jacob, & lætabitur Iſrael.

Verſio ÆTHIOPICA.

ሃሏ ለምንት ፡ ይዜሀር ፡ ኃያል ፡ በእከዩ ፡፡ 1
ወይዔመፅ ፡ 2 ኵሎ ፡ አሚረ ፡፡ ኃጢአተ ፡
ሐለየ ፡ ልብከ ፡፡ ከመ ፡ መላፄ ፡ በሊሕ ፡ ገበርከ ፡
ሕብለ ፡፡ ፦ አብደርከ ፡ እኪተ ፡ እምሠናይት ፡፡ 3
ወትዔውፅ ፡ እምትንብብ ፡ ጽድቀ ፡፡
፦ ወአፍቀርከ ፡ ኵሎ ፡ ነገረ ፡ ልሳነ ፡ መስጥም ፡፡ 4
፦ በእንተዝ ፡ ይነሥተከ ፡ እግዚ 5
አብሔር ፡ ለግሙራ ፡፡ ወይመልሐከ ፡ ወያፈልሰከ ፡
እምቤትከ ፡፡ ወሠረወከኒ ፡ እምድረ ፡
ሕያዋን ፡፡ ፦ ይርአዩ ፡ ጻድቃን ፡ ወይፈርሑ ፡፡ 6
ወይስሕቁ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይቤሉ ፡፡ ነዋ ፡ ብ
እሲ ፡ ዘኢረሰዮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ረዳኢሁ ፡፡
፦ ወተአመነ ፡ በብዝኃ ፡ ብዕሉ ፡፡ ወተ 7
ኃየለ ፡ በከንቱ ፡፡ ፦ አንሰ ፡ ከመ ፡ ዕፀ ፡ ዘይ 8
ት ፡ ሠሙር ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡፡
ወተወከልኩ ፡ በምሕረቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡፡
ለዓለም ፡ ወለዓለመ ፡ ዓለም ፡፡ ፦ እገ 9
ኒ ፡ ለከ ፡ ለዓለም ፡ እስመ ፡ ገበርከ ፡ ሊተ ፡፡ እ
ሴፎ ፡ ለምሕረትከ ፡ እስመ ፡ ሠናይቲከ ፡ ቅ
በ ፡ ጻድቃኒከ ፡፡ ፦

ፍጻሜ ፡ ዘአም ፡ መጽአ ፡ ዘበ ፡
አእምሮ ፡ ዘደዊት ፡፡

ሃፀ ይብል ፡ አብድ ፡ በልቡ ፡ አልቦ ፡ እግዚአ 1
ብሔር ፡፡ ፦ ኃስሩ ፡ ወረኵሱ ፡ በጌጋዮ 2
ሙ ፡፡ እልቦ ፡ ዘይገብራ ፡ ለሠናይት ፡፡ ፦ እ 3
ግዚአብሔር ፡ ኃወጸ ፡ እምሰማይ ፡ ዲበ ፡ እጓ
ለ ፡ እመሕያው ፡፡ ከመ ፡ ይርአይ ፡ እመቦ ፡ ጠ
ቢበ ፡ ዘየኃሥ ፡ ለእግዚአብሔር ፡፡ ፦ ኵሎ ፡ 4
አረየ ፡ ወኅቡረ ፡ ዐለወ ፡፡ አልቦ ፡ ዘይገብራ ፡ ለ
ሠናይት ፡ አልቦ ፡ ወኢአሐዱ ፡፡ ፦ ወኢያአ 5
ምሩ ፡ ኵሎሙ ፡ ገበርተ ፡ ዐመፃ ፡፡ እለ ፡ ይው
ኅጥዎሙ ፡ ለሕዝብየ ፡ ከመ ፡ በሊዓ ፡ እክ
ል ፡፡ ፦ ወለእግዚአብሔር ፡ ኢጸውዕዎ ፡፡ 6
ወበህየ ፡ ፈርሁ ፡ ወገረምሙ ፡ ዘኢኮነ ፡ ግሩ
ም ፡፡ ፦ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘረወ ፡ አ 7
ዕጽምቲሆሙ ፡ ለመደልዋን ፡፡ ወተኃፍሩ ፡ እ
ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አኅሰሮሙ ፡፡ ፦ መ 8
ኑ ፡ ይሁብ ፡ እምጽዮን ፡ መድኃኒተ ፡ ለእስ
ራኤል ፡፡ አመ ፡ ሜጠ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፄዋ ፡
ሕዝቡ ፡፡ ይትፌሣሕ ፡ ያዕቆብ ፡ ወይትሐሠ
ይ ፡ እስራኤል ፡፡ ፦

INTERP. ÆTHIOP. [a] Quare gloriatur potens in malitia, & iniquè agit? [b] peccatum meditatur cor tuum: [c] omne verbum linguæ ſubmergentis. Propterea [d] oliva perplacens [e] feciſti mihi: [f] miſericordiam tuam, quoniam bona *PSAL. LII.* [a] ſimiles facti ſunt, & ſimul prævaricati ſunt: non

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* لماذا تفتخر ايها القوي بالشر والاثم * جميع النهار لسانك يفكر بالظلم مثل الموسي 3 4
المسنونة * صنعت الغش * احببت الشر اكثر من الخير * والكذب اكثر من كلام 5
الحق * احببت كل كلام التغريق * ولسان الغش * فلذلك يطرحك الله الي الانقضاء * 6 7
ويقلعك وينفيك من مسكنك واصلك من ارض الحياة * يري الصديقون فيخافون 8
ويضحكون عليه ويقولون * ان هذا هو رجل لم يجعل الله له معينا بل توكل علي 9
وفور غناه وتقوي بباطله * وانا مثل شجرة الزيتون المثمر في بيت الله توكلت علي 10
رحمة الله الي الابد والي ابد الابد * اشكرك يا رب لانك صنعت لي * واتمسك باسمك 11
لانه صالح امام قديسيك * الليلويا *

* المزمور الثاني والخمسون *

1 * لداود نبوة علي بابل ولاجل سنحاريب * استيخن * ية *

* قال الجاهل في قلبه انه ليس اله * فسدوا وتنجسوا بالاثام وليس من يعمل صالحا * 2
* اطلع الله من السماء علي بني البشر ليري ان كان ثم فهيم او طالب لله * زاغوا 3 4
جميعا كلهم واضطربوا * وليس من يعمل صالحا ولا واحد * الم يعلم كل عاملي الاثم * 5
الاكلين شعبي * وفي اكل الخبز لله لم يسموا * هناك خافوا خوفا حيث لا يكون خوف * لان 6
الله يفرق عظام المرائين للناس * خزوا لان الله رذلهم * من يعطي من صهيون الخلاص 7
لاسرائيل * اذا رد الرب سبي شعبه فليتهلل يعقوب وليفرح اسرائيل *

*Quarè gloriaris, O potens, in malitia 3
& iniquitate Totâ die? Lingua 4
tua cogitat flagitium tanquam novacula
acuta: feciſti dolum: Dilexiſti malignitatem 5
potiùs quàm bonitatem, & mendacium
potiùs quàm ſermonem veritatis:
Dilexiſti omnem ſermonem ſubmergentem 6
et linguam fraudulentam. Propterea 7
abjiciet te Deus in exterminium, & evellet
te, & extorrem te faciet ex habitaculo
tuo, et ſtirpem tuam è terra vitæ. Videbunt 8
juſti et timebunt, et ridebunt eum,
ac dicent; Nimirum hic eſt vir qui non 9
propoſuit Deum ſibi adjutorem, ſed confiſus
eſt in abundantia divitiarum ſuarum,
& vires ſuas collocavit in vanitate ſua.
Et ego tanquam arbor olivæ fructiferæ in 10
domo Dei, fretus ſum miſericordiâ Dei
in æternum, & uſque in ſeculum ſeculi.
Gratias agam tibi, O Domine, quia feciſti 11
pro me: & inhærebo nomini tuo,
quoniam bonum eſt in conſpectu Sanctorum
tuorum. Alleluja.*

PSAL. LII.

Davidis. Prophetia de Babel, et de Sennacherib. Verſ. 15. 1

*Dixit ſtultus in corde ſuo, non eſſe 2
Deum. Corrupti ſunt & contaminati
ſunt in ſceleribus ſuis, & non eſt qui
faciat bonum. Proſpexit Deus de cœlo 3
ſuper filios hominum, ut videret utrùm
eſſet ibi mentis compos aut requirens Deum.
Erraverunt ſimul omnes & turbati 4
ſunt, nec eſt qui faciat bonum, ne unus
quidem. Nónne noverunt omnes operantes 5
iniquitatem, comedentes populum meum,
& in comeſtione panis Deum non nominaverunt?
Ibi timuerunt timore, ubi 6
ne propè quidem timor erat: quia Deus
diſſipat oſſa hypocritarum apud homines:
Confuſi ſunt, quia Dominus contempſit eos.
Quis dabit de Sion ſalutem Iſraeli? 7
cùm revocaverit Deus captivitatem populi
ſui, exultet Jacob et lætetur Iſrael.*

תהלים : נד נה

PSAL. LIV. נד

dixiſſent & , Ziphim veniendo In .David ipſi *Miſchil* , Neginoth in Victori
1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ
2 ;fac me ſalvũ tuo nomine in Deus ? *nobiſcum ſe abſcondit* David Nónne : Saul ad
לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי 3
dicis auſcultã;meam orationẽ audi Deus .me *judicabis* tua fortitudine in &
וּבִגְבוּרָתְךָ תְדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־ 4
:meam animã quæſierant *terribiles* & , me *ſuper* inſurrexerũt alieni Quoniam .mei oris
פִי׃ כִּי זָרִים קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי 5
Domin°:mihi *auxilians* Deus Ecce .Selah , *ſui regione è* Deum poſuerunt non
לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי 6
tua veritate in : meis inimicis malum Reddet .meæ animæ ſuſtentatores inter
בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ יָשׁוּב הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ 7
quoniã,Domine tuo nomini confitebor : tibi ſacrificabo *devotione In* .illos ſuccide
הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִּׁמְךָ יְהוָה כִּי־ 8
.meus oculus vidit meis *inimicis* in & : me eripuit anguſtia omni ex Quoniam.bonum
טוֹב׃ כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ 9

PSAL. LV. נה

;meam orationem Deus percipe Auribus .Davidi ipſi *Miſchil* , *modulis* in Victori
1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי
2 *conqueror* :me exaudi & ,mihi Intende .mea deprecatione à te abſcondas ne &
וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד 3
; impii *coarctationis facicbus* à , inimici voce A .tumultuabor & ,*mea meditatione in*
בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע 4
meum Cor .mihi *adverſabuntur naſo* in & , mendacium me *ſuper facient labi* quoniam
כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי 5
tremor & ,Timor .me ſuper ceciderunt mortis terrores & : *meo interiori in cruciabitur*
יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃ יִרְאָה וָרַעַד 6
? columba ſicut *pennam* mihi *dabit Quis* :dixi Et .*horror* me operuit & :me *in veniet*
יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה 7
.Selah , deſerto in *pernoctabo* ; *vagando* me *elongabo* Ecce .*inhabitabo* & , *volabo*
אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃ 8
, Domine *Degluti* .*turbine* à *excitato* . vento à ; *mihi evaſionem* *Accelerabo*
9 אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי 10
nocte ac Die .civitate in *rixam* & *rapinam* vidi quoniam ; eorum linguam divide
פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה 11
Pravitates .ejus *interiori in labor* &,iniquitas & ;ejus muros ſuper eam circumdederunt
יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת 12
inimicus non Quia .dolus & , fraus ejus platea è *recedet* non & ;ejus *interiori in*
בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ כִּי לֹא־אוֹיֵב 13
me abſconderẽ & magnificavit me ſuper me habens odio non ; *feram* & , me *afficiet* probris
יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר
.meus notus & ,meus *præceptor* ; *meam comparationem* ſecundùm homo tu *Et* .eo ab
מִמֶּנּוּ׃ וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ 14

תרגום TARGUM.

נד

1 לְשַׁבָּחָא עַל תּוּשְׁבַּחְתָּא שִׂכְלָא טָבָא עַל יַד
2 דָוִד׃ כַּד אֲתוֹ אֱנָשֵׁי זִיף וַאֲמַרוּ לְשָׁאוּל הֲלָא דָוִד
3 מִטַּמַּר גַּבָּן׃ אֱלָהָא בִּשְׁמָךְ פְּרוֹק יָתִי וּבְכַח
4 גְּבוּרְתָּךְ דּוּן יָתִי׃ יְיָ יְקַבֵּל צְלוֹתִי אֲצִית לְמֵימַר
5 פּוּמִי׃ אֲרוּם זֵידוֹנִין קָמוּ עֲלַי וְעָלִימִין תְּבָעוּ
6 נַפְשִׁי לָא שַׁוּוּ אֱלָהָא לְקִבְלֵיהוֹן לְעָלְמִין׃ הָא
7 יְיָ סָעִיד לִי יְיָ בִּסְמִכֵי נַפְשִׁי׃ יְתוּב בִּישָׁא לִמְעִיקַי
8 בְּהֵימָנוּתָךְ אַמְאֵךְ יָתְהוֹן׃ בְּנִכְסָתָא אֶדְבַּח קֳדָמָךְ
9 אוֹדֵי שְׁמָךְ יְיָ אֲרוּם טָב׃ אֲרוּם מִכָּל עָקָא
פְּצֵי יָתִי וּבְבַעֲלֵי דְבָבַי חֲמַת עֵינִי נִקְמָתָא׃

נה

1 לְשַׁבָּחָא עַל מִלֵּי תּוּשְׁבַּחְתָּא שִׂכְלָא טָבָא
2 עַל יַד דָוִד׃ אֲצִית אֱלָהָא לִצְלוֹתִי וְלָא תִתְכַּסֵּי
3 מִן צְלוֹתִי׃ אֲצִית לְמֵימְרִי וְקַבֵּל מִנִּי אֶתְרְעֵם
4 בְּמִלַּי וְאֶרְגּוֹשׁ׃ מִקָּל בְּעֵל דְּבָבָא מִן קֳדָם עָקַת
רַשִׁיעָא אֲרוּם יִגְדּוּן עֲלַי שִׁקְרָא וּבְרוּגְזָא
5 יִנְטְרוּן לִי לְדִבְבוּ׃ לִבִּי יִרְתֵּת בְּגַוִּי וּדְחַלְתָּא
6 דְמוֹתָא נְפַלוּ עֲלַי׃ דַּחַלְתָּא וּרְתֵיתָא אָתְיָן
7 לִי וַחֲפֵי יָתִי תְּבִירָא׃ וַאֲמָרִית מַן יִתֵּן לִי כַּנְפָא
8 הֵיךְ יוֹנְתָא אֲטוּס וְאֶשְׁרֵי׃ הָא אַרְחִיק אֲתַר
9 לְמִנְדַּד אֲבִית בְּמַדְבְּרָא לְעָלְמִין׃ אַרְהֵישׁ
10 שֵׁיזָבוּתָא לִי מִן זַעְפָּא נַטְלָא מֵעַלְעוֹלָא׃ סַלְעֵם
יְיָ עֵצַתְהוֹן פַּלֵּג לִישָׁנְהוֹן אֲרוּם חֲמֵית חֲטוֹף
11 וּמַצּוּ בְּקַרְתָּא׃ יֵימָם וְלֵילֵי יְחוֹרוּנַהּ עֲלַוֵּי
12 שׁוּרָהָא וְלָאוּת וּשְׁקַר בִּמְצִיעַהּ׃ אִתְרְגוֹשְׁיָא
בִּמְצִיעַהּ וְלָא עָדֵי מִן פְּלָטְיוּתָהּ שִׁקַר וּנְכִילוּ׃
13 אֲרוּם לָא בְּעֵיל דְּבָבָא יְקַל יָתִי וְאֶסּוֹבַר לָא
14 מְסַנְאַי עֲלַי אִתְרַבְרַב וְאֶטַּמַּר מִן קֳדָמוֹי׃ וְאַנְתְּ
אֲחִיתוֹפֶל גַּבְרָא דְּדָמֵי לִי רַב דְּאַלֵּיפְתְּ לִי
וּמְהוֹדַע חוּכְמְתָא לִי׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Ad laudandum in cantico, intellectus 1
bonus per manum Davidis: Quando vene- 2
runt viri Ziphæi,& dixerunt Sauli:Nónne
David latitat apud nos?

PSAL. LIV.

Deus in nomine tuo redime me, & in 3
virtute fortitudinis tuæ judica me. *Domi-* 4
nus accipiet orationem meam,auſculta *ver-*
bum oris mei. Quoniam ſuperbi inſurrexe- 5
runt adverſùm me; & fortes quærentes
animam meam,non ponunt Deum in con-
ſpectu ſuo in æternum. Ecce Deus adjuvat 6
me : Dominus inter fulcientes animam
meam. *Convertatur* malum in eos qui an- 7
gunt me : in veritate tua proſterna illos.
Sacrificium ſacrificabo coram te : laudabo 8
nomen tuum Domine, quoniam bonum.
Quoniam ex omni tribulatione liberavit 9
me, & in hoſtibus meis vidit oculus meus
ultionem.

Ad laudandũ ſecundùm eloquia Hymni, 1
intellectus bonus per manum Davidis.

PSAL. LV.

Auſculta Deus orationem meam, & ne 2
abſcondaris à precatione mea. Attende 3
ſermoni meo & accipe à me : inquietus
ero in ſermonibus meis , & ſtrepitum
edam; A voce auctoris inimicitiæ propter 4
infeſtationem improbi : quoniam *incli-*
nabunt contra me mendacium,& in furore
recondent mihi odium. Cor meum contre- 5
miſcit intra me, & timores mortis ceci-
derunt ſuper me. Timor & tremor vene- 6
runt in me ; & cooperuit me formido. Et 7
dixi, Quis dabit mihi alam ſicut columbæ :
volarem, & hoſpitio me reciperem. Ecce 8
proriperer *loco* in fugam, habitarem in de-
ſerto ſemper. Accelerarem ſalvationem 9
mihi à vento tempeſtatis ſublatæ, *à turbi-*
ne. Diſſipa Domine conſilium eorum, di- 10
vide linguas eorum; quoniam vidi rapi-
nam & rixam in civitate. Die ac nocte 11
circundabunt eam ſuper muros ejus : &
iniquitas & falſitas in medio ejus. Tu- 12
multus in medio ejus *ſunt* : non diſcedit
de platea ejus mendacium & fraus. Quo- 13
niam adverſarius meus ignominia non af-
ficiet me, ut ſuſtineam ; nec oſor meus ſu-
per me magnificabit ſeſe, ut abſcondar *à*
conſpectu ejus. Et tu Achitophel homo ſimilis mihi, præceptor qui 14
docuiſti me,ac notam reddis mihi ſapientiam.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܙܡܘܪܐ ܢܕ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܫܕܪ ܗܘܐ ܝܘܐܒ ܘܚܝܠܗ ܕܢܩܪܒܘܢ ܥܡ ܐܒܫܠܘܡ. * ܘܠܢ
2 ܕܝܢ ܗܘܐ ܙܟܘܬܐ ܘܨܠܘܬܐ ܕܗܘ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܡܬܢܛܪ. ܦܬܓ̈ ܝܓ.
3 * ܐܠܗܐ ܒܫܡܟ ܦܪܘܩܝܢܝ : ܘܒܚܝܠܟ ܕܘܢܝܢܝ. * ܐܠܗܐ ܫܡܥ ܨܠܘܬܝ. ܘܨܘܬ
4 ܠܡ̈ܠܐ ܕܦܘܡܝ. * ܡܛܠ ܕܢܘܟܪ̈ܝܐ ܩܡܘ ܥܠܝ : ܘܥܫܝܢ̈ܐ ܒܥܘ ܢܦܫܝ. ܘܠܐ 5
6 ܣܡܘܟ ܐܠܗܐ : * ܕܝܐܦܣܠܡܐ * ܐܠܗܐ ܡܥܕܪܢܝ ܡܪܝܐ ܡܣܡܟܢܘܬܗ ܕܢܦܫܝ. * ܐܝܬܐ
7 ܒܝܫܬܐ ܥܠ ܒܥܠܕܒܒܝ : ܘܒܩܘܫܬܟ ܫܬܩ ܐܢܘܢ. * ܘܐܢܐ ܒܡܦܣܩܢܘܬܐ ܐܕܒܚ ܠܟ : ܘܐܘܕܐ 8
9 ܠܫܡܟ ܡܪܝܐ ܕܛܒ ܗܘ. * ܕܡܢ ܟܠ ܐܘ̈ܠܨܢܝ ܦܨܝܬܢܝ : ܘܒܒܥܠܕܒܒ̈ܝ ܚܙܬ ܥܝܢܝ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܢܗ *

1 * ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܐܬܐܒܠ ܗܘܐ ܥܠ ܐܒܫܠܘܡ ܒܪܗ ܕܐܬܩܛܠ. ܘܢܒܝܘܬܐ
ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܐܬܚܡܬܘ ܥܠ ܡܫܝܚܐ. ܦܬܓ̈ ܡܛ.
2 * ܨܘܬ ܐܠܗܐ ܠܨܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܗܡܐ ܡܢ ܒܥܘܬܝ : * ܫܡܥܝܢܝ ܘܥܢܝܢܝ ܘܐܬܦܢܐ ܠܩܥܬܝ
3 ܘܫܡܥܝܢܝ. * ܡܛܠ ܒܥܠܕܒܒܝ ܘܡܛܠ ܐܘܠܨܢܗ ܕܥܘܠܐ : ܡܛܠ ܕܐܨܠܝܘ ܥܠܝ ܥܘܠܐ 4
5 ܘܣܩܘܒܠܝ. * ܘܢܦܠܬ ܒܝ ܕܚܠܬܐ : * ܘܚܦܘܢܝ ܛܠ̈ܠܝ ܡܘܬܐ. ܐܡܪܬ ܡܢ ܢܬܠ ܠܝ 6
7 ܓܦ̈ܐ ܐܝܟ ܕܝܘܢܐ : ܘܐܦܪܚ ܘܐܫܠܐ. * ܘܐܥܪܘܩ ܘܐܦܪܚ ܘܐܥܡܪ ܒܡܕܒܪܐ : 8
9 * ܕܝܐܦܣܠܡܐ * * ܘܐܣܟܐ ܠܡܢ ܕܡܦܨܐ ܠܝ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܥܠܥܠܐ. * ܛܒܘܥ ܡܪܝܐ ܗܘܦܟܐ 10
11 ܕܠܫܢܝܗܘܢ : ܡܛܠ ܕܚܙܝܬ ܚܛܘܦܝܐ ܘܚܪܝܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ. * ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ ܡܚܕܪܝܢ
12 ܠܫܘܪܝܗ̇ : ܥܘܠܐ ܘܡܘܢܐ ܒܓܘܗ̇ * ܘܢܟܠܐ. ܘܠܐ ܥܒܪ ܡܢ ܫܘܩܝܗ̇ ܛܠܡܐ ܘܢܟܠܐ : * ܠܐ
13 ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܥܠܕܒܒܝ ܢܚܣܕܢܝ ܘܐܣܝܒܪ. ܘܠܐ ܣܢܝܐ ܐܬܪܘܪܒ ܥܠܝ ܕܐܛܫܐ ܡܢܗ :
14 * ܐܢܬ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܟܘܬܝ. ܡܝܕܥܝ ܘܪܚܡܝ :

PSAL. LIV.

Davidis. Quum miſiſſet Joab & exerci- 1
tum ſuum ad pugnandum contra Abſalom.
Nobis verò eſt trophæum, & oratio ejus qui 2
à Deo cuſtoditur. Verſ. 13.

Deus, per nomen tuum ſalva me,& po- 3
tentiâ tuâ judica me.Deus audi oratio- 4
nem meam,& auſculta verba oris mei. Nam 5
alieni ſurrexerunt contra me, & fortes quæ-
ſiverunt animam meam,& non æſtimârunt te
Deus. * *Diapſalma* * Deus adjutor mi 6
Domine ſuffultor animæ meæ. Adduc malum 7
ſuper inimicos meos, & in veritate tua ſilere
fac eos. Et ego maturo cum judicio ſacrifi- 8
cabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine,
quoniam bonum eſt : Quia ex omnibus mœ- 9
roribus liberâſti me,& in hoſtibus meis vidit
oculus meus.

PSAL. LV.

Davidis. Quum deploraret Abſalom filium 1
ſuum qui interfectus fuerat. Et Prophetia
de iis qui ſævierunt in Chriſtum. Verſ. 49.

Auſculta Deus orationi meæ,& ne negli- 2
gas deprecationem meam : Audi me, &
reſponde mihi : & convertere ad clamorem 3
meum, & exaudi me. Propter inimicos meos 4
& propter oppreſſionem ſceleſti. Nam inſi-
dias tetenderunt mihi ſceleſti, & adverſati 5
ſunt mihi,Cecidítque in me pavor,Et operu- 6
erunt me umbræ mortis. Dixi, Quis ô mihi 7
det alas velut columbæ? equidem volarem &
quieſcerem, Secederémque & avolarem atq; 8
habitarem in deſerto, * *Diapſalma* *
Expectarémque eum qui eripit me de vento 9
turbinis. Obrue Domine converſationem 10
linguarum illorum, quoniam vidi jurgium &
litem in civitate : Diu noctúque circumeunt 11
muros ejus : ſcelus atque falſitas intra eam,
Ac dolus : neque recedit de plateis ejus fraus 12
& fallacia. Non enim hoſtis meus probro me 13
affecit,ut patienter ferrem : neque oſor meus
ſuperbivit in me, ut me abſconderem ab eo.
Tu homo æqualis mihi, proximus meus, & 14
amicus meus.

Verſio VULG. LAT.

In finem,

1 2 In Carminibus intellectûs David, Cùm veniſſent Ziphæi, & dixiſſent ad Saul; Nónne David abſconditus eſt apud nos? (1. *Reg.* 23. 19. & 26. 1.)

LIII.

3 DEus, in nomine tuo ſalvum me fac:
4 & in virtute tua judica me. Deus, exaudi
orationem meã: auribus percipe verba
5 oris mei. Quoniã alieni inſurrexerũt
adverſùm me, & fortes quæſierunt animam
meam: & non propoſuerunt Deum
6 ante conſpectum ſuum. Ecce enim Deus
adjuvat me: & Dominus ſuſceptor eſt animæ
7 meæ. Averte mala inimicis meis:
8 & in veritate tua diſperde illos. Voluntariè
ſacrificabo tibi, & confitebor
nomini tuo, Domine: quoniam bonum
9 eſt. Quoniã ex omni tribulatione eripuiſti
me: & ſuper inimicos meos deſpexit
oculus meus.

In finem,

1 In Carminibus intellectûs David.

LIV.

2 EXaudi, Deus, orationẽ meã, & ne deſpexeris
3 deprecationẽ meã: Intende mihi,
& exaudi me. Contriſtatus ſum in exercitatione
4 mea: & conturbatus ſum A
voce inimici, & à tribulatione peccatoris.
Quoniã declinaverunt in me iniquitates:
5 et in ira moleſti erãt mihi. Cor meum
cõturbatũ eſt in me: et formido mortis
6 cecidit ſuꝑ me. Timor & tremor venerunt
ſuper me: & contexerunt me tenebræ.
7 Et dixi; Quis dabit mihi pennas
ſicut columbæ, & volabo, & requieſcã?
8 Ecce elongavi fugiens: & manſi in ſolitudine.
9 Expectabã eũ, qui ſalvũ me fecit
à puſillanimitate ſpiritûs, & tempeſtate.
10 Præcipita, Dñe, divide linguas eorũ:
quoniã vidi iniquitatẽ, & contradictionẽ
11 in civitate. Die ac nocte circumdabit
eã ſuper muros ejus iniquitas: &
12 labor in medio ejus, Et injuſtitia. Et nõ
defecit de plateis ejus uſura, & dolus.
13 Quoniam ſi inimicus meus maledixiſſet
mihi, ſuſtinuiſſem utiq;. Et ſi is, qui oderat
me, ſuper me magna locutus fuiſſet:
14 abſcondiſſem me forſitan ab eo. Tu
verò homo unanimis, dux meus, & notus meus:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

1 2 Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυὶδ, Ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς Ζιφαίους, ϗ εἰπεῖν τῷ Σαοὺλ, Οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ᾽ ἡμῖν; νγ΄.

3 Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, ϗ ἐν
4 τῇ δυνάμει σου κρῖνόν με. Ὁ Θεὸς εἰσάκουσον
τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τοῦ
5 στόματός μου. Ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ᾽ ἐμὲ,
ϗ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, ϗ οὐ
προέθεντο τὸν Θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
6 Ἰδοὺ γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ μοι, ϗ ὁ κύριος
7 ἀντιλήπτωρ τῆς ψυχῆς μου. Ἀποστρέψει τὰ κακὰ
τοῖς ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον
8 αὐτούς. Ἑκουσίως θύσω σοι, ἐξομολογήσομαι
9 τῷ ὀνόματί σου κύριε, ὅτι ἀγαθόν. Ὅτι
ἐκ πάσης θλίψεως ἐῤῥύσω με, ϗ ἐν τοῖς ἐχθροῖς
μου ἐπεῖδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

1 Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυίδ. νδ΄.

2 Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευχήν μου, ϗ μὴ
3 ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου· Πρόσχες μοι, ϗ εἰσάκουσόν
μου. ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, ϗ ἐταράχθην
4 Ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, ϗ ἀπὸ θλίψεως ἁμαρτωλοῦ·
ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ᾽ ἐμὲ ἀνομίαν, ϗ ἐν ὀργῇ ἐνεκότουν
5 μοι. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοὶ, ϗ δειλία
6 θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ᾽ ἐμέ. Φόβος ϗ τρόμος
7 ἦλθεν ἐπ᾽ ἐμὲ, ϗ ἐκάλυψέ με σκότος. Καὶ εἶπα,
Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς; καὶ
8 πετασθήσομαι ϗ καταπαύσω. Ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων,
ϗ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
9 Προσεδεχόμην τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας
10 ϗ καταιγίδος. Καταπόντισον κύριε
ϗ καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνομίαν
11 ϗ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει. Ἡμέρας ϗ νυκτὸς
κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς, ἀνομία
12 ϗ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς Καὶ ἀδικία, ϗ οὐκ
ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος ϗ δόλος.
13 Ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὠνείδισέ με, ὑπήνεγκα ἄν,
ϗ εἰ ὁ μισῶν ἐπ᾽ ἐμὲ ἐμεγαλοῤῥημόνησεν, ἐκρύβην
14 ἂν ἀπ᾽ αὐτοῦ. Σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε,
ἡγεμών μου ϗ γνωστέ μου,

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

1 In finem, [a] in hymnis intellectûs David, Cùm veniſſent Ziphæi, & 2 dixiſſent ad Saul, Nonne ecce David abſconditus eſt apud nos? *LIII.*

1 DEUS, in nomine tuo ſalvum me fac; & in virtute 3
tua (a) judica me. 2 Deus, exaudi 4
orationem meam: auribus percipe
verba oris mei. 3 Quoniam alieni 5
inſurrexerunt adverſùm me:
& fortes quæſiverunt animam
meam; non propoſuerunt Deum in
conſpectu ſuo. DIAPSALMA.
4 Ecce enim Deus adjuvat me, et 6
Dominus ſuſceptor eſt animæ
meæ. 5 (b) Avertet mala inimicis 7
meis: in veritate tua diſperde illos.
6 [b] Voluntariè ſacrificabo 8
tibi: confitebor nomini tuo, Domine,
quoniam bonum eſt. 7 Quoniam 9
ex omni tribulatione eripuiſti
me: & ſuper inimicos meos [c]
deſpexit oculus meus.

In finem, (*a*) in hymnis [a] intellectûs ipſi David. *LIV.* 1

1 EXAUDI, (b) Deus, orationem meam: & ne deſpexeris 2
deprecationem meam: Intende 3
mihi, & exaudi me. 2 Contriſtatus
ſum [b] in (c) exercitatione
mea: & conturbatus ſum, A voce 4
inimici, & à tribulatione peccatoris.
3 Quoniam declinaverunt
in me (d) iniquitatem: & [c] in
ira (e) moleſti erant mihi. 4 Cor 5
meum conturbatum eſt in me: et
formido mortis cecidit ſuper me.
5 Timor & tremor venerunt ſuper 6
me: & contexerunt me tenebræ.
6 Et dixi, Quis dabit mihi 7
pennas ſicut columbæ? & volabo,
& requieſcã: 7 Ecce elongavi 8
fugiens, & manſi in ſolitudine.
DIAPSALMA. 8 Expectabã 9
eum, qui me ſalvum faceret à (f)
puſillanimitate, [d] et tempeſtate.
9 (g) [e] Præcipita, Domine, & 10
divide linguas eorum: quoniam
vidi iniquitatem & contradictionem
in civitate. 10 [f] Die 11
ac nocte circundabit eam ſuper
muros ejus: (h) iniquitas & labor
in medio ejus, Et injuſtitia: 12
11 & [g] non defecit de plateis
ejus uſura, & dolus. 12 Quoniã 13
(i) ſi inimicus [h] exprobrâſſet
mihi; ſuſtinuiſſem utiq; : 13 &, ſi is, qui (k) oderat, ſuper me magna locutus fuiſſet; abſcondiſſem me utique ab eo. 14 Tu verò (l) homo [i] unanimis, dux meus, & notus meus: 14

Verſio ÆTHIOPICA.

ፍጻሜ፡ ዘበአእምሮ፡ ዘደዊት፡ ዘአመ፡ መጽ
ሉ፡ዜፋዊያኒ፡ወይቤልዎ፡ለሳኦል፡ናሁ፡
ደዊት፡ ይትኀባእ፡ኀቤነ፡፡

ሃር እግዚኦ፡በስምከ ፡ አድኅነኒ፡፡ ወበኃ 1
ይልከ፡ፍታሕ፡ሊተ፡፡፨ እግዚኦ፡ስምዓኒ፡ 2
ጸሎትየ፡፡ ወአጽምእ ፡ ቃለ ፡ አፉየ፡፡፨
እስመ፡ነኪራን ፡ ቆሙ ፡ ላዕሌየ፡፡ ወኃያላን፡ 3
ኃሠሠዋ ፡ ለነፍስየ፡፡ ወኢረሰይዎ ፡ ለእግ
ዚአብሔር፡ቅድሜሆሙ፡፡፨ ናሁ፡እግዚ 4
አብሔር፡ይረድአኒ፡፡ ወእግዚእየ፡ያድኅና፡
ለነፍስየ፡፡፨ ወይመይጦ፡ ለእኪት፡ዲበ፡ 5
ጸላእትየ፡፡ ወበጽድቅከ ፡ ሠርዎሙ፡፡፨
ዘእምፈቃድየ፡ እሠውዕ፡ለከ፡፡ እገኒ ፡ ለስ 6
ምከ፡እግዚኦ፡ እስመ፡ሠናይ፡፡፨ እስመ፡ 7
እምኵሉ፡ ምንዳቤየ፡ አድኀንከኒ፡፡ ወርእ
የት፡ዐይንየ፡በጸላእትየ፡፡፨

ፍጻሜ፡ስብሐት፡ዘበአእምሮ፡፡

ሃዐ አጽምአኒ፡ እግዚኦ ፡ ጸሎትየ፡፡ ወኢ 1
ትትሃየየኒ ፡ ስእለትየ፡፡ ነጽረኒ ፡ ወስምዓ
ኒ፡፡፨ ተከዝኩ ፡ ወደንገፅኩ ፡ ወተዛዋዕ 2
ኩ፡፡ እምቃለ፡ ጸላኢ፡ ወእምሠቃየ፡ ኃጥ
እ፡፡፨ እስመ፡ሜጥዋ፡ለዐመፃ ፡ ላዕሌየ፡፡ 3
ወቆሙ ፡ ላዕሌየ ፡ ያመነስውኒ፡፡ ወደንገፀኒ፡ 4
ልብየ ፡ በላዕሌየ፡፡ ወመጽአኒ ፡ ድንጋፄ፡ ሞ
ት፡፡፨ ፍርሀት፡ወረዓድ፡፡ አኀዘኒ፡ ወደፈ 5
ነኒ ፡ ጽልመት፡፡፨ ወእቤ ፡ መኑ ፡ ይሁበኒ፡ 6
ክንፈ ፡ ከመ ፡ ርግብ፡፡ እሠርር ፡ ወአዕር
ፍ፡፡፨ ናሁ፡ አርሐቁ፡ ተኀጥአ፡ ወቤትኩ፡ 7
ውስተ ፡ በድው፡፡፨ እሴፎዎ፡ለዘ ፡ ያድኅ 8
ነኒ፡፡እምእንባዜ፡ነፍስየ፡ከመ፡ ዐውሎ፡፡፨
እስጥሞሙ ፡ እግዚኦ ፡ ወምትር ፡ ልሳናቲሆ 9
ሙ፡፡ እስመ፡ ርኢኩ ፡ ዐመፃ፡ወቅሠት፡ውስ
ተ፡ሀገር፡፡፨ እስመ፡መዐልተ፡ወሌሊተ፡ዐጐ 10
ት፡ ውስተ ፡ አረፋቲሃ፡፡ ዐመፃ ፡ ወሠራኅ፡
ወኃጢአት ፡ ማእከላ፡፡፨ ወኢየርሕቅ፡ 11
እምርኅባ ፡ ጕሕሉት፡፡፨ ሶበሰ ፡ ጸላኢ፡ 12
ጸአለኒ፡እምተዐገሥኩ፡፡፨ ወሶበሂ፡ጸላኢ፡ 13
አዕበየ፡አፉሁ፡ላዕሌየ፡እምተኀባእኩዎ፡፡፨
ወአንተሰ፡ ብእሲ፡ዘከመ፡ነፍስየ፡ማእምርየ፡ 14
ወአዕዋቅየ፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP. *PSAL. LIII.* [a] Qui in intellectu David, [b] ſponte meâ [c] vidit oculus meus. *PSAL. LIV.* [a] intellectûs. Exaudi [b] et conturbatus ſum & exercitatus ſum, A [c] inſurgentes contra me pertentârunt me. [d] tanquam procellâ ejus. [e] Submerge eos, Domine, [f] Quoniam die [g] non longè abeſt à plateis ejus dolus, & [h] infenſus fuiſſet [i] qui tanquam anima mea,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* المزمور الثالث والخمسون *

1 * كمال تسابيح فهم لداود حين جاء الزيفيون وقالوا لشاول ان
2 * داود عندنا مختفي * يد * استيخن *
3 4 * خلصني باسمك يا الاهي * وبقوتك احكم لي * اللهم استجب صلاتي * وانصت الي كلام فمي * فان
5 6 الغرباء قاموا علي * والاقوياء طلبوا نفسي * لم يجعلوا الله امامهم * هاهوذا الله اعانني والرب
7 ناصر نفسي * يرد الشر على اعداي * استاصلهم بعدلك * اذبح لك بارادتي * واشكر اسمك يا رب *
8 لانه صالح * ولانك خلصتني من كل حزن * وعيني رات اعداي *

1 * المزمور الرابع والخمسون * لداود الكمال في تسابيح الفهمين * مج * استيخن *
2 3 * اسمع يا الله صلاتي ولا تغفل عن طلبتي * انصت الي واستجب لي فاني حزنت في كلامي
4 5 * وقلقت من صوت العدو وضيق الخاطي لانهم مالوا علي بالغضب وبالاثم حقدوا علي * جزع
6 7 قلبي في باطني وخوف الموت اتى علي * خوف ورعدة اكتنفاني وظلمة غشيتني * فقلت من ذا
8 9 يعطيني اجنحة مثل حمامة لكي اطير واستريح * هانذا قد بعدت هاربا واويت البرية * منتظرا
10 الاله الذي يخلصني من صغر القلب والريح العاصف * غرقهم يا رب وفرق السنتهم فاني رايت
11 12 اثما وشقاقا في هذه المدينة * النهار كله والليل يحيطان بحصونها الاثم والتعب * والظلم في وسطها *
13 لم يذهب من اسواقها الربا والغش * فلو كان الذي عيرني عدوا لكنت احتمل ولو كان
14 مبغضي عظم علي القول لتواريت عنه * وانت ايها الانسان عديل نفسي ورئيسي الذي اعرفه *

PSAL. LIII.

Perfectio laudum mentalium. Davidis, quum veniſſent Ziphæi & 1
dixiſſent Sauli, David apud nos 2
latet. Ver. 14.

Libera me in nomine tuo, O Deus meus, & in potentia tua adjudica mihi. 3
Deus, exaudi orationem meam, & auſculta 4
verba oris mei. Nam alienigenæ inſur- 5
rexerunt adverſùm me, & fortes quæſierunt animam meam: non conſtituerunt
Deum ante ſe. Ecce Deus adjutorium 6
meum eſt, & Dominus adjutor animæ
meæ: Reflectet malum in hoſtes meos. 7
Eradica eos æquitate tuâ. Sacrificabo tibi 8
ſponte meâ, & gratias agam nomini
tuo, O Domine, quia bonum eſt; Et quia 9
tu liberâſti me de omni mœſtitia, & oculos meus vidit inimicos meos.

PSAL. LIV.

Davidis. Perfectio in laudibus 1
ſenſatorum. Verſ. 43.

Audi, O Deus, orationem meam, & 2
ne negligas ſupplicationem meam.
Auſculta me & exaudi me, quoniam 3
contriſtatus ſum in ſermone meo, Et con- 4
turbatus ſum à voce inimici, & depreſſione peccatoris; Nam deflexerunt ad me
cum furore, & cum ſcelere ſervaverunt 5
in me odium. Expavit cor meum in in- 5
teraneis meis, & timor mortis venit ſuper
me. Timor & tremor occupaverunt me, 6
& tenebræ me contexerunt. Et dixi, O 7
quis det mihi alas veluti columbæ, ut
volem & requieſcam! Ecce jam receſſi 8
fugiens, & inhabitavi deſertum: Ex- 9
pectans Deum qui liberavit me à puſillanimitate & vento vehementi. Submerge 10
eos, O Domine, & divide linguas eorum,
quia iniquitatem & diſſidia in iſta civitate. Die totâ ac nocte circundant arces 11
ejus iniquitas & labor: Et oppreſſio in 12
medio ejus eſt: non receſſit à vicis ejus
uſura & fraus. Si eſſet qui improperavit 13
mihi, inimicus, certè toleravem: & ſi oſor
meus magnificâſſet adverſum me ſermonem, ſanè me abdidiſſem ab eo. At tu, 14
O homo, æqualis animæ meæ & princeps
meus, quem cognoſco.

תהלים: נה

.strepitu in ambulabamus Dei domo in ; secretum edulcorabamus simul Qui
אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ 15
,eorũ habitatione in mala quia : viventes sepulchrum descendant ,eis super mors Mulcet
יַשִּׁימוֹת ׀ עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם 16
.me servabit Dominus & ; clamabo Deum ad Ego .eorum interiori in
בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃ 17
.meam vocem exaudiet & ; tumultuabor & , meditabor meridie & ,manè & ,Vesperè
עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ 18
.mecum fuerunt multis in quoniam :me in conflictu à meam animam pace in Redimet
פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ 19
non quibus .Selah ,quondam sedens & , eos humiliabit & , Deus Audiet
יִשְׁמַע ׀ אֵל ׀ וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה אֲשֶׁר אֵין 20
,ejus pacificos in suas manus Misit .Deum timuerunt non & : eis mutationes
חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו 21
fuerunt mollia,ejus cor conflictus & ,suũ os butyris præ Lenierunt .ejus pactum polluit
חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ ׀ מַחְמָאֹת פִּיו וּקְרָב לִבּוֹ רַכּוּ 22
,tuũ donum Dominum super Projice .stricti gladii ipsa & , oleo præ ejus verba
דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת׃ הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ׀ יְהָבְךָ 23
tu Et .justo nutationem seculum in dabit non ,te educabit ipse &
וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃ וְאַתָּה ׀ 24
non doli & ,sanguinum viri : foveæ puteum in eos facies descendere Deus
אֱלֹהִים ׀ תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־
.te in confidam ego & : suos dies dimidiabunt
יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃

PSAL. LVI. נו

eum tenendo in : Michtam David ipsi ,remotis mutam columbam super Victori
לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אוֹתוֹ 1
omni : homo me absorbuit quoniam , Deus mei Miserere .Gath in Pelistim
פְלִשְׁתִּים בְּגַת׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־ 2
quoniam : die omni mei invidi me Absorbuerunt .me opprimet bellans die
הַיּוֹם לֹחֵם יִלְחָצֵנִי׃ שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־ 3
.fidam te in ego : timebo Interdiu .excelse ô mihi bellantes multi
רַבִּים לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃ יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ 4
Faciat quid ; timebo non , fidi Deo in ,ejus verbum laudabo Deo In
בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה 5
omnes me super ; afficient dolore mea verba die Tota .mihi caro
בָשָׂר לִי׃ כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־ 6
mea vestigia ipsi ,se abscondent , Commorabuntur .malum in eorum cogitationes
מַחְשְׁבֹתָם לָרָע׃ יָגוּרוּ ׀ יִצְפּוֹנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי 7
? eis evasio iniquitatem Super .meã animã expectaverunt ut : observabunt
יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי׃ עַל־אָוֶן פַּלֶּט־לָמוֹ 8
tu , numerâsti meam Motionem .Deus descendere fac populos naso in
בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים׃ נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה 9
? tuo libro in nonne : tuo utre in meam lachrymam pone
שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ׃

תרגום TARGUM.

15 דִּי כַּחֲדָא נִתְרַז רָזָא בְּבֵית מַקְדְּשָׁא דֶּאֱלָהָא
16 נְהַלֵּךְ בִּסְרְהוֹבְיָא׃ יְחַיְּבִנּוּן דִּין קְטוֹל וְיִגְזוֹר
עֲלֵיהוֹן בִּישָׁן לְדוֹאֵג וַאֲחִיתוֹפֶל יְחַתוּן לִשְׁיוֹל
כַּד הִנּוּן חַיִּין אֲרוּם בִּישָׁן בִּמְדוֹרֵיהוֹן בְּגוּפֵיהוֹן׃
17 אֲנָא קֳדָם אֱלָהָא אֲצַלֵּי וּמֵימְרָא דַייָ יִפְרוֹק יָתִי׃
18 בְּרַמְשָׁא וּבְצַפְרָא וּבְטִיהֲרָא אֲצַלֵּי וְאַרְגִּישׁ
19 וּשְׁמַע קָלִי׃ פְּרַק בִּשְׁלָם נַפְשִׁי דְּלָא לְמִקְרַב
בִּישׁ לִי אֲרוּם בִּסְגִיעַן עָקָן הֲוָה מֵימְרֵיהּ בְּסַעֲדִי׃
20 יִשְׁמַע אֵל וִיקַבֵּל מִנְּהוֹן וְיָתִיב שְׁמַיָּא מִלְּקַדְמִין
לְעָלְמִין וְרַשִׁיעֵי דְּלָא מִלְּקַדְמִין דְּלָא מְהַשְׁנִין
אוֹרְחַתְהוֹן בִּישְׁתָא וְלָא דְחַלוּ מִן קֳדָם אֱלָהָא׃
21 אוֹשִׁיט יְדוֹי בְּאֶנָשֵׁי שְׁלָמֵיהּ אַפֵּס קְיָמֵיהּ׃ שְׁעִיעָן
22 יַתִּיר מִן שְׁמַן דְּגוּבְנִין מִלֵּי פוּמֵיהּ וְהֵיךְ זַיְנֵי
קְרָבָא לִבֵּיהּ רְכִיכָן מִלּוֹי יַתִּיר מִן מְשַׁח וְאִנּוּן
23 מוֹרְנִין דִּקְטוֹל׃ טְלוֹק עַל יְיָ סִבְרָךְ וְהוּא יְזוּן
24 יָתָךְ לָא יִתֵּן לְעָלְמָא חוּסְרָנָא לְצַדִּיקַיָּא׃ וְאַנְתְּ
אֱלָהָא בְּמֵימְרָךְ תּוֹחֵית יָתְהוֹן לְגֵהִנָּם עֲמִיקָא
גַּבְרֵי מָרֵי קְטוֹל וּנְכִילוּ לָא יֶחֱמוּן פַּלְגוּת
יוֹמֵיהוֹן וַאֲנָא אֶתְרְחֵיץ בְּמֵימְרָךְ׃ נו
1 לְשַׁבָּחָא עַל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל דִּמְתִילָא לְיוֹנָה
שְׁתוּקָא בְּעִדָּן דִּי מִתְרַחֲקִין מִן קִרְוֵיהוֹן וְחָזְרִין
וּמְשַׁבְּחִין לְמָרֵי עַלְמָא הֵיךְ דָּוִד מַכִּיךְ וּשְׁלִים כַּד
2 אַחֲדוּ יָתֵיהּ פְּלִשְׁתָּאֵי בְּגַת׃ חוּס עֲלַי יְיָ אֱלָהָא
אֲרוּם שַׁפְיָנִי תְּחוּתוֹי יִשְׁבֵּי גְּבַר חַיָּב כָּל יוֹמָא
3 מַגִּיחָא יְדַחֲקִנַּנִי׃ שַׁפְיָן גַּרְמַי מְעִיקַי כָּל יוֹמָא
אֲרוּם סַגִּיעִין מְעִיקִין מַגִּיחִין לִי אֱלָהָא עִלָּאָה
4 דִּי כּוּרְסֵיהּ בִּמְרוֹמָא׃ יוֹמָא דְאֶרְחַל אֲנָא עֲלָךְ
5 אֶתְרְחֵיץ׃ בְּמִדַּת דִּינָא דֶאֱלָהָא אֲשַׁבַּח בְּמֵימְרֵיהּ
בֶּאֱלָהָא אֶתְרְחֵיץ לָא אֶדְחַל מַה יַעֲבֵּד בִּסְרָא לִי׃
6 כָּל יוֹמָא מְטוּלְתִי טַרְחָן עֲלַי כָּל מַחְשַׁבְתְּהוֹן
7 לְבִישׁ׃ יִכְנְשׁוּן וְיִטְשׁוּן בִּכְמָנָא הִנּוּן אִסְתּוֹרַי
8 יִשְׁמְרוּן הֵיכְמָה דְּמַתִּינוּ עֲבָדוּ לְנַפְשִׁי׃ עַל
שִׁקְרָא דִּי בִּידֵיהוֹן רוֹקֵן יָתְהוֹן בִּרְגֵיז עַמְמַיָּא
9 תְּמַסְכֵּן אֱלָהָא׃ יוֹמֵי טַלְטוּלִי מְנִיתָא אַנְתְּ שַׁוִּי
דִּמְעָתִי בְּזִיקָךְ יְיָ הֲלָא בְּחוּשְׁבָּנָךְ׃

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Simul enim inibimus *rectum* ſecretum: in 15 domo ſanctuarii Domini ambulabimus cum feſtinatione. Reos paraget eos judici- 16 um mortis, & ſententiam feret *malorum* adverſum ipſos Doeg & Achitophel: deſcendent in infernum viventes, quoniam mala [*ſunt*] in tabernaculis eorum, in corporibus eorum. Ego coram Deo orabo; 17 & verbum Domini redimet me. Veſperè 18 & manè, & in meridie orabo, & ſtrepitum edam, & exaudiet vocem meam. Re- 19 demit in pace animam meam ne accederet ad me malum, quoniam in multis afflictionibus fuit Verbum ejus in adjutorium meum. *Audiet Deus*, & accipiet ab eis: ac ſe- 20 debit in cœlis à principio in ſecula: peccatores autem *qui non ſunt à principio*, qui non mutãt viã ſuã peſſimã, nec reverentur conſpectum Dei, [*peribunt.*] Extendit manus 21 ſuas in homines pacis ſuæ: prophanavit pactum ſuum. Leniora quàm pinguedo ca- 22 ſeorum ſunt verba oris ejus, & ſicut arma bellica cor ejus: teneriora verba ejus ſunt unctione; at ipſa ſunt ſpicula occiſionis. Projice ſuper Dominum ſpem tuam, & ipſe 23 nutriet te, nec dabit in perpetuum egeſtatem *juſtis*. Et tu Deus in verbo tuo detur- 24 babis eos in gehennam profundam: homines auctores interfectionis & doli, non videbunt dimidium dierum ſuorum: ego verò ſperabo in verbo tuo.

Ad laudandũ pro Eccleſia *Iſrael*, quæ ſimi- 1 latur columbæ ſilentii, in tẽpore quo elongati ſunt à civitatibus ſuis: ſed reverſi laudant auctorem mundi, ſicut David contritus et perfectus; quando tenuerunt eum Paleſtini in Gath.

PSAL. LVI.

Miſerere mei *Domine* Deus, quoniam 2 conculcavit me *Iſbi* homo ſceleratus: tota die bellator opprimet me. Conculcant oſſa 3 mea moleſtatores mei tota die, quoniã multi *oppreſſores* pugnãt contra me, Deꝰ altiſſime, cujus ſedes eſt in excelſo. Die qua timuero, 4 ego in te confidam. In menſura judicii Dei 5 laudabo in verbo ejus: in Deo ſperavi; non timebo quid faciat caro mihi. Tota die 6 mei cauſa laborant, contra me omnes eorum cogitationes in malum. Congregabun- 7 tur & abſcondentur *in inſidiis*; ipſi plantas meas obſervabunt; ſicut expectaverunt, ſic fecerunt animæ meæ. Propter falſitatem 8 quæ eſt in manibus eorum, evacua eos: in furore ad paupertatem adiges populos Deus. Dies vagationis meæ numerâſti tu, pone 9 lachrymam meam in utre tuo: *Domine*, nónne in rationibus tuis?

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܕܐܟܚܕܐ ܒܣܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܒܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܝܢ ܒܫܝܢܐ: * ܢܐܬܐ 15
ܥܠܝܗܘܢ ܡܘܬܐ. ܘܢܚܬܘܢ ܟܕ ܚܝܝܢ ܠܫܝܘܠ: ܡܛܠ ܕܒܝܫܬܐ ܐܝܬ ܒܓܘܗܘܢ. * ܐܢܐ 16
ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܩܪܝܬ: ܘܐܠܗܐ ܢܦܪܩܢܝ. * ܒܪܡܫܐ ܘܒܨܦܪܐ ܘܒܛܗܪܐ: ܐܪܢܐ ܘܐܡܪ ܘܐܫܡܥ 17
ܩܠܝ. * ܦܪܘܩ ܢܦܫܝ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܝܕܥܝܢ ܠܝ: ܡܛܠ ܕܒܚܪܝܢܐ ܗܘܘ ܥܡܝ. * ܢܫܡܥ 18
ܐܠܗܐ ܘܢܡܟܟ ܐܢܘܢ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܩܕܡ ܥܠܡܐ. ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܫܘܚܠܦܐ ܘܠܐ ܕܚܠܘ 19
ܡܢ ܐܠܗܐ: * ܐܘܫܛܘ ܐܝܕܐ ܥܠ ܩܪܝܒܝܗܘܢ. ܘܛܢܦܘ ܩܝܡܗ. * ܐܬܕܠܚܘ ܡܢ ܪܘܓܙܐ 20
ܕܐܦܘܗܝ ܘܡܢ ܚܡܬܐ ܕܠܒܗ: ܪܟܝܟܝܢ ܡܠܘܗܝ ܡܢ ܡܫܚܐ ܘܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܡܘܪܢܝܬܐ. * ܫܕܝ 21
ܝܨܝܦܘܬܟ ܥܠ ܡܪܝܐ ܘܗܘ ܢܬܪܣܝܟ: ܘܠܐ ܢܫܒܘܩ ܠܥܠܡ ܙܘܥܐ ܠܙܕܝܩܘܗܝ. * ܐܢܬ ܕܝܢ 22
ܐܠܗܐ ܐܚܬ ܐܢܘܢ ܠܓܘܒܐ ܕܚܒܠܐ: ܠܓܒܪܐ ܐܫܘܕ ܕܡܐ ܘܥܒܕܝ ܢܟܠܐ. ܘܠܐ ܢܡܠܘܢ 23
ܝܘܡܬܗܘܢ: ܘܐܢܐ ܐܣܒܪ ܒܟ. 24
* ܫܘܒܚܐ ܘܫܘܪܝ ܡܣܩܬܐ *

* ܡܙܡܘܪܐ * ܢܘ *

* ܕܕܘܝܕ. ܡܘܕܝܢܘܬܐ ܕܙܕܝܩܐ ܕܐܬܦܪܩ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܐ ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܫܐܘܠ. ܘܥܠ 1
ܝܗܘܕܝܐ. ܘܥܠ ܡܫܝܚܐ. ܦܬܓܡ ܟܕ. * ܪܚܡ ܥܠܝ ܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܕܫܢܝ ܒܪܢܫܐ. 2
ܝܘܡܐ ܟܠܗ ܩܪܒܬܢܐ ܐܠܨܢܝ: * ܕܫܘܢܝ ܒܥܠܕܒܒܝ ܟܠܗ ܝܘܡܐ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ 3
ܕܡܩܪܒܢܐ ܐܬܬܪܝܡܘ ܥܠܝ: * ܒܝܘܡܐ ܠܐ ܐܕܚܠ ܡܛܠ ܕܥܠܝܟ ܗܘ ܐܬܬܟܠܬ. * ܒܐܠܗܐ 4
ܐܫܬܒܗܪ ܒܐܠܗܐ ܣܒܪܬ ܠܐ ܐܕܚܠ: ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܒܝ ܒܪܢܫܐ. * ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܡܠܟܐ ܡܡܠܟܝܢ 5
ܗܘܘ ܥܠܝ: ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ. * ܢܛܫܘܢ ܘܢܥܡܪܘܢ ܘܗܢܘܢ ܥܩܒܝ 6
ܢܛܪܘܢ: ܐܝܟ ܕܣܟܝܘ ܠܢܦܫܝ. * ܘܐܡܪܘ. ܕܠܝܬ ܠܗ ܡܦܨܝܢܐ: ܒܪܘܓܙܐ ܕܥܡܡܐ ܕܘܢ 7
ܐܢܘܢ. ܐܠܗܐ * ܬܫܒܘܚܬܝ ܚܘܝܬܟ: ܣܝܡ ܕܡܥܝ ܩܕܡܝܟ ܘܒܣܦܪܟ. 8
9

Qui ſimul comedimus paſtum in domo Dei, 15 ambulantes cum concordia. Adduc ſuper 16 eos mortalitatem, & deſcendant viventes in infernum: quoniam malum eſt intra eos. Ego verò Deum invocabo, & Deus ſalvabit 17 me. Veſpere & mane ac meridie cogitabo, 18 & dicam atque audire faciam vocem meam. Libera animam meam ab iis qui nôrunt me, 19 quoniam in diſſidium facti ſunt mecum. Au- 20 diet Deus, & humiliabit illos qui eſt ante ſecula. Non eſt illis mutatio, neque timuerunt Deum. Extenderunt manum contra 21 proximum ſuum, & prophanaverunt fœdus illius. Conturbati ſunt præ ira vultûs ejus, & præ furore cordis illius. Leniora ſunt ver- 22 ba ejus oleo, at ipſa ſunt cuſpides. Rejice 23 curam tuam in Dominum, & ipſe te enutriet, nec ſinet perpetuò agitari juſtos ſuos. Tu 24 verò Deus, detrude illos in foveam perditionis, viros effundentes ſanguinem & machinantes dolum: & non compleant dies ſuos. Ego autem ſperabo in te.

Laus, & initium gradûs.

PSAL. LVI.

Davidis. Gratiarum actio juſti, quòd liberatus ſit ab hoſte & de manu Saulis. Tum de Judæis, & de Chriſto. Verſ. 24. 1

Miſerere mei Deus, quoniam conculcavit 2 me homo: totâ die bellator vexavit me. Conculcaverunt me hoſtes mei totâ die, quia 3 multitudo pugnantiũ exaltati ſunt ſuper me. In die non timebo, quia tibi confiſus ſum. 4 In Deo gloriabor, in Deo ſperavi, non me- 5 tuam; quid faciet in me homo? Totâ die 6 conſilium inibant adverſùm me, & meditabantur contra me malũ. Deliteſcent atque 7 habitabunt, & ipſi calcaneos meos obſervabunt. Quemadmodum præſtólati ſunt 8 animæ meæ, Atque dixerunt, Non eſt ei Salvator: ſic in furore gentium judica illos: De- 9 us Laus mea, ſignificavi tibi. Pone lachrymas meas coram te, & in libro tuo.

Verſio VULG. LAT.

15 Qui ſimul mecū dulces capiebas cibos:
in domo Dei ambulavimus cum conſenſu.
16 Veniat mors ſuper illos: & deſcendant
in infernum viventes: Quoniam
nequitiæ in habitaculis eorū, in medio
17 eorum. Ego autem ad Deum clamavi: &
18 Dominꝰ ſalvabit me. Veſperè, & manè,
& meridiè narrabo & annuntiabo: &
19 exaudiet vocem meā. Redimet in pace
animam meā ab his, qui appropinquant
mihi: quoniam inter multos erant mecū.
20 Exaudiet Deus, & humiliabit illos,
qui eſt ante ſæcula. Non enim eſt illis cōmutatio,
21 & non timuerunt Deum: Extendit
manum ſuam in retribuendo. Contaminaverunt
22 teſtamentum ejꝰ. Diviſi ſunt
ab ira vultûs ejus: & appropinquavit
cor illius. Molliti ſunt ſermones ejus ſuper
23 oleum: & ipſi ſunt jacula. Jacta ſuper
Dominū curam tuam, & ipſe te enutriet:
non dabit in æternū fluctuationem
24 juſto. Tu verò, Deus, deduces eos, in puteum
interitûs. Viri ſanguinum, & doloſi
non dimidiabunt dies ſuos: ego autem
ſperabo in te, Domine.

In finem,

1 Pro populo, qui à Sanctis longè factus
eſt, David in tituli inſcriptionem,
cùm tenuerunt eū Allophyli in Geth.
(1. *Reg.* 21. 12.) LV.

2 Miſerere meî, Deus, quoniam conculcavit
me homo: totâ die impugnans
3 tribulavit me. Conculcaverunt me inimici
mei totâ die: quoniam multi bellantes
4 adverſùm me. Ab altitudine diei timebo:
5 ego verò in te ſperabo. In Deo laudabo
ſermones meos, in Deo ſperavi:
6 non timebo quid faciat mihi caro. Totâ
die verba mea execrabantur: adverſùm
me omnes cogitationes eorum, in malū.
7 Inhabitabunt & abſcondent: ipſi calcaneum
meum obſervabunt. Sicut ſuſtinuerunt
8 animam meam, Pro nihilo ſalvos
facies illos: in ira populos confringes.
9 Deus, Vitam meam annuntiavi tibi: poſuiſti
lacrhymas meas in conſpectu tuo,
Sicut & in promiſſione tua:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

15 Ὃς ἐπιτοαυτὸ ἐγλύκανας ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ
16 τοῦ θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ. Ἐλθέτω
θάνατος ἐπ' αὐτούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ᾅδου
ζῶντες· ὅτι πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν
17 ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν ἐκέκραξα,
18 καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέ μου. Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ
μεσημβρίας διηγήσομαι, καὶ ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακούσεται
19 τῆς φωνῆς μου. Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν
ψυχήν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι, ὅτι ἐν πολλοῖς
20 ἦσαν σὺν ἐμοί. Εἰσακούσεται ὁ θεὸς καὶ ταπεινώσει
αὐτούς, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων. ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα, καὶ
21 οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεόν. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα
αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι· ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην
22 αὐτοῦ. Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου
αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ. ἡπαλύνθησαν
οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοί εἰσι βολίδες.
23 Ἐπίρριψον ἐπὶ κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ
αὐτός σε διαθρέψει, οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον
24 τῷ δικαίῳ. Σὺ δὲ ὁ θεὸς κατάξεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ
διαφθορᾶς. ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ
μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ
ἐπὶ σὲ κύριε.

1 Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων
μεμακρυμμένου, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν,
ὁπότε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν
Γέθ. νε΄.

2 Ἐλέησόν με ὁ θεός, ὅτι κατεπάτησέ με ἄνθρωπος,
ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέ με.
3 Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν
ἀπὸ ὕψους ἡμέρας· ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές
4 με φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ ἐπὶ σοί.
5 Ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου, ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐν τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει
6 μοι σάρξ. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο,
κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν
7 εἰς κακόν. Παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσιν αὐτοί,
τὴν πτέρναν μου φυλάξουσι καθάπερ ὑπέμειναν τῇ
8 ψυχῇ μου. Ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς, ἐν
9 ὀργῇ λαοὺς κατάξεις. ὁ θεὸς Τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά
σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς
καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſl. LAT.

15 Qui(m) ſimul dulces capiebas 15
cibos: in domo Dei ambulavimus
cum[k] conſenſu. 16 Veniat mors 16
ſuper illos: & deſcendant in infernum
viventes? 17 Quoniam
nequitia[l] in(n) hoſpitiis eorum,
in medio eorum. 18 Ego [m] ad 17
Deum clamavi, & Dominus [n]
exaudivit me. 19 Veſperè, & 18
manè, & meridiè narrabo, & annuntiabo:
[o] & exaudivit vocem meam. 20 Redimet in pace 19
animam meam ab his, qui appropinquant
mihi: quoniam[p] in (o)
multis erant mecum. 21 Exaudiet 20
Deus, & humiliabit illos, qui
eſt[q] ante ſecula. DIAPSALMA. 22 Non enim eſt illis(p)[†]
commutatio, & non timuerunt
Deum: Extendit(q) manū ſuam in 21
retribuendo. 23(r) Contaminaverunt
teſtamentum ejus: Diviſi ſunt 22
ab(ſ) ira vultûs ejus, & appropinquavit
cor illius. 24 Molliti
ſunt ſermones ejus ſuper oleum:
& ipſi ſunt [r] jacula. 25 (t)
Jacta ſuper Dominum curam 23
tuā, et ipſe enutriet te: non dabit
in æternū fluctuationem juſto. 26
Tu verò, Deus, deduces eos in puteum 24
interitûs. 27 Viri ſanguinum
& doloſitatis non dimidiabunt
dies ſuos: ego autem ſperabo in te, Domine.

In finem, (a) pro populo, qui à 1
Sanctis longè factus eſt, ipſi David
in tituli inſcriptionem, cùm
tenuerunt eum Allophyli in Geth. LV.

1 MISERERE meî, Deus, 2
quoniam conculcavit me
homo: totâ(b) die pugnans tribulavit
me. 2 Conculcaverunt me 3
inimici mei, totâ die[a] ab (c) altitudine
diei: quoniam multi qui
debellant me, 3 [b] Timebunt: ego 4 5
verò in te ſperabo. 4 In Deo laudabo
ſermones meos: totâ die in
Deo ſperavi: non timebo, quid faciat
mihi caro. 5 Totâ die (d)[c] 6
verba mea aſpernabantur: adverſùm
me omnes cogitationes eorum
in malum. 6 ( ) [d] Incolent, 7
& abſcondent, ipſi calcaneum
meum obſervabunt, 7 ſicut
(f) ſuſtinuit animā meā. Pro nihilo (g) ſalvos facies illos: in ira populo: (h) deduces: 8(i)[e] Deus, Vitam meā annuntiavi tibi: (k)[f] poſuiſti lachrymas meas in conſpectu tuo: 9 ſicut et[g] in promiſſione tua. 8 9

Verſio ÆTHIOPICA.

ዘኅቡረ ፡ ትስተጠዐምከ ፡ ሊተ ፡ መብል 15
ዐተ ። ወነሐውረ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔ
ረ ፤ በአሐዱ ፡ ልብ ።=፡ ይምጽኦሙ ፡ 16
ሞት ፡ ወይረዱ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ሕያዋ
ኒሆሙ ።=፡
እስመ፡እኩይ፡ ማእከሎሙ፡ ወውስተ፡ዐብያ 17
ቲሆሙ ።=፡ወአንሰ፡ጸራኅኩ፡ኀበ፡እግዚአብ 18
ሔር ፡ ወአምላኪየ ፡ ሰምዐኒ ።=፡ ሰርከ ፡ 19
ወነግሀ ፡ ወመዐልተ፡ እነግር ። አየድዕ፡ወሊ
ሰምዑኒ ፡ ቃልየ ።=፡ አድኅና፡ በሰላም፡ለነ 20
ፍስየ፡ እምእለ፡ ይትቃረቡኒ ። እስመ፡
ይበዝኁ፡እምእለ፡ምስሌየ ።=፡ ይስማዕ፡ 21
እግዚአብሔር ፡ ወያኀስሮሙ ። ዘሀሎ፡
እምቅድመ፡ይትፈጠር፡ዓለም ።=፡እስመ፡ 22
አልቦሙ ፡ ቤዛ ። ወኢፈርህዎ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ። ወሰፍሐ ፡ እዴሁ ፡ ለፈዲይ ።=፡
ወአርኰሱ ፡ ሥርዓቶ ። ወተናፈቁ ፡ እመዐ 23
ተ ፡ ገጹ ። ወቀርበ ፡ ልቡ ።=፡ ወፅሕደ፡ 24
እምቅብዕ ፡ ነገሩ ። እሙንቱሰ ፡ ማዕበል፡
ያስጥሞ ።=፡ ግድፍ፡ ሳዕለ ፡ እግዚአብሔ 25
ረ፡ሕሊናከ፡ወውእቱ፡ይሴስየከ ።ወኢይሁብ፡
ሁከተ፡ለጻድቅ፡ለዓለም ።=፡ አንተ፡እግዚ 26
ኦ፡አጽድፎሙ፡ ውስተ፡ዐዘቅተ፡ ሞት ።=፡
እድወ፡ደም፡ወጽልሕዋን፡ኢያፈቁ፡በመዋዕሊ 27
ሆሙ ።ወአንሰ፡ ተወከልኩ፡እግዚኦ፡
ፍጻሜ፡ ዘበእንተ፡ ሕዝብ፡ለእለ ፡ እምቅዱ
ሳን ፡ ርሕቁ ፡ ዘደዊት ፡ አርአያ፡
መጽሐፍ ፡ ዘአመ ፡ አኀዝዎ፡
ኢሎፍሊ፡በጌት ።
ሣህ ተሣሀለኒ፡እግዚኦ፡እስመ፡ኬደኒ፡ሰብእ ። 1
ወኵሎ፡አሚረ፡አስረሐኒ፡ቀትል ።=፡ ወኬ 2
ዱኒ፡ ፀርየ፡ ኵሎ፡አሚረ፡በኑኀ፡ዕላት ።እስ
መ፡ብዙኃን ፡ እለ፡ፀብኡኒ፡ 3 ወፈራህኩ ።
ወአንሰ ፡ ኪያከ ፡ ተወከልኩ ፡ እግዚኦ ።=፡
በእግዚአብሔር፡እሴብሕ፡ቃልየ ።ወበእግዚ 4
አብሔር፡ ተወከልኩ፡ ኢይፈርህ፡ ምንተ ፡ ይሬ
ስየኒ፡ዘሥጋ ።=፡ወኵሎ፡አሚረ፡ያስቆርሩኒ፡ 5
ዘነበብኩ ። ወላዕሌየ ፡ ይመክሩ ፡ ኵሎ፡እ
ኩየ ።=፡ ወይፀንሑኒ፡ወይትኀብኡኒ ። ወእ 6
ሙንቱሰ፡ሰኰናየ፡ያስተኀይጹኒ ።=፡ወዘልፈ፡ 7
ይፀንሕዋ ፡ ለነፍስየ ። ወኢታድኅኖሙ፡ወኢ
በምንትኒ ። ወታጸድፎሙ ፡ ለሕዛብ ፡ በመ
ዐትከ ።=፡ አምላኪየ ፡ እነግረከ፡በሕይ 8
ወትየ ። ወአንበርኩ፡ አንብዕየ፡ ቅድሜከ፡
9 በከመ ፡ አዘዝከ ።

INTERP. ÆTHIOP. [k] uno corde [l] in medio eorū & in palatiis eorū. [m] autem ad [n] meus exaudiet me. [o] nec tamen exaudient vocē meam. [p] multiplicati ſunt præ illis qui mecū. [q] antequam conditus erat mundus. [†] placatio, [r] ſubmergentes fluctus. *PSAL. LV.* [a] in longitudine ejus: [b] Et timui: & ipſe etiā in te ſperavi Domine. [c] Execrabantur me eò quòd locutus ſum; & adverſùs me conſultabant omne malum. [d] Clanculū me præſtolabantur, & mihi abſconditi erant: & ipſi veſtigia mea obſervabant. 7 Et aſſiduè ſuſtinebant animam meam: & non ſalvabis illos ob nil quicquam: & in ira populos dejicies; [e] Deus meus, [f] et poſui lachrymas [g] præcepiſti.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الذي ياكل معي ملاذ الاطعمة ومسينا الي بيت الله بقلب واحد * لياتِ الموت عليهم * 15 16
وليهبطوا الي الجحيم احياء * لان الشر في وسط مساكنهم * وانا صرخت الي الله والرب اجابني 17
* اتكلم وقت المساء وبالغداة ووسط النهار * واقول ويسمع صوتي * ويخلص نفسي سالمة من 18 19
المقربين لي لانهم كانوا معي في اشياء كثيرة *سمع الله ويذلهم الكاين قبل الدهور * لانه ليس 20
لهم مجازاة الا النار * ولن يخافوا الله * بسط يده ليجازي * عند ما دنسوا عهده * تفرقوا من 21 22
غضب وجهه واقتربت قلوبهم * اقوالهم الين من الدهن وهي سهام * القِ همك الي الرب 23
وهو يعولك لا يترك الصديق يزول الي الابد * وانت اللهم فاهبطهم الي جب الهلاك * رجال 24
الدماء والغش لا يكملوا ايامهم * وانا يا رب عليك توكلت * الليلويا *

* المزمور الخامس والخمسون *

* لداود قاله على الامة التي بعدت من القدس * وهو * كد * استيخن * 1
* ارحمني يا الله فقد وطيني الانسان * احربني مقاتلا النهار كله * اعداي داسوني جميع نهاري 2 3
لان المقاتلين لي من العلو كثيرون * لا اخشي في ساير الايام لاني عليك توكلت يا ربي * بالله 4 5
افتخر باقوالي النهار كله * الله رجوت فلا اخاف ماذا يصنع بي ذو جسد * رذلوا كلامي النهار 6
كله تشاوروا كلهم علي بالشر * يتوارون ويكمنون وهم مترصدون عقبي * كمثل ما احاطوا 7 8
نفسي لاي شي تخلصهم تحدر الشعوب بالغضب * اللهم اني شكرت حياتي لك جعلت دموعي 9
امامك * كمثل مواعيدك *

Qui manducat mecum ſuavitatem ciborum, & perreximus in domum Dei corde 15
eodem. Veniat mors ſuper eos, et deſcendant 16
ad inferos vivi: quia ſcelus eſt in
medio habitationum eorum. At ego clamavi 17
ad Deū, & Dominus exaudivit me.
Loquar tempore veſpertino, & mane, ac 18
meridie, & dicā, audietq; clamorem meū:
Et redimet animam meam incolumem ab 19
iis qui prope me ſunt; nam erant mecum in
rebus multis. Audivit Deus, & deprimet 20
eos exiſtens ante ſecula: quia non eſt eis retributio
præter ignem, & tamen non timent
Deum. Extendit manum ſuam ad retribuendum 21
quando contaminaverunt fœdus ejus. Diſſipati ſunt ob iram vultûs ejus, 22
& appropinquaverunt corda eorum.
Sermones eorum molliores ſunt oleo, at ipſi
ſunt ſagittæ. Jacta curam tuam in Dominum, 23
& ipſe te enutriet: non permittet
juſtum fluctuare in æternum. Et tu Deus, 24
præcipita eos in foveam perditionis: viri
ſanguinum et fraudis ne explean dies ſuos; & ego in te O Domine, confiſus ſum.
Alleluja.

PSAL. LV.

Davidis. Dictus ab eò de gente 1
quæ receſſerat à Sanctitate.
Verſ. 24.

Miſerere mei, O Deus, quoniam 2
jam me conculcavit homo: afflixit
me, impugnans die totâ: Inimici mei 3
conculcârunt me totâ die meâ, quoniam
bellantes mecum ab alto, multi ſunt. Non 4
timebo omnibus diebus, quia in te confiſus
ſum O Domine mi. In Deo gloriabor ſermonibus 5
meis die totâ. Deum ſperavi, idcirco
non timeo; quid faciat mihi præditus
corpore? Contempſerunt verba mea 6
die totâ, conſultaverunt omnes adverſùm
me in malum. Abſcondent ſe & inſidiabuntur, 7
obſervantes calcaneum meum.
Quo pacto obſederunt animam meam! qua 8
de re ſalvabis eos? Commoneto populos
cum furore. Deus equidem profeſſus ſum 9
vitam meam tibi deberi, propoſui lachrymas
meas coram te. Juxta promiſſa tua

תהלים : נז נח

quòd , novi hoc : clamabo die in , retrorſum mei inimici convertentur Tunc
10 אָז יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־
.negotium laudabo Domino in : rem laudabo Deo In mihi Deus
11 אֱלֹהִים לִי׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר׃
Deus me Super .mihi homo faciat quid ,timebo non , fidi Deo In
12 13 בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ עָלַי אֱלֹהִים
,morte à meam animam eripuiſti Quoniam .tibi laudes reddam ; tua vota
14 נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ׃ כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
? viventium lumine in ; *Dei facies ad deambulandum ad* , *lapſu* à meos pedes nonne
הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

PSAL. LVII. נז

.ſpeluncâ in Saul facie à *ipſum fugiendo in*,Mictam David ipſi,diſperdas Ne Victori
1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃
umbra in & ,mea anima ſperavit te in quoniã ,mei miſerere , Deus mei Miſerere
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־
Deum ad Clamabo .contritiones *tranſeat* donec : ſperabo tuarum alarum
3 כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבֹר הַוּוֹת׃ אֶקְרָא לֵאלֹהִים
me ſervabit & , cœlis è Mittet .*me ſuper perficientem* Deum ad ; altiſſimum
4 עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי׃ יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי
.ſuã veritatem & ,ſuã miſericordiam ,Deus mittet .Selah ,me *ſorbentis* probro
חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ׃
eorum dentes ,hominum filios , ardentes *jacebo* , *leonum* *medio in* mea Anima
5 נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם
ſuper te Exalta .acutus gladius eorum lingua & ; ſagittæ & , lancea
6 חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה׃ רוּמָה עַל־
paraverunt Rete .tuam gloriam terram omnem ſuper ; Deus cœlos
7 הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ רֶשֶׁת הֵכִינוּ
ceciderunt ; foveam *meas facies ad* foderunt ,mea anima ſe *flexit* , meis greſſibus
לִפְעָמַי כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ
: meum cor paratum , Deus meum cor Paratum .Selah , ejus medium in
8 בְתוֹכָהּ סֶלָה׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי
exurgam , cithara & , nebel exurge ,mea gloria Exurge .canam & ,cantabo
9 אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה
Quoniam .gentibus in *te canam* ; Domine populis in tibi Confitebor .diluculo
10 11 שָׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־
.tua veritas *æthera* ad uſque & ; tua miſericordia cœlos ad uſque magna
גָדֹל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃
.tuam gloriam terram omnem ſuper ; Deus cœlos ſuper te Exalta
12 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

PSAL. LVIII. נח

juſtitiam congregatio verè Num .Mictam David ipſi , diſperdas ne , Victori
1 2 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק
.hominum filii judicabitis *rectitudines* ? loquemini
תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃

תרגום TARGUM.

10 הבכן יתובון בעלי דבבי מחורי קדל יומא
11 דאצלי דין ידעית ארום אלהא בסעדי: במדת
דינא דאלהא אשבח במימריה במדת רחמין
12 דיי אשבח במימריה: במימרא דאלהא סברית
13 לא אדחל מה יעביד בר נשא לי: עלי קבלית
14 אלהא נדריך אשלם קורבני תודן קדמך: ארום
פציתא נפשי מקטול הלא רגלי מן נקופא
למהלכא קדם יי בנהור חייא: נו
1 לשבחא על עקתא בזמן די אמר דוד לא תחבל
אתאמר על יד דדוד מכיך ושלים במערקיה
2 מן קדם שאול באספלידא: חוס עלי אלהא
חוס עלי ארום במימרך אתרחצת נפשי
ובטלל שכנתך אהי רחיץ עד דיעבר
3 אתרגושא: אצלי קדם אלהא עלאה תקיפא די
פקד לעכוביתא דיגמר באספלידא [ארום
פציתא נפשי ממותא דמיתין בי חיביא הלא
רגלי מלתקלא בחובא מטול דאטיל קדם יי
בגנתא דעדן למחמי בנהור צדיקיא] עולא
4 אמטולתי: ישדר מלאכיה משמי מרומא
ויפרקנני חסד שיפי לעלמין ישדר אלהא
5 טוביה וקושטיה: נפשי חירא כד במצע
שלהובין ארמוך ביני גומרין די מלהטין בני
נשא דככיהון היך מורניתא וגררין ולישנהון
6 היך סיפא חריפא: אתרורם על מלאכי שמיא
7 אלהא על כל יתבי ארעא איקרך: מצדתא
אתקינו לאסתורי כיף נפשי כרו קדמי שיחא
8 נפלו במצעה לעלמין: מכון לבי לאורייתך יי
9 מכון לבי לדחלתך אשבח ואזמר: אתער יקרי
אתער לשבחא על פום נבלא וכנרא אתער
10 לצלותא דקריץ: אודי קדמך בעמיא יי
11 אשבחנך באומיא: ארום רב עד צית שמיא
12 טובך ועד שחקים קושטך: אתרורם יי על
מלאכי שמיא אלהא על כל יתבי ארעא
איקרך: נח
1 לשבחא על עקתא בזמן די אמר דוד לא תחבל על יד דוד מכיך ושלים: הברם
2 בקושטא שתקין צדיקי בעדן מצו חמי לכון דצדקתא מתמללין תריצות תדינון בני נש:

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Tunc revertẽtur hoſtes mihi infenſi,vertentes cervicem qua die invocavero:hoc novi, 10 nempe Deum mihi auxilio futurũ. In menſura judicii Dei laudabo in verbo ejus, in 11 metro miſerationum Dñi laudabo in verbo ejus.In verbo Dei ſperavi;non timebo quid 12 faciat fili⁹ hominis mihi. In me recepi De⁹ 13 vota tua,reddã ſacrificia confeſſionũ coram te.Quoniã liberâſti animã meam de morte; 14 ſed & pedes meos à lapſu, ut incedam coram Domino in lumine vivorum.

Ad laudandũ pro moleſtia,tempore quo 1 dixit David, ne deſtruas, dictũ eſt ꝑ manũ Davidis humilis & perfecti,dum fugeret ab aſpectu Saulis in ſpeluncã. PSAL. LVII.

Miſerere mei Deus,miſerere mei,quia in 2 verbotuo ſperavit anima mea,et in umbra majeſtatis tuæ confidã, donec tranſeat tumult⁹.Orabo corã Deo altiſſimo et forti, 3 qui *juſſit araneæ*, ut perficeret in *ſpelunca [quia liberâſti animã meã à morte,quã inferebant mihi peccatores;nonne pedẽ meũ à lapſu in peccatũ,ut ambulẽ corã Domino in horto deliciarũ, ad videndũ lucẽ juſtorũ?]* telã propter me. *Mittet* angelũ ſuũ de cœ- 4 lis altiſſimis, et ſalvũ me faciet, opprobrio afficiens conculcantẽ me in æternum:mittet Deus bonitatẽ ſuã et veritatẽ ſuã. Anima 5 mea *ardet* tanquã in medio flammarũ, dormiam inter carbones, quos ſuccendunt filii hominis, quorũ dentes ſunt ſicut lancea & ſagittæ,et linguæ eorũ ſicut enſis acut⁹. Ex- 6 altare ſuper angelos cœlorũ De⁹;ſuꝑ omnes habitatores terræ gloria tua.Laqueum para- 7 verunt greſſib⁹ meis;incurvavit animã meã; foderunt ante me foveã;ceciderũt in medio ejus in æternũ.Paratũ cor meũ ad legẽ tuã, 8 Dñe,paratũ cor meũ in *timorẽ* tui;laudes dicam et pſallã. Expergiſcere gloria mea, ex- 9 pergiſcere ut laudes ore pſalterii et citharæ:expergiſcar ad orationẽ matutinã.Con- 10 fitebor corã te in populis Dñe,laudabo te in nationib⁹.Quoniã magna uſq; ad ſummitatẽ 11 cœlorũ benignitas tua,et uſq; ad æthera veritas tua. Exaltare *Domine* , ſuper angelos 12 cœlorum Deus ; ſuper omnes qui habitant terram, gloria tua.

Ad laudandũ pro anguſtia in tẽpore quo 1 dixit David,Ne deſtruas, ꝑ manum Davidis humilis & perfecti. PSAL. LVIII.

Num revera quia ſiletis juſti in tẽpore cõtẽtionis,videtur vobis ꝙ juſtitiã loquamini? in rectitudine judicate filios hominũ. 2

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ܗܝܕܝܢ ܢܗܦܟܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝ ܠܒܣܬܪܗܘܢ: ܘܐܕܥ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܠܝ. * ܒܡܠܬܗ
11 ܕܐܠܗܐ ܐܫܒܚ: * ܒܐܠܗܐ ܐܬܬܟܠܬ ܘܠܐ ܐܕܚܠ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܒܝ ܒܪܢܫܐ: * ܥܠܝ ܐܠܗܐ 12
13 ܢܕܪܝ ܐܫܠܡ. ܘܒܬܘܕܝܬܐ ܐܕܒܚ ܠܟ: * ܡܛܠ ܕܦܪܩܬ ܢܦܫܝ ܡܢ ܡܘܬܐ. ܘܪ̈ܓܠܝ 14
ܡܢ ܬܘܩܠܬܐ: ܕܐܫܦܪ ܩܕܡܝܟ ܐܠܗܐ ܒܐܪܥܐ ܕܚ̈ܝܐ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ *

1 * ܟܕ ܗܦܟ ܫܐܘܠ ܠܡܪܕܦܗ. ܘܬܘܕܝܬܐ. ܘܩܪܝܬܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ.
2 ܦܨܝ ܠܗ. * ܪܚܡ ܥܠܝ ܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܒܟ ܗܘ ܡܣܒܪܐ ܢܦܫܝ: ܘܒܛܠܠܐ ܕܓܕܦܝܟ
3 ܐܬܛܫܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܥܒܪ ܫܓܘܫܝܐ.* ܐܩܪܐ ܠܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ ܘܠܐܠܗܐ ܦܪܘܩܝ: * ܕܝܦܣ * ܫܕܪ
4 ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܦܪܩܢܝ: ܘܒܙܚ ܠܒܥܠܕܒܒܝ * ܕܝܦܣ * ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܛܝܒܘܬܗ ܘܩܘܫܬܗ:
5 * ܘܦܨܝܗ ܠܢܦܫܝ ܡܢ ܟܠܒܐ. ܕܕܡܟܬ ܟܕ ܕܘܝܫ ܐܢܐ: ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܫܢ̈ܝܗܘܢ ܢܝ̈ܙܟܐ ܘܓܐܪ̈ܐ.
6 ܘܠܫܢܗܘܢ ܐܝܟ ܣܝܦܐ ܚܪܝܦܐ: * ܐܬܪܝܡ ܥܠ ܫܡܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܐܝܩܪܟ:
7 * ܡܨܕܬܐ ܛܫܘ ܠܪ̈ܓܠܝ. ܘܓܘܡܨܐ ܚܦܪܘ ܠܢܦܫܝ ܘܢܦܠܘ ܒܗ: * ܕܝܦܣ *
8 * ܡܛܝܒ ܗܘ ܠܒܝ ܐܠܗܐ ܡܛܝܒ ܗܘ ܠܒܝ. ܐܫܒܚ ܘܐܙܡܪ ܒܫܘܒܚܝ: * ܐܬܬܥܝܪ ܟܢܪܝ
9
10 ܐܬܬܥܝܪܘ ܟܢܪܐ ܘܩܝܬܪܐ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܬܬܥܝܪܬ ܨܦܪܐ: * ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܡ̈ܡܐ ܐܠܗܐ. ܘܐܫܒܚܟ
11 ܒܐܘܡܘܬܐ: * ܡܛܠ ܕܐܬܪܘܡܬ ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ ܛܝܒܘܬܟ. ܘܥܕܡܐ ܠܫܡܝ ܫܡܝܐ
12 ܗܝܡܢܘܬܟ: * ܐܬܪܝܡ ܥܠ ܫܡܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܐܝܩܪܟ.
1 * ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ * ܟܕ ܐܚܡܣ ܫܐܘܠ ܠܟܗܢܐ ܕܠܐ ܓܠܘ ܠܗ ܥܠ ܕܘܝܕ
2 ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟܐ ܗܘ. ܠܢ ܕܝܢ ܡܦܫܩ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܦܨܝ ܠܗ.
* ܐܝܢ ܫܪܝܪܐܝܬ ܙܕܝܩܘܬܐ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܬܪܝܨܘܬܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ:

Tunc retrocedent hoſtes mei, & agnoſcã eſſe 10 mihi Deum. Verbum Dei laudabo. In Deo 11 confido, non metuam ; quid faciet in me ho- 12 mo ? Tibi Deus perſolvam vota mea, & cum 13 gratiarum actione ſacrificabo tibi. Quoniã 14 eripuiſti animam meam à morte, & pedes meos à lapſibus: ut placeam coram te Deus, in terra vivorum.

PSAL. LVII.

Davidis. Quum reverſus eſt Saul ad eum perſequendum. Et gratiarum actio. Atque vocatio Gentium ad fidem. Verſ. 29. 1

Miſerere me Deus, quoniam in te ſperat 2 anima mea : & umbrâ alarum tuarum me tegam. Quoad tranſeat tumultus. Invo- 3 cabo Deum excelſum, & Deum ſalvatorem meum. * *Diapſal.* * Qui miſit è cœlo & li- 4 beravit me , ac deluſit inimicos meos. * *Diapſalma* * Miſit Deus gratiam ſuam, & veritatem ſuam. Et ſalvavit animam meam à 5 canibus : quia dormivi conturbatus. Hominum dentes lanceæ & ſagittæ, & lingua eorum velut gladius acutus. Exaltare ſuper 6 cœlos Deus, & ſuper omnem terram gloria tua. Rete parârunt pedibus meis, foveam- 7 que foderunt animæ meæ , & inciderunt in eam. * *Diapſalma* * Paratum eſt cor meum 8 Deus, paratum eſt cor meum, laudabo & pſallam in gloria mea. Expergiſcere lyra 9 mea, expergiſcimini cithara & lyra, etiam ego experrectus ſum diluculó. Confitebor 10 tibi inter gentes Deus, & nomini tuo canam inter populos. Quoniam exaltata eſt 11 uſque ad cœlum bonitas tua, & uſque ad cœlos cœlorum fides tua. Extolle te ſuper 12 cœlos Deus, & ſuper univerſam terram gloria tua.

PSAL. LVIII.

Davidis. Quum minitatus eſt Saul Sacerdotes eò quòd non revelârint ei Davidem quem noverant ubi eſſet. Nobis autem exponit documentũ juſti judicii Dei. Verſ. 22. 1

Ita certè, juſtitiam loquimini, & æquita- 2 tem judicatis filii hominum.

Verſio VULG. LAT.

10 Tunc convertentur inimici mei retrorſúm: In quacunque die invocavero te: ecce cognovi quoniã Deus meus
11 es. In Deo laudabo verbũ, in Domino laudabo ſermonem: in Deo ſperavi, non timebo quid faciat mihi
12 homo. In me ſunt, Deus, vota tua,
13 quæ reddã, laudationes tibi. Quoniã eripuiſti animã meã de morte, & pedes meos de lapſu: ut placeã corã Deo in lumine viventium.

In finem,

1 Ne diſperdas, David in tituli inſcriptionem, cùm fugeret à facie Saul in ſpeluncam. (2 *Reg.* 22. 1. & 24. 4.)

LVI.

2 Miſerere meî, De⁹, miſerere meî: quoniã in te confidit anima mea. Et in umbra alarũ tuarũ ſperabo, donec
3 tranſeat iniquitas. Clamabo ad Deũ al-
4 tiſſimũ: Deũ qui benefecit mihi. Miſit de cœlo, & liberavit me: dedit in opprobriũ conculcantes me. Miſit Deus miſeri-
5 cordiã ſuã, & veritatẽ ſuã. Et eripuit animã meã de medio catulorũ leonũ: dormivi conturbatus. Filii hominũ, dentes eorũ arma & ſagittæ: & lingua eorũ
6 gladius acutus. Exaltare ſuper cœlos,
7 Deus: et in omnẽ terrã gloria tua. Laqueũ paraverunt pedibus meis: & incurvaverunt animã meã. Foderunt ante faciẽ meã foveã: et inciderunt in eam.
8 Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: cantabo, & pſalmum di-
9 cam. Exurge gloria mea, exurge pſal-
10 teriũ & cithara: exurgã diluculó. Confitebor tibi in populis, Dñe: & pſal-
11 mum dicã tibi in gentibus: Quoniã magnificata eſt uſque ad cœlos miſericordia tua, & uſque ad nubes veritas
12 tua. Exaltare ſuper cœlos, Deus: & ſuper omnẽ terram gloria tua.

In finem,

1 Ne diſperdas, David in tituli inſcriptionem. LVII.

2 Si verè utique juſtitiam loquimini: recta judicate filii hominum.

Verſ. GRÆCA LXX. Interp.

10 Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ἰδοὺ ἔγνων ὅτι θεός μου
11 εἶ σύ. Ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ κυρίῳ αἰνέσω λόγον. ἐπὶ τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσο-
12 μαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς
13 αἱ εὐχαὶ, ἃς ἀποδώσω αἰνέσεώς σου. Ὅτι ἐρρύσω τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος, τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

1 Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ εἰς τὸ σπήλαιον. νϛʹ.

2 Ἐλέησόν με ὁ θεὸς, ἐλέησόν με, ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχή μου· καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύ-
3 γων σου ἐλπιῶ, ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία. Κεκράξομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, τὸν θεὸν τὸν
4 εὐεργετήσαντά με. ΔΙΑ´ΨΑΛΜΑ. Ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέ με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με. Ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ
5 ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, Καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ μέσου σκύμνων· ἐκοιμήθην τεταραγμένος. υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν, ὅπλον καὶ βέλη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν, μάχαιρα
6 ὀξεῖα. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεὸς, καὶ ἐπὶ
7 πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. Παγίδας ἡτοίμασαν τοῖς ποσί μου, καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχήν μου. ὤρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον,
8 καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν. ΔΙΑ´ΨΑΛΜΑ. Ἑτοίμη ἡ καρδία μου ὁ θεὸς, ἑτοίμη ἡ καρδία μου, ᾄσο-
9 μαι καὶ ψαλῶ. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρ-
10 θρου. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς κύριε,
11 ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλή-
12 θειά σου. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

1 Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν. νζʹ.

2 Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, εὐθεῖα κρίνετε οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

Verſ. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Tranſ. LAT.

(*l*) [h] *Convertentur inimici mei retrorſúm: 10 in quacunque die invocavero te; ecce cognovi, quoniam Deus meus es tu. 11 In Deo laudabo [i] verbum, in Domino [k] laudabo ſermonem. In Deo ſperavi: non timebo, quid faciat homo. 12 [l] In me ſunt, Deus, vota, quæ reddã laudationis tibi. 13 Quoniam eripuiſti animam meam de morte, [m] & pedes meos de lapſu: ut placeam coram Deo in [n] lumine viventium.* 10 11 12 13

In finem, ne diſperdas, ipſi David in tituli inſcriptionem, cùm fugeret à facie Saul in ſpeluncam. *LVI.* 1

1 *Miſerere meî, Deus, miſerere meî: quoniam in te confidit anima mea. 2 Et in umbra alarum tuarum ſperabo: donec tranſeat (a) iniquitas. 3 Clamabo ad Deum altiſſimum, Deum qui benefecit mihi. DIAPSALMA. 4 Miſit de cœlo, & ſalvum fecit me: dedit in opprobrium conculcantes me. 5 Miſit Deus miſericordiam ſuam, & veritatem ſuam: Et eripuit animam meam de medio catulorum leonum: (b) dormivi conturbatus. 6 Filii hominum, dentes eorum (c) [a] arma, & ſagittæ: & lingua eorum, gladius acutus. 7 Exaltare ſuper cœlos, Deus, & ſuper omnem terram gloria tua. 8 (d) Laqueos paraverunt pedibus meis, & incurvaverunt animam meam. 9 Foderunt ante faciem meam, foveam, & inciderunt in eã. DIAPSALMA. 10 (e) Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: Cantabo, (f) & pſalmum dicam. 11 Exurge gloria mea, exurge pſalterium & cithara: exurgam diluculó. 12 Confitebor tibi in populis, Domine; pſalmum dicam tibi in gentibus. 13 Quoniam magnificata eſt uſque ad cœlos miſericordia tua: & uſque ad nubes veritas tua. 14 Exaltare ſuper cœlos, Deus, & ſuper omnem terram gloria tua.* 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

In finem, ne diſperdas, ipſi David in tituli inſcriptionem. *LVII.* 1

1 *Si verè utiq; juſtitiam loquimini: recta judicate filii hominum.* 2

Verſio ÆTHIOPICA.

10 ለይግብኡ፡ፀርየ፡ድኅሬሆሙ፡፡፡ እመ፡ዕለ 10
ተ፡ አፄውዐከ፡፡ ናሁ፡ አአመርኩ፡ ከመ፡
አምላኪየ፡ አንተ፡፡፡ በእግዚአብሔር፡ 11
11 እሴብሕ፡ቃልየ፡፡ በእግዚአብሔር፡ይከብር፡
ዘነበብኩ፡፡ ወበእግዚአብሔር፡ተወከልኩ፡
ሊይፈርህ፡ ምንተ፡ ይሬስየኒ፡ሰብእ፡፡፡
12 እምኅቤየ፡ እኁብ፡ ብፅአትየ፡ ለስብሐቲ 12
ከ፡፡፡ እስመ፡አድኃንከ፡እሞት፡ለነፍስየ፡፡ 13
13 ወለአዕይንትየኒ፡እምአንብዕ፡፡ ወለእገሪየኒ፡
እምደኃፅ፡፡ ከመ፡ አሠምሮ፡ ለእግዚአብ
ሔር፡በብርሃን፡ሕያዋን፡፡

1 ፍጻሜ፡ ሊታማስን፡ዘደዊት፡ አርአያ፡ መጽ
ሐፍ፡ ዘአመ፡ ጕየ፡ እምቅድመ፡ ገጸ፡
ሳኦል፡ውስተ፡በአት፡፡

2 ሣህ ተሣሀለኒ፡እግዚኦ፡ተሣሀለኒ፡፡እስመ፡ ኪ 1
ያከ፡ተወከለት፡ነፍስየ፡፡፡ ወተወከልኩ፡በ 2
ጽላሎተ፡ክነፊከ፡፡ እስከ፡ ተኃልፍ፡ኃጢአ
3 ት፡፡፡ እጸርኅ፡ ኀበ፡ እግዚአብሔር፡ልዑ 3
ል፡፡ኀበ፡ እግዚአብሔር፡ ዘረድአኒ፡፡፡
4 ፈነወ፡ እምሰማይ፡ወአድኃነኒ፡፡ ወወሀቦሙ፡ 4
ኀሳረ፡ለእለ፡ኬዱኒ፡፡፡ ፈነወ፡እግዚአብሔ 5
ር፡ሣህሎ፡ወጽድቆ፡፡ ወአድኃና፡ ለነፍስየ፡
እማእከለ፡ አናብስት፡፡ ወኖምኩ፡ ድንጉፀ
5 የ፡፡፡ ደቂቀ፡እጓለ፡እመሕያው፡ስነኒሆሙ፡ 6
ሐጽ፡ወኲናት፡፡ ወልሳኖሙኒ፡በሊሕ፡መጥባ
ሕት፡፡፡ ተለዐል፡ እግዚአብሔር፡መልዕል 7
ተ፡ ሰማያት፡፡ ወበኲሉ፡ ምድር፡ ስብሐቲ
6 ሁ፡፡፡መሠገርት፡አስተደለው፡ለእገሪየ፡፡ 8
ወቀጽዕዋ፡ለነፍስየ፡፡፡ ከረዩ፡ግበ፡ ቅድሜ 9
የ፡ወወድቁ፡ ውስቴቱ፡፡፡ ጥቡዕ፡ልብየ፡ 10
7 እግዚኦ፡፡ ጥቡዕ፡ልብየ፡ እሴብሕ፡ ወእዜ
ምር፡፡፡ ወይትነሣእ፡ ክብርየ፡፡ወይትነሣ 11
እ፡ በመዝሙር፡ ወበመሰንቆ፡፡ ወእትነሣእ፡
8 በጽባሕ፡፡፡ እገኒ፡ለከ፡በውስተ፡አሕዛብ፡ 12
እግዚኦ፡፡ ወእዜምር፡ ለከ፡በውስተ፡ ሕዝ
9 ብ፡፡፡ እስመ፡ዐቢየት፡እስከ፡ ሰማያት፡ም 13
ሕረትከ፡፡ ወእስከ፡ደመናት፡ ጽድቅከ፡፡፡
ተለዐል፡ እግዚአብሔር፡ መልዕልተ፡ ሰማያ 14
10 ት፡፡ ወበኲሉ፡ ምድር፡ ስብሐቲሁ፡፡፡
11
12

1 ፍጻሜ፡ ሊታማስን፡ ዘደዊት፡ አርአያ፡
መጽሐፍ፡፡

2 ሣኒ እመሰ፡ አማን፡ ጽድቀ፡ ትነቡ፡፡ 1
ወርትዐ፡ ትኰንኑ፡ ደቂቀ፡ እጓለ፡ እመሕ
ያው፡፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [h] Convertantur [i] verbum meum, [k] honori erit quod locutus ſum. [l] A meipſo perſolvam vota laudationibus tuis. [m] & oculos meos à lachrymis: [n] regione viventium. *PSAL. lvi.* [a] ſagitta, & enſis:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * يرتدون اعداي على اعقابهم يوم اصرخ اليك* هانذا قد علمت انك الاهي* اسبح الله بالقول* 11
وابارك الرب بالكلام * توكلت على الله فلا اخشي ماذا يفعل بي الانسان * اللهم على نذورا اوفيها 12
لتسبحتك * لانك خلصت نفسي من الموت* وعيني من الدموع * ورجلي من الزلل * لاعمل 13 14
بمرضي الرب* امامه في نور الاحياء* اللليلويا *
* المزمور السادس والخمسون *

* لداود حين هرب من قدامه شاول الي المغار * وهو * كه * استيخن * 1
* ارحمني يا الله ثم ارحمني* فان نفسي توكلت عليك* وبظلال كنفك استتر* الي ان يعبر الاثم 2
* اصرخ الي الله العلي* الاله المحسن الي* ارسل من السماء فخلصني* وجعل الذين يطووني عارا* 3 4
بعث الله برحمته وعدله* وخلص نفسي من وسط الاشبال لاني نمت قلقا* اسنان بني البشر سلاح 5
وسهام * والسنتهم سيوف حادة * اللهم ارتفع على السموات* ومجدك على الارض كلها* اعدوا فخاخا 6 7
لرجلي واحنوا نفسي* حفروا حفرة امام وجهي فسقطوا فيها* قلبي مستعد بالله* قلبي مستعد* 8
اسبح وارتل في تمجيدي* قم يا مجدي* قم ايها المزمار والقيثار* ساقوم بالغدوات * واشكرك 9 10
يا رب في الشعوب* وارتل لك في الامم* لان رحمتك قد عظمت الي السموات والي السحاب عدلك 11
* ارتفع اللهم على السموات وعلى كل الارض مجدك * اللليلويا * 12

* المزمور السابع والخمسون *
* لداود وعدده * كب * استيخن * 1
* ان كنتم اذن بالصدق تتكلمون حقا* فاحكموا بالاستقامة يا بني البشر * 2

Revertantur inimici mei ſuper calcaneos ſuos, die quã clamabo ad te. Ecce jam novi te eſſe Deum meum. Laudabo Deum ſermone, & benedicam Dominum verbis. Confiſus ſum in Deo, iccirco non timebo: quid faciat mihi homo? Deus, ſunt mihi vota reddenda in glorificationem tuam. Quia tu liberâſti animã meam de morte, & oculos meos de lachrymis, & pedes meos de lapſibus: ut peragam voluntatem Domini in conſpectu ejus, in lumine viventium. Alleluja. 10 11 12 13 14

PSAL. LVI.

Davidis, quando fugit à conſpectu Saulis in ſpeluncam. Ver. 25. 1

Miſerere mei, O Deus, iterum miſerere mei, quoniam anima mea confiſa eſt in te, et ſub umbra alarum tuarum protegar quoad tranſeat iniquitas. Clamabo ad Deum altiſſimum, Deum benefacientem mihi. Miſit de cœlo & liberavit me: & fecit eos qui conculcant me, opprobrium. Miſit Deus ex miſericordia ſua & æquitate ſua, Et eripuit animam meam è medio catulorum leonum, quia dormivi conturbatus. Dentes filiorum hominum arma & ſagittæ, & linguæ eorum gladii acuti. Deus eleva te ſuper cœlos, & gloria tua ſuper terram univerſam. Præparârunt laqueos pedibus meis, & incurvaverunt animam meam. Foderunt foveam ante faciem meam, & inciderunt in eam. Cor meum paratum eſt in Deo, cor meũ paratum: laudes canam & pſallam in glorificatione mea. Surge O gloria mea, ſurge O pſalterium & cithara: ſurgam in matutinis, Et gratias agam tibi, O Domine, inter populos, & pſallam tibi inter gentes: Quoniam miſericordia tua jam magnificata eſt uſque ad cœlos, & ad nubes juſtitia tua. Exaltare Deus, ſuper cœlos, & ſuper univerſam terram gloria tua. Alleluja. 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

PSAL. LVII.

Davidis. Et numerus verſ. 22. 1

Si ergò veraciter loquimini veritatem, judicate æquè, O filii hominum. 2

תהלים : נט

vestrarum manuum iniquitatem terra in , operabimini iniquitates corde in Etiam
אַף־בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם 3
loquentes , utero ab erraverunt : vulva à impii sunt Alienati ? librabitis
תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי 4
sicut : serpentis *veneni similitudinem secundùm* illis Venenum .mendacium
כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־ 5
: *mussitantium vocem ad audiet* non Quæ .suam aurem *obturabit* surdæ aspidis
פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים 6
: ipsorũ ore in eorũ dentes contere Deus .*docti conjunctiones jungentis*
חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ 7
ambulabunt , aquæ sicut *Liquescent* .Domine *destrue leunculorum* molas
מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתֹץ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־ 8
: *ibit liquefactionis* limax Sicut .*exciderentur* sic ac suas sagittas *tendet* :sibiipsis
לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּו כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ 9
vestræ spinæ intelligant Antequam .Solem videant ne , mulieris abortivus
נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם 10
viderit cùm , justus Lætabitur .eũ *rapiet turbine* ira sic , *viventem sic* ; *rhamnum*
אָטָד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה 11
Verè , homo dicet Et .impii sanguine in lavabit suos pedes : vindictam
נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־ 12
.terra in judicans Deus est utique : justo fructus
פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ־אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

PSAL. LIX. נט

custodierunt & , Saul *mittendo in* , Mictam David ipsi , *corrumpas* ne , Victori
לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ 1
mihi obsistentibus ab ; mi Deus meis inimicis ab me Eripe .eũ *interficiendũ ad* ,domum
אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי 2
.me serva *sanguinum* viris à & ; *iniquitatis* operariis ab me Eripe .me eleva
תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ 3
: fortes me *super* sunt congregati , meæ animæ sunt insidiati ecce Quia
כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים 4
, *current* iniquitate Absque .Domine *meum peccatum non* & ,mea *prævaricatio non*
לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃ בְּלִי־עָוֺן יְרוּצוּן 5
Domine tu Et .vide & ,meũ occursum in te suscita : *se parabunt* &
וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ וְאַתָּה יְהוָה־ 6
: gentes omnes visitandum ad evigila , Israel Deus ,exercituum Deus
אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם
,vesperam ad Convertentur .Selah ,*iniquitatis* prævaricatorum omniũ miserearis ne
אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב 7
,suo ore in *scaturient* Ecce .civitatem circuibunt & ,canis sicut tumultuabuntur
יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם 8
DOMINE tu Et ? *audiens* quis quoniam : eorum labiis in gladii
חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה 9
.gentes omnes subsannabis : eos deridebis
תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃

תרגום TARGUM.

3 בְּרַם רַשִׁיעֵי מַהֲדִין בְּלִבָּא עִילָא תַעְבְּדוּן
בְּאַרְעָא חֲטוֹף אִידֵיכוֹן יְתַקְנוּן : אִתְעֲבִידוּ 4
נוּכְרָאִין רַשִׁיעַיָא מִן מְעַן תְּעוֹן מִן כְּרֵיסָא מְמַלְלֵי
כַּדְבוּתָא : אַרְסָא לְהוֹן כְּגַוָן אַרְסָא דְחִוְיָא הֵיךְ 5
חוּרְמָנָא חֵרְשָׁא דִמְטַמְטֵם אֻדְנֵיהּ : דִּי לָא יְקַבֵּל 6
מְלֵי חָרְשַׁיָא אַסְרֵי נַחְשַׁיָא וּמִן רַטְנֵי רֵטֶן הוּא
חַכִּים : אֱלָהָא תָּרַע כַּכֵּיהוֹן בְּפוּמְהוֹן וְנִיבֵי בְּנֵי 7
אַרְיָון תְּתָרַע יְיָ : יִתְמְסוּן בְּחוֹבֵיהוֹן הֵיךְ מַיָא 8
יְזִלוּן לְהוֹן וְנָגִיד גִּרְרוֹי אַמְטוּלְהוֹן וִיהוֹן
מִתְגוֹרְרִין : הֵיךְ זְחִיל תִּבְלָלָא דִי מָאֵס אוֹרְחֵיהּ 9
הֵיךְ נְפוּלָא וְאָשׁוּתָא דִּי סַמְיָן וְלָא חָמוֹן שִׁמְשָׁא :
עַד לָא יִתְעַבְּדוּן רַשִׁיעַיָא רַכִּיכֵי אַקְשׁוּן הֵיךְ 10
אַטְדָא עַד דְּהִנוּן רַטִיבִין כְּבוּסְרָא בְּעַלְעוֹלָא
יְשַׁצְנוּן : יֶחְדֵּי צַדִּיקָא אֲרוּם חָמָא פֻּרְעֲנוּתָא 11
מִנְהוֹן אַסְתּוּרִין יַשְׁוֵג בְּאַדַם רַשִׁיעָא : וְיֵימְרוּן 12
בְּנֵי נָשָׁא בְּרַם אִית אַגַר טָב לְצַדִּיקַיָא בְּרַם אִית
אֱלָהָא דְּדִינוֹי מְתִיחָן בְּאַרְעָא :

נט

לְשַׁבָּחָא עַל עָקְתָא בִּזְמַן דִּי אֲמַר דָּוִד לָא 1
תְּחַבֵּל עַל יַד דָּוִד מַכִּיךְ וּשְׁלִים כַּד שַׁדַּר שָׁאוּל
וּנְטַרוּ יַת בֵּיתָא לְמִקְטְלֵיהּ : פְּצֵי יָתִי מִבַּעֲלֵי 2
דְבָבִי אֱלָהִי מִן קָיְמִין עֲלַי תְּשֵׁזְבִנַנִי : פְּצֵי יָתִי 3
מֵעָבְדֵי שְׁקַר וּמִן גּוּבְרִין קָטוֹלִין פְּרוּק יָתִי :
אֲרוּם הָא כְּמַנוּ לְנַפְשִׁי מִתְכַּנְשִׁין עֲלַי עַשִּׁינִין 4
לָא עַל סוּרְחָנִי וְלָא עַל חוֹבִי יְיָ : עַד לָא עֲוַיַן 5
רְהַטִין וּמְסַדְּרִין קְרָבָא אִתְגַּבַּר לְקַדְמוּתִי
וַחְמֵי : וְאַנְתְּ יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל 6
אִתְּעַר לְמִסְעַר עַל כָּל עַמְמַיָא לָא תְחוּס כָּל
שַׁלִּיטֵי שְׁקַר לְעָלְמִין : יְתוּבוּן לְרַמְשָׁא 7
מִתְרַגְּשִׁין הֵיךְ כַּלְבָּא וִיחַזְרוּן קַרְתָּא : הָא 8
יַבִּיעוּן בְּפוּמְהוֹן מִלַּיָא דְשָׁנִינָן הֵיךְ סַיְפָא
בְּסִפְוָתֵיהוֹן אָמְרִין נִתְגַבַּר אֲרוּם מַן הוּא דִי
שְׁמַע וְיִתְפְּרַע : וְאַנְתְּ יְיָ תִּגְחַךְ לְהוֹן תִּתְלַעַב 9
לְכָל עַמְמַיָא :

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Etiam impii quare in corde iniquitates operabimini in terra? iniquum manus veſtræ *concinnabunt?* 3 Alieni facti ſunt ab utero peccatores; erraverunt à ventre loquentes mendacium. 4 Venenum *eſt ipſis in interiore* eorum [*ſicut*] venenum ſerpentis, ſicut aſpidis ſurdæ quæ obturat aurem ſuam. 5 Quæ non admittit vocem verborum maleficorum ſerpentes conſtringentium; ſed *incantantibus incantationem* ipſa eſt prudentior. 6 Deus, contere dentes eorum in ore ipſorum, et molares filiorum leonum confringas Domine. 7 Liqueſiant in peccatis ſuis ſicut aqua, defluant à ſe: intendit ſagittas ſuas propter eos, et ipſi abſcindentur. 8 Sicut reptile limax qui madefacit viam ſuam, ſicut abortivum et talpa cæca, quæ non vident Solem. 9 Priuſquàm impii fiant teneri, dureſcunt ſicut rhamnus, quamdiu ſunt virides, ſicut immaturum turbine deſtruet illos. 10 Lætabitur juſtus quando viderit ultionem de illis; plantas ſuas lavabit in ſanguine impii. 11 Et dicent filii hominis, Profectò eſt præmium bonum juſtis: profectò eſt Deus, cujus judicia extenduntur in *terra*. 12

Ad laudandum pro anguſtia in tempore quo dixit David, Ne deſtruas, per manum Davidis humilis, et perfecti, quando miſit Saul, & cuſtodierunt domum ut eum interficerent. 1

PSAL. LIX.

ERipe me de inimicis meis Deus meus, ab inſurgentibus adverſùm me libera me. 2 Libera me ab operariis falſitatis, & à viris homicidis ſalva me. 3 Quoniam ecce inſidiati ſunt animæ meæ: congregantur adverſùs me fortes non propter iniquitatem meam; nec propter peccatum meum Domine. 4 Non ob iniquitates noſtras currunt & *ordinant bellum*: roborare in occurſum meum, & vide. 5 Et tu Domine Deus exercituum Deus Iſrael, expergiſcere ut animadvertas in cunctas gentes, ne parcas omnibus principibus mendacii in æternum. 6 Revertentur ad veſperam, tumultum edituri ſunt in morem canis, obſidebúntque civitatem. 7 Ecce effutient ore ſuo verba acuta ſicut gladius; labiis ſuis dicentes, Fortificabimur: quis enim ille eſt qui audiat & puniat? 8 Tu autem Domine deridebis eos; ſubſannabis omnes populos. 9

Verſio SYRIACA. cum Interpretatione LATINA.

3 * ܗܐ ܟܠܟܘܢ ܥܘܠܐ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܪܥܐ. ܘܒܥܘܠܐ ܡܬܚܒܟܢ ܐܝܕܝܟܘܢ: * ܐܬܦܪܫܘ ܥܘܠܐ
4 ܡܢ ܟܪܣܐ. ܘܛܥܘ ܡܢ ܡܪܒܥܐ ܘܡܡܠܠܝܢ ܕܓܠܘܬܐ: * ܚܡܬܗܘܢ ܐܝܟ ܚܡܬܐ ܕܚܘܝܐ. ܘܐܝܟ 5
ܕܐܣܦܣ ܚܪܫܬܐ: ܕܡܣܟܪܐ ܐܕܢܝܗ. * ܕܠܐ ܬܫܡܥ. ܩܠܐ ܕܡܠܚܫܢܐ ܘܕܚܪܫܐ ܘܕܚܟܝܡܐ. 6
* ܐܠܗܐ ܢܬܒܪ ܫܢܝܗܘܢ ܒܦܘܡܗܘܢ. ܘܟܟܐ ܕܓܘܪܝܐ ܬܒܪ ܡܪܝܐ: * ܢܬܒܣܪܘܢ 7
8
ܐܝܟ ܡܝܐ ܕܡܫܬܦܟܝܢ. ܘܢܫܕܐ ܓܐܪܘܗܝ ܥܕܡܐ ܕܢܣܬܦܘܢ: * ܐܝܟ ܫܥܘܬܐ ܕܡܬܦܫܪܐ 9
ܘܢܦܠܐ. ܡܢ ܩܕܡ ܢܘܪܐ ܢܐܒܕܘܢ: ܢܦܠܬ ܢܘܪܐ ܘܠܐ ܚܙܘ. ܘܫܡܫܐ ܠܐ ܐܪܓܫܘ:
10 * ܢܗܘܘܢ ܟܘܒܝܗܘܢ ܐܛܕܐ. ܘܪܘܓܙܐ ܢܫܓܫ ܐܢܘܢ: * ܢܚܕܐ ܙܕܝܩܐ ܕܢܚܙܐ ܦܘܪܥܢܐ.
11
12 ܘܐܝܕܘܗܝ ܢܫܝܓ ܒܕܡܐ ܕܪܫܝܥܐ: * ܘܢܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘ ܦܐܪܐ ܠܙܕܝܩܐ. ܘܐܝܬ
ܐܠܗܐ ܕܕܐܢ ܐܢܘܢ ܒܐܪܥܐ:

En omnes iniquitatem loquimini in terra, & ſcelere ſunt implicatæ manus veſtræ. 3 Segregati ſunt nefarii ab utero, & erraverunt à vulva qui loquuntur mendacium. 4 Furor eorum ſicut baſiliſci, & ſicut aſpidis ſurdæ obturantis aures ſuas, 5 Ne audiat vocem incantantis & venefici ac ſapientis. 6 Deus conteret dentes eorum in ore ipſorum: & caninos leonum evulſit Dominus. 7 Contemnentur ut aqua effuſa: & jaculabitur ſagittas ſuas donec abſumantur. 8 Sicut cera quæ liqueſcit ac decidit à conſpectu ignis, deſtruentur. 9 Cecidit ignis, & non viderunt, & ſolem non perceperunt. Fiant ſpinæ illorum, rhamni, & ira conturbet eos. 10 Lætabitur juſtus quòd videat retributionem, & manus ſuas lavabit ſanguine impii. 11 Et dicet homo, Eſt quidem fructus juſto: eſtque Deus ut judicet eos in terra. 12

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܢܛ *

PSAL. LIX.

1 * ܐܡܪܗ ܕܘܝܕ ܟܕ ܫܡܥ ܕܩܛܠ ܫܐܘܠ ܠܟܗܢܐ. ܠܢ ܕܝܢ ܡܘܕܥ ܦܘܢܝܐ ܕܥܡܡܐ
2 ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܣܠܝܢܘܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܦܬܓܡ ܡܐ. * ܦܨܝܢܝ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܝ ܐܠܗܐ.
3 ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܥܠܝ ܐܪܝܡܢܝ: * ܦܨܝܢܝ ܡܢ ܥܒܕܝ ܫܘܩܪܐ. ܘܡܢ ܓܒܪܐ ܐܫܕܝ
4 ܕܡܐ ܦܪܘܩܝܢܝ: * ܡܛܠ ܕܗܐ ܟܡܢܘ ܠܢܦܫܝ. ܘܐܪܒܝܘ ܥܠܝ ܒܝܫܬܗܘܢ: * ܠܐ
5
ܡܛܠ ܥܘܠܝ ܘܠܐ ܡܛܠ ܚܛܗܝ ܡܪܝ. ܕܠܐ ܥܘܠ ܪܗܛܘ ܥܠܝ ܘܐܬܛܝܒܘ ܥܠܝ: ܐܬܬܥܝܪ
6 ܘܚܙܝ * ܐܢܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܬܬܥܝܪ: ܘܦܩܘܕ ܠܥܡܡܐ
7 ܟܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܬܚܘܣ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܘܠܐ: * ܕܝܦܣܠܡܐ * ܢܗܦܟܘܢ ܒܪܡܫܐ ܘܢܢܒܚܘܢ ܐܝܟ
8 ܟܠܒܐ. ܘܢܚܕܪܘܢ ܡܕܝܢܬܐ: * ܡܐܡܪܐ ܕܦܘܡܗܘܢ ܣܦܣܪܐ ܒܣܦܘܬܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ
9 ܡܢܘ ܫܡܥ: * ܘܐܢܬ ܡܪܝܐ ܓܚܘܟ ܒܗܘܢ ܘܡܝܩ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ:

Edidit hunc David quum audivit interfectos à Saule ſacerdotes. Nobis verò declarat converſionem Gentium ad fidem, & reprobationem Judæorum. Verſus 41. 1

LIbera me ab inimicis meis Deus, & ab his qui inſurgunt in me tolle me. 2 Serva me ab operantibus falſitatem, & à viris effundentibus ſanguinem libera me. 3 Quoniam ipſi inſidiati ſunt animæ meæ. & magnificârunt adverſùm me malitiam ſuam. 4 Non ob ſcelera mea, neque ob peccata mea Domine mi: abſque culpa cucurrerunt adverſùm me, atque inſtruxerunt ſeſe contra me. 5 Expergiſcere & reſpice Tu Domine Deus fortis: Deus Iſraelis evigila, & impera cunctis gentibus, nevè parcas omnibus iniquis. 6 * *Diapſalma* * Revertentur veſpere, latrabuntque ut canes atque circumibunt urbem. 7 Sermo oris eorum gladius in labiis eorum: 8 & aiunt, Quis audiat? At tu Domine ride illos, & ſubſanna cunctas gentes. 9

Versio VULG. LAT.

3 Etenim in corde iniquitates operamini:
in terra injustitias manus vestræ concinnant.
4 Alienati sunt peccatores à vulva,
erraverunt ab utero: locuti sunt falsa.
5 Furor illis secundùm similitudinem serpentis: sicut aspidis surdæ, & obturantis
6 aures suas, Quæ non exaudiet vocem
incantantium, & venefici incantantis sapienter.
7 Deus conteret dentes eorum in
ore ipsorum: molas leonum confringet
8 Dñs. Ad nihilũ devenient tanquã aqua
decurrens: intendit arcũ suũ donec infirmentur.
9 Sicut cera, quæ fluit, auferentur: supercecidit ignis, & non viderunt
10 Solem. Priusquã intelligerent spinæ vestræ rhamnũ: sicut viventes, sic in ira
11 absorbet eos. Lætabitur justus cùm viderit vindictã: manꝰ suas lavabit in sanguine
12 peccatoris. Et dicet homo, Si utiq; est fructus justo: utique est Deus judicans eos in terra.

In finem,

1 Ne disperdas, David in tituli inscriptionem, quando misit Saul, & custodivit domum ejus, ut eum interficeret. (1 *Reg.* 19.11.)

LVIII.

2 ERipe me de inimicis meis, Deꝰ meus:
& ab insurgentibus in me libera me.
3 Eripe me de operantibus iniquitatem: &
4 de viris sanguinum salva me. Quia ecce
ceperunt animã meã: irruerunt in me
5 fortes. Neque iniquitas mea, neq; peccatũ meũ, Dñe: sine iniquitate cucurri,
6 et direxi. Exurge in occursũ meũ, et vide:
& tu, Dñe Deus virtutũ, Deꝰ Israel, Intende ad visitandas omnes gentes: non
misereaaris omnibus, qui operantur iniquitatem.
7 Convertentur ad vesperam:
& famem patientur ut canes, & circuibunt
8 civitatem. Ecce loquentur in ore
suo, & gladius in labiis eorum: quoniam
9 quis audivit? Et tu, Dñe, deridebis
eos: ad nihilũ deduces omnes gentes.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

3 Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ, ἀδικίαν
4 αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν. Ἀπηλλοτριώθησαν
οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας, ἐπλανήθησαν ἀπὸ
5 γαστρὸς, ἐλάλησαν ψευδῆ. Θυμὸς αὐτοῖς κατὰ
τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως, ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς, καὶ
6 βυούσης τὰ ὦτα αὐτῆς, Ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν
ἐπαδόντων, φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ
7 σοφοῦ. Ὁ θεὸς συνέτριψεν τοὺς ὀδόντας αὐτῶν
ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, τὰς μύλας τῶν λεόντων
8 συνέθλασεν ὁ κύριος. Ἐξουδενωθήσονται ὡς ὕδωρ
διαπορευόμενον, ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν.
9 Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται,
10 ἔπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον. Πρὸ τοῦ
συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον, ὡσεὶ ζῶντας
11 ὡσεὶ ἐν ὀργῇ καταπίεται ὑμᾶς. Εὐφρανθήσεται
δίκαιος, ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν, τὰς
χεῖρας αὐτοῦ νίψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
12 Καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος, Εἰ ἄρα ἐστὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ,
ἄρα ἐστὶν ὁ θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

1 Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπότε ἀπέστειλε Σαοὺλ, καὶ ἐφύλαξε τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. νη΄.

2 Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ θεὸς, καὶ ἐκ τῶν
3 ἐπανισταμένων ἐπ᾽ ἐμὲ λύτρωσαί με. Ῥῦσαί με
ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν
4 αἱμάτων σῶσόν με. Ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν
τὴν ψυχήν μου, ἐπέθεντο ἐπ᾽ ἐμὲ κραταιοί·
5 Οὔτε ἡ ἀνομία μου, οὔτε ἡ ἁμαρτία μου
κύριε· ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεύθυνα.
6 Ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε.
καὶ σὺ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη, μὴ
οἰκτειρήσῃς πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
7 ΔΙΑΨΑΛΜΑ. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ
8 λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν. Ἰδοὺ
ἀποφθέγξονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία
9 ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν, ὅτι τίς ἤκουσε; Καὶ σὺ
κύριε ἐκγελάσῃ αὐτοὺς, ἐξουδενώσεις πάντα τὰ
ἔθνη.

Vers. GRÆ. LXX. Interp. & Æthiopicæ, Transl. LAT.

2 Etenim in [a] corde iniquitates 3
operamini in terra: (a) injustitiã
manus vestræ concinnant. 3 Alienati 4
sunt peccatores à vulva:
erraverunt ab utero, (b) locuti
sunt falsa. 4 Furor illis secundùm 5
similitudinem serpentis, sicut
aspidis surdæ, & obturantis
aures suas. 5 Quæ non exaudiet 6
vocem (c) incantantium,
[b] & (d) medicamenti medicati
à sapiente: 6 Deus (e) contrivit 7
dentes eorum in ore ipsorum:
molas leonum confregit
Dominus. 7 [c] Ad (f) nihilum 8
devenient, velut aqua decurrens:
intendit arcum suũ, donec
infirmentur. 8 [d] Sicut cera (g) 9
liquefacta, auferentur: (h) cecidit
ignis, & [e] non viderunt
Solem. 9 (i) Priusquàm [f] intelligant 10
spinæ vestræ rhamnum,
sicut (k) viventes, sicut in ira
absorbebit vos. 10 Lætabitur justus, 11
cùm viderit vindictam (l) impiorum: manus suas lavabit in sanguine peccatoris.
11 Et dicet homo, Si utique est fructus justo: utique est Deus judicans eos in 12
terra.

1 In finem, ne disperdas, ipsi David in tituli inscriptionem, quando misit Saul, & custodivit domum ejus, ut interficeret eum.

LVIII.

ERipe me de inimicis meis, [a] 2
Deus, & ab insurgentibus in me
libera me. 2 Eripe me de operantibus 3
iniquitatem: & de viris
sanguinum salva me. 3 Quia 4
ecce venati sunt animam meam:
irruerunt in me fortes. 4 Neque 5
[b] iniquitas mea, neque peccatum
meum, Domine: sine (a) iniquitate
cucurri, & direxi. 5 Exurge 6
[c] in (b) occursum meum,
& vide: & tu, Domine Deus
virtutum, Deus Israel, 6 [d] intende
ad visitandas omnes gentes:
ne miserearis omnibus, qui
operantur iniquitatem. DIAPSALMA.
7 Convertentur ad 7
vesperam, & famem patientur,
ut (c) canis, & circuibunt civitatẽ.
8 Ecce loquentur in ore 8
suo, & gladius in labiis eorum:
quoniam quis audivit? 9 Et tu, Domine, deridebis eos: pro (d) nihilo habebis 9
omnes gentes.

Versio ÆTHIOPICA.

እስመ፡በልብክሙ፡ኃጢአተ፡ትገብሩ፡በዲበ፡ 2
ምድር፡፡ ወጽልሑተ ፡ ይፀፍሩ ፡ እደዊክሙ፡፡፨
ተነክሩ፡ ኃጥአን ፡ እማኅፀን፡፡ 3
ወእምከርሠ፡ ስሕቱ፡ ወነበቡ፡ ሐሰተ፡፡፨
ወመዐቶሙኒ፡ከመ፡ሕምዘ፡አርዌ፡ ምድር፡፡ 4
ወከመ ፡ አርዌ ፡ ምድር ፡ ጽምምት ፡ እዘኒሃ፡፡፨
እንተ፡ኢትሰምዕ፡ቃለ፡ዘይሬቅያ፡፡ 5
እንዘ ፡ ይሠርያ ፡ መሠርይ ፡ ጠቢብ፡፡፨
እግዚአብሔር፡ይሰብር፡ስነኒሆሙ፡ በውስተ፡ 6
አፈሆሙ፡፡ ወይሰብር፡ እግዚአብሔር፡ ጥረሲሆሙ፡
ለአናብስት፡፡፨ ወየኃስሩ፡ ከመ፡ 7
ማይ፡ ዘይትከዐው፡፡ ወይዌስቅ ፡ ቀስቶ፡ እስከ ፡
ያደክሞሙ፡፡፨ ወየኃልቁ ፡ ከመ፡ 8
ሰምዕ ፡ ዘይትመሰው፡፡ ወድቀት ፡ እሳት፡
ወኢርኢክዋ፡ለፀሐይ፡፡፨ ዘእንበለ ፡ ይትዐወቅ፡ 9
ሦክክሙ ፡ ሕለተ ፡ ኮነ፡፡ ከመ ፡ ሕያዋን፡
በመዐቱ፡ይውኅጠክሙ፡፡፨ ይትፌሣሕ፡ 10
ጻድቅ ፡ ሶበ፡ ይሬኢ፡ በቀለ፡፡ ወይትኃፀብ፡
እደዊሁ፡በደመ፡ ኃጥእ፡፡፨ ወይብል፡ 11
ሰብእ፡ቦኑ፡እንጋ፡ፍሬ፡ለጻድቅ፡፡ወቦኑ ፡ እንጋ ፡
እግዚአብሔር ፡ ይፈትሕ፡ሎሙ፡በዲበ፡ ምድር፡፡፨

1 ፍጻሜ፡ ኢታማስን፡ ዘደዊት፡ አርአያ፡ መዝሐፍ፡ አመ፡ፈነወ፡ ሳኦል ፡ ይዕቀቡ፡ ቤቶ፡ከመ፡ይቅትሉ፡፡

ሣጥ አድኅነኒ ፡ እግዚኦ ፡ እምፀርየ፡፡ ወ 1
እንግፈኒ ፡ እምእለ ፡ ቆሙ ፡ ላዕሌየ፡፡፨
ወባልሀኒ ፡ እምገበርተ ፡ ዐመፃ፡፡ ወአድኅ 2
ነኒ፡ እምእደወ ፡ ደም፡፡፨ እስመ፡ ናሁ፡ 3
ነዐውዋ፡ ለነፍስየ፡፡ ወቆሙ ፡ ላዕሌየ፡ኃያ
ላን፡፡፨ አኮ፡ በአበሳየ ፡ ወአኮ ፡ በጌጋይ 4
የ፡ እግዚኦ፡፡ ዘእንበለ ፡ ዐመፃ፡ ሮጽኩ፡
ወአርታዕኩ፡፡፨ ተንሥእ ፡ ተቀበለኒ፡ 5
ወርኢ፡፡ አንተ፡እግዚኦ፡ አምላከ፡ ኃያላን፡
ንጉሠ ፡ እስራኤል፡፡፨ ኅውጾሙ ፡ ለኵ 6
ሎሙ ፡ አሕዛብ ፡ ወተሣሀሎሙ፡፡ ወኢትሣ
ሀሎሙ ፡ ገበርተ፡ዐመፃ፡፡፨ ይትመየጡ፡ 7
ሰርከ፡ ወይርኅቡ ፡ ከመ፡ ከልብ ፡ ወይዑዱ፡
ሀገረ፡፡ ወናሁ ፡ ይነቡ ፡ በአፈሆሙ፡፡፨
ወሰይፍ፡ ውስተ፡ከናፍሪሆሙ፡፡ወዘሂ፡ሰምዖ 8
ሙ፡ 9 ወአንተ ፡ እግዚኦ ፡ ትስሕቆሙ፡፡
ወመነንኮሙ፡ለኵሎሙ፡አሕዛብ፡፡፨

INTERP. ÆTHIOP. [a] corde vestro [b] & venefici incantantis sapienter: [c] Et contemnentur tanquam aqua effusa: [d] Et deficient sicut cera liquescens: [e] non vidisti [f] innotescet spinas vestras auctas ut fiant rhamnus, sicut viventes in ira rum: & ne miserearis

PSAL. lviii. [a] Deus meus, [b] propter delictum meum, neque propter peccatum [c] suscipe me, & [d] Respice omnes gentes, & miserere eorum:

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فانتم بقلب تعملون الاثم على الارض * وايديكم تصنع الظلم * الخطاة جعلوا غرباء 3 4
من الرحم * وضلوا منذ كانوا في البطن * وتكلموا بالكذب * لان غضبهم كمثل الحية الجرداء * 5
ومثل الافعى الصماء * التي تسد اذنيها * لئلا تسمع صوت الراقي * تسحر سحرا افضل من الحكيم 6
* الله يرض اسنانهم في افواههم * انياب الاسد حطمها الرب * يرذلون كالماء المهراق * يوتر قوسه 7 8
حتى يضعفوا * ومثل الشمع الذائب يهلكون * سقطت عليهم نار فلم يروا الشمس * قبل ان 9 10
ينبتوا فيفهموا * صار شوككم عوسجا * يبتلعهم بغضبه مثل الاحياء * يفرح البار اذا راى 11
الانتقام * ويغسل يديه بدم الخاطي * فيقول الانسان اترى يكون للصديق ثمر * وهل يدينهم
الله على الارض * اللليلويا *

Nam vos in corde committitis scelus super 3
terram, & manus vestræ operantur
flagitium. Peccatores facti sunt alieni à 4
vulva, & erraverunt ex quo erant in utero,
& locuti sunt mendacium. Nam furor 5
eorum est veluti serpentis degentis in aridis,
& tanquàm aspidis surdæ, quæ obturat
aures suas. Ne audiat vocem incantantis, 6
imò ipsa fascinat fascinatione meliùs
quàm sapiens. Deus contundet dentes 7
eorum in oribus ipsorum: caninos leonum
confregit Dominus. Contemnentur tanquã 8
aqua effusa: tendet arcum suum quoad infirmentur.
Et tanquàm cera liquescens 9
peribunt; cecidit super eos ignis, & non
viderunt solem. Antequã pereatis, sapite: 10
factæ sunt spinæ vestræ rhamnus: Absorbebit
eos in ira sua quasi vivos. Lætabitur 11
justus quum viderit vindictam, &
lavabit manus suas sanguine peccatoris.
Et dicet homo, Num erit justo fructus, &
num judicabit eos Deus super terram? Alleluja.

* المزمور الثامن والخمسون *

* لداود قاله لما ارسل ساول وحفظ بيته ليقتله * * وعدده * لز * استيخن * 1
* اللهم خلصني من اعداي * ومن القايمين علي انقذني * ومن عاملي الاثم نجني * ومن رجال 2 3
الدماء خلصني * فها هم قد اقتنصوا نفسي * وطغى على الاقوام الاعزا * لا باثمي ولا بخطيتي 4 5
يا رب * لاني سعيت بغير اثم فاستقمت * انهض الى لقائي وانظر * فانت يا رب اله القوات * اله 6
اسرائيل انتبه * وتعهد جميع الامم * لا تتراف على كل فاعلي الاثم * فانهم ينقلبون اذ امسوا * 7
يعوون مثل الكلاب * ويطوفون بالمدينة * وها هم ينطقون بافواههم * وسيوف في شفاههم * قايلين 8
من هو ذا الذي يسمع * وانت يا رب تضحك بهم * وترذل وتشهرهم لجميع الشعوب * 9

PSAL. LVIII.

Davidis. Dixit eum quando misit 1
Saul, & custodivit domum ejus,
ut interficeret eum. Et numerus
vers. 37.

DEus, libera me ab inimicis meis, & 2
ab insultantibus mihi redime me: Et 3
à operantibus iniquitatem erue me, & à
viris sanguinum salva me. Nam ecce ipsi 4
jam prædati sunt animam meam, & impiè
tractârunt me cœtus potentissimi. Non ob 5
culpam meã, neque propter peccatum meum,
O Domine: quia gessi me sine crimine,
& fui rectus. Exurge in occursum meũ 6
& vide; nam tu O Domine, Deus es exercituum.
Deus Israelis, convertere, &
visita cunctas gentes, ne propitieris omnibus
operantibus iniquitatẽ. Hi enim sub- 7
vertentur quum ad vesperam devenerint:
latrabunt ut canes, & vagabuntur per urbẽ.
Et ecce ipsi loquuntur oribus suis, & 8
gladii in labiis eorum, dicentes; Quis est
qui audit? At tu O Domine, ridebis eos & 9
contemnes illos, eósq; divulgabis inter
omnes populos.

תהלים : ס

Deus ,mea elevatio Deus quoniã :cuſtodiam *te ad* ejꝰ Fortitudinem 11
10 11 עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃ אֱלֹהֵי
Ne *meis invidis in* me faciet videre Deus : me præveniet meæ miſericordiæ 12
12 חַסְדּוֹ יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשֹׁרְרָי׃ אַל־
,tua fortitudine in eos commove : meus populus obliviſcantur fortè ne , eos occidas
תַּהַרְגֵם פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ 13
,corũ labiorum verbum ,eorũ oris Peccatum .Domine noſter clypeus ; eos *demitte* &
13 וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃ חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ
,furore in Conſume .*narrabunt macie* de & ,*perjurio* de & : *ſua elevatione in* capiantur & 14
14 וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה
fines ad uſque ,Jahacob in *dominans* Deus quia ,ſciant & , *ipſi* non & ,conſume
כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי
circuibunt &,canis ſicut tumultuabuntur,veſperã ad convertentur Et .Selah , terræ 15
15 הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ 16
.murmurabunt & ,fuerint ſaturati non ſi : *veſcendum ad* vagabuntur Ipſi .civitatem
16 עִיר׃ הֵמָּה יְנוּעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ 17
,tuam miſericordiam manè *in prædicabo* & , tuam fortitudinem cantabo ego Et
17 וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ 18
,mea Fortitudo .*mihi* anguſtiæ die in refugium & ; mihi elevatio fuiſti quia
18 כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי
.meæ miſericordiæ Deus , mea elevatio Deus quia ; cantabo *te ad*
אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃ 1

PSAL. LX. ס

2
.Docendum ad David ipſi Michtam , teſtimonii Suſan ſuper Victori
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃
eſt reverſus & , Sobah Aram cum & , Naharaim Aram cum *ipſum rixando In*
2 בְּהַצּוֹתוֹ אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב 3
.millia duodecim , Salis valle in Edom percuſſit & , Joab
יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃
.nos ad reverteris , es *exacerbatus* : nos *rupiſti* ,nos elongâſti Deus
3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ 4
.nutat quia ,ejus contritiones ſana : eam ſcidiſti , terram tremere Feciſti
4 הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִי־מָטָה׃ 5
.*perturbationis* vinum nobis feciſti propinare : *durum* tuum populum feciſti Videre
5 הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ 6
.Selah , *veritatis facie à* , *ſe elevandum ad* ,*vexillum* te metuentibus Dediſti
6 נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃ 7
Deus .me exaudi & ,tua dextera fac ſalvum : tui dilecti liberentur Ut
7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים 8
.metiar Succoth vallem & : Sechem dividam , lætabor , *ſua ſanctitate in* eſt locutus
דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃
Jehudah : mei capitis fortitudo Ephraim & ,Menaſſeh *mihi* & ,Ghilhad *Mihi*
9 לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה
.meus legifer
מְחֹקְקִי׃ 9

תרגום TARGUM.

10 עושני לך אנטור ארום אלהא שובותי : אלהא
11 טובי יקדמנני אלהנא יחמנני נקמתא במעיקי :
12 לא תקטלנון מן יד דלמא יתנשון עמי טלטל
יתהון מן בתיהון בתוקפך ותמסכן יתהון מן
13 ממוניהון תריסנא יי : מטול חובת פומהון
וממלל ספותהון יתאחדן בגיותנותהון ארום
14 מן מומתא ומן שקרא ישתעין : שיצי יתהון
בכלו שיצי יתהון עד די ליתנון וינדעון ארום
אלהא שליט ביעקב לסיפי ארעא לעלמין :
15 ויתובון לרמשא יתרגשון היך ככלב ויחזרון
16 קרתא : הנון יטלטלון למבז בזתא למיכל ולא
17 יניחון עד די יסבעון ויביתון : ואנא אשבח
עושנך ואבוע לעדן צפרא טובך ארום הויתא
18 משיזב לי ורוחצני ביומא דעיק לי : עושני לותך
אשבח ארום אלהא שובותי אלהא טובי :

ס

1 לשבחא על עתיק סהדותא די בני יעקב ולבן
2 פרשגן על יד דויד לאלפא : כד כנש דויד משרין
ועבר על איגר סהדותא ואגיח עם ארם די על
פרת ועם ארם די עם צובה ומן בתר כן תב
יואב ומחא ית אדומאי במישור מלחא נפלו מן
3 חיליהון דדויד ויואב תריסר אלפין : אמר דויד
אלהא שבקתנא תקפתא עלנא תקוף רוגזא
4 תוב ביקרך לנא : ארגשתא ארעא דישראל
ועעתא וסדקתא יתה אסי תבריהא ארום
5 אתמוטטת : אחמיתא עמך קשיא אשקיתא
6 לנא חמר דלוט : יהבתא לדחליך נסא
לאתנסאה ביה מן בגלל קושטיה דאברהם
7 לעלמין : מן בגלל זכותיה דיצחק יתפצון
רחימיך פרוק מטול חסידותא דיעקב וקבל
8 צלותי : אלהא ממלל בבית מקדשיה אבוע
ארום יתגברון דבית ישראל אפלג בותא עם
בני יוסף דיתבין בשכם ובמישר סוכות אמשח
9 משחתא ואפלג עדאה : עמי הוון דבית גלעד
ועמי הוון דבית מנשה וגברין דבית אפרים
עושנא דרישי ומדבית יהודה ספריא דבית אולפני :

PARAPH. CHALD. Verſ. Lat.

Fortitudinem meam apud te cuſtodiam, 10
quoniam Deus refugium meum eſt. Deꝰ bo- 11
nitatis meæ præveniet me; Deꝰ *noſter* oſten-
det mihi ultionẽ in oppreſſores meos. Ne oc- 12
cidas eos ſubitò, ne fortè obliviſcatur popu-
lus meꝰ: expelle eos à domibꝰ eorũ in virtute
tua, & ad paupertatem redigas eos à facul-
tatibus ipſorum, clypeus noſter Dominus.
Propter delictum oris eorum, & ſermonem 13
labiorũ ſuorum comprehendentur in ſuper-
bia ſua, quoniam perjuriũ & mendacium
narrant. Dele eos internecione, deſtrue 14
illos, adeò ut non ſint: ut ſciant quoniam
Deus dominatur in Jaacob in finibus terræ
in ſeculum. Et revertentur ad veſperam; 15
frement ſicut canis, & circuibunt civitatem.
Ipſi vagabuntur ut diripiant prædã ad com- 16
edendum: & non quieſcent, donec ſatu-
rentur ac pernoctent. Ego verò laudabo for- 17
titudinem tuam, & celebrabo tempore ma-
tutino bonitatẽ tuã, quoniam fuiſti libera-
tor meꝰ, & ſpes mea in die quo me afflixit.
Fortitudo mea, apud te laudabo, quoniã De- 18
us liberatio mea, Deus beneficentia mea eſt.
Ad laudandũ pro veteri teſtimonio *filio-* 1
rum Jaacob et Laban, exemplar per manum
Davidis ad docendum. Quando congrega- 2
vit David exercitus, tranſivítque per *tumu-*
lum teſtimonii, & inſtruxit [*bellum*] adver-
ſus Aram, quæ eſt ſuper Euphraten; & ad-
verſus Aram *quæ eſt apud* Soba: & poſt hæc
reverſus eſt Joab, & percuſſit Idumæos in
planitie Salis, & ceciderunt de exercitibus
David & Joab, duodecim millia.

PSAL. LX.

D*Ixit David*, Deus dereliquiſti nos, iratꝰ 3
es nobis vehementi furore: convertere in
gloria tua ad nos. Commoviſti terrã Iſrael, 4
conturbâſti & deſtruxiſti eam: ſana rupti-
ones ejꝰ, quoniam commota eſt. Oſtendiſti 5
populo tuo dura, potâſti nos *vino* maledi-
ctionis. Dediſti metuentibus te vexillum, ut 6
exaltentur in illo; propter veritatẽ Abraham
in æternum. Propter meritum Iſaac, redi- 7
mentur dilecti tui; redime propter miſeri-
cordiam Jaacob; & ſuſcipe orationem me-
am. Deus locutus eſt in domo ſanctuarii ſui: 8
lætabor, quia prævalebit domꝰ Iſrael: dividã
prædam cum filiis Joſeph, habitantibus in
Sichem, & in valle tabernaculorum, metiar
menſura, & dividam prædam. Mecum erat 9
domus Gilgad, & mecum domus Menaſſeh,
& fortes domus Ephraim, fortitudo capitis
mei: à domo autem Jehudæ ſcribæ domus
doctrinæ meæ.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * ܐܠܗܐ ܠܟ ܐܫܒܚ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܒܝܬ ܓܘܣܝ : * ܐܠܗܐ ܛܝܒܘܬܟ ܬܩܕܡܢܝ.
11
12 ܐܠܗܐ ܚܘܝܢܝ ܒܒܥܠܕܒܒܝ : ܘܠܐ ܬܩܛܘܠ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܛܥܘܢ ܠܥܡܝ. ܐܠܐ ܙܘܥ ܐܢܘܢ
13 ܒܚܝܠܟ ܘܐܚܬ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܬܘܟܠܢܝ : * ܚܛܗܐ ܕܦܘܡܗܘܢ ܡܠܠ ܣܦܘܬܗܘܢ.
14 ܢܬܐܚܕܘܢ ܒܫܘܒܗܪܗܘܢ : ܡܛܠ ܕܠܘܛܬܐ ܘܕܓܠܘܬܐ ܡܫܬܥܝܢ. * ܣܘܦ ܐܢܘܢ
ܒܚܡܬܟ ܣܘܦ ܐܢܘܢ ܘܠܐ ܢܫܬܟܚܘܢ : ܕܢܕܥܘܢ ܕܐܠܗܐ ܫܠܝܛ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܣܘܦܝܗ̈
15 ܕܐܪܥܐ. * ܢܩܫ * ܢܗܦܟܘܢ ܒܪܡܫܐ ܘܢܒܚܘܢ ܐܝܟ ܟܠܒܐ : ܘܢܚܕܪܘܢ
16 ܡܕܝܢܬܐ. * ܢܒܥܘܢ ܠܡܐܟܘܠ ܘܠܐ ܢܣܒܥܘܢ ܘܠܐ ܢܒܘܬܘܢ : * ܘܐܢܐ ܐܫܒܚ ܚܝܠܟ.
17 ܘܐܫܒܚ ܒܨܦܪܐ ܠܛܝܒܘܬܟ : ܡܛܠ ܕܗܘܝܬ ܠܝ ܒܝܬ ܓܘܣܐ. ܘܡܦܨܝܢܐ ܒܝܘܡܐ
18 ܕܐܘܠܨܢܐ : * ܐܠܗܐ ܠܟ ܐܙܡܪ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܒܟ ܓܘܣܝ ܘܐܠܗܐ ܕܛܝܒܘܬܝ.

* ܡܙܡܘܪܐ ܕܣ *

1 * ܐܡܪܗ ܕܘܝܕ ܟܕ ܐܡܪ ܕܐܢ ܢܦܠܬ ܒܐܝܕܝ ܫܐܘܠ ܡܝܬ ܐܢܐ. ܘܝܗܒ ܐܬܪܐ ܠܥܪܘܩܐ ܗܘ ܘܕܥܡܗ. ܠܢ ܕܝܢ
ܡܫܘܕܥ ܥܠ ܦܘܢܝܐ ܕܥܡܡܐ ܘܒܘܛܠܐ ܕܝܗܘܕܝܘܬܐ. ܦܬܓܡ ܟܘ.
3 * ܐܠܗܐ ܛܥܝܬܢ ܘܣܚܦܬܢ ܘܪܓܙܬ ܥܠܝܢ. * ܐܙܝܥܬܗ ܠܐܪܥܐ ܘܦܬܚܬܗ : ܚܒܘܫ ܬܒܪܗ
4
5 ܡܛܠ ܕܐܬܪܥܬ. * ܚܘܝܬ ܠܥܡܟ ܩܫܝܬܐ : ܘܐܫܩܝܬ ܐܢܘܢ ܚܡܪܐ ܕܬܠܚܐ.
6 * ܝܗܒܬ ܠܕܚܠܝܟ ܐܬܐ : ܕܠܐ ܢܥܪܩܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܩܫܬܐ. * ܡܛܠ ܕܢܬܦܨܘܢ ܚܒܝܒܝܟ :
7
8 ܦܪܘܩܝܢܝ ܒܝܡܝܢܟ ܘܥܢܝܢܝ. * ܐܠܗܐ ܡܠܠ ܒܩܘܕܫܗ : ܐܬܚܝܠ ܐܢܐ ܘܐܦܠܓ
9 ܫܟܝܡ. ܘܥܘܡܩܐ ܕܣܘܟܘܬ ܐܡܫܘܚ : * ܕܝܠܝ ܗܘ ܓܠܥܕ ܘܕܝܠܝ ܗܘ ܡܢܫܐ.
ܘܐܦܪܝܡ ܡܥܫܢܢܗ ܕܪܝܫܝ : ܝܗܘܕܐ ܡܠܟܝ.

Deus, te glorificabo, quia tu es refugium me- 10
um. Deus, gratia tua præveniat me. Deus, 11
oſtende mihi in hoſtibus meis. Ne occîdas 12
eos, ut ne obliviſcantur populum meum;
ſed concute eos potentiâ tuâ, & dimove illos
Domine fiducia mea. Peccatum oris eorum
locuta ſunt labia ipſorum. Capientur in 13
ſuperbia ſua, quoniam maledictionem &
mendacium confabulantur. Perde eos in fu- 14
rore tuo, perde eos & non inveniantur: ut
ſciant Deum præeſſe Jacobo & finibus terræ.
* *Diapſalma.* * Revertentur veſpere, & la- 15
trabunt ut canes, urbemque circumibunt:
Quærent ad manducandum, & non ſatura- 16
buntur, neq; pernoctabunt. Ego verò lau- 17
dabo fortitudinẽ tuam, & glorificabo manè
bonitatem tuam: quia factus es mihi refugiũ
& ſalvator in die afflictionis. Deus tibi ca- 18
nam, quia tu es Deus confugii mei, & Deus
beneficii mei.

PSAL. LX.

Quem edidit David, dicens; *Si devenero in* 1
manus Saulis, interibo; deditque locum
fugæ ipſe *& qui cum eo erant. Nobis au-* 2
tem exprimit converſionem Gentium, &
abolitionem Judaiſmi. Verſ. 26.

DEus, oblitus es noſtrî, & repuliſti nos, 3
atque iratus es nobis. Concuſſiſti terrã, 4
& aperuiſti eam, Alliga fracturam ejus, nam
infirmata eſt. Oſtendiſti populo tuo dura, & 5
potâſti eos vino fœcoſo. Dediſti metuen- 6
tibus te ſignum, ut ne fugiant à conſpectu
arcûs. Ad hoc ut arment ſeſe dilecti tui, ſal- 7
va me dexterâ tuâ, & exaudi me. Deus lo- 8
cutus eſt per ſanctitatem ſuam, Corrobora-
bor ego, & dividam Sechim, & profundum
Sochuth dimetiar. Meus eſt Galaad, & meꝰ 9
eſt Manaſſes, & Aphrem roborator capitis
mei: Juda rex meus,

Verſio VULG. LAT.

10 Fortitudinē meā ad te cuſtodiā, quia,
11 Deus, ſuſceptor meus es : Deus meus,
12 miſericordia ejus præveniet me. Deus
oſtendet mihi ſuper inimicos meos, ne
occîdas eos : nequando obliviſcantur
populi mei. Diſperge illos in virtute
tua : & depone eos, protector meᵘ Do-
13 mine : Delictum oris eorum, ſermonē
labiorum ipſorū : & comprehendantur
in ſuperbia ſua. Et de execratione &
14 mendacio annuntiabuntur In conſum-
matione : in ira conſummationis, & nō
erunt. Et ſcient quia Deus dominabi-
15 tur Jacob, & finiū terræ. Convertentur
ad veſperā, & famem patientur ut ca-
16 nes : & circuibunt civitatem. Ipſi diſ-
pergentur ad manducandum : ſi verò
non fuerint ſaturati, & murmurabunt.
17 Ego autē cantabo fortitudinē tuam :
& exultabo manè miſericordiam tuā.
Quia factus es ſuſceptor meus, & re-
fugium meū, in die tribulationis meæ.
18 Adjutor meus, tibi pſallam, quia Deus
ſuſceptor meus es : Deus meus, miſeri-
cordia mea.

In finem,

1 Pro his qui immutabuntur, in tituli
inſcriptionem ipſi David in doctri-
2 nam, Cùm ſuccendit Meſopotami-
am Syriæ, & Sobal, & convertit
Joab, & percuſſit Idumæam in val-
le Salinarum duodecim millia.
(2. *Reg*. 8. 1. & 10. 7. & 1. *Par*. 18. 1.

LIX.

3 DEus, repuliſti nos, & deſtruxiſti
nos : iratus es, & miſertus es nobis.
4 Commoviſti terram, & conturbâſti e-
am : ſana contritiones ejus, quia com-
5 mota eſt. Oſtendiſti populo tuo dura :
6 potâſti nos vino compunctionis. Dedi-
ſti metuentibus te ſignificationē : ut fu-
giant à facie arcûs : Ut liberentur dile-
7 cti tui : Salvū fac dexterâ tuâ, & exau-
8 di me. Deus locutᵘ eſt in ſancto ſuo ;
Lætabor, & partibor Sichimam : & cō-
9 vallē tabernaculorū metibor. Meus eſt
Galaad, & meus eſt Manaſſes : & E-
phraim fortitudo capitis mei. Juda
rex meus :

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

10 Τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω, ὅτι σὺ ὁ Θεὸς
11 ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Ὁ Θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ
12 προφθάσει με, Ὁ Θεός μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐ-
χθροῖς μου. μὴ ἀποκτείνῃς αὐτοὺς, μή ποτε ἐπι-
λάθωνται τοῦ νόμου σου. διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν
τῇ δυνάμει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς ὁ ὑπερασπιστής
13 μου κύριε. Ἁμαρτίαν στόματος αὐτῶν, λόγον χει-
λέων αὐτῶν, καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ
14 αὐτῶν. καὶ ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται Συν-
τέλειαι, ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξου-
σι· καὶ γνώσονται ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ δεσπόζει
15 τῶν περάτων τῆς γῆς. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. Ἐπιστρέ-
ψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυ-
16 κλώσουσι πόλιν. Αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φα-
17 γεῖν, ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσιν. Ἐγὼ
δὲ ᾄσομαι τῇ δυνάμει σου, καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ
πρωῒ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήπτωρ μου
18 καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. Βοηθός
μου, σοὶ ψαλῶ ὁ Θεός μου, ἀντιλήπτωρ μου εἶ ὁ
Θεός μου, τὸ ἔλεός μου.

1 Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι, εἰς στη-
2 λογραφίαν τῷ Δαυὶδ εἰς διδαχὴν, Ὁπότε ἐν-
επύρισε τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συ-
ρίαν Σοβὰλ, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰβ, καὶ ἐπάταξε
τὴν φάραγγα τῶν ἁλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

νθʹ.

3 Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς, ὠρ-
4 γίσθης καὶ ᾠκτείρησας ἡμᾶς. Συνέσεισας τὴν γῆν
καὶ συνετάραξας αὐτὴν, ἴασαι τὰ συντρίμματα
5 αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη. Ἔδειξας τῷ λαῷ σου σκλη-
6 ρὰ, ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως. Ἔδωκας
τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ
προσώπου τόξου. ΔΙΑΨΑΛΜΑ. ὅπως ἂν ῥυ-
7 σθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ
8 ἐπάκουσόν μου. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ
αὐτοῦ, Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν
9 κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. Ἐμός ἐστι Γα-
λαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι Μανασσῆ, καὶ Ἐφραὶμ κραταίω-
σις τῆς κεφαλῆς μου· Ἰούδας βασιλεύς μου,

Verſ. GRÆC. LXX. Interp. & ÆTHIOP. Tranſl. LAT.

10 *Fortitudinem meam ad te* 10
[e] *cuſtodiam : quia (e) tu, De-*
us, ſuſceptor meus es. Deus me- 11
us, miſericordia ejus præveniet
me : 11 Deus meus (f) oſten- 12
det mihi in inimicis meis. Ne oc-
cîdas eos ; ne quando oblivi-
ſcantur (g) legis tuæ. 12 (h) Di-
ſperge illos in virtute tua : &
(i) depone eos, protector me-
us [f] *Domine. 13 (k) De-* 13
lictum oris eorum, ſermonem la-
biorum ipſorum : & (l) com-
prehendantur in ſuperbia ſua. 14
Et de execratione, & mendacio
(m) [g] *annuntiabuntur Conſum-* 14
mationes, in ira conſummationis,
& non erunt : 15 & ſcient, quia
(n) Deus Jacob dominatur (o) [h]
finium terræ. 16 DIAPSALMA.
(p) Convertentur ad veſperam, et fa- 15
mem patientur ut canis, & circui-
bunt civitatem. 17 Ipſi diſpergentur 16
ad manducandum : ſi verò [i] *non*
fuerint ſaturati ; & murmurabunt.
18 Ego autem cantabo (q) virtuti 17
tuæ, & exultabo manè [k] *miſericor-*
diam tuam. 19 Quia factus es ſuſ-
ceptor meus, & refugium meum
in die tribulationis meæ. 20 Adju- 18
tor meus, tibi pſallam, [l] *Deus*
meus : ſuſceptor meus es, Deus meus,
miſericordia mea.

In finē, *(a)* iis qui immutabuntur, [†] 1
in tituli inſcriptionem ipſi David
in doctrinā, Cùm ſuccendit Meſo- 2
potamiam Syriæ, & Syriam Sobal,
& convertit [a] Joab, & *(b)* percuſſit
vallem Salinarum, duodecim
millia. *LIX.*

1 D*Eus, repuliſti nos, & deſtru-* 3
xiſti nos, (c) iratus es, &
miſertus es nobis. 2 Commoviſti 4
terram, & conturbâſti eam : ſana
contritiones ejus, quia commota eſt.
3 Oſtendiſti populo tuo dura, potâ- 5
ſti nos [b] *vino (d) compunctionis.*
4 Dediſti metuentibus te ſignificati- 6
onem, ut fugiant à facie arcûs.
DIAPSALMA. 5 Ut liberen-
tur dilecti tui, Salvum fac dex- 7
terâ tuâ, & exaudi me. 6 Deus lo- 8
quutus eſt in ſancto ſuo, Exultabo,
& [c] *partibor Sicimam ; & con-*
vallem tabernaculorum dimetiar. 7 Meus eſt Galaad, & meus eſt Manaſſe, & Ephraem (e) [d] *fortitudo capitis mei. (f) 8 Judas rex meus :* 9

Verſio ÆTHIOPICA.

እምሕፀኝ፡ ኀቤከ፡ ኀይልየ፡፡ እስመ፡ አም 10
ላኪየ፡ ወምስካየ፡ አንተ፡፡ ይብጽሐኒ፡ ሣህ
ሉ፡ ለአምላኪየ፡፡፨ አምላኪየ፡ አርአየኒ፡ 11
በጸላእትየ፡፡ ኢትቅትሎሙ፡ ከመ፡ ኢይረ
ስዑ፡ ሕገከ፡፡፨ ዝርዎሙ፡ በኀይልከ፡፡ 12
ወአጽድፎሙ፡ አምላኪየ፡ ወረዳኢየ፡፡፨
ኃጢአት፡ አፉሆሙ፡ ቃለ፡ ከናፍሪሆሙ፡፡ 13
ወይሰገሩ፡ በትዕቢቶሙ፡፡፨ ወበመርገሞሙ፡ 14
ወእምሐሰቶሙ፡ ይትዐወቅ፡ ደኃሪቶሙ፡፡
ወየኀልቁ፡ በደኃሪ፡ መቅሠፍት፡፡፨ ወያእም 15
ሩ፡ ከመ፡ አምላከ፡ ያዕቆብ፡፡ ይኴንን፡ ለስከ፡
አጽናፈ፡ ምድር፡፡፨ ይትመየጡ፡ ሰርከ፡ ወይ 16
ርኅቡ፡ ከመ፡ ከልብ፡ ወይዑዱ፡ ሀገረ፡፡፨
እሙንቱሰ፡ ይዘረው፡ ለበሊዕ፡፡ ወእመሰ፡ አ 17
ግቡ፡ አንጐርጐሩ፡፡፨ ወአንሰ፡ እሴብሕ፡ 18
ለኀይልከ፡፡ እትፌሣሕ፡ በጽባሕ፡ በምሕ
ረትከ፡፡፨ እስመ፡ ኮንከኒ፡ ምስካይየ፡፡ 19
ወጸወንየ፡ በዕለተ፡ ምንዳቤየ፡፡፨ ረዳኢየ፡ 20
አንተ፡ ወለከ፡ እዜምር፡ አምላኪየ፡፡ እስ
መ፡ አምላኪየ፡ ወምስካይየ፡ አንተ፡፡ አም
ላኪየ፡ ወእቱ፡ ሣህልየ፡፡

ፍጻሜ፡ ዘእለ፡ ተበዐዱ፡ ዓዲ፡ አርአያ፡ መጽ
ሐፍ፡ ዘደዊት፡ ለትምህርት፡ ዛአም፡ አውዐየ፡
መስጴጦምያ፡ ዘሶርያ፡ ዘሰባል፡ ወተመይ
ጠ፡ ያዕቆብ፡ ወቀተለ፡ በቈላቲሆሙ፡
ክልአ፡ ዐሠርተ፡ ወ፪፻፡፡

ሂሀ እግዚኦ፡ ገደፍከነ፡ ወነሠትከነ፡፡ ቀሰፍ 1
ከነሂ፡ ወተሣሀልከነ፡፡፨ አድለቅለቀ፡ ለም 2
ድር፡ ወሆካ፡፡ ወፈወስከ፡ ቍስላ፡ እስመ፡
እንቀልቀለት፡፡፨ ወአርአይኮሙ፡ ዕፁበ፡ 3
ለሕዝብከ፡፡ ወአስተይከነ፡ ወይነ፡ መደንግ
ፀ፡፡፨ ወወሀብኮሙ፡ ትእምርተ፡ ለእለ፡ 4
ይፈርሁከ፡፡ ከመ፡ ያምስጡ፡ እምገጸ፡ ቀስ
ት፡፡፨ ወይድኀኑ፡ ፍቁራኒከ፡፡ አድኅነኒ፡ 5
በየማንከ፡ ወስምዐኒ፡፡፨ እግዚአብሔር፡ 6
ነበበ፡ በመቅደሱ፡፡ እትፌሣሕ፡ ወእትከፈል፡
ምህርከ፡፡ ወእሳፈር፡ አዕጻደተ፡ ቈላት፡፡፨
ዚአየ፡ ውእቱ፡ ገላአድ፡ ወዚአየ፡ ምናሴ፡፡ 7
ወኤፍሬም፡ ምስማከ፡ ርእስየ፡፡፨ ወይሁ 8
ደ፡ ንጉሥየ፡፡

INTERP. ÆTHIOP. [e] enutriam : quia tu Deus meus, & ſuſceptor meus. [f] Domine mi. [g] innoteſcet noviſſimum eorum, & deſtruentur in conſummatione plagæ : & ſcient [h] uſque ad fines terræ. [i] fuerint ſaturati, etiam [k] in miſericordia tua. [l] quia Deus meus & ſuſceptor meus es tu : Deus *PSAL. LIX.* [†] inſuper in [a] Jaacob, [b] vino ſtuporis. [c] partibor ſpolia, & dimetiar caſtra vallis, [d] firmamentum

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * وتحفظني لتسبحتي * لانك يا الله ناصري والهي * رحمته تسبق فتدركني * الله يريني في
11 اعداي * لا تقتلهم لئلا ينسوا ناموسك * لكن فرقهم بقوتك واهبطهم * ايها الرب ناصري
12 * لاجل خطية افواههم وكلام شفاههم * فليوخذوا بكبريائهم * ومن العيب والكذب يتكلمون
13 دايما * اللهم اهلكهم برجزك التام ولا يكونوا * ليعلموا ان السلطان لله * على يعقوب وعلى
14 اقطار الارض * هم يرجعون عند المساء جياعا مثل الكلاب * ويطوفون بالمدينة * ثم يتفرقون
15 ليأكلوا * فاذا لم يشبعوا يتذمرون * وانا اسبح قوتك * وابتهج بالغداة رحمتك * لانك
16 صرت لي ناصرا * وملجا في يوم شدتي * انت معيني ولك ارتل * لانك يا الهي ناصري *
17 واله رحمتي * الليلويا *
18

Me autem ſervabis propter laudationem 10
meam, quia tu O Deus adjutor meus es,
& Deus meus. Miſericordia ejus præve- 11
niet & aſſequetur me : Deus oſtendet mihi
in inimicis meis. Ne occîdas eos, ne ob- 12
liviſcantur legem tuam ; ſed diſperde eos
virtute tuâ, & præcipita eos, O Domine
auxiliator mi. Propter peccatum orium 13
eorum, & ſermonem labiorum ipſorum,
capiantur in ſuperbia ſua : & ex turpi-
tudine atque mendacio loquentur ſemper.
Deus, perde eos in furore tuo perfecto, & 14
ne ſint : ut ſciant quòd poteſtas eſt Deo
ſuper Jacob, & ſuper terminos terræ.
Ipſi revertentur propè veſperam famelici 15
ut canes, & luſtrabunt civitatem. Tum 16
diſpergentur ad manducandum : quumq;
non fuerint ſaturati, murmurabunt. At 17
ego laudabo fortitudinem tuam, & ex-
ultabo in matutino miſericordiam tuam :
quia factus es mihi adjutor & refugium
in die tribulationis meæ. Tu es auxilia- 18
tor meus, & tibi pſallam : quia tu O
Deus meus, es adjutor meus, & Deus mi-
ſericordiæ meæ. Alleluja.

* المزمور التاسع والخمسون *

1 * لداود حين احرق ما بين نهري سوريا والشام * ورجع يواب فضرب وادي
2 الملح وعدهم اثنا عشر الفا * وهو كذا استيخن *

3 * اللهم انك اقصيتنا واحطتنا * غضبت ثم ترافت علينا * زلزلت الارض وزعزعتها * اجبر
4 كسرها * فانها قد اضطربت * ريت شعبك شديدا * سقيتنا خمرا عكرا * جعلت لاتقياك
5 علامة * لكي يهربوا من وجه القوس * ليخلص احباوك * خلصني بيمينك واستجب لي * تكلم
6 الله في قدسه * وقال ابتهج واقسم شاحيم * واقيس وادي المظال * لي جلعاد ولي منسا *
7 افرايم هو عز راسي * يهوذا ملكي *
8
9

PSAL. LIX.

Davidis, quum ſuccendit Meſopo- 1
tamiam Syriæ & Damaſcum :
Reverſuſque eſt Joab & per- 2
cuſſit Vallem Salis, & erat nu-
merus eorum duodecim millia.
Verſ. 24.

D*Eus, tu quidem extermināſti nos* 3
& repuliſti nos : indignatus es, ac
tum propitiatus es nobis. Tremefeciſti 4
terram, & concuſſiſti eam ; reſarci fra-
ctionem ejus, quia commota eſt. Vidiſti 5
populum tuum durum, potâſti nos vino
turbido. Poſuiſti colentibus te ſignum, ut 6
fugerent à facie arcûs. Ut ſalvarentur 7
amici tui. Salva me dexterâ tuâ, et ex-
audi me. Locutus eſt Deus per Sanctos 8
ſuos, & dixit ; Exultabo, & dividam
Sichimam, & dimetiar vallem taberna-
culorum. Mihi eſt Galaad, & mihi eſt 9
Manaſſes, Ephraim eſt magnificentia ca-
pitis mei, Juda Rex meus,